

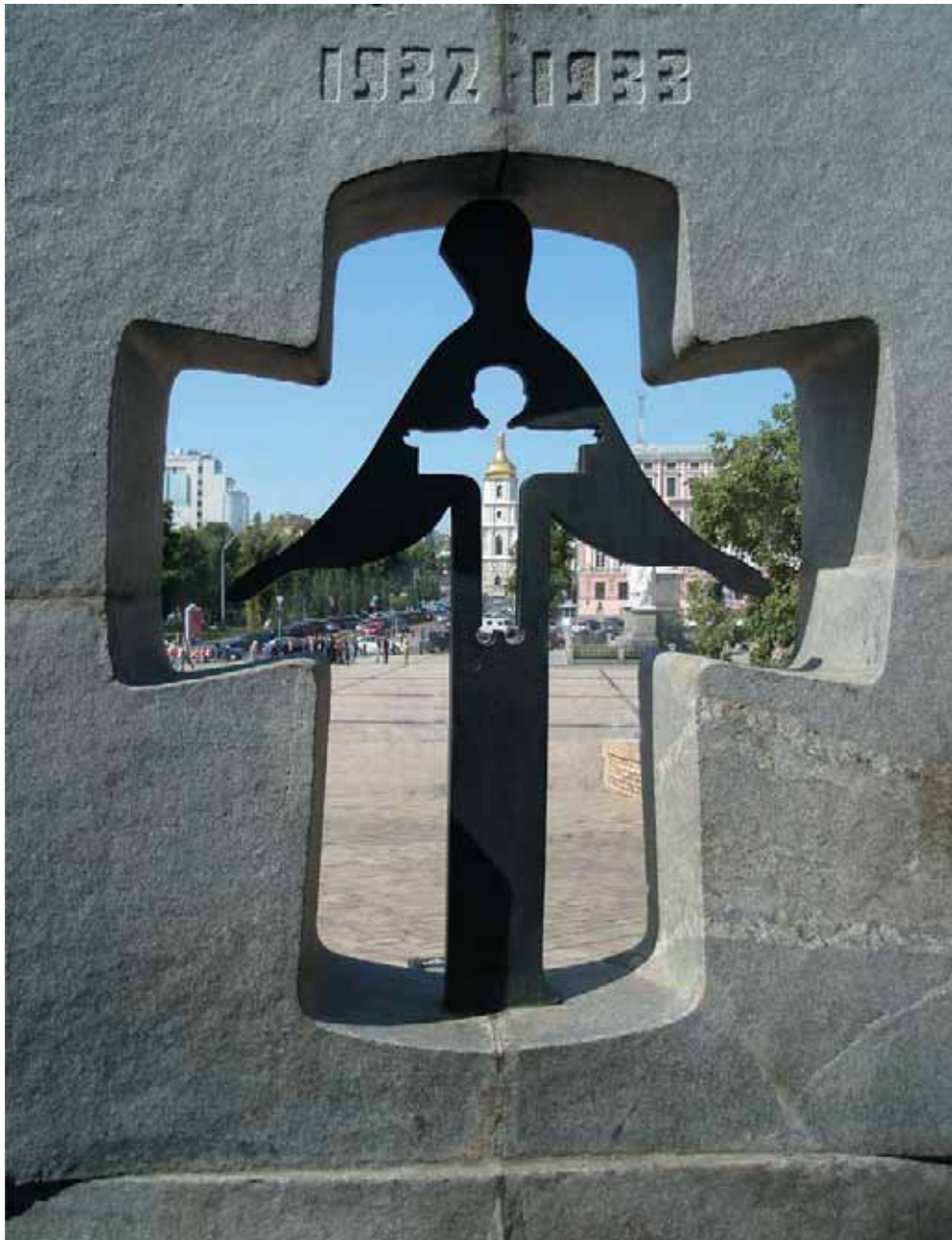

УКРАЇНА ПАМ'ЯТАЄ – СВІТ ВИЗНАЄ!

**УКРАЇНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ**

**КИЇВСЬКА
обласна державна адміністрація**

НАЦІОНАЛЬНА
КНИЖКА
ПАМ'ЯТІ
ЖЕРТВ
ГОЛОДОМОРУ

1932
1933

РОКІВ
В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА
ОБЛАСТЬ

Київський обласний том Національної книги пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років створений на виконання Указу Президента України від 24.11.2007 р. № 1144/2007 «Про оголошення в Україні 2008 року Роком пам'яті жертв Голодомору», розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.11.2007 № 1026-р «Про затвердження Плану заходів на 2007-2008 роки у зв'язку з 75-ми роковинами Голодомору 1932-1933 років в Україні», доручення Кабінету Міністрів України від 26.12.2007 № 15326/20//1-07 та розпорядження голови Київської обласної державної адміністрації про створення обласного тому Національної книги пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932-1933 років № 173 від 26.02.2008 року великою групою істориків, літераторів, співробітників Державного архіву Київської області, Служби безпеки України, краєзнавців, студентів, учнів і педагогів, культосвітніх працівників Київщини.

Зібрано і опрацьовано майже 40 тисяч документів і свідчень, які розкривають моторошні картини найстрахітливішого в історії людства злочину. Дедалі більше країн світу визнають його як геноцид українського народу. У виданні представлено документи партійних та радянських органів, тодішніх спецслужб – Державного політичного управління (ДПУ) та Народного комісаріату внутрішніх справ (НКВС), результати опитувань тисяч очевидців голоду, фотознімки тієї пори, що містять інформацію про причини, перебіг і наслідки найбільшої трагедії в історії українського народу. Вони беззаперечно підтверджують, що лише на території нинішньої Київщини внаслідок організованого правлячим комуністичним режимом штучного голодомору було знищено від 284,5 до 510 тис. українських хліборобів та їхніх дітей. З них 166 тисяч жертв встановлено поіменно. Точну ж цифру померлих від голоду назвати неможливо, бо сліди злочину старанно замітались протягом шести десятиліть.

Матеріали, які не увійшли до цього тому, надруковані у двох додатках під загальною назвою «Сльоза печучої пам'яті», де вміщено практично всі зібрані на Київщині свідчення очевидців голоду та художні твори літераторів трьох поколінь про цю національну трагедію.

Видання розраховане на дослідників Голодомору 1932-1933 років в Україні, зокрема, на Київщині, та усіх, кому не байдужа історія українського народу.

Видання здійснене за благодійної допомоги благодійного фонду «Велика родина»
(голова правління фонду Нузброх С.Я.)

Голова редакційної колегії Ульяновченко В.І.

Упорядник Гай А.І.

Редакційна колегія:

Бутник В.Г., Гай А.І. (керівник редакційно-видавничої групи), **Даниленко В.П., Єрема Р.М.** (заступник голови редакційної колегії), **Захарченко П.П., Кондрук В.П., Романчишин В.Г.**

Редакційно-видавнича група:

Гай Г.С. (відповідальний редактор), **Гай Ю.А.** (технічний редактор), **Курило О.А.** (художній редактор), **Мазурчук В.В., Міщенко (Воля) О.В., Остролуцька А.М., Пашинський В.Л., Рубаненко С.М.**

Консультанти:

Белая О.М. – кандидат історичних наук, начальник відділу інформації та використання документів Державного архіву Київської області
Василинець Р.Д. – начальник відділу лікувальної роботи Головного управління охорони здоров'я Київської обласної державної адміністрації
Сергійчук В.І. – доктор історичних наук, професор Київського національного університету ім. Т.Г.Шевченка
Шевченко С.В. – головний науковий співробітник – відповідальний редактор Інституту оперативної діяльності та державної безпеки СБУ

Рецензенти:

Білий О.В. – доктор філологічних наук, професор, директор департаменту формування політики національної пам'яті та історичного аналізу Українського інституту національної пам'яті
Кашкін Б.Й. – кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри економічної теорії та історії Білоцерківського національного аграрного університету

Свіча незгасної пам'яті

Побуває вислів, що історію України не можна читати без заспокійливого – стільки у ній людських страждань, горя й крові. Повною мірою це стосується і початку 30-х років минулого століття, – одного з найстрашніших періодів у житті українського народу.

В Київському обласному томі Національної книги пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні, як у краплинці води, відбилось усе, що творилось на нашій українській землі 75 років тому. Адже створена в лютому 1932 року Київська область була найбільшою на той час за територією в Україні. Вона займала майже чверть її земельної площі, тут проживало 8 мільйонів осіб. І хоч Київ не був столицею України, а лише обласним центром Київщини, він мав величезне історичне, геополітичне, економічне та культурне значення для республіки. Чи не тому саме Київщина була під особливо пильним поглядом і Кремля, і тодішньої столиці України Харкова.

Урожай 1932 року на Київщині не був щедрим, але його цілком вистачило б і на виконання зобов'язань перед державою, і на утримання худоби, і на прожиття хліборобським родинам. Новостворена область мала достатню кількість хліба та інших продуктів, щоб не допустити жодних втрат серед населення від голоду.

Але партійне керівництво СРСР щодо України мало свої розрахунки. Навіть порівняно з більш урожайними роками план хлібозаготівель був значно збільшений. Згідно з постановою РНК Союзу РСР від 2 серпня 1932 року Україна повинна була здати 100 млн. пудів – майже половину всіх заготівель по СРСР.

До тих, хто чинив хоч найменший спротив або висловив сумнів у реальності доведених планів, влада застосувала випробуваний комуністами метод впливу – репресії. Вигоду одержувала подвійну: усувалась реальна опозиція і залякувалась величезна маса людей, тобто нищились навіть зародки опозиції на майбутнє. Політбюро ЦК ВКП (б) 18 листопада 1932 року затвердило оперативний план «ліквідації основних куркульських і петлюрівських контрреволюційних гнізд» у найбільшій житниці країни, які нібито заважали успішному завершенню хлібозаготівельної кампанії.

Каральним органам довели конкретні цифри майбутніх репресованих: «Зобов'язати ДПУ провести арешти й засудження найзлісніших рахівників і бухгалтерів колгоспів, які зривають виконання плану хлібоздачі... Охопити цією операцією до 300 осіб».

Українська партійно-господарська верхівка і керівники республіканських спецслужб з лакейською запохватливістю взяли не лише виконувати, а й перевиконувати доведене з Кремля, і вже на 6 грудня 1932 року було заарештовано 340 голів колгоспів, 750 членів правління, 140 рахівників, 140 бригадирів, 265 завгоспів та 195 інших осіб. На Київщині за нездачу хліба за неповними даними було засуджено понад 6 тисяч керівників вищої і середньої ланки новостворених колгоспів.

Вперше після громадянської війни, коли брали заручників, було застосовано методи силового тиску і колективної відповідальності на цілі села й райони, – занесення, в залежності від «провини», на районні, обласні та Всеукраїнську «чорні дошки». На початок грудня 1932 року по Київській області на такі дошки було занесено 134 села. Крім того, Київським облвиконкомом порушувалось клопотання про занесення 12 сіл на Всеукраїнську «чорну дошку». Це означало, що села повністю розграбовувались і відгороджувались від світу. До них заборонялось не те що завезення, а навіть занесення продуктів харчування.

Але й це мало зарядило, бо доведені плани були явно нереальні. І тоді розпочалось упокорення українського селянина небаченим за своїми масштабами та катастрофічними наслідками голодом. Цей план був продуманий до найменших деталей і з дотриманням особливих заходів секретності доведений до безпосередніх виконавців, про що свідчать абсолютно однакові форми й методи, які використовувались на місцях аж до сільської ради включно по всій Україні та в інших регіонах компактного проживання українців.

Після того, як з колективних господарств вивезли все до зернини, спеціальні бригади з місцевих «активістів», до яких за численними свідченнями очевидців входив сільський люмпен з ледарів, п'яниць, любителів поживитись чужим і навіть кримінальні елементи, під керівництвом посланців з райпарткомів та райвиконкомів пішли грабувати селянські обійстя. Забирали не лише зерно, а всі їстівні припаси, цінності, одяг, побутові речі. Нищилось те, що не можна було забрати – готова страва, квашені овочі, ікони. Інколи у голодної дитини виривали з рук і топтали чобітьми останню варену картоплину...

З особливим боєм читаються свідчення очевидців трагедії про мученицьку смерть від голоду дітей, які не могли збагнути, що відбувається навколо. Чому їхні найдорожчі люди не можуть дати їм найнеобхіднішого – шматка хліба? Чому доводиться помирати страшною мученицькою смертю? По окремих населених пунктах діти становили від третини до половини усіх загиблих. Ось де одна з причин поступового зменшення населення України, вимирання українського села. Ці демографічні втрати і в майбутньому накочувати-

муться на Україну новими ненародженими поколіннями, істотно впливаючи на всі сфери її економічного та суспільно-політичного життя.

Відтоді, як тема голоду в Україні перестала бути засекреченою, дослідники Голодомору на Київщині, використовуючи різні джерела інформації та методики підрахунку, називають різні цифри втрат, – від 11,6 % тодішнього сільського населення до названої відомим дослідником голодоморів в Україні професором О.Кульчицьким промовистої цифри: 28,6 % загальної кількості померлих в Україні від голоду.

Оскільки точного обліку померлих у роки Голодомору не велось, а навіть наявні документи згодом старанно знищувались, у ході створення цієї книги пошукові групи в районах і містах області з метою досягнення максимальної об'єктивності провели величезну роботу для виявлення якнайбільшої кількості замордованих голодною смертю земляків. Лише редакційно-видавнича група редакційної колегії опрацювала 15 тис. 270 різноманітних документів та свідчень. За підсумками цієї копіткої роботи з непам'яті повернуто 166 тисяч померлих від голоду жителів усіх районів і міст нинішньої Київщини, чії прізвища встановлено. За різними методиками підрахована вірогідна цифра втрат. Найменша становить близько 284 тисяч, а найбільша перевищує півмільйона жителів Київщини – жертв мільйоннопроклятого 1933 року. Зроблено все можливе, аби не залишилось забути жодне безвинно згасле людське життя.

Немає прощення теоретикам і виконавцям нечуваних за масштабами, за жорстокістю й кількістю знищених людей експериментів тоталітарної комуністичної системи, яка панувала на нашій землі майже сім з половиною десятиліть. Немає на ній місця пам'ятникам вождів і вождиків колишнього СРСР. Ніхто не має права забути мученицьку смерть від голоду мільйонів співвітчизників. Саме тому діє Закон України «Про Голодомор 1932-1933 років в Україні», у першій статті якого зазначено, що «Голодомор 1932-1933 років в Україні є геноцидом українського народу». В Україні остання субота листопада проголошена Днем пам'яті жертв Голодомору, убитих нечуваним терором.

Міжнародний симпозіум «Голодомор 1932-1933 років в Україні», що відбувся 7 вересня 1990 року в Києві, ухвалив підсумковий документ, у якому голод в Україні кваліфікується як геноцид українського народу. Нині цей факт визнали десятки країн світу.

Указом Президента України В.А. Ющенко від 24.11.2007 року «Про оголошення в Україні 2008 року Роком пам'яті жертв Голодомору» передбачено великий комплекс заходів для вшанування пам'яті знищених голодом українців, єдиною провиною яких перед комуністичним режимом було прагнення жити і працювати на своїй землі, розмовляти рідною мовою, берегти і примножувати свою тисячолітню культуру, плекати мрію про державність, оплачену кров'ю кращих синів і дочок українського народу.

Нині ми маємо свою молоду незалежну державу Україну, яка йде шляхом становлення. Пропонований широкому загалу том Київщини як складової частини Національної книги пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні, створеної великим колективом істориків, літераторів, краєзнавців, представників різних політичних і громадських організацій, державних службовців різних рівнів, – усіма, кому не байдужа наша трагічна і героїчна історія, стане духовною опорою нації в її незворотньому поступу до Правди, Справедливості й Добра.

Виданням цієї книги ми запалили ще одну свічу незгасної пам'яті про мільйони безвинно убієнних штучно організованим голодомором українців. Хай же зоріє вона крізь роки й десятиліття, освітлюючи наші душі й помисли.

Віра Ульяновченко,

*голова Київської обласної державної адміністрації,
голова редакційної колегії Київського обласного тому
Національної книги пам'яті жертв Голодомору
1932-1933 років в Україні*

Від упорядника

Перед колективом авторів і упорядником цієї книги постало нелегке завдання: зібрати, проаналізувати, систематизувати, впорядкувати і видати у вигляді обласного тому Національної книги пам'яті все, що могло б пролити світло на засекречену комуністичним режимом протягом шістьох десятиліть найбільшу трагедію українського народу – Голодомор 1932-1933 років, та особливості його перебігу на Київщині.

До роботи залучили науковців, культосвітніх працівників, студентів, вчителів та учнів, членів Київської обласної письменницької організації, журналістів, співробітників Служби безпеки України, краєзнавців, працівників архівів і музеїв, службовців місцевих органів влади – всього понад 3 тисячі чоловік. З них були сформовані 516 груп для виявлення жертв і 494 групи для записів свідчень очевидців Голодомору 1932-1933 років на Київщині. Розпорядженням голови Київської обласної державної адміністрації, голови редакційної колегії обласного тому В.І. Ульяновченка була створена редакційно-видавнича група, яка здійснювала координацію зусиль численного колективу дослідників і з більш як 40 тис. зібраних документів та свідчень опрацювала понад 15 тисяч, які лягли в основу книги.

З вдячністю використали ми розвідки про голод у різних районах Київщини наших попередників: В. Іванців «Голокіст» (Поросся), І. Покропивного «Голод на Тетіївщині», М.Тарана «Розіп'яте село» (населені пункти нинішніх Білоцерківського, Васильківського і Києво-Святошинського районів), В. Марченка «Чорні дні голоду» (Сквирищина), Ю. Авраменка «Голодовка 1932-1933 років на Переяславщині», Р. Нестерова «Трагічні роки на Миронівщині»,

О. Артющенко, В. Дзюби і Ю. Домотенка «Злочин століття» (Обухівський край), В. Умрихіна «Історія Ржищівщини» та багатьох інших краєзнавців столичної області.

Хочеться відзначити сумлінну роботу відповідальних за збір матеріалів про голод у своїх регіонах: працівників відділу культури і туризму Білоцерківської РДА Денисюк О.П. та Зініної В.Б.; директора музею історії Богуславщини Гоголі П.Б. та співробітниці музею Левченко Н.Б.; методиста відділу культури і туризму Бородянської РДА Мойсеєнко Т.В.; заступника начальника відділу культури і туризму Володарської РДА Соколова Д.А.; завідувачою сектором Іванківського РБК Волкової Т.В.; начальника відділу культури і туризму Кагарлицької РДА Співак Н.М. та головних спеціалістів відділу Полозова В.В. і Литвин О.В.; методиста Миронівського РБК Залевської К.Л.; начальника відділу культури і туризму Обухівської РДА Дзюби В.В.; начальника відділу культури і туризму Переяслав-Хмельницької РДА Палатної Т.Ф. та спеціаліста відділу Курило А.М.; спеціаліста відділу культури і туризму Сквирської РДА Трофимчук К.А.; методиста Таращанського РБК Федченко С.Л.; головного спеціаліста відділу культури і туризму Переяслав-Хмельницької міської ради Гуріної В.М.; головного спеціаліста відділу культури і туризму Фастівської міської ради Мойсеєвої І.С.

Самовіддано, без нормованого робочого дня і вихідних працювала вся редакційно-видавнича група.

При створенні книги використано поради і свідчення письменників – очевидців трагедії Голодомору: одного з найвидатніших прозаїків України Віктора Міняйла, поета Петра Сиченка та прозаїка Василя Сичевського. Активну участь у збиранні і опрацюванні свідчень узяли молодші за віком письменники, для яких Київщина є рідною: відомий дослідник Голодомору Олександр Воля (Міщенко), поети і прозаїки Валерій Баран, Анатолій Гай, Галина Гай, Микола Герасименко, Михайло Горловий, Володимир Іванців, Леонід Кононович, Микола Махінчук, Антоніна Остролицька, Всеволод Ткаченко, Іван Чумак.

Ми постійно відчували увагу й підтримку з боку голови редакційної колегії Ульяновченка В.І. та заступника голови обласної державної адміністрації, заступника голови редколегії Єреми Р.М. На відповідальних етапах Віра Іванівна, незважаючи на велику зайнятість, особисто проводила засідання редколегії, Ростислав Миколайович вів усі розширені засідання редакційно-видавничої групи. А зі своїми щоденними проблемами, яких в ході роботи над книгою виникало безліч, ми звертались до начальника управління культури і туризму Романчишина В.Г., його заступника Рубаненка С.М. та головного спеціаліста управління Крейси Л.А.

При підготовці публікацій збережено мову свідчень та документів з особливостями стилю, лексики і навіть орфографії. При необхідності подавались лаконічні коментарі. Використано фотоматеріали 30-х років з архівів, музеїв та від фізичних осіб, які дають змогу не лише відчувати, але й побачити застигли миттєвості тієї пори. Публікуються також знімки найоригінальніших і найдавніших пам'ятних знаків жертвам Голодомору.

За погодженням з Українським інститутом національної пам'яті перед основними розділами книги вміщено вступну статтю з кількох підрозділів, у яких доктор історичних наук, професор Сергійчук В.І., упорядник книги письменник Гай А.І., полковник Служби безпеки України Шевченко С.В., начальник відділу лікувальної роботи Головного управління охорони здоров'я Київської обласної державної адміністрації Василюк Р.Д. допомагають читачам підготуватись до сприйняття і розуміння наступних розділів.

Матеріали, які не увійшли до обласного тому Національної книги пам'яті, вміщено у двотомному додатку «Сльоза пекучої пам'яті»: 1-й том – «Свідчення очевидців Голодомору 1932-1933 років на Київщині» та 2-й – «Голодомор 1932-1933 років очима літераторів Київщини».

Трагедія, якої не знало людство

Київщина в прицілі Голодомору

В історії України Київщина посідає особливе місце. Саме тут розвинулась одна з найдревніших хліборобських цивілізацій, одержавши в науковому світі своє наймення від назви населеного пункту Київської області, де були зроблені перші археологічні знахідки, – Трипілля. На її просторах утвердилась могутня слов'янська держава Київська Русь. На південних теренах Київської землі зародились і вкрили себе немеркнучою славою опорні пункти українського козацтва. Відтак тут весь час нуртував дух волі, прагнення до незалежності і власної державності, яку вперше проголосив перший український парламент – Центральна Рада.

У вогненному вировиську Українська Народна Республіка була потоплена більшовицькими ордами у крові. Але в серцях і умах справжніх українців прагнення до власної державності залишалось.

Саме тому ставлення кремлівських вождів до України було подвійним: з одного боку, вони не уявляли Союзу РСР без українських хліба, вугілля, металу, величезних людських ресурсів, а з другого на кожного українця дивились як на замаскованого петлюрівця, самостійника, ворога радянської влади.

Певне, жоден інший народ у «сім'ї братніх народів» Радянського Союзу не зазнав таких випробувань і таких величезних втрат – від братовбивчої громадянської війни та голоду початку 20-х років до неоголошеної афганської війни, де кожен четвертий військовослужбовець обмеженого контингенту радянських військ був з України.

І знову ж таки Київщина як серце України потерпала під час усіх цих експериментів, репресій і нищень мало не найбільше. Яскраво це засвідчує і Голодомор 1932-1933 років.

Так збіглося: створення Київської області припало на початок нечуваного за масштабами і наслідками голодомору. Жнива попереднього року вдалися, Київщина поставила державі хліб, але у Москві уже розроблялись далекосяжні плани наступу на українське селянство.

Першим тривожним дзвінком став січневий 1932-го року пленум ЦК ВКП (б), який до уже виконаних хлібопоставок спустив на Україну «бойовий ударний місяць закінчення хлібозаготівель», – нові сотні тисяч пудів відібраного у селян хліба. За підписом Сталіна і Молотова тодішньому секретареві ЦК КП(б)У С.В. Косіору надійшла недвозначна телеграма: «Решение пленума ЦК ВКП (б) должно быть выполнено».

Архівні документи, які збереглися, свідчать: окремі люди передбачали біду, що насувається, зверталися до керівників УСРР і СРСР з метою не допустити страшного лиха. Одним з перших таких звернень став лист жителів с. Ріжки Таращанського району Білоцерківської округи на Київщині від 15 лютого

1932 р. до голови Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету. В ньому вказувалось, що представники влади "...стали забирать кури, гуси, качки, овечки, одежду у хатах. Комини валять, жить не дають і хліба, на котором ми працювали ще в 1931 року, не дали й одного снопа. І не дають. Ми самі орали і сіяли, і собирали, заплатили продналог, і самооблог, і страховку. Ми уже голодаємо 7 місяців і уже поїли усю картоплю. Крайне голодаємо. То ми сердечно просимо... дати особе розпорядження, щоб нам дала Ріжецька сільрада хліба на харчі крайне голодаючим. А друге – ми щиро просим Голову Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету, щоб по Вашому розпорядженню повернула нам Ріжецька сільрада яровий посівматеріал різних культур й фураж для коней. Коні, вози, упряж і усей земельний реманент, і землю ту, котру наділила держава 1928 року. Но що касається нашого життя, [то] сільрада наложила на нас тверде завдання по 250 пудів хліба і менше, котрого ми не маємо уже 7 місяців, хліба не дають...»*

Ще більшою тривоگوю просякнутий лист селян с. Лосятин Білоцерківського району в бюро скарг Народного комісаріату робітничо-селянської інспекції від 8 березня 1932 року.

«Чи законно це, що людей оставили без куска хліба, жодного хунта зерна, чи можна ж прохарчувати 5 місяців дітей одною картоплею, якої уже нема, день од дня голод збільшується. Чи знає історія такий час, який зробила зараз Радвлада.

В такі люті морози викидати голих і голодних на мороз малих і великих, з такого добровільного вступу в колгосп толку не буде, бо і члени колгоспу не одержують жодного хунта хліба з 1 листопада 1931 р., вивезено хліб до одного хунта в хлібозаготівлю. Робоча худоба кожен день пропадає, бо нема соломи, не то що овса або дерті. Більше всього ограблені села такі як Лосятин, Саливонки, Гребінки, Храпачі та Скребіші Білоцерківського району. Тисячі пудів забрано і снопами, і зерном, але грошей людям не всплачувано до сього часу, для цього потрібно приїхати з центру (Харкова), і зібрати загальні збори села, і спитати людей, у кого що забрано і не заплачено, бо на район ми не вірим, багато забрано хліба, борошна, сала, м'яса і т.п., і забрано бригадами, а частково здано до колгоспів, де розбиралось по домах правліннями. За що мучать людей, за що гине худоба? За останні три роки врожайність зменшилась із 100 % до 10 % і менше. Наприклад, жито дало з 1 га 4-5 цент., яра пшениця з 1 га 70 кг. Це в колгоспах, в одноосібних зменшилось менше. Чому в Москві пуд житнього борош-

* 33-й. Голод. Народна Книга-Меморіал. К., 1991. – С. 285.

на коштує 7 крб., а у нас 90 крб., певно, вродило там краще?

В першу чергу потрібно опросити селян с. Лосятин, де голодовка.

Степан Мартиненко, М. Хуторний, М. Шевченко чл. колгоспу.

Дайте хліба! Дайте хліба! Дайте хліба! »*

Звертались до вищих органів партійної та державної влади не лише рядові колгоспники, але й комуністи та комсомольці. Показовим є лист члена ЛКСМУ з с. Карабачин Брусилівського району тодішньої Київської області Г.І.Ткаченка секретарю ЦК КП (б) У С.В. Косіору від 18 червня 1932 року:

«Ви уявляєте, що зараз діється на Білоцерківщині, Уманщині, Київщині і ін.? Великі площі незасіяної землі, а врожайність посіяного не більше 25-30 процентів відносно тієї, що була 1925-1928 рр. В колгоспах, в яких коней було 100-150, зараз тільки 40-50, та й ті такі, що падають. Людство страшенно голодає. Я просто не розумію, і коли мені хто авторитетно доводив хоч як десь в 1927-28 рр. про те, що при Радянській владі можуть помирати на роботі з голоду, я не повірив би, висміяв би або й зовсім нагнав би його, вважаючи ідіотом, контрреволюціонером і як завгодно.

Ну, а що ми маємо зараз? Десятки й сотні випадків, коли колгоспники виходять в поле і зникають, а через декілька днів знаходять його аж провонявшим, і так його без жалю, наче це цілком природньо заривають в яму, і квіт. А на другий день цього ж, що заривав попереднього, знаходять труп – мруть з голоду.

Тепер, шановний Станіслав Вікентійович, скажіть, хіба це шляхи до соціалізму – це шляхи до гноїні і згубств. Хіба так можна будувати соціалізм? Хіба в нас буде здорове покоління – воно буде хворе, кволе й безсиле, та й того залишиться 50 процентів...»**

Як правило, реакцією на такі звернення був арешт, звинувачення у контрреволюційній пропаганді, вирок судової трійки і від 5 до 10 років таборів особливого режиму. Підтвердженням цьому є наведена у книзі доля вчителя із с. Тарган Володарського району Семінського: він неодноразово звертався до влади і керівництва освітою, що вмирають діти з голоду, потрібно їх рятувати. Натомість в 1933 р. за ним приїхали і забрали. Більше його ніхто не бачив.

Ці звертання були цілком обґрунтованими, а в широких масах наростав протест проти такої політики, що засвідчує довідка інформсектора секретарю ЦК КП(б)У Ф. Зайцеву «Про прояви правоопортуністичних настроїв серед деяких сільських комуністів та куркульську агітацію» від 4 квітня 1932 р., де повідомлялось, що «у Київській області за останній час, особливо в селах, де були перекручення, є факти відживлення шовіністичних настроїв, політичного бандитизму та активізації куркулів, особливо в зв'язку з чутками про війну.

* ЦДАВО України, ф. 539, оп.10, спр. 145, арк. 15.

** ЦДАГО України, ф. 1, оп. 20, спр. 5406, арк. 8-11.

Треба відзначити, що деякі молоді сільські комуністи не організують колгоспників і бідноту та середняків для відсічі куркульським елементам, але й самі дезертирують з поля боротьби... Збільшились випадки дезертирства з села голів с/рад, голів колгоспів, а по окремих районах навіть і комуністів. По Володарському району дезертирували голова Тадіївської сільради та голова Ожогівського колгоспу. Обидва кандидати партії.

Куркуль, що його було випущено з БУПРу, приїхавши на село, купив горілки, запросивши до себе в гості бідняків та середняків-одноосібників, проводив агітацію про те, що «сіяти не будемо, бо через тиждень буде війна» (село Розважки).

В селі Веприк куркульські елементи одверто заявляють: «скоро будемо бити комуністів та комсомольців, Червона Армія буде з нами».

За останній час особливо поширились мандрування бандуристів, які в своїх співах провадять одверту контрреволюційну агітацію. Агітують за повстання, вихваляють царський лад та панів. Крім цього по селах широко вживаються різні дотепні жарти, прислів'я явно контрреволюційного змісту на зразок: «Батько в созі, мати в созі, діти ходять по дорозі. А як їде ДПУ, то діти хурт у кропиву». «Нема хліба, нема сала, тільки кіно та вистава». «Баба ходить по городу та зриває блекоту. Розкуркулили царська корона, тепер будуть бідноту». «Коли була царська корона, то в кожного була корова. А коли став «Серп та Звізда», то забрали й курку з гнізда». «Беріть мене на розстріл за рідного пана. Бо не можу в світі жить, ненавижу хама»...*

З мандрівними бандуристами комуністичний режим розібрався по-своєму: скликав нібито на всеукраїнський з'їзд, а звідти – у розстрільні камери і на Соловки. З іншими «антирадянськими елементами» – згідно зі ст. 54 нового Карного кодексу УСРР, прийнятого у 1927 році, де для них був передбачений дуже широкий спектр «державних злочинів»: зрада Батьківщини, контрреволюційне сприяння іншій державі, допомога міжнародній буржуазії, шпигунство, шкідництво, тероризм, диверсії, участь у контрреволюційних організаціях, антирадянська пропаганда і агітація і навіть недонесення органам про злочин. Конкретне звинувачення вибиралось конкретному звинувачуваному залежно від фантазії слідчого і розмаху справи, яку збиралось «розкрити» ДПУ. Відповідною була і міра покарання – від заслання у північні райони СРСР до розстрілу.

Жорстко карали й тих партійних та господарських працівників, які доводили вищому керівництву республіки, що не можуть виконати нереальний план хлібопоставок. Так, наприклад, постановою секретаріату ЦК КП(б)У від 26 січня 1932 р. було розпущено бюро Володарського райкому партії, а секретаря райкому Руцкова, голову районної контрольної комісії Думельського та заворга РПК Драгу звільнили з посад, їм приписали опортунізм і заборонили працювати на партійній та державній роботі.

* ЦДАГО України, ф. 1, оп. 20, спр. 5249, арк. 7-9.

Така ж доля спіткала керівників Таращанського, Богуславського і Тетіївського райпарткомів КП(б)У.

З перших днів жнивної кампанії 1932-го розгорнулася справжня битва за хліб. На дострокове виконання плану хлібозаготівель Косіор мобілізував усіх членів Політбюро ЦК КП(б)У, керівний склад центральних установ, карних органів – ДПУ, прокуратури, судів, міліції і навіть частину працівників армійських органів.

На допомогу в хлібозаготівлях раніше відрядженим в Україну Молотову та Кагановичу Сталін направиє Мікояна і Постишева.

В Київській області цією роботою керували голова Центральної контрольної комісії КП(б)У, народний комісар робітничо-селянської інспекції УСРР В.Затонський та секретар Донецького обкому КП(б)У С.Саркісов. Їхніми вірними помічниками були секретар обкому партії М. Демченко та голова облвиконкому М. Василенко.

Раднарком УСРР і ЦК КП(б)У ухвалюють ряд документів, які узаконюють пограбування селян та практично унеможливають виживання села. Одним з них стала постанова від 6 грудня 1932 року про занесення на «чорну дошку» сіл, які нібито саботують хлібозаготівлі. Наводим основні пункти цього драконівського документа.

1. Негайне припинення підвозу товарів, повне припинення кооперативної і державної торгівлі на місці і вивіз з відповідних кооперативних та державних крамниць усіх наявних товарів.

2. Повну заборону колгоспної торгівлі як для колгоспів, колгоспників, так і одноосібників.

3. Припинити всілякого роду кредитування, проведення дострокового стягнення кредитів та інших фінансових зобов'язань.

4. В усіх колгоспах, що не виконали план хлібозаготівель, в п'ятиденний строк вивезти всі без винятку колгоспні фонди, в тому числі і насіннєвий.

5. Всіх, хто відмовляється це робити, заарештовуюти і віддавати до суду.

6. Висилати на Північ з відстаючих районів від 700 до 1000 сімей, розпродувати їхнє майно, позбавляти всієї садибної землі та всіх будівель.

7. Посилити жорстокість режиму в допрах (тюрмах).

8. Застосовувати метод «концентрованого» наступу, «удару сильного кулака», тобто зосереджувати всі сили партактиву і карних органів у відстаючих районах і колгоспах для викачки хліба.

9. У зв'язку з масовими виїздами селян у Росію і Білорусію по хліб припинити продаж квитків селянам на виїзди за межі України, виставити загороджувальні загони на великих станціях та шляхах.

10. Розшукувати і конфіскувати прихований хліб та інші продукти.

Політбюро ЦК КП(б)У рекомендувало обкомам застосувати нечувані репресивні заходи: в усіх колгоспах, що не виконали план хлібозаготівель, у п'ятиденний строк вивезти всі без винятку колгоспні фонди, в т. ч. насіннєвий; всіх, хто відмовляється це робити, заарештовуюти і віддавати до суду і т.д.

На виконання цієї постанови Київський обком

КП(б)У 7 січня 1933 року, коли голодна смерть уже забирала щодня по кілька сотень життів селян Київщини, прийняв постанову «Про вилучення насіннєвих фондів у колгоспів області за рахунок плану хлібозаготівель та заходи відповідальності партійних працівників за невиконання цієї постанови».

Подаємо цей документ без скорочень зі збереженням стилістики: «Підтверджуючи до категоричного виконання, що в колгоспах, які не виконали плану хлібозаготівель і повернення насіннєвої позички, повинно бути вилучено все наявне зерно, в тому числі так звані насіннєві фонди в сумі їх заборгованості.

Обком всі РПК, що не виконали цієї директиви до 13 січня, розглядатиме, як саботажників хлібозаготівельного плану, які злісно зривають завершення плану хлібозаготівель і насіннєвої позички, а кожний секретар РПК та голова РВК будуть безумовно притягнуті до відповідальності. Всі РПК на випадок, коли в так званих насіннєвих фондах колгоспів після 15 січня буде виявлено продовольче зерно, не здане в обмін, будуть розглядатися як такі, що злісно приводять колгоспи до розкрадання колгоспного хліба і притягуватимуться до партійної відповідальності.

Вимагаючи безумовного та негайного виконання цієї директиви, обком пропонує всіх, хто чинить опір її виконанню, виключати з партії та віддавати до суду. Щоденну звітність по хлібозаготівлі та насіннєвій позиції подавати загальною цифрою.»*

Незважаючи на плин часу, розповіді свідків тих страшних подій вражають нащадків моторошними подробицями людської жорстокості та відчаю. Тисячі жителів Київщини – очевидців голодомору свідчать про цілеспрямований, керований владою людиноненависницький комплекс політичних, економічних, правових заходів по вилученню з українського села не лише зерна та інших продовольчих ресурсів, а навіть утилітарно-побутових речей певної матеріальної цінності (одяг, вишиті рушники, ряднини тощо), які можна було б продати чи обміняти на продукти.

У багатьох свідченнях вказується на те, що активістами на місцях і представниками сільських рад особливо ретельно вилучались або знищувались ступи та жорна, які використовувались для приготування ерзац-їжі. Очевидно, і на це були таємні директиви від вищих владних органів.

Тими, хто пережив голодомор, наводяться численні факти знищення продуктів, які не можна було з якихось причин вилучити, в тому числі вже приготованої їжі. Страви виливались, посуд розбивався, квашення псувались і робились непридатними для вживання. Це також говорить про керований процес, спрямований не на поповнення державних продовольчих ресурсів, а на масове винищення мільйонів людей, аби з уцілілих зробити слухняних, покірних рабів комуністичної системи.

Населення залишилося без будь-яких запасів продуктів харчування. Повальний голодомор роз-

Державний архів Київської області, ф. 5, оп.. 1, спр. 7, арк. 201-202.

почався в січні 1933 р. Найбільша смертність була в березні-червні. На ці місяці припадає найбільше випадків людодства і труподства.

За визначенням доктора історичних наук В.Марочка «фізичне винищення українських селян штучним голодом – свідомо і цілеспрямована терористична акція, яка не є історичним минулим, а залишається дотепер глибокою раною, чорною діркою в соціально-демографічній структурі населення сучасної України... Голодомор – не фізіологічне явище, а насамперед новітня форма політичного терору. Упродовж 22 місяців в українських селах функціонувала система карально-репресивних методів масового народобивства.»*

Одним з підтверджень цьому є так звана «продовольча допомога» голодуючим з боку партійних і господарських органів УСРР та СРСР. Їхні ще й досі широко рекламвані лівими політичними силами «заходи» для нібито порятунку голодуючих носили швидше декларативний характер, бо ні внутрішні хлібозаготівлі суттєво не скорочувались, ні резервні запаси зерна не використовувались. Не зменшились і експортні поставки хліба. Про це є достатньо свідчень у цій книзі та у додатку до неї «Сльоза пекучої пам'яті» із записами розповідей учілих очевидців голодомору на Київщині. Помираючим з голоду повертались лише мізерні крихти з відібраного у них, які нічого суттєво не міняли. А колгоспні котли з баландою з'явилися лише навесні, – тоді, коли нависла реальна загроза повного вимирання усієї робочої сили на селі.

Ось що говориться з цього приводу в одному з партійних документів: «Грошові кошти та харчові фонди мобілізовано з внутрішніх ресурсів Київської області, але ці фонди абсолютно недостатні для цілковитої ліквідації явищ масового недоїдання колгоспників та одноосібників»**.

З районів від місцевих партійних керівників у Київський обком КП(б)У, а по лінії секретних служб – по інстанції аж до ДПУ УСРР надходили повідомлення про кількість жертв голодомору, про факти канібалізму. Величезна більшість з них мала чисто інформативний характер, була всього лише закритою статистикою з надписами «Цілком таємно» для службового користування вищих державних посадовців. Наводимо лише декілька уривків з них.

«...в Богуславському районі у с. Мисайлівка громадянка Авраменко, 48 років, одноосібниця, середнячка, зарізала та з'їла свою 8-річну дочку.

В Тетіївському районі в с. Черепин одноосібниця громадянка Березнюк зарізала і з'їла дочку 10 років. Тепер Березнюк та друга її дитина при смерті.

У с. Скибинці того ж району родина колгоспника, що складається з 3 дітей, з яких найстарший має 15 років, забила та з'їла чужого хлопчика, а також з'їла частину трупа померлої матері.

В Білоцерківському районі в с. Трушки два брати Богомази задушили 3-річного сина колгоспника

Федіна, який зайшов до них, і з'їли його. В с. Греблі того ж району в колгоспниці Проценко 35 років померла 3-річна дочка. Труп дочки вона зварила та з'їла.» (не пізніше 15.02. 33 р.)*

«Володарський район. В с. Рудое, оставив дома 3 малолетних детей, из села выехала единоличница Яремчук Анна. Не имея совершенно продуктов питания, по уговору со старшей сестрой 9-летний мальчик убил 3-летнюю девочку (сестру), после чего отрезали у нее голову и в сыром виде ели мясо трупа.

Скви́рський район. В с. Воробьевка колхозница Хроник Варя, оставив дома 4 детей, ушла искать пищу для них. В это время 4-месячный ребенок умер, и оставшиеся дети начали грызть в сыром виде труп умершего ребенка. Когда мать вернулась, она разрубила на части труп умершего ребенка, сварила суп и накормила детей. Через 3 дня умер второй ребенок Хроников, 3 лет. Мясо трупа также употреблялось в пищу.

На второй день в этом же селе единоличница Ошевская разрубила на части труп умершего 9-летнего ребенка, мозги изжарила и ими кормила остальных детей. Мясо трупа она посолила и сложила в бочку.» (12.03.33 р.)**

«Наиболее пострадавшими являются следующие районы: Богуславский (30 917 человек голодающих), Белоцерковский (30536)... Ставищанский (17129)...Обуховский (14113), Ржищевский (13 987)... Рокитнянский (12242), Сквирский (16236)... Тетиевский (10480)... В остальных районах цифры менее 10 тыс. Общее количество пораженных районов 1 группы – 34; второй – 17; третьей – 15.» (3.06.33 р.)***

«...смертность за последние дни по [Тетіївському] району значительно увеличилась. За 10 дней июня умерло до 2000 человек, значительно больше, чем за весь май месяц. Участились случаи смерти во время работы... Смертность увеличилась в колхозах. Умирают не только лодыри, а [и] хорошие колхозники. За 10 дней в одном только селе Слобода умерло 120 чел., такое же положение и в других селах. Умирают тут же на поле, во время работы. Увеличилась смертность также среди детей...» (14.6.33 р.)****

Про страшний голод повідомляли в різні інстанції і прості люди, частіше всього анонімно. Так, у січні 1933 р. невідомий автор з колгоспу «Нове життя» Кагарлицького району Київської області писав до газети «Колгоспне село»:

«Ось що я розкажу у відповідь на промову т. Сталіна. Уже другий рік, як тяжко голодає с. Суццани. Заражується од усякої нечистоти, що їдять, і мруть [люди] як мухи восени. Ходять балачки, що рада влада загнала в колгосп, щоб «експлуатувати» трудящу людність. Нема хліба...»*****

* ЦДАГО України, ф. 1, оп. 1, спр. 2191, арк. 103-105.

** ЦДАГО України, ф. 1, оп. 20, спр. 6274, арк. 185-190.

*** ЦДАГО України, ф. 1, оп. 20, спр. 6276, арк. 1-7.

**** ЦДАГО України, ф. 1, оп. 20, спр. 2191, арк. 55-6

***** ЦДАГО України, ф. 1, оп. 1, спр. 2191, арк. 1090.

* Український Голокост 1932-1933. Свідчення тих, хто вижив. Т.1, 2-ге вид. – К., 2005. – С. 14.

** ЦДАГО України, ф. 1, оп. 1, спр. 2191, арк. 103-105.

Секретний звіт Київського обласного відділу ДПУ, поданий голові ДПУ УСРР, містив таку статистику: кількість населених пунктів, уражених голодом, по області – 829, кількість голодуючих сімей – 26 525, кількість дорослих, голодуючих по області – 93 636, голодуючих дітей по області – 112 199, кількість опухлих – 47 392, кількість померлих по області – 12 801, випадків людоїдства по області – 72, труподства – 65. В таємному звіті серед

найбільш потерпілих називались Богуславський, Білоцерківський, Обухівський, Рокитнянський, Тетіївський Сквирський та Переяславський райони.

А ось що доносить до наших днів доповідна записка Нарком охорони здоров'я УСРР ЦК КП(б)У про стан здоров'я населення Київської області в зв'язку з продовольчими труднощами від 3 червня 1933 р., на яку посилався і обласний відділ ДПУ у наведеному вище таємному звіті.

	25 марта	5 апреля	15 апреля
Количество пострадавших сел	1214	1378	1577
Общее количество голодающих	398201	474540	493644
из них детей	178544	245283	262109
взрослых	164152	208741	210138
Общее количество опухших	88721	101683	97715
Требующих госпитализации	31678	37588	36632
из них детей	16269	19026	18698
взрослых	10768	14066	13952
Госпитализовано	11294	22248	24168
Из них детей	5457	14158	15068
взрослых	6588	6679	8135
Умерло с 1 января по	14548	26479	27809
Оздоровлено		7776	19900

Голодувало населення і в містах, проте найбільше постраждали сільські райони. У Ставищенському, який посів одне з перших місць на Київщині по смертності (як встановлено в ході підготовки цієї книги, померло з голоду 16106 чол., або 31,5 відсотка всіх жителів району), в селі Бесідка померло 3500 чол., в смт. Ставище та с. Красилівка – по 2000 чол. Села Іванівка та Богатирка втратили по 1500 чол., села Василюха і Журавлюха – по 800 чол., Сніжки – 780 чол.

Ще більший відсоток втрат у Тетіївському районі – 46,1 %. А кількісно найбільші втрати у Переяславському (26878 чол.) та Білоцерківському (понад 22500 жителів) районах.

У доповідній записці «О положении на Киевщине» від 14 березня 1933 р., яка повністю наводиться в розділі «Документи», нарком землеробства УСРР Одинцов ставить до відома вищого керівництва Української СРР: *«Голодание, с его последствиями, имеем в 32-34 районах. По 16 районам имеем 123 зарегистрированных случая людоедства и трупоедства... Эти данные являются лишь иллюстрацией, собранной по разным материалам. Учета не ведется. В городах массовое нищенство и беспризорность. Голодает значительное количество рабочих... Необходимо... немедленно отпустить Киевщине серьезную продовольственную помощь... положение здесь очень серьезное и требуются немедленные меры.»*

Реакція на цю доповідну записку була така ж, як на сотні й тисячі інших повідомлень такого змісту, тобто майже ніякої.

Про те, як ховали померлих від голодомору, свідчить випадково уцілілий документ Стадницької сільської ради Тетіївського району, також поданий без найменших втручань у текст.

«Акт 1933 року, 14 листопада. Мною, гол. Стадницької с/р т. Колос та секретаря Богдаровича, та свідків Надовського Павла, Лазерука Г. та Динисюка Н. склали цього акта в слідуєчім. 1933 року 28 червня Чорного Федора Динисового було знайдено на полі за півкілометра від села померлого. Надовським П., Лазеруком Г. та Динисюком Ів., яким було і доручено, щоб такого закопали, що вони і виконали таку роботу».

Україна вимирала, а у величезних зерносховищах на її території було повно пшениці. Її відправляли за кордон, її переробляли на спирт (жоден із спиртзаводів Київщини не був зупинений). У Білій Церкві в Преображенському соборі всередині і навіть на вулиці в мішках замокали і пропадали тисячі тонн зерна, але по тих помираючих з голоду, хто пробував добратись до рятівного хліба, охоронці стріляли без попередження.

Є свідчення про те, що заражене хлібним кліщем зерно одного з елеваторів, яке можна було б використати для порятунку сотень тисяч помираючих, зсипали у Дніпро.

У спеціальних сховищах лежало зерно державного резерву, так званий стратегічний запас хліба на випадок війни. В одному зі свідчень повідомляється, що у Броварах, усього в кількох десятках кілометрів від вимираючих районів, знаходилося одне з таких

підземних зерносховищ колосальних розмірів. На 1933-й рік в ньому зберігалося до одного мільйона тонн зерна. Нічого з цих запасів не було взято для допомоги голодуючим. У 1941-му році в перші тижні війни його спалили енкаведисти, аби хліб не дістався німцям.

Знищуючи мільйони українців, імперська Москва і її намісники-яничари в Україні прагнули викорчувати саме прагнення до національно-визвольної боротьби українського народу, навіть мрію про незалежну державу.

Прямою вказівкою нищити все українське стала постанова ЦК ВКП(б) та РНК СРСР «Про хлібозаготівлі на Україні, Північному Кавказі та у Західних областях» від 14 грудня 1932 р.: *«Предложить ЦК КП(б)У и СНК Украины обратить серьезное внимание на правильное проведение украинизации, устранить механическое проведение ее, изгнать петлюровские и другие буржуазно-националистические элементы из партийных и советских организаций, тщательно подбирать и воспитывать украинские большевистские кадры, обеспечить систематическое партийное руководство и контроль за проведением украинизации.»*

Виконання партійної вказівки «від Москви до самих до окраїн» не забарилося. Того ж дня, 14.12.1932 р., були ліквідовані всі українські інституції в РСФСР у місцях компактного проживання мільйонів українців: на північному Кавказі, на Зеленому Клині Далекого Сходу, у колись українських регіонах прилеглій до України областей. Нового погрому зазнали Всеукраїнська Академія наук, творча інтелігенція, вчителі «українізованих» шкіл.

З ентузіазмом взялись за нищення всього українського і в Київській області. Масово продукувалися справи про різноманітні націоналістичні контрреволюційні організації. До них записували всіх, хто хоч чимось був потенційно небезпечний правлячій системі.

На підтвердження наводимо витяг зі звіту ДПУ УСРР про боротьбу з тероризмом і зривом хлібозаготівель в листопаді-грудні 1932 та в січні 1933 років: *«... арестовано по состоянию на 25 января... по Киевской области 4815 чел.»*

Ликвидировано антисоветских, кулацко-контрреволюционно-повстанческих, шовинистических и разных других организаций и групп – 391, по коим арестовано 3109 чел.»

Підсумовуючи цей черговий кривавий потопт всього українського, другий секретар ЦК КП(б)У П.П. Постишев на партійному з'їзді у 1934 р. виголосив: *«Украинский голодомор 1933 года был годом поражения украинской националистической контрреволюции. Партия проделала гераклов труд по ликвидации националистических элементов на Украине.»*

Хто був отими «націоналістичними елементами» на Київщині, свідчить кожна із 1221 сторінки «Мартирологу» цієї книги-реквієму зі 166-ма тисячами прізвищ закатованих голодом селян віком від кількох днів і за сто років. Так, усі вони були смертельно небезпечні правлячій комуністичній системі, бо то УКРАЇНЦІ.

Кожен злочинець боїться розплати, тому старанно ховає сліди своїх злодіянь. Не були винятком і організатори найстрахотливішого злочину минулого століття – Голодомору 1932-1933 років в Україні. Створювались «потьомкінські села», куди вивозили закордонних журналістів «знайомити із заможним життям українських селян-колгоспників». Тих іноземних кореспондентів, які в ці казки не повірили та спробували писати правду, негайно висилали з СРСР.

На кордонах України виставлялись загороджувальні загопи. Українцям не продавали залізничних квитків на поїзди в інші республіки. Жодним словом не обмовилась про страхотливий голод більшовицька преса. Демпінговими продажами хліба радянський уряд заткнув рота іноземним державам, – у відповідь на деякі тривожні сигнали вони зробили вигляд, що ніякого голоду в СРСР, як трубила на весь світ радянська дипломатія, немає.

Характерна деталь є з цього приводу у постанові ЦК КП(б)У від 8 лютого 1933 року «Про випадки голодування у селах та невеликих містах», де йдеться *«про имеющиеся случаи голодания в отдельных мелких городах и отдельных семьях колхозников.»* Поряд з вимогою *«немедленно принять меры к максимально возможной мобилизации ресурсов внутри колхозов, районов, городов и областей...»* пропонується *«при проведении этой работы запретить посылку каких-бы то ни было официальных комиссий и ведение официального учета в отношении колхозов, районов и городов.»*

Під час роботи над книгою знайдено документи, де по лінії ДПУ у квітні 1933 року до всіх сільських рад була доведена директива не писати в книгах реєстрації актів про смерть як її причину слово «голод». Підтверджує наявність такої заборони і один з очевидців – дочка секретаря 30-х років Потіївської сільської ради Білоцерківського району Осовська О.Т., свідчення якої вміщено у цій книзі.

Наступного 1934 року надійшла ще жорсткіша вимога – знищити всі такі книги за 1932 і 1933 роки. Але частина їх все ж уціліла, дійшла до наших днів і є незаперечними доказами того, що у 1933 році смертність порівняно з попередніми роками зроста в десятки разів.

Особливо цінні ті документи, де попри заборону причиною смерті записано: «від недоїдання», «виснаження», а то й абсолютно відверто: «від голоду». Зразки таких записів вміщено у наступних розділах книги.

Крім уже цитованих вище та поданих у книзі численних документів незаперечним підтвердженням масової смертності від голодомору на Київщині є, очевидно, випадково не помічена пильним оком хранителів державних таємниць у завалах офіційних документів тієї пори статистична довідка під назвою «Неповні статистичні дані про кількість смертей і народжень у Київській області за 1933 р.» Заповнена чорнилом на віддрукованому бланку статистичної звітності, ця безцінна реліквія також є незаперечним підтвердженням офіційно зафіксованих страхотливих результатів Голодомору у наявних і ліквідованих районах в межах нинішньої Київщини.

№ п/п	Назва районів	Кільк. населен. на 1.01. 1933 р.	Народжень	Смертей	
				Всього	У т.ч. дітей до 1 року
1.	Баришівський	71270	893	9344	260
2.	Бориспільський	62211	792	5739	266
3.	Білоцерківський	138645	888	10570	308
4.	Богуславський	106739	1196	16118	398
5.	Бородянський	35493	454	2446	80
6.	Васильківський	81751	974	8022	238
7.	Вищедубечанський	33445	557	2068	117
8.	Володарський	34815	309	8335	148
9.	Димерський	38858	540	1684	107
10.	Іванківський	39006	672	2211	98
11.	Кагарлицький	49077	642	5784	173
12.	Київський	142718	2222	8252	453
13.	Макарівський	51005	766	3450	99
14.	Обухівський	69445	674	8195	128
15.	Переяславський	79798	969	12823	362
16.	Ржищівський	55055	432	10630	138
17.	Рокитнянський	82316	894	10458	136
18.	Розважівський	36383	572	3492	183
19.	Сквирський	96516	1154	12801	301
20.	Ставищенський	51106	604	10179	303
21.	Таращанський	54588	639	8787	123
22.	Тетіївський	44403	596	12000	327
23.	Фастівський	54689	471	6130	93
24.	Хабнівський	33157	471	3051	117
25.	Чорнобильський	58268	1172	2138	179
		1600757	19553	185207	4962

Працюючи з людьми й документами, які дали змогу встановити прізвища, імена, вуличні прізвиська 166 тисяч замордованих голодом мешканців Київщини, члени редакційно-видавничої групи обласного тому Національної книги пам'яті знайомилися зі свідченнями, зібраними у 1991-1993 роках. Свідчили люди, котрим в час Голодомору було по 20-30 років і які поіменно пам'ятали всіх замордованих голодом односельців. Ми співставили записи із вцілілих сільрадівських книг про смертність у 1933 році (найімовірніше, саме на них посилались статистики 1933-го року) з такими свідченнями. На жаль, об'єктів для порівняння було небагато, але у всіх без винятку випадках цифра втрат виявилась значно більшою – від 33,4 до до 78,9 відсотка порівняно зі статистичними даними.

Пояснення знайшли у тій же статистичній довідці, де записано, що дані у ній неповні через неподання

сільрадами об'єктивної інформації, а багатьма населеними пунктами звітність взагалі не надавалась.

Отже, якщо встановлену цифру померлих від голоду (284542 чол.) помножити на середній показник розбіжностей, одержимо страхітливі цифри: від 379600 до 509000 замордованих голодом жителів Київщини в її нинішніх межах, або від 23,7 % до 31,8 % усього тодішнього її населення. Щоправда, більш доказово підтвердити цю цифру нині уже неможливо. Як, до речі, і спростувати.

Услід за буремним і кривавим ХХ століттям ідуть у Вічність очевидці Голодомору 1932-1933 років в Україні. Але разом з ними не відходять у безвість їхні біль і страждання. Ми, внуки і правнуки голодоморного покоління, повинні передати своїм нащадкам їхню пекучу сльозу пам'яті про мільйони безвинно убієнних комуністичним режимом українців. Аби нічого подібного ніколи не повторилось.

Володимир Сергійчук,

доктор історичних наук, професор Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка

Анатолій Гай,

голова Київської обласної письменницької організації, керівник редакційно-видавничої групи обласного тому Національної книги пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років

«Жнива скорботи» на Київщині (нотатки за архівними матеріалами ГПУ-НКВД)

Змалку пам'ятаю слова матері, Надії Мефодіївни, про «велику голодовку» в Україні. Мати народилася саме в тому страхітливому 1933 році на Київщині, у селі Людвинівка Макарівського району.

– Люди хліба не мали, їли лободу, – переповідала синам, наче страшну казку, спогади своєї неньки, покійної вже Ганни Прокопівни, яка 27-річною в найгоłodніші місяці носила під серцем дитину. – У кого з осені залишалися висівки, комбікорми, що їх дають поросяткам, – тим і годувалися. У батьків трохи картоплі було й вівса – усе це мололи або товкли, варили і їли...

Неподалік у Фасовій жила рідня – Титаренки: дід Прокіп Іванович із дружиною Мартою Яківною. До колективізації це була міцна сім'я селян-середняків. Мали землю, худобу, олійницю. Мали й багато дітей – більш як десять душ.

– У 1933-му бідували, але вижили, дякувати Богу, майже всі, – розповіла мати про долі родичів із Фасової. – Померли в Титаренків тільки донька Оксана, яка тяжко захворіла, і син Григорій. А були в селах і такі, що пухли з голоду... Коли батьки побралися, дід Прокіп дав у придане овечку, яку до колгоспної отари не взяли, бо вівця була кульгава. А худобу геть усю тоді мусили поздавати. Вівця доїлася та й нас вигодувала. Діти мали по півсклянки молока...

Сама ж мати добре пам'ятає наступний, уже повоєнний, голодомор 1947-го, який пережила в підлітковому віці:

– На полях люди збирали гнилу картоплю, пекли з неї коржі. Їли траву, голівки конюшини...

По тих матусиних розповідях не раз бував я в селах під Макаровом (у Калинівці жили сім'ї Мефодія Трохимовича Вовченка, мого діда, і тітки Марії Прокопчук, у Людвинівці – дідові брати й сестри). На старому кладовищі край Житомирського шосе дивився я на дерев'яні хрести з потьмянілими написами й мимоволі спливали в пам'яті закарбовані з дитинства слова: «була, сину, велика голодовка»...

Навчаючись у 1970-х на факультеті журналістики Шевченкового університету, а згодом працюючи кореспондентом у міськрайонній газеті в Білій Церкві на Київщині, цікавився в доступній літературі темою голоду 1932-1933 років, але... Крім партійно-пропагандистських штампів на зразок «ворожої діяльності куркулів», «продовольчих труднощів», «невржаю в СРСР» мало чого дізнався з радянських книжок. Розмовляв із сільськими старожилами – ті казали, що «безхлібні роки» в першій п'ятирічці були врожайними – і 1932-й, і особливо наступний. Катастрофічного мору не очікувалося (у 1933-му українські хлібороби мали один з найбільших урожаїв за все десятиліття), але у селян, казали старі люди, «зерно геть чисто забирали». Виходило, що

голод – штучний... Зіставивши факти з політикою партії («ліквідація куркульства як класу», колективізація), дійшов висновку: трагедія 1932-1933 років – свідомо акція більшовицької влади, спрямована на досягнення політичної мети.

Згодом, працюючи в системі державної безпеки України, мав змогу більше дізнатися з архівних джерел ГПУ-НКВД про «жнива скорботи». Про терор голодом, який був спланованим, жорстоким народоубивством – фізичним винищенням основи української нації, яка не годилася в будівничі комунізму.

На цю обставину звернула увагу, до речі, незалежна Міжнародна комісія з розслідування голоду на Україні 1932-1933 років, яка в підсумковому звіті 1990 року зазначила: «Українські селяни, заможні й значно більш індивідуалістичні, ніж решта населення, погано вписувалися в класичну схему пролетаризації, пов'язаної з індустріалізацією та урбанізацією, як основою, необхідною для побудови нового суспільства через диктатуру пролетаріату». Комісія констатувала, що «немає або є мало фактів про те, що території з російською більшістю потерпали від голоду. Вражає, що Білорусія, яка межує з Україною і має дуже схожі загальні умови... уникла голоду.

У нас немає пояснення, чому території з російським населенням уникли голоду»...

Міжнародна комісія проаналізувала офіційні дані переписів населення СРСР до і після голодомору (1926 і 1939 роки) і зробила висновок: «Україна втратила понад 3 млн. свого населення, і ще щонайменше 3 млн. – це втрати в національному прирості населення». Коли українців стало менше майже на 10%, «у той самий час у тих самих умовах сусідні республіки одержали приріст населення: Росія + 28% і Білорусія + 11,2%». Комісія зазначила, зокрема, що радянська влада добровільно використовувала голод для успіху своєї політики денационалізації. Член Комісії професор Рікардо Левене (Аргентина) так відповів на запитання, чи набували зазначені дії радянської влади форми *геноциду*: «...всі одержані й перелічені показання свідків дають підстави відповісти ствердно, оскільки вчиненого виявилось досить, щоб знищити український народ».

Гортаючи поживклі справи в Галузевому державному архіві Служби безпеки України, читаючи розсекречені документи й уміщені в науково-документальних виданнях останніх років висновки вчених (Юрій Шаповал, Василь Даниленко, Сергій Кокін та ін.) про причини, перебіг та наслідки Голодомору 1932-1933 років, переконуєся знов і знов: більшовицька влада вчинила злочин на ймення *геноцид*.

Уперше цей термін було вжито, як відомо, у середині 40-х років минулого століття. Він є в обвинувальному акті Нюрнберзького процесу 1945 року на

означення нацистської практики екстермінації (вищення) цілих груп населення в роки Другої світової війни. Багато чого спільного мали гітлерівська Німеччина і сталінський СРСР.

Неупереджені історики, політологи критично осмислюють взаємозалежність комунізму і терору, більшовизму і фашизму. Західні дослідники (Стефан Куртуа, Дитріх Байрау, Фритьоф Маєр) пишуть про різочу схожість обох тоталітарних режимів – у системах примусової праці, вождизму, однопартійності, виявах насилля, зведених у ранг державної політики. Куртуа, приміром, розглядаючи поняття *геноцид*, покликається на трактування його у французькому Кримінальному кодексі 1992 року: не лише расистськими поглядами (як у випадку з націонал-соціалізмом) може обґрунтуватися геноцид – його слід поширити й на суспільні групи. Жорстока класова боротьба в ім'я комуністичної доктрини, спрямована на фізичне винищення політичної та ідеологічної опозиції, значною мірою відповідає саме цьому розумінню геноциду в СРСР. Масштабне розкуркулення через примусову колективізацію свідчить про очевидну схожість між расовим і класовим геноцидом, наголошує Куртуа: «Загибель української дитини з куркульської сім'ї, умисно приреченої сталінським режимом на голодну смерть, є таким само тяжким злочином, як смерть у варшавському гетто єврейської дитини, яка стала жертвою штучно створеного нацистським режимом голоду» (з книжки «Коммунизм, терор, человек. Дискуссионные статьи на тему «Черной книги коммунизма», 2001).

Президент України В.А. Ющенко оглядає експозицію виставки архівних документів Служби безпеки України про Голодомор 1932-1933 років в Україні «Розсекречена пам'ять». (24 листопада 2007 року, Київ, Український Дім).

...Коли перші хвилі насильницької колективізації не справили сподівань кремлівської верхівки, органи Об'єднаного державного політичного управління СРСР виконали волю більшовицької партії – посилити оперативний натиск. У доповідній записці в ЦК КП(б)У від 22 листопада 1932 року го-

лова ГПУ УСРР Станіслав Реденс інформував про агентурні розробки щодо тих, кого належало ліквідувати під час оперативного удару по класовому ворогові. У Київській області, приміром, тільки по розробках секретно-політичного відділу чекісти мали ліквідувати куркульські й «контрреволюційні» групи в шести районах: Богуславському (6 куркулів, колишніх петлюрівців), Володарському (13 осіб на чолі з шістьма агрономами, які «мали зв'язок з Кавказом»), Ржищівському (2 куркулі й 5 середняків), Плисківському (4 куркулі й колишні «політбандити»), Черкаському (10 осіб) та Пулинському (7 осіб). І ще в шести районах (Баришівський, Васильківський та ін.) велися розробки груп по лінії «української контрреволюції», які також належало звести нанівець. Загалом же по Київщині передбачалося ліквідувати понад 80 агентурних розробок (552 фігуранти) й арештувати, крім того, більш як 125 «контрреволюційних одинаків». У підсумку 677 осіб мали взяти під варту й покарати.

Як видно з чернетки звіту ГПУ УСРР про перебіг репресивної операції на селі, чекісти в листопаді 1932 – січні 1933 років «викрили й ліквідували» в Україні більш як 1200 так званих контрреволюційних внутріколгоспних груп і заарештували майже 6,7 тисячі осіб. Аби не спустошити землю повністю, розстріли в той період були нечастими, зазначають дослідники Голодомору 1932-1933 років, переважали ув'язнення в табори й висилки.

У чому ж полягала «злочинна» діяльність селян, загнаних у безвихідь, виснажених, змушених у пошуках їжі переступати моральні норми й рятувати свої сім'ї від голодної смерті дрібними крадіжками з колгоспних комор? Переважну більшість «організованих контрреволюційних елементів» становили в той час «крадії і розбазарювачі хліба» (757 груп); на другому місці в красномовній статистиці ГПУ – групи опору хлібозаготівлям (119). Навіть якщо зважити на приблизність цифр, залишиться незмінною тенденція: у репресивних заходах органів ГПУ домінувала «хлібна» тема. Та й відповідну графу (крадіжки або приховування хліба) чекісти ввели у статистичні звіти з вересня 1932 року.

Щодо групового опору хлібозаготівлям зберглася в Галузевому державному архіві Служби безпеки України кримінальна справа № 4555 на Платона Демиденка, Степана Акуленка та інших мешканців села Кучинівка Сновського району тодішньої Київської (нині Чернігівської) області. Селяни, протестуючи проти непосильних заготівель, рішуче відмовилися їх виконувати й повернули сільраді контрактаційні книжки. У серпні 1932 року 16 осіб, з них 13 жінок, були учасниками так званих жіночих «волинок», які вилилися в погром сільради, їдальні сільгоспкооперативу та побиття активістів.

Через скоєння злочинів, що не кваліфікуються як політичні, фігурантів справи досі не реабілітовано. Але ось що привертає увагу: юрби селянок, озброєних кілками й вилами, поборовши страх, прогнали бригадирів і йшли зі своїми вимогами до міс-

цевих чиновників. Так, 22 серпня біля вже згаданої Кучинівської сільради зібралося три сотні жінок, які зустріли промовця – голову райвиконкому криками:

– До голоду, як на Полтавщині, не допустимо, контракції виконувати не будемо, а хто посміє самовільно брати хліб, – голови рубати будемо.

Кримінальні справи селян Київщини, які на початку 30-х років були засуджені до різних термінів ув'язнення за спротив примусовій колективізації та груповий опір хлібозаготівлям.

Далі погроз справа не пішла, проте «рубати голови» почали селянам. Чекісти провели арешти, допити, після чого судова трійка при колегії ГПУ УСРР ухвалила (протокол від 6 грудня 1932 року № 92/4-09): п'ятьох учасників акції розстріляти, чотирьох – відправити до концтаборів на 10 років, шістьох – на п'ять років, одній жінці п'ять років концтабору замінити висланням у Північний край... Реально страта не відбулася тільки через те, що у травні 1933-го, коли голод знекривив Україну, на засіданні Колегії ОГПУ (судовому) постанову ГПУ УСРР скасували й повернули справу на дослідження. А в липні того ж року в Харкові, що був тоді столицею радянської України, взявши до уваги «час вчинення злочину, похилий вік деяких звинувачуваних, а також великий термін їхнього перебування під вартою», судова трійка змілоствилася: Платонові Демиденку, яко-

му було на той час 45 років, Парасці Авраменко (51 рік), 25-річній Дарині Ульянич та ще деяким їхнім односельцям дали до п'яти років концтаборів.

Із документів репресивних органів епохи геноциду випливає, що нарівні з посиленням опору більшовицькій політиці хлібозаготівель (його чинили люди від сохи) був і так званий «організований саботаж окремих комуністів». Йшлося про спротив керівників сільрад, партосередків, колгоспів і районних організацій. Чекісти фіксували також «право-опортуністичні настрої» членів і кандидатів партії і комсомолу, про що зведеннями доповідали Секретареві ЦК КП(б)У Станіславу Косіюру.

Так, у вересні 1932 року на Київщині в селі Веприк Фастівського району службовець лісництва комуніст Сосновський казав односельцям: «У РСФРР зовсім інша республіка, селяни мають хліб та інше, так само, як ми раніше мали, а Україну так оголили, що просто хоч тікай». У селі Яненки Переяславського району завгосп колгоспу Светленко, кандидат у члени партії, заявив: «Нам не можна виступати проти хлібозаготівель окремо, а треба підмовляти жінок, щоб вони виступали й не давали вивозити зерна, позаяк ми самі знаємо, що люди голодуватимуть, якщо вивезуть зерно». У жовтні в Чорнобильському районі голова райколгоспспілки комуніст Якимчук казав: «Я об'їхав ряд сіл і переконався, що хліба нема. Перебуваючи в селі Т[овстий] Ліс, я бачив, що селяни сушать гарбузи й лушпайки від картоплі й це їдять, оскільки хліба немає». У листопаді голова сільради Вигурівщини (Київський район) зауважив: «План хлібозаготівель великий і ми його не виконаємо. Якщо його не змінювати – залишимося без хліба і знову не зможемо повністю посіяти».

З районів, які не могли виконати непосильних планів, активісти просто тікали, щоб не потрапити до в'язниці за звинуваченнями в саботажі та зриві хлібозаготівель. За неповними даними, тільки у грудні-січні з українських сіл виїхало до тисячі представників радянського й колгоспного активу. Найбільше втікачів – з Дніпропетровщини (527, з них понад 160 із сім'ями). З Донецької області – 180, з Київщини – 161. Із села Барахти Васильківського району втік секретар комсомольського осередку Шаповал. У записці, яку залишив, зазначив: до втечі його змусили несприятливі умови в селі. Страх бути покараним за невиконання завдань партії був основним мотивом відчайдушних учинків активістів.

Протилежним полюсом були ревні виконавці політики голодомору, які у своїй заповзятливості вдавалися навіть до «порушень революційної законності». Мова йде про знущання, побиття, незаконні виселення, арешти, обшуки, натуральні штрафи тощо, які тоді нечасто, але все ж фіксувалися.

Найбільше в цьому, аж ніяк не повному, переліку «порушень» зафіксовано випадків незаконного вилучення хліба й майна. На селі лютували хлібозаготівельні бригади з районних активістів, міських робітників, міліціонерів, які вдавалися до насильницьких, нерідко бандитських дій – звільняли з посад,

влаштовували самосуди. Уповноважені, надіслані з центру, траплялося, розпускали райкоми й райвиконками.

У січні відчутно далися взнаки страхітливі наслідки пограбування селян. Як видно з архівних чекістських паперів, у чотирьох районах Київської області, а також на Дніпропетровщині, Вінниччині, Донеччині доведені до відчаю люди вживали в їжу сурогати, потерпали через шлункові захворювання, опухали й помирали з голоду. «Звертають на себе увагу випадки людоїдства й убивства матір'ю дитини», зазначили «літописці» репресивної операції. П'ятнадцятого січня в селі Кочубеївка Уманського району тогочасної Київської (нині Черкаської) області 24-річний колгоспник Олексієнко, «створивши версію про смерть своєї дружини, вбив її і впродовж 2-х днів харчувався м'ясом убитої». Співробітники райвідділення ГПУ з'ясували, що Олексієнко після вбивства дружини виніс у сарай труп, щоб його заморозити, брав частини тіла і їх їв. На допиті арештований колгоспник, який мав вигляд кістяка, обтягнутого шкірою, зізнався, що вбив дружину через те, що тривалий час голодує. Чекісти дізналися також, що чоловік вступив до колгоспу в листопаді 1932 року, мав, крім роботи в колективному господарстві, індивідуальну ділянку посіву, але «хліб він увесь вже витратив»...

Донька репресованого 1938 року селянина Олександра Козярчука, нині жителька Переяслава-Хмельницького на Київщині, свідок голоду Тетяна Максимова жила на початку 1930-х в Уманському районі (с. Текуча). Вона добре пам'ятає, як страшно було дітям ходити селом: «Батьки, йдучи на роботу, зачиняли в хаті малечу, щоб її на вулиці ніхто не зловив і не з'їв».

Голод ламав людську психіку, деформував традиційну мораль, змушував людей красти, мародерствувати, заподіювати собі смерть, кидати напризволяще хворих, опухлих дітей і їхати шукати харчів. У Сквирському районі (с. Антонів) неможливо селянка вдова Чорна вбила ножем свою п'ятирічну дитину, а другі позбавити життя не встигла: на крик збіглися сусіди. Чорна пояснила, що не може прогнати своїх п'ятьох дітей...

Очевидні знаки біди не зупинили злочинних дій влади. Як свідчать численні інформаційні повідомлення чекістів про становище на селі й настрої людей (невдоволення утисками, гнів, ненависть), тогочасне партійно-державне керівництво мало цілком достатньо об'єктивних відомостей, щоб зробити висновок: насувається страшний голод. Система ж, яка мала контроль над хлібними й харчовими потоками, не тільки покарала селян голодом, а й відрізала їм шляхи порятунку, повертаючи у зону лиха численних утікачів.

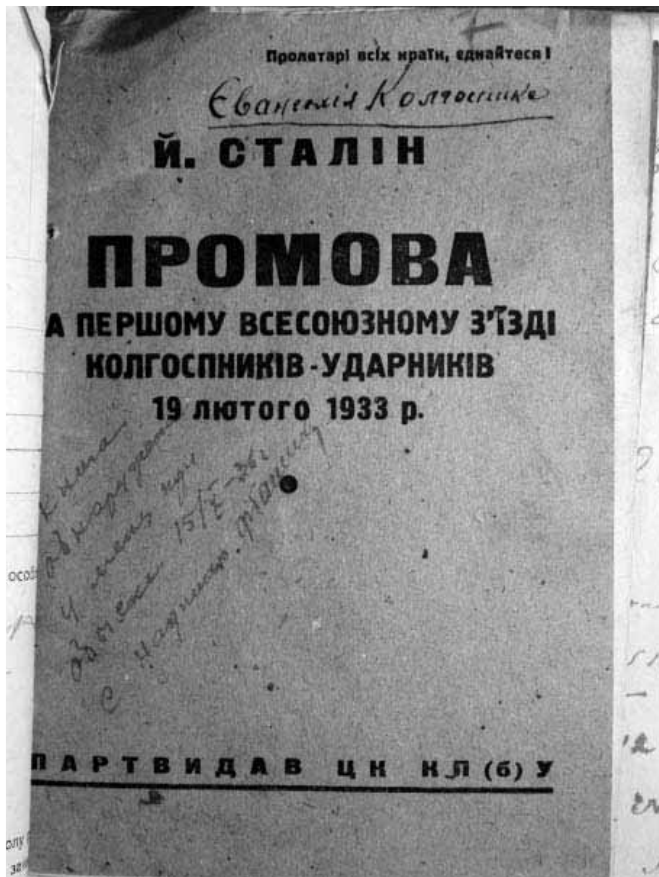
У довідці ГПУ від 2 лютого 1933 року про масові втечі жителів сіл України й оперативні заходи щодо боротьби з утікачами зазначено: найбільш уражені масовими виїздами Київська, Харківська та Дніпропетровська області. Під час хлібзаготівель-

ної кампанії (грудень-січень) із 47 районів Київщини втекли 26 344 особи. З них колгоспників – 10 027, одноосібників – 10 682, «твердоздавців» і «куркулів» 1 562, активістів – 163. Утікачі, рятуючись від голодної смерті й репресій, кидали власні господарства, забирали сім'ї та їхали до міст, на шахти, заводи, новобудови. З деяких сіл тікали мало не всі дорослі працездатні чоловіки. Органи ГПУ рішуче припиняли втечі. На тлі не вельми переконливої масово-роз'яснювальної роботи чекісти мобілізували агентуру й актив на виявлення організаторів утеч, арештовували селян. Сільрадам було заборонено видавати довідки на виїзд. Силами транспортних і районних органів ГПУ створювалися «оперативні заслони».

Тільки впродовж десяти днів (останній тиждень січня й початок лютого) на залізницях України заслони затримали й профільтрували 16 733 особи – переважно колгоспників і одноосібників. До місць постійного проживання повернули 15 109 утікачів, 1 610 заарештували й передали територіальним органам ГПУ. По районах України було профільтровано 3 861 особу, з них взято під варту 340. На селян, які відмовлялися повернутися до своїх домівок, оформляли справи на вислання. Більш як 250 арештованим дорого слалася до концтаборів.

Але й цих репресивних заходів було, вочевидь, замало. У цілком таємному оперативному наказі по ГПУ УСРР від 13 лютого 1933 року № 2, виданому в розвиток оперативного наказу від 5 грудня 1932 року № 1, Всеволод Балицький (у той час заступник голови ОГПУ СРСР) поставив райапаратам відомства конкретні завдання, зокрема щодо виявлення й арешту «всіх організаторів саботажу сіви» та «рішучої боротьби з ініціаторами, організаторами масових виїздів із сіл». При цьому звернув увагу начальників обласних відділів і райорганів на те, що в жодному разі боротьба не повинна обмежуватися заходами адміністративно-технічного й судового порядку. Основний натиск мав бути на виявлення «організуючої ролі петлюрівсько-есерівського підпілля».

У цей час на ініційованому партією І Всесоюзному з'їзді колгоспників-ударників 19 лютого 1933 року Йосиф Сталін виголосив промову, в якій жодним словом не згадав ані житницю СРСР Україну, ні катастрофічне становище, в якому перебувало її виморене голодом населення. Видрукувана Партвидавком ЦК КП(б)У брошурка кишенькового формату з текстом промови вождя збереглася в архівній кримінальній справі жителя Кагарлика агронома Федора Ганжі, звинуваченого у «вихвалюванні Троцького», наклепах на радянську пресу й засудженого наприкінці 1936-го за ці «контрреволюційні злочини». На обкладинці промови, перекладеної українською мовою, хтось чорнилом вивів і підкреслив слова: *Євангелія Колгоспника*. А йшлося в тому несвятому писанні про головне завдання селян – зміцнювати колгоспи, бо ж їх розкладають «вишкребки ворожих кляс» – куркулі й підкуркульники.

Брошура з текстом виступу Йосифа Сталіна на I Всесоюзному з'їзді колгоспників-ударників 19 лютого 1933 року з надписом чорнилом «Євангелія Колгоспника», що зберігається в архівній кримінальній справі жителя Кагарлика агронома Федора Ганжі.

Але «куркулів» як соціальної категорії, як певної соціальної класи, в 1929 р. на Україні вже не було, – слушно зауважує один з найавторитетніших дослідників трагедії, її сучасник, український емігрант Дмитро Соловей (США). – Був лише невеликий відсоток селян з колишніх «куркулів», з колишніх заможних селян». Отож, «щоб ясно було, треба сказати, що «куркулі», себто багатоземельні селяни, які жили з визиску найманої робочої сили, зникли на Україні як соціальна категорія швидко після революції 1917 р. так само, як зникли й поміщики, бо землю у цих селян, яку вважали за зайву для трудового господарства, одібрали ще в перші роки революції», пише дослідник.

«На практиці відбувалося так, що під визначення «куркуля» <...> підпадала кожна селянська родина (хоча вона і не походила з колишніх «куркулів»), яка потрапляла в якусь опозицію до місцевих урядових чиновників, або яку запідозрено було у ворожості до більшовицького режиму... <...> Якщо ж селянська родина, що потрапляла до опозиції, мала землі менше ніж 5 десятин, тобто була незаможною бідняцькою, то їй наліплювано ярличок «підкуркульники» і з ними поводитися так, як і з «куркулями» (Дмитро Соловей. Сказати правду. Три праці

про голодомор 1932-1933 років. – Київ – Полтава, 2005).

Незгодні з методами колективізації мусили мовчати. А хто цього не робив, як, наприклад, уродженець села Андруші Переяславського району 51-річний Володимир Чубук-Подільський, того карали. Політику ліквідації куркуля як класу він назвав варварством: найбільшу крамолу в його устах становили слова про те, що буде голод, бо «всіх трудівників у селі підвели під категорію куркулів і пограбували, а тепер чекають хліба від колгоспів».

Слова свідків тогочасного варварства підтверджують нововіднайдені архівні документи ГПУ УСРР. Ось витяг із чекістської довідки: «...місцеві органи в ряді випадків неправильно кваліфікують соціальний стан обвинувачуваних, внаслідок чого особи, заарештовані як куркулі, виявляються середняками й бідняками». Це засвідчили офіційні матеріали проведеної ГПУ УСРР вибіркової перевірки припинених справ на куркулів (у Харківській області, приміром, «до 80% звільнених куркулів виявилися середняками й бідняками»). А загалом по Україні за перших дев'ять місяців 1932 року більш як половина (!) з тих, кого чекісти «притягнули по селу», становили якраз не «куркулі» (та ще й *неправильно кваліфіковані*), а «соціально близькі прошарки (робітники, колгоспники, бідняки та середняки)». Цифрові дані зі статвідомостей ГПУ УСРР, як бачимо, не суперечать висновкові про те, що людей «з політичних міркувань підганяли під цю страшну в умовах СРСР категорію» («куркулів»). А позаяк «знищення куркуля як класу» часто-густо розумілося як фізичне винищення людей, то «під час цього фізичного винищення не щадили ні дорослих, ні старих, ні дітей...».

Утім, повернімося до брошури з промовою товариша Сталіна, яку підшито до архівної кримінальної справи агронома Ганжі. З того «євангелія» учасники форуму ударників дізналися, що на шляху країни до колгоспного ладу труднощі, звісно, є. «Добре життя дурно не дається, – повчав селян «отець народів». – Але справа в тому, що головні труднощі вже пройдені, а ті труднощі, що стоять перед вами, не варті навіть того, щоб серйозно говорити про них». Отож працюйте, мовляв, «виконуйте завдання вашої робітничо-селянської держави», заробляйте трудодні, житимете заможніше. А поки що... «Я міг би розповісти деякі факти з життя робітників 1918 року, коли цілими тижнями не видавали робітникам ані шматка хліба, не кажучи вже про м'ясо та інші продукти харчування, – утишив колгоспників господар Кремля, прозоро натякнувши на «головні труднощі» (тобто голод). – За найкращі часи вважали тоді ті дні, коли щастило видавати робітникам Ленінграда і Москви по восьмиушці фунта чорного хліба та й то наполовину з макухою. І це тривало не місяць і не півроку, а цілі два роки. Але робітники терпіли і не журились, бо вони знали, що прийдуть кращі часи...». І ще один характерний риторичний пасаж Йосифа Віссаріоновича: «Але чи можна відновити куркульство і зберегти разом з тим радянську владу? Ні не можна. Відновлення

куркульства (насправді – основи українського селянства. – Авт.) повинно призвести до утворення куркульської (отже, в Україні – української. – Авт.) влади і до ліквідації радянської влади...».

Даремно шукати в тій партійній брошурці з промовою Сталіна бодай одне слово з коренем *голод*. Не було його. Політично – не було. Свій злочин кремлівські «інтернаціоналісти» ховали за словом «труднощі», у створенні яких звинуватили контрреволюціонерів та всіляких противників нового ладу. Отож їх і перемелювали в «лагерную пыль» червоні жорна політичних репресій.

У роки Голодомору, як зазначає доктор історичних наук, професор Василь Даниленко, вістря репресій «мало антиукраїнське спрямування, оскільки вся «антирадянська», «контрреволюційна», «шкідницька», «повстанська» та інша ворожа діяльність асоціювалась у рішеннях партійних органів та ДПУ з «петлюрівщиною», «махновщиною», «українським націоналізмом». Шарнірний механізм взаємодії на всіх рівнях підрозділів ВКП(б) – ОДПУ забезпечував одночасне згортання українізації з упокоєнням українського села через духовне і фізичне винищення його кращих виробників, носіїв української свідомості і культури, потенційно готових до боротьби за незалежну Україну» (наукове видання «Розсекречена пам'ять. Голодомор 1932-1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВД». – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008).

В оперативному бюлетені ГПУ УСРР щодо внутріколгоспних угруповань і характерних справ, пов'язаних із хлібозаготівлями, зазначається, що станом на 6 грудня 1932 року «в переважній більшості ліквідованих внутріколгоспних груп були сильними впливи куркульських та інших контрреволюційних, особливо петлюрівських елементів (підкреслення моє. – Авт.), які засмічували колгоспи, головним чином, управлінський апарат останніх». З-поміж п'яти областей (Вінницька, Дніпропетровська, Донецька, Київська та Чернігівська), про які йдеться в документі, найбільше внутріколгоспних груп (18) викрито й ліквідовано на Київщині. У її 13 районах було арештовано 117 осіб, у тому числі сімох голів колгоспів. Чекісти виявили колишніх петлюрівців і членів так званих «політбанд» у селах Кам'янського, Чорнобаївського, Житомирського та деяких інших районів тогочасної Київщини, яка охоплювала більшу територію, ніж тепер. Опір хлібозаготівлі або діяльність, спрямовану на розвал колгоспів і комун, ставили за провину селянам і в таких районах, як Білоцерківський (село Чупира), Васильківський (Западинка), Чорнобильський (Фрузинівка й Черевач), Золотоніський, Корсунський, Овруцький, Плисківський, Погребищенський, Пулинський, Черняхівський. Підписав бюлетень із грифом «цілком таємно» ставленник Москви голова ГПУ УСРР (серпень 1932- лютий 1933 року) Станіслав Реденс.

А через два місяці Всеволод Балицький у вже згаданому оперативному наказі № 2 зорієнтує чекістів на те, що існує, мовляв, «єдиний, ретельно

розроблений план організації збройного повстання на Україні до весни 1933 року з метою повалення радянської влади та встановлення капіталістичної держави, так званої «Української незалежної республіки». За сфабрикованими справами було «викрито» контрреволюційну організацію в сільському господарстві УСРР, «зв'язано» її з такими самими вигаданими організаціями в Росії та Білорусі, а відтак 35 членам міфічної «всесоюзної організації», що мала на меті «підірвати сільське господарство і викликати голод у країні» було оголошено смертні вироки. У поєднанні з харчовою блокадою України, запровадженою 1932 року, виразно окреслилися антиукраїнські акценти сталінської політики, здійснювався цілеспрямований геноцид, вважає доктор історичних наук, професор Юрій Шаповал: «Нововіднайдені архівні документи ще раз переконливо підтверджують: саме ретельна організація екзекуції українських селян надала голоду в Україні характеру геноциду, виправдання якому не може бути. У листі до Сталіна 15 березня 1933 року Станіслав Косіор дозволив собі жакливу констатацію, мовляв, «голодування не навчило ще дуже багатьох колгоспників уму-розуму».

Серйозним чинником, який радикально відрізняв ситуацію в Україні від того, що відбувалося, скажімо, в Росії чи Казахстані (де також були втрати від голоду), історик називає зміни в національній політиці: «14 грудня 1932 року Сталін разом з Молотовим підписав постанову ЦК ВКП(б) і Раднаркому СРСР у зв'язку з проведенням хлібозаготівель. Цей документ, крім іншого, вимагав «правильного проведення українізації» в Україні і за її межами, в регіонах, де компактно проживали українці. Документ також містив категоричну вимогу боротися з петлюрівськими й іншими «контрреволюційними» елементами».

...«Я бачив на Україні руїнницьку дію голоду 1932-33 року, – писав свого часу в автобіографічній статті чужинець Артур Кестлер – колишній комуніст, який відвідав Радянський Союз саме в розпал трагедії. – На залізничних двірцях натовпи людей в лахмітті просили милостині. На руках у жінок були діти, виснажені, великоголові, із роздутими животами. Ці діти схожі були на людські зародки в склянках зі спиртом. Матері простягали їх до вікон наших вагонів. У стариків із подраних постолів висувалися відморожені пальці ніг... Мені пояснювали, що все це були куркулі, які спротивлювалися колективізації, і я цьому вірив. Усі ці люди, включно до дітей, були «ворогами народу» – вони не хотіли працювати і замість того просили милостині»... Кестлер побачив «голодні раціони в кооперативах», дізнався, що за кілограм масла треба заплатити на вільному ринковій місячну зарплату робітника, а за пару взуття – заробіток двох місяців. І що більше читаєш такого роду свідчень очевидців, порівнюєш їх зі змістом розсекречених чекістських документів, то виразніше уявляється апокаліптична картина злочину комуністичної системи.

Анкета заповнена 23 лютого 1949г
 Вказати найменування тюрми нан КПЗ
 Київ МВС УССР
 Город, село, ж.д. ст. Київ
 Кем Район Дакчи, Київ МВС УССР
 Должність звання, Фамілія М. Пестров-Вой
 Підпись М. Пестров
 Место для фотокарточки (арестованного)

 Заволока Дмитро Дмитрович
 14 1906г.р.
 Отпечаток указательного пальца
 правой руки
 (от одной кромки ногтя до другой)

Аркуш з кримінальної справи на завідуючого відділом Ленінського райкому КП(б)У м. Києва Заволоку Дмитра Дмитровича, єдина провина якого полягала в тому, що у своєму щоденнику він висловив сумніви щодо правильності дій його партії на селі.

Ось що занотував (дослівно) у щоденнику 14 березня 1932 року безпосередній свідок голодомору комуніст Дмитро Заволока, який у той час обіймав відповідальну посаду партійного слідчого в Київській обласній контрольній комісії, а згодом очолив відділ Ленінського райкому партії м. Києва: «Для чого було утворювати таке напружене становище на селі? А особливо в колгоспному секторі? Чи можна було уникнути цієї небажаної загостреності? Ясна річ, що можна було. Треба було більше уважно віднестись до потреб і в першу чергу харчових потреб населення. Забезпечити харчовими запасами, зберегти посівфонди, фураж для коней і стан був би неузнаваємий, порівнюючи з сьогоднішнім днем». А день той був, справді, безрадісним: «Становище дома надзвичайно тяжке (про це розповіла Заволоці його мати, яка приїздила з Борисполя. – Авт.). – Вже декілька місяців зовсім у хаті відсутній хліб. Живуть картоплею та картопляниками. В дітей (Миші, Колі, Віті) стало розвиватися гостре малокровіє і часто жаліються на головокру-

женіє. Хліб появляється в хаті лише тоді, коли мати приїжджає з Києва і привозить «гостинців». <...> Вечором прийшов додому, немає ні куска хліба, мати всі кусочки і сухарі забрала додому на «гостинці», а в крамниці хліба не хватило, а тому прийшлося і мені повечеряти одної картоплею із гнилою чи то тухлою тюлькою, що Уляна взяла в крамниці Київторгу. Да, стан харчових труднощів чим далі, то все більше дає себе відчувати. Не зважаючи на те, що в основному зернова проблема розрішена (підкреслення моє. – Авт.), приходиться все ж таки сидіти без хліба. І не зважаючи на те, що тваринницька проблема теж в основному розрішується, зовсім ніколи не бачити і не їсти ні м'яса, ні жирів. Не знаю, наскільки довго буде тягнутись такий стан?».

«Да, надзвичайно важко чути, знати про цей стан селянства. І ми, партія, свідомо, своєю лінією, своєю поведінкою, своїм керівництвом утворили його», – підсумував свої невеселі роздуми комуніст Заволока (запис у щоденнику від 22 квітня 1932-го, в день народження вождя комуністів Ульянова-Леніна).

Важко й мені як читачеві чогось додати до цієї гіркої правди. За неї Дмитро Заволока відбув покарання – 10 років виправно-трудоих таборів у Воркуті. А згодом за попередніми звинуваченнями його вислали ще й до Сибіру на тривалий строк. Обидві справи очевидця голодомору було припинено тільки наприкінці 1950-х – за відсутністю складу злочину. Питання про партійну реабілітацію 1990 року залишилося без вирішення через неможливість встановити долю цієї людини.

Дмитро Заволока не міг знати слова *геноцид*. Лише дивувався й сумував з того, що творили з народом України партійні проводирі на чолі зі Сталіним. У травні 1933-го (по тому, як у Німеччині здобув владу Гітлер і «розгорнув шалений фашистський терор і свою фашистську диктатуру») чесний партієць Заволока занотував у щоденнику: «*Форми цієї диктатури надзвичайно близько подібні на форми політичного керівництва нашої країни. Так що й для фашистів дарма не пройшов досвід нашого будівництва й диктатури пролетаріату*».

Принагідно згадалося мені гасло будівничих комунізму, яке висіло в концтаборі на Соловках: «Железной рукой загоним человечество к счастью».

Залізною рукою. Заганяли. Людство.

Підсумовуючи свої нотатки, ще раз повторюся й наголошу: саме ретельна організація упокорення українських селян і фізичне винищення (штучним голодом), – це злочин того самого порядку, що й Голокост – тобто досвід нацистів у фізичному винищенні євреїв.

Обидва злочини – є злочинами проти людства.

Обидва – є геноцидом.

Сергій Шевченко,
 полковник Служби безпеки України,
 заслужений журналіст України

Деякі аспекти впливу голоду на організм людини

Хвороба, від якої загинули під час Голодомору 1932-1933 років мільйони українців, у медицині має термін аліментарна дистрофія (лат. alimentarius + грецьк. dystroph). Вживаються також синоніми: голодна хвороба, голодний набряк, безбілковий набряк, епідемічна водянка, набряк, набрякова хвороба. Це хвороба тривалого недостатнього і неповноцінного харчування, яка проявляється загальним виснаженням, прогресуючим розладом усіх видів обміну речовин, дистрофією тканин і органів з порушенням їхніх функцій, значним зниженням фізичної і психічної активності аж до психічних розладів, набряками або схудненням до стану обтягнутих шкірою кісток. У своїй останній, третій стадії вона майже завжди закінчується смертю.

Нині, при особливій увазі громадськості до подій 75-річної давності, коли ця хвороба викошувала не лише сім'ї та родини, а цілі села практично в усіх областях тодішньої радянської України, нас, медиків, часто запитують: які процеси відбувались у тілі голодуючої людини? Чому помирали від голоду?

Відповідь на ці запитання давали мої колеги-медики. Зокрема, голодомори в Україні (20-х, 1932-1933 та 1946-1947 років) досліджували професори Д.Б.Франк і М.М. Міщенко.

Спробую в дохідливій формі донести зібраний медиками матеріал щодо перебігу цієї дуже небезпечної хвороби до уваги читачів Книги пам'яті.

Кожна людина відчуває голод, що являє собою складний фізіологічний процес, котрий обумовлений поступовим зниженням рівня поживних речовин у крові. У виникненні відчуття голоду виділяють дві стадії. Перша виникає при надходженні імпульсів від порожнього шлунку. В порожньому шлунку та дванадцятипалій кишці підвищується тонус, що сповіщає мозок про те, що організм потребує їжі. На цій стадії виникає лише відчуття голоду.

Друга стадія виникає вже за рахунок зниження вмісту поживних речовин у крові. На цій стадії вмикається складна нервова діяльність, поживні речовини з органів-депо перестають надходити в кров. Результатом цього є подразнення вищих нервових відділів, посилюється відчуття голоду, що виникло ще в попередній стадії.

Суб'єктивними відчуттями голоду можуть бути: загальна слабкість, головний біль, нудота. Після прийому їжі в нервові відділи перестають надходити імпульси від порожнього шлунку та дванадцятипалої кишки, а також трохи згодом поживні речовини потрапляють в кров і остання таким чином також перестає бути подразником для вищих нервових центрів.

Варто також відзначити, що людина почуває себе ситою, коли шлунок заповнений на дві третини

об'єму. Це і є основна хиба першої стадії голоду. Для того, щоб відчути себе насиченим, потрібно просто наповнити шлунок, і не має значення ні якість продуктів, ні їхня поживна цінність. Заповнений шлунок подає сигнал, що людина сита, проте насправді це не так. В кров так і не потрапить достатня кількість поживних речовин і досить швидко людина знову відчує голод і потребу щось поїсти.

Існує декілька теорій виникнення голоду.

1. Порожній шлунок та дванадцятипала кишка без їжі скорочуються більш інтенсивно, внаслідок чого виникає відчуття голоду.

2. Доступність глюкози крові.

Щоб краще зрозуміти цю теорію, потрібно згадати, що в організмі для засвоєння цукру виробляється інсулін. Одні тканини, як мозок, є інсулінонезалежними, тобто отримують глюкозу незалежно від того, який її рівень у крові. Всі інші тканини інсулінозалежні і отримують цукор в залежності від його рівня в крові. Тому при недостатності глюкози в крові в шлунку виникають скорочення, котрі сигналізують у вищі нервові центри про те, що кров «голодна». Як наслідок, виникає відчуття голоду.

3. Термостатична теорія.

Теплокровні, в тому числі й людина, мають споживати тим більше їжі, чим нижча температура оточуючого середовища. В холодну пору року тепловитрати підвищуються, на це необхідна енергія. Як наслідок, підвищується споживання поживних речовин і раніше виникає голод.

4. Ліпостатична теорія.

Жири довго розчиняються, тому не можуть швидко наповнити кров поживними речовинами та енергією, тобто після прийому жирної їжі відчуття голоду тимчасово зникає за рахунок наповнення шлунку, але потім швидко виникає знову через «голодну» кров.

У людей, як і в будь-яких живих створінь, є добова фізіологічна потреба у поживних речовинах.

Для дітей:

Вуглеводи: незалежно від віку діти мають отримувати 11-13 грамів вуглеводів на кілограм маси тіла.

Білки: 2,6 грама для новонароджених та не менше, ніж 1,5 грама, для дітей, старших 5 років.

Жири: 6,5 грама для новонароджених та 2-3 грами для дітей, старших 5 років.

Для підрахунку добової дози необхідно помножити подані цифри на масу тіла дитини.

Для дорослих добова потреба:

Вуглеводи: 300-500 г.

Білки: 60-100 г, в тому числі тваринного походження 30-60 г.

Жири: 60-100 г.

При тривалому голодуванні найперше, що втрачається організмом, – це глюкоза з крові та органів депо. Після виснаження депо глюкози організм починає розщеплювати жири, котрих він може втратити близько 99%, не зазнавши жодної шкоди. Надалі використовуються власні м'язові тканини до 40%, що майже повністю складає жир та молочна кислота, котрі втрачаються також без шкоди для здоров'я. Далі певні органи без патологічних змін теж можуть втратити до 20% об'єму.

При такому фізіологічному процесі серце та мозок не зазнають жодних втрат і патологічних змін в організмі не виникає. Цей процес навіть у худих людей триває близько двох місяців. В середньому ж він триває близько трьох місяців. Після цього терміну в організмі починають відбуватися незворотні зміни, внаслідок котрих втрачається м'язовий та органний масив і виникають патологічні зміни-хвороби.

Аліментарна дистрофія III ступеня. Кахексія.

При аліментарній дистрофії III ступеня хворі повністю втрачають працездатність і часто не можуть пересуватися самостійно. Розвивається адинамія. Мова стає повільною, монотонною, обличчя без будь-якого виразу: при жуванні хворі раптом ніби застигають з їжею в роті. З'являються болі у м'язах, поясниці, нерідко відзначаються судоми. Виникають порушення травлення. Стрімко проявляється схуднення, виникає апатія, у голодуючих зникають гидливість і соромливість; нерідко трапляються гострі психози. В цій стадії підшкірний жировий шар у хворих відсутній, м'язи різко атрофічні.

При набряковій формі спостерігаються загальні опухання; асцит (накопичення рідини в животі); при їх відсутності – різка кахексія (кістки, обтягнені шкірою). Пульс зазвичай менше 50 ударів на хвилину, температура тіла нижче 35,5°. Часто виникає непритомність. На шкірі литок, стегон, живота з'являються петехії (кровивили на шкірі), можливий гінгивіт (запалення язика часто водночас з цингою). Різко виражені анемія, тромбоцитопенія (зменшення

тромбоцитів у крові) гіпокальціємія (зниження рівня кальцію у крові), що веде до порушення серцевої діяльності. Вміст білка і цукру в крові знижений; при значному їх зниженні (гіпопротеїнемії і гіпоглікемії) розвивається кетоацидоз (знижується рН крові) і виникає голодна кома. Кома настає раптово, нерідко як продовження непритомності, інколи – після короточасного збудження.

В діагностиці голодної коми має значення характерний вигляд хворих з аліментарною дистрофією (опухання чи висихання). Шкіра у хворих бліда, холодна і лущиться. Зіниці широкі. Температура тіла, тонус м'язів і сухожильні рефлекси знижені; можливі великі судоми (в цій книзі є свідчення очевидців про смерть близьких, які в останні хвилини життя напружувались і витягувались, мов струна). Дихання різке, поверхове, інколи аритмічне. Артеріальний тиск знижений, пульс малий. Смерть настає від зупинки дихання і припинення серцевої діяльності.

У наведених в цьому томі актах про смерть дуже часто причиною смерті записані різні інфекційні хвороби. Вони – нерозлучні супутники голоду. Найбільш поширеними є дизентерія, пневмонія (запалення легень), туберкульоз, які зазвичай закінчуються смертю. Інколи смерть настає раптово від тромбоемболії – забивання тромбами легневих артерій або при різкій перенарузі. Про це також чимало свідчень: жертва помирає при спробі бігти, від переляку, раптового нервового стресу.

При «повільному помирінні» смерть нерідко настає під час сну (зі свідчень очевидців: братик сказав, що хоче спати. Вранці знайшли мертвим. Проснулась – а з обох боків біля мене лежать мертві жінки).

В середньому людина без їжі може проіснувати близько 2-3 місяців. Якщо ж вживати одну траву, котра не містить жирів та білків, а лише невелику кількість вуглеводів та значну кількість клітковини, що не засвоюється організмом, то процес підтримки життєво важливих функцій подовжиться на незначний термін, – максимум на 0,5-1 місяць. При цьому поглиблюється патологічна перебудова органів шлунково-кишкового тракту та травних залоз.

Хоча з одного боку в цьому є й деякі плюси: більш простим в такому випадку є вихід зі стану голоду за рахунок овочів і фруктів. З іншого ж внаслідок згаданої вище перебудови білкова та жирна їжа в значній кількості може стати смертельною отрутою, бо травні залози (печінка і в першу чергу підшлункова залоза) виявляються неготовими до споживання їжі, багатой на білки та жири, через знижену ферментативну активність.

В такому випадку при потраплянні в організм великої кількості вищезазначених продуктів відбувається значне виділення ферментів. Досить часто вони починають працювати не в кишківнику, а ще в самих протоках залоз, внаслідок чого ті ніби перетравлюють самих себе. Як результат, людина поми-

рає від панкреатиту або гепатиту. Цей факт засвідчують сотні очевидців: дуже голодна людина поїла цілком повноцінної їжі і швидко у страшних муках загинула.

Те, що в першу чергу від голоду помирали діти та фізично здорові чоловіки, обумовлене рядом причин. Насамперед це пов'язано з основним обміном – витратами енергії на підтримку життєво важливих функцій організму, що є основним шляхом втрати ним енергії.

У новонароджених основний обмін в 2 рази вищий, ніж у дорослих, і поступово пропорційно до віку він знижується. Тому у літніх людей він значно нижчий, а відтак і витрати енергії нижчі. Крім того, у хворих людей фізіологічно відбувається зниження основного обміну для концентрації енергії на патологічному стані та боротьбі з ним. Також достовірним фактом є те, що у чоловіків природньо основний обмін вищий, ніж у жінок. Плюс до всього обтяжуючим фактором у розвитку ускладнень при голодуванні є фізична праця, – та ж сама додаткова витрата енергії.

Таким чином стає зрозуміло, чому найбільш вразливими категоріями під час голодомору були діти і фізично здорові чоловіки.

Набрякова хвороба – результат тривалого голоду.

Механізм виникнення набряків полягає в тому, що внаслідок тривалого голодування в крові знижується вміст загального білка, а від збільшення споживання води і кухонної солі в міжклітинному просторі підвищується вміст солей натрію. Вода в судинному руслі утримується за рахунок білкового тиску, котрий тим вищий, чим вищий вміст білка в крові. Натрій же має особливість притягувати до себе воду, тобто виникає порочне коло: внаслідок зниження кількості плазми (рідкої частини крові) виникає потреба в її поповненні, тобто підвищується споживання води, котра через низький білковий тиск не може утримуватися в руслі і яку притягує до

себе натрій в міжклітинному просторі, що й посилює набряки.

З тріщин у шкірі опухлих від голоду людей витікала рідина, яка за складом була дуже близькою до рідкої частини крові, але без білків.

Одні люди страждали на набрякову форму захворювання, інші – на кахектичну (суху). Це пов'язано насамперед з вмістом води в організмі, котрої з віком стає менше, а також кількістю води та солі, які споживалися людиною.

Повернувшись до свідчень багатьох очевидців про те, що виснажені голодом люди після раптового приймання великої кількості їжі помирали, навіть якщо вона була поживною.

Причина в тому, що травну систему після тривалого голодування необхідно знову привчати до прийому їжі. Для цього потрібен тривалий час та раціональний підхід. Вихід зі стану тривалого голодування рекомендовано проводити за рахунок натуральних продуктів. З фізіологічної точки зору необхідно починати з овочів та фруктів, проте якщо до голодування людина харчувалась більш чи менш збалансовано, є велика ймовірність того, що калорії з рослинної їжі її організм засвоїти просто не зможе. Отже, найкращим варіантом в такому випадку є поновлення звичайного раціону. Але калораж його має бути значно вищим, а кількість прийомів їжі значно більшою, проте дуже малими порціями.

Однією з найвірогідніших причин смерті людей після вживання значної кількості злакової їжі, зокрема, зерна з молодих колосків жита і пшениці, є гіперглікемічна кома. Злакові багаті на вуглеводи, для засвоєння яких печінкою виділяється інсулін. Він надходить пропорційно вмісту цукру в крові і підтримує рівень останнього в межах допустимих норм. Внаслідок тривалого голодування, в тому числі й вуглеводного, виділення інсуліну підшлунковою залозою максимально знижується. Це компенсаторна реакція для підтримки сталого рівня глюкози в крові при низькому її надходженні до організму з харчами. Коли ж людина вживає значну кількість вуглеводної їжі після тривалого голодування, рівень цукру в крові миттєво зростає і підшлункова залоза не в змозі одночасно виділити таку кількість інсуліну, щоб знизити рівень глюкози до необхідного для нормального функціонування організму. Внаслідок цього настає гіперглікемічна кома, людина втрачає свідомість і без надання медичної допомоги швидко гине.

Вода для голодуючої людини є одним із факторів, що обтяжує розвиток набрякової форми хвороби, такими, як сіль, незасвоєвана клітковина, тяжка фізична праця та емоційні перенавантаження. Проте роль води не можна й недооцінювати, бо вона є природним розчинником, – без неї жодні процеси в організмі неможливі.

Існують певні норми вживання води: 2,5-3 літри на добу. При такому вживанні в умовах голоду вода

відіграє максимально позитивну функцію, але якщо перевищувати ці норми, то вона лише посилює прояви хвороби.

Голод призводить до глибоких змін особистості. Кора мозку втрачає контроль над підкіркою – органом успадкованого, інстинктивного досвіду. У спотворений голодом світ свідомості вриваються гіпертрофовані інстинкти тваринного виживання. Вони диктують людині нові норми поведінки, які у звичайних умовах їй абсолютно невластиві.

Зникає родинна приязнь, гасне почуття родинного зв'язку. Батьки залишають дітей напризволяще, рідні не цікавляться, чим хто займається, де шукає собі поживу.

Діти особливо яскраво відчувають, що батьки не можуть їх врятувати від голодної смерті, тому легко поривають із сім'єю. Нерідко вони відчувають не лише безпомічність, але й певну небезпеку з боку батьків.

Є у книзі свідчення, коли тоді малолітні очевидці трагедії рятувались від реальної смерті, яка загрожувала їм з боку батьків, котрі від голоду дійшли до грані божевілля і здатні були з'їсти навіть власну дитину.

Грань дозволеного і недозволеного у голодної людини стирається майже повністю, що веде до численних злочинів, диких убивств.

Виведення людини зі стану голодування

Температурний режим – 21-23 градуси. Суворий ліжковий режим. Харчування має бути дозованим: не менше 6-7 разів на добу, їжа має бути механічно оброблена, – перетерта. Калорійність їжі в перші 7-10 днів має становити 2500-3000 ккалорій на добу, після 10 дня – 3500-4500 ккалорій на добу. Вміст білків – не менше 100-120 г на добу, жирів – 70-80 г на добу, вуглеводів – до 500 г на добу.

Тих, хто глибше цікавиться причинами, особливостями перебігу та наслідками хвороби під назвою «голод», відсилаю до спеціальної літератури: «Алиментарная дистрофия в блокированном Ленинграде» під редакцією М.В. Чорноручького, Л., 1947; «Алиментарная дистрофия и авитаминозы» під редакцією І.Д. Страшуна, Л., 1944; «Клиника алиментарной дистрофии» О.Л. Мясникова, Л., 1945; «Опыт советской медицины в Великой Отечественной войне 1941-1945 гг.», т. 27-28, М., 1951.

Ренард Василюк,
*начальник відділу лікувальної роботи
управління лікувально-профілактичної допомоги
Головного управління охорони здоров'я
Київської обласної державної адміністрації*

Репресовані села

(населені пункти Київщини, які у 1932 році за невиконання плану хлібозаготівель заносились на районні та обласну «чорні дошки»)

Білоцерківський район:

Бакали, Блощинці, Глибочка, Городище, Коженики, Коржівка, Мала Вільшанка, Мала Сквирка, Матюші, Озерна, Пилипча, Піщана, Поправка, Потіївка, Скребиші, Сорочотяги, Трушки, Томилівка, Фастівка, Фурси, Чмирівка, Чупира, Черкас, Шкарівка, Щербаки

Богуславський район:

Біївці, Бородані, Бране Поле, Вільховець, Гута, Дмитренки, Закутенці, Красногородка, Лютарі, Медвин, Мисайлівка, Митаївка, Москаленки, Розкопанці, Саварка, Семигори, Синиця, Тептіївка, Хохітва, Шупики, Щербашенці, Янівка (нині Іванівка)

Володарський район:

Березна, Біліївка, Володарка, Гор-Косівка, Гор-Пустоварівка, Зрайки, Лобачів, Пархомівка, Петрашівка, Рогізна, Рубченки, Руде Село, Тадіївка, Чепіженці

Іванківський район:

Красилівка, Обуховичі, Оцитель (нині Соснівка), Потоки, Соколи, Хочева, Шпилі

Кагарлицький район:

Антонівка, Балико-Щучинка, Воронівка, Гребені, Демівщина, Занудівка (нині Жовтневе), Землянка, Зікрачі, Кагарлик, Казімирівка, Краснопілка, Кузьминці, Леонівка, Мирівка, Новосілки, Очеретяне, Пивці, Стави, Стайки, Стрітівка, Сущани, Тернівка, Уляники, Халча, Черняхів, Юшки, Янівка (нині Іванівка)

Макарівський район:

Наливайківка, Фасова

Миронівський район:

Великий Букрин, Грушів, Драчі, Дударі, Кип'ячка, Козин, Колесище, Коритище, Македони, Малий Букрин, Микитяни, Миронівка, Олександрівка, Пії, Ромашки, Тулинці, Яхни

Рокитнянський район:

Бирюки, Бушеве, Вінцентівка (нині Запруддя) Житні Гори, Луб'янка, Маківка, Ольшаниця, Пугачівка, Рокитне, Синява, Телешівка, Шарки

Сквирський район:

Татаринівка (нині Оріховець)

Фастівський район:

Бертники, Велика Офірна, Велика Снітинка, Веприк, Волиця, Дідівщина, Дмитрівка, Дорогинка, Домашівка, Заріччя, Кадлубиця, Кищенці, Кожанка, Королівка, Мала Офірна, Мала Снітинка, Мотовилівська Слобідка, Оленівка, Паляниченці, Пилипівка, Півні, Пришивальня, Скригалівка, Снігурівка, Ставки, Томашівка, Триліси, Фастівець, Червоне, Ярошівка

м. Біла Церква

(мікрорайони міста, які у 30-х роках минулого століття були приміськими селами):
Заріччя, Олександрія, Роток

РОЗДІЛ 1.

МАРТИРОЛОГ

Баришівський район

У зв'язку з проведенням реформи адміністративно-територіального поділу згідно з постановою Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету від 7 березня 1923 року в Україні замість 14 повітів було створено 7 округів, замість 247 волостей – 111 районів. У склад Київського округу увійшло 20 районів, у тому числі й Баришівський район. З утворенням у 1932 році Київської області Баришівський район увійшов у її склад.

Під знімком, що дійшов до нас з далекого 1930-го року минулого століття, підпис: «Здавання хліба державі селянами Баришівського району».

З розгортанням колективізації добровільний принцип вступу до колгоспів поступово змінювався на добровільно-примусовий, а потім на примусовий. До тих, хто відмовлявся вступати в колгосп, застосовувались репресивні заходи.

Непокірних людей, які чинили найменший спротив, а з часом просто не хотіли вступати в колгосп, розкуркулювали, викидали з хат, виганяли з села, висилали на Північ, притягали до кримінальної відповідальності. Так згідно кримінального кодексу УСРР, який набув сили у 1927 році, за його 54-ю статтею таких громадян звинувачували у зраді Батьківщини, контрреволюційному сприянні іншій державі, допомозі міжнародній буржуазії, шпигунстві, шкідництві, тероризмі, диверсіях, участі в контрреволюційних організаціях, антирадянській пропаганді і агітації, недонесенні

органам про злочин. Залежно від того, в чому звинувачували людину, її засуджували від 3-х років позбавлення волі до розстрілу.

Це давало очікувані результати. На підтвердження наводимо вцілілий офіційний документ тієї пори.

Зведення

Київського Облземуправління про стан колективізації по Баришівському району Київської області на 15 січня та колгоспний рух за жовтень-грудень 1932 року

Загальне число колгоспів	- 61
Комун	- 4
Артілей	- 57
ТОВ, СОЗ	- 0
Число колгоспних, обласних МТС	- 59
По смузі бідняцьких, середняцьких хліборобських господарств	- 15560
з них у колгоспах	- 10643
Відсотки колективізації	- 88,4
По смузі орної землі	- 66395
З неї в колгоспах	- 48000
Відсотків усупільнення землі	- 73,3
Подало заяв про вступ в колгоспи	- 391
З них розглянуто	- 294
Відмовлено в прийомі	- 0
Не розглянуто ще заяв	- 97
Правління колгоспів	- 294

Але щоб виконати директиву Сталіна про повну колективізацію українського села, був детально пророблений і запущений у дію секретний план щодо заганняння українських селян в колгоспне ярмо шляхом

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

організації небаченого у світі голодомору. Під час його реалізації мільйони людей помирали, а решта за мисочку баланди і шматочок ерзац-хліба з ранку до вечора рабськи працювала на колгоспному полі.

Аби довести людей до такого стану, за чітко відпрацьованим сценарієм із сільських активістів, серед яких за свідченнями очевидців тих страшних подій дуже мало було дійсно переконаних прихильників комуністичної ідеї, а значно більше ледацюг, п'яниць, любителів уврати за чужий рахунок, людей без будь-яких моральних принципів і навіть кримінальних елементів, створювалися бригади по вилученню продовольчих запасів у місцевих жителів. Вони ходили по хатах і забирали все: продукти, цінності, майно. Після таких «червоних мітел» приходила слідом смерть.

Масштаби голоду були такими, що на них не могли не реагувати навіть каральні державні органи. Так, в оглядовій записці політсектору МТС Київської області про голод, смертність та антирадянські настрої серед колгоспників від 14 червня 1933 р. повідомлялось: «Особенно поражены и охвачены р-ны: Барышевский, Бориспольский, Володарский, Черкасский, Фастовский, Таращанский, Тетиевский, Лысянский, Камянский, Ружинский, Шполянский, Гольмязевский, Попельнянский, Рокитянский, им. Петровского, Б. Церковский, Корсунский, Жашковский и другие р-ны Уманской и Б. Церковской группы.»

Під час Голодомору 1932-1933 років у Баришівському районі, де проживало 71270 жителів, померло 9344 жителі, в тому числі дітей до одного року – 260. Тобто смертність від голоду серед громадян району становила 13 з лишком відсотків. Встановлено поіменно 909 осіб, померлих від голоду.

сmt. Баришівка

Літописний звід Великого князя Володимира Святославовича повідомляє так: «У 998 році рече князь Володимир: «Се недобре, що мало міст коло Києва.» І почав ставити города по Десні, по Вострі і по Трубіжеві, і по Стугні і почав набирати кращих людей і від слов'ян і від чуді, і від кривичів, і від в'ятич, і поселив їх в тих городах». Так на правому високому березі річки Трубіж було збудовано місто-фортецю Баруч – де в наш час розташована Баришівка.

Вперше як населений пункт Баришівка згадується в Троїцькому літописі в 1125 році як городище Баруч. Із джерел XVII століття дізнаємось про городище Баришівське.

3 липня 1921 року Баришівська волость увійшла до складу Київської губернії, а в 1923 році містечко стало районним центром Київського округу.

У 1923 році 17 сімей незаможників селища Баришівка, що мали 75 га землі, об'єднались у виробниче сільськогосподарське товариство «Нове життя», головою якого став Безкровний С.Г. У 1928 році всі господарства та виробниче сільськогосподарське товариство «Нове життя» об'єдналися в ТСОЗ «Перше травня», головою якого обрали Купріянка І.М. Товариство мало 1200 га угідь. Через рік на базі його організовано сільгоспартіль.

Під час великого голоду протягом 1933 року в Баришівці померло 309 мешканців, в тому числі дітей до року – 4. За деякими іншими свідченнями ця цифра сягає 360 померлих від голоду жителів. Проте конкретних прізвищ померлих встановлено дуже мало. Місце масових поховань знаходиться на центральному кладовищі при вході зліва.

Мартиролог жителів сmt. Баришівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Ларионові Е.В. (1925 р.н.) та Чубенко Г.П. (1925 р.н.), записаними у 2008 році Сташук Г.В., художнім керівником РБК.

Чубенко Петро Трохимович,
1897 р.н. та його сини **Павло**,

1923 р.н.; **Михайло**, 1926 р.н.;
Микола, 1928 р.н.;

Олексій, 1930 р.н.

с. Бзів

В 1929 році в селі створили колгосп. Його керівниками в період Голодомору були Чихман Ф. П. – голова колгоспу, Гурін Т.О. – секретар партійної організації, Гурін М.Н. – голова сільської ради. Вони ж були головними диригентами колективізації і розкуркулювань, викачки хліба і Голодомору 1932-33 років. У 1932-1933 роках у селі було два колгоспи «Червоний Клин» та «Новоселиця».

Очевидці трагедії Минаця М.В. (1912 р.н.), Восколович Є.Д. (1926 р.н.), Гурін А.М. (1916 р.н.), Чихман О.В. (1923 р.н.) та інші засвідчили, що в селі від голоду померло кілька сотень жителів, чий прізвища зараз повністю встановити уже неможливо. За вцілілими архівними документами за 1932 р. та червень-жовтень 1933 р. встановлено 100 прізвищ.

Мартиролог укладений на підставі архівних даних (Державний архів Київської області, Ф-5634, оп. 1, спр. 128, арк1-28; спр.133, арк. 1-28.).

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей документів вказано прізвище, ім'я та по батькові померлого, рід занять або соціальний стан, дата смерті, вік, причина смерті за офіційними даними та у деяких померлих № лікарської довідки. Записи розміщено в тому ж порядку, що й у книзі реєстрації смертей.

Гурин Ганна Миколаївна

дитина, 8. 01.1932, 5 років, невідома

Гурин Іван Петрович

колгоспник, 9.01.1932, 75 років, невідома

Гурин Софія Мусіївна

дитина, 16. 01.1932, 3 дні, не вказана

Бойко Марія Микитівна

дитина, 21. 01.1932, 1 рік, невідома

Костяній Харлен Петрович

колоспник, 3. 01.1932, 62 років, невідома

Кулик Вівдя Якимівна

інд. госп-во, 5. 02. 1932, 25 років, невідома

Кулик Михайло Семенович

дитина, 15.02.1932, 3 міс., невідома

Кулик Домаха Іванівна

інд. госп-во, 27. 02.1932, 65 років, невідома

Гурт Володимир Микитович

дитина, 29. 02.1932, невідома

Зозуля Лисавета Микитівна

колгоспниця, 11.03.1932, 75 років, невідома

Гладкий Михайло Тарасович

дитина, 4. 04. 1932, 5 нів, невідома

Рахуба Ольга Олексіївна

дитина, 17. 04. 1932, 7 міс., невідома

Кулик Гордій Михайлович

колгоспник, 30. 04.1932, 61 років, невідома

Кривошей Ганна Миколаївна

дитина, 7. 05. 1932, невідома

Шекера Гордій Сидорович

колгоспник, 8. 05.1932, 60 років, невідома

Чихман Матвій Григорович

колгоспник, 50 р., невідома

Гурин Іван Григорович

інд. госп-во, 17. 05.1932, 28 років, невідома

Сирдюк Павло Павлович

дитина, 26. 05.1932, 4 років, запалення мозку

Бойко Йосип Матвійович

член артілі, 31.05.1932, 78 років, невідома

Прасол Григорович Іванович

член артілі, 31.05.1932, 61 років, невідома

Повісенко Ничипор

Федорович, член артілі, 3. 06. 1932, 60 років, невідома

Кулик Улас Васильович

член артілі, 7. 06. 1932, 52 років, невідома

Маниця Надія Давидівна

одноосібне госп-во, 18. 07. 1932, 40 років, невідома

Чихман Лиско Йусимович

одноосібне госп-во, 27.07. 1932, 80 років, від старості

Кулик Галина

дитина, 1. 08. 1932, 2 міс., хвороба

Колесник Ольга Іванівна

дитина, 1. 08. 1932, 10 днів, хвороба

Кулик Василь Митрофанович

колгоспник, 6. 8.1932, 72 років, старість

Дзягун Катерина Федорівна

дитина, 24. 07.1932, 6 міс., хвороба

Гурин Федот Миронович

одноосібне госп-во, 14. 08.1932, 82 років, не вказано

Чихман Одарка Матвіївна

колгоспниця, 18, 08.1932, 78 років, не вказано

Німченко Микола Васильович

дитина, 2. 09.1932, 8 міс., хвороба

Кулик Микола Іванович

дитина, 5. 09. 1932, не вказано

Лібертовський Павло Якович

дитина, 21. 09. 1932, 1 рік, хвороба шлунку

Розпутна Одарка Петрівна

колгоспниця, не вказано, 70 років, від старості,

Гурин Григорій Олексійович

дитина, 3. 10. 1932, 2 роки, внутрішнє захворювання

Сердюк Марія Сергіївна

дитина, 16.10.1932, 1 рік два тижні хворіла

Гурик Ольга Андріївна

дитина, 20.10.1932, 5 років, кров'яний пронос

Гурин Марія Гаврилівна

одноосібне госп-во, 21.10.1932, 88 років, глибока старість

Б'ятизь Леонід Кузьмич

дитина, 1.11.1932, 7 днів, невідома

Чихман Явдоха Григорівна

колгоспниця, 1.11.1932, 73 роки, старість

Ярошенко Михайло

Михайлович

дитина, 7. 11. 1932, 2 дні, не вказано

Гапон Яків Федорович

дитина, 7. 11. 1932, 1,5 років, не вказано

Грушка Явдоха Матвіївна

дитина, 24.11.1932, 6 років, кір

Чихман Марія Федорівна

дитина, 29.11.1932, 8 міс., кір

Бойко Андрій Максимович

дитина, 2.12.1932, 1 рік не вказано

Кривошей Микола Аврамович

дитина, 17. 12. 1932, 3 роки, кір

Хоменко Одарка Павлівна

колгоспниця, 26.12.1932, 82 роки, старість

Кулик Яким Іванович

одноосібне госп-во, 27. 12. 1932, 75 років, старість

Кулик Ганна Махтеївна

дитина, 28.12.1932, 1,5 років, не вказано

Табаченко Ладим Якович

член сім'ї колгоспників, 27. 06. 1933, 18 років, не вказано, лікарська довідка № 138

Кулик Онисійка Остапівна

колгоспниця, 27. 06.1933, 70 років, не вказано

лікарська довідка № 139

Босак Ганна Миронівна

колгоспниця, 29. 06.1933, 65 років, не вказано

лікарська довідка № 140

Скрипка Ганна Дмитрівна

колгоспниця, 29. 06.1933, 51 рік, не вказано

лікарська довідка № 141

Грушка Варвара Михайлівна

одноосібниця, 28.06.1933, 62 роки, не вказано,

лікарська довідка № 142

Кривошей Петро Васильович

дитина, 30. 06.1933, 10 років не вказано, лікарська довідка

Німченко Ганна Яківна

одноосібниця, 1933, невідома

65 років, не вказано
лікарська довідка № 144
**Пархоменко Давид
Данилович**
колгоспник, 30. 06. 1933,
86 років, не вказано
лікарська довідка № 145
Кулик Пріська Дмитрівна
дитина, 03. 07. 1933,
2 роки, не вказано
лікарська довідка № 146
Колишник Грицько Пилипович
дитина, 05. 07. 1933
5 років, не вказано
лікарська довідка № 147
**Кришкін Василь
Володимирович**
дитина, 06. 07. 1933
14 років, не вказано
лікарська довідка № 148
Юр Лаврентій Демянович
одноосібник, 09. 07. 1933
42 роки, не вказано
лікарська довідка № 149
Зозуля Іван Андрійович
дитина, 09. 07. 1933, 1 рік,
не вказано,
лікарська довідка № 150
Кулик Наталя Дмитрівна
дитина, 10. 07. 1933, 6 років,
не вказано
лікарська довідка № 151
Ткаченко Петро Онопрійович
дитина, 12. 07. 1933, 12 років
не вказано
лікарська довідка № 152
**Табаченко Грицько
Несторович**
одноосібник, 12. 07. 1933
28 років, не вказано
лікарська довідка № 153
Юр Демян Іванович
одноосібник, 12. 07. 1933
75 років, не вказано
лікарська довідка № 154
Ткаченко Вівдя Кондратівна
колгоспниця, 13. 07. 1933
49 років, не вказано
лікарська довідка № 155
Табаченко Ганна Йовтреївна
одноосібниця, 19. 07. 1933, 60
років, не вказано, лікарська до-
відка № 156
Кулик Марія Ливковівна
дитина, 10. 07. 1933,
7 років, не вказано
лікарська довідка № 157
Хоменко Федор Лучинович

дитина, 20. 07. 1933
12 років, не вказано
лікарська довідка № 158
Кулик Спиридон Олексійович
одноосібник, 22. 07. 1933, 80
років, не вказано, лікарська до-
відка № 159
Чихман Якилина Андріївна
одноосібниця, 28. 07. 1933, 75
років, не вказано, лікарська до-
відка № 160
Німченко Ілько Яковин
одноосібник, 28. 07. 1933, 30
років, не вказано, лікарська до-
відка № 161
Німченко Ганна Ількова
дитина, 28. 07. 1933
5 років, не вказано
лікарська довідка № 162
Німченко Марія Ількова
дитина, 29. 07. 1933
3 роки, не вказано
лікарська довідка № 163
Гурін Михайло Грицьков
колгоспник, 29. 07. 1933
55 років, не вказано
лікарська довідка № 164
Гурин Палажка Олександрівна
дитина, 29. 07. 1933
12 років, не вказано
лікарська довідка № 165
Гурин Іван Олександрович
дитина, 30. 07. 1933
9 років, не вказано
лікарська довідка № 166
Зозуля Ганна Остапівна
колгоспниця, 31. 07. 1933
26 років, не вказано
лікарська довідка № 167
Грушка Грицько Андрій
одноосібник, 31. 07. 1933
90 років, не вказано
лікарська довідка № 168
Табаченко Гордій Іванів
колгоспник, 02. 08. 1933
54 роки, не вказано
лікарська довідка № 169
Зонь Лукера Василева
дитина, 27. 07. 1933
8 років, не вказано
лікарська довідка № 170
Гурин Федір Іванів
одноосібник, 08. 06. 1933
89 років, не вказано
лікарська довідка № 171
Гапон Йовхим Федорів
колгоспник, 14. 08. 1933
60 років, не вказано

лікарська довідка № 172
Мениця Самало Якимів
одноосібник, 15. 08. 1933
55 років, не вказано
лікарська довідка № 173
Босак Гапка Омельківна
одноосібниця, 15. 08. 1933, 75
років, не вказано
Лікарська довідка № 174
Чихман Йовхим Марків
колгоспник, 23. 06. 1933
75 років, не вказано
лікарська довідка № 175
Гапон Йовхим Петрів
колгоспник, 19. 08. 1933
62 роки, не вказано
лікарська довідка № 176
**Пономаренко Грицько
Калеників**
колгоспник, 18. 07. 1933,
38 років, не вказано
лікарська довідка № 177
**Пономаренко Микола
Грицьків**
дитина, 12. 07. 1933
5 років, не вказано
лікарська довідка № 178
Скрипка Тетяна Федорова
дитина, 02. 09. 1933
13 років, не вказано
лікарська довідка № 179
Мениця Пилип Федорів
дитина, 02. 09. 1933
13 років, не вказано
лікарська довідка № 180
Кривошей Андрій Павлів
колгоспник, 04. 09. 1933
29 років, не вказано
лікарська довідка № 181
Коломієць Ганна Іванова
колгоспниця, 12. 08. 1933
40 років, не вказано
лікарська довідка № 182
Коломієць Ігор Андрій
дитина, 14. 05. 1933
9 років, не вказано
лікарська довідка № 183
Мениця Мотря Якимова
одноосібниця, 08. 09. 1933
55 років, не вказано
лікарська довідка № 184
Бойко Микита Йосипів
колгоспник, 07. 07. 1933
47 років, не вказано
лікарська довідка № 185
Чихман Ольга Харланова
дитина, 21. 09. 1933
1 рік, не вказано

лікарська довідка № 186
Чихман Михайло Павлів
дитина, 23. 09. 1933

9 місяців, не вказано,
лікарська довідка № 187
Черпак Софія Семенова

одноосібник, 02. 10. 1933
65 років, не вказано
лікарська довідка № 188

с. Веселинівка (до 1945 року Скопці)

«Щупальцями» називали жителі Скопців сільських активістів, які, мов щупальця спрута, проникали у кожную шпаринку селянських обійсть, вишукуючи зерно і все, чим можна було пожитись.

Керували цією бригадою Мелешко Дмитро, Дніпровський Петро та Красноштан Іван – агент, присланий з області, а особливо старалися Либарецькі, що жили в комуні. Коли один із «щупальців» Петро Дніпровський виявив у свого ж сусіда Куделі Мусія зерно, яке той приховав для голодних дітей, комунар усе його забрав собі. Це у них така була винагорода.

За вцілілими архівними даними з 05.01.1932 р. по 24.12.1932 р. встановлено прізвища 168 померлих від голоду жителів села. Очевидці ж трагедії називали цифру – понад півтисячі померлих.

Вони ж доповнили архівний список прізвищами ще 25-ти своїх замучених голодом односельців.

Мартиролог жителів с. Скопці (нині Веселинівка) – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений на підставі архівних даних (ДАКО, Ф-5634, оп. 1, спр. 129, арк. 1-73).

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей документів вказано прізвище, ім'я та по батькові померлого, рід занять або соціальний стан, дату смерті, вік, причину смерті за офіційними даними та № лікарської довідки. Записи розміщено в тому ж порядку, що й у книзі реєстрації смертей.

Горечка Іван Петрович
одноосібне госп-во,
5. 01. 1932, 44 роки, загальна
кваліфікація

лікарська довідка 2
Бейко Уляна Димідівна
колгоспниця, 6. 01. 1932, 35 ро-
ків, хвороба, лікарська довідка
№ 3

Паська Якилина Семенівна
одноосібне госп-во
17. 01. 1932, 70 років, загальна
кваліфікація

Карунка Марія Василівна
одноосібне госп-во
18. 01. 1932, 63 роки, загальна
кваліфікація

Василенко Галина Федорівна
дитина, 20. 01. 1932, до року,
запалення легенів, лікарська до-
відка № 9

Ярмак Ганна Петровна
колгоспниця,
22.01.1932, 83 роки, від старо-
сті, лікарська довідка № 13

Бухало Марія Бенедиктівна
колгоспниця,
23.01.1932, 76 років, від старо-
сті, лікарська довідка № 15

Сотничок Яков Трохимович
одноосібне госп-во
25.01.1932, 65 років, не вказано
лікарська довідка № 16

**Перевозчик Володимир
Олександрович**
одноосібне госп-во

9.02.1932, 84 роки,
від загальної кваліфікації
лікарська довідка №20

Старун Яков Лукич
одноосібне госп-во
14.02.1932, 43 роки
від поранення кулею
лікарська довідка № 21

**Мироненко Василь
Тимофійович**
член артілі, 15.02.1932
63 роки, від старості
лікарська довідка № 22

Василяка Параска Мусіївна
одноосібне госп-во
21.02.1932, 25 років, не вказано,
лікарська довідка №23

Мед Іван Якович
член артілі, 21.02.1932
62 роки, від декомпенсації сер-
ця, довідка Скопецької лікарні
№24

Пічка Дмитро Антонович
одноосібне госп-во
27.02.1932, 55 років, туберку-
льоз згідно довідки лікаря Ско-
пецької лікарні № 25

Антоненко Лукина Филонівна
член артілі, 28.02.1932
74 роки, хронічне запалення
нирок, згідно довідки лікаря Ско-
пецької лікарні № 26

Шамшур Лукера Федорівна
член артілі, 28.02.1932
34 роки, туберкульоз
згідно довідки лікаря Скопецької

лікарні № 27
Плескач Парася Григорівна
одноосібне госп-во
29.02.1932, 45 років, від беши-
хи, згідно довідки від Скопецької
лікарні № 28

Кулик Марія Андріївна
дитина, 3.03.1932, до року
від запалення легень
згідно довідки лікарні № 29

Буряк Наталка Сергіївна
дитина, 4.03.1932, до року
від кваліфікації, довідка Скопецької
лікарні № 30

Шовть Олександра Федорівна
колгоспниця, 5.03.1932
17 років, від черевного тифу
довідка Скопецької лікарні

Ярмак Антон Антонович
одноосібне госп-во,
5.03.1932, 70 років,
від декомпенсації серця
довідка Скопецької лікарні № 32

**Орнацька Олександра
Андріївна**
дитина, 6.03.1932
2 роки, не вказано
довідка Скопецької лікарні № 33

**Братченко Олександра
Іванівна**
дитина, 12.03.1932, 7 місяців, від
загальної кваліфікації
згідно довідки Скопецької лікар-
ні №34

Шум Оришка Павлівна
член артілі, 12.03.1932

52 роки, не вказано

Мироненко Василь Степанович

одноосібне госп-во
13.03.1932, 63 роки

від старчеської кволості
згідно довідки Скопецької лікар-
ні № 36

Мироненко Ольга Іванівна

дитина, 17.03.1932

2 міс., від слабості

згідно довідки Скопецької лікар-
ні № 37

Криворот Дуня Михайлівна

не вказано, 23.03.1932

70 років, від старості

згідно довідки Скопецької лікар-
ні № 38

Шейка Марія Нечипорівна

не вказано, 24.03.1932

66 років, від старості

довідка № 39

Федорченко Олексій

Филонович

не вказано, 28.03.1932

85 років, від старості

довідка № 40

Савійсько Петро Якимович

не вказано, 29.03.1932

75 років, від декомпенсації сер-
ця, довідка № 42

Пріянич Опанас Сидорович

не вказано, 14.05.1932

60 років, від декомпенсації сер-
ця, довідка № 73

Антоненко Іван Ігнатович

не вказано, 21.05.1932

50 років, від декомпенсації сер-
ця, довідка лікаря

Євтушенко Олексій

Йосипович

не вказано, 22.05.1932

50 років, від паралізи серця, до-
відка лікаря

Федорченко Іван Федорович

не вказано, 27.05.1932, 80 ро-
ків, від старості, довідка лікаря

№ 69

Ємець Олександра Іванівна

не вказано, 1.04.1932

13 років, туберкульозне запа-
лення легенів

довідка лікаря № 45

Буряк Марко Андрійович

не вказано, 11.04.1932

84 роки, декомпенсація серця

Собачка Іван Степанович

не вказано, 19.04.1932

13 років, епідемічний менінгіт,
довідка № 46

Кондратенко Іван

Миколайович

не вказано, 22.04.1932

7 років, туберкульоз, довідка №
48

Сотничок Олександра

Мирославівна

не вказано, 22.04.1932

6 міс., запалення легенів, довід-
ка № 47

Мишко Макар Павлович

не вказано, 23.04.1932

65 років, від старості

довідка № 50

Царенко Ганна Марківна

не вказано, 30.04.1932

5 днів, загальна кволість, довідка
№ 53

Припяч Ганна Гарасимівна

не вказано, 9.06.1932

95 років, від старості

довідка № 83

Щур Арсеній Данилович

не вказано, 9.06.1932

57 років, декомпенсація серця

довідка лікаря

Кондратенко Олександра

Устинівна

не вказано, 9.06.1932

9 років, гнійний пліврит

довідка № 85

Бояско Олена Семенівна

не вказано, 10.06.1932

7 років, від слабості

довідка № 86

Дериболот Митрофан

Йовлимович

не вказано, 8.05.1932

85 років, декомпенсація серця,

довідка № 58

Дуденко Петро Семенович

не вказано, 9.05.1932

1 рік, не вказано

Бойко Олексій Тимофійович

не вказано, 10.05.1932, 6 тиж.,

кволість, довідка № 60

Савійсько Петро Антонович

не вказано, 16.05.1932

36 років, екомпенсація серця,

довідка № 63

Дирода Катерина Ігорівна

не вказано, 14.06.1932, 9 міс.,

запалення легенів, довідка № 88

Кондаренко Сергій

Костянтинович

не вказано, 14.06.1932

10 років, запалення шлунку

довідка № 89

Криворот Параска Несторівна

не вказано, 15.06.1932

1, 5 року, церебральний менін-
гіт, довідка № 92

Ярмак Іван Миронович

не вказано, 18.06.1932

1, 5 року, туберкульоз

довідка № 94

Бориско Дмитро Миронович

не вказано, 17.05.1932

62 роки, деколмпенсація серця,

довідка № 65

Богдан Уляна Андріївна

не вказано, 17.05.1932

38 років, туберкульоз

довідка № 70

Федорченко Варка

Мартинівна

не вказано, 20.05.1932, 80 ро-

ків, від кволості

лікарська довідка № 66

Бабенко Олександра

Захарівна

не вказано, 19.05.1932

90 років, від старості

лікарська довідка № 67

Сокол Олексій Пилипович

не вказано, 20.06.1932

63 роки, декомпенсація серця

лікарська довідка № 95

Покуса Федос Андрійович

не вказано, 22.06.1932

66 років, від старості

лікарська довідка № 98

Дериболот Марія Павлівна

не вказано, 27.06.1932

9 міс., запалення легенів

лікарська довідка № 103

Шейка Федір Гаврилович

дитина, 2.07.1932, 1 міс., запа-

лення кишок

лікарська довідка № 108

Василенко Павло Йосипович

одноосібне госп-во, 3.07.1932,

64 роки, декомпенсація серця

лікарська довідка № 109

Лиховит Михайло

Мартіянович

дитина, 2.07.1932, 7 міс., запа-

лення кишок і шлунку

лікарська довідка № 112

Мироненкр Микита

Степанович

колгоспник, 5.07.1932, 51 рік,

декомпенсація серця

лікарська довідка № 116

Шелудько Федора Семенівна
дитина, 6. 07. 1932
2, 5 роки, від слабості
лікарська довідка № 118

Ткаченко Тихон Павлович
колгоспник, 6. 07. 1932
73 роки, декомпенсація серця
лікарська довідка № 119

Шейка Сергій Захарович
дитина, 7. 07. 1932
1 міс., від слабості
лікарська довідка № 120

Василенко Синкліта Ничипорівна
одноосібне госп-во, 10. 07. 1932,
54 роки, від слабості
лікарська довідка № 127

Федорченко Іван Сергійович
колгоспник, 10. 07. 1932, 67 ро-
ків, від старості
лікарська довідка № 129

Куделя Петро Іванович
дитина, 10. 07. 1932
6 міс., не вказано

Дериболот Іван Йовхимович
дитина, 12. 07. 1932
10 років, туберкульоз
лікарська довідка № 133

Корж Федір Артемович
дитина, 16. 07. 1932
2 міс., загальна кваліть
лікарська довідка № 138

Дериболот Віра
дитина, 18. 07. 1932
3 міс., від круп. запалення леге-
нів, лікарська довідка № 140

Собачка Михайло Тимонович
колгоспник, 19. 07. 1932, 79 ро-
ків, від старості лікарська довід-
ка № 141

Шуменко Варка Михайлівна
колгоспниця
13. 07. 1932, 6 років, померла в
дорозі на ст. Лубни, згідно до-
відки нач. ст. Лубни

Шуменко Варка Михайлівна
дитина, 17. 07. 1932, 4 міс., ма-
лярія, лікарська довідка № 92

Пріхнич Ганна Гордіївна
дитина, 21. 07. 1932
7 днів, від вродженої кваліть
лікарська довідка № 143

Костенко Приська Іванівна
одноосібне госп-во
20. 07. 1932, 60 років, від слабо-
сті, лікарська довідка № 145

Шамайденко Віра Йовменівна
дитина, 22. 07. 1932

9 міс., від запалення кишок
лікарська довідка № 147

Дарда Степан Григорович
дитина, 23. 07. 1932
11 міс., від гнійного плевриту
лікарська довідка № 149

Бориско Антон Остапович
одноосібне госп-во,
24. 07. 1932, 92 роки, від старо-
сті, лікарська довідка № 151

Вітер Ольга Митрофанівна
дитина, 24. 07. 1932
4 дні, від вродженої кваліть
лікарська довідка № 152

Криворот Марія Іванівна
дитина, 25. 07. 1932
3 міс., від кваліть
лікарська довідка № 153

Федорченко Василь Кіндратович
дитина, 31. 07. 1932
1, 5 року, не вказано
лікарська довідка № 87

Бабенко Йовхим Іванович
дитина, 1. 08. 1932
15 днів, вроджена кваліть
лікарська довідка № 88

Криворот Ганна Йовтохівна
колгоспниця, 2. 08. 1932
60 років, рак печінки
лікарська довідка № 89

Богдан Андрій Якович
одноосібне госп-во
2. 08. 1932, 80 років
від старості, лікарська довідка
№ 91

Бориско Сергій Гнатович
дитина, 1. 08. 1932
5 днів, вроджена кваліть
лікарська довідка № 90

Федорченко Василь Федорович
дитина, 3. 08. 1932
10 міс., загальна кваліть
лікарська довідка № 93

Шамшур Уляна Андріївна
член комуни, 3. 08. 1932
20 років, туберкульоз
лікарська довідка № 94

Буденний Григорій Лаврінович
колгоспник, 2. 08. 1932
69 років, від старості (ускладне-
на декомпенсація серця), лікар-
ська довідка № 95

Бориско Оксана Калениковівна
дитина, 4. 08. 1932, 11 міс., за-

палення кишок
лікарська довідка № 97

Буддений Григорій Миколайович
дитина, 7. 08. 1932, 1 рік, запалення кишок
лікарська довідка № 98

Приянич Демян Нечипурович
одноосібне госп-во, 10. 08. 1932,
76 років, від старості
лікарська довідка № 99

Бойко Настя Онопріївна
одноосібне госп-во, 13. 08. 1932,
88 років, від старості
лікарська довідка № 100

Куделя Євдокія Іванівна
одноосібне госп-во
17. 08. 1932, 33 роки
церебральний мінінгіт
лікарська довідка № 101

Антоненко Федось Федорович
дитина, 19. 08. 1932, до року
вроджена кваліть
лікарська довідка № 102

Покуса Андрій Петрович
дитина, 20. 01 1932
від загальної кваліть
перевірити дату

Федорченко Маланія Марківна
одноосібне госп-во, 22. 08. 1932,
57 років, від слабості
лікарська довідка № 104

Царенко Мусій Максимович
колгоспник, 23. 08. 1932, 68 ро-
ків, флегматичне запалення ноги
лікарська довідка № 105

Федорченко Векла Григорівна
колгоспниця, 24. 08. 1932, 58
років, від слабості
лікарська довідка № 106

Бойко Гордій Степанович
колгоспник, 28. 08. 1932, 75 ро-
ків, від старості
лікарська довідка № 107

Бориско Катерина Семенівна
дитина, 30. 08. 1932, до року,
від слабості
лікарська довідка № 108

Богдан Микола Сергійович
дитина, 30. 08. 1932
4 роки, запалення нирок
лікарська довідка № 109

Федорченко Іван Сергійович
дитина, 31. 08. 1932
1 рік, запалення кишок
лікарська довідка № 110

Куделя Харетина Макарівна

- колгоспниця, 3. 09. 1932
70 років, від старості
лікарська довідка № 111
Богдан Явдоха Миколаївна
колгоспниця, 3. 09. 1932
32 роки, хвороба
лікарська довідка № 112
Прікнич Володимир Миколайович
дитина, 8. 09. 1932, 1 рік, від кво-
лості, лікарська довідка № 113
Клименко Федось Іванович
дитина, 8. 09. 1932
14 днів, загальна кволість
лікарська довідка № 114
Мишко Іван Макарович
одноосібник, 11. 09. 1932, 28 ро-
ків, туберкульоз легень
лікарська довідка № 115
Кравченко Ольга Севаст'янівна
дитина, 14. 09. 1932
1 рік, від кволість
лікарська довідка № 116
Федорченко Меланка Савівна
колгоспниця, 18. 09. 1932
70 років, хвороба
лікарська довідка № 117
Усаєнко Домаха Демянівна
колгоспниця, 19. 09. 1932
80 років, від старості
лікарська довідка № 118
Антипенко Якилина Протасівна
колгоспниця, 20. 09. 1932
55 років, запалення нирок
лікарська довідка № 119
Чиридниченко Микола Йосипович
дитина, 25. 09. 1932
1 місяць, від кволість
лікарська довідка № 120
Литвиненко Михайло Денисович
дитина, 27. 09. 1932
10 місяців, запалення легенів
лікарська довідка № 121
Царенко Василь Іванович
дитина, 27. 09. 1932
9 місяців, запалення кишок
лікарська довідка № 122
Федирченко Петро Ливків
дитина, 28. 09. 1932, 1 рік
запалення легень
лікарська довідка № 123
Скоркосткий Василь Григорович
дитина, 28. 09. 1932
1,5 року, різачка
лікарська довідка № 124
Литвиненко Олександр Антонович
дитина, 29. 09. 1932
1 місяць, загальна кволість
лікарська довідка № 125
Савчисько Наталія Савівна
колгоспниця, 30. 09. 1932
19 років, запалення кишок
лікарська довідка № 126
Пріхнич Опанас Йосипович
колгоспник, 02. 10. 1932
70 років, плеврит
лікарська довідка № 127
Дериболот Ганна Демянівна
колгоспниця, 04. 10. 1932
70 років, дизентерія
лікарська довідка № 128
Фидорченко Лукерія Іванівна
колгоспниця, 05. 10. 1932
85 років, від старості
лікарська довідка № 129
Криворот Василь Федорович
дитина, 05. 10. 1932
5 років, дизентерія
лікарська довідка № 130
Колесник Марва Ільковна
одноосібниця, 06. 10. 1932
82 роки, від старості
лікарська довідка № 131
Дніпровський Сергій Олександрович
дитина, 07. 10. 1932
14 місяців, слабкість
лікарська довідка № 132
Литвиненко Ганна Кононова
дитина, 08. 10. 1932
5 років, дизентерія
лікарська довідка № 133
Покуса Ганна Петрівна
дитина, 08. 10. 1932
2 роки, запалення сліпої кишки,
лікарська довідка № 134
Пічка Семен Петрович
одноосібник, 09. 10. 1932, 24
роки, туберкульоз легень
лікарська довідка № 135
Тонконіг Катерина Семенівна
одноосібниця, 11. 10. 1932, 65
років, хвороба серця
лікарська довідка № 136
Мироненко Клавдія Сазонівна
колгоспниця, 12. 10. 1932
65 років, від старості
лікарська довідка № 137
Федорченко Йосип Миколайович
колгоспник, 12. 10. 1932, 74
роки, від старості
лікарська довідка № 138
Федорченко Іван Федотович
одноосібник, 13. 10. 1932
54 роки, від слабості
лікарська довідка № 139
Воловик Марія Опанасівна
дитина, 14. 10. 1932
3 місяці, від слабості
лікарська довідка № 140
Клименко Олена Іванівна
дитина, 14. 10. 1932
8 років, різачка
лікарська довідка № 141
Василака Марія Федорівна
дитина, 15. 10. 1932
13 років, туберкульоз
лікарська довідка № 142
Баджаєв Булук
16. 10. 1932, черевний тиф
лікарська довідка № 143
Лихотинський Іван Івлампійович
дитина, 17. 10. 1932
6 місяців, загальна кволість
лікарська довідка № 144
Білоног Марія Прохорівна
одноосібниця, 18. 10. 1932, 68
років, дизентерія, лікарська до-
відка № 145
Криворот Пилип Михайлович
25. 10. 1932, 72 роки, від старо-
сті, лікарська довідка № 146
Барабаш Уляна Єфремівна
колгоспниця, 29. 10. 1932
60 років, запалення легенів
лікарська довідка № 147
Савійсько Дмитро Якимович
одноосібник, 30. 10. 1932
73 роки, від старості
лікарська довідка № 148
Куделя Захар Артемович
одноосібник, 02. 11. 1932
70 років, не вказано
лікарська довідка № 149
Коломієць Ганна Андріївна
дитина, 06. 11. 1932
1 рік, різачка, лікарська довідка
№ 150
Півторацький Олексій Матвійович
колгоспник, 07. 11. 1932
68 років, ущимлена грижа
лікарська довідка № 151
Бойко Полікарп Пилипович
одноосібник, 09. 11. 1932
45 років, водянка

лікарська довідка № 152
Федорченко Кондрат Омелянович
 одноосібник, 10. 11. 1932
 70 років, від старості
 лікарська довідка № 153
Прічник Мирон Демянович
 одноосібник, 11. 11. 1932
 48 років, дизентерія
 лікарська довідка № 154
Бойко Пилип Іванович
 одноосібник, 13. 11. 1932
 75 років, декомпенсація серця
 лікарська довідка № 155
Пічка Олексій Григорович
 одноосібник, 14. 11. 1932
 82 роки, від старості
 лікарська довідка № 156
Скедарченко Петро Федорович
 одноосібник, 12. 11. 1932
 76 років, брюшна водянка
 лікарська довідка № 157
Мишко Наталя Терентіївна
 дитина, 19. 11. 1932
 1,5 року, не вказано
 лікарська довідка № 158
Лавріненко Трохим Кондратійович
 дитина, 25. 11. 1932
 2,5 років, не вказано
 лікарська довідка № 159

Федорченко Іван Демянович
 колгоспник, 28. 11. 1932
 22 роки, туберкульоз
 лікарська довідка № 160
Мищак Анастасія Митрофанівна
 одноосібниця, 30. 11. 1932
 76 років, від старості
 лікарська довідка № 161
Березовський Олександр Прохорович
 колгоспник, 01. 12. 1932
 80 років, від старості
 лікарська довідка № 162
Федорченко Ольга Самсонівна
 дитина, 07. 12. 1932
 3 роки, від кволості
 лікарська довідка № 163
Півторацький Максим Іванович
 одноосібник, 15. 12. 1932
 70 років, від старості
 лікарська довідка № 164
Антоненко Палажка Микитівна
 вдова, 15. 12. 1932
 80 років, від старості
 лікарська довідка № 165
Куделя Грицько Петрович
 дитина, 16. 12. 1932
 13 років, від анемії
 лікарська довідка № 166

Литвиненко Опанас Семенович
 одружений, 20. 12. 1932
 37 років, запалення легенів
 лікарська довідка № 167
Бориско Роман Арсенійович
 удовець, 17. 12. 1932
 79 років, від старості
 лікарська довідка № 168
Буряк Йовхим
 удовець, 20. 12. 1932
 65, років, декомпенсація серця
 лікарська довідка № 169
Федорченко Ганна Семенівна
 дитина, 20. 12. 1932
 2 роки, від кволості
 лікарська довідка № 170
Мироненко Петро Васильович
 парубок, 21. 12. 1932
 32 роки, туберкульоз позвоночника
 лікарська довідка № 171
Хоха Приська Євменівна
 вдова, 24. 12. 1932
 70 років, декомпенсація серця
 лікарська довідка № 172
Пріхнич Степан Сидорович
 парубок, 24. 12. 1932
 35 років, виразка шлунку
 лікарська довідка № 173

Мартиролог жителів с. Скопці (нині Веселинівка) – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений в алфавітному порядку за свідченнями очевидців Куделі Д.І., 1926 р.н.; Куделі М.В., 1921 р.н.; Буряк С.П., 1919 р.н.; Василяки Я.Г., 1916 р.н.; Василяки М.Г., 1919 р.н.; Бойко М.М. 1929 р.н.; Пешко А.В., 1915 р.н.; Царенко Ф.І., 1929 р.н.; Животенюк Н.В., 1925 р.н.; Ткаченко М.Г., 1926 р.н.; Бобровник Н.І., 1925 р.н.; Животенюк С.В., 1923 р.н.; Мироненко Г.І., 1920 р.н.; Мироненко С.І., 1924 р.н., записаними у 2006 році Карункою Н.П., директором будинку культури с. Веселинівка.

Бойко Валентина
Буряк Іван
Дарда Наталя
Дарда Семен
Дириболот Дмитро
Дириболот Марія
Животенюк Михайло
Куделя Семен
Майдан Іван

Мироненко Домаха
Мироненко Олександр
Півторацька Уляна
Півторацький Василь
Півторацький Михайло
Федорченко Галина
Федорченко Одарка
Федорченко Параска
Федорченко Юхим

Царенко Мастей
Царенко Мотря
Царенко Уляна
Царенко Федор
Царенко Федора
Царенко Якилина
Чередниченко Антон

с. Власівка

На початку 30-х років у селі була створена артіль «Новий Світ».
 За свідченнями старожилів села від голоду у Власівці померло 68 жителів. Є також уцілілі фрагменти книги запису актів громадянського стану по Власівській сільській раді за 1932 і 1933 роки.
 Мартиролог жителів с. Власівка – жертв Голодомору 1932-33 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 128, арк. 74-79) та свідченнями очевидців Лисенко К.В., 1924 р.н.; та свідченнями Василяки А.Ф., 1922 р.н., записаними у 2006 році Лещенко Л.О., головою Сезенківської сільської ради.

Бородавка Марія Микитівна, член артілі, 22. 11. 1932, 45 років, запалення мозку
Бородавка Настя Іванівна, допоміжний член сім'ї, 7.03. 1932, 70 років, від старості
Гнида М.В.
Гнида Мотря Василівна, член артілі, 22. 04. 1932, 55 років, від старості
Гордієнко В. - дитина
Житник Оксана Давидівна, член артілі, 11. 05. 1932, 40 років, невідома хвороба
Зеленська М.А.

Зеленський В.А.
Зеленський М.-дитина
Зеленський Михайло Іванович, дитина, 12. 08. 1932, 5 міс., невідома хвороба
Лисенко Д.Й.
Лисенко Корній Федорович, допоміжний член сім'ї, 24.02. 1932, 65 років, від старості
Лисенко Л.-дитина
Лисенко М.-14 років
Лисенко Ф.Г.
Лисишко Ліда Макарівна, дитина, 3. 08. 1932, 6 міс., невідома хвороба

Литовка Василь Олексійович, дитина, 13.02.1932, 6 днів,
Тюха Василь Федорович, допоміжний член сім'ї, 21.03.19-32, 68 років, від старості
Цвілій Йосип Нечипорович, член артілі, 24. 09. 1932, 75 років, від старості
Цвілій П.
Чуйко Марфа Федорівна допоміжний член сім'ї, 10. 04. 1932, 85 років, від старості
Чуйко Софійка Данилівна, одноосібне госп-во, 19. 10. 1932, 80 років, від старості

с. Волошинівка

Згідно вцілілих архівних даних лише з 12.01. по 08.05.1932 р. в селі померло 13 чол., у переважній більшості діагноз – «невідома хвороба». Очевидці Голодомору Полоцька В.Л., Пиріг М.Є., Шарупич А.О., Марченко У.М., Марченко М.О. називали у кілька разів більшу цифру померлих від голоду, але пригадали тільки декілька прізвищ.

Мартиролог жителів с. Волошинівка – жертв Голодомору 1932-33 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 128, арк. 80-86) та свідченнями очевидців Марченко Г.П., 1913 р.н.; Пирого М.Є., 1914 р.н.; Полуцької В.Л., 1916 р.н. та ін., записаними у 1986 році Марченко М.Г., зав. бібліотекою с.Волошинівка.

В мартирологу в алфавітному порядку зі збереженням мовних особливостей документів вказані прізвище, ім'я та по батькові померлого, рід занять або соціальний стан, дата смерті, вік, причина смерті за офіційними даними та № лікарської довідки.

Банско Приська Степанівна одноосібне госп-во, 12. 01. 1932, 82 роки
Гаваса Оксана Григорівна дитина, 7. 04. 1932, 1 рік, невідома хвороба
Доброблянський Федір Тимофійович, одноосібне госп-во, 31. 05. 1932, 52 роки, невідомо
Захарченко Петро Денисович дитина, 26. 05. 1932, 1,5 року, невідомо
Кириленко Іван дитина, 8. 05. 1932, 4 міс., невідома хвороба

Крусь Іван Григорович одноосібне госп-во, 16. 01. 1932, 76 років, від старості
Крусь Софія Степанівна дитина, 30. 06. 1932, до року
Макаренко Антоніна Андріївна член артілі, 6. 02. 1932, 25 років, невідома хвороба
Макаренко Фанаська Тимофіївна одноосібне госп-во 20. 02. 1932, 25 років, невідома хвороба
Марченко Г.П., 4 дітей, 1933
Марченко Д. та його дружина і 5 дітей, 1933

Махно Федір Григорович одноосібне госп-во, 1. 06. 1932, 65 років, запалення мозку
Пиріг Є., 1933
Полуцькі мати і 2 дочки, 1933
Принько Микита Йовдохимович, член артілі, 9. 06. 1932, 70 років, від старості
Шарупича дружина, 1933
Якуба Горпина Григорівна член артілі, 13. 04. 1932, 74 роки, від старості
Якуба Іван Васильович дитина, 10. 05. 1932 1 рік, запалення легенів

с. Гостролуччя

Починаючи з 1929 року селян насильно заганяють до колгоспів. Зимою 1929 року в селі створюється перший колгосп під назвою «Комсомолець», але через деякий час він розпався. На початку 1930 року був створений новий колгосп під попередньою назвою, малочисельний, у ньому налічувалося всього 30 дворів. Нарикінці 1932 року в селі створився ще один колгосп – імені Ілліча, а в 1933 році третій – імені Ворошилова. Проте незацікавленість колгоспників у результатах праці через відсутність обліку і належної оплати праці призвела до зниження врожайності, врай низької продуктивності тваринництва.

У всіх невдачах колгоспів влада звинувачувала «куркулів», застосовуючи проти них репресії. Пошуковцями Гостролучької школи встановлено 33 сім'ї, які в ті часи були розкуркулені. Але це неповний список.

Невідоме й точне число жертв голодомору в Гостролуччі. Та лише за вцілілими архівними даними з кінця

Дерев'яний хрест, встановлений на кургані у 2000 р. на кладовищі при вході зліва, де здійснювались масові поховання померлих від голоду.

грудня 1931 р. по 05.06.1932 р. в селі померло 25 чоловік, з них 16 дітей. Старожили села Рудь М.Н., Гирмон Н.І., Гаркавенко В.А., Тешенко Н.Г., Чумак А.М., Кальченко М.П. та інші за-свідчили, що протягом зими і першої половини 1933 року ця цифра збільшилась щонайменше вдесятеро, і змогли пригадати 244 прізвища замордованих голодом.

Мартиролог жителів с. Гостролуччя – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634 оп. 1, спр. 128) та свідченнями очевидців Гирмон Н.І., 1925 р.н.; Гаркавенко В.А., 1914 р.н.; Чумак А.М., 1923 р.н.; Кальченко М. П., 1922 р.н.; Рудь М.Н., 1923 р.н., записаними у 2008 році Кириленко В.І., зав.бібліотекою с. Гостролуччя, та Мартиненко Л.П. – художнім керівником БК с. Гостролуччя. В мартирологу зі збереженням особливостей мови документів при наявності даних у алфавітному порядку вказані прізвище, ім'я та по батькові померлого, рід занять або

соціальний стан, дата смерті, вік, причина смерті.

Балуйко Ганна Архипівна, дитина, 4. 04. 1932, 1 рік, запалення легенів

Бишовець Андрій

Бишовець Гнат і сини

Бишовець Дем'ян

Бишовець Іван

Бишовець Іван

Бишовець Іван

Бишовець Іван Трохимович

Бишовець К.І.

Бишовець Микола

Бишовець Мотрона

Трохимівна

Бишовець Мотря Іванівна

Бишовець Н.

Бишовець Наталка

Бишовець Олексій

Бишовець Петро К.

Бишовець С.М.

Бишовець Сидір Дмитрович

Бишовець Федір Микитович

Богдан Санька Іванович, дитина, 25. 01. 1932, запалення обличчя

Браташ Маруся Матвіївна, дитина, 15. 04. 1932, 1 рік, від вислейсії

Бурячкового Сергія діти

Войтенко Параска Луківна, одноосібне госп-во, 14. 02. 1932, 82 роки, ослаблення серцевої діяльності

Галатенко Ольга

Галатенко Петро

Галатенко Пімен

Галатенко Т.М.

Галімка Мелашка

Галушка Іван Сергійович,

дитина, 5. 01. 1932, 1 день, кон-

вульська лікарська допомога

Герман Федір Гнатович, на утриманні сільської ради, 5. 01. 1932, 93 років, загальне зіпсу-

вання організму

Гичина Оникій Омелянович

Гичина Павло Максимович

Глитень Дементій

Глитень Максим

Глитень Максим

Глитень Олександр

Глитень Ольга

Глитень Параска

Глитень Прохор

Глитень Тетяна

Глухенька Н.П.

Глухенька Олена

Глухенька Тетяна

Горбань Антон

Горбань Маркіян

Горбань Михайло Іванович

Горбань Параска

Горбань Яків

Гранько Гаврило Гаврилович, одноосібне госп-во, 8. 02. 1932, 30 років, від растройства серце-

вої компенсації

Грашевич Іван Іванович, дитина, 8. 04. 1932, запалення легенів

Деркач Домаха Іванівна

Дзус Вівдя

Дзус Володимир

Дзус Володимир Титович

Дзус Микола

Дзус Михайло Гордійович

Куглик Катерина

Дзус Мусій

Дзус Наталія Василівна

Дзус Наталка

Дзус Олександр

Дзус Олександр

Дзус Олександр Петрович

Бишовець Отифан

Дзус Павло

Дзус Парасковія

Дзус Петро

Дзус Петро

Дзус Петро

Дзус Євдокія Гнатівна

Дзюбенко Галина Т.

Довбенко Марія

Довбенко Оксентій

Довбенко Т.

Дорошенко О.М.

Дорошенко Сава

Дорошенко Сергій

Дорошенко Степан

Дорошенко Трохим

Дорошенко Уляна

Друнький Дмитро Дмитрович

Друцька Надія Дмитрівна

Друцький Пімен

Дяченко Оксана

Захаренко Ольга Дмитрівна

Захарченко Кирило Трохимович, одноосібне госп-во, 31. 12. 1931, 38 років, туберкульоз

Зікій Андрій Рябоконт Микита

Зікій Галина Іванівна

Зікій Григорій Маркович

Зікій Давид

Зікій Катерина Д.

Зікій Катерина Іванівна

Зікій Маруся

Зікій Микола

Зікій Олена Дмитрівна

Зікій Тетяна

Зікій Тетяна
Калюжна Федора
Кальченко Василь Павлович, одноосібне госп-во, 1. 05. 1932, 81 рік, хвороба серця, шлунку та сечового міхура
Кальченко Ганна Сергіївна, дитина, 26. 05. 1932, 4 роки, невідомо
Козленко Іван Арсеньович, дитина, 24. 03. 1932, запалення легенів
Козленко Іван Захарович, одноосібне госп-во, 26. 04. 1932, 1-00 років, від слабості серця
Комірець Омелько
Комірець Сергій
Комірець Трохим
Костюк Василь
Костюк Володимир
Костюк Свгенія
Костюк Юхим
Красножон Володимир Павлович
Красножон Іван
Красножон Іван Степанович
Красножон Катерина
Красножон Маруся
Красножон Марфа
Красножон Микола
Красножон Мотря
Красножон Надія Свгеніївна
Красножон Онопрій
Красножон Пімен
Красножон Прокіп
Красножон Тетяна Іванівна
Красножон Уляна
Красножон Федора
Круглик Катерина
Круглик Тетяна Трохимівна
Крячок Настя
Лавріненко Федора Степанівна, одноосібне госп-во, 16. 03. 1932, 35 років, туберкульоз
Лесик Івга
Лесик Микола Павлович
Мартинко Василь
Мартинко Гапка
Мартинко Євдоким
Мартинко Наталка
Мартинко Тетяна
Мартинко Федір
Матюха Григорій Омфірович, дитина, 18. 04. 1932, невідомо
Матюха Іван Йосипович, дити-

на, 12. 03. 1932, не вказано
Михайленко Уляна
Нагорна Єлизавета
Науменко Микола Данилович, дитина, 27. 03. 1932, 1 рік, запалення легенів
Науменко Мотря Гаврилівна, колгоспниця, 3. 05. 1932, 40 років, туберкульоз
Нечипоренко Лаврін
Нечипоренко Трохим
Опеха Микола
Опеха Моїсей
Опеха Федір
Красножон Карпо
Писарчук Яким
Полуцький Микола
Пономаренко Андрій Якович
Пономаренко Галина О.
Пономаренко Іван
Пономаренко Іван
Пономаренко Іван Я.
Пономаренко Марина
Пономаренко Марина
Пономаренко Марина
Пономаренко Ніна Сергіївна
Пономаренко Оксентій
Пономаренко Олександр
Пономаренко Олексій
Пономаренко Олексій
Пономаренко Оріон
Пономаренко Павло Ф.
Пономаренко Петро
Пономаренко Петро
Пономаренко Петро О.
Пономаренко Петро Федорович
Пономаренко Прокіп
Пономаренко Сергій
Пономаренко Сергій
Вікторович
Пономаренко Яків
Пономаренко Яків і його сини
Примаченко Андрій
Радченко Микола
Дементійович
Радченко Оксана Радченко
Микола
Радченко Олександра
Ризник Іван Андрійович, дитина, 25. 04. 1932, 1 рік, запалення легенів
Рихлик Галина
Рихлик Галина С.
Рихлик Марія

Рихлик Олександр
Рихлик Параска
Рябоконт Григорій Пилипович
Рябоконт Мотря М.
Рябоконт Параска
Рябоконт Федора Миколаївна
Рябоконт Федосія М.
Рябоконт Феодосій
Свидрань Віра Максимівна, дитина, 20. 02. 1932, не вказано
Сепко К.
Сергігнко Оля
Сохнув, діти
Старенький Іван Петрович, одноосібне госп-во, 2. 05. 1932, -18 років, туберкульоз
Стешенко Ганна Петрівна, дитина, 5. 06. 1932, запалення мозкової оболочки
Тимченко Ганна Іванівна, дитина, 20. 03. 1932, невідомо
Тичина Максим Омелянович
Тичина Микола Максимович
Тичина Олександра О.
Тичина Тетяна Максимівна
Усик Василь Федорович, дитина, 23. 04. 1932, запалення легенів
Хижна Настя
Хижна Настя Пилипівна
Хижний Дмитро
Хижний Олександр
Хижний Степан
Хижний Тіміш
Христюльська Марфа Мамонівна
Христюльський Макар
Цибка Микола
Цибка Петро
Цибка Поліна
Чепурна Одарка Павлівна, одноосібне госп-во, 27. 02. 1932, 70 років, від старості
Шимченко Павло Корнійович, одноосібне госп-во, 15. 03. 1932, 23 роки, не вказано
Щербина Андрій Т.
Щербина Марія Т.
Щербина Параска та троє її дітей
Щербина Сергій
Щербини Христя і Ярина, їхня баба
Яковчуки Трохим, Галина, Григорій, Михайло, Марія

с. Коржі

Засноване в другій половині XVII ст. козаком Коржем над річкою Трубіж.

За свідченнями очевидців трагедії 1932-1933 років у селі, де було 110 дворів, померло 20 чол.

Мартиролог жителів с. Коржі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Рябоконт П.Ф., 1918 р.н.; Коби О.В., 1921 р.н.; Чайки Є.Н., 1918 р.н.; Стріль П.П., 1922 р.н., записаними в 2005 році головою села Коржі Стомаченко І.В.

Коби Григорія сім'я,
в т.ч. 3 дітей
Коба Микола – дитина,
Коба Палажка Прокопівна
і її 3 дітей

Бородавка Ганна
Рябоконт Михайло
Великоіваненки Оришко і
Сашко
Бородавка Яким

Куценко Роман
Сова Петро
Івченко Олексій і його син Іван

с. Корніївка

За вцілілими архівними даними з 14.08.1933 р. по 19.12.1933 р. в селі померло 20 жителів, з них 4 дітей. Очевидці Голодомору – старожили села свідчать, що протягом 1932-33 років у Корніївці померло від голоду більше сотні жителів.

Мартиролог жителів с. Корніївки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 134) та свідченнями очевидців Бакуменко Л.І., 1922 р.н; Трипольської Л.В., 1922 р.н; Дудки К.П., 1907 р.н; Петренка М.П., 1921 р.н., записаними у 2005 році Вілянською А.М., зав. клубом с.Корніївка.

В мартирологу мовою документа вказано послідовно: прізвище, ім'я та по батькові померлого, рід заняття або соціальний стан, дата смерті, вік, причина смерті за офіційними даними та № лікарської довідки. Записи подано в порядку їх розміщення у книзі реєстрації актів про смерть.

Пономаренко Лука Давидович

одноосібник, 14. 08. 1933
не визначена, парубок
різачка

лікарська довідка № 308

Юценко Кость Петрович

колгоспник, 28. 08. 1933

45 років, невідома

лікарська довідка № 309

Крамаренко Віра Олексіївна

дитина, 22. 08. 1933

2 роки, невідома

лікарська довідка № 310

Марнотуп Сергій Григорович

колгоспник, 27. 08. 1933

47 років, тиф

лікарська довідка № 311

Літвиненко Грицько Павлович

колгоспник, 27. 08. 1933

не вказано, одружений, тиф, лі-

карська довідка № 312

Парий Михайло Іванович

одноосібник, 01. 09. 1933

24 роки, тиф

лікарська довідка № 313

Сивченко Ольга

Грицькова

дитина, 01. 09. 1933

3 місяці, невідома

лікарська довідка № 314

Літвиненко Ольга Іванівна

одноосібниця, 02. 09. 1933

30 років, тиф

лікарська довідка № 315

Касяненко Іван Степанович

одноосібник, 03. 09. 1933

64 роки, задушено

лікарська довідка № 316

Претольський Іван Титович

с. Корніївка, колгоспник

03. 09. 1933, 36 років,

тиф, лікарська довідка № 317

Восколович Степанида І

колгоспниця, 16. 09. 1933

60 років, тиф

лікарська довідка № 318

Восколович Василь

Харлантієвич

одноосібник, 13. 09. 1933

27 років, тиф

лікарська довідка № 319

Джулай Гаврило Митрів

одноосібник, 23. 10. 1933

67 років, невідома

лікарська довідка № 320

Літвиненко Якилина

колгоспниця, 18. 10. 1933

75 років, тиф

лікарська довідка № 321

Восколович Іван Федорович

дитина, 18. 10. 1933

1 рік, різачка,

лікарська довідка № 322

Лубська Маруся Прокопівна

одноосібниця, 09. 10. 1933

45 років, тиф

лікарська довідка № 323

Касяненко Одарка Ількова

одноосібниця, 05. 11. 1933

60 років, невідома

лікарська довідка № 324

Касяненко Христя

Ликсандровна

одноосібниця, 05. 11. 1933

45 років, невідома

лікарська довідка № 325

Крамаренко Маруся Григорівна

дитина, 23. 11. 1933

15 років, тиф,

лікарська довідка № 326

Парий Євдокія Павлівна

одноосібник, 19. 12. 1933

82 роки, від старості

Крамаренко і його діти, 1933

Бережних сім'я, 1933

Дудки К.П., свідка, 1907 р.н, **се-**

стри чоловік і 4 дітей, 1933

Петренка М.П., свідка, 1921 р.н.,

батько і 3 брати, 1933

с. Леляки

В 1928 році в селі Леляки був створений ТСОЗ – товариство спільного обробітку землі. Ініціаторами його створення були Гресько М.Т. і Гресько Л.Т. У 1930 році почалася суцільна колективізація. Було створено 2, а потім 3 колгоспи: «Сніп», ім. Шевченка та «Жовтень».

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Очевидці Голодомору свідчать що в селі померло в 1932-1933 роках до 300 чоловік, але по прізвищах згадали всього 49 замордованих голодом односельців.

Мартиролог жителів с. Леляки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Довгого С.С., 1925 р.н.; Суворової Г.Г., 1925 р.н.; Шендрик М.Ф., 1922 р.н., записаними у 2008 році Лепехою Г.Г., зав.клубом с. Леляки.

Лялька М.С. та його сім'я з 7 чоловік: дружина Антоніна і діти Микита, Сергій, Григорій, Георгій, Микола
Лялька Марина, Микита і 3 дітей
Лепеха Андрій і 2 дітей;
Лялька Ілько і 3 дітей

Лялька Феноген, дружина і 4 дітей
Лепеха Опанас і син
Лялька Галина, Федор, дочка Галя
Ілюшко Федор, Іван і 2 дітей
Гресько Єфим, дружина і 2 дітей;

Лепеха Харитон, дружина і дочка;
Член Микола Х.;
Гресько, дружина і 4 дітей;
Чернина і 2 брати;
Йосип, Софія, Уляна, Оксана.

с. Лехнівка

Перед початком колективізації в Лехнівці мешкав 1881 житель, село підпорядковувалось райцентру м. Березань. На початку 30-х років було здійснено «ліквідацію куркульства як класу». 32 куркульські господарства були конфісковані, а їхніх господарів із сім'ями вислали за межі України. Майно розкуркулених було передане створеним колгоспам імені Косіора та імені Роговця.

Про масштаби голодомору в селі можна судити з того, що навіть через 6 років після трагедії за даними перепису населення 1939 року там проживало лише 1416 жителів, в тому числі чоловіків 682, жінок 734.

Мартиролог жителів с. Лехнівки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Худоби Г.М., 1915 р.н.; Костюк О.М., 1913 р.н.; Чеснішої М.О., 1923 р.н., та ін., записаними в 1996 році Нелеп С.М., зав. клубом.

Бобро Г.І.
Петренко І.І.
Петренко П.Ф.

Тоцький Г.В.
Чесніший О.І., Чесніша О.П. і діти – Чесніший Й.О.,

Чесніший П.О.

с. Лукаші

1932 рік. Колективізація в селі завершена. Рік видався врожайним, але, за свідченням очевидців, дуже дощовим. Скошений та складений хліб почав проростати, верхи кіп стояли зеленими. «Червона мітла» у складі лукашівців Трохимець Соні, Химки Філона, Бодака Йосипа, Журби Приськи, Цися Семена і ін. «вимітала» із дворів селян зерно, одяг, квасолу, рушники, подушки, 3 церкви скинули декілька пудових дзвонів. Після дзвонів упав на село голод.

Архівні дані про померлих від голоду відсутні. За свідченнями старожилів села люди вимирали сім'ями. В сім'ї Ладан померло 7 дітей, в Яценків – дід, баба і 3 дітей, в сім'ї Масюка 3, поруч з ними сім'я з 10 чоловік, в сім'ї Яценка А. – 3. Загалом же в Лукашах під час голодомору 1932-1933 років за різними джерелами померло від 500 до 850 осіб.

Мартиролог жителів с. Лукаші – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Шапрана П.Д., 1922 р.н.; Яценко Г.Г., 1927 р.н.; Ладан А.Ф., 1922 р.н.; Масюка І.В., 1926 р.н.; Яценка О.А., 1912 р.н.; Хворого І.Ф., 1903 р.н., записаними в 1997 році Яценко Г.І., вчителем історії місцевої ЗОШ.

Ананій дід
Андрій дід
Бодак А.
Гаврило дід
Журба Семен
Журба Тихін і вся сім'я 7 душ
Ладан сім'я, в т.ч. 7 дітей

Масюка сім'я, 3 чол.
Масюка сусіди, сім'я з 10 чол.
Мороз Іван і вся родина 8 душ
Мороз Лазар
Мороз Пилип
Мороз Т.
Мороз Тиміш і Власій

Павленка О. 2 дочки-близнючки
Павленко Олександр, Марія, Настя
Яценка А. сім'я, 3 чол.
Яценки дід, баба і 3 дітей

с. Лук'янівка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

За вціленими архівними даними з 08.01.1932 р. по 27.12.1933 р. встановлено 330 жителів села, які померли під час Голодомору. Очевидці трагедії Дузь В.Ф., Дузь Ф.Ф., Комар М.С. та інші нарахували до півтисячі померлих, а згадали прізвища лише близько сотні померлих земляків.

Мартиролог укладений на підставі архівних даних (Державний архів Київської області, Ф-5634, оп. 1, спр. 133, спр. 134, арк. 100-150).

В мартирологу з дотриманням мовних особливостей документів вказано прізвище, ім'я та по батькові померлого, рід занять або соціальний стан, дату смерті, вік, причину смерті за офіційними даними та у деяких померлих – № лікарської довідки. Записи подано в порядку їх розміщення у книзі реєстрації актів про смерть.

Бузина Михайло Гаврилович
дитина, 8. 01.1932, до року
скарлатина

Стась Павло Тарасович
одноосібне госп-во
13. 01. 1932, 57 років
від затору кишок

Чичуй Михайло Ялисаєвич
дитина, 1932, 3 роки
хвороба шлунку

Чичуй Олексій Ілліч
член артілі, 6. 02. 1932
25 років, тиф

Боровик Іван Андрійович
одноосібне госп-во
14. 02. 1932, 67 років
вбитий кулею

Сушко Петро Тимофійович
дитина, 15. 02. 1932
4 роки, скарлатина

Боровикова Тетяна Іванівна
одноосібне госп-во
16. 02. 1932, 72 роки
від старості

**Боровик Минодора
Селівестрівна**
одноосібне госп-во
26. 02. 1932, 73 роки
від старості

**Шарайко Олександр
Федорович**
дитина, 28. 02. 1932
До року, від слабості

Стасева Марина Гуринівна
одноосібне госп-во
1. 03. 1932, 70 років
від старості

Стасева Катрина Хоменівна
дитина, 3. 03. 1932
8 років, скарлатина

Палевода Павло Маркович
член артілі, 6. 03. 1932
75 років, від старості

Чичуй Володимир Іванович
одноосібне госп-во
14. 03. 1932, 36 років
туберкульоз

Боллоні Грицько Прокопович
член артілі, 23. 03. 1932
77 років, від старості

Гомика Семен Гаврилович
одноосібне госп-во
29. 03. 1932, 67 років
від старості

Палевода Грицько Тихонович
дитина, 1. 04. 1932
1 рік, від слабості

**Фастовцева Катерина
Сергіївна**
дитина, 4. 04. 1932
6 років, туберкульоз

Кріпкий Осип Якович
одноосібне госп-во
3. 04. 1932, 44 роки
запалення шлунку

**Черевниченко Оводій
Климович**
одноосібне госп-во
11. 04. 1932, 77 років
від старості

Фастовцева Ганна Матвіївна
одноосібне госп-во,
14. 04.1932, 30 років
туберкульоз

Кріпка Степана Федотівна
одноосібне госп-во
21. 04. 1932, 25 років
туберкульоз

Фастовцева Ганна Макарівна
дитина, 26. 04. 1932
запалення мозкових нервів

Палевода Ольга Ониськовна
дитина, 27. 04. 1932
1 день, несвоєчасні роди

Демяненкова Настя Олексіївна
дитина, 2. 05. 1932, до року
від слабих народжень

Кріпкий Іван Степанович
дитина, 2. 05. 1932, до року
від запалення шлунку

Палевода Антоніна Аниськівна
дитина, 8. 05. 1932, до року
від неправильних родів

Баглосева Оришка Федорівна
член артілі, 8. 05. 1932
20 років, запалення мозку

Боровик Григорій Леонтієвич
одноосібне госп-во,
17. 05.1932, 34 роки
туберкульоз

Стась Олена Іванівна
дитина, 21. 05. 1932
До року, запалення легенів

Чередниченко Іван Овдійович
одноосібне госп-во
22. 05. 1932
45 років, туберкульоз

Чичуй Григорій Ялисаєвич
дитина, 27. 05. 1932
До року, запалення легенів

Палевода Йосип Анисович
одноосібне госп-во
10. 06. 1932, 74 роки
від старості

**Чернишевич Степан
Єфимович**
одноосібне госп-во
30. 06. 1932, 75 років
від старості

**Васильченко Олександр
Сергійович**
дитина, 30. 06. 1932
До року, запалення легенів

Фастовцева Маруся Лукитівна
одноосібне госп-во
3. 07. 1932, 70 років
від старості

**Фастовець Омелько
Андрійович**
одноосібне госп-во
8. 07. 1932, 69 років
від старості

Демяненко Арест Климович
одноосібне госп-во
15. 07. 1932, 65 років
від старості

**Чмелігвекій Святослав Євге-
нійович**
дитина, 15. 07. 1932
1 рік, запалення мозку

Ціхоня Прокіп Тимофійович
член артілі, 8. 05. 1932
20 років, запалення мозку

1932-1933

дитина, 21. 07. 1932
 До року, від слабих народжень
Голинчина Ольга Сидорівна
 дитина, 24. 07. 1932
 До року
 від слабих народжень
Чичуй Гнат Федорович
 одноосібне госп-во
 26. 07. 1932
 75 років, від старості
Боровикова Марія Григорівна
 дитина, 28. 07. 1932
 До року, запалення легенів
Голинка Григорій Сидорович
 дитина, 30. 07. 1932
 7 років, від паралічу серця
Ціхоня Мина Акимович
 одноосібне госп-во
 5. 08. 1932, 78 років
 від старості
Шейка ..... Іванович
 колгоспник, 10. 08. 1932
 65 років, запалення нирок
Удовиченкова Наталія
Климівна
 член артілі, 21. 08. 1932
 45 років, туберкульоз
Арап Мартіян Олексійович
 колгоспник, 23. 08. 1932
 56 років, туберкульоз
Фосетовец Денис Григорович
 член артілі, 23. 08. 1932
 89 років, від старості
Гощенко Степан Климович
 одноосібне госп-во
 25. 08. 1932, 85 років
 від старості
Кріпкая Зінька Миколаївна
 дитина, 26. 08. 1932
 До року
 від слабих народжень
Фастовец Валентин Єгорович
 дитина, 7. 09. 1932
 До року, від слабих народжень
Кріпкий Олександр
Гаврилович
 дитина, 16. 09. 1932
 До року
 від слабих народжень
Боровик Петро Трохимович
 дитина, 19. 09. 1932,
 5 міс., від слабих народжень
Дужева Маруся Прокопівна
 дитина, 23. 09. 1932
 3 роки, запалення легенів
Чередниченкова Уляна Іванівна
 дитина, 26. 09. 1932
 3 роки, скарлатина

Клименкова Антоніна
Андріївна
 дитина, 28. 09. 1932
 1 рік, коклюш
Кріпкий Іван Пилипович
 дитина, 28. 09. 1932
 2 роки, запалення шлунку
Демяненко Олександра Яківна
 колгоспниця, 29. 09. 1932
 76 років, від старості
Олешко Петро Кирилович
 колгоспник, 29. 09. 1932
 80 років, від старості
Кириченкова Федося Єфимівна
 дитина, 29. 09. 1932
 2 роки, коклюш
Кріпкий Василь Несторович
 дитина, 1. 10. 1932
 До року, скарлатина
Бурякова Ганна Дементівна
 дитина, 1. 10. 1932
 1 рік, скарлатина
Чичуй Григорій Федотович
 дитина, 2. 10. 1932
 1 рік, кір – коклюш
Чичуй Сергій Володимирович
 дитина, 5. 10. 1932
 3 роки, кір
Буряк Клим Прокопович
 одноосібне госп-во
 5. 10. 1932, 70 років
 від старості
Фастивцева Ганна Миколаївна
 дитина, 6. 10. 1932
 До року, від слабих народжень
Тарасенко Грицько Панасович
 дитина, 7. 10. 1932
 5 років, запалення легенів
Чередниченкова Гарпина
Митрофанівна
 колгоспниця, 7. 10. 1932
 58 років, параліч
Ціхоня Миколай Федорович
 дитина, 10. 10. 1932
 2 роки, запалення легенів
Кірей Дмитро Григорович
 дитина, 10. 10. 1932
 2 роки, коклюш – кір
Сапожник Іван Григорович
 дитина, 10. 10. 1932
 2 роки, запалення легенів
Гимка Одарка Семенівна
 дитина, 11. 10. 1932
 3 роки, кір
Дяченкова Ніна Павлівна
 дитина
 12. 10. 1932
 2 роки, коклюш – кір

Шимко Михайло Семенович
 дитина, 11. 10. 1932
 1, 5 року, коклюш – кір
Чередниченко Михайло
Йовхимович
 дитина, 12. 10. 1932
 До року, коклюш – кір
Синько Олексій Михайлович
 дитина, 14. 10. 1932
 3 роки, коклюш – кір
Шимко Павло Михайлович
 дитина, 14. 10. 1932
 До року, коклюш – кір
Карнаух Дмитро Григорович
 дитина, 16. 10. 1932
 1 рік, коклюш – кір
Ткаченко Зінаїда Харитонівна
 дитина, 19. 10. 1932
 1,5 роки, коклюш – кір
Сорока Грицько
Олександрович
 дитина, 19. 10. 1932
 1 рік, кір
Шишка Григорій Михайлович
 дитина, 19. 10. 1932
 До року, коклюш – кір
Санько Євдокія Михайлівна
 дитина, 20. 10. 1932
 13 років, запалення легенів
Кріпка Маруся Власівна
 дитина, 20. 10. 1932
 1 рік, кір
Фастовец Андрій Андрійович
 дитина, 22. 10. 1932
 2 роки, коклюш – кір
Боровикова Олександра Ан-
дріївна
 дитина, 25. 10. 1932
 6 років, коклюш – кір
Кривобакова Тетяна
Федорівна
 дитина, 26. 10. 1932
 2 роки, коклюш – кір
Щербина Маруся Василівна
 дитина, 28. 10. 1932
 4, 5 роки, кір
Демяненкова Катерина
Іванівна
 дитина, 26. 10. 1932
 2 роки, коклюш – кір
Боровик Михайло Трохимович
 дитина, 1. 11. 1932
 5 років, коклюш – кір
Ткаченко Іван Данилович
 дитина, 2. 11. 1932
 6 міс., коклюш – кір
Демяненкова Маруся
Данилівна

дитина, 2. 11. 1932
3 роки, коклюш – кір
Рузь Надія Василівна
дитина, 9. 11. 1932
3 роки, крупка і коклюш
Удовиченко Іван Іванович
дитина, 9. 11. 1932
2 роки, кором
Боровик Микола Максимович
дитина, 17. 11. 1932
2 роки, коклюш – кір
Бурякова Домаха Никонівна
дитина, 19. 11. 1932
5 років, кір
Фастовець Палажка Нихохтівна
колгоспниця, 8. 12. 1932
68 років, від старості
Пошиводина Одарка Василівна
колгоспниця, 18. 12. 1932
70 років, від старості
Боровничева Люба Миколаївна
дитина, 24. 12. 1932
1 рік, запалення легенів
Боровничева Катерина Іванівна
дитина, 27. 12. 1932
1, 5 роки, запалення легенів
Боравик Максиміліан Трохимович
дитина, 31. 12. 1932
9 років, кір
Шейко Іван Петрович
колгоспник, 17. 01. 1933
70 років, від старості
лікарська довідка № 3
Шимко Михайло Андрійович
дитина, 19. 01. 1933
2 місяці, від слабих народжень
лікарська довідка № 4
Арапова Катерина Ємелянівна
одноосібниця, 23. 01. 1933
70 років, від старості
лікарська довідка № 5
Мороз Семен Васильович
одноосібник, 29. 01. 1933
72 роки, від старості
лікарська довідка № 6
Сенькова Гапка Митрофанівна
одноосібник, 01. 02. 1933
70 років, від старості
лікарська довідка № 7
Шишка Марія Харитонівна
колгоспниця, 08. 02. 1933
46 років, запалення нирок та по-
рок серця
лікарська довідка № 8
Буряк Устим Сидорів

одноосібник, 10. 02. 1933
67 років, від старості
лікарська довідка № 9
Дузева Зінька Ониськовна
колгоспниця, 11. 02. 1933
69 років, від старості
лікарська довідка № 10
Паливодина Уляна Пантелеймонівна
одноосібниця, 12. 02. 1933
95 років, від старості
лікарська довідка № 11
Буряк Веремій Андрійович
не вказано, 16. 02. 1933
не вказано,
лікарська довідка № 12
Нечуй Влас Федорович
одноосібник, 17. 02. 1933
74 роки, від старості
лікарська довідка № 13
Павленкова Васька Василівна
одноосібниця, 20. 02. 1933
80 років, від старості
лікарська довідка № 14
Бурякова Пріська Гаврилівна
колгоспниця, 20. 02. 1933
62 роки, від старості
лікарська довідка № 15
Кирей Терешко Артемович
одноосібник, 12. 03. 1933
68 років, від старості
лікарська довідка № 16
Удовиченко Кирійон Трохимович
Робітник, 16. 03. 1933
70 років, від старості
лікарська довідка № 17
Фастовець Савка Андріянович
одноосібник, 23. 03. 1933
72 роки, від старості
лікарська довідка № 18
Бурякова Уляна Дмитрівна
дитина, 28. 03. 1933
8 років, від грипу
лікарська довідка № 19
Дузь Микола Олексійович
дитина, 29. 03. 1933
8 років, від грипу
лікарська довідка № 20
Чичуй Ничипор Самойлович
колгоспник, 06. 04. 1933
75 років, від старості
лікарська довідка № 21
Демяненко Грицько Євдокимович
колгоспник, 07. 04. 1933
90 років, від старості
лікарська довідка № 22

Кирій Грицько Герасимович
колгоспник, 07. 04. 1933
72 роки, від старості
лікарська довідка № 23
Стась Пилип (позашлюбний)
колгоспник, 12. 04. 1933
43 роки, від запалення легенів
лікарська довідка № 24
Карпоух Трохим Маркович
одноосібник
15. 04. 1933, 50 років,
від старості
лікарська довідка № 25
Фастовець Яков Микитович
одноосібник, 21. 04. 1933
85 років, від старості
лікарська довідка № 26
Сушкова Маруся Омелькова
одноосібниця, 01. 06. 1933
64 роки, від старості
лікарська довідка № 83
Стасева Федося Трохимівна
колгоспниця, 01. 06. 1933
24 роки, від туберкульозу
лікарська довідка № 84
Паливода Грицько Ількович
колгоспник, 01. 06. 1933
26 років, від грипу
лікарська довідка № 85
Бодак Павло Вакулович
одноосібник, 01. 06. 1933
69 років, від старості
лікарська довідка № 86
Дем'яненко Кирило Радіонович
колгоспник, 01. 06. 1933
72 роки, від старості
лікарська довідка № 87
Дербняков Михайло Павлович
одноосібник, 02. 06. 1933
60 років, від старості
лікарська довідка № 88
Боровик Степан Олександрович
одноосібник, 02. 06. 1933
74 роки, від старості
лікарська довідка № 89
Чередніченко Олександр Іванович
одноосібник, 02. 06. 1933,
грип
лікарська довідка № 90
Стась Іван Хомович
одноосібник, 02. 06. 1933
19, грип, лікарська довідка № 91
Дем'яненко Антоїна Ільківна
одноосібник, 02. 06. 1933, 9,

грип, лікарська довідка №92
Бурякова Олександра Опанасівна
 одноосібник, 02.06.1933
 37, грип, лікарська довідка №93
Фастовець Микола Омелькович
 колгоспник, 04.06.1933
 34, грип, лікарська довідка №94
Горлатенкова Варка Отроріоновна
 колгоспниця, 04.06.1933
 50, старість
 лікарська довідка №95
Бурякова Варка Петрівна
 колгоспниця, 04.06.1933
 15, туберкульоз
 лікарська довідка №96
Ткаченко Охтанасія Романівна
 одноосібник, 04.06.1933
 37, туберкульоз
 лікарська довідка №97
Удовиченко Гарасим Зінькович
 одноосібник, 04.06.1933
 72, старість
 лікарська довідка №98
Ганник Олексій Григорович
 дитина, 04.06.1933
 12, туберкульоз
 лікарська довідка №99
Тарасенко Василь Опанасович
 колгоспник, 05.06.1933,
 грип
 лікарська довідка №100
Боровиков Олександр Григорович
 дитина, 05.06.1933
 8, туберкульоз
 лікарська довідка №101
Тарасенко Михайло Федорович
 колгоспник, 05.06.1933
 15, туберкульоз
 лікарська довідка №102
Фастовець Омелько Трохимович
 колгоспник, 06.06.1933
 70, старість
 лікарська довідка №103
Фастовець Петро Оникович
 колгоспник, 06.06.1933, грип, лі-
 карська довідка №104
Крипкая Уляна Пилипівна
 дитина, 06.06.1933
 8, туберкульоз

лікарська довідка №105
Крипкая Оксана Пилипівна
 одноосібник, 06.06.1933,
 туберкульоз
 лікарська довідка №106
Тарасенко Олексій Федорович
 дитина, 06.06.1933
 8, туберкульоз
 лікарська довідка №107
Чередниченко Олексій Іванович
 дитина, 06.06.1933, 7,
 туберкульоз
 лікарська довідка №108
Фастовець Максим Панкратович
 дитина, 06.06.1933
 14, грип, лікарська довідка №109
Шейко Оник Іванович
 колгоспник, 06.06.1933
 68, старість
 лікарська довідка №110
Буряк Іван Устимович
 колгоспник, 07.06.1933
 33, грип, лікарська довідка №111
Крипкая Галина Осипівна
 дитина, 07.06.1933
 5, грип, лікарська довідка №112
Цихпія Ісай Михайлович
 одноосібник, 08.06.1933
 40, грип, лікарська довідка №113
Сушко Панас Макарович
 одноосібник, 08.06.1933
 18, грип, лікарська довідка №114
Горлатенко Грицько Петрович
 дитина, 08.06.1933
 12, грип, лікарська довідка №115
Шипка Корній Васильович
 одноосібник, 08.06.1933
 69, старість
 лікарська довідка №110
Комар Костянтин Корнійович
 одноосібник, 08.06.1933
 80, старість
 лікарська довідка №117
Стась Грицько Драньков
 дитина, 09.06.1933
 8, грип, лікарська довідка №118
Стасева Маруся Дранькова
 дитина, 09.06.1933
 4, грип, лікарська довідка №119
Фастовець Маруся Миколаївна
 дитина, 10.06.1933
 7, грип, лікарська довідка №120
Фастовець Ольга Антонівна
 колгоспниця, 11.06.1933

94, старість
 лікарська довідка №121
Карнаух Карп Трохимович
 одноосібник, 11.06.1933
 16, туберкульоз
 лікарська довідка №122
**Карнаухова Маруся Трохи-
 мовна**
 дитина, 11.06.1933, 11, грип
 лікарська довідка №123
Дяченко Арійон Павлович
 дитина, 11.06.1933, 6, грип
 лікарська довідка №124
Боровик Дмитро Денисович
 одноосібник, 11.06.1933
 20, грип, лікарська довідка №125
Чередниченко Владислав Осипович
 дитина, 11.06.1933, 1, грип
 лікарська довідка №126
Дем'яненкова Оксана Климівна
 одноосібник, 12.06.1933
 70, старість
 лікарська довідка №127
Бузина Петро Гнатович
 Колгоспник, 12.06.1933, 16, грип,
 лікарська довідка №128
Сушкова Маруся Панасівна
 дитина, 13.06.1933, 6, грип, лі-
 карська довідка №129
Поливода Ілько Назарович
 колгоспник, 14.06.1933
 56, старість
 лікарська довідка №130
Стась Олександр Пилипович
 дитина, 14.06.1933, 12, грип
 лікарська довідка №131
Боровик Осип Федорович
 одноосібник, 14.06.1933
 75, старість
 лікарська довідка №132
Стась Михайло Дроньків
 дитина, 15.06.1933, 11, грип,
 лікарська довідка №133
Лазькова Параска Герасимівна
 одноосібник, 15.06.1933
 56, старість
 лікарська довідка №134
Скринникова Маруся Сергіївна
 дитина, 15.06.1933, 7, грип
 лікарська довідка №135
Крипкая Меланка Семенівна
 одноосібник, 16.06.1933
 50, старість
 лікарська довідка №136

Бодак Гервасій Вакулович
одноосібник, 17.06.1933
60, старість
лікарська довідка №137

Фастовець Мотря Іванівна
одноосібник, 17.06.1933
56, старість
лікарська довідка №138

**Фастовець Уллян
Миколайович**
одноосібник, 17.06.1933
60, старість
лікарська довідка №139

Орап Микола Кононович
дитина, 17.06.1933
2, грип, лікарська довідка 140

**Дем'яненко Олександра
Гнатівна**
колгоспниця, 18.06.1933
71, старість
лікарська довідка №141

Стась Хома Тарасович
одноосібник, 19.06.1933
60, старість
лікарська довідка №142

Боровикова Надія Ладисівна
дитина, 19.06.1933, 1, грип,
лікарська довідка №143

Бодак Андрій Вакулович
колгоспник, 19.06.1933, 75, ста-
рість, лікарська довідка №144

Кирей Василь Романович
одноосібник, 19.06.1933, 55,
старість, лікарська довідка
№145

Дузь Іван Іванович
дитина, 21.06.1933, 9, грип
лікарська довідка №146

Дузєва Маруся Іванівна
дитина, 21.06.1933, 6, грип
лікарська довідка №147

Чичуєва Маруся Марківна
колгоспниця, 21.06.1933
58, старість, лікарська довідка
148

**Боровикова Домаха
Григорівна**
дитина, 21.06.1933, 8, грип
лікарська довідка №149

Бурякова Зінька Карпійовна
одноосібник, 21.06.1933, 56, ста-
рість, лікарська довідка №150

Сошкова Приська Макарівна
одноосібник, 21.06.1933, 16,
туберкульоз, лікарська довідка
№151

Дяченкова Вірка Павлівна
дитина, 21.06.1933, 9, грип

лікарська довідка №152

Дяченко Іван Павлович
дитина, 21.06.1933
1 міс, слабо народжений
лікарська довідка №153

Сушко Олександр Панасович
дитина, 21.06.1933, 3, грип
лікарська довідка №154

Чичуй Федот Дем'янович
колгоспник, 21.06.1933
36, туберкульоз
лікарська довідка №155

Стасєва Ганна Пилипівна
дитина, 22.06.1933,
10, туберкульоз
лікарська довідка №156

Буряк Андрій Іванович
дитина, 22.06.1933, 3, грип
лікарська довідка №157

Крипкий Микола Несторович
дитина, 23.06.1933, 8, туберку-
льоз, лікарська довідка №158

Дем'яненко Грицько Іванович
дитина, 23.06.1933
2 міс, слабо народжений
лікарська довідка №159

Паливода Іван Маркович
дитина, 23.06.1933
8, туберкульоз
лікарська довідка №160

Боровик Микола Трохимович
дитина, 23.06.1933
8, туберкульоз
лікарська довідка №161

Дузєва Улья Потапівна
колгоспниця, 23.06.1933, 65,
старість, лікарська довідка
№162

Дузь Василь Олексійович
колгоспник, 24.06.1933, 16, грип,
лікарська довідка №163

Дем'янова Тетяна Григорівна
одноосібник, 24.06.1933
56, старість
лікарська довідка №164

Боровик Макар Андрійович
одноосібник, 24.06.1933
62, старість
лікарська довідка №165

Крипкий Пилип Леонтійович
одноосібник, 24.06.1933
36, туберкульоз
лікарська довідка №166

Дем'яненко Іван Кирилович
одноосібник, 24.06.1933
55, старість
лікарська довідка №167

Бузина Микола Гнатович

дитина, 24.06.1933, 10, грип
лікарська довідка №168

Дузь Йовхим Іванович
одноосібник, 25.06.1933
72, старість
лікарська довідка №169

Дузь Петро Маріянович
одноосібник, 25.06.1933
62, старість
лікарська довідка №170

Бурякова Маруся Петрівна
дитина, 25.06.1933, 14, грип, лі-
карська довідка №171

Бурякова Олена Дмитрівна
дитина, 25.06.1933, 13, грип
лікарська довідка №172

**Ткаченкова Олександра
Олексіївна**
дитина, 25.06.1933, 12, грип
лікарська довідка №173

Ткаченкова Оришка Остапівна
одноосібник, 26.06.1933
60, старість
лікарська довідка №174

Бурякова Варка Іванівна
одноосібник, 26.06.1933
70, старість
лікарська довідка №175

Орап Радіон Вікторович
одноосібник, 26.06.1933
69, старість
лікарська довідка №176

Дузь Петро Якович
дитина, 26.06.1933, 2, грип, лі-
карська довідка №177

Дузь Михайло Якович
дитина, 26.06.1933, 6, грип, лі-
карська довідка №178

Крипкий Антон Миколайович
дитина, 26.06.1933, 3, грип
лікарська довідка №179

Шейко Миколай Васильович
дитина, 26.06.1933, 3, ?
лікарська довідка №180

**Фастовцева Маруся
Харитонівна**
дитина, 26.06.1933
12, туберкульоз
лікарська довідка №181

**Дем'яненко Катерина
Петрівна**
колгоспниця, 26.06.1933
71, старість
лікарська довідка №182

**Дем'яненко Данило
Васильович**
одноосібник, 26.06.1933
39, туберкульоз

лікарська довідка №183
Клименко Андрій Андрійович
 дитина, 27.06.1933, 5, грип
 лікарська довідка №184
Фастовець Остап Тихонович
 27.06.1933, 71
 лікарська довідка №185
Сенько Михайло Арсенів
 28.06.1933, 35
 лікарська довідка №186
Дузєва Васька Денисівна
 29.06.1933, 32
 лікарська довідка №187
Дузєва Тетяна Яківна
 дитина, 29.06.1933, 13
 лікарська довідка №188
Сушкова Оксана Макарівна
 одноосібник, 01.07.1933
 35, туберкульоз
 лікарська довідка №189
Дузєва Ольга Степанівна
 колгоспниця, 01.07.1933
 30, туберкульоз
 лікарська довідка №190
Ткаченко Маруся Олексіївна
 дитина, 01.07.1933, 9, грип
 лікарська довідка №191
Гаценко Хома Матвійович
 дитина, 01.07.1933, 13, грип
 лікарська довідка №192
Фастовець Грицько Маркович
 дитина, 01.07.1933, 7, грип
 лікарська довідка №193
Фастовець Грицько
Миколайович
 дитина, 03.07.1933, 4
 лікарська довідка №194
Шимко Михайло Гаврилович
 одноосібник, 03.07.1933
 36, туберкульоз
 лікарська довідка №195
Тарасенко Сашко Засимович
 одноосібник, 03.07.1933
 40, туберкульоз
 лікарська довідка №196
Шимкіна Приська Іванівна
 колгоспниця, 03.07.1933, 77,
 старість, лікарська довідка
 №197
Кросєва Одарка Микитівна
 одноосібник, 03.07.1933
 40, туберкульоз
 лікарська довідка №198
Дяченко Оришка Марківна
 колгоспниця, 03.07.1933
 27, туберкульоз
 лікарська довідка №199
Дузь Лавро Іванович

одноосібник, 03.07.1933, 55,
 старість, лікарська довідка
 № 200
Шейко Іван Васильович
 дитина, 04.07.1933, 1, грип
 лікарська довідка №201
Сибірка Остап Засимович
 колгоспник, 04.07.1933
 24, туберкульоз
 лікарська довідка №202
Крипкая Ганна Павлівна
 одноосібник, 05.07.1933
 33, туберкульоз
 лікарська довідка №203
Боровикова Маруся Денисівна
 дитина, 06.07.1933, 6, грип
 лікарська довідка №204
Дузєва Вивдя Засимовна
 колгоспниця, 06.07.1933
 45, туберкульоз
 лікарська довідка №205
Боровик Миколай
Миколайович
 дитина, 07.07.1933, 5, грип
 лікарська довідка № 206
Чернякова Гарпина Іванівна
 одноосібник, 07.07.1933
 65, від старості
 лікарська довідка №207
Шимко Уллян Уллянович
 колгоспник, 07.07.1933
 61, від старості
 лікарська довідка №208
Крипкий Яков Іванович
 одноосібник, 07.07.1933
 70, від старості
 лікарська довідка №209
Боровик Пантелеймон
Гаврилович
 одноосібник, 08.07.1933
 65, від старості
 лікарська довідка №210
Карнаух Петро Григорович
 дитина, 08.07.1933, 6, грип
 лікарська довідка №211
Фастовець Грицько Якович
 одноосібник, 08.07.1933
 39, туберкульоз
 лікарська довідка №212
Стась Степан Тарасович
 одноосібник, 12.07.1933
 49, туберкульоз
 лікарська довідка №213
Кириченкова Мар'яна Іванівна
 одноосібник, 13.07.1933
 65, від старості
 лікарська довідка №214
Боровикова Настя Харитонівна

колгоспниця, 13.07.1933
 40, туберкульоз
 лікарська довідка №215
Цихоня Іван Ісайович
 дитина, 13.07.1933, 9, грип
 лікарська довідка №216
Крипкий Степан Несторович
 дитина, 14.07.1933, 3, грип
 лікарська довідка №217
Крипкая Окрасія Леонтівна
 колгоспниця, 14.07.1933
 23, туберкульоз
 лікарська довідка №218
Орапова Мар'яна Данилівна
 одноосібник, 14.07.1933
 58, від старості
 лікарська довідка №219
Горлатенко Семен
Максимович
 одноосібник, 14.07.1933
 23, туберкульоз
 лікарська довідка №220
Дузєва Одарка Терешківна
 одноосібник, 14.07.1933
 41, туберкульоз
 лікарська довідка №221
Бузина Мотря Феофанівна
 колгоспниця, 15.07.1933
 42, туберкульоз
 лікарська довідка №222
Бурякова Мавра Харитоновна
 одноосібник, 15.07.1933
 58, від старості
 лікарська довідка №223
Сенькова Федора Калениківна
 одноосібник, 15.07.1933
 32, туберкульоз
 лікарська довідка №224
Сушкова Приська Панасівна
 дитина, 15.07.1933, 11, грип
 лікарська довідка №225
Сушкова Маруся Окакіївна
 колгоспниця, 15.07.1933
 37, туберкульоз
 лікарська довідка №226
Боровик Микола Петрович
 дитина, 15.07.1933, 12, грип
 лікарська довідка №227
Сибірка Оксана Яківна
 колгоспниця, 15.07.1933
 60, від старості
 лікарська довідка №228
Навіцька Надежда Федорівна
 одноосібник, 16.07.1933
 60, від старості
 лікарська довідка №229
Паливода Тихон Назарович
 одноосібник, 16.07.1933

36, туберкульоз
лікарська довідка №230
Чичуєва Катерина Агеевна
колгоспниця, 16.07.1933, 44
лікарська довідка №231
Цихонин Олександр Лукинич
дитина, 16.07.1933
1, грип, лікарська довідка №232
Дузєва Палажка Дмитрівна
одноосібник, 17.07.1933
30, туберкульоз
лікарська довідка №233
Сенько Іван Михайлович
дитина, 17.07.1933
10, грип, лікарська довідка №234
Сенько Грицько Михайлович
дитина, 17.07.1933, 7, грип
лікарська довідка №235
Буряк Михайло Якович
дитина, 17.07.1933, 4, грип
лікарська довідка №236
Горлатенкова Настя Петрівна
колгоспниця, 18.07.1933
18, туберкульоз
лікарська довідка №237
Чичуєва Одарка Прокопівна
одноосібник, 18.07.1933
49, туберкульоз
лікарська довідка №238
Боровикова Марта Семенівна
колгоспниця, 20.07.1933, 66,
від старості, лікарська довідка
№239
Шейко Петро Костянтинович
колгоспник, 20.07.1933, 82,
від старості, лікарська довідка
№240
Навицька Марина Йовхимівна
дитина, 20.07.1933, 7, грип
лікарська довідка №241
**Навицька Олександра
Йовхимівна**
дитина, 20.07.1933, 12, грип
лікарська довідка №242
Фастовцева Софіка Іванівна
колгоспниця, 22.07.1933, 65,
від старості, лікарська довідка
№243
**Кириченкова Мотря
Йовхимівна**
дитина, 22.07.1933, 3, грип
лікарська довідка №244
Кожа Олександр Федорович
колгоспник, 24.07.1933, 16,
грип, лікарська довідка №245
Дяченко Павло Степанович
колгоспник, 28.07.1933
28, туберкульоз

лікарська довідка №246
**Фастовець Петро
Силіверстович**
колгоспник, 28.07.1933
27, туберкульоз
лікарська довідка №247
Чичуєва Катерина Семенівна
колгоспниця, 30.07.1933
60, від старості
лікарська довідка №248
Фастовцева Ганна Василівна
колгоспниця, 30.07.1933
68, від старості
лікарська довідка №249
Бурякова Зінька Андріївна
одноосібник, 01.08.1933
75, від старості
лікарська довідка №250
Сенькова Надежда Федорівна
дитина, 01.08.1933, 2, грип
лікарська довідка №251
Сенько Федір Арсенійович
одноосібник, 03.08.1933
31, туберкульоз
лікарська довідка №252
Бурякова Домаха Микитівна
дитина, 03.08.1933, 1, грип
лікарська довідка №253
Ткаченкова Приська Пилипівна
одноосібник, 03.08.1933
65, від старості
лікарська довідка №254
Дузь Василь Варфоломійович
колгоспник, 04.08.1933
30, туберкульоз
лікарська довідка №255
Кирєєва Ганна Сергіївна
колгоспниця, 06.08.1933
40, туберкульоз
лікарська довідка №256
Буряк Грицько Андрійович
одноосібник, 08.08.1933
від старості
лікарська довідка №257
Гудим Сидор Іванович
колгоспник, 15.08.1933
67, від старості
лікарська довідка №258
Стась Митро Семенович
дитина, 15.08.1933
1 міс, слабо народжений
лікарська довідка №259
Буряк Гнат Климович
одноосібник, 15.08.1933
39, туберкульоз
лікарська довідка №260
Дузєва Олександра Трохимівна
колгоспниця, 15.08.1933

52, від старості
лікарська довідка №261
Сенькова Антоніна Федорівна
дитина, 18.08.1933, 5, грип
лікарська довідка №262
Бузина Харитина Остапівна
колгоспниця, 18.08.1933
61, від старості
лікарська довідка №263
Дузєва Оришка Іванівна
дитина, 18.08.1933, 3, грип
лікарська довідка №264
Боровикова Мотря Семенівна
дитина, 18.08.1933, 12, грип
лікарська довідка №265
Бурякова Тетяна Степанівна
колгоспниця, 18.08.1933
41, туберкульоз
лікарська довідка №266
Боровикова Ганна Омельківна
дитина, 24.08.1933, 11, грип
лікарська довідка №267
Буряк Іван Гнатович
дитина, 30.08.1933, 8, грип
лікарська довідка №268
Бурякова Гапка Іванівна
одноосібник, 01.09.1933
80, від старості
лікарська довідка №269
Фастовцева Ганна Ільківна
колгоспниця, 02.09.1933
40, туберкульоз
лікарська довідка №270
Клименко Павло Андрійович
дитина, 04.09.1933, 8, грип
лікарська довідка №271
Новицька Уляна Степанівна
колгоспниця, 04.09.1933
60, від старості
лікарська довідка №272
Новицька Ганна Йовхимівна
дитина, 04.09.1933, 10, грип
лікарська довідка №273
Фастовець Іван Макарович
дитина, 10.09.1933
1 міс, слабо народжений
лікарська довідка №274
Боровик Іван Кузьмович
дитина, 10.09.1933
1 міс, слабо народжений
лікарська довідка №275
Дубняков Борис Миколайович
одноосібник, 02.10.1933
29, туберкульоз
лікарська довідка №276
Карнаухова Призка Іванівна
одноосібник, 08.10.1933
61, від старості

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

лікарська довідка №277
Буряк Яків Устимович
колгоспник, 16.10.1933
27, туберкульоз
лікарська довідка №278
Гудим Йосип Сергійович
колгоспник, 19.10.1933
50, від старості
лікарська довідка №279
Демяненкова Маруся Григорівна
дитина, 07.11.1933
13, туберкульоз
лікарська довідка №280
Демяненкова Варка Миколаївна
одноосібник, 25.11.1933
61, від старості

лікарська довідка №281
Тарасенко Савка Радіанович
колгоспник, 25.11.1933
44, туберкульоз
лікарська довідка №282
Ткаченкова Олександра Василівна
дитина, 2.12.1933
2, скарлатина
лікарська довідка №283
Чичуй Пантин Самійлович
одноосібник, 12.12.1933
68, від старості
лікарська довідка №284
Гудим Дараш Гаврилович

одноосібник, 21.12.1933
71, від старості
лікарська довідка №285
Демяненкова Ганна Григорівна
одноосібник, 21.12.1933
18, туберкульоз
лікарська довідка №286
Тарасенко Федір Сергійович
одноосібник, 22.12.1933
45, туберкульоз
лікарська довідка №287
Карнаух Петро Семенович
дитина, 27.12.1933
2, скарлатина
лікарська довідка №288

Мартиролог жителів с. Лук'янівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Дузь В.Ф., 1910 р.н.; Буряк М.Г., 1919 р.н.; Дузь Ф.Ф. 1923 р.н.; Комар М.С., 1922 р.н.; Горлатенко М.П., 1917 р.н.; Фастовець М.Д., 1920 р.н., записаними у 2006 році Гудимом Д.К., зав. клубом с. Лук'янівка.

Бойко Валентина
Боровик Григорій
Боровик Дмитро
Боровик Домаха
Боровик Олександра
Бузина Х.
Бузини М. діти
Бурка І. діти
Буряк В.А.
Буряк Іван
Бурякова М.
Гойник Григорій
Гойник Микола
Гойник Трохим
Гудим Дорош
Дарда Наталія
Дарда Семен
Дем'яненко Варвара
Дириболот Дмитро
Дириболот Марія

Дузь Василина та дочка
Дузь Лавро І.
Дяченко І. діти
Животенюк Михайло
Карпоух Т.М.
Катраш, його жінка та 2 дітей
Кріпкі 3 дітей
Куделя Семен
Майдан Іван
Мироненко Домаха
Мироненко Олександр
Орап (баба)
Паливода Дмитро
Півторацька Уляна
Півторацький Василь
Півторацький Михайло
Стась Марія
Сушка П.М. діти
Сушко Макар та його жінка
Сушко Оксана

Сушко Приська
Сушко Самійло та його жінка
Фастовець Я.М.
Федорченко Галина
Федорченко Одарка
Федорченко Параска
Федорченко Юхим
Царенко Мастей
Царенко Мотря
Царенко Уляна
Царенко Федор
Царенко Федора
Царенко Якилина
Цихоня Ісай
Цихоня Наум, його мати та двоє дітей
Чередниченко Антон
Шинкаренко Наталка

с. Масківці

За вцілілими архівними документами за січень-грудень 1932 року та з 06.01.1933 р. по 04.06.1933 р. в селі померло 169 жителів, де у більшості випадків причину смерті не вказано. Ще 7 прізвищ пригадали старожили села – очевидці трагедії.

Мартиролог укладений на підставі архівних даних (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 128, арк. 156-189 спр. 134, арк. 132-185).

В мартирологу при наявності відповідних даних зі збереженням мовних особливостей документів вміщено прізвище, ім'я та по батькові померлого, рід занять або соціальний стан, дату смерті, вік, причину смерті за офіційними даними та у деяких померлих № лікарської довідки.

Прізвища подано в тому ж порядку, що і в книзі реєстрації смертей.

Пивиненко Никін Якович
дитина, 06.01.1933
невказано, від старості
лікарська довідка №1

Марченко Якрем Амосів
колгоспник, 11.01.1934
74, від старості
лікарська довідка №2

Кудсий Ілько Васильович
колгоспник, 14.01.1933
85, від старості
лікарська довідка №3

Божко Оришка Грицькова
колгоспник, 30.01.1933
69, від старості
лікарська довідка №4

Юр Павло Миронів
дитина, 02.02.1933
12, невказано
лікарська довідка №5

Юр Надія Семенівна
дитина, 12.02.1933
8, невказано
лікарська довідка №6

Попко Махно Семенович
дитина, 16.02.1933
2, туберкульоз
лікарська довідка №7

Олефіренко Оришка Денисова
колгоспник, юрист
17.02.1933, 73
від старості
лікарська довідка №8

Пилипенко Віктор Арсенів
колгоспник, 21.02.1933
50, не вказано
лікарська довідка №9

Швець Іван Хомич
одноосібник, 22.02.1933
65, невказано
лікарська довідка №10

Кирильченко Іван Зінович
дитина, 25.02.1933
3, невказано
лікарська довідка №11

Пилипенко Кузьма Якович
одноосібник, 26.02.1933
65, від старості
лікарська довідка №12

Шкамап Марія Демидова
дитина, 04.03.1933
7, особового опуху
лікарська довідка №13

Юр Василь Антипів
дитина, 04.03.1933
10, особового опуху

лікарська довідка №14

Сождо Марія Гетьмівна
колгоспник, 02.03.1933
45, невказано
лікарська довідка №15

Куделя Нихвож Назарович
колгоспник, 25.02.1933
21, невказано
лікарська довідка №16

Шостак Іван Демидів
дитина, 06.03.1933
3, особистого опуху
лікарська довідка №17

Божко Настя Миколаївна
одноосібник, 02.03.1933
18, померла в лікарні
хвороба не вказана
лікарська довідка №18

Кириченко Олена Іванівна
дитина, 02.03.1933
8, невказано
лікарська довідка №19

Марченко Грицько Володимирович
дитина, 01.03.1933. 1, невказано
лікарська довідка №20

Шостак Ніна Демидова
дитина, 12.03.1933
10, особового опуху
лікарська довідка №21

Пилипенко Дуня Яківна
дитина, 08.03.1933
8, невказано
лікарська довідка №22

Брашченко Селіфан Федорів
колгоспник, 16.03.1933
80, від старості
лікарська довідка №23

Юр Марфа Ониськова
колгоспник, 09.03.1933
35, тиф
лікарська довідка №24

Шостак Яким Васильович
колгоспник, 15.03.1933
80, від старості
лікарська довідка №25

Гай Тим Демидів
колгоспник, 18.03.1933
60, від старості
лікарська довідка №26

Вархвалай Андрій Андріїв
дитина, 19.03.1933
5, особового опуху
лікарська довідка №27

Хмельницький Савка Нечипорів
колгоспник, 18.03.1933
76, від старості

лікарська довідка №28

Боробаш Марія Опанасівна
колгоспниця, 17.03.1933
62, від старості
лікарська довідка №29

Шостов Гордій Павлович
одноосібник, 20.03.1933
80, від старості
лікарська довідка №30

Марченко Тетяна Степанівна
колгоспник, 20.03.1933
52, від старості
лікарська довідка №31

Гой Василь Михайлович
дитина, 21.03.1933
3, особового опуху
лікарська довідка №32

Шевченко Гаврило Гаврилович
дитина, 22.03.1933
2, невказано
лікарська довідка №33

Єсько Пилип Максимів
колгоспник, 28.03.1933
18, катар
лікарська довідка №34

Барабаш Петро Степанович
колгоспник, 29.03.1933
68, від старості
лікарська довідка №35

Гай Дмитро Михайлович
колгоспник, 29.03.1933
Невказано, невказано
лікарська довідка №36

Божко Пантелеймон Кирилович
колгоспник, 31.03.1933
65, від старості
лікарська довідка №37

Братченко Марія Василівна
дитина, 31.03.1933
до року, невказано
лікарська довідка №38

Юр Ничипір Миколайович
колгоспник, 07.04.1933
28, гепатит
лікарська довідка №39

Мусієць Йовуш Онуфрійович
колгоспник, 07.04.1933
20, тиф
лікарська довідка №40

Шосток Оксана Демидова
колгоспник, 08.04.1933
50, тиф
лікарська довідка №41

Шосток Олексій Дмитрів
Парубок, 27.03.1933
Невказано, особового опуху

лікарська довідка №42

Юр Тетяна Єменова
одноосібник, 13.04.1933

58, дизентерія

лікарська довідка №43

Вахвалолий Микола Антіїв

дитина, 10.04.1933

11, дизентерія

лікарська довідка №44

Марченко Микола Грицьків

дитина, 19.04.1933

2, невідомо

лікарська довідка №45

Вовк Тетяна Гнатівна

колгоспниця, 15.04.1933

52, від старості

лікарська довідка №46

Юр Іван Ільків

дитина, 15.04.1933

2, невказано

лікарська довідка №47

Сахно Уляна Костьова

колгоспниця, 14.04.1933

Невказано, від старості

лікарська довідка №48

Юр Олександр Архипів

дитина, 16.11.1933

2, невказано

лікарська довідка №49

Хабта Степан Трохимович

Розкуркулений, 17.04.1933

67, запалення легенів

лікарська довідка №50

Кашиур Параска Остапова

одноосібник, 10.04.1933

80, від старості

лікарська довідка №51

Мазур Яків Оксенів

колгоспник, 20.04.1933

43, невказано

лікарська довідка №52

Божко Микола Тихонів

колгоспник, 20.04.1933

23, невідомо

лікарська довідка №53

Барабаш Пріська Федорівна

колгоспниця, 21.04.1933

62, від старості

лікарська довідка №54

Стрильнь Гапка Минова

одноосібник, 20.04.1933

70, від старості

лікарська довідка №55

Барабаш Василь Яринів

одноосібник, 22.04.1933

57, невідомо

лікарська довідка №56

Юр Мишка Онопрієв

дитина, 26.04.1933

1, невідомо

лікарська довідка №57

Юр Іван Онопрієв

дитина, 26.04.1933

7, дизентерія

лікарська довідка №58

Плестенко Павло

Анатолійович

колгоспник, 29.04.1933

20, туберкульоз

лікарська довідка №59

Барабаш Павло Якремів

одноосібник, 29.04.1933

63, від старості

лікарська довідка №60

Марченко Іван Іванович

дитина, 29.04.1933

1, невідомо

лікарська довідка №61

Васюшин Лука Андрійв

колгоспник, 30.04.1933

27, Тиф

лікарська довідка №62

Волошин Павло Микитович

колгоспник, 11.05.1933

53, від старості

лікарська довідка №65

Куделя Георгій Назарів

колгоспник, 07.05.1933

32, невідомо

лікарська довідка №66

Барабаш Василь Лукашів

колгоспник, 31.05.1933

80, від старості

лікарська довідка №67

Шостак Степан Савчин

одноосібник, 31.05.1933

20, невідомо

лікарська довідка №68

Ігнатенко Данило Зіньків

одноосібник, 12.05.1933

54, невідомо

лікарська довідка №69

Чічіколо Віктор Тарасів

одноосібник, 16.05.1933

25, особового опуху

лікарська довідка №70

Барабаш Федір Лукашів

колгоспник, 16.05.1933

68, від старості

лікарська довідка №71

Юр Тимошко Наумович

одноосібник, 31.05.1933

20, особового опуху

лікарська довідка №72

Шостак Петро Семенович

одноосібник, 07.05.1933

45, особового опуху

лікарська довідка №73

Кирильченко Любка

одноосібник, 08.05.1933

59, від старості

лікарська довідка №74

Марченко Йовхима Грицькова

колгоспниця, 15.05.1933

21, дизентерія

лікарська довідка №75

Іващенко Надія Апанасівна

дитина, 31.05.1933, 1, особового

опуху

лікарська довідка №76

Розовик Федір Лукашів

колгоспник, 20.05.1933

68, від старості

лікарська довідка №77

Шостак Мусій Демидів

колгоспник, 20.05.1933

53, невідомо

лікарська довідка №78

Каштур Микола Архипів

колгоспник, 20.05.1933

52, від старості

лікарська довідка №79

Шостак Феська

одноосібник, 14.05.1933

59, від старості

лікарська довідка №80

Буряків Федір Артемів

колгоспник, 18.05.1933

82, від старості

лікарська довідка №81

Юр Йовдоким Парфенів

одноосібник, 18.05.1933

68, від старості

лікарська довідка № 82

Шевченко Дмитро Ливків

одноосібник

одружений, невідомо

невідомо, невідомо

лікарська довідка №83

Братченко Микола Миколин

дитина, 31.05.1933

до року, невідомо

лікарська довідка №84

Ольтрат Ярина Грицьківна

колгоспниця, 20.05.1933

65, від старості

лікарська довідка №85

Юр Василь Антонів

колгоспник, 28.05.1933

63, особового опуху

лікарська довідка №86

Братченко Йовхимія

дитина, 29.05.1933

11, запалення лгенів

лікарська довідка №87

Есик Михайло Андрій

дитина, 06.05.1933

5, особового опуху

лікарська довідка №88

Есик Павло Андрій

дитина, 18.05.1993

3, особового опуху

лікарська довідка №89

**Кирильченко Пріська Микола-
ївна**

дитина, 19.05.1933

11, особового опуху

лікарська довідка №90

Литвиненко Іван Левків

дитина, 13.05.1933

10, особового опуху

лікарська довідка №91

Литвиненко Андрій Левків

дитина, 17.05.1933

8, особового опуху

лікарська довідка №92

Марченко Марія Антонова

дитина, 22.05.1933

9, особового опуху

лікарська довідка №93

Марченко Морхва Антонова

дитина, 19.05.1933

3, особового опуху

лікарська довідка №94

Попко Михайло Семенів

дитина, 18.05.1933

2, невідомо

лікарська довідка №95

Попко Катря Семенова

дитина, 14.05.1993

4, невідомо

лікарська довідка №96

Шостак Ганна Авраміва

дитина, 19.05.1933

8, невідомо

лікарська довідка №97

Кашпур Василь Василів

дитина, 19.05.1933

4, особового опуху

лікарська довідка №98

Божко Антин Федорів

дитина, 24.05.1933

1, особового опуху

лікарська довідка №99

Ігнатенко Микола

дитина, 26.05.1933

2, невідомо

лікарська довідка №100

Губар Ажин Йовдокимів

одноосібник, 02.06.1933

34, невідомо

лікарська довідка №101

Лесюченко Архип Іванів

одноосібник, 02.06.1933

34, особового опуху

лікарська довідка №102

Юр Олексій Миколин

одноосібник, 02.06.1933

34, особового опуху

лікарська довідка №104

Крадченко Яків Омельків

одноосібник, 02.06.1933

70, старість

лікарська довідка №103

Дубар Ольга Данилівна

дитина, 02.06.1933

2, невідомо

лікарська довідка №105

Радченко Максим Петрів

одноосібник, 04.06.1933

60, від старості

лікарська довідка №106

Мартиролог жителів с. Масківці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Марченко Т.О., 1913 р.н., та Юр К.А., 1927 р.н., записаними у 2008 р. Сахно Т.Ф., зав. клубом с.Масківці.

Марченко Т.С.

Вовк Т.Г.

Шостак Н.

Шостак І.

Шостак О.Д.

Вархвалай А.

Юр В.

Марченко М.

с. Морозівка

За вцілілими архівними даними лише з 06.02.1932 р. по 27.08.1932 р. в с. Морозівка від голоду померло 26 жителів, причому в усіх причина смерті записана «невідомо». Ще чотирьох закатованих голодом односельців пригадали старожили Морозівки – очевидці трагедії.

Мартиролог жителів с. Морозівки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 128 арк.190-202) та свідченнями очевидців Лопати М.Т., 1926 р.н.; Поправки М.М., 1924 р.н., записаних у 2008 році Барчуком О.І., жителем с.Морозівка.

В мартирологу мовою документа вказані прізвище, ім'я та по батькові померлого, рід занять або соціальний стан, дата смерті, вік, причина смерті за офіційними даними та у деякого партійність – «комуніст». Матеріали подано в тому ж порядку, що і в книзі реєстрації смертей.

Уляш Наталка Іванівна

одноосібне госп-во

6. 02. 1932, 60 років

невідомо

Бошко Микита Якович

одноосібне госп-во

13. 02. 1932, 76 років

невідомо

Батюк Дмитро Лукич

одноосібне госп-во

22. 03. 1932

60 років, невідомо

Ільш Оксана Онопрівна

член артілі, 26. 03. 1932

78 років, невідомо

комуніст

Лисенко Марія Михайлівна

одноосібне госп-во

31. 03. 1932

19 років, невідомо

Морозенко Мотря Михайлівна

член артілі, 4. 04. 1932

83 років, невідомо

комуніст

Довгопята Якилина

Кіндратівна

одноосібне госп-во

6. 04. 1932

75 років, невідомо

Попович Марія Омельянівна

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

член артілі, 16. 04. 1932

65 років, невідомо

комуніст

Макієнко Ївга Іванівна

член артілі, 26. 04. 1932

78 років, невідомо

комуніст

Ільяш Артем Степанович

член артілі, 27. 04. 1932

50 років, невідомо

комуніст

Лопата Марко Петрович

член артілі. 28. 04. 1932

35 років, невідомо

комуніст

Лисенко Варка Тимофіївна

дитина, 17. 05. 1932

15 років, невідомо

Ільяш Марфа Василівна

член артілі, 2. 06. 1932

24 роки, невідомо

комуніст

Сац Параска Тихоновна

одноосібне госп-во

3. 06. 1932, 35 років

невідомо

Ільяш Наталія Онисівна

дитина, 6. 06. 1932

5 років, невідомо

Кокотенко Іван

дитина, 8. 06. 1932

дитина до року, невідомо

Гайова Оришка Романівна

одноосібне госп-во

11. 06. 1932

96 років, невідомо

Батрак Нечіпор Денисович

Батрак, 18. 06. 1932

55 років, невідомо

Батрак Оврам Миколайович

член артілі, 28. 06. 1932

80 років, невідомо

комуніст

Довгоп'ятий Іван Андрійович

дитина, 29. 06. 1932

до року

невідомо

Кокотенко Яким Данилович

одноосібне госп-во

25. 07. 1932

55 років, невідомо

Шекера Мотра Денисівна

член артілі, 11. 08. 1932

26 років, невідомо

Гайова Параска Григорівна

член артілі, 11. 08. 1932

80 років, невідомо

комуніст

Миковченко Марія

Олександрівна

одноосібне госп-во

18. 08. 1932

80 років, невідомо

Ільяш Віра Пилипівна

дитина, 19. 08. 1932

дитина до року, невідомо

Лисенко Антон Петрович

дитина. 27. 08. 1932

дитина до року

невідомо

Іл'яш Пилип - дитина

Кокотенко Я.

Лисенко М.

Лопата М.

с. Недра

За свідченнями очевидців трагедії 1932-33 років 80% жителів села були пухлими від голоду, більш ніж 300 чоловік померло. Вимирали сім'ями.

Мартиролог жителів с. Недра – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Хмари Г.М., 1919 р.н.; Івасенко М.І., 1924 р.н.; Дикої О. Я., 1926 р.н., записаними у 2008 р. Євсієнко В.П., зав. клубом с. Недра.

Кокотенко Оришка

і її 2 дітей - Віра і Надія

Зеленська Ганна Дмитрівна і

її син Федір

Кокотенко Григорій

Олексійович

Лопата Варка Гнатівна

Лопата Ігнат Петрович

с. Паришків

Село знамените тим, що у 1924-25 роках тут з'явився перший на Київщині трактор. Придбало його кредитне товариство, а пізніше продало місцевому куркулю Джулаю М.

В 1930 році в с. Паришків організовано колгосп "Прапор комунізму". Першим головою став Ващенко О.П. При розкуркулюванні в куркулі потрапляли і неугодні керівництву колгоспу селяни, які не були заможними, де діти були напівголі – такі «достатки в них панували».

В часи сталінських репресій 12 жителів села було репресовано. Після голодомору і репресій населення села нараховувало 270 жителів, – менше половини порівняно з переписом 1929 року.

Як свідчать очевидці голодомору, в селі від голоду померло близько 300 чоловік.

Мартиролог жителів с. Паришків – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Гаркавенко Є.С., 1914 р.н.; Корогод М.В., 1920 р.н, записаними у 2008 р. Автономовою Т.Ю., директором БК с. Паришків.

Яременко Гнат

Вирячко Кузьма і троє дітей

Чич Іван

Попович Микола

с. Пасічна

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Під час колективізації в селі були створені дві сільгоспартілі: «Червона зірка» і «Пахар».
За вцілілими архівними даними в с. Пасічна з 18.04.1932 р. по 01.01.1933 р. померло 11 чол, а протягом квітня-червня 1933 р. – 104 чол. Загалом же цифра втрат в голодоморні 1932-1933 роки перевищила дві сотні селян, померлих від голоду та викликаних ним захворювань.

Мартиролог укладений на підставі архівних даних (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 128, арк.186-238).

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей документів вказано при наявності даних прізвище, ім'я та по батькові померлого, рід занять або соціальний стан, дата смерті, вік, причина смерті за офіційними даними та № лікарської довідки. Записи зроблено в тому ж порядку, що і в книзі реєстрації смертей.

Куц Катерина Фоківна
член артiлі, 18. 04. 1932
20 років, туберкульоз
Галушка Анатолій Федорович
дитина, 17. 07. 1932
8 міс., невідомо
Ганжа Микола Ігорович
дитина, 31. 07. 1932
6 міс., невідомо
Качан Никифор Тимофійович
одноосібне госп-во
6. 08. 1932
84 роки, від старості
Фещенко .....
одноосібне госп-во
31. 08. 1932
79 років, від старості
Куц Видарка Степанівна
2. 09. 1932,
70 років, від старості
Василяка Тетяна Степанівна
одноосібне госп-во
20. 10. 1932
30 років, туберкульоз
Чумак Іван Федорович
член артiлі, 2. 11. 1932
85 років, від старості
Галушка Єгор Митрофанович
член артiлі, 25. 10. 1932
67 років, від старості
Фещенко Микола Ігнатович
дитина, 14. 12. 1932
11 років, дизентерія
Галушка Андрій Афрімов
одноосібник, 14.01.1933
46, убитий
лікарська довідка №1
Яхно Кіндрат Кіндратів
колгоспник, 06.01.1933
64, самогубця
лікарська довідка №2
Салпицький Афеній Микитович
колгоспник, 29.01.1933
60, від старості
лікарська довідка №3
Чумак Іжут Іванович

одноосібник, 28.01.1933
45, невідомо
лікарська довідка №4
Фещенкова Марія Андрійова
колгоспник, 11.02.1933
55, невідомо
лікарська довідка №5
Куценко Дмитро Михайлович
дитина, 12.02.1933
15, невідомо
лікарська довідка №6
Шкабура Кондрат Андріанович
колгоспник, 21.02.1933
82, старість
лікарська довідка №7
Шкабура Влас Романович
дитина, 09.02.1933
5, невідомо
лікарська довідка №8
Синенко Микола Максимович
дитина, 19.02.1933
7, невідомо
лікарська довідка №9
Куценко Михайло Андрійович
колгоспник, 22.02.1933
50, невідомо
лікарська довідка №10
Уляненко Микола Іванович
дитина, 01.03.1933
3 місяці, сухота
лікарська довідка №11
Куценкова Наталка Михайлівна
дитина, невідомо
6 роки, невідомо
лікарська довідка №12
Василяк Якiм Миколайович
колгоспник, 03.03.1933
75, від старості
лікарська довідка №13
Галушка Анатолій Павлів
дитина, 13.03.1933
3 місяці, невідомо
лікарська довідка №14
Лазаренко Микола Степанів
дитина, 19.03..1933

4 роки, невідомо
лікарська довідка №15
Куценко Аркадій Михайлів
дитина, 21.03.1933
4, невідомо
лікарська довідка №16
Ярмоленко Денис
колгоспник, 27.03.1933
49, невідомо
лікарська довідка №17
Куценко Марфа Петрівна
колгоспниця, 28.03.1933
45, невідомо
лікарська довідка №18
Шкабура Варка Сергіївна
одноосібник, 30.03.1933
40, невідомо
лікарська довідка №19
Ганжа Грицько Костянтинович
дитина, 31.03.1933
2, невідомо
лікарська довідка №20
Гадюка Поліна Петрівна
дитина, 5.04.1933
14, невідомо
лікарська довідка №21
Шкабура Сергій Трохимович
одноосібник, 8.04.1933
80, від старості
лікарська довідка №22
Липницький Парфер Михайлович
колгоспник, 8.04.1933
45, невідомо
лікарська довідка №23
Куценкова Марія Хомова
колгоспник, 10.04.1933
70, від старості
лікарська довідка №24
Довгопятий Василь Сидорович
колгоспник, 22.04.1933
55, старість
лікарська довідка №25
Лазаренко Варка Андріанова
дитина, 12.04.1933
9, невідомо

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

лікарська довідка №26
Лазаренко Володимир

Панасович

дитина, 22.04.1933

7, невідомо

лікарська довідка №27

Посенко Іван Павлович

дитина, 11.04.1933

3, невідомо

лікарська довідка №28

Посенко Павло Семенович

колгоспник, 22.04.1933

30, невідомо

лікарська довідка №29

Куц Фок Гаврилович

колгоспник, 2.05.1933

64, невідомо

лікарська довідка №30

Качан Трофим Іванович

одноосібник, 4.05.1933

72, невідомо

лікарська довідка №31

Куц Лікера Петрівна

колгоспник, 8.05.1933

55, невідома

лікарська довідка №32

Довгопятий Афанасій

Андрійович

колгоспник, 8.05.1933

65, невідомо

лікарська довідка №33

Пасеник Галька Павлівна

дитина, 8.05.1933

1, невідомо

лікарська довідка №34

Кульга Петро Митрофанович

дитина, 7.05.1933

10, невідомо

лікарська довідка №35

Кульга Зіна Петрівна

дитина, 8.05.1933

6 місяців, невідомо

лікарська довідка №36

Солонецька Варка Сергіївна

дитина, 7.05.1933

5 років, невідомо

лікарська довідка №37

Солонецький Митрофан

Афанасійович

одноосібник

8.05.1933

27, невідомо

лікарська довідка №38

Ярмоленко Іван Денисів

дитина, 16.05.1933

3, з голоду

лікарська довідка №39

Галушка Борис Павлович

дитина, 7.05.1933

3, з голоду

лікарська довідка №40

Гадюка Петро Ніканорович

колгоспник, 27.04.1933

Невідомо, з голоду

лікарська довідка №41

Ганжа Іван Михайлович

колгоспник, 7.05.1933

76, старість

лікарська довідка №42

Гадюка Любка Арсенова

дитина, 12.05.1933

9 місяців, з недоїдання

лікарська довідка №43

Гадюка Варка Арсенова

дитина, 13.05.1933

1, 10міс, з недоїдання

лікарська довідка №44

Ганжа Грицько Пилипів

колгоспник, 17.05.1933

29, з недоїдання

лікарська довідка №45

Ярмоленко Іван Сидорів

одноосібник, 15.05.1933

28, туберкульоз

лікарська довідка №46

Галушка Ганна Василівна

дитина, 20.05.1933

6, з недоїдання

лікарська довідка №47

Галушка Михайло Васильович

дитина, 4.05.1933

3, з недоїдання

лікарська довідка №48

Сименяк Дем'ян Павлович

колгоспник, 23.05.1933

87, старість

лікарська довідка №49

Гадюка Олексій Петрович

дитина, 23.05.1933

5, невідомо

лікарська довідка №50

Волошин Василь Грицьків

дитина, 26.05.1933

12, із недоїдання

лікарська довідка №51

Куценко Віталій Михайлович

дитина, 30.05.1933

11, із пренаочної хвороби

лікарська довідка №52

Бородавка Дунька

Олександрівна

дитина, 1.06.1933

7, невідомо

лікарська довідка №53

Загниборода Іван Грицьків

дитина, 1.06.1933

12, невідомо

лікарська довідка №54

Галушка Микола Павлів

дитина, 1.06.1933

8, із недоїдання

лікарська довідка №55

Кульга Дмитро Митрофанович

дитина, 1.06.1933

8, із недоїдання

лікарська довідка №56

Ганжа Милька Володимирівна

колгоспник, 2.06.1933

65, невідомо

лікарська довідка №57

Рахуба Устя Карловна

колгоспник, 2.06.1933

70, невідомо

лікарська довідка №58

Гадюка Сонька Арсенівна

дитина, 2.06.1933

5, із недоїдання

лікарська довідка №59

Ситенко Максим Дем'янів

колгоспник, 4.06.1933

55, із недоїдання

лікарська довідка №60

Лазоренко Дунька Опанасівна

дитина, 4.06.1933

14, із недоїдання

лікарська довідка №61

Синенко Степан Олексійович

колгоспник, 5.06.1933

24, із недоїдання

лікарська довідка №62

Галушка Олексій Петрів

одноосібник, 5.06.1933

58, старість

лікарська довідка №63

Чумак Андрій

колгоспник, 4.06.1933

60, із недоїдання

лікарська довідка №64

Шкабура Федосина Власівна

одноосібник, 8.06.1933

58, старість

лікарська довідка №65

Галушка Іван Сергійович

одноосібник, 10.06.1933

60, із недоїдання

лікарська довідка №66

Пасенко Лука Іванів

колгоспник, 10.06.1933

64, із старості

лікарська довідка №67

Бородавка Василь

Олександрович

дитина, 11.06.1933

2, із недоїдання

лікарська довідка №68
Пасенко Петро Семенів
 колгоспник, 11.06.1933
 25, із недоїдання
 лікарська довідка №69
Ярмоленко Мотря Митрова
 одноосібник, 13.06.1933
 29, із недоїдання
 лікарська довідка №70
Ярмоленко Христя Артемова
 одноосібник, 13.06.1933
 74, із старості
 лікарська довідка №71
Бородавка Лаврін Яконович
 колгоспник, 13.06.1933
 38, із недоїдання
 лікарська довідка №72
Галушка Федосько
 одноосібник, 13.06.1933
 67, із старості
 лікарська довідка №73
Василенко Никіфор Якимович
 колгоспник, 14.06.1933
 33, із недоїдання
 лікарська довідка №74
Чуйко Уляна Сергіївна
 колгоспник, 17.06.1933
 43, невідомо
 лікарська довідка №77
Чуйко Борис Іванович
 дитина, 17.06.1933
 3, невідомо
 лікарська довідка №78
Андрусенко Віктор Данилів
 колгоспник, 18.06.1933
 33, із недоїдання
 лікарська довідка №79
Куц Федір Ераків
 Колдгоспник, 28.06.1933
 24, із недоїдання
 лікарська довідка №80
Бородавка Маруся Василівна
 колгоспник, 18.06.1933
 60, із старості
 лікарська довідка №81
Солонецький Іван Афанасійович
 одноосібник, 19.06.1933
 35, із недоїдання
 лікарська довідка №82

Шкабура Галька Степанівна
 дитина, 15.06.1933
 14, від грипу
 лікарська довідка №75
Загнибород Олексій Грицьків
 дитина, 17.06.1933
 9, невідомо
 лікарська довідка №76
Куц Палашка Факова
 дитина, 16.06.1933
 16, із недоїдання
 лікарська довідка №83
Чуйко Маруся Темошова
 дитина, 18.06.1933
 7, із недоїдання
 лікарська довідка №84
Довгопята Матрона Михайлівна
 дитина, 20.06.1933
 1, невідомо
 лікарська довідка №85
Галушка Гаврило Митрович
 одноосібник, 20.06.1933
 63, із старості
 лікарська довідка №86
Юхно Лікера Єгоровна
 колгоспник, 20.06.1933
 35, із недоїдання
 лікарська довідка №87
Василяка Михайло Левків
 дитина, 24.06.1933
 5, із недоїдання
 лікарська довідка №88
Фещенко Микола Ігнатів
 дитина, 17.06.1933
 9, невідомо
 лікарська довідка №89
Василяка Зіна Петрівна
 дитина, 27.06.1933
 3, невідомо
 лікарська довідка №90
Демський Іван Опанасійович
 колгоспник, 28.06.1933
 38, із недоїдання
 лікарська довідка №91
Василяка Гаврило Фокін
 одноосібник, 2.07.1933
 73, невідомо
 лікарська довідка №92
Василяка Маруся Гаврилова

одноосібник, 2.07.1933
 69, невідомо
 лікарська довідка №93
Василяка Антоніна Левекова
 дитина, 5.07.1933
 11, невідомо
 лікарська довідка №94
Василяка Нінка Левкова
 дитина, 5.07.1933
 3, невідомо
 лікарська довідка №95
Галушка Насця Федорова
 колгоспник, 2.07.1933
 22, невідомо
 лікарська довідка №96
Галушка Лисовета Федорова
 колгоспник, 1.07.1933
 18, невідомо
 лікарська довідка №97
Бородавка Надія Олександрівна
 дитина, 6.07.1933
 14, невідомо
 лікарська довідка №98
Бородавка Андрій Олександрович
 дитина, 2.07.1933
 10, невідомо
 лікарська довідка №99
Лазаренко Верка Панасова
 дитина, 5.07.1933
 12, невідомо
 лікарська довідка №100
Волошин Микола Павлів
 дитина, 4.07.1933
 2, невідомо
 лікарська довідка №101
Шкабура Стипаніда Трохімова
 одноосібник, 7.07.1933
 82, невідомо
 лікарська довідка №102
Юрченко Сергій іванович
 колгоспник, 20.06.1933
 17, тиф
 лікарська довідка №103
Андрусенко Михайло Данилів
 одноосібник, 10.07.1933
 45, невідомо
 лікарська довідка №104

с. Перемога (на початку 30-х років – с. Ядлівка)

У 1929 р. в селі було засновано колгосп «Червоний пахар». Першим його головою став Богатирьов Федір. В 1931 році засновано ще дві артіль – «Ленінський шлях» і «Сміла праця». Лише невелика частина селян витримала натиск і залишилася одноосібниками.

Селяни-колгоспники змушені були ходити на роботу в колгосп, як на панщину, отримуючи за свою працю трішки зерна, що видавалось на трудодні після виконання державного плану хлібозаготівель. Така

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

державна політика щодо селян призвела до голодомору, що викосив у с. Ядлівка в 1932-33 році за різними свідченнями і від 800 до 1000 чоловік.

Мартиролог жителів с. Ядлівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Горбань М. Є., 1911 р.н.; Полуцької О.М. 1920 р.н.; Красножона Г.І., 1920 р.н.; Щербини П.Т., 1922 р.н.; Пономаренко М.П., 1920 р.н.; Калюжної П.К., 1924 р.н., та ін., записаними у 2007 р. Мойсеєнко С.М., зав. бібліотекою с. Перемога.

Беззуба Я.	Глухенька Т.	Захаренко О.Д.
Бишовець А.	Глухенький А.	Здус П.
Бишовець Г і сини.	Глухенький Сашко та вся його	Зікий К.І.
Бишовець Д.	родина	Зікий Т.
Бишовець І.	Глухенькі Григорій, Сергій,	Зікій А.
Бишовець І.	Галина	Зікій Г.
Бишовець І.	Голрбань М.	Зікій Г.
Бишовець І.	Горбань А.	Зікій Д.
Бишовець К.	Горбань М.	Зікій І.
Бишовець М.	Горбань П.	Зікій К.
Бишовець М.	Горбань Я.	Зікій К.,
Бишовець М.	Гречкосій А.	Зікій М.
Бишовець М.Т.	Деркач Д.,	Зікій М.
Бишовець Н.	Дзус Оксана та її б	Зікій О.
Бишовець Н.	рати і сестри	Зікій О.
Бишовець О.	Дзус В.	Зікій О.
Бишовець О.	Дзус В.	Зікій Т.
Бишовець О.	Дзус Є.	Калюжна Ф.
Бишовець П.	Дзус Є.Г.	Калюжний Кирило
Бишовець П.	Дзус М.	Квітченкова Домаха
Бишовець П.	Дзус М.	Комірець О.
Бишовець П.	Дзус М.	Комірець С.
Бишовець С.	Дзус М.Г.	Комірець Т.
Бишовець С.	Дзус Н.	Костюк В.
Бишовець Ф.М.	Дзус Н.	Костюк В.
Біленко Володимир та вся	Дзус О.	Костюк Є.
його родина	Дзус О.	Костюк Ю.
Біленко Юхим та вся	Дзус О.П.	Красножон В.П.
його родина	Дзус П.	Красножон Г.
Бурячкового Сергія діти	Дзус П.	Красножон І.
Галатенко А.	Дзус П. Дзус В.	Красножон І.С.
Галатенко І.	Дзюбенко І.	Красножон К.
Галатенко Ії.	Довбенків сім'я у складі 9 душ	Красножон К.
Галатенко О.	Довбенко Г.	Красножон М.
Галатенко П.	Довбенко М.	Красножон М.
Галатенко П.	Довбенко М.	Красножон М.
Галатенко Т.	Довбенко О.	Красножон М.
Галатенко Я.	Довбенко Т.	Красножон М.
Галімка М.	Дорошенко О.	Красножон Н.Є.
Глитень Д.	Дорошенко О.	Красножон О.
Глитень М.	Дорошенко С.	Красножон П.
Глитень М.	Дорошенко С.	Красножон П.
Глитень О.	Дорошенко С.	Красножон Т.
Глитень О.	Дорошенко С.	Красножон У.
Глитень П.	Дорошенко Т.	Красножон Ф.
Глитень П.	Дорошенко У.	Красножон Я.
Глитень Т.	Друзький П.	Круглик К.
Глитні – батько і два сини Іван	Друзька Н.Д.	Круглик К.
та Андрій	Друзький Д.Д.	Круглик Т.
Глухенька Н.	Дяченко О.	Крячок Н.
Глухенька О.	Евенко М.	Лемик М.

Лесик І.
Лесик М.
Лесик П.
Мартинко В.
Мартинко Г.
Мартинко Є.
Мартинко Н.
Мартинко Т.
Мартинко Ф.
Михайленко У.
Нагорна Є.
Нечипоренко Л.
Нечипоренко Т.
Опеха М.
Опеха М.
Опеха М.,
Опеха Ф.
Писарчук Я.
Полномаренко О.
Полномаренко Яків
і його сини
Полуцький М.
Пономаренко А.
Пономаренко А.
Пономаренко А.
Пономаренко Г.
Пономаренко Г.
Пономаренко І.
Пономаренко І.
Пономаренко І.
Пономаренко Іван
Пономаренко М.
Пономаренко М.
Пономаренко М.
Пономаренко М.
Пономаренко Н.С.
Пономаренко О.

Пономаренко О.
Пономаренко О.
Пономаренко О.
Пономаренко Олександр, його
син Петро і невістка
Пономаренко Омелько
Пономаренко П.
Пономаренко П.
Пономаренко П.
Пономаренко П.
Пономаренко П.
Пономаренко П.
Пономаренко П.
Пономаренко П.Ф.
Пономаренко Прокіп
Пономаренко С.
Пономаренко С.
Пономаренко Сергій
Пономаренко Я.
Пономаренко Яків
та його сини
Пономаренко С.
Примаченко А.
Радченко М.
Радченко М.
Радченко М.
Радченко М.Д.
Радченко О.
Радченко О.
Рихлик Г.
Рихлик Г.
Рихлик М.
Рихлик О.
Рихлик О.
Рихлик П.
Рябоконт Г.
Рябоконт М.
Рябоконт М.

Рябоконт П.
Рябоконт Ф.
Рябоконт Ф.
Рябоконт Ф.,
Сепко К.
Сергієнко О.
Сохнув діти
Тичина М.
Тичина М.М.
Тичина М.О.
Тичина О.
Тичина О.О.
Тичина П.М.
Тичина Т.
Хижна Н.
Хижна Н.П.
Хижний Д.
Хижний О.
Хижний С.
Хижний Т.
Христюбська М.
Христюбська М.
Христюбський М.
Цибка М.
Цибка М.
Цибка О., Цибка П.
Цибка П.
Шовкунка П.
Щербина А.
Щербина М.
Щербина П та її троє дітей.
Щербина П.
Щербина С.
Щербина Х.
Щербина Я її сестра, баба
Яковчукові: Трохим, Галина,
Григорій, Михайло, Марія

с. Пилипче

В 1928 році в селі Пилипче було створено ТСОЗ (товариство спільного обробітку землі). Його організаторами були Захар Записочний, Морма І.Г., Овчинник Ф.М., Ляшко Ф.Л. Всього об'єдналось 18 господарств.

В роки колективізації в 1930 році в с.Пилипче було створено сільськогосподарську артіль «Пахар». Першим головою колгоспу був Андрійченко А.С., а головою сільської Ради був тоді Прохоренко П.С.

В 1932 році в селі утворились два колгоспи: ім. Будьонного та ім. Якіра, що пізніше, коли Якіра оголосили ворогом народу і розстріляли, став імені Петровського. Головою колгоспу було обрано О.П. Хмельницького.

Голодомор у селі засвідчили очевидці тих страшних подій Мірошніченко Ф.М., Кобзар О.В. та інші старожити. За їхніми свідченнями протягом голодоморних років у селі померло 122 жителі, хоча в архіві збереглися лише фрагменти книги реєстрації актів про смерть по сільській раді з 18-ма прізвищами.

Мартиролог жителів с. Пилипче – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено на підставі архівних даних (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 128, арк. 210-218).

В мартирологу зі збереженням особливостей мови документів вказано прізвище, ім'я та по батькові померлого, рід занять або соціальний стан, дату смерті, вік, причину смерті за офіційними даними та Не лікарської довідки. Записи подано в тому ж порядку, що й у книзі реєстрації померлих.

Кобзар Олександр Максимович дитина, 12. 11. 1931 До року, скалатина	20. 03. 1932 75 років, розрив серця	Ляшко Марія Йовхромовна дитина, 4. 05. 1932 1, 5 року, скарлатина
Ярема Варка Іванівна одноосібне госп-во 14. 02. 1932 65 років, параліч	Вальцо Архип Іванович одноосібне госп-во 21. 03. 1932, 21 рік, тяжке отруєння лікарська довідка № 73	Шеревата Приська Мусіївна член артiлі, 24. 06. 1932 70 років, від старості
Прохоренко Андрій Михайлович одноосібне госп-во 23. 02. 1932, 75 років, запалення легенів	Будько Євген Романович член артiлі, 9. 04. 1932 75 років, від старості	Андрійченко Ганна Йовхимівна дитина, 24.06.1932 3 роки, запалення легенів
Лопушко Пилип Костянтинович одноосібне госп-во 1. 03. 1932, 32 роки, туберкульоз	Кобзар Олекса Йосипович член артiлі, 23. 04. 1932 70 років, туберкульоз	Мирошниченко Марія Григорівна одноосібне госп-во 26. 06. 1932, 50 років, запалення шлунку
Левон Ігнат .....? одноосібне госп-во 5. 03. 1932, 66 років, від старості	Кучопонь Денис Іванович член артiлі, 25. 04. 1932 67 років, від старості	Козаченко Іван Михайлович одноосібне госп-во 12. 08. 1932, 18 років, туберкульоз
Бабич Олександр ? одноосібне госп-во	Битовець Микита Васильович член артiлі, 2. 05. 1932 42 роки, туберкульоз	Митросенко Ганна Яківна одноосібне госп-во 16. 08. 1932 75 років, від старості
	Ляшко Устя Савівна одноосібне госп-во 4. 05. 1932 36 років, туберкульоз	

с. Поділля (в період Голодомору – с. Війтовці)

В середині 20-х років утворились дві земельні громади: «Червоний пахар» і «Шевченківський», які об'єднували 528 дворів. Це був певний етап переходу до колгоспу. Земельні громади очолювали Ващенко А.Ф. і Криворучко М.Ф. В 1932 році колективізація закінчилась, в селі виникло три колгоспи: «Жовтень», «Більшовик» і «Перше травня». Першим головою колгоспу «Жовтень» був Цілий К.І., першим головою Подільської сільської ради – комуніст Матяш В.Т.

В 1928 році віруючі селяни села розмежувались на дві церковні общини. Одна належала до Російської Православної Церкви, друга – до Української Автокефальної церкви. Таким чином в селі було два священики. Представником Автокефальної церкви був отець Женевський Максим. Згодом органами НКВС в селі була «викрита організація Спілки визволення України (СВУ)», організатором і лідером якої визнали отця Максима. Женевський був заарештований. Заарештовано, а згодом розстріляно й інших «членів контрреволюційної організації» – простих, часто неграмотних, далеких від політики селян. Це Дума К.П., Живогляд І.О., Житник Ф.О., Кондратенко І.П., Мудрак Г.Ю., Мудрак П.Ф., Мудрак С.П., Ткаченко С.М., Черницький, В.А. Мудрак І.П. був позбавлений волі на 10 років. Багато інших селян були вислані на Соловки та засуджені на різні строки ув'язнення.

Найстрашнішим випробуванням для жителів села стали 1932-1933 роки. Почавсь голод, а з ним і величезна смертність. Вимирали цілими сім'ями, вулицями. В селі вимерла кожна третя сім'я. На вулицях і в полі скрізь валялись трупи людей, які по наряду бригадира звозили на кладовище, потім копали величезні ями, мерців без труп скидали в них і закопували.

За архівними даними, що збереглися за січень-жовтень 1932 та за березень-серпень 1933 р., в селі померло з переважаючим діагнозом «від слабості» 467 жителів, в т. ч. 196 дітей. Є інформація про 900 померлих від голоду, прізвища яких не встановлено.

Мартиролог жителів с. Війтівці (Поділля) – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 128, арк.29-73; спр. 133, арк. 29-227).

В мартирологу з дотриманням особливостей мови документів вказано прізвище, ім'я та по батькові померлого, рід занять або соціальний стан, дату смерті, вік, причину смерті за офіційними даними та № лікарської довідки. Записи подано в порядку їх розміщення у книзі реєстрації актів про смерть.

Близнюк Мартин Миронович колгоспник, 1.01.1932 50 років, катар шлунку	94 роки, старість	колгоспниця, 6.01.1932
Недовіченко Оришка Юхимівна колгоспниця, 1.01.1932	Діденко Панько Макрестович дитина, 2.01.1932	65 років, від слабості
	1 рік, від слабості	Адаменко Лідія Василівна колгоспниця, 10. 01. 1932
	Ткаченко Олександра Андріївна	До року, від слабості
		Мудрак Ганна Яківна

дитина, 18.01.1932
4 роки, від слабості
Левченко Трохим Федорович
колгоспник, 18.01.1932
54 роки, параліч
Бабровшик Приська Іванівна
колгоспниця, 19.01. 1932
80 років, від старості
Рінченко Семен
Олександрович
одноосібне госп-во
30. 01. 1932
82 роки, від старості
Гнида Іван Карпович
дитина, 9. 02. 1932
4 роки, від слабості
Бобровшик Василь
Володимирович
дитина, 13. 02. 1932
До року, від слабості
Бятець Максим Гнатович
колгоспник, 14.02.1932
87 років, від старості
Гамавій Олександр
Олексійович
дитина, 16.02.1932
4 роки, слабість
Недільченко Ольга Іванівна
одноосібне госп-во
16. 02. 1932, 16 років, туберку-
льоз
Левченко Кондрат Федорович
колгоспник, 21.02.1932
81 рік, старість
Будієнко Ольга Сергіївна
дитина, 29.02.1932
До року, від слабості
Окоптії Василь
Олександрович
колгоспник, 2.03.1932
15 років, туберкульоз
Тамавій Павло Васильович
дитина, 3.03.1932
до року, від слабості
Мудрак Петро Герасимович
колгоспник, 7.03.1932
72 роки, від старості
Вовків Милашка Дмитрівна
дитина, 9 .03.1932
9 років, від слабості
Цяднеченко Микола Митро-
фанович
дитина, 9.03.1932
2 роки, від слабості
Дума Варка Митрофанівна
колгоспниця, 10.03.1932
16 років, туберкульоз
Окопна Ганна Лук'янівна

колгоспниця, 13.03.1932
85 років, від старості
Ткаченко Софія Федорівна
одноосібне госп-во
14. 03. 1932, 30 років, туберку-
льоз
Тамавій Яків Гаврилович
одноосібне госп-во
17.03.1932, 80 років,
від старості
Ткаченко Кирило
колгоспник, 26.03.1932
62 роки, ревматизм
Білоног Василь Андрійович
дитина, 24.03.1932
До року, від слабості
Бондаренко Андрій
колгоспник, 3.04.1932
55 років, від слабості
Ткаченко Андрій Сидорович
дитина, 1.04.1932
До року, від слабості
Адаменко Іван Павлович
дитина, 8.04.1932
3 роки, від слабості
Чередниченко Приська
колгоспниця, 17.04.1932
82 роки, від старості
Лапа Приська Йосипівна
дитина, 10.04.1932
До року, від слабості
Окопний Марко
колгоспник, 8.04.1932
75 років, від старості
Тамавій Іван Гаврилович
колгоспник, 20.04.1932
59 років, самогубство
Запорожець Тетяна Арсенівна
одноосібне госп-во
13. 04. 1932
50 років, від слабості
Безнібіс Галина Степанівна
колгоспниця, 24.04.1932
17 років, туберкульоз
Федорченко Христя
Несторівна
одноосібне госп-во
25. ?. 1932
85 років, від старості
Тесленко Маруся Сергіївна
дитина, 30.04.1932
до року, від слабості
Васисляка Харитон
Данилович
колгоспник, 1.05.1932
50 років, туберкульоз
Окопний Іван Федорович
колгоспник, 2.05.1932

19 років, туберкульоз
Пантавій Андрій Олексійович
колгоспник, 10.05.1932
45 років, від задухи
Бятець Степан Гнатович
колгоспник, 11.05.1932
74 роки, від старості
Бондаренко Андрій Антонович
колгоспник, 12.05.1932
16 років, від слабості
Журавель Петро Микитович
дитина, 15.05.1932
До року, від слабості
Шапшур Оришка Лісковівна
одноосібне госп-во
17.05.1932
22 роки, від родів
Мудрак Сергій Трохимович
одноосібне госп-во
19.05.1932, 85 років, від старості
Діденко Махтей Грицькович
колгоспник, 24.05.1932
40 років, туберкульоз
Дума Іван Костянтинович
колгоспник, 26.05.1932
40 років, туберкульоз
Лапа Василь Якович
дитина, 11.06.1932
До року, від слабості
Цілій Ольга Панасівна
дитина, 18.06.1932
До року, від слабості
Лапа Прохор Юхимович
колгоспник, 19.06.1932
67 років, від слабості
Окопний Дмитро Гордіович
одноосібник, 21.06.1932
33 роки, туберкульоз
Безхлівна Ульяна Прокопівна
одноосібник, 27.06.1932
56 років, від розстройства нервів
Шамшур Павло Олексійович
колгоспник, 26.06.1932
71 рік, від старості
Овод Захарко Юхимович
колгоспник, 28.06.1932
67 років, від слабості
Волошин Лукера Овсїївна
колгоспниця, 29.06.193
70 років, від слабості
Стельмах Олександр
Сергійович
колгоспник, 3.07.1932
73 роки, від старості
Покталій Мокор
одноосібне госп-во
3.07.1932, 65 років, від слабості
Боборовник Килина

Несторовна

колгоспниця, 8.07.1932

19 років

від захворювання горла

Гамалій Йовдоха Микатовна

одноосібне госп-во

12.07.1932

35 років, від слабості

Овод Зохорка Йовхинів

одноосібне госп-во

30.06.1932, 67 років,

від слабості

Бобровник Йосип Романович

одноосібне госп-во

1.07.1932

65 років, від старості

Швець Маруся Дмитрівна

дитина, 17.07.1932

До року, від слабості

Живогляд Василь Іванович

дитина, 20.07.1932

1 рік, від слабості

?.....Андрій Пилипович

Службовець, 17.07.1932

33 роки, туберкульоз

Лапа Максим

колгоспник, 24.07.1932

18 років, туберкульоз

Бондаренко Митрофан**Іванович**

колгоспник, 29.07.1932

17 років, туберкульоз

Лях Надія Охримівна

дитина, 30.07.1932

До року, від слабості

Мусієць Ганна Ливковна

колгоспниця, 1.08.1932

30 років, тиф

Окопчий Панас Федорович

дитина, 1.08.1932

12 років, туберкульоз

Нестеренко Микола Глотович

дитина, 7.08.1932

4 роки, від слабості

Нестеренко Грицько Глотович

дитина, 9, ... 1932

До року, від слабості

Куделя Мелашка Опанасівна

колгоспниця, 22.08.1932

103 роки, від старості

Бятець Ольга Іванівна

дитина, 23.08.1932

До року, від слабості

Швець Мусій Іванович

колгоспник, 23.08.1932

85 років, від старості

Цолій Грицько**Володимирович**

дитина, 24.08.1932

12 років, від запалення кишок

?..... Олена Григорівна

одноосібне госп-во

26.08.1932, 16 років,

туберкульоз

Цілий Микола Григорович

дитина, 24.08.1932, 6 міс.

запалення легень

Гамалій Марта Семенівна

одноосібне госп-во

27.08.1932, 70 років, від старості

Єсик Ольга Іванівна

дитина, 25.08.1932

до року, від слабості

Шамшур Данило Омелянович

одноосібне госп-во,

27.08.1932, 44 роки, туберкульоз

Єсик Маруся Яківна

колгоспниця, 29.08.1932

38 років, тиф

Тесленко Василь Дмитрович

дитина, 6.09.1932

14 років, параліч

Димеденко Надія**Митрофанівна**

дитина, 19.09.1932

1,5 років, від слабості

Бублик Іван Сергійович

дитина, 19.09.1932

1,5 років, від слабості

Недоліченко Ганна**Миколаївна**

дитина, 20.09.1932

10 років, від слабості

Ткаченко Юхим Васильович

колгоспник, 5.09.1932

45 років, забитий кіньми

Мудрак Василь Омелянович

дитина, 30.09.1932

До року, від слабості

Шамшур Василь Павлович

дитина, 29.09.1932

3 роки, від слабості

Тесленко Ольга Іванівна

дитина, 5.10.1932

1 рік, від слабості

Мудрак Настя Петрова

дитина, 13.03.1933

4 місяці, від слабості

лікарська довідка № 57

Волох Микита Антонов

одноосібник, 12.03.1933

43 роки, від слабості

лікарська довідка № 58

Гамалій Степан Данилов

колгоспник, 11.03.1933

49 років, від слабості

лікарська довідка № 59

Гамалій Іван Радигорів

одноосібник, 13.03.1933

73 роки, від старості

лікарська довідка № 60

Куделя Микита Опанасів

колгоспник, 13.03.1933

62 роки, від старості

лікарська довідка № 61

Бублик Оксана Яковина

колгоспниця, 13.03.1933

72 роки, від старості

лікарська довідка № 62

Мудрак Маруся Андріївна

дитина, 13.03.1933

1,5 роки, від слабості

лікарська довідка № 63

Безхлібний Михайло Ониськів

колгоспник, 22.03.1933

75 років, від старості

лікарська довідка № 64

Василець Остап Павлів

колгоспник, 17.03.1933

47 років, від слабості

лікарська довідка № 65

Пічка Михайло

одноосібник, 18.03.1933

65 років, від старості

лікарська довідка № 66

Литвин Іван Павлів

дитина, 18.03.1933

6 років, від слабості

лікарська довідка № 67

Ціла Ганна Володимирівна

колгоспниця, 18.03.1933

17 років, від туберкульозу

лікарська довідка № 68

Мудрак Ливко Павлів

колгоспник, 18.03.1933

50 років, від слабості

лікарська довідка № 69

Бондаренко Степан Іванів

дитина, 19.03.1933

5 років, від слабості

лікарська довідка № 70

Шамшур Петро Федорів

дитина, 20.03.1933

2 роки, від слабості

лікарська довідка № 71

Шевченко Грицько Юхимович

дитина, 17.03.1933

5 років, від слабості

лікарська довідка № 72

Бондаренко Галка Іванова

дитина, 20.03.1933

4 роки, від слабості

лікарська довідка № 73

Чиботько Тимко Максимів

колгоспник, 19.03.1933
 70 років, від старості
лікарська довідка № 74
Ткаченко Петро Гаврилів
 дитина, 20.03.1933
 10 років, від слабості
лікарська довідка № 75
Ткаченко Андрій Петрів
 колгоспник, 24.03.1933
 21 рік, від слабості
лікарська довідка № 76
Іваненко Ольга Андріївна
 дитина, 24.03.1933
 4 роки, від слабості
лікарська довідка № 77
Мудрак Федір Петрів
 колгоспник, 25.03.1933
 70 років, від старості
лікарська довідка № 78
Вольхова Ольга Дмитрівна
 дитина, 25.03.1933
 2 роки, від слабості
лікарська довідка № 79
Мудрак Маруся Фомовна
 колгоспниця, 26.03.1933
 20 років, від туберкульозу
лікарська довідка № 80
Лапа Горпина Мусіївна
 колгоспниця, 24.03.1933
 62 роки, від старості
лікарська довідка № 81
Шевцов Іван Микитин
 дитина, 25.03.1933
 3 роки, від слабості
лікарська довідка № 82
Овод Олександр
 дитина, 11.04.1933
 8 років, від слабості
лікарська довідка № 135
Ткаченко Іван Фаріанов
 дитина, 11.04.1933
 12 років, від виснаження
лікарська довідка № 136
Стельмах Петро Михайлов
 дитина, 12.04.1933
 13 років, від виснаження
лікарська довідка № 137
Лазоренко Килина Петрова
 колгоспниця, 12.04.1933
 31 рік, від виснаження
лікарська довідка № 138
Шамшур Параска Яковина
 одноосібниця, 12.04.1933
 70 років, від старості
лікарська довідка № 139
Чередниченко Галька
Миколина
 дитина, 13.04.1933

2 роки, від виснаження
лікарська довідка № 140
Скрипка Настя Василева
 дитина, 13.04.1933
 12 років, від виснаження
лікарська довідка № 141
Литвин Ольга Павлова
 дитина, 13.04.1933
 8 років, від запалення кишок
лікарська довідка № 142
Гамалій Маруся Архипова
 одноосібниця, 13.04.1933
 85 років, від старості
лікарська довідка № 143
Левченко Микита Прокопів
 колгоспник, 13.04.1933
 77 років, від старості
лікарська довідка № 144
Овод Іван Гнатів
 дитина, 13.04.1933
 6 років, від виснаження
лікарська довідка № 145
Цолій Грицько Сидоров
 одноосібник, 13.04.1933
 72 роки, від старості
лікарська довідка № 146
Левченко Антоніна Романівна
 дитина, 12.04.1933
 3 роки, від слабості
лікарська довідка № 147
Мудрак Василь Іванович
 дитина, 14.04.1933
 1 рік, від слабості
лікарська довідка № 148
Пантолій Улита Грицькова
 колгоспниця, 15.04.1933
 70 років, від старості
лікарська довідка № 149
Шевцов Василь Микитин
 дитина, 15.04.1933
 5 років, від виснаження
лікарська довідка № 150
Пантолій Олена Йовхимова
 колгоспниця, 15.04.1933
 63 роки, від виснаження
лікарська довідка № 150
Реут Микита Харитонович
 одноосібник, 16. 04. 1933, 52
 роки, від виснаження
лікарська довідка № 151
Шампур Василь Сергійович
 дитина, 16. 04. 1933, 6 років
 від виснаження
лікарська довідка № 152
Гамалій Остап Степанович
 дитина, 16.04.1933
 8 років, від виснаження
лікарська довідка № 153

Гамалій Іван Степанович
 колгоспник, 16.04.1933
 21 рік, від виснаження
лікарська довідка № 154
Пантолій Тихон Олексійович
 колгоспник, 17.04.1933
 19 років, від виснаження
лікарська довідка № 155
Куделя Палажка Зінькова
 колгоспниця, 17.04.1933
 53 роки, від виснаження
лікарська довідка № 154 (повто-
рюється)
Діденко Мотря Феодосіївна
 колгоспниця, 17.04.1933
 48 років, від виснаження
лікарська довідка № 156
Степко Наталка Василівна
 дитина, 13.04.1933
 8 років, від виснаження
лікарська довідка № 157
Литвин Петро Тихонович
 дитина, 17.04.1933
 2 місяці 10 днів, від слабості
лікарська довідка № 158
Живогляд Фаїон Федотович
 одноосібник, 17.04.1933
 46 років, від виснаження
лікарська довідка № 159
Живогляд Ганна Фаїонівна
 дитина, 17.04.1933
 3 роки, від слабості
лікарська довідка № 160
Єренко Іван Олексійович
 колгоспник, 17.04.1933
 78 років, від старості
лікарська довідка № 161
Бятець Федот Петрович
 колгоспник, 18.04.1933
 65 років, від виснаження
лікарська довідка № 162
Бобровник Микола Кирилович
 дитина, 18.04.1933
 7 років, від виснаження
лікарська довідка № 163
Близнюк Тиміш Микитин
 колгоспник, 19.04.1933
 74 роки, від старості
лікарська довідка № 164
Куліченко Іван
 дитина, 19.04.1933
 10 років, від виснаження
лікарська довідка № 165
Пантолій Макар Йовдокимів
 колгоспник, 19.04.1933
 50 років, від виснаження
лікарська довідка № 166
Пантолій Настя Макарова

- дитина, 19.04.1933
7 років, від виснаження
лікарська довідка № 167
Близнюк Хівря Йовдокімова
одноосібниця, 19.04.1933
60 років, від старості
лікарська довідка № 168
Мудрак Ольга Яковина
дитина, 19.04.1933
7 років, від виснаження
лікарська довідка № 169
Шамтур Микола Феодосів
дитина, 20.04.1933
6 років, від виснаження
лікарська довідка № 170
Пантолій Микола Андрій
дитина, 20.04.1933
12 років, від виснаження
лікарська довідка № 171
Гамалій Андрій Іванов
одноосібник, 21.04.1933
53 роки, від виснаження
лікарська довідка № 172
Єренко Петро Яковин
дитина, 21.04.1933
5 років, від виснаження
лікарська довідка № 173
Воліхов Яков Омельков
колгоспник, 21.04.1933
21 рік, від виснаження
лікарська довідка № 174
Воліхов Максим Омельков
колгоспник, 21.04.1933
17 років, від виснаження
лікарська довідка № 175
Запорожець Ігор Юхимов
одноосібник, 21.04.1933
54 роки, від виснаження
лікарська довідка № 176
Ткаченко Петро Яковин
колгоспник, 22.04.1933
54 роки, від виснаження
лікарська довідка № 177
Окопна Федора Парфенова
колгоспниця, 22.04.1933
56 років, від виснаження
лікарська довідка № 178
Мудрак Марфа Герасимова
одноосібниця, 21.04.1933
77 років, від старості
лікарська довідка № 179
Мудрак Ольга Іванова
дитина, 22.04.1933
3 роки, від слабості
лікарська довідка № 180
Діденко Прохор Павлов
колгоспник, 22.04.1933
60 років, від старості
лікарська довідка № 181
Ткаченко Химка Кондратова
колгоспниця, 22.04.1933
50 років, від виснаження
лікарська довідка № 182
Чибітько Дмитро Михайлов
дитина, 25.04.1933
12 років, від виснаження
лікарська довідка № 189
Діденко Данило Ігоров
колгоспник, 25.04.1933
24 роки, від виснаження
лікарська довідка № 190
Окопний Федось Парфенов
одноосібник, 26.04.1933
57 років, від старості
лікарська довідка № 191
Очар Мотря Семенова
дитина, 26.04.1933
10 років, від виснаження
лікарська довідка № 192
Етенко Василь Дмитрів
одноосібник, 26.04.1933
49 років, від виснаження
лікарська довідка № 193
Пантолій Мирон Іванов
одноосібник, 27.04.1933
61 рік, від старості
лікарська довідка № 194
Безхлібна Варка Миколина
колгоспниця, 27.04.1933
55 років, від виснаження
лікарська довідка № 195
Хмельницький Іван Трохимов
дитина, 27.04.1933
7 років, від виснаження
лікарська довідка № 196
Хмельницька Ганна Трохимова
дитина, 27.04.1933
6 років, від слабості
лікарська довідка № 197
Етенко Грицько Яковин
дитина, 25.04.1933
16 років, від виснаження
лікарська довідка № 198
Ліваєнко Катерина Кондратова
колгоспниця, 28.04.1933
40 років, від виснаження
лікарська довідка № 199
Окопна Наталка Лукянова
колгоспниця, 29.04.1933
70 років, від старості
лікарська довідка № 200
Цолій Федор Мусійов
колгоспник, 29.04.1933
30 років, від виснаження
лікарська довідка № 201
Бондаренко Іван Олексійов
колгоспник, 29.04.1933
62 роки, від виснаження
лікарська довідка № 202
Бобровник Антон Петров
колгоспник, 30.04.1933
72 роки, від старості
лікарська довідка № 203
Білоног Грицько Савчин
одноосібник, 01.05.1933
70 років, від старості
лікарська довідка № 204
Шамшур Панько Андрій
одноосібник, 01.05.1933
22 роки, від туберкульозу
лікарська довідка № 205
Падило Тиміш Федорів
одноосібник, 01.05.1933
75 років, від старості
лікарська довідка № 206
Рудьковська Ганна Ількова
дитина, 01.05.1933
6 років, від слабості
лікарська довідка № 207
Лях Іван Іванів
одноосібник, 01.05.1933
75 років, від старості
лікарська довідка № 208
Ткаченко Ганна Олександрова
колгоспниця, 01.05.1933
55 років, від слабості
лікарська довідка № 209
Бобровник Сергій Ливков
колгоспник, 01.05.1933
22 роки, від виснаження
лікарська довідка № 210
Бобровник Катя Іванова
колгоспниця, 01.05.1933
56 років, від виснаження
лікарська довідка № 211
Скрипка Іван Давидов
колгоспник, 01.05.1933
23 роки, від виснаження
лікарська довідка № 212
Мудрак Маруся Лавронова
колгоспниця, 02.05.1933
16 років, від виснаження
лікарська довідка № 213
Шамшур Олексій Онисков
колгоспник, 03.05.1933
70 років, від старості
лікарська довідка № 215
Шамшур Микола Сергій
дитина, 03.05.1933
8 років, від виснаження
лікарська довідка № 216
Куліченко Йовдоха
дитина, 03.05.1933
4 роки, від виснаження

лікарська довідка № 217
Сорока Ганна Василева
 колгоспниця, 03.05.1933
 49 років, від слабості
 лікарська довідка № 218
Стельмах Макар Андрій
 одноосібник, 05.05.1933
 37 років, від виснаження
 лікарська довідка № 219
Етенко Пріська Василева
 одноосібниця, 05.05.1933
 45 років, від виснаження
 лікарська довідка № 220
Гнида Іван Гордіїв
 одноосібник, 06.05.1933
 63 роки, від виснаження
 лікарська довідка № 221
Бублик Іван Карпів
 колгоспник, 15.05.1933
 42 роки, від виснаження
 лікарська довідка № 260
Шамшур Палажка Савчина
 колгоспниця, 15.05.1933
 40 років, від виснаження
 лікарська довідка № 261
Цілий Анатолій Петров
 дитина, 15.05.1933
 6 років, від виснаження
 лікарська довідка № 262
Козюра Павло Павлів
 колгоспник, 16.05.1933
 38 років, від виснаження
 лікарська довідка № 263
Попровка Іван Химович
 колгоспник, 16.05.1933
 71 рік, від старості
 лікарська довідка № 264
Лях Федот Юхимів
 одноосібник, 16.05.1933
 56 років, від старості
 лікарська довідка № 265
Соболь Гордій Петров
 колгоспник, 17.05.1933
 41 рік, від виснаження
 лікарська довідка № 266
Лях Володимир Іванів
 колгоспник, 17.05.1933
 43 роки, від виснаження
 лікарська довідка № 267
Потович Маруся Кузмина
 одноосібниця, 17.05.1933
 30 років, від виснаження
 лікарська довідка № 268
Бобровник Макар Семенів
 колгоспник, 17.05.1933
 35 років, від виснаження
 лікарська довідка № 269
Тесленко Сидор Луцин

колгоспник, 17.05.1933
 30 років, від виснаження
 лікарська довідка № 270
**Бобровник Олександра Андрі-
 йова**
 одноосібниця, 18.05.1933
 73 роки, від старості
 лікарська довідка № 271
Овод Гнат Силов
 колгоспник, 18.05.1933
 34 роки, від виснаження
 лікарська довідка № 272
Кириченко Юхим Демидів
 колгоспник, 19.05.1933
 17 років, від виснаження
 лікарська довідка № 273
Кириченко Трохим Демянів
 дитина, 19.05.1933
 14 років, від виснаження
 лікарська довідка № 274
Шамшур Сергій Хомир
 колгоспник, 20.05.1933
 38 років, від виснаження
 лікарська довідка № 275
Левченко Калита Романов
 дитина, 20.05.1933
 6 років, від виснаження
 лікарська довідка № 276
Окотий Гордій Олексій
 колгоспник, 20.05.1933
 68 років, від старості
 лікарська довідка № 277
Безхлібна Тетяна Кузьмова
 колгоспниця, 20.05.1933
 81 рік, від старості
 лікарська довідка № 278
Безхлібний Юхим Петрович
 колгоспник, 20.05.1933
 61 рік, від старості
 лікарська довідка № 279
Безхлібна Варка Миколина
 колгоспниця, 20.05.1933
 45 років, від виснаження
 лікарська довідка № 280
Мудрак Петро Федорів
 одноосібник, 20.05.1933
 77 років, від старості
 лікарська довідка № 281
Огер Катерина Семенова
 одноосібниця, 20.05.1933
 15 років, від виснаження
 лікарська довідка № 282
**Орнацкий Іван
 Володимирович**
 колгоспник, 21.05.1933
 63 роки, від старості
 лікарська довідка № 283
Нистеренко Гнат Дмитрів

колгоспник, 21.05.1933
 65 років, від старості
 лікарська довідка № 284
Дума Устя Ярошова
 колгоспниця, 21.05.1933
 75 років, від старості
 лікарська довідка № 285
Скрипка Палажка Давидова
 колгоспниця, 03.06.1933
 50 років, від виснаження
 лікарська довідка № 338
Скрипка Наталка Давидова
 колгоспниця, 03.06.1933
 17 років, від виснаження
 лікарська довідка № 339
Бондаренко Йосип Олексій
 колгоспник, 03.06.1933
 70 років, від старості
 лікарська довідка № 340
**Бондаренко Іван Іванов
 дитина, 03.06.1933
 15 років, від виснаження
 лікарська довідка № 341
 Орнацкий Данило Іванович**
 одноосібник, 03.06.1933
 17 років, від виснаження
 лікарська довідка № 342
Пантолій Маруся Андрієва
 колгоспниця, 03.06.1933
 50 років, від старості
 лікарська довідка № 343
Огер Палажка Мусієва
 колгоспниця, 05.06.1933
 30 років, від виснаження
 лікарська довідка № 344
Ткаченко Палажка Михайлова
 колгоспниця, 05.06.1933
 19 років, від виснаження
 лікарська довідка № 345
Близнюк Йосип Антонов
 одноосібник, 05.06.1933
 30 років, від слабості
 лікарська довідка № 346
Мудрак Іван Онопрій
 дитина, 05.06.1933
 2 роки, від слабості
 лікарська довідка № 347
Дума Грицько Антонів
 колгоспник, 05.06.1933
 21 рік, від виснаження
 лікарська довідка № 348
Гамалій Степан Василів
 дитина, 05.06.1933
 16 років, від слабості
 лікарська довідка № 349
Шамшур Одарка Пилипова
 колгоспниця, 06.06.1933
 37 років, від виснаження

- лікарська довідка № 350
Нетавровська Палажка Тимошова
колгоспниця, 06.06.1933
60 років, від старості
лікарська довідка № 351
Савчук Василь Петрович
дитина, 06.06.1933
10 років, від виснаження
лікарська довідка № 352
Безхлібний Радіон Пилипів
колгоспник, 06.06.1933
32 роки, від виснаження
лікарська довідка № 353
Гамалій Микита Степанович
дитина, 06.06.1933
5 років, від виснаження
лікарська довідка № 354
Шевченко Іван Юхимів
дитина, 06.06.1933
7 років, від виснаження
лікарська довідка № 355
Соболь Володимир Романов
колгоспник, 06.06.1933
67 років, від старості
лікарська довідка № 356
Бобровник Настя Кирилова
дитина, 06.06.1933
9 років, від виснаження
лікарська довідка № 357
Тесленко Прокоп Кондратович
одноосібник, 06.06.1933
36 років, від виснаження
лікарська довідка № 358
Тесленко Уляна Прокопова
дитина, 06.06.1933
1,5 року, від слабості
лікарська довідка № 359
Лапа Анатолій Петрович
колгоспник, 06.06.1933
25 років, від виснаження
лікарська довідка № 360
Гамалій Олександра Филатова
одноосібниця, 07.06.1933
65 років, від старості
лікарська довідка № 361
Поправка Наталка Гнатова
колгоспниця, 07.06.1933
60 років, від старості
лікарська довідка № 362
Мудрак Варка Лавронова
дівчина на утриманні батька
– колгоспника, 07.06.1933
18 років, від виснаження
лікарська довідка № 363
Сорока Сергій Федорів
дитина, 07.06.1933
11 років, від виснаження
лікарська довідка № 364
Сорока Микола Федорів
дитина, 07.06.1933
7 років, від виснаження
лікарська довідка № 365
Соболь Кирило Гордіїв
дитина, 08.06.1933
13 років, від виснаження
лікарська довідка № 366
Білоног Антон Андрійв
дитина, 08.06.1933
12 років, від виснаження
лікарська довідка № 367
Колесник Роман Омельков
колгоспник, 08.06.1933
17 років, від виснаження
лікарська довідка № 368
Лапа Іван Прохоров
колгоспник, 09.06.1933
24 роки, від виснаження
лікарська довідка № 369
Куліченко Наталка Сидорова
дитина, 10.06.1933
1 рік, від слабості
лікарська довідка № 370
Безхлібна Маруся Василева
дитина, 10.06.1933
8 років, від слабості
лікарська довідка № 371
Ткаченко Олена Ливкова
колгоспниця, 10.06.1933
38 років, забита невідомо ким,
лікарська довідка № 372
Цолій Петро Миронов
одноосібник, 10.06.1933
45 років, від виснаження
лікарська довідка № 373
Бублик Петро Іванів
колгоспник, 10.06.1933
23 роки, від слабості
лікарська довідка № 374
Цілий Володимир Кондратов
колгоспник, 10.06.1933
46 років, від слабості
лікарська довідка № 375
Василяко Микита Юхимов
колгоспник, 10.06.1933
66 років, від старості
лікарська довідка № 376
Левченко Роман Кіндратов (нерозбірливо)
колгоспник, 10.06.1933
45 років, від слабості
лікарська довідка № 377
Пантолій Уляна Федорова
дитина, 11.06.1933
13 років, від виснаження
лікарська довідка № 378
Бублик Іван Іванов
дитина, 11.06.1933
10 років, від слабості
лікарська довідка № 379
Гамалій Степан Іванів
одноосібник, 11.06.1933
60 років, від старості
лікарська довідка № 380
Димиденко Василь Григорович
дитина, 11.06.1933
11 років, від виснаження
лікарська довідка № 381
Окопний Яков Нибр. (нерозбірливо)
колгоспник, 11.06.1933
23 роки, від виснаження
лікарська довідка № 382
Левченко Петро Митрофанович
дитина, 12.06.1933
4 роки, від слабості
лікарська довідка № 383
Левченко Марина Іванівна
колгоспниця, 12.06.1933
65 років, від старості
лікарська довідка № 384
Куліченко Наталка Архипова
колгоспниця, 12.06.1933
32 роки, від виснаження
лікарська довідка № 385
Василець Свирид Мусіїв
колгоспник, 12.06.1933
64 роки, від старості
лікарська довідка № 386
Журавель Федор Васильович
колгоспник, 12.06.1933
54 роки, від старості
лікарська довідка № 387
Журавель Лукина Василівна
колгоспниця, 12.06.1933
52 роки, від старості
лікарська довідка № 388
Буряк Микола Федоров
дитина, 12.06.1933
6 років, від слабості
лікарська довідка № 389
Бублик Кирило Іванович
дитина, 12.06.1933
12 років, від слабості
лікарська довідка № 390
Димиденко Василь Яковлевич
колгоспник, 13.06.1933
55 років, від старості
лікарська довідка № 391
Панталій Антон Макаров
колгоспник, 13.06.1933

18 років, від виснаження лікарська довідка № 392
Безхлібний Юхим Олександрович
 одноосібник, 13.06.1933
 68 років, від старості лікарська довідка № 393
Левченко Маруся Романівна
 дитина, 13.06.1933
 10 років, від слабості лікарська довідка № 394
Панталій Гапка Іванова
 колгоспниця, 14.06.1933
 70 років, від старості лікарська довідка № 395
Іваненко Іван Іванов
 дитина, 14.06.1933
 3 роки, від слабості лікарська довідка № 396
Сорока Захарко Сазонтіїв
 колгоспник, 14.06.1933
 60 років, від старості лікарська довідка № 397
Сорока Потап Захарків
 колгоспник, 14.06.1933
 20 років, від виснаження лікарська довідка № 398
Куліченко Маруся Юхимова
 колгоспниця, 14.06.1933
 26 років, від виснаження лікарська довідка № 399
Лях Петро Федоров
 одноосібник, 14.06.1933
 37 років, від виснаження лікарська довідка № 400
Лях Федор Петров
 дитина, 14.06.1933
 11 років, від виснаження лікарська довідка № 401
Ткаченко Іван Петров
 дитина, 14.06.1933
 10 років, від виснаження лікарська довідка № 402
Макидон Грицько Михайлов
 дитина, 14.06.1933
 9 років, від виснаження лікарська довідка № 403
Мудрак Денис Павлов
 одноосібник, 14.06.1933
 62 роки, від старості лікарська довідка № 404
Волохов Оксана Юхимівна
 одноосібниця, 15.06.1933
 37 років, від виснаження лікарська довідка № 405
Близнюк Катерина Петрова
 колгоспниця, 15.06.1933
 50 років, від слабості

лікарська довідка № 406
Бобровник Оксана Василева
 колгоспниця, 15.06.1933
 36 років, від виснаження лікарська довідка № 407
Хмельницька Федора Трохимова
 дитина, 16.06.1933
 13 років, від виснаження лікарська довідка № 408
Гурин Олександра Яковина
 дитина, 16.06.1933
 4 роки, від слабості лікарська довідка № 409
Падило Олексій Федорів
 дитина, 16.06.1933
 8 років, від слабості лікарська довідка № 410
Бавацька Одарка Йоврихова
 дитина, 16.06.1933
 14 років, від виснаження лікарська довідка № 411
Бобровник Маруся Андрієва
 колгоспниця, 16.06.1933
 64 роки, від старості лікарська довідка № 412
Орнацький Іван Андрій
 одноосібник, 16.06.1933
 54 роки, від туберкульозу лікарська довідка № 413
Орнацька Маруся Іванова
 дитина, 16.06.1933
 9 років, від слабості лікарська довідка № 414
Гамалій Оришка Юхимова
 одноосібниця, 17.06.1933
 80 років, від старості лікарська довідка № 415
Сорока Сергій Федоров
 дитина, 17.06.1933
 11 років, від слабості лікарська довідка № 416
Окопна Параска Якимова
 колгоспниця, 17.06.1933
 68 років, від старості лікарська довідка № 417
Пантолій Іван Степанов
 колгоспник, 19.06.1933
 25 років, від виснаження лікарська довідка № 418
Мудрак Микола Павлів
 дитина, 19.06.1933
 1,5 року, від слабості лікарська довідка № 419
Чередниченко Клим Михайлов
 колгоспник, 19.06.1933
 45 років, від виснаження лікарська довідка № 420

Пантолій Пилип Йовдоким
 колгоспник, 19.06.1933
 44 роки, від виснаження лікарська довідка № 421
Чередниченко Степанида Грицькова
 колгоспниця, 19.06.1933
 58 років, від старості лікарська довідка № 422
Бобровник Іван Андрій
 дитина, 19.06.1933
 11 років, від виснаження лікарська довідка № 423
Бобровник Петро Андрій
 дитина, 19.06.1933
 6 років, від слабості лікарська довідка № 424
Ціла Ганна Архипова
 колгоспниця, 20.06.1933
 45 років, від виснаження лікарська довідка № 425
Волохова Параска Іванова
 колгоспниця, 20.06.1933
 52 роки, від слабості лікарська довідка № 426
Кириченко Іван Демидів
 дитина, 20.06.1933
 14 років, від виснаження лікарська довідка № 427
Скрипка Ганна Давидова
 дитина, 20.06.1933
 15 років, від виснаження лікарська довідка № 428
Шевцова Лукера Іванова
 колгоспниця, 20.06.1933
 34 роки, від виснаження лікарська довідка № 429
Гамалій Іван Тимошів
 дитина, 20.06.1933
 2 роки, від слабості лікарська довідка № 430
Ціла Маруся Федорова
 дитина, 20.06.1933
 3 роки, від слабості лікарська довідка № 431
Близнюк Грицько Мартинов
 дитина, 20.06.1933
 15 років, від виснаження лікарська довідка № 432
Дума Оришка Іванова
 колгоспниця, 21.06.1933
 45 років, від слабості лікарська довідка № 433
Дума Грицько Іванів
 колгоспник, 21.06.1933
 17 років, від виснаження лікарська довідка № 434
Дума Дмитро Іванів

дитина, 21.06.1933

12 років, від виснаження
лікарська довідка № 435

Мудрак Надежда Климова

колгоспниця, 21.06.1933

58 років, від старості

лікарська довідка № 436

Прокопенко Іван Данилов

одноосібник, 21.06.1933

65 років, від старості

лікарська довідка № 437

Гріненко Домаха Василева

колгоспниця, 21.06.1933

35 років, від виснаження

лікарська довідка № 438

Лях Оришка Яковина

колгоспниця, 21.06.1933

55 років, від старості

лікарська довідка № 439

Лях Ганна Михайлова

колгоспниця, 21.06.1933

24 роки, від виснаження

лікарська довідка № 440

Хмельницький Андрій Яковин

колгоспник, 21.06.1933

55 років, від слабості

лікарська довідка № 441

Хмельницька Олександра

Дмитрова

колгоспниця, 21.06.1933

45 років, від виснаження

лікарська довідка № 442

Бондаренко Ольга Іванова

дитина, 21.06.1933

8 років, від слабості

лікарська довідка № 443

Мудрак Надежда Охрімова

колгоспниця, 21.06.1933

20 років, від виснаження

лікарська довідка № 445

(пропущено)

Близнюк Галья Йосипова

дитина, 21.06.1933

4 роки, від слабості

лікарська довідка № 446

Близнюк Настя Олексіва

дитина, 21.06.1933

7 років, від слабості

лікарська довідка № 447

Скрипка Ольга Василева

дитина, 21.06.1933

6 років, від виснаження

лікарська довідка № 448

Куліченко Ганна Сергієва

колгоспниця, 23.06.1933

45 років, від виснаження

лікарська довідка № 449

Близнюк Дмитро Степанов

колгоспник, 23.06.1933

24 роки, від виснаження

лікарська довідка № 450

Орнацька Васька Іванова

дитина, 23.06.1933

12 років, від слабості

лікарська довідка № 451

Ткаченко Микола Петров

дитина, 23.06.1933

8 років, від виснаження

лікарська довідка № 452

Бобровник Олена Іванова

колгоспниця, 23.06.1933

33 роки, від виснаження

лікарська довідка № 453

Мудрак Килина Омелькова

колгоспниця, 23.06.1933

34 роки, від виснаження

лікарська довідка № 454

Мусієць Яков Йовдокимов

колгоспник, 24.06.1933

25 років, не визначена

лікарська довідка № 459

Лях Іван Охрімов

дитина, 24.06.1933

1, 5 року, від слабості

лікарська довідка № 460

Левченко Семен Кирилов

колгоспник, 24.06.1933

70 років, від старості

лікарська довідка № 461

Шамшур Павло Дмитров

дитина, 24.06.1933

12 років, від виснаження

лікарська довідка № 462

Шамшур Наталка Павлова

дитина, 24.06.1933

10 років, від виснаження

лікарська довідка № 463

Шамшур Петро Павлів

дитина, 24.06.1933

5 років, від виснаження

лікарська довідка № 464

Пантолій Грицько Андрій

дитина, 24.06.1933

7 років, від слабості

лікарська довідка № 465

Пантолій Федор Петрів

дитина, 24.06.1933

12 років, від виснаження

лікарська довідка № 466

Журавель Сергій Павлів

дитина, 24.06.1933

2 роки, не зазначена

лікарська довідка № 467

Безхлібний Іван Радигонів

дитина, 25.06.1933

5 років, від виснаження

лікарська довідка № 468

Гріненко Горпина Михайлова

дитина, 25.06.1933

6 років, від виснаження

лікарська довідка № 469

Іваненко Петро Андрій

дитина, 25.06.1933

9 років, від виснаження

лікарська довідка № 470

Мудрак Ганна Петрова

дитина, 25.06.1933

5 років, від слабості

лікарська довідка № 471

Мудрак Параска Климова

колгоспниця, 25.06.1933

55 років, від старості

лікарська довідка № 472

Орнацька Параска Микитина

одноосібниця, 25.06.1933

45 років, від виснаження

лікарська довідка № 473

Маряш Маруся Олексіва

одноосібниця, 25.06.1933

67 років, від старості

лікарська довідка № 474

Гурин Настя Карпівна

доросла, утримувала себе сама,

одноосібниця

25.06.1933, не зазначено,

від виснаження

лікарська довідка № 475

Білоног Семен Михайлов

колгоспник, 25.06.1933

52 роки, від слабості

лікарська довідка № 476

Чиботько Трохим Тимошов

колгоспник, 25.06.1933

45 років, від слабості

лікарська довідка № 477

Тесленко Маруся Прокопова

дитина, 25.06.1933

4 роки, від слабості

лікарська довідка № 478

Чередніченко Іван Тихонов

дитина, 25.06.1933

5 років, від слабості

лікарська довідка № 479

Вовк Ольга Романова

дитина, 25.06.1933

10 років, від слабості

лікарська довідка № 480

Бобровник Грицько Кирилов

дитина, 26.06.1933

5 років, від слабості

лікарська довідка № 481

Прихідько Іван Кузьмин

колгоспник, 26.06.1933

16 років, від виснаження

лікарська довідка № 482
Мудрак Павло Олексій
 колгоспник, 26.06.1933
 74 роки, від старості
 лікарська довідка № 483
Остапець Микола Дмитрович
 дитина, 26.06.1933
 14 років, від виснаження
 лікарська довідка № 484
Омельченко Іван Василів
 дитина, 28.06.1933
 14 років, від виснаження
 лікарська довідка № 485
Пантолій Дунька Василева
 колгоспниця, 28.06.1933
 48 років, від виснаження
 лікарська довідка № 486
Бобровник Палажка Кирилова
 дитина, 28.06.1933
 14 років, від виснаження
 лікарська довідка № 487
Бобровник Галька Андрієва
 дитина, 28.06.1933
 9 років, від слабості
 лікарська довідка № 488
Окопий Іван Маркович
 колгоспник, 28.06.1933
 28 років, від слабості
 лікарська довідка № 489
Гурин Олексій Данилов
 дитина, 28.06.1933
 8 років, від слабості
 лікарська довідка № 490
Живогляд Пріська Андрієва
 колгоспниця, 28.06.1933
 60 років, від старості
 лікарська довідка № 491
Лапа Ганна Захаркова
 одноосібниця, 28.06.1933
 50 років, від старості
 лікарська довідка № 492
Мудрак Петро Миронов
 дитина, 28.06.1933
 14 років, від виснаження
 лікарська довідка № 493
Шамшур Маруся Михайлова
 дитина, 28.06.1933
 11 років, від слабості
 лікарська довідка № 494
Матяш Галина Петрова
 колгоспниця, 29.06.1933
 57 років, від старості
 лікарська довідка № 495
Литвин Васька Панасова
 колгоспниця, 29.06.1933
 20 років, від виснаження
 лікарська довідка № 496
Бятець Ганна Федорова

колгоспниця, 29.06.1933
 20 років, від виснаження
 лікарська довідка № 497
Гамалій Павло Тимошов
 колгоспник, 29.06.1933
 27 років, від виснаження
 лікарська довідка № 498
Гамалій Ганна Ількова
 одноосібник, 01.07.1933
 18 років, від виснаження
 лікарська довідка № 499
Демиденко Ганна Прохорова
 колгоспниця, 01.07.1933
 45 років, від слабості
 лікарська довідка № 500
Бобровник Мотря Василева
 одноосібник, 01.07.1933
 52 роки, від слабості
 лікарська довідка № 501
Пантолій Параска Макарова
 дитина, 01.07.1933
 15 років, від слабості
 лікарська довідка № 502
Скрипка Пріська Грицькова
 колгоспниця, 07.07.1933
 54 роки, від виснаження
 лікарська довідка № 503
Пантолій Іван Макаров
 дитина, 07.07.1933
 9 років, від слабості
 лікарська довідка № 504
Реут Олександра Іванова
 колгоспниця, 07.07.1933
 30 років, від виснаження
 лікарська довідка № 505
Пантолій Ольга Макарова
 колгоспниця, 07.07.1933
 19 років, від виснаження
 лікарська довідка № 506
Бондаренко Пріська Іванова
 одноосібниця, 07.07.1933
 70 років, від старості
 лікарська довідка № 507
Бобровник Михайло Михайлов
 дитина, 07.07.1933, 8 років
 від слабості
 лікарська довідка № 508
Бублик Семен Грицьков
 колгоспник, 08.07.1933
 65 років, від старості
 лікарська довідка № 509
Левченко Микола Юхимів
 дитина, 08.07.1933, 3 роки
 від слабості
 лікарська довідка № 510
Бобровник Василь Грицьков
 колгоспник, 09.07.1933

15 років, від виснаження
 лікарська довідка № 511
Ціла Гапка Іванова
 колгоспниця, 09.07.1933
 54 роки, від старості
 лікарська довідка № 512
Цілій Грицько Грицьків
 дитина, 09.07.1933
 6 років, від слабості
 лікарська довідка № 513
Поправка Ганна Михайлова
 дитина, 09.07.1933
 1,5 року, від слабості
 лікарська довідка № 514
Шило Оксана Данилова
 колгоспниця, 09.07.1933
 50 років, від слабості
 лікарська довідка № 515
Юхименко Вірка Яковина
 колгоспниця, 09.07.1933
 60 років, від старості
 лікарська довідка № 516
Гамолій Максим Грицьков
 колгоспник, 10.07.1933
 76 років, від старості
 лікарська довідка № 517
Овод Петро Юхимів
 колгоспник, 10.07.1933
 66 років, від старості
 лікарська довідка № 518
Бублик Федор Яковин
 колгоспник, 10.07.1933
 36 років, від виснаження
 лікарська довідка № 519
Бублик Михайло Грицьків
 колгоспник, 10.07.1933
 70 років, від старості
 лікарська довідка № 520
Діденко Варка Миколова
 колгоспниця, 10.07.1933
 65 років, від старості
 лікарська довідка № 521
Гамалій Іван Тимошов
 колгоспник, 11.07.1933
 32 роки, від хворості
 лікарська довідка № 522
Окотий Іван Іванов
 дитина, 11.07.1933
 2 роки, від слабості
 лікарська довідка № 523
Пантолій Улья Федорова
 дитина, 11.07.1933
 7 років, від слабості
 лікарська довідка № 524
Банацький Іван Миколів
 дитина, 11.07.1933
 2 роки, від слабості
 лікарська довідка № 525
Цілій Петро Матвій

колгоспник, 12.07.1933
19 років, від виснаження
лікарська довідка № 526
Бобровник Палажка Степанова
одноосібниця, 12.07.1933
45 років, від виснаження
лікарська довідка № 527
Мудрак Катерина Лавронова
колгоспниця, 13.07.1933
20 років, від виснаження
лікарська довідка № 528
Колесник Семен Кирилов
одноосібник, 13.07.1933
67 років, від старості
лікарська довідка № 529
Ткаченко Маруся Маркова
одноосібниця, 13.07.1933
45 років, від виснаження
лікарська довідка № 530
Василець Івга Остапова
колгоспниця, 13.07.1933
20 років, від виснаження
лікарська довідка № 531
Душа Дмитро Юхимов
дитина, 13.07.1933
14 років, від виснаження
лікарська довідка № 532
Демиденко Оксана Кирилова
колгоспниця, 13.07.1933
36 років, від виснаження
лікарська довідка № 533
Омельченко Оксана Павлова
колгоспниця, 14.07.1933
38 років, від виснаження
лікарська довідка № 534
Живогляд Веремія Іванова
колгоспниця, 15.07.1933
65 років, від старості
лікарська довідка № 535
Душа Надежда Сергійова
колгоспниця, 15.07.1933
26 років, від виснаження
лікарська довідка № 536
Душа Параска Іванова
колгоспниця, 15.07.1933,
22 роки, від виснаження
лікарська довідка № 537
Сорока Одарка Захаркова
дитина, 15.07.1933
6 років, від слабості
лікарська довідка № 538
Козгора Василь Трохимів
дитина, 17.07.1933
7 років, від слабості
лікарська довідка № 539
Ткаченко Ганна Гнатов
дитина, 17.07.1933
2 роки, від слабості
лікарська довідка № 540
Мудрак Ганна Іванова
колгоспниця, 17.07.1933
20 років, від виснаження
лікарська довідка № 541
Василець Микола Дмитрів

дитина, 17.07.1933
10 років, від слабості
лікарська довідка № 542
Василець Іван Дмитрів
дитина, 18.07.1933
5 років, від слабості
лікарська довідка № 543
Лях Наталка Дармидонова
одноосібниця, 18.07.1933
59 років, від старості
лікарська довідка № 544
Отипко Маруся Якимова
колгоспниця, 18.07.1933
80 років, від старості
лікарська довідка № 545
Чередниченко Тихон Мусіїв
колгоспник, 18.07.1933
40 років, від виснаження
лікарська довідка № 546
Чередниченко Микола Тихонов
дитина, 17.07.1933
10 років, від слабості
лікарська довідка № 547
Поправка Олексій Левків
колгоспник, 17.07.1933
38 років, від виснаження
лікарська довідка № 548
Білоног Микола Антонов
дитина, 17.07.1933
2 роки, від слабості
лікарська довідка № 549
Ткаченко Микола Іванов
дитина, 18.07.1933
2 роки, від слабості
лікарська довідка № 550
Ткаченко Іван Іванов
дитина, 17.07.1933
5 років, від слабості
лікарська довідка № 551
Ткаченко Настя Свиридова
колгоспниця, 17.07.1933
30 років, від виснаження
лікарська довідка № 552
Чиботько Ганна Андрійова
дитина, 19.07.1933
3 роки, від слабості
лікарська довідка № 553
Чиботько Степан Андріїв
дитина, 19.07.1933
8 років, від слабості
лікарська довідка № 554
Пантолій Степан Петрів
дитина, 19.07.1933
3 роки, від слабості
лікарська довідка № 557 (про-
пущені)
Білоног Степан Данилів
дитина, 19.07.1933
4 роки, від слабості
лікарська довідка № 558
Сорока Федор Федорів
дитина, 19.07.1933
5 років, від слабості
лікарська довідка № 559

Падило Настя Петрова
дитина, 19.07.1933
12 років, від слабості
лікарська довідка № 560
Лапа Ольга Яковина
дитина, 19.07.1933
10 років, від слабості
лікарська довідка № 561
Гамалій Михайло Тимошів
колгоспник, 19.07.1933
34 роки, від виснаження
лікарська довідка № 562
Левченко Охрім Прокопів
колгоспник, 20.07.1933
20 років, від слабості
лікарська довідка № 563
Левченко Дмитро Павлів
дитина, 20.07.1933
16 років, від слабості
лікарська довідка № 564
Близнюк Яков Олексіїв
дитина, 21.07.1933
10 років, від слабості
лікарська довідка № 565
Овод Степан Гнатів
дитина, 21.07.1933
10 років, від слабості
лікарська довідка № 566
Діденко Іван Федорів
дитина, 22.07.1933
5 років, від слабості
лікарська довідка № 567
Гурин Пріся Степанова
дитина, 22.07.1933
16 років, від виснаження
лікарська довідка № 568
Бобровник Василь Прокопів
дитина, 23.07.1933
11 років, від слабості
лікарська довідка № 569
Бобровник Іван Тихонів
дитина, 23.07.1933
10 років, від слабості
лікарська довідка № 570
Вовк Уляна Романова
дитина, 13.08.1933
16 років, від слабості
лікарська довідка № 571
Вовк Ольга Романова
дитина, 13.08.1933
10 років, від слабості
лікарська довідка № 572
Вовк Санька Романова
дитина, 13.08.1933
2 роки, від слабості
лікарська довідка № 573
Орнацька Хомака Андрієва
колгоспниця, 13.08.1933
52 роки, від старості
лікарська довідка № 574
Цілий Йосип Якович
одноосібник, 23.08.1933
47 років, від виснаження
лікарська довідка № 575

Гурин Степан Трохимів
одноосібник, 23.08.1933
60 років, від старості
лікарська довідка № 576
Мусієць Петро Гордіїв
колгоспник, 25.08.1933
70 років, від старості
лікарська довідка № 577
Круть Данило Наумів
колгоспник, 25.08.1933
62 роки, від старості
лікарська довідка № 578
Прихидько Устя Миронова
колгоспниця, 26.08.1933
40 років, від виснаження
лікарська довідка № 579
Демиденко Мотря Герасимова
колгоспниця, 26.08.1933
70 років, від старості

лікарська довідка № 580
Гамалій Уляна Михайлова
дитина, 26.08.1933
10 років, від слабості
лікарська довідка № 581
Бублик Олександра Михайлова
колгоспниця, 26.08.1933
26 років, від хворості
лікарська довідка № 582
Етенко Химка Левкова
колгоспниця, 26.08.1933
80 років, від старості
лікарська довідка № 583
Гамалій Володимир Минів
колгоспник, 26.08.1933
67 років, від старості
лікарська довідка № 584
Бятець Степан Федорів

колгоспник, 26.08.1933
22 роки, від виснаження
лікарська довідка № 585
Гамалій Ганна Василева
колгоспниця, 26.08.1933
70 років, від старості
лікарська довідка № 586
Андрієвська Параска Борисова
дитина, 28.08.1933
1 рік, від слабості
лікарська довідка № 587
Колосник Параска Карпова
колгоспниця, 28.08.1933
46 років, від виснаження
лікарська довідка № 588
Сахно Маруся Кузьмена
колгоспниця, 28.08.1933
70 років, від старості
лікарська довідка № 589

Мартиролог жителів с. Війтівці (Поділля) – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидця Близнюка П.Є., 1925 р.н., голови сільської ради ветеранів війни і праці, записаними у 2007 році Бондаренком В.М., директором БК с. Поділля.

Богуш Іван
Богуш Одарка
Вовк Ласавета
Вовк Роман
Волох Іван
Гамалій Галина
Гамалій Ілько
Демиденко Григорій
Демиденко Марія
Етенко Григорій
Куліченко Галина
Левченко Юхим
Литвин Настя
Литвин Ольга
Литвин Опанас
Литвин Пріська

Окопна Пріська
Окопний Григорій
Панталій Андрій
Панталій Григорій
Панталій Макар
Панталій Марія
Панталій Одарка
Панталій Ольга
Панталій Федір
Прихидько Іван
Соболь Кирило
Ткаченко Трохим
Ткаченко Уляна
Ткаченко Федір
Ціла Ганна
Цілий Володимир

Чакало Ілько
Чередниченко Іван
Шамшур Андрій
Шамшур Галина
Шамшур Йосип
Шамшур Йосип
Шамшур Микола
Шамшур Михайло
Шамшур Олександр
Шамшур Ольга
Шамшур Павло
Шамшур Софія
Шамшур Тетяна
Шамшур Федір
Шивогляд Олексій

с. Рудницьке

В хроніці за 1492 рік сповіщається, що Рудницьке – одне з перших поселень на Київщині.

В державному архіві Київської області зберігаються лише кілька чудом уцілілих аркушів з книги реєстрації актів про смерть по Рудницькій сільській раді з 17.01.1932 р. по 09.02.1932 р. Там – записи про трьох померлих жителів. На жаль, та трагедія, яка почалась восени 1932 року і тривала мало не весь 1933 рік, документальних підтвержень не має. Але є ще очевидці голодомору, живе їхня болюча пам'ять про пережите і біль за втраченими рідними.

Як свідчать живі нині очевидці, під час голоду населення в Рудницькому зменшилося на третину, тобто вмерло 600 душ. Для порівняння, у Другу світову війну загинуло 122 жителі села.

Мартиролог жителів с. Рудницьке – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 128, арк. 219-220), свідченнями очевидця Захарченка С.М., 1925 р.н., записаними письменником Олесем Волею (книга «Мор», К. «Кобза», 2002, с.125), матеріалами книги Товкача О.М. «Історія села Рудницького Київської області Барішівського району 1500 р.-2000 р.та свідченнями, зібраними в 2008 р. Герасименко Л.І., сільським головою.

В мартирологу із збереженням мовних особливостей документів вказано прізвище, ім'я та по батькові померлого, рід занять або соціальний стан, дату смерті, вік, причину смерті за офіційними даними.

Біланчукова і 2 дітей

Боровик А.

Боровик Г.

Боровик Є.

Боровик І.

Боровик І.

Боровик Йосип та його

7 дітей

Боровик К.

Боровик К.

Боровик К.

Боровик Катерина Олексіїв-

на, дитина, 9. 02. 1932, 8 років,

сухоти

Боровик М.

Боровик М.

Боровик М.

Боровик М.

Боровик М.

Боровик О.

Боровик О.

Боровик О.

Боровик О.

Боровик П.

Боровик П.

Боровик Р.

Боровик С.

Боровик Т.

Боровик У.

Боровик Ф.

Боровика Антона сім'я – 3

чол.

Вишарп – 40 чол.

Восколович В.

Восколович І.

Восколович К.

Гарасименко Ганна Захарів-

на, одноосібне госп-во, 18. 01.

1932, 25 років, від сухоти

Герасименко Д.

Герасименко М.

Герасименко М.

Герасименко М.

Герасименко Н.

Герасименко О.

Герасименко Пилип Пили-

пович, його найменший син

Лука і ще 6 душ

Захарченка С.М., свідка, 1925

р.н., молода дружина його

двоюрідного брата Івана та її од-

норічна донька

Захарченко П. та дочка

Захарченко У.

Лифар Н.

Лифар Я.

Лифарів сім'я: п'ятеро дітей,

чоловік, жінка, їхні батьки

Масюк А.

Масюк В.

Масюк І.

Масюк М.

Масюк Марія та 2 сини

Масюк Олексій Андрійович та

5 його синів

Масюк П.

Масюк Ф.

Масюка Петра сім'я з дев'яти

душ

Масюка Трохима мати

Мойстепан П.

Мойстепан Є.

Мойстепан Н.

Мойстепан У.

Онищуків сім'я – 5 чол.

Сахно О.

Скринник М.

Теліга А.

Теліга В.

Теліга Д.

Теліга І.

Тищенко сім'я

Тищенко А.

Тищенко В.

Тищенко Г.

Тищенко Г.

Тищенко І.

Тищенко Л.

Тищенко М.

Тищенко М.

Тищенко М.

Тищенко С.

Хлопчик, який сховався у лавці

за ящиками, а коли зачинили

магазин, наївся тюльки досхочу і

помер від неї.

Хлопчик-першокласник, який

помер з голоду на східцях школи.

Чайки батько, мати, донька і

син

Чайки: старший брат з'їв мен-

шого, а вся родина померла (6

чол.)

Шейко Ф.

Ярка Палажка Григорівна, од-

ноосібне госп-во, 17. 01. 1932,

85 років, від старості

Ярко М. та її 2 сини.

с. Сезенків

В 1930-1931 роках в селі було створено два колгоспи: ім. Сталіна і «Нове життя», через рік об'днані в одне господарство імені Сталіна.

В ті роки в селі відбулися трагічні події. В 1930 році на портреті Сталіна на очах хтось зробив проколи. За цю акцію був заарештований секретар сільської Ради Цвілій Михайло Федорович. На слідстві він свою провину не визнав і оголосив голодовку. Знесиленого, його влаштували в лікарню, звідки він втік і, озброївшись, став переховуватись в навколишніх лісах. На затримання Цвілія Михайла силами районної міліції і сільського активу проводились засідки, прочісування лісів. Були озброєні сільські активісти і уповноважені райкому партії. Під час однієї із засідок самі ж працівники міліції вбили свого міліціонера. В травні 1931 року уповноважений райкому партії Тригуб неправомірно застосував зброю та пострілом в спину застрелив сімнадцятирічного Цвілія Олексія. В ту весну працівниками міліції був убитий Бородавка Віктор, у якого вимагали, щоб він вказав, де переховується Цвілій Михайло.

Таким чином втеча і переховування Цвілія Михайла призвели до загибелі трьох осіб.

Літом 1931 року Цвілій Михайло був виявлений в лісі, при спробі втечі отримав поранення в ногу і був затриманий. Після суду відбував покарання в Архангельській області, де працював бухгалтером на лісо-розробках. В 1934-35 роках Михайло приїздив до рідних в село і, повернувшись до місця відбування покарання, невдовзі помер.

Колективізацію, розкуркулювання, «викачування» хліба проводили сільські активісти під керівництвом уповноважених з райкому партії.

Голодні осінь і зиму населення якомось прохарчувалось на картоплі, овочах, а весною 1933 року розразився голод. Люди стали пухнути, помирати, вимерло декілька сімей. Померло до 15 осіб. Зокрема, прямо в школі померли від голоду учні другого класу Житник Іван і Цвілій Леонід.

НАЦІОНАЛЬНА **КНИГА ПАМ'ЯТІ** ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

З травня 1933 року керівництво села стало вживати заходи по наданню допомоги голодуючим. В колгоспі для працюючих стали готувати страву, в школі в одній з класних кімнат була обладнана кухня і їдальня і стали для учнів готувати обіди.

Мартиролог жителів с. Сезенків – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Лисенко К.В., 1924 р.н.; Цвілія В. М., 1924.р.н., записаними у 2008 році Лещенко Л.О., головою Сезенківської сільської ради.

Житник Іван, дитна
Цвілій Леонід, дитина

Чайки: батько, мати, донька
і син

Масюка Трохима мати
Масюка Петра сім'я

с. Селичівка

Голод 1932-33 років наклав свою кістляву руку і на жителів Селичівки. Як звасвідчили Дігтяр-Тимченко М.В., Писарева-Ковтун М.Ф., Кириленко Н.Г., Луценко Н.С., Дігтяр Г.К., Воронова Т.С. та інші старожили села, бригади, що склалися з активістів, при допомозі металевих штирів проштрикували землю на наявність зерна, перевіряючи, чи не заховане десь збіжжя, забирали всі харчові запаси, прирікаючи селян на голодну смерть.

В кожній хаті помирили старі, молоді й діти. Так, наприклад, у сім'ї Ковтун Т.О. померли в роки голодомору дві сестри і два брати: Устина, Меланія, Григорій і Андрій. Таня, якій на той час було 9 років, їздила у Київ по хліб, щоб не вмерти з голоду. Під час поїздки потрапила під потяг, залишившись без руки.

За вцілілими архівними даними за вересень-грудень 1933 р. в селі померло 12 жителів, з них з причиною смерті «невідомо» – 10 чол.

Мартиролог жителів с. Селичівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (Державний архів Київської області, Ф-5634, оп. 1, спр. 133, арк. 239-244) та свідченнями очевидців Писаревої-Ковтун М.Ф., 1923 р. н.; Сулимко К.К., 1920 р.н.; Дігтяр-Тимченко М.В., 1922 р.; Кириленко Н.Г., 1920 р.н.; Луценко Н.С., 1923 р.н.; Дігтяр Г.К., 1925 р.н; Воронцової Т.С., 1920 р.н., та ін., записаними у 2008 р. Ковтун Г.Й., зав. клубом.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей документів вказано прізвище, ім'я та по батькові померлого, рід занять або соціальний стан, дату смерті, вік, причину смерті за офіційними даними та № лікарської довідки. Записи подано в порядку розміщення їх у книзі реєстрації смертей.

Рахуба Лука Грицькович
одноосібник, 8.03.1933
60, невідомо

лікарська довідка №177
Дудка Марія Гарасімівна
дитина, 16.10.1933,

до року, невідомо,
лікарська довідка №178

Суминка Савко Ликсендрович
одноосібник, 28, вбито потягом
на коліях залізниці
лікарська довідка №179

Рахуба Дмитро Данилів
колгоспник, 3.11.1933, 86
Невідомо, лікарська довідка
№180

Ковтун Ольга Лукова

дитина, 5.11.1933, невідомо
лікарська довідка №181
Ковтун Тетяна Йосипівна

колгоспник, 11.11.1933,
90, невідомо

лікарська довідка №182
Луценко Христя Костянтинівна
одноосібник, 12.11.1933,
65, невідомо, лікарська довідка
№183

Башко Настя Пилипівна
колгоспник, 16.11.1933
75, невідомо, лікарська довідка
№184

Луценко Параска
Грицьківна
одноосібник, 9.11.1933

64, невідомо
лікарська довідка №185

Лапенко Грицько
Пафанів

дитина, 26.12.1933
12, зарізано потягом на залізниці,
лікарська довідка №186

Макаренко Марфа
Дмитрівна
одноосібник, 26.12.1933

25, невідомо
лікарська довідка №187

Юречко Ганна
Степанівна
одноосібник, 30.12.1933
51, невідомо, лікарська довідка
№188

с. Селище

В 1929 році в селі почався масовий колгоспний рух. В 1930 році у Селищі створюється перший колгосп імені Паризької Комуні, першим головою якого став Пушня Ф.П.. До нього увійшло 170 дворів і 510 чоловік. Потім у тому ж році був створений колгосп ім. Т.Г.Шевченка. Головою колгоспу був обраний Кириленко І.А., куди вступило 67 дворів і 190 чоловік. В сільській школі навчалось 130-150 дітей.

Старожили села Завірюха М.А., Пасенко Г.П., Карнаух Г.С., Лазько О.І., Калініченко А.Д. та ін. свідчили, що за період 1932-1933 років у селі від голоду загинуло більше 100 чоловік.

Мартиролог жителів с. Селище – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Юр (Буток) Д.П., 1922 р.н.; Яременко Г.С., 1924 р.н.; Остапенко Г.Г., 1930 р.н. (з розповідей рідних) та ін., записаними у 2008 році О.Пушною, зав. бібліотекою с. Селищу.

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Бойка Олексія сім'я: Степанида, Анастасія – дівчинка
Винника Кирила сім'я: дружина Марія Степанівна і Григорій – дитина
Дудка Параска і 3 дітей
Калініченка Митра сім'я: дружина Параска і 6-ти місячна дитина
Калініченко 6-ти місячна дитина
Калініченко Параска
КальченкаТихона сім'я: Тихон, Параска, Федоска, Данило, Ваня – дитина Галя –

дитина
Карнаух Антона сім'я, в т. ч. діти Анастасія Антонівна – 4 роки, Євдокія Антонівна – 2 роки
Карнаух Меланія Григорівна
Карнаух Василь Сергійович – дитина
Карнаух і троє дітей
Карнаух Максим Гнатович (вбитий наглядачем на місці разом з колосками)
Кириленко Параска і 2 дітей
Кічки: Іван, Тихон, Прокіп
Коломієць Марії сім'я, в т. ч.

діти Данило і Галя
Кондратенко Галини Григорівни сім'я, в т. ч. діти Андрій і Міша
Лазька Прохора сім'я, в т.ч. 3 дітей
Лук'яненко Тимоша сім'я
Остапенко Настя Трохимівна – 6 місяців
Остапенко Даша Трохимівна – 14 років
Остапенко Міша Григорович
Остапенко Павло Григорович
Чичкань Іван і його жінки сім'я та мати

с. Селище. Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років при вході на сільське кладовище, встановлений у 2000 році.

Білоцерківський район

Створений у 1930 році. Площа – 1,3 тис. кв. км., на якій розміщуються 63 населені пункти. Саме на цей район чи не з найбільшою жорстокістю упала найтяжча трагедія українського селянства ХХ століття – Голодомор 1932-1933 років.

За роки колективізації в Білоцерківському районі було розкуркулено понад 1000 заможних селян. Це далеко не точні дані. За свідченнями очевидців, їх було розкуркулено набагато більше. Ось, для прикладу, дані лише по кількох селах: в Чупирі розкуркулено понад 100 сімей, в Іванівці – 40, у Фесюрах – 22, у Тарасівці – 15, в селах Однорог та Биковій Греблі – по 10. Понад 600 селян Білоцерківщини, які чинили опір беззаконню, було засуджено.

По Білоцерківському району на “чорну дошку” були занесені такі села: с. Бакали, що виконали річний план хлібозаготівель на 21,6%, Глибочка – 29,6, Яблунівка – 30, Чупира – 35, Фастівка – 31, Потіївка – 39,5, Поправка – 48,6, Озерна – 38, Коржівка – 42, Чмирівка – 44, Черкас – 41,2, хут.Черкас – 31,8, Фурси – 35,8, Сорочотяги – 44,7, Мала Вільшанка – 34,1, Бикова Гребля – 41,9%.

Занесення на чорну дошку означало повну ізоляцію сіл від усіх інших населених пунктів, від будь-якого матеріального, продовольчого, промислового постачання, а значить, вело до масового фізичного знищення населення від дітей до тих, хто ще звідав на собі кріпацтво.

Голод, який поширювався протягом 1932 р., набув найстрашнішої сили на початку 1933 року. Ось що повідомляв під грифом: «Сов.секретно» секретарю ЦК Компартії України Косіорові нарком землеробства УСРР О.Одінцов 14 березня 1933 року про ситуацію в Уманському та Білоцерківському районах: *«Положение в селах Уманского и Белоцерковского районах не только тяжелое, но нетерпимое, позорное голодание и большая смертность, факты людоедства... Село Озирно. В этом селе наиболее голодающих – 200 дворов. Умерло с января по 10 марта – 90 человек. Здесь Клицковский Петр, бедняк, убил и съел мальчика 13 лет. Здесь же Бондарь Некифор, единоличник, убил топором случайно ночевавшую у него в избе женщину и её 12-летнюю дочь. В течении двух дней сам ел и кормил своих дочерей 8 и 12 лет. Село Малая Вильшанка. В этом селе наиболее голодающих – 700 человек. Умерло с 1 января по 15 марта 1933 г. 88 чел., а за весь 1932 год умерло 73 чел. Здесь Бондаренко Ульянов, единоличник, сварил и вместе с семьёй съел умершую дочь Антонину 5 лет. Затем заманил в избу своего племянника 8 лет, убил дубинкой, отрезал косой голову, приготовил мясо для пищи, но не успел съесть из-за ареста. Здесь же Белоус Матрёна, колхозница, съела своего ребенка.»*

В записці Наркомзему УРСР до ЦК КП(б)У від 14 березня 1933 року про голодування в Київській області повідомлялося: по Білоцерківському району опухло 9 603 чол. (в т.ч. лежачих – 1525 чол.)

Згідно за даними Київського обласного відділу ДПУ від 1 березня 1933 року в 44-х населених пунктах Білоцерківського району нараховувалося голодуючих дорослих – 6585 чол., голодуючих дітей – 8015, хворих від голоду – 2708, опухлих від голоду – 11892 чол. Кількість померлих – 3526 чол., випадків канібалізму – 12. Але ці дані теж далекі від об'єктивної картини, тому що райапарати ДПУ постійного обліку кількості голодуючих і опухлих від голоду не вели, а про реальну кількість померлих не знали навіть у сільрадах.

Голод на Білоцерківщині не вщухав упродовж 22 місяців. Справжні масштаби втрат, прізвища померлих сьогодні встановити вже неможливо: документи того часу або були свідомо знищені, або загинули під час війни та пожеж.

На жаль, зовсім мало залишилося й тих людей, яким довелося пережити ті страшні часи і які могли б донести до нас страшну правду, замовчувану роками. Але за результатами пошукової роботи встановлено, що у Білоцерківському районі в роки Голодомору 1932-1933 рр. померло понад 22500 чоловік, з них більше 12 тис. дітей.

1930 рік. Перша районна конференція колгоспниць та біднячок Білоцерківщини – майбутніх творців і жертв Голодомору.

с. Бакали

За даними клірових відомостей церковних книг, які збереглись в архівах Києва, в селі Бакалах на 1932 рік проживало близько 1000 чоловік.

у 1929 році був утворений колгосп імені Сталіна.

Про розкуркулювання та хід колективізації ніяких документів не збереглося, а навіть найстарший у селі свідок не пам'ятає, бо сам він 1925 року народження. Не встановлено і точної цифри померлих від голоду, оскільки архівні дані ні в сільській раді, ні в архівах не збереглися. По списку, що склали свідки голодомору, встановлено прізвища 25 чоловік.

В 1997 році в с. Бакали на кладовищі на місці поховання жертв Голодомору встановлено пам'ятний знак (металевий хрест).

Мартиролог жителів с. Бакали – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Грищенко Г.А., 1919 р.н.; Ковтун С.Я., 1922 р.н., записаних у 2007 р. завідуючою сільським клубом Качан Ю.І.

Балас Василь і його дитина
Балас Ганна Олександрівна
Балас Микола Іванович
Бондаренко Туся
Боровик Бенедь
Боровик Михайло
Боровик Наталія
Гапоненко Марина
Омельківна
Іващенко Наталія Нехтодівна

Лябах Зінаїда і троє дітей
Лябах Лука
Лябах Михайло
Лябах Олена
Лябах Павло Антонович
Мацупа Одарка і її дитина
Назаруха Ганна
Олександрівна
Назаруха Ольга
Олександрівна

Назаруха Петро Іванович
Назаруха Федір
Олександрович
Оверченко Явдоха
Портянко Ганна
Портянко Федір
Совтус Горпина
Черненко Іван і троє дітей
Черненко Харитина

с. Бикова Гребля

Архівні документи про хід колективізації і Голодомор 1932-1933 років не збереглися. За свідченнями старожилів, у селі від голоду померло 450 жителів. Прізвища 67 родин і громадян відомі.

Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 рр., встановлений у 1993 р. на цвинтарі села Бикова Гребля.

Урок Пам'яті учнів місцевої школи.

Мартиролог жителів с. Бикова Гребля – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Залізняк М.Г., 1923 р.н.; Мельник Г.Т., 1925 р.н., записаних у 2007 р. директором Будинку культури с. Бикова Гребля Шелест В.В.

Блоцька Валентина Іванівна
Блоцька Ганна
Блоцька Катерина Іванівна
Блоцька Настя
Блоцький Василь Іванович
Блоцький Петро
Блоцький Федір Миколайович
Бурлака Володимир Якович
Бурлака Григорій Йосипович
Бурлака Мефодій Якович
Бурлака Тетяна Макарівна

Бурлака Тодось Якович
Губань Варвара Євдокимівна
Губань Килина Зосимівна
Губань Федір Зотович
Ємелін Василь Дмитрович
Жилізняк Андрій
Жилізняк Василина
Жилізняк Мар'яна
Залізняк Василь Григорович
Залізняк Марія Григоріївна
Кабула Валентина Степанівна

Кабула Валентина Степанівна
Кабула Володимир Іванович
Кисіль Герасим
Кисіль Оксана
Кисіль Петро
Кревський Григорій Петрович
Луценко Дмитро Васильович
Луценко Лідія Терентіївна
Луценко Тамара Іванівна
Мельник Василь Григорович
Мельник Єва Іванівна

Мельник Євгенія Яківна
 Мороз Оксана
 Мороз Катерина Михайлівна
 Мороз Марія
 Мороз Тетяна
 Мороз Яків Олександрович
 Окіпна Євдокія Макарівна
 Окіпна Соломія Полікарпівна
 Осадча Марія Григоріївна і 4-ро дітей
 Поліщук валентина Андріївна
 Поліщук Василь Дмитрович
 Портяна Людмила Зосимівна
 Портяний Петро Якимович

Проценко Василь Іванович
 Проценко Катерина Василівна
 Растовецька Мотря Давидівна
 Растовецька Параска
 Зосимівна
 Растовецька Харитина
 Зосимівна
 Растовецький Андрій
 Зосимович
 Растовецький Зосим
 Петрович
 Розгон Катерина Василівна
 Розгон Лукія Іванівна
 Розгон Соломія Іванівна

Симиненко Іван
 Симиненко Марія
 Хобот Іван Петрович
 Хобот Ольга Яківна
 Черевичний Василь Івановичч
 Шабельник Василь Петрович
 Шабельник Іван Петрович
 Шелест Адам
 Шелест Гаврило
 Шелест Дем'ян
 Шелест онопрій Петрович
 Шелест Параска Михайлівна

с. Блощинці

Нинішнє село засноване в XVII ст. Його мешканці брали активну участь у гайдамацькому русі. В 1768 р. тут діяв гайдамацький загін під проводом місцевого селянина А. Журби.

В 1919 р. в селі створено один з перших на Білоцерківщині партійний осередок, в 1922 р. з найвищими почестями село зустрічало голову ВЦВК М.І. Калініна, що було увічнено меморіальною дошкою на стіні клубу.

В 1925 році в селі Блощинці було організовано комуну, якій передано в користування поміщицький двір. В 1926 році створені: комунa «Червоний Жовтень», ТСОЗ «Єднання» та ТСОЗ ім.Шевченка. В 1930 році створено три колгоспи: «Перемога», «Згода», «1 Травня». В 1932 році ці три колгоспи об'єдналися в один колгосп «Згода».

На початку 30-х років Блощинецька сільська рада відносилась до Узинського району.

В Блощинцях було розкуркулено і вислано до Сибіру 12 сімей: Дубовик Гнат, Ненько Клим, Бахмач Павло, Гарнага Йосип, Чайка Кирило, Махиня Юхим, Жуковський Трохим, Мельниченко Сидор, Бідношия Вакула, Жуковський Йосип, Махиня Йосип, Стуконога Клим.

В 33-му село голодувало. Архівних даних про кількість дворів та чисельність жителів не збереглося. З клірових відомостей (Історичний нарис В. Перерви і Р. Бабенко «Блощинецько-Томилівська парафія Архістратиґа Михаїла у 19 ст.») маємо дані, що до Голодомору в селі проживало біля двох тисяч людей. Після Голодомору даних немає.

Померлих з голоду встановлено 150 чоловік, але очевидці стверджують, що було їх набагато більше. На кладовищі в 2007 році встановлено пам'ятний знак хрест «Жертвам Голодомору».

Мартиролог жителів с. Блощинці – жертв Голодомору 1932-1933 років за свідченнями очевидців Мельниченко М.Г., 1925 р.н.; Шевченко М.В., 1925 р.н., записаних у 2007 р. завідуючою сільською бібліотекою Матвієнко Н.І.

Бачинський Савка та його дружина
 Бедратий Василь
 Бедратий Іван
 Бойко Марія
 Бойко Олександр
 Бойко Федір
 Гарнага Олександр і троє дітей
 Гарнага Петро
 Головач Анатолій Григорович
 Головач Галина Григорівна
 Головач Марія Григорівна
 Головач Ніна Григорівна
 Головач Тетяна Григорівна
 Дудка Іван
 Жеребченко Василь
 Жеребченко Катерина

Жеребченко Федора
 Жуковська Марія Йосипівна
 Жуковський Степан
 Йосипович
 Ільніцька Надія
 Ільніцький Іван
 Коробка Настя
 Коробка Самсон, його дружина і двоє дітей
 Коробка Федір
 Литвин Андрій
 Литвин Микола Пилипович
 Литвин Ніна
 Мельниченко Володимир
 Ненько Борис Онікійович
 Ненько Ніна Олексіївна
 Ненько Олександра
 Ненько Тамара Максимівна

Ненько Фрол Юхимович, його дружина та двоє дітей
 Парникоза Олександр
 Давидович
 Парникоза Степан і троє дітей
 Стуконога Володимир та його дружина
 Чайка Володимир
 Чайка Григорій Іванович
 Чайка Олександр Григорович
 Чайка Степан
 Чайка Тихон і двоє дітей
 Чорноморець Катерина
 Максимівна
 Чорноморець Максим
 Чорноморець Сергій
 Максимович

с. Василів

Село засноване ще в часи Київської Русі.

Колгосп утворений в 1926 році. Розкуркулено 6 дворів: Кутовий Й. І., Марущак Т.О., Петриненко С.М. та інші. Всі вони були відправлені на Біломорканал.

Допомагали розкуркулювати активісти Й.А.Жураківський, Дем'ян і Євдокія Лазоренки, Г.К. Охріменко і ін. Ними була організована комсомольська ячейка на селі, члени якої стали активними виконавцями політики голодомору.

З клірових відомостей можна встановити, що у селі Василів перед голодомором мешкало понад 2000 жителів. (Історичний нарис В.Перерви «Село Василів: з церковно-історичної спадщини»). В селі ніхто не допомагав вижити односельцям. Навпаки, свідчать старі люди села, що навіть заявляли сусіди, якщо бачили, що сусід щось приховує з їжі. За свідченнями очевидців, загальна кількість померлих становить понад 600 жителів.

На цвинтарі в 1996 році на місці поховання встановлений пам'ятний знак – металевий хрест.

Мартиролог жителів с. Василів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Кутової С.О., 1924 р.н.; Якнюнас З.І., 1920 р.н.; Братусь Н.З., 1921 р.н.; Марущака В.М., 1925 р.н.; Павлієнко М.В., 1923 р.н., Михайлової Н.М., 1926 р.н., та інших, записаними у 2007 р. директором сільського Будинку культури Сокол Н.А.

Агунський Павло
Агунський Фелікс
Балун Кирило
Балун Кіндрат
Балун Марфа
Балун Микита
Балун Ольга
Балун Сергій
Борова Пелагея
Вольський Микола
Голик Прокіп
Голик Семен
Гончаренко Віктор
Гончаренко Віра
Гончаренко Гнат
Гончаренко Євтух
Гончаренко Микола
Деребера Марія Іванівна
Деребера Яків
Деркач (по вуличному) Іван
Дорош Федір
Дубина Іван
Дубина Марфина
Дубина Мотря
Дубина Наталка
Дубина Ольга
Дубина Тетяна
Дубина Тихін
Дубина Хома
Жильовський Володимир
Жильовський Йосип
Жураківський Адам
Жураківський Григорій
Жураківський Семен
Замковий Митрофан
Замковий Танасій
Замковий Ходось
Іванченко Володимир
Іванченко Марія
Іванченко Маркіян

Іванченко Мирон
Іванченко Оксана
Іванченко Семен
Іванченко Яків
Квічінський Микола
Козаченко Лука
Корбут Онуфрій
Корбут Степан
Коробки Миколи сім'я
Коробка Мотря
Костенко Яків
Кравченко Лаврін
Кравченко Роман
Краєвський Степан
Крамар Роман
Кревський О.
Кривулич П. П.
Кривулич П. Ф.
Кряк (вул.) Василь
Кутова Євдокія Захарівна
Кутова Євдоха
Кутова Катерина Захарівна
Кутова Палагея
Кутова Федора
Кутовий Андрій
Кутовий Антін
Кутовий Василь Захарович
Кутовий Давид
Кутовий Дмитро
Кутовий Захарій
Кутовий Мина
Кутовий Михайло Захарович
Кутовий Мусій
Кутовий Петро
Кутовий П.М.
Лазоренко Михайло
Лазоренко Петро
Лазоренко Пилип
Лазоренко Трохим
Латанчук Павло

Лисак Іван
Лисак Марія
Лисак Павло
Лисак Семен
Літінська Марія
Літінський К.
Макаревич Василь
Макаревич Гнат
Малярський Антін
Малярський Сафрон
Марущак Галина
Марущак Григорій
Марущак Дмитро
Марущак Іван
Марущак Максим Л.
Морозов Володимир
Муляр Кирило
Муляр Петро
Муляр Степан
Мусієнко Андрій
Мусієнко Івга
Німенко Марфа
Окілевський Володимир
Олефіренко Аврам
Олефіренко Василина
Олефіренко Марія
Олефіренко Параска
Олефіренко Петро
Павлієнко С.
Петриха (по-вуличному)
Петриченко Кирило
Пономаренко Марія
Реміновський Аврам
Рибак Василь
Рибак Сафрон
Рибак Трохим
Руденко Марія
Савченко Євдокія
Савченко М.
Савченко Опанас

Савченко Павло
Савченко Петро
Савченко Трохим
Ситник М.
Сміян Андрій
Сміян С.
Солощуки (по вул.)
Солощук Василь

Солощук Яків
Сочінський Левко
Стадник Василь Павлович
Стадник М.
Стадник Олена
Стадник Петро
Сьомка Катерина
Терещук М.

Хабло Катерина
Хабло Тихін
Хабло Явтух
Ходощук Марія
Чапанка (по вул.) Оксана
Чорномориха (по вул.)
Шаповал Агафія

с. Вільна Тарасівка

За свідченнями очевидців, в період 1932–1933 років у населених пунктах Вільнотарасівської сільської ради від голоду померло 88 чоловік, а саме: с. Вільна Тарасівка – 21 чол. (з них 10 дітей); с. Гайок – 39 чол. (з них 17 дітей); с. Володимирівка – 28 чол. (з них 9 дітей).

Мартиролог жителів с. Вільна Тарасівка – жертв Голодомору 1932-33 років укладено за свідченнями Демківської В.І., 1924 р.н.; Морської М.В., 1926 р.н., та ін., записаних у 2006 р. директором сільського Будинку культури Андрійчук Л.О.

Андріїв Іван
Беззубенко С.О
Бойко Павло Р.
Гринжевський Я.Г.
Давиденко А.
Давиденко Г.С.
Давиденко Д.Н.
Давиденко Ілля
Давиденко Марія
Давиденко Н.Г.
Давиденко Надія
Жабська Марія
Жабський Андрій
Жабський Лука М.
Жабський Прокіп
Капля Галина
Капля Никифор
Капля Тедосія
Кобильченко А.С. і двоє дітей
Кобильченко Г.М.
Козел Андрій Є
Козел Євмина
Козел Йосип, жінка і 3 дітей
Козел М.Г.
Козел Мотря

Козел Прокіп і двоє дітей
Козел Ульяна Є
Козел Ярина Є
Кульчицький Борис і жінка
Кухаренко Дуня Л.
Кухаренко Є.Л.
Куц Василь К.
Куц Олександр К.
Липовенко М.С.
Маєвський Трохим
Медвідь Іван Ю.
Медвідь Олександр Т.
Медвідь Терешко
Михайлюк Павло і троє дітей
Осадчий Василь, 12 років
Павлієнко Михайло
Павлієнко Параска
Пасічний Олекса
Пасічний Степан
Пилипенко Й.П.
Пилипенко Микита Т.
Пилипенко Н.Т.
Приходько Іван
Прокіп Іван
Рубан Гаврило

Рубан Горпина В.
Рубан Єва В.
Рубан Іван В.
Рубан Марія
Рубан Михайло В.
Рубан Олександр В.
Скринський Євмен
Скринський Трохим Є.
Скринька Євдокія
Скринька Лісова Є
Скринька Мілонія Є.
Скринька Надія Є.
Скринька Тетяна Є.
Скринька Федора Є.
Сова Гаврило Ф.
Сова Дмитро Г.
Сова Іван П.
Сова Кирило Г.
Стеценко Павло Т.
Стеценко Петро Т.
Стеценко Тихон Д.
Сухомлин Яків
Сучок Олекса
Щур Іван К. і троє дітей
Щур Наталія

с. Володимирівка

Заселене заможними переселенцями з сіл Сидори, Мазепинці, Дрозди в 1923-1924 роках. В 30-х роках відносилось до Вільнотарасівської сільської ради Великополовецького району.

Даних про кількість дворів та мешканців населеного пункту до і після Голодомору немає.

Колгосп утворився у 1931 році. Про кількість розкуркулених і їх прізвища даних немає.

За свідченнями очевидців кількість померлих під час Голодомору 1932-33 років становить 28 чоловік, з них 9 дітей.

На кладовищі на місці захоронення у 1998 році встановлений пам'ятний знак (стела з меморіальною дошкою).

Мартиролог жителів с. Володимирівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Борозенець П.П., 1900 р.н., записаними у 50-х роках прийомною дочкою Кучерявою В.С., 1930 р.н.; Бондар В.Т., 1922 р.н.; Остапенко С.В., 1924 р.н., та інших, записаними в 2007 р. завідуючою сільським клубом Романенко Л.П.

Білоус Ніна Андріївна,
1926 р.н.
Бондар Віра Тихонівна, 1
918 р.н.
Вісіцька Ольга Кирилівна,
1929 р.н.
Коновал Марія, 1924 р.н.

Луценко Віра Максимівна,
1930 р.н.
Марченко Іван Фомич,
1924 р.н.
Остапенко Варвара Іванівна,
1926 р.н.
Остапенко Степан

Васильович, 1926 р.н.
Рудійко Ганна Іванівна,
1930 р.н.
Рудійко Іван Данилович,
1927 р.н.
Холодна Тетяна Мефодіївна,
1926 р.н.

с. Гай

Село утворилось в 1923-1924 роках переселенцями з села Дроздів. В 30-х роках відносилось до Вільнотарасівської сільської ради Великополовецького району.

Колгосп утворився у 1930 році. Розкуркулено в селі 6 сімей: Сологуба А. А., 1888 р.н., Строкача Д. Г., Змаженка Г. А. та ін. За свідченнями очевидців, за два роки Голодомору в селі вмерло 39 чоловік, з них 17 дітей. На місці захоронень на кладовищі встановлено пам'ятний знак – стела з меморіальною дошкою (1998 р.)

Мартиролог жителів с. Гай – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидця Морської М.Б., 1925 р.н., записаними у 2007 р. завідуючим сільським клубом Степаненком П.П. і бібліотекарем Кириленко Г.М.

Бабич Андрій, дружина
Настя і дочка Ольга
Грегуль Дмитро і його жінка
Олипа
Кириленко Григорій
Кириленко Тимофій,
доньки Віра і Ольга
Кирильченко Андрій
М'якоход Яків і дочка

Людмила
Сологуб Тетяна
Строкач Андрій
Строкач Григорій,
дружина Євдокія і син Андрій
Строкач Кирило
Строкач Тетяна, доньки Ніна і
Галина
Строкач Максим, його дру-

жина Оксана і дочка Марія
Строкач Михайло
Тимофійович
Строкач Настя
Строкач Іван
Строкач Кирило
Яременко Андрій і його жінка
Наталка

с. Глибочка

Старожили села та інші очевидці трагедії Голодомору 1932-1933 р.р. під час запису в 2007 р. їхніх свідчень завідуючою клубом Франчук А.В. називали цифру близько шести десятків померлих від голоду. Вцілілі фрагменти книги запису актів смертей по Глибоцькій сільраді засвідчують, що лише протягом січня-листопада 1932 року померло в селі 30 жителів. Отже, реальна цифра втрат за два голодо-

морні роки могла сягнути до двох сотень скошених голодом життів. Жертви поховані на сільському цвинтарі, де в 1996 році встановлено пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів с. Глибочка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634. оп. 1, спр. 1436, арк.1-30), а також за свідченнями очевидців Косяк П.О., 1922 р.н., та Усенко Н.І., 1924 р.н., записаними у 2007 р. завідуючою сільським клубом Франчук А.В.

Крапками позначено невстановлені імена

Балас Петро Юхимович
Балас Юхим
Герасименко Мусій
Головко Кирило Лукич
Головко Марія
Кваша Яків
Коляда Антон
Коляда Артем
Коляда Ганна
Коляда Євдокія
Коляда Іван Антонович
Коляда Одарка Антонівна
Костенко ..... Микитович
Костенко Ганна
Костенко Марина Микитівна
Костенко Микита

Костенко .....Микитович
Косяк ..... Антонович
Косяк Анастасія Яківна
Косяк Андрій Холевич
Косяк Антон
Косяк .....Антонович
Косяк..... Антонов. (ич) (на)
Косяк Ганна Демидівна
Косяк Ганна Лавронівна
Косяк Олена
Косяк Парасковія Юхимівна
Косяк Пилип Демидович
Косяк Саня Дмитрівна
Косяк Сидір
Косяк Тодось Демидович
Косяк Федір Демидович

Косяк Фросина Антонівна
Косяк Хома Андрійович
Косяк, її дочка
Косяк, її дочка
Кривенька Сосина
Мандрик Іван Андрійович
Мандрик Іван Іванович
Мандрик Микола Іванович
Мацюк Василь Григорович
Мацюк Іван Григорович
Мацюк Мина
Оверченко Мотря
Оверченко Петро
Рева Віра Кузьмівна
Рева Іван Омелянович
Рева Марія Андріївна

Рева Омелян
Рева Параска Омелянівна
Рева Федір Омелянович
Черих Іван

Черих Лікера
Черих Петро
Черих ..... Петрович
Черих..... Петрович

Юрченко Ганна Іванівна
Юрченко Дем'ян
Юрченко Олександра Іванівна

с. Глушки

Під час створення в 1929 році колгоспу та в наступні роки були розкуркулені: велика родина Теренчуків. Сім'ю Якова Заремби з 10-ма дітьми та родину Івана Лісовенка під рушницями погнали в Лосятин, а звідти у товарняках – на Сибір. Викинутий з дітьми з власної хати селянин Семен Дубовий.

В селі під час Голодомору за неточними даними померло 66 людей. На місці поховання на цвинтарі в 1993 році встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Глушки – жертв Голодомору 1932-1933 років, які померли в 1932 році, укладено за архівними даними (ДАКО, фонд 5634, опис 1, справа 1436, арк. 1-30).

В мартирологу мовою оригіналу названі при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, вік, дата смерті, вид діяльності, де помер, причина смерті. Список подано в порядку записів у книзі реєстрації смертей.

Мандрик Варка Пилипівна,
8 січня 1932 р., 8 років.

Хліборобство, господарство у себе, від внутрішньої хвороби

Косяченко Оксана

Федоровна, 29 лютого 1932 р., вік 43 р., хазяйка, господарювала у себе, від внутрішньої хвороби

Богдан Лаврон Ничипорів, 28 лютого 1932, 53 р., хазяїн, господарство у себе, вбитий в лісі дубом під час роботи

Мотдрико Лаврон Стапотів, 67 р., хліборобство, господарство у себе, від старости

Косяк Лук'ян Максимів, 2 квітня 1932 р., вік 78 р., хлібороб, хазяїн, господарство у себе, від старости

Оверченко Ганна Павлівна
21 березня 1932 р., 1 місяць, 2 лютого 1932, від хворости

Косяк Михайло Антонів, 20 квітня 1932 р. Хліборобство, член сім'ї, господарство в себе. від внутрішніх хвороб

Фещенко Петро Федорів, 20 травня 1932 р.

8 серпня 1931, хліборобство
Хазяїн, господарство у себе
Від внутрішньої хвороби

Усенко Палажка Петровна
9 травня 1932 р., 10 р.

Хліборобство, господарство у себе, від внутрішньої хвороби

Ксенко Ганна Петровна

19 травня 1932 р., 6 р.
Хлібор., господарство у себе
Від внутрішньої хвороби

Богдан Михайло Тилютів

7 квітня 1932, 46 р.

Хліборобство, хазяїн
Господарство у себе

Юрченко Галя Микитівна

21 квітня 1932.

Хліборобство, господарюв. у себе, від внутрішньої хвороби

Оверченко Григор Трифонів

21 травня 1932 р., 26 р.

Хліборобство, господарював у себе, від внутрішньої хвороби

Косяк Тарас Іванович

22 травня 1932, 68 р.

Хліборобство, працював у колгоспі, від старости літ

Савченко Катерина Петровна

10 червня 1932 р.

Хліборобство, одноосібник, від внутрішньої хвороби

Рева Микола Федорів

12 червня 1932, хліборобство.

Одноосібник, у себе.

Від внутрішньої хвороби

Рева Ганна Кузьмівна

22 червня 1932, 2 р.

Хліборобство, одноосібник

У себе, від внутрішньої хвороби

Косяк Марія Іванівна

13 липня 1932, 61 р.

Хліборобство, одноосібник

У себе, від старости

Костенко Петро Герасимів

3 липня 1932 р., 61 р.

Хліборобство, одноосібник

У себе, від старости

Мелник Денис Іванович

16 липня 1932, 39 р.

Хліборобство, одноосібник

У себе, від внутрішньої хвороби

Черей Іван Федорів

26 червня 1932, 49 р.

Хліборобство, одноосібник

У себе, від виснаженості

Косяк Григорій Михайлів

6 серпня 1932, 56 р.

Хліборобство, одноосібник

У себе, від внутрішньої хвороби

Косяк Ганна Ількова

14 серпня 1932, 57 р.

Хліборобство, одноосібниця

У себе, від виснаження

Шейненко Іван Григорович

19 серпня 1932, хліборобство.

Одноосібник, від внутрішньої хвороби

Грищенко Марія

Олександрівна

7 вересня 1932 р., хліборобство.

Член колгоспу.

Від внутрішньої хвороби

Богдан Василь Андрійович

8 серпня 1932 р., хліборобство.

Одноосібник, від внутрішньої хвороби

Коляда Михайло Федотів

5 вересня 1932, Хліборобство,

одноосібник.

Від внутрішньої хвороби

Костенко Панас Василів

18 жовтня 1932 р, 75 р.

Хліборобство, одноосібник.

Від старости

Кватенко Катерина

Степановна

16 жовтня 1932, 2 р.

Хліборобство, одноосібник.

Від запалення легень

Мацюк Іван Петрович

26 листопада 1932р., 6 р.

Хліборобство, одноосібник.

Від внутрішньої хвороби

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мартиролог жителів с. Глушки – жертв Голодомору 1932-1933 років, які померли взимку 1932 р. та в 1933 році, укладено за свідченнями очевидців Яценко Б.Я., 1922 р.н.; Добровольської М.К., 1924 р.н., та ін., записаними у 2007 р. завідуючою клубом Соловйовою Т.М.

Ващенко Галина
Ващенко Роман Олексійович
Гурський Кароль
Діти Григора Артемовича
Діти Івана Артемовича
Дубова Валентина
Северинівна
Дубовий Андрон Северинович
Дубовий Василь Северинович
Заремба Корнель
Заремба Петро
Кацалап Килина, одна її дитина
Кацалап Антося Федорівна
Кацалап Артем Іванович
Кацалап Мотря Григорівна
Кацалап Мотря Івківна
Кацалап Мотря Федорівна
Кацалап Надія Левківна
Кацалап Олена
Кацалап Ольга Федорівна
Кацалап Петро
Олександрович
Кацалап Петро Федорович
Кацалап Яків Івкович
Ковтун Любов Миколаївна

Ковтун Адам Якович, троє його дітей
Ковтун Владько
Олександрович
Ковтун Володимир
Степанович
Ковтун Горпина Лампонівна
Ковтун Іван Данилович
Ковтун Іван Миколайович
Ковтун Іван Степанович
Ковтун Іван Трохимович
Ковтун Марфа Василівна
Ковтун Мелашка Миколаївна
Ковтун Микола
Олександрович
Ковтун Микола Якович
Ковтун Ольга Олександрівна
Ковтун Павлик Миколайович
Ковтун Павло Степанович
Ковтун Степан Лампонович
Ковтун Тетяна
Ковтун Трохим Йосипович
Ковтун Федось Степанович
Ковтун Явдоха Олександрівна
Кушнір Лукаш
Левченко Василь Климович

Левченко Наталка
Линник Федір Омелькович
Литвин Петро Йосипович
Литвин Василь Костянтинович
Литвин Ганна Костянтинівна
Литвин Йосип
Литвин Федора Йосипівна
Литвин Харитина
Омельченко Василь
Нестерович
Омельченко Євка Нестерівна
Омельченко Ліза Нестерівна
Омельченко Олена
Омельченко Павлина
Нестерівна
Омельченко Тетяна
Нестерівна
Процак Йосип
Процак Одарка, одна її дитина
Процак Пріська
Процак Тихін
Скибицька Олімпа Григорівна
Скибицький Тиміш Іванович
Стрикало Ольга Тимофіївна

с. Городище

З клірових відомостей встановлено, що в селі до Голодомору було приблизно 1730 жителів. (Історичний нарис В. Перерви «Дмитрівська парафія у 19 столітті сіл Пилипча, Глибичка, Городище, Бакалі»).

Під час колективізації розкуркулено сім сімей жителів села, прізвиська невідомі. Архівних даних про Голодомор не збереглося. За неточними даними зі слів очевидців загальна кількість померлих в роки Голодомору становить 110 чоловік. На місці поховання на цвинтарі встановлений дерев'яний хрест «Жертвам Голодомору».

Мартиролог жителів с. Гордище – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Костенко Г.Я., 1921 р.н.; Чагарної М.С., 1923 р.н.; Геращенко М.Г., 1918 р.н.; Троцької Н.Т., 1924 р.н.; Усенко І.Д., 1921 р.н., та ін., записаними у 2008 р. директором Будинку культури с.Пилипча Гайсин Т.П.

Знаком запитання позначені імена, що під сумнівом.

Білецька Меланка Федорівна
Блоцька Казиміра
Блоцька Марта?
Блоцький Бсесь
Блоцький Павло Бісесьович
Блоцький Яник Бісесьович
Блоцький(а) (мала дитина)
Вдовика Василь Павлович
Вдовика Кирило Макарович
Вдовика Марія Павлівна
Вдовика Ніна Василівна
Вдовика Оксана Хейомівна
Вдовика Оксень Павлович
Вдовика Павло Макарович
Вдовика Павло Макарович
Вдовика Ярина Василівна

Гейкоменко Кіндрат?
Гейкоменко Яків?
Дулина Петро Олександрович
Дулина? Олександрович
Дулина? Олександрович
Кобелінська Тетяна?
Кобелінський Гнат?
Кобелінський Олексій?
Кобелінський(а)?
Ковтун Григор Якович
Ковтун Іван Григорович
Ковтун Марія?
Ковтун Яків Григорович
Козофат Івась Іванович
Козофат Марія Микитівна
Козофат Федір Миколайович

Костецька Ганна?
Костецька Марія?
Ничипоренко Федір?
Павлівська Марія Андріївна
Павлівський Василь?
Павлівський Павло?
Паустовська Ганна Андріївна
Паустовська Ганна Гнатівна
Паустовська Євгенія
Андріївна
Паустовська Надія Андріївна
Паустовська Ярина Гнатівна
Паустовський Гнат?
Паценко Антон Юминович
Паценко Василь Андрійович
Паценко Дмитро?

Паценко Єлізавета Сидорівна
 Паценко Петро Іванович
 Паценко Прохор Іванович
 Паценко Яків Андрійович
 Підвальний Антін
 Олександрович
 Підвальний Архип
 Олександрович
 Підвальний Іван?
 Підвальний Івась Іванович
 Підвальний Степан
 Олександрович
 Поліщук Іван Михайлович
 Поліщук Марія Устимівна
 Поліщук Михайло?
 Поліщук Юхим?
 Рева Володимир Корнійович
 Рева Іван Корнійович
 Рева Корній?
 Рева Микола Корнійович
 Рева Оксана Корнійівна
 Сигізмунд Роман?
 Сімороз

Сімороз
 Сімороз Василь Савович
 Сімороз Галина Олексіївна
 Сімороз Ганна Василівна
 Сімороз Іван Романович
 Сімороз Іван?
 Сімороз Катерина Хомівна
 Сімороз Лівон Іванович
 Сімороз Марія Олексіївна
 Сімороз Оксана Хомівна
 Сімороз Олекса Іванович
 Сімороз Омелько Іванович
 Сімороз Павло Романович
 Сімороз Текля Олексіївна
 Сімороз Устина? (з дітей)
 Сімороз Федір Іванович
 Сімороз Хома Григорович
 Сімороз Яків Олексович
 Суханівська Катерина
 Бісесівна
 Ткаченко Ганна?
 Ткаченко Іван?
 Ткаченко Катерина Петрівна

Ткаченко Михайло
 Трохимович
 Ткаченко Мотря?
 Ткаченко Прохор Петрович
 Ткаченко Федора?
 Ткаченко Явдоха Петрівна
 Узієнко Марія Федорівна
 Узієнко Федір Маркович
 Хейленко Андрій Прокопович
 Хейленко Василь Захарович
 Хейленко Карпо
 Хейленко Явдоха Каринівна
 Чимерис Гнат Наумович
 Чимерис Григорій Наумович
 Чимерис Лікера Прокопівна
 Чимерис Микола Гнатович
 Чимерис Наум Андрійович
 Чимерис Олена Трохимівна
 Чорний Володимир Савович
 Чорний Яків Савович
 Шарай Єлізавета Сидорівна
 Шарай Устя?
 Шевченко Вакула?

с. Дрозди (давні назви – Кам'янка, Мазепинці)

Нинішнє село засноване в XV–XVI ст. Перша його назва пішла від річки, на березі якої селилися люди. В 1572 р. село було подароване польським королем знатному магнату М.Мазепі – пращуру українського гетьмана І.Мазепи, який переіменував поселення на Мазепинці. В XVII ст. село розрослося, і його нижня частина почала називатися Дроздами.

З клірових відомостей цифра жителів у 20-х роках становила 3500 чол. (Історичний нарис В.Перерви «Церковне життя села Дрозди 19 ст.»). Колгосп «Нове життя» заснований в 1929 році. Головою колгоспу став Пустовіт П.М.

За свідченнями очевидців у с. Дрозди у 1932-1933 рр. від голоду померло 740 чол. На цвинтарі є пам'ятний знак з написом: «Жертвам Голодомору від односельчан».

Мартиролог жителів с. Дрозди – жертв Голодомору 1932-1933 років, укладено за свідченнями очевидців Дмитренко О.С., 1920 р.н.; Омельченко О.С., 1923 р.н., та ін., записаними в 2008 р. директором Будинку культури Костенко І.О.

Биковець Іван Степанович
 Биковець Катерина
 Биковець Мотря Степанівна
 Биковець Петро Степанович
 Биковець Степан
 Биковець Степан Іванович
 Биковець Текля Степанівна
 Биковець Федір Степанович
 Биковиєць Михайло
 Тарасович
 Бондар Віктор Федорович
 Бондар Віра Петрівна
 Бондар Михайло
 Бондар Текля Степанівна
 Бондар Тетяна Вікторівна
 Бондар Ярина
 Борозенець Василь
 Артемович
 Борозенець Віра Іванівна
 Борозенець Микола Іванович

Висіцька Ольга Степанівна
 Висіцький Володимир
 Степанович
 Висіцький Володимир
 Степанович
 Висіцький Микола
 Степанович
 Висіцький Павло Степанович
 Дарьєнко Василь Степанович
 Дембіцька Женя
 Дембіцька Наталя
 Дубенська Ганна
 Загорулько Тетяна Йосипівна
 Маменко Василь Андрійович
 Марченко Андрій Петрович
 Марченко Ганна Федорівна
 Марченко Зінаїда Федорівна
 Марченко Іван Федорович
 Марченко Марія Федорівна
 Марченко Самійло

Мусієнко Охрім
 Омельченко Ганна
 Степанівна
 Омельченко Андрій
 Степанович
 Омельченко Антон
 Степанович
 Омельченко Горпина
 Гаврилівна
 Омельченко Іван Степанович
 Омельченко Ігнат Степанович
 Омельченко Килина
 Степанівна
 Омельченко Оляна
 Степанівна
 Омельченко Танасій
 Онищенко Варвара Василівна
 Онищенко Василь
 Онищенко Яків Васильович
 Опанасенко Іван

Опанасенко Палажка Сол.
Опанасенко Устя
Орленко Катерина
Михайлівна
Петраш Нестер Мусійович
Попок Ганна Олексіївна
Попок Григорій Васильович
Попок Павло Євминович
Попок Петро Микитович
Попок Тетяна Олексіївна

Попок Яків
Попок Ярина
Пустовіт Арсен
Пустовіт Ганна
Пустовіт Григорій Якович
Пустовіт Денис Арсентійович
Пустовіт Захар Григорович
Пустовіт Захар Терешкович
Пустовіт Катерина
Пустовіт Параска

Пустовіт Петро Арсентійович
Пустовіт Терешко
Рудійко Євдокія
Рудійко Микола Андрійович
Рудійко Олександр
Рудійко Онисія Кирилівна
Рудійко Павло Андрійович
Рудійко Тетяна Танасіївна

хутір Затиша

В 30-х роках відносився до Краснянської сільської ради Узинського району. Архівні дані про кількість дворів та чисельність жителів населеного пункту хут. Затиша 1932-1933 років не збереглися. З клірових відомостей (історичний нарис В.Перерви «Парафія Пресвятої Богородиці в 19 ст. село Макіївка, Затишне») – в селі до Голодомору проживало біля 900 жителів. Кількість розкуркулених і їхніх прізвищ ніхто не пам'ятає.

В роки Голодомору за свідченнями очевидців померло близько 100 чоловік.

Мартиролог жителів Хутір Затиша – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Кухаренко О.Д., 1927 р.н.; Кравченко Н.Г., 1927 р.н.; Остапчука І.П., 1927 р.н., та ін., записаними в 2008 р. завідуючою клубом села Красне Затворною Н.Ф.

Вівдя і 7 членів родини
Кидан Григор, його жінка, син
Сергій, дочки Тетяна і Поліна
Кухаренко Антоніна і 5 дітей
Кухаренко Явдоха і 9 членів сім'ї
Кухаренко Володимир
Олексійович, жінка
Степанида, сини Григорій
і Павло, дочки Параска і
Тетяна
Кухаренко Митрофан і 7
членів сім'ї
Кухаренко Явдоха, син

Сашко, дочки Ганна і Марія.
Литвин Микола Макарович,
жінка Параска, син Лук'ян
Остапчук Наталія Яківна
Павлієнків 9 членів сім'ї
Павлієнко Кирило і 7 членів
сім'ї
Павлієнко Микита, його жінка
Марія, дочка Палажка і син
Дмитро
Павлієнко Порфирій і 5 чол.
сім'ї
Палімон, його жінка і 5 дітей
Токаренки Іван і Настя

Токаренко Тетяна
Чурна Михайло, син Трохим
і дочки Олександра, Оксана,
Ганна, Олена
Шевченко Микола Сидорович
та його жінка Марта, діти:
Лізавета, Тетянка і Петро
Шевченко Микита Сидорович
та його жінка Ганна, син
Софрон, дочки Соломія і
Ганна
Шкварун Панас Панасович і
його мати Настя
Явдоха і 7 членів сім'ї

с. Іванівка (давні назви – Лопатинщина, Янківка)

Засноване наприкінці XVII – на початку XVIII ст. Спочатку носило ім'я його власника поміщика Я. Лопатинського, а згодом стало називатись Янківкою. В 30-х роках – Іванівська сільська рада Узинського району. За свідченнями очевидців та клірових відомостей (історичний нарис В.Перерви: «Різдво-Богородицький храм с. Іванівки (Лопатинщини)» в селі проживало близько 6000 жителів. В 1929 році утворилось ТСОЗ. Організатором був П.Є. Романчук. В 1930 році утворено 3 колгоспи: «Перемога» – голова Романчик П.Є., «Пролетар» – голова Король С.Я., «Нова перебудова» – голова Пархоменко І. Є. Розкуркулено і вивезено до Сибіру 40 сімей.

Архівних даних про Голодомор 1932-1933 років не збереглося. За свідченнями очевидців, в роки Голодомору померло 2500-3000 жителів села. В 1993 році на двох кладовищах встановлені хрести і пам'ятні знаки.

Мартиролог жителів с. Іванівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Вернигори І.Т., 1922 р.н.; Жевського М.В., 1923 р.н., та ін., записаними в 2007 р. директором Будинку культури Королем І.О.

Барвінська Домна
Барвінська Марія Михайлівна
Барвінська Секлета
Барвінський Іван Михайлович
Барвінський Микола

Михайлович
Барвінський Михайло
Максимович
Безглузда Секрета
Бідношия Сергій Петрович

Бідношия Текля
Боженко Василина
Боженко Іван
Боженко Кузьма
Боженко Нечипір

Боженко Тарас Леонтійович
 Боженко Ярина
 Бурлак Василина
 Бурлак Іван
 Бурлак Микола Венедевич
 Бурлак Хлора Михайлович
 Вергун Ганна
 Вергун Григорій
 Вергун Малажка
 Вергун Одарка
 Вергун Петро
 Вернигора Панас
 Вигівська Раїса Максимівна
 Вигівський Григорій
 Максимович
 Віценко Іван
 Горобченко Палажка
 Горобченко Прокіп Якович
 Грушовий Іван
 Грушовий Семен
 Губер Віра
 Губер Тетяна
 Гудзенко Анастасія Петрівна
 Гудзенко Демид
 Гудзенко Євдокія
 Гудзенко Макар
 Гудзенко Макар Кіндратович
 Гудзенко Марія
 Гудзенко Микола Лавронович
 Гудзенко Михайло
 Гудзенко Палажка
 Гудзенко Харитина
 Дембіцька Маряна
 Дембіцький Яків Йосипович
 Діденко Ілько Степанович
 Діденко Онисія Іванівна
 Зворська Катерина
 Зворська Палажка
 Зворський Радіон
 Калюжний Іван
 Калюжний Олександр
 Камінська Федора Кузьмівна
 Кеба Василь
 Кеба Галина
 Кеба Микола
 Кеба Микола Степанович
 Кеба Олександр
 Кожемяк Іван Денисович
 Копачівська Лукерія Іванівна
 Копачівська Санька Юхимівна
 Копачівський Василь
 Копачівський Іван Павлович
 Копачівський Микола
 Юхимович
 Копачівський Петро
 Король Володимир
 Гордійович
 Король Ганна Іванівна
 Король Микола Гордійович

Король Михайло Матвійович
 Король Павло Гордійович
 Король Петро Матвійович
 Король Сидір Якович
 Король Соломія
 Кохан Варвара
 Кохан Василь
 Кохан Влас
 Кохан Дементій
 Кохан Катерина
 Кохан Кузьма
 Кохан Марія
 Кохан Марія Данилівна
 Кохан Микола
 Кохан Надія Данилівна
 Кохан Олена
 Кохан Олена Миколаївна
 Кохан Петро Данилович
 Кохан Степан
 Кохан Федот
 Коцюба Варвара Федорівна
 Коцюба Василь Микитович
 Коцюба Ганна Андріївна
 Коцюба Григорій Федотович
 Коцюба Євдокія
 Коцюба Микита
 Олександрович
 Коцюба Степан
 Кудла Іван Нечипорович
 Кудла Остап Нечипорович
 Кучер Варвара
 Кучер Віктор
 Кучер Гнат
 Кучер Іван
 Кучер Мотрона
 Кучер Олексій
 Кучер Федора
 Кучер Ярина Іванівна
 Кучмет Катерина
 Кучмет Катерина
 Кучмет Катерина
 Кучмет Лесивета
 Кучмет Лисовета
 Куш Яків
 Межибовська Марія
 Межибовський Кирило
 Межибовський Микола
 Мокренко Мотрона
 Носач Артем
 Носач Ганна
 Носач Горпина
 Носач Григорій
 Носач Терешко
 Олексіенко Ганна
 Олексіенко Ганна Микитівна
 Олексіенко Микола
 Олексіенко Параска
 Прокопівна
 Олексіенко Сергій

Прокопович
 Пархоменко Микола Іванович
 Півторак Федір
 Розора Марта
 Розора Опанас
 Розора Параска
 Саченко Володимир Силович
 Саченко Ганна
 Саченко Іван
 Саченко Килина
 Саченко Микола
 Саченко Мотря
 Саченко Петро Силович
 Саченко Пріська
 Саченко Тиміш
 Семененко Євгенія Яківна
 Синявська Онисія
 Синявський Демид
 Совенко Ганна
 Совенко Ганна Яківна
 Совенко Герасим
 Совенко Герасим Савкович
 Совенко Євдокія
 Совенко Кіндрат
 Володимирович
 Совенко Марія
 Совенко Микола
 Совенко Петро
 Совенко Пилип
 Совенко Пистина Іванівна
 Совенко Харитина Петрівна
 Совенко Яків
 Совенко Яків Кіндратович
 Сосновська Анастасія
 Сосновська Ніна Василівна
 Сосновська Тетяна Василівна
 Сосновська Христина
 Сосновський Василь
 Данилович
 Сосновський Василь
 Степанович
 Сосновський Данило
 Степанович
 Сосновський Степан
 Степаненко Євдокія
 Степаненко Микола
 Степаненко Федір
 Степаненко Федора
 Ткаченко Євдокія
 Ткаченко Лисивета
 Ткаченко Марія
 Ткаченко Михайло
 Ткаченко Прокіп
 Ткаченко Устим
 Федорович Данило
 Трохимович
 Федорович Марія Данилівна
 Федорович Павло Данилович
 Чужа Віра

Чужа Марія Савківна
Чужа Ольга
Чужа Петро
Чужа Семен Данилович
Чужа Сидір Романович
Чужа Федот

Чуприна Ольга Данилівна
Чуприна Семен
Шамота Варвара
Шамота Микола
Шамота Олена
Яринка Андрій

Яринка Василь
Яринка Іван
Яринка Микола
Яринка Петро
Яринка Петро Олексійович
Яринка Явдоха

с. Йосипівка

Засноване на початку ХІХ ст. жителями с. Макіївки.

У 1930 році був створений колгосп ім. Шевченка. В селі було розкуркулено 42 заможні селянські родини: Торбенко Г.Я., Гуменна Т.І., Якименко Т.А., Юрченко Я.Й., Дідик І.П. та ін. За опір при спробі розкуркулення були заарештовані та вивезені чоловік і жінка, про яких очевидці лише згадали вуличне прізвисько Керинські. 13 їхніх дітей залишились бездоглядними і, щоб вижити, пішли красти по чужих городах. Потім люди заманили їх у комору, накидали бур'яну і налили розсолу, щоб ті швидше померли.

За свідченнями очевидців, в роки Голодомору померло більше 400 жителів села. На місці поховань в 2001 році нагорнута могила і поставлений залізний хрест.

Мартиролог жителів с. Йосипівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Іваненко Г.П., 1923 р.н., Полевської М.О., 1924 р.н., та ін., записаними в 2007 р. завідуючою клубом, бібліотекарем Марущак Т.О.

Борсуки (по-вуличному)

Ярина

Мар'яна

Костянтин

Василенко Сергій

Василенко Тиміш

Василенко

Василенко Микита

Василенко

Василенко

Василенко

Василенко

Василенко

Василенко

Василенко

Василенко

Василенко

Василенко

Василенко Анна

Олександрівна

Василенко

Василенко

Василенко Параска

Василенко Опанас

Василенко Іван

Гончаренко Варка

Гордієнко Андрій

Гордієнко Явдоха

Гордієнко Олександр

Гордієнко Анна

Гордієнко

Гордієнко

Гордієнко Палажка Давидівна

Гордієнко Анна

Гордієнко Іван

Гордієнко Сергій

Гордієнко Марфа

Гордієнко Марія

Горобець ...

Федорович

Горова Віра Політовна

Горова Надія Політовна

Горова Мелажка

Горова Марія Яківна

Горовий Андрій Якович

Горова Христина

Горовий Олександр Іванович

Горовий Петро Антонович

Горовий Микола Антонович

Горовий Олекса

Горова Ульяна

Горова Марія

Гуменна Федора

Гуменний Степан Потапович

Гура Мактод

Гура

Гура

Гура

Гура Ігнат

Гура Марфа

Дідик.....Степанович

Дідик Григорій Степанович

Дідик Павло Степанович

Дідик ..... Михайлович

Дідик Анатолій Михайлович

Дідик Антоніна Михайлівна

Дідик Василь Михайлович

Дідик Григорій Михайлович

Дідик Мар'яна Михайлівна

Дідик Михайло

Дідик Михайло Михайлович

Дідик Петро

Дідик Олександра

Дідик Павло Петрович

Жабська Валентина

Михайлівна

Жабська Катерина

Михайлівна

Жабський Михайло

Федорович

Заєць Марфина Остапівна

Заєць

Заєць

Заєць Санько

Заєць Григорій

Заєць Олена

Заєць Леонід

Заєць Іван

Івахненко Федір

Івахненко

Івахненко

Капшук Арсень

Капшук Олекса Арсентійович

Кашпіровський Віктор

Іванович

Кашпіровський Дмитро

Іванович

Кашпіровський Іван Іванович

Кашпіровський Микола

Іванович

Кашпіровський Михайло

Іванович

Кашпіровський Павло

Іванович

Кашпіровський Яків Іванович

Керинських (по-вуличному)

13 дітей

Коваленко Кирило

Коваленко Химка

Коваленко Параска Кирилівна

Коваленко Марія Кирилівна

Коваленко Федір Кирилович
 Ковтюх Василь Сергійович
 Ковтюх Микола Сергійович
 Ковтюх Олександр
 Ковтюх
 Красна Маринка
 Красний Петро
 Красний Михайло
 Крутенко Павло
 Крутенко
 Крутенко
 не від. Палемін
 не від.
 Кравченко Настя
 Малюк Євтух Нечипорович
 Малюк Оксана
 Малюк Данило
 Малюк Максим
 Малюк Ганна
 Малюк
 Малюк
 Малюк Гапка
 Малюк Василь
 Малюк
 Малюк
 Малюк
 Мотижин Марина
 Мотижин Савка
 Никон Опанас

Никон
 Никон Ходоська
 Никон Петро
 Олефіренко
 Острик
 Острик
 Острик Олександра
 Острик Ярина
 Острик Федір
 Павлуша
 Павлуша
 Пархоменко Аріон
 Пархоменко Оксана
 Пархоменко Уляна
 Пархоменко Ольга
 Петриченко Володимир
 Петриченко Меланка
 Полєвський Петро Іванович
 Полєвський Микола Іванович
 Полєвський Павло Іванович
 Прокопець Ігнат («чупак»)
 Прокопець
 Прокопець
 Прокопець
 Прокопець
 Прокопець
 Рева Галина Сергіївна
 Рева .....Сергіївна
 Романченко Самійло
 Романченко
 Романченко Степа Самійлівна

Стеценко Марія
 Стеценко Трохим
 Стеценко Іван
 Сушко Петро Костянтинович
 Сушко Микола
 Костянтинович
 Сушко Пилип Костянтинович
 Торбенко Анюта Іванівна
 Торбенко Віра Григорівна
 Торбенко Наташа Григорівна
 Торбенко Микола Григорович
 Торбенко Тетяна Євдокимівна
 Торбенко Андрій
 Федоренко Василина
 Артемівна
 Хрущ Іван
 Хрущ Софія
 Хрущ
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко Андрій
 Шевченко Марфа
 Шевченко Тетяна
 Шевченко
 Юрченко Василь
 Юрченко Марія Яківна

с. Клочки

*Збір урожаю буряків у колгоспі «Плугатар» с. Клочки, 1934 р.
 Цим жінкам пощастило вижити...*

Колгосп утворився у 1932 році. Під час колективізації були розкуркулені найбільш старанні і працелюбні хлібороби. У бригаді активістів, що розкуркулювали, свідки називають Колісника Зіновія як виконавця політики Голодомору.

За свідченнями очевидців у селі від голоду померло до 150 жителів, встановлено поіменно 27.

Допомагав людям вижити в роки Голодомору голова колгоспу Г.З. Шпак. За те, що не підтримував політики партії по упокоренню українських селян голодом, його розстріляли в 1937 році.

Мартиролог жителів с. Клочки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Веред О.Ю., 1923 р.н.; Пітушенко А.О., 1919 р.н., та ін., записаними в 2006 р. бібліотекарем с. Коженики Курінною М.П.

Бурлака Марина
 Бурлака Танаська
 Веред Мотря Адамівна
 Веред Наталія Адамівна
 Гриб Наталка
 Гриб Фома
 Колісник Федір
 Колісник Нечипор
 Колісник Павло

Куценко Лука
 Куценко Наталія
 Мусієнко Юрко
 Науменко Андрей
 Науменко Єва
 Науменко Люба
 Перебиніс Тарас
 Перебиніс Юхрем
 Перебиніс Євдоха

Половинчик Юрко
 Пупенко Михаїл
 Пупенко Петро
 Пупенко Наталка
 Шишченко Адам
 Шишченко Дорофей
 Шишченко Наталка
 Шишченко Олена
 Шишченко Роман

с. Коженики

Архівних даних про село початку 30-х років не збереглося, але є історія розвитку села Коженики, яку писали вчителі-історики на початку 1960-х років. Ними встановлено, що в 1926 році с. Коженики мали 1557 жителів. Колгосп ім. 9 січня 1905 року утворений у 1929 році. Кількості і прізвищ розкуркулених сімей люди не пам'ятають. Здійснювали розкуркулювання і відбирали хліб сільські активісти Бондаренко Артем, Сич Каленик, Безпалій Панас. Колгосп на «чорну дошку» не заносився.

Допомагав вижити односельцям під час Голодомору Проценко Талимон – голова колгоспу, якого розстріляли в 1937 році як ворога народу. Це записано зі свідчень очевидців.

За роки Голодомору в селі померло 275 чоловік. Місце поховання жертв голоду на кладовищі, де встановлено дубовий хрест.

Мартиролог жителів с. Коженики – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Плахотнік О.К., 1924 р.н.; Баламутової А.С., 1922 р.н., та ін., записаними в 2006 р. директором Будинку культури Кириленком В.П.

Балас Іван
 Балас Олена
 Баліцька Василина, 40 р.
 Баліцька Домаха, 1911 р.н.
 Баліцька Текля, за 30 р.
 Баліцький Андрій, 50 р.
 Баліцький Григорій, 1910 р.н.
 Баліцький Прокіп, 40 р.
 Безпала Антоніна Степанівна,
 дитя
 Безпала Ганна Григорівна,
 дитя
 Безпала Ганна Зосимівна
 Безпала Ганна, 55 р.
 Безпала Єлизавета
 Безпала Катерина
 Михайлівна, 18 р.
 Безпала Килина Степанівна,
 дитя
 Безпала Килина, 40 р.
 Безпала Лукера Антипівна,
 10 р.
 Безпала Марія Артемонівна,

за 20 р.
 Безпала Оляна Савватівна
 Безпала Оляна, за 50 р.
 Безпала Фросина Ясонівна,
 1932 р.н.
 Безпалій Андрій Степанович,
 дитя
 Безпалій Антип Артемович
 Безпалій Василь Григорович,
 дитя
 Безпалій Григорій
 Безпалій Зосим, 60 р.
 Безпалій Левон, 35 р.
 Безпалій Лізор Т.
 Безпалій Микола Антип., 6 р.
 Безпалій Михайло, 40 р.
 Безпалій Никон Зосимович
 Безпалій Олександр
 Артемович, 22 р.
 Безпалій Олександр, 20 р.
 Безпалій Петро Григорович,
 дитя
 Безпалій Петро Лєвонович,

дитя
 Безпалій Семен Т.
 Безпалій Сергій Михайлович,
 20 р.
 Безпалій Сергій Степанович,
 дитя
 Безпалій Тарас
 Безпалій Ясон, 1912 р.н.
 Веред Василь Костянтинович,
 1928 р.н.
 Веред Гнат Євдокимович,
 38 р.
 Веред Домаха Петрівна, за
 30 р.
 Веред Іван Костянтинович,
 1922 р.н.
 Веред Іван, дитя
 Веред Інґа Йосипівна, 22 р.
 Веред Йосип, за 50 р.
 Веред Костянтин
 Євдокимович, 1898 р.н.
 Веред Олена Йосипівна,
 1928 р.н.

с. Коженики, жовтень 1927 р.
 Мітинг з нагоди 10 річниці жовтневої
 революції.

Веред Петро, дитя
 Веред Семен Костянтинович,
 1924 р.н.
 Веред Христя Харитонівна,
 1920 р.н.
 Вірич Олена, за 30 р.
 Вірич Федосія Захарівна,
 35 р.
 Говгаленко Арехтей, за 40 р.
 Говгаленко Василь Ярошевич
 Говгаленко Олександра,
 1930 р.н.
 Говгаленко Олексій Ярошевич
 Говгаленко Олена, за 30 р.
 Говгаленко Оляна
 Говгаленко Петро Ярошевич
 Говгаленко Степан
 Гончаренко Олександр
 Гончаренко Олександр
 Ониськович, за 40 р
 Гриб Оляна
 Грибиніченко Віктор, 35 р.
 Грибиніченко Павло, 60 р.
 Грибиніченко Яків Кирилович,
 1926 р.н.
 Гудзювата Анастасія
 Лук'янівна
 Гудзювата Марія
 Гудзювата Настя
 Гудзювата Одарка
 Гудзювата Параска Климівна
 Гудзювата Соломія
 Гудзювата Федора
 Гудзювата Христя Мусіївна,
 1925 р.н.
 Гудзюватий Василь Климович
 Гудзюватий Василь
 Климович, дитя
 Гудзюватий Григорій
 Гудзюватий Іван
 Гудзюватий Іван Лук'янович
 Гудзюватий Лук'ян
 Гудзюватий Матвій
 Гудзюватий Мусій
 Гудзюватий Мусій
 Мартинович
 Гудзюватий Олексій
 Мусійович, 1902 р.н.
 Гудзюватий Павло Лук'янович
 Гудзюватий Семен
 Лук'янович
 Гудзюватий Сергій
 Мусійович, 1914 р.н.
 Даніленко Улита Федорівна,
 1898 р.н.
 Даніленко Федір, за 70 р.
 Кацімон
 Килба Артем
 Килба Єфрем Іванович,

1859 р.н.
 Килба Марія Андріївна,
 1932 р.н.
 Килба Настя, за 70 р.
 Килба Онисій Ілларіонович,
 1912 р.н.
 Килба Федора
 Кисіленко Антон
 Кисіленко Наталка
 Кисіленко Пріська
 Кононець Ольга Григорівна
 Кононець Павло Петрович
 Кравченко Софія, 40 р.
 Лук'янець Михайло
 Кирилович, 1925 р.н.
 Лук'янець Петро Кирилович,
 1921 р.н.
 Лук'янець Юлія,
 за 50 р.
 Малин Андрій Сизонтович,
 1914 р.н.
 Малин Сизонт Семенович,
 50 р.
 Малиш (жінка)
 Малиш Ольга Яронівна, дитя
 Малиш Петро Яронович, дитя
 Малиш Ярон
 Мальована Олександра, 30 р.
 Мальована Ганна
 Мальована Степанида
 Федорівна, за 60 р.
 Мальована Харитина
 Мальована Христя Зосимівна,
 1910 р.н.
 Мальований Василь
 Наумович, 1915 р.н.
 Мальований Дементій
 Мальований Кіндрат
 Антонович, 1912 р.н.
 Мальований Семен
 Антонович, 1911 р.н.
 Мальований Трифон, 60 р.
 Мельниченко Василь
 Миколайович, дитя
 Мельниченко Микола, 35 р.
 Михайлюк Василь
 Степанович, 1918 р.н.
 Михайлюк Марина Климівна,
 60 р.
 Надточій Каленик
 Надточій Микита, за 35 р.
 Надточій Наталія Миколаївна,
 1927 р.н.
 Надточій Петро Микитович,
 1925 р.н.
 Надточій Степан, за 50 р.
 Назаренко
 Назаренко Ганна, 20 р.
 Назаренко Дмитро

Федотович, дитя
 Назаренко Кирило
 Назаренко Кузьма
 Назаренко Марта, за 50 р.
 Назаренко Меланка
 Назаренко Петро Федотович,
 дитя
 Назаренко Савватій, за 60 р.
 Назаренко Сизон, 18 р.
 Никоненко Володимир,
 за 60 р.
 Никоненко Ілля Корнійович,
 30 р.
 Никоненко Корній, за 50 р.
 Никоненко Юрко
 Никоненко Ярина, за 60 р.
 Однокрила Ликера
 Мартинівна, 1920 р.н.
 Однокрилий Петро Адамович,
 1924 р.н.
 Оджерог Панас
 Остапенко Варнава, за 70 р.
 Остапенко Марія, за 70 р.
 Остапенко Марта, за 40 р.
 Остапенко Харитон, 40 р.
 Петренко Василь
 Петренко Єлізавета,
 1905 р.н.
 Петренко Катерина
 Петренко Максим
 Петренко Малійон Антонович,
 за 70 р.
 Петренко Мусій Антонович
 Петренко Оксана Мусіївна
 Петренко Оляна, за 30 р.
 Пітуленко Андрій Германович
 Пітуленко Семен Германович
 Пітух Петро Лук'янович
 Пітух Василь Лук'янович,
 1920 р.н.
 Пітух Наталка
 Пітух, за 60 р.
 Пітушенко Олександр,
 за 50 р.
 Пітушенко Пуфера, за 50 р.
 Плахотнік Петро Миронович,
 1931 р.н.
 Половинчак Артамон, за 40 р.
 Половинчак Дем'ян
 Потах Малійон, за 60 р.
 Потах Уляна, 60 р.
 Самойленко Марія Наумівна
 Самойленко Наум, за 60 р.
 Самойленко Феня
 Сич Данило
 Сич Кирило Володимирович
 Сич Танась, за 50 р.
 Сьомак, дитя
 Сьомак Іван, за 30 р.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Ткаченко Іван Трифонович,
16 р.
Ткаченко Марта
Ткаченко Олександр
Нестерович
Ткаченко Прохор
Ткаченко Семен Трифонович,
17 р.
Ткаченко Трифон
Троценко Ахтимон
Троценко Володимир, 45 р.
Троценко Пилип
Ахтимонович, 1925 р.н.
Троценко Стах Іванович
Федорченко Андрій, 18 р.
Федорченко Григорій
Федорченко Домаха
Федорченко Іван

Федорченко Ірина
Федорченко Матвій
Федорченко Параска
Федорченко Петро, 16 р.
Федорченко Пуфер
Федорченко Семен
Федорченко Сергій, за 50 р.
Федорченко Степан
Федорченко Терешко
Федорченко Устя
Федорченко Яків, за 40 р.
Шамотта Ганна, за 60 р.
Шамотта Кузьма, за 20 р.
Шамотта Мусій, за 20 р.
Шамотта Настя, 20 р.
Шамотта Устя, за 20 р.
Шамотта Федора, 2 р.
Швед Іван Давидович, 30 р.

Швед Наталка Нечипорівна
Швед Овсій
Швед Ольга Іванівна, 1932
р.н.
Швед Юхим
Щур Володимир Дем'янович,
дитя
Щур Марта, за 30 р.
Щур Онисія Дем'янович, дитя
Ярмоленко Антон Трохимович
Ярмоленко Дмитро
Кіндратович, 6 р.
Ярмоленко Кіндрат, 40 р.
Ярмоленко Лідія
Ярмоленко Приська, 6 р.
Ярмоленко Семен
Трохимович
Ярмоленко Трохим Гнатович

с. Коржівка

На початку 30-х років у Коржівці була сільська рада. Архівних даних про кількість дворів та чисельність жителів населеного пункту села Коржівка в 1932-1933 роках не збереглося.

Згідно клірових відомостей у Коржівці проживало 800 жителів.

Колгосп утворений у 1929 році. Прізвищ і кількості розкуркулених жителів старожили села не пам'ятають.

До наших днів не дійшло ніяких документів періоду колективізації та великого голоду в с. Коржівка, тому єдиним джерелом інформації про страхотливий злочин правлячої комуністичної партії та радянської влади є свідчення очевидців. Саме з їхніх свідчень встановлено, що у селі під час Голодомору померло 100 жителів.

В 2003 році на кладовищі на місці поховання жертв Голодомору встановлено металевий хрест.

Мартиролог жителів села Коржівка – жертв Голодомору 1932-33 років укладено за свідченнями очевидців Шевченко Д.Г., 1921 р.н. та ін., записаними в 2006 р. завідуючою клубом Коваленко О.М.

Костенко Тихін Левкович
Косяк Катерина Тодорівна та
двоє дітей
Кревська Марія Іванівна
(дружина) та двоє дітей
Мізерна Лекуга Левківна
Мізерна Фросина Тихонівна
(дочка)
Мізерний Андрій Тихонович
(син)
Мізерний Іван Тихонович
(син)

Мороз Галина Дем'янівна
Мороз Дем'ян Денисович
Мороз Олена
Мороз Параска Федорівна
(дружина)
Мороз Роман
Мороз Марія Дем'янівна
(дочка)
Петрашенко Андрій
Маркович (син)
Петрашенко Йосип
Петрашенко Катерина

Петрашенко Марфа
Йосипівна (дочка)
Петрашенко Роман
Петрашенко Тетяна одорівна
(дружина)
Тодорівна Гаврило
Тодосьович
Тодорівна Сергій Матвійович
Тодорівна Галина Сергіївна
(дочка)

с. Красне

На початку 30-х років існувала Краснянська сільська рада Узинського району. Архівні дані про кількість дворів та чисельність жителів до і після Голодомору відсутні. Колгосп утворився в 1930 році. На «чорну дошку» не заносився. Про кількість розкуркулених та їхніх прізвищ ніхто не пам'ятає.

За свідченнями очевидців, кількість померлих від голоду становить 200 чоловік. На кладовищі в 1997 році встановлено пам'ятний знак «Жертвам Голодомору».

Мартиролог жителів села Коржівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Рубан М.П., 1923 р.н.; Ермоленко А.К., 1920 р.н., та ін., записаними в 2006 р. завідуючою клубом, бібліотекарем Затворною Н.Ф.

Жабський Тимофій
Захарко Опанас
Ковтюх Антон
Козаченко Єремон
Кравченко Ліда
Кравченко Лука
Кравченко Марія
Кравченко Яремон
Кухаренко Профир

Литвин Василь
Литвин Олена
Миколаєць Кіндрат
Миколаєць Олекса
Мотрич Тиміш
Мохняк Васька
Мусієць Кирило
Мусієць Палажка Якимівна
Прокопець Євтух

Прокопець Микита
Слободяник Микита
Слободяник Опанас
Слободяник Хівра
Токаренко Ігнат
Цапенко Марія
Цапенко Павло
Цапенко Ходоська
Яровий Олекса

с. Людвинівка

На початку 30-х років у Людвинівці діяла сільська рада, село відносилося до Узинського району.

В 1930 році була створена сільськогосподарська артіль ім. Сталіна. 6 сімей розкуркулили, серед них П.А. Мележика і всю його велику багатодітну сім'ю.

Архівні дані періоду Голодомору відсутні, але за свідченнями старожили в Людвинівці до 1932 року було 313 дворів і проживало 998 жителів, а після Голодомору залишився 201 двір та 548 жителів, тобто від голоду померло 450 чоловік. Встановлено ж лише 11 прізвищ. Жертви Голодомору поховані на сільському кладовищі, де в 1999 році встановлено дубовий хрест.

Мартиролог жителів с. Людвинівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Кулик Є.М., 1922 р.н.; Сушко М.О., 1927 р.н.; Гливацької Н.А., 1926 р.н.; Довбик Н.В., 1929 р.н.; Креницької Г.Ф., 1925 р.; Кулик В.Ф., 1919 р.н., та ін., записаними в 2007 р. директором Будинку культури Назаренко Н.В.

Грибельник Віктор
Миколайович, 1932 р.н.
Грибельник Степан
Миколайович, 1928 р.н.
Карась Олексій Федорович,
1902 р.н.
Комлик Іван Терентійович,
1894 р.н.

Комлик Матвій Терентійович,
1898 р.н.
Комлик Микола Терентійович,
1896 р.н.
Кулик Єлизавета Прохорівна,
1901 р.н.
Прокопець Сергій Охрімович,
1900 р.н.

Сухомлин Микола Антонович,
1924 р.н.
Сухомлин Оксентій
Степанович, 1986 р.н.
Хуторна Євдокія Василівна,
1910 р.н.

с. Мазепинці

На початку 30-х років у селі була сільська рада, Мазепинці належали до Великополовецького району.

Архівні дані про кількість та чисельність населеного пункту 1932-1933 років відсутні. За свідченнями Б.М.Демківського та інших очевидців трагедії в роки Голодомору в Мазепинцях померло 424 жителі. Встановлено прізвища 42 померлих родин і окремих жителів.

На сільському кладовищі в 2002 році встановлено пам'ятний знак з мозаїчної кришки та хрест з написом «Жертвам Голодомору 1932-1933 рр. від односельчан села Мазепинці».

Мартиролог жителів с. Мазепинці – жертв Голодомору 1932-33 років укладено за свідченнями очевидця Демківського Б.М., 1920 р.н., та з архіву бібліотеки села Мазепинці, підготовлених у 2008 р. бібліотекарем Коваленко В.В.

Адаменко Захар 3 чол. сім'ї
Адаменко Степан 5 чол.
Адаменко Василь 3 чол.
Бабурі 2 сім'ї 11 чол.
Бондар Тарас і 2 чол.
Бондар Тарас 4 чол.
Бугай Михайло і 2 чол.
Домовик Павло і 5 чол.
Зайці 3 чол.
Ковальчук Василь і 7 чол.

Криворот Іван і 5 чол.
Криворот Кіндрат і 7 чол.
Криворот Марійка і 1 чол.
Криворот Олександр 4 чол.
Криворот Ганна і 6 чол.
Криворот Іван і 5 чол. сім'ї
Криворот Йосип і 1 чол.
Криворот Килина і 4 чол.
Купочка Андрій і 5 чол.
Куриленко Арсен і 2 чол.

Макаренко Мефодій і 1 чол.
Миколенко Химка і 1 чол.
Морська Явдоха 5 чол.
Морський Іван 7 чол.
Морський Петро і 2 чол.
Морський Петро, його з'їли
Морський Платон і 3 чол.
Морський Петро і 5 чол.
Морський Танасій і 3 чол.
Оверчук Віра і 6 чол.

Одлига Харитина і 1 чол.
Рева Оксана і Йосип
Сібіряки 6 чол.
Скорба Іван і 6 чол.

Соболь Іван і 6 чол.
Устименко Павло і 5 чол. сім'ї
Устименко Хима і 5 чол. сім'ї
Устименко Яків і 4 чол. сім'ї

Чабан Дмитро і 5 чол.
Черпак Андрій і 5 чол.
Черпак Іван і 5 чол.
Ярошенко і 1 чол.

с. Макіївка

Село засноване наприкінці XV – на початку XVI ст. Як свідчать народні перекази, його назва пішла від того, що на цих землях добре родив мак, а тому місцеві жителі багато сіяли його не лише для власного вжитку, але й на продаж.

На початку 30-х років село відносилось до Узинського району. З клірових відомостей (історичний нарис В. Перерви «Парафія Покрови Богородиці у 19 столітті» (с.Макіївка, Затиша, Йосипівка, Красне, Павлівка і Степанівка)) встановлено, що до Голодомору в селі проживало біля 5000 жителів.

В 1929 році було утворено три колгоспи: «Шляхом Леніна», ім. Щеченка та ім. Сталіна. У 1932 році колгоспи з'єднали і назвали «Ленінським шляхом».

За розповідями очевидців Голодомору – старожилів села протягом 1932-1933 років померло приблизно 560 чоловік, з них 310 дітей. Окремої могили поховань жертв голодомору немає. Поховання проходило в центрі села і має назву «Кладовище на Гордіївці». Пам'ятний знак-хрест встановлено в 1994 році за рішенням виконкому сільської ради.

Мартиролог жителів села Макіївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Урбанської Є.І., 1919 р.н.; Кашпіровського В.М., 1921 р.н., та ін., записаними в 2007 р. зав. бібліотекою Гурою Н.П.

«Бабариха» по-вуличному, її діти
«Блачик»
«Блачик»
«Блачик»
«Блачик», по-вуличному
«Вагани», по-вуличному
«Грицько»
«Грицько»
«Забужиха»
«Забужиха»
«Забужиха»
«Забужиха»
«Зухалка», 4 дітей
«Івасик», 3 його дітей
«Лукія»
«Лукія»
«Лукія»
«Магани»
«Магани»
«Магани»
«Мирьоха», 5 дітей
«Мисюр», по-вуличному
«Наталина», по-вуличному
«Наталина», по-вуличному
«Нібиха», 5 її дітей
«Плаізовка»
«Хвайда» (по-вуличному)
«Хвайда», його дочка
«Хвайда», його дружина
«Хотінка»

«Хринька», 4 чоловік сім'ї
Аврам і 4 його дітей
Баришпіль Горпина
Григорівна
Баришпіль Василь
Кирилович
Баришпіль Кирило Якович
Баришпіль Марфіна
Григорівна
Баришпіль Оксана Кирилівна
Баришпіль Параска
Григорівна
Баришпіль Якилина
Григорівна
Близнюк
Близнюк
Близнюк
Близнюк
Близнюк Марія Дмитрівна
Близнюк Оляна Дмитрівна
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма
Бучма

Бучма
Бучма
Бучма Галя
Бучма Макар
Бучма Маня
Бучма Сергій
Бучма Устим
Бучма Федот
Бучма Юхим
Василенко Іван
Василенко Катя
Василенко Михайло
Василенко Параска
Василенко Петя
Величко Андрій Федорович
Величко Галя
Величко Катя
Величко Лісовета
Трохимівна
Величко Марія
Величко Михайло
Федорович
Величко Сосана Пилипівна
Величко Федір Кузьмович
Величко Яків Прокопович
Величко Яків Федорович
Верба
Верба
Верба
Верба
Верба
Верба

Верба
 Височин Василь
 Височин Василь Миколайович
 Височин Катерина
 Миколаївна
 Височин Микола Минович
 Височин Сергій Миколайович
 Височин Текля Миколаївна
 Височин Христя
 Митрофанівна
 Гаган
 Гаган Варка
 Гаган Галина
 Гаган Галя Євтухівна
 Гаган Горпина
 Гаган Гриша
 Гаган Дмитро Григорович
 Гаган Іван Євтухович
 Гаган Катерина
 Гаган Лукера Ничипорівна
 Гаган Марія
 Гаган Мелашка
 Гаган Микола Григорович
 Гаган Микола Миколайович
 Гаган Надія
 Гаган Олександр Іванович
 Гаган Петро
 Миколайович
 Гаган Пилип Іванович
 Гаган Прокіп Іванович
 Гаган Тетяна
 Гаган Федір
 Горбатиha Галя
 Гордієць
 Гордієць
 Гордієць
 Гордієць
 Гордієць
 Гордієць
 Гордієць Григор
 Горобець
 Горобець
 Горобець
 Горобець Данило
 Горова Вівдя Петрівна
 Гриценко
 Гриценко
 Гриценко Микола Іванович
 Гриценко Оляна Борисівна
 Гриценко Панас Борисович
 Гриценко Параска
 Миколаївна
 Гриценко Тетяна Іванівна
 Гриценко Федора Борисівна
 Гриценко Яким
 Гура
 Гура
 Гура

Гура
 Гура
 Гура
 Гура
 Гура (Рубан)
 Гура Василь
 Гура Марія Федорівна і 5
 чоловік сім'ї
 Гура Марко
 Гура Михайло Юхимович і 4
 чоловік сім'ї
 Гура Олекса
 Гура Павло
 Гура і 15 дітей
 Гури Гапки 7 дітей
 Гури Михайла 6 дітей
 Дід Устим
 Дідик
 Дідик
 Дідик
 Дідик і 6 чоловік сім'ї
 Дідик Варка Михайлівна
 Дідик Василь Остапович
 Дідик Герасим
 Оксентійович
 Дідик Іван Остапович
 Дідик Михайло
 Дідик Михайло Борисович
 Дідик Мотря Михайлівна
 Дідик Наталка Михайлівна
 Дідик Оксана Остапівна
 Дідик Оксентій
 Дідик Олекса і 5 чоловік сім'ї
 Дідик Остап Євдокимович
 Дідик Панас Михайлович
 Дідик Петро Михайлович
 Дідик Петро Михайлович
 Дідик Софія і 5 чоловік сім'ї
 Дідик, 4 чоловік сім'ї
 Івахненко Гапка Григорівна
 Івахненко Катерина
 Данилівна
 Івахненко Марія Сидорівна
 Івахненко Надія Данилівна
 Івахненко Тетяна Данилівна
 Калюжна
 Калюжна
 Калюжна
 Калюжна
 Кашпіровська Параска
 Кашпіровська Ярина
 Кашпіровський
 Кашпіровський
 Кашпіровський, сім'я з 11
 чоловік
 Кирищук
 Кирищук
 Кирищук Вівдя Григорівна

Кислицька Катерина
 Кислицька Марія
 Кислицька Параска
 Кислицький
 Кислицький Антін
 Кислицький Григор
 Кислицький Петро
 Ковтюх Іван Маркович
 Ковтюх Василина Іванівна
 Ковтюх Марія Іванівна
 Ковтюх Мина Іванович
 Ковтюх Пелагея
 Ковтюх Прохор Іванович
 Козолій
 Козолій
 Козолій
 Козолій
 Козолій
 Колісник Горпина Іванівна
 Колісник Наталка Іванівна
 Колісник Сергій Іванович
 Колісник Сергій Іванович
 Колодник
 Колодник
 Колодник
 Колодник
 Колодник
 Колодник
 Котенко
 Котенко
 Котенко
 Котенко
 Котенко
 Краснюк Василь
 Андрійович
 Кутовий (без імені)
 Кутовий (без імені)
 Кутовий (без імені)
 Кутовий Василь
 Кутовий Галя
 Кутовий Лаврін
 Куценко Настя Якимівна
 Куценко Варка Якимівна
 Куценко Ольга Якимівна
 Куценко Яким
 Левківна і 6 чоловік сім'ї
 Масюта Григорій Петрович
 Миколаєць
 Миколаєць
 Миколаєць Катерина
 Пилипівна
 Миколаєць Олекса Гнатович
 Миколаєць Параска Гнатівна
 Миколаєць Яків
 Никон
 Никон
 Никон
 Никон Надія
 Обідовська Галя

Обідовський Василь
 Дмитрович
 Обідовський Микола
 Обідовський Олекса Якович
 Патяка
 Патяка
 Патяка
 Патяка
 Патяка Григорій
 Іванович
 Патяка Марія Іванівна
 Патяка Михайло
 Патяка Степан Іванович
 Погоріла Варка
 Погоріла Варка Фоківна
 Погоріла Галя Фоківна
 Погоріла Ганна Костівна
 Погоріла Марійка
 Погоріла Олена
 Погоріла Параска
 Погоріла Федора
 Погоріла Фока Іванович
 Погоріла Харитина
 Погоріла Ярина
 Погорілий Іван
 Погорілий Кость
 Погорілий Марко
 Митрофанович
 Погорілий Митрофан
 Погорілий Михайло
 Фокович
 Погорілий Мусій Костьович
 Погорілий Роман
 Погорілий Терешко
 Пофатна Варвара Григорівна
 Пофатний Афон Григорович
 Приходько
 Приходько Ананій Іванович
 Приходько Василь
 Ананійович
 Приходько Вася
 Приходько Катя
 Приходько Кость
 Приходько Марія Яківна
 Приходько Надія Ананіївна
 Приходько Олександра
 Ананіївна
 Приходько Петро Ананійович
 Приходько Яків Якович
 Прокопець
 Прокопець
 Прокопець
 Прокопець
 Прокопець Максим
 Пухач
 Пухач
 Пухач Василь
 Пухач Ганна

Река Андрій Ходосьович
 Река Вівдя Онопріївна
 Река Горпина Трохимівна
 Река Дмитро Ходосьович
 Река Іван Трохимович
 Река Микита Ходосьович
 Река Михайло
 Трохимович
 Река Настя Трохимівна
 Река Павло Ходосьович
 Река Петро Трохимович
 Река Трохим Йосипович
 Рубан Демко
 Рубан Микола
 Савелюк Василь
 Савелюк Вівдя
 Савелюк Галя
 Савелюк Горпина
 Савелюк Гриша
 Савелюк Іван
 Савелюк Михайло
 Савелюк Настя
 Савелюк Наталка
 Савелюк Петро
 Савелюк Трохим
 Свидан Ганна
 Свидан Григорій Максимович
 Свидан Марія
 Свидан Настя
 Свидан Опанас
 Свидан Петро
 Свидан Сергій Лукович
 Секлета, її сім'я
 Стас
 Стас
 Стас
 Стас Іван
 Стас Марійка
 Стас Марфина
 Степка, 2 чоловіки
 Текля
 Топчій
 Топчій
 Топчій
 Топчій Архип Григорович
 Топчій Григор
 Михайлович
 Топчій Микола Григорович
 Топчій Михайло Петрович
 Топчій Остап Григорович
 Топчій Палажка
 Прокопівна
 Трохим, її чоловік
 Федоренко Федір
 Архипович
 Хоменка Івана дружина
 Хоменко Варка
 Хоменко Галя

Хоменко Євген
 Хоменко Іван
 Хоменко Одарка
 Хоменко Олена
 Хоменко Параска
 Хоменко Тетяна
 Хоменко, її дитина
 Хоменко, її дитина
 Хоменко, її дитина
 Хоменко, його дитина
 Хоменко, його дитина
 Цимбалиста Варка
 Цимбалиста Надя
 Цимбалистий
 Цимбалистий
 Цимбалистий Антін
 Цимбалистий Дем'ян
 Цимбалистий Іван
 Цимбалистий Микита
 Данилович
 Цимбалистий Олекса
 Цимбалистий, його діти
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко Аврам Якович
 Шевченко Данило
 Шевченко Микита
 Аврамович
 Шевченко Михайло
 Шевченко Панас
 Шевченко, його дочка
 Шевченко, його син
 Юрченко Варка Матвіївна
 Юрченко Галя Матвіївна
 Юрченко Катерина
 Матвіївна
 Юрченко Матвій Гордійович
 Юрченко Микола
 Матвійович
 Якименко
 Якименко Ганна Іванівна
 Якименко Іван Іванович
 Якименко Іван Микитович
 Якименко Іван Ничипорович
 Якименко Марія Іванівна
 Якименко Ониська
 Якименко Хівря Степанівна

с. Мала Антонівка (давні назви – Райментарщина, Антонівка)

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Одне з найстаріших сіл району, яке згадується в документах періоду визвольної війни українського народу проти польського поневолення під проводом Б. Хмельницького, Коліївщини.

В роки громадянської війни на початку 1920 року доведене до відчаю грабунками і репресіями з боку присланих для викачування з України хліба частин окремої Московської бригади ВОХР і, зокрема, її 6-го Московського полку, населення с. Антонівка взялося за зброю. Характерно, що очолив повстання місцевий ревком на чолі з його головою. Крім Антонівки, повстання охопило села Блощинці, Чепеліївку, Острійки.

Проти слабо озброєних селян було кинуте добірні війська регулярної Червоної Армії, повстання захлинулося в крові наших земляків. Після придушення опору карателі з червоними зірками на кашкетах взяли 42-х заручників з мирного населення. Подальша доля бранців невідома.

В 30-х роках село входило в Узинський район.

Архівні дані про чисельність населення до Голодомору відсутні. З клірових відомостей (історичний нарис В. Перерви: «Хрестовоздвиженська парафія у ХІХ ст. Села Мала Антонівка») можна допускати, що в селі до 1932 року проживало майже 3000 жителів. Кожен десятий з них помер в роки Голодомору.

На сільському кладовищі встановлений у 1994 році пам'ятний знак – хрест «Жертвам Голодомору 1932-1933 рр.», який зробив майстер Скоробагатько Микола Пилипович.

Мартиролог жителів села Мала Антонівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців трагедії Демінського В.М., 1919 р.н.; Загнибороди Г.С., 1923 р.н.; Олексієнко Н.Т., 1925 р.н., та ін., записаними в 1927 р. директором Будинку культури Петренко Т.А.

Гайдученко Ганна

Губенко Петро

Дзекан Петро

Дзекан Назар

Дзекан Павло

Дзекан Мотря

Дзекан Андрій

Довгань Андрій (4 дітей)

Довгань Люба

Дзекан Лукія (2 дітей)

Демінський Микола

Демінська Галина

Демінська Віра

Демчик Санько

Замула Пилип

Замула Антон

Загниборода Володимир

Захарченко Ганна (3 дітей)

Замула Хмина (3 дітей)

Звичайний Петро

Замула Пилип

Криволап Павло

Коберник Олександр

Мартиненко Настя

Мартиненко Юхим

Мартиненко Горпина

Мельник Петро

Менжинський Олександр

Науменко Ганна

Науменко Дмитро

Потух Олексій

Пустовойт Ганна

Похилько Явдоха

Пилипчук Костя

Пархоменко Данько

Пархоменко Улита

Пустовойт Марія

Пархоменко Петро

Пустовойт Василь

Пархоменко Олександр

Рог Наташа

Савченко Омелько

Томасевич Терешко

Томасевич Лукаш

Чередниченко Максим

Чередниченко Василь

Чередниченко Григорій

Чередниченко Тимофій

Чередниченко Арсеній

Чередниченко Дмитро

Чередниченко Катерина

Чередниченко Аврам

Чижевський Ігнат

Чижевський Стас

Чохленко Костя

Шпичка Іван

Шапецький Леонід (3 дітей)

Ширський Степан

Ширська Ганна

Шурника Наталка

Ястреба Семен

Звичайна Євдокія

і 15 дітей

с. Мала Вільшанка

Мала Вільшанка періоду радянської доби відзначилась тим, що тут у 1923 році виникла одна з перших на Білоцерківщині сільськогосподарська комуна. Колгосп утворився в 1929 році. За свідченнями очевидців у селі розкуркулено 6 сімей, в т.ч. Олійник Уляна, Оверченко Федір, Іващенко Макар. Але їх було набагато більше. Денисюк І.М. за спротив при розкуркулюванні був засланий в Сибір.

В 1932 році в селі проживало приблизно 2700 чоловік.

с. Мала Вільшанка, 1931 р. Колгоспники-активісти. Через рік за велінням партії і "робітничо-селянської" влади вони підуть витрушувати у односельців все до зернини.

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Виконавці політики голодомору: Білецький Павло – активіст-комсомолець; Ковальчук Євтух – голова сільської ради; Гергель І.О., Данилюк І.О., Черненко Степан, Найда Мусій.

За різними свідченнями очевидців цифра втрат під час Голодомору в селі сягає від 314 до 770 чоловік. Встановлено прізвища 269 родин і окремих жителів, замучених голодом.

В 1998 році рішенням виконкому сільської ради на цвинтарі на місці поховань замордованих голодом поставлено металевий хрест з написом: “Жертвам Голодомору 1932-1933 рр.”

Мартиролог жителів села Мала Вільшанка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Бабенко А.Н., 1922 р.н.; Драбинко Г.Г, 1925 р.н., та ін., записаними в 2007 р. директором Будинку культури Мацупою Л.І.

Бабенко Андрій
Бабенко Василь
Бабенко Григор
Євтухович, його дружина і двоє дітей
Бабенко Григор Микитович
Бабенко Іван
Бабенко Йосип Конович
Бабенко Карпо
Бабенко Кирило
Бабенко Людмила
Бабенко Михайло Конович
Бабенко Олас Антонович
Бабенко Охрім
Бабенко Петро Григорович і його дружина
Бабенко Хівра
Бабенко Явдох
Балас Олена Іванівна
Балас Ольга і її семеро дітей
Балас Уляна
Білецький Андрій Нестерович
Білецький Макар Нестерович
Білецький Семен Левкович
Бондаренко Вакула
Бондаренко Василь
Бондаренко Гапка Яківна та троє дітей
Бондаренко Горпина
Бондаренко Настя
Бондаренко Оксень
Бондаренко Олександр
Бондаренко Олександр
Бондаренко Остап, його дружина і син
Бондаренко Павло
Бондаренко Панас, його дружина і двоє дітей
Бондаренко Семен
Бондаренко Семен і його дружина
Бондаренко Федір
Бондаренко Харитина
Борисенко Мотря
Борисенко Федір
Борисенко Яким
Боровик Ольга
Боровик Онисько
Боровик Палажка

Боровик Сергій
Боровик Христя
Бурлака Дмитро
Бутко Михтодь, його дружина і дитина
Бутко Роман
Бутко Текля
Возна Марина
Возна Федора
Возна Явдокія
Гайдаєнко Борис, його батьки
Гайдаєнко Іван
Гайдаєнко Іван і його дружина
Гайдаєнко Марія
Гайдаєнко Меланка і дочка Тетяна
Гайдаєнко Олександр
Гайдаєнко Петро
Гайдаєнко Степан
Гайдаєнко Степан
Гайдаєнко Харитина
Гапоненко Анастасія
Омельківна
Гапоненко Володимир
Омельянович
Гапоненко Ганна
Гапоненко Гапка Омельківна
Гапоненко Герасим Минович
Гапоненко Гнат
Гапоненко Степанида
Гапоненко Явдокія і двоє дітей
Герасименко Варвара
Герасименко Василь
Герасименко Ганна
Герасименко Катерина
Герасименко Кирило
Герасименко Марина
Герасименко Марина
Герасименко Михайло
Герасименко Петро
Герасименко Софія
Герасименко Степан
Герасименко Тетяна
Герасименко Химка
Голик Василь
Голик Софія
Грищенко Ганна Трохимівна
Грищенко Григор Маркович

Грищенко Олекса Юрійович
Грищенко Соломія
Грищенко Трохим
Омельянович
Грищенко Юхим Пилипович
Данилюк Іван Платонович
Девченко Іван і його дружина
Денисенко Василина
Омельківна
Денисенко Одарка
Денисенко Павло
Олексійович
Денисенко Петро Павлович
Денисенко Тиміш
Дмитрович
Денисюк Варка і троє дітей
Денисюк Гордій
Денисюк Дмитро
Миколайович і троє дітей, його дружина Олександра і її батьки
Денисюк Іван Прокопович
Денисюк Йосип
Денисюк Леонід
Денисюк Омелько
Денисюк Текля
Деркач Анастасія
Деркач Василь, його дружина і син
Деркач Ярина
Драбинко Бистіян
Антагенович
Драбинко Василь Тодосьович
Драбинко Володимир
Артемович
Драбинко Макар
Драбинко Микола
Бистіянович
Драбинко Мотря Тодосівна
Драбинко Ніна Тодосівна
Драбинко Олена Артемівна
Драбинко Павліна Остапівна
Драбинко Павло
Драбинко Родіон і його бабуся
Драбинко Федора
Дмитрівна
Драбинко Хівря

Жуківська Марина
 Заремба Настя
 Заремба Юзько
 Іващенко Володимир
 Іващенко Полікарп
 Іващенко Сергій
 Іващенко Христя
 Кадчик Іван
 Кадчик Марко
 Кадчик Наталія
 Карпенко Марія
 Качан Григор
 Максимович, його дружина і двоє дітей
 Качан Марина і її дитина
 Качан Михайло Васильович
 Качан Мотря
 Качан Настя
 Качан Олексій
 Качан Прокіп Михайлович
 Качан Степан і його дочка Настя
 Качан Яків Сидорович
 Ковальчук Ганна
 Ковальчук Федір
 Ковтун Андрон
 Ковтун Василь і його дружина
 Ковтун Микола
 Ковтун Палажка
 Ковтун Петро
 Ковтун Пріська
 Ковтун Семен
 Кручківський Григорій
 Кручківський Йосип
 Лаврушко Ганна Василівна
 Лаврушко Логвин
 Лаврушко Наталія Федорівна
 Лаврушко Павло
 Лаврушко Тетяна Федорівна
 Лаврушко Федір Калінович
 Лаврушко Христя
 Левченко Андрій
 Левченко Ганна
 Левченко Ганна Василівна
 Левченко Кузьма
 Левченко Мотря
 Левченко Роман
 Левченко Семен
 Левченко Хома, його дружина
 Луценко Андрій Матвійович
 Луценко Василь Семенович
 Луценко Марія Матвіївна
 Лябах Антон Олексійович
 Лябах Варка
 Лябах Іван Кузьмович

Лябах Мусій
 Лябах Павло Олександрович
 Лябах Фанашка і троє її дітей
 Мацупа Василь Якович
 Мацупа Гаврило Якович
 Мацупа Марта Яківна
 Назаруха Марія
 Назаруха Наум
 Назаруха Павло
 Назаруха Петро
 Назаруха Степан
 Назаруха Степан
 Назаруха Степан
 Назаруха Уляна
 Назаруха Федора
 Назаруха Ялосовета
 Найда Макар
 Оверченко Аврам Савович
 Оверченко Антон Федосійович
 Оверченко Ганна
 Оверченко Данило Левкович
 Оверченко Данило, його дружина і дитина
 Оверченко Іван
 Оверченко Іван
 Оверченко Ілько
 Оверченко Настя
 Оверченко Степан
 Оверченко Текля
 Костянтинівна
 Оверченко Тиміш і двоє дітей
 Оверченко Юхим
 Оверченко Явдоха Андріївна
 Олійник Дмитро
 Олійник Михайло Гнатович
 Олійник Секлета
 Олійник Степан Григорович
 Паценко Матвій
 Плигань Тихон
 Плигань Фросина
 Портянка Аврам і його дружина
 Портянка Ганна Омелянівна
 Портянка Захарко і два його сини
 Портянка Марія
 Портянка Матвій
 Олександрович
 Портянка Микола
 Портянка Одарка Власівна
 Портянка Тиміш
 Портянка Христя
 Портянка Яким
 Проценко Степан і його дружина

Семененко Панас
 Семененко Яків
 Семенко Кузьма
 Семенко Павло, його дружина і дві дочки
 Совтус Андрій
 Совтус Василь
 Совтус Горпина
 Совтус Іван
 Совтус Хром, його дружина і троє дітей
 Совтус Ярина
 Тарасенко Олексій
 Тарасенко Семен
 Тарасенко Степан
 Тарасенко Устим
 Тарасенко Явдокія
 Фещенко Харитон
 Фурдецька Ярина і її дочка
 Фурдецький Дмитро
 Фурдецький Кіндрат
 Фурдецький Федір
 Фурдецький Яким
 Фурдецький Яким
 Черненко Василь
 Йосипович
 Черненко Дорош і його дружина
 Черненко Іван
 Черненко Максим
 Черненко Микола
 Черненко Олександра
 Черненко Павло
 Черненко Петро
 Черненко Федір
 Шевченко Василь
 Шевченко Іван Ничипорович
 Шевченко Килина
 Шевченко Літфан і його дружина
 Шевченко Микола
 Шевченко Мина, його дружина і двоє дітей
 Шевченко Михтей
 Федорович, його дружина і дитина
 Шевченко Мотря
 Шевченко Ничипор
 Шевченко Таїса Савівна
 Шевченко Тодось, його дружина і двоє дітей
 Шевченко Федора
 Штика Степан
 Штофич Ганна
 Штофич Григорій Трохимович

с. Мала Сквирка

Під час Голодомору Малосквирська сільська рада відносилась до Володарського району.

За свідченнями старожили в селі від голоду померло 303 жителі. Встановлені прізвища лише 9 осіб.

Мартиролог жителів с. Мала Сквирка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями щевидців Скороход В.Ф., 1920 р.н.; Титаренко А.П., 1920 р.н., та ін., записаними в 2006 р. директором Будинку культури с. Яблунівка Скороходом А.В.

Григоренко Семен Іванович,
1923 р.

Левіцький Степан
Михайлович, 1926 р.

Левіцький Тихон Михайлович,
1925 р.

Осипенко Пилип Трохимович,
1914 р.

Осипенко Трохим Григорович,
1982 р.

Скороход Феодосій Іванович,
1919 р.

Тимошенко Нікіфор Іванович,
1915 р.

Тимошенко Ольга Іванівна,
1920 р.

Тимошенко Павло Іванович,
1926 р.

с. Матюші

Засноване на початку XVIII ст. У різних джерелах назва села подається дещо по-різному – Матюше, Матюша, проте в одному вони не суперечать – у п'ятдесятих роках XVIII ст. село вже налічувало більше двохсот жителів.

В 1925 р. виникло товариство спільного обробітку землі, яке в 1929 р. у примусовому порядку було перетворене в колгосп ім. Ворошилова. Результатом цього стало нове закріпачення селян, зниження особистої зацікавленості в результатах праці, посилення репресій і голод 1932-33 років.

Архівні дані про кількість дворів та чисельність жителів населеного пункту села Матюші 1932-1933 років відсутні. З клірових відомостей (історичний нарис В.Перерви «Архангело-Михайлівська парафія села Матюшів») маємо дані: в селі до Голодомору проживало більше 5000 населення.

В 1930 році в селі утворилось два колгоспи. Розкуркулені люди були вислані до Сибіру. Кількість і прізвища не встановлені.

Кількість померлих в роки Голодомору становить 1600 чоловік.

В 1998 році на двох кладовищах відкрито пам'ятні знаки на місцях поховань жертв Голодомору.

Мартиролог жителів села Матюші – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Верещаки К.А., 1924 р.н.; Лугової Є.Т., 1919 р.н.; Незабітовської В.Ю., 1921 р.н., та ін., записаними в 2007 р. завідуючою бібліотекою Шутенко Л.В.

Артеменко Ганна

Артеменко Явдоха

Бабенко Антося

Бабенко Ефросинія Пилипівна

Бабенко Катерина Пилипівна

Бабенко Михась Михайлович

Бабенко Семен

Митрофанович

Брідня Катерина Охрімівна

Бровченко Микола Микитович

Бровченко Микола Юхимович

Бровченко Надія Микитівна

Бровченко Саня Юхимівна

Верещака Володимир

Павлович

Верещака Максим

Верещака Михайло

Віценко Ганна Сергійівна

Віценко Марія

Віценко Микола Сергійович

Віценко Михайло Сергійович

Віценко Пилип Степанович та

12 його дітей

Віценко Сергій

Гаєнко Йосип Петрович

Грушецька Вікторія

Вікентівна

Грушецька Людмила

Вікентівна

Дедько Микола

Дедько Михайло

Дедько Тетяна

Дудка Марина

Іщенко Григор

Іщенко Любов

Іщенко Любов Григорівна

Іщенко Марія Григорівна

Іщенко Михайло

Іщенко Михайло Григорович

Іщенко Ольга

Карпенко Григорій Архипович

Карпенко Марія

Карпенко Павло Федорович

Карпенко Петро

Карпенко Федір

Коваленко Лариса

Колосенко Ефросинія і 4-ро

його дітей

Мельник Іван Олексійович

Німерович Леонід Зіновійович

Німерович Микола

Зіновійович

Павліченко

Павліченко Григор Іванович

Полікар Іван

Полікар Марійка

Родко Павло Савелійович

Родко Савелій

Розуменко Марина Іванівна

Розуменко Софія

Олександрівна

Саєнко Дмитро Мусійович

Самусенко Якилина

Семененко Іван Михайлович

Семененко Михайло

Семененко Хома Михайлович

Семененко Петро Михайлович

Солопенко Іван Іванович

Солопенко Катерина Іванівна

Солопенко Павло

Студзінський Денис Павлович

Третяк Семен Андрійович

Харченко Захар Іванович

Харченко Яків Захарович

Хижняк Катерина

Хижняк Лука
Хижняк Лукія
Хижняк Явдокія
Хіврич Іван

Хіврич Микола
Хіврич Хрусина
Хмара Сара Кузьмівна
Ярошенко Василь

Володимирович
Ярошенко Іван
Володимирович

с. Межове

На початку 30-х років Межівська сільська рада входила до Володарського району. Колгосп утворився у 1930 році. Дані про особливості колективізації і кількість розкуркулених, про кількість дворів та чисельність жителів населеного пункту у 1932-1933 роках відсутні.

За роки Голодомору в Межовому померло 120 жителів. На кладовищі у 1996 році на місці поховань встановлений дерев'яний хрест «Жертвам Голодомору 1932-1933 рр.».

Мартиролог жителів села Межове – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Корбут Т.Г., 1922 р.н.; Литвин М.П., 1925 р.н., та ін., записаних в 2005 р. директором Будинку культури Луценко Н.І.

Буриний та троє дітей
Возний та четверо дітей
Горбань Ганна та троє дітей
Деркач та одна дитина
Замула Марія та одна дитина
Замула Олена та двоє дітей
Лученко

Його дружина
Макуценко(сім'я)
Мізерний Карпо та двоє дітей
Онопрієнко Олекса
Онопрієнко Олександр та троє дітей
Онопрієнко Олена Іванівна та

троє дітей
Петрашенко та двоє дітей
Прохоренко Ганна
Їх батьки
Розумей Оксана та троє дітей
Скороход та троє дітей

с. Однорог

В 30-х роках діяла Однорізька сільська рада.

Архівні дані про кількість дворів та чисельність жителів населеного пункту 1932-1933 років відсутні, але старожили засвідчили, що перед великим голодом у ньому проживало 550-600 жителів.

У 1932 році утворився колгосп «Нове життя», головою був обраний Ошийко С.Ф. Розкуркулено 10 сімей. Прізвища невідомі.

За свідченнями очевидців у селі Однорог в роки Голодомору померли 153 жителі. На кладовищі в 1998 році встановлено хрест.

Мартиролог жителів с. Однорог – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Однорог О.К., 1917 р.н.; Донченко Л.Д., 1923 р.н., та ін., записаними в 2006 р. завідуючою клубом Пащенко В.Я.

Бондаренко Іван Лукович
Бондаренко Петро Лукович
Бондаренко Сергій Лукович
Говорун Євтух
Говорун Іван Лазарович
Говорун Леонід Іванович
Донченко Адам Порфирівич
Донченко Андрій Степанович
Донченко Горпина
Донченко Марія Порфирівна
Донченко Порфирій Іванович
Донченко Сергій Степанович
Донченко Степан Йосипович
Донченко Христя Порфирівна
Загорська Марія Михайлівна
Однорог Анастасія Михайлівна
Однорог Галина Євтухівна
Однорог Гнат Нечипорович

Однорог Дмитро Євгенович
Однорог Зінаїда
Однорог Іван Федорович
Однорог Лисавета Макарівна
Однорог Лідія Михайлівна
Однорог Марія Охрімівна
Однорог Маряна
Однорог Микита
Однорог Михайло Аврамович
Однорог Мотря
Однорог Наталія Євгенівна
Однорог Ніна
Однорог Олена Григорівна
Однорог Павло Аврамович
Однорог Сергій Романович
Однорог Степан Тодосевич
Однорог Текля
Однорог Терешко Степанович
Однорог Тетяна

Однорог Тодось Макарович
Однорог Юмин Омелькович
Однорог Явдоха Мукіївна
Однорог Яків Михайлович
Плахотнік Михайло
Суходавченко Мина Романович
Суходавченко Оксана
Суходавченко Олекса
Суходавченко Олена
Суходавченко Явдоха Андріївна
Ткаченко Артем Явтухович
Ткаченко Настя
Ткаченко Стах
Шелест Микита Тарасович
Шелест Фросина

с. Озерна

Архівних даних про кількість дворів та чисельність жителів населеного пункту 1932-1933 років не збереглося. З клірових відомостей (історичний нарис В. Перерви «Храм Різдва Богородиці») встановлено, що в селі Озерна налічувалось до 6000 населення. Після Голодомору кількість населення невідома.

В селі Озерна було створено декілька колгоспів. Кількості розкуркулених та їхніх прізвищ свідки Голодомору не пам'ятають. За неточними даними, померло в селі більше 300 осіб. Встановлено прізвища померлих родин і окремих жителів села 168.

На кладовищі в селі Озерна встановлений в 2003 році хрест «Жертвам Голодомору».

Мартиролог жителів с. Озерна – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидця Гловацької Г.С., 1924 р.н, та ін., записаних в 2007 р. директором Будинку культури Луценко Н.І.

Антонюк Григорій Самсонович	Колбут Павло	Перегуда Олеся Артемівна
Антонюк Іван	Кревській О	Перегуда Андрій
Антонюк Микола	Клуківські мати і син	Перегуда Ганна
Антонюк Михайло	Лужицький Микита	Перлівська Мотрона
Антонюк Настя	Луценко Г.В.	Перлівська Ганна
Антонюк Панас	Луценко О.П.	Перлівська Килина
Антонюк Петро	Марченко і 3 чол. сім'ї	Перлівський Володимир
Бойченко та його дочка	Мацу па Данило	Перлівська Одарка
Блоцький Г.М.	Мацу па Килина	Перлівський Сергій
Богацька Антоніна	Мельник Ганна	Перлівський Миша
Богацький Юзеф	Мельник Ліна	Плигань Тетяна
Богач Лисовета	Мельник Антон	Поліщук Архип
Богач Сирафима	Мельник Євмен	Поліщук Ганна і 2 дітей
Богач Микола	Мельник Іван	Порицький і 2 дітей
Богач Ганна	Мельник Конон	Пустовіт Анастасія
Богач Марія	Мельник Олександра	Пустовіт Марина Матвіївна
Гарнік Григорій	Якимівна	Пустовіт Матвій
Гарнік Килина	Мельник Тетяна	Пустовіт Махтей
Григоренко Гнат	Мелянський Гнат	Пустовіт Лукія
Гріновецький Степан	Селянські мати та дитина	Пустовіт Юмет
Даровська Олена	Меляновський Радан	Растівський Олександр
Жураківський Василь	Меляновська Алафина	Растівський Іван
Жураківський Тиміш	Семенівна	Растівська
Його дружина	Меляновська Раїса	Растівська
Сім'я земляків	Меляновська Марина	Растівська
Іваніцький Євген	Меляновська Тетяна	Растівська
Іваніцька Катерина	Меляновська Антоніна	Растівська
Іванюк Степан	Меляновський Петро	Растівський Радон
Іщенко Яків	Меляновський Євгеній	Розулей Іван
Його дочка Олена	Мороз Василь	Садівський Павло
Кабула І.	Мороз Григорій	Садівський Сергій Гордійович
Карпенко Левко	Мороз Ганна	Савенко Олена і 3 дитини
Його дружина	Мороз Павло	Савенко Федір
Киришун Дем'ян	Мороз Кузьма	Сайченко Василь
Киришун Катерина	Мороз Федір і 5 чол. сім'ї	Сайченко Василь
Дем'янівна	Мороз Харитон та дружина	Сайченко Степан
Киришун Левко	Мошкарівська Варвара	Сайченко Іван Пилипович
Киришун Микола	Окіпний Дмитро	Сайченко Петро Сакович
Киришун Ніна	Окіпних сім'я (2 чол.)	Саражинських сім'я
Киришун Петро	Олійник Кузьма	Сайченко Ярина
Киришун Сак	Олійник Мусій Федорович	Свердня Пилип
Киришун Тетяна	Орловський Іван	Свердня Євдокія
Клецька Явдокія	Орловська Устина	Сідловські(сім'я 4 чол)
Кльоцьківський Петро	Панченко Максим Романович	Смолянський Кирило
Коваленко Матя	Папенко Оксана і 8 дітей	Смоляна Параска(3 дітей)
Коваленко Яків	Панченко Олександр	Смоляний Терентій
Когут Антон	Андрійович	Смоляний Григорій

Смоляний Сергій
Собченко Параска
Собченко Оксен
Собченко Охріп
Собченко Семен
Собченко Харитон
Собченко і 4 дітей
Стаховська Устина і 4 дітей
Тарнавська Олеся і 2 дітей
Ткаченко Іван
Ткаченко Кирило

Ткаченко Марія
Ткаченко Михайло і 4 дітей
Ткаченко
Хирівський Микола Петрович
Цимбал Олена
Цимбал Марина
Шевченко Ганна
Шевченко Федір
Сім'я Шеметів
Шмида К.Л.
Шовкопляс Іван

Шовкопляс Лавро
Шовкопляс Михайло
Шовкопляс Динило
Шовкопляс Віра
Шовкопляс Оксана Іванівна
Юрківська Оксана Іванівна
Юрківський Петро
Юрківська Настя
Юрківський Петро
Степанович

с. Олійникова Слобода

В 1922 р. в Олійниковій Слободі створене одне з перших на Білоцерківщині товариство по спільному обробітку землі «Спільна праця», яке в 1929 р. реорганізоване у колгосп. Організаторами були Філенко Р.Г., Вакуленко З.Я., Коломієць Яків, головою обрали Іщенка С.Б.

З клірових відомостей (історичний нарис В. Перерви «Хрестовоздвиженська парафія у 19 столітті» (село Мала Антонівка, Олійникова Слобода) встановлено, що до Голодомору в селі проживало 2500 жителів. Під час голоду померло 362 жителі, з них 53 дітей (дані взято із щоденника Вакуленка Миколи Івановича, якого нині немає в живих). Встановлено прізвища 162-х родин і окремих жителів. Є дві могили на сільських кладовищах, але пам'ятник (хрест) встановлено в 1996 році не на місцях поховань.

Мартиролог жителів с. Олійникова Слобода жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Войтенка П.М. (1915 р.н.), Щербака М.І. (1912 р.н.), Вакуленка М.І. (1916 р.н.), яких уже немає серед живих, та нині сущих Вакуленко М.З., 1924 р.н.; Олексієнко О.В., 1918 р.н., та ін., записаними в 2008 р. директором Будинку культури Кравченко Н.К.

Войтенко Марія Яківна
Войтенко Михайло Якович
Войтенко Макар Тодосьович
Войтенко Сашка Максимівна
Войтенко Тодось
Войтенко Дементій
Войтенко Олекса
Дементійович
Войтенко Сергій Вакулович
Войтенко Тимофан
Войтенко Оксана
Войтенко Михайло
Войтенко Петро
Войтенко Роман
Войтенко
Войтенко Текля
Войтенко Карпо
Войтенко
Войтенко
Войтенко
Войтенко
Войтенко
Войтенко
Войтенко Мотря
Войтенко Андрій
Войтенко Ярина
Войцехівська Ликера
Головатенко Марія Сергіївна
Головатенко Тимофій
Головатенко Василь
Тимофійович

Головатенко Михайло
Тимофійович
Головатенко
Головатенко
Головатенко Марія
Головатенко Ольга
Головатенко Саня
Головатенко Іван
Денисюк Ганна
Денисюк Гаврило
Денисюк Демян
Денисюк Ганна Хомівна
Денисюк Софія Дем'янівна
Денисюк Степан («Зайчик»)
Денисюк Степан («Громкий»)
Денисюк Михайло
Денисюк Сергій
Денисюк Віра
Денисюк Пилип
Денисюк Василь Федорович
Денисюк Лисева
Денисюк
Денисюк
Денисюк Яків Трохимович
Денисюк Гілена
Денисюк
Денисюк Михайло
Денисюк Надія
Донченко Ілько Васильович
Донченко Павло
Донченко Зінько
Журбенко Федір Харитонович

Журбенко Іван Федорович
Журбенко Харитон
Зубченко Оксана Ониськівна
Зубченко Марія Омельківна
Зубченко Іван Кузьмович
Зубченко Лисева Степанівна
Зубченко Катерина Іванівна
Зубченко Іван
Зубченко Віра
Зубченко Ганна
Зубченко Параска Іванівна
Іщенко Василь Климович
Іщенко Яків Охрімович
Іщенко Трофан
Коломієць Федан
Кузьменко Семен
Кузьменко Соломія
Кузьменко Ярина
Кузьменко
Лисенко Олександр
Свиридович
Лисенко Василь Гурович
Лисенко Микита Гурович
Марушко Тодось
Марушко Лукія
Марушко Степан Тодосович
Марушко Олександр
Тодосович
Марушко Наталка Тодосівна
Марушко Софія Тодосівна
Марушко Лукія Тодосівна
Музика Ганна

Олексієнко Єва Іванівна
 Олексієнко Віра Іванівна
 Олексієнко Карпо Якимович
 Олексієнко Горпина
 Олексієнко Роман
 Олексієнко
 Олексієнко Ольга
 Олексієнко Катерина
 Олексієнко Ганна
 Олексієнко Дуна
 Олексієнко Григорій
 Григорович
 Олексієнко Мокій
 Похилько
 Пустовойт
 Строкоус Михайло Іванович
 Строкоус Віра Іванівна
 Строкоус Павло
 Строкоус Петро
 Строкоус Надія
 Строкоус Левко Онупрійович
 Строкоус Михайло
 Онупрійович
 Строкоус Дмитро
 Володимирович
 Ткаченко Терешко

Ткаченко Іван Терешкович
 Ткаченко Михайло Іванович
 Ткаченко Іван Іванович
 Ткаченко Федор Іванович
 Ткаченко Петро Іванович
 Ткаченко Ганна Іванович
 Ткаченко Марія Іванівна
 Ткаченко Яков Іванівна
 Ткаченко Василь
 Тимофійович
 Ткаченко Микола Іванович
 Ткаченко Явдоха
 Ткаченко Григорій Іванович
 Ткаченко Лукія
 Володимирівна
 Ткаченко Ганна Овсіївна
 Ткаченко Дуня Григорівна
 Ткаченко Василь Григорович
 Ткаченко Микола Григорович
 Філенко Степан Денисович
 Філенко Ярина
 Філенко Іван
 Чорнобров Трохим
 Чорнобров Явдоха
 Чорнобров Настя
 Чорнобров Марія

Чорнобров Ольга
 Чорнобров Варка
 Чорнобров Зіна
 Чорнобров Тарас Іванович
 Чорнобров Килина
 Чорнобров Іван
 Чохленко Андрій
 Чохленко
 Чохленко
 Чохленко
 Щербак Микита Харламович
 Щербак Лукія Харламівна
 Щербак Клава Харламівна
 Щербак Володимир
 Харламович
 Щербак Мелашка Микитівна
 Щербак Сергій Гаврилович
 Щербак Ольга
 Щербак Іван Сергійович
 Щербак Роман Сергійович
 Щербак Варка Сергіївна
 Щербак Ганна Сергіївна
 Щербак Левко
 Щербак Яков Гнатович
 Щербак Василь
 Олександрович

с. Острійки

Засноване козаками в XVII ст.

В роки громадянської війни та іноземної інтервенції жителі села з однаковою впевненістю протистояли як білим, так і червоним, коли ті вдавалися до репресій щодо селянства. Перше підтверджує той факт, що в 1918 році острійчани відмовилися здати німецьким окупантам зброю і поставляти хліб, за що на село була накладена контрибуція в розмірі 15 тис. крб. і 800 пудів хліба. Друге підтверджує участь жителів Острійок у повстанні проти частин 6-го Московського полку Московської дивізії ВОХР, яке розпочалося у селі Антонівка на початку 1920-го року.

*с. Острійки в той час Рокитнянського району.
 Селяни-активісти охороняють зерносховище від своїх більш
 голодних, а то вже й помираючих від голоду односельців.*

В 30-х роках діяла Острійківська сільська рада Узинського району. Колгосп утворився у 1930 році. За даними свідчень очевидців, в селі Острійки до Голодомору проживало біля 2000 чоловік. Загинув від голоду кожен десятий. Встановлено прізвища 162-х померлих родин і окремих жителів.

На сільському кладовищі в 2007 році встановлено пам'ятний знак «Жертвам Голодомору 1932-1933 років».

Мартиролог жителів с. Острійки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Головач Л.Л., 1925 р.н.; Пелих М.К., 1919 р.н.; Сім'яненка І.Ф., 1912 р.н., та ін., записаними у 2007 р. завідуючою бібліотекою Андрущенко Л.М.

Атаманенко Василь
Бідношия Кирило
Бідношия Марта
Білінська Гапка
Білінський Федір
Бобраницька Марина
Бобраницька Федора
Бобраницький Олександр
Бобраницький Ясон
Вакуленко Віра
Вигівська Устя
Вигівська Федора
Вигівський Мусій
Вигівський Степан
Вигівський Юхим
Власенко Опанас
Гаврилюк Катерина
Гаврилюк Микола
Гаврилюк Павло
Гаврилюк Палажка
Гаврилюк Параска
Гаврилюк Степан
Гаврилюк Тихон
Греков Данько
Гудик Настя Григорівна
Гулевата Катерина
Гулеватий Микола
Гулюватий Михайло
Деркач Афанасій
Деркач Ганна
Деркач Микола
Деркач Мотря
Деркач Олена
Деркач Петро
Деркач Софія
Деркач Устя
Деркач Яким Михайлович
Дзюман Мотря
Дзюман Самійло
Заболотній Микола
Заболотній Олександр
Заболотня Анастасія

Загородній Федір
Загородня Ганна
Загородня Домаха
Загородня Марійка
Загородня Ольга
Іванущенко Іван
Іжевський Григор
Ільніцька Варка
Ільніцький Леонтій,
його дружина та
четверо дітей
Калініченко Василь
Калініченко Федот
Лященко Ольга та п'ятеро
дітей
Маковський Кирило
Маковський Марцин
Маковський Федір
Мати та двоє дітей
Маяковська Мар'яна
Маяковська Наталка
Маяковська Олена
Мотоліженко Михайло
Олініченко Талимон
Олініченко Талимонта два
сини
Паустовські та двоє дітей
Півторак Василь
Півторак Ганна
Півторак Іван
Півторак Марія
Півторак Сергій
Півторак Софія
Повшедна Варка
Повшедна Домаха та дві
дитини
Повшедна Мотря
Повшедна Настя
Повшедна Ольга
Повшедна Ярина
Повшедний Архип
Повшедний Іван

Повшедний Марко
Повшедний Петро
Повшедний Терешко
Повшедний Тодось
Повшедний Федір
Погребна Марійка
Погребна Федора
Погребний Кіндрат
Погребний Микола
Погребний Тимко
Погребний Юхим
Портянко Андрій
Портянко Данило
Портянко Саня
Портянко Софія
Похилько Тихон
Прищепа Андрій
Прищепа Пилип
Прищепа Явдоха
Пріщенко Ганна
Пріщенко Марія
Семенченко Івгина
Сенчук Поліна Петрівна
Сенчук Текля
Сім яненко Іван
Стеценко Ганна
Стеценко Мусій
Стеценко Явдоха
Стороженко Андрій
Стороженко Ганна
Стороженко Івгина
Стороженко Михайло
Стороженко Олександр
Стороженко Ольга
Стороженко Федора
Сулима Василь
Сулима Корній
Сулима Марина
Тарадай Килина та її дочка
Титаренко Лигор
Четверо дітей та їх тітка

с. Павлівка

В 1928 р. в селі, яке входило тоді в Узинський район, був створений колгосп ім. Петровського. Прошло розкуркулення, але ніяких документальних свідчень про це не збереглося.

За свідченнями очевидців під час Голодомору в Павлівці померло понад 100 жителів. На місці масових поховань в 1997 році нагорнута могила і поставлений дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів села Павлівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Юрченко Г.Д., 1921 р.н.; Малюк О.О., 1923 р.н., та ін., записаними в 2006 році завідуючою бібліотекою Марущак Т.О.

Василенко Іван
Василенко Микита
Василенко Опанас
Василенко Параска
Горова Уляна

Горовий Олекса
Дідик Федор
Заєць Гриша
Заєць Іван
Заєць Сашко

Малюк Варка Данилівна
Малюк Василь
Малюк Галина Данилівна
Малюк Данило
Малюк Максим Данилович

Никон Опанас
 Никон Параска
 Никон Ходоська
 Омельченко Мар'яна
 Омельченко Степан
 Рохман Петро
 Стеценко Іван
 Стеценко Федор
 Стеценко Ярина
 Торбенко Андрій
 Торбенко Анюта Іванівна
 Торбенко Віра Григорівна
 Торбенко Микола Григорович

Торбенко Наташа Григорівна
 Торбенко Тетяна Євдокимівна
 Федоренко Василина
 Артемівна
 Федоренко Ганна
 Федоренко Іван
 Хрущ
 Хрущ Іван
 Хрущ Михайло
 Хрущ Софія
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко

Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко
 Шевченко Андрій
 Шевченко Марфа
 Шевченко Тетяна
 Юрченко Василь
 Юрченко Марія Яківна
 Яцюра Роман
 Яцюра Сашко
 Яцюра Ярина

с. Пилипча

Нинішня назва села вперше згадується в письмових документах у 1740 р.

Колгосп утворився у 1930 році. Кількості розкуркулених та їхніх прізвищ навіть старожили села не пам'ятають.

З клірових відомостей (історичного нарису В. Перерви «Дмитрівська парафія у 19 ст. Село Пилипча») маємо дані, що в Пилипчі на початку 30-х років проживало біля 2000 селян.

Архівні свідчення про особливості колективізації та Голодомор відсутні. За свідченнями очевидців кількість померлих від голоду становить 152 жителі, хоча й самі зауважують, що ця цифра далеко не повна. На сільському кладовищі у 1997 році за рішенням виконкому сільської ради встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Пилипча – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Костенко Г.Я., 1924 р.н.; Чагарної М.С., 1920 р.н., та ін., записаними у 2007 р. директором Будинку культури Гайсин Т.П.

Знаком запитання помічені імена і прізвища, щодо яких є сумнів.

Бартківська Анастасія
 Бартківська Христя?
 Бартківський Василь?
 Бартківський Микола?
 Бартківський Яків?
 Грищенко Варвара
 Самсонівна
 Грищенко Василь Григорович
 Грищенко Василь Пилипович
 Грищенко Григор Самсонович
 Грищенко Іван Григорович
 Грищенко Павло Григорович
 Грищенко Пилип Самсонович
 Грищенко Секлета
 Самсонівна
 Демянівський?
 Демянівський?
 Дзюман Іван?
 Дзюман Микола?
 Дулина Тодось?
 Іващенко Варвара Павлівна
 Качан Сергій?
 Качан Устя?
 Ковальчук Наталія

Михайлівна
 Ковальчук Текля?
 Ковальчук Тимофій
 Тимофійович
 Костенко Василь Давидович?
 Костенко Іван Михайлович
 Костенко Микита Семенович
 Костенко Семен Давидович
 Кривенька Ганна Яківна
 Кривенька Марія?
 Кривенька Наталка?
 Кривенька Одарка?
 Кривенька Устя Андріївна
 Кривенький Андрій
 Васильович
 Кривенький Василь
 Андрійович
 Кривенький Володимир
 Васильович
 Кривенький Іван Якович
 Кривенький Іван?
 Кривенький Марко Якович
 Кривенький Петро
 Васильович

Кривенький Яків?
 Литвин ? (дочка)
 Литвин Андрій Іванович
 Литвин Андрій?
 Литвин Василь
 Литвин Гарван?
 Литвин Григорій?
 Литвин Іван Гарванович
 Литвин Іван?
 Литвин Микола?
 Литвин Наталка Свиридонівна
 Литвин Наталка?
 Литвин Ніна Гарванівна
 Литвин Пріська Михайлівна
 Литвин Свиридон?
 Литвин Степан Іванович
 Литвин Текля Свиридонівна
 Литвин Тодоська?
 Литвин Христя Свиридонівна
 Лігатор Арсен?
 Лігатор Лазар?
 Миколаєнко Василь?
 Миколаєнко Каністрат?
 Миколаєнко Никанор?

Миколаєнко Христя?
 Миколаєнко Ярина?
 Миколаєнко? (син)
 Назаренко Григор?
 Назаренко Іван Михайлович
 Назаренко Михайло?
 Назаренко Ніна Григорівна
 Назаренко Ніна Михайлівна
 Назаренко Омелько?
 Назаренко Павло?
 Назаренко Тетяна?
 Назаренко Тодоська?
 Назаренко Хома Григорович
 П'ятківський Михайло
 Пацюк Захар Олександрович
 Пацюк Іван Олександрович
 Пацюк Олександр?
 Пацюк Явдоха?
 Прасол Ганна?
 Прасол Іван Іванович
 Прасол Іван?
 Прасол Катерина?
 Прасол Лукаш?
 Прасол Мина?
 Прасол Наталка Іванівна
 Прасол Петро Іванович
 Прасол Степан Іванович
 Розуменко Давид Панасович
 Розуменко Панас
 Скороход Антін Корнійович
 Скороход Йосип?

Скороход Кинат?
 Скороход Корній?
 Скороход Онопрій Кинатович
 Скороход Пріська Корнійвна
 Скороход Тетяна Кинатівна
 Скороход?
 Стодольська Варвара
 Григорівна
 Стодольська Тодоська
 Григорівна
 Стодольський Григор?
 Студзінський Григор?
 Тищенко Петро Мусійович
 Тищенко Федір Мусійович
 Філоненко Ганна?
 Філоненко Грицько?
 Філоненко Корній?
 Філоненко Любов?
 Філоненко Микита Корнійович
 Філоненко Михтодь
 Корнійович
 Філоненко Федора?
 Хейленко Микола Охрімович
 Хейленко Ольга Охрімівна
 Хейленко Охрім?
 Хейленко Петро Охрімович
 Хейленко? (дружина)
 Ярмола Андрій Дем'янович
 Ярмола Андрій?
 Ярмола Варвара Григорівна
 Ярмола Василь Андрійович

Ярмола Василь Дем'янович
 Ярмола Ганна Григорівна
 Ярмола Ганна?
 Ярмола Іван Васильович
 Ярмола Макар?
 Ярмола Марина?
 Ярмола Марія Свиридонівна
 Ярмола Микола?
 Ярмола Микола?
 Ярмола Наталка?
 Ярмола Оксана?
 Ярмола Олексій Андрійович
 Ярмола Ониська?
 Ярмола Павло?
 Ярмола Петро Андрійович
 Ярмола Петро Свиридонович
 Ярмола Петро?
 Ярмола Пріська?
 Ярмола Свиридон
 Дем'янович
 Ярмола Степан?
 Ярмола Степан?
 Ярмола Текля Свиридівна
 Ярмола Тетяна?
 Ярмола Тодоська Григорівна
 Ярмола Феодосій Андрійович
 Ярмола Христя Свиридівна
 Ярмола Христя?
 Ярмола Ярина Василівна
 Ярмола? (дружина)

с. Піщана

В 1929 році був створений колгосп ім. Димитрова (першим головою колгоспу обрали О.Я. Вареника), а в 1931 році завершено колективізацію. В ході її проведення розкуркулили чимало заможних селян.

За даними свідків, що пережили Голодомор, до нового хліба не дожило 200 односельців, з них 80 дітей. Встановлено 24 прізвища померлих родин і окремих жителів.

На місці масового поховання жертв Голодомору на двох старих сільських цвинтарях встановлені пам'ятні знаки у вигляді хрестів з написом: «Жертвам Голодомору 1932-1933 років».

Мартиролог жителів с. Піщана – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Черненко Є.М., 1924 р.н.; Черненко О.Ф., 1925 р.н.; Вовченко Г.Ф., 1922 р.н., записаними в 2007 р. директором Будинку культури Крижанівською А.В.

Вареник Марія
 Вареник Палажка
 Вареник Пилип
 Вовчків сім'я з п'яти чоловік
 Войцехівський Іван і троє дітей
 Гопаці сім'я з п'яти чоловік
 Давида сім'я з шести чоловік
 Качан Маруся
 Качан Мотря

Литвиненків сім'я з шести чоловік
 Лихові: батько і син Микола
 Люлька Василь
 Люлька Іван
 Синявська Варвара
 Синявська Марта
 Синявський Роман
 Троцький Захар
 Ходаківських сім'я

з семи чоловік
 Чорненків сім'я з трьох чоловік
 Шабатин Іван
 Шабатин Кузьма
 Ястреб Маланка
 Ястреб Охрім
 Ястреб Параска

с. Поправка (до середини XVII ст. – Прозорівка)

Село засноване в кінці XVI – на початку XVII ст. Колгосп «Ударник» заснований в 1930 році. Головою став М.К. Денисенко. В селі Поправка розкуркулено 12 сімей, в т.ч. Кирнос Роман, Бараненко Василь, Донченко Левко Дмитрович, Однорог Євген Олексович, Однорог Адам Маркович, Бабенко Дмитро.

Дані про Голодомор записано зі слів очевидців подій. За переказами жителів села, в ньому до Голодомору проживало 1649 чол., після Голодомору залишилось 1164 жителі. Кількість померлих становить близько півтисячі чоловік. На сільському кладовищі встановлено в 1998 році пам'ятний знак «Жертвам Голодомору» – дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Поправка – жертв Голодомору 1932-33 років укладено за свідченнями очевидців Ільченко Л.Г., 1925 р.н.; Плахотнік В.А., 1923 р.н.; та ін., записаними в 2008 р. завідуючою бібліотекою Куторгою Н.В.

Бабенко Євдокія Михайлівна
 Бабенко Луні Дмитрович
 Бабенко Марія Іванівна
 Бабенко Михайло Іванович
 Бабенко Олександр Тимофійович
 Бараненко Митрофан Тодосевич
 Бараненко Порфирій Тодосевич
 Бараненко Уляна Порфирівна
 Бармук Аврам
 Бармук Данило
 Бармук Федора
 Бойко Андрій
 Борзак Василь
 Борзак Івга Василівна
 Борзак Любов Михайлівна
 Борзак Уляна
 Вдовиченко Єва Родіонівна
 Вдовиченко Лук'ян Миколайович
 Вдовиченко Меланка Миколаївна
 Вдовиченко Ніна Родіонівна
 Вдовиченко Родіон Григорович
 Герасименко Мотря Павлівна
 Горобінська Олена
 Горобінський Петро
 Донченко Уляна Тимофіївна
 Донченко Антон Федорович
 Донченко Володимир Миронович
 Донченко Ганна Василівна
 Донченко Іван
 Донченко Лисавета Юминівна
 Донченко Марія Миронівна
 Донченко Марія Юминівна
 Донченко Мирон Сидорович
 Донченко Мотря Миронівна
 Донченко Ніна Миронівна
 Донченко Палажка
 Донченко Панас Миронович
 Донченко Параска Денисівна
 Донченко Петро Васильович

Донченко Петро Миронович
 Донченко Тимофій Карпович
 Донченко Уляна Михайлівна
 Донченко Фросина
 Донченко Юмин Григорович
 Забудська Ганна
 Забудська Івга Максимівна
 Забудська Марія Павлівна
 Забудський Олександр Іванович
 Забудський Павло Михайлович
 Забудський Степан
 Забудська Ярина
 Запара
 Запара Віра
 Здорик Ганна Андріївна
 Здорик Михайло Дмитрович
 Ільченко Архип Охрімович
 Ільченко Ганна
 Ільченко Ганна
 Ільченко Дем'ян Логвинович
 Ільченко Зінаїда
 Ільченко Карпо Іванович
 Ільченко Людмила Логвинівна
 Ільченко Микита
 Ільченко Микола
 Ільченко Микола Йосипович
 Ільченко Митрофан
 Ільченко Мифодій
 Ільченко Михайло
 Ільченко Мотря
 Ільченко Мотря Григорівна
 Ільченко Тимофій
 Кирнос Лисавета
 Кирнос Лукія Миколаївна
 Кирнос Микола
 Кожух Марта Никифорівна
 Кравченко Олена Василівна
 Кравченко Петро Іванович
 Литвиненко Наталія
 Литвиненко Сергій
 Макаренко
 Макаренко Іван Хомич
 Осадчий Михайло Іванович
 Ошийко Євдокія Онуфрївна

Ошийко Іван
 Ошийко Іван
 Ошийко Марціян
 Ошийко Микола Санович
 Ошийко Семен
 Ошийко Сергій Санович
 Ошийко Федора
 Ошийко Ярина
 Падалка Дофан Левкович
 Падалка Євтух Дофанович
 Падалка Іван Харитонович
 Падалка Кирило Дофанович
 Падалка Левко
 Плахотнік Віра
 Поліщук Василь
 Проценко Віра Минівна
 Проценко Іван Минович
 Проценко Катерина Минівна
 Проценко Мина Григорович
 Рублено Мотря Іванівна
 Рядненко Ганна Сидорівна
 Рядненко Сидір Іванович
 Рядненко Соломія Лукашівна
 Рядненко Степанида Сидорівна
 Сова Адам Корнійович
 Сова Єва Корнійівна
 Сова Корній
 Сова Ніна
 Сова Петро Корнійович
 Сорочини (прізвисько)
 Степанюк Ганна
 Степанюк Юрко
 Степанюк Явтух
 Суходавченко Іван
 Суходавченко Іван Дмитрович
 Суходавченко Іван Петрович
 Суходавченко Оксана Петрівна
 Суходавченко Петро
 Суходавченко Текля
 Ткаченко Лариса
 Ткаченко Микола
 Ярошенко Варка Дофанівна
 Ярошенко Василь Лампійович

Ярошенко Василь Петрович
Ярошенко Григорій
Васильович
Ярошенко Лампій

Ярошенко Матвій Лампійович
Ярошенко Нигонька Лампіївна
Ярошенко Олександра
Іванівна

Ярошенко Олена Василівна
Ярошенко Ярина Василівна
Яченко Іван
Яченко Сидір Іванович

с. Потіївка

Село засноване наприкінці XVII – на початку XVIII ст.

В 1929 році був утворений колгосп ім. Т.Г. Шевченка. У 1930 році організовано ще три колгоспи: «Червоний партизан» – голова Дабіжа, «Червоний комунар» – голова Домелівський, «Червона зірка» – голова Лукашевич. Розкуркулених людей вислали до Сибіру.

З клірових відомостей (історичний нарис В.Перерви «Покровський храм села Потіївки») маємо дані, що в Потіївці до Голодомору проживало понад 5000 селян. Відомостей, скільки залишилося після голоду, немає.

Загальна кількість померлих від голоду – понад 1000 чоловік. На кладовищі в селі встановлено пам'ятний знак – мармурову плиту з написом: «Жертвам Голодомору 1932-1933 рр.»

Мартиролог жителів с. Потіївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Бортного А.Х., 1921 р.н.; Гиди П.О., 1920 р.н., та ін., записаними в 2007 р. завідуючою бібліотекою Соколенко С.М.

Багулій Леонід
Михайлович
Багулін Леонід Михайлович
Багуліна Ліна
Бараненко Мотря Прокопівна
Бараненко Наталія
Ярохтеївна
Бараненко Олександр
Ярохтеєвич
Бараненко Ярохтей
Безкошевська Ганна
Махтіївна
Безкошевська Катерина
Безкошевський Махтей
Безкошевський Тодір
Махтейович
Берегова Марія Пимонівна
Берегова Одарка Максимівна
Берегова Півонія Максимівна
Береговий Василь
Максимович
Береговий Максим Адамович
Бортяна Наталія
Бортяна Оксана Андріївна
Бортяний Андрій Андрійович
Бортяний Михайло (дружина,
четверо дітей)
Ветрецька Луцина
Ветрецький Григорій
Ветрецький Олександр
Григорович
Гида Василина Петрівна
Гида Марцеліна
Гида Мирон Несторович
Гида Мотрона
Несторівна
Гида Нестір

Гида Петро
Гида Федора Петрівна
Гида Ядвіга Махтеївна
Горбань Іван Федорович
Горбань Наталія Іванівна
Горбань Павло Іванович
Горобінська Катерина
Горобінська Катерина
Грабовський Демид
Грабовський Демид
Гурська Марія
Гурський Махтей
Гурський Микола
Гурський Степан
Дабіжа Оксана Іванівна
Дабіжа Петро Онуфрійович
Дідик Наталка
Дідик Одарка Іванівна
Дідик Оксана Іванівна
Дідик Пилип
Доманська Харасина і четве-
ро дітей
Доманський Михайло
Донець Варвара і четверо
дітей
Донець Ганна (шестеро
дітей)
Донець Григорій
Донець Данило
Григорович
Донець Савка Григорович
Загурський Доміній
Золотаренко Ганна
Арсенівна
Золотаренко Йосип
Золотаренко Килина
Золотаренко Марко, дружи-

на, шестеро дітей і батьки
Золотаренко Микола
Йосипович
Золотаренко Мотря
Арсенівна
Золотаренко Одарка
Арсенівна
Золотаренко Оксана
Йосипівна
Золотаренко Олена
Золотаренко Палажка
Демидівна
Золотаренко Пилип
Калишейко Іван
Калишейко Петро
Калишейко Федора
Калишейко Федот
Карпенко Григорій
Карпенко Кирило
Карпенко Марія
Карпенко Олександр
Федорович
Карпенко Роман
Карпенко Степан
Карпенко Тетяна
Карпенко Трохим
Кисіль Ганна
Кисіль Прокіп
Кисіль Уляна
Ковальський Іван
Антонович
Ковальський Микола
Антонович
Ковальський Юзик. його дру-
жина і восьмеро дітей
Компан Андрій
Компан Тодоська і 4 дітей

Космінський Василь
Космінський Василь
Вікторович
Летючий Артем
Летючий Кирило
Летючий Микита
Мельник Варвара
Мельник Варвара Юхимівна
Мельник Гаврило Юхимович
Микитюк Петро Кирилович
Микитюк Анастасія
Степанівна
Микитюк Анастасія
Степанівна
Микитюк Галина
Микитюк Галина Кирилівна
Микитюк Ганна Степанівна
Микитюк Марія Федорівна
Микитюк Петро Кирилович
Микитюк Петро Степанович
Микитюк Степан
Микитюк Тетяна Кирилівна
Мокрицька Анастасія
Сафронівна
Мокрицька Марія
Мокрицька Марія
Сафронівна
Мокрицька Настя Іванівна
Мокрицький Іван
Мокрицький Іван Іванович
Овсяницька Ганна
Овсяницька Одарка
Овсяницька Олеся Гордіївна
Овсяницький Адам
Овсяницький Антон Гордійович
Овсяницький Гордій

Овсяницький Іван Гордійович
Очеретяна Храмина
Очеретяний Максим
Павлюк Григорій
Павлюк Мотря і двоє дітей
Панютін Мартин
Панютіна Килина
Пишкань Оникій, його дружина, п'ятеро дітей)
Помютін Мартин
Радосенко Антон Федорович
Рачинський Петро
Рибак Мотря Онуфрїївна
Розпутній Адам Степанович
Розпутній Михайло Адамович
Розпутній Роман Адамович
Розпутня Анастасія
Кирилівна
Ромишина Одарка
Рябокін Ганна Кіндратівна
Рябокін Кіндрат Демидович
Рябокін Мотря
Савенко Макар
Савенко Павло Якович
Савченко Григорій
Савченко Григорій Васильович
Савченко Михтодь
Васильович
Савченко Сак
Савченко Сак Васильович
Саражинський Данило (п'ятеро дітей)
Саражинський Пилип
Саражинський Пилип, його дружина, двоє дітей і батьки

Саражинський Якуб
Сердюк Галина
Сердюк Микола Панасович
Сердюк Панас
Сердюк Петро Панасович
Сілецька Катерина
Сілецька Ласовета
Михайлівна
Сілецька Марія
Сілецька Оксана
Сілецький Ілля
Сілецький Махтей
Сілецький Михайло
Сілецький Петро
Михайлович
Сілецький Роман
Сілецький Федір, його дружина і семеро дітей
Соколенко Катерина Іванівна
Соколенко Тетяна Іванівна
Стажевська Горпина
Стажевська Килина
Шашевська Горпина
Шашевська Килина
Сулима Ганна Якимівна
Сулима Лутя
Сулима Ольга
Сулима Прохір
Сулима Христя
Сулима Яким
Сулима Ярина
Шевченко Павліна
Шевченко Петро
Шишківська Марцеліна і троє дітей
Шишківський Пилип

с. Розаліївка

В 1926 році в селі, яке входило до Узинського району, створили перше товариство спільного обробітку землі, де об'єдналось 120 селянських дворів.

В 1929-1930 роках створено колгоспи: "Нове життя" (голова А.Ф. Павленко) та "Більшовик" (голова С. В. Павленко). Про кількість розкуркулених даних немає.

Згідно клірових відомостей Розаліївської церкви, які знайдені в архівах в Києві, до 1932 року в селі було 700 дворів і проживало 2500 жителів. Після голодомору залишилось 475 дворів і в них зосталося 1420 жителів.

Загальна кількість померлих в роки Голодомору – 1080 чоловік. Жертви геноциду поховані на сільському кладовищі, де в 1999 році встановлено дубовий хрест з написом "Жертвам Голодомору 1932-1933 рр."

Мартиролог жителів с. Розаліївки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Осадчої М.К., 1921 р.н.; Куценко О.І., 1924 р.н., та ін., записаними в 2007 р. директором Будинку культури Назаренко Н.В.

Атаманенко Ганна Адамівна,
1889 р.
Бур'ян Петро Сидорович,
1900 р.
Голуб Семен Никодимович
Голуб Тетяна Степанівна,
1875 р.

Гончар Гашка Омельківна
Гончар Семен Іванович
Гончар Федора Іванівна,
1868р.
Жандар Микола
Федорович, 1924 р.
Журба Ольга Семенівна, 1907

Коробенко Іван Сергійович,
1915 р.
Коробенко Семен Семенович
Кулинич Марта Михайлівна,
1900 р.
Кулинич Семен Сергійович,
1873 р.

Литвин Ганна Сидорівна,
1924 р.
Литвин Іван Іванович, 1920 р.
Литвин Марія Михайлівна
Осадча Єва Минівна
Осадча Єва Федорівна
Осадча Олена Макарівна,
1922 р.
Осадчий Андрій Григорович
Осадчий Микола Макарович,
1920 р.
Приліпко Микола
Миколайович, 1905 р.
Приліпко Микола Семенович,
1875 р.
Приліпко Ніна Григорівна,
1907 р.
Приліпко Ольга Семенівна,
1884 р.
Приліпко Ольга Семенівна,
1907 р.
Приліпко Степан Іванович,
1890 р.

Приліпко Степан
Миколайович, 1887р.
Прліпко Іван Іванович, 1887 р.
Прокопенко Марія Григорівна,
1884 р.
Романченко Наталія Іванівна,
1904 р.
Собачко Григорій Маркович,
1905 р.
Сухар Марфа Никонівна
Сухар Микола Власович,
1870 р.
Сухар Микола
Семенович, 1900 р.
Сухар Ніна Степанівна,
1865 р.
Сухар Ольга Миколаївна,
1880 р.
Сухар Сергій Власович
Сухецька Ліда Трохимівна,
1894 р.
Сухомлин Агафя Михайлівна
Сухомлин Галина Федорівна

Сухомлин Марія Григорівна,
1904 р.
Сухомлин Микола Іванович
Сухомлин Никодим Ількович,
1864 р.
Сухомлин Ольга Савівна
Сухомлин Онисько
Федорович, 1890 р.
Сухомлин Сергій
Миколайович
Сухомлин Степан Семенович,
1905 р.
Сухомлин Степка Сергіївна,
1901 р.
Сухор Сергій Власович
Фургало Приська Савівна,
1867 р.
Шафаренко Макар
Григорович, 1878 р.
Шевчук Сергій Іванович
Шустров Михей Григорович,
1869 р.

с. Сидори

В 1928 році в селі, яке входило до Великополовецького району, утворився колгосп. Кількість розкуркулених і їхніх прізвищ жителі не пам'ятають.

З клірових відомостей (В. Перерва. с. Мазепинці. З церковно-історичної спадщини) в селі перед Голодомором було більше 2000 жителів. Померло в роки Голодомору більше 450 чоловік. В 1998 році на кладовищі встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Сидори – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Кириленка Я.П., 1912 р.н.; Степаненко О.С., 1910 р.н., та ін., записаними в 2007 р. головою сільської ради Балановським О.В. та у 2008 р. завідуючим клубом Воронським М.С.

Бабенко Андрій Ничипорович
Бабенко Ганна Трохимівна
Бабенко Кирило Ничипорович
Бакун Давид
Бакун Давид Талимонович
Борозенець Варвара
Борозенець Григорій
Борозенець Григорій
Борозенець Тетяна
Борозенець, сім'я
Бурячків сім'я, що жила в
розкуркуленій хаті
Вербахівський Іван Антонович
Вітер Іван Микитович
Вітер Максим Микитович
Вітер Тетяна Юхимівна
Вітер Юхим Гнатович
Грегуль Микита Григорівна
Грегуль Мотрона Пивонівна
Діденко Іван
Діденко Самійло
Діденко Тетяна
Змаженко Антон Левкович

Змаженко Віра Григорівна
Змаженко Григорій Архипович
Змаженко Микола Григорович
Змаженко Сергій Григорович
Змаженко Степан Якович
Кириленко Валентин
Антонович
Кириленко Євдокія Антонівна
Кириленко Іван Антонович
Кириленко Кузьма Юхимович
Кириленко Максим
Кириленко Пилип Карпович
Кириленко Трохим Антонович
Кириленко Франко
Григорович
Кирильченко Ганна
Максимівна
Коваленко Микола Пилипович
Коваленко Наталія
Коваленко Ольга Пилипівна
Коваленко Фросина
Корнієнко
Корнієнко

Корнієнко
Корнієнко
Корнієнко Андрій
Корнієнко Антон
Корнієнко Антон
Корнієнко Архип
Корнієнко Василь Антонович
Корнієнко Ганна
Корнієнко Ганна
Корнієнко Гапка
Корнієнко Григорій
Корнієнко Григорій
Корнієнко Іван
Корнієнко Михайло
Корнієнко Михайло (їх онук)
Корнієнко Надія Григорівна
Корнієнко Одарка
Харитонівна
Корнієнко Оксана
Корнієнко Олексій
Корнієнко Олексій
Корнієнко Павло
Корнієнко Соломія

Корнієнко Текля
 Корнієнко Уляна Данилівна
 Корнієнко Явдоха
 Корнієнко Явдоха
 Корнієнко Явдоха
 Кузьомко Антоніна
 Трохимівна
 Кузьомко Володимир
 Григорович
 Кузьомко Григорій
 Володимирович
 Кузьомко Іван Григорович
 Кузьомко Катерина
 Кузьомко Людмила
 Володимирівна
 Кузьомко Михайло
 Трохимович
 Кузьомко Ольга
 Володимирівна
 Кузьомко Трохим
 Литвинський Іван Дем'янович
 Литвяк Катерина
 Литвяк Хома Онисьович
 Макаренко Василь Левкович
 Мартиненко Олекса

Мороз Микола Пилипович
 Музиченко Максим
 Музиченко Ганна Максимівна
 Музиченко Максим
 Музиченко Микола
 Максимович
 Музиченко Павло
 Максимович
 Онищенко Марія Іванівна
 Орленко Віра Степанівна
 Орленко Галина
 Орленко Ганна
 Орленко Григорій
 Орленко Матвій
 Орленко Михайло
 Орленко Настя Степанівна
 Орленко Софія
 Орленко Яків
 Остапенко Тарас
 Семеняченко Степан
 Семеняченко Харитина
 Сологуб Ганна
 Сологуб Яків
 Степаненків сім'я
 Степаненко Іван Сидорович

Степаненко Микола
 Степаненко Явдоха
 Строкач Григорій
 Тетерук Іван
 Тетерук Іван Євтухович
 Ткаченко Андрій
 Ткаченко Андрій Павлович
 Ткаченко Василь Андрійович
 Ткаченко Василь Андрійович
 Ткаченко Марина
 Ткаченко Марина Дорофіївна
 Ткаченко Ольга
 Ткаченко Ольга
 Ткаченко Степан Антонович
 Ткаченко Федось
 Ткаченко Федось
 Трохименко Арсен
 Васильович
 Трохименко Домаха
 Федоренко Федір
 Ничипорович
 Царенко Архип
 Царенко Домаха

с. Скребиші

Колгосп у селі був створений 9 травня 1930 року. Розкуркулено і вивезено з села 7 родин, прізвища невідомі.

Дані про Голодомор записано зі слів очевидців подій. За їхніми свідченнями, під час Голодомору померло 600 односельців. Поіменно згадано лише 420 чол. Жертви поховані на сільському цвинтарі, де в 1991 році встановлено пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів с. Скребиші – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Боженко М.С., 1919 р.н.; Горобець О.Т., 1921 р.н., та ін., записаними в 2007 р. завідуючою клубом Семидою О.М.

Бабенко Яків
 Бабенко Марія Макарівна
 Боженко Іван Мусійович
 Боженко Варвара
 Боженко Григорій Іванович
 Боженко
 Боженко
 Боженко Онопрій Мусійович
 Боженко Пимон Мусійович
 Боженко Килина Сидорівна
 Боженко Терешко
 Боженко Петро
 Боженко Ониська
 Боженко Химка
 Боженко
 Боженко Оліян Антохович
 Боженко Михайло Гурович
 Боженко Антон Левкович
 Вишнівських сім'я
 Горобець Йосип Семенович
 Горобець Логвин Йосипович
 Горобець

Горобець Марко Семенович
 Довженко Василь Павлович
 Довженко Віра Федотівна
 Довженко Марія Федотівна
 Довженко Олександрівна
 Федотівна
 Довженко Ольга Федотівна
 Довженко Степан
 Довженко Селевета
 Довженко Федось Степанович
 Довженко Мусій Оляна
 Задоненко Мусій Радіонович
 Звичайний Петро
 Звичайна
 Звичайна
 Звичайний Єлисей
 Ільніцький Михайло
 Ковтуненків сім'я
 Ковтуненко Трохим
 Лукашович
 Ковтуненко Гаврило
 Ковтуненко Данило

Гаврилович
 Коломієць Василь Романович
 Коптіла Параска
 Коптілий Марко
 Коптілий Микола Григорович
 Коптілий Порфир Дем'янович
 Коптілий Омелько
 Коптілий Галактіон
 Корнійович
 Коптілий Арсень Григорович
 Коптілий Іван
 Кулик Михайло Іванович
 Куц Іван
 Куц Карпо
 Куц Панас
 Куц Петро
 Куц Костянтин Лук'янович
 Москаленко Андрій
 Матвійович
 Москаленко Антон Євтухович
 Москаленко Василь Мих.
 Москаленко Нечипір

Федорович
 Москаленко Мотря
 Москаленко Іван Лук'янович
 Москаленко Захарко
 Микитович
 Москаленко Клим Захарович
 Москаленко Максим
 Григорович
 Москаленко Яків Наумович
 Москаленко Пилип
 Москаленко Марія Пилипівна
 Москаленко Андрій Мусійович
 Москаленко Дмитро
 Пилипович
 Москаленко Тетяна
 Володимирівна
 Москаленко Семен
 Дмитрович
 Москаленко Макар
 Москаленко Яків Панасович
 Москаленко Михайло
 Панасович
 Москаленко Федора
 Музика Дмитро

Музика Демян Трифонович
 Норець Горпина Павлівна
 Норець, сім'я
 Норченко Павло
 Норченко
 Олексієнко Марія
 Олексієнко Опанас
 Олексієнко Корній Якович
 Олексієнко Михайло Арт.
 Олексієнко Федось Маркович
 Олексієнко Василь
 Олексієнко Віктор
 Олексієнко Семен
 Олексієнко Олександр Якович
 Сандул Терешко
 Семида Ганна Семенівна
 Семида Іван
 Семида Домаха
 Семида
 Семида Іван Нестерович
 Семида Федір Микитович
 Сім'я (прізвище невідоме)
 Сім'я (прізвище невідоме)
 Служала

Служалий
 Служалий
 Служалий Іван
 Товстолитка Марина
 Товстолиткий Яків Петрович
 Товстолиткий Тиміш
 Фастовець Прокоп Пилипович
 Фастовець Олександра
 Фастовець Онисько
 Фастовець Касьян Он.
 Федоренко Ганна Василівна
 Федоренко Іван Семенович
 Федоренко Карпо
 Фелтин
 Фелтин Петро
 Константинович
 Ципліцька Наталка Стахівна
 Черненко Корній
 Чорнобров Михтод Гнатович
 Шабельний Оксень
 Ярошенко Федось
 Яценко Панас

с. Сорокотяги

Засноване у XVIII ст.

Колгосп утворився у 1929 році. Кількість розкуркулених та їхні прізвища невідомі. З клірових відомостей (Історичний нарис В. Перерви: «Святиня села Сорокотяг») маємо дані, що до Голодомору там проживало більше 3000 мешканців. За свідченнями очевидців, від голоду на території села померло 412 жителів: чоловіків – 180, жінок – 132, дітей – 100. Люди поховані в окремих та у братських могилах. В 1994 році на кладовищі встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Сорокотяги – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Кириленко П.М., 1920 р.н.; Ільницької Г.П., 1923 р.н., та ін., записаними в 2008 р. завідуючою бібліотекою Кривенко Л.Й.

Горбань Єлис Іванович
 Горбань Зінько
 Горбань Ничипір Максимович
 Горбань Оляна
 Іванущенко Іван Купріянович
 Іванущенко Марфа Лазорівна
 Іванущенко Фок
 Ільницький Мефодій
 Качан Іван Лазорович
 Качан Микола Пилипович

Качан Петро Пилипович
 Кириленко Григор
 Кириленко Марія Григорівна
 Кириленко Марфа
 Кириленко Одарка
 Кириленко Олекса
 Григорович
 Кириленко Оляна
 Кириленко Степан
 Кириленко Ярина Григорівна

Оверченко Іван Власович
 Оверченко Петро Власович
 Тищенко Іван Юхимович
 Тищенко Лаврін
 Яременко Василь Іванович
 Яременко Євдокія
 Яременко Микола Васильович
 Яценко Іван Кузьмович

хутір Степок

Архівні дані про колективізацію і Голодомор відсутні, за винятком того, що колгосп, заснований у 1929 році, називався сільськогосподарська артіль ім. Калініна. У виселку «Степок» до 1932 року було 58 дворів, проживало 195 жителів. Після Голодомору залишилося 46 дворів, 147 жителів. В роки Голодомору за свідченнями очевидців померло приблизно 50 чоловік. Жертви Голодомору поховані на сільському кладовищі.

Мартиролог жителів хутора Степок – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Кулик А.С., 1927 р.н.; Сушко М.О., 1927 р.н., записаними в 2007 р. директором Будинку культури Назаренко Н.В.

Марущак Іван Кирилович, 1903 р.н.

Марущак Федір Кирилович, 1905 р.н.

с. Сухоліси

Колгосп ім. Ілліча створений в селі в 1930 році. Його головою став М.Г. Костина. Головою сільради був Д.Д. Балицький. Кілька куркульських сімей вислано до Сибіру. Колгосп не заносився на «чорну дошку».

У книзі В.Перерви «Преображенський храм» села Сухоліси» наведені дані з клірових відомостей, за якими встановлено, що до 1932 року в селі проживало 2200-2300 чол. Кількість населення після Голодомору невідома. Загальна кількість померлих від голоду за неповними даними встановлена 86 чоловік, з них 39 дітей. На сільському кладовищі пам'ятний знак встановлено у 1993 році.

Мартиролог жителів с. Сухоліси – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Бичок В.Г., 1922 р.н.; Петрик Г.В., 1923 р.н., та ін., записаними в 2007 р. директором будинку культури Москаленко К.Г.

Андрійченко Марія Давидівна
Артеох Текля Сидор.
Бичок (син)
Бичок Марія Флорівна
Бичок Олена
Бондаренко Анаст. Гнатівна
Василь Павлович (батько)
Вера (дочка)
Владик (син)
Володимир (син)
Ганя Порфирівна
Гопаца Михайло
Андрій Васильович (батько)
Григорій Васильович (брат)
Гриша (син)
Донець Марія Матвіївна
Житеньова Марія Тимофіївна
Закоцела Іван Харсемович
Закоцьола Ганна Іванівна
Закоцьола Ольга Іванівна
Замкова Марія Корніївна
Зінченко
Зінченко Іван
Зінченко Марфина
Зінченко Ольга Семенівна
Зінченко Параска (мати)
Іван (брат)
Калініченко Катерина
Омельянівна
Катерина Василівна (сестра)
Катерина (сестра)
Качур Ваня

Качур Варка
Качур Вера (сестра)
Качур Ольга
Качур Саша
Качур Сергій Мифод.
Качур Федя
Качур Федя (брат)
Кашуба Борис
Кашуба Ольга Яківна
Кашуба Петро (батько)
Кирило Васильович(брат)
Кравець Василь Михайлович
(батько)
Кравець Марія Василівна
Кривогуб Марія (мати)
Кривогуб Петро (брат)
Кудільченко Гнат (чол.)
Кутова Катерина
Митрофанівна
Кучак Єфросинія (баба)
Кучак Мусій (свекор)
Кучак Наталка
Кучак Оксана Степанівна
Кучак Ольга (баба)
Кучак Омелько(дід)
Кучак Степан Данилович
(батько)
Лобко Іван Іванович
Лобко Михайло Якович (син)
Лобко Федір Якович
Логвин (син)
Лук'янець Клим

Люба (дочка)
Маня (сестра)
Марія (племінниця)
Марія Калениківна
Марта (мати)
Матвієнко (баба)
Матвієнко Єва Єгорівна
Матвієнко Іван Платонович
(батько)
Матвієнко Іван Кузьмович
Матвієнко Михайло
Іванович
Матвієнко Михайло
Степанович
Матвієнко Омелько
Матвієнко Платон
Матвієнко Платон
Григорович(дід)
Махиня Ганна (дочка)
Махиня Одарка
Махиня Степан (син)
Мельниченко Наталка
Михайло (брат)
Наталка (дружина)
Павло (брат)
Петрик, Порфирій
Петрик, Текля
Петро (брат)
Петро Порфирійович
Пітушенко Ганька (сестра)
Пітушенко Євдоким (батько)
Пітушенко Михайло

Пітушенко Петро
Тимофійович
Постернак Пріська (бабушка)
Радзівілко Ганна
Радуцька Катерина
Редька Олена
Свиридок Марія
Свиридок Микола (дядько)
Свиридок Панас (племінник)
Семенко Віра Романівна
Серафина (жінка)

Сирота Ілля
Снігур Василь Климович
Снігур Килина Федорівна
Снігур Матвій Каленикович
(батько)
Снігур Микола Климович
Снігур Оляна (сестра)
Соня (сестра)
Степан Трофимович
Тамара (сестра)
Таня Єгорівна

Текля Михайлівна (мати)
Федченко Марфина
Фекля (дочка)
Царенко Василь Сафроневич
(племінниця)
Шаменко Вікторія Яківна
Шепиль Галина Харитонівна
Шульга Михайло
Юрченко Лукій
Яків Дорофійович (батько)

с. Тарасівка

Село утворилося з невеличких хуторів, що виникли в період столипінської аграрної реформи за рахунок переселення селян із Савинців, Розаліївки та Узина.

В 1929 році створено колгосп ім. Т.Г. Шевченка. Для одноосібників був встановлений план хлібоздачі. Хто не виконував, у того забирали все і виганяли з хати.

Були розкуркулені і вислані з села такі сім'ї: Шаровара Павло, Шаровара Кость, Сова Василь, Коноваленко Нестор, Шульга З.І., Давиденко С.Г., Будкевич Фаїна, Давиденко Євмен, Давиденко Петро Миколайович, Самар Степан, Козел Євмен, Лисенко Григорій, Давиденко Сергій Олексійович, Тутик Василь, Вітренко Омелько. Дехто з сім'ями був висланий до Сибіру.

За одними свідченнями в період Голодомору в селі помер 91 житель, з них 14 дітей, а свідок Скринський В.Є. після більш детальних підрахунків називає цифру 300. Померлих ховали на кладовищі.

На місці поховань в 1993 році встановлено дубовий хрест.

Мартиролог жителів с. Тарасівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидця Скринського В.Є., 1927 р.н., та ін., записаними у 2007 р. директором Будинку культури Козел П.П. та учителем історії Тарасівської ЗОШ I-III ступенів Ільницьким І.Д.

Андрієва Федора і 3 дітей
Андрієва Хрестина
Андріїв Іван
Бойко Павло Р.
Глиняний Петро Васильович
Гринжевський Микола
Герасимович
Гринжевський Я.Г.
Давиденко А.
Давиденко Г.С.
Давиденко Д.Н.
Давиденко Ілля
Давиденко Марія
Давиденко Н.Г.
Давиденко Надія
Жабська Марія
Жабський Андрій
Жабський Лука М.
Жабський Прокіп
Капля Галина
Капля Никифор
Капля Тедосія
Кобильченко А.С. і двоє дітей
Кобильченко Г.М.
Козел Андрій Є
Козел Євмина
Козел Йосип, жінка і 3 дітей

Козел М.Г.
Козел Мотря
Козел Прокіп і двоє дітей
Козел Ульяна Є.
Козел Ярина Є.
Кульчицький Борис і жінка
Кухаренко Дуня Л.
Кухаренко Є.Л.
Куц Василь К.
Куц Олександр К.
Липовенко М.С.
Маєвський Трохим
Медвідь Іван Ю.
Медвідь Олександр Т.
Медвідь Терешко
Михайлюк Павло і троє дітей
Осадчий Василь 12 років
Павлієнко Михайло
Павлієнко Параска
Пасічний Олекса
Пасічний Степан
Пилипенко Й.П.
Пилипенко Микита Т.
Пилипенко Н.Т.
Приходько Іван
Прокіп Іван
Рубан Гаврило

Рубан Горпина В.
Рубан Єва В.
Рубан Іван В.
Рубан Марія
Рубан Михайло В.
Рубан Олександр В.
Скринський Євмен
Скринський Трохим Є.
Скринька Євдокія
Скринька Лізавета
Скринька Мілонія Є.
Скринька Надія Є.
Скринька Тетяна Є.
Скринька Федора Є.
Сова Гаврило Ф.
Сова Дмитро Г.
Сова Іван П.
Сова Кирило Г.
Стеценко Павло Т.
Стеценко Петро Т.
Стеценко Тихон Д.
Сухомлин Яків
Сучок Олекса
Щур Іван К. і троє дітей
Щур Наталія

с. Томилівка

З клірових відомостей (історичного нарису В. Перерви: «Блощинецько-Томилівська парафія архієпископа Михаїла у 19 ст.») маємо дані, що в селі Томилівка до Голодомору 1932-1933 років проживало майже 2000 населення.

Колективізацію розпочато в 1929 році. Колгосп «Нове життя» утворився в 1930 році. В 1931 році в колгоспі було лише 89 господарств, а в 1933 році уже 210 дворів.

Чотири двори розкуркулено, а господарів вивезено до Сибіру: Михайлюка Кузьму, Ямбуренка Сергія, Михайлюка Івана, Дід Оксану.

Протягом 1932-1933 років у селі померло від голоду 128 чол. Ніяких архівних даних про це немає. Очевидцями трагедії встановлено прізвища 77 чол.

На кладовищі насипаний курган і в 1996 році встановлений хрест.

Мартиролог жителів с. Томилівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Линник О.М., 1918 р.н.; Кучер Г.Т., 1920 р.н., та ін., записаними в 2003 р. завідуючою клубом Михайлюк В.Н.

Гайдученко Ганна
Губенко Петро
Демінська Віра
Демінська Галина
Демінський Микола
Демчик Санько
Дзекан Андрій
Дзекан Лукія (2 дітей)
Дзекан Мотря
Дзекан Назар
Дзекан Павло
Дзекан Петро
Довгань Андрій (4 дітей)
Довгань Люба
Загниборода Володимир
Замула Антон
Замула Пилип
Замула Пилип
Замула Хмина (3 дітей)
Захарченко Ганна (3 дітей)
Звичайна Євдокія

Звичайний Петро
Коберник Олександр
Криволап Павло
Мартиненко Горпина
Мартиненко Настя
Мартиненко Юхим
Мельник Петро
Менжинський Олександр
Науменко Ганна
Науменко Дмитро
Пархоменко Данько
Пархоменко Олександр
Пархоменко Улита
Пархоменко Петро
Пилипчук Костя
Потух Олексій
Похилько Явдоха
Пустовойт Василь
Пустовойт Ганна
Пустовойт Марія
Рог Наташа

Савченко Омелько
Томасевич Терешко
Томасевич Лукаш
Чередниченко Аврам
Чередниченко Арсеній
Чередниченко Василь
Чередниченко Григорій
Чередниченко Дмитро
Чередниченко Катерина
Чередниченко Максим
Чередниченко Тимофій
Чижевський Ігнат
Чижевський Стас
Чохленко Костя
Шапецький Леонід (3 дітей)
Ширська Ганна
Ширський Степан
Шпичка Іван
Шурника Наталка
Ястреба Семен
і 15 дітей

с. Трушки

Панахида біля пам'ятного знака жертвам голодомору 1932-1933 років, встановленого у центрі села Трушки в 2007 р.

Село засноване у XVII ст. В часи Київської козаччини селяни відмовились виконувати панщину й вимагали землі та волі. Для придушення антифеодальних виступів селян власті вдалися до військової сили. Багато трушківських жителів було вбито і заарештовано. В 1905-1907 рр. селяни також виступали проти поміщика, спалили фільварок.

З клірових відомостей (історичний нарис В. Перерви «Храм Василя Великого у селі Трушки») маємо дані, що до Голодомору в селі проживало майже 5000 жителів. Колгосп утворився у 1932 році. Кількість розкуркулених не встановлено і їхні прізвища невідомі.

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих у селі – більше 100 чоловік. Могили померлих під час Голодомору знаходяться на північній околиці села на кладовищі. Тут в 1993 році встановлено дерев'яний хрест з написом: «Жертвам Голодомору 1933 року».

Мартиролог жителів с. Трушки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців: Тищенко Г.С., 1909 р.н., записаними в 1991 р. письменником, депутатом Київської обласної ради Гаєм А.І., Лук'яника А.Р., 1924 р.н., записаними в 2007 р. директором Будинку культури Галашевською Р.Д.

Атамашко Василь Тарасович
Атамашко Григорій Васильович
Атамашко Григорій Васильович
Атамашко Оксана Василівна
Бадзюх Галина Іванівна
Бадзюх Іван
Бадзюх Іван Васильович
Бадзюх Іван Іванович
Бадзюх Марія Гаврилівна
Бадзюх Марія Іванівна
Бадзюх Михайло Васильович
Бадзюх Оксана Іванівна
Бадзюх Ольга Іванівна
Бадзюх Павло Васильович
Бадзюх Петро Іванович
Бадзюх Устим Іванович
Бадзюх Якилина
Батенко Варка
Батенко Прохор
Батенко Свирид
Богомаз Андрій
Богомаз Ганна Іванівна
Богомаз Євдокія Іванівна
Богомаз Євдокія Купріянівна
Богомаз Іван Корнійович
Богомаз Марко Корнійович
Богомаз Оксана
Богомаз Олена
Богомаз Олена
Богомаз Ониська Іванівна
Богомаз Парімон
Богомаз Харитон Іванович
Богомаз Якилина Іванівна
Богомаз Яків Іванович

Бровченко Давид
Бровченко Іван
Бровченко Марта
Бровченко Михайло Давидович
Бровченко Наталія Харитонівна
Бровченко Устим
Бровченко Христина Харитонівна
Возбраний Семен Тодосьович
Гайдук Василь
Гайдук Ганна
Гайдук Оніля Пилипівна
Гапоненко Ганна
Гапоненко Іван Ничипорович
Гапоненко Тодось
Гапоненко Фрол
Гапоненко Яків Кузьмович
Головка Свирид
Головка Якилина
Горовенко Григорій Архипович
Горовенко Іван Кіндратович
Горовенко Кіндрат Архипович
Гупаленко Григорій Федорович
Джима Клим Іванович
Дзюба Артем Мефодійович
Дядиноха Юхим
Кириченко Андрій
Кліщ Семен
Коваленко Устя
Козубенко Клим Сергійович
Кочерженко Ганна
Кубенко Аврам

Кубенко Андрій
Кубенко Демид
Кубенко Іван
Кубенко Мирон Пилипович
Кубенко Митрофан
Лобань Ївга
Лук'яненко Олексій
Мазур Іван
Муляренко Тодось
Муха Іван
Остапченко Григорій
Паценко Оксень Павлович
Паценко Юмин
Проценко Василь Хомович
Проценко Корній Хомович
Проценко Павло
Проценко Химка
Пшита Андрій Микитович
Пшита Євдокія Микитівна
Пшита Микита
Пшита Микита
Сергієнко Андрій Дмитрович
Стецюренко Василь Кононович
Стецюренко Петро Кирилович
Стецюренко Роман Кононович
Фещенко Демид
Фещенко Тит
Чагарний Артем Іванович
Чагарний Федір
Чагарний Федір Іванович
Шейна Василь Юхимович
Шутенко Сергій Васильович
Яременко Омелько
Яременко Якилина
Ярмолінська Ганна

м. Узин (старі назви Узеница, Темберщина)

Вперше поселення під назвою Узеница згадується в 1651 р., коли тут побував Б. Хмельницький. В 1773 р. управитель Білоцерківського ключа польських коронних земель Глембовський надав ротмістру Темберському повноваження заселити на річці Узині слободу і прийняти її під своє правління. З того часу Узеницу стали називати Темберщиною. Наприкінці XVIII ст. Узин уже саме під такою назвою стає власністю графів Браницьких і залишається у їхньому володінні аж до буремних років революції та громадянської війни.

Важливу роль у розвитку села відіграв споруджений Браницькими цукровий завод. Тут формувалися робітничі кадри, які були своєрідними «дріжджами» для всіх виступів узинців проти гноблення. В трьох революціях, громадянській війні, в роки становлення нової держави Узин був одним з найактивніших центрів громадсько-політичного життя нашого регіону.

З клірових відомостей (Історичний нарис В. Перерви «Узин (Темберщина: з церковно-історичної спадщини») маємо дані, що до Голодомору в Узині проживало більше 6000 людей. За переписом 1939 року в Узині населення було 7252 жителі.

Протягом 1929-1931 років виникали і зникали ТСОЗИ «Червоний Плугатар», «Червоний хлібороб», ім. Петровського, «Воля», «Промінь», «Більшовик», «Перемога», «Червона Зірка», ім. 1 Травня. Ім на зміну

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

приходили колгоспи «Промінь», «Комунар», «Новий шлях», «Більшовик», «1 Травня» з безперервними розкуркулюваннями. Від цих реорганізацій селянам Узина жити ставало все гірше, – аж до страшного Голодомору.

За одними свідченнями під час великого голоду в місті Узин померло більше 300 чоловік, а за підрахунками очевидців трагедії Мищинського П.В. та Дідик О.Л. – 1563 узинці.

На двох кладовищах встановлені пам'ятні хрести «Жертвам Голодомору 1932-1933 рр.»

Мартиролог жителів м. Узин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Марченка В.І., 1919 р.н.; Кривошеї В.О., 1921 р.н., та ін., записаними в 2007 р. директором міського Будинку культури Мащенко Н.С.

Півторак Семен
Його дружина та двоє дітей
Марченко Сергій
Його дружина та двоє дітей
Ходаківський Семен та троє дітей
Ходаківський Йосип та троє дітей
Ус Григорій та четверо дітей
Ферчук Іван та троє дітей
Коваленко Назар та троє дітей
Вовкун Євтух та шестеро членів сім'ї

Підберезкін Левко та двоє дітей
Четвериков Микола та троє дітей
Березкін Левко
Його дружина та двоє дітей
Коваленко Василь
Його дружина та четверо дітей
Марченко Сусанна та троє дітей
Попович Олена та четверо дітей
Заєць Іван та двоє дітей

Крижанівський Нікон
Його дружина та четверо дітей
Бовкун Савка
Його дружина та два сини
Лифар Микита
Його дружина та один син
Коцюба Василь Іванович
Його дружина та одна дочка
Бовкун Григорій та двоє дітей
Білковський Прохор та двоє дітей
Авуйєв та троє дітей
Сем'янівські та троє дітей

с. Фастівка

З 1928 року в селі розпочалася колективізація: перші десять фастівчан із сім'ями об'єдналися в колгосп «Шляхом Леніна». Його головою став Бобринський Тодось. Усі колгоспники оселилися на одній вулиці, яка відтоді названа Травневою. Успільнювали вони не лише земельні наділи, а й сільгоспреманент, коні й воли, корови та птицю.

В цьому селі було розкуркулено такі сім'ї: Прокопенко Степан (Давидюки), але не вислані в Сибір; Стороженко Архип – вся сім'я втекла на Донбас; сім'я Микитюків – втекли вночі невідомо куди; сім'я А.Т. Савчука – була вивезена на північ в м. Архангельськ. Жінка і діти повернулися в село, а їхній батько залишився там. Сім'я Д.Ф. Повшедного – в 1938 р. повернулася в село; сім'я О.Г. Гулюватого – вся сім'я залишилась в Кемеровській області і в село не повернулася.

В 1932-1933 рр. за спротив владі були розстріляні: Півторак М.Г., Гаврилюк Яків, Перечепка Микола – через десятиліття їх було посмертно реабілітовано; Пелих М.К., Клочан В.В.

До Голодомору 1932-1933 рр. в селі проживало 870 чоловік (кількість дворів невідома), з них 429 чоловік (297 дорослих та 132 дітей) померли від голоду і холоду. За іншими підрахунками ця цифра була значно більшою. В будь-якому випадку цю значно більше, ніж загинуло фастівчан за 4 роки війни. В селі після голоду залишилось проживати 520 чоловік. Багато хто виїхав на Донбас, в Росію, за кордон.

На сьогодні встановлено прізвища померлих 104-х родин і окремих жителів.

На сходці села жителі вирішили зібрати кошти і побудувати пам'ятник жертвам Голодомору 1932-1933 років для увічнення пам'яті закатованих голодом. 18 червня 1990 року відбулось відкриття пам'ятника на кладовищі, де в братських могилах поховані жертви Голодомору. Пам'ятник виготовив умілець з с.Тарган Володарського району Київської області Микитенко М.Й.

Мартиролог жителів с. Фастівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за даними сільської ради і Будинку культури, наданими директором БК Терешонок Д.А.

Білінська Гапка
Білінський Федір
Бобриницька Марина
Бобриницька Федора
Бобриницький Олександр
Бобриницький Ясон
Вигівська Устя
Вигівська Федора
Вигівський Мусій

Вигівський Степан
Вигівський Юхим
Гаврилюк Катерина
Гаврилюк Микола
Гаврилюк Павло
Гаврилюк Палажка
Гаврилюк Параска
Гаврилюк Степан
Гаврилюк Тихон

Греков Данько
Гудик Настя Григорівна
Гулевата Катерина
Гулеватий Микола
Гулюватий Михайло
Деркач Афанасій
Деркач Ганна
Деркач Микола
Деркач Мотря

Деркач Олена
 Деркач Петро
 Деркач Софія
 Деркач Устя
 Деркач Яким Михайлович
 Дзюман Мотря
 Дзюман Самійло
 Заболотній Микола
 Заболотній Олександр
 Заболотня Анастасія
 Загородній Федір
 Загородня Ганна
 Загородня Домаха
 Загородня Марійка
 Загородня Ольга
 Іванущенко Іван
 Маковський Кирило
 Маковський Марцин
 Маковський Федір
 Маяковська Мар'яна
 Маяковська Наталка
 Маяковська Олена
 Мотолиженко Михайло
 Півторак Василь
 Півторак Ганна
 Півторак Іван

Півторак Марія
 Півторак Сергій
 Півторак Софія
 Повshedна Варка
 Повshedна Домаха та дві дитини
 Повshedна Мотря
 Повshedна Настя
 Повshedна Ольга
 Повshedна Ярина
 Повshedний Архип
 Повshedний Іван
 Повshedний Марко
 Повshedний Петро
 Повshedний Терешко
 Повshedний Тодось
 Повshedний Федір
 Повshedний Федір
 Погребна Марійка
 Погребна Федора
 Погребний Кіндрат
 Погребний Микола
 Погребний Микола
 Погребний Тимко
 Погребний Юхим
 Портянко Андрій

Портянко Данило
 Портянко Саня
 Портянко Софія
 Прищепан Андрій
 Прищепан Пилип
 Прищепан Явдохан
 Прищепенко Ганна
 Прищепенко Марія
 Семенченко Івгина
 Сенчук Поліна Петрівна
 Сенчук Текля
 Стеценко Ганна
 Стеценко Мусій
 Стеценко Явдохан
 Стороженко Андрій
 Стороженко Андрій
 Стороженко Ганна
 Стороженко Івгина
 Стороженко Михайло
 Стороженко Михайло
 Стороженко Олександр
 Стороженко Ольга
 Стороженко Федора
 Сулима Василь
 Сулима Корній
 Сулима Марина

с. Фесюри

Засноване в XVII ст., одержало назву від імені єврея Хвесюра, котрий при битій дорозі відкрив корчму. В 1929 р. створено товариство по спільному обробітку землі, яке через кілька місяців було реорганізоване в колгосп. Двадцять дві сім'ї, які не захотіли вступити в нього добровільно, були розкуркулені. Як результат, виник озброєний загін опору «Зелений гай», невдовзі розгромлений.

Колгосп утворився у 1929 році. Розкуркулено було 10 сімей: Розгон Степан, Дзюман О.М., Трущенко Кирило, Повshedний А.І., Денисюк Д.О., Замула Кузьма, Замула П.М., Повshedний Ф.П., Лазаренко І.С., Дзюман П.А.

Потім почався страшний голод, який не пережив 191 мешканець села, або 17 % всього населення. Значна частина жителів, рятуючись від голодної смерті, залишила домівки у пошуках хліба і в село не повернулася.

До Голодомору в селі Фесюри проживало 1045 чоловік і було 133 двори. Після Голодомору залишилось 390 чоловік.

На кладовищі, де знаходяться могили закатованих голодом, в 1993 р. встановлено дерев'яний хрест. В 2007 р. в центрі села встановлено новий пам'ятний знак за кошти, зібрані жителями села.

Мартиролог жителів с. Фесюри – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Онопріенко У.І., 1927 р.н.; Розгон К.С., 1918 р.н., та ін., записаними директором Будинку культури Розгон Н.І.

Пам'ятний знак жертвам Голодомору в центрі с. Фесюри.

Возний
 Возний
 Возний
 Возний
 Возний
 Возний
 Возний Гаврило Степанович
 Возний Микола Гаврилович
 Грозіцький Олександр
 Антонович
 Грозіцький Олексій
 Антонович
 Джаран
 Джаран Євгенія
 Джаран Іван Федорович
 Джаран Марія
 Джаран Олексій Іванович
 Дзюман
 Дзюман
 Дзюман
 Дзюман
 Дзюман
 Дзюман
 Дзюман
 Дзюман
 Дзюман
 Дзюман
 Дзюман
 Дзюман Василь Іванович
 Дзюман Гаврило Карпович
 Дзюман Данило Іванович
 Дзюман Іван Петрович
 Дзюман Лукаш Іванович
 Дзюман Марія Лукашівна
 Дзюман Мелашка
 Дзюман Михайло
 Дзюман Михайло Лукашович
 Дзюман Михайло Петрович
 Дзюман Мотря
 Дзюман Палажка
 Дзюман Пелагея Левківна
 Дзюман Петро
 Дзюман Трохим Іванович
 Дзюман Явдоха
 Дзюман, дружина Петра
 Дзюман, син Петра
 Замула
 Замула (дружина)
 Замула Гнат Степанович
 Замула Денис Михайлович
 Замула Зося
 Замула М.О.
 Замула Степан Степанович
 Замула Степан Юхимович
 Замула Трохим
 Замула Федора
 Замула Явдоха
 Замула, їхня дитина
 Кириленко Артем
 Кириленко Марія
 Кириленко Матвій

Кириленко Параска
 Кириленко Петро
 Кичко Василина
 Кичко Василь Якович
 Кичко Настя Сидорівна
 Кичко Панас Якович
 Кичко Христя Яківна
 Кичко Яків
 Коваленко Василь
 Коваленко Мотря
 Лазаренко
 Лазаренко
 Лазаренко
 Лазаренко
 Лазаренко
 Лазаренко Аврам
 Лазаренко Пантелей
 Литвиненко Терешко
 Литвиненко, син Терешка
 Лябах
 Лябах
 Майданенко
 Майданенко
 Майданенко
 Майданенко Зіна Т.
 Майданенко Павло
 Майданенко Палажка т.
 Майданенко Параска
 Майданенко Теліш
 Однороженко Ганна
 Однороженко Яким
 Онопрієнко
 Онопрієнко
 Онопрієнко
 Онопрієнко
 Онопрієнко
 Онопрієнко Андрій
 Онопрієнко Іван
 Онопрієнко Мануїл Артемович
 Онопрієнко Микола
 Онопрієнко Михтодь
 Тимофійович
 Онопрієнко Настя
 Онопрієнко Савка
 Онопрієнко Федір
 Онопрієнко, дружина Федора
 Панченко
 Панченко
 Панченко
 Панченко
 Панченко
 Панченко
 Панченко
 Панченко
 Панченко
 Панченко
 Панченко
 Панченко
 Панченко
 Панченко
 Панченко
 Панченко
 Панченко

Панченко
 Панченко Лаврін Єлисейович
 Панченко Антон Сергійович
 Панченко Єлизавета
 Панченко Єлисей
 Панченко Іван Герасимович
 Панченко Іван Степанович
 Панченко Максим Степанович
 Панченко Марія
 Панченко Мелашка
 Панченко Микола Єлисейович
 Панченко Микола Степанович
 Панченко Настя Трохимівна
 Панченко Олександра
 Панченко Тетяна Михайлівна
 Панченко Трохим
 Панченко Ульяна
 Панченко Федоська
 Панченко Юхим Михайлович
 Панченко Явдоха
 Панченко Яким
 Повшедний Андрій Савович
 Повшедний Ганна Іванівна
 Повшедний Ганна Павлівна
 Повшедний Іван Прохорович
 Повшедний Катерина Гнатівна
 Повшедний Михайло
 Йосипович
 Повшедний Павло Давидович
 Повшедний Павло Іванович
 Повшедний Павло Іванович
 Повшедний Прохор Якович
 Повшедний, його дитина
 Розгон Дмитро
 Розгон Олександра
 Дмитрівна
 Розгон Явдоха
 Розгон, чоловік Олександри
 Семенюк Мелашка
 Семенюк Оленка
 Семенюк Петро Андрійович
 Сербин Кирило
 Скороход Микита
 Михайлович
 Стецько Явдоха Єлисеївна
 Стецько Яків Дем'янович
 Трущенко Андрій Наумович
 Трущенко Василь Наумович
 Трущенко Євгенія Наумівна
 Трущенко Іван
 Трущенко Микола Наумович
 Трущенко Михайло
 Трущенко Олександра
 Наумівна
 Трущенко Юхимина
 Швець Охрім Федорович
 Шевченко
 Шевченко Андрій
 Шевченко Акакій Кузьмович
 Шевченко Василь Петрович

Шевченко Ганна
Шевченко Григорій
Дмитрович
Шевченко Григорій
Федорович
Шевченко Дмитро Ількович
Шевченко Іван Йосипович

Шевченко Наталка
Шевченко Пилип Ількович
Шевченко Федір
Шевченко Федір Іванович
Шевченко, дружина Івана
Шевченко, син Івана
Яцюк

Яцюк
Яцюк Микола Пантелейович
Яцюк Оксана
Яцюк Олена Романівна
Яцюк Петро Романович
Яцюк Роман Дмитрович
Яцюк Федір Пантелейович

с. Фурси – (колишня назва – Кам'янка)

Засноване наприкінці XVI – на початку XVII ст. У другій половині XVII ст. його стали заселяти козаки і селяни – жителі Фурсів Чернігово-Сіверської землі. Звідси й пішла назва села.

Фурси згадуються у документах періоду визвольної війни українського народу проти польського поневолення, козацько-селянських повстань, Коліївщини, бурхливих подій трьох революцій і громадянської війни.

З клірових відомостей (історичний нарис В. Перерви «Храм святого апостола Іоанна Богослова у селі Фурси») маємо дані, що в селі на початку 30-х років минулого століття проживало більше 4000 людей. Колгосп утворився в 1928 році. Кількість і прізвища розкуркулених не встановлено.

За неповними даними, які були зібрані працівниками сільської ради, членами ради ветеранів та

Серпень 2008 року. Покладення квітів до пам'ятного знака жертвам Голодомору 1932-1933 років на старому 1-му цвинтарі в с. Фурси під час відвідин села групою канадських журналістів, які пишуть про найбільшу трагедію українського народу – штучно організований більшовицькою владою страшний голод.

Фото А.Гая

колективом середньої школи шляхом опитування старожилів сіл Фурси і Чмирівка, в період Голодомору передчасно пішли із життя понад 950 чоловік (третина тодішнього населення сіл).

В даний час пошукова робота по встановленню прізвищ та імен померлих продовжується.

Мартиролог жителів с. Фурси – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Розгон К.С., 1918 р.н.; Булавенка І.В., 1923 р.н.; Трикози М.Я., 1925 р.н., та ін., записаними в 2007 р. директором Будинку культури Трохименко В.М. та письменником Анатолієм Гаєм у 2008 р.

Артеменко Марія
Артеменко Юхим
Астахов Захар і 3 дітей
Балабуха Лука
Балабуха Марія
Балабуха Химка і дочка Катя 8 р.
Бенедишинські (вуличне прізвисько) Текля і дочки Меланія, Оксана, Марія
Бичок Микита
Бичок Симон, жінка і дитина
Білецька Меланія

Білецька Оксана
Білецька Олександра
Білецька Онися
Білецький Григор
Білецький Гриша
Білецький Микола
Білецький Оверко
Болобан Ганна
Болобан Захар Лукович
Болобан Микола
Болобан Федір Лукович
Бондаренко Андрій
Бенедійович і 5 дітей

Бондаренко Ганна
Бондаренко Катерина
Бондаренко Марія
Бондаренко Петро
Бондаренко Талимон
Бровченків сім'я з 4 чол.
Булавенко Василь Тимофійович (1880-1933)
Булавенко Марія Петрівна
Булавенко Олекса Юхимович і 3 дітей
Бутель Іван
Бутель Іван

Бутель Каленик
 Бутель Меланка
 Бутель Олена і 2 дітей
 ...Варивон, його дружина і 2 дітей (жили по вул. Запорожця. Прізвище не встановлено)
 Вечері Ларивон, Григорій, Марко і Меланія
 Вдовик Мина
 Вдовика Григор
 Вдовика Лаврон
 Вдовика Марко
 Вдовика Меланія
 Вдовика Мотря
 Вдовика Петро
 Галашевський Лаврон (1933)
 Галашевський Семен Лавронович (1911-1932)
 Гірчак Ганна
 Гірчак Санька
 Горгуль Пилип, жінка і 3 дітей
 Горovenko Юхим
 Гребінь Лукія
 Гребінь Семен, жінка Лукія і 2 дітей
 Гуменюк Марини дядько, його дружина, 3 дітей, невістка і внучка
 Дзевенко Дмитро
 Дзевенко Сергій
 Зайцеви Віктор, Варка і 2 дітей
 Зайцев Іван
 Карасі Федір і Марія
 Кваша Володимир і дитина
 Кваша Маріка
 Кваша Приська
 Кваша Прохор і жінка
 Кваша Семен
 Кваші Левко і Степанида
 Кваша Фалівон
 Кваша Федора
 Кваша Хома Прокопович
 Кваша, його дружина
 Кваші Оксани – дитина
 Коваленко Катерина
 Коваленко Катерина
 Коваленко Левко
 Коваленки Оврам, Федір, Ганна
 Коваленки Пилип, Гапка, Іван, Катерина
 Коваленко Яків доружина
 Катерина і дитина
 Коломієць Домаха, Текля, Андрій, Трохим
 Коломієць Єлісей

Коломієць Іван
 Коломієць Микола
 Коломієць Юхимія
 Коляда Паливон Микитович
 Коляда Тетяна і дитина
 Коляди Тилим, дружина
 Хівря і 2 дітей
 Коляда Хома
 Кравченко Микола Дмитрович
 Кравченко Юхим Прокопович
 Крикун Костянтин Іванович і дитина
 Крикун Петро
 Лісова Одарка
 Лісовий Іван, дружина
 Одарка і 2 дітей
 Луценко Ганна
 Луценко Дем'ян
 Луценко Михтодь
 Луценко Прокоп
 Луценко Тетяна
 Луценки Федоня, Дем'ян, Михтодь і Ганна
 Мацюк Тетяна
 ...Михайло, Яків, Андрон і їхній дід (жили по вул. Червоноармійській. Прізвище не встановлено)
 Мусієнки Гаврило Антонович і Хівря Петрівна
 Мусієнко Марія
 Мусієнко Ольга Антонівна
 Мусієнко Степан Антонович і дружина Марія
 Мусієнко Тетяна
 Мусієнко Філімон Антонович
 Назаренко Логвин
 Носач Федор і жінка, діти
 Семен, Яків, Іван, Якилина
 Олісевичі Данило, Мотя, Надія, Варка і їхня баба
 Патлані Корній, Мотря і Тиміш
 Пащенки Григор і Михтодь
 Пащенко Данило Прохорович і 2 дітей
 Пащенко Мина
 Пащенко Степанида
 Петренко Мотря Мелентіївна
 Де садиба Лещенко сім'я з 6 чоловік
 Савченки Галина і Євген
 Собченко Настя
 Сотьонченко Параска
 Степанівна
 Сотьнченко Степанида
 Іванівна

Суходольська Ганна
 Суходольський Тит і дитина
 Ткаленки Григорій, Зінаїда і 4 дітей
 Ткаленки Євдокія і Семен
 Ткаченко Григор
 Ткаченко Зінаїда
 Ткаченко Онупрій
 Ткаченко Фалівон, дружина
 Ганна і 3 дітей
 Трикоза Варка
 Трикоза Ганна
 Трикози Зінько, Варка і 2 дітей
 Трикоза Іван, Ганна, Ольга, Мотря, Олекса і Микола
 Трикоза Микола
 Трикоза Мотря
 Трикоза Олекса
 Трикоза Ольга
 Трикоза Яків Павлович (1890-1933) і його дочка Надія (1923-1933)
 Трикоза Ярина Григорівна
 Труші Іван, Ігнат, Марія, Труш Ольга, Петро
 Федченко Надія
 Федченків родина з 10-ти чоловік: Іван, Олександра, Трохим, Устя, Харитон, Яків, і ще четверо, чий імена не вдалося встановити
 Фурсенко Захар
 Миколайович
 Фурсенко Зіна Олександрівна
 Фурсенко Іван Олеянович
 Фурсенко Марко і 2 дітей
 Фурсенко Мартин
 Фурсенко Микола Іванович
 Фурсенки Олемпій, Серафим, Ілько, Прохір, Онися
 Фурсенко Петро Олеянович
 Фурсенко Тетяна Миколаївна
 Фурсенко Федір
 Миколайович
 Цверуїн Юхим і його дружина
 Цехмистренко Євгенія
 Мусіївна
 Цехмистренко Марко і 5 дітей
 Цехмистренко Олександр
 Мусійович
 Шараєвська Оляна
 Юрки (вуличне прізвисько) 6 чоловік
 Яременко Нечипор
 Ониськович

с. Храпачі

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Засноване наприкінці XVII – на початку XVIII ст.

Колгосп був створений в 1929 році. Розкуркулено 6 сімей, прізвища невідомі.

Дивом збереглись (єдине село на весь район!) у повному обсягу книги актів смертей по селу Храпачі: за 1932 рік про смерть 23-х жителів і за 1933 рік про смерть 178 жителів. Цифри підтверджені свідченнями очевидців. Ця різниця показує, якого розмаху набрала смертність від голоду взимку, навесні та на початку літа 1933 року.

На сільському цвинтарі, де ховали померлих, в 1991 році встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Храпачі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1436, арк. 31-53; спр.1439, арк.1-178).

В мартирологу мовою оригіналу названі при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік, вид діяльності, де померла жертва голоду, причина смерті. Список подано в порядку записів у книзі реєстрації актів про смерть.

Яценко Михайло Василів

20 січня 1932, 3, 5.

Хлібороб, член с/г артілі

Бронхіт

Рябокоть Володь Петрів

15 лютого 1932, 15 серпня 1932,

хліб., член с/г артілі От простуди

Коломієць Василь Ониськів

13 березня 1932, 36 р

Здобував прожиток сам

Хлібороб, член с/г артілі, от

туберкульозу

Яценко Петро Федорів

25 березня 1932, 1 р.

Хлібороб, член с/г артілі

От простуди

Зінченко Петро Іванів

1 травня 1932, 20 червня 1931,

на утриманні батьків

Од запалення легенів

Коломієць Олекса Д.

9 травня 1932 р. Хліборобство,

член с/г артілі, од запалення

легенів

Безкрилий Оврам Андрєвич

27 травня 1932, 79 р.

Хліборобство, член с/г артілі, од

старости

Різнер Дем'ян Ст.

30 травня 1932, 18 р.

Здобував прожиток сам

Хліборобство, член с/г артілі, од

стихійної смерти коло машини

трактора

Коломієць Кир'ян Пилипів

3 червня 1932р., 65 р.

Здобував прожиток сам

Хліборобство, хазяїн

У своєму господарстві

Од старости

Шеншин Михайло Борисів

4 червня 1932, 2 р.

На утриманні батьків

Хліборобство, член с/г артілі

Туберкулез мозгів

Коломієць Михайло Гаврилів

19 червня 1932, 1 р.

Утримували батьки

Хліборобство, член с/г артілі, от

простуди

Сирота Люба Д.

1 липня 1932, 2 р.

Утримували батьки

Хліборобство, член с/г артілі, од

золотухи

Коломієць Надежда Павлова

2 липня 1932р., 10 жовтня 1931,

батько та мати, Хліборобство

Чл.. с/г артілі, от простуди

Шеншин Петро Борисів

18 липня 1932, 18 лютого 1932,

на утриманні батьків

Хліборобство, член с/г артілі

Маньківська Катерина

Савчина

26 липня 1932, 14 квітня 1932, на

утриманні батьків

Хліборобство, член с/г артілі, од

простуди

Сирота Петро Гаврилів

17 серпня 1932, 13 серпня 1932,

утримували батьки

Хліборобство, член с/г артілі

Яценко Іван Семенович

7 вересня 1932, 2 липня 1932р.,

на утриманні батьків, хлібороб-

ство

Член с/г артілі, од малокровія

Ноженко Володимир

Йосипович

27 вересня 1932,

17 серпня 1932, утримували

батьки, хліборобство

Індивідуальний хазяїн

Од запалення мозгів

Сирота Василь Дементіїв

27 вересня 1932, 7 р.

Утримували батьки

Хліборобство, член с/г артілі

Вбито (задушено) трактором

Коломієць Палажка

Калеников.

6 жовтня 1932, 78 р.

Утримували діти

Хліборобство

Чл. с/г артілі, од старости

Ноженко Катерина Павлова

9 жовтня 1932

7 лютого 1932

Утримували батьки

Хліборобство

Член с/г артілі

Майстренко Санько Петрів

7 листопада 1932

1 вересня 1932

Утримували батьки

Хліборобство, член с/г артілі, од

малокровія

Яценко Олекса Кортіїв

21 грудня 1932 р, 40 р.

Здобував прожиток сам

Хліборобство, член с/г артілі,

скоропостижно, 1933 р

Коломієць Онисько Тихонів

12 січня 1933, 72 р.

На утриманні сина,

Хліборобство, чл. с/г артілі,

од старости

Яценко Марія Митрофанова

2 лютого 1933, 5 січня 1933,

40 р., здобував прожиток сам

Чл.. с/г артілі, од шлункового

захворювання

Яценко Олекса Михайлів

14 березня 1933, 39 р.

Здобував прожиток сам

Хліборобство

Чл.. с/г артілі «Комуніст»

Од шлункового захворювання

1932-1933

Ситнік Марина Овхимова

13 квітня 1933, 39 р.
Здобувала прожиток сама
Хліборобство, чл. с/г артілі, од
виснаження

Марченко Петро Федорів

19 квітня 1933, 20 р.
Здобував прожиток сам
Хліборобство, одноосібник
За невиконання дер/завдання
тимчасово у комбінаті, У.П.О., од
простуди

Тонковид Олександр Іванів

17 квітня 1933, 5 р.
Утримували батьки
Хліборобство, чл. с/г артілі, од
опечення поверхності тіла

Ноженко Петро Павлів

20 квітня 1933, 4 р.
На утрим. батьків
Хліборобство
Чл. с/г артілі, од шлункового
захворювання

Коломієц Дмитро Петрів

26 квітня 1933, 30 р.
Здобував прожиток сам
Хліборобство, чл. с/г артілі, од
виснаження

Коломієц Евка Маркова

25 квітня 1933 р., 14 р.
Здобувала прожиток сама
Хліборобство, чл. с/г артілі
Од виснаження

Ноженко Савка Павлів

25 квітня 1933 р., 5 р.
Утрим. Мати, хлібороб
Чл. с/г артілі, в стаціонарі
Од виснаження

Зінченко Овсій Самійлі

11 травня 1933, 50 р.
Сам, хлібороб
Займався хліборобством
Господарював

Коломіїц Левко Дем'янович

9 травня 1933, 2 р., сам
Хлібороб, колгосп, простуда

Коломіїц Василь Гапонів

16 травня 1933, 9 р., батько
хлібороб, колхозник
Застудилося

Рябокон Олекса Петров.

19 травня, 4 р., батько
хлібороб, колгоспник
Від туберкульозу

Наженко Федора Мусійова

17 травня 1933, 43 р.
Хлібороб, колгоспниця
Від виснаження

Коломіїц**Павло Свиридович**

8 травня 1933, 50 р.
Хлібороб, колгоспник
Від виснаження

Любченко Андрій

20 травня, 60
Хлібороб, колгоспник
Від виснаження

Яценко Ганна Несторова

19 травня 1933, 37 р.
Хлібороб, колгоспниця
В к-пі, від виснаження

Яценко Похор Олексевич

20 травня 1933, 23 р.
Хлібороб, колгоспник, в к-пі
Від виснаження

Наженко Кузьма Климович

21 травня 1933, 67 р.
Хлібороб, колгоспник
Від виснаження

Наженко Ліда Йосиповна

21 травня, 3 р.
На утриманні матері
Хлібороби, колгоспник
Воспалення легенів

Коломієць Гапка Мартинова

22 травня 1933, 29 р.
Хлібороб, колгоспниця
Від виснаження

Наженко Оноцій Тихон.

22 травня 1933, 66
Хлібороб, одноосібник
Од старості

Шатенко Соломія Іванова

23 травня 1933, 18 р.
Хлібороб колгоспниця
Від виснаження

Яценко Одарка Устимов.

25 травня 1933, 37 р.
Хліборобка, від виснаження

Коломіїц Ганна Гапонова

24 травня 1933, 14 р.
Хлібороб, колгоспник
Від виснаження

Коломієць Марія Маркова

27 травня 1933, 10 р.
Хлібороб, колгоспник
Від виснаження

Боженко Гапка Оліянова

27 травня 1933, 54 р.
Хлібороби, колгоспниця
Від виснаження

Кацалай Орко Іванів

28 травня 1933
21 день, 7 травня 1933
Хлібороби, колгоспники
Недостачі корма груді матері

Коломіїц Василій Юхимов

30 травня 1933, 7 р.
Хлібороб, колгоспник
Від виснаження

Коломіїц Петро Марків

30 травня 1933, 10 місяців
Утр. матері, хлібороб
Колгоспник, від виснаження

Коломіїц Василь Марків

31 травня 1933, 4 роки
Утр. матері, хлібороб
Колгоспник, від виснаження

Сирота Іван Деменів

31 травня 1933, 2 р.
Хлібороб, колгоспник
Туберкульоз

Яценково Варка Харитоновна

30 травня 1933, 52 р.
Хлібороби, колгоспниця
Від виснаження

Яценко Олекса

Олександрович
30 травня 1933, 50 р.
Хлібороб, колгоспник
Від виснаження

Луценко Оксана Панасова

1 червня 1933, 60 р.
Хліб., чл. с/г артілі
Од виснаження

Коломіїц Гапон Микитов

1 червня 1933, 51р.
Хлібороб, колгоспник
Від виснаження

Крушин Степан Мусіїв

2 червня 1933, 35 р.
Хлібороб, колгоспник
Від виснаження

Чізнер Ганна Стахітова

2 червня 1933, 5 р.
Хлібороб, колгоспник
Від виснаження

Коломіїц Прохор Мик.

2 червня 1933, 58 р.
Хлібороб, колгоспник
Від виснаження

Яценко Вера Іванова

8 червня 1933, 11 р.
Хлібороби колгоспники
Від виснаження

Кацемай Ганна Іванова

8 червня 1933, 9 р.
Хлібороби, колгоспники
Від виснаження

Яценко Маріка Устимов.

9 червня 1933, 7 р.
Хлібороб, колгоспник
Від виснаження

Наженко Варка Мартинова

9 червня 1933, 28 р.
Хлібороби, одноосібник
Розкулачина, від виснаження
Кривогуб Санька Федотова
9 червня 1933, 48 р.
Хлібороб, колгоспник
Від виснаження
Яценко Устим Дмитрович
9 червня 1933 р., 40 р.
Хлібороб, одноосібник
Від виснаження
Ноженко Андрей Онопріїв
4 р., утр. батьки, хл., чл. к-пу
Од виснаження
Яценко Федор Микол.
20/VI 1933, 7 р.
Утримують батьки, хлібороб
Чл.. с/г артілі, од виснаження
Різнер Оксана Митр.
28/VI, 30 р., заробляла прожиток сама
Хлібороб, чл.. с/г артілі
Од виснаження
Яценко Макар Прохорів
30 червня 1933, 46 р.
Заробляв сам, хліб.
Чл.. к-пу, од виснаження
Коломієц Марина Солов.
30 червня 1933, 23
Заробляла прожиток сама
Хліборобство, чл.. с/г артілі
Од виснаження
Яценко Степан Іван.
30 червня 1933, 9 р.
Утр. батько, хліборобство
Чл.. с/г артілі, од виснаження
Біленко Федот Давид.
30 червня 1933, 55 р.
Заробляв прожиток сам
Хліборобство, у с/г артілі
Од виснаження
Ноженко Тихон Кузьм.
1 липня, 29, заробляв прожиток сам, хліборобство, чл.. с/г артілі, з голоду
Яценко Ярофей Михайл.
1 липня, 37, заробляв прожиток сам, хліб., чл.. к-пу, од виснаження
Крушина Герасим Мус.
1 липня 1933, 52 р.
Заробляв прожиток сам
Хліб., чл.. с/г артілі
Од виснаження
Любченко Настя Ан.
1 липня 1933, 8 р.
Утр. батьки, хліб.
Чл.. с/г артілі, од виснаження

Коломієц Іван Васил.
1 липня, 6 р., утр. батько
Хліборобство, чл.. с/г артілі
Од виснаження
Коломієц Настя Ант.
1 липня 1933, 2 р.
Утр. батьки, хлібороб.
Чл.. с/г артілі, од виснаження
Ноженко Яков Никонів
1 липня 1933, 54 р.
Здобував прожиток сам
Хліборобство, чл.. с/г артілі
Од виснаження
Зінченко Оріон Самійлі
5 липня 1933, 42 р.
Здобував прожиток сам
Хліборобство, одноосібник
У своєму господарстві
Од виснаження
Пономаренко Улита Гнатов
14 липня 1933, 36 р.
Здобувала прожиток сама
Хліборобство, Чл.. с/г артілі
Майстренко Петро Федорів
14 липня 1933, 38 р.
Здобував прожиток сам
Хліборобство, чл.. с/г артілі
Яценко Іван Тимонів
15 липня 1933, 50 р.
Здобував прожиток сам
Хліборобство, у с/г артілі
Од виснаження
Коломієц Панас Архипів
19 липня 1933, 63 р.
Заробляв прожиток сам
Хліборобство, чл.. с/г артілі, од старости
Коломієц Оксана Олексіївна
20 липня 1933, 6 р.
Утр. батько, чл.. с/г артілі, Од виснаження
Калацай Іван Іванів
20 липня 1933, 47 р.
Заробляв прожиток сам
Хліборобство
Чл.. с/г артілі «Комуніст»
Од виснаження
Калацай Петро Павлів
20 липня 1933, 11р., хлібороб., чл.. с/г артілі
Од виснаження
Сирота Марія Демент.
25 липня 1933, 5 р.,
Утрим. Батьки
Хліборобство
Чл.. с/г артілі «Комуніст»
Од виснаження
Боженко Степа Овсієнка

20 липня 1933, 50 р.
Заробляла прожиток сама
Хліборобство, чл. с/г артілі Од виснаження
Коломієц Олена Михайлова
25 липня 1933, 12 р.
Здобувала прожиток сама
Хліборобство, чл. с/г артілі Од виснаження
Крушина Наталка Гам.
25/VI 1933, 16 р., здобувала сама, хліборобство
Чл. с/г артілі, од виснаження
Ноженко Василина Сакова
25 липня, 40 р., сама здобувала прожиток
Помічна у заняті у радгоспах та колгоспах, од виснаження
Коломієц Олекса Сидорів
25 липня 1933, 4 р., утрим. батько, хлібороб., чл. с/г артілі, од виснаження
Любченко Василь Антр.
25 липня 1933, вік 10 р.
Утрим. батько, хлібороб.
Чл.. с/г артілі, од виснаження
Боженко Наталка Грицькова
25/VII 1933, 60 р.
Здобувала прожиток сама
Хлібор., чл. с/г артілі
Од виснаження
Коломієц Ольга Василева
25 липня 1933, 12 р.
Хліборобство, чл.. с/г артілі
Од виснаження
ПІП прочитати неможливо
28 липня 1933, 22 р.
Хліборобство, од виснаження
Коломієц Олекса Дем.
28 липня 1933, 3 р.
Хліборобство, Чл.. с/г артілі Од виснаження
Коломієц Сизон Тихонів
28 липня 1933, 70 р.
Хлібор., чл. с/г артілі, од виснаження
Музика Варка Сизонова
28 липня, 32 р., хлібороб., чл. к-пу, од виснаження
Приходько Петро Степан.
28 липня, 10 р., Батько
Хлібороб, колгоспник
Од виснаження
Яценко Санька Іванова
28 липня 1933, здобувала сама, хліб., колгоспниця
Од виснаження
Луценко Химка Іванова

28 липня 1933, 22 р.
Здобувала прожиток сама
Хліборобство, чл. с/г артілі
Кацалай Іван Іванів
28 липня, 7 р., заробляв прожиток сам, хліборобство
Чл. с/г артілі, од виснаження
Марченко Параска Б.
19 липня 1933, 33 р.
Заробляла прожиток сама
Хліборобство, одноосібно господарювала у своєму господарстві, од виснаження
Марченко Марія Терешкова
17 липня 1933, 5 р.
Утримувала мати
Хлібороб., одноосібно господарювала у своєму господарстві, од виснаження
Марченко Олена Терешкова
19 липня, 2 р., утримувала мати, хліборобство
Одноосібно господ. у своєму господарстві, од виснаження
Яценко Мотря Петрова
24 липня 1933, 7 р.
Утримували батьки
Хлібороб.. чл. с/г артілі
Од виснаження
Яценко Тетяна Петрова
20 липня 1933, 4 р.
Утримували батьки
Хліборобство, чл. с/г артілі
Од виснаження
Яценко Олена Іванова
22 липня 1933, 46 р.
Заробляла прожиток сама
Хліборобство, чл. с/г артілі
Од виснаження
Яценко Санько Ів.
18 липня 1933, 5 р.
Утримували батьки
Хліборобство
Чл. с/г артілі, од виснаження
Яценко Марія Романова
19 липня 1933, 12 р.
Утримувала мати. Хліборобство, чл. с/г артілі Од виснаження
Яценко Петро Романів
24 липня 1933, 7 р.
Утримувала мати
Хліборобство, чл.. с/г артілі
Од виснаження
Яценко Михайло Митр.
25 липня 1933, 7 р.
Утримував батько
Хліборобство, чл. с/г артілі
Од виснаження

Яценко Катерина Митроф.
19 липня 1933, 3 р.
Утримували батьки
Хліборобство, чл. с/г артілі
Од виснаження
Яценко Васька Васил.
3 липня 1933, 55 р.
Хлібороб, чл. с/г артілі
Од виснаження
Яценко Василь Гнатів
25 липня 1933, 60 р.
Хліборобство, чл. с/г артілі Од виснаження
Черкас Михайло Кост.
4 липня 1933, 1 ½ р
Утримували батьки
Хлібороб, чл. с/г артілі
Од виснаження
Черкас Володь Костів
8 липня 1933, 3 р.
Утримували батьки
Хліборобство, чл. с/г артілі
Од виснаження
Коломієц Микола Олексин
4 липня 1933, 10 р
Утримували батьки
Хліборобство
Чл. с/г артілі «Комуніст»
Од виснаження
Коломієц Олекса Микит.
25 липня 1933, 48 р.
Заробляв прожиток сам
Хліборобство, Чл. с/г артілі
Од виснаження
Коломієц Антон Олежин
20 липня 1933, 5 р.
Утримували батьки
Хліборобство, чл. с/г артілі
Од виснаження
Миколаївська Сиклета
1 серпня 1933, 50 р.
Здобувала сама
Хліборобство, одноосібниця
У своєму господарстві
Од виснаження
2 ПІП -- нерозбірливо і перекреслено
Зінченко Варка А.
4 серпня 1933, 7 р.
Заробляла прожиток сама
Хліборобство, одноосібник
У своєму господарстві
Од виснаження
Зінченко Марія Артемова
1 серпня 1933, 3 р.
Утримував батько
Хлібороб, одноосібник
У своєму господарстві

Од виснаження
Боженко Петро Вавил.
2 серпня 1933, 8 р.
Утримував батько
Хлібороб, чл. с/г артілі
Од виснаження
Крушита Зіна Дем'ян.
5 серпня, 2 р., утримували батьки, хліборобство
Чл. с/г артілі, од виснаження
Крушита Оля Дем'ян.
4 серпня 1933, 5 р.
Утримували батьки
Хліборобство, чл. с/г артілі
Од виснаження
Яценко Евка Панасова
1 серпня 1933, 7 р.
Утримував батько
Хліборобство, чл. с/г артілі
Од виснаження
Яценко Микола Панасів
3 серпня 1933, 11 р.
Утримували батьки
Хлібороб, чл. с/г артілі
Од виснаження
Яценко Марія Панасова
5 серпня 1933, 4 р.
Утримували батьки
Хліборобство, чл. с/г артілі
Од виснаження
Яценко Ганна Панасова
5 серпня 1933, 2 р.
Утримували батьки
Хліборобство, чл. с/г артілі
Од виснаження
Миколаївський Михайло Ан.
4 серпня 1933, 7 р.
Утримувала мати
Хліборобство, чл. с/г артілі
Од виснаження
Миколаївська Олена Ант.
4 серпня 1933, 6 р.
Утримувала мати
Хліборобство, чл.. с/г артілі
Од виснаження
Коломієц Федот Онисів
4 серпня 1933, 40 р.
Здобував прожиток сам
Хлібороб, чл. с/г артілі
Од виснаження
Коломієц Тетяна
2 серпня 1933, 35 р.
Здобувала прожиток сама
Хлібороб., чл. с/г артілі
Од виснаження
Шевченко Роман Тимоф.
4 серпня 1933, 65 р.
Здобував прожиток сам

Хліборобство, розкулачений
По совхозах, од старости
Коломієц Михайло Олексів
4 серпня 1933, 4 р.
Утримував батько, хлібороб.
Чл. с/г артілі, од виснаження
Коломієц Ольга Васил.
4 серпня 1933, 2 р.
Утримували батьки
Хлібороб., чл. с/г артілі, од
виснаження
Яценко Тетяна Федорова
4 серпня 1933, 2 р.
Утримували батьки
Хлібороб, чл. с/г артілі
Од виснаження
Безкрила Ганна Хомина
5 серпня 1933, 8 р., на утриман-
ні матері, Хліборобство, чл. с/г
артілі, Од виснаження
Бусол Мусій Єрмол.
26 серпня 1933, 70 р.
Заробляв прожиток сам
Хлібороб, розкулачений

У с/г артілі «пасічник»
Од старости
Ноженко Павло Степанів
3 червня 1933, 24 р.
Хліборобство, чл.. с/г артілі
Забито бандітами
Ноженко Палажка Степанова
3 червня 1933, 24 р.
Здобувала прожиток сама
Хліборобство, чл.. с/г артілі
Забито бандітами
Чорнобров Васька
27 серпня 1933, 70 р.
Утримували діти, хліборобство,
чл. с/г артілі
Од старости
Коломієц Антон Олексів
28 серпня 1933, 28 липня 1933,
утримували батьки
Хліборобство, чл. с/г артілі
Од поноса
Коломієц Зінька Олекс.
28 серпня 1933, 28 липня 1933,
утримували батьки

Хлібороб, чл. с/г артілі
Од поноса
Боженко Оксана Тихонова
4 листопада 1933, 32 р.
Здобувала прожиток сама
Хліборобство, чл.. с/г артілі
Од простуди
Зінченко Іван Федосів
22 грудня 1933, 34 р
Здобував прожиток сам,
Хліборобство, Член с/г артілі
«Комуніст», Од туберкульоза
Наженко Микола Федоров.
27 грудня 1933, 2 р., Утримання
батька, Хліборобство, чл. с/г
артілі
Різичка (причина смерті записа-
на нерозбірливо)
Боженко Кость Устимів
30 грудня 1933, 45 р.
Здобував прожиток сам
Хліборобство, одноосібник роз-
кул., у радгоспі, од простуди

Мартиролог жителів с. Храпачі – жертв Голодомору 1932-33 років укладений за свідченнями Коломієць Г.Ф., 1925 р.н.; Яценко С.І., 1926 р.н., та ін., записаними в 2007 р. завідуючою клубом Зінченко Г.Д.

Безкрила Селевета Гнатівна
Безкрилий Хома Андрійович
Букало Купріян
Вавелон і Ганна
Зінченко Ларіон
Зінченко Овсій Самійлович
Зінченко Юхим
Кацалап Іван Іванович
Кацалап Петро
Ковальчук Тихон
Коломієць Варвара
Коломієць Ганна
Коломієць Гапка
Коломієць Гапон Микитович
Коломієць Дмитро
Коломієць Іван Васильович
Коломієць Кириях
Коломієць Марина
Коломієць Марко
Коломієць Михайло
Коломієць Наталка
Коломієць Ониська
Коломієць Опанас Кирилович
Коломієць Павло
Коломієць Прохор Микитович
Коломієць Савка Тихонович
Коломієць Селевета Оникіївна
Коломієць Сизон
Коломієць Тетяна
Коломієць Федора
Коломієць Федось

Кириянович
Коломієць Федот Ониськович
Крушина Герасим Мусійович
Крушина Демян
Луценко Оксана Іванівна
Луценко Химка Іванівна
Любченко Андрій
Любченко Ганна
Майстренко Петро
Федорович
Марченко Петро Федорович
Миколаївська Секлета
Миколаївський Михайло
Музика Варвара Сизонівна
Ноженко Андрій
Ноженко Варка
Ноженко Варка
Ноженко Константин
Устимович
Ноженко Кузьма
Ноженко Прокоп
Ноженко Прокоп Устимович
Ноженко Тихон Кузьмович
Ноженко Яків
Пономаренко Улита Г.
Сирота Люба
Сирота Марія
Сітнік Федір
Скиба Роман
Скибіцька Марія
Чавала Семен

Черкас Євтух
Чорнобров Василина
Шевченко Гапон Тимофійович
Ямбуренко Соломія
Яценко Анастасія
Яценко Андрій Захарович
Яценко Антон Миколайович
Яценко Варвара Харитонівна
Яценко Варвара Харитонівна
Яценко Варвара Харитонівна
Яценко Василина
Яценко Василь Гнатович
Яценко Віра
Яценко Віра Олексіївна
Яценко Галина
Яценко Ганна
Яценко Горпина
Яценко Іван
Яценко Іван Олексійович
Яценко Іван Пимонович
Яценко Йосип Макарович
Яценко Лавро Пимонович
Яценко Макар Прохорович
Яценко Марко
Яценко Надія
Яценко Одарка Харитонівна
Яценко Олекса
Яценко Олекса Гр.
Яценко Олександра Іванівна
Яценко Олена
Яценко Ольга

Яценко Панас Тимофійович
 Яценко Параска Олексіївна
 Яценко Прохор Олексійович
 Яценко Степа Іванівна
 Яценко Тетяна Федорівна

Яценко Устим Павлович
 Яценко Федір Миколайович
 Яценко Федора Данилівна
 Яценко Федора Данилівна
 Яценко Христя

Яценко Христя Павлівна
 Яценко Явдоха
 Яценко Яким

с. Чепеліївка

У 1924 році було створено ТСОЗ ім. Леніна, а в 1929 році на території села було створено три колгоспи: центр села Чепеліївка – колгосп ім.Петровського, «Перемога» на хуторі Новоянів та «Більшовик» на хуторі Молодецький. Розкуркулені сім'ї вислали до Сибіру. Очевидці згадали тільки про Кутову Ольгу Юхимівну, яку розкуркулили.

Архівні дані про кількість дворів та чисельність жителів населеного пункту с. Чепеліївка 1932-1933 років відсутні, але за свідченнями очевидців до Голодомору в селі було 150 дворів з населенням 1350 чоловік.

Загальна кількість померлих від голоду – приблизно 300 чоловік. На двох кладовищах, де ховали жертв Голодомору, в 1995 році встановлено пам'ятні знаки (дубові хрести).

Мартиролог жителів с. Чепеліївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Кривогуб М.К., 1924 р.н.; Кривогуб М.О., 1925 р.н., та ін., записаними в 2007 р. директором Будинку культури с. Сухоліси Москаленко К.Г.

Бондаренко Устина Андріївна
 Братиненко Марія Дем'янівна
 Волковінська Катерина
 Семенівна, 1896 р.н.
 Волковінська Анастасія
 Семенівна
 Волковінська Варвара
 Олександрівна, 1930 р.н.
 Гарнага Полікарп Дем'янович
 Гарнага Прокіп Олексійович
 Геращенко Василь
 Трохимович, 1932 р.н.
 Геращенко Іван
 Трохимович, 1929 р.н.
 Голак Лукія Михайлівна
 Голак Михей Михайлович
 Гоц Явдоха Пилипівна,
 1888 р.н.
 Гуленко Оксана Азарівна,
 1878 р.н.
 Дипман Іван Степанович,
 1888 р.н.
 Довгий Михайло Васильович,
 1929 р.н.
 Доманський Юхим Лукович,
 1873 р.н.
 Кривогуб Явдоха Федорівна
 Кривогуб Яким Федорович
 Литвин Анастасія Левковна,

1928 р.н.
 Литвин Левко Юхимович
 Лобко Лука
 Лобко Михайло, 1927 р.н.
 Мельніченко Василь
 Семенович
 Мельніченко Пелагея
 Левковна
 Михайлюк Гапка Кузьмівна
 Назарчук Галина Просипівна,
 1926 р.н.
 Назарчук Просип
 Павленко Олександр Якович
 Рибиніва Параска Федорівна,
 1912 р.н.
 Рябушко Антоніна
 Оксентіївна, 1921.р.н.
 Рябушко Василь Демидович,
 1920 р.н.
 Рябушко Ганна Сергіївна
 Рябушко Катерина
 Демидівна, 1925 р.н.
 Рябушко Пріська Оксентіївна,
 1923 р.н.
 Рябушко Явдоха Трохимівна,
 1893 р.н.
 Сидоренко Марія
 Сидоренко Олександр
 Сич Данило Денисович

Снопелець Віра Охвилівна,
 1907 р.н.
 Стадник Іван Наумович
 Стадник Марія Наумівна, 1925
 р.н.
 Стуканова Василина
 Дем'янівна
 Тищенко Данило Давидович,
 1866 р.н.
 Тищенко Катерина Григорівна
 Тищенко Лукія
 Тищенко Лукія Левківна
 Тищенко Микола Павлович,
 1928 р.н.
 Тищенко Палагея Левковна
 Чайка Тихін Іванович
 Чайка Федір Іванович
 Чайка Харитина Гордіївна
 Чохленко Григорій Гнатович
 Чохленко Михайло Гнатович,
 1908 р.н.
 Шевченко Адам Хомович,
 1924 р.н.
 Шевченко Ганна Хомівна,
 1919 .н.
 Шкарбан Володимир Іванович
 Яценко Микола Павлович

хутір Черкас

Є дані, що в 1927 році на хуторі Черкас проживало 552 жителі, а в 1939 році їх було лише 450. У 1930 році на хуторі Черкас утворили колгосп «Українець». Розкуркулених в селі було 5 сімей, прізвища невідомі.

Під час Голодомору на хуторі Черкас померло за різними свідченнями до 400 жителів.

Мартиролог жителів хутора Черкас – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Макаренко Г.М., 1922 р.н.; Шабельник Г.П., 1924 р.н., та ін., записаними в 2007 р. директором Будинку культури с. Поправка Пашенком С.А.

Габрій Яків Силифонович
 Горобінська Віра Арійонівна
 Горобінська Марина
 Дем'янівна
 Горобінська Марія
 Горобінська Марія
 Горобінська Марія Яківна
 Горобінська Надія Арійонівна
 Горобінська Тетяна Арійонівна
 Горобінський Василь
 Денисович
 Горобінський Трохим
 Політович
 Горобінський Арійон
 Горобінський Григорій
 Денисович
 Горобінський Григорій
 Денисович
 Горобінський Денис
 Мусійович
 Горобінський Іван Денисович
 Горобінський Іван Тодосович
 Горобінський Максим
 Васильович
 Горобінський Максим
 Назарович
 Горобінський Назар Політович
 Горобінський Олексій Якович
 Горобінський Охрім
 Арійонович
 Горобінський Петро
 Денисович
 Горобінський Сава
 Максимович
 Горобінський Свирид
 Горобінський Фанась
 Горобінський Яків
 Мартинович
 Дупляченко Євгеній
 Дупляченко Текля
 Дупляченко Федот
 Коваленко Архип
 Коваленко Тетяна
 Коваленко Христя

Кожух Агафія
 Кожух Ганна
 Кожух Ганна Титівна
 Кожух Марія
 Кожух Матвій
 Кожух Олександр Дофанович
 Кожух Олива
 Кожух Пилип
 Кожух Сава
 Кожух Софія Матвіївна
 Кожух Христя
 Кожух Явдоха
 Кучеренко Андрій Давидович
 Кучеренко Андрій Сидорович
 Кучеренко Василь Давидович
 Кучеренко Віктор
 Тимофійович
 Кучеренко Володимир
 Давидович
 Кучеренко Галина Давидівна
 Кучеренко Гнат
 Кучеренко Іван
 Кучеренко Свирид
 Кучеренко Степан Давидович
 Кучеренко Федір Кирилович
 Кучеренко Фросина
 Кучеренко Христина Ільківна
 Кучеренко Ярина
 Однорог Демян
 Однорог Єва
 Пічкур Василь Матвійович
 Пічкур Іван Калістратович
 Пічкур Іван Калістратович
 Пічкур Матвій
 Пічкур Софія Григорівна
 Пічкур Ярина
 Половинчак Марія
 Половинчак Микита
 Половинчак Михайло Титович
 Половинчак Олита Титівна
 Половинчак Роман
 Рябошапка Антон
 Дорофійович
 Семченко Антоніна

Кіндратівна
 Семченко Варвара
 Кіндратівна
 Семченко Василь
 Максимович
 Семченко Килина Хомівна
 Семченко Кіндрат Федорович
 Семченко Любов Максимівна
 Семченко Марія Кіндратівна
 Семченко Оксана Максимівна
 Семченко Федір Кіндратович
 Совгира Василь
 Совгира Василь Гордійович
 Совгира Василь Порфірович
 Совгира Ганна Василівна
 Совгира Іван Васильович
 Совгира Мокрина
 Совгира Олександра
 Василівна
 Совгира Порфірій
 Совгира Софія
 Совгира Федір
 Совгира Федір Порфірович
 Сулима Іван
 Сулима Марія
 Сулима Мина Тимофійович
 Сулима Настя Минівна
 Сулима Олександр
 Тимофійович
 Хлопець
 Ходисько Васирина Іванівна
 Ходисько Іван
 Ходисько Надія Степанівна
 Ходисько Одарка Іванівна
 Ходисько Ольга Іванівна
 Ходисько Ольга Степанівна
 Ходисько Степан Пилипович
 Шабельник Григорій
 Шабельник Олита
 Швень Захарій Охримович
 Швень Михтод Сакович
 Швень Сак Ничипорович

с. Чмирівка

В 1929 році в селі утворений колгосп. Про кількість розкуркулених і їхні прізвища інформації немає. В роки Голодомору в селі Чмирівка за свідченнями очевидців трагедії померло 300 чоловік, проте на сьогодні встановлено прізвища лише кількох вимерлих родин і окремих людей.

Мартиролог жителів с. Чмирівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидця Вензелевої Н.К., 1928 р.н., записаними завідуючою клубом Луценко Т.О.

Бичок Симон (жінка і дитина)
 Бичок Микита
 Вдовика Миня, Мотря і Петро
 Вечеря Лаврон, Григор,
 Марко і Меланія
 Галашевський Семен
 Лаврович

Луценко Прокоп, Дем'ян,
 Михтодь, Ганна
 Луценко Тетяна
 Носач Федір його жінка,
 Семен, Яків, Якилина
 Федченко Харитон, Устя,
 Трохим, Яків, Іван, Надія,

Олександра і 3 дітей
 Карась Федір і Марія
 Шараєвська Олена
 Коваленко Яків, Катерина і
 дитина

с. Чупира

Село засноване в XVI ст. як хутір, що належав багатому міщанинові Чупирі. Згадується в багатьох джерелах епохи козаччини і в пізніші часи.

Очевидці посвідчили, що в ході колективізації в селі розкуркулили і вислали в Сибір 100 чол., в т.ч. Тарасюка Омелька, Тарасюка Григора, Блоцького Захара, Старинського Василя, Растівського Прокіпа, Зданевича Матвія, Старинського Михася, Болваневича Никифора. Сердюк Марині за спротив владі дали великий термін тюремного ув'язнення.

Розкуркулювали, а потім викачували з односельців хліб, прирікаючи багатьох на голодну смерть, активісти села Каплінський Олександр, Терещенко Микита, Ходаківський Дмитро, Гудок (прізвисько) Михасько, Техтей Леонтій.

За підрахунками, що взяті із клірових відомостей церковних книг і збереглися в архівах Києва, в селі Чупира проживало на 1932 рік більше 2000 чол. В роки Голодомору померло по не точних даних від 300 до 500 чол. Записи померлих у сільській раді не збереглися. В с. Чупира на кладовищі на місці поховання жертв Голодомору в 1993 році встановлено пам'ятний знак (дерев'яний хрест з написом).

Мартиролог жителів с. Чупира – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Дишлюк О.Т., 1917 р.н.; Ходаченко М.Я., 1924 р.н.; Болваневич М.Н., 1923 р.н., та ін., записаними в 2007 р. завідуючою бібліотекою Білоус Ж.С.

«Бронички» Насті сім'я
Бількевичі, сім'я – 5 чол.
Болваневич Нікіфор та двоє дітей
 Дишлюк Одарки Терентіївни
п'ятеро дітей
Дишлюк Сільвестр
Забавський Степан

Каняка сім'я – 6 чол.
Кашперенко Фекла
Мороза сім'я – 5 чол.
Осадча Марина
Поліщук
Садовські, сім'я – 7 чол.
Старинська Хруська та четверо дітей

Ходаченка Юхима **шестеро дітей**
Шевченко Петро
Янишевська Ганна
Янишевський Степан

с. Шкарівка

В селі Шкарівка колгосп був заснований у 1930 році. Під час колективізації розкуркулено чимало людей, дбайливих і умілих хліборобів. Ось кілька розтоптаних доль. Фіщенко Семен мав молотарку і олійницю, допомагав людям. Виконавці політики Голодомору відібрали у нього все майно, худобу і вислали в Сибір, а жінку його Ганну посадили в тюрму. Шкуренко Єлисей був столяром. Активісти все розбили і забрали на дрова. Балас Прокіп мав господарство, пасіку із 45 вуликів. Уповноважені забрали хату, клуню, хлів розібрали і віддали чужим людям.

*с. Шкарівка, 1927 р. Ланка колгоспу «Інтернаціонал».
 До нового хліба 1933-го року дожило тільки двоє.*

До 1932 року в селі налічувалося 648 дворів з населенням 3040 чоловік. Після Голодомору дворів залишилося 645 з населенням 1856 чоловік.

Загальна кількість померлих під час Голодомору за різними свідченнями становить від 517 до 1000 чоловік, але й ці дані не точні, тому що книги реєстрації актів про смерть не збереглися, а очевидців тієї трагедії залишається все менше.

Мартиролог жителів с. Шкарівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Балас Г.Ю., 1023 р.н.; Гнатенка І.В., 1925 р.н.; Пітух Я.С., 1920 р.н., та ін., записаними в 2006 році директором Будинку культури Степановою Л.Ф.

Балас Лариса
 Балас Параска Петрівна
 Вдовика Василь
 Миколайович
 Гай Яков
 Гальченко Григорій
 Гальченко Дуня Григорівна
 Гальченко Іван Григорович
 Гальченко Мар'яна
 Гальченко Марія
 Михайлівна
 Грамотенко Андрій
 Грамотенко Єва
 Грамотенко Тетяна
 Грамотенко Федір
 Грамотенко Яким
 Гребініченко Альоша
 Гребініченко Маня
 Гребініченко Марина
 Гребініченко Поліна
 Гребініченко .....Терешкович
 Гребініченко Тодоня
 Гребініченко Хтодоня
 Гриб Галина
 Гриб Андрій Якович
 Гриб Галина Венедиктівна
 Гриб Галина Яківна
 Гриб Леонід Якович
 Гриб Олексій
 Гриб Пріська
 Гриб Яків
 Гриб Яків Андрійович
 Гурецька Маланія
 Гурецький Петро
 Клименко Микита Юрієвич
 Клименко Микола Микитович
 Корецька Єлисовета
 Корецька Лукера
 Корецька Ольга Платонівна
 Корецький Іван
 Корецький Лукина Юменів
 Корецький Платон
 Федотович
 Коротун Анастасія
 Коротун Оксана
 Коротун Оксень

Коротун Палажка
 Кузьменко Корній
 Кузьменко Оксана
 Лисак Килина Павлівна
 Лисак Ничипір Прокопович
 Лисак Якимена Павлівна
 Литвин Бурдина
 Литвин Василь Якович та його
 сестра
 Литвин Тихон
 Лугова Параска
 Луговий Каленик Кузьмович
 Луговий Кирило Кузьмович
 Луговий Кузьма
 Мазуренко Марина
 Мазуренко Олена
 Мальвана Ганна Яківна
 Мальваний Василь Якович
 Мальваний Володимир
 Якович
 Мальваний Яків Якович
 Никоненко Даша
 Никоненко Мотря
 Никоненко Настя
 Никопенко Анастасія
 Никопенко Андрій
 Панасович та його сім'я
 Никопенко Антон
 Никопенко Дмитро
 Никопенко Карпа та її сім'я
 Никопенко Марія
 Никопенко Новохацька
 Никопенко Оксана
 Никопенко Тетяна
 Никопенко Яким Панасович
 Никопенко Яким та його сім'я
 Новохацька Марина
 Арсентіївна
 Новохацька Олена
 Арсентіївна
 Новохацький Григорій
 Іванович
 Новохацький Семен Іванович
 Новохацький Семен Іванович
 Павленко Павло Парфирович
 Павленко Павло Порфирович

Пітух (сестра)
 Пітух Кирило Олексійович
 Пітух Федір (батько)
 Пітух Яковець
 Проценко Іван Кузьмович
 Проценко Семен
 Кузьмович
 Савченко Микола
 Савченко Наталія
 Савченко Олександр
 Савченко Ольга
 Савченко Юхим
 Сергійович
 Семченко Сазон
 Сергієнко Антон
 Сергієнко Василь
 Сергієнко Ганна
 Сергієнко Марина
 Сергієнко Марія
 Михайлівна
 Сергієнко Оксана
 Сергієнко Сафрон
 Омелькович
 Сіговий Гордій
 Стах Іван
 Стах Микола
 Тарасенко Іван
 Тарасенко Марина
 Тупчій Сувер
 Тупчій Антон Климович
 Тупчій Горпина
 Тупчій Іван
 Тупчій Каленик
 Тупчій Килина
 Тупчій Марія Суверівна
 Тупчій Михайло
 Тупчій Перфірій
 Тупчій Тихон Климович
 Тупчій Федір Суверів
 Тупчій Хома
 Тупчій Ярина
 Чорненко Артем
 Чорненко Домка
 Шкуренко Єлисей

с. Щербаки

Перший колгосп "Шляхом Леніна" у селі був створений в 1930 році. В період колективізації розкуркулено (за свідченнями очевидців) приблизно 23 подвір'я з сім'ями, але через деякий час декільком сім'ям хати повернули.

В роки Голодомору в селі померло від 120 до 150 жителів. Але прізвищ встановлено значно менше за давністю часу. Мартиролог жителів с. Щербаки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Єременко М.П., 1922 р.н.; Ігнатенко І.В., 1925 р.н., та ін., записаними в 2007 році завідуючою клубом Кабулою Я.А.

Стороженко Пріська та двоє дітей
 Троцька Зеничка та двоє дітей
 Коваленко Іван
 Коваленко Ганна та троє дітей
 Пересунько Микола та двоє дітей
 Кротовичі та шестеро дітей
 Гнатенко Зеній
 Гнатенко Геля та двоє дітей
 Гнатенко Дмитро
 Гнатенко Броніслава та троє дітей
 Заболотній Гриша
 Заболотня Мекеліна та п'ятеро дітей
 Дзюман Степан
 Дзюман Євдоха та двоє дітей
 Дзюман Микити мати
 Виговський Дмитро та троє дітей
 Кротевич Іван та п'ятеро дітей
 Коваленко Івась та двоє дітей
 Стороженко Петро та одна дитина
 Антонюк Григорій
 Самсонович та двоє дітей
 Антонюк Михайло
 Антонюк Настя та четверо дітей
 Антонюк Паша
 Антонюк Петро
 Бойченко (батько) та одна дитина
 Блоцький Григорій Мих.
 Богацька Антоніна та двоє дітей
 Богацький Юзеф
 Богач Ласовета
 Богач Серафима (мати) та троє дітей
 Гарнік Григорій
 Гарнік Килина
 Григоренко Гнат
 Гріновецький Степан
 Даровська Олена Саківна
 Жураківський Василь
 Адамович та четверо дітей
 Жураківський Томаш
 Адамович
 Жураківська (дружина) та

двоє дітей
 Земляк (чоловік)
 Земляк (дружина) та двоє дітей
 Іванюк Степан
 Іванюк Лукія та троє дітей
 Іщенко Яків та одна дитина
 Карпенко Левко
 Карпенко Марфа та шестеро дітей
 Киришун Дем'ян
 Киришун Катерина
 Дем'янівна
 Киришун Левко (та сім'я)
 Киришун Микола
 Киришун Ніна
 Киришун Петро та п'ятеро дітей
 Киришун Петро (його мати)
 Киришун Сак та одна дитина
 Киришун Тетяна та її діти
 Клецька Євдокія
 Кльоцьківський Петро
 Коваленко Мотя та її син
 Когут Антон та два сини
 Корбут Павло
 Кревський О.
 Круківський
 Круківська та одна дитина
 Лужецький Микита
 Луценко Г. В.
 Луценко О. П.
 Марченко та двоє дітей
 Мацупа Данило
 Мацупа Килина
 Мельник Ганна та двоє дітей
 Мельник Євлин
 Мельник Іван
 Мельник Конон
 Мельник Олександра
 Якимівна
 Мельник Тетяна
 Мелянський Гнат та двоє дітей
 Меляновський Радан
 Меляновська Серафима
 Семенівна та восьмеро дітей
 Мороз Василь і його батьки
 Мороз Григорій
 Мороз Ганна та її дитина
 Мороз Кузьма і дружина
 Мороз Федір та п'ятеро дітей
 Мороз Харитон і дружина
 Мошківська Варвара

Окіпний Дмитро
 Олійник чоловік
 Олійник дружина
 Олійник Кузьма
 Його дружина
 Олійник Мусій Федосійович
 Орлівський Іван
 Орлівська Устина
 Папченко Максим Романович
 Папенко Оксана та восьмеро дітей
 Папченко Олександра
 Анатоліївна
 Перегуда Олеся Артемівна та двоє дітей
 Перлівська Мотрона
 Перлівська Ганна
 Перлівська Килина
 Перлівський Володимир
 Перлівська Одарка
 Перлівський Сергій
 Перлівський Міша
 Плигань Тетяна та її дитина
 Поліщук Архип
 Поліщук Ганна та двоє дітей
 Порицький та двоє дітей
 Пустовіт Анастасія
 Пустовіт Марина Матвіївна
 Пустовіт Матвій
 Пустовіт Максим
 Пустовіт Лукія
 Пустовіт Юрій
 Його дружина та двоє дітей
 Растівський Олександр
 Іванович та п'ятеро дітей
 Растівський Радон
 Розумей Іван і його дружина
 Садівський Павло
 Садівський Сергій
 Гордійович
 Савенко Олена та троє дітей
 Савенко Федір
 Сайченко Василь
 Сайченко (брат)
 Сайченко(дружина) та шестеро дітей
 Сайченко Василь
 Сайченко (дружина) та одна дитина
 Сайченко Іван Пилипович
 Сайченко Петро Сакович
 Сім'я Саражинських
 Сайченко Ярина
 Свенрдня Пилип

Свердня Євдокія
Сідловські та троє дітей
Смоляний Кирило
Смоляна Параска та троє дітей
Смоляний Терентій та двоє дітей
Собченко Параска
Собченко Оксенія
Собченко Охрім
Собченко Семен
Собченко Харитон
Собченко та четверо дітей
Старовська Устина та четве-

ро дітей
Тарнавська Олеся та двоє дітей
Ткаченко Іван
Ткаченко Кирило
Ткаченко Марія
Ткаченко Михайло та четверо дітей
Ткаченко ....Карпівна
Хижівський Микола Петрович
Цимбал Олена та одна дитина
Шевченко Ганна

Шевченко Федір
Шелестів сім'я
Шмида К. Л.
Шовкопляс Іван
Шовкопляс Лавро
Його дружина
Шовкопляс Михайло та одна дитина
Юківська Оксана Іванівна
Юрківський Петро
Юрківська Настя
Двоє дітей та їх мати (прізвище та імена свідки не пригадали)

с. Яблунівка

Засноване наприкінці XVII – на початку XVIII ст. У 1855 р. в часи Київської козащини тут відбулися виступи селян проти феодално-кріпосницького гніту, які були жорстоко придушені.

З клірових відомостей (історичний нарис В. Перерви «Храм Святителя Миколая Чудотворця в селі Яблунівка») встановлено, що в Яблунівці проживало до Голодомору більше 3000 жителів. Колгосп утворився у 1928 році. 8 сімей було розкуркулено, прізвища їх не встановлено.

Архівні свідчення про колективізацію і Голодомор відсутні. За свідченнями очевидців протягом 1932-1933 років у Яблунівці помер з голоду 451 житель.

На місцях поховань на двох кладовищах в 1993 році встановлені пам'ятні знаки (дубові хрести). Ще один встановлено на кладовищі в с. Мала Сквирка в 1997 році.

Мартиролог жителів с. Яблунівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Пелиха О.С., 1921 р.н.; Олійник Л.Ф., 1918 р.н., та ін., записаними в 2007 р. завідуючою бібліотекою Глущенко Л.П.

У мартирологу вказано роки народжень поіменно встановлених жертв голоду.

Атаманенко Марія Іванівна, 1926 р.
Атаманенко Сергій Іванович, 1921
Атаманенко Феодосій Іванович, 1919 р.
Григоренко Семен Іванович 1923
Левіцький Степан Михайлович, 1926 р.
Левіцький Тихон Михайлович, 1925 р.
Олійник Андрій Миколайович,

1924 р.
Олійник Дмитро Миколайович, 1919 р.
Олійник Іван Миколайович, 1924 р.
Олійник Іван Миколайович, 1926 р.
Олійник Марія Миколаївна, 1931р.
Олійник Михайло Миколайович, 1930 р.
Онопрієнко Микита Іванович, 1910 р.

Осипенко Пилип Трохимович, 1914
Осипенко Трохим Григорович, 1882 р.
Скороход Феодосій Іванович, 1919 р.
Тимошенко Нікіфор Іванович, 1915 р.
Тимошенко Ольга Іванівна, 1920 р.
Тимошенко Павло Іванович, 1926 р.

Богуславський район

Утворений 7 березня 1923 року.

Більшовицька влада на Богуславщині перемогла остаточно в 1920 р. лише завдяки регулярним військам Червоної армії (війська Й. Якіра). Наприкінці 1920 року в Богуславській волості діяло 12 комнезамів. Всі сили були мобілізовані на виконання продподатку.

Та населення Богуславщини не корилося: в січні 1921 р. в с. Вільхivecь махновці знищили богуславський продзагін на чолі з політпрацівником Г. Уколовим. Як протест проти більшовицької влади та запровадження продрозверстки на Богуславщині виникає антибільшовицьке повстання, відоме в історії як «Медвинська республіка».

В умовах НЕПу відроджується кооперація як серед селян, так і серед ремісників. У Богуславі була організована промартіль «Ткач», а в с. Медвин у 1928 р., крім 9 сільськогосподарських, існували кредитний, садово-городний, промисловий та споживчий кооперативи.

Перша районна нарада масової колективізації Богуславського району 29-30 грудня 1929 року.

1929 р. листопадовий Пленум ЦК ВКП(б), відкинувши НЕП, проголосив курс на суцільну колективізацію, а в 1930 р. Постановою ЦК ВКП(б) закріплено перехід від політики «обмеження» куркульства до політики його ліквідації як класу. Почалося суцільне примусове розкуркулення селян і створення колгоспів.

На Богуславщині також у кожному селі створили колгосп або навіть кілька. В 1931 р. для допомоги у виконанні плану заготівель Білоцерківський район посилав до Богуславського бригаду у складі 70 чоловік. Проте адміністративні методи здійснення колективізації значно знизили продуктивність всього сільськогосподарського виробництва. Як результат, в 1932 р. план хлібозаготівлі по району виконано лише на 16,8%. Майже кожне село було занесене до «чорної дошки». Почалось примусове

вилучення продовольчих запасів у кожній сім'ї. Наслідок такої державної політики – Голодомор 1932-1933 років.

Дані про втрати населення Богуславського району та м. Богуслава з 01.01.1933 р. по 01.01.1934 р. наведені в статті П. Бачинського «Голодний рік на Київщині» // Київська правда, 16 лютого 1993 р.

Назва	Кількість населення	Кількість народжень	Смертей		Шлюбів	Розлучень
			всього	В т. ч. дітей до 1 року		
м. Богуслав	-	170	377	9	39	10
Богуславський район	106739	1196	16118	398	759	256

Як стверджує П. Бачинський, смертність населення у Богуславському районі від Голодомору 1932-1933 рр. склала 14 %. У деяких населених пунктах втрати населення перевищують у декілька разів втрати на фронтах Великої Вітчизняної війни. Так, у с. Половецькому Богуславського району під час Голодомору 1932-1933 рр. померло 130 жителів, а на фронтах Великої Вітчизняної війни загинуло 30.

В 1933 р. за адміністративно-територіальним поділом до Богуславського району входила значна частина сучасної території Миронівського району (який був створений на базі Богуславського району в 1935 р.), тому наведена таблиця не відтворює дійсне становище 1933 р.

Голодування у Богуславському районі та факти людоджерства підтверджені в офіційних документах того часу. В доповідній наркома землеробства УСРР Олександра Одинцова секретареві ЦК КП(б)У Станіславу Косіору про голод в Київській області 14 березня 1933 р. говориться, що «По Богуславському району голодаєт 1931 хозяйство». А у зверненні керівників Київського облвиконкому до Голови Ради Народних Комісарів УСРР Власа Чубаря з проханням надати продовольчу допомогу у зв'язку з голодом і в довідкових

матеріалах з цього приводу вказуються окремі населені пункти Богуславського району, де населення голодує (Синиця, Чайки, Вільхівка, Красногородка, Медвин, Ісайки, Саварка, Мисайлівка), наводяться факти людоїдства.

В результаті дослідницької роботи, проведеної на території району в 1993 та 2008 рр., встановлено, що від голодомору на Богуславщині померло 5357 осіб, в т. ч. 1410 дітей, але і ця цифра не може претендувати на точність: на жаль, багато свідків тих страшних років відійшло у вічність, а архівні матеріали майже не збереглися.

1935 рік. Президія Богуславського райвиконкому. Це їхні розпорядження старанно виконували сільські активісти, одбираючи все до зернини і прирікаючи понад 16 тисяч своїх земляків на люту голодну смерть.

м. Богуслав

Районний центр. Одне з найдревніших міст України, що сягає своєю історією часів Київської Русі XI століття.

З 1919 року Богуслав – центр Богуславського повіту Київської губернії, а з 1923 року – Богуславського району.

На початку 30-х років ХХ ст. м. Богуслав було невеликим аграрно-промисловим містом. Тут діяла суконна фабрика, шкіряний і миловарний заводи, електростанція, олійниця, млини, невеликі промислові артілі «Ткач», «Гірник», «Більшовик», «Харчотруд», «Червоний кооператор» та інші.

В 1931 р. колгосп ім. Молотова не виконав річного плану хлібозаготівлі і був внесений до «ганебного списку». У 1932 р. була створена Богуславська МТС.

Не обминув Богуслава Голодомор 1932-1933 рр. Повальне вимирання населення почалось у січні 1933 року. Найбільша смертність була в березні-червні і переважала рівень народжуваності у кілька разів.

Як стверджує П. Бачинський (Голодний рік на Київщині // Київська правда, 6 лютого 1993 р.), з 1 січня 1933-го по 1 січня 1934 року в Богуславі народилося 170 дітей, померло 377 жителів, у т. ч. 9 дітей до 1 року.

За словами очевидців, на вулицях міста помирала велика кількість людей з навколишніх сіл, які приходили до Богуслава у пошуках їжі. На жаль, імена їхні встановити уже неможливо. Весь довоєнний архів району був знищений ще на початку Великої Вітчизняної війни у серпні 1941 р. Вдалося встановити імена лише 15 осіб, з них 6 дітей, і 80 жителів Богуслава, які пережили Голодомор 1932-33-х років.

Під час Голодомору робітники міських підприємств отримували харчові пайки, завдяки чому могли пережити голод.

В 30-х роках ХХ ст. за спротив курсу партії і уряду на примусову колективізацію був репресований 31 житель м. Богуслава, серед них – Донець Георгій Федорович, агроном, засуджений в 1930 році до 8 років позбавлення волі.

10.09.1993 р. рішенням виконкому Богуславської міської ради № 120 від 15.07.1992 року на місці каплиці біля лікарні, куди звозили померлих від голодомору, встановлений пам'ятний знак – гранітний хрест. Ініціатор встановлення пам'ятника – колишній міський голова Кривий В.Ф.

Мартиролог жителів м. Богуслава – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за матеріалами музею історії Богуславщини та свідчень очевидця Рубан Т.Д., 1923 р.н., запис 2008 р. учениці Богуславської ЗОШ № 2 Половець Дарії.

Гузієнко Рая Іванівна, 1930 р.н., із селян

Гузієнко Толя Іванович, 1927р.н., із селян

Мокрогузенко Роман, із селян

Мокрогузенко – дружина Мокрогузенка Романа, із селян

Шмідов, із селян

Шмідова, із селян

Карпенко Григорій, 40 р., із селян

Рубан Дмитрій Федорович, 44 р. регент церковного хору

Рубан Анатолій Дмитрович, 8 р., міщанин

Рубан Валентина Дмитрівна, 6 р., міщанка

Рубан Неоніла Дмитрівна, 4

р., міщанка

Федоренко Авдій Пилипович, 33 р., із селян

Когутенко Віра, із селян

Когутенко Катя, із селян

Шпортенко Микола

Євдокимович, 1 р., із селян

с. Біївці

В 1929 році з розгортанням колективізації в селі створена артіль ім. 1-го Травня, першим головою колгоспу якої став Іщенко Г.В. Пізніше утворились колгоспи «Червона Зірка» (голова Тихопій Кузьма), «Перемога» (голова Клименко Мина), «Нове життя» (голова Лелека Микита). В 1931 році ці колгоспи об'єдналися у два: в Біївцях – ім. 1 Травня, в Момотах – ім. Сталіна (голова Муковоз).

В 30-х роках ХХ ст. в селі Біївцях було репресовано 9 осіб, серед них в 1930 році за спротив владі на 3 роки ув'язнено Глуценка А.С., 1876 року народження.

Районна газета «Шлях колгоспника» повідомляла, що с. Біївці – серед зривників плану хлібозаготівель. Колгосп ім. 1 Травня виконав план на 13,75 %. Тому село Біївці було занесене на «чорну дошку». В серпні 1933 року в колгоспі ім. Сталіна на роботу виходило 70% колгоспників. На полі стояло 140 га незібраного жита, а колгосп ім. 1 Травня не взяв участі у хлібній валці ім. Сталіна. Проти селян були застосовані репресивні методи – вивіз зернових і продовольчих фондів.

Голодомор 1932-1933 рр. охопив села Біївці та Момоти. Повністю кількість і прізвища померлих не встановлені. На сьогодні відомі імена 10-ти осіб, з них троє дітей. В селі є 108 жителів, які пережили Голодомор.

Мартиролог жителів с. Біївці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини, свідченнями очевидців Василенко М.О., 1923 р.н.; Миргородської М.У., 1923 р.н., та Тихопій В.Т., 1921 р.н., запис 2008 р. учениці місцевої школи Гирі Н.; Ворони М.С., 1919 р.н., запис 2008 р. учениці місцевої школи Педченко Л.; Науменко М.Ф., 1924 р.н., та Коваль О.Б., 1922 р.н., запис 2008 р. учениці місцевої школи Орловської Т.; Прохоренко В.С., 1923 р.н., та Городенко П.О., 1922 р.н., запис 2008 р. учениці місцевої школи Коваленко Л.

Даценко Варвара Фоківна, 5 р.

Даценко Іван Фокович, 4 р.

Даценко Параска Фоківна, 20 р.

Даценко Фока, 39 р.

Прохоренко Михайло Степанович, 9 р.

Прохоренко Марія, 30 р.

Прохоренко Степан, 32 р.

Зоня (дівчинка) – з'їли односельці

Чоловік – прізвище встановити не вдалося – з'їв Шиманько Улас

с. Бородані

На початку 30-х років с. Бородані – центр сільської ради.

В 1928 році в Бороданях створено колгосп «Боротьба». В жовтні 1931 року, як повідомляла районна газета «Шлях колгоспника», за невиконання плану хлібозаготівель село занесено на «чорну дошку». У постанові РКС 10.01.1932 р. колгоспу «Боротьба» востаннє запропоновано виконати план хлібозаготівлі в установлені терміни. В разі невиконання постанови буде вжито найсуворіших заходів.

В роки Голодомору 1932-1933 років в селі померло, за показаннями свідків, 127 осіб, з них 8 дітей. 24 мешканці с. Бородані пережили Голодомор.

В 1990 р. пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 рр. встановлений на сільському кладовищі (ініціатор і автор – М.О.Кузьменко, 1933 р.н., шахтар, уродженець с. Бородані).

Мартиролог жителів с.Бородані – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за матеріалами с/ради та музею історії Богуславщини, свідченнями очевидців Кириєнко Г.М., 1925 р.н., та Шишки Г.Г., 1928 р.н., записаними в 2008 р. ученицею місцевої школи Приліпко А., Швиденко З.П., 1929 р.н., записаними в 2008 р. ученицею місцевої школи Капустенко А.

Баштова Палажка
Баштовий Тиміш
Білан Іван
Білан Надія
Білан Надія Федорівна
Білан Оляна

Білан Оляна Федорівна
Білан Ольга Федорівна
Білан Петро
Білан Тетяна Федорівна
Білан Тетяна Федорівна
Білан Марія Петрівна

Боровик Борис
Боровик Борис
Боровик Ганна
Боровик Ганна
Вовк Іван
Вовк Текля Андріївна

Волошин Іван Борисович
 Головатенко Антін Денисович
 Головатенко Оксана Юменівна
 Гризун Ганна
 Гризун Ілько Петрович
 Гризун Катерина Іванівна
 Гризун Михайло Ількович
 Гризун Мотря
 Гризун Омелько
 Гризун Юхим
 Кирпач Іван Олексійович
 Красюк Василь Кирилович
 Красюк Ганна Кирилівна
 Красюк Гапка Митрофанівна
 Красюк Дмитро Митрофанович
 Красюк Єлисей
 Красюк Катерина
 Красюк Марія Кирилівна
 Крашінський Денис Юменович
 Кривошея Іван Лаврентійович
 Кривошея Лаврентій Тимофійович
 Кривошея Степан Тимофійович
 Кривошея Степанида
 Крушінська Марія Прокопівна
 Крушінська Параска
 Крушінська Соломія Юменівна
 Крушінська Явдоха Харитонівна
 Крушінський Гнат Харитонович
 Крушінський Петро Харитонович
 Крушінський Харитон
 Кузьменко
 Купрієнко Петро
 Купрієнко Ганна Петрівна
 Купрієнко Іван Петрович
 Купрієнко Лука

Купрієнко Лука
 Купрієнко Мотря
 Купрієнко Петро
 Лавренко Варвара
 Лавренко Домка
 Мельник Григорій Іванович
 Мельник Сава
 Микитенко Корній Давидович
 Микитенко Трифон Корнійович
 Науменко Ганна Миколаївна
 Науменко Мирон
 Науменко Олександр Миколайович
 Науменко Параска Павлівна
 Науменко Секлета
 Пивовар Василь
 Пивовар Марія
 Пивовар Назар Савович
 Пивовар Параска Назарівна
 Пивовар Петро Дмитрович
 Пивовар Хтодоська
 Приліпко Сакій
 Пшенична Параска
 Пшеничний Сергій Мартинівич
 Пшенишна Катерина
 Пшенишна Фросина Василівна
 Пшенишний Григорій Минович
 Пшенишний Микола
 Пшенишний Мина Артемович
 Пшенишний Сергій Минович
 Пшенишний Яків Минович
 Резніченко – дитина Резніченко Варвари
 Резніченко – дитина Резніченко Варвари
 Резніченко – дитина Резніченко Варвари
 Резніченко – дитина Резніченко Варвари
 Резніченко – дитина Резніченко Варвари
 Резніченко – дитина Резніченко Варвари

ко Варвари
 Резніченко – дитина Резніченко Варвари
 Резніченко – дитина Резніченко Варвари
 Резніченко – дитина Резніченко Варвари
 Резніченко Борис
 Резніченко Варвара
 Резніченко Єлизавета
 Резніченко Іван Борисович
 Резніченко Яким
 Резніченко Яків Борисович
 Сироїд Марія
 Сироїд Трохим Федорович
 Слободяник Олекса
 Ткаченко Василь Гаврилович
 Ткаченко Василь Гаврилович
 Ткаченко Гаврило
 Ткаченко Данило Веремійович
 Ткаченко Марія
 Ткаченко Мина Веремійович
 Ткаченко Олекса Гаврилович
 Ткаченко Палажка
 Ткаченко Василь Петрович
 Ткаченко Михайло Петрович
 Ткаченко Наталка Петрівна
 Харченко Онопрій Демидович
 Харченко Ганна Демидівна
 Харченко Демид Кузьмович
 Харченко Лаврентій
 Харченко Марія Демидівна
 Харченко Софія Трохимівна
 Харченко Устя
 Харченко Харитина Демидова
 Шишка Кирило Якович
 Шишка Федора
 Шишка Юхим Якович
 Шнуренко Марія
 Шульга Ганна
 Шульга Ганна
 Шульга Купріян
 Шульга Павло

с. Бране Поле

В перші місяці 1931 року більшість селянських господарств були об'єднані в сільськогосподарські артіль ім. Воровського (голова Цимбал) та «Нову громаду». Як повідомляла районна газета «Шлях колгоспника» в листопаді 1931 р., колгосп «Нова громада» в «ганебному списку» колгоспів, що не виконали річних планів хлібозаготівлі. А в січні 1932 р. постановою РКС «За явно вороже куркульське ставлення до хлібозаготівлі, за оману держави та колгоспної системи, розбазарювання хліба, за опір хлібозаготівлі, колгосп села Баране Поле «Нову громаду» розпустити та весь склад правління цього колгоспу передати до суду.». Повідомляє газета і прізвища бранепільчан, у яких був знайдений прихований хліб. Так, у Івана Підлубного знайдено закопаного хліба 12 пуд, а в Хоменкової Платониди виявлено прихованого хліба в горшках 51 кг, та хату обставлено 20 кг. Крім цього, виявили 40 кг квасолі.»

Проти селян були застосовані репресивні методи – вивіз зернових і продовольчих фондів.

У 1931 р. Бране Поле було занесено на «чорну дошку».

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Від Голодомору в селі померло 246 жителів, з них 24 дитини. За часи сталінських репресій постраждали бранепільські вчителі Брухаль Д.Г. та Клим'юк Д.Г.

В Браному Полі нараховується шістдесят три особи, які пережили Голодомор.

На сільському кладовищі згідно рішення виконкому сільської ради в 1993 р. встановлений пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932 – 1933 рр.

Мартиролог жителів с. Бране Поле – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Васильєвої Н.О., 1922 р.н.; Лабзенко У.О., 1920 р.н.; Максименко М.І., 1928 р.н.; Хоменко О.В., 1927 р.н., записаних в 2008 р. зав. клубом Любченко В. Г.

Безугла Ганна
Безугла Марія
Безугла Мотря
Безуглий Дем'ян
Безуглий Павло
Безуглий Сидір
Біленко Андрій
Біленко Антін
Біленко Антін
Біленко Василь
Біленко Гнат
Біленко Григорій
Біленко Іван
Біленко Люба
Біленко Марія
Біленко Марія
Біленко Мефодій
Біленко Микола
Біленко Никифор
Біленко Секлета
Біленко Сидір
Білковська Марія
Бойко Ганна
Бойко Марія
Бойко Марія /сестри/
Бойко Михайло
Бойко Тетяна
Вакуленко Петро
Герасименко Василь
Гудир Кирило
Гудир Лавро
Гудир Микита
Гудир Настя
Гудир Павло
Гудир Устя
Гудир Юхим
Дрижай Каністрат
Дубецька Ганна
Дубецький Терентій
Житник Архип
Житник Іван
Житник Катерина
Житник Лавро
Житник Михайло
Житник Олександра
Житник Ольга
Житник Палажка
Житник Палажка
Житник Пилип
Житник Текля

Іван Федорович
Кириченко Богдан
Карпенко /чол./
Карпенко Василь
Карпенко Іван
Карпенко Іван
Карпенко Павло
Карпенко Уляна
Кириченко – дитина Киричен-
ко Богдана
Кириченко Домаха
Кириченко Олександра
Кириченко Тетяна Потапівна
Кириченко Тихон
Ківіченко Потап
Кіндрат– прізвище невідомо
Кіндрата дитина
Кіндрата дитина
Кіндрата дитина
Кіндрата дитина
Кіндрата дитина
Кокотун Йосип
Колісниченко Павло
Колісниченко Іван
Колісниченко Михайло
Колісниченко Параска
Колісниченко Петро
Красніцька Мар'яна
Красніцький Михайло
Куцовол Іван
Куцовол Конон
Куцовол Михайло
Лабзенко Терентій
Лисенко Параска, її діти
Лисенко
Лисенко
Лисенко
Лисенко Василь
Лисенко Василь
Лисенко Гаврило
Лисенко Ганна
Лисенко Горпина
Лисенко Горпина
Лисенко Іван
Лисенко Іван
Лисенко Іван
Лисенко Ігор
Лисенко Івга
Лисенко Мар'яна

Лисенко Марія
Лисенко Марія
Лисенко Олекса
Лисенко Текля
Лисенко Уляна
Лисенко Явдоха
Литвин
Литвин
Литвин
Литвин
Литвин
Литвин Адам
Литвин Ганна
Литвин Левко
Литвин Марія
Литвин Маша
Литвин Параска, її сини
Литвин Сусана
Любченко Ганна
Любченко Марія
Максименко Василь
Максименко Василь
Максименко Василь
Максименко Віра
Максименко Ганна
Максименко Кирило
Максименко Кузьма
Максименко Михайло
Максименко Сидір
Максименко Фонь
Максименко Хтодось
Максименко Хтодось
Максименко Юхимія
Марійка Федорівна
Михайленко Кирило, його діти
Михайленко
Михайленко
Михайленко
Михайленко
Михайленко – дружина Ми-
хайленка Кирила
Михайленко Артем
Михайленко Варфоломій
Михайленко Григорій
Михайленко Іван
Михайленко Іван
Михайленко Іван Артемович
Михайленко Катерина
Михайленко Максим Артемович

Михайленко Надія
 Михайленко Овсій
 Михайленко Олена
 Михайленко Ольга
 Михайленко Палажка
 Михайленко Параска
 Михайленко Санька Артемівна
 Михайленко Тетяна
 Михайловський Іван
 Михайловський Петро
 Михайловський Филін
 Миша – прізвище невідоме
 Мугир Горпина
 Мугир Дементій
 Мугир Іван
 Мугир Олександра
 Мугир Санька
 Мугир Федір
 Мугир Юхимія
 Надія Федорівна
 Петро Федорович
 Погрібняк Ганна
 Погрібняк Іван
 Погрібняк Марія
 Прізвище невідомо
 Прізвище невідомо
 Прізвище невідомо
 Прізвище невідомо
 Руденко Лавро
 Руденко Макар
 Руденко Ялисовета
 Скринник Луша, її родина
 Скринник
 Скринник

Скринник
 Скринник
 Скринник
 Скринник
 Федір – прізвище невідоме
 Філімонова Віра, її родина
 Філімонова
 Філімонова
 Філімонова
 Філімонова
 Філімонова
 Хаврюк Іван
 Хаврюка Павло, його діти
 Хаврюк
 Хаврюк
 Хаврюк
 Хаврюк
 Хаврюк /дитина, з'їла мати/
 Хаврюк Аврам
 Хаврюк Андрон
 Хаврюк Антон
 Хаврюк Борис
 Хаврюк Ваня
 Хаврюк Василь
 Хаврюк Віталій
 Хаврюк Володимир
 Хаврюк Герман
 Хаврюк Зінька
 Хаврюк Зінька
 Хаврюк Іван Федорович
 Хаврюк Ігор
 Хаврюк Килина
 Хаврюк Максим
 Хаврюк Марія

Хаврюк Марія Федорівна
 Хаврюк Микола
 Хаврюк Мотрона
 Хаврюк Мотря
 Хаврюк Надія Федорівна
 Хаврюк Наталка
 Хаврюк Олекса Іванович
 Хаврюк Олександра
 Хаврюк Ольга
 Хаврюк Павло
 Хаврюк Петро Федорович
 Хаврюк Уляна
 Хаврюк Устина
 Хаврюк Федір
 Хаврюк Юхим Федорович
 Шевченко
 Шевченко Василь
 Шевченко Євгенія
 Шевченко Іван
 Шевченко Іван
 Шевченко Ївга
 Шевченко Костик
 Шевченко Мотря
 Шевченко Пилип
 Шевченко Сидір
 Шевченко Тетяна
 Юнашкевич Марія
 Юнашкевич Микола
 Юнашкевич Михайло
 Юнашкевич Павло
 Юхим Федорович
 Ялисовета (прізвище невідоме)

с. Вільховець

Центр сільської ради, до якої входять села Семигори, Калинівка, Половецьке.

Населений пункт вперше згадується в 1700 році, коли була зведена Свято-Михайлівська церква (перебудована в 1743 р.)

В 1919 році в селі Вільховець встановилась радянська влада. В січні 1921 р. махновці знищили групу продармійців з Богуслава на чолі з політпрацівником продзагону Г.Уколовим. В 1922 році створюються перші колективні господарства – комуни, в які входили окремі селянські родини. В 30-х роках організуються колгоспи. Зокрема, в селі Вільховці – колгоспи ім. Молотова, ім. Петровського, ім. Сталіна та «Червоний хутір». Як повідомляє в номері за 2 жовтня 1931 р. районна газета «Шлях колгоспника», колгосп «Червоний хутір» виконав план хлібозаготівлі лише на 22,1% і був занасений на «чорну дошку». В 1932 р. постановою РКС від 02.01.1932 р. «За небажання організації хлібозаготівлі, за мляві темпи виконання плану, за бездіяльність» оголошена сувора догана правлінню колгоспу «Червоний хутір».

В серпні 1933 року колгосп ім. Сталіна (голова Степенко), виконав план хлібозаготівлі на 2,6%, колгосп ім. Молотова (голова Чорний) – на 3%. Вони серед колгоспів, які «найганебніше відстають у виконанні плану хлібозаготівель.» У 1932 р. село занесено на «чорну дошку».

Під час Голодомору 1932-1933 рр. у Вільховці померло 92 особи.

На сьогодні в селі проживає 41 житель, постраждалий від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Вільховець – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Вдовиченко Г.О., 1927 р.н.; Товстик М.І., 1924 р.н.; Хоменко П.С., 1926 р.н.; Хоменко Н.К., 1923 р.н.; Яценко М.А., 1921 р.н., записаних в 2008 р. зав. клубом Хоменко С.І., а також за матеріалами с/ради і музею історії Богуславщини (ЦДАГОУ: Ф., оп. 20, спр. 6376, арк. 15).

Биченко Степанида
 Варченко Лука
 Вдовиченко Лигор
 Вихватень Ганна Степанівна
 Вихватень Давид
 Вихватень Макар Федорович
 Вихватень Михайло Степанович
 Вихватень Тетяна Миновна
 Вірченко Андрій Іванович
 Вірченко Ганна
 Вірченко Іван Петрович
 Вірченко Марія Іванівна
 Вірченко Петро
 Володько Зіновій
 Гаплик Левко
 Дуженко Марія
 Дуженко Семен
 Затірка Варка
 Затірка Елісей Васильович
 Затірка Іван
 Затірка Марія Микитівна
 Затірка Микита Васильович
 Затірка Прохір Микитович
 Затірка Уліта
 Затірка Федір Микитович
 Качалка Ганна Степанівна
 Качалка Іван Степанович
 Качалка Левко Хомович
 Качалка Марко Степанович
 Качалка Олександр
 Качалка Степан

Качалка Хома Сидорович
 Коваленко Гапка Хомівна
 Коваленко Олександра Хомівна
 Коваленко Петро
 Коваленко Пріська
 Кудин Іван
 Лубенко Петро
 Мокрієнко Ганна Дмитрівна
 Мокрієнко Дмитро
 Мокрієнко Євдокія
 Мокрієнко Іван Дмитрович
 Мокрієнко Марія Федорівна
 Мокрієнко Марфа Федорівна
 Мокрієнко Микола Федорович
 Мокрієнко Михайло Федорович
 Мокрієнко Олена Федорівна
 Мокрієнко Сергій Дмитрович
 Мокрієнко Федір Павлович
 Наточій Василь Семенович
 Наточій Дмитро Миронович
 Наточій Марія Миронівна
 Наточій Микита Семенович
 Наточій Мирон
 Наточій Олена Миронівна
 Наточій Оляна Семенівна
 Наточій Петро Семенович
 Наточій Семен Микитович
 Нестеренко Влас Самойлович
 Нестеренко Данило
 Нестеренко Олена
 Нестеренко Пріська

Овчаренко Дун Федорович
 Овчаренко Федот Іванович
 Руленко Іван
 Руленко Охрім
 Руленко Яків
 Сорокун Григорій
 Стеблун Василь Каленикович
 Стеблун Каленик
 Стеблун Надія Калениківна
 Холостий Мартіян
 Хоменко (дружина Євдокима)
 Хоменко Архип Григорович
 Хоменко Евдоким
 Хоменко Захар Іванович
 Хоменко Марина
 Хоменко Надія
 Хоменко Пилип
 Хоменко Степанида
 Хоменко Федір
 Хоменко Химка Явтухівна
 Шевченко Семен Маркіянович
 Шевченко Устина
 Шовкова Ганна
 Шовкова Степанида Юхимівна
 Шовковий Юхим
 Штронда Маруся
 Яценко Іван
 Яценко Кирило
 Яценко Надія
 Яценко Оляна

с. Гута

У 1932-1933 роках с. Гута – центр сільської ради.

Перший колгосп створено на початку 1922 року на землях поміщика Малевського з числа найбідніших селян. Організатором був П.Г. Шевченко, головою колгоспу обрали А.О. Вишневського. В 1931 р. в Гуті було два колгоспи: «Червоний клин» та «Єднання» (голова Чухліб). В 1931 р. село Гута називалось серед сіл, які не виконують плану хлібозаготівлі. В 1932 р. село Гута і сільська рада занесені на «чорну дошку» як зривники хлібозаготівлі.

В роки Голодомору 1932-1933 рр. в с. Гуті померло 259 жителів, з них 174 дитини. На сьогодні в селі проживає тридцять сім жителів, яким вдалось вижити під час Голодомору. Репресовані: А.І. Остроух, колгоспник; А.П. Чухліб, колгоспник; вчитель, організатор першого колгоспу в с. Дібрівці Богуславського району П.Г. Шевченко.

Мартиролог жителів с. Гута – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидця Гутніченко М.Я., 1930 р.н., записаними в 2008 р. жителькою села Сиволап Н.Ю., та за матеріалами сільської ради і музею історії Богуславщини.

Ананенко (баба)
 Ананенко – член родини
 Ананенко – член родини
 Архипенко Данило
 Архипенко – член родини
 Архипенко Кирило Архипович
 Архипенко – член родини
 Береговий Мусій
 Береговий – член родини

Береговий – член родини
 Береговий – член родини
 Береговий – член родини
 Береговий – член родини
 Береговий – член родини
 Береговий – член родини
 Береговий – член родини
 Бублієнко Андрій
 Бублієнко – член родини

Бублієнко – член родини
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко Аріон
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко – член родини

Бублієнко – член родини
 Бублієнко Василина
 Бублієнко Василь Гордійович
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко Іван Артемович
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко Марія
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко – член родини
 Бублієнко Федот
 Бублієнко Оляна
 Бублієнко Петро Павлович
 Бублієнко – член родини
 Гриб Андрій Григорович
 Гриб – член родини
 Гриб – член родини
 Гриб – член родини
 Гриб – член родини
 Гриб – член родини
 Гриб – член родини
 Гриб – член родини
 Гриб – член родини
 Гриб – член родини
 Гриб – член родини
 Гриб Явдоха
 Гребініченко Андрей
 Гребініченко – член родини
 Гребініченко – член родини
 Гребініченко – член родини
 Гребініченко – член родини
 Гребініченко Марія
 Гребініченко Микола Йосипович
 Гребініченко Ничипір Федорович
 Гребініченко – член родини
 Гребініченко – член родини
 Гребініченко – член родини
 Гребініченко – член родини
 Гребініченко Явдоха
 Гребініченко – член родини
 Дудченко
 Задорожній Овсій
 Задорожній – член родини
 Задорожній – член родини
 Задорожній – член родини
 Задорожній – член родини
 Заставний Іван
 Заставний – член родини
 Ільченко Іван
 Кабалик Гурин
 Кабалик Фанась
 Кабалик – член родини
 Кліванський Степан Вікентьович

Кліванський – член родини
 Кліванський – член родини
 Кліванський – член родини
 Кліванський – член родини
 Кліванський – член родини
 Коберник Іван
 Коберник – член родини
 Коберник – член родини
 Коберник – член родини
 Коберник – член родини
 Козленко Андрій
 Козленко Артем
 Козленко Євдоким Іванович
 Козленко – член родини
 Козленко – член родини
 Козленко – член родини
 Козленко Лукаш
 Козленко – член родини
 Козленко Михайло
 Козленко – член родини
 Козленко – член родини
 Козленко – член родини
 Козленко Панас
 Козленко Данило
 Козленко – член родини
 Козленко – член родини
 Козоріз Тимофан
 Козоріз – член родини
 Козоріз – член родини
 Козоріз – член родини
 Козоріз Трохим
 Козоріз – член родини
 Козоріз – член родини
 Козоріз – член родини
 Козоріз – член родини
 Козоріз – член родини
 Козоріз – член родини
 Котолуп Василь
 Котолуп – член родини
 Котолуп – член родини
 Котолуп Іван
 Кошлецька Харитина
 Кошлицька – член родини
 Кошлицька – член родини
 Кошлицька – член родини
 Кошлицька – член родини
 Краснощок Варка
 Листопад Андрій
 Лузин Валерій
 Мазуренко Андрій
 Мазуренко – член родини
 Мазуренко – член родини
 Мазуренко – член родини
 Мазуренко – член родини
 Мазуренко Григорій Андрійович
 Мазуренко Марко Сергійович
 Мазуренко – член родини

Михайліченко Матвій Хомович
 Михайліченко – член родини
 Михайліченко – член родини
 Михайліченко Хома
 Михайліченко - член родини
 Михайліченко – член родини
 Мозговий Арсень
 Мозговий – член родини
 Мозговий – член родини
 Мозговий – член родини
 Мозговий – член родини
 Остроух Карпо
 Остроух – член родини
 Остроух – член родини
 Остроух – член родини
 Остроух – член родини
 Остроух – член родини
 Остроух Логвин
 Остроух – член родини
 Остроух Юхим
 Поліщук Ничипір Іванович
 Поліщук – член родини
 Поліщук – член родини
 Поліщук Петро Аврамович
 Поліщук – член родини
 Поліщук – член родини
 Поліщук – член родини
 Поліщук Петро Панасович
 Поліщук – член родини
 Поліщук Сергій Гнатович
 Поліщук – член родини
 Поліщук – член родини
 Поліщук Ялисей Іванович
 Поліщук – член родини
 Поліщук – член родини
 Поліщук Ярина
 Поліщук – член родини
 Поліщук – член родини
 Путченко Марко
 Путченко- член родини
 Путченко – член родини
 Путченко. – член родини
 Путченко Нюра
 Путченко – член родини
 Путченко – член родини
 Путченко – член родини
 Путченко Олекса
 Путченко Павло
 Путченко – член родини
 Путченко – член родини
 Путченко Страшін
 Путченко – член родини
 Путченко – член родини
 Романченко Кость
 Рузевич Федось
 Рузевич – член родини
 Савчук Іван Іванович

Салата Іван
 Салата – член родини
 Салата – член родини
 Салата – член родини
 Салата – член родини
 Сарапука Степан Дементійович
 Сарапука – член родини
 Сарапука – член родини
 Сарапука – член родини
 Середніцький Петро Устинович
 Середніцький – член родини
 Середніцький – член родини
 Середніцький – член родини
 Соломко Мифодій – репресований
 Степанович Савка
 Степанович – член родини
 Степанович – член родини
 Степанович – член родини
 Стрілецький Мастей

Стрілецький – член родини
 Стрілецький – член родини
 Стрілецький – член родини
 Чадай Іван
 Чадай – член родини
 Чадай – член родини
 Чадай – член родини
 Чаковський Гордій
 Чаковський – член родини
 Чаковський – член родини
 Чаковський – член родини
 Чаковський – член родини
 Чаковський – член родини
 Чаковський Іван
 Шабельник Карпо
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник Марко
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник Степан

Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник Хома
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шевченко Андрій С.
 Шевченко Михайло Данилович
 Шевченко – член родини
 Шевченко – член родини
 Шевченко Семен Пилипович
 Шевченко – член родини
 Шевченко – член родини
 Шевченко – член родини
 Шевченко – член родини
 Шевченко – член родини
 Шуляк Марія
 Щербаченко

с. Дешки

У 1932-1933 роках с. Дешки було центром сільської ради.

В 1930 р. в селі був утворений колгосп ім. 1-го Травня.

В районній газеті «Шлях колгоспника» 17 лютого 1932 р. в статті «Дешківських зривників хлібозаготівлі суворо покарати» йдеться про голову сільської ради Т.Тридіда та голову колгоспу А.Горовенка як про саботажників, яких потрібно привести до суду. Очевидно, ця «пропозиція» була виконана.

Під час Голодомору в Дешках загинуло 47 жителів, кількість загиблих дітей не встановлено.

Мартиролог жителів с. Дешки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Заорунової К.О., 1926 р.н., та Харченко М. М., 1930 р.н., записаними в 2008 р. зав. клубом Царенко Г.І., а також за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини.

Голіченко Ганна Яківна
 Голіченко Катерина Яківна
 Голіченко Родіон Махтеювич
 Голіченко Яків Махтеювич
 Горовенко Григорій
 Жугайло Сергій Маркелович
 Калініченко Килина
 Калініченко Тимофій
 Калініченко Тимофій Іванович
 Кириченко Агафія Петрівна
 Кириченко Андрій
 Кириченко Макар Григорович
 Кириченко Максим Олексійович
 Кириченко Марія Гаврилівна
 Кириченко Тетяна
 Кириченко Харитина
 Криштак Дмитро Харитонович
 Криштак Мотря
 Криштак Федір Григорович

Криштак Харитін
 Мельніченко Андрій Маркелович
 Мельніченко Василь Іванович
 Мельніченко Володимир Маркарович
 Мельніченко Іван Кіндратович
 Мельніченко Маркело Олексійович
 Мельніченко Микола Кіндратович
 Мельніченко Павло Маркелович
 Мельніченко Севастіян
 Найдено Мирін Демидович
 Омельченко Архип Володимирович
 Омельченко Горпина
 Омельченко Килина
 Омельченко Килина

Омельченко Охрисан Трохимович
 Омельченко Степан Петрович
 Омельченко Трохим Антонович
 Павленко Дементій
 Павленко Петро Дементійович
 Павленко Явдокія Дементівна
 Паненко Віра Карпівна
 Паненко Марія Пилипівна
 Паненко Пилип Ясонович
 Пономаренко Єлизавета
 Пономаренко Оксенія Савелівна
 Пономаренко Параска
 Пономаренко Савелій Фалалєєвич
 Хмельовський Микола Семенович

с. Дибинці

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

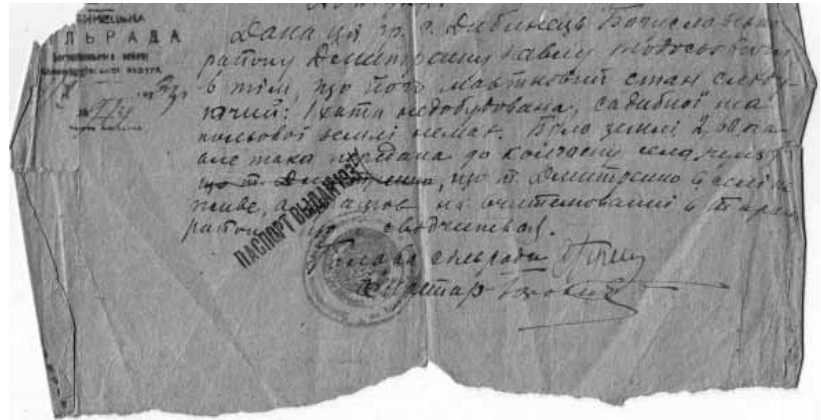
Мартиролог жителів с. Дибинці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців голоду Гуленко Я.Я., 1928 р.н., записаними в 2008 р. ученицею місцевої школи Родак Н.; Москаленко О.Д., 1925 р.н., записаними в 2008 р. ученицею місцевої школи Москаленко А.; Меркулової Л.В., 1927 р.н., записаними в 1998 р. вчителькою Одноріг Д.К.; Тарасенко М.Х., 1921 р.н., записаними в 2000 р. студенткою педагогічного коледжу Тарасенко Н.; Тимошенко Н.П., 1926 р.н., записаними в 2008 році ученицею місцевої школи Лінською Ю., а також за матеріалами с/ради і музею історії Богуславщини.

До сільської ради входить і село Бородані. Перша згадка про Дибинці датована 1790 роком. В той час у селі було 1002 жителі в 131 дворі. Ще у XVIII ст. село було відоме значним виробництвом глиняного посуду, який збували на навколишніх ярмарках, возили аж у Херсонську губернію. У 1811-1828 рр. була навіть фаянсова фабрика, на якій працювали майстри-крипаки.

В 1928 році в Дибинцях створено колгосп «Надія», в Бороданях – «Робітник». В газеті «Шлях колгоспника» за 10 листопада 1931 р. критикуються дибинецькі буксирники, які «лякаються труднощів у боротьбі за хліб».

Встановлено прізвища 244 осіб, з них 16 дітей, які під час Голодомору 1932-1933 років померли в селі від голоду. На сьогодні в Дибинцях є 99 осіб, які пережили Голодомор.

За рішенням виконкому Дибинецької сільської ради в 1993 р. на центральному кладовищі встановлено пам'ятний знак «Жертвам Голодомору 1932-1933 рр». (ініціатор Кириєнко В.С.). В 2000 р. А.І. Шнуренком (генерал-лейтенант, заступник Міністра внутрішніх справ України, уродженець с. Дибинці) на місці масових поховань померлих від голоду встановлено пам'ятний хрест.

Довідка з сільської ради на одержання паспорта, видана жителю с. Дибинці Дмитренку Павлу Тодосійовичу, який вчителював у Тарашчі. Без таких довідок паспорти селянам не видавались, а отже, селяни ставали безвиїздними колгоспними кріпаками.

- Артеменко Сергій Євлампійович
- Артеменко Єлисавета Євменівна
- Артеменко Іван Євлампійович
- Артеменко Домаха
- Артеменко Дмитро Сергійович
- Артеменко Ганна Сергіївна
- Артеменко Конон
- Артеменко Арсентій
- Березовська Василина
- Бреус Сак
- Бреус Федора Павлівна
- Бреус Марія Саківна
- Бреус Ганна Саківна
- Бреус Микола Сакович
- Бреус Василь Сакович

- Баліцький Семен
- Баліцька - дружина Баліцького Семена
- Баліцький Микита Семенович
- Власенко Василь Никифорович
- Власенко Євдокія Василівна
- Власенко Тетяна Олексіївна
- Вишкварка Тимофій
- Вишкварка Гапка
- Вишкварка Оксана Сонівна
- Горовенко Яків Якович
- Горовенко Микола Якович
- Гарнага Ганна Микитівна
- Гарнага Микола Петрович
- Гарнага Мусій
- Гарнага Одарка
- Гарнага Павло Мусійович
- Гарнага Микола Герасимович

- Гарнага Іван Герасимович
- Гарнага Назар Захарович
- Гарнага Микола Петрович
- Гарнага Соломія
- Гарнага Марія
- Гарнага Євдокія
- Гарнага Катерина
- Гарнага Соломія Константи́нівна
- Гарнага – дитина Гарнаги Соломії Константи́нівни
- Гарнага – дитина Гарнаги Соломії Константи́нівни
- Гарнага – дитина Гарнаги Соломії Константи́нівни
- Гарнага – дитина Гарнаги Соломії Константи́нівни
- Гарнага – дитина Гарнаги Соломії Константи́нівни
- Гарнага – дитина Гарнаги Соломії Константи́нівни
- Гарнага Євдокія Микитівна

1932-1933

Гаращенко Євдокія
 Гаращенко Катерина
 Гаращенко Марія
 Гаращенко Василь Іванович
 Гаращенко Іван Васильович
 Гуріненко Ганна Микитівна
 Гуріненко Марія Іванівна
 Гуріненко Марія Іванівна
 Гуріненко Василь Іванович
 Гуржій Терентій Симонович
 Гризун Михайло Ількович
 Дмитренко Феодосій Олександрович
 Дмитренко Павло Олександрович
 Дмитренко Марія Миколаївна
 Дмитренко Устина Арсентіївна
 Дмитренко Микола Юхимович
 Дмитренко Марта
 Дженжеря Семен
 Довгун Феодосій
 Довгун Олена Павлівна
 Довгун Василь Феодосійович
 Довгун Євдокія Феодосіївна
 Довгун Микола Феодосійович
 Дяченко Митрофан
 Запара Євдокія Овсіївна
 Запара Самуїл
 Загородній Парфен
 Загородня, дружина Парфена
 Загородня Тетяна Парфенівна
 Загородня Олена Парфенівна
 Кієненко Клим
 Кієненко Федір
 Кієненко Дмитро
 Кієненко Ганна
 Кієненко Йосип
 Коваленко Одарка Іванівна
 3 роки
 Коваленко Степан Іванович
 2 роки
 Коваленко Матвій Іванович
 5 років
 Коваленко Марія Іванівна
 7 років
 Коваленко Юхимина Іванівна
 9 років
 Коваленко Петро Іванович
 11 років
 Королевич Аврам Свиридонович
 Королевич Мокрина Свиридо-
 нівна
 Королевич Оксана Свиридо-
 нівна
 Королевич Павло Свиридоно-
 вич

Королевич Сак
 Королевич Василь Трохимович
 Королевич Варвара
 Королевич Андрій Порфірович
 Королевич - мати Королевича
 Андрія Порфіровича
 Королевич Марина Андріївна
 Королевич Тетяна Андріївна
 Королевич Євдокія Микитівна
 Королевич Трохим Свиридо-
 вич
 Королевич Марина
 Королевич Спиридон Радіо-
 нович
 Королевич Мусій Пимонович
 Королевич Григорій Свиридо-
 вич
 Коршак Лука Феодосійович
 Коршак Симон Лукович
 Космач Іван Оксентійович
 Космач Іван Олексійович
 Кучма Григорій
 Кучма Євдокія Микитівна
 Кучма Григорій Кузьмович
 Кучма Марія Григорівна
 Кучма Григорій Григорович
 Кучма Павло Григорович
 Ломенко Марфа
 Ломенко Мотря Махтеївна
 Ломенко Ганна Махтеївна
 Масюк Каленик Вакулович -
 55 років
 Мартика Стах Оксентійович
 Мартика Тетяна Саківна
 Мартика Настя Павлівна
 Мартика Ярина Стахівна
 Мартика Володимир Оксенті-
 йович
 Моргун Дмитро Пилипович
 Моргун Настя
 Нетребенко Нечипір Іванович
 Нетребенко Яким Іванович
 Ницупа Федір Нечипорович
 Помазан Семен Стратонович
 Помазан Андрій Семенович
 Помазан Марія Семенівна
 Помазан Ольга Семенівна
 Помазан Марфа Семенівна
 Помазан Іван Семенович
 Помазан Микола Семенович
 Помазан Василь Семенович
 Помазан Сак
 Попович Григорій Якимович
 Проценко
 Проценко Платон Зінов'євич
 Проценко Оляна Андріївна

Проценко Мотря Зінов'ївна
 Проценко Терентій Зінов'євич
 Проценко Марія Михайлівна
 Проценко Марта Миколаївна
 Проценко Оляна Терентіївна
 Проценко Єлисей
 Проценко Микита Савович
 Проценко Катерина Савівна
 Проценко Одарка Савівна
 Родак Олександр Сазонович
 Родак Федора
 Родак Петро
 Родак Олександр Іванович
 Родак Михайло
 Родак Сава
 Родак Євдокія
 Родак Євдокія
 Родак Пилип
 Родак Меланія
 Родак Василь Нечипорович
 Родак Степанида
 Родак Нечипір
 Романюк Хтодосій
 Романюк Палажка
 Романюк – дитина Романюк
 Палажки
 Романюк – дитина Романюк
 Палажки
 Рябченко Іван Прокопович
 10 років
 Рябченко Петро Прокопович
 8 років
 Рябченко Григорій Прокопо-
 вич - 3 роки
 Руденко Максим
 Руденко Яків
 Руденко Пилип
 Руденко Федір
 Руденко Текля Федорівна
 Середа Григорій Мефодійо-
 вич
 Середа Мефодій
 Середа Андрій
 Сиволап Ганна Іванівна
 Сиволап Іван
 Сироїд Іван
 Сироїд Павло Климович
 Сироїд Євдокія Климівна
 Сироїд Олена Климівна
 Сироїд Параска Оксентіївна
 Сироїд Олена Андронівна
 Сироїд Мусій Андронович
 Сироїд Ганна Кирилівна
 Сироїд Мусій Кирилович
 Сорокун Каленик Сизонович
 Сорокун Іван Каленикович
 Сорокун Леонід Каленикович
 Сорокун Василь Каленикович

Сорокун Юхим Олександрович
Сорокун Оксана Юхимівна
Сорокун Феодосія Юхимівна
Сорокун Каленик
Степенко Кирило
Степенко - дружина Степенка Кирила
Степенко Євдокія - мати Кирила
Степенко Борис Кирилович
Степенко Палажка Кирилівна
Степенко Гей
Степенко Мотря Геївна
Степенко Микола Гнатович
Степенко Катерина Гнатівна
Харченко Лаврентій Демидович
Харченко Онупрій Демидович
Харченко Харитина Демидівна

Харченко Ганна
Химченко Ониська
Химченко Марія
Химіченко Катерина
Химіченко Кирило
Тарасенко Оксана Федорівна
Тарасенко Євмен
Тарасенко Степанида
Тарасенко Ликеря
Тарасенко Ольга
Тарасенко Настасія
Тарасенко Марія
Тарасенко Василь
Тарасенко Григорій
Тарасенко Микола Феодосійович
Тарасенко Марія
Тарасенко Тетяна
Шнуренко Григорій
Шнуренко Ганій
Шугайло Хтодосій

Єфремович - 9 років
Шнуренко Іван Самуїлович
Шишка Іван Профирович
Шишка Олена Профировна
Шнуренко Петро
Шнуренко Мотрона
Шнуренко Феодосія
Шнуренко Максим Олексійович
Шнуренко Іван Олексійович
Шнуренко Степан Олексійович
Шкорина Іван Іванович
Якименко Килина
Якименко Охтиз
Якименко Мотря Андріївна
Яценко Маркіян Хомович
Яценко Дмитро Маркіянович
Яценко Марія Маркіянівна

с. Дмитренки

Центр сільської ради, до якої входять села Гута і Коряківка. Назва села походить від імені чи прізвища одного з першопоселенців.

Перший колгосп створено в 1929 році, його головою був І.О. Мороз. В 1931 р. дибинецький колгосп виконав план хлібозаготівлі лише на 37,2 %. Село було занесене на «чорну дошку».

Під час Голодомору 1932-1933 рр. в селі Дмитренки померло 514 осіб, з них – 307 дітей. Серед старожилів села є 42 мешканці, які пережили Голодомор.

Мартиролог жителів с. Дмитренки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Пономаренко М.Л., 1922 р.н.; Мигодюк О.Є., 1921 р.н., записаними в 2008 р. бібліотекарем Власенко Л. П., та за матеріалами сільської ради і музею історії Богуславщини.

Берестовий Денис Наумович
Бублієнко Антін
Бублієнко – член родини
Бублієнко – член родини
Бублієнко – член родини
Бублієнко – член родини
Бублієнко Степан Якович
Бублієнко – член родини
Бублієнко – член родини
Бублієнко – член родини
Бублієнко – член родини
Бублієнко Яків
Бублієнко – член родини
Бублієнко – член родини
Бублієнко – член родини
Бублієнко – член родини
Будянський Максим
Будянський – член родини
Будянський – член родини
Будянський Яків
Будянський – член родини
Бурбан Левко Кузьмович
Бурбан – член родини
Бурбан – член родини
Бурбан – член родини

Бурбан – член родини
Бурбан – член родини
Бурбан – член родини
Бурбан Павло
Бурбан Радько
Бурбан – член родини
Бурбан – член родини
Бурбан – член родини
Бурбан – член родини
Бурбан Сила
Бурбан – член родини
Бурбан Явтух
Бурбан – член родини
Бурбан – член родини
Василенко Аріон Олексійович
Василенко – член родини
Василенко Артем Олексійович
Василенко Іван Тарасович
Василенко – член родини
Василенко – член родини
Василенко Роман Тарасович
Василенко – член родини
Василенко – член родини
Василенко – член родини

Василенко – член родини
Василенко Севастьян Іванович
Василенко – член родини
Василенко – член родини
Верпека Іван Пилипович
Верпека Профіло
Гончаренко Сергій
Гончаренко – член родини
Гончаренко – член родини
Гончаренко – член родини
Гордієнко Микита
Гордієнко – член родини
Гордієнко – член родини
Гордієнко – член родини
Гордієнко – член родини
Диченко Іван
Диченко Левко
Диченко – член родини
Диченко – член родини
Диченко – член родини
Диченко – член родини
Диченко – член родини
Диченко Пархін
Диченко – член родини

Диченко – член родини
 Диченко – член родини
 Диченко Степан Явтухович
 Диченко – член родини
 Диченко – член родини
 Диченко – член родини
 Диченко – член родини
 Диченко – член родини
 Диченко Тихін
 Диченко – член родини
 Диченко – член родини
 Диченко – член родини
 Диченко – член родини
 Диченко – член родини
 Диченко Явтух
 Завальський Іван
 Завальський Іван Устимович
 Завальський Степан
 Завальський – член родини
 Замрієнко Федір
 Замрієнко – член родини
 Замрієнко Максим Омелькович
 Іванченко Аврам
 Іванченко – член родини
 Іванченко Ялисавета
 Ігнатенко Антін Васильович
 Ігнатенко – член родини
 Ігнатенко – член родини
 Ігнатенко Василь Арійонович
 Ігнатенко Грицько Федорович
 Ігнатенко Марія Аврамівна
 Ігнатенко Оксень Васильович
 Ігнатенко – член родини
 Ігнатенко Пилип Терешкович
 Ігнатенко Степан Миронович
 Ігнатенко Федось Миронович
 Ігнатенко – член родини
 Ігнатенко – член родини
 Ігнатенко Філімон
 Ігнатенко – член родини
 Ігнатенко Харитин Васильович
 Ігнатенко – член родини
 Ігнатенко Хтодей Васильович
 Кабалик Андрій Антонович
 Кабалик Вартелемей
 Кабалик Іван Омелянович
 Кабалик – член родини
 Кабалик – член родини
 Кабалик – член родини
 Кабалик – член родини
 Кабалик – член родини
 Кабалик – член родини
 Канціренко Василь
 Канціренко – член родини
 Канціренко – член родини
 Канціренко – член родини

Канціренко Гапка
 Канціренко – член родини
 Канціренко – член родини
 Канціренко Юхим Габрович
 Канціренко – член родини
 Карпенко Василь
 Карпенко – член родини
 Карпенко – член родини
 Карпенко – член родини
 Карпенко – член родини
 Карпенко – член родини
 Карпенко – член родини
 Карпенко Ничипір
 Карпенко – член родини
 Карпенко Химка
 Карпенко – член родини
 Карпенко – член родини
 Кириленко Антін
 Кириленко – член родини
 Кириленко – член родини
 Кириленко Мирін
 Кириленко – член родини
 Кириленко Прокіп
 Кириленко – член родини
 Козаченко Грицько Минович
 Козаченко – член родини
 Козаченко – член родини
 Козаченко – член родини
 Козаченко Купріян
 Козаченко – член родини
 Козаченко – член родини
 Козаченко – член родини
 Козаченко – член родини
 Козаченко – член родини
 Козаченко – член родини
 Козаченко – член родини
 Козаченко – член родини
 Козаченко – член родини
 Козаченко Соломія Омельківна
 Козаченко – член родини
 Козаченко Федір
 Козаченко – член родини
 Козаченко – член родини
 Козаченкор Василь Федорович
 Козаченко – член родини
 Козоріз Арсень Гнатович
 Козоріз – член родини
 Козоріз – член родини
 Козоріз – член родини
 Козоріз Ганна
 Козоріз Іван Омелькович
 Козоріз – член родини
 Козоріз – член родини
 Козоріз – член родини

Козоріз – член родини
 Козоріз – член родини
 Козоріз – член родини
 Козоріз Сила Якович
 Козоріз Фалимон
 Козоріз – член родини
 Маляренко Ганна Яківна
 Маляренко Іван Герасимович
 Маляренко – член родини
 Мигодюк Іван Маркович
 Мигодюк – член родини
 Мигодюк – член родини
 Мигодюк Охрім Васильович
 Мигодюк – член родини
 Мигодюк – член родини
 Мигодюк Павло
 Мигодюк – член родини
 Митяй Грицько Ярмогенович
 Митяй – член родини
 Митяй – член родини
 Митяй – член родини
 Митяй Іван Павлович
 Митяй Петро Романович
 Митяй – член родини
 Митяй – член родини
 Митяй – член родини
 Митяй – член родини
 Митяй Федір Йосипович
 Митяй – член родини
 Митяй – член родини
 Митяй – член родини
 Мозговий Арсень
 Мозговий – член родини
 Мороз Артемон
 Мороз – член родини
 Мороз – член родини
 Мороз – член родини
 Мороз Василь
 Мороз – член родини
 Мороз Грицько Антонович
 Мороз Демян
 Мороз – член родини
 Мороз Ялисей Маркович
 Мороз – член родини
 Мороз – член родини
 Мороз – член родини
 Мороз – член родини
 Мороз Марія Василівна
 Мороз Микола Семенович
 Мороз – член родини
 Мороз – член родини
 Мороз Настя Андріївна
 Мороз – член родини
 Мороз Павло Григорович
 Мороз – член родини
 Мороз Текля
 Мороз Тимофанка
 Мороз – член родини

Мороз – член родини
 Мороз Устим Денисович
 Мороз Федір Васильович
 Мороз – член родини
 Мороз – член родини
 Мороз Федір Денисович
 Мороз – член родини
 Музиченко Артемон Григор.
 Музиченко – член родини
 Музиченко Антін Якович
 Музиченко – член родини
 Музиченко – член родини
 Музиченко – член родини
 Музиченко Василь Михайл.
 Музиченко Мотря Кузьмівна
 Музиченко Омелько Григорович
 Музиченко – член родини
 Музиченко – член родини
 Музиченко Софія
 Музиченко Харитин Якович
 Музиченко – член родини
 Музиченко Хома Остапович
 Музиченко – член родини
 Музиченко – член родини
 Музиченко – член родини
 Науменко Фанась
 Науменко – член родини
 Науменко – член родини
 Науменко – член родини
 Олексієнко Вартелемей
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко Грицько Трохимович, 1932
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко Дементій Васильович
 Олексієнко Макар
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко Никанор
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко Олекса Васильович
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко Олекса Федотович
 Олексієнко Тимохтей
 Олексієнко – член родини

Олексієнко – член родини
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко Трохим Дмитрович
 Олексієнко Федір Степанович
 Олексієнко Хтодей Зінькович
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко – член родини
 Олексієнко Юхим Васильович
 Олексієнко – член родини
 Омельченко Мотря Профилівна
 Омельченко Юрко
 Омельченко – член родини
 Павліченко Гаврась Омелькович
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко Михайло Аврамович
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко Оксана Яківна
 Павліченко – член родини
 Павліченко Омелько Васильович
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко Устим Васильович
 Павліченко – член родини
 Павліченко – член родини
 Павліченко Яків Ларіонович
 Пастушенко Йосип Степанович
 Пастушенко – член родини

Пастушенко – член родини
 Пастушенко – член родини
 Пастушенко – член родини
 Пастушенко Михайло Степанович
 Пастушенко – член родини
 Пастушенко – член родини
 Пастушенко – член родини
 Покотило Павло
 Покотило – член родини
 Покотило – член родини
 Покотило – член родини
 Путченко Серафима
 Путченко – член родини
 Рогоманов
 Салата Іван Євменович
 Салата – член родини
 Салата – член родини
 Салата – член родини
 Салата – член родини
 Салата – член родини
 Салата – член родини
 Салата Ликеря Омельківна
 Салата Степанида
 Салата Текля
 Салата – член родини
 Салата – член родини
 Салата – член родини
 Салогуб Євмен
 Салогуб – член родини
 Салогуб – член родини
 Салогуб – член родини
 Салогуб Євмен
 Салогуб – член родини
 Салогуб Петро Тихонович
 Салогуб Савка Ялисеєвич
 Салогуб – член родини
 Салогуб Фанась Титович
 Салогуб – член родини
 Салогуб – член родини
 Середа Андрій Климович
 Середа – член родини
 Середа Наум Климович
 Середа – член родини
 Сидоренко Ганна
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко Грицько Микитович
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини

Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко Кирило Степанович
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко Матвій Микитович
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко Микола Ярохтейович
 Сидоренко Опанас
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко Пилип
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко Сергій
 Сидоренко Сергій
 Сидоренко Юхим Степанович
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко Ярина Терешківна
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Сидоренко – член родини
 Синьбок Василь Пахомович
 Синьбок – член родини
 Синьбок – член родини
 Синьбок – член родини
 Синьбок Грицько Дорофійов.
 Синьбок Йосип Константинович
 Синьбок – член родини

Синьбок – член родини
 Синьбок – член родини
 Синьбок – член родини
 Синьбок – член родини
 Синьбок Марія Талимонівна
 Синьбок Олекса
 Синьбок – член родини
 Синьбок – член родини
 Синьбок – член родини
 Синьбок – член родини
 Синьбок – член родини
 Синьбок – член родини
 Синьбок – член родини
 Синьбок Свирид Калістрат.
 Синьбок Хома
 Синьбок – член родини
 Тарасенко Опистина
 Тимченко Дементій Семенович
 Тимченко – член родини
 Тимченко – член родини
 Тимченко Петро Васильович
 Тимченко – член родини
 Тимченко – член родини
 Флянченко Петро
 Флянченко – член родини
 Флянченко Арійон
 Флянченко – член родини
 Флянченко – член родини
 Флянченко – член родини
 Флянченко Соломія
 Флянченко – член родини
 Флянченко – член родини
 Флянченко – член родини
 Флянченко Трифон
 Флянченко Федот
 Флянченко – член родини
 Флянченко – член родини
 Флянченко – член родини
 Флянченко – член родини

Флянченко – член родини
 Флянченко – член родини
 Флянченко – член родини
 Цимбаленко Юхим Іванович
 Шабельник Іван Степанович
 Шабельник – член родини
 Шабельник Карпо Вакулович
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник Степан Григоров.
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник Федір Вартелеймонович
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник Хома Вакулович
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шабельник – член родини
 Шевченко Микита Митрофанович
 Шевченко – член родини
 Шевченко – член родини
 Шевченко Юрко Митрофанович
 Шевченко – член родини
 Шевченко – член родини
 Шевченко – член родини
 Шевченко – член родини
 Шолудько Дорофей
 Шолудько – член родини
 Шолудько Олена Яківна
 Шолудько – член родини
 Шолудько Петро С.

с. Довга Гребля

У 1932-1933 роках с. Довга Гребля належало до Побережківської сільської ради.

В 1929 р. в селі була створена сільськогосподарська артіль «Жовтень».

За свідченнями очевидців, у селі від Голодомору померла 71 особа. Кількість загиблих дітей встановити не вдалося. Зараз в селі проживає 16 свідків трагедії.

Мартиролог жителів с. Довга Гребля – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Даниленко О.Ф., 1925 р.н., записаних бібліотекарем Грохольською Н.О.; Ткаченка І.О., 1921 р.н., записаними завклубом Кисленко С.О., а також за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини.

Артеменко Іван
 Артеменко Іван Корнійович
 Артеменко Корній
 Артеменко Марія
 Артеменко Микола Корнійович
 Артеменко Ніна Корнійівна
 Баранов Семен

Василенко Василь Артемович
 Василенко Зінька
 Василенко Максим Артемович
 Василенко Марія
 Василенко Настя
 Дивнич Гаврило Гаврилович
 Дивнич Павло Максимович

Дивнич Петро Максимович
 Іщенко Дмитро Овсинович
 Іщенко Михайло Дмитрович
 Іщенко Овсин
 Іщенко Софія
 Карпенко Андрій Пилипович
 Кириченко Ганна Ярохтеївна
 Кириченко Микола

Ярохтейович
Кириченко Степан Ярохтейович
Кириченко Ярохтей
Кондратюк Артем
Кондратюк Ганна Василівна
Кондратюк Іван Васильович
Кондратюк Іван Явтухович
Кондратюк Клим
Кондратюк Макар Явтухович
Кондратюк Марина
Кондратюк Марія
Кондратюк Марія
Кондратюк Марія Андріївна
Кондратюк Микола Савович
Кондратюк Микола Савович
Кондратюк Микола Савович
Кондратюк Михайло

Кондратюк Пріська
Кондратюк Савка
Кондратюк Секлета
Кондратюк Секлета Савівна
Кондратюк Явдоха
Коноваленко Марія
Коноваленко Хома
Костенко Степан Омелянович
Костенко
Костенко Ганна
Костенко Гапка
Костенко Люба Андріївна
Костенко Марко Якович
Костенко Меланка Федорівна
Костенко Михайло
Костенко Олекса
Костенко Савка
Костенко Текля

Костенко Устим Семенович
Костенко Федір
Костенко Федора Федорівна
Костенко Христя Семенівна
Костенко Яків Олександрович
Новодворська Варка
Новодворська Олександра
Новодворський Антін Павлович
Новодворський Василь
Піддубна Зінька
Піддубний
Піддубний
Піддубний Михайло
Руденко Нестор
Сич Параска Андріївна

с. Закутенці

У 1932-1933 роках с. Закутенці було центром сільської ради.

В період колективізації про факти насилля і грабінництва з боку нової влади повідомлялося навіть в тогочасній пресі. В районній газеті «Шлях колгоспника» № 22 за 17 лютого 1932 р. в статті «Купрієнка – до права» розповідається про старшого бригадира хлібозаготівельної бригади, голову комнезаму Купрієнка Андрія з с. Закутенці, який побив 70-річного колгоспника, забрав у нього весь одяг, взуття, хліб, побив посуд у хаті. В 1931 р. згадується і колгосп ім. Леніна, який був занесений до «ганебного списку» колгоспів, до «чорної дошки» за те, що не виконали річних планів хлібозаготівлі.

Під час Голодомору у Закутенцях померло 128 осіб, з них 13 дітей. З тих, хто пережив Голодомор, нині в селі 48 осіб.

Мартиролог жителів с. Закутенці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидця Костенко М.Т., 1932 р.н., записаними в 2007 р. бібліотекарем Химородою О.В., та за матеріалами сільської ради і музею історії Богуславщини.

Бабич Василь
Бабич Марфа
Баранівська Марта
Баранівський Степан
Бондаренко Митрофан
Бондаренко Христя
Варнам Марина, її діти
Варнам – чоловік Марини
Варнам
Варнам – син
Варнам – дочка
Варнам – дочка
Гаркавенко Григорій
Гаркавенко Лавро
Гаркавенко Лавро
Гаркавенко Степанида
Гаркавенко Маркела
Гогуля Лаврін
Гогуля Мелашка
Гогуля Пилип
Дорошенко Оліян
Демнюк Семен
Дивнич Анастасія
Дорошенко Варка

Дорошенко Григорій
Дорошенко Фроська
Драган Сидір
Драган Ярина
Євтушенко Юхим Павлович
Євтушенко Федір Павлович
Євтушенко Петро Павлович
Євтушенко Павло
Євтушенко Микола
Євтушенко Клим Павлович
Євтушенко Іван Зінькович
Євтушенко Гапка
Євтушенко Горпина
Євтушенко Домка
Завірюха Микола Сергійович
Завірюха Антін Сергійович
Завірюха Василь
Завірюха Григорій Сергійович
Завірюха Марія
Завірюха Олексій Сергійович
Завірюха Василь Григорович
– дитина
Завірюха Надія Григорівна
– дитина

Замирайло Василь
Замирайло Микола
Замирайло Надія
Іващенко Андрій
Іващенко Арійон Прокопович
Іващенко Григорій
Колногуз Данило
Костенко Махтей
Костенко Василина
Костенко Василь
Костенко Василь
Костенко Іван
Костенко Липистина
Костенко Марина
Костенко Марія
Костенко Махтей
Костенко Надія
Костенко Наталка
Костенко Параска
Костенко Петро
Костенко Фокій
Мельниченко Дорофей
Музиченко Петро
Музиченко ... Петрович

Поліщук Василь
 Поліщук Санька
 Поправка Кость
 Поправка Леонід
 Пошагівка Васька Мусіївна
 Пошагівка Ганна Тарасівна
 Пошагівка Микола Тарасович
 Пошагівка Олекса Павлович
 Сергієнко Сеня
 Сергієнко Антін
 Сергієнко Григорій
 Сергієнко Антін
 Сергієнко Оксана
 Сергієнко Петро
 Соловей Молодора
 Соловей – дитина
 Соловей – дитина
 Стельмах Григорій
 Стельмах Катерина
 Стельмах Марія

Стельмах Марія
 Стельмах Микола
 Стельмах Митрофан
 Стельмах Наталка
 Стельмах Наум
 Стельмах Петро
 Стельмах Свирид
 Стельмах Степан
 Стельмах Юхимина
 Тупчак /діти/
 Тупчак /діти/
 Тупчак /діти/
 Тупчак /діти/
 Тупчак /діти/
 Тупчак /діти/
 Тупчак Одарка
 Химирода Дорофей Тодосьович
 Химирода Дорофей
 Цапенко Марія

Цапенко Тарас
 Шаповал Омелян
 Шевченко Василь
 Шевченко Марія
 Шевченко Оверко
 Шпичка
 Шпичка
 Шпичка
 Шпичка
 Шпичка
 Шпичка Антін Михайлович
 Шпичка Арсен
 Шпичка Арсен Антонович
 Шпичка Вирикій Юхимович
 Шпичка Катерина
 Шпичка Пархом Юхимович
 Шпичка Санька
 Шпичка Юхим
 Шпичка Палажка
 Шпичка Тарас

с. Іванівка (під час Голодомору – Янівка)

В 1925 р. в Янівці організовано ТСОЗ «Сівач». В 1929-1930 рр. – колгоспи «Сівач» (голова П.Г. Олійник), ім. 1-го Травня (голова С.В. Кучменко) та «Червоний борець».

В жовтні 1931 р. колгосп «Червоний борець» виконав план хлібозаготівлі на 19,6%, а колгосп «Сівач» – на 29%. Обидва були занесені на «чорну дошку». Постановою правління РКС від 10.01.1932 року колгосп «Сівач» був востаннє попереджений щодо виконання плану хлібозаготівлі: в разі невиконання постанови буде вжито найсуворіших заходів. Того ж року с. Янівка було занесене на «чорну дошку» як зволікач темпів хлібозаготівлі та потурання куркулеві.

Під час Голодомору 1932-1933 рр. в Янівці померло понад 80 осіб, з них – 17 дітей. 5 іванівчан, які проживають зараз в селі, пережили Голодомор.

В 30-х роках репресовано 12 осіб, серед них – І.Я. Коба, одноосібник, засуджений в 1933 році до 3-х років заслання, та К.А. Романченко, колгоспник, в 1933 році засуджений до 5-ти років позбавлення волі.

За рішенням виконкому Іванівської сільської ради від 13 серпня 2003 р. в центрі села встановлено пам'ятний знак «Жертвам Голодомору 1932-1933 рр.» Ініціатором був сільський голова О.П.Глазко.

Мартиролог жителів с. Іванівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Зубченко М.В., 1931 р.н., записаними в 2008 р. ученицею місцевої школи Зубченко Г., а також за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини.

Береговий Андрій Михайлович
 Береговий Лаврін Андрійович
 Берегова Настя Лаврінівна
 Берегова Федора Лаврінівна
 Берегова Явдоха Артемівна
 Берегова Любов Артемівна
 Береговий Артем Андрійович
 Береговий Фотій
 Босенко Хоть Хотович

Післяголодоморний 1934 рік. Друга бригада колгоспу ім. Кірова села Іванівки на току.

Босенко Лисавета Власівна
 Босенко Митрофан
 Босенко Іван
 Босенко Петро
 Босенко Федора
 Босенко Артем Хотович
 Босенко - дитина Босенка Артема Хотовича
 Босенко - дитина Босенка Артема Хотовича
 Босенко Іван Федорович
 Босенко Ганна Федорівна
 Дудченко Андрій Кузьмович
 Дудченко Палажка
 Дудченко Параска Андріївна
 Дудченко Клим Андрійович
 Дудченко Юрій Андрійович
 Дудченко Григорій Гордійович
 Донік Федосій
 Донік – дитина Доніка Федосія
 Донік – дитина Доніка Федосія
 Дерій Олександра Самсонівна
 Запорожець Кирило Панасович
 Запорожець Іван Антонович

Запорожець Марія Антонівна
 Запорожець Офелат Іванович
 Затулій Семен Павлович
 Затулій Іван Павлович
 Затулій Пріська Антонівна
 Затулій Юрко Харитонович
 Ковтун Василь Дмитрович
 Ковтун Дмитро
 Ковтун Михайло
 Ковтун Лисавета
 Ковтун Степан
 Лавренко Василь
 Лавренко –дитина Лавренка Василя
 Лавренко Галина
 Лавренко - дитина Лавренко Галини
 Лавренко Степанида
 Гнатівна
 Луць Ілько
 Луць Марія
 Мурай Овсій
 Мурай Оксана, її діти
 Мурай
 Мурай
 Мурай
 Мурай

Мурай
 Мурай
 Мурай
 Мурай
 Процан Тетяна
 Попець
 Попець
 Попець
 Попець
 Попець
 Ракоїд Дмитро
 Ракоїд Настя
 Ракоїд Катерина
 Ракоїд Петро
 Сенченко Василь
 Сенченко Марія, її дочка
 Сенченко
 Соломко Івга, її діти
 Соломко
 Соломко
 Соломко
 Тимковський Михайло Петрович
 Шаламай Степан Григорович
 Шаламай Текля Михайлівна
 Шаламай Федір

с. Івки

На початку 30-х років два колгоспи, що діяли в Івках, об'єдналися в одне господарство «Правда».

За виступи проти політики радянської влади на селі Кривошия П.С., 1908 р.н., українець, уродженець с. Івки, студент одного з київських вузів, був засуджений в 1933 р. до 5 років позбавлення волі.

Від Голодомору 1932-1933 рр. в с. Івках померло 16 жителів, з них 2 дітей.

Мартиролог жителів с. Івки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Науменко Є.О., 1924 р.н., записаними бібліотекарем Мороз Л.А., та Матійка О.М., 1919 р.н., записаними особисто в 1988 р., а також за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини.

Горовенко Василь Климович
 Горовенко Клим Павлович
 Коломієць Андрій Макарович
 Коломієць Василь Левкович,
 22 р.
 Коломієць Каленик Павлович
 Коломієць Килина

Лошак Мирін Васильович
 Лошак Олександра МIRONІВНА
 Матійко Андрій Артемович,
 41 р.
 Матійко Микола Андрійович,-
 13 р.
 Матійко Яків Андрійович,

11 р.
 Науменко Іван Минович
 Науменко Мина
 Науменко Наталка
 Ткаченко
 Ткаченко

с. Ісайки

Центр сільської ради, якій підпорядковане с. Яцюки.

Дані про кількість дворів та мешканців населених пунктів до і після Голодомору відсутні.

В 1922 р. в Ісайках створено перше ТСОЗ «Комунар Запорожець» (голова – М. Кисиленко). В перший рік зібрали урожай 22 ц/га пшениці і по 350 ц цукрового буряка. В 1922-1923 рр. було організовано ще 5 с/г кооперативів. В 1923 р. Ісайківську волость ліквідовано, село увійшло до Медвинського району. В 1926 р. в селі діє початкова школа, 2 лікнепи, хата-читальня, бібліотека.

В 1929 р. розпочалася примусова колективізація, до колгоспу приєднали кооперативи. В 1930 р. Ісайки увійшли до складу Богуславського району. В районній газеті «Шлях колгоспника» (1931 р., 9 грудня) Ісайки згадуються серед сіл, які не виконують плану хлібозаготівель.

В 1932-1933 рр. село пережило Голодомор. За неповними даними, від голоду загинуло 336 осіб, з них 43 дітей. 123 нинішніх жителів села є потерпілими від Голодомору. В часи сталінських репресій безпідставно репресовано 25 жителів села, які згодом були повністю реабілітовані.

Мартиролог жителів с. Ісайки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Гордієнко М.М., 1931 р.н., записаними в 2008 р. бібліотекарем Даниленко Л.В.; Басай К.Т., 1927 р.н., записаними в 2008 р. учнями місцевої школи Околот О. та Кисляченко К.; Будянсько-го П.П., 1932 р.н., та Кисиленка В.З., записаними в 2008 р. учнями місцевої школи Кушкою К. та Кисиленко О.; Соломко М.Г., 1926 р.н., записаними в 2008 р. ученицею місцевої школи Левченко Я., а також за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини (ЦДАГОУ: Ф., Оп.20., спр. 6376, арк.15).

1930 рік. с. Ісайки. Перший виїзд у поле.

Березовський Никон

Бойчук Олекса

Буценко Василь Степанович

Вартилецька Пріська

Вартилецька Соломія

Вартилецький Дмитро Михайлович

Вартилецький Марко

Вартилецький Михайло

Ватажок Кость

Ватажок Петро

Ващенко Оксана Ільківна

Ващенко Оляна Ільківна

Ващенко Пелагея

Ващенко Василь

Ващенко Галина

Ващенко Денис

Ващенко Марфа

Ващенко Наталка

Ващенко Оксана

Ващенко Петро

Ващенко Федот

Ващенко Явдокія

Вертилецька - дружина

Вертилецького Івана

Вертилецька – дружина

Вертилецького Филімона

Вертилецька Наташа

Вертилецький Самсон

Власенко Максим

Гайдай Борис Павлович

Гайдай Іван

Гайдай Марина

Гайдай Оришка

Гайдай Палажка

Гайдай Петро

Гайдай Соломія

Гаман Овсій

Гаман Оляна

Гаман Петро

Гаман Петя

Гаман Федір

Гаман Федора

Гаман Антося Михтодівна

Гаман Галя

Гаман Іван

Гаман Левко Северинович

Гаман Маня

Гаман Мартоха

Гаман Михтодь

Гаман Ольга Левківна

Гаман Параска

Гаман Федір Левкович

Гаман Явдоха

Гордієнко Кость

Гордієнко Михайло

Гордієнко Олександр

Гордієнко Пилип Хомович

Гудир Ганна

Гудир Килина

Гудир Марія

Гудир Степанида

Гудир Федонт

Гудир Христя

Гудир Юхимина

Гунька Григорій, його родина

Гунька

Гунька

Гунька

Гунька

Гунька

Гунька Галина

Гунька Галина Гордівна

Гунька Гурій Филімонович

Гунька Дмитро Гордійович

Гунька Іван Гордійович

Гунька Марія

Гунька Маша

Гунька Микита

Гунька Михайло

Гунька Михайло Гордійович

Гунька Паша

Гунька Соня

Гунька Тиміш

Гунька Тимофій

Гунька Устим

Гунька Федір

Гунька Ярихтей

Гунько Володь

Гунько Марія

Гунько Микола

Гутник Параска

Гутник Порфирій

Гутник Прохір

Даниленко Йосип

Ярмолайович

Даниленко Роман

Ярмолович

Даниленко Тиміш

Деркаченко Василь Титович

Деркаченко Ганна Титівна

Деркаченко Марія Титівна

Деркаченко Пилип Титович

Деркаченко Тит Іванович

Карлаш Гнат

Карлаш Гриша

Кваша Степан

Кириченко Василь

Кириченко Микита

Кириченко Панас

Кириченко Пріська

Кириченко Федось Севастьянович

Кисиленко Мава

Кисиленко Наталка

Кисиленко Одарка

Кисиленко Ольга Оверківна
 Кисиленко Соня
 Кисиленко Явтух
 Кисляк Василь Володимирович
 Кисляк Зосим
 Кисляк Федір
 Козиренко Василь
 Козиренко Василь Ількович
 Козиренко Гриша
 Козиренко Дем'ян
 Козиренко Іван
 Козиренко Максим
 Козиренко Михайло
 Козиренко Олена
 Козиренко Остап
 Козиренко Текля
 Колюка Ганна Іванівна
 Копа Єлисавета
 Копа Гаврило Якович
 Копа Іван
 Копа Лука
 Копа Сашко
 Копа Федора
 Коцюруба Андрій
 Коцюруба Зінька
 Коцюруба Іван
 Коцюруба Любка
 Коцюруба Марія
 Коцюруба Маруся
 Коцюруба Микола
 Коцюруба Оксана
 Коцюруба Панас
 Коцюруба Приська
 Коцюруба Профань
 Коцюруба Ярина
 Красюк Вася
 Красюк Григорій
 Михайлович
 Красюк Лигор
 Красюк Ялисавета
 Кривошия Антося
 Кривошия Антося
 Кривошия Валя
 Кривошия Надя
 Кривошия Оксана
 Кривошия Олекса
 Кривошия Оля
 Кривошия Пилип Іванович
 Кривошия Пимин
 Кузьменко Домаха Кузьмівна
 Кузьменко Кузьма
 Кузьменко Олекса Кузьмович
 Кулик – дитина Кулик Любки
 Кулик – дитина Кулик Любки
 Кулик Ганна Михайлівна
 Кулик Любка
 Кулик Мадзигула

Кулик Марко
 Кушка Дем'ян
 Линенко Іван, його родина
 Линенко
 Линенко
 Линенко
 Линенко
 Лисенко Галина Кіндратівна
 Лисенко Ганя Кіндратівна
 Лисенко Єфрем Радіонович
 Лисенко Іван Макарович
 Лисенко Михайло
 Лисенко Параска Сільвестровна
 Лисенко Самійло
 Лисенко Текля Григорівна
 Лукашенко Василина Купріянівна
 Лушметко Марія
 Лушметко Мелашка
 Лушметко Семен
 Лушметко Степанида
 Мадзигула Василь
 Мартиненко Микита
 Мартиненко Прокіп
 Матійко Кирило, його діти
 Матійко
 Матійко
 Матійко Михайло, його діти
 Матійко
 Матійко
 Матійко - дружина Матійка
 Михайла
 Матійко Люба, її діти
 Матійко
 Матійко
 Матійко - дружина Матійка
 Пилипа
 Матійко А.П.
 Матійко Ганна
 Матійко Гнат
 Матійко Гриша
 Матійко Іван
 Матійко Корній
 Матійко Панас Самсонович
 Матійко Параска
 Матійко Пилип
 Матійко Пистина
 Матійко Санька
 Матійко Федонт
 Михайліченко Микола Прокопович
 Назаренко Потап Якович
 Наточій Митрофан
 Нетудихата Оришка
 Нетудихата Семен
 Нетудихата
 Нетудихата

Нетудихата
 Нетудихата
 Окуненко Василь
 Окуненко Гурій
 Окуненко Дмитро
 Окуненко Дорош
 Оленков - дитина Оленкова
 Василя Михайловича
 Оленков - дитина Оленкова
 Василя Михайловича
 Оленков Василь Михайлович
 Омельченко
 Омельченко
 Омельченко
 Омельченко
 Омельченко
 Орленко - дитина Орленка
 Карпа Григоровича
 Орленко - дитина Орленка
 Карпа Григоровича
 Орленко - дитина Орленка
 Карпа Григоровича
 Орленко Карпо Григорович
 Осипенко Василь
 Осипенко Влас
 Осипенко Зосим
 Осипенко Іван
 Осипенко Петро Семенович
 Осипенко Тетяна Семенівна
 Осипенко Ярина
 Павліченко Кузьма
 Павліченко Кузьма
 Павліченко Северин
 Панасенко Марія
 Петрика Андрій Іванович
 Петрика Вірка Андріївна
 Петрика Дмитро Андрійович
 Петрика Марія Тодосіївна
 Петрика Роман
 Пирхавка Олена, її діти
 Пирхавка
 Пирхавка
 Пирхавка
 Пирхавка Солотія, її діти
 Пирхавка
 Пирхавка
 Пирхавка
 Пирхавка
 Пирхавка Антін
 Пирхавка Карпо
 Пирхавка Микола Захарович
 Пирхавка Оляна
 Пирхавка Олянка
 Пирхавка Химина
 Поплавський Василь, його діти

Поплавська
 Поплавська
 Поплавська, його дружина
 Потьомка Сергій
 Реука Вирымій Панасович
 Реука – дружина Реуки
 Вирымія Панасовича
 Реука Маня
 Реука Пилип
 Семенов Олександр Мартинович
 Семенова Ганна Василівна
 Семесько Дем'ян, його діти
 Семесько
 Семесько
 Семесько – дружина Семесько Дем'яна
 Семесько Мотря, її дитина
 Семесько
 Стобун Василь
 Стобун Килина
 Федоренко - дитина Федоренка
 Григорія Овсійовича
 Федоренко - дитина Федоренка

Григорія Овсійовича
 Федоренко - дружина Федоренка
 Григорія Овсійовича
 Федоренко Василь Тимофій.
 Федоренко Григорій Овсійович
 Федоренко Іван Олексійович
 Федоренко Ісай
 Федоренко Марія Ісаївна
 Федоренко Марія Тимофіївна
 Федоренко Надія Олексіївна
 Федоренко Ольга Ісаївна
 Федоренко Ольга Олексіївна
 Федоренко Федот
 Шапошник Григорій Іванович
 Шапошник Іван Петрович
 Шапошник Ірина Петрівна
 Шапошник Олександр Петрович
 Шапошник Омелько Іванович
 Шапошник Павло Іванович
 Шапошник Пилип Іванович
 Шапошник Сазон Іванович
 Шапошник Тетяна Іванівна
 Шевченко Йосип Мусійович

Штромило - дружина Штромила Модеса
 Штромило Марія, її діти
 Штромило
 Штромило
 Штромило
 Штромило
 Штромило - дружина Штромила Ілька
 Штромило Ілько
 Штромило Капітон
 Штромило Мар'яна
 Штромило Модесь
 Штромило Олена
 Штромило Оляна
 Штромило Ольга
 Штромило Ольга Романівна
 Штромило Роман
 Штромило Роман П.
 Штромило Сисой
 Штромило Софія
 Штромило Федір
 Шуліка Давид, його діти
 Шуліка
 Шуліка

с. Калинівка

В результаті опитування населення встановлено прізвища 22-х осіб, загиблих від Голодомору 1932-1933 років, з них 16 дітей. В 1932 р. житель села одноосібник С.Ф. П'ятниченко був засуджений на 3 роки ув'язнення за спротив радянській владі.

6 жителів села є потерпілими від Голодомору.

Мартиролог жителів с.Калинівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Дуженко Є.С., 1915 р.н., та Фонарьової Є.З., 1924 р.н., записаними в 2008 р. зав. клубом Олефіренком Д.О., матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини.

Вихватень Іван, його діти
 Вихватень
 Вихватень
 Вихватень
 Задеряка Євтихій, його родина
 Задеряка
 Задеряка
 Задеряка

Задеряка
 Задеряка
 Задеряка
 Задеряка
 Задеряка
 Михайлик Федір, його родина
 Михайлик

Михайлик
 Михайлик
 Михайлик
 Наточій Дмитро
 Половець Захар, його діти
 Половець
 Половець

с. Карандинці

На карті Богуславського району за 1934 р. Карандинці позначено колгоспним селом. Вдалося встановити імена 39-ти осіб, загиблих від Голодомору 1932-1933 рр. Кількість дітей, що загинули, не встановлено. 35 жителів, які зараз є в селі, постраждали від Голодомору.

На місцевому кладовищі у вересні 2003 р. встановлений пам'ятний знак «Жертвам Голодомору 1932-1933 рр.»

Мартиролог жителів с. Карандинці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Шевченко Л.С., Коваленко Т.В., Шведченко Є.С., 1925 р.н., записаними в 2008 р. жителькою села Матвієнко О.М., а також за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини.

Коваленко Іван Сергійович
Корнієнко Микола
Корнієнко Остап
Корнієнко Степан
Кривов'яз Катерина
Кривов'яз Олександра
Кривов'яз Олександра
Кривов'яз Роман
Кривов'яз Федір
Момот Григорій
Момот Лука
Момот Марко
Момот Оляна

Момот Пилип
Момот Яків
Онучак Іван
Онучак Пилип
Онучак Уляна
Онучак Явдокія
Пономаренко Пріська
Симоненко Дмитро
Симоненко Іван
Симоненко Микита
Симоненко Микола
Симоненко Наум
Симоненко Тетяна

Соломко Микита
Соломко Тетяна
Цюренко Ганна
Цюренко Іван
Цюренко Карпо
Цюренко Марія
Цюренко Михайло
Шведченко Єфросінія
Шведченко Настя
Шведченко Тетяна
Шевченко Євген
Шевченко Терешко
Юхименко Йосип

с. Киданівка

Перші згадки про село датуються 1722 роком.

В 1918-1920 роках організуються ТСОЗи, а в 1928 р. – колгоспи «Червоний орач» (голова С.В.Онікієнко); колгосп «Хлібороб» (голова Н.П.Музика). Як повідомляла тогочасна районна газета «Шлях колгоспника» (1931 р., 2, 4, 12, 23 жовтня), за невиконання плану хлібозаготівель Киданівка занесена на «чорну дошку», а у жителів села Остапенка Володимира, Коваленка Федора, Крикуна Гаврила, Фесенка Вартоломея хлібозаготівельна бригада знайшла прихований хліб. В 1932 р. село знову на «чорній дошці».

Під час Голодомору 1932-1933 рр. в с. Киданівка померла 651 особа, з них 100 дітей. 82 нині суцільні жителі села є постраждалими від Голодомору. Під час сталінських репресій були репресовані А.К. Замниус, 1898 року народження, рахівник, засуджений до 3-х років ув'язнення, та П.Ф. Довгопол, 1893 року народження, одноосібниця, засуджена до 10 років ув'язнення.

Мартиролог жителів с. Киданівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за матеріалами сільської ради, музею історії Богуславщини та свідченнями очевидців Лисиці М.К., 1921 р.н., і Мотузінської Т.Г., 1931 р.н., записаними в 2008 р. вчителькою Аштемою Л.І.; Микитенко М.М., 1926 р.н., записаними в 2005 р. учнем Богуславської ЗОШ № 1 Шокалом О.

Аштема Варка
Аштема Ганна
Аштема Ганна
Аштема Грицько
Аштема Грицько
Аштема Домаха
Аштема Євген
Аштема Зіна
Аштема Клим
Аштема Ленін
Аштема Ліда
Аштема Марія
Аштема Микола
Аштема Настя
Аштема Олекса
Аштема Оліяна
Аштема Явдоха
Аштема Яків
Буртова Софійка
Барицька – дитина Барицької
Насті
Барицька – дитина Барицької
Насті
Барицька Марта
Барицька Софія
Барицька Федора
Барицький Данило

Барицький Іван
Барицький Наум
Безуглий – дитина Безуглого
Ладимира
Безуглий – дитина Безуглого
Ладимира
Безуглий – дитина Безуглого
Ладимира
Безуглий Ладимир
Бик Мотря
Бик Тихін
Бігул – з'їли батьки
Бігул – з'їли батьки
Бігул – з'їли батьки
Бігул – з'їли батьки
Бігул – з'їли батьки
Бігул – з'їли батьки
Білоус Прокіп Савович
Білоус Григорій Проко по-
вич
Білоус Сергій Прокопович
Білоус Федір Каленикович
Білоус Іван Федорович
Білоус Оксана Федорівна
Білоус Марійка Федорівна
Білоус Євдокія Федорівна
Білоус Ганна

Буртова Антоніна
Буртова Ганна
Буртова Ганна
Буртова Гапка
Буртова Марія
Буртова Палажка
Буртова Секлета
Буртовий Андрій
Буртовий Василь
Буртовий Василь
Буртовий Іван
Буртовий Сашко
Буртовий Федір
Буртовий Федір
Буртовий Юхим
Буртовий Яків
Василенко - з родини Васи-
ленка Павла
Василенко - з родини Васи-
ленка Павла
Василенко - з родини Васи-
ленка Павла
Василенко - з родини Васи-
ленка Павла
Василенко Володя
Василенко Павло
Васько Марія

Васько Наталка
 Висока Софія
 Висока Улита
 Висока Федора
 Високий Степан
 Вихор Альоша
 Вихор Варійон
 Вихор Варійон
 Вихор Ганна
 Вихор Гапка
 Вихор Дмитро
 Вихор Коля
 Вихор Марія
 Вихор Наум
 Вихор Оксень
 Вихор Секлета
 Вихор Тетяна
 Вихор Федір
 Вовкобрук Іван
 Вовкобрук Марійка
 Вовкобрук Хівря
 Вовкобруки
 Вовкобруки
 Вовкобруки
 Вовкобруки
 Вовкобруки
 Вовкобруки
 Вовченко Наталка
 Вовченко Пилип
 Вовченко Соловей
 Геній – дитина Геній Гапки
 Геній – дитина Геній Гапки
 Геній Гапка
 Геній Настя
 Геній Степан
 Гноїнська Катя
 Гноїнська Марія
 Гноїнська Параска
 Гноїнський Гриша
 Гноїнський Іван
 Гноїнський Олександр
 Гноїнський Охта
 Гноїнський Петро
 Гноїнський Яків
 Голобець Євген
 Горобець Ізот
 Горобець Лукія
 Горобець Микита
 Горобець Настя
 Горобець Наум
 Горобець Ониська
 Горобець Приська
 Горя Оксана
 Гуренко Василь
 Гуренко Марія
 Гуренко Тетяна
 Довгопол Захарко
 Довгопол Онопрій

Заець Приська
 Заець Трохим
 Замниус Онікій
 Замниус Ганна
 Замниус Грицько
 Замниус Коля
 Замниус Люба
 Замниус Михайло
 Замниус Петро
 Замниус
 Замниус Петро
 Замниус Василь
 Замниус Ганна
 Замниус Грицько
 Замниус Гриша
 Замниус Іван
 Замниус Кирило
 Замниус Марія
 Замниус Микита
 Замниус Ониська
 Замниус Степан
 Зорич Одарка
 Зорич Устя
 Івашко – дитина Івашко Секлети
 Івашко – дитина Івашко Секлети
 Івашко Секлета
 Івашко Тунька
 Кабалик Ганна
 Кабалик Зінька
 Кабалик Іван
 Кабалик Іван
 Кабалик Килина
 Кабалик Лукерія
 Кабалик Палажка
 Кабалик Параска
 Кабалик Пилип
 Кабалик Прокіп
 Кабалик Степанида
 Кабалик Трохим
 Кабалик Федір
 Кабалик Федора
 Кабалик Христя
 Кабалик Юхим
 Кабалик Юхим
 Калінов Каленик
 Калінова – дитина Калінової
 Килина
 Калінова – дитина Калінової
 Килина
 Калінова – дитина Калінової
 Килина
 Калінова – дитина Калінової
 Килина
 Калінова – дитина Калінової
 Килина
 Калінова – дитина Калінової
 Килина
 Калінова – дитина Калінової

Килина
 Калінова – дитина Калінової
 Килина
 Калінова Дуня
 Калінова Килина
 Калінова Марія
 Качан – дитина Качан Палажки
 Качан – дитина Качан Палажки
 Качан Грицько
 Качан Палажка
 Келих Наталка, її діти
 Келих
 Келих
 Келих
 Келих Семен
 Кисіль Ганна
 Кисіль Дмитро
 Кисіль Наталка
 Кисіль Семен
 Кица Явдоха
 Ключник Веремій
 Коваль – дитина Коваль Наталки
 Коваль – дитина Коваль Наталки
 Коваль Наталка, її діти
 Коваль
 Коваль
 Коваль
 Коваль
 Коваль
 Коваль
 Коваль Марійка
 Коваль Антін
 Коваль Арсен
 Коваль Ваня
 Коваль Вася
 Коваль Ганна
 Коваль Дмитро
 Коваль Домаха
 Коваль Євген
 Коваль Єфрем
 Коваль Іван
 Коваль Іван
 Коваль Іван
 Коваль Іван
 Коваль Іван
 Коваль Коля
 Коваль Марійка
 Коваль Маркіян
 Коваль Мусій
 Коваль Наталка
 Коваль Оксана
 Коваль Параска
 Коваль Пистина
 Коваль Секлета

Коваль Соня
 Коваль Стас
 Коваль Степан
 Коваль Федосій
 Коваль Фроська
 Коваль Арсень
 Крамар Василь
 Крамар Василь
 Крамар Домаха
 Крамар Іван
 Крамар Левко
 Крамар Надія
 Крамар Наталка
 Крамар Павло
 Крамар Пріська
 Крамар Роман
 Крамар Роман
 Крамар Сак (Сачок)
 Крамар Секлета
 Крамар Софія
 Крамар Степан
 Крамар Федоська
 Крамар Явдоха
 Крамар Ярохтей
 Крамар Ярохтей
 Кривов'яз Марфа
 Кривов'яз Ілько, його діти
 Кривов'яз
 Кривов'яз
 Кривов'яз
 Кривов'яз
 Кривов'яз
 Крикун Палажка, її діти
 Крикун
 Крикун
 Крикун
 Крикун
 Крикун Дмитро
 Крикун Евген
 Крикун Наталка
 Крикун Саків
 Крикун Федора
 Крикун Явтух
 Купиш Андрій
 Купиш Василь
 Купиш Ганна
 Купиш Дмитро
 Купиш Іван
 Купиш Мелашка
 Купиш Микола
 Лобас Охрім
 Лисиця – мати Лисиць Люби
 та Івана
 Лисиця Іван
 Лисиця Люба
 Лисиця Степан
 Лисиця Яків
 Лобас Палажка

Лобас Харитін
 Мороз Яків
 Масюк – дитина Масюк Насті
 Масюк – дитина Масюк Насті
 Масюк – дитина Масюка Раді-
 йона
 Масюк – дитина Масюка Раді-
 йона
 Масюк Альоша
 Масюк Антоніна
 Масюк Ганна
 Масюк Грицько
 Масюк Іван
 Масюк Кирило
 Масюк Марія
 Масюк Микола
 Масюк Настя
 Масюк Палажка
 Масюк Пилип
 Масюк Радійон
 Масюк Тихин
 Масюк Химина
 Масюк Яким
 Махина Ваня
 Махина Меланка
 Махина Нечипір
 Махина Оленка
 Махина Химка
 Махиня Килина, її діти
 Махиня
 Махиня
 Махиня
 Махиня Горпина
 Махиня Прокіп
 Махиня Палажка
 Махиня Роман
 Махиня Яків
 Микитенко
 Микитенко
 Микитенко
 Микитенко
 Микитенко
 Микитенко
 Микитенко
 Микитенко
 Микитенко
 Микитенко
 Микитенко Кирило
 Микитенко Назар
 Мителя Настя
 Михайленко – дитина Михай-
 ленка Андрія
 Михайленко – дитина Михай-
 ленка Андрія
 Михайленко – дитина Михай-
 ленка Андрія
 Михайленко – дитина Михай-
 ленка Андрія
 Михайленко – дитина Михай-
 ленка Андрія

Михайленко – дитина Михай-
 ленка Андрія
 Михайленко – дитина Михай-
 ленка Андрія
 Михайленко – дитина Михай-
 ленка Андрія
 Михайленко – дитина Михай-
 ленка Андрія
 Михайленко – дитина Михай-
 ленка Андрія
 Михайленко – дитина Михай-
 ленка Андрія
 Михайленко – дитина Михай-
 ленка Андрія
 Михайленко – дитина Михай-
 ленко Ульяки
 Михайленко – дитина Михай-
 ленко Ульяки
 Михайленко – дитина Михай-
 ленко Ульяки
 Михайленко – дитина Михай-
 ленко Федоськи
 Михайленко – дитина Михай-
 ленко Федоськи
 Михайленко Федоськи
 Михайленко Федоськи
 Михайленко Федоськи
 Михайленко Андрій
 Михайленко Андрій
 Михайленко Варка
 Михайленко Варка
 Михайленко Василина
 Михайленко Василь
 Михайленко Васька
 Михайленко Віра
 Михайленко Ганна
 Михайленко Горпина
 Михайленко Горпина
 Михайленко Грицько
 Михайленко Грицько
 Михайленко Грицько
 Михайленко Елисавета
 Михайленко Марта
 Михайленко Микола
 Михайленко Петро
 Михайленко Секлета
 Михайленко Секлета
 Михайленко Секлета
 Михайленко Тетяна
 Михайленко Тимін
 Михайленко Тита
 Михайленко Трохим
 Михайленко Улья
 Михайленко Федір
 Михайленко Федоська
 Михайленко Химка
 Михайленко Хома
 Михайленко Явдоха
 Михайленко Яків

Мороз Варка
 Мороз Василь
 Мороз Ганна
 Мороз Демид
 Мороз Дмитро
 Мороз Йосип
 Мороз Килина
 Мороз Килина
 Мороз Кирило
 Мороз Лазур
 Мороз Марія
 Мороз Микола
 Мороз Микола
 Мороз Мотря
 Мороз Петро
 Мороз Пистина
 Мороз Семен
 Мороз Степан
 Мороз Степан
 Мороз Текля
 Мороз Федір
 Мороз Федір
 Мороз Федоська
 Мороз Хівря
 Мороз Юхим
 Мороз Юхим
 Мороз Ярохтей
 Моха Горпина
 Моха Каленик
 Моха Наум
 Моха Соломія
 Моха Соломія
 Мрова Василь
 Мрова Мотря /Житомир/
 Музика Алістар
 Музика Альоша
 Музика Ганна
 Музика Ганна
 Музика Гапка
 Музика Гапка
 Музика Дем'ян
 Музика Демид
 Музика Іван
 Музика Килина
 Музика Клим
 Музика Ліда
 Музика Михайло
 Музика Михась
 Музика Пилип
 Музика Пріська
 Музика Яків
 Музика Яків
 Назарів Гапка
 Назарів Денис
 Назарів Йосип
 Назарів Конон
 Назарів Марина
 Назарів Настя

Назарів Патій
 Назарів Семен
 Науменко Ївга
 Науменко Прокіп
 Науменко Тихін
 Негода Домаха, її сини
 Негода
 Негода
 Негода Ганна
 Негода Назар
 Негода Оляна
 Негода Омелько
 Негода Пилип
 Негода Яким
 Оникієнко Антоніна
 Оникієнко Прокіп
 Оникієнко Федір
 Оникієнко Федора
 Оникієнко Ялисовета
 Онікієнко Вера
 Остапенко Грицько
 Остапенко Домаха
 Остапенко Клим
 Остапенко Марина
 Остапенко Микола
 Остапенко Настя
 Остапенко Текля
 Остапенко Федора
 Перепелиця Ганна
 Перепелиця Домаха
 Перепелиця Пилип
 Перепелиця Федоська
 Пидина Олена
 Пидина Сашко
 Пидина Юхим
 Прокопенко Варка
 Прокопенко Гриша
 Прокопенко Домаха
 Прокопенко Іван
 Прокопенко Ладимир
 Прокопенко Михайло
 Прокопенко Пріська
 Прокопенко Степан
 Прокопенко Федір
 Руденко Гаврило
 Руденко Іван
 Руденко Павло
 Руденко Серафима
 Саленко Іван
 Саленко Ніна
 Саленко Олекса
 Саленко Петро
 Саленко Сергій
 Саленко Степан
 Саленко Степан
 Саленко Хівря
 Саленко Явдоха
 Семенко Андрій

Семенко Васирина
 Семенко Гриша
 Семенко Дмитро
 Семенко Мар'яна
 Семенко Палажка
 Семенко Савка
 Семенко Трохим
 Семенко Федот
 Семенко Христя
 Сизон Оляна
 Сизон Омелько
 Славко Клим
 Славко Пилип
 Славко Прокіп
 Славко Степан
 Славко Явтух
 Славко Ярохтей
 Слизька Килина
 Слизький Зінька
 Слизький Остап
 Смоляр Іван
 Смоляр Лукер
 Смоляр Марія
 Смоляр Павло
 Тарасюк /Батько/
 Тарасюк /Мати/
 Тарасюк Артимін
 Тарасюк Домаха
 Тарасюк Килина
 Тарасюк Кость
 Тарасюк Марина
 Тарасюк Назар
 Тарасюк Одарка
 Тарасюк Пилип
 Тарасюк Соня
 Тарасюк Софія
 Тарасюк Софія
 Тарасюк Химина
 Таркан Васирина
 Таркан Ганна
 Таркан Домаха
 Таркан Лукія
 Таркан Наталка
 Терещенко – з родини Терещенка Харитина Хомовича
 Терещенко – з родини Терещенка Харитиіна Хомовича
 Терещенко – з родини Терещенка Харитина Хомовича
 Терещенко – з родини Терещенка Харитина Хомовича
 Терещенко – з родини Терещенка Харитина Хомовича
 Терещенко Харитин Хомович
 Тернова Варка
 Тернова Лампія
 Тернова Тетяна
 Терновий Андрій
 Терновий Борис
 Терновий Олекса

Тимошенко Микола
Тимошенко Микола
Тимошенко Савка
Тимошенко Савка
Фесенко Євген
Фесенко Іван
Хижняк
Хижняк Левко
Хижняк Петя
Хижняк Марина
Чайка Нестор
Чайка Алікандр
Чайка Антося
Чайка Василь
Чайка Василь
Чайка Володимир
Чайка Гаврило
Чайка Ганна
Чайка Горпина
Чайка Гриша
Чайка Дмитро
Чайка Зот
Чайка Зотиха
Чайка Іван
Чайка Іван
Чайка Іван
Чайка Корній
Чайка Корній
Чайка Микола
Чайка Назар
Чайка Ніна
Чайка Оксень
Чайка Прокіп
Чайка Сашко
Чайка Секлета

Чайка Семен
Чайка Тетяна
Чайка Федір
Чайка Федір
Чайка Федір
Чайка Федора
Чайка Федот
Чайка Юхим
Чайка Явдоха
Чайка Явдоха
Чайка Ялисовета
Чайківська Ганна
Чайківська Настя
Чайківська Палажка
Чайківська Секлета
Чайківський – син Чайківської
Секлети
Чайківський – син Чайківської
Секлети
Чайківський – син Чайківської
Секлети
Чайківський Гриша
Чайківський Микола
Чайківський Митрофан
Чайківський Митрофан
Чайківська Мар`яна
Швидка Ганька, її сестри
Швидка
Швидка
Швидка
Швидка Гана
Швидка Ліза
Швидка Наталка
Швидка Хівря
Швидка Ялисавета

Швидкий Грицько
Швидкий Грицько
Швидкий Кирило
Швидкий Кирило
Швидкий Михайло
Швидкий Михайло
Швидкий Федір
Швидкой – брат Швидкої Ганьки
Швидкой – брат Швидкої Ганьки
Швидкой – брат Швидкої Ганьки
Яворська Зіна
Яворська Ліда
Яковенко Іван
Яковенко Федосія
Якубовський Павло, його діти
Якубовський
Якубовський
Якубовський
Якубовський
Якубовський
Якубовський
Якубовський
Якубовський
Якубовський Павло
Яценко Віра
Яценко Олекса
Яковенко Олекса Митрофанович
Яковенко Марта (дружина)
Яковенко Федось Олексевич
Яковенко Михайло Олексевич

с. Коряківка

В 1932-1933 роках с. Коряківка входить до складу Щербашенської сільської ради.

Встановлено прізвища лише 4-х померлих від голодомору жителів с. Коряківка. Нині в селі є 16 людей, які пережили Голодомор.

Мартиролог жителів с. Коряківка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини, свідченнями очевидців Козятинської Н.С., 1924 р.н., та Олексієнко А.П., 1918 р.н., записаними в 2008 р. завідуючою клубом Олексієнко Л.В.

Олексієнко Клим
Гервасійович

Олексієнко Іван Климо-вич
Олексієнко Йосип Климович

Коваленко Давид

с. Красногородка

У 1932-1933 років с. Красногородка було центром сільської ради.

В 30-х роках ХХ ст. в Красногородці було організовано 2 колгоспи: «Кремар» і «Нове життя». В 1931 р. ці колгоспи були занесені до «ганебного списку» «чорної дошки» в числі колгоспів, що не виконали річних планів хлібозаготівлі. Постановою РКС від 10.01.1932 року правлінню колгоспу «Кремар» востаннє було запропоновано виконати план хлібозаготівлі в установленний термін.

Під час колективізації з метою ліквідації опору заможних селян, які не хотіли вступати в колгоспи, їм інкримінували саботаж заходів радянської влади. Було розкуркулено і вислано кілька родин. В 1932 році

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

до 3-х років позбавлення волі засудили одноосібника із села Красногородка Т.В. Замирайла. Протягом 1932-33 років у Красногородці від голоду померло багато людей, за свідченнями очевидців встановлено 115 осіб, з них 11 дітей. Нині в селі є 14 людей, які пережили Голодомор.

Мартиролог жителів с. Красногородка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Канчук (Максименко) Г.В., 1926 р.н., записаними в 2008 р. сільським головою Євтушенком В.В., а також за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини.

Антошка Пилип

Гогуля (дитина Дмитра)
Гогуля (дитина Дмитра)
Гогуля /дитина Каністрата/
Гогуля /дитина Каністрата/
Гогуля /дочка Сашка/
Гогуля /дочка Сашка/
Гогуля Аврам
Гогуля Аврам
Гогуля Андрій
Гогуля Вакула
Гогуля Ганна
Гогуля Ганна
Гогуля Дмитро
Гогуля Іван
Гогуля Іван
Гогуля Каністрат
Гогуля Кузьма
Гогуля Марія
Гогуля Марфа
Гогуля Мина
Гогуля Мирін
Гогуля Михайло
Гогуля Михайло
Гогуля Никипор
Гогуля Оверко
Гогуля Ольга
Гогуля Павло
Гогуля Параска
Гогуля Параска
Гогуля Сашко
Гогуля Фокій
Гогуля Юхмина
Дитина – прізвисько невідомо
Дитина – прізвисько невідомо
Дитина – прізвисько невідомо
Доманськиж Іван
Доманський Василь
Доманський Денис
Доманський Петро

Жінка прізвисько не відомо

Замирайло (жінка Давида)
Замирайло /дитина Васьки/
Замирайло /дитина Васьки/
Замирайло Варка
Замирайло Васька
Замирайло Ганна
Замирайло Григорій
Замирайло Давид
Замирайло Іван
Замирайло Іван
Замирайло Іван
Замирайло Катерина
Замирайло Микита
Замирайло Одарка
Замирайло Оля
Замирайло Павло
Замирайло Пилип
Замирайло Секлета
Замирайло Текля
Замирайло Тодоська
Замирайло Явдокія
Корненко Василь Федорович
Корненко Гаврило
Корненко Ганна
Корненко Евдокія
Корненко Іван
Корненко Катерина Федорів-
на
Корненко Ладимир
Корненко Никола Федорович
Мельниченко Андрій
Мельниченко Василь
Мельниченко Параска
Мельниченко Тодір
Мельниченко Харитина
Мельниченко Яків
Пантелей Варвара Харитонів-
на
Пантелей Максим

Пантелей Максим

Пантелей Марія
Пантелей Настя
Пантелей Оксен
Пантелей Оляна
Пантелей Сергій Сакович
Пантелей Тодоська
Пташка Степан
Рябокожушна Вета
Рябокожушна Гапка Іванівна
Рябокожушна Марія
Рябокожушна Маруся
Рябокожушна Мотря
Рябокожушна Надія
Рябокожушна Наталка
Рябокожушна Степанида
Рябокожушна Тетяна
Рябокожушний /чоловік Гап-
ки/
Рябокожушний Василь
Рябокожушний Василь
Рябокожушний Іван
Рябокожушний Карпо
Рябокожушний Микита
Рябокожушний Микола
Рябокожушний Никін Йосипо-
вич
Рябокожушний Степан
Рябокожушний Михайло
Сторчак Віра
Сторчак Горпина
Сторчак Кирило
Сторчак Михайло
Сторчак Наталка
Телегей Ветка
Телегей Наталка
Телегей Олекса
Телегей Роман
Телегей Степанида

с. Лютарі

У 1932-1933 роках с. Лютарі – центр сільської ради.

В 1927 році в Лютарях створено колгосп «Червоний пролетар». За невиконання плану хлібозаготівель (всього на 38,1%) в жовтні 1931 року село занесене на «чорну дошку».

Голодомор 1932-1933 рр. забрав в Лютарях 83 жителів, з них 53 – дітей. В селі є 12 людей, які пережили Голодомор.

У вересні 1993 р. на двох сільських кладовищах були встановлені пам'ятні знаки «Жертвам Голодомору 1932 -1933 рр.»

Мартиролог жителів с. Лютарі – жертв Голодомору 1932-1933 р. укладений за матеріалами сільської

ради та музею історії Богуславщини та свідченнями очевидця Кравченко (Іванченко) О.Н., 1918 р.н., записаними в 2008 р. директором музею історії Богуславщини Гоголею П.Б.

Бакал – дитина Бакал Антона
Бакал – дитина Бакал Антона
Бакал – дитина Бакал Антона
Бакал – дружина Бакал Анто-
на

Бакал Антон, 39 р.

Бакал дитина Марії Бакал

Бакал дитина Марії Бакал

Бакал дитина Марії Бакал

Бакал дитина Марії Бакал

Бакал дитина Марії Бакал

Бакал дитина Марії Бакал

Бакал Лука Потапович, 10 р.

Бакал Марія, 40 р.

Криворучко – дитина

Криворучко Митрофана

Криворучко – дитина

Криворучко Митрофана

Криворучко Микола, 30 р.

Криворучко Митрофан, 40 р.

Кукса – дитина Кукси Василя

Кукса – дитина Кукси Василя

Кукса – дитина Кукси Василя

Кукса – дитина Кукси Василя

Кукса – дружина Кукси Васи-

ля

Кукса Василь, 37 р.

Курінної- дитина

Курінної Катерини

Курінної - дитина Курінної Ка-

терини

Курінної- дитина Курінної Ка-

терини

Курінної - чоловік Курінної Ка-

терини

Курінна Катерина, 42 р.

Люлька – дитина

Люльки Архипа Остаповича

Люлька – дитина

Люльки Архипа Остаповича

Люлька – дитина

Люльки Архипа Остаповича

Люлька – дитина

Люльки Архипа Остаповича

Люлька – дитина

Люльки Архипа Остаповича

Люлька Архип Остапович,

50 р.

Микитенко – дитина

Микитенка Івана Івановича

Микитенко – дитина

Микитенка Івана Івановича

Микитенко Анастасія, 15 р.

Микитенко Аркадій, 22 р

Микитенко Василь, 50 р.

Микитенко Василь Савович,

42 р

Микитенко Володимир, 23 р.

Микитенко Ганна, 40 р.

Микитенко Іван Іванович,

45 р.

Микитенко Каленик Васильо-

вич, 8 р.

Микитенко Павло, 17 р.

Музика – дитина Музики Гна-

та

Музика – дитина Музики Гна-

та

Музика – дитина Музики Гна-

та

Музика – дитина Музики Гна-

та

Музика – дитина Музики Гна-

та

Музика – дитина Музики Йо-

сипа

Музика – дитина Музики Йо-

сипа

Музика – дитина Музики Йо-

сипа

Музика Гнат 40 р.

Музика Йосип, 34 р.

Оводенко – дитина

Оводенко Василя

Оводенко – дитина

Оводенко Василя

Оводенко – дитина

Оводенко Василя

Оводенко – дитина

Оводенко Василя

Оводенко – дитина

Оводенко Василя

Оводенко – дитина

Оводенко Василя

Оводенко – дитина

Оводенко Василя

Оводенко – дитина

Оводенко Василя

Оводенко – дитина

Оводенко Василя

Оводенко – дитина

Оводенко Василя

Оводенко Василь, 60 р.

Оводенко Килина, 57 р.

Стариченко – дитина

Стариченко Аврама

Стариченко – дитина

Стариченко Аврама

Стариченко – дружина

Стариченко Аврама

Стариченко Аврам, 42 р.

Сухомлин – дитина

Сухомлин Омелько

Сухомлин – дитина

Сухомлин Омелько

Сухомлин – дитина

Сухомлин Омелько

Сухомлин – дружина

Сухомлин Омелько

Сухомлин Омелько, 50р.

Цуп – дитина Цуп Мотрі

Цуп – дитина Цуп Мотрі

Цуп – дитина Цуп Мотрі

Цуп – дитина Цуп Мотрі

Цуп – дитина Цуп Мотрі

Цуп – чоловік Цуп Мотрі

Цуп Мотря, 50 р.

с. Медвин

Після переходу влади до більшовиків у квітні 1919 р. в Медвині та Ісайках створена «Самостійна республіка» під керівництвом прапорщика Коломійця та есера Пирхавки, колишнього депутата Українських установчих зборів. Повстанці протестували проти більшовицького ладу та запроваджені продрозверстки. Захопили Богуслав, вбили 50 червоноармійців, захопили заручників. Загін повстанців нараховував кілька тисяч чоловік. За допомогою інтернаціонального полку угорця Рудольфа Фекете та батальйону Київського повітового військкомату Медвинське повстання було розгромлене.

В серпні 1920 р. Медвин знову охоплено повстанням проти більшовицької влади. Приводом до цього стали сільські збори 18 серпня 1920 р., які проводив політком 2-го Канівського продзагону Косагов, де постановили негайно запровадити продрозверстку – надзвичайно велику суму продовольчого податку та

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

мобілізацію до червоної армії. Селяни героїчно захищали своє село від місцевих більшовицьких груп. Лише кадрова дивізія зламала опір селян і оволоділа селом. Скликали всіх чоловіків з села, відібрали молодих, віком від 18 до 35 років, вивели за село і біля урочища Ковтунів лісок порубали. Лише кільком заложникам вдалося врятуватись.

На місці страти медвинці насипали курган і встановили дерев'яний хрест, який у 30-х роках ХХ ст. був замінений на гранітний пам'ятник, який зберігся до наших днів.

З червня 1921 року в Медвині почала діяти волосна рада, виконком якої очолив В.М. Салата. Головою комнезаму був В.Н. Василенко. В 1921 р. створений партосередок, а незабаром комсомольська організація. В 1923 р. Медвин став центром району.

В період НЕПу виникають перші сільськогосподарські кооперативи: в 1922 р. – «Червоний сівач» та «Світанок», в 1923 р. ще 6 СОЗів. В 1929 р. організований сільськогосподарський кооператив «Комунар». На цей час, крім 9-ти сільськогосподарських, існували кредитний, садово-городній, промисловий та споживчий кооперативи.

В січні 1930 р. почалося посилене створення швидкісними методами колективних господарств. Одночасно здійснювалося масове розкуркулення, повернення до продрозверстки періоду військового комунізму. Весною 1931 року в Медвині було колективізовано 32 % селянських дворів, а під кінець 1932 року в колгоспах вже об'єднувалось 67% дворів і усупільнено 56 % землі.

В газеті «Шлях колгоспника», яка випускалася в Богуславі, за 1931-1932 рр. зустрічається ряд публікацій, які характеризують тогочасні події в Медвині. Велика кількість статей стосувалася зречень батьків дітьми, виконувалися і перевиконувалися заготівельні плани, організовувалися хлібні валки (в 1931 р. три валки – 1700, 3000, 1000 пудів; в 1932 р. теж три валки – 21, 27, 30 підвід).

1939 рік. Жнива в Медвинському колгоспі.

В 1929 р. в результаті об'єднання кооперативів «Червоний сівач» та «Комунар» створений колгосп «Комунар», а в 1931 р. створені ще два колгоспи – «Червона зірка» та ім. Сталіна.

Населення чинило опір насильницьким діям – робило замах на буксирні бригади, окремих активістів по хлібоздачі, які допомагали знаходити прихований хліб. В 1931 р. стріляли в бригадира Мокія Калашника, спалили хати активістів Степана Калашника та Осауленка; в 1932 р. був замах на активіста Миколу Свидину.

Суворо каралися владою ті працівники, які не могли виконати план хлібозаготівлі. Так були виключені з партії секретар Медвинського парткому Козубенко та голова сільської ради Кузнецов.

В 1931 році Медвин помістили на «чорну дошку» за невиконання плану хлібозаготівель.

Після вилучення всіх продовольчих запасів у селі почався масовий голод. Про ті жахливі часи збереглося дуже мало документальних матеріалів, але жива людська пам'ять. Люди розповідають, що медвинці вмирили цілими вулицями; бували випадки людожерства та трупоїдства. Як повідомляла районна газета «Шлях колгоспника» (1932 р., 18 вересня) у колгоспі ім. Сталіна виявлено розкрадачів зерна – Миколенка Степана, Миколенка Андрія та Янківського Миколу. Знайдено в скирті 3 пуди захованої ними пшениці.

Березень 1935 року. Керівництво Медвинської МТС. Роль цих організацій була не лише в допомозі колгоспам технікою. Політвідділи МТС були подрозділами НКВС на селі.

Як саботажники були заарештовані голова сільради Мороз, секретар партосередку Скоренко, голова колгоспу Медведєв. У липні 1933 року, в період найбільшого розгулу голоду, силами політвідділу МТС, яка запрацювала у Медвині, з вимираючого села витиснули ще одну червону валку –250 пудів хліба.

В 1933 р. виїздна обласна сесія засудила на терміни від 2-х до 5-ти років позбавлення волі за розбазарювання і розкрадання колгоспного майна 24-х жителів села. Серед них на 5 років – заступника голови колгоспу ім. Сталіна А.А. Гоголю, який прагнув допомогти вимираючим з голоду односельцям. В 1938 р. йому ще інкримінували участь у повстанському загоні отамана Цвітківського і засудили до розстрілу.

Зараз важко встановити точну кількість людей, які загинули в селі протягом 1932-1933 рр. від голоду. За підрахунками старожилів, десь біля 14% населення. В музеї історії Богуславщини зберігаються списки жертв голодомору 1932-1933 рр., в яких медвинців нараховується 472 осіб, з них 82 дітей. 369 медвинців, які проживають зараз в селі, є постраждалими від Голодомору.

Після геноциду, застосованого до селянства в 1932-1933 рр., почався наступ на інтелігенцію та культурних діячів. Так, були репресовані бандуристи Миколенко Захар і Салата Дмитро, вчителі Проценко Овсій, Касьяненко Хтодось та ін. Всього за часи сталінських репресій знищено або позбавлено волі на тривалі терміни більше ста медвинців.

В 1993 р. з ініціативи П.П. Литвиненка на Золоточубовому кладовищі був встановлений дерев'яний хрест – пам'ятний знак «Жертвам Голодомору 1932-1933 рр.»

Мартиролог жителів с. Медвин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Балабан Г.М., 1927 р.н., записаними в 2008 р. ученицею місцевої школи Ступкою С., Василенко Н.Х., 1926 р.н., записаними в 2008р. ученицею місцевої школи Науменко В., Василенко Д.Л., 1907 р.н., записаними в 1990 р. директором музею історії Богуславщини Гоголю П.Б., Харченко В.С., 1918 р.н., записаними в 2008 р. ученицею місцевої школи Паляничук А., Харченко Т.П., 1928 р.н., записаними в 2008 р. ученицею місцевої школи Синьогуб І., Пузирьової Г.А., записаними в 1993 р. зав. бібліотекою Поліщук В.М.; Сарапука О.О., 1927 р.н., записаними в 2008 р. ст.науковим співробітником музею історії Богуславщини Левченко Н.Б., та за матеріалами сільської ради і музею історії Богуславщини (ЦДАГОУ: Ф. - оп.20. спр. 6376, арк.15, прим. 6.)

Антоненко Прокіп Гаврилович, 22 р.

Антоненко Степанида Гаврилівна, 40 р.

Антоненко Текля Гаврилівна, 38 р.

Байбузка Мар'яна

Біломар Марія Сосоевна, 9-10 р.

Біломар Микола Сосоевич, 11р.

Бойко Левко Юхимович, 30 р.

Бойко Марія, 30 р.

Бойко Микита, 27 р.

Борщака Степан, 30 р.

Бражник Марія Танасівна, 8 р.

Бражник Одарка Танасівна, 2 р.

Бражник Оляна, 45 р.

Бражник Ольга Танасівна, 9 р.

Бражник Полікар Танасьович, 10 р.

Бражник Семен Танасьович,

13 р.

Бражник Танась Семенович, 51 р.

Бражник Устина Танасівна, 21 р.

Василенко – син Василенка Миколи

Василенко – син Василенка Миколи

Василенко Лукер'я

Василенко Марія, 70 р.

Василенко Григорій Іванович, 13 р.

Василенко Григорій Іванович, 4 р.

Василенко Іван, 28 р.

Василенко Іван Іванович, 33 р.

Василенко Іван Федорович

Василенко Махтей

Василенко Микола

Василенко Надія

Василенко Назар

Василенко Олекса

Василенко Олександра

Василенко Петро

Василенко Пилип

Вериковський Тимохтей

Винник Варка

Винник Оксана Онопріївна, 26 р.

Винник Платон, 15 р.

Винник Степан

Галушко Ганна

Глазко Дмитро Іванович

Глазко Микола Андрійович, 50 р.

Глинська Марфа

Митрофанівна, 38 р.

Гордієнко Пимен, 66 р.

Гриб (син Патія)

Гриб Аврам Олександрович

Гриб Андрій, 6 р.

Гриб Андрій

Гриб Василь, 18 р.

Гриб Василь Федорович, 28 р.

Гриб Василь Федотович, 8 р.

Гриб Ганна, 54 р.

Гриб Григорій, 20 р.

Гриб Григорій Федорович, 32 р.
 Гриб Евдокія Петрівна, 38 р.
 Гриб Наталія, 19 р.
 Гриб Одарка Федотівна, 15 р.
 Гриб Олександр Петрович, 60р.
 Гриб Ольга Федотівна, 4 р.
 Гриб Патій
 Гриб Федот Тодосійович, 40 р.
 Гриб Хотина
 Григоренко Ганна, 75 р.
 Даценко Іван Степанович, 31 р.
 Даценко П.Ф., 60 р.
 Денисенко Іван Дементійович, 19 р.
 Денисенко Андрій Іванович
 Денисенко Антін Миронович, 13р
 Денисенко Василь Устимович, 16 р.
 Денисенко Іван Миколайович
 Денисенко Меланка Миرونівна, 20 р.
 Денисенко Микита Тодосьович, 53 р.
 Денисенко Микола Іванович
 Денисенко Мирон, 18 р.
 Денисенко Мирон Матвійович, 50 р.
 Денисенко Олександр Устимович, 18 р.
 Денисенко Ольга Миколаївна
 Денисенко Павло Миронович, 18 р.
 Денисенко Параска Тодосіївна, 10 р.
 Денисенко Тетяна Лазарівна
 Денисенко Федот Миронович, 13 р.
 Денисенко Химка Антонівна, 45 р.
 Денисенко Хтодось Устимович, 11 р.
 Денисенко Хома
 Денисенко Мавра
 Денисенко ... Хомівна
 Денисенко ... Хомівна
 Денисенко ... Хомович
 Денисенко Семен Мартинович
 Денисенко – дружина
 Денисенка Семена Мартиновича
 Денисенко Володимир Семенович

Мартинович
 Денисенко Дмитро Семенович
 Мартинович
 Денисенко Василь Семенович
 Мартинович
 Денисенко Олександр Семенович
 Мартинович
 Денисенко Вакула Семенович
 Денисенко ... Семенівна
 Денисенко ... Семенівна
 Денисенко – дружина Денисенка Мирона Матвійовича
 Денисенко – син Денисенка Мирона Матвійовича
 Денисенко – син Денисенка Мирона Матвійовича
 Денисенко – дочка Денисенка Мирона Матвійовича
 Денисенко – дружина Денисенка
 Устима Мартиновича
 Денисенко – син Денисенка
 Устима Мартиновича
 Дивнич Д.
 Дивнич Д.
 Дивнич М.
 Дивнич С., 20 р.
 Дивнич С.
 Доброштан К.
 Доброштан К.
 Доброштан Клим
 Доброштан Сергій Карпович
 Довбненко Мар'яна, 50 р.
 Дубина І.І., 19 р.
 Дубина С.З., 12 р.
 Заваденко
 Заваденко Григор
 Заваденко Елисавета
 Заваденко Михайло
 Замрій Григорій, 12 р.
 Замрій Оляна, 10 р.
 Замрій Фроська, 50 р.
 Іванченко О., 38 р.
 Іванченко О. 78 р.
 Іванченко О.А., 65 р.
 Іванченко Улита Амвросіївна, 78 р.
 Ісаєнко Серафима, 42 р.
 Канівченко
 Канівченко
 Канівченко
 Канівченко
 Канівченко
 Капиця Ликеря, 75 р.
 Капиця Федір, 24 р.
 Кашпур Михайло

Кашпур Ольга
 Кириченко Арсень
 Кириченко Килина
 Кнюх Левко Ігнатович, 17 р.
 Кнюх Микола Назарович, 17 р.
 Кобиш Параска Федорівна
 Кобиш Федот
 Кобиш Хтодоська Федорівна
 Кобченко Василь Давидович, 15 р.
 Кобченко Давид Іванович, 40 р.
 Кобченко Мар'яна Давидівна, 10 р.
 Ковтун Василь, 60 р.
 Ковтун Григорій Григорович, 55 р.
 Ковтун Іван
 Ковтун Ольга Талемонівна, 5 р.
 Ковтун Ольга Тимофіївна, 5 р.
 Ковтун Семен, 52 р.
 Ковтун Тарас Григорович, 50 р.
 Ковтун Явдоха
 Коноваленко Василина, 48 р..
 Коноваленко Клава Кирилівна, 19 р.
 Коноваленко Олена, 50 р.
 Коноваленко Ольга Кирилівна, 17 р.
 Косяк В.І., 8 р.
 Косяк В.І., 21 р.
 Косяк Василь Іванович, 12 р.
 Косяк Володимир Іванович, 20 р.
 Косяк К.П., 48 р.
 Красюк Григорій Омелькович, 45 р.
 Красюк Марія Савівна
 Красюк Устя Григорівна
 Красюк Філарет Григорович
 Кузьменко Василь, 2 р.
 Кузьменко Настя, 1 р.
 Левченко (батько)
 Левченко (дитина)
 Левченко (дитина)
 Левченко (дитина)
 Левченко (мати)
 Левченко Євген
 Литвин Горпина Семенівна, 77 р.
 Литвин Марія Максимівна, 62 р.
 Литвиненко Настя Крисанівна, 36 р.
 Литвиненко Настя Прок., 10 р.
 Литвиненко Присина, 28 р.

Литвиненко Приська, 26 р.
 Литвиненко Прокіп, 50 р.
 Литвиненко Санька, 40 р.
 Литвиненко Федір
 Никифорович, 8 р.
 Литвиненко Харитин
 Кіндратович, 31 р.
 Литвиненко
 Литвиненко
 Литвиненко
 Литвиненко
 Литвиненко
 Литвиненко
 Лівітська Катерина, 21р.
 Лівітська Марфа Петрівна,
 5 р.
 Луценко Володимир
 Луценко Домна, 29 р.
 Луценко Сергій Савович, 40 р.
 Мальована Тетяна Федорівна,
 22 р.
 Марушевська Галина
 Хтодосіївна, 15 р.
 Марушевська Наталка
 Хтодосіївна, 18 р.
 Марушевська Одарка
 Марушевський Хтодось
 Силевич, 47 р.
 Марушевський Хтодось
 Силевич, 47 р.
 Марченко Марфа Лазарівна
 Мацюця Михайло
 Мельниченко Катерина
 Мельниченко Клим Х.
 Мельниченко Прокіп
 Миколенко І.П. 33-39 р.
 Миколенко Іван Микитович,
 23р.
 Миколенко Іван Савович, 52р.
 Миколенко Макар Іванович,
 70р.
 Миколенко Марія Микитівна,
 17р.
 Миколенко Марфина
 Микитівна, 20 р.
 Миколенко Меланія
 Соловеївна, 24 р.
 Миколенко Меланка
 Миколенко Микола
 Васильович, 55 р.
 Миколенко Надія І., 25 р.
 Миколенко О.П., 33-40 р.
 Миколенко Олена Ом., 46 р.
 Миколенко Олена П., 21 р.
 Миколенко Ольга
 Миколенко Петро
 Миколенко Петро Антипович
 5 р.
 Миколенко Приська, 54 р.

Миколенко Соловей, 60 р.
 Миколенко Софія Антипівна
 Миколенко Тетяна, 54 р.
 Миколенко Тося Антипівна
 Миколенко Христя
 Соловеївна, 20 р.
 Миколенко Хтодоря
 Мироненко Йосип
 Парамонович, 80 р.
 Митяй І.М., 82 р.
 Митяй Устим Амбросієвич,
 33 р.
 Михайліченко Ганна, 9 р.
 Михайліченко Микола, 7 р.
 Михайліченко Петро
 Михайліченко Сачко, 40 р.
 Неборак Лукія Демидівна,
 56 р.
 Неборак Северин Микитович,
 66 р.
 Нечипоренко Іван
 Хтодосьович, 14 р.
 Нечипоренко Микола
 Тодосьович, 19 р.
 Нечипоренко Михайло
 Хтодосьович, 12 р.
 Нечипоренко Оксентій
 Тодосьович, 15 р.
 Нечипоренко Федір
 Тодосьович, 12 р.
 Ніщименко А., 17 р.
 Ніщименко С., 11 р.
 Пацюк Параска Олексіївна,
 22 р.
 Пацюк Текля, 60 р.
 Петриченко Марина, 32 р.
 Петриченко Кіндрат, 82 р.
 Петриченко Кіндрат
 Петриченко Максим, 39 р.
 Петриченко Мирін, 36 р.
 Петриченко Устя, 35 р.
 Пироженко Павло
 Оксентійович, 14 р.
 Пироженко Василь
 Корнійович, 8 р.
 Пироженко Корній, 30 р.
 Пироженко Оксентій, 40 р.
 Пироженко Ярина, 35 р.
 Підкуйко Іван, 25 р.
 Підкуйко Настя, 12 р.
 Плаксун М.М., 9 р.
 Плаксун М.М., 7 р.
 Плаксун М.О., 45 р.
 Побережець Ганна, 4 р.
 Побережець Тарас, 9 р.
 Побережець Юхим Ігнатович,
 46 р.
 Приліпко Варка, 60 р.
 Приліпко Іван Омелькович,

18 р.
 Приліпко Клим Ерванович,
 58 р.
 Приліпко Олена Олексіївна
 Приліпко Сергій Климович
 Приліпко Ю., 50 р.
 Приліпко Юхимія, 63 р.
 Проценко Єлисей, 23 р.
 Проценко С.Я., 45 р.
 Рак Антоніна
 Рак Василь Григорович
 Рак Катерина
 Рак Мина
 Рак Михайло
 Ревука Ганя, 45 р.
 Робак Юхим
 Робак Кузьма, 45 р.
 Робак Наталка, 12 р.
 Робак Василь, 8 р.
 Робак Григорій, 70 р.
 Робак Ілько Фокійович
 Робак Кость Фокійович
 Робак Максим Антинович,
 42 р.
 Робак Мар'яна Тихонівна
 Робак Марія
 Робак Марія, 10 р.
 Робак Марко, 35 р.
 Робак Настя Логвинівна
 Робак Никін Григорович
 Робак Олексій, 15 р.
 Робак Олена, 21 р.
 Робак Оляна
 Робак Оляна Григорівна
 Робак Павло Максимович,
 61 р.
 Робак Параска Фоківна
 Робак Тетяна
 Робак Фокій
 Робак Євдокія, 13 р.
 Савченко Василь
 Савченко Ганна
 Савченко Горпина
 Савченко Захар
 Савченко Палажка
 Салата – дочка Огея
 Салата – дочка Огея
 Салата – дочка Огея
 Салата – дочка Огея
 Салата – дочка Огея
 Салата Огроній Явтухович
 Салата (батько)
 Салата (дитина)
 Салата (дитина)
 Салата (дитина)
 Салата (мати)
 Салата Альоша Огр., 9 р.
 Салата Архип Кирилович
 Салата Варвара

Салата Ганна, 10 р.
 Салата Ганна Огеївна
 Салата Катерина Огр.
 Салата Лукія Огр.
 Салата Любова
 Салата Микита, 75 р.
 Салата Микита Омелькович, -
 65р.
 Салата Микола Огр., 24 р.
 Салата Микола Кіндратович,
 55р.
 Салата Настя Огеївна
 Салата Огей
 Салата Одарка
 Салата Олександр
 Степанович, 60 р.
 Салата Олександра
 Степанівна, 60 р.
 Салата Омелько
 Салата Омельян Хтодосьович
 Салата Орсеній Огр.
 Салата Полікарп Степанович
 Салата Полікарп Степанович
 Салата Текля Андріївна,
 35 років
 Салата Хаврона Огеївна
 Салата Хатій
 Салата Яків, 40 років
 Сарапука Марфина, 16 років
 Сарапука Надія, 19-20 років
 Сарапука О.Д., 19 років
 Сарапука Пантелеймон, 13
 років
 Сарапука С.Я., 56 років
 Сарапука Федот
 Сарапука Федір Артемович
 Сарапука Олексій Федорович
 Сарапука Григорій Федорович
 Сарапука Клим Федорович
 Семерик Андрій
 Семерик Петро
 Семерик Трохим
 Сидоренко Ігнат
 Сидоренко Ігнат Іванович
 13 р.
 Сидоренко Микола Іванович
 17 р.
 Сидоренко Ніна Іванівна, 14 р.
 Сидоренко Ольга
 Сидоренко Ольга
 Скопенко – дитина Скопенка
 Якова
 Скопенко – дитина
 Скопенка Якова
 Скопенко – дитина
 Скопенка Якова
 Скопенко – дитина
 Скопенка Якова
 Скопенко – дитина

Скопенка Якова
 Скопенко – дружина
 Скопенка Якова
 Скопенко Яків
 Смоляр Андрій Кирилович,
 6 р.
 Смоляр Ганна, 19 р.
 Смоляр Ганна Кирилівна, 1 р.
 Смоляр Єфрем, 50 р.
 Смоляр Катерина, 3 р.
 Смоляр Макар, 35 р.
 Смоляр Мар'яна, 28 р.
 Смоляр Марія, 5 р.
 Смоляр Марія Кирилівна
 Смоляр Марія Кирилівна,
 17 р.
 Смоляр Микола, 7 р.
 Смоляр Михайло Кирилович
 Смоляр Михайло Кирилович
 Смоляр Мокрина Кирилівна,
 40 р.
 Смоляр Мокрина Кирилівна
 Смоляр Мотря, 18 р.
 Смоляр Одарка, 43 р.
 Смоляр Омелько Іванович
 Смоляр Омелян, 70 р.
 Смоляр Семен, 45 р.
 Собченко Олена, 30 р.
 Собченко Федот Єлисейович,
 50 р.
 Собченко Химка
 Олександрівна
 Степанченко Варка
 Степанченко Михайло
 Степанченко Х.С.
 Сторчак Сидір
 Терещенко
 Терещенко
 Терещенко
 Терещенко
 Терещенко
 Терещенко
 Терещенко
 Терещенко Андрій
 Терещенко Андрій Лазарович
 Терещенко Оляна
 Терещенко Хтодора
 Тимошенко
 Тимошенко
 Тиновська Параска Яківна
 Ткаченко Альоша
 Ткаченко Євгеній
 Ткаченко Надя
 Ткаченко Пилип
 Фартушний Я.С.
 Філонов Філін
 Хижняк Конон Тимофанович
 Хоха А.Д.
 Хоха К.О., 8 р.

Хоха Левко, 55-60 р.
 Хоха М, 58р.
 Хоха Петро Левкович, 13 р,
 Чапля
 Чапля
 Чапля
 Чапля
 Чапля
 Чапля
 Чапля
 Червінська Антоніна, 10 р.
 Червінська Килина
 Червінська Одарка, 10 р.
 Червінська Одарка
 Червінська Оксана, 7 р.
 Червінська Оксана
 Червінська Олита, 80 р.
 Червінська Ольга, 5 р.
 Червінський Василь
 Червінський Петро, 18 р.
 Швидун Антонина, 14 р.
 Швидун Антонина Яківна,
 15 р.
 Швидун Катерина, 3 р.
 Швидун Мартоха Ільківна,
 32 р.
 Швидун Оксентій, 13 р.
 Швидун Оксентій Якович,
 10 р.
 Швидун Олександр, 16 р.
 Швидун Яків Антонович, 45 р.
 Шевченко Дмитро Ількович,
 4 р.
 Шевченко Мартоха Ільківна,
 3 р.
 Шкурлат Ольга, 6 р.
 Шкурлат Пилип, 40 р.
 Шостак Василь, 19 р.
 Шостак Василь Іванович,
 13 р.
 Шуляк Хтодоська та її діти
 Юхименко Ананій Самойло-
 вич, 40 р.
 Юхименко Василь Ананійо-
 вич, 8 р.
 Юхименко Марія Ананіївна,
 6 р.
 Юхименко Микола Ананійо-
 вич, 2 р.
 Яременко С.К.
 Яценко Сергій Савович, 45р.
 Плаксун Іван Федотович, 33 р.
 Плаксун Раїса Іванівна, 7 р.
 Приліпко Семен Климович,
 22 р.

с. Мисайлівка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Центр сільської ради, до якої належить і село Чайки.

В 1929 році відбулися збори комнезамівців, на яких була оголошена лінія на колективізацію та виселення з села вісімдесяти куркульських сімей. В селі були створені колгоспи – ім. Сталіна, «Жовтень», «Надія» (голова Шнуренко). В 1931 р. відбувся вивіз зернових і продовольчих фондів хлібною валкою. Незважаючи на це, село Мисайлівка – серед найзлісніших зривників хлібозаготівель і занесене на «чорну дошку». В постанові правління РКС 1932 року пропонувалось: «В зв'язку з тим, що колгосп ім. Сталіна с. Мисайлівки гальмує виконання пляну хлібозаготівлі і продовжує йти на поводиті у куркулів, вважати за неможливе, щоб цей колгосп далі носив ім'я тов. Сталіна, надати цьому колгоспу назву «колгосп ч. 2».

У 1930 р. за спротив колективізації були засуджені до 3-х років заслання одноосібники Ф.С. Іванченко, 1875 р.н.; Я.С. Іванченко, 1884 р.н.; Дорогань М.С., 1892 р.н.; Т.Я. Калич, 1887 р.н. і Піддячий А.П., 1874 р.н.

07.08.1930 року. Червона валка по здачі хліба комсомольської естафети із с. Мисайлівка в м. Богуславі.

В 1932 р. житель села Педченко М.Ф., 1887 р.н., був засуджений до 3-х років позбавлення волі.

За свідченнями очевидців, Голодомор 1932-1933 рр. забрав життя 230 жителів села, серед них 88 дітей. 117 жителів, які мешкають зараз в селі, є постраждалими від Голодомору.

Пам'ять жертв Голодомору с. Мисайлівки увічнена двома пам'ятними знаками, які були встановлені в 1991 р. за ініціативою Духана І.С.

Мартиролог жителів села Мисайлівки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Андрущенко О.Ф., 1923 р.н., записаними в 2008 р. директором місцевої школи Підлужньою Т. Г.; Іванченко У.С., 1924 р.н., записаними в 2008 р. ученицею місцевої школи Космач Я.; Петренко Н.А., записаними особисто в 1993 р., та за матеріалами сільської ради і музею історії Богуславщини (ЦДАГОУ: Ф., оп. 20-спр. 6376, арк.15, прим. 5).

Авраменко Кирило Іванович, 50
 Авраменко Оксана Василівна, 18
 Авраменко Петро Васильович, 24
 Авраменко Степанида Трохимівна, 45
 Андрущенко Оксана Володимирівна, 30
 Андрущенко Степан Дмитрович, 52
 Андрущенко Степанида Володимирівна, 50
 Бабенко Григорій Васильович, 50
 Бабенко Оксана Андріївна, 40
 Бабенко Петро Степанович, 40
 Бибик Мотря Кіндратівна, 58
 Бибик Катерина Василівна, 48
 Бибик Марія Йосипівна, 30
 Бибик Степанида Сергіївна, 55

Бондаренко Горпина Кіндратівна, 60
 Бондаренко Ївга Василівна, 40
 Бондаренко Кузьма Кіндратович, 58
 Бондаренко Сергій Степанович, 42
 Бондаренко Тимофій Єфремович, 45
 Бутова Ольга Степанівна, 45
 Вистратенко Денис Васильович, 54
 Вистратенко Харитина Ільківна, 48
 Гагач Параска Дмитрівна, 28
 Гагач Степан Іванович, 2
 Гайдаєнко Дмитро Григорович, 9
 Гайдаєнко Лукія Григорівна, 7
 Гичка Любов Ільківна, 5
 Гичка Максим Ількович, 50
 Гичка Ілько Дмитрович, 28
 Голобородько Захар Петро-

вич, 6
 Гризун Григорій Павлович, 60
 Гризун Дмитро Степанович, 50
 Гризун Ольга Кіндратівна, 44
 Грушецька Христина Іванівна, 3
 Грушецька Мотря Пилипівна, 7
 Грушецька Уляна Пилипівна, 5
 Грушецький Іван Степанович, 46
 Дорогань Василь Єфремович, 45
 Дорогань Єфрем Остапович, 26
 Дорогань Степанида Єфремовна, 38
 Дорошенко Марія Дмитрівна, 28
 Дорошенко Марія Пилипівна, 15
 Дорошенко Ольга Пилипівна, 13

1932-1933

- Дорошенко Сергій Степанович, 16
Дорошенко Харитина Йосипівна, 35
Дудник Гнат Степанович, 30
Дудник Уляна Григорівна, 25
Дяченко Борис Овсійович, 8
Дяченко Денис Йосипович, 4
Дяченко Єфрем Овсійович, 6
Дяченко Марія Овсіївна, 4
Дяченко Ничипір Тихонович, 10
Дяченко Олекса Тихонович, 12
Дяченко Петро Овсійович, 5
Запорізька Зінька Мусіївна, 70
Запорізька Катерина Йосипівна, 10
Запорізька Мотря Йосипівна, 30
Запорізька Параска Йосипівна, 46
Запорізький Мусій Іванович, 75
Запорізький Іван Дмитрович, 14
Запорізький Іван Йосипович, 13
Запорізький Харитон Іванович, 48
Іванченко Василь Павлович, 26
Іванченко Захар Іванович, 22
Іванченко Кіндрат Володимирович, 30
Іванченко Марія Гаврилівна, 25
Іванченко Марія Захарівна, 2
Іванченко Ольга Іванівна, 35
Іванченко Сергій Володимирович, 46
Іванченко Трохим Якович, 35
Іванченко Палажка Пилипівна, 70
Капуста Володимир Іванович, 55
Капуста Гапка Андріївна, 65
Капуста Дмитро Кирилович, 35
Капуста Йосип Іванович, 60
Капуста Ликерія Кирилівна, 23
Капуста Максим Йосипович, 5
Капуста Петро Йосипович, 6
Капуста Сергій Васильович, 60
Капшученко Володимир Павлович, 3
Капшученко Марія Захарівна, 30
Капшученко Оксана Григорівна, 6
Капшученко Олександр Григорович, 2
Капшученко Софія Володимирівна, 5
Коваленко Христина Йосипівна, 55
Космач Андрій Йосипович, 28
Космач Захар Андрійович, 30
Космач Лаврентій Васильович, 40
Космач Приська Василівна, 35
Кравченко Макар Денисович, 48
Кравченко Павло Федотович, 25
Кравченко Пилип Іванович, 57
Крищенко Володимир Семенович, 45
Крищенко Іван Іванович, 4
Крищенко Одарка Дмитрівна, 46
Крушінська Марія Дмитрівна, 37
Крушінська Степанида Миколаївна, 42
Крушінський Арсентій Миколайович, 46
Крушінський Степан Іванович, 40
Лінська Васирина Кирилівна, 7
Лінська Ївга Степанівна, 35
Лінський Андрій Васильович, 13
Лінський Василь Кирилович, 15
Лінський Григорій Кирилович, 9
Лінський Дементій Архипович, 9
Лінський Макар Степанович, 38
Логвиненко Андрій Романович, 8
Логвиненко Дмитро Степанович
Логвиненко Одарка Дмитрівна, 60
Ляшенко Катерина Іванівна, 40
Ляшенко Онисько Іванович, 56
Марченко Степан Васильович, 50
Науменко Дмитро Сергійович, 11
Науменко Оксана Сергіївна, 7
Несторенко Горпина Захарівна, 60
Несторенко Димникія Петрівна, 8
Несторенко Ілько Сидорович, 48
Несторенко Катерина Федорівна, 60
Несторенко Оксана Сидорівна, 45
Несторенко Секлета Петрівна, 4
Несторенко Христина Петрівна, 5
Ноженко Сергій Йосипович, 65
Ноженко Трохим Петрович, 60
Норченко Ганна Іванівна, 45
Норченко Текля Петрівна, 11
Остренко Євдокія Дмитрівна, 56
Педченко Володимир Пилипович, 65
Педченко Катерина Дмитрівна, 11
Педченко Павло Никифорович, 40
Педченко Порфир Семенович, 58
Передерій Василь Сергійович, 45
Передерій Яків Степанович, 50
Перетятко Андрій Сергійович, 6
Петренко Андрій Іванович, 12
Петренко Андрій Іванович, 50
Петренко Василь Андрійович, 2
Петренко Василь Іванович, 42
Петренко Василь Карпович, 4
Петренко Іван Васильович, 11
Петренко Микола Андрійович, 8
Петренко Павло Васильович, 14
Петренко Семен Карпович, 3
Петренко Тимофій Андрійович, 3
Петренко Василь Андрійович, 13
Піддубна Марія Лаврентіївна, 58
Піддубник Гаврило Григорович, 60

Піддяча Катерина Йосипівна, 35
 Піддяча Марія Степанівна, 13
 Піддяча Параска Пилипівна, 36
 Піддячий Оксентій Григорович, 38
 Піддячий Сергій Степанович, 14
 Підлужний Гаврило Степанович, 12
 Підлужний Дмитро Григорович, 8
 Підлужня Олександра Захарівна, 38
 Пустовойт Степанида Захарівна, 30
 Пустовойт Федір Дмитрович, 60
 Пустовойт Явдоха Захарівна, 25
 Пушкар Оксана Іванівна, 10
 Пушкар Текля Іванівна, 38
 Рибалка Мотря Захарівна, 60
 Рибалка Семен Степанович, 58
 Рибалка Сергій Сергійович, 6
 Рибалка Юрій Дмитрович, 65
 Саленко Ганна Павлівна, 12
 Саленко Яків Маркович, 36
 Саленко Яків Федорович, 9
 Самусенко Гнат Калістратович, 50
 Самусенко Дмитро Маркович, 4
 Самусенко Домаха Петрівна, 60
 Самусенко Матвій Степанович, 35
 Самусенко Михайло Маркович, 6
 Самусенко Павло Оникійович, 42
 Самусенко Христина Дмитрівна, 32
 Сегеденко Архип Данилович,

35
 Сегеденко Настя Степанівна, 6
 Сегеденко Петро Степанович, 4
 Сегеденко Сергій Пилипович, 32
 Сегеденко Сергій Сергійович, 5
 Смоляренко Євдокія Іванівна, 10
 Смоляренко Петро Іванович, 15
 Совенко Василь Гнатович, 6
 Совенко Домаха Гаврилівна, 50
 Совенко Микола Гнатович, 4
 Совенко Ольга Гнатівна, 5
 Степанко Валентин Андрійович, 50
 Степанко Володимир Сергійович, 54
 Степанко Одарка Аврамівна, 52
 Степанко Параска Василівна, 42
 Степанко Юрій Кіндратович, 41
 Ткалич Клим Васильович, 60
 Ткалич Марія Василівна, 4
 Ткалич Оляна Степанівна, 38
 Ткалич Сергій Васильович, 16
 Ткаченко Іван Іванович, 15
 Ткаченко Катерина Яківна, 3
 Ткаченко Митрофан Трохимович, 10
 Ткаченко Нимидора Трохимівна, 13
 Ткаченко Трохим Іванович, 50
 Толочко ... Михайлович
 Толочко Григорій Іванович, 40
 Толочко Євдокія Савівна, 30
 Толочко Марія Григорівна, 4
 Толочко Михайло
 Толочко Наталка Григорівна,

10
 Толочко Приська Василівна, 12
 Толочко Тетяна Григорівна, 15
 Толочко Федір Григорович, 7
 Угнівенко Сергій Васильович, 55
 Угнівенко Степан Сергійович, 22
 Харченко Ілько Григорович, 65
 Хитренко Одарка Володимирівна, 40
 Хитренко Степан Іванович, 45
 Ціпченко Адам Андрійович, 70
 Ціпченко Катерина Дмитрівна, 65
 Ціпченко Ольга Григорівна, 45
 Чередниченко Василина Степанівна, 50
 Чередниченко Івга Митрофанівна, 72
 Чередниченко Ольга Василівна, 14
 Чередниченко Юрій Кіндратович, 50
 Шевченко Йосип Іванович, 65
 Шевченко Марія Дмитрівна, 60
 Шевченко Сергій Васильович, 3
 Шеремет Іван Петрович, 8
 Шеремет Панас Петрович, 12
 Шияненко Дмитро Іванович, 36
 Шияненко Ольга Дмитрівна, 10
 Шияненко Оксана Володимирівна, 11
 Шияненко Ольга Володимирівна, 8
 Шияненко Сергій Володимирович, 9
 Якубенко Дмитро Соловейович, 40

с. Митаївка

Дані про кількість дворів та мешканців до і після Голодомору відсутні.

Перші ТСОЗи були створені у 20-х роках ХХ ст. В 1929 році утворена сільськогосподарська артіль «Робітник», головою якої став В.І. Кравченко, в 1931 р. засуджений за «шкідництво». За гострі висловлювання проти нелюдських методів колективізації в 1933 р. був засуджений до 3-х років ув'язнення уродженець с. Митаївки вчитель Кисленко Степан Тимофійович, 1889 року народження.

У 1931 р. та 1932 р. село було занесене на «чорну дошку».

Голодомор 1932-1933 рр. забрав у Митаївці 95 осіб, з них – 13 дітей. 25 жителів, які донині мешкають в селі, пережили Голодомор.

На даний час неможливо точно встановити, де знаходяться місця поховань померлих від голоду, бо ні хрестів, ні інших знаків, за якими можна було б установити ці поховання, не збереглося.

Мартиролог жителів с. Митаївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями оче-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

видця Кравченка М.В., 1918 р.н., записаними особисто в 1999 році, Пархоменко Т. П., записаними в 1993 році старшим науковим співробітником музею історії Богуславщини Боковим С.І.; Ткаченко І.О., 1926 р.н., записаними в 2008 році зав. клубом Кисленко С.О., та за матеріалами сільської ради і музею історії Богуславщини.

Возний Микита Антонович
Гордієнко (дитина)
Гордієнко Марія Трохимівна
Гордієнко Михайло Порфірович
Гордієнко Текля Миколаївна
Гордієнко Тетяна
Денисенко Химка
Заєць Борис
Заєць Настя
Іщенко Василь Петрович
Іщенко Григорій
Іщенко Іван Петрович
Іщенко Карпо (репресований)
Іщенко Катерина Петрівна
Іщенко Олександр Петрович
Іщенко Олександра Петрівна
Іщенко Петро Отропійович
Іщенко Трохим
Кисленко Аврам
Кисленко Ганна
Кисленко Іван
Кисленко Іван
Кисленко Іван Аврамович
Кисленко Іван Іванович
Кисленко Марія
Кисленко Надія Аврамівна
Кисленко Нестор Матвійович
Кисленко Оксана
Кисленко Олександра Прохорівна
Кисленко Прохір Степанович
Кисленко Степан Аврамович
Кисленко Тетяна
Кисленко Тимофій

Клименко (дитина)
Клименко (дитина)
Клименко (дитина)
Клименко Трохим
Коноваленко Петро Устимович
Коноваленко (дитина)
Коноваленко Аврам Терешкович
Коноваленко Ганна
Коноваленко Григорій Тимохтейович
Коноваленко Іван
Коноваленко Марія
Коноваленко Марія Тимохтейівна
Коноваленко Настя Устимівна
Коноваленко Наталка
Коноваленко Оксентій
Коноваленко Петро
Коноваленко Тимохтей
Коноваленко Федір Тимохтейович
Кравченко Горпина
Кравченко Дмитро
Кравченко Талелин
Кравченко Явдоха
Кубарська Варка
Кубарська Оніла
Кубарський Семен
Левченко Варка Левівна
Левченко Марія
Левченко Савка Левченко
Піддубний Володимир Іванович

Піддубний Іван Афанович
Плахотник (дитина)
Плахотник (дитина)
Плахотник (дитина)
Плахотник Григорій Сакович
Плахотник Іван Трохимович
Плахотник Ладимір
Плахотник Сак Тимофанів
Плахотник Тимохтей Тимофанів
Плахотник Трохим
Плахотник Хтодоська
Плахотник Іван Максимович
Плахотник Мартоха
Руденко (дитина)
Руденко (дитина)
Руденко Марія Артемівна
Салата Полікар
Смоляр (дитина)
Смоляр (дитина)
Смоляр Іван
Ткаченко Антін Іванович
Ткаченко Антоська Іванівна
Ткаченко Віктор Микитович
Ткаченко Володимир Кирилович
Ткаченко Дмитро Ількович
Ткаченко Кирило Хтодонович
Ткаченко Маркіян Микитович
Ткаченко Павло Антонович
Ткаченко Хтодонь Кирилович
Холоденко Аріон
Холоденко Василь
Холоденко Настя Іванівна
Шевченко Микола Омелянович

с. Михайлівка

Центр сільської ради, до складу якої входить село Олексіївка. У 1932-1933 рр. с. Михайлівка належала до Янівської сільської ради.

В останніх числах вересня 1930 року розпочався добровільно-примусовий запис до колгоспу. В 1931 році 40% селян уже були колгоспниками, першим головою обрали І.І. Микитенка.

Під час Голодомору 1932-1933 рр. в Михайлівці померло 18 осіб, з них –12 дітей. 34 жителі, які пережили Голодомор, мешкають в селі і зараз.

Мартиролог жителів с. Михайлівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Темковської Н.Д., 1925 р.н., та Хутько О.Т., 1930 р.н., записаними в 2008 р. ученицею місцевої школи Дабіжою А.; Олефіренко Є.В., 1922 р.н., записаними в 2008 р. бібліотекарем Петроченко Л.І., та за матеріалами сільської ради і музею історії Богуславщини (ЦДАГОУ: Ф., оп.20, спр. 6376, арк.15).

Ворони – дитина
неповнолітній
Ворони – дитина
неповнолітній

Ворони –дитина
неповнолітній
Демченко Кузьма
колгоспник

Демченко – з родини Демченка
Кузьми
колгоспник
Дитина Зарубанчихи

неповнолітній
Дитина Зарубанчихи
неповнолітній
Дочку Хутька Андрія з'їли в с.
Іванівка
неповнолітній
Задеряка Филип К.
колгоспник
Кодуники – дід

колгоспник
Кодуники – дитина
неповнолітній
Кодуники – дитина
неповнолітній
Мороз Химка
колгоспниця
Мороз – дитина Мороз Хим-
ки неповнолітній

Мороз – дитина Мороз Хим-
ки неповнолітній
Онищенко Катерина
колгоспниця
Онищенко – дитина Онищен-
ко Катерини
неповнолітній
Онищенко – дитина Онищенко
Катерини

с. Москаленки

Перекази твердять, що в другій половині XVII століття після визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького через околиці села проходили російські війська (воїнів російської армії тоді називали москалями). Тут вони зупинялись, ставили обози. Ще й зараз за одним з районів дубового лісу тримається назва Обозище. Разом з військами проходили і люди, яких війна вигнала з рідних місць. Вони стали оселятися в цьому місці. Невелике поселення спочатку називали місцем, де стояли москалі, а пізніше – Москаленки.

У 1922 році на церковних землях в селі організовано комуну «Дружба», в 1924 р. на панських землях – комуну «Надія» (голова – Євмен Пампушка). У 1929 року створено колгосп ім. Шевченка, а на хуторі Шелестуха – колгосп ім. Чапаєва. В жовтні 1931 р. колгосп ім. Шевченка виконав план хлібозаготівлі лише на 8,8 %. Село було занесене на «чорну дошку».

Під час Голодомору 1932-1933 рр. жителі села виживали завдяки річці Рось. Вдалося встановити імена 10 загиблих, з них – 2 дітей. 47 жителів, які мешкають зараз в селі, пережили Голодомор.

В 30-х роках ХХ ст. були засуджені уродженці с. Москаленки – С.В. Глушко, професор ВУАН; Д.Д. Ромоданов, єпископ УАПЦ, голова Всеукраїнської Церковної ради; Д. Д. Олешко, одноосібник.

Мартиролог жителів с. Москаленки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидця Ворони О.П., 1930 р.н., записаними 2008 р. зав. бібліотекою Суходольсько О.В.; Суходольської А.О., 1922 р.н., записаними 2008 р. зав. клубом Касинець Л.Л., та за матеріалами сільської ради і музею історії Богуславщини.

Глушко Яків Васильович
Глушко Степан Васильович
Глушко Марія Василівна
Пискун Іван

Чорний Гнат
Хижняк Клим
Глушко Василь Якимович
Федоренко Мотря Ільківна

Федоренко Степан, дитина
Федоренко Іван, дитина

С. Олексіївка

Село виникло на поч. ХХ ст. і в 1932-1933 роках було підпорядковане Янівській сільській раді.

В останніх числах вересня 1930 р. розпочався запис до колгоспу, який називався тоді «Нове життя».

Голодомор в селі закручувався за сатанинським кремлівським задумом по примітивній і безвідмовній схемі: вивезли все зерно, включаючи посівний матеріал і фуражне) з колективних господарств, потім бригади «трясунів» вигребли не лише зерно, а всі продукти в селян-одноосібників та у колгоспників, і, як результат, масовий голод. Вдалося встановити імена 6-ти осіб, загиблих від Голодомору, з них 4-х дітей. 6 жителів, які мешкають зараз в селі, пережили Голодомор.

Мартиролог жителів с. Олексіївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини, свідченнями очевидців Петриненко К.Н., 1927 р.н., та Романченко В.П., записаними в 2008 р. бібліотекарем Сухомлин О.Т.

Бугай, колгоспниця
Бугай, неповнолітній
Дитина баби Бегелихи, непо-

внолітня
Дитина баби Бегелихи, непо-
внолітня

Олефіренко Іван, колгоспник
Олефіренко Василь Іванович,
неповнолітній

с. Побережка

Центр Побережківської сільської ради, якій підпорядковані села Красногородка, Закутенці, Софійка.

В 1922 році в Побережці утворилось перше товариство по спільному обробітку землі (керівник – М.Т. Пісний). В 1929 році покладено початок заснування колгоспу «Селянська хвиля» (пізніше це колгосп ім. Демченка), головою якого обрали Ковтуна М.М.

Під час колективізації в Побережці і в селах, які нині перебувають у складі сільської ради, з метою ліквідації опору заможних селян, які не бажали вступати в колгоспи, їм інкримінували саботаж заходів радянської влади. В селах сільської ради розкуркулено і вислано 11 родин, в тому числі з Побережки – 3-х.

1932 рік. Колгоспники с. Побережка.

В 30-х роках на побережківських землях було створено радгосп. Це до певної міри допомогло вижити тим, хто там працював, у часи Голодомору 1932-1933 років.

В селі Побережка від голоду 1932-1933 років померло 45 осіб, з них – 3-є дітей. 59 жителів, які проживають зараз в селі, пережили Голодомор.

В 30-х роках ХХ ст. були репресовані колгоспник Кагурець П.О., Панченко С. В., безробітний, вчитель Ляшенко Л.С., одноосібник Замирайло Т.В.

Мартиролог жителів с. Побережка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини, свідченнями очевидців Гончаренко Р.В., 1930 р.н., записаними у 2008 р. бібліотекарем Бугаєнко Н.І., та Поліщук М.М., 1921 р.н., записаними у 1998 р. старшим науковим співробітником музею історії Богуславщини Боковим С.І.

Герасименко Андрій
Герасименко Вакула
Герасименко Василь
Герасименко Ганна
Герасименко Іван Сергійович
Герасименко Микола
Герасименко Онисько Арте-
мович
Герасименко Степан
Герасименко Текля
Герасименко Тодоська
Дробіт Аврам
Коваленко Віра
Коваленко Ліда
Коваленко Петро
Коваленко Пріська
Кравченко Оксана

Кустовська Марія Захарівна
Кустовський Захар
Кустовський Іван
Лихошерст Аврам
Лихошерст Кирило
Мандрика Лаврін
Мозговий – син Мозгового
Степана
Мозговий Іван - син Мозгово-
го Степана
Мозговий Степан Іванович
Ніщименко Антін Семенович
Ніщименко Семен Семенович
Панченко Антін Олександро-
вич
Панченко Григорій
Панченко Кирило

Панченко Микола
Панченко Самійло
Панченко Сергій
Піддубна Ганна
Піддубна Явдокія
Піддубний Василь
Піддубний Григорій
Супрун Фроська
Тапганенко /дочка/
Тапганенко /дружина/
Тапганенко Анань
Телегей Андронь
Тищенко Лукаш Ялисейович
Тищенко Сергій Ялисейович
Чмир Олександр Мартинович

с. Половецьке

В 30-х роках ХХ ст. в селі було 98 дворів. Під час колективізації 1929 -1930 рр. був створений колгосп ім. Сталіна. Частина родин, які не хотіли стати колгоспниками, були вислані на Соловки, в Архангельську обл. та до Сибіру. Імена деяких вдалося встановити. Це Половець Ф.М., Половець Л.М., Половець Т.П., Половець Ю.Т., Хоменко Охрім, Половець Г.П., Кудин П.Д., Кудин Т.Д. Всі господарі загинули. В 1930 р. був засуджений до 3-х років позбавлення волі одноосібник Половець Ю.Є.

Втрати населення Половецького в 1932-1933 рр. перевищують у декілька разів втрати на фронтах Великої Вітчизняної війни, де загинуло 30 мешканців. Від Голодомору 1932-1933 рр. померло 130 жителів, з них – 70 дітей. 19 жителів, які мешкають зараз в селі, пережили Голодомор.

Мартиролог жителів с.Половецьке – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини, свідченнями очевидців Ткаченка І.А., 1923 р.н., запис особистий 1989 р., та Марусич М.С., 1915 р.н., запис зав. клубом Хоменко С.М.

Вдовиченко – з родини Вдовиченка Махтея
 Вдовиченко – з родини Вдовиченка Махтея
 Вдовиченко – з родини Вдовиченка Махтея
 Вдовиченко – з родини Вдовиченка Махтея
 Вдовиченко Махтей
 Вифатень – з родини Вифатеня Мусія Федоровича
 Вифатень – з родини Вифатеня Мусія Федоровича
 Вифатень – з родини Вифатеня Мусія Федоровича
 Вифатень – з родини Вифатеня Мусія Федоровича
 Вифатень – з родини Вифатеня Мусія Федоровича
 Вифатень Мусій Федорович
 Вихватень дитина Вихватеня Івана
 Вихватень дитина Вихватеня Івана
 Вихватень дитина Вихватеня Івана
 Вихватень Іван
 Задеряка - з родини Задеряки Луки
 Задеряка – з родини Задеряки Луки
 Задеряка – з родини Задеряки Луки
 Задеряка – з родини Задеряки Луки
 Задеряка Євтихій
 Задеряка з родини Задеряки Євтихія
 Задеряка з родини Задеряки Євтихія
 Задеряка з родини Задеряки Євтихія
 Задеряка з родини Задеряки Євтихія
 Задеряка з родини Задеряки Євтихія
 Задеряка з родини Задеряки Євтихія
 Задеряка з родини Задеряки Євтихія
 Задеряка з родини Задеряки Євтихія
 Задеряка Лука
 Коляда Харитина Федорівна
 Кудин Семен Евдокимович
 Кукла – з родини Кукли Дем'яна Марковича
 Кукла – з родини Кукли Дем'яна Марковича
 Кукла – з родини Кукли Семена

Кукла Дем'ян Маркович
 Кукла Семен Маркович
 Михайлик – з родини Михайлика Івана
 Михайлик – з родини Михайлика Івана
 Михайлик – з родини Михайлика Івана
 Михайлик – з родини Михайлика Івана
 Михайлик – з родини Михайлика Івана
 Михайлик – з родини Михайлика Івана
 Михайлик Іван
 Наточій – з родини Наточія Данила Климовича
 Наточій – з родини Наточія Мирона Федоровича
 Наточій – з родини Наточія Мирона Федоровича
 Наточій – з родини Наточія Мирона Федоровича
 Наточій – з родини Наточія Мирона Федоровича
 Наточій – з родини Наточія Семена Микитовича
 Наточій Данило Климович
 Наточій Дмитро
 Наточій Іван
 Наточій Мирон Федорович
 Наточій Семен Микитович
 Наточій Яків Климович
 Олефіренко – з родини Олефіренка Юхима Сизоновича
 Олефіренко – з родини Олефіренка Юхима Сизоновича
 Олефіренко – з родини Олефіренка Юхима Сизоновича
 Олефіренко Олександра Василівна
 Олефіренко Юхим Сизонович
 Онопрієнко – з родини Онопрієнка Митрофана
 Онопрієнко – з родини Онопрієнка Митрофана
 Онопрієнко Митрофан
 Орина – з родини Орини Дмитра Ільковича
 Орина – з родини Орина Ілько Ількович
 Орина Дмитро Ількович
 Орина Ілько Ількович
 Половець – з родини Половця Захарка Захаровича
 Половець – з родини Половця Липистини
 Половець – з родини Половця Прохіра Федоровича
 Половець – з родини Половця Прохіра Федоровича
 Половець – з родини Половця Охріма Івановича
 Половець – з родини Половця Охріма Івановича

Половець – з родини Половця Охріма Івановича
 Половець Євмен Федорович
 Половець з родини Половця Захара
 Половець з родини Половця Захара
 Половець з родини Половця Захара
 Половець з родини Половця Захара
 Половець з родини Половця Захара
 Половець Захар
 Половець Захарко Захарович
 Половець Липистина
 Половець Марія
 Половець Микола Лукович
 Половець Охрім Іванович
 Половець Прохір Федорович
 Половець Устина
 Рудешко – з родини Рудешка Андрія
 Рудешко – з родини Рудешка Андрія
 Рудешко – з родини Рудешка Андрія
 Рудешко – з родини Рудешка Корнія Ничипоровича
 Рудешко – з родини Рудешка Мусія Ничипоровича
 Рудешко Анастасія
 Рудешко Андрій
 Рудешко Корній Ничипорович
 Рудешко Мусій Ничипорович
 Рудешко Панас Трохимович
 Рудешко Петро Мусійович
 Руленко – з родини Руленка Івана Кузьмовича
 Руленко Іван Кузьмович
 Руленко Марко Кузьмович
 Сорокун – з родини Сорокун Петра Миновича
 Сорокун Онисим
 Сорокун Петро Минович
 Сорокун Яків Минович
 Стеблюн – з родини Стеблюн Каленика
 Стеблюн – з родини Стеблюн Каленика
 Стеблюн – з родини Стеблюн Каленика
 Стеблюн Каленик
 Хоменко – з родини Хоменка Євдокима Максимовича
 Хоменко – з родини Хоменка Євдокима Максимовича
 Хоменко – з родини Хоменка Євдокима Максимовича
 Хоменко – з родини Хоменка Євдокима Максимовича
 Хоменко – з родини Хоменка Євдокима Максимовича

Хоменко – з родини Хоменко
Хтодось
Хоменко – з родини Хоменко
Хтодось
Хоменко – з родини Хоменко
Хтодось
Хоменко – з родини Хоменка
Зота Максимовича
Хоменко – з родини Хоменко
Ониськи Карпівни
Хоменко – з родини Хоменко
Ониськи Карпівни

Хоменко – з родини Хоменка
Пилипа Максимовича
Хоменко – з родини Хоменка
Пилипа Максимовича
Хоменко Евдоким Максимович
Хоменко Зот Максимович
Хоменко Йовсим
Хоменко Ониська Карпівна
Хоменко Пилип Максимович
Хоменко Тарас Максимович
Хоменко Хтодось

Яценко – з родини Яценка Кирила Кузьмовича
Яценко – з родини Яценка Кирила Кузьмовича
Яценко – з родини Яценка Кирила Кузьмовича
Яценко – з родини Яценка Кирила Кузьмовича
Яценко Андрій Маркович
Яценко Кирило Кузьмович

с. Поташня

Від голодомору 1932-1933 рр. в с. Поташня померло 18 жителів, з них – 7 дітей. 94 жителі, які проживають зараз в селі, пережили Голодомор.

Мартиролог жителів с. Поташня – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Добровольської Н.Г., 1926 р.н., та Підлужного Я.Ф., 1930 р.н., запис 2008 р. учениці місцевої школи Карпінської А.; Підлужного М.Ф., 1929 р.н., запис 2008 р. бібліотекаря Півторацької З.Б., а також за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини.

Бендера Микола Григорович, 68 р.
Добровольська Гапка, 42 р.
Добровольська Устина Антонівна, 5 р.
Добровольський Григорій Антонович, 7 р.
Добровольський Іван Антонович, 10 р.
Добровольський Петро Антонович, 13 р.

Добровольський Антон Федосійович, 43 р.
Добровольський Петро Васильович
Зацарна Гапка
Зацарна Надія
Зацарний Яків
Ковченко Григорій Тарасович, 9 р.
Ковченко Микола Юрійович, 10 р.

Ковченко Петро Тарасович, 9 р.
Ковченко Йосип Юрійович, 8 р.
Маніленко Юхим Терентійович, 47 р.
Плагун Федора Михайлівна
Ткаченко Мусій Григорович, 38 р.

с. Розкопанці

В історичних документах село вперше згадується 1864 року, тоді тут проживало 453 жителі.

В 1928 році в Розкопанцях засновано колгосп «Вперед». Першим головою колгоспу був Микола Бутов. До Голодомору 1932-1933 рр. в селі налічувалося 403 господарські двори. В 1931 р. село виконано план хлібозаготівлі на 50,6% і було занесене на «чорну дошку».

В роки Голодомору 1932-1933 рр. в селі померло 143 особи, з них – 36 дітей. 56 жителів, які проживають зараз в селі, пережили Голодомор. Місць масових захоронень не встановлено.

Мартиролог жителів с. Розкопанці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Бабенка М.М., 1928 р.н., та Гамарника С.О., 1927 р.н., записаними у 2008 р. жителькою села Іванченко Н.В.; Бердила П.Й., 1926 р.н., запис 2008 р. жительки села Осипенко В.Г.; Босенко М.Я., 1924 р.н. запис 2008 р. жительки села Савченко Н.С.; Діденко О.М., 1922 р.н., запис 2008 р. жительки села Пискун В.М.; Домотенка М.С., 1930 р.н., запис 2008 р. жительки села Дорогань Л.І.; Іванченко Н.Н., 1930 р.н., запис 2008 р. жительки села Баліцької Л.С.; Ситніченко З.Л., 1931 р.н., запис 2008 р. жительки села Гамарник Л.А., а також за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини.

Бабенко Ганна Тихонівна
Бабенко Дмитро Тихонович
Бабенко Наталія
Бабенко Семен Трохимович
Бабенко Семен Трохимович
Бабенко Тихон
Бердило Йосип, його діти
Бердило – дитина
Бердило – дитина

Бердило – дитина
Бердило – дитина
Бердило - дитина
Варава Килина
Варава Марія
Варава Олекса
Варава Соломія
Верхолаз Ганна
Гамарник Палагея Іванівна

Глобівська Галина Василівна
Глобівський Грицько Васильович
Глобівський Сергій Васильович
Гузійенко Петро Григорович
Гузійенко Максим
Гузійенко Вартилемей
Демченко Василь Павлович

Демченко Василь Трохимович
 Демченко Гаврило
 Демченко Ганна
 Демченко Марія Гаврилівна
 Демченко Микола Павлович
 Демченко Олександр Трохимович
 Демченко Софія
 Демченко Трохим
 Деркач Дмитро
 Деркач Євгенія Яківна
 Деркач Яків Дмитрович
 Дитина Степаниди
 Дитина Степаниди
 Дитина Степаниди
 Домотенко ... Миколайович
 Домотенко ... Миколайович
 Домотенко ... Миколайович
 Домотенко ... Миколайович
 Драченко Григорій, його діти
 Драченко - дитина
 Драченко - дитина
 Драченко - дитина
 Драченко - дитина
 Драченко - дитина
 Драченко - дитина
 Драченко - дитина
 Драченко - дитина Драченка
 Григорія
 Драченко – з родини
 Драченко Катерини Хомівни
 Драченко – з родини
 Драченко Катерини Хомівни
 Драченко – з родини
 Драченко Катерини Хомівни
 Запорізький Хома
 Іванченко Антон
 Іванченко Василь
 Іванченко Іван
 Іванченко Олексій І.
 Іванченко Петро
 Іванченко Ярина
 Кібальнік Ольга

Кібальнік Анатолій
 Коваленко Ярина
 Костенко Мотря, її діти
 Костенко - дитина
 Костенко - дитина
 Костенко - дитина
 Костенко - дитина
 Костенко - дитина
 Костенко Ганна
 Костенко Іван Федорович
 Костенко Кирило
 Костенко Кирило Федорович
 Костенко Леоніда Кирилівна
 Костенко Марія Захарівна
 Костенко Поліна Тимофіївна
 Костенко Тимофій Федорович
 Костенко Федось Кирилович
 Котенко Григорій Кирилович
 Кухар - дитина Кухаря
 Кухар - дитина Кухаря
 Кухар - дитина Кухаря
 Кухар - дитина Кухаря
 Кухар - дитина Кухаря
 Кухар - дитина Кухаря
 Кухар - дружина Кухаря
 Кухарь - чоловік
 Лисогор Семен
 Лисогор Юхим
 Моргуненко Антоніна Степанівна
 Моргуненко Степан Мусійович
 Назаренко Домаха
 Назаренко Лідія Ігнатівна
 Назаренко Максим Семенович
 Назаренко Микола Ігнатович
 Обозова Антося Данилівна
 Обозова Надія
 Обозовий Данило Григорович
 Ращенко Леонід Данилович
 Ращенко Микола Данилович

Ращенко Яків Данилович
 Савченко Василь Васильович
 Савченко Явдоха Іванівна
 Семебабенко Параска, її діти
 Семебабенко - дитина
 Семебабенко - дитина
 Семебабенко - дитина
 Семебабенко - дитина
 Семебабенко - дитина
 Семебабенко - дитина
 Семебабенко - дитина
 Семебабенко - дитина
 Ситник Дуня
 Ситник Оксана
 Ситник Ярина
 Сколота Марія
 Сколота Марко Іванович
 Степанида
 Тимошенко Марія Федосіївна
 Філіпенко Катерина
 Цюрупа Сава
 Цюрупа Архип
 Цюрупа Василь
 Цюрупа Ганна Семенівна
 Цюрупа Дмитро
 Цюрупа Іван Семенович
 Цюрупа Льова Семенович
 Цюрупа Мотря
 Цюрупа Ніна
 Цюрупа Олекса Семенович
 Цюрупа Ольга Семенівна
 Цюрупа Семен
 Цюрупа Федора
 Шарлай Ярина
 Шкараба Ганна Захарівна
 Шкараба Захарко
 Шкараба Микола Захарович
 Шкараба Настя
 Шкараба Онисько
 Шкарабівський Нестор
 Яцюченко Антон
 Яцюченко Григорій
 Яцюченко Григорій
 Яцюченко Дмитро

с. Саварка

Центр сільської ради, якому підпорядковане село Лютарі.

В 1927 році в селі організовано ТСОЗ з 320 селянських господарств, а в 1930 р. – колгосп «П'ятирічка». В квітні 1932 року за невиконання плану хлібозаготівель Саварка була занесена на «Чорну дошку».

В 30 – ті роки ХХ ст. були репресовані Бакал Є.Т., 1894 р.н., українець, колгоспник, засуджений у 1933 р. до 3-х років позбавлення волі; Бакал П.І., 1889 р.н., рахівник, засуджений 1933 р. до 3-х років позбавлення волі; Кукса Р.М., 1892 р.н., одноосібник, засуджений 1930 р. до 3-х років заслання, реабілітований 1989 р.; Нетудихата П.Л., 1886 р.н., робітник, засуджений 1933 р. до 3-х років заслання, реабілітований 1989 р.

У 1932 р. село було занесене на «чорну дошку».

Голодомор 1932-1933 рр. забрав у селі Саварка 279 осіб, з них –

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

142 дітей. 52 мешканці, які проживають зараз в селі, є постраждалими під час Голодомору.

У вересні 1993 р. на місці поховання загиблих на місцевому кладовищі встановлений пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років – дерев'яний хрест, виготовлений Фесаком О.Я.

Мартиролог жителів с. Саварка – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за свідченнями Дяченко М.В., 1919 р.н., запис 2004 р. Ковальчук К.М., жительки м. Київ; Калініченко І.Д., 1926 р.н., запис 2008 р. вчителя Петрика М.П.; Чалої Є.П., 1922 р.н., запис 2008 р. жительки села Литвин О.Ф., а також за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини (ЦДАГОУ: Ф., оп.20, спр. 6376, арк. 15).

Бакал Федір, 21 р.	Кукса Василь, 15 р.	Левченко Кіндрат Лазарович, 30 р.
Бакал Антонина, 12 р.	Кукса Микита, 19 р.	Левченко Лазар, 40 р.
Бакал Василина, 6 р.	Кукса Митро, 22 р.	Левченко Лізор, 40 р.
Бакал Василь Степанович, 10 р.	Кукса Олекса Федотович, 55 р.	Левченко Лізор Кирилович, 54 р.
Бакал Володимир Степанович, 5 р.	Кукса Олена, 17 р.	Левченко Марина, 30 р.
Бакал Ганна, 48 р.	Кукса Параска, 7 р.	Левченко Марія, 45 р.
Бакал Марія Василівна, 50 р.	Кукса Петро, 20 р.	Левченко Микола, 64 р.
Бакал Марія Яківна, 48 р.	Кукса Петро Васильович, 62 р.	Левченко Ольга, 44 р.
Бакал Микола Потапович, 13 р.	Кукса Прокіп, 45 р.	Левченко Палажка, 40 р.
Бакал Олена Степанівна, 8 р.	Кукса Степан, 10 р.	Левченко Степан, 52 р.
Бакал Оляна Потапівна, 15 р.	Кукса Тодось, 60 р.	Левченко Яростей, 50 р.
Бакал Потап Давидович, 50 р.	Кукса Фросина, 55 р.	Литвин - дитина Литвина Федора
Бакал Сава, 58 р.	Левченко – дитина Левченка Ярохтея	Литвин - дитина Литвина Федора
Бакал Степан, 49 р.	Левченко – дитина Левченка Ярохтея	Литвин - дитина Литвина Федора
Бакал Степан Васильович, 50 р.	Левченко – дитина Левченка Ярохтея	Литвин - дитина Литвина Федора
Брихуненко Данило, 17 р.	Левченко – дитина Левченка Ярохтея	Литвин - дитина Литвина Федора
Брихуненко Данило Іванович, 25 р.	Левченко – дитина Левченко Антоніни	Литвин - дитина Литвина Федора
Брихуненко Іван, 42 р.	Левченко – дитина Левченко Антоніни	Литвин - дитина Литвина Федора
Брихуненко Іван, 50 р.	Левченко – дитина Левченко Антоніни	Литвин - дружина Литвина Федора
Брихуненко Трифон Алістарович, 59 р.	Левченко – дитина Левченко Василя	Литвин – дитина Литвин Оксани Зіньківни
Брихуненко Яків Іванович, 10 років	Левченко – дитина Левченко Василя	Литвин – дитина Литвин Оксани Зіньківни
Брихуненко Яків Іванович, 20 років	Левченко - дитина Левченко Лізора Кириловича	Литвин – дитина Литвин Оксани Зіньківни
Кваша – дитина Кваші Прокопа	Левченко - дитина Левченко Лізора Кириловича	Литвин – дитина Литвин Оксани Зіньківни
Кваша – дитина Кваші Прокопа	Левченко – дитина Левченко Палажки	Литвин – дитина Литвин Оксани Зіньківни
Кваша – дитина Кваші Прокопа	Левченко – дитина Левченко Палажки	Литвин – дитина Литвин Оксани Зіньківни
Кваша – дитина Кваші Федота	Левченко – дитина Левченко-Палажки	Литвин – дитина Литвин Оксани Зіньківни
Кваша – дитина Кваші Федота	Левченко – дитина Левченко Палажки	Литвин – дитина Литвин Оксани Зіньківни
Кваша – дружина Кваші Прокопа	Левченко – дружина Левченка Ярохтея	Литвин Іван, 45 р., його діти
Кваша Йосип, 64 р.	Левченко - дружина Лізора Кириловича	Литвин
Кваша Йосип, 40 р.	Левченко Антонина, 45 р.	Литвин
Кваша Прокіп, 51 р.	Левченко Василь, 41р.	Литвин
Кваша Федот, 38 р.	Левченко Гапка, 66 р.	Литвин
Крилов Сергій Матвійович, 30 р.	Левченко Григорій, 40 р.	Литвин
Кукса – дитина Кукси Прокопа	Левченко Григорій, 40 р.	Литвин
Кукса – дружина Кукси Прокопа	Левченко Єрохтей, 67 р.	Литвин
Кукса Олексій Тодорович, 15 р.	Левченко Ісай, 60 р.	Литвин – дитина Литвина Івана

Литвин – дитина Литвина Івана
 Литвин Данило, 23 р.
 Литвин Максим, 18 р.
 Литвин Оксана Зіньківна, 47р
 Литвин Оксентій Антонович, 57 р.
 Литвин Степан, 48 р.
 Литвин Федір, 55 р.
 Литвин Фросина Федотівна, 42 р.
 Люлька – дитина Люльки Насті Микитівни
 Люлька – дитина Люльки Насті Микитівни
 Люлька – дитина Люльки Прокопа
 Люлька – дитина Люльки Прокопа
 Люлька – дитина Люльки Прокопа
 Люлька – дитина Люльки Прокопа
 Люлька – дитина Люльки Прокопа
 Люлька – дитина Люльки Сави
 Люлька – дитина Люльки Сави
 Люлька – дитина Люльки Самуїла
 Люлька – дитина Люльки Люлька – дитина Люльки Самуїла
 Люлька – дитина Люльки Самуїла
 Люлька – дитина Люльки Терешко Остаповича
 Люлька – дитина Люльки Терешко Остаповича
 Люлька – дитина Люльки Терешко Остаповича
 Люлька – дитина Люльки Терешко Остаповича
 Люлька – дитина Люльки Терешко Остаповича
 Люлька – дитина Люльки Тодося Савовича
 Люлька – дитина Люльки Тодося Савовича
 Люлька – дитина Люльки Тодося Савовича
 Люлька – дитина Люльки Тодося Савовича
 Люлька – дружина Люльки Сави, 1932
 Люлька – дружина Люльки Самуїла
 Люлька Петро Гнатович, 18 р.
 Люлька Тодось Савович, 43р.
 Люлька Гнат Каленикович, 42р
 Люлька Мотря, 50 років

Люлька Настя Микитівна, 30 р.
 Люлька Оляна, 70 р.
 Люлька Онопрій Андрійович, 62 р.
 Люлька Петро Андрійович, 55 р.
 Люлька Прокіп, 44 р.
 Люлька Роман Якович, 60 р.
 Люлька Сава, 39 р.
 Люлька Самуїл, 50 р.
 Люлька Терешко Остапович, 45 р.
 Люлька Фросина Минівна, 40 р.
 Люлька Юхим Гнатович, 20 р.
 Могно Марія, 40 р.
 Могно Михайло, 55 р.
 Могно Охтанась, 28 р.
 Могно Соломія, 50 р.
 Могно Тодось Михайлович, 60 р.
 Могно Хтодось, 54 р.
 Музика Йосип, 47 р.
 Наруцька – дитина Наруцької Марти
 Наруцька – дитина Наруцької Марти
 Наруцькая Марта, 38 р.
 Наруцький Іван, 41 р.
 Оводенко Тодось, 50 р.. його діти
 Оводенко
 Оводенко
 Оводенко
 Оводенко
 Оводенко
 Оводенко
 Оводенко
 Оводенко
 Оводенко
 Оводенко
 Оводенко
 Оводенко
 Оводенко Микола, 54 р.
 Подимака Катерина Андріївна, 50 р.
 Подимака Марія, 55 р.
 Подимака Микола А., 30 р.
 Подимака Одарка Олександрівна 60 р.
 Подимака Явдоха, 40 р.
 Стариченко – дитина Стариченко Данила Зіньковича
 Стариченко – дитина Стариченко Данило Зіньковича
 Стариченко – дитина Стариченко Євгена
 Стариченко – дитина Стариченко Євгена

Стариченко – дитина Стариченко Зіньки
 Стариченко – дитина Стариченко Зіньки
 Стариченко – дитина Стариченко Трохима
 Стариченко – дитина Стариченко Трохима
 Стариченко – дитина Стариченко Федора
 Стариченко – дитина Стариченко Федора
 Стариченко – дитина Стариченко Федора
 Стариченко – дитина Стариченко Федора
 Стариченко – дитина Стариченко Федора
 Стариченко – дитина Стариченко Федора
 Стариченко – дитина Стариченко Федора
 Стариченко – дитина Стариченко Федора
 Стариченко – дитина Стариченко Федора
 Стариченко – дитина Стариченко Федора
 Стариченко – дитина Стариченко Федора
 Стариченко – дитина Стариченко Федора
 Стариченко – дитина Стариченко Федора
 Стариченко – дружина Стариченко Данила Зіньковича
 Стариченко – дружина Стариченка Євгена
 Стариченко – дружина Стариченка Трохима
 Стариченка Василь
 Михтодьович, 50 р.
 Стариченко Данило Зінькович, 45 р.
 Стариченко Євген, 48 р.
 Стариченко Зінька, 32 р.
 Стариченко Трохим, 47 р.
 Стариченко Федір, 45 р.
 Стариченко Фросина, 50 р.
 Сухомлин – дружина Сухомлина Терешко
 Сухомлин – син Сухомлина Терешко
 Сухомлин Валентина М. 45 р.
 Сухомлин Терешко 38 років
 Толокно – дитина Толокно Марини Хотівни
 Толокно – дитина Толокно Марини Хотівни
 Толокно – дитина Толокно Палажки
 Толокно – дитина Толокно

Палажки
Толокно Марина Хотівна, 40р
Толокно Палажка, 27 р.
Хоменко Данило Денисович,
2 р.
Хоменко Степан Нікіфорович,
45 р.
Чайковський - дитина
Чайковського Свирида
Чайковський - дитина
Чайковського Свирида
Чайковський Михайло, 67 р.
Чайковський Свирид, 35 р.
Чала – дружина Федора Чалого
Чала– дружина Чалого Михтодя
Чалий Федір 43 р., його діти
Чалий
Чалий
Чалий
Чалий
Чалий
Чалий
Чалий
Чалий Іван Михайлович, 51 р.
Чудик – дитина Чудика Андрія
Самсоновича

Чудик – дитина Чудика Андрія
Самсоновича
Чудик – дитина Чудика Андрія
Самсоновича
Чудик – дитина Чудика Йосипа
Чудик – дитина Чудика Йосипа
Чудик – дитина Чудика Йосипа
Чудик – дитина Чудика Онукія
Платоновича
Чудик – дитина Чудика Онукія
Платоновича
Чудик – дитина Чудика
Степана
Чудик – дружина Чудика Онукія
Платоновича
Чудик Андрій Самсонович,
50 р.
Чудик Йосип, 45 р.
Чудик Йосип, 32 р.
Чудик Онукій Платонович,
38 р.
Чудик Степан, 38 років
Швець Ганна, 39 років, її діти
Швець
Швець
Швець
Швець
Швець

Швець - дитина Швець Василя
Сизоновича
Швець Василь Сизонович,
34р
Швець Петро Кіндратович,
42 р.
Швець Степан Сизонович,
60 р.
Швець Терентій, 60 р.
Шевченко Олександра, 50 р.
Її діти
Шевченко
Шевченко
Шевченко
Шевченко
Шевченко
Шевченко
Шевченко Мастей, 55 р.
Шкарбан Михайло, 40 р. його діти
Шкарбан
Шкарбан
Шкарбан
Шкарбан Агей, 45 р.
Шкарбан Артем, 40 р.
Шкарбан Віра Микитівна,
62 р.
Шкарбан Марко, 57 р.
Шкарбан Яків, 62 р.
Янішевський Степан Германович,
40 р.

с. Семигори

У 1932-1933 рр. с. Семигори було центром сільської ради.

Розташоване за 18 км від райцентру та залізничної станції «Богуслав». Автомобільний зв'язок сполучає село з райцентром та м. Києвом.

В 1922 році вісім селянських родин об'єднались в комуну, в розпорядженні якої було 70 гектарів землі. До 1930 року майже все населення Семигір входило до складу сільгоспартілі «Зірка».

Протягом осені 1931 р. за невиконання плану хлібозаготівель колгосп «Зірка» та село Семигори було занесене на «чорну дошку». За небажання організувати хлібозаготівлі, за мляві темпи виконання плану, за бездіяльність в січні 1932 р. всьому складові правління колгоспу оголошена сувора догана з попередженням.

Під час голодомору 1932-1933 рр. в Семигорах померло понад 65 осіб, кількість померлих дітей не встановлена.

Зараз в селі є 30 жителів, постраждалих від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Семигори – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Воліченко З.С., 1922 р.н. запис 2008 р. зав. клубом Олефіренка Д.О.; Мазур Г.Г., 1923 р.н., запис 2008 р. бібліотекаря Шевченко Г.І., а також за матеріалами сільради та музею історії Богуславщини.

Великий Лука
Велика Ганна
Варченко Селевейстр
Варченко Андрій
Гойдешко Химка Мусіївна
Гойдешко Марта Мусіївна
Гончаренко Василь

Жук Іван
Жук Приська
Жук Тетяна Іванівна
Заїменко Харитін
Заїменко Микола Степанович
Заїменко Іван Степанович
Заїменко Василь Степанович

Касяненко Марта
Касяненко Тодоська
Касяненко Іван
Кучеренко Марта
Куроченко Вартелемей Йосипович
Куроченко Іван Йосипович

Куроченко Гнат Йосипович
Кривошея Тимофій Іванович
Кривошея Петро Іванович
Кривошея Мефодій
Липка Трохим Лаврінович
Липка Надія Трохимівна
Липка Сергій Йосипович
Липка Лаврін
Липка Іван Лаврінович
Лозовий Василь Єрмолайович
Лозовий Йосип Єрмолайович
Лозова Настя
Мазур Надія Григорівна
Мазур Василь Григорович
Міщенко Пріська
Матвієнко Іван Гнатович
Матвієнко Василь Гнатович
Мироненко Кирило

Мироненко Гапка
Михайлик Тимофій Михайлович
Михайлик Конон Тимофійович

Михайлик Антоніна Тимофіївна
Михайлик Василь Тимофійович
Михайлик Катерина Тимофіївна
Михайлик Григорій Тимофійович
Олеоленко Василь Корнійович
Олеоленко Корній
Олеоленко Олександр Корнійович
Олеоленко Надія Корнійвна

Олеоленко Марія Корнійвна
Олеоленко Тетяна Корнійвна
Олеоленко Мартин Якимович
Олеоленко Омелько
Олеоленко Уляна
Олеоленко Ярина
Олеоленко Наталка
Олеоленко Василь
Олеоленко Михайло

Онопрієнко Іван Петрович
Олефіренко Тетяна Кіндратівна
Прудкий Яхим
Прудкий Григорій
Якименко Тимофій
Якименко Ганна
Михайлик Іван Тимофійович

с. Синиця

В 1922 р. в селі створюються ТСОЗи «Зоря», «Ранок», «Іскра», «Нива», «Кущ». В 1929 р. ТСОЗи перетворюються на колгоспи ім. Першого Травня, «Кущ», «Нива», «Хлібороб», в 1932 р. вони об'єдналися в один колгосп ім. Першого Травня. Першим головою колгоспу був Крижанівський – направлений райкомом партії. Як писала районна газета «Шлях колгоспника» (1931 р., 28 листопада) колгосп ім. Першого Травня в «ганебному списку» колгоспів, що не виконали річних планів хлібозаготівель, а 1932 р. «за злочинну бездіяльність, викривлення класової лінії при видачі авансів хліба, за потурання куркулеві» і т. п. правління колгоспу розпущено і справу передано до суду.

У 1931 р. село було занесено на «чорну дошку».

Як було встановлено, в роки Голодомору 1932-1933 рр. в селі помер 151 житель, з них – 9 дітей. 28 жителів, які проживають зараз в селі, пережили Голодомор.

Мартиролог жителів с. Синиця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Балабушки В.П., 1927 р.н.; Запаско-Приймак М. А. 1922 р.н.; Капустенко Г.Ф., 1927 р.н.; запис 2000 р. та 2008 р. бібліотекаря Коваль Н.Ф.; Рябчун О.Я., 1921 р.н., Скорини Г.Й., 1924 р.н., та Швець Н. М., 1927 р.н., запис 2008 р. зав. клубом Яковлева С.М., а також за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини (ЦДАГОУ: Ф., оп.20. спр. 6376, рк.15, прим. 3.)

Антоненко Федір
Антоненко – син Антоненка Федора
Балабушка Віктор Пилипович, його рідні
Балабушка
Балабушка
Балабушка
Балабушка
Балабушка
Біленко Тетяна Семенівна
Бондаренко Анатолій Карпович
Бондаренко Ганна Карпівна
Бондаренко Карпо
Бондаренко Терешко
Бурима Ананько Кирилович
Бурима Андрій Оверкович
Бурима Василь Якович
Бурима Галина Костівна

Бурима Іван Андрійович
Бурима Іван Костьович
Бурима Конон Петрович
Бурима Лигор Антонович
Бурима Марія Андріївна
Бурима Марко Якович
Бурима Микола Андрійович
Бурима Михайло Андрійович
Бурима Мотрона Андріївна
Бурима Мотрона Данилівна
Бурима Олекса Кононович
Бурима Олекса Якович
Бурима Олександр Карпович
Бурима Олена Оверківна
Бурима Павло Якович
Бурима Сидір Якович
Бурима Софія Андріївна
Бурима Софія Минівна
Бурима Федір Іванович
Бурима Явдокія Яківна

Бурима Яків Іванович
Бурташ Одарка Василівна
Васильченко Сергій Оксентійович
Васильченко Палажка Василівна
Васильченко Параска
Васильченко Улита
Гамалій Іван Степанович
Гамалій Іван Степанович
Гамалій Марина
Горобець Давид
Горобець Федір Давидович
Дикий Степан Пилипович
Дика Явдокія Іванівна
Діденко Гордій Оксентійович
Діденко Михайло Оксентійович
Діденко Оксентій Давидович
Діденко Улита Сидорівна

Журавель Ніна Іванівна
 Журавель Петро Іванович
 Журавель Ярина Іванівна
 Ївжич – дитина Ївжич Варки
 Ївжич – дитина Ївжич Варки
 Кириєнко Варвара Данилівна
 Кириєнко Іван
 Кирій Пилип Якимович
 Коваль Антон Тимофійович
 Коваль Василь Кіндратович
 Коваль Василь Тимофійович
 Коваль Ганна
 Коваль Іван Федотович
 Коваль Кіндрат Титович
 Коваль Михайло Кіндратович
 Коваль Мотрона
 Коваль Тимофій Семенович
 Коваль Федора Явтухівна
 Коваль Явдоха
 Купрієнко Іван Лигорович
 Купрієнко Гаврило Якович
 Купрієнко Іван Пилипович
 Купрієнко Іван Якович
 Купрієнко Марія Федотівна
 Купрієнко Ониська Федотівна
 Купрієнко Палажка
 Купрієнко Палажка
 Купрієнко Пилип
 Купрієнко Федот Артелемейо-
 вич
 Мітлушка Марта
 Онищенко Віра Мусіївна
 Онищенко Мусій
 Онищенко Анатолій

Мусійович
 Онищенко Дем'ян Мусійович
 Онищенко Ліда Мусіївна
 Онищенко Марія Мусіївна
 Онищенко Катерина
 Онищенко Овсій
 Павлюк Пантелеймон Олек-
 сандрович
 Павлюк Тетяна Олександрівна
 Павлюк Григорій Савович
 Павлюк Макар Петрович
 Павлюк Микола Радонович
 Павлюк Олександр
 Павлюк Олександр Савович
 Павлюк Павло Радонович
 Павлюк Радійон Олександро-
 вич
 Павлюк Радон
 Павлюк Тетяна Радонівна
 Павлюк Тихон Григорович
 Парфеса Антон Тимофійович
 Парфеса Іван Олексювич
 Парфеса Левко Іванович
 Парфеса Леон Якович
 Парфеса Лисевета Іванівна
 Парфеса Марина Тимофіївна
 Парфеса Оксана Василівна
 Парфеса Петро Якович
 Парфеса Семен Якович
 Парфеса Тиміш Никонович
 Парфеса Явдокія Іванівна
 Парфеса Якилина Тимофіївна
 Руденко Федір
 Руденко Марта

Руденко Марічка Федорівна
 Руденко Іван Федорович
 Рябчун Марія Сидорівна
 Рябчун Одарка
 Рябчун Симон Мойсейович
 Скорина Ганна Харитонівна
 Скорина Харитина Степанівна
 Стрига Данило Степанович
 Стрига Іван Степанович
 Стрига Лисевета
 Стрига Михайло Степанович
 Стрига Степан Остапович
 Тюпа Микола Ладимирович
 Тюпа Ананій Якович
 Тюпа Зінаїда
 Тюпа Іван Ладимирович
 Тюпа Ладимир Сафонович
 Тюпа Надія Ладимирівна
 Тюпа Тетяна Яківна
 Тюпа Федір Якович
 Тюпа Яків Арлентіїв
 Фесюн Галина Дмитрівна
 Фесюн Дмитро Михайлович
 Фесюн Микола Дмитрович
 Фесюн Олена Дмитрівна
 Фесюн Петро Дмитрович
 Чуприна Мусій Минович
 Чуприна Василь Якимович
 Чуприна Ганна Матвіївна
 Чуприна Іван
 Чуприна Іван Матвійович
 Чуприна Матвій Тихонович
 Чуприна Олена
 Чуприна Петро Матвійович

с. Софійка

У 1932-1933 роках с. Софійка було підпорядковане Закутенській сільській раді.

За спогадами старожилів від Голодомору 1932 – 1933 рр. померло 74 особи, в тому числі дітей до 30 осіб.

26 жителів, які проживають зараз в селі, пережили Голодомор.

Мартиролог жителів с.Софійка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини та свідченнями очевидця Шпичка М. М., 1929 р.н., запис 2008 р. учениці Побережківської школи Шпички Оксани.

Бибак Пантелеймон
 Бойко Ілько
 Гаркавенко Марфа
 Калюжний Павло
 Корненко Василь
 Корненко Іван
 Корненко Мотря
 Корненко Трохим
 Корненко Юхим
 Корненко Яків
 Кравченко Володимир
 Кравченко Настя
 Савенко Горпина
 Савенко Григорій
 Савенко Кость

Савенко Марина
 Савенко Ольга
 Савенко Севастьян
 Савенко Сергій
 Савенко Тодось
 Холод Горпина
 Холод Кіндрат
 Холод Марія
 Холод Олександр
 Холод Олена
 Холод Павло
 Холод Петро
 Холод Софія
 Холод Тодось
 Чередніченко Григорій

Чередніченко Дмитро
 Чередніченко Микола
 Чередніченко Ольга
 Шевченко Андрій
 Шевченко Афанасій
 Шевченко Григорій
 Шевченко Каленик
 Шевченко Микола
 Шевченко Мусій
 Шевченко Олександр
 Шевченко Степан
 Шевченко Тодось
 Шпичка Катерина
 Шпичка Максим

с. Тептіївка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Центр сільської ради, якій підпорядковане с. Дешки.

В 1930 році організовано колгосп ім. Сталіна, до якого записали більше половини господарств. Першим головою обрали Самчинського Григорія. В одноосібників, які не бажали вступати в колгосп, забирали тяглову силу, с/г реманент, а куркулів висилали. З села вислали Хмельовського Михайла, Кирика Михайла, Онищенко Левка, а їхнє майно забрали в колгосп.

В жовтні 1931 р. тептіївський колгосп виконав план хлібозаготівлі на 35, 7 %, село занесене на «чорну дошку». Через місяць план було вже виконано на 45,0%, але і село, і колгосп залишаються на «чорній дошці». В 1932 р. річний план хлібозаготівлі виконаний лише на 14%, село знову занесене на «чорну дошку».

Під час голодомору 1932-1933 рр. в Тептіївці померло 155 осіб, з них 44 дітей. 8 жителів села є постраждалими від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Тептіївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Коваленко О.Я., 1926 р.н., запис 2008 р. учениці місцевої школи Берсеньової Олени; Прудюс І.А., 1924 р.н.; Паладченко Т.І., 1922 р.н., та Крижанівської О.Н., 1919 р.н., записаними у 2008 р. бібліотекарем Півторацькою З.Б., та за матеріалами сільської ради і музею історії Богуславщини.

Буценко Віра
 Буценко Гаврило
 Буценко Ганна Сидорівна
 Буценко Ганна Тимофіївна
 Буценко Мелашка
 Буценко Мелашка
 Буценко Мелашка
 Буценко Микола Тимофійович
 Буценко Настя Петрівна
 Буценко Никифор
 Буценко Павло
 Буценко Роман Сидорович
 Буценко Сидір
 Буценко Степан
 Буценко Тимофій Іванович
 Буценко Федір
 Горьова Варвара
 Горьова Ніна
 Горьова Устя
 Гродник – дитина Гродник
 Захара Маркеловича
 Гродник – дитина Гродник
 Захара Маркеловича
 Гродник – дитина Гродник
 Захара Маркеловича
 Гродник – дитина Гродник
 Захара Маркеловича
 Гродник – дитина Гродник
 Павла
 Гродник – дитина Гродник
 Павла
 Гродник – дитина Гродник
 Павла
 Гродник – дитина Гродник
 Павла
 Гродник – дитина Гродник
 Захар Маркелович
 Гродник Килина
 Гродник Павло
 Гродник Пистина
 Коваленко Ганна
 Коваленко Григорій
 Коваленко Микола Тифонович

Коваленко Радіон
 Коваленко Тифан Петрович
 Кравченко – дитина Кравченка Якова
 Кравченко – дитина Кравченка Якова
 Кравченко – дитина Кравченка Якова
 Кравченко – дружина Кравченка Якова
 Кравченко Ганна
 Кравченко Федір
 Кравченко Яків
 Півторацька – дочка Півторацької Катерини Іванівни
 Півторацька Анастасія Овсіївна
 Півторацька Антоніна Овсіївна
 Півторацька Ганна
 Півторацька Ганна Михайлівна
 Півторацька Ганна Овсіївна
 Півторацька Ганна Олексіївна
 Півторацька Євдокія Іванівна
 Півторацька Катерина Іванівна
 Півторацька Марія
 Півторацька Марфа Михайлівна
 Півторацька Одарка
 Півторацька Оксеня Іванівна
 Півторацька Оксеня Петрівна
 Півторацька Ольга Семенівна
 Півторацька Параска Семенівна
 Півторацький – син Півторацької Катерини Іванівни
 Півторацький Василь Іванович
 Півторацький Григорій Макарович
 Півторацький Григорій Пилипович

Півторацький Дмитро Іванович
 Півторацький Іван Іванович
 Півторацький Іван Михайлович
 Півторацький Йосип Арійович
 Півторацький Михайло Макарович
 Півторацький Овсій Явтухович
 Півторацький Олекса Іванович
 Півторацький Парін Олексійович
 Півторацький Петро Григорович
 Півторацький Петро Іванович
 Півторацький Пилип Йосипович
 Півторацький Сергій Олексійович
 Прудюс Зоня
 Прудюс Одарка Сергіївна
 Прудюс Сергій Антонович
 Прудюс Антон
 Прудюс Олександра
 Прудюс Марія
 Ращенко – дитина Ращенко
 Миріна
 Ращенко – дитина Ращенко
 Миріна
 Ращенко – дитина Ращенко
 Миріна
 Ращенко – дитина Ращенко
 Миріна
 Ращенко – дитина Ращенко
 Миріна
 Ращенко – дитина Ращенко
 Дмитра Сафроновича
 Ращенко – дочка Ращенко Сафона
 Ращенко – дочка Ращенко Сафона
 Ращенко – дочка Ращенко

1932-1933

Сафона
 Ращенко – дружина Раценка
 Миріна
 Ращенко – дружина Раценка
 Сафона
 Ращенко Дмитро Сафронович
 Ращенко Іван Олександрович
 Ращенко Мирін
 Ращенко Панас
 Ращенко Сафон
 Ращенко Тарас
 Ращенко Юхим Гаврилович
 Ращенко Олександр Дементійович
 Ращенко – дитина Раценка
 Олександра Дементійовича
 Ращенко – дитина Раценка
 Олександра Дементійовича
 Ридван – дитина Ридван Пис-
 тини
 Ридван – дитина Ридван Пис-
 тини
 Ридван – дитина Ридван Пис-
 тини
 Ридван – дитина Ридван Фе-
 доськи
 Ридван – дитина Ридван Фе-
 доськи

Ридван – дитина Ридван Фе-
 доськи
 Ридван – дитина Ридван Фе-
 доськи
 Ридван Пистина
 Ридван Федоська
 Самойленко Василь Корнійо-
 вич
 Самойленко Ганна Корнійвна
 Самойленко Іван Корнійович
 Самойленко Корній Юрійович
 Самойленко Оляна Степанів-
 на
 Самойленко Палажка Корні-
 ївна
 Самойленко Христя Корнійвна
 Ситник Дорош
 Ситник Федір Петрович
 Соболенко Ганна
 Холостий Каленик
 Царенко – дитина Царенко
 Гапки
 Царенко – дитина Царенко
 Гапки
 Царенко – дитина Царенко
 Гапки
 Царенко Ярина, її діти
 Царенко

Царенко
 Царенко
 Царенко
 Царенко
 Царенко
 Царенко
 Царенко
 Царенко
 Царенко Іван Омелькович
 Царенко Іван Семенович
 Царенко Антоніна Сергіївна
 Царенко Варвара Семенівна
 Царенко Гапка
 Царенко Григорій Семенович
 Царенко Григорій Сергійович
 Царенко Дорош Герасимович
 Царенко Карпо Лазарович
 Царенко Катерина Семенівна
 Царенко Марфа Семенівна
 Царенко Михайло Семенович
 Царенко Олексій Семенович
 Царенко Омелька
 Царенко Палажка Михайлівна
 Царенко Пріська
 Царенко Семен Іванович
 Царенко Сергій
 Царенко Ярмола

с. Туники

На карті Богуславського району 1934 року село позначене як центр сільської ради, де знаходився колгосп. Відомо, що в 30-х роках ХХ ст. були репресовані три жителі села: Березовий Н.Я., колгоспник; Кириченко Т.С., тимчасово не працював; Омельченко Я.М., який теж тимчасово не працював.

Під час Голодомору 1932-1933 рр. загинуло 55 жителів села, з них 19 дітей.

35 нинішніх мешканців села пережили Голодомор.

На місцевому кладовищі увічнена пам'ять загиблих від Голодомору 1932-1933 рр. пам'ятним знаком, який був встановлений у вересні 2003 р.

Мартиролог жителів с. Туники – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Кириченко О.В., 1921 р.н.; Самусенко Л.М., 1933 р.н., та Товстенко Г.І., 1932 р.н., записаними у 2008 році бібліотекарем Реп'ях Н.Г., та за матеріалами сільської ради і музею історії Богуславщини.

Бабиленко Андрій, 35 р.
 Бабиленко Василина
 Бабиленко Василь Петрович,
 5 р.
 Бабиленко Васька
 Бабиленко Іван Петрович,
 9 р.
 Бабиленко Івга Іванівна
 Бабиленко Катерина, 35 р.
 Бабиленко Марія, 8 р.
 Бабиленко Микола, 13 р.
 Бабиленко Петро Іванович,
 32 р.
 Бабиленко Степан
 Терешкович
 Бабиленко Терешко
 Степанович, 37 р.

Бабиленко Тетяна Петрівна,
 1 р.
 Бабиленко Федір Петрович,
 3 р.
 Бабиленко Явдоха
 Степанівна
 Бабиленко Ярина
 Бачено Ольга, 6 р.
 Бачено Тетяна, 8 р.
 Диченко Олена
 Когут Григорій
 Когут Марія
 Когут Марко
 Когут Олена
 Ляшенко Марія Аврамівна,
 8 р.
 Очеретяна Софія, 22 р.

Очеретяний Парфень
 Ткаченко Митя
 Товстенко Володимир
 Ількович, 10 р.
 Товстенко ... Ількович
 Товстенко ... Ількович
 Товстенко ... Ількович
 Фастовець Віктор
 Пилипович, 8 р.
 Фастовець Володимир
 Михайлович, 6 р.
 Фастовець Володимир
 Пилипович, 6 р.
 Фастовець Дмитро
 Степанович, 23 р.
 Фастовець Дунька
 Степанівна

Фастовець Іван
Дементійович, 51 р.
Фастовець Катерина
Пилипівна, 10 р.
Фастовець Марія Власівна
Фастовець Марія Іванівна
Фастовець Марія
Михайлівна, 11 р.
Фастовець Митя Минович,
10 р.

Фастовець Надія Іванівна
Фастовець Надія Михайлівна,
8 р.
Фастовець Надія Степанівна
Фастовець Павло
Дементійович, 49 р.
Фастовець Пилип Савович
Фастовець Пріська Савівна,
23 р.
Фастовець Степан

Дементійович, 47 р.
Фастовець Федір Іванович,
12 р.
Фастовець Явдоха
Фастовець Явдоха

Фастовець Явдоха
Михайлівна
Фастовець Ярина, 13 років
Фастовець Ярина

с. Хохітва

Центр сільської ради, до якої належать села Ївки та Поташня.

З 1928 р. в Хохітві організований колгосп «Надія», в Івках – колгосп ім. Шевченка. В 30-х роках ці два колгоспи об'єдналися в одне господарство «Правда». Як повідомляла газета «Шлях колгоспника» (1931 р., 28 липня), колгосп «Правда» в «ганебному списку» колгоспів, що не виконали річних планів хлібозаготівлі. У 1931 р. село занесене на «чорну дошку». В 1932 р. постановою РКС колгоспу «Правда» було оголошено сувору догану з попередженням всьому складові правління колгоспу за невиконання плану хлібозаготівлі.

Під час Голодомору 1932-1933 рр. в с. Хохітва померло 18 осіб, з них – 7 дітей.

Мартиролог жителів с. Хохітва – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за свідченнями очевидців Горіленка А.О., 1925 р.н., запис 2008 р. жительки села Плагун Г.П.; Любченка А.Г., 1926 р.н., запис 2008 р. жительки села Свиридюк К.В.; Ніколенко Н.Г., 1930 р.н., запис 2008 р. жительки села Мельниченко О.В., та за матеріалами сільської ради і музею історії Богуславщини.

Бублій Юхим Іванович, 56 р.
Володько Петро Олексійович,
32 р.
Гавриленко Віктор Гурійович,
68 р.
Гавриленко Данило Гурійович,
10 р.
Гарбуз Мусій Юхимович
Добро вольський Іван Павло-
вич, 5 р.
Добровольський Микола Пав-
лович, 8 р.

Дорошенко Федір Назарович,
67 р.
Ім'я невідоме – брат
Ніколенко Ніни Олександрівни
Ковбасенко Євдокія Федорів-
на, 8-9 р.
Коломієць Ісай
Скалозуб Ганна Пилипівна,
37 р.
Скалозуб Григорій Тодосійо-
вич, 3 р.
Скалозуб Лука Пилипович,

15 р.
Скалозуб Мотря Пилипівна,
23 р.
Скалозуб Надія Тодорівна,
5 р.
Скалозуб Тетяна Назарівна,
55 р.
Скалозуб Тодось Пилипович,
60 р.

с. Чайки

У 1932-1933 рр. с. Чайки – центр сільської ради.

На карті Богуславського району 1934 р. Чайки позначені як центр району і колгоспне село. В районній газеті «Шлях колгоспника» за 1931 р. повідомляється, що у колгоспниці Даниленкової Ярини знайдено 50 пудів хліба, захованого в картоплинні, соломі, в полові, перемішаного із січкою. В 1932 р. село знову згадується серед сіл, які в квітні місяці не продали державі хліба.

В часи сталінських репресій постраждав уродженець села службовець Я.А.Скорик.

Факт голодомору в селі Чайках знайшов підтвердження в державних документах того часу. У зверненні керівників Київського облвиконкому до Голови Ради Народних Комісарів УРСР Власа Чубаря з проханням надати продовольчу допомогу у зв'язку з голодом і в довідкових матеріалах з цього приводу від 15 лютого 1933 року є повідомлення про голодування в селі Чайки.

За свідченням очевидців встановлено прізвища лише 6 жертв голодомору 1932-1933 рр., з них 4 дітей.

В селі на місці поховання жертв Голодомору 1932-1933 рр. за ініціативою І.С. Духана в 1991 р. було встановлено пам'ятний знак

Мартиролог жителів с. Чайки – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за свідченнями очевидців Ведмеденко І.Й., 1923 р.н., запис 2008 р. директора музею історії Богуславщини Гогулі П.Б.; Михальченко Н.П., 1919 р.н., запис 2003 р. бібліотекаря Корнієнко Т.В., а також за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини (ЦДАГОУ: Ф., оп.20, спр. 6376, арк.15).

Ведмеденко Василь Йосипович, 1908 р.н.
Ведмеденко Ганна Йосипівна, 1912 р.н.

Ведмеденко Лигор Йосипович, 1916 р.н.
Ведмеденко Петро Йосипович, 1921 р.н.

Ведмеденко Йосип Михайлович
Ведмеденко Хівря Луківна

с. Шупики

Сільській раді підпорядковані населені пункти Туники та Карандинці.

В 1929 р. Нікіном Василенком, Павлом Куйбідою та Миколою Матвієнком в селі була створена перша сільськогосподарська артіль ім. Т.Г. Шевченка.

В 1932 році шупицький колгосп і сільська рада занесені на «чорну дошку» за невиконання плану хлібозаготівлі. План був виконаний лише на 24%.

Голодомор 1932-1933 рр. забрав життя 51 жителя Шупиків, кількість загиблих дітей не встановлено. 47 жителів, які є в селі, пережили Голодомор.

Не обминули село і сталінські репресії. Сьогодні відоме прізвище Поповченка С.Я., 1853 року народження, уродженця м. Богуслава, жителя с. Шупики, священика, репресованого в 1930 р.

На місцевому кладовищі пам'ять загиблих від Голодомору 1932-1933 рр. увічнена пам'ятним знаком, який був встановлений у вересні 2003 р.

Мартиролог жителів с. Шупики – жертв голодомору 1932 – 1933 рр укладений за свідченнями очевидців Івченко В.Ф., 1928 р.н., запис 2008 р. учениці місцевої школи Коваленко О.; Василенко О.Ф., 1920 р.н. запис 2008 р. учня місцевої школи Старинець Ю., а також за матеріалами сільської ради та музею історії

Богуславщини.

Байбарза Василь
Байбарза Григорій
Байбарза Тиміш
Байбарза Трифон
Бойченко Прокоп
Бондаренко Марія
Бондаренко Савка
Василенко Вартилимій
Василенко Кирило
Василенко Макар
Василенко Максим
Василенко
Василенко Юрій
Виграненко Іван
Виграненко Макар
Виграненко Микита
Виграненко Петро

Виграненко Онопрій
Виграненко Тиміш
Гулігас Іва
Глобенко Андрій
Грищенко Іван
Дисуниха
Ільченко Антін
Ільченко Василь
Ільченко Оріон
Ільченко Ювмен
Івченко Іван
Івченко Михайло
Івченко Федір
Матвієнко Захарко
Матвієнко Вакула
Матвієнко Ганна
Матвієнко Олександр
Матвієнко Прохір

Маренко Йосип
Маренко Павло
Свавільний Давид
Свавільний Крим
Свавільна Марія
Свавільна Тетяна
Старинець Йосип
Трохименко Василь
Трохименко Карпо
Трохименко Олена
Трохименко Петро
Чубар Ілько
Яковенко Олена
Яковенко Юхим
Яковенко Кость
Яценко Микита

с. Щербашенці

1935 рік. Збирання врожаю цукрових буряків у с. Щербашенцях. Важка ручна праця за копійки на трудодень і наглядачі-активісти за спинами рабниць-колгоспниць.

Центр сільської ради.

В 1920 р. в с. Щербашенцях встановлюється радянська влада, створюються комнезами (головою обрано Коломійця О.С.). В 1922 році землю одержали більше 150 господарів. В селі було яскраве розмежування населення на куркулів, середняків і бідняків.

В 1929 р. проходить землевпорядкування, після чого вся польова земля була усупільнена. Організувалися три дільниці по спільному обробітку землі (СОЗи). В 1930 р. утворюються три артіль: імені Т.Г.Шевченка (голова Коваленко К.), «Прагнення до світла» (голова Лабус Корній), «Незаможник» (голова Лисак Семен).

За зрив плану хлібозаготівель восени 1931 р. село було занесено на Чорну дошку. Така ж ситуація повторилася і в 1932 р. – керівники села і колгоспів занесені на «чорну дошку».

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

В 1933 році на основі трьох господарств створюються два колгоспи: ім. Кагановича – голова Савенчук В.Н. (с. Щербашенці) та ім. Котовського (с. Коряківка). Після об'єднання колгоспів головою обрали присланого комуніста Бондаренка.

Голодомор 1932-1933 рр. в Щербашенцях забрав 188 жителів, з них – 55 дітей.

675 жителів, які мешкають зараз у селі, є жертвами Голодомору.

Мартиролог жителів с. Щербашенці – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за матеріалами сільської ради та музею історії Богуславщини, а також за свідченнями очевидців Дяченко Т.Ю., 1927 р.н., та Щибрі О.В., 1924 р.н., записаними у 2008 р. студентом КНУ ім. Т Шевченка Щибрею В.; Товкач Г.Г., 1924 р.н., записаними у 2008 р. бібліотекарем Коваленко М.В.

Бас Андрій
 Бас Тетяна Павлівна
 Берестова Мотрона
 Бойко Левко Іванович, його діти
 Бойко
 Бойко
 Бойко
 Бойко
 Бойко
 Верзун Терешко Денисович, його діти
 Верзун
 Верзун
 Верзун
 Верзун
 Верзун Григорій
 Верзун Леонід Степанович
 Верзун Олекса Давидович
 Верзун Роман Омелькович
 Верзун Савка Панасович
 Верзун Тетяна Григорівна
 Верзун Тетяна Романівна
 Верзун Толя Харитонович
 Верзун Хома Іванович
 Діброва Іван
 Діброва Іван Кіндратович
 Діброва Явдоха
 Дяченко -дружина Дяченка
 Прохора
 Дяченко Пилип, його родина
 Дяченко
 Дяченко
 Дяченко
 Дяченко
 Дяченко
 Дяченко
 Дяченко
 Дяченко Микита Прохорович
 Дяченко Мусій Миколайович
 Дяченко Олекса
 Дяченко Прохір
 Жеребило Петро Федорович, його діти і дружина
 Жеребило
 Жеребило
 Жеребило
 Завадська – дружина Завадського Михайла Пилиповича
 Завадський Михайло Пилипович

Завадський Семен - прийомний син Завадського Михайла Пилиповича
 Заєць Степан Семенович, його діти
 Заєць
 Заєць
 Заєць
 Заєць
 Заєць
 Заєць
 Заєць
 Заєць
 Заєць
 Заєць
 Заєць
 Заєць
 Коваленко Кузьма - син Коваленко Параски
 Коваленко Іван Трохимович
 Коваленко Олександр Сакович
 Коваленко Палажка Степанівна
 Коваленко Параска
 Коваленко Тетяна
 Коваль Омелько, його діти
 Коваль
 Коваль
 Коваль
 Коваль
 Коваль
 Коваль – дружина Ковалья
 Омелька
 Коваль Іван Федорович
 Коваль Петро Омелькович
 Коваль Тетяна Іванівна
 Коломієць Ликеря
 Коломієць Павло
 Крюк Парамон
 Лабус Корній, його діти
 Лабус
 Лабус
 Лабус
 Лабус
 Лабус
 Лабус Клим Борисович
 Лабус Мотря
 Лабус Свирид Борисович
 Лапшуда Толя
 Лата Трохим, його діти
 Лата
 Лата
 Лата
 Лата
 Лата
 Лата
 Лата
 Лата Сергій Аврамович
 Лата Сергій Маркович

Лата Степан Ониськович
 Лисак Павло, його діти
 Лисак
 Лисак
 Лисак
 Лисак
 Лисак
 Лисак
 Лисак
 Лисак
 Лисак – дружина Лисака Луки
 Лисак – дружина Лисака Павла
 Лисак Лука та його дружина
 Лисак Охрем Йосипович
 Лисак Свирид Омелькович
 Литвин Хаєм Микитович
 Литвин Христя Микитівна
 Митяй Степан Прохорович, його діти
 Митяй
 Митяй
 Митяй
 Митяй
 Митяй
 Митяй
 Митяй
 Митяй - дружина Митяй Степана Прохоровича
 Митяй Григорій Йосипович, його діти
 Митяй
 Митяй
 Митяй
 Митяй
 Митяй – дружина Митяй Григорія Йосиповича
 Митяй – дружина Митяй Ходота Миколайовича
 Митяй Григорій Прохорович
 Митяй Дмитро
 Митяй Іван Аврамович
 Митяй Іван Ходотович
 Митяй Катерина Костянтинівна
 Митяй Кіндрат Сезонович
 Митяй Кость Аврамович
 Митяй Кузьма Миколайович
 Митяй Миланка Кононівна
 Митяй Мотрона Гордівна
 Митяй Ольга
 Митяй Павло Терешкович
 Митяй Ходот Миколайович

1932-1933

Митяй Явдоха Костянтинівна
 Мищенко Явтух
 Міщенко - дружина Міщенка
 Олександра
 Міщенко - дружина Міщенка
 Семена Миновича
 Міщенко - мати Міщенка Се-
 мена Миновича
 Міщенко Олександр
 Міщенко Семен Минович
 Міщенко Степаніда Микола-
 ївна
 Міщенко Ялисовета
 Наточій Лазір
 Наточій Явтух Лазарович
 Нетудихата Антін Якимович
 1925 р.н
 Нетудихата Іван Охрімович
 Нетудихата Кость Мусійович
 Нетудихата Маркен Дмитро-
 вич
 Овчар Йосип Миколайович
 Овчар Михайло
 Папуша Тетяна Петрівна

Приліпко Іван
 Романенко Дементій Арсенті-
 йович
 Романенко Харитин Андрійо-
 вич
 Старенька - дружина Старень-
 кого Григорія
 Старенький Григорій
 Старенький Сидір
 Стеценко - син Стеценка Ми-
 коли Костьовича
 Стеценко Ганна
 Стеценко Микола Костьович
 Стеценко Семен
 Стеценко Явдоха Демянівна
 Таванець Михайло Антонович,
 його діти
 Таванець
 Таванець
 Таванець
 Таванець
 Таванець - дружина Таванця
 Михайла Антоновича
 Товкач Кузьма Гнатович, його

родина
 Товкач
 Товкач
 Товкач
 Товкач
 Товкач Ганна
 Товкач Горпина Данилівна
 Товкач Данило Маркіянович
 Товкач Леонід Хтодосійович
 Товкач Марьяна Олексіївна
 Товкач Одарка Гнатовна
 Товкач Оляна
 Товкач Семен
 Хворостенко Конон Григоро-
 вич
 Хворостенко Меланка Петрів-
 на
 Хворостенко Текля
 Хитренко Хтодоська Омель-
 ківна
 Щибря Максим Юхимович
 1920 р.н
 Щибря Роман Прохорович
 Щибря Юхим Романович

с. Яцюки

В 1930 р. був створений колгосп «Перемога» (голова Кривошея), село стало центром сільської ради.

В газеті «Шлях колгоспника» за 1931 р., 17 грудня, повідомлялося, що у твердоздавця Даниленка Тодо-
 ся з Яцюків було знайдено у гноу захований хліб. А голова колгоспу Кривошия, голова бюро Лавриненко
 і сторож Сторчак допомагали розкрадати колгоспний хліб («Шлях колгоспника» 1932, № 114, 18 вересня).
 Тому за невиконання плану хлібозаготівлі, за фіктивний рапорт, за розбазарювання хліба правління колгосп-
 пу розпущено і притягнуто до судової відповідальності, позбавлено всіх пільг і кредитів.

Яцюки не обминули репресії. Так в 1932 р. був засуджений до 3-х років позбавлення волі із заборною
 проживання в 12 пунктах СРСР одноосібник Шапошник К.А., Науменко П.З., службовець, засуджений до
 3-х років позбавлення волі.

Від Голодомору 1932-1933 рр. загинуло 50 осіб, кількість загиблих дітей не встановлено.

Мартиролог жителів с. Яцюки – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за свідченнями очевидців
 Кривошиї В.О., 1929 р.н., записаними у 2008 р. ученицею Ісайківської школи Цимбаленко Анною; Лаврі-
 ненко О.Р., 1922 р.н., записаними у 2008 р. ученицею Ісайківської школи Даниленко Оксаною; Науменко
 Я. Д., 1920 р.н., записаними 2008 р. бібліотекарем Науменко О.З., а також за матеріалами сільської ради
 та музею історії Богуславщини (ЦДАГОУ: Ф., оп.20, спр. 6376, арк.15, прим. 7).

Гутник Ілько
 Гутник Яків
 Гутник Іван
 Даниленко Василь Самсоно-
 вич
 Даниленко Катерина
 Даниленко Ганна
 Иванча Никонор
 Іванченко Порфирій
 Жужупал Надія Олександрів-
 на
 Жужупал Олександр Олексан-
 дрович
 Жужупал Володимир Якимов-
 вич
 Кравченко Олена
 Кривов'яз Дем'ян
 Кривошия Гнат
 Михайленко Людмила Про-

копівна
 Науменко Семен
 Науменко Андрій
 Недужко Ганна Григорівна
 Недужко Степан Григорович
 Недужко Сидір
 Недужко Грицько Сидорович
 Недужко Степанида Андріївна
 Недужко Наталка
 Недужко Терешко
 Погрібняк Артем
 Погрібняк Іван
 Погрібняк Ілько
 Погрібняк Юхим
 Погрібняк Івга
 Пугач Санька Володимирівна
 Свиргун Купріян
 Ситаренко Пилип
 Ситаренко Горпина

Ситаренко Грицько
 Ситаренко Гнаток
 Ситаренко Максим
 Серба Семен
 Серба Митрофан
 Хляка Артем
 Цюрупа Олександр
 Цюрупа Олекса
 Цюрупа Марія
 Цюрупа Гаврило
 Шапошник Клим Григорович
 Шапошник Харитина Семенів-
 на
 Шапошник Кирило Григоро-
 вич
 Шумиленко Іван
 Шумиленко Микола
 Шумиленко Андрій
 Шумиленко Григорій

Бориспільський район

Знаходиться у східній частині Київщини. Утворений в 1923 році. Входив до складу Київського округу, з 1932 року – до Київської області. Під час колективізації (1929-1932) до складу району входили 43 населені пункти, де було створено 54 дрібні сільськогосподарські артіль і 4 комуні. В 1929 році у районі колективізовано 5,5% господарств, а у 1930 р. – 37,7% господарств. За темпами колективізації це був третій результат на Київщині після Бородянського і Кагарлицького районів. Особливо тероризували селян комнезамівці, серед яких було багато ледарів, п'яниць, гультяїв, а також комуністи, комсомольці і сталінські посланці міст – «двадцятип'ятитисячники».

Перша хвиля розкуркулення прокотилася у січні-березні 1930 р., коли у віддалені райони країни були депортовані дбайливі господарі землі. Селяни не хотіли коритися владі. У березні 1930 р. в Борисполі спалахнув селянський бунт. Ось що пише про один такий епізод дослідник цього періоду П.Бачинський: “У Борисполі натовп селян до 500 чоловік вирішив не допустити виселення розкуркулених. Селяни виставили охорону біля куркульських дворів, побили комсомольців і члена районного партійного комітету, влаштували мітинг, на якому різко висловлювалися проти примусової колективізації і розкуркулення. Лише за допомогою військ ДПУ і загону міліції селян розігнали, арештували при цьому 25 чоловік, в тому числі місцевого священика” (“Київська правда”, 1994 рік, 28 липня).

На початку 1930 року масова колективізація в Бориспільському районі досягла свого апогею, а розкуркулення уславилася «великими успіхами». У куркулів відібрали все, а їх самих «гнали до Кучаківського роз'їзду, де упихали в товарні вагони і відправляли на Північ» (зі спогадів очевидців). Засуджених протягом 1928-1933 років – 90 чоловік.

Російський письменник І.Бабель як кореспондент столичної газети мав описувати “переможні кроки колективізації” у селах під Києвом, зокрема у Великій Стариці. В оповіданні “Коливушко” із циклу оповідань “Велика Стариця” з великою повагою описує він господаря, який разом із родиною важко працює на своїй землі. Доля Коливушка – гірке і правдиве свідчення про те, як руйнувалися міцні селянські господарства, калічилися людські долі. Страшно читати останні слова селянина, з якими звертається він до своїх односельців: “Куди ж ви гоните мене?.. Куди я піду? Я ж народжений серед вас...” І далі автор пише: “З тих пір ніхто не бачив його у Великій Стариці”.

Всього за роки колективізації в Бориспільському районі було розкуркулено сотні сімей. Ось як розкуркулювали жителя с. Іванкова В.Й. Пшеничного. Розповідає його дочка – Софія Василівна Васик: “Батько був добрим теслярем, мав “золоті” руки. Сам робив усе вдома, допомагав односельцям і мав добрі заробітки. Коли почали загонити до колгоспу, батько відмовився писати заяву. За це його заарештували і дві доби тримали в холодному підвалі. Але він так і не написав заяви. Через тиждень прийшли до нас вдруге. Родину вигнали з двору, а в хаті повибивали вікна, зірвали двері, пограбували хатнє майно: меблі, продукти. За третім разом господарство пограбували остаточно. Влада забрала все нажите моїми батьками майно: хату, клуню, всю худобу, одяг, воза, плуга, борони. Після того нам довелося шукати пристановище у сусідів. Мати, хоча була молода, але недовго прожила після того, як нас так страшно пограбували. Вона, як говорили люди, запеклася з відчаю й безнадії і згоріла від туги за господарством, за тим добром, що пограбували комуняки. Під час голодомору моя старша сестра померла, а старший брат, щоб врятуватися, пішов на заробітки до Києва. Там він і пропав безслідно...”

Разом із народженням колгоспного ладу народилося й директивне керівництво колгоспами, основним принципом якого було: хто давав директиву, не брав на себе економічної відповідальності за наслідки її запровадження. Селянин став безправним. Про це говорить документ від 31 серпня 1931 р. – телеграма голови Бориспільського райвиконкому про розпуск всього складу Старшинської сільської ради та передачу його до суду за зрив хлібозаготівель і бездіяльність щодо колективізації. Апаратний працівник спроможний був розпустити сільраду і організувати судову розправу над обранцями селян.

У записці Київського обласного відділу ДПУ голові ДПУ УСРР про кількість голодуючих районів та населених пунктів області та надання продовольчої допомоги населенню у березні 1933 року повідомляється: “У Бориспільському районі було таких 5 населених пунктів, кількість голодуючих сімей – 221, голодуючих дорослих душ – 283, голодуючих дітей – 385, хворих немає, пухлих немає. Померлих нема...”. Але в цій записці показано неповні відомості про трагічні наслідки голодомору на Бориспільщині. За період 1932-1933 років в селах Бориспільського району при кількості населення 62 211 чоловік народжень було 792, смертність становила 5 739 чоловік, в тому числі 266 дітей до одного року. Смертність у сім разів перевищувала народжуваність. Якщо врахувати підрахунки професора С.Кульчицького і записи, які збереглися в Бориспільському районі, то втрати населення Бориспільського району разом з м. Бориспіль становлять понад 6 тисяч 200 чоловік.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Ось що згадує про те страшне лихо жителька Борисполя Ярошук О.Т. (1909 р.н.): “Бориспільчани голодували, але не так сильно, як жителі навколишніх сіл, бо мали можливість ходити до Києва по продовольство. Там на “єврейському базарі” привозили хліб. Буханки згужали прямо на землю, звідки люди хапали їх один поперед другого. Сільські жителі, що приходили до Борисполя в пошуках їжі, вмирили прямо на вулицях міста. Рано-вранці від лікарні виїжджала підвода, підбирала трупи, звозила їх на Книшове кладовище. Трупи звалювали там у яму, що залишилась від підвалу Книшової церкви, засипали землею. І так кожного ранку. Ще одна підвода збирала померлих по Рогозівському та Іванківському шляху, звозила їх на Миколаївське кладовище (тепер Рогозівське), де була теж “братська могила”.

За свідченнями живих очевидців тієї трагедії вдалося встановити 1742-х померлих від голоду, а статистична довідка за 1933 рік (ДАКО, ф-235, оп. 1, спр. 21) свідчить про 5739-х померлих.

Трагедію Голодомору 1932-1933 років на Бориспільщині висвітлювали у своїх книгах Н.В. Йова, Т.М. Гойда «Історія рідного краю» (2002 р.); В.І.Галатенко, М.Я.Корніяка «Чорна книга Бориспільщини» (1998 р.); А.С.Зиль, М.Я. Корніяка «Чорна книга Бориспільщини» (2001 р.).

В селах району на місцях масових поховань встановлено пам'ятники та пам'ятні знаки жертвам Голодомору 1932-1933 років.

с. Артемівка

У 1932-1933 роках с. Артемівка підпорядковувалося Кучаківській сільській раді.

Село одержало назву від імені першого поселенця Артема Кацана, який переселився сюди із Сеньківки в 1929 році.

В ході колективізації, розкуркулювання та державної грабіжницької хлібозаготівлі 1932-1933 років з Артемівки були вивезені зернові і продовольчі фонди колективного господарства, одноосібницьких та підсобних селянських господарств колгоспників.

За свідченням лише однієї очевидиці Куранди У.Т. в селі померло від голоду 6 чоловік. На місці поховань на сільському кладовищі в 1993 році встановлено дерев'яний хрест.

На сьогодні в селі живе 44 ветерани, постраждали під час голоду.

Мартиролог жителів с. Артемівки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Куранди У.Т. і Бойко Є.Т., 1914 р.н., записаними 2008 року бібліотекарем Найдюю Л.Я.

Бухало Максій Павлович
Кацан Артем Прокопович

Кацан Оксана Прокопівна
Петруся Борис Іванович

Петруся Марія Іванівна
Петруся Пантелеймон Іванович

с. Велика Стариця

В письмових джерелах згадується вперше 1629 року як хутір Стариця.

Перед великим голодом у селі проживало 1727 чоловік. У 1929 році тут були створені колгоспи ім. Брусилівського та ім. Петровського.

Під час штучного голодомору лише протягом квітня-вересня 1933 року в селі померло 46 чоловік. На сьогодні тут проживає 38 очевидців трагедії.

Мартиролог жителів с. Велика Стариця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 212-257).

Герасимець Микола
Ничипорович, одноосібник
Герасимець Петро
Сергійович, одноосібник
Герасимець Сидор
Сергійович, одноосібник
Голово Іван Степанович, одно-
осібник
Желевська Горпина
Григорівна, одноосібниця
Желевська Євдокія
Григорівна, одноосібниця
Желевська Улита Яківна, кол-
госпниця
Желевський Кіндрат
Сергійович, одноосібник

Желевський Мина
Андрійович, одноосібник
Желевський Нестор
Якимович, куркуль
Ісай Андрій Дем'янович, кол-
госпник
Ісай Ганна Герасимівна, кур-
кулька
Кириченко Микола
Феодосійович, колгоспник
Коваленко Маруся Кирилівна,
одноосібниця
Коваленко Одарка
Андріянівна, одноосібниця
Коливушко Євдокія
Федотівна, одноосібниця

Коливушко Тихон
Ничипорович, одноосібник-хлі-
бороб
Кравчук Васька Купріянівна,
колгоспниця
Криштай Євмен Матвійович,
колгоспник
Куц Васька Федосіївна, кол-
госпниця
Лисак Олексій Данилович (ди-
тина)
Маренець Іван Прокопович,
колгоспник
Микоженко Дмитро
Никонович (дитина)
Миколенко Андрій Іванович,

куркуль

Миколенко Василь Варійович, колгоспник

Миколенко Ольга Петрівна, одноосібниця

Миронець Федір Федотович, одноосібник

Мовчан Михайло Романович, куркуль

Мовчан Ольга Мусіївна, куркулька

Мовчан Устя Опанасівна, куркулька

Рудевський Семен Іванович, одноосібник

Савченко Григорій Павлович, одноосібник

Савченко Заська Саківна, одноосібниця

Сенько Єгор

Пантелеймонович, куркуль

Стасюк Катерина Данилівна, одноосібниця

Стасюк Микола Герасимович, колгоспник

Стасюк Трохим Герасимович, колгоспник

Стасюк Яків Йосипович, одноосібник

Тарасенко Ольга

Олександрівна, одноосібниця
Тупий Антін Петрович, одноосібник

Тупий Григорій Дмитрович, куркуль

Тупий Олексій Карпович, куркуль

Тупий Павло Іванович, куркуль

Цвілій Олексій Васильович, одноосібник

Чуряк Катерина Олексіївна, куркулька

Юшка Марта Марківна, куркулька

с. Вишеньки

Місцевість, де розкинулось село, вперше згадується в літописі під 1101 роком, коли брати Святославичі – Святополк, Володимир і Олег уклали мир з половцями.

В 1925 році у селі створено комуну «Вишня», в 1929 році – артіль ім. Шевченка, в 1930 р. – артіль ім. Петровського. Зі слів старожилів села в 1933 році там налічувалось 205 дворів, у яких жило 825 чоловік.

В 1932-1933 роках з с. Вишеньки виконавцями політики Голодомору спочатку були вивезені всі зернові і продовольчі фонди колективних господарств, а потім – всі продовольчі запаси селян незалежно від того, були вони колгоспниками, чи ні. Внаслідок спланованого голоду значна частина жителів села загинула голодною смертю. Очевидцям трагедії вдалося встановити 29 померлих від голоду, в тому числі 21 прізвисьце загиблих.

Нині в селі живе 165 постраждалих від голодомору.

На місці масових поховань на сільському кладовищі в 1993 році встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Вишеньки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Ташлай О.К., 1921 р.н.; Ташлай С.К., 1924 р.н.; Давиденко О.Я., 1926 р.н., записаними в 2008 році соціальним працівником Гуровською В.М.

Войненко Михайло Андрійович

Ганжа Дмитро Павлович

Ганжа Яків Михайлович

Гелевешко Володимир

Гелевешко Олена Устимівна

Горбач Григорій Федорович

Горбач Данило Логвинович

Горбач Марія Павлівна

Горбач Федір

Горбач Федосія Родіонівна

Горбач Христя Іванівна

Карпенко Надія Євлантіївна

Кияшко Марія

Кияшко Родіон Федорович

Комендяк Тиміш Артемович

Кравчун Давид Самійлович

Норець Василь Андрійович

Підчибій Купина

Підчибій Марта Ничипорівна

Підчибій Настя Ничипорівна

Підчибій Ничипор Панасович

Підчибій Харитон Панасович

Чепурко Домаха Тарасівна

Чепурко Ничіпор Іванович

Чепурко Пріська Тимофіївна

Чепурко Тарас Іванович

Чепурко Теміш Іванович

Чепурко Харитина Іванівна

Яременко Олександра

Остапівна

с. Вороньків

В літописі згадується як Ворониця, – укріплений центр, де збиралися військові дружини перед походом. В історичних документах 1624 року згадується як с. Вороньків, з 1648 року – як центр Вороньківської козацької сотні Переяславського полку.

Наприкінці 20-х років ХХ ст. Вороньків був доволі великим населеним пунктом. Зі спогадів старожилів на час початку колективізації у ньому налічувалось 360 дворів і проживало 3680 жителів. У 1930 році тут створено три колгоспи: «Зірка», «Перше травня», «Жовтень».

У 1932-1933 роках з с. Вороньків виконавцями політики Голодомору було вивезено всі зернові і продовольчі фонди колективних господарств і продовольство з особистих селянських господарств.

Очевидцям трагедії вдалося встановити 36 прізвиськ односельців, які померли з голоду.

Нині в селі проживає 165 постраждалих від голодомору.

Дерев'яний хрест пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років у центрі села Вороньків.

Мартиролог жителів с. Вороньків – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Пацюри О.І., 1923 р.н.; Семешко Г.А., 1919 р.н.; Сніжко Є.М., 1920 р.н.; Терещенко М.М., 1924 р.н., записаними у 2008 р. Ігнатовою Л.О., соціальним працівником.

Білан Марія Оврамівна і троє її дітей
Білан Митрофан Васильович
Білан Олександра Іванівна і двоє її дітей
Гамза Микола Федотович і двоє дітей
Давиденко Ганна Гаврилівна
Давиденко Іван Тихонович
Давиденко Микола Тихонович
Давиденко Михайло Гаврилович
Давиденко Михайло Тихонович
Давиденко Тихон Васильович
Дольник Єфросинія
Дольник Мар'яна Родіонівна
Дольник Юхим Амосович
Ісай Ганна

Коновал Трохим
Котул Степан Іванович
Москалець Олексій
Москалець Опанас
Олексійович

Муха Михайло Павлович
Муха Павло Якимович
Недождій Максим
Недождій Михайло
Недождій Павло Максимович

Полубейник Архип Сергійович
Сивець Федір Дмитрович
Спис Василь Пилипович
Тертишник Марія Михайлівна
і дитя 3 роки

с. Глибоке

Засноване козаками, які назвали його Глибоким за низиною, що залишилась від зниклої річки Сага. Згадується в письмових джерелах під 1630 роком.

За даними 1921 року, в Глибокому було 60 підприємств: вітряки, маслобійні, кузні. За переписом 1926 року тут було 576 дворів, 2536 жителів. У 1930 році створені колгоспи «Перемога», ім. Шевченка, «Вільний степ».

В 1932-1933 роках виконавцями політики Голодомору з села були вивезені всі зернові і продовольчі фонди колективних господарств та особистих господарств селян, внаслідок чого почався голодомор. Свідками трагедії встановлено 102 прізвища померлих з голоду односельчан. На місці масових поховань на сільському кладовищі в 1993 році встановлено дерев'яний хрест.

Нині в селі проживає 185 постраждалих від голодомору.

Мартиролог жителів с. Глибоке – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Михайлівської М.П., 1929 р.н.; Подолинник Г.С., 1928 р.н., записаними в 2008 році Манзюк Н.М., бібліотекарем.

Антонов Василь
Антонов Іван
Антонов Олексій
Антонова Марта
Бабич Ганна Андріївна
Бабич Гордій Якович
Бабич Григорій Гордійович
Бабич Микола Гордійович
Бедій Григорій Олексійович
Бедій Іван Олексійович
Бобрівник Олександр

Бобівник Петро
Бойко Онопрій
Борисенко Василь Павлович
Бражна Явдоха Пилипівна
Бражний Корній Тимофійович
Бражний Тимофій Якович
Василенко Анастасія
Василівна
Василенко Петро Васильович
Гамза Яким Іванович
Гапон Давид Ларіонович

Герасименко Андрій Митр.
Герасименко Антон Митроф.
Герасименко Василь Митроф.
Герасименко Марія
Герасименко Митрофан
Іванович
Герасименко Олександр
Герасименко Олексій
Йосипович
Головко Омелько
Гусинець Терентій

Ищенко Григорій Максимович
Ищенко Іван Григорович
Ищенко Парасковія Федорівна
Ищенко Степан Григорович
Ищенко Тетяна Степанівна
Кальний Іван Федотович
Карпенко Петро Сергійович
Кисіль Семен
Кишеня Корній
Красний Павло Андрійович
Колодій Мирон Архипович
Косинська Єфросинія
Косинська Єфросинія
Василівна
Косинський Дмитро Маркович
Красна Тетяна
Красний Іван Михайлович
Красний Кіндрат Іванович
Кубрак Андрій Іванович
Кубрак Іван
Кубрак Клим Дмитрович
Кубрак Кузьма Іванович
Лема Євдокія Кирилівна
Лема Кир'ян
Лема Марія Кирилівна

Лема Ольга
Лема Юхим
Маловичко Катерина
Омелянівна
Маловичко Михайло
Андрійовича
Маловичко Мотрона Андріївна
Мелащенко Семен
Мирченко Горпина
Мусієнко Андрій Данилович
Мусієнко Ганна Данилівна
Мусієнко Данило Пилипович
Нога Левко
Нога Михайло Левкович
Нога Панталій
Нога Степан
Нога Тихон
Носко Дмитро Трохимович
Носко Євдокія Трохимівна
Носко Марія Трохимівна
Наско Наталія Трохимівна
Носко Олексій Трохимович
Носко Степан Іванович
Носко Трохим Іванович
Опришко Іван Іванович

Сивець Омелян
Скочко Артем
Скочко Максим
Слюсар Василь Денисович
Слюсар Лукія Луківна
Тарасенко Євдокія Кир'янівна
Тарасенко Кир'ян
Тарасенко Марія Кир'янівна
Тарасенко Оксана Кир'янівна
Тарасенко Олексій Кир'янівна
Тарасенко Юхим Кир'янович
Фесенко Горпина
Фесенко Іван Павлович
Фесенко Павло Матвійович
Фесенко Федось
Чепілко Василь
Чорноус Максим
Чорноус Марія
Чорноус Олексій
Чорноус Рима
Шлапак Василь Іванович
Шлапак Лаврін Васильович
Шлапак Наталія Климівна

с. Гнідин

Перші згадки про Гнідин знаходимо в давніх Лаврських книгах, які свідчать, що село з такою назвою виникло близько 1545 року. Воно розташовувалось біля Дніпра і називалось «Гнідин над Дніпром». Ця місцевість і тепер має назву «Старий Гнідин». З 1929 року почалась колективізація і в цьому ж році створено перший колгосп ім. Чапаєва, а згодом – колгосп ім. Ворошилова.

Трагічною сторінкою в історії села став голод 1932-1933 років. На той час у селі налічувалось 305 дворів, жителів – 1860. Виконавцями політики Голодомору було вивезено всі зернові і продовольчі фонди колективних господарств та з селянських обійсть. Почався голод. На сьогодні вдалося встановити прізвища 98 загиблих від голоду жителів села. На місці масових поховань на сільському кладовищі в 1993 році встановлено дерев'яний хрест.

В селі нині проживає 138 потерпілих від голоду.

Мартиролог жителів с. Гнідин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Півторацької Г.С., 1922 р.н.; Борисенко Г.П., 1924 р.н., записаними в 2008 році соціальним працівником Шевченко Л.І.

Білокриницька Пелагея
Білойван Микола Стиславович
Білойван Степан
Білойван Іван
Білойван Федір
Боса Марія Калениківна
Білокриницька Єлизавета
Петрівна
Босий Микола Каленникович
Боса Олена
Білойван Йовтух Васильович
Білойван Улита Василівна
Білойван Олексій
Білойван Зоя
Білойван Лукаш
Борисенко Міна Павлівна

Боса Олена
Ващенко Григорій
Вазенко Каленик
Ващенко Наталія
Гусак Федір Понтійович
Гусак Серафима Іванівна
Галатенко Артем Андрійович
Гусак Серафима Юхимівна
Галатенко Секлета Іванівна
Галатенко Лукерія
Галатенко Фаїна
Гальченко Олександра
Кальченко Гордій Андрійович
Галатенко Улита
Дзюба Михайло Степанович
Дзюба Михайло Несторович

Дзюба Андрій Несторович
Дзюба Данило
Залозна Галина Федорівна
Залозна Любов Федорівна
Залозний Лук'ян
Курило Іван Гордійович
Курило Федір Андрійович
Курило Серафима Кирилівна
Клименко Ганна
Клименко Гнат
Кудько Марія Остапівна
Кузько Уляна Федорівна
Кузько Василь Федорович
Кузько Єлизавета Федорівна
Кошарний Артем Онисимович
Кошарна Олександра

Степанівна
Клименко Микола Дмитрович
Кузько Мартин Семенович
Кошарний Петро Антонович
Кудько Степанида
Кузько Лук'ян
Кошарна Олександра
Ладоня Галина Андріївна
Ладоня Андрій Климович
Лазаренко Любов
Лазаренко Степан Єлисеєвич
Лазаренко Параска
Єлисеєвна
Лазаренко Іван Єлисеєвич
Лазаренко Панас Єлисеєвич
Лазаренко Єлисей
Лазаренко Валентина Іванівна
Маринченко Галина
Маринченко Петро
Олександрович

Омельченко Федір
Серафимович
Онищенко Параска Євтухівна
Онищенко Векла
Обертас Ананій Ананійович
Онищенко Іван Захарович
Онищенко Олександр
Онищенко Галина
Придиба Васирина Іванівна
Придиба Харитон Никонович
Півторацький Іван Якович
Півторацька Марія Яківна
Півторацька Мотря Яківна
Півторацька Горпина
Півторацький Свиридон
Півторацький Яків Юхимович
Придиба Василь Харитонович
Придиба Тетяна
Ромась Марта
Рой Панас Романович

Семенко Федір Хомович
Салівон Трохим Панасович
Салівон Марія Микитівна
Салівон Секлета Панасівна
Салівон Трохим Панасович
Черняхівська Надія Захарівна
Черняхівський Олексій
Захарович
Черняхівський Захар
Остапович
Черняхівська Лукерія
Олексіївна
Черняхівська Любов
Захарівна
Черняхівський Іван Захарович
Циганюк Пелагея Лук'янівна
Шевченко Ганна
Шевченко Одарка

с. Гологурів

У письмових джерелах місцевість, де розкинулося сучасне село, згадується під 1455 роком як Покалаурове. Засноване переселенцями з Воронькова на рівнинній місцевості між селами Вороньків та Старе. Згодом село почали називати Гологурів.

В 1928-1929 роках село інтенсивно заселялося вихідцями з с. Воронькова. До 1933 року було 125 дворів з 463-ма жителями.

В 1930 році у Гологурові створено артіль «Червоний незаможник» та колгосп «Червона хвиля».

Наприкінці 1932 року виконавцями політики Голодомору з села були вивезені всі зернові і продовольчі фонди колективних та особистих селянських господарств, що стало причиною страшного голоду.

Мартиролог жителів с. Гологурів – жертв Голодомору 1932-1933 років встановлено згідно книги реєстрації смертей в 1932-1933 роках у районному ЗАГСі.

Згонник Іван Федорович
Згонник Микола Федорович

Клименко Василь Васильович

Клименко Степан Леонтійович

с. Гора

Назва пішла від хуторів, які переселялися з низин «на гору», до верхніх хуторів. У 1926 році згадуються хутори Биковці, Васюхно, Бондарі, Касяненки, Коньки, Коробки, Меньки, Момоти, Руднівка, Тигилай, Яцюти, які підпорядковані Гірській сільраді. Тут народився видатний різьбяр, заслужений майстер народної творчості П.П. Верна.

До середини 20-х років на місці нинішнього села було кілька невеликих хуторів, що поділялись на верхні і нижні і мали загальну назву – Горові хутори. Коли людей змусили переселятись з нижніх «на гору», до верхніх, утворився населений пункт хутір Гора, що згодом отримав статус села.

За переписом 1926 року, на всіх хуторах Гірської сільської ради проживало 756 чоловік. В селі був колгосп ім. Шевченка.

В останні місяці 1932 року з с. Гора місцевими активістами були вивезені всі зернові і продовольчі фонди з колективних господарств та з селянських дворів. Від голоду померло багато жителів села. Старожили пригадали 32-х односельців, померлих голодною смертю, але прізвища встановили тільки 4-х. На місці поховань на сільському кладовищі в 1993 році встановлено дерев'яний хрест.

На сьогодні в селі проживає 58 старожилів, які потерпіли від голодомору.

Мартиролог жителів с. Гора – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидця Микитки М.П., 1928 р.н., записаними в 2008 році Ярмач І.І., бібліотекарем.

Гезель Степан
Ковалевський Антон

Прохорович
Романовський Роман Іванович

Шматько Катерина

с. Горобіївка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Виникло на початку 20-х років ХХ ст. внаслідок об'єднання хуторів (Баталіна, Верби, Зайцева, Клименка, Левченкового Гаю, Шнурків). З 1926 року Горобіївка (разом з Тельбівкою) значилась як хутір. Населення разом з усіма підпорядкованими хуторами становило 651 чол.

В 1933 році у селі померло від голоду 14 чол.

Нині там живе 30 очевидців трагедії.

Мартиролог жителів с. Горобіївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Кацан Н.С., 1922 р.н.; Сидоренка Г.С., 1922 р.н., записаними в 2008 році Федорчук Л.В., зав. клубом.

**Антоненко Горпина
Антоненко Зіна
Дика Приська**

**Дикий Олексій
Дикий Семен
Краснопір Надія та 6 братів**

**Маринець Ольга Петрівна
Маринець Олена Петрівна**

с. Дударків

Центр сільської ради, якій підпорядковане і село Займище. За переказами першим поселенцем був чоловік на прізвисько Дударик або Дударко. В історичних документах згадується вперше під 1615 роком.

В 1920 році тут було створено комітет незаможних селян. За переписом 1926 року село мало 387 дворів і 1280 жителів. В 1929 році створено колгоспи «Надія», «Червоний плугатар», ім. Шевченка.

У 1932-1933 роках з с. Дударків виконавцями політики Голодомору було вивезено всі зернові і продовольчі фонди колективних господарств, всі продукти з селянських господарств. В результаті штучного голоду загинуло майже 15 % жителів села. Старожили пригадали прізвища 141 померлого голодною смертю односельця.

Ця страшна цифра була б значно більшою, але сотні дударківських дітей вижили завдяки Івчуку В.Я., директору школи. Його ім'я з особливою вдячністю згадує покоління тридцятих років. Він був прекрасним учителем історії, турботливим директором, добрим господарем. При школі оброблялось вісім десятин землі, були корови, коні. Крім того, Василь Якович домовився з керівництвом Дарницького м'ясокомбінату, щоб діти після занять виходили на прополювання сільськогосподарських культур у підсобному господарстві комбінату. Платою за виконані роботи був черпак супу. В школі були організовані безкоштовні сніданки та обіди, а дуже бідним дітям давали додатково по шматочку хліба.

Як усякий мислячий, талановитий українець, В.Я. Івчук був потенційно небезпечний більшовицькій владі, і одного весняного дня 1938 року сталася подія, яка всіх дуже вразила. Пролунав дзвоник на перерву. Діти забігали, загаласували. Тому мало хто звернув увагу на легкову машину, яка стояла біля воріт школи. Але раптом всі затихли і повернулися в бік правого крила школи. Від своєї квартири йшов Василь Якович. Чемно вітався з учнями, під рукою тримав невеликий згорток. Пройшов через шкільне подвір'я, сів на задне сидіння автомобіля між двох супроводжуючих. Більше директора ніхто не бачив.

Людина, яка стільки зробила для дітей, для села, для школи, була оголошена ворогом народу і 28 вересня 1938 року засуджена до вищої міри покарання – розстрілу за звинуваченням «в належності до повстанської контрреволюційної організації».

Всі розуміли, що Василь Івчук не ворог, але говорити про це боялися протягом кількох десятиліть. Фотографію Василя Яковича навіть було вирвано зі шкільного альбому. Людину, яка врятувала сотні молодих життів своїх вихованців під час Голодомору, реабілітовано в 1958 році.

З книг Миколи Боженка «Сосни Биківні свідчать» та Василя Галатенка і Михайла Корніяки «Чорна книга Бориспільщини» відомо, що Василь Івчук і ще 94 жителі міста Борисполя та району, репресовані у 1937-1938 рр., розстріляні у Биківні. В листопаді 2007 року Указом Президента України В.А.Ющенко В.Я.Івчуку було посмертно присвоєно звання Героя України. 12 березня 2008 року в селі Дударків педагогу-патріоту і гуманісту відкрито меморіальну дошку.

Мартиролог жителів с. Дударків – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Клишти Є.І., 1922 р.н.; Мироненко М.М., 1922 р.н., записаними в 2008 році Безгубченко О.В., соціальним працівником.

**Баглай Омелян Панкратович
Баюра Векла Ігнатович
Баюра Федір Андрійович
Бухал Григорій Іванович
Бухал Іван Іванович
Бухал Іван Петрович**

**Бухал Килина Дементівна
Бухал Палажка Іванівна
Бухал Якилина Яківна
Вергун Остап Тимофійович
Вергун Семен Пилипович
Гавриленко Василь Іванович**

**Гавриленко Іван Кирилович
Гавриленко Устина Федорівна
Гоголь Ганна Єфремівна
Гоголь Григорій Єфремович
Гоголь Єфрем Максимович
Гоголь Іван Федорович**

1932-1933

Гоголь Микола Свиридович
 Гоголь Михайло Єфремович
 Гоголь Михайло Петрович
 Гоголь Петро Єфремович
 Гоголь Федір Євдокимович
 Гоголь Феодосій Єфремович
 Голець Костянтин Мусійович
 Голець Ольга Костянтинівна
 Голубничий Микола
 Олексійович
 Голубничий Олексій
 Кирилович
 Голубничий Петро
 Олексійович
 Демиденко Ганна Василівна
 Денисенко Василь Іванович
 Денисенко Векла
 Денисенко Єфрем
 Денисенко Іван Іванович
 Денисенко Іван Павлович
 Денисенко Іван Юхимович
 Денисенко Марина
 Денисенко Марія Іванівна
 Денисенко Марія Павлівна
 Денисенко Наталія
 Денисенко Олексій
 Сидорович
 Денисенко Павло Федорович
 Денисенко Параска Павлівна
 Денисенко Федір Оврамович
 Дугий Марко
 Дьогтяр Софія Ігнатівна
 Залозний Олексій Йосипович
 Каленченко Василь
 Михайлович
 Каленченко Григорій
 Петрович
 Каленченко Іван Михайлович
 Каленченко Марія Михайлівна
 Каленченко Петро
 Михайлович
 Каленченко Яків Михайлович
 Калита Василь Іванович
 Калита Іван Ількович
 Калита Килина Остапівна
 Калита Олена Ільківна
 Калита Ольга Федорівна

Калита Параска Миколаївна
 Калита Пилип Карпович
 Калита Тетяна Федорівна
 Калита Федір Карпович
 Капець Кузьма Трофимович
 Клишта Опанас Іванович
 Клишта Григорій Петрович
 Клишта Ілля Якович
 Клишта Кузьма Якович
 Клишта Марія
 Клишта Микола Левкович
 Клишта Микола Остапович
 Клишта Оксана
 Клишта Оксана Яківна
 Клишта Олена Левківна
 Клишта Олена Минівна
 Клишта Пелагея Єрофеївна
 Клишта Федось Пилипович
 Кокозей Іван Михайлович
 Кокозей Ірина Дмитрівна
 Кокозей Параска Єфремівна
 Колесник Дементій Ігнатович
 Колесник Ігнат
 Колесник Олександра
 Фоківна
 Лимар Надія Іванівна
 Лимар Софія Іванівна
 Міщенко Єфимія Степанівна
 Міщенко Марія Степанівна
 Міщенко Микола Іванович
 Міщенко Надія Степанівна
 Міщенко Петро Степанович
 Москаленко Параска
 Федорівна
 Надіжко Григорій Давидович
 Надіжко Давид
 Надіжко Марія Григорівна
 Овдієнко Каленик Федорович
 Овдієнко Лукерія Федорівна
 Овдієнко Олександр
 Юхимович
 Охріменко Андрій Андрійович
 Охріменко Василина
 Охріменко Іван Олексійович
 Охріменко Ілларіон
 Охріменко Марія Андріївна
 Охріменко Ольга Андріївна

Охріменко Павло Михайлович
 Охріменко Петро Олексійович
 Охріменко Тетяна Андріївна
 Охріменко Феодосія
 Михайлівна
 Поштар Іван Дем'янович
 Поштар Марія Дем'янівна
 Поштар Фома Дем'янович
 Прудка Феодосія Петрівна
 Прудкий Іван Петрович
 Прудкий Іван Петрович
 Прудкий Олексій Петрович
 Рогач Марія Іванівна
 Рогач Михайло Михайлович
 Рогач Ольга Іванівна
 Рогач Парасковія Іванівна
 Рогач Ольга Іванівна
 Слука Надія Федорівна
 Слука Олексій Федорович
 Тищенко Андрій Ярославич
 Тищенко Євдокія Ісаківна
 Трикоз Парасковія Василівна
 Черевко Петро Антонович
 Чикулай Василь Пилипович
 Чикулай Григорій Пилипович
 Чикулай Пилип
 Чикулай Поліна Пилипівна
 Чуб Євдокія Федорівна
 Шкурка Євдоким Іванович
 Шкурка Оксеня Петрівна
 Шкурка Савко Сакійович
 Шкурка Уляна Савівна
 Шкурка Федось Євдокимович
 Юшко Ігнат Федорович
 Юшко Ольга Федорівна
 Юшко Петро Іванович
 Юшко Софія Федорівна
 Юшко Федір Петрович
 Ярош Григорій Васильович
 Ярош Іван Васильович
 Ярош Петро Васильович

с. Іванків

Назва походить від першого поселенця Івана Ламаша. В історичних джерелах перша згадка про Іванків сягає 1508 року.

За переписом 1926 р. Іванків – село Бориспільського району, центр сільської ради, мало з хуторами 4029 жителів. В 1933 році лише в самому Іванкові налічувалось вже 650 дворів і мешкало 3200 чоловік.

В 1928 р. тут створене перше колективне господарство «Комунар», а в 1929-1930 роках – три колгоспи: ім. Будьоного, ім. Шевченка та «9 Січня».

На виконання вказівок партійних та державних органів наприкінці 1932 року сільським активом з с. Іванків були вивезені всі зернові і продовольчі фонди колективних та особистих селянських господарств, чим люди

прирікались на голодну смерть. Внаслідок жорстокого пограбування владою під час Голодомору 1932-1933 років в селі померло від голоду 273 чол.

В 1998 році в центрі села збудована каплиця св. Онуфрія на честь загиблих на полях битв та померлих від голоду. Культурна споруда збудована із цегли та залізобетону. Розміри: 6х6м, висота 22 метри. Архітектори: Новохатько Ю.І., Ваховський В.В., інженер Шульженко О.О. На спорудження каплиці виділили кошти: депутат Верховної Ради України Бакай І.М., Іванківська сільська рада, релігійна громада Спасо-Преображенської церкви с. Іванків та жителі села Іванків.

В 2006 році в центрі села встановлено меморіальний комплекс пам'яті жертв голодомору. На мармурових плитах викарбовані прізвища померлих від голоду жителів села.

На місці масових поховань на сільському кладовищі в 2006 році встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Іванків – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Лутави М.І., 1922 р.н.; Власової Т.Г., 1922 р.н.; Степаненка П.Д., 1926 р.н., записаними в 2008 році Дзюбою О.М., соціальним працівником; Зінченко П.Ф., музейним працівником.

с. Іванків. Каплиця св. Онуфрія

Божко Іван
 Божко Іван Іванович
 Божко Марія Іванівна
 Божко Мокрина
 Бутенко Григорій
 Буцик Дмитро
 Буцик Марія
 Буцик Онопрій і його дружина
 Буцик Петро
 Буцик Христія і 2 її дітей
 Величко Борис
 Величко Василь
 Борисович
 Величко Данило
 Величко Євдокія
 Величко Іван Григорович
 Величко Савка
 Величко, його сім'я і 4 дітей
 Величко Василь
 Верна Петро
 Верна Сакій
 Верна Уляна і 5 її дітей
 Верна Федір Юхимович
 Волошин Ольга і її молодша сестра
 Вуцик Дмитро
 Галушка Харитина
 Гора Єлизавета
 Горій Ігнат
 Дворник Олександр
 Дзюба Василь
 Дзюба Іван Олексійович
 Дзюба Іван Онисович
 Дзюба Меланія

Дзюба Петро Юхимович
 Дзюба Приська
 Дзюба Приська Степанівна
 Дзюба Юхим Титович
 Дзюба Яків Юхимович
 Жигалко Лілія
 Митрофанівна
 Жигалко Митрофан
 Никифорович
 Залізна Параска Михайлівна
 Залізний Іван Михайлович
 Залізний Іван Михайлович
 Залізний Михайло і 6 чоловік сім'ї
 Залізний Михайло і його дружина
 Залізний Онопрій Михайлович
 Залізний Федір Михайлович
 Захарченко Петро
 Зінченко Дмитро Михайлович
 Зінченко Калістрат
 Зінченко Макар Михайлович
 Зінченко Устина Демидівна
 Кравецька Ганна
 Кравецька Марія Іванівна
 Кравецька Мотря
 Кравецький Антон, його дружина і 2 дітей
 Кравецький Іван Антонович
 Кравецький Іван Микитович
 Кравецький Петро Іванович
 Калайда Іван Іванович
 Ковалівська Євдокія

Онопрійвна
 Ковалевський Василь
 Гаврилович
 Ковалевський Гаврило
 Денисович
 Ковалевський Дмитро
 Гаврилович
 Копійка Ганна Дмитрівна
 Копійка Дмитро
 Копійка Уляна
 Кудря Кіндрат і 5 його дітей
 Кудря Опанас
 Кудря Софія Андріївна
 Ламаш Іван
 Ламаш Катерина Степанівна
 Ламаш Макар
 Ламаш Макар Остапович
 Ламаш Марія
 Ламаш Степан
 Лисенко Микола
 Пантелеймонович
 Лисенко Пантелеймон
 Марченко Матвій, дружина і 3 дітей
 Марченко Петро
 Матус Антон Федорович
 Матус Векла
 Матус Іван Григорович
 Матус Іван Трохимович
 Матус Іван Федорович
 Матус Ілля і його дружина
 Матус Кирило Іванович
 Матус Марія Іванівна
 Матус Маркіян

Матус Одарка Андріївна
 Матус Параска Іванівна
 Матус Уляна
 Матус Яків Степанович і 3 його дітей
 Миколаєнко Євген Мусійович
 Миколаєнко Іван Мусійович
 Миколаєнко Ілля і його дружина
 Миколаєнко Михайло Ількович і 2 дітей
 Миколаєнко Мусій Мізін Векла
 Мізін Іван
 Мізін Петро
 Мілаш Григорій і 3 його дітей
 Напень Григорій
 Несторенко Василь
 Несторенко Віктор
 Несторенко Ганна
 Несторенко Ганна Іванівна
 Несторенко Іван
 Несторенко Марія
 Несторенко Петро
 Несторенко Тетяна
 Несторенко Трохим
 Несторенко Яким і 4 його дітей
 Несторенко Яким, його дружина і 6 дітей
 Нестерець Іван
 Нестерець Пимон
 Оболоник Микола Юхимович
 Оболоник Юхим Леонтійович
 Огняник Василь Вікторович
 Огняник Віктор Петрович
 Огняник Ганна Вікторівна
 Огняник Іван
 Огняник Марія
 Огняник Марія Микитівна і її дочка
 Огняник Тиміш
 Огняник Юхим Петрович
 Онишко Андрій його дружина і 3 дітей
 Онишко Варвара
 Онишко Ганна Сергіївна
 Онишко Іван Семенович
 Онишко Марина
 Онишко Марина Степанівна
 Онишко Марія
 Онишко Марія Андріївна
 Онишко Микола Трохимович
 Онишко Олександр
 Онишко Олексій Андрійович
 Онишко Онопрій
 Онишко Павло Іванович і 9 чо-

ловік його сім'ї
 Онишко Петро Андрійович
 Онишко Петро Андрійович
 Онишко Петро і 2 його дітей
 Онишко Семен
 Онишко Сергій Семенович
 Онишко Степан Семенович
 Онишко Яків Іванович
 Петренко Ничипор
 Пільтяй Василина
 Пільтяй Михайло
 Пільтяй Михайло Федорович
 Пільтяй Олена
 Пільтяй Олена Федорівна
 Пільтяй Федос
 Пільтяй Федось
 Пісоцька Марія
 Пісоцький Гаврило Антипович
 Пісоцький Яків Гаврилович
 Приходько Марфа
 Приходько Марфа Михайлівна
 Приходько Приська
 Радченко Свирид і його дружина
 Рожа Іван Іванович і його дружина
 Рожа Іван Капітонович
 Рожа Мотря і 5 її дітей
 Рожа Мотря Іванівна
 Рожа Параска Іванівна
 Рожа Пилип і 3 його дітей
 Рожа Пилип Іванович
 Рожа Уляна і 3 її дітей
 Рожа Федір Капітонович
 Рожовик Давид і його дружина
 Рожовик Кузьма, його брат і невістка
 Рожовик Христина
 Рожовик Яків
 Рожовик Яхрем
 Рубан Сергій
 Рубан Уляна
 Савич Федір
 Свирид Василь Макарович
 Свирид Ганна
 Свирид Макар
 Свирид Наталка
 Свирид Петро Макарович
 Симоненко і 2 його дітей
 Сікач Лукера і її чоловік
 Сім'я Кизими 5 чоловік
 Сім'я Ламаш 7 чоловік
 Скрипка Тетяна Петрівна
 Скрипка Варвара Михайлівна
 Скрипка Марія
 Скрипка Марія і 5 її дітей
 Скрипка Павло

Скрипка Федот
 Степаненко Григорій і його брат
 Степаненко Микола Васильович
 Стоян Ничипор і дружина
 Тертишник Павло
 Тимченко Григорій
 Тимченко Григорій і 3 його дітей
 Тимченко Іван
 Тимченко Іван Йосипович і 5 його дітей
 Тимченко Іван Мусійович і 10 його дітей
 Тимченко Іван Онопрійович
 Тимченко Катерина
 Тимченко Марія
 Тимченко Марія Федорівна
 Тимченко Наталка Онопріївна
 Тимченко Олександр
 Тимченко Петро
 Тимченко Уляна
 Тимченко Федір
 Тишко Андрій Макарович
 Тишко Галина Панасівна
 Тишко Єлисей
 Тишко Іван Єлисеєвич
 Тишко Іван Макарович
 Кишко Калістрат
 Тишко Іван Панасович
 Тишко Мотря і 4 її дітей
 Тишко Никодим
 Тишко Ольга Панасівна
 Тишко Параска
 Тишко Параска і 2 її дітей
 Тишко Федір Макарович
 Тур Павло Михайлович
 Тур Приська Давидівна
 Тур Федір Михайлович
 Тур Яків Михайлович
 Угро Галина
 Угро Єлизавета
 Угро Микола
 Угро Михайло Петрович
 Угро Софія
 Угро Софія
 Урда Василь Миколайович
 Урда Векла
 Урда Григорій
 Урда Іван Миронович
 Урда Катерина Миколаївна
 Урда Микола
 Урда Микола Миколайович
 Урда Оксана Григорівна
 Урда Пимон і його 2 сини
 Урда Севастьян

Чайка Володимир
Чепурна Олена
Чепурний Петро
Чередник Ганна Семенівна
Чередник Євдокія Семенівна

Чередник Семен Самійлович
Чорнойван Варвара
Чорнойван Ганна
Чорнойван Іван Платонович
Чорнойван Марія Андріївна

Чорнойван Палажка І донька
Чорнойван Петро
Чорнойван Степан
Шкурка Сергій, його дружина
і 4 дітей

с. Кийлів

В історичних джерелах вперше згадується під 1628 роком як володіння князя Корецького. За словами історика О. Стороженка, назва села – від імені першого поселенця Койла. Є ще одна гіпотеза щодо назви населеного пункту – від дієслова «койлати» або «койлити», що означає «збирати невід у коло».

В 1933 році у Кийліві померло від голоду 17 чоловік.

Нині там проживає 27 постраждалих від голодомору.

Мартиролог жителів с. Кийлів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено згідно книги реєстрації смертей в 1932-1933 роках у районному ЗАГСі.

Бастило Настя Федосіївна
Бастило Григорій Зінькович
Бибик Григорій Терентійович
Маслюк Андрій Васильович
Маслюк Іван Васильович
Петренко Приська Сергіївна

Петренко Сергій Логвинович
Петренко Степан Сергійович
Петренко Яків Сергійович
Роменець Марія Тихонівна
Роменець Павло Тихонович
Руденко Євдокія Сергіївна

Руденко Лізавета Федорівна
Руденко Митрофан
Сергійович
Руденко Сергій Калинович
Сорока Петро Карпович
Сорока Уляна Карпівна

с. Кірове

У 1932-1933 роках с. Кірове називалося с. Кучаків. Як свідчать письмові джерела, колись тут були непрохідні болота і ліси. Поселенці будували свої хати на нечисленних пагорбах, кучках. Звідси й Кучаків. Під цією назвою в письмових джерелах вперше згадується 1615 року.

У 20-30-х роках минулого століття було центром Кучаківської сільської ради. В 1937 р. одержало нову назву на увічнення пам'яті діяча компартії С.М. Кірова.

В 1922 році тут було створене перше колективне господарство ім. 1 Травня. За статистичними даними на 1926 рік на території Кучаківської сільської ради проживало понад 1000 чоловік у 360 дворах.

Протягом останніх місяців 1932 року з с. Кучаків виконавцями політики Голодомору було вивезено всі зернові і продовольчі фонди колективного господарства та продукти з особистих селянських господарств. Під час голоду померло 43 чол. На сільському кладовищі в 1993 році в їх пам'ять встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Кучаків – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Галядченко Г.Г., 1920 р.н.; Веремієнко Г.С., 1919 р.н., записаними в 2008 році бібліотекарем Бойко Л.В.

Батюк Ніна Єгорівна
Батюк Роман Архипович
Бориса Митрофан Федорович
Веремієнко Ганна Єгорівна
Гурдена Софія Ульянівна
Кацан Іван Михайлович
Кацан Павло Михайлович
Комащенко Антон
Єлисейович
Комащенко Зінаїда Іванівна
Комащенко Митрофан
Йосипович
Комащенко Одарка
Комащенко Параска
Семенівна
Комащенко Петро Іванович
Корницька Мотрона Петрівна

Корницький Іван Петрович
Кравецький Йосип Іванович
Кравчун Василь Степанович
Кравчун Володимир
Антонович
Кравчун Ганна Герасимівна
Кравчун Микола Антонович
Кравчун Мирон Антонович
Лесик Степан Савелійович
Литовка Андрій Захарович
Литовка Наталія Захарівна
Лукаш Григорій Олексійович
Манащенко Іван Лукович
Манащенко Маланія Іванівна
Олексієнко Іван Пилипович
Приходько Варвара
Романівна

Приходько Євдокія Пилипівна
Саченко Андрій Якович
Саченко Андрій Вікторович
Саченко Іван Петрович
Савченко Марфа Парфенівна
Саченко Михайло Петрович
Савченко Яків Антонович
Скакун Олександр Семенович
Скакун Семен Олексійович
Тригубенко Василь Юхимович
Тригубенко Іван Юхимович
Тригубенко Коній
Митрофанович
Тригубенко Павло Григорович
Тригубенко Парасковія
Провівна

с. Лебедин

Невелике село на схід від Борисполя, з усіх боків оточене болотами і луками. Перша згадка в історичних джерелах належить до 1677 року. Назва походить від прізвища першого поселенця Лебеда.

В роки колективізації і Голодомору с. Лебедин було підпорядковане Кучаківській сільській раді. На 1933 рік в селі налічувалось 45 дворів, мешканців – 365 чол.

Восени 1932 року з с. Лебедин виконавцями політики Голодомору було вивезено всі зернові і продовольчі фонди колективного господарства, пограбовано особисті господарства і колгоспників, і одноосібників.

Точну цифру жертв Голодомору не встановлено. Очевидці трагедії пригадали прізвища 4-х померлих від голоду односельців. В пам'ять закатованих голодом на сільському кладовищі в 1993 році встановлено дерев'яний хрест.

На сьогодні в селі проживає 59 потерпілих від голоду.

Мартиролог жителів с. Лебедин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидця Поволацької А.Л., 1924 р.н., записаними в 2008 році Бойко Л.В., бібліотекарем.

Куц Єгор Ількович
Куц Меланія Остапівна

Мірошник Петро Хомович

Федорченко Анастасія Яківна

с. Любарці

Вперше в історичних документах Любарці згадуються в 1622 році під назвою Любарів. Про походження назви існує кілька легенд, головна з яких розповідає про княгиню Любу, корабель якої потерпів катастрофу на р. Альта. Тоді вона змушена була висадитися на невеличкому острові і жила там певний час. З тих пір місцеві жителі називали те місце як «Люба на ріці». Цей вираз видозмінився в назву села Любарці.

У селі Любарці було створено 4 колгоспи – «12-річчя Жовтня», «Червона Зірка», «П'ятирічка», імені Мануїльського. Зі слів старожилів, у 1933 році в селі проживало 2536 чоловік, дворів було 250.

Восени і взимку 1932 року з с. Любарці виконавцями політики Голодомору було вивезено всі зернові і продовольчі фонди колективних господарств та селянських обійсть. Як наслідок, померло багато жителів. Прізвища 89 осіб вдалося встановити.

Мартиролог жителів с. Любарці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців П'яни Є.М., 1928 р.н.; Бурляй К.Л., 1923 р.н.; Краснопір М.М., 1921 р.н.; Цибулі Г.С., 1922 р.н., записаними в 2008 році Гопкало В.П.

Антоненко Василь Кирилович
Бондар Лукера Петрівна
Василенко Марія Юхимівна
Василенко Оксана Юхимівна
Волошин Микола
Волошин Сергій
Волошин Софія
Гайдамака Андрій
Гайдамака Василина та троє її дітей
Гайдамака Ольга
Гайдамака Петро
Гайдук Кирило
Генкало Андрій Олексійович
Генкало Марія Андріївна
Генкало Наталія Данилівна
Генкало Ольга Андріївна
Головка Віктор
Гопкало Кирило
Гопкало Марія
Гопкало Олександра
Гопкало Пантала
Гопкало Федір

Гопкало Федір Іванович
Гурленко Герасим
Гурленко Євдокія
Гурленко Катерина
Гурленко Микола
Демідка Артем
Заболотна Галина Данилівна
Забудський Олексій
Кубрака Василя діти (скільки – не встановлено)
Пилипенко Настя
Поляк Максим
Поляк Степаніда та п'ятеро дітей
Попова Якилина Яківна
Пригода Василь
Птухова Марія
Савчук Уляна
Симоненко Оришка
Миколаївна
Симоненко Яків Сергійович
Сім'я Головків (з трьох чоловік – батько, син і дочка)

Скить Григійр
Скить Іван
Скить Любов
Скить Марія
Скить Михайло
Скить Мусій
Ткаченко Петро
Чорнойван Іван
Швачко Мокрина Лук'янівна
Шуляк Василина
Ярмола Василина
Ярмола Вівдя
Ярмола Іван Іванович
Ярмола Катерина
Ярмола Катерина Іванівна
Ярмола Олена Юхимівна та її четверо дітей
Ярмола Петро
Ярмола Сергій
Ярмола Степан
Ярмола Федір Іванович

с. Мала Стариця

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Розташоване неподалік від села Велика Стариця, ймовірно, на відміну від нього названо Малою Старицею. Найдавніші історичні відомості про село маємо за козацької доби: згадується в письмових джерелах 1711 року.

На початку 30-х років минулого століття населення становило 659 чоловік. Кількість дворів – 52.

Восени і взимку 1932 року з с. Мала Стариця виконавцями політики Голодомору було вивезено всі зернові і продовольчі фонди колективного господарства та з селянських господарств. Від голоду померло 16 чол.

Нині в селі проживає 85 чоловік потерпілих від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Мала Стариця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидця Лимар Г.М., 1923 р.н., записаними в 2008 році бібліотекарем Аушевою Н.В.

Билда Дей Андрійович
Бухало Василь Ісакович
Дігтяр Валентин Іванович
Дігтяр Омелько Антонович
Дігтяр Якилина Іванівна
Євтушенко Конон Іванович

Кириченко Віктор Петрович
Кириченко Ганна Петрівна
Кириченко Пилип Іванович
Мишко Григорій Герасимович
Мишко Кузьма Григорович
Моринець Ілля Григорович

Моринець Марія Хомівна
Петруня Опанас Пилипович
Петруня Пилип Іванович
Цятківська Хима Іллівна

с. Перегуди

З історичних джерел відомо, що з середини XVIII ст. село було у власності київського полковника Юхима Дарагана, потім його сина.

За даними перепису 1926 року у Перегудах було 395 жителів. У 1929 році створено колгосп ім. Петровського. Під час голоду померло 31 чол.

Нині в селі проживає 17 потерпілих від голодомору.

Мартиролог жителів с. Перегуди – жертв Голодомору 1932-1933 років встановлено згідно актів реєстрації смертей за 1932-1933 роки у районному ЗАГСі.

Брень Маруся Лаврівна
Деркач Василь Миколайович, член артілі
Деркач Ганна Пимонівна
Деркач Мина Миколайович, член артілі
Деркач Олексій Степанович, член артілі
Заєць Панас Савович
Осокорець Михайло Захарович, член артілі
Паламаренко Архип Митрофанович
Паламаренко Гапа Петрівна
Паламаренко Григорій Макарович, член артілі
Паламаренко Дмитро

Макарович Паламаренко Макар Митрофанович
Паламаренко Маруся Паламаренко Олександра Макарівна
Паламаренко Параска Логвинівна
Паламаренко Семен Митрофанович
Пономаренко Сергій Арикович, член артілі
Севастюк Павло Лаврович
Севастюк Степан Гаврилович, член артілі
Севастюк Якилина Микитівна, хлібороб

Стрижиус Салафон Васильович, столяр-одинак
Стрижиус Селевета Романівна, хлібороб
Стрижиус Федір Васильович, член артілі
Тарасенко Іван Григорович
Тарасенко Марія Олексіївна, одноосібниця
Циган Андрій Степанович
Циган Олександр Степанович
Циган Степан Васильович, одноосібник
Циган Федот Степанович
Циганок Єлисей Варлампійович, хлібороб
Циганок Микола Миколайович

с. Проців

Назву успадкувало від жителя з ім'ям Проць, Прохор. Вперше місцевість згадується в історичних джерелах як селище Процеве. Населений пункт виник на місці давньоруського поселення.

У Процеві було засноване одне з перших колективних господарств на території Бориспільського району – артіль «Колос» (1923). Вона об'єднувала 15 родин з 44 їдцями. 1924 року селяни Процівської артілі «Колос» та Рівненської артілі «Не гуляй нива» утворили нове спільне господарство – комуну ім. Леніна.

В 1933 році в селі проживало 1542 чол. і налічувалось 165 дворів. З с. Проців виконавцями політики Голодомору було вивезено всі зернові і продовольчі фонди колективного господарства та запаси селянських родин. Від голоду померло в 1932-1933 роках 148 жителів.

1932-1933

На сьогодні в селі проживає 85 постраждалих від голоду.

На місці масових поховань на сільському кладовищі в 1993 році встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Проців – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Тименко В.Д. (1923 р.н.), Зюзюн В.А. (1926 р.н.), записаними у 2008 році Литвиненко Н.П., соціальним працівником, та Ксенко Н.О., бібліотекарем.

Безсмертна Марина
Ільківна
Безсмертний Григорій
Іванович
Безсмертний Іван
Омелянович
Білошапка Євнух
Сергійович
Білошапка Іван Євтухович
Білошапка Лесавета
Білошапка Одарка
Білошапка Ольга Євтухівна
Білошапка Сергій
Білошапка Яків Сергійович
Бойчас Настя Зотівна
Бойчас Юхим Зотович
Гайдук Борис Іванович
Гайдук Максим Іванович
Гомола Галина
Гомола Ларіон Григорович
Гомола Михайло
Гомола Наталка
Гомола Семен
Гомома Василь
Грохольська Софія Пилипівна
Грохольський Григорій
Пилипович
Грохольський Микола
Пилипович
Джима Марина Селівестрівна
Джима Митрофан
Селівестрович
Дившич Марія
Дившич Федір
Зюзюн Анатолій Макарович
Зюзюн Іван Макарович
Зюзюн Катерина Опанасівна
Зюзюн Настя Аркадіївна
Зюзюн Уляна Савівна
Ігнатович Сергій Федорович
Іогамсон Марія Іванівна
Іогансон Наум Карлович
Кияшко Галина Павлівна
Кияшко Йосип Андрійович
Кияшко Марфа Андріївна
Кияшко Настя Олексіївна
Кияшко Олексій Павлович
Кияшко Паша Павлівна
Кобзар Агафія Кирилівна
Кудря Іван Пантелійович
Кудря Міла Миколаївна
Кудря Наталка Миколаївна
Куценко Галина Микитівна

Куценко Леонід Микитович
Куценко Микита Тарасович
Куценко Федір Микитович
Лизул Дмитро Євменович
Лизун Дмитро Євменович
Литвиненко Логвин
Миколайович
Мироненко Василь
Мироненко Галина Василівна
Мироненко Іван Васильович
Мироненко Микола
Захарович
Мироненко Михайло
Васильович
Олешко Петро Йосипович
Опришко Андрій Максимович
Опришко Михайло
Йовминович
Опришко Михайло
Максимович
Опришко Федор Михайлович
Приходько Василь Іванович
Приходько Іван Герасимович
Приходько Микола Іванович
Приходько Опанас Єрофеєвич
Приходько Пріська
Опанасівна
Розумна Варка Гнатівна
Розумна Килина Антонівна
Розумна Уляна Пилипівна
Розумний Антон
Розумна Гапка Гнатівна
Розумний Григорій Євтухович
Розумний Михайло
Вікторович
Савон Дмитро Гнатович
Савон Євдокія Федорівна
Сергієнко Филімон
Сергієнко Христя
Списовська Євдокія
Євдокимівна
Списовська Євдокія
Євдокимівна
Списовська Марія
Євдокимівна
Списовський Іван
Євдокимович
Списовський Мусій
Ларіонович
Списовський Мусій
Ларіонович
Стаднік Федор Савович
Тименко Михайло Петрович

Тименко Ольга Андріївна
Тютюн Іван Якович
Тютюн Микола Іванович
Тютюн Мотя Іванівна
Тютюн Семен Антонович
Фарбун Марія Євтухівна
Федоренко Данило
Саватійович
Федоренко Іван Левкович
Федоренко Левко Павлович
Федоренко Настя Левівна
Федоренко Павло
Федоренко Саватій
Федоренко Секлета
Федоренко Федора
Чабан Марія Тимофіївна
Чабан Петро Тимофійович
Чабан Степан Тимофійович
Чабан Тимофій Ульянович
Чабан Уляна Тимофіївна
Чабан Лукера Тимофіївна
Швидченко Сергій
Шевченко Василь
Софронович
Шевченко Демид Григорович
Шевченко Жора Сафронович
Шевченко Іван
Харлантійович
Шевченко Марфа
Софронівна
Шевченко Микола Іванівна
Шевченко Ольга Іванівна
Шевченко Петро
Григорович
Шевченко Петро
Демидович
Шевченко Сафрон
Павлович
Шкара Іван Гнатович
Шкара Іван Ульянович
Шкара Мотря Сергіївна
Шкара Онися Улянівна
Шкара Санька Ульянівна
Шкара Софія Сидорівна
Шкара Степан Савович
Шкара Ульян Павлович
Шкара Федір Фокович
Шкара Харитина Сидорівна
Шкурка Михайло Семенович
Шкурка Семен Якович
Шкурка Федось Семенович
Шокун Гурій
Шульга Іван

Шульга Ілько Пилипович
Шульга Корній
Шульга Маруся Пилипівна
Шульга Одарка

Шульга Олена
Шульга Петро Пилипович
Шульга Пилип
Щербак Кирило Петрович

Щербак Палажка Севатіївна
Щербак Федор Кирилович
Щербак Яша Кирилович

с. Ревне

Село Ревне знаходиться за 10 кілометрів від Борисполя. Воно було започатковане як хутір ченцями Київського Печерського монастиря на власницьких землях вороньківського жителя Стояна Бондара. Згадується в документах XVIII ст. як хутір Ревка.

В 1922 році в селі були створені артіль «Не гуляй нива», «Весела нива», «Рідне поле». В 1933 році в селі налічувалось 160 дворів і проживало 453 чоловіки. Під час голоду померло 18 чоловік а потерпіло 55 чоловік. Вдалося встановити лише імена 2 осіб.

Мартиролог жителів с. Ревне – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидця Коломієць Г.П., 1924 р.н.

Бідненко Павло Якимович

Коломієць Оверко Гаврилович

с. Рогозів

Перші згадки про населений пункт належать до 1525 року. Назву одержало від місцевості, вкритої рогозою. Розташоване понад заплавою річки Карані, яка в давнину була судноплавною.

За переписом 1926 року в Рогозові було близько 3-х тисяч жителів та 325 дворів. З початком колективізації в с. Рогозів створено чотири колгоспи: «П'ятирічка», ім. Косіора, «Жовтень», ім. Шевченка.

У 1932-1933 роках виконавцями політики Голодомору було вивезено з села всі зернові і продовольчі запаси. Під час Голодомору, за неповними даними, в селі померло від голоду 74 чол.

Нині в селі проживає 58 чол., які потерпіли від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Рогозів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Наумовської С.В. (1924 р.н.), Овсієнко П.М. (1912 р.н.), записаними у 2008 році Кириченко Т.І., бібліотекарем.

Братусь Максим Андрійович
Братусь Володимир Трохимович
Братусь Григорій Андрійович
Братусь Остап Романович
Братусь Улас Ілліч
Бут Ігнат Петрович
Гапон Галина Єгорівна
Гапон Ганна Григорівна
Гапон Єгор Єгорович
Гапон Іван Іванович
Гапон Іван Юхимович
Гапон Ілля Дементійович
Гапон Марія Петрівна
Герман Макар Власович
Герман Марія Павлівна
Герман Сергій Власович
Голуб Андрій Андрійович
Голуб Кость Миколайович
Голуб Федір Амвросійович
Голуб Федір Андрійович
Грона Єлизавета Наумівна
Грона Іван Кондратович
Грона Олексій Іванович
Гудим Кость Павлович

Гудим Митрофан Васильович
Гудим Устинія Йосипівна
Довбиш Галина Денисівна
Довбиш Галина Ємельянівна
Довбиш Ємільян Матвійович
Довбиш Ольга Ємельянівна
Довбиш Сергій Ємельянович
Довбиш Христина Кіндратівна
Дрімлюга Йосип Іванович
Дрімлюга Параска Трохимівна
Зонь Петро Федотович
Йова Яків Васильович
Колесник Кирило Кузьмович
Копиця Григорій Степанович
Копиця Пестина Дорошівна
Копиця Петро Степанович
Копиця Степан Гордійович
Кукленко Єфросина Дем'янівна
Кукленко Онисія Гордіївна
Кукленко Трохим Авер'янович
Кучерина Прокіп Дем'янович
Кучерина Феська Ільківна
Мішкур Антон Іванович
Мішкур Софія Корніївна

Наумовський Василь Тимофійович
Овсюхно Ганна Петрівна
Овсюхно Дем'ян Петрович
Овсюхно Євдокія Григорівна
Овсюхно Кузьма Петрович
Овсюхно Софія Максимівна
Овсюхно Степан Юхимович
Пиріг Іван Купріянович
Ращенко Лукіна
Ращенко Семен
Скрипка Ївга Аврамівна
Цілик Петро
Черпак Антон Тефанович
Черпак Єфим Сидорович
Черпак Тетяна Петрівна
Чорниш Марія Антонівна
Чорниш Микола Никифорович
Чорниш Олексій Никифорович
Чорниш Ольга Никифоровна
Чорниш Остап Микитович
Чорниш Петро Лукич
Шатун Івн Тимофійович
Шатун Пилип Тимофійович

с. Рудяків

Село значилося на карті Бориспільського району до 1971 року. Розміщувалось у мальовничій місцевості неподалік від Дніпра. На думку історика О.Стороженка, свою назву отримало за прізвиськом першого поселенця – можливо, Рудяка.

Відомо, що за часів козаччини Рудяків (на той час Рудяки) був вільним військовим селом, яке підпорядковувалося Вороньківській козацькій сотні.

За даними архівних матеріалів 1926 року село Рудяків належало до Рогозівського району, число жителів у ньому становило 1960 чоловік. В 1933 році померло від голоду 10 чоловік.

В 1971 році село було виселене, бо підлягало затопленню.

Мартиролог жителів с. Рудяків – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено згідно книги реєстрації смертей за 1932-1933 роки у районному ЗАГСі.

Андрушко Іван Павлович
Андрушко Уляна Павлівна
Денисенко Михайло
Мусійович

Денисенко Мусій Корнійович
Денисенко Одарка Іванівна
Денисенко Павло Михайлович
Денисенко Павло Мусійович

Довгопостол Сергій
Лук'янович
Остренко Іван Климович
Остренко Клим Петрович

с. Сеньківка

В історичних документах згадується вперше під 1678 роком. Назву одержало від поселенця Семена, по-народному Сень, Сенько.

Перша згадка про село в історичних документах сягає 1697 року. За переписом 1926 року тут був 2051 житель у 325-ти дворах.

З с. Сеньківка виконавцями політики Голодомору було вивезено всі зернові і продовольчі ресурси, що стало передумовою великого голоду. Під час Голодомору 1932-1933 років в с. Сеньківка померло від голоду 55 чоловік. Вдалося встановити імена лише 32 осіб. На місці поховань на сільському кладовищі встановлено дерев'яний хрест.

Нині в селі проживає 65 потерпілих від голодомору

Мартиролог жителів с. Сеньківка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Чуприни Г.В., 1925 р.н.; Ткач М.П., 1925 р.н., записаними в 2008 році Горовою Т.П., соціальним працівником.

Три крапки стоять там, де свідки не змогли пригадати прізвиськ померлих від голоду односельців.

Гриценко Гаврило
...Селевета Миколаївна,
сестри: Таня, Палажка, Гапка
...Тихон Захарович
...Якилина Семенівна
Гриценко Мотря
Гриценко Ніна
Гриценко Пріська
Гриценко Степанко
Гриценко Федір
Діхтяр Петро
Ігнатенко Анастасія Василівна

Ігнатенко Дуня Василівна
Ігнатенко Михайло
Ігнатенко Оксана
Ігнатенко Ольга Василівна
Ігнатенко Параска Степанівна
Ігнатенко Пріська
Кацан Галина
Кацан Євдокія
Кацан Іван
Кацан Кіндрат Максимович
Кацан Луканя Іванівна
Кацан Марта

Кацан Оксана
Пилипівна
Кацан Петро
Кацан Федір
Кацан Яків
Пінчук Мотря та дочка
Чайка Іван Онікійович
та 3 сини
Щербак Іван (1930 р.н.)
Щербак Савка
Щербак Уляна

с. Сошників

Згадується в документах 1455 року як «селище Сошників». Історик А.В. Стороженко вказує походження назви від імені жителя з народною вимовою Сош, Сошко. В основі назви лежить слово сошник, тож тут міг жити майстер, який виготовляв сохи для обробітку землі, що й дало підстави назвати село Сошникове, а звідси сучасна назва Сошників.

За переписом 1926 року в селі було 430 дворів та 3150 чоловік населення. В ході колективізації були створені колгоспи «Іскра», «Перебудова» та «8 Березня».

Але дев'ятий вал голоду прийшов пізніше, коли восени і на початку зими 1932 року виконавцями політики Голодомору було вивезено всі зернові і продовольчі запаси. Від голоду в селі померло 343 жителі.

Нині в селі живе 75 постраждалих від голодомору.

В 1992 році на кошти, зібрані жителями села, на сільському кладовищі був споруджений меморіальний комплекс пам'яті померлих від голоду односельців.

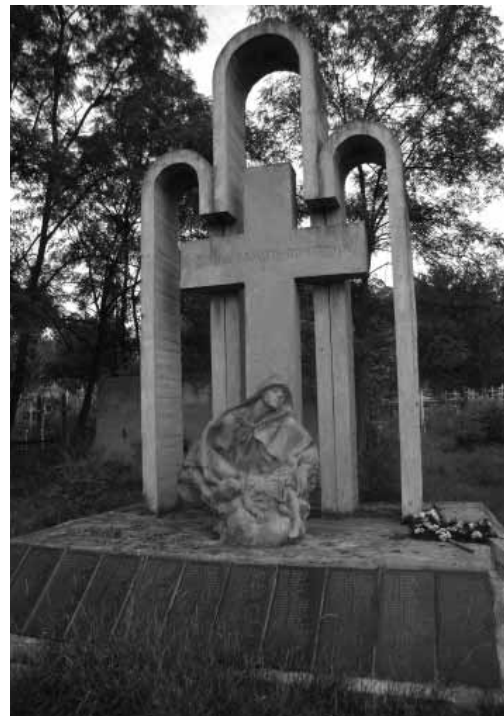
с. Сошників. Меморіальний комплекс пам'яті померлих від голоду жителів села.

Мартиролог жителів с. Сошників – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Саливон О.О., 1919 р.н.; Стефан М.І., 1920 р.н., записаними в 2008 році соціальним працівником Охріменко Н.І.

Баглай Олена
 Баглай Павло М.
 Баглай Семен М.
 Баглай Мина
 Басок Єфросинія
 Боровик Тарас Г.
 Бойко Катерина Я.
 Бойко Єфросинія Я.
 Бойко Григорій Я.
 Бойко Яким М.
 Вовк Іван С.
 Вовк Одарка І.
 Вовк Кирило В.
 Вовк Семен
 Вовк Олексій
 Ворона Іван А.
 Ворна Каленик
 Ворона Наталія
 Ворона Параска
 Ворона Василь
 Ворона Онистрат
 Ворона Хима
 Гонзя Матвій І.
 Гонзя Степан І.
 Голяйд Ілля І.
 Голяйд Павло Іванович
 Голяйд Микита І.
 Говоруха Марфа
 Говоруха Григорій
 Говоруха Уляна
 Говоруха Уляна
 Говоруха Демид
 Горобець Уляна
 Горобець Роман Д.
 Горобець Юхим Д.
 Горобець Ольга Д.
 Горобець Іван Д.
 Горобець Домаха Д.
 Горобець Лисавета П.
 Горобець Дмитро
 Горобець Катерина С.
 Горобець Денис М.
 Горобець Степанида
 Дзюба Іван П.
 Дзюба Онісій П.
 Дзюба Марія П.
 Дзюба Пилип П.
 Дзюба Марія К.

Заболотній Роман
 Заболотній Іван Х.
 Заболотня Катерина Т.
 Заболотній Олексій М.
 Заболотня Євдокія Г.
 Заболотній Анатолій Ф.
 Заболотня Хима Ф.
 Заболотній Йосип І.
 Заболотній Олексій Й.
 Загородній Кирило І.
 Житник Павло О.
 Іщенко Оксана
 Коломієць Павло О.
 Коломієць Євдокія І.
 Коломієць Федір І.
 Коломієць Секлета О.
 Коломієць Павло А.
 Коломієць Василь І.
 Коломієць Іван І.
 Коломієць Ілля
 Коломієць Марія А.
 Коломієць Настя Я.
 Копійка Якилина М.
 Копійка Олена
 Коцар Семен Г.
 Коцар Федір Г.
 Коцар Оврам Г.
 Крисько Євдокія
 Крисько Марія
 Курилко Марія
 Курилко Одарка І.
 Курилко Степан Т.
 Лазаренко Степан
 Лазаренко Горпина І.
 Лазаренко Юхим С.
 Лазаренко Євдокія К.
 Лазаренко Данило П.
 Лазаренко Павло
 Лазаренко Григорій П.
 Лазаренко Юхим П.
 Лазаренко Данило
 Лазаренко Марія
 Лазорко Федот Т.
 Лазарко Тетяна Т.
 Лазарко Трохим К.
 Лазарко Онопрій О.
 Лазарко Павло О.
 Лобода Марія Г.

Лобода Марія
 Лобода Хима Г.
 Лобода Оксана Г.
 Лобода Хима К.
 Лобода Григорій
 Лобода Євдокія
 Ломака Степан С.
 Лиса Марина М.
 Макаренко Денис Л.
 Макаренко Антон Д.
 Макаренко Федір Д.
 Макаренко Микола
 Макаренко Митрофан
 Макаренко Марія Г.
 Макаренко Харитина
 Малежик Митрофан
 Малежик Панас З.
 Малежик Федот
 Малежик Юхим Д.
 Малежик Настя
 Матяш Яків
 Мележик Самійло М.
 Мележик Параска В.
 Мележик Палажка В.
 Мележик Павло М.
 Мележик Ганна
 Миколаєнко Федіт П.
 Миколаєнко Настя М.
 Миколаєнко Петро Ф.
 Митрофаненко Степан М.
 Митрофаненко Марина С.
 Митрофаненко Костянтин С.
 Митрофаненко Леонтій С.
 Митрофаненко Євлаленій

Митрофаненко Яків
 Михайличенко Леонтій С.
 Михайличенко Євдокія М.
 Михайличенко Василь Л.
 Михайличенко Яків С.
 Михайличенко Феодосія
 Михайличенко Федір
 Митурич Яків С.
 Мурмило Овсій Ф.
 Мурмило Василь
 Мурмило Григорій
 Некрутенко Юрій
 Некрутенко Христина
 Некрутенко Ілля К.
 Некрутенко Марія К.
 Некрутенко Корній
 Некрутенко Мотрона К.
 Некрутенко Мокрина К.
 Носоровський Йосип
 Олишевець Давид М.
 Олишевець Юхим І.
 Охріменко Марія Н.
 Охріменко Улита Н.
 Охріменко Євдокія Н.
 Охріменко Степан А.
 Охріменко Ганна М.
 Охріменко Антон А.
 Охріменко Тарас
 Охріменко Горпина
 Охріменко Харитина
 Петраш Охрім Ф.
 Петраш Мотря
 Петраш Охрім
 Петраш Мотря
 Петраш Охрім В.
 Петраш Ілля
 Петраш Іван Л.
 Петраш Василь Л.
 Петраш Галина Л.
 Петраш Марія Л.
 Петраш Олена Л.
 Петраш Марія О.
 Петраш Олександр О.
 Петренко Федір В.
 Петренко Павло О.
 Петренко Гнат З.
 Петренко Юхим І.
 Петренко Федора І.
 Петренко Настя І.
 Петрусь Параска С.
 Петрусь Олексій І.
 Півко Іван
 Паладько Мотря
 Паладько Іван Г.

Паладько Іван Т.
 Паладько Василь
 Паладько Марія
 Паладько Михайло П.
 Прохоренко Христя
 Прядка Нечипор
 Прядка Секлета
 Прядка Йосип Н.
 Прядка Палажка Н.
 Прядко Марія
 Прядко Устя
 Репа Петро А.
 Репа Іван І.
 Репа Лук'ян І.
 Репа Ганна
 Репа Назар Л.
 Репа Тимош Л.
 Репа Килина
 Репа Яким
 Репа Гаврило С.
 Рижик Іван П.
 Рижик Галина І.
 Рижик Ілля І.
 Рижик Хома
 Салівон Ігор Т.
 Салівон Марія Ю.
 Салівон Василина
 Салівон Дементій
 Салівон Марія Ю.
 Салівон Василина
 Салівон Дементій
 Салівон Марія Д.
 Салівон Іван Д.
 Салівон Олена Д.
 Салівон Дорош
 Салівон Іван П.
 Салівон Самійло А.
 Салівон Марія А.
 Салівон Єфросиня С.
 Симоненко Степан І.
 Симоненко Євдокія І.
 Симоненко Сильвестр С.
 Симоненко Оксана І.
 Симоненко Петро І.
 Соболь Дмитро
 Соболь Мотря
 Соловей Марта
 Соловей Івга С.
 Соловей Іван О.
 Соловей Єфровинія
 Соловей Євдокія
 Степанко Степанида
 Степаненко Катерина
 Степаненко Параска А.

Степаненко Андрій Є.
 Степаненко Килина Є.
 Степаненко Петро Є.
 Степаненко Микола А.
 Степаненко Петро М.
 Степаненко Федір С.
 Степаненко Павло С.
 Степаненко Андрій
 Тригуб Семн Г.
 Тригуб Галина Г.
 Тригуб Гордій Й.
 Тригуб Семен
 Тригуб Марія З.
 Тригуб Павло Ф.
 Тригуб Ганна М.
 Тригуб Григор 1й Р.
 Тригуб Григор 1й Ф.
 Тригуб Майя О.
 Тригуб Катерина П.
 Тригуб Аерон П.
 Тригуб Симон П.
 Тригуб Роман М.
 Тригуб Оксана С.
 Тригуб Олексій С.
 Тригуб Свирид С.
 Тригуб Михайло С.
 Тригуб Петро А.
 Тригуб Олена
 Тригуб Іван Д.
 Тригуб Домаха
 Тригуб Марія І.
 Удовенко Лаврін С.
 Удовенко Сава С.
 Удовенко Марія С.
 Удовенко Єпестина С.
 Удовенко Сидор Т.
 Удовенко Трохим
 Форостянко Варка
 Форостянко Пилип І.
 Хобта Манило С.
 Хобта Марія В.
 Хобта Настасія В.
 Хобта Ольга В.
 Хобта Оксана В.
 Цікал Василь
 Цікал Лаврін
 Цікал Василь
 Цікал Мар'яна
 Цікал Софія Я.
 Чекон Арсен І.
 Чернявський Оврам І.
 Чернявська Марія І.
 Чернявський Самійло С.
 Чернявський Павло

Чернявстка Домаха І.
Чернявський Михайло Л.
Чернявська Марія Л.
Чернявська Галина Л.
Чернявський Гаврило О.
Чорноусько Пелагея М.
Чорноусько Лаврін Л.
Чорноусько Нестор Л.
Чорноусько Іван
Чорноусько Захар
Чорноусько Тиміш
Чорноусько Іван
Чуба Пилип
Чуба Петро І.
Чуба Марія

Шилофост Микола П.
Швед Галина М.
Швед Дмитро М.
Швед Марія С.
Швед Михайло
Швед Параска А.
Швед Іван А.
Швед Герасим Н.
Штефан Хома П.
Штефан Катерина Ф.
Штефан Малашка Х.
Штефан Іван Х.
Штефан Векла І.
Штефан Наталія
Штефан Яків Т.

Штефан Кіндрат
Штефан Варка Г.
Штефан Ларіон О.
Штефан Юхим І.
Штефан Юхим К.
Штефан Євтух С.
Штефан Ларіон Й.
Штефан Василь Ю.
Штефан Іван Л.
Штефан Данило
Штефан Іван Є.
Штефан Степан
Штефан Ганна
Штефан Мрія Х.
Штефан Уляна

с. Старе

Місцевість, де нині село, згадується в історичних джерелах під 1455 роком як «городище Старе», яке і дало назву селу, що виникло тут. На той час воно було власністю київського боярина Олехни Сахновича.

За часів Гетьманщини село Старе як військова одиниця належало до Вороньківської козацької сотні. З часом Старе перетворилося на досить великий населений пункт, де розміщувались цукровий і рафінадний заводи, діяли дві церкви.

1921 року в селі була організована артіль, згодом перетворена на колгосп. У селі було 47 вітряків, 6 маслобоєнь, дві кузні, 5 крупорушок, 5 соломорізок, дві кінні молотарки. За переписом 1926 року в селі проживало 3749 чоловік. Встановлено прізвища 182-х жителів села, померлих від голоду.

Нині в селі проживає 149 постраждалих від голоду.

Мартиролог жителів с. Старе – жертв Голодомору 1932-1933 років встановлено згідно книги реєстрації смертей за 1932-1933 роки у районному ЗАГСі.

Андрущенко Василь
Юхимович
Андрущенко Наталія
Михайлівна
Андрущенко Омелян
Михайлович
Андрущенко Параска Іванівна
Бойко Варка Семенівна
Бойко Володимир Андрійович
Бойко Гнат
Бойко Горпина Степанівна
Бойко Григорій Дмитрович
Бойко Григорій Якович
Бойко Дмитро Дмитрович
Бойко Єлисей Дмитрович
Бойко Кузька Єрмолаївна
Бойко Макар
Бойко Марія Іванівна
Бойко Марфа Іванівна
Бойко Одарка
Бойко Омелян Матвійович
Бойко Параска Корнійвна
Бойко Петро Омелянович
Бойко Самійло Демидович
Бойко Сергій Іванович
Бойко Софія Миколаївна

Брицина Ольга Іванівна
Бугай Варка Миколаївна
Бугай Марія
Бугай Ольга Максимівна
Бугай Омелько Іванович
Бугай Павло Омелянович
Бугай Семен
Бугай Семен Петрович
Бугай Хима Данилівна
Бугай Якилина Михайлівна
Бугай Яків Романович
Верба Іван Васильович
Верба Іван Маркович
Верба Мелашка Лук'янівна
Верба Микола Олександрович
Верба Палажка
Верба Параска
Верба Федір Андрійович
Верба Яків Іванович
Воронка Оксана Іванівна
Воронка Параска Савівна
Гаврилко Андрон Гаврилович
Гаврилко Дмитро Микитович
Гаврилко Михайло
Гаврилко Оришка Іванівна
Гаврило Олександра

Михайлівна
Гаєвой Грицько Михайлович
Гайова Параска Дмитрівна
Гайовий Влас Федотович
Гайовий Петро Пилипович
Галич Марія Ігорівна
Говоруха Васька Пилипівна
Говоруха Ганна Миколаївна
Говоруха Іван Якович
Говоруха Олена
Говоруха Омелян Йосипович
Говоруха Опанас Йосипович
Говоруха Палажка Микитівна
Говоруха Параска Іванівна
Говоруха Юхим Микитович
Головка Марія Костянтинівна
Головка Пантелеймон
Васильович
Головка Пріська Миколаївна
Громницький Степан
Романович
Громницька Домаха
Олексіївна
Громницький Іван Степанович
Губар Григорій
Гурин Митрофан Іванович

Дзей Ганна Ігорівна
 Дзей Микита Ількович
 Дзей Михайло Миколайович
 Дзюба Марія Степанівна
 Дзюба Сидір Степанович
 Дрозд Григорій Опанасович
 Дрозд Олександр Григорович
 Дрозд Трохим Вікторович
 Жанович Артем Іванович
 Завалій Марія Яківна
 Заєць Василь Омелянович
 Заєць Лукина Денисівна
 Ілінський Савка Павлович
 Іченський Андрій Григорович
 Калічка
 Коломієць Уляна Григорівна
 Коломієць Яків Савович
 Курилко Лаврін Аврамович
 Курилко Микола Панасович
 Курилко Михайло Прохорович
 Курилко Опанас Дмитрович
 Куций Прокіп Олексійович
 Лиха Гапка
 Манович Іван Архипович
 Мележик Григорій Лаврінович
 Мележик Клим Іванович
 Микитенко Антон Семенович
 Микитенко Іван Іванович
 Микитенко Семен Іванович
 Микитченко Катерина
 Тимофіївна
 Мисник Іван Іванович
 Мисник Марія Карпівна
 Мисник Олексій Кіндратович
 Мисник Пріська Петрівна
 Мисник Федір Ничипорович
 Нечаєв Василь Федорович
 Нечаєва Уляна Федорівна
 Новохат Марфа Степанівна

Носок Антін Якович
 Нудьга Андрон Григорович
 Нудьга Уляна Логвинівна
 Овrameць Пріська Данилівна
 Овrameць Федось Степанович
 Овсюхно Євдоким
 Опилат Григорій Тимофійович
 Осмоловський Павло
 Миколайович
 Петренко Михайло
 Петренко Оришка
 Петрик Василь
 Петрик Василь Васильович
 Петрик Катерина Павлівна
 Півко Оришка
 Півко Устя Ільківна
 Проноза Артем
 Прохорчук Гапка Андріївна
 Рябовол Пріська Ничипорівна
 Семенець Іван Дмитрович
 Семенець Прокіп Іванович
 Семенець Сергій Овrameович
 Семенець Федір Якович
 Семенець Химка Юхимівна
 Симоненко Євдокія
 Смоляр Вівдя
 Смоляр Ївга Трохимівна
 Смоляр Петро Іванович
 Строчак Пилип Іванович
 Сугак Григорій Григорович
 Сугак Кузьма Васильович
 Сугак Михайло Юхимович
 Сугак Юхим Григорович
 Тарапон Павло Семенович
 Тарасов Петро Пилипович
 Труш Василь Іванович
 Удод Василь
 Удод Іван
 Удод Семен Титович

Ульясов Каналій Васильович
 Федоренко Микола Іванович
 Ходос Потій Панфілович
 Циркаль Домаха Калениківна
 Циркаль Тетяна Петрівна
 Чайчевський Григорій
 Петрович
 Чайчевський Михайло
 Левкович
 Чайчевський Ульян
 Чорноус Яків Іванович
 Шапар Йосип Іванович
 Шапар Одарка Йосипівна
 Шепета Гапка
 Шепета Давид
 Шепета Марія
 Шепета Сергій Пилипович
 Шепета Федір Дмитрович
 Шолудько Маруся Іванівна
 Шолудько Михайло
 Назарович
 Шолудько Омелян Микитович
 Шолудько Пимон Іванович
 Шолудько Сергій Євтухович
 Шульга Маруся Дмитрівна
 Шульга Наталка Андріївна
 Шульга Степан Іванович
 Щербак Андрій Гнатович
 Щербак Федот Іванович
 Щербань Іван Гнатович
 Щербань Уляна Іванівна
 Яременко Сидір Васильович
 Ярошенко Онопрій
 Парамонович
 Ярошенко Самійло
 Ярошенко Федір
 Миколайович
 Яцик Трохим Іванович
 Яценко Степан Петрович

с. Сулимівка

Засноване на початку XVII століття М. Сулимою. Від його прізвища й одержало назву. До 1975 р. село належало до Барішівського району.

З початком колективізації в селі створено перший колгосп ім. Леніна. Тут діяли цегельний завод, лозоплетільна артіль. На той час в Сулимівці мешкало 914 чоловік і налічувалось 358 дворів.

Восени і взимку 1932 року з с. Сулимівка виконавцями політики Голодомору були вивезені всі зернові і продовольчі запаси. Як результат, від спланованого голоду померло 12 чоловік.

Нині в селі проживає 36 потерпілих від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Сулимівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидця Лукаш Н.Т., 1923 р.н., записаними у 2008 році Тригубенко В.М., зав. клубом.

Васічко Антон Іванович
 Васічко Лисавета Іванівна
 Гордієнко Михайло
 Супрунович
 Гордієнко Наталка

Гордієнко Семен Супрунович
 Гордієнко Ульян Григорович
 Довбенко Андрій
 Миколайович
 Довженко Ївга Іванівна

Крупник Данило Прокопович
 Потапенко Галина Овсіївна
 Потапенко Овсій Петрович
 Сергієнко Йосип Герасимович

Бородянський район

Бородянський район утворений у 1923 році. В 30-х роках у складі району було 47 населених пунктів: 18 сіл і 23 хутори, 3 станції та одне містечко, які входили до 14 сільрад.

Тридцять роки розпочались з наступу влади на село. Колективізація розглядалась як засіб для прискорення індустріалізації та ліквідації заможного селянства – ворога радянської влади. В районі, як і скрізь в Україні, широко розгорнувся терор проти заможного селянства – так звана ліквідація куркульства як класу на базі суцільної колективізації.

Були і свої особливості. Район знаходиться на Поліссі, є приміським і ніколи не був виключно сільсько-господарським. Значна частина його мешканців була зайнята на підприємствах з переробки лісу, випалу деревного вугілля, виробництва скловиробів, роботою на залізниці, де по картках видавалися деякі продукти. Основними сільськогосподарськими культурами, які на той час вирощувалися, були жито і льон.

Про те, що від голоду в районі постраждало відносно менше людей, ніж в чорноземних, зерносіючих регіонах України, свідчать факти переселення місцевих селян у 1934 році на Полтавщину та Харківщину, де від голоду повимирали цілі райони. Так, з с. Мигалки у с. Гриньки Семенівського району (нині Глобинський) Полтавської області було вивезено 50 сімей, з с. Жовтневе у с. Крива Рудня цього ж району було вивезено весь колгосп з реманентом і худобою (у результаті в с. Жовтневе залишилося лише 13 родин), з с. Мирча до Кобеляцького району Полтавської області – 24 родини, з с. Берестянка було переселено 75 родин до Охтирського району Харківської області, з сіл Загаліці і Качали за власною ініціативою виїхало до Полтавської області кілька десятків родин.

Загальна кількість розкуркулених в районі, за наявними свідченнями, становила 388 господарств, в яких налічувалось 2300 чоловік. У всіх було відібрано коней, худобу, реманент, будинки, господарські будівлі, майно, посуд. Частина з розкуркулених було вислано на Північ, Урал та в Сибір, частину – за межі села, частину – вигнали просто на вулицю. Деякі з них були заарештовані і засуджені на різні терміни.

Втративши всі запаси, люди годувались всім тим, що могли дістати в лісі чи в річках. Взимку їм допоміг Київ – йшли на будь-які заробітки, носили міняти все, що в кого було цінного. Але вижити пощастило не всім.

Поіменні документи про померлих і розкуркулених в 1932-1933 роках не збереглися, про що свідчить архівна довідка Державного архіву Київської області від 26.03.2008 р. № 06-27/В-107. Проте краєзнавець із с. Здвижівка Світлана Карабаза знайшла у Державному архіві Київської області документ за 1933 рік – «Статистичні звіти ЗАГСів». В ньому зафіксовано, що станом на 1 січня 1933 року кількість населення Бородянського району складала 35493 чол.

Місяці	Народжень	Смертей	До 1 року	Шлюбів	Розлучень
Січень	55	69	7	33	6
Лютий	39	103	8	69	14
Березень	24	122	8	18	14
Квітень	26	180	12	15	12
Травень	33	376	13	23	6
Червень	25	569	12	15	3 (9)
Липень	35	569	10	5	5
Серпень	37	162	-	8	8
Вересень	46	84	2	//	10
Жовтень	57	63	4	14	20
Листопад	49	61	4	33	8
Грудень	28	88		14	7
Всього:	454	2446	80	258	119

Протягом 1933 р. померло 2446 чоловік, або 6,9 %. Причому майже половина з них – у травні-липні, коли голодна смерть по всій Україні збирала свій найбільший ужинок. Народилося у тому ж році 454 дитини. Таким чином протягом 1933 року населення району скоротилося на 1992 жителі. Сьогодні очевидно, що більшість загинула від голоду, хвороб та інших причин, пов'язаних із недоїданням. Адже до Голодомору і після нього народжуваність в районі завжди перевищувала смертність.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

сmt. Бородянка, 22 червня 2008 р. Відкриття меморіалу жертвам Голодомору 1932-1933 рр. (дипломна робота місцевої жительки Дарини Купрієнко) та панахида по безвинно убієнних голодом.

ся спогади очевидців під рубриками: «Голодомор-33», «Пам'ять». Здано до друку районну Книгу пам'яті, присвячену жертвам Голодомору та політичних репресій 1937-1938 років. На вшанування пам'яті жертв Голодомору в сmt. Бородянка та с. Нова Гребля встановлено пам'ятні знаки на місцях масових поховань. В центрі с. Дружня, на території храму Олександра Невського в с. Озірщина та в центрі сmt. Бородянка встановлено пам'ятні знаки загиблим під час Голодомору.

сmt. Бородянка

В 1509 р. польський король грамотою підтвердив права шляхтичів Макаревичів на Бородянку. Це була перша згадка в знайдених історичних документах про це поселення.

За переписом населення 1923 року в Бородянці проживало 3907 чоловік, вона стала центром Бородяньського району. До Бородяньської сільради входило саме містечко та залізнична станція.

Спершу тут діяв радгосп «Спартак» – підсобне господарство заводу «Арсенал», яке у 1930 році було реорганізоване в сільськогосподарську артіль ім. Леніна. Цього ж року було розкуркулено 22 родини, серед них вислано на Північ в Архангельську область 13 родин, в тому числі багатодітні сім'ї Сліпенка А.С., Боярчука П.Я., Осауленко В.Ф., Кваші А.П.

У грудні 1932 р., коли вже з'явилися перші жертви голодомору, комсомольська обласна газета «Молодий пролетар» провела рейд у Бородянку і в номері за 25.12.1932 р. писала:

«На 5 грудня 1932 року виявлено, що Бородянка виконала план хлібозаготівлі лише на 57 відсотків. Хліб надходив мляво, самопливом. Куркулі галасували, що хліба нема, а опортуністи скиглили, що план хлібозаготівлі для села надто великий, нереальний.

Юні сількори Бородянки заходилися викривати маневри куркульні, зривачів хлібозаготівлі, аби допомогти виконати річний план. Щоб практично це здійснити, вони включилися в хлібозаготівельні бригади, що працювали на кутках....

Ось, приміром, куркулька Федора Стенько не здала жодного грама зерна, а сховала все своє майно і хліб у сусідньому селі Неврат у такої ж куркульки Насті Вовчкової. Гнат Цуруль закопав свій хліб. Злісний приховувач хліба Іван Чернишенко замурував хліб під піччю.

сmt. Бородянка. Хрест на місці поховання жертв Голодомору.

Юні сількори зробили так: хліб у Чернишенка вилучили й оголосили йому бойкот – в кооперативі йому не видаватимуть ніякого краму. У Цуруля і Стенько хліб також вилучили і справу на них передали до суду».

До нашого часу дожило 132 особи, які постраждали від голодомору.

Померлих від голоду ховали в ямі на місцевому цвинтарі (зараз на цій впорядкованій могилі стоїть хрест, встановлений у 1990 р.). Сюди також звозили померлих, яких знімали з поїздів чи підбирали на шляхах та виносили з камер місцевої в'язниці. В ямі їх пересипали вапном та соломою і зверху клали новий ряд. Бородянців ховали здебільшого родичі та сусіди.

За свідченнями старожилів, які пережили Голодомор, встановлено прізвища померлих від голоду 11 жителів в смт. Бородянка, в тому числі – 9 дітей.

Мартиролог жителів м.Бородянка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Галаки Я.С., 1908 р.н., записаними у 2002 р. головним редактором районної газети «Ранкова Бородянка» Іченцем Б.П.; Беденко К.Д., 1918 р.н., записаними в 2008 р. дочкою Ельке Т.В.; Пісковець О.Ю., 1924 р.н.; Тимошенко Т.І., 1921 р.н.; Крохоткіної (Джигун) К.Ю., 1925 р.н.; Рекун (Нездолий) К.Л., 1918 р.н., записаними у 2008 р. методистом відділу культури Мойсеєнко В.С.

Джигун (дитина)
Лапенко Микола Романович
(дитина)
Паламарчук Палазя та три її
двоюрідні сестри (діти)

Пісковець Іван Іванович
Пісковець Катерина Іванівна
1928 р.н. (дитина)
Пісковець Олександра Анто-
нівна

Рибка Василь Іванович, 1928
р.н. (дитина)
Сирота Ганна Гнатівна (дити-
на)

с. Бабинці

Вперше Бабинці згадуються у 1552 р. Історія селища нерозривно пов'язана із склозаводом. Бабинецькі землі були малородючими, і селяни бідували.

У 1930 році по Бабинецькій сільраді було розкуркулено і вислано на Північ 5 родин: Крапивницький Т.О. – сім'я із 3 чол.; Йовженко Г.А. – 3 чол.; Болотін О.Г.; Бовтрук О.К.; Бовтрук Ф.К. А невдовзі в число куркулів потрапили Йовженко І.А. (Голокрилля) – сім'я із 8 чоловік; Сікорський І.К. (Буда Бабинецька) – 7 чол., Крицька Х.Т. (Буда Бабинецька) – 7 чол., Дзюба С.В. – сім'я із 5 чол., Шалюта Ф.М. – 5 чол., – всього 17 родин, в яких налічувалось 54 чол.

Для багатьох жителів села 1933 рік закінчився трагічно. Та все ж у Бабинцях смерть від голоду не знайшла великої поживи. Люди, у яких майже все було відібрано, годувалися всім тим, що могли зібрати в лісі. Хто працював на склозаводі, тому давали продукти по картках і годували в їдальні. Взимку їм допоміг Київ, чоловіки йшли на будь-які заробітки, міняли, у кого ще було щось цінне.

На сьогодні встановлено прізвища 10 осіб, з них 7 дітей, які померли в селі від голоду. До нашого часу дожило 190 осіб, які є очевидцями Голодомору.

Мартиролог жителів с. Бабинці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Сальникової (Шоми) Л.Т., 1924 р.н., записаними у 2008 р. сільським бібліотекарем Сальниковою З.В., та даними, наведеними в документальній повісті Михайлюка С.М., 1924 р.н., «Рідної землі трагічні дні» (журнал Київ, №№ 1-2 за 2004 р.)

Верета Галина Юріївна, (дити-
на)
Верета Іван
Верета Олександра Юріївна,
(дитина)

Верета Ольга Юріївна, (дити-
на)
Верета Параска
Верета Петро Несторович
Холоденко Настя (дитина)

Холоденко Павло (дитина)
Холоденко Федір (дитина)
Шома Михайло Трохимович
(дитина)

с. Берестянка

Ще до початку колективізації в Берестянці для ведення спільного господарства було створено артіль „Шлях до комунізму”. Це була своєрідна підготовка до колгоспного ярма. Агітатори майже кожен день приїздили в село агітувати в колгоспи. Село жило в напруженні – заможні селяни були категорично проти, а бідні – раділи, що тепер і вони “пожирують”, і рвалися до влади. Найпершими активістами на селі в той час були голова сільради Григорій Товстенко (якого в селі звали просто Гриць) та секретар сільради Іван Щербатенко – вони були “рушійною” силою організації колгоспу.

У 1930 році в Берестянці був організований колгосп “Шлях Леніна”. Для об'єднання в колгосп у селян насильно були забрані коні, підводи корови, свині, жито та інше збіжжя. Село заливалось сльозами, адже забирали кровне, своє. Тих, що відмовлялися віддати худобу, обкладали податками або тягли до буцегарні

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

у волость (а звідти вирватись було важко), і мусила коритися душа селянина новим умовам “колективної” праці.

Серед розкуркулених заможних селян були Голубенко Х.Г., Архипенко П.С.. Сім'ю Веремії Т.Я. в 1931 році було розкуркулено і вислано в Архангельську область.

Після примусового вилучення у селян усіх продуктів почався голод.

На сьогодні встановлено прізвища 29 померлих від голоду жителів Берестянки, в т.ч. 15 дітей, хоча цифри втрат були значно більшими. До нашого часу в селі проживає 48 осіб, які є постраждалими від голодомору.

Мартиролог жителів с. Берестянка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Близнюк С.В., 1913 р.н., записаними у 2003 р. працівником районної газети «Ранкова Бородянка» Ничипор Л.О.; Пасльон С.Н., 1914 р.н., записаними у 2008 р. ученицею Бородянської ЗОШ №1 Осауленко А.; Яременко М.К., 1907 р.н., записаними у 2008 р. сільським бібліотекарем Кирильчук С.І.

**Бондар (сім'я з чотирьох чоловік, у т.ч. двоє дітей)
Ванюк (сім'я з сімох чоловік, у т.ч. четверо дітей)**

**Іван та його 10-річний син
Моргун (сім'я з шести чоловік, у т.ч. четверо дітей)**

**Назаренко Петро
Шльомбик (сім'я з дев'яти чоловік, у т.ч. п'ятеро дітей).**

с. Блиставиця

Взимку 1929 року на загальних зборах села був утворений колгосп «Шлях правди». Першими в селі були розкуркулені чотири родини: Жмицька І.К. – сім'я із 5 чоловік; Даниленка Ф.М. – 12 чоловік; Демченко Ф.Т. – 4 чоловік; Осадчого Г.О. – 4 чоловік. Згодом цей трагічний список поповнило ще 5 родин. 9 найбільш працелюбних, умілих господарів з дружинами і дітьми (всього 45 осіб) були вивезені на вірну загибель в сніги Зауралля.

У другу хвилю розкуркулень потрапили працелюбні сім'ї Даниленків, Грицька Осадчого, Ониська Міщенка, Семена Кривенка, Луку Пархоменка. Їх було вислано з села, а їхню землю, коні, корови, молотарку, плуги, січкарні було забрано в колгосп.

Потім були пограбовані усі без винятку селяни, тож весною і влітку 1933 року багато селян голодувало.

Загальна кількість померлих від голоду не встановлена. Кількість жителів, які пережили голодомор – 81 чоловік.

Згідно свідчення Моргуна Ф.В., 1920 р.н., записаного у 2008 р. місцевим учителем Гуменюк Л.Н., від голоду померла її сестра

Ципкіна Марія Федорівна, 1919 р.н.

с. Волиця

Село Волиця нині – це 27 дворів, де проживає 26 чоловік, з них 4 особи, які пережили голодомор. Федієнко П.М., 1940 р.н., з розповіді своєї матері (запис 2007 р. кореспондента районної газети Пшиченко В.Д.) свідчить про смерть від голоду двох жителів села

Федієнко Савка

Федієнко Степа

с. Галинка

Ще в середині XIX ст. Галинка була великим селом. У 1887 році населення складало 440 чоловік.

Документів, що пролили б світло на колективізацію і голодомор у селі, до наших днів не збереглось. Є дані лише про дві розкуркулені родини галинчан: Тимошенко Ф.П. – 3 чол. і Ситника Д.У. – 4 чол. Дехто зі старожилів свідчив, що розкуркулених сімей було чотири, а людей, включаючи дітей, 19.

До нашого часу дожило 39 осіб, які є очевидцями і жертвами голодомору. Згідно свідчення Івахненко (Синиці) Н.К., 1927 р.н., жительки смт. Бородянка, яка проживала в роки Голодомору в с. Галинка (запис 2008 р. методиста відділу культури Мойсеєнко Т.В.), у 1933 році від голоду померло троє членів її родини (усі діти):

**Синиця Анатолій Кирилович,
1926 р.н.**

**Синиця Вадим Кирилович,
1924 р.н.**

**Синиця Ганна Кирилівна, 1921
р.н.**

с. Дружня

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Дружня – одне з найстаріших сіл Бородянщини.

Колективізація розпочалась у 1929 р. створенням у Дружні сільськогосподарської артілі «Промінь». У селян, які не поспішали йти до колгоспу, за рішенням сільради та правління колгоспу землю у загальному масиві вилучали і нарізали натомість на окраїні колгоспних земель. Це призвело до різкого незадоволення таким перерозподілом землі, але розпочата кампанія розкуркулення заможного селянства примусила селян змиритися з цим.

В період колективізації у Дружні було розкуркулено велику кількість селянства, спершу заможного, а потім і всіх, хто не йшов на усупільнення. Серед висланих на Північний Урал у 1931 р. були сім'ї Титенка С.П., Петюха П.П., Горбаченка Я.П., Кваші Я.П. Частина сімей була розкуркулена без висилки – у них все відбирали, нерідко і хати, і залишали без засобів на існування. Серед них сім'ї Дмитра Титенка, Івана Богдюка, Трохима Кваші, Сидора Ярошенка, Тимоша Титенка. Семен Кочур за спротив радянській владі був розстріляний. Загалом в селі Дружня розкуркулили ще 29 сімей, з них у 21 родині налічувалось 110 чоловік, ще у 8 родин – 33 члени сімей (приблизно). Всього – близько 143 чол.

Окремою чорною сторінкою історії села є трагічний 1933 рік. Старожили згадують, що дуже великої смертності у селі не було, проте сім'ї, де члени родини помирали від голоду, в селі були. На сьогодні встановлено прізвища 11 осіб, у т.ч. одна дитина. Колгоспників, які працювали на той час, підготовували в колгоспній їдальні. Розміщена вона була у малесенькому будинку (сьогодні, до речі, на тому місці стоїть пам'ятний знак жертвам Голодомору та політичних репресій).

Рятував багатьох людей так званий “Воєнвед” (“военное ведомство”). Це було підсобне господарство Київського заводу “Арсенал”, яке знаходилось далеченько від села під Андріївським лісом на місці теперішнього літнього табору колгоспної худоби. В цьому господарстві вирощували свиней, сіяли зернові, кукурудзу, буряк, цибулю, капусту. Дружнянці ходили туди на роботу, де їх годували один раз на день, а інколи давали дещо з продуктів і додому.

На той час була в селі вчителька Марія Андріївна. Вона також намагалась якось допомогти односельцям в тяжкому голодному році. Наприклад, збирала жінок у хаті Ганни Олександрівни Сироти, де вони шили так звані сорочки-постишівки і вишивали мережки. Ці сорочки продавали киянам, і це допомагало якось виживати.

До нашого часу в с. Дружня дожило 125 осіб, які є свідками Голодомору.

Мартиролог жителів с. Дружня – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Приходько О.М., 1921 р.н.; Горбаченко М.Х., 1926 р.н., записаними у 2008 р. бібліотекарем Мушинською Г.М.; Летюха М.С., 1916 р.н., записаними у 2002 р. кореспондентом районної газети «Ранкова Бородянка» Ничипор Л.О.

**Кваша Гнат і його дружина
Овдюшка Іванівна** (померла в 1932 р.)
Кваша Катерина Кирилівна, 1921 р.н.
Коваленко Семкліта

**Коваль (мати та син)
Кулик Терентій Максимович**, 1897 р.
Петюх Пилип Юхимович, 1863 р.н.
Титенко Василь

Якович, 1900 р.н.
Тищенко Ничипор, 1883 р.н.
Ярошенко Кузьма Іванович, 1897 р.н.

с. Жовтневе (до 1939 р. – с. Голе)

Першу згадку про село Голе наводить Леонтій Похилевич. Це був акт на право володіння селами Озірщина та Голе, наданий шляхтичу Конарському у 1686 році.

Колективізація проводилась під плач і голосіння жінок та дітей, яких виселяли з села. Серед розкуркулених, яких вислали на Північний Урал та в Архангельську область, були родини Володимира Вашуленка, Антона Лещенка, Кузьми Ткача, Федора Вашуленка, Павла Ткача. По Жовтневій сільраді відомо 19 розкуркулених сімей, в яких проживало близько 100 чоловік.

Оскільки за 1932-1933 рр. в селі ніяких документів не збереглося, про Голодомор є лише усні свідчення його очевидців. Саме вони пригадали прізвища 41 померлого від голоду односельця, в тому числі 15 дітей.

У лютому 1934 року увесь колгосп з людьми, реманентом та худобою було вивезено з Голого на Полтавщину в село Крива Рудня Семенівського району. Це село практично повністю вимерло під час Голодомору. Проте до кінця 1935 року майже всі переселенці повернулися додому.

До нашого часу в с. Жовтневе є 28 осіб, які пережили Голодомор.

Мартиролог жителів с Голе (Жовтневе) – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Куцопал О.О., 1926 р.н.; Вашуленко Ф.Р., 1930 р.н.; Грищенко Є.О., 1926 р.н., та ін., записаними у 2008 році Слободян В.Д., сільським бібліотекарем.

1932-1933

Вашуленко Андрій;
Вашуленко Гаврило Степанович;
Вашуленко Денис;
Вашуленко Дмитро Терешкович (дитина);
Вашуленко Іван Андрійович;
Вашуленко Іван Петрович;
Вашуленко Любов Олександрівна;
Вашуленко Марко;
Вашуленко Микола Терешкович (дитина);
Вашуленко Микола Петрович;
Вашуленко Меланка;
Вашуленко Надія Гаврилівна;
Вашуленко Надія Олександрівна;
Вашуленко Надія Терешківна (дитина);

Вашуленко Олександра Андріївна;
Вашуленко Палажка Федорівна;
Вашуленко Соломія;
Вашуленко Федір;
Галака Давид;
Грищенко Марія Степанівна (дитина);
Грищенко Надія Степанівна (дитина);
Грищенко Ничипір Власович;
Грищенко Опанаска Павлівна;
Добривечор Олена;
Нечай Андрій Дмитрович (дитина);
Нечай Настя Дмитрівна (дитина);
Омельчук Сак Іванович;
Онащук Іван Гаврилович;

Онащук Марфа;
Онащук Микола Гаврилович (дитина);
Онащук Петро Гаврилович (дитина);
Онащук Сергій Давидович;
Руденко Павло Омелькович (дитина);
Руденко Роман Омелькович (дитина);
Ткач Кузьма;
Ткач Нестор;
Храпа Катерина Григорівна (дитина);
Храпа Ольга Григорівна (дитина);
Хома (дуже старий дід, прізвище якого не пам'ятають);
Шаленко Сергій (дитина);
Шаленко Федора (дитина).

с. Загальці

Перша згадка про Загальці датується кінцем XV ст. В Литовську метрику від 15 травня 1499 року була внесена жалувана грамота великого князя литовського Олександра Казимировича князю Івану Глинському на володіння в Київському повіті.

Організатором колгоспу в Загальцях був уповноважений з району Касілов. Серед колгоспних активістів були Максим Павліченко, Сергій Галака, Федір Шульгач. Першим головою новоствореного у 1929 р. колгоспу «Червона нива» став С.Л. Галака. В артілі був один трактор, сто пар коней та близько 200 голів великої рогатої худоби. Першим трактористом в селі був Архип Землярчук.

Під час колективізації в Загальцях та в навколишніх селах і хуторах було проведено розкуркулення багатьох селянських господарств. На Північ та в Сибір було вислано велику групу селянських родин. Серед них сім'ї Павліченка О.В., Коваленка П.О., Павліченка І.Г., Кулика М.Я., Буряка Ф.М. та інших. По Загалецькій сільраді відома 31 розкуркулена сім'я, із них у 25 родинях налічувалось 104 чол., ще у 6 родинях – 25 членів сімей (приблизно). Всього – біля 129 чоловік.

Пізніше колгосп розділився на три господарства: «Червона нива», «Більшовик» та «Друга п'ятирічка».

Оскільки ніяких документальних свідчень про перебіг Голодомору в селі до наших днів не дійшло, єдиним джерелом інформації є свідчення очевидців, яких до нашого часу дожило 127 осіб. Саме вони пригадали прізвища 20-х померлих від голоду односельців, з них 7 дітей. Хоча всі стверджували, що цифра замордованих голодом значно більша.

Мартиролог жителів с. Загальці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Кулик М.І., 1953 р.н. (зі слів матері Сліпенько О.Т., 1920 р.н.); Шевченко Є.К., 1940 р.н. (зі слів матері Дуки Є.Т., 1892 р.н.); Клокун М.В., 1921 р.н., записаними 2008 року методистом районного відділу культури Мойсеєнко Т.В.

Барановської Ольги **мати**
Дука Василь – батько,
Його дочка 18 років Уляна,
дочка Саня і син
Микола
Довгополої Горпини брат та
мати
Івахненко Тарас

Клокун Василь Купріянович
Клокун Іван Якимович (дитина)
Клокун Костянтин Якимович,
 (дитина)
Клокун Павло Володимирович
 (дитина)
Купріха баба (по вуличному)
Павліченко Микола Захарович

(1925-1933)
Плавани (по вуличному) **сім'я:**
Іван – батько, Ольга – мати,
дочка Катерина і син Микола
Федоренко Тодоськи мати
Федоренко Домки мати

с. Здвижівка (до 1945 р. Феліціалівка)

Назва Феліціалівка пішла від імені одного з власників, якому належало село, – митрополита греко-римської церкви Феліціана Володкевича. Перший документ, в якому згадується с. Феліціалівка, датується 14 жовтня 1780 року.

16 лютого 1929 р. було організовано товариство спільної обробки землі (ТСОЗ), а 16 квітня 1930 р. у Феліціалівці був зареєстрований колгосп «Новий шлях». Взимку 1930 р. в селі був створений ще один колгосп під назвою «Перемога». Під час жнив 31-го року два колгоспи об'єдналися в одне господарство – колгосп ім. Т.Г. Шевченка.

Згідно з постановою окружному по Феліціалівській сільраді навесні 1930 року було розкуркулено і вислано в Архангельську область 7 родин, 37 сімей розкуркулено без висилання. Всього – близько 150 чоловік.

Ось які характеристики були дані сільською радою на кожного куркуля:

«Список куркулів села Феліціалівки

Ухвалено постановою Президії Бородянського райвиконкому 25 лютого 1930 р.

1. Юрченко Микита Лук'янович, в індивідуальному порядку оподаткований в 195 крб., землі – 10 дес., сім'я з 5 душ (2 працезд.) Сезонно вживає найману працю, нетрудові прибутки – продане вугілля. Куркуль, скуповував та перепродавав вугілля, до 1917 р. мав власну крамницю та пивну, був зв'язаний з бандою Орлика та переховував в себе дома бандитів, соціально шкідливий.

2. Шеля Іван Омелькович, в індивідуальному порядку оподаткований в 194 крб. Має 15,50 дес. землі, сім'я з 3-х душ (1 працездатний), худоби – 6 (2 робочих). Сезонно вживає найману працю. Куркуль, скуповував та перепродавав вугілля, використовував найману працю, під час проведення землеустрою шкочив в цій роботі. За часи Гетьмана був підлизником поміщика Лихольота, соціально шкідливий.

3. Кисленко Яків Кирилович, в індивідуальному порядку оподаткований в 198 крб., має 6,50 дес. землі. Сім'я складається з 3-х душ (1 працездатний), кількість худоби та коней – 6 (з них 1 робочий), із с/г машин має молотарку та січкарню. Нетрудові прибутки – продаж вугілля. Куркуль, систематично вживає найману працю, вороже ставиться та агітує проти міроприємств радвлади. Соціально небезпечний.»

А ось ще один документ тієї пори:

«Облік вилучення куркульських господарств по Феліціалівській сільраді

1 травня 1930 р.

Розкуркулено 8 господарств (в т. ч. з вилученням всього майна): коней – 17 (в т. ч. робочих – 15), (в т. ч. дорослих – 7); плугів – 8; молотарок кінних – 2, зерноочисток – 3, інших машин – 25. Будівель господарських – 39, інших – 9. Все передане колгоспу.

Голова сільради Бондар.»

Після заможних селян черга дійшла і до решти. Навіть у колгоспників було вилучено всі їстівні запаси. «Насущним хлібом» тих, хто боровся за життя у страшний 1933 рік, стали млинці, які готувалися з висушеного і перетертого липового листя та сушеного вересу. Вживалися гнила картопля, жолуді, будяки, лісовий хміль, лобода. В харч вживалися також гризуни та їжаки.

Худоба в колгоспі була голодна і стояла попідв'язувана мотузками. Кожен день гинуло багато тварин.

Тим, хто працював у полі, давали обіди. Сяка-така затірка і 100 грамів хліба, який і хлібом не можна було назвати – одні висівки з гнилою картоплею.

Віддаючи шану пам'яті безвинно загиблих, старожили Здвижівки-Феліціалівки – свідки Голодомору склали поіменний список односельців, померлих у страшний 1933 рік від голоду – всього 55 прізвищ. З них 10 дітей. Усі вони наведені нижче.

Це неповні дані. Невідомо, чи залишились живими діти, яких віддали до притуків або взагалі були десь покинуті напризволяще в той голодний рік. Наприклад, із 24 дітей, які були віддані доведеними до відчаю матерями у дитпритулки Києва, назад в село не повернулося шестеро.

Мартиролог жителів с. Феліціалівки – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за даними з документальної повісті уродженця с. Здвижівка Михайлюка С.М., 1924 р.н., «Рідної землі трагічні дні»(журнал Київ, № 1-2 за 2004 р.) та за свідченнями Кисленка С.К., 1912 р.н., записаними у 1978 р. місцевим бібліотекарем Карабазою С.П.

Андрієнко Аркадій Пилипович, 1933
Андрієнко Петро Пилипович, 1933
Бондар Гордій Трохимович, 1933
Бондар Іван Матвійович, 1933
Бондар Корній Яремович, 1933
Бондар Яким Яремович, 1933
Бондар Яків Трохимович, 1933
Горпинченко Михайло Омелянович, 1933
Кравченко Іван Григорович, 1933
Кравченко Костянтин Семенович, 1933
Кравченко Ганна Костянтинівна, 1933
Кравченко Меланія Трохимівна, 1933
Кравченко Устина Семенівна, 1933
Кудін Тиміш, 1933
Куліда Іван Данилович, 1928-1933
Куліда Михайло Данилович, 1930-1933
Куліда Микола Данилович, 1932-1933
Куліда Іван Іванович, 1932-1933
Куліда Ольга Іванівна, 1932-1933
Куліда Марія Федорівна, 1928-1933
 Куліда Надія Федорівна, 1925-1933
Могилевець Григорій Федорович, 1933
Могилевець Марія Григорівна, 1930-1933
Олексієнко Аркадій Йосипович, 1933
Привал Платон Мусійович, 1933
Привал Савка Мусійович, 1933
Скринник Кіндрат Федорович, 1933
Скринник Оксана (родом із

с. Здвижівка. Освячення пам'ятного хреста на вшанування пам'яті померлих від голоду жителів.

Пилиповичів), 1933
Скринник Марфа Кіндратівна, 1933
Скринник Мартин Якимович, 1933
Скринник Євдокія Омелянівна, 1933
Скринник Микола Іванович, 1933
Скринник Оксана Пилипівна, 1933
Скринник Петро Ігнатович, 1933
Скринник Самсон Данилович, 1933
Скринник Марія Самсонівна, 1933
Скринник Марія Макарівна, 1933
Скринник Семен Маркович, 1933
Скринник Степан Артемович, 1933
Скринник Тихон Федорович, 1933
Скринник Гнат, 1933
Черненко Володимир

Григорович, 1933
Черненко Анастасія Володимирівна, 1933
Черненко Марія Феодосівна, 1933
Черненко Петро Васильович, 1933
Черненко Федір Петрович, 1933
Шеля Опанас Федорович, 1933
Юрченко Василь Микитович, 1918-1933
Юрченко Іван Микитович. 1921-1933
Юрченко Пимон Титович, 1933
Юрченко Прохір Карпович, 1933
Юрченко Катерина Прохорівна, 1933
Юрченко Василь Прохорович, 1933
Юрченко Іван Антонович, 1933
Юрченко Іван Прохорович, 1933

с. Качали

У 1924 році в Качалах нараховувався 151 двір і проживало 791 чол. У їхньому користуванні було 1149 десятин землі, із них 49,5 десятини – присадибної, 571,5 десятини – орної та 334,5 десятини – сіножатей. В селі було багато дітей – 51 відсоток населення складали діти до 15 років (за статистичними даними 1926 року). Населення складалось виключно з українських родин, було тільки дві-три єврейські сім'ї.

Згідно з постановою окружкому по Качалівській сільраді навесні 1930 року було розкуркулено і вислано п'ять родин. Серед них Д.Г. Вишняк з 11-ма членами родини, Г.П. Стенько, Т.Т. Косян та ін.

НАЦІОНАЛЬНА **КНИГА ПАМ'ЯТІ** ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

У списку розкуркулених, що залишилися в селі, зазначено чотири прізвища: Г.Р. Малько – сім'я із 6 чоловік, Я.Л. Малько – 5 чол., Г.О. Прищеп (Галинка) – 5 чол., Г.Н. Прищеп (Галинка) – 7 чол. В інших документах районної ради значаться ще 14 розкуркулених.

Всього по Качалівській сільраді було розкуркулено понад сотню людей. Багато з них без будь-яких засобів на існування та харчів невдовзі померло.

Загальну кількість померлих під час голодомору встановити не вдалося. Поіменно встановлено 11 жертв Голодомору, з них двоє дітей. Багато свідків, зокрема Косян М.В., 1926 р.н.; Близнюк М.І., 1924 р.н. та багато інших, які були під час голоду дітьми і чиї згадки записав у 2008 році директор місцевого Будинку культури Панченко Т.О., пам'ятають жах голоду і велику кількість померлих людей на вулицях села, але згадати їхніх прізвищ та імен не можуть.

Мартиролог жителів с. Качали – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченням очевидця Цуркан О.Ю., 1923 р.н., жительки с. Загальці, яка на той час проживала в с. Качали, записаними у 2008 році методистом відділу культури Мойсеєнко Т.В.

Івахненко Григорій – батько
Івахненко Ольга Григорівна
– дитина
Малько Яків Корнійович

Малько Тимофій
Малько Ольга Григорівна
Малько Дмитро Тимофійович
Малько Кирило

Малько Микита,
Никон та його син Олексій
Слиш дід (по вуличному)

смт. Клавдієве

На початку 30-х років Клавдієве було невеликим робітничим селищем з обслуговування залізниці. Відомо лише про три розкуркулені сім'ї, в яких проживало 10 чоловік. Дві з них були виселені у 1930 році: Цуркана Л.К. і Маковського В.Ф., а сім'я із 2 чоловік Цуркан М.О. є у списку розкуркулених, що залишились.

Про голодомор серед корінних жителів смт. Клавдієво даних немає, бо вони, працюючи на залізниці, отримували харчовий пайок.

Однак, як свідчать старожили, досить часто на станції, в лісі, а іноді й на вулицях помирали знесилені люди з навколишніх сіл, які шукали в селищі порятунку від голодної смерті. Здебільшого це були молоді люди. 2-3 рази на тиждень згідно графіка на станцію прибував спеціальний поїзд з платформою, на яку завантажували трупи померлих і вивозили.

с. Коблиця

С.Коблиця розташоване на північ від Бородянки у лісі і входить до Мирчанської сільради. На 1 грудня 2007 року в селі налічувалось 48 дворів і проживало 52 чол.

Дані про розкуркулення відсутні. До нашого часу дожило 8 осіб, які є жертвами Голодомору. Згідно свідчень Ходаковської Я.А., 1926 р.н., яка в той час проживала в с. Коблиця (запис 2008 р. дочки Пільвінської Л.В.) від голоду в 1933 році померли її батько та бабуся:

Дружинський Антон Степанович

Репік-Сингаївська Вікта

с. Луб'янка

Згідно з постановою окружкому по Луб'янській сільраді навесні 1930 року було розкуркулено 7 родин. Серед них вислані в Архангельську область Кравченко (Кравець) П.Т. – сім'я із 4 чоловік, Гаврилюк І. І. – 3 чол., Хоменко М.Н. – 4 чол., Г.Ф. Висоцький.

За свідченням С.М. Михайлюка у 1931 році з Луб'янки було вислано на Північний Урал в Пермську область п'ять родин. У списку «розкуркулених, що залишилися в селі», зазначено чотири прізвища. В інших документах районної ради значаться ще 14 розкуркулених родин. Загалом же по Луб'янській сільраді відомо 23 розкуркулених сім'ї загальною чисельністю близько 86 чоловік.

В селі проживає 94 особи, які пережили голодомор. Загальна кількість померлих від голоду не встановлена. Содоль (Хоменко) Л.С., 1919 р.н. (запис 2008 р. директора місцевого будинку культури Кадук О.Г.) свідчить про смерть свого сусіда:

Косян Василь (дід)

1932-1933

с. Майданівка

В історико-статистичній літературі перша згадка про село датується 1864 роком. Третину всіх жителів села становили поляки. Вони були переселені з Польщі власниками маєтку, польськими шляхтичами, для освоєння малозаселених земель.

Навесні 1930 року по Майданівській сільраді було розкуркулено 30 сімей загальною чисельністю близько 123 осіб. Серед них родини Сахневича С.А. – сім'я із 6 чол., Кравченка Г.В. (х. Вишняки) – 7 чол., Коваленка В.Н. (х. Язвинка) – 6 чол., Червоного Т.Г. – 5 чол. і ін.

Кількість осіб, які пережили голодомор – 56 чоловік. Загальну кількість померлих від голоду встановити не вдалося, але старожили пригадали поіменно померлих від голоду 11 осіб, з них – 6 дітей.

Мартиролог жителів с. Майданівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченням очевидця Мілевської (Сироти) А.І., 1921 р.н., записаними у 2008 році сільським бібліотекарем Карпенко Н.Б.

Курінний Петро**Курінна Харитина Петрівна**
(дитина)**Курінна Марина Петрівна** (дитина)**Курінна Надія Петрівна** (дитина)**Курінна Ольга Петрівна** (дитина)**Курінна Ганна Петрівна** (дитина)**Сирота Марта****Соломенко Федір Ничипорович****Соломенко Ничипір Петрович****Соломенко Євдокія Федорівна** (дитина)**Соломенко Микола Федорович****с. Мигалки**

Перші згадки про Мигалки датуються серединою XVI ст.

На початку 30-х років минулого століття в селі було створено сільськогосподарську артіль. Майже кожен третій господар у селі був розкуркулений. Серед тих, хто не повернувся з Півночі та Сибіру, були Давид Герасименко, Андрій Петренко, Дмитро Науменко, Тимофій Герасименко, Тимофій Савченко.

За примусовою колективізацією прийшов голодомор. В порівнянні з іншими селами та регіонами Мигалки постраждали менше – багато людей працювало на державних підприємствах, на залізниці, на лісопилці, в лісгоспі. Та все ж померлі від голоду були. Ветерани села – очевидці голодомору, яких до нашого часу дожило 86 осіб, пригадали поіменно 21 особу, в тому числі 11 дітей, які померли від голоду.

Мартиролог жителів с. Мигалки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Оксєненко (Ромашко) Г.О., 1927 р.н. (запис 2005 р. її дочки Іваненко Л.І.); Герасименко О. А., 1925 р.н. (запис 2008 р. учениці місцевої школи Науменко А.); Науменко (Назаренко) З. С., 1926 р.н. (запис 2008 р. учня місцевої школи Симоненка Максима).

Герасименко Йосип Корнійович**Герасименко Микола Кіндратович****Герасименко Надії Юрїївни**
двоє дітей**Герасименко Панас****Герасименко Федосій****Даниленко Микола****Жук Настя та четверо її дітей****Захарченко Севаст'ян та двоє****його дітей****Маренихи Ганни онук****Назаренко Костянтин, 1922 р.н.****Назаренко Ліда, 1920 р.н.****Савінський Григорій Юрїєвич****Тищенко Ничипор****Шашук Іван****с. Мирча**

До 1960 року село мало давню назву Мирча, що стверджують всі старожили села.

Час заснування села невідомий, хоча ці землі були заселені ще в давнину. Неподалік від Мирчі на березі річки Таль є залишки давнього укріплення, яке і тепер носить назву Городок.

У 1930 році в селі було засновано колгосп імені Сталіна. Першим його головою було обрано І. Я. Шпака. Спочатку в колгосп вступило 30 сімей, але до 1932 року колективізація була завершена. По Мирчанській сільраді відомо 4 розкуркулені сім'ї, в яких налічувалось 24 чол.

Голод 33-го року не обійшов Мирчу. За розповідями старожилів люди вимирали сім'ями. Точної кількості жертв встановити не вдалося. Коли вперше відкрито почали говорити про Голодомор, то окремі старі люди просто боялися що-небудь розповідати про цю трагедію, боячись переслідувань з боку влади.

В Державному архіві Київської області зберігся протокол загальних зборів колгоспу від 29.12.1933 р., на яких розглядалося питання "Про переселення на внутріукраїнське заселення колгоспів та колгоспників лісостепу в степові райони", зокрема в Кобилянський район Харківської області, зараз Кобеляцький район Полтавської області (фонд Р 71, опис 1, справа 3, с. 11).

Мартиролог жителів с. Мирча – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченням очевидця Семененко (Іваненко) У.Т., 1930 р.н., записаними у 2008 році методистом відділу культури Мойсеєнко Т.В.

Іваненко Терешко Данилович (батько), **донька Галина**, 1926 р.н., **син Микола**, 1923 р.н.

с. Небрат

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Небратьська сільська рада була організована у 1923 році. До складу сільської ради входили такі населені пункти: села Небрат та Берестянка, хутори Вигорне та Михайленків. У 1930 році в Небраті був організований колгосп.

Розбудові колгоспу передувало знищення заможного селянства. Зокрема, у 1930 році з Небрата були вислані в Архангельську область сім'ї І.Д. Сіроша та Д.А. Замітайла. Серед розкуркулених були також Т.С. Паламарчук, Т.М. Малько, П.Д. Логвиненко, І.М. Примаченко (який у 1937 році був розстріляний).

Згідно з постановами окружкому по Небратьській сільраді навесні 1930 року було розкуркулено 17 родин чисельністю понад 65 чол. Із них 8 родин були вислані в Архангельську область, зокрема, великі родини Примаченко І.М. (сім'я із 6 чол.) та Замітайла Д.А. (7 чол.), розкуркулено, але залишено в селі 4 родини. У списку реабілітованих, які були розкуркулені на початку 30-х років, числиться ще 9 родин.

Загальна кількість померлих від голоду невідома. В селі проживає 22 особи, які пережили голодомор. Ними поіменно встановлено 9 померлих, з них четверо дітей.

Мартиролог жителів с. Небрат – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців жителями смт. Бородянка Некрутенко П.Г., 1927 р.н., яка на час Голодомору проживала в с. Небрат, записаними 2002 р. кореспондентом районної газети «Вперед» Пшиченко В.Д., та свідченнями Гутніченко С.В., 1924 р.н.; Губань В.В., 1926 р.н.; Мироненко М.В., 1917 р.н., записаними у 2008 році сільським бібліотекарем Іваненко С.Г. та методистом відділу культури Мойсеєнко Т.В.

Адаменко Петро, його дружина Мотря та син Григорій

Борздуха Григорій Мазоха Федос та два його

сини Товстенко Насті два сини

с. Нова Буда

До нашого часу в селі дожило 69 осіб, які постраждали від голодомору. Загальна кількість померлих в 1932-1933 роках не встановлена. За свідченнями Федоренко М.Д., 1925 р.н.; Лазебної Т.І., 1923 р.н.; Пилипенко (Клокун) Т.М., 1921 р.н., записаними у 2008 році завідуючою місцевим клубом Кузьмінською В.В., встановлено прізвища трьох померлих від голоду осіб, з них – двоє дітей.

Сирота Марія Павлівна, 1921 р.н.

Федоренко Денис Самойлович, 1894 р.н.

Федоренко Іван Денисович, 1921 р.н.

с. Нова Гребля

Наприкінці 20-х років минулого століття в Новій Греблі налічувалось 227 дворів і проживало 1057 чоловік.

На початку 1930 р. розпочалась суцільна колективізація і одночасно злочинне переслідування та фізичне знищення найбільш працелюбних селян, на яких повісили ярлики – куркулі, підкуркульники, твердолобі. Особливо не пощастило жителям хуторів та частині поселень Осанівки і Улянівки, господарства яких розграбували, а власників репресували. Селяни мали по 2 - 10 десятин землі, яку обробляли власними силами. За рознарядкою, сільрада складала списки розкуркулених сімей, і репресовані сім'ї доставлялись на станцію Бородянка, де при посиленій охороні заганялись у товарні вагони й відправлялись в Архангельську область та на Північний Урал. Першими були розкуркулені і вислані Павліченко М.І. – сім'я із 6 чоловік; Добривечір П.О. (х. Улянівка) – 10 чол.; Савенок Л.Ф. – 6 чол.; Ващенко М.І. – 5 чол. – загалом встановлено на сьогодні 23 родини.

Один із таких «спецпереселенців» Пилип Ващенко, який вижив і повернувся, розповідав, що дорогою у вагонах люди хворіли, вмирили, як мухи, їх викидали прямо з вагонів на насип. Посеред лісу на лісорозробках, без житла і їжі, з сім'ями та дітьми люди залишались один на один зі своєю долею.

Загалом по Новогребельській сільраді відомо 23 розкуркулені сім'ї, із них у 11 родин налічувалось 52 чол., в решті 12 родин – 50 членів сімей (приблизно). «Твердолобих» – тих, хто не йшов до колгоспу – вивозили за межі села і залишали в полі з пожитками напризволяще. Так вчинили з Грицьком Рибицьким, його батьками, дружиною, трьома синами – вся сім'я загинула.

Будинки репресованих розбирали і використовували на будівництві колгоспної комори, клубів у Козинцях та Новій Греблі, у них поселялися тсозівці. Зокрема, Кузьма Ващенко захопив будинок Варки Чумак – самотньої жінки з малолітнім сином Петром.

На сльозах і крові будувались колгоспи. «Передові» комсомольці вилучали хліб у селянських господарствах, забирали навіть із горщиків горох, квасолу – все мели під мітлу, сприяли виселенню репресованих.

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Хрест на місці масового поховання жертв Голодомору в с. Нова Гребля

Селяни, залишившись без шматка хліба, поїли собак і котів, перейшли на підніжний корм – кору дерев, бруньки, листя, корінці диких рослин. А у 1932-1933 роках розпочався масовий голодомор. Вмирили цілими сім'ями. Категорично заборонялося вести облік померлих, а тому важко назвати число небіжчиків: 100-150 душ, а може, і більше.

Найбільш одчайдушні проривалися в сусідні республіки за хлібом. Опанаска Ващенко збрала свій одяг і взуття – все, що придбала ще за зароблене на панських ланах, вирушила пароплавом у Гомельську область, виміняла три пуди борошна і врятувала своїх дітей. Таких випадків було немало.

Примусова колективізація вимагала все нових жертв, активісти усупільнювали господарські будівлі, худобу, забирали одяг, взуття – все, що їм подобалось. У Григорія Ващенко спочатку забрали хлів, потім клуню, пару коней, дві корови. Діти залишились без молока. Господарі тримали поросся, курей у сінях, сморід розповсюджувався на всю хату, яка залишалася самотнім островцем на вулиці Петровського: сусід зліва – дід Макар Тищенко – був виселений, а хата розібрана, праворуч прогнали іншу сусідку – Варку Чумак, через дорогу знесли хату Грицька Рибицького. Таке беззаконня творилося по всьому селу...

Вахханалія суцільної колективізації нанесла величезну шкоду сільському господарству: проїли награване і під страхом та

«з вірою у щасливе майбутнє» приступили до колективної праці. Страшною карою було виключення з колгоспу: присадибна земля відбиралася до самісінької хати, заборонялося випасати корову, безпаспортного ніде не брали на роботу. Такої участі зазнав Антон Добривечір – інвалід по зору, якому вночі довелося жати жито на своїй колишній садибі і переносити таємно в хату та обмолочувати його. Дуже радів він, що перехитрив керівництво колгоспу. Потім довго поневірявся без документів, навіть старцював.

Населення села обкладалося непосильними грошовими і натуральними податками. Колгоспники відривали від рота малих дітей молоко, збирали у бідони і на своїх плечах несли п'ять кілометрів до залізниці, везли в Київ на продаж. За частину виручених грошей купували декілька хлібин, а решту – на сплату податків. Були випадки, коли нічим було оплатити їх, і тоді відрізали від хати комору і сіни. Зокрема, так вчинили із Кузьмою Салівончуком – колишнім котовцем, Марією Добривечір, Макаром Зінченком та іншими.

Нині в селі пешкає 64 особи, які пережили голодомор. Саме вони за відсутності документальних даних пригадали прізвища 52 померлих від голоду односельців, у тому числі 21 дитини.

Мартиролог жителів с. Нова Гребля – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Нечай Н.Ю., 1927 р.н.; Паламарчук Т.І., 1914 р.н.; Яценко М.П., 1916 р.н., записаними у 2008 р. директором місцевої школи Ковтун Л.А.; Нечай О.Д., 1935 р.н., записаними у 2008 році директором місцевого будинку культури Гончар Л.А., та довідкою голови Новогребельської сільської ради Решетнікової Г.І. від 19.08.2008 р.

Фото родини Опанасенка Дмитра Григоровича, с. Нова Гребля, яка вимерла під час Голодомору.

Ващенко Іван
Ващенко Василь
Ващенко Надія
Ващенко Микита
Ващенко Оксана

Ващенко Опанас
Ващенко Яким і 2 дітей
Ващенко Пелагея Павлівна
(дитина)
Ганюк Венедикт

Ганюк Лазар
Ганюк Надія і новонароджена дитина
Добривечір Уляна
Дука Надія Федорівна

Нечай Іван Пилипович
 Нечай Юхим Андрійович
 Нечай Павлина Юхимівна, її
 батько і брат
 Нечай Харитон Андрійович
 Опанасенко Анастасія
 Дмитрівна
 Опанасенко Дмитро

Дмитрович
 Опанасенка Івана 2 дітей
 Опанасенко Ольга Дмитрівна
 Опанасенко Ольги двоюрід-
 ний брат
 Опанасенко Михайло
 Дмитрович
 Опанасенко Карпо Дмитрович

Опанасенко-Дука Софія
 Данилівна
 Рибицький Грицько, його
 батьки, дружина, троє синів
 Савенок Прокіп Прокопович
 Савенок Уляна Андріївна
 Тищенко Максима – 12 дітей

с. Озера

Озера – мальовниче і багате село, яке мало красиву церкву з великими мелодійними дзвонами. В часи колективізації на озерських землях було утворене державне сільськогосподарське підприємство – радгосп. В радгоспі була велика кількість землі, яку обробляли наймані люди з різних сіл. На базі ТСОЗу у 1931 р. був організований колгосп. Під час розкуркулення в Озерах було репресовано велику кількість селян.

Постанова президії Бородянського райвиконкому від 24 лютого 1930 р.

Цілком таємно

Маючи на увазі достатню наявність матеріалів щодо висилки з Бородянського району куркулів, матеріали яких достатньо обговорені на різних зборах та засіданнях села, а тому затвердити висилку по селах району, а саме:

с. Озера – 14 господарств.

*А.М. Місюренко – 6 душ,
 М.А. Волинько – 7 душ,
 Т.О. Волинько – 9 душ,
 П.Г. Павленко – 6 душ,
 Ф.В. Волинько – 8 душ,
 Я.А. Макуха – 8 душ,
 М.Т. Онищенко – 5 душ,
 О.П. Волинько – 3 душі,
 Т.Л. Побуловець – 5 душ,
 М.Г. Місюренко – 6 душ,
 Й.М. Місюренко – 7 душ,
 М.О. Ямчук – 4 душі,
 Г.О. Махновець – 8 душ,
 О.О. Махновець – 4 душі.*

Наступного дня з'явився ще один ангалогічний документ.

Постанова президії Бородянського райвиконкому від 25 лютого 1930 р.

Цілком таємно

Додатково затвердити висилку куркулів... с. Озера – 3 господарства:

*Р. А. Мельниченко – 10 їдців,
 М. М. Місюренко – 5 їдців,
 Д. А. Мельниченко – 9 їдців.*

В лютому 1930 р. в селі Озера було репресовано 110 чоловік з 17 родин. Якщо взяти до уваги, що у 1924 р. населення Озер складало 923 чол., то можна ствердувати, що тільки у лютому 1930 р. було репресовано 10 відсотків найбільш працелюбних і дбайливих жителів села. А всього по Озерській сільраді відомо 28 розкуркулених сімей, із них у 27 родин налічувалось 148 чоловік, ще в одній родині – 4 члени сім'ї (приблизно). Всього – близько 152 чол.

Протягом 1933 року в селі померло 77 чоловік. Сьогодні неможливо встановити, хто з них помер від голоду, бо голод в Озерах був не такий страшний. Люди ходили за хлібом у Київ, у місті наймалися на всяку роботу. Йдучи в Київ, через Озера проходили люди з інших сіл. Ці перехожі інколи падали посеред села

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

– вмирали від голоду, і їх звозили кіньми в одне місце й закопували. З повною впевненістю як про факт смерті жителів села від голоду можна говорити про 2 осіб.

Донині в с. Озера мешкає 58 осіб, які пережили Голодомор.

Мартиролог жителів с. Озера – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидця Вдовиченко М.К., 1911 р.н., записаними у 2008 році секретарем виконкому місцевої сільради Антонечко І.О.

Вальчевська Уляна Никифорівна, 1889 р.н.

Вальчевський Карпо Филімонович, 1882 р.н.

с. Озірщина

Перша згадка в історичних документах про село датується 1686 роком.

У 1930 році із двох ТСОЗів був утворений колгосп “Червона Зірка”.

За даними Жовтневської сільської ради у списку реабілітованих, які були розкуркулені на початку 30-х років, числиться 4 чоловіки з Озірщина.

До нашого часу в селі дожило 33 особи, які пережили голодомор.

Незважаючи на те, що місцевий колгосп славився на весь Макарівський район, смерть від голоду у 1933 році найбільше вразила саме жителів Озірщини – встановлено 79 осіб, з них 19 дітей, які померли від голоду.

Мартиролог жителів с.Озірщина – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Лихицької К.Т., 1916 р.н.; Бондар М.П., 1926 р.н.; Радчук О.Р., 1921 р.н.; Бондар О.П., 1929 р.н., записаними 2008 р. місцевим бібліотекарем Фурманчук Л.В.

Андрієнко Гапка та її дочки
Катерина і Юлія
Бондар Ольга
Бондар Кирило
Бондар Устина
Борисенко Микита і його
сини **Антон** та **Семен Брущен-**
ко Варвара
Брущенко Іван
Брущенко Мелашка і її діти
Ілля Денисович, Опанас Дени-
сович, Семен Денисович
Брущенко Микола
Брущенко Софія Петрівна
Брущенко Потап
Журба Іван Федорович
Журба Савка, його син
Андрій і дочка Явдоха
Зарицький Іван разом із дітьми
Зарицький Іван Сергійович
Зарицький Григорій Омеля-
нович
Зарицький Тимофій і його син
Прокіп
Зарицька Федора
Зарицька Химка Максимівна

Карпенко Тофіля
Кравченко Онися
Кравченко Яким
Левченко Антон Ходотович
Левченко Кирило
Левченко Хівря Сергіївна
Лихицька Катерина
Лихицька Палагея
Лихицький Пилип
Лихицька Уляна
Марченко Зінаїда
Михайленко Григорій
Михайленко Дарина
Михайленко Михайло Пили-
пович (12 років) і його брати
Іван (5 років),
Микола (1 рік)
Михайленко Ольга
Михайленко Петро
Нахаренко Палагея і її син
Сергій
Павлюк Гнат Андрійович
Павлюк Тетяна Захарівна
Павлюк Хома
Радчук Йосип Іванович та його
син Іван і дочка

Євдокія
Радчук Кузьма Терентійович,
його дружина Мелашка і син
Талимон
Радчук Марія Кирилівна
Радчук Сидор, дружина
Параска, дочки Ольга і Олек-
сандра
Радчук Христина Кирилівна
Сичевський Казимир Марти-
нович
Сичевська Ольга
Ткач Олена
Фурманчук Іван Микитович і
його син
Архип
Фурманчук Марина
Фурманчук Охрім
Фурманчук Прокіп Якович
Фурманчук Софія Федорівна
Химіч Матвій
Химіч Наталія
Химіч Явтух
Ходаковський Іван
Шевчук Іван Петрович
Шевчук Одарка Терешкова

с. Пилиповичі

Перша згадка про село відноситься до XVIII ст., коли під час панування польської шляхти навколишні землі були у власності уніатської церкви.

Колгосп у селі утворився у 1931 р. Серед тих, хто був розкуркулений і висланий на Північ, родини Макара Кравчуна, Григорія Мирончука, Степана Степури, Деміда Степанця – всього 42 жителі села.

До нашого часу в с. Пилиповичі дожило 55 осіб, які постраждали під час Голодомору. Вони нарахували 34-х жителів села, померлих від голоду, але поіменно згадали лише чотирьох.

Мартиролог жителів с.Пилиповичі – жертв Голодомору укладений за свідченнями Свалевої (Чужми) Г.М., 1921 р.н., записаними 2004 р. онукою Свалевої Г.М. та надрукованими в «Літописі рідного краю. Бородянщина» (Немішаєво, 2008. – с. 507).

Чужма Степанида Леонтівна

**Чужма Мусій Каленикович
Чужма Степан Мусійович**

Чужма Євдокія Мусіївна
(дитина)

сmt. Пісківка

На початку 30-х років до Пісківської сільради входило велике село Пісківка, де був створений колгосп, пристанційне село Рудня Пісківська та хутори – Раска і Рудниченків. Про розкуркулення в селах і хуторах цієї сільради ніяких свідчень немає. В документах районної ради відомо всього два прізвища розкуркулених по селу Пісківка: Клименко С.Н. – сім'я із 6 чол.; Ткач І.Я. – 3 чол.

Старожили пам'ятають, як у селищі з хати в хату ходила група людей, котра тероризувала населення, відбираючи в них усе – хліб, зерно, картоплю, овочі, сіль. За ними у Пісківку прийшов голод. Наприкінці 1932 – на початку 1933 років ситуація значно погіршилася, оскільки з Коростеня та пристоличних сіл залізницею приїжджала велика кількість людей у пошуках їжі. А на залізниці в цей час давали пайок усім працюючим, який складався з борошна, цукру, солі, хліба по 500 г на дорослого і 300 г – на дитину. Та на нього було нелегко прогодувати велику сім'ю, бо в багатьох родинах було 3-5, а то й більше дітей. А приїжджі люди постійно просили допомоги у залізничників.

Багато хто із старожилів пам'ятає, як залізничні платформи були вкриті трупами померлих від голоду людей. Всіх їх ховали у спільній могилі поблизу вокзалу. Там і по сьогодні немає ні меморіальної дошки, ні пам'ятного знака, а лише приміська клумба.

Багато людей, відчуваючи голод, їло лободу, жолуді, кульбабу, різні лікарські трави і навіть дохлих тварин. Щоправда, це тривало недовго – до того дня, коли у сусідньому селі Макалевичі померли з голоду двоє людей. Труп привезли до тетерівської медчастини, де лікарем працював І. Соснін. До нього прийшли начальник станції Тетерів, головний інженер залізниці та голова селищної ради. Вони вимагали від лікаря у свідоцтвах про смерть не вказувати причину – «голод», а зазначити – «тиф» або «сухоти». Соснін навідріз відмовився. Чутка про смерть від голоду швидко долетіла до «верхів». Невідомо, які механізми спрацювали, але трапився рідкісний у той страшний час випадок – у Пісківку надіслали два вагони не дуже якісних пряників, які суттєво допомогли вижити населенню селища. Якийсь час в їдальні Пісківського склозаводу один раз на день готували їжу для всіх бажаючих.

Від голоду в сmt. Пісківка померло 8 осіб, з них троє дітей.

В сmt. Пісківка мешкає 440 осіб, які пережили голодомор.

Мартиролог жителів сmt. Пісківка – жертв Голодомору укладений за свідченнями очевидців Райковської О.Н., записаними у 2008 р. вчителькою місцевої школи Марченко В.В.; Марченко К.Л., 1925 р.н., записаними у 2008 р. вчителькою місцевої школи Марченко Г.Д., та Ткач Т.М., 1924 р.н., записаними у 2008 р. випускницею місцевої школи 1995 р. Ткач А.В.

Мельниченко Єлизавета Наумівна, 1933 р.н.
Мельниченко Микола Наумович, 1927 р.н.

Мельниченко Кирило Наумович, 1930 р.н.
Мельниченко Петро Іванович, 1887р.н.

Рудніченко Антон, батько, Ольга, мати, Ольга, 1925 р.н., дочка, Ткач Дем'ян, дід

с. Поташня

В селі працював лісопильний завод, з якого пиломатеріали вузькоколією вивозили на станцію Спартак. Робітникам заводу щодня видавали по 400 гр. кукурудзяного хліба, а також давали рідку їжу в заводській їдальні. Для порівняння: волам, якими витягали спіяні дерева з лісу до заводу, щодня крім сіна і зеленої трави раціоном передбачалось по півтора кілограма хліба.

До нашого часу в с. Поташня дожило 19 осіб, які постраждали від Голодомору. За свідченням Боровського А.П., 1916 р.н. (запис 2008 р. методиста відділу культури Мойсеєнко Т.В.) в селі від голоду помер один чоловік літнього віку

Твардовський Янко

с. Шибене

По Шибенській сільраді є відомості про 22 розкуркулені родини, в яких налічувалось близько ста чоловік. Серед них багатодітні сім'ї Хвостенка Г.М. (6 чол.), Ільницького О.І. (х.Красний Ріг) – 6 чол., Савченка П.Д. – 7 чол., Дешка Г.С. – 7 чол., Шерепоти М.А. – 7 чол.

Цифра померлих в с. Шибене від голоду невідома. Очевидці трагедії, які у 1933 році були дітьми, пригадали поіменно 7 померлих від голоду односельців. На сьогодні в селі живе 95 осіб, які постраждали від голодомору.

Мартиролог жителів с. Шибене – жертв Голодомору укладений за свідченнями Савченко В.А., 1923 р.н.; Ванюка С.О., 1919 р.н.; Хвостенка Г.А., 1920 р.н.; Лозенко Н.П., 1925 р.н.; Купченко (Веремій) Г.Р., 1920 р.н.; Романенко Н.О., 1919 р.н., записаними у 2008 році місцевим бібліотекарем Дешко Є.Д. та завклубом Соколовською А.В.

Грабаренко Іван Каленикович
Овдієнко Ольга
Знак Степанида Яківна

Знак Петро
Федоренко Іван
Савченко Євдокія

Хвостенко Серафима
Захарівна

Броварський район

7 березня 1923 року згідно з постановою Президії ВУЦВК “Про адміністративно-територіальний поділ Київської губернії” був створений Броварський район. До нього увійшли території Броварської та Микільсько-Слобідської волостей.

З утворенням Броварського району в 1923 році в його межах було сформовано 19 сільських рад з населенням 59296 чоловік. У 1930 році Броварський район ліквідовано, центр нового району переноситься у Велику Димерку. Бровари і навколишні села були підпорядковані Київській міськраді. У квітні 1937 року Бровари знову стають районним центром.

Наприкінці 20-х – на початку 30-х років хвиля так званого “розкуркулення” прокотилася і по селах Броварщини. Так, лише у 1932 році на Урал було вислано з Броварського району 112 сімей, де вони зазнали голоду і страждань, багато з них загинуло.

Політика примусової колективізації викликала відповідну реакцію тих, хто згідно з планом керівництва країни мав бути знищений “як клас”. Куркульські господарства підлягали посиленому оподаткуванню. На сплату податків відбиралися хати, корови, збіжжя, як було, наприклад, у с. Красилівці. Заможні селяни після того, як у 20-х роках був придушений повстанський рух, використовували інші форми боротьби з новою владою: нищили реманент, отруювали колгоспну худобу, підпалювали сховища зі збіжжям. Так, у 1931-32 роках у колгоспі с. Княжичі із 805 коней 328 було отруєно. Утиски трудового селянства, насильницькі лібо-заготівлі, повернення до практики продрозкладки призвели до всеукраїнської катастрофи – Голодомору 1932-1933 років.

Дослідники-краєзнавці і досі не мають повного уявлення про голод 1933 року на Броварщині. Поодинокі, часом неповні розповіді свідків малюють нам страхітливую картину всенародного лиха.

Ніяких архівних документів про голод на Броварщині не збереглося, але держархів Київської області зберігає “Анкети на селян, що перебувають у тяжкому продовольчому стані” по деяких селах Броварського району. У 14 селах було зареєстровано 503 голодуючі сім'ї. Дослідниками Броварщини було встановлено, що протягом 1932-1933 років померло 1177 чоловік.

В селах Броварського району встановлено 30 поминальних хрестів і 1 пам'ятний знак. Меморіал жертвам Голодомору 1932-1933 років будується в с. Соболівка.

Тема голоду знайшла своє відображення у тритомній краєзнавчій розвідці «Броварська минувшина» (упорядник І. Доцин, видавництво «Водограй», М. Бровари, 2003), в розділі «Голодомор 1932-1933 років» та в історичних довідках про кожне село.

с. Бобрік

Засноване у другій половині XVI ст. на землях Київського воєводства. Назва села найвірогідніше походить від великої кількості бобрів та існуючого тут колись бобрового промислу.

У 1929-1931 роках на землях Бобрицької сільської ради було організовано 5 колгоспів: “Шлях Леніна”, ім. Шевченка, ім. Молотова, “Червоний клин”, “Нове життя”. Колективізація здебільшого проводилася примусово. У ході її здійснення десятки сімей жителів Бобріка було вислано на Урал як представників ворожого класу – куркулів.

У 1932 році врожай на Бобрицьких землях видався середнім. Крім хліба, непогано вродили овочі, картопля, але з жовтня 1932 року почалося примусове вилучення продовольства як у одноосібників, так і у колгоспників. Робилося це за допомогою так званих „ударних бригад”. У Бобріку їх очолювали Порошун Микола Омелянович, Порошун Оникій Гаврилович і Барбон Влас Тимофійович.

Грабіжницьке вилучення зерна з колективних та одноосібних господарств призвело до трагедії Голодомору 1932-1933 років. Голод у селі порівняно з іншими регіонами Київщини був не таким страхітливим. Люди рятувалися рибою, мерзлою картоплею і буряками, лободою і сниткою – їстівною травою, якою багаті навколишні ліси.

За даними державного архіву Київської області на квітень 1933 року в Бобріку голодувало шість сімей, у яких було 26 чоловік, з них шістнадцять дітей. Цим родинам надавалася допомога від колгоспу. Ним же (колгоспом) забезпечувалось харчування тридцяти дітей колгоспників у школі та двадцяти дітей у дитсадку. Від голоду взимку 1933 року помер житель села Романенко Петро і тоді ж тут померло двоє жебраків з інших сіл. Непоодинокими були випадки опухлості і повного виснаження. Найбільше від недоїдання потерпали родини Коноплі Лаврика (5 дітей), Кириченка Сидора (4 дітей), Стовбухи Уляни, Жовдодія Антона, Матвієнка Гаврила, Проценка Василя. У голодні часи проявилась традиційна громадська взаємодопомога. Наприклад, голова одного із місцевих колгоспів Сірик Михайло Олексійович дозволяв видавати найбільш

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

голодуючим сім'ям картоплю, кормовий буряк, чечевичу. Більш забезпечені селяни ділилися продуктами із своїми родичами і сусідами (Державний архів Київської області, фр-509, оп. 1, спр. 228, арк. 5).

Мартиролог жителів с. Бобрик – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Залозної У.К., 1927 р.н.; Стогній Т.Л., 1924 р.н., записаними Ященко В.Г., директором сільської школи, Ходос М.М., учителем історії; Майстренко В.П., бібліотекарем, у 2007-2008 рр., та за інформацією тритомника «Броварська минувшина».

Довгопол Масій
Довгопол Приська
Довгопол Савка
Жовдодія Антона родина
Калініченко Опанас
Кириченко Дмитро Сидорович
Кириченко Йовтух Сидорович
Кириченко Микита Сидорович
Кириченко Сидор Григорович

Кравченко Василь
Коноплі Лаврика родина, (в т.ч. 5 дітей)
Кравченко Марта
Лукашенко Євдокія Іванівна
Лукашенко Матвій Іванович
Лукашенко Олексій Іванович
Матвієнка Гаврила родина
Піддубіна Устя Павлівна

Піддубний та його дружина
Піддубник Кирило Павлович
Піддубник Павло Миронович
Піддубник Тарас
Пономаренко Євдокія Іванівна
Процент Василь
Романенко Петро
Стовбухи Уляни родина
Хорошун Опанас Тимофійович

с. Богданівка

Засноване 1616 року шляхтичем Степаном Аскаком.

У 1930 році в селі, яке підпорядковувалося Великодиммерському району, почалась колективізація. Не всі селяни охоче йшли в колгосп. У тих, хто відмовлявся, забирали все. Наприкінці 1930 року було організовано два колгоспи: «Червоний колос» та ім. Калініна. Назви колгоспів пізніше було змінено на ім. Леніна та ім. Сталіна.

У 1932-1933 роках село дуже постраждало від Голодомору – заготівельні групи начисто вигрібали із засіків зерно, щоб виконати план хлібозаготівель. Якщо у сім'ї не було чого брати із зернових, то забирали якийсь одяг чи стягували з печі полотняну ряднину. У кого із заможних селян при повторному обшуку знаходили зерно, то сім'ю висилали в Сибір, а майно переходило в колгоспну власність.

Люди рятувалися, поїдаючи собак, котів, ворон, лободу тощо. Ловили також рибу.

Встановлено прізвища 56 померлих від голоду.

Мартиролог жителів с. Богданівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Бобка Г.Я., 1928 р.н.; Селюк Г.І., 1924 р.н.; Лук'яненко І.М., 1926 р.н., записаних у 2007 р. Кеуш С.В., бібліотекарем; Бобко П.І., директором сільського Будинку культури, та за інформацією тритомника «Броварська минувшина».

Селюк Давид Данилович
Селюк Онися
Селюк Ганна
Селюк Іляна
Селюк Марина
Селюк Настя
Теплюк Юхим
Теплюк Андрій Юхимович
Теплюк Павло
Бобко Пилип
Бобко Параска
Бобко Олена
Теплюк Ганна Петрівна
Теплюк (мала дитина)
Бобко Уляян Іванович
Бобко Григорій Уляянович
Бобко Іван Уляянович
Бобко Мотря Уляянівна
Бобко Степанида Уляянівна

Бобко Оля Уляянівна
Бобко Оля Уляянівна
Бобко Марина
Хилько Тимон Остапович
Теплюк Опанас Микитович
Теплюк Христя Опанасівна
Теплюк Мар'яна Опанасівна
Теплюк Кузьма Опанасович
Теплюк Уляна Опанасівна
Теплюк (дівчинка)
Теплюк (дівчинка)
Романенко Ганна Петрівна
Романенко (дитина 6 років)
Теплюк Гордій
Мотузка Софія Іллівна
Мотузка Сергій Дмитрович
Теплюк Варка (мати)
Теплюк Григорій
Теплюк Андріян

Теплюк Одарка
Теплюк Ганна
Ткаченко Мартин Андріанович
(батько)
Ткаченко (мати)
Ткаченко Лукера
Ткаченко Овсій Андрійович
Ткаченко Марія (баба)
Коваль Федора
Коваль Гаврило
Бобко Іван
Хилько Марко Трохимович
Теплюк Палажка
Теплюк Соломія
Теплюк Кузьма (син)
Теплюк Мар'яна
Теплюк Харитина
Мотузка Софія
Мотузка Сергій Дмитрович

с. Велика Димерка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

У 1932-1933 роках Велика Димерка була районним центром.

Встановлено імена 212 загиблих.

Мартиролог жителів с. Велика Димерка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Кондратенко О.П., 1925 р.н.; Батечко П.П., 1919 р.н., записаними у вересні 2007 р. Натич Л.О., директором сільського Будинку культури, Рубанкою Г.М., бібліотекарем, а також за інформацією селищної ради та тритомника «Броварська минувшина».

Чміль Саша
Юхта Мусій
Селюк Василь (убитий Рубанкою Іваном)
Настич Юлян
Безсмертний Іван
Онашко Федір
Онашко Варка (дочка)
Онашко Параска (дочка)
Онашко Женя (дружина)
Терещенко Антон
Терещенко Євдокія
Науменко Ілько
Кушка Іван
Кушка Олексій
Кравець Трохим Аврамович
Кравець Ганна Демидівна
Кравець Хима Трохимівна
Кравець Олена Трохимівна
Кравець Павло Трохимович
Рябуха Гнат Михайлович
Сім'я Пікожив (6 чоловік)
Кузьмик Володимир
Головко Павло
Головко Степан
Настич Марія (мати)
Настич (батько)
Настич (дитина)
Настич (дитина)
Настич (дитина)
Настич (дитина)
Настич Никон (батько)
Настич (мати)
Настич (дитина)
Настич (дитина)
Настич Анна
Настич Марфа
Настич Іван
Крук Лука Самфійлович
Крук Оришка Самійлівна
Полозук Хима
Полозук Андрій
Онашко Іван Володимирович
Лучко Євнух Васильович
Лучко (син)
Лучко (син)
Кузьмик Лазур
Кузьмик (дитина)
Кузьмик (дружина)

Чміль Наталка
Рубанка Марія
Попович Степан
Ситюк Володимир
Ількович Євдокія Іванівна (мати)
Ількович Оксана (дитина)
Ількович Коля (дитина, 4 роки)
Ількович (дитина)
Ількович (дитина)
Половко Уляна
Лебединець Софія
Рубанка Трохим
Попович Наталка
Попович (мати)
Попович (дитина)
Попович (дитина)
Попович (дитина)
Рубанка Марта
Земляк Ігнат
Попович Настя
Половко Хома
Половко (жінка)
Половко Андрій (син)
Теплюк (батько)
Теплюк (мати)
Теплюк (дитина)
Романенко (батько)
Романенко (мати)
Романенко (дитина)
Романенко (дитина)
Бобко (батько)
Бобко (мати)
Бобко (дитина)
Бобко (дитина)
Губський Микола
Губський Григорій
Губський Михайло
Чміль Марія
Чміль Галина
Крук Марія (дитина)
Крук Галина (дитина)
Литвиненко Ганна
Литвиненко Іван
Попович Уляна
Настич І.Я. (чоловік)
Настич (дружина)

Настич (дитина)
Тимченко Микола Олександрович (батько)
Тимченко Катерина (мати)
Тимченко Сергій (дитина)
Тимченко Оксана (дитина, втопилась, щоб не мучитись)
Юхта Кузьма (батько)
Юхта (дочка)
Юхта (дочка)
Юхта (дочка)
Юхта (дочка)
Кириленко Іван
Кеуш Андрій
Кеуш Катерина
Кеуш Пріська
Герасименко Микита
Щербак Ганна
Щербак Клим Степанович
Щербаки Овсій, його дружина та 5 дітей
Шусть Павло
Шусть Галина
Шусть Федора
Шусть Катерина
Попович Михайло (батько)
Попович (мати)
Попович (дитина)
Попович (дитина)
Попович (дитина)
Попович (дитина)
Адамкович Марта
Адамкович Коля
Половко В.С.
Половко М.С.
Щербак Кузьма (батько)
Щербак (мати)
Щербак (дитина)
Щербак (дитина)
Дуженко
Дуженко (брати)
Скиба Терешко (з відчаю зарізав троє дітей)
Скиба (дитина)
Скиба (дитина)
Скиба (дитина)
Настич Михайло
Шитий (батько)
Шита (мати)

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Шита (дитина)	Кравець Улита (мати)	Хоменко (донька, 2 роки)
Шита (дитина)	Кравець (дитина)	Хоменко (донька, 5 років, зарівав батько)
Шита (дитина)	Кравець (дитина)	Хоменко (син, 8 років, зарівав батько)
Рябух (батько)	Кравець (дитина)	Бардаш Степан Омелянович (батько, зарівав син)
Рябух (мати)	Іллюшина (мати)	Бардаш (мати, зарізали син та чоловік)
Рябух (дитина)	Іллюшина (донька, 4 роки)	Бардаш (син, 9 років, з'їли рідні)
Рябух (дитина)	Іллюшина (донька, 2 роки, зарівав батько)	Бардаш (син, 19 років)
Пікож Іван (батько)	Тимченко Дмитрик (дитина)	Рубанка (хлопчик, 16 років)
Пікож Параска (мати)	Мироненки (3 особи)	Рубанка (дівчинка, 17 років)
Пікож Лексаха (дочка)	Постол (2 особи)	Кравець Оришка (мати)
Пікож Савета (дочка)	Хутько (дитина)	Кравець (дитина)
Рабантосов (батько)	Хутько (дитина)	Кравець (дитина)
Рабантосова (мати)	Хутько (дитина)	Половко (мати)
Рабантосов (дитина)	Онашко Солоха	Науменко
Рабантосова (дитина)	Терещенко Антон (чоловік)	Юхта Мокій
Попович Мелаха (мати)	Терещенко (дружина)	Царик Марко (батько)
Попович Ігнат (син)	Кілька Гаврило	Царик (син)
Хатрий (батько)	Кузьмик Кузьма (чоловік)	Царик (син)
Хатрий (син)	Кузьмик (дружина)	Царик (син)
Хатрий (син)	Кузьмик Фенька (дитина)	
Хатрий (син)	Настич Ульян	
Васюк (дитина)	Хоменко (батько)	
Васюк (дитина)	Хоменко (мати, зарівав чоловік)	
Кравець Панас (батько)		

с. Гоголів

Згадується в історичних документах як волосне торгове містечко, у 1764 році.

У 20-30 роках Гоголів підпорядковувався Великодиммерському району. Як і по всій країні, в Гоголеві організувалася структура незаможних селян – комнезам, яка з часом була головною рушійною силою у проведенні політики держави на селі. Саме комнезамівці відбирали у людей все, а тих, хто чинив опір, відправляли на заслання як класових ворогів.

За свідченнями старожилів у 1933 році в Гоголеві загинуло від голоду кілька тисяч людей. Померлих суїциди чи родичі ховали прямо на городах або в полі. Основну ж масу загиблих від голоду поховано в спільній могилі на центральному цвинтарі на невеликій глибині (у копачів не вистачало сили копати глибокі ями). Тих, хто звозив трупи на цвинтар, влада заохочувала фунтом хліба. Хати, де вмирили цілі сім'ї, сільрада продавала на дрова.

Оскільки все, що стосувалось голодомору, було державною таємницею, а старожилів, які пам'ятають ті події, залишилось небагато, встановлено лише 194 прізвища загиблих від голоду.

Мартиролог жителів с. Гоголів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Лень В.Л., 1919 р.н.; Тарана І. Х., 1922 р.н.; Таран Г. Ю., 1927 р.н.; Дикуна М. І., 1922 р.н.; Ревеля І. Г., 1924 р.н., записаними у 2000-2008 рр. Коцюбою О.І.; Таран Н.С. у жовтні 2007 р.; Бабченко Г.П. у лютому 2008 р., Марюгою М.М., директором сільського будинку культури, у 2006-2007 рр., та за інформацією три-томника «Броварська минувшина».

Балан Вівдя Михайлівна	Бутко – дружина	Горбатенко, 15 дітей
Басаман Тихон	Бутко – чоловік	Горбатенко – дружина
Білецька Маруся	Бутко Артемон	Горбатенко – чоловік
Білецький Микола	Бутко Ілля	Горбатенко- дружина
Божко Лідія Василівна	Бутко Ілько	Горбатенко Меланія
Борисполець Галина Яківна	Бутко Олександр Самсонович	Горбатенко Петро
Брус Левко	Бутко Уляна	Горбатенко Пимон
Брус Федось	Віра – дочка	Горбатенко Трохим
Бутко – дружина	Гаценко Ганна Петрівна	Горбатенко Христина
Бутко – дружина	Гаценко Параска	Горбатенко Яким

Гуть Микола Тимофійович
 Гуть Сергій Тимофійович
 Дахно – дружина
 Дахно – чоловік
 Дейнека – дружина
 Дейнека Гордій
 Дейнека Кирило
 Дейнека Роман – син
 Дейнека Семен
 Дикун - дитина
 Дикун - дитина
 Дикун Микола
 Дикун Трохим
 дитина
 Жменька Михайло
 Матвійович
 Іван – син
 Калюк Галина
 Калюк Охрім
 Калюк Петро
 Касян Іван
 Кирій Ісакій
 Козаченко Терешко
 Колесник Марія Григорівна
 Конах Олександр Іларіонович
 Конах Юхим Ларіонович
 Корж – дочка
 Корж Микола Мусійович
 Корж Мусій
 Корж Мусій Пинагенович
 Корж Олена Мусіївна
 Корж Параска
 Костяна Христя
 Костяний Микола
 Костяний Семен
 Костяний Степан
 Костяний Яків
 Котлярова
 Коцюба Григорій Іванович
 Кривецька Наталка
 Кривецька Христя
 Кривецький Микита Іванович
 Крикун Ганна Палтимонівна
 Крикун Іван Омелянович
 Крикун Олександр Омелянович
 Крикун Омелян Омелянович
 Крикун Пилип
 Крук Анастасія Іванівна
 Крук Василь

Крук Гапа
 Крук Іван Матвійович
 Крук Матвій Петрович
 Крук Микола Микитович
 Крук Ольга Матвіївна
 Крук Сергій Матвійович
 Кузка – дружина
 Кузка Савка
 Куліш Юхим
 Лень Віктор Логвинович
 Лень Горпина
 Лень Логвин Михайлович
 Лень Уляна Логвинівна
 Лимаренко - дитина
 Лимаренко - дитина
 Лисенчик – дружина
 Лисенчик – дружина
 Лисенчик – дружина
 Лисенчик Ганна
 Лисенчик Григорій
 Лисенчик Данило
 Лисенчик Іван
 Лисенчик Кирило
 Лисенчик Кузьма
 Лисенчик Степан
 Литвиненко Ганна Кузьмівна
 Литвиненко Харитон Якович
 Лихотинська Уляна
 Лихотинський Микита
 Лось Гнат
 Лось Костянтин
 Лось Микола
 Лось Петро
 Лощинська Марія
 Луста – дружина
 Луста Петро
 Майсак Никифор
 Марко Охтанушка (прізвись-
 ко)
 Метюшко Ольга
 Мойстренко - дитина
 Мойстренко – дитина
 Музиченко Євдокія
 Науменко Ольга Василівна
 Орлова Уляна
 Осипова Ніна
 Осьмак Андрій
 Осьмак Анюта
 Осьмак Ганна
 Осьмак Григорій

Осьмак Євдокія
 Осьмак Пилип
 Осьмак Тиміш
 Пономаренко – дружина
 Пономаренко Григорій
 Пономаренко Йосип
 Пономаренко Мотря
 Поплавський Михайло
 Примак Іван Єгорович
 Примак Степан Петрович
 Проскурка Маруся Дмитрівна
 Прядка Уляна Іванівна
 Руденко Корній
 Салтан Амросій
 Сивоконь Ганна Никифорівна
 Сидорчик – дитина
 Сидорчик – дитина
 Сидорчик – дитина
 Сидорчик – дружина
 Сидорчик – чоловік
 Сім'я Шембик
 Стасюк Іван
 Стасюк Карпо
 Талаш - дружина
 Талаш – дружина
 Талаш Михайло
 Талаш Федір
 Таран Антон Костянтиновія
 Таран Костянтин Степанович
 Таран Степан Костянтинович
 Таран Харлак
 Таран Яків
 Топіха Микола Григорович
 Топіха Василь Григорович
 Топіха Петро Григорович
 Хан – дружина
 Хан Григорій
 Хан Кузьма
 Хан Наталка
 Чоп Іван
 Чоп Маргарита
 Чупринка Марія
 Чупринка Софія
 Чухно Максим
 Шкарпенко – дружина
 Шкарпенко Денис
 Шостачка Федір Ігнатович
 Ярko Ганна Макарівна
 Ярko Марія Олександрівна

с. Жердова

Село засноване близько 1840 року поміщиком Танським. Назва походить від місця, де рубали жердини для огорожі.

Через колективізацію з її примусовим зяттянням в колгоспи, з розкуркуленням і примусовим вилученням зерна з колективних та одноосібних господарств село Жердова пережило трагедію Голодомору 1932-1933 років. Встановлено прізвища 5 загиблих.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мартиролог жителів с. Жердова – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Боровик М.М., 1922 р.н.; Коваль М.М., 1919 р.н., записаними у вересні 2007 р. бібліотекарями Гірченко В.В. та Лисенко Т.В.; завідуючою сільським Будинком культури Тоньшиною А.В., а також за інформацією тритомника «Броварська минувшина».

Герасименко Петро Купріянович
Герасименко Онися

Костенко Петро Миколайович
(репресований)
Драний Давид

Рубанка Юхим

с. Зазим'є

Засноване у першій половині XII століття князем Всеволодом Городецьким, зятем Великого князя Київського Володимира Мономаха (1113-1125 рр.).

У 1932-1933 роках с. Зазим'є – район Київської міськради.

Через колективізацію з її примусовим зятанням в колгоспи, з розкуркуленням, вилученням зерна з колективних та одноосібних господарств село пережило трагедію Голодомору 1932-1933 років, влаштовану кремлівськими політиками. Всього померло понад 100 чоловік. Встановлено прізвиська 49 загиблих. Колись багате велелюдне село збідніло, стало злиденним, голодним.

Мартиролог жителів с. Зазим'є – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Галицької О.І., 1920 р.н.; Радченко М.Д., 1925 р.н., записаними Селюк Л.М., бібліотекарем, у березні 2008 р.; Барбон А.М., керівником народного колективу, у 2002-2003 рр.; Тулікою О.М., завідуючою сільським клубом, у грудні 2007 р.; Пасіченко О.М., секретарем сільради, у березні 2008 р., а також за даними сільської ради та тритомника «Броварська минувшина».

Ващенко Федір Григорович, 70р.
Галицький Іван
Загура Олексій Карпович, 60 р.
Загура Олексій Карпович, 60 р.
Загура Федір
Запорожець Олена Петрівна
Калініченко Микола Іванович, 3-8 р.
Калініченко Софія Іванівна
Ковпак (батько)
Ковпак (дитина)
Ковпак (дитина)
Ковпак (дитина)
Ковпак (мати)
Ковпак Софія Федорівна
Мельник Іван
Мельник Іван Павлович
Мельник Тиміш Миронович

Особа Олексій Іванович
Приходько Максим Федорович, 1909 р.н.
Приходько Олександр Володимирович
Приходько Тарас Володимирович
Приходько Федір Микитович, 1870 р.н.
Радченко Ганна Матвіївна, 7 р.
Радченко Гнат Михайлович, 50 р.
Радченко Григорій, 8 р.
Радченко Мартин Васильович
Радченко Степан Тимофійович
Рижа Марія Антонівна
Рижий Микола Терентійович
Рижий Михайло Миколайович, 1924 р.н.

родина Яковенка Івана Хомовича (5 чоловік)
Рубцева Ганна Митрофанівна
Рубцева Марія Макарівна
Рубців Макар Степанович
Селик Тиміш
Стрельченко
Стрельченко Іван Оранович
Суботовська Одарка Омелянівна
Суботовська Таїсія Антонівна, 10 р.
Суботовський Федір Антонович, 12 р.
Таран Гнат Федорович
Таран Дмитро Федорович
Щиголь Астасій Антонович
Щиголь Зінько Феодосійович
Щиголь Микола Антонович

с. Залісся

Засноване як укріплення серед лісів, згадується в архівних документах 1475 року. Сучасне поселення виникло ще за часів кріпацтва, в 1858 році тут були 4 заїжджі двори і поштова станція.

У 1932-1933 роках село Залісся підпорядковувалося Великодимерському району. Внаслідок примусового вилучення зерна з господарства та у господарів, колгоспників і одноосібників, у селі почався голод.

Мартиролог жителів с. Залісся – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Галицької О.І., 1920 р.н.; Радченко М.Д., 1925 р.н., записаними у березні 2008 року Селюк Л.М., бібліотекарем, та за інформацією тритомника «Броварська минувшина».

Теплюк Уляна Опанасівна
Теплюк (дівчинка)
Теплюк (дівчинка)

Ткаченко Мартин Андріянович
(батько)
Ткаченко (мати)

Ткаченко Лукера
Ткаченко Овсій Андрійович
Ткаченко Марія (баба)

смт. Калинівка

Засноване у 1928 році (зараз – селище міського типу). За народними переказами перші поселенці з Великої Димерки розселилися довкола калинового куща (він ріс біля невеличкого природного озера). Ця місцевість увійшла в документальні джерела як урочище Калиновий Кущ.

У 1932-1933 роках село Калинівка підпорядковувалося Великодимерському району. Село потерпало від примусового вилучення зерна з господарств, що стало причиною голодомору. Встановлено прізвища 15 загиблих.

Матиролог жителів с. Калинівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Дяченко І.Т., 1926 р.н.; Устинко М.І., 1920 р.н.; Духно Г.К., 1921 р.н., записаними у лютому 2008 р. бібліотекарями Марусик А.Л., Калініченко Т.В., Шусть Н.М.; Деркач В.М., зав. сільським клубом, а також за інформацією селищної ради та тритомника «Броварська мившина».

смт Калинівка. Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Герасименко Семен Харитонович
Юхта Яків Маркович
Юхта Степан Маркович
Ткаченко Іван Антонович
Ткаченко Віра Антонівна

(мати)
Ткаченко (батько)
Ткаченко (дитина)
Ткаченко (дитина)
Ткаченко (дитина)
Олена

Кеуш Демид
Пікож Іван
Лебидинець Оксана
родина Матвієнко
родина Цимбал

с. Калита

с. Калита, 23.11.2007 р. Відкриття пам'ятника жертвам Голодомору 1932-33 років.

Перша письмова згадка про село датується 1628 роком. Назва походить, за різними версіями, від слова «калита», тобто мішок з грішми (за легендою, на березі річки жив багатий мірошник, що був дуже жадібний і нікому не позичав грошей. Люди прозвали його Калитою). За іншою легендою, назва походить від прізвища козака Калити, що поселився тут.

У 1932-1933 роках був хороший урожай, але через примусове вилучення зерна – його практично все вивезли на ст. Бобрік, не залишивши ні на харчі, ні на посів, почалося масове голодування. Рятувало людей те, що поблизу болота, де можна було ловити рибу, птахів, жаб, перлівниць, іншу живність.

В с. Калита померли під час Голодомору 1932-33 років 73 жителі. Встановлено прізвища 56 загиблих. На місці масових поховань встановлено хрест «Жертвам Голодомору» із списком померлих.

Матиролог жителів с. Калита – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Волощук П.Г., 1931 р.н.; Гайової У.Ф., 1928 р.н., записаними у січні 2007 року ученицями 11-го класу Василенко Катериною та Гайовою Оленою, а також за інформацією сільської ради та тритомника «Броварська мившина».

Булава Семен (батько)
Булава Марта (мати)
Булава Дмитро Семенович (син)
Булава Андрій Семенович

(син)
Гаєва Маня Іванівна
Гаєва Мотря Іванівна
Гаєва Оксана (дитина)
Гаєвий Микола Миколайович

Дяченко Степан Семенович
Дяченко Дуня (дитина)
Дяченко Никифор Миколайович
Дяченко Семен Давидович

Дяченко (дитина)
Дяченко Федось Юхимович
Дмитренко Захар
Миколайович
Куделя Петро (чоловік)
Куделя Параска (дружина)
Кудін Микола
Кудін Антон
Кривець Пелагея Яківна
Карпенко (дитина)
Карпенко (дитина)
Любенко Максим
Любенко Максим Сакович
(чоловік)
Любенко Анастасія
Григорівна (дружина)
Латинін І.С.
Латинник Дмитро Іванович

Матвієнко Яків Миколайович
Панченко І.
Прокопець Павло
Йосипович (батько)
Прокопець Федір Йосипович
(брат)
Ряба (дитина)
Самодій Петро Адамович
Самодій (дочка)
Самодій (дочка)
Скок Трохим
Скок Григорій Адамович
Самодій Микита (батько)
Самодій Стекла (мати)
Самодій Семен Микитович
(син)
Самодій Адам Микитович
(син)

Турчиновський Павло Григо-
рович (батько)
Турчиновська Катерина
Іванівна (мати)
Турчиновський Василь
Павлович (син)
Турчиновський Антон Хомич
(батько)
Турчиновський Василь
Антонович (син)
Турчин Василь
Христинченко Іван
Кирилович
Христинченко Кір
Федорович (чоловік)
Христинченко (дружина)
Христинченко Павло
Шульга

с. Красилівка

Вперше згадується в історичних документах 1628 року. Відоме під своєю назвою з польської люстрації 1636 року як слобода Остерського замку.

У 1930 році в селі утворилось 2 колгоспи: “Червоний прапор” і “Нове життя”. У 1932-1933 роках в селі, яке тоді підпорядковувалось Великодимерському району, був хороший урожай хліба, але через примусове вилучення зерна – його практично все вивезли, не залишивши ні на харчі, ні на посів, почалося масове голодування. Село дуже сильно постраждало від голоду. Зі слів очевидців померло близько 70% жителів, але встановлено прізвища лише 5 загиблих.

Мартиролог жителів с. Красилівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Марченко Г.С., 1925 р.н.; Лисенко Л.З., 1925 р.н., та ін., записаними у лютому 2008 р. Коссе Е.В., директором сільського Будинку культури, а також за інформацією сільської ради та тритомника «Броварська минувшина».

Матвієнко Іван Федотович
Матвієнко Ганна Федотівна

Матвієнко Федора Федотівна

Павленко (2 брати)

с. Княжичі

Назва села за легендами походить від того, що київські князі, приїжджаючи на полювання, зупинялись саме в цій місцевості.

На початку 30-х років минулого століття село входило до Великодимерського району. У січні 1930 року в Княжичах було створено колгосп. До нього увійшло 1256 селян, що становило 605 господарств. Повна колективізація, що здійснювалась примусовими методами, завершилася до весни 1932 року. Заможне селянство чинило опір колективізації: вело відповідну агітацію, були випадки збройних нападів на сільських активістів та підпалів їхніх хат. У 1931-1932 роках у колгоспі було отруєно 328 коней із 805. 1932 року близько 60 господарств заможних селян було передано колгоспу, а їхніх власників вислано за Урал.

У 1933 році село охопив голод. За спогадами очевидців тих подій у Княжичах не залишилось жодної собаки, kota чи голуба. На території колгоспу була організована їдальня для працівників колективного господарства. Хто виробляв денну норму, одержував пайок – суп або млинці з гречаної полови. Як правило, їжу несли додому, щоб нагодувати сім'ю, бо людям похилого віку ніякого пайка не видавали. Діти зі школи теж ходили на роботу в колгосп – перебирали картоплю. Померлих від голоду складали на воза й вивозили на цвинтар. Там скидали в загальну могилу, прикидали листям і потім закопували. Загальну кількість померлих у 1933 році зараз уже важко встановити. Зі слів старожилів с. Княжичі в селі від голоду загинуло понад 400 жителів, але встановлено лише 10 прізвищ.

Мартиролог жертв Голодомору 1932-1933 років с. Княжичі укладений за свідченнями очевидців Бобко Є.Ф. 1926 р.н.; Денисенко О.С. та інших, записаних у 2007 р. бібліотекарями Петренко Л.П., Головановою Л.М. та Куценко Л.М., а також за даними сільської ради та тритомника «Броварська минувшина».

Залозна Мотря
Залозна Палажка
Затесоцький Василь Іванович
Косян Варвара Петрівна

Косян Петро
Лук'яненко Галина Демидівна
Лук'яненко Марія Петрівна
Лук'яненко Петро

Олексенко Юхим Гнатович
Царик Григорій

с. Літки

Засноване у 1128 році. За переказами назва села походить від літування худоби на випасах. Згодом розвинене скотарство дозволило селянам займатися чумацьким промислом. Майже до 20-х років ХХ століття літківці їздили в Крим по сіль.

У січні-лютому 1930 року під час примусового створення колгоспів у Літках були «розкуркулені» середняки: Антон Кабан, Трохим Кабан, Андрій Король, Василь Костенко, Михайло Костенко, Роман Музиченко, Данило Погиба, Олексій Пучок (розстріляний у Биківні в 1937 році), Петро Пучок, М.О. Пучок та інші.

У 1932-1933 роках був хороший урожай хліба, але через примусове вилучення зерна – його практично все вивезли на ст. Бобрик, не залишивши ні на харчі, ні на посів, почалося масове голодування.

Мартиролог жителів с. Літки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Мехед В.І., 1919 р.н.; Бондаренко Н.О., 1922 р.н., записаними у жовтні 2007 – квітні-травні 2008 р. Кожушко В.Б., директором сільського Будинку культури; Кашенко В.П., вихователем дит. садка, а також за даними сільської ради та тритомника «Броварська минувшина».

Скульбиди родина
 (померло 4 дітей)
Павлюк Тетяна
Денисенко
Пучок Андрій Федорович
Пучок Василь Федорович
Пучок Степан Федорович
Погиба Іван Іванович (дитина)

Приходько
Приходько (дитина)
Царик Григорій (12 років)
Залозна Мотря (32 роки)
Залозна Палажка (34 роки)
Олексенко Юхим
Гнатович, (31 рік)
Запесоцький Василь

Іванович (33 роки)
Косян Петро (43 роки)
Косян Варвара Петрівна
 (17 років)
Лук'яненко Петро
Лук'яненко Галина Демидівна

с. Літочки

Назва закріпилася за Літочками в кінці XVIII ст. від слова «літо». Перші писемні згадки про Літочки, які вдалося розшукати в архівах, відносяться до 1482 року, коли село було спалене татарами Менглі-Гірея.

У 1932-1933 роках через примусове вилучення зерна – його практично все вивезли, не залишивши ні на харчі, ні на посів, почалося масове голодування.

Село дуже постраждало від Голодомору, як і підпорядковані Літочківській сільраді села Парня і Соболівка. Встановлено прізвиська 99 загиблих. Був у селі і факт людоїдства, коли сім'я з'їла свою дитину. Мертвих по селу збирала підвода і звозила до спільної ями, викопаної в глухому закутку кладовища (в його південній частині). Після Голодомору в колгосп вступило 98 відсотків населення.

Мартиролог жителів с. Літочки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Михайлової Г.К., 1919 р.н.; Кириченко Г.С., 1930 р.н., записаними у 2005 р. завідуючим Соболевським сільським клубом Онопрієнком В.В., а також за інформацією сільської ради і тритомника «Броварська минувшина».

Бармак Марфа Никифорівна, -
 1887, 46 р.
Бармак Парфен Іванович,
 1885, 48 р.
Бармак Степан Парфенович,
 1928, 5 р.
Вакула Галина Михайлівна,
 1881, 52 р.
Вакула Григорій Романович,
 1923, 10 р.
Вакула Іван Іванович, 1927, 6 р.
Вакула Ольга Іванівна, 1879,
 54 р.

Вакула Палажка Іванівна,
 1924, 9 р.
Вакула Юрій Романович,
 1916, 17 р.
Воробей Андрій Микитович,
 1881, 52 р.
Воробей Андрій Савкович,
 1883, 50 р.
Воробей Василь Андрійович,
 1923, 10 р.
Воробей Григорій Андрійович,
 1927, 6 р.
Воробей Іван Микитович,

1883, 50 р.
Воробей Марія Андріївна,
 1929, 4 р.
Воробей Ольга Андріївна,
 1925, 8 р.
Гапон Катерина Василівна,
 1931. 2 р.
Гапон Лаврін Савкович, 1873,
 60 р.
Гапон Орина Семенівна, 1875,
 58 р.
Гапон Петро Лаврінович,
 1913, 20 р.

- Гапон Петро Степанович, 1908, 25 р.
 Гапон Степан Петрович, 1881, 52 р.
 Гапон Тетяна Лаврівна, 1922, 11 р.
 Гапон Тетяна Степанівна, 1906, 27 р.
 Гапон Христина Дмитрівна, 1906, 27 р.
 Гапон Юхим Лаврінович, 1915, 18 р.
 Кисіль Григорій Омелькович, 1901, 32 р.
 Кисіль Дуня Омельківна, 1926, 7 р.
 Кисіль Іван Омелькович, 1924, 9р.
 Кисіль Катерина Омельківна, 1920, 13 р.
 Кисіль Мотря Прокопівна, 1914, 19 р.
 Кисіль Олексій Прокопович, 1930, 3 р.
 Кисіль Омелько Гаврилович, 1873, 60 р.
 Кисіль Прокіп Гаврилович, 1878, 55 р.
 Кисіль Степан Прокопович, 1928, 5 р.
 Корендюк Кирило Дмитрович, 1865, 78 р.
 Корендюк Михайло Степанович, 1928, 5 р.
 Корендюк Наталія Степанівна, 1923, 10 р.
 Корендюк Пилип Дмитрович, 1862, 71 р.
 Корендюк Степан Кузьмович, 1903, 24 р.
 Корендюк Степан Якович, 1873, 56 р.
 Корендюк Федір Якович, 1876, 53 р.
 Лисенко Галина Семенівна, 1879, 54 р.
 Лисенко Любов Петрівна, 193-3,4 місяці
 Лопух Василь Якимович, 1918, 15 р.
 Лопух Дуня Костянтинівна, 1889, 44 р.
 Лопух Іван Григорович, 1924, 9 р.
 Лопух Марія Кирилівна, 1874, 59 р.
 Лопух Семен Якимович, 1920, 13 р.
 Лопух Федір Степанович, 1921, 12 р.
 Лопух Харитина Михайлівна, 1863, 70 р.
 Матвієнко Галина Панасівна, 1920, 13 р.
 Матвієнко Кирило Федорович, 1863, 70 р.
 Матвієнко Марія Панасівна, 1926, 7 р.
 Матвієнко Панас Денисович, 1883, 50 р.
 Матвієнко Приська Іванівна, 1883, 50 р.
 Матвієнко Устя Панасівна, 1922, 11 р.
 Москаленко Василь Петрович, 1922, 11 р.
 Москаленко Григорій Петрович, 1931, 2 р.
 Москаленко Іван Каленикович, 1924, 9 р.
 Москаленко Микола Петрович, 1920, 13 р.
 Москаленко Степан Петрович, 1924, 9 р.
 Оцун Поліна Захарівна, 1932, 1 р.
 Петраш Карпо Петрович, 1850, 83 р.
 Петраш Марія Карпівна, 1876, 67 р.
 Петраш Мирон Карпович, 1872, 61 р.
 Петраш Орина Панасівна, 1852, 81 р.
 Татарин Васька Зіньківна, 1853, 90 р.
 Татарин Гаврило Павлович, 1900, 33 р.
 Татарин Галина Марківна, 1919, 14 р.
 Татарин Григорій Максимович, 1891, 42 р.
 Татарин Данило Мусійович, 1898, 45 р.
 Татарин Іван Андрійович, 1878, 55 р.
 Татарин Максим Петрович, 1871, 62 р.
 Татарин Марія Максимівна, 1903, 30 р.
 Татарин Михайло Гаврилович, 1922, 11 р.
 Татарин Мусій Петрович, 1868, 65 р.
 Татарин Мусій Микитович, 1865, 78 р.
 Татарин Омелько Трохимович, 1890, 43 р.
 Татарин Павло Іванович, 1908, 25 р.
 Татарин Федір Гаврилович, 1924, 9 р.
 Юхименко Галина Данилівна, 1924, 9 р.
 Юхименко Данило Федосович, 1879, 54 р.
 Юхименко Дуня Корніївна, 1929, 4 р.
 Юхименко Дуня Терешківна, 1876, 57 р.
 Юхименко Іван Корнійович, 1922, 11 р.
 Юхименко Іван Самійлович, 1921, 12 р.
 Юхименко Катерина Корніївна, 1927, 6 р.
 Юхименко Марія Корніївна, 1924, 9 р.
 Юхименко Марія Петрівна, 1872, 61 р.
 Юхименко Михайло Самійлович, 1911, 22 р.
 Юхименко Оксана Корніївна, 1933, 6 міс.
 Юхименко Орина Корніївна, 1931, 2 р.
 Юхименко Палажка Корніївна, 1925, 8 р.
 Юхименко Степан Романович, 1908, 25 р.
 Юхименко Федір Данилович, 1927, 6 р.
 Юхименко Филон Степанович, 1863, 70 р.
 Юхименко Христя Омельківна, 1858, 75 р.

с. Мокрець

По обох берегах місцевої річки Мокриці росло багато трави мокрець.

У польській люстрації згадується слобода Мокрець у числі поселень Остерського замку. В люстрації 1636 року Мокрець названий у складі слобід цього замку. Є ще одна писемна згадка про село: у 1728 році сюди поселилися козаки після закінчення петровських воєн.

Однією з найтрагічніших сторінок історії села є голод 1932-33 років. Виконавці політики Голодомору вилучили з селянських господарств всі продовольчі запаси, прирікаючи людей на вірну смерть.

Точну цифру померлих встановити уже неможливо. Очевидці тих подій, в основному на той час діти, пригадали лише 9 прізвищ загиблих.

До Мокрецької сільської ради входить також село Бервиця, яке відоме з 1726 року. Колективізація в Бервиці почалася в 1929 році. Було організовано артіль «Новий шлях» під керівництвом Г.В. Андруха. Бервицю теж не обминуло страшне лихоліття Голодомору.

Мартиролог жителів с. Мокрець – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Білогуб Г.Ф., 1922 р.н., запис зроблено в жовтні 2007 р.; Коркус М.Г., 1920 р.н., запис зроблено в жовтні 2007 р., а також за даними сільської ради та тритомника «Броварська минувшина».

с. Мокрець. Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Баран Андрій Дмитрович
Баран Григорій Дмитрович
Довгопол Михайло
Сергійович
Довгопол Нестор

Довгопол Христя Леонтівна
Мищенко Микола
Потапенко Федось
Шило Павло
Яцюк Іван Пилипович

Яцюк Наталія Пилипівна
Яцюк Пилип Леонтійович
На залізниці помер невідомий
хлопчик 9-12 років, похований у посадці

с. Плоске

У судових документах 1624 року Плоске згадується як володіння княгині Мар'яни Корецької. Згодом – як козацьке поселення Гоголівської сотні.

Однією із трагічних сторінок історії села є колективізація 20-30 рр. ХХ ст. На той час с. Плоске підпорядковувалося Великодимерському району. Через повне вивезення продовольчих ресурсів почалось масове голодування. Встановлено імена 8 загиблих від голоду жителів села.

Залишилися живими і 150 дітей, котрі знаходилися на утриманні у місцевому дитячому садочку. Заслуга в цьому зовсім юної випускниці Київського медико-педагогічного закладу Н.Г. Гончаренко. Вона разом з працівниками садочка зривала кропиву в околицях села та на берегах річки Смолянки, з якої варили затірку. І сьогодні зі словами вдячності про неї говорить вихованка садочка О.О. Топіха.

Мартиролог жителів с. Плоске – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидця Бігун Н.Г., 1911 р.н., записаними у жовтні 2007 р. Зброжик Н.Г., бібліотекарем; Бардаченко І.Г., директором сільського Будинку культури, а також за інформацією сільської ради та тритомника «Броварська минувшина».

Малюга (батько)
Малюга (мати)
Малюга (дитина)

Малюга (дитина)
Малюга (дитина)
Малюга (дитина)

Малюга (дитина)
Малюга (дитина)

с. Погреби

У 1932-1933 роках село Погреби підпорядковувалося Великодимерському району. Під час Голодомору 1932-1933 років у селі голодною смертю померло майже 30 чоловік. Встановлено поіменно три сім'ї.

Мартиролог жителів с. Погреби – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Сергієнко І.Ф., 1926 р.н., та Сергієнко В.Г., 1928 р.н., записаними у жовтні 2007 р. Лазаревою Н.П., бібліотекарем, та Яворенко М.М., учителем сільської школи.

Баришпольців сім'я

Захарченків сім'я

Марченків подружжя

с. Пухівка

За розповідями жителів село дуже постраждало від штучного Голодомору. Десятки дітей і дорослих померли від голоду. Люди недоїдали, пухли з голоду, їли дикорослі трави, коріння, цвіт, домашніх котів, собак, жаб, перлівниць і т. ін. Встановлено прізвища 21 загиблого від голоду.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мартиролог жителів с. Пухівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Михайленко М.Г., 1925 р.н.; Приходько О.І., 1930 р.н., записаними в листопаді 2007 року Слюсар О.П., бібліотекарем, і Слюсар М.М., пенсіонеркою, та за даними сільської ради і тритомника «Броварська минувшина».

Безкосько Дуня
Більська (дитина)
Більська (дитина)
Більська Федосія
Більський Мина
Більський Степан
Висоцька (дитина)

Висоцька (дитина)
Михайленко
Михайленко Трохим
Перенко Андрій Кіндратович
Пиндюра (дитина)
Пиндюра (дитина)
Пиндюра Кіндрат

Пиндюра Федора
Пиндюра Хима
родина Турпаків
Суліма Галина
Суліма Іван
Суліма Улита
Труба Никон

с. Рожни

Під час Голодомору 1932-1933 років помирали цілі родини, але імен і прізвищ уже не пам'ятає ніхто з очевидців.

За свідченнями очевидців Ячник Є.О., 1926 р.н.; Мехед І.П., 1924 р.н., записаними у вересні 2007 р. Власенко В.І., директором сільського Будинку культури, Філіповою Л.Л., художнім керівником сільського будинку культури; Галушко В.О., бібліотекарем, в с. Рожни померло 11 чоловік, серед них згадали прізвище одного померлого:

Ягнець (хлопчик років 2-3).

с. Рудня

Перші письмові згадки про село за польськими люстраціями відносяться до 1622 і 1628 років, де село названо Слобода Руда. Назва села від слова «руда» – поширена назва малих річок Сіверської України.

У 20-30 рр. ХХ ст. село пережило колективізацію і Голодомор – найтрагічніші події в історії України. Архівні дані про ці події відсутні, але за розповідями старожилів село дуже постраждало від штучного голодомору. З великої кількості померлих встановлено прізвища 21 загиблого.

Мартиролог жителів с. Рудня – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Савенко Н.І., 1922 р.н., Позньої Г.Г., 1920 р.н.; Скоробагатько К.М., 1927 р.н., записаними в березні 2008 р. Радченко Л.В., бібліотекарем; Бурдою С.В., пенсіонеркою; Туктарьовим В.М., керівником гуртка, а також за даними сільської ради і тритомника «Броварська минувшина».

*с. Рудня. Пам'ятний знак жертвам
Голодомору 1932-1933 років, встановлений
на місці масових поховань.*

Вітьом (дитина)
Вітьом (дитина)
Вітьом Іван
Вітьом Ілля Матвійович
Вітьом Матвій
Вітьом Настя
Компанець Корній
Компанець Михайло

Парфенович
Компанець Федір
Невідомий померлий
Пономаренко Терешко
Пономаренко Федот
Скоробагатько Василь
Скоробагатько Ганна
Василівна

Скоробагатько Іван Васильович
Скоробагатько Михайло
Скоробагатько Савостян
Скоробагатько Сидір
Ткаченко Хима
Шмичак Василь
Дмитрович

с. Русанів

За переказами на правому березі ріки Трубіж оселився козак Сава Русанів, перший житель майбутнього села.

У 20-30 рр. ХХ ст. село пережило колективізацію і Голодомор.

Заможне селянство всіляко перешкоджало створенню колгоспів: вбивали активістів, голів колгоспів, труїли колективну худобу, знищували посіви, знаряддя праці. У 1932 році від рук невдоволених загинув

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

секретар сільської ради Андрій Юхимович Рак. Середняки, маючи невелику власність, вичікували, а якщо і вступали до колгоспу, то через деякий час виходили з нього, забираючи все, що здавали при вступі. І тоді почалась примусова колективізація, що призвела до штучного голодомору. На 1933 рік у селі було створено 4 колгоспи. Справи в колгоспах йшли погано. Урожайність була низькою. Плани здачі зерна державі треба було виконувати будь-якою ціною. А крім цього, кожного в селі зобов'язували надавати державі грошову позику – купувати облигації. Так віднімали і зерно, і гроші. У 1933 році державою штучно було викликано голод, наслідки якого дуже довго приховувались від народу і тільки зараз вивчаються. В селі встановлено прізвища 120 загиблих голодною смертю.

Мартиролог жителів с. Русанів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Карпенко Х.У., 1922 р.н., записаними в 2001 р.; Рак П.М. (1912-2002), запис зроблено в 2001 р., та ін., записаними бібліотекарями Білою К.П., Вірич В.В., Рябою С.В., та за даними сільської ради і тритомника «Броварська минувшина».

Божук (чоловік)	Мищенко Радіон	Соловей Іван Максимович
Божук Зінко	Петренко Трохим	Соловей Іван Теренкович
Будченко Катя	Пильтяй Іван Митрофанович	Соловей Кузьма Гаврилович
Гула (дочка)	Рак Віра	Соловей Максим
Гула Хівря (з'їдена чоловіком)	Рак Іван	Соловей Марина
Гулий Петро(батько), 13 дітей	Рябий Г.Н.	Соловей Марія
Гулий Ярсьен	Рябий Григорій Никифорович	Соловей Марія Ол.
Дяченко Андрій	Рябий Сакій	Соловей Марія Олекс.
Карпенко Артем	Рябий Семен	Соловей Матвій
Карпенко Галина Іванівна	Семенюк Павло	Соловей Микита
Карпенко Мелакха Іванівна	Середа Омелько	Соловей Микола
Карпенко Федір	Соловей (дитина)	Соловей Микола Терешкович
Костюк (його сестра)	Соловей (дитина)	Соловей Митрофан
Костюк Григорій Сергійович	Соловей (дитина)	Соловей Остап
Костюк Іван	Соловей (дитина)	Соловей Павло Гавр.
Костюк Іван Якович	Соловей (дитина)	Соловей Петро
Литовченко Антон	Соловей (дитина)	Соловей Петро
Литовченко Галина	Соловей (дитина)	Соловей Петро Гавр.
Литовченко Іван М.	Соловей (дитина)	Соловей Петро Якович
Литовченко Микола О.	Соловей (дочка)	Соловей Семен
Литовченко Павлик	Соловей (дитина)	Соловей Степан
Литовченко Петро О.	Соловей (син)	Соловей Степан Гавр.
Литовченко Андрій	Соловей Анатолій Максимович	Соловей Терешко
Маркуця (дитина)	Соловей Андрій	Топіка Григорій
Маркуця (дитина)	Соловей Андрій Герасимович	Юрченко (дівчинка, зарізав батько)
Маркуця Анюта	Соловей Антон Гавр.	Юрченко Василь
Маркуця Афанасій	Соловей Віра	Юрченко Іван
Маркуця Іван	Соловей Гаврило	Юрченко Ігор
Маркуця Іван Іванович	Соловей Герасим	Юрченко Марко
Маркуця Омелько	Соловей Григорій	Юрченко Михайло
Маркуця Онися	Соловей Демид	Юрченко Прокоп
Маркуця Ульян Омелянович	Соловей Дмитро Якович	Юрченко Семен
Мищенко Василь	Соловей Іван Герасимович	Юрченко Федор
Мищенко Прохор		

с. Семиполки

Перша писемна згадка про село відноситься до 1628 року. Існує багато версій щодо походження назви населеного пункту.

Наприкінці 20-х – на початку 30-х років минулого століття Семиполки входили до Великодимерського району. На виконання встановлених за велінням з Москви місцевою владою непосильних заготівель з мори колгоспу "1 Травня", як і з інших колгоспів села, зерно кінними валками відправлялось на залізничну станцію Бобрик і на пароплавну пристань села Літки на Десні.

Один із перших колгоспників Г.І. Тарашук, котрий звозив збіжжя в Літки, залишив свідчення про золотий потік хліба, спрямований у круговорот деснянської течії.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Сталінські посіпаки проводили подвірні обшуки, конфіскуючи у селян не тільки зерно, а й картоплю, буряки, соління, інші продовольчі запаси, позбавляючи всього їстівного.

У Семиполках голод забрав не одну сім'ю. Люди пухли від голоду, не могли рухатись.

Помер Демида Іван разом з трьома дітьми, Оришкина мати, що проживала на кутку Цибанівка, одна з дочок-близнючок розкуркуленого багатодітного Івана Нагорного (по-вуличному Бобра). А мати Максима Нескородова, аби не бачити страшних мук голоду свого сина і не знаходячи виходу, убила його.

Матері, намагаючись врятувати дітей, залишали їх на вокзалах, біля лікарень у місті. Таке трапилось у сім'ї Х.А. Пальохи, яка восьмирічного сина Кузьму залишила в Києві, але потім забрала.

Втік від голоду із села до Києва чотирнадцятирічний Михайлик Москвич, виснажений, змучений, де його після важких поневірянь підібрали і врятували від голодної смерті порядні люди, прилаштувавши в заводський робітничий колектив.

За свідченнями старожилів у селі загинуло понад 100 чоловік.

Мартиролог жителів с. Семиполки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Митрохіної П.Г., 1920 р.н., запис зроблено у 2007 р.; Дяченко Є.М., 1917 р.н., запис зроблено у 2000 р.; Сизоненко О.С., 1911 р.н., запис зроблено в 1999 р., записали Василенко Н.В., бібліотекар, Поживил Р.І., бібліотекар, Поляновська А. Л., директор сільського Будинку культури, а також за інформацією сільської ради і тритомника «Броварська минувшина».

с. Семиполки. Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Демида Іван разом з трьома дітьми

**Нагорна Параска Іванівна
Оришкина мати**

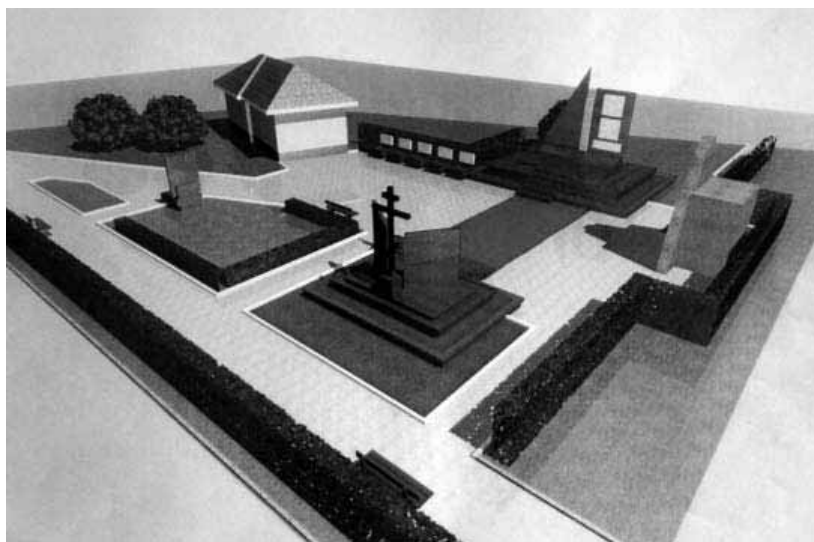
**Нескородов Максим
(убила мати, щоб не мучився)**

с. Соболівка

Архівних даних про колективізацію, розкуркулювання і голод у селі немає. Але очевидці трагедії пригадують, що село дуже постраждало під час Голодомору. За їхніми розповідями у Соболівці вмерло голодною смертю 119 селян, чий прізвища вони змогли пригадати.

Насправді ж цифра жертв значно більша.

Мартиролог жителів с. Соболівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Лисенко Г.Д., 08.08.1923 р.н.; Москаленко М.П., 15.07.1930 р.н., записаними у жовтні 1988 року та у вересні 1993 року завідуючим Соболевським сільським клубом Онопрієнком В.В., а також за інформацією сільської ради і тритомника «Броварська минувшина».

Проект меморіального комплексу пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років у с. Соболівка.

**Вакула Галина Михайлівна
Вакула Григорій Романович
Вакула І.І.
Вакула Ольга Іванівна
Вакула П.І.
Вакула Юрій Романович
Воробей Андрій Микитович
Воробей Андрій Савкович
Воробей Василь Андрійович
Воробей Г.А.**

**Воробей Іван Микитович
Воробей М.А.
Воробей О.А
Гапон К.В.
Гапон Лаврін Савкович
Гапон Орина Семенівна
Гапон Петро Лаврінович
Гапон Петро Степанович
Гапон Степан Петрович
Гапон Тетяна Лаврівна**

**Гапон Тетяна Степанівна
Гапон Харитина Дмитрівна
Гапон Юхим Лаврінович
Кисіль Г.О.
Кисіль Д.У.
Кисіль І.О.
Кисіль К.О.
Кисіль М.П.
Кисіль Наталка Яківна
Кисіль О.П.**

Кисіль Омелько Гаврилович
 Кисіль Прокіп Гаврилович
 Кисіль С.П.
 Корендюк Кирило Дмитрович
 Корендюк Пилип Дмитрович
 Корендюк Степан Якович
 Корендюк Федір Якович
 Коренюк Н.
 Коренюк Опанас Кузьмович
 Коренюк Степан Кузьмович
 Корендюк М.С.
 Лисенко Любов Петрівна
 Лопух В.Я.
 Лопух Дуня Константинівна
 Лопух І.Г.
 Лопух Марія Кирилівна
 Лопух С.Я.
 Лопух Ф.С.
 Лопух Христина Михайлівна
 Матвієнко К.
 Матвієнко Кирило Федорович
 Матвієнко Марія Панасівна

Матвієнко Панас Денисович
 Матвієнко Пріська Івана
 Матвієнко У.
 Москаленко Г.П.
 Москаленко І.
 Москаленко І.
 Москаленко С.П.
 Оцун П.З.
 Петраш Карпо Петрович
 Петраш Марія Карпівна
 Петраш Мирон Карпович
 Петраш Орина Панасівна
 Татан Мусій Микитович
 Татарин Васька Зінківна
 Татарин Галина Марківна
 Татарин Григорій Максимович
 Татарин Данило Мусійович
 Татарин Іван Андрійович
 Татарин Максим Петрович
 Татарин Марія Максимівна
 Татарин Масій Петрович
 Татарин Михайло Гаврилович

Татарин Омелько Трохимович
 Татарин Павло Іванович
 Татарин Федір Гаврилович
 Юхименко Галина Данилівна
 Юхименко Данило Федосович
 Юхименко Дуня Корнійвна
 Юхименко Дуня Терешківна
 Юхименко Іван Корнійович
 Юхименко Іван Самойлович
 Юхименко Катерина Корнійвна
 Юхименко Марія Корнійвна
 Юхименко Марія Петрівна
 Юхименко Михайло Степанович
 Юхименко Оксана Корнійвна
 Юхименко Орина Корнійвна
 Юхименко Семен Романович
 Юхименко Федір Данилович
 Юхименко Філон Степанович
 Юхименко Христя Омельківна

с. Требухів

За народними переказами село заснував селянин (козак) на прізвище Треба. Недалеко від річки Стариці на березі озера він заснував хутір, який і став називатися Требни (Требухів). Першими жителями його стали родичі Треби, а згодом й інші селяни, які тікали від польської шляхти.

У 1932-1933 роках село Требухів підпорядковувалося Великодимерському району. Як і в інших регіонах України, тут був великий голод. Зі слів старожилів від голоду загинуло понад 400 жителів. Встановлено ж прізвища лише 14 загиблих.

Мартиролог жителів с. Требухів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Білоус К.К. (1910-1994), записано сином Авдеєнко М.Д. у листопаді 2007 р.; Ковбасинської Т.І., 1916 р.н., запис зроблено 11 листопада 2007 р. Корнійком Т.Н.; Прокопенко Є.К., 1922 р.н., записаними в 2008 р. Овдієнок М.Г., старшим науковим співробітником Броварського міського музею, а також та за даними сільської ради і тритомника «Броварська минувшина».

Безіменний требухівський дідусь, померлий на дорозі з Требухова до Броварів (свідчення Дем'янцевої О.Ф.)
Вася, син кухарки сиротинця с. Требухів Броварського району і троє безіменних його братів та сестер
Голець Гриша (син, 7 років)

Голець (батько)
Голець (мати)
Безіменна дівчина, що померла на полі в с. Требухів Броварського р-ну
Мельниченко (батько)
Мельниченко (мати)
Мельниченко (дитина)
Мельниченко (дитина)

Сомів родина
Хомов (батько)
Хомова (мати)
Хомови (2 дитини)
Цахло Андрій
Цахло Марія
Цахло Ярмолай
Шуляк Наум
Шуляк Степанида

Васильківський район

Васильківський повіт згадується від року створення Київської губернії – 1782-го року.

Історія Васильківщини 30-х років минулого століття наповнена трагічними сторінками: розкуркулюванням, колективізацією, сталінськими репресіями. Та особливо страшним був Голодомор 1932-1933 років. На Васильківщині навіть за офіційною, явно заниженою статистикою, в голодних муках загинуло 8022 жителі. Але це лише частина кількості жертв, збережена пам'яттю людей. В районі встановлено 12 місць масових поховань: смт Гребінки, с. Барахти, с. В.Бугаївка (два місця масового захоронення), с. Гвоздів, с. Данилівка, с. Ковалівка, с. Крушинка, с. Ксаверівка, с. Митниця, с. Плесецьке, с. Пологи.

1933 рік. Колгоспники півдня Васильківського району здають хліб на Калинівський зсипний пункт.

зібрати загальні збори села, і спитати людей, у кого що забрано, і не заплачено, бо на район ми не вірим, багато забрано хліба, борошна, сала, м'яса і т.п., і забрано бригадами, а частково здано до колгоспів, де розбиралось по домах правліннями. За що мучать селян, за що гине худоба? За останні три роки врожайність зменшилась із 100 % на 10 % і менше. Наприклад, жито дало з 1 га 4-5 центнерів, яра пшениця з 1 га – 70 кг. Це в колгоспах. В одноосібних зменшилось менше. Чому в Москві пуд житнього борошна коштує 7 крб., а у нас – 90 крб., певно, вродило там краще? В першу чергу потрібно опросити селян с. Лосятин, де голодовка».

Степан Мартиненко, М. Хуторний, М. Шевченко, члени колгоспу.

«Дайте хліба! Дайте хліба! Дайте хліба!» (ЦДАЖР УРСР до 539 оп.10 спр.1415, арк.15. Оригінал. Рукопис. Надруковано в газеті «Сільський майдан»).

В доповідній записці оргмасового відділу Укрколгоспцентру про причини виходу селян із колгоспів, датованій 22 вересня 1932 року, згадується Васильківський район. Кількість селян, які подали заяви, становила 1186 чол. Це найбільша кількість по Київській області. «В селах Митниця, Рославичі, Велика Бугаївка та ін. Васильківського району масовий вихід із колгоспів викликано відсутністю правильної організації праці та обліком праці (незалежно від кількості і якості виробленої роботи писалось трудодні однаково, не видано членам трудкнижок, по 3-4 місяці не записувано колгоспникам їх виробітку). Характерними є дані ще про один колгосп Васильківського району – „Червоний степ”. В ньому 650 дворів... В зимовий час загинуло 400

шт. коней, на весну залишилось 195, вартість трудовдя в 1931 році – 23 коп., хліба на трудовдень видано по 1,5 кіло, але не всім, бо з цього числа 4000 пудів було здано в хлібозаготівлі (в рахунок виконання контр-актації за неуспішну озимину колгоспників, що вступили до колгоспу 1931 р.). Розрахунків з колгоспниками не проведено. Внаслідок – 241 заява про вихід з колгоспу», – написано в цій доповідній записці.

В ході роботи над цією книгою поіменно встановлено 4890 жителів Васильківського району, які померли в голодних муках.

Про страшні часи 1932-1933 років на Васильківщині пам'ятають, в населених пунктах району встановлено 34 пам'ятники і пам'ятні знаки жертвам Голодомору. В районі проживає близько 2,5 тис. громадян, які в дитячому віці пережили Голодомор. Спогади дитинства для цих людей – це жахливі картини смерті близьких, рідних, односельців.

с. Барахти

Один з найдревніших населених пунктів України. До наших днів збереглась пам'ять про давню назву села – Петриченко (Петричі) та письмовий спогад про нього в дарчому записі великого князя Андрія Юрійовича в 1159 році, записаному в Печерській Лаврі.

У 1929 р. створена перша комуна „Чайка” яка в 1931 році стала колгоспом. Колективізація супро-

с. Барахти. Меморіал жертвам Голодомору 1932-1933 років.

воджувалась насильством проти найбільш працелюбного селянина-господаря. Фіналом став 1933 рік – рік геноциду цілого народу, в результаті якого в Барахтах голодною смертю загинуло більше 600 чоловік. Встановлено 538 імен загиблих. Хоча й ці цифри вважати повними не можна, бо ніякий офіційний облік померлих від голоду не вівся.

24 листопада 2007 року в с. Барахти було відкрито меморіал жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів с. Барахти – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців В'юн О.Т.(1923 р.н.), Клименка Ф.Я. (1918 р.н.), Мартиненка П.С.,(1926 р.н.), Михайленка Н.С. (1926 р.н.), Ясної Т.П. (1914 р.н.), Погребиського Й.П.(1908 р.н.), які записали в 1993 році учителі Барахтівської школи Остапенко В.С., Клименко Ф.Я.; Мартиненко В.П., голова сільради; Каденко Н.Ф., секретар сільради.

Білокінь Макар
 Білокінь Олена
 Білокінь
 Білокінь Пріська
 Білокінь Димко
 Білокінь Матвій
 Білокінь Оксана
 Білоконь Лук'ян
 Білоконь Горпина
 Бобик Івга
 Бобик Кирило
 Бобик і її 5 дітей
 Бобик Прокіп Онукійович
 Бобик Пріська
 Бобик Яків
 Бобик Олена
 Бобик Вівдя
 Бобик Настя
 Бойко Галина Петрівна
 Бойко Іван
 Бойко Кирило
 Бойко Катерина Лавронівна
 Бойко Микола Ульянович

Бойко Іван Лавронович
 Бондар Оверко
 Бондар Йосип
 Бондар Марія
 Бондар (2 дітей)
 Бондар Семен
 Бондар Галина
 Бондар Ольга
 Бондар Горпина
 Бондар Степан
 Бондар Йосип
 Бондар Олекса
 Бондар Ликера
 Бондар Ганна
 Бондар Вакула
 Бондар Настя
 Бондар Фанасій
 Бондар Омелько
 Бондар Мотрона
 Бондар Лазар
 Бондар Юхим
 Бондар Іван Олексійович
 Бондар Антон Іванович

Бондар Григорій Іванович
 Бондар Ольга Іванівна
 Бондар Анастасія Іванівна
 Бондар Федось
 Бондар Горпина
 Бондар Петро
 Бондар Афанасій
 Бондар Свирид
 Бондар Олександр
 Бондар Олекса
 Олександрович
 Бондар Артем
 Бондар Артемиха
 Бондар Хівря і її 2 дітей
 Бондар Федосій Ничипорович
 Бугай Мирон
 Бугай Григорій
 Бугай Микола
 Бугай Іван
 Бугай Катерина
 Бутенко Савка
 Бутенко Наталка
 Бутенко Федосій

Бутенко Іван
 Бутенко Петро
 Бутенко Ольга
 Бутенко Надія
 Буцик Ольга
 В'юн Сидір
 В'юн Текля
 В'юн (3 дітей)
 В'юн Трохим Омелянович
 В'юн Степан
 В'юн Оксана
 В'юн Іван Тарасович
 В'юн Петро
 В'юн (3 дітей)
 В'юн Григорій
 Вангородський Федот
 Вангородська Надія
 Вангородський Максим
 Вангородський Семен
 Вангородський Олексій
 Вангородський Василь
 Вишня Тимофій Михайлович
 Вишня Роман
 Вишня Марія
 Вишня Віктор
 Вишня Химка
 Власенко Семен Онопрійович
 Власенко Олена
 Власенко Іван
 Власенко Федосій
 Власенко (5 дітей Федосія)
 Власенко Петро Данилович
 Власенко Степан Данилович
 Власенко Охрім
 Власенко Ганна
 Власенко Василь
 Власенко Секлета
 Власенко (4 дітей)
 Власенко Лаврін
 Гаврилови (вся сім'я)
 Година Петро
 Година Трохим Яремович
 Година Кузьма Яремович
 Година Микола Іванович
 Година Петро Іванович
 Година Катерина Іванівна
 Година Самсон
 Година Порфир Яремович
 його дружина і 3 дітей
 Година Наталка
 Горбач Данило
 Горбач Параска
 Гордієнко Горпина
 Дзюбенко Марина Кирилівна
 Дзюбенко Настя Ільківна
 Дзюбенко Параска Павлівна
 Дзюбенко Андрій
 Дзюбенко Ганна Андріївна

Дзюбенко Іван Андрійович
 Дзюбенко Микола Андрійович
 Дзюбенко Охрім
 Дзюбенко Текля
 Дзюбенко Вівдя
 Дзюбенко Василь
 Дзюбенко Пріська
 Дзюбенко Дем'ян
 Дзюбенко Параня Андріївна
 Дзюбенко Григорій
 Андрійович
 Довгопол Ярема
 Довгопол Вівдя
 Довгопол Мелашка Степанівна
 Довгопол Оляна Степанівна
 Дубина Охрім
 Дубина Марта
 Дубина Дорошок і його 3 дітей
 Дубина і троє її дітей
 Дубина Сила
 Дубина Олекса
 Жидовоз Олесь
 Жидовоз Івга
 Жидовоз Катерина
 Жидовоз Ганна
 Жидовоз Іван
 Індиченко Дем'ян
 Індиченко Ольга
 Індиченко Надія
 Індиченко Галина
 Індиченко Катерина
 Індиченко Марія
 Індиченко Ніна
 Індиченко Віра
 Індиченко Євтух
 Індиченко Оляна
 Індиченко Олексій
 Індиченко Василь
 Індиченко (2 дітей)
 Індиченко Ликера
 Капка (по вуличному)
 вся сім'я
 Кириленко Тодя
 Кириленко Параска
 Кириленко
 (2 дітей Тоді і Параски)
 Кириленко Іван
 Кириленко Ничипір
 Клименко Петро
 Клименко Ніна
 Клименко Галя
 Клименко Олександр
 Клименко Параска
 Клименко Демид
 Клименко Данило
 Клименко Ганна
 Клименко Савка

Клименко Іван
 Клименко Марина
 Клименко Яків
 Клименко Демид
 Клименко Настя
 Клименко Прохор
 Клименко Данило
 Клименко Володимир
 Клименко Оксен
 Козюрі (по вуличному) Пилип
 Козюрі (по вуличному) Уляна
 Кононенко Василина Ігнатівна
 Кононенко Роман Федорович
 Кононенко Іван
 Кононенко Олександра
 Кононенко Федь
 Кононенко Ганна Романівна
 Кононенко Іван Федорович
 Кононенко Палажка Павлівна
 Кравченко Степан
 Кравченко Марія
 Кравченко Федора
 Кравченко Софія
 Кравченко Оксана
 Кравченко Химка
 Кравченко Іван
 Кравченко Оляна
 Кравченко Лук'ян
 Кравченко Марія
 Кравченко Максим
 Кравченко Олексій
 Кравченко Василь
 Кравченко Назар
 Кривенко Тишка
 Кривенко Горпина
 Кривенко (5 дітей)
 Кривенко Артем
 Кривенко Марина
 Кривенко (4 дітей)
 Кривенко Ілько
 Кривенко Оляна
 Кривенко (4 дітей)
 Кривенко Микита
 Кривенко
 Кривенко (3 дітей)
 Кривенко Одарка
 Кривенко Федь
 Кривенко Оксана
 Кривенко (2 дітей)
 Кривенко Василь
 Кривенко Марійка
 Кривенко Ганна
 Кривенко Паранька
 Кривенко Олекса
 Кривенко Іван
 Кривенко Василина
 Кривошапка Дмитро і його 3
 дітей

Лагута Вакула
 Лагута Євмин і його 4 дітей
 Лагута (2 дітей)
 Лагута Трохим
 Лагута
 Лагута
 Лагута
 Лагута Афанасій
 Лагута Іван
 Листрова і її 5 дітей
 Листрова Олександра і її 4 дітей
 Листрова
 Листрова Івга
 Листрова Катерина
 Листрова Келя
 Листрова Мотя
 Листрова Євдокія
 Листрова Лукія
 Листрова Мотря
 Листрова Харитина
 Листрова Устина
 Листрова Зінаїда
 Листрова Онися
 Листровий Олександр
 Листровий Іван
 Листровий Сергій Васильович
 Листровий Трохим
 Листровий Іван
 Листровий Яків
 Лубич Семен
 Лубич Ольга
 Лубич(4 дітей)
 Любич Дем'ян
 Любич Домаха
 Любич(5 дітей)
 Мартиненко Левко
 Мартиненко Василь
 Мартиненко Іван
 Мартиненко Петро
 Мартиненко Вівдя
 Мартиненко Ярехтей
 Мартиненко Христя
 Мартиненко Степан
 Мартиненко Матвій
 Мартиненко Петро
 Марченко Трохим
 Марченко Ганна
 Марченко (4 чол. дітей Трохима і Ганни)
 Марченко Профіл
 Марченко Степанида
 Марченко Вівдя
 Марченко Соловей
 Марченко Євдокія
 Марченко Олена
 Марченко Лукія
 Марченко Іван

Марченко Сергій
 Марченко Христя
 Михайленко Іван Іванович
 Міщенко Юхим Свиридович
 Міщенко Трофим Свиридович
 Моргун Озор
 Моргун Марія
 Моргун Кіндрат Терешкович
 Мусієнко Іван Сергійович
 Мусієнко Катерина Сергіївна
 Нестрига Антон Антонович
 Нестрига Антон
 Нестрига Марія
 Нестрига Петро
 Нетасаний Степан
 Нетесана Олена
 Нетесана Одарка
 Нетесана Олександра
 Нетесана Наталка
 Нетесана Степанида
 Нетесаний Демид Лук'янович
 Нетесаний Володимир
 Нетесаний Семен
 Нетесаний Корній
 Оверченко Оляна
 Оверченко Іван
 Оверченко Катерина
 Оверченко Антон
 Оверченко Танаська
 Оверченко Поліна Свиридівна
 Оверченко Тетяна Свиридівна
 Овчаренко Марійка
 Овчаренко Мотя
 Овчаренко Палажка
 Олексієнко Павло
 Олексієнко Вівдя
 Олексієнко Горпина
 Олексієнко(3 дітей Горпини)
 Олексієнко Профіл
 Олексієнко Селевета
 Олексієнко(4 дітей Профила і Селевети)
 Олексієнко Ігнат
 Олексієнко Степан
 Олексієнко(3 дітей)
 Олексієнко Степан
 Олексієнко Андрій
 Олексієнко Марина
 Олексієнко Марфа
 Олексієнко Іван
 Олексієнко Яків
 Педенко Марія Антонівна
 Педенко Михайло
 Педенко Семен
 Педенко Явдоха Григорівна
 Педенко Михайло Григорович
 Педенко Яків Нестерович
 Педенко Настя Нестерівна

Педенко Омелько Нестерович
 Погребиська Марія
 Погребиський Федосій
 Погребиський Степан
 Погребиський Тарас
 Погребиський Нестер
 Погребиський Артем Васи-льович
 Погребиський Григорій
 Погребиський Артем
 Погребиський Самійло
 Погребиські (3 дітей Артема і Марії)
 Погребиські(2 дітей)
 Пономаренко Наум
 Пономаренко Федосій
 Пономаренко Іван
 Пономаренко Лукія
 Прилипко Тодоська
 Пуд Якуб
 Ревуцька
 Савченко Яків
 Савченко Химка
 Савченко Григорій
 Саєнко Йовтух
 Саєнко Катерина
 Саєнко Свирид
 Саєнко Галина
 Саєнко Ольга
 Саєнко Трохим
 Саєнко Килина
 Саєнко Кузьма
 Саєнко Микола
 Саєнко Іван
 Саєнко Степан
 Саєнко Олена
 Саєнко Марія
 Саєнко Петро
 Саєнко Оксана Іванівна
 Саєнко Галина Антонівна
 Саєнко Микола
 Саєнко Гапка
 Саєнко (6 дітей Миколи і Гапки)
 Семенець Трифон
 Семенець Селевета
 Семенець Наталка
 Семенець Одарка
 Семенець Степан
 Семенець Яким
 Семенець Харитина
 Стожок Іван Іванович
 Тимошенко Тиміш
 Тимошенко Горпина
 Тимошенко (5 чол.дітей Тимоша і Горпини)
 Тимошенко Димко
 Тимошенко Микита

Тодоренко Федот
Устенко Григорій
Устенко Віра
Устенко Онисько
Устенко Галина
Устенко Євдокія
Устенко Опанас

Шарга Дем'ян і його 2 дітей
Шеремет Іван
Шеремет Микола
Шеремет Марія
Шеремет Микола
Шеремет Марфа
Шеремет Ганна

Шеремет Галина
Шмагун Григорій Юхимович
Шмагун Ганна Юхимівна
Шмагун Юхим
Яровенко Прокіп
Яровенко Марія

с. Борисів

Архівні документальні свідчення про Голодомор 1932-33 років у с. Борисів відсутні. Старожили села пригадали прізвища лише 7-ми загиблих від голоду.

Мартиролог жителів с. Борисів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Козленко О.І. (1919 р.н.), Пухляка В.П. (1930 р.н.), записаними в 1993 році Малінченко С.В., вчителем Крушинської школи.

Козленко Максим Федотович
Кишка Семен
Пухляк Яків Костянтинович

Пухляк Гаврило
Костянтинович
Чепурда Петро Мефодійович

Чепурда Евтух Мефодійович
Чепурда Мефодій
Онисимович

с. Велика Бугаївка

Назва села за однією з версій походить від назви птахів, які гніздилися на місцевих болотах.

На початку 30-х років ХХ ст. село пережило примусову колективізацію та репресії. Були розкуркулені сім'ї, які мали худобу, земельні наділи, гарні будинки. Синільник Меланія Корніївна згадувала, що її батьки в 1928 чи в 1929 році перебралися в хату, побудовану з дерева та криту залізом. У родині було ще двоє дітей, ще одна сестра була заміжня і жила з родиною чоловіка. У селі не було приміщення для сільської ради, тому у 1931 році родину Синільників, будинок яких був кращим у селі, вирішили виселити. Забрали тоді в сім'ї коня та увесь реманент.

Старожили пригадали «розкуркулених» справжніх землеробів, які не захотіли віддати в колгосп зароблене тяжкою працею: родини Ясько Дем'яна, Майорів (вуличне прізвисько) Йосипа із Зарічної та багато інших.

В ході колективізації у селі було створено 3 колгоспи: на Беркові – імені ІІІ Інтернаціоналу (Комінтерну), на хуторі – імені Молотова, в центрі – ІІ П'ятирічки. Щодо їх діяльності збереглися ось такі свідчення: *«Плану хлібозаготівель у Великій Бугаївці не виконують. Сам голова сільради Овсяниченко, секретар комсомольського осередку Кучеренко та лікар Чаплигін – ось ті дизертири, що зривають хлібозаготівлі, підтримуючи куркульські балачки про нереальність плану. А лікар Чаплигін – той одверто виявив своє вороже обличчя, заявивши, що до хлібозаготівель треба підійти обережно, щоб, мовляв, не трапилося потім лікувати людей, що можуть заслабнути з голоду».*

Одна з найстарших жителів М.М. Курна розповіла, що в 17 років залишилась сиротою, бо у 1933 році померли від голоду всі її рідні: мати, батько, сестра і брат. У родині Величка Олексія та Величко Феодосії з 7 дітей залишилось четверо. Були в селі родини, які вимерли повністю.

Всього Голодомор за різними свідченнями забрав життя понад 1 тис. жителів В. Бугаївки (точних даних немає). Очевидці трагедії пригадали 102 прізвища загиблих жителів.

Відомі 2 місця масового поховання жертв голодомору, там встановлені пам'ятники.

Мартиролог жителів с. Велика Бугаївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Петраш П.О. (1918 р.н.), Косенко Л.С. (1907 р.н.), Усик П.Т. (1921 р.н.), записаними у 2002 році Федіною Л.П., головою сільради; Дідківською С.П., директором Великобугаївської школи, та Агуревою А.І., вчителем Великобугаївської школи.

Авраменко Макар, 1905 р.н.
Бельченко Ганна Ничипорівна, 1888 р.н.
Бойко Вакула, 1924 р.н.
Бойко Ганна, 1923 р.н.
Бойко Ганна Вакулівна, 1873 р.н.
Бойко Ольга, 1932 р.н.
Бойко Свирид, 1926 р.н.
Бухтиха Марія, 1885 р.н., і 4 її

дітей
Величко Ганна, 1905 р.н.
Владиченко Хима, 1863 р.н.
Гурин Артем, 1917 р.н.
Гурин Олександр Григорович, 1921 р.н.
Даниленко Іван, 1901 р.н.
Дерлеменко Іван Семенович, 1923 р.н.
Дерлеменко Марія Семенів-

на, 1921 р.н.
Дерлеменко Сергій Семенович, 1927 р.н.
Дерлеменко Тиміш Семенович, 1921 р.н.
Дорошенко Захарій, 1901 р.н.
Дорошенко Іван Дмитрович, 1913 р.н.
Дорошенко Уляна, 1895 р.н.
Зайченко Гаврило, 1912 р.н.

Зайченко Степан Миколайович, 1914 р.н.
Калайда Василь, 1915 р.н.
Калайда Яков, 1903 р.н.
Клименко Іван, 1902 р.н.
Клименко Мотря, 1903 р.н.
Кобенко Іван, 1909 р.н.
Кобенко Лукерія, 1918 р.н.
Кобенко Мотря, 1903 р.н.
Колевчук Ольга Сам., 1890 р.н., і 3 її дітей
Косенко Денис, 1887 р.н.
Косенко Мотря
Косенко Мотря, 1912 р.н.
Косенко Пріська, 1885 р.н.
Косенко Пріська
Косенко Семен Тедос., 1918 р.н.
Косенко Уляна, 1883 р.н.
Косенко Уляна, 1915 р.н.
Косенко Федір, 1915 р.н.
Косенко Хтодось, 1913 р.н.
Косенко Ярина, 1888 р.н.
Кошман Іван Т., 1929 р.н.
Кошман Ольга Т., 1929 р.н.
Кравченко Максим, 1915 р.н.
Кравченко Семен, 1913 р.н.
Кравченко Уляна, 1910 р.н.
Кулябко Йосип, 1917 р.н.
Кулябко Федот, 1918 р.н.
Лисюн Остап Гаврилович, 1923 р.н.
Матвієнко Василь (і 3 дітей), 1901 р.н.
Митюк Йосип Гаврилович,

1883 р.н.
Митюк Гаврило, 1863 р.н.
Митюн Андрій, 1926 р.н.
Митюн Гаврило, 1863 р.н.
Митюн Лукера, 1913 р.н.
Митюн Степан, 1927 р.н.
Музика Данило, 1895 р.н.
Музика Пантелей, 1883 р.н.
Музика Параска Василівна, 1912 р.н.
Мусієнко Григорій Юрійович, 1883 р.н.
Мусієнко Левко Карпович, 1883 р.н.
Мусієнко Марія Опанасівна, 1911 р.н.
Овсієнко Дмитро Тедос., 1900 р.н.
Пархоменко Марина, 1893 р.н.
Пархоменко Надія Гн., 1916 р.н.
Пархоменко Овсій, 1893 р.н.
Пархоменко Прокіп, 1927 р.н.
Петраш Пилип Юхимович, 1873 р.н.
Петраш Юхим Кон., 1916 р.н.
Підгорецька Ганна
Підгорецька Марія
Підгорецька Параска Саківна, 1892 р.н.
Підгорецька Раїса
Пустовіт Семен Макарович, 1873 р.н.
Пустовіт Соломія, 1883 р.н.
Пустовіт Ярина, 1914 р.н.

Рибальченко Віддя, 1892 р.н.
Рябчун Марина, 1913 р.н.
Сахацька Василина Петрівна, 1887 р.н.
Сахацька Марфа, 1920 р.н.
Сахацька Олена
Сахацька Олена, 1899 р.н.
Сахацька Уляна Андріївна, 1930 р.н.
Сахацький Андрій Григорович, 1886 р.н.
Сахацький Василь Петрович, 1920 р.н.
Сахацький Іван, 1908 р.н.
Сахацький Федір Антонович, 1922 р.н.
Саченко Григорій Петрович, 1917 р.н.
Сидоренко Дорофей, 1911 р.н.
Сидоренко Захарко Григорович, 1912 р.н.
Сидоренко Сидор, 1909 р.н.
Синільник Лаврін, 1922 р.н.
Синільник Лаврін, 1893 р.н.
Синільник Лаврін Карпович, 1883 р.н.
Синільник Ольга, 1914 р.н.
Скрипченко Прокіп Опанасович, 1893 р.н.
Урденко Ганна, 1904 р.н.
Фурсова Текля, 1873 р.н.
Цапенко Григорій, 1923 р.н.
Цапенко Лука, 1914 р.н.
Цапенко Марія, 1918 р.н.
Цапенко Мотря, 1883 р.н.

с. Велика Вільшанка

Вперше село під назвою Барахтянська Вільшанка згадується «В повісті минулих літ» про похід князя Ігоря. Назва походить від великої кількості вільх, що росли по болотах біля села. Село Велика Вільшанка згадується в історичних документах в 1762 році.

У 20-30 роках ХХ ст. село пережило примусову колективізацію і штучний Голодомор. Архівних даних про ті часи не залишилося. Зі свідчень очевидців відомо, що у 1932-1933 роках жителі села Велика Вільшанка страшенно голодували, дуже багато людей померло. Встановлена кількість загиблих – 168 чоловік, встановлено 144 імені загиблих.

На цвинтарі в 1995 році встановлено пам'ятний знак – хрест, нагадування прийдешнім поколінням про втрачені невинні життя.

Мартиролог жителів с. Велика Вільшанка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Курінної Г.К. (1929 р.н.), Швець Є.І. (1926 р.н.), записаними в 1993 році вчителями Велико-вільшанської школи: Леваднюком В.П., викладачем історії; Никоненко Г.О., директором школи; Янішевською Т.А., викладачем математики.

Булах Ярина
Буренко Йосип Сергійович
Буренко Катерина
Буренко Юрій
Гавриш Каленик

Головко Григорій Макарович
Головко Марія
Головко Омельо
Головко Степан Тимофійович
Головко Хима

Головко (її донька)
Горбачук Василь
Горбачук Галина Іванівна
Горбачук Григорій Іванович
Горбачук Іван Йосипович

Горбачук Марія
 Горбачук Павло Іванович
 Горбачук Палагея та 3 дітей
 Горбачук Тиміш
 Грімберг Варвара
 Грімберг Галина Павлівна
 Грімберг Григорій Павлович
 Данилевська Галина
 Дзюба Ігнат Лук'янович
 Дзюба Левко
 Дзюба Марта Лук'янівна
 Дзюба Меланія Лук'янівна
 Дзюба Степан
 Жеребко Марія Йосипівна
 Жеребко Ольга Федорівна
 Жеребко Петро Федорович
 Жеребко Степан Кузьмович
 Журавель Євтух та його дружина, 2 дочки, син
 Ідута Іван Васильович
 Ідута Іван
 Клименко Андрій Остапович
 Клименко Марія
 Клименко Марія Яківна
 Клименко Меланія
 Клименко Остап Антонович
 Клименко Уляна Остапівна
 Клименко Яків Антонович
 Ковриженко Василь Демидович
 Ковриженко Григорій Демидович
 Ковриженко Демид Іванович
 Ковриженко Іван Демидович
 Ковриженко Трохим
 Ковриженко Федір Демидович
 Корнієнко Гапка
 Корнієнко Євген
 Корнієнко Іван Романович
 Корнієнко Марина
 Корнієнко Роман
 Корнієнко Секлета
 Кузьменко Лазар та його 3 дітей:
 Кузьменко Іван
 Кузьменко Сіма
 Кузьменко Тетяна
 Кузьменко Анастасія
 Кузьменко Галина Петрівна
 Кузьменко Катерина Петрівна
 Корнієнко Якилина Романівна
 Кузьменко Петро

Кузьменко Фіона Самійлівна
 Лигомина Вівдя
 Лигомина Ігнат Олександрович
 Лигомина Кіндрат Олександрович
 Лигомина Марина Олександрівна
 Лигомина Радіон Олександрович
 Лигомина Семен Олександрович
 Лигомина Федір Олександрович
 Лисенко Василь Михайлович
 Лисенко Ганна Кирилівна
 Лисенко Горпина
 Лисенко Григорій Михайлович
 Лисенко Катерина Михайлівна
 Лисенко Катерина Михайлівна
 Лисенко Микола Михайлович
 Лисенко Михайло
 Лисенко Орина Мусіївна
 Лисенко Павло Михайлович
 Лисенко Палагея
 Матушевич Віра
 Матушевич Лука
 Міщенко Орина
 Моргун Ілля
 Моргун Катерина та семеро дітей
 Моргун Мотря
 Моргун Остап
 Моргушко Галина
 Моргушко Григорій
 Моргушко Григорій Григорович
 Моргушко Іван Павлович
 Моргушко Марія Григорівна
 Моргушко Михайло Павлович
 Моргушко Олексій Павлович
 Моргушко Оляна Григорівна
 Моргушко Павло Леонтійович
 Моргушко Парасковія
 Моргушко Парасковія Григорівна
 Моргушко Парасковія Дмитрівна
 Моргушко Приська
 Моргушко Федір Григорович
 Островух Андрій
 Лук'янович

Островух Ганна
 Островух Іван
 Островух Лука
 Островух Секлета
 Островух Трохим
 Плиска Василь
 Плиска Герасим
 Плиска Данило Іванович
 Плиска Іван Олексійович
 Плиска Ігнат
 Плиска Микола Герасимович
 Плиска Олекса Юрійович
 Плиска Павло Ігнатович
 Плиска Федір
 Плиска Юрій, його дружина та 4 дітей
 Плужник Микола
 Саєнко Пилип
 Григорович
 Сімка Федір
 Йосипович
 Терещенко Агафія Карпівна
 Терещенко Василь Андрійович
 Терещенко Дмитро Андрійович
 Терещенко Свирид Андрійович
 Терещенко Устинія Андріївна
 Тимошенко Василь Петрович
 Тромса Герасим
 Тромса Марія Устимівна
 Тромса Надія
 Удута Григорій Самсонович
 Хайлак Марія
 Чарковський Атосій
 Чарковський Олександр
 Чарковський Олексій
 Шаблієнко Йосип Оксентійович
 Шевченко Вівдя
 Шевченко Орина та її дочка
 Шевченко Пимон
 Шевченко Христинія
 Шевченко Юхим
 Шевченко Яривон
 Яценко Василь
 Яценко Парасковія

с. Велика Солтанівка

Свою назву село отримало від дворянської сім'ї Солтанів, з якої найбільш відомим був православний митрополит Київський Йосип II Солтан.

У 20-30 роках ХХ ст. Солтанівка пережила насильницьку колективізацію і штучний голодомор. Архівних даних про ті часи не залишилося. Зі свідчень очевидців відомо, що у 1932-1933 роках у колективних і одно-

НАЦІОНАЛЬНА **КНИГА ПАМ'ЯТІ** ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

осібних господарствах було забрано майже весь урожай зернових, городину, інші запаси продуктів, жителі села Велика Солтанівка голодували, дуже багато людей померло. Невелика кількість загиблих – 23 чоловіки, встановлена поіменно.

В 1994 році на цвинтарі зведено пам'ятний знак – дерев'яний хрест з написом «Жертвам Голодомору 1932-1933».

Мартиролог жителів с. Велика Солтанівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Григоренко Г.О. (1915 р.н.), Кабанець П.О. (1917 р.н.), Прищепи А.Ф. (1921 р.н.), записаними в 2008 році Трохименко Т.О., бібліотекарем.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Бать Євдокія

Бать Яків

Бондар Антоніна Кіндратівна

Гордина Іван Степанович

Гордина Оврам

Гордина Степан Кузьмович

Гордина Ярина

Горкуша Сидір

Горбець Петро і дочка

Заєць Іван

Золотопер Софія

Золотопер Степан

Комар Михайло

Комар Софія

Кострицька Горпина

Кострицький Артем

Кузьменко Дуня

Кузьменко Павло

Прищеп Федось Семенович,
1890 р.н.

Прокопець Антоніна (з'їдена в селищі Борова)

Соловей Павло

Ченчевера Горпина і діти

Шиповська Катерина

с. Вільшанська Новоселиця

Архівні дані про колективізацію, розкуркулювання і голодомор відсутні. Старожили села пригадали прізвища 11 своїх односельців, загиблих голодною смертю.

Мартиролог жителів с. Вільшанська Новоселиця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Журавель К.Ю. (1920 р.н.), Сухомлин М.Д. (1936 р.н., зі слів рідних), записаними у 2008 році Л.В.Мовчан, головою Вільшансько-Новоселицької сільської ради.

Журавель Ганна Юхимівна

Журавель Євдокія Юхимівна

Журавель Надія Юхимівна

Журавель Семен Юхимович

Журавель Федосія Тихонівна

Журавель Юхим Іванович

Ковриженко Опанас

Ковриженко Секлета

Мовчан Іван Павлович, 1926
р.н.

Муренко Євдокія

Муренко Іван Микитович

с. Вінницькі Стави

В кінці XVI ст. кріпак-бунтівник Середа втік від поміщика і поселився на березі річки Рутка, де навкруги були озера та заплави. Поселення на його честь тривалий час звалось Середина Слобода. Граф Браницький подарував село своєму родичеві – поляку Вінницькому і понад 100 років село називалося Вінницьке за офіційними документами, а в народі звали Вінницька Слобода, з часом Вінницькі Стави.

У 20-30 роки село пережило нову економічну політику, затим примусову колективізацію і штучний голодомор.

В 1929 році утворено 3 колгоспи, куди селяни поздавали своє майно, а вже через рік все розпалося. В 1930 році знову було утворено 3 колгоспи: ім.Кірова, ім. VIII з'їзду та ім. Стаханова (голова Прядченко П.Ф.). В цьому ж році було утворено сільську раду.

Голодомор 1932-1933 років не оминув жителів села Вінницькі Стави. Був випадок, коли мати в казану зварила дитя. Від голоду за свідченнями старожилів Гук Є.Т. (1924 р.н.), Рихтик Я.О. (1905 р.н.) та ін. померло понад 170 чоловік.

Мартиролог жителів с. Вінницькі Стави – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Крука Г.Л. (1921 р.н.), Мазуренко Н.А. (1917 р.н.),Ткаченко К.Г. (1918 р.н.), записаними в 2008 році Даниленком В.І., секретарем сільської ради с. Він. Стави.

Гаєвський Іван Степанович,
1913 р.н.

Крук Логвин Вакунович,
1988 р.н.

Крук Марія

Олішінський Дмитро Павло-
вич, 1913 р.н.

Рихтик Володимир Григорвич,
1924 р.н.

Рихтик Григорій Андрійович,
1892 р.н.

Рихтик Петро Юхимович,
1890 р.н.

1932-1933

с. Гвоздів

Перша письмова згадка про село відноситься до 1415 року. Зберігся запис про грошові та медові податки, які бралися з Києво-Сергіївської вотчини.

В 1929 році в селі організовується колгосп під назвою „Нове життя”, який очолив Л.С.Штопенко. Колгосп об'єднав до 500 чоловік.

Під час Голодомору 1932-1933 рр. головою сільради був Л.В. Григоренко, комсомольців та інших людей, які вигрібали з хат усе їстівне, називали „червоними мітлами”. Серед них найжорстокішою була жителька с. Гвоздів Глушенко Ганна.

Багато людей померло, здебільшого маленькі діти і люди похилого віку. Очевидці трагедії назвали цифру померлих у селі від голоду – 162, з них – 61 дитина. Пригадали 130 прізвищ жителів села. Вони ж розповідали, що в 1932-1933 роках на сільському цвинтарі існувало місце масового поховання. Нині там стоїть пам'ятний знак – хрест. Також є і поодинокі поховання тих часів.

Мартиролог жителів с. Гвоздів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Горобєя Д.Г.(1926 р.н.), Коломієць М.Є.(1924 р.н.), Компанченко Н.В. (1928 р.н.), Мостовенко С.С. (1921 р.н.), Сороки М.Ф. (1921 р.н.), записаними в 1993 році Мостовенком В.І.,завідуючим клубом, доповнені в 2008 році Мостовенко Н.О., бібліотекарем.

Афонька, його жінка і троє дітей

Баленко Андрій

Баленко Василь

Баленко Гаврило

Баленко Павло

Бойко Антон Корнійович і жінка

Бойко Григорій Петрович

Бойко Захарко

Бойко Зінька

Бойко Іван Антонович

Бойко Марфа (його жінка)

Бойко Оксана, 75 років

Бойко Онопрій Андрійович і його сім'я 4 чол.

Бойко Христя

Бойко Яків, 75 років

Бондарець (жінка) і четверо їх дітей

Бондарець (чоловік)

Бровченко Євдокія і чоловік

Ведмеденко Марфа і два сини:

Ведмеденко Микола

Ведмеденко Михайло

Ведмеденко Санько

Глущенко Сак

Глущенко Уляна

Горобей Марія Григорівна, 10 років

Горобей Михайло Григорович, 13 років

Горобей Надія Григорівна

Горобей Ольга Григорівна, 8 років

Горобей Семен Павлович, 73 роки

Горобей Тетяна Павлівна

Григоренко Василь

Григорович, 6 років

Григоренко Володимир

Григорович, 4 роки

Григоренко Галина

Григорівна, 1 рік

Григоренко Ганна Пилипівна і 4 її дітей

Григоренко Іван Трохимович, 5 років

Григоренко Олександр

Григорович, 3 роки

Данилейко Антон

Данилейко (жінка)

Данилейко Іван Антонович

Данилейко Харитон

Антонович

Данилейко Андрій Антонович

Дяченко Варивон

Дяченко (його жінка)

Коломієць Василь

Євдокимович, 7 років

Коломієць Василь

Миколайович, 8 років

Коломієць Василь

Тимофійович, 18 років

Коломієць Горпина, 75 років

Коломієць Микола, 40 років

Коломієць Оксана і її 2 дітей

Коломієць Соня Миколаївна, 10 років

Комашня Йосип Семенович

Комашня Левко (чоловік)

Комашня (жінка)

Комашня Лукера і 2 дітей

Комашня Омелько

Комашня Петро Трохимович,

27 років

Комашня Пріська, 65 років

Комашня Федь, 65 років

Компанченко Тетяна

Андріївна (з'їдена)

Компанченко Хома, 78 років

Косарев Надія, 6 років

Лантушенко Варвара, 65 років

Лантушенко Марко, 63 роки

Мазуренка Пилипа Івановича двоє дітей

Мостовенко Іван Якимович, 22 роки

Батько Яким, Мати Настя

Мостовенко Іван, 40 років

Мостовенко Кузьма, 70 років

Мостовенко Лаврш

Мостовенко Марія

Мостовенко Марія Кузьмівна, 28 років

Мостовенко Ничипір Іванович, 7 років

Олександра (матір Мазуренко Оксани)

Опанасенко Іван, 40 років

Опанасенко Софія, 39 років

Оприщенко Маруся

Оприщенко Мусій

Оприщенко Параска

Оприщенко Уляна і її діти

Рудобоженко Мефодь, 75 років

Св'ятохи (по-вуличному)

Марії двоє дітей (Галя і Маріна)

Сергій (чоловік) і Федора (жінка)

Сидоренко Антон Іванович

Сидоренко Марія (жінка)

Сидоренко Петро (син)

Сидоренко Надя (дочка)

Ситниченко - 5 братів

Ситниченко Уляна Семенівна, 16 років

Сім'я „Безухой“ Варвари (3

чоловіки)
„Мирсів” сім’я (батько, мати і 4 дітей)
„Струнів” сім’я (жінка і 4 дітей)
Компанченко сім’я (чоловік і жінка)
Сім’я Мазуренків сім’я і дід Степан
Оксана (баба, 75 років)
Сорка Федір
Сорока Іван
Сорока Лукія
Сорока Надя
Сороки Мотрі четверо дітей
Сугаченко Горпина, 70 років
Терещенко Уляна і її чоловік

Терещенко Галина, 68 років
Терещенко Гапка і син
Терещенко Григорій і мати
Терещенко Дем’ян
Терещенко Дмитро (син)
Терещенко Дуня (донька)
Терещенко Іван
Терещенко Іван Калістратович
Терещенко Йовхим, 70 років
Терещенко Марія і два сини
Терещенко Микита,
Терещенко Микола
Терещенко Микола (син)
Терещенко Михайло Сергійович
Терещенко Галина (жінка)

Терещенко Андрій (син)
Терещенко Секлети чоловік, його мати і троє дітей
Терещенко Терешко
Терещенко Софія
Чубенко Андрій, 70 років
Чубенко Карпо Васильович, 36 років
Чубенко М.... Дмитрович, 40 років
Чубенко Степанида
Чубенко Пахом, 12 років
Чубенко Прісна Андріївна, 35 років
Шинкаренко Дмитро
Шинкаренко Петро
Шпотенко Андрій і двоє дітей

смт. Гребінки

Розташоване на горбистих берегах при впадінні річки Чернявки (літописного Рутинця) в р. Роток. Горби нагадують собою гребені, від того за однією з версій і походить назва селища.

В 1923-1925 рр. Гребінки були районним центром. В 1929 році тут утворені колгоспи ім. Шевченка, «Червоне саяво», «До кращої долі» та «Міць». Останні три з 1933 року називалися відповідно «Комунар», ім. Димитрова, «Червоний партизан».

Кожна гребінківська родина потерпіла від голоду 1932-1933 рр. Люди ходили по селу, як тіні, їли траву, кору дерев, здохлих тварин. У Гребінках встановлено випадок людожерства. Кожного дня дві підводи їздили вулицями села і збирали померлих від голоду, їх потім звозили на сільський цвинтар і закопували в братських могилах. Встановлені випадки, коли в селі від голоду вимирали цілі сім’ї.

Уцілів фрагмент книги реєстрації актів про смерть, який в даний час зберігається в обласному архіві. Там є акти про смерть жителів Гребінок з квітня по вересень 1932 року. Найчастіше діагноз відсутній. Має місце дуже висока дитяча смертність. За 5 місяців померло 50 жителів селища, з яких 16 – діти. Це один з доказів смерті від голоду, бо саме дітей найшвидше скошувала голодна смерть.

По суті, голод 1932-1933 рр. був тотальним геноцидом українського народу, націленим у першу чергу на знищення його генофонду – сільського господаря.

Очевидцями трагедії встановлено 238 прізвищ загиблих, а загалом протягом 1932-1933 рр. у Гребінках від голоду померло понад тисячу чоловік.

В Гребінках у 1990 році на кургані встановлено пам’ятний знак – хрест жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів смт. Гребінки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО фр-5634, оп. 1, спр. 1619, арк. 1-50) за квітень-вересень 1932 року та за свідченнями очевидців Петренко (Загородньої) Г.Т. (1918 р.н.), Темнюка І.О. (1916 р.н.), Ярового В.І. (1918 р.н.) та ін., записаними краєзнавцем М.П.Тараном в книгах «Розіп’яте село» (Б.Церква, «Сільський майдан», 1995), «Мое рідне село» (Фастів, «Поліфаст», 2005).

Білик Гапка
Білик Іван
Білик Микита Саустянович, 72 р., 29.08.32, чл.колгоспу, д-з від старості
Білик Ольга Олексіївна
Білик Оляян Микитович
Білик Ониська Іванівна
Бровченко Василь Іванович
Бровченко Григорій Іванович
Бровченко Григорій Олексійович
Бровченко Євдокія Яремівна
Бровченко Іван Іванович
Бровченко Іван Петрович
Бровченко Марія Іванівна

Бровченко Олександр Олексійович
Бровченко Ольга Іванівна
Бровченко Степан Іванович
Бутенко Кирило Ничипорович
Волинська Галина
Волинська Ганна Терешковна
Волинська Люба
Волинська Надія Романівна
Волинська Устина
Волинський Федір
Волинський Володимир
Волинський Іван
Волинський Пилип Федорович
Волинський Станіслав

Волинський Супрун Федорович
Волошин Лонгин Архипович
Волошин Прохір Ілліч, 47 р., 13.09.32, одноосібник, д-з туберкульоз легенів
Волошина Наталія Федорівна
Головата Ганна
Головата Мотря
Головатий Матвій
Головатий Семен
Гук Василь Степанович
Гук Іван Васильович
Гук Михайло Васильович
Гусленко Оксана
Гусленко Тетяна

Желяк Ганна
Желяк Каленик Назарович
Желяк Олександр
Желяк Олександр Давидович
Желяк Петро
Желяк Петро Каленикович
Желяк Порфирій
Желяк Степан
Заболотний Іван Григорович
Загородній Йосип Кіндратович, 65 р., 18.06.32, одноосібник, причина серці невідома
Загородній Микола
Загородній Хома Тимофійович
Загородня Лекера Антонівна, 54 р., 27.08.32, селянка, одноосібник, д-з міокардит
Захлюпана Ганна Іванівна
Захлюпана Марія Трохимівна
Захлюпаний Степан Іванович
Захлюпаний Іван Михайлович
Здоренко Кузьма Пилипович
Здоренко Федора Пилипівна
Зеленський Назар
Зіменко Григорій Наумович
Зіменко Люба Григорівна
Зіменко Марія Григорівна
Зінченко Анастасія Яківна
Зінченко Варвара Яківна
Зінченко Ганна Яківна
Зінченко Дмитро Якович
Йосипенко Прокіп Якович, 60 р., 11.06.32, одноосібник, причина смерті невідома
Калитенко Іван Олександрович, 9 міс., 29.08.32, на утр. батьків, одноосібник, д-з запалення тонких кишок
Кобзаренко Ганна Олеянівна
Кобзаренко Гапка Мокіївна
Кобзаренко Марія Олеянівна
Кобзаренко Олян Григорович
Кобзаренко Петро Олеянович
Кобзаренко Тетяна Олеянівна
Коваленко Василина Яківна
Коваленко Григорій Ількович
Коваленко Марія Григорівна
Коваленко Микола Сергійович
Коваленко Ярина Григорівна
Комендатова Ганна Андріївна
Корнієнко Варвара
Корнієнко Володь
Тодосійович, 2 р., 14.04.32, на утр.батьків, чл.колгоспу ім. Шевченка, причина смерті невідома
Корнієнко Іван Омелькович, 20 р., 12.4.32, громадянин

УСРР, українець, на утриманні матері, батьки члени колгоспу ім. Шевченка, туберкульоз легенів
Корнієнко Ксенофонтій Федорович
Корнієнко Микита Антонович
Корнієнко Микита Григорович
Корнієнко Микита Федорович
Корнієнко Микола Тарасович, 1931 р.н., 14.08.32, на утр. батьків, чл.колгоспу, д-з розлад у за-своєнні харчів, виснаження
Корнієнко Микола Федорович
Корнієнко Микола Ялісейович, 4,5 міс., на утр. батьків, одноосібник, причина смерті невідома
Корнієнко Мина Юхимович, 56 р., 30.04.1932, господар-одноосіб., міокардит
Корнієнко Михайло Гаврилович
Круглик Андрій
Круглик Леонід
Круглик Михайло Васильович
Круглик Мусій
Круглик Параска
Круглик Петро Мусійович
Круглик Полікарп
Круглик Тимофій
Круглик Федір Порфирович, 66 р., 30.04.1932, чл. колгоспу ім.Шевченка, оф. діагноз від виснаження
Кулида Володимир Іванович, 1 р., 9.06.32, на утр. батьків, чл.колгоспу, причина смерті невідома
Кулида Микола Володимирович, 4 міс., помер 11.04.32, укр., родина хліборобів, чл.колгоспу ім.Шевченка, оф. діагноз бронхіт
Куруп Василь
Куруп Опанас Васильович
Линник Кирило Петрович
Лисак Євдокія Максимівна
Лисак Максим Логвинович, 70 р., 19.05.32, колгоспник, д-з стареча виснаженість
Литовченко Кирило Петрович
Литовченко Химка
Люта Вівдя Данилівна
Люта Дунька Ониськівна
Люта Марія Андріївна
Люта Марія Романівна
Люта Палажка Трохимівна
Люта Параска Федорівна

Люта Пріська Кирилівна
Лютий Артем Дем'янович, 50 р., 25.05.32, одноосібник, д-з шлункова виразка
Лютий Іван Федорович
Лютий Карпо Туфинович
Лютий Кирило Данилович
Лютий Микита Григорович
Лютий Микола Данилович, 62 р., 03.06.32, одноосібник, причина смерті невідома
Лютий Микола Кирилович
Лютий Микола Кирилович
Лютий Микола Миколайович
Лютий Олекса Ониськович
Лютий Онисько Данилович
Лютий Талимон Кирилович
Лютий Федір Туфинович
Майка Влас
Майка Іван Назарович
Майка Марія
Майка Марта Григорівна
Майка Назар
Майка Савета
Марченко Микита Ничипорович, 65 р., 19.07.32, чл.колгоспу, д-з міокардит
Мельник Ганна
Мельник Іван Данилович
Мельник Марта
Нестеренко Андрій Миколайович
Нестеренко Василь Миколайович
Нистіренко Іван Дем'янович, 65 р., 24.06.32, чл.колгоспу, причина смерті невідома
Осипенко Гапка Сетпанівна
Осипенко Григорій Климович
Осипенко катерина
Омелянівна
Осипенко Лідія Степанівна
Осипенко Митрофан
Осипенко Петро Юхимович
Осипенко Юхим Тихонович
Осіпенко Сергій Степанович, 54 р., 04.05.32, чл.колгоспу, д-з від загального виснаження
Павленко Люба Сергіївна, 5 р., 6.06.32, на утр. батьків, одноосіб., причина смерті невідома
Петренко Давид Савович
Петренко Катерина
Петренко Семен Минович, 56 р., 17.04.32, колгоспник, причина смерті невідома
Пивоваренко Митрофан
Піддяча Афанасія Василівна

Піддяча Василина
Піддяча Наталія Назарівна
Піддяча Уляна Федорівна
Піддячий Василь
Піддячий Василь Микитович
Піддячий Іван Титович
Піддячий Микола Васильович
Піддячий Микола Титович
Піддячий Олекса Савович,
 2 р., 16.09.32, на утр. батьків,
 чл. колгоспу, причина смерті не-
 відома
Піддячий Павло Васильович
Піддячий Сава Микитович
Поботь Степан Прокопович,
 80 р., 15.05.32, робітник, д-з ви-
 снаженість
Прищепа Антося Юхимівна, 10
 міс., померла 9.04.32, укр., роди-
 на хліборобів, одноосібник, оф.
 діагноз запалення легенів
**Прокопенко Федоська Ялисе-
 йовна**, 80 р., 21.04.32, колгосп-
 ниця, оф. діагноз стареча висна-
 женість
Риковський Олександр, 62 р., -
 30.05.32, одноосібник, причина
 смерті невідома
Руденко Андрій Кирилович, 21
 р., 26.08.32, одноосібник, причи-
 на смерті невідома
Руденко Іван Федорович
Руденко Олена Іванівна
Руденко Пилип Федорович
Рябчун Людмила Федорівна,
 10.10.31, р.н., 8.4.32, укр., роди-
 на хліборобів, дитячі судоми
**Рябчун Олександра Лук'янів-
 на**, 67 р., 25.08.32, чл. колгоспу,
 д-з запалення легенів
Скороход Сергій Ількович,
 3 р., 11.07.32, на утр. батьків,
 чл. колгоспу, причина смерті не-
 відома

**Степаненко Микола Архипо-
 вич**, 2 р., 25.07.32, на утр. бать-
 ків, чл. колгоспу, причина смерті
 невідома
Таран Максим
Таран Андрій
Таран Ганна Силовна, 62 р.,
 28.08.32, селянка, чл. колгоспу,
 причина смерті невідома
Таран Уляна Іванівна
Таран Ярина Іванівна, 32
 р., 9.07.32, чл. колгоспу, причина
 смерті невідома
Тепла Наталія
Теплий Венедь Павлович
Товстига Терешко Іванович,
 82 р., 22.07.32, селянин, кол-
 госпник, причина смерті невідо-
 ма
Усенко Лазар Васильович
Усенко Остап Микитович
Фещенко Іван Архипович
Фещенко Микола Архипович
Шадура Антон
Шадура Василь Сидорович
Шадура Ганна Пилипівна
Шадура Любов Купріянівна, 6
 р., 20.04.32, батьки чл. колгоспу,
 оф. діагноз запалення носових
 залозів
Шадура Марія Купріянівна
Шадура Мелашка Олексіївна
Шадура Милашка Василівна,
 8 р., 18.06.32, на утр. батьків,
 одноосібник, оф. д-з запалення
 мозков. оболонки
Шадура Олекса Антонович
Шадура Олекса Семенович
Шадура Ольга Олексіївна
Шадура Павло Олексійович
Шадура Петро Іванович,
 35 р., 11.06.32, чл. колгоспу, по-
 мер вдома, д-з ГВС
Шадура Петро Олексійович

Шадура Прокіп Сидорович
Шадура Сем'яна
Шадура Устина Кирилівна
Шадура Федот Антонович
Шадура Хруся Олексіївна
Шелест Іван Самійлович,
 57 р., 11.06.32, чл. колгоспу, при-
 чина смерті невідома
Шелест Петро
Шикита Андрій
Шикита Антон
Шикита Зінька
Шикита Марія
Шикита Нестер
Шикита Петро Калістратович
Шикита Петро Тимофійович
Шикита Сак Олексійович, 73
 р., 12.05.32, господар, д-з ста-
 реча кволість
**Шистопал Оникій Кіндрато-
 вич**, 65 р., 17.06.32, чл. колгоспу,
 д-з стареча кволість
Яблонська Фотина
Яблонський Левко
Яблонський Микола
Ярова Галина Дмитрівна, 4 р.,
 19.06.32, на утр. батьків, чл. кол-
 госпу, причина смерті невідома
Ярова Зінька
Ярова Лідія Гнатівна
Ярова Мотря Явдокимівна,
 15 р., 25.04.32, на утр. батьків,
 чл. колгоспу, оф. діагноз тубер-
 кульоз
Ярова Параска
Яровий Микола Гнатович
Яровий Віктор Гнатович
Яровий Володимир
Яровий Микола
Яровий Федір Гнатович
Яровий Яків
Яценко Олександр Петрович
Яценко Станіслав Петр.

с. Данилівка

Землі, на яких розміщене нинішнє село Данилівка і сусідні з ним, у XII-XIII ст. були вотчиною Києво-Михайлівського Золото-
 верхого монастиря. На місці сучасної Данилівки стояло невеличке містечко Данилово, збудоване в 1238-39 рр. як оборон-
 ний форт проти нападу кочівників.

У 20-30 роках XX ст. Данилівка пережила примусову колек-
 тивізацію і штучний Голодомор.

с. Данилівка.

*Курган скорботи і меморіал померлим в період Голодомору
 1932-33 років, споруджений у 1995 році на місці масових
 поховань.*

Автори Крючков О. М., Крючкова В. М.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Новою радянською владою були організовані комнезами. Вони забирали хліб для армії, теплі речі, худобу, зокрема коней. Немало жителів пішли в полки Миколи Щорса, інші – до місцевих отаманів Гайового, Шлихового, Орлика, Зеленого, Нестеренка.

В 1930-х у селах почалась колективізація. Було створено артіль: 13-річчя Жовтня – в Данилівці, в Дранівці – «XVII Партз'їзду», в Кожухівці – «Соцперебудова», в Липовому Скитку – ім. Кагановича. Їх першими керівниками стали колишні човоноармійці Близнюк Кондрат, Мельник Федір, Верещак Петро, Колонська Надія та ін. В Данилівці – Бондаренко Василь, Василенко, Миколенко – в Лип-Скитку.

Жителі в колгоспи змушені були віддавати реманент і худобу, працювали безоплатно, заможних селян «розкуркулювали», а їхні хати розбирали і будували об'єкти для колгоспу та сільради. Так у 1931 році було розкуркулено сім'ю Верещаків, Мусія Верещака вислано за Урал.

Під час Голодомору 1932-1933 років померло більш як 600 жителів. Встановлена поіменно кількість загиблих в селах Данилівської сільської ради – близько 300 чоловік (села Данилівка, Кожухівка, Липовий Скиток, хут. Оленівка).

Зокрема, в с. Данилівка встановлено 88 прізвищ загиблих громадян.

На кожному сільському кладовищі є пам'ятники, де викарбувані встановлені імена померлих під час Голодомору, а на кладовищі № 1 в Данилівці споруджений меморіальний комплекс.

Мартиролог жителів с. Данилівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Гончаренко Є.Ф. (1905 р.н.), Мельник М.Ф. (1911 р.н.) та ін, записаними у 1992 році Л.І.Бондаренко, головою Данилівської сільської ради.

Близнюк Євтух
Близнюк Іван
Близнюк Лекера (дружина) і двоє дітей
Богорад Йовхим Савелійович
Васильчук Ярина
Васильчук Ярина і двоє дітей
Верещак Варіон і троє дітей
Верещак Гаврило
Верещак Карпо і троє дітей
Верещак Марко
Верещак Петро
Верещак Пріська
Верещак Савелій і двоє дітей
Верещак Юхим
Верещак Якилина
Вернигора Данило
Вернигора (дружина)
Вернигора Опанас
Миколайович
Вишняк Федора
Гончаренко Василь
Гончаренко Іван
Гончаренко Мусій
Гончаренко Петро
Гончаренко Селевета (дружина) і двоє дітей
Діаконенко Матвій
Дудченко Максим
Дудченко Олексій
Забарний Пимон
Клименко Горпина
Клименко Єлисей
Клименко Кузьма
Клименко Сергій

Клименко Уляна
Коваленко Григорій
Арсенович
Криворучко Павло
Михайлович
Криворучко Петро
Михайлович
Криворучко Григорій
Михайлович
Криворучко Меланія (дружина)
Криворучко Михайло і його діти:
Маніленко Єлізар
Маніленко Ісак
Маніленко Михайло
Маніленко Мотрона (дружина), діти:
Меланія
Оліян
Маніленко Олександра
Маніленко Савелій (син)
Маніленко Федот
Маніленко Харитина
Мельник Гаврило
Мельник Григорій
Мельник Іван
Мельник Клим
Мельник Наталія
Мельник Петро
Мельник Степан
Мельник Уляна (дружина)
Мельник Федосія
Мельник Христина
Мельник Ярина
Оникієнко Іван Васильович

Орихівський Іван
Свинченко Порфирій Левкович (син)
Свинченко Ганна
Свинченко Катерина (дружина) і двоє дітей
Свинченко Левко
Скрипка Іван
Скрипка Марія
Скрипка Прокіп
Скрипка Петро (дід)
Скрипка Пилип, діти:
Сулицька Мотря
Сулицький Матвій
Сулицький Михайло
Сулицький Сергій
Тищенко Яків Пилипович
Ткаченко Андрій
Ткаченко (його дружина)
Ткаченко Дмитро Минович
Федорченко Матвій і четверо дітей
Цимбал Ничипор Лазарович
Цимбал (його дружина)
Черниш Мартин
Черниш Павло Мартинович (син)
Шевченко Параска і четверо дітей
Шкапа Варвара Терешківна (дружина) і двоє дітей
Шкапа Ничипор
Шкапа Яків Папійович

с. Дерев'янки

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Архівні документи про події колективізації, розкуркулювань і Голодомору по с. Дерев'янки не збереглися. Очевидці трагедії пригадали прізвища 15 загиблих від голоду.

Мартиролог жителів с. Дерев'янки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Горбаченко В.І. (1907 р.н.), Лащенко Г.М. (1911 р.н.), записаними в 1993 році Малінченко С.В., вчителем Крушинської школи.

Ковшевацька Палажка
Шовтенко Василь
Шовтенко Гаврило
Шовтенко Євгенія Опанасівна
Шовтенко Микола
Шовтенко Оксана

Шовтенко Опанас
Ничипорович
Шовтенко Павло
Шовтенко Петро Павлович
Шовтенко ..... (ім'я невідоме)
Петрівна – дочка

Шовтенко Кирило Петрович
 – син
Шовтенко Прокіп Опанасович
Шовтенко Сергій
Шовтенко Сергій Опанасович
Шовтенко Яша Опанасович

с. Дзвінкове

Архівні дані про колективізацію, розкуркулювання і голодомор відсутні. За свідченнями старожилів села встановлено 74 прізвища жителів Дзвінкового, загиблих від голоду. Очевидці трагедії стверджують, що кількість жертв перевищує 300 чоловік.

На цвинтарі с. Дзвінкове у 1997 році встановлено пам'ятник жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Дзвінкове – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Андрійченко М.П. (1910 р.н.), Гордієнко К.П. (1929 р.н.), Зозулі А.М. (1910 р.н.), записаними в 1993 році головою Дзвінківської сільради Ткаченком І.Ф.

Гніденко Григорій
Дударенко Григорій
Дударенко Іван
Дударенко Маркіян
Дударенко Марта
Дударенко Микола
Дударенко Олексій
Дударенко Яків
Завойський Григорій
Лазарович
Завойський Лазар Григорович
Кацімон Віра Сергіївна
Коваленко Андрій
Коваленко Варка
Коваленко Варка
Коваленко Мотря
Коваленко Ольга
Коваленко Павло
Коваленко Прокіп
Коваленко Степан
Коваленко Федір
Лазебник Кіндрат
Лазебник Микола Григорович
Лазебник Пріська
Петенко Ївга
Петенко Надія
Петенко Ольга

Петенко Семен
Петенко Соня
Петенко Степан
Петенко Ярина
Сиваненко Іван
Сиваненко Ігнат
Сиваненко Леонід
Омелькович
Сиваненко Микола
Сиваненко Микола
Омелькович
Сиваненко Омелько
Григорович
Сперкач Захар
Списаренко Миєола
Списаренко Роман
Списаренко Семен
Списаренко Семен
Фостенко Василь
Фостенко Володимир
Петрович
Фостенко Іван
Фостенко Йосип Кирилович
Фостенко Олександр
Петрович
Фостенко Петро Петрович
Фостенко Христя

Фоя Григорій Йосипович
Фоя Іван Григорович
Фоя Катерина Григорівна
Фоя Олексій Григорович
Фоя Петро Михайлович
Фоя Сергій Йосипович
Фоя Степанида Кирилівна
Фоя Тетяна Григорівна
Фоя Федір Тарасович
Чупак Марія
Чупак Михайло
Чупак Харлан
Шиденко Іван
Шиденко Йосип
Шиденко Марко
Шиденко Олексій
Ярмоленко Ганна Павлівна
Ярмоленко Зінаїда Павлівна
Ярмоленко Іван
Ярмоленко Марія Павлівна
Ярмоленко Марія Павлівна
Ярмоленко Микола
Ярмоленко Павліна
Ярмоленко Павло Павлович
Ярмоленко Саша
Ярмоленко Фекла

с. Діброва

До Дібрівської сільської ради належить і с. Багрин. За свідченням старожилів село Дуброва (так воно раніше звалось) було засноване на початку 1800 року.

Як і інші села району, ці два села постраждали від Голодомору. Кількість жертв в с. Багрин не вдалося встановити. В с. Діброва померло під час Голодомору 32 жителі. Встановлено 25 прізвищ загиблих.

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

На старому кладовищі в с. Багрин у 2002 році встановлено пам'ятний знак – дерев'яний хрест жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Діброва – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Арзамас М.Г. (1921 р.н.), Забарного М.Д. (1920 р.н.), Кияниці О.І. (1925 р.н.), Кияниці Є.С. (1915 р.н.), Кобець А.П. (1925 р.н.), записаними в 1993 році Вірченко А.П., головою сільради; Кияницею П.О., завідуючою клубом.

Кияниця Гапка
Кияниця Григорій Іванович,
1928 р.н.
Кияниця Іван Григорович,
1890 р.н.
Кияниця Іван Іванович, 1922
р.н.
Кияниця Іван Михайлович
Кияниця Марта
Кияниця Михайло

Кобець Григорій Потапович,
1927 р.н.
Овражко Ганна
Овражко Зінаїда
Охріменко
Сліпуха (троє дорослих) і діти
Танасюк Дуня Гнатівна
Танасюк Мотря Гнатівна
Танасюк Ніна Гнатівна
Ткаченко Микита

Ткаченко (дружина) і три їх
дочки
Хоменко Марія Терешківна
Хоменко Терешко
Шкільна Улита Пилипівна
Шкільний Андрій Іванович
Шкільний Іван
Шкільна (його дружина)
Шкільний Пилип Іванович
Шкільний Тарас Пилипович

с. Застугна

с. Застугна. Хата, в якій збирались сільські комсомольці і комнезамівці.

Центральному кладовищі у 1999 році встановлено пам'ятний знак – металевий хрест жертвам Голодомору 1932-1933 рр.

Мартиролог жителів с. Застугна – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Шевченко О.Н. (1916 р.н.), Яременка П.І. (1922 р.н.) та ін., записаними в 1999 році головою виконкому Застугнянської сільради Стратієнком М.С.

Петренко Марія Федорівна
Петренко Андрій Федорович
Петренко Охрім Пилипович
Петриченко Микита
Петриченко Ілля
Петриченко Палажка
Микитівна
Стрілок Григорій Павлович
Стрілок Марія Дмитрівна
Стрілок Катерина Федосіївна

Стрілок Григорій Васильович
Стрілок Данило Павлович
Стрілок Оксана Данилівна
Смоляченко Федот
Андрійович
Смоляченко Корній
Андрійович
Смоляченко Григорій
Корнійович
Смоляченко Іван Андрійович

Смоляченко (дружина Івана Ан-
дрійовича)
Чепурда Степан
Чепурда Параска
Чепурда Василь Степанович
Чепурда Катерина Степанівна
Чепурда Ладамир
Чепурда Катерина
Чепурда Мелажка
Ладимирівна

с. Здорівка (с. Черкас)

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Стара назва села – Черкас. У давнину село як передмістя Василькова знаходилося на лівому боці Стугни, вище міста і носило назву Воєщина. 1581 року король Стефан Баторій подарував Воєщину Олехну Черкесову Єржевському, від якого село і дістало назву Черкас.

Голод 1932-1933 рр. та страшні сталінські репресії не оминули жителів Здорівки. Близько 100 мешканців померли під час Голодомору. Встановлено 53 прізвища загиблих громадян с. Здорівка. Цю цифру не можна вважати остаточною.

В пам'ять про загиблих односельців на кладовищі у 1994 році встановлено пам'ятний знак – дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Здорівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Величко О.С. (1910 р.н.), Вернигори В.Г. (1903 р.н.), Горової В.М. (1918 р.н.), записаними в 1993 році Бугай В.М., директором Здорівської школи.

Биковський Микола
Борисенко Микола
Бортницька Марія
Бортницька Палажка
Бортницька Тетяна
Бортницька Уляна
Бортницький Карпо
Бортницький Олексій
Вовченко Ганна
і четверо дітей
Вовченко Хома
Дворська Адіна
Дворська Устинія
Дворський Борис
Дворський Григорій
Дворський Іван
Дворський Марко
Дворський Михайло

Дворський Ничипір
Жуковець Павло
Забарна Уляна і два сини
Кітров Макар
Кобець Антон
Кобець Ганна і четверо дітей
Кобець Уляна
Коваленко Павло
Коваленко Степан
Коваленко Федось
Коваленко Химка
Козолій Хотина
Козолій Христина
Линець Іван
Линець Параска
Мокотийський Федот
Пелюх Іван
Пелюх Василь

Пелюх Одарка
Пелюх Марія
Пономаренко Іван
Пономаренко Петро
Пономаренко Яків
Савчук Михайло
Сліпуха Василь
Сміян Марія
Сміян Оксана
Телюк Василь
Телюк Іван
Телюк Марія
Телюк Одарка
Третяк Іван і троє дітей
Чаюн Іван
Чаюн Меланія
Чепчак Євдокія
Шкіперська Катерина

с. Іванковичі

Засноване у 1093 році вельможею київського князя Святополка – Яном і мало назву Янковичі. Така назва проіснувала до 1947 року.

За радянських часів у 30-х роках ХХ ст. село Іванковичі, як і інші села району, потерпіло від Голодомору. Встановлено тільки 7 прізвищ загиблих, але сотні безіменних, не збережених людською пам'яттю жертв заслуговують нашої скорботної пам'яті.

Мартиролог жителів с. Іванковичі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Іванчук П.Т. (1924 р.н.), Кабанець К.О. (1923 р.н.), Скляренко М.В. (1927 р.н.), записаними у 2008 році Нечитайло В.М., бібліотекарем с. Іванковичі.

Кабанець Галина, 1924 р.н.
Кабанець Орина, 1922 р.н.
Клименко Григорій Якович

Клименко Марія Яківна
Клименко Надія Яківна
Клименко Степан Якович

Москаленко Оникій

с. Ковалівка

За легендою засновником с. Ковалівки був Мина Назаренко. У XVI столітті він побудував на шляху недалеко від р. Кам'янки невеличку хатину, а побіля неї кузню. Юнак був ковалем – звідси й назва села.

В 1928 році на ковалівських землях було організовано три колгоспи: “Червоний промінь”, “Червоний тракторист” і “Друга п'ятирічка”.

Голод 1932-1933 рр. та страшні сталінські репресії не оминули жителів с. Ковалівка. Старожили села пригадали 343-х померлих мученицькою смертю від голоду жителів, з них 309 – по прізвищах. Але всі вони стверджували, що насправді це лише частина померлих у ті страшні роки, яку зберегла їхня дитяча в той час пам'ять.

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Меморіал жертвам Голодомору споруджений у 1998 році на центральному кладовищі. Саме тут було місце масового поховання загиблих від голоду односельців.

Мартиролог жителів с. Ковалівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Причини А.К. (1923 р.н.), Косолап Я.М. (1925 р.н.) та ін., записаними в 1993 році Тараном М.П., краєзнавцем; Тихоненко Л.О., секретарем Ковалівської сільради.

Бабенко Василь
Бабенко Мотря Василівна
Бабенко Марта Василівна
Бабенко Олексій Омелькович
Бабенко Пилип
Бабенко Федір
Базюченко Микола
Тимофійович
Базюченко Микола
Федорович
Базюченко Федір
Базюченко Ярина
Бараненко Захар
Бараненко Текля
Бараненко Марія
Бараненко Михайло
Бараненко Ярина (дружина) і
троє дітей
Бараненко Павло
Бараненко (жінка)
Батрак Сергій
Батрак Євдоха Сергіївна
Бондаренко Ничипір
Бондаренко Ганна і троє дітей
Галак Анастасія Ільківна
Галак Ілько Т.
Галак Пріська Трохимівна
Галак Капіталіна Григорівна
Галак Мотря Романівна
Галак Іван Романович
Галак Дмитро Романович
Галак Петро Григорович
Гордієнко Оксана Яківна
Гриненко Олена
Гриненко (дитина)
Гриненко Федора Іванівна
Гуньо Трохим Савович
Гуньо Анастасія Іванівна
Гуньо Ганна Трохимівна
Гуньо Пріська Трохимівна
Дем'янчук Петро
Дем'янчук (дитина)
Дем'янчук Параска
Джура Василь
Джура Іван
Джура Тетяна
Джура Іван Олексійович
Джура Петро Олексійович
Зінченко Сергій
Зінченко Соломія
Зінченко Григорій Сергійович
Зінченко Євдоха Сергіївна
Зінченко Горпина

Зінченко Дементій
Зінченко Йовгіна
Зінченко Пилип
Зінченко Мотря
Зінченко Захар Пилипович
Зінченко Сава і четверо дітей
Зінченко Оляна
Зінченко (батько)
Зінченко Терешко
Зінченко Федосія
Зінченко Купріян Терешкович
Зінченко Улита і троє дітей
Зубченко Василь
Ничипорович
Зубченко Гаврило і троє дітей
Зубченко Ганна
Зубченко (дитина)
Зубченко Мартин
Зубченко Ничипір
Зубченко Іван Ничипорович
Зубченко Олена Ничипорівна
Зубченко Семен Григорович
Іщенко Катерина
Іщенко Іван Миронович
Іщенко Марія Миронівна
Іщенко Парска Миронівна
Кириленко Оксана
Кириченко Семен і четверо
дітей
Кириченко Ольга
Кобзаренко Анастасія
Кобзаренко Антон Васильович
Кобзаренко Антоніна
Дмитрівна
Кобзаренко Варка Дмитрівна
Кобзаренко Василь
Кобзаренко Ганна Кирилівна
Кобзаренко Горпина
Кирилівна
Кобзаренко Денис Романович
Кобзаренко Іван Денисович
Кобзаренко Микола
Денисович
Кобзаренко Петро Денисович
Кобзаренко Каленик
Кобзаренко Іван Каленикович
Кобзаренко Іван Ничипорович
Кобзаренко Лука Васильович
Кобзаренко Марфина
Кобзаренко Микола Савович
Кобзаренко Ничипір Іванович
Кобзаренко Оксана
Кобзаренко Оксана Кирилівна

Кобзаренко Оксана
Ничипорівна
Кобзаренко Оляна Дмитрівна
Кобзаренко Петро Дмитрович
Кобзаренко Петро
Ничипорович
Кобзаренко Савка М.
Кобзаренко Олена Савівна
Кобзаренко Кирило Савович
Кобзаренко Трохим
Романович
Кобзаренко Оляна
Кобзаренко Семен
Трохимович
Кобзаренко Прокіп
Трохимович
Кобзаренко Микола
Трохимович
Кобзаренко Федір Федорович
Кобзаренко Марія Федорівна
Кобзаренко Петро Федорович
Кобзаренко Параска
Ничипорівна
Кобзаренко Юхим
Танасійович
Костецька Марія Василівна
Костецька Настя
Костецька Оксана
Костецький Василь
Васильович
Костецький Ничипір
Васильович
Котенко Яків
Котенко Зінаїда і 3 їх дітей
Котенко Криська
Котенко Лука
Литошенко Харитина
Лобань Іван Пилипович
Лобань Павло
Лобань Петро Пилипович
Лобань Пилип
Матушевич Григорій
Машляківська Варка
Казимирівна
Машляківська Ганна
Оксентіївна
Машляківська Єлізавета
Оксентіївна
Машляківська Килина
Казимирівна
Машляківська Мотря
Оксентіївна
Машляківська Одарка

Казимирівна
 Машляківський Оксен
 Машляківський Олекса
 Оксентійович
 Машляківський Остап
 Маявська Христина
 Маявський Володимир
 Менза Ярема
 Монастиренко
 Монастиренко
 Мошиченко Онопрій Петрович
 Мусіяшенко Кирило
 Сергійович
 Мусіяшенко Денис
 Мусіяшенко Марина
 і їх дитина
 Назаренко Мар'яна
 Назаренко Микита і четверо
 дітей
 Назаренко Микола і четверо
 дітей
 Назаренко Тиміш
 Найденко Левко
 Найденко Олена
 Нестеренко Григорій Іванович
 Нестеренко Дорох
 Нестеренко Мар'яна
 Нестеренко Микола
 Нестеренко Михайло Іванович
 Нестеренко Мотря
 Николаївна
 Нестеренко Опанасія
 Николаївна
 Нестеренко Охрім Титович
 Нестеренко Палажка
 Нестеренко Софія
 Нестеренко Софія Лазорівна
 Нестеренко Харитон
 Нестеренко Яків Миколайович
 Остапенко Данило
 Остапенко Домаха Олексіївна
 Остапенко Іван Назарович
 Остапенко Назар Мусійович
 Остапенко Петро Назарович
 Причина Григор
 Причина Марія Михайлівна
 Причина Михайло
 Причина Олександра
 Причина Харитон Іванович
 Рябокінь Христина
 Семенченко Оксень
 Пилипович
 Семенченко Олекса
 Пилипович
 Семенченко Пилип
 Семенченко Семен
 Семенченко Улита
 Сулима Гаврило Ількович

Сулима Ілько Антонович
 Сулима Наталія Ільківна
 Тимошенко Іван Григорович
 Тимошенко Іван Миколайович
 Тимошенко Микола
 Тимошенко Наталія Хомівна
 Тимошенко Оксана
 Тимошенко Онопрій
 Тимошенко Петро Іванович
 Тимошенко Петро
 Миколайович
 Тимошенко Сергій
 Миколайович
 Тимошенко Степан Хомович
 Тимошенко Трохим
 Тихоненко Євдоха Олексіївна
 Тихоненко Марія Кирилівна
 Тихоненко Кузьма
 Данилович
 Тихоненко Дем'ян
 Гаврилович
 Тихоненко Анастасія
 Кирилівна
 Тихоненко Андрій
 Тихоненко Варвара
 Опанасівна
 Тихоненко Володимир
 Гаврилович
 Тихоненко Гаврило
 Тихоненко Ганна
 Тихоненко Ганна Гаврилівна
 Тихоненко Ганна Оверківна
 Тихоненко Ганна Олексіївна
 Тихоненко Гапка
 Тихоненко Гапка Степанівна
 Тихоненко Григорій Петрович
 Тихоненко Доросій і двоє
 дітей
 Тихоненко Євдоха
 Тихоненко Зінаїда
 Калениківна
 Тихоненко Іван
 Тихоненко Іван Йосипович
 Тихоненко Іван Миколайович
 Тихоненко Іван
 Олександрович
 Тихоненко Іван Ст.
 Тихоненко Килина Корніївна
 Тихоненко Кирило
 Йовхимович
 Тихоненко Кирило
 Трохимович
 Тихоненко Логвин Минович
 Тихоненко Лукія Опанасівна
 Тихоненко Максим М.
 Тихоненко Марія
 Тихоненко Марія Петрівна
 Тихоненко Меланія

Прокопівна
 Тихоненко Микола
 Гаврилович
 Тихоненко Микола Лукович
 Тихоненко Михайло
 Андрійович і троє дітей
 Тихоненко Мотря Андріївна
 Тихоненко Мотря Гаврилівна
 Тихоненко Мотря Кирилівна
 Тихоненко Настя Петрівна
 Тихоненко Оверко
 Купріянович
 Тихоненко Оксана
 Тихоненко Оксана Петрівна
 Тихоненко Оксана Кирилівна
 Тихоненко Олекса Іванович
 Тихоненко Олена
 Тихоненко Опанас
 Тихоненко Павло Ст.
 Тихоненко Параска
 Калениківна
 Тихоненко Параска
 Прокопівна
 Тихоненко Петро
 Тихоненко Петро Іванович
 Тихоненко Петро Оверкович
 Тихоненко Петро Олексійович
 Тихоненко Прокіп
 Тихоненко Сава Іванович
 Тихоненко Сергій О.
 Тихоненко Степан
 Тихоненко Текля
 Тихоненко Тетяна Гаврилівна
 Тихоненко Тиміш
 Олександрович
 Тихоненко Федір Іванович
 Тихоненко Федора
 Тихоненко Ярина Яківна
 Устименко Ганна Григорівна
 Устименко Григорій
 Євтухович
 Устименко Євдоха Яремівна
 Устименко Іван Григорович
 Устименко Параска
 Григорівна
 Устименко Петро Григорович
 Устименко Талимон
 Григорович
 Хамеза (по вуличному)
 Циба Іван
 Чернишенко Андрій
 Омелькович
 Чернишенко Параска Гнатівна
 Чернишенко (дочка)
 Чернишенко (син)
 Чернишенко Єлізавета Пота-
 півна
 Чернишенко Іван Потапович

Чернишенко Микола Якович
 Чернишенко Михайло
 Іванович
 Чернишенко Петро Якович
 Чмиренко Гнат
 Чмиренко Оляна Харитонівна і
 четверо дітей
 Чмиренко Семен Гнатович
 Шабаш Оверко
 Шарніленко Марта Ярошова
 Шарніленко Микола

Радіонович
 Шарніленко Оксюта
 Шарніленко Охрім
 Шарніленко Радіон
 Якименко Анатолій Стратієвич
 Якименко Ольга Стратіївна
 Якименко Юрій Стратієвич
 Ярошенко Андрій Петрович
 Ярошенко Варка
 Ярошенко Гапка
 Ярошенко Герасим Павлович

Ярошенко Маріка Титківна
 Ярошенко Марія
 Ярошенко Ничипір Титкович
 Ярошенко Ониська Титківна
 Ярошенко Павло
 Ярошенко Параска Титківна
 Ярошенко Петро
 Ярошенко Текля
 Ярошенко Титко
 Ярошенко Харитина

с. Кодаки

Засноване в X ст. князем Київської Русі Ізяславом, який для укріплення південних окраїн рідної землі переселив сюди «чорних клобуків». За легендою один з їх керівників Торк Журбан мав скакуна, якого називав Кунаком, тобто другом. Поселення Журбана місцеві жителі так і прозвали – Кунаки. Згодом поселення перетворилося у могутню фортецю. На початку XIII ст. під час монголо-татарської навали жителі мужньо захищали фортецю: полягло більше трьохсот монгольських воїнів з тисячі. Тоді один з ворогів вигукнув у гніві «Хіба це кунаки?! Це ж – кодаки! (тюрк. «кодаки» – «злі люди»). За іншою версією – також з тюрської «кайдак» – ліс.

В 1932-33 роках до села Кодаки належав хутір Петрівське. У 1930 році в селі було утворено колективне господарство ім.Ілліча.

Пережили жителі села Кодаки і хутора Петрівське примусову колективізацію та Голодомор. Встановлена кількість загиблих – 439 чоловік, відомі 150 прізвищ загиблих. Листрова Ф.Ю. та Олексієнко І.М.(проживали в хуторі Петрівському) пригадали, що в голодні роки Городничий Карпо і жінка Санька з'їли своїх 6-х дітей: 4-х хлопчиків і 2-х дівчаток.

На старому кладовищі села Кодаки у 1990 році встановлено пам'ятний знак – хрест жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів села Кодаки і хутора Петрівське – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Бойко К.Т. (1918 р.н.), Коваленко Г.І. (1914 р.н.) та ін., записаними в 1993 році Панасюк Г.П., вчителем Кодаківської школи.

Алещиха
 Аншип Оксана
 Байди
 Бачинська
 Бачинська Мар'яна
 Бачинська Марія
 Бачинський Юхим
 Бачинський
 Білокін Пріська
 Бімчені
 Бойко Михайло Левкович
 Бондар Василина
 Бугаєнко Тарас
 Вангородський Грицько
 Варка
 Вівдя Андріївна
 Віцан
 Віцан Ганна
 Віцан Кіндрат Степанович
 Віцан Павло
 Віцан Степан
 Віцан Федір
 Власенко Гаврило Павлович
 Власенко Пилип
 Власенко Степан

Власенко
 Волощук Григорій
 Волощук Іван
 Волощук Лахтїон
 Волощук Михайло
 Волощук Савка Якович
 Волощук Сергій
 Волощук Степан
 Волощук
 Волощук
 Гаврило
 Гарячі
 Городничих Карпа і Саньки 6-ро дітей, з'їдених батьками
 Горлиха Санька
 Григоренко Наталія
 Гриненко Володимир Семенович
 Гриненко Павло Терешкович
 Гриньки
 Гриньки
 Гриньки
 Гринько Васька
 Гусаки
 Данилюк

Дзюбенко Артем
 Дзюбенко Марфа
 Диптан Дмитро
 Диптан Надія
 Диптан Оляна
 Диптан Омелько
 Дід
 Добролега
 Довгуля
 Дорочей
 Зашірки
 Каленик
 Квочки
 Ковчій Кость
 Кожема Опанас
 Кожема Федір
 Кожема Ярина
 Кожема
 Коліка Мина
 Копачі
 Корецький Демко
 Корнієнко Михайло
 Корнієнко
 Корнієнко
 Корнієнко

Король Хома
Кравченко Каленик Антонович
Кравченко Савустян
Кревеха Каленик
Кулініч Йосип
Куперчин
Лаврик
Ламкишко Юхим
Липистина
Лісники
Лопух
Мартиненко Василь
Мартиненко Іван
Мартиненко Федось
Мартиненко
Махуни
Митюк Анастасія
Митюк Кость
Митюк Прокіп
Мотря
Нечипоренко Євсій
Нісенрош
Оцненки
Панченко
Парубець
Пасіка Макар Онопрійович

Пасіка Юхим
Пасіка Яків Левкович
Пасіка
Погребицька Соня
Пономаренко
Проценки
Проценки
Проценко Ілько
Проценко Мар'яна
Проценко Марко
Проценко Петро
Проценко
Проценко
Проценко
Проценко
Прудкий Вавіло
Прудкий Клим
Прудкий Ничипір
Савченко Микита
Савчук Петро
Савчук Пріська
Савчук
Савчук
Савчук
Саєнко Васька

Соломієнко Килина
Стеблюк Андрій
Стеблюк Галя
Стеблюк Гнат
Стеблюк Євдоким
Стеблюк Іван
Стеблюк Федір Трохимович
Стеблюк
Стеблюки
Степаненко Мілька
Степаненко Феня
Степанида
Сукопич
Тимошенко
Тимченко
Трембач Терешко
Устенко Марія
Устенко Микита Юхимович
Хвеська
Химка
Чадій Федір
Чепурда Михайло
Чумак Кость Степанович
Яловченко Іван
Яловченко
Яровенко

с. Кожухівка

Архівних свідчень про колективізацію, розкуркулювання і голод у селі не збереглося. Очевидцями трагедії встановлено 60 імен померлих під час Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Кожухівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Понежди П.Я. (1907 р.н.), Степаненко С.М. (1900 р.н.), записаними у 1992 році Бондаренко Л.І., головою Данилівської сільської ради.

Биковська Степанида
Биковський
Биковський Гнат
Биковський Степан
Богорад Лаврін
Богорад Трохим
Вакуленко Микола
Вакуленко Параска (дружина)
Вітрогон Марта
Вовк
Вовк Палагея
Гермаш Агафія і двоє дітей
Гермаш Ганна
Гермаш Карпо
Гермаш Лук'ян
Гермаш Параска
Гермаш Параска
Гермаш Соловей Микитович
Гермаш Степан
Глущенко Андрій Остапович

Глущенко Мотря
Глущенко Мотря
Глущенко Петро
Голдецька Оришка
Голдецький Онопрій
Кліщ
Кліщ Микита
Кліщ Хівра
Коваленко Остап
Коляда Данило
Коляда Мотря
Коляда Петро
Малий Дмитро
Мережко Яким
Нежуренко Векла і її дочка
Нежуренко Христина
Пантелій
Пантелій і його дружина
Понежда Євдокія (дочка)
Понежда Катерина
Понежда Остап Олексівич

Савенко Вакула
Савенко Мотря
Савченко Дементій
Сиводід Марія
Сиводід Онисько
Степаненко Мирон
Сябренко Адам
Сябренко Артем
Сябренко Газа
Сябренко Мотря
Удовиченко Галина (дружина) і троє дітей
Удовиченко Тимофій
Удовиченко Христина
Штепа Анастасія
Штепа Василь
Штепа Василь Тимофійович
Штепа Мотря
Штепа Наталія
Штепа Трифон

с. Крушинка

У 1932-1933 році жителі села Крушинка пережили всі жахи голодних мук. Тих, хто наважувався вголос сказати про нереальність доведених цифр хлібозаготівель, проголошували куркулями, а тих, хто не мав ніякого господарства або був у сільських виборних органах – куркульським прихвоснями. Ось лише один такий факт. Газета «За більшовицькі темпи» писала: «Куркульський прихвостень Кияниця зриває план хлібозаготівель. На пленумі він просто заявив: «Немає у нас хліба, і плану ми не можемо виконати».

Виконання нереальних планів за рахунок вимітання до зернини із селянських засіків стало причиною страшного голоду. Це підтверджується свідченнями тих, кому пощастило вижити. В Крушинці очевидці голодомору пригадали 77 прізвищ загиблих.

В пам'ять про людей, заморених голодом, в 1993 році на цвинтарі с. Крушинка встановлено пам'ятний знак – хрест жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів с. Крушинка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Бондаренко М.Д. (1920 р.н.), Горбаченка М.Ю. (1897 р.н.), Заріцької Х.М. (1919 р.н.), записаними в 1993 році Малінченко С.В., вчителем Крушинської школи.

Бондаренко Демид
Бондаренко Олексій
Глущенко Василь Лазарович
Глущенко Василь Микитович
Глущенко Григорій Лазарович
Глущенко Микита Орахтович
Глущенко Микита Пилипович
Глущенко Микола Лазарович
Глущенко Олексій Пилипович
Голінченко Надія Данилівна
Голінченко Олександр
Данилович
Горбаченко Кузьма Юхимович
Горбаченко Марія Кузьмівна
Горбаченко Парасковія
Кузьмівна

Горбаченко Яків
Заріцька Марія
Заріцький Григорій
Іщенко Петро Павлович
Лашенко Галина Степанівна
Лашенко Олександра
Степанівна
Пархоменко Андрій
Пархоменко Настасія
Савоненко Володимир Якович
Сіненко Ганна Іванівна
Сірик Іван Юхимович – дитина
Сірик ..... (ім'я невідоме)
Юхимівна – дитина
Сірик Катерина Юхимівна
 – дитина

Сірик Степан Юхимович – дитина
Сірик Оксана
Сірик Олександр
Сірик Мусій Григорович і 5 його дітей
Сірик Петро Федорович
Сірик Уляна
Скибенко Антон Омелянович
Скибенко Данило Іванович
Скибенко Іван
Скибенко Іван Іванович
Скибенко Параска Іванівна
Скибенко Петро Іванович
Усенко Іван
Усович Корній

с. Ксаверівка

Засноване у 70-х роках XVIII ст. польським гетьманом Ксаверієм Браницьким і названо його іменем.

Восени 1928 року було створене товариство спільного обробітку землі, куди увійшло 17 господарств. Очолив його П.Ф. Вільшанський.

З початку 1930 року почалась колективізація. На базі ТСОЗу створено колгосп ім. Ворошилова, в який увійшло 130 селянських господарств. Першим головою колгоспу став Вільшанський П.Ф., а потім двадцятип'ятитисячник, шахтар з Донбасу А. М. Шаповалов.

В 1931 році з одного колгоспу створено три: ім. Ворошилова, «Червоний прапор», «Більшовик».

У 1932-1933 роках жителі села Ксаверівка звідали жажливі наслідки примусової колективізації, що призвела до штучного голодомору. Це підтверджується свідченнями тих, кому пощастило вижити. Встановлена кількість померлих від голоду – 212 чоловік і 184 прізвища загиблих.

На кладовищі с. Ксаверівка в 1996 році на місці масового поховання встановлено хрест жертвам Голодомору 1932-1933 рр.

Мартиролог жителів с. Ксаверівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Коваленко А.С. (1922 р.н.), Талалай М.П. (1927 р.н.) та ін., записаними у 2002 році Поштар Т.І., вчителем історії Ксаверівської школи.

Бабенко Андрій Ярофейович
Бабенко Василь Ярофейович
Бабенко Марія Ярофейівна
Бабенко Мотря Митрофанівна
Бабенко Олександра Устимівна
Бабенко Роман Ярофейович
Бабенко Ярофей
Бублик Михайло

і його сім'я з двох осіб
Вдовенко Олександр
Вдовенко Васирина (його дружина)
Вдовенко Тиміш Савкович
Вільшанська Олена Василівна
Вільшанська Ганя Фокіївна
Вільшанська Катерина

Вільшанська Ніна Фокіївна
Вільшанська Ольга Фокіївна
Вільшанський Іван Фокійович
Вільшанський Василь
Вільшанська Івга (його дружина)
Вільшанський Василь Фокійович
Вільшанський Фокій
Вільшанська Федора

Вільшанський Федір Петрович
 Вільшанський Фокій
 Губарець Володимир
 Миколайович
 Губарець Устя Миколаївна
 Губарець Хома Миколайович
 Дейнека Дорош і його син
 Джига Олександра
 Тимофіївна і її мати
 Дзюбенко Секлета і двоє
 дітей
 Дубовик Василь Дмитрович
 Дубовик Василь Федорович
 Дубовик Володимир
 Федорович
 Дубовик Зося
 Дубовик Надія Федорівна
 Дубовик Олександр
 Федорович
 Дубовик Петро Федорович
 Дубовик Федір
 Дубовик Горпина
 (його дружина)
 Заверуха Андрій Семенович
 Заверуха Валентина
 Степанівна
 Заверуха Володимир
 Степанович
 Заверуха Олександр
 Охрімович
 Заверуха Охрім
 Заверуха Палажка
 Заверуха Палажка Семенівна
 Заверуха Семен
 Заверуха Марина (дружина)
 Зозуля Кирило
 Зозуля Лідія і їх діти
 Коваленко Василь Мусійович
 Коваленко Василь
 Степанович
 Коваленко Галина Іванівна
 Коваленко Данило
 Григорович
 Коваленко Іван (брат)
 Коваленко Степан (брат)
 Коваленко (їх мати)
 Коваленко Іван Данилович
 Коваленко Іван і їх мати
 Коваленко Лукія і діти
 Коваленко Липіяна Тихонівна
 Коваленко Мар'яна
 Коваленко Мар'яна Тихонівна
 Коваленко Марія Степанівна
 Коваленко Настя Федорівна
 Коваленко Григорій – син Насті
 Коваленко Оксана
 Коваленко Юля – її онука
 Коваленко Олена

Коваленко Ольга Іванівна
 Коваленко Панас і троє дітей
 Коваленко Панас Іванович
 Коваленко Параска Іванівна
 Коваленко Петро
 Коваленко Петро Степанович
 Коваленко Пилип
 Коваленко Платон
 Коваленко Степан
 Коваленко Текля Степанівна
 Коваленко Тихон
 Коваленко Варка (дружина)
 Коваленко Федір
 Коваленко Федось Мусійович
 Коваленко Федось
 Степанович
 Коваленко Яків
 Коверга Домаха
 Коверга Мартин
 Коверга Олександр – їхній
 зять та шестеро його дітей
 Козюбенко Василь
 Козюбенко Марія Кузьмівна
 Конопольський Панас
 Кравченко Іван Іванович
 Красиловська Василина
 Красиловський Василь
 Красиловський Степан
 Лисак Василь
 Лисак Ганна (дружина)
 Лисак Зося Федорівна
 Лисак Микола Федорович
 Лисак Олександра
 Лисак Петро Федорович
 Лисак Трохим
 Лисак Ганна (мати Трохима)
 Лисак Федір Денисович
 Лисак Федора Свиридонівна і
 троє дітей
 Мірошник Ничипір
 Наконечний Пилип Гнатович
 Наконечна Вівдя (його мати)
 Наконечний Юхим Федорович
 Нестеренко Василь
 Нестеренко Селевета (його
 дружина)
 Панченко Антоніна Максимівна
 Панченко Олександра і її сім'я
 Панченко Пріська Максимівна
 Панченко Сарафина
 Максимівна
 Панченко Степан
 Панченко Степан Максимович
 Панченко Федоська
 Максимівна
 Поштар Григорій Васильович
 Поштар Пріська (дружина) і їх
 дитина

Рачківська Антоніна і її донька
 Рачківська Христя
 Рачківський Василь і 2 сини
 Рачківський Дмитро
 Рачківський Лаврін
 Рачківський Санько- син Лав-
 ріна
 Рачківський Панько – син Лав-
 ріна
 Рачківський Роман – син Лав-
 ріна
 Романенко Демид
 Романенко Оришка – його дру-
 жина
 Романенко Михайло
 Романенко Ольга Полікарпівна
 Романенко Текля Михайлівна
 Саустенко Сергій Якович
 Саустенко Яків Климович
 Саустенко Устя – його дружина
 Свердиль Ганна
 Свердиль Марія
 Свердиль Мотря
 Свердиль Мотря
 Свердиль Павло
 Свердиль Петро
 Совенко Антоніна Олексіївна і
 шестеро її дітей
 Совенко Іван Олексійович
 Совенко Люба Олексіївна
 Совенко Олександра Васильович
 Стула Олександр Хомович
 Стула Хома
 Стула Оляна – його дружина
 Сулима Марія
 Ткаченко Василь Тихонович
 Ткаченко Катерина Василівна
 Ткаченко Олександра
 Василівна
 Ткаченко Ольга Василівна
 Усенко Семен
 Усенко Селевета – його дру-
 жина
 Чередник Василь Якович і його
 мати
 Чередник Ганна Василівна
 Чередник Домаха Василівна
 Чередник Параска Василівна
 Чередник Петро Васильович
 Чередник Селевета Василівна
 Чередник Текля Полікарпівна
 Чередник Яків Васильович
 Черненко Володимир Зотович
 Черненко Зоть Васильович
 Черненко Наталка Зотівна
 Черненко Христя Яківна
 Чумак Василь Олександрович
 Чумак Олександр

Чумак Наталка (його дружина)
Чумак Олександра
Олександрівна
Чумак Панас
Чумак Марія (його дружина)

Шурпа Герасим
Яблонська Галина Григорівна
Яблонська Ольга Григорівна
Яблонський Григорій (брат)
Яблонський Кирило (брат)

Яблонський Микита
Яблонський Григорій
Яблонська Текля – його дружина

с. Липовий Скиток

Архівні дані про колективізацію і голодомор у селі відсутні. Старожили села пригадали 55 прізвищ односельців, загиблих голодною смертю.

Мартиролог жителів с. Липовий Скиток – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Бондаренко Х.М. (1905 р.н.), Сови Є.Т. (1905 р.н.), записаними у 1992 році Бондаренко Л.І., головою Данилівської сільської ради.

Авраменко Антип
Авраменко Ярина
Авраменко Іван (син)
Бондаренко Євстрат
Бондаренко Євдокія (дружина)
Вакуленко Олександр
Голдецький Іван
Єременчук Тихон
Єременчук Улита (дружина)
Євченко Олексій і 5 дітей
Євченко Митрофан
Євченко Приська (дружина)
Євченко Іван (син)
Журавель (батько)
Журавель (мати) і 2 дітей:
Журавель Марина
Журавель Петро
Журавель Федора
Коляда Іван
Коляда (дружина)
Коляда Уляна (донька)
Коляда Степан
Коляда Уляна (дружина)
Коляда (батько)

Коляда (мати), 3 дітей:
Коляда Оніла
Коляда Грицько
Коляда Ганна
Коляда Никон
Коляда Іван
Коляда (мати) і двоє дітей
Коляда Марія Омелянівна
Коляда Павло
Коляда (дружина) і четверо дітей
Коляда Івга
Коляда Іван
(брат)
Коляда Михайло
Коляда (дружина) і двоє дітей
Коляда Марія
Коляда Катерина
Коляда брат (Каленика батько)
Коляда сестра (Каленика тітка)
Лементар (жінка)
Лементар- дитина (дочка Онисії)
Павлов Антон

Павлова Мотря, дві дочки:
Павлова Ганна
Павлова Тетяна
Сербін Палашка
Сербін Іван
Халявка Семен і четверо дітей
Халаїм Павло
Халаїм Варвара (дружина)
Халявка Петро
Халявка Степан
Улян (чоловік)
Якилина (дружина)
Ілько (чоловік)
Марина (дружина)
Батько, мати і двоє дітей:
Мина (син)
Химка (дочка)
Двоє дітей Свирида
Ігнат (з вул. Польова)
Батько, мати і дочка Зіна (вул. Польова)
Чоловік, мати, батько і троє дітей (Тетяни Ковгар)

с. Лосятин

В 1930 році в селі був організований перший колгосп, який пізніше розділився на три господарства – «Червоний маяк», імені Котовського та Комінтерну. Та все ж селяни не хотіли йти в колгоспи, тим паче, працювати в них безкоштовно. Внаслідок поганого обробітку землі врожай зернових у 1931-1932 роках різко знизився.

Взимку 1932-1933 років у селян забрали всі їстівні припаси. Створювали так звані «буксири», в які входив бідняцький елемент села. Тих селян, хто опирався їхній сваволі, з малими дітьми викидали з хат. Так, була викинута з помешкання сім'я Виштака Федора. Особливо страшна «буксирна» бригада була створена на кутку Калаби. Все село ніби вимирало, коли вони йшли по вулиці. Ввечері награване майно «буксири» пропивали.

Багато селянських родин відправляли на Північ чи до Сибіру. Таким чином була виселена вся вулиця Новоселиця, де жили в основному заможні люди.

В селі ж почався лютий голод. Особливо багато помирало дітей. Мертвих жителів закопували в спільних могилах на сільських кладовищах. В селі були випадки людоджерства.

Встановлено 130 імен загиблих громадян села Лосятин. За дослідженнями місцевого краєзнавця Овдієнка В.Г., який вчителював у Лосятині, фактично кількість загиблих від голоду перевищує 600 чоловік.

На сільських цвинтарях встановлено металеві хрести – в пам'ять про страждених і загиблих від голоду односельців.

Мартиролог жителів с. Лосятин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Овдієнка М.К. (1909 р.н.), Лісяної (Олійник) О.С. (1920 р.н.) та ін., записаними у 1991 році краєзнавцем Тараном М.П. з смт. Гребінки, доповнено Овдієнком В.Г., директором Лосятинської школи.

*с. Лосятин.
Пам'ятний знак жертвам Голодомору
1932-1933 років, встановлений у 1985
році.*

Булатнік Ганна
Булатнік Євтух
Булатнік Олександра
Булатнік Федір
Виштак Андрій
Виштак Валентина Сергіївна
Виштак Василь Федорович
Виштак Данило
Виштак Люба
Виштак Людмила Андріївна
Виштак Марія
Виштак Марко
Виштак Марта
Виштак Мотря
Виштак Мусій
Виштак Нанна
Виштак Настя Федорівна
Виштак Ольга Андріївна
Виштак Пилип
Виштак Роман
Виштак Сергій
Виштак Текля
Виштак Федот
Виштак Ярина
Гапоненко Оксана
Гапоненко Андрій Кирилович
Гапоненко Антоніна Логвівна
Гапоненко Василь
Гапоненко Галина Йосипівна
Гапоненко Ганна Андріївна
Гапоненко Ганна Логвівна
Гапоненко Іван Йосипович
Гапоненко Йосип Кирилович
Гапоненко Марія Йосипівна
Гапоненко Марфина Андріївна
Гапоненко Микита
Гапоненко Ничипір Йосипович
Гапоненко Ольга Логвівна
Гапоненко Петро Андрійович
Гапоненко Селевета
Гапоненко Софія
Гапоненко Трохим
Знов'як Федір
Калаба Марина

Калаба Яків
Калініченко Марія
Калініченко Олександра
Калініченко Текля
Кичила Васька
Кичила Іван
Кичила Мина
Кичила Михайло
Кичила Павло
Кичила Сергій
Кичила Федор
Клопенко
Клопенко
Клопенко Василь
Клопенко Дмитро
Клопенко Олена
Клопенко Пилип
Клопенко Текля
Клопенко Тихон
Клопенко Юхим
Колеба Марина
Колеба Ольга
Колеба Яків
Котенко Григорій
Котенко Захарко
Котенко Марія
Котенко Олена
Котенко Параска Григорівна
Коток Іван Омелькович
Коток Марія Омельківна
Коток Наталка
Коток Олександра Омельківна
Коток Омелько
Левченко Василь Юхимович
Левченко Іван
Левченко Марія
Левченко Мотря
Левченко Олександр Петро-
вич
Левченко Павло
Левченко Панас
Левченко Харитина
Ліченко Дмитро
Ліченко Кирило Дмитрович

Ліченко Лекера
Ліченко Микола Дмитрович
Ліченко Мотря
Ліченко Параска
Ліченко Семен
Ліченко Сергій
Ліченко Тетяна
Овдієнко Андрій Тихонович
Овдієнко Ганна Тихонівна
Овдієнко Настя Тихонівна
Овдієнко Тихон Іванович
Олійник Григорій Юхимович
Олійник Марія
Олійник Степан
Олійник Юхим Степанович
Оненко Семен Михайлович
Оненко Іван Михайлович
Оненко Ольга Михайлівна
Оненко Сидір
Осіпенко Дмитро
Осіпенко Дунька
Осіпенко Килина
Осіпенко Ликера
Осіпенко Марія Пилипівна
Осіпенко Настя
Осіпенко Пилип
Осіпенко Юхим
Сидоренко Дмитро
Сидоренко Захарко
Сидоренко Олена
Сидоренко Семен
Строкоус Антося
Строкоус Патій
Строкоус Савета
Ткаченко Андрій Овдійович
Ткаченко Марина
Ткаченко Петро Андрійович
Ткаченко Юрій Андрійович
Чумак Каленик
Чумак Лукія
Чумак Настя
Шевченко Марфа
Шевченко Микита

с. Мала Бугаївка

У 1932-1933 роках жителі села Мала Бугаївка пережили всі жахи примусової колективізації і голодних мук. Це підтверджується свідченнями тих, кому пощастило вижити. Вони пригадали 54-х померлих від голоду односельчан, згадали прізвища 44-х.

Мартиролог жителів с. Мала Бугаївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Горбаченко В.І. (1907 р.н.), Клименко К.Я.(1922 р.н.) та ін., записаними в 1993 році Малінченко С.В., вчителем Крушинської школи.

Бобиль Микола Миколайович
– дитина
Бобиль Олексій Миколайович
– дитина
Бобиль Санька Миколаївна
– дитина
Бобиль Микола Миколайович
– дитина
Глобенко Демко Корнійович
– чоловік
Глобенко Софія Самсонівна
– дружина
Глобенко Марина
Глобенко Антон
Глобенко – чоловік
Глобенко – дружина
Глобенко Горпина – дочка
Заріцька Векла Тимофанівна
– мати
Заріцький Борис Михайлович
– син
Заріцька Марія Михайлівна
– дочка

Заріцька Ганна Михайлівна
– дочка
Клименко Іван Купріянович
– дитина
Клименко Микита Купріянович – дитина
Клименко Марина Купріянівна
– дитина
Клименко Кирило Северинович – дорослий
Музиченко Борис Корнійович
– чоловік
Музиченко Євдокія Олексіївна
– дружина
Нероденко Іван – дитина
Нероденко Єгорка – дитина
Нероденко Никон – дитина
Нероденко Киля – дитина
Нероденко Марія – дитина
Нероденко Самійло Паладійович – дід
Нероденко Григорій Самійлович – син

Нероденко Тиміш Самійлович
– син
Нероденко Тихін Маркович
– батько
Нероденко Параска – мати
Нероденко Ярина Тихонівна
– дитина
Нероденко Марфа Тихонівна
– дитина
Нероденко Марія Тихонівна
– дитина
Нероденко – донька
Нероденко – донька
Носаченко Павло – батько
Носаченко Федір Павлович – син
Парубець Одарка і дві доньки
Ткаченко Марко – батько
Ткаченко Савка Маркович – син
Ткаченко Федір Маркович
– син

с. Мала Солтанівка

Мала Солтанівка або Соловіївка, як згадує її Похилевич, одержала свою назву від дворянського прізвища Солтан, з яких найбільш відомий православний митрополит Київський Іосиф II Солтан.

На початку квітня 1930 року 57 сімей одноосібників, переважно з числа сільської бідноти, заявили про свою згоду вступити до колгоспу. Але не було досвіду ведення великого господарства, не вистачало реманенту, машин, а основне – не було досвідчених кадрів. Все ж рішенням райвиконкому колгосп «Вільне життя» с. М. Солтанівка, що виконав річний план хлібозаготівлі на 100,3 відсотка, було занесено в «червоний список». В 1930-1931 роках державі здано весь хліб, вирощений колгоспниками.

Голод почався з 1931 року, а восени 1932 та навесні 1933 він набув масового і найбільш жорстокого характеру. Трудодні майже не виплачувалися. Селяни існували лише за рахунок своїх присадибних ділянок та власних заощаджень. В 1932 році план хлібозаготівель вже був непосильний для селянства. В окремих місцях він перевищував валовий урожай. Колгоспного хліба не вистачало. І тоді «ударні» бригади поїхали по хатах забирати зерно з селянських комор.

Ось що писала районна газета «За більшовицькі темпи» в листопаді 1933 року: *«Боротьба за хліб супроводжується розгортанням і загостренням класової боротьби. А тепер куркульня та її недобитки, корчучись в останній передсмертній агонії, намагаються ще підняти свою голову, чинити опір заходам диктатури пролетаріату.*

Куркуль, твердоздавець, підкуркульник розбазарює свій хліб, спроваджує його на ринок, закопує в землю, ховає в соломі, замурує під піччю, в коробках під стріху, – клясовий ворог використовує все, щоб зірвати хлібозаготівлі, не дати хліба робітничій масі та її вартовому – Червоній Армії. Це вимагає від нас пильнувати клясового ворога, викривати його махінації, завдавати йому нещадної відсічі. Для цього пролетарська держава використовує всю зброю пролетарської диктатури».

1932 року в колгоспі понизилася трудова дисципліна, почастишали випадки невиходу колгоспників на роботу, завдання в бригадах не виконувалися. Колгоспники не хотіли працювати за пусті трудодні, відмовлялися виконувати хлібозаготівлю.

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Але активісти села рапортували по телефону райкому партії: «Виконали 100 %, заготівлю продовжуємо – глава с/ради Дерій, голова колгоспу Волошин, секретар ЛКСМ Хлоп'ячий».

Встановлено 45 імен громадян с. Мала Солтанівка, загиблих від голоду в ті страшні роки. Це тільки мала частка Великого горя української нації, збережена пам'яттю людей.

Про трагічні сторінки історії села М. Солтанівка нагадує встановлений в 1990 році на цвинтарі пам'ятний знак – хрест жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Мала Солтанівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Хитрого Г.К. (1926 р.н.), Марушко В.М. (1924 р.н.), Кас'яненко Г.І. (1928 р.н.) та ін., записаними в 1995 році Феоклістовою П.Д., вчителем історії Малосолтанівської школи.

Віцин Катерина
Віцин Кузьма
Вовк Володимир Юхимович
Вовк Іван Федорович
Вовк Карпо Юхимович
Вовк Надія Юхимівна
Вовк Петро Федорович
Вовк Софія Корнійвна
Вовк Федір Аврамович
Вовк Юхим
Вовченко Андрій
Терентійович
Вовченко Данило
Терентійович
Волошин Андрій Іванович
Волошин Ніна Петрівна
Волошин Петро Григорович

Гордина Марина Йосипівна
Гордина Олександр
Дубчак Лариса Олексіївна
Дубчак Микола Павлович
Дубчак Олена Миколаївна
Коломієць Евелон Якимович
Крупа ... Федорівна
Крупа ... Федорович
Крупа Леоніда
Пархоменко Варвара
Олександрівна
Пархоменко Ганна Іванівна
Пархоменко Григорій
Іванович
Пархоменко Михайло І
ванович
Петруньок

Петруньок Ілля
Савчук Герасим Оксентійович
Симоненко Марія Сергіївна
Симоненко Ніна Сергіївна
Степа Семен Аврамович
Хоменко Василь Іванович
Хоменко Лідія Іванівна
Чернуха Зінаїда Ісааківна
Чернуха Ісаак Трохимович
Чернуха Уляна Іванівна
Чернуха Федір Петрович
Швець Ганна
Шевельов Ілля Пилипович
Шевельова Варвара Іллівна
Шульга Василь Охтисович
Шульга Микола Охтисович

с. Мар'янівка

В 1929 році був організований перший колгосп «Плугатор». Головою став Денисенко – робітник із двадцятип'ятитисячників. Першими колгоспниками були: Ковальська М.С., Маноха Федот, Закревський Петро, Крамаренко Федось Іванович, Ковальський І.О., Коваленко Степан та інші. В 1930 році створено колгосп «Жовтень».

с. Мар'янівка.
Пам'ятник жертвам Голодомору 1932-1933 років, встановлений в 1993 році.

В 1932 році в село прийшли перші три трактори ХТЗ і перший комбайн «Комунар».

Третій колгосп «15-річчя РСЧА» створено в 1933 році.

У 1932-1933 році село Мар'янівка відносилось до Білоцерківського району. Як і багато інших сіл Київської області, зазнало великих людських втрат, про що свідчать архівні документи і ті, хто пережив той страшний Голодомор. Встановлено 215 прізвищ загиблих громадян с. Мар'янівка, хоча насправді кількість загиблих набагато перевищує цю цифру.

На сільському кладовищі в 1993 році відкритий пам'ятник жертвам Голодомору, в 1995 році його реконструйовано.

Мартиролог жителів с. Мар'янівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 1619, арк. 51-55) та свідченнями очевидців Глуховської А.І. (1916 р.н.), Добрівської Є.С.

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

(1929 р.н.), Опанасенко А.І. (1923 р.н.) та ін., записаними в 1991-1993 роках Тараном М.П., краєзнавцем, в книгах „Розіп’яте село” (Б.Церква, „Сільський майдан”, 1995) та вчителями Мар’янівської школи Гольпою Н.К., Гольпою Н.О., Мартич Л.В., Юхимович Л.М.

Баєвська Галина Миколаївна
Безпалий Арсеній Юхимович
Безпалий Костянтин Юхимович
Безпалий Юхим Якович
Березянська Ганна
Березянський Павло
Біда Лук’ян Антонович
Біденко Валентин Іванович, 6 р., 1926 р.н., 7.02.32, батьки чл. колгоспу, причина смерті невідома
Білецька Ніна
Білецький Петро
Ведмідь Василь
Ведмідь Кирило Кифанович
Ведмідь Мотря
Ведмідь Ніна Григорівна
Ведмідь Петро
Вигранівський Василь
Вільчинська Станіслава Павлівна
Вільчинський Павло Іванович
Врублівська Марія Іванівна
Врублівський Володимир Іванович
Глухівський Данило
Глуховський Федор Григорович, 75 р., 1857 р.н., 01.02.32, член колгоспу, селянин, причина смерті невідома
Гольпа Меланія
Голоборотько Євдокія
Голоборотько Іван Гнатович
Гольпа Данило
Гольпа Петро
Гольпа Федір
Гольпа Химка
Горенко Антоніна
Горенко Антоніна Петрівна
Горенко Галина
Горенко Григорій Якович
Горенко Катерина
Горенко Марія Павлівна
Горенко Микола Петрович
Горенко Петро Іванович
Горенко Серафима
Горенко Серафима Давидівна
Горенко Тадей
Горенко Таїсія
Гребінюк Софія Мусіївна, 8 міс., 14.07.1931 р.н., померла

6.03.32, батько одноосібник, 8 дитина, причина смерті невідома
Григоренко Ганна Йосипівна
Григоренко Кузьма Павлович
Григоренко Маноха
Григоренко Марія
Григоренко Оксана Павлівна
Григоренко Олександр
Григоренко Христя Павлівна
Гук Михайло
Гук Наталка
Гук Оврам Тимофійович
Гук Василь Якович
Гук Галина Яківна
Гук Симон Овرامович
Гурська Ликера
Гурський Антон Макарович
Гурський Віктор
Гурський Макар
Гурський Макар Якович
Гурський Яків Макарович
Дембицький Григорій Федорович
Добрівська Антоніна
Добрівська Антоніна Францівна
Добрівська Марія
Добрівський Костянтин Йосипович
Добрівський Костянтин Йосипович
Дрозд Макар
Дрозд Антошка
Дрозд Ганна
Дрозд Іван
Дрозд Марія
Дрозд Михей
Дрозд Настя Михеївна
Завадовський Пилип Дмитрович, 31 р., помер 19.02.32, одноосібник, причина смерті невідома
Звірховська Михаліна
Звірховська Януся
Звірховський Петро
Каленський Петро
Коваленко Андрій Іванович
Коваленко Іван Силович
Коваленко Марія Олексіївна
Коваль Іван Павлович
Коваль Роман

Коваль Роман Павлович
Ковль Іван
Козик Гнат
Козик Іван Семенович
Козик Іван Семенович
Козик Мокрина Василівна
Козик Пилип
Козловська Марія Устимівна
Короленко Фросина
Король Іван Євстратійович
Кравченко Василь Васильович
Крамаренко Анастасія
Крамаренко Антошка Семенівна
Крамаренко Ганна Семенівна
Крамаренко Іван
Крамаренко Казимир
Крамаренко Мартин Семенович
Крамаренко Семен
Красюк Григорій
Красюк Рузя
Литвин Костянтин Пилипович
Литвин Микола Костянтинович
Литвин Наталка
Костянтинівна
Литвин Тетяна
Маноха Антон
Маноха Антоніна Захарівна
Маноха Василина Захарівна
Маноха Захар
Маноха Марія Антонівна
Маноха Настя
Маноха Оляна Антонівна
Маноха Семен Антонович
Мегедь Наталка
Мегедь Сергій
Мечківський Олександр
Мечківський Петро Лук’янович
Мичківський Лукаш Ліварів., 54 р., помер 13.03.32, одноосібник, причина смерті не відома
Мілевський Казимір
Москаленко Ганна
Москаленко Яким Петрович
Мостицька Марія Теодорівна
Мостицький Станіслав Іванович
Мялківська Марія

Мялківський Григорій
 Мялківський Данило
 Нестеренко Митрофан
 Нестеренко Ничипор
 Новальський Анатолій
 Іванович
 Новальський Валентин
 Іванович
 Новицька Фрузина
 Опанасенко Кирило
 Олексійович
 Опанасенко Марія Лукашівна
 Опанасенко Опанас
 Опанасенко Петро Лукашович
 Опанасенко Хівря
 Опанасенко Христина
 Очеретяня Уляна
 Очеретяний Касян
 Панченко Санька Василівна
 Прищепа Григорій
 Прохорович
 Прищепа Олена Філонівна
 Радкевич Тетяна
 Райська Ольга
 Рачинська Антоніна
 Рачинська Віта
 Рачинський Іван
 Рачинський Микола
 Рева Федора
 Рева Яків Федорович
 Розумний Антон Петрович
 Саврицька Марія Устимівна

Савченко Ганна
 Савченко Андрій
 Савченко Марія
 Савченко Михайло
 Терешкович
 Савченко Павло
 Савченко Тесея
 Смутьська Текля Антонівна
 Смутьський Іван Іванович
 Смутьський Іван Федорович
 Смутьський Станіслав
 Смутьський Степан
 Антонович
 Сорока Антоніна Данилівна
 Сорока Ганна Данилівна
 Сорока Григорій Данилович
 Сорока Данило Прокопович
 Сорока Євтух
 Сорока Ликера
 Сорока Микола Федорович
 Сорока Мирон
 Сорока Оляна
 Сорока Петро Данилович
 Сорока Тетяна Федорівна
 Сорока Федір Миронович
 Сташевська Марія Едуардівна
 Сташевська Надія Едуардівна
 Сташевська Юзефа
 Едуардівна
 Степура Григорій
 Степура Мотря
 Степура Никон

Степура Олена
 Степура Селевета
 Степура Яків
 Стралківська Катерина
 Стралківська Марцеліна
 Стралківська Ніна
 Стралківський Гілляр
 Феліксевич
 Стралківський Іван Іванович
 Стралківський Казимір
 Стралківський Степан
 Троник Федір
 Чередник Дмитро
 Чередник Марія
 Чередник Яків
 Швець Григорій Тимофійович
 Штурма Ївга
 Штурма Федька
 Юрківський Григорій Іванович
 Юрківський Михайло
 Янчинська Марія
 Глуховський Федір
 Григорович, 1857 р.н.
 Біденко Валентин Іванович,
 1926 р.н.
 Завадовський Пилип
 Дмитрович, 31 рік
 Гребінюк Софія Мусіївна, 8
 міс.
 Мичківський Лукаш Ліваро-
 вич, 54 роки

с. Митниця

*с. Митниця, 1929 р.
 Агітація за вступ до колгоспу.*

Засноване 1686 року, коли за Московським трактатом був встановлений кордон на дорозі з Києва до Білої Церкви. При дорозі стояла митниця, яка й визначила назву села.

Величезних людських втрат зазнало село Митниця в 1932-1933 роках під час штучно створеного голодомору. Пам'ять людей зберегла 180 імен загиблих односельців.

На сільському цвинтарі в 1990 році встановлено пам'ятний знак – хрест жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Митниця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Засухи М.Т. (1922 р.н.), Мазуренко М.Г. (1928 р.н.) та ін., записаними в 1993 році вчителями Митницької школи Пархоменком О.Л., Степаненком Л.В.

Бондаренко Хома Трохимович
 Бондаренко Іван Трохимович
 Бондаренко Андрій Трохимович
 Бондаренко Надія (дружина
 Андрія)

Бондаренко Марійка Андріївна
 Бондаренко Петрик
 Бондаренко Павло Семенович
 Бондаренко Параска
 Бондаренко Павло Пилипович

Бондаренко Григорій Пилипович
 Бугаєнко Митрофан
 Бугаєнко Оляна (дружина)
 Благополучний Лазар
 Вар'янський Степан

Вар'янська Катерина (дружина)
 Волохович Ганна Василівна
 Гордон Володимир
 Гордон Одарка Омельківна
 Гринько Савка
 Гринько Наталка (дружина)
 Гринько Параска Савківна
 Гринько Микола Савкович
 Гринько Григорій Савкович
 Гук Михайло
 Гук Дмитро Михайлович
 Жилінський Роман
 Жилінська (дружина)
 Жилінський Павло Корнійович
 Жилінський Іван Корнійович
 (брати)
 Загородній Прохор
 Микитович
 Загородня Килина Овсївна
 Загородня Марія Прохорівна
 Загородня Катерина
 Прохорівна
 Загородня Олександра
 Прохорівна
 Загородній Омелько
 Костьович
 Загородній Яків
 Загородній Федосій
 Григорович
 Загородня Антоніна
 Григорівна
 Загородній Микола
 Саустьянович
 Загородня Федора Федорівна
 Загородня Галина Степанівна
 Загородній Григорій
 Федорович
 Загородній Олександр
 Федорович
 Загородня Таїсія Федорівна
 Загородня Марія Федорівна
 Загородній Олександр
 Олександрович
 Загородній Федір Прохорович
 Засуха Ничипір
 Засуха Катерина (дружина)
 Засуха (син)
 Засуха Параска
 Засуха (син)
 Засуха (син)
 Коломієць Василь
 Коломієць (мати)
 Коломієць (родина – 4 чоловіки)
 Коломієць Тимофій
 Коломієць Явдоха (дружина)
 Коломієць Христя (дочка)

Коломієць Олександр
 Коломієць Параска (дружина)
 Коломієць Оляна
 Коломієць Ганна Сергіївна
 Коломієць Семен
 Коломієць Василь Семенович
 Коломієць Митя Семенович
 Коломієць Олександр
 Мазуренко Онопрій
 Мазуренко Дмитро Маркович
 Мазуренко Федір Дмитрович
 Мазуренко Антоніна
 Дмитрівна
 Мазуренко Микита
 Мазуренко Олена
 Мазуренко Іван
 Мазуренко Андрій
 Мазуренко Йосип
 Мазуренко Максим
 Мазуренко Ольга (дружина)
 Мазуренко Іван Максимович
 Мазуренко Мотя
 Пархоменко Михайло
 Герасимович
 Пархоменко Мотря (дружина)
 Пархоменко Іван Михайлович
 (син)
 Пархоменко Марія
 Михайлівна
 Пархоменко Юхим Макарович
 Пархоменко Яків Макарович
 Пархоменко Іван Макарович
 Пархоменко Палажка Іванівна
 Пархоменко Пилип Іванович
 Пархоменко Пилип
 Пархоменко Ганна (дружина)
 Пархоменко Іван Овсійович
 Пархоменко Анастасія
 Тимофіївна (дружина)
 Пархоменко Анастасія
 Іванівна
 Пархоменко Олександра
 Іванівна
 Пархоменко Олянка Іванівна
 Пархоменко Іван Іванович
 Пономаренко Микола
 Захарович
 Пономаренко Петро
 Захарович
 Пономаренко Онопка
 Вікторівна
 Пономаренко Потап
 Вікторович
 Пономаренко грицько
 Вікторович
 Пономаренко Іван Вікторович
 Пономаренко Гапка
 Вікторівна

Пономаренко Степан
 Вікторович
 Пономаренко (дружина Степана)
 Прохоренко Петро
 Матвійович
 Прохоренко Марія (дружина)
 Прохоренко Митрофан
 Микитович
 Прохоренко Катерина (дружина)
 Прохоренко Яким Денисович
 Прохоренко Ганна Марківна
 Прохоренко Павло Якимович
 Прохоренко Олекса Якимович
 Прохоренко Оляна Якимівна
 Прохоренко Лаврін
 Махтейович
 Прохоренко (дружина)
 Прохоренко Мелашка
 Прохоренко (син)
 Прохоренко (син)
 Сорка Настя Федорівна
 Сорока (син)
 Сорока Володя Юхимович
 Сорока Микола Юхимович
 Сорока Олександр Юхимович
 Сорока Григорій Федорович
 Сорока Явдоха Петрівна
 Сорока Ганна Іванівна
 Сорока Захар
 Сорока Арсен Захарович
 Сорока Павло Захарович
 Сорока Михайло Захарович
 Стеценко Гаврило Іванович
 Степаненко Іван
 Степаненко Улита (дружина)
 Степаненко Микола Іванович
 Степаненко Марія Іванівна
 Рубан Олександр Тадейович
 Рубан Микола Олександрович
 Рубан Василь Олександрович
 Рубан Григорій
 Олександрович
 Рубан Марія Олександрівна
 Тимошенко Микола
 Олександрович
 Тимошенко Василь Мокійович
 Тимошенко Катерина (дружина)
 Тимошенко Марія Василівна
 Тимошенко Івга Василівна
 Тимошенко Наталка
 Василівна
 Тимошенко Олянка Василівна
 Тимошенко Петро Іванович
 Тимошенко Микола Іванович
 Тонковид Ладько Хомович

Ткаченко Марія Овсіївна
Ткаченко Самійло Костьович
Ткаченко Оксана (дружина)
Ткаченко Дмитро Федорович
Ткаченко Микола Федорович
Ткаченко Василь Пилипович
Ткаченко Юхим Васильович
Ткаченко Семен Васильович
Ткаченко Марія Василівна
Ткаченко Сезон

Ткаченко Марина (дружина)
Ткаченко Дмитро Семенович
Ткаченко Химка (дружина)
Ткаченко Іван Семенович
Ткаченко Явдоха Дмитрівна
Ткаченко Марія Дмитрівна
Ткаченко Олександра
Дмитрівна
Ткаченко Семен Дмитрович
Ткаченко Йосип

Ткаченко Марія (дружина)
Ткаченко Ганна Йосипівна
Ткаченко Катерина Йосипівна
Ткаченко Григорій Йосипович
Ткаченко Григорій Костьович
Ткаченко Петро Григорович
Ткаченко Михайло Григорвич
Ткаченко Марія Григорівна
Ткаченко Катерина Григорівна
Ткаченко Палажка

хутір Оленівка

Архівні дані про колективізацію, розкуркулювання і голодомор відсутні. Старожили села пригадали прізвища 12 своїх односельців, загиблих голодною смертю.

Мартиролог жителів хутора Оленівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Сиви В.М. (1930 р.н.), Мельник С.Д. (1907 р.н.), записаними у 1992 році Бондаренко Л.І., головою Данилівської сільської ради.

Верещак Кирило Маркович
Верещак Карпо Іванович
і четверо дітей
Верещак Савелій Маркович
і четверо дітей:

Верещак Віра
Верещак Дмитрик
Верещак Харитя
Верещак Христя
Гончаренко (уся родина)

Мельник Максим Іванович
Мельник Ісак Антонович і двоє дітей:
Мельник Григорій
Мельник Іван

с. Перевіз

Архівні дані про колективізацію, розкуркулювання і голодомор відсутні. Старожили села пригадали прізвища 44-х своїх односельців, загиблих голодною смертю.

Мартиролог жителів с. Перевіз – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Білогуб М.З. (1927 р.н.), Степаненко К.Г. (1921 р.н.), записаних в 1993 році головою Дзвінківської сільради Ткаченком І.Ф.

Войтенко Сенкліта Купріянівна
Білогуб Максим Павлович
Білогуб Ольга Павлівна
Білогуб Тетяна Давидівна
Білогуб Яків Павлович
Войтенко Наталка Василівна
Гнідотор Євдокія Степанівна
Гнідотор Іван Пилипович
Гнідотор Іван Степанович
Гнідотор Степан Андрійович
Гнідотор Степан
Лук'янович
Дикуша Іван
Дикуша Катерина Іванівна
Мельниченко Васька Іванівна
Мельниченко Іван Веремійович

Мельниченко Микола Іванович
Мельниченко Петро Іванович
Петрусенко Антоніна Титовна
Петрусенко Василина
Кирилівна
Петрусенко Гордій Кирилович
Петрусенко Марія Титовна
Петрусенко Надія Титовна
Петрусенко Петро Миколайович
Петрусенко Сергій Гордійович
Сперкач Дмитро і троє дітей
Степаненко
Степаненко
Степаненко
Степаненко Антоніна Гнатівна
Степаненко Володимир Якович

Степаненко Ганна Яківна
Степаненко Іван Гнатович
Степаненко Іван Григорович
Степаненко Марія Яківна
Степаненко Надія Яківна
Степаненко Поліна
Степаненко Яків Іванович
Тарасенко Надія Федорівна
Тарасенко Петро Омелянович
Тарасенко Федось Омелянович
Ткаченко Давид
Ткаченко Микола Семенович
Ткаченко Ольга Давидівна
Чадій Антон Іванович

с. Пінчуки

Пінчуки – за однією з версій внаслідок трансформації слова Пеньчуки – назви заснованого на місці зрубаних дерев села, від яких залишились пеньки.

В серпні 1928 року в селі Пінчуки було засноване ТСОЗ (товариство спільного обробітку землі). В ньому було 29 сімей (голова – Смоляр І.М.) Наступного року на його базі створено перший колгосп „Серп і молот”, потім ще кілька колгоспів. Коли на виконання плану хлібозаготівель відправили не лише фуражне зерно, а й посівне, дійшла черга спочатку до одноосібників, а потім і до колгоспників. Після вилучення всіх

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

продовольчих запасів прийшов голод. Встановлено імена 293 померлих від голоду жителів с. Пінчуки, хоча кількість загиблих набагато перевищує цю цифру.

В пам'ять про померлих голодною смертю односельців на старому цвинтарі встановлено хрест жертвам голоду.

Мартиролог жителів с. Пінчуки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Василенко П.М. (1921 р.н.), Вітра Г.С. (1903 р.н.), Кузьменко Т.Д. (1921 р.н.), Лиховій Т.С. (1913 р.н.), Поштаренко Х.К. (1918 р.н.), Сломчинського Г.П. (1903 р.н.), записаними в 1988 році Тараном М.П., краєзнавцем з селища Гребінки.

Андрієнко Текля Калениківна, 1889 р.н.

Андрієнко Павло Минович, 1911 р.н.

Андрієнко Ликера Минівна, 1913 р.н.

Білокінь Володимир Іванович, 1926 р.н.

Білокінь Олександр Іванович, 1924 р.н.

Білокінь Сергій Іванович, 1928 р.н.

Білокінь Микола Іванович, 1930 р.н.

Бруква Кузьма Минович, 1887 р.н.

Бруква Кіндрат Семенович, 1890 р.н.

Бруква Ганна Юрківна, 1891 р.н.

Бруква Олекса Максимович

Бруква Савета Павлівна

Вишниченко Левко Корнійович, 1887 р.н.

Вітер Федора Яківна, 1890 р.н.

Вітер Петро Петрович, 1930 р.н.

Вітер Микита Тимофійович

Вінниченко Ганна Корнійвна

Глушак Параска Степанівна, 1897 р.н.

Дем'яненко Катерина Степанівна, 1911 р.н.

Дем'яненко Мина Степанович, 1910 р.н.

Дем'яненко Василь Минович, 1930 р.н.

Дем'яненко Федір Корнійович, 1908 р.н.

Дем'яненко Домаха Мусіївна, 1914 р.н.

Дем'яненко Катерина Гнатівна, 1889 р.н.

Дем'яненко Настя Минівна, 1931 р.н.

Дем'яненко Петро Григорвич, 1903 р.н.

Дудка Яким Хомович, 1910 р.н.

Дудка Мар'яна Хомівна, 1914 р.н.

Дем'яненко Соломія Василівна, 1890 р.н.

Дзюбенко Ілько Петрович, 1883 р.н.

Дзюбенко Ілько Вакулович

Дзюбенко Максим Харитонович

Дзюбенко Ольга Степанівна

Дзюбенко Онисій, 1885 р.н.

Дзюбенко Федір Ількович

Дзюбенко Андрій Ількович, 1920 р.н.

Даниленко Пріська

Даниленко Федір Йосипович, 1883 р.н.

Здорик Іван Семенович

Здоренко Тиміш

Ємець Хома Кирилович, 1897 р.н.

Ємець Мар'яна Хомівна, 1918 р.н.

Ємець Іван Хомович, 1921 р.н.

Ємець Семен Хомович, 1921 р.н.

Ємець Кіндрат Семенович, 1887 р.н.

Ємець Ольга Іванівна, 1889 р.н.

Ємець Федір Кіндратович, 1911 р.н.

Ємець Зінаїда Кіндратівна, 1913 р.н.

Ємець Григорій Кіндратович, 1919 р.н.

Ємець Олена Кіндратівна, 1916 р.н.

Ємець Віра Трифонівна, 1914 р.н.

Ємець Марія Трифонівна, 1916 р.н.

Ємець Демко Захарович, 1879 р.н.

Ємець Варка Ничипорівна, 1881 р.н.

Ємець Федір Демкович, 1908 р.н.

Ємець Павло Демкович,

1910 р.н.

Ємець Софія Демківна, 1912 р.н.

Ємець Григорій Демкович, 1913 р.н.

Ємець Ганна Прокопівна, 1899 р.н.

Здорик Василь Максимович, 1892 р.н.

Здорик Ольга Василівна, 1918 р.н.

Ігнатенко Іван Прокопович, 1904 р.н.

Ігнатенко Марія Семенівна, 1907 р.н.

Ігнатенко Настя Іванівна, 1921 р.н.

Ігнатенко Феодосія Іванівна, 1923 р.н.

Індиченко Горпина

Прокопівна, 1878 р.н.

Індиченко Павло Семенович, 1907 р.н.

Індиченко Іван

Калюжний Зіновій Семенович, 1903 р.н.

Калюжна Ганна Зіновіївна, 1926 р.н.

Калюжна Настя Зіновіївна, 1927 р.н.

Калюжна Онисія Зіновіївна

1929 р.н.

Кузьменко Тимофан Павлович

1870 р.н.

Кузьменко Ніна Павлівна

1880 р.н.

Кузьменко Андрій Тимофанович

1904 р.н.

Кузьменко Настя Тимофанівна

1905 р.н.

Кузьменко Микола Тимофанович

, 1910 р.н.

Кузьменко Пилип Свиридович, 1880 р.н.

Кузьменко Давид Панасович, 1890 р.н.

Кузьменко Івга Зіновіївна, 1895 р.н.

Кузьменко Катерина

Кузьменко Петро Давидович

1919 р.н.
 Кузьменко Василь Давидович,
 1921 р.н.
 Кузьменко Тетяна Давидівна,
 1924 р.н.
 Кузьменко Ничипір
 Кіндратович, 1896 р.н.
 Кузьменко Христя
 Михайлівна, 1900 р.н.
 Кузьменко Макар
 Ничипорович, 1921 р.н.
 Кузьменко Оляна
 Ничипорівна, 1924 р.н.
 Кузьменко Олексій
 Зосимович
 Кузьменко Маріка
 Ничипорівна 1927 р.н.
 Кузьменко Пилип Семенович,
 1890 р.н.
 Кузьменко Вівдя Панасівна,
 1892 р.н.
 Кузьменко Логвин
 Свиридович, 1895 р.н.
 Кузьменко Іван Логвинович,
 1923 р.н.
 Кузьменко Петро Логвинович,
 1927 р.н.
 Кузьменко Григорій Іванович
 Кузьменко Григорій Логвино-
 вич, 1925 р.н.
 Корнієнко Мина Логвинович,
 1887 р.н.
 Корнієнко Марта Іванівна,
 1889 р.н.
 Корнієнко Іван Минович,
 1920 р.н.
 Кузьменко Дмитро Омеляно-
 вич, 1890 р.н.
 Кузьменко Дмитро
 Дмитрович, 1924 р.н.
 Кузьменко Марія Дмитрівна,
 1920 р.н.
 Кузьменко Параска
 Антонівна, 1890 р.н.
 Кузьменко Федір Опанасович,
 1916 р.н.
 Лопух Гаврило Онуфрійович,
 1897 р.н.
 Лопух Антоніна Мусіївна
 1899 р.н.
 Лопух Марія Давидівна,
 1900 р.н.
 Лопушенко Василь
 Семенович, 1893 р.н.
 Литвин Федір Гаврилович,
 1910 р.н.
 Литвин Ганна Гаврилівна,
 1915 р.н.

Литвин Оксана Гаврилівна,
 1920 р.н.
 Линник Ніга Афанасівна
 Лиховій Ївдокія
 Лопух Павло Макарович,
 1918 р.н.
 Лопух Параска Юрїївна,
 1892 р.н.
 Лопух Варка Платонівна,
 1911 р.н.
 Лопух Василь Платонович,
 1915 р.н.
 Лопух Мар'яна Платонівна,
 1920 р.н.
 Лопух Федір Платонович,
 1922 р.н.
 Лопух Зінаїда Іванівна,
 1889 р.н.
 Лопух Іван Макарович,
 1887 р.н.
 Лопух Андрій Іванович,
 1901 р.н.
 Лопух Трохим Семенович,
 1889 р.н.
 Лопух Килина
 Лопух Іван
 Лопух Марина
 Лопух Омелян
 Лопух Ївга
 Лопух Микола
 Лопух Антон
 Лопух Олександр Артемович
 Линник Іван Петрович,
 1900 р.н.
 Линник Мар'яна Миколаївна,
 1901 р.н.
 Линник Сергій Іванович,
 1920 р.н.
 Линник Яків Іванович,
 1922 р.н.
 Лопух Іван Іванович,
 1893 р.н.
 Лопух Марина Кіндратівна,
 1901 р.н.
 Лопух Оляна Іванівна,
 1897 р.н.
 Лопух Віктор Іванович,
 1929 р.н.
 Лопух Григорій Семенович,
 1918 р.н.
 Линник Іван Трохимович,
 1920 р.н.
 Линник Сергій Трохимович
 Линник Іван Сидорович,
 1895 р.н.
 Линник Мавра Самійлівна,
 1893 р.н.
 Линник Андрій Іванович,

1925 р.н.
 Линник Ганна Іванівна,
 1927 р.н.
 Линник Ніна Іванівна,
 1928 р.н.
 Линник Марія Іванівна,
 1930 р.н.
 Линник Василь Іванович,
 1931 р.н.
 Лиховій Микита Гнатович,
 1884 р.н.
 Лиховій Роман Микитович,
 1920 р.н.
 Лиховій Павло Микитович,
 1922 р.н.
 Лиховій Василь Микитович,
 1923 р.н.
 Лиховій Володимир Григор-
 вич, 1930 р.н.
 Митник Домаха Кирилівна,
 1900 р.н.
 Митник Яким Савович,
 1921 р.н.
 Митник Володимир Савович,
 1923 р.н.
 Митник Іван Савович,
 1919 р.н.
 Москаленко Іван Свиридович,
 1900 р.н.
 Москаленко Пріська Плато-
 нівна, 1901 р.н.
 Москаленко Федір Іванович,
 1924 р.н.
 Москаленко Василина Іванів-
 на, 1927 р.н.
 Москаленко Павло Пилипович
 1923 р.н.
 Москаленко Ганна Іванівна,
 1900 р.н.
 Москаленко Галина Григорів-
 на, 1875 р.н.
 Москаленко Оксана Іванівна,
 1901 р.н.
 Москаленко Іван Павлович,
 1930 р.н.
 Москаленко Ніна Павлівна,
 1931 р.н.
 Максименко Ілько Федорович
 1882 р.н.
 Максименко Текля Семенівна
 1890 р.н.
 Михайлюк Митрофан Григо-
 рович, 1890 р.н.
 Михайлюк Григорій Митро-
 фанович, 1923 р.н.
 Михайлюк Лукаш Митрофано-
 вич, 1925 р.н.
 Михайлюк Олександр

Митрофанович, 1920 р.н.
 Михайлюк Катерина
 Миколаївна, 1891 р.н.
 Микитенко Антон Гаврилович,
 1910 р.н.
 Михайлюк Карпо Семенович,
 1880 р.н.
 Михайлюк Улита Юрїївна,
 1880 р.н.
 Максименко Ілько
 Сергійович, 1920 р.н.
 Максименко Данило
 Сергійович, 1921 р.н.
 Максименко Василина
 Сергїївна, 1924 р.н.
 Максименко Ганна Ільківна,
 1901 р.н.
 Михайлюк Савка Овсїйович,
 1893 р.н.
 Михайлюк Марїйка
 Костянтинівна, 1897 р.н.
 Найденко Горпина Гнатївна,
 1882 р.н.
 Найденко Феодосїя Петрївна,
 1904 р.н.
 Найденко Марїя Петрївна,
 1907 р.н.
 Найденко Захар Петрович,
 1913 р.н.
 Найденко Іван Петрович,
 1916 р.н.
 Новохацький Петро
 Федорович, 1911 р.н.
 Олійник Гнат Павлович,
 1887 р.н.
 Олійник Оксана Андрїївна,
 1890 р.н.
 Олійник Катерина Гнатївна,
 1920 р.н.
 Олійник Василь Гнатович,
 1921 р.н.
 Павленко Максим
 Омелькович 1890 р.н.
 Павленко Меланїя
 Ничипорївна, 1898 р.н.
 Павленко Оксана Максимївна,
 1920 р.н.
 Павленко Михайло
 Свиридович, 1890 р.н.
 Павленко Ганна Іванїна,
 1897 р.н.
 Павленко Олена Михайлівна,
 1923 р.н.
 Павленко Ганна Андрїївна,
 1883 р.н.
 Патлун Марина
 Патлун Іван
 Патлун Федір Іванович

Патлун Микита Іванович
 Прокопенко Катерина
 Степанївна, 1885 р.н.
 Прокопенко Пилип
 Михайлович, 1911 р.н.
 Прокопенко Василь
 Михайлович, 1927 р.н.
 Прокопенко Ольга
 Михайлівна, 1928 р.н.
 Семенченко Федір
 Семенченко Микита
 Сїтько Петро
 Солнцев Олександр
 Михайлович
 Смоляр Андрїй Ничипорович,
 1918 р.н.
 Смоляр Конон Демкович
 Смоляр Григорїй Кононович
 Смоляр Афанасїй Кононович
 Смоляр Василь Кононович
 Савченко Ничипор
 Кїндратович, 1870 р.н.
 Смоляр Артем Ялисейович
 Смоляр Микита Ялисейович
 Смоляр Іван Панькович
 Смоляр Ничипор Федорович,
 1890 р.н.
 Смоляр Пилип Демкович,
 1887 р.н.
 Смоляр Улита Семенївна,
 1885 р.н.
 Смоляр Килина Гнатївна,
 1975 р.н.
 Смоляр Ликера Іванївна,
 1910 р.н.
 Смоляр Василь Семенович,
 1895 р.н.
 Смоляр Ганна Федорївна,
 1896 р.н.
 Смоляр Ганна Василївна,
 1925 р.н.
 Смоляр Григорїй Васльович,
 1918 р.н.
 Смоляр Семен Васильович,
 1920 р.н.
 Смоляр Іван Степанович
 Смоляр Кирило Олексїйович,
 1889 р.н.
 Смоляр Марїйка Андрїївна,
 1890 р.н.
 Смоляр Михайло
 Олександрович
 Смоляр Микита Степанович
 Смоляр Василь Кирилович,
 1920 р.н.
 Смоляр Текля Кирилївна,
 1921 р.н.
 Смоляр Текля Ничипорївна

Смоляр Лазар Свиридович,
 1895 р.н.
 Смоляр Горпина Федотївна,
 1897 р.н.
 Смоляр Марїя Лазарївна,
 1920 р.н.
 Смоляр Павло Демкович
 Смоляр Іван Лазарович,
 1921 р.н.
 Смоляр Степа Левківна
 Талалай Свиридон Сидорович
 Терещенко Марина Іванївна,
 1920 р.н.
 Терещенко Ольга Іванївна,
 1917 р.н.
 Терещенко Максим Іванович,
 1922 р.н.
 Терещенко Володимир
 Федосїйович, 1929 р.н.
 Терещенко Улита Іванївна,
 1900 р.н.
 Терещенко Макар
 Омелькович, 1890 р.н.
 Терещенко Ганна Семенївна,
 1893 р.н.
 Терещенко Іван Макарович,
 1915 р.н.
 Терещенко Прохор Макаро-
 вич, 1917 р.н.
 Титаренко Сергїй Левкович,
 1899 р.н.
 Титаренко Микола Левкович,
 1931 р.н.
 Титаренко Дмитро
 Саустянович
 Титаренко Іван Саустянович
 Терещенко Ольга Макарївна,
 1901 р.н.
 Терещенко Варка Федорївна,
 1907 р.н.
 Талалай Свиридон Пилипович,
 1870 р.н.
 Талалай Марфа
 Свиридонївна, 1901 р.н.
 Талалай Ликера
 Свиридонївна, 1903 р.н.
 Талалай Родион Сидорович
 Талалай Олекса
 Чумак Марїя Петрївна,
 1899 р.н.
 Чумак Петро Митрофанович
 Шадура Іван Терешкович
 Шаманська Марина
 Прокопївна, 1916 р.н.
 Шаповал Йосип
 Шевченко Федір Каленикович
 1891 р.н.
 Шевченко Іван Іванович,

1903 р.н.
Шевченко Яків Іванович,
1910 р.н.
Шевченко Тетяна Марківна,
1925 р.н.
Шевченко Пріська
Автономівна, 1892 р.н.
Шевченко Іван Талимонович,
1897 р.н.
Шевченко Василь Іванович,

1914 р.н.
Шевченко Олександра Лаврі-
нівна, 1914 р.н.
Шевченко Ганна
Свиридонівна , 1880 р.н.
Шевченко Марко Сомонович
Шевченко Сергій Маркович
Шевченко Палажка Марківна
Шевченко Оксана Марківна
Шевченко Михайло

Микитович
Шевченко Іван Денисович
Шевченко Каленик
Семенович
Шевченко Мусій Юрійович
Шевченко Максим Тимофійович
Шевченко Іван Максимович
Юхименко Мавра Семенівна,
1895 р.н.

с. Плесецьке

На карті Боплана, складеній в середині XVII ст., Плесецьке значиться як фортеця. Село було і Песецьке, і Плесецьке, вочевидь від назви річки Плиски, яка протікає через село.

У 30-ті роки XX ст. Плесецьке, як і інші села Київщини, постраждало від примусової колективізації і штучного голодомору. Людські втрати неможливо підрахувати, особливо висока смертність була серед дітей. Встановлено 111 імен загиблих від голодомору. Люди пам'ятають місця масового поховання односельців.

У 1993 році був встановлений хрест жертвам голоду на «Київському кладовищі», а в 2007 році з ініціативи Плесецької сільської ради встановлено пам'ятний знак по вул. Леніна (10 район) на місці масового поховання.

Мартиролог жителів с. Плесецьке – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Бараненко В.Д. (1916 р.н.), Коноюшенко Є.С.(1919 р.н.), записаними в 1993 році вчителями Плесецької школи Щербою І.А. та Шиденко Г.І.

Березюк Параска
Войтенко Іван, 1900 р.н.
Гаврилова Санька, 1924 р.н.
Галка Арсен
Галка Марія Тимофіївна
Галка Михайло Арсенович
Галка Петро Арсенович
Галка Степан Пилипович
Галка Степан Тимофійович
Галка Степанида
Галка Степанида
Галка Степанида Макарівна
Галка Тиміш
Галка Харитон
Голуб Василь Григорович
Голуб Ганна Максимівна
Голуб Григорій Григорович
Голуб Яків Григорович
Гончаренко Кіндрат, 1915 р.н.
Гончаренко Ольга Петрівна
Гончаренко Степан Павлович
Гостра Мар'яна
Гостра Пріська
Гострий Антон
Гострий Іван
Гострий Левко
Гострий Максим
Гострий Самсон
Гострий Яків
Гречана Галина Іванівна
Гурин Ганна Андріївна
Гуртова Варка

Гуртовий Орест
Заболотня Санька, 1927 р.н.
Заєць Дмитро Якович
Заєць Палажка
Заєць Яків
Золотопер Гаврило Сакович
Золотопер Григорій
Золотопер Сакий
Золотопер Текля Саківна
Золотопер Ярина
Ковальчук Іван Семенович
Ковальчук Катерина
Семенівна
Ковальчук Онопрій Семенович
Ковальчук Семен
Ковальчук Софія
Ковальчук Тиміш Семенович
Ковальчук Яків Семенович
Коноюшенко Степан
Косак Дем'ян Ігнатович
Косак Ігнат
Косак Параска
Косак Порфир Ігнатович
Косак Порфир Ігнатович
Косак Федір Іванович
Косак Федь Ігнатович
Куріп Параска
Куріп Трохим
Литвин Павло
Литвин Павло Юхимович
Литвин Юхим
Луценко Іван

Мережко Олена Василівна
Миргородська Настя
Миргородський Йовген
Миргородський Микита
Міщенко Тетяна Леонідівна
Невгад Марія Миколаївна
Невгад Уляна Миколаївна
Невгад Якилина Миколаївна
Невгадовська Ганна,
1870 р.н.
Невгадовська Улита,
1875 р.н.
Невгадовський Наум,
1918 р.н.
Невгадовський Павло
Дорофійович, 1879 р.н.
Пазюра Софія
Петруньок Григорій
Петруньок Дмитро
Петруньок Іван
Петруньок Клим
Петруньок Михайло
Петруньок Олексій
Петруньок Сазон
Прокопенко Марина
Прокопенко Микола
Прокопович, 1927 р.н.
Прокопенко Прокіп Назарович
Скрипка Іван Юхимович, 1910
р.н.
Солодовник Людмила
Сперкач Пилип

Фоя Григорій
 Фоя Григорій Павлович
 Фоя Орина
 Фоя Павло Іванович
 Фоя Петро
 Фоя Пріська Калениківна
 Черепінська Наталка
 Черепінський Степан
 Чернишенко Агафія

Чернишенко Іван Данилович
 Чернишенко Химка Іванівна
 Шиденко Василь Оникійович
 Шиденко Дмитро Оникійович
 Шиденко Іван Оникійович
 Шиденко Катерина Оникіївна
 Шиденко Оникій
 Шиденко Федір Петрович,
 1920 р.н.

Юшко Григорій Іванович,
 1904 р.н.
 Юшко Марія Андріївна
 Юшко Оксана
 Ющенко Марія Микитівна,
 1911 р.н.
 Ющенко Олександра, 1901
 р.н.

с. Погреби

Перша згадка про село Погреби в письмових джерелах датована 1159 роком, яка свідчить про передачу села у володіння Києво-Печерського монастиря.

В 1928 році в Погребах виник колгосп, який нараховував аж п'ять господарств і проіснував лише рік – не було реманенту для обробітку землі, не вистачало тяглової сили.

В 1930 році по всій країні була проголошена загальна примусова колективізація. З «двадцятип'яти тисячників», т.з. шефів з міста в село був направлений Бортницький Пилип, який працював головою сільської ради і був активним виконавцем сталінської політики на селі.

Того ж року в с. Погреби знову почав організовуватись колгосп. Серед активістів були: Грицай Зосим, Коваленко Михайло, Хлоп'ячий Семен, Доброріз Григорій, Фортунатов Андрій, Холодний Остап. Першим головою колгоспу став Моторний Х.Г.

Активізувалася в цей час боротьба з господарями-односібниками. В ті роки «розкуркулили» Кравченка Григорія, Кравченка Данила, Гриця Свирида, Ковміра Михайла та ін. До 1933 року колгоспники працювали без бригад, за пусті трудовні.

При підготовці штучно створеного тоталітарною владою голодомору восени і взимку 1932 року у людей було забрано майже весь урожай зернових як з комор спільних господарств, так і в господарствах односібників. В Погребах почався смертний голод. Нині відомі тільки 83 прізвища загиблих.

У 1994 році в селі на центральному кладовищі встановлено пам'ятний знак – хрест жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Погреби – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Волошиної Є.Л. (1899 р.н.), Фесан Д.М. (1919 р.н.) та ін., записаними в 1994-1995 роках Бейлісом В.Л., вчителем Погребівської школи, істориком-краєзнавцем.

Авраменко Мануїл
 Васильович
 Авраменко Афанасій
 Мануїлович
 Авраменко Микола
 Мануїлович
 Авраменко Гаврило
 Мануїлович
 Авраменко Іван Васильович
 Авраменко Порфир Іванович
 Авраменко Марія Лазарівна
 Березанська Марина Петрівна
 Березанський Михайло
 Вікторович
 Березанська Василина
 Петрівна
 Бищенко Григорій
 Леонтійович
 Березанський Прохор
 Андронович
 Березанський Іван
 Андронович
 Бондар Сидір Іванович
 Бондар Вівдя Сидорівна
 Бондар Пилип Сидорович

Бондар Григорій Сидорович
 Бондар Софія Сидорівна
 Бондар Микола Сидорович
 Бондар Іван Сидорович
 Грицай Ігнат Самсонович
 Дзюбенко Селева Захарович
 Дзюбенко Петро Селевович
 Жидовоз Василь Пилипович
 Жидовоз Трифон Васильович
 Жидовоз Степан Васильович
 Жидовоз Нечипор Степанович
 Жидовоз Іван Іванович
 Жидовоз Мина Іванович
 Жидовоз Остап Іванович
 Коваленко Купрія
 Матвійович
 Кравченко Кіндрат
 Леонтійович
 Кравченко Максим
 Трохимович
 Кравченко Данило
 Кіндратович
 Клименко Карпо Іванович
 Клименко Марія Іванівна
 Клименко Роман Карпович

Клименко Яків Карпович
 Литвиненко Кузьма
 Григорович
 Моторний Федір Іванович
 Литвиненко Максим
 Григорович
 Мазненко Марія Олексіївна
 Мельник Федосій Іванович
 Нестрига Андрій Васильович
 Нестрига Ониська Павлівна
 Нестрига Микита Іванович
 Охріменко Прокіп Макарович
 Охріменко Макар Захарович
 Охріменко Охрім Макарович
 Пономаренко Ульянов
 Семенович
 Приходько Кузьма
 Федосійович
 Приходько Людмила
 Михайлівна
 Приходько Григорій
 Кузьмович
 Павленко Михайло Павлович
 Павленко Арсень
 Миколайович

Павленко Іван Арсенювич
 Павленко Тетяна Арсенівна
 Сидоренко Ярина Хоківна
 Самойленко Ніна Артемівна
 Славінський Макар Лазарович
 Хлоп'ячий Григорій
 Андрійович
 Хлоп'яча Якилина Павлівна
 Хлоп'ячий Іван Григорович
 Хлоп'ячий Петро Григорович
 Хлоп'ячий Карпо Кононович

Хлоп'яча Євдокія Прохорівна
 Хлоп'ячий Прокіп Карпович
 Хлоп'ячий Федір Карпович
 Холодна Галина Лазарівна
 Холодна Марія Петрівна
 Холодний Іван Петрович
 Холодний Трифон Пивонович
 Холодна Меланія Петрівна
 Холодна Євдокія Трифонівна
 Холодна Степанида
 Трифонівна

Холодна Галина Трифонівна
 Холодний Терентій
 Трифонович
 Шаповал Іван Михайлович
 Шаповал Марта Степанівна
 Шаповал Марія Іванівна
 Шаповал Павло Іванович
 Шаповал Сергій Іванович
 Шаповал Григорій Іванович

с. Порадівка

Восени 1930 року в село приїхав уповноважений Васильківського районного комітету партії та райвиконкому Малиновський В.П. з метою організації колгоспу. Після його виступу 17 господарів подали заяви про вступ до колгоспу, який назвали «Нове життя». Вже в 1932 р. в колгоспі перебувало 136 сімей. Були розкуркулені 13 сімей.

Як і скрізь по Україні, в селах Порадівка і Руликів почали голодувати люди внаслідок виконання сільськими активістами непосильного плану хлібозаготівель. «Червона мітла» повимітала з дворів, клунь, льохів, горищ все, що було їстівне. Спричинився великий голод. Встановлено імена 88 громадян, загиблих в селах Порадівка і Руликів. Відома кількість загиблих громадян – 100 чоловік.

В пам'ять про заморених голодом односельців на цвинтарі с. Порадівка у 2001 році встановлено металевий хрест.

Мартиролог жителів с. Порадівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Крушинського О.П. (1926 р.н.), Максименко Х.Й. (1916 р.н.) та ін., записаними у 2001 році вчителями Порадівської школи Крупою О.М., ветераном Великої Вітчизняної війни, та Шевченко Л.В.

Власенко Катерина
 Максимівна, 1887 р.н.
 Власенко Олександр
 Григорович, 1883 р.н.
 Власенко Параска і її син
 Власенко Титко
 Власенко Феодосій
 Возний Іван Гаврилович
 Возний Ладимир Гаврилович
 Возний Олександр
 Григорович
 Гордина Яків Федорович
 Горкуша Василь Титович
 Горкуша Кузьма Тарасович
 Дзюба Васька
 Дзюба Мина
 Дмитруха Василь Степанович,
 1931 р.н.
 Дмитруха Ганна Степанівна,
 1929 р.н.
 Дмитруха Михайло
 Степанович, 1930 р.н.
 Дмитруха Тетяна Степанівна,
 1927 р.н.
 Дмитруха Федора Павлівна
 Дмитруха Химка
 Івоненко Денис Іванович, 1915
 р.н.
 Івоненко Іван Свиридович,
 1888 р.н.

Івоненко Петро Іванович, 1922
 р.н.
 Квасков Мифодій Микитович
 Куц Йосип і його дружина
 (ім'я невідоме)
 Омельчук Павло Самсонович
 Пархоменко Андрій Петрович,
 1903 р.н.
 Пархоменко Варка
 Олександрівна
 Пархоменко Ганна Макарівна,
 1930 р.н.
 Пархоменко Ганна
 Свиридонівна
 Пархоменко Григорій
 Іванович, 1928 р.н.
 Пархоменко Дем'ян
 Гаврилович
 Пархоменко Іван Кузьмович,
 1873 р.н.
 Пархоменко Іван Омелянович
 Пархоменко Іван Петрович,
 1929 р.н.
 Пархоменко Ігнат Макарович,
 1925 р.н.
 Пархоменко Кирило і його
 сім'я (жінка і дочка, імена не-
 відомі)
 Пархоменко Макар Петрович,
 1901 р.н.

Пархоменко Марія Макарівна,
 1931 р.н.
 Пархоменко Марія Петрівна,
 1927 р.н.
 Пархоменко Марія
 Свиридонівна
 Пархоменко Михайло
 Іванович, 1926 р.н.
 Пархоменко Михайло
 Сергійович, 1917 р.н.
 Пархоменко Мотря
 Свиридонівна
 Пархоменко Ольга
 Пархоменко Петро
 Свиридонович
 Пархоменко Свиридон
 Романович
 Пархоменко Селевета, 1887
 р.н.
 Пархоменко Талимон
 Гаврилович
 Пархоменко Филимон
 Петрович, 1916 р.н.
 Пархоменко Хотина
 Пархоменко Юхим Іванович,
 1900 р.н.
 Сандул Демид
 Сандул Марія
 Сандул Олександр Федорович
 Сандул Федір Антонович

Сандул Федір Охримович, 1861 р.н.
Сандул Хотина
Товстига Варка Артемівна
Товстига Петро

Товстига Пилип
Черняк Марина
Черняк Мусій
Черняк Ничипір Каленикович
Черняк Охрім

Шукало Оляна і її три дочки
 (імена невідомі)
Южда Семен Артемович і його сім'я з п'яти чоловік (імена невідомі)

с. Пологи

с. Пологи, 1932. Буряківники колгоспу «Колос».

Наприкінці XVI століття в східній частині нинішнього села в ярах було поселення з 12 хат, яке називалось «Золоті гори». В 1620 році Київський архімандрит Петро Могила заснував фільварок (маєток) і назвав його Напологи (розміщений на пологих місцях).

У 1928-1929 рр. в селі організовано 3 колгоспи: «Надія» (42 бідняцькі господарства, голова – С.К. Бадзюх), Ім. Ворошилова (голова Н.Я.Калітинський), «Раднива» (голова О.Й.Погорілий). Весною 1931 року – колгосп «Колос» (голова – О.Н.Заїка).

В 1932 році всі чотири колгоспи об'єдналися в один «Колос», (головою став – О.Н.Заїка). В колгоспі налічувалося 60 пар коней з возами, упряжжю та необхідним інвентарем. Білоцерківська МТС прислала 3 трактори.

Майже кожна родина села Пологи у 1932-1933 рр. постраждала від штучного голодомору. З комор колективних господарств і господарств одноосібників було насильницькими методами вилучено майже весь урожай зернових.

Встановлено 303 імені загиблих від Голодомору громадян с. Пологи, встановлена кількість загиблих 344 чоловіки. Це далеко не повний перелік заморених голодом в цьому селі.

Куроченком Василем Олексійовичем, агрономом за фахом, пенсіонером, у 1997 році на старому кладовищі встановлено пам'ятний знак – хрест.

Мартиролог жителів с. Пологи – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Золотаревської Н.П. (1924 р.н.), Круликівського О.С. (1927 р.н.), Михайлюк А.О. (1922 р.н.) та ін., записаними в в 1990 році Тараном М.П., краєзнавцем, в 1995 році Куроченком В.О., пенсіонером, і доповнено в 2008 році Сімікіною Н.І., директором Будинку культури с. Пологи.

Бабенко Артем Якович
Бабенко Лука Кузьмович
Бабенко Марина Олексіївна
Бабенко Марія Григорівна
Бабенко Марія Олексіївна
Бабенко Ніна Луківна
Бабенко Ольга Луківна
Бабенко Опанас Олексійович
Бабич Олексій
Бадзюх – 3 сини
Бадзюх Антося Іванівна
Бадзюх Антоніна Максимівна
Бадзюх Бенедій
Бадзюх Василь Михайлович
Бадзюх Ганна
Бадзюх Горпина Іванівна
Бадзюх Домаха
Бадзюх Іван Григорович
Бадзюх Йосип Олександрович
Бадзюх Кіндрат
Бадзюх Максим Григорович

Бадзюх Максим Савкович
Бадзюх Микола Савкович
Бадзюх Михайло Михайлович
Бадзюх Настя
Бадзюх Наталка
Бадзюх Олекса Максимович
Бадзюх Олександр Григорович
Бадзюх Оникій Іванович
Бадзюх Савета
Бадзюх Савка Григорович
Бадзюх Софія
Бадзюх Степанида
Бадзюх Яків Іванович
Бадзюх Ялисей Титович
Богатир Олекса
Бондар Микита
Бондаренко Петро
Борецький Олія
Борецький Онопрій
Борецький Протась

Борецький Степан Людвігович
Борецький Янко
Варавський Антон
Варавський Архип
Оксеньович
Варавський Василь
Варавська Ївдоха
Варавський Микола
Варавський Полікарп
Варавський Сергій
Василенко Пилип
Василівський Адам
Василівський Василь Іванович
Василівський Василь Семенович
Василівський Іван
Вишнівська Марія
Вишнівський Федір
Вишнівські – 4 дітей
Вишнівський Якуб

Войтенко Архип
 Войтенко Ганна
 Войтенко Дем'ян
 Войтенко Іван
 Войтенко Кирило
 Войтенко Левко Давидович
 Войтенко Мавра
 Войтенко Марія Степанівна
 Войтенко Микита
 Войтенко Мотря
 Войтенко Параска
 Войтенко Платон
 Войтенко Прокіп
 Войтенко Семен Захарович
 Войтенко Федір
 Войтенко Федось
 Войтенко Химка
 Войтенко Яків
 Горобченко Варвара Дмитрівна
 Горобченко Євтух
 Горобченко Катерина
 Горобченко Петро Євтухович
 Горобченко Савета
 Горобченко Федот
 Горобченко Тимофій
 Жияк Василь
 Жияк Ганна Дем'янівна
 Жияк Ганна Макарівна
 Жияк Григорій
 Жияк Дем'ян Макарович
 Жияк Катерина Дем'янівна
 Жияк Марія Трохимівна
 Жияк Микола Дем'янович
 Жияк Килина
 Жияк Михайло
 Жияк Тихон Трохимович
 Жияк Трохим Макарович
 Жияк Тиміш
 Зайченко – 4 дітей
 Зайченко Андрій
 Зайченко Марія Іванівна
 Зайченко Федір
 Залевський Іван Ульянович
 Залевські – 6-ро дітей
 Засуха Дмитро
 Засуха Килина
 Засуха Наталка
 Засуха Остап Іванович
 Зелінський Захарко
 Іваніцький Бенедь Іванович
 Іваніцький Микола
 Бенедьович
 Іваніцький Петро Бенедьович
 Іваніцький Юзик Бенедьович
 Калітинська Анеля Юзківна
 Калітинська Ганна
 Калітинська Гелена
 Калітинська Марія

Калітинська Настя
 Калітинська Олександра
 Калітинська Федора
 Калітинський Андрій
 Калітинський Василь
 Калітинський Іван
 Калітинський Макар
 Калітинський Михайло
 Калітинський Томаш
 Калітинський Юзько Іванович
 Калітинський Юзеф Юзькович
 Кинуло – 5-ро дітей
 Кинуло Текля
 Кинуло Тихін
 Кириченко Демко
 Кириченко Євмен
 Кириченко Левко
 Кириченко Макар Степанович
 Кириченко Микола
 Григорович
 Кириченко Олександр
 Талимович
 Кириченко Паривон
 Кімленко Микита Павлович
 Кімленко Мокрина Степанівна
 Кімленко Текля Мусіївна
 Кімленко Тихон Мусійович
 Колосівський Михайло
 Миронович
 Колосівська Устинья
 Колосівський Павло
 Колосівський Філько
 Косянчук Григор Хомович
 Крук Макар
 Крук Серафим
 Круликівська Ганна
 Круликівська Ядвига
 Григорівна
 Круликівський Григор
 Круликівський Чеслав
 Григорович
 Кузьменко Мирон Архипович
 Кузьменко Пилип Архипович
 Кузьменко Свирид
 Кузьменко Степан
 Куроченко Гаврило
 Аврамович
 Куроченко Грицько
 Нестерович – 2 родини, 12
 чоловік
 Куроченко Кость Євтухович
 Куроченко Мотря Андріївна
 Куроченко Параска Матвіївна
 Куш Макар Якович
 Куш Марко Якимович
 Куш Мотря
 Луценко Варвара Мусіївна
 Луценко Варвара Петрівна

Луценко Ганна Мусіївна
 Луценко Ганна Онопріївна
 Луценко Григорій Мусійович
 Луценко Домця
 Луценко Марія
 Луценко Микола
 Луценко Микола Левкович
 Луценко Онопрій Кирилович
 Луценко Павло
 Луценко Петро Степанович
 Луценко Федір Мусійович
 Луценко Федось Олексійович
 Луценко Яким Матвійович
 Лютий Григорій Іванович
 Лютий Іван Силантійович
 М'якоход Варвара
 М'якоход Марія Андріївна
 М'якоход Микола
 М'якоход Олекса Сергійович
 М'якоход Остап
 М'якоход Сергій Михайлович
 М'якоход Январ Пилипович
 Маліновська Гелена
 Маліновська Наталя
 Маліновський Митрофан
 Єлизарович
 Мисниченко Арсен
 Тимофійович
 Мисниченко Микола
 Мусійович
 Мисниченко Микола
 Мусійович
 Мисниченко Мусій
 Мисниченко Петро
 Мисниченко Талемон
 Тимофійович
 Мисниченко Устя Тимофіївна
 Михайлюк – 2 дітей
 Михайлюк Василь Кузьмович
 Михайлюк Іван Кузьмович
 Михайлюк Віктор Гурійович
 Михайлюк Ганна Кирилівна
 Михайлюк Ганна Петрівна
 Михайлюк Давид Микитович
 Михайлюк Іван Васильович
 Михайлюк Іван Микитович
 Михайлюк Килина
 Михалюк Гурій
 Михалюк Кіндрат
 Михайлюк Марта
 Михайлюк Матрона
 Михайлюк Микита
 Михайлюк Микола
 Михайлюк Микола
 Васильович
 Михайлюк Олена
 Михалюк Савка
 Михайлюк Серафима

Михайлюк Талимон
 Михайлюк Тимофій Гурійович
 Невзгляденко Денис
 Петрович
 Невзгляденко Іван
 Невзгляденко Ілько
 Андрійович
 Невзгляденко Мартин
 Невзгляденко Павло
 Петрович
 Некрутенко Роман
 Некрутенко Сидор Іванович
 Новохацька Федоська
 Новохацький Андрій
 Новохацький Роман
 Кузьмович
 Новохацькі – 4 дітей
 Ободовська Горпина
 Ободовський Макар
 Оксенович
 Ободовський Охрим
 Оверченко Петро
 Оверченко Наум
 Оверченко Устін
 Островський Андрій
 Перинська Ганна
 Перинська Зоська
 Перинська Корнелія
 Перинська Настя Йосипівна
 Перинський Адам
 Перинський Іван Йосипович
 Перинський Йосип

Миколайович
 Перинський Микола
 Перинський Михайло
 Плотницький Оліс
 Погоріла Марія
 Погоріла Настя Павлівна
 Погорілий Адам
 Погорілий Ілько
 Погорілий Микита
 Приймак Талимон
 Приходько Приська
 Приходько Сава
 Процько Варка
 Руденко Василь
 Руденко Ілько
 Руденко Ликера
 Руденко Мирон
 Руденко Омелько
 Самаровська Зіна
 Самаровський Владислав
 Самаровські – 5-ро дітей
 Сліпченко Василь
 Сліпченко Захар
 Сліпченко Оксана
 Сліпченко Титон
 Степаненко Андрій
 Федорович
 Степаненко Гаврило Павлович
 Степаненко Михайло
 Федорович
 Степаненко Ніна Андріївна
 Степаненко Онисько

Павлович
 Твардовський Гордій
 Твардовський Демид
 Олексійович
 Токарський Іван Антонович
 Токарський Петро
 Токарські – 3 дітей
 Тхорівська Василина Якубівна
 Токарський Янко Антонович
 Тхорівська Ганна
 Тхорівська Євгенія
 Тхорівський Андрій Якубович
 Тхорівський Янко Антонович
 Тхорівські 4-ро дітей
 Тхорівський Шимон
 Шадура Марія
 Шадура Микола
 Шадура олександра
 Шеринський Михайло
 Шклярська Горпина
 Якименко Агапій
 Якименко Антон Якович
 Якименко Варвара
 Якименко Ганна
 Якименко Євдоким
 Якименко Марія
 Якименко Мусій Якович
 Якименко Параска
 Якименко Соломія Іванівна
 Якименко Трохим Якович
 Якименко Яким Якович

с. Путрівка

Виникла у другій половині XVIII ст., коли відбувався інтенсивний розвиток промисловості Росії, а ворітьми в м. Київ слугував Васильків. На шляху до Василькова серйозною перешкодою була заболочена місцевість, особливо там, де нині с. Путрівка. Щоб доправити вантаж, необхідно було впрягати в один віз ще дві пари коней з інших возів, тобто потроїти тяглову силу. Саме тому цю ділянку почали називати «потринним полем».

На сільському цвинтарі, в старішій його частині, біля родинних могил поховано 73-х односельців, які померли голодною смертю у 1932-1933 рр. Серед загиблих 22 дитини з багатодітних сімей.

Картину тих голодних років відновила вчителька Путрівської восьмирічної школи О. Костицька, записавши в 1992 році розповіді постраждалих від Голодомору. У селянина Івана Денисенка було десятеро роботящих дітей. Рятуючись від голоду, сім'я зникла без сліду. Фросина Вовченко з чоловіком засвідчила, що в селі померло понад 100 людей, в т. ч. її батьки, яких вона не змогла поховати, бо сама лежала пухла. Векла Денисенко розповідала, як сусіди обкрадали одне одного.

Встановлено 51 прізвище загиблих від голоду в с. Путрівка. Поховання не помічено пам'ятним знаком. Під час поминальних днів люди збираються у ймовірних місцях поховання.

Мартиролог жителів с. Путрівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Вовченко Є.Я. (1910 р.н.), Вовченка О.Є. (1907 р.н.), Денисенка В.І. (1910 р.н.) та ін., записаними у 1992 році Костицькою О.О., вчителем Путрівської школи.

Бугера Параска Макарівна
 Бугера Михайло Макарович
 Бойко Ганна
 Брейко Іван
 Бамбута Микола

Бенківський Микола
 Березанська Харитина
 Вареня Іван
 Вареня Володимир Іванович
 Денисенко Іван Іванович

Денисенко Одарка Савелівна
 Денисенко Федось Радионович
 Денисенко Олександр
 Федосович
 Денисенко Олександра

Денисенко Микола Кононович
 Єремеєнко Василина
 Козолій Іван Сидорович і двоє дітей
 Козолій Лукерія Саківна
 Козолій Костянтин Федорович
 Козолій Григорій
 Козолій Олександра
 Козолій Василь Григорович
 Козолій Тихін Андрійович
 Козолій Пимон Тихонович
 Козолій Варка
 Козленко Михайло
 Кострубіцький Денис

Кострубіцька Салавета і троє дітей
 Летко Іван Миколайович
 Летко Захарій Карпович
 Летко Марія і шестеро дітей
 Летко Олександра Захарівна
 Летко Євгеній Захарович
 Летко Свирид Карпович
 Летко Андрій Захарович
 Летко Приська і троє дітей
 Лихо Костянтин
 Лихо Марія і шестеро дітей
 Маєвський Гаврило
 Мерецька Євдоха

Савріцький Кирило
 Ткаченко Іван
 Терещенко Палагея і двоє дітей
 Терещенко Іван Олексійович
 Терещенко Марина Олексіївна
 Терещенко Марія Олексіївна
 Терещенко Антон Олексійович
 Чепчак Іван Федорович
 Чепчак Григорій Федорович
 Чепчак Христя Федорівна
 Чепчак Фросина Федорівна

с. Рославичі

Виникло за переказами в І-й половині ХІІ ст. (за синів Володимира Мономаха) на монастирській землі і належало Києво-Печерській лаврі. Згодом все населення становило вільне козацтво.

В 1922 році в селі була створена комуна «Сонечко» (голова – С.В. Наливайко).

Всі, хто вступив у комуну, побудували спільний будинок на 9 квартир, тобто кожна родина одержала окрему квартиру. Збудовані були амбар, їдальня, клуня, корівник, свинарник, млин-двигун. Корови, свині, коні, кури – все було усупільнене. В комуні на перших порах було 20 коней, 10 корів. У 1925 році одержали першого трактора „Фордзон”. Всі члени комуни добросовісно працювали в полі весь світловий день. Всі продукти і придбані товари йшли на пай. Харчувалися в їдальні. А хто не хотів, то брав продукти із комори, але розрахунком не більше, ніж його пай. Із суспільної кладової можна було брати молоко, сало, борошно, мануфактуру. Комуна була показовим господарством. В 1926-1928 рр. в комуну вступили ще 9 господарів.

В 1927 році в селі була створена артіль СОЗ, яка отримала назву „Зірка”. Вона відіграла значну роль у підготовці масової колективізації в селі. Очолив цю артіль О.Г. Тугай.

В 1930 році почалася масова колективізація. Був створений колгосп „Зоря комунізму”. Але поряд існувала і комуна. В 1933 році комуна і колгосп злилися до купи і став один колгосп під назвою «Зоря комунізму». Першим головою колгоспу був Назаренко Іван з В.Вільшанки (з 1930 р. до 1938 р.)

Партійна організація в селі була створена ще в 1921 році. Першим секретарем парторганізації в с. Рославичі був Крицький Устим Кононович, загинув у 1937 році під час сталінських репресій.

Як і в інших селах Васильківського району, рославичани в 1932-1933 роках були доведені штучно створеним голодомором до останньої межі. Факт голоду засвідчив Гірченко І.Ф., 1926 р.н. Навіть траплялися випадки людоджерства, про що не дає забути людська пам'ять. Встановлено 11 імен загиблих.

Мартиролог жителів с. Рославичі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Величка П.О. (1923 р.н.), Гірченка І.Ф. (1926 р.н.), Максименко К.М. (1925 р.н.) та ін., записаними в 2008 році Грушею В.Д., завідуючою клубом с. Рославичі.

Величко Василь і троє дітей
 Галушка Борис
 Галушка Михайло
 Дубина Параска
 Дубина Платон

Криська Марія і 4 дітей:
 Криський Андрій,
 Криський Мусій,
 Криський (ім'я не встановлено)

Криська (ім'я не встановлено)
 Криський Олександр Андрійович
 Криський Федь Мокійович
 Хижняк Сидорина і двоє дітей

с. Руликів

Архівні свідчення про колективізацію і голодомор в селі Руликів відсутні. Встановлено імена 24 загиблих.

Мартиролог жителів с. Руликів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Злиденко А.С. (1924 р.н.), Корчака В.Л. (1928 р.н.), Соги П.А. (1921 р.н.) та ін., записаними у 2001 році вчителями Порадівської школи Крупною О.М., ветераном Великої Вітчизняної війни, та Шевченко Л.В.

Васильченко Денис
 Терешкович, 1896 р.н.
 Діденко Антон, 1906 р.н.

Діденко Василь Антонович,
 1929 р.н.
 Діденко Іван Петрович, 1914 р.н.

Діденко Петро, 1890 р.н.
 Діденко Яків Антонович, 1927 р.н.
 Донець Ганна

Федотівна, 1917 р.н.
Комендат Яків
Кравець Антон Григорович,
 1927 р.н.
Кравець Григорій Кононович,
 1910 р.н.
Кравець Півонія Григорівна,
 1930 р.н.
Кулик Сава Андрійович

Настасієнко Володимир
 Григорович, 1926 р.н.
Настасієнко Іван
Максимович, 1920 р.н.
Настасієнко
Михайло Максимович,
 1926 р.н.
Семенець Іван
Сташко Петро

Якович, 1902 р.н.
Тищенко Петро Йосипович,
 1901 р.н.
Щипанівська Оляна
Панкратівна
Щипанівський Олександр
Якович, 1906 р.н.
Щипанівський Панкратій
Щипанівський Яків, 1879 р.н.

с. Саливонки

Саливонки виникли в середині XVI століття як козацьке поселення. За переказами одного разу через хутір їхали козаки. Щедрі люди вгощали їх салом і вином. Звідси і пішла назва – Саливінки (Саливонки).

Взимку 1932-1933 років по хатах пішли, як їх в селі називали, «червоні сажотруси», бо в пошуках зерна лазили навіть у димарі. Забирали все, тож саливонківці масово почали вимирати на своїй родючій і багатій землі.

Люди почали пристосовуватись до найтяжчих умов виживання, але вижили далеко не всі. Встановлено 346 імен загиблих громадян, а загальна кількість загиблих перевищує 400 чол.

У 2007 році в центрі села Саливонки встановлено пам'ятний знак – хрест «Жертвам Голодомору 1932-1933 рр.»

Мартиролог жителів с. Саливонки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Лютої С.Л. (1922 р.н.), Степаненко М.Г. (1914 р.н.) та ін., записаними в 1993 році ієромонахом отцем Давидом (Венжик Павло Петрович), настоятелем храму Святого Духу в с. Саливонки; Горбаченком П.Є., старостою церкви, та Доценко Г.С., головою церковної ради.

Бабенко Артем
Бондаренко Віра
Олександрівна (дитина)
Бондаренко Любов
Олександрівна (дитина)
Бондаренко Надія
Олександрівна (дитина)
Бондаренко Петро
Олександрович (дитина)
Бондаренко Приська Левківна
Боярчук Борис Федотович
(батько)
Боярчук Варвара Леонтіївна
(мати) і їх діти
Боярчук Яків Борисович
Боярчук Марія Борисівна
Боярчук Софія Борисівна
Боярчук Олексій Борисович
(дитина)
Боярчук Євдокія Борисівна
(дитина)
Бугаєнко Ганька
Бугаєнко Герасим
Бугаєнко Євдоха
Бугаєнко Меланія Федорівна
Бугаєнко Микола
Бугаєнко Оля
Григоренко Семен Макарович
(батько)
Григоренко Олександра
Омелянівна (мати)
Григоренко Фросина
Семенівна (дочка)

Григоренко Арсен Іванович 7
років
Григоренко Гапка
Григоренко Іван Павлович
Григоренко Іван Петрович
Григоренко Йосип Микитович
Григоренко Любов Іванівна
Григоренко Микола Іванович
Григоренко Олександр
Іванович
Григоренко Остап
Григоренко Текля
Григоренко Тетяна Іванівна
Грицай Антоніна
Грицай Фоня Михайлович,
батько та діти:
Грицай Любов
Грицай Надія
Грицай Петро
Грицай Олександра
Грицай Оляна
Грицай Сергій
Грицай Степка
Губенко Володимир Іванович
Губенко Микола Іванович
Губенко Петро Іванович
Губенко Євдокія Іванівна
Даценко Авакум Васильович
(дід)
Даценко Пилип Авакумович,
батько та діти:
Даценко Петро Пилипович
Даценко Олександр

Пилипович
Даценко Микола Пилипович
Даценко Надія Пилипівна
Даценко Василь Демидович
Даценко Ганна Демидівна
Даценко Гордій Хомович
Даценко Демид Микитович
Даценко Килина Гордіївна і 2
сини
Даценко Тиміш (батько)
Даценко Мавра (мати) і їх
діти:
Даценко Приська (дитина)
Даценко Василь (дитина)
Даценко Марія (дитина)
Дзус Купріян
Жигулін Артем Миколайович
Зануда Григорій
Зануда Оксана
Зануда Наталія
Зануда Іван Микитович
Зануда Липистина
Зануда Михайло Степанович
(сім'я)
Зануда Олександра і їх діти:
Зануда Анастасія Михайлівна
Зануда Іван Михайлович
Зануда Тетяна Михайлівна
Зануда Федір Михайлович
Зануда Ольга Іванівна
Зануда Петро Григорович
Здоренко 6 дітей
Зіменко Оверко Наумович

Індиченко Аврам Якович
 Індиченко Мартин (батько) і діти: дочка 16 років і троє синів
 Кириченко Іван Васильович
 Клопенко (родина)
 Кобзар Сай (чоловік)
 Кобзар Приська (Жінка) та п'ятеро їх дітей
 Коваленко Василь (батько):
 Коваленко Гапка Василівна (дитина)
 Коваленко Марія Василівна (дитина)
 Коваленки троє близнят- підлітків
 Коваленко Горпина Яківна (мати):
 Коваленко Софія Леонтіївна
 Коваленко Василь Леонтійович
 Коваленко Палажка
 Ковшоба Сидор
 Коноваленко Євдокія
 Корнієнко Іван
 Корнієнко Одарка
 Корнієнко Хома (батько)
 Корнієнко Лукія (мати) і п'ятеро дітей:
 Корнієнко Іван Хомович
 Корнієнко Олександра Хомівна
 Корнієнко Федось Хомович
 Корнієнко Галина Хомівна
 Корнієнко (дитина)
 Кравченко (сім'я): чоловік, жінка, 4 дітей
 Кузьменко Степан
 Кущенко Левко
 Лисак (в родині померло 13 чоловік)
 Лисак (ім'я не встановлено)
 Лисак Євдокія Максимівна
 Лисак Іван Філімонович
 Лисак Каленик
 Лисак Максим Антонович (дід)
 Лисак Одарка (баба)
 Лисак Марія
 Лисак Михайло
 Лисак Ольга Андріївна (дитина)
 Лисак Андрій Андрійович (дитина)
 Лисак Параска
 Лисак Петро
 Лисак Прохор Ігнатович
 Литвиненко Ганна (баба)
 Литвиненко Карпо (дід)

Литвиненко Іван Макарович
 Литвиненко Дмитро Іванович
 Литвиненко Ілько
 Максимович і двоє його дітей
 Литвиненко Андрій

 Макарович (батько)
 Литвиненко Катерина (мати)
 Литвиненко Пилип
 Андрійович (дитина)
 Литвиненко Григорій
 Андрійович (дитина)
 Литвиненко Килина (сім'я)
 Литвиненко Ольга Михайлівна
 Литвиненко Софія Михайлівна
 Литвиненко Михайло Олеянович
 Литвиненко Федот (батько):
 Литвиненко Андрій Федотович
 Литвиненко Петро Федотович
 Литвиненко Федір Федотович
 Литвиненко Олександра Федотівна
 Литвиненко Приська Карпівна
 Любченко Гапка
 Любченко Горпина
 Любченко Іван
 Любченко Параня
 Любченко Терешко
 Любченко Трохим
 Люта Ганна Оксентіївна
 Люта Надія (на садибі Ігнатенків)
 Люта Настя Ничипорівна
 Люта Тетяна Ничипорівна
 Люта Мавра Ничипорівна
 Лютий Володимир Ничипорович
 Лютий Микола Ничипорович
 Люта Наталка
 Лютий Григорій Оверкович
 Лютий Іван Євтухович
 Григоренко Охрім Якович
 Лютий Лаврін Амвросійович (батько)
 Лютий Володимир Лаврінович
 Лютий Микола Лаврінович
 Лютий Лазар (дід)
 Люта Оксана (баба)
 Лютий Ничипір (батько)
 Лютий Олександр Ничипорович
 Лютий Федось Євтихович (батько)
 Люта Катерина Федосіївна
 Люта Ганна Федосіївна
 Лютий Федір Федосійович

Ляшок Максим
 Майка Варвара (мати)
 Майка Ганна Яківна (дитина)
 Майка Федось Якович (дитина)
 Марфа померла на садибі, де проживають Кімаки
 Михайлюк Герасим Лукич (батько)
 Михайлюк Марина Петрівна (мати)
 Михайлюк Олександра Герасимівна
 Михайлюк Петро Герасимович
 Михайлюк Дмитро Герасимович
 Михайлюк Корній Герасимович
 Оношко Марія
 Оношко Данило
 Оношко Марія Федотівна
 Оношко Микола Федотович
 Оношко Федір Пилипович
 Петренко Самійло Омелянович (батько)
 Петренко Федір Самійлович
 Петренко Василь Самійлович
 Плоденко Василина Тихонівна
 Плоденко Катерина Андріївна
 Плоденко Олександр Никонович
 Плоденко Савка Самійлович
 Плоденко Терешко
 Талимонович
 Плоденко Трохим Іванович (батько)
 Плоденко Дмитро Трохимович
 Плоденко Ганна Трохимівна
 Плоденко Марія Трохимівна
 Плоденко Борис Трохимович
 Плоденко Федосій Охтомійович
 Плоденко Віра Іванівна
 Приходько Артем Ігнатович
 Приходько Василь Артемович
 Прищепа Олексій Андрійович
 Приська померла на садибі, де проживають Кімаки
 Прохоренко Антоніна Олександрівна
 Прохоренко Надія Олександрівна
 Пурик Василь Пилипович
 Пурик Ганна Федотівна
 Пурик Дем'ян Іванович

(батько)
 Пурик Григорій Дем'янович
 (син)
 Пурик Дем'ян Іванович
 Пурик Петро Якович (батько)
 Пурик Іван Петрович (син)
 Пурик Килина Соловеївна
 Пурик Павло Климович
 Пурик Петро Федорович
 Пурик Соломія Савівна і її діти
 Пурик Андрій Захарович
 Пурик Володимир Захарович
 Пурик Іван Захарович
 Пурик Степан Захарович
 Пурик Тихон Андрійович
 Пурик Дмитро Андрійович
 Пурик Андрій Васильович
 Пурик Федора
 Рябуха Іван Никонівич
 Рябуха Євдокія Никонівна
 Рябуха Петро Павлович
 Рябуха Андрій Павлович
 Садовський Григорій
 Макарівич
 Садовська Анастасія Макарів.
 Сидоренко Арсен Прокопович
 Сидоренко Лукія (мати)
 Сидоренко Мина Іванович
 (син)
 Сидоренко Параска
 Сіденко Архіп Трохимович
 Сіденко Євдокія (дитина)
 Сіденко Василь
 Костянтинович (дитина)
 Сіденко Ганна Костянтинівна
 (дитина)
 Сіденко Петро Костянтинович
 (дитина)
 Сіденко Ольга Костянтинівна
 (дитина)
 Сіденко Денис Трохимович
 Сіденко Володимир
 Трохимович
 Сіденко Євдокія Терентіївна
 Сіденко Іван Степанович
 Сіденко Іван Тимофійович
 (дитина)
 Сіденко Павло Тимофійович
 (дитина)
 Сіденко Олександра Тимофі-
 ївна (дитина)
 Сіденко Михайло Степанович
 Сіденко Савелій
 Сіденко Федора Пилипівна
 Соплиженко Олександр Йоси-
 пович
 Степаненко Ганна Макарівна
 1895

Степаненко Іван Макарівич і
 троє їх дітей
 Степаненко Гнат Огейович
 (дід)
 Степаненко Мотря (баба)
 Степаненко Андрій Гнатович
 (син)
 Степаненко Григорій Гнатович
 (батько):
 Степаненко Олексій
 Григорович
 Степаненко Іван Григорович
 Степаненко Антоніна
 Григорівна
 Степаненко Галина
 Степаненко Кузьма
 Степаненко Марфа
 Степаненко Килина
 Степаненко Ліза Ігнатівна
 Степаненко Марфа (мати)
 Степаненко Іван Євтухович
 Степаненко Петро Євтухович
 Степаненко Микола Петрович
 Степаненко Микола Федоров.
 Степаненко Тетяна Федорівна
 Степаненко Олександра
 Федорівна
 Степаненко Петро
 Логвинович
 Степаненко Порфирій і троє
 його дітей
 Степаненко Савка Кирилович
 Степаненко Ганна Савівна
 Стеценко Семен (батько)
 Стеценко Ганна Семенівна
 Стеценко Степан Семенович
 Столяренко Мина
 Тиміш (помер на садибі, де
 проживають Кімаки)
 Тонковид (ім'я жінки не встан-
 овлено)
 Тонковид Андрій Іванович
 Тонковид Васирина
 Тонковид Василь Іванович
 Тонковид Льова Матвійович
 Тонковид Марія Іванівна
 Тонковид Мусій
 Тонковид Олександра
 Тонковид Настя Семенівна
 Тонковид Олекса Павлович
 Тонковид Павло Іванович
 Тонковид Петро Зінькович
 (батько)
 Тонковид Галина Петрівна
 Тонковид Євдокія Петрівна
 Тонковид Самсон Кіндратович
 Усенко (двоє дітей)
 Чайка (дівчина) Григорівна

Чайка Василь Купріянович
 Чайка Венедь Григорович
 Чайка Григорій Васильович
 Чайка Лука Васильович
 Чайка Петро Севастянович
 (батько)
 Чайка Михайло Петрович
 Чайка Петро Петрович
 Черепенко (сім'я) померли на
 садибі Наконечного
 Черепенко Євдокія Іванівна
 Черепенко Марія Іванівна
 Черношкур Іван Омелянович
 Черношкур Лазор Андрійович
 (сім'я)
 Черношкур Марія Миколаївна
 Черношкур Йосип Лазоревич
 Черношкур Микола Лазоре-
 вич
 Черношкур Петро Лазоревич
 Черношкур Іларіон Лазоревич
 Черношкур Іван Лазоревич
 Черношкур Микола Іванович
 Черношкур Павло Іванович
 Черношкур Мотря Семенівна
 Черношкур Хівря Силовна
 Чужик Пріська
 Шапран Федір
 Шапран Катерина
 Шапран Марфина
 Шикита Іван сергійович
 Шкляренко Юхим Васильович
 Шкляренко Герасим
 Васильович
 Шкляренко Васирина
 Василівна
 Шкляренко Григорій
 Васильович
 Шкляренко Микола (дитина)
 Школенко Євдокія та її діти:
 Школенко Софія Овер'янівна
 Школенко Олександра
 Овер'янівна
 Школенко Катерина Іванівна
 Школенко Оксень
 Школенко Іван Оксеньович
 (син)
 Школенко Текля
 Школенко Федір Захарович
 Школенко Петро Захарович
 Яценко Ганна
 Яценко Гнат Костянтинович
 Яценко Єлисей Андрійович
 Яценко Микола 18 років
 Яценко Олександра Прокопівна
 Яценко Петро Іванович
 Яценко Платон (помер на са-
 дибі Дякіна)

с. Соколівка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Засноване приблизно в 1710-1720 роках. На цьому місці за переказами старих людей знаходилося старовинне містечко Соколов, в якому розводили соколів для ловів.

У 1925 році в селі було створено Товариство по спільному обробітку землі (ТСОЗ), куди ввійшли Г. Ткаченко, М. Слізконос, Л. Синявський та ін. Очолив його М. Слізконос. В 1930 на базі цього товариства був створений колгосп, який очолив Г.А. Ткаченко. Пізніше це господарство отримало назву «Крицевий».

с. Соколівка.
Пам'ятник жертвам Голодомору 1932-1933 років, встановлений у 1993 році.

В 1933 році був головою колгоспу Здоренко Максим (житель села Пінчуки), головою сільської ради – Сулима, які ревно виконували вказівки по нищенню селянина-хлібороба.

Встановлено 238 прізвищ жителів с. Соколівка, які загинули голодною смертю, а загальна кількість загиблих від голоду за свідченнями очевидців – 274 жителі Соколівки.

В пам'ять про замордованих голодом односельців у 1993 році на цвинтарі був відкритий пам'ятник жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів с. Соколівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Бублика Ф.С. (1905 р.н.), Краснобаєвої О.П.(1922 р.н.), Героя Соціалістичної Праці, записаними у 1992-1993 роках Тараном М.П., краєзнавцем із селища Гребінки.

Бурлаченко Артем
Бурлаченко Микола Артемович
Бурлаченко Віра Артемівна
Бурлаченко Петро Артемович
Бурлаченко Ольга Артемівна
Бурлаченко Іван Артемович
Бурлаченко Ганна Артемівна
Бурлаченко Павло Артемович
Бурлаченко Секлета
Бурлаченко Пилип
Бурлаченко Мотря
Бурлаченко Люба
Бурлаченко Іван
Бецман Килина
Бецман Григорій
Бецман Ілько
Бутовенко Параска Григорівна
Бутовенко Дем'ян
Бутовенко Дмитро Панасович
Бутовенко Володимир Петрович
Бутовенко Леонід Петрович
Бутовенко Панас
Безуглий Данило
Безуглий Йосип
Безуглий Сава
Вареник Сергій
Вареник Одарка
Войтенко Ігнат
Войтенко Текля
Войтенко Григорій

Войтенко Панас
Галабір Микита Іванович
Галабір Марія Микитівна
Галабір Палажка
Галабір Андрій Микитович
Голоденко Василина
Голоденко Ганна і троє дітей
Голоденко Ніна
Голоденко Антоніна
Голоденко Дем'ян
Голоденко Петро
Голоденко Трохим
Голоденко Антося
Домащук Пурфер Іванович
Драгожил Сергій
Драгожил Данило і двоє дітей
Драгожил Оксентій
Драгожил Опанас
Драгожил Мар'яна
Драгожил Ганна
Драгожил Ніна Михайлівна і троє дітей
Драгожил Ліда Михайлівна
Драгожил Григор і двоє дітей
Драгожил Андрій Олексович
Драгожил Ольга Андріївна
Драгожил Петро Андрійович
Драгожил Тетяна Антонівна
Драгожил Петро Антонович
Домбровський Микола

Домбровська Юля
Домбровська Михаліна
Домбровська Анеля
Домбровський Петруня
Домбровський Франко
Домбровська (і ще 3 душі)
Зінченко Ананій
Зінченко Меня
Зінченко Ганна і двоє дітей
Зінченко Арсен
Зінченко Олександр
Зінченко Ганна і двоє дітей
Заболотний Григор і двоє дітей
Заболотна Лукія Василівна
Заболотна Ганна
Заболотна Марія
Заболотна Ганна і двоє дітей
Заболотна Улита Іванівна
Заболотний Іван Васильович
Заболотний Петро Васильович
Заболотна Люба
Заболотний Лигор
Зануда Кирило
Зануда Федя
Зануда Семен
Зануда Василь
Зануда Микола
Коваленко Петро Левкович
Коваленко Мотря Левківна
Коваленко Левко Васильович

1932-1933

Коваленко Василь
 Коваленко Наталка
 Колосенко Мартин
 Колосенко Клим
 Колосенко Настя
 Колосенко Мотря
 Козубенко Іван
 Козубенко Гаврило
 Кушніренко Іван
 Кушніренко Василь
 Литвиненко Левко
 Литвиненко Одарка
 Литвиненко Антоніна
 Литвиненко Ольга
 Литвиненко Дем'ян
 Литвиненко Олена
 Литвиненко Василь
 Литвиненко Олексій
 Литвиненко Гапка
 Лісовенко Потап
 Лісовенко Секлета
 Лісовенко Сергій
 Лісовенко Зінька
 Лісовенко Олена
 Лісовенко Іван
 Лісовенко Савка
 Лісовенко Олексій і двоє синів
 Лісовенко Семен
 Лісовенко Ольга
 Лебедко Овдій
 Марковський Петро Антонович
 Марковський Іван Антонович
 Марковська Ліда Петрівна
 Миронюк Улита
 Миронюк Іван Антонович
 Миронюк Левко Кіндратович
 Миронюк Іван Левкович
 Михайлюк Євгенія Василівна
 Михайлюк Володимир
 Михайлюк Петро
 Михайлюк Мотря
 Михайлюк Сидор
 Михайлюк Яків
 Михайлюк Ганна і двоє дітей
 Наженко Роман Романович
 Наженко Олександра Васи-
 лівна
 Нечипоренко Левко Минович
 Нечипоренко Левко
 Нечипоренко Уляна і двоє дітей
 Нечипоренко Кирило

Онопрієнко Іван Йосипович
 Онопрієнко Ликера
 Онопрієнко Кузьма Платонович
 Онопрієнко Ганна Іванівна
 Онопрієнко Степан Кузьмович
 Онопрієнко Павло Кузьмович
 Онопрієнко Сергій Кузьмович
 Онопрієнко Ониська
 Онопрієнко Ганна
 Онопрієнко Василь Ониськович
 Онопрієнко Юхим
 Онопрієнко Петро
 Петрик Мина Григорович
 Петрик Олена і дитина
 Петрик Василь
 Петрик Ликера
 Петрик Кузьма
 Причинюк Тетяна Тимофіївна
 і троє дітей
 Причинюк Марія Романівна
 Причинюк Ликера
 Причинюк Василь
 Причинюк Улита
 Приходько Анатолій Іванович
 Приходько Василь
 Приходько Ликера
 Приходько Ониська
 Слізконос Лісавета Устимівна
 Слізконос Володимир Гнатович
 Слізконос Ліда Гнатівна
 Слізконос Марія
 Слізконос Микола
 Слізконос Марина і двоє дітей
 Слізконос Петро
 Слізконос Василь
 Слізконос Федір
 Слізконос Анатолій Семенович
 Слізконос Олександр Олексович
 Синявський Ананій
 Синявська Олена
 Синявський Дмитро
 Синявська Химка
 Синявська Одарка
 Синявська Ярина
 Теренчук Йосип
 Теренчук Іван
 Теренчук Мотря і троє дітей
 Теренчук Ганна
 Теренчук Оляна
 Торохтій Данька Митрофанівна
 Ткаченко Антон Радіонович

Ткаченко Степан Антонович
 Ткаченко Петро Антонович
 Ткаченко Федора
 Ткаченко Марія
 Ткаченко Лукія
 Ткаченко Гура
 Ткаченко Петро
 Ткаченко Роман
 Ткаченко Іван
 Торохтій Марійка
 Твардовський Йосип
 Твардовська Антоніна
 Твардовський Павло
 Твардовський Микола
 Харенко Іван Степанович
 Харенко Явдоха Саківна
 Хабрук Іван
 Хабрук Іван Іванович
 Хабрук Параска
 Хабрук Марко
 Хабрук Ликера
 Хабрук Федосій
 Хабрук Іван
 Хабрук Анатолій
 Хижняк Василь
 Хижняк Ганна Василівна
 Хижняк Дмитро Васильович
 Шадура Пилип
 Шадура Ганна
 Шадура Савка
 Шадура Анатолій
 Шевченко Ольга Євдокимівна
 Шевченко Катерина Євдоки-
 мівна
 Шабатин Степан Антонович
 Шабатин Антон Степанович
 Шабатин Олександра Степа-
 нівна
 Шабатин Іван Степанович
 Шабатин Мотря
 Шабатин Ярина
 Шабатин Тосік Степанович
 Юрченко Лепестина
 Юрченко Іван Якович
 Юрченко Іван
 Юрченко Килина
 Юрченко Григорій
 Юрченко Петро
 Юрченко Павло
 Юрченко Віра
 Яценко Савка

с. Тростинка

Село Тростинка в давні часи називалось «Чмелевъ» (за Л. Похилевичем). Через Тростинку проходив чумацький шлях.

На початку 20 років у селі було створено комнезам, в числі його організаторів були Пилушенко Ф. (уби-
 тий), Голіченко П., Гуйда П. В середині 20-х років організувалось Бурякове товариство (очолив І. А. Симо-

НАЦІОНАЛЬНА **КНИГА ПАМ'ЯТІ** ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

ненко), що здійснювало взаємообмін продукції селян і держави. Через Бурякове товариство селяни одержували від держави плуги, культиватори, борони і т. ін. Восени 1928 року ця група сільських активістів об'єдналася в колективне господарство „Незаможник” на чолі з К.Д. Хижняком.

В роки масової колективізації 1930-1931 рр. з тих селян, які ще не були колгоспниками, організувався ТСОЗ, який в міру розгортання колективізації до 1932 року перестав існувати – члени ТСОЗу вступали в колгосп.

Суцільна колективізація в селі була проведена в 1931-32 роках. Село Тростинка, як і багато інших сіл району, зазнало непоправних людських втрат від голоду. Встановлено 187 імен тростинчан, які загинули в ті роки, та кількість загиблих – понад 200 чоловік. У 1986 році встановлено пам'ятний знак – хрест жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів с. Тростинка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Бойченко О.З. (1927 р.н.), Нагленко Ф.П. (1923 р.н.), Ромашко М.І. (1924 р.н.) та ін., записаними у 1991 році учнями Тростинської школи під керівництвом директора школи, вчителя історії Петрика Г.С. та вчителя-пенсіонера Чехун О.Л.

Балацька Приська
Талимонівна
Балацький Савка Ільків
Бесараб Катерина
Бесараб Марія Андріївна
Бесараб Петро Андрійович
Білогородська Варка Мусіївна
Білогородський Мусій
Волошин Галина Федорівна
Волошин Марія Федорівна
Волошин Федір Іванович
Гайдамаченко Дмитро
Пилипович
Гайдамаченко Євдокія
Гайдамаченко Іван Іванович
Гайдамаченко Івга Антонівна
Гайдамаченко Порфир
Гайдамаченко Секлета
Трохимівна
Гайдамаченко Степанида
Демидівна
Гайдамаченко Танасій
Степанович
Гайдамаченко Федосій
Гайдамаченко Федоська
Гиря Федосій
Гиря (його дружина)
Голіченко Мотря Павлівна
Голіченко Олена Павлівна
Голіченко Павло
Голіченко Петро
Григоренко Устя
Гуйда Антон
Гуйда Варвара
Гуйда Лазор
Гуйда Маріка Антонівна
Гуйда Марія
Гуйда Мелашка Антонівна
Гуйда Микола
Гуйда Нихтодь
Гуйда Ольга Антонівна
Дудка Гаврило

Дудка Гапка
Дудка Нестор Миколайович
Дудка Орина
Дудка Федора
Заводій Данило Давидович
Заводій Марія Яківна
Заводій Секлета
Заводій Секлета Петрівна
Заводій Яків Оксенович
Капітоненко Іван Филонович
Капітоненко Марина
Капітоненко Марія
Капітоненко Микола
Филонович
Капітоненко Павло
Капітоненко Федора
Капітоненко Філон
Карачун Нестер Йовменович
Карачун Тиміш
Кобець Микита
Ковриженко Галина Матвіївна
Ковриженко Ганна Матвіївна
Ковриженко Леонід
Матвійович
Ковриженко Марія Матвіївна
Ковриженко Мирон Зотович
Ковриженко Федір
Харитонович
Ковриженко Харитон (батько)
і його діти
Ковриженко Харитина
Харитонівна
Ковриженко Юхим
Харитонович
Ковриженко Юхим
Радіонович
Ковриженко Харитон
Юхимович
Коміренко Марія Семенівна
Кузьменко Микита
Полікарпович
Кушнір Іван Макарович

Кушнір Карпо Маркович
Кушнір Килина Тихонівна
Кушнір Макар
Лисенко Марія Василівна
Лисенко Микола
Лисенко Олена і 4 дітей
Литвиненко Давид Іванович
Литвиненко Мелашка
Литвиненко Федосій
Луценко Антон Костянтинович
Луценко Олена
Луценко Тетяна Антонівна
Махинько Ганна
Махинько Григорій
Терентійович
Махинько Матвій
Харитонович
Махинько Микита
Махинько Оляна Григорівна
Махинько Палажка
Махинько Харитон Іванович
Мелещенко Василь
Мелещенко Марійка
Мельніченко Савка Карпович і
його сім'я
Миненко Василь
Миненко Григорій
Миненко Євдошка
Миненко Іван
Миненко Іван Андрійович
Миненко Марфа
Михайлюк Антон Гнатович
Михайлюк Антон Гнатович
Михайлюк Домаха
Михайлюк Домаха
Максимівна
Михайлюк Мотря Гнатівна
Омельченко Андрій Антонович
Омельченко Володимир
Омельченко Дмитро
Омельченко Михайло Ничипор
ович

1932-1933

Омельченко Оксана
 Омельченко Параска Панасівна
 Омельченко Сава
 Парубець Григорій Савович
 Парубець Іван Власович
 Парубець Іван Власович і вся сім'я
 Парубець Іван Савович
 Парубець Марія Савівна
 Парубець Марра
 Парубець Петро Савович
 Парубець Савка Сергійович
 Парубець Яків Іванович
 Парубець Ярина Іванівна
 Парубець Ярина Фадеївна
 Пилюшенко Меланія Зіньківна
 Пилюшенко Олександр Зінькович
 Пономаренко Ничипір Миколайович
 Пономаренко Павло Йовхимович
 Поплавець Конон
 Поплавець Микола
 Пророченко Євдоким
 Саєнко Іван
 Саєнко Степан
 Сандугей Григорій
 Сандугей Іван
 Сандугей Текля
 Семенець Данило
 Семенець Василь Григорович

і його 5 дітей
 Семенець Іван Тихонович
 Семенець Олена (жінка)
 Семенець Наталка (дочка)
 Семенець (син)
 Симоненко Єлизавета Миколаївна
 Симоненко Марія
 Симоненко Михайло і 4 дітей
 Симоненко Ярина Іванівна
 Синільник Андрій Полікарпович
 Синільник Полікарп
 Сисман Степан Гнатович
 Сисман Степан Гнатович
 Скотенко Мокрина Яківна
 Скотенко Севастьян Хомович
 Солоденко Орина Афонівна
 Ткаченко Тетяна Петрівна
 Хижняк Ганна
 Хижняк Григорій
 Хижняк Іван Михайлович
 Хижняк Матвій
 Хижняк Яків
 Чехун Василь Олександрович
 Чехун Василь Потапович
 Чехун Григорій Митрофанович
 Чехун Григорій Потапович
 Чехун Іван Митрофанович
 Чехун Іван Потапович
 Чехун Іван Потапович
 Чехун Максим Олександрович

Чехун Марфа Василівна
 Чехун Митрофан Олександрович
 Чехун Митрофан Олександрович
 Чехун Ничипір Потапович
 Чехун Олександр Миколайович
 Чехун Ольга Потапівна
 Чехун Павло Олександрович
 Чехун Палажка Потапівна
 Чехун Федора Іванівна
 Шапран Анастасія (чоловік і 3 дітей)
 Шапран Марія Гнатівна
 Шевченко Василина Петрівна
 Шевченко Вівдя Миронівна
 Шевченко Катерина Миронівна
 Шевченко Лисавета Андріївна
 Шевченко Марійка
 Шевченко Петро Ничипорович
 Юрченко Марина Олександрівна
 Юрченко Михайло Олександрович
 Юрченко Михайло Олександрович
 Юрченко Оксана Олександрівна
 Юрченко Феодосій Олександрович
 Юрченко Феодосій Олександрович

с. Тростинська Новоселиця

Архівних даних щодо колективізації та Голодомору в селі не збереглось. Очевидцями трагедії встановлено імена 45 загиблих.

Мартиролог жителів с. Тростинська Новоселиця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений у 1990 році Тараном М.П., краєзнавцем з селища Гребінки.

Бабенко Марія Дмитрівна
 Бабенко Антон Кіндратович
 Бабенко Сергій Кіндратович
 Бабенко Федір Кіндратович
 Бабенко Ярина Кіндратівна
 Бабенко Кіндрат Матвійович
 Бабенко Артем Филімонович
 Бабенко Давид Павлович
 Бабенко Іван Давидович
 Бабенко Іван Павлович
 Бабенко Марина
 Бабенко Ольга
 Горбатенко Кузьма
 Горбатенко Пріська
 Гуйда Санько Григорович
 Гуйда Сафрон Миронович
 Гуйда Дмитро

Гуйда Марфа
 Гуйда Федоська
 Єник Іван Галектієвич
 Ковриженко
 Онисько Варфоломієвич
 Ковриженко Аріон
 Ковриженко Павло
 Ковриженко Саак
 Кучерява Параска Гуріївна
 Кучерява Параска
 Кучерявий Гурій Іванович
 Кучерявий Євтух Гурієвич
 Кучерявий Йосип Гурієвич
 Кучерявий Федір Гурієвич
 Махінько Парфентій Васильович
 Мелещенко Галина Іванівна

Мельниченко Федір Охрімович
 Мельниченко Леонід Юхимович
 Мельниченко Віра Охрімівна
 Мельниченко Пріська
 Мельниченко Секлета Михайлюк Григорій Назарович
 Моргун Оксень Федорович
 Пророченко Кирило Савович
 Скотенко Тетяна Кононівна
 Харитоненко Саак
 Харитоненко Хівря
 Шапран Меліс Харитонович
 Шевченко Захарій

с. Устимівка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

В XV ст. селянин-втікач від панського гніту Устим поселився з сім'єю біля р. Кам'янки. Перші жителі села, нащадки Устима, стали зватися Устименками, а поселення – Устимівкою.

У 1930 році сільські хліборобські товариства об'єднуються в колгосп «Більшовик», який в 1933 році розділяється на два господарства: „Більшовик” (під керівництвом П.П. Петуха) і „8 Березня” (під керівництвом С.М. Устенка).

У 1932-1933 рр. населення Устимівки відчуло на собі один з найтрагічніших результатів колективізації – голодомор. В шкільному музеї зберігаються записи очевидців, на основі яких була створена сільська книга «Безкровна війна». Всього за даними свідчень старожилів за роки Голодомору в селі загинуло 86 чоловік. Встановлено 45 імен загиблих жителів Устимівки.

У 1990 році в пам'ять про трагічні події тих років на центральному кладовищі встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Устимівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Литвинського О.С. (1919 р.н.), Мартиненко Я.Б. (1913 р.н.), Шаплюк Т.Ф. (1904 р.н.), записаними в 1992 році Тарном М.П., краєзнавцем, доповнені списки Дзєндзелюком М.Й., директором Устимівської школи, та Кравченком М.Л., вчителем історії.

Бабич Марко

Батрак Іван

Батрак Хома

Бойко Лазор Якович

Бойко Павло Якович

Бойко Югіна

Косаренко Поліфір Петрович

Кравченко Василь Антонович

Кравченко Мокрина

Ничипорівна

Кравченко Мотря

Кравченко Палажка Василівна

Кравченко Степан

Кравченко Федір

Ничипорович

Лисенко Мотря

Литвинська Палажка

Григорівна

Литвинська Параска

Григорівна

Литвинська Ярина Григорівна

Литвинський Герасим

Григорович

Литвинський Григорій

Антонович

Литвинський Іван Григорович

Літвінов Тимофій Микитович

Михненко Ярина

Нестеренко Агафія

Нестеренко Лукія

Нестеренко Оляна

Нестеренко Талимон

Нестеренко Федора

Педько Григорій

Педько Марта Митрофанівна

Педько Ничипір Іванович

Педько Оксана Іванівна

Педько Охрім

Сідько Наталка

Устименко Андрій

Устименко Марія Василівна

Устименко Оксана Василівна

Устименко Ольга

Устименко Петро

Устименко Ярина Василівна

Цвик Василь Іванович

Цвик Іван Іванович

Цвик Лукія Іванівна

Цвик Оксана Іванівна

Цвик Тетяна Іванівна

Шаплюк Павло Федорович

с. Хлепча

Архівних даних щодо колективізації та Голодомору в селі не збереглося. Очевидцями трагедії встановлено імена 8 загиблих.

Мартиролог жителів с. Хлепча – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Науменко Г.І. (1927 р.н.), Ющенко І.С. (1925 р.н.) та ін., записаними в 2008 році Григоренко В.М., головою Великосолтанівської сільської ради, та Трохименко Т.О., бібліотекарем.

Петруньок Марія

Прокопець Антоніна

Прокопець Євдокія

Прокопець Іван

Сперкач Іван Йосипович

Сперкач Петро Іванович

Ющенко Валентина Силівна

Ющенко Федір Силович

с. Шевченківка

Виникло у 1928 році. Заселили його жителі навколишніх сіл. Назва походить від прізвища переселенців, які тут першими оселились – Шевченки.

В 1930 році тут почали утворюватись колективні господарства. Жителі Шевченківки об'єдналися в колгосп «Друга п'ятирічка» на чолі з К.М. Миненком. Головою сільської ради був Ф.К.Волошин.

За свідченнями жителів-старожилів голодомор забрав багато односельців. Встановлено ж прізвища лише 33 загиблих. Це далеко не всі жертви безкровної війни.

Мартиролог жителів с. Шевченківка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Махінько О.І. (1921 р.н.), Нагленко Н.І. (1923 р.н.), Панченко Є.С., (1921 р.н.) і ін., записаними у 1992 році Курбатенком І.М., секретарем Шевченківської сільської ради.

1932-1933

Басараб Гаврило Петрович
Волошин Володимир
Корнійович
Волошин Євдокія Андріївна
Волошин Корній
Гайдамаченко Вівдя і дитина
Гайдамаченко Семен і його
родина:
Гайдамаченко дружина і двоє
дітей
Гайдамаченко Сидор
Гордієнко ..... (ім'я не встановлене) **Корнійович**

Гуйда Данило Лукович
Гуйда Лука Миколайович
Ковтуненко Галина Дорошівна
Ковтуненко Іван Дорошович
Ковтуненко Максим
Дорошович
Махинько (дружина)
Махинько Дем'ян
Махинько Кость
Махинько Текля
Нагленко Наталка Савківна
Парубець Анюта
Парубець Іван

Парубець Павло
Парубець Тимофій
Парубець Хома
Поплавець Галина Оксентіївна
Поплавець Іван Сергійович
Пророченко Степан
Тарасенко Михайло
Пилипович
Ткаченко Сазон
Ткаченко Тетяна
Шапран Онисько Іванович
Шапран Параска Ониськівна
Шапран Пилип

с. Червоне

В 1930 р. жителі с. Червоного об'єдналися в колгосп ім. Шевченка, який очолив С.Д.Єременко. Свідчення про перебіг колективізації, розкуркулювання і голодомору відсутні. Старожили села пригадали прізвиська 10 односельчан, загиблих від голоду.

Мартиролог жителів с. Червоне – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Муренко М.А. (1923 р.н.), Поплавець В.І. (1924 р.н.), Тромси В.М. (1925 р.н.), записаними у 1992 році Курбатенком І.М., секретарем Шевченківської сільської ради.

Верголяс Фокей
Корнієнко Йосип
Кузьменко Селевета
Кузьменко Тиміш

Кузьменко (дитина)
Кукаленко Данило
Лисенко
Петренко Логвин Олексійович

Плиска (по вуличному прозивали Сталін)
Погорілий Сергій Прокопович

с. Червоне Поле

Жителі Червоного Поля в 1930-му році створили колгосп ім. 15-річчя ВЛКСМ, який очолив Ясенко Л.С.

Свідчення про події, що розгортались у селі на початку 30-х років, відсутні. За допомогою старожилів села встановлено імена 18 загиблих від голоду жителів.

Мартиролог жителів с. Червоне Поле – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Семенець М.Ф. (1922 р.н.), Талалая П.Ф. (1925 р.н.) та ін., записаними у 1992 році Курабатенком І.М., секретарем Шевченківської сільської ради.

Голодний Борис
Голодна Галина
Жидовоз Іван Дмитрович
Жидовоз (мати Дмитра)
Жидовоз ..... (ім'я не встановлене) **Дмитрівна**
Жидовоз Федір, батько Федора (по вуличному Коропи)

Жидовоз мати Федора
Кузьменко Петро Іванович
Кузьменко – мати Петра
Клименко Марія Павлівна
Клименко Михайло
Павленко Христя Саківна
Павленко....(ім'я не встановлене) **Саківна**

Семенець Микола Платонович
Фесан Дмитро Ананійович
Хлоп'ячий Григорій
Васильович
Хлоп'ячий Михайло Васильович

с. Черняхівка

Село засноване після селянської реформи 1861 року й існувало до 70-х років ХХ ст.

Під час Голодомору підпорядковувалось Вільшансько-Новоселицькій сільраді (за даними краєзнавця М.П.Тарана) і нараховувало 31 двір.

У 20-30 роках село пережило соціальні потрясіння, примусову колективізацію і штучно створений голодомор. Пам'ятають черняхівці, які залишилися в живих, розкуркуленого Д.П. Прокопенка та його дружину. Що то був за «куркуль», люди добре знали, бо коли взялися нові власті їх виселяти, то ні в що було одягти двох діток і їх одягало все село. З часом старанний і умілий селянин став колгоспним бригадиром. Але недремне око НКВС пильно стежило за ним і в 1937-му спочатку забрали господаря, а наступного року і його дружину. Діти залишилися зі старенькою бабусею, яка невдовзі померла і покинула їх напризволяще.

Головою черняхівського колгоспу селяни обрали свого – Кіндрата Буренка. Йому довіряли і він робив усе можливе, щоб людям було краще. У тридцять третьому він не віддав у державу все до зернинки, а зумів

приховати ячменю та проса і зберіг своїх людей. Лише двоє черняхівців – Мина Столяренко та його донька Тетяна померли від голоду.

Те, що не дав помирати односельцям голодною смертю, К.А. Буренку пригадали у 1938 році. За невиконання політики партії по знищенню українських селян голодом, хоч у смертному вирокі фігурувало інше звинувачення, Кіндрата Андрійовича розстріляли.

Мартиролог жителів с. Черняхівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Буренка Ф.К. (1922 р.н.), Кагарлицької Н.Ф.(1920 р.н.) та ін., записаними у 1986 році Тараном М.П., краєзнавцем з селища Гребінки.

Столяренко Мина Прокопович

Столяренко Тетяна Минівна

с. Яцьки

Вперше згадується в літописі історії сіл і міст Київської губернії на поч. XVIII століття та в історичних церковних замітках Києво-Печерської Лаври 1864 року. Облюбувавши землі біля Дидиківого лісу, поселився пан Яцюк зі своєю родиною та прислугою. Так і було засноване село, яке одержало назву від прізвища свого засновника – Яцьки.

У 1929 році на території села було організовано три колективних господарства: «Червоний степ», «Більшовик», «П'ятирічка», керуючим усіма господарствами був Ф.П. Урбанський.

В 1932-1933 роках в с. Яцьки багато родин втратили рідних, які не пережили голод. Встановлено 173 прізвища односельців, чіє життя перервалося під час примусової колективізації і штучного голодомору, створеного сталінським режимом.

Мартиролог жителів с. Яцьки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Маленко Г.А.(1927 р.н.), Урбанської К.П. (1903 р.н.) та ін., записаними в 1991 році Маленком П.В., директором Яцьківської школи, доповнено список у 2008 році (12 чоловік) Сокур.О.П., директором Будинку культури.

**Багатиренко Настя
Миколаївна
Біденко Андрій Пилипович
Біденко Васька Пилипівна
Близнюк Галина Євтихівна
Близнюк Микола Євтихович
Близнюк Євтих Михайлович
Блощенко Василь Тишкович
Блощенко Гаврило
Корнійович
Блощенко Іван Миколайович
Блощенко Клим Федорович
Блощенко Любов Гаврилівна
Блощенко Любов Федорівна
Блощенко Микола
Гаврилович
Блощенко Михайло
Федорович
Блощенко Олександра
Семенівна
Блощенко Федора
Герасимівна
Богдан Улас Корнійович
Броварник Домаха Архипівна
Броварник Петро Архипович
Броварник Улита Архипівна
Василенко Василь Григорович
Василенко Герасим
Григорович
Василенко Григорій
Корнійович
Василенко Корній Григорович**

**Василенко Приська Гаврилівна
Веремій Мотря Юхимівна
Веремій Хинька Зінківна
Гладченко Микола Петрович
Гура Ілля
Дзюба Оксана Олексіївна
Дзюба Уляна Олексіївна
Дідик Павло Якович
Журавльов Устим Андрійович
Іванченко Андрій Іванович
Іванченко Василь Іванович
Іванченко Галина Іванівна
Іванченко Дмитро Іванович
Іванченко Любов Іванівна
Іванченко Марія Іванівна
Іванченко Петро Іванович
Іванченко Тарас Іванович
Капуста Василь Оникійович
Кирпич Катерина Левківна
Кирпич Левко Левкович
Коваленко Трохим
Олексійович
Кондратенко Андрій Савкович
Кондратенко Михайло
Васильович
Кондратенко Петро Савкович
Кондратенко Тит Васильович
Кондратенко Яків Васильович
Копич Іван Савкович
Копич Марія Саківна
Копич Степанида Миколаївна
Котенко Іван Данилович**

**Котенко Іван Петрович
Котенко Настя Андріївна
Котенко Настя Остапівна
Котенко Никанор Іванович
Котенко Никанор Іванович
Кутова Параска Семенівна
Кутовий Корній Йовтухович
Кутовий Теміш Йовтухович
Лучина Марфа Ничипорівна
Лучина Микола Ничипорович
Лучина Секлета Ничипорівна
Мазепа Галина Остапівна
Мазепа Микола Остапович
Мазепа Остап Гаврилович
Мазепа Параска Остапівна
Маленко Петро Васильович
Моргун Варвара Григорівна
Моргун Василь Антонович
Моргун Василь Левкович
Моргун Віктор Левкович
Моргун Євдокія Корнійівна
Моргун Корній Іванович
Моргун Левко Терешкович
Моргун Марина Саківна
Моргун Матвій Корнійович
Моргун Михайло Левкович
Моргун Ничипір Карпович
Моргун Олена Левківна
Моргун Ольга Саківна
Моргун Параска Саківна
Моргун Петро Антонович
Моргун Поліна Антонівна**

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Моргун Тиміш Петрович
Моргун Христина Андріївна
Моргун Якилина Саківна
Моргун Василь Карпович
Мотрич Варвара Григорівна
Мотрич Василь Григорович
Мотрич Герасим Сакович
Мотрич Григорій Григорович
Мотрич Євдокія Григорівна
Мотрич Клим Герасимович
Мотрич Лукія Саківна
Мотрич Павло Григорович
Мотрич Пріська Олександрівна
Мотрич Пріська Захарівна
Мотрич Яків Сакович
Орапко Галина Йосипівна
Орапко Іван Йосипович
Орапко Іван Йосипович
Орапко Йосип Корнійович
Орапко Ольга Йосипівна
Орел Харитон Іванович
Орел Марина Харитонівна
Орел Наталка Василівна
Павлик Яким Самійлович
Патяка Андрій Ничипорович
Патяка Григорій Ничипорович
Патяка Іван Ничипорович
Патяка Настя Ничипорівна
Патяка Ничипір Павлович
Патяка Петро Ничипорович
Пойда Євдокія Миколаївна

Пойда Яків Анатолійович
Приліпко Михайло
Васильович
Приліпко Ірина Гаврилівна
Река Іван Пилипович
Розпорня Василь Іванович
Розпорня Іван Андрійович
Розпорня Омелько Архипович
Розпорня Павло Іванович
Розумна Мотря Опанасівна
Розумна Оксана Демківна
Розумна Оксана Ігнатіївна
Розумна Пріська Ігнатіївна
Розумний Митрофан
Ігнатович
Розумний Опанас Левкович
Савочка Галина Миронівна
Савочка Григорій Демкович
Савочка Григорій Демкович
Савочка Григорій Петрович
Савочка Димко Васильович
Савочка Катерина Григорівна
Савочка Одарка Демківна
Савочка Оришка Саківна
Савочка Петро Данилович
Савочка Поліна Демківна
Савочка Пріська Демківна
Савочка Тимофій Григорович
Савочка Уляна Демківна
Сокур Семен Корнійович
Стеценко Григорій

Корнійович
Стеценко Наталка Григорівна
Стеценко Оксана Григорівна
Стеценко Палажка
Михайлівна
Стиценко Марфа Михайлівна
Урбанська Маріка Тишківна
Урбанський Василь Тишкович
Федан Йосип Демкович
Федан Марійка Семенівна
Федан Наталка Йосипівна
Федан ониська Йосипівна
Федан Петро Йосипович
Харченко Василь Васильович
Харченко Галина Сергіївна
Харченко Іван Радивонович
Харченко Ілько Васильович
Харченко Микола
Радивонович
Харченко Наталка Василівна
Харченко Остап Васильович
Харченко Параска Арсеніївна
Харченко Параска Сергіївна
Харченко Якилина Василівна
Чалий Іван Оникійович
Чалий Сергій Оникійович
Чирва Іван Тимофійович
Чирва Петро Тимофійович
Чирва Тиміш Якович
Чирва Христя Пилипівна

Вишгородський район

Вишгородський район створено 12 квітня 1973 року Указом Президії Верховної Ради Української РСР. До нього увійшли землі Києво-Святошинського та Іванківського районів Київської області.

В період колективізації та Голодомору 1932-1933 років населені пункти нинішнього Вишгородського району відносились відповідно до трьох районів Київської області: Київського, Вище-Дубечанського, та Димерського.

Прелюдією великого голоду стали колективізація і розкуркулювання. Були пограбовані, викинуті на вулицю, вислані в північні райони СРСР сотні хліборобських родин з нинішньої Вишгородщини. За даними, що збереглися, в с. Богдани були розкуркулені 12 сімей, в Хотянівці – 8, в с. Овдієва Нива – 7, по 4 родини в селах Пилява, Рихта, Сухолуччя. В кожній з таких сімей було від 4 до 9 дітей. Практично всі вони були приречені на загибель від голоду і холоду. Саме ці в недалекому минулому заможні трудящі родини, повністю позбавлені засобів для існування, гинули в холодну зиму 1932-1933 років та весною і на початку літа 1933 року.

Для прикладу: за тими ж, явно заниженими, офіційними даними населення с. Хотянівка, де розкуркулили 8 родин, за роки Голодомору навіть з врахуванням природного приросту за рахунок високої народжуваності скоротилось на 100 жителів, тобто втратило 6, 7 % своїх мешканців. В с. Осенщина у передголодоморному році жило 500 осіб, а через рік знову ж таки з врахуванням природного приросту залишилось лише 490 і кількість дворів зменшилпаса з 130 до 128. В с. Новосілки чисельність жителів за два роки скоротилась на 2,9 %, в с. Вахівка – на 2,2 %.

Наближеність до Києва давала змогу голодуючим людям знайти якийсь заробіток, обміняти на продукти цінності, одяг. А ліси, ріки і болота з їстівною рослинністю і грибами, звіриною, птахами, рибою і моллюсками при певному умінні їх роздобути чи вполювати давали поживу. Проте й тут голодомор збирав своє щедre жниво.

Архіви про це мовчать: вся документація, що стосувалась голоду, ретельно знищувалась. Але про це свідчить людська Пам'ять устами нечисленних уцілілих очевидців однієї з найстрашніших трагедій людства під назвою Голодомор 1932-1933 років в Україні.

На підставі опрацьованих свідчень очевидців Вишгородщини встановлено 219 осіб, які померли від голоду, з них поіменно – 50.

Пам'ять невинно убієнних голодом жителів нинішнього Вишгородського району вшановано пам'ятними знаками і пам'ятниками у смт. Димер (1992 р.), в селі Нижча Дубечня (2005 р.), у селі Нові Петрівці та в місті Вишгороді (2006 р.), в селі Лютіж (2007 р.), в селах Любимівка, Катюжанка, Козаровичі, Хотянівка, Новосілки, Воропаїв, Боденьки, Сувид (серпень 2008 р.).

м. Вишгород

Наприкінці 20-х – на початку 30-х років минулого століття одне з найдревніших процвітаючих міст Київської Русі, резиденція Великих князів Вишгород був провінційним селом Києво-Святошинського району.

В 1924 році тут виникло споживче кооперативне товариство. За рішенням загальних зборів засновників у 1925 році було створене товариство взаємодопомоги, а в січні 1928 року – сільськогосподарська артіль «Новий світ».

Наприкінці 1929 року у Вишгороді всі дрібні артілі об'єднались у колгосп «Новий шлях», головою якого обрали Г.О. Негоденка. На початок травня 1930 року в колгосп увійшло 61 господарство.

Колективізація йшла паралельно із «знищенням куркуля як класу». За нечисленними свідченнями, що збереглися, були розкуркулені Петро Школьний, Данило Школьний, Юхим Соминок та ін. Розкуркулювали, а потім вигрібали хліб у всіх підряд сільські активісти – комуністи і комсомольці голова колгоспу Л.М. Людомирський, Жора Кривий, Варка Суниха, Корній Соминок та інші. Обшукували господарства бригадами по 8-10 чоловік, відбираючи без складання актів чи інших документів усе, що вважали за потрібне. Часто просто знищувалось те, чого не можна було забрати з якоюсь користю (ступи,

м. Вишгород.
Пам'ятний хрест на місці поховань замордованих голодом.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

жорна, готова страва), що свідчить про їх намагання позбавити людей порятунку, виморити їх голодом.

За свідченнями очевидців у Вишгороді постраждало від голоду більше ста родин. Люди їли все, що скупо дарувала навколишня природа. Частина населення пішла на будь-яку роботу, аби вижити, до Києва. В колгоспі було організоване харчування для працюючих. І все ж багато людей, особливо дітей, старих і хворих, помирало.

У Вишгороді біля церкви св. Бориса та Гліба встановлено хрест на вшанування пам'яті жертв Голодомору та політичних репресій.

Мартиролог жителів м. Вишгорода – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Аброскіної М.М., 1914 р.н.; Школьного І.Д., 1925 р.н., та інших, записаними у 2008 році Дмитренко Г.П., завідуючою відділом обслуговування Вишгородської централізованої районної бібліотеки.

Аброскіної Марії Миколаївни (ді-
воче прізвище Майбоженко) **2**
сестри
Петрушенко Марії
п'ятирічна дочка Галя

**Соминка Юхима сім'я з 4 чо-
ловік**
Шкільний Іван, 10 років
Шкільного Давида сім'я з 5
чоловік

Шкільного Данила сестра **Уляна**
та її двоє дітей
Шкільних велика родина – 20
чоловік

с. Богдани

За легендою, після тяжкої битви під Пилявою військо Богдана Хмельницького переправилось через річку і зупинились на відпочинок. Згодом на цьому місці виросло невеличке село, назване на честь славетного гетьмана України Богданами.

Сільській раді підпорядковані населені пункти Пилява, Ритні.

Офіційні дані, що збереглися, свідчать про 12 сімей розкуркулених селян. Ніяких архівних документів про роки Голодомору не збереглось, але про його тяжкі наслідки є непрямі докази. За офіційними даними кількість дворів у селі за кілька місяців скоротилась з 250 до 245-ти.

Мартиролог жителів с. Богдани – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Сави-
ченко О.М., 1919 р.н., записаними 2008 р. Дмитренко Г.П., завідуючою відділом обслуговування Вишгород-
ської централізованої районної бібліотеки.

Мороз Федора Онисківна, 1893 р.н.

Люлька Петро, 1913 р.н.

с. Вахівка

Центр сільської ради, якій підпорядковане с. Рихта.

Село виникло 1813 року у зв'язку з будівництвом на березі Здвижу невеликого чавуноливарного заводу.

В 1932 році почалась колективізація, був створений колгосп імені Димитрова. За свідченнями очевидців під час колективізації було розкуркулено 3 сім'ї.

В селі до голодомору налічувалось 175 дворів і проживали 644 особи. Після голодомору залишилось 174 двори та 630 осіб. Очевидці трагедії, яких у селі залишилось кілька осіб, пригадали лише двох померлих від голоду.

Мартиролог жителів с. Вахівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Шелест П.М., 1919 р.н., записаними 2008 року Міляновською М.М., директором Вишгородської централізованої бібліотечної системи.

Косько (по вуличному) – два брати

с. Вища Дубечня

Перші згадки про Вищу Дубечню в історичних документах належать до 1552 року. Є також унікальний документ 1780 року – «Описание Визшой Дубечни, полку Киевского, сотни Гоголевской, епархии Киевской, протопопии Киево-Печерской».

Перед Голодомором 1932-1933 років у селі був уже створений колгосп ім. Шевченка, налічувалось близько 300 дворів, проживало в них більше 1000 людей, так як сім'ї були багатодітними. Розкуркулених сімей було близько десяти.

Мартиролог жителів с. Вища Дубечня – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Думи М.С., 1914 р.н., запис 2008 року Зубак М.Ф., завідуючої Вищедубечанською бібліотекою.

Головка Мусія Васильовича сім'я

Головка Кузьми Васильовича сім'я

Оврамовичів сім'я

с. Гаврилівка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

В 1928 році в Гаврилівці розпочалась колективізація. Був організований колгосп ім.10-річчя РСЧА (Робітничо-селянської Червоної Армії). Головою обрали Коцупала П.О.

Широкого розмаху колективізація набула в 1929 році. Колективізація проводилась високими темпами і не лише на добровільних засадах. В Гаврилівці вона проводилась такими ж методами, як і в усій країні. Не обійшлося і без розкуркулювання. Після постанови ЦК ВКП(б) від 5 січня 1930 року більшість гаврилівців вийшла з колгоспу.

В 1931-32 рр. гаврилівців знову зганяли до колгоспу. Ті, які ще вагалися, були обкладені податком, який не можна було виконати. Як результат, їхні господарства були розпродані.

В 1930 р. відбулось об'єднання колгоспу й промартілі в промколгосп «Нове Життя» ім. Постишева. Але це об'єднання існувало короткий час. Приблизно через 2-3 роки воно розділилось знову на два господарства: колгосп «Нове життя» та промколгосп ім. Кірова. Колгосп – виробництво сільськогосподарської продукції, промколгосп – виробництво цегли, гончарного та художнього посуду, глиняної черепиці. Промколгосп мав також і трохи землі.

Тяжкий період голоду 1932-1933 років не обійшов і Гаврилівку, хоча порівняно з південними районами України тут було значно краще. Щоб якось допомогти людям у цю тяжку годину, і в колгоспі, і в промколгоспі було організоване громадське харчування.

Мартиролог жителів с. Гаврилівка жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Заблоцького І.М., 1920 р.н.; Гапієнко М.О., записаними 2008 р., Архипенко Г.П., завідуючою Гаврилівською бібліотекою.

Бондар Володимир

Гапієнко Артем

Бондар Роман

Гончар Анастасія Прокопівна

Курач Василь

Кузьменко Міна Федорівна

Кузьменко Сак Корнійович

Кузьменко Микола Сакович

Кузьменко Олексій Іванович

Мінілук Катерина Пилипівна

Некрутенко Григорій

Осадчий Олексій Герасимович

Осадчий Яким Петрович

Охріменко Іван Михайлович

Охрименко Ничипір

Сучок Йосип

Федосенко Марко

Яременко Яків Данилович

с. Глібівка

Масового голодомору не було. Виручала річка Дніпро, в якій люди ловили рибу, а також ліс. Навесні на полях перекопували гнилу картоплю, шукали дикі бурячки, їли полову з гречки, пташині яйця, жолуді, насіння капусти. Працювали в господарстві всі працездатні люди села, бо тим, хто виходив на роботу, давали трішки хліба і якийсь суп, затірку.

Як свідчать старожили, люди ходили худі, голодні, а дехто навіть пухлий з голоду. 10-15 односельчан з голоду померли.

Мартиролог жителів с. Глібівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Оврас М.Р., 1917 р.н.; Компанець С.Й., 1912 р.н., записаними 2008 року Норець Л.В., директором Вишгородського територіального центру соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких громадян, і Кузьняною Н.О., завідуючою Глібівською сільською бібліотекою.

Ворон Матвій, Мотрона та їхня сім'я

Коваль Григорій

Марія (по вуличному Прокопенко)

Навроцький Павло

Оврас Іван

сmt. Димер

Ніяких документів періоду колективізації, розкуркулювань і Голодомору по населеному пункту не збереглося. Мало що змогли прояснити і проживаючі нині в Димері очевидці трагедії: переважній більшості з них було тоді по кілька років. Проте навіть скупі свідчення дають змогу уявити страшну картину всенародного голоду, коли шматок хліба ставав недосяжною розкішшю, а для багатьох єдиним шансом на життя.

Мартиролог жителів с. Димер – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Малашок І.О., 1913 р.н.; Янківської М.П., 1922 р.н., записаними у 2008 році Норець Л.В., директором Вишгородського територіального центру соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких громадян.

Бірквців – мати

Костюченко сім'я – чоловік,

жінка та 2 дітей

Самійло дід

Стукаленко Ольга

1932-1933

с. Любимівка (в роки Голодомору – с. Воздвиженське)

Нині велике село наприкінці 20-х – на початку 30-х років минулого століття належало до Димерського району і складалося з невеликого центрального села та численних хуторів по 10-15 садиб. Найбільш заможним було поселення Німецьке, де оселились німці. Вони застосовували прогресивні технології землеробства і тваринництва, учили цьому і своїх сусідів.

Швидко розвивався хутір Гали, де першою поселилась велика родина колишнього воздвиженського сільського писаря Федоренка, який мав 11 дітей. Бідні піщані землі обсадили садками, загатили яри і балки, зробивши ставки. Чоловіки виготовляли вози, сани, діжки, дуги, хомути та інші вироби з дерева і шкіри, возили їх у степові райони і обмінювали на хліб.

З початком колективізації заможні родини були розкуркулені, квітучі хутори знищені. Залишився лише хутір Осикова з 15 дворів, бо там жила сама біднота. З них і появились активісти-комсомольці.

За спротив владі молода хуторянка Опанасенко була засуджена на 5 років і з 6-місячною дитиною відправлена в Одеську тюрму.

Мартиролог жителів с. Любимівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Маляренко М.І., вміщеними у народній книзі-меморіалі «Голод 33» К., Радянський письменник, 1991, с. 349, та свідченнями Тащук Х.Н., 1914 р.н., записаними у 2008 році Мілянєвською М.М., директором Вишгородської централізованої бібліотечної системи.

Гусак Карпо, 1890 р.н.

Кошарний Никон Андрійович, 1890 р.н., і його дочка **Кошарна**

Уляна Никонівна, 1920 р.н.

Негоденко Катерини Йосипівни, 1922 р.н., **троє братів і сестер**

Опанасенко Андрій, 18 років

Опанасенко Іван Петрович (близько 25 років)

Опанасенко Степан

Миколайович

Федоренко Петро Маркович

і його дружина Ганна

Фесюк Іван Йосипович, 1923 р.н.

Фесюк Мусій, 1891 р.н.

Фесюк Сидір, 1894 р.н.

Фесюк Йосип, 1897 р.н.

Фесюк Наум Мусійович, 1920

с. Лютіж

Село на початку 30-х років належало до Димерського району.

Наприкінці 1929 року був створений колгосп «Перемога».

Жодних документальних свідчень про ту буремну, страшну пору в Лютежі до наших днів не збереглося. Єдиним джерелом інформації є свідчення очевидців, які нині живуть у селі. Хоч більшості з них тоді було по 5-7 років, вони пам'ятають, що у 1932-33 роках село перенесло великий голод. За свідченнями очевидців, померло близько 100 жителів.

Мартиролог жителів с. Лютіж – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидця Кирієнко М.М., 1926 р.н.; записаними 2008 року членом редакційно-видавничої групи обласної Книги пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років письменницею Остролуцькою А.М.

Бондаренко Пріська Дмитрівна, 1905 р.

Вітряний Михайло Федорович, підліток

Кирієнко Дмитро Омелянович і його дочка **Пріська**

Кучерява К.І.

Кучерявий Михайло Гнатович, підліток

Кузимірчика Грицька мати **Олександра** Сенько (Москаленко) Марії Петрівни, 1925 р.н., **дід і баба**

с. Лютіж.

Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років.

с. Новосілки

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Виникнення села відноситься до XIII століття. Коли князем Мстиславом було спалено «город Ольжичі», то його жителі на одному з піщаних горбів заклали на узліссі нове поселення, яке й назвали Новосілки. Вперше під цією назвою село згадується по перепису 1465 року.

В 1929 році почалась колективізація, в селі організувався колгосп імені 1-го Травня під керівництвом Г.М. Філоненка, до якого увійшло 11 господарств. Було розкуркулено 2 сім'ї.

До Голодомору в селі проживало 628 осіб. Після нього залишилось лише 610 осіб, враховуючи новонавроджених за ці два роки. Отже, втрати під час Голодомору в селі були досить відчутними – понад 2,7 %. Старожил села Шаль Т.В. посвідчила, що в с. Новосілки «у голод 33 пухли з голоду, мерли на ходу...»

Мартиролог жителів с. Новосілки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Шаль Т.В., 1918 р.н., записаними 2007 р. Стукач Л.М., бібліотекарем Новосілківської бібліотеки.

Висоцького Артема Тихоновича сім'я: він, його дружина і донька
Висоцького Євстрата Логвиновича сім'я: він, його

дружина і діти Висоцького Костюка Логвиновича сім'я: він, його дружина і четверо дітей (2 дівчинки та 2 хлопчики)

Пиндюри Тимоша Миновича сім'я: він, його дружина і троє дітей (2 дівчинки та 1 хлопчик)
Шаль Трохим Кіндратович

с. Овдієва Нива

В 1932 році почалась колективізація, було створено сільгоспідприємство – артіль ім. Дімітрова. В період Голодомору було розкуркулено 7 сімей.

За свідченнями очевидців в селі до голодомору налічувалося 100 дворів і проживало 500 осіб. Після голодомору налічувалося 99 дворів та проживало 496 осіб. Очевиці трагедії, яких в селі зосталось кілька осіб, згадали прізвище тільки одного померлого від голоду.

Мартиролог жителів с. Овдієва Нива – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Мошко М.М., 1923 р.н., записаними 2008 р. Сидоренко Л.Д., провідним методистом Вишгородської ЦБС.

Сіножацький Ілля Іванович, 1893 р.н.

с. Пилява

В 1932 році почалась колективізація, було створено перший колгосп. За свідченнями очевидців при його створенні розкуркулено 4 сім'ї.

Мартиролог жителів с. Пилява – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Сидорчук М.П., 1922 р.н., записаними 2008 року Сидоренко Л.Д., провідним методистом Вишгородської ЦБС.

Мороз Григорій, 1899 р.н.
(по прізвиську Левшун),

Пищик Євдокія, 1898 р.н.

Сироватко Григорій, 1893 р.н.
(на прізвисько Грецький)

с. Хотянівка

Перші згадки в історичних документах належать до 1704 року.

В 1930 році почалась колективізація, був створений колгосп. Розкуркулено 8 селянських родин. До голодомору в селі налічувалося 220 дворів і проживало 1500 осіб. Після голодомору залишилось 218 дворів та проживало 1400 осіб.

Хоча ніякі архівні свідчення тієї пори не збереглися, втрата за неповних два роки 6,7 % населення (навіть без врахування природного приросту) свідчить, що голод зібрав у цьому поліському селі свою щедрю данину. Старожил села Вдовиченко Я.В., який на час початку голодомору мав 13 років, назвав цифру померлих у селі від голоду 82-86 чоловік. Вона наближена до тієї, яка є у офіційних, хоча нічим і не підтверджених даних про зменшення кількості жителів Хотянівки.

Про голод у селі посвідчили ветерани села Позняк П.О. (1914 р.н.) та Грищенко Н.П. (1915 р.н.), а Грищенко Є.І. (1917 р. н.) посвідчила про смерть від голоду трьох маленьких сестер, двох братів та батька.

Мартиролог жителів с. Хотянівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Вдовиченка Я.І., 1920 р.н.; Грищенко Є.І., 1917 р.н.; Грищенко Н.П., 1915 р.н., записаними 2008 року Чемерис Н.П., бібліотекарем Хотянівської бібліотеки.

Грищенко Іван, його три дочки і два сини
Грищенко Єлесавета

Василівна з новонародженою дитиною
Губар Іван, підліток

Кучер Василь (по-вуличному Москальчук) і його жінка

1932-1933

Володарський район

Як адміністративно-територіальна одиниця, Володарський район утворений в березні 1923 року. В різні періоди свого існування декілька разів реорганізовувався та входив до складу Сквирського повіту Київської губернії, Білоцерківського округу, Тетіївського району.

Майже кожне століття в історії Володарського району, про що свідчать давні архівні джерела, позначене голодними роками, наслідками епідемій, спустошливими війнами та чужоземними навалами. Проте одним з наймасштабніших і найтрагічніших лих став Голодомор 1932-1933 років. На багатолюдні обійстя, що раніше тулилися одне до одного, прийшли запустіння і розруха. На місці чепурних, хоч і під солом'яною стріхою хат, прикрашених садочками, залишилися лише купи глини, порослі чортополохом. На багатьох вулицях залишилися лише дворища.

Хроніка подій Голодомору 1932-1933 років по Володарському району

Січень 1932

Розпочалися дискусії щодо заготівельного плану 1932 року. Йшлося про те, щоб кожен колгосп знав план заготівель хліба на початку господарського року. Всюди в колективах висловлювалися пропозиції щодо переходу у відносинах з колгоспами на засади продовольчого податку.

Лютий 1932

В лютому 1932 року засновано Київську область з центром у м. Києві та 98 районів, у тому числі й Володарський, який до 1932 року як адміністративно-територіальна одиниця входив до складу Білоцерківського округу.

На той час кількість населених пунктів у районі становила – 30. Вже в лютому у районі з'явилися перші симптоми тяжкого становища селян. Почався падіж худоби через недостачу кормів, голодували люди. Колгоспи залишилися без хліба, бо весь урожай повністю здали державі, не залишивши його навіть на насіння. Ті ж мізерні запаси, що залишилися в підсобних господарствах, теж забрали в хлібозаготівлю.

Березень 1932

Відбувалися збори у трудових колективах селян, на яких їх інформували про порядок хлібозаготівель в колгоспах з майбутнього врожаю, виходячи з того, що чим більше збере колгосп, тим більший фонд виділятиметься й розподілятиметься на особисте споживання. Об'єднані в колгоспи селяни тепер повинні були стати власниками тієї сільськогосподарської продукції, яку виробляли. Вони зобов'язані були ділитися з державою чітко зафіксованою частиною продукції. Такий підхід обговорювався у місцевій пресі, але не сподобався в Кремлі.

Селянам знову було доведено дуже високий план хлібозаготівель на врожай 32-го, запропоновано надранній посів деяких культур (овес, ячмінь), що потім негативно вплинуло на врожайність.

Квітень 1932

Тяглову силу, яка залишилася в колгоспах, роздали селянам на індивідуальне утримання. В таких умовах розпочали і закінчили весняну сівбу. На польових роботах коней, які стали надто виснаженими, замінили коровами.

У квітні кожен працюючий у полі колгоспник забезпечувався громадським харчуванням. Їм давали шліхту (борошно, розведене водою) по одному черпаку. Діти колгоспників також підгодовувалися недоїдками, щоб не померли з голоду. Проте основна маса селян не мала ніяких харчових запасів і голод поступово вступив у свої права. Люди збирали гнилу картоплю, яка залишилася на полях, гнилі буряки. З худоби, що загинула, обрізали м'ясо й споживали, варили відвари з листя дерев, ловили жаб і комах, їли котів і собак. Дужчі селяни ходили до міст за хлібом, обмінюючи на нього все, що залишилося з майна.

26 квітня 1932 року секретарем ЦК КП(б)У С. Косіором було відправлено листа до Й. Сталіна. Він писав: «Два дня назад послали в Киевскую область для ознакомления с положением в наиболее тяжелых районах, а также с положением в Винницкой области, в частности, в пограничных районах, секретаря ЦК КП(б)У Т. Любченко. Очевидно, этим областям (Киевской, Винницкой) немного придется оказать дополнительную помощь просом. С этой просьбой мы вынуждены будем обратиться в ЦК.»

З листа видно, що вже у квітні керівництво України знало про тривожну ситуацію на місцях, яка складалася з продовольством на Київщині.

Травень 1932

Майже всі села району перебували в тяжкому стані. Селяни були у розпачі. Вони пухли з голоду, тяжко працюючи в полі. Доводилося виконувати велику частину сільськогосподарських робіт без тягової сили.

21 травня 1932 року секретар ЦК КП (б)У С. Косіор відправляє телеграму до Москви з проханням про

надання допомоги окремим районам Київської області: – «Вважати за потрібне надати допомогу в першу чергу таким районам, що перебувають в найбільш тяжкому стані. По Київській області 13 районам: Ставищанському, Жашківському, Рокитнянському, Богуславському, Тальнівському, Володарському, Буцькому, Лисянському, Петровському, Сквирському, Тетіївському, Полянському, Звенигородському. Відпустити для організації громадського харчування колгоспників в районах і селах Київської області, що потребують допомоги, 6 вагонів тюльки.»

І тільки отримана допомога продовольством та прихід літа відвернули у 1932 році подальше поглиблення голоду. Однак необхідних висновків так і не було зроблено.

Червень 1932

Весняні господарські роботи 1932 року для району виявилися невдалими. План посівної кампанії район недовиконав.

1/3 колгоспів Володарського району не розрахувалися з колгоспниками і не завершили натуральної виплати хліба. На 14.05 план весняної сівби було виконано на 27,2% ранніх культур, 17,4% цукрових буряків. Частина землі залишилася незасіяна. В таких умовах РНК СРСР розробляє проект нового хлібозаготівельного плану, який тепер підлягав затвердженню на партконференціях.

Липень 1932

У Харкові пройшла III Всеукраїнська партконференція з питання підсумків весняної посівної, хлібозаготівельної, збиральної кампаній та завдань щодо організаційно-господарського зміцнення колгоспів. На цій конференції вперше з часу створення колгоспів Молотов визнав, що у ряді районів України внаслідок помилок, допущених під час хлібозаготівель, утворилося важке харчове становище. Він звинуватив райкоми і ЦК КП(б)У.

9 липня 1932 року в Пархомівці відбувся кушовий зліт жінок – ударниць праці з сіл Тарган, Казимирівка, Тарасівка, Тадіївка, Ожегівка. Учасниці зльоту зобов'язалися довести врожаї цукрових буряків до 150-200 ц з га. Застрільниками цього почину стали Марія Демченко, Віра Ступака, Катерина Бойко, Євдокія Пацан, Юхимія Кондратюк. До 1936 року вони зобов'язалися зібрати по 500 ц цукрового буряка з га. А доярки Ковшова Соломія та Кисіль Ганна – надоїти по 3000 л. молока від корови.

До липня 1932 року кожен працюючий у полі колгоспник по району забезпечувався громадським харчуванням. З літа колгоспники повинні були приносити хліб з собою, бо колгоспи, в яких вони працювали, не виконували державних завдань по заготівлі хліба нового врожаю. Вже літом в селах Володарського району, як і в багатьох інших місцях України, було встановлено факти канібалізму.

Серпень 1932

Посилено репресивний тиск на колгоспи та одноосібні господарства, які не виконали хлібозаготівель. До тих, хто не виконував плани хлібозаготівель, доводили непосильні норми здачі хліба та економічні санкції. У підкуркульників відбиралися господарства, а їх виселяли за межі України. Під час збирання урожаю 32-го року в колгоспах було допущено великі втрати зерна. Середній врожай зернових по району не перевищував 7-10 цнт з га.

Вересень 1932

В селах запанували хаос, недовіра. Кожен, хто вказував, де сусід ховає зерно, одержував по 10-15% виявлених запасів. Селян нещадно карали за будь-яку дрібну крадіжку з колгоспних полів. Місцева влада ревно виконувала розпорядження центру. Коли люди намагалися знайти захисту своїх прав у центрі щодо перебільшення повноважень на місцях, їхні звернення фіксувалися, потім складалися листи до НКВС. Через деякий час в село приїжджали військові і розбиралися. Були випадки й позитивного вирішення питань на користь селян. Але голод поступово охоплював дедалі більше сіл Володарського району.

Жовтень 1932

Голод відчувався все сильніше. Після того, як держава позабирала у колгоспів врожай, до колгоспників ходили продовольчі загони і силоміць забирали у них зернові та овочеві культури, все, що потрапляло під руки.

Листопад 1932

В районі обговорюється постанова Раднаркому України від 20.11.1932 р. «Про заходи посилення хлібозаготівель». Відповідно до цієї постанови уряд дозволив райвиконкому зберігати до плану хлібозаготівель натуральні фонди колгоспів, які незадовільно виконували свої завдання. Натуроване видавати заборонили, посиливши репресивні заходи проти заможних селян, саботажників хлібозаготівель. Встановлено кінцевий строк вивозу хліба в план заготівель – 15.01.1933 р. Розпочалася кампанія чистки лав комуністів, які не виконували настанов центру.

Грудень 1932

Збільшено штрафи за невиконання хлібоздачі, посилено репресивні заходи «як могутнє знаряддя подолання масового опору хлібозаготівлі». Розпочалися арешти та обвинувачення селян в саботажі хлібозаготівель, арешти куркулів, які приховували хліб від хлібозаготівлі, зібраний з власного посіву.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Так І.П. Закаржевського, голову сільради с. Березна, вихідця з бідняцької сім'ї, звинуватили в організованому саботажі хлібозаготівель та у зв'язках з антирадянськими елементами із застосуванням до нього арешту й висилки за межі України.

Майже у всіх селах траплялися випадки висилки за межі України куркулів та «саботажників».

В грудні створили заготівельні комісії, які повсюди силоміць вилучали зерно у селян. Їх називали «буксирними бригадами». Для розшуку зерна вони вживали спеціально виготовлені для них знаряддя – сталеві прутки товщиною 1,5-2 см і довжиною в 1,5-3 м, з ручкою на одному кінці та гострим наконечником на зразок свердла на іншому (шуп). Бригада складалася з члена виконкому сільради чи її штатного працівника, 2-3 комсомольців, одного комуніста та одного вчителя. Інколи «буксирні бригади» очолювали голова сільради чи колгоспу. Вони ходили від хати до хати і відбирали зерно.

Тим часом голод охоплював все більше сіл Володарського району. Вперше на нашій славетній землі після часів Володимира Великого людей ховали без панахиди, без священика і хреста. Ховали масово, дуже часто у спільні могили. Трупні померлих звозили у ями-кагати чи за село, на кладовище. Бувало й таке, коли людина ще не вмерла, а її, виснажену вкінець, вивозили, щоб другого разу не повертатися.

З грудня було заборонено на території району продавати картоплю, проведено перевірку наявності фондів картоплі у колгоспах, накладено санкції на торгівлю худобою. Із сільських крамниць вивезено товари, свідомо знищено жорна та ступи, припинено фінансування колгоспів.

В довідці Наркомзему УСРР про виконання постанов РНК УСРР з питань хлібозаготівель від 2.12.32 року сказано, що останні ухвали Ради Народних Комісарів УСРР та директивних органів у справі заготівель передбачають застосування до окремих колгоспів та одноосібних господарств низки репресивних заходів як адміністративного, так і економічного порядку, що в поєднанні з масово-виховною роботою мають забезпечити виконання хлібозаготівельних планів у визначені терміни.

Протягом 1932 року по Володарському району на «чорну дошку» було занесено 14 господарств району. Занесення на «чорну дошку» тягнуло за собою:

- Накладання штрафів на колгоспи;
- Повернення натурпродуктів до хлібозаготівель;
- Накладання штрафів на одноосібників грішми, м'ясом;
- Накладання штрафів на твердоздавців грішми;
- Позбавлення землі господарств;
- Стягнення безспірним порядком хліба;
- Притягнення до суду;
- Виселення за межі області, району;
- Застосування товарних репресій;
- Вилучення краму з сіл, колгоспів;
- Припинення відвантаження промкраму.

Січень 1933

В колгоспах району встановили розцінки робіт в трудових, запровадили чіткий облік роботи кожного колгоспника, ліквідували зрівнялівку і знеосібку. Проте ознаки голодомору давали про себе знати повсюди. Люди масово перейшли на вживання в їжу сурогатів, кори дерев, диких тварин.

Березень – квітень 1933

Сівба проводилась в дуже тяжких умовах. Коні, які збереглися, не змогли працювати на полях, бо були надто виснажені. Тому знову було прийнято рішення на весняних роботах використовувати корів колгоспників, які в деякій мірі допомогли сівбі. Частина земель знову залишилася незасіяною, бо не було насіння. Вимирання людей стало масовим, цілими сім'ями, вулицями. Голодомор, який смерчем пройшов навесні селами Володарщини, вирвав з корінням усе живе. На багатолюдні обійстя прийшло запустіння і розруха. Район потребував допомоги в продуктах харчування. Гостро нужденних в продуктах харчування налічувалось понад 7 тисяч людей. По Володарському району голодомор викосив 9838 осіб, а найбільше в таких населених пунктах, як Руде Село (1000 осіб), Мармуліївка (728 осіб), Косівка (721 особа), Логвин (683 особи), Пархомівка (533 особи).

Травень 1933

Намагаючись вижити, доведені до відчаю люди вживали в їжу будь-що: облущені кукурудзяні качани, просяне лушпиння, сушену соломку, трави, картопляні відходи, цвіт акації, дертяники, полов'яники, лопушеники, хроняники. Масово було зареєстровано факти вживання в їжу м'яса кішок, собак, а також випадки канібалізму і трупоїдства (28 випадків по району. Див.: записка по прямому поведи Київського обласного відділу ДПУ Голові ДПУ УСРР про кількість голодуючих районів та населених пунктів області та надання продовольчої допомоги населенню від 1 березня 1933 р.).

Наслідки: У Володарському районі, територія якого становить 2,3 % від загальної території Київської області, протягом 1932-1933 років із загальною кількістю населення 34815 осіб померло 9840 осіб. Станом на 22.08.2008 р. встановлено прізвища померлих у кількості 5588 осіб. Кількість встановлених випадків канібалізму в районі – 12. (Див.також: Збірник документів і матеріалів голодомору // Вид.2 – Упорядники: Михайличенко Г.М., Шаталіна Е.П. – К., 1993).

Нижче подано цифри померлих від голоду у Володарському районі:

- по селищу Володарка – 300 осіб;
- по селу Березна - 380 осіб;
- по селу Біліївка - 253 особи;
- по селу Гайворон – 470 осіб;
- по селу Гор-Косівка – 236 осіб;
- по селу Гор-Пустоварівка – 183 особи;
- по селу Завадівка – 460 осіб;
- по селу Зрайки-Брідок – 235 осіб;
- по селу Капустинці – 350 осіб;
- по селу Косівка – 721 особа;
- по селу Лихачиха – 170 осіб;
- по селу Лобачів – 77 осіб;
- по селу Логвин – 683 особи;
- по селу Мармуліївка – 728 осіб;
- по селу Матвіїха – 105 осіб;
- по селу Михайлівка – 25 осіб;
- по селу Надросівка – 161 осіб.
- по селу Ожогівка – 237 осіб;
- по селу Пархомівка – 533 особи;
- по селу Петрашівка – 347 осіб;
- по селу Рачки - 178 осіб;
- по селу Рубченки – 468 осіб;
- по селу Руде Село – 1000 осіб;
- по селу Тадіївка – 300 осіб;
- по селу Тарасівка – 100 осіб;
- по селу Тарган – 367 осіб;
- по селу Чепіженці – 156 осіб;
- по селу Володимирівка – 14 осіб.

Як бачимо, Голодомор 1932-1933 років мав виразну антиукраїнську і антиселянську спрямованість: голодом страчено більше 9 тисяч українських селян, які були носіями християнської моралі, національної свідомості, патріотичних, національних, культурних традицій, основною силою опору насильницькій колективізації – модерній формі кріпацтва.

Ці аргументи дають підставу стверджувати, що Голодомор 1932-1933 років на Володарській землі – це злочин проти селян, один з фрагментів тотального геноциду правлячої комуністичної системи проти українського народу.

сmt. Володарка

Районний центр. Колишні назви – Володарев, Володарська слобода. Перша літописна згадка про Володарку (Володарев) датується 1150 роком, коли боротьба з кочовими племенами становила одну з основних військово-політичних проблем Київської Русі.

Суцільна колективізація проводилася восени 1929 року та весною 1930. Було створено артіль „Комунар” та колгосп „Штерн” з єврейського населення, якого на той час було чимало. З осені 1932 року в Україні розпочався процес укрупнення дрібних колгоспів з метою організаційного їх зміцнення та збільшення товарності виробництва. У цій справі було порушено принцип добровільності в колективізації та проігноровано політично-масову і організаційну роботу. Злиття колгоспів здійснювалося адміністративним способом. Наприклад, РКС Володарського району ухвалила злити єврейську артіль «Штерн» з українською «Комунар». Через відсутність роз’яснювальної та інтернаціонально-виховної роботи в колгоспників «Комунара» сформувалася думка, що, мовляв, єврейська людність не пристосована до сільського господарства й через це артілі «зливають».

сmt. Володарка.
Пам'ятний знак, встановлений у 1990 році
на місці масових поховань жертв Голодомору 1932-1933 років.

Репресивними заходами, що застосовувалися до колгоспів, були економічні санкції, доведення непосильних планів здачі хлібозаготівель, порушення добровільності вступу до колгоспу, розкуркулення та виселення за межі України. Поряд з цими репресивними заходами було також занесення на «чорні дошки», широко запроваджені в Україні у 1932-1933 рр.

У червні 1933 року на «чорну дошку» за невиконання планових завдань було занесено колгосп «Комунар» (голова колгоспу Любченко, голова сільської ради Бергер). Вдруге за виконання планових завдань лише на 22 % на «чорну дошку» колгосп «Комунар» селища Володарка занесено у липні 1933 року. Про це писала місцева газета «Соціалістичне село» у номерах № 51 від 21 червня 1933 року, № 52 від 24 червня 1933 року та № 57 від 19 липня 1933 року.

Як містечко, Володарка постраждала у процентному порівнянні з селами району найменше. Кількість жертв становить понад 300 чоловік, на даний час поіменно складено списки 82 осіб.

9 травня 1990 року за рішенням виконкому селищної ради на місці масових поховань на території старого кладовища встановлено обеліск жертвам Голодомору 1932-1933 років, виготовлений цехом з виготовлення надмогильних обелісків Володарського комбінату комунальних підприємств.

Мартиролог жителів сmt. Володарка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за документальними свідченнями 2002-2008 років:

Вітенко Ф. Кривава драма Голодомору 33-го у Володарці: До 75-річчя голодомору 1932-1933 років в Україні. // Голос Володарщини . 2008. – 27 червня.

Муковоз Параска Василівна. Спогади про голодомор. Записала Василик В.

ДАКО, ф. Р-5, оп. 1, спр. 190, арк. 260. Оригінал. Машинопис.

ДАКО, ф. Р-5, оп. 1, спр. 190, арк. 275. Оригінал. Машинопис.

ДАКО, ф. 5, оп. 3, спр. 2011, арк. 96-97. Оригінал. Машинопис.

ДАКО, ф. 235, оп. 1, спр. 21

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 6275. - Арк. 69. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 454-455.

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 6276. - Арк. 55-60. Оригінал. Машинопис.

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 5394. - Арк. 3542.

ЦДАГО України. - ф. 559. - Оп. 1. - Спр. 2572. - Арк. 16-21. Копія. Машинопис.

У мартирологу подано при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рік народження та рік смерті жертв.

Білоцерківська Марія
Амбросіївна
Білоцерківська Ніна
Амбросіївна
Білоцерківська Одарка
Білоцерківський Амбросій
(батько)
Білоцерківсьий Андрій
Амбросійович
Білоцерківський Іван
Амбросійович
Білоцерківський Семен
1912-1932
Бондаренко Василь (син)
Бондаренко Ганна (дочка)
Бондаренко Онисько
Бондаренко Софрон
Бондаренко Устина

Війчук Микита
Війчук Олександр Вікторович
Війчук Олена Іванівна
Війчук Параска Микитівна
Війчук Яків Микитович
Гнатенко Марія Федотівна
Гнатенко Уляна
Гнатенко Федот
Данчук Анела Митрофанівна
Данчук Митрофан
Володимирович
Данчук Ніна Митрофанівна
Данчук Тетяна Митрофанівна
Заславська Валентина
Максимівна
Заславський Захарко Якович
Іщук Антон Афанасійович
Іщук Василь Афанасійович

Іщук Катерина Афанасіївна
Іщук Марія Афанасіївна
Когут Бенедь
Когут Ярина
Куян Володимир Юстимович
Куян Галина Юстимівна
Куян Ганна Остапівна
Куян Катерина Юстимівна
Мазуренко Пилип
Малярчук Матвій
Мельничук Володимир
Федорович
Мельничук Галина Федорівна
Мельничук Дмитро
Федорович
Мельничук Марія Федорівна
Мельничук Хима Остапівна
Миронюк Анатолій Ананійович

Миронюк Володимир
Ананійович
Муковоз Василь
Лаврентійович
Муковоз Марія Трихонівна
Муковоз Марта
Муковоз Микола Трихонович
Муковоз Надія Василівна
Муковоз Ольга Трихонівна
Муковоз Петро Васильович
Муковоз Тетяна Трихонівна
Муковоз Трихон
Лаврентійович
Надольська
Надольський Анатолій (син)

Нечипоренко Прохор
Микитович пом. 1933
Нечипоренко Марія Прохор-
ровна пом. 1932
Нечипоренко Федір
Прохорович пом. 1933
Нечипоренко Галина Сергіївна
1930-1933
Нечипоренко Катерина
Сергіївна 1932-1933
Обметкін (чоловік)
Обметкіна Оксана
Параца Марія Миколаївна
Параца Тодаль
Саганець Володимир

Афанасійович
Саморай Микола Трихонович
Стельмашка Домашка
Тильченко Євтух
Тильченко Пріська
Тимченко Яків Устинович
Тишук Оксана
Тишук Павло
Холодна Одарка
Хоменко Олекса
Хоменко Федько
Хоменко Яків
Чепіль Віра Прокопівна

с. Березна

Перша згадка в літописних джерелах датується 1616 роком.

1929 року організовано колгосп „Вперед”, який налічував 1150 дворів і мав 5000 га землі. 1932 року колгосп залашився без фуражу та посівного матеріалу, а весною 1933 року в селі створилося безвихідне становище з продуктами харчування, що призвело до голоду.

В липні 1933 року колгосп ім. Леніна (голова колгоспу Назаревич) с. Березна за виконання планових завдань лише на 5 % було занесено на «чорну дошку», про що писала газета «Соціалістичне село» в № 57 від 19.07.33 року. А за невиконання натуроплати відстаючий колгосп «Вперед» заносився на «чорну дошку» в липні та жовтні 1933 року (газета «Соціалістичне село» № 82 від 2.11.33 року).

За свідченнями очевидців у селі від голоду вмерло 380 осіб. Їхні прізвища відомі. На місці масових поховань на території села та в лісі встановлено хрести.

Марторолг жителів с. Березна – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за такими документами:

1. Маринич О.А., Федорченко П.К. Нарис з історії села Березна Володарського району Київської області. - Володарка, 1986 р.

2. Протокол засідання бюро Київського обкому КП(б)У № 26/а – Про санкціонування арешту та висилку за межі УСРР колишніх комуністів за саботаж хлібозаготівлі – ДАКО, ф.р-5, оп.1, спр 6, арк.165-166; 168-169

3. Історія міст і сіл Української РСР: Київська область – К.: Гол. ред. УРЕ, 1971 – с. 284-302

4. Пиріг Р. Наслідки тоталітаризму початку 1930-х років на Київщині.// Золоті ворота: Альманах. Вип. 4. – К., 1993

5. Книга пам'яті України: Київська область.- К.: Молодь. – 1995. – 753 с.

6. Липова О.І. Сповідь свідка голодомору села Березна, 1912 року народження.- Володарка.- 2005 рік. Записувач Щищенко Е.В.

7. Бабій Г.І. Сповідь свідка голодомору села Березна, 1926 року народження.- Володарка.- 1999. Записувач Трохимчук К.

8. ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 312, арк.44-64.

У мартирологу мовою оригіналів у алфавітному порядку подано при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рік народження та дату або рік смерті жертв.

Бабій Федора, 1933
Бабій Наталія
Бабій Роман
Бабій Хтодоня
Бабченко Горпина Йосипівна,
1932
Бабченко Іван Йосипович
1932
Бабченко Йосип, 1932
Байда Григор, 1933
Байда Микола Григорович,
1933
Байда Митрофан

Бойко Охрим, 1933
Бондаренко Автоном Дмитро-
вич, 1933
Бондаренко Дмитро, 1933
Бондаренко Івга, 1933
Бондаренко Любов Дмитрів-
на, 1933
Бондаренко Надія Дмитрівна,
1933
Бондаренко Федір, 1933
Бондарусь Гурій Юхимович,
1932
Бондарусь Іван Юхимович,

1932
Бондарусь Юхим, 1933
Бондарусь Юхим, 1932
Боярська Оксана, 1905-
21.09.32
Бубаненко Антон С., 1932,
21.01.32
Вовк (дитина)
Вовк (дитина)
Вовк Марта
Вовк Павло
Вознюк Василь Лукашович,
1933

- Вознюк Галина Лукашівна**, 1933
Вознюк Ганна, 1933
Вознюк Іван Лукашович, 1933
Вознюк Лукаш, 1933
Вознюк Надія Лукашівна, 1933
Войтенко Павло, 1864-24.03.32
Гаврильченко Пилип, 1932
Гаврильченко Юхим, 1932
Гасвич Мотря
Гойдатко Фонт Ол., 1869-27.01.32
Горача Марина, 1933
Горпенюк Анатолій Євдокимович, 1933
Горпенюк Євдоким, 1933
Горпенюк Лідія Євдокимівна, 1933
Горячий Семен, 1933
Денисюк Іван Сидорович, 1932
Дідук (дружина)
Дідук (п'ятеро дітей)
Дідук (чоловік)
Долінська
Долінський
Долінські (п'ятеро дітей)
Дорофій, 1874, 3.12.32
Дяченко Іван Іванович, 1933
Дяченко Марта, 1933
Дяченко Микола Іванович, 1933
Дяченко Фан Іванович, 1933
Загородній Лукаш, 1933
Іванець Оник, 1933
Іванов Петро Гнатович, 1933
Іванько Ганна, 1933
Іванько Зінька, 1933
Іванько Лена Сіль., 1931-8.01.32
Іванько Омеляна, 1857-9.02.32
Іванько Фросина, 1933
Каплун Григорій
Каплун Настя
Каплун Олекса
Квбасюк Іван Митрофанович, 1933
Клименко Василь, 1933
Клименко Оксана, 1933
Клименко Федора Василівна, 1933
Клименко Фросина Василівна, 1933
Ковальчук Андрій, 1932
Ковальчук Явдоха, 1932
Ковбасюк Дуня Тарасівна, 1933
Ковбасюк Марія Микитівна, 1933
Ковбасюк Петро Митрофанович, 1932
Ковбасюк Тарас, 1933
Ковбасюк Фан Митрофанович, 1933
Козуб (дев'ятеро дітей)
Козуб (дружина)
Козуб Марія, 1933
Козуб Трохим
Копапка (дружина)
Копапка (четверо дітей)
Копапка Захар
Костюк Оксана
Кохан Любов Денисівна, 1933
Кохан Надія Денисівна, 1933
Кохан Юрій Денисович, 1933
Кохан Ялисуня, 1933
Кравчук Микола М., 1925, 15.01.32
Липкань Ганна, 1933
Липкань Петро, 1933
Малахівська Віра Кононівна, 1933
Малахівська Марина, 1933
Малахівський Гаврило, 1933
Малахівський Конон, 1933
Медик Роман
Мокренко Катерина, 1932
Мокренко Надія, 1933
Мокренко Уляна, 1932
Моргун Маруся
Моргун Параска
Мордатенко Христина
Наулко (дружина)
Наулко (семеро дітей)
Наулко Іван Миколайович, 1933
Наулко Микола, 1933
Наулко Уляна, 1933
Наулко Фрол
Наулко Хома Профирович, 1933
Новіцький Дмитро, 1933
Новіцький Тарас, 1880-11.02.32
Обух (дружина)
Обух Афанасій
Обух дев'ятеро дітей
Обух Михтодь
Олійник Лазар
Олійник Ликера
Олійник Олена
Омельчук Іван Кирилович, 1933
Омельчук Катерина
Омельчук Максим Іванович, 1933
Онищук Василь Амосович, 1933
Онищук Домаха Дмитрівна, 1852, 30.01.32
Онищук Степан Амосович, 1933
Онищук Філімон, 1933
Онищук Юрій Арсенійович, 1932
Онищук Євдоким, 1933
Онопрієнко Федір
Опікан Андрій
Опікан Ганна
Опікан Іван
Опікан Мартоха
Опікан Михайло
Опікан Олена
Опікан Пилип
Опікан Таїса
Останець Семен Савович, 1933
Остапець Сава, 1933
Остапець Федора, 1933
Паламаренко Марія, 1933
Погоріла Ганна Григорівна, Січень 32, 18.03.1932
Погоріла Палажка, 1933
Погорілий Бартун, 1933
Погорілий Григор, 1932
Погорілий Дмитро Григорович, 1932
Погорілий Іван Григорович, 1932
Попельницька Галина Микитівна
Попельницька Параска, 1877-24.09.32
Початун Данило, 1894-18.01.32
Початун Текля
Присяжнюк Ганна Семенівна, 1933
Присяжнюк Семен, 1933
Пузій Матвій, 1932
Пузій Мотря, 1932
Пукась Давид Семенович, 1933
Пукась Мотря, 1932
Пукась Ольга, 1933
Пукась Остап, 1852, 1932
Пукась Петро Семенович, 1933
Пукась Пилип, 1932

Пукась Профир Пилипович
1932
Пукась Семен, 1933
Рудиль Василь
Сандула Горпина, 1933
Сандула Грицько Іванович
1933
Сандула Іван, 1933
Сандула Степан Іванович
1933
Святецька Лариса Микитівна,
1933
Святецька Юхтима
Святецький Микита Гнатович,
1933
Святецький Юхим
Сенчик Клавдія Явдокимівна,
1933
Сенчик Палажка. 1933
Сенчик Євдоким, 1933
Сиватеев Михайло
Сліпченко Олександра Гнатівна, 1933
Сліпченко Ганна Гнатівна
1933

Сліпченко Гнат. 1933
Сліпченко Горпина, 1933
Сліпченко Катерина Гнатівна,
1933
Сліпченко Людмила Гнатівна,
1933
Суенко Олекса Каз., 1926-
14.12.32
Телічук Пилип Федотів
1849, 2.01.32
Трохимчук Борис М.
1931, 11.01.32
Трохимчук Анна Павл.
1926, 29.01.32
Фещенко Гапка, 1872-22.02.32
Фещенко Лазар
Фещенко Олена
Хіменко Купрія, 1932
Хіменко Ярина, 1933
Хмельницька Гапка Ост.
1875, 2.02.32
Хологоренко Карп, 1842
22.01.32
Цимбалюк
Цимбалюк Андрій, 1932

Цимбалюк Антон Андрійович
1932
Цимбалюк Ганна Григорівна,
1933
Цимбалюк Григор, 1933
Цимбалюк Зінаїда Григорівна,
1932
Цимбалюк Катерина, 1933
Цьопенко Іван Сильвестро-
вич, 1933
Цьопенко Лукаш Зінькович
1933
Цьопенко Пилип, 1933
Цьопенко Ярина, 1933
Швер (дружина)
Швер Євмен
Швер(восьмеро дітей)
Шиндир Іван Пилипович
1933
Шинкарук Карпо
Шинкарук Олена
Шпак Мотря
Шпак Софія
Шпак Христина
Ярошенко Данило

с. Біліївка

Назва походить за однією версією від засновника – козака Біляя. За іншою версією від глини, яку тут добувають з давніх давен.

Колективізація проводилася у 1929-1930 роках із порушенням принципів добровільності входження до колгоспів. Заготівельний план 1932 року колгосп не виконав. Селянам було доведено дуже високий план хлібозаготівель, який виконувався шляхом вилучення усіх продовольчих запасів.

Як наслідок, розпочався голод. З настанням відлиги в більшості селян розпочались кишково-шлункові захворювання, інші масові епідемії, які прискорили настання смерті. Кількість жертв голодомору по селу становила 253 особи.

В липні 1933 року колгосп «Перемога» (голова колгоспу Краснодемський, голова сільської ради Герєга) с. Біліївка за повне невиконання (0 %) планових завдань заносився на «чорну дошку» (газета «Соціалістичне село» № 54 від 5 липня 1933 року).

В жовтні місяці 1933 року районна газета від 28.10.33 № 81 писала: «Провід Біліївки і досі зволікає хлібоздачу і натуроплату». Біліївський колгосп «Перемога» за злочинне затягування натуроплати МТС занесено на «чорну дошку» та ухвалено райпарткомом і райвиконкомом разом з Політвідділом МТС застосувати до цього колгоспу безспірне стягнення натуроплати.

На місці масових поховань на території села встановлено хрест.

Марторолг жителів с. Біліївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за такими документами: Федорченко П.К. Нарис з історії села Біліївка Володарського району Київської області.- Володарка.- 1989 р.

Безпечний М. З протоків страхіть // Україна. – 1991. -№14.

Витрихівський М. Голодомор-33 – відкрита рана світового українства.// Столиця .- 2003.-№ 47.

Джеря А.Ф., Джеря Г.О. (подружжя), 1908 року народження. Сповідь свідків голодомору села Біліївка.- Володарка,- 1986. Записувач Джеря Н., правнучка.

Джеря Г.О., 1908 року народження. Сповідь свідків голодомору села Біліївка, - Володарка- 2003. Записувач Алексеєва І.

Бацак Дмитро Оксеньович. Сповідь свідка голодомору села Біліївка.- Володарка.- 2005. Записувач Луценко Л.І.

ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 312, арк. 44-64.

В мартирологу мовою оригіналів у алфавітному порядку при наявності вказані прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, дата смерті жертви та її причина.

Аврамчук Семен
 Аврачмук Ганна
 Аврамчук Юрко
 Білун Євген
 Бацак Ганна
 Воловенко Гаврило
 Власюк Марта
 Власюк Антін Максимович
 Волинчук Омелько
 Волинчук Євдокія
 Омельянівна
 Волинчук Іван Омелянович
 Воловенко Домаха
 Терентіївна
 Воловенко Терентій
 Федорович, 1878-8.03.32,
 отьок серця
 Вашеця Олекса
 Вашеця Текля
 Вашеця Одарка
 Вашеця Марія
 Вашеця Євдокія
 Воловенко Ганна
 Талимонівна, 1879-
 12.07.32, від старості
 Воловенко Мокрина
 Воловенко Данило
 Воловенко Домаха
 Талимонівна
 1912-22.05.32, убито громом
 Власюк Вівсей
 Власюк Настя
 Власюк Марія Каленикова
 1929-1.05.32
 Воспаленіє мозку
 Власюк Герасим
 Власюк Петро
 Власюк Соломія
 Власюк Кузьма
 Власюк Мотря
 Власюк Ілько Кузьмович
 Власюк Настя Кузьмівна
 Власюк Юрій Кузьмович
 Воловенко Григор
 Воловенко Горпина
 Воловенко Антін Григорович
 Воловенко Степан Григорович
 Воловенко Марія Григорівна
 Воловенко Тетяна Григорівна
 Воловенко Данило
 Воловенко Серафим
 Талимонович
 Волинчук Яким Йосипів
 1856-2.03.32, по старості
 Варнак Григорій
 Тимофійович,

1901-10.04.32
 Гулка Антін
 Гулка Микола Антонович
 Гулка Лука Антонович
 Джеря Ніна
 Джеря Параска
 Джеря Арест
 Джеря Фот
 Джеря Марта Василівна
 1908-2.03.32, чехотка
 Загороднюк Трихін
 Загороднюк Кайтеля
 Замазаний Тимофій
 Замазаний Талимон
 Замазана Явдоха
 Замазана Параска
 Талимонівна
 Замазаний Андрій
 Талимонович
 Карпук Смілка
 Карпук Карпо
 Карпук Устя
 Коломійчук Борис
 Коломійчук Гапка
 Коломійчук Михайло
 Борисович
 Коломійчук Варвара
 Борисівна
 Ковальчук Петро
 Ковальчук Фросина
 Ковальчук Карпо
 Ковальчук Текля
 Купець Сава
 Купець Нестор Савович
 Купець Коленик Никонів
 1876-20.01.32, від простуди
 Кравчук Яків
 Кравчук Тетяна
 Кравчук Пріська
 Кравчук Лекера Стахівна
 1872-13.02.32
 Запалення легень
 Луценко Марина
 Лавренюк Соломія
 Луценко Михайло
 Луценко Іван
 Михальчук Яків
 Макуха Марія
 Макуха Лукія
 Мельник Максим
 Мельник Оксана
 Мельник Текля
 Мельник Антін
 Мельник Ганна
 Мельник Лука
 Мельник Микола

Макуха Михайло
 Макуха Улья
 Макуха Меланка
 Марчук Кирило
 Марчук Юхим
 Марчук Варвара Юхимівна
 Марчук Надія Юхимівна
 Марчук Петро
 Марчук Харитина
 Масло Лука Романів
 1882-10.04.32
 Масло Явдоха
 Масло Сергій
 Мазурець Горпина
 Мазурець Марія
 Мазурець Явдокія
 Марчук Федько
 Марчук Марія
 Марчук Семен
 Марчук Вівсей
 Марчук Анастасія
 Марчук Микола
 Марчук Андрій
 Марчук Марія
 Мазурець Іван
 Мазурець Трохим
 Масло Василь
 Масло Ганна
 Мазурець Іван
 Мазурець Ярина
 Мазурець Марія Іванівна
 Моложанюк Яків
 Моложанюк Мануїл Якович
 Моложанюк Олексій Якович
 Мазурець Лаврентій
 Мазурець Фросина
 Мазурець Олексій
 Лаврентійович
 Мазурець Дмитро Микитович
 18.02.32-9.06.32
 Невідома хвороба
 Марчук Панас
 Марчук Ганна
 Марчук Ганей Панасович
 24.08.32
 Плівріт
 Марчук Ольга Панасівна
 Марчук Марина Панасівна
 Михальчук Степан
 Мазурець Микита
 Михальчук Микита
 Моложанюк Олена
 Мар'янич Левко
 Моложенюк Трохим
 Моложенюк Юхим
 Моложенюк Іван

Моложенюк Явдокія
 Моложенюк Марія
 Моложенюк Григор
 Моложенюк Андрій
 Моложенюк Марія
 Мельник Микита
 Мельник Федоска
 Мельник Андрій
 Мельник Ганна
 Моложанюк Лука
 Моложанюк Андрій Лукич
 Марчук Володимир
 Марчук Віктор Володимирович
 Марчук Микола
 Марчук Митрофан
 Пецух Семен

Панчук Юрко
 Панчук Іван
 Панчук Пилип
 Панчук Харитина
 Панчук Демид
 Панчук Лаврін
 Панчук Оксана
 Поліщук Конон
 Поліщук Марія
 Пухно Гордій Васильович
 Пухно Григорій Гордійович
 Пугачук Євтух
 Пугачук Петро Євтухович
 Пугачук Йосип Євтухович
 Пугачук Олександра Федорівна
 1928-28.03.32

Від кривавого поносу
Пугачук Василь Федорів
 1930-29.04.32
 Застуда почок
Поліщук Валеріан Омельків
 1930-21.08.32
Пеньковий Сава
Терлецька Марійка
Цірук Явдоха
Цірук Гаврило
Цірук Степан
Яровенко Ганна
Яровенко Антін
Цірук Григорій Вакулович
Цірук Олена

с. Володимирівка (колишня назва – Зводіївка)

Перед Голодомором 1933-го року хліб у селян був, але його забрали весь і вивезли. Як результат, голодною смертю в селі загинуло понад 100 чоловік. Люди вмирили масово і їх ховали в ямах по кілька десятків чоловік. На місці масових поховань на території села на кладовищі насипано могилу і встановлено хрест.

Марторолг жителів с. Володимирівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Бережної А.А., 1926 р.н.; Парфенюка О.Ф., 1932 р.н.; Воленського М.Г., 1939 р.н. (зі слів рідних), записаними в 2008 р. головою сільської ради Сікорським М.Є.

Гнатюк Мар'ян Гнатович,
 1927 р.н.
Змієвський Август
Францович, 1878 р.н.
Кіліхевич Іван
Матківський Федір Маркович,
 1908 р.н.
Палківська Віктор Антонович

Палківська Ганна Іванівна,
 1926 р.н.
Палківська Ганна
Олександрівна
Палківська Ірина Антонівна
Палківська Ніна Антонівна
Палківська Олександра,
 1870 р.н.

Палківська Ядвіга, 1887 р.н.
Палківський Іван
Олександрович, 1872 р.н.
Палківський Микола Іванович,
 1929 р.н.
Палківський Франко Іванович,
 1924 р.н.

с. Гайворон

За легендами, у місці заснування поселення колись був густий ліс і болота, де водилося багато ворон – гайворіння, що й дало назву села. В літописних джерелах вперше Гайворон згадується 1590 року.

Восени 1932 року село пограбувала рідна робітничо-селянська влада, а зимою 1933 року голод вступив у повні права.

Обидві частини села ховали мертвих в різних місцях. З правого берега села за півроку 1933-го на цвинтар вивезли понад 470 душ. Кременецьку Ярину (прізвисько Паслунка) в 1933 році вивезли на цвинтар живою. Пелех (чоловік, що звозив трупи), сказав їй: «А що, я за тобою ще раз буду їхати? Все одно завтра вмреш...». Проте і ця жінка, і Добрідник Марія, яку також вивезли на цвинтар живою, вижили. (Див.: Спогади-свідчення Поліщука В.С. в кн. Український голокост 1932-1933 років. Свідчення тих, хто вижив // Т.1. Вид.2.- Упорядники: Ю.Мицик // К.; - Києво-Могилянська академія.- 2005.-с.5-6).

На сьогодні з різних джерел встановлено прізвища 305-ти жителів села, які померли з голоду. У двох місцях масових поховань на території села у 2007 році встановлено хрести жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролг жителів с. Гайворон – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за такими документами: Федорченко П.К. Нарис з історії села Гайворон Володарського району Київської області.- Володарка, 1986.; Поліщук В.С., 1930 р.н. Спогади, записані письменником А. Гаєм у 2008 році.

Піріг Р. Наслідки тоталітаризму початку 1930-х років на Київщині.// Золоті ворота. Вип.4 – К.,1993.

Байбарза Йосип
Байбарза Одарка
Байбарза Оксана
Байбарза Роман

Байбарза Семен
Блиндарук Василь
Блиндарук Віра
Блиндарук Макар

Блиндарук Марія
Блиндарук Оверко
Блиндарук Фросина
Бондар Антон

Бондар Арихтей
 Бондар Варвара
 Бондар Василь
 Бондар Ганна
 Бондар Гапка
 Бондар Гнат
 Бондар Зінаїда
 Бондар Кирило
 Бондар Марія
 Бондар Микита
 Бондар Олекса
 Бондар Ольга
 Бондар Петро
 Бондар Уляна
 Бондар Харитина
 Вашеця Гаврило
 Вашеця Одарка
 Вірич Макар
 Вірич Марія
 Вірич Наталка
 Голотребчук Гаврило
 Голотребчук Микита
 Голотребчук Мотря
 Голотребчук Олександр
 Голотребчук Ул'яна
 Гонтарук Архип
 Гонтарук Гаврило
 Гонтарук Герасим
 Гонтарук Домаха
 Гонтарук Кирило
 Гонтарук Лукія
 Гонтарук Макар
 Гонтарук Марія
 Гонтарук Настя
 Гонтарук Одарка
 Гонтарук Олекса
 Гонтарук Оляна
 Гонтарук Ольга
 Гонтарук Павло
 Гонтарук Прокіп
 Гонтарук Тетяна
 Гонтарук Уляна
 Гонтарук Федір
 Гонтарук Харитина
 Гук Андрій
 Гук Архип
 Гук Василь
 Гук Іван
 Гук Марія
 Гук Мотря
 Гук Одарка
 Гук Оксана
 Гук Олена
 Гук Ольга

Гук Палажка
 Гук Семен
 Гук Соломія
 Гук Степан
 Гук Федір
 Гук Федір
 Загородня Марта
 Загородня Оксана
 Загородня Ольга
 Загородній Василь
 Загородній Дмитро
 Загородній Захар
 Загородній Іван
 Загородній Марія
 Загородній Марта
 Загородній Назар
 Загородній Олександр
 Закаблуцька Горпина
 Закаблуцька Домаха
 Закаблуцька Івга
 Закаблуцька Килина
 Закаблуцька Ольга
 Закаблуцький Ганна
 Закаблуцький Іван
 Закаблуцький Йосип
 Закаблуцький Кирило
 Закаблуцький Марія
 Закаблуцький Олекса
 Закаблуцький Олексій
 Закаблуцький Прокіп
 Закаблуцький Федір
 Івченко Іван
 Івченко Микита
 Івченко Нікіфор
 Іщук Ганна
 Іщук Захар
 Іщук Іван
 Іщук Лекера
 Іщук Надія
 Іщук Параска
 Кислюк Гаврило
 Кислюк Марина
 Кислюк Одарка
 Кислюк Прокіп
 Кислюк Уляна
 Козаченко Андрій
 Козаченко Гнат
 Козаченко Зінаїда
 Козаченко Петро
 Корнієнко Лекера
 Корнієнко Надія
 Корнієнко Никін
 Корнієнко Петро
 Корнієнко Прокіп

Косюк Єфрем
 Кравчук Іван
 Кравчук Микола
 Кравчук Роман
 Кравчук Соломія
 Кременецька Килина
 Кременецька Марія
 Кременецька Одарка
 Кременецька Оксана
 Кременецька Оляна
 Кременецький Андрій
 Кременецький Іван
 Кременецький Петро
 Кременецький Яків
 Левчук Василь
 Левчук Горпина
 Левчук Домаха
 Левчук Іван
 Лисак Гаврило
 Лисак Гаврило
 Лисак Горпина
 Лисак Іван
 Лисак Килина
 Лисак Марія
 Лисак Микола
 Лисак Мотря
 Лисак Надія
 Лисак Олександр
 Лисак Улас
 Мартинюк Артем
 Мартинюк Василь
 Мартинюк Ганна
 Мартинюк Дмитро
 Мартинюк Олекса
 Марценюк Гаврило
 Марценюк Галина
 Марценюк Ганна
 Марценюк Іван
 Марценюк Макар
 Марценюк Микола
 Марценюк Надія
 Марценюк Настя
 Марценюк Одарка
 Марценюк Оляна
 Марценюк Онисько
 Марценюк Палажка
 Марценюк Петро
 Марценюк Семен
 Марценюк Степан
 Марценюк Танась
 Марценюк Христя
 Михальчук Іван
 Михальчук Оксана
 Михальчук Степан

Міщенко Ісак
 Міщенко Оляна
 Наумчик Анастасія
 Наумчик Василина
 Наумчик Горпина
 Наумчик Іван
 Наумчик Ілько
 Наумчик Кирило
 Наумчик Марія
 Наумчик Палажка
 Наумчик Соломія
 Нестеренко Ганна
 Нестеренко Домаха
 Нестеренко Іван
 Нестеренко Степан
 Несторенко Микола
 Оксак Григорій
 Омельченко Василь
 Омельченко Влас
 Омельченко Марія
 Омельченко Матвій
 Омельченко Оляна
 Омельченко Тимофій
 Осадчук Гапка
 Поліщук Володимир
 Поліщук Ганна
 Поліщук Горпина
 Поліщук Зінаїда
 Поліщук Іван
 Поліщук Килина
 Поліщук Кирило
 Поліщук Кіндрат
 Поліщук Кіндрат
 Поліщук Лукія
 Поліщук Марія
 Поліщук Микола

Поліщук Ольга
 Поліщук Петро
 Постельга Гаврило
 Постельга Ганна
 Постельга Гнат
 Постельга Григорій
 Постельга Зінаїда
 Постельга Ілько
 Постельга Марія
 Постельга Олекса
 Постельга Олена
 Постельга Оляна
 Постельга Палажка
 Постельга Петро
 Постельга Пилип
 Постельга Уляна
 Постельга Фросина
 Постельга Яків
 Постельга Ярина
 Ружицький Гаврило
 Ружицький Надія
 Ружицький Ольга
 Савчук Данило
 Савчук Домаха
 Савчук Надія
 Савчук Олександр
 Савчук Фросина
 Степанчук Одарка
 Степанчук Павло
 Степанчук Ярина
 Токаренко Варвара
 Токаренко Віра
 Токаренко Домаха
 Токаренко Мотря
 Токаренко Ольга
 Токаренко Петро
 Токаренко Тетяна

Токаренко Уляна
 Токаренко Яків
 Фурманенко Гнат
 Фурманенко Іван
 Фурманенко Івга
 Фурманенко Килина
 Фурманенко Микола
 Фурманенко Олена
 Фурманенко Домаха
 Фурманенко Іван
 Фурманенко Харитина
 Шинкарук Андрій
 Шинкарук Антоніна
 Шинкарук Василь
 Шинкарук Ганна
 Шинкарук Гапка
 Шинкарук Дмитро
 Шинкарук Домаха
 Шинкарук Іван
 Шинкарук Івга
 Шинкарук Ілько
 Шинкарук Кирило
 Шинкарук Лекера
 Шинкарук Макар
 Шинкарук Марія
 Шинкарук Мотря
 Шинкарук Настя
 Шинкарук Одарка
 Шинкарук Петро
 Шинкарук Уляна
 Шинкарук Федір
 Шинкарук Харитина
 Шинкарук Яків
 Шкраба Горпина
 Шкраба Іван
 Шкраба Ісак
 Шкраба Килина

с. Городище – Косівське

Від голоду в селі Гор-Косівка загинуло 236 осіб. Померлих звозили на кладовище похоронні бригади. Траплялися випадки, коли виснажених, але ще живих людей також забирали на підводи, щоб не повертатися за ними вдруге.

Колгоспникам, які мали силу працювати, давали шліхту (борошно, розведене водою) по 1 черпаку.

На жаль, свідки трагедії, які в той час були дітьми, пригадали тільки 18 прізвищ та імен померлих односельців.

На місці масових поховань на території села у 1991 році встановлено хрест жертвам Голодомору 1932-1933 років.

В червні 1933 року колгосп «Пристань» (голова колгоспу Музичук, голова сільської ради Діденчук) с. Гор-Косівка занесено на «чорну дошку» за невиконання планових завдань, про що писалося у №№ 51-52 газети «Соціалістичне село» від 21 та 24 червня 1933 року.

Мартиролг жителів с. Гор-Косівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за такими документами:

Козачук В.М., Ужвенко К.Г. та інш. Нарис з історії села Гор-Косівки.- Володарка. – 1986.

Збірник документів і матеріалів голодомору.- Вип.2. Упорядники: Михайліченко Г.М., Шаталіна Е.П.- К., 1993.

Український голокост 1932-1933 рр. Свідчення тих, хто вижив.- Т.1. Вид.2.- Упорядник: Мицик Ю. – К.: Києво-Могилянська Академія.- 2000

Горковенко Ганна
Горковенко Кіндрат
Горковенко Михайло
Горковенко Марія
Горковенко Надія
Горковенко Олександр
Горковенко Ольга

Коноплицький Петро Антонович
Руденко Іван Іванович
Руденко Петро Іванович
Руденко Танаська
Руденко Юхим Іванович
Токар Арсень

Токар Марія
Токар Марта
Токар Настя
Токар Нікіфор Ількович
Токар Ульяна Іванівна

с. Городище-Пустоварівка

с. Городище-Пустоварівка. Пам'ятний знак на місці масових поховань.

Перша писемна згадка про село, яке до 1844 року називалось Городище, в історичних джерелах датується початком XVIII ст.

На початку 30-х років до Гор-Пустоварівської сільради входив і населений пункт Антонів (з 1965 р. – Веснянка), де знаходився радгосп «Сталінка». Жертви по цьому населеному пункту увійшли в статистику кількості жертв по Гор-Пустоварівській сільській раді.

1932 року врожай озимих культур був низький. Збирання хліба і обмолот проведено з великими труднощами. Зерно повністю здали державі, не залишивши навіть на насіння. Не вистачало кормів для худоби ще з зими. Почався падіж худоби, через відсутність продуктів харчування в селі розпочався голод.

В червні місяці 1933 року колгосп «Незалежник» (голова колгоспу Діденчук, голова сільської ради Свиноаренко) с. Городище-Пустоварівка занесено на «чорну дошку» (газета «Соціалістичне село» №№51,52 від 21.06. та 24.06. 1933 р.)

Протягом 1932-1933 років кількість жертв голоду склала 183 особи.

На території кладовища в травні 1992 року за рішенням сесії сільської ради встановлено пам'ятник жертвам Голодомору 1932-1933 років. Автор – народний умілець, житель

села Тарган Микитенко М.Й., автор першого в Україні пам'ятника жертвам Голодомору у селі Тарган.

Мартиролг жителів с. Гор-Пустоварівка (Городище) і с. Веснянка (Антонів) – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за такими документами:

Маркович В.Д., Федорченко П.К. Нарис з історії села Гор-Пустоварівки.- Володарка.- 1988.

Безпечний Т. Із протоколів страхіть.// Україна.- 1991.- №14

Бічужа Л. Вас тепер тільки зв'язати... Так починався голод на Україні.// Україна.- 1991.- №13.

Мороз В.Д. Сповідь свідка голодомору села Гор-Пустоварівки Володарського району Київської області.- Володарка – 2005. Записувач Брезіцька Л.М.

Петрика А.С. Сповідь свідка голодомору села Гор-Пустоварівки Володарського району Київської області.- Володарка – 2008. Записувач Затишна І. М.

Пересунько В.В. Сповідь свідка голодомору села Гор-Пустоварівки Володарського району Київської області.- Володарка – 2008. Записувач Бондарчук Н. Ф.

Тернова Ф.Г. Сповідь свідка голодомору села Гор-Пустоварівки Володарського району Київської області.- Володарка – 2008. Записувач Гончарук Н.Ф.

Тарасенко Г.П. Сповідь свідка голодомору села Гор-Пустоварівки Володарського району Київської області.- Володарка – 2008. Записувач Затишна І. М.

Глуценко Г. І. Сповідь свідка голодомору села Гор-Пустоварівки Володарського району Київської області.- Володарка – 2008. Записувач Затишна І. М.

ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 312, арк. 127-138.

Бачінська Устя
 Бачінський Лікентій
 Ващук Володимир
 Никифорович
 Ващук дитина
 Ващук дитина
 Ващук Михайло
 Ващук Настя Никифорівна
 Ващук Нікіфор
 Ващук Охрім
 Ващук Трохим Якович
 Гагриляка дитина
 Гагриляка Катерина
 Гажала Володар
 Гажала Гаврило
 Гажала Гапка
 Гажала дитина
 Гажала дитина
 Гажала дитина
 Гажала дитина
 Гажала дитина
 Гажала дитина
 Гажала дитина
 Гажала дитина
 Гажала Захар
 Гажала Зінаїда
 Гажала Марина
 Гажала Мар'яна
 Гажала Марія
 Гажала Мифодій
 Гажала Михайло
 Гажала Олександра
 Гажала Прокіп
 Гажала Софія
 Гажала Тихон
 Гажала Трохим
 Гажала Федора
 Гажала Флор
 Гончарук Валентина Пилипівна
 Гончарук Володимир
 Пилипович
 Гончарук дитина
 Гончарук Ольга
 Гончарук Сава
 Гриша Анна
 Гриша Захар
 Гриша Петро
 Гриша Тимофій

Гриша Устя
 Гриша Якилина
 Джаран Денис
 Долінська Софія
 Дружина Ващука Нікіфора
 Коренна Марія Терентіївна
 Коренний Павло Терентійович
 Коренной Трохим
 Корінний Мартин
 Кренна Алеська
 Лазаренко Гапка
 Лазаренко Онопрій
 Масло Петро
 Масло Юрій
 Масло Юрко
 Мельнічук Захар
 Мельнічук Ялисовета
 Мороз Володар
 Мороз Ілько
 Мороз Тимофій
 Мороз Федір
 Мороз Ялосовета
 Онопрієнко Антон
 Поліщук Антон
 Поліщук дитина
 Поліщук Зонька
 Поліщук Марія
 Поліщук Наталка
 Поліщук Олена Трохимівна
 Ратушенко Михай
 Рostівська Явдоха
 Рostівський Іван
 Савчук Анна
 Савчук Антон
 Савчук Гапка
 Савчук дитина, ім'я невідоме
 Савчук дитина, ім'я невідоме
 Савчук дитина, ім'я невідоме
 Савчук дитина, ім'я невідоме
 Савчук дитина, ім'я невідоме
 Савчук Іван
 Савчук Ілько
 Савчук Кормій
 Савчук Ларіон
 Савчук Леонід
 Савчук Мавра
 Савчук Олена

Савчук Олита
 Савчук Павло
 Савчук Петро
 Савчук Пилип
 Савчук Тетяна
 Савчук Трохим
 Савчук Федір
 Слободянюк Варка
 Слободянюк дитина
 Слободянюк дитина
 Слободянюк дитина,
 ім'я невідоме
 Слободянюк Іван
 Слободянюк Марія
 Слободянюк Пилип
 Слободянюк Федір
 Тарасенко дитина
 Тарасенко Устим
 Шведа Григор
 Шведа Димикія
 Шведа дитина
 Шведа Захар
 Шведа Марія
 Шведа Семен
 Шведа Тетяна
 Юзвак Анастасія
 Юзвак Анна
 Юзвак Анна
 Юзвак Гапка
 Юзвак дитина
 Юзвак Іван
 Юзвак Кузьма
 Юзвак Лукія
 Юзвак Марія
 Юзвак Настя
 Юзвак Олекса
 Юзвак Семен
 Юзвак Сергій
 Юзвак Тимофій
 Юзвак Ярина
 Юхимець дитина
 Юхимець дитина
 Юхимець дитина
 Юхимець Марія
 Юхимець Нікіфор

с. Завадівка

Село Завадівка (колишня назва – Завада) вперше згадується в історичних джерелах за 1707 рік. 1932 року селяни отримали поганий урожай. З осені населення відчуло нестачу хліба, іншого продовольства, фуражу. Керівництво села і колгоспу спочатку вивезло залишки хліба і фураж з колективного господарства, потім забрали з кожного двору не лише зерно, а й квасолу, соняшникове насіння. Хто хоч слово говорив проти, того називали „ворогом народу” з усіма наслідками.

Політика „викачування” продовольства з селян стала причиною жахливого Голодомору 1932-1933 років, від якого голодною смертю померло 460 осіб. За свідченнями очевидців встановлено 217 прізвищ померлих односельчан.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

У 1994 році за рішенням виконкому сільської ради у селі жертвам Голодомору 1932-1933 років встановлено пам'ятний знак, автором якого став житель села Бариллович П.Т. (1913-2004), голова колгоспу у селі з 1946 року по 1973 рік.

На високому кургані у центрі села стоїть хрест з меморіальною дошкою. Поряд дві загальні могили. На дошці напис: «Високий хрест вічно стоятиме над цими могилами, в яких лежить понад 460 ні в чому не винних замучених голодомором жителів села. Не забуваймо цих могил. Вічна пам'ять і повага від нас, жителів, і всіх прийдешніх поколінь.»

При вході до пам'ятника споруджена арка з церковним дзвоном та образами святих.

Мартиролог жителів с. Завадівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за такими документами:

Овдіюк Г.Я. Наш смуток родом з 33-го.- Київська правда -9 вересня 1993 р.- с.3.

Овдіюк Г., Масло А. Ніби не вогники свічок, а душі померлих у 1933-му світилися. – Голос Володарщини.- 2003.- № 80.

Кондратюк М.В., Федорченко П.К. Нарис з історії села Завадівки.- Володарка, 1984.

Підкова І.З., Шуст Р.М. Довідник з історії України.- К.: Генеза, 1993 – 240 с.

Плешакова Л.В. Сповідь свідка голодомору села Завадівки Володарського району Київської області.- Володарка, 2003 (записувач Шевчук Володимир)

Шкуренко З.Г. Сповідь свідка голодомору села Завадівки Володарського району Київської області.- Володарка, 2005 (записувач Патківський А. С.).

Бачинський Мирон

Бачинський Гнат

Бачинська Марина

Миронівна

Бачинський Петро Минович

Бачинська Любов Миронівна

Бачинська Софія

Білецька Тодора Тодорівна

Білецький Захар

Бондар Людмила

Бондар Зіновій Дмитрович

Бондар Явдокія Іванівна

Бариллович Прокоп

Бариллович

Білецька Софія

Бариллович Лукаш

Бариллович Поліна

Бариллович Ярина

Бариллович Іван

Брестужий Федір

Бех Ярина

Бариллович Олександр

Білецька Федора

Бондар Федора

Брезіцький

Брезіцька Ганна

Вербіцький Степан Петрович

Вербіцький Петро Петрович

Ганецька Ганна Арійонівна

Гуля Павло Васильович

Гуля Текля

Ганецький Аріхон Григорович

Годинська Юлія Самійлівна

Годинський Корній

Ганецький Арифон

Ганецький Михайло

Ганецької Олександри сім'я з чотирьох чоловік

Грабовські (сім'я з п'яти чоловік)

Годинський Лавро і троє його дітей

Гуля Герман

Гуля Олександр

Гуля Феорас

Гаврилук Пилип Павлович

Гаврилук Степан Павлович

Гаврилук Іван

Гаврилук Марина

Ганецька Ольга Павлівна

Ганецька Марія Павлівна

Ганецька Галина Павлівна

Ганецька

Ганецька Ганна Павлівна

Ганецького Пилипа сім'я, в

т.ч. десять дітей

Дідич Марія Петрівна

Дідич Михайло Петрович

Діяківський Лівон

Діяківський Іван

Діяківська

Діяківський Іван

Добрянський Тимофій

Золотаревич Гордій і

три дочки

Ільницький Йосип Дмитрович

Ільницький Віктор Дмитрович

Ільницький Петро

Ільницька Настя

Ільницький Захар Петрович

Ільницький Павло Петрович

Ільницька Ганна Петрівна

Ільницький Тодор

Ільницький

Ільницький

Ільницька

Курманчук Олександр

Курманчук Галина

Олександрівна

Ковальчук Олександр і шесте-

ро дітей

Ковальчука Йосипа сім'я

з чотирьох чоловік

Козуленко Іван

Козуленко

Козуленко

Козуленка Антона сім'я з

трьох чоловік

Кучер Олександр і двоє дітей

Кременчук Юстина

Казмірський Казимір Іванович

Курманчук Олита

Курманчук Іван Григорович

Курманчук Кирило

Михайлович

Курманчук Іван Васильович

Ковальчук Юхим

Кременчук Юрій

Кременчук Ганна

Ковальчук Юстина і двоє дітей

Кобишук Марія

Козуленко Євген

Козуленко Наталка

Козуленко Олена Євгенівна

Козуленко Софія Євгенівна

Козуленко Степан Євгенович
 Картаус Григорій Іванович
 Курманчук Марина
 Липський Петро Михайлович
 Липський Павло Михайлович
 Липський Олексій Михайлович
 Липський Прокіп, дружина і троє дітей
 Липський Пилип
 Липський Василь
 Липський Володимир Ульянович
 Липська Галина Ульянівна
 Липський Павло Ульянович
 Липський Андрій
 Липська Ольга
 Липський Петро
 Липський Василь
 Левківський Андрій Йосипович
 Оверчук Володимир
 Оверчук Віктор
 Оверчук Анатолій
 Оверчук Павло
 Оверчук Володимир і троє дітей
 Оверчук Іван
 Оверчук Григорій
 Оверчук Іван Григорович
 Оверчук Степан Григорович
 Оверчук Іван Григорович
 Оверчук Павло Іванович
 Оверчук Зінаїда Іванівна
 Поляк Іларіон Максимович
 Поляк Микола Іларіонович
 Поляк Степан Іларіонович
 Поляк Галина Іларіонівна
 Патківський Михайло
 Патківська Дамаха
 Патківський Федір і двоє дітей
 Патківська і двоє дітей
 Патківська Дамаха Іванівна
 Патківська Ганна Михайлівна
 Патківська Ніна Михайлівна
 Патківська Олена Михайлівна
 Патківська Ольга Михайлівна
 Патківський Пилип Михайлович

Рінсевич Сарафійон і п'ятеро дітей
 Рінсевич Павло Федорович
 Рудницький Арсент
 Рудницький Пилип Арсентійович
 Рінсевич Афанасій і дві дочки
 Рінсевич Микола Якович
 Рінсевич Пилип Якович
 Рінсевич Яків Якович
 Рудницький Арсень
 Ступницький Тодор
 Ступницький Тарас
 Ступницький Тодор
 Суханіцький Михайло
 Суханіцький Василь Михайлович
 Суханіцька Марина Михайлівна
 Суханіцький Степан Михайлович
 Суханіцький Кирило Кіндратович
 Суханіцький Лівон Кіндратович
 Сорокопуд Дарья Гнатівна
 Сорокопуд Харитина Іванівна
 Сорокопуд Іван Іванович
 Сіваченко Степан Павлович
 Сасюк Іван Тодорович
 Сіваченко Зінаїда
 Ступницький Олександр Тарасович
 Ступницька Фросина Тарасівна
 Ступницька Олена Тарасівна
 Ступницький Володимир Антонович
 Савчук Юхрем
 Савчук Сезон
 Ступницький Тодор
 Ступницький Тарас
 Стадник Михайло і ще двоє членів сім'ї
 Суханіцький Кіндрат
 Суханіцька і троє дітей
 Снитко Ярина Архипівна
 Снитко Арсен
 Снитко Галина і двоє дітей
 Степаненко Трохим

Степаненко Сидір
 Степаненко Ольга
 Степаненко Григор
 Сіваченко Зіновій
 Сіваченко Галина Михайлівна
 Сіяниця Петро Миронович
 Скрицький Арсен
 Скрицька Галина Арсенівна
 Смульська Марія Іванівна
 Смульський Микола Семенович
 Стадник Ананій
 Стадник Андрііха
 Стадник Павло
 Ступницька Марина і двоє дітей
 Савчук Григорій
 Ступницький Володимир Антонович
 Степаненко Григорій Трохимович
 Степаненко Іван Сидорович
 Степаненко Василь Сидорович
 Степененко Кирило
 Ступницький Петро Антонович
 Ступницька Ганна Антонівна
 Тарнавський Мусій, дружина і син
 Тарнавський Михайло Петрович
 Тарасюк Харитон
 Тараюк Антон
 Тарасюк
 Цибульська Олена
 Чех Матвій
 Чех Деоносія
 Шоломіцька Марія
 Шоломіцький Василь Васильович
 Шоломіцький Степан Васильович
 Шкуренко Тодосія і дві чи три дочки
 Шоломіцькі (троє чоловік)
 Швалюк Федір
 Ятківський Федір
 Ятківський Василь
 Ятківська Дамаха
 Ятківська

с. Зрайки, с. Брідок

Села Зрайки і Брідок зливаються по центральній вулиці, що простяглася ввєрх по річці Молочній, при-тоці Росі.

Колгосп утворили у 1929-1930 роках з назвою ім. Т.Г. Шевченка. Головою колгоспу призначили Году-кова. Його змінив Коцюк Михайло. Організатором колгоспного руху був учитель місцевої школи Заворот-ній І.І. Колективізація проводилась з порушенням принципів добровільності. Людей піддавали репресіям,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

розкуркуленню. У 1930 році в Брідку було 120 дворів. Коли почали будувати приміщення для колгоспу, то найбільш заможних селян Кебів, Янішевських розкуркулили і вислали з села. З матеріалу їхніх хат побудували колгоспні приміщення.

За виконання планових завдань лише на 1,8 % колгосп «Червона зірка» (голова колгоспу Томащук) в липні місяці 1933 року занесено на «чорну дошку» (газета «Соціалістичне село» № 52 від 19.07.33 року).

В селі Брідку Володарського району є місце, де дуже квітнуть вишні. Саме це місце стало свідком жахливих подій. Сім'я, яка проживала на цьому місці, вимерла з голоду. Залишилася одна баба, в хаті якої організували дитячі ясла. Після того, як пропала одна дитина, у цієї баби знайшли її кістки. Люди вивели стару на площу і забили пудовими гирями, потім кинули у річку Рось... (Див.: Спогади-свідчення Бершацького І.М., жителя с. Зрайки Володарського району).

Кількість жертв голодомору по сільській раді (Зрайки, Брідок) становить 235 осіб.

На місці масових поховань на території села Зрайки у 2007 році встановлено хрест жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів сіл Зрайки і Брідок – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено на підставі таких документів:

Дідківський В.І., Федорченко П.К. Нариси з історії сіл Зрайки, Брідок Володарського району Київської області.- Володарка.- 1990

Бічуня Л. Вас тепер тільки зв'язати... Так починався голод в Україні./Україна.- 1991.- № 13.

Історія міст і сіл Української РСР: Київська область.- К.: Гол. ред. УРЕ, 1971 – с.284-302

Камінська В.О. Сповідь свідка голодомору села Зрайки Володарського району Київської області.- Володарка, 2005 (записувач Бзенко Г.І.)

Бершацький І.М. Сповідь свідка голодомору села Зрайки Володарського району Київської області.- Володарка, 2003 (записувач Ярмалюк Ірина)

ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 312, арк. 95-109.

Антонюк Андрій
Антонюк Варвара
Антонюк Тит
Антонюк Григорій
Антонюк Зіна Іванівна
Антонюк Іван Дем'янович
Антонюк Марія Дем'янівна
Антонюк Микола Іванович
Антонюк Ольга
Антонюк Тетяна
Антонюк Юхим
Артемюк Ева
Артемюк Захарко
Артемюк Катерина
Артемюк Л.
Артемюк Олександра
Артемюк Павло
Артемюк Федір
Артемюк Федора
Артемюк Х.
Баша Гапка
Баша Микола Гаврилович
Берегова Варвара
Берегова Марфа Корніївна
Берегова Наталя
Берегова Соломія
Берегова Софія
Берегова Текля
Берегова Тетяна
Береговий Іван і 2 дітей
Береговий Йосип і 12 дітей
Береговий Мирон
Береговий Павлик і 2 дітей
Береговий Павло

Береговий Петро Артемович,
його брати і сестри
Береговий Савка
Береговий Степан
Береговий Яків
Бойко Архип Іванович
Бойко Афанасій Григорович
Бойко Володимир
Прокопович
Бойко Григорій Іванович
Бойко Іван Григорович
Бойко Костянтин
Бойко Марія Григорівна
Бойко Мотря Митрофанівна
Бойко Оляна Архипівна
Бойко Петро Григорович
Бойко Талимон Григорович
Бойко Федось Петрович
Глинський Данило
Горбатюк Марлу Артемович
Гриненко Сак Дмитрович
Гудзь Андрій
Гудзь Григорій
Гудзь Євдокія Йосипівна
Гудзь Лукія
Гудзь Марія Терентіївна
Гудзь Петро Олександрович
Гуменюк Іван Микитович
Дмитрук Христя Василівна
Заворотній Мікей
Володимирович
Заворотня Явдоха Мікеївна
Заворотній Іван
Володимирович

Заворотній Леонтій
Терентійович
Заворотній Микола Петрович
Заворотній Павло Мікейович
Заворотній Терентій Петрович
Заворотня Ганна Миколаївна
Заворотня Марія Афанасівна
Заворотня Марія Миколаївна
Заворотня Марія Мікеївна
Заворотня Марфа Терентіївна
Заворотня Мар'яна
Заворотня Наталка
Задояний Кость Петрович
Зайчківська Євдокія
Зайчківський Петро
Засадюк Ганна
Зборовський Микола
Тимофійович
Іщенко Анатолій Григорович
Іщенко Гапка
Іщенко Данило
Іщенко Захар Данилович
Іщенко Іван Григорович
Іщенко Федір Захарович
Климовича дитина
Корній Митрофанович
Король Василь Маркович
Король Корній
Король Мотря
Король Оляна і 5 дітей
Коцюк Андрій
Коцюк Терен
Коцюк Федось
Кравчук Андрій

Кравчук Андрій
 Кравчук Василь
 Кравчук Василь Омельків
 Кравчук Вівсейко
 Кравчук Ганна
 Кравчук Іван Іванович
 Кравчук Карпо
 Кравчук Конон
 Кравчук Назар
 Кравчук Павло Іванович
 Кравчук Семен
 Кравчук Христя
 Кравчук Я.І.
 Кравчук Ялина
 Куцак Назар Єфремович
 Куцак Серафима
 Куцак Яків
 Латинська Фросина
 Афанасіївна
 Латинський Антон Антонович
 Лисюк Афанасій
 Лисюк Девон
 Лисюк Мина
 Литвенюк Хавроха
 Ляхор Лексій
 Марчук Федір Марянович
 Марчук Василь Петрович
 Марчук Дмитро
 Марчук Іван
 Марчук Іван Петрович
 Марчук Марія Петрівна
 Марчук Оксана Марківна
 Марчук Палажка
 Марчук Петро Юхимович
 Марчук Текля Григорівна
 Марчук Яків

Матра Мотря Сахова
 Мацюк Сегій Михайлович
 Мельник Андрій
 Мельник Василь Федорович
 Мельник Ганна Федорівна
 Мельник Ліда Йосипівна
 Мельник Меланія
 Мельник Павло
 Мельник Петро Федорович
 Мельник Явдоха
 Осика Іван
 Осика Марина
 Осика Митрофан Федорович
 Осика Наталка
 Осика Семен
 Осика Семен Митрофанович
 Осика Тодоська
 Осика Фросина
 Осика Хима
 Пащенко Антін Тимкович
 Поліщук Марфа двоє дітей
 Поправка Васирина
 Поправка Василь
 Поправка Євдокія і 2 дітей
 Поправка Катерина
 Поправка Кузьма
 Поправка Степан Васильович
 Процюк Аврам Сергійович
 Руденко Устим Калеників
 Самійла Ганна
 Сачук В.
 Семенюк Семен Євдокимович
 Скорта Наталка Карпова
 Сльозинок Катерина Йосипівна

Сльозинок Мотря Андріївна
 Сльозинок Андрей Григорович
 Сльозинок Ганна Андріївна
 Сльозинок Петро Андрійович
 Старчеко Федір
 Ткач Олександр Іванович
 Уманець Гнат
 Уманець Григорій Прокопович, його дружина і 4 дітей
 Уманець Іван
 Уманець Марія
 Уманець Параска
 Уманець Параска
 Черноштан Іван Романович
 Ящук
 Ящук
 Ящук
 Ящук
 Ящук В.С.
 Ящук Г. і дитина
 Ящук Іван Романович
 Ящук Карпо Маркович
 Ящук Кирило
 Ящук Люська
 Ящук Марія
 Ящук Настя Романівна
 Ящук Олександр Романович
 Ящук Параска
 Ящук С.
 Ящук Текля Кирилівна
 Ящук Федір Назарович і дружина
 Ящук Федора
 Ящук Федось Кирилович і дружина

с. Капустинці

Історичною датою утворення села вважається 1550 рік.

Як адміністративно-територіальна одиниця (сільська рада) село існує з 1923 року. Сільській раді також підпорядковуються села Коржиха і Чепіженці.

1929 року в селі запроваджувалася колективізація, було створено колгосп „Нове життя”. Спочатку до колгоспу вступило 19 чоловік. Більш заможні селяни не поспішали вступати до колгоспу. Саме вони підлягали економічним санкціям, розкуркуленню, виселенню.

Керівники села 1932 року одержали непосильні плани здачі хліба. Декілька разів населення виконувало завдання центру, поки не залишилося навіть без посівного зерна. Збирачі, не дивлячись на становище, що склалося, продовжували обшукувати кожен двір, кожную хату і закуток. Шукали навіть за рушниками і образами. Що знаходили – забирали.

Через відсутність фуражу в колгоспі стався падіж худоби. Особливо тяжкими були зима 1932 року і весна та літо 1933 року. Люди почали масово пухнути з голоду та вмирати. Все, що можна було продати чи обміняти, збувалося за хліб. Все, що можна було використати в їжу: кору дерев, траву, ягоди, жаб, птахів і ін. – використовувалося.

Ратушнюк Йосип був призначений сільською радою збирати трупи померлих по хатах за невелику плату продуктами. Померлих закопували в спільні ями. А тих, в кого ще залишилися живими хоч якісь родичі, ховали окремо.

Навіть дивом уцілілі фрагменти книги запису актів про смерть у селі за січень, квітень-грудень 1932

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

року, де у величезній більшості із 75 померлих як причину смерті вказано «виснаження», уже дають уяву про масштаби лиха. Жакливу смертність від голоду у 1933 році засвідчили очевидці тих подій, які назвали цифрою померлих понад 350 чоловік. Тільки на Гедзівці (вулиця, що йде до с. Мармуліївка) у 1932-1933 роках померло 72 жителі, прізвища яких сьогодні встановити неможливо.

Мартиролог жителів с. Капустинці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за такими документами:

Збірник документів і матеріалів голодомору.- Вип. 2 – Володарського р-ну Упорядники: Михайліченко Г.М., Шаталіна Е.П.- К.: 1993.

Охмак Т.Я., Федорченко П.К. Нарис з історії села Капустинці Володарського району Київської області.- Володарка, 1989.

Охмак Т.Я. Краєзнавчий нарис Села Капустинці Володарського району Київської області.- Володарка, 1999.

Томенко М. Трагічні етюди.- К.: Демур – 2003.

Пільганчук І.І. Сповідь очевидця голодомору села Капустинці Володарського району Київської області, - Володарка – 2005 (записувач Мазорчук Г.П.).

ДАКО, фр-5634, оп. 1. спр. 312, арк. 1-43.

У мартирологу мовою оригіналу подані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, дата смерті та її причина. Матеріал подається в порядку розміщення записів у книзі реєстрації смертей.

Гнатюк Григор Семенович, 20.06.32, шкарлатина
Гнатюк Семен Семенович, 1902-3.07.1932, дизентерія
Говід Іван Кирилович, 1859-9.05.32, туберкульоз
Данилюк Параска Василівна, 1863-20.06.32, старість
Держалюк Яків Федорів, 1910-27.06.1932, водянка
Держалюк Давид Михайлович, 1892- 07.06.1932, виснаження
Дишлюк Андрій Гнатів, 1860-20.04.1932, туберкульоз
Дишлюк (дружина)
Дишлюк дитина
Дишлюк дитина
Дишлюк дитина
Дишлюк дитина
Дишлюк дитина
Дишлюк дитина
Дишлюк дитина
Дишлюк дитина
Дишлюк дитина
Дишлюк Павло
Зарубенко Фолька Дементійова, 1858- 23.11.32, старість
Капелюшній Трохим Окимів, 1912-16.06 1932, виснаження
Кичак (дитина)
Кичак (дитина)
Кичак Іван
Кичак Іван Семенович
Кичак Катерина
Кичак Настя
Кичак Олексій
Ковальчук Іван Коралів, 1913-21.06. 1932, водянка

Комарівський Степан Петрів, 1930-20.06. 1932, виснаження
Кудревич Левко Кіндратович, 1921-11.06.1932, виснаження
Кудревич Кіндрат Гаврилович, 1880-29.06.1932, водянка
Кучеренко Пилип Олександрович, 1910-9.06.1932, виснаження
Кучеренко Трофим Сивиринів, 1854-8.05.32, дифтерія
Липовий Єрохтей Іванович, 1860-5.06.32, старість
Липовий Іван Григорка, 1932-18.07.1932, дизентерія
Лісова Марія Оксентова, 1917-17.04.1932. виснаження
Лісова Килина Романова, 1905-26.10.32. отруєння
Лісова Ксенька Денисова, 1868-27.09.32, старість
Лісовий Володимир Лаврів, 1929-08.06.1932, виснаження
Лісовий Іван Микитович, 1874-6.06.32, туберкульоз
Лісовий Микола Тодосьович, 1868-7.06.32, туберкульоз
Лісовий Оксентій Микитович, 1976-28.03.1932, водянка
Лісовий Павло Оксентів, 1920-03.06.1932, виснаження
Лісовий Степан Оксентів, 1918-23.06.1932, виснаження
Лісовий Федір Микитів, 1863-04.06.1932, водянка
Лісовий Яків Олесійович, 1931-26.10.32, отруєння
Мазорчук Марія Провова, 1864-3.12.32, старість
Мазорчук Микола Тишків,

1930-5.05. 1932, дифтерія
Максимчук Зофія Іванівна, 1919-18.06.1932, виснаження
Максимчук Іван Кириллович, 1871-10.06.1932, виснаження
Максимчук Іван Іванович, 1920-09.06.1932, виснаження
Максимчук Явдоха Миколаївна, 1883-21.06.1932, водянка
Мелник Оляна Іванівна, 1882-2.11.32, туберкульоз
Музика Гайка, 1868-30.08.32. старість
Музика Катерина Максимова, 1930-14.04. 1932, водянка
Музика Мокрина Михайлова, 1875-8.07.32, старість
Музика Теофан Орисів, 1913-15.06.1932, виснаження
Наумчук Галина Федотова, 1931-29.04.1932, виснаження
Наумчук Андрій Назарович, 1878-16.04.1932, водянка
Наумчук Кроша Ільків, 1884-19.07.1932, виснаження
Наумчук Марія Іванова, 1874-10.06.32, старість
Паламарчук Христя, 1876-19.06.1932, водянка
Панченко Домка Данилова, 1892-19.06.1932, водянка
Панченко Ганна Василівна, 1932-29.05 1932, виснаження
Панченко Микола Лаврів, 1932-25.10.1932, дизентерія
Панченко Микола Петрів, 1931-29.04.1932, дифтерія
Панченко Павло Іванів, 1865-28.08.32, старість
Панченко Панас Данилович,

1862-26.06.32, старість
Панченко Прокіп Корній,
 5.08.32-5.09.32, дифтерія
Панченко Степан Данилов,
 1864-6.06.32, старість
Панченко Ялина Домашина
 1930-29.07.1932, Дизентерія
Петченко Фоть Федоров,
 1831-11.11.32, старість
Пільганчук Захар Кирилло-
вич, 1910-08.06. 1032, висна-
 ження
Пільганчук Марія Остапова,
 1931-16.05.1932, водянка
Пільганчук Іван Микитович,
 1888-05.06.1932, виснаження
Потужно Макар Тарасів, 1878-
 20.06.1932, водянка
Ратошнюк Терентій Марків,
 1897-15.05 1932, виснаження
Ратошнюк Васька Варітькова,
 1896-25.10 1932, водянка
Ратошнюк Дмитро Ми-
хайлович, 1884-23.07.1932,

виснаження
Ратошнюк Мофія Провова,
 1878-01.12.1932, виснаження
Ратошнюк Семен Терентів,
 1930-17.04. 1932, дифтерія
Ратошнюк Тихон Петрів,
 1910-31.12.1932, від голоду
Ратошнюк Федір Костів, 1931-
 3.07.1932, дезентерія
Ратошнюк Федір Терентів,
 1932-19.04.1932, крупка
Ратошнюк Явдоха Хтомова,
 1864-3.11.32, старість
Салганюк Євдоким
Васильович, 1931- 11.11.1932,
 дизентирія
Смітюх Гилько Сивиринів,
 1904-19.04.1932, туберкульоз
Смітюх Гилько Северирино-
вий, 1834- 19.04.32, туберку-
 льоз
Смітюх Захар Семенович, 18-
 59-9.06.32, старість
Смітюх Микола

Смітюх Минидикт
Минидиктович 1906-1933
Тарасюк дитина
Тарасюк дитина
Тарасюк дитина
Тарасюк дитина
Тарасюк дитина
Тарасюк дитина
Тарасюк дитина
Тарасюк дитина
Тарасюк дружина
Тарасюк чоловік
Титорчук Тишко Гнатович,
 1903-5.01.1932, виснаження
Шлапак Михайло Данилів,
 1920-17.06.1932, виснаження
Шлапак Міша Наумович,
 1860-7.06.32, старість
Шлапак Параска Василівна,
 1870-31.05.32, старість
Ясінська Катерина Прокопів-
на, 1867-14.05.32, туберкульоз

с. Косівка

Перша літописна згадка про село датується 1342 роком. Поселення носило назву Городище-Косівське.

До початку 30-х була в селі церква, де правили священники Крижанівський, Богачевський. Вони ж збудували для села школу й банк. У 1929 році церкву закрили, а потім зруйнували. Священників заарештували.

У 1928 році почалась колективізація. Організувалися «штаби», які зганяли людей до ТСОЗу, з якого незабаром створили колгосп. Першим його головою став Линчак з села Березни Володарського району, партійний. Він був жорстокий, бив людей. Коли одна жінка – мати 7 дітей прийшла просити, щоб не забирали єдину корову, голова з лайкою та бійкою вигнав її.

Норма здачі молока від однієї корови була 300-400 літрів на рік. Норма здачі яєць від кожної курки – 120 штук на рік.

Колективізація в селі проходила в складних умовах. Внаслідок грубих перекручень політики колективізації значна частина населення, особливо тих, що жили на хуторах, весною 1930 року вийшла з колгоспів, намагаючись господарювати одноосібно. Влада відповіла розкуркулюванням уже не тільки заможних селян, але й середняків, які прагнули трудитись одноосібно, – їх віднесли до підкуркульників.

Залюкани репресіями селяни пішли в колгосп, але низька зацікавленість в результатах колективної праці і відповідно низька продуктивність, відсутність у колгоспах приміщень для усупільненої худоби та необхід-

них знарядь стали причиною того, що вже 1931 року колгоспи залишилися без хліба і фуражу для коней.

Восени 1932 р. з Києва прислали збирачів хліба – Бирю, Супруна, яким допомагали селяни Роєнко, Микита Зоренко. (Одна жінка хотіла його зарубати, але не змогла, потім ночувала в

с. Косівка.

На в'їзді в село з боку Володарки на рукотворному кургані стоїть велична триметрова скульптура «Жінка з померлою дитиною на руках». Цей пам'ятник встановлено у 1991 році 734 жителям села, які померли голодною смертю в 1932-1933 роках. Створено композицію народним умільцем, жителем Косівки Зоренком І.Я.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

бур'янах чи у сусідів). Зимою 1932 року почався масовий падіж коней, масово вмирали від голоду і люди. До тепла люди поїли котів, собак. З теплом у річці Рось виловили всіх жаб.

Колгоспникам, які ще мали силу працювати, давали шліхту (борошно, розведене водою) по 1 черпаку. Діти збирали на полі довгоносиків, де й помирали, опухлі від голоду. Дужчі селяни ходили до Києва за хлібом, обмінюючи на нього все, що залишилося з майна. У с. Тхорівку Сквирського району ходили за гнилою картоплею.

Мерці були скрізь: на дорозі, біля річки, під тинами. Тих, хто ще був при силі, сільська влада змушувала збирати й звозити на кладовище мерців, яких клали на воза, як дрова, а потім скидали в одну яму. Під час голодомору в селі Косівка з 1500 проживаючих на той час людей померло 792 душі. Для прикладу, за 4 роки Великої Вітчизняної війни загинуло 135 косівчан. Зберігся невеликий фрагмент книги запису актів про смерть у селі за січень-червень 1932 року з прізвищами 28-ми померлих жителів, але це була ще лише прелюдія страшного голодомору.

Мартиролог жителів села Косівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено на підставі таких документів:

Спогади-свідчення Милащенко Антоніни Степанівни, 1920 року народження. В кн.: Український голокост 1932-1933 років. (Свідчення тих, хто вижив // т.1. Вид. 2 // Упорядники Ю. Мицик – К., - Києво-Могилянська академія – 2005, - с.171).

Козачук В.М., Ужвенко К.Г. та інші. Нарис з історії села Косівки Володарського району Київської області.- Володарка, 1989.

Зоренко Фросина Івтухівна. Свідчення тих, хто вижив.- В кн.: Український голокост 1932-1933 рр. Т.3-2006 – с.117-118.

Горковенко К.К. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с. Косівка Володарського району Київської області.- Володарка – 2005 (Записала Гуменюк Яна).

Ужвенко А.С. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 років с. Косівка Володарського району Київської області.- Володарка, 2003 (Записав Заграничний Руслан, онук).

Мелашенко А.С. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 років с. Косівка Володарського району Київської області.- Володарка, 2000 (записав студент НаУКМА Винниченко Т.).

Гайдай З.Д. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 років с. Косівка Володарського району Київської області.- Володарка, 2007 (запис Зоренко Л. Ф., завідуючої бібліотекою- філіалом с. Косівка).

ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 313, арк. 168-189.

**Вікторова Настя
Никодимівна, 1921-1932
Горковенко Йосип Левкович
Горковенко Левко
Степанович
Горковенко Наталка Левківна
Горковенко Ніна Левківна
Горковенко Одарка
Аврамівна
Горковенко Олена
Левківна
Горковенко Танаська
Левківна
Дзівульська Параска Н.
Дзівульський Гнат
Юхимович
Драчук Захарко
Григорович
Драчук Іван Корнійович
Драчук Макар Петрович
1865-1932
Зоренко Іван
Зоренко Ілько Павлович
Зоренко Клим Іванович
Зоренко Настя Романівна
1888-1932**

**Зоренко Овер'ян
Зоренко Олекса Антонович
пом.1932
Зоренко Павло
Зоренко Павло
Зоренко Петро
Нестерович, 1931-1932
Зоренко Савета
Зоренко Степан
Зоренко Фросина
Зоренко Нікіфор
Йосипчук Хима 1859-1932
Козачук Василь
Сисойович
Козачук Катерина
Сисоївна
Козачук Марія
Сисоївна
Коломієць Артем
Захарович
Коріїчук Григорій
Корінчук Охрем Карпович
1852-1932
Корінчук Філіп
Корінчук Фросина
Коротун Лиміш**

**Мифодійович
Коротун Микола Никонович
Коротун Микола Пахомович
1901-1932
Коротун Юмен Климович
Коротунова Олена Севастья-
нівна
Коротунова Рухвина
Севастьянівна, 1885-1932
Летичевська Ганна
Василівна, 1915-1932
Летичевська Тодоська
Арійонівна, 1850-1932
Летичевський Вівсей пом.1932
Летичевський Харитон
Семенович, 1865-1932
Мазур Олена Федорівна
Мазур Оліян
Махтейович, 1903-1932
Мазур Федора Іполітівна
1894-1932
Майкут Савка Сидорович
Мальований Василь
Пахомович, пом.1932
Марценюк Захарко Карпович
1892-1932**

Марценюк Ульянка пом.1932
 Марценюк Ульянка
 Мелащенко Ксень Іванович
 1862
 Мелащенко Сафрон
 Пархомович, 1854-1932
 Мелащенко Сон Карпович
 Мелащенко Тихон Лукашович
 1928-1932
 Мельник Гапка Петрівна
 Мельник Самійло Петрович
 Мельник Федір
 Петрович
 Мельник Федора
 Карпівна
 Мельник Ярина
 Дорофіївна
 Нечипоренко Кость
 Устимович
 Нечипоренкова Марія
 Варфоломіївна 1902-1933
 Паламарчук Онія Пилипівна
 Паламарчук Федось
 Лук'янович 1881-1932
 Підгорай Андрій Гнатович
 1931-1932
 Підгорняк Сергій
 Максимович
 Поліщук Ганна Талимонівна

Полосич Петро
 Омелянович
 Роєнко Савать Власович
 1867-1932
 Свистун Гапка Самійлівна
 Свистун Карно Самійлович
 Свистун Микола
 Самійлович
 Свистун Одарка
 Самійлівна
 Сліпчук Горпина Яківна
 Сліпчук Іван Якович
 Сліпчук Петро Якович
 Старінець Іван
 Аврамович
 Трохимчук Ганна
 Сергіївна
 Ужвенко Василь
 Нікіфорович, пом.1932
 Ужвенко Іван
 Ужвенко Ліда Гнатівна пом.
 1932
 Ужвенко Марина 1858-1932
 Ужвенко Марко
 Ужвенко Марфа
 Іванівна
 Ужвенко Настя
 Ужвенко Ольга
 Ужвенко Офіл Степанович

Ужвенко Степан
 Ужвенко Танаська
 Явдокимівна, 1877-1932
 Черних Олександр
 Левкович пом.1932
 Чижик Варвара
 Трохимівна
 Чижик Горпина
 Чижик Ілько
 Чижик Марія Аміновна 1931-
 1932
 Чижик Марта Степанівна
 Чижик Павло
 Чижик Петро
 Чижик Петро Амінович 1930-
 1932
 Чижик Порфир Іванович
 Чижик Самійло
 Денисович 1902-1932
 Чижик Федоська
 Шевчук Ольга Ксенівна
 Шевчукова Настя Матвіївна
 Ямкач Іван Антонович
 1929-1933
 Ямкач Каленик
 Тимофійович, 1900-1932
 Ямкач Наталка Іванівна
 1931-1932

с. Лихачиха

Колективізація розпочалась 1930 року і проводилася з порушенням принципів добровільності вступу селян до колгоспу. До тих, хто не подавав заяви про вступ, застосовувалися економічні і адміністративні санкції, доводились надмірні плани здачі хліба, м'яса. Траплялися випадки й арештів.

Колгосп, який організовано 1931 року, розпався. У 1932 році колгосп створили знову, коли в районі під тиском вже було колективізовано 85 % селянських господарств. Цього ж року почався масовий падіж коней – основної тяглової сили. Голодували й люди. За період зими 1932-1933 років померло понад 170 осіб, опустіло багато дворів та осиротіло багато дітей. Вимирали цілими сім'ями.

На місці масових поховань на території села у 2005 році встановлено хрест жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Лихачиха – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено на підставі таких документів:

Борисенко М.М., Федорченко П.К. Нарис з історії села Лихачиха Володарського району Київської області. - Володарка, 1989

Музика М.В. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с. Лихачиха Володарського району Київської області. - Володарка, 2003 (запис Степаненко Ольги)

Жицька Н.Ф. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с. Лихачиха Володарського району Київської області. - Володарка, 2007 (з матеріалів зібраних учнями Матвіїхського НВК ЗОШ I-II ступенів – ДНЗ" під час проведення акції „Колосок пам'яті”)

Жицький Роман Германович. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с.Лихачиха Володарського району Київської області. - Володарка, - 2007 (з матеріалів, зібраних учнями Матвіїхського НВК „ЗОШ I-II ступенів – ДНЗ” під час проведення акції „Колосок пам'яті”)

Побережна Г. І. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с. Лихачиха Володарського району Київської області. - Володарка, 2007 (з матеріалів, зібраних учнями Матвіїхського НВК „ЗОШ I-II ступенів – ДНЗ” під час проведення акції „Колосок пам'яті”)

У мартирологу подані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, дата смерті та її причина.

Білінська Антоніна
 Білінська Антося
 Білінська Галіна Михайлова,
 18.10.31-4.02.32
 Білінська Ганна Іванівна
 Білінська Марина Йосипівна
 Білінський Афанасій
 Білінський Василь
 Білінський Володимир
 Білінський Іван
 Білінський Іван
 Білінський Якуб Іванович
 Волощук Маринка
 Михайлова, 1931-28.08.32
 Ганецька Марина
 Ганецька Таня
 Ганецький Степан
 Денисович
 Євнух Ілько
 Жицька Марія
 Жицька Олена Іванівна
 Жицький Герман
 Жицький Іван
 Жицький Марина Романівна
 Жицький Микола Іванович

Жицький Михайло
 Германович
 Жицький Фадей
 Золотун Петро
 Золотун Степан
 Клименко Параска
 Крупінська Броніслава
 Крупінська Марина
 Крупінська Поліна
 Лавренюк Афанасій
 Лавренюк Іван
 Лавренюк Іван
 Лавренюк Іван Миронович
 Лавренюк Микола
 Лавренюк Микола
 Лавренюк Михайло Федорів,
 1877-10.08.32, водянка
 Лавренюк Ярема
 Музика Димитрій Гнатів,
 1864-18.08.32, старість
 Пиндилюк Йосип
 Пиндилюк Микола
 Побережна Вера
 Побережна Ганна
 Побережна Ліда

Побережна Марія Микитівна
 Побережна Надія Микитівна
 Побережна Ольга
 Побережна Сиклита
 Побережний Андрій
 Антонович
 Побережний Денис
 Побережний Павло Юхимович
 Побережний Яків Іванів, 1865-
 4.09.32, старість
 Рогозовський Володимир
 Рогозовський Леонід
 Рогозовський Марцин
 Рогозовський Олексій
 Тишкевич Анатолій
 Тишкевич Ліда
 Яницька Ванда
 Яницька Галина Андріївна
 Яницька Кляра
 Яницький Бореслав
 Яницький Василь
 Яницький Григор
 Яницький Дмитро Петрович
 Яницький Казмір

с. Лобачів (колишня назва Кульбачів)

Як адміністративно-територіальна одиниця (сільська рада) село існує з 1923 року. До Лобачівської сільської ради віднесено населений пункт „Нове життя” (колишня назва Тельман), розташований від Володарки в південно-східному напрямку, та 2-й відділок с. Лобачів (колишня назва II П'ятирічка), який з'єднаний з селом Лобачів.

В період створення колгоспів у селі відбувалася запекла класова боротьба, допускалися грубі порушення принципів добровільності вступу селян в колгоспи. В категорію „куркулів” зараховувалися і „середняки”, в яких господарства відбиралися, а селяни виселялися за межі України як підкуркульники. До небажаючих вступати в колгоспи застосовували репресивні заходи, економічні санкції, доводили непосильні плани здачі хліба.

В перші роки свого існування колгоспи збирали низькі врожаї, не вистачало посівного матеріалу. Восени 1932 – весною 1933 року в колгоспах почався масовий падіж коней через відсутності фуражу. За низький рівень виконання планових завдань, всього 15%, в липні місяці 1933 року с. Лобачів (II П'ятирічка, голова колгоспу Лигір) заносилось на «чорну дошку» (газета «Соціалістичне село» № 57 від 19.07.33 року).

Нестача продуктів харчування була причиною голоду. За 1932-1933 роки в селі голодною смертю загинуло понад 77 осіб.

В 2008 році за рішенням сесії сільської ради на місці масових поховань встановлено мармуровий хрест та дошку з прізвищами жертв голоду 1932-1933 років.

Мартирполог жителів с. Лобачів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за такими документами:

Рилько Е., Федорченко П. Нарис з історії села Лобачів Володарського району Київської області.- Володарка, 1989. Миколаєнко А.У. Сповідь свідка голодомору 1932-1933 рр. с. Лобачів Володарського району Київської області. Володарка, 2006 (записала Юхимчук В.А.)

Бевза Т.Т. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с. Лобачів Володарського району Київської області.- Володарка, 2003 (записала Панчук Л.А.)

Заворотня А.М. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с. Лобачів Володарського району Київської області.- Володарка, 2005 (записала Мирончук Л. І.)

Бевза Марко
 Бевза дружина
 Бевза Палажка
 Бевза Степан
 Брижата Марина
 Брижата Ониська
 Брижаний Микола
 Брижаний Прокіп
 Веретільник Соловета
 Гончаренко Настя
 Гончаренко Стратон
 Гурковська Любов
 Гурковська Юзефа
 Гурковський Ясько
 Гурковський+++
 Зубченко Іван
 Зубченко Карпо
 Зубченко Марія
 Іщенко Микола Пилипович
 Іщенко Михтодь
 Іщенко Параска
 Іщенко Петро Михтодійович,
 1908 -1933
 Іщенко Пилип
 Кравчук Левко
 Кравчук Настя, 1917 -1933
 Кравчук Тетяна
 Круц дружина

Круц Кузьма
 Лазер Арсень Іванович
 Лазер Іван Іванович
 Лазер Олена Іванівна
 Лигір дитина
 Лигір дитина
 Лигір дитина
 Лигір дитина
 Лигір дитина
 Лигір дитина
 Лигір Йосип Ларіонович
 Лигір Лазар
 Літашевська Ганна Іванівна,
 1916 -1933
 Літашевський Іван
 Матвієнко Домка
 Мельник брат
 Мельник Василь Трохимович,
 1917 -1933
 Мельник Ялена
 Мережана Єва
 Мережана Явдоха
 Мережаний Герман
 Мережаний Гордій
 Мережаний Петро
 Миколаєнко Іван Терентійо-
 вич, 1928 -1933
 Миколаєнко Соловета

Осадчук Настя
 Остапчук Ганна
 Остапчук дитина
 Остапчук дитина
 Остапчук дитина
 Остапчук Іван
 Остапчук Параска, 1872 -1933
 Остапчук Харитина
 Пилявський Василь
 Пилявський Гаврило
 Пилявський Тимофій
 Порхун Параска Лазарівна
 Порхун Арсень Іванович
 Порхун Олена Арсентіївна
 Сириденко Антоніна
 Сириденко Василь
 Сириденко Іван
 Сириденко Карпо
 Сириденко Марія
 Сириденко Тимофій
 Старченко Степа Іванівна
 Циганенко Гаврило Федоро-
 вич
 Циганенко Захар Гаврилович,
 1915 -1933
 Циганенко Одарка
 Чернута Оксентій

с. Логвин

с. Логвин. Пам'ятний знак на місці масових поховань замордованих голодом.

За однією версією назва села походить від імені селянина, який вперше оселився тут. За іншою – від слова „луг” (луговина).

Адміністративно-територіальним центром сільради село стало у 1923 році.

Початковою формою колективного господарювання на селі стали сільські товариства взаємодопомоги (СТВД). Таке товариство створили і в Логвині 1923 року. Через нього селяни мали змогу придбати сільськогосподарські машини, двигуни, сортове насіння.

1929 року в селі з'явилося перше товариство по спільному обробітку землі. Члени товариства об'єднувалися лише на період польових робіт. Вони також обмолочували врожай на спільних токах, але кожен член товариства свій врожай забирав собі. Основною тягловою силою в ТСОЗах були коні.

Весною 1930 року одноосібні селяни були залучені до вступу в колгосп. Проте він розпався тієї ж весни внаслідок помилок, допущених місцевими органами управління щодо добровільності вступу та організації праці. Було також припущено помилок у ставленні до середняків.

22.03.1931 року шляхом примусової колективізації основна маса селян знову об'єдналася в колгосп. Всього в колгосп увійшло 502 двори з населенням 2100 чоловік.

1932 року був доведений до селян дуже високий план хлібозаготівлі, що призвело до відсутності фуражу для

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

колгоспної худоби, падежу коней, голоду серед людей. Значна кількість колгоспників виїхала в інші регіони країни.

За період 1932-1933 років від штучно створеного голоду в селі померло 683 жителі. Лише за лютий-серпень 1932 року, як свідчить уцілілий фрагмент сільрадівської книги записів смертності в с. Логвин, що нині зберігається в державному архіві Київської області, померло 54 жителі.

Мартиролог жителів с. Логвин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено на підставі таких документів:

Змієвець Е.М., Федорченко П.К. Нарис з історії села Логвин, Михайлівка Володарського району Київської області.- Володарка, 1989.

Голод 1932-1933 рр. на Україні: очима істориків, мовою документів.- К., 1990.

Тилилим М.Л. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с. Логвин Володарського району Київської області.- Володарка, 2005 (Запис Сачук Р.В.).

Рижук Г.Є. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с. Логвин Володарського району Київської області.- Володарка.- 2005 (записала Невишня Г.Г.).

Збірник документів і матеріалів голодомору.- Вип.2. Упорядники: Михайліченко Г.М., Шаталіна Е.П. – К., 1993.

Патрика Т.К. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с. Логвин Володарського району Київської області.- Володарка, 2005 (Запис Лакин Дарина – Колісник).

Калинюк У.Я. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с. Логвин Володарського району Київської області.- Володарка, 2007 (Запис Гайдук А.В.).

Маслюк Г.М. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с. Логвин Володарського району Київської області.- Володарка, 2007 (Запис Гайдук А.В.).

ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 313, арк. 41-60.

У мартирологу мовою оригіналів у алфавітному порядку подані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, дата смерті та її причина.

Андрущук Яків
Бабенко Анна
Бабенко Василь
Бабенко Гонисько і 2 члени сім'ї
Бабенко Іван і 7 членів сім'ї
Бабенко Микита
Бабенко Наталка Ф.
Бабенко Олександр
Данилович, 1931-23.01.32
Бабенко Павлик
Бабенко Петро і 7 членів сім'ї
Бабенко Семен
Бабенко Талимон і 4 члени сім'ї
Бабенко Федоська
Бабенко Федь
Безоглюк Ганна Т.
Безоглюк Мотря Григорівна, 1925-18.06.32
Безоглюк Олександр Григорович, 1931-2.06.32
Безоглюк Петро Охрімович
Безоглюк Петро Ф.
Березянчук Віктор і 3 члени сім'ї
Березянчук К. і 3 члени сім'ї
Білоус
Білоус і 2 члени сім'ї
Бойко Левко і 2 члени сім'ї
Борозняк Анна
Борозняк Карпо
Борозняк Марта

Борозняк Михтодь
Борозняк Петро
Бухонська Анна
Бухонська Стася
Бухонський Адам Е.
Бухонський Олександр Ан.
Волинець Дмитро Михтодів, 1901-20.05.32
Волинець Яків і 2 члени сім'ї
Галамага І.
Гардеев А. і 2 члени сім'ї
Глиняник Дмитро
Горкун Олекса
Горкун Степан
Грабчак і 3 члени сім'ї
Грицюк Артем і 4 члени сім'ї
Грицюк Андрій
Грицюк Артем Йосипович, 1884-20.05.32
Грицюк Віра
Грицюк Ганна
Грицюк Гр. і 3 члени сім'ї
Грицюк Григор В. і 4 члени сім'ї
Грицюк Іван А.
Грицюк Іван і 2 члени сім'ї
Грицюк Люба
Грицюк Мотря Юанілівна, 1886-26.02.32
Грицюк Петро Григорович, 1931-20.07.32
Грицюк Петро і 4 члени сім'ї
Дмитрук і 7 членів сім'ї

Дмитрук Анна
Дмитрук Василь
Дмитрук Ганна і 2 члени сім'ї
Дмитрук Гилько
Пилипович, 1866-11.02.32, учадів
Дмитрук Григор Іванович, 1866-22.06.32, старість
Дмитрук Іван
Дмитрук Ілько
Дмитрук Марина
Дмитрук Марія
Дмитрук Олена
Дмитрук Петро
Дмитрук Петро
Дудник Кузьма, 1890-19.05.32, бугай убив
Кацімон Єлосовета
Кацімон Маріка
Кацімон Міша
Кацімон Оляна
Кацімон Яків
Ключник і 2 члени сім'ї
Ключник І.
Ключник О. і 3 члени сім'ї
Кобилко
Козуб Анна
Козуб Демид
Козуб Федора
Коленчик Гапка, 1847-14.02.32, старість
Колісник Аврам
Колісник Василь

Колісник Василь Савкович,
1932-14.07.32
Колісник Василь Федорович,
15.02.32-19.03.32
Колісник Євгенія
Колісник Єлизавета і 2 члени
сім'ї
Колісник Іван
Колісник Іван і 6 членів сім'ї
Колісник Іван Т. і 2 члени
його сім'ї
Колісник Ївга і 2 члени сім'ї
Колісник К. і 3 члени сім'ї
Колісник Катя
Колісник Клим і 2 члени
його сім'ї
Колісник Маріка
Колісник Микола
Колісник Михтодь
Колісник Одарка
Колісник Павло
Колісник Палажка і 2 члени
його сім'ї
Колісник Роман і 4 члени сім'ї
Колісник С. і 2 члени сім'ї
Колісник Степан
Колісник Текля і 4 члени сім'ї
Колісник Федір
Король і 3 члени сім'ї
Корчук Давид
Корчук Давид і 3 члени сім'ї
Корчук Іван і 4 члени сім'ї
Корчук Левон Маркович, 1983-
29.04.32
Корчук Ливон
Корчук Ливон
Корчук Марко
Корчук Марко і 4 члени сім'ї
Корчук Марко і 5 членів сім'ї
Корчук Павло
Корчук Павло і 3 члени сім'ї
Корчук С. і 5 членів сім'ї
Корчук Семен, 1971-24.06.32,
старість
Корчук Яків
Корчук Яків і 2 члени сім'ї
Корчук Іван
Котелянець Анна Якимівна,
1871-18.06.32
Котелянець Данило
Котелянець Данило
Котелянець і 2 члени сім'ї
Котелянець і 2 члени сім'ї
Котелянець Іван
Котелянець Марина
Котелянець Палажка Іванівна,
1870-16.07.32, старість
Котелянець С.

Коцюруба Григор
Коцюруба Катерина
Коцюруба Марина
Коцюруба Матвій
Коцюруба Микита і 5 членів
сім'ї
Коцюруба Настя
Коцюруба Оляна
Крижнюки і 3 члени сім'ї
Кулинич Ліза Іванівна, 192-
46.07.32, задушено
Кулинич Микита
Кулинич Микита Романович,
1857-24.05.32
Кулинич Оксень і 2 члени сім'ї
Кулинич Параска
Кулинич Петро
Кулинич Тимко
Кучерявий Василь і 2 члени
сім'ї
Майориха і 3 члени сім'ї
Маркова Килина і 3 члени
сім'ї
Мартинюк і 4 члени сім'ї
Мартинюк Ганна Р.
Мартинюк Григор С.
Мартинюк Іван Р.
Мартинюк Ливон Р.
Мартинюк Ярина
Марценюк і 2 члени сім'ї
Марценюк Кирило Тишкович,
1880-1.04.32, по старості
Марценюк Прохор і 5 членів
сім'ї
Маслюк Василь і 2 члени сім'ї
Маслюк Ганна
Маслюк Данило і 2 члени сім'ї
Маслюк Степан і 4 члени сім'ї
Маслюк Федір Костів, 1860-
14.05.32, старість
Маслюк Яків
Махиборода А.
Медвідь і 2 члени сім'ї
Негрей і 5 членів сім'ї
Неньчук Олекса
Неньчук Явдоха
Нинчук Дмитро Іванович,
1895-12.04.32
Панасюк Левко і 12 членів
сім'ї
Панасюк С. і 3 члени сім'ї
Панчук і 3 члени сім'ї
Панчук Василь Григорович,
1908-6.02.32, чорна хвороба
Панчук Г. і 6 членів сім'ї
Панчук Петро Дмитрович,
1925-23.05.32
Панчук Т. і 2 члени сім'ї

Пасічник
Петренко Горпина і 3 члени
сім'ї
Поліщук Василь Іванович,
1921-14.07.32
Поліщук Іван і 3 члени сім'ї
Поліщук Іван і 5 членів сім'ї
Поліщук Лукаш і 5 членів сім'ї
Поліщук Семен і 5 членів
його сім'ї
Походун
Походун Іван і 6 членів сім'ї
Приймаченко Анна
Приймаченко Іван
Приймаченко Кость
Приймаченко Параска і 2 чле-
ни сім'ї
Приймаченко Петро
Примхач Петро Гнатович,
1932-2.08.32
Пугач
Радатюк Мавра
Рибак Микола Іванович,
20.05.31-3.01.32
Рибачук Василь
Рибачук Григор
Рибачук Захар
Рибачук Красина
Рибачук Наум і 2 члени сім'ї
Рибачук Параска
Рибачук С. і 2 члени сім'ї
Рибачук Ялосовета
Рижук і 2 члени сім'ї
Рижук Зоя
Рижук Іван
Рижук Марта
Рижук Мелашка
Рижук Наталка Ю.
Рижук Павлик
Рижук Павло
Рижук Юхим Ол.
Сачук і 5 членів сім'ї
Сачук Андрій
Сачук Андрій і 4 члени сім'ї
Сачук Аня
Сачук Варка
Сачук Ганна
Сачук Герасим
Сачук Горпина
Сачук Григор
Сачук Дмитро
Сачук Євдокія
Сачук Карпо
Сачук Кирило
Сачук Меланка
Сачук Михалко і 3 члени сім'ї
Сачук Мусій і 3 члени сім'ї
Сачук Наталка

Сачук Нечипір і 2 члени сім'ї
 Сачук Олекса
 Сачук Оля
 Сачук Онисько Андрій, 1886-
 17.02.32, від поранення руки
 Сачук Петро
 Сачук Роман
 Сачук Сень
 Сачук Степан
 Сачук Федір і 2 члени сім'ї
 Сачук Яків і 3 члени сім'ї
 Сачук Яків і 5 членів сім'ї
 Сачук Яків Р.
 Святецька Параска і 2 члени
 сім'ї
 Сідак Ф. і 3 члени сім'ї
 Сімкам Ярина і 2 члени сім'ї
 Сокотун і 3 члени сім'ї
 Сокотун Анна
 Сокотун Варка
 Сокотун Гнат і 4 члени сім'ї
 Сокотун Оксана
 Сокотун Олександра
 Сокотун Сергій і 3 члени сім'ї

Сокотун Степан і 2 члени сім'ї
 Сокотун Стьопа
 Сокотун Федір і 5 членів сім'ї
 Сокотун Філімон Трохимович,
 1885-2.08.32
 Сокотун Яків і 3 члени сім'ї
 Солوماتюк Іван Петрович,
 19.02.32-1.03.32
 Соломонюк Тарас і 2 члени
 сім'ї
 Соломонюк Трохим і 4 члени
 сім'ї
 Стах 2 члени сім'ї
 Стрижавчук Андрій і 2 члени
 сім'ї
 Стрижавчук Ладь і 2 члени
 сім'ї
 Стрижавчук Марко і 4 члени
 сім'ї
 Уманець Андрій
 Уманець Нікін
 Уманець Павло
 Уманець Петя
 Уманець Ярина

Шандрук і 4 члени сім'ї
 Шандрук Павло Ст.
 Шевчук Охрім Іванович
 Шевчук Петро Охремович
 Шевчук Тихон
 Шевчук Тихон Левков., 1870-
 26.02.32, застуда
 Шевчук Яків
 Шестак Параска Василівна,
 1896-3.02.32, простуда
 Шуст Анна
 Шуст Іван Пл.
 Шуст Катерина
 Шуст Марія Пл.
 Шуст Михайло Пл.
 Шуст Надія
 Шуст Олена
 Шуст Тетяна Пл.
 Яремчук Андрій і 3 члени сім'ї
 Яремчук Дмитро і 3 члени
 сім'ї
 Яремчук Іван і 4 члени сім'ї
 Яремчук Марко і 3 члени сім'ї

с. Мармуліївка

Засноване в XVII столітті реєстровим козаком, сотником Мармілею, який за бойову доблесть одержав землі від польського короля.

Під час Голодомору 1932-1933 років у селі загинуло 728 осіб.

Стелу жертвам Голодомору 1932-1933 років на місці масових поховань на сільському кладовищі відкрито 4 вересня 2003 року за рішенням сесії сільської ради. Автор Зоренко І.Я.

Події трагедії зафіксовані в документах:

Шерстньова Р.М., Федорченко П.К. Нарис з історії села Мармуліївка.- Володарка, 1989

Книга пам'яті України: Київська область.- К.: Молодь, 1995 – 753 с.

Голод 1932-1933 рр. на Україні: очима істориків, мовою документів.- К., 1990

Збірник документів і матеріалів голодомору.- Вип.2. Упорядники: Михайліченко Г.М., Шаталіна Е.П. – К., 1993

Мартиролог жителів с. Мармуліївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 313, арк. 1-20) та свідченнями очевидців Дяденчук Т.І., 1914 р.н.; Захарчук Ф.С., 1917 р.н.; Бевзюка О.М., 1919 р.н., записаними в 1991 році Колінковою М.М., вчителем історії Мармуліївського НВО «ЗОШ I-II ст. – ДНЗ», та Янківською Г.П., секретарем сільської ради.

Аврамчук Антон
 Аврамчук Віра
 Аврамчук Ганна
 Аврамчук Ксенія
 Аврамчук Марина
 Аврамчук Марта
 Артемська Оксана
 Артемська Федора, четверо
 дітей
 Балужкова теща
 Балужок Ганна Іванівна
 Балужок Олександр Іванович
 Балужок Іван
 Біла Ганна
 Біла Марія
 Біла Марта

Біла Настя, четверо дітей
 Біла Фросина
 Біла Христина (Марушкевич)
 баба
 Біла Югина
 Білий (дід)
 Білий Апатій
 Білий Герал
 Білий Іван
 Білий Микола
 Білий Федір
 Білий Юхим
 Білоус Андрій
 Білоус Антон
 Білоус Іван син
 Білоус Йосип син

Білоус Микола син
 Білоус Оксана
 Білоус Олександра Семенівна
 Білоус Профир Дементійович
 Білоус Семен
 Білоус Тодось
 Бобрівський Михайло і четве-
 ро дітей
 Буйнівська Хима, троє дітей
 Буйнівський Станіслав
 Бульківська баба
 Бульківський Євген
 Вербіцька Василина
 Вербіцький Павло
 Веремечук Андрій
 Веремечук Гапка Андріїва

Веремечук Євдокія
 Веремечук Семен
 Внук Володимир
 Вовк Антон
 Вовк Василь
 Вовк Ганна
 Вовк Григор
 Вовк Григорій
 Вовк Кирило
 Вовк Ладим
 Вовк Марина
 Вовк Надія
 Вовк Настя
 Возна Антоніна
 Возна Ганна
 Возна Марія
 Возний Іван
 Войцехівський Карпо
 Войцехівський Федір
 Войцешук: мати і діти
 Войцешук (мати)
 Войцешук жінка
 Войцешук Іларіон
 Войцешук Петро
 Войцешук Федот
 Войцешук чоловік
 Волотівська баба
 Вонцівська Марина, троє дітей
 Гарликівська
 Гарликівська Марія, п'ятеро дітей
 Гарликівська-ім'я невідоме
 Гарликівський Данило
 Гармеківська Мар'яна і п'ятеро дітей
 Гармеківський Петро
 Гладенюк Андрій, син
 Гладенюк Домка
 Гладенюк Ксенія
 Гладенюк Ксенія, невістка і троє дітей
 Гладенюк Марія Панасова
 Гладенюк Михайло
 Гладинюк Панас
 Глемейда Олександр і двоє дітей
 Глінка Дениха
 Глінська Явдоха
 Глінська Антоніна
 Глінська Галя
 Глінська Ганна
 Глінська Марія, троє дітей
 Глінська Ніна
 Глінська Олена
 Глінська Параска
 Глінська Соня
 Глінський Василь

Глінський Генадій
 Глінський Микола син
 Глінський Митрофан
 Глінський Олександр
 Глінський Роман
 Глінський Хтодей
 Гонтарук Федір
 Гонтарук Фросина і її п'ятеро дітей
 Гричанюк Антоніна
 Гричанюк Ганна
 Гричанюк дівчина
 Гричанюк жінка
 Гричанюк Мотрона
 Гричанюк Наталка
 Гричанюк Степан
 Гричанюк Яків
 Давидова і двоє дітей
 Дибчинський Віктор, дочка Наталка
 Друфінський Василь
 Друфінський Федір
 Дяденчук Василина
 Дяденчук Микита
 Дяденчук Параска
 Дяденчук Петро
 Дяденчук Явдоха і п'ятеро дітей
 Езерський Василь
 Езерський Володимир
 Езерський Іван
 Езерський Роман і четверо дітей
 Езерський Семен
 Жураківські мати і дитина
 Жураківська Феодосія і троє дітей
 Жураківська Якилина
 Оксентівна дитина
 Жураківський Василь
 Жураківський Онисько
 Загребельна Ганна
 Загребельна Наталія
 Загребельна Одарка, троє дітей
 Загребельна Якилина
 Загребельна жінка
 Загребельний Олександр Кирилов.
 Загребельний Йосип
 Задворна Марта
 Задворна Федора і п'ятеро дітей
 Задворний Андріан
 Задворний Михайло і троє дітей
 Затворна мати
 Захарчук Володимир

Захарчук Петро
 Захарчук Філімон
 Захарчук Андрій
 Захарчук Андрій дитина
 Захарчук Василь
 Захарчук Василь і четверо дітей
 Захарчук Ганна
 Захарчук Ганна і п'ять синів
 Захарчук Євген і три дочки
 Захарчук Євдокія
 Захарчук Іван
 Захарчук Іван, невістка
 Захарчук Ладим
 Захарчук Лукаш
 Захарчук Марія
 Захарчук Марія Ісаківна
 Захарчук Марія і шестеро дітей
 Захарчук Марко
 Захарчук Олександр
 Захарчук Павло, п'ятеро дітей
 Захарчук Петро
 Захарчук Пилип
 Захарчук Прокіп
 Захарчук Самійлінко, дитина
 Захарчук син
 Захарчуків троє дітей
 Захарчук Федір
 Захарчук Федір і три дочки
 Захарчук: чоловік, жінка і п'ять дітей
 Захарчук Юхим
 Захарчуки-три брати
 Іщук Арсень, двоє дітей
 Іщук Меланка
 Кияни: чоловік, жінка
 Климнюки: мати і четверо дітей
 Климнюк Йосип
 Климнюк Кирило, троє дітей
 Климнюк Марина
 Климнюк Марія
 Ковальський Паравій Іванов.
 Ковальчук Марія
 Колеса Дарія Аридонова
 Колісник Василь
 Колісник Ганна
 Колісник Марія Никифоровна (мати)
 Колісник Пилип Іванович (син)
 Кололмієць Петро, дитина
 Кололмієць Ганна
 Кололмієць Ульянов
 Кололмієць – чоловік
 Кололмієць – жінка
 Кололмієць Василь Петрів
 Кольоса Аристарх

Кольоси: мати і четверо дітей
 Кольоса Максим
 Кольоса Марта
 Кольоса Мокрина і троє дітей
 Кольоса Олекса
 Кольоса Олександр
 Кольоса Трохим, два сини
 Корицька Маня Франикова
 Корінівська
 Корінівський
 Кравчук Анастасія і четверо дітей
 Кравчук Юхим
 Краєвська Неоніла
 Краєвський (чоловік)
 Кучеренко Микола та його внучка
 Кучеренко Панас
 Кучеренко Федір
 Липа і дев'ять дітей
 Лукашенко Дмитро Тимофійович
 Лукашенко Іван Тимофійович
 Лукашенко Тимофій
 Мазорчук Ганна
 Мазорчук Катерина Панасівна
 Мазорчуки: батько і троє дітей
 Мазорчук Андрій
 Мазорчук Андріян
 Мазорчук Віктор син
 Мазорчук Ганна
 Мазорчук Ганна, троє синів
 Мазорчук, двоє дітей
 Мазорчук дочка
 Мазорчук Захар і шестеро дітей
 Мазорчук Іван
 Мазорчук Іван
 Мазорчук Іван
 Мазорчуки: мати і шестеро дітей
 Мазорчук Ксенька (дочка)
 Мазорчук Ксенька Савкова
 Мазорчук Марина
 Мазорчуки: мати і син
 Микита
 Мазорчук Микола
 Мазорчук Мосій
 Мазорчук Мотря
 Мазорчук Наталія
 Мазорчук Одарка
 Мазорчук Олександр
 Мазорчук Олексій
 Мазорчук Панас
 Мазорчук Параска
 Мазорчук Пилип
 Мазорчук Савка

Мазорчук Савка
 Мазорчук Степан
 Мазорчук Степан – син
 Мазорчук Титяна Іванова
 Мазорчук Тодось Захарків
 Мазорчук Федора і шестеро дітей
 Мазорчук Фросини внучка
 Домка
 Мазорчук Хіврона
 Мазорчуки чоловік, жінка і п'ятеро дітей
 Мазорчук Юхим
 Мазорчук Явдоха
 Мазорчук Ярема
 Мазур Олександр і четверо дітей
 Максимчуки сім чоловік
 Мандзюк Антоніна
 Мандзюк Василь
 Мандзюк Марина
 Мандзюк Меланка
 Мандзюк Семен
 Мандзюк Степан
 Мандзюк Федір
 Мандзюк Фросина
 Мандзюк Яким Павлович
 Мандзюки – троє дітей
 ...Марія Онуфрієва (прізвище невідоме)
 Мацюк Федір Петрович
 Мацьоли: мати і четверо дітей
 Мичковські: чоловік і жінка
 Міщенко: мати і четверо дітей
 Міщенко Ганна і дочка
 Міщенко Іван
 Міщенко Уляна
 Міщенко Хтанон
 Міщенко – чоловік
 Мусійчук Домка
 Наконечна Марія
 Наконечна – мати
 Наконечна Приська, дочка
 Олена і ще 2 дітей
 Наконечний Демид
 Наконечний Іван
 Наконечний Іван, дитина
 Наконечний Мастей
 Наумчук Марія
 Наумчук Панас
 Наумчук Петро і невістка
 Олексіва дочка і ще п'ятеро дітей
 Паламарчук Галя, дитина
 Паламарчук – жінка
 Паламарчук Кость
 Паламарчук Марко
 Паламарчук Маруся

Паламарчук Сашко
 Паламарчук Фрося
 Паламарчук – чоловік
 Плаксюк Олександра
 Придмус Анна
 Ратківська Варвара
 Ратківська Оляна
 Варійонівна, дід Єврам, баба і шестеро дітей
 Езерська Килина. син
 Ратківський Іван Іврахійович
 Ратківський Іврах
 Рибачук Антошка Миколова, свекруха, сини
 Іван і Трохим
 Сікалюк Антін
 Сікалюк Семен і ев'ятеро дітей
 Сінчук Тихін
 Скоропадська дочка
 Скоропацька Варвара і четверо дітей
 Скоропацька Ганна
 Скоропацька Ганна
 Скоропацька Федора
 Скоропацький Йосип
 Скоропацький Йосип і п'ятеро дітей
 Скоропацький Нестор
 Скоропацькі – четверо
 Слободнюк Яким
 Слободянюк Іван
 Слободянюк – баба
 Слободянюк Вівсей
 Слободянюк – внучка
 Слободянюк Ганна
 Слободянюк Ганна – мати
 Слободянюк Дмитро
 Слободянюк Катерина, син
 Антін і ще четверо дітей
 Слободянюк Лікора
 Слободянюк Марія
 Слободянюк Марія і четверо дітей
 Слободянюк Мефодій
 Слободянюк Микола і четверо дітей
 Слободянюк Михайло
 Слободянюк Наталка
 Слободянюк Одарка
 Слободянюк Олександр
 Слободянюк Остап
 Слободянюк Пилип
 Слободянюк Степан
 Слободянюк Степан, невістка і її итина
 Слободянюк Югина і двоє внучат

Слободянюк Яким
Смертенюк Андрон
Смертенюк Арсеній
Смертенюк Арсень
Смертенюк Василина і п'ятеро дітей
Смертенюк Домиха
Смертенюк – жінка
Смертенюк Марія і троє дітей
Смертенюк Марк
Смертенюк Марта і троє дітей
Смертенюк – мати
Смертенюк Олена
Смертенюк Петро
Смертенюк Уляна
Смертенюк Федір
Сундуки: чоловік і жінка
Тимошак Ладим і двоє дітей
Титарук Храсина
Фурман Дмитро
Фурман Іван
Фурман Тетяна
Фурман Тетяна - мати
Харченко Варійон
Харченко Іван
Харченко Лена Варійонова

Харченко Олекса
Харченко Хіврона
Хінцінські: мати і четверо дітей
Хінцінські: мати і п'ятеро дітей
Хінцінські: мати і троє дітей
Хінцінська Катерина
Хінцінський Казимір
Хінцінський Кароль
Хінцінський Кость
Хінцінський Стах
Хінцінський Степан
Хомнюк Мусій
Хтодей – жінка
Хтодей – син, невістка і дитина
Хтодей – чоловік
Чайківські – чоловік, доружина і четверо дітей
Чопівські – мати і четверо дітей
Чопівські - дочка і шестеро дітей
Шлапак (ім'я невідоме)
Шлапак Петро

Шлапак Степан
Якимчук Антін
Якимчук Данило
Якимчук і десять дітей
Якимчук Іван Степанов
Якимчук Мар'яна
Якимчук Матвій
Якимчук (жіка)
Якимчук Михайло, троє дітей
Якимчук Панас
Якимчук Профир
Якимчук Ригор Степанів
Якимчук Яків і п'ятеро дітей
Якубівський Володимир Іванович
Якубівська – жінка і двоє дітей
Якубівська Марина і двоє дітей
Якубівська Олександра
Льоньова
Якубівські: мати і троє дітей
Якубівські – мати і двоє дітей
Якубівський Іван
Якубівський Василь
Якубівські – батько і син
Янінська Солоха

с. Матвіїха

Перші роки колективного господарювання були тяжкими. Не було приміщень для утримання коней, продуктивної худоби. Врожайність полів була низькою. План весняної сівби 1932 року було виконано тільки на 27,2%, на 17,4% – план посіву цукрових буряків.

Плани хлібоздачі були настільки високими, що селяни вимушені були здати весь хліб, а нерідко і посівний матеріал. Через відсутність фуражу в колгоспі почався масовий падіж коней. Зимою 1932, а також навесні і влітку 1933 року голодували люди. Померло 105 селян, опустіло багато дворів, з'явилися багато сиріт. Проте на сьогодні поіменно встановлено лише 55 осіб.

На місці масових поховань на території села у 2007 році встановлено хрест жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Про події Голодомору 1932-1933 років свідчать документи:

Борисенко М.М., Федорченко П.К. Нарис з історії села Матвіїхи Володарського району Київської області, - Володарка, 1989

Матеріали, зібрані учнями Матвіїхського НВК „ЗОШ I-II ступенів” під час проведення акції „Колосок пам'яті” - Володарка, 2007

Підкова І.З., Шуст Р.М. Довідник з історії України.- К.: Генеза, 1993 – 240 с.

Салига В. Скорбота // Столиця.- 2003.- № 48

Книга пам'яті України. Київська область.- К.: Молодь, 1995 – 753 с.

Збереглися також архівні дані про 53-х померлих у 1932-му році.

Мартирполог жителів с. Матвіїха – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634. оп. 1, спр. 312, арк. 139-167) та свідченнями Богатюк (Кондратюк) Г.Ф., 1928 р.н., та Пилипчук Н.Й., 1923 р.н., записаними 2007 року Шаповалюком О.О., вчителем фізики і трудового навчання Матвіїхівської НВК «ЗОШ I-II ст. – ДНЗ»; Клименко (Рибаченко) М.І., 1926 р.н., записаними 2007 року Шаповалюком Г.Р., директором Матвіїхівської НВК "ЗОШ I-II ст. – ДНЗ".

Білінська Антоніна
Білінська Антося
Білінська Ганна Іванівна
Білінська Марина Йосипівна
Білінський Афанасій
Білінський Василь

Білінський Володимир
Білінський Іван
Білінський Якуб Іванович
Богатюк Корній Йосипович
Бойко Сиргій Андрій
1931-18.06.32, водянка

Бойко Степан Лазарів
1892-20.09.32, простуда
Вілінські Лавро Мартинів
1862-25.03.32, старість
Воробйов Устя Макаров
1873-5.01.32, порок серця

- Гайдайчук Оля Казмірівна**
1930-14.01.32, запалення
легень
- Ганецька Марина**
Ганецька Тая
Ганецький Степан
Германова
Гоменюк Федір Тешків
10.03.32-1.12.32
- Горгуль Анна Степанова**
1862-4.09.32, старість
- Горянський Олекса**
Макарович, 1864-18.08.32,
старість
- Гричанюк Михайло**
1924-22.06.32, водянка
- Гулик Григор Якимів,**
1889-3.06.32, невідомо
- Денисов Микола**
Денисова Ганна
Євнух Ілько
Жицька Марія
Жицька Олена Іванівна
Жицький Герман
Жицький Іван
Жицький Марина Романівна
Жицький Микола Іванович
Жицький Михайло
Германович
Жицький Фадей Денисович
Золотун Петро
Золотун Степан
Каберник Іван Тетьків
1925-18.08.32, невідомо
- Кадет Тодир Олексійв**
1860-31.05.32, старість
- Кеба Володимир Іванів**
1864-старість
- Кеба Іван Панасович**
Кеба Настя Пилипова
1931-10.02.32, гарячаболезнь
- Кеба Ольга Панасівна**
Клименко Архип Асахів
1912-25.07.32, пухлості
- Клименко Галя Петрова**
1931-28.02.32, гаряча болезнь
- Клименко Максим**
Олександрів, 1873- 20.08.32,
старість
- Клименко Параска**
Клименко Приська
Клименко Степан Йосипів
1929-28.07.32, невідомо
- Коберник Катя Гнатова**
1931-17.12.32
- Коберник Ярина Симікова**
1921-18.08.32, невідомо
- Кондратюк Анастасія**
Кондратюк Антон
Кондратюк Аркан Тихонів 1898-
3.03.32, старість
- Кондратюк Артем Федорович**
Кондратюк Микола
Михайлович
Кондратюк Параска
Кравець Григор Іванів
1870-7.05.32, старість
- Крупінська Броніслава**
Крупінська Вікторія Денисова
1846-17.03.32, старість
- Крупінська Марина
Крупінська Поліна
- Крупінський Петро Йосипович**
1965-24.12.32, старість
- Лавренюк Афанасій**
Лавренюк Іван
Лавренюк Іван Миронович
Лавренюк Клим Іванів
1850-16.02.32, старість
- Лавренюк Микита Н.**
1917-17.08.32, тиф
- Лавренюк Микола**
Лавренюк Петро Олексів 1930-
5.04.32
- Лавренюк Ярема**
Мекеда Андрей Мартинів 1928-
5.07.32, водянка
- Музика Мартоха**
Олександра, 1925- 8.07.32,
водянка
- Надольська Антоніна Агатова**
1930-4.06.32, недостатнє
харчування
- Надольський Король**
Олександрів, 1892- 29.11.32,
параліч
- Новацька Олена**
Новацький Степан
Пашківський Григор Стахів
1919-12.05.32, застуда
- Петрук Кіндрат Пилипів**
1876-18.04.32, старість
- Пилипчук Василь А.**
1862-6.09.32, старість
- Пилипчук Клавдя Савкова**
1931, водянка
- Пилипчук Марія**
Пиндилюк Йосип Омелянов
1875-17.06.32, старість
- Пиндилюк Йосип**
Пиндилюк Микола
Побережна Вера
Побережна Ганна
Побережна Ліда
Побережна Марія Микитівна
Побережна Надія Микитівна
- Побережна Ольга**
Побережна Сиклита
Побережний Андрій
Антонович
Побережний Денис
Побережний Павло Юхимович
- Побережний Юхим Антонович**
Полхинчук Йосип Нечипорів
1906-23.02.32, туберкульоз
- Прокопчук Іван Павлів,**
1925-25.08.32, простуда
- Рибаченко Маруся Федорова**
1929-8.01.32, простуда
- Рибаченко Мотря Хомова**
1877-13.05.32, старість
- Рибченко Артем Іванович**
Рибченко Ганя Григорова 1909-
26.03.32, біла гарячка
- Рибченко Наталія**
Рибченко Наталія Германова
Рибченко Явдонія
Рогозовський Володимир
Рогозовський Леонід
Рогозовський Марцин
Рогозовський Олексій
Салій Гнат Василів,
1889, водянка
- Салій Семен Василів**
1897-11.05.32, невідомо
- Салій Устя Петрова**
1856 15.07.32, старість
- Тишкевич Анатолій**
Тишкевич Ліда
Ткачук Савка Семенівна
30.12.31 1.04.32,
- Федорчук Петро Федорів**
1925 – 17.07.32, невідомо
- Федорчук Тарась Федорів 1916**
– 20.07.32, невідомо
- Федорчук Явдоха Федорова**
1929 – 17.07.32, невідомо
- Фурман Катерина**
Черкаський Михайло Артемів
1889 – 8.04.32
- Черлих Маринка Григорова**
1931 – 15.05.32, невідомо
- Чернянська Явдоха Антонова**
1866-16.05.32, старість
- Яніцька Ванда**
Яніцька Галина Андріївна
Яніцька Кляра
Яніцький Дмитро Петрович
Яніцький Бореслав
Яніцький Василь
Яніцький Григор
Яніцький Казмір
Яніцький Петро

с. Михайлівка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Заснована в 1750 році Михайлом Глембоцьким.

За адміністративно-територіальним поділом на 1933 рік село Михайлівка входило до Логвинської сільської ради Володарського району Київської області.

В 1932-1933 роках минулого століття в селі склалися тяжкі умови для виживання селян. Урожай зібрали невисокий, а плани хлібозаготівель завищені. Всі зернові запаси вивезли не лише з колгоспу, але і з особистих селянських господарств. Відсутність фуражу призвела до падежу худоби, а вилучення продуктів харчування – до смерті людей.

Точна цифра померлих від голоду невідома, на даний час поіменно встановлено 23 жертви голодомору.

На місці масових поховань на території села у 1992 році встановлено хрест жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Михайлівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 313, арк. 97-115), даними з краєзнавчого дослідження Змієвець Е.М., Федорченко П.К. Нарис з історії села Логвин, Михайлівка Володарського району Київської області.- Володарка, 1989, та свідчень Драчук Г.І., 1918 р.н.

Бондарук Василь Іванович,
1931 - 1.03.32

Бучера Микола Нечипор.
1931 - 16.06.32

Бучера Пантелей Андрійович.
1872 -14.04.32

Гайда Конон Якимович
1890 - 3.07.32, застуда легких

Гайдюк Людька Терентівна,
1931 - 3.11.32

Гайор Микола Тимкович
1930 - 30.08.32

Драчук Оверко Антонович,
1876 - 27.02.32, жолудок

Козуб Сергій

Котелянець Софія Минова,
1898 - 1.07.32, застуда легких

Латанюк Анатолій
Олександрович, 03.32-6.07.32

Панасюк Корній Васильович,
1876 - 18.04.32

Панасюк Олена Іванівна
1852, 2.01.32

Пізнюх Володимир Павлович,
1932 - 24.04.32

Попельницька Настя
Дмитрівна, 1892 - 16.12.32, туберкульоз

Попельницький Тодось
Антонович, 1862 - 13.05.32

Початун Палажка,
1855 - 21.09.32

Ратушнюк Федір
Сідак Катерина Ригорівна,
5.06.32

Сідак Олександра Петрівна,
1923 -14.01.32, грип

Тарасенко Орест Йосипович,
1866 - 18.07.32

Шевченко Василь Павлович
14.01.32 - 23.05.32

Ширма Катерина Михайлівна,
25.05.32

с. Надросівка (до 1945 року Казимирівка)

За народними переказами село засноване шляхтичем Казимиром, що й визначило назву на п'ять століть (до переіменування в 1945 році).

Історія села тісно пов'язана з історією села Тарган, оскільки адміністративно-територіальним поділом 20-х років ХХ століття воно було віднесене до Тарганської сільської ради Володарського району.

Під час колективізації населення постраждало від репресій, арештів, розкуркулення і виселення за межі території села і України.

У 1932-1933 роках понад 160 жителів села померло від штучного голоду, організованого правлячою комуністичною системою для упокорення українського селянства, проте на сьогодні вдалося встановити прізвища лише 46 осіб.

За рішенням виконкому сільської ради 15 вересня 1992 року на братській могилі встановлено постамент з каменю, скульптура жінки виконана народним умільцем, жителем села Тарган Микитенком М.Й.

Про найбільшу трагедію села розповідають документи і свідчення очевидців:

Махінчук М. Комуною на цвинтар //Урядовий кур'єр.-4.02.2003

Діденко А.І., Федорченко П.К. Нарис з історії села Володарського р-ну Надросівка.- Володарка, 1996
Микитенко О. Голод з очима Трипільської мадонни // Столиця -2003.-№ 48.

Ткаченко Л. Щохвилини вмирало 17 чоловік // Київська правда. № 124 від 1 листопада 2002 р.

Томенко М. Трагічні етюди.- К.: Демур – 2003.

ЦДАГО України. Ф.1, оп. 20, спр. 6274, арк. 21-23. Оригінал. Машинопис. 1-с.378-380; 642-645.

Мартиролог жителів с. Надросівка (Казимирівка) – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 313, арк. 21) та свідченнями Змієвець О.С., 1922 р.н.; Діденко М.З., 1921 р.н.; Здоровик О.Ю., 1919 р.н.; Котовської В.М., 1930 р.н.; Федченко Л.С., 1918 р.н., записаними у 2008 році Короленко З.М., бібліотекарем сільської бібліотеки-філіалу с. Тарган.

1932-1933

Анань А.
Бесараб Аня
Бесараб Ганна Мартеївна
Бесараб Дунька
Бесараб Іван Мартейович
Бесараб Іван Федорів, 9.01.32
Бесараб Катерина Іванівна
Бесараб Макариха
Бесараб Максим Мартейович
Бесараб Марія Махтеївна
Бесараб Махтей Васильович
Бесараб Микола
Бесараб Мотря
Бесараб Палажка
Бесараб Федь
Бесараб Ярина Махтеївна
Гаврилюк Пилип Матвійович

Гончарук Антон
Гончарук Антоніна
Маркіянівна
Гончарук Василь
Гончарук Дунька (живою за-
копали)
Гончарук Іван
Гончарук Іван Федорів 28.01.32
Гончарук Лена
Гончарук Марина Маркіянівна
Гончарук Надя Маркіянівна
Гончарук Настя Маркіянівна
Гончарук Онинька
Гончарук Текля
Гончарук Харитон
Додузінський Віктор
Вікторович

Дудузінська Галя Вікторівна
Духневич Григор
Духневич Симен
Здоровик
Здоровик Семен А.
Котовська Марина
Котовський Микола
Кривошея Дмитро
Кривошея Павло
Кулінська Наташа
Кулінська Стася
Поліщук Фанась
Федорук Христя, 1862-19.03.32
Федченко Катерина
Шиманський Савка Павлів,
1857-8.01.32

с. Ожегівка

30-ті роки 20 століття були тяжкими в історії села. В 1930 році проводилася колективізація в Ожегівці з порушенням добровільності вступу до колгоспу.

До тих, хто не поспішав вступати до колгоспу, застосовувалися репресивні заходи: розкуркулення, арешти, економічні санкції, доводились надмірні плани здачі хліба, м'яса та інших продуктів харчування, що стало причиною голоду, від якого у 1932-1933 роках голодною смертю померло 237 осіб.

В 2003 році за рішенням сесії на місці братської могили жертв Голодомору 1932-1933 років встановлено хрест та гранітну плиту.

Мартиролог жителів с. Ожегівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено на підстаї таких документів:

Федорченко П.К. Нарис з історії села Ожегівки Володарського району Київської області.- Володарка, 1989.

Безпечний Т. Із протоколів страхіть.- Україна.- 1991.- № 13.

Коваленко Л., Маняк В. 33-й: голод. Народна книга-меморіал.- К.: Рад. письменник, 1991 – 584 с.

Збірник документів і матеріалів голодомору.- Вип.2. Упорядники: Михайліченко Г.М., Шаталіна Е.П., К., 1993

Лук'яненко Г.Й. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с.Ожегівки Володарського району Київської області.- Володарка, 2005 (Записала Шкріба О.В.)

Пиріг Р. Наслідки тоталітаризму початку 1930-х на Київщині.- Золоті ворота.- Альманах. Вип. 4 - 1993.

ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 313, арк.61-77.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 20, спр. 5249, арк. 7-9. Оригінал. Машинопис.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів записані при наявності прізвище, ім'я, по батькові, дата або рік смерті, вік, причина смерті.

Адаменко Віра, 1933
Адаменко Ганна, 1.04.32 від
чаду
Адаменко Ганна Охримова
10.12.32
Адаменко Гапка, 1933
Адаменко Григор, 1933
Адаменко Марія Євгенівна
1933
Адаменко Меланка Євгенівна
1883-1933
Адаменко Микола, 1933
Адаменко Олена Миколаївна
1921-1933
Адаменко Павло, 1933
Адаменко Роман, 1933

Адаменко Семен Іванович
1877-30.12.32, туберкульоз
Адаменко Соломія Макарівна
1909-1.04.32, від чаду
Адаменко Софія, 1933
Адаменко Тетяна, 1933
Адаменко Федора 1933
Адаменко Фросина, 1933
Адаменко Харитина, 1933
Андрушкевич Анна Аксентович
15.11.32
Андрушкевич Маріка
Ригорівна, 15.03.32
Андрушкевич Ригор
Андрійович, 8.11.32
Барвінський Стах, 1933

Борівська Маріка Климовна
8.03.32, простуда
Братченко Аникій Прохорович
12.05.32. по старості
Братченко Гива Антонович
1893-1933
Братченко Єлізавета
Григорівна, 1893-1933
Братченко Іван Гивович,
1920-1933
Братченко Карпо. 1933
Братченко Олита, 1933
Братченко Степан, 1933
Братченко Тетяна, 1933
Бурівська Домаха, 1933
Бурівська Марія Мусіївна

1928-1933
Бурівська Федора
 Наумівна, 1933
Буткевич Ганна Диміївна
 12.03.32, туберкульоз
Возний Лук'ян, 1933
Возний Яків, 1933
Вознюк Варвара, 1933
Вознюк Ганна, 1933
Вознюк Денис Сахович
 26.08.32, по старості
Вознюк Єва Сергіївна, 1931-1933
Вознюк Микола, 1933
Вознюк Митрона Демидівна
 1904-1933
Горностаць Іван, 1933
Горностаць Захар Степанович
 1933
Горностаць Іван Степанович
 20.12.32
Горностаць Катерина Мусіївна
 5.04.32
Горностаць Петро, 1933
Горностаць Пилип, 1933
Горностаць Тадей Аврамович
 1933
Горностаць Терешко, 1933
Горностаць Юхим, 1933
Задніпрянець Надія
Дементівна, 28.09.32, запалення мозгу
Зелінський Микола Павлович
 1933
Івасенко Архип Полікарпович
 1894-8.05.32, тиф
Івасенко Лукія 1881-1933

Івасенко Патрон, 1853-1933
Івасенко Фросина, 1890-1933
Іщенко Василь Семенович
 1903-1933
Іщенко Ганеля, 1933
Іщенко Емельян Корнійович
 1933
Іщенко Любов, 1903-1933
Іщенко Микита Корнійович
 29.03.32
Іщенко Миледь, 1933
Іщенко Олександра, 1933
Іщенко Омелько, 14.08.32
 По старості
Іщенко Семен Корнійович, 1933
Камінський Іван Аксаверович
 1886-19.03.32, заворот кишок
Камінський Петро Матвійович
Камінський Семен
Станіславович, 25.04.32
Камінський Станіслав Тимків
 2.05.32
Канцідайло Андрій, 1933
Клейзор Марія Іванівна, 1882-23.12.32. тиф
Ковалик Прокоп, 1933
Колосівська Павліна, 1933
Корінчук Ганна Юхимівна
 1921-1933
Корінчук Лукія Юхимівна, 1923-1933
Крижанівський Давид 1933
Леваднюк Іван, 1933
Лобань Маріка Корнійівна
 25.05.32
Лобань Христина, 1933

Лук'яненко Кирило, 1933
Лук'яненко Палажка, 1933
Людеб Мусій Іванович
 15.12.32, заморозився
Люд'єв Христина Кузьмова
 17.04.32, туберкульоз
Микитенко Вакула Аліторів.
 4.08.32, по старості
Острівський Івгон
Панчук Радіон Костів, 11.04.32
Плахотнюк Іван Харітонів
 8.04.32, від старості
Сверблейчук Микита
Кіндратів, 4.05.32
Стрельченко Катерина
Дем'янівна, 17.02.32, тиф
Федорчук Василь Кирилович
 1933
Федорчук Ганна 1933
Федорчук Кирило Денисович
 1933
Федорчук Марія 1933
Федорчук Хівря Мусіївна, 1933
Федченко Василь Пилипович
 25.12.32
Федюченко Демид, 1933
Федюченко Іван Павлович
 24.04.32, від старості
Федюченко Каленик 1933
Федюченко Кирило 1933
Федюченко Климентій
Степанович, 1918-1933
Шаманська Явдоха, 1933
Яремчук Давид, 1933
Ящук Зінька, 1933
Ящук Марина, 1933

с. Пархомівка

Давня назва (до XVII століття) – Слобода. 1930 року з колишніх сільських ТСОЗів їхніми організаторами було засновано 3 колгоспи. Новостворені господарства отримували низькі врожаї, не вистачало техніки, сільськогосподарських приміщень, були високими плани здачі хліба. 1932 року колгоспи лишилися без хліба і фуражу, розпочався масовий падіж коней, створилося безвихідне становище з продуктами харчування, що призвело до масового вимирання людей. За низькі темпи виконання планових завдань (менше 12%) в липні місяці 1933 року с. Пархомівка (колгосп імені Леніна, голова колгоспу Замковий) занесено на «чорну дошку» (газета «Соціалістичне село» - 1933.- 19.07)

За період 1932-1933 років у селі померло понад 533 особи. Є архівні дані про 29-х померлих за січень-лютий і квітень-червень 1932 р.

В квітні 1992 року за рішенням сесії та сходу села на місці масових поховань 533 жертв Голодомору 1932-1933 років встановлено стелу. Автор – скульптор, житель села Косівка І.Я.Зоренко.

Мартиролог жителів с. Пархомівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за такими документами:

Вощенко М.Е., Федорченко П.К. Нарис з історії села Пархомівки Володарського району Київської області. - Володарка, 1988

Махінчук М. Комуною на цвинтар //Урядовий кур'єр.-2003.- 4 лютого.

Коваленко Л., Коваленко В. Це був суто політичний голод//Столиця – 2003.- 28 листопада.

Конквест Р. Жнива скорботи. Радянська колективізація і голодомор.- К.: Либідь, 1993.- 384 с.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Масло Марія Яківна. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с.Пархомівки Володарського району Київської області, - Володарка, 2008 (Записала Кондратюк Катерина Олександрівна)

Бловатня Антоніна Костянтинівна. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. с.Пархомівки Володарського району Київської області.- Володарка, 2008 (Записала Вітинська Наталія Вікторівна)

Кучер Олександра Семенівна, Корінчук Антоніна Михайлівна. Сповідь свідків Голодомору 1932-1933 рр. с. Пархомівки Володарського району Київської області.- Володарка, 2008 (Записала Грінцевич Яна Миколаївна)

ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 312, ак. 110-126.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів записані при наявності прізвище, ім'я, по батькові, вік, дата або рік смерті, причина смерті.

Бапко Іван Михайлів,
1880-15.05.32, запалення легень

Білан Мотра

Білан Параска

Блаватній Степан

Блаватня Марія

Бловатній Віктор

Бловатній Віталій

Бловатній Кость

Бловатній Хома

Бловатня Маруся

Бойко Кузька

Ветірналова Настя

Гаврилюк Ганя

1831-2.04.32, сухоти

Гримвалюк Марія Х.

1896-4.06.32, каліцтво

Грінцевич Демян

Грінцевич Марина

Гульченко Наум, 16.06.32

Гульченко Параска Ф.

1922-30.05.32, невсановл.

Дишлевий Борис

Дишлевий Василь

Дишлевий Семен

Добровольський Микола

1872-30.05.32, старість

Драч Іван

Драч Іван

Драч Одарка

Загородська Секлета

Загородська Явдоха

Загородський Василь

Загородський Володимир

Загородський Петро

Загородський Яшка Філіпов

Замко Марія Харитоновна

1870- 30.05.32, старість

Замковий Кузька

Івасенко Арсеній

Івасенко Віктор

Івасенко Гнат, 1834-2.04.33

Івасенко Дементій

Івасенко Іван

Ільченко Вакула

Камінський Федір

Карпіленко Давид

Карпіленко Омелько

Карпіленко Федосій

Кеба Ганна Іванова

3.06.32, простуда

Кісіль Стипа Питрова,

1926-12.04.32, запалення мозку

Климчук Федір

Клочан Охрим

Клочан Василь

Клочан Григор

Клочан Домаха

Клочан Кость

Клочан Олександр

Клочан Тодоська

Ковалик Василь

Ковалик Ганя

Ковалик Марина

Ковалик Марко

Ковалик Марушка

Ковалик Фрасина

Ковальська Анна 1900-2.06.32,

простуда

Ковальчук Іван

Ковальчук Маріка

Ковальчук Мотра

Ковальчук Назар

Ковальчук Фрасина

Козел Хома

Козел Віктор Лаврів сухоти

Козел Левко

Козел Явдоха

Кондратюк Лукера Іванова

1890-5.05.32, від операції

Кондратюк Параска Йосипів-

на 1900-6.05.32, від операції

Кондратюк Федір

Кондратюк Ярина

Кравець Миланка Мифодіїв

4.04.32, стовбняк

Крамаренко Василь

Крамаренко Петро

Крамаренко Фанась

Лановенко Антон

Лановенко Олян Пилипів

1912-3.06.32, сухоти

Леваднюк Григорій

Лобань Марія 1857-10.02.32,

старість

Лобань Мирон

Лобунець Меланка

Лобунець Федько

Масло Іван

Масло Настя

Масло Федір

Машківський Олександр

Машківський Пилип

Мельник Іван

Мельник Кузьма От.

1856-4.07.32, старість

Мельник Марія

Михальченко Гигор Явдоки-

мович 1897-17.01.32, туберку-

льоз

Михальченко Явдоким

Михальченко Ярина

Молдован Ілько

Мордованюк Килина

Мороз Віктор

Мороз Дмитро

Мороз Катерина

Мороз Марія 1854-25.05.32,

старість

Мороз Мотря Іванова

1881-1.07.32, старість

Мороз Степан

Мороз Яків

Музиченко Трохим

Нестеренко Микола

Нестеренко Ригор Іванов,

1847-25.05.32, старість

Нестеренко Трохим

Нивінчаний Віктор Сиргіїв

1927-13.04.32, запалення мозку

Новохацька Марія

Новохацька Хівра

Новохацький Хокій

Новохацький Іван

Новохацький Микола

Новохацький Михайло

Омельчук Микита

Омельчук Степан

Остапенко Федір

Паламарчук Антон

Паламарчук Лена

Паламарчук Марія

Паламарчук Микола

Паламарчук Михайло

Паламарчук Олександр

Пацан Валентин

Пацан Ганна

Пацан Горпина	1861-10.06.32, старість	Цимбалюк Анань
Пацан Іван	Рижук Яків Андрій	Цимбалюк Антон
Пацан Йосип	1852-5.02.32, старість	Цимбалюк Варвара
Пацан Марія	Риня тимофій Андрій	Цимбалюк Ганна
Пацан Микола	1865-14.05.32, простуда	Цимбалюк Лукія
Пацан Олександра	Розворська Галина	Цимбалюк Марія
Пацан Оля	Розворська Пріська	Цимбалюк Михайло
Пацан Оля	Розворська Текля	Цимбалюк Мотра
Пацан Степан	Розворська Тетяна	Цимбалюк Опанас
Пацан Федора	Розворський Григорій	Цимбалюк Танах
Пацан Хома Олексій	Розворський Микола	Цимбалюк Федько
1857- 25.04.32, простуда	Розворський Яків	Чапала Алістрат
Петренко Аврам	Самко Говсей	Чапала Гапка
Пецун Арсень Тодохів	Самко Калістрат	Чапала Параска
1913-22.01.32, туберкульоз	Самко Килина	Чапала Фанасія
Пецун Валя	Самко Кирило	Чапала Фросина
Пецун Василь	Самко Лідія	Шаповалов Віктор
Пецун Женька	Самко Люба	Шевченко Антоніна
Пецун Іван	Самко Любов	Шевченко Арсеній
Пецун Тетяна	Самко Павло	Шевченко Варвара
Пецун Толя	Самко Якилина	Шевченко Варка
Подзерей Григор	Самко Ярина	Шевченко Григорій
Подзерей Іван	Сініцький Лавр	Шевченко Гриша
Подзерей Лампія	Смульський Ілько	Шевченко Карпо
Подзерей Марія	Старінський Григор	Шевченко Олександра
Подзерей Микола	1882-2.04.32	Шевченко Петро
Подзерей Ніна	Ступака Зінько	Шевченко Петро
Попко Оверко	Тарлецький Володимир	Шевченко Санька
Попко Палажка	Тарлецький Іван	Шевченко Якимівна
Реп'ях Гапка	Тарлецький Павло	Шкабара Варка
Реп'ях Григор	Титаренко Павло	Шкабара Гордій
Реп'ях Фома	Титаренко Петро Григор.,	Шкабара Сафрон
Реп'ях Яків	1857-22.05.32, старість	Шкабара Степан
Реп'ях Степан А.	Фенюк Левко	Шкабара Ярина

с. Петрашівка

У 1932 року видалося дощове літо. Слабка організація праці в колгоспі, великі втрати зерна при збиранні врожаю, падіж худоби через нестачу кормів, відсутність продуктів харчування, доведення непосильних планів хлібозаготівель, економічні санкції – все це вилилось у великий голод.

За низькі темпи виконання планових показників (лише на 14%) в липні місяці 1933 року с. Петрашівка (колгосп ім. Шевченка, голова Сташук) занесено на «чорну дошку» (газета «Соціалістичне село» № 57 від 19.07.33 р.)

Протягом 1932-1933 років у Петравшівці з голоду померло 347 осіб. Встановлені прізвища 161 жителя села. Є архівні дані про 39-х померлих в 1932 р.

На місці масових поховань на території села у 2007 році встановлено хрест жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Петрашівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за такими документами:

ЦДАГО України – Ф 1, оп. 20 - спр. 6274, арк. 95-93. Оригінал. Машинопис; 1-с. 390-394

ЦДАГО України – Ф 1, оп.20 - спр. 6274, арк. 21-23.Оригінал. Машинопис; 1-с. 378-380; 3-с. 642-644

ЦДАГО України – Ф.1, оп. 20 - спр. 6274. арк. 21-23. Оригінал.Машинопис; 1.- с. 378 – 380; 3.

Маслюк М.Н. Сповідь свідка голодомору села Петрашівка Володарського району Київської області .- Володарка,- 2005 (Записала: Ліщук О.П.)

Про факти голодування та смерті населення в окремих районах УРСР. Довідка інфпосівної групи ЦК КП(б)У від 22.02.1933

ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 313, арк. 78-96.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів записані при наявності прізвище, ім'я, по батькові, дата або рік смерті, вік, причина смерті.

Антонюк Артем
 Антонюк Мефодій
 Степанович, 1883-2.10.32
 Антонюк Олексій
 Антонюк Федір
 Бурлаченко Іван
 Бурлаченко Марія
 Бурлаченко Семен
 Буртан Іван
 Буртан Йосип
 Буртан Мефодій
 Буртан Микита
 Буртан Назар Мусійович,
 1855-27.10.32
 Буртан Павло
 Буртан Прокіп
 Буртан Тодось
 Буртан Яким Федорів,
 Голотребчук Федір
 Гребенюк Василь
 Груць Оверко Костів
 Груць Олексій
 Груць Сергій
 Груць Юхим
 Дзюба Архип,
 1860-5.01.32
 Дзюба Матвій
 Дячук Павло
 Дячук Григорій
 Дячук Іван
 Дячук Храсина Михайлівна
 Жогла Михайло
 Жогла Аврам
 Жогла Василь
 Жогла Володимир
 Жогла Петро
 Жогла Петро, 1884-13.08.32
 Калинчук Семен
 Кімнацька Ярина
 Кімнацький Андрій
 Кімнацький Платон
 Козаченко Олена
 Корнієнко Михайло
 Кравець Федор
 Кременецька Катерина
 Кременецький Антон
 Сильвестрович,
 1882-30.07.32, запалення ле-
 гень
 Кременецький Давид
 Кременецький Марко
 Кременецький Федір
 Крижанівський Йосип Пархив
 Крижанівський Кирило
 Крижанівський Микита
 Семенів
 Кузьмінський Мусій
 Марценюк Максим

Марценюк Платон
 Мельниченко Василь
 Мельниченко Петро
 Мельниченко Федір
 Несторенко Іван
 Несторенко Юхим
 Несторенко Ярина
 Оксак Андрій
 Оксак Антон
 Оксак Арсентій
 Оксак Гаврило
 Оксак Григорій
 Оксак Дмитро
 Оксак Іван
 Оксак Іван Тихонович,
 1856-2.10.32
 Оксак Марія Мусіївна,
 1930-11.10.32, дит.хвороба
 Оксак Марта
 Оксак Матвій
 Оксак Михайло
 Оксак Мусій Іванович,
 1887-27.10.32
 Оксак Никифор Пилипович,
 1869-11.10.32, простуда
 Оксак Олександр
 Оксак Петро Васильович,
 1885-29.01.32, простуда
 Оксак Прокіп
 Оксак Степан
 Оксак Танас
 Оксак Тетяна
 Оксак Трохим
 Оксак Яків
 Омельченко Артелемій
 Омельченко Іван
 Омельченко Микола
 Омельченко Надія
 Омельченко Петро
 Омельченко Федора
 Степанівна 1868-2.03.32
 Павлюченко Антон
 Павлюченко Марія
 Павлюченко Талимон
 Пархоменко Гапка
 Пархоменко Григорій
 Пархоменко Марія Петрова
 Пархоменко Микита
 Пархоменко Михайло
 Пархоменко Одарка
 Пархоменко Олесько
 Іванович, 1854-2.11.32
 Пархоменко Степан
 Пархоменко Трохим Іванович
 Пархоменко Федора Макарівна
 Повшебна Оксана Тодосьова
 Повшедний Тодось
 Поліщук Іван Семенович

Радюк Андрій
 ревматизм
 Рогіюк Дем'ян
 Самар Григорій
 Самох Федір Григорів
 Свинаренко Іван Якович
 Свинаренко Макар
 Свинаренко Марія Іванівна,
 1873-11.04.32
 Свинаренко Петро
 Сідак Андрій
 Сокотенюк Марія Григорівна
 Сокотенюк Матвій
 Сокотенюк Степан Іванович
 Сокотенюк Талимон
 Корнійович, 1865-17.10.32
 Сокотенюк Федір
 Сушко Гнат
 Сушко Олена Іванівна
 Тетянчук Андрій
 Тетянчук Василь
 Тетянчук Катерина
 Тетянчук Лук'ян
 Тетянчук Макар
 Тетянчук Олексій
 Тетянчук Петро
 Тимченко Гаврило
 Тимченко Григорій
 Тимченко Лаврін
 Тимченко Микита
 Тимченко Микола
 Тимченко Олександр
 Тимченко Степан
 Тимченко Тодось
 Тимченко Трохим
 Титянчук Леонід Сергійович
 Трегобчук Степан Семенів
 Шахрай Антон
 Шахрай Володимир
 Шахрай Данило
 Шахрай Килина
 Шевчук Андрій
 Шепеленко Йосип Павлович,
 1858-7.10.32
 Шепеленко Олександр
 Шепеленко Сергій
 Шепеленко Юхим
 Шкраба Андрій
 Шкраба Гаврило
 Шкраба Макар
 Шкраба Марія Володимирівна
 Шкраба Петро
 Шкраба Федір
 Ярмоленко Володимир
 Ярмоленко Олександр
 Ясепчук Іван

села Рачки, Ратуш

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Датою утворення села вважається 1570 рік.

Як адміністративно-територіальний центр село утворене в 1923 році. В 1918 році було створено комітет бідноти. Організаторами були Паталах К.Г., Кіндзельський Д.А., членом президії цього комітету – Кавецький О.Г. Комітети бідноти займалися також розподілом землі.

В 1929-1930 роках проведено колективізацію під тиском керівників села шляхом насильства і примусу. Село першим закінчило колективізацію. Спочатку ввійшло в склад колгоспу 34 селянські господарства із 176, а потім і всі. Лише Чорний О.Т. до 1936 року був поза колгоспом.

В 1930 році у Володарці на зльоті колгоспного активу Кавецький О.Г. доповідав про закінчення колективізації. Перші колгоспники – це Марчук Явдоха, Яремчук Г. А., Шамко М.Г., Кавецький А.Г., Діденчук О.І.. Головою колгоспу працював Діденчук О.І.. На той час землі в колгоспі було 204 га. Земля оброблялась вручну. Жодної сільськогосподарської машини в колгоспі не було.

Пам'ятний знак на місці масових поховань жителів села Рачки, померлих від голоду в 1932-1933 роках.

Комсомольська організація була створена в 1927 році. Перші комсомольці – Ковальський В.Й., Мельник П.С., Марчук П.І., Шамко М.І. Саме ці люди були ревними виконавцями політики партії і уряду на селі, відбираючи у односельців останнє. Це на їхній совісті 178 померлих від голоду під час голодомору односельців.

Оскільки ніяких документів тієї пори до сьогодні не дійшло, шляхом опитування свідків встановлено прізвища 51 жителя, замордованого голодом, хоча всі без винятку опитані очевидці стверджували, що людей від голоду в селах померло у кілька разів більше.

В 1994 році за рішенням сесії сільської ради на місці масових поховань встановлено хрест і мармурову плиту.

Мартиролог жителів сіл Рачки, Ратуш – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за такими документами:

Сенченко А.Р., Федорченко П.К. Нарис з історії села Рачок Володарського району Київської області.- Володарка,- 1998

Колективізація і голод на Україні 1929-1933 рр.- К.: Наукова думка, 1993

Книга пам'яті України. Київська область.- К.: Молодь, 1995 – 753 с.

Чорна М.А. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. в с. Рачок Володарського району Київської області.- Володарка, 2005 (Записала Катерина Крупа).

Кавецька М.О., 1925 р.н. Спогади.

ДАКО, фр-5634. оп. 1, спр. 312, арк. 196-197; спр. 313, арк. 33-40.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів записані при наявності прізвище, ім'я, по батькові, вік, дата або рік смерті, причина смерті.

Безоглюк Кирило
Безоглюк Кирило Сакович
Безоглюк Сак
Валовенко Іван Сергійович
 1923-13.07.32, утопився
Гайдай Герасим Михтодійович
Гайдай Павло Герасимович
Гайдай Федір Михтодійович
Галич Демид
Галич Яків
Гандей Антоніна
Гандей Кирило
Гордієв Омелько Корнілович,
 1854-6.07.32, старість

Діденчук Захар Іванович
Дідничук Стася Антонова
 1929-16.04.32, простуда
Дідух Тодоська Антонова
 1872-8.12.32, старість
Іванча Григорій Петрів
 1865-12.04.32, простуда
Кондратюк Василь Васильович
Кондратюк Ганя Кузьмова
 1892-15.06.32, простуда
Кондратюк Іван Васильович
Кондратюк Марійка Сахова
 1900-6.01.32, простуда
Кондратюк Марія Данилівна

Кондратюк Микола Васильович
Кондратюк Остап
Кондратюк Петро Васильович
Кондратюк Степан
Кондратюк Яків Васильович
Крупісай Антон Григорович
 1834-20.06.32, старість
Марчук Михалко Іванів
 1910-24.04.32, простуда
Могера Петро Іванович
 1930-27.12.32, простуда
Паталах Купріян Гаврилович
 1882-16.09.32, туберкул.

1932-1933

Пилипчук Ганна Кирилова,
1869-23.03.32
Пилипчук Іван Олексій
1932-28.08.32
Степаненко Степан
Ткач Катерина
Ткач Любо
Ткач Хотина
Ткач Явдоха

Ткачук Ганна
1909-6.04.32, простуда
Ткачук Марія
Ткачук Сергій
Ткачук Яків
Чорна Параска Кирилова
1869-26.03.32, простуда
Чорна Федора Явдокимова
1913-14.08.32, простуда

Чорний Іван
Чорний Василь
Чорний Ілько
Швець Ганна
1834-28.09.32, старість
Швець Микита
Яремчик Атка
Яремчик Іва

с. Рогізна

Назва села походить від назви річки, на берегах якої воно знаходиться, а тієї у свою чергу – від водяної рослини, зарослі якої дуже поширені у цій місцевості.

В складних умовах проходила сівба 1932 року. На польових роботах коней замінили коровами. Хліб нового врожаю одразу здали державі, навіть на насіння нічого не залишилося. Колгоспників майже 6 місяців тримали без хліба. До літа кожен працюючий у полі забезпечувався громадським харчуванням. Навіть для дітей колгоспників існували майданчики. З літа 1932 колгоспники повинні були приносити хліб з собою, бо колгосп не виконував державних завдань по заготівлі хліба нового врожаю.

В жовтні 1932 року розпочалось масове вилучення зерна у селян, посилено репресії проти заможних селян, накладено санкції на торгівлю худобою і картоплею. В червні місяці 1933 року с. Рогізна (колгосп «Перемога», голова колгоспу Малишко, голова сільської ради Паламарчук) було занесене на «чорну дошку», про що писала газета «Голос Володарщини» в №№ 51, 52 від 21 та 26.06.33 року.

В таких умовах вижити стало проблематично. Щоб не померти з голоду, люди масово перейшли на вживання в їжу сурогатів: кори дерев, дохлих тварин і пташок. З настанням відлиги весною 1933 року розпочалися кишково-шлункові захворювання, які й прискорили настання смерті. У 1932-1933 роках в селі Рогізна голодною смертю померли 603 особи.

26 жовтня 2004 року за спільним рішенням сесії та керівників сільськогосподарських підприємств с. Рогізна на місці масових поховань жертв Голодомору 1932-1933 років встановлено стелу. Автор – скульптор, житель села Косівка Зоренко І.Я.

Мартиролог жителів с. Рогізна – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1. спр. 312, арк. 190-192) та свідченнями очевидців Панасюк Г.Ф., 1927 р.н. (запис 2006 року Палківської Л.О., вчительки початкових класів Рогізнянського НВО "ЗОШ I-II ст. – ДНЗ", Карпенка О.К., 1915 р.н., та Погришевського І.І., 1919 р.н., записаними в 1989 році Бурлакою О.І., вчителем історії Володарської ЗОШ I-III ст. № 2).

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів записані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, соціальний стан чи вид занять, родинні стосунки, дата або рік смерті, вік, причина смерті.

Баніт Дмитро
Баніт Дорохтей. Госп. хати,
Баніт Оліта, його дружина
Баніт Євлампей, гол. двору,
Баніт Марта, його дружина,
Баніт Василь, їх син
Баніт Зінько, дорослий підліток
Баніт Килина. Госп. хати
Баніт Миколай, син. гол. двору,
Іван, його брат **Дмитро**, його брат
Баніт Олександра
Баніт Оліта, госп. двору, **Іван**, її син, **Надя**, її дочка
Баніт Павло. Госп. дому, **Варка**, його дружина, **Василь**, їх син, ... їх син, **Марія**, їх дочка, **Корній**, їх син, **Махтей**, їх син
Баніт Петро, гос. хати

Баніт Текля, гол. двору,
Микола, її син
Бартом .....Макарович, гол. двору, **Марина**, його жінка,
Анна, їх дочка
Бацак Марія, гол. двору
Бацак Маркур, гол. двору,
Марія, його друж., **Іван Маркурович**, їх син
Бацюк Дмитро. Госп. двору,
Параска, його дружина
Бендерець Іван. Госп. хати,
Оліта, його жінка, **Грицько**, їх син
Бендерець Сергій, гол. двору
Берук Йосип. Госп. хати, **Івга**, його жінка, **Микола**, їх син
Білун Дем'ян. Госп. хати,
Оляна, його дружина, **Данило**, їх син та його дружина **Ольга**,

Калина, їх дочка, **Коля**, їх син,
Муся, їх дочка
Білун Домаха, одинока жінка
Білун Онисій. Госп. дому
Бойко Івась, госп. хати, **Настя**, його дружина
Бойко Оксана. Одинока жінка
Бойко Ониська, дівчинка
Бойко Ганна
Бойко Саміло. Госп. двору,
Марія, його жінка
Бондар Ілько. Госп. хати
Борисюк Оляна. Одинока жінка
Борисюк Степан. Госп. хати,
Хима, його дружина
Борисюк Степан. Госп. двору,
Роза, його дружина
Вареник Дем'ян
Вареник Кладід. Госп. двору
Ватажка Терень. Гол. двору,

Анна, його дружина
Верзун Гаврило. Господар двору
Власенко Григор. Гол.двору
Власенко Тодось. Гол. двору
Воленець Явдоха. Господ. двору
Замазанюк Зінька
Волинець Мирин. Госп.двору,
Марія, його дружина, **Ярина**, її сестра
Волинець Тамілін. Госп. дому,
Іван, його син, **Марта**, його дочка
Галайчук Марта. Одинокa жінка
Галайчук Оляна. Госп. дому,
Грицько, її син
Галайчук Пріська, гол. двору,
Лукія, її невістка, **Тодось**, син невістки
Ганзоль Кость. Гол. двору,
Мотра, його дружина, **Петро**, їх син, **Міша**, їх син, **Марія**, їх дочка
Ганзоль Наталія. Гол. двору
Герасимчук Лазар. Госп. двору,
Микола, його син
Герасимчук Максим. Госп. двору,
Миланка, його дружина,
Юрко, їх син
Герасимчук Сава. Госп. двору,
Оксана, його дружина. **Грицько**, їх син,
Петро, їх син, **Павло**, їх син,
Іван, їх син, **Ганна**, їх дочка,
Марія, їх дочка
Герасимчук Текля. Госп. двору,
Ялосовета, її дочка
Герасимчук Терешко. Гол. двору,
Явдоха, його дружина
Микола Терентійович, їх син,
Іван, їх син
Герасимчук Федот. Госп. дому,
Явдоха, його дружина,
Міша, їх син, **Микола**, їх син
Герасимчук Юрко. Гол. двору,
Анна, його дружина
Герега Федора. Літня жінка
Герега Яргоген. Гол. двору
Глушенко Грицько. Дорослий підліток
Глушенко Дмитро. Госп.двору,
Наталка, його дружина, **Валя**, їх дочка,
Альоша, їх син, **Вітя**, їх син
Глушенко Зоська, госп. двору,
Філімон Зосьович, її син,
Макосій Ілько, приймак Зо-ськи,
Микола Ількович, син

Ілька, **Іва Ількович**, син Ілька
Глушенко Микола Нестерів, 30.01.32, , його дружина (ім'я не встановлене), син **Іван**, **Ніна**, дочка
Глушенко Нестор. Госп.двору та його дружина.
Глушенко Терешко. Госп.двору,
Варка, його дружина, **Марія**, їх дочка,
Прокіп, їх син
Голдняк Дармидон. Гол.двору,
Оляна, його дружина, **Катя**, їх дочка
Голдняк Кость. Госп. двору,
Оляна, його дружина
Голодняк Варка. Господарка двору,
Володя, її син
Голодняк Іван. Гол. двору,
Наталка, його дружина, **Міша**, їх син
Голодняк Іван, гол. двору,
Килина, його дружина
Голодняк Микита. Госп. двору,
Килина, його дружина **Митро**, їх син
Голодняк Микола, гол. двору,
Килина, дружина, **Марія**, дочка,
Таня, дочка
Голодняк Оксентій. Гол. двору,
Оляна, його баба
Голодняк Панас. Госп. двору
Голодняк Степан, госп. двору,
Леонід Степанович, його син
Голодняк Тит, госп. двору,
Надія, його жінка, **Оля Титівна**, їх дочка,
Микола Титович, їх син
Голодняк Ярихтей. Гол. двору,
Христя, його дружина, **Микола**, їх син
Голодняк Ярихтей. Госп.двору,
Пріська, його дружина, **Наталка**, їх дочка,
Іван, їх син, **Ніна**, їх дочка
Горбацька Текля. Госп. хати,
Марія, її дочка
Григорець Пестеля, пристаріла
Грушко Андрій. Госп. дому
Грушко Миля, госп. двору
Грушко Митрофан. Госп. двору
Грушко Одарка, госп. двору,
Василь, її син
Гурська Надя, дівчинка
Гурська Ялисовета, одинокa жінка
Гурський Антон, підліток
Гурський Григор, гол. двору
Гурський Демид, госп. двору,

Параска, його жінка, **Марія**, їх дочка
Гурський Іван, госп. двору,
Лампія, його дочка **Гурська Оляна**, його дочка,
Марія, дочка Оляни
Гурський Лазар, госп. двору,
Марія, його дружина,
Музика Ониська Лазарівна, їх дочка
Гурський Макар, гол. двору
Грушко Наум, гол. двору,
Пріська, його дружина,
Грицько Наумович, їх син
Гурський Нестор. Гол. двору,
Ярина, його дружина, **Грицько**, їх онук
Гурський Панас Гол. двору
Гурський Теофан Гол. двору
Гурський Юрко, малий хлопець
Данилко Госп. дому, **Христя**, його жінка,
Павло, їх син
Диня Прохор, госп.хати, **Марія**, його дочка
Довбиш Андрей. Госп. двору
Дорубайло Андрій. Госп. двору
Дорубайло Борис. Госп.двору
Дорубайло Логвин. Госп. дому,
Одарка, його дружина, **Катя**, їх дочка,
Олесь, їх син
Дорубайло Петро, госп.дому
Дремедонова Явдоха, домогосподарка
Загорулько Іван. Підліток
Задворній Гармаян, госп. двору,
Олекса, його син
Замазанюк Вікень. Госп.двору,
Ганна, його жінка, **Марія**, дочка,
Іван, син, **Федора**, дочка
Замазанюк Олександр. Гол. двору,
Оляна, його дружина,
Микола, їх син, **Міша**, їх син
Замазанюк Остап Госп.двору
Замазанюк Федора. Пожила жінка
Замазанюк Явдоха Госп. дому,
Хаврона її мати
Ільницький Гаврило. Господ. хати,
Ганна, його жінка, **Петро**, їх син,
Віктор, їх син, **Люба**, їх дочка
Ільчук Міша, госп. двору,
Ялисовета, його дружина, **Ганя**, їх дочка,
Микола, їх син
Ільчук Юхрем. Госп. хати
Карпенко Дармидон. Госп. двору
Карпенко Денис. Гол. двору,

Степа, його жінка, **Іван**, їх син,
Карпенко Ганна, його дружина
Карпенко Дмитро. Гол. дому
Карпенко Іван. Госп. двору,
Іван, його син
Карпенко Митрофан. Госп.
двору, **Павліна**, його дружина,
Оля, їх дочка, **Дмитро**, їх син
Карпенко Мойса. Гол. двору
Карпенко Петро. Госп. двору
Карпенко Полька, госп. хати,
Марія, її дочка, **Петро**, її син
Карпенко Філімон. Госп. хати
Кичук Василина. Госп. двору,
Марія, її дочка, **Килина**, її дочка
Кичук Васька. Госп. двору,
Гарійон, її чоловік
Кичук Іван, підліток
Кичук Карпо, госп. двору, **Ма-**
рія, його дружина, **Вакула**, їх
син, **Марія**, їх невістка
Кичук Мар'янка. Госп. дому
Кичук Миланка, домогоспо-
дарка
Кичук Павло, підліток
Кичук Харко. Госп. двору
Кіндрат Ананьович. Госп. дво-
ру, **Марія**, його дружина
Ковалик Марта. Доросла ді-
вчина
Ковалик Ониська. Доросла ді-
вчина
Ковалик Тодоська, підліток
Ковальчук Оксана. Госп. дому
Ковальчук Тихін. Госп. двору
Ковальчук Харко. Госп. хати
Комар Марта, госп. двору,
Хима, її дочка
Комар Петро. Госп. дому,
Ганна, його дружина
Комар Петро, госп. хати,
Марія, його дружина
Комар Семен. Гол. двору,
Марта, його жінка, **Анна**, їх до-
чка, **Петро**, їх син
Комарніцька Пульхіра. Госп.
двору
Корнієць Стасько. Госп. двору
Костенко Денис. Госп. двору
Костенко Іван, підліток
Костенко Іван. Госп. двору,
Костенко Віктор, його батько
Костенко Микола Дор. підліток
Костенко Павло Дор. підліток
Костенко Хрол. Госп. двору,
Федора, його дружина
Костенко Явдоха Госп. двору
Кривой Данило, гол. двору,

Настя, його дружина, **Грицько**,
їх син
Ксендзюк Корній. Госп. двору
Ксендзюк Лука. Гол. двору,
Устя, його дружина
Ксендзюк Пріська. Гол. двору
Харко, її син **Іван**, її син,
Василь, її син, **Олекса**, її син,
Марія, її невістка, **Іван**, її син
Ксендзюк Сезон, гол. двору
Марта, його дружина, **Василь**,
їх син, **Іван**, їх син
Ксендзюк Соломія. Госп. дво-
ру, **Василина**, її дочка
Ксендзюк Тетяна. Госп. двору,
Іван, її син
Ксендзюк Хаврона. Стара жін-
ка
Ксендзюк Ялосовета. Госп.
двору, **Текля**, її дочка, **Михал-**
ко, її син, **Тодоська**, його дру-
жина, **Микола**, їх син, **Ганна**, їх
дочка
Кулінський Левко
Кучер Логвин. Гол. двору, **Ку-**
чер Марія, його дружина
Кучер Секлета. Госп. хати,
Микола, її чоловік
Кучер Трохим Госп. хати,
Кичук Настя
Кушнір Андрій. Госп. двору,
Ялосовета, його дружина,
Ганна, їх дочка
Кушнір Ганна, госп. двору,
Микола, син
Кушнір Іван Аврамович, госп.
двору, 27.01.32, 69 років, ста-
рість, **Олена**, його жінка,
Надія Іванівна, їх дочка
Кушнір Іван, госп. хати,
Явдоха, його дружина
Кушнір Катерина, **Параска**, її
дочка, **Іван**, її син
Кушнір Лукаш, госп. двору,
Степан, його син, **Микола**, його
син,
Кушнір Мойса. Госп. хати
Кушнір Мотря, госп. хати
Кушнір Оверко. Госп. хати,
Тетяна, його дружина
Кушнір Олекса, гол. двору,
Марія, його жінка, **Данило**, їх
син
Кушнір Олександр. Госп. хати,
Василь, його син, **Гріша**, його
син
Кушнір Олександр, Госп. хати,
Олександра, його дружина,

Грицько, їх син
Кушнір Семен, гол. двору
Кушнір Текля, госп. двору
Либ Прохор Гол. двору
Лимар Кіндрат Гол. дому,
Надія, його жінка
Литиченко Іван Степанів,
1932, 5 місяців
Ломако Івась. Госп. хати,
Федора, його дружина
Ломако Мавра, пристаріла
Ломако Федора. Госп. дому,
Яків, син
Лукашук Віктор Гол. двору,
Софія, його дружина,
Гурський Бартом, їх зять
Люлін Іван, госп. хати
Макосій Антін, госп. двору,
Параска, його дружина,
Явдоха, їх дочка, **Іван**, їх син,
Анна, їх дочка
Макосій Василь, підросток
Макосій Марія, госп. двору
Макосій Маркур Госп. двору,
Явдоха, його дружина
Макосій Микита, госп. двору,
Явдоха, жінка господаря,
Михайло Микитович, син
Макосій Микола, підліток
Макосій Олекса. Гол. двору
Макосій Олекса. Госп. двору,
Хаврона, його жінка, **Марія**, їх
дочка, **Анна**, їх дочка, **Іван**, їх
син
Макосій Сава, госп. двору
Макосій Сахрон. Госп. двору,
Ганна, його друж., **Іван**, їх син
Макосій Степан, госп. двору
Макосій Тетяна Госп. двору,
Пріська, її сестра, **Василь**, її
син
Макосій Харко Гол. двору,
Ялосовета, його дружина,
Харитина, їх мати
Макосій Харко, пристарілий
Мельник Омелько, госп. двору
Мельник Пріська, госп. хати
Мельник Терешко. Госп. дво-
ру, **Марія**, його дружина, **Та-**
наська, їх дочка
Мельник Христя, стара жінка
Мигалюк Данило. Гол. дому,
Володя, його брат
Мигалюк Пріська, **Мотря**, її
дочка
Музика Ганна, госп. дому
Музика Махтей. Госп. дому
Музика Одарка. Госп. двору

Музика Самостей, госп. двору,
Сиклета, його дружина,
Антоніна, їх дочка
Нижник Панас, гол. двору
Осаулюк Захар. Госп. двору
Осаулюк Федір, дорослий чоловік
Осіпчук Іван, дорослий хлопець
Осіпчук Олександр, госп. двору
Осіпчук Юза, госп. двору
Микола, її син, **Іван**, її син
Осіпчук Явтух. Гол. дому
Павлюк Іван, підліток
Павлюк Йосип. Госп. двору,
Секлета, його жінка, **Макосій Анна**, їх племінниця
Павлюк Касян Гол. двору, **Устя**, його жінка, **Ганна**, їх дочка,
Ваня, їх син
Павлюк Лаврін. Гол. двору,
Павлюк Оксана, його дружина
Павлюк Софія. Гос. дому,
Саша, син
Павлюк Степан. Госп. хати
Марія, його дружина, **Іван**, їх син
Павлюк Терешко. Госп. двору,
Килина, його дружина, **Сашко**, їх син, **Микола**, їх син
Павлюк Тіта, госп. двору,
Василина, його дружина, **Надя**, їх дочка, **Іван**, їх син
Пархомець Йосип. Гол. двору
Пархомець Одарка. Господ. двору
Пархомець Приська, гол. двору
Пархомець Устим, Госп. двору
Пархомець Устя, пристаріла жінка
Перчук Антон. Гол.дому
Перчук Євтух. Госп.двору,
Йосип, його син
Перчук Марина. Госп.хати
Перчук Олек., **Ніна**, його дружина, **Іван**, їх син
Перчук Петро, госп. хати
Повад Андрій. Гол. двору,
Надя, його дочка
Погрошевська Тетяна. Одинок жінка
Поліванчук Фросина. Господарка двору, **Толя**, її син, **Катерина**, її дочка
Полонська Настя. Гол.двору,

Андрій, її син, **Іван**, її син
Полонська Текля, **Іван**, її син,
Олена, його дружина, **Марія**, їх дочка
Полонський Капітон. Госп. двору, **Тетяна**, його дружина,
Марія, їх дочка, **Ганна**, їх дочка,
Андрій, їх син
Полонський Махтей, Гол. двору, **Анна**, його дружина, **Текля**, їх дочка **Арсень**, їх син
Полонський Павло, госп. двору, **Марта**, його жінка, **Юра**, їх син, **Міша**, їх син
Полонський Прохір. Гол. двору, **Пульхора**, його дружина
Полонський Прохор. Гол. двору, **Явдоха**, його дружина,
Микола, їх син
Полонський Тодось, підліток
Реба Кузьма, Госп.двору, **Параска**, його жінка
Репеха Кіндрат, Гол. двору,
Марина, його дружина, **Ганна**, їх дочка **Варка**, їх дочка
Рибак Філімон, госп. двору,
Марія, його дружина, **Іван**, їх син
Самелюк Анатолій, Гол. двору,
Настя, його дружина, **Степан**, їх син, **Явдоха**, їх дочка, **Іван**, їх син
Самелюк Фелон, Госп. двору,
Антоніна, його жінка, **Лукія**, їх дочка, **Степан**, їх син, **Ярина**, їх дочка, **Іван**, їх син, **Микола**, їх син
Саннюк Терентій. Гол. дому,
Явдоха, його жінка, **Ольга**, їх дочка
Сахнюк Ярихтей. Госп. хати
Слободянюк Кузьма. Гол. двору, **Марта**, його жінка
Слободянюк Микола Госп. дому, **Онія**, його дружина
Сорокопуд Дем'ян. Гол. дому
Сорокопуд Килина, одинок жінка
Сорокопуд Ониська. Гол.дому
Сорокопуд Павло. Підліток
Стебловський Валентин Миколай, 1932, 3 роки, дифтерія, дитина
Степанко Корній. Госп.хати
Степанко Явдоха, гол. двору

Сторчеус Андрей, підліток
Сторчеус Бартом, госп. хати,
Марта, його дружина, **Іван**, їх син
Сторчеус Онисько, госп. двору, **Григорій Онисимович**, син,
Анна Онисимівна, дочка,
Олена, невістка, **Маруся**, внучка
Сторчеус Параска. Пристаріла жінка
Сторчеус Сергій. Гол. двору,
Оліян, його син
Сторчеус Софія, гол. двору,
Олекса, її син
Сторчеус Текля, гол. двору
Фурманчук Федір, госп. двору,
Марія, його сестра
Хома Сидорович. Госп. хати,
Марина, його дружина
Хоменко Махтей Гол. дому,
Параска, його жінка, **Галя**, їх дочка
Хоменко Прокіп, гол. двору,
Марія, його дочка
Хомич Маріка. Підліток
Хомич Михайло, підліток
Хомич Наталка. Одинок жінка
Хомич Юхим. Підліток
Цірук Марко, гол. двору, **Оляна**, його дружина, **Іван**, їх син,
Одарка, їх дочка
Чернюк Лука, госп. двору, **Настя**, його дружина
Чернюк Михалко. Гол.двору
Чернюк Олександр Левкін, 29.01.32, протестуда
Чернюк Петро, підліток
Чернюк Прохір, госп. двору
Марія, його жінка
Чернюк Харко, госп. двору
Чумак Марія, госп. двору,
Чумак Федора, її дочка
Чумак Тодось, госп. двору,
Олена, його дружина
Штукований Макар. Гол.дому
Янчук Прохір. Госп. двору
Ярощук Андрій. Госп. хати,
Марія, його дружина
Ярощук Іван, малий хлопець
Ярощук Микола, малий хлопець
Ярощук Надя, підліток
Ярощук Сергій, малий хлопець

с. Рубченки

В селі Рубченки у 1929 році було 789 дворів, з яких розкуркулили 156 господарств. З числа розкуркулених було заарештовано 21 чоловік; 30 чоловік – вивезено на Північ, вигнано з хат 52 сім'ї, решту примусом і терором загнано до колгоспу.

Восени до села Рубченки прибув московський уповноважений по хліботоргівлі. Він мав необмежені права. Село розділили на «штаби» та «бригади» з місцевих комуністів і активістів. Кожний «штаб» накладав на окремі господарства «тверде завдання», називав їх «твердоздатчиками». Цим людям доводилося до двору завдання по здачі хліба, м'яса, інших продуктів, яких вони не могли виконати. Тоді за наказом уповноваженого «штаби» переривали все у хаті, на подвір'ї і в городі. У кого не знаходили нічого, того судили, караючи як злісних нездатчиків. Людей забирали до «штабу», знущалися з них.

За низький відсоток виконання планових завдань (10 %) с. Рубченки (колгосп «Червоний хлібороб», голова колгоспу Семенюк, голова сільської ради Ковальчук) у липні 1933 року занесено на «чорну дошку», про що писалося у газеті «Соціалістичне село» № 54 від 5.07.33 року.

Восени 1932 року в більшості селян не було ніяких харчових запасів. Поступово село онімело, а зима

1933-го й зовсім доконала його, бо голод вступив у повні свої права. Люди збирали гнилу картоплю і мерзлі буряки на полях. Худоба, особливо коні, гинула. Люди обрізали з неї м'ясо й споживали. З настанням весни копали коріння різних бур'янів, варили листя з дерев.

Померлих і ледве живих, а також непритомних збирали на підводи і викидали у велику яму. За свідченнями старожилів протягом 1932-1933 років у селі в страшних муках померло 603 жителів, в т.ч. 246 дітей і 102 пристарілих.

Рішенням виконкому сільської ради у 1993 році споруджено пам'ятник жертвам голоду. Автор – місцевий художник і скульптор І.П. Сіренко. Композиція із залізобетону має вигляд трикупольного собору. В середній арці вмонтовані зверху дзвін, знизу – свічка. На двох інших зверху поставлені хрести. На горизонтальній плиті – рука помираючого, що тягнеться до колоска.

Мартиролог жителів сіл Рубченки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Кливець М.Я., 1921 р.н.; Козячини М.В., 1920 р.н.; Славінської М.І., 1921 р.н., записаними у 1993 р. учнями Рубченківської загальноосвітньої школи, та Козяної М.В., 1920 р.н., зафіксованими у книзі Олеся Волі «Мор. Книга буття України. К.: «Кобза», 2002.

с. Рубченки. Пам'ятник односельцям, які загинули від голоду у 1932-1933 роках.

Антонець Григорій
Антонець Іван
Антонець Мотря
Атаманська Настя
Атаманський Микита
Афійчук Адрій Сергійович
Афійчук Андрій
Афійчук Ганна
Афійчук Ганна Сергіївна
Афійчук Григорій
Афійчук Григорій Сергійович
Афійчук Марія
Афійчук Меланка
Афійчук Олександр
Афійчук Панас

Афійчук Роман
Афійчук Роман
Афійчук Явдоха
Афійчука Кирила сім'я 5 осіб
Бабанюк Володимир
Байдишин Василь
Байдишина Устина
Байднок Михайло
Березівська Марія
Бех Антось
Бех Варвара
Бех Жора
Бех Іван
Бех Марія
Бех Микола

Бех Надія Антонівна
Бех Олександр
Бех Олександр
Білецький Федір
Білозор Настя Мусіївна
Білозор Іван
Білозор Іван
Білозор Параска
Білозор Степан
Білозор Трохим Іванович
Білозор Федір Іванович
Білоцька Марія
Блоцька Надія
Блоцького Степана сім'я 5 осіб

Борисюк Василина
 Борисюк Василь
 Борисюк Михайло
 Борисюк Степан
 Борисюк Тетяна
 Борисюк Лук'ян
 Брезівська Катерина
 Буніхват Бронг
 Буніхват Марія
 Вехівський Якуб
 Вітвицька Явдоха
 Вітвицька Явдоха
 Вітвицький Костянтин
 Волошнюк Іван
 Волошнюк Катерина
 Волошнюк Марія
 Волошнюк Марія
 Волошнюк Олекса
 Волошнюк Олександра
 Волошнюк Ольга
 Гаврилюк Микола
 Галайдюк Микола
 Галайдюк Петро
 Галайдюк Явдоха
 Галайдюк Яків
 Галайдюка Івана сім'я
 4 особи
 Гнатюк Віра Григорівна
 Гнатюк Надія Григорівна
 Голубянська Ольга
 Голубянський Петро
 Городовенко Гаврило
 Городовенко Ганна
 Городовенко Михайло
 Грищів Петро
 Гузевич Варвара
 Гузевич Микита
 Гузевич Павло
 Гульчук Параска Іванівна
 Гульчук Іван
 Гульчук Софія
 Гульчук Тереська
 Гульчук Федір
 Гульчук Федір Іванович
 Гульчук Федір Сергійович
 Гурковенко Трохим
 Гурковенко Трохим
 Гуркувенко Стратин
 Гуркувенко Тамара
 Гутківський Андрій
 Гутківський Іван
 Гутківський Іван
 Гутківський Ясько
 Дем'яненко Григорій
 Дем'яненко Катерина
 Дем'яненко Марія
 Дединюк Іван
 Дем'янчук Килина Андріївна

Дідківська Олександра
 Дідківський Лукіян
 Дідківський Оксень
 Жогла Володимир
 Жогла Марія
 Жогла Никифір і 4 члени сім'ї
 Жогла Олекса
 Жогла Параска
 Загородній Григорій
 Загородня Настя
 Загородня Явлоха
 Зелінський Василь
 Зелінський Григорій
 Зелінський Петро
 Зелінський Степан
 Зінчук Андрій Григорович
 Зінчук Ганна Григорівна
 Зінчук Іван Григорович
 Іванець Григорій
 Іванець Іван
 Карпенко Ганна
 Карпенко Григорій
 Карпенко Килина
 Кливець Ганна Тарасівна
 Комар Василь
 Комар Григорій
 Комар Яким
 Комара 4 членів сім'ї
 Корбут Варвара
 Корбут Марта
 Корбут Михайло
 Корбут Роман
 Корбут Секлета Іванівна
 Коцюрбій Людмила
 Коцюрбій Панас
 Коцюрбій Параска
 Коцюрбій Явдоха
 Кривобедрук Анастасія
 Кривобедрук Андрій
 Кривобедрук Василь
 Кривобедрук Григорій
 Кривобедрук Дмитро
 Кривобедрук Мотря
 Кривобедрук Надія
 Кривобедрук Олексій
 Данилович
 Кривобедрук Параска
 Кузовик Володимир
 Кузовик Катерина
 Кутерчук Іван
 Кучурук Настя
 Кучурук Іван
 Кучурук Настя
 Лисак Іван Прокопович
 Лисак Макар
 Лисак Микита
 Лисак Олександра
 Лівіцька Параска

Лівіцький Володимир
 Майданська Ганна Іванівна,
 1928-1933
 Майданська Килина
 Дмитрівна, 1902-1933
 Майданський Григорій
 Іванович, 1930-1933
 Майданський Іван
 Митрофанович, 1901-1933
 Майданський Степан
 Іванович, 1927-1933
 Максимчук Григорій
 Максимчук Грицько
 Максимчук Кирило
 Максимчук Проків
 Максимчук Стратин
 Максимчук Трохим
 Максимчук Яків
 Макуцький Альфред
 Марійчук Володимир
 Матусевич Марійка
 Матусевич Яків
 Михайленко Михайло
 Момотюк Вера Левківна
 Момотюк Надія Михайлівна
 Момотюк Олена Левківна
 Момотюк Ольга
 Момотюк Хима
 Мороз Іван
 Мороз Ольга
 Мосійчук Василь
 Мосійчук Катерина
 Мосійчук Фросина
 Нижник Василь
 Нижник Ганна
 Нижник Марія
 Нижник Марко
 Нижник Надія Андріївна
 Нижник Настя
 Нижник Ольга Андріївна
 Нижник Петро
 Ободзінська Ганна
 Овод Ганна
 Ототюк Василь Прокопович
 Ототюк Віра
 Ототюк Григорій
 Ототюк Іван
 Ототюк Мотря Андріївна
 Ототюк Мотря Андріївна
 Ототюк Наталія
 Ототюк Петро
 Ототюк Стефан
 Ототюк Явдоха
 Ототюка Прокопа сім'я 5 осіб
 Панченко Марія
 Петрощук Григорій
 Петрощук Демян
 Петрощук Олександр

Плугатар Василь	Семенюк Текля	Уманець Федір
Плугатар Іван	Совбецький Іван	Уманець Явдоха
Плугатар Марія	Стасюк Василь	Уманець Яків
Плугатар Олександра	Стасюк Володимир	Усатюк Варвара
Плугатар Тамара	Стасюк Гаврило	Усатюк Влад
Плугатар Тетяна	Стасюк Настя	Усатюк Влас Олексович
Плугатор Іван	Стасюк Тетяна	Усатюк Гаврило
Плугатор Клим	Степанюк Яків	Усатюк Ганна
Плугатор Марія	Ткаченко Ганна	Усатюк Іван
Плугатор Олександр	Трохимчик Іван	Усатюк Марія
Плугатор Ольга	Трохимчук Зінька	Усатюк Никифір
Поліщук Марія Пилипівна	Трохимчук Роман	Усатюк Олександр
Поліщук Меланка Якимівна	Трохимчук Марія	Усатюк Сава Олексович
Поліщук Степа Якимівна	Трохимчук Василь	Усатюк Станіслав
Ременчук Семен	Трохимчук Василь	Усатюк Тодося
Романюк Дмитрій	Трохимчук Марія	Федорчук Іван
Романюк Параска	Трохимчук Микола	Федорчук Марія Григорівна
Романюк Петро	Трохимчук Мотря Андріївна	Федорчук Федір
Семенюк Анастасія	Трохимчук Настя	Федочук Текля
Семенюк Василь	Трохимчук Степан	Ширецький Гаврило
Семенюк Левко	Уманець Гепера	Юрчак Ганна
Семенюк Мотря	Уманець Катерина	Юрчак Іван
Семенюк Олекса	Уманець Палашка	Юрчак Марія
Семенюк Петро	Уманець Петро	Ярмолий Андрій

с. Руде Село

Вперше згадується в архівних джерелах за 1622 рік, а назва пов'язана з тим, що в давні часи місцеві жителі видобували болотну руду та виплавляли з неї залізо.

1929 року в селі було організовано ТСОЗ зусиллями Прищака Іларіона та Драчука Івана. В цьому ж році створили і 2 колгоспи: „Колос” і „Серп”. Наприкінці 1930 року колгоспи об'єднали. Внаслідок грубих перекручень політики колективізації весною 1930 року велика кількість селян вийшла з колгоспів.

У 1932 році колгоспу довели надмірні плани хлібозаготівель. «Довиконували» нереальний план за рахунок повного вилучення всіх продовольчих запасів у селян.

У червні місяці 1933 року Руде Село (колгосп ім. Леніна, голова колгоспу Орзов, голова сільської ради Гульченко) занесено на «чорну дошку», про що писала газета «Соціалістичне село» у №№ 51, 52 від 21 і 24 червня 1933 року.

Страшні звірства чинили тут „активісти” на чолі з Білим (ніхто в селі не пам'ятає його справжнього імені). Тих, хто не міг виконати нереальні поставки, виводили по селу з дошкою на шиї і надписом на ній: „Нездатчик хліба”. Вони лякали людей, погрожували за непокору посадити у яму з вапном, що знаходилась на території панського палацу. Якось „активісти” скликали людей на збори. Білий наказав покласти нездатчиків хліба на землю, а всім присутнім – мочитися їм в рот. Побої в селі були звичайною справою. Вдову Заболотню Я., яка не здала хліба, бо мала велику сім'ю і малі статки, Білий взяв за груди, вдарив 3 рази об стіну головою. У жінки ротом і носом хлинула кров, а невдовзі вона померла.

Все вибите з людей вивезли або розікрали та пропили. Колгосп залишився без хліба, фуражу і посівного матеріалу. Це стало причиною масового падежу коней. Мерли також обібрані до нитки люди. Це засвідчує повідомлення ДПУ УСРР ЦК КП(б)У про важкий продовольчий стан у деяких районах Вінницької та Київської областей 16 лютого 1933 року: «...В селі Рудое єдиноличниця Яремчук бросила 3 дітей и вьехала из села. 9-летний ее мальчик вместе со старшей сестрой камнем убили младшую 3-летнюю сестру, после чего отрезали голову и употребляли в пищу в сыром виде мясо трупа.»

Є документальні свідчення тієї пори про смертність в селі у січні-вересні 1932 року (42 записи), а також свідчення старожилів села, що протягом двох голодних років від голоду в Рудому Селі померло понад 1000 чоловік, в т.ч. дітей.

1 травня 1990 року за рішенням сходу жителів села встановлено пам'ятник та хрест на братських могилах більш ніж 1000 жителів Рудого Села, які закатовані голодною смертю.

Мартиролог жителів с. Руде Село – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за документами:

Кравчук В.В., Федорченко П.К. Нарис з історії Рудого Села Володарського р-ну Київської області.- Володарка, 1989.

Олесь Воля (О. Міщенко) Мор.- Канада; „Дорога Правди” - 1993.
 Пиріг Р. Наслідки тоталітаризму початку 1930-х на Київщині.- „Золоті ворота” (альманах). Вип. 4-1993
 Борозянко Я.П. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. Рудого Села Володарського району Київської області.- Володарка, 2005 (запис Голюш Тетяни).
 Найбаженко Л.У. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. Рудого Села Володарського району Київської області.- Володарка, 2005.
 ЦДАГО України.- Ф.1, оп.20, спр. 6274, арк. 21-23. Оригінал.Машинопис; 1.- С. 378 – 380.
 В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів подано при наявності прізвище, ім'я, по батькові, родинні стосунки померлих, дата і причина смерті.

Антонець Микола, жінка Христя, син Петро, 1933,
 від голоду
Антонюк Ганна, Марія, Тетяна, 1933, від голоду
Антонюк Захарко, жінка Явдоха, дочка, 1933, від голоду
Антонюк Маріка, 1933, від голоду
Баба Сельвиха, 1933, від голоду
Балдецький Базиль, жінка, двоє дітей, 1933, від голоду
Балдецький Клим, жінка Явдоха, 1933, від голоду
Баратинський Сильвестр, жінка Устина, 1933, від голоду
Бех Бенедь, жінка Горпина, 1933, від голоду
Бех Гнат, жінка Гапка, син Гнат, невістка Харитина, внуки Катя, Марія, Наталка, 1933, від голоду
Бех Ялосовета, її мати Юхи-ма, дід Дениско, діти Горпина, Василь, 1933, від голоду
Бреденко Гаврило, жінка Мотря, 1933, від голоду
Бреденко Горпина, 1933, від голоду
Бреденко Євтих, діти Олена, Хівоня, Микола, Петро, 1933, від голоду
Бреденко Захарко, мати Харитина, діти Наталка, Павло, Явдоха, Ілько, 1933, від голоду
Бреденко Лаврін, жінка Олита, троє дітей, 1933, від голоду
Бреденко Мавра, племінники Тарас і Саша, 1933, від голоду
Бреденко Мартиян, п'ятеро дітей, 1933, від голоду
Бреденко Мотря, чоловік Михай, діти Марина, Оля, Одарка, 1933, від голоду
Бреденько Христя Степанова, 1897-6.06.32 старість
Бреденько Василина Вереміюва, 1905-6.06.32 Невідомо
Бреденько Олена Верестійова, 4.06.32, 21.06.32

Бриденько Яків Веринеїв 27.03.32-16.04.32, невідомо
Веремій Христя, діти Текля, Ганна, Павло, ще два сини, 1933, від голоду
Вілінська Текля, 1933, від голоду
Волинчук Йосип Федорів 1872-22.02.32
Гетьман Домка Тарасівна 1933, від голоду
Гетьман Фросина Мартинівна Гилимбовська Фросина, її мати 1933 від голоду
Гнідак Дем'ян і Мотря, 1933, від голоду
Гнідак Демикій, жінка Ганна, діти Домка, Хівоня, Іван, Антоніна, Якилина, і ще троє, 1933, від голоду
Гнідак Денис Якович, 1933, від голоду
Гнідак Дмитро, жінка Тетяна, син Федір, 1933, від голоду
Гнідак Ксеня і двоє дітей 1933, від голоду
Гнідак Мина, жінка Олександра, син Кирило 1933, від голоду
Гнідак Надя Федорівна 1931, 29.08.32
Гнідак Нікіфор і дві дочки, 1933, від голоду
Гнідак Тодоська, діти Корній, Микола, 1933, від голоду
Гнідак Федір і Параска, 1933 від голоду
Гнідак Фросина Яківна 1933, від голоду
Гринюк Бганка Семенівна, її дочка, троє внуків, 1933 від голоду
Гринюк Віктор Миронів 1933, від голоду
Гринюк Гапка, двоє дітей 8.06.32-1933, від голоду
Гринюк Капітон і Палажка, п'ятеро дітей (Іван, Ніна, Параска...), 1933, від голоду

Гринюк Юхим, мати Гапка, двоє братів, дитина, 1933, від голоду
Гринюк Яків і Мирін, 1933 від голоду
Гринюк Ялина, 1933, від голоду
Гринюка Логвина жінка, дочка Варка, син Купріян, невістка Мартоха, двоє внуків, 1933, від голоду
Грубрін Петро і Костянтин, 1933, від голоду
Грушова Олександра, 1933, від голоду
Грушовий Петро, 1933, від голоду
Грушовий Петро, жінка Федора, двоє дітей, 1933, від голоду
Гудзь Бганка, 1933, від голоду
Гудзь Хівон, 1933, від голоду
Дарчук Ксеня, 1933, від голоду
Дарчук Марія, 1933 від голоду
Дарчук Юхим, жінка Євдокія, дочка Ганна, 1933 від голоду
Дем'янчук Федір, жінка Ксеня, діти Маланка, Яким Демко Дарка, 1933, від голоду
Держанюк Софія, 1933, від голоду
Дзвонівська Ольга, сини Якуб і Михасько, 1933, від голоду
Дзвонівська Тетяна, 1933 від голоду
Дзвонівський Михайло, жінка Ольга, 1933, від голоду
Дихтяренко Андрей Тодосів, 1931, 5.09.32
Дігтяренко Гаврило і Гапка, троє дітей, 1933, від голоду
Дігтяренко Карпо, жінка, діти Марія, Василина, Іван, 1933, від голоду
Дігтяренко Карпо, син Іван, 1933, від голоду
Дігтяренко Овдій, жінка Ялосовета, п'ятеро дітей (Параска, Максим...), 1933, від голоду
Жавро Янко, жінка, 1933 вбили

Заболотній Андрій, 1904
жінка **Ярина**, шестеро дітей,
1933, від голоду

Заболотній Ладько, жінка **Параска**, п'ятеро дітей, 1933, від голоду

Заболотній Микола Свиридонів, 1929, 19.06.32

Заболотній Митрофан
1933, від голоду

Заболотній Мойсей, жінка **Марина**, 1933, від голоду

Заболотній Ордій, жінка **Бганка**, діти **Мотря**, **Іван**
1933, від голоду

Заболотній Савка,
1933, з'їли

Заболотній Сергій,
1933, від голоду

Заболотній Федір

Заболотній Яків, жінка **Горпина**, 1933, від голоду

Заболотня Бганка, діти **Мотря**, **Овдій**, 1933, від голоду

Заболотня Олександра, 1933
від голоду

Загребельний Арефа, мати **Якилина**, жінка, дочка 1933 від голоду

Загребельний Левко, жінка **якилина**, діти **Трохим**, **Арефа**, 1933, від голоду

Задерака Ганя Сергійкова, 1929, 26.06.32

Задерака Ганя Терешкова, 1929, 2.07.32

Задерака Каватин, жінка **Федосія**, троє дітей, 1933, від голоду

Задерака Левко, жінка **Явдоха**, діти **Якилина**, **Мотря**, **Степан**, 1933, від голоду

Задерака Олена Гаврилівна
1933, від голоду

Задерака Параска, діти **Ладько**, **Іван**, **Олена**, **Василь**, **Петро**, **Трохим**
1933, від голоду

Задерака Сергій, двоє дітей,
1933, від голоду

Задерака Тарас, жінка, **Гапка**, два брати, дитина
1933, від голоду

Задерака Юхим, жінка **Устина**, 1933, від голоду

Зубчевський Фотій Антонович, жінка **Фроня**, діти **Клава**, **Петро**, 1933, від голоду

Іваницька Христя, 1933, від голоду

Іванчишин Андрон, діти **Петро**, **Степан**, **Катерина**, **Фросина**, **Антоніна**, 1933, від голоду

Іванчишин Максим і Ксеня, діти **Іван і Гапка**, 1933, від голоду

Іванчишин Сергій, жінка **Юга**, четверо дітей, 1933, від голоду

Іванько Іван, жінка **Зіна**, син **Іван**, 1933, від голоду

Іванько Олена, 1933, від голоду

Іванько Уляна, 1933, від голоду

Ільницькі Михтод Наталка
1933, від голоду

Ільчук Артем, жінка **Гапка**, діти **Гаврило**, **Олекса**, 1933 від голоду

Ільчук Василь, жінка **Явдоха**, шестеро дітей
1933, від голоду

Ільчук Порфирій, жінка **Явдоха**, діти **Олена**, **Іван**, **Петро**, 1933, від голоду

Йосипчук Іван Пилипів
1879-11.03.32

Казмірук Андрій, 1933, від голоду

Казмірук Григорій і жінка
1933, від голоду

Казмірук Дашка Андрійкова
1931- 25.06.32

Казмірук Михтод Павлів,
18.02.32-26.02.32

Казмірук Фот, жінка і діти,
1933, від голоду

Казьмірук Михтод, жінка, **дочки Ольга**, **Текля**, син
1933, від голоду

Каленська Марія, дочка **Галина**, 1933, від голоду

Каленський Базиль, жінка **Софія**, сестра **Тодоська**, діти **Катерина**, **Текля**, 1933, від голоду

Каленський Дмитро, жінка, **дочка Стася**, 1933, від голоду

Каленський Павло Павлів, жінка **Юзя**, діти **Григорій Андрій**, **невістка Марія**, **онука Катя**
Каліцька Тетяна, син **Мартін**, 1933, від голоду

Каліцький Санько Казімірович, 1933, від голоду

Капнін Володимир, **Віктор**, **Володимир**, **Анатолій**, 1933 від голоду

Кирилюк Андрій, жінка **Варка**, діти **Олена**, **Микола**, **Федір**, 1933, від голоду

Кирилюк Яким, діти **Петро і Ольга**, 1933, від голоду

Коберник Ксеня, діти **Карпо**, **Тетяна**, 1933, від голоду

Коберник Ксеня, син **Карпо**, дочка **Тетяна**, 1933, від голоду

Коберник Семен, брат **Каватин**, 1933, від голоду

Кодинський Олександр Андрійович, 1931, 3.07.32

Козачка Ксеня, дочка **Явдоха**, 1933, від голоду

Коломієць Захарко, 1933 від голоду

Коломієць Іван, 1933, від голоду

Коломієць Ізот, дочка **Настя**, 1933, від голоду

Коломієць Маринка Терешкова, 1931-19.06.32

Коломієць Пилип, жінка **Марія**, 1933, від голоду

Коломієць Савки п'ятеро дітей, **двоюрідні сестри Фросина і Параска**
1933, від голоду

Коломієць Сергій, 1933, від голоду

Коломієць Федоска, діти **Іван**, **Петро**, **Бганка**, **Ганна**, 1933, від голоду

Коломієць Яків Терешків
17.08.32, 1.08.32

Коропинський Питро Микитів,
22.02.32-33, 1933
від голоду

Коротинська Людка
Коротинський Дмитро, жінка **Дарка** шестеро дітей (**Олена**, **Настя...**), 1933, від голоду

Коротинський Сергій, жінка **Зузанка**, діти **Володя**, **Петруся**, 1933, від голоду

Костик Никифор, дочка, **зять і їх діти**, 1933, від голоду

Костик Фот, жінка **Явдоха**, два сини, 1933 від голоду

Кравчук Бганка, **Олена** (діти), 1933, від голоду

Кравчук Халаст, жінка **Явдоха**, сини **Василь**, **Петро**, **Григорій**, 1933, від голоду

Кравчук Бганка, 1933, від голоду

Кравчук Яків Антонович, жінка

Палажка, 1933, від голоду
 Кравчука Терешка жінка і діти
 Кругальська Устя, 1933, від голоду
 Кругальський Юзько, жінка і два сини, 1933, від голоду
 Кругальський Ясько, жінка, діти, 1933, від голоду
 Кукла Василь Халастів, 1862-20.06.32
 Кукла Іван, дочка Марія, внук Микола, 1933, від голоду
 Кукла Капітон І Палажка, діти (Параска, Іван, Ніна) 1933, від голоду
 Кукла Лекера, 1933, від голоду
 Кукла Ліда Лукіянова, 1931-4.09.32
 Кукла Онуфрій, 1933, від голоду
 Кукла Платін і жінка, 1933 від голоду
 Кукла Порфирій
 Кукла Сергій, діти Олександр, Фросина, Тетяна, 1933, від голоду
 Кукла Трохим і діти Іван, Олена, 1933, від голоду
 Кукла Халаст, жінка Фросина, діти Дарка, Текля, Хіврона, Мотря, Кирило, Іван, Василь, 1933, від голоду
 Кукла Хросина Федорова 1862, 14.07.31
 Кукла Яків, жінка Тетяна, син Василь, 1933, від голоду
 Куманський Вацлав, син Ясько, Антон і двоє малих дітей, 1933, від голоду
 Кухарчук Василь, жінка Явдоха, діти Олена, Іван, Петро, 1933, від голоду
 Лаб'юк Микола, жінка Ганна, дочка Ганна, 1933 від голоду
 Лаб'юк Фросина, дочка Явдоха, син Прокіп, 1933 від голоду
 Лисогорець Секлета, чоловік Тодось, дочка Марія, 1933, від голоду
 Локайчук Параска, 1933 від голоду
 Локайчук Устина, 1933, від голоду
 Локайчук Фтома, 1933, від голоду
 Локайчук Хома, жінка і двоє

дітей, 1933, від голоду
 Локайчука Панкрата п'ятеро дітей Катя, Ганна, Петро..., 1933, від голоду
 Маврин Павло, дві дочки 1933, від голоду
 Мазуренко Маня Михтійова, 1870-29.02.32
 Мазуренко Мастей, жінка Марина, діти Ганна, Лівонтій, Митрофан, Микола, 1933, від голоду
 Мазуренко Явдоха, 1933, від голоду
 Максимець Ганна, син Іван 1933, від голоду
 Максимець Іван, жінка Маріка, 1933, від голоду
 Максимець Килина, 1933 від голоду
 Максимець Ольга Ларіонівна, 1933, від голоду
 Максимець Пилип, 1933, від голоду
 Максимець Уляна, Олена, Марія, Іван – діти, 1933, від голоду
 Мартак Настя Максимова 1931- 7.07.31
 Мартак Іван Гаврилів, 1872-28.05.32, невідомо
 Мартак Іван, жінка Бганка, сестра Катерина, діти Ганна, Марія, Іван, 1933, від голоду
 Мартинюк Сергій, 1933, від голоду
 Маштеляр Василина, син Іван, 1933, від голоду
 Мельник Аксань Дем'янів 1930-27.03.32, гарячка
 Мельник Аноній, 1933, від голоду
 Мельник Арихтей, діти Ольга, Хівоня, 1933, від голоду
 Мельник Галина і Ярина – діти, 1933, від голоду
 Мельник Григор, жінка Марфа, 1933, від голоду
 Мельник Іван Мойсеїв, 1913-26.03.32, від старості
 Мельник Маріка, четверо дітей
 Мельник Мойсей Григорович 27.05.32-1933, від голоду
 Мельник Петро, 1933, від голоду
 Мельник Петро Тимофійович, діти Кузьма, Ольга, Марія, Іван, 1933 від голоду

Мельник Радіон, діти Федір, Хівоня, Ганна, Петро, Ольга, 1933, від голоду
 Мельник Юхим, жінка і діти 1933, від голоду
 Мельника Тараса жінка і діти, 1933, від голоду
 Миронець Іван, жінка Параска, син Петро, невістка Марія, троє онуків, 1933, від голоду
 Міняйло Павло Ордійов 1924-2.05.32, старість
 Могелівська Ольга Андрійкова, 1897-30.07.32
 Могилівська Віта, дочка 1933, від голоду
 Могилівська Машенька Мороз Ганна, 1933, від голоду
 Мороз Настя, 1933, від голоду
 Муляр Дарка, чоловік Іван, брат Антин, сестра Мотря, 1933, від голоду
 Омельченко григор, жінка Ярина, діти Христя, Клава, Марія, Іван, 1933, від голоду
 Омельчук Арихтей, жінка Гапка, діти Мотря, Хівоня, 1933, від голоду
 Омельчук Григорій, Трохим – діти, 1933, від голоду
 Омельчук Хівоня, Олександра – сестри, 1933, від голоду
 Павлівська Павліна, чоловік, п'ятеро дітей 1933, від голоду
 Панасюк Ольга, діти Йосип, Григорій, Уляна, 1933, від голоду
 Панасюк Явдоха, діти Параска, Василь, Іван, Роза, Раїса, 1933, від голоду
 Пацюк Ганна Павлова 1884-6.04.32, туберкульоз
 Пацюк Іван, жінка Зінька, дочка Ольга, сини Іван, Іван, Антін, дочка Явдоха, троє онуків, 1933, від голоду
 Пекарський Олекса Михайлів, 9.06.32-15.06.32
 Пекарський Сергій, жінка Марія, 1933, від голоду
 Пільганчук Роза Якова 1931-29.03.32, невідомо
 Поштарук Іван Дмитрів 1869-3.06.32, старість
 Поштарюк Марія, 1933, від голоду

Поштарюк Янко, Марина, син Петро, 1933, від голоду
Припишнюк Тетяна (побили, пограбували)
 1933, від голоду
Припишнюк Тихін, син Михтод, дочка Настя, 1933, від голоду
Рожківська Марія Кашмірова, 1923-16.07.32
Рожківська Марта, 1933 від голоду
Рожківський Франко Семенів, 1933, від голоду
Рубан (дяк), жінка Тося, троє дітей, 1933, від голоду
Рубан Яків, 1933, від голоду
Рубін Євмен, 1933, від голоду
Рублівська Михайлина, діти Олесь, Палажка, Людмила 1933, від голоду
Рублівський Андрій, жінка Мартоха, дочка Ганна, 1933 від голоду
Рублівський Василь, жінка Марценька, син Марко 1933, від голоду
Рублівський Карпо, 1933 від голоду
Рублівський Тихін, 1933 від голоду
Рухівський Прол, жінка Параска, брат Михайло 1933, від голоду

Савченко Катерини дитина. 1933, від голоду
Савченко Параска, син Михтод, 1933, від голоду
Савченко Устина, дочки Ганна, Текля, Наталка 1933, від голоду
Слободянюк Гапка Васильова, 1872-19.04.32 Невідомо
Слободянюк Горпина, дочка 12 років (пропала, люди кажуть, з'їли), 1933
Слободянюк Григор, дочка Мотря
Слободянюк Ніна і Микола (діти), 1933, від голоду
Слободянюк Тодось, жінка Секлета, четверо дітей (Степан, Денис, Катерина), 1933, від голоду
Слюсар Мотря, син Югон 1933, від голоду
Стаєнний Андрій, жінка Текля, дочка Марія, Васька, син Семен, внук Іван, 1933 від голоду
Тарасюк Влас, жінка Лукія, 1933, від голоду
Тарасюк Мирін, 1933 , від голоду
Тарасюки Филімон і Мотря, четверо дітей (Мирін, Дарка, Наталка...), 1933, від голоду
Терлецький Максим, жінка

Міля, семеро дітей, 1933, від голоду
Ткаченко Микола Михайлів, 1921-20.06.32
Ткаченко Михайло, діти Віра, Володимир, 1933, від голоду
Ткаченко Олександр, син Петро, 1933, від голоду
Ткаченко Панфіл, діти Ганна і Григорій, 1933, від голоду
Ткаченко Прокіп, 1933, від голоду
Трохимчик Йосип, жінка, син і дочка, 1933, від голоду
Ходаківський Раймон, жінка, дочка Стася, 1933 від голоду
Читинський Юзек, жінка Михайлина, 1933, від голоду
Чол.. Мартіян, дві дочки Ганна..., 1933, від голоду
Чол.. Семен, жін. Данка, троє дітей, 1933, від голоду
Шинкаренко Галина Василева, 1868, 1.07.32
Яремчук Гнат, жінка Олена, діти, Явдоха, Марія, Федько, Ялосовета Яремчук Семен Яремчук Тимофій, 1933, від голоду
Яремчук Ялосовета, 1933, від голоду

с. Тадіївка

СелоТадіївка (колишня назва „Пархомівська Слобода”) – центр сільської ради, до якої також належать села Тарасівка і Гайок.

Перші згадки про Тадіївку в архівних документах датуються 2 половиною XVII сторіччя.

1927 року в Тадіївці створили бурякове товариство, комітет взаємодопомоги (КВД).

1929 року в селі почалась колективізація. До небажаючих вступили вколгосп застосовували репресивні заходи, економічні санкції, доводили непосильні плани здачі хліба. В липні місяці 1933 року с.Тадіївка (колгосп імені Сталіна, голова колгоспу Кучер) за невиконання планових завдань було занесено на «чорну дошку», про що писала газета «Соціалістичне село» у № 54 від 5 липня 1933 року.

Перегини в колективізації села вилились у страшний голод, який протягом 1932-1933 років забрав життя більш ніж трьох сотень жителів Тадіївки. Голодною смертю у 1932-1933 роках померло понад 300 селян. Є також архівні свідчення про 15 смертей у січні-лютому, квітні-серпні та грудні 1932 року.

В травні 2008 року за рішенням сесії сільської ради та сходу села на місці масових поховань жертв Голодомору 1932-1933 років встановлено хрест з табличкою.

Мартиролог жителів сіл Тадіївка, Тарасівка, Гайок – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за такими документами:

Царіцон М.Т., Федорченко П.К. Нарис з історії села Тадіївка Володарського району Київської області.- Володарка, 1988.

Кульчинський С.В. 1933: Трагедія голоду.- К.: Знання, 1989 - 48 с.

Невінчана Г.К. Сповідь свідка Голодомору 1932-1933 рр. села Тадіївки Володарського району Київської області.- Володарка, 2001 (Записала Тищенко Ярослава).

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

Український голокост 1932-1933 рр. Свідчення тих, хто вижив. Т.1. Вид. 2. Упорядник: Мищик Ю. – К.: Києво-Могилянська Академія, 2005.

ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 312, арк. 66-72.

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 20, спр. 5249, арк. 7-9. Оригінал. Машинопис.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Безпалько Олександр Пилипів
1905-3.04.32, запалення

Білан Антоніна

Вакулук Бертко

Вакулук Варфоломій

Берткович

Вакулук Іван Берткович

Вакулук Текля Саківна

Вакулук Яків

Гордійчук Іван

Гордійчук Корній

Гордійчук Лавро

Гордійчук Марина

Гордійчук Павло

Гордійчук Павло Павлович

Гордійчук Роман

Гордійчук Федось

Гульченко Антоніна Юхимівна, 1922

Гульченко Віктор Дмитрович

Гульченко Ганна Левківна

Гульченко Дмитро Левкович

Гульченко Кузьма Левкович

Гульченко Микола Дмитрович

Гульченко Ніна Дмитрівна

Гульченко Параска Левківна

Гульченко Парфень Левкович

Гульченко Петро Юхимович
1924-32

Гульченко Уляна Федотівна

Гульченко Юхим Сакович

Дочка Олійника Оверка

Дядюк Петро Федорів

1885-26.04.32

Запалення легенів

Жінка Олійника Оверка

Жінка Шпака Івана

Заболотня Олена Іванівна

1886-25.02.32,

туберкульоз

Замкова Лідія Сафронівна

Замкова Марія Сафронівна

Защитинська Лідія Іванівна

19.04.31-30.02.32,

запалення легенів

Защитинський Петро Савович

Івасенко Тетяна Ригорова

10.09.32-31.12.32,

по хворості

Каліцун Кирило

Камінський Іван Лукашів

22.12.32-31.12.32,

по хворості

Клочан Іван

Клочан Левко

Ковальчук Андрій Колів

1885-30.07.32,

туберкульоз

Ковальчук Микита

Ковальчук Мотря

Ковальчук Ольга Андріївна

1920-26.07.32

Запалення легенів

Мельник Федір

Михальченко Давид

Михальченко Іван

Михальченко Ілько

Михальченко Лампія

Михальченко Неонія

Михальченко Оверко

Михальченко Степанида

Олексова

1856-18.01.32, старість

Михальченко Тита

Михальченко Явдоха

Невінчана Віра Іванівна

24.06.31-31.03.32,

запалення легенів

Невінчана Лідія Яківна

Невінчана Марія

Невінчана Мотря

Невінчана Ольга Яківна

Невінчана Хівря

Невінчаний Іван

Невінчаний Кіндрат

Невінчаний Кіндрат

Невінчаний Кузьма

Невінчаний Микола

Невінчаний Павло

Невінчаний Сидір

Олійник Оверко

Олійник Степан Михілів

1931-20.06.32.,

запалення

Омельчук Кирило Григорович

Омельчук Параска Григорівна

Омельчук Сергій

Осиченко Лідія Сергієвна

03.01.32-9.08.32,

по хворості

Охрончук Володимир

Охрончук Михайло

Охрончук Трохим

Охрончук Феня

Пилипенко Лідія Юхимовна,

1880-25.04.32,

запалення легенів

Пилипенко Юхим Данилів

1878-24.04.32., туберкульоз

Повалій Арсен Степанович

Повалій Віктор Арсеньович

Повалій Катерина

Повалій Лідія

Повалій Марія

Повалій Мусій

Повалій Нохемія

Повалій Павло

Повалій Семен

Повалій Сергій

Реп'ях Федір

Студент Параска Семенова,

1897-23.02.1932,

засор. жолудка

Тимчук Федір

Тимчук Христя

Царіцон Філімон

Шпак Іван

Шпак Павло

Шпака Івана три сини

с.Тарасівка (колишня назва – Перцівка)

Історична дата утворення села – 1915 рік.

1929 року було розпочато проведення колективізації з порушенням принципів добровільності входження до колгоспів. Не вистачало кормів, продуктів харчування. Врожаї зернових були низькими, не було тваринницьких приміщень.

В 1932-1933 рр. селяни пережили голод. Протягом двох років за свідченнями старожилів померло понад 100 осіб, прізвища 37 встановлено. Насправді ж кількість жертв голодомору бала значно більшою.

В 1990 році на місці масових поховань жертв Голодомору 1932-1933 років встановлено хрест.

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Про той страшний період в історії села ідеться в документальних свідченнях Царіцон М.Т., Федорченко П.К. Нарис з історії села Тарасівки Володарського р-ну .- Володарка, 1988..

Фенюк М.Н. Свідчення свідка Голодомору 1932-1933 років. с.Тарасівка Володарського району Київської області.-Володарка, 2008. (Записала Вовк О.О.).

Невінчана Г.Т. Свідчення свідка Голодомору 1932-1933 років. с. Тарасівка Володарського району Київської області.-Володарка, 2008. (Записала Вовк О.О.).

Мартиролог жителів села Тарасівка – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладено за свідченнями Пашенко О.І., 1923 р.н., та Сідак А.І., 1923 р.н., записаними у 2008 році Вовк О.О., пенсіонеркою.

Бондарук Антон, 1890 р.н., і його дружина, 1900 р.н.

Вовк Антон, 1921 р.н.

Вовк Олександра, 1925 р.н.

Невінчана Марія, і 2 дітей

Панасюк, 1908 р.н., і 3 дітей

Панасюк Степан, 1906 р.н., і

2 дітей

Поліщук Степан, 1907 р.н., і 4 дітей

Сідак Сергій, 1921 р.н.

Сідак Василина, 1920 р.н.

Сідак Ганна, 1897 р.н.

Сідак Дмитро, 1919 р.н.

Сідак Люба, 1923 р.н.

Сідак Митрофан, 1899 р.н.

Сідак Одарка, 1921 р.н.

Сідак Олекса, 1923 р.н.

Сідак Олександр, 1922 р.н.

Сташук і його дружина

Тимчук, 1900 р.н., і 3 дітей

Шпак Хима, 1998 р.н., і 2 дітей

с. Тарган

За переказами засноване 500 років тому.

23 травня 1922 року в с. Тарган на сходці селянської бідноти було вирішено створити комуну під назвою «Труд». Головою комуну було обрано Овдіюка І.Д. В комуну ввійшло 9 сімей, а саме: Кондратюка М.А., Гірського Прохора, Гірського Олександра, Сікорського Петра, Бабенка Харитона, Овдіюка Пилипа, Овдіюка Григора, Михайлика Офона, Бабенка Олександра.

В 1929-1930 рр. почалася масова примусова колективізація в селі і конфіскація майна «куркулів». Боротьбу з «куркулями» вели активісти-комсомольці 20-х років: Бабенко П.Г., Лемешко Ф.С., Ковальчук І.І., Микитенко В.А., Бабенко Андрій, Мариневич Петро, Бадьора Іван.

На початку 1933 року сільськогосподарська артіль «Труд» була перейменована в колгосп ім. Калініна і було створено партійну групу. В її склад увійшли Бабенко Олександр, Фурман Явдоха, Микитенко А.С., Адаменко Яків, Соловей П.А., Онищук Радіон. Першим головою колгоспу ім. Калініна було обрано М. Шевченка (1930-1931 рр.), а потім Соловея П.А.(1932-1933 рр.).

Особливо важким роком для села Тарган став 1933-й. Коли почався голод, першими його відчували діти. І першим померлим у селі від голоду став школяр Гнатенко Володимир.

Щоб хоч якось підтримувати виснажених дітей, у школі організували їдальню, і діти приходили на заняття зі своїми тарілочками, аби одержати раз на день лінди, яку давали учням.

Багатоох дітей села врятувала посланець Червоного Хреста з Києва Є.Б. Гін, яка приїхала напровесні 1933 року із запасом риб'ячого жиру і давала дітям по одній столовій ложці в день протягом місяця. Риб'ячий жир скінчився, і вона, плачучи, поїхала з села.

Прагнули підтримати своїх учнів учителі Козуб, Семінський, Янківська, Гахуп. Вчителі часто посилали групи з 5-6 учнів відвідувати тих дітей, які не прийшли до школи.

Але це мало допомагало. В сім'ї Пташніченко Марії було 8 дітей шкільного віку – померло 6, у Щур Федори було 6 дітей шкільного віку – померли всі. Учня Бабенка Тихіна зарубала збожеволіла від голоду мати. А всього від голоду померло понад 40 учнів.

Вчитель Семінський неодноразово говорив і владі, і керівництву освітою, що вмирають діти з голоду, потрібно їх рятувати. Натомість в 1933 р. за Семінським приїхали і забрали в органи міліції. Більше його ніхто не бачив.

Іщука Л.Н. (працівника клубної установи) сільська влада зобов'язала звозити трупи померлих від голоду у ями-кагати.

с. Тарган, 1988 рік. Перший в Україні пам'ятник, створений народним умільцем, очевидцем Голодомору Микитенком М.Й., у якого голод разом з померлими мамою та рідними забрав дитинство.

НАЦІОНАЛЬНА КНИГА ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Кожної ночі він дико стогнав. Адже йому одному доводилося навантажувати підводи з покійниками, скидати їх у кагати.

В селі поширювалось таке явище, як людожерство. Були непоодинокі випадки, коли вбивали і їли своїх дітей. Виявлених людожерів звозили в льох за сільською радою – там вони часто й конали.

Протягом двох голодоморних років щонайменше 400 жителів села померло з голоду. Їх було поховано в 3-х братських могилах.

В державному архіві Київської області збереглися фрагменти книги реєстрації актів сільської ради за 1932 рік про смерть жителів с. Тарган, які дали змогу скласти списки померлих за вересень, жовтень, грудень 1932 року, 367 осіб по прізвищах і іменах пригадали ветерани села.

Мартиролог жителів с. Тарган – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за такими документами:

Діденко А.І., Федорченко П.К. Нарис з історії села Тарган.- 1996.

Махінчук М. Комуною на цвинтар //Урядовий кур'єр.- 2003.- 4 лютого.

Махінчук М.Г. Комуною на цвинтар. // в кн. Роса на спориші.- К., 2004. – С.155-163.

Микитенко О. Голод з очима трипільської мадонни.// Столиця.-2003.- 28 лист.-4 грудня.

Салиж В. Скорбота.// Столиця. – 2003.-28 лист.-4 грудня.

Ткаченко Л. Щохвилини вмирало 17 чоловік.// Київська правда.-2002.- 1 лист.

Томенко М. Трагічні етюди.- К., Демур.- 2003.

Зінов'єва С. Перший в Україні пам'ятник жертвам голодомору створив житель Таргана М.Й.Микитенко.//Голос Володарщини.-2003.-21 травня.

Коваленко Л., Маняк В. 33-й: голод. Народна книга-меморіал,-К., Рад.письменник, 1991.

Коваленко Л., Коваленко В. Це був суто політичний голод.//Столиця.-2003.- 28 лист.-4 грудня.

Овдіюк Г.Я. Наш смуток родом з 33-го.// Київська правда -9 вересня 1993 р.- с. 3.

Овдіюк Г., Масло А. Ніби не вогники свічок, а душі померлих у 1933-му світились. // Голос Володарщини.- 2003.- № 80.

Тольц Марк. Скільки же нас тогда було? // Огонёк.- 1987.-№ 51.

Вітенко Ф. Кривава драма Голодомору 33-го у Володарці : До 75-річчя Голодомору 1932-1933 років в Україні. // Голос Володарщини. 2008. – 27 червня.

Кравченко М. Забирали хліб і життя.//Київська правда.-2008.- 15 квітня.

Бухонський А. Голод 1932-1933 років на Володарщині.: Наукова робота.-Володарка, 2002.

Махінчук М. Скорботний біль і пам'ятка живим.//Урядовий кур'єр.-2008.-22 березня.

7 вересня 1990 року. Учасників Міжнародного симпозиуму «Голодомор-33» дослідника голоду-геноциду-33 в Україні професора з США Джеймса Мейса, співголову товариства «Меморіал» В.А. Маняка, відому журналістку Л.Б. Коваленко-Маняка та інших гостей з обіймами зустрічає в Таргані біля створеного ним першого в Україні пам'ятника жертвам Голодомору очевидець трагедії М.Й. Микитенко.

Адаменко Меланка

Адаменко Микола

Маркіянович

Адаменко Устина Миколаївна

Бабенко Василь Іванович

Бабенко Ганна

Бабенко Ганна Сергіївна

Бабенко Григорій Мохтейович

Бабенко Євгенія

Олександрівна

Бабенко Євдокія Іванівна

Бабенко Іван Васильович

Бабенко Іван Іванович

Бабенко Іван Мусійович

Бабенко Іван Хомович

Бабенко Катерина Василівна

Бабенко Максим Тарасович

Бабенко Марія Іванівна

Бабенко Митрофан Тарасович

Бабенко Мусій Мохтейович

Бабенко Палажка Гнатівна

Бабенко Петро Сергійович

Бабенко Пилип Гнатович

Бабенко Сергій Мохтейович

Бабенко Софія

Бабенко Тимофій Мусійович

Бадьора Аврам Васильович

Бадьора Василина

Бадьора Дмитро Маркевич

Бадьора Івга Йосипівна

Бадьора Марія

Бадьора Марко Митрофанович

Бадьора Марта

Бадьора Мотра

Бадьора Сак Макарович

Бадьора Христя Саківна

1932-1933

Бадьора Яків
 Бадьора Яків Маркевич
 Бадьорий Семен Іванович
 Бадьорий Юхим Іванович
 Березовська Оксана Мусіївна
 Березовська Олександра
 Мусіївна
 Білоус Олександр
 Михайлович
 Бондарук Ганна Хомівна
 Бондарчук Кузьма
 Логвинович
 Василенко Петро
 Гірська Килина Микитівна
 Гірський Іван Олександрович
 Гірський Микола
 Олександрович
 Гірський Олександр
 Прохорович
 Гнатенко Марія Михайлівна
 Гнатенко Михайло Іванович
 Гнатенко Тетяна Полікарпівна
 Гнатенко Фаїна Михайлівна
 Гончарук Марія
 Гончарук Павло Семенович
 Горбачов Федір
 Горбачова Явдоха
 Григоренко Андрій
 Григоренко Андрій
 Гаврилович
 Григоренко Василь
 Андрійович
 Григоренко Ганна
 Григоренко Герасим
 Григоренко Григорій
 Григоренко Дмитро
 Григоренко Дмитро
 Микитович
 Григоренко Іван Микитович
 Григоренко Іван Омелькович
 Григоренко Ілько
 Григоренко Йосип Микитович
 Григоренко Катерина
 Омельківна
 Григоренко Лізавета
 Федорівна
 Григоренко Марія
 Григоренко Меланка
 Захарівна
 Григоренко Настя
 Григоренко Олена
 Григоренко Олена Микитівна
 Григоренко Омелько
 Ониськович
 Григоренко Павло
 Герасимович
 Григоренко Павло
 Нечипорович

Григоренко Павло
 Омелькович
 Григоренко Палажка
 Григоренко Палажка
 Григоренко Палажка
 Григоренко Палажка
 Григоренко Палажка
 Герасимівна
 Григоренко Петро Герасимо-
 вич
 Григоренко Роман
 Григоренко Сидір Савестей-
 ович
 Григоренко Степан Микито-
 вич
 Григоренко Талимон
 Григоренко Трохим Павлович
 Григоренко Федора
 Григоренко Хима
 Григоренко Явдоха
 Григоренко Яків
 Гульченко Килина
 Гульченко Марія
 Гульченко Марія Філімонівна
 Гульченко Мина
 Гульченко Одарка
 Гульченко Олексій
 Філімонович
 Гульченко Секліта Юхимівна
 Гульченко Філімон Юхимович
 Гульченко Юрмен
 Гульченко Юхим
 Гульченко Явдоха
 Дишлевський Іван
 Ішук Конон
 Ішук Василина
 Ішук Іван Юхимович
 Ішук Івга
 Ішук Люба Юхимівна
 Ішук Мина
 Ішук Михайло
 Ішук Оксана
 Ішук Олексій Юхимович
 Ішук Параска
 Ішук Петро Степанович
 Ішук Семен Юхимович
 Ішук Степан
 Ішук Тимофій Степанович
 Ішук Федора Степанівна
 Ішук Юхим
 Ішук Явдоха
 Каплун Адам Йосипович
 Каплун Валентина Адамівна
 Каплун Василь Анісімович
 Каплун Віктор Адамович
 Каплун Ганна
 Каплун Григорій
 Каплун Єлизавета Матвіївна

Каплун Лекера
 Каплун Люба Адамівна
 Каплун Марія
 Каплун Марія Йосипівна
 Каплун Марія Левківна
 Каплун Микита
 Каплун Мотря Демидівна
 Каплун Олена Адамівна
 Каплун Павло
 Каплун Петро
 Каплун Степанида
 Каплун Харитина
 Каплун Харитон Адамович
 Каплун Юхим
 Ковальчук Ярина Іванівна
 Кондратюк Андрій
 Кондратюк Василь
 Степанович
 Кондратюк Денис
 Кондратюк Євдокія
 Степанівна
 Кондратюк Іван
 Кондратюк Іван Федорович
 Кондратюк Катерина
 Кондратюк Корній
 Кондратюк Ліда Федотівна
 Кондратюк Максим
 Кондратюк Марія
 Кондратюк Марцін
 Кондратюк Олена
 Кондратюк Олена Степанівна
 Кондратюк Софія
 Кондратюк Софія Йосипівна
 Кондратюк Степан
 Андрійович
 Кондратюк Явдоха
 Кондратюк Явдоха
 Корець Килина
 Корець Улита
 Коржевська Улита Василівна
 Коржевська Марта
 Коржевська Марфа Василівна
 Коржевська Олександра
 Василівна
 Коржевський Василь
 Корживський Давид
 Васильович
 Криса Іван Кирилович
 Криса Килина
 Криса Кирило Іванович
 Криса Лукун Іванович
 Криса Олександра
 Кучер Віктор Прохорович
 Кучер Михайло Прохорович
 Кучер Прохор
 Левченко Ганна Миколаївна
 Левченко Іван Миколайович
 Левченко Микола

Левченко Олена Фокіївна
 Левченко Федір Миколайович
 Лемешко Антоніна Тарасівна
 Лемешко Василь Тарасович
 Лемешко Катерина
 Нечипорівна
 Лемешко Тарас Савович
 Лемешко Яків Томілів
 Маріневич Іван Каленикович
 Марчук Марія Миколаївна
 Меліщенко Архип Григорович
 Меліщенко Володимир
 Гнатович
 Меліщенко Гнат
 Меліщенко Полікарп
 Архипович
 Микитенко Йосип Семенович
 Микитенко Лампія
 Михайлюк Петро Павлович
 Михайлюк Устя
 Наулко Петро Гнатович
 Овдіюк Дем'ян Іванович
 Овдіюк Пилип Прохорович
 Огородник Андрій
 Огородник Марія Фокіївна
 Огородник Мотря Юр'ївна
 Огородник Фокій Андрійович
 Онопрієнко Василь
 Омелькович
 Онопрієнко Ганна Омельківна
 Онопрієнко Марія Омельківна
 Онопрієнко Ніна Омельківна
 Онопрієнко Олександра
 Онопрієнко Омелько
 Микитович
 Онопрієнко Федора Омельківна
 Оптарчук Ганна Пилипівна
 Оптарчук Клим Іванович
 Оптарчук Мотря
 Оптарчук Олександра
 Прокопівна
 Оптарчук Пилип Лукович
 Оптарчук Яків Пилипович
 Остапенко Гнат
 Остапенко Григорій Гнатович
 Павлюк Андрій Гарійович
 Павлюк Антоніна Вакулівна
 Павлюк Василь
 Павлюк Ганна
 Павлюк Ганна Вакулівна
 Павлюк Гнат Іванович
 Павлюк Килина Іванівна
 Павлюк Килина Оліянівна
 Павлюк Марія Іванівна
 Павлюк Настя
 Павлюк Олексій Вакулович
 Павлюк Соломія

Павлюк Степанида
 Павлюк Федора Оліянівна
 Павлюк Явдоха Митрофанівна
 Панасюк Варка Іванівна
 Панасюк Іван Михайлович
 Панасюк Михайло
 Панасюк Петро Михайлович
 Панасюк Явдоха Михайлівна
 Пархомук Галка
 Пархомук Іван Талимович
 Пархомук Марія Талимонівна
 Пархомук Одарка
 Пархомук Талимон
 Пархомук Явдоха
 Талимонівна
 Паюк Макар
 Паюк Оксана
 Паюк Олена
 Паюк Тетяна
 Паюк Яків
 Повшедна Марина Семенівна
 Повшедна Марія Антонівна
 Повшедний Антон
 Полещенко Настя
 Полещенко Остап
 Поліщук Василина
 Поліщук Іван Мифодійович
 Поліщук Килина
 Поліщук Кирило Мифодійович
 Поліщук Марія Мифодіївна
 Поліщук Ніна Мифодіївна
 Поліщук Петро Мифодійович
 Поліщук Пилип Ларіонович
 Поліщук Улита
 Походун Аврам
 Походун Василь Іванович
 Походун Катерина Пилипівна
 Походун Марія Максимівна
 Походун Пилип Аврамович
 Присяжнюк Іван
 Присяжнюк Каленик
 Присяжнюк Марія Каленівна
 Присяжнюк Христя Каленівна
 Пташніченко Василь Іванович
 Пташніченко Ганна Іванівна
 Пташніченко Іван
 Пташніченко Ілько
 Прокопович
 Пташніченко Католя Іванівна
 Пташніченко Микита Іванович
 Пташніченко Микола Іванович
 Пташніченко Олена
 Пташніченко Павло
 Пташніченко Палажка
 Федорівна
 Пташніченко Петро
 Пташніченко Прокіп
 Пташніченко Федір Іванович

Пташніченко Фокій
 Сінкевич Віктор Антонович
 Сінкевич Григорій Антонович
 Сінкевич Іван Никифорович
 Сінкевич Лампія Зіновіївна
 Сінкевич Одарка
 Слюсаренко Гнат
 Слюсаренко Килина
 Слюсаренко Мина
 Олександрович
 Слюсаренко Юрмин Гнатович
 Слюсаренко Явдоха
 Солованюк Григорій
 Солованюк Хівря
 Степанова
 Стренчиков Юзик
 Тарасюк Степан Матвійович
 Тарасюк Василина Давидшна
 Тарасюк Ганна
 Тарасюк Гордій Дмитрович
 Тарасюк Григорій Матвійович
 Тарасюк Давид Дмитрович
 Тарасюк Мотря Матвіївна
 Ткачук Мусій
 Ткачук Олександр Сидорович
 Ткачук Секліта
 Ткачук Уляна Савівна
 Ткачук Федот Левкович
 Ткачук Федот Мусійович
 Тульвінська Тетяна Григорівна
 Тульвінський Григорій
 Тульвінський Іван Григорович
 Тульвінський Павло Григорович
 Уманець Іван Григорович
 Уманець Петро Григорович
 Федорчук Віктор Григорович
 Федорчук Віктор
 Миколайович
 Федорчук Галина
 Федорчук Галина Миколаївна
 Федорчук Гнат Панасович
 Федорчук Григорій
 Нечипорович
 Федорчук Матвій Панасович
 Федорчук Микита Григорович
 Федорчук Микола
 Миколайович
 Федорчук Наталка
 Федорчук Одарка
 Федорчук Роман Іванович
 Федорчук Тихон
 Федорчук Федір Григорович
 Федорчук Ярина
 Хом'як Іван Лаврович
 Шевчук Анань Федорович
 Шевчук Гапка
 Шевчук Марія Федорівна

Шевчук Михайло Фокійович
Шиманська Зоя Гнатовна
Щур Анатолій Омелькович
Щур Василь Федорович
Щур Василь Юхимович
Щур Горпина Семенівна
Щур Григорій Федорович
Щур Кость Федорович

Щур Ліда Іванівна
Щур Лукія
Щур Надія Федорівна
Щур Наталка Федорівна
Щур Нечипір Мусійович
Щур Олексій Федорович
Щур Омелько
Щур Петро Прохорович

Щур Сергій
Щур Степан
Щур Степанида
Щур Уляна
Щур Федір
Щур Юхимія
Яремчук Настя
Яремчук Пилип Маркович

с. Чепіженці

Назва села походить від дерев'яної частини плуга (сохи) – чепіги, яка виготовлялася з порід дерев, що росли у цій місцевості. За іншим переказом – від імені першого поселенця козака Чепіги.

В 1929-1930 роках на території села проводилася колективізація, наслідками якої став голод. В червні місяці 1933 року с. Чепіженці (колгосп імені Сталіна, голова колгоспу Ступницький, голова сільської ради Вовк) було занесено на «чорну дошку», про що в №№ 51 та 52 від 21 і 24 червня 1933 року писала газета «Соціалістичне село».

На початок 30-х років населення села становило понад 1200 чоловік. Мешканці села перетерпіли важкі роки Голодомору. За голодні 1932-1933 роки населення значно зменшилося. Сотні було поховано у спільних могилах. На даний час поіменно встановлено 149 жертв голодомору.

Мартиролог жителів с. Чепіженці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за документами:

Джеря П.Я., Федорченко П.К. Нарис з історії села Чепіженці Володарського району Київської області.- Володарка – 1989.

Збірник документів і матеріалів голодомору – Вип.2. Упорядники: Михайліченко Г.М., Шаталіна Е.П. – К., - 1993.

Витрихівський М. Голодомор 33-го – відкрита рана світового українства.// Столиця.- 1991.-№ 8.

В мартирологу при наявності даних у алфавітному порядку вказані прізвище, ім'я, по батькові, офіційна причина смерті, рік смерті та вік померлих.

Аврамчук Василина, водянка, 1933, 43

Аврамчук Дмитро

Аврамчук Захар, водянка, 1933, 50

Аврамчук Клим

Аврамчук Ліксандра, з голоду, 1933, 60

Аврамчук Марко, з голоду, 1933, 40

Аврамчук Надія

Аврамчук Палажка

Аврамчук Тарас

Аврамчук Федір, з голоду, 1933, 15

Аврамчук Христя

Барчук Євген, водянка, 1933, 70

Барчук Олекса Федорович, водянка, 1933, 13

Барчук Параска Василівна, водянка, 1933, 35

Барчук Федір Євменович, водянка, 1933, 37

Барчук Федора, водянка, 1933, 65

Воробйов Сидорон, водянка, 1933, 30

Воробйов Ілько

Воробйов Клим, водянка, 1933, 25

Воробйов Сахрон

Гайдайчук Анастас

Гайдайчук Архип

Гайдайчук Володимир

Гайдайчук Ксеня

Гайдайчук Марія

Гайдайчук Микола

Гайдайчук Надя

Гайдайчук Наталя, з голоду, 1933

Гайдайчук Оксана

Гайдайчук Омелян

Гайдайчук Тарас

Гайдайчук Тихін

Гайдайчук Трихін

Гайдайчук Трохим

Заграничний Андрон

Заграничний Володимир

Заграничний Гаврило

Заграничний Гнат, з голоду, 1933, 60

Заграничний Данило

Загранична Ксеня

Заграничний Михайло

Заграничний Олександр

Заграничний Ониська

Заграничний Прокіп

Заграничний Сапрон

Заграничний Трохим

Зарудна Одарка

Зарудній Дмитро

Зарудній Кирило

Зарудній Микита

Каленська Анна

Каленський Микола

Ковтун Микита

Ковтун Микола

Ковтун Оксана

Ковтун Палажка

Ковтун Ярема

Куліцька Ониська

Куліцький Павло

Куліцький Дмитро

Куліцький Олександр

Куліцький Степан

Матвійчук Борис

Матвійчук Галина

Матвійчук Дмитро

Матвійчук Карпо

Матвійчук Микита

Матвійчук Микола

Матвійчук Одарка

Матвійчук Онікій

Матвійчук Павло

Матвійчук Сидір

Матвійчук Юра

Миронюк Аврам
Миронюк Адам
Миронюк Гордій
Миронюк Кирило
Миронюк Піон Юхимович,
 водянка, 1933, 12
Миронюк Юхим, з голоду,
 1933, 40
Музичук Антип
Музичук Антоніна
Музичук Борис
Музичук Ганна, водянка, 1933,
 43
Музичук Ганя, водянка, 1932,
 11
Музичук Захар
Музичук Єфрем
Музичук Іван, з голоду, 1933,
 45
Музичук Калістрат
Музичук Ксеня
Музичук Лазір
Музичук Лісавета
Музичук Микола Хомович
Музичук Мотра
Музичук Макар
Музичук Марія
Музичук Ніна
Музичук Одарка
Музичук Ольга
Музичук Ониська
Музичук Павло
Музичук Палажка
Музичук Пріська

Музичук Сак
Музичук Секлета
Музичук Сергій, водянка, 1933,
 30
Музичук Степан
Музичук Тетяна
Музичук Трихін
Музичук Хома
Музичук Ядвіга
Музичук Юсіна
Музичук Ялина, водянка, 1933,
 25
Нагорна Катя Петрівна, з голо-
 ду, 1933, 1
Нагорна Параска, з голоду,
 1933, 50
Нагорний Петро Петрович,
 з голоду, 1933, 13
Паламарчук Дмитро, водянка,
 1933, 41
Паламарчук Іван, водянка,
 1933, 40
Паламарчук Потап, водянка,
 1933, 50
Савіцька Мотра
Савіцька Секлета
Савіцький Сак
Садовий Іван
Титорчук Василь, водянка,
 1933, 36
Титорчук Марія Трихонівна,
 водянка, 1934, 35
Титорчук Міша Васильович,
 водянка, 1933, 8

Титорчук Наталя Василівна,
 водянка, 1933, 2
Ткачук Трохим
Ткачук Явдоха
Ткачук Антошка Лазарівна,
 з'їли, 1933, 5
Ткачук Василь Лазарів,
 водянка а, 1933, 15
Ткачук Корній
Ткачук Лазер Михайлович,
 водянка, 1933, 39
Ткачук Марія
Ткачук Митя Лазарів, водянка,
 1933, 1
Ткачук Савелій
Ткачук Сак
Ткачук Степан Лазарів,
 водянка, 1933, 13
Тригуб Катерина
Тригуб Одарка
Тригуб Оксана
Чайківська Антошка
Варійонова, водянка, 1933, 9
Чайківська Маруся
Варійонова, водянка, 1933, 12
Чайківська Мотря
Варійонова, водянка, 1933, 8
Чайківська Оля Варійонова,
 водянка, 1933, 7
Швець Адам
Швець Євген Трохимович
Швець Мокрина
Швець Тетяна
Швець Трохим

Згурівський район

Постановою ВУЦВК УСРР від 21 квітня 1931 року центр Згурівського району був перенесений із села Згурівка до селища Яготин і відповідно перейменований район із Згурівського на Яготинський.

9 лютого 1932 року IV позачерговою сесією ВУЦВК XII скликання була прийнята постанова про створення Харківської області. Постановою ВУЦВК від 15 жовтня 1932 року із Київської області до Харківської області був переданий Яготинський район, а відповідно і Згурівська сільська рада.

Проте ці географічні перетасовки не покращували життя селян Згурівщини. Восени і взимку 1932 року по селах пройшла червона мітла тотальних ревізій продовольчих запасів з колгоспних комор і з селянських обійсть. Офіційно – для виконання нереально завищених хлібопоставок державі. Неофіційно – для упокорення українського селянина небаченим досі в історії людства голодом.

Тисячі людей – жителів населених пунктів, розташованих на території Згурівського району, загинули лютою смертю під час Голодомору 1933 року. У старовинному козацькому селі Красному, скажімо, померли від голоду 500 осіб, у Новій Оржиці – близько 400, у Старій Оржиці – 200, у Малій Супоївці – близько 200. В с. Пасківщина лише в одному кінці кутка, так званому Окопі, як розповів старожил Григорій Полюлях, від голоду загинуло 110 людей. Не раз траплялися випадки людожерства. Про це, зокрема, можна прочитати в художньо-документальній повісті «Голодна весна», що належить перу сина згурівської землі відомого письменника Івана Кирія. Про це з жахом розповідають очевидці.

В Згурівському районі вдалося встановити імена померлих в роки Голодомору близько 1600 чоловік, постраждалих – 2835 чоловік.

сmt. Згурівка

Районний центр. Засноване наприкінці XVII ст., вперше в писемних джерелах згадується в 1690 р.

Наприкінці 20-х – на початку 30-х років Згурівська сільська рада відносилась до Яготинського району Київщини, а потім Харківської області.

В 1929 році на базі Згурівського ТСОЗу створюється сільськогосподарська артіль. До весни 1930 р. шляхом примусового загання до неї одноосібників вона розрослась до 5 колгоспів: ім. Леніна, ім. Шевченка, ім. Кірова, «Більшовик» та ім. Орджонікідзе, що об'єднували майже 90% всіх одноосібних селян. Куркулі і ті, кого до них вписували, були розкуркулені, у них відібрано не лише реманент і зерно, але часто й хати. Згодом не лише у них, а в усіх селян влада руками сільських активістів одібрала всі продуктові запаси. В Згурівку прийшов голод.

Архівних документів за той період не збереглося, але за свідченнями очевидців масштаби лиха були страхітливими.

Старожили селища, які в ті роки були дітьми, пригадали 61 прізвище померлих від голоду. Навіть по цьому можна судити про кількість закатованих голодом, яка, звісно ж, була значно більшою, ніж пригадали 7-13-річні на той час очевидці трагедії.

Мартиролог жителів сmt. Згурівка – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за свідченнями Чубук (Самойленко) Г.В., 1926 р.н.; Краснощок (Твердохліб) В.М., 1922 р.н.; Подолянка К.О., 1922 р.н. та ін., записаними в 2004 р. Толстою Н.Г., секретарем районної державної адміністрації.

В мартирологу вказано при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові та вік померлих.

1999 рік. Священики Української Православної Церкви Київського Патріархату після молебня з нагоди Дня Незалежності України біля пам'ятника жертвам Голодомору.

Балабан Микола Іванович, 26 р.
Балабенко Іван
Балабенко Максим
Буромський Федір
Волочай

Глуценко Ганна Дем'янівна
Глуценко Ганна Михайлівна
Глуценко Євдокія
Глуценко Катерина
Дем'янівна

Глуценко Михайло
Голод
Гончаренко
Жовтоніг Анастасія
Михайлівна, 12 р.

Жовтоніг Опанас Михайлович, 11 р.
 Жовтоніг Михайло Іванович 51 р.
 Жовтоніг Маруся Миколаївна 49 р.
 Здор Феня Костенко
 Кушнір Григорій Кушнір Григорій Іванович, 41 р.
 Лишко Андрій Прокопович, 53 р.
 Льодін Льодін Андрій Іванович, 43 р.
 Льодін Ольга Андріївна, 13 р.
 Льодін Петро Андрійович, 7 р.
 Льодін Тетяна Матвієнко Іван Федорович, 15 р.
 Матвієнко Ліда Федорівна, 12 р.
 Матвієнко Федір Прокопович, 18 р.

Мозгова Івга Прокопівна, 40 р.
 Олійник Макар Т рофимович, 58 р.
 Олійник Микола Іванович
 Олійник Микола Іванович, 9 р.
 Палівода Катерина Іванівна, 6 р.
 Палівода Ліда Іванівна, 5
 Палівода Олександр Іванович, 3 р.
 Палівода Олександра Іванівна, 2 р.
 Самійленко Микола Самойленко Іван Федорович
 Самойленко Петро Федорович
 Самойленко Уляна Федорівна
 Самойленко Якилина Федорівна
 Смик

Смик
 Смик
 Смик
 Смик Махтей
 Сова Трохим Григорович, 44 р.
 Тимченко
 Удовенко Григорій
 Удовенко Катерина
 Удовенко Михайло
 Удовенко Паша Миколаївна, 35 р.
 Удовенко Яків
 Чемерська Марія Павлівна
 Чемерський
 Чемерський
 Чемерський
 Чемерський Роман Павлович
 Чемерський
 Чемерський

с. Аркадіївка

За наказом пана Кочубея частину згурівчанських кріпаків переселили на новий хутір, який він подарував своєму сину Аркадію – звідси назва Аркадіївка. Згадується в документах 1839-1840 рр.

На прочатку 30-х років минулого століття діяла Аркадіївська сільрада Яготинського району Харківської обл.

В 1927 році в Аркадіївці створено комсомольську організацію на чолі з Лариком Жеведенком, у 1930 р. – парторганізацію комуністів. Її очолив Григорій Колодій, а в числі її активних членів були Микола Василець, Микола Соболь, Іван Свершок, Петро Хижняк. Саме ці люди були виконавцями політики Голодомору на селі.

За свідченнями очевидців встановлено небагато прізвищ померлих у селі від голоду, хоча реальна цифра значно більша.

Мартиролог жителів с. Аркадіївка – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за свідченнями Жовтоног Є.Г., 1923 р.н.; Паліводи Є. Я., 1927 р.н.; Жевноводенка М.С, 1921 р.н., записаними Ярош В.М., завідуючою клубом, і Штановською Л.Д., бібліотекарем.

Драга Варвара Василівна
 Драга Іван Васильович
 Жиглій Олексій
 Жиглій Ярина з'їла
 5 своїх дітей
 Ткач 5 чол.
 Іванюшини 4 чол.
 Климович Вивдя
 Ожильчини 5 чол.

Громови 5 чол.
 Халомайшина Галька
 Халомайшин Галактіон
 Надождевичов Грицько
 Надождевичова Надя
 Данівський Грицько
 Данівська Галя
 Марковичова
 задушила дитину

Веребичини 5 чол.
 Зінченко 5 чол.
 Митлашевський Грицько
 Митлашевський Іван
 Митлашевська Вивдя
 Митлашевська Маринка
 Шевельова Дунька і 2 її дітей

с. Безуглівка

Засноване вихідцем з Волощини (місто Ясси, Румунія) Олексою Алоєм.

На початку 30-х років минулого століття Безуглівська сільрада належала до Яготинського району Харківської області.

Примусова колективізація, розкуркулювання і пограбування усіх без винятку селян бригадами партійно-комсомольсько-комнезамівських активістів призвели до того, що уже восени 1932 року у багатьох людей закінчились запаси хліба. Взимку та навесні 1933 року у селі Безуглівка помирало щодня по декілька осіб.

На сьогодні встановлено, що смерть від голоду скосила 118 жителів села.

Мартиролог жителів с. Безуглівка – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за свідченнями Стукала І.М., 1925 р.н.; Стукала Г.В., 1927 р.н., записаними 2008 року Сідько Г.Ф., завідуючою сільським клубом.

В мартирологу вказано при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові та вік померлих.

- Анатієнко Каленик, 70
 Анатієнко Андрій
 Каленикович, 20
 Анатієнко Онисько
 Данилович, 75
 Анатієнко Христ, 72
 Анатієнко Марія
 Ониськівна, 1926 р.н.
 Анатієнко Ганна, 70
 Анатієнко Михайло
 Іванович, 67
 Анатієнко Катерина, 30
 Анатієнко Федір
 Михайлович, 70
 Анатієнко Вейка, 35
 Анатієнко Дунька, 25
 Анатієнко Василь, 27
 Анатієнко Іван, 35
 Бондаренко Іван
 Васильович, 40
 Бондаренко Уляна Павлівна
 Бондаренко Григорій Іванович
 Бондаренко Михайло Іванович
 Бондаренко Марія Іванівна
 Бондаренко Віра Іванівна
 Бондаренко Петро, 70
 Бондаренко Олена, 65
 Безсмертний Микола
 Касянович, 45
 Безсмертний Улас
 Касянович, 18
 Безсмертний Микола
 Миколайович, 15
 Гайова Надія Максимівна
 Гайова Євдокія Максимівна
 Гайова Ольга Максимівна
 Гайова Марія Андріївна
 Гайовий Макар Тихонович, 30
 Гордничий Олексій, 60
 Гордничий Василь
 Олексійович, 12
 Гордничка Марія, 60
 Гордничий Андрій
 Олексійович, 12
 Гордничка Степанида
 Олексіївна, 15
 Гордничий Григорій
 Олексійович, 13
 Дем'яненко Іван
 Ничипорович, 70
 Зверов Іван, 33
 Зверова Параска, 27
 Зверова Марія Іванівна, 8
 Зверов Леонід Іванович, 6
 Зверова Христя Іванівна, 4
 Зверов Микола Іванович, 2
 Коваленко Андрій
 Семенович, 40
 Коваленко Марія Яківна, 40
 Коваленко Катерина
 Андріївна, 18
 Коваленко Павло
 Андрійович, 20
 Коваленко Степан
 Андрійович, 21
 Коровник Пилип, 31
 Коровник Лукера, 28
 Коровник Степан
 Пилипович, 12
 Коровник Одарка, 16
 Коровник Андрій, 8
 Коровник Ганна, 6
 Коровник Микола, 4
 Коровник Кузьма, 28
 Коровник Микола Кузьмич, 5
 Коровник Андрій Кузьмич, 4
 Крячок Юхим, 4
 Крячок Івга, 30
 Крячок Іван Юхимович, 6
 Кондратенко Федір Микито-
 вич, 65
 Кондратенко Марія Власівна,
 60
 Кондратенко Парфен
 Микитович, 70
 Коровник Григорій, 19
 Коровник Василь, 18
 Коваленко Наталія, 60
 Нестеренко Ганна
 Семенівна, 11
 Паливода Степанида Павлівна
 Паливода Дмитро Іванович
 Паливода Олена
 Паливода Тетяна Дмитрівна
 Паливода Іван Дмитрович
 Паливода Любов Дмитрівна
 Паливода Степан Іванович
 Паливода Семен Іванович
 Паливода Палажка Іванівна
 Приходько Микола Климович
 Приходько Якилина?
 Приходько Клим, 21
 Приходько Олена, 27
 Приходько Андрій
 Климович, 11
 Рева Фот Каленикович, 70
 Рева Секлета, 65
 Рева Іван Фотович, 18
 Рева Оксана Фотівна, 19
 Стукало Іван, 33
 Стукало Павло Мусійович, 17
 Стукало Михайло Мусійович, 5
 Стукало Олександра
 Мусіївна, 7
 Ткаченко Яків, 33
 Ткаченко Віра
 Яківна, 4
 Ткаченко Настя, 33
 Ткаченко Наталія Яківна, 15
 Тильчик Прокіп, 31
 Тильчик Микола
 Прокопович, 11
 Тильчик Ольга Прокопівна, 9
 Тильчик Марія Прокопівна, 9
 Тильчик Юхим, 30
 Тильчик Петро Юхимович, 9
 Тильчик Федір Юхимович, 7
 Темрюк Сергій, 75
 Темрюк Наталія, 65
 Темрюк Федот Якимович?
 Темрюк Іван Якимович?
 Тандир Андрій Данилович, 80
 Тандир Оришка Данилівна, 75
 Тандир Михайло
 Олексійович, 15
 Циганок Михайло, 1894р.н.
 Циганок Іван Семенович, 10
 Циганок Микола
 Михайлович, 16
 Циганок Олена, 10
 Янько Параска, 1896 р.н.
 Янько Іван, 15
 Янько Феня, 21
 Яринич Іван, 37
 Яринич Євдокія, 35
 Яринич Іван Іванович, 11
 Яринич Варвара Іванівна, 9

с. Великий Крупіль

Засновником села став Крупка, і від цього пішла назва Крупіль. Жителі села уміли ткати грубі сукна, які заковували купці з Золотоноші. Славились місцеві хлібопеки. У Круполі були побудовані хлібні лавки. За хлібом сюди приїжджали купці з Любави, заковували і хурами везли додому.

У 1927 році на землях пана Бутовича було організовано «сози», які були в той час праобразом колгоспів. У 1929 році із «созів» утворились три колгоспи: Вороського, Чапаєва і Сталіна. Колгоспні активісти входили у бригади, які на виконання непосильних хлібопоставок, а часто в особистих інтересах забирали восени

НАЦІОНАЛЬНА **КНИГА ПАМ'ЯТІ** ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

і взимку 1932 року у своїх односельців не лише зерно, а навіть готову їжу з горщиків, все майно, прирікаючи їх на голодну смерть.

За вцілілими архівними даними лише з 28.03.1933 р. по 03.09.1933 р. в селі померло із записом про причину смерті «невідомо» або «не встановлено» 52 жителі. Скільки померло в інші голодоморні місяці 1932 і 1933 років, дані відсутні.

Мартиролог жителів с. Великий Крупіль – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за записами книги актів реєстрації цивільного стану (Державний архів Київської області, Ф. 5634, оп. 1, спр. 327, арк. 1-55), а також за свідченнями очевидців Кусого О. М., 1922 р.н.; Куси О.П., 1922 р.н.; Шашка І. Ф., 1925 р.н.; Мацько Д.Д., 1923 р.н.

У мартирологу мовою оригіналу вказані при наявності в документі прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, число, місяць і рік смерті, вік, причина смерті та № лікарняної картки. Список укладено у алфавітному порядку.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Бабка Борис Іванович, дитина, 14.06.33, 1 міс., № 36

Витвицький Лавро Андрійович, 19.06.33, 39, № 41

Гарлостенко Моська, 17.07.33, 70, № 68

Гарлушко Гафощка Якимовна, 1.06.33, 70 р., № 26

Гарлушко Микола, Данилович, 12.07.33, 27, № 61

Гарлушко Уляна, 1.08.33, 60, № 73

Гарлушко Федір Степанович, 27.07.33, 65, № 78

.....**Грицькова**, дитина, 19.04.33, 10 міс., № 18

Губка Люба Мусійова, 18.08.33, 1р., № 75

Губка Оксана Петрівна, дитина, 18.08.33, 1, № 75

Гук Катерина Гаврилівна, хлібороб, 02.07.33, 57, № 53

Гук Платон Йовхимов., хлібороб, 02.07.33, 55, № 52

Каліш Йовхим Миколайович 8.06.33., 88, № 30

Кир'ян Порір Дмитрович 17.10.33, 67, № 80

Кирилів, дитина, 15.07.33, 7, виснаження

Лисовець Грицько Миколайович, хлібороб, 25.06.33, 63, 44

Литвиненко Дем'ян Петрович, член сільгоспартілі, 17.06.33, 42, № 38

Литвиненко Іван Маркович, хлібороб, 28.06.33, 50

Литвиненко Маруся Івнівна, дитина, 15.07.33, 9, № 66

Литвиненко Петро Кузьмович, 13.03.33, 75, № 14

Мазур Роман Антонович, 60, № 55

Малета Галька Степаніва, хлібороб, 25.06.33, 58, 47

Опанасенко Давид Романович, хлібороб, 28.06.33, 57, 49

Опанасенко Іван

Опанасенко Грицько

Кирилович, дитина, 13.07.33, 1, № 62

Опанасенко Ольга Кузьмівна, дитина, 22.04.33, 1 міс., від паралічу, № 20

Панасенко Павло Павлович, хлібороб, 15.07.33, 21, № 65

Петрухно Йовхим Іванович, хлібороб, 06.07.33, 75, № 56

Полігушко Ладимер Семенович, 25.06.33, 70, № 46

Приходько Лука Іванович, хлібороб, 27.07.33, 45, № 69

Селитцов Севастьян Костянтинович 19.09.33, 19, № 77

Соломка Гароним Прокопович, 30.06.33, 73, № 51

Тесла Іван Іванович, дитина, 09.06.33, 4, № 32

Тесла Уляна Панасова, член сільгоспартілі, 21.06.33, 31, № 43

Ткаченко Амось Антонович, 4.07.33, 70, № 54

Трохімець Галька Омельківна, хлібороб, 09.07.33, 17, 60

Цирулик Вірка

Цирулик Ольга

Федорова, член сільгоспартілі, 16.05.33, 47, № 24

Цирулік Іван Федорович,

15.07.33, 34, № 64

Цирулік Оксана Петрівна.

17.08.33, 70, № 74

Цирулік Федір Дем'янович 1.08.33, 60, № 73

Чемеровський Андрій Іванович, хлібороб, 06.07.33, 35, № 57

Ченчик Мусій Пилипович, хлібороб, 19.06.33, № 40

Ченчик Пилип Миронович 12.06.33, 72, № 34

Чередничок Йосип

Прокопович, хлібороб, 06.07.33, 16, № 58

Шашко Моська Михайлівна, сільське господарство, 27.07.33, 23, № 70

Шашко Яков Федорович 12.05.33, 68, № 22

Щербатенко Мар'яна

Петровна, член ільгоспартілі, 28.03.33, 56, не вказано

Яхнов Микола Антонович, хлібороб, 03.09.33, 53, № 78

Яценко Алла Гришова, дитина, 27.08.33, 1 міс., № 76

Яценко Влас Миколайович 5.06.33, 70, № 26

Яценко Іван Некіпорович, член сільгоспартілі, 17.06.33, 55, № 39

Яценко Іван Панасів хлібороб, 09.07.33, 56, від міокардиту, 59

Яценко Михайло Михавин. 27.06.33, 67, № 48

Яценко Панас Іванович, член сільгоспартілі, 20.06.33, 44, 42

Яценко Яків Панасович, хлібороб, 13.07.33, 70, № 63

Яценко Яків, хлібороб, 24.06.33, 58, № 45

1932-1933

с. Войково (до 1927 р. – с. Витовка)

За переказами, давня назва села походить від назви річки, яка колись протікала в його північних околицях і називалась річкою Витовкою.

З 1927 року село почало називатись Войково на честь радянського дипломата П.Л. Войкова, вбитого 7.06.1927 року у Варшаві російським білогвардійцем.

У 1927 році було організоване товариство по спільному користуванні машинами. На його базі були організовані ТСОЗИ, потім село поділили на чотири колгоспи: імені Калініна, імені Войкова, імені Хрущова, імені Молотова.

Правлінці цих колгоспів, сільські комуністи і комсомольці, восени і взимку 1932 року вигребли у своїх односельців у рахунок державних поставок усе продовольство і прирекли своїх односельчан, часто навіть близьких родичів, на голодну смерть.

Лише встановлених прізвищ відомо на сьогодні 114, а реальна цифра втрат набагато більша.

Мартиролог жителів с. Войкове – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Тетері К.І., 1926 р.н.; Кірпи К.К., 1927 р.н.; Дудки Л.А., 1924 р.н., записаними в 2008 р. Міщенко Ю., уч. 10 кл.; Чухліб О., уч. 7 кл.; Шкарушною О., уч. 11 кл.

Бугера Оксана	Дудка дитина	Наконечний
Буймистер Мотря	Дудка дитина	Наконечний
Гальоса	Дудка Христина	Наконечний
Гальоса	Дуцка	Наконечний
Гальоса Іван Євгенович	Дуцка Микола	Наконечний
Гапон	Зінченко Корній	Наконечний
Гапон	Іванов	Наконечний
Гапон Сергій	Іванов дитина	Наконечний Яків Андрійович
Гойпик дитина	Іванов дитина	Олена Прохорівна
Гойпик дитина	Іванов дитина	Опанасенко Андрій
Гойпик Омелько	Іванов дитина	Опанасенко Ігнат
Гойпик Тарас	Іванова	Опанасенко Уляна
Гусак	Кисіль	Опанасенко Олександра
Гусак	Кисіль	Петро Прохорович
Гусак	Киченко Лук'ян	Пивоваренко
Гусак	Кобал	Пивоваренко
Гусак	Кобал Прохор	Пивоваренко
Дернівська Марія	Коваль	Пивоваренко Яків
Дернівська Олена	Коваль	Проценко дитина
Дернівська Олександра	Коваль Тетяна	Проценко дитина
Дернівській Антон	Комапша Тиміш	Проценко Макар
Дернівській Данило	Комапша Яків	Проценко Степан
Дернівській Омелько	Короткоручка дитина	Рачкин Григорій
Дещький Борис	Короткоручка дитина	Рачкин Микола
Дзюба	Короткоручка Грицько	Сапожник дитина
Дзюба	Крамаренко Грицько	Сапожник Іван Іванович
Дзюба Агафія Микитівна	Крамаренко дитина	Сапожник Лукера
Дзюба дитина	Крамаренко дитина	Хурдепа Василь
Дзюба дитина	Мащенко	Чегуй
Дзюба дитина	Мащенко	Чегуй
Дзюба Лисавета	Мащенко	Чегуй
Дзюба Трохим	Мащенко	Чегуй
Дзюба Якилина	Мащенко	Чегуй
Долина Василь	Мащенко Афанасій	Шавло Палажка
Долина Іван	Мащенко Петро	Швайдок дитина
Дудка Антон	Мокра дитина	Швайдок Петро
Дудка дитина	Мокра дитина	Шкаруша дитина
Дудка дитина	Мокра Марія	Шкаруша дитина
Дудка дитина	Наконечний	Шкаруша Лукера

с. Жовтневе (до 1917 р. Попівка)

Засноване приблизно 250-300 років тому.

За свідченнями старожилів: Свистунової Ольги Данилівни, 1918 року народження, Прокопенко Миколи Максимовича, 1915 року народження, Кошіль Івана Савича, 1921 року народження, на початку 1928 року виникли в селі три товариства по спільному обробітку землі (ТСОЗи). Їх організаторами були Олексій Луцак, Михайло Сутуга і Йосип Сидоренко. У 1929-1930 роках на базі цих господарств утворився колгосп імені ЛКСМУ. Його очолив Кирило Загребельний. Згодом колгосп розукрупнено і з нього утворено три: «Незаможник» (с. Гречана Гребля), імені Будьонного (с. Петрівське, пізніше – с. Вишневе), імені ЛКСМУ (с. Жовтневе). У цьому ж році проведено суцільну колективізацію.

Виконання непосильної хлібоздачі 1932 року шляхом вимітання усіх продовольчих ресурсів не лише з колгоспів, але й з особистих селянських господарств, призвело до небаченого голоду.

Мартиролог жителів с. Жовтневе – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за свідченнями Могильного Г.М., 1920 р.н.; Могильної В.І., 1923 р.н.; Рекеди М.М., 1922 р.н. та ін., записаними в 2008 році Кустоваровою О.П.

В мартирологу вказано прізвище, ім'я, по батькові (у 2-х з 5-ти) і вік (у 2-х) та місце проживання померлих від голоду.

Діденко Корній Федорович, 48, Вишневе

Овраменко Галина, Гречана Гребля
Овраменко Дмитро,

Гречана Гребля
Овраменко Федір, Гречана Гребля

Романчук Катерина Денисівна, 7, Жовтневе

с. Красне

За переписом 1929 року в с. Красне нараховувався 531 селянський двір, де мешкало 2536 осіб.

Взимку 1930-1931 років у селі Красне організувалось колективне господарство по спільному обробітку землі. Першими його організаторами були Рябко Василь, Сухенко Антон Якович. Красне опинилось під особливим наглядом районного начальства – розпочалася масова колективізація.

Був створений колгосп. У 1932 році керівники села і колгоспу спалили небомолочений хліб одноосібників. У 1932 році його голова Купрій був організатором бригад для збирання зерна та інших продуктів харчування у селян. Завдяки його «керівництву» за роки Голодомору в селі Красне померло більше 500 осіб, з них – більше половини дітей. Встановлено 126 прізвищ закатованих голодом. Відомі місця поховань жертв Голодомору, але пам'ятних знаків там немає.

Мартиролог жителів с. Красне – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за свідченнями Харченко Г.В., 1926 р.н.; Зубенко С.Д., 1922 р.н., записаними в 2008 році Івчук В.О., завідуючою бібліотекою.

Білошапка Ганна Білошапка Данило Білошапка Лисовета Данилівна Білошапка Михайло Данилович Білошапка Хризам Данилович Бондар Галя Бондар Гриша Бондар Ліда Бондар Михайло Бондар Олександра Наумівна Бондар Василь Бондар Галя Бондар Дуня Бондар Константин Бондар Маруся Бондар Поля Бондар Харитина Бубліков Верещакин Дмитро

Вірич Михайло Констянтинович Герасименко Мелаха Герасименко Василь, 22 р. Герасименко Степан Герасименко Федір, 10 р. Грицай Оксина Іванівна Дараган Іван Дмитрович Дараган Наталка Іванівна Дараган Олексій Іванович Дараган Палажка Іванівна Жовтоніг Настя Жовтоніг Орина Загорулько Микола Загорулько Тетяна Зубенко Микола Дмитрович Зубенко Степан Дмитрович Кияшко Андрій Іванович Кияшко Микола Іванович Кияшко Іван

Костенко Степан Костенкова Катерина Костенкова Марина, 3р. Кривець Галина Михайлівна Кривець Марія Михайлівна Кривець Михайло Степанович Кривець Олександра Михайлівна Кушнір Дунька Кушнір Ганна Федорівна Кушнір Махтей Кушнір Микола Кушнір Микола Махтейович Максимець Галина Максимець Дмитро Назаров Сергій Назарова Наталка Назимок Анастасія Семенівна Назимок Григорій Тимофійов. Назимок Єфросинія

Назимок Наталка Тимофіївна
 Назимок Параска Григорівна
 Назимок Уляна Семенівна
 Назимок Федір Тимофійович
 Піша Надія
 Піша Наталка Феоктістовна
 Піша Олена
 Піший Петро Андрійович
 Плішкун Василь
 Власович, 11 р.
 Рябко Галина
 Рябко Галина Іванівна, 1р.5 міс.
 Рябко Горпина Антонівна
 Рябко Степан Іванович, 1 р.
 Савич Іван Іванович
 Савич Настя Власівна, 19 р.
 Семенка Харитон
 Семеняка Марія
 Семеняка Антон
 Семеняка Сергій Федорович
 Сергієчко Дмитро
 Миколайович
 Сергієчко Андрій Миколайович
 Сердюк Варвара
 Сердюк Василь Степанович
 Сердюк Іван Григорович, 7 р.

Сердюк Іван Михайлович, 6 р.
 Сердюк Іван Степанович
 Сердюк Микола
 Михайлович, 4 р.
 Сердюк Наталка
 Михайлівна, 6 міс.
 Сидор Настя
 Сірий Іван
 Сірий Карпо Іванович
 Сірий Кирило Іванович
 Стрикун Марія Андріївна
 Стрикун Йосип Антонович
 Сухенко Анюта Петрівна
 Сухенко Галина
 Сухенко Ганна
 Сухенко Ганна Михайлівна
 Сухенко Іван Данилович
 Сухенко Катерина Михайлівна
 Сухенко Ліда Петрівна
 Сухенко Надія Андріївна,
 5 р.
 Сухенко Павло Степанович
 Сухенко Петро Андрійович
 Сухенко Поліна
 Андріївна, 3 р.
 Сухенко Сава

Сухенко Харитина
 Костянтинівна, 29 р.
 Сухенко Юля
 Фенюк Горпина Степанівна
 Хандога Галина Іванівна
 Хандога Іван
 Хандога Іван Іванович
 Хандога Марина
 Хандога Яків Іванович
 Харута Іван
 Олександрович, 18 р.
 Харута Олександр
 Панкратович
 Харута Яків Олександрович
 16 р.
 Харченко Анастасія Федорівна
 Харченко Федір
 Чередниченко Микола
 Степанович, 3 р.
 Чередниченко Олександр
 Степанович, 5 р.
 Чередніченко Іван Прокопович
 Чередніченко Прокіп
 Андрійович
 Шамрай Андрій
 Шамрай Мотря

с. Лизогубова Слобода

Село носить ім'я свого засновника Лизогуба Я.К., який отримав наприкінці XVII ст. «слобідні» землі.

В 1929 році в селі було створено колгосп імені Любченка, першим головою якого обрали А. К. Задорожнього – згодом головного керівника по викачуванню хліба із селян. За його вказівками активісти забирали в односельців не лише зерно і худобу, а й інші продукти, одяг, побутові предмети. Цим людям видавали трохи хліба і раз на день – їсти. Чомусь особливо старались молоді комсомолки Чепіль Марія, Яловича Марфа, Дрофа У.

До 1932 року в селі налічувалось більше 500 дворів, понад 1500 жителів. В період Голодомору 1932-1933 років до 700 жителів села померло від голоду, майже половина дворів спорожняла. Вимирали цілими сім'ями. Померлих ховали на кладовищах в спеціально викопаних ямах, а інколи і вдома нагородах.

За допомогою селян похилого віку, які пережили Голодомор і пам'ятали ті страшні події, були складені списки з 218 прізвищ закатованих голодом односельців та знайдені місця, де похована основна кількість померлих під час Голодомору.

В селі немає церкви, вона припинила свою діяльність в роки колективізації і Голодомору. За те, щоб зняти дзвін із церкви, жителю села Лук'яненку було виплачено два кілограми чечевичі.

Мартиролог жителів с. Лизогубова Слобода – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Недобор В.І., 1925 р.н.; Голованя О.І., 1921 р.н.; Мартиненко О.В., 1922 р.н., записаними Бровченко К.В., директором СБК, та Ревич Т.М., завідуючою бібліотекою.

Пам'ятник «Жертвам Голодомору 1932-1933 років», споруджений в 2008 р. сільською громадою.

Бакум Гаврило
 Битюк
 Битюк
 Битюк Євдокія
 Битюк Іван
 Бобиха
 Бобиха
 Бобиха
 Бобиха Христя
 Бондаренко
 Бондаренко
 Бондаренко
 Бондаренко
 Бугай
 Бугай
 Бугай
 Бугай
 Бугай
 Бугай
 Бугай
 Бугай Грицько
 Верей
 Верей
 Верей
 Верей
 Верей
 Верей
 Верей
 Верей Павло
 Вич, 12 років
 Гета дитина
 Гета Іван
 Гета Петро Павлович
 Гета дитина
 Гета дитина
 Головань
 Головань
 Головань
 Головань
 Головань
 Головань
 Головань
 Головань
 Головань
 Головань
 Головань
 Головань
 Головань
 Головатя Галина Федотівна
 Головатя Маруся Федотівна
 Головатя Марфа
 Головатя дитина
 Головатя дитина
 Головатий
 Головатий Володим.
 Максимович, 4 роки
 Головатий Григорій
 Ничипорович, 38 років

Головатий Іван Федотович
 Головатий Микола
 Федотович
 Головатий Олександр
 Федотович
 Головатий Петро
 Максимович, 3 роки
 Головатий Федір
 Ничипорович, 36 років
 Довгопіл Кирило
 Дрофа
 Дрофа
 Дрофа
 Дрофа
 Дрофа
 Завертайло Віра Іванівна, 2
 роки
 Завертайло Галина Іванівна,
 1 рік
 Завертайло Григорій Івано-
 вич, 3 роки
 Задорожний
 Задорожний
 Задорожний
 Задорожній Микола Якович,
 5 років
 Задорожня Ольга Яківна, 10
 років
 Зеленський
 Зеленський
 Зеленський
 Зеленський
 Зеленський
 Калаберда Антон
 Калаберда Євдоха
 Калаберда Петро
 Книш
 Книш
 Книш
 Книш
 Книш
 Книш
 Книш
 Книш
 Книш
 Книш
 Книш
 Книш
 Книш
 Книш
 Книш
 Кошіль
 Кошіль
 Кошіль
 Кошіль Віра Миколаївна, 8
 років
 Кошіль Володимир
 Кошіль Володимир
 Миколайович
 Кошіль Іван Володимирович
 Кошіль Корній

Кошіль Микола Володимиро-
 вич
 Кошіль Микола Омелянович,
 39 років
 Кошіль Надія Миколаївна, 7
 років
 Кошіль Ніна Миколаївна, 6
 років
 Кошіль Тетяна
 Литвиненко
 Литвиненко
 Литвиненко
 Литвиненко
 Литвиненко
 Луцій
 Луцій
 Луцій
 Луцій
 Луцій
 Луцій
 Луцій
 Луцій
 Молодченко Петро
 Молодченко Микола
 Петрович
 Павлюченко
 Павлюченко
 Павлюченко дитина
 Павлюченко дитина
 Павлюченко дитина
 Павлюченко дитина
 Павлюченко Олександра
 Панійван
 Панійван
 Панійван
 Панійван
 Панійван
 Панійван
 Панійван
 Панійван
 Панійван
 Панійван
 Панійван
 Панійван
 Панійван
 Панійван Василь
 Панійван дитина
 Панійван дитина
 Панійван дитина
 Панійван дитина
 Панійван Іван
 Пантелусь
 Пантелусь
 Пантелусь
 Пантелусь
 Пономаренко
 Пономаренко
 Пономаренко

Пономаренко
 Пустовий
 Пустовий
 Пустовий
 Пустовий
 Пустовий
 Пустовий
 Пустовий
 Пустовий
 Пустовий
 Пустовий
 Рудомина Наталка
 Рудомина Афанасій
 Рудомина Настя
 Сема Андрій, 7 років
 Сема Ганна
 Сема Пилип
 Степанович
 Сукур Тимофій
 Сулима
 Сулима

Сулима
 Сулима Гаврило
 Сулима дитина
 Сулима дитина
 Сулима дитина
 Сулима дитина
 Сябро
 Сябро
 Сябро
 Сябро Маруся
 Сябро Настя
 Таран
 Таран
 Таран
 Таран
 Таран
 Терентійович
 Терешко
 Терешко
 Терешко
 Тосенко
 Тосенко

Тосенко
 Тосенко Дмитро
 Трощинський
 Трощинський
 Трощинський
 Трощинський
 Трощинський
 Чмир
 Чмир
 Чмир
 Чмир
 Чмир
 Шевченко Андрій Іванович
 Шевченко Григорій Іванович
 Шевченко Іван
 Яловнича
 Яловнича
 Яловнича
 Яловничий

с. Мала Березанка

При організації 3-х колгоспів: «Заповіт Ілліча», імені Сталіна та імені Тельмана у селі було багато розкуркулень, але під час Голодомору 1932-1933 років керівництво села і місцевих колгоспів людей підтримало. Працюючим видавалися пайки, роздавалася населенню баланда. Тому в порівнянні з навколишніми селами: Черевками, Тамарівкою та деякими іншими Мала Березанка постраждала менше. Але й тут від голоду померло кілька сімей. Встановлено прізвища 8 скошених голодом жителів села.

Мартиролог жителів с. Мала Березанка – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за свідченнями Панченко Л.П., 1924 р.н.; Козоріз М.П., 1922 р.н.; Горобей Н.О., 1920 р.н., записаними Коханевич Н.К., директором СБК, та за виданням «Історичні екскурси Згурівщини» (редколегія Н. Нечипорук, В. Янішевський, В. Баран та ін., 1996 рік, сторінки 65-72).

Большот Петро
 Большот Полієкт
 Большот Порфир

Горобей Ілько
 Мринський /Некрятин/
 Орел

Орел Севастьян
 Орел Тихон

с. Мала Супоївка

Назва села походить від одноіменної річки Малий Супій. Початок поселення бере із XIII століття.

В 1930 році було створено перший колгосп «Боротьба», який очолив Кийко А.П. Восени 1932 р. все зерно було вивезене з колгоспу, але плану хлібозаготівель село не виконало. Тоді витрушувати все до зернини пішли партійно-комсомольські ударні бригади.

Під час Голодомору працюючі колгоспники отримували 200 грамів хліба за один трудовдень. Як результат, зі 1445 жителів села померло голодною смертю 254. З них встановлено прізвища лише 11 родин.

Мартиролог жителів с. Мала Супоївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Музиченко М.І., 1926 р.н.; Курочки Н.Я., 1928 р.н., записаними у 2008 р. завідуючою бібліотекою Дуць К.А.

В мартирологу подано прізвище, ім'я, по батькові, рік смерті та вік померлих.

Галушко Іван
 Павлович, 1932, 29
 Галушко Павло
 Павлович, 1933, 43
 Гапоненко Микола
 Степанович, 1932, 31
 Курочка Володимир

Якимович, 1933, 25
 Курочка Михайло
 Якимович, 1932, 14
 Курочка Параска
 Якимівна, 1933, 33
 Музиченко Артем
 Степанович, 1932, 34

Музиченко Микола
 Степанович, 1932, 28
 Росохацький Федір
 Митрофанович, 1932, 52
 Тищенко Василь
 Олександрович, 1933, 34

с. Малий Крупіль

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Мартиролог жителів с. Малий Крупіль – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Куси О.М., 1922 р.н.; Куси О.П., 1922 р.н.; Мацько Д.Д., 1923 р.н., записаними у 2008 р. Юндак Г.В., секретарем сільради, та Несторенко Н.О., завідуючим сільським клубом.

Друченко Мар'яна, близько 30 р., за свідченням дочки Друченко Ольги
Друченко Галина, 3 р., за свідченням сестри Друченко Ольги
Головко Іван, 11 р.

Головко Микола, 8 р.
Горбачевська Маруся Горбачевський Ілля
Мацько Іван Андрійович 4.10.33., 84,
Стадник Федір Омелянович

Стадник Григорій Федорович Гук Ларіон
Малета Харитина, 19 р.
Щербатко Пилип, 55 р.

с. Нова Оржиця

Село вперше згадується в 1700 році. Губернський архів Полтави свідчить, що на початку XVIII століття Яків Безбородько купив землю в Яготинського козака Івана Федоровича Онищенка біля річки Оржиця й на ній заснував хутір Безбородьків. У 20-х роках XX століття на зборах громадян було ухвалено назвати село Нова Оржиця.

Пам'ятник «Жертвам Голодомору 1933 року», споруджений в 1993 році сільською громадою.

чина, назбирала колосків у полі – засудили матір до 5 років ув'язнення. За подібне ж були засуджені О.М. Сибіренко, Є.Д. Журавська, М.П. Бреус, М.М. Крепець, Г.Ю. Приймак. Були репресовані також два голови колгоспу – С.П. Приймак та О.П. Купрій, обидва отримали по 5 років ув'язнення за те, що пожаліли людей з буряком чи колосками.

За свідченнями старожилів села встановлено 131 прізвище померлих від голоду. Для увічнення пам'яті замучених голодом односельців з ініціативи учителів Шкарупіло О.В., Погребного П.Й. та голови сільської ради Туровця І.Г. ще в 1993 році встановлено пам'ятний знак «Жертвам Голодомору 1933 року».

Мартиролог жителів с. Нова Оржиця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Шкарупіло О.В., 1923 р.н.; П'яти А.М., 1926 р.н.; Купрій М.П., 1923 р.н.; Погребної М.Г., 1925 р.н., записаними сільським головою Хижняком О.С. і опублікованими в газеті «Панорама» 12 серпня 2000 р.

Бабич Марко
Бабич Марія
Бабич Федір
Маркович
Бабич Петро
Маркович
Бабич Петро

Павлович
Бабич Сергій
Бабич Ольга
Бабич Михайло
Бабич Тихон
Гаврилович
Бабич Марко

Бабич Марія
Бугай Микита
Федорович
Бурбела Петро Григор
Бурбела Надія
Бурбела Олена
Бурбела Яким

1932-1933

Григорович
 Бурбела
 Григорій Вариванович
 Бурбела Євдоха
 Бурбела Митрофан
 Бурбела Ганна
 Бурбела Лукера
 Бурбела Семен
 Бурбела Олексій
 Бугай Марія
 Бреус Павло
 Бреус Григорій Тихонович
 Бреус Ганна
 Візір Антон
 Візір Векла
 Воронін Іван
 Воронін Векла
 Воронін Микола
 Воронін Марія
 Воронін Ольга
 Гриценко Іван Миколайович
 Гриценко Оксана
 Гриценко Йовмин
 Гриценко Явдоха
 Грабко Семен
 Грабко Катерина
 Желага Ганна
 Желага Марія
 Желага Оксана
 Желага Ларіон Романович
 Желага Пимон
 Желага Олексій
 Желага Прокіп
 Зануда Єгор
 Зануда Лисавета
 Зануда Іван
 Норович
 Задоя Олександр
 Іванченко Марія
 Іванченко Ганна
 Іванченко Катерина
 Іванченко Марко Васильович

Іванченко Петро Васильович
 Іванченко Василь Маркович
 Куценко Данило Олексійович
 Куценко Олександр
 Назарович
 Куценко Марина
 Крепець Андрій
 Коряк Панас
 Купрій Івга
 Луцій Іван Омелянович
 Луцій Василь
 Литвяк Федір
 Литвяк Ольга
 Литвяк Свирид Іванович
 Ляскало Палажка
 Ляскало Марфа
 Метелиця Марія
 Метелиця Трохим Сергійович
 Метелиця Параска
 Трохимівна
 Метелиця Марія Трохимівна
 Овчаренко Марфа
 Погребний Ничипор Іванович
 Погребна Явдоха Іларіонівна
 Погребний Петро
 Ничипорович
 Погребний Дмитро
 Погребна Галина
 Погребний Олексій
 Погребний Григорій
 Йосипович
 Погребний Василь Семенович
 Погребна Марина
 Погребна Софія
 Перекопай Анастасія
 Пожарський Іван
 Панченко Єфросинія
 Панішко Петро
 Петренко Катерина
 Петренко Єфросинія
 Петренко Катерина
 Петренко Приська

П'ята Іван
 П'ята Григорій Павлович
 П'ята Андрій Демидович
 Рекеда Федір
 Рекеда Якилина
 Сахон Іван Павлович
 Сахон Григорій
 Сахон Марія
 Сахон Василь
 Сахон Марія
 Сахон Павло Павлович
 Сахон Іван Павлович
 Сахон Василь Павлович
 Сахон Віталій Павлович
 Сахон Борис Павлович
 Середа Олександр
 Скоблов Олександр
 Скоблов Палажка
 Смоленська Катерина
 Володимирівн
 Тищенко Марія
 Харченко Анастасія
 Харченко Степан
 Харченко Якилина
 Харченко Микола
 Харченко Яків
 Харченко Хівря
 Харченко Андрій Андрійович
 Харченко Марія
 Черевата Олександра
 Охрімівна
 Черевата Катерина Охрімівна
 Шкарупіло Явдоха
 Шкарупіло Єфросинія
 Трохимівна
 Шкарупіло Іван Трохимович
 Швадченко Ульяна Євгенівна
 Штихван Прокіп Гнатович
 Штихван Олександр
 Прокопович
 Яловка Петро
 Яловка Палажка

с. Пасківщина

В період з 1929 по 1931 роки у Пасківщині було утворено два колгоспи: імені Затонського, де головою колгоспу був Задорожній, та імені Демченка, першим головою якого став С.І. Харченко.

Активну участь в організації колгоспів брала комсомольська організація села, яка нараховувала в своїх рядах 15 комсомольців. Секретарем комсомольської організації був Лука Чередниченко. Саме ці люди були диригентами і виконавцями розкуркулювання в першу чергу дбайливих, умілих селян, які вміли господарювати на землі, таких як Остап Дибань, Лаврін Тимченко, Іван Чупака, Василь Рудько, Іван Харченко та багатьох інших. Вони ж були керівниками бригад по викачуванню хліба, продуктів та майна селян, безпосередніми винуватцями страшного голоду в селі. Люди їли макуху, висівки, лободу, цвіт акації, бур'яни. Траплялись випадки людоджерства.

Як свідчить корінний житель с. Пасківщина Григорій Полюлях, лише на одному Окопі /вулиця в селі/ померло під час голоду 110 осіб, а взагалі Голодомор 1932-1933 років забрав понад 300 людських життів дорослих і дітей.

Рятуючи матір від голоду, дочка Неговора Парасковія Йосипівна поїхала наміняти хліба, а коли повернулась додому, то стареньку вже поховали. У сім'ї Перепелиці Агафії вимерло 6 осіб – 5 дітей і чоловік. Залишився лише один син Іван.

Оскільки жодних документів про ті події не збереглося, за свідченнями очевидців встановлено 119 прізвищ померлих від голоду.

Мартиролог жителів с. Пасківщина – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Харченка І.В., 1927 р.н.; Очколяс С.П., 1910 р.н.; Єгорової Н.О., 1926 р.н., записаними в 2008 році Воробей Н.І., зав. бібліотекою.

Гайовий	Кайдаш	Перепелиця
Гайовий	Кайдаш	Перепелиця
Гайовий	Кайдаш	Перепелиця
Гайовий	Кайдаш	Перепелиця
Гайовий	Кайдаш	Перепелиця
Гайовий Федір	Кайдаш	Перепелиця
Голод	Кайдаш	Перепелиця
Голод	Кайдаш	Перепелиця
Голод	Кайдаш	Перепелиця
Голод	Кайдаш	Перепелиця
Голод	Кайдаш	Перепелиця
Голод	Кайдаш	Перепелиця
Голод	Кайдаш Іван	Перепелиця
Голод	Лакиза	Перепелиця Параска
Голод Гаврило	Лакиза	Пшик
Даник	Лакиза	Пшик
Даник	Лакиза	Пшик
Даник	Лакиза	Пшик
Даник	Лакиза	Пшик
Даник	Лакиза	Пшик
Даник	Лакиза Семен	Пшик
Даник	Макій	Пшик
Даник	Макій	Пшик
Даник	Макій	Пшик
Даник Нечип	Макій	Пшик Олексій
Дибань	Макій	Харченко
Дибань	Макій Дмитро	Харченко
Дибань	Очколяс	Харченко
Дибань	Очколяс	Харченко
Дибань	Очколяс	Харченко
Дибань	Очколяс	Харченко
Дибань	Очколяс	Харченко
Дибань	Очколяс	Харченко
Дибань	Очколяс	Харченко
Дибань	Очколяс	Харченко Григорій
Дибань	Очколяс	Харченко Степан
Дибань	Очколяс Олексій	Царик
Дибань	Перепелиця	Царик
Дибань	Перепелиця	Царик
Дибань	Перепелиця	Царик
Дибань	Перепелиця	Царик
Дибань Панфіл	Перепелиця	Царик Павло
Дибань Федір	Перепелиця	

с. Право Жовтня

Засноване жителями Лизогубової Слободи навесні 1928 року.

Це були брати Василь та Микола Головані, інші селяни. Невдовзі над річкою Оржицею з'явився Слобідський Виселок. Згодом, на сході, люди дали назву селу Право Жовтня, оскільки свої земельні наділи переселенці одержали внаслідок жовтневої революції 1917 року.

У 1930 році було відкрито школу. Навесні 1930 року в Лизогубовій Слободі почалася масова колективізація. Встановлено прізвища 13-ти розкуркулених. Хто не хотів вступати в колгосп, того виселяли з села. Господарство очолив Яків Марченко.

У 1933 році в селі створено колгосп ім. Дзержинського. Головою правління обрано Івана Довгопола. Потім цю посаду обіймали Маркіян Забережний, Герасим Каліберда, Іван Гета та інші.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Внаслідок того, що восени і взимку 1932 року у селян були відібрані всі продовольчі запаси, спалахнув страшний голод. Людей померло багато, але на сьогодні встановлено прізвища лише 13-х померлих від голоду.

Мартиролог жителів с. Право Жовтня – жертв Голодомору 1932-1933 року укладений за свідченнями Бабенко А.І., 1912 р.н.; Чабей Г.Г., 1922 р.н., записаними в 2008 році Мельник Н.І., директором СБК.

Бабенко Михайло Петрович,
1933 рік
Довгопол Лаврін Сергійович,
1932 рік
Довгопол Уляна Михайлівна,
1933 рік
Кошіль Оксана Василівна,
1933 рік
Кошіль Опанас Герасимович,

1932 рік
Кузьменко Володимир
Олегович, 1932 рік
Музика Клим
Володимирович, 1933 рік
Олещенко Кузьма
Васильович, 1933 рік
Олещенко Михайло
Григорович, 1932 рік

Пантелусь Іван Семенович,
1932 рік
Пантелусь Семен
Миколайович, 1933 рік
Хрущ Яків Тимофійович,
1932 рік
Шевченко Михайло
Миколайович, 1932 рік

с. Свобода

Засноване в 20-х роках як хутір. Сюди переселялися малоземельні селяни з сіл Безуглівки і Тамарівки.

В 1927 році на хуторі Свобода, який відносився до Безуглівської сільської ради Яготинського району Харківської обл., утворено товариство по спільній обробці землі (ТСОЗ). В 1932-му х. Свобода відокремився від колгоспу «Перше Травня» села Безуглівка в окремий колгосп ім. Якіра. Першим головою був Стукало І.А.

У 1932-33-х роках в х. Свобода налічувалося 74 двори.

Після того, як сільські активісти в рахунок хлібопоставок витрусили в односельців усі продовольчі запаси, почався жахливий голод. Взимку та навесні 1933 року у Свободі помирало щодня по декілька осіб.

За свідченнями старожилів встановлено прізвища 31-го жителя села, померлого від голоду. Насправді ж тоді померло значно більше, та з кожним роком стає все важче відновити достеменно вірні дані. Повмирили вже навіть діти тих, хто пережив Голодомор.

Мартиролог жителів с. Свобода – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Безсмертної М.С., 1926 р.н.; Чепіль М.П., 1922 р.н.; Чепіль Г.В., 1923 р.н., записаними на початку 90-х років Йовхименко Є.П., директором ільського Будинку культури, нині – покійною.

В матрирологу за наявності даних у алфавітному порядку подано прізвище, ім'я, по батькові і вік померлих.

Бондаренко Максим Іванович, 40
Висовень Василь Федорович
Висовень Микола Федорович
Висовень Любов, дитина
Горловий Микола, 20
Гуденко Яків
Ковтун Ганна Мусіївна, 23
Ковтун Іван Мусійович, 25
Ковтун Пилип
Мусійович, 27
Ковтун Тетяна

Ковтун Федір, 30
Коваленко Микола Коваленко
Андрій
Коваленко Пріська
Коваленко Трохим
Коновал Михайло
Кукса Мокрина Іванівна
Кукса Мусій Якимович
Лобода Кіндрат
Мамога Андрій
Нестеренко Василь

Нестеренко Ганна
Нестеренко Микола
Приходько Марія
Просолов Федір
Руденко Яків
Сідько Галина
Сідько Степан
Хвіст Василь
Хвіст Марія
Шевченко Василь
Шевченко Микола

с. Середівка

Виникло як хутір Середівка (Середовка) в першій половині XVIII ст. на чумацькому шляху з Ніжина на Переяслав, де оселився козак Басанської сотні Середа.

В 1930 році організувався колгосп «Жовтень», швидкими темпами здійснювалась примусова колективізація з розкуркулюваннями, висиланнями, на зміну якій прийшов голодомор. Від голоду померло приблизно 207 мешканців села.

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

Мартиролог жителів села Середівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Коровніка Г.Г., 1930 р.н.; Шипко О.Ф., 1927 р.н.; Шипко Є.П., 1914 р.н., записаними у 2008 році Якимович Л.В., зав. сільським клубом.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

	Нова назва вулиці	Стара назва вулиці	Померло осіб
1.	Братів Ткаченків і Провулок	Одноличка і Биковня	20
2.	Швченка і Червоноармійська	Стукалівщина	27
3.	Набережна	Абісінія	3
4.	Дідика і Молодіжна	Бреусівщина і Царанківщина	35
5.	Чкалова	Чкалова	10
6.	Чапаєва	Чапаєва	5
7.	Литвиненка	Литвиненка	27
8.	Жовтнева	Загребля	30
9.	Польова	Цяпи	10
10.	Хутір Олекин	Хутір Олекин	20
11.	Кут	Кут	20

Архипович – вчитель
Варивода Тетяна Омелянівна
Варивода Мотря
Власенчиха
Волковська Галина
Волковська Тетяна
Волковський Григорій
Волковський Микола
Волковський Федір
Волковський Шелестян
Герасюк Петро
Дудка Євдокія Семенівна
Кившик Григорій
Комарова Параска
Косарьова (Юрченко) Олена
Косарьов Андрій – дитина
Косарьова Ганна – дитина
Косарьова Гапа – дитина
Куц

Куц
Макей Микола Михайлович
Михайленко Лукерія
Овчаренко Андрій та його дружина
Панішко Федір Євгенович
Рискаль Яков
Сім'я Вірянських – 4 чол.
Сябро Галина Макарівна
Сябро Микола Іванович – дитина
Тарасенків Йосип
Тимофіївна Шипко
Ткаченків сім'я – 5 чол.
Удовенко Федір та його дружина
Шелестянівна – дитина
Шелестянович – дитина
Шелестянович – дитина

Шелестянович – дитина
Шипко
Шипко
Шипко
Шипко
Шипко
Шипко
Шипко Василь Левкович
Шипко Григорій
Шипко Дмитро Іванович – дитина
Шипко Іван
Шипко Іван Михайлович
Шипко Михайло Іванович – дитина
Шипко Палажка
Шипко Параска Омелянівна
Шматок Юхим

с. Стара Оржиця

Спочатку виникло як хутір, заснований козацькою старшиною Переяславського полку в Оржицькому степу після визвольної війни 1648-1654 років. Вперше позначено на карті в 1764 році.

У 1930 році в селі організовано колгосп. Процес колективізації супроводжувався актами насилля відносно тих, хто хотів вести одноосібне господарство. У 1933 році в селі, як і по всій Україні, був жахливий голод, викликаний грабіжницьким вилученням у селян усіх продуктових запасів.

На сьогодні встановлено прізвища 167 жителів села, померлих від голоду.

Мартиролог жителів с. Стара Оржиця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Молодої В.М., 1919 р.н., та Молодої Ф.О., 1925 р.н., записаними у 2008 році завідуючою сільською бібліотекою Молодою Н.І.

Біда Омелько Яколович
Біда Хима Яколівна
Бушула Влас
Бушула Улита
Варченко Олександр

Миколайович
Ветох Андрій
Ветох Галина Андріївна
Ветох Григорій Кононович
Ветох Настя

Ветох Федосій Дмитрович
Ветух Іван Андрійович
Вітер Григорій Микитович
Вітер Григорій Якович
Вітер Марина Сергіївна

Волошин Василь
 Волошин Ольга
 Гайовий Антон Карпович
 Гайовий Лаврентій
 Гайовий Сергій Лаврентійович
 Гаращенко Антон Васильович
 Гаращенко Галина Антонівна
 Гаращенко Григорій Антонович
 Гаращенко Петро Антонович
 Гелевера Ганна Корнійвна
 Гелевера Петро Федорович
 Гора Іван Михайлович
 Гора Катерина Іванівна
 Гриненко Іван Матвійович
 Гриненко Катерина Матвійвна
 Гриненко Матвій Власович
 Дибань Іван Кіндратович
 Довгай Андрій Яколович
 Довгай Ганна Андріївна
 Довгай Іван Андрійович
 Довгай Олексій Андрійович
 Довгай Проня Каченинівна
 Дроб Галина Андріївна
 Дроб Микола Андрійович
 Дроб Улита
 Дуброва Михайло Іванович
 Збанок Каленик
 Збанок Параска
 Збанок Петро Каленикович
 Книш Віра Миколаївна
 Книш Дмитро Миколайович
 Книш Микола
 Коваль Векла Степанівна
 Коваль Євдокія
 Коваль Марфа Степанівна
 Коваль Степан
 Коваль Улита
 Ковальчук Митрофан Хомич
 Козак Федір
 Корж Терентій
 Костиця Іван Дмитрович
 Костиця Іван Іванович
 Костиця Марія Григорівна
 Костиця Марія Степанівна
 Костиця Петро Іванович
 Костиця Петро Степанович
 Кощій Микита Михайлович
 Кощій Михайло
 Кривда Галина
 Кривда Іван
 Кривда Марія
 Кривда Юхим
 Кудрявська Ганна Павлівна
 Кудрявська Марія Миколаївна
 Кудрявський Іван Іванович
 Кудрявський Іван Миколайович
 Лапицька Ганна Луківна
 Лапицька Ганна Степанівна
 Лапицька Єфросинія Опанасівна
 Лапицька Марія
 Лапицька Ольга
 Лапицька Орина Степанівна
 Лапицька Палагія
 Лапицький Григорій Павлович
 Лапицький Михайло
 Лапицький Мусій Григорович
 Лапицький Олексій Григорович
 Лапицький Павло Григорович
 Лапицький Петро Мусійович
 Лапицький Семен Григорович
 Лапицький Федосій Павлович
 Макій Андрій
 Макій Галина Андріївна
 Макій Григорій
 Макій Іван Андрійович
 Макій Олександр
 Макій Проня Андріївна
 Медуниця Олександр
 Молода Горпина
 Молода Мотря
 Молодий Григорій Климович
 Молодий Кирило
 Молодий Микола Кирилович
 Молодий Федір Кирилович
 Молодий Яків
 Норець Андріян
 Норець Ганна Степанівна
 Норець Михайло Іванович
 Норець Петро Іванович
 Очколяс Устя Митрофанівна
 Рожа Варвара
 Рожко Галина Афанасівна
 Рожко Катерина Афанасівна
 Рожко Марія Афанасівна
 Рожко Микола Афанасович
 Рудик Василь
 Стрикун Ганна Яківна
 Стрикун Горпина Іванівна
 Стрикун Катерина Яківна
 Стрикун Микола Якович
 Стрикун Мусій Іванович
 Ступак Іван Опанасович
 Ступак Опанас Іванович
 Стус Данило Левкович
 Стус Іван Левкович
 Стус Іван Миколайович
 Стус Левко
 Стус Микита
 Стус Мокрина
 Стус Петро Левкович
 Стус Сергій
 Сурмилова Харитина Свиридівна
 Тарасенко Гаврило Терентійович
 Тарасенко Марія
 Тарасенко Терешко
 Тарасенко Улита Терентіївна
 Топчій Тетяна
 Третяк Федір
 Харченко Антон Антонович
 Харченко Володимир Миколайович
 Харченко Іван
 Харченко Іван Андрійович
 Харченко Павло Антонович
 Харченко Христя Іванівна
 Хвіст Василь Дмитрович
 Хвіст Марія Дмитрівна
 Хижкова Катерина Овсіївна
 Хижковий Павло Сергійович
 Хижковий Сергій Степанович
 Хряпа Наталія Павлівна
 Царик Петро Юхимович
 Царик Андрій Антонович
 Царик Марія Юхимівна
 Царик Одарка Матвійвна
 Царик Софія Семенівна
 Царик Юхим Андрійович
 Царинна Ганна Кирилівна
 Черніговець Юхим Федорович
 Черніговець Федір Іванович
 Шахрай Марія Олександрівна
 Шахрай Олексій
 Шахрай Савка Олександрович
 Шахрай Устя
 Шахрай Федір Олександрович
 Шипко Григорій Васильович
 Шипко Федоська
 Ярига Андрій Петрович
 Ярига Артем Петрович
 Ярига Галина Ничипорівна
 Ярига Ілля Петрович
 Ярига Оксана
 Ярига Ольга Ничипорівна

с. Турівка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Вперше назва села Турівка зустрічається на карті України французького інженера Боплана, опублікованій у 1640 році.

З 1924 року по 1930 рік село Турівка було районним центром Прилуцької округи. З 1930 року входить до Згурівського району Лубенського округу, а з 1931 року до Яготинського району, який адміністративно входив до Харківської, Полтавської і вже остаточно до Київської області.

Під час колективізації було розкуркулено одного хазяїна – Ковтуна Юхима Мартиновича.

Взимку та навесні 1933 року після того, як спеціальні бригади вилучили все продовольство, у Турівці почався голод. Встановлено прізвища 12 родин і окремих жителів Турівки, які померли з голоду.

Мартиролог жителів с. Турівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Шматової О.С., 1916 р.н.; Минки В.Л., 1910 р.н.; Чалої О.Ю., 1921 р.н., записаними у 2008 році Колодій О.Г., секретарем сільради.

Антоша Прохор Андрійович
Антоша Наталка Юхимівна та її троє дітей
Гороб Тарас
Гороб Хівря
Гороб Іван, його дружина та

двоє дітей
Дубина Ївга
Дубина Петро
Левченко Прохор, його дружина та діти
Кучуб Кузьма

Столяренко Федір
Терещенко Гаврило
Терещенко Химка та її двоє дітей

с. Усівка

Засноване втікачами з Правобережної України на землях, що належали Басаньській сотні Переяславського полку. Вперше в історичних джерелах село Усівка згадується у другій чверті XVII століття.

В січні 1930 року були організовані 3 колгоспи: ім. Кірова (очолив Кузьменко І.М.), ім. Блюхера (Красник Пилип), ім. Кагановича (Півень І.В.).

Пам'ятний знак «Жертвам Голодоморів і політичних репресій», споруджений у 2007 році сільською радою.

В 1932 році с. Усівка було підпорядковане Березанському району. За свідченням очевидців там жило більше 1000 осіб. Ще восени 1932 року після численних трусів у багатьох закінчились запаси хліба. Люди порізали худобу, щоб якимось прохарчуватись, але м'яса вистачило на декілька тижнів. Взимку та навесні 1933 року в Усівці селяни помирали щодня.

Встановлено 15 прізвищ жителів села, померлих від голоду, хоча їх було значно більше. На даний час відоме одне поховання жертв Голодомору, яке знаходиться по вул. Бідненків, 34. Там поховані Єфімович Афанасій Олексійович, Єфімович Олена Платонівна, Єфімович Дуняха Олексіївна, Кузьменко Наталка Терешківна, Кузьменко Степанида Терешківна.

Мартиролог жителів с. Усівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Коновал Н.І., Короткоручко П.П., записаними у 2008 р. Білокриницьким Р.В., директором СБК, та Давидовою Н.М., бібліотекарем.

Бондар Данило Іванович
Бондар Степан Іванович
Бондар Тетяна Іванівна
Глаголь Павло
Єфімович Афанасій Олексійович

Єфімович Дуняха Олексіївна
Єфімович Олена Платонівна
Ковбаса Галина Андріївна
Ковбаса Єлизавета
Ковбаса Ліда Андріївна
Кузьменко Наталка

Терешківна
Кузьменко Степанида
Терешківна
Половий Михайло
Яцук

1932-1933

с. Черевки

У 1927 році в Черевках створено ТСОЗ.

Під час колективізації до Архангельська було вислано хліборобів-працелюбів С. Кирпу, І. Онатія із сином, І. Боровика. Родинам висланих залишили, однак, по три гектари землі. Але компанія «розкуркулена» тривала. У 1931 році вислані з сім'ями на Урал М. Феник, Ф. Кирпа, В. Ярош, Г. Феник, І. Романенко, С. Майсак, В. Заєць, М. Балаш, А. Боровик. Більшість з цих родин загинула в далекому краю.

Під час виконання хлібозаготівель у селян було забрано все до зернини. Активісти Ромашко Т.С., Онатій Я.О., Гутник С.К., Німенко К.К., Губка Ганна, Шашки Іван та Тетяна, Сліпець Федір, Чумичка П.А. та ін. сільські комнезамівці не лише відбирали все, що було в хатах їстівного, а виганяли людей з хат і хати розкидали.

Від голоду мерли тоді в основному чоловіки і жінки в розквіті сил, молоді. Трупів валялися в спорожнілих хатах, на подвір'ях, на вулицях, в бур'янах. Поміж них снували напівживі люди в брудному лахмітті, на обличчі лише очі блищать, руки й ноги розпухли, шкіра на ногах потріскалася, рідина з неприємним запахом стікає дотолу.

Діти померлих з голоду селян жили в патронаті, де їх потроху годували, але й вони не всі вижили. Село спорожніло, лише підвода торохкотіла по дорозі, забираючи мертвих і звозячи їх у одну яму. В селі від голоду померло 386 чоловік, з них 149 дітей.

Люди з повагою згадують вчителя І.О. Матвієнка, який був убитий активістами за те, що допомагав дітям, рятуючи їх від голоду.

Мартиролог жителів с. Черевки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Борис-полець О.В., 1920 р.н.; Кирпи О.І., 1928 р.н.; Сай Г.В., 1924 р.н., записаними у 2008 р. головою сільради Лавриш Н.В. та зав. бібліотекою Дундук В.М.; свідченнями Онатій І.Г., 1919 р.н., записаними у 2001 році.

Басанець Петро
 Басанець Олена Петрівна
 Басанець Тетяна Петрівна
 Басанець Наташа Семенівна
 Басанець Кость
 Басанець Микола
 Костянтинович
 Басанець Петро
 Басанець Параска
 Бебех Марія Федорівна
 Бебех Василь Федорович
 Бебех Іван Федор.
 Бебех Одарка
 Балаш Яків Іванович
 Балаш Марта Юхимівна
 Біда Іван Іванович
 Біда Михайло Іванович
 Біда Поліна Іван.
 Біда Параска Іван
 Біда Андрій Іван
 Біда Ганна
 Біда Павло Андрійов
 Біда Іван Адрійов
 Біда Василь Андрійович
 Біда Іван Михайл.
 Білокриницька Горпина
 Тимофіївна
 Білокриницька Ольга Петрівна
 Бондаренко Яків Тимофійович
 Бондаренко Василь Якович
 Боровик Михайло Йосипович
 Боровик Марія
 Боровик Григорій Михайлович
 Боровик Іван Григорович

Боровик Віра Григор
 Боровик Васька Петрович
 Боровик Василь Григорович
 Боровик Софія Василівна
 Боровик Наталка Дмитрівна
 Боровик Іван Дмитрович
 Боровик Ольга Дмитрівна
 Боровик Степан Кузьмич
 Боровик Григорій Йосипович
 Боровик Тетяна Іванівна
 Боровик Євдокія Іванівна
 Боровик Федір Іванович
 Боровик Гапка Петрівна
 Боровик Семен Васильович
 Боровик Іван Миколайович
 Боровик Андрій Михайлович
 Боровик Євдокія Василівна
 Боровик Настя Андріївна
 Боровик Григорій Андрійович
 Боровик Іван Петрович
 Боровик Іван Миколович
 Боровик Петро
 Боровик Пріська
 Власенко Микита Іванович
 Власенко Настя
 Власенко Олексій Андрійович
 Власенко Іван Олексійович
 Власенко Віталій Олексійович
 Власенко Олександр
 Власенко Ольга Олексіївна
 Власенко Андрій Пилипович
 Власенко Ганна Іванівна
 Власенко Павло Андрійович
 Власенко Петро Андрійович

Власенко Іван Пилипович
 Власенко Олексій Пилипович
 Власенко Микола Іванович
 Волочок Іван Григорович
 Волочок Марія
 Волочок Григорій Іванович
 Гарбуз Василь Іванович
 Гарбуз Марія Іванівна
 Гарбуз Іван Васильович
 Гарбуз Ганна Василівна
 Гарбуз Петро Васильович
 Гарбуз Олександр Федорович
 Гарбуз Софія
 Гарбуз Іван Данилович
 Гарбуз Федір Іван
 Гарбуз Федір Олексійович
 Гарбуз Дмитро Федорович
 Гарбуз Михайло Іванович
 Гарбуз Іван Васильович
 Гавриленко Антон Григорович
 Гавриленко Мотря Василівна
 Гавриленко Марфа Василівна
 Гавриленко Іван Васильович
 Гавриленко Гапка
 Гавриленко Микола Іванович
 Гавриленко Петро Ілльович
 Гавриленко Петро Петрович
 Гавриленко Ганна
 Гавриленко Григорій Петро-
 вич
 Гавриленко Іван Петрович
 Гриценко Григорій Григорович
 Гриценко Марія Микитівна
 Гриценко Михайло

Гриценко Євдокія
 Гришко Андрій Степанович
 Гришко Іван Андрійович
 Гришко Степан Андрійович
 Гришко Степан
 Гришко Тетяна Степанович
 Гладун Йомен
 Гладун Максим
 Гром Андрій Григорович
 Гром Григорій Андрійович
 Гром Іван Андрійович
 Гром Семен Андрійович
 Гром Ольга Андріївна
 Горільченко Євгеній
 Полікарпович
 Гутник Федір Степанович
 Демидьон Василь
 Демидьон Уляна
 Демидьон Іван Васильович
 Демидьон Гапка Василівна
 Денькевич Омелько
 Денькевич Євдокія
 Денькевич Василь
 Омелянович
 Денькевич Марія Петрівна
 Дуднук Петро
 Дуднук Ганна
 Дуднук Марфа Петрівна
 Дуднук Олександр Петрович
 Дуднук Дмитро
 Дуднук Павло
 Дуднук Оксана
 Дуднук Петро Павлов
 Дуднук Микола Павлов
 Дуднук Мусій Омелян
 Дуднук Федір
 Заєць Василь
 Заєць Одарка Яківна
 Заєць Іван Васил
 Заєць Ольга Іван
 Заєць Олена Василівна
 Заєць Михайло Василівна
 Заєць Володимир Василівна
 Заєць Іван
 Заєць Марфа Василівна
 Заєць Марія
 Заєць Ольга Іванівна
 Заєць Іван Іванович
 Заєць Федір Іванович
 Заєць Дмитро
 Заєць Гапка Степанівна
 Заєць Михайло
 Заєць Микола Іванов
 Заєць Василь Іван.
 Заєць Федір Іванов.
 Зуєв Захарко
 Зуєва Гапка
 Ілленко Андрій Михайл.

Ісаєнко Захарко Іван.
 Ісаєнко Федора
 Ісаєнко Петро Захарович
 Ісаєнко Яків Захаров.
 Ісаєнко Панас Іван.
 Ісаєнко Палажка
 Ісаєнко Тетяна Панасівна
 Ісаєнко Ганна Панасівна
 Ісаєнко Яків Панасович
 Ісаєнко Петро Панасович
 Ісаєнко Іван Панасович
 Ісаєнко Катерина Панас.
 Кирпа Микита Іванов.
 Кирпа Уляна
 Кирпа Іван Микитович
 Кирпа Василь Микит.
 Кирпа Павло Васильов.
 Кирпа Олексій Федоров.
 Кирпа Векла
 Кирпа Наталка Федорів.
 Кирпа Ольга Федор.
 Кирпа Федір Федор.
 Кирпа Настя
 Кирпа Марія Федор.
 Кирпа Іван Костьов.
 Кирпа Марія Романівна
 Кирпа Кирило
 Кирпа Ганна
 Кирпа Марія Пилипівна
 Кирпа Ольга Федорівна
 Кирпа Михайло Федор
 Кирпа Олександр Якович
 Кирпа Микола Яков
 Клименко Василь Оврамович
 Клименко Марія
 Клименко Іван Васильов
 Клименко Григорій Васил.
 Клименко Катерина Васил.
 Клименко Ганна Васил.
 Клименко
 Степан Васил.
 Клименко Пилип Кузьмов.
 Клименко Михайло
 Клименко Іван Михайлов.
 Клименко Марія
 Клименко Іван
 Клименко Микола Іванов.
 Коваленко Ілько Ільович
 Коваленко Ганна Микитівна
 Коваленко Олексій Ільович
 Коваленко Марина Іллівна
 Коваленко Павло Васильович
 Коваленко Мусій
 Коваленко Тетяна
 Коваленко Ольга
 Коваленко Маруся
 Корінець Василь
 Корінець Уляна

Корінець Тетяна Василівна
 Корінець Марфа Василівна
 Корінець Іван Васильович
 Корінець Яків Васильович
 Корж Харитон
 Корж Ганна
 Корж Лисавета Харитонівна
 Кривошей Степан
 Кулиненко Іван Максимович
 Ліс Микола Павлович
 Ліс Ганна
 Ліс Павло Миколайович
 Литвиненко Іван Прокопович
 Литвиненко Василь Якович
 Литвиненко Іван Якович
 Литвиненко Федір
 Литвиненко Марта
 Литвиненко Іван Федор.
 Литвиненко Параска
 Григорівна
 Литвиненко Григорій Іванович
 Литвиненко Олексій Іванович
 Литвиненко Андрій Іванович
 Литвиненко Ольга Іванівна
 Литвиненко Іван Іванович
 Литвиненко Параска
 Федорівна
 Литвиненко Ольга Іванівна
 Литвиненко Настя Іванівна
 Литвиненко Настя Кузьмівна
 Лавріненко Матвій
 Лавріненко Уляна
 Логвин Євдокія Іванівна
 Лобода Гаврило
 Тимофимович
 Лобода Олена Гаврилівна
 Лобода Ганна Михайлівна
 Майсак Михайло Васил.
 Майсак Кость Васильович
 Майсак Устя
 Майсак Микола Костьович
 Майсак Микола Васильович
 Майсак Василь Миколайович
 Майсак Михайло
 Миколайович
 Майсак Микола Миколайович
 Майсак Іван Миколайович
 Майсак Федір Іванович
 Майсак Яків Іванович
 Майсак Олексій Васильович
 Майсак Ольга Олексіївна
 Мантула Іван Андрійович
 Мантула Павло Іванович
 Мантула Іван Іванович
 Мантула Кирило
 Мантула Іван Кирилович
 Мантула Микола Кирилович
 Мантула Марія Кирилівна

Матвієнко Катерина
 Михайлівна
 Матвієнко Панас Олексійович
 Матвієнко Василь
 Михайлович
 Матвієнко Наталка
 Матвієнко Володимир
 Васильович
 Матвієнко Іван Григорович
 Матвієнко Василь Іванович
 Матвієнко Микола Іван.
 Матвієнко Григорій Мусій
 Матвієнко Іван Григорович
 Матвієнко Мотря Михайлівна
 Матвієнко Тимофій
 Васильович
 Матвієнко Дмитро Григорович
 Матвієнко Павло Григорович
 Матвієнко Марія Михайлівна
 Матвієнко Мелашка
 Матвієнко Петро Олексійович
 Матвієнко Палажка
 Матвієнко Микита
 Олексійович
 Матвієнко Іван Микитович
 Матвієнко Ольга Микитівна
 Матвієнко Петро Васильович
 Матвієнко Ганна
 Матвієнко Василь Петрович
 Матвієнко Іван Петрович
 Матвієнко Наталка Петрівна
 Матвієнко Іван Петрович
 Матвієнко Олена
 Матвієнко Ольга Іван.
 Матвієнко Іван Іванович
 Матвієнко Микола Іванович
 Матвієнко Михайло
 Григорович
 Матвієнко Марія
 Матвієнко Іван Григорович
 Матвієнко Іван Павлович
 Матвієнко Микола Павлович
 Матвієнко Ганна Павлівна
 Наталушко Михайло

Дмитрівна
 Наталушко Іван Михайлович
 Наталушко Анатолій
 Михайлович
 Наталушко Прохор Іванович
 Наливайко Марта
 Наливайко Михайло Ількович
 Наливайко Ганна Іллівна
 Наливайко Іван Ілльович
 Онатій Семен Омелянович
 Онатій Олександра
 Онатій Василь Семенович
 Онатій Петро Андрійович
 Перетятко Іван
 Перетятко Тетяна Степанівна
 Перетятко Іван Іванович
 Пустовий Дмитро Пилипович
 Пустова Милодора
 Пустова Тетяна Дмитрівна
 Пустова Липка Дмитрівна
 Пустова Настя Дмитрівна
 Пушкарьов Семен
 Пушкарьова Марія
 Романенко Параска
 Романенко Іван Григорович
 Романенко Олена Григорівна
 Ромашка Пріська
 Ромашка Ольга Василівна
 Ромашка Ліда Василівна
 Ромашко Олена Кирилівна
 Ромашко Ганна Кирилівна
 Ромащенко Яків Михайлович
 Сай Максим Іванович
 Сай Ганна Данилівна
 Сай Іван Максимович
 Сай Марія Максимівна
 Сохович Макар Пилипович
 Сохович Іван Макарович
 Сохович Мотря
 Сохович Яків Пилипович
 Тимченко Іван Павлович
 Тимченко Федір Антонович
 Тимченко Мотря
 Тимченко Параска

Максимівна
 Тимченко Павло Петрович
 Тимченко Марія Іванівна
 Тимченко Григорій Павлович
 Тимченко Софія
 Тимченко Микола Якович
 Тимченко Іван Якович
 Тимченко Настя
 Усик Дмитро Якович
 Усик Мелашка Микитівна
 Усик Параска
 Усик Наталка Василівна
 Феник Василь Михайлович
 Феник Василь Васильович
 Феник Данило
 Феник Уляна
 Феник Дмитро Іванович
 Феник Василь Дмитрович
 Феник Олександр Дмитрович
 Феник Іван Дмитрович
 Феник Олена
 Феник Іван Іванович
 Феник Андрій
 Феник Митрофан
 Феник Іван Митрофанович
 Феник Микола Митрофан.
 Харченко Кузьма Олефірович
 Харченко Ваиль Кузьмович
 Харченко Олександр
 Кузьмович
 Чекан Яків Іванович
 Чекан Оксана Іванівна
 Чекан Олена Яківна
 Чекан Іван Якович
 Чекан Михайло
 Чекан Василина
 Чумичка Василь Миколайович
 Чумичка Віктор Миколайович
 Ярош Михайло Григорович
 Ярош Володимир Григорович
 Ярош Степан
 Ярмола

Іванківський район

Іванківський район створений у березні 1923 року. За результатами перепису 1926 року в тодішньому Іванківському районі проживало 41 113 чол. 28 сільських рад об'єднували 8328 господарств. У колишньому Розважівському районі (в 1958 р. в основному приєднаному до Іванківського) в той час проживало 41 135 чол. на території 26 сільських рад з кількістю господарств 8712.

В 1928-1929 роках в Іванківському районі проводилося землевпорядкування. На 1929 рік було всього 3 колективних об'єднання, а саме: артіль с. Макарівка «Ясна зоря», с. Федорівка – артіль ім. Леніна, хут. Дехтярня – артіль ім. 1-го Травня. На цей час у районі було три кредитні товариства.

З початком масової колективізації темпи усупільнення за рахунок розкуркулювань, судових процесів і примусу значно зросли. З 9021 селянського господарства було колективізовано 4548, які обробляли 42325 га колгоспної землі.

Але далі навіть репресивні заходи уже не спрацьовували. Ось чим пояснював це навесні 1932 року в доповідній записці управлінню справами Ради Народних Комісарів УСРР та Київському обласному управлінню голова Іванківського райвиконкому:

«...Коли пригадати недобір по хлібозаготівлі в 33000 пудів та приєднати низький відсоток зібраного на-сінньофонду, то можна подумати, що ми тут зовсім нічого не робимо. Насправді ж сучасні умови нашого району настільки складні, що навіть ставлять під загрозу виконання плану засівкампанії.

Іванківський район, як вам відомо, знаходиться в районі Полісся, де з давніх давен на рільництво дивились як на підсобний засіб існування, основне ж – це була робота на лісорозробках та грабарство. В складі Київської округи Іванківський район не відігравав значної питомої ваги в усяких заготівлях, крім лісових, і лише в 1931 році район зустрівся з заготівлями як такими, тут-то і виявлено дійсний стан району, а стан цей полягає ось у чому:

В районі до 1931 року не було точного обліку господарств, що займались хліборобством, не було також обліку, скільки ж саме засівається площі в районі і коли плани були в 30-40 тисяч га, то цей «облік» не так відчувався, а коли стало 180000, то стан зовсім змінився. Зустрівшись з таким фактом, почали детально перевіряти і встановили, що біля 6 тис. га орної площі протягом декількох років зовсім не засівались, 900 господарств виїхало зовсім з району, порвавши зв'язок з хліборобством, вони працюють на грабарських роботах. Крім куркульсько-заможних господарств та частини середняцьких, що виїхали зовсім за межі району, щороку 50 відсотків господарств вибувають на грабарські роботи. Свою землю всі ці грабарі обробляють як-небудь, хижацьким способом, бо вибувають грабарі до початку весняної сівби, а прибувають в район по закінченню уборочної кампанії. Таке явище надзвичайно негативно впливає на весь план розвитку сільського господарства. Тому в районі треба звертати основну увагу не на збільшення посівних площ, а на будівництво «фабричних» корпусів-короварень, свинарень, хлібних амбарів, машинних сараїв.»

Ще однією з причин повільного темпу зростання колгоспного сектора в районі була нестача тягової сили для виконання посівних і збиральних робіт. Щороку до початку весняних робіт з Іванківського району виїжджало на грабарські заробітки разом з кіньми до 50-55 відсотків господарств. Так, на весну 1933 року по колгоспах Іванківського району було залишено по 5-30 коней, в залежності від розміру колгоспу.

Частина селянських родин шукала кращої долі, виїжджаючи в інші краї. Дуже цікавим є документ, який зберігається в Київському облдержархіві. Це довідка про добровільну еміграцію. Ось витяг з неї.

Протягом 1929-1932 років переселилось з Іванківського району 203 двори:

на Поволжя - 59 дворів з 249 їдцями;

в Сибір - 61 двір з 352 їдцями;

на Урал - 48 дворів з 187 їдцями;

на пд. України - 55 дворів з 179 їдцями;

Разом - 203 двори з 967 їдцями.

По соціальному стану 50 відсотків бідняків, 40 – середняків, 10 – заможних.

Особливо великих масштабів виїзд і переселення селян досягли у період так званої «сталінської суцільної колективізації», коли разом з тиском іти до колгоспів далися взнаки і перші паростки голоду. Секретар Іванківського райпарткому Єгоров у доповідній записці наголошував на таких факторах:

«...В районі є села, в яких не залишається майже ні одного працездатного чоловіка (с. Красилівка - на 50 господарств залишилося 10-15 підвід), тут ми зовсім безсилі що-небудь зробити. На 20 березня 1932 року виїхало з району як зовсім, так і на сезонні роботи, 1600 господарств, це лише початок. Майже всі господарства, що виїжджають, тікають вночі, не приготувавши страхфонду і взагалі посівного матеріалу

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

для своєї площі, що їм доведено за планом, тому-то виїзд 50-60 відсотків господарств за межі району до початку посівної кампанії являється безпосередньо загрозою у виконанні плану, що його надано нашому району, бо, крім насінньових фондів, ці 600 га землі залишаються і без тяглової сили. Щодо спеціалізації нашого району, то постановою РНК наш район включено до групи льонарських, оскільки в 1932 році нами намічено посіяти 5100 га льону».

Оскільки ні розкуркулювання «куркулів» і «підкуркульників», ні судові процеси над тими, хто виявляв спротив примусовому заганнянню селян у «колгоспний рай», очікуваного результату не дали, більшовицька влада вдалася до сатанинського у своєму задумі засобу: змусити селян масово вступити в колгоспи організацією штучного голоду. Вилучивши через партійців, комсомольців, комнезамівців і сільський актив усі продовольчі запаси та прирікши на голодну смерть і одноосібників, і колгоспників, теоретики й практики колективізації сільського господарства замордували в Іванківському районі голодною смертю кілька тисяч жертв – від немовлят до народжених ще у першій чверті XIX століття.

І все одно сталінська «суцільна колективізація», як це повідомлялося в усіх інформаційних зведеннях, у 1932-1933 роках не завершилась. Це – також один з ідеологічних міфів радянської влади. Його розвінчують хоча б такі дані по Іванківському району на 1 липня 1934 року:

Колгоспники: чоловіки – 2968, жінки – 3090, тяглова сила (коні) – 1382

Одноосібники: чоловіки – 7373, жінки – 7583, тяглова сила (коні) – 2115

Через рік, тобто на 1.XI.1935 р., в колгоспах по району було вже 2587 господарств, але значна частина селян продовжувала трудитись одноосібно. Це підтверджує ще один документ тієї пори – відомості про кількість одноосібних господарств у селах Іванківського району на 1935 рік, де наводяться такі цифри: Іванків – 94, Красилівка – 163, Коленці – 147, Нові Макалєвичі – 22, Нові Соколи – 79, Обуховичі – 47, Прибірськ – 402, Русаки – 141, Сукачі – 132, Шпилі – 97.

Картину реальних втрат від Голодомору в населених пунктах нинішнього Іванківського району через відсутність документальних свідчень можна відтворити лише шляхом порівняльного аналізу наявних даних 1932 і 1939 років. Перед війною в Іванківському районі було 30 сільських рад, які об'єднували 124 населені пункти. Загальна кількість населення становила 38547 чол. У Розважівському – 27 сільрад зі 178-ма населеними пунктами, включаючи хутори, з населенням 32714 чол. За 7 років, включаючи трагічні 1932 і 1933 роки, кількість населення у Іванківському районі зменшилась майже на 3 тисячі чол., а у Розважівському – більш як на 8 тис. чол. Хоча за демографічними даними мав бути його приріст. Встановлено прізвища 2727 чол., що загинули під час Голодомору.

На сьогодні в Іванківському районі проживає 2821 особа, що постраждала під час Голодомору 1932-1933 років. У переважній більшості вони тоді були дітьми, але за умови, що комуністичний режим всіляко приховував сліди свого найстрашнішого злочину, знищуючи всі документальні свідчення розробленого і здійсненого ним плану впокорення українського селянства, саме вони є основними свідками геноциду українського народу.

сmt. Іванків

Районний центр.

У 1589 році землю, яка до того називалась Трудинівською, назвали по імені тодішнього власника маєтку Івана Проскури місцем Івановим, а згодом почали називати просто Іванків.

З 1923 року Іванків став районним центром. У 1929 році був збудований дерев'яний міст через річку Тетерів і вимощені підходи до нього. У цьому ж році 19 селянських господарств об'єдналися в товариство по спільному обробітку землі (ТСОЗ), головою якого був обраний Фещенко З.В. У 1926 році в Іванкові нараховувалось 591 господарство, населення складало 1633 чол. Весною 1930 року 130 господарств, які входили до ТСОЗу, першими влились в Іванківський колгосп «Перемога». У 1932 році в Іванкові створено ще один колгосп – ім. Політбюро ЦК КП(б)У. Колгоспи обслуговувала Іванківська МТС, організована в 1931 році.

Протягом 1932-1933 років сотні жителів Іванкова постраждали від створеного владою страшного голоду. До наших днів дійшов лише один фрагмент книги реєстрації смертей, який зберігається в обласному державному архіві. Офіційні записи засвічують, що в Іванкові лише протягом 1932 року померло 67 жителів з діагнозами «різачка», «виснаження», «хворів» чи «хворіла» і схожими.

На даний час в Іванкові проживає 477 осіб, постраждалих від Голодомору.

Мартиролог жителів сmt. Іванків – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр.423, арк. 1-29) та свідченнями Тищенко О.Я., 1916 р.н.; Фещенко О.Є., 1921 р.н.; Ягодинської Ю.Я., 1926 р.н.; Полякової Т.Х., 1917 р.н., записаними у 2007-2008 роках Руденко Л.Т., секретарем селищної ради.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Аронов 10.12.1932, 48 р.
Барингольц Давід Гаршунов, 02.08.1932, 8 міс.
Білицька Варвара Петрівна, 14.11.1932, 1 р.
Білоруська Бейла Яковлева, 01.06.1932, 64 р.
Білоруський Зусь Євів, 17.09.1932, 65 р.
Бондаренко Іван Миколайов, 02.04.1932, 4 р.
Бондаренко Маня Тимофійова, 20.02.1932, 4 р.
Бондарчук Віля Васильович, 14.04.1932, 8 міс.
Велицький Мишко Волочай Петро Степанов, 12.08.1932
Гейхман Калман Ільків, 30.10.1932, 1 міс.
Груша Іван Грицьків, 28.06.32, 11 р.
Груша Оксент Петрів, 04.04.32, 5
Груша Федора Кирилова, 20.02.1932, 85 р.
Дзюба Поліна Тарасова, 01.05.1932, 25 р.
Дмитренко Володимир Йосипович. 12.11.1932, 6 р.
Дмитренко Володимир Осипович, 12.11.32, 6 р., від „різачки”
Дмитренко Іван Петров, 11.12.1932, 21 р.
Дмитренко Петро Йосипов, 11.06.1932, 60 р.
Дорошенко Гала Сидорова, 14.01.1932, 60 р.
Кищенко Матвій Кирилов, 14.12.1932, 76 р.
Кононенко Олекса Павлов, 23.05.1932, 3 міс.
Конончук Володимир Михайлов., 23.10.1932, 8 міс.

Коцюба Іван Микитов, 29.03.1932, 22 р.
Кременецька Ганна Іванова, 20.04.1932, 6 міс.
Криванець Микола Павлов., 09.1932, 1 міс.
Кубежівська Дашка Хамова, 4.03.32, 61 р., виснаження, запалення легенів
Куперштейн Юзя Дувітова, 03.04.1932, 59 р.
Кучер Катерина Григорівна, 4.04.32, 2 р., запалення легенів
Макаренко Павло Матвійов, 18.08.1932, 86 р.
Макаренко Григорій Миколайович, 03.02.1932, 5 міс.
Мельник Грицько Петрів, 20.03.32, 42 р.
Мельниченко Іван Гнатович, 29.10.1932, 68 р.
Мельниченко Михайло Павлов, 21.10.1932, 3 р.
Мельниченко Михайло Якович, 21.10.1932, 3 р., виснаження
Мельниченко Наталка Сидорова, 12.03.1932, 75 р.
Мельниченко Теодос Іванов, 01.12.1932, 20 р.
Мельниченко Тетяна Іванова, 05.10.1932, 30 р.
Мельниченко Тетяна Яківна, 25.10.1932, 9 р.
Педешко Катерина Савкова, 24.07.1932, 7 р.
Педешко Радько Архипов, 20.08.1932, 38 р.
Пироженко Володимир Яковлевич, 13.10.1932.
Пироженко Володимир Яковлев, 13.10.1932, 1 міс.
Рабштина Софія Кирилова, 27.02.1932, 110 р.

Рубежівська Домка Сапожник Менсак Мордухович, 04.01.1932. 68 р.
Сидоренко Ніна Зінькова, 08.02.1932, 1 міс.
Силява Володимир Тарасов, 13.02.1932, 8 міс.
Силява Михайло Якович, 01.02.1932, 76 р.
Сідоренко Василь Костянтинів, 17.12.1932, 1,5 р.
Сідоренко Онуфрій Васильович, 21.03.1932, 80 р.
Тарасенко Дмитро Макаров, 27.01.1932, 30 р.
Тарасенко Дмитро Макарович, 15.02.19032, 10 р.
Тетяна Яківна, 25.10.32, 9 р., "різачки"
Тимченко Петя Грицьків, 30.05.1932, 11 міс.
Фещенко Володимир Васильович, 20.05.1932, 1 міс.
Фещенко Георгій Павлов, 02.06.1932
Фещенко Євген Олександров, 21.06.1932, 7 міс.
Фещенко Івга Аврамова, 07.07.1932. 65 р.
Фещенко Михайло Євтухович, 02.11.1932, 7 р.
Фещенко Оксана Павлова Фещенко Оля Семенова, 17.06.1932, 1 р.
Хомівна, 24.03.1932, 61 р.
Чайкіна Алла Титовна, 02.01.1932, 3 р. хворіла
Шехтман Юхим Пасенков, 25.05.1932, 2 р.
Шпак Мина Костянтинович, 21.08.1932, 78 р.
Ярошенко Ганна Степанівна, 15.02.1932, 20 р.

с. Білий Берег

Історичних даних про виникнення цього маленького села не збереглося. Найвірогідніше, що мешканці села Шпилі переселились на кращі і вільніші угіддя. Назва Білий Берег походить від кручі над річкою Тетерів, берег якої має білий пісок.

Під час голодних років у селі померло багато жителів. Фрагменти книги реєстрації смертей, що збереглися в обласному державному архіві, називають 51 жертву Голодомору, хоча втрати були значно більшими.

На сьогодні в селі проживає лише 8 осіб, які постраждали від Голодомору.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мартиролог жителів с. Білий Берег – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр. 5634, оп.1 спр.423, арк. 30-37, спр.431, арк.54-73).

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Бачинський Володя

Броніславів, 03.12.1933, 3 р., з хвороби дифтериту

Гавриленко Іван Іванов, 08.12.1932, 11 міс.

Гленбодська Одарка Броникова, 11.09.1933, 9 р. невідомо

Глушченко Андрій Федоров, 8.06.1933, 95 від старості

Глушченко Грицько Михайлов, 8.07.1933, невідомо

Глушченко Меланія Карпівна, 13.01.1932, 48 р.

Глушченко Уляна Пилипова, 0.06.1933, 53 р. від старості

Дем'яненко Денис Овсієва, 22.03.1933, 57 р., невідом.

Дем'яненко Каноник

Кондратов, 18.12.1933, 65 р. від старості

Дем'яненко Максим Овсійов, 10.07.1933, 47 р. невідомо

Дем'яненко Марина

Костянтинівна, 24.12.1933, 25 р. невідомо

Дем'яненко Марія Нечипорова, 28.03.1933, 90 р. по старості

Дем'яненко Олександр Денисов, 18.07.1933, 12 р. невідомо

Дем'яненко Олександр Дмитрович, 06.01.1933, 28 р., од чаду

Дем'яненко Трохим Денисов, 20.07.1933, 9 р. невідомо

Дем'яненко Фома

Кондратов, 31.03.1933, 45 р. запаленіє легень

Жигало Антоніна Степанівна,

18.07.1932, 33 р.

Жигало Стас Петров., 03.1933, 7 місяців, невідомо

Жигало Яков Домінікович, 13.07.1933, 57 р. невідомо

Зайченко Ілля Якович, 17.02.1933, 30 р. запаленіє легень

Зайченко лена Макарова, 27.04.1932, 1 р.

Зигадло Микола Іванов, 23.02.1933, 18 р., заболіваніє легень

Інін Ілля Максимів, 12.06.1933, 28 р. від припадку

Кролау Павло Демків, 17.09.1932, 2 міс.

Кушніренко Соломія Тимова, 24.04.1932, 60 р.

Литва Дмитро Грицьків, 07.09.1893, 1 міс.

Медведський Павло Адамів, 23.06.1932, 1 р.

Радченко Василь Петрович, 11.03.1932, 52 р.

Репік Андрій Олександров, 25.08.1933, 30 р. невідомо

Репік Іван Олександров, 4.05.1933, 30 р. невідомо

Репік Ольга Іванівна, 19.05.1933р., 6 р.

Русенька Антоніна

Станіславівна, 05.12.1933, 66 р. від старості

Русенький Валентин

Адольфович, 29.01.1932, 8 р.

Русенький Віталій Олександрів 03.12.1933, 5 р. дифтерія

Русенький Ілля Антонів,

18.04.1932, 8 днів

Сидоренко Микола Овсієв, 12.03.1933, 1 місяць, припадочна болізн

Сидоренко Надя Микитова, 23.10.1932, 3 міс.

Сингаєвський Михайло,

25.05.1933, 70 р. невідомо

Сингаївський Костя Феліксів, 17.02.1933, 20 днів, опарилася об самовар

Сингаївський Павло Філіпович, 22.03.1933, 65 р. невідомо

Сингаївський Петро Лукянов, 10.03.1933, 67 р. від старості

Соколенко Роман Андрійов, 18.09.1933, 60 р. невідомо

Сосновський Єдвард

Наполеонович, 6.03.1933, 97 р. від старості

Сосновський Опізарій

Наполеонович, 01.05.1933, 72 р. від старості

Тимченко Василь Федорів, 24.03.1932, 42 р.

Ушита Микита Давидов,

25.05.1933, 25 р. від хвороби

Фещенко Андрій Трохимів, 31.03.1932, 55 р.

Фещенко Борис Іванів, 24.03.1932, 4 міс.

Фещенко Марія Дмитрівна, 10.03.1933, 57 р. невідомо

Юрга Іван, 29.05.1933, 45 р. невідомо

Ющенко Яків Якович, 07.06.1933, 56 р. невідомо

с. Блідча

Засноване після царського указу 1762 року «Про вольності дворянства» втікачами від поміщицького гніту під назвою Блетка, що означає блідий пісок, який слід обминати. З часом назва трансформувалась, пристосовуючись до місцевої вимови: Облатка, Облетча, Блітча, Блідча.

За переписом 1926 р. кількість дворів у селі була 347, жителів – 1633 чол.

Перший колгосп у селі створено у 1933 році. Як свічать фрагментарні вцілілі записи з книги реєстрації смертей, які нині зберігаються в обласному державному архіві, лише за цими далеко неповними записами голод 1932-1933 років забрав життя 80-ти жителів села Блідча. На сьогодні в селі мешкає 34 чол., які пережили ті страшні часи.

Мартиролог жителів с. Блідча – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр.423, арк. 38-32; спр. 432, арк. 38-42) та свідченнями Яковенко І.А., 1914 р.н., записаними у 2007 р. Сквирською І.М., бібліотекарем.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого (причина смерті скізь вказана «невідомо»).

Андрієнко Параска, 05.03.1933, 70 р.
 Василенко Настя Макарова, 26.10.1933, 8 р.
 Василенко Синкліта Гордіївна, 21.03.1933, 60 р.
 Василенко Трохим Романович, хлібороб, 24.05.1933, 46 р.
 Грицієнко Настя Яківна, 01.11.1933
 Грищенко Васька Онопріївна, 20.01.1933, 68 р.
 Грищенко Ганна Василівна, 05.05.1933, 85 р.
 Грищенко Овдюшка Петрова, 08.08.1933, 45 р.
 Грищенко Олекса Грицьків, 05.08.1933, 50 р.
 Грищенко Павло Антонов, 14.02.1932, 2 р.
 Грищенко Пилип Хведорів, хлібороб, 04.05.1933, 18 р.
 Грищенко Савка Федорів, хлібороб, 06.05.1933, 20 р.
 Грищенко Федор Васильович, хлібороб, 05.05.1933, 50 р.
 Губиш Пріська Яківна, 15.11.1933, 90 р.
 Даниленко Макар Федорів, 25.01.32, 45 р.
 Дещенко Карпо Дмитрович, 29.06.1933, 70 р.
 Дубас Івага Іванова, 15.06.32, 60 р.
 Іваненко Іван Гришин, 28.05.1933, 3 тижні
 Іваненко Василь Лукашів, 20.07.1933, 60 р.
 Іваненко Дмитро Лукашів, 22.08.1933, 60 р.
 Іваненко Іван, 28.05.33, 3 дні
 Іваненко Іван Арсенов, 08.01.1932, 3 дні
 Іваненко Марія Демидова, 08.05.1933, 3 р.
 Іваненко Микита Лукашів, 29.06.1933, 47 р.
 Іваненко Ольга Василівна
 Іваненко Степан Дмитрович, 03.09.1933, 5 р.
 Іваненко Федір Василів, 22.07.1933, 14 р.
 Іваненко Хведор Хведорович,

22.07.1033, 14 р.
 Коваленко Ганна Сергіїва, 22.08.1933, 65 р.
 Коваленко Іван Ничипорович, 19.02.1933, 9 днів
 Коваленко Марфа Саківна, 14.03.1933, 4 р.
 Коваленко Оксана Семенова, 12.02.1932, 1 р.
 Коваленко Сак Мартинович, 18.03.1933
 Коваленко Сарафін Вікторович, 2.08.1933, 2 р.
 Ковалінський Іван Семенович, 20.03.1933, 27 р.
 Козаченко Олена Макарова, 29.05.1933, 2 міс.
 Костюченко Микола Мусійович, 31.05.1933, 9 р.
 Костюченко Надя Несторова, 05.02.1933, 1 р.
 Кузьменко Володимир Юрків, 23.02.1933, 1 міс.
 Кузьменко Іван Грицьків, 23.01.1932, 1 міс.
 Купцова Марія Акімова, 24.03.33, 50 р.
 Лещенко Агафіл, 13.08.1933. 90 р.
 Лещенко Олексій Денисів, 03.1933 р.
 Лещенко Текля Жигалова. 14.03.1933, 60 р.
 Лещенко Яків Грицьків, 25.03.1933, 65 р.
 Лич Степан Хомович, 06.02.1933, 40 р.
 Лич Тит Олексійович, 11.11.1933, 65р.
 Мартиненко Василь Дмитрович, 21.02.1933, 64 р.
 Марченко Марія Іванова. 21.08.1933, 85 р.
 Михайленко Марія Сергіївна, 17.01.1933, 1 р.
 Михайленко Параска Іванівна 23.08.1933, 81 р.
 Мусієнко Івга Гаврилівна, 8.03.1933, 75 р.
 Мусієнко Марко Сергіїв, 07.04.1933, 19 р.
 Мусієнко Оксана Аврамівна, 26.07.1933, 6 міс.

Мусієнко Олена Сергіївна, 07.04.1933, 15 р.
 Мусієнко Яків Федорович, 02.06.1933, 80 р.
 Осипенко Василь Савків, 5.11.1933, 56 р.
 Осипенко Іван Дмитрів. 08.05.1933, 5 міс.
 Осипенко Іван Антонов, 19.05.33, 16 р.
 Осипенко Ілько Антипов, 26.06.1933, 12 р.
 Осипенко Омеляшко Антонов, 26.06.1933, 12 р.
 Пархоменко Яків Миколайович, 27.09.1933, 90 р.
 Петренко Василь Корній, 21.05.33, 40 р.
 Прокопенко Олексій Ничипорів, 25.01.32, 36 р.
 Савченко Лукерія Панасівна, 23.05.33, 40 р.
 Савченко Марія Миколаївна, 10.04.1933, 75 р.
 Савченко Настя Федорова, 07.03.1933, 6 міс.
 Суховик Павло Йосипів, 06.02.1932, 1 р.
 Татушенко Іван Корнійович, 28.06.1933, 21 р.
 Яковенко Іван Трохимович, 31.10.1933
 Яковенко Іван Кирилович, 06.11.1933, 21 р.
 Яковенко Іван Романів, 19.04.1933, 12 р.
 Яковенко Олекса Аврамович, 20.01.1933, 5 р.
 Яковенко Павло Пилипів, 15.02.1932, 1 р.
 Яковенко Павло Михайлович, 21.08.1933, 1 р.
 Яковенко Павло Пилипів, 22.04.1933, 5 міс.
 Яковенко Федор Петрович, 31.05.1933, 60 р.
 Яковенко Христя. 25.09.1933, 65 р.
 Яременко Ігнат Демидов, 25.03.33, 55 р.
 Яременко Овдюшка Микитова, 07.1933, 85 р.

с. Воропаївка

У 1929 році в селі нараховувалось 112 дворів, мешкало 504 жителі, була сільрада.

У 1928 році був утворений колгосп імені Красіна, в який під примусом вступали селяни, здаючи свій реманент, корів, коней.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Голод 1932-1933 років своїм чорним крилом дістав і Воропаївку – село, яке розташоване серед великих природних багатств.

За вцілілими фрагментарними даними з книги реєстрації актів про смерть, що зберігається в Державному архіві Київської області, в селі від голоду померло 58 чоловік. На сьогодні в селі проживає 21 чол. постраждалих від Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Воропаївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 432, арк. 43-55; спр. 430, арк.1-16).

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Біляк Віра Мойсеївна, 28.04.

1932, 5 м., від наривів в горлі

Біляк Ганна Васильова,

05.03.1932, 2 р., тиф

Біляк Кіндрат Василів. 17.02

1932, 1 р., дифтерія

Біляк Олександра Євсимівна,

08.02.1932, 5 р., дифтерія

Глущенко Дем'ян, 1.05.1933,

55 р.

Глущенко Катерина Михай-

лов, 10.05.1932, 6 м., невідома

Глущенко Микола

Дем'янович, 5.07.1933, 10 р.

Глущенко Тетяна Дем'янівна,

09.09.1933р., 12 р., від різачки

Давиденко Володя

Миколайович, 11.08.1933 р., 2

роки, невідома

Давиденко Іван Васильович,

3.06.1933, 34 р.

Давиденко Маруся Федорова,

24.08.1932, 2 р., невідома

Давиденко Настя Федорів,

01.05.1932, 6 м., невідома

Давиденко Нечипір Самсоно-

вич, 05.08.1933р., 60 р.

Давиденко Яків Якимович,

8.06.1933, 55 р.

Давиденко Іван Андрійович,

16.07.1932. 1 день, невідомо

Ковалевський Петро Петрів,

09.03.1932, 1,5 р., тиф

Ковалевський Степан Лаврен-

тійович, 12.06.1933, 32 р.

Ковалевські Марія Кузьмівна,

11.01.1932, 50 р., від старості

Коваленко Микола Кузьмич,

25.03.1932, 2 р., дифтерія

Ложнос Ганна Авдотова,

05.02.1932, 25 р., від родів

Михайленко Дмитро

Іванович, 4.08.1933, 8 р.

Михайленко Катерина

Максимівна, 9.06.1933, 6

Михайленко Лесовета

Олексівна, 26.08.1933 р.,

65 р., старість

Михайленко Маня Макарівна,

03.06.1933, 4 р.

Михайленко Микола Васильо-

вич, 21.09.1933 р., 2 р.

Михайленко Микола Петрів,

3.07.33, 8 р.

Михайленко Микола Петров,

13.07.1932, 8 р., невідома

Михайленко Надя Васильова,

29.10.1932, невідома

Михайленко Олексій Івано-

вич, 05.08.1933 р., 4 р., голод

Михайленко Олена Москале-

ва, 18.10.1932, 3 тижні

Михайленко Павло

Максимович, 30.06.1933.6 р.

Михайленко Хома,

28.05.1933. 6 р.

Оборський Іван Михайлович,

15.01.1933 р., 4 р., невідома.

Остапенко Іван Дмитрович,

12.04.1933 р., 19 р., невідома.

Остапенко М., 08.05.1933 ,

55 років

Остапенко Маря Михайлівна,

03.11.1933р.,4 р., від коклюшу

Остапенко Федокла

Михайлівна, 15.09.1933 р.,

59 р., невідома

Пальченко Марія Андріївна,

15.08.1933 р., 75 років

Рабушенко Маруся Міновна,

29.05.1933р.,6 місяців, невідомо

Рижик Ольга Лаврин, 27.07.

1932, 3 р., невідома

Рябушенко Василь Василів,

24.07.1932, 10 міс.,невідома

Рябушенко Микола Єфимов,

21.02.1932, 36 р., туберкульоз

Сінгаєвський Семен Микола-

їв, 03.07.1932, 85 р., від старості

Тарасенко Василь Данилович,

23.03.1933 р., 60 р., невідома.

Тарасенко Данило Андріїв,

22.05.1932, 75 р., від старості

Тарасенко Данило Андріїв,

22.05.1932, 75 р., від старості

Тарасенко Катерина Опана-

сівна, 14.04.1933 р., 2 р.

Тарасенко Михайло Васильо-

вич, 24.04.1933 р., 2 р., голод

Хоменок Михайло Іванович,

18.09.1933р.,2р., невідомо

Хоменок Онисько Власів,

02.06.1933, 70 р.

Хоменок Приська Іванівна,

05.11.1933р., від коклюшу

Хоменок Хома Дмитрович,

03.06.1933, 37 р.

Цібенок Сергій Іванович,

20.05.1933, 45 р.

Шевченко Марія Матвіїва,

17.07.1932, 35 р.

Шевченко Микола Іванів,

23.10.1932, 2 міс., невідомо

Шихненко Сергій Іванович,

09.06.1933,60 р.

Якименко Ганна Іванівна,

10.01.1932,4 р., скарлатина

Якименко Овдюха Василівна,

03.01.1932, 83 р., від старості

с. Доманівка

У 1929 році був утворений колгосп ім. Фрунзе. Організував його учитель Бірюков О.С. разом з Галицьким Ф.Р. Але головним виробником хліба залишались одноосібники. Саме від них залежало виконання плану хлібозаготівель. Підтвердженням цьому є документ, що зберігається в Київському обласному державному архіві.

Слухали: Представника РВК М. Табачного про хід хлібозаготівлі на червень місяць 1929 року.

Постановили: Заслухавши доповідь про хлібозаготівлю, сільська Рада вкупі з активом села цілком розуміють значення та потребу хлібозаготівлі, яка йде на користь бідноти, робітництва, Червоній Армії особливо в сучасний момент, коли при осінній та весняній посівкампаніях державою видано для бідноти посівматеріал 26 мін. пудів, цим спорожніли засіки держави, а тому члени сільської ради з активом села ухвалили:

1. Провести хлібозаготівлю на 100 пудів, з них харчових культур 65 пудів.
2. Обрати комісію по проведенню хлібозаготівлі.
3. Викликати на змагання с. Кінну Видумку (нині с. Піски (ред.) на проведення хлібозаготівлі.

Зобов'язати всіх громадян здати до кооперації свої лишки хліба, за що одержати будь-який крам для себе. Тим громадянам, які не дають хліба до кооперації, а продають на базарі, оголосити бойкот, прізвища їх вивісити на «чорну дошку», не давати з кооперації ніяких продуктів.

Перед великим голодом у с. Доманівка було 194 двори, в яких проживало 939 чол.

Важкими були 1932-1933 роки, особливо весна і початок літа 1933 року, коли після «буксирних бригад» по вилученню хліба та голодної зими нічого не залишилось з продовольчих запасів. Люди збирали на полях і городах гнилу картоплю, копали дикі бурячки, їли листя кропиви, конюшину. Від держави ніякої допомоги не було. Люди мерли сім'ями. Згідно з фрагментами книги реєстрації смертей, що зберігаються в обласному державному архіві, в селі Доманівка лише за офіційними, явно заниженими даними, померло від голоду 87 чоловік.

На даний час в селі проживає 10 осіб, які постраждали від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Доманівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634. оп.1, спр. 423, арк. 56-68; спр.429, арк. 17-44).

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Авсяник Іван Савич, 28.06.

1933 р., 9 р., невідомо

Авсяник Каместа Петровна,

19.06.1933 р., 33 р., від голоду та опухолі

Авсяник Сава Артемів, 6.06.

1933, 48 р., від голоду та опухлі

Авсяник Тома Савишна, 5.06.

1933 р., 8 р., від голоду та опухлі

Адамовська марія Степанівна,

5.05.1933 р., 93 р., невідомо

Андрієнко Павло Іван, 3.07

1933 р., 10 р., повісився

Антонівна, 11.07.1933 р., 4 місяці, невідомо

Бабян Іван Ничипорович,

17.07.1933, 17 р.

Бабян Ничипор Андрійович,

09.07.1933, 46 р.

Баліцьки Степан Василевич,

14.03.1933 р., 90 р., невідомо

Баліцький Іван Степан,

7.11.32, 46 р.

Баліцький Яким Радіонович,

13.07.1933 р., 40 р., невідомо

Бархаленко Василь Григорович,

18.07.1933 р., 83 р., невідомо

Бархаленко Василь Федорович,

14.07.1933 р., невідомо

Бархаленко Микола Михайлович,

15.07.1933 р., невідомо

Бархаленко Петро Федоро

вич, 12.11.1933 р., 50 р., від хохтки

Бархашко Валя Левкова,

17.11.1932, 18 р., від родів

Бархоленко Марина Терехівна,

3.07.1933 р., 10 р., невідомо

Бархоленко Микита Микитів,

6.07.1933 р., 48 р., невідомо

Бархоленко Степан Мих.,

02.07.1933 р., 58 р., невідомо

Бархоменко Ганна Іванова,

28.12.1932, 11 р., різачка

Беліцьки Дмитро Степанович,

19.07.1933 р., 18 р., від тифу

Бондаренко Ганна Іванівна

Борхаленко Іван Максимович,

08.07.1933, 7 р.

Борхаленко Петро Васильович,

05.06.1933, 53 р.

Буднік Грицько Ігнатов,

13.11.1932, 21 р., хворів

Буднік Микола Кондратов,

06.02.1932, 7 р., запалення легенів

Булах Марія Ніколаевна, 8.03,

1933 р., 83 р., невідомо

Булах Пилип Павлович,

09.07.1933 р., 36 р., невідомо

Войженко Ольга Іванівна

06.07.1933, 5 р.

Войтенко Михайло Іванович,

08.07.1933, 8 р.

Галушко Тимох Грицьків,

19.07.1933 р., 75 р., невідомо

Гаращенко Іван Андрійв,

07.11.1932, 3 р., невідомо

Дегтяренко Микола Іванович,

03.07.1933 р., 6 р., невідомо

Денисенко Євтим Романов,

04.12.1932, 17 р., різачка

Денисенко Кузьма Іванов,

02.12.1932, 39 р., туберкульоз

Денисенко Олена,

22.11.32, 40 р.

Дехтяренко Петро Іванович,

03.07.1933 р., 7 р., невідомо

Завада Кондрат Романович,

30.07.1933 р., 4 р., невідомо

Завадв Нестор Васильович,

03.07.1933 р., 15 р., невідомо

Загоровський Олекса Фед.,

14.07.1933р., 20 р., невідомо

Загоровський Євстравт Ільків,

24.06.1933 р., 72 р., невідомо

Загоровський Сава Гаврилович,

09.07.1933, 20 р.

Зінченко Сак Миколайович,

22.06.1933 р., 40 р., невідомо

Івич Валік Іванович, 29.07.

1933 р., 20 днів, невідомо

Каліцький Митро Степанович,

19.06.1933, 18 р.

Кіндратов Степан Іванович,

25.01.1933 р., 50 р., запалення
Крашман Евстрат Іванов.,
 02.08.1932, 79 р., хворів
Крижинка Левон Людвин.,
 01.03.1932. 70 р., невідома
Ляшевич Єсин Тимохв. 10.08,
 1933, 63 р.
Недашківська Онися, 02.10.
 1932, 97 р., від старості
Никитенко Віра
Овсяник Гала Савівна,
 05.06.1933, 8 р.
Овсяник Катерина Петрівна,
 19.06.1933, 33 р.
Овсяник Сава Артемович,
 06.06.1933, 48 р.
Овсяшко Карпо Артемів,
 08.11.1932, 70 р., невідома
Олещенко Василь Митрофа-
нов, 13.12.1932, 4 р., невідомо
Омельченко Хвера Калинівна,
 27.05., 1933, 71 р.
Пархоменко Валя Федосівна,
 23.11.1932, 7 днів, невідома
Пархоменко Малаха Тимонов,
 18.11.32, 55 р.
Пархоменко Терешко Степа-

нович, 22.05.1933 р., 41 р., не-
 відомо
Пастерначенко Яков
Костянтинов, 01.06. 1933, 65 р.
Пашун Михайло Пилипів,
 11.02.1932, невідомо (*вік*), запалення легенів
Пашун Пилип Феодосійов,
 11.05. 1933, 24 р.
Петриковець Василь Закріп.
 31.07.1933, 36 р.
Петриковець Григор
Григорович
Петриковець Лукаш Олихвіро-
вич, 03.06.1933, 68 р.
Петриковець Федот
Олихвірович, 49 р.
Петринович Орна П.
 11.07.1933 р., 65 р., невідомо
Покриновець Яків Павлович,
 25.06.1933 р., 60 років, невідомо
Пошуста Оксана Степанова,
 13.01.1932, 67 р., брюшний тиф
Репік Іванна Васильова,
 15.02.1932, невідомо
Репік Кузьма Іванів,
 8.06. 1933 р., 58 р., невідомо

Роговець Іван Антонів,
 11.11.1932, 3 міс., невідомо
Роговець Іван Грицьків, 6.07.
 1933 р., 75 р., невідомо
Свердел Софія, 05.06.1933, 55 р.
Синиця Єсип Павлович
 24.01.1933, 65 р.
Синиця Павло Йосипович,
 24.01.1933 р., 65 р., тиф
Скрижинський Левон Людвик,
 01.03.32, 70 р.
Худорба Олександр Т.,
 01.10.1933 р. 60 р.
Худорба Павло Т., 28.06.1933,
 65 р., невідомо
Цеман Мотря П., 12.07.1933 р.,
 70 років, невідомо
Цемак Гама Андріївна, 18.07.
 1933, 21 р.
Чегер Максим Степанов,
 20.01.1932, 82 р., від старості
Червинський Іван Юхимов,
 3.06 1933 р., 3 місяці, невідомо
Червинський Кузьма І
ванович, 22.07.1933
Червлинський Іван Антонов.,
 20.07.1932, 73 р., невідома

с. Жміївка

В 1929 році в Жміївці було організовано сільське виробниче товариство, яке займалося заготівлею продуктів у населення для держави. Головою обрано Загорського О.Є.

За переписом 1926 року в с. Жміївка було 81 господарство, жителів – 375 чол. 15 лютого 1930 року створено колгосп «Перемога», який очолив Мурга І.Г.

У 1930 році розпочато широкий наступ на одноосібних господарів, що стало початком розкуркулення. У вирішенні питання, хто куркуль, свою роль відігравали заздрість, особисті симпатії й дуже часто небажання селян вступати до колгоспу. Тому куркулями оголошували багатьох середняків. Організаторами масової колективізації були голова сільради Севрук Михайло, секретар сільради Загорський В.Є. та ін. До 1933 року в колгоспі вже було 100 господарств. Пізніше колгосп було перейменовано в ім. Будьонного.

28 лютого 1931 року створено відділок радгоспу «Хабне» в с. Жміївка. За короткий час господарство відділку зросло, зміцніло, а 5 жовтня 1932 року відділок став самостійним радгоспом свинарського напрямку.

Від Голодомору 1932-1933 років загинуло чимало жителів с. Жміївка, але ніяких документальних свідчень про те не збереглося. За свідченнями очевидців тих страшних часів вдалося встановити прізвища лише 9 осіб, які померли від голоду, з них 5 дітей. Померлих від голоду ховали на сільських кладовищах. Постраждалих на даний час в селі проживає 30 чоловік.

Мартиролог жителів с. Жміївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Журило-Микитенко О.В., 1916 р.н.; Севрук К.Ф., 1905 р.н.; Семеницької М.Ф., 1926 р.н., записаними у 2008 р. Ковальчук Г.І., секретарем сільської ради, та Загордньою Ольгою і Волох Сергієм, учнями 7 кл. місцевої школи.

У складеному в алфавітному порядку мартирологу подано прізвище, ім'я та по батькові і вік померлих.

Барановський Олексій
Володимирович, 1 рік
Верчено Іван Борисович,
 50 років
Гурко Валентина Петрівна,
 2 роки

Загорський Володимир
Аркадійович
Зінкевич Галина Францівна,
 4 роки
Кулаківський Володимир
Федорович, 30 років

Недашківській Петро
Петрович, 35 років
Оборська Поліна, 1 рік
Оборський Іван Антонович,
 10 років

с. Запрудка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Село Запрудка засноване більше 300 років тому.

Згідно архівних даних у 1926 році в селі нараховувалось 314 дворів, жителів було 1292 чол. На початку 30-х років с. Запрудка було центром сільської ради.

Восени 1929 року з кількох бідняцьких сімей організували колгосп, що носив ім'я С.М. Кірова. Під час трагічних подій великого голоду за даними, що збереглися в обласному архіві, в селі померло 39 людей. Нині в селі проживає 71 житель, постраждалий від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Запрудка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр.423, арк. 69-83; спр. 428, арк. 235-266) та свідченнями Дударенко М.А., 1929 р.н., записаними у 2008 р. Руденко Л.Т., секретарем сільської ради.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті, у більшості випадків "невідома".

Груша Оксент Петрович,

04.04.1932, 58 р.

Давиденко Оріна Кирилова,

14.05.1932, 5 р., невідомо

Дударенко Ганна Лавренова,

22.01.1932, 20 р., від родів

Дударенко Зінька Петрова,

05.01.1932, 70 р., невідомо

Дударенко Марія Корніва,

21.05.1932, 80 р., невідомо

Дударенко Михайло Іванів,

01.05.1932, 4 р., скарлатина

Дударенко Мотря Миколайова,

02.07.1932, невідомо

Дударенко Оксана Павлова,

09.02.1932, 20 р., невідомо

Євтушенко Ганна Олексіївна,

17.07.1932, 36 р., невідомо

Євтушенко Дмитро Савків,

02.05.1932, невідомо

Коваленко Ганна Михайлова,

16.04.1932, 1 р., невідомо

Коваленко Семен Федорович,

1932, 62 р.

Кудрицький Олексій Антонов,

08.03.1932, 55 р., невідомо

Кудрицький Олексій

Агив., 08.03, 1932, 58 р.

Кузьменко Марія Минова,

20.05.1932, 3 р., невідомо

Купрієнко Миколай Сергійв

Купріянко Опанас

Васильович, 29.01.1932, 57 р.

Лавриненко Михайло

Олександрів, 02.05.1932,

скарлатина

Малашенко Ганна Омелянівна

Малашенко Марія Петрівна,

25.07.1932, 34 р.

Малашенко Марко Євтухів,

05.04.1932, 77 р., невідомо

Малашенко Марфа

Сидорівна, 21.08.1932, 65 р.

Малашенко Надія Климова,

08.10.1932, 4 р., невідомо

Малашенко Олександр

Назарів, 12.02.1932, невідомо

Малашенко Орина Яковна,

07.10.1932. 90 р., старість

Малашенко Палажка Леона-

ва, 15.04.1932, 4 р., невідома

Малашенко Петро Терешко-

вич, 28.11.1933 р., 6 міс.

Марченко Єфросинія

Масльон Кузьма Карпів,

05.05.1932, 25 р., зарізало по-

тягом

Мельніченко Мотря Андріївна,

27.12.1933 р., 75 р.

Осадчук Ганна Василівна,

18.09.1933 р., 86 р., від старості

Приходько Приська Прокопо-

ва, 20.04.1932, 3 р. невідома

Прищепа Данило Грицьків,

06.06.1932, 32 р., невідомо

Прищепа Данило, 06.06.1932,

32 р.

Ткаченко Уляна Іванівна,

15.07.1933 р., 30 р.

Феденко Харитя Степанівна,

17.12.1933 р., 55 р.

Хоменко Наталія Григорівна

Циненко Миколай Захаров,

17.09.1932, 1 міс., невідомо

с. Заруддя

Перші документальні згадки про село Заруддя датуються 1711 р.

Згідно з архівними матеріалами (Список поселень Київської округи за 1926 рік) в селі Заруддя нараховувалось 442 двори, жителів було 1979 чол. Село на той час відносилось до Розважівського району.

У 1928 році були створені перші ТСОЗИ : «Нове життя» (голова Тарасенко С.М.); «МЮД» (голова Опанасенко Митрофан), «Більшовик» (голова Севрук Микола), «Червоний колос» (голова Науменко Микита), які в 1933 році об'єднались у два колгоспи. На час заснування було 270 дворів колгоспників, 480 членів колгоспу, 50 пар коней, до 100 голів молодняка.

В селі великих землеволодінь у куркулів не було, було лише 5 орендарів млина, які протягом 2-х років розорились, і 12 чол. твердоздатчиків, які розкуркулювались владою.

За спогадами ветеранів села, які пережили голод, а їх в Зарудді нині мешкає 36 осіб, вдалося встановити поіменно лише 5 осіб, які померли від голоду, хоча цифри втрат були значно більшими.

У 1993 році за ініціативою жителя с. Кірове Заруддянської сільської ради, очевидця трагедії Зарицького Л.І. (помер у 2001 р.) встановлено пам'ятний знак у вигляді каменя з надписом: «Жертвам Голодомору».

Мартиролог жителів с. Заруддя – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидця Гніденко М.М., 1928 р.н., записаними у 2007 р. Гунько Л.М., секретарем сільської ради.

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Даниленко Надія Петрівна
Даниленко Петро Харитонович

Копчинський Юлій
Копчинська Язя

Пархоменко Олександр
Іванович

с. Захарівка

У 1926 році село Захарівка відносилось до Розважівського району. На той час за архівними даними в селі нараховувалось 60 дворів, в яких проживало 403 душі.

У 1929 році було утворено колгосп ім. РПК (районний партійний комітет).

Голод 1932-1933 років був і в Захарівці. За свідченнями очевидців Голодомору встановлено поіменно 7 жертв.

На даний час в селі нараховується 11 дворів, в яких проживає 9 чоловік, 3 з яких – постраждали від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Захарівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидця Феценка Я.Ф., 1914 р.н., записаними у 2008 р. Ільницькою В.І., бібліотекарем.

Гарбарчук Мирон
Гурська Ольга
Кравчук Іван, 21 рік

Кравчук Федір
Леваченко Якуб
Павленко Григорій, 21 рік

Старовойтенко Степан, 60 р.

с. Ковалівка

За переписом 1926 року в Ковалівці нараховувалось 110 дворів, у яких мешкало 780 жителів.

У 1929 році був утворений колгосп ім. Фрунзе.

Голод 1932-1933 років за свідченнями очевидця Петренка М.Г., 1924 р.н., забрав життя багатьох односельців, але згадати поіменно через свій дитячий тоді вік зміг лише 4-х жителів села.

Прізвища ще 35-х померлих від голоду встановлено згідно книги реєстрації актів про смерть, що зберігається в держархіві Київської області.

Постраждалих від Голодомору в селі на сьогодні 12 осіб.

Мартиролог жителів с. Ковалівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр.431, арк.1-20) та свідченнями очевидця Петренка М.Г., 1924 р.н., записаними у 2008 р. Галушкою В.О., завідуючою клубом.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Рідкісний на той час запис в акті № 17 від 12 червня 1933 року з книги реєстрації актів Ковалівської сільської ради про смерть 30-річного жителя Андрієнка А.М., де причиною смерті вказано "із голоду".

Андрієнко Матвій Марков,
12.06.1933, 30 р., від голоду
Буднік Володя Минович,
01.06.1933, невідомо,
Девледович Петро Василів,
28.04.1933, 42 р., туберкульоз
Довледович Павло Андрійв,
01.07.1933, 34 р., від грому
Журба Конон Степанів,
24.06.1933, 45 р., туберкульоз
Журба Олексій Степанов,
17.06.1933, 40 р., невідомо
Журба Орина Кононова,
05.07.1933, 8 р., від голоду
Журба Петро Кононов,

09.07.1933, 10 р., від голоду
Журба Тимох Зіньків, 15.05.
1933, 45 р., туберкульоз
Журба Федор Зінькович,
10.05.1933, 70 р., від старості
Зборовська Ганна Терешкова,
01.11.1933, 96 р., від старості
Зборовський Архип
Терентійов.
Зборовський Василь Михалів,
13.01.1933, 3 міс, невідома
Згоровський Михайло Федо-
рів, 14.07.1933, 48 р., невідомо
Малашенко Грицько Юхимов,
28.03.1933, 39 р., туберкульоз

Малашенко Іван Грицьків,
10.05.1933, 6 міс. невідомо
Марченко Мотря Силова,
22.06.1933, 70 р., від старості
Мелашенко Горпина Левівна,
12.12.1933, 65 р., від старості
Петренко Іван Григорович
Петренко Хома Григорович
Роговець Вліта Іванова.
02.07.1933, 33 р., від туберкульозу
Роговець Ганна Юхимова,
08.05.1933, 42 р., невідомо
Роговець Павел Ониськів,
19.04.1933, 58 р., невідомо

Роговець Степан Юхимов,
25.10.1933, 57 р., туберкульоз
Роговець Тимохвій Юхимов,
10.07.1933, 40 р., невідомо
Роговець Домна Силова.
10.07.1933, 45 р., невідомо
Роговиць Семен Сергійович,
14.07.1933, 35 р., невідомо
Роговиць Улита Іванівна
Сміян Василь Васильов, 7.04,
1933, невідомо

Сміян Домна Григорівна,
28.01.1933, 70 , по старості
Сміян Іван Тихонів, 13.06.1933,
22 р., від голоду
Сміян Михайло Марків,
14.07.1933, 18 р., невідомо
Сміян Олекса Терентійович,
03.04. 1933, 65 р., туберкульоз
Сміян Орина Іванова, 30.01.
1933, 1 р., різачка
Тарасенко Антоніна Климова.

20.07.1933, 8 р., невідомо
Тарасенко Клим Юхимов,
13.06.1933, 50 р. туберкульоз
Тимошенко Григорій Андрій
11.01.1933. 18 р., невідома
Тимошенко Кузьма Сакович,
16.11.1933, 1 день без лікування
Чеховський Опанас Овсійович. 12.07.1933. 38 р., невідомо

с. Коленці

Архівні матеріали свідчать, що у 1926 році в селі Коленці нараховувалось 307 дворів, в яких проживало 1291 чол.

У 1930 році був утворений перший колгосп.

З книги реєстрації актів про смерть, що вціліла повністю і зберігається в обласному державному архіві, встановлено 126 імен загиблих від голоду протягом 1932-1933 років.

На сьогодні в селі проживає 53 особи, які постраждали від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Коленці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 423, арк. 102-117; спр. 429, арк. 45-89) та свідченнями очевидців Дещенка Д.В., 1911 р.н.; Шевченко Г.Л.; 1920 р.н., записаними у 2007 р. Мартиненко Н.М., бібліотекарем.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Власенко Іван Іванов., 16.07.
1932, мертвнонароджений
Власенко Люба Кирилова
08.09.1932, 13 р., туберкульоз
Волочай Іван Сергійович
25.07.1933, 1 р.
Герасименко Степа Іванівна,
27.01.1933, 67 р., від старості
Грицаєнко Кирило Макарович,
12.06.1933 р., 60 р., по старості
Грицаєнко Марія Яковлев.05.07.1933, 8 р.
Грицаєнко Микола Якович,
06.07.1933, 5 р.
Даниленко Іван Семенович,
15.07.1933, 19 р.
Даниленко Микола Ількович,
17.10.1933, 3 р.
Даниленко Тофіля Давидівна,
07.01.1933, 28 р., від нариву на обличчі
Денисенко Ганна Павлівна,
14.05.1933 р., 90 р., по старості
Денисенко Кулина Яківна,
17.11.1932, 61 р., по старості
Денисенко Михайло Юрійович,
11.07.1933, 60 р.
Дещенко Захар Трохимович,
02.03.1933 р., 60 р., від старості
Дещенко Зінька Омелькова,
24.01.1932, 34 р., кровотеча
Дещенко Марія, 01.05. 1933, 18 р.

Дещенко Михайло Григорович, 08.07.1933, 2 р.
Дещенко Ольга Архипівна,
12.02.1933, 2 роки
Зайченко Авдотія Степанівна,
26.10.1933, 26 р.
Зайченко Володимир Семенович,
09.06.1933
Зайченко Марія Лазарівна,
12.05.1933 р., 6 місяців, запалення легенів
Зайченко Настя Степанівна,
18.10.1933 р., 88 років
Зайченко Пріська Кіндратівна,
07.06.1933 р., по старості
Заченко Василь, 07.02.1933,
запалення легенів
Іваненко Василь Тимохвійов,
24.07.1933, 6 р.
Іваненко Антося Тимонова,
07.06.1933
Іваненко Ганна Романова,
5.02.1933, 1 місяць, запалення легенів.
Іваненко Карпій Сакович,
25.06.1933 р., 65 р., по старості
Іваненко Михаїл Романович,
13.02.1933
Кириленко Ганна Степанова,
5.02.1932, 1 місяць, невідомо.
Кириленко Катерина Миколаївна,
28.10.1933 р., 74 р., по старості

Кириленко Марія Корнієва,
14.07.1933, 34 р.
Кириленко Оксана, 13.02.
1933 р., 70 р., від старості
Кириленко Харитон Петрович,
05.05.1933 р., 64 р., від старості
Кондратенко Володимир Петрович,
05.06.1933, 2 р.
Кондратенко Ганна, 10.06.
1933 р., 75 р., по старості
Кондратенко Дем'ян Кузьмич,
03.05.1933 р., 70 р., не відомо
Кононенко Антоніна Петрова,
26.08.1932, 1 місяць, застуда
Кононенко Василь Степанов,
28.02.1932, 3 місяці, невідомо
Кононенко Василь Степанів,
24.01.1932, 1 місяць, невідомо.
Кононенко Ілько Олексійович,
28.04.1933 р., 30 років, від тяжкого поранення
Кононенко Максим Васильов.
04.07.1933, 25 р.
Кононенко Микола Максимович,
23.04.1933, 3 місяці, запалення легенів
Кононенко Савка Андріївна,
02.09.1933 р., 80 років,**Левченко Василь Харитонович**,
14.05.1933 р., 80 років
Левченко Лівон Васильович,
16.05.1933 р., 40 років, не встановлено

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Левченко Осип Васильович, 03.07.1933, 36 років, не встановлено

Левченко Палажка Левкіна, 02.07.1933 р. 7 років, не встановлено

Лещенко Микола Антонович, 05.07.1933, 1 р.

Лещенко Омелько Йовхимов, 01.04.1932, 56 р., невідомо

Макаренко Микола Михайлович, 30.04.1933 р., 6 місяців, від коклюшу

Мартиненко Василь Захарів, 13.08.1932, 37 р., від захворювання

Мартиненко Віра Іванова, 02.03.1932, 3 р., запалення легенів

Мартиненко Максим Федорів, 26.05.1932, 50 р., туберкульоз

Мартиненко Настя Платонівна, 24.04.1933 р., 3 місяці, невідомо

Мартиненко Тимофій Федорович, 27.07.1933, 54 р.

Мартиненко Федор Михайлов, 13.12.1932, 87 р., по старості

Мартиненко Хома Лівонів, 21.02.1932, 36 р., туберкульоз

Марченко Іван Федорович, 27.06.1933, 2 р.

Марченко Устя, 10.10.1932, 70 р. по старості

Оніщенко Уляна Лівонова, 08.06.1933, 36 р.

Опанасенко Андрій Тимофій, 20.12.1932, 85 р., по старості

Опанасенко Надежда Назарова, 15.08.1932, 1 місяць, запалення легенів

Павленко Василь Микитович, 25.05.1933, 4 р.

Павленко Дмитро Іванович, 10.07.1933, 7 р.

Павленко Маковей Карпович, 04.07.1933, 12 р.

Павленко Микола Микитов., 05.07.1933, 9 р.

Павленко Миколай Н., 04.07.1933 р., 12 років, не встановлено

Павленко Мокрина, 09.07.1933, 55 р.

Павленко Надія Микитівна, 26.06.1933, 7

Павленко Сергій Микитович, 21.06.1933, 2

Прокопенко Марія Григорівна, 14.03.1933 р., 75 років, від старості

Прокопенко Нестор Ничипорович, 10.06.1933, 28 р.

Прокопенко Ничипор Іванович, 30.06.1933, 80 років, старості

Прокопенко Пріська Яковлева, 22.05.1933, 26

Репік Пріська Лівонова, 08.08.1932, 1 рік, від кольок

Руль Грицько Іванович, 15.07.1932 р. 62 р., пависинка

Руль Грицько Давидович, 12.06.1933 р., 63 роки, по старості

Руль Лисаве та Карпова, 12.06.1933, 57 р.

Руль Микола Тихонов. 14.09.1933, 6 р.

Руль Михайло Тимофійович, 17.11.1933 р., 2 роки, водянка

Руль Палашка Антонова, 4.12.1932, 20 днів, запалення легенів

Руль Семен Каленович, 29.04.1933 р., 24 роки

Руль Сизон Максимович, 19.06., 1933, 55 р.

Руль Степан Сільвестрович, 13.02.1933

Руль Федор Климов, 09.03.1932, 80 р., по старості.

Самійленко Олекса Михайлович, 02.07.1933, 55 р.

Степаненко Максим Кононович, 10.05.1933, 34 р.

Степаненко Марина Кононова, 26.06.1933, 24 р.

Тимошенко Катерина Захарівна, 11.07.1933, 13 р.

Тимошенко Марія Микитівна, 09.04.1933 р., 23 роки, від застуди

Тимошенко Мотра Ільківна, 07.05.1933 р., 60 років, по старості

Тимошенко Оксана Пилипівна, 30.07.1933 р., 90 років, по старості

Тимошенко Павло Антонович, 23.05.1933, 55 р.

Тимошенко Сергій Михайлов, 09.05.1933, 50 років, по старості

Тимошенко Сергій Михайлович, 12.07.1933, 34

Тимошенко Яков Самолов, 24.05., 1933, 56 р.

Тищенко Марія Васильова, 29.07.1932р, 1 р., запалення легенів

Толочин Андрій Данилович,

20.02.1933, 90 років, від старості

Толочин Василь Давидович, 13.06.1933, 11 р.

Толочин Марія Олексіївна, 30.12.1933 р. 77 років, по старості

Толочин Марфа Петрова, 09.07.1933, 55 р.

Толочин Наталка Петрова, 01.04.1932, 4 місяці, невідомо.

Толочин Олександр Васильович, 30.12.1932, 1 місяць

Толочин Олена Гордіївна, 06.04.1933 р., 90 років

Толочин Опанас Олексійович, 03.05., 1933, 38 р.

Толочин Орина Іванівна, 14.04.1933, 45 років, невідомо

Толочин Орина Федорівна, 22.05.1933 р., 24 роки, від туберкульозу

Толочин Секлета Якимівна, 02.06.1933

Толочин Софія Юрківна, 03.05.1933 р, 75 років, по старості

Толочин Гаврило Грицьків, 01.03.1932, 75 р., по старості.

Толочин Гапа Мусієва, 20.03.1932, 67 р., по старості

Толочин Оврам Якимов, 04.06.1932, 53 р., простуда

Федоренко Іван Данилович, 01.07.1933, 7 р.

Федоренко Оврам Охрімів, 4.07.1933, 53 р.

Фещенко Катерина Іванова, 17.12.1932, 4 р., від кольок

Фещенко Олекса Никаноров, 28.02.1932, 5 місяців, невідомо

Шевченко Лівон Васильович, 16.05.1933, 40 р.

Шевченко Осип Васил., 11.07.1933, 36 р.

Шевченко Палажка Лівонова, 02.07.1933, 7 р.

Якименко Олександра Сааківна, 22.01.1933, 73 роки, від старості

Якименко Хома Темашів, 06.04.1932, 80 р. по старості

Ярошенко Кузьма, 18.10.1933, 46 р.

----- **Сизон Максимович**, 19.06.1933 р., 55 р., не відомо

---- **Авдюшко Гарасимівна**, 30.06.1933 р., 80 р., по старості

----- **Микола Антонович**, 05.07.1933, 1 рік, не встановлено

с. Красилівка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

За переписом населення у 1926 році в селі Красилівка нараховувалось 490 дворів, в яких проживало 2177 чол.

У 1930 р. був утворений колгосп. Під час примусової колективізації і штучно створеного голоду загинуло багато людей. Так, у частково вцілілій книзі реєстрації смертей за 1932-1933 роки, що зберігається в обласному архіві, є прізвища 195 померлих жителів Красилівки. Всіх загиблих ховали на сільських кладовищах.

На даний час в селі проживає 88 осіб, з яких 21 постраждали від Голодомру 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Красилівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 423, арк. 84-101; спр. 432, арк.32-120) та свідченнями Полякової М.С., 1921 р.н., записаними у 2008 р. Ліньовою О.І., бібліотекарем.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Агей ... Васильович, 13.10.

1932, 85 р., невідомо

Барсуков Фока, 05.07.1933,

80 р.

Богданов Амросій Іванович,

27.05.1933, 27 р.

Богданов Єфим Амфосович,

25.08.1933, 4 р.

Богданов Матвій Іванович,

12.06.1933, 10 р.

Борсуков Олександр

Васильович, 30.10.1932, 8 міс.

невідомо

Борсукова Агадойя Фоківна,

26.08.1933, 30 р.

Ватенко Григорій Петров,

25.04.1933, 7 р.

Вересаєва Катерина

Петрівна, 22.05.1933, 8 р.

Водоп'янов Данило Кирило-

вич, 15.10.1932, 82 р., невідомо

Водоп'янов Валентин Якович,

21.04.1933, 1,2 р.

Водоп'янов Матвій

Спиридонов., 9.06.1933, 50 р.

Водоп'янов Семен Яковлевич,

02.03.1933, 3 р.

Водоп'янова Валентина,

4.06.1933, 4 р.

Водоп'янова Єлена Афанасе-

ва, 27.10.1932. 70 р., невідомо

Водоп'янова Ната, 13.08.1933,

Войтов Анастас Павлович,

9.07.1933, 7 р.

Войтов Павел Андрієвич,

8.05.1933, 34 р.

Воробйова Ольга Івановна,

8.07.1933, 50 р.

Воробйов Матвій Єрофесєвич,

31.05.1933, 6 міс.

Воронков Дмитрій, 07.1933, 10 р.

Воронкова Марія Федорова,

27.04.1932, 45 р., невідомо

Воронкова Марфа Петрова,

6.06.1933, 10 р.

Воронов Григорій Петрович,

28.04.1933, 7 р.

Воронов Дмитрій, 06.07.1933,

10 р.

Галкін Андрій Іванович,

6.07.1933, 8 р.

Голкім Єфім, 10.06.1933, 14 р.

Головлева Марія Зіковівна,

8.07.1933, 10 р.

Головнєв Яков Ник. 04.07.

1933, 80 р.

Голубова Анастасія Яковлева,

22.01.1932, 60 р., невідомо

Громов Іван Євхрамов,

13.07.1933, 6 р.

Громов Нікіта Лар.

30.08.1933, 80 р.

Громова Ірина Єфосімова,

5.06.1933, 3 р.

Громова Олена

Єфромоновна, 30.05.1933, 3 м.

Громова Прасковья

Акинфовна, 8.06.1933. 30 р.

Громова Федосія Варфол.

30.07.1933. 18 р.

Жерносек Василь Михеїв,

22.07.1933, 35 р.

Жерносек Павел Василевич,

9.07.1933, 13 р.

Жерносеков Михей Євдо-

ким. 10.05.1933, 50 р.

Жерносеков Олександр

Васильович, 8.07.1933, 10 р.

Жерносеков Олексій

Михайлович, 6.07.1933, 9 р.

Жерносеков Федор

Нікіфоров, 24.04.1933. 22 р.

Жерносеков Хрисанф

Федоров, 8.05.1933, 18 р.

Жерносек Тетяна Андріївна,

17.07.1933, 80 р.

Жерносеков Павло

Васильович, 09.07.1933, 13 р.

Жерносеков Сава

Євдокимович, 31.05.1933,

Жерносекова Федотья

Афанасіївна, 26.12.1933, 83 р.

Злотов Семен Нік.

14.07.1933, 8 р.

Іванов Іван Якович,

29.11.1933 р., 80 р.

Іванова Васса Федорова,

11.12.1933, 58 р.

Іванова, 19.07.1933, 40 р.

Кастрицька Пелагея

Парфенова, 19.01.1933, 18 р.

Качанов Купріян Стефанов,

27.01.1933, 18 р.

Ковалева Олександра

Денисова, 6.06.1933, 6 р.

Коваленко Іван Степанович,

05.10.1933, 2 р.

Ковальов Анатолій

Михайлович, 05.03.1932, 1 р.

запалення легенів

Ковальов Михай Іванович,

13.07.1933, 8 м.

Ковальова Анна Степанівна,

29.11.1933, 70 р.

Ковальова Зінаїда Архипова,

19.04.1932. 5 міс. Невідома

Ковальова Ксенія Прокопівна,

29.09.1933, 70 р.

Ковальова Ксенія Сидорова,

09.06.1933, 78 р.

Ковальова Параска Яківна,

13.07.1933, 70 р.

Ковальчук Лукерія Петровна,

25.07.1933, 35 р.

Ковальчук Анна Петрова,

9.07.1933, 55 р.

Ковальчук Іван Артемович,

07.06.1933, 68 р.

Ковальчук Ігнат Андріїв,

12.03.1932, невідомо

Ковальчук Леон Іванов,

6.05.1933, 20 р.

1932-1933

- Ковальчук Лукерія**
Петрівна, 25.07.1933, 25 р.
- Колесникова Катерина Фадієва**, 09.01.1932. 35 р., невідомо
- Колеснікова Агрипина Трохимівна**, 01.07.1933, 1 міс.
- Колеснікова Валентина Семенівна**, 10.08.1933
- Кострицькая Анна Порфирівна**, 01.01.1932, 8 р., невідомо
- Ластушка Мотрона Іванова**, 19.07.1933, 45 р.
- Ластушкін Іван**, 4.07.1933, 1 р.
- Ластушкіна Анна Євгенева**, 11.07.1933, 16 р.
- Ліньов Федор**, 29.08.1933, 30 р.
- Ліньов Анатоль**, 20.07.1933, 5 р.
- Ліньов Василій Андрійович**, 20.09.1932, 100 р., невідомо
- Ліньов Василій Антонович**, 25.12.1932, 75 р., невідомо
- Ліньов Федор Іванович**, 12.06.1933, 10 р.
- Ліньова Варвара Федорівна**, 08.07.1933, 75 р.
- Логвиненко Еджалан**, 5.06.1933, 12 р.
- Логвиненко Єфросинія Автамоновна**, 05.06.1933, 12 р.
- Логвинський Дмитрій Маркович**, 05.11.1932, невідомо
- Лосев Дементян Платонов.**, 01.04.1933, 45 р.
- Лосев Карп Іванович**, 28.05.1933, 7 р.
- Лосев Петро Степан.**, 7.08.1933, 5 р.
- Лосева Марія Іванова**, 5.06.1933, 6 р.
- Лосєв Андріан**, 30.04.1932, 34 р., невідомо
- Лосєв Дмитрій Маркелович**, 01.06.1933, 82 р.
- Лосєв іван Савелійович**, 20.07.1933, 90 р.
- Лосєв Степан Іванов**, 22.04.1932, невідомо
- Лосєв Степан Іванович**, 20.05.1933, 1 р. 7 м.
- Лосєв Стефан Марков**, 05.06.1933, 75 р.
- Лосєв Яків Савелійович**, 04.08.1933, 80 р.
- Лосєва Пелагея Миновна**, 27.12.1932, 70 р. невідомо
- Лосєва Агрипина Іванівна**, 27.05.1933, 75 р.
- Лосєва Анна Максимівна**, 23.05.1933, 2 р.
- Лосєва Васса Іванівна**, 27.10.1933
- Лосєва Марія Семенівна**, 16.05.1933
- Лосєва Рая Іванівна**, 18.05.1933, 6 міс.
- Лосєва Тетяна Мойсєвна**, 17.08.1933, 60 р.
- Лосєва Уляна Іванова**, 28.04.1932, невідомо
- Мельниченко Анатолій Павлович**, 08.08.1933
- Одинцов Іван Павлович**, 01.05.1933, 15 р.
- Одинцов Павел Васильович**, 3.05.1933, 60 р.
- Одинцова Ольга Іванова**, 3.07.1933, 12 р.
- Одинцова Ольга Федорова**, 5.06.1933, 45 р.
- Олейніков Андрій Купріянович**, 06.06.1933, 60 р.
- Олейніков Дмитро Денисов**, 10.04.1932, 49 р., невідомо
- Олейніков Іван Трофімов**, 24.02.1932, невідомо
- Олейніков Олександр**, 25.08.1933, 2 р.
- Олейніков Сашуня Іванов**, 7.06.1933, 17 р.
- Олейнікова Євдокія Філіповна**, 04.03.1932, 65 р., невідомо
- Олов Михей Семенович**, 20.07.1933, 80 р.
- Павенонов Єфим**, 6.07.1933, 11 р.
- Павлюков Аврам Аврамович**, 19.05.1933, 70 р.
- Палкін Андрій Іванович**, 6.07.1933, 8 р.
- Пастушкіна Мотрона Іванівна**, 19.07.1933, 45 р.
- Перепел Молокей Терентійович**, 14.07.1933, 85 р.
- Перепелицин Федір Григорєв**, 9.07.1933, 7 р.
- Перепелицин Семен Григоров.**, 5.05.1933, 10 р.
- Перепелицина Ніна Фірсова**, 12.07.1933, 5 р.
- Погорєлов Федор Архипов**, 19.03.1932, 6 р., невідомо
- Погорєлова Анна Сергєєвна**, 6.08.1933, 35 р.
- Поляков Андрій Іванович**, 21.10.1933
- Поляков Володимир Трохимович**, 16.05.1933, 1 р. 2 м.
- Поляков Премій Огійович**, 16.07.1933, 63 р.
- Полякова Анастасія Терентійова**, 19.05.1933, 60 р.
- Полякова Єфросинія Василівна**, 26.05.1933, 90 р.
- Полякова Марія Іванівна**, 30.08.1933, 75 р.
- Полякова Матрона Яковлевна**, 22.12.1933, 40 р.
- Полякова Олександра Сафонова**, 16.07.1933, 8 р.
- Полякова Тетяна Михайлівна**, 26.05.1933, 60 р.
- Приходько Демид Купріянов.**, 16.07.1933, 38 р.
- Проходько Арина Василівна**, 14.07.1933, 56 р.
- Роєва Анна**, 16.03.1933, 22 р.
- Роєв Еріней Ісакович**, 08.06.1932, 25 р., невідомо
- Рубежовек Мойсей Германов**, 20.07.1933, 64 р.
- Сахарова Капітоліна Михайлівна**, 25.07.1933, 9 міс.
- Селезнев Алексій**, 6.07.1933, 1 р.
- Селезнев Іван Ульянов**, 5.07.1933, 1 р.
- Селезньова Євдокія Порфир.**, 10.07.1933, 4 р.
- Селезньова Ксенія Максимовна**, 11.06.1933, 40 р.
- Селезньов Кузьма Яковлевич**, 10.10.1932, 100 р., невідомо
- Селезньов Порфир Жарінович**, 24.08.1932, 68 р. невідомо
- Селезньова Настасья Синонєва Агрипина**, 01.08.1933, 85 р.
- Соколов Аким Лавренєв**, 5.06.1933, 25 р.
- Соколов Іван Ємельянович**, 20.03.1933, 10 р.
- Соколов Леонтій Павлович**, 20.04.1933, 4 р.
- Соколова Анастасія Єрафєєва**, 12.07.1933, 13 р.
- Соколова Анна Павловна**, 7.05.1933, 8 р.
- Соколова Васса Павловна**, 10.05.1933, 5 р.
- Соколова Степанида Єрофіївна**, 29.05.1933, 5 р.
- Соловійов О. Олрянов**, 3.07.1933, 3 р.
- Соловійов Андрій Ларіонович**,

09.08.1933, 70 р.
Соловійов Дмитрій Максимів,
 25.02.1932, невідомо
Соловійов Іван Герасим,
 24.10.1932, 2 р., невідомо
Соловійов Іван Філатович,
 21.05.1933, 8 міс.
Соловійов Ісак Єфимович,
 28.05.1933, 78 р.
Соловійов Костянтин Аврамович,
 07.06.1933, 83 р.
Соловійов Остафій Авернов,
 03.08.1933, 3 р.
Соловійов Пакій Амбросійович,
 22.08.1933, 75 р.
Соловійова Дар'я Александрова,
 27.04.1932, 82 р., невідома
Соловійова Фома Філімонов,
 10.07.1933, 6 р.
Судаков Костянтин Леонович,
 11.08.1933, 7 р.
Судакова Олександра,
 06.07.1933, 1 р. 6 м.
Судакова Олександра Іванова,
 6.07.1933, 15 р.
Сучков Іван Данилов,

1.07.1933, 5 р.
Сучков Іван Іванов,
 08.03.1932, 3 міс, невідомо
Сучков Іларіон Маркович,
 14.07.1933, 12 р.
Сучков Петро Іванов,
 5.06.1933, 4 р.
Сучкова Анна Кіндратівна,
 07.06.1933, 1 р. 2 м.
Сучкова Вера Кондратова,
 24.07.1933, 7 р.
Сучкова Дар'я Григорова,
 1.07.1933, 70 р.
Сучкова Дашка Кіркова,
 9.06.1933, 45 р.
Сучкова Ксенія Ігнатова,
 29.07.1933, 22 р.
Сучкова Марія Кондратівна,
 10.07.1933, 3 р.
Сучкова Федора Іванівна,
 18.07.1933, 1 р. 9 м.
Трофімов Філімон Кузьміч,
 25.12.1933, 5 р.
Фатова Агриніка Микитова,
 20.07.1933, 10 р.
Фатова Татьяна Микитова,

11.07.1933, 8 р.
Худаков Констант Леон.,
 11.08.1933, 7 р.
Шершнев Іван Іванов,
 20.07.1933, 5 р.
Шугаєв Харламії Ізотієвич,
 13.09.1932, 67 р., невідомо
Шугаєв Василій Ісоков,
 11.05.1933, 3 р.
Шугаєв Ісак Семенов.
 14.07.1933, 56 р.
Шугаєв М.К., 20.07.1933, 13 р.
Шугаєв Оксент Іванович,
 5.06.1933, 7 р.
Шугаєва Євстія Валентина,
 4.12.1933, 60 р.
Шугаєва Євстія Гамівна.
 04.12.1933, 60 р.
Шугаєва Уляна Ар.
 05.07.1933, 60 р.
Щербакова Васса Іванова,
 30.08.1932. 55 р., невідомо
Щербакова Євдокія Микит.,
 23.12.1933, 30 р.

с. Кропивня

Перші згадки про село датовані 1811-1812 роками.

У 1929-1930 роках село пережило примусову колективізацію. Заможних селян було оголошено куркулями, ворогами народу. Розпочались переслідування таких селян, які мали власні землі, більш досконалі знаряддя праці. Розкуркулених вивозили до Сибіру, а через рік виселили їх дружин і дітей.

Чинило опір колективізації і середнє селянство. Середняки не хотіли об'єднувати свої господарства з господарствами бідняків.

Під кінець 1932 року в коморах колгоспу не було зерна навіть на посів. І в цей час з'являється новий лозунг: «Забрати прихований хліб!». Осінь і початок зими 1932 року стали періодом жорстокого погрому середняцьких господарств. Створювались бригади з активістів-колгоспників, комсомольців, а то й просто самозванців. Справа дійшла до повальних грабежів. Забирали не лише хліб, а навіть квашені огірки, капусту, з пічних пічурок вигрібали квасолю, горох. І все це поступало не в комори колгоспів, а грабіжники забирали собі.

Така політика призвела до страшного голодомору. Люди вмирили від голоду в такій кількості, що виділені підводи не встигали відвозити на кладовище померлих. В Кропивні померло багато людей, але за свідченнями очевидців тих страшних часів встановлено прізвища тільки 12 загиблих від голоду. Постраждалих від голодомору на сьогодні в селі 48 чол.

Мартиролог жителів с. Кропивня – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Беха М.С., 1918 р.н.; Строкаль О.Ф., 1921 р.н.; Строкаль Є.Г., 1921 р.н.; Оксьоненко О.Д., 1925 р.н.; Давиденко О.Д., 1922 р.н.; Конюшенко К.Г., 1923 р.н., записаними Пастушенко Т.М., бібліотекарем.

Бех Марія Семенівна
Грищенко Олександр
Грушецький Михайло
Давиденко Данило

Іванета Овсій
Конюшенко Семен
Оксьоненко Яким
Оксьоненко Петро Наумович

Строкаль Григорій
Строкаль Федір, його дружина та син

с. Леонівка

В першій згадці про село, яке за переказами було назване по імені його засновника, в книзі «Квит Поморський» від 6 травня 1642 року представником Київського Микола-Пустинного монастиря відмічається, що з села Лєвоново на Талі сплачено подимного мита за чотири дими.

За переписом 1926 року в селі нараховувалось 158 дворів.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

У 1928 році створено ТСОЗ, у 1929 році – колгосп. Мало хто з селян йшов добровільно у колгосп, бо треба було здати все господарство, реманент.

Першим головою колгоспу був Василенко А.Г., пізніше – Настечко, Шинкар'юв, Чиренко, Бондаренко. Перегини в колективізації, знищення заможного трудячого хлібороба, масове відбирання продуктів у рахунок нереальних держпоставок призвели до голоду. Леонівців рятував ліс, річка, болота. Очевидці з жахом згадують ті дні.

В обласному архіві зберігаються фрагменти книги запису актів про смерть в селі протягом 1932-1933 років, де зафіксовано смерть 45-ти жителів. Але цифра втрат набагато вища, так як далеко не всі померлі фіксувались, до того ж значна частина документів не збереглась.

На даний час в селі живе 27 осіб, постраждалих від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Леонівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 423, арк.118-121; спр. 432, арк. 164-183) та свідченнями Василенко А.К., 1930 р.н.; Даниленко М.А., 1925 р.н.; Іваненко В.М., 1925 р.н.; Карлович І.В., 1918 р.н.; Осипенко А.П., 1925 р.н.; Прокопенко Ф.С., 1916 р.н., записаними у 2007 р. Лагутенко С.М., бібліотекарем; Топчай Іриною, ученицею 11 кл. Іванківського районного ліцею; Василенко О.Є., завідуючою клубом.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Василенко Анна Миронова, 27.06.1933, 21 р., невідомо
Василенко Катя Миколайкова, 16.06.1933
Василенко Кулина, 11.07.1933. 51р., невідомо
Василенко Степан Миронов, 23.06.1933, 2 р., невідомо
Грищенко Віктор Лукаш, 28.06.1933, 15 р., невідомо
Грищенко Гапа Микитовна, 09.07.1933, 9 р.
Даниленко Гаврило Антонов., 03.07.1933, 46 р.
Даниленко Гапа Осипова, 01.07.1933, невідомо
Даниленко Марфа Радієва, 25.06.1933, невідомо
Даниленко Марко Іванович, 02.07.1933, 47 р.
Даниленко Олена Павлова, 16.01.1933, 75 р., по старості
Дзержинська Катерина Павлівна, 10.08.1933, 26 р.
Дроздоченко Катерина Павлівна, 10.08.1933, 26 р., невідомо
Дружинська Ліда Андрієва, 11 місяців, по болезні
Іваненко Ганна Романова, 17.01.1933, 75 р., невідомо
Іваненко Дайка Степанова,

08.06.1933, 27 р., різачка
Іваненко Петро Іванов, 21.06.1933, 70 р., по старості
Іваненко Семен Мусійович, 03.07.1933, 39 р.
Іваненко Сирином Савков., 14.07.1933, 26 р., невідомо
Івченко Макар Марєвич, травень 1933, 70 р., по старості
Кононенко Антося Лукашкова, 11.03.1932, 6 місяців, скарлатина
Кононенко Євдокія Миколайкова, 13.07.1933, 71 р., по старості
Кононенко Іван Антонов, 02.09.1933, 68 р., убит сином
Кононенко Сергій Іванович, 07.04.1933, 1 р., звичайна
Лагутенко Миколай Іванов, 11.03.1932, 3 р., скарлатина
Лапенко Антоніна Тихонова, 25.01.1932, 10 р., захворювання ноги
Лапенко Марка Іванова, 02.07.1933, 47 р., невідомо
Лапенко Петро Анакійов, 02.07.1933, 73 р., по старості
Лапенко Степан Савкович, 4.07.1933, 26 р.
Осипенко Іван Бирак, 12.07.1933, 70 р., від старості

Осипенко Кузьмиха, 13.07.1933, 75 р., по старості
Осипенко Лукаш Микитович, 17.01.1933. 90, звичайна
Осипенко Марко Микитів, 29.09.1932, 88р., по старості.
Осипенко Микола Пилипов, 09.05.1933, 58 р., невідомо
Руть Лізавета Карпова, 13.02.1933. 60 р., по старості
Тимошенко Лукія Іванова, 06.08.1933, 50 р., невідомо
Тищенко Василь Романов, 05.07.1933, невідомо
Тищенко Василь Данилів, 05.07.1933, 15 р.
Тищенко Вера Кондратова, 26.12.1932, 3 р., звичайна хвороба.
Тищенко Ганна Тимохова, 08.07.1933, 48 р., невідомо
Тищенко Домна Тарасова, 01.07.1933, 39 р.
Тищенко Степа Антонова, 23.12.1932, 46р., звичайна хвороба
Трищенко Яков Данилів, 09.06.1933, 80 р., по старості
Фещенко Павло Ільків, 27.07.1932, 64 р., невідомо
Чиренко Тимох, 29.10.1933, 55 р., невідомо

с. Макарівка

Перепис 1926 року свідчить, що на той час у Макарівці нараховувалось 55 дворів і мешкало 275 жителів.

У 1929 році був утворений колгосп «20-річчя Жовтня».

Згідно книги реєстрації смертей, що зберігається в обласному державному архіві, Голодомор 1932-1933 років забрав життя 131 чоловіка. На сьогодні в селі живе 61 чол., постраждалий від Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Макарівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 423, арк. 122-133; спр. 431, арк. 21-53) та свідченнями очевидця Недашківсько-го М.П., 1924 р.н., записаними у 2008 р. Зайченко О.М., бібліотекарем.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Андрієнко Іван Митрофанів, 16.09.1932, 14 р., простуда
Артеменко Марк Грицьків, 16.07.1933 р., 70 р., невідомо
Бондар Микола Семенович, 22.06.1933, 11 р.
Бондар Семен, 24.06.1933, 33 р.
Будніченко Надія, 1932
Будніченко Надія, 1932 р.
Васьківський Миколай Грицьків, 30.05.1933, 3 р., дифтерія
Волочай Микита, 1932
Глесвий Каленик Васильович, 15.09.1933 р.
Глембоцька Дарка Боникова, 11.09.1933, 9 р.
Глуценко Грицько Михайлов, 18.08.1933
Грищенко Антон Архипович, 25.07.1933, 2 р.
Грищенко Кулина Петрівна, 11.07.1933, 28 р.
Груша Ганна Іванівна, 23.06.1933, 61 р.
Груша Мотря, 18.07.1933, 63 р.
Дем'яненко Трохим Денисович, 20.07.1933, 9
Дем'яненко Олександра Денисівна, 08.07.1933, 32 р.
Дем'яненко Денис Овсійович, 22.07.1933, 5 р.
Дем'яненко Марина Костянтинівна, 24.12.1933, 25 р.
Дідівська Катерина Васильова, 04.04.1932, 6 р., тиф.
Жигало Яків Домінік, 13.07.1933, 57 р.
Ігнатенко Артем Васильович, 05.07.1933, 31 р.
Ігнатенко Микола Артемів, 21.03.1932, 15 днів, простуда
Кливленчук Степан Антонович, 09.04.1933, 50 р.
Коваль Семен, його жінка і 2 дітей, 1932
Коваль Семен, його дружина та два сини, 1932 р.
Коваль Тихон,

Коваль Тихон, 1932
Кондратенко Марія Опанасівна, 24.09.1933, 65 р.
Конончук Федор Кузьмів, 28.06.1933, 70 р., по старості
Костюченко Марія Макарова, 24.03.1932, 1 р., запалення легенів
Костюченко Тимох Степанов, 21.09.1933, 70 р., від старості
Косянчук Антон Архипов, 03.11.1933, 96, по старості
Косянчук Іван Трохимов, 11.07.1933, 9 р., запалення мозгов
Кравченко Семен Михайлов, 18.03.1933, 80 р., по старості
Кузьменко Домна, 26.06.1933, 30 р.
Кузьменко Микита, його жінка і 2 дітей, 1932
Кузьменко Микита, його дружина та троє дітей, 1932 р.
Кулаківський Антон Семенович, 25.02.1932, 52 р., тиф
Куценко Віра Іванова, 14.02.1933, 6 р., дифтерія
Ласкаржевська Станіслава Антонова, 16.04.1932, 32 р., на-рив горла
Любиш Микола Гнатович, 22.06.1933, 27 р.
Любиш Олександр Іванович, 24.09.1933, 36 р.
Льовін Олександр Іванов, 14.06.1933, 36 р., невідомо
Мазуб Мар'я Васильєва, 01.07.1932, 13 р., тиф
Мартиненко Іванна Яковлева, 05.03.1933, 3 р., дифтерія
Мартиненко Йовга Кузькова, 22.07.1932, 26 р., порок серця
Мартиненко Микола Гордійович, 1932
Мартищенко Микола Гордійович, його дружина та троє дітей, 1932 р.
Машина Федор Парфенов, 02.06.1933, 60 р., невідомо
Мельник Іван Васильєв,

24.06.1933, 4 місяці. невідомо
Мельник Катерина Василів, 21.03.1933, 4 місяці, невідомо
Мельник Михайло Васильов, 20.02.1932, 8 місяців, від простуди
Михайленко Гнат, 15.07.1933, 68 р.
Михайло Максимів, 13.02.1932, 3 місяці, невідомо
Мишко Ганна Федорівна, 23.06.1933, 25 р.
Мишко Оксана Опанасівна, 24.06.1933
Мишко Сергій Тарасович, 02.06.1933, 60 р.
Мойсеєнко Микола Грицьків, 01.02.1933, 3 р.
Мойсеєнко Трохим Наумов, 27.06.1933, 42 р., невідомо
Моцак Ганна Антонівна, 30.11.1933, 38 р.
Недашківська Ганна Василівна, 01.07.1933, 35 р.
Недашківська Ганна Василівна, 1932
Недашківська Катерина Василівна, 24.10.1933, 18 р.
Недашківська Приська Пилипова, 14.02.1933, 7
Недашківській Василь Олександрович, 1932 р.
Недашківській Василь Олексійович, 24.08.1933, 68 р.
Недашківській Василь Олександров, 1932
Недашківській Дмитро Семенов, 23.06.1933, 70 р., невідомо
Недашківській Іван Михайлов, 28.05.1933, 88 р., від старості
Недашківській Іван Степанів, 12.07.1932, 50 р., параліч
Недашківській Іван Миколаїв, 18.11.1932, 100 р., по старості
Недведська Антоніна Іванова, 15.03.1933, 95 р., від старості
Новрицька Леоніда Антонова, 01.03.1933, 6 р., дифтерія
Онекієнко Петро Петров, 09.10.1932, 11 р., різачка

Орещенко Мисаїл Федосів,
08.10.1932, 5 р., дифтерія
Остапенко Горпина,
18.07.1933, 80 р.
Пархоменко Ганна Федорова,
21.12.1933, 8 р., дизентерія
Пархоменко Карпо Якович,
11.02.1933, 76, від старості
**Пархоменко Катерина Федо-
рівна**, 10.06.1933, 2
**Пархоменко Купріян Опана-
сенко**, 28.12.1932, 75 р., по
старості
Пархоменко Харитина, 1932
**Пархоменко Юхим
Семенович**, 1932 р.
Покотило Григорій, 1932 р.
Полева Настя Марківна,
08.05.1933, 45 р., невідомо
Рабщина Іван Михайлов,
11.10.1932, 10 днів, невідомо
Репік Андрій Олександрович,
25.08., 1933, 30 р.
Руденко Василь Маркович,
03.03.1933, 25 р.
Руденко Микола Іванович,
20.07.1933, 48 р.
Руденко Микола Іванович,
1932
Руденко Тарас Семенів,

29.03.1933, 75 р., від старості
**Скабідська Катерина
Федорова**, 21.04.1932, 20 днів,
від простуди
Скуратівський Микола Яковів,
09.11.1932, 5 місяців, невідомо
**Скуратівський Яків
Васильович**, 22.07.1933, 56 р.
Слободчик Іван Петрович,
15.06.1933, 43 р.
Слободчик Федіска Васильова,
29.06.1933, 44 р.
Соколенко Роман Андрійович,
18.09.1933, 10 р.
Ткач Гнат Іванов,
12.04.1933, 45 р. невідомо
Ткач Палажка Пилипівна,
08.02.1933, 44 р.
Ткаченко Грицько Микитів,
15.08.1932, 30 р., сухоти
Толочин Арфа Трохимова,
10.03.1933, 65 р., по старості
Туркевич Архип Федоров.
24.06.1933, 21 р.
Туркевич Михайло Архипов,
18.11.1933, 3 р.
**Ушаківський Дмитро Семено-
вич**, 25.06.1933, 72 р.
Фещенко Марія Дмитрівна,
10.07.1933, 48 р.

Хлань Надія Яківна,
06.07.1933, 3 р.
Хлань Василь Улянович,
27.06.1933, 7 р.
Хлань Ольга Яківна,
03.06.1933, 10 р.
Хлань Устим Якович,
06.06. 1933, 49 р.
Хлань Яков, його дружина та
троє дітей, 1932 р.
Хлань Катерина Федорова,
15.02.1932, 3 роки, від обгару
Худенко Микола Іванович,
1932 р.
**Шпакович Олімпіда
Миколаївна**, 16.02.1933, 1 р.,
від простуди
Юрга Іван, 29.05.1933, 45
Ющенко Яків Якович, 07.06.
1933, 56 р.
Яковенко Ганна Васильєва,
30.05.1932, 70 р., по старості
Яковенко Грицько Іванів,
09.03.1932, 59 р., невідомо
**Яковенко Палашка
Трохимова**, 26.03.1933, 70 р.,
по старості
Яковенко Петро Макарович,
05.07.1933, 65 р.

с. Нові Макалевичі

З архівних документів відомо, що навколо Нових Макалевичів було сім хуторів: Залізне (40 дворів), Українці (38), Сніжне (19), В'юнне (32), Русаківський, Барани (23 двори), Кобильний шлях (15). Відомо також, що у 1926 році була Новомакалевицька сільська рада, де у 117 дворах мешкало 557 жителів.

У 1929 році було утворено колгосп «12-річчя Жовтня», до складу якого увійшло і село Нові Макалевичі.

Як і вся Україна, село пережило Голодомор 1932-1933 років. Згідно з книгою реєстрації актів про смерть, що вціліла і зберігається в обласному державному архіві, встановлено 90 загиблих жителів села.

Постраждалих від Голодомору на даний час у селі проживає 18 чол.

Мартиролог жителів с. Нові Макалевичі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 423, арк.134-139; спр. 429, арк. 1-35).

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Бунанов Петро Аркадійович,
29.06.1933, 60 р.
**Васелева Катерина
Миколаївна**, 15.08.1933, 1 р.
**Васькевич Йосип
Йосипович**, 8.07.1933, 64 р.
Васькевич Микола Осипович,
7.06.1933, 25 р.
Васькевич Олександр Іванов,
24.02.1932, 1 місяць, невідомо
Горкуша Прокіп Іванович,
27.02.1933.

Денисенко Марія Грицьків,
27.06.1933, 13 р.
Дешко Андрій Іванов.,
3.07. 1933, 65 р.
Дешко Павло Іванов.,
2.07. 1933, 68 р.
Дідок Артем Іванович,
25.11.1933, 86 р.
Дідок Гаврило Іванов.,
7.06. 1933, 70 р.
Дідок Клементій Васильов.,
05.07.1933, 28 р.

Дідок Клим Гаврилов.,
5.07.1933, 28 р.
Заїць Петро Федорів,
28.06. 1933, 29 р.
Ібег Франко Дем'янович,
17.10.33, 7 р.
Ібель Гнат Федорович,
29.05.1933, 31 р.
Ібель Марія Василівна,
08.07. 1933, 24 р.
Ільницький Адам Станіслав,
4.07.1933, 19 р.

Ковальчук Зіна Григорівна, 21.06.1933.
Кулик Косян Коленків, 21.02.1932, 81, простуда
Лінькевич Олександр Вікентій, 14.06.1932, 6 місяців, невідомо
Лусико Іван Степанов, 04.05.1933, 1 р.
Лютий Дмитро, 27.06.1932, 7 місяців, невідомо
Маківська Броня Рафаїл., 02.07.1933, 5 р.
Маківська Дуня Миколаїв., 02.07.1933, 25 р.
Маківська Рузя Миколаївна, 25.07.1933, 25 р.
Маківський Микола Іванов., 26.06.1933, 69 р.
Максименко Іван Пилипов., 5.07.1933, 4 р.
Максименко Катерина Пилипова, 02.08.1932 р., 12 днів, невідомо
Максименко Федора Степанівна, 07.1933, 69 р.
Марченко Гаврило Михайлів, 28.06.1933, 28 р.
Марченко Івга Артемова, 26.06.1932 р., 23 р., невідомо
Марченко Марія Омелькова, 25.06.1933, 30 р.
Марченко Марія Федорівна, 02.12.1933
Марченко Сергій Прохорів, 11.04.1933, 32 р.
Мельниченко Семен Станісл., 17.07.33, 10 р.
Моргунець Ганна Станіслав, 30.06.1933, 3 р.
Недашківська Ніна Михайлівна, 21.05.1933, 8 міс.
Недашківська Ніна Петрівна, 24.05.1933
Нечипоренко Захар Пилипів., 01.06.1933, 70 р.
Нечипоренко Іван Захарів, 7.06.1933, 24 р.

Олексій Кузьмів, 02.08.1932, 4 р., невідомо
Ольховик Іван Михайлов., 1.01.1932, 8 місяців, невідомо
Павленко Марія Власівна, 26.07.1933, 75 р.
Павленко Марія Володим, 4.06.1933, 80 р.
Палієнко Кіндрат Іванів., 28.06.1933, 48 р.
Панченко Ольга Миколаїв., 14.04.1933, 60 р.
Панченко Ольга Мишкова, 11.04.1933, 55 р.
Пастук Василь Федор, 4.07.1933, 26 р.
Пастук Грицько Митров, 5.07.1933, 8 р.
Пастук Іван Митрофан, 1.07.1933, 7 р.
Пастук Марія Лукянова, 4.05.31933, 55 р.
Пастух Дмитро Федоров, 07.07.1933, 33 р.
Поварук Іван Федорів, 30.03.1932 р., невідомо
Рафальський Павло Рахвицька Марина Ільков. 25.07.1933, 34 р.
Репік Андрій Іванов, 03.07.1933, 65 р.
Репік Павло Іванов, 02.07.1933, 68 р.
Рубель Марія Василів, 8.07.1933, 24 р.
Сазоних Антон Максимов, 9.06.31933, 68 р.
Сайчук Васька Сем., 20.07.1933, 26 р.
Сайчук Настя Петров, 14.05.1933, 4 р.
Сайчук Петро Яков. 21.06.1933, 30 р.
Сайчук Василина Семенів., 29.07.1933, 20 р.
Сайчук Ганна Петрова, 1.05.1933. 11 р.
Сайчук Микола Петров.

12.05 1933, 6 р.
Сайчук Ольга Петрова, 18.05.1933, 8 р.
Сингаївський Станіслав Миколаїв, 20.02.1932, 2р., невідомо
Сичевський Едварт Іванов., 22.07.1933, 13 р.
Сичевський Іван Антон., 22.07.1933, 13 р.
Сичевський Іван Степанов., 20.07.1933, 53 р.
Сичевський Степан Іванов.., 21.07.1933, 8 р.
 .....**Степанів**, 16.06.1933
Степанюк Ілля Дем'янів, 21.05.1933, 89 р.
Тарасенко Василь Кузьмич, 7.07.1933, 10 р.
Тарасенко Іван Пилип, 5.06.1933, 46 р.
Тарасенко Іван Хотійов., 25.07.1933, 46 р.
Тарасенко Марія, 15.06.1933, 70 р.
Убель Гнат Федоров., 29.05.1933, 31 р.
Хоменко Володимир Леонід., 1 6.03.1933 р.
Хоменко Володимир Максим., 4.07.1933, 5 р.
Хоменко Ганна Максим, 01.07.1933, 11 р.
Хоменко Лукерія Дмитров., 23.06.1933, 31 р.
Хоменко Настя Максимівна, 03.07.1933, 9 р.
Хоменко Петро Максимов., 3.07.1933, 9 р.
Шахненко Іван Іванів, 26.05.1933, 45 р.
Шахненко Миколай Іванов., 11.07.1933, 17 р.
Шахненко Павло Іванов, 9.07.1933, 19 р.
Шашенко Олександр Сергійов., 8.07.1933, 10 р.

с. Нові Соколи

Майже 300 років тому на підвищеному лівому березі р. Вересня з'явилися перші курені переселенців, які дали початок заснуванню с. Нові Соколи. До XIX століття село мало назву Слобода. Ця назва походить від слова «свобода», тобто воля. Назва Нові Соколи поширилася від села Старі Соколи, які виникли раніше.

У 1926 році в селі організували колгосп, який очолив Федоренко І.Т. В селі на той час нараховувалось 168 дворів, в яких проживало 840 жителів. Після примусової колективізації штучно створений голод забрав життя і жителів села Нові Соколи. За вцілілими фрагментами з книги запису актів смертей, які нині

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

зберігаються в обласному держархіві, в селі від голоду загинуло 27 чоловік. Звичайно, на той час дані про смертність приховувались. Жертв Голодомору в селі було значно більше. На сьогодні в селі проживає лише 11 осіб, які постраждали від Голодомору. З їхніх дитячих спогадів у селі від голоду мерли люди, але пригадати їхніх прізвищ, чи хоч би імен тоді 3-5 річні діти не можуть. Тільки один свідок тих страшних часів пам'ятає свого батька, що помер від голоду.

Мартиролог жителів с. Нові Соколи – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр.- 5634, оп.1, спр.423, арк.140-155; спр. 432, арк. 1-31) та свідченням Чеховської Г.М., 1923 р.н., записаними у 2008 р. Батечко Н.М., секретарем сільської ради.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Капітанчук Катерина Карлова, 03.01.1932, 16 р., різачка
Клименко Марія Іванівна, 23.01.1932, 3 р., невідомо
Коваленко Кирило Михайлов., 7.02.1932, 83 р., по старості
Коваленко Уляна Захарова, 30.03.1932, 67 р., від хвороби
Кудренко Іван Васильович, 28.04.1932, 6 міс. Невідомо
Кузьменко Пилип Васильов, 01.05.1932, не знайдений
Куренко Трохим Савів, 25.11.1932, 20 р., від простуди
Лелюк Софія Семенова, 09.05.1932, невідомо
Лелюк Федор Яковін, 09.05.1932, 3 міс, невідомо
Ломака Параска Никифорова,

13.04.1932, 79 р., різачка
Макаренко Олександр Степанович, 26.01.1932, невідомо
Макаренко Павло Тихонов., 25.05.1932, 37 р., туберкульоз
Омельченко М.Н., 21.12.1932, 70 р., від старості
Павленко Іван Миколайович, 15.04.1932, 5 міс., роздерли
Павленко Матвій Іванович, 1933 р.
Павлівська Пріська Васильова, 26.11.1932, 69 р., по старості
Пащенко Зіна Степанова, 09.03.1932, невідомо
Прищепа Іван Кирилович, 21.01.1932, 20 р., туберкульоз
Репік Л.Є. 19.01.1932, 90 р., від старості
Семененко Іван Іванович,

20.01.1932, 35 р., туберкульоз
Сковин Євдокія Андріва, 15.05.1932, 75 р., невідомо
Степанов Іван Макарович, 25.02.1932, невідомо
Телець Софія Васильова, 29.06.1932, 4 міс., не встановлено
Тимура Андрій Афонович, 17.01.1932, 17 р., від черевного тифу
Чеховський Іван Климов, 17.04.1932, 25 р., від туберкульозу
Чеховський Яків Йосипович, 26.12.1932, від туберкульозу
Яковенко Віра Максимова, 28.03.1932, 15 днів, невідомо

с. Обуховичі

Перепис 1926 року (адміністративний поділ Київської округи. Іванківський район) свідчить, що на той час в с. Обуховичі нараховувалось 372 двори, жителів – 1666 чол.

У 1930 році було створено кілька товариств по спільному обробітку землі (ТСОЗ). У 1930 році вони об'єднались у колгосп ім. 12-річчя Червоної Армії.

Під час примусової колективізації та штучно створеного голодомору за даними книги реєстрації смертей, що зберігається в обласному державному архіві, встановлено 229 осіб, які загинули від Голодомору 1932-1933 років. На даний час в селі проживає 160 чол., які постраждали від голодомору.

Мартиролог жителів с. Обуховичі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр.-5634, оп.1, спр. 424, арк. 1-21; спр. 430, арк. 90-186) та свідченнями Бамбури О.І., 1922 р.н.; Рільницької О.Т., 1921 р.н.; Йовко О.Ф., 1928 р.н.; Шумак О.М., 1928 р.н.; Шумак І.О., 1925 р.н.; Пархоменко М.О., 1926 р.н.; Пархоменко М.С., 1925 р.н., записаними у 2007-2008 роках Топчай Іриною, ученицею 11 класу Іванківського районного ліцею, та Бугою В.М., директором Будинку культури.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Бабенко Мар'я Андріва, 24.06.1933, 50 р.
Бабенко Мотря Никифорівна, 16.04.1933 р., 70 р., від старості
Бабенко Олексій Климович, 12.05.1932 р., 17 р., від застуди
Бабенко Федір Никифорович, 06.07.1932 р., 57 р., не відомо
Белофост Параска Гнатівна, 25.03.1932 р., 3,3 р., від тубер-

кульозу
Белохвост Андрій Грицьків, 21.05.1933, 37 р.
Белохвост Олексій Грицьків, 31.08.1933, 9 р.
Белохвост Параска Гаврилов. 09.07.1933, 39 р.
Белохвост Сергій Грицьк., 21.05.1933, 5 р.
Василенко Васька Васильов.,

24.05.1933, 26 р.
Василенко Єрмола Іванович, 02.12.1932 р., 68 р., від старості
Василенко Мар'я Аксон., 15.06.1933, 33 р.
Василенко Михайло Климович, 18.07.1932 р., 2 р., від запалення легенів
Василенко Оксана Ярмолова, 03.03.1933 р., 60 р., від старості

Василенко Орнина Терешкова, 10.05.1933, 1 р.
Василенко Устина Іванівна, 27.06.1933 р., 60 р., від старості
Гавриленко Йосип Карпович, 22.05.1933, 19 р.
Гавриленко Карпо Родіонов., 26.03.1933, 50 р.
Гавриленко Марья Онікіївна, 23.03.1932 р., 18 р., від простуди
Гавриленко Микола Павлович, 1933
Гавриленко Соня Павлівна, 16.07.1932 р., 5 місяців, невідомо
Гавриленко Юхим Павлов. 21.05.1933, 21 р.
Гавриленко Яков Пилипович, 28.06.1933, 14 р.
----Гарпина Кирилівна, 25.04.1933 р., 90 р., від старості
Глеєва Маланка Тимолова, 15.06.1933, 55 р.
Грещенко Василь Олексійович, 04.05.1933 р., 74 р. по старості
Грищенко Андрій Олексійович, 10.07.1932 р., 73 р., від старості
Грищенко Василь Аврамович, 08.02.1932 р., 32 р., від язви шлунку
Грищенко Ганна Йосипівна, 03.03.1932 р., 77 р., від старості
Грищенко Конон Герасимів. 30.04.1933, 65 р.
Грищенко Марія Кузьмів., 03.04.1933, 50 р.
Грищенко Марія Олексіївна, 10.05.1933, 25 р.
Грищенко Марія Павлівна, 02.10.1932 р., 4 роки, від хвороби шлунку
Грищенко Михайло Герасимович, 16.06.1933 р., 74 р., від старості
Грищенко Павел Василів., 12.03.1933, 45 р.
Гук Кузьма Йосипов, 17.03.1933 р., 87 р., від старості
Гук Катерина Петрова, 13.09.1933, 54 р.
Давиденко Веремій Степанович, 06.04.1933 р., 70 р., від старості
Давиденко Олена Тимофіївна, 22.05.1932 р., 7 р., не відомо
Давиденко Устина Єхимівна, 13.04.1932 р., 80 р., від старості

Давиденко Грицько Федор., 07.12.1933, 19 р.
Давиденко Олександр Єфимов., 17.12.1933, 38 р.
Давиденко Федор Марков., 18.12.1933, 55 р.
Денисенко Гаврило Федорович, 15.05.1933 р., 70 р., по старості
Денисенко Єфим Овсієвич, 01.07.1933, 36 р.
Денисенко Кулина Семенівна, 01.05.1933 р., 75 р., від старості
Денисенко Панас Федорович, 23.03.1933 р., 80 р., від старості
Денисенко Степан Карпів, 30.01.1933 р., 85 р., по старості
Денисенко Герасим Опанасов., 21.05.1933, 56
Денисенко Левко Опанасов., 19.05.1933, 30 р.
Денисенко Орина Савкова, 10.12.1932, 36 р.
Євстратенко Одарка Федорівна, 19.02.1932, 50 р., від сухоти
Єлишун Орина Леванівна, 23.08.1932 р., 1 рік, не відомо
Єрмоленко Іван Тихонович, 20.05.1933, 40 р.
Йовко Ганна Василів., 19.05.1933, 53 р.
Йовко Ганна Василів., 20.06.1933, 22 р.
Йовко Кіндрат Ільків. 04.07.1933, 45 р.
Калинчук Василь Юхимович, 10.05.1933, 46 р.
---- Катерина, 09.05.1933 р., 45 р., невідомо
Кирийчук Ничипор Павлович, 21.06.1933 р., 70 р., від старості
Кирийчук Горпина Ничипор., 05.09.1933, 57 р.
Кирийчук Антон Харитонович, 05.01.1933 р., 70 р., по старості
Кірийчук Оксана Аврамівна, 25.02.1932 р., 81 р., від опуху організму
Козлов Самійло Володимирович, 17.05.1933 р., 45 р., невідомо
Козлова Катерина Несторов., 09.05.1933, 45 р.
Козяр Вівдя Демидова, 29.06.1933 р., 75 р., від старості
Козяр Вівдя Михайлів, 15.05.1933, 45 р.
Козяр Ганна Овсієв.,

01.07.1933, 2 р.
Козяр Ганна Тихонов., 27.06.1933, 8 р.
Козяр Іван Овсієв, 20.06.1933, 15 р.
Козяр Каленик Гнатов., 21.05.1933, 50 р.
Козяр Микита Якович, 05.12.1932 р., 77 р., від старості
Козяр Настя Овсієв., 02.07.1933, 11 р.
Козяр Орина Семенів, 10.10.1933, 40 р.
Козяр Петро Григоров, 25.09.1933
Козяр Сидор, 19.04.1933 р., 75 р., від старості
Козяр Симон Романович, 16.04.1933 р., 63 р., від старості
Козяр Степан Андрієв, 24.06.1933, 30 р.
Козяр Грицько Олександр., 01.05.1933, 17 р.
Козяр Мар'я Матвіївна, 14.05.1933, 45 р.
Козяр Олександр Йовтухов, 05.05.1933, 50 р.
Козяр Степан Євстрат., 30.05.1933, 22 р.
Коленчук Василь Юхимович, 10.05.1933 р., 46 р., не відомо
Колянчук Андріан Олексійов., 06.04.1933, 60 р.
Колянчук Одарка Митрофан., 20.05.1933, 45 р.
Колянчук Олександр Іванович, 03.07.1933 р., 66 р., від старості
Конончук Андрій Гордієв., 23.06.1933, 10 р.
Конончук Ганна Сидорівна, 14.05.1933 р., 70 р., по старості
Конончук Гордій Данилович, 28.06.1933 р., 40 р., не відомо
Конончук Катерина Гордієвна, 20.03.1933 р., 5 р., запалення легенів
Конончук Кондрат Прокопович, 19.04.1933 р., 68 р., від старості
Конончук Наталка Васильова, 19.08.1933, 30 р.
Конончук Нестор Прокопович, 04.04.1933 р., 85 р., від старості
Конончук Петро Гордієв, 19.08.1933, 2 р.
Конончук Сергій Данилов.,

- 28.06.1933, 40 р.
Конончук Хима Федорівна,
 29.06.1933 р., 70 р., від старості
Костомаха Василь Грицьків,
 18.01.1933 р., 9 днів, не відомо
Кравченко Настя Миколаївна,
 09.03.1933 р., 26 р., хвороба ле-
 генів
Кравченко Терешко Федорів,
 04.07.1933, 20 р.
Кравченко Федор Омельків,
 02.07.1933
Кудрицьк Дмитро
Андрієв., 12.08.1932 р.
Кудрицький Іван Йовтухов,
 27.05.1933, 5 міс.
Курганська Ганна Степанів.,
 15.08.1933, 18 р.
Курганська Федіска Хомина,
 07.07.1933, 43 р.
Лавренко Максим Левков.,
 25.01.1933 р., 80 р., по старості
Лавренко Марья Степанова,
 18.01.1933 р., 70 р., по старості
Лавренко Павел Павлович,
 21.08.1932 р., 9 міс., не відомо
Лаврінко Йосип Максимов,
 15.05.1933, 44 р.
Левицька Рехла Янkelівна,
 13.06.1933 р., 80 р., від старості
Любиш Катерина Савківна,
 11.05.1933 р., 77 р., по старості
Любиш Корній Овсієвич,
 09.07.1933, 39 р.
Любиш Михайло Гнатович,
 14.02.1932 р., 40 р., від сухоти
Любш Григор Гнатович,
 01.07.1933 р., 72 р. Від старості
Мартиненко Оврам
Максимович, 22.05.1933 р.,
 63 р., не відомо
Мартищенко Гнат Аврамович,
 19.03.1932 р., 30 р., від туберку-
 льозу
Мартищенко Максим
Іванович, 15.08.1932 р., 77 р.,
 від старості
Мойсеєнко Ганна Пилипов.,
 25.02.1933, 10 р.
Мойсеєнко Йосип Трохимів,
 27.03.1933, 24 р.
Мойсеєнко Люба Несторова,
 02.07.1933, 6
Мойсеєнко Михайло
Пилипович, 02.08.1932 р.,
 4 місяці, не відомо
Мойсеєнко Олександра
Микова, 05.12.1933, 24 р.
Мойсеєнко Орина Трохимів.,
 23.04.1933, 40 р.
Мойсієнко Василь
Кіндратович, 13.04.1932 р.,
 10 місяців, не відомо
Мойсієнко Конон
Ничипорович, 01.12.1933 р.,
 60 р., по старості
Мойсієнко Кулина Якимова,
 02.03.1933 р., 45 р., від простуди
Мойсієнко Лексана Єрмолівна,
 25.09.1932 р., 80 р., від старості
Мойсієнко Осип Якович,
 29.03.1932 р., 11 місяців
Мойсієнко Устина Яковлева,
 32.02.1933 р., 39 р., хвороба
 печінки
Моцак Мар'я Іванова,
 30.05.1933, 40 р.
Моцак Оксана Єрмолова,
 28.06.1933, 30 р.
Мусієнко Пилип Максимович,
 02.04.1933 р., 70 р., від старості
Олексієнко Малашка
Михайлівна, 18.12.1933 р.,
 83 р., від старості
Олексієнко Васька Єфиміїна,
 23.11.1933, 20 р.
Остапенко Васька Василівна,
 23.05.1932 р., 35 р., операція не-
 вірного запліднення
Остапенко Іван Гаврилович,
 21.04.1932 р., 20 днів, не відомо
Остпенко Марія Йосипівна,
 19.05.1933 року, від старості
Отрошенко Василь
Опанасович, 13.05.1933, 4 міс.
Отрошенко Вівдя Гаврилова,
 26.02.1933 р., 70 р., по старості
Отрошенко Яків Тодосович,
 09.06.1933 р., 87 р., від старості
Павленко Орина Данилівна,
 05.07.1933 р., 70 р., від старості
Пархоменко Василь
Левкович, 14.05.1933, 43 р.
Пархоменко Варка
Семенівна, 13.08.1932 р., 29 р.,
 від туберкульозу
Пархоменко Васька
Несторова, 05.10.1933, 22 р.
Пархоменко Ганна Єхимівна,
 16.04.1932 р., 18 р., від брюшно-
 го тифу
Пархоменко Іван Тимохів.,
 11.03.1933, 46 р.
Пархоменко Катерина
Ільківна, 03.10.1933, 1 р.
Пархоменко Кіндрат
Артемович, 08.05.1933 р.,
 60 р., по старості
Пархоменко Петро Ільків,
 28.08.1933, 3 р.
Пархоменко Семен
Трофимович, 28.05.1933 р.,
 82 р., по старості
Пархоменко Сомкліта
Олександрова,
 31.01.1933 р., 71 рік, по старості
Пархоменко Толя Грицьків,
 24.09.1933
Пархоменко Федір Кузьмич,
 1932 р., 8 років, запалення мозку
Пархоменко Михайло
Дем'янов., 25.02.1933, 13 р.
Петришко Талимін
Зіновійович, 28.05.1933 р.,
 36 р., невідомо
Петришко Петро Талимонов.,
 11.06.1933, 2 р.
Петришко Петро
Талимонович, 11.06.1933 р.,
 2 р., не відомо
Петришко Талимон Зітків.,
 28.05.1933, 36 р.
Пособчук Микола Якович,
 09.07.1933, 27 р.
Пособчук Олексій Митрофан.,
 21.05.1933, 55
Пособчук Олексій Тихонів.,
 18.06.1933, 45 р.
Примаченко Оксена Сергіївна,
 21.05.1933, 60
Примаченко Устина Архипов.,
 23.02.1933, 50 р.
Прищепа Андрій Лукьянович,
 08.05.1933 р., 80 р., по старості
Прищепа Кирило Васильович,
 31.12.1933 р., 75 р., від старості
Прищепа Олена Архипова,
 23.02.1933, 3 р.
Прищепа Орина Яковина,
 25.05.1933, 70 р.
Руденко Мотря,
 01.07.1933, 55 р.
Руденко Федор Іванович,
 13.02.1933 р., 60 р., по старості
 ----**Семен**, 22.12.1932 р., 82
 роки, від старості
Сидоренко Надя Михайлов.,
 04.12.1932 р.
Сірош Олександр Федоров.,
 20.03.1933, 28 р.
Скабицька Вівдя Андріїв.,
 16.05.1933, 45 р.
Скабицька Марья Василівна,
 16.04.1933 р., 65 р., від старості

Скопич Марія Андріїв.,
24.04.1933, 55 р.
Скопич Марья С.,
30.12.1933 р., 80 р., від старості
Скопич Омелько Васильов.,
17.06.1933, 55 р.
Скопич Трохим Романов.,
02.05.1933, 56 р.
Слободчик Микита Якович,
02.07.1933 р., 87 р., від старості
Слободчик Мотря Тарасов.,
25.01.1933, 28 р.
Слободчик Мусій Дмитрович,
23.05.1933 р., 75 р., від старості
Слободчик Петро Дмитрович,
10.11.1933 р., 75 р., по старості
Слободчик Маря Пилипівна,
24.12.1933 р., 49 р., не відомо
-----**Степан Михайлович**
28.09.1932 р., 67 р., не відомо
Степаненко Ганна Артемівна,
27.12.1932 р., 5 р., від запалення легенів
Степаненко Ганна Федорівна,
28.05.1933, 13 р.
Степаненко Євстрат,
14.08.1932 р., 75 р., від старості
Степаненко Іван Кирилович,
22.03.1932 р., 6 місяців,
не відомо
Степаненко Марія Кирилова,
10.01.1933 р., 19 р., від запалення нирок
Степаненко Михайло Федоров.,
16.05.1933, 12 р.
Степаненко Оксана Федорів.,
02.06.1933, 6 р.
Степаненко Федір Симанов,
05.06.1933 р., 65 р., від старості

Степаненко Федор Іванович,
07.04.1933 р., 60 р., від старості
Степаненко Михайло Кирилович,
04.03.1933 р., 2 р., не відомо
Ткач Грицько Оврамович,
18.04.1932 р., 97 р., від старості
Троценко Андрій Антонович,
26.01.1932 р., 46 р., хворів на голову
Троценко Василь Антонович,
23.05.1933, 56 р.
Троценко Зосим Антонович,
23.05.1933 р., 56 р., не відомо
Трубайло Іван Миколаїв,
08.08.1933
Трубайло Катя Михайлова,
05.08.1933 р.
Трубайло Петро Михайлов,
10.08.1933, 4 р.
Ус Олександр Тихонович,
02.08.1932 р., 36 р., від туберкульозу
Ус Платон Йосипович,
06.07.1932 р., 50 р., від алкоголю
----**Устина Мартинова**,
23.02.1933 р., 50 р., не відомо
Федоренко Люба Микитів.,
19.05.1933, 6 міс.
Хабенський Гришко Мордухович,
09.12.1932 р., 68 р., від старості
Харитончук Яким Микитович,
20.12.1933 р., 70 р., від старості
----- **Хася Марбухівна**,
30.06.1933 р., 65 р., від старості
Хоменко Іван Іванович,
23.08.1933, 12 р.
Хоменко Каленик

Степанович, 26.02.1932 р., 80 р., від старості
Хоменко Матвій Никифорович,
06.05.1933 р., 80 р., по старості
Худенко Зіня Василівна,
08.06.1933 р., 63 р., від старості
Шмигун Іван Прокопов.,
02.05.1933, 49 р.
Шульга Кузьма Андрійович,
30.01.1933 р., 82 р., по старості
Шульга Натолка Єфимівна,
23.04.1933 р., 70 р., від старості
Шульга Федот Атаљчин,
02.05.1933, 33 р.
Шумак Ганна Карпівна,
09.07.1933, 60 р., від старості
Шумак Іван Маркелов.,
09.06.1933, 23 р.
Шумак Іван Маркелович,
09.06.1933 р., 23 р., не відомо
Шумак Іван Митрофанович,
19.04.1933 р., 25 р., від застуди
Шумак Катерина Єфимїна,
26.05.1933, 2 міс.
Шумак Кузьма Петрович,
02.06.1933 р., 70 р., від старості
Шумак Кулина Грицьківна,
03.05.1933 р., 65 р., по старості
Шумак Митрофан Іванович,
01.05.1933 р., 65 р., по старості
Шумак Онопрій Ничипорів,
30.06.1933 р., 65 р., від старості
Шумак Уляна Василівна,
18.03.1932 р., 18 р., від запалення легенів
Шумак Василь Андрійов,
29.08.1933, 37 р.
Ярмоленко Іван Тихонович,
20.05.1933 р., 40 р., не відомо

с. Олива

У 1926 році було організовано СОЗ – товариство селян, які спільними силами обробляли землю.

У 1929-1930 роках почалась колективізація. З перших її днів основна маса бідняків і середняків вступила до колгоспу, першими усупільнили свої господарства Оксана Петренко, Василь Гальчевський, Дем'ян Пархоменко та інші. Спочатку колгосп мав назву ім. Чубаря, а потім – «Зоря комунізму».

Під час примусової колективізації та штучного голодомору за свідченнями очевидців тих страшних часів вдалося встановити прізвища 6 осіб, що загинули від голоду. На сьогодні в селі проживає 26 осіб, які пережили голод 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Олива – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Фещенко С.П., 1926 р.н.; Даниленко П.В., 1923 р.н.; Ільницької Н.О., 1929 р.н., записаними у 2008 р. Івашко Ю.М., завідуючою клубом.

Галіцький Кароль Герасимович
Грищенко Галина

Доценко Ольга Максимівна
Метлицька Вікторія

Мурга Олександра Миколаївна
Романенко Петро

с. Пироговичі

Чітких історичних джерел про заснування с. Пироговичі не збереглося. У книзі Л. Полихевича «Сказания о населённых местностях Киевской губернии» (1864) на стор. 726 є такий запис: «В числе имений, принадлежавших в 1610 году Стефану Немиричу, упоминается Приборск, Сукачи, Пироговичи и Мойсейковичи».

Село пережило всі бурхливі події ХХ століття – війни, революції, період громадянської війни. В 1929 році почалась колективізація, коли до колгоспу вступило тільки 20 селян, а інших заганяли примусово, застосовуючи різні репресивні заходи. Першим головою колгоспу був Годзинський Павло.

Чорною хмарою пронісся над Пироговичами Голодомор 1932-1933 років. Хоча селянам допомагала вижити річка, згідно книги реєстрації смертей, що збереглася до цього часу в обласному державному архіві, встановлено прізвища 154-х померлих від голоду жителів села Пироговичі.

Мартиролог жителів с. Пироговичі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр.-5634, оп.1, спр. 424, арк. 36-44; спр. 428, арк. 119-186).

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Грицаєнко Горпина

Пилипівна, 02.08.1933 р., 65 р.

Грицаєнко Давид Онопрієв., лютий 1933, 80 р., без причини

Грицаєнко Іван Давидович, 10.07.1933 р., 44 р.

Грицаєнко Катерина Данилівна, 20.08.1932 р., 6 місяців, від дитячої хвороби

Грицаєнко Катерина

Охримівна, 08.08.1933 р., 15 р.

Грицаєнко Охрім Федорович, 10.07.1933 р., 39 р.

Грицаєнко Параска

Грицьківна, 08.07.1933 р., 47 р.

Грицаєнко Федір Кирилович, 07.07.1933 р., 67 р.

Гришко Михайло Юхимович, 04.07.1933 р., 28 р.

Гришков Василь Михайлів, 26 травня 1933, 1,6 р., короста

Гурневич Федір Августинович, 07.07.1933 р., від старості

Гусак Пилип Хомич,

01.06.1933 р., 48 р., туберкульоз

Гусаченко Ганна Матвієвна, 10.04.1932 р., 1 місяць, від дитячої хвороби

Гусаченко Ганна Несторівна, 02.07.1933 р.

Гусаченко Катерина Калениківна, 28.12.1933 р., 72 р.

Гусаченко Матей Захарович, 14.04.1933р., 40 р., туберкульоз

Гусаченко Михайло

Матвійович, 15.04.1932 р., 1 місяць, від дитячої хвороби

Гусаченко Яким Васильович, 05.05.1933 р., 75 р., від старості

Давиденко Василь Грицьків,

03 квітня 1933, 31, від загальних причин

Давиденко Ганна Михайлівна, 07.08.1932р., 1 день, від дитячої хвороби

Давиденко Грицько Іванович, 02.07.1933р., 57 р.

Давиденко Ольга Олександрівна, 27.10.1932 р., 7 місяців, від дитячої хвороби

Давиденко Петро Іванович, 17.07.1933 р., 36 р.

Давиденко Роман Дмитрович, 15.08.1933 р., 70 р.,

Давиденко Сергій Іванович, 17.07.1933 р., 58 р.

Даниленко Ганна Дмитрівна, 22.10.1933 р., 20 р., порок серця

Даниленко Ганна Федорівна, 21.12.1933 р., 57 р., від старості

Даниленко Яків Денисович, 02.07.1933 р., 60 р.

Зайченко Дмитро Грицьк., 12 червня 1933, 2, короста

Зубченко Марійка Микитівна, 27.06.1933 р., 30 р., від недоїдання

Зубченко Ольга Власівна, 03.07.1933 р.

Кирмач Прокоп Павлович, 17.04.1933 р., 60 р., від старості

Кірмач Авдюха Андріївна, 04.03.1933 р., 22 р., туберкульоз

Кірмач Дмитро Васильович, 01.10.1933 р., 2 р.

Кірмач Овдюха Андрійов, 04 березня, 22 р., туберкульоз

Кірмач Овдюха Минівна, 06.07.1933 р., 60 р.

Кірмач Прокоп Павлов, 17 квіт-

ня 1933, 60 р., від старості

Корсунська Одарка Петровна, 10 березня 1933, 55 р., застуда

Корсунський Андрій Омельков, 18 березня 1933, 55 р., загальна причина

Корунська Одарка Петрівна, 10.03.1933 р., 55 р., від застуди

Корунський Андрій Онисимович, 18.03.1933 р., 55 р.

Корунський Василь Степанович, 26.06.1933 р., 9 р.

Корунський Йосип Омелькович, 24.08.1933 р., 64 р.

Корунський Степан Якович, 22.06.1933 р., 48 р., туберкульоз

Куриленко Онопрій Омелькович, 24.10.1932 р.,

105 р., від старості

Куриленко Текля, 23.09.1933 р., 65 р.

Кучай Тетяна Степанівна, 25.01.1932 р., 2 роки, від дитячої хвороби

Ласкаржевський Адоль Пилипович, 22.05.1933 р., 35 р.

Ласкаржевський Федір Степанович, 05.11.1932 р., 6

місяців, від дитячої хвороби

Ласкаржевській Адам Пилипов., 22 травня 1933, 35,

короста

Лепецька Олександра Харитон., 01.06.1933, 35,

короста

Марченко Василь Степанович, 08.07.1933 р., 12 р.

Марченко Грицько Степанович, 12.07.1933 р., 12 р.

Марченко Михайло Сакович, 29.06.1933 р., 1р.
Марченко Степан Федорович, 01.07.1933 р., 45 р.
Омельченко Василь Ількович, 08.07.1933 р., 8 р.
Омельченко Володимир Охримович, 05.07.1933 р., 27 р.
Омельченко Ганна Федорівна, 12 червня 1933, 43 р. короста
Омельченко Іван Ількович, 15.07.1933 р., 4 р.
Омельченко Ілько Охримович, 14.07.1933 р., 41 р.
Омельченко Кирило Каленикович, 15.07.1933 р., 48
Омельченко Марійка Ільківна, 1.08.1933 р., 5 р.
Омельченко Охрім Ігнатович, 27.05.1933 р., 70 р., від старості
Омельченко Палажка Сергіївна, 19.06.1933 р., 47 р.
Омельченко Яков Харитонов, 05 травня 1933, 43, туберкульоз
Пархоменко Олександр Петрів, 23 травня 1933, 70
Пискун Трохим Якович, 11.01.1933 р., 65 р., від застуди
Піскун Дмитро Мартинович, 12.07.1933 р., 20 р.
Піскун Мартин Харитон, 15 травня 1933, 58, від старості
Піскун Микола Данилович, 06.07.1933 р., 10 р.
Піскун Микола Іванович, 01.07.1933 р., 2 міс.
Піскун Степан Мартин, 09 червня 1933, 20, короста
Піскун Степан Юрійович, 03.07.1933 р., 26 р.
Піскун Федір Федорович, 07.07.1933 р., 12 р.
Репік Наталка Федорівна, 15.06.1933 р., 30 р., туберкульоз
Репік Ольга Іванова, 19 травня 1933, 6 р., короста
Россоха Савка Микитов., 10 червня 1933, 41 р., короста
Рябушенко Михайло Іванович, 08.07.1933 р., 9 р.
Савенок Василь Опанасович, 11.03.1933 р., 8 р., від застуди
Савенок Катерина Василівна, 06.07.1933 р., 3 міс.
Савченко Василь Опанасович, 11 березня 1933, 8 р., застуда

Сингаєвський Яків Грицькович, 08.07.1933 р., 20 р.
Сингаєвська Ганна Титівна, 30.07.1933 р., 45 р.
Сингаєвська Марійка Грицьківна, 19.07.1933 р.
Сингаєвський Грицько Микол., 18 червня 1933, 49 р., короста
Сингаєвський Дмитро Миколайович, 18.06.1933 р., 49 р.
Сингаєвський Павло Грицькович, 07.07.1933 р., 5 р.
Синиця Андрій Іванович, 31.03.1933, 8 днів, від дитинства
Синиця Федор Іванов, 30 березня 1933, 7 днів, від дитинства
Сукач Іван Макарович, 19.06.1933 р., 3 міс.
Сукач Мирон Прокопович, 09.12.1932 р., 90 р., від старості
Сукач Сергій Іванович, 11.09.1933 р., 21 р., туберкульоз
Тимченко Андрій, 01.08.1933 р., 18 р.
Тимченко Андрій Васильович, 06.07.1933 р., 5 р.
Тимченко Грицько Трохимович, 07.04.1933 р., 70 р., від старості
Тимченко Дмитро Васильович, 29.06.1933 р., 9 р., від недоїдання
Тимченко Ілько Єрмолаєвич, 17.11.1932 р., 70 р., від старості
Тимченко Максим Трохимович, 16.05.1933 р., 40р., від каліцтва
Тимченко Настя Іванівна, 01.07.1933 р., 3 міс.
Тимченко Петро Васильович, 01.07.1933 р., 13 р.
Тимченко Петро Семенович, 02.08.1933 р., 5 р.
Тимченко Пилип Пилипович, 03.03.1932 р., 65 років, від старості
Тимченко Степан Зінькович, 06.07.1933 р., 50 р., туберкульоз
Тимченко Степан Ярмолаєвич, 12.04.1933 р., 74 р., від старості
Тиченко Петро Семенович, 30.06.1933 р., 5 р., від недоїдання
Тімченко Ольга Давидівна,

02.07.1933 р., 1 р.
Червяківська Орин Федорівна, 27.08.1933 р., 65 р.
Черяковский Захар Гнатов, 02 лютого 1933, 75 р., старість
Черяковська Гапа Давидов, 15 березня 1933, 68 р.
Черяковська Марія Яківна, 11.09.1933 р., 3 р.
Черяновский Захар Гнатович, 01.02.1933 р., 75 р., старість
Черяновська Гапа Давидівна, 15.03.1933 р., 68 р.
Шилигацький Дмитро Ільков, 06 лютого 1933, 62 р., від угару
Шилигацька Ганна Іванівна, 13.07.1933 р., 7 р.
Шилигацька Ївга Павлівна, 29.06.1933 р., 72 р.
Шилигацька Якилина Прокоп, 25 травня 1933, 43, короста
Шилигацький Василь Іванович, 10 червня 1933, 2, короста
Шилигацький Онопрій Дмитрович, 19.06.1933 р., 70 р., від старості
Шилигацький Онопрій Ількович, 21.06.1933 р., 49 р., туберкульоз
Юденко Аврам Юркович, 10.10.1932 р., 61 рік, від застуди
Юденко Гапа Василівна, 20.03.1933 р., 1 р., від застуди
Юденко Костан Кузьмович, 06.07.1933 р., 64 р.
Юденко Мотря Михайлівна, 08.07.1933 р., 58 р.
Юденко Петро Федорович, 03.02.1932 р., 2 роки, від тифу
Юденко Степан Степанович, 23.05.1932 р., 5 років, від тифу
Юденко Тетяна Романівна, 09.11.1932 р., 2 роки, від сухоти
Юденко Уляна Корнійвна, 13.07.1933 р., 17 р.
Ющенко Михайло Олександрович, 17.07.1933 р., 1 р.
Якименко Василь Дмитрович, 05.06.1933 р., 54 р.
Якименко Лукера Романівна, 27.07.1933 р., 47 р.
Якименко Тетяна Василівна, 12.07.1933 р.
Яковенко Грицько Антон, 08 червня 1933, 41, короста

Яковенко Лисавета Йсипова, 23 березня 1933, 30 р., туберкульоз
Яковенко Марина Олексіївна, 12.07.1933 р., 2 р.
Яковенко Марійка Кузьмівна, 22.07.1933 р., 29 р.
Яковенко Михайло Іванович, 27.08.1933 р., 1 р.
Яковенко Михайло Моїсеєвич, 23.10.1932 р., 46 років, від туберкульозу
Яковенко Олександра Микитівна, 16.05.1932 р., 90 років, від старості

Яковенко Онопрій Опанасович, 14.02.1932 р., 5 місяців, від дитячої хвороби
Якубенко ..... Іванович, 11.07.1933 р., 10 р.
Якубенко Василь Антонович, 05.07.1933 р., 13 р.
Якубенко Грицько Савкович, 13.07.1933 р., 40 р.
Якубенко Іван Антонович, 10.07.1933 р.
Якубенко Іван Савкович, 08.07.1933 р., 33 р.
Якубенко Марія Пертова, 22 березня 1933, 50, туберкульоз

Якубенко Мина Савкович, 01.07.1933 р., 34 р.
Якубенко Петро Антонович, 31.07.1933 р., 5 р.
Якубенко Петро Іванович, 29.06.1933 р., 7 р., від недоїдання
Якубенко Савка Кирилович, 25.06.1933 р., 65 р., від старості
Якубенко Федір Минович, 05.07.1933 р., 1 р.
Якубенко Христя Силівна, 29.06.1933 р., 60 р.

с. Піски (до 1950 року – с. Кінно-Видумка)

З історії села Піски відомо, що воно було засноване в 1861 році, вже після скасування кріпаччини. Архівні матеріали свідчать, що у 1926 році село мало назву Кінно-Видумка. Дворів тоді було 251, населення – 1254 чол.

У 1929 році в селі був утворений колгосп ім. Фрунзе. Зі спогадів жителів села, що постраждали від Голодомору 1932-1933 років, а їх нині проживає тут 27 чоловік, всього загинуло 122 чол. Встановлено поіменно 6 осіб за свідченнями очевидців та 65 жертв згідно фрагментів книги реєстрації смертей, що зберігається в обласному державному архіві.

Мартиролог жителів с. Піски – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 424, арк. 22-35; спр. 429, арк. 36-50) та свідченнями очевидців Багинської М.М., 1915 р.н.; Сміян (Зборовської) П.А., 1920 р.н.; Петренка М.Г., 1924 р.н., записаними у 2008 році Поливач Н.М., завідуючою клубом.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Амельченко Василь Грицькович, 18.05.1933, 50 р.
Багинські, дві маленькі сестрички
Бондаренко Андрій Грицьків, 12.07.1933, 12 р.
Бондаренко Борис Борисов., 10.02.1933, 60 р.
Бондаренко Василь Семенович, 16.09.1932 р., 60 р., не відомо
Бондаренко Ілля, 01.07.1933, 55 р.
Бондаренко Кіндрат Іванович, 30.07.1933, 48 р.
Бондаренко Кіндрат Іванов., 30.04.1933
Бондаренко Петро Андрійов., 19.07.1933, 38 р.
Бутрименко Андрій Миколай., 20.05.1933, 40 р.
Бутрименко Йосип Микитович, 08.10.1932 р., 39 років, вбитий
Вдовенко Варка Семенівна, 14.05.1932 р., 2 роки, від віспи
Вдовенко Василь Семенович,

19.05.1932 р., 5 років, від віспи
Вдовенко Ганна Грицькова, 09.05.1932 р., 1 рік, від віспи,
Вдовенко Іван Корнілов., 28.07.1933, 52 р.
Вдовенко Кузьма Васил., 02.07.1933
Вдовенко Марія Іванівна, 02.02.1933, 2 р.
Вдовенко Марко, 05.06.1932 р. 75 років, не відомо
Вдовенко Митро Несторович, 18.08.1932р., 3 місяці, не відомо
Вдовенко Настя Олександр., 30.07.1933, 45 р.
Вдовенко Ольга Миколаївна, 29.04.1932 р., 2 роки, від віспи
Вдовенко Петро Вакулович, 3.03.1932 р., 27 років, від туберкульозу
Верес Анна Володимирівна, 01.06.1932 р., 1 рік, не відомо
Верес Женя Антонов., 19.04.1933, 1 р.
Вловенко Сема Гаврилович, 08.02.1932 р., 21 рік, невідомо
Возненко Сергій Петрович,

27.06.1933, 3 р.
Гавриленко Ганна Гордієвна, 04.03.1932 р., 25 років, не відомо
Глембоцька Антонія Мартинов., 10.06.1933. 12 р.
Євстратенко Іван Євдокімович, 08.02.1932 р., 9 місяців, невідомо
Зборовська Наталка, 20.01.1933, 65 р.
Зборовський Архип Терентійович
Зоренко Іван Матвійович, 14.02.1933, 3 р.
Ільвіна Ганна Степанівна, 12.04.1932 р., 6 років, не відомо
Ільвін Ілля Іванов., 17.07.1933, 29 р.
Ільєнко Ілья Іванович, 17.07.1933, 38 р.
Ільєнко Марія Степанів, 01.12.1933, 10 р.
Коваленко Іван Максимович, 20.03.1932 р., 1 рік, не відомо
Коваленко Петро Миколай., 27.06.1933, 19 р.

Козловська Ганна Яківна,
27.09.1933, 25 р.
Костюченко Лук'ян Тифійов.,
27.06.1933 80 р.
Мадинський Петро Юзінович,
19.04.1932 р., не відомо
Мацюк Коленик Ониськов.,
01.07.1933, 50 р.
Михайленко Анна Олестрева,
12.08.1933, 1 р.
Михайленко Василь Якович,
28.06.1932 р., 30 років, зарізала
машина
Михайленко Марта Іванівна,
29.02.1932 р., 11 місяці, не відомо
Михайленко Микола
Михайленко Наталка,
09.01.1932р., 75 років, невідомо
Михайленко Ольга Андріївна,
19.08.1932, 2 р.
Михайленко Федот
Микитов., 25.09.1933, 30 р.

Михайлик Микола Федоров.,
08.06.1933, 90 р.
Моцан Каленик
Навицька Оксана Дмитрівна,
07.03.1932 р., 90 р., не відомо
Омельченко Василь
Гриньцьків, 18.05.1933, 50 р.
Патіхонько Костюк
Іванов., 12.07.1933, 10 р.
Петренко Іван Григорович,
1933 р., від голоду
Петренко Ольга Григорівна,
1933р., від голоду
Петренко Хома Григорович,
1933 р., від голоду
Потіхонько Володим.
Михайлов., 15.03.1933, 60 р.
Прищепа Павло Крестонов.,
08.08.1933, 54 р.
Прищепа Настя Кузьмівна,
08.11.1932 р., 90 р., не відомо
Прищепа Христя Наумівна,
23.02.1932 р., 43 роки, від ту-

беркульозу
Роговець Захар Григорович,
10.10.1932 р., 75 р., не відомо
Роговиць Марія Матвіїв,
08.05.1933, 3 р.
Роговиць Улита Іванівна,
1933 р., голод
Федоренко Василь Маркович,
02.09.1932 р., 9 місяців, не відомо
Шевчук Оля Опанасівна,
15.01.1932 р., 19 років, від повішання
Шумейко Микола Васильов.,
15.09.1933, 50 р.
Щеткін Михайло Христинов,
05.07.1933, 24 р.
Ягодинська Катерина
Юзиківна, 20.08.1932 р.,
3 роки, не відомо
Ягодинська Тофіня Іванівна,
14.06.1933, 2 р.

с. Потоки

У 1926 році, як свідчать архівні матеріали, в селі Потоки було 152 двори та 715 жителів (на даний час в селі налічується 42 двори, в яких проживає 72 чол.)

Рік створення колгоспу в селі – 1930.

Голод 1932-1933 років згідно книги реєстрації смертей, що частково уціліла і зберігається в обласному державному архіві, забрав життя 122 жителів Потоки. Людей, які гинули від голоду, ховали на сільських кладовищах.

На даний час в селі є 18 жителів, які постраждали від голоду.

Мартиролог жителів с. Потоки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 424, арк. 45-57; спр. 431, арк. 210-261).

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Авраменко Іван Микитович,
06.02.1933 р., 75 р.
Артеменко Григорій Іванов.,
12.06.1933, 5 р.
Артеменко Іван Павлов.,
25.06.1933, 35 р.
Артеменко Ольга Олексіївн.,
18.07.1933
Артеменко Яків Степан.,
25.06.1933, 40 р.
Булах Анна Петровна, 23.03.
1932 р., 11 місяців, невідомо
Булах Надія Петрів.,
25.06.1933
Давидович Василь
Артемович, 12.01.1933 р., 31 р.,
туберкульоз
Довлеовець Василь
Артемович, 11.12.1932 р.,
31 рік, від туберкульозу
Драгун Ольга Федотовна,

18.08.1932 р., 4 роки, невідомо
Драгун Софія Федотівна,
17.08.1932 р., 3 місяці, невідомо
Завада Ганна Іванівна,
08.06.1933 р., 60 р.
Завада Іван Ничипорович,
13.03.1932 р., 80 років, від старості
Завада Микола Іванов.,
05.06.1933, 45 р.
Завада Олександр Васильов.,
23.06.1933, 29 р.
Завада Орина Тарасов.,
18.06.1933, 47 р.
Кириленко Володимир Прохорович,
05.06.1933 р., 10 р.
Коваленко Ганна Григорівна,
13.07.1933 р., 46 р.
Коваленко Іван Кирилович,
01.09.1932 р., 3 місяці, невідомо
Коваленко Іван Лук'янов.,

09.09.1933, 47 р.
Коваленко Іван Миколайович,
03.07.1933 р., 2 р.
Коваленко Кирило Грицьків,
23.06.1933, 42 р.
Коваленко Михайло Микитов., 23.06.1933, 37 р.
Коваленко Остап Григоров.,
23.06.1933, 23 р.
Коваленко Софія Яковлівна,
02.02.1932 р., 2 роки, від опіків
Коваленко Яків Степанович,
25.06.1933 р., 40 р.
Коваленко Ганна Григорів,
13.07.1933, 46 р.
Коваль Василь Іванов.,
08.07.1933
Коваль Галина Данилів,
03.07.1933, 3 р.
Коваль Данило Тимоф.,
06.06.1933, 47 р.

- Коваль Іван Ільків**, 03.07.1933, 6 р.
- Коваль Катерина Іванівна**, 18.07.1933 р.
- Коваль Марія Миколаївна**, 17.12.1932 р., 5 міс., невідомо
- Коваль Мотря Ількова**, 16.07.1933, 12 р.
- Коваль Настя Федорівна**, 26.05.1932 р., 70 р., від старості
- Коваль Нестор Назаров.**, 15.06.1933, 61 р.
- Коваль Олена Данилів**, 08.07.1933, 16 р.
- Коваль Яков Іванов**, 24.06.1933, 55 р.
- Крушена Володимир Прохор.**, 05.06.1933, 10
- Куриленко Іван Архипович**, 08.09.1932 р., 1 місяць, невідомо
- Куриленко Ілля Михайлович**, 16.04.1932 р., 5 місяців, невідомо
- Курмеша Анатолій Яков.**, 22.06.1933, 29 р.
- Курмеша Іван Прохорів**, 20.07.1933, 9 р.
- Курмеша Василь Савич**, 02.05.1933р., 95 р.,
- Курмеша Євдокія Ананьєва**, 22.06.1933
- Курмеша Іван Анаїв.**, 26.06.1933, 5 р.
- Курмеша Іван Нестерів**, 11.07.1933, 12 р.
- Курмеша Марія Васил.**, 26.06.1933, 2 р.
- Курмеша Михайло Ананієвич**, 22.06.1933, 6 р.
- Курмеша Настя Степанівна**, 04.02.1933р., 27 р.
- Курмеша Нестор Павлович**, 27.06.1933 р., 52 р.
- Курмеша Прохор Анатолійов.**, 27.06.1933, 29
- Курмеша Харитина Ільківна**, 28.04.1933р., 95 р.
- Лелюк Ганна Костянтинівна**, 12.08.1932 р., 6 років, невідомо
- Лелюк Григорій Костянтинов.**, 19.07.1933
- Лелюк Олена Іванівна**, 30.12.1933, 33 р.
- Павленко Іван Миколайов.**, 03.07.1933, 2 р.
- Павленко Микола Хомич**, 30.06.1933, 22 р.
- Рагуцький Анай Якович**, 12.07.1933, 14 р.
- Рибаков Роман Семенов.**, 07.06.1933, 63 р.
- Роговець Іван Федоров.**, 19.02.1932 р., 30 років, пограбований і вбитий
- Романенко Василь Іванов.**, 06.06.1933, 35 р.
- Романенко Ганна Степанів**, 16.07.1933, 13 р.
- Романенко Іван Васильов.**, 27.06.1933, 7 р.
- Романенко Іван Максимов.**, 16.07.1932 р., 3 місяці, невідомо
- Романенко Іван Миколайов.**, 27.05.1933, 27 р.
- Романенко Іван Михайлов.**, 13.07.1933, 38 р.
- Романенко Іван Семенович**, 18.10.1932 р., 5 місяців, невідомо
- Романенко Люба Тимоф.**, 13.06.1933, 6 р.
- Романенко Люба Тимоф.**, 15.04.1933, 32 р.
- Романенко Марія Василів.**, 06.06.1933, 37 р.
- Романенко Марія Василів.**, 31.05.1933, 12 р.
- Романенко Марія Василів.**, 06.06.1933 р., 7р.
- Романенко Марія Григорів.**, 08.03.1933, 31 р.
- Романенко Микола Васильов.**, 14.05.1933, 39 р.
- Романенко Митрохван Ничипорович**, 25.06.1933 р., 73 р.
- Романенко Михайло Максимов.**, 27.07.1933, 7 р.
- Романенко Михайло Миколайов.**, 27.06.1933, 45 р.
- Романенко Мотря Прокопів.**, 14.07.1933, 48 р.
- Романенко Мотря Трохимівна**, 26.06.1933 р., 43 р.
- Романенко Олександр Дмитров.**, 04.06.1933, 24 р.
- Романенко Олександр Митрофанов.**, 04.06.1933 р., 24 р.
- Романенко Павло Лівонович**, 11.07.1933 р., 56 р.
- Романенко Прокоп Лівонович**, 13.12.1932 р., 56 років, від туберкульозу
- Романенко Софія Василів.**, 26.06.1933, 4 р.
- Романенко Степан Дмитров.**, 29.05.1933, 54 р.
- Романенко Тетяна Опанасів.**, 14.07.1933, 49 р.
- Романенко Тимоф. Прохоров.**, 07.07.1933, 20 р.
- Романенко Улита Андріївна**, 16.06.1933, 44 р.
- Романенко Кондрат Тимофійов.**, 18.06.1933, 61 р.
- Романенко Марія Артемівна**, 30.07.1933, 48 р.
- Ромененко Тимофій Лівонович**, 19.12.1932 р., 47 років, від туберкульозу
- Сидоренко Ілля Сергійов.**, 01.09.1933, 1,5 р.
- Скобенко Василь Федоров.**, 14.07.1933, 38 р.
- Скобенко Федор Сидорів**, 05.06.1933, 42 р.
- Скобенко Федор Федоров.**, 03.06.1933, 6 р.
- Соколовський Володимир Станіславович**, 12.07.1933, 12 р.
- Тимошенко Ульяна Миколаївна**, 04.03.1933, 2 р.
- Федоренко Ганна Єремівна**, 22.09.1932 р., 32 роки, від туберкульозу
- Федоренко Григорій Федоров.**, 27.06.1933, 14 р.
- Федоренко Домна Ничипорівна**, 05.06.1933, 63 р.
- Федоренко Іван Дмитров.**, 05.07.1933, 9
- Федоренко Іван Петрович**, 18.03.1932 р., до 1 року, від застуди
- Федоренко Марія Іванівна**, 17.08.1932 р., 4 місяці
- Федоренко Мелашка Степанів**, 19.07.1933, 47 р.
- Федоренко Микола Дмитрович**, 16.07.1933, 7
- Федоренко Михайло Степанович**, 01.06.1933, 66 р.
- Федоренко Павло Федорович**, 30.06.1933, 11
- Федоренко Петро Павлович**, 12.06.1933, 54 р.
- Федоренко Софія Іванівна**, 08.07.1933, 7 р.
- Федоренко Тимох Ільків**, 05.06.1933, 36 р.
- Федоренко Федор Тимофійов**, 21.06.1933, 47 р.

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Федоренко Уляна Карпилівна,
08.03.1932 р., 57 років, невідомо
Федоренко Микола Олексійович,
22.03.1932 р., 10 місяців
Чехівський Петро Карпович,
21.01.1933 р., 21р.
Чихівська Ганна Маркова,

07.10.1932 р., 1 місяць, невідомо
Чихівський Яким Степанович,
25.12.1932, 73 роки, від старості
Шашенко Ганна,
11.07.1933 р., 72 р.
Шумак Марта Левовна,
27.06.1933, 47 р.

Шумак Петро Миколайов,
05.06.1933, 44 р.
----- (прізвище нерозбірливе)
Єлисавета Грицьківна,
19.08.1932 р., 12 років, невідомо

с. Розважів

У 1926 році в Розважеві, тоді районному центрі, було 186 дворів, населення складало 934 чоловіки.

У 1930 році був утворений колгосп «Україна». Антиселянська, антиукраїнська політика тодішньої влади через розкуркулення, колективізацію і вилучення всіх продовольчих ресурсів руками місцевих активістів штовхнула район і його районний центр у чорну прірву. Протягом 1932-1933 років тисячі людей Розважівського району загинули від створеного владою штучного голодомору.

Спогади очевидців свідчать, що від голоду вмирали старі люди, діти, молоді, особливо в багатодітних сім'ях, були випадки людоджерства. Вони ж стверджують, що голоду можна було б уникнути, якби влада не забирала в людей всю їстівну продукцію до останньої квасоліни.

Архівні документи про голод у с. Розважів не збереглися. А очевидці тих страшних часів, яких на даний час живе в селі 47 осіб, пригадали прізвища 37 померлих від голоду.

Мартиролог жителів с. Розважів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Юрченко К.Я., 1922 р.н.; Василенко К.М., 1928 р.н.; Богдан А.Р., 1930 р.н., записаними у 2008 р. Павленко Н.І., завідувачою клубом.

Блощинський Базель
Герасименко Микола
Герасименко Нисько
Годун Ольга Дем'янівна
Годун Мар'я Дем'янівна
Годун Стецько
Годун Тетяна
Годун Мотря
Годун Дем'ян Корнійович
Заброцький Василь
Заброцька Анастасія
Зарицький Іван
Зарицька Марія

Зарицька Марина
Зарицька Ганна
Зарицька Текля
Козленко Василь
Козленко Павло
Костюченко Михайло
Крушинник Павло
Комаренко В
Макарчик М.О.
Мельник Іван
Мельник Ліпа
Ісаєва Таїсія
Ісаєва Надія

Опанасенко Тимін
Петренко Ганна
Севрук Тетяна
Севрук Ніна
Севрук Валентина
Севрук Андрій
Севрук Федір
Селегей Тетяна
Селегей Микола
Юрченко Віра
Юрченко В'ячеслав
Іванович

с. Рудня Тальська

Архівні матеріали свідчать, що у 1926 році в селі було 46 дворів, мешкало 243 жителі.

Під час примусової колективізації і штучного голодомору 1932-1933 років за даними книги реєстрації смертей, що зберігається в обласному державному архіві, в селі загинуло 44 чол.

На сьогодні в селі проживає 31 особа, постраждала від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Рудня Тальська – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 431, арк. 129-143).

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Андрієнко Катерина
Андріївна, 26.06.1933, 62 роки,
невідомо
Андрієнко Петро Степанович,
26.02.1933, 65 років, невідомо
Андрієнко Рохваль Петрович,
21.04.1933, 34 роки, невідомо

Верес Марія Петрова, 17.12.
1933. 1,5 р., захворювання ко-
ром
Гриценко Грицько Іванович,
09.07.1933, 65 років, невідомо
Гутніченко Володимир
Андрійович, 16.12.1933, 3 р.,

захворювання коррю
Гутніченко Микита
Михайлович, 06.07.1933, 40
років, невідомо
Даниленко Маря Антонова,
06.07.1933, 2 місяці, невідомо
Дем'яненко Федор

Денисович, 13.04.1933, 40 років, невідомо
Зарицька Палажка Захарівна, 15.04.1933, 81 рік, невідомо
Зарицький Федір Іванович, 06.05.1933, 69 років, невідомо
Коваленко Кіра Сергіївна, 14.04.1933, 4 місяці, невідомо
Коваленко Матвій Юхимов., 25.11.1933, 70 р., від голоду
Коваленко Надія Сергіївна, 15.12.1933, 4 р., невідомо
Коваленко Федор Олексійович, 08.07.1933, 70 років, невідомо
Коноваленко Макар Ол., 21.04.1933, 48 років, невідомо
Костюченко Олександр Іванович, 11.07.1933, 11 місяців, невідомо
Костюченко Петро Олексійович, 28.05.1933, 6 міс.
Кравець Амброс Гордійович, 06.04.1933, 74 роки, невідомо
Лешенко Степан Максимів, 1933 р., 70 р., невідома
Лещенко Дем'ян Опанасович,

08.06.1933, 58 років, невідомо
Лещенко Іван Тихонович, 11.07.1933, 2 роки, невідомо
Лещенко Микола Арцевич, 18.04.1933, 5 місяців, невідомо
Лиштва Палажка Демидівна, 25.07.1933, 62 роки, невідомо
Лозенко Марія Степанівна, 24.04.1933, 2 роки, невідомо
Мельниченко Надія Євстратів., 22.12.1933, 5 р. захворювання коррою
Олексієнко Микола Омельків., 29.12.1933. дитина, хворів
Репік Микола Романов., 28.12.1933. 4 р., захворювання кором
Репік Олександр Іванович, 24.10.1933, 74 роки, від старості
Репік Олексій Павлович, 24.10.1933, 30 років, від тифу
Репік Приська Макарівна, 23.09.1933, 7 років, від туберкульозу
Рипик Мотря Семенова, 27.10.1933, 52 р.

Рипик Олександр Петрович, 04.05.1933, 30 р.
Савченко Іван Сільвестрович, 14.06.1933, 12 років, вбитий
Тимченко Маня Михайлівна, 26.06.1933, 7 років, невідомо
Тимченко Михайло Олексійович, 27.06.1933, 60 років, невідомо
Тимченко Одарка Андрійкова, 07.11.1933, 71 р., невідомо
Тимченко Одарка Антонова, 20.11.1933, 41 р.
Титенко Зінька Гаврилівна, 17.01.1933, 69 років, від старості
Фещенко Вара Осипова, 18.12.1933. 7 р., захворювання кором
Фещенко Микола Євсипович, 09.12.1933, 9 р., захворювання кором
Христюк Марія Степан., 1933, 67 р., від голоду
Шевченко Роман Петрович, 17.06.1933, 70 років, невідомо
Шило Олександр Хомин., 23.11.1933, заболів тифом

с. Русаки

За переказами старожилів село засноване близько 500 років тому. На території села стояв маєток поміщика Горбата, німця за національністю, вихідця з Пруссії. Для будівництва маєтку і винокурного заводу Горбат привозив спеціалістів з Пруссії. Ці спеціалісти-прусаки й були тут першими поселенцями. Від слова «прусаки» пізніше утворилась назва села – Русаки.

З 1928 року в селі почалася колективізація. Першими організаторами колгоспного руху були селяни Палахук Петро, Проява Федір, Сергієнко Роман. Першим головою колгоспу став Мороз.

Архівні дані свідчать, що до Голодомору в селі Русаки нараховувалось 270 дворів, в яких мешкало 1344 жителі. З книги реєстрації смертей, що зберігається в обласному державному архіві, встановлено 145 імен загиблих від голоду 1932-1933 років.

На даний час в селі проживає 46 постраждалих від Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів села Русаки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр.5634, оп.1, спр.424, арк.57-68; спр. 431, арк.144-209).

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Гасан Степан Євдокимов., 26.04.1933, 28 р., невідомо
Грицаєнко Грицько Гордійів, 17.07.1933, 68 р., невідомо
Грищенко Тетяна Євстратівна, 18.02.1932 р., 65 років, невідомо
Груша Василь Юрків., 29.06.1933, 14 р., невідомо
Груша Надія Юркова, 28.06.1933, 11 р., невідомо
Груша Юрко Антонов., 05.07.1933, 47 р., невідомо

Давиденко Прохор Прохоров., 05.07.1933, 57 р., невідомо
Давиденко Софія Іванова, 16.06.1933. 50 р. невідомо
Денисенко Горпина Семенова, 10.07.1933, 60 р., невідомо
Джигар Ганна Ількова, 10.08.1933, 7 міс., невідомо
Джигар Ілія Максимов., 22.06.1933, 44 р., невідомо
Джигар Михайло Семенов., 28.07.1933, 4 р., невідомо
Джигар Настя Степанова,

05.08.1933, 49 р., невідома
Димніг Кузьма Іванов., 17.08.1933, 64 р., невідомо
Дорошенко Горпина Терешкова, 07.07.1933, 62 р.
Зайченко Михайло Данилович, 07.09.1932 р., 1 рік
Кириленко Миколай Іванович, 23.06.1933, 7 р., невідомо
Кузьменко Євга Григорівна, 13.03.1932 р., 20 років, від туберкульозу
Кузьменко Катерина

Максимівна, 07.10.1932 р., 1 рік, від резачки
Кузьменко Марина Степанова, 14.07.1933, 40 р., невідомо
Кузьменко Оксана Іванова, 10.07.1933, 78 р., невідомо
Кузьменко Петро Іванов., 27.07.1933, 14 днів, невідомо
Кучай Пилип Корнійов., 10.07.1933, 58 р., невідомо
Кучай Василь Кузьмів, 15.06.1933, 10 р., невідомо
Кучай Іван Іванов., 06.07.1933, 11 р., невідомо
Кучай Іван Кузьмів., 13.06.1933, 9 р., невідомо
Кучай Максим Петров., 01.04.1933, 27 р., невідомо
Кучай Микола Васильв., 21.05.1933, 60 р., невідомо
Кучай Олена Савина, 15.03.1933, 93 р., від старості
Кучай Петро Михайлович, 11.07.1932 р., 24 роки, від сухоти
Кучай Пилип Корнійв, 27.06.1933, 59 р., невідомо
Кучай Пилип Корнійов., 10.07.1933, 58 р., невідомо
Кучай Уляна, 22.07.1933, 82 р., невідомо
Кучай Федоска Яковлева, 06.07.1933, 45 р., невідомо
Ласкаревський Єсип, 08.07.1933, 50 р., невідомо
Легеза Василь Андрійов, 24.01.1933, 80 р., по старості
Легеза Петро Охромович, 20.05.1932 р., 7 років, втопився
Лесовик Петро Володимиров, 28.06.1933, 9 р., невідомо
Лесович Іван Миколайов., 08.07.1933, 8р., невідомо
Лесович Текля Григорівна, 10.03.1932 р., 36 років, невідомо
Лесовік Федор Володимирович, 26.01.1933, 2 р., невідомо
Максименко Катерина Миколайкова, 06.07.1933, 2міс., невідомо
Малашенко Ганна Яковлева, 15.07.1933, 5 р., невідомо
Малашенко Катя Яковлева, 26.-07.1933, 3 р., невідомо
Малашенко Марва Єхватава, 07.07.1933, 70 р., невідомо
Малашенко Михайло Тимохів, 24. 07.1933, 8 р., невідомо

Малашенко Яків Степанов., 27.10.1933, 35 р., невідомо
Малашенко Тимох Степанов., 24.06.1933, 39 р., невідомо
Марченко Василь Миколайович, 10.08.1933, 1 р., невідомо
Марченко Грицько Митрофанів, 03.06.1933, 62 р., невідомо
Марченко Микита Тарасов., 27.06.1933, 34 р., невідомо
Марченко Михайло Трохимов., 05.07.1933, 8 р., невідомо
Марченко Оларка Васильова, 29.06.1933, 60 р., невідомо
Марченко Палажка Тимохова, 01.06.1933, 51 р., невідомо
Марченко Параска Василівна, 22.08.1932 р., 42 роки, від запалення печінки
Мельниченко Леон Андрійв, 22.06.1933, 55 р., невідомо
Ми ненко Марія Терешкова, 14.07.1933, 3 тижні, невідомо
Миненко Прохор Прохорів, 20.05.1933, 75 р., невідомо
Микитенко Орїна, 09.07.1933, 60 р., невідомо
Миненко Микола Прохорів, 08.07.1933, 32 р., невідомо
Олещенко Оксана Гаврилова, 09.05.1933, 25 р., від туберкульозу
Олещенко Приська Трохимова, 02.07.1933, 82 р., невідомо
Олещенко Юхим Федоров, 04.06.1933, 57 р., невідомо
Омельченко Параска Гаврилова, 05.07.1933, 64 р., невідомо
Орищенко Василь Михайлів, 19.07.1933, 8 р., невідомо
Оріщенко Марія Михайлівна, 13.09.1932, 2 місяці, невідомо
Островський Петро Семенов., 11.07.1933, 5 р., невідомо
Отатюк Гнат Ригоров., 13.06.1933, 74 р., невідомо
Павленко Тетяна Миколаївна, 14.01.1932 р., 24 роки, вбита чоловіком
Паліенко Тетяна Петрова, 31.07.1933, 29 р., невідомо
Паліенко Катерина Карпівна, 01.10.1932 р, 1 рік, від дизентерії
Паліенко Катя Петрова, 10.11.1933, 2 р., невідомо
Паліенко Марія Петрова, 15.07.1933, 6 р., невідомо

Рабштина Єсип Платонов., 01.08.1933, 50 р., невідомо
Рабштина Марія Петрова, 27.08.1933, 11 р., невідомо
Рабштина Ольга Трохимова, 01.05.1933, невідомо
Рабштина Михайло Єсипов., 01.07.1933, 25 р., невідомо
Рокита Іван Іванов., 01.05.1933, 26 р., туберкульоз
Рокита Катерина Іванова, 28.06.1933, 1 р., невідомо
Романенко Лукаш Михайлов., 17.05.1933, 53 р, невідомо
Савченко Ганна Павлівна, 20.07.1933, 2 р., невідомо
Савченко Микола Хомич, 20.07.1933, 68 р., невідомо
Савченко Овдюха Васильова, 07.1933, 63 р., невідомо
Сергієнко Василина Андрійвна, 05.01.1932 р., 36 років, від туберкульозу
Сергієнко Василина Овдївна, 12.02.1932 р., 72 роки, невідомо
Сергієнко Василь Артемов., 15.03.1933, 57 р., від чахотки
Сергієнко Василь Кузьмів, 11.07.1933, 10 р., невідомо
Сергієнко Василь Сидоров., 09.03.1933, 1 р., невідомо
Сергієнко Володимир Гаврилов., 06.06.1933, 3 тижні, хворів
Сергієнко Гаврило Гаврилович, 09.03.1933, 8 р., припадочний
Сергієнко Іван Назарів, 20.06.1933, 85 р., невідомо
Сергієнко Іван Назаров., 01.06.1933, 81 р., невідомо
Сергієнко Іван Олександров., 06.07.1933, 8 р., невідомо
Сергієнко Ілля Моїсєєв., 03.08.1933, 75 р., невідомо
Сергієнко Катерина Максимівна, 08.10.1932 р., 3 місяці, від резачки
Сергієнко Кузьма Несідов., 02.05.1933, 50 р., невідомо
Сергієнко Марія Григорівна, 22.06.1933, мертвнонароджена
Сергієнко Марія, 08.06.1933, 5 р., невідомо
Сергієнко Микола Карпов., 10.07.1933, 11 р., невідомо
Сергієнко Михайло Грицьків, 08.02.1933, 4 р., невідомо
Сергієнко Михайло Іванович,

09.02.1932 р., 1 місяць, від запалення легенів

Сергієнко Надєжда Максимова, 24.05.1933, 17 р., невідомо

Сергієнко Надія Яківна, 08.07.1933, 8 р., невідомо

Сергієнко Настя Онопрієва, 04.08.1933, 51 р., невідомо

Сергієнко Нестор Трохимов., 01.06.1933, 79 р., невідомо

Сергієнко Ніколас Корній, 1933, 12 днів, невідомо

Сергієнко Оксана Сахонова, 01.04.1933, 86 р., від старості

Сергієнко Павло Артемович, 09.12.1932, 54 роки, від туберкульозу

Сергієнко Параска Андрійова, 23.07.1933, 58 р., невідомо

Сергієнко Петро Василів, 01.08.1933, 7 міс., невідомо

Сергієнко Пилип Яковлев., 08.07.1933, 10 р., невідомо

Сергієнко Салон Ільків, 27.03.1933, 92 р., від старості

Сергієнко Степан Гнатов., 04.07.1933, 75 р., невідомо

Сергієнко Федор Кузьмів, 16.07.1933, 21 р., невідомо

Сергієнко Федор

Олександров., 02.07.1933, 10 р., невідомо

Сергієнко Федор Степанов., 11.06.1933, 64 р., від туберкульозу

Сергієнко Яків Трохимов., 30.06.1933, 46 р. невідомо

Сидоренко Михайло Прокопов., 29.06.1933, 8 р., невідомо

Сидоренко Оксана Онупрієва, 13.07.1933, 50 р., невідомо

Сидоренко Прокоп Андрій, 16.06.1933, 52 р., невідомо

Синожацький Іван Петров., 01.07.1933, 8 р., невідомо

Синожацька Ганна Петрова, 25.07.1933, 23 дні, невідомо

Синожацька Параска Петрова, 20.07.1933, 6 р., невідомо

Синожацький Петро Яковлев, 23.06.1933, 29 р., невідомо

Титенко Ганна Миколаївна, 07.01.1932, 1 місяць, невідомо

Тищенко Ганна Іванова, 19.06.1933, 37 р., невідомо

Тищенко Іван Федоров., 21.06.1933, 4 р., невідомо

Тищенко Петро Микитів, 14.07.1933, 6 р., невідомо

Тищенко Софія Федорова, 26.06.1933, 10 р., невідомо

Тищенко Федор Петрів, 25.05.1933, 50 р., невідомо

Ткач Ганна Василівна,

24.09.1932 р., 2 роки, від дизентерії

Тупиця Олексій Трофимович, 07.10.1932, 1 рік, від резачки

Тупиця Уляна Михайлова, 25.12.1933, 70 р., невідомо

Чеховський Кузьма Іванов., 02.08.1933, 75 р., невідомо

Шелегацький Михайло Митаєв, 13.07.1933, 2 р., невідомо

Шкаврон Володимир Іванов., 05.06.1933, 14 р., повісився

Шкаврон Михайло

Степанович, 26.03.1932 р., 11 місяців, невідомо

Шкаврон Олексій Харитонов, 24.06.1933, 4 міс., невідомо

Ярошенко Ганна Федорова, 04.08.1933, 2 р., невідомо

Ярошенко Микола Андрійович, 15.06.1933, 54 р. невідомо

Ярошенко Митро Павлов, 28.07.1933, 70 р., невідомо

Ярошенко Михайло Васильович, 09.09.1932 р., 3 місяці, невідомо

Ярошенко Мотря Євстратівна, 21.11.1932 р, 64 роки

Ярошенко Сергій Андрійович,

03.09.1932 р., 2 роки, втопився

с. Сидоровичі

Свою назву Сидоровичі одержали з дня заснування від імені сина власника земель Сидора Медведковського.

Архівні матеріали свідчать, що на початку тридцятих років минулого століття село відносилось до Розважівського району. До Сидоровицької сільської ради входило і 8 хуторів. Кількість населення, яке проживало на території сільської ради, – 1792 чол., дворів – 412.

У 1928 році в селі активно діяв комнезам, найактивнішими членами якого були Мусій Кравець, Григорій Комаренко, Максим Остапчук, Феодосій Козленко. Згодом вони були активними розкуркулювачами та вигрібайлами селянського зерна і продуктів, фактичними виконавцями сталінської політики Голодомору.

У 1929 році виникло три колгоспи: На Білосукнівському кутку головою правління колгоспу ім. 1 Травня було обрано Панаса Лукача. Андрій Никифоров очолив артіль «Шлях до соціалізму», Кузьма Петриненко – ім. Постишева.

За свідченнями очевидців вдалося встановити імена 6 жертв Голодомору, хоча насправді кількість померлих від голоду людей була значно більшою. Постраждалих від голоду тих часів на сьогодні в селі двоє.

Мартиролог жителів с. Сидоровичі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Севрук Г.С., 1922 р.н.; Півень М.І., 1914 р.н., записаними у 2007 році Захаревич А.О., секретарем сільської ради.

Вдовиченко Григорій Гнатович
Видрич Кузьма
Зінченко Євгенія

Володимирівна
Зінченко Яша Володимирович
Комаренко Василина

Комаренко Кирило

с. Слобода Кухарська

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Згадується в архівах з селом Кухарі. Селяни з села Кухарі й інших ближчих земель тікали на вільні землі. І поселення стало називатись Слобода Кухарська від слова «свобода».

Архівні матеріали за 1926 рік свідчать, що село відносилось до Розважівського району, нараховувало 160 господарств і 789 чол. населення.

У 1930 році був створений колгосп «Нове життя». Головою став Дудар П.Г. Процес примусової колективізації і штучного Голодомору 1932-1933 років пройшов чорною бідю над селом. Були голод, муки і смерть. Селяни покидали рідні місця, щоб як-небудь вижити. Багато померло в тяжких муках.

За свідченнями очевидців тих страшних часів встановлено 26 жертв Голодомору. На сьогодні в селі живе лише один постраждалий від голоду.

Мартиролог жителів с. Слобода Кухарська – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Петренка В.Д., 1930 р.н.; Федорець Н.Д., 1923 р.н.; Ковальчук Є.З., 1923 р.н.; Костюченко К.М., 1915 р.н., записаними у 2007 році Онищенко Г.С., працівником медпункту, та бібліотекарем Матюшко М.І.

Будник Катерина
Будник Марія
Гаращенко Марія
Гаращенко Григорій
Дудар Михайло
Дудар Ольга
Дудар Степан
Ковальчук Євдокія
Ковальчук Настя

Ковальчук Софія
Ковальчук Євдокія
Ковальчук Настя
Ковальчук Софія
Костюченко Анна
Костюченко Микола
Костюченко Горпина
Костюченко Устя
Марія

Петренко Дмитро
Петренко Андрій
Петренко Іван
Сидір
Черненко Іван
Черненко Марія
Черненко Матвій
Черненко Федоска

с. Соснівка (під час Голодомору – с. Оцитель)

Точних історичних даних про заснування села не збереглося. Є дані, що воно засноване на початку XVIII ст. Називалось – Оцитель. Після війни село було перейменоване в Соснівку, бо навкруги росли суцільні сосни.

Село Соснівка пережило всі незгоди і потрясіння поліських сіл, особливо в XX столітті: революційні події, розруху громадянської війни, колективізацію і Голодомор 1932-1933 років. Жителів села в голодні роки рятував ліс. Та навіть це не допомогло багатьом голодуючим. В обласному архіві зберігаються фрагменти книги реєстрації смертей в с. Соснівка, які засвідчують смерть від голоду і викликаних ним хвороб 126 жителів села.

На сьогодні в селі проживає 65 осіб, які постраждали від Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Оцитель (Соснівка) – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр.- 5634, оп. 1, спр. 424, арк. 99-111; спр. 428, арк. 187-234).

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Ботвина Іван Васильович,
 26.11.1932 р., 51 рік, не відомо
Ботвина Марія Василівна,
 14.05.1933 р., 7 р.
Ботвина Марія Йосипівна,
 09.06.1933 р., 16 р.
Ботвина Одарка, Юхимівна,
 13.02.1932 р., 55 років, невідомо
Ботвина Омелько Федорович,
 06.05.1933 р., 60 р.
Ботвина Савка Юхимович,
 21.03.1932 р., 64 роки, від старості
Гарбуз Бенедь Данилович,
 18.06.1933 р., 48 р.
Гарбуз Ганна Юхимівна,

08.06.1933 р., 12 р.
Гарбуз Іван Євменович,
 20.05.1933 р., 58 р.
Гарбуз Катерина Іванівна,
 05.07.1933 р., 35 р.
Гарбуз Микола Хомич,
 07.06.1933 р., 9 р.
Гарбуз Мортя Іванівна,
 22.05.1932 р., 70 р., по старості
Гарбуз Олександра Трохимівна,
 12.04.1932 р., 12 років, невідомо
Гарбуз Омелько Євменович,
 23.06.1933 р., 56 р.
Гарбуз Палажка Андріївна,
 21.06.1933 р., 60 р.

Гарбуз Степан Васильович,
 27.05.1933 р., 45 р.
Гарбуз Хома Мусійович,
 05.07.1933 р., 40 р.
Гарбуз Юхим Данилович,
 04.07.1933 р., 87 р.
Грищенко Степан Федотович,
 05.03.1932 р., 7 років, невідомо
Загрядська Параска Демидівна,
 15.04.1932 р., 60 років, від старості
Кадун Гаврило Григорович,
 09.07.1933 р., 17 р.
Кадун Степа Іванова,
 02.03.1932 р., 77 років, від старості
Кодун Федір Прокопович,

1932-1933

23.04.1933 р., 86 р.,
Кожемяка Нестор Артемович,
 04.07.1933 р., 74 р.,
Кожем'яченко Устина
Петрівна, 19.05.1932 р.,
 82 роки, від старості
Козаченко Захар
Каленикович, 03.07.1933, 37 р.
Козаченко Федір Антонович,
 10.07.1933 р., 55 р.,
Лобанчук Дмитро Іванович,
 13.06.1933 р., 75 р.,
Малашенко Анна Юхимівна,
 22.01.1932 р., 70 р., від старості
Мелашенко Петро Панасович,
 27.05.1933 р., 21 р.
Мелашенко Яків Петрович,
 03.06.1933 р., 18 р.
Мельник Василь Васильович,
 15.04.1933 р., 80 р.
Мельник Ганна Антонівна,
 23.05.1932 р., 1 місяць, не відомо
Мельник Мелашка Онісківна,
 1932 р., 80 років, через старість
Мельник Омелько Савич,
 01.04.1933 р., 65 р.
Миколенко Андрій Павлович,
 19.05.1933 р., 56 р.
Михайленко Марья Єсипівна,
 11.12.1932 р., 32 роки, не відомо
Михайленко Текля Павлівна,
 26.02.1932 р., 60 років, від старості
Олексієнко Михайло
Григорович, 09.06.1933 р., 56 р.
Олексієнко Гаврило
Кирилович, 09.04.1933 р., 41 р.
Олексієнко Горпина
Семенівна, 01.01.1933 р., 90 р.
Олексієнко Йосип
Кіндратович, 16.02.1933, 13 р.
Олексієнко Микола
Микитович, 31.05.1933 р., 63 р.
Олексієнко Михайло
Григорович, 07.06.1933 р., 56 р.
Олексієнко Олена

Свиридівна, 13.05.1932 р., 7
 місяців, невідомо
Олексієнко Влас Павлович,
 29.06.1933 р., 55 р.
Онікін Роман Григорович,
 29.06.1933 р., 65 р.
Осадчий Антон Кузьмович,
 28.03.1933 р., 80 р., від старості
Осадчий Грицько Микитович,
 01.06.1933 р., 29 р.
Осадчий Микита Кузьмич,
 31.05.1933 р., 74 р.
Осадчий Микола Левкович,
 11.10.1932 р., 1 рік, не відомо
Осадчий Федос Микитович,
 08.06.1933 р., 32 р.
Прищепа Василь Іванович,
 16.12.1932 р., 1 день, не відомо
Прищепа Йосип Захарович,
 04.06.1933 р., 55 р.
Прищепа Лазар Захарович,
 04.07.1933 р., 36 р.
Прищепа Марія Савківна,
 05.07.1933 р., 8 р.
Прищепа Наталія Гаврилівна,
 08.07.1933 р., 64 р.
Прищепа Оксана Савківна,
 05.07.1933 р., 10 р.
Прищепа Онаї Гаврилович,
 20.03.1933 р., 66 р.
Прищепа Петро Савич,
 07.06.1933 р., 4 р.
Слободян Аврам Іванович,
 06.07.1933 р., 45 р.
Слободян Василь
Митрофанович, 05.07.1933 р.,
 10 р.
Слободян Гапа Карпівна,
 05.07.1933 р., 65 р.
Слободян Марко Якимович,
 04.06.1933 р., 47р.
Слободян Микола Лукашович,
 20.02.1933 р., 17 р.
Слободян Микола Митрофа-
нович, 01.02.1933 р., 1 р.

Слободян Микола Петрович,
 03.12.1932 р., 1 місяць, через
 запалення легенів
Слободян Михайло Якович,
 22.11.1932 р., 4 роки, не відомо
Слободян Петро Митрофано-
вич, 05.07.1933 р., 8 р.
Слободян Самійло Лук'яно-
вич, 20.03.1933 р., 65 р.
Тимошенко Дмитро, 1
 0.07.1933 р., 32 тр.
Тимошенко Марья Павлівна,
 14.10.1932 р., 55 р., не відомо
Фостенко Назар Васильович,
 17.06.1933 р., 65р.
Черенко Антон Охрімович,
 29.03.1933 р., 70 р.
Череняк Трохим Іванович,
 15.01.1933 р., 40 р.
Черняк Гордій Іванович,
 20.05.1933 р., 79 р.
Чиренко Антон Данилович,
 03.08.1932 р., 7 років, не відомо
Чиренко Данило Артемович,
 14.04.1933 р., 37 р.
Чиренко Яків Данилович,
 06.08.1932 р., 13 р., не відомо
Шило Василина Грицьківна,
 18.02.1932 р., 75 р., від старості
Шило Василь Семенович,
 28.03.1933 р., 89 р.
Шило Ганна Зіньківна,
 28.05.1933 р., 56 р.
Шило Євдоха Федорівна,
 29.06.1932 р., 72 р., по старості
Шило Йосип Кіндратович,
 16.02.1933 р., 18 р.
Шило Кирило Трохимович,
 03.07.1933 р., 50 р.
Шило Лесовета Іванівна,
 04.07.1933 р., 75 р.
Шило Мокрина Савківна,
 17.03.1932 р., 4 роки, невідомо
Шило Яків Іванович,
 10.02.1933 р., 60 р.

с. Ставрівка

У 1926 році село Ставрівка відносилось до Розважівського району. На 1929 р. там нараховувалось 60 господарств, проживало 357 осіб.

У 1930 році був утворений колгосп «Україна», до складу якого ввійшло і село Ставрівка. Як і по всій Україні, голод 1932 - 1933 років пережили і жителі Ставрівки. Людей, які гинули від голоду, ховали на сільських кладовищах. За свідченнями очевидців тих страшних часів встановлено поіменно 8 жертв голодної смерті, потерпілих в селі на даний час проживає 26 чол.

Мартиролог жителів с. Ставрівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Кучинської Г.А., 1927 р.н.; Людвиченко Г.А., 1926 р.н.; Панчик М.М., 1932 р.н., записаними у 2008 р. Старжинською В.В., бібліотекарем.

Верес Марія
Верес Степанида
Вересень Василь

Вересень Денис
Ілюшенко Ничипір
Корзун Семен

Огринська Ольга
Огринський Демид

с. Станішівка

Село виникло як поселення жителів села Обуховичі, котрі втекли від пана. Після царської реформи 1861 року, звільнившись від кріпацтва, село перейменували в Станішівку, хоча й досі люди називають його Слободою.

За даними архіву у 1926 році в селі була сільська рада, 234 двори, мешкало 1070 жителів. В 1929 році організували колгосп ім. Щорса.

Під час примусової колективізації та штучного голоду 1932-1933 років в Станішівці загинуло 119 жителів.

Нині в селі проживає 45 постраждалих від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Станішівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 424, арк. 83-98: спр. 431. арк. 74-128) та свідченнями очевидця Дуки М.Д., 1913 р.н., записаними у 2007 р. Оденюк Н.С., завідуючою клубом.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по-

батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Бірюк Володя Миколаїв,

10.10.1932 р., 4 роки, невідомо

Бондар Іван Корнієв,

17.05.1933, 8 місяців, з хворості

Бондар Іван Корнійович,

7.05.1933, 8 р.

Бондар Мар'я Дорохов.,

26.06.1933, 50 р.

Бондар Трохим Матвієв.,

20.06.1933, 5р. невідомо

Бондар Федір Петрів,

5.05.1933, 40 р.

Бондар Хведір Петрів,

15.05.1933, 40р, хворів

Бондар Юхим Іванов,

07.05.1933, 40р., запаленіє лохкіх

Борсук Ладимир Овсії.,

06.04.1933, 26 р.

Борсук Федор Овсійов.,

9.05.1933, 9 р.

Воробей Макар Тихонов.,

08.07.2, 1933, 33 р.

Воробей Омелько Макаров,

05.05.1933, 66 р.

Ворон Яков Євтухов.,

24.06.1933, 50 р.

Глуценко Юхим Пилипов.,

07.02.1933, 49 р.

Гончаренко Онопрій Романов.,

21.06.1933, 37 р. невідомо

Гончаренко Петро Онопрій.,

10.06.1933, 12 р.

Давиденко Марія Трохимів,

03.07.1933, 48 р.

Давиденко Наум Іванов.,

20.03.1933, 45 р., запаленіє льохкіх

Денисенко Катерина Петрова,
12.07.1933, 9 р.

Денисенко Наталка Тихонова,

16.04.1933, 54 р., по болезні

Денисенко Петро Степанов,

20.05.1933, 38 р., хворів

Денисенко Петро Микола-

йов., 20.06.1933, 38 р.

Дударенко Вівдя Мик.,

15.10.1932 р., 6 років, невідомо

Іваненко Надя Степанів.,

06.07.1933, 6 р.

Кашпирка Надя,

20.06.1933, 4 р.

Кашпирка Свирид Тихонов.,

18.06.1933, 40 р.

Кашпірко Вівдя Іванова,

09.01.1932 р., 65 років, від старості

Кашпірко Микола

Михайлович, 04.05.1932 р.,

4 місяці, невідомо

Кашпірко Приська Микитівна,

07.12.1932 р., 60 р., від старості

Коваленко Іван Олексійов.,

20.07.1933, 6 р.

Коваленко Марія Олексіївн.,

20.07.1933, 1 р.

Коваленко Микола Ласович,

07.10.1932 р., ---, невідомо

Коваленко Олексій Тихонов.,

23, 05.1933, 26 р. невідомо

Коваленко Олексій Олексійо-

вич, 20.07.1933, 4 р.

Коваленко Петро Володими-

рович, 11.10.1932 р., 6 років,

невідомо

Коваль Льонік Петрович,

31.07.1932 р., 4 місяці, невідомо

Коваль Микита Євтухов.,

15.05.1933, 45 р.

Коваль Мойсей Левков.,
25.05.1933, 49 р.

Коваль Настя Микитів,

20.07.1933, 20 р.

Коваль Олександр Михайлов.,

10.09.1932 р., 1 рік, невідомо

Коваль Олена Ливон,

04.04.1933, 60 р.

Коваль Федор Микитов.,

05.06.1933, 12 р.

Коваль Федор Микитов.,

26.06.1933, 5

Конончук Данило Артемов.,

03.07.1933, 43 р.

Конончук Федор Артемович,

5.06.1933, 39 р.

Кудрицька Кулина Трохимів-

на, 04.07.1933, 35 р.

Кудрицька Параска Іванівна,

31.12.1931 року, 60 років, від

старості

Кудрицький Микола Сидоро-

вич, 30.06.1933, 40 р.

Кудрицький Олексій Іванов.,

21.02.1933, 57, по старсті

Кудрицький Олексій Тимохо-

вич, 26.04.1933, 25 р.

Кудрицький Петро Макарів,

20.06.1933, 34 р.

Кудрицький Толик Петрович,

03.05.1933, 5 міс.

Кудрицький Тимох Каленико-

вич 16.04.1933, 55 р.

Любиш Дмитро Кирилович,

23.09.1932 р., 72 р., від старості

Любиш Катерина Маркова,

07.07.1933, 2 р.

Любиш Марко Юрків,

20.06.1933, 38 р.

Любиш Маруся Федорівна,

18.11.1932 р., 8 міс., золотуха
Любиш Оксен Федорович,
 9.08.1933, 45 р.
Любиш Свирид Марков,
 15.07.1933, 13
Любиш Уляна Маркова,
 07.1933, 7 р.
Любиш Фаня Іванович,
 10.07.1933, 68 р., по старості
Любиш Юрко Кирилович,
 28.12.1932 р, 80 років, від старості
Мартиненко Гапа Олексій,
 16.03.1933, 28 р., невідомо
Мартиненко Одарка Іванівна,
 24.04.1933, 15 р.
Мусієнко Микола Федорович,
 08.08.1933, 8 р.
Мусієнко Оникій Несторов.,
 12.03.1933, 50 р., по старості
Олексієнко Іван Іванович,
 28.06.1933, 75 р., по старості
Остапенко Павло Павлович,
 18.05.1933, 68
Отрошенко Андрій Якимович,
 25.10.1932 р., 6 років, невідомо
Отрошенко Денис Мусійович,
 18.07.1933, 63 р., по старості
Отрошенко Єва Пилипів,
 23.03.1933, 5
Отрошенко Малашка Іванова,
 23.05.1933, 43
Отрошенко Олександра
Кирилова, 15.07.1933, 38
Отрошенко Пилип
Степанович, 15.05.1933, 43 р.
Павленко Катерина
Кузьмівна, 18 10 1932 р., 6 р.,
 невідомо
Павленко Олександр Кузьмич,
 23.10.1932 р., 1 рік, невідомо
Павленко Олена
Кузькова, 03.05.1933, 3 р.
Павленко Параска А.,
 20.10.1932 р., 60 років, невідомо
Пархоменко Андрій Іванович,

06.07.1933, 5 р.
Пархоменко Мар'я Янова,
 27.05.1933, 9 р.
Пархоменко Маря Степанова,
 01.09.1932, 3 місяці, невідомо
Пархоменко Микола Якович,
 30.08.1932 р., 3 тижні, невідомо
Пархоменко Олександр
Петрович, 22.11.1932, 8 років,
 золотуха
Пархоменко Устина
Миколаївна, 21.05.1933, 53
Пархоменко Яков Тимох.,
 27.05.1933. 52 р.
Пертишко Іван Михайлович,
 09.10.1932 р., ---, невідомо
Перхоменко Софія Петрівна,
 12.11.1932 р., 10 років, золотуха
Першко Хима Яковлівна,
 18.05.1932 р., 80 р., від старості
Петрошко Іван Антонович,
 30.09.1932 р., 9 років, невідомо
Портной Карпо Семенович,
 04.01.1933, 41 р.
Портной Марина Трохимівна,
 13.05.1933, 38 р.
Пособчук Іван Васильович,
 21.06.1933, 24 р.
Пособчук Микола Іванович,
 02.06.1933, 6 міс.
Пособчук Параска Василівна,
 02.06.1933, 22 р.
Пособчук Федор Макаров.,
 2.04.1933, 80 р., по старості
Рабоконеко Дорох Хомович,
 06.04.1933, 87 р., по старості
Слободчик Єлисавета
Пилипівна, 13.10.1932 р., 74
 роки, невідомо
Старовойт Арсей Микитович,
 11.04.1932 р., 35 років, від опу-
 холи
Старовойт Вівдя Семенов,
 27.06.1933, 61 р., по старості
Старовойт Ілько Іванов,

02.02.1933, 63 р., запалення
 легень
Старовойт Микола
Йовменович, 17.06.1932 р., 6
 місяців, від запалення легень
Старовойт Микола
Микитович, 04.07.1933, 9 р.
Старовойт Мирин Трохимів-
на, 01.12.1932 р, 3 роки, невідомо
Старовойт Харитон
Трофимович, 04.10.1932 р.,
 10 років, невідомо
Старовойт Юхим Дорохов.,
 7.06.1933, 76 р., по старості
Степченко Мартин
Никонович,
 30.05.1933, 70 р., по старості
Степченко Нечипор Савків,
 05.05.1933, 50 р., запалення
Степченко Оксана
Ничипорівна, 04.07.1933, 20 р.
Степченко Олена Прокопова,
 13.05.1933, 62 р., по старості
Степченко Софія Мосіївна,
 15.09.1933, 27 р.
Степченко Яков Ничипорович,
 27.06.1933, 12
Ткаченко Семен Грицьків,
 7.07.1933, 2 р.
Харитончук Мар'я Василів.,
 16.04.1933, 3 міс.
Харитончук Семен Гордієв,
 16.04.1933, 76 р., по старості
Шульженко Олександр
Васильович, 15.07.1933, 22 р.
Шульженко Сергій Грицьків,
 18.10.1932 р., 5 років, невідомо
Шульженко Юхим Пилипович,
 07.03.1933, 49 р., невідомо
 ----- (прізвище незрозуміле)
Софія Макарівна,
 29.03.1932 р., 6 років,
 від гарячки

с. Старі Соколи

За переписом 1926 року в Старих Соколах нараховувалось 177 дворів, в яких проживало 807 жителів.

У 1930 році утворений перший колгосп, під час створення якого було розкуркулено кілька заможних селянських родин.

Лихо Голодомру 1932-1933 років не минуло і с. Старі Соколи. Розгортався він за типовим для всієї України сценарієм: у рахунок хлібпоставок вивезли колгоспний хліб, а потім забрали запаси в усіх селян.

З книги реєстрації смертей, що вціліла і зберігається в обласному державному архіві, встановлено 49 загиблих від голоду. На сьогодні в селі проживає 22 постраждалі від голодного мору.

Мартиролог жителів с. Старі Соколи – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр.5634, оп.1. спр.432, арк.1-31).

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого.

**Антоненко Алексій Алексан-
дрович**, 16.11.1933, дитина
Бойко Іван Павлович,
20.07.1933, 2 р.
Коваленко Іван Климович,
15.06.1933, 2 р.
**Кудренко Володимир
Авакумов.**, 17.05.1933, 22 р.
**Кудренко Грицько
Авакумов.**, 25.06.1933, 25 р.
Кудренко Марія Авакумова,
10.08.1933, 10 р.
Кудренко Настя Авакумова,
20.06.1933, 19 р.
Кудренко Софія Авакумова,
22.07.1933, 12 р.
Лелюк Грицько Іванів,
05.07.1933, 21 р.
Ломака Варка Кондратова,
20.08.1933, 35 р.
Ломака Марія Семенова,
25.08.1933, 8 р.
**Ломака Микита Володимиро-
вич**, 05.07.1933, 65 р.
Ломака Параска Семенова,
25.07.1933, 10 р.
**Ломака Семен Володимиро-
вич**, 30.07.1933, 56 р.
Макаренко Василь Федорів,
10.07.1933, 1,5 р.
Макаренко Ганна Фадєєва,
20.07.1933, 50 р.
Макаренко Грицько Луків,

19.07.1933, 4 р.
Макаренко Іван Грицьків,
20.06.1933, 10 р.
Макаренко Іван Степанів,
20.10.1933, 6 р.
Макаренко Катя Олексіївна,
09.07.1933, 17 р.
**Макаренко Михайло Олексі-
йович**. 15.07.1933, 12 р.
Макаренко Настя Олексіївна,
12.07.1933, 15 р.
Макаренко Олексій Марків,
20.06.1933, 60 р.
Макаренко Петро Грицьків,
18.07.1933, 5 р.
Макаренко Степан Федорів,
25.07.1933, 45 р.
**Маленок Павло Костянтино-
вич**, 19.07.1933, 19 р.
Павленко Василь Федорів,
20.08.1933, 9 р.
Павленко Іван Федорів,
20.04.1933, 5 р.
Павленко Люба Васильова,
30.11.1933, дитина
Павленко Марія,
20.06.1933, 48 р.
Павленко Марія Федорівна,
20.05.1933, 6 р.
Павленко Мина Петрович,
20.07.1933, 60 р.
Павленко Ольга Миновна,
25.07.1933, 5 р.

Павленко Петро Минович,
19.07.1933, 6 р.
Павленко Тетяна Федорівна,
30.05.1933
Павленко Федор Тарасов.,
10.06.1033, 48 р.
Перебийнос Варка Івановна,
04.08.1933, 4 р.
Перебийнос Ольга Івановна,
03.08.1933, 10 р.
Саханда іван Сергійович,
15.07.1933, 3 р.
Сковенко Ілько Михайлів,
10.08.1933, 9 р.
Старовойт Параска Онискова,
31.10.1933, 57 р.
Телець Іван Василів,
25.07.1933, 9 р.
**Чехівський Степан Алексан-
дрович**, 05.07.1933, 6 р.
**Чехівський Іван Александро-
вич**, 09.07.1933, 12 р.
**Чехівський Олекса Алексан-
дрович**, 09.07.1933
**Чехівський Олександр
Трохимович**, 09.07.1933
**Чехівський Самійло
Матвійович**, 13.07.1933. 63 р.
Шкуротовський Іван Андрій,
15.06.1933, 45 р.
Шкуротовський Павло Іванів,
15.08.1933, 3 р.

с. Сукачі

За старовинними переказами, які розповів старожил Сукачів Овсянніков Гаврило Артемович, село було засноване десь у 1560-1570 роках. Вперше в архівних відомостях село Сукачі згадується в 1610 році.

На 1900 рік в селі був 161 двір з населенням 896 чоловік.

У 1926 році в селі було 300 дворів, жителів – 1200 чол. (на даний час в селі проживає 1494 чол.)

У 1932 році в селі створений колгосп, до якого увійшло 20 господарств. Першим головою сільради був Лобан І.В., а його помічниками – Косько Горпина, Черненко Трохим, Проява Овсій.

Під час Голодомору 1932-1933 років за свідченнями очевидців загинуло багато людей. Встановлено імена 220 жертв голоду. В селі живе 14 потерпілих від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Сукачі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр- 5634. оп. 1., спр. 424, арк. 69-82; спр. 428, арк. 1-118) та свідченнями очевидців Педешко К.А., 1924 р.н.; Бондар П.А., 1919 р.н.; Коноваленко М.М., 1930 р.н., записаними у 2007 р. Коноваленком П.І., головою сільської ради; Дегтяр І.Д., завідуючою клубом, та Безнощенко Л.О., заступником директора школи.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

Батів Мина Федорович,
22.05.1933 р., 62 р.
Бондаренко Ганна Микитівна,
17.11.1933 р., 2 р.
Бондаренко Іван Васильович,
13.07.1933 р., 60 р.
Бондаренко Наум Іванович,

14.07.1933 р., 40 р.
Волочай Андрій Іванович,
21.05.1933 р., 42 р., туберкульоз
Волочай Василь Демидович,
13.07.1933 р., 31 р.
Волочай Василь Євтухович,
16.07.1933 р., 12 р.

Волочай Василь Іванович,
17.05.1933 р., 23 р., туберкульоз
Волочай Ганна Степанівна,
03.07.1933 р., 7 р.
Волочай Ганна Степанівна,
05.07.1933 р., 2 р.
Волочай Ганна Харитонівна,

18.08.1933 р., 2 р.
Волочай Грицько Андрійович,
 20.06.1933 р., 11 р.
Волочай Грицько Антонович,
 05.07.1933 р., 1 р.
Волочай Грицько Євтухович,
 16.07.1933 р., 6 р.
Волочай Грицько Іванович,
 20.08.1933 р., 12 р.
Волочай Грицько Пилипович,
 05.07.1933 р., 41 р.
Волочай Грицько Степанович,
 05.07.1933 р., 5 р.
Волочай Дмитро Андрійович,
 25.05.1933 р., 75 р.
Волочай Дмитро Йовхимович,
 14.10.1933 р., 1 міс.
Волочай Катря Андріївна,
 20.05.1933 р., 2 міс.
Волочай Кузьма Матвійович,
 03.05.1933 р., 55 р.
Волочай Лукаш Ількович,
 03.06.1933 р.
Волочай Лукеря Артемівна,
 13.04.1933 р., 65 р.
Волочай Марія Євтухівна,
 16.07.1933 р., 8 р.
Волочай Марія Микитівна,
 03.02.1932 р., 3 роки, невідомо
Волочай Мартин Маркович,
 23.02.1932 р., 32 роки, від туберкульозу
Волочай Мина Якимович,
 13.06.1933 р., 55 р.
Волочай Петро Лукович,
 07.07.1933 р., 16 р.
Волочай Петро Микитович,
 07.01.1932 р., 6 місяців
Волочай Степан Карпович,
 18.01.1933 р., 100 р.
Волочай Степан Павлович,
 01.04.1933 р., 51 р.
Волочай Степан Павлович,
 01.04.1933 р., 51 р.
Волочай Федор Луконич,
 21.06.1933 р., 18 р.
Волочай Федор Степанович,
 03.07.1933 р., 10 р.
Волочай Юрко Лукич,
 30.06.1933 р., 20 р.
Грицаєнко Варка Якимівна,
 19.07.1933 р., 42 р.
Грицаєнко Данило Васильович,
 05.07.1933 р., 66 р.
Грицаєнко Наталка Ананіївна,
 16.02.1933 р., 66 р.
Грицаєнко Петро Савкович,
 07.07.1933 р., 17 р.

Грицаєнко Овдюха Митрова,
 15.04.1932 р., 70 років, невідомо
Давиденко Василь Ничипорович,
 14.07.1933 р., 7 р.
Давиденко Васька Андріївна,
 21.07.1933 р., 45 р.
Давиденко Ганна Іванівна,
 29.01.1932 р., 5 міс., невідомо
Давиденко Іван Антонович,
 20.05.1933 р., 72 р.,
Давиденко Іван Васильович,
 23.01.1932 р., 5 місяців
Давиденко Іван Григорович,
 01.09.1933 р., 4 р.
Давиденко Марія Корніївна,
 03.07.1933 р., 7р.
Давиденко Миша Ничипорович,
 14.07.1933, 3 р.
Давиденко Ничипор Антонович,
 03.07.1933 р., 45 р.
Давіденко Трохим Данилович,
 07.07.1933 р., 25 р.
Зінченко .....(ім'я нерозбірливе)
Пилипович, 22.06.1933 р.
Зінченко .....(ім'я нерозбірливе)
Пилипович, 22.06.1933 р.
Зінченко Василь Захарович,
 1932 р., невідомо
Зінченко Василь Михайлович,
 23.06.1933 р., 8 р.
Зінченко Василь Салівонівч,
 29.06.1933 р., 4 р.
Зінченко Василь Трохимович,
 07.07.1933 р., 25 р.
Зінченко Іван Михайлович,
 23.06.1933 р., 12 р.
Зінченко Марія Григорівна,
 20.07.1933 р., 70 р.
Зінченко Марко Михайлович,
 14.07.1933 р., 68 р.
Зінченко Микола Тимофійович,
 04.07.1933 р., 10 р.
Зінченко Митро Данилович,
 07.07.1933 р., 12 р.,
Зінченко Михайло Михайлович,
 12.06.1933 р., 3 р.
Зінченко Овдюха Тимохівна,
 20.06.1933 р., 38 р.
Зінченко Олена Салівонівна,
 25.06.1933 р., 2 р.
Зінченко Саліфон Маркович,
 05.07.1933 р., 36 р.
Зінченко Степа Данилівна,
 31.07.1933 р., 14 р.
Зінченко Федоска Яківна,
 22.02.1933 р., 65 р.
Зінченко Харита Прокопівна,
 02.07.1933 р., 30 р.

Зінченко Хома Михайлович,
 24.04.1933 р., 69 р.
Колянчук Василь Іванович,
 20.07.1933 р., 14 р.
Коноваленко Василь Данилович,
 24.02.1932 р., 40 років, від туберкульозу
Коноваленко Василь Іванович,
 23.12.1933 р., 4міс.
Коноваленко Василь К.,
 15.07.1933 р., 16 р.
Коноваленко Ганна Карпівна,
 15.07.1933 р., 13 р.
Коноваленко Денис Іванович,
 11.07.1933 р., 70 р.
Коноваленко Іван Павлович,
 13.03.1932 р., 4 роки, невідомо
Коноваленко Іван Петрович,
 29.01.1932 р., 1,6 років, невідомо
Коноваленко Іван Семенович,
 04.07.1933 р., 2 р.
Коноваленко Карпій Мойсієвич,
 14.06.1933 р., 49 р.
Коноваленко Карпо Мойсійович,
 08.01.1933, 70 р.
Коноваленко Митро Максимович,
 12.03.1933 р., 6міс.
Коноваленко Настя Назарівна,
 20.06.1933 р., 48 р.
Коноваленко Приська Талимонівна,
 04.07.1933 р., 7 р.
Коноваленко Роман Степанович,
 12.07.1933 р., 40 р.
Коноваленко Тетяна Данилівна,
 19.06.1933 р., 45 р.
Коноваленко Трохим Семенович,
 04.04.1933 р., 47 р.
Коноваленко Федора Савківна,
 02.12.1933 р., 27 р.
Коноваленко Хима Семенівна,
 22.12.1933 р., 89 р.
Конончук Ганна Яківна,
 05.07.1933 р.
Конончук Миколай Миколайович,
 13.06.1933 р., 8 р.
Косько Іван Федорович,
 28.05.1933 р., 1 р.
Косько Катерина Іванівна,
 20.02.1932 р., 4 місяці, невідомо
Косько Кузьма Гнатович,
 11.06.1933 р., 53 р.
Косько Маланка Дмитрівна,
 12.06.1933 р., 35 р.
Косько Меланія Косько Федір та його двоє дітей
Косько Федор Васильович,

23.03.1933 р., 40 р.

Мороз Проська Антонівна,
11.07.1932 р, 38 років, без причини

Онопрієнко Архип Іванович,
30.05.1933 р., 68 р.

Онопрієнко Ганна Степанів,
30.08.1933 р., 95 р.

Онопрієнко Костянтин Степанович,
13.01.1933 р., 60 р.

Онопрієнко Катря Давидівна,
06.10.1933 р., 7 р.

Онопрієнко Марко Олекс,
07.07.1933 р., 38 р.

Онопрієнко Маря Максимівна,
28.04.1932 р., 1 рік, невідомо

Педешко Катря Іванівна,
28.06.1932 , 5 років, невідомо

Педешко Максим Семенович,
02.06.1933 р., 66 р.

Пивовар Олександр Грицькович,
12.09.1933 р., 1 р.

Примаченко Микита Олек,
14.07.1933 р., 60 р.

Примаченко Савка Микитович,
13.06.1933 р., 72 р.

Проява Сидорович,
12.06.1933р.,

Проява Василь Авсійович,
27.04.1933 р., 9 р.

Проява Василь Васильович,
09.06.1933 р., 6 міс.

Проява Василь Іванович,
16.03.1933 р., 2 р.

Проява Василь Онійв,
19.07.1933р., 55 р.,

Проява Василь Степанович,
18.02.1932 р., 3 місяці, невідомо

Проява Ганна Романівна,
25.08.1933 р., 1 р.

Проява Грицько Іванович,
03.06.1933 р., 7 міс.

Проява Іван Овсієвич,
21.07.1933 р., 14 р.

Проява Іван Степанович,
06.06.1933 р., 6 р.

Проява Микола Авсійович,
09.05.1933 р., 5 р.

Проява Митро Степанович,
05.06.1933 р., 4 р.

Проява Роман Оксентійович,
29.05.1933 р., 27 р., туберкульоз

Проява Сидор Карпович,
12.06.1933р., 45 р.

Проява Софія Олексіївна,
28.11.1933 р., 62 р.

Проява Степа Йовхимівна,
06.06.1933 р., 65 р.

Проява Терешко Олекс,
26.06.1933 р., 41 р.

Романенко Петро Прокопович,
09.06.1933 р., 2 міс.

Рубанчук Грицько Артемович,
16.06.1933 р., 37 р.

Рубанчук Кузьма Наумович,
22.01.1933 р., 22 р.

Руденко Андрій Потапович,
03.06.1932 р, від старості

Руденко Антон Опальків,
22.05.1933 р., 48 р.

Руденко Василь Іванович,
18.03.1933 р., 3 р.

Руденко Василь Мартинович,
25.07.1933 р., 6 р.

Руденко Василь Прокопович,
13.06.1933 р., 22 р.

Руденко Василь Свиридович,
05.06.1933 р., 1 р.

Руденко Віра Василівна,
05.07.1933 р., 45 р.

Руденко Ганна Мартинівна,
25.07.1933 р., 9 р.

Руденко Ганна Свиридівна,
06.06.1933 р., 4 р.

Руденко Гарасим Тарасович,
02.09.1933 р., 46 р.

Руденко Данило Євтухович,
16.07.1933 р., 75 р.

Руденко Захар Савкович,
26.09.1933 р., 33 р.

Руденко Іван Гарасимович,
27.08.1933 р., 6 р.

Руденко Іван Іванович,
11.02.1933 р., 1 міс.

Руденко Іван Мартинович,
24.05.1933 р., 22 р.,

Руденко Іван Михайлович,
04.07.1932 р., 4 роки, втоплений

Руденко Іван Свиридович,
26.05.1933 р., 11 р.

Руденко Іван Сергійович,
29.03.1933 р., 1 р.

Руденко Ілюх Миронович,
28.06.1933 р., 73 р.

Руденко Карпо Терешкович,
02.06.1933 р., 35 р.

Руденко Катра Антонівна,
15.06.1933 р., 9 р.

Руденко Катря Гарасимівна,
21.07.1933 р., 10 р.

Руденко Марія Сергіївна,
11.04.1933 р., 3 р.

Руденко Митро Антонович,
09.06.1933 р., 6 р.

Руденко Митро Йовхимович,
14.06.1933 р., 13 р.

Руденко Митро Федорович,
14.06.1933 р., 42 р.

Руденко Одюха

Руденко Оксана Ничипорівна,
20.07.1933 р., 12 р.

Руденко Оксана Сидорівна,
11.08.1933 р., 35 р.

Руденко Параска Свиридівна,
03.07.1933 р., 13 р.

Руденко Параска Щербанівна,
14.06.1933 р., 40 р.

Руденко Петро Павлович,
10.07.1933 р., 3 р.

Руденко Петро Павлович,
17.05.1932 р, 6 років, невідомо

Руденко Савва Миколайович,
14.01.1933р., 72р.

Руденко Савка Федорівна,
15.07.1933 р., 12 р.

Руденко Свирид Савкович,
27.06.1933 р., 43 р.

Руденко Степа Артемівна,
26.07.1933 р., 60 р.

Руденко Степан Йовхимович,
09.06.1933 р., 13 р.

Руденко Степан Свиридович,
30.06.1933 р., 10 р.

Руденко Федор Савкович,
20.07.1933р., 43 р.

Руденко Хівня Іванівна,
1933, 72 р.

Руденко Юхим

Сірош Андрій Артемович,
13.01.1932 р., 66 років, від старості

Сукач Варка Василівна,
12.06.1933 р., 18 р.

Сукач Василь Авсійович,
20.05.1933 р., 24 р., туберкульоз

Сукач Василь Линович,
26.12.1933 р., 25 р.

Сукач Ганна Василівна,
02.10.1933 р., 1 р.

Сукач Ганна Василівна,
05.06.1932 р., ---- невідомо

Сукач Ганна Пилипівна,
24.08.1933 р., 1 р.

Сукач Дмитро Омелькович,
11.09.1933 р., 10 дн.

Сукач Кирило Йосипович,
11.04.1933 р., 68 р.

Сукач Кузьма Потапович,
10.04.1933 р., 2 р.

Сукач Левко Федорович,
10.10.1933 р., 60 р.

Сукач Павло Демидович,
03.07.1933 р., 78 р.

Сукач Тимох Федорович,

29.06.1933р., 50р.

Фещенко Андрій Захарович,
30.01.1932 р., 75 років, невідомо
Фещенко Василь Степанович,
03.07.1933 р., 8р.
Фещенко Гриша Іванів,
14.06.1932 р., 1 рік, невідомо
Фещенко Дмитро Талімонович,
27.02.1932 р., 2 роки, від
скарлатини
Фещенко Іван Максимович,
22.06.1933 р., 12 р.
Фещенко Іван Якович,
19.07.1933 р., 1 р.
Фещенко Катря Ант.,
18.07.1933 р., 9 р.
Фещенко Кирило Артемович,
07.09.1933 р., 62 р.
Фещенко Марія Михайлівна,
02.10.1932 р., 3 роки, невідомо
Фещенко Омелько
Остапович, 29.04.1933 р., 36 р.
Фещенко Остап Харитонович,
14.06.1933 р., 90 р.
Фещенко Приська Талимонівна,
19.07.1933 р., 20 р.
Фещенко Свирид Остапович,

02.07.1933 р., 59 р.

Фещенко Степан Остапович,
11.06.1933 р., 40 р.
Фещенко Терешко Маркович,
12.06.1933 р., 70 р.
Фещенко Федор Степанович,
02.07.1933 р., 25 р.
Черненко Василь Іванович,
02.06.1933 р., 14 р.
Черненко Грицько Іванович,
21.07.1933 р., 11 р.
Черненко Іван Іванович,
22.01.1932 р., 8 місяців, невідомо
Черненко Іван Федорович,
03.06.1933р., 2 р.
Черненко Марія Андріївна,
28.04.1933 р., 15 р.,
Черненко Петро Іванович,
07.04.1932 р., 20 років, невідомо
Черненко Федір Дмитрович,
21.04.1933 р., 45 р.
Черненко Федір Савкович,
29.04.1933 р., 64 р.
Шумак Ганна Анаєва,
30.08.1933 р., 5 р.
Шумак Тетяна Данилова,

01.06.1932 р., 19 років, від туберкульозу

Юрченко Андрій Петрович,
11.04.1933 р., 55 р.
Юрченко женя Васиєва,
14.06.1932, --- невідомо
Юрченко Савка Іванович,
04.07.1933 р., 37 р.
Ющенко Ганна Карпівна,
05.06.1933 р., 4 р.
Ющенко Микола Васильович,
12.07.1933 р., 23 р.
Ющенко Настя Василівна,
13.07.1933 р., 84 р.
Ющенко Оксана Карпівна,
29.05.1933 р., 12 р., туберкульоз
Ющенко Оксана Карпівна,
29.05.1933 р., 12 р., туберкульоз
Ющенко Петро Васильович,
13.07.1933 р., 5 р.
Ющенко Степан Карпович,
14.05.1933 р., 2 р.
Ющенко Федір Карпович,
06.06.1933 р., 5 р.
Ющенко Федот Васильович,
24.05.1933 р., 35 р.

с. Тетерівське

За свідченнями очевидців національної трагедії минулого століття встановлено поіменно 14 прізвищ жителів села Тетерівське – жертв Голодомору 1932-1933 років.

На сьогодні в селі проживає 19 осіб, постраждалих під час Голодомору.

Мартиролог жителів с. Тетерівське – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Дубас Н.П., 1923 р.н.; Тищенко Г.О., 1928 р.н.; Малюка Д.Д., 1921 р.н.; Василенко Т.К., 1921 р.н., записаними в 2008 р. Татушенко В.О., бібліотекарем.

Гніденко Андрій, 1932, 21 р.
Гринь Марія Филімонівна,
1933, 7 р.
Дубас Максим, 1933, 65 р.
Коваль Костянтин Пилипович,
1933, 18 р.
Коваль Уляна Пилипівна, 1932,
16 р.

Кузьменко Нестор, 1932, 58 р.
Малюк Федір Ісакович,
1933, 28 р.
Смовж Остап Степанович,
1933, 14 р.
Ющенко Антон Іванович,
1932, 12 р.
Ющенко Кулина, 1933, 60 р.

Ющенко Марія Іванівна,
1933, 18 р.
Ющенко Одюшка 1933, 52 р.
Ющенко Пантелій Іванович,
1932, 14 р.
Ющенко Федор Іванович,
1933, 28 р.

с. Феневичі

Село відоме з XVII ст.

В економічній довідці села 1926 року є такі дані: проживало 2273 особи, з них чоловіків – 1109, на хуторі Дубки – 19 чол., а на хуторі Стійло – 24 особи. Письменних – 718, неписьменних – 443 особи; господарств 469, з них бідняцьких – 175, середняків – 277 і заможних – 17.

В 1926 році ліспром та кредитспілка організували в с. Феневичі промислову артіль, яка побудувала деревообробний комбінат.

В 1929 році організувався колгосп, до якого входило 16 господарств. Першим головою колгоспу був Семененко І.В., потім – Набережний Г.І. майже до самої війни. Суцільна колективізація проходила в 1930 році. Було розкуркулено 17 господарств.

Мешканці села Феневичі пережили тяжкі випробовування ХХ століття, з яких найтяжче – Голодомор 1932-1933 років. За даними держархіву Київської області встановлено, що в селі від голоду загинуло 177

НАЦІОНАЛЬНА **КНИГА ПАМ'ЯТІ** ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

чоловік. Це люди різного віку, є багато дітей. Звичайно, на той час дані про смертність приховувались. Жертв голоду в селі було значно більше.

В селі живе 100 постраждалих від голоду.

Мартиролог жителів с. Феневичі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634. оп. 1, спр. 424, арк.112-142; спр. 429, арк. 51-107).

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого та причина смерті.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Артеменко Микола Іванович,
19.01.1933, 5 р.

Гавриленко Аріська,
30.01.1933, 90 р.

Гавриленко Василь Олексійович,
11.05.1933, 60 р.

Гавриленко Грицько Михайлович,
16.10.1932 р., 10 років,
не відомо

Гавриленко Мелашка Хомівна.
07.07.1933, 80р.

Гавриленко Миколай Данилов.,
25.07.1933, 6 місяців

Гавриленко Надія Гнатівна,
24.07.1932 р., 12 р., не відомо

Гавриленко Овдюха Олексіївна,
17.12.1932

Гавриленко Овдюха Романівна,
31.07.1932 р., 65 років,
не відомо

Гавриленко Олександр Лукошович,
26.02.1933 р., 2 р.

Гавриленко Олександр Цеатович,
06.01.1933, 60 р.

Гавриленко Петро Михайлович,
04.07.1933, 6 місяців

Гавриленко Федір Кирилович,
01.07.1933, 50 р.

Гриценко Василь Якович,
04.11.1932 р., 1 рік, не відомо

Гриценко Галя Павлова,
13.07.1933, 6 р.

Гриценко Микола Павлович,
03.05.1932 р., 4 місяці, не відомо

Гриценко Мотра Федорівна,
17.08.1932 р., 65 р., не відомо

Гриценко Олександр Федорович,
14.03.1932 р., 1 рік, не відомо

Гриценко Павло Васильович,
06.07.1933, 28 р.

Гриценко Степан,
15.08.1932 р., не відомо

Гриценко Аріська Йосипівна,
29.01.1933, 88 р.

Гриценко Василь Федорович
15.06.1933, 5 місяців

Гриценко Олександр Федорович,
30.01.1933, 6 днів

Гриценко Семен Семенович,
10.07.1933, 67 р.

Грищенко Софія Павлова,
21.07.1933, 2 р.

Грищенко Степан Семенович,
0.07.1933, 67 р.

Грищенко Федір Іванович,
16.07.1933, 49 р.

Грищенко Яків Федорович.
19.06.1933, 42 р.

Давиденко Іван Савелійович,
07.01.1933, 107 р.

Давиденко Микола Семенович,
19.02.1932 р.,
27 років, невідомо

Давиденко Нечипор Митрофанович,
12.03.1933, 27 р.

Давиденко Хома Семен.,
17.07.1933, 50 р.

Дорошенко Федір Петрович,
28.06.1933, 30 р.

Дрозд Володимир Нестер.,
23.07.1933, 14 р.

Дрозд Михайло Нестеров.,
16.12.1933, 1міс. 10 днів

Іваненко Антон Грицьків,
30.08.1933, 38 р.

Іваненко Варка Антонівна,
31.05.1932 р., 33 роки, не відомо

Іваненко Василь Андрійов.,
7.07.1933, 5 р.

Іваненко Катерина Андріїв.,
7.07.1933, 8 р.

Іваненко Кузьма Степанович,
28.06.1933, 60 р.

Іваненко Марія Іванівна,
11.05.1933, 108 р.

Іваненко Марія Олександрівна,
05.07.1933, 13 р.

Іваненко Олександр Іванович,
08.07.1933, 23 р.

Іваненко Олександр Іванович,
02.11.1932, 1,5 р.

Іваненко Олександра,
31.12.1932

Іваненко Петро Ігнатович,
04.03.1932 р., 4 роки, не відомо

Іваненко Степан Семен.,
22.06.1933, 28 р.

Іваненко Федір Максим.,
22.07.1933, 53 р.

Кожемьяченко Марья Кирилівна,
06.10.1932 р., 7 років, не

відомо

Козаченко Марія Василівна,
28.06.1933, 2 р.

Козаченко Олександр Іванович,
06.12.1932, 16 р.

Козаченко Ольга Михайлівна,
14.03.1932 р., 2 роки, не відомо

Костецький Ілля Павлович,
24.10.1933, 53 р.

Костюченко Андрій Тимофійович,
03.05.1932 р.,
32 роки, не відомо

Костюченко Іван Іванович,
28.06.1933, 22 р.

Костюченко Кузьма Йовдоким.,
28.06.1933, 64 р.

Костюченко Микола Олександрович,
11.05.1933 р., 7 місяців.

Костюченко Пилип Степанов,
2.08.1933, 65 р.

Костюченко Тетяна Василівна,
20.05.1932 р. 27 років,
не відомо

Крименок Василь Васильович,
31.05.1933, 70 р.

Кшинська Надія Василівна,
28.04.1932 років, 2 місяці, не відомо

Лиситченко Роза Тихонівна,
08.1932 р., не відомо

Марченко Грицако Тодосійович,
11.02.1933, 78 р.

Марченко Грицько Степанов.,
6.07.1933, 65 р.

Марченко Овдюшка Сидорова,
16.07.33, 40 р.

Марченко Олена Кіндратівна,
18.01.1933, 58 р.

Марченко Петро Грицьків Мельниченко Андрій Кузьмович,
05.04.1933, 30 р.

Мельниченко Василь Михайлович,
03.11.1932 р.,
3 роки, не відомо

Мельниченко Грицько Миронович,
26.09.1933, 72 р.

Мельниченко Іван Данилович,
24.05.1933, 4 р.

Мельниченко Іван Минович,
08.04.1933, 70 р.

Мельниченко Іван Петрович,

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

14.02.1932 р., 10 міс., не відомо
Мельниченко Ілько Мецеїв,
2.12.1933
Мельниченко Марья Миколаївна, 29.04.1932 р., 1 рік
Мельниченко Хома Миколайович, 29.07.1933, 70 р.
Мороз Іван Ількович,
03.05.1932 р., 1 місяць
Мороз Ілько Петрович,
21.05.1933, 60 р.
Мороз Ліна Ільківна,
04.07.1933, 35 р.
Мороз Лукаш Ількович,
31.05.1933, 29 р.
Мороз Михайло Петрович,
16.04.1933, 50 р.
Мороз Савія Хомівна,
20.05.1932 р., 5 місяців
Мороз Савка Гордієвич,
22.04.1932 р., 65 р., не відомо
Мороз Федір Терешкович,
01.03.1933, 70 р.
Настенко Грицько Остапів
Настенко Грицько Федорович,
08.03.1932 р., 75 р., не відомо
Настенко Іван Данилович,
20.01.1932 р., 1 рік, не відомо
Настенко Іван Ничипорович,
23.08.1932 р., 4 роки, не відомо
Настенко Кузьма Степанович
04.07.1933, 10 р.
Настенко Марья Терешківна,
26.09.1932 р., 5 років, не відомо
Настенко Микола Данилович,
21.06.1933, 6 р.
Настенко Микола Федорович,
27.10.1932 р., 73 роки, не відомо
Настенко Миря,
18.08.1933, 3 міс.
Настенко Настя Семенов,
20.06.1933, 20 р.
Настенко Оксана Данилова.
21.06.1933, 8 р.
Настенко Устя Гнат,
21.06.1933, 65 р.
Настенко Микола Терешков,
23.03.1933, 7 місяців
Настенко Тимох Лукашевич,
21.05.1933, 66 р.
Настенко Тимох Трохимов,
10.07.1933, 52 р.
Настенко Михайло Трохим,
6.07.1933, 57 р.
Нечипоренко Іван Олександрович, 8.07.1933, 28 р.

Нечипоренко Олександр Миколайович, 31.05.1932 р.,
4 роки
Нечипоренко Семен Іванович,
12.04.1933, 58 р.
Нечипоренко Федір Семенович, 1 0.01.1932 р. 22 роки
Нечипоренко Василь Іванович, 23.11.1932 р., 5 місяців
Нечипоренко Катерина Семівна, 03.05.1932 р., 10 років
Нечипоренко Олександр К.,
20.06.1933, 60 р.
Нечипоренко Текля Петр.,
24.12.1933, 24 р.
Пасічко Дуня Євдокимова,
15.05.1933, 3 р.
Пасічко Іван Ількович,
14.05.1933, 63 р.
Петренко Михайло Тихонов.,
20.04.1933, 30 р.
Петришин Володимир Олізарович, 02.04.1932 р., не відомо
Прицепко Яків Федоров.,
9.06.1933, 42 р.
Романенко Павло Олександрович, 16.06.1933, 56 р.
Романенко Василь Іванович,
05.10.1932 р., 13 років, не відомо
Романенко Вовик Олександр.,
16.06.1933, 56 р.
Романенко Олександрович Павлів, 10.07.1933, 31 р.
Романенко Семкліда Грицькова. 30.03.1933, 40 р.
Ткаченко Мотра Павлівна,
27.06.1932 р., 38 років, від туберкульозу
Ткаченко Там'ян Миронович,
15.01.1933, 57 р.
Федоренко Микола Іванович,
05.08.1932 р., не відомо
Федоренко Грицько Васильович, 09.03.1932 р., 27 років
Федоренко Матвій Минович,
30.01.1933, 73 р.
Федоренко Микола Антонов,
29.04.1933, 2 р.
Федоренко Микола Семенович, 08.08.1932 р., 6 років
Федоренко Михайло Якович,
04.07.1933, 9 р.
Федоренко Уляна Степанівна,
08.06.1933, 80 р.
Федоркін Назар Іванович,

27.05.1932 р., 5 років, не відомо
Харченко Степан Миколаїв,
20.08.1933, 45 р.
Чербак Ганна Степанівна,
15.05.1932 р., 18 років, втопилась
Черненко Марія Іванівна,
12.12.1932 р., 27 років, невідома
Чупрієнко Марія Іванівна,
12.12.19032, 10 днів
Чупрієнко Марія Іванівна,
12.12.1932, 10 днів
Шевченко Варка Павлівна,
17.06.1932 р., 1 рік, не відомо
Шевченко Василь Іванович,
29.08.1933, 10 р.
Шевченко Володимир Лівер.,
24.04.1933 р.
Шевченко Грицько Іванович,
22.07.1933, 2 р.
Шевченко Данило Романович,
08.06.1933, 40 р.
Шевченко Домна Андріївна,
05.01.1933, 60 р.
Шевченко іван Антонович,
07.12.1932, 70 р.
Шевченко Іван Васильов.
4.07.1933, 45 р.
Шевченко Іван Іванович,
13.10.1932 р., 12 років, не відомо
Шевченко Коля Миколайович,
10.03.1933, 2 р.
Шевченко Конон Васил.,
07.1933, 27 р.
Шевченко Липа Іванівна,
17.08.1932 р. 90 р., по старості
Шевченко Макар Петров.,
19.06.1933, 38 р.
Шевченко Марія Степанів.,
05.07.1933, 39 р.
Шевченко Марія Степанів,
5.07.1933, 35 р.
Шевченко Марья Сергіївна,
02.11.1933 р., 5 років,
Шевченко Мотря Миколаїв.,
5.07.1933, 12 р.
Шевченко Олександр Степанович, 25.09.1932 р. 16 днів
Шевченко Ольга Іванівна,
19.10.1932 р., 5 років, не відомо
Шевченко Ольга Павлівна,
08.02.1932 р., 13 р., не відомо
Шевченко Приська Захарівна,
01.11.1932 р., 65 р., не відомо
Шевченко Роман Антонович,
12.03.1933, 81 р.

Шевченко Техля Максимов.,
13.03.1933, 38 р.
Шевченко Федор Омелькович,
29.08.1933, 24 р.
Шевченко Федоска Василівна,
17.05.1932 р., 77 років, від старості
Шененко Іван Макарович,
22.07.1933, 57 р.
Шененко Марія Василівна,
07.02.1933, 7 р.
Шененко Стенан Макаров.,
22.07.1933, 57 р.
Шило Авдюха Антипівна,

28.01.1932 р., 72 роки, по старості
Шило Марія Ничипорівна,
9.06.1933, 20 р.
Шило Софія Павлівна,
20.10.1932 р., 6 років, не відомо
Шиненко Лукаш Маркович,
08.05.1932 р., 21 рік, не відомо
Щербак Василь Іванович,
28.06.1933, 8 р.
Щербак Галя Данилова,
24.03.1933, 10 р.
Щербак Грицько Федоров.,
25.07.1933, 3 міс.

Щербак Іван Андрій,
28.06.1933, 60 р.
Щербак Катерина Петрова,
29.06.1933, 60 р.
Щербак Марія Андріївна,
18.04.1933, 37 р.
Щербак Марья Федорівна,
01.09.1932 р., 3 місяці, не відомо
Щербак Микола Васильович,
17.10.1932 р., 8 років, не відомо
Щербак Роман Тимохів,
8.09.1933, 21 р.

с. Шпилі

Архівні документи за 1926 рік свідчать, що в селі Шпилі нараховувалось 380 дворів, населення було 1812 чол.

У 1928 році в селі утворився перший колгосп імені Ворошилова.

Спланований і здійснений правлячою в СРСР комуністичною системою Голодомор 1932-1933 років приніс багато страждань і жителям поліського села Шпилі. В обласному архіві збереглися записи з сільрадівської книги 1932-1933 років реєстрації актів про смерть, які засвідчують, що у Шпилях за кілька місяців

Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років, відкритий у с. Шпилі 1 вересня 2003 року.

загинуло страшною голодоморною смертю 144 жителі, причому майже половина з них діти.

В селі проживає 67 мешканців, які пережили найстрашнішу трагедію України минулого ХХ століття.

Мартиролог жителів с. Шпилі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 424, арк. 143-161; Спр. 429, арк. 108-173), а також за свідченнями очевидців трагедії Богуш Г.Ф., 1911 р.н.; Глуценко Г.К., 1914 р.н.; Чиренко Г.Й., 1928 р.н., та ін., записаними у 2008 р. Кононенко Н.Г., бібліотекарем.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого.

Андрієв Андрій Андрєєв.,
01.01.1933, 18 р.
Андрієнко Ганна Маркова,
08.08.1932, 7 р.
Артеменко Лукаш Василів,
04.08.1932, 17 р.
Артеменко Максим Петрович,
13.07.1933,
Артеменко Михайло Філіп.,
22.03.1933, 1 р. 3 міс.
Артеменко Михайло Філіпович,
22.06.1933, 13 р.
Артеменко Одарка Тихонова,

18.10.1932, 38 р.
Артеменко Петро Михайлів,
17.08.1932, 87 р.
Артеменко Петро Федорів,
12.07.1933, 7 р.
Артеменко Петро Яків,
18.07.1933, 25 р.
Артеменко Ренат Михайлович,
22.06.1933, 38 р.
Артеменко Філат,
22.06.1933, 8 р.
Артемко Антон Михайлович,
23.04.1933, 76 р.

Богуш Зорина Степан.,
29.03.1933, 40 р.
Богуш Кіндрат Іванов.,
19.03.1933, 75 р.
Богуш Михайло Марків,
15.09.1932, 40 р.
Богуш Хорит Степанов.,
29.03.1933, 40 р.
Василенко Лук'ян Степанов.,
21.07.1933, 52 р.
Глушенко Микита,
27.06.1933, 8 р.
Глушенко Міша Нечипоров.,

- 22.06.1933, 10 р.
Глущенко Артем Іванович,
 22.12.1933, 75 р.
Глущенко Володимир Степанович, 03.08.1933, 80 р.
Глущенко Ганна Семенівна,
 22.07.1933, 65 р.
Глущенко Ганна Дмитрівна,
 02.10.1933, 60 р.
Глущенко Ганна Павліва,
 22.04.1933, 30 р.
Глущенко Ганна Федорівна,
 03.10.1933, 60 р.
Глущенко Ганна,
 18.11.1932, 80 р.
Глущенко Денис Захарович,
 13.03.1932, 73 р.
Глущенко Іван, 5.06.1933, 13 р.
Глущенко Іван Ничипорович,
 25.06.1933, 13 р.
Глущенко Катерина Миколаївна,
 23.01.1933, 1 р. 6 міс.
Глущенко Катря Якова,
 02.08.1933, 31 р.
Глущенко Клара Яков.,
 02.08.1933, 31 р.
Глущенко Марина Федорівна,
 27.01.1933, 63 р.
Глущенко Микола Хом.,
 30.06.1933, 8 р.
Глущенко Міша,
 22.06.1933, 2 р.
Глущенко Міша,
 22.06.1933, 10 р.
Глущенко Надія Іванівна,
 08.02.1932, 1 р.
Глущенко Надя Хомівна,
 09.07.1933, 2 р.
Глущенко Надя Володимир,
 9.08.1933, 2 р.
Глущенко Надя Йосипова,
 27.06.1932, 1 р.
Глущенко Настя Іванова,
 25.06.1933, 6 р.
Глущенко Никанар Кузьмович,
 9.07.1933, 38 р.
Глущенко Никонор Кузьмов.,
 09.07.33, 38 р.
Глущенко Олена Максим.,
 23.06.1933, 27 р.
Глущенко Олена Мартинівна,
 22.07.1933, 27 р.
Глущенко Опанас Федорович,
 03.01.1932, 58 р.
Глущенко Павло Нікітін,
 03.08.1932
Глущенко Семен Федоров,
 28.01.1933, 62 р.
- Глущенко Уляна Овсіївна**,
 11.12.1933, 56 р.
Глущенко Уляна Охрімівна,
 02.07.1933, 70р.
Григоренко Галя Яківна,
 06.12.1932, 3 р.
Григоренко Іван Тимофійович,
 09.10.1933, 69 р.
Григоренко Марія Захарівна,
 16.12.1933, 6 р.
Григоренко Марія Ларіонова,
 01.08.1932, 75 р.
Григоренко Одарка Михайлівна,
 16.01.1932, 38 р.
Григоренко Олександра Іванівна,
 18.03.1932, 90 р.
Грищенко Ганна Захарова,
 9.12.1933, 9 р.
Грищенко Омелько Олександрович,
 11.12.1933, 60 р.
Грищенко Петро Арумович,
 22.07.1932, 3 міс.
Грищенко Семен Іванів,
 15.06.1932, 90 р.
Давиденко Хома Степанів,
 17.07.1933, 50 р.
Даниленко Іван Лукінич,
 12.07.1933, 15р.
Даниленко Іван Микит.,
 2.07.1933, 15 р.
Даниленко Марія Денисова,
 15.12.1932, 48 р.
Даниленко Надя Федорова,
 19.11.1932, 1 р.
Даниленко Толя,
 02.12.1933, 1р.
Даниленко Явдоха Миколаївна,
 01.12.1933, 60 р.
Зайченко Федора Онискова,
 27.03.1933, 55 р.
Закуворотна Оля Маркова,
 30.04.1932, 1 міс.
Іваненко Катерина Андрійкова,
 8.07.1933, 8 р.
Іваненко Федор Максимов.,
 22.07.1933, 53 р.
Іванов Федя Трохимов.,
 24.11.1932, 85 р.
Ільїн Максим Григорович,
 18.12.1933, 60 р.
Кравченко Ганна Михайлівна,
 12.07.1933, 10 місяців
Кулик Косян Каленикович,
 21.02.1932
Кулик Марія Антонівна,
 22.07.1933, 7 р.
Кулик Настя Тарасівна,
 24.04.1933, 3 р.
- Кулик Настя Антонівна**,
 22,07.1933, 5 р.
Кулик Софія, 22.07.1933, 55 р.
Кулик Тарас Денисович,
 06.07.1933, 3 р.
Лозенко Андрій,
 9.07.1933, 50 р.
Лозенко Андрій Павлов.,
 15.03.1933, 90 р.
Лозенко Віктор Андрійович,
 15.12.1933, 41 р.
Лозенко Володимир,
 09.07.1933, 14 р.
Лозенко Йосип Васильович,
 02.04.1932, 80 р.
Лозенко Лукія Іванова,
 29.08.1933, 60 р.
Лозенко Марія Вікторівна
Лозенко Михаль Вікторов.,
 19.06.1933, 15 р.
Лозенко Олексій Йосипов.,
 30.03.1933, 52 р.
Лозенко Орися Дмитрівна,
 09.07.1933,50р.
Лозенко Степан Трофімов.,
 09.08.1933, 9 р.
Лозенко Хима Іванівна,
 02.04.1932, 105 р.
Лук'яненко Ніна Степанівна,
 25.04.1932, 4 міс.
Лук'яненко Сергій Захаров.,
 07.04.1933, 50 р.
Марченко Косян Павлович,
 19.06.1933, 36 р.
Масльон Микола Макар.,
 08.07.1933, 7 р.
Маслович Ганна Андріївна,
 25.07.1933, 1 р.
Масловський Михайло Андрійович,
 08.08.1933, 13 р.
Масловський Михайло Онуфр,
 08.07.1933, 13 р.
Мельниченко Кіндрат Пилипів,
 1.10.1932, 62 р.
Мельниченко Одарка,
 09.07.1933, 40 р.
Мельниченко Сарафан Миколайов,
 16.07.1932, 53 р.
Мельниченко Іван Родіонович,
 21.02.1932, 76 р.
Настенко Михайло Трохимов.,
 06.07.1933, 57 р.
Настенко Тимак Трохимов.,
 10.07.1933, 52 р.
Нечипоренко Іван Олександрович,
 08.07.1933, 28 р.
Опанасенко Іван Архипович,
 18.01.1932, 6 р.

Опанасенко Катря Яким.,
25.06.1933, 50 р.
Опанасенко Орїна Трохимова,
01.04.1933, 53 р.
Осипенко Лук'ян Самойлович,
09.07.1933, 38 р.
Осипенко Марія Гаврилівна,
11.04.1932, 85 р.
Павленко Артем Трохимов.,
25.07.1933, 38 р.
Павленко Василина,
07 01.1932, 6 р.
Павленко Гнат Максимов.,
19.06.1933, 50 р.
Павленко Марія Степанова,
02.08.1932, 2 міс.
Павленко Михайло
Васильович, 18.07.1933, 38 р.
Павленко Міша Іванович,
17.12.1933, 2 місяці
Павленко Олександра
Петрова, 04.12.1932, 60 р.
Петренко Петро Овсійович,
03.09.1933, 11 р.

Романенко Олександр
Павлів., 10.07.1933, 31 р.
Семененко Кузьма
Олексійович, 20.08.1932, 85 р.
Семененко Настя Борис.,
4.03.1933, 81 р.
Симоненко Іван Нишпоров.,
04.04.1933.
Симоненко Марія Мусіївна,
15.12.1933, 7 р.
Тешенко Устя Онисимова,
21.05.1932, 105 р.
Тимошенко Катря Микитов.,
05.12.1933, 35 р.
Тимошенко Марія Андріївна,
02.06.1933, 14 р.
Тимошенко Микола Григор.,
21.07.1933, 2 р.
Тимошенко Михайло
Андрійович, 24.07.1933, 12 р.
Толочин Дмитро Кузьмів.,
19.08.1932, 4 р.
Чехов Павло Миколайович,
25.07.1933, 49 р.

Чиренко Мосій
Олександрович, 2.02.33, 61 р.
Чиренко Андрій Васильов.,
08.01.1933, 78 р.
Чиренко Іван Олексійович,
23.01.1932, 2 тижні
Чиренко Надія Тихонова,
07.06.1932, 1 р.
Чиренко Петро Степан.,
9.02.1933, 80 р.
Чиренко Прокоп Васильович,
19.07.1933, 70 р.
Чиренко Прокоп Данилов.,
10.01.1932, 50 р.
Чиренко Федор Мик.,
12.07.33,38 р.
Чиренко Христя Артемівна,
01.04.1932, 74 р.
Шевченко Конон Василів,
18.07 1933, 27 р.
Шевченко Марія Степанова,
05.07. 1933, 39 р.
Шевченко Мотря Миколаївна,
05.07.1933, 12 р.

Кагарлицький район

До 1923 року Кагарлик був волостю і входив до складу Київського повіту.

Восени 1925-го в Кагарлику група незаможників, в яку входили Мірошник С., Мацібура О., Кагарлицький К. і Шапошник Л., організують перше товариство спільного обробітку землі (ТСОЗ). Через три роки ТСОЗ став артілью ім. Петровського.

З 1929 року по 1930 рік почалась суцільна колективізація всього району. У кожному населеному пункті було утворено по кілька колгоспів.

Заможні люди не хотіли йти до колгоспу. Їх примушували вступати, а тих, хто не погоджувався робити цього добровільно, називали «ворогами народу», «куркулями». У них забирали все майно, а самих людей висилали у північні райони Росії чи до Сибіру, майже завжди цілими родинами. У Кагарлицькому районі було розкуркулено 412 дворів.

У 1931 році було створено 48 колгоспів. Із 11192 індивідуальних селянських господарств до них входило 5470.

Створювалася соціальна сфера села. Поротягом 1929-1931 років було облаштовано 8 клубів, 20 червоних куточків, 20 бібліотек, як правило, у приміщеннях закритих церков або у хатах розкуркулених.

В цілому ж до кінця 1931 року в районі було завершено колективізацію. Землі селян злилися в єдиний колективний масив. Проте оброблялася земля, як за діда-прадіда, живим тяглом.

З 1 січня 1931 року в Кагарлику створюється машино-тракторна станція (МТС). яку очолив директор Сергеев. Вона мала обслуговувати 56 колгоспів району новою технікою і здійснювати політичний нагляд.

Не обминув Кагарлицький район і Голодомор 1932-1933 рр. – одна з найстрашніших трагедій в Україні за всю історію нашого народу. Особливо жакливим є те, що голод був штучним, зумисне скоєним. Урожайність хліба в 1932 році була непогана (в середньому 7,2 цнт з гектара проти 8,3 цнт у 1931 році), але було доведено до населення високі плани хлібозаготівель. По селах ходили бригади активістів, які в народі прозвали «червоною мітлю», відбираючи у селян все до зернини.

По району від голоду померло близько 11200 людей, але ці дані ще не до кінця уточнені. Встановлено прізвищ 10938.

В зв'язку з відсутністю архівних фондів районних органів юстиції, міліції, прокуратури та інших архівних матеріалів для складання списку загиблих від Голодомору 1932-1933 років по Кагарлицькому району використовувалися свідчення очевидців, зібрані у 80-90-х роках та в 2007-2008 рр. Населені пункти сучасного Кагарлицького району в 30-х роках підпорядковувалися Ржищівському та Кагарлицькому районам, с. Шпендівка – Узинському району. У Ржищівському районі видавалася газета «Колективна нива», в Кагарлицькому районі з 1932 року – газета «За суцільну колективізацію».

При вивченні друкованих видань 30-х років, що зберігаються в архівах Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського та Державної наукової установи «Книжкова палата України ім. Івана Федорова», опрацьовано газети Ржищівського району «Колективна нива» та Кагарлицького району «За суцільну колективізацію». За матеріалами даних видань складено перелік населених пунктів, занесених на «чорні дошки».

м. Кагарлик

Вперше в літописах місто згадується в 1142 році. Пізніше Кагарлик з'являється під назвою – Ерлик. Так називалася татарська прикордонна сторожа (перекладається це слово як «наказ», «веління»). Близьке до цього ще одне татарське слово, відоме нам, – ярлик («грамота»).

У 1932-1933 роках існувала Кагарлицька сільська рада.

10 березня 1923 року постановою ВУЦВК та РНК УСРР Кагарлик з волосного центру став районним центром з приєднанням сіл сусідніх волостей, а з 11 вересня 1924 року Кагарлик віднесено до раселених пунктів міського типу.

Першим головою райвиконкому був Друченко, секретарем райкому партії – С.П. Бабенко. Відомі прізвища колишніх голів райвиконкому – Аляб'єв, Сидоренко, Сичов, Сівак, Товариш, Задорожній, Барило, які працювали з 1924 по 1931 рік, а партійну політику проводили у життя, крім Бабенка, Алексеев, І.М. Грикун, якого було обрано першим секретарем райкому партії «після ліквідації політвідділу МТС, а потім засуджено, як троцькіста».

Восени 1925 року утворено ТСОЗ, на базі якого у 1929 році утворились перші колгоспи. У Кагарлику їх налічувалось 13, що куток – то і колгосп. Потім вони об'єднались в 4 колгоспи: ім. Петровського, ім. Леніна, ім. Калініна, ім. 1 Травня. Було розкуркулено понад 40 родин.

Кагарлик, 1931 рік. Відправка зерна на хлібоприймальний пункт.

В газеті «За суцільну колективізацію» № 96 від 23 жовтня 1932 року та № 95 від 23 листопада 1933 року за невиконання планів хлібоздачі с. Кагарлик (цукроварня) і с. Кагарлик були занесені на «чорну дошку».

Не обминув Кагарлик і Голодомор 1932-1933 рр. За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від голоду в Кагарлику – 567 чоловік. Встановлено 103 прізвища, з них – 39 дітей.

Мартиролог жителів м. Кагарлик – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Стріхи П.А., 1918 р.н., Басалай Н.С., 1925 р.н., та ін., записаними в 90-х роках працівниками районного історико-краєзнавчого музею Косенко Л.П., Вашекою В.Ф.

Артеменко Тимофій
 Степанович
 Вашека син
 Вашека Кирило
 Вашека Уляна Корнівна
 Візьонок
 Візьонок Дарія
 Візьонок Кузьма
 Гриценко Уляна Карпівна і
 двоє дітей
 Гриценко
 Гудзь Іван
 Дашенко Варвара Прокопівна
 Дашенко Петро Минович
 Демиденко Петро
 Дринь Йосип
 Євтушенко Василь Кирилович
 Євтушенко Мотря Захарівна
 Євтушенко Одарка
 Задорожній Григорій Титович
 Задорожній Микола Титович
 Задорожній Петро Титович
 Задорожній Тит Трохимович
 Задорожня Ольга Титівна
 Захарченко Василь
 Захарченко Данило
 Захарченко Іван Трохимович
 Канапатська, 5 членів сім'ї
 Коваленко Данило Григорович
 Коваленко Ольга
 Кононенко Асон

Кононенко Василь
 Кононенко Григорій
 Кононенко Іван
 Кулик Оксана Василівна
 Кучма Ганна Левівна, двоє дітей
 Мацібура (чоловік)
 Мацібура (дружина)
 Мацібура (син)
 Мацібура (невістка), 6 членів сім'ї
 Мельник Мотря
 Орел Йосип
 Орел Маркіян
 Палажченко Омелян
 Палажченко (дружина) Ольга
 Палажченко Матвій
 Палажченко Борис
 Палажченко Петро
 Палажченко Ольга
 Палажченко
 Поліщук Хома
 Проценко Іван
 Проценко Ольга, 4 члени сім'ї
 Проценко Леонтій
 Проценко
 Проценко
 Редька Феодосія Артемівна
 Семененко Галина
 Семененко Григорій
 Семененко Одарка

Семененко Пелагея
 Семененко Сергій
 Семененко Федір Данилович
 Ситник Параска
 Ситник Параска
 Ситник Софія
 Ситник Яків
 Тригуб Дмитро
 Тригуб Єманцій Кирилович,
 1885 р.н.
 Тригуб Олена
 Усиченко Анастасія
 Усиченко Іван Лукич, 1885
 р.н.
 Усиченко Ничипір Демидович
 Усиченко Федот Дмитрович
 Усиченко Христя
 Усиченко
 Усиченко (дитина)
 Усиченко (дитина)
 Фастовець Катерина
 Панасівна
 Чирва (прізвисько)
 Шапошник Митрофан
 Юрченко Антон Онопрійович
 Якименко Варка Василівна
 Якименко Василь
 Якименко Іван
 Якименко Ничипір Васильович
 Якименко Секлета
 Якименко (чоловік)

с. Антонівка

У 1932-1933 рр. село було центром сільської ради.

За даними перепису населення 1920 року кількість дворів становила 105, кількість жителів 517.

Колгосп створений в 1930 році. Розкуркулено дві сім'ї.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

В газеті «За суцільну колективізацію» № 40 від 26 квітня 1932 року та № 96 від 23 жовтня 1932 року с. Антонівка було занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору в с. Антонівка – 134 особи, встановлено прізвища 46.

В 1993 році біля сільського кладовища в селі Антонівка встановлено пам'ятний хрест жертвам Голодомору 1932-1933 рр.

Мартиролог жителів с. Антонівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за матеріалами Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею, зібраними в 90-х роках, та свідченнями очевидця Редьки О.Ф., 1923 р.н., записаними у 2007 році Стадник А.І., завідуючою клубом с. Антонівка.

Бойко Григорій Васильович
Владимиров Микола
Панасович
Владимиров Михайло
Панасович
Владимиров Панас
Владимирова Софія
Панасівна
Демиденко Захарій
Михайлович
Демиденко Іван Захарович
Демиденко Марія Захарівна
Демиденко Ярина
Іщенко Григорій Силевич
Іщенко Мотрона
Іщенко Федір Григорович, та

троє дітей
Лисенко Іван Юрійович
та двоє дітей
Лисенко Марія Іванівна
Лисенко Наталія Іванівна
Остролицька Євдокія
Тимофіївна
Остролицька Параска
Остапівна
Остролицький Ігнат
Остролицький Петро
Тимофійович
Остролицький Тиміш
Карпович
Соломченко Агафія
Соломченко Іван

Соломченко Меланія
Страшнюк Антося Макарівна
Страшнюк Макар Федорович
Страшнюк Марія Макарівна
Страшнюк Микола Макарович
Страшнюк Тетяна Макарівна
Тиха Марія
Тихий Іван Іванович
Тихий Яків Іванович
Тонковид Василь
Тонковид Олександра
Федоренко Олена Минівна
Федоренко Федір
Яценко Андрій Пилипович та
двоє дітей
Яценко Надія

с. Балико-Щучинка

В історичних документах згадуються села Балики і Щучинка, розділені узвишшям. Село Балико-Щучинка утворилося в 1921 р.

Відповідно перепису населення від 1920 р. кількість дворів в с. Балико-Щучинка становила 337, кількість жителів 1770.

Колгосп створений в 1929-1930 рр. Розкуркулено 14 родин.

Газета «Коллективна нива» в № 47 від 21 травня 1933 року і в № 82 від 4 серпня 1932 року повідомляла, що с. Балико-Щучинка (колгосп «Заповіт Ілліча») занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору в селі Балико-Щучинка – 344, встановлено 325 прізвищ, з них 151 дитина. Ховали померлих на місцевому кладовищі.

Мартиролог жителів Балико-Щучинка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Опанасенка І.І., 1923 р.н.; Шапошник М.І., 1924 р.н.; Самборської М.Т., 1926 р.н.; Миненко А.П., 1930 р.н., записаними в 1992 році працівниками музею меморіального комплексу «Букринський плацдарм» Берест М.Д., Смоляренко Н.Г. Мартиролог уточнений у 2008 році працівниками музею меморіального комплексу «Букринський плацдарм» Берест Л.О., Шпак В.І.

Антоненко Кіндрат Кузьмович,
колгоспник, 1932 р., 52 р.
Антоненко Катерина
Колгоспниця, 1932 рік, 52 р.
Антоненко Прокіп Кіндратович,
колгоспник, 1932 р., 22 роки
Антоненко Іван Кіндратович,
підліток, 1932 р., 14 р.
Антонечко Ганна Кіндратівна,
дитина, 1932 р., 11 років
Антоненко Степан Кіндратович,
дитина, 1932 р., 7 років
Васильченко Вавілон
Терентійович, колгоспник,
1933 р., 58 р.
Васильченко Федосія Семе-

нівна, колгоспниця, 1933 р., 58.
Василяка Ничипір Хомович,
колгоспник, 1933 р., 63 р.
Войцехівська Ганна, колгосп-
ниця, 1933 р., 35 р.
Герасименко
Іван Михайлович,
колгоспник, 1933 р., 45 р.
Герасименко Марфа,
колгоспниця 1933 р., 45 р.
Герасименко Іван Філанович,
колгоспник, 1933 р., 47 р.
Герасименко Пріська Іванівна,
колгоспниця, 1933 р., 22 р.
Герасименко Микола
Михайлович, колгоспник,

1933 р., 43 р.
Герасименко
Оришка Пантеліївна,
колгоспниця, 1933р., 43 р.
Герасименко Михайло
Кузьмович, колгоспник,
1933 р., 83 р.
Герасименко Настя,
колгоспниця, 1933 р., 83 р.
Герасименко Іван Михайло-
вич, колгоспник, 1933 р., 58 р.
Герасименко Катерина
Михайлівна, колгоспниця,
1933 р., 53 р.
Герасименко Микола
Михайлович, колгоспник,

1933 р., 39 р.

Говоруха Василь Матвійович, дитина, 1932 р., 2 роки

Говоруха Микола Матвійович, дитина, 1932 р., 1 рік

Говоруха Григорій

Григорович, колгоспник, 1932 рік, 52 роки

Говоруха Марія Василівна, колгоспниця, 1932 рік, 51 рік

Говоруха Микола Григорович, дитина, 1932 р., 3 роки

Говоруха Марія Григорівна, дитина, 1932 рік, 12 років

Голубовська Марія

Степанівна, колгоспниця, 1933 рік, 58 років

Голубовська Віра Миколаївна, дитина, 1933 р., 8 р.

Голубовська Галина Миколаївна, дитина, 1933 рік, 7 років

Голубовська Антоніна Миколаївна, дитина 1933 р., 5 років

Голубовський Іван Миколайович, дитина 1933 рік, 4 роки

Голубовський Радіон, колгоспник, 1933 р., 33 роки

Голубовська,

колгоспник, 1933 р., і 2 дітей

Гордієнко Василь Миронович, дитина, 1933 р., 6 р.

Гордієнко Оксана Миронівна, дитина, 1933 рік, 4 роки

Гордієнко Марія Миронівна, дитина, 1933 рік, 2 роки

Горобець Гнат Минович, колгоспник, 1932 рік, 53 р.

Горобець Гапка Гаврилівна, колгоспниця, 1932 рік, 53 р.

Горобець Іван Миколайович, колгоспник, 1932 рік, 33 р.

Горобець Горпина колгоспниця, 1933 р., 33 р.

Горобець Ольга Іванівна, дитина, 1933 рік, 5 років

Горобець Петро Іванович, дитина, 1933 р., 4 роки

Горобець Іван Іванович дитина, 1933 р., 2 роки

Горобець Федора Миколаївна, колгоспниця, 1933 рік, 28 років

Грабовський Федір Гнатович, колгоспник, 1933 рік, 43 роки

Грабовська Варвара Іванівна, колгоспниця, 1933 рік, 38 років

Грабовська Віра Федорівна, дитина, 1933 рік, 5 років

Грабовський Микола Федорович, дитина, 1933 рік, 2 роки

Грабовський Федір

Остапович, колгоспник, 1933 рік, 70 років

Грищенко Григорій

Сергійович, колгоспник, 1933 рік, 43 роки

Грищенко Ганна Степанівна, колгоспниця, 1933 рік, 43 роки

Грищенко Григорій Григорович, дитина, 1933 рік, 10 р.

Грищенко Варвара Григорівна, дитина, 1933 рік, 8 років

Грищенко Іван Григорович, дитина, 1933 рік, 4 роки

Грищенко Федосія,

дитина, 1933 р., 2 роки

Грищенко Віра, дитина,

1933 р., 1 р.

Грищенко Ананій, колгоспник, 1933 р., і ще три дитини

Денисенко Іван Савович,

колгоспник, 1933 р., 8 р.

Денисенко Марко Савович,

колгоспник, 1932 рік, 45 р.

Денисенко Марія, колгоспниця,

1932 р., 45 років, і троє дітей

Драпіковський Архип

Миколайович, колгоспник,

1932 р., 27 р.

Драпіковський Константин

Михайлович,

колгоспник, 1932 р., 35 р.

Драпіковський Олександр

Константинович,

підліток, 1932 р., 13 р.

Драпіковська Марія Констан-

тинівна,

дитина, 1932 р., 9 років

Драпіковська Любов Свири-

дівна, колгоспниця

1932 рік, 44 роки

Драпіковський Михайло

Свиридович, колгоспник,

1932 р., 45 р.

Драпіковський Федір Сако-

вич, колгоспник, 1933 р., 33 р.

Драпіковська, колгоспниця,

1933 р., 32 роки, і троє дітей

Дригота Іван Петрович

колгоспник, 1933 р., 32 р.

Дригота Іван Семенович

дитина, 1933 р., 9 років

Дригота Андрій Гнатович, ди-

тина, 1933 р., 7 р.

Дригота Микола Гнатович,

дитина, 1933 рік, 3 роки

Дригота Григорій Гнатович,

дитина, 1933 рік, 2 роки

Дригота Анатолій Гнатович,

дитина, 1933 рік, 1 рік

Зуй Василь Степанович,

колгоспник, 1933 р., 28 р.

Зуй Іван Савович,

колгоспник, 1933 р., 50 р.

Зуй Марко Савович,

колгоспник, 1933 р., 45 р.

Зуй Марія, колгоспниця

1933 рік, невідомо

Зуй Ярина Марківна,

Підліток, 1933 р., 15 р.

Зуй Ганна Марківна,

дитина, 1933 р., 10 років

Зуй Марія Леонтівна,

колгоспниця, 1933 р., 35 р.

Зуй Марія, колгоспниця

1933 рік, 70 р.

Зуй Анастасія Степанівна,

колгоспниця, 1933 рік, 38 р.

Зуй Галина Назарівна,

дитина, 1933 р., 6 років

Зуй Іван Назарович,

дитина, 1933 р., 4 роки

Зуй..... (ім'я нерозбірливе)

Назарович, дитина, 1933 р.,

3 роки

Зуй Гапка, колгоспниця,

1933 р., 70 р.,

Зуй Семен, колгоспник, 1933 р.

Зуй Улита Антонівна,

колгоспниця, 1933 р., 35 р.

Зуй Іван Прохорович,

дитина, 1933 рік, 4 роки

Зуй Таїса Прохорівна

підліток, 1933 рік, 13 р.

Зуй Антон Прохорович,

дитина, 1933 рік, 3 роки

Іванченко Карпо, колгоспник,

1933 р., 63 р.

Іванченко Зінаїда,

колгоспниця, 1933 р., 63 р.

Іванченко Євдокія Карпівна,

колгоспниця, 1933 рік, 22 роки,

та 2 її синів

Іванченко Юхим Гуринович,

колгоспник, 1933 рік, 32 роки

Іванченко Василина Гуринів-

на, колгоспниця, 1933 рік, 29

років

Іщенко Яків Якович,

колгоспник, 1933 р., 70 років

Камінник Ольга Іванівна,

дитина, 1933 рік, 8 років

Камінник Любов Іванівна,

дитина, 1933 рік, 4 р.

Камінник Юхим Денисович, колгоспник, 1933 рік, 28р.
Камінник Остап Денисович, колгоспник, 1933 рік, 26 років
Коба Онїхват, колгоспник 1933 рік, 33 роки
Кобенко Аврам Омелянович, колгоспник, 1933 рік, 30 років
Кобенко Степан Антонович, колгоспник, 1933 рік, 72 р.
Кондратенко Семен Ігнатович, колгоспник, 1933 рік, 34 роки
Кондратенко Варвара, колгоспниця, 1933 рік, 33 р.
Кухарський Левко Павлович, колгоспник, 1933 рік, 60 р.
Кушувера Онїхват Васильович, колгоспник, 1933 рік, 38 років
Кушувера Матрьона Денисівна, колгоспниця, 1933 рік, 38 р.
Кушувера Варвара Онїхватівна, підліток, 1933 рік, 17 р.
Кушувера Нестор Онїхватович, підліток, 1933 рік, 16 років
Кушувера Фросина Онїхватівна, підліток, 1933 рік, 13 років
Кушувера Федір Васильович колгоспник, 1933 рік, 45 років
Кушувера Явдоха Василівна, колгоспниця, 1933 рік, 45 р.
Кушувера Кирило Федорович, колгоспник, 1933 рік, 23 р.
Кушувера Онися Федорівна, підліток, 1933 рік, 15 р.
Кушувера Іван Федорович, дитина, 1933 рік, 9 років
Лапінська Тетяна Денисівна, дитина, 1933 р., 4 р.
Лапінський Андрій Демкович, дитина, 1933 р., 2 роки
Кушувера Марія Онїхватівна, дитина, 1933 рік, 8 років
Лапінський Мусій Михайлович, колгоспник, 1933 рік, 50 років
Лапінський Григорій Михайлович, колгоспник, 1933 рік, 43 роки
Лапінська Варвара, колгоспниця, 1933р., 43 р.
Лапінський Петро Григорович, дитина, 1933 рік, 9 років
Лапінська Катерина, колгоспниця, 1933 р., 33 р.
Лапінський Мусій Данилович, колгоспник, 1933 рік, 23 роки

Лапінська (дружина), колг., 1933 рік
Лисенко Василь Левкович, колгоспник, 1933 рік, 60 р.
Лисенко Тетяна Захарівна, колгоспниця, 1933 рік, 43 р.
Лисенко Самійло Васильович, колгоспник, 1933 рік, 33 роки
Лисенко Самійло Іванович, колгоспник, 1933 рік, 33 р.
Лисенко Олександра Василівна, колгоспниця, 1933 рік, 30 років.
Лисенко Василь Трохимович, колгоспник, 1933 рік, 60 р.
Лисенко Левко Васильович, колгоспник, 1933 рік, 30 р.
Лисенко Мар'яна Василівна, колгоспниця, 1933 рік, 21 р.
Лисенко Петро Васильович, підліток, 1933 рік, 15 р.
Лисенко Олександра Василівна, колгоспниця, 1933 рік, 26 р.
Лисенко Тетяна колгоспниця, 1933 р., 56 р.
Лисенко Хома Трохимович, колгоспник, 1933 рік, 32 р.
Лисенко Микола Хомович, дитина, 1933 рік, 10 р.
Лисенко Приська Хомівна, дитина, 1933 р., 8 років
Лисенко Іван Хомович, дитина, 1933р., 3 р.
Марченко Варвара Михайлівна, колгоспн., 1933 рік, 35 років
Марченко Максим Федорович, колгоспн., 1933 рік, 20 років
Марченко Федосія Прокопівна, колгоспниця, 1933 р., 53 р., і три сини
Микитченко Іван Тимофійович, дитина, 1933 рік, немовля
Микитченко Микита Андрійович, колгоспник, 1933 рік, 43 роки
Микитченко Пилип, колгоспник, 1933 р., 53 р.
Микитченко Ганна Пилипівна, дитина, 1933 рік, 12 років
Микитченко Тиміш Андрійович, колгоспник, 1933 рік, 38 років
Микитченко Тихон Андрійович, колгоспник, 1933 рік, 41 рік
Микитченко Афанасій, колгоспник, 1933 р., 40 р.
Миненко Володимир,

колгоспник, 1933р., 70 р.
Миненко Павло Іванович, дитина, 1933 рік, 8 років
Миненко Іван Іванович, дитина, 1933 рік, 7 років
Миненко Іван Пилипович, дитина, 1933 рік, 9 років
Миненко Іван Сильвестрович, колгоспник, 1933 рік, 33 р.
Миненко Васька Іванівна, колгоспниця, 1933 рік, 33 р.
Миненко (ім'я невстановлене, дитина) **Іванівна**, 1933 рік
Миненко (ім'я невстановлене, дитина) **Іванівна**, 1933 рік
Миненко Надія Сергіївна дитина, 1933 рік, 3 роки
Миненко Олександра, колгоспн., 1933 рік, 33 роки
Миненко Палажка, колгоспн., 1933 рік, 33 роки
Миненко Терешко Кузьмович, колгоспник, 1933 рік, 20 років
Мигненко Тетяна, колгоспн., 1933 рік, 27 років
Миненко Олександр Савович, дитина, 1933 р., 5 р.
Миненко Явтуш Кузьмович, колгоспник, 1933 р., 31 рік
Найда Микола Микитович, дитина, 1933 рік, 6 років
Насаровський Олексій Павлович, колгоспник, 1933 рік, 53 роки
Носаровська Ганна Михайлівна, колгоспн., 1933 рік, 18 років
Орденко Марія Федорівна, дитина, 1933 рік, 6 р.
Орденко Явтух Каленикович, колгоспник, 1933 р., 60 р.
Орденко Харитина Юхимівна, колгоспн., 1933 рік, 60 років
Орденко Іван Явтухович, колгоспник, 1933 р., 25 років
Орденко Яків Явтухович, колгоспн., 1933 р., 18 років
Орденко Ніна Явтухівна. дитина, 1933 рік, 12 років
Орденко Ярема Іванович, колгоспник, 1933 р., 48 років
Орденко Ганна Прокопівна, колгоспниця, 1933р., 48 р.
Орденко Євгенія Яремівна, підліток, 1933 р., 16 р.
Орденко Євген Яремович, дитина, 1933 рік, 6 р.
Орденко Зінаїда Іванівна, колгоспниця, 1933 рік, 43 р.

Очеретяний Іван, колгоспник, 1933 р.
Очеретяна Марія, Колгоспниця, 1933 р.
Очеретяна Федоська Іванівна, дитина, 1933 р.
Очеретяна Лада Іванівна, дитина, 1933 рік
Очеретяний Іван Тимофійович, колгоспник, 1933 рік, 30 років
Очеретяна Мотря Дем'янівна, колгоспн., 1933 рік, 31 рік
Палієнко Андрій Оніватович, колгоспник, 1933 р., 45 р.
Плієнко Дмитро Дмитрович, дитина, 1933 рік, 13 років
Палієнко Василь Дмитрович, дитина, 1933 рік, 11 років
Палієнко Іван Дмитрович, дитина, 1933 р., 9 років
Палієнко Варвара Дмитрівна, дитина, 1933 рік, 5 років
Панченко Тиміш Омелянович, колгоспник, 1933 р., 49 р.
Панченко Катерина Мефодіївна, колгоспниця, 1933 рік, 42 роки
Панченко Ганна Тимофіївна, дитина, 8 р.
Панченко Олександра Тимофіївна, дитина, 6 р.
Поночовна Ярина Максимівна, колгоспниця, 70 р.
Поночовний Євген Захарович, дитина, 6 р.
Поночовний Іван Захарович, дитина, 1932 р., 3 роки
Поночовна Федосія Захарівна, дитина, 1932 р., 2 роки
Поночовна Галина Захарівна, дитина, 1932 рік, 1 рік
Поночовний Григорій Захарович, дитина, 1932 р., невід.
Потапенко Андрій Іванович, колгоспник, 1932 рік, 42 р.
Репетун Євдокія, колгоспниця, 1932 р., 72 р.
Репетун Федосія, колгоспниця, 1932 р., невід.
Репетун (син), дитина, 1932 р.
Репетун (син), дитина, 1932 р.
Репетун (син), дитина, 1932 р.
Репетун (син), дитина, 1932 р.
Репетун (син), дитина, 1932 р.
Самборський Юхим колгоспник, 1932 р., 70 р.

Сахненко Михайло Романович, дитина, 1932 рік, 10 років
Сахненко Микола Романович, дитина, 1932 рік, 12 років
Сахненко Борис Романович, дитина, 1932 рік, 13 років
Сахненко Марія Романівна, дитина, 1932 рік, 8 років
Сахненко Феодосія Микитівна, колгоспниця, 1932 рік, 42 роки
Сахненко Іван Федорович, колгоспник, 1932 рік, 22 роки
Саченко Василь Романович, дитина, 1933 рік, 3 роки
Саченко Раїса Романівна, дитина, 1933 р., 2 роки
Саченко Федір Іванович, колгоспник, 1933 р., 75 р.
Сердюченко Йосип Андрійович, колгоспник, 1933 рік, 53 роки
Сердюченко Анастасія Іванівна, колгоспниця, 1933 рік, 53 роки
Сердюченко Параска Йосипівна, колгоспниця, 1933 рік, 26 років
Сердюченко Степан Йосипович, колгоспник, 1933 рік, 21 рік
Сердюченко Нестор Йосипович, дитина, 1933 рік, 8 років
Сердюченко Анастасія Дмитрівна, колгоспниця 1933 рік, 63 роки
Сердюченко Свирид Якович, колгоспник, 1933 рік, 63 роки
Сердюченко Марія Свиридівна, колгоспниця, 1933 рік, 21 рік
Сердюченко Ніна Свиридівна, колгоспниця, 1933 рік, 19 років
Скомаровська Євдокія Яківна, дитина, 1933 р., 13 р.
Скомаровська Раїса Яківна, дитина, 1933 р., 3 р.
Скомаровський Михайло Андрійович, дитина, 1933 р., 12 р.
Смоляренко Андрій Андрійович, дитина, 1933 рік, 11 років
Смоляренко Надія Андріївна, дитина, 1933 р., 7 років
Смоляренко Антон Миронович, колгоспник, 1933 рік, 38 років
Смоляренко Горпина Платонівна, колгоспниця 1933 рік, 36 років

Смоляренко Ганна Антонівна, колгоспниця, 1933 рік, 23 років
Смоляренко (син) дитина, 1933 рік, невід.
Смоляренко (дочка) дитина, 1933 р., невід.
Смоляренко (дочка) дитина, 1933р., невід.
Смоляренко Антон Федотович, колгоспник, 1933 рік, 37 років
Смоляренко (дружина) колгоспник, 1933 р.
Смоляренко (дитина) 1933 р.
Смоляренко (дитина) 1933 р., невід.
Смоляренко Борис Степанович, дитина, 1932 рік, 10 років
Смоляренко Петро Севастьянович, дитина, 1932 р., 12 р.
Смоляренко Галина Севастьянівна, дитина, 1932 р., 4 роки
Смоляренко Євдокія Федорівна, колгоспниця, 1932 р., 39 років
Смоляренко Яким Федорович, колгоспник, 1932 рік, 34 роки
Смоляренко Яків Федорович, колгоспник, 1932 р., 36 р.
Смоляренко Михайло Іванович, колгоспник, 1932 рік, 33 роки
Смоляренко (дружина) Колгоспниця, 1933 р., невід.
Смоляренко (дитина), 1933 р., невід.
Смоляренко Роман Сергійович, колгоспник, 1933 рік, 60 років
Смоляренко Галина Романівна, дитина, 1933 рік, 13 років
Смоляренко Федір Романович, дитина, 1933 рік, 11 років
Смоляренко Віра Романівна, дитина, 1933 р., 5 р.
Смоляренко Василь Романович, дитина, 1933 рік, 3 роки
Смоляренко Семен, колгоспник, 1933 р., 65 р.
Смоляренко Ганна, колгоспниця, 1933 р., 65 р.
Смоляренко Яким Федотович, колгоспник, 1933 рік, 33 роки
Смоляренко (дружина) колгоспниця, 1933 р., 33р.
Смоляренко Оксана Якимівна,

дитина, 1933 р., 11 років
Смоляренко (дочка) **Якимівна**, дитина, 1933 рік, 8 років
Хомиченко Сергій Васильович, колгоспник, 1932 рік, 52 р.
Хомиченко Приська Федорівна, колгоспниця, 1932 рік. 52 р.
Хомиченко Марко Сергійович, дитина, 1932 рік, 12 років
Хомиченко Устина, Сергіївна, підліток, 1932 рік, 17 років
Хомиченко Домаха Сергіївна, підліток, 1932 рік, 16 років
Хомиченко Меланка Сергіївна, підліток, 1932 рік, 15 років
Хомеченко Омелян Сергійович, дитина 1932 рік, 13 років
Хомиченко Катерина Сергіївна, дитина, 1932 рік, 11 років
Хомиченко Ганна Сергіївна, дитина, 1932 рік, 8 років
Хомиченко Горпина Єлисеївна, колгоспниця, 1932 рік, 53 р.
Хомиченко Олена Єлисеївна, колгоспниця, 1932 рік, 55 років
Хомиченко Панько Єлисейович, колгоспник, 1932 рік, 57 років
Хомиченко Євдоха Петрівна, колгоспниця, 1932 рік, 57 років
Хомиченко Лука Панькович, колгоспник, 1932 рік, 27 років
Хорошун Андрій Матвійович, дитина, 1932 рік, 5 років
Хорошун Микола Матвійович, дитина, 1933 рік, 5 років
Хорошун Варвара Матвійвна, дитина, 1933 рік, 3 роки
Хорошун Іван Матвійович, дитина, 1933 рік, 2 роки
Хорошун Матвій Матвійович,

дитина, 1933 рік, 1 рік
Чепурний Іван Сергійович, колгоспник, 1933 рік, 63 роки
Чепурна Улита Панасівна, колгоспниця, 1933 рік, 63 роки
Чепурний Остап Іванович, колгоспник, 1933 рік, 21 рік
Чепурна Килина Іванівна, колгоспниця, 1933 рік, 19 років
Чепурна Ганна Іванівна Підліток, 1933 р., 15 років
Шалабай (дівчинка) дитина, 1933 р.,
Шалабай (хлопчик) дитина, 1933 р., невід.
Шалабай (хлопчик) дитина, 1933 р.
Шапошник Ілля Іванович, колгоспник, 1933 рік, 26 років
Шапошник Катерина колгоспниця, 1933 р., 26 років
Шапошник (дочка) дитина, 1933 р., невід.
Шапошник (дочка) дитина, 1933 р., невід.
Шапошник Семен Іванович, колгоспник, 1933 р., 25 років
Шевченко Катерина Іванівна, колгоспниця, 1933 рік, 52 роки
Шклярченко Василь Платонович, колгоспник, 1933 рік, 49 років
Шклярченко Іван Васильович, колгоспник, 1932 рік, 32 роки
Шклярченко Василь Васильович, підліток, 1932 рік, 15 років
Шклярченко Марко Васильович, дитина, 1932 рік, 13 років
Щенявський Анатолій Олексійович, дитина, 1932 рік, 3 роки
Юнітський Денис Кирилович, колгоспник, 1932 рік, 31 рік
Юнітський Микола Демкович, дитина, 1932 рік, 11 років
Юнітський Борис Демкович,

дитина, 1932 рік, 7 років
Смоляренко (хлопчик) дитина, 1932 р., невід.
Зуй Кирило, підліток 1932 рік, 15 років
Марченко Іван, колгоспник 1933 рік, невід.
Марченко (ім'я невідоме) **Іванович**, дитина, 1933 р.
Марченко (ім'я невідоме) **Іванович**, дитина, 1933 рік
Хондич (баба Вахтиха) колгоспниця, 1933 рік, невід.
Хондич Микита, колгоспник 1933 рік, невід.
Хондич (дружина), колгоспниця, 1933 рік, невід.
Хондич (хлопчик, ім'я невідоме) **Микитович**, 1933 р.
Хондич (ім'я невідоме) **Микитович**, 1933 рік
Хондич (хлопчик, ім'я невідоме) **Микитович**, 1933 рік
Хондич (дівчинка, ім'я невідоме) **Микитівна**, 1933 рік
Хондич (дівчинка, ім'я невідоме) **Микитівна**, 1933 рік
Хондич (дівчинка, ім'я невідоме) **Микитівна**, 1933 рік
Грищенко (хлопчик, ім'я невідоме) **Ананійович**, 1933 рік
Грищенко (хлопчик, ім'я невідоме) **Ананійович**, 1933 рік
Грищенко (хлопчик, ім'я невідоме) **Ананійович**, 1933 рік
Денисенко (хлопчик, ім'я невідоме) **Маркович**, 1933 рік
Денисенко (хлопчик, ім'я невідоме) **Маркович**, 1933р.
Денисенко (хлопчик, ім'я невідоме) **Маркович**, 1933р.
Саченко Роман Федорович, 23 р.
Хорошун Петро Матвійович, 3 роки

с. Бендюгівка

Перша документальна згадка про Бендюгівку належить до 1777 року.

За даними перепису населення 1920 року кількість дворів в с. Бендюгівка становила 289, кількість жителів 1173 (536 чоловіків, 637 жінок).

Колгосп створений в 1932 році. Загальна кількість розкуркулених 6 чол.

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору – 47 осіб. Встановлено прізвища 17-ти, з них 8 дітей. На місцевому кладовищі є могила масового поховання жертв Голодомору 1932-1933 років, у якій захоронено понад 20 чол.

Мартиролог жителів с. Бендюгівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагар-

лицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Бойченко Є.В., 1928 р.н.; Соломченко М.І., 1926 р.н., записаними в 2007 році Кашпіровською Л.М., завідуючою бібліотекою с. Бендюгівка; Загірною Н.К., соціальним працівником Бендюгівської сільської ради.

Балим Василь Іванович
Балим Данило Семенович
Бащенко Петро Кузьмович
Бащенко Фросина Пилипівна
Безпала Анастасія Тарасівна
Безпалій Венедиктій Гаврилович
Бойченко Тимофій Кузьмович
Когут Любов Микитівна

Когут Микола Микитович
Кузьменко Горпина Данилівна
Онищенко Лаврін Терентійович
Петренко Денис Михайлович
Петренко Марфа Гаврилівна
Покрепа Пелагея Яківна
Прокопенко Дмитро Талимонович

Пуценко Євдокія Якимівна
Пуценко Яким Пилипович
Слободяник Горпина Григорівна
Слободяник Семен Михайлович
Сукало Софія Михайлівна
Шкаровський Василь Дмитрович

с. Бурти

Сільській раді підпорядковані села Бурти (стара назва – Личанка), Очеретяне.

Перша згадка про Бурти належить до 1741 року. Частина нинішнього села Бурти носить назву Краснопілка. В 30-ті роки минулого століття це було ще окреме село, про перебіг колективізації та великий голод 1932-1933 років у якому є достатньо матеріалу, аби розповісти про це окремо.

Колгосп у Буртах створений в 1929-1930 роках з характерними для такого болючого процесу ламання

с. Бурти. Пам'ятний знак односельцям – жертвам Голодомору.

старих традицій людськими трагедіями: були розкуркулені та вислані з рідного села найпрацьовитіші, а відповідно й заможні родини.

Прологом наступного голоду стали непосильні хлібозаготівлі. коли у селян були повністю відібрані всі продорвольчі запаси. За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору в с. Бурти – 150 осіб, з них 70 дітей.

В 1991 рр. на сільському кладовищі села Бурти біля місць поховань жертв голодомору 1932-1933 рр. за кошти агрофірми «Перемога» встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Бурти – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Савченко Л.Д., 1909 р.н.; Волох О.Д., 1923 р.н., записаними в 2007-2008 рр. Папенко Т.В., завідуючою бібліотекою с. Бурти; Коробенко М.Г., директором Будинку культури с. Бурти.

Адросенко Агафія Євстахіївна, в ланці, доросла
Адросенко Каленик Йохимович, колгоспник
Андрущенко Бенедь Іванович, різноробочий, дорослий
Антошко Володимир Омелькович, різноробочий
Антошко Микола Володимирович, різноробочий
Бацан Володимир Охрімович,

працівник млину, дорослий
Бацан Володимир Охрімович, дитина
Бацан Олена Прокопівна, в ланці, доросла
Бацан Омелько Михайлович, різноробочий, дорослий
Білека Іван, на конях, дорослий
Бордюг Василь Іванович, дитина
Бордюг Микола

Іванович, дитина
Бордюг Степан Іванович, дитина
Босенко Опанас Адамович, дитина
Босенко Потап Григорович, різноробочий, дорослий
Босенко Янько Миколайович, колгоспник, дорослий
Бузницька Ірина Прокопівна, різноробоча, доросла

Бузніцька Текля Гнатівна, в ланці, доросла
Бузніцька Галина Іванівна, дитина
Бузніцька Варвара Наумівна
Бузніцький Григорій Артемович, дорослий
Василь Миколайович, дитина
Василь Оксентійович, дитина
Гнат Оксентійович, дитина
Іван Миколайович, дитина
Іван Оксентійович, дитина
Іванченко Ганна Карпівна, дитина
Калініченко, дитина
Калініченко, дитина
Калініченко, дитина
Калініченко Іван, різноробочий, дорослий
Калініченко Мотька, дитина
Капітоненко Іван Ониськович, різноробочий, дорослий
Капітоненко Іван Пилипович, різноробочий, дорослий
Капітоненко Ігнат Іванович, дитина
Капітоненко Каленик Верменович, різноробочий
Капітоненко Назарій Верменович, різноробочий
Капітоненко Олена Іванівна, різноробоча, доросла
Капітоненко Олена Іванівна, дитина
Капітоненко Параска Миновна, в ланці, доросла
Капітоненко Харитина, різноробоча, доросла
Капітоненко Маруся Іванівна, дитина
Капітоненко Данило Іванович, дитина
Капітоненко Володимир Іванович, дитина
Капітоненко Іван Васильович
Копильна Федора Трохимівна, дитина
Копильний Василь Дмитрович, дитина
Корніжко Варвара Денисівна
Корніжко Ніна Миколаївна, дитина
Корніжко Степан Миколайович, дитина
Корніжко Семен, дитина
Коробенко Грицько Мусійович, дитина
Коробенко Марія, різноробоча

Коробенко Мусій, різноробочий
Коробенко Параска Мусіївна, дитина
Коробенко Селевета Мусіївна, дитина
Коробенко Семен, дорослий
Кукоба Галя Федорівна, в ланці, доросла
Кукоба Іван Іванович, різноробочий, дорослий
Кукоба Федь Федорович, в кузні, дорослий
Кулініч Володимир, рахівник
Кулініч Ніла, в ланці, доросла
Марія, дитина
Марія Гаврилівна, різноробоча
Матьора Салавета Гнатівна, в ланці, доросла
Матьора Салевета Гнатівна, дитина
Матьора Тетяна Гнатівна, в ланці, доросла
Матьора Тетяна Гнатівна, дитина
Матьора Хівра Гнатівна, в ланці, доросла
Матьора Хівра Гнатівна, дитина
Машуренко Ганна, дитина
Машуренко Ганна, в ланці
Машуренко Євдокія Василівна, дитина
Машуренко Мелашка Нечипорівна, дитина
Машуренко Михайло Васильович, дитина
Машуренко Нечипор, колгоспник, дорослий
Машуренко Ніна Нечипорівна, дитина
Машуренко Олекса Нечипорівич, дитина
Машуренко Тетяна Гнатівна, в ланці, доросла
Машуренко Трифан Нечипорівич, дитина
Машуренко Харитина, колгоспниця, доросла
Машуренко Мотька Тарасівна, доросла
Машуренко Григорій Корнійович, дорослий
Машуренко Пріська Григорівна, дитина
Машуренко Василь Григорович, дитина
Микола Оксентійович, дитина

Микола Панікарпович, різноробочий, дорослий
Михайло Кузьмович, дитина
Оксана, в ланці, доросла
Оксентій Маврович, різноробочий, дорослий
Пасічний Айрон Федорович, На конях, дорослий
Пасічний Антон Федорович, різноробочий, дорослий
Пасічний Григорій Степанович, дитина
Пасічний Омелян Гаврилович, різноробочий, дорослий
Письменний Опанас Несторович, в кузні, дорослий
Письменний Опанас Несторович, різноробочий, дорослий
Побочій Ганна Свиридівна, в ланці, доросла
Побочій Горпина Ігнатівна, дитина
Побочій Грицько Ігнатович, дитина
Побочій Ігнат Якович, різноробочий, дорослий
Побочій Манька Свиридівна, в ланці, доросла
Побочій Ольга Володимирівна, дитина
Побочій Опанас Іванович, дитина
Побочій Павло Володимирович, дитина
Побочій Павло Іванович, дитина
Побочій Параска Ігнатівна, дитина
Побочій Санька Свиридівна, в ланці, доросла
Побочій Устя, в ланці, дорослий
Побочій Христя Прокопівна, різноробоча, доросла
Побочій Яков Володимирович, дитина
Побочій Яков Іванович, дитина
Потапенко Андрій Григорович, в кузні, дорослий
Проколій Ганна Макарівна, в ланці, доросла
Проколій Денис Макарович, дитина
Проколій Катерина Макарівна, дитина
Проколій Макар, колгоспник
Різніченко Варвара Семенівна, дитина
Різніченко Володимир Семе-

нович, дитина
Різніченко Дмитро Ігнатович,
 різноробочий, дорослий
Різніченко Марія, різноробоча
Різніченко Семен Ігнатович
 різноробочий, дорослий
Різніченко Хтодоська Тарасівна,
 в ланці, доросла
Різніченко Іван Селифонович
Савченко Одарка Миколаївна,
 в ланці, доросла
Савченко Олена Петрівна
 дитина
Савченко Прокіп Артемович
 різноробочий, дорослий
Савченко Прохор Артемович
 на конях, дорослий
Савченко Прохор Артемович
 різноробочий, дорослий
Степан Оксентійович, дитина
Стеценко Степан Андрійович
 різноробочий, дорослий
Федька Іван Гаврилович
 дитина
Федька Марія Гаврилівна,
 дитина
Федька Федора, в ланці

Фесенко Йовмен Корнійович,
 дитина
Фесенко Катерина Іванівна,
 дитина
Фесенко Катерина Юхимівна,
 дитина
Фесенко Ніна Йовменовна,
 дитина
Фесенко Ніна Корнійівна,
 дитина
Фесенко Одарка Корнійівна,
 дитина
Фесенко Юхим Корнійович,
 дитина
Хоменко Іван Семенович,
 різноробочий, дорослий
Хоменко Степан Степанович,
 різноробочий, дорослий
Хоменко Опанас Федорович,
Хоменко Ярина Федорівна,
 дитина
Хоменко Іван Федорович, ди-
 тина
Хоменко Ілля Миколайович
Чорномаз Андрій Михайло-
вич, різноробочий, дорослий
Чорномаз Ганна Михайлівна,

дитина
Чорномаз Ганна Семенівна,
 різноробоча, дорослий
Чорномаз Григорій Михайло-
вич, різноробочий, дорослий
Чорномаз Григорій Михайло-
вич, конюх, дорослий
Чорномаз Григорій Михайло-
вич, дитина
Чорномаз І.Г., дитина
Чорномаз Іван Панасович,
 різноробочий, дорослий
Чорномаз Н.П., дитина
Чорномаз Олександр Михай-
лович, дитина
Чорномаз Панас Григорович,
 на конях, дорослий
Чорномаз Санька Михайлівна,
 в ланці, доросла
Чорномаз Степан Панасович,
 різноробочий, дорослий
Шевченко Кирило, колгоспник
Шевченко Яков Омелянович,
 різноробочий, дорослий
Ярина Оксентіївна, дитина
Ярмоленко Мусій Андрійович,
 колгоспник, дорослий

Краснопілка (частина с. Бурти)

За результатами опитування населення приблизно 50 років Краснопілка не існує як самостійне село і в даний час є частиною села Бурти.

За даними перепису населення від 1920 року кількість дворів в селі Краснопілка становила 134, кількість жителів 624.

Колгосп створений в 1929 році.

Газета «За суцільну колективізацію» № 49 від 24 травня 1932 року повідомляла, що с. Краснопілка (колгосп ім. Леніна) занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору – 37 осіб, з них 23 дітей.

Місце поховання жертв голодомору знаходиться на Краснопілківському старому кладовищі. В 1990-1991 рр. на місці захоронення жертв Голодомору 1932-1933 рр. встановлено пам'ятний знак, виготовлений із залізобетонного матеріалу, чорної гранітної плити, оздобленої орнаментом та з викарбуваним написом. В середині пам'ятного знаку – хрест з неіржавіючої сталі. Висота 3 м. 90 см., ширина 3 м. 40 см. Встановлено за кошти агрофірми «Перемога».

Мартиролог жителів с. Краснопілка і частково с. Бурти – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Дзененко Л.Ф., 1917 р.н.; Голуб К.М., 1930 р.н., записаними в 2008 році Дзененко О.П., завідуючою Краснопілківською сільською бібліотекою, Гаркавенко М.П., завідуючою Краснопілківським сільським клубом.

Босенко Адам Афроськовий,
 різноробочий, колгоспник
Босенко Антип Адамович,
 дитина
Босенко Митрофан Адамович
 дитина
Босенко Мотька, різноробоча
Гаркавенко, дитина
Гаркавенко, дитина
Гаркавенко Дмитро Кіндрато-
вич, в кузні, колгоспник

Гаркавенко Марія Дмитрівна,
 дитина
Голуб Михайло Ониськович,
 дитина
Дзененко Євдоким, дитина
Іванченко Гнат Никонович,
 дитина
Іванченко Іван Никонович,
 дитина
Іванченко Митрофан Никоно-
вич, дитина

Іванченко Мотька Никонівна,
 дитина
Іванченко Никін, різноробочий
Іванченко Параска Никонівна,
 дитина
Іванченко Устя, різноробоча
Ільєнко Василь Микитович,
 дитина
Ільєнко Марія, різноробоча
 колгоспниця
Ільєнко Трохим, фуражир

колгоспник

Ільєнко Ярина, дитина**Курченко Євдокія**, дитина**Курченко Іван Якимович**,

різноробочий, колгоспник

Курченко Катерина Іванівна,

дитина

Курченко Яким Адамович,

фуражир, колгоспник

Наконечна, в ланці,

колгоспниця

Наконечна Марія Андріївна,

дитина

Наконечна Сонька**Артемівна**, дитина**Наконечна Федора**, різноробо-

ча, колгоспниця

Наконечний Дмитро**Артемович**, дитина**Наконечний Іван Артемович**,

дитина

Наконечний Назар**Михайлович**, колгоспник**Наконечний Петро****Васильович**, дитина**Наконечний Семен Артемович**,

дитина

Наконечний Сергій**Андрійович**, дитина**с. Великі Пріцьки**

Село Великі Пріцьки існувало ще в XVII ст. Нині село займає площу 2614,3 га і має населення 744 особи.

Колгосп створений в 1929-1930 рр., 9 сімей розкуркулено.

Під час примусової колективізації та штучного голоду померли – 477 осіб, встановлено імена 471 жителя, замордованого голодом.

Біля кладовища в кінці села насипана могила, на якій встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору 32-33 рр.

Мартиролог жителів с. Великі Пріцьки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Проценко Г.П., 1924 р.н., Ільєнко К. О. (дів. Ілляш), 1922 р.н., записаними в 2003-2004 роках Довгопол І.М. вчителем Великопріцьківської ЗОШ спільно з учнями (в 2007-2008 роках проводилось уточнення Олексієнко Г.І., завідуючою бібліотекою с. Великі Пріцьки) Рогозовець Н.І. директором Будинку культури с. Великі Пріцьки.

Багатокрапка в тексті означає те, що свідки не змогли пригадати прізвищ, імен або по батькові односельців, які загинули від голоду в 1932-1933 роках., а наявність дужок – статі померлої дитини.

Куток Сергіївка**Білека ...**, Білека ... **Якимовичі**, діти**Білека Дуня Якимівна**, дитина**Білека Якилина ...**, колгоспниця**Білека Яким Олексійович**, колгоспник**Бранець ... Семеновичі**, діти**Бранець Варка****Бранець ... Наумівни**, діти**Бранець Наум ...**, колгоспник**Бранець Семен ...**, колгоспник**Вегера ... Кузьмович(івна)**, дитина**Вегера ... Кузьмович(івна)**, дитина**Вегера ... Кузьмович(івна)**, дитина**Вегера Антон Савович**, колгоспник**Вегера Артем ...**, колгоспник**Вегера Ганна ...**, колгоспниця**Вегера Ганна ...**, колгоспниця**Вегера Данило ...**, колгоспник**Вегера Кузьма ...**, колгоспник**Вегера Лавро Данилович**, дитина**Вегера Наталка ...**, колгоспниця**Вегера Наталка Артемівна**,

підліток

Вегера Палажка Данилівна,

дитина

Вегера Пріська Артемівна, дитина**Вегера Софія Артемівна**, дитина**Вегера Федора Данилівна**, дитина**Гаврищенко ... Андріївни** діти“Гахи” (по вуличному) **Андрій**,**Варка та 3 неповнолітніх дітей****Диченко ... Степанівна**, дитина**Диченко ... Степанович**, дитина**Диченко ... Степанович**, дитина**Диченко ... Степанівна**, дитина**Диченко Горпина Володимирівна**,

колгоспниця

Диченко Катерина Дем'янівна,

підліток

Диченко Ліда Сергіївна**Диченко Марфа Степанівна**,

підліток

Диченко Михайло Дем'янович,

підліток

Диченко Степан Григорович,

колгоспник

Кваша ... Йосипович(івна), дитина**Кваша ... Йосипович(івна)**,

дитина

Кваша ... Йосипович(івна), ди-

тина

Кваша Ганна Йосипівна, підліток**Кваша Йосип Петрович**, колгоспник**Кваша Ліда Марківна**, дитина**Кваша Марія Йосипівна**, підліток**Кваша Марко Петрович**, колгоспник**Кваша Матвій Йосипович**, підліток**Кваша Микола Маркович**, дитина**Кваша Ніна Марківна**, дитина**Кваша Пріська ...**, колгоспниця**Коробенко ... Євгенович ... Єв-****генівна**, діти**Коробенко Андрій Євгенович**,

дитина

Коробенко Євген Семенович,

колгоспник

Коробенко Настя Євгенівна,

дитина

Малоока Ївга Сергіївна, колгоспниця

Олексієнко ...

Олексієнко ...

Олексієнко ...

Олексієнко ...

Олексієнко ...

Олексієнко ...

Олексієнко ... .., колгоспниця
 Олексієнко ... .., колгоспниця
 Олексієнко ... Іванівна, дитина
 Олексієнко ... Калениківна,
 дитина
 Олексієнко ... Калениківна,
 дитина
 Олексієнко ..., Олексієнко ...
 Гнатовичі, діти
 Олексієнко Бенедь Карпович,
 колгоспник
 Олексієнко Варвара Сафонів-
 на, дитина
 Олексієнко Васька ...
 колгоспниця
 Олексієнко Гаврило Гаврило-
 вич, дитина
 Олексієнко Гаврило...,
 колгоспник
 Олексієнко Ганна ...,
 колгоспниця
 Олексієнко Ганна ...
 колгоспниця
 Олексієнко Гнат Якимович
 колгоспник
 Олексієнко Григорій Савович,
 дитина
 Олексієнко Григорій Сафоно-
 вич, дитина
 Олексієнко Грицько ...,
 колгоспник
 Олексієнко Данило Фокійо-
 вич, колгоспник
 Олексієнко Євдокія Сафонів-
 на, дитина
 Олексієнко Зінька ...,
 колгоспниця
 Олексієнко Іван ..., колгоспник
 Олексієнко Іван Бенедьович,
 дитина
 Олексієнко Іван Іванович,
 дитина
 Олексієнко Іван Савович,
 дитина
 Олексієнко Ївга ...,
 колгоспниця
 Олексієнко Каленик Кузьмо-
 вич, колгоспник
 Олексієнко Катерина,
 Колгоспниця
 Олексієнко Катерина Калени-
 ківна, підліток
 Олексієнко Катерина Ничипо-
 рівна, дитина
 Олексієнко Кіндрат ...,
 колгоспник
 Олексієнко Кость Фокійович,
 колгоспник

Олексієнко Марія Савівна,
 дитина
 Олексієнко Мартин, колгосп-
 ник
 Олексієнко Михтодь Бенедьо-
 вич, дитина
 Олексієнко Наталя Савівна,
 дитина
 Олексієнко Нестор Гаврило-
 вич, дитина
 Олексієнко Ничипор ...,
 колгоспник
 Олексієнко Одарка ...
 колгоспниця
 Олексієнко Опанас Фокійо-
 вич, колгоспник
 Олексієнко Остап Костьович,
 колгоспник
 Олексієнко Параска ...
 колгоспниця
 Олексієнко Пріська ...
 колгоспниця
 Олексієнко Пріська ...
 колгоспниця
 Олексієнко Пріська Калени-
 ківна, підліток
 Олексієнко Савка Микитович,
 колгоспник
 Олексієнко Селивета Бенедів-
 на, дитина
 Олексієнко Тиміш Григоро-
 вич, колгоспник
 Олексієнко Федора ...
 колгоспниця
 Олексієнко Фокій ...
 колгоспник
 Олексієнко Хома Іванович,
 підліток
 Олексієнко Ярина Гаврилів-
 на, дитина
 Олексієнко..., дитина
 Олексієнко... Ничипоровичі
 діти

Куток Машировка

Андрієвська Зінька ...
 Андрієвська Оксана ...
 Андрієвська Софія ...
 Андрущенко ...
 Андрущенко Ганна Мусіївна,
 колгоспниця
 Андрущенко Наталка, дитина
 Андрущенко Оксана Яківна
 Андрущенко Семен Мусійо-
 вич, дитина
 Андрущенко Тетяна ..., дитина

Андрущенко Яків ...
 колгоспниця
 Баленко Ганна Кирилівна
 Баленко Григорій Кирилович
 Баленко Кирило, колгоспник
 Баленко Ліза Кирилівна
 Баленко Степанида ...
 колгоспниця
 Бацан Кузьма, колгоспник
 Бацан Параска Кузьмівна,
 дитина
 Бацан Ярина, колгоспниця
 Березюк ..., ... Петровичі, діти
 Березюк Катерина ...
 колгоспниця
 Березюк Ничипор Петрович,
 підліток
 Березюк Петро, колгоспник
 Білека Антоніна Семенівна
 Білека Володимир Семенович
 Білека Макар Прохорович
 Білека Микола Семенович
 Булига Антон ..., колгоспник
 Булига Василь Дорошович,
 підліток
 Булига Дорош Зінькович,
 колгоспник
 Булига Оксана Петрівна,
 підліток
 Булига Олександра ...,
 колгоспниця
 Булига Петро Сергійович ,
 колгоспник
 Булига Сергій Дорошович,
 підліток
 Булига Степан Іванович
 Булига Федір Васильович
 Булига Явдоха ..., колгоспниця
 Булига Якилина Дорошівна,
 підліток
 Вареник Андрій Гаврилович,
 дитина
 Вареник Василь Леонтійович,
 колгоспник
 Вареник Гаврило Васильович,
 дитина
 Вареник Катерина Терешківна
 Вареник Марія Василівна,
 дитина
 Вареник Микола Васильович,
 дитина
 Вареник Микола Терешкович
 Вареник Наталка Кіндратівна,
 колгоспниця
 Вареник Оксана ... колгоспниця
 Вареник Палажка Терешківна
 Вареник Семен Гаврилович,

дитина
Вареник Федот Гаврилович, підліток
Вареник Ярина Василівна, дитина
Вегера ... Григорович
Вегера Василь Федорович, діти
Вегера Григор ...
Вегера Іван Григорович
Вегера Марія Григорівна, дитина
Вегера Марія Федорівна, діти
Вегера Наталія Олексівна, дитина
Вегера Оксана ..., дитина
Вегера Олекса Олександрович
Вегера Олена ..., колгоспниця
Вегера Раїса Григорівна, дитина
Вегера Тарас ..., колгоспник
Вегера Устина ...
Вегера Федір Сидорович, колгоспник
Вегера Харитина Тарасівна, колгоспниця
Вегера Юхим Тарасович, дитина
Вегера Яків Ничипорович
Волошин Ганна Пантелєївна, колгоспниця
Волошин Григорій Андрійович, колгоспник
Волошин Одарка Іванівна, колгоспниця
Волошин Феня Іванівна
Гаврилов Яків ...
Гаврилова Настя ...
Гаман Антон Мусійович, дитина
Гаман Антон Петрович, дитина
Гаман Галя Мусіївна, підліток
Гаман Іван Петрович, підліток
Гаман Мусій Йосипович
Гаман Наталка ...
Гаман Олексій Мусійович, дитина
Гаман Петро ..., колгоспник
“Гопак” Василь
“Гопак” Настя
“Гопак”(по вуличному)Гордій
Горобець Василь Дмитрович, підліток
Горобець Ганна ...
Горобець Грицько Михайлович, дитина
Горобець Дмитро Павлович

Горобець Микола Михайлович, дитина
Горобець Михайло Павлович
Горобець Петро Дмитрович, підліток
Горобець Степан Михайлович, дитина
Горобець Федось Михайлович
Горобець Ярина Дмитрівна
Грицан ...Тимофійовичі, діти
Грицан Ганна ..., колгоспниця
Грицан Тиміш ..., колгоспник
Губерненко Іван ..., колгоспник
Губерненко Іван Іванович, дитина
Губерненко Йосип Іванович, дитина
Губерненко Одарка ..., колгоспниця
Дроща ..., ...Терешковичі, діти
Дроща Наталка
Дроща Палажка ..., дитина
Дроща Текля .... колгоспниця
Дроща Терешко Федорович, колгоспник
Дроща Трохим .... колгоспниця
Зайченко Ганна Купріянівна
Зайченко Катерина Купріянівна
Зайченко Купріян Володимирович, колгоспник
Зайченко Марія
Зайченко Михайло Купріянович
Івасенко Василь ...
Івасенко Марія ...
Івасенко Одарка, колгоспниця
Івасенко Олена ...
Івасенко Параска ...
Івасенко Параска Яківна
Івасенко Юхим ...
Ілляш Надія...
Ілляш Харитина ..., колгоспниця
Іщенко Ничипор ...
Козинець ..., ... , ... , ... Ільковичі, діти
Козинець Андрій Петрович, юнак
Козинець Василина ..., колгоспниця
Козинець Василь Петрович, дитина
Козинець Іван Петрович, дитина
Козинець Ілько ..., колгоспник
Козинець Олена ..., дитина

Козинець Палажка Петрівна, дитина
Козинець Параска ..., колгоспниця
Козинець Петро ..., колгоспник
Козинець Сергій, колгоспник
Козинець Текля Сергіївна, дитина
Козинця Петра Сергійовича, діти
Кононенко Катерина Трохимівна, підліток
Кононенко Марія Трохимівна, дитина
Кононенко Олександр Трохимович, підліток
Кононенко Оліян Титович, колгоспник
Кононенко Ольга Оліянівна, дитина
Кононенко Тетяна Оліянівна, дитина
“Крепка” ... ..
“Крепкий” (по вуличному)
Семен, колгоспник
“Крепкий” Грицько Семенович, дитина
Кухаренко Віра Степанівна
Кухаренко Катерина Тифанівна, дитина
Кухаренко Микола Тифанович, дитина
Кухаренко Павлина Степанівна
“Липчиха” (по вуличному)
Софія
Литвиненко ..., ... , ...
“Микиташ” (по вуличному)
Микита
“Микиташ” ..., ... , ... , ... , ...
Микитовичі, діти
“Микиташ” Явдоха, колгоспниця
Малоока Марина ...
Малоока Пріська ... колгоспник
Малоока Софія Яківна, дитина
Малоокий Григор ...
Малоокий Григор Данилович, колгоспник
Мамай ... .. колгоспниця
Мамай ..., ...Тарасовичі – діти
Мартиненко ... Кирилівна
Мартиненко Катерина Кирилівна
Мартиненко Марфа Кирилівна
Матвієнко Іван Семенович
Махан Марія Іванівна

Махан Ганна Іванівна. підліток
 Махан Іван ...
 Махан Пріська Іванівна
 Миненко Микола ...
 Миненко Петро ...
 Миненко Тетяна ...
 Миненко Яків ...
 Михайлюк ..., ..., ..., ...
 Сергійовичі, діти
 Михайлюк Ілько ..., підліток
 Михайлюк Катерина ..., дитина
 Михайлюк Мусій ...
 Михайлюк Оляна ..., колгоспник
 Михайлюк Сергій ..., колгоспник
 Михайлюк Софія, колгоспниця
 Найденко Зінько Макарович, дитина
 Найденко Макар ..., колгоспник
 Найденко Онися ..., колгоспниця
 Настенко Санька Григорівна, колгоспниця
 Настенко Семен Григорович, підліток
 Настенко Харитина Григорівна, дитина
 Олексієнко Віра ..., дитина
 Олексієнко Гапка ...
 Олексієнко Григорій ...
 Олексієнко Пріська ...
 Олексієнко Семен ...
 Олексієнко Текля ...
 Олексієнко Федось ...
 Олексієнко Христя ...
 Папенко ..., ..., Трохимовичі діти
 Папенко Ганна ...
 Папенко Ганна ..., колгоспниця
 Папенко Іван Савович
 Папенко Іван Сергійович, дитина
 Папенко Ліда Трохимівна, дитина
 Папенко Марія ...
 Папенко Олександр Сергійович, дитина
 Папенко Олена ...
 Папенко Савка ..., колгоспник
 Папенко Федось Савович
 Папіженко Мусій ..., колгоспник
 Папіженко Сергій Мусійович, дитина
 Папіженко Соломія,

колгоспниця
 Побочій Іван Никонович, підліток
 Побочій Марія ..., колгоспниця
 Побочій Микола Никонович, підліток
 Побочій Михайло ..., колгоспник
 Побочій Никон..., колгоспник
 Побочій Олекса Никонович, дитина
 Побочій Христя..., колгоспниця
 Проценко ... Максимович
 Проценко Зінька ..., колгоспниця
 Проценко Іван Юхимович, колгоспник
 Проценко Савка Іванович, дитина
 Рора Олекса Охрімович, колгоспник
 Рора Павло Олексійович
 Рора Рая Олексіївна, дитина
 Савченко Ганна ...
 Савченко Григорій ...
 Савченко Софія ...
 Савченко Яків ..., підліток
 Семенець ..., ..., Прохоровичі діти
 Скуб Варка Петрівна, колгоспниця
 Скуб Галя ..., дитина
 Скуб Іван ..., дитина
 Скуб Катерина Терешківна, дитина
 Скуб Кіндрат ...
 Скуб Микола Терешкович, дитина
 Скуб Палажка Антонівна, колгоспниця
 Скуб Палажка Терешківна, дитина
 Скуб Пріська Іванівна
 Скуб Улита ...
 Скуб Федор Васильович, колгоспник
 Скуб Ярина Федорівна, колгоспниця
 Скубенко Оля, Віра Федорівна
 Скубенко(Махан) Санька Іванівна
 Софії 2-є дітей
 Стодільна Мотря Павлівна
 Стодільна Тетяна Павлівна
 Сторчеус ... ..
 Сторчеус ... .., колгоспниця
 Сторчеус Катерина ...

Сторчеус Кирило ..., колгоспник
 Сторчеус Марія ...
 Сторчеус Олекса ...
 Сторчеус Онися ...
 Сторчеус Текля ...
 Судак Андрій Семенович, дитина
 Судак Василь Семенович, дитина
 Судак Ганна Семенівна, підліток
 Судак Костянтин Петрович, дитина
 Судак Марія Петрівна, дитина
 Судак Настя ..., колгоспниця
 Судак Петро ...
 Судак Петро Петрович, дитина
 Судак Семен ..., колгоспник
 Табачна ... .., колгоспниця
 Табачний Кіндрат ..., колгоспник
 Темберська Ганна Трохимівна, колгоспниця
 Удівченко Олекса Юхимович
 Удівченко Онися Юхимівна
 Фундаренко Олекса Трохимович, підліток
 Фундаренко Трохим Олексійович, колгоспник
 Ханенко Катерина Опанасівна
 Ханенко Олександр Опанасович
 Ханенко Ольга Опанасівна
 Ханенко Федір Опанасович
 Христенко ..., ... Антоновичі
 Христенко ..., ..., ... Петровичі
 Христенко Антон ...
 Христенко Марія Антонівна, дитина
 Христенко Петро ..., колгоспник
 Христенко Пріська ...
 Шевченко Наталка Степанівна, підліток
 Шуляк Наталка Федорівна, дитина
 Шуляк Панас Федорович, дитина
 Шуляк Федір Васильович, колгоспник
 Юрченко ..., ..., ... Панасовичі, діти
 Юрченко ..., ..., Ільковичі діти
 Юрченко Ганна Ільківна
 Юрченко Ганна Олександрівна
 Юрченко Іван Олександрович

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Юрченко Ілько Петрович
Юрченко Олександр ...
Юрченко Панас ... колгоспник
Юрченко Тетяна ... колгоспниця
Юрченко Тетяна Олександрів.
Юрченко Федько Олександрович, підліток
Юхименко ... ..
Юхименко ..., Петровичі діти
Юхименко Віра
Юхименко Віра
Юхименко Гапка , колгоспниця

Юхименко Іван ..., дитина
Юхименко Іван Федотович
Юхименко Костя Терешкович, дитина
Юхименко Макар Іванович
Юхименко Марія Петрівна, колгоспниця
Юхименко Марта Семенівна, колгоспниця
Юхименко Микола Федотович
Юхименко Митрофан Охримович

Юхименко Оксана, колгоспниця
Юхименко Олекса Радіонович
Юхименко Олекса Федотович
Юхименко Петро Костьович
Юхименко Петро Радіонович
Юхименко Радіон ..., колгоспник
Юхименко Терешко, колгоспник
Юхимівна, дитина
Юхимівна, підліток

с. Горохове

Село Горохове (стара назва – Казимирівка, Милевське) засноване в середині XVIII ст.

За даними перепису населення від 1926 року кількість дворів в с. Горохове становила 332, кількість жителів – 167. Колгосп ім. Якіра створений в 1929 році. Кількість розкуркулених – 19 сімей.

Газета «За суцільну колективізацію» № 43 від 5 травня 1932 року повідомляла, що с. Горохове (на той час мало назву Казимирівка (колгосп «Вільне життя») занесено на «чорну дошку».

Жодних документальних свідчень про страшний голод у селі до наших днів не дійшло. Єдиним незаперечним свідком спланованої "робітничо-селянської" кремлівською владою національної трагедії українського народу і його селянства є людська пам'ять. За свідченнями очевидців загальна кількість померлих під час Голодомору в с. Горохове – 268 осіб. Місце поховання жертв Голодомору – кладовище по вул. Загоруйка (центр села), по вул. Садовій (південна околиця села).

На місці поховання померлих у 1932-1933 роках (сільське кладовище, закрите) нагорнутий насип, у вересні 1993 року встановлена стела, на якій напис: «Жертвам Голодомору, репресій і загиблیم у Великій Вітчизняній війні». Ініціатори – виконком сільської ради, правління колгоспу «Більшовик», автор – Семченко Микола Пилипович. Встановлено за кошти сільськогосподарського товариства.

Мартиролог жителів с. Горохове – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Липисій К.Г., 1918 р.н.; Остролуцької Є.М., 1919 р.н.; Півень Є.П., 1920 р.н.; Страшнюк Є.І., 1916 р.н.; Граб Є.І., 1921 р.н.; Хабренко А.П., 1917 р.н., записаними в 2007-2008 рр. Зозулею І.М., директором Будинку культури с. Горохове; Півень Г.В., вчителем Горохівської ЗОШ; Пугач Н.І., завідуючою бібліотекою с. Горохове; Жураківською Н.П., секретарем Горохівської сільської ради.

с. Горохове. Пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Борисенко Макар Михайлович
Борисенко Василь Михайлович
Бурдик Савка, 7 членів сім'ї
Буряк Пріська
Волошінський Оврам
Волошінська Оксана
Волошінська Марія Оврамівна
Волошінський Михайло Оврамівич
Волошінський Іван, дружина
Волошінський Макар Іванович
Ганна

Горобець Олексій
Горобець Ялисей
Горобець Андрій, 6 дітей
Дремлюга Дарія Яківна
Дремлюга Горпина, 11 членів сім'ї
Денис, дружина, 3 дітей
Комар Тетяна Оксентівна
Комар Наталка Оксентівна
Комар Наталка Карпівна
Комар Галина Карпівна
Комар Параска Карпівна

Комар Оришка Карпівна, дитина
Комар Василь(по-вуличному Неходь), 6 членів сім'ї
Комар Олекса Трохимович
Комар Петро Гордійович
Комар Федора
Комар Павло Гордійович, дружина, 2 дітей
Комар Степанида
Комар Марія Іванівна
Костенко Іван Титович

Костенко Устя
Кривохижа Антон
дружина, дитина
Кривохижа Андрій Сергійович
Кривохижа Хтодоська Йосипівна
Кривохижа Петро Сергійович
Кривохижа Яків Сергійович
Кривохижа Санька Сергійівна
Кривохижа Мотря Опанасівна
Кривошея Галина Михайлівна
Кривошея Євдокія Михайлівна
Кривошея Ольга Михайлівна
Куріленко Микола Іллч
Куріленко Мусій
Куріленко, 3 членів сім'ї
Курйоз Іван
Лісовий Михайло Володимирович
Лісова Марія Володимирівна
дитина
Лісовий Артем
Лісова (його мати)
Лісова (його сестра)
Лісовий Мина Степанович
Лісова Катерина
Лісова Лисавета
Лісова Параска, 6 дітей
Лісовий Микола Андрійович
Лісовий Федосій Андрійович
Лісова Ольга Іванівна
Лісовий Микола (дитина)
Лісова Софія Ф.
Лісовий Федір Ф.
Лісовий Іван Ф.
Лимар Василь Дмитрович
Лимар Петро Васильович
Липисій Харитон Михайлович
Липисій Павло Харитонович
Липисій Оляна Харитонівна
Липисій Іван Харитонович

Липисій Марія Харитонівна
Липисій Петро
Липисій Іван
Липисій Марія
Іван (по-вуличному Назарівський), дружина і дитина
Остапенко Петро
Остапенко Марія Петрівна (дитина)
Остапенко Одарка Петрівна (дитина)
Остапенко Павло Петрович (дитина)
Остролицька Хівра Іванівна
Остролицька Марія Іванівна
Остролицька Тетяна Іванівна
Остролицький Павло Іванович
Остролицькі (Гапчені)
Ольга (по-вуличному Ольгушка)
Петренко Кирило Йосипович
Писаренко, 6 членів сім'ї
Півень Наталка Омелянівна її чоловік, дитина
Півень Ганна Григорівна
Півень Максим Петрович
Півень Тетяна Петрівна
Півень Михайло
Півень Одарка Михайлівна
Півень Микола Михайлович
Півень Катерина Михайлівна
Півень Санька Михайлівна
Півень Іван Михайлович
Півень Василь Михайлович
Півень Феодосій Михайлович
Півень Настя Михайлівна
Півень Роман
Півень Ярина і 3 дітей
Пугач Катерина Омелянівна
Пугач Михайло
Пугач Нечипор Минович

Пугач (його мати)
Пугач Мокрина
Пугач Самсон
Пугач Антон Тихонович
Пугач Мавра Якимівна
Руденко Яким Іванович
Руденко Марія Василівна
Руденко Варвара Якимівна (дитина)
Соломченко Кирило Митрофанович
Соломченко Марта
Соломченко Тетяна
Соломченко (дитина)
Соломченко Артем
Соломченко Марія
Соломченко Михайло і 3 дітей
Страшнюк, дружина і 2 дітей
Страшнюк Кузьма Якович
Страшнюк Михайло Кузьмович
Страшнюк Василь Іванович
Страшнюк Антон Іванович
Страшнюк Олекса Іванович
Страшнюк Харитина Минівна
Середа Данило і 3 дітей
Середа Михайло
Середа Олександра Аврамівна і 3 дітей
Федоренко Іван, дружина і 4 дітей
Фесан Михайло Петрович
Фесан Наталка Корніївна
Фесан Денис Михайлович
Фесан Марія Михайлівна, дитина
Харитон, 3 члени сім'ї
Шевченко Марія
Шевченко Семен
Шуть Оксана

с. Горохуватка

За даними перепису населення від 1920 року кількість дворів в с. Горохуватка становила 182, кількість жителів – 847.

Перший колгосп створений в 1929 році під назвою «12-річчя Жовтня». Пізніше було створено два колгоспи: «12 річчя Жовтня» в центрі села, другий – «Заповіт Леніна». В 1932 році колгоспи об'єдналися в один: «Заповіт Леніна».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору – 103 особи. Місце поховання жертв Голодомору – на сільському кладовищі.

Пам'ятник жертвам Голодомору в с. Горохуватка відсутній.

Мартиролог жителів с. Горохуватка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею, зібраними в 90-х роках. Мартиролог уточнений в 2008 році Оленич Т.О., завідуючою клубом с. Горохуватка.

Балацький Микола
Вареня Марія
Вареня Артем
Вареня Селевета Артемівна

Вареня Семен Іванович
Вареня Василь Іванович
Вареня Ганна
Вареня Іван Андрійович

Вареня Іван Андрійович
Вареня Марина
Вареня Петро Іванович
Вареня Софія Іванівна

Галійчук Василь Володимирович
 Галійчук Микола Володимирович
 Галійчук Настя
 Галійчук Петро
 Галійчук Леонід Володимирович
 Галійчук Софія Володимирівна
 Геращенко Петро Павлович
 Губенко Іван Трохимович
 Губенко Трохим
 Дмитренко Векла
 Дмитренко Ганна Сидорівна
 Дмитренко Олександра
 Дмитренко Олексій
 Дмитренко Горпина
 Дмитренко Катерина Сидорівна
 Дмитренко Наум
 Дмитренко Степанида
 Дмитренко Явдоха Сидорівна
 Дмитренко Явтух Борисович
 Довгопол Андрій
 Довгопол Йосип
 Довгопол Михайло
 Довгопол Мотря
 Дорошенко Ярина Зінонівна
 Дорошенко Олексій Іванович
 Згурська Васирина Прокопівна
 Згурський Прокоп
 Згурський Степан Прокопович
 Іовхмищ Михайло

Юхимович
 Клименко Василь
 Клименко Марія
 Клименко Микита
 Клименко Ганна
 Кобрин Марія
 Коваль Наталка
 Козак Іван Олександрович
 Козак Ілько Олександрович
 Козак Ганна
 Козак Григорій
 Олександрович
 Козак Катерина
 Олександрівна
 Козак Олександр
 Козак Параска Олександрівна
 Курбет Василь Юхимович
 Курбет Григорій Юхимович
 Микитенко Борис Онисимович
 Микитенко Ганна
 Микитенко Марія Онисимівна
 Микитенко Онисько Сидорович
 Мірошник Микола Федосійович
 Мірошник Анатолій Феодосійович
 Мірошник Марія Федосіївна
 Олійник Андрій Омелянович
 Олійник Векла Омелянівна
 Олійник Катерина
 Олійник Катерина Павлівна
 Олійник Омелян Григорович
 Олійник Онопрій Омелянович

Олійник Павло
 Олійник Павло Павлович
 Панченко Терентій Васильович
 Рогоза Григорій Хомович
 Рогоза Текля
 Рогоза Хома Григорович
 Спасиба Марія
 Спасиба Хівра
 Спасиба Євдокія Макарівна
 Спасиба Микола
 Спасиба Микола Макарович
 Спасиба Ольга Макарівна
 Спасиба Самійло
 Спасиба Явдоха Яківна
 Татарчук Олександра
 Татарчук Петро
 Татарчук Химка
 Ткаченко Тетяна Яківна
 Ткаченко Яков Якович
 Тонковид Селевета
 Тонковид Тихон Петрович
 Федоренко Прокоп
 Фесан Іван Михайлович
 Фесан Левко Михайлович
 Фесан син Михайлович
 Фесан Федор Михайлович
 Фесан Михайло
 Халаберда Олександр
 Цівун Софія Яківна
 Яременко Макар
 Яременко Василь Макарович
 Яременко Галина
 Яременко Меланія Макарівна

с. Гребені

Село Гребені існувало вже наприкінці XVII століття. Воно розташоване на гребнях підвищеного берега Дніпра.

За даними перепису 1926 року кількість дворів у с. Гребені становила 210, кількість жителів – 1767.

Колгосп с. Гребені «Червоний промінь» створений в 1929 році.

У серпні та вересні 1932 р. газета «Коллективна нива» (№ 82 та № 93) повідомляла, що колгосп с. Гребені «Червоний промінь» за невиконання плану хлібоздачі занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору – 40 осіб. Кількість розкуркулених – 17. Місце знаходження поховань жертв Голодомору – кладовище с. Гребені, три могили. У 1991 році там встановлено хрести за кошти сільської ради.

Мартиролог жителів с. Гребені – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Іванової (дівооче прізвище Онопрієнко) Г.Г., 1923 р.н.; Сердюк П.П., 1917 р.н.; Бузини М.Ф., 1914 р.н., записаними у березні-квітні 2008 року Туркіньовою Н.А., молодшим науковим співробітником краєзнавчого музею с. Гребені; Трикозенко Л.О., завідуючою бібліотекою с. Гребені; Корейбою В.П., директором Будинку культури с. Гребені.

Бузина Григорій
 Бузина Степан Григорович
 – син
 Бузина Микола Григорович

– син
 Вознюк Іван
 Вознюк Петро
 Вознюк Яків Корнійович

Вознюк Марія Іванівна
 Вознюк Микита Кіндратович
 Захарченко Євтух Іванович
 Захарченко Ганна Микитівна

– дружина
Захарченко Ганна Євтухівна
– дочка
Захарченко Олександр – син
Ковтун Михайло
Ковтун Ольга Василівна
Ковтун Григорій Андрійович
Ковтун Ївга Андріївна
Сім'я Корхових – батько
Сім'я Корхових – мати
Сім'я Корхових – син
Сім'я Корхових – дочка

Лобуренко Кирило
Вантасевич Яків – батько
Вантасевич – мати
Вантасевич – дочка
Вантасевич – дочка
Вантасевич – син
Назаренко Кирило Сергійович
Сіренко Іван Вакулович
Сіренко Василь Вакулович
Сластьов Настя – мати
Сластьов – син
Сластьов – дочка

Хвостенко Пилип – батько
Хвостенко Іван Пилипович
– син
Хвостенко Денис Пилипович
– син
Яременко Демид – батько
Яременко – мати
Яременко Михайло – син
Яременко Настя – дочка
Шевченко Василь

с. Демівщина

За даними перепису населення від 1926 року кількість дворів у с. Демівщина становила 521, кількість жителів – 2474.

Колгосп створений в 1929-1930 рр.

Газета «Коллективна нива» у № 98 від 24 вересня 1932 року, в № 114 від 16 листопада 1932 року та у № 47 від 21 травня 1933 року повідомляла, що с. Демівщина (колгосп «Сівач») за незадовільне виконання планів обробітку сільгоспкультур та хлібоздачі заносилось на «чорну дошку».

Загальна кількість померлих від Голодомору – 316 осіб.

У 2008 році за кошти сільської ради встановлено пам'ятний знак жертвам голоду.

Мартиролог жителів с. Демівщина – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Колесник Є.К., 1918 р.н.; Тищенко Є.П., 1915 р.н.; Гаркавенко І.С. (1914-2007); Волощенко М.Ю., 1915 р.н., записаними в 2007 році Кондратенко Л.В., директором Будинку культури с. Демівщина; Головченко О.Я., художнім керівником Будинку культури с. Демівщина; Лисенко-Горват Л.Г., завідуючою бібліотекою с. Демівщина.

Бондаренко Васька Яківна
Волощенко Юхим Назарович
Волощенко Ганна Назарівна
Волощенко Іван Трохимович
Волощенко Наталія Назарівна
Волощенко Павло Степанович
Волощенко Григорій Степанович
Волощенко Приська Микитівна
Волощенко Катерина Григорівна
Волощенко Володимир Павлович
Волощенко Варка Павлівна
Волощенко Олександр Маркович
Волощенко Андрій Іванович
Волощенко Андрій Іванович
Волощенко Олена Данилівна
Волощенко Степан Андрійович
Волощенко Тетяна Андріївна
Волощенко Катерина Андріївна
Волощенко Федось Андрійович
Волощенко Степан Андрійович
Волощенко Дмитрій Андрійович

Волощенко Дмитро Іванович
Волощенко Марта Трохимівна
Волощенко Кирило Дмитрович
Волощенко Семен Дмитрович
Волощенко Ольга Дмитрівна
Волощенко Зіна
Волощенко Макар
Волощенко Гаврило Денисович
Волощенко Анастасія Гаврилівна
Волощенко Микола Гаврилович
Волощенко Іван Кирилович
Волощенко Опанас Кирилович
Волощенко Марія Кирилівна
Волощенко Петро Кирилович
Волощенко Тетяна Кирилівна
Волощенко Степан Зінькович
Волощенко Марія Федорівна
Волощенко Купріяна
Волощенко Ганна Лазорівна
Волощенко Ганна Федорівна
Волощенко Федір Денисович
Волощенко Федір Лазорович
Владиченко Мотря Юхимівна
Владиченко Ганна Яківна
Владиченко Тетяна Яківна

Василенко Микола Якович
Василенко Іван Якович
Василенко Яків Лаврентійович
Василенко Оксана
Василенко Василь Михайлович
Василенко Петро Васильович
Василенко Тетяна Петрівна
Василенко Галина Петрівна
Василенко Людмила Петрівна
Василенко Омелько
Василенко Клим Омелькович
Василенко Яків Омелькович
Василенко Наталія Микитівна
Василенко Юхим Тарасович
Василенко Ганна Юхимівна
Василенко Семен Юхимович
Василенко Пантелеймон Юхимович
Василенко Оксана Юхимівна
Василенко Тетяна
Василенко Катерина
Василенко Дмитрій
Владиченко Мотря Юхимівна
Владиченко Ганна Яківна
Владиченко Тетяна Яківна
Вдовіченко Катерина Євтухівна
Вдовіченко Марія Євтухівна

Вдовіченко Василь Євтухович
 Бусленко Андрій Васильович
 Бусленко Любов Андріївна
 Бусленко Пилип Андрійович
 Невідомо
 Невідомо
 Невідомо
 Головченко Станіслав
 Степанович
 Головченко Агнеса
 Головченко Уляна Савівна
 Головченко Павло Савович
 Головченко Віра Савівна
 Головченко Сава Степанович
 Грибельнік Сергій Овсійович
 Грибельнік Марія Сергіївна
 Грибельнік Олекса Овсійович
 Довгополий Яків Андрійович
 Довгополий Петро Ларіонович
 Довгопола Євдоха
 Кіндратівна
 Довгопола Любов Ларіонівна
 Довгополий Кіндрат
 Назарович
 Довгополий Андрій
 Кіндратович
 Довгополий Петро
 Кіндратович
 Довгопола Євдокія
 Кіндратівна
 Довгополий Онуфрій Якович
 Довгопола Одарка Іванівна
 Довгопола Оксана
 Михайлівна
 Довгопола Христя Михайлівна
 Довгополий Демид
 Григорович
 Довгополий Дмитро
 Давидович
 Довгополий Олександр
 Демидович
 Довгополий Ничипір
 Довгопола Марія
 Денисов Степан Іванович
 Денисов Андрій Іванович
 Карпенко Одарка Яківна
 Карпенко Микола Федорович
 Карпенко Ганна Федорівна
 Карпенко Серафима
 Тофановна
 Карпенко Сава Кузьмович
 Карпенко Павло Юхимович
 Карпенко Назар Юхимович
 Карпенко Лука Юхимович
 Карпенко Степан Якович
 Карпенко Галина Яківна
 Карпенко Микола Якович
 Карпенко Пріська Арсейовна

Карпенко Арсей Семенович
 Карпенко Павло Арсейович
 Коробченко Оришка
 Онисимівна
 Коробченко Василь
 Тимофійович
 Коробченко Одарка Антонівна
 Коробченко Йосип
 Васильович
 Коробченко Яків Антонович
 Коробченко Олексій Якович
 Коробченко Михайло Якович
 Коробченко Олександр Яко-
 вич
 Кухаренко Іван Денисович
 Карпенко Ганна Федорівна
 Карпенко Іван Федорович
 Карпенко Микита Іванович
 Карпенко Пріська Яківна
 Карпенко Марія Михайлівна
 Карпенко Санька Михайлівна
 Карпенко Віра
 Карпенко Марія Микитівна
 Лисенко Петро Степанович
 Лисенко Тетяна
 Лисенко Тетяна Сергіївна
 Лисенко Олександр
 Лисенко Федора
 Лисенко Зіна
 Лисенко Іван Олександрович
 Лисенко Анастасія
 Лисенко Данило
 Лисенко Ганна
 Лисенко Ганна Данилівна
 Лисенко Володимир
 Данилович
 Лисенко Катерина Динилівна
 Лисенко Тетяна Михайлівна
 Лисенко Зінько Іванович
 Лисенко Іван Іванович
 Лисенко Микола Іванович
 Луценко Опанас Григорович
 Ляшенко Федір Микитович
 Ляшенко Марія Гордіївна
 Ляшенко Марія Микитівна
 Москвит Данило
 Москвит Раїса Антонівна
 Москвит Василь Євтухович
 Москвит Одарка Семенівна
 Марченко Мирон
 Миколайович
 Маширенко Прокіп Іванович
 Овчаренко Олексій Захарович
 Овчаренко Одарка Мусіївна
 Овчаренко Григорій
 Васильович
 Овчаренко Марія Василівна
 Овчаренко Тетяна Василівна

Овчаренко Текля Василівна
 Овчаренко Марія Мусіївна
 Овчаренко Онися Дмитрівна
 Овчаренко Дмитрій Мусійович
 Овчаренко Антон Мусійович
 Овчаренко Одарка
 Трохимівна
 Овчаренко Євдокія Марківна
 Олексієнко Іван
 Олексієнко Іван Іванович
 Олексієнко Іван Васильович
 Олексієнко Параска
 Трохимівна
 Олексієнко Матвій Савович
 Олексієнко Антон Іванович
 Олексієнко Параска
 Данилівна
 Олексієнко Селевета
 Антонівна
 Олексієнко Микола Іванович
 Олексієнко Володимир
 Іванович
 Олексієнко Федосія Оникіївна
 Олексієнко Михайло
 Степанович
 Олексієнко Степан
 Михайлович
 Олексієнко Федора Марківна
 Олексієнко Параска
 Михайлівна
 Олексієнко Олександра
 Михайлівна
 Олексієнко Устина
 Олексієнко Іван
 Олексієнко Трохим
 Олексієнко Іван
 Олексієнко Олена
 Олексієнко Нечипір
 Олексієнко Іван
 Олексієнко Христя
 Олексієнко Федора
 Олексієнко Домаха
 Олексієнко Христя Панасівна
 Олексієнко Ганна Іванівна
 Олексієнко Семен Іванович
 Олексієнко Марія Іванівна
 Олексієнко Макайда
 Антоновна
 Мозговий Терешко Якович
 Мозговий Федір Терешкович
 Мозговий Іван Терешкович
 Ільєнко Тимофій Микитович
 Ільєнко Марія Мусіївна
 Ільєнко Ганна Мусіївна
 Ільєнко Сергій Мусійович
 Ільєнко Іван Мусійович
 Ільєнко Іван
 Панченко Семен

Панченко Михайло Семенович
 Панченко Микола Семенович
 Панченко Павло
 Панченко Лаврін
 Панченко Марта
 Панченко Іван
 Панченко Гаврило Михайлович
 Полив'яний Омелько Порфирівич
 Полив'яна Ганна Максимівна
 Полив'яна Палажка Василівна
 Полив'яна Катерина Іванівна
 Скуйбіда Ганна Трохимівна
 Скуйбіда Іван Трохимович
 Скуйбіда Володимир Трохимович
 Скуйбіда Петро Іванович
 Скуйбіда Тетяна Марківна
 Скуйбіда Олександра Іванівна
 Скуйбіда Ганна Трохимівна
 Скуйбіда Степан Трохимович
 Скуйбіда Володимир Трохимович
 Скуйбіда Трохим Григорович
 Садовська Мотря Максимівна
 Садовський Константин Михайлович
 Скаба Іван Ількович
 Скаба Ганна Іванівна
 Табачний Микола Іванович
 Табачна Оксана Йосипівна
 Табачний Іван Пилипович
 Табачний Михайло
 Табачна Марта
 Табачна Ганна Михайлівна

Табачна Мотря Антонівна
 Табачна Марія Антонівна
 Табачний Антон Якович
 Табачна Марта
 Тищенко Іван Охрімович
 Тищенко Зінаїда
 Тищенко Охрім
 Тищенко Анастасія
 Тищенко Сергій Платонович
 Тищенко Лаврін
 Тищенко Ульяна Мусіївна
 Тищенко Федір Петрович
 Тищенко Омелян
 Тищенко Володимир Федорович
 Тищенко Наталя Федорівна
 Тищенко Юхим Тарасович
 Тищенко Михайло Захарович
 Тясмин Петро
 Хоменко Олекса Романович
 Хоменко Федір Трохимович
 Хоменко Іван Федорович
 Хоменко Федір Якович
 Хоменко Наталія Романівна
 Хоменко Трохим Якович
 Хоменко Химка Іванівна
 Хоменко Любов Григорівна
 Хоменко Віра Григорівна
 Хоменко Надія Григорівна
 Хоменко Федір Якович
 Хоменко Іван Федорович
 Хоменко Приська Лавріновна
 Хоменко Віра Йосипівна
 Хоменко Степан Кирилович
 Черненко Платон
 Черненко Марія
 Черненко Ярина Пилипівна

Черненко Галина
 Черненко Сергій
 Черненко Федось
 Чубатенко Михайло Іванович
 Чубатенко Наталка Антонівна
 Чубатенко Надія Миколаївна
 Чубатенко Микола Олексійович
 Чубатенко Олексій Григорович
 Чубатенко Катерина Олексіївна
 Черненко Платон Пилипович
 Черненко Марія Василівна
 Черненко Василь Іванович
 Черненко Ульяна Дмитрівна
 Черненко Оришка
 Черненко Петро
 Черненко Санька
 Чорномаз Наум Микитович
 Чорномаз Володимир Микитович
 Швиденко Степан Дмитрович
 Швиденко Ганна Іванівна
 Швиденко Марія Степанівна
 Швиденко Наталія Семенівна
 Шуляк Наталія
 Шуляк Панас
 Пінтюренко Текля Захарівна
 Полив'яний Опанас Дмитрович
 Якименко Корній Васильович
 Якименко Ганна Юхимівна
 Якименко Іван Трохимович
 Якименко Олена Яківна
 Якименко Варка Іванівна

с. Жовтневе (під час Голодомору – с. Занудівка)

Село Жовтневе (стара назва – Занудівка) засноване в другій половині XVIII ст.

За даними перепису населення 1926 року кількість дворів становила 339, кількість жителів – 1518.

Колгосп створений в 1929-1930 році.

Газета «За суцільну колективізацію» в № 43 від 5 травня 1932 року повідомляла, що с. Занудівка (комуна «КОКС») у травні 1932 р. занесене на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від голоду – 174 осіб.

На сільському кладовищі є могила і встановлений пам'ятний знак – хрест.

Мартиролог жителів с. Жовтневе – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Кармазин Є.Д., 1927 р.н.; Швидкої М.І., 1924р.н., записаними в 2007-2008 рр. Мудрецькою Н.І., молодшим науковим співробітником музею.

Базалюк Іван
 Базалюк Коля
 Базалюк Степан
 Базалюк Мавра Кононівна,
 27 років
 Березова Вівдя
 Березова Домаха

Березова Палажка
 Прохорівна
 Березовий Микола
 Андрійович
 Березовий Онисько
 Березовий Артем
 Березовий Василь

Артемович, 30 років
 Березовий Петро
 Березовий Прохір Прокопович
 Великий Федір, 50 років
 Головата Васька
 Головатий Семен Назарович
 Головатий Влас Семенович

Гордон Анюта
 Гордон Борис Григорович,
 32 р.
 Гордон Гаврило Ількович
 Гордон Григорій
 Гордон Марина Йосипівна
 Гордон Митрофан Пилипович
 Гордон Олександр
 Кіндратович
 Гордон Трохим Кіндратович
 Гордон.....Мусіївна
 Губенко Аврам
 Губенко Домаха
 Губенко Нестор, дитина,
 6 років
 Дроздов Хмим Янович
 Дяченко Віктор
 Дяченко Марія Вікторівна
 Дяченко Микола Вікторович
 Дяченко Надежда
 Єменко Ганна Теремховна,
 14 р.
 Кармазин Василина
 Кирилівна
 Кармазин Васька
 Кармазин Григорій Кирилович
 Кармазин Кирило
 Кармазин Кондрат
 Прокопович
 Кармазин Марія Семенівна
 Кармазин Марко Кирилович
 Кармазин Уляна Кирилівна
 Кучма Євдоким
 Кучма Михайло Гаврилович
 Кучма Федот Мусійович
 Кучма Гаврило Іванович
 Кучма Марія Гаврилівна
 Кучма Микола Олександрович
 Кучма Мусій Олександрович
 Кучма Параска Петрівна, мати
 Кучма Петро, батько
 Кучма Петро Юркович
 Кучма Роман Петрович, син
 Кучма Тихон Петрович(син)
 Кучма Хівря Йосипівна
 Литвин Мина Кирилович
 Литвин Павло Данилович
 Литвин Тетяна Павлівна
 Ляшенко Ганна Терешківна, 21
 Ляшенко Іван
 Ляшенко Іван Семенович
 Ляшенко Михайло
 Самійлович

Мартиненко Олекса Іванович
 Мартиненко Федір
 Мартиненко Іван
 Мартиненко Іван Іванович
 Мартиненко Іван
 Мартиненко Олекса Іванович
 Мартиненко Якилина Іванівна
 Мацубка Ївга Марківна
 Мацубка Зінаїда
 Пантелеймонівна
 Мацубка Степан
 Пантелеймонович
 Мельник (дитина)
 Мельник (дитина)
 Мельник Дмитро
 Мельник Марія
 Мельник Олексій
 Мельник Оксентій Хтодосович
 Мельник Олександр
 Мельник Павло, 65 років
 Мілініченко Григорій
 Іванович
 Піхало Аріон, 25років
 Піхало Горпина, 45 років
 Піхало Кирило Антонович, 40 р.
 Піхало Лекера Йосипівна
 Піхало Мусій Антон., 30 р.
 Піхало Петро Мусійович, 12
 Плигун Василь
 Плигун Рузя
 Плигун Терешко
 Плигун Арсен Терешкович
 Плигун Артем Терешкович
 Плигун Василь Терешкович
 Плигун Гапка Терешківна
 Плигун Григорій Олексійович
 Плигун Євдокія Самійлівна
 Плигун Йовхимія Терешківна
 Плигун Катерина
 Плигун Марія
 Плигун Олекса
 Плигун Самійло
 Плигун Ярина Олексіївна
 Погребняк Параска
 Ряба Васька Йосипівна
 Ряба Васька Микитівна
 Ряба Олена
 Ряба Уляна, 60 років
 Рябий Архип Іванович, 12 р.
 Рябий Іван Маркович
 Рябий Іван Петрович
 Рябий Петро Іванович
 Саєнко Марія Федотівна, 60 р.

Саєнко Федір Ількович, 50
 Семенець Кирило
 Семенець Ганна Марківна
 Семенець Константин, 50р.
 Семенець Олександра
 Кириловна, 70 років
 Семенець Петро Маркович
 Семенець Уляна Кирилівна
 Сосула Яков Минович
 Сосула Герасим Якович
 Сосула Катерина Минівна
 Сосула Катерина Яківна, 30 р.
 Старенька Пріська
 Старенький Гаврило Титович
 Стокіз Параска Семенівна
 Столяренко Андрій
 Столяренко Олександра Ко-
 стівна
 Столяренко Федір Костович
 Столяренко Герасим
 Столяренко Йовдоха
 Столяренко Кость Гаврилович
 Терещенко Вівдя
 Терещенко Любов Сергіївна
 Терещенко Олександр
 Терепонович
 Терновий Архип Йосипович
 Терновий Архип Йосипович
 Терновий Йосип
 Тригуб Марія Олексіївна
 Тригуб Одарка
 Тригуб Олекса
 Цапенко Дементій
 Цапенко Дементій Христия-
 нович
 Цапенко Йовмел Дементійо-
 вич
 Цапенко Клавдія Дементіївна
 Цапенко Марія Дементіївна
 Цапенко Михайло Дементій-
 ович
 Швидка Марія Терешківна
 Швидкий Іван Нестерович
 Швидкий Зінько Терешкович
 Швидкий Микола Олексан-
 дрович
 Шевчик Трохим Панасович
 Шевчик Настя Панасівна
 Шевчик Олекса Панасович
 Шевчик Хівря Йосипівна
 Яненко Гура
 Яненко Уляна

с. Землянка

Газета «За суцільну колективізацію» в № 43 від 5 травня 1932 року повідомляла, що с. Землянка (кол-госпи «Жовтнева революція» та ім. Леніна) у травні 1932 р. занесені на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору – 46 осіб.

Мартиролог жителів с. Землянка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлиць-

кого районного історико-краєзнавчого музею та за свідченнями очевидців Брушківської Г.Д., 1924 р.н.; Левіцької Л.К., 1926 р.н., записаними у 2008 році Грушко Л.М., завідуючою клубом с. Землянка.

Бойко Іван
Бойко Роман
Бойко Секлета
Бойко Федір
Бойко Ярина
Брушківська Текля
Брушківський Іван
Головченко Сергій Панасович
Головченко Харитон
Сергійович
Демський Арсентій
Демський Павло
Арсентійович
Демський Петро Арсентійович
Кияниця Григорій
Кияниця Пелагея
Левіцький Кирило Йосипович

Мевша Ганна Яківна
Мевша Макар Сидорович
Мевша Макар Якович
Мевша Прокоп Сидорович
Мевша Сидір Якович
Мевша Яків
Обуховець Єфросинія
Обуховець Іван
Обуховець Мина
Приятель Дорош
Сладовська Марія Іванівна
Сладовська Олена
Сладовська Ольга Іванівна
Сладовська Федора Іванівна
Сладовський Григорій Іванович
Сладовський Іван

Соколовський Кирило
Соколовський Микола Трифонович
Соколовський Трифон
Старинець Михайло
Чоповська Ганна
Чоповська Єфросинія
Чоповський Каленик
Чоповська Марина
Чоповська Пелагея
Чоповський Архип
Шкаранда Радіон Іванович
Шкаранда Ганна Фадеївна
Шкаранда Григорій
Шкаранда Оксана
Шкаранда Феодосія

с. Зікрачі

За даними перепису населення 1926 року кількість дворів у селі становила 320, кількість жителів – 1729.

У 1924 році створено Товариство Спільного Обробітку Землі (ТСОЗ). Колгосп створений у 1929-1930 рр.

Газета «Колективна нива» у № 82 від 4 серпня 1932 року, № 89 від 26 серпня 1932 року, № 93 від 9 вересня 1932 року, № 98 від 24 вересня 1932 року, № 114 від 16 листопада 1932 року та № 47 від 21 травня 1933 року повідомляла, що с. Зікрачі (колгосп «Новий Шлях») занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору – 60 осіб.

Місце поховання жертв голоду знаходиться на сільському кладовищі, де встановлені хрест і пам'ятна дошка. Розроблено проект пам'ятника жертвам Голодомору 1932-1933 рр. Скульптор Михайло Горловий, спонсор Коломієць Антон. Встановлення заплановано на листопад 2008 р.

Мартиролог жителів с. Зікрачі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Клименко Г.О., 1907 р.н.; Нижник В.Г., 1927 р.н., записаними у 2008 році Коноплянко В.Г., фермером, Гирею Н.А., пенсіонеркою.

Васильківська Василина
Васильківський Василь
Гутяк Уляна
Гутяк Яків
Денисенко
Денисенко Анатолій
Денисенко Андрій
Денисенко Василь
Денисенко Ганна Кирилівна
Денисенко Домаха
Денисенко Килина
Денисенко Микола
Денисенко Микола
Денисенко Надія
Денисенко Олександра
Денисенко Ольга
Денисенко Петро
Денисенко Софія

Денисенко Трохим
Денисенко Трохим
Денисенко Яків
Денисенко Іван
Ім'я не відоме
Ім'я не відомо
Ім'я не відомо
Іщенко Наталка
Іщенко Параска
Клименко Василь
Клименко Гаврило
Клименко Домаха
Клименко Євтим Микитович
Клименко Олена
Клименко Сергій
Клименко Яків
Колесник Євдоким
Лукашенко Архип

Нестор
Нижник Григорій
Нижник Христя
Пасько Домаха
Пасько Семен
Перебийніс Дмитро
Перебийніс Лукина
Перебийніс Пилип
Сергієчко Ганна
Сказатна Уляна
Сказатний Іван
Стецюк Йосип
Стецюк Марія
Туливітер Ликера
Тупало, 7 членів сім'ї
Тупало Андрій
Тупало Василина

с. Зорівка

У с. Зорівка (в минулому Монтрезорівка) за даними перепису населення 1926 року було дворів 239, жителів – 1314.

В 1922 році створено колгосп «18 Партз'їзд».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору в с. Зорівка – 17.

Мартиролог жителів с. Зорівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений в 1989 році працівниками сільської ради за свідченнями очевидців Логвиненко О.І. (1920-2006), Дуброви О.О. (1922 -2000).

Горбач Аріон, 11 років
Горбач Дарія, 10 років
Горбач Ярина, 8 років
Горноштан Мусій, 32 р.
Гузій Ніна, 43 р.
Гузій Ніни чоловік, 44 р.

Гузій Ніни мати, 68 р.
Гузій Ніни дочка, 21 р.
Донець Ликера, 7 р.
Дубогрій Федосій, 29 р.
Дубогрій Євдокія, 28 р.
Дубогрія Федосія син, 9 р.

Дубогрія Федосія дочка, 7 р.
Трохман Кирило
Трохман Федір
Трохман Марія, 26 р.
Трохман Марії дочка, 4 р.

с. Іванівка (під час Голодомору – с. Янівка)

За даними перепису населення 1926 року кількість дворів у с. Іванівка становила 340, кількість жителів – 1575. До даного населеного пункту відносився хутір Янівські Отруби, в якому нараховувалося приблизно 20-25 дворів та проживало приблизно 120 чоловік. Хутір наприкінці 30-х років перенесено в с. Іванівку. На той час в селі проживало приблизно 1300 осіб.

У 1929 році на правому березі річки було створено колгосп «Розорані межі», а в 1931 його перейменовано на «14-річчя Жовтня». В 1933 році було створено колгосп ім. Сталіна.

Газета «За суцільну колективізацію» у № 96 від 23 жовтня 1932 року повідомляла, що с. Янівка занесене на «чорну дошку».

У 1929-1933 роках було розкуркулено вісім сімей: Гула Олена та її чоловік, Семенець Василь, Дяков Федор, Довгопол Семен, Семенець Максим, Литвин Яків, Шкода Іван, Литвин Горпина (за свідченнями Моргун Марії Савівни).

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих під час голоду – 140 осіб. Місце поховання знаходиться на сільському кладовищі.

Мартиролог жителів с. Янівка (Іванівка) – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Моргуна (Дякова) М.С., 1919 р.н.; Василенко В. М., 1916 р.н., записаними в 2008 році Бабичем Г.І., художнім керівником клубу с. Горохуватка.

Андрієвський Роман
Андрієвська Соломія
Романівна, дит.
Андрієвська Марфа
Романівна, дит.
Андрієвська Даша Романівна, дит.
Андріївський Дивонісій
Романови, дит.
Андріївський Іван Романович, дит.
Білоусов Яків
Білоусова Варка
Білоусов Тарас Якович, дит.
Білоусова Ольга Яківна, дит.
Білоусова Санька Яківна, дит.
Білоусов Степан Якович, дит.
Буценко Роман
Буценко Ольга Романівна, дит.
Буценко Олександр Романович, дит.
Буценко Варка Романівна, дит.

Буценко Сергій Романович, дит.
Буценко Трохим Романович, дит.
Буценко Марія Романівна, дит.
Баценко Пилип
Бабич Тетяна Терентіївна
Бабич Софія, дит.
Бабич Євдокія, дит.
Василенко Григорій
Василенко Марія
Василенко Ганна Григорівна, дит.
Василенко Василь
Григорович, дит.
Василенко Григорій
Василенко Петро
Василенко Ганна
Ворона Роман
Ворона Хівря
Василенко Денис
Гулей Олексій Васильович
Гулей Салевата Лазорівна

Гулей Григорій Олексійович, дит.
Василенко Ганна
Василенко Микола
Денисович, дит.
Василенко Соломія
Денисівна, дит.
Герашенко Марія
Герашенко Петро Павлович, дит.
Герашенко Сергій Павлович, дит.
Гулий Юхим Васильович
Гулий Микита
Герашенко Сергій Павлович
Герашенко Петро Павлович
Довгопол Дементій
Довгопол Ганна
Довгопол Василь
Дементійович, дит.
Довгопол Ольга Дементіївна, дит.
Довгопол Степан

Дементійович, дит.
 Дубенко Ганна
 Дубенко Олександра
 Довгуля Харитон
 Довгуля Дарія
 Довгуля Катерина
 Денисенко Сергій
 Житник Григорій
 Калістратович
 Житник Ївга
 Житник Приська Григорівна,
 дит.
 Житник Іван Григорович, дит.
 Жиленко Григорій
 Жиленко Ганна Григорівна,
 дит.
 Кобрин Юхим
 Кобрин Марія
 Комар Марія
 Комар Христя
 Кобрин Юхим Федорович
 Кобрин Мифодь Федорович
 Кобрин Павло Юхимович, дит.
 Кобрин Василь Юхимович,
 дит.
 Кобрин Катерина Юхимівна,
 дит.
 Комар Марія
 Комар Химка
 Шевченко Михайло Онанієвич
 Корж Петро
 Корж Марія
 Корж Василь Петрович, дит.
 Корж Онисія Петрівна, дит.
 Корж Андрій Петрович, дит.
 Корж Соломія Петрівна, дит.
 Лисенко Марія Андріївна
 Микитенко Онисько
 Сидорович

Микитенко Ганна
 Микитенко Олександр
 Ониськович, дит.
 Микитенко Федора
 Ониськівна, дит.
 Михайлик Микита
 Майцехівський Харитон
 Майцехівська Марія
 Микитенко Мина
 Нестрога Зінько Прокопович
 Нестрога Марія
 Нестрога Віра Зіньківна,
 дит.
 Нестрога Степан Зінькович,
 дит.
 Нестрога Юхим Зінькович,
 дит.
 Нестрога Палажка Зіньківна,
 дит.
 Нестрога Роман Зінькович,
 дит.
 Нестрога Ганна Зіньківна,
 дит.
 Нестрога Ганна Пилипівна
 Остроух Митрофан
 Павленко Любов Василівна,
 дит.
 Павленко Віра Василівна,
 дит.
 Павленко Юрій Васильович,
 дит.
 Павленко Іван Іванович
 Павленко Марія
 Павленко Іван Олексійович
 Павленко Химка Олексіївна
 Рогоза Григорій
 Рогоза Хома Григорович, дит.
 Ступенко Григорій
 Ступенко Наталія

Ступенко Марія Григорівна,
 дит.
 Ступенко Іван Григорович,
 дит.
 Семенець Іван Микитович
 Семенець Кіндрат Юхимович
 Семенець Ганна Микитівна
 Семенець Палажка
 Семенець Йосип
 Семенець Тит Данилович
 Семенець Опанас Титович,
 дит.
 Стариченко Антон
 Стариченко Микола
 Антонович, дит.
 Сябро Андрій
 Сябро Палажка
 Сябро Трохим Андрійович,
 дит.
 Сябро Ганна Андріївна, дит.
 Соломченко Микола
 Макарович
 Семенець Харитина
 Семенець Наталія
 Сябро Ганна Олексіївна
 Ступенко Павло
 Ступенко Федора
 Семенець Захарко
 Семенець Тетяна
 Семенець Захарій Минович
 Семенець Григорій
 Захарович, дит.
 Семенець Софія Захарівна,
 дит.
 Семенець Олексій, дит.
 Фисан Парасковія
 Янголь Прокіп Мартинович

с. Кадомка

Село Кадомка (колишня назва Гадомка) засноване в 20-х роках XVIII ст. Свою назву носить з кінця XVIII ст.

За даними перепису населення 1926 року кількість дворів становила 239, кількість жителів – 1314. Колгосп «Комунар» створений в 1930 році.

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих під час Голодомору – 110 осіб, встановлено по-іменно 104.

Мартиролог жителів с. Кадомка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений в 1990 році, уточнений в 2007-2008 роках Мороз О.П., завідуючою бібліотекою с. Кадомка; Кліковкою Н.С., директором Будинку культури с. Кадомка, за свідченнями очевидців Пономаренко Є.М., 1913 р.н., та Коробенко Ф.Н., 1926 р.н.

Омельченко Степанида, 48 р.
 Омельченко Митрофан, 36 р.
 Омельченко Микита, 39 р.
 Омельченко Тихін, 41 р.
 Омельченко Гапка, 42 р.

Опанасенко Роман, 22р.
 Опанасенко Оксана, 32 р.
 Опанасенко Оксана(дочка),
 2р.
 Кваша Микола Іванович, 30 р.

Кваша Трохим Іванович, 38
 Білека Юхим., 44 роки
 Білека Олександра, 50 р.
 Білека Сидір Юхимович, 38
 Білека Микола Юхим., 26 р.

Вітенко Павло, 28 років
 Скуб Терентій Адамович, 49 р.
 Скуб Сергій Адамович, 33 р.
 Скуб Марія Сергіївна, 42 р.
 Найденко Лука, 44 р.
 Найденко Марія Луківна., 29 р.
 Супруненко Семен, 47 р.
 Супруненко Семен, 44 роки
 Супруненко Марія, 44 р.
 Йовхименко Семен Прок.,
 41 р.
 Йовхименко Христя Сем.,
 29 р.
 Йовхименко Єфросинія С.,
 29 р.
 Коробенко Овсій Прок., 31 р.
 Коробенко Йосип Овсій., 38 р.
 Коробенко Лампія Овсій.,
 38 р.
 Коробенко Марія Овсій., 22 р.
 Коробенко Єфросинія Овсій.,
 28 р.
 Коробенко Горпина Овсій.,
 31 р.
 Білека Іван, 31 рік
 Білека Селевета, 39 р.
 Білека Уляна Іванівна, 39 р.
 Білека Парасковія Іван., 39 р.
 Коробенко Пантелій Прокоп.,
 38 р.
 Коробенко Мусій Пант., 18 р.
 Муценко Дмитро, 48 р.
 Муценко Олександра, 35 р.
 Муценко Іван Дмитрович, 18

Муценко Антін Дмитрович, 8
 Муценко Йосип Дмитрович,
 10 р.
 Муценко Степан Дмитрович,
 5 р.
 Шапран Захарій
 Шапран Захарій
 Копиленко Петро, 68 років
 Кривуценко Іван
 Василенко Іван, 42 р.
 Василенко Марія
 Василенко Лазар
 Супруненко Улита
 Кривуценко Дарія Олек.
 Кривуценко Гаврило Олек., 41
 Кривуценко Степан Олек.
 Білека Іван Ничипорович,
 16 р.
 Білека Іван Ничипорович
 Коробенко Марія, 3 роки
 Шапран Тиміш, 37 років
 Шапран Варвара, 35 років
 Шапран Оксана Тим., 10 р.
 Опанасенко Анастасія, 42 р.
 Коробенко Мусій, 34 роки
 Цюрупа Данило, 16 років
 Цюрупа Соня, 10 років
 Цюрупа Марія, 35 років
 Гончаренко Овсій
 Гончаренка Овсія син, 1,5 р.
 Гончаренка Овсія син, 3 р.
 Гончаренка Овсія син, 5 р.
 Гончаренко Володимир
 Коробенко Федір

Коробенка Федора дружина
 Коробенка Федора дочка
 Коробенка Федора дочка
 Коробенка Федора син
 Вегера Матвій, 38 років
 Вегери Матвія син, 16 р.
 Вегери Матвія син, 11 р.
 Скуб Тетяна
 Скуб Галина
 Юхименко Яків Опанасович
 Юхименко Наталія, 62 р.
 Савченко Юхим, 50 р.
 Савченко Іван, 47 років
 Омельченко Денис, 30 р.
 Омельченка Дениса дружина,
 29
 Омельченка Дениса дочка,
 6 р.
 Омельченка Дениса син, 3 р.
 Дмитрюк Марія Адамівна,
 46 р.
 Андрієнко, 49 років
 Андрієнка дружина, 49 р.
 Андрієнка син, 16 років
 Андрієнка син, 14 років
 Андрієнка син, 13 років
 Андрієнка свекор, 70 р.
 Андрієнка свекруха, 67 р.
 Білека, 53 роки
 Білека-дружина, 45 р.
 Рибак Іван Якимович, 7
 Рибак Ліда Якимівна, 3
 Рибак Варвара Якимівна,
 1,5 р.

села Калинівка та Олександрівка

Колгосп створений в 1929-1930 роках.

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від голоду в цих двох селах – 102 особи.

Мартиролог жителів с. Калинівка і с. Олександрівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Обуховської М.Т., 1922 р.н.; Сірик М.Я., 1924 р.н., в 1990 році, уточнено в 2007-2008 роках Мороз О.П., завідуючою бібліотекою с. Кадомка; Кліковкою Н.С., директором Будинку культури с. Кадомка.

Бараненко
 Бараненко
 Бараненко
 Штибенчиха
 Штибенчихи чоловік
 Штибенчихи син
 Часничка
 Часнички дитина, 5 р.
 Часнички дитина, 2,5 р.
 Марія баба
 Марії баби дочка, 36 р.
 Марії баби внук, 14 р.
 Нестеренко
 Нестеренка дружина
 Подолян

Подолян
 Подолян
 Сіроштан, 63 роки
 Сіроштана дружина, 65 р.
 Сіроштана син Никодим
 Никодима дружина
 Прокіп
 Прокопа дружина
 Прокопа дитина
 Прокопа дитина
 Тарасиха, 52 роки
 Тарасихи дитина
 Тарасихи дитина
 Люба, 3 роки
 Баран

Барана дружина
 Барана мати
 Барана батько
 Денис
 Дениса дружина
 Мотрона баба, 64 р.
 Мотрони баби чоловік, 63 р.
 Мотрони баби внучка, 19 р.
 Катерина
 Катерини дитина, 9 р.
 Катерини дитина, 7 р.
 Марченко
 Марченка син, 30 років
 Яблонська
 Яблонської чоловік

Карпова
Карпової **чоловік**, 48 р.
Коломієць
Коломієць **дитина**, 3 р.
Моргулевич
Моргулевича **дитина**, 2 р.
Жало
Савостіян
Савостіяна **дружина**
Савостіяна **мати**
Савостіяна **батько**
Севастіяна **син**, 6 років
Севастіяна **син**, 5 років
Севастіяна **дочка**, 3 р.
Севастіяна **дочка**, 1 р.
Юхим, 49 років
Юхима **дружина**
Юхима **дитина**, 7 років
Сірик, 38 років
Сірика дружина, 39 років
Парієнка дружина

Парієнка **мати**, 61 рік
Парієнка **батько**, 62 роки
Парієнка **дитина**, 19 років
Левченко
Левченка **мати**
Левченка **батько**
Левченків **дитина**
Левченків **дитина**
Левченків **дитина**, 2 роки
Шура баба, 73 роки
Шури баби **чоловік**, 72 р.
Заброд
Заброда **дружина**
Остап, 39 років
Остапа **дружина**, 39 р., та їх **3 сини**
Захарко, 30 років
Захарка **дружина**, 28 р.
Захарка **дитина**, 11 р.
Ничипір
Ничипора **дружина**

Ничипора **дитина**
Сьома дід
Діда Сьоми **дружина**
Діда Сьоми **внучка**, 12 р.
Дуброва, 39 років
Дуброви **мати**, 60 років
Ганна баба
Баби Ганни **чоловік**, 53 роки
Баби Ганни **син**, 33 роки
Баби Ганни **невістка**
Баби Ганни **внучка**, 13 р.
Товстиха
Товстихи **чоловік**
Товстихи **син**
Товстихи **невістка**
Товстихи **дитина**, 6 р.
Баленко Конон, 49 р.
Баленка Конона **дружина**, 42 р.
Баленка Конона **син**, 9 р.

с. Кузьминці

За даними перепису населення 1926 року кількість дворів у с. Кузьминці становила 209, кількість жителів – 936.

Колгосп створений у 1930 році.

Газета «Коллективна нива» у № 93 від 9 вересня 1932 року повідомляла, що с. Кузьминці (колгосп «Ударник») занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від голоду в с. Кузьминці – 46 осіб.

Мартиролог жителів с. Кузьминці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Сироти В.І., 1925 р.н.; Савченко О.С., 1923 р.н.; записаними у березні 2007 року завідуючою бібліотекою с. Кузьминці Кабан Л.А.

Волошин Анастасія Федорівна, 32 роки
Волошин Володимир, 3
Волошин Ганна, 5
Волошин Григорій, 7
Волошин Дмитро, 6
Волошин Іван, 2
Волошин Наум Андрійович, 42
Волошин Олексій, 3
Волошин Олексій, 6
Волошин Омелько Дмитрович, 13 років
Волошин Софія Дмитрівна, 45
Гладченко Микола, 6
Гладченко Федір Захарович, 32
Зайченко Архип, 3
Зайченко Горпина, 7
Зайченко Іван Степанович, 24
Зайченко Лідія, 7
Зайченко Микола, 8

Зайченко Олексій, 6
Зайченко Ольга Пилипівна, 17
Зайченко Тетяна Пилипівна, 51
Зайченко Трохим, 6
Зайченко Уляна, 5
Зайченко Федір Пилипович, 30
Зайченко Федір Степанович, 23
Карпенко Іван, 5
Карпенко Павло, 4
Приблемський Василь, 13
Приблемський Володимир Іванович, 32
Прохоренко Олексій Федорович, 24 роки
Прохоренко Макар Федорович, 28 років
Прохоренко Микита Кузьмович, 52 роки

Прохоренко Олексій Федорович, 28 років
Прохоренко Федір Микитович, 16 років
Проценко Микола Григорович, 19 років
Савченко Ярина, 5
Стодольна Текля, 5
Стодольна Євдокія Ладимирівна, 16 років
Стодольна Устина, 7
Стодольний Данило, 6
Стодольний Іван Радомирович, 28 років
Стодольний Ладомир Семенович, 46 років
Шевченко Василь, 4
Шуляк Лавро Демидович, 4
Яременко Євдокія, 28
Яременко Кирило, 27

с. Леонівка

Село Леонівка засноване у 1840 році переселенцями з села Григорівка Київського повіту.

За даними перепису населення 1926 року кількість дворів у с. Леонівка становила 122, кількість жителів – 681.

7 січня 1930 року в Леонівці було організовано колгосп. В нього увійшло 159 сімей. Розкуркулено 16 сімей.

Газета «За суцільну колективізацію» у № 40 від 26 квітня 1932 року повідомляла, що с. Леонівка за незадовільне ведення сільхозробіт занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від голоду в с. Леонівка – 26 осіб, встановлено прізвища – 16.

В 1993 році біля сільського кладовища в селі Леонівка встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 рр. у вигляді металевого хреста.

Мартиролог жителів с. Леонівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Лігоцької У.П. (1909-2007), Мостового А.А. (1925 -2007), Мостової З.В., 1928 р.н.; Кисіль А.Т., 1918 р.н., записаними у 2007-2008 роках Фіялко С.В., завідуючою бібліотекою с. Леонівка; Кисіль В.О., завідуючою клубом с. Леонівка.

Бранець Йовхим Маркович
Бранець Софія Кіндратівна
Бранець Микола Йовхимович
Мостовий Кузьма Сергійович
Мостова Мар'яна Василівна
Мостовий Прокіп Кузьмович

Крамар Йовхим Васильович
Крамар Марія Арефівна
Крамар Василь Йовхимович
Крамар Марія Йовхимівна
Крамар Христина Йовхимівна
Крамар Євдокія Йовхимівна

Кучер Петро Маркович
Кучер Тетяна Петрівна
Кучер Яків Петрович
Кучер Віктор Петрович

с. Липовець

За даними перепису населення 1926 року кількість дворів у с. Липовець становила 386, кількість жителів – 1718.

Колгосп створений у 1929-1930 році.

За свідченнями очевидців трагедії загальна кількість померлих від голоду – 337 осіб.

15 жовтня 1992 року за ініціативою голови сільради Тищенко І.Д. біля сільського кладовища на території церкви насипано курган, встановлено металевий (кований) хрест висотою 6 м. та мармурові плити з викарбованими 330-ма прізвищами жертв Голодомору, які були встановлені зі свідчень очевидців. Наступного року біля кургану було відкрито пам'ятник «Скорбота» у вигляді жінки-жалібниці (за спонсорські кошти та кошти сільської ради).

Мартиролог жителів с. Липовець – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та за свідченнями очевидців Шевченко Г.А., 1922 р.н.; Тесленко Я.С., 1925 р.н., записаними в грудні 2007 р. Тесленко В.М., завідуючою бібліотекою с. Липовець.

Бабенко Кость Карпович
Бабенко Пріська
Бабенко Ярина
Бабенко Катерина
Бабенко Павло
Бондаренко Іван
Бондаренко Хтодось Лазорович
Бондаренко Дем'ян Хтодосьович
Бондаренко Василь Хтодосьович
Бондаренко Мина Профирович
Бондаренко Ярина Минівна
Бондаренко Іван Минович
Бондаренко Віктор Минович
Бондаренко Марія Минівна
Бондаренко Василь

Бондаренко Федора
Бондаренко Федори син
Бондаренко Федори син
Бондаренка Василя сусідка Варка
Варки сестра Параска
Варки дитина Домка
Варки дитина Василь Білицький Кузьма
Бойченко Оксана Савустьянівна
Бойченко Ганна Севастянівна
Бойченко Андрій Севастянович
Бойченко Ілько Савустьянович
Бойченко Микита Севастянович
Бойченко Левко
Бойченко Мавра
Бойченко Маври дитина

Бойченко Маври дитина
Бойченка Левка сусід Денис
Дениса мати
Дениса син Володимир
Дениса дружина Федора
Варенко Терешко
Варенка Терешка сусід Ничипір
Ничипора дружина
Варенко Федора
Глуценко Микита
Глуценко Горпина
Глуценко Устя
Глуценко Усті син
Глуценко Усті син
Глуценко Настя Терешківна
Глуценко Явдоха Терешківна
Глуценко Мотря
Глуценко Андрій Іванович
Глуценка Андрія Івановича

дитина
 Глущенко Левко
 Глущенко Левка дружина
 Глущенко Павло Левкович
 Глущенко Андрій Левкович
 Глущенко Йосип
 Глущенко Марія
 Глущенко Андрій Артемович
 Грайченко Уляна
 Грайченко Савка
 Грайченко Терешко
 Грайченко Мотря
 Духовна Йовхимія
 Каслін Терешко
 Каслін Текля
 Каслін Теклі дитина
 Каслін Теклі дитина
 Каслін Теклі дитина Семен
 Каслін Теклі дитина Мокрина
 Каслін Теклі дитина Ганна
 Коваленко Мокрина
 Коваленко Мокрини дитина
 Коваленко Мокрини дитина
 Коваленко Мамон
 Коваленко Степанида
 Коваленко Сачок
 Коваленко Василина
 Симонівна
 Коваленко Устя Симонівна
 Коваленко Химка
 Коваленко Химки сусід
 Коваленко Химки сусідова дитина
 Коваленко Химки сусідова дитина
 Коваленко Химки сусідова дитина
 Коваленко Химки сусідова дитина
 Комлик Олександра
 Комлик Максим
 Комлик Марина
 Комлик Омелько Максимович
 Комлик Іван Максимович
 Комлик Онисія
 Комлик Зінька
 Кодинець Євдоким
 Кодинець Уляна
 Кодинець Гаврило Євдокимович
 Кодинець Онопрій
 Кодинець Ярина Онопріївна
 Кодинець Харитина
 Онопріївна
 Курінна Ганна Трохимівна
 Курінний Панас
 Курінний Володимир
 Курінний Іван Семенович

Курінний Микола Іванович
 Кияниця Яків і 4 дітей
 Крезуб Максим
 Крезуб Варка
 Крезуб Марія Максимівна
 Крезуб Мирін Максимович
 Лисенко Флор
 Лисенко Христя
 Лисенко Олександра
 Флорівна
 Лисенко Марія Флорівна
 Лисенко Оксана Флорівна
 Лисенко Палажка Силівна
 Лисенко Ганна
 Лисенко Федір Силович
 Лисенко Федір
 Лисенко Тиміш
 Лисенко Дорош
 Лисенко Анфіса
 Лисенко Настя
 Лисенко Харитон
 Лисенко Лазар Харитонович
 Лисенко Катерина
 Харитонівна
 Лисенка Харитона сусід
 Лисенка Харитона сусідка Вів-
 дя
 Лисенко Павло Якимович
 Лисенко Михайло Якимович
 Лисенко Марія Якимівна
 Лисенко Ольга Якимівна
 Новохацький Василь
 Новохацька Тетяна
 Онопрієнко Фокій
 Євдокимович
 Онопрієнко Фокія Євд. дитина
 Онопрієнко Фокія Євд. дитина
 Онопрієнко Микита
 Євдокимович
 Онопрієнко Марта
 Онопрієнко Григорій
 Степанович
 Онопрієнко Микита
 Онопрієнко Улита
 Онопрієнко Євдокія
 Онопрієнко Хорина
 Онопрієнко Талимей
 Онопрієнко Фадей Петрович
 Онопрієнко Тетяна
 Осадча Ганна
 Осадчий Йосип
 Осадчий Іван Хотевич
 Осадчого Івана Хотевича мати
 Осадчий Талимей
 Осадча Хтодоська
 Осадча Текля
 Осадчої Теклі сусід Павло
 Осадчої Теклі сусідка Явдоха

Перетятко Денис
 Перетятко Трохим
 Перетятко Каніся
 Перетятко Павло
 Веремійович
 Перетятка Павла Верем.
 невістка
 Перетятка Павла Верем. сусід
 Семен
 Перетятка Павла Верем. сусіда
 Семена дружина
 Перетятко Опанас
 Андрійович
 Перетятко Марфа Панасівна
 Перетятко Карпо Андрійович
 Перетятко Текля
 Перетятко Павло
 Єрофейович
 Перетятка Павла Єроф.мати
 Перетятко Ілько
 Перетятка Ілька сусід Ерифтей
 Печериця Михайло
 Корнійович
 Печериця Іван
 Печериці Івана дружина
 Печериця Іван Іванович
 Печериця Марина
 Пархоменко Талимін
 Пархоменко Софія
 Пархоменко Ганна
 Пархоменко Наталка
 Пархоменко Варка
 Пархоменко Пилип
 Пархоменко Таня
 Руденко Наталка Іванівна
 Руденко Євмен
 Руденко Онилка
 Руденко Онилки син
 Руденко Онилки внук
 Руденко Гаврило Тарасович
 Руденка Гаврила Тар. сусід
 Сафрон
 Руденка Гаврила Тар. сусіда
 Сафрона дитина
 Руденка Гаврила Тар. сусіда
 Сафрона дитина
 Руденка Гаврила Тар. сусіда
 Сафрона дитина
 Руденка Гаврила Тар. сусіда
 Сафрона дитина
 Печериця Федора Іванівна
 Печериця Яким Сергійович
 Печериця Марія Василівна
 Печериця Ольга Василівна
 Печериця Микола Васильович
 Рупенко Конон
 Рупенко Харитина
 Солодушко Василь

Миколайович
Солодушко Степан
Солодушко Уляна
 Солодушко Уляни дитина
 Солодушко Уляни дитина
Сорокотяга Іван
Сорокотяга Ганна
 Сорокотяги Ганни брат **Микола**
 Сорокотяги Ганни брат **Борис**
Сорокотяга Марія Іванівна
Сорокотяга Микола Іванович
Сорокотяга Михайло
Сорокотяга Мефодій
Скоробагатько Микола
Мефодійович
Скоробагатько Устя
Скоробагатько Мокій
Скоробагатько Ганна
Скоробагатько Іван Левкович
Скоробагатько Петро
Левкович
Скоробагатько Микола
Левкович
Скоробагатько Купрій
Антонович
Скоробагатько Пріська
Скоробагатько Гапка Купрія-
нівна
Скоробагатько Явдоха
Купріянівна
Скоробагатько Овдій
Скоробагатько Ярема
Скоробагатько Пріська
Скоробагатько Текля
Скоробагатько Христя
Скоробагатько Гаврило
Скоробагатько Одарка
Борисівна
Скоробагатько Мирон
Скоробагатько Федір
Скоробагатько Олександр
Семененко Мар'яна
Семененко Григорій
Семененко Варка
Семененко Ярема
Семененко Параска

Семененко Андрій Яремович
Семененко Явдоха Яремівна
Семененко Настя
Семененко Федір
Семененко Христя
Сирота Конон
Сирота Федора
Сирота Євмен Кононович
Сирота Григорій Кононович
Таран Арсень Минович
Таран Настя
 Таран Насті дочка
Таран Федір Арсенович
Таран Пилип Минович
Таран Василь Пилипович
Таран Сергій Пилипович
Таран Явдоха Пилипівна
Таран Салійло Корнійович
Таран Хівря
 Таран Хіврі син
 Таран Хіврі син
 Таран Хіврі дочка
Таран Віра Миколаївна
 Таран Віри брат **Григорій**
 Таран Віри брат **Борис**
Таран Хома
Таран Данило Хомович
Таран Марія Хомівна
Таран Саша Хомівна
Таран Степан Хомович
Таран Омелько
Таран Микола Профірович
Таран Тетяна Кузьмівна
Таран Катерина
Таран Іван
Таран Сусана Іванівна
 Таран Сусани сестра **Якилина**
 Таран Сусани брат **Павло**
Тесленко Катерина
Трохимівна
Тесленко Дмитро Трохимович
Тесленко Петро Трохимович
Тесленко Григорій Трохимо-
вич
Тесленко Ганна Костівна
 Тесленко Ганни Кост. чоловік

Тесленко Ганни Кост. дитина
 Тесленко Ганни Кост. дитина
Тесленко Данило
Терещенко Явдоха Семенівна
Терещенко Мусій Семенович
Терещенко Петро Семенович
Терещенко Мокрина
Семенівна
Токовенко Михайло
Токовенко Ганна і 2 дітей
Токовенко Михайло і 1 дитина
Токовенко Ганна Михайлівна
Токовенко Федір Петрович
Ховдун Данило Сергійович
 Ховдуна Данила Серг. брат
 Ховдуна Данила С. братова
дружина
 Ховдуна Данила С. братова ди-
 тина
Ховдуна Данила С. братова
дитина
Ховдун Іван
Ховдун Сергій
Ховдун Петро
Шестопал Ольга Петрівна і
3 члени сім'ї
Шестопал Марта
Шестопал Олена Петрівна
Шестопал Кирило
Шестопал Онилка
Шевченко Сельва
Шевченко Федора
Шевченко Орест
 Шевченка Ореста сусід **Григо-**
рій
Шевченко Нікіфор Федорович
Шевченко Марина
Шульга Варка
Шульга Іван
Шульга Севостян Іванович і 2
дітей
Шульга Іван
Шульга Варка
 Шульги Варки син
 Шульги Варки дочка

с. Ліщинка

Село Ліщинка виникло в середині XVIII ст.

Колгосп створений у 1929 році. Розкуркулено 8 осіб.

За свідченнями очевидців до Голодомору кількість дворів становила 300, кількість жителів – 1000, після голоду кількість дворів – 297, кількість жителів – приблизно 950.

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих під час Голодомору – 32 особи.

У 1995 році в селі Ліщинка на території кладовища встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 рр. у вигляді дерев'яного хреста висотою 2,5 м.

Мартиролог жителів с. Ліщинка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Горбач Г.Ф., 1926 р.н.; Фастовець К.Ф., 1928 р.н., записаними в листопаді 2007 року Роїк Н.В., директором Будинку культури с. Ліщинка; Роїк Л.В., студенткою.

Бондар Ганна
Бондар Макар
Газ Любов
Довгаль (син)
Довгаль (син)
Довгаль (мати)
Думанський Роман
Жураківська Ганна
Жураківська Любов
Жураківська Соломія
Жураківський
Жураківський (а)
Жураківський Антон

Жураківський Юхим
Жураківський (а)
Зінькевич Марія
Зінькевич Григорій
Васильович
Зінькевич Михайло
Зінькевич Наталія
Зінькевич Олександр
Зінькевич Федір
Косяк
Косяк
Косяк (дружина)
Косяк Іван

Косяк Іван Якович
Косяк Софія Яківна
Косяк (дитина)
Мороз Наталія
Рижий Андрій
Ярмусевич Іван Вікторович
Ярмусевич Семен Вікторович
Сім'я: батько, син, дочка
Сім'я: мати та 2 сини
Сім'я: батько, мати, син, зять
Сім'я: мати і діти

с. Мирівка

В історичній літературі Мирівка вперше згадується 1701 року.

За даними перепису населення 1926 року кількість дворів у с. Мирівка становила 693, кількість жителів 3362.

В 1929 році розпочалася колективізація. Представники радянської влади приїжджали в село і з допомогою голови та депутатів сільської ради агітували людей у колгоспи (колективні господарства). Деякі йшли добровільно, особливо ті, в кого не було великого господарства. Інші йшли під тиском місцевої влади, але хто вступав у колгосп, віддавали туди всю худобу, весь землеобробний реманент. Так було створено колгосп «Наш шлях», головою якого призначено робітника М.А. Сагайдачника, присланого з міста. В цей же період було розкуркулено, відібрано все майно у жителів села – Кисіля Т.Г., Пендюри І.З., Пастушевського Є.Я., Рогози Х.А., Гордієнка М.Г., Рогози К.Є., Мудрого П.Д., Рогози Ю.С., Поповича Г.П., Рогози А.Д., Тихого Б.У., Джулай Є.А. та ін.

с. Мирівка. Пам'ятний знак жертвам Голодомору.

У 1932 році закінчено колективізацію. В селі створено чотири колгоспи: «Перемога», ім. Сталіна, ім. Димитрова, ім. Петровського. В цьому ж році розпочався голод, який особливого розмаху набрав у 1933 році. За свідченнями очевидців голодомор було створено навмисне владою. Всім, хто не вступав у колгосп або вийшов з нього, накладено тверде завдання щодо здачі державі продуктів сільського господарства. При виконанні воно збільшувалось, доки людина не залишалась без нічого. В тих, хто не міг виконати цей план, забирали все, викидали сім'ї на вулицю.

Газета «За суцільну колективізацію» в № 43 від 5 травня 1932 року та у № 96 від 23 жовтня 1932 року повідомляла, що за невиконання хлібопоставок колгосп «Наш шлях» і с. Мирівка занесені на «чорну дошку».

Під час голоду в селі траплялося, що за одну добу помирало до 40 чоловік. Всього померло від голодомору 344 особи (встановлено імена 340, із них 169 дітей). 39 сімей вимерло повністю.

В 2007 році в селі Мирівка на території

кладовища поблизу місця масового поховання жертв Голодомору встановлено пам'ятний знак у вигляді камінного козацького хреста. Ініціатором створення пам'ятника і спонсором виступив киянин Плугатаренко О.Л., родичі якого загинули під час Голодомору в с. Мирівка. Йому допомагали друзі: Адам Сауер з Польщі, Тім Бьозе з Німеччини, Роберто Прівітер з Італії. Автор пам'ятника – член Національної спілки художників України скульптор Микола Малишко.

Мартиролог жителів с. Мирівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Ревенко Г.Л., 1926 р.н.; Савченко Є.Я., 1922 р.н.; Пендюр В.А., 1912 р.н., записаними у 80-х роках Глушко Є.Г., працівником сільського музею.

Багно Варка Іванівна
 Багно Савка Васильович
 Вареник Гапка Омельківна
 Вареник Катерина Феофанівна
 Вареник Конон Максимович
 Вареник Параска Кузьмівна
 Вареник Текля Евтухівна
 Вареник Текля Кузьмівна
 Вареник Філона Карпівна
 Вареник Юхим Евтухович
 Вовк Єлизавета Марковна
 Вовк Іван Федорович
 Вовк Марія Степанівна
 Вовк Марія Федорівна
 Вовк Микита Лаврович
 Вовк Микита Микитович
 Вовк Параска Федорівна
 Вовк Стапан Федорович
 Вовк Федір Михайлович
 Вовк Федір Федорович
 Вовк Химка Микитівна
 Вовк Євдокія Микитівна
 Ганжа Марина Іванівна
 Ганжа Григорій Кузьмович
 Ганжа Катерина Степанівна
 Ганжа Катря Степанівна
 Ганжа Кирило Кузьмович
 Ганжа Марія Кузьмівна
 Ганжа Микола Кузьмович
 Ганжа Омелько Андрійович
 Ганжа Параска Яківна
 Ганжа Петро Максимович
 Ганжа Петро Петрович
 Ганжа Степан Омелькович
 Ганжа Текля Овсіївна
 Ганжа Химка Минівна
 Ганжа Ярина Василівна
 Глушко Іван Якимович
 Глушко Марія Якимівна
 Глушко Митрофан Іванович
 Глушко Яким Андрійович
 Гнжа Зіна Степанівна
 Ганжа Юхим Петрович
 Гордієнко Василь Васильович
 Гордієнко Володимир Маркович
 Гордієнко Григорій Маркович
 Гордієнко Дмитро Лаврович
 Гордієнко Євдокія Лаврівна
 Гордієнко Лавро Федорович

Гордієнко Лукія Лаврівна
 Гордієнко Марія Лаврівна
 Гордієнко Марко Маркович
 Гордієнко Петро Лаврович
 Гордієнко Пріська Кузьмівна
 Гордієнко Яків Лаврович
 Ґудзь Григорій Григорович
 Ґудзь Григорій Омелькович
 Ґудзь Матвій Силович
 Ґудзь Меланка Григорівна
 Ґудзь Параска Григорівна
 Ґудзь Петро Григорович
 Джулай Григорій Павлович
 Джулай Андрій Павлович
 Джулай Ганна Трохимівна
 Джулай Меланія Павлівна
 Джулай Павло Максимович
 Джулай Павло Павлович
 Джулай Семен Якович
 Джулай Ганна Павлівна
 Загинайло Андрій Васильович
 Загинайло Василь Васильович
 Кирилук Марко Сидорович
 Колоша Агафія Федорівна
 Колоша Іван Митрофанович
 Колоша Максим Опанасович
 Колоша Марія Павлівна
 Колоша Марія Селестівна
 Колоша Марко Федорович
 Колоша Федір Іванович
 Кононець Ярина Павлівна
 Кононець Агафія Миколаївна
 Кононець Варвара Ефреміївна
 Кононець Василь Силович
 Кононець Ганна Кузьмівна
 Кононець Ганна Овсіївна
 Кононець Ганна Романівна
 Кононець Ганна Силівна
 Кононець Максим Овсійович
 Кононець Меланія Павлівна
 Кононець Микола Миколайович
 Кононець Микола Овсійович
 Кононець Микола Силович
 Кононець Надія Іванівна
 Кононець Овсій Кононович
 Кононець Петро Іванович
 Кононець Петро Силович
 Кононець Пилип Романович

Кононець Роман Павлович
 Кононець Сила Романович
 Кононець Сила Тихонович
 Кононець Текля Овсіївна
 Кононець Трохим Овсійович
 Кононір Філона Ларивонівна
 Кононір Домаха Павлівна
 Кононір Ларивон Кононович
 Кононір Ларивон Ларивонович
 Кононір Мусій Ларивонович
 Кононір Софія Ларивонівна
 Кононір Софія Ларивонівна
 Кононір Трохим Ларивонович
 Кострицька Марфа Яківна
 Кострицька Марфа Яківна
 Кострицька Оксана Яківна
 Кострицька Параска Яківна
 Кострицький Іван Якович
 Кострицький Овсій Якович
 Кострицький Петро Якович
 Кострицький Яків Маркович
 Кострицький Яків Якович
 Кривенко Варвара Ничипорівна
 Кривенко Ганна Ничипорівна
 Кривенко Григорій Ничипорович
 Кривенко Марія Федотівна
 Кривенко Анастасія Ничипорівна
 Кривенко Настя Ефреміївна
 Кривенко Настя Юхимівна
 Кривенко Ничипір Корнійович
 Кривенко Ничипор Ничипорович
 Кривенко Омелько Ничипорович
 Кривенко Параска Федотівна
 Лапань Лавро Максимович
 Лапань Максим Архипович
 Лапань Максим Максимович
 Лапань Ярина Лаврівна
 Лапань Ярина Максимівна
 Лимар Архип Якович
 Лимар Григорій Архипович
 Лимар Євдокія Кузьмівна
 Лимар Кузьма Архипович
 Лимар Яків Архипович
 Лісова Агафія Олексівна

Лісова Катерина Олексіївна
 Лісова Марія Олексіївна
 Лісова Пріська Олексіївна
 Лісова Софія Максимівна
 Лісовий Олекса Васильович
 Лісовий Олексій Олексійович
 Лісовий Степан Олексійович
 Моргун Агафія Сидорівна
 Моргун Олекса Юхимович
 Моргун Софія Федотівна
 Мудра Параска Євтухівна
 Назаренко Ганна Яківна
 Назаренко Омелько Якович
 Назаренко Параска Яківна
 Назаренко Трохим Якович
 Назаренко Філона Власівна
 Назаренко Яків Трохимович
 Назаренко Яків Якович
 Назаренко Степан Якович
 Покотило Володимир
 Єфремович
 Попович Євген Сидорович
 Попович Оксана Петрівна
 Попович Параска Павлівна
 Потрат Анастасія Василівна
 Потрат Василь Порфирівич
 Потрат Григорій Васильович
 Потрат Палажка Василівна
 Пустовіт Василь Трохимович
 Пустовіт Вівдя Іванівна
 Пустовіт Іван Трохимович
 Пустовіт Трохим Опанасович
 Пустовіт Яків Трохимович
 Ревенко Савка Сидорович
 Рогова Ганна Трохимівна
 Рогова Єлизавета Порфирівна
 Рогова Меланія Андронівна
 Рогова Ніна Андронівна
 Рогова Ніна Єфремівна
 Рогова Олександра
 Максимівна
 Рогова Палажка Андронівна
 Роговий Анатолій Єфремович
 Роговий Андрій Якович
 Роговий Андрон Євтухович
 Роговий Іван Якович
 Роговий Олександр Якович
 Роговий Петро Якович
 Роговий Яків Гордійович
 Рогоза Архип Тарасович
 Рогоза Варвара Овсійна
 Рогоза Галина Овсійна
 Рогоза Дмитро Овсійович
 Рогоза Дмитро Сидорович
 Рогоза Микола Корнійович
 Рогоза Овсій Трохимович
 Рогоза Омелько Сидорович
 Салій Варвара Панасівна

Салій Гнат Петрович
 Салій Григорій Іванович
 Салій Зіна Гнатівна
 Салій Іван Петрович
 Салій Катерина Панасівна
 Салій Марія Зіньківна
 Салій Марія Петрівна
 Салій Марко Якович
 Салій Олена Йосипівна
 Салій Ольга Яківна
 Салій Панас Ларивонович
 Салій Петро Григорович
 Салій Феодосій Петрович
 Салій Хівря Федотівна
 Салій Яків Сидорович
 Самоткал Марія Федорівна
 Самоткал Мефодій
 Федорович
 Самоткал Микола Іванович
 Самоткал Агафія Яківна
 Самоткал Василь Григорович
 Самоткал Василь Іванович
 Самоткал Ганна Григорівна
 Самоткал Ганна Петрівна
 Самоткал Григорій Якович
 Самоткал Іван Федотович
 Самоткал Іван Гнатович
 Самоткал Микола Іванович
 Самоткал Палажка Власівна
 Самоткал Палажка
 Митрофанівна
 Самоткал Палажка Яківна
 Самоткал Панас Гергійович
 Самоткал Петро Іванович
 Самоткал Петро Іванович
 Сапак Горпина Порфирівна
 Сапак Омелько Корнійович
 Сапак Омелько Омелькович
 Сапак Параска Федорівна
 Сапак Пріська Федорівна
 Сапак Степан Степанович
 Сапак Феодосій Федорович
 Сапак Агафія Максимівна
 Сапак Андрій Степанович
 Сапак Володимир Опанасович
 Сапак Галина Степанівна
 Сапак Ганна Тарасівна
 Сапак Ганна Федорівна
 Сапак Іван Корнійович
 Сапак Катерина Опанасівна
 Сапак Корній Омелькович
 Сапак Ликера Федорівна
 Сапак Марія Гнатівна
 Сапак Марія Степанівна
 Сапак Марія Степанівна
 Сапак Меланія Гаврилівна
 Сапак Меланія Кузьмівна
 Сапак Микола Романович

Сапак Митрофан Феофанович
 Сапак Михайло Степанович
 Сапак Олексій Опанасович
 Сапак Опанас
 Володимирович
 Сапак Палажка Федорівна
 Сапак Петро Степанович
 Сапак Петро Степанович
 Сапак Петро Степанович
 Сапак Пилип Тихонович
 Сапак Порфирій Порфирівич
 Сапак Пріська Опанасівна
 Сапак Степан Корнійович
 Сапак Степан Корнійович
 Сапак Степан Степанович
 Сапак Степан Юхимович
 Сапак Терешко Гнатович
 Сапак Федір Гнатович
 Сапак Федора Петрівна
 Сапак Юхим Степанович
 Сапак Якилина Степанівна
 Секало Дмитро Іванович
 Сокур Іван Ларивонович
 Сокур Федір Ларивонович
 Сокур Дарія Максимівна
 Сокур Ларивон Архипович
 Сокур Ларивон Ларивонович
 Сокур Ларивон Свиридович
 Сокур Марфа Федорівна
 Сокур Меланія Ларивонівна
 Сокур Мефодій Ларіонович
 Сокур Михайло Ларіонович
 Сокур Пріська Федорівна
 Сябро Секлета Ільківна
 Сябро Ганна Митрофанівна
 Сябро Ганна Йосипівна
 Сябро Микола Ількович
 Сябро Олена Петрівна
 Сябро Петро Йосипович
 Сябро Пилип Митрофанович
 Тарасюк Микола Григорович
 Тарасюк Григорій Якович
 Тарасюк Лука Тарасович
 Тарасюк Люся Тарасівна
 Тарасюк Марина Ільківна
 Тарасюк Марія Тарасівна
 Тарасюк Микола Тарасович
 Тарасюк Палажка Григорівна
 Ткаченко Вівдя Гнатівна
 Ткаченко Ганна Марківна
 Ткаченко Люся Лаврівна
 Ткаченко Марія Марківна
 Ткаченко Марко Маркович
 Ткаченко Мефодій Маркович
 Ткаченко Олександра
 Марківна
 Ткаченко Палажка Федорівна
 Ткаченко Федір Маркович
 Ткаченко Федора Лаврівна

Ткаченко Яків Якович
Токар Василь Павлович
Токар Павло Євтухович
Черевата Харитина
Онисимівна
Череватий Григорій
Федорович
Шаповал Андрій Гордійович
Шаповал Андрій Харитонович
Шаповал Горпина Яківна
Шаповал Іван Гордійович
Шаповал Харитон Федотович
Шевченко Андрій Ількович

Шевченко Андрій Антонович
Шевченко Антон Порфірович
Шевченко Антоніна
Митрофанівна
Шевченко Василь Вікторович
Шевченко Єва Вікторівна
Шевченко Євдокія Антонівна
Шевченко Єлизавета
Марківна
Шевченко Іван Іванович
Шевченко Марія Антонівна
Шевченко Марія Остапівна
Шевченко Надія Вікторівна

Шевченко Надія Петрівна
Шевченко Параскева
Антонівна
Шевченко Петро Степанович
Шевченко Тетяна Степанівна
Шевченко Якилина
Андронівна
Шевчук Липестина Степанівна
Якименко Михайло
Панасович
Якименко Онисько Панасович
Якименко Якилина Яківна

с. Новосілки

Село Новосілки існує з 1800 року, з часу переселення сюди безземельних селян з містечка Обухова Київського повіту. Воно було державним і тому спочатку мало назву Новосілки Казенні.

За даними перепису населення 1926 року кількість дворів становила 205, кількість жителів – 1159. Колгосп створений в 1929-1930 рр.

Газета «За суцільну колективізацію» в № 40 від 26 квітня 1932 року та у № 43 від 5 травня 1932 року повідомляла, що с. Новосілка (так було надруковано) та колгосп ім. «КМР» занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору – більше 500 жертв, встановлено 200 прізвищ замордованих голодом.

В 1992 р. на території кладовища с. Новосілки встановлено хрест з написом: «Жертвам Голодомору 1932-1933 років».

Мартиролог жителів с. Новосілки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Баштової О.Г., 1919 р.н.; Старченко А.І., 1919 р.н., зібраними в 1990 році Богданець Л.В.; уточнено та доповнено в 2007-2008 роках Кагарлицькою С.О., завідуючою клубом с. Новосілки, та Козинець М.І., завідуючою бібліотекою с. Новосілки.

Баштова Агафія
Баштова Параска (дитина)
Баштова Тетяна
Баштовий Антон
Баштовий Петро (дитина)
Баштовий Тиміш
Богданець Людмила
Богданець Василь
Богданець Іван Васильович
Богданець Петро Васильович
Богданець Галина Василівна
Богданець Ольга Василівна
Богданець Трохим
Богданець Микита
Богданець (батько)
Богданець (мати і дитина)
Богданець Марія
Богданець (батько, дитина)
Богданець Катерина і 2 дітей
Богданець Іван
Богданець 4 дітей
Баштовий Андрій
Богданець Трохим
Богданець (дитина)
Богданець Андрій
Богданець Василь
Богданець (батько)
Богданець Марія

Богданець Параска
Богданець Петро
Біленка (прізвисько) Текля
Вишенський Максим Данилович
Вишенська Марія
Вишенська Пріська
Вишенський Данило
Дяченко
Галинка (прізвисько)
Запорожці чоловік, жінка, дитина
Запорожець Євгеній
Запорожець Іван
Запорожець Химка
Кравченко Павло Максимович
Кравченко і 4 дітей
Кардишини жінка, батько, 2 дітей
Кріпак Іван
Кріпак
Кагарлицька Марія
Кагарлицькі (батько, мати)
Кривонос (мати, жінка, дитина)
Каленики (мати, батько, 3 дітей)
Конешников Іван

Котючий
Кривонос Петро
Конешникова і 4 дітей
Кравченки (чоловік і жінка)
Кривонос Галина Іванівна
Калитенко Катерина
Порфірівна
Калитенко Оксана
Порфірівна
Калитенко Галина Порфірівна
Калитенко Марія Порфірівна
Калитенко Данило
Порфірович
Калитенко Степан
Порфірович
Іванов Петро
Іванов Кирило
Вовчикови
Лукіна
Локші
Майшейови (батько, мати, 3 дітей)
Маценко Максим і 2 дітей
Маценко Макар і 2 дітей
Маценко Йосип і його мати
Нестерови (батько, мати, дитина)
Порохненко Олена

Солодови (батько, мати, 4 дітей)
 Синік Данило
 Синік Федір Реничка
 Ткаченко Юрій
 Ткаченко Марта
 Ткаченко Гапка
 Ткаченко Марія
 Ткаченко Олександр
 Ткаченко Іван Андрійович
 Ткаченко Настя Андріївна
 Тищенко Олександр
 Тефанша Параска і 2 дітей
 Ткаченко Семен
 Ткаченко Настя і 3 дітей
 Ткаченко Яков і 5 дітей
 Ткаченко Федоска і 2 дітей
 Тищенко Олександр
 Чопкові (4 дітей)
 Антонова Варка
 Антонова Марія
 Баштова Ониська Федорівна
 Баштовий Іван Якович
 Баштовий Петро Титович
 Богданець Микита
 Богданець Одарка
 Богданець Петро
 Богданець Степанида
 Богданець Софія
 Богданець Тетяна Кузьмівна
 Богданець Настя Кузьмівна
 Богданець Петро
 Богданець Наталка
 Богданець Яків
 Глобас Вівдя
 Глобас Зінька
 Глобас Панас
 Запорожець Оксана
 Запорожець Василь
 Запорожець Степанида
 Запорожець Опанас
 Кравченко Павло
 Кравченко Антин
 Кравченко Наталка
 Кравченко Григорій
 Кравченко Галина
 Кравченко Марія
 Кравченко Олександр
 Кутовий Дмитро Іванович
 Мироненко Феська

Найда Марта
 Найда Василь
 Найда Параска
 Найда Наталка
 Прохоренко Іван
 Прохоренко Надія Іванівна
 Синяк Марина
 Синяк Параска
 Синяк Зінька
 Синяк Гаврило
 Синяк Микола
 Скляренко Петро
 Тищенко Сачок
 Тищенко Катерина Саківна
 Тищенко Петро Сакович
 Ткаченко Мотря
 Ткаченко Улита
 Ткаченко Федько
 Ткаченко Параска
 Ткаченко Федоска
 Чухрай Антоніна
 Чухрай Оксана
 Яременко Меланія Іванівна
 Яременко Василь Гаврилович
 Яременко Захарка
 Яременко Гапка
 Яременко Мелашка
 Яременко Одарка
 Яременко Дмитро
 Яременко Тетяна
 Богданець Дмитро Іванович
 Маценко Іван Дем'янович
 Кріпак Гаврило
 Богданець Пріська
 Богданець Галя
 Богданець Федір
 Богданець Настя
 Богданець Нечипір
 Богданець Петро Наумович
 Богданець Семен Пилипович
 Богданець Мотря
 Богданець Катерина
 Богданець Іван Степанович
 Богданець Петро Семенович
 Богданець Павло Петрович
 Богданець Настя Іванівна
 Богданець Іван Пилипович
 Вольницький Петро
 Оверьянович
 Цицкун Одарка

Цицкун Іван
 Бадулі Марія
 Бадулі Трохим
 Синяк Лисовета
 Синяк Трохим
 Синяк Іван
 Синяк Антоніна
 Ярова Марія
 Найда Оверко
 Найда Галина
 Богданець Мотря
 Пижі (вуличне) Вівдя
 Пижі Мотря
 Пижі Трохим
 Пижі Люба
 Ткаченко Роман
 Ткаченко Тетяна
 Ткаченко Оля
 Ткаченко Коля
 Ткаченко Ваня
 Брунька Параска
 Киркун Надія
 Баштовий Грицько
 Баштовий Степан
 Ткаченко Пилип
 Ткаченко Антон
 Ткаченко Пріська
 Кривонос Галина
 Богданець Федір
 Кагарлицький Іван
 Ількович
 Опанасова Марія
 Феоктистівна
 Богданець Галя Василівна
 Грієнко Андрій
 Грієнко Зінько
 Маценко Гнат Панасович
 Маценко Оксана
 Найда Іван
 Ткаченко Андрій
 Богданець Семен
 Богданець Катерина
 Богданець Микола
 Богданець Вася
 Баштова Галя
 Баштовий Андрій
 Богданець Микола
 Богданець Іван
 Замишляка Павло

с. Очеретяне

Село Очеретяне підпорядковане Буртівській сільській раді. Перша згадка про село належить до 1860 року.

Колгосп створений у 1930 році. Газета «За суцільну колективізацію» в № 38 від 21 квітня 1932 року повідомляла, що с. Очеретяне і колгосп «Переможець» занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору в селі Очеретяне становить 287 осіб, з них 114 дітей.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

В 1991 році з ініціативи сільської ради за кошти СВК агрофірми «Перемога» на сільському кладовищі біля місця поховання жертв Голодомору 1932-1933 років встановлено пам'ятний знак, виготовлений із залізо-бетону, чорної гранітної плити, оздобленої орнаментом та з викарбуваним написом. В середині пам'ятного знака – хрест.

Мартиролог жителів села Очеретяне – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Марусенко У.І., 1921 р.н.; Шевченко Г.С., 1923 р.н.; Шевченко А.Й., 1909 р.н., записаними у 2003 та 2007 роках Шевченко К.К., бібліотекарем Очеретянської сільської бібліотеки.

Бордюг Василь Іванович	Логвиненко дитина	Логвиненко дитина
Бордюг дитина	Логвиненко дитина	Мурашко Ничипір
Бордюг дитина	Линець Секлета	Мурашко Трифон
Бордюг Ганна Карпівна	Линець дитина	Мурашко дитина
Бордюг Євмен	Линець дитина	Мурашко дитина
Бордюг Степан Васильович	Линець дитина	Мурашко дитина
Бордюг Андрій Парамонович	Линець Івга Григорівна	Мурашко дитина
Бордюг Євдокія Юхимівна	Линець Терешко	Мурашко Мелашка
Бордюг Оврам Карпович	Линець Устина Терентіївна	Мамро Мусій
Бордюг Паримон	Линець Іван Михайлович	Мамро дитина
Вовнянко Прохор Григорович	Линець Улита Карпівна	Мамро дитина
Коваль Йон Іванович	Логвиненко Килина	Мамро дитина
Коваль Євдокія Іванівна	Логвиненко Ярина	Мамро дитина
Коваль Семен Прокопович	Логвиненко Гордій	Мамро дитина
Коваль дитина	Линець Харитина	Мамро Оніла Карпівна
Коваль Марта	Линець доросла	Мамро дитина
Коваль Марія	Линець Михайло	Мамро дитина
Линець Марія	Линець Василь	Мурашко Семен Григорович
Линець дитина	Логвиненко Анастасія	Онищенко Ваньдик
Линець дитина	Логвиненко Михайло	Онищенко Гапка
Логвиненко Свирид	Логвиненко Оксана	Онищенко Марія
Логвиненко дитина	Логвиненко дитина	Онищенко Зінько Григорович
Логвиненко дитина	Логвиненко Максим	Онищенко Грицько
Линець Самійло Іванович	Линець Мортя Кононівна	Онищенко Степан Григорович
Линець Текля Григорівна	Линець Марія	Онищенко Марія Григорівна
Логвиненко Петро Іванович	Линець Соломія	Онищенко Федора Григорівна
Линець Варвара	Логвиненко Степан	Петренко Мусій
Линець дитина	Линець Мотря	Петренко Єва
Линець дитина	Линець дитина	Петренко Кулина
Логвиненко Онопрій	Линець Іван	Петренко Текля
Линець Марія Юхимівна	Мамро Роман Петрович	Петренко Роман
Логвиненко Давид	Мамро Петро	Петренко дитина
Логвиненко Опанас	Мурашко Прокіп	Петренко дитина
Линець Євдоким Прохорович	Мамро Санька	Петренко Олександр
Логвиненко Селевета	Мамро Марія Григорівна	Петренко Григорій
Логвиненко дитина	Мамро Левко	Петрусенко Трохим
Линець Оврам Іванович	Мамро Пилип	Парієнко Федот
Логвиненко дитина	Мамро Пріська Іванівна	Парієнко дитина
Логвиненко Матвій Іванович.	Мурашко Корній	Парієнко дитина
Логвиненко Марія	Мурашко Данило	Парієнко дитина
Линець дитина	Мурашко Данило	Проколій Яким Петрович
Линець дитина	Мурашко Килина	Рябокін Іван
Линець Самійло	Мурашко дитина	Рябокін Пріська Карпівна
Линець дитина	Мурашко дитина	Рябокін Параска
Линець Пріська Григорівна	Мамро Липистина	Рябокін дитина
Линець Федор Полікарпович	Мамро Хтодоська	Рябокін дитина
Логвиненко Мотря	Мамро Варка	Сірик Макар Йовтухович
Логвиненко Карпо	Мамро Катерина	Сірик Іван дитина
Логвиненко дитина	Мамро Ярина	Сірик Химка дитина
Логвиненко дитина	Мурашко Омелько	

Сірик Конон дитина
 Сірик Карпо дитина
 Сірик Домаха дитина
 Сірик Марфа
 Сірик Кость Макарович
 Сірик Христина
 Сірик Меланка
 Солов'ян Килина
 Солов'ян Марія Василівна
 Солов'ян Антимон
 Скуб Оврам
 Фесенко Максим Павлович
 Фесенко Омелян
 Фесенко Кузьма Карпович
 Фесенко дитина
 Фесенко дитина
 Фесенко дитина
 Фесенко дитина
 Фесенко дитина
 Шевченко Ганна
 Шевченко дитина
 Шевченко Соломія Юхимівна
 Шевченко Семен Карпович
 Шевченко Марина Семенівна
 Шевченко Соломія
 Шевченко дитина
 Шевченко дитина
 Шевченко дитина
 Шевченко Марина
 Шевченко Ганна Корнійвна
 Шевченко Іван
 Шевченко Марія
 в ланці доросла
 Шевченко дитина
 Шевченко Петро
 Шевченко Микита
 Шевченко дитина
 Шевченко дитина
 Шевченко дитина
 Шевченко дитина

Шевченко дитина
 Шевченко Марія Павлівна
 Шевченко Мотря
 Шевченко Олена
 Шевченко Ничипір
 Шевченко Палажка
 Шевченко Харитон
 Шевченко Кузьма
 Шевченко дитина
 Шевченко дитина
 Шевченко дитина
 Шевченко дитина
 Шевченко дитина
 Шевченко Одарка Прохорівна
 Шевченко Настя
 Шевченко дитина
 Шевченко дитина
 Шевченко дитина
 Шевченко Ганна Кирилівна
 Шевченко дитина
 Шевченко Одарка
 Шевченко Параска Григорівна
 Шевченко Йовдоха Данилівна
 Шевченко Ганна Прокопівна
 Шевченко Данило
 Шевченко Федір
 Шевченко Пилип
 Шевченко Євмен
 Шевченко дитина
 Шевченко дитина
 Шевченко дитина
 Шевченко Гапка Пилипівна
 Шевченко Євдокія Павлівна
 Шевченко Секлета
 Шевченко Ганна
 Шевченко Макар
 Шевченко дитина
 Шевченко дитина
 Шевченко Ганна Дмитрівна
 Шевченко дитина

Шевченко дитина
 Шевченко Ганна
 Шевченко Катерина дитина
 Шевченко Лука
 Шевченко Степан Павлович
 Щербина Марія
 Щербина Євдокія Карпівна
 Щербина Захар Пилипович
 Щербина Марія Павлівна
 Щербина Семен
 Щербина Федора
 Щербина Олена
 Щербина Порфир
 Щербина Марія
 Щербина дитина
 Щербина дитина
 Щербина Кузьма
 Щербина Марія
 Щербина дитина
 Щербина дитина
 Щербина Микола
 Щербина Тарас дитина
 Щербина дитина
 Щербина
 Пилип Федорович
 Щербина Семен Петрович
 Щербина Катерина
 Щербина Сергій
 Щербина Омелько
 Щербина дитина
 Щербина дитина
 Щербина дитина
 Щербина дитина
 Щербина Марина Климівна
 Щербина Христя
 Щербина Степанида
 Щербина дитина
 Щербина дитина
 Щербина дитина
 Щербина дитина

с. Панікарча

За даними перепису населення 1926 року кількість дворів у с. Панікарча становила 314, кількість жителів – 1356.

Колгосп створений в 1930 році. В ході колективізації розкуркулено чотирьох заможних селян: Тесленка Івана Григоровича, Підручного Тимофія Йосиповича, Демченка Василя Марковича, Швиденка Федора Кириловича.

Сценарій, за яким був організований у селі голод, стандартний для всієї України: спочатку на виконання нереального плану хлібозаготівлі вивезли все зерно з колгоспу, потім розбійницьки вигребли всі продовольчі запаси у селян без розбору, одноосібники це чи колгоспники. Результатом такої політики "робітничо-селянської радянської" влади і правлячої у ній більшовицької партії став на державному рівні організований страшний голод.

Загальна кількість померлих голодною смертю в с. Панікарча – 49 осіб.

У 1992 році на старому кладовищі в селі Панікарча на місцях поховань жертв Голодомору 1932-1933 років встановлено пам'ятний знак – хрест.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мартиролог жителів с. Панікарча – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та за свідченнями Рогозовець І.М., 1923 р.н.; Останньої Г.В., 1922 р.н.; Незоли Г.Ф., 1928 р.н., записаними в березні 2008 року секретарем Кузьминецької сільської ради Онищенко Л.І., соціальним працівником Кононенко Г.М.

Бабич Іван Ількович, 34
Бабич Мотря Сафронівна, 10
Бабич Ольга, 17
Дика Варвара, 31
Дикий Яків Васильович, 18
Жиленко Іван, 5
Жиленко Катерина, 7
Жиленко Катерина Микит., 7
Жиленко Микола Микитов., 5
Ковбасинська Марія Володимирівна, 3
Ковбасинська Ольга Володимирівна, 5
Ковбасинський Василь Володимирович, 5
Ковбасинський Володимир Володимирович, 42
Лисенко Дмитро, 39
Мазуренко Кузьма, 42
Мазуренко Одарка, 37

Мазуренко Параска, 46
Марченко Галактіон, 44
Марченко Приська Семенів., 27
Марченко Прокіп Іванов., 43
Марченко Уляна, 36
Марченко Химка, 48
Маценко Уляна, 52
Михайленко Іван Митрофанович, 11
Мусієнко Гапка, 33
Мусієнко Іван Васильович, 24
Мусієнко Степан Федорович, 42
Олексієнко Іван Григорович, 13
Онищенко Євдокія Тихонівна, 15
Онищенко Іван Тихонович, 23
Поденко Мотря Григорівна, 17
Романенко Олекса Івович, 52

Романенко Євдоха, 7
Романенко Микола, 4
Романенко Мотря, 37
Романенко Олекса Гаврилович, 45
Сикаленко Іван Васильович, 22
Фененко Василь Михайлович, 6
Фененко Іван Михайлович, 4
Фененко Марія Михайлівна, 6
Фененко Михайло, 40
Швиденко Федір, 38
Шевченко Ганька, 18
Шевченко Григорій, 6
Шевченко Ївга, 13
Шевченко Ладимир, 40
Шевченко Микола, 4
Шевченко Одарка, 9
Шевченко Приська, 10

с. Переселення

Уперше в історичних документах село згадується 1845 року. Його заснували переселенці з Кагарлика. Звідси й назва села.

За даними перепису населення 1926 року кількість дворів становила 424, кількість жителів – 1989.

У 1930-1931 роках в с. Переселення організовано чотири колгоспи: «Нове життя», ім. Шевченка, «З'єднані смуги», «Пролетар». В 1934 році «З'єднані смуги» перейменовано в колгосп ім. Косіора, а в 1938 році – в «Комунар». Під час колективізації в селі було розкуркулено 8 чоловік.

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих під час Голодомору – 93 особи.

В 2008 році встановлено пам'ятний знак померлим від голоду односельцям, придбаний за спонсорські кошти.

Мартиролог жителів сіл Переселенської сільської ради – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Підгорецької О.П., 1926 р.н.; Бут Н.М., 1926 р.н., записаними Черненко О.І., завідуючою бібліотекою с.Переселення.

Барило Катерина Михайлівна
Барило Марія Михайлівна
Барило Петро Михайлович
Бутенко Григорій Григорович
Бутенко Парасковія Григорівна
Вашека Ївга Полікарпівна
Вашека Катерина Полікарпівна
Вовченко Трохим Логвинович
Вовченко Федора Іванівна
Гончарук Тимофій Романович
Гончарук Феодосія Василівна
Гребельник Фесин Наумович
Губенко Марко Омелянович
Губенко Михайло Васильович
Гулай Демид Самійлович і двоє дітей
Демиденко Олександр

Степанович
Демиденко Ольга Степанівна
Дринь Антон Федорович
Дринь Оришка Павлівна
Дринь Сидір Мусійович
Живодір Карпо Іванович
Іщенко Борис Ходьович
Іщенко Євдокія Борисівна
Іщенко Іван Борисович
Іщенко Федір Борисович
Іщенко Христя Борисівна
Колесан Домаха Никодимівна і двоє дітей
Колесан Семен Наумович
Колінко Григорій Васильович
Колінко Марфа Іванівна
Колінко Марфа Іванівна
Комлик Василь Климович

Кононенко Федір Якович
Кравчук Данило Іванович
Кравчук Одарка Марківна
Кулик Григорій Іванович
Лакей Гнат Іванович
Лакей Петро Гнатович
Лакей Уляна Полікарпівна
Махиня Василь Васильович
Махиня Марія Василівна
Махиня Оксана Миколаївна
Мусієнко Дорош Єфремович
Мусієнко Дорош Єфремович
Мусієнко Іван Васильович
Наконечна Олена Левківна
Наконечна Парасковія Микитівна
Наконечний Денис Іванович
Наконечний Федот Іванович

Папенко Марія Олександрівна
Питель Ганна Іванівна
Питель Євдокія Іванівна
Питель Іван Іванович
Потера Вівдя Левківна і двоє її дітей
Потера Федот Васильович
Рогатюк Йосип Семенович
Рогатюк Марія Данилівна
Рогатюк Семен Григорович
Рябчун Василь Іванович
Рябчун Павло Васильович

Сарапин Василь Павлович
Сарапин Василь Тодосьович
Сарапин Ганна Денисівна
Сарапин Денис Іванович
Сарапин Марко Тарасович
Сарапин Марфа Тарасівна
Сарапин Улита Денисівна
Сарапин Федор Радонович
Сарапин Христя Василівна
Сарапин Хтодоська Левківна
Скочмо Іван Корнійович
Скочмо Параска

Антонівна і троє її дітей
Царенко Лук'ян Прохорович
Царенко Оверко Васильович
Царенко Тамара Іванівна
Царенко Хтодоська Оверківна
Юрченко Василь Якимович
Юрченко Євдокія Якимівна
Юрченко Любов Якимівна
Юрченко Микола Якимович
Юрченко Селевета Данилівна
Юрченко Яким Іванович

с. Петрівське

У с. Петрівське (хутір Петрівське) колгосп був створений у 1929-1930 роках. За свідченнями очевидців загальна кількість померлих під час Голодомору – 18 осіб. Місце поховання померлих від голоду на кладовищі по вул. Миру (північно-західна околиця села). Мартиролог жителів с. Петрівське – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Хабренко А.П., 1917 р.н.; Граб Є.М., 1920 р.н., записаними в 2008 році Зозулею І.М., директором Будинку культури с. Горохове.

Баштовий
Григорій Іванович
Богданець Антін
Богданець Корній

Богданець Лисивета
та 3 її дітей
Богданець Софія
Богданець Микола та

6 членів його сім'ї
Шкуренко Андрій Гнатович
Погребнюк Якилина
Левченко Остап

с. Півці

На території Півецької сільської ради розташовані населені пункти Півці та Онацьки. Село Півці існувало вже наприкінці XVIII ст.

За даними перепису населення 1926 року кількість дворів у с. Півці становила 276, кількість жителів – 1397, в с. Онацьки – 112 дворів та 527 жителів.

Колгосп ім. Сталіна створений в 1930 році. Газета «Колективна нива» у № 82 від 4 серпня 1932 року та у № 93 від 9 вересня 1932 року повідомляла, що с. Півці (бурякорядгосп) занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору: Півці – 145 осіб, Онацьки - 33. Встановлено 70 прізвищ замордованих голодом. Відсутня інформація окремо по с. Онацьки.

На кладовищах сіл Півці та Онацьки є окремі поховання померлих в роки Голодомору 32-33 років. Місця масових поховань невідомі.

Мартиролог жителів села Півці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Маніло Г.М., 1911 р.н.; Заволовської Н.М., 1911 р.н., записаними в 2007-2008 роках Прокопенко М.І., директором Півецької ЗОШ I-II ступенів; Лисенко Г.М., завідуючою клубом с. Півці; Горбач К.В., завідуючою бібліотекою с. Півці; Васильєвою Н.С., вчителем історії Півецької ЗОШ I-II ступенів.

Авраменко Іван
Авраменко Ганна
Авраменко Килина
Авраменко Дем'ян
Авраменко Варка
Авраменко Макар Якович
Бабців сім'я 4 чол.
Глобенко Григорій Микитович
Глобенко Андрій Григорович
Глобенко Федір Григорович
Глобенко Дементій
Глобенко Віра і 5 дітей
Горбач Мелашка
Горбач Лукина Мусіївна

Гірник Петро Савович
Глобенко Гаврило
Глобенко Уляна Сидорівна
Жмак Варка
Жмак Микита
Жмак Євдокія
Жмак Денис
Жмак Василь
Жмак Микола та 2 дитини
Задорожня Катерина
Задорожній Омельян
Задорожній Олекса О.
Москаленко Гурин
Парфенович

Москаленко Павло Гуринович
Москаленко Федір
Григорович
Москаленко Федір
Григорович
Москаленко Григорій
Сільвестрович
Москаленко Тетяна
Герасимівна
Москаленко Анастасія
Григорівна
Москаленко Іван Григорович
Милобог Надія Трохимівна
Милобог Павло Трохимович

Нетреба Семен Нечипорович
Носик Микита Іванович
Носик Ганна Микитівна
Охріменко Пилип і його жінка
Охріменко Олена Пилипівна і дитина
Плотник Тарас Кузьмович
Плотник Петро Кузьмович
Плотник Кузьма Іванович
Панченко Онисій
Панченко Хівря
Панченко Анастасія Ониськівна

Панченко Іван Ониськович, його син і дочка
Рябокляч Анатолій
Рябокляч Ілля Мусійович
Рябокляч Герман Федорович
Рябокляч Хівря
Рябокляч Устина
Рябокляч Микита
Євдокимович
Рябокляч Килина Григорівна
Рябокляч Василина
Олексіївна
Рябокляч Мар'яна Іванівна

Рябокляч Федір Дійович
Рябченко Марія
Удовенко Катерина Петрівна
Удовенко Влас Панасович
Удовенко Наталка Тимофіївна
Удовенко Григорій
Черевко Кузьма Іванович
Черевко Анастасія Іванівна
Черевко Іван
Черевко Ганна
Черевко Іван Васильович
Черевко Анастасія Іванівна
Чорномаз Іван Свиридович

с. Расавка (Ліщинська)

С. Расавка підпорядковане Ліщинській сільській раді. За даними перепису населення 1926 року кількість дворів становила 66, кількість жителів – 442 чол.

Колгосп створений в 1929 р. Під час колективізації було розкуркулено 4 родини.

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору – 26, встановлено імена 19 родин та окремих осіб, замордованих голодом.

Мартиролог жителів с. Расавка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Молодько О.Д., 1920 р.н.; Сімко Г.І., 1925 р.н.; Горбача Г.Ф., 1926 р.н.; Стрелецького П.П., 1918 р.н.; Молодько Ф.О., 1919 р.н., записаними у 2007 р. Роїк Н.В., директором Будинку культури с. Ліщинка; Селезень М.В., завідуючою бібліотекою с. Ліщинка.

Андріївський Оксентій
Андріївська Мотря
Висоцька
Зінькевич Данило та дружина
Пелюхівський Іван
Редька Григорій Тарасович
Редька Петро Григорович

Редька Любов Григорівна
Редька Фросина Григорівна
Редька Тарас
Редька Ївга Іванівна
Редька Софія Тарасівна
Редька батько та 3 дітей
Шаравара Роман

Шаравара Явдоха
Шаравара – хлопчик
Шаравара Євген
Сім'я: батько, мати, дитина
Сім'я: батько, мати та 2 сини

с. Расавка (Слобідська)

Село Расавка (колишня Юзеповка) засноване на початку XVIII століття і назване на честь Юзефа Воронича, який володів, крім Расавки, Халчею, Ржищевом, Воронівкою, Зікрачами та іншими населеними пунктами.

В 1926 році в селі мешкало в 331 дворі 1553 жителі (732 чоловіки та 821 жінка). Дані взято з довідника «Населені місця Київщини», – попередні підсумки перепису населення на 17.12.1926 р. Київське окружне статистичне бюро, К., 1926 (Державний архів Київської області Фонд № 3).

Починаючи з 1929 року, владою робились безуспішні спроби колективізувати селянські господарства.

Після страшного голодомору люди, яким вдалося вижити в 1933 році, були змушені вступити до колгоспу імені Револуційного військового комітету (РВК).

За даними Всесоюзного перепису населення 1939 року в селі проживало 842 особи (чоловіків 382, жінок 460), тобто майже удвічі менше, ніж у 1926 році.

За спогадами Геращенко Наталки Корніївни, 1917 р.н.; Макарова Антона Івановича, 1925 р.н., батько якого був секретарем виконкому сільської ради в повоєнні роки, а також покійної Безщасної Устини Митрофанівни, яка була головою виконкому сільської ради в страшний час голоду, покійної Мариненко Анастасії Трохимівни, батько якої був головою колгоспу після голодомору, покійного Безщасного Андрія Якимовича, покійного Геращенка Миколи Луковича, який був секретарем виконкому сільської ради в 50-ті роки (всі ці люди були очевидцями Голодомору) – в селі безпосередньо від голоду з осені 1932 по літо 1933 років померло понад 600 жителів, але список померлих не зберігся за винятком кількох прізвищ.

За численними спогадами старожилів села випадків людоджерства не було.

Місце поховання жертв Голодомору – сільське кладовище.

Пам'ятний знак жертвам Голодомору – камінь з меморіальною табличкою встановлено в 2000 році за кошти сільської ради.

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

Мартиролог жителів с. Расавки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Герашенко Н.К., 1917 р.н., та Макарова А.І., 1925 р.н., записаними Салієм П.І., старшим викладачем Національної академії управління (м. Київ), відмінником освіти України.

Вернигора Іван Онуфрійович
Мариненка Савки дитина

Климентина, вагітна
Салій Петро Наумович, його

дружина і 4 дітей

с. Слобода

За переказами, село Слобода засноване на початку XVI ст. Перша писемна згадка датується 1793 роком.

За даними перепису населення 1926 року дворів у с. Слобода було 711, жителів – 323 чол.

У 1930 році створено 5 колгоспів. Розкуркулено 2 родини.

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих під час Голодомору – 51 особа.

Пам'ятний знак жертвам голоду встановлений у 1993 році біля школи. Ініціатором створення пам'ятника став житель с. Слобода, ветеран війни та праці Горпиненко В.Н. Автор ескізу пам'ятного знаку – Буряк С.Ф., колишній директор Слобідської школи.

Мартиролог жителів с. Слобода – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений в 70-80 рр. Кукобою Я.Є., працівником музею. Уточнений в 2007-2008 роках Немировською М.С., вчителем Слобідської ЗОШ; Подолянком О.В., художнім керівником Будинку культури с. Слобода; Качан Л.І., молодшим науковим співробітником краєзнавчого музею за свідченнями очевидців Лісової Т.В., 1922 р.н.; Піхало І.Я., 1918 р.н.; Литвин Г.Я., 1915 р.н.; Демиденко О.С., 1923 р.н.

Безчасний Петро
Бондаренко Андрій Антонович
Бондаренко Олена Степанівна
Бондаренко Владик
Бондаренко Микола
Владикович
Бондаренко Микита
Владикович
Вишкварка Андрій
Віценко Йосип
Галаган Ганна
Згурська Марія
Згурська Ольга
Згурський Микола
Кравченко Трохим
Кравченко Ганна

Кравченко Христя
Кузуб Микола Несторович
Кузуб Семен Миколайович
Кузуб Павло Миколайович
Кузуб Марія Миколаївна
Кукоба Григорій
Кукоба Віра
Кукоба Іван Григорович
Кукоба Михайло Григорович
Литвин Гаврило
Литвин Тетяна Аністратівна
Литвин Наталка Гаврилівна
Литвин Митрофан Іванович
Литвин Олена Іванівна
Литвин Микола Іванович
Литвин Павло Іванович

Литвин Катерина Іванівна
Литвин Варка Іванівна
Литвин Самійло
Литвин Оришка Самійлівна
Литвин Василина Самійлівна
Невдобенко Василь Лукович
Невдобенко Ганна
Невдобенко Вівдя
Павлик Андрій
Синяк Одарка
Смусенко Федора Григорівна
Токар Павло Сафронович
Черниш Василь

с. Стави

Село Стави має давню історію. Перші жителі поселилися в середині XVII ст. на березі річки Безіменної, в урочищі Великому кутку. Навколо села було багато ставків. Звідси й походить його назва. У 1840 році в с. Стави було відкрито спиртовий завод, що працював до початку Великої Вітчизняної війни.

За даними перепису населення від 1920 р. кількість дворів у с. Стави становила 600, кількість населення 2531 особа.

У листопаді 1929 року понад 400 селянських господарств об'єдналися у сільськогосподарську артіль «Червоний Жовтень». В ході колективізації розкуркулено 8 сімей.

Газета «За суцільну колективізацію» в № 40 від 26 квітня 1932 року та в № 96 від 23 жовтня 1932 року повідомляла, що с. Стави і колгосп «Червоний Жовтень» занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців діяльність спиртового заводу врятувала жителів села від голоду. На кагатному полі, прилеглому до заводу, були запаси кукурудзи, картоплі, цукрових буряків та брагові ями. В зимовий час жомова яма була заповнена жомом, жителі села ходили до кагатного поля. Овочами і відходами від спиртового заводу харчували сім'ї, що й дало змогу уникнути великої смертності населення.

За свідченнями очевидців від голоду померло 9 осіб.

Навесні 1933 року вздовж шляху Стави-Бендюгівка лежали тіла померлих громадян з інших населених пунктів, які приходили до цукрового заводу до брагової ями.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мартиролог жителів с. Стави – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Шкляр П.І., 1924 р.н.; Лісової Є.М., 1915 р.н., записаними у 2000 році Шепелявенко Т.Г., вчителем історії Ставівської ЗОШ I-III ступенів.

Бабенко Петро
Зінченко Марфа
Зінченко Кіндрат

Крижанівський Ампатій
Крижанівський Іван
Крижанівська Христина

Сиченко Єфрем
Шатир Сісіпатра (по вуличному)
Шатир Федот Давидович

с. Стайки

Про Стайки в книзі Л.І. Похилевича «Сказания о населенных местностях Киевской губернии» згадується, що «в книге большому чертежу 1627 г. сказано «а ниже Вытачева четыре версты градъ Стайки». Під час визвольної війни українського народу 1648-1654 рр. Стайки були сотенним містечком Канівського полку, опорним пунктом повсталих селян і козаків.

Колгосп «Наддніпрянський» створений в 1930 році. Розкуркулено 14 осіб, не враховуючи членів сім'ї.

Газета «За суцільну колективізацію» в № 82 від 4 серпня 1932 року повідомляла, що с. Стайки і колгосп «Перемога» занесено на «чорну дошку». Трійка при колегії ДПУ прийняла рішення за саботаж, протидію у створенні колгоспу засудити до вищої міри покарання 17 заможних стайчан. Вирок виконаний (із архіву СБУ. Справа № 44406).

Відповідно записів у щоденнику жителя с. Стайки Неїжка А.Н., 1895 р.н., в 1929 році в селі було понад 2100 дворів і 5300 жителів, після 1933 року в селі нараховувалося 1195 дворів. Загальна кількість померлих від голоду – більше 2500 чол. Місця поховання померлих від голоду: п'ять братських могил на кладовищі в центрі села по вулиці Шевченка. З них у трьох братських могилах поховано 1224 особи, дві братські могили не насипані. Є поховання по садибах, зокрема, на вулиці Петровського та на вулиці Котовського, 4, а також в погребях (вул. Садова), при дорозі по вулиці Шевченка. Поховання є на Наддніпрянському кладовищі.

В 1992 році в трьох місцях масових поховань встановлено металеві хрести.

Мартиролог жителів с. Стайки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Цяпенко Н.П. (1883-1971), Колесник Н.Т., 1930 р.н., записаними головою сільської ради Євтушенко І.Г.

Барабаш Володимир Євдокимович
Барабаш Галина Прокопівна
Барабаш Маруся
Барабаш Прокіп
Барабаш Степан
Барабаш Степан Прокопович
Басенко Микола Лукович, дружина
Басенко Пилип Васильович
Бельмес Галина Олександрівна
Биков Іван Михайлович
Биков Дмитро
Бикова Євдокія
Бикова Катерина
Босенко Іван Петрович
Бурда Л., дружина, мати
Буртовий Григорій Григорович
Буртовий Хтодіс
Василенко Андрій
Василенко Артем і 6 членів сім'ї
Василенко батько, мати, син
Василенко Ганна
Василенко Євдокія
Василенко і 6 дітей
Василенко Юхим

Василенко Кузьма, дружина, син
Василенко Оксана
Василенко Петро
Василенко Петро, 3 дітей
Василенко Поліна
Василенко Хтодіс
Василенко, 4 члени сім'ї
Василь – син, Надія – дочка
Вернигора Василь, мати, дружина, 3 дітей
Вернигора Віра Сергіївна, 1 дитина
Вернигора Галина
Вернигора Іван Олександрович
Вернигора Максим
Вернигора Надія Іванівна
Вернигора Настя Іванівна
Гончаренко Василь Петрович, дитина
Гончаренко Кузьма Іванович
Гончаренко Марія
Євстратівна, дитина
Гончаренко Мотря
Євстратівна, дитина
Гончаренко Оксентій Якович, дружина, дитина

Гончаренко Онися Іванівна
Гончаренко Павло Юхимович, дитина
Гончаренко Петро Якович, дружина
Гончаренко Пилип Петрович, дитина
Гончаренко Степан Юхимович, дитина
Гончаренко Юхим Якович і дружина
Громадська Галина Федорівна, дитина
Громадська Ганна Федорівна
Громадська Марія
Громадська Надія Федорівна
Громадська Онися Петрівна
Громадська Оришка, чоловік, дочка Євдокія, чоловік
Громадська Уляна Василівна
Громадський Борис Федорович
Громадський Борис Федорович, дитина
Громадський Захар Антонович
Громадський Петро Назарович

Громадський Петро Прокопович і дружина
 Громадський Федір, дружина
 Громадський Яків Федорович
 Громадський Яків Федорович, дитина
 Громадський Іван Прокопович, дружина
 Громадський Микола Прокопович, дружина
 Гурин Ганна
 Гурин Ганя
 Гурин Горпина
 Гурин Грицько
 Гурин Дмитро, 1 дитина
 Гурин Іван
 Гурин Іван
 Гурин Марія Семенівна
 Гурин Мотря
 Гурин Надія
 Гурин Наталка Йосипівна
 Гурин Петро
 Гурин Семен
 Гурин Степан
 Даниленко Євдокія
 Карпенко Антон Якимович і 3 дітей
 Карпенко Антон Якович і дружина
 Карпенко Василь
 Карпенко Ганна
 Карпенко Григорій
 Кирпач Горпина, чоловік і 2 дітей
 Кирпач, дружина і 2 дітей
 Кисіль Василь
 Кисіль Галина Василівна
 Кисіль Петро, 3 дітей
 Клименко Іван
 Клименко Іван, 1 дитина
 Клименко Ігор
 Коваленко Семен Андрійович
 Коваленко Тамара Іванівна
 Коваленко Федір
 Козачок Євдокія Петрівна
 Козачок Микола Павлович
 Козачок Настя Нехтодівна
 Козачок Нехтод
 Козачок Федір Олексійович, дружина, 2 дітей
 Котлетови
 Котлетови
 Котлетови
 Кочерга Варка Олексіївна
 Кочерга Євдокія Федорівна, дитина
 Кочерга Юхим Петрович
 Кочерга Марина Олексіївна

Кочерга Одарка
 Кочерга Олекса
 Кочерга Параска Олексіївна
 Кочерга Уляна, чоловік, дитина
 Кочерга Юхим Петрович
 Кравченко Андрій Терентійович
 Кравченко Василь Андрійович
 Кравченко Василь Терентійович
 Кравченко Ганна
 Кравченко Ганна Василівна
 Кравченко Іван Андрійович
 Кравченко Пріська Іванівна
 Кравченко Уляна
 Круківська Окулина
 Круківська Олена Василівна
 Круківська Оришка Іванівна
 Круківська, діти
 Круківський Євдоким Михайлович
 Круківський Захар
 Круківський Іван Борисович
 Круківський Іван Іванович
 Круківський Іван Михайлович
 Купрієнко Андрій Іванович
 Купрієнко Василь Петрович
 Купрієнко Іван Петрович
 Купрієнко Микола Петрович
 Купрієнко Мотря Іванівна
 Купрієнко Петро Прокопович
 Куценко Андрій Андрійович, дружина, дитина
 Куценко Антон
 Куценко Василь Трохимович
 Куценко Максим Андрійович
 Куценко Олекса
 Куценко Олекса, 4 дітей
 Куценко Олекса, дружина, 2 дітей
 Куценко Ольга
 Куценко Тихін Андрійович
 Куценко Федот
 Лазаренко Михайло
 Лазоренко
 Лазоренко Ганна Максимівна
 Лазоренко Катерина
 Лазоренко Левко і його дружина
 Лазоренко Марійка
 Лазоренко Оксана Якимівна
 Лазоренко Палажка
 Лазоренко, 4 дітей
 Лазоренко, дитина
 Литвиненко, дружина, 4 дітей
 Личман Палажка Михайлівна
 Личман Хтодіс Гурійович

М'яленко чоловік, дружина, 3 дітей
 Майхер Горпина, 3 дітей
 Мартиненко Горпина, 4 дітей
 Мартиненко Степан Потапович
 Марфин Антон, дружина
 Медведський Іван Мелах, дружина
 Мироник, дружина, 3 дітей
 Москалець Василь Іванович
 Москалець Василь, дружина
 Москалець Горпина Іванівна
 Москалець Євдокія, чоловік, мати
 Москалець Наталка
 Москалець Омелян Якович, дружина, 4 дітей
 Музира Іван Дмитрович, 1 дитина
 Музира, дружина, 3 дітей
 Оболонські, 6 членів сім'ї
 Одеревич батько, мати, 3 синів
 Одеревич батько, мати, син Ілько
 Олександров Костянтин Олександрович
 Павлик Василь, дружина, 2 дітей
 Петро-батько, Ганна-мати, діти Михайло, Степан, Галя
 Пилипенко, дружина, мати, 4 дітей
 Поночовна Ганна Іванівна
 Поночовний Григорій Йосипович
 Поночовний Петро Петрович
 Поночовний Петро, 4 дітей
 Постоєнко Зінько, дружина, 4 дітей
 Постоєнко мати, батько, 5 дітей
 Потєбенько
 Потєбенько
 Потєбенько Василь Іванович
 Потєбенько Василь Петрович
 Потєбенько Галини Іванівни чоловік і 2 дочки
 Потєбенько Ганна Михайлівна,
 Потєбенько Ганна Петрівна
 Потєбенько Докія
 Потєбенько Іван Петрович
 Потєбенько Іван, дружина, 5 дітей
 Потєбенько Марфа Петрівна
 Потєбенько Микола Петрович
 Потєбенько Оксана

Омельянівна	Терещенко Федір Семенович, дружина, 3 дітей	Цяпенко Федір Данилович
Потебенько Олена	Терещенко Хома Титович, дружина, 1 дитина	Чабан Андрій
Потебенько Оришка	Уляна баба	Чабан Андрій Іванович
Григорівна	Федак Ганна Корнійвна	Чабан Ганна
Потебенько Павло	Федак Іван Корнійович	Чабан Ганна
Потебенько Павло Іванович	Федак Корній Симонович	Чабан Ганна Петрівна
Потебенько Петро Григорович	Федак Марія Петрівна	Чабан Дмитро Іванович і дружина
Потебенько Петро	Федак Наталка	Чабан Євдокія
Маркіянович	Федак Оришка Корнійвна	Чабан Іван
Протас Михайло Лук'янович	Федак Палажка	Чабан Іван Володимирович
Протас Домаха	Федак Петро Симонович	Чабан Іван, 1 дитина
Протас Іван Лук'янович	Федак Сергій Петрович	Чабан Ірина
Протас Катерина Іванівна	Федак Симон	Чабан Катерина Іванівна
Протас Лукія	Федак Федір Корнійович	Чабан Костянтин
Протас Нихтод Лук'янович, 10 дітей	Федак, дружина, 2 дітей	Чабан Марія
Протас Олена	Федорченко Борис Борисович	Чабан Марія Володимирівна
Романюк Микола	Федорченко Борис Давидович	Чабан Микола
Миколайович	Федорченко Василь Борисович	Чабан Олександр
Савченко Григорій	Федорченко Галина Борисівна	Чабан Олексій Іванович
Костянтинович	Федорченко Григорій Борисович	Чабан Олена Сергіївна, її мати, батько, чоловік
Савченко Яків Гаврилович	Федорченко Давид Іванович	Чабан Опанас Іванович
Савченко Іван Григорович	Федорченко Ульяна Михайлівна	Чабан Оришка
Саустяні, 6 членів сім'ї	Хижняк Катерина Данилівна	Чабан Параска
Саченко Оришка, 2 дітей	Хоменко Василь Павлович	Чабан Параска
Сімаки-батько, мати, 4 дітей	Хоменко Ганна Павлівна	Чабан Параска
Скляр Іван	Хоменко Іван	Чабан Петро
Скляр, 10 дітей	Хоменко Іван Іванович	Чабан Софія
Скороход Андрій Іванович	Хоменко Марія Павлівна	Чабан Федір Йосипович
Скороход Іван Іванович	Хоменко Настя	Чабан Федора Іванівна
Сотник Палажка	Хоменко Настя	Чабан Федора, мати
Сотник Параска	Хурса Микола	Чабан, мати, дружина
Сотник Федір	Хурса Надія	Чер'як Василь
Срібна Марія Іванівна	Цикал Іван Миронович, дружина Докія, дочка Олена	Чер'як Ігор
Срібна Марія, 1 дитина	Цикал Тихон, дружина, 5 дітей	Червяк Йосип, дружина, 8 дітей
Срібна Феська, мати	Цяпенко	Червяк Ольга Степанівна, мати, 1 дитина
Срібний Олександр Якович	Цяпенко Василь Данилович	Шестопал Ганна
Срібний Олексій, 1 дитина	Цяпенко Ганна Данилівна	Шестопал Іван Степанович
Срібний, дружина, мати, дитина	Цяпенко Данило Петрович	Шестопал Іван, мати, дружина
Старенченко Василь, дружина, дитина	Цяпенко Іван Данилович	Шестопал Катерина К ирилівна, дитина
Старенченко Іван	Цяпенко Катерина Данилівна	Шестопал Надія Кирилівна, дитина
Старенченко Катерина Іванівна	Цяпенко Микола Данилович	Шестопал Настя Семенівна
Стрілько Ганна, 4 дітей	Цяпенко Онися Данилівна	Ясюк Варвара Омелянівна
Стрілько Григорій	Цяпенко Степан Данилович	Ясюк Максим
Максимович, дружина, 4 дітей	Цяпенко Тетяна Володими- рівна	Ясюк Петро
Стрілько Іван Іванович	Цяпенко Ульяна Данилівна	Яценко Іван
Стрілько Корній Васильович		Яценко Олена, 2 дітей
Стрілько Оксана Федорівна, чоловік, 1 дитина		Невідомих дітей - 61
Таїса, чоловік, 6 дітей		Невідомих дорослих - 47
Терещенко Антон Іванович, дружина, 13 дітей		

с. Стрітівка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Село Стрітівка утворилося як хутір, залежний від Стайок. В ньому були розміщені господарчі споруди Братського монастиря. Під час одного із повстань монахи цього хутора зустріли повстанський загін з хоругвами та хрестом. Звідси й пішла назва.

Колгосп створений в 1929-1930 році. Розкуркулено 12 сімей.

Газета «Коллективна нива» у № 114 від 16 листопада 1932 року повідомляла, що с. Стрітівка (колгосп «Шлях до комунізму») занесено на «чорну дошку».

Зі слів очевидців Григоренко А. М., 1913 р.н., та Григоренко М. П., 1916 р.н., встановлено кількість жертв голоду – 42 особи. Місця поховання жертв голодомору на трьох кладовищах. На центральному кладовищі є могила і встановлений дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Стрітівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Григоренко А.М., 1913 р.н.; Григоренко М.П., 1916 р.н.

Білодід Віктор Іванович
Білодіда 4 дітей
Борозенець Марія Іванівна
Борозенець Петро
Борозенець Стекла
Борозенець Павло
Борозенець Галя
Григоренко Федора
Степанівна і 7 її дітей
Григоренко Микола
Йосипович
Григоренко Галина Йосипівна
Загребельна Горпина
Вареник Параска Іванівна
Вареник Петро Петрович
Кабан Гаврило
Кабан Микола Гаврилович
Кабан Григорій

Кабан Василина
Корінь Віктор Макарович
Корінь Микола Макарович
Кульша Євдокія Іванівна,
 3 роки
Кульша Євдокія Іванівна
 до року
Кульша Охиста Федорівна
Кульша Кирило Омелянович
Кульша Федір Іванович, 3 роки
Кульша Федір Іванович, 1,5 року
Кульша Микола Іванович
Лебідка Микола Сергійович
Лебідка Катерина Василівна
Лебідка Іван Миколайович
Лебідка Микола Миколайович
Лебідка Олена Миколаївна

Литовченко (дитина)
Музира Мелашка
Музира Іван
Прилепа Максим Петрович
Прилепа Катерина Петрівна
Прилепа Петро Степанович
Прилепа Соловей
Прилепа Харитина
Прилепа Савка
Прилепа Санька
Прилепа Варка
Прилепа Трохим
Протас Христина і 4 дітей
Протас Яків
Чичері (батьки та 16 дітей)
Чхало Семен Федорович
Чхало Максим

с. Суцани

Село Суцани засноване на початку XVIII століття. За даними перепису населення від 1926 року кількість дворів у с. Суцани становила 330, кількість жителів – 1703.

У с. Суцани було утворено 2 колгоспи – «Нове життя» (голова – Бишовий Ю.Т.) у 1929 р. та ім. Шевченка (голова Удовенко Т.М.) до якого у 1930 р., увійшло близько 150 чоловік.

На кінець 1930 р. в селі залишилося 2 одноосібних господарства. Суцільна колективізація була завершена у 1932 році. Тоді ж була закрита церква.

Газета «За суцільну колективізацію» у № 40 від 26 квітня 1932 року повідомляла, що с. Суцани занесене на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих під час Голодомору становить більш як 500 осіб, встановлено прізвища 309 осіб.

Мартиролог жителів с. Суцани – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Мишак М.М., 1923 р.н.; Мудрої Г.К., 1927 р.н.; Миненко Г.С., 1910 р.н., записаними в 1998 році Ріпою Л.Б., вчителем Суцанського НВО. У 2007 році список уточнений Мудрою Н.С., зав. бібліотекою с. Суцани.

Арсененко Іван Олексійович
Арсененко Левко Кіндратович
Арсененко Любов Сафанівна
Арсененко Марта
Арсененко Микола
Олексійович
Арсененко Наталка
Арсененко Олекса Якович

Арсененко Степан
Олексійович
Бишова Приська
Бишовий Василь Семенович
Бишовий Василь
Сільвестрович
Бишовий Оксентій Семенович
Бова Василь

Бова Дмитро Васильович
Бова Килина
Бова Марія
Бова Микола Іванович
Бова Мотря
Бова Ничипір Іванович
Бова Оксана
Бова Олександр Якович

Бова Ольга Іванівна
 Бова Павло
 Бова Параска Василівна
 Бова Параска Іванівна
 Бова Петро Іванович
 Бова Серафима Іванівна
 Бова Сидір Якович
 Бова Терешко Якович
 Бова Яків Васильович
 Войцехівська Лідія Іванівна
 Войцехівська Любов Іванівна
 Войцехівська Марія Іванівна
 Войцехівська Олена Іванівна
 Войцехівський Михайло Іванович
 Войцехівський Петро Іванович
 Герлянд Антон Дем'янович
 Герлянд Дем'ян Олександрович
 Герлянд Настя Дем'янівна
 Глушко Вівдя
 Глушко Гапка Корнійвна
 Глушко Іван Кирилович
 Глушко Івга
 Глушко Карпо Антонович
 Глушко Кирило Корнійович
 Глушко Кирило Павлович
 Глушко Корній
 Глушко Петро Миколайович
 Глушко Прохор
 Глушко Яків Корнійович
 Гула Настя Іванівна
 Гула Федора
 Гуленко Олександра
 Гуленко Христя
 Гуленко Юхим
 Гулий Арсеній
 Гулий Іван
 Джулай Антон Степанович
 Джулай Галина Степанівна
 Джулай Ганна Степанівна
 Джулай Гапка
 Джулай Домаха Степанівна
 Джулай Кирило Кіндратович
 Джулай Кіндрат
 Джулай Корній Степанович
 Джулай Марія
 Джулай Марія Пилипівна
 Джулай Ольга Кіндратівна
 Джулай Параска
 Джулай Степан
 Джулай Степан
 Джулай Степка Степанівна
 Джулай Тетяна Степанівна
 Джулай Тетяна Трохимівна
 Довгоп'ят Варка Матвіївна
 Довгоп'ят Василь Степанович
 Довгоп'ят Ганна Матвіївна

Довгоп'ят Григорій Матвійович
 Довгоп'ят Євтух
 Довгоп'ят Зінько Матвійович
 Довгоп'ят Любов Степанівна
 Довгоп'ят Марія
 Довгоп'ят Марія
 Довгоп'ят Матвій Федотович
 Довгоп'ят Михайло Матвійович
 Довгоп'ят Наталка Матвіївна
 Довгоп'ят Олена Степанівна
 Довгоп'ят Ольга Матвіївна
 Довгоп'ят Сава Матвійович
 Довгоп'ят Семен Матвійович
 Довгоп'ят Степан
 Довгоп'ят Степан Матвійович
 Довгоп'ят Федір Степанович
 Довгоп'ят Яків Степанович
 Довгоп'ят Ярина
 Догоп'ят Марія Степанівна
 Жолуденко Антон Карпович
 Жолуденко Дементій Карпович
 Жолуденко Дмитро
 Жолуденко Іван
 Жолуденко Іван Петрович
 Жолуденко Карпо
 Жолуденко Марія
 Жолуденко Марія Карпівна
 Жолуденко Мотря Петрівна
 Жолуденко Настя Петрівна
 Жолуденко Одарка
 Жолуденко Оксана
 Жолуденко Ольга
 Жолуденко Ольга Карпівна
 Жолуденко Петро Іванович
 Жолуденко Савка
 Жолуденко Семен Лукович
 Запорожець Андрій
 Запорожець Денис
 Запорожець Микита
 Денисович
 Запорожець Пріська
 Запорожець Терешко
 Андрійович
 Запорожець Уляна
 Заскока Володимир
 Заскока Галина
 Володимирівна
 Заскока Катерина
 Володимирівна
 Заскока Любов
 Володимирівна
 Заскока Марія
 Заскока Ольга Андріївна
 Заскока Параска Андріївна
 Затворна Горпина Свиридівна

Затворна Настя
 Затворна Палажка
 Затворна Параска
 Затворна Текля
 Затворна Христина
 Свиридівна
 Затворний Іван Свиридович
 Затворний Іван Семенович
 Затворний Опанас
 Затворний Свирид
 Іванченко Павло Ількович
 Кравець Михайло
 Кравець Мотря Самсонівна
 Кравець Настя Олександрівна
 Кравець Оксана Самсонівна
 Кравець Тетяна Самсонівна
 Литвин Мотря
 Литвин Ониська Юхимівна
 Миненко Агафія Свиридівна
 Миненко Ганна
 Миненко Катерина
 Свиридівна
 Миненко Марія Свиридівна
 Миненко Меланія Микитівна
 Миненко Микита Михайлович
 Миненко Мотря Іванівна
 Миненко Ніна Свиридівна
 Миненко Пріська Іванівна
 Миненко Пріська Свиридівна
 Миненко Свирид Михайлович
 Миненко Софія Миколаївна
 Мишак Степан Іларіонович
 Мишак Федір Іларіонович
 Молодід Василь Іларіонович
 Молодід Андрій Іванович
 Молодід Григорій Андріанович
 Молодід Єрофим Андріанович
 Молодід Марта
 Молодід Михайло
 Омельченко Іван Порфірович
 Омельченко Онисько
 Омельченко Фатій
 Омельченко Фока
 Порфірович
 Онищенко Юхим
 Онищенко Андрій Ігнатович
 Онищенко Василь
 Онищенко Ганна Леонтіївна
 Онищенко Іван Леонтійович
 Онищенко Кирило Андрійович
 Онищенко Леонтій Васильович
 Онищенко Любов Семенівна
 Онищенко Марія
 Онищенко Марія Леонтіївна
 Онищенко Марфина
 Онищенко Микита
 Онищенко Петро Семенович

Онищенко Приська Пурківна
 Онищенко Семен Андрійович
 Онищенко Степан
 Осипенко Андрій
 Осипенко Євгенія
 Сільвестрівна
 Осипенко Клим Сільвестрович
 Осипенко Палажка
 Осипенко Параска
 Осипенко Параска Василівна
 Пономаренко Тимофій
 Максимович
 Семененко Василь
 Васильович
 Семененко Данило
 Кіндратович
 Семененко Данило Микитович
 Семененко Іван Кіндратович
 Семененко Кіндрат
 Семененко Костянтин
 Васильович
 Семененко Кость Васильович
 Семененко Люба Василівна
 Семененко Любов
 Костянтинівна
 Семененко Марія Кіндратівна
 Семененко Микола
 Васильович
 Семененко Микола
 Костянтинович
 Семененко Мина
 Семененко Олександра
 Микитівна
 Семененко Ольга Микитівна
 Семененко Онійка Кіндратівна
 Семененко Павло
 Семененко Петро
 Костянтинович
 Семененко Семко Микитович
 Семененко Сергій Микитович
 Семененко Сидір Кіндратович
 Семененко Софія Кіндратівна
 Семененко Уліта Кіндратівна
 Семененко Уліта Микитівна
 Семененко Устина

Семененко Федот Кіндратович
 Семененко Якилина
 Микитівна
 Терещенко Андрій
 Терещенко Андрій Андрійович
 Терещенко Гапка Андріївна
 Терещенко Іван Оксентійович
 Терещенко Оксентій
 Потапович
 Терещенко Петро Андрійович
 Терещенко Приська
 Терещенко Текля Андріївна
 Терещенко Тимофій
 Трохименко Ганна Кіндратівна
 Трохименко Марта
 Трохименко Петро
 Кіндратович
 Трохименко Василь Уласович
 Трохименко Кіндрат
 Трохименко Марта
 Трохименко Ничипір Уласович
 Трохименко Ольга
 Ничипорівна
 Трохименко Оністрат
 Уласович
 Трохименко Параска
 Ничипорівна
 Трохименко Савка Уласович
 Трохименко Семен Уласович
 Трохименко Федір
 Ничипорович
 Удовенко Адам
 Удовенко Андрон Мусійович
 Удовенко Василь Мусійович
 Удовенко Герасим
 Удовенко Денис Іванович
 Удовенко Іван Лаврінович
 Удовенко Клим
 Удовенко Марія Мусіївна
 Удовенко Мокрина Левківна
 Удовенко Мусій
 Удовенко Настя Василівна
 Удовенко Олександра Іванівна
 Удовенко Ольга Василівна
 Удовенко Петро Мусійович

Удовенко Соловей
 Удовенко Софія
 Удовенко Текля Мусіївна
 Удовенко Федора
 Удовенко Хотина
 Удовенко Яким
 Філенко Ананій Юхимович
 Філенко Антон Юхимович
 Філенко Варка
 Філенко Василина Демківна
 Філенко Ганна
 Філенко Григорій Юхимович
 Філенко Демко
 Філенко Іван
 Філенко Ігнат
 Філенко Марина Іванівна
 Філенко Марія
 Філенко Марія Юхимівна
 Філенко Ніна
 Філенко Петро Іванович
 Філенко Секлета Демківна
 Філенко Сергій Демкович
 Філенко Федір Іванович
 Філенко Юхим
 Шафаренко Кирило Іванович
 Шафаренко Липистина
 Шафаренко Марія
 Шафаренко Настя Олексіївна
 Шафаренко Наум Іванович
 Шафаренко Ничипір Павлович
 Шафаренко Олекса
 Шафаренко Опанас Наумович
 Шафаренко Секлета Наумівна
 Шафаренко Степан Юхимович
 Шафаренко Ярина Дмитрівна
 Яненко Бенедь
 Яненко Володимир Петрович
 Яненко Гордій
 Яненко Дарія Тодосівна
 Яненко Іван Петрович
 Яненко Луня Петрович
 Яненко Марта
 Яненко Павло Якович
 Яненко Філімон Петрович

с. Тарасівка (хутір Тарасівка)

За свідченнями очевидців кількість дворів до 1932 року становила 89, після 1933 року – 70, кількість населення до 1933 року – 350, після 1933 року – 310 чол.

Колгосп створений в 1931 році під назвою «5 за 4». В 1932 колгоспи хутора Тарасівка та села Горохуватка об'єдналися в один колгосп «Заповіт Леніна».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від голоду в с. Тарасівка – 39 осіб.

Місце масового поховання загиблих – на місцевому кладовищі.

Мартиролог жителів с. Тарасівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею, зібраними в 90 роках, уточнений в 2008 році Спасибом Т.Д., бухгалтером Горохуватської сільської ради.

Дмитренко Ганна
Дроздовський Тиміш
Дроздовська
Дроздовський Олександр
Тим.
Йовхимищ Василь Юхимович
Татарчук Гаврило
Татарчук Тетяна
Заїць Харитон Гаврилович
Заїць Софія
Йовхимищ Юхим
Йовхимищ Ганна
Овсієнко Іван

Дмитренко Явдоха
Дмитренко Ганна
Дмитренко Катерина
Дмитренко Микола
Яременко Віра, 2 сини,
2 дочки
Микитенко Артем
Мірошник Приська
Ткаченко Петро Іванович
Ткаченко Тетяна Іванівна
Татарчук Секлета
Татарчук Петро
Татарчук Гаврило

Татарчук Антон
Олійник Онопрій
Стручок Яків
Стручок Ївга
Стручок Варка Яківна
Пінчук Гордій
Пінчук Ганна Гордіївна
Пінчук Тетяна
Пінчук Євгенія
Олійник Григорій Омелькович
Олійник Василь Омелькович

с. Тернівка

Село Тернівка розташоване на території Ліщинської сільської ради.

За даними перепису населення 1926 року кількість дворів становила 124, кількість жителів – 601 чол.

Колгосп створений в 1929-1930 році.

Газета «За суцільну колективізацію» у № 43 від 5 травня 1932 року повідомляла, що с. Тернівка (колгосп «Нове життя») занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору – 43 особи, встановлено поіменно 20 загиблих.

Мартиролог жителів с. Тернівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Мельниченко П.І., 1919 р.н.; Тимофієва Н.В., 1936 р.н. (зі слів рідних), записаними у 2007-2008 роках Данько А., ученицею Ліщинської ЗОШ I-II ступенів; Наконечною С.М., вчителем Переселенської ЗОШ I-III ступенів.

Зеленько Кирило
Комар Галина
Комар Ольга
Капітоненко Іван

Сім'я: батько, мати
та 2 синів
Сім'я: мати, син,
невістка та внук

Сім'я: батько,
мати, син, невістка та внук
Сім'я: батько, мати, дочка

с. Уляники

За даними перепису населення 1926 року в с. Уляники кількість дворів становила 239, кількість жителів – 2276 (1024-х чоловіків, 1252-х жінок).

Колгосп створений в 1929-1930 році. Газета «Колективна нива» у № 82 від 4 серпня 1932 року повідомляла, що с. Уляники занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від голоду в селі Уляники становить 377 осіб.

На сільському кладовищі на місці поховання померлих під час мору голодом у 1932 і в 1933 роках нагорнута могила і встановлений в 1993 році дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Уляники – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений в 1992 році працівниками музею меморіального комплексу «Букринський плацдарм» Берест Л.О., Ковальновою Г.А., та уточнений в 2008 році Мельниченко Н.Г., завідуючою клубом с. Уляники, за свідченнями очевидців Третяк Н.Г., 1926 р.н.; Третяк І.Г., 1926 р.н.

Бендзик (чоловік)
Бендзик (дружина)
Василенко Мусій
Василенко Олена, 8 дітей
Василенко Євдокія Яківна
Василенко Ганна
Василенко Петро Федорович
і 3 дітей
Василенко Дмитро
Васильович
Василенко Одарка Микитівна

Василенко Петро Лукич
Василенко Ганна Федорівна
Василенко Одарка
Василенко Мусій
Василенко Олена Хомівна
Василенко Антон Мусійович
Василенко Катерина Мусіївна
Василенко Семен Мусійович
Василенко Петро Мусійович
Василенко Павло Мусійович
Давиденко Уляна

Давиденко Степан
Задорожній Василь
Михайлович
Жилко Семен Якович
Жилко Уляна Данилівна
Жилко Пахом Семенович
Жилко Василь Семенович
Жилко Уляна Іванівна
Жилко (чоловік і дружина)
Іванченко, жінка, 3 дітей
Карпенко Самійло Данилович

Карпенки – мати і 4 дітей
 Кириченко Каленик
 Кириченко Іван Григорович
 Кириченко Каленик
 Євдокимович
 Кириченко Марія
 Кириченко Настя, 3 дітей
 Кириченко Олекса, 3 дітей
 Кириченко Одарка
 Клепка Варка Федоровна
 Клепка Охрім
 Клепка Варка, 4 дітей
 Клепка Варка Тимофійвна
 Клепка Охрім
 Клепка Марія, 4 дітей
 Клепка Одарка Яківна
 Клепка Пріська Яківна
 Клепка Варка
 Коляда Федір Тимофійович
 Коляда Ігнат
 Коляда Яків
 Коляда Ганна
 Коляда Яким Тимофійович
 Коляда Опанас
 Коляда Марія
 Крамаренко Северест Іванов.
 Лазоренко Домаха
 Лазоренко Марта
 Лазоренко Текля
 Лазоренко Кузьма
 Лазоренко Марія, чоловік,
 2 дітей
 Лазоренко Федір
 Лазоренко Наталка Адамівна
 Лазоренко Софія Адамівна
 Лазоренко Савка Мусійович
 Лазоренко Мотря Василівна
 Лазоренко Мотря, 4 дітей
 Лазоренко Ганна Савовна
 Лазоренко Ліда Петрівна
 Лазоренко Катерина
 Лазоренко Іван
 Лазоренко Данило Аврамович
 Лазоренко Іван
 Лазоренко Петро
 Лазоренко Дмитро
 Лазоренко Тетяна Микитівна
 Лазоренко Яків Іванович
 Лазоренко батько, мати,
 3 дітей
 Литвиненко Олена Григорівна
 Лало Петро Якович
 Литвиненко Тетяна
 Прокопівна
 Литвиненко Яків Григорович
 Литвиненко Хівря Дмитрівна
 Лихолоб Мелашка
 Любич Іван Савович

Любич Ликера
 Любич Андрій, 2 дітей
 Любич Ярина Явтухівна
 Любич Христя
 Любич Одарка
 Любич Петро, 5 дітей
 Любич Олександра, 2 дітей
 Любич Федір Іванович
 Любич Іван
 Любич Текля
 Любич Михайло
 Мілька Ничипор
 Мілька Уляна
 Назаренко Федор
 Найда Федір Якович
 Найда Тетяна Іванівна
 Нестеренко Яков Андрійович
 Нестеренко Іван Андрійович
 Нестеренко Андрій Антонович
 Перехрест Онися, 3 дітей
 Перехрест Іван
 Перехрест Христя, 5 дітей
 Перехрест Петро Васильович
 Перехрест Ганна
 Перехрест Євдокія
 Перехрест Іван Антонович
 Перехрест Іван, 2 дітей
 Перехрест Грицько Климович
 Перехрест Оксана (дитина)
 Перехрест Захарка
 Перехрест Каленик
 Перехрест Яков Федорович,
 8 дітей
 Плотник Тетяна Василівна
 Плотник Макар Микитович
 Плотник Настя Макарівна
 Плотник Галина Макарівна
 Плотник Катерина Макарівна
 Плотник Яків
 Плотник Явдоха, 5 дітей
 Плотник Олександр
 Тимофійович
 Плотник Михайло
 Олександрович
 Плотник Софія Остаповна
 (дружина)
 Плотник Петро (чоловік),
 5 дітей
 Плотник Кость, його дружина
 Варка і 3 дітей
 Плотник Ничипір
 Константинович (чоловік)
 Плотник Ярина (дружина),
 2 дітей
 Плотник Сергій
 Плотник Мотря
 Плотник Парфен Сергійович,
 5 дітей

Плотник Микита
 Плотник Микита Диментович
 Плотник Петро Диментович
 Плотник Платон Диментович
 Плотник Демид Диментович
 Плотник Ничипор Юхимович
 Плотник Ярина, 3 дітей
 Плотник Іван Парфирович
 Плотник Ярина Петрівна
 Плотник Іван Петрович
 Плотник Олекса Тимофійович
 Плотник Харитина
 Плотник Іван Олексійович
 Плотник Іван, 8 дітей
 Плотник Наум Філонович
 Плотник Тиміш Наумович
 Плотник Григорій Наумович
 Плотник Тетяна Олексіївна
 Плотник Ніна Олексіївна
 Плотник Іван Олексійович
 Плотник Сергій Олексійович
 Рябокляч Устина Германівна
 Рябокляч Андрій
 Рябокляч Герман Федорович
 Тимошенко Остап(чоловік)
 Тимошенко Параска, 5 дітей
 Тимошенко Прокіп
 Тимошенко Петро
 Прокопович
 Тимошенко Прокіп Кононович
 Тимошенко Віра Прокопович
 Тимошенко Тетяна
 Прокопівна
 Третяк Липистина
 Третяк Григорій Григорович
 Третяк Липистина Григорівна
 Шапошник Улита Іванівна, 3
 дітей
 Шапошник Василь Йосипович
 Шапошник Кость
 Шапошник Уляна Миколаївна
 Шапошник Ілько Григорович
 Шапошник Ганна Миколаївна
 Шапошник Ганна Микитівна
 Шапошник Уляна Іванівна
 Яровий Трохим
 Яценко Андріян
 Сім'я з 4 чоловік, з них 2 дітей
 Сім'я з 7 чоловік, з них 5 дітей
 Сім'я з 5 чоловік, з них 3 дітей
 Сім'я з 9 чоловік, з них 5 дітей
 Сім'я з 6 чоловік
 Сім'я з 3 чоловік
 Сім'я з 6 чоловік
 Сім'я з 8 чоловік
 Сім'я з 9 чоловік
 Сім'я з 7 чоловік
 Сім'я з 8 чоловік

с. Халча

На території сільради розташовані населені пункти Халча, Воронівка (окремо даних по с. Воронівка немає).

Халча – давнє поселення. Воно існувало ще в XIII столітті. За даними перепису населення 1926 року кількість дворів у с. Халча становила 520, кількість жителів – 2983 чол., в с. Воронівка – 818 жителів.

Колгосп створений в 1929 році. Під час колективізації були розкуркулені в с. Халча 31 сім'я, у Воронівці – 11.

Газета «Коллективна нива» у № 98 від 24 вересня 1932 року та у № 47 від 21 травня 1933 року повідомляла, що с. Халча (колгосп « Шлях до комунізму») занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від голоду в с. Халча та Воронівка – 414 осіб.

Місця поховань – с. Халча, вул. Жовтнева та вул. Леніна.

Мартиролог жителів Халчанської сільської ради – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Ситника М.Ф., 1924 р.н.; Яременко Ф.І., 1913 р.н.; Кієнко К.Д., 1929 р.н.; Мушти Г.Я., 1929 р.н.; Клименко Г.О., 1907 р.н.; Шевченко А.П., 1926 р.н.; Волошин О.М., 1927 р.н.; Волошин А.О., 1922 р.н.; Бабенко Ф.О., 1919 р.н.; Левченко В.М., 1924 р.н.; Іщенко А.М., 1919 р.н.

Анголенко Андрій

Бабенко Одарка Федорівна,
1880 р.

Бусленко Іван Дмитрович

Бусленко Одарка

Бусленко Параска

Бусленко Борис Федорович

Бусленко Михайло

Федорович

Бусленко Ганна

Бусленко Микола Михайлович

Бусленко Григорій

Михайлович

Бусленко Борис Михайлович

Бусленко Євдокія Д.

Бусленко Євдокія Федотівна

Бусленко Лідія Федотівна

Бусленко Федот Самійлович

Бусленко Купрій Семенович

Бусленко Христина Василівна

Бусленко Катя

Бусленко Федя

Бусленко Гриша

Бусленко Володя

Бусленко Самійло Остапович

Бусленко Федора

Бусленко Федот

Бусленко Лукерія

Бусленко Михайло

Бусленко Панас

Бусленко Євгенія

Бусленко Харитон

Бусленко Марія Сидорівна

Бусленко Михайло

Бусленко Катерина і її діти

Бусленко Яків

Бусленко Іван

Бусленко Марта

Бусленко Панько

Бусленко Степанида

Бусленко Андрій

Бусленко Семен Дмитрович

Бусленко Іван Дмитрович

Бусленко Андрій Дмитрович

Бусленко Одарка Іванівна

Бусленко Олексій Іванович

Бусленко Семен

Бусленко Марія і троє дітей

Бусленко Андрій, дружина і

троє дітей

Бабенко Микола

Олександрович, 1927 р.

Бусленко Василь Васильович

Бусленко Олексій

Васильович

Бабенко Анастасія Опатівна

Бабенко Парасковія Опатівна

Бобир Петро

Бобир Євдокія Арсентія

і семеро дітей

Бусленко Оксана Йонівна

Бусленко Вітя Андрійович

Бусленко Степан

Полікарпович

Бусленко (мати)

Бабенко Гаврило і діти: Віра,

Надія, Микола

Бусленко Василь Панькович і

син Микола

Бусленко Микита

Омельянович,

Бусленко Мотрона (дружи-

на), діти: Андрій, Микола

Владика Марія Павлівна

Владика Надія Павлівна

Ведмеденко Купрій і шестеро

членів сім'ї

Войтенко Олена

Войтенко Ганна Андріївна

Войтенко Катерина

Головко Прокіп Степанович

Головко Лаврентій Іванович

Головко Уляна Іванівна

Головко Іван Семенович

Головко Маруся

Головко Федось

Головко Векла

Головко Семен

Головко Василь Семенович

Головко Іван Павлович

Головко Григорій Павлович

Головко Володимир Павло-

вич

Головко Вакула Дмитрович

Головко Меланія

Головко Яків

Головко Меланія

Головко Григорій Павлович

Головко Володимир

Павлович

Головко Григорій Павлович

Євенко Микола і одна дитина

Діхтярьова Оксана Мусіївна

Діхтярьов син

Діхтярьова дочка

Діхтярьова дочка

Денисенко Терентій діти:

Аріон, Феодосія

Іщенко Ольга Петрівна

Іващенко Петро Оpatович

Іващенко Іван Петрович

Іващенко Уляна Петрівна

Іващенко Галина Петрівна

Іващенко Марія Петрівна

Іванюта Григорій Минович

Іванюта дочка

Іванюта дочка

Іванюта син

Іванюта Андрій Григорович

Іванюта Євдокія Григорівна

Іщенко Федора

Іщенко Сидор

Іванюта Марія Григорівна

Іванюта син
 Іванюта дочка
 Іванюта дочка
 Іванюта дочка
 Іванюта Трохим Павлович
 Іващенко Назар Корнійович
 Іващенко федора Кузьмівна
 Іщенко Андрій Терентійович
 Іщенко Парасковія
 Терентіївна
 Іващенко Текля Єлізарівна
 Іщенко Петро Йосипович
 Іщенко Єфросинія Артемівна
 Іщенко Петро і десятеро дітей
 Іванченко Петро і шестеро членів сім'ї
 Іванченко Селевета
 Іщенко Меланія
 Іванченко Володимир Сакійович
 Іванюта Наталія Іванівна
 Іванюта Яким Іванович
 Іванюта Гриша Якимович
 Іванюта Олександр Семенович
 Іванюта Андрій Семенович
 Іванюта Килина Андріївна
 Іванюта Наталія
 Іванюта Микола
 Іванюта Софія діти
 Іванюта Григорій Данилович
 Іванюта Серафима
 Комишній Іван, 1926 р.
 Комишня Килина Климівна
 Коваленко Федір Якович, 1916 р.
 Коваленко Євдокія Яківна, 1930 р.
 Коваленко катерина Яківна, 1929 р.
 Кієнко микола Панасович
 Кієнко дочка
 Кієнко син
 Комишня Марія
 Комишній Григорій Максимович
 Комишній Аркадій Максимович
 Комишній Петро Антонович
 Коваль Нестер Григорович
 Коваль Федор Григорович
 Коваль Марія Нестерівна
 Коваль Іван Нестерович
 Коваль Олександр Нестерович
 Коваль Мартин
 Коваль Марія

Коваль Віддя
 Коваль Григорій Федорович
 Коваль Марта Григорівна
 Коваленко Євгенія
 Коваленко Іван
 Коваленко Лавро
 Коваленко Зінько
 Коваленко Сакій і п'ятеро членів сім'ї
 Колесник Григорій
 Колесник Марія
 Колесник Іван
 Калічка Марія
 Козинець Марія син Михайло дочка Марія
 Коваленко Ганна
 Колесник Степан Карпович
 Коваль Марія Пилипівна
 Коваль Олександр Пилипович
 Кучеренко Михайло Григорович
 Корженко Варвара
 Лисенко Іван Андрійович, 1929 р.
 Лисенко Петро Андрійович, 1925 р.
 Лисенко Василь Андрійович, 1931 р.
 Лисенко Іван Андрійович, 1929 р.
 Мушта Федір Михайлович
 Мушта Катерина Калениківка
 Мушта Петро Явтухович дружина і двоє дітей
 Мушта Оксана
 Мушта Андрій Григорович, 1887 р.
 Мушта Меланія Тихонівна
 Марченко Григорій Захарович
 Марченко син
 Марченко син
 Марченко дочка
 Марченко Микола Якович
 Марченко син
 Марченко син
 Марченко дочка
 Марченко Петро Тимофійович
 Марченко Марія Тимофійович
 Марченко Варвара Тимофіївна
 Марченко Віра Тимофіївна
 Мушта Мусій Омелянович
 Мушта Іван Мусійович
 Мушта Степан Мусійович

Мушта Омелян Мусійович
 Мушта Михайло Мусійович
 Мушта Катерина Мусіївна
 Мушта варвара Мусіївна
 Мушта Надія Мусіївна
 Мушта Євдокія Іванівна
 Мушта Марія Наумівна
 Мушта Наум Павлович
 Марченко Михайло Андрійович
 Марченко Ганна Данилівна
 Мушта Михайло
 Мушта Варвара
 Мушта Михайло Терентійович
 Мушта Єфросинія Григорівна
 Мушта Андрій Лукович
 Мушта Марія Луківна
 Минець Єфросинія Андріївна
 Минець Гаврило Андрійович
 Миколенко Арсентій
 Миколенко Лукерія
 Мушта Мотрона Сергіївна
 Мушта Павло Сергійович
 Мушта Микола Сергійович
 Мушта Лукерія
 Миколенко Кузьма Панасович
 Миколенко Варвара
 Мушта Андрій Григорович
 Марченко Михайло
 Марченко Григорій
 Мушта Семен Семенович діти: Оленка, Андрюша
 Ольховий Дмитро Петрович
 Погребна Христина Федорівна
 Прус Петро Маркович, 1926 р.
 Прус Олена Марківна, 1928 р.
 Погребний Яків Павлович
 Прус Івва і троє дітей
 Прус Марта Андріївна
 Пазьоха Денис Терентійович
 Пазьоха Пелагея
 Пазьоха Олена Денисівна
 Пазьоха Матвій Денисович
 Пазьоха Петро Денисович
 Пазьоха Надежда Денисівна
 Пазьоха Влас Кирилович
 Пазьоха Агафія Марківна
 Пазьоха Іван Власович
 Прус Охрім Омелянович
 Прус Марія Денисівна
 Прус Уляна
 Погребний Андрій Демидович
 Погребний Степан
 Погребна Галина
 Погребний Віктор

Погребний Ничипор
 Пазьоха Остап Романович
 Пазьоха Мотрона Мусіївна
 Панчук Федор Пимонович
 Панчук Віра Пимонівна
 Панчук Ганна Пимонівна
 Панчук Павло Пимонович
 Ситник Іван Григорович,
 1905 р.
 Ситник Марія Іванівна, 1930 р.
 Ситник Тарас Григорович
 Салій Давид
 Салій Анастасія Арсентіївна
 Салій Петро Іванович і троє
 членів сім'ї
 Скороход (прізвисько) Сергій,
 його дружина Уляна і їхні діти
 Мишко та Марія
 Ситник Серафима
 Сокол Логвин Тимофійович
 Сокол Онися Логвинівна
 Сокол Василь Логвинович
 Сокол Марія Логвинівна
 Сокол Василь Дмитрович
 Ситник Григорій
 Ситник Наталка
 Сокол Іван Тимофійович
 Сокол Наталка
 Сокол Єфросинія, дочка
 Сокол Горпина Іванівна
 Ткаченко Клим Опатович
 Ткаченко Григорій Климович

Ткаченко Павло Климович
 Ткаченко Іван Климович
 Цілуйко Варвароа Степанівна
 Цілуйко Івана Степанович
 Шелудько Мусій Купріянович
 Шелудько петро Мусійович
 Шевченко Галина
 Костянтинівна, 1931р.
 Штепа Кирило Іванович
 Дружина і шестеро дітей
 Штепа Сидір Корнійович
 Шелудько Йосип
 Шелудько Тетяна
 Шелудько Дмитро Йосипович
 Шелудько Парасковія
 Йосипівна
 Шелудько Марина Йосипівна
 Шелудько Микола Йосипович
 Шевченко Кирило
 Шевченко Наталка
 Шевченко Антін
 Шевченко Євдоким
 Шевченко Антін Терентійович
 Шевченко Аврам Антонович
 Шелудько Наталія Антонівна
 Шевченко Савка
 Шевченко Клавдія
 Шевченко Галя (дочка)
 Черниш Федось Данилович,
 1914 р.
 Черниш Явдоха
 Черниш Марина Федорівна,

З дітей
 Черниш Ївга Федорівна
 Черниш син
 Черниш дочка
 Черниш Марія Федорівна
 Черниш Прокоп Опатович
 Черниш Агафія
 Костянтинівна
 Черниш Левко Прохорович
 Черниш Назар
 Черниш Ганна
 Черниш Олена Кузьмівна
 Черниш Мокрина Тимофіївна
 Черниш Микола Тимофійович
 Черниш Марія Тимофіївна
 Черниш Уляна Тимофіївна
 Черниш Варвара Тимофіївна
 Черниш Прокіп Петрович
 Черниш Олександра Коно-
 нівна
 Черниш Варвара
 Черниш Олександра
 Черниш Марія Данилівна
 Черниш Петро Юхимович
 Яременко Андрій Павлович,
 1928 р.
 Яременко Василь Павлович,
 1930 р.
 Яременко Іван
 Яременко Ганна

с. Черняхів

Черняхів вперше згадується в документах XVII ст.

У 1926 р. за даними перепису в Черняхові був 6501 житель, з них 3001 – чол., 3500 – жін.

Колгосп створений в 1929-1930 році. Були розкуркулені родини працелюбних хліборобів Кумейка Ілька, Конюшенка Пилипа, Рогового Власа, Рогової Лисавети, Стратієнко Костя, Хлистуна Павла, Хабренко Ореста Омельковича, Чухрая Маркітана, Перехреста Левка Петровича, Перехреста Свирида Петровича.

Кагарлицький район, 1931 рік. Селянська хата.

Репресовано Панченка Григорія Григоровича.

Хата під соломою і купа дітей, зате є кінь – уже куркуль!

Газета «За суцільну колективізацію» у №№ 38 та 40 від 21 та 26 квітня 1932 року, у № 96 від 23 жовтня 1932 року повідомляла, що с. Черняхів і колгосп ім. Шевченка за невиконання планів сільгоспробіт і хлібозаготівлі занесено на «чорну дошку».

Невиконання колгоспом нереального плану хлібозаготівлі привело в Черняхів запланований у Москві небачений на цих землях голод, зроблений руками місцевих партійно-комсомольсько-комнезамівських активістів. За час від листопада 1932 року

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

до кінця літа 1933 року у Черняхіві померло 1500 осіб, а залишилось 1700 жителів.

У 1992 році на місці масових поховань замордованих голодом односельців на кладовищі встановлено пам'ятну стелу.

Мартиролог жителів с. Черняхів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Ярової Я.М., 1925 р.н.; Столяр В.П., 1915 р.н.; Зінченко М.Т., 1929 р.н.; Перехрест У.Ю., 1917 р.н.; Мироненко О.М., 1922 р.н., записаними у 2007-2008 роках Березюк В.М., Дорош О.М., Пасічною І.В., – вчителями Черняхівської ЗОШ.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Андрієва Мокрина Петрівна
Андріїв Іван Андрійович
Басананська Федора Іванівна
Басанський Данило Ігнатович
Басанський Іван Ігнатович
Басанський Ігнат Остапович
Березна Євгенія Павлівна
Березна Любов Дмитрівна
Березна Марія Дмитрівна
Березна Надія Павлівна
Березна Оксана Дмитрівна
Березна Тетяна Антонівна
Березна Тетяна Павлівна
Березна Тетяна Петрівна
Березна Федосія Іванівна
Березний Антін Іванович
Березний Дмитро Силович
Березний Ігнат Петрович
Березний Микола Дмитрович
Березний Микола Павлович
Березний Олексій Антонович
Березний Павло Петрович
Березний Петро Антонович
Березний Петро Дмитрович
Березний Петро Павлович
Борисейко Марта Іванівна
Безвербний Прокіп
Без вербна Оксана
Безвербний Карпо
Богданець Галина
Березна Ольга Антонівна
Березний Савастін
Березна Хівря
Березна Ярина
Березна Олена Григорівна
Березний Опанас
Афанасійович
Безвербний Іван
Безвербна Лакера Семенівна
Безвербний Андрій Іванович
Березна Настя Микитівна
Благовісний Юхим
Благовісна Мотря
Бойко Софія
Ведмеденко Марія Іванівна
Ведмеденко Павло
Свиридович
Ведмеденко Свирид
Харитонович
Вишенська Галина
Неведектївна

Вишенська Марія Вихлиміївна
Вишенська Олена Хотїївна
Вишенська Тетяна Антонівна
Вишенська Тетяна
Онопріївна, 7 дітей
Вишенська Федора Хотїївна
Вишенська Варка Степанівна
Вишенський Дмитро Іванович
Вишенський Ілько Степанович
Вишенський Степан Свиридо-
вич
Вишенський Іван Маркович
Вишенський Петро Іванович
Вишенський Кирило
Вишенська Марія
Вихор
Вихор Марія
Вихор Сергій
Ведмеденко Марко
Ведмеденко Настя
Ведмеденко Федір
Ведмеденко Анастасія
Вишенський Тарас
Вишенський
Винокур Марко
Горобченко Анастасія
Горобченко Іван
Горобченко Клим
Горобченко Марка Панькович
Горобченко Петро Панькович
Горобченко Максим
Панькович
Горобченко Петро
Максимович
Горобченко Катерина
Максимівна
Горобченко Федина
Горобченко Петро
Донченко
Володимир Олександрович
Донченко Ликера Іванівна
Донченко Олександр
Захарович
Донченко Павло
Олександрович
Донченко Порфир
Олександрович
Донченко Андрій
Олександрович
Донченко Олександр Лукович
Дудка Іван

Дудка Савка
Дудка Галина
Дудка Надія
Дудка Оксана
Дудка Свирид
Дудка Тетяна
Дудка Надія
Дудка Михайло
Дудка Корній
Дмитренко Мар'яна
Дмитренко Ігнат
Дмитренко Галина
Дмитренко Федір
Дмитренко Іван
Дяченко Катерина
Дударенко Маркіян
Каленикович
Зайченко Віктор Андрійович
Зелена Анюта Іванівна
Зелена Галина
Зелена Лисивета Павлівна
Зелена Марта
Зелена Оришка
Зелена Федосія
Зелений Григорій Йочипович
Зелений Давид
Зелений Данило Павлович
Зелений Дмитро Павлович
Зелений Тихон
Зозуля Василь Федорович
Зозуля Марія Федорівна
Зозуля Микола Федорович
Зозуля Сергій
Зозуля Уляна
Зозуля Федір
Зайченко Андрій Васильович
Зелений Теміш
Зелена Ганна
Зелений Павло Темішович
Зелений Андрій Темішович
Зелений Іван Темішович
Зелена Параска Тимішівна
Іванов Василь Євтухович
Іванов Євтух Іванович
Кагарлицька Антоніна
Семенівна
Кагарлицька Олена Семенівна
Кагарлицький Семен
Демидович
Коноваленко Лука Іванович
Коноваленко Соловей

1932-1933

Євтухович
 Кононенко Анастасія Мусівна
 Кононенко Дмитро Петрович
 Кононенко Оксана Іванівна
 Кононенко Петро Мусійович
 Кумейко Ілько
 Конюшенко Пилип
 Конюшенко іван Антонович
 Кутова Марія
 Кагарлицький Харитін
 Кутовий Яків
 Кутова Палажка
 Кутовий Маркіян
 Кутова Олександра
 Кутова Харитина
 Кутова Лисавета
 Кутова Марта
 Кутова Олена
 Кутова Якимена
 Кутова Галина
 Кутовий Андрон
 Кутовий Андрій
 Кутова Євдокія
 Кутовий Юхим
 Кутова Варка
 Кутовий Федько
 Кутовий Єлисей
 Кутова Людмила
 Конюшенко Марко
 Конюшенко Настя
 Кумейко Степан
 Кумейко Євдоха
 Кузьменко Петро Федорович
 Кузьменко Василь Федорович
 Кузьменко Марія Федорівна
 Куц Секлина
 Куц Юхим
 Куц Ничипір Юхимович
 Куц Харитина Юхимівна
 Логвиненко Іван Маркович
 Логвиненко Марія Марківна
 Логвиненко Марко Савович
 Логвиненко Олена Марківна
 Луценко Никін
 Луценко Оксана Никонівна
 Луценко Софія Полатонівна
 Лисенко Оксана Миколаївна
 Луценко Оксана Никонівна
 Мохняк Павло
 Мохняк Гапка
 Марієнко Микола Петрович
 Михайлова Мотрона Іванівна
 Михайлова Галина іванівна
 Михайлова Тетяна Іванівна
 Михайлов Іван Іванович
 Михайлов Василь Іванович
 Михайлова Світлана Іванівна
 Михайлова Віра Іванівна

Михайлов Федько
 Михайлів Петро
 Михайлів Сиєпан
 Михайлова Катерина
 Мухомор Микола
 Мухомор Олена
 Мухомор Катря
 Мухомор Петро
 Михайлова Катерина
 Трохимівна
 Марієнко Олександр
 Федорович
 Марієнко Петро Федорович
 Мироненко Михайло
 Петрович
 Михайлова Мотрона Іванівна
 Михайлова Галина Іванівна
 Михайлова Тетяна Іванівна
 Михайлов Іван Іванович
 Михайлов Василь Іванович
 Михайлова Світлана
 Михайлова Віра
 Марієнко Галина Василівна
 Марієнко Галина Федорівна
 Марків Іван Артемович
 Марків Микола Артемович
 Марків Петро Артемович
 Маркова Євгенія Тихонівна
 Маркова Мокрина Йосипівна
 Маркова Химія
 Маркова Христина Артемівна
 Мироненко Оришка
 Герасимівна
 Михайлик Зінько Євтухович,
 дружина, 7 дітей
 Мухомор Пантелій
 Євдокимович
 Ничипоренко Марта
 Ничипоренко Уляна
 Ничипоренко Федоська
 Новожицька Ольга Степанівна
 Новожицька Степанида
 Євгенівна
 Новожицька Тетяна
 Степанівна
 Новожицький Іван
 Новожицький Іван Іванович
 Новожицький Микита
 Степанович
 Новожицький Олекса
 Степанович
 Новожицька Степанида
 Євгенівна
 Новожицький Олексій
 Степанович
 Новожицький Микита
 Степанович
 Новожицький Іван

Ольшук Григорій Вікентійович
 Оплимах Ананій
 Митрофанович
 Оплимах Галина
 Митрофанівна
 Оплимах Галина Михайлівна
 Оплимах Іван Михайлович
 Оплимах Меланія Сидорівна
 Оплимах Михайло Андрійович
 Оплимах Іван Михайлович
 Оплимах Галина Михайлівна
 Панченко Галина Григорівна
 Панченко Любов Григорівна
 Панченко Софія Григорівна
 Перехрест Антін Іванович
 Перехрест Єлизавета
 Петрівна
 Перехрест Лідія Іванівна
 Перехрест Марина Петрівна
 Перехрест Ілько Герасимович
 Перехрест Варвара іванівна
 Перехрест Ольга Ільківна
 Перехрест Григорій Ількович
 Панченко Нюта Іванівна
 Панченко Андрій Іванович
 Піддубний Роман Якович
 Піддубна Марія Григорівна
 Піддубний Павло Захарович
 Піддубний Максим
 Панченко Ганна Григорівна
 Панченко Любов Григорівна
 Панченко Тетяна Григорівна
 Панченко Софія Григорівна
 Перехрест Оксана Свиридівна
 Перехрест Софія Свиридівна
 Перехрест Микола
 Свиридович
 Перехрест Іван Свиридович
 Панченко Григорій
 Григорович
 Панченко Федора
 Перехрест Левко Петрович
 Перехрест Григорій
 Свиридович
 Перехрест Свирид Петрович
 Прокопенко Махтей
 Єлисатович
 Прокопенко Палажка
 Романівна
 Пасічна Олена Сергіївна
 Перехрест Свирид Іванович
 Перехрест Оксана Самсонівна
 Панченко Гапка
 Панченко Соловей
 Панченко Любов Григорівна
 Панченко Тетяна Григорівна
 Панченко Софія Григорівна
 Поромський Семен

Пономаренко Ольга
Данилівна
Панченко Давид
Рикуненко Михайло
Тимофійович
Рикуненко Надія Михайлівна
Рогова Ганна Дмитрівна
Роговий Данило Дмитрович
Роговий Дмитро Павлович
Роговий Максим Дмитрович
Роговий Микола Дмитрович
Роговий Прокіп
Роєнко Варка Василівна
Роєнко Василь Дмитрович
Роєнко Галина Петрівна
Роєнко Катерина Василівна
Роєнко Липотька Іванівна
Роєнко Марія Василівна
Роєнко Марія Петрівна
Роєнко Христя Дмитрівна
Роєнко Семен Онопрійович
Роєнко Семен Васильович
Роєнко Федір Петрович
Роєнко Хівря Петрівна
Роєнко Андрій Пилипович
Роєнко Микола Купріянович
Роєнко Оксана Купріянівна
Редька Полікарп
Редька Вівдя
Роєнко Микола
Роєнко Оксана Макуріївна
Роговий Євмен
Рогова Мавра
Рябокрис Вівдя
Рябокрис Дем»ян Антонович
Роговий Влас
Рогова Лисавета
Роговий Гамаш
Рогова Пріська
Роговий Михайло Гаманович
Роговий Яків Гаманович
Редька Оксана
Роговий Сергій Васильович
Синяк Андрій Іванович
Синяк Катерина Михайлівна
Синяк Марія Іванівна
Синяк Пилип Іванович
Скоробагатько Василина
Скоробагатько Іван Павлович
Скоробагатько Павло
Скочок Вівдя Іванівна
Скочок Григорій Іванович
Скочок Євдоким Дмитрович

Скочок Марія Іванівна
Солдатенко Григорій
Солдатенко Йосип
Солдатенко Парасковія
Солдатенко Петро Юхимович
Солдатенко Феодосія
Столяр Віра Петрівна
Столяр Домаха Яківна
Сусідка Ганна Савівна
Сусідка Марія Омельківна
Сусідка Михайло Омелькович
Сусідка Омелько Савович
Скочок Яків
Скочок Наталія
Стратієнко Кость
Скочок Павло Макарович
Старченко Микита
Михайлович
Старченко Михайло
Микитович
Старченко Софія Микитівна
Терентіва Ксюша
Терентієв Клим
Фененко Давид Кондратович
Хлистун Павло
Хлистун Настя
Хабренко Орест Омелькович
Хабренко Павло Орестович
Хабренко Василь Орестович
Хабренко Петро Васильович
Хабренко Антоніна Василівна
Хабренко Галина Василівна
Хабренко Олена Василівна
Хабренко Борис
Череп Артем
Череп Євдокія
Череп Павло Артемович
Череп Софія Артемівна
Череп Федось Іванович
Череп Галина Харитонівна
Чухрай Галина
Чухрай Ганна
Чухрай Григорій
Чухрай Іван
Чухрай Ілля
Чухрай Маркіян Каленикович
Чухрай Микола
Чухрай Оксана Остапівна
Чухрай Параска
Чухрай Петро Іванович
Чухрай Пріська
Чухрай Степанида Іванівна
Чечевичка Надія

Чечевичка Теміш
Чухрай Галя
Чухрай Саша
Чухрай Микола
Чухрай Михайло
Чухрай Сергій Гнатович
Чухрай Галина
Череп Дмитро
Череп Галина
Чухрай Маркітан
Черкаська Софія Юхимівна
Черкаський Михайло
Шкуренко Галина Петрівна
Шкуренко Іван Петрович
Шкуренко Іван Дмитрович
Шкуренко Ольга Дмитрівна
Шкуренко Ольга Іванівна
Шкуренко Поля Дмитрівна
Шкуренко Поля Іванівна
Шкуренко Христина
Федосіївна
Шаройко Василь
Шпак Наталія
Шпак Лавро
Шпак Васька
Шпак Клим
Шпак Устя
Шпак Соня
Шкуренко Михайло
Гаврилович
Шкуренко Катерина
Романівна
Шкуренко Антін
Шкуренко Харитина
Шкуренко Григорій Антонович
Шкуренко Петро Антонович
Шкуренко Іван Антонович
Шкуренко Галина Антонівна
Шкуренко Марія Антонівна
Шевченко Харитін
Яковлев Сава Михайлович
Яковлева Софія Михайлівна
Яковлева Пелагея
Ярова Ганна Юхимівна
Ярова Марія Захарівна
Яровий Микола Юхимович
Яровий Олександр Мусійович
Яровий Федір Матвійович
Яременко Артем
Яременко Санько
Яременко Іван
Ярова Параска Олександрівна
Ярова Варвара Радіонівна

с. Шпендівка

Село Шпендівка (до 1917 р. – Спендівка) засноване в кінці XVI ст.
За даними перепису населення 1926 року кількість дворів в с. Шпендівка становила 493, кількість жителів – 3093 чол.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

У 1929 році створено колгосп. Під час колективізації були розкуркулені 18 родин. На території села виникло 2 артіль: «Маяк» та ім. Молотова. В 1930 році вони об'єдналися в колгосп ім. Сталіна, який очолив Узлій Д.

Сценарій голоду в Шпендівці нічим не відрізнявся від тисяч інших українських сіл. За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від голоду становила 155 осіб.

У 2000 р. на братській могилі (сільське кладовище) встановлено пам'ятний знак жертвам спланованого і здійсненого правлячою комуністичною системою масового винищення українських селян голодом – дубовий хрест висотою 5 м.

Мартиролог жителів с. Шпендівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Стадник Г.І., 1923 р.н.; Загородньої Г.П., 1924 р.н., записаними в 2004 та у 2008 роках вчителями Шпендівської ЗОШ Петренко М.В. і Петренко Т.І.

Бойко Пімон
Борисенко Яким
Борисенко Петро Якимович
Борисенко Іван Якимович
Борисенко Кирило
Борисенко Пелагея
Борисенко Олексій
Кирилович
Буц Ганна Олексіївна
Буц Олексій Трохимович
Буц Любов Трохимівна
Буц Лукія Остапівна
Борисенко Марта
Возний Прокоп Миколайович
Варняга Любов Іванівна
Варняга Олена Федорівна
Варняга Кирило Йовминович
Варняга Олексій Кирилович
Варяга Ганна Кирилівна
Варяга Іван Кирилович
Гунько Василь Левкович
Гунько Макар Левкович
Годзюмаха Федір Макарович
Дейнека Андрій
Дейнека Гапка
Дмитренко Любов
Дригало Іван Филімонович
Дригало Филімон Кузьмович
Дмитренко Гнат Захарович
Дмитренко Ярина Василівна
Дмитренко Степан Гнатович
Дмитренко Олена Захарівна
Дмитренко Володимир
Антонович
Дмитренко Любов Данилівна
Дмитренко Марія Тихонівна
Загородня Марія Василівна
Загородній Михайло
Степанович
Загородня Єфросинія
Михайлівна
Загородній Іван Оліянович
Загородній Іван Маркович
Загородній Конон Павлович
Загородня Ликера Яківна
Коток Кузьма

Коток Іван Петрович
Миколаєнко Катерина
Марковна
Миколаєнко Марія Іонівна
Маслюк Марія Терешківна
Маслюк Микита
Маслюк Петро Микитович
Маслюк Михайло Микитович
Маслюк Іван Микитович
Маслюк Тихон Микитович
Маслюк Гаврило Микитович
Маслюк Лукаш Микитович
Надієнко Радион Филонович
Надієнко Горпина Яківна
Надієнко Домаха Радионівна
Надієнко Устим Филімонович
Надієнко Іван Устимович
Надієнко Явдоха
Филімонівна
Надієнко Андрій Зотович
Остапенко Аріон Ничипорович
Омеляненко Іван Овсійович
Омеляненко Олексій
Овсійович
Остапенко Іван Архипович
Перевертун Охтанас
Перевертун Марта
Перевертун Степан Зінькович
Перевертун Катерина
Карпівна
Перевертун Андрій
Михайлович
Перевертун Іван Михайлович
Перевертун Ганна Михайлівна
Перевертун Ілько
Перевертун Анастасія
Перевертун Степан
Перевертун Ївга Андріївна
Перевертун Наталка
Сизонівна
Перевертун Ілько Юхимович
Перевертун Анастасія Силівна
Перевертун Марія Ільківна
Перевертун Лукія Іванівна
Петренко Павло Павлович
Петренко Максим Дмитрович

Петренко Любов Максимівна
Петренко Надія Максимівна
Прихидько Овсій Миколайович
Петренко Микола Тихонович
Прихидько Роман Тихонович
Прихидько Тихон Васильович
Прихидько Федот Маркович
Прихидько Явдоха Федотівна
Стадник Лук'ян Петрович
Стадник Парасковія
Стадник Любов Іванівна
Стадник Надія
Стадник Ганна Артемівна
Сучок Антон Тарасович
Слухай Марія
Слухай Надія Климівна
Сучок Федір Серафимович
Сучок Йосип Тарасович
Сучок Яків Йосипович
Сучок Любов Тимофіївна
Сучок Марія Іванівна
Сучок Михайло Іванович
Ткаченко Сергій
Ткаченко Марія Сергіївна
Ткаченко Степан Пилипович
Ткаченко Ганна Онисимівна
Тищенко Андрій Каленикович
Тищенко Микола Захарович
Тищенко Марія Калениківна
Тищенко Ганна Миколаївна
Тищенко Микола
Миколайович
Тищенко Степан Данилович
Тищенко Наталія
Тищенко Іван
Тищенко Ганна Кирилівна
Тищенко Яків Прокопович
Тищенко Василь Степанович
Тищенко Катерина Овсійівна
Тищенко Марія Василівна
Тищенко Іван Васильович
Тищенко Надія Василівна
Тищенко Сергій Васильович
Тищенко Роман Васильович
Тищенко Тихон
Костянтинович

Тищенко Олексій
Костянтинович
Тищенко Ганна Костянтинівна
Тищенко Данило Тимішович
Узлій Василь Васильович
Узлій Іван Остапович
Узлій Василь Іванович
Узлій Захарко Іванович
Узлій Федір Іванович
Узлій Петро Дмитрович
Узлій Максим
Узлій Солоха

Узлій Василь Максимович
Шандренко Кирило Карпович
Шандренко Олександра
Миколаївна
Шандренко Антон Антонович
Шандренко Сава Павлович
Шандренко Михайло Савович
Шандренко Панас Федорович
Шандренко Василь
Федорович
Шандренко Володимир
Васильович

Шандренко Іван Васильович
Шандренко Оксентій
Васильович
Шандренко Катерина
Василівна
Шандренко Меланія
Шуть Дмитро Мусійович
Шуть Парасковія Гордіївна
Яременко Іван
Володимирович
Яременко Ганна Петрівна
Яременко Лаврін

с. Шубівка

Перша згадка про село Шубівка належить до XVIII ст., тоді воно називалося Шубина Гребля.

За даними перепису населення від 1920 року кількість дворів в с. Шубівка становила – 528, жителів – 2442.

Колгосп створено в 1929 році.

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору – 151 чоловік.

У 1993 році на сільському кладовищі нагорнута могила, на якій встановлено хрест за ініціативи та за кошти Шубівської сільської ради.

Мартиролог жителів с. Шубівки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Неживого М.Т. (1918-2007), Фастовець Н.О., 1937 р.н. (зі слів матері), записаними у 2007-2008 роках Мигидою І.П., вчителем Шубівської ЗОШ.

с. Шубівка. Пам'ятний знак на місці масових поховань жертв Голодомору 1932-1933 років.

Блага Зінаїда
Блага Параска Ничипорівна
Благий Іван Якович
Благий Талемон
Бойченко Федір Йосипович
Буряк Гаврило
Буц Оксим Силович
Буц Сила
Вовк Антоніна МIRONІВНА
Вовк Гаврило Федорович
Вовк Ганна
Вовк МIRON
Вовк Параска
Вовк Парасковія Головична
Вовк Прокіп
Вовк Семен Павлович
Вовк Текля
Вовк Федір
Донець Іван
Донець Степа Кононівна
Кабанець Іван Гнатович
Кабанець Михайло Іванович

Кабанець Федора
Коваленко Григорій
Андрійович
Коваленко Марфа Мефодіївна
Комар Сачок
Крезуб Григорій Платонович
Крезуб Іван Якимович
Крезуб Платон Оверкович
Кушта Володимир
Михайлович
Лагода Марія Данилівна
Лисенко Антон Павлович
Лисенко Василь Григорович
Лисенко Ганна Антонівна
Лисенко Логин Антонович
Лисенко Мотря Луківна
Лисенко Палажка
Литвин Василь Федорович
Литвин Ганна Федорівна
Литвин Гапка
Литвин Євдокія
Литвин Іван Гурович

Литвин Іван Федорович
Литвин Катерина
Литвин Марина Омелянівна
Литвин Микола Федорович
Литвин Одарка
Литвин Петро
Литвин Семен
Литвин Сергій
Литвин Степан
Литвин Федір
Литвин Федора Петрівна
Литвин Юхим
Лінська Катерина Іванівна
Малярчик Гаврило
Терентійович
Малярчик Гаврило
Терентійович
Мисько Григорій Ісакович
Мисько Євдокія Лаврівна
Мисько Іван Лаврович
Мисько Кирило
Мисько Марія

Мисько Наталія Лаврівна
 Мисько Одарка
 Мисько Одарка Сидорівна
 Мисько Одарка Сидорівна
 Мисько Сачок Іванович
 Мисько Устя
 Мисько Феодосій
 Мотузко Микола Семенович
 Нагірний Архип Филімонович
 Нежива Василина
 Нежива Віра
 Нежива Ганна Олексіївна
 Нежива Гапка
 Нежива Надія Олексіївна
 Нежива Наталія
 Нежива Оксана Іванівна
 Неживий Данило Харитонович
 Неживий Максим
 Неживий Мусій
 Неживий Степан
 Неживий Юхим
 Неживий Яків
 Остролуцький Андрій
 Порфирійович
 Остролуцький Михайло
 Порфирійович
 Остролуцький Порфирій
 Остролуцький Федот
 Порфирійович
 Порохня Анастасія
 Риха Галина Андріївна
 Риха Марія Андріївна
 Рихий Андрій Радіонович

Рупенко Іван Григорович
 Рупенко Мотря
 Рупенко Олексій Григорович
 Сиволицька Одарка
 Мефодіївна
 Сиволицька Якилина
 Сиволицький Іван Кирилович
 Сирота Дмитро
 Сирота Ольга
 Сирота Петро
 Сіроштан Павло
 Дементійович
 Сіроштан Пелагея
 Соломченко Федір
 Сурмило Василь
 Сурмило Івга Іванівна
 Ткаченко Оксана
 Трикон Оксана Іванівна
 Трикон Павло Іванович
 Трикон Христина Іванівна
 Тяппа Григорій Остапович
 Фастовець Віктор
 Митрофанович
 Фастовець Горпина
 Фастовець Зінаїда Прохорівна
 Фастовець Іван
 Фастовець Іван
 Митрофанович
 Фастовець Ликерія
 Фастовець Маркур Павлович
 Фастовець Оксана
 Фастовець Ольга Григорівна
 Фастовець Петро Кирилович

Фастовець Терентій
 Хирний Василь
 Хирний Іван
 Чала Анастасія Оверкіна
 Чала Івга Олексіївна
 Чала Лекера
 Чала Марія
 Чала Пелагея
 Чала Уляна
 Чалий Андрій Трохимович
 Чалий Григорій Трохимович
 Чалий Іван Григорович
 Чалий Іван Дементійович
 Чалий Іван Матвійович
 Чалий Кирило
 Чалий Кирило
 Чалий Кирило Микитович
 Чалий Кузьма
 Чалий Олександр Григорович
 Чалий Павло Григорович
 Чалий Трохим
 Чалий Федір Григорович
 Черненко Марта
 Черненко Матвій Фадейович
 Черненко Фадей
 Черненко Юхимія Кирилівна
 Шипелява Ганна
 Шипелявий Федір
 Янішевський Григорій
 Андрійович
 Янішевський Андрій

с. Юшки

За даними перепису населення 1926 року кількість дворів в с. Юшки становила 258, кількість жителів – 1185 чол.

Колгосп створений в 1929-1930 рр.

Газета «Колективна нива» у № 93 від 9 вересня 1932 року, № 89 від 26 серпня 1932 року та № 82 від 4 серпня 1932 року повідомляла, що с. Юшки (колгосп «Правда») занесено на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору – 44 особи.

Місце масового поховання – сільське кладовище. На могилі в 1991 році встановлено пам'ятний знак хрест «Жертвам Голодомору 1932-1933 років».

Мартиролог жителів с.Юшки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Савченко (дівоче – Тутченко) Г. Ф., 1926 р.н., Опилат Я.К., 1930 р.н., записаними в 2007-2008 роках Опилат Я.К., пенсіонером, Калічко О.М., завідуючою клубом с.Юшки.

Дорошенко Ганна
 Дорошенко Гапка Романівна
 Дорошенко Гордій Архипович
 Дорошенко Данило
 Дорошенко Іван Гордійович
 Дорошенко Карпо Романович
 Дорошенко Марія Кіндратівна
 Дорошенко Михайло
 Данилович
 Дорошенко Михайло

Павлович
 Дорошенко Мотря
 Дорошенко Ольга Гордіївна
 Дорошенко Раїса Михайлівна
 Дорошенко Роман Гаврилович
 Калічко Пріська Іванівна
 Касяненко Данило Павлович
 Касяненко Іван Павлович
 Крамаренко Марія Прокопівна

Крамаренко Михайло
 Прокопович
 Крамаренко Прокіп
 Микитович
 Липовецька Наталія
 Липовецький Дмитро Якович
 Липовецький Яків
 Назаренко Колесник
 Савелійович
 Назаренко Микола

Каленикович
Назаренко Михайло
Каленикович
Назаренко Пріська Данилівна
Назаренко Тихон Олексійович
Огіренко Гирман
Огіренко Макар Архипович
Огіренко Марія
Полив'яна Оксана Тимофіївна

Савченко Гаврило Петрович
Савченко Данило
Арсентійович
Савченко Іван Петрович
Савченко Олекса Петрович
Савченко Ольга Петрівна
Савченко Петро Гирманович
Савченко Петро Кіндратович
Трикозенко Іван Архипович

Трикозенко Марія Іванівна
Трикозенко Мина Іванович
Трикозенко Олексій
Микитович
Трикозенко Павло Іванович
Шаповал Максим
Савелійович

с. Яблунівка

У 1929 році в селі Яблунівка створено колгосп «Перемога», (голова Бордюг М.О.) В цей же час проводиться розкуркулення заможних жителів. Із села Яблунівка у Вологодську область та в Крим були вислані сім'ї: Федорченка Каленика Несторовича, Федорченка Трохима Івановича, Лисенка Сидора Леонтійовича, Литвиненка Радивона Максимовича, Кравченка Данила Михайловича, Олефіра Володимира Мусійовича, Коваленка Хоми Пилиповича, Федорченка Сави, Лисенка Опанаса.

Весною 1930 року колгоспники провели свою першу весняну посівну.

15 січня 1932 року делегати колгоспу беруть участь в першому з'їзді колгоспників Ржищівського району.

1932 рік видався засушливим і неурожайним. Із полів зібрали ненабагато більше, ніж посіяли (близько 7 ц з гектара). Але зверху були спущені нереальні плани здачі зерна державі. Колгосп здав увесь зібраний урожай, та цього виявилось мало. І тоді уповноважені з району із сільським активістами пішли по дворах селян і забирали все до останньої зернини.

До 1932 року в селі Яблунівка налічувалося 232 двори. На краю села, що носив назву Лисогорівка, налічувалося 27 дворів. Під час голоду він повністю опустів: жителі або вимерли, або втекли з села.

Оскільки ніяких документальних свідчень про ті трагічні події в житті села до нашого часу не дійшло, єдиним джерелом є свідчення очевидців, які пережили ту страшну трагедію. З їхніх спогадів вдалося з'ясувати кількість померлих – 31 житель с. Яблунівка. Встановлено прізвища 26 осіб. Ці люди поховані на двох сільських кладовищах.

Мартиролог жителів с. Яблунівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Кагарлицького районного історико-краєзнавчого музею та свідченнями очевидців Задорожньої В.С., 1930 р.н.; Піддубної А.А., 1924 р.н., записаними в 2008 році Цюцюрою Л.А., завідуючою клубом с. Яблунівка; Зайченком Т.М., листоношею с. Яблунівка; Бусленко О.М., директором Яблунівського НВО.

Бордюг Катерина Михайлівна
Бордюг Охрім
Бордюг Христя
Вальченко Горпина Юхимівна
Вальченко Іван Ількович
Вальченко Ілько Миколайович
Вальченко Кузьма Ількович
Вальченко Мелашка Ільківна
Коваленко Ганна Ониківна
Козюра Віра Савівна
Козюра Савка Григорович

Лало Лукаш Олександрович
Лало Мина
Лало Яків
Москаленко Пріська
Москаленко Петро
Олефір Катерина Павлівна
Олефір Тихон Степанович
Охріменко Анатолій
Григорович
Охріменко Тарас Григорович
Федорченко Марія Кіндратівна

Федорченко Онися Кіндратівна
Федорченко Степан
Кіндратович
Чередниченко Дунька
Чередниченко Катерина
Чередниченко Левко
Чередниченко Одарка
Чередниченко Оніла
Чередниченко Федот
Чередниченко Ярмулка
Щербина Сергій

Києво-Святошинський район

Власне Києво-Святошинський район, до якого увійшли 33 сільські і 3 селищні ради, з'явився 5 серпня 1944 р. згідно з Указом Президії Верховної Ради УРСР "Про перейменування, уточнення і внесення змін в назви деяких міст, районних центрів України". До того населені пункти, що нині входять до нього, були у підпорядкуванні Київської міської ради, а згодом Київського району.

У складі Київської області замість 12 утворилось 19 районів, серед них і Києво-Святошинський з центром у м. Київ у складі Боярської, Вишнівської міських та Білогородської, Бузівської, Віта-Поштової, Гатнянської, Гореницької, Крюківщинської, Личанської, Мироцької, Михайлівсько-Рубежівської, Музичанської, Петропавлівсько-Борщагівської, Петрушківської, Софіївсько-Борщагівської, Тарасівської, Ходосіївської, Хотівської, Шпитківської сільських рад.

Під час Голодомору 1932-33 років серед сіл нинішнього Києво-Святошинського району найбільше постраждали населені пункти, віддалені від залізниці: Софіївська Борщагівка, Музичі, Княжичі, Неграші, Хотів, Ходосівка, Забір'я, Жорнівка, Крюківщина, Віта-Поштова. У спогадах очевидців часто згадуються чорні тіні, які ледве пересувалися по чорних полях у пошуках торішньої гнилої картоплі, люди рятувалися кропивою, лободю та іншим зіллям. Голод примушував виносити з хати особисті речі, хрестики та обручки в обмін на жменю борошна. У розпорядженні № 54, яке не підлягало розголошенню, «До голів усіх сільрад Київської приміської смуги», датованого травнем 1933 р., читаємо: «За останній час помічаються по м. Києву випадки, що селяни близьких сіл приїжджають до м. Києва, щоб купити комерційного хліба для свого споживання. Оргвідділ Київської міськради категорично забороняє всім сільрадам надалі видавати будь-які довідки на закупку хліба в місті».

За свідченнями дослідників, вимерло 26 відсотків тодішнього населення Київської області. Органи НКВС старанно приховували справжні масштаби втрат. Секретарів сільських рад змушували переписувати або знищувати книги метричних записів, фальсифікувати жадливий реєстр голодних смертей 1932-33 рр.

Цілком випадково у Київському обласному архіві збереглися анкети про кількість голодуючих по селах Київського, Бородянського та Вишгородського районів, тому, що ці документи підлягали поверненню в міськраду. Але про те, що ці анкети не відображали реального стану, свідчить таке зіставлення: на анкеті Хотівської сільської ради у графі «вмерло від недоїдання» стоїть за три місяці прочерк, тоді як у зведенні ЗАГСу тієї ж Хотівської сільради по цих місяцях ми бачимо такі цифри: січень – 7, лютий – 7, березень – 17.

А згідно анкети села Будаївка (нині місто Боярка Києво-Святошинського району), яка також підлягала поверненню і не підлягала розголошенню, загальна кількість сімей, що перебували в тяжкому продовольчому стані – 10, з них за соцстаном: колгоспників-їдців – 10, одноосібників сімей – 6. Із загальної кількості їдців – 13 дітей.

Із загальної кількості:

а) в дуже тяжкому стані – опухлих дорослих – 2, дітей – 6. Вмерло від недоїдання за січень, лютий, березень – 2 чол. При школі організовано гарячі сніданки, якими охоплено 45 % дітей, а в дитсадку – 40 дітей. При колгоспній їдальні до 1.04 харчувалося 60 осіб, а з 1.04 почала харчуватися вся робоча сила, що працювала в бригадах – 134 особи.

Вражає цинізм тодішніх газет, де автори розповідають про перевиконання планів хлібозаготівель. Саме з цього відвертого грабунку селянських господарств і почався голод.

«Шириться хвиля зустрічних: Білогородка виконує свої зобов'язання.»

Колгоспники та трудящі одноосібники с. Білогородки, що на відзнаку XVII Всесоюзної партконференції висунули зустрічний план хлібозаготівлі, викликали на це всі села Київщини, енергійно взялися виконувати свої зобов'язання. При сільраді утворили хлібозаготівню п'ятірку. Партійний та комсомольський осередки та колгоспний актив, учителі та учні самобілізувалися на дотермінове виконання зустрічного пляну. З вечора 4 січня провели куткові збори, організували редколегію, яка щодня видає по два бюлетні з тиражем у 12 примірників, з піонерів виділили зв'язкових, щоб через кожну годину діставати відомості з кутків. Ранком, 5 січня, 40 колгоспників-активістів розгорнули роботу по кутках. Ще з вечора, 4 січня, куткові збори висунули свої надзустрічні зобов'язання та куток «Коврагівщина» замість видання 250 пуд зобов'язався продати державі 350 пуд. і викликав на соцзмагання інші кутки. На це куток «Осередщина» відповів збільшивши завдання з 124 пуд. до 130 пуд.

Того ж вечора окремі колгоспники крім того завдання, яке висунули їхні колгоспи (4 тони), зобов'язалися здати (продати) державі хліб за понадзустрічним пляном стільки, як вони одержали за трудовні. Ініціативу подав член артілі ім. Леніна товариш Михайлевський Ілько, який зобов'язався протягом 20 годин здати 3 пуди й викликав на це інших. Слідом за ним пішли колгоспники Яшкір Василь, Наконечний Яків, Яценко Роман та Давиденко Уляна, які зобов'язалися в той самий термін здати від 3 до 5 пудів.

Ранком, 5 січня, цю хвилю надзустрічних плянів підняли ще вище. До другої години дня 5 січня колгосп ім. Леніна і Сталіна таким способом здали по 50 пуд. кожний за понадзустрічним пляном...

... До 5 години вечора 5 січня колгоспи с. Білогородка цілком виконали своє зустрічне зобов'язання. А одноосібники – майже на 30%. Сьогодні колгоспи вже відряджають до Києва першу валку ім. XVII партконференції».

(«Пролетарська правда» – 1932 – 6 січня).

«Жодного центнера хліба – приватникові. (ЦК ВКПБ). Колгоспи збільшують зустрічні пляни хлібозаготівель: П'ять день ударної роботи

5 січня білогородські колгоспники, бідняки й середняки-одноосібники вдалися до всіх колгоспів і трудящих одноосібників Київщини з листом, в якому пропонували відзначити III Всеукраїнську та XVII Всесоюзну партконференцію зустрічними плянами хлібозаготівлі. Білогородці перші висунули зустрічний плян – 17 тонн хліба і дотерміново його виконали.

Почин білогородців підхопили майже всі колгоспи і сільради. У відповідь на лист широко розгорнулася хвиля зустрічних плянів.

Висунувши зустрічні пляни хлібозаготівлі багато колгоспів їх не тільки дотерміново виконали, а й перевиконали.

Село Лука виконало свій зустрічний на 220%, Петрушки – 210%, Вишгород – 205%, Ходосіїв – 200%, Н.Петрівці – 174,3%, П-П Борщагівка – 153%, Софіївська Борщагівка – 140%, Лісники – 136%, Тарасівка – 116%, Гореничі - 110%, Крюківщина – 110%.

Село Мих.Борщагівка, Бобриця, Яблунька, Гостомель, Вита Литовська, Жуляни, Мих.Рубежівка, Рожівка, Шпитьки висунули зустрічний й енергійно взялися їх виконувати.

Хотів, Ходосіїв, Лісники, Жуляни та Крюківщина пішли за прикладом Білогородки.

5 – 10 січня – це п'ятиденка енергійної боротьби київських колгоспників, бідняків і середняків-одноосібників за право рапортувати партконференціям про свою готовність до третьої більшовицької весни. За цю п'ятиденку колгоспи й одноосібники Київщини зобов'язалися здати (продати) державі 203 тонни хліба. Понад 60 відс. цього зобов'язання вони вже виконали.

Рішуче борючись з куркулями, підкуркульниками та їхніми агентами – правими і «лівими» опортуністами ще більше розгортаючи масово-роз'ясну роботу, колгоспний та бідняцько-середняцький актив одноосібників Київщини дотерміново виконає своє зобов'язання, продасть державі за зустрічним пляном 208 тонн хліба.

«Пролетарська правда» – 1932 – 10 січня.

Перевиконання «плянів», звісно, не минулося даремно для жителів приміських сіл Київщини. Статистична довідка за 1933 рік свідчить про 8252-х померлих у страшний голодоморний рік (ДАКО, ф-235, оп.1, спр. 21).

с. Бобриця

На думку краєзнавців, назва села походить від бобрів, яких було чимало у водоймах поблизу села. Заснували село у XVII ст. втікачі від панського гноблення з південних районів Київщини. До секуляризації монастирських земель наприкінці XVIII ст. Бобриця належала київському Михайлівському Золотоверхому монастирю.

Село за розповідями очевидців не постраждало так, як сусіднє Забір'я, де вмирав від голоду кожен третій-четвертий житель.

Як і повсюди, у Бобриці в людей забрали все до останньої крихти, не цікавлячись, як ті будуть виживати. Відбирали не тільки їжу, а й одяг, взуття, предмети побуту.

Люди їли лободу, пасльон, рятувались грибами, лісовими ягодами. В річці Ірпінь ловили рибу і жаб, вибирали ракушки. Відварювали кропиву та пили разом з листям. Дехто з батьків, не в змоззі дивитись на голодні муки дітей, відвозили їх до Києва і кидали там у надії, що хтось підбере.

Був у селі страшний факт, коли ціла родина промишляла людським м'ясом, возила його в Боярку на продаж. Там же приманювали малолітніх бездомних дітей, убивали їх, а потім продавали. Врешті задушили й власного 6-річного сина і в цей час були затримані.

Зі свідчень очевидиці М.Т.Калініної, 1929 р.н., записаних Н.П. Гаркушею, сільським бібліотекарем, у 2008 р. від голоду в селі Бобриця померло близько 30-ти чоловік, але встановлено прізвище лише одного загиблого.

Панкратом і Христею, батьками-людоїдами, убитий 6-річний син **Данилко**

Поблизу сучасної Боярки (давня назва Будаївка) виявлено поселення передскіфських часів. Збереглися також залишки невеликого слов'янського городища часів Київської Русі. Значного розвитку поселення отримало після будівництва залізниці та залізничної станції Боярка, яка з'явилася у 60-х роках XIX ст. Свою назву станція та місто в цілому отримали від сусіднього села Боярки (тепер Тарасівка). Біля станції Боярка згодом виросло дачне селище Боярка, яке в листопаді 1926 року включили до території Будаївської с/р.

1927 р. Будаївський район увійшов до складу Київського округу. З 1930 р. Будаївська сільська рада у складі 48 сільських рад була підпорядкована Київській міській раді, а з 1937 р. увійшла до складу Київського (Святошинського) району. 1938 року Боярка-Будаївка віднесена до категорії селищ міського типу. 30 грудня 1956 року рішенням виконавчого комітету Київської обласної ради депутатів трудящих селище міського типу Боярка-Будаївка віднесено до категорії міст районного підпорядкування з присвоєнням йому найменування – місто Боярка.

Голодомор 1932-1933 рр. не оминув Боярку-Будаївку, хоча жодних офіційних свідчень про нього не збереглося. Зі слів же малочисельних очевидців, масового вимирання в селі не було. Це пояснюється розташуванням населеного пункту навколо залізничної станції Боярка, а також створенням їдальні при колгоспі, наявністю залізничного дитячого санаторію, в якому велося натуральне господарство, дитячого садка, Школи бджільництва (в 1932 році перейменованої в технікум бджільництва), Боярського лісгоспу (у 1930 році підпорядкований Київському лісотехнічному інституту), залізничної станції та сільської школи, де була можливість працевлаштуватися місцевому населенню, а отже, багатьом вижити в страшні роки голодомору. Дошкільнята і школярі також отримували харчування.

Проте й тут голод відчувався великий, не всі мали можливість вижити. Про це свідчать анкети з грифом «Не підлягає оголошенню», «Підлягає поверненню», які дивом уцілили і нині зберігаються в державному архіві Київської області. В анкеті села Будаївка значиться (з правками явно занижених цифр на ще менші): в тяжкому продовольчому стані перебувають 4 сім'ї колгоспників (10 їдців) і 6 сімей одноосібників (17 їдців). В дуже тяжкому стані – опухлих дорослих – 8, дітей – 6. Від недоїдання померло за січень, лютий, березень 1933 року 2 дорослих. В цій же анкеті значиться, що в дитячому садочку перебуває до 40 дітей, а в школі дітей годують гарячими сніданками, але охоплено лише 45 % учнів. При колгоспі є їдальня, в ній харчувалося до 1 квітня – 60 осіб, а з 1 квітня – «вся робоча сила, що працює в бригадах» – 134 особи. Отже, навіть ця явно спотворена інформація свідчить і про голод серед дітей та дорослих, і про смерть від голоду.

Пам'ятний знак жертвам репресій та голодоморів в м. Боярка

Мартиролог жителів с. Будаївка – м. Боярка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Пархоменка П.Л., 1921 р.н.; Мартиненко П.С., 1923 р.н., записаними 2008 року Кравченко Л.Ф., директором Боярського краєзнавчого музею.

Пархоменко Акуліна
Лисенків Пилипа та Зінаїди
троє дітей

Савченко Маня
Мані і Нюри мати
Лахтадир Уляна Петрівна

Кузьми троє дітей

с. Бузова

Восени 1932 року керівництво колгоспу та сільради одержало надпланові завдання по заготівлі хліба. Загони комсомольців відбирали в хатах все, навіть насінневий фонд і ті небагаті запаси, що залишали селяни для харчування. Тому вже у грудні-січні в селі почався страшний голод. Люди пухли, помирали на вулицях. У селі зафіксовані випадки людоджерства.

Зима була холодною, сніжною. Потрібно було розчищати дороги від снігу, а сил у селян не було. Великі зусилля витрачали люди на те, щоб поховати рідних. Коли несила вже було змайструвати труну, покійника загортали в рядно, волоком тягли до кладовища. Дуже дошкуляв холод. Мало хто з селян був у змозі за-

готовити дрова у лісі. Тому на паливо пішли паркани, дерев'яні знаряддя праці, навіть хрести з кладовища. Для порятунку худоби розшивали й згодовували коровам солом'яні дахи хат.

При школі та колгоспі працювала їдальня, де роздавали по шматочку чорного хліба з висівок та полови.

Багато бузівчан не дожили до весни. Вимирали цілі сім'ї. Деякі батьки, доведені до відчаю, завозили своїх дітей в Київ і залишали на ринках, на вулицях, самі тікали від них. Коли на полях зійшов сніг, люди, які ще могли рухатись, виходили на поля збирати гнилу мерзлу картоплю, що залишилась з осені. Дуже великими були втрати – і людські, і моральні, і матеріальні.

Під час примусової колективізації і штучного голодомору за свідченнями старожилів у селі загинуло 50 осіб, хоча прізвищ пригадали зовсім мало.

Мартиролог жителів с. Бузова – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Журавель Є.З., 1932 р.н., записаними донькою Л.В. Васильєвою у 2007 р.; Ткачука М.Л., 1924 р.н.; Куліш М.В., 1926 р.н., записаними у 2008 році Н.Ф. Кулик, завідуючою музеєм історії с. Бузова.

Журавель Євдокії Захарівни,
1932 р. н., **батько, мати, бабу-**
ся, дядько, брат Сашко і ще

четверо братів та сестер
Дудаленко Євдокії Йосипівни
четверо дітей

Спасиченка Кирила **двоє дітей,**
яких батько убив та з'їв

с. Віта Поштова

Невелике стародавнє село розташувалося за 18 км від Києва серед мальовничої долини, оточеної дубовим та сосновим лісом. Назву села виводять від слов'янського слова «віче». Додаток «Поштова» з'явився пізніше – на одній з околиць села містився будинок – поштова станція, де зупинялась пошта, що направлялась з Києва до Василькова та Білої Церкви.

Перед революцією в селі мешкало понад 400 осіб. У 1929-1930 роках в садибі колишнього поміщика було організовано перший колгосп «Нове життя». Першим його головою був Пацьора Василь Феодосійович.

За свідченнями очевидців: Пацьори М.І., 1904 р.н.; Коваленко О.П., 1926 р.н.; Падалки М.С., 1926 р.н.; Місячної П.Я., 1925 р.н., підтвердженими архівними даними, під час примусової колективізації і штучного голодомору в селі загинуло 136 осіб. Зокрема, за далеко не повними даними, з уцілілих фрагментів книги реєстрації актів про смерть у лютому-грудні 1932 року в селі померло 23 жителі, в березні грудні 1933-го – 113. Одним з найпоширеніших записів про причину смерті в цих документах є «виснаження», оскільки голови і секретарі рад отримували секретні директиви навіть не згадувати як причину смерті голод.

Мартиролог жителів с. Віта Поштова – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (КОДА, фр-5634, оп. 1, спр. 558, арк.113-135, 1-112).

Мартиролог укладено в алфавітному порядку. В ньому мовою оригіналу вказуються при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлих і причина смерті.

Агаєва Марфа Яківна, 7 р.

Агеєва Вірка Григорівна
22.06.33, 11 р., виснаження

Агеєва Галька Григорівна
16.07.33, 3 р., виснаження

Агеєва Надія Григорівна
17.07.33, 13 р., виснаження

Агеєва Настя Григорівна
03.06.33, 6 р., виснаження

Агеєва Пріська Григорівна
12.06.33, 9 р., виснаження

Баула Галька Іванівна
10.06.33, 4р., виснаження

Баула Іван Іванович
02.07.33, 43 р., виснаження

Баула Іван Якович
10.06.33, 12 р., виснаження

Баула Микола Іванович
24.12.33, 1 р. хворий

Баула Тетяна Яківна
10.06.33, 8 р., виснаження

Баула Юхим Титович
14.07.33, 75 р., старість

Бауло Матвій Гнатів

14.03.33, 67 р., старість

Бауло Микола Яковлевич

26.04.33, 55 р., з голоду

Бауло Олександр Трохимович,
21.03.33, 3 р.

Бідкоша Іван Федорович

01.06.33, 60 р., виснаження

Бондаренко Галька Дмитрівна,
30.08.33, 1 р.

Бондаренко Грицько Федотович,
29.04.33, 2 р.

хворий

Бондаренко Сергій

6.04.33, дит., невідомо

Бондарюк Ілько Яковлевич

29.03.33, 36 р., від виснаження

Веромеєва Марія Тимофіївна,

03.06.33, 40 р., виснаження

Вилігура Сидор Іванович

31.05.33, 65 р., старість

Виліпура Грицько Іванович

24.11.33, 4 р., хворий

Виліпура Настя Іванівна

21.11.33, 4 р., хвора

Влащук Грицько Миколайович

16.12.33, 3 р., хворий

Воловненко Кость Савинович

27.08.33, 57 р.

невідомо

Галушко Дунька Юхимівна

23.04.33, 55 р.

Галушко Ольга Кирилівна

29.05.33, 22 р.

Глуценко Андрій Устимович

06.06.33, 10 р.

виснаження

Глуценко Грицько Нечіпор,

6 р.

Глуценко Пріська Петрівна

14.03.33, 29 р.

Глуценко Федір Павлович

19.06.33, 60 р., хворий

Глуценко Юхим Ілєсїїв

31.03.33, 36 р.

Від виснаження
Голота Дем'ян Тимофійович
 25.09.33, 50 р., хвороба
Голота Палажка Федорівна
 16.06.33, дит., виснаження
Голота Юхим Семенович
 24.04.33, 13 р., з голоду
Грищенко Данило Юхимович
 06.08.33, 10 р., від хвороби
Грищенко Катерина
 27.06.33, 6 р., виснаження
Грищенко Марія Микитівна
 14.05.33, 80 р., старість
Грищенко Тетяна Миколаївна
 04.07.33, 3 р., виснаження
Деркач Ладимир Яковлевич
 29.04.33, 4 міс., хворий
Деркач Надія Іванівна
 14.08.33, 1 р., хвороба
Діденко Данило Миколайович,
 30.03.33, 37 р., від виснаження
Діденко Яків Іванович
 06.05.33, 69 р.
Зубченко Катерина Семенівна
 06.05.33, 15 р., з голоду
Зубченко Тетяна Герасимовна,
 04.07.33, 45 р., виснаження
Караульна Галька Митрофанівна,
 03.06.33, 10 р., виснаження
Караульна Докія Каноновна
 12.04.33, 70 р., старість
Караульна Марія
 27.06.33, 45 р., виснаження
Караульна Марія Григорівна
 02.06.33, 9 р., виснаження
Караульна Марія Олександрівна,
 06.11.33, 9 міс., хвора
Караульна Марфа Яківна
 20.05.33, 36, виснаження
Караульна Параска Іванівна
 13.11.33, 2 р., хвора
Караульний Герасим Іванович,
 28.04.33, 73 р., старість
Караульний Грицько Григорович,
 26.06.33, 42 р., від паралічу
Караульний Іван Григорович
 02.06.33, 7 р., виснаження
Караульний Іван Микитович
 30.11.33, 48 р., хворий
Караульний Каленик Іванів
 18.03.33, 76 р. Старість
Караульний Микола Якимович,
 05.08.33, 87 р., старість
Караульний Тарас Іванович

23.05.33, 6 р., хворий
Кокоша Павло Якимович
 13.04.33, 65 р., невідомо
Кокоша Яким Антонович
 01.07.33, 47 р., невідомо
Корзун Олексій Прокопович
 06.07.33, 13 р., виснаження
Корзун Петро Миколайович
 11.08.33, 6 р., виснаження
Корзуненкова Івга Євхимівна
 17.03.33, 65 р. Старість
Косенко Галина Прокопівна
 15.09.33, 23 р., хвороба
Косенко Галька Кузьмівна
 04.09.33, 7 р., хвороба
Косенко Грицько Мартинович,
 20.07.33, 20 р., виснаження
Косенко Грицько Михайлович,
 03.06.33, 7 р., виснаження
Косенко Іван Михайлович
 13.06.33, 9 р., виснаження
Косенко Максим Овсійович
 07.12.33, 67 р., хворий
Косенко Михайло Миколайович,
 24.05.33, 40 р.
Косенко Параска Миколаївна
 19.12.33, 2 міс., хвора
Косенко Петро Кузьмович
 05.12.33, 4 р., хворий
Косенко Пилип Яковлевич
 15.04.33, 50 р., був хворий
Косенко Федір Савович
 13.04.33, 70 р., старість
Кошенко Варка Іванівна
 18.06.33, 68 р., старість
Кощенко Василь Сергійович
 19.08.33, 30 р., невідомо
Кощенко Іван Васильович
 19.08.33, 5 р., невідомо
Куриненко Галька Іванівна
 05.06.33, 50 р., виснаження
Куринець Одарка Осипівна
 30.06.33, 60 р., хвороба
Ладченко Докія Титівна
 10.06.33, 34 р., виснаження
Левченко Оксана Карпівна
 20.08.33, 40 р., невідомо
Литовченко Віктор Федорович,
 24.04.33, 10 міс., хворів
Литовченко Докія Павлівна
 14.05.33, 50 р., виснаження
Литовченко Марія Миколаївна
 04.06.33, 4 р., виснаження
Литовченко Микола Самій-

лов, 29.04.33, 57 р., від опуху
Литовченко Ничипор Миколайович
 08.04.33, 19 р., виснаження
Литовченко Осип Миколайович,
 12.05.33, 8 р., з голоду
Литовченко Федір Миколайович
 17.04.33, 21 р., був хворий
Лодченко Карпо Іванович
 20.03.33, 1р.9 міс., хворіло
Лодченко Карпо Федорович
 21.03.33, 74 р., старість
Лодченко Лукія Прохорівна
 02.04.33, 74 р.
Лодченко Роман Антонович
 29.06.33, виснаження
Марков Дмитро Єгорович
 28.12.33, 60 р., хворий
Мельниченко Левко Йосипович,
 23.07.33, 18 р., хвороба
Мельниченко Марфа Павлівна,
 17.05.33, 38 р.
Мельниченко Михайло Корнійович.
 15.06.33, 30 р., виснаження
Мельниченко Устя Трохимовна
 13.06.33, 55 р., виснаження
Мельничук Катря Омелянівна,
 14.05.33, 62 р., виснаження
Мельніченко Дмитро Степанович ,
 26.03.33, 55 р., параліч
Микитенко Катя Іванівна
 24.06.33, 1р. 5 міс.
 Дитяча хвороба
Микитенко Пилип Іванович
 25.06.33, 63 р., невідомо
Мироненко Іван Артемович
 17.05.33, 19 р., виснаження
Місячна Оксана Григорівна
 24.03.33, 2 р., невідомо
Місячний Іван Ілліч
 16.12.33, 76, старість
Місячний Терешко Дмитрович,
 13.05.33, 79 р., старість
Місячний Трохим Антонович
 20.11.33, 63 р., старість
Невдаща Галька Антонівна
 17.12.33, 7 р., хворий
Несторенко Іван Іванович
 06.10.33, 44 р., тиф
Орличенко Галька Мартинівна,
 08.05.33, 8 міс., від хворості
Орличенко Марія Прокопівна
 30.07.33, 18 р., хвороба

Орліченко Трохим Терентів
19.03.33, 66 р., старість
Пацьора Микита Кіндратович
24.06.33, 25 р., невідомо
Пащенко Йов Миколайович
09.07.33, 17 р., виснаження
Пащенко Катря Петрівна
12.05.33, 5міс., хвора
Пащенко Микола Іванович
10.07.33, 12 р., виснаження
Семенов Клим Семенович
20.04.33, 14 р., був хворий
**Семенова Катерина Авроси-
мовна**, 10.06.33, 45 р.,
виснаження
Синельнік Леська Марківна
20.04.33, 60 р.

**Синельнік Микола Сергійо-
вич**, 17.04.33, 1р.8 міс.,
був хворий
Січкаренко Іван Ларіонович
05.06.33, 76 р., старість
Січкаренко Іван Ничипорович,
06.05.33, 2р.8міс, паралізований
Січкаренко Катерина
Іванівна, 16.02.33, 1р.1міс.,
коклюш
Січкаренко Катя Семенівна
07.08.33, 1 р., невідомо
**Січкаренко Онисько Ларіоно-
вич**, 05.06.33, 78р., старість
Смола Серафіма Григорівна
22.12.33, 32 р., хвора
Степаненко Надія Микитівна,

06.11.33, 63 р., старість
Стрілець Макар Онисімович,
30.11.33, 66 р., хворий
**Ткаченко Михайло Сильве-
стрович**, 26.09.33, дит., дитяча
хвороба
Ткаченко Мотря Василівна
02.03.33, 82 р., невідомо
Туғаєнко Галька Яківна
26.06.33, 18 р., виснаження
Туғаєнко Настя Яківна
20.05.33, 5 р.
Туғаєш Пріська Трохимівна
19.05.33, 42 р., виснаження
Яровенко Йован Макарович
28.12.33, 67 р., хворий

с. Гатне

Перші писемні згадки про село належать до XV ст. Гатне належало до монастирських володінь, пере-
ведене до державних маєтностей під час секуляризації наприкінці XVIII ст.

У 1926 р. в селі було створено артіль «Колос». Першим головою було обрано Костенка С.А., головою
сільської ради – Дубинченка З.Є. У 1929 році було оголошено суцільну колективізацію. В цей же період ар-
тіль «Колос» стала колгоспом ім. Сталіна.

Під час примусової колективізації і штучного голодомору в селі загинуло 50 осіб.

Мартиролог жителів села Гатне – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевид-
ців Горової (Ставаш) О.М., 1924 р.н.; Коваленко Г.Й., 1924 р.н.; Марченко (Костенко) М.М., 1927 р.н.; Голо-
вашкової С.К., 1925 р.н., записаних краєзнавцем М.Г. Герасименком у 1999 р.

Головашкової Степаниди Ку-
пріянівни, 1925 р.н.: **сім братів**
і сестер,
Прохір, сусід,
Мотрина, батькова сестра, її
чоловік та діти

Дубинченка Харитона
троє дітей
Марченко Олена (Колючиха)
Колючиха баба
Коваленко Пилип Юхимович
Дубинченко Петро, його жінка

Уляна та четверо малих дітей
Горової (Ставаш) Одарки Ми-
колаївни, 1924 р.н., **батько Ми-**
кола і три брати 15-ти, 12-ти і
3-х років

с. Гореничі

Своїй назві Гореничі завдячують горбистій місцевості, так принаймні вважав дослідник Леонтій Похиле-
вич.

У 1920 році в Гореничах створено комнезам (голова В.Ф. Гордієнко). Згодом у 1929 році створено ар-
тіль ім. 9 Січня. Згідно зі спогадами очевидців Мазниченко О.І., Бондаренко О.С., Рудь Ф.В., в 1931 році
колгосп об'єднав 70% господарств. Було 30 голів рогатої худоби, понад 25 робочих коней.

Під час примусової колективізації і штучного голодомору в селі загинуло 62 особи. Часто в село заходи-
ли голодні опухлі люди з навколишніх сіл, яким місцеві жителі по змозі допомагали.

Мартиролог жителів с. Гореничі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними
(КОДА, фр-5634, оп.1, спр. 557, арк. 1-17, спр. 558, арк.136-180).

В укладеному в алфавафтному порядку мартирологу мовою оригіналу вказується при наявності даних
прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті.

Антонечко Устя Яківна
30.05.33, 75 р., старість
**Березовенко Пріська Михай-
лівна**, 20.02.33, 68 р., старість
Верещага Грицько Іванович
17.09.33, 73, старість
Волинський Василь Дмитро-

вич, 22.06.33, 3 р.,
Волинський Микита Дмитро-
вич, 02.07.33, 52 р., старість
Гайдай Галька Пилипівна
12.08.33, 1 р., запалення легенів
Гайдай Іван Климиович
21.07.33, 72 р., старість

Гайдай Олена Ільківна
05.06.33, 23 р., брюшний тиф
Гайдай Павло Якович
01.11.33, 28 р., туберкульоз
Гайдай Петро Кузьмич
27.12.32, 67, старість
Гайдай Сашко Павлович

01.12.33, ----, малокровіє
Гайдай Семен Григорович
 02.10.33, 22 р., невідомо
Гайдай Тимофій Захарович
 06.08.33, 58 р., старість
Гордієнко Маня Павлівна
 26.10.33, 15 р., простуженість
Гордієнко Уляна Антонівна
 23.09.32, 77 р., старість
Гордій Олександра Титовна
 11.04.33, 75 р., старість
Гордій Олексій Кузьмич
 24.11.32, 24 р., туберкульоз
Єрмоленко Михайло
 22.06.33, 46 р.
Жабокрицький Семен Тимофійович
 25.12.33, 52 р., старість
Іванова Ганна Борисівна
 26.05.33, 64 р., старість
Колісова Ольга Гаврилівна
 18.05.33, 2міс., простуженість
Колумбет Іван Свиридович
 21.10.32, 12 р., дизентерія
Колумбет Настя Андріївна
 01.02.33, 72 р., старість
Колумбет Ольга Логвинівна
 07.05.33, 69 р., старість
Колумбет Терешко Гаврилович, 01.12.33, 28 р., дизентерія
Корнієнко Іван Васильович
 22.09.32, 6 міс., нужда
Корнієнко Анатолій Тимофійович, 25.03.33, дит., застуженість
Корнієнко Ніна Йосипівна
 21.12.32, 9 міс., дизентерія

Лозовенко Грицько Михайлович, 01.10.32, 8р., дизентерія
Лоякіч Ольга Ільковна
 27.02.33, 68 р., старість
Лук'яненко Юхим Ілліч
 30.08.32, 60 р.
Лютиков Омелька Іванович
 11.01.33, 60 р., застуженість
Лютикова Віра Олексіївна
 03.07.33, 1 р., простуженість
Маслова Олена Гаврилівна
 07.01.33, 8 р., простуженість
Мороз Нестор Васильович
 14.01.33, 69 р., старість
Мороз Сошка Павлівна
 16.09.32, 30 р., порок серця
Панченко Охотина Гордіївна
 20.07.33, 90 р., старість
Підсолонко Марія Андріївна
 29.10.33, 5 р., дифтерія
Поліщук Іван Євдокимович
 26.02.33, 54 р.
Потурнак Олена Степанівна
 22.06.33, 1р. 5міс. Запалення легенів
Прокопенко Арсеній Гаврилович, 23.07.33, 55 р.
Прокопенко Надія Марківна
 29.08.33, 5 р., простуженість
Прокопенко Санька Саковна
 24.11.32, 28 р., простуженість
Прокопенко Соня Григорівна
 26.11.33, 5 р., запалення желез
Прокопенко Тетяна Пантеліівна, 05.06.33, -----, простуженість
Романенко Галька

Йовхимівна, 03.07.33, 1 р.,
Романенко Олексій Григорович, 03.10.32, 9 міс., дизентерія
Сімаченко Микита Григорович, 21.06.33, 46 р.
Сімаченко Олександр Йовхимович, 13.03.33, 44 р., старість (так у документі)
Сімаченко Олексій Микитович, 28.07.33, 18 р.,
Устименко Докія Іванівна
 03.10.32, 70 р., старість
Устименко Тодося Яриківна, 03.11.32. 32 р., туберкульоз
Федоренко Василь Левкович, 12.10.32, 9 р., дизентерія
Федоренко Федір Левкович
 10.10.32, 12 р.
Чміль Євдокія Іванівна
 05.11.32, 20 р.
 старість (так у документі)
Чміль Олена Прокопівна
 06.08.33, 85 р., старість
Шматок Гнат Миколайович
 16.05.33, 56 р., невідомо
Шутун Володимир Михайлович, 04.06.33, 1 р., хворий
Шутун Микита Романович
 22.05.33, 72 р., старість
Шутун Софія Максимівна
 28.11.33, 38 р., ревматизм
Юденко Горпина Федосіївна
 23.05.33, 95 р., старість
Яконюк Софія Іванівна
 21.10.32, 25 р.
 старість (так у документі).

с. Жорнівка

В історичних документах Жорнівка вперше згадується в XV ст.

За Московським трактатом 1686 р. Жорнівка відійшла від Польщі і перебувала у володіннях київського Михайлівського Золотоверхого монастиря до кінця XVIII ст., часу конфіскації монастирських маєтків. У середині XIX ст. парафіяни Жорнівки були приписані до церкви поміщицького села Княжичі.

В 1929 році в селі Жорнівка було організовано колгосп «Надія» (голова Біленко Л.І.), в 1932-1933 роках головою правління був Кучменко Х.Й. Головою сільради був Майборода Т.К.

За свідченнями очевидців у селі загинуло від голоду приблизно 40 осіб.

Мартиролог жителів села Жорнівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Коваленко М.М., 1930 р.н.; Холявки Н.Ф., 1929 р.н.; Мостицької К.С., 1925 р.н.; Пономарьової С.Ф., 1930 р.н.; Кожемяченка М.А., 1927 р.н.; Куташенка Г.С., 1917 р.н., записаними Дудич С.Л., бібліотекарем с. Жорнівка, та Герасименком М.К., письменником.

Мостицької Катерини:
сусіди 4 душі
 Коваленко Марії:
сім'я сусідів (5 душ),

сусіди (чоловік і дружина)
 Федори **троє дітей**
 Пономарьової Софії: **два брати**
 Кожемяченка Миколи:

сусіди (5 душ)
 Гнат з'їв **дружину**

с. Забір'я

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Перші згадки про село належать до XV ст. Назва села походить від слова бір, оскільки село з усіх боків оточене лісом.

Під час примусової колективізації і штучного голодомору в селі загинуло понад 200 осіб. О.В. Горинович (1929 р.н.) згадує, що одним з секретарів сільради був Андрій Король, який її батькові якось дав шматок свіжого заквасеного м'яса. Та бабуся примусила батька повернути той подарунок. За словами очевидці, в селі померло стільки людей, що довелося відкривати нове кладовище. Нині на тому місці встановлено пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів села Забір'я – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Горинович О.В., 1925 р.н.; Шляхової О.А., 1918 р.н.; Лабунської Т.Г., 1917 р.н., записаних у 2004 р. головою сільради с. Забір'я Ярошенко П.О.

Надпис на пам'ятному знакові жертвам Голодомору 1932-33 рр. в с. Забір'я

Баба Ганна (Гева)
Євдоким Копил
Янкіль Шрайбер (зарубали за солоні огірки)
Сова Сидір
Сова Микола Сидорович, 6 р.
Гижко Іван

Сова Семен
Сова Василь Іванович, 7 р.
Халявка Володимир
Сова Михайло Григорович (зі свідчення: "вигріб ямку в піску на улиці, ліг і помер")
Сова Дмитро

Лоза Савка Андрійович
Сова Юхим Йосипович
Приходько Іван Антонович
Сова Тиміш Кузьмович
Кушнір Іван Федорович, 8 р.
Гижко Василь Кирилович, 2 р.
Приходько Семен

с. Княжичі

Перші згадки про село належать до X ст. Це підтверджує і слов'янська назва населеного пункту.

На початку 1930 року в с. Княжичі було організовано артіль «Червона нива» (голова Дудка А.Г., в 1932-1933 рр. – Саковський К.О.)

За свідченнями очевидців Бабенко Т.К., Мельник С.Г., Несторенко С.П., Гоми Л.В. та ін. під час примусової колективізації і штучного голодомору в 1932-33 роках в с. Княжичі померло 30 чоловік.

Мартиролог жителів села Княжичі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Тиндик О.Г., 1919 р.н.; Німченка І.В., 1925 р.н.; Німченко Є.А., 1921 р.н.; Пономаренко М.З., 1923 р.н.; Пономаренко В.В., 1916 р.н. та ін., записаними Подолянцем І.О., головним спеціалістом відділу культури і туризму, у 2008 році.

Тиндик Оксани Григорівни, 1919 р. н., **брат**
Німченко Євдокії Антонівни, 1921р. н., **4-річний брат**
Пономаренко Марії Зіньківни, 1923 р. н., **сусідка**

Андраш Катерини Макарівни, 1928 р.н., **дід**
Пономаренко Валентини Василівни, 1916 р.н., **батько** (помер від побоїв у сільраді за небажання вступати в колгосп)

Мариненко Євдокії Левківни, 1927 р.н., **батько і 2 сестри**
Німченка Івана Васильовича, 1925 р.н., **сестра, 3 р. і дід**
Яша Бондар (хлопчика з'їли батьки)

с. Крюківщина

Перша писемна згадка про село, яке тоді називалось Кривківщиною, є в рукописі Софіївського собору за 1701 р.

Перші вибори до сільради відбулися в 1922 р., 19 грудня 1923 року селяни Крюківщини організовували артіль ім. 1 Травня, в неї об'єдналися 14 найбільш бідніших сімей. В 1924 р. в селі була створена парторганізація (секретар партосередку Запорожець).

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

В роки суцільної колективізації до Крюківщини прибув «двадцятип'ятитисячник» П.П. Загорулько, який створював колгосп «Червоний партизан» і був його головою. Хто не хотів іти до колгоспу, то отримував непосильний продподаток.

За свідченнями очевидців голодомору Клименко Ф.Ю., Котирло Я.Д., Швець Є.І., Кравченко О.Є. в с. Крюківщина померло багато людей, та ніхто не знає, скільки було поховано померлих в полі, за селом по дорозі до Києва. Ці люди сподівалися знайти їжу, а знаходили смерть.

Село рятувала залізниця та близькість до м. Києва. На залізниці працювали чоловіки, залізницею їхали міняти одяг на продукти харчування. Виручав Київ, де можна було приторгувати на базарах, у місті на підприємствах працювала молодь і старші люди – їм давали пайки.

Ті жителі, що працювали в колгоспі, втратили все, тому об'єднувалися в гурти по вулицях і їздили міняти тютюн та одяг на харчі.

В селі ще залишилися спогади, як до Києва брели опухлі від голоду люди із південних районів області.

Під час примусової колективізації і штучного голодомору в селі загинуло 158 жителів, чия смерть офіційно зареєстрували і ці акти збереглися. Але багатьох померлих ховали без будь-якої реєстрації смерті, інколи у братських безіменних могилах.

Мартиролог жителів села Крюківщина – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, Ф-5634, оп. 1, спр.557, арк. 18-55, спр. 55 арк. 1-119).

В укладеному в алфавітному порядку мартирологу мовою документів вказуються при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлих і причина смерті.

Бабич Дем'ян Ульянович,
22.04.33, 40 р.
Бабич Іван Кіндратович,
02.06.33, 7 р.
Бабич Кіндрат Данилович,
10.07.33, 44 р
Бабич Клим Костів,
14.08.32, 35 р.
Бабич Ольга Климівна,
14.07.33
Бабич Ярина Денисівна,
15.09.33, 48 р.
Барановська Віра Григорівна,
28.10.33, 30 р.
Бойко Микола Кондратович,
02.04.33, 11 р.
Воловенко Марія Миколаївна,
22.06.33, 12
Гайдаренко Петро Федорович,
15.12.33, 40
Давиденко Варка Пилипівна,
10.07.33, 5 р
Давиденко Василь Ничипорів,
19.10.32, 2 р.
Давиденко Дмитро Михайлович,
14.08.32
Давиденко Дмитро Пилипович,
21.01.33, 23
Давиденко Іван Гнатович,
10.09.32, 9 р.
Давиденко Іван Пилипович,
06.06.33, 14
Давиденко Ладимир Ничипорів,
11.10.32
Давиденко Лукія Купріянович,
19.08.32, 55
Давиденко Оксана

Мартинівна, 18.04.33
Давиденко Петро Севастьянович, 30.12.33
Давиденко Пилип Васильович, 12.07.33, 45
Давиденко Яків Пилипович, 11.07.33, 8 р.
Євченко Василь Якович, 07.08.33
Євченко Єлісей Данилович, 17.03.33, 63
Євченко Іван Данилович, 13.03.33, 70 р.
Євченко Наталя Андріївна, 21.06.33, 65 р.
Євченко Павло Філімонович, 03.08.32
Ємихаленко Лізавета Григорівна, 08.08.32, 85 р.
Капралов Мишко Степанович, 25.05.33
Капралова Віра Степанівна, 25.05.33
Катрюк Параска Давидівна, 22.08.32, 1 р.
Клименко Кирило Антонович, 12.01.33, 1р. 5міс.
Клименко Антоніна Оксентівна, 28.04.33, 36
Клименко Варка Пилипівна, 17.11.32, 6 р.
Клименко Василь Пилипович, 03.04.33, 2 р.
Клименко Дунька Луківна, 21.04.33, 33 р.
Клименко Іван Петрович, 14.10.32

Клименко Карпо Самойлович,
23.07.33, 87
Клименко Кирило Антонович,
16.09.32, 2 р.
Клименко Мар'яна Пантеліймовна, 23.08.33, 78 р.
Клименко Маруся Улянівна, 19.08.32, 85 р.
Клименко Ул'яна Миколаївна, 19.08.32, 23
Кожевник Яків Іванович, 21.09.32, 67
Козацький Дмитро Федотович, 15.04.33, 25
Котирло Андрій Пархомович, 09.08.32, 86
Котирло Андрій Сакович, 02.06.33, 83 р.
Котирло Варка Йосипівна, 10.07.33, 72 р
Котирло Володимир Федорович, 01.08.32, 59
Котирло Галька Євтухівна, 09.08.33, 4 р.
Котирло Дем'ян Михайлович, 13.08.32, 2
Котирло Дунька Володимирівна, 02.08.33, 14 р.
Котирло Євгеній Калинович, 11.02.33, 75 р.
Котирло Катря Євтухівна, 27.03.33, 1р. 2 міс.
Котирло Кость Настасієвич, 02.09.32, 1
Котирло Любка Йосипівна, 23.05.33, 40 р.
Котирло Мирон

Миколайович, 06.07.33, 12 р.
 Котирло Настасій Андрійович, 04.07.33, 46
 Котирло Наталія Семенівна, 09.08.33, 17 р.
 Котирло Палашка Павлівна, 21.05.33, 61 р.
 Котирло Сергій Михайлович, 27.06.33, 25
 Котирло Уляна Степанівна, 01.08.33, 62 р.
 Кравченко Василь Власович, 25.08.33
 Кравченко Іван Власович, 13.08.33, 2 р.
 Кравченко Олександр Гаврилович, 24.06.33, 24
 Кравченко Олександра анфілівна, 17.09.32, 8 р.
 Кравченко Терентій Павлович, 36 р.
 Кравченко Федора Панфілівна, 10.09.32
 Кравченко Хока Улянович, 24.03.33, 51 р.
 Левицький Микита Микитович, 16.04.33, 45 р.
 Литвиненко Віктор Феодосійович, 05.06.33, 60 р.
 Марченко Михайло Михайлович, 23.05.33, 6
 Марченко Михайло Ульянович, 25.05.33, 36 р.
 Моторний Федір Ульянович, 21.06.33, 28 р.
 Науменко Анна Федорівна, 07.06.33, 71 р.
 Науменко Грицько Володимирович, 17.04.33, 7 р.
 Науменко Карпо Лукович, 27.08.32, 42 р.
 Науменко Лізавета Герасимівна, 14.03.33, 52
 Науменко Марта Несторівна, 22.05.33, 86
 Науменко Мартин Павлович, 27.03.33, 61 р.
 Науменко Оксана Терешківна, 02.03.33, 78
 Науменко Семен Романович, 24.08.33, 42
 Науменко Стеклита Володимирівна, 16.04.33, 1р. 6 міс.
 Науменко Фекла Микитівна, 01.04.33, 70 р.
 Остапенко Галька Степанівна, 15.04.33, 61
 Очеретний Василь Герасимо-

вич, 17.09.32, 1
 Павленко Віктор Маркович, 31.12.32
 Павленко Олексій Йосипович, 21.04.33, 56
 Павленко Петро Максимович, 23.10.33, 2
 Павленко Пріська Михайлівна, 20.06.33, 78
 Павленко Химка, 12.05.33, 62 р.
 Павленко Яків Іванович, 19.11.32, 82 р.
 Палієнко Пистина Миколаївна, 20.08.32, 85
 Півоваров Василь Іванович, 03.04.33, 4 р.
 Півоваров Юхим Іванович, 11.04.33, 2 р.
 Півоварова Наталка Іванівна, 03.06.33, 7 р.
 Погребна Тетяна Євтухівна, 23.08.33, 85р
 Потапенко Петро Макарович, 05.03.33, 31
 Пурик Михайло Степанович, 08.05.33, 6 р.
 Пурик Олена Степанівна, 08.02.33, 3 р.
 Пурик Петро Степанович, 18.04.33, 13 р.
 Пурик Степан Павлович, 16.03.33, 40 р.
 Рубиш Анатолій Якович, 19.08.32, 1р. 9 міс.
 Савченко Аврам Миколайович, 12.03.33, 51 р.
 Савченко Устя Степанівна, 19.12.32, 82
 Савчук Іван Ількович, 29.04.33, 7 р.
 Сандул Андрій Степанович, 28.07.32, 81
 Сандул Марія Гнатівна, 12.03.33, 1 р. 6 міс.
 Сивенко Параска Федотівна, 25.02.33, дит.
 Ситниченко Віра Оникіївна, 29.09.32, 2 р.
 Сканивський Едуард Іванович, 21.10.33, 59 р.
 Скуйбіна Ольга Гордіївна, 02.11.32, 4 р.
 Слупський Іван Олександрович, 23.10.32, 16 р.
 Смалена Домаха Саківна, 23.06.33, 71 р.
 Смалений Андрій

Микитович, 23.04.33, 48
 Смалений Грицько Омельків, 27.05.33, 2 р.
 Смалений Іван Грицьків, 22.08.32, 12 р.
 Смалений Йосип Гаврилович, 09.08.33, 20
 Смалений Микола Івстратович, 4.02.33, 8 р.
 Смалений Павло Степанович, 20.03.33, 24
 Смалений Савка Хомович, 28.05.33, 82 р.
 Смалений Савко Маркович, 23.06.33, 18 р.
 Смалений Степан Антонович, 23.07.33, 61 р.
 Смалений Яків Іванович, 18.03.33, 7 р.
 Смаленюк Параска Якубовна, 16.03.33, 77 р.
 Степаненко Антон Гаврилович
 Степаненко Варка Онопрієвна, 01.06.33, 3 р.
 Степаненко Василь Степанович, 31.12.32
 Степаненко Горпина Василівна, 25.08.33, 61 р.
 Степаненко Захарко Онопрієнович, 24.04.33, 68 р.
 Степаненко Марія Макарівна, 08.07.33, 9 р.
 Степаненко Марія Олександрівна, 02.04.33, 70 р.
 Степаненко Марія Онопрієвна, 01.06.33, 5 р.
 Степаненко Мотря Омельянівна, 29.07.32, 27
 Степаненко Надія Макарівна, 10.07.33, 12
 Степаненко Пилип Гаврилович, 26.09.32, 67
 Степаненко Семен Ульянович, 28.04.33, 18 р.
 Степаненко Тимофій Тимофійович, 2 р.
 Степаненко Устим Несторович, 27.05.33, 50
 Степаненко Яків Онопрієвич, 08.05.33, 63
 Степаненко Яків Федорович, 13.03.33, 52
 Сухалова Настя Миколаївна, 08.07.33, 51
 Суханов Тимофій Васильович, 2 р.
 Суханова Марта, 20.05.33, 69 р.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Суханова Надія Всасилівна,
12.05.33, 1 р. 2 міс.
Табунський Василь Сакович,
23.07.33, 1р. 5 міс.
Ткаченко Кость Грицькович,
09.08.32
Ткаченко Надія Грицьковна,
02.08.33
Ткаченко Трохим Іванович,
10.07.33, 45 р.

Чекалова Ольга Порфирівна,
09.12.33, 61
Чмихайленко Василь Карпович, 24.07.33, 13 р.
Чмихайленко Микола Карпович, 24.07.33, 4 р
Чмихаленко Грицько Карпович, 08.09.33, 1 р. 5 міс.
Чмихаленко Дмитро Павлович, 24.04.33, 2 р.

Шупік Володимир Самойлович, 11.09.33, 2 р. 4 міс.
Щербина Карпо Савович, 13.04.33, 60 р.
Явченко Олександра Євгенівна, 24.01.03, 1р. 3 міс.
Явченко Сиклита Паримоновна, 08.01.33, 52 р.

с. Личанка

Личанка – невелике село, розташоване за 33 км. від Києва.

В 1932-1933 рр. в с. Личанка був колгосп «Нове життя». Під час примусової колективізації і штучного голодомору селяни дуже бідували – їли все, що тільки можна було спожити. Від голоду в селі загинуло приблизно 20 осіб.

Мартиролог жителів села Личанка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Грищенко В.І., 1927 р.н.; Гутири Н.Г., 1929 р.н., записаними Діхтяренко З.С., сільським бібліотекарем, заслуженим працівником культури України.

Спасіченки Федя і Кирило,
брати
Китайчук Марії Микитівни **два сини**

Сороки Ганни Микитівни **два сини**
Товченко Марії Тарасівни **двоє малих дітей**

Гутири Насті Гнатівни, 1929 р.н.,
батько **Гнат**

с. Лісники

Коли в Лісниках організовували колгосп, необхідно було здати до нього все своє майно, за винятком однієї корови. Зможні господарі не хотіли йти до колгоспу: навіщо їм здавати тяжкою працею придбане майно, якщо вони й самі добре господарювали? Таких людей уряд наказував розкуркулювати, тобто забирати все, навіть хати, а всю родину висилали до Сибіру.

З району було розпорядження розкуркулити 5 % жителів села, але місцева влада збільшила процент «куркулів» до 17 %. У цих людей були забрані хати, які використали під громадські приміщення. Так, у хаті Горлянки колгосп створив їдальню, де згодом кухар Олещенко Сак варив працюючим колгоспникам баланду, щоб односельчани, рятуючись від голодної смерті, йшли на роботу в колгосп.

Для вимітання продуктів із селянських господарств був організований продзагін, на чолі якого стояли представник району Жоржет, а з села – Місячний. Для збору продуктів було виділено чотири підводи з вівчарниками, які, зупиняючись біля кожної оселі, незалежно від того, є хтось вдома чи немає, заходили до хати і вигрібали усі харчі. Матері плакали, бо чим же вони будуть годувати дітей? Але це нікого не турбувало. Старожили розказують, що навіть останній прихований кошик картоплі – і той забирали.

Люди почали пухнути від голоду й помирили цілими родинами. Мертвих було так багато, що виділяли підводу, якою звозили усіх до однієї ями. Ховали без трун, без обряду поховання. Інколи як яму для мерців використовували погріб. Однією з таких братських могил став погрібник на сільській пасіці.

Селяни завозили своїх дітей до Києва і залишали, щоб вони змогли вижити. З села до Києва батьки відвезли, не маючи чим прогодувати, і покинули напризволяще чотирьох малолітніх дітей: Буркацького Трохи́ма, двох дітей з сім'ї Шамана Конона та хлопчика, прізвище якого не вдалося встановити.

У селі під час голоду померло близько 150 чоловік. Прізвища більшості з них старожили (на той час були дітьми) так і не згадали.

Мартиролог жителів села Лісники – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Мостовенка В.М., 1923 р.н.; Скрипки К.М., Ямненка М.І. та Галушки І.Л. записаних у 2008 р. О.І. Сагач, головою Лісниківської сільради.

Місніченків сім'я з 4-х чоловік
Мостовенка Василя Михайловича сусідка **баба Параска**

Барбара Федось Михайлович Ніколенко Григорій Якович Терещенко Іван Зосимович

Барбара Влас Зосимович Грищук Василь Адамович Кліманова Ганна Прокопівна

Міроненко Параска Яківна
Місніченко Гнат Євтухович
Симончук Федір Опанасович
Олексієнко Уляна Парфенті-
ївна
Хілько Марія Пилипівна

Погребна Софія Макарівна
Шаман Григорій Парфентійо-
вич
Сагач Пилип Федорович
Бурило Антон Якович
Трегубенко Петро Трохимович

Олещенко Марфа Олексіївна
Погребна Одарка Филимонів-
на
Клімов Федір Йосипович
Барбара Василь Олексійович

с. Малютянка

Село засноване на початку XVIII ст. київським Михайлівським Золотоверхим монастирем, власністю якого він був до кінця XVIII ст., після чого став державним селом внаслідок секуляризації монастирських володінь.

Під час примусової колективізації у 30-ті роки XX ст. в селі активно діяв комнезам. Його члени отримували харчові пайки, а їхні діти відвідували ясла, де їх годували.

На виконання нереальних планів хлібозаготівлі комсомольці та інші сільські комнезамівці на чолі з головою сільської ради (Поля Кульганка) відбирали у селян продукти, худобу та збіжжя у вигляді податків.

Сім'ї, які не вступили до колгоспу, чекала голодна смерть. Багато хто виїжджав до Росії чи Білорусії, відвозив своїх дітей до великих міст, залишаючи в людних місцях, рятуючи від голодної смерті.

У селі працювала школа, де директор організував для дітей гарячі обіди, які варила місцева жителька.

Багатьох селян від голодомору врятувало сусідство з Києвом, де вони могли отримати якусь роботу і харчі. Але все ж таки жертви голодної смерті у селі були. В першу чергу вмирали старі, немічні люди, а також діти, яким потрібне було посилене харчування. Померлих ховали на місцевому цвинтарі.

Зі свідчень очевидців Євхименко Г.О., Козятник Л.В., Новіцької К.С. в селі померло приблизно 100 чоловік. Поховання не збереглися. Були і випадки людожерства.

Мартиролог жителів села Малютянка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Мельник П.Ф., 1908 р.н.; Євхименка Г.О., 1912 р.н.; Тищенко (Калуги) О.О., 1922 р.н., записаних 2008 року Г.М. Шпирук, завідуючою музеєм М.М. Пимоненка, і Т.І. Слобоженко, зав. бібліотекою.

Тиміш, 16 р.
Чехун Марії батько **Микита**
Євфименка Григорія **тесть**

Олексій «Цюня»
Петраш Надії **сестра**
Заїки Марії **дядькова сім'я**

Марічка з'їла сина **Мішу**

с. Музичі

Вперше село згадується в історичних джерелах у XVII ст.

В 1930 р. на основі кількох музичанських сільгоспартілей створюється колгосп ім. Шевченка (голова Марченко Г.М.) У колгоспі працювало 12 бригад, кожна мала 12 пар коней, в колгоспі коней було 300 голів. Вся земля оброблялась кіньми.

Коли у селян відібрали все до зернинки, аби врятувати себе від голодної смерті, частина селян кинулася вглиб Росії, в Ленінград, сподіваючись там купити борошна. В кого ж грошей не було, обмінювали на хліб коштовні речі, везли на київські базари усе, що було у домі.

Виснажені, з набряклими ногами, люди непритомніли прямо на вулицях. В їжу використовували все: лободу, конюшину, сушене липове листя, бруньки дерев, торішню і позаторішню гречану і просяну луску, гречану полову, старе дубове жолуддя. Все це товкли в ступі й, перемішавши із жменю справжнього борошна, щоб трималося купи, замішували тісто, з якого пекли перепічки. На полях, старих картоплящах збирали гнилу і мерзлу картоплю.

В колгоспі організували спільне харчування. Їжу отримували тільки працюючі в полі чи на інших роботах. Не колгоспники, діти і немічні – вмирали. Як посвідчили ветерани села – очевидці голодомору Холявко У.І., 1916 р.н.; Лугінець Л.Й., 1914 р.н. та ін. в селі померло від голоду кілька сот людей. Лише за вцілілими записами з книги реєстрації смертей з березня по листопад 1933 р. підтверджується факт смерті 60 чоловік.

Мартиролог жителів села Музичі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівним даними (ДАКО, ФР-5634, оп.1, спр. 558, арк. 181-240) та свідченнями очевидців Стародуб М.Ю., 1915 р.н.; Мотиленко Н.Г., 1919 р.н.; Кононенко Ф.І., (1923 р.н.), записаними 2008 року Н.Г. Каліченко, зав. бібліотекою.

В мартирологу, укладеному в алфавітному порядку, мовою оригіналів вказуються при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлих і причина смерті.

Андрійченко Максим Романович, 19.05.33, 56 р., від голоду
Андрійченко Володя Семенів, 09.05.33, 8 р., простуда
Андрійченко Йовим Андрійович, 16.06.33, 42 р. Від голоду
Андрійченко Семен Демидович, 17.06.33, 48 р. Від голоду
Баша Василь Мокіїв, 03.08.33, 63 р., старість
Бойко Микола Петрович, 31.07.33, 3 р., коклюш
Борисенко Ольга Давидовна, 19.06.33, 8 р. Від голоду
Борисенко Павло Гаврилович, 02.09.33, 10 р., простуда
Булавинець Катя Йосипівна, 20.07.33, 2 р. Від коклюшу
Буханська Текля Грицькова, 14.03.33, 58 р., старість
Буханський Левко Михайлович, 11.02.33, 58 р., старість
Дмитренко Макар Іванович, 26.08.33, 21 р., від голоду
Дмитренко Мотря Іванівна, 19.07.33, 50 р., по хворості
Дмитренко Настя Іванівна, 27.07.33, 22 р., від голоду
Жук Федь Охрімович, 27.03.33, 45 р., туберкульоз
Захаренко Василь Мокійович, 02.07.33, 70 р., старість
Захаренко Грицько Олександрович, 27.08.33, 38 р., від голоду
Захаренко Семен Семенович, 29.08.33, 55 р., старість
Захаренко Фокій Мокійович, 25.06.33, 95 р., старість
Коваленко Опанас Якович,

23.03.33, 53 р., тиф
Коваленко Улита Опанасівна, 28.02.33, 14 .Запалення мозку
Козленко Дмитро Пилипович, 11.06.33, 28 р. Туберкульоз кісток
Козленко Настя Пилипівна, 15.06.33, 40 р., від голоду
Козленко Пріська Лук'янівна, 18.07.33, 32 р., від голоду
Кононенко Михайло Пимонович, 28.07.33, 2 р., золотуха
Кононенко Пріська Грицькова, 20.07.33, 65 р., старість
Корнійчук Микола Володимирович, 21.08.33, 3 р., коклюш
Костенко Кузьма Петрович, 13.03.33, 55 р., старість
Костенко Павло Кузьмович, 20.07.33, 21 р., від голоду
Марченко Євнух Максимович, 04.05.33, 43 р., від голоду
Матвієнко Катерина Дмитрівна, 18.05.33, 55 р., простуда
Мотило Андрій Іванович, 18.06.33, 55 р., від голоду
Навроцькі Марія Василівна, 28.11.33, 9 р., від нариву
Ничай Денис Тимофійович, 23.07.33, 60 р., старість
Оголенко Марія Антонівна, 05.04.33, 9 р., туберкульоз
Панченко Андрій Михайлович, 10.06.33, 70 р., старість
Пащенко Оврам Іванович, 16.07.33, ---, від голоду
Петрашенко Андрій Йовхимович, 08.03.33, 22 р., порок серця
Пилипенко Байрон Юхимович, 31.09.33, 42 р., від голоду

Римаренко Талимон Савостянович, 30.07.33, 30 р., простуда
Саковська Галя Миколаївна, 03.07.33, 2 р.. коклюш
Саковська Марія Йосипівна, 05.07.33, 3 р., від голоду
Саковська Оксана Свиридівна, 08.07.33, 40 р., від голоду
Саковський Йосип Лаврін, 27.07.33, 42 р., від голоду
Санченко Степа Фільовна, 28.04.33, 53 р., старість
Санченко Степан Грицькович, 26.06.33, 58 р., від голоду
Стародуб Васька Олександрівна, 29.03.33, 55 р., старість
Стародуб Іван Гаврилович, 27.04.33, 63 р., старість
Стародуб Софрон Федотович, 04.05.33, 75 р., старість
Тарасенко Іван Опанасович, 22.06.33, 28 р., від голоду
Тарасенко Степан Герасимович, 16.03.33, 37 р., простуда
Тарасенко Дашка Степанівна, 10.06.33, 60 р., старість
Терещенко Василь Іванович, 14.02.33, 45 р.. простуда
Терещенко Захар Іванович, 29.05.33, 22 р., простуда
Терещенко Ларіон Іванович, 02.08.33, 44 р., від голоду
Терещенко Марина Овдієва, 08.06.33, 34 р., від голоду
Терещенко Мелашка Федорівна, 01.03.33, 3 міс., простуда
Терещенко Федір Іванович, 18.07.33, 26 р., від голоду
Тищенко Тетяна Іванівна, 20.08.33, 65 р., старість
Харченко Іван Євтухович, 24.03.33, 12 р., простуда

с. Петропавлівська Борщагівка

Петропавлівська Борщагівка вперше згадується в історичних документах XVII ст., коли село належало київському Петропавлівському монастирю.

За спогадами свідків, у селі був колгосп, в якому діяла громадська їдальня. Там харчувалися колгоспники. Та «похльобка» врятувала багато людських життів.

Мартиролог жителів села Петропавлівська Борщагівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Клименко С.П., 1927 р.н., записаних Оболонським О.М., заст. голови с/р; Ткаченко М.І., 1928 р.н., записаними Богдановою Н.Б., бібліотекарем с. Тарасівка, у 2008 році.

Дзюбенко Литвиненко Свирид Литовченків сім'я

Чимчикайло Овсій Чимчикайло дочка Чимчикайло два сини

Ткаченко Марії вісім братів і сестра, двоюрідний брат

с. Пирогів

КИЇВСКА ОБЛАСТЬ

Нині селище Пирогів на південній околиці Києва адміністративно належить до Голосіївського району м. Києва. Наприкінці XVIII ст. до часу входження монастирських володінь до державних маєтностей, селище належало Києво-Печерській Лаврі.

Після адміністративної реформи 1930 р. Пирогівська сільрада підпорядковувалася безпосередньо Київській міськраді. З 1937 року, після створення Києво-Святошинського району, с. Пирогів увійшло до його складу.

Під час суцільної колективізації в селі було створено колгосп. Під час Голодомору у громадській їдальні підготовували колгоспників, які ходили на роботу, тому смертність серед селян-одноосібників значно переважала.

За вцілілими записами з сільрадівської книги реєстрації смертей за лютий-грудень 1933 року в селі померло від голоду 116 мешканців.

Мартиролог жителів села Пирогів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ФР-53-64, оп. 1, спр. 559, арк. 120-234).

В мартирологу, укладеному в порядку записів у книзі реєстрації актів смертей, мовою оригіналів вказуються при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлих.

Дергач Микола Іванович,
12.02.33 р., 56 р.
Окіпченко Докія Степанівна,
12.02.33 р. 80 р.
Мальцева Марія Митрофанівна, 17.02.33 р. 9 р.
Мальцев Микола Митрофанович, 17.02.33 р. 5 р.
Кисіль Настя Антонівна,
1.03.33 р., 60 р.
Кравченко Никифор Якович,
1.03.33 р. 26 р.
Зубченко Тетяна Тимофіївна,
2.03.33 р. 1 р.
Несторовська Тетяна Миколаївна, 1.03.33 р. 93 р.
Зелінський Іван Іванович,
11.03.33 р. 52 р.
Моргу ненко Дунька Миколаївна, 15.03.33 р. 9 р.
Починок Микола Володимирович, 26.03.33, 44 р.
Жимера Сак Іванович, 1.04.33,
81 р.
Литовченко Тихон Лукич,
28.03.33, 73 р.
Зубченко Дунька Василівна,
28.03.33, 74 р.
Закота Денис Яковлевич,
29.03.33, 7 р.
Очимовська Марія Денисовна, 29.03.33, 4 р.
Напненко Наталка Олександрівна, 29.03.33, 3 р.
Погрібний Микола Тимофійович, 27.03.33, 6 р.
Гончаренко Марія Харитонівна, 01.04.33, 39 р.
Капшученко Михайло Васильович, 6.04.33, 63 р.

Тесленко Килина Іванівна,
13.04.33, 57 р.
Журбенко Яків Мефодієвич,
01.04.33, 68 р.
Очимовський Іван Денисович,
13.04.33, 7 р.
Починок Андрій Степанович,
13.04.33, 70 р.
Дебальченко Катерина Михайлівна, 16.04.33, 64 р.
Мальцев Євдокій Петрович,
19.04.33, 23 р.
Максимчук Ольга Андріївна,
28.04.33, 22 р.
Ткаченко Михайло Титович,
4.05.33, 2 р.
Рибальченко Ганна Іванівна,
8.05.33,
Моргуленко Архип Трохимович, 23.05.33, 69 р.
Максимчук Микола Андрійович, 29.05.33, 10 р.
Ткаченко Марія Панасівна,
30.05.33, 33 р.
Ткаченко Олексій Титович,
30.05.33, 4 р.
Журбенко Докія Володимирівна, 1.06.33, 60 р.
Литовченко Мотря Давидівна,
5.06.33, 75 р.
Капшученко Докія Павлівна,
6.06.33, 45 р.
Ткаченко Федір Іванович,
6.06.33, 66 р.
Рибальченко Михайло Петрович, 5.06.33, 75 р.
Закота Петро Полюсович,
8.06.33, 22 р.
Погребна Любка Тимофіївна,
8.06.33, 1 р. 6 м.

Павлюченко Петро Кононович, 9.06.33, 70 р.
Рибальченко Федір Сергійович, 9.06.33, 30 р.
Тимченко Михайло Петрович,
14.06.33, 18 р.
Закота Тимон Якович,
14.06.33, 3 р.
Васьєва Ганна Василівна,
15.06.33, 50 р.
Починок Санько Миколайович, 15.06.33, 5 р.
Починок Павло Петрович,
17.06.33, 75 р.
Кириченко Мусій Гаврилович,
17.06.33, 57 р.
Бондаренко Прохор Іович,
18.06.33, 75 р.
Кривошия Пелагея Юхимівна,
20.06.33, дит.
Тесленко Михайло Спиридонович, 21.06.33, дит.
Позніхиренко Лука Денисович, 30.06.33, 70 р.
Зубченко Михайло Васильович, 02.07.33, 22 р.
Бондаренко Грицько Федорович, 2.07.33, 6 р.
Журбенко Юхим Якович,
4.07.33, 23 р.
Писаренко Катерина Семенівна, 7.07.33, дит.
Рибальченко Сергій Іванович,
2.07.33, 60 р.
Коваленко Степан Микитович,
5.07.33, 81 р.
Бондаренко Олена Іванівна,
17.07.33, 70 р.
Бондаренко Іван Олексійович,
11.07.33, 19 р.

1932-1933

Моргуненко Горпина Іванівна, 7.07.33, 63 р.
Невідома дівчинка 8.07.33, 2 р.
Позніхиренко Юхим Павлович, 10.07.33, 60 р.
Рибальченко Павло Іванович, 12.07.33, 45 р.
Зубченко Марко Степанович, 12.07.33, 65 р.
Невідомий, 13.07.33, 40 р.
Паращенко Галья, 8.07.33, 35 р.
Невідома жінка, 7.07.33, 50 р.
Капшученко Іван Григорович, 13.07.33, 40 р.
Позніхиренко Микита Свиридович, 17.07.33, 46 р.
Гончаренко Михайло Митрофанович, 21.07.33, 70 р.
Капшученко Микита Іванович, 18.07.33, 14 р.
Зубченко Василь Тимофійович, 21.07.33, 75 р.
Писаренко Манька Климовна, дит.
Лукашенко Грицько Трохимович, 28.05.33, 48 р.
Лукашенко Горпина Іванівна 30.06.33, 46 р.
Цинцеус Андрій Гаврилович, 16.07.33, 30 р.
Писаренко Григорій Семенович, 11.07.33, 7 р.
Цинцеус Люба Андріївна, 10.08.33, 3 р.
Погребний Петро Кирилович,

25.05.33, 6 р.
Погребна Олена Кирилівна, 5.08.33, 6 р.
Яницька Настя Миколаївна 9.08.33, 23 р.
Очимовський Микола Михайлович, 29.07.33, дит,
Тесленко Санька Евстратівна, 10.08.33, 60 р.
Гончаренко Андрій Данилович, 31.08.33, 57 р.
Тесленко Тимофій Григорович, 7.09.33, 23 р.
Позніхиренко Федір Іванович, 2.09.33, 49р.
Гончаренко Грицько Петрович, 8.05.33, 1 р.
Силенко Петро Костянтинович, 26.08.33, 6 р.
Сорока Грицько Лукич, 2.10.33, 73 р.
Ткаченко Агафія Андріївна, 14.10.33, 96 р.
Починок Варка Григорівна, 15.10.33., 3 р.
Погрибний Панас Іванович, 13.10.33.53 р.
Зубченко Марія Терентівна, 29.04.33, 58 р.
Ковтуненко Оксана Петрівна, 24.10.33, 6р.
Позніхиренко Іван Олексійович, 30.10.33, 2 р.
Погребна Олександра Савелівна, 13.11.33, 65 р.
Очимовська Ганна Григорівна, 14.11.33, 45 р.

Васильєв Петро Іванович, 15.05.33, 58 р.
Корнієнко Дмитро Демидович, 3.11.33, 4 р.
Скороход Дмитро Савович, 17.11.33, 3р.
Погребна Полька Кирилівна, 17.11.33, 4 р.
Погребний Сергій Іванович, 8.11.33, 33р.
Онібченко Ганна Вікторівна, 25.11.33, 2 р.
Писаненко Наталка Семенівна, 16.11.33, 4 р.
Павлюченко Оксана Семенівна, 2.12.33, 61 р.
Гончаренко Тетяна Федотівна, 1.12.33, дит.
Лопушенко Олена Полікарпівна, 20.11.33, 1 р. 6 міс.
Макентчук Палажка Іванівна, 5.12.33, 35 р.
Погребна Евдокія Григорівна, 30.11.33, 52 р.
Онібченко Тимон Вікентійович, 23.12.33, 80 р.
Лукашенко Олександр Максимович, 20.11.33, 6 р.
Лукашенко Левко Максимович, 28.11.33, 4 р.
Лукашенко Грицько Максимович, 18.12.33, 1 р.
Лукашенко Олександра Полікарпівна, 30.12.33, 7 р.

с. Софіївська Борщагівка

Перша згадка про село Софіївська Борщагівка датується 1497 роком.

У 1929 році в селі створюється Товариство спільного обробітку землі (ТСОЗ), до якого увійшло 17 селянських господарств (53 га землі). На початку 1930 року ТСОЗ трансформується у колгосп ім. 1 Травня, який спочатку включав 43 селянські господарства. Головою колгоспу став К. Бугера.

Селяни не бажали передавати свою власність до колгоспу. Лише грубе адміністрування, погрози, облудні обіцянки щасливого і заможного життя змусили їх це зробити. Колгосп спеціалізувався головним чином на вирощуванні овочів та картоплі. У 1930 році було засіяно 39 га жита, 15 га пшениці, 1 га засаджено полуницею та закладений сад на площі в 12,5 га.

Примусова праця, відсутність спеціалістів, сільськогосподарських машин та реманенту поставили господарство у надзвичайно скрутне становище. З довідки, направленої у жовтні 1930 року головою колгоспу на адресу київського райколгоспсоюзу, з'ясується, що господарство перебувало у критичному становищі. Сіна, зерна і соломи для поголів'я худоби було заготовлено лише до половини зими. Тваринницькі приміщення залишались непідготовленими до зимівлі тварин.

Держава не реагувала на такий стан справ, каральними методами викачувала з села необхідні сировинні та продовольчі ресурси. Село швидко знекровилося і було охоплене голодом. Зі свідчень очевидців Загорняк К.Ф., Бугери Е.Ф., Шупик Л.В., Клименко С.П., Боцман Г.Г. у 1932-1933 роках в Софіївській Борщагівці у надзвичайно тяжкому продовольчому становищі перебувало 140 сімей, з яких 50 – колгоспників. У квітні 1933 року недоїдало 734 особи. Була організована допомога голодуючим.

У дитячому садку та громадській їдальні харчувалося 40 дітей і 210 чоловік дорослого населення. Для їх потреб колгоспом та пожертвою громадян було зібрано 159 кг зерна, 5 ц картоплі.

У Київському обласному державному архіві знаходиться анкета, заповнена в 1933 році уповноваженим Київської міської ради під грифом "не підлягає оголошенню". Її заповнили і у сільраді села, не вказавши числа померлих селян від недоїдання чи голоду. Але були дані, які опосередковано на це вказували. За явно неповними архівними даними з жовтня 1932 р. по жовтень 1933 р. в селі померло від голодомору 74 особи.

Мартиролог жителів с. Софіївська Борщагівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, ФР-5634, оп.1, спр. 561, арк.1-75).

В мартирологу мовою документів вказується при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті.

Бабій Анна Федорівна,
09.09.33, 30 р.
Бондаренко Павло Д.,
26.02.33, 60 р.
Бугаєнко Максим Матвійович,
28.05.33, 30 р.
Бугера Іван Кирилович,
06.04.33, 62 р.
Бугера Микола Григорович,
23.05.33, 1р 6міс
Бугера Микола Степанович,
04.06.33, 1 р.
Бугера Михайло Степанович,
29.10.33, 4 р.
Бугера Михайло Якович,
25.01.33, 8 р.
Бугера Трохим Данилович,
19.09.33, 1р. 5міс.
Буханенко Грицько Іванович,
28.07.33, 6 р.
Буханенко Катерина
Микитівна, 13.05.33, 4міс.
Герасименко Єфим
Федотієвич, 04.06.33, 1 р.
Герасименко Михайло
Максимович, 21.05.33, 50 р.
Герасименко Олександр
Кирилович, 05.06.33, 55 р.
Зубченко Марія Пилипівна,
27.01.33, дит.
Зубченко Пилип Дмитрович,
20.03.33
Кабанець Мокрина Опанасівна,
01.09.33, 60 р.
Кабанець Іван Данилович,
20.04.33, 3 р.
Кабанець Марія Іванівна,
24 р.
Кабанець Оксана Саватієва,
03.06.33, 23 р.
Кабанець Саватій Іванович,
09.03.33, 67 р.
Кабанець Семен Кирилович,
17.05.33, 1 р.
Кононенко Андрій Денисович,
06.09.33, 40 р.

Кононенко Грицько
Микитович, 22.04.33, 52 р.
Кононенко Іван Микитович,
31.05.33, 47 р
Кононенко Олександр
Федорович, 11.08.33, 65 р.
Косолап Василь Гнатович,
27.08.33, 10 днів
Косолап Марина Свиридовна,
25.07.33, 50 р.
Лисенко Іван Власович,
26.08.33, 47 р.
Лисенко Макар Іванович,
11.10.33, 15 р.
Мамайчук Уляна Іванівна,
22.04.33, 40 р.
Маринченко Йосип
Феодосійович, 26.09.33, 45 р.
Михайленко Варка Іванівна,
21.04.33, 80 р.
Михайленко Іван Дем'янович,
15.05.33, 56 р.
Михайленко Микола
Пилипович, 12.04.33, 4 міс.
Михайленко Михайло
Никифорович, 10.04.33, 67 р.
Михайленко Михайло
Оверкович, 19.03.33, 67 р.
Плисенко Уляна
Пантелеймонівна,
07.03.33, 85 р.
Примаченко Володимир
Сидорович, 21.09.33, 16 р.
Примаченко Ніні Онисівна,
13.05.33, 1р. 6міс.
Розпутна Анюта Іванівна,
08.10.33, 3 р.
Роспутна Марта Федорівна,
18.05.33, 70 р.
Роспутний Йосип Федорович,
20.10.33, 47 р.
Роспутний Карпо Лук'янович,
28.04.33, 72 р.
Роспутній Василь Якович,
05.06.33, 62 р.
Скибенко Саша Петрович,

03.08.33, 3 міс.
Скибенко Семен Степанович,
25.03.33, 33 р.
Скибенко Степан Семенович,
19.03.33
Ткаченко Іван Дмитрович,
10.10.33, 5 р.
Ткаченко Пилип Данилович,
23.05.33, 45 р.
Ткаченко Сава С.,
08.02.33, 50 р.
Ткаченко Сава Сергійович,
28.01.33
Федоріва Марина Федорівна,
25.08.33, 45 р.
Швець Іван Дем'янович,
02.03.33, 1р. 6міс.
Шевель Володимир
Самойлович, 09.04.33, 60 р.
Шевченко Карпо Федорович,
03.04.33, 60 р.
Шевченко Марко Данилович,
23.10.33, 5 р.
Шевченко Оксана Максимівна,
30.05.33, 43 р
Шевченко Олексій Гаврилович,
04.02.33, 70 р
Шестаченко Іван Артемович,
07.04.33, 69 р.
Шульженко Дмитро
Дмитрович, 22.03.33, 75 р.
Шульженко Марія Іванівна,
25.09.33, 2 р.
Шупик Тоня Семенівна,
29.10.33, 4 р.
Шупік Іван Левкович,
30.10.33, 28 р.
Шупік Максим Артемович,
30.04.33, 70 р
Шупік Микола Іванович,
19.05.33, 1р. 6 міс.
Шупік Михайло Іванович,
30.07.33, 4 р.
Шупік Павло Романович,
25.03.33, 48 р.
Шупік Сава Никифорович,

06.03.33, 93 р.
Шупік Сак Мусійович,
 25.03.33, 75 р.
Ярошенко Василь
Олексійович, 08.03.33, 2 р.

Ярошенко Грицько Іванович,
 27.03.33, 3 р.
Ярошенко Євдокій Левкович,
 20.03.33, 73 р.
Яценко Данило Іванович,

31.03.33, 37 р.
Яценко Катерина Данилівна,
 23.10.33, 5 р.

с. Ходосіївка

Перша згадка про село Ходосіївку датується 1546 роком.

Землі в Ходосіївці було 800 га орної та луг над Дніпром. Колективізація не обминула село Ходосіївку, в якому налічувалося 500 дворів.

На початку 30 років ХХ століття було створено колгосп «Нове життя». Людей силоміць примушували вступати в колгосп. Під розкуркулювання потрапили одноосібник Кальченко Х.Й., розкуркулили і вислали на Соловки Потилицю Трохима, при розкуркуленні помер від розриву серця Артеменко А.Ф., у якого забрали все нажите добро (трагічну подію зареєстровано у книзі реєстрації смертей № 43, стор.129).

У 1932-1933 роках у селі панував голод, в зв'язку з цим було організовано підгодівлю працюючих членів колгоспу та дітей, які перебували в дитячому садку. За словами Дяченко Тетяни (працювала кухарем) варили затірку, вона у баночках носила дітям додому (5 дітей було у неї).

За переказами рідних Кальченко І. та Кальченко А. померли від голоду, а в книзі реєстрацій № 43 стор. 144 причина смерті вкано "невідомо", і зареєстровано тільки одного. Жителі села пам'ятають випадок людожерства: дві старші сестри з'їли свою меншу сестру (зі свідчень Самійленко Христини).

За спогадами Глущенко С.В., 1920 р.н., записаними Л.Островською, у її сусідки Христі було двоє дітей, які померли, наївшись гарячого хліба.

За розповідями Моторного Івана люди ловили горобців і їли дохлу конину. До борошна підмішували кору та лободу. Особливо багато померло дітей від 1 до 8 років (50 осіб).

Мартиролог жителів с. Ходосіївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1., спр. 557, арк.56-63; спр. 561, арк.76-233).

В мартирологу вказується при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті. Всього у списку 168 прізвищ.

Арташенко Дмитро Іванович,
 14.08.33, 65 р.
Артеменко Антон Феодосійович,
 07.04.33, 50 р.
Артеменко Іван Іванович,
 16.06.33, 60 р.
Берестин Кузьма Мануїлович,
 05.03.33, 65 р.
Берестин Петро Данилович,
 08.06.33, 8 р.
Берестина Марія Хоківна,
 02.04.33, 8 р.
Берестяна Домаха Степанівна,
 19.06.33, 55 р.
Білоножка Марія Хомівна,
06.10.32, ---
Білошапко Варка Миколаївна,
 23.06.33, 45 р.
Білошапко Грицько Хомович,
 02.06.33, 4 р.
Білошапко Денис Петрович,
 21.03.33, 20 р.
Білошапко Іван Хомович,
 03.06.33, 3 р.
Білошапко Івга Трохимівна,
 18.07.33, 55 р.
Білошапко Марфа Кирилівна,
 06.05.33, 57 р.

Білошапко Петро Павлович,
 23.06.33, 1р. 6міс.
Білошапко Тетяна Омелянівна,
 18.06.33, 50 р.
Білошапко Хівра Степанівна,
 20.06.33, 80 р.
Бондаренко Корній Матвійович,
 05.11.33, 18 р.
Борисенко Гаврило Оврамович,
 12.06.33, 72 р.
Борисенко Дорош Гаврилович,
 23.03.33, 47 р.
Войтенко Лукера Солофійовна,
 12.07.33, 48 р.
Войтенко Софія Лукеровна,
 07.07.33, 13 р.
Глущенко Василь Іванович
 18.03.33, 62 р.
Глущенко Іван Йосипович
 31.10.33, 9 р.
Глущенко Іван Павлович
 16.03.33, 46 р.
Глущенко Лукера Романівна,
 17.09.33, 16 р.
Глущенко Палажка Іванівна,
 02.03.33, 60 р.
Годун Віктор Степанович,

26.03.33, дит.
Годун Влас Тимофійович,
 03.02.33, 80 р.
Годун Грицько Аврамович,
 24.02.33, 5 р.
Годун Іван Захарович,
 20.10.33, 2 р.
Годун Іван Оврамович,
 23.02.33, 6 р.
Годун Іван Семенович,
 18.03.33, 78 р.
Годун Килина Йосипівна,
 01.12.33, 55 р.
Годун Кіндрат Охрімович,
 24.03.33, 68 р.
Годун Микола Зосимович,
 02.06.33, 27 р.
Годун Ольга Аврамівна,
 02.03.33, 2 р.
Годун Стекля Кирилівна,
 10.05.33, 46 р.
Годун Степан Кіндратович,
 13.06.33, 38
Годун Уляна Ільковна,
 04.11.32, 8 р.
Годун Федор Трохимович,
 27.03.33, 64 р.
Голота Варка Хоківна,

15.03.33, 7 р.
Голота Гордій Петрович,
 11.05.33, 9 р.
Голота Дунька Василівна,
 04.05.33, 55 р.
Голота Макар Омелькович,
 07.05.33, 15 р.
Голота Микола Савович,
 13.03.33, 12 р.
Голота Омелько Панасович,
 04.06.33, 50 р.
Голота Панас Омелькович,
 14.05.33, 21 р.
Голота Петро Панасович,
 03.05.33, 50 р.
Голота Роман Васильович,
 09.06.33, 26 р.
Грешко Катерина Ничипорівна,
 10.09.33, 1р. 6 міс.
Донченко Влас Трохимович,
 05.06.33, 29 р.
Дяченко Іван Прохорович,
 25.06.33, 8 р.
Дяченко Марія Миколаївна,
 24.11.33, 66 р.
Єременко Данило Якимович,
 13.09.33, 48 р.
Єросенко Пріська Архипівна,
 16.04.33, 76 р.
Жабко Семен Федорович,
 17.03.33, 47 р.
Івченко Василь Семенов,
 22.03.33, 8 р.
Івченко Дунька Кіндратівна,
 09.06.33, 25 р.
Івченко Іван Іванович,
 31.03.33, 6 р.
Івченко Іван Микитович
 05.03.33, 48 р.
Івченко Івга Микитівна,
 22.02.33, 48 р.
Івченко Маруся Семенівна,
 25.03.33, дит.
Івченко Сарафiон Кузьмович,
 04.06.33, 29 р.
Івченко Уляна Семенівна,
 08.04.33, 3 р.
Івченко Химка Тимофiївна,
 10.03.33, 40 р.
Кальченко Антон Іванович,
 14.05.33, 60 р.
Кальченко Василь Сидорович,
 24.01.33, 36 р.
Кальченко Галька Трифоновна,
 01.06.33, 50 р.
Кальченко Грицько Хокович,
 16.06.33, 1р. 6 міс.
Кальченко Домаха Павлівна,

28.02.33, 70 р.
Кальченка Івана сини Архип та Антон
Кальченко Катерина Петрівна,
 02.06.33, 14 р.
Кальченко Параска Іванівна,
 07.05.33, 80 р.
Кальченко Петро Григорович,
 16.03.33, 48 р.
Кириленко Пріська,
 12.12.33, 69 р.
Коваленко Іван Прокопович,
 31.05.33, 23 р.
Коваленко Прокіп Григорович,
 09.03.33, 56 р.
Корнієнко Іван Настин,
 21.06.33, 5 р.
Корнієнко Нечипор Степанович,
 -----, 62 р.
Корнієнко Уляна Василівна,
 06.04.33, 7 р.
Кочерга Дем'ян Іванович,
 31.05.33, 60 р.
Ксенко Марко Іванович,
 20.12.32, 61
Легкобик Улита Івстратівна,
 14.06.33, 64 р.
Легкобит Марина Іванівна,
 01.03.33, 70 р.
Маюшевич Параска Лавріновна,
 06.06.33, 70 р.
Мельниченко Грицько Севастьянович,
 09.05.33, 60 р.
Мельниченко Йовтух Йосипович,
 01.06.33, 70 р.
Мельниченко Кирило Савкович,
 10.04.33, 88 р.
Мельниченко Мотря Степанівна,
 27.05.33, 7 р.
Мельниченко Надія Нечипорівна,
 25.10.32, 26 р.
Мельниченко Наталка Матвєєва,
 27.05.33, 50 р.
Мельниченко Оришка Іванівна,
 04.06.33, 70 р.
Мельниченко Параска,
 13.12.33, 60 р.
Моторна Уляна Михайлівна,
 06.06.33, 38 р.
Моторний Іван Якович,
 23.04.33, 42 р.
Моторного Прокопа дочка,
 6 р.
Муйсієнко Васька Юхимович,
 05.07.33, 4 р.
Муйсієнко Іван Юхимович,

02.07.33, 6 р.
Муйсієнко Васько Юхимович,
 08.06.33, 6 р.
Мусієнко Антон Юхимович,
 12.02.33, 3 р.
Мусієнко Іван Юхимович,
 15.06.33, 5 р.
Нагірна Варка Устимівна,
 01.12.33, 30 р.
Нагірна Килина Данилівна,
 30.06.33, 50 р.
Нагірна Марфа Петрівна,
 26.02.33, 27 р.
Нагірна Федоска Саньковна,
 30.05.33, 12 р.
Нагірний Василь Макіїв,
 07.06.33, 27
Нагірний Степан Саньків,
 28.06.33, 7 р.
Паламаренко Домаха Іванівна,
 09.04.33, 70 р.
Паламаренко Оришка Василівна,
 30.05.33, 42 р.
Піка ненко Антон Іванович,
 16.09.32, 11 р.
Пікаленко Дем'ян Іванович,
 26.03.33, 49 р.
Пікаленко Іван Микитович,
 16.06.33, 4 р.
Пікаленко Іван Степанович,
 02.04.33, дит.
Пікаленко Микита Терешкович,
 06.06.33, 46 р.
Пікаленко Пріська Микитівна,
 07.06.33, 14 р.
Пікаленко Санька Охрімівна,
 18.06.33, 8 р.
Поночiв Федот Васильович,
 07.05.33, 3 р.
Поночова Галька Левкова,
 16.03.33, 3 р.
Поночова Маруся Юхимівна,
 13.06.33, 35 р.
Поночовий Василь Левкович,
 11.06.33, 46 р.
Поночовий Іван Левкович,
 15.03.33, 5 р.
Поночовий Іван Левкович,
 26.03.33, 8 міс
Поночовий Левко Йосипович,
 02.04.33, 35 р.
Потилиця Галина Іванівна,
 08.06.33, 2 р.
Потилиця Галина Свиридівна,
 16.10.32, 40 р.
Потилиця Іван Архипович,
 26.06.33, 31 р.
Потилиця Іван Архипович,

29.06.33, 36 р.

Потилиця Ольга Іванівна,
08.06.33, 4 р.

Потилиця Палажка
Григорівна, 09.06.33, 35 р.

Потилиця Петро Іванович,
08.06.33, 5 р.

Ромашко Зінька Тихонівна,
13.06.33, 50 р.

Самійленко Грицько Артемо-
вич, 25.03.33, 52 р.

Самійленко Данило Дорошів,
06.06.33, 1р. 6міс.

Самійленко Івга Зотівна,
17.11.33, 55 р.

Самійленко Ілько
Свиридович, 13.12.33, 66 р.

Самійленко Марія Пилипівна,
16.05.33, 65 р.

Самійленко Михайло
Проخورів, 10.03.33. 11 р.

Самійленко Мотря Панасівна,
01.08.33, 2 р.

Самійленко Наталка
Герасимівна,

08.10.33, 60 р.

Самійленко Параска

Макарівна, 10.12.33, 56 р.

Самійленко Степан Прохорів,
04.04.33, 16 р.

Сендецький Йосип
Романович, 14.02.33, 14 р.

Сергейко Варка Федорівна,
17.04.33, 4 р.

Сергейко Василь Іванович,
21.03.33, 31 р.

Сергейко Василь Федорович,
28.04.33, 9 р.

Сергейко Іван Федоров,
23.03.33, 5міс.

Сергейко Катерина
Терентівна, 24.12.33, 76 р.

Сергейко Клим Іванович,
21.06.33, 65 р.

Сергейко Олекс Федорович,
17.04.33, 7 р.

Сергейко Федір Артемович,
04.06.33, 38 р.

Сергієчко Дунька Михайлівна,
20.10.32, 5 р.

Сергійко Олексій Павлович,
13.11.32, ---

Сергійко Степан Левкович,
23.05.33, 23 р.

Сергійко Хока Онисимович,

23.02.33, 58 р.

Скрипка Арина Павлівна,
16.05.33, 78 р.

Скрипка Йосип Антонович,
23.02.33, 55 р.

Соколів Андрій Лукович,
05.04.33, 55 р.

Соколів Микита Лук'янович,
26.01.33, 38 р.

Соколов Микола Андрійович,
01.08.33, 5 р.

Усенко Микола Павлович,
03.04.33, дит.

Усеченко Марія Антонівна,
26.06.33, 7 р.

Усик Андрій Якович,
01.06.33, 10 р.

Усик Василь Якович,
06.04.33, 4 р.

Усик Іван Якович,
26.04.33, 6 р.

Усик Павло Якович,
06.06.33, 12 р.

Федосова Зінька Яківна,
17.03.33, 80 р.

Ясиненко Панас
Миколайович,

11.06.33, 50 р.

с. Хотів

Перша задокументована згадка про с. Хотів, яку вдалося віднайти на даний час, датується 1465 р.

З 1924 року село є центром Хотівської сільської ради, до складу якої входить село Круглик.

Тягарем для селян стала насильницька колективізація, яка була реалізована радянською державою наприкінці 20-х – на початку 30-х років.

З 1922 року в селі то створюються, то розпадаються перші сільськогосподарські артіль. В 1929 році у селі Хотів було організовано колгосп (голова Кутовий К.С.)

Діяльність колективних господарств була досить складною через відсутність спеціалістів та сільськогосподарської техніки для обробітки землі, брак реманенту і грошей на закупівлю насіння. Значна частина населення не бажала вступати до колективних господарств через невіру в ефективність суспільної праці.

Тому після обіцянок заможного життя в хід пішли погрози і репресії. Голодомору передували розкуркулення селян, хлібозаготівельні кампанії, масовий терор на селі.

У голодний 1933 рік членам колгоспу надавалась допомога через дитячий садочок та громадську їдальню, не членам колгоспу було дуже скрутно. Навіть за заниженими і необ'єктивними офіційними даними, частина яких уціліла і зберігається в Державному архіві Київської області, число померлих за 1932-1933 рр. становить 168 осіб. А свідчення очевидців Савицького В.П., Власової К.А., Мироненко В.І., Мельник М.Й., Місніченко А.І., Скиби К.Н., Козій М.С., Ведмеденко С.Р., Острової М.І., Тупчійко П.О., Місячної П.Я. дають підстави допускати значно більшу цифру втрат.

Проте навіть занижені і замасковані записи в книзі актів про смерть свідчать, який щедрий ужинок збирав голодомор. Більше четверті померлих, 47 осіб – діти дошкільного віку, 58 осіб – діти шкільного віку. Лише у одному випадку записано, що людина померла від голоду. Зате як причину хвороби записують (подаємо мовою документа): «ізнеможеніє», «різачка», «недомагання на почві разстройства», «авітаміноз», «анемія», «слабкість» і ін. не лише у старих і дітей, але і у 20-40-річних померлих. Це ще раз підкреслює, що у лікарнях записувати діагноз «голод» тоді просто забороняли. В книзі реєстрації засвідчено, що хотівчани помирили вдома, лише 9 осіб – у лікарні.

Голодомор супроводжувався випадками канібалізму, вживанням м'яса дохлої худоби, домашніх тварин (котів, собак), гризунів, розладами психіки, епідеміями тифу та інших інфекційних захворювань.

Мартиролог жителів села Хотів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр.557, арк.64-76; спр.560, арк. 1-155).

В мартирологу мовою оригіналу вказується при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті.

- Адамович Зінько**
Миколайович, 01.10.33, 27
туберкульоз легенів
- Бebesшко Антоніна Василівна**,
03.08.33, 13, дизентерія
- Безубенко Силовета**
Захарівна, 17.10.32, 45 р., рі-
зачка
- Безубенко Василь Іванович**,
16.06.33, 13, зап. нирок
- Безубенко Ганна Іванівна**,
18.06.33, 4, запалення легень
- Безубенко Нікон**
Євдокимович, 07.06.33, 80, ста-
рість
- Безубенко Петро Іванович**,
06.07.33, 7, авітаміноз
- Безубенко Сенкмена Павлівна**,
02.05.33, 65, параліч серця
- Белішенко Ольга Михайлівна**,
31.12.33, 9. Запалення легень,
після кору
- Бережанська Марія Яківна**,
28.04.33, 7міс., запалення леге-
нів
- Белік Степан Тимофійович**,
28.04.33, 49. Пухлина печінки і за-
хворювання нирок
- Білик Охтис Степанович**,
11.09.33, 24, авітаміноз
- Білик Петро Семенович**,
25.02.33, 2, запалення легенів
- Білошапка Грицько**
Миколайович, 25.09.33, 58,
сипний тиф
- Біло шапка Грицько**
Олексійович, 30.11.33, 9, кір
- Білошапка Дунька Олексіївна**,
11.12.33, 11, кір
- Білошапка Лукерія Іванівна**,
18.05.33, 70, брюшна водянка
- Білошенко Тетяна Петрівна**,
25.02.33, 1, недомагання на
почві разтройства
- Бурлацька Марія Іванівна**,
04.01.33, 85, вада серця
- Бурнацький Дмитро**
Митрофанович, 01.07.33, 75
- Владиковський Володимир**
Іванович, 22.10.32, 1р. 2 міс.,
різачка
- Галушко Омелько Лаврінович**,
31.07.33, 90, старість
- Гардій Грицько Михайлович**,
17.06.33, 27, сухота легенів
- Гінзбур Дора Борисівна**,
20.09.33, 59, вада серця
- Голік Микола Андрійович**,
06.06.33, 65, черевна водянка
- Грищенко Панько Степанович**,
17.03.33, дит., запален. легенів
- Грищенко Петро Микитович**,
18.03.33, дит.
запален. легенів
- Давиденко Роман**
Костянтинович,
27.06.33, 36, авітаміноз
- Дмитрієв Федір Якович**,
03.07.33, 7, різачка
- Довга Мотря Федорівна**,
26.08.33, 60
- Довгий Михайло Захарович**,
25.03.33, 60, вада серця, мало-
кровіе
- Журченко Одарка Василівна**,
01.07.33, 8. грип, запалення ле-
генів
- Зоренко Володимир Іванович**,
21.03.33, 2, анемія
- Зубченко Максим Дмитрович**,
07.05.33, 27, параліч мозга
- Козій Марія Федорівна**,
10.04.33, 85, старість
- Козій Яків Прокопович**,
21.05.33, 70, запалення легенів
- Козленко Гаврило**
Ничипорович, 25.04.33, 56
запалення легенів
- Козленко Грицько Іванович**,
06.07.33, 5, малокрів'я
- Козуб Григорій Федорів**,
16.11.32, дит.,
острий ехітерополіт
- Кононенко Данило**
Григорович,
03.03.28, сухота легень
- Кононенко Івга Семенівна**,
26.11.33, 3, рахіт
- Корнієнко Марія Петрівна**,
11.04.33, 96, старочеська слаб-
кість
- Кутовий Іван Левкович**,
26.05.33, 4, авітаміноз
- Кутовий Микола Тимофійович**,
23.03.33, 2, анемія
- Кутовий Степан Миколайович**,
03.07.33, 55, різачка
- Кутовий Федір Зиновійович**,
13.09.33, 23, різачка
- Лапко Марина Кирилівна**,
25.06.33, 51, черівна водянка
- Лапко Свирид Васильович**,
07.06.33, 70, хронічне запалення
- Лапко Уніла Тимофіївна**,
10.06.33, 40, невроз серця
- Левковець Марія Тарасівна**,
14.02.33, 2 міс., анемія
- Литвиненко Пелагея**
Федосівна, 09.04.33, 3
крупозного ларенгіта
- Ліконцева Мавра Іванівна**,
13.01.33, 70, анемія, гастроенто-
ріт
- Літвіненко Параска Афонівна**,
08.01.33. 34, костоед
- Луневі Варка Дмитрівна**,
16.06.33, 3, запалення легенів
- Манафієнко Пріська**
Кузьмівна, 20.12.32, 6 р.,
різачка
- Матківський Олександр**
Єфімович, 25.11.32, 67,
дизентерія
- Маяковська Лукера Іванівна**,
09.07.33, 60, різачка
- Мироненко Наталка**
Тимофіївна, 31.10.33, 50
- Мироненко Олена Михайлівна**,
08.05.33, 60, параліч серця
- Мироненко Поля**
Володимирівна,
19.04.33, 2, гастроентороеоліт
- Мироненко Івга Тимофіївна**,
17.12.33, 60, параліч, запалення
нирок
- Мироненко Катерина Іванівна**,
29.06.33, 61, зпалення легенів
- Мироненко Пилип Іванович**,
10.07.33, 85
- Мисниченко Ольга**
Максимівна, 08.02.33, 4, анемія
- Михайленко Василь**
Андрійович, 08.03.33, 56
гастроентеріт, анемія
- Михайленко Гапка Григорівна**,
04.02.33
35, туберкульоз
- Михайленко Єлизавета**
Яківна, 30.01.33, 65, вада серця
- Михайленко Іван Арсенович**,
27.07.33, 1р. 5м., малокриве
- Михайленко Іван Онуфрієв**,
15.12.32, 40 р., сухоти
- Михайленко Марія Пилипівна**,
21.12.33, 3
- Михайленко Олексій Іванович**,
17.12.33
12, -- після кору
- Михайленко Павло**
Михайлович,
07.12.33, 9
запалення легенів
- Михайленко Пріська**
Михайлівна,

23.11.33, 24, сухота легенів

Михайленко Пріська

Несторівна, 04.04.33, 4

туберкульоз печені

Михайленко Сергій

Андрійович, 30.03.33, 65

ізнеможеніє

Міміченко Марія Михайлівна,

01.06.33, 1 міс., растройство

шлунка

Міненко Віктор Людвігович,

10.08.33, 28, дизентерія

Можеист Микола Васильович,

16.11.32, 4 р., дизентерія

Мойсеєнко Микола Хомович,

14.04.33, 3, анемія

Молодцова Марія

Яківна, 02.05.33, 46, порок сер-

ця

Мосієнко Володимир

Іванович, 27.08.33, 4р.,

гастроентерит

Мосієнко Дмитро Дмитрович,

21.08.33, 2, захворювання киш-

кового шлунку

Моторний Антон Григорович,

19.06.33, 28, запалення нирок

Моторний Грицько

Кирилович, 15.04.33, 2, запалення

легенів

Муршитко Петро

Герасимович, 27.01.33, 66, удар

корови

Новосельська Олена Іванівна,

22.11.33, 10

різачка

Павленко Дмитро Іванович,

24.03.33, 75, хрон. коліт

Петренко Марія Степанівна,

12.10.33, 8

Погодило Марія

Михайлівна, 04.12.33, 50,

брюшний тиф

Погонченко Радіон

Володимирович,

21.06.33, 69, вада серця

Погребна Дунька Іванівна,

28.05.33, 1р. 6 міс.

запалення легенів

Погребний Грицько

Миронович, 24.10.32, 45 р.,

анемія

Погребний Михайло

Кирилович, 26.04.33, 75, стар-

ческий удар

Погребний Павло Якович,

26.03.33, 70, анемія, рак желуд-

ка

Погребний Степан

Григорович, 08.10.33

Дит., від англійської хвороби

Погребний Тимін Якович,

14.11.33, 16, сухота

Поркевич Аким

Андрійович, 02.02.33, 50, язва,

малокровія

Рябченко Палашка

Аврасимівна, 18.10.32, 4 р.,

плеврит

Семіненко Зінька

Тереньковна, 09.07.33, 8,

авітаміноз, малокріве

Сергієчко Володимир

Федорович, 26.12.33.

Дит., запалення нирок

Скрекотень Дунька

Іванівна, 31.05.33, 2міс., мало-

кровіє, слабкість

Смірнов Іван Семенович,

22.10.33, 80, старість

Снігир Прохор Харитонович,

11.01.33, 17, порок серця, ане-

мія з водяною

Соловенко Іван Іванович,

03.07.33, 24, менінгіт

Соловенко Настя Панкратівна,

08.07.33, 50, різачка

Соловенко Потап Іванович,

03.07.33, 58, авітаміноз

Супрунова Павліна

Луківна, 03.12.33, 56, запалення

легенів

Тетерук Данило

Миколайович, 20.05.33, 65,

порок серця

Тетерук Данько Степанович,

02.03.33, 85, вада серця

Тетерук Іван Андрійович,

05.07.33, 60, авітаміноз

Тетерук Оксен Данилович,

17.03.33, анемія

Тетерук Охрим Андрійович,

30.03.33, 69, черевна водянка

Тетерук Петро Іванович,

02.04.33, 10 міс.,

запалення легенів

Тетерук Устя Іванівна,

15.06.33, 30, авітаміноз

Тимченко Єлизавета

Пантелеймонівна,

25.10.32, 76 р., атеросклероз

Токаренко Марія Іванівна,

01.06.33, 35, малокровіє,

слабкість

Токаренко Степан

Михайлович, 23.03.33, 47,

общє істощеніє

Топоренко Віра

Тихонівна, 25.04.33, 3, запален-

ня легенів, гострий плеврит

Топчій Катерина

Михайлівна, 10.05.33, 56, вада

серця

Топчій Микола Йосипович,

12.03.33, 58, анемія

Топчій Охрим Омелянович,

10.05.33, 75, пістряка печінки

Тромбін Грицько Федорович,

19.12.32, 65 р.

Тромсин Катерина

Іванівна, 13.07.33, 55, запален-

ня легенів

Тромсин Марія Яківна,

08.03.33, 52, черевневий тиф

Тромсин Маруся Саньковна,

03.07.33, 9, авітаміноз

Тромсин Марфа Іванівна,

04.09.33, 8, катар. пневманія

Тромсин Микола Саньків,

11.07.33, 5, авітаміноз,

малокровіє

Тромсин Тихон Іванович,

20.02.33, 22, запал брюшини

Тромсон Михайло Саньків,

21.06.33, 7, запалення кишок

Фуртат Корній

Миколайович, 14.07.33, 32,

заг. опух. тіла

Фуртатенко Ілько

Миколайович, 19.04.33, 40

грипоз. пневмонія

Фурташенко Володимир

Олексійович, 24.01.33, 74

стар. слабкість

Хільчевська Марія

Петрівна, 29.03.33, 55, з голоду

Хільчевський Михайло

Федорович, 07.07.33, 6, брон-

хіт

Хільчевський Опанас

Олександрович, 27.11.33, 13,

сухота легенів

Хільчевський Петро

Йосипович, 12.05.33, дит.

шлунково-кишкове

захворювання

Хрещик Максим Трохимович,

04.05.33, 63, параліч серця

Цекаленко Мишко

Григорович, 27.03.33, 7,

анемія, істощеніє

Цекаленко Тимофій

Микитович, 29.03.33, 55, тубер-

кульоз

Цикаленко Захарко Микитович, 13.06.33, 42, язва шлунку
Цикаленко Іван Григорович, 18.10.32, 10 р., різачка
Цікаленко Віра Антонівна, 11.08.33, дит., малокрів'є
Цікаленко Пелагія Антонівна, 23.06.33, 2, коклюш, малокровіє
Цікаленко Петро Антонович, 11.07.33, 4, кашлюки, авітаміноз
Цікаленко Степан Михайлович, 30.06.33, 6 міс., запалення легенів
Чорнобривченко Варка Андріївна, 08.03.33, 60, анемія
Шаповалов Петро Лаврентійович, 26.06.33, 55, авітаміноз
Шевченко Василь Гаврилович, 21.09.33, 10
Шелудченко Микита Осkenович, 31.05.33, 70, розрив

серця
Шелудченко Приська Іванівна, 13.08.33, 60, авітаміноз
Шовкун Катерина Свиридівна, 21.06.33, 7, від голоду
Шовкун Марія Хоківна, 02.07.28, авітаміноз
Шовкун Микола Йосипович, 14.12.33, 4, запалення легенів
Шовкун Ніна Йосипівна, 23.06.33, 2, коклюш
Шовкун Орина Петрівна, 21.06.33, 85, старість
Шовкун Павло Вікторович, 13.12.33, дит.
Шовкун Хотана Іванівна, 30.03.33, 97, старість
Шолудченко Василь Митрофанів., 09.07.33, 62, різачка
Шолудченко Гаврило Савович, 26.06.33, 55, черевна водянка
Шолудченко Ганна

Самійловна, 18.12.32, 85 р., вада серця
Шолудченко Іван Митрофанович, 08.05.33, 55, запалення шлунку
Янчук Іван Кирилович, 22.04.33, дит., понос, анемія
Янчук Петро Іванович, 22.04.33, дит., понос, анемія
Яроцька Мелашка Андріївна, 10.03.33, 50, анемія, ревмат. сугави
Ярчук Василь Арсенович, 27.03.33, 60, анемія на почві сифіліса
Ярчук Грицько Нікіфорович, 20.12.33, 3, запалення легенів
Ярчук Ілько Охтисійович, 01.11.33, 75, водянка черевна
Ярчук Марія Кирилівна, 02.06.33, 5, від грипу
Ярчук Петро Йосипович, 07.06.33, 72, вада серця

с. Юривка

Перші згадки про Юривку трапляються в історичних документах XVI ст. До входження до державних володінь монастирських земель внаслідок секуляризації наприкінці XVIII ст. Юривка належала київському Михайлівському Золотоверхому монастирю.

З 1930 року після адміністративної реформи Юривська сільрада підпорядковувалася Київській міськраді. А з 4 квітня 1937 р. після створення Київського (Святошинського) району Юривська сільрада увійшла до його складу.

За офіційними даними (уцілілими записами у книзі реєстрації актів про смерть за 1932 і 1933 роки сільської ради К.-Святошинського р-ну с. Юривка), які в той час реєстрували далеко не всі випадки смертей жителів села і де, приховуючи реальну причину – голод записували 55-річним померлим колгоспникам як причину смерті «старість», Голодомор забрав 67 життів.

Мартиролог жителів с. Юривка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 557, арк.77-95; фр-5634, оп.1, спр. 560, арк. 157-204).

В мартирологу мовою документів у алфавітному порядку вказується при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті.

Безпала Галька Федотівна, 10.02.33, 5 р., коклюш
Безпала Люба Купріянівна, 19.04.33, 12 р., запалення легенів
Безпала Ольга Корнилівна, 28.10.33, 8 р., зараження крові
Безпалій Дарон Федорович, 07.07.33, 58 р.
Безпалій Іван Терентович, 20.10.32, дит., різачка
Безпалій Степан, 8.06.32, дит.
Бепела Оксана Філімонівна, 05.04.33, 5 р., запалення легенів
Беспала Євдокія Андріївна

04.08.32, 90 р., старість
Беспала Калина Панасівна, 15.09.32, 87 р., втопилась
Беспала Маруся Григорівна, 27.08.33, 78 р., старість
Беспала Униа Григорівна, 13.08.32, 22 р., туберкульоз
Безпалій Грицько Левкович, 04.10.32, 6 р., різачка
Безпалій Іван Якимович, 17.06.33, 70 р., старість
Безпалій Микола Кирилович, 18.10.32, дит. різачка
Безпалій Микола

Мартинович, 14.07.33, Дит., дизентерія
Беспалій Микола Опанасович, 15.09.33 Дит., запалення легенів
Беспалій Опанас Іванович, 10.05.33, 25 р., хворі почки
Беспалій Савка Васильович, 10.05.33, 50 р.
Беспалій Савка Іванович, 11.11.32, 45 р., різачка
Беспалій Яков Лукович, 13.10.32, 6р., різачка
Бортник Приська Сергіївна, 24.09.33, 65 р., старість

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Буханенко Катерина
Петрівна, 27.01.33, 3 р., скар-
латіна
Буханенко Микола Ількович
15.07.33, дит.
Добролень Юхим Мусійович
10.06.33, 58 р., старість
Донченко Василь Захарович
15.08.32, 1 р.
Донченко Василь
Михайлович, 26.04.33, 2 р.
Донченко Віра Левкова
03.06.33, 2 р., дизинтерія
Донченко Дунька Йовтухівна-
04.06.33, 10 р.
Донченко Люба Оникіївна
31.03.33, дит.
Донченко Федір
Феодосійович, 29.07.33, дит.,
дизинтерія
Дубина Василь Назарович
23.03.33, 1 р., зараження крові
Дубина Маруся Антонівна
15.12.33, 66 р., старість
Дубліна Катерина
Герасимовна, 03.07.32, 12 р.,
запалення легень
Задоя Степан Федорович
22.12.32, 3 р., різачка
Зубченко
16.08.32., дит.
Зубченко Грицько
Тимофійович, 15.10.33, 55 р.
Зубченко Іван Тимофійович
13.06.32, 60 р., старість

Зубченко Катерина
Давидівна, 20.10.32, 4 р.
різачка
Зубченко Марія Тихонівна
30.06.33, 1 р., дизинтерія
Зубченко Прохор
Мойсейович, 20.07.33, 47 р.
Кальковський Василь
Тимофійович, 2 р., простуда
Котило Настя Прокопівна
28.08.33, 1 р., дизинтерія
Котирло Іван Федорович
01.01.33, дит., простуда
Купташенко Настя
Ничипорівна
29.06.33, 50 р., старість
Куташенко Василь Якович
25.02.33, 5 р., дифтерія
Куташенко Федоска
Меланівна, 24.02.33, 71 р.
старість
Лепеха Галя Пилипівна
немає дати, Дит., кашюк
Лепеха Михайло
Тимофійович, 28.08.33, 49 р.,
старість
Лепеха Василь Омелянович
02.06.33, 65 р., старість
Лупеха Галька Демідовна
11.10.32, 6 р., різачка
Лупеха Іван Демидович
26.10.32, 9 р., різачка
Лупеха Іван Логвинович
07.08.32, дит.
Лупеха Степан Демидович

26.09.32, 1 р., невідомо
Мельниченко Оксана
Михайлівна, 30.01.33, 2 р.,
невідомо
Митник Омелько
Миколайович, 04.06.33, 55 р.,
старість
Митник Тихон Веремійович
23.02.33, 72 р.
Пекар Марія Піменівна
16.07.33, 60 р.
Терещенко Марко
Терентійович, 29.09.33, 37 р.
Терещенко Параска
Григорівна, 18.04.33, 78 р.,
старість
Якименко Іван Федосович
31.05.33, 13 р.
Якименко Микола Маркович,
18.07.33, 8 р.
Якименко Сашко Маркович
07.07.33, 3 р., дизинтерія
Якименко Федот
Севастьянович, 20.08.33,
55 р., старість
Ярошенко Володимир
Васильович, 04.08.33, 2 р.
Ярошенко Радіон
Васильович, 14.06.33, 68 р.,
старість
Ярошенко Санько
Родіонович, 16.07.33, 21 р.
Ярошенко Ярина Кузьмівна
10.07.33, 57 р., старість

Макарівський район

Сьогоднішній Макарівський район – це Макарівський та більша частина Бишівського району 30-х років минулого століття, які були створені у відповідності до постанови Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету від 7 серпня 1923 р. «Про адміністративно-територіальний поділ».

За всю історію Макарівського району найбільш страшними роками були 1932-1933 роки.

Колективізація у Макарівському районі здійснювалася так, як і по всій Україні, насильницькими методами кращі селянські господарства знищувалися під виглядом розкуркулення. Місцева влада охоче підтримувала політику партії. Села обкладались непосильними податками. Були створені продовольчі загони партійних активістів і уповноважених сільських рад, «червоні мітли», які забирали все, що було у людей в хатах, хлівах, на горищах, городах.

В архівних документах за № 110 від 27 листопада 1932 року є лист секретаря Київського обкому партії М.М. Демченка в ЦК «Про стан хлібозаготівель в області», який підтверджує, що у Макарівському районі на 56% виконано річний план хлібозаготівель.

Для виконання плану хлібозаготівлі в усі хліборобні області України були розслані партійно-урядово-енкаведистські наглядачі і «штовхачі» з Москви та тодішньої столиці України Харкова. На Київщині таким уповноваженим ЦК КП(б)У з хлібозаготівель у Київській області з практично необмеженими повноваженнями був голова Центральної Контрольної комісії КП(б)У і народний комісар робітничо-селянської інспекції УСРР В.П.Затонський. Ось що повідомляв він 23 листопада 1932 року про свою поїздку в Макарівський район секретареві ЦК КП(б)У Станіславу Косіору про необхідність репресій щодо районного активу та окремих сіл Макарівського району:

Молния. Из Киева Харьков

ЦК КП(б)У Косиору

Вчера был в Макарове. Пришлось исключить из партии Райплана, Райзема, Райосвиту. Намечается необходимость занесения на чёрную доску сёл Наливайковку, где был сам, и Фасовую, которую обследовал Витковский. Считаю необходимым чистку всей районной организации.

23. XI – 32 г. Затонский».

Голодомор 1932-1933 років забрав життя близько 15000 місцевих селян, за свідченнями очевидців вдалося встановити лише 1770 осіб, які померли від Голоду 1932-1933 рр.

Трагічні події Голодомору 1932-1933 років на Макарівщині висвітлювали у своїх книгах:

Сергійчук В. Як нас морили голодом. – К., 2006. – С.191;

Шулькевич Г., Ремеле В., Ремеле О. Історія села Рожів. – К., 2007. – С.201;

Нариси з історії Макарівського району. – К., 2006. – С.415.

сmt. Макарів

Територія, яку займає сучасний Макарів, була заселена людьми вже в епоху неоліту, про що свідчать археологічні знахідки. В 1840 р. тут було знайдено кам'яні знаряддя праці доби бронзи (II тис. до н.е.). За Люблінською унією 1569 р. Макарівщина відійшла до Польщі.

В 1648 р., після визволення Правобережної України селянсько-козацькими військами від польсько-шляхетських військ Макарів став сотенним містечком Макарівської сотні Київського полку.

На початку ХХ ст. Макарів вже був великим містечком. В ньому нараховувалось 569 дворів, проживало 5783 чоловіки. До Макарівської волості належало 2 містечка, 10 сіл, 12 невеликих поселень, 15 хуторів, 4 німецькі колонії. У волості налічувалося 30138 жителів.

В червні 1922 р. почалося в Макарові кооперування селянських господарств. 20 серпня 1922 р. було створено першу артіль «Відродження».

В 1923 р. Макарів став районним центром.

В 1929-1930 роках створюються артілі ім. Петровського, «Більшовик», ім. Кірова. В той час особливої гостроти набуває класова боротьба. Почалися арешти селян, що чинили опір колективізації. В 1929 році їх було заарештовано 10 чоловік, а в 1931 році – більше 30. Одночасно проводилась кампанія розкуркулення і висилання куркулів чи тих, кого до них записали, на «перевиховання» до районів Сибіру.

У 1932 р. в Макарівському районі вже було 70% селянських господарств, об'єднаних в колгоспи.

За свідченнями очевидців та з газетних публікацій встановлено, що від голоду в Макарові померло 3450 осіб, з них дітей – 99. Встановлено прізвища 224 осіб.

Мартиролог жителів сmt. Макарів – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений згідно свідчень очевидців Волощенко В.М., 1917 р.н.; Коваленко У.М., 1922 р.н.; Міщенко В.В., 1926 р.н.; Ольшаної Л.В., 1924

р.н.; Соломенко М.І., 1928 р.н.; Хохлюка Г.І., 1926 р.н.; Шульги А.І., 1921 р.н., записаними 1999 р. Лазнюк Н.М., вчителем історії Макарівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №1, та за архівними даними (Державний архів Київської області, фр-5634, оп. 1, спр. 638, арк. 123-147; спр. 641, арк.198-318).

У 2007 році спільними зусиллями Макарівської районної державної адміністрації, Макарівської районної ради та громадськості району було проведено оновлення меморіального комплексу жертв голодоморів та політичних репресій, замість дерев'яного хреста встановлено гранітний монумент. Меценатом у даній благородній справі виступило ВАТ «Потенціал» (директор Герасименко Д.М.).

Сьогодні пам'ятний знак «Пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій» символізує вічну пам'ять, повагу до людей, які безвинно віддали своє життя в часи голодоморів 1932-1933 років, 1946-1947 років та політичних репресій. Встановлений на центральній вулиці районного центру біля річки Здвиж.

сmt Макарів. Пам'ятний знак «Пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій»

Вакуленко-дитина
1933, від голоду
Вакуленко-дитина
1933, від голоду
Вакуленко-дитина
1933, від голоду
Вакуленко-дитина
1933, від голоду
Вакуленко-дитина
1933, від голоду
Вакуленко-дитина
1933, від голоду
Вакуленко-дитина
1933, від голоду
Вакуленко Юрій
1933, від голоду
Герасименко
Петро Григорович
25.06.1933 р., 1 р.
від голоду
Кириленко
Михайло Андрійович
18.06.1933 р., 5 р.
від голоду
Кириленко
Мелашка Андріївна
21.06.1933 р., 11 р.
від голоду
Кондратенко
Мина Іванович
06.07.1933 р., 56 р.
від голоду
Котигорошко
Марія Степанівна
26.01.1932 р., 75 р.

від голоду
Лягевич
Ганна Федорівна
23.12.1932 р., 5 р.,
від голоду
Музиченко-дитина
1933, від голоду
Музиченко-дитина
1933, від голоду
Музиченко-дитина
1933, від голоду
Музиченко-дитина
1933, невідомо
від голоду
Музиченко Ярина
1933, від голоду
Оберемчук Василь
1933, від голоду
Симоненко
Карпо Микитович
09.07.1933р.48 р.
від голоду
Хавченко
Микола Григорович
01.07.1933 р., 13 р.
від голоду
Хавченко
Грицько Степанович
08.07.1933 р., 51 р.
від голоду
Хавченко
Степан Григорович
11.07.1933 р.
15 р. від голоду
Хавченко-дитина

1933, від голоду
Хавченко-дитина
1933, від голоду
Хавченко-дитина
1933, від голоду
Котигорошко
у колгоспі, 31.12.1932 р.
20 р., невідомо.
Щербина Іван
Олександрович
у колгоспі,
31.12.1932р., 26 р.
невідомо
Шевченко Грицько Минович
ліспромгосп, 30 р., чихотка
Пелюхівський Миколай
Михайлов., 20.01.1933 р.
від народження
Добранська Анна Семенова,
господарювала дома, 52 р.,
невідомо
Кривущенко Дмитро Петрів
у колгоспі,
06.02.1933 р., 19 р.
туберкульоз
Зубар Аврам Микитов. у колгоспі, 10.02.1933 р., 67 р.
запалення нирок
Оберемчук Іван Федосів
господарював дома, 12.02.1933 р., 31р., сухот легенів
Добранський Антон
Степанов., 18.02.1933 р., 54 р.

черевний тиф

Соломенко Павло Антонов.

господарював дома,
21.02.1933 р., 30 р.

від горілки

Герасименко Настя Сергієва

господарювала дома,
21.02.1933 р., 65 р.

хворіла

Ілюшенко Ольга Гаврилова

хлібороб,
22.02.1933 р., 12 р.

від операції

Фриз Валентина Грицькова

дитина, 6 р.

запалення мозку

Крамаренко Явдоха Іванова

господарювала дома, 28 р.,
замерзла

Марченко Євдоким Платонов.

21.03.1933 р., 62 р.

невідомо

Фриз Іван Василів

на заводі,

23.03.1933 р., 40 р.

туберкульоз

Яновський Андрій Іванович

у артілі «Більшовик»,

27.03.1933 р., 67 р.

від старості

Цимбера Хана Беркова

29.03.1933 р., 78 р.

невідомо

Рудіч Палажка Варламова

29.03.1933р. 78 р., невідомо

Герасименко Сергій

Опанасів., дитина,

05.04.1933 р.,

запалення мозку

Титаренко Ганна Сидорова

у колгоспі ім. Петровського,

06.04.1933 р., 21 р.

невідомо

Вовченко Яков Юхимович

господарював дома,

06.04.1933 р., 54 р., обгорів

Шевченко Микола Павлів

дитина,

10.04.1933 р., 2 міс.

невідомо

Хмільницький Андрій

Альбертів, у артілі, 16.04.1933

р.,

80 р., від старості

Колосюк Петро Степанов.

ліспромгосп,

23.04.1933 р., 19 р.

зарізаний

Ілюшенко Яков Федоров.,

у колгоспі ім. Петровського,

24.04.1933р., 80 р.

істощення організму

Дорошенко Олександр

Іванов., – дитина,

27.04.1933 р., 1 р.

від недокрив'я

Свиридовський Грицько

Максимов.

у колгоспі ім. Петровського,

08.05.1933 р., 27 р.

висипного тифу

Грицак Явдоха Терешков.

господарював дома,

10.05.1933 р., 32 р.

невідомо

Крамаренко Оксент

господарював дома,

11.05.1933 р., 78 р.

від старості

Кириленко Марія Макаров.

господарювала дома,

12.05.1933 р., 80 р.

від старості

Дорошенко Антон Іванів

господарював дома,

17.05.1933 р., 70 р.

від старості

Соломенко Марія Микитівна

дитина

17.05.1933 р., 7 р.

невідомо

Соломенко Павло Микитів.

дитина,

16.05.1933 р., 4 р.

невідомо

Соломенко Михайло

Микитів., дитина,

16.05.1933 р., 2 р.

невідомо

Куліцький Василь Грицьков.

дитина,

28.05.1933 р., 1 р.

запалення мозку

Шиндровська Ганна Цукова

дитина,

29.05.1933 р., 9 міс.

невідомо

Яновський Віктор Іванів

господарював дома, 70 р.,

від старості

Нищенко Петро Ничипоров.

у артілі «Більшовик»,

03.06.1933 р., 30 р.

повісився

Ілюшенко Олекса Дмитров.

господарював дома,

05.06.1933 р., 90 р.

від старості

Коваленко Ганна Петрова

господарювала дома, 04.06.

1933р., 30 р.запалення легень

Оберемчук Василь Улянів

господарював дома, 07.06.

1933 р., 56р.

невідомо

Кириленко Андрій Мусієв

господарював дома, 07.06.

1933 р., 45 р., невідомо

Поливач Іван

Семенів., – дитина,

06.06.1933 р., 2 р.

Федорець Марія Михайлівна

у колгоспі ім. Петровського,

10.06.1933 р., 85 р.

від старості

Кириленко Талимон Мусієв

господарював дома, 12.06.

1933 р., 65 р.

Томівич Семен Василів,

господарював дома,

13.06.1933 р., 48 р.

Герасименко Параска

господарювала дома,

16.06.1933 р., 70 р.

від старості

Шевченко Марціян Омельків

господарював дома, 17.06.

1933 р., 48 р.

невідомо

Скороход Микита Олексів,

господарював дома, 26.06.

1933 р., 78 р.

від старості

Хавченко-Лукашенко

Валентина Самсонова

у колгоспі ім. Петровського,

26.06.1933 р., 65 р.

від старості

Оберемчук Марія Петрова

у колгоспі ім. Петровського,

24.06.1933 р., 24 р.

туберкульоз

Ридзневська Лукера

Олексова, господарювала

дома, 26.06.1933 р., 45 р.

Лисенко Федоска Несторова

господарювала дома,

27.06.1933 р., 70 р.

від старості

Чупира Захарко Кирилів

господарював дома,

28.06.1933 р., 43 р.

від нариву на нозі

Мироненко Ольга Антонова

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

дитина,
01.07.1933 р.,
1 р., невідомо

Волошин Василь Микитович
у колгоспі ім. Петровського,
02.07.1933 р., 58 р.
невідомо

Радченко Кузьма Карпів
господарював дома,
02.07.1933 р., 70 р.
від старості

Лукашенко Одарка Дмитрова
господарювала дома,
04.07.1933 р., 78 р.
від старості

Майстренко Грицько Андрійович
у колгоспі ім. Петровського,
03.07.1933 р., 47 р.

Божок Іван Омельків
господарював дома,
по старості

Глазовська
господарювала дома,
03.07.1933 р., перевтома, 36 р.

Форис Олександр Михайлів
господарював дома,
05.07.1933 р., 63 р.
від старості

Павловський Семен Степанов.
член колгоспу,
06.07.1933 р., 50 р.
невідомо

Лукашенко Платон Федоров.
у колгоспі ім. Петровського,
08.07.1933 р., 54 р. невідомо

Мироненко Настя Антонова
дитина,
05.07.1933р., 5 р.

Кириленко Сидор Степанів
господарював дома,
10.07.1933 р., 77 р.
від старості

Дзюба Ничипор Кирилович
у колгоспі ім. Петровського,
11.07.1933 р.,
40 р., невідомо

Лукашенко Платон Федоров
у колгоспі ім. Петровського,
08.07.1933 р., 54 р.
невідомо

Мироненко Настя Антонова
дитина,
05.07.1933 р., 5 р.
невідомо

Кириленко Сидор Степанів
господарював дома, 10.07.

1933 р., 77 р.
від старості
Дзюба Ничипор Кирилович,
у колгоспі ім. Петровського,
11.07.1933 р., 40 р.

Хавченко Іван Григоров,дитина,
02.07.1933 р., 11 р.
Хавченко Михайло Грицьків,

дитина,
08.07.1933 р., 6 р.
Мироненко Грицько Василів,
у колгоспі ім. Петровського,
12.07.1933 р., 60 р.
від старості

Грень Петро Андрієв
у колгоспі ім. Петровського,
05.07.1933 р., 60 р.

Євстаротов Іван Федоров.
господарював дома,
16.07.1933 р., 14 р.

Кривущенко Іван Володимирович
господарював дома,
25.07.1933 р., 22 р.
від ризака

Оборська Жень Михайлова
господарювала дома,
25.07.1933 р., 20 р.
припадок

Герасименко Михайло Павлов.
господарював дома,
26.07.1933 р., 25 р.

Дожковський Йосип Володимирович,
господарював дома,
28.07.1933 р., 40 р.

від дизентерії
Симоненко Михайло Карпів
господарював дома,
11.07.1933 р., 25 р.

Свіридовська Марія Володимирівна
господарювала дома,
30.07.1933 р., 70 р.
від старості

Хохлюк Василь Лаврінов.
господарював дома
29.07.1933 р., 31 р.

Коваль Настя Степанова
дитина, 15.07.1933 р., 4р.
Коваль Омелько Степанів
дитина,
20.07.1933 р., 7 р.

невідомо

Коваль Ольга Степанова
дитина, 28.07.1933 р.
5 р., невідомо

Литвин Марія Омелькова
господарювала дома,
15.07.1933 р., 60 р.
невідомо

Литвин Степан Карпів
дитина, 18.07.1933р, 13
невідомо

Гибнер Соня Васильова
дитина, 04.08.1933 р., 2 р.
Мазепа Наталка Осипова
дитина, 05.08.1933 р., 8 р.

грип
Федорець Марія Миколаївна
господарювала дома,
01.08.1933 р., 75 р.
від старості

Дворецька Івга Хрисанфовна
дитина,
13.08.1933 р., 7р.
запалення мозку

Татарчук Андрій Андрійович
господарював дома,
15.08.1933р., 70 р.
від старості

Кириленко Сергій Василів
дитина,
02.09.1933 р., 1 міс.,
невідомо

Лисенко Кузьма Іванов,господарював дома,
07.09.1933 р., 28 р.

Радченко Грицько Андрієв.
у колгоспі ім. Петровського,
02.09.1933 р., 20 р.
невідомо

Радченко Володимир Андрієв
дитина,
03.09.1933 р., 7 р.
невідомо

Федорець Яків Сергієв,господарював дома,
28.08.1933 р., 38 р.
невідомо

Федорець Микола Якович
дитина, 20.08.1933 р., 9 р.
Федорець Іван Якович,дитина,
20.08.1933 р., 7 р.

Ражковський Олександр Антонов, у колгоспі ім. Петровського,
09.08.1933 р., 13 р.

Янківський Іван Феліксович
у колгоспі ім. Петровського,
13.09.1933 р., 75 р.

убитий

Мартинюк Борис

Спиридонович, дитина,
13.09.1933р., 8 р.

убитий

Хохлюк Петро Онисів

дитина, 20.08.1933 р., 9 р.
параліч

Халявка Микола Микитів

дитина, 25.06.1933 р., 1р.

Халявка Ольга Максимова

дитина,
26.06.1933 р., 6 р.

Ковбущенко Христя

Ничипорівна

господарювала дома,
17.11.1933 р., 90 р.

від старості

Ілюшенко Марія Іванова

у колгоспі ім. Петровського,
24.10.1933 р., 48 р.

порок серця

Соменок Віра

Федорова, дитина,
25.10.1933 р., 7 р.

грип

Шевченко Павло Юхимович

господарював дома,
14.11.1933 р.,

запалення мозку

Подоляка Параска Іванова

господарювала дома,
11.1933 р., 50 р.

від дизентерії

Добрянський Яків Петрів

господарював дома,
25.08.1933р.,80 р.

від старості

Брацейко Галка

Левівна

господарювала дома, 25.11.19-
33 р., 52 р.

від дизентерії

Гордієнко Параска Єгорова

господарювала дома
17.12.1933 р., 40 р.

туберкульоз

Кириленко Михайло

Андрійович, дитина,
18.06.1933 р., 5 р.

від голоду

Кириленко Мелашка

Андріївна, дитина
21.06.1933 р., 11 р.

від голоду

Герасименко Петро

Григорович, дитина,
25.06.1933 р., 1 р.

від голоду

Кондратенко Мина Іванович

колгосп ім. Петровського,
06.07.1933 р., 56 р.

від голоду

Хавченко Грицько

Степанович,

колгосп ім. Петровського,
08.07.1933 р., 51 р.

від голоду

Хавченко Степан Григорович

дитина, 11.07.1933 р.,
15 р., від голоду

Хавченко Микола Григорович

дитина,
01.07.1933 р., 13 р.

від голоду

Симоненко Карпо Микитович

господарював дома,
09.07.1933 р., 48 р.

від голоду

Котигорошко Марія

Степанівна

господарювала дома,
26.01.1932 р., 75 р.

від голоду

Ляхевич Ганна Федорівна

дитина,
23.12.1932 р., 5 р.

від голоду

Литвиненко Савка

Омельківна

господарювала дома,
27.09.1933 р., 79 р.

невідомо

Євтушенко Григор Іванів

господарював дома,
11.05.1933р.,26 р.

Хмельнічка Марія

Альбівна,

господарювала дома,
13.01.1932 р.,

запалення легенів

Тетеря Степан,

Господарював дома,
20.01.1932 р., 95 р.

від старості

Котигорошко Марія

Степанівна,

господарювала дома,
26.01.1932 р., 75 р.

Лукашенко Андрій

Федорович, хлібороб,
05.02.1932 р., 56 р.

легенева чахотка

Мацюк Петро Артемович

дитина, 08.02.1932 р.,
2 р., невідомо

Коваль Ярина Грицьківна,

дитина,
16.01.1932 р., 4 р.

Кондратенко Максим

Максимович, дитина,

10.02.1932 р., 3 р.

запалення легенів

Дзюба Ганна Іванівна,

господарював дома,
11.01.1932 р., 80 р.

від старості

Бронтштейн Ліна Лютківна,

член артілі,
21.02.1932 р., 29 р.

туберкульоз легенів

Лісніченко Філіна Михайлівна,

господарював дома,
23.02.1932 р., 40 р.

туберкульоз легенів

Поляківський Броніслав

Казимирович,

господарював дома,
26.02.1932 р., 43 р.

туберкульоз легенів

Ковбущенко Грицько

Архипович,

господарював дома,
28.02.1932 р., 30 р.

туберкульоз легенів

Крачківська Марія Григорівна

господарював дома,
29.02.1932 р., 95 р.

від старості

Ляхевич Федір Семенович

господарював дома,
02.03.1932 р., 40 р.

запалення легенів

Рожнятовський Казмір

Броніславович, дитина,

02.03.1932 р., 3 р.

запалення легенів

Федорець Микола

Костянтинович,

дитина, березень 1932 р.,
3 р., запалення легенів

Лукашенко Павліна

Василівна

господарювала дома,
06.03.1932 р., 85 р.

невідомо

Петренко Іван

Іванович, дитина,

06.03.1932 р., 1 р.

запалення легенів

Соломенко Надія

Іванів, дитина,
08.03.1932 р., 7 р., кір

Грицак Наталка Федорівна

господарювала дома,
10.03.1932 р., 70 р.
від старості

**Трохименко Петро
Олександрович**

господарювала дома,
15.03.1932 р., 50 р.
запалення черевної порожнини
Логвиненко Володимир

Хомович, дитина,
26.03.1932 р., 1,5 р.

запалення легень
Булдакова Марфа Іванівна

господарювала дома,
26.03.1932 р., 48 р.
від бронхіту

Дзюба Серафіма Прохорівна
дитина,

31.03.1932 р., 6 р.
запалення легень

Дзюба Михайло Грицькович
дитина,

03.04.1932 р., 3 р., кір

Майстренко Рая Михайлівна
дитина,

07.04.1932 р., 3 р.
туберкульоз

Майстренко Карпо Антонович
господарював дома,

11.04.1932 р., 49 р.
сухоти легенів

Кириленко Марія Лук'янівна
член артілі, 17.04.1932 р.,

60 р., від старості

Палієнко Ярик Максимович
дитина,

26.04.1932 р., 9 днів
невідомо

Мотрина Ніна Володимирівна
дитина,

10.04.1932 р., 3 р.
запалення легенів

Грицак Терешко Сергійович
господарював дома,

27.04.1932 р., 80 р.
від старості

**Кириленко Микола
Мартинович**, дитина,

09.05.1932 р., 2 р.
від запалення легень

М'якшило Ольга Грицьківна
член артілі, 09.05.1932 р.,

22 р., туберкульоз

Мундтоєва Софія Павлівна
господарювала дома,

16.05.1932 р., 75 р.
від пороку серця

Федорець Якилина Левівна

господарювала дома,
23.05.1932 р., 63 р.

від пороку серця
**Герасименко Іван
Степанович**

господарював дома,
31.05.1932 р., 65 р.

запалення легень
**Коваль Степан
Якович**

господарював дома,
22.05.1932 р., 63 р.

від старості
запалення мозку

Вовченко Настасія Микитівна
дитина, 10.06.1932 р., 3 р.

**Борошенко Антон
Єварастович**

господарював дома,
14.06.1932 р., 30 р.

невідомо

**Литвин Костянтин
Кіндратович**

господарював дома,
14.06.1932 р., 75 р.

від старості

Герасименко Антон Павлович
службовець,

19.06.1932 р., 38 р.
запалення мозку

**Таргунський Микола
Васильович**, дитина,

29.06.1932 р., 8 р.
невідомо

Марченко Андрій Павлович
господарював дома,

23.07.1932 р., 27 р.
невідомо

**Грень Таня
Мусіївна**

по наймах, 31.08.1932 р., 19 р.
туберкульоз легень

**Пащенко Іван
Іванович**

господарював дома,
24.08.1932 р., 40 р.

невідомо

**Майстренко Варка
Степанівна**, хлібороб,

28.08.1932 р., 46 р.
невідомо

Божок Степан Антонович
господарював дома,

01.09.1932 р., 56 р.
скарлатина

Коваль Степанида Павлівна
господарювала дома,

02.09.1932 р.,

**Померанцев Янкіль
Мар'янович**

господарював дома,
17.09.1932 р., 27 р.

запалення мочевого пузиря
**Павловська Горпина
Ничипорівна**

господарювала дома,
25.09.1932 р., 32 р.

Самбур Володимир
господарював дома,

20.09.1932 р., 16 р.
дизентерія

Свиридовський Павло
дитина, 08.10.1932 р., 8р., ангіна

Оборська Людмила Петрівна
дитина,

11.10.1932 р., 5 р.
скарлатина

**Божок Борис
Петрович**, дитина,

11.10.1932 р., 1р.
скарлатина

**Кириленко Герасим
Євгенович**, хлібороб,

11.10.1932 р., 62 р.
запалення легенів

Халату Петро Макарович
господарював дома,

15.10.1932 р., 80 р.
по старості

**Ковтуненко Аврам
Степанович**

господарював дома,
18.10.1932 р., 60 р.

дизентерія

Чупира Кирило Іванович
господарював дома,

18.10.1932 р., 70 р.
запалення мочевого пузиря

**Оборський Федір
Васильович**, дитина,

20.10.1932 р., 1 р.
дизентерія

**Ілюшенко Віра
Іванівна**, дитина,

05.11.1932 р., 13 р.
запалення легенів

Гайструк Кіндрат Максимович
член колгоспу,

13.11.1932 р., 76 р.
дизентерія

**Кириленко Михайло
Васильович**, хлібороб,

20.11.1932 р., 80 р.
по старості

**Герасименко Пелагея
Антонівна**, хлібороб,

15.11.1932 р., 69 р.

по старості

Трохименко Секрета Сидорів

господарювала дома,

07.12.1932 р., 60 р.

порок серця

Таргунський Павло Петрович

господарював дома,

09.12.1932 р., 70 р.

катар легені

Ілюшенко Іван Онуфрійович

Хлібороб,

10.12.1932 р., 68 р.

порок серця

Федченко Конон Іванович

хлібороб,

17.12.1932 р., 70 р.

по старості

Ушак Єнта**Айзімович**, хлібороб

19.12.1932 р., 70 р.

невідомо

Шахковська Бася,

21.12.1932 р., 70 р.

невідомо

Ляхевич Ганна Федорівна

дитина,

23.12.1932 р., 5 р.

невідомо

Калюженко Петро**Васильович**,

член колгоспу,

24.12.1932 р., 57 р.

невідомо

Лисенко Григор Кузьмович

одноосібник,

28.12.1932 р., 70 р.

довідка лікаря

Герасименко Федір**Степанович**

член колгоспу,

31.12.1932 р., 70 р.

довідка лікаря

с. Андріївка

В літописі Андріївка згадується за 1027 рік. Таким чином, це одне з найстаріших сіл Макарівського району. У 1890 році тут було 84 двори, а в 1990 р. населення було 1006 осіб, в тому числі 992 селяни (510 жінок та 482 чоловіки), 6 міщан, 7 духовних осіб, 1 дворянин.

В кінці 1929 року в Андріївці почалася масова колективізація. Було створено 5 артіль виробничого характеру: «Червоний серп» (голова Гордон М.Д.), ім.Шевченка (голова Цимбалюк Ф.М.). Комуни «В єднанні сила» перетворено в артілі, яку очолював Дмитро Опанасович Мазепа.

На 1931 рік Андріївка була повністю колективізована. В 1932 році андріївські колгоспи об'єдналися в один: «Десятиріччя пролетарської правди».

В 1932-1933 роках в Андріївці лютував голод, від якого померло 158 людей, а встановлено по свідченнях очевидців поіменно – 165 осіб.

Мартиролог жителів с. Андріївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Петрушенко М.А., 1919 р.н.; Самусенко М.Т., 1915 р.н.; Олексієнко Н.І., 1927р.н.; Воробей О.М., 1911 р.н.; Коронік О.М., 1927 р.н., записаними у 1992 р. Гордон О.В., вчителем молодших класів, Гордон Л.М., вчителем історії Андріївської середньої школи.

Андрієнко Якилина Опанасівна**Боклан Григорій****Боклан Василь Григорович****Воробей Дорош****Воробей Дмитро Дорошович****Воробей Михайло Дорошович****Воробей Олександр****Воробей Григорій****Олександрович****Воробей Петро****Олександрович****Воробей Яків Олександрович****Воробей Роман****Гордон Іван Миколайович****Єзерський Сидір****Єзерська Федора****Єзерський Микола****Жур Михайло Корнійович****Жур Катерина****Жур Федір Іванович****Жур Ольга Федорівна****Жур Василь****Жур Олександр Іванович****Іщенко Михайло Максимович****Іщенко Петро Михайлович****Іщенко Микита Михайлович****Іщенко Лідія Андріївна****Іщенко****Дем'ян Андрійович****Іщенко****Микола Денисович****Ковтун О.****Ковтун Терешко Михайлович****Кузьменко****Катерина Костівна****КУзьменко Вовчик****Клименко****Тодось Степанович****Клименко****Настя Тодорівна****Клименко****Іван Тодосьович****Клименко****Параска Тодорівна****Клименко****Степан Тодосьович****Куценко Іван Левкович****Куценко Одарка Левківна****Костюченко****Надія Терентіївна****Костюченко****Захар Терентійович****Костюченко Палажка****Ковтун Іван Семенович****Ковтун Кирило****Ковтун Палажка****Кравченко****Данило Тимофійович****Кузьменко Катерина****Кузьменко Василь****Кузьменко Іван****Кузьменко Симон****Клименко****Софія Євдокимівна****Маринич Марта****Маринич****Ничипір Семенович****Маринич Андрій Ничипорович****Марченко Галина Григорівна****Нечай Кирило Петрович****Нечай Петро Кирилович****Нечай Настя Кирилівна****Осмальчук****Кирило Романович****Осмальчук**

Марта Охванівна
 Осмальчук
 Марія Кирилівна
 Олексієнко
 Андрій Юхимович
 Олексієнко
 Антон Юхимович
 Олексієнко
 Іван Юхимович
 Олексієнко
 Федір Юхимович
 Оборська
 Приська Володимирівна
 Оборський
 Іван Володимирович
 Петриченко
 Мар'яна Корнійвна
 Петриченко
 Михайло Кузьмович
 Петриченко
 Ольга Кузьмівна
 Петриченко
 Дем'ян Григорович
 Петриченко
 Олексій Григорович
 Петрушенко Андрій
 Петрушенко
 Микита Андрійович
 Петриченко
 Дорош Йосипович
 Петриченко
 Галина Таліонівна
 Петриченко Олександр
 Петрушенко
 Андрій Матвійович
 Петрушенко
 Микита Андрійович
 Петрушенко
 Андрій Андрійович
 Петрушенко
 Ганна Андріївна
 Петрушенко
 Степан Андрійович
 Петрушенко
 Віктор Андрійович
 Петрушенко
 Савка Андрійович
 Петрушенко
 Настя Борисівна
 Петриченко
 Марія Степанівна
 Петрушенко Якалина

Петрушенко Наталка
 Решетнік Марта Карпівна
 Решетнік Левко Іванович
 Сімороз Єфросинія
 Сімороз Йосип Юхимович
 Савенюк
 Григорій Хомович
 Савченко
 Параска Сергіївна
 Салюк Василь Пудович
 Салюк Параска Василівна
 Самусенко
 Павло Климович
 Самусенко Варвара
 Степанюк
 Василь Ничипорович
 Степанюк
 Галина Василівна
 Самусенко Іван
 Самусенко Ілля
 Худенко Степан
 Худенко
 Параска Степанівна
 Худенко
 Марія Степанівна
 Хоменко
 Палажка Павлівна
 Хоменко
 Федора Михайлівна
 Хоменко
 Домаха Михайлівна
 Хоменко Марія Михайлівна
 Хоменко Василь
 Хоменко Ярина
 Хоменко
 Карпо Онопрійович
 Хоменко
 Іван Онопрійович
 Хоменко
 Григорій Онопрійович
 Хоменко
 Онопрій Дем'янович
 Хоменко
 Денис Талімонович
 Хоменко Ярина Гнатівна
 Цимбалюк
 Софія Степанівна
 Цимбалюк
 Степан Максимович
 Цимбалюк
 Марія Максимівна
 Цимбалюк

Іван Максимович
 Черковський
 Іван Прокопович
 Черковський Арсюк
 Черковська Палажка
 Черковський
 Василь Матвійович
 Черковський
 Григорій Лугович
 Черковська
 Євдокія Василівна
 Черковський
 Степан Григорович
 Черковська
 Марія Іванівна
 Шень
 Катерина Микитівна
 Шень Іван Микитович
 Шень Петро Микитович
 Шень Степан Микитович
 Шум Степан Микитович
 Соломенко Григорій
 Терещенко
 Федір Михайлович
 Терещенко
 Надія Михайлівна
 Самусенко
 Іван Корнійович
 Самусенко
 Дмитро Іванович
 Самусенко Юрій Іванович
 Самусенко
 Микита Іванович
 Петриченко Катерина
 Петриченко Марія
 Петриченко Йосип
 Єгерський Микола
 Олексієнко Федір
 Олексієнко Павлина
 Сумленний Лаврон
 Іщенко Кузьма
 Іщенко Домаха
 Петриченко Устим
 Петриченко Меланка
 Іщенко Сак
 Клименко Надія Дем'янівна
 Клименко Василь Дем'янович
 Примак Данило
 Примак Петро
 Боклан
 Андрій Антонович
 Боклан Петро Антонович

с. Бишів

КИЇВСКА ОБЛАСТЬ

Виникнення поселення на місці сучасного Бишева припадає на час спорудження Ірпінсько-Здвиживської оборонної системи Київської Русі. Біля села проходять два стародавні Змійові вали.

1923 року Бишів стає районним центром. До його складу входить 76 населених пунктів з загальною кількістю населення 28 тис. 98 чол. У самому ж центрі проживало більше 5 тисяч.

У 1927 р. в Бишеві створюється ТСОЗ, в який увійшло 19 господарств. Серед перших членів цього товариства були Іван Шістка, Василь Савченко, Ганна Бенківська, Яків Ступак, Олекса Фещенко. Це об'єднання називалось «Юний шлях».

22 грудня 1929 року на базі цього громадського товариства був створений і перший колгосп «Радянське поле». Його головою селяни одноставно обирають С.Т. Кромбета.

На кінець травня 1930 року колгосп вже об'єднував 340 господарств.

В 1930 р. у Бишеві вже було 5 колгоспів: «Радянське поле» (голова Л.Г. Лобайчук), ім. Косіора (С.П. Олійник), ім. Якіра (М.О. Швидкий), ім. Воровського (М.Ф. Депутат), та на хуторі Лупське (В.П. Обухівський).

У 1933 р. в Бишеві організована машино-тракторна станція.

Влітку-восени 1932 р. почалась кампанія по заготівлі м'яса та хлібозаготівля. Особливо діставалось так званим «неплатникам». Уповноважені сільської ради по хлібозаготівлях вдавались до насильницьких дій, вилучаючи залишки збіжжя у селян. Насиллям і жорстокістю відзначався один з таких «уповноважених» Манченко Яків. До подібних політичних кампаній залучались і учні місцевої школи.

Зима 1933 року стала для бишівчан голодною. Недоїдала чи голодувала майже кожна сім'я, особливо скрутно доводилось дітям. Бишевом почала гуляти смерть. Вона забирала то батька, то матір, а то зовсім маленьких дітей. Кожен виживав, як міг. За неповними підрахунками Голодомор 1932-1933 років, спланований і проведений тогочасною владою, забрав до півтори тисячі бишівчан, а встановлено зі свідчень очевидців поіменно – 109 жертв. Зі свідчень очевидця Депутата Г.Н. відомо, що серед виконавців політики Голодомору були Орлов Василь, Базиль.

Мартиролог жителів с. Бишів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Баштової Г.С., 1926 р.н.; Грищенка М.А., 1922 р.н.; Голубової В.Я., 1923 р.н.; Голенко Г.К., 1922 р.н.; Депутата Г.І., 1907 р.н.; Дідушко Г.П., 1912 р.н.; Коби К.М., 1921 р.н.; Кромбет О.І., 1922 р.н.; Ступака І.Ф., 1923 р.н.; Шульги О.М., 1923 р.н.; Шульги М.П., 1910 р.н., записаних 2003 р. Радченко Н.В. та Обухівським В.В., вчителями історії Бишівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів.

Дід Скалка
Ступак Марія Григорівна
Грищенко
Григорій Григорович
Сировашко Василь
Шульга
Федір Тодосьович
Шульга Тодось
Коба Іван
Коба Микита Іванович
Коба Галина
Коба Настя
Коба Павло
Коба (дід Ушитий)
Коваль Павло
Дід Хрипнявий
Коваль Іван
Коваль Трохим
Коваль Григорій
Коваль Степан
Коваль Степан
Бондар Ігнат
Бондар Іван Матвійович

Бондар Кирило
Бондар Йовхим
Бондар Павло
Бондар Йосип Минович
бондар Марко
Дід Заєць
Грищенко Федір
Мисюра Свирид
Грищенко Терешко
Грищенко (баба Синиха)
Грищенко Свирид
Грищенко(баба Гаманка)
Ступак Трохим
Грищенко Одарка
Фещенко
Ілько Трохимович
Фещенко Петро
Фещенко Іван Петрович
Олійник Ганна
Сніуско Степан
Олійник Дмитро
Олійник Каленик (Андрій)
Олійник Олена

Коба (дід Москаль)
Горностай Андрій
Коба Кирило
Коба Дмитро
Кайстренко Максим
Кайстренко Семен
Андрійко Олекса
Андрійко Арсень
Коваль Євген Іванович
Коба Олекса (Німий)
Голенко Савка
Голенко Василь Савкович
Андрійко Олекса (Байрак)
Ступак Павло (Рудий)
Ступак Павло
Фещенко Микита Петрович
Фещенко Архип Петрович
Фещенко
Трохим Трохимович
Фещенко Текля
Фещенко Яков (Куник)
Головко (дід Цибуля)
Фещенко Наталина

1932-1933

с. Борівка

Засноване в 1759 році. Дістало назву від соснового бору, яким воно оточене з трьох сторін.

В 1928 році в селі організовано ТСОЗ, а в 1929 році – артіль «Нове життя».

Голод 1932-1933 років – одна з найтрагічніших, найжахливіших сторінок історії села.

Масштаби катастрофи і кількість жертв приголомшують сучасників, які не бачили цього апокаліпсису на власні очі. Біда не минула жодної родини в загубленій в лісах Борівці.

Жителька села Анастасія Чорна згадує: «Нас у мами було п'ятеро. Батько покинув. Мама пекла паляниці з жолудів, а пампушки з рогози. Корови в нас не було. Люди падали на ходу. Хоронили їх голих і босих, до 20 чоловік в день. Інколи вивозили на кладовище. Засипали землею, а яму викопати не було сил». Такими ж спогадами ділиться і Якилина Кузьменко: «Мені було 18 років. Була корова і свиня, але їх забрали, бо ми не могли сплатити податок. Перебивалися на рогозі, кропиві, акації». Не може спокійно згадувати ті часи і Ніна Тищенко: «Якимсь чином батьку удалося дістати сніп жита. Обмолотили, змолоти, напекли пампушок. Менший брат з'їв свіжих і помер».

Протягом двох років голоду померло понад 100 жителів Борівки (Н. Ащенко, Г. Шулькевич. Нариси історії Макарівського району. Київ, Логос, 2006), а поіменно встановлено лише 14 осіб.

Мартиролог жителів с. Борівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Ковальчука В.М., 1922 р.н.; Прищепи Н.Х., 1914 р.н.; Тищенко К.Д., 1925 р.н., записаними у 1993 р. Ковальчук Н.М., головою Борівської сільської ради.

Зозуля Василь
Зозуля Григорій
Ковальчук (брат)
Ковальчук (брат)
Ковальчук (брат)

Ковальчук (дід)
Ковальчук Марта
Ковальчук Роман
Кошолар (мати)
Муха батько

Муха Микола
Муха Юхим
Прищепка (брат)
Тищенко Тимофій

с. Великий Карашин

В 1930 р. в селі був організований колгосп ім. Чубаря. Пізніше – «Комунар».

В середині осені 1932 р. з'явилися перші опухлі. В Карашині померло згідно даних сільської ради 65 чоловік, встановлено зі свідчень очевидців 68 осіб.

Мартиролог жителів с. Великий Карашин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено зі свідчень Богдан Г.Т., 1905 р.н.; Богданчук Л.О., 1919 р.н.; Ворожбит А.Н., 1923 р.н.; Ворожбит Л.А., 1912 р.н.; Краснової У.К., 1912 р.н.; Старовойт О.П., 1923 р.н., записаних у 1992 р. Чапик Н.Б., вчителем історії Великокарашинської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

Бабич Петро Петрович
Біліневич Єфросинія Петрівна
Бобейко Лука Іванович
Богдан Іван Федорович
Богдан Михайло Антонович
Богдан Федір
Богдан Федір Трохимович
Борейко Андрій Євгенович
Ворожбит
Ворожбит Прохор
Завацький Іван Гаврилович
Кирик Ганна Олексіївна
Кирик Горпина Олексіївна
Кирик Іван Кононович
Кирик Олексій Климович
Конопацький Григорій Трохимович
Конопацький Карпо Юхимович
Конопацький Марія Шимонівна
Корнієнко
Корнієнко Агафія

Корнієнко Агафія
Корнієнко Андрій Миколайович
Корнієнко Ганна Опанасівна
Корнієнко Григорій Опанасович
Корнієнко Кирило Євгенович
Корнієнко Мотря
Корнієнко Никифор Устимович
Корнієнко Оксана Петрівна
Корнієнко Ольга Опанасівна
Корнієнко Опанас
Корнієнко Панас
Корнієнко Христя Опанасівна
Медвідь Аврам Маркович
Медвідь Гаврило Савич
Медвідь Марія
Медвідь Петро Федорович
Медвідь Федір Денисович
Медвіль Ярина
Меланченко Андрій

Андрійович
Мельник Параска
Мельник Пилип Якович
Нагірний Лазар
Нагірний Микита Петрович
Оксененко Мефодій Тимофійович
Орлюк Андрій Тимофійович
Орлюк Василь
Орлюк Віра Андріївна
Орлюк Євген Макарович
Орлюк Катерина
Орлюк Костя Макарович
Орлюк Макар Тимофійович
Орлюк Марія Мефодіївна
Орлюк Микола Макарович
Орлюк Микола Мефодійович
Орлюк Мотря Макарівна
Орлюк Приська
Орлюк Тимофій
Пюра Василь Павлович
Пюра Микола Павлович

Пюра Павло Іванович
Радченко Василь Архипович
Сідельник Опатій

Митрофанович
Старовойт Ганна Федорівна
Старовойт Мусій Петрович
Товкач Григорій Карпович

Токар Харитон Лук'янович
Юрченко Роман Іванович
Юхим Гаврилович
Ющенко Омелько

с. Весела Слобода

В 1851 році село виникло в результаті переселення на цю землю 37 родин із грузецької вулиці Слободи (всього 324 особи). 1920 р. утворено ревком. Головою був І.О. Петрик.

В 1929-1930 рр. створено сільгоспартілі ім. Шевченка та «Червоний хлібороб».

За опір колективізації фельдшер К.Т. Петрик був розстріляний, а робітник Г.Р. Лозниця засуджений до восьми років тюремного ув'язнення.

Під час голоду померла, за свідченнями старожиливі, більшість мешканців. Вимирали цілі вулиці, одна з яких, Заставна, потім так і не відновилася. Гроте повна відсутність документальних свідчень і дитячий вік на ту пору свідків не дали змоги встановити прізвищ замордованих голодом, окрім двох.

Мартиролог жителів с. Весела Слобода – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Федоренко М.О., 1938 р.н.; Паламар Г.К. 1925 р.н.; Ткаченко Н.С., 1919 р.н.; Зозулі І.А., 1927 р.н.; Тюрненко І.Ю., 1924 р.н.; записаними 2008 р. Букет В.Л., зав. клубом с. Весела Слобода; Лукаш В.В., 1929 р.н., записаними 2008 р. Старовойт Т., ученицею 10 класу Грузчанської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

Лукашевич Володя, 20 років

Лозниця Михайло, 23 роки

с. Вишеград

Поселення виникло в середині XVIII ст. Переселенці з Німеччини поселились тут в 1740-1760 роках. Після ліквідації кріпосного права в 1861 році німці продали всі будівлі, майно і землі чехам. В 1865-1867 роках в населеному пункті з'являються чеські колоністи. Поселення звалось просто «Чеська колона». В 1924 році на зібранні жителів поселення було перейменовано у Вишеград.

В ході колективізації була розкуркулена одна родина.

В с. Вишеград до Голодомору було 25 дворів і проживало 80 осіб, а після залишилось 15 дворів та 56 жителів.

У селі під час Голодомору 1932-1933 років померло 24 особи, імена яких встановити не вдалося: кілька живих на сьогодні постраждалих від голоду на той час були маленькими дітьми і практично нічого не пам'ятають.

с. Вільно

На початку XVII століття на місці села був хутір з капличкою.

В 1786 р. тут проживало 785 осіб. Аж до 1843 року Вільно належало Бишівському помістю.

У 1929 році було створено колгосп «Маяк».

У селі під час Голодомору 1932-1933 років померло 40 осіб.

Мартиролог жителів с. Вільно – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Гоницького П.О., 1924 р. н.; Римар М.І., 1924 р. н.; Стеценко Н.І., 1920 р. н.; Ткаченко Г.М., 1920 р. н.; Пінчука О.М., 1918 р.н.; Остренко Г.Д., 1923 р. н.; Шевчук Н.І., 1921 р. н.; Буткевич М.О., 1920 р.н., записаними у 2008 р. Савченко Т.С., вчителем історії Вільнянської загальноосвітньої школи I-II ступенів.

Борух Данило
Борух Микола і двоє дітей
Борух Мотря
Дембіцька Ольга
Дембіцька Поля
Дембіцький Іван
Дембіцький Макар
Дембіцький Олександр
Дембіцький Павло
Зуєм Павло
Ірутовацький Федось

Кравченко Василь Сергійович
Кравченко Петро
Латищенко Семен
Литвиненко Василь
Йосипович
Москальчук Йосип
Мостальчук Антон
Остренко Василь Данилович
Пінчук Олександр
Половий Григорій
Половий Михайло

Рибчинський Ясько
Рябчик Борис
Рябчик Петро
Рябчук Ганна Петрівна
Совпенко Роман Антонович
Стеценків сім'я: батько, мати і 5 дітей
Тригубенко Данило Овсійович
Шевчук Мотря і син
Володимир
Юхимович

с. Вітрівка

В 1929 році було створено колгосп «Маяк».

Мартиролог жителів с. Вітрівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено зі свідчень Воробей З.В., 1912 р.н.; Воробей М.О., 1903 р.н.; Павленко Л.Г., 1934 р.н.; Полозюк М.Ф., 1919 р.н.; Пришви А.А., 1920 р.н.; Руденко В.Ф., 1919 р.н.; Шаменко М.Й., 1926 р.н., записаними у 2006 р. Тютенко З.М., вчителем історії Пашківської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

Шаменко

Марія

сестри Васирина, 8 р.,

Марія, 9-10 р.,

Ганя - дитина.

Сесюк Іван Юхимович, 16 років,

Голубченко Люба Зіньківна

(дівчинка 10-12 років)

Шевченко Сидора Микитівна

Шевченко Солоха Микитівна

Шевченко Гулька Микитівна

Мельніченко, його троє дітей

два брати Воробей

Полозюк Павло Зінкович і

6 дітей.

с. Гавронщина

Село розміщене на берегах річки Здвиж. Час виникнення – кінець XVII ст. В 1816 році с. Гавронщина входить до володінь князя О.Трубецького.

У 1922 р. було створено невелике колективне господарство під назвою «Сельсоюзкульт», а в 1929-1930 рр. три колгоспи, які згодом об'єдналися в одну с/г артіль ім. Калініна.

За свідченнями очевидців у селі під час Голодомору 1932-1933 років померло 15 осіб. Вдалося встановити поіменно лише 7 осіб.

Мартиролог жителів с. Гавронщина – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Котляр О.А., 1922 р.н.; Нінько О.П., 1922 р.н.; Тайко О.В., 1923 р.н.; записаними 2008 р. учнями 7 класу Гавронщинської ЗОШ I-II ступенів Плевако Н., Філатенко М., Громницькою М. під керівництвом Герасименко С.М., учителя історії Гавронщинської загальноосвітньої школи I-II ступенів.

Сусід і сусідка Котляр Ольги

Андріївни

від голоду

Тайко (брат)

Тайко (брат)

від голоду

Вчитель, директор Гавронщинської школи та голова

Гавронщинської ради (за свід-

ченнями Нінько Оксани Павлів-

ни, 1922 р.н.)

с. Грузьке

Село Грузьке – центр сільської ради, до складу якої належить також населений пункт Весела Слобода.

30.07.1604 – перша письмова згадка про Грузьке. Це було село, що належало шляхтичам Харбінським (Zrodla dziejowe,t.21,Warszawa 1894).

У 20-х роках минулого століття в селі було 767 дворів та проживало 3314 осіб.

В 1929 р. земельні громади об'єдналися у колгосп «Серп і молот», який очолив Я.Г. Новик.

В 1932-1934 рр. на Старцевому Хуторі (Перекопія) діяв колгосп «Красний перекоп», організований вчителем Петром Кожедубом.

В 1932 році через неврожай та величезний план продовольчих поставок колгосп не справився із завданням, і всі припаси у селян були силоміць забрані. В результаті голоду в Грузькому померло 300 осіб.

Мартиролог жителів с. Грузьке – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Зухар С.С., 1923 р. н.; Міщенко С. Т., 1903 р.н.; Дядюк А.К., 1925 р.н.; Осталецької В.Н., 1928 р.н.; Самійленко А.М., 1922 р.н., записаними 2008 р. Забродською З.С., вчителем української мови і літератури, Старовойт Т., Скопич Л., ученицями 10 класу Грузчанської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

Володимир, батько Дядюк

Антоніни Володимирівни

Воробей Іван

Ткаченко Віра

Ткаченко Таня, жінка з

Пашківки

Дрозденко (дочка Зіна)

Дядюк А.В. – сусідка

Свиридона – 4 дитин

с. Забуяння

Виникло село в 1616 році.

В 1923 р. 15 родин селян-бідняків на чолі з Л.А. Брацейком об'єдналися в трудову с/г артіль «Надія», а в 1924 р. організували комуну. В 1929 році почалась масова колективізація. Оскільки селяни не хотіли іти

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

в колгосп, то їх заганяли силою. Почалася боротьба з так званими «куркулями» – людьми, які хотіли працювати на землі самостійно. Трозименко Ганна Артеміївна розповіла, що в ті часи розкуркулили її батька. Куркулів, а серед них часто були просто неугодні сільській владі селяни-середняки, висилали в Сибір. Тих, хто виступав проти колгоспів, заарештовували і судили. Так, в 1930 році було заарештовано одноосібників І.Й. Хавченка, М.П. Герасименка, хатню господарку Е.О. Брацейко та інших. Лише голод 1933 року загнав селян до колгоспу.

Мартиролог жителів с. Забуяння – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за даними Державного архіву Київської області (ДАКО, фр-5634, оп. 1. спр. 638, арк. 157-204).

Бондар Ольга Анатоліївна хлібороб, 12.03.1932 7 років, від голоду	хлібороб, 11.10.1932 р. 56 років, від голоду Ліхницька Гапка Купрева хлібороб, член артїлі	16.10.1932 26 років, від голоду
--	--	------------------------------------

Зарицка Семкліта Миколаївна

смт. Кодра

Назва селища походить з молдавської мови. Кодрами у Молдові називають великі дрімучі ліси. Порівняно з іншими селище молоде. На початку XIX століття тут було 183 жителі, а на початку XX століття – 270 жителів.

У 1928 році в заплаві річки Буян почали добувати торф. Там виникло торфопідприємство. Сюди на заробітки стікався люд з усіх сторін. Незабаром тут пролягла залізнична колія. Навколо станції і торфопідприємства вирости два висілки.

В 1930 році було організовано сільгоспартіль «Червоні лани», на основі якої в 1933 році утворено промколгосп, де поєднувалися землеробство і видобування торфу.

Голодомор 1932-1933 років мешканці Кодри пережили порівняно легше. Люди мали свої корови, які рятували їх від голоду, та й більшість жителів мали державну роботу на склозаводах і на торфопідприємстві, де були їдальні, крім того, робітники отримували пайки.

За свідченнями очевидців було встановлено, що під час Голодомору померло 13 дорослих, 6 дітей, один вбитий під час розкуркулення, один репресований. Вдалося встановити поіменно лише 6 осіб.

Серед тих, хто допомагав вижити односельцям під час Голодомору, був Пристрома Іван.

Пристрома Марія Іванівна: «Спочатку захворіла мама. Її забрав батьків брат Пристрома Іван у Кодру. У них трохи було легше. Потім почав пухнути батько і менший брат. Знову прийшов дядько Іван з Кодри і санчатами мене і меншого брата забрав у Кодру. Але брат був уже зовсім знесилений і невдовзі помер. Наступного дня дядько Іван пішов забрати батька і старшого брата. Брата забрав, а батько був уже мертвий. Дякуючи нашій рідні, що була в Кодрі, ми втрюх вижили.»

Мартиролог жителів с. Кодра – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Мілевської Є.І., 1917 р.н.; Оселецького А.І., 1920 р.н.; Пристроми М.І., 1916 р.н., записаними у 1990, 1997, 1998 рр. Остринською Н., вчителем історії Кодрянської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

Кравченко Микита
Краснобаєв Яків

Мілевський Ілько
Пристрома Іван і його менший

син
Шаленко Степан

с. Козичанка

Село виникло після татаро-монгольської навали 1240 року. Першими його жителями, за легендами, були мешканці давньоруського городища Відьманка, які врятувалися в чагарниках від смерті та полону. Установлено, що назва «Козичанка» – давній антропонім і походить від прізвиська Козій або Козичанка.

В 1928 р. 9 селян об'єдналися в артіль «Праця». В 1931 р. створено колгосп ім. 50-річчя Київських головних майстерень (КГМ).

Свідок Гоницький Ф.В. в числі тих, хто жорстоко глумився над односельцями під час викачки зерна восени і на початку зими 1932 року, назвав бригадира сільських активістів-комнезамівців Пустовіта Ониська.

У 1932-1933 роках під час Голодомору у Козичанці вимерли за різними даними від 230 до 300 осіб. За свідченнями очевидців встановлено прізвища 29 осіб. Були випадки людоджерства.

Мартиролог жителів с. Козичанка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Брововської К.М., 1908 р.н.; Гоницького Ф.В. (1912.р.н.?); Очеретяної В.С., 1924 р.н.; Сліпець П.Р., 1915 р.н.; Ткаченко Л.Н., 1922 р.н., записаними у 1993 р. Музиченко Л. П., вчителем історії, Сокольчук Т. В., бібліотекарем, та Павленко І., учнем 9 класу Козичанської загальноосвітньої школи I-II ступенів.

Бабенко Василь і його сестра
Бублій Варка
Бублій Сидір
Довжук – онук
Довжук – онук
Довжук – онук
Довжук – онук
Довжук Корній
Довжук Мина
Довжук Ярина

Коновал Федот
Коновал – 1 дитина
Коновал – 1 дитина
Коновал – 1 дитина
Коновал – 1 дитина
Коновал Степан
Кращенко – 1 дитина
Кращенко – 2 дітей
Кращенко Кирило
Пустовіт Данило

Рохманюк – дочка
Рохманюк – дочка
Рохманюк – чоловік
Рохманюк Мотря
Степанюк – дочка
Степанюк Грицько
Федоренко Марія
Федоренко Марфа

с. Колонщина

Село розташоване з лівого боку річки Буча. На місці села у 1240 році відбувалася жорстока битва з монголо-татарами, тому й назва його Колонщина.

В 1922 році створено сільськогосподарську артіль.

В 1929 р. в Колонщині було створено колгоспи «Нове життя» та ім. Воровського.

Зі спогадів Міщенко М.Д.: розкуркулили її батька.

Зі спогадів Барчук Н.П.: сільська рада встановила непосильні податки для селян. Їх збирали місцеві і районні активісти на чолі з головою Колонщинської сільської ради Литвином Л.К. та виконавцями, яких люди запам'ятали одного по імені Петро, а другого по вуличному прізвиську Карасик. Дуже жорстоко поводився з селянами уповноважений з району на прізвисько Агромако. Вишукував продукти навіть у попелі. Не знайшовши, руйнував груби. А особливо страшним був у селі дід Люди Чешки. Він збирав податки у Хмільній, оббираючи людей до нитки. Там люди хотіли з ним розквитатись, але він втік в Колонщину. Та все ж вони його знайшли і спалили його хату.

с. Колонщина. Пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Як результат примусової колективізації, штучний голод у селі скошив 18 жителів.

Мартиролог жителів с. Колонщина – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений зі свідчень очевидців Кохана І.В., 1920 р.н.; Кучеренко М.П., 1923 р.н.; Міщенко М.Д., 1921 р.н.; Барчук Н.П., 1920 р.н.; Сторошук С.І., 1923 р.н., записаними 2007 р. Міщенко Марією Прокопівною, пенсіонеркою.

У 2007 році в с. Колонщина на території школи був відкритий пам'ятник жертвам Голодомору 1932-1933 років.

На 8-й сесії Колонщинської сільської ради п'ятого скликання депутати ухвалили рішення від 18.10.2006 №76 встановити пам'ятний знак загиблим односельчанам на території Колонщинської загальноосвітньої школи I-III ступенів, на місці колишнього поховання. Відкриття пам'ятного знаку відбулося 5 червня 2007 року за участю голови Київської обласної державної адміністрації В. Ульяновченка.

Пам'ятний знак являє собою гранітний хрест висотою 3 м, з обох боків хреста викарбувані янголи з написом: «Пом'яни, Господи Боже наш, у вірі, надії на життя вічне раніше спочилих отців, братів і сестер наших, і упокой їх там, де сяє світло лиця Твого».

Кохан Василь Сидорович
Міщенко Сильвестр
Поганяй Степан Кузьмович
Поганяй Ганна Григорівна
Поганяй Марія Григорівна
Поганяй Максим Григорович
Поганяй Іван Григорович

Свиридовський Яків
Свиридовська Євдокія
Міщенко Петро
Степанчук Петро Федорович
Степанчук
Ніна Олексіївна
Степанчук

Михайло Петрович
Степанчук
Варвара Петрівна
Малород(батько)
Малород (син)
Малород (син)
Якуш (батько)

с. Комарівка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Перша згадка про село сягає початку XVIII ст.

Під час примусової колективізації і штучного голодомору згідно свідчень очевидців та ЗМІ в селі померло від голоду 17 осіб, встановлено імена 2 людей.

Архівних даних про життя села в той період не збереглося, а старожили розповідають, як харчувалися тим, що збирали в лісі. Варили вику, горох, жолуді, на заводі працюючим видавали хліб. Багато голодних людей, які приходили з півдня, мерло прямо на вулицях. Мешканці Комарівки приймали до своїх родин людей з усієї України, рятуючи їх від голодної смерті.

Мартиролог жителів с. Комарівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Зузанської П.І., 1919 р.н.; Красовської М.Г., 1920 р.н., записаними у 2007 р. Горлінською Л.М., вчителем історії Комарівського навчально-виховного об'єднання.

Кривда Арсен, 6 років   **Кривда Марфа**, вік невідомий

с. Копилів

Копил – сокира, якою виготовляли великий дерев'яний посуд. Звідси, можливо, й пішла назва села. З середини XVII ст. Копилів належав до Макарівської маєтності (перші архівні записи).

4 серпня 1922 року було організовано артіль «Добробут» з 15 господарств, в яких було 77 їдців. Мали вони 6,5 десятини землі. В акті обслідування артілі писалося, що це «чистої води пролетарський колектив».

31 грудня 1937 року в Копиліві було організоване колективне господарство, яке дістало назву «Господар».

Голодомор 33-го не обійшов і Копилів, навіть були випадки людожерства. За свідченнями О.Яременко на дорозі, в канавах лежали безсилі, ще живі і поруч мертві люди різного віку. Ці факти і підтверджує М. Шовкун: „...за Висадженою вулицею стояла будка, а за нею хата. Там жила одинока жінка. В неї було 2 дітей. Вони були такі голодні, що пооб'їдали собі руки, а потім вона їх поварила і поїла.» Точних даних про кількість смертей немає, згідно свідчень очевидців померло 150 людей.

Мартиролог жителів с. Копилів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Карпенко М.І., 1915 р.н.; Худякова В. Д., 1925 р.н., записаними у 2008 р. Бранець Б. А., вчителем історії, Жук Д., уч. 9 кл. та Андрійчук В., уч. 5 кл. Копилівської загальноосвітньої школи I-III ступенів; за свідченнями Петровської К.М., 1927 р.н., записаними у 2008 р. Крикун А.С., директором Будинку культури с. Копилів.

Коваль Г.П.

Петрова К.М.

Федоренко Є.І.

с. Королівка

Село виникло в XVII ст. З архівних даних взнаємо, що село «у Харлінських купив Кароль Шашкевич».

1920 р. створено сільревком на чолі з головою М.Мищенком. В 1923-1924 р.р. створюється споживче кредитне товариство. В 1929 р. була організована комуна «Ленінський шлях», яка в 1934 р. перетворена в колгосп. Першим головою комуни був більшовик Терентій Сакович Степанчук.

Кількість розкуркулених – 28.

Під час дослідження кількості жертв Голодомору 1932-1933 років у с. Королівка було встановлено імена 50 осіб.

Мартиролог жителів с. Королівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено на підставі архівних даних (ДАКО, фр-5634, оп. 1. спр. 638, арк. 157-204) та свідчень очевидців Загришевої Х.Д., 1919 р.н., Левченко Т.О., 1923 р.н., записаними 2008 р. Нивидомою Л.І., вчителем математики Королівської загальноосвітньої школи I-III ступенів).

**Петрушенко
Олена Гордіївна**
господарювала дома,
22.03.1932 р.

59 р., від голоду
Вдовенко Федір Андрійович
у с/г комуни, 22.10.1932 р., 39,
від голоду

**Панасович Гаврило
Митрофанович**
піп, 15.11.1932 р.
62 р., від голоду

1932-1933

Іванченко Трохим

60 р., від голоду

Свідчення

Сидоренко Трохим

50 р., від голоду

Свідчення

Іванченко Горпина

60 р., від голоду

Свідчення

Іванченко Віктор**Тітович**

24, від голоду

Свідчення

Михайленко**Клим Ничипорович**

61, від голоду

Свідчення

Іванченко**Трохим Павлович**

19, від голоду

Свідчення

Заєць**Олександр Кирилович**

Від голоду

Свідчення

Заєць Устина Марківна

23, від голоду

Свідчення

Заєць Іван Александрович

28, від голоду

Свідчення

Заєць**Ольга Сидорівна**

26, від голоду

Свідчення

Грицак Василь Климович

22, від голоду

Свідчення

Грицак Йосип Климович

18, від голоду

Свідчення

Заєць Йосип Якович

22, від голоду

Свідчення

Левченко Софія Петрівна

5, від голоду

Свідчення

Левченко Олена Петрівна

2, від голоду

Свідчення

Левченко**Катерина Петрівна**

3, від голоду

Свідчення

Левченко Іван Петрович

11, від голоду

Свідчення

Міщенко Іван Юхимович

10, від голоду

Свідчення

Міщенко Марія Юхимівна

11, від голоду

Свідчення

Шкоденко Ніна Павлівна,

8, від голоду, свідчення

Самусенко**Микола Петрович**

2, від голоду

Свідчення

Петрушенко Олена Гордіївна

Господарювала дома,

22.03.1932 р., 59 р.

Від голоду

Аврамчук Настя Михайлівна

У артілі, 27.01.1932 р., 16 р.

невідомо

Вдовенко Андрій Якович

Голова одноосібного двору

25.03.1932 р., 74 р.

Від старості

Левченко Марія Редьківна

У артілі, 04.04.1932 р., 37 р.

Від сухоти

Мотрін Ніна Володимирівна

Дитина, 10.04.1932 р., 2 р.

Запалення легенів

Заєць Наталка Андріївна

У артілі, 09.07.1932 р., 18 р.

Запалення легенів

Вдовенко Софія Степанівна

У артілі, 10.08.1932 р., 81 р.

Від старості

Петрушенко Павло Григорович

10.09.1933 р.

невідомо

Савченко Сонька Петрівна

У артілі, 18.11.1932 р., 18 р.

Від травм

Вдовенко Федір Андрійович

У артілі, 22.10.1932 р., 39 р.

Від голоду

Папруженко Іван Кузьмович,

дитина, 17.01.1932 р., 10 днів

невідомо

Левченко Михайло**Васильович**

1932 р.

Заєць Надія Василівна

09.04.1932 р.

невідомо

Міщенко Редько Кирилович

У артілі, 19.05.1932 р., 72 р.

Від старості

Заєць Марія Тишківна

19.07.1932 р.,

невідомо

Левченко Ганна Йосипівна

У артілі, 17.08.1932 р., 55 р.

Катар горла

Шкоденко Федор**Гаврилович**

У артілі, 17.09.1932р., 90р.

Від старості

Кравченко Петро**Тимошківч**

У артілі, 28 р.

невідомо

Панасович Гаврило**Митрофанович**

Піп, 15.11.1932 р., 62 р.

Від голоду

Савченко Ониська Петрівна

Дитина, 10.02.1932 р., 8 р.

Від простуди

Заєць Дем'ян Маркович

Голова колгоспного двору

29.03.1932 р., 51 р.

Від тифу

Заєць Андрій Дмитрович

06.04.1932р., 55 р.,

невідомо

Сидоренко Данило**Олексійович**

службовець, 27.06.1932 р., 22 р.,

туберкульоз

Міщенко Софія Олексіївна

02.08.1932 р.,

невідомо

Аврамчук Іван Корнійович

У артілі, 01.09.1932 р., 20 р.

Нещасний випадок

Левченко Іван Прохорович

Дитина, 31.10.1932 р., 5 р.

Запалення легенів

с. Липівка

В середині XIX ст. в Липівці проживало 1076 людей, в тому числі католиків – 34, євреїв – 28, ревізьких селян – 312.

В 1929 р. було утворено 5 сільськогосподарських артілей, які в 1930 р. об'єдналися в одне господар-

ство. Але багато селян не мало бажання вступати в колгосп. Під час примусової колективізації було заарештовано як ворогів народу одноосібників О.І. Новицького, Ф.Л. Ольховця, Л.І. Шевченка, Я.Я. Василенка.

У селі під час Голодомору 1932-1933 років померло 5 осіб.

Мартиролог жителів с. Липівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Левченко П.С., 1924 р.н.; Кузьменко Т.С., 1906 р.н.; Юхименко Я.В., 1911 р.н.; Іщенко Є.О. 1919 р.н., записаними 1987 р. Остринською М.Я., вчителькою історії Липівської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

Ольховець (син)
Ольховець (син)

Сини Федора Ольховця
Омельчуки (дружина та чоловік)

Іщенко (бабуся)

с. Лишня

Населений пункт виник приблизно в XVI – на початку XVII ст. Відомостей про походження назви не збереглося. До складу сільської ради входить село Осикове.

У 20-х роках в селі проживало 1313 осіб. 10 родин об'єдналися в артіль «Праця», яку очолив С.А. Комащенко.

Під час примусової колективізації та штучного голодомору в селі померло 18 осіб, встановлено імена 12 осіб.

Мартиролог жителів села Лишня – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Мельник П.Т., 1911 р.н.; Нижник Л.П. 1912 р.н.; Литвин А.М., 1913 р.н.; Кириленко Д.С., 1912 р.н.; Сергієчко Ю.П., 1913 р.н.; Даниленко Ф.М., 1919 р.н.; Сухобокова О.К., 1923 р.н.; Дмитренко С.М., 1910 р.н., записаними у 1993 р. Чередниченко Л.М., секретарем Лишнянської сільської ради.

Розумний Михайло
Розумна Наталка
Розумний Петро (1926 - 1933)
Розумний Марко (1930 – 1933)
Кушків сім'я

Сергієчко Остап Онисимович
Дмитренко Мотря
Дмитренко Корній Миколайович
Дмитренко
Франка Михайлівна

Мартинюк Матвій
Диментій Курдинка
Савчук дід

с. Людвинівка

Центр сільської ради з 1986 року, до того село було в складі Фасівської сільської ради.

У 1815 р. Людвіг Шимановський, власник села, увічнив своє ім'я, назвавши південну частину Фасової Людвинівкою.

У 1920 р. за добре виконання продрозверстки Людвинівка була занесена на «червону дошку».

В 1932-1933 рр. у Людвинівці померло понад 100 людей. За свідченнями очевидців встановили імена 22 осіб.

Мартиролог жителів села Людвинівка – жертв Голодомору в 1932-1933 роках укладений за свідченнями очевидців Марченко В.Н., 1922 р.н.; Коваль Н.Ф., 1926 р.н.; Коваль І.В., 1922 р.н., записаними у 2008 р. Мататою В.О., бібліотекарем Людвинівської бібліотеки.

Марченко (брат)
Письмак Василь Омелянович
Письмак (дружина)
Письмак (дитина)
Письмак (дитина)
Письмак (дитина)
Письмак (дитина)
Письмак (дитина)
Кондратенко Захар
Юхимович

Кондратенко Євдоха
Василівна
Кондратенко Іван (син)
Кондратенко Гаврило (син)
Кондратенко Андрій (син)
Кондратенко Настя (дочка)
Коваль Оксана Василівна
Коваль Михайло Васильович
Коваль Іван Васильович
Вовченко Максим Данилович

Вовченко Варка Омелянівна
Вовченко Степан Максимович
Вовченко Федь Максимович
Вовченко Євдокія Максимівна
Вовченко Прохор Степанович
Вовченко Одарка Юхимівна
Вовченко Трохим Прохорович
Красюк Василь Кирилович
Красюк Оксана

с. Макарівська Буда

Перші жителі на місці сучасної Макарівської Буди з'явилися в 40-60 роках XIX ст. В 1885 році тут уже було 19 хат.

Назва села походить від слова «буда» – місце в лісі, де виробляються деревне вугілля, поташ, сода.

В 1920 році було організовано комнезам. Потім була спроба організувати селян в колгосп. За опір ра-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

дяньській владі було заарештовано в 1930 році одноосібників Ф.А. Мілевського, хатню господарку Л.Ф. Мілевську.

Мартиролог жителів с. Макарівська Буда – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за даними Державного архіву Київської області (ДАКО, фр-5634, оп. 1. спр. 641, арк. 100-122; спр. 641, арк. 1-7) в порядку запису в книзі реєстрації актів про смерть зі збереженням специфіки мови документів.

Сичевський Роман Реймонтович, дитина, 13.01.32, 3 р.

Скоропостижно

Сівко Юлія Романівна, дитина, 18.01.32 р., 9 міс.

Дифтерія

Мілевська Ядвіга Йосипівна дитина, 9.02.32 р., до 1 міс.

Від розпухання горла.

Сівко Тоня Демянівна

дитина, 7.05.32 р., 9 днів від слабородження

Василенко Анатолія Федорівна, дитина,

3.06.32 р., 4 міс.

від простуди

Мілевський Кароль Казимірович, дитина,

30.06.32 р., 1 міс.

Сибірська язва

Яковіцкая Степаніда Григорівна, дитина

14.08.32 р., 1 день

від різака

Панчик Йосиф Францович, дитина,

15.06.32 р, 1 р.3 міс.

скоропостижно

Мілевський Бенедикт Францович, господарював

дома,

10.08.32 р., 60 р.

по старості

Панчик Генріх Валентинович, дитина,

20.08.32 р., 3 р.

запалення легень

Мілевська Юзефа Францівна, дитина,

19.08.32 р., 2 р.

скарлатина

Карпенко Аркадій Антонович, дитина,

19.08.32 р., 4 міс.

Скарлатина

Мілевський Олександр Теофілович, господарював

дома,

18.08.32 р., 68 р.

запалення легень

Яковіцька Марія Костянтинівна, хлібороб,

1.09.32 р., 16 р., дизентерія

Яковіцька Владислава Валерянівна, дитина,

30.08.32 р., 1 р.

дизентерія

Мілевська Тамара Генріхова дитина, 14.08.32 р., 11 міс.

простуда

Яковіцька Ядвіга Іванівна, дитина,

21.09.32 р., 11 міс.

від запалення мозку

Ранчик Георгій Валентинович, дитина,

22.09.32., 1 міс.

дизентерія

Ромашевський Флоріян Станіславович, дитина,

26.09.32 р., 7 р.

дизентерія

Пілюховська Марія Олександрівна, дитина,

1.08.32 р., 2 р.

дизентерія

Мілевський Болеслав Адольфович, дитина,

13.08.32 р., 10 р.

дизентерія

Мілевський Антон Іванович, дитина, 15.08.32 р.,

2,5 р.

Пірнач Яніна Йосипівна, господарювала

дома, 20.09.32 р., 17 р.

убилась під час руху поїзда

Мілевський Франц Романович зі служби, 11.02.1933 р., 72 р.,

від старості

Мілевський Станіслав Іванович

господарював дома, 10.03.

1933 р., 43 р.,

від простуди

Яковський Степан Вікентієв в колгоспі, 18.02.1933 р., 60 р.,

від старості

Пірнач Василь Антонович Кодр-Шлях-Гуті, 12.03.1933 р.,

67 р.,

від старості

Мілевський Григорій Гаврилович

господарство, 11.01.1933 р.,

62 р., запалення легень,

Пірнач Ядвіга Бартиомоновна 04.03.1933 р., 28 р.,

від довгої хвороби

Сівко Адам Вікторович Кодр-Шлях-Гуті, 31.03.1933 р.,

45 р.,

від поважних причин

с. Маковище

Невеличкий хутір, який виник у XVII ст., належав одному з 128 макарівських міщан, який розпочав сіяти мак на низинних городах.

В 1920 р. створено в селі комнезам та трудову сільськогосподарську артіль. Негативно селяни зустріли колективізацію. Але, незважаючи на опір, їх почали насильно заганяти до колгоспу. 2 селянські родини були розкуркулені.

Для виконання непосильних хлібозаготівель були організовані подвірні обшуки з конфіскацією, крім хліба, будь-яких запасів їжі – сухарів, картоплі, сала, солінь, фруктової суші тощо, заготовлених селянами до нового врожаю. Конфіскація подавалася як кара за «куркульський саботаж» хлібозаготівель. Фактично ж це була дія, свідомо спрямована на повільне фізичне винищення селянських сімей.

Зі слів очевидця Терещук А.І. з хат вимели все. Уповноваженим по збиранню зерна та продуктів був представник з Росії на прізвище Баначов.

За даними Маковищанської сільської ради до Голодомору було 167 дворів і проживало 650 осіб, після

НАЦІОНАЛЬНА ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

голодомору в селі залишилась така ж сама кількість дворів, лише зменшилась кількість жителів до 522 осіб. За даними обласного архіву вдалося встановити імена 160 загиблих.

Мартиролог жителів с. Маковище – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений згідно архівних даних (ДАКО, фр-5634. оп. 1, спр. 638, арк. 123-147; спр. 641, арк. 8087) та свідчень очевидців Баска (Сліпко) Г.М., 1918 р.н.; Кучеренко М.С., 1929 р.н.; Кучеренко О.І., 1927 р.н.; Терещук А.І. 1925 р.н.; Брацейко А.М., 1923 р.н.; Зленко А.Д., 1927 р.н., записаних у 2006 р. та 2008 р. Кондратенком О., уч. 7 кл., Однорог О., уч. 6 кл., та Шпорталюк Н. С., вчителем іноземної мови Маковищанської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

В мартирологу за наявними даними подані прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік і причина смерті.

Байстук Оксана

Матвіївна

28.06.1933 р., 57 р.

від голоду

Березнюк Варко Григорович

14.06.1933 р., 49 р.

від голоду

Гайструк Іван Омелькович

17.06.1933 р., 13 р.,

від голоду

Денисенко Оксана Євтухівна

03.07.1933 р., 55 р.

від голоду

Дряпач Мотря

10.04.1932 р., 70 р.,

від голоду

Дряпачко Марійка Петрівна

08.07.1933 р., 6 р.,

від голоду

Дряпачко Василь Сергійович

20.07.1933 р., 3 р.,

від голоду

Дряпачко Грицько Петрович

21.06.1933 р., 2 р.,

від голоду

Євтушенко

Данило Григорович

5 р., від голоду

Євтушенко Григорій

Митрофанович

22.06.1933р., 7 р., від голоду

Євтушенко Микола

Митрофанович

13.07.1933р., 9 р., від голоду

Євтушенко Гаврило Іванович

27.07.1933р., 20 р., від голоду

Зленко Галька Антонівна

30.06.1933 р.

71 р., від голоду

Коба Іван Степанович

21.09.1932 р., від голоду

Кондратенко Микола

Микитович

08.07.1933 р., 8 р., від голоду

Кондратенко Павло

Микитович

08.07.1933 р., 6 р., від голоду

Кондратенко Олександр

Кіндратович

21.07.1933 р., 22 р.г. від голоду

Куценко Ярина Савкіна

05.07.1933 р., 15 р., від голоду

Кучеренко Петро

Володимирович

20.03.1932 р., 4 р., від голоду

Кучеренко Ганна Максимівна

10.07.1933 р., 50 р., від голоду

Кучеренко Василь Іванович

30.07.1933 р., 17 р., від голоду

Кучеренко Марія Іванівна

04.07.1933 р., 8 р., від голоду

Мороз Микола Миколайович

від голоду

Мороз Харитон Ничипорович

від голоду

Мороз Іван Ничипорович

21.07.1933 р., 57 р. від голоду

Мороз Надія Микитівна

27.06.1933 р., 1 р., від голоду

Мороз Яків Микитович

17.06.1933 р., 2 р., від голоду

Пергляр Антон Петрович

від голоду

Подлісна

Ликсандра Максимівна

22.06.1933 р., 45 р., від голоду

Подлісна Марія Петрівна

17.07.1933 р., 11 р., від голоду

Подлісний

Федір Іванович

16.06.1933 р., 48 р., від голоду

Подлісний

Петро Федорович

22.06.1933 р., 8 р., від голоду

Подлісний

Василь Прохорович

03.07.1933 р., 16 р., від голоду

Подлісний

Трохим Трохимович

08.07.1933 р., 15 р., від голоду

Подлісний

Микола Григорович

12.07.1933 р., 4 р., від голоду

Подлісний Петро

Герасимович

23.07.1933 р., 36 р., від голоду

Подлісний Павло Степанович

26.07.1933 р., 9 міс., від голоду

Подлісний Михайло

Степанович

26.07.1933 р., 7 р., від голоду

Подлісний Григорій Іванович

22.06.1933 р., 35 р., від голоду

Ральчук Максим Іванович

14.06.1933 р., 3 р., від голоду

Ральчук Параска Іванівна

14.06.1933 р., 44 р., від голоду

Ральчук Ярина Іванівна

14.06.1933 р., 6 р., від голоду

Сарас Максим Мусійович

23.05.1932 р., 20 р., від голоду

Терещук Яків Аврамович

13.03.1932р., 85 р., від голоду

Терещук Василь Якович

13.07.1933р., 7 р., від голоду

Хавченко Петро Самсонович

30.06.1933р., 63 р., від голоду

Хахлюк Григорій Лук'янович

22.07.1933 р., 22 р., від голоду

Шевченко

Василь Петрович

28.05.1932 р., 5 р., від голоду

Шевченко

Антося Кирилівна

24.04.1933 р., 3 р., від голоду

Шевченко

Софія Кирилівна

27.04.1933 р., 5 р., від голоду

Шевченко Одарка Кузьмівна

08.07.1933 р., 31 р., від голоду

Яценко Трохим Трохимович

19.12.1931 р., 1,5 р., від голоду

Яценко Параска Євстратівна

26.07.1933 р., 24 р., від голоду

Терещук Яків Аврамович

Господарював дома, 13.03.

1932 р., 85 р.

Від голоду

Яценко Трохим Трохимович

дитина, 19.12.1932р., 1,5 р.,

від голоду

Шевченко Василь Петрович

дитина, 28.05.1932 р., 5 р.,

від голоду

Кондратенко Микола

Григорович

дитина, 22.02.1932 р., 2,5 р.,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

запалення легенів

Сарас Микола Гаврилович
дитина, 15.04.1932 р., 5 р., від
кору

**Шевченко Онисько
Романович**

У колгоспі, 19.05.1932 р., 76 р.,
невідомо

Ленгактор Олекса

В'ячеславович

дитина, 07.06.1932 р., 2 р.,
невідомо

Терещук Марта Яківна

Господарювала дома, 15.11.
1932 р., 42 р.,
простуда

Сойко Павліна Петрівна

Господарювала дома, 02.12.
1932 р., 71 р.,
паралізована

Йовенко Анатоль Іванович

У колгоспі, 01.07.1932 р.,
від голоду

Кучеренко Петро

Володимирович

Господарював дома, 20.03.
1932 р., 4 р.,
від голоду

Євтушенко Данило Григорович

дитина, 5 р.

Від голоду

Коба Іван Степанович

У колгоспі, 21.09.1932 р.,
Від голоду

Дряпачко Варка Петрівна

дитина, 23.02.1932 р., 3 р.,
невідомо

Давидчук Павло Сергійович

дитина, 25.04.1932 р., 1 р., від
кору

Шевченко Степан Андрійович

дитина, 16.05.1932 р., 10 міс.,
невідомо

Перепелиця Ліда Яківна

дитина, 14.06.1932 р., 2 р., від
кору

Живага Марія Іванівна

дитина, 01.12.1932 р., 6 міс.
невідомо

Сойко Владислав

Миколайович

одноосібник, 24.12.1932 р., 77

Дряпач Мотря

Господарювала дома, 10.04.
1932 р., 70 р.

Від голоду

Сарас Максим Мусійович

Господарював дома, 23.05.

1932р., 20 р.

Від голоду

Євтушенко Варка Євтухівна

Господарювала дома, 14.02.

1932ир., 40 р.

Після операції

Дряпачко Мокрина

Господарювала дома, 10.04.

1932 р., 70 р.,

невідомо

Дряпачко Марія Кузьмівна

дитина, 27.04.1932 р., 1 р., від

кору

Давидчук Текля Данилівна

дитина, 05.06.1932 р., 6 р., від

кору

Литвиненко Михайло

Савкович

Господарював дома, 14.09.

1932 р., 34 р.,

повісився

Максименко Семен Якович

Господарював дома, 30.11.

1932 р., 40 р.,

невідомо

Захарченко Михайло

Ількович, у колгоспі, 11.05.

1932р., 16 р., від голоду

Євтушенко Олекса Якович,

19.01.1933 р., 7 р.,запалення

легенів,

Терещук Іван Петрів

дитина, 08.03.1933 р., 6 міс.,

запалення сліпої кишки

Живага Микола Тихонів

дитина, 16.03.1933 р., 11 днів,

невідомо,

Мельник Потап Олексійович

господарював дома,

28.03.1933 р., 42 р., невідомо

Кучеренко Володимир

Захарів, господарював дома,

15.04.1933 р., 45 р. невідомо

Живага Павло Андрійв

дитина, 16.04.1933 р.,

2 р., невідомо

Кучеренко Гапка Корнієва

господарювала дома, 04.05.

1933 р., 88 р.,

від старості

Євтушенко Євнух Прокопів

господарював дома, 18.05.

1933 р., 71 р.,

від старості

Живага Пилип Євстратов.

В колгоспі, 03.07.1933 р. 28 р.,

невідомо

Сойко Отто Володимирович

дитина, 24.07.1933 р., 1міс., не-
відомо

Ральчук Валентина Макарівна

господарювала дома,

23.10.1933 р., 39 р., туберкульоз

Шевченко Антося Кирилівна

дитина, 24.04.1933 р., 3 р., від

голоду

Ральчук Ярина Іванівна

Дитина, 14.06.1933 р., 6 р., від

голоду

Подлісний Федір Іванович

господарював дома, 16.06.

1933 р., 48 р.,

від голоду

Гайструк Іван Омелькович

господарював дома, 17.06.

1933 р., 13 р.,

від голоду

Подлісний Петро Федорович

Дитина, 22.06.1933 р., 8 р. Від

голоду

Мороз Надія Микитівна

Дитина, 27.06.1933р., 1 р. Від

голоду

Зленко Галька Антонівна

господарювала дома, 30.06.

1933р., 71 р.

Від голоду

Кучеренко Марія Іванівна

Дитина, 04.07.1933 р., 8 р., від

голоду

Дряпачко Марійка Петрівна

Дитина, 08.07.1933 р., 6 р., від

голоду

Кондратенко Павло

Микитович

Дитина, 08.07.1933 р., 6 р., від

голоду

Терещук Василь Якович

Дитина, 13.07.1933 р., 7 р.

Від голоду

Дряпачко Василь Сергійович

Дитина, 20.07.1933р., 3 р.,Від

голоду

Хахлюк Григорій Лук'янович

господарював дома, 22.07.

1933 р., 22 р.

Від голоду

Пергляр Антон Петрович

господарював дома, 23.07.

1933р., 60 р.

Від голоду

Подлісний Михайло

Степанович

Дитина, 26.07.1933 р., 7 р.

Від голоду

Злотковська Ольга Семенівна

31.01.1933 р., 2 р.,
запалення легенів

Євтушенко Галка Павловна
господарювала дома, 09.03.

1933 р., 40 р., туберкульоз

Зленко Мар'яна Каленикова
господарювала дома, 22.03.

1933 р., 100 р., від старості

Підлісна Уляна Василівна
дитина, 29.03.1933 р., 1 міс.,
невідомо

Ральчук Явдоха Якова
дитина, 28.03.1933 р., 3 дні,
невідомо

Шевченко Яків Кирилов.
дитина, 18.04.1933 р., 6 міс.,
невідомо

Мороз Данило Остапович
господарював дома, 07.05.

1933 р., 61 р., від старості

Подлісний Іван Федорів
господарював дома, 14.06.

1933 р., 66 р., невідомо

Євтушенко Мар'яна
Прохорівна

господарювала дома, 08.07.
1933 р., 79 р., від старості

Мороз Василь Ладимеров.
дитина, 21.08.1933 р., 1 міс.,
невідомо

Кондратенко Микита
Артемов., в колгоспі, 12.11.

1933р. Туберкульоз

Шевченко Софія Кирилівна
Дитина, 27.04.1933 р., 5 р.

Від голоду

Ральчук Максим Іванович
Дитина, 14.06.1933 р., 3 р.

Від голоду

Мороз Микола Миколайович
Дитина, 17.06.1933 р., 9 р.

Від голоду

Дряпачко Грицько Петрович
Дитина, 21.06.1933 р., 2 р.,
від голоду

Підлісна Ликсандра
Максимівна

господарювала дома, 22.06.
1933 р., 45 р.

Від голоду

Байстук Оксана Матвіївна
господарювала дома, 28.06.

1933р., 57 р.

Від голоду

Подлісний Василь
Прохорович

господарював дома, 03.07.
1933 р., 16 р.

Від голоду

Підлісний Трохим Трохимович
господарював дома, 08.07.

1933 р., 15 р.

Від голоду

Шевченко Одарка Кузьмівна
господарювала дома, 08.07.

1933 р., 31 р.,

від голоду

Кучеренко Ганна Максимівна
господарювала дома, 10.07.

1933 р., 50 р.,

від голоду

Подлісна Марія Петрівна
Дитина, 17.07.1933 р., 11 р.,
від голоду

від голоду

Мороз Іван Ничипорович
господарював дома, 21.07.

1933 р., 57 р.,

Від голоду

Підлісний Петро Герасимович
господарював дома, 23.07.

1933 р., 36 р.,

від голоду

Яценко Параска Євстратівна
господарювала дома, 26.07.

1933 р., 24 р.,

від голоду

Євтушенко Гаврило Іванович
господарював дома, 27.07.

1933 р., 20 р.,

від голоду

Терещук Євнух Якович
хлібороб, 06.02.1933 р.,
39 р., порубаний

Шевченко Христя Тихоновна
господарювала дома, 10.03.

1933 р., 69 р.,

від старості

Ральчук Іван Якович
дитина, 28.03.1933 р., 3 дні,
невідомо

Денисенко Кузьма Григорів
односібник, 13.04.1933р.,
58 р., невідомо

Денисенко Варка Данилівна
член колгоспу, 16.04.1933 р.,
31 р., невідомо

Дряпіко Федор Антипов.
господарював дома,
02.04.1933 р., 44 р. невідомо

Кучеренко Пилип Захарів
господарював дома, 15.05.

1933 р., 43 р.,
невідомо

Мороз Марія Харитонівна
дитина, 23.06.1933 р., 10 р.,
невідомо

невідомо

невідомо

невідомо

Мороз Марія Харитонівна
дитина, 23.06.1933 р., 10 р.,
невідомо

невідомо

невідомо

Кучеренко Іван Миколайович
в колгоспі, 10.07.1933 р., 20 р.,
невідомо

Мельник Олена Кирилова
В колгоспі, 02.09.1933 р., 41 р.

невідомо

Кучеренко Микита Захарів
господарював дома,
18.12.1933 р., 45 р.,
невідомо

Ральчук Параска Іванівна
Господарювала дома,
14.06.1933 р., 44 р.,
від голоду

Березнюк Варко Григорович
господарював дома, 14.06.

1933 р., 49 р.,

від голоду

Мороз Яків Микитович
Дитина, 17.06.1933 р., 2 р.,
від голоду

Підлісний Григорій Іванович
господарював дома, 22.06.

1933 р., 35 р.,

від голоду

Євтушенко Григорій
Митрофанович

Дитина, 22.06.1933р., 7 р.,
від голоду

Хавченко Петро Самсонович
господарював дома, 30.06.

1933р., 63 р.,

Від голоду

Денисенко Оксана Євтухівна
господарювала дома, 03.07.

1933 р., 55 р.,

від голоду

Куценко Ярина Савківна
господарювала дома, 05.07.

1933 р., 15 р., від голоду

Кондратенко Микола
Микитович

Дитина, 08.07.1933 р., 8 р.,
від голоду

Євтушенко Микола
Митрофанович

Дитина, 13.07.1933р., 9 р.,
від голоду

Подлісний Микола
Григорович

Дитина, 12.07.1933 р., 4 р.,
від голоду

Кондратенко Олександр
Кіндратович

господарював дома, 21.07.

1933р., 22 р.,

Від голоду

Мороз Харитон Ничипорович

господарював дома, 23.07.
1933 р., 44 р.,
від голоду
Подлісний Павло Степанович

Дитина, 26.07.1933 р., 9 міс. Від
голоду
Кучеренко Василь Іванович
господарював дома, 30.07.

1933 р., 17 р.,
від голоду

с. Мар'янівка

У 30-х роках, де зараз розташоване с. Мар'янівка, були хутори: Мегеді (80 дворів), Машовців, Василівка (приблизно 120 дворів), Павлівка, Чмирів, Опар'єнків, Миколаїв, Лізарів, Андріївських, Черненків.

На початку 30-х років у Мар'янівці почав формуватися колгосп. У далекому 1932 р. він називався ім. Мічуріна. З кожного двору збирався податок. В основному це були зернові: пшениця, жито, овес, ячмінь. Збирався податок залежно від розміру наділу. На початку 30-х половина селян мала від 1 до 10 га землі. У кожному дворі були кінь, корова, свині. Були й більш заможні селяни. Так, наприклад, на хуторі Мегеді Головченко М.Т. мав свій вітряк, Свертока Є.Т. також мав свій вітряк, і ще один був на хуторі Василівка, також власний. У цьому ж хуторі знаходився магазин, власником якого був селянин на прізвисько Горобець. У його магазині можна було завжди придбати сіль, сірники, рибу, цукор й інші продовольчі товари першої необхідності. Горобець мав освіту, селяни його поважали за добре серце і справедливість.

У хуторі Василівка була приватна майстерня, господарем і майстром якої був Клімчук Матвій. У нього завжди було багато замовників і не тільки з ближніх хуторів. Йшли до нього люди, бо був він дійсно майстром на всі руки, слава про нього йшла далеко. У 1937 році його і одного німецького столяра Лерха Ерика забрали до району і більше їх ніхто не бачив.

На хуторі також була школа. У школі було 6 класів, вчителі всі приїжджі, тільки один Мегедь Олександр був корінним жителем хутора. Саме з його ім'ям люди і пов'язують назву хутора Мегедь. На хуторі був клуб, хутір мав свою самодіяльність. Найближча лікарня знаходилася в Бишеві, що був районним центром.

Коли почався голод 1932-1933 років, його хвиля докотилася і до хуторів Василівка та Мегеді. Крім податку, селяни змушені були віддавати майже все, що залишали собі на зиму і на насіння. На початку 1933 року на хуторі приїжджали з району люди, які разом з деякими селянами ходили по дворах і силою під страхом смерті забирали все, що знаходили. Так, наприклад, люди пам'ятають Тertiшина та Петрусенка С.Д., а також жителя хутора Мегедя І.І., котрі здійснювали ці рейди. Всього в цих рейдах щоразу брало участь до 10 чоловік, деякі з них мали зброю. Після збору всього майна «бригада» відправлялася до колгоспу – частину здавала, а з другою частиною гуляли до ранку. І так закінчувався майже кожен їх рейд. Вони самі варили собі їжу, пили, гуляли.

На початок 1933 року колгосп був повністю сформований. Головою колгоспу був Міщенко М.І., люди говорять про нього лише хороше. Він мав щире серце, хоча виконував накази, що йшли «зверху» по податку. Під час війни у 1943 році він загинув, але не в бою з німецькими окупантами, а від руки «куркуля» і до того ж з хутора Мегедь.

На початку 1933 року в колгоспі було біля 60 коней, 30 корів, 20 волів. У колгоспі була кухня, в якій харчувалися колгоспники. Кожному колгоспнику ставили за кожен вихід на роботу в табель трудодень, якщо норму було перевиконано, то колгоспник одержував більше платні. Платили переважно зерном, а частину грішми.

У 1932-1933 роках взагалі нічого не платили, колгоспник за трудодень харчувався з колгоспної кухні. Весною 1933 року за цілий день колгоспник заробляв 125–150 гр. хліба і миску вівсяної чи гречаної каші. Ті, хто не працював, не мали навіть цього. Тому майже все населення хуторів було записано до колгоспу. Люди змушені були працювати під страхом голодної смерті. Адже після багатьох «рейдів» вдома нічого не лишалось. Хоч і були випадки, коли селянам вдавалося приховати дещо з їжі.

У 1930-33 роках на хуторах Василівка й Мегедь з'явилася банда, що складалася з молодих парубків 18-22 років, які жили на хуторах Василівка, Мегедь, Ястребенки й інших. Вони вночі грабували селян, особливо багато випадків пограбування люди згадують у 1932-1933 роках.

У 1933 році на хуторі Василівка жила сім'я Кожедубів, у яких троє синів Карпо, Петро і Микола померли з голоду. Так сталося, що мати доглядала за дітьми, батько працював у колгоспі, але на всіх не вистачало, хоча батько і приносив таємно хліб. Всього ж за 32-33 роки на хуторах Василівка і Мегеді від голоду померло приблизно 10-15 чоловік. Порівнюючи з іншими хуторами, це невелика смертність. Так на хуторі Ястребенки померло приблизно 30 чоловік, серед яких половина діти. Головна причина – це неспроможність батьків прогудувати своїх дітей, так як «рейди» з району забирали все, а якщо в сім'ї було від трьох до шести дітей, то батькам було дуже важко і сім'ї вимирали майже повністю.

В колгоспі ім. Мічуріна було створено інтернат для сиріт (люди називають його «патронат»), де діти мали

шматок хліба і змогли перебути лихоліття 33-го року. Раніше в цій садибі в кінці 20-х років жила сім'я Мякішевських. Це була заможна сім'я, вона мала біля 50 га землі: поля, ліси, у них була своя молотарка, 10 коней, 8 корів, 10 поросят, працювало до 10 чоловік по найму. У 1930 році цю сім'ю розкуркулили і депортували до Сибіру, втекти вдалося лише маленькій Тамарі (12 років), яку взяв до себе житель хутора Василівка Кухарчук Ніл. Зараз біля того місця, де була садиба Мякішевських, а потім «патронат», знаходиться кладовище. На місці копанки утворилося болото, яке і нині має назву «болото Мякішевського».

Проте люди з вдячністю згадують тих жителів, котрі не зламалися, не згубили своєї честі заради шматка хліба. Це Панюхно В.Г., який у 1933-34 роках працював у колгоспі сторожем і конюхом, і Литвин Л.Т., який працював поштарем, сторожем. Ці люди як могли допомагали вижити своїм односельцям в голодний рік.

Мартиролог жителів с. Мар'янівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Кулик П.С., 1923 р.н.; Панюхно (Давиденко) К.В., 1926 р.н.; Машовець В.А., 1939 р.н., записаними у 2008 р. Яценко Л.І., вчителем початкових класів Мар'янівської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

Держак Тихон
Держак (син)
Дрозд Семен
Карпенко Іван
Кожедуб Карпо

Костриця Григорій
Куліченко Іван
Машовець Андрій
Машовець Микола
Мегеть Олексій

Степанчук
Степанчук
Степанчук
Степанчук

с. Мотижин

Одне з найстаріших сіл району. Його історія сягає в глибоку давнину. Відомий історик академік Погодін стверджував, що Мотижин знаходиться на місці стародавнього міста Мутижир.

В 1923 р. об'єдналось на вулиці Гребенниковій кілька незаможних господарств спільно обробляти землю, створивши колгосп «Перший Мотижинський», головою став Гребенник К.Г., а потім організовано ще один колгосп на Сухівщині – «Єдність», який очолив Довгич А.П. Об'єдналось всього 8 господарств, земельна площа не перевищувала 35 десятин. У 1924 р. створилася третя артіль «Згода», (голова Петрина С.А., секретар Курач Г.М.) Пізніше виникла артіль «Зірка».

В 1929 році проводилася кампанія по суцільній колективізації села. Головою колгоспу «Перемога» був Мудренко, «Нове життя» – Стеценко, ім. Жовтневої революції – Кривенко М.І., ім. Червоної Армії – Петровський.

Активіст Сухенко Антон найперше розкуркулив свого рідного батька, забрав у нього клуню, реманент, потім розкуркулював своїх родичів і сусідів. Активними виконавцями сталінської програми «колективізації», а по суті загання селян у новітнє більшовицьке кріпацтво, були також Опанас Каленик і Юхим Пахомов (це по вуличному, прізвищ люди не пам'ятають) Безсмертний Кіндрат, Домашенко Михайло, Сухенко Антон.

В Мотижині розкуркулили 100 господарств: 5 садиб Карсевичів, Довгича Давида (Шлях); Чаленка Михайла, Скибенка Мусія (Гардабелова); Петрину Кирила, Коцюбу Пилипа, Яценка Юхима, Гребенюка Антона, Безсмертного Федоса, Муху Гаврила, Галдецьких (жили на Ясногородському хуторі); Баклана Сакея, Сметани Романа. Як посвідчила ветеран села Снігир К.О., розкуркулювали і не дуже заможних людей, але які чимось були невгодні сільській владі.

Після розкуркулювань ті ж активісти з не меншим завзяттям восени та взимку 1932 року вимітали всі запаси у односельців уже без розбору. Як наслідок, прийшов страшний голод. Протягом кількох місяців у Мотижині померло від голоду понад сотню людей. За свідченнями очевидців встановлено прізвища 70 осіб.

Мартиролог жителів с. Мотижин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Скибенко (Мухи) Г.І., 1915 р.н.; Снігир К.О., 1911 р.н.; Довгич Г.П., 1915 р.н.; Скибенко М.І., 1916 р.н.; Сухенко Г.А., 1913 р.н.; Комашенко О.О., 1926 р.н., записаними у 1996 р. Костенко Л.П., вчителем хімії Мотижинського ліцею.

Баклан Василь
Баклан Гапка
Баклан Марія
Баклан Степан
Балагуришин - батько
Балагуришин - син
Балагуришина - дочка

Балагуришина - мати
Голик Антон
Голик Іван
Голик Параска
Голик Сергій
Голик Степан
Голик Федоска

Гребеник - 1 дитина
Гребеник - 2 дітей
Гребеник - 3 дітей
Гребеник Родіон
Гребеник Володимир
Гребеник Зінька
Гребеник Іван

Гребеник Лаврін
Громницька Мар'яна
Громницький - 1 дитина
Громницький - 2 дітей
Громницький - 3 дітей
Громницький Іван
Довгич дружина
Довгич Давид
Карасевич - 1 дитина
Карасевич - 2 дітей
Карасевич - 3 дітей
Карасевич Михайло
Коба Устя
Коба Семен
Коба Яків
Коцюба Ігор
Коцюба Ганна

Коцюба Петро
Коцюба Самійло
Коцюба Харлам
Крамаренко - 1 дитина
Крамаренко - 2 дітей
Крамаренко Грицько
Курач Яків
Муха Грицько
Муха Іван
Муха Сак
Муха Уляна
Петровський Іван
Петровський Макар
Петровський Олекса
Сметана - 1 дитина
Сметана - 2 дітей
Сметана - 3 дітей

Сметана - 4 дітей
Сметана Іван
Снігир - 1 дитина
Снігир Лисавета
Снігир Онисько
Снігир Грицько
Снігир Мокрина
Снігир Прохор
Снігир Степан
Снігир Філя
Тимошенків батько
Тимошенко Клим
Тимошенко Михайло
Тимошенко Федора
Тиндик Мелашка

с. Наливайківка

В 1930 р. у селі були створені колгосп і лісгосп, де працюючим видавали заробітну плату грішми та продуктами харчування.

Під час колективізації були розкуркулені Черниш Михайло, Савран Михайло, Гладкий А. П. та ін.

Восени і на початку зими 1932 року організована сільською владою бригада активістів вимітала все із сільських помешкань, руйнувала будинки, залізними штирями вишукувала всі схованки в землі. Забирали останній краєць хліба, останню квасолину. За свідченнями старожилів Швеця М.М., Капустенко З.М. більшовики сформували цю армію «опричників» з бродяг і ледарів, які ніде не працювали.

Коли прийшов штучно організований голод, не лише наливайківці, а й люди з багатьох прилеглих сіл йшли в лісгосп у надії влаштуватись на роботу і якось вижити, але прийняти всіх бажаючих не було можливостей. Люди їли котів і собак, кору і листя дерев, бур'яни. Хоч облік було заборонено вести, але вважають, що помер кожен третій житель села. Голод забрав тих, хто не доносив, не виривав хліб з дитячих рук, не крав у свого сусіда чи брата. Померлих звозили у велику яму, яку прикидали землею та хлоркою. Лише з одного району села – Почепина померло 33 людей. Це за неповними даними.

Менше страждали ті, в кого була корова, яка рятувала людям життя.

На жаль, відійшли у вічність ті, хто міг би детально розповісти про голод і померлих від нього односельців. Ті, що нині живуть, в ту пору були дітьми і мало що пам'ятають. Тому за їхніми свідченнями вдалося встановити лише 11 осіб померлих від голоду.

Мартиролог жителів с. Наливайківка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Панчук М.І., 1925 р.н.; Рябчук Г.М., 1921р.н.; Яценко О.В., 1927р.н.; Булах М.І., 1911 р.н.; Панчук М.І., 1925 р. н.; Нищенко М. Г., 1923 р.н., записаними у 2005 р. Стукало Т.В., вчителем української мови та зарубіжної літератури Наливайківської загальноосвітньої школи I-II ступенів.

Булах (дитина)
Булах (дитина)
Булах (дитина)
Булах (дитина)

Булах (дитина)
Булах (мати)
Булах (чоловік)
Булах Марія

Булах Наталія
Булах Одарка
Головченко Юрій

с. Небелиця

В літописі 1158 року це село згадується як місцевість, подарована князем Ярополком Ізяславичем Києво-Печерському монастирю.

В 1930 році була створена артіль ім. 13 років Жовтня. Вона об'єднувала невеличку частину незаможників. Решта селян були одноосібниками.

Голодомор не обминув стороною Небелицю. За свідченням жительки села Анастасії Чорної голодна смерть лютувала особливо навесні. Прямо на дорогах, на вулицях лежали мертві. Ніхто їх не підбирав по кілька днів. Незважаючи на голод, на Макарівщині все ще виконували план хлібоздачі, хоча зерна в селян уже не було. І все-таки його нашкребли... аж 4 % до плану (газ. «За соцтемпи», 06.08.1933 р., № 70). Люди голодні, опухлі, а уповноважені сільські активісти Яків Булах, Яків Дзюба, Ф.Ю. Гулак, Борис Тура, Свиридовський П.Я. ходили по хатах і «качали» гроші на позику.

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

Встановити, скільки загинуло в цей лихий період людей в с. Небелиця, уже неможливо.

Мартиролог жителів села Небелиця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченням очевидця Новиченко М.М., 1913 р.н., записаними у 2008 р. Гулак Н.А., вчителем історії Небелицької ЗОШ І-ІІ ступенів.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Проворний (батько)
Проворна (мати)
Проворна (дочка)
Проворний (син)
Проворний (син)

Зайченко Ваня
Зайченко Катя
Зайченко (батько)
Гулак (дитина)
Гулак (дитина)

Захарчук Степан
Захарчук (дочка)
Новиченко (син)

с. Ніжиловичі

Село було засноване в болотистій місцевості «на нежилому місці». Звідси і назва. В писемних джерелах є протест митрополита Рутського в 1616 році, в якому говориться, що «... пан Стефан Лозка відняв від митрополичного помістя Ніжилович на 1 милі землі». Це дає право говорити, що Ніжиловичі були засновані не пізніше кінця XVI століття.

1924 р. в селі створено колгоспи «Більшовик» та «Нове життя».

В період колективізації були заарештовані 12 жителів села, які виступали проти примусового загання в колективні господарства, зокрема учитель Артеменко П.О., священник Сапіженко І.М., одноосібники Семенко Д.Й., Коваленко К.С., колгоспники Сопленко Д.Я., Лещенко В.П., Семененко Є.В.

Одна з найстаріших жителів села Захарченко А.О. розповіла, як кілька разів приходили місцеві активісти, нищпорили в кожному куточку господарства, вимагаючи здати прихований хліб у державну поставку, якого вже не було. Тоді відбирали з оселі останні зернинки хліба, останню квасолю в торбинці, забирали цінні речі, залишаючи односельців напризволяще. За свідченням очевидця трагедії голодомору Захарченка М.Д. в селі Ніжиловичі за роки голоду 1932-1933 років вимерло 220, а за свідченнями інших очевидців – 250 дорослих і 50 дітей. Встановлено поіменно 52 особи.

Мартиролог жителів с. Ніжиловичі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Захарченко А.О., 1921 р.н.; Макаренко М.Ф., 1909 р.н.; Захарченко М.Д., 1920 р.н.; Нестеренко Г.Я., 1918 р.н.; Артеменко Г. М., 1923 р.н., записаними у 2000 р. Артеменко В.П., вчителем історії Ніжиловицької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів.

Артеменко Авраам
Артеменко Дмитро
Артеменко Іван
Артеменко Іван Аврамович
Артеменко Іван
Костянтинович
Артеменко Клим
Артеменко Костянтин
Артеменко Микола Сакович
Артеменко Петро
Костянтинович
Артеменко Тетяна
Артеменко Тиміш Сакович
Артеменко Яків Сакович
Бикоріз Антон Артемович
Бикоріз Григорій
Бикоріз Софія
Дмитро Нечипорович
Захарченко
Захарченко Василь

Захарченко Василь
Захарченко Дмитро
Нечипорович
Захарченко Ніна Федорівна
Захарченко Онисько і 5 дітей
Захарченко Палажка
Захарченко Параска
Василівна
Захарченко Софія Федорівна
Захарченко Трохим
Ковтун Ганна Саківна
Ковтун Микола
Ковтун Тиміш
Ковтун Яків
Літовка Матвій
Макаренко Ганна
Макаренко Ігнат Ількович
Макаренко Прокіп Пилипович
Нестеренко Данило
Нестеренко Нечипір

Павленко Параска
Петренко Василь
Поливач Андрій
Поливач Ілько Пилипович
Поливач Микола Тимофієвич
Поливач Петро
Поливач Пилип
Поливач Степан
Поливач Тиміш
Семененко Михайло
Андрійович
Сопленко Микола Семенович
Степаненко (дівчинка)
Тимошенко
Тимошенко Ганна Антонівна
Тимошенко Софія Ігнатівна
Цибенко Матвій
Цибенко Федір

с. Новосілки

Село за переписом 1926 р. налічувало 110 дворів, де проживало 1332 особи: 670-чол.; 654-жін. Наступний перепис 1939 року показав 366 дворів з 1131 мешканцем. Навіть з врахуванням природного приросту, який в ті роки був дуже високим, та міграційними процесами можна приблизно вирахувати цифру втрат

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

від Голодомору 1932-33 років. Вона сягне за дві сотні замордованих голодом новосілівців. А передували цьому форсована колективізація і нереальні плани хлібозаготівлі 1932 року.

В 1928 р. створюється товариство спільного обробітку землі «Червона іскра», який став основою майбутнього колгоспу. Коли почалась форсована колективізація, були розкуркулені 12 сімей. Старожил села Петенко В.Ю. посвідчила, як розкуркулили її батька, а всю сім'ю залишили без засобів існування і прирекли на голодну смерть.

За спротив насильницькій колективізації були заарештовані та розстріляні в Биківнянському лісі Деркач Яків, Малішенко Михайло, Польовик Павло, Зінченко Андрій, Зінченко Юхим, Петенко Пилип, Стегняк Денис.

Восени 1932 року для викачування хліба в село прибув уповноважений з Бишева Кольцов. Знайшлись йому в підмогу місцеві активісти: Михайло Романченко, Марко Бойко та інші. Зі штирями вони вдирались у кожну оселю, шукали зерно. Після них у розграбовані селянські хати прийшов голод. Нині живі очевидці тих подій, які в 1933 році були дітьми, пригадали 86-х померлих від голоду селян, а от по прізвищах – лише 8 осіб.

Мартиролог жителів с. Новосілки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Шеремет Т.Д. 1924 р.н.; Санжак І.М., 1918 р.н.; Безденко Г.С., 1923 р.н. 4 Петенко В.Ю., 1923 р.н., записаних 2008 р. Білоцьким М.М., вчителем історії Новосілівської загальноосвітньої школи I-III ступенів.

Безденки – чоловік, жінка і син

Клименки – батько та 2 дочки Кулик (батько)

Санжар Гриша

с.Озірщина

Під час примусової колективізації і штучного голоду в селі загинуло 150 чоловік.

Мартиролог жителів с.Озірщина – жертв Голодомору 1932–1933 років укладений за даними облдержархіву (архівні реквізити: фр-5634, оп. 1, спр. 638, арк.148-185; спр. 641, арк. 88-197).

Тищенко Оксент Семенович

господарював дома, 15.01.

1933 р., 84 р.

Від старості

Тарковська Явдоха

господарювала дома, 24.01.

1933 р., 70 р.,

Від старості

Михаленко Тарас Андрійович

Безпритульний, 19.02.1933 р.,

65 р.

Від старості

Павлюк Тетяна Захарівна

господарювала дома, 20.02.

1933р., 51 р.,

зарізано

Михаленко Мокрина

Денисівна

господарювала дома, 26.03.

1933р., 56 р.,

від тифу

Радчук Йосип Іванович

У артілі, 29.03.1933 р., 58 р.,

невідомо

Журба Савка Петрович

У артілі, 30.03.1933 р., 54 р.,

невідомо

Радчук Марія Йосипівна

Дитина, 01.05.1933 р., 2 р.,

Невідомо

Радчук Сак Терешкович

господарював дома, 10.05.

1933 р., 30 р.,

невідомо

Брущенко Олексій Савович

Дитина, 10.05.1933 р., 10р.

Невідомо

Фурманчук Павло Флорович

господарював дома, 16.05.

1933р., 74 р.,

від старості

Ліхницький Петро Корнійович

господарював дома, 13.05.

1933р., 59 р.,

від старості

Чернявська Надежда

Михайлівна

Дитина, 19.05.1933 р., 7 р.,

невідомо

Драпей Оксана Корнійвна

У артілі, 03.05.1933 р., 65 р.

Невідомо

Шульга Кіндрат Іванович

господарював дома, 30.05.

1933 р., 66 р.,

від старості

Чернявська Катерина

Мизаськівна

Дитина, 03.06.1933 р., 8 р.,

невідомо

Бондар Федь Карпович

господарював дома, 01.06.

1933 р., 12 р.,

невідомо

Марченко Микола

Євдокимович

Дитина, 07.06.1933 р., 7 р.,

невідомо

Зарицька Ганна Іванівна

Дитина, 06.06.1933 р., 4 р.,

невідомо

Бондар Пилип Ігнатович

У артілі, 19.06.1933 р., 60 р.

невідомо

Павлюк Коцон Андрійович

У артілі, 23.06.1933 р., 58 р.

невідомо

Брущенко Санька Савівна

Дитина, 30.06.1933 р., 5 р.,

невідомо

Бондар Ганна Потапівна

У артілі, 21.06.1933 р., 83 р.,

невідомо

Бондар Мотря Степанівна

У артілі, 06.07.1933 р., 30 р.,

невідомо

Фурманчук Іван Микитович

У артілі, 09.07.1933р., 42 р.,

невідомо

Фурманчук Грицько

Тарасович

У артілі, 09.07.1933 р., 25 р.,

невідомо

Михаленко Христя Родіонівна

Господарювала дома, 12.07.1933 р., 47 р., невідомо

Кравченко Євнух Павлович

У артілі, 14.07.1933 р., 30 р., невідомо

Радчук Микола Борисович

Дитина, 10.07.1933 р., 6 р., невідомо

Михаленко Ліксандр

Степанович

Дитина, 15.07.1933 р., 10 р., невідомо

Бондар Мар'яна Остапівна

Господарювала дома, 08.07.1933 р., 49 р., невідомо

Бондар Іван Охрімович

Дитина, 24.07.1933 р., 5 р., невідомо

Бондар Санька Косіянівна

Дитина, 26.07.1933 р., 4 р., невідомо

Шевчук Одарка Терешківна

Господарювала дома, 14.08.1933 р., 33 р., невідомо

Михаленко Марина

Степанівна

Дитина, 02.09.1933 р., 2 р., невідомо

Бондар Якилина Михайлівна

Господарювала дома, 14.09.1933 р., 56 р., невідомо

Зарицький Грицько

Омельянович

Господарював дома, 05.10.1933 р., 33 р., невідомо

Терещук Палажка Денисівна

У артілі, 26.12.1933 р., 57 р. Від старості

Радчук Настась Михайлович

Господарював дома, 05.1932, 47 р.

На легені

Бондар Ольга Антонівна

Дитина, 12.03.1932 р., 7 р., невідомо

Зарицький Оляян Микитович

Господарював дома, 25.03.1932, 75 р.

Від старості

Ліхицька Ольга

У артілі, 15.04.1932 р., невідомо

Брущенко Грицько

Степанович

Дитина, 02.05.1932 р., 4 р., невідомо

Нахоренко Марина Федорівна

У артілі, 08.06.1932 р., 18р. простуда

Ліхицька Марина Карпівна

Дитина, 26.09.1932 р., 3 р., невідомо

Зарицька Катерина

Григорівна

Господарювала дома, 11.10.1932 р., 38 р., ризак

Зарицький Степан Федорович

Дитина, 16.10.1932 р., 8 р., невідомо

Бондар Ольга Олександрівна

Господарювала дома, 25.10.1932 р., 13 р., ризак

Шевчук Грицько Лукич

Хлібороб, 06.11.1932 р., 94 р., невідомо

Христенко Наполеон

Володимирович

У артілі, 17.12.1932 р.,

Зарицький Костик

Степанович

господарював дома, 17.01.1933 р., 84 р.

Від старості

Бондар Микола Антонович,

У артілі, 14.02.1933 р., невідомо

Журба Марина Марківна

У артілі, 19.02.1933 р., 18 р., невідомо

Галька Петро Іванович

Дитина, 16.03.1933 р., 2р., простудився

Брущенко Сидор

Євдокимович

господарював дома, 26.03.1933 р., 72 р.

Від старості

Брущенко Меланка

Констанівна

У артілі, 30.03.1933 р., 67 р., невідомо

Шевчук Степан Кирилович

Дитина, 08.04.1933 р., 3 р., невідомо

Назаренко Петро Леянів

Дитина, 01.05.1933 р., 1 р., Невідомо

Євженко Павло Іванович

господарював дома, 08.05.1933 р., 63 р.

Невідомо

Брущенко Савка Іванович

у артілі, 14.05.1933 р., 41 р.

Невідомо

Радчук Кирило Сидорович

господарював дома, 17.05.1933 р., 50 р.,

невідомо

Павлик Ігнат Андрійович

господарював дома, 16.05.1933 р., 32 р.,

невідомо

Шевчук Текля Василівна

У артілі, 21.05.1933 р., 60 р.

Невідомо

Кравченко Надія Омельківна

Дитина, 27.05.1933 р., 5 р. Невідомо

Фурманчук Яків Павлович

господарював дома, 01.06.1933 р., 45 р.,

невідомо

Назаренко Омелько

Дементійович

У артілі, 01.06.1933 р., 65 р., невідомо

Шевчук Степан

Митрофанович

У артілі, 8.06.1933 р., 19 р., невідомо

Андрієнко Аврам Якимович

господарював дома, 11.06.1933 р., 75 р.,

від старості

Терещук Настя Тодосіївна

господарювала дома, 17.06.1933 р., 27 р.,

забита бандитами

Фурманчук Харитя Василівна

У артілі, 22.06.1933 р., 72 р.

Від старості

Бондар Степан Койянович

Дитина, 23.06.1933 р., 9 р., невідомо

Андрієнко Іван Денисович

господарював дома, 20.06.1933 р., 68 р.,

невідомо

Бондар Іван Ігнатович

господарював дома, 07.07.1933 р., 55 р.,

невідомо

Марченко Микита

Євдокимович

Дитина, 06.07.1933 р., 5 р., невідомо

Андрієнко Ольга Іванівна

Господарювала дома, 11.07.

1933 р., 15 р.,
невідомо

Драпей Софія Марківна
Господарювала дома, 11.07.
1933 р., 40 р.,
невідомо

Марченко Дмитро Євдокимович
Дитина, 12.07.1933 р., 10 р.
невідомо

Шевчук Іван Свиридович
господарював дома, 15.07.
1933 р., 28 р.,
невідомо

Кравченко Павло Овсійович
господарював дома, 11.07.
1933 р., 59 р.,
невідомо

Михаленко Ольга Степанівна
Господарювала дома, 20.07.
1933 р., 14 р.,
невідомо

Бондар Онися Свиридова
Господарювала дома, 20.07.
1933 р., 38 р.,
невідомо

Назаренко Палажка Михайлівна
Господарювала дома, 26.07.
1933 р., 48 р.,
невідомо

Бондар Ольга Охрімівна
Дитина, 26.07.1933 р., 3 р.,
невідомо

Зарицький Іван Сергійович
Дитина, 20.09.1933 р., 9 р.,
невідомо

Радчук Василь Сидорович
У артілі, 02.09.1933 р., 15 р.,
невідомо

Левченко Антон Хадотович
Господарював дома, 02.10.
1933 р., 41 р.,
невідомо

Борисенко Пилип Лівонович
Господарював дома, 10.10.
1933 р., 33 р.,
невідомо

Шевчук Кирило Давидович
У артілі, 24.01.1932 р., 15 р.,
повісився

Павлюк Андрій Сакович
Господарював дома, 12.02.
1932 , 87 р.
Від старості

Журба Гриша
У артілі, 14.03.1932 р.,
невідомо

Зінченко Ліпка Омелянович
Одинець, 27.03.1932 р., 81 р.

Від старості
Чернявський Михась Кіндратович

У артілі, 24.04. 1932 р., 43 р.
Запалення легенів
Шевчук Ольга Тимошківна

Хлібороб, 05.05.1932 р.,
Невідомо
Бондар Іван Григорович

Дитина, 18.07.1932 р., 1 р.
Від кору
Шевчук Василь Григорійович

Дитина, 08.10.1932р., 8 р., ризак
Зарицька Семкліта Миколаївна

Хлібороб, 11.10.1932 р., 56 р.,
невідомо
Шевчук Петро Кирилович

Дитина, 17.10.1932 р., 6 р., не-
відомо
Бондар Олександр Дементійович

Господарював дома, 27.10.
1932 р., 46 р.,
ризак
Марченко Катя Сергіївна

Господарювала дома, 06.12.
1932 р.
Аврамчук Степан Іванович

Дитина, 06.01.1932 р., 5 р.,
невідомо
Шевчук Павло Денисович

господарював дома,
22.01.1933 р., 82 р.,
невідомо
Ліхницький Іван Ничипорович

У артілі, 15.02.1933 р., 75 р.
Андрієнко Остап Микитович
господарював дома, 27.02.
1933 р., 68 р.

Від старості
Химич Матвій Макарович
У артілі, 24.03.1933 р., 56 р. Від
старості

Ліхницький Карпо Іванович
У артілі, 7.03.1933р., 48 р.
Сип тифу
Левченко Санька Антонівна

Дитина, 30.03.1933 р., 2 р.
Невідомо
Михаленко Карпо Андрійович
господарював дома, 24.04.
1933 р., 63 р.

Від старості
Брущенко Іван Савкович
Дитина, 14.05.1933 р., 8 р.

Невідомо

Брущенко Антоніна Савівна
У артілі, 10.05.1933 р., 12 р.
Невідомо

Шевчук Микола Максимович
У артілі, 14.05.1933 р. Невідомо
Ліхницький Зінько Герасимович

господарював дома, 17.05.
1933 р., 68 р., від старості
Михаленко Макар Федорович

господарював дома, 18.05.
1933р., 55 р.,
від старості
Кравченко Марина Омельківна

Дитина, 02.05.1933 р.
Невідомо
Радчук Назар Филимонович

У артілі, 29.05.1933р., 70р.
Від старості
Левченко Хівра Семенівна

господарювала дома, 03.06.
1933 р., 33 р.,
невідомо
Ліхницький Йовжим Зінькович

У артілі, 05.06.1933 р., 29 р.,
невідомо
Фурманчук Марія Прохорівна

господарювала дома, 08.06.
1933 р., 44 р.,
невідомо
Шевчук Ніна Максимівна

Дитина, 14.06.1933р., 4 р.,
невідомо
Зарицький Тодось Ничипорович

У артілі, 17.06.1933 р., 62 р., за-
битий бандитами
Шевчук Мокрина Кландцова

У артілі, 22.06.1933 р., 68 р., не-
відомо
Євгенко Приська Дмитрівна

господарювала дома, 29.06.
1933 р., 65 р.,
від старості
Андрієнко Мотря Карпівна

господарювала дома, 20.06.
1933 р., 68 р.,
невідомо
Михалевич Лисавета

У артілі, 08.07.1933 р., 61 р.
невідомо
Драпей Ганна Іванівна

Дитина, 07.07.1933 р., 1 р.,
невідомо
Шевчук Митрофан Тимошкович
господарював дома, 11.07.

1933 р., 47 р.,
невідомо

Ліхницька Ольга Савівна
Дитина, 12.07.1933 р., 11 р.,
невідомо

Андрієнко Микола Павлович
Дитина, 17.07.1933 р., 2 р.,
невідомо

Брущенко Іван Максимович
господарював дома, 11.07.
1933 р., 74 р.,
невідомо

Радчук Марина Ничипорівна
Дитина, 11.07.1933 р., 11 р.
невідомо

Зарицький Макар Данилович
Господарював дома, 20.07.
1933 р., 70 р.,
невідомо

Бондар Кирило Ігнатович
Господарював дома, 24.07.
1933 р., 55 р.,
невідомо

Ліхницька Антоніна Петрівна
Господарювала дома, 26.07.
1933 р., 19 р.,
невідомо

Казміренко Варка Олексіївна
Дитина, 29.07.1933 р., 8 р.
невідомо

Михаленко Палажка Карпівна
У артілі, 25.09.1933 р., 63 р.
Від старості

**Левченко Ліксандра
Степанівна**
У артілі, 10.09.1933 р., 20 р.
невідомо

Зарицький Семен Микитович
Господарював дома, 02.10.
1933 р., 68 р.,
невідомо

Журба Микита Петрович
Господарював дома, 21.12.
1933 р., 50 р.,
невідомо

**Лихнянський Петро
Вікторович**
Дитина, 28.01.1932 р., 6 р.,
невідомо

Фурманчук Микола
Господарював дома, 22.02.
1932 р., невідомо

**Михайленко Степан
Федорович**
Господарював дома, 16.03.
1932 , 53 р.,
запалення легенів

Ліхницька Сонька Кирилівна
дитина, 28.04.1932 р., 6 р., невідомо

Журба Ярина Яківна
Хлібороб, 30.04.1932 р., 69 р.
Від старості

Талько Ліда Іванівна
Хлібороб, 15.05.1932 р.,
невідомо

Радчук Ольга Оникіївна
У артілі, 12.08.1932 р.,
невідомо

**Шевчук Володимир
Кирилович**
У артілі, 07.06.1932 р.,
невідомо

Ліхницька Гапка Купрівна
У артілі, 16.10.1932 р., 26 р.,
невідомо

Зарицька Ліда Федорівна
Господарювала дома, 26.10.
1932 р., невідомо

Зарицький Петро Степанович
Хлібороб, 05.11.1932 р., 96 р. не-
відомо

**Нахоренко Омелян
Омелянович**
Хлібороб, 11.12.1932 р., 27 р.,
застрілений

Бондар Ольга Анатоліївна
дитина, 12.03.1932 р., 7 р.,
невідомо

с. Пашківка

В історичних документах село згадується в 1664 році.

У 1927 році кількість населення – 3299 осіб.

1928 р. організовано ТСОЗ, 1930 – комуна. Першим головою став робітник-двадцятип'ятитисячник Кольцов М.М. з м. Києва. Він же разом з головою сільради Кухарем очолив розкуркулювання. Вони ж восени і на початку зими 1932 року відбирали у селян все до зернинки. А також відбирали прикраси, інші цінні речі. Активно допомагав у цьому вчитель місцевої школи Федір Павлович (прізвище якого уже не згадали), який у своїх учениць, їхніх мам і бабусь витягував з вух золоті сережки.

У повністю позбавленому продовольчих ресурсів селі почався голод, від якого лише за встановленими даними померло 139 осіб. Насправді ж цифра втрат значно більша.

Мартиролог жителів с. Пашківка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Іллюченко Г.М., 1920 р.н.; Герасимчук К.Я., 1909 р.н.; Пришви А.А., 1920 р.н.; Голубченко О.А., 1932 р.н.; Цвалінської Г.С., 1928 р.н., записаними у 2006 р. Тютенко З.М., вчителем історії Пашківської ЗОШ І-ІІІ ступенів.

Сесюк Іван Юхимович
Голубченко Люба Зіньківна
Шевченко Сидора Микитівна
Шевченко Солоха Микитівна
Шевченко Гулька Микитівна
Третяк Марія
Третяк Василина
Третяк Марія, Ганя, Марія,
Василина, тітка Марія
Литвин Мусій Якович
Литвин Микола Мусійович

Литвин Вася Мусійович
Литвин Яків Мусійович
Литвин Лука Григорович
Литвин Василина
Литвин Степанида Луківна
Литвин Катерина Луківна
Литвин Меланія Луківна
Литвин Ганна Луківна
Пришва Купріян
Пришва Меланія
Литвин Текля

Литвин Христя Кирилівна
Литвин Віктор Кирилович
Литвин Микола Кирилович
Сесюк Мотря Саківна
Селюк Оля
Селюк Ганя
Сесюк Устина
Голубченко Яків Олексювич
Голубченко Ганна Юхимівна
Голубченко Ганя Яківна
Голубченко Іван Андрійович

Голубченко Параска
 Полозюк Явдоха
 Полозюків 10 дітей (дитина)
 Полозюк Степан
 Марупель Пріська
 Марупель – 3 дітей
 Ворочиха Марія
 Гольник
 Гольника дочка
 Мефодій і його дружина
 Марія Ворочиха, чоловік і 2
 дітей
 Варки баби сім'я
 Христина і її дочка
 Сіренко Надія
 Литвин Роман
 Білоус Олена Яківна
 Ніщенко Галина Трохимівна і
 2 дітей
 Ніщенко Герасим
 Ніщенко Іван

Баран Степан і 4 дітей
 Міщенко Іван Гаврилович,
 його жінка і 9 дітей
 Воробєя мати
 Мельніченко, його троє дітей
 і два брати
 Герасимчук Ганна Трохимівна
 Сіренко Ганна Яківна
 Сіренко Степан
 Сіренко Гришутка
 Фінчук Григорій
 Фінчук Петро
 Фінчук Ольга
 Коваль Кузьма, його дружина
 і 4 дітей
 Кузьменко Тимон і його мати
 Кузьменко Антон Тимонович
 Кузьменко Петро Тимонович
 Кузьменко Кирило
 Гомон Марійка і її мати
 Войтенко Ігнат і його мати

Минка Мартин
 Минка Оврам
 Некуїв Олечка і ще четверо її
 сестер
 Ткаченка баба
 Некуй Наталка
 Некуй Іван
 Некуй Дмитро
 Некуй Лука
 Євгенік Іван
 Євгенік Гермашка
 Борисик Пріська
 Сесюк Мотря
 Сесюк Оля
 Сесюк Ганя
 Ніщенко Герасим
 Ніщенко Іван
 Ніщенки батько мати
 Ніщенко

с. Рожів

Рожов, Розов, Рожаєєв, Рожев, а можливо, що були й інші назви цього містечка, що існувало на території сучасного Макарівського району.

В 1922 році була організована артіль «Поляна», до якої увійшло дев'ять чоловік. В 1926 році було створено ТСОЗ, але він через рік розпався. В 1929 році виник партійний осередок. При його активній допомозі було організовано з незаможників колгосп «Друга п'ятирічка». Більшість селян були одноосібниками. Їх називали «індусами», бо вони вели індивідуальне господарство, обкладались великими і багатьма податками, але до колгоспу не йшли. Тоді їх почали заганяти туди розкуркулюванням, а остаточно – голодом, коли люди за миску бурди працювали від світання до смеркання, а часто й помирали на колгоспному полі. Голодні люди були здатні на будь-який злочин. Так житель села Глущенко Самійло убив свого односельця Шулькевича П.М. за 5 кг пшона, які той заробив у с. Наливайківці в лісгоспі і ніс своїй, такій же голодній, родині.

З різних джерел є дані про те, що в селі померло від голоду близько 200 осіб.

В книзі «Історія села Рожів (історико – етнографічний нарис», Київ – 2007 р. автор Григорій Шулькевич розповідає, що вдалося зібрати лише незначну частку імен тих, які померли з голоду, а також розповідає, що наприкінці 1933 року в Рожеві організували для дітей – круглих сиріт інтернат. Серед них були: Галка Микола Миколайович, Ремезовська Марія Андріївна, Галасюк Захар Іванович, Галка Андрій Миколайович, Левіцька Віра Данилівна, Герасименко Олександр Дмитров, Ремезовська Марія Петрівна, Федорич Євдокія Андріївна та ін.

Мартиролог жителів с. Рожів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Вараницького Д.Я., 1904 р.н.; Вараницької К.В., 1912 р.н., записаними у 1997 р. Вараницькою Л.М., уч. 10-Б кл. Макарівської загальноосвітньої школи I- III ступенів №1; Галки Н.Г., 1909 р. н., записаними в 1999 р., матеріал взято з книги Г.Шулькевич, В.Ремеле, О.Ремеле «Нариси з історії Макарівського району, Київ – Логос, 2006 ». – с. 372-373; Сичевської Є.А., 1914 р.н.; Орлової М.Д., 1911 р.н., записаними у 2005 р. Поливач Л.М., зав. бібліотекою-філіалом с. Рожів.

Кучерявий (хлопчик) – дитина,
 від голоду
Кучерявий (хлопчик) – дитина,
 від голоду
Знискова (дівчинка) – дитина,
 від голоду
Білецький - син Саші Білень-
кої, від голоду

Гайдаєнко Петро
 1880, від голоду
Гайдаєнко Юхим Ілліч
 1882, від голоду
Гайдаєнко Нечипор
 1869, від голоду
Гайдаєнко Меланя
 1900, від голоду

Галасюк Іван
 від голоду
Галка Анатолій Пилипович
 від голоду
Галка Петро Якимович
 1888, від голоду
Галка Ганна Миновна
 1889, від голоду

Галка Яким Васильович
1855, від голоду
**Глуценко - хлопчак "Багани-
хи"** - дитина
від голоду
Гайдаєнко Маша
1882, від голоду
Галка Микола Пилипович
від голоду
Галка Анатолій
від голоду
Друкаренко Дементій
Павлович
1883, від голоду
Друкаренко Антон
Дементійович
від голоду
Герасименко Дмитро
Іванович
1878, від голоду
Герасименко Параска
1889, від голоду
Завацький Петро Сидорович
1878, від голоду
Куницький Іван Мусіїв
1895, від голоду
Куницький Іван Талимонович
від голоду
Куницький "Басанка"
від голоду
Куницька – дружина
Куницького „Басанки"
від голоду
Куницький- дитина
10 років, від голоду
Куницький Тодось
від голоду
Куницький Шура
1900, від голоду
Куницька Мар'яна
від голоду
Комишній Талимон Якович
1898, від голоду
Клочко Мусій, від голоду
Левіцький Василь Данилович
1892, від голоду
Левіцький Данило
Тимофійович
1878, від голоду
Левіцька Катря Яківна
1882, від голоду
Левіцький Андрій – учень
Рожівської школи
від голоду
Левіцька Таїсія Павлівна –
дитина
від голоду
Науменко Іван

від голоду
Науменко Андрій
від голоду
Науменко - їх сестра
від голоду
Левіцький - молодший син
Данила та Катрі
від голоду
Майборода Пилип
від голоду
Остаповський Зіновій
від голоду
Ремезовський Андрій
"Мандрика"
від голоду
Ремезовський Андрій
Андрійович - син Ремезов-
ського Андрія - дитина
від голоду
Ремезовський Петро Іванович
1888, від голоду
Ремезовська Варвара Яківна
1895, від голоду
Ремезовська Соня - дочка Ре-
мезовських Петра і Варвари
– дитина
від голоду
Ремезовський Андрій – син
Ремезовських Петра і
Варвари – дитина
від голоду
Ремезовський Карпо
від голоду
Ремезовський Іван – син
Ремезовського Карпа, від го-
лоду
Ремезовська Горпина
від голоду
Ремезовський – син Ремезов-
ської Горпини – дитина, від
голоду
Руденко Михайло
Тодосьович, від голоду
Руденко Михтод Тодосьович
від голоду
Руденко Андрій Семенович
від голоду
Руденко Надя Семенівна
від голоду
Руденко Софія
від голоду
Руденко Надя – дочка
Руденко Софії – дитина від
голоду
Руденко Андрій - син Руденко
Софії
від голоду
Руденко Дуся – дочка Руденко

Софії
від голоду
Білоус Олександр
від голоду
Білоус – син Білоуса
Олександра
від голоду
Завацький Петро
від голоду
Куницький Іван Тимофійович
від голоду
Куницький Пилип Пилипович
від голоду
Куницький - син Пилипа
від голоду
Плис - дружина Плиса Василя
від голоду
Реп'янська Лукера Андріївна
від голоду
Руденко Семен Семеновия
від голоду
Руденко Софія - дружина
Руденка Михтода Тодосьович
від голоду
Руденко Надя – дочка
Руденко Софії
від голоду
Сичевський Іван Григорович
від голоду
Сичевська Надія - сестра
Сичевського Івана
від голоду
Сичевський Йосип Маркович
1875, від голоду
Сичевський - син Сичевської
Марцені
від голоду
Сичевська - донька Марцені
від голоду
Сусленко Пилип
1878, від голоду
Сусленко Єва
від голоду
Сусленко Іван – син Сусленків
Пилипа і Єви
від голоду
Сусленко Соня – дочка
Сусленків Пилипа і Єви
від голоду
Федорич Яків Захарович
від голоду
Федорич Гапка,
від голоду
Федорич Артем – син
Федоричів Якова і Гапки, від
голоду
Федорич Андрій - син
Федоричів Якова і Гапки, 1879,

від голоду
Шепельська Домна Тимофіївна
 1904, від голоду
Шепельський Іван Тимофійович
 1904, від голоду

Шепельська Параска
 1875, від голоду
Шулькевич Павло Михайлович
 1869, від голоду
Глущенко Самило
 від голоду

Янкович Пантелей Хомич
 від голоду
Вишня Степан Григорович
 від голоду
Вишняк - дружина Степана
 від голоду
Галка Ваня, від голоду

с. Ситняки

Вперше село згадується в протесті митрополита Рутського в 1616 році, в якому говориться, що «пан Стефан Лозка відняв від митрополичого помістя Ніжилович на 2 милі землі і осадив на цій землі село Ситняки».

В 1920 році було створено комнезам, який займався розподілом землі серед селян, допомагав продзагонам викачувати зерно та організовував комуни, куди селяни не мали бажання йти. Це видно з того, що лише в 1929 р. місцевій владі удалось створити з незаможників перший ТСОЗ. На його базі в 1930 р. примусово був створений колгосп «Червоний плугатар».

Після розкуркулювань і примусових вилучень продовольства в рахунок держпоставки 1932 року, яке

Пам'ятний знак з написом на гранітній плиті: „Пам'яті жертв Голодомору та політичних репресій 1932-1933 років». Автор: Грабарчук Микола Макарович, сільський голова; Меценат Валерій Володимирович Бульдович, голова СВГ „Оберіг” с. Ситняки.

здійснювали комуністи і комсомольці активісти Латушко Григор, Бобко Сашко, секретарша сільради Тося, Василь (прізвище уже не пам'ятають), на село накотився голод. Скільки померло в Ситняках людей, невідомо. Вести облік померлих від голоду було заборонено. Тих, хто зрізав на колгоспному полі жменю колосків для голодної сім'ї і був спійманий, віддавали під суд. Ось один такий випадок, зафіксований на сторінках макарівської газети «За соцтемпі»: «Громадянки села Ситняків Балан Устя Я., Горбаренкова Онися Я. з руки куркуля нищили колгоспний урожай. Балан та Горбаренкова нарізали по пуду колосків колгоспного жита. Були спіймані. 13 липня Макарівський нарсуд розглянув справу Балан та Горбаренкової і на вимогу колгоспників покарав ворогів народу. Балан Устя Я. була засуджена позбавленням волі в далеких таборах на 8 років з поразкою в правах на 4 роки. Горбаренкова О.Я. – на 8 років та 5 років позбавлення в правах.»

У селі люди почали помирати зимою і весною, інколи цілими сім'ями, як сім'я Метрушенків з 5 чоловік. Очевидці пам'ятають, що в селі був з'їдений один хлопчик. Майже всі вказують на Довнича Івана Юхимовича, який його з'їв.

Серед тих, хто допомагав вижити односельцям під час Голодомору, багато односельців називають жительку с. Ситняки Поліну Приймаченко.

Померлих хоронили їхні родичі біля своїх рідних, тому окремої могили в селі немає і пам'ятник жертвам Голодомору та політичних репресій у 2007 році відкрито в центрі села.

Нині суціль в селі очевидці трагедії пригадали 19 своїх односельців, померлих від голоду.

Мартиролог жителів с. Ситняки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, оп.1. спр. 638, арк. 186-233) та свідченнями очевидців Годенчук І.М., 1924 р.н.; Годинчука М.Г., 1928 р.н.; Йовенко К.І, 1929 р.н.; Приймаченко К.І., 1922

р.н.; Скибун Г.І., 1925 р.н., записаними у 2008 р. Забишною Л.А., вчителем історії Ситняківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів.

Бездєтко – дружина, 1933
Бездєтко Сергій, 1933
Годинчук Анна, 1933
Захарченко Михайло Ільків,
 11.05.1932, 16 р.
... Іванович, 1933, 16 р.
Йовенко Анатолій Іванович,

01.07.1932
Кузьмов Петро, 1933
Кулик Іван. 1933
Латушко Прокіп Пилипович,
 1933
Латушко Саша, 1933, 3 р.
Метрушенко, 1933

Метрушенко, 1933
Метрушенко, 1933
Метрушенко, 1933
Метрушенко, 1933
Приймаченко Ганна Іванівна,
 1933, 12 р.
Приймаченко Павло

Скибун Степан, 1933
Скибун Катря, 1933, 50 р.
Чарепко Настя, 1933
Захарченко Василь Григорович, дитина, 02.01.1932 р., 6 р., кір
Захарченко Степан Миколайович, дитина, 04.01.1932 р., 2 р., кір
Падинчук Іван Мифодійович господарював дома, 26.01.1932 р., 58 р., запалення легенів
Скібун Палагена Михайлівна, дитина, 29.01.1932 р., 5 р., кір
Захарченко Лена Петровна, дитина, 02.02.1932 р., 11 міс., кір
Копил Василь Ониськович, дитина, 15.02.1932 р., 4 р., кір
Примаченко Олена Василівна, дитина, 17.02.1932 р., 7р., кір
Бабок Федір Михайлович господарював дома, 08.01.1932 р., 19 р. Забитий ножами
Копил Микола Макарович, дитина, 17.01.1932 р., до року, кір
Копил Марія Степанівна, дитина, 19.02.1932 р., 6 р., тиф
Примаченко Ганна Талімоновна, дитина, 24.02.1932 р., 4 р., кір
Скворцова Ганна Іванівна Господарювала дома 17.03.1932 р., 94 р. По старості
Бударенко Параска Омелянівна працювала в колгоспі, 24.03.1932 р., 84 р., по старості
Скібун Ганна Іванівна господарювала дома, 25.03.1932 р., 80р., по старості
Йовенко Микола Антонович дитина, 30.03.1932 р., 1 р., кір

Копил Грицько Тимошкович господарював дома, 15.04.1932 р., 47р., туберкульоз
Семенченко Анатолій Анатолійович дитина, 19.04.1932 р., 1міс., невідомо
Йовенко Петро Анатолійович дитина, 21.04.1932 р., 4 р., запалення легенів
Захарченко Михайло Ількович працював в колгоспі, 11.05.1932 р., 16 р., від голоду
Балан Михайло Григорович господарював дома 04.01.1932 р., 20 р., Т.Б.Ц.
Мотрущенко Ходоска Омельківна Господарювала дома 06.01.1932 р., 100 р., по старості
Скібун Ганна Антонівна Дитина, 15.05.1932 р., 1 р. Невідомо
Семенченко Іван Іванівна Дитина, 30.05.1932р, 6р., невідомо
Йовенко Анатолій Іванович дитина, 11.07.1932 р., 7 міс., від голоду
Семенченко Дмитро Федорович Дитина, 15.07.1932 р., 6 р., втопився
Примаченко Палагена Андріївна Дитина, 18.07.1932 р. 8 днів, невідомо
Довнич Марта Мартинівна Господарювала дома, 20.07.1932 р., 41р. Невідомо
Копил Михайло Гаврилович дитина, 01.08.1932 р., 4 р. Від різака
Сич Ганна Кузьмівна Дитина, 13.08.1932 р. 1 р., від різака
Авраменко Яків Федорович Господарював дома 16.08.1932 р., 77 р. Від різака
Прокопенко Семен Наумович,

господарював дома 17.08.1932р., 22р. Від різака
Захарченко Пелагея Сергіївна, дитина 17.08.1932 р., 2 р., від різака
Мотрущенко Федот Федорович, член колгоспу, 01.09.1932 р., 14 р. Від різака
Захарченко Олександр Михайлович Господарював дома, 03.09.1932р., 16 р., дизентерія
Копил Микола Степанович дитина, 02.09.1932 р., 1 міс. Довідка
Приймаченко Микола Андрійович Дитина, 06.09.1932 р., 5 р., дизентерія
Копил Варка Павлівна Дитина, 08.09.1932 р., 5 р., від різака
Пахольчук Кім Миколайович Дитина 08.09.1932 р., 2 р., довідка
Латушко Михайло Кирилович Дитина 13.09.1932 р., 6 р., довідка
Прокопенко Віктор Грицькович Дитина 12.09.18932 р., 8р.
Прокопенко Мотря Грицькова Дитина 10.09.1932 р., 6 р., від різака
Примаченко Борис Васильович Дитина 16.09.1932 р., 5 р., дизентерія
Федосенко Василь Іванович Дитина 19.09.1932 р., 6 міс., дизентерія
Семенченко Микола Макарович, дитина 09.09.1932р., 8 р., від різака
Йовенко Антоніна Грицьківна Дитина 11.09.1932 р., 5 р., від різака
Семенченко Марія Яковна Дитина 18.09.1932 р., 11 р., дизентерія
Семенченко Ніна Миколаївна Дитина 28.09.1932 р., 12 днів. Від хворості

с. Соснівка

За народними переказами село виникло у 1240 році. Люди, що втікали від татар, знайшли собі притулок серед соснового лісу.

У 1921 р. Попович П.М. організував перший ТСОЗ під назвою «Світанок». У 1927 р. він був перетворений на комуну «Велика Нива», а через 3 роки – у 2 колгоспи. 1930 – комуну «Велика нива» була реорганізована в два колгоспи.

Скільки померло від час штучного голодомору в селі людей, встановити не вдалося. Встановлено імена лише 5 дітей.

Мартиролог жителів с. Соснівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений згідно свідчень очевидців Попович А.Д., 1927 р.н.; Юхименко Г.П., 1918 р.н., записаними у 2008 р. Смужевич В.І., педагогом-організатором, та учнями Береговим І., 9 клас, Малянчук Ю., 6 клас, Терновим В., 5 клас, Смужевич Ю., 6 клас, Туманенко Ю., 7 клас, Соснівської ЗОШ I-II ступенів.

Попович 2 сестри,
1-й 6 років

другий - не відомо
Сестри Ганя 9 років,

Оля, 7 років,
Віра, 5 років

с. Фасова

Село засноване на початку XVIII ст. Назва походить від невеличкої річки Фоси, що протікає через село. «Фоса» – з польської «канава».

У 1920 р. створено комнезам. У 1928 активісти-незаможники ініціювали створення ТСОЗ «Червоний незаможник». В 1930 р. на його базі утворено колгосп ім. Тараса Шевченка. За даними сільської ради в селі було розкуркулено 8 осіб.

Архівних підтверджень кількості померлих від голоду немає, очевидці ж називають сотні померлих. Зо-

с. Фасова. Пам'ятний знак.

крема, один з найстаріших жителів Фасової Якименко Федір Степанович, 1920 р.н., свідчить, що у свої 13 років бачив, як навесні і на початку літа звозилось на поховання до 20 трупів, а всього за його підрахунками померло від голоду до 900 душ.

В 2007 році у центрі села відкрито пам'ятник жертвам Голодомору та політичних репресій.

Мартиролог жителів села Фасова – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Гудзеватого Б.М., 1924 р.н.; Литвин П.Т., Якименка Ф.С., 1920 р.н., записаними у 2006 р. Кирпач Т.І., вчителем історії Фасівської ЗОШ I-II ст.; записаних у 2008 році Заставним А. та Ушатенко К., учнями 9 класу Фасівської ЗОШ I-II ст.

Пам'ятний знак жертвам репресій на території Фасівської сільської ради був встановлений за ініціативи сільської громади і відкритий 23 листопада 2007 року. Він являє собою чорний гранітний хрест висотою 2 м, шири-

ною 60 см, на якому зображений Ісус Христос, колоски та квіти. Автором монументу є Білан А.В., благочинний Макарівського району архімандрит Кирил.

Бездонний Василь Іванович
Бездонний Іван Васильович
Близнюк Кузьма Євстратович
Ганага Арсен Микитович
Ганага Любов Олексіївна
Ганага Марта Арсенівна
Ганага Маряна Арсенівна
Ганага Оксана Олексіївна
Ганага Олекса Данилович
Ганага Оріся Арсенівна
Ганага Оріся Сидорівна
Ганага Петро Сидорович
Ганага Пріська Сидорівна

Ганага Сидір Іванович
Ганага Степан Олексійович
Ганага Федір Олексійович
Герасименко Василь Дмитрович
Герасименко Галина Василівна
Герасименко Катя Василівна
Герасименко Ольга Василівна
Грищенко Єлизавета Демитрівна
Грищенко Іван Ничипорович
Гудзеватий Яків Григорович
Закалюжний Михайло
Закалюжна Настя Василівна

Закалюжна Палажка Прохорівна
Закалюжний Григорій
Кирпач Демян Сидорович
Кирпач Маруся Карпівна
Кирпач Микола Сидорович
Кирпач Ольга Сидорівна
Кирпач Сидір Тодосьович
Красюк Горпина Семенівна
Красюк Катерина Семенівна
Красюк марія Семенівна
Красюк Семен Іванович
Красюк Семен Терешкович

Крищенко Марина Ониськівна
Крищенко Михайло Якович
Крищенко Петро Якович
Крищенко Яків Денисович
Нагорна Марина Калинівна

Нагорна Оксана Олексіївна
Нагорний Захар Калинович
Титаренко Денис Павлович
Титаренко Іван Денисович
Титаренко Катерина Денисівна

Титаренко Микола Денисович
Титаренко Михайло Юрійович
Титаренко Федиска Юрїївна
Титаренко Юрїй Тимофїйович
Юрченко Сергїй Павлович

с. Червона Слобода

На початку XVIII століття в Червоній Слободі поселилися розкольників, які повтікали з Росії і, за висловлюванням графа Сапеги, в 1749 році названі «москалями».

Колгосп ім. Сталіна, який на початку 30-х років минулого століття утворився на базі ТСОЗ, налічував 168 господарств, мав 5 жаток-самоскидок, 2 косарки, 2 кінних грабель та достатньо тяглової сили.

При розкуркулюванні, а потім під час вилучення всіх продовольчих запасів нібито в рахунок виконання держпоставок рішенням райвиконкому та райпарткому затверджувалися уповноважені, які координували дії місцевих сільських активістів. Очевидці згадали таких районних уповноважених Радченка З. та Оришка А.П.

Голод не так сильно дошкуляв селянам, бо за розпорядженням голови сільської ради Плиса вони мали можливість з місцевого спиртзаводу, збудованого в селі ще 1881 року, брати брагу. Селянам з інших сіл її не давали. Дома її цїдили, потім відбродили і використані для випарювання спирту зерна підсушували й варили з них супи та каші. Тим і виживали.

Померло від голоду за свідченнями очевидців 11 осіб.

Період колективізації та Голодомору в селі відображений в краєзнавчому дослідженні Н.Ащенко, Г.Шулькевич «Нариси історії Макарівського району» (Київ, Логос, 2006.).

Мартиролог жителів с. Червона Слобода – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Дідченка Є.С., 1920 р.н.; Зубар В.І., 1920 р.н.; Ярошенко В.Ф., 1921 р.н., записаними в 2008 році Хімич В.В., вчителем історії, директором Червоно-Слобідської ЗОШ I-III ст.

Леоненко Леонтій
Леонтїйович, вік невідомий
Леоненко Левко, 20 років
Леоненко Степан Левкович,
 вік невідомий
Радченко Ганна

Тимофїївна, 10 років
Радченко Микола Т
имофїйович, 13 років
Радченко Мотря, 32 роки
Радченко Тимко, 10 років
Радченко Яків

Тимофїйович, вік невідомий
Ярошенко Ганна, вік невідомий
Ярошенко Сергїй Якович, вік
 невідомий
Ярошенко Ярина, вік невідомий

с. Червона Гірка

На правому березі Здвижа серед соснового бору і могутніх дубів височїла гора. І коли сходило сонце, освітлюючи її першими променями, і коли воно ховалося за неї, розливаючи схилами останні спалахи, милувала очі краса гори. Соснові стовбури горїли червоно, милуючи око пропливаючих по Здвижу на човнах та баржах. Певно, це й визначило назву села.

У XVII ст. – землі села належали Києво-Кирилівському монастирю.

В 1930 р. створено перший колгосп, який очолив Т.К. Петриченко.

Нїяких документальних свідчень про голод у селі до наших днів не дійшло. Єдиним джерелом інформації є свідчення очевидців страшної трагедії. За їхніми свідченнями голод зібрав чимало жертв серед місцевого населення. З розповідей очевидців, які всі в ту голодоморну пору були дітьми і мало що пам'ятають, встановлено калька прїзвищ померлих від голоду.

Мартиролог жителів с. Червоної Гірки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Савченко М.С., 1926 р.н.; Дробах П.Г., 1919 р.н., записаними у 2008 р. Сушко І.І., зав. сільським клубом.

Савченко Роман Кіндратович,
 1884 р.н.
Савченко Палажка Романівна,
 1903 р.н.
Ващенко Павло Макарович,
 1900 р.н.

Ващенко Катерина
Макарівна, 1902 р.н.
Сушко Кіндрат Іванович,
 1887 р.н.
Сушко Параска Карпівна,
 1892 р.н.

Сушко Опанас Кіндратович,
 1913 р.н.
Сушко Марія Кіндратівна,
 1919 р.н.
Сушко Іван Кіндратович,
 1921 р.н.

с. Черногородка

Заснування відноситься до X – XI ст., очевидно, під 1093 рік.

Колгосп в селі створено у 1929 р. Під час колективізації розкуркулили 5 селянських родин.

Для виконання нереально завищених планів хлібозаготівлі восени та взимку 1932 року була створена спеціальна бригада з активістів села на чолі з Дюденком П.Ф. За свідченнями очевидців Дюденко П.Ф. особисто стромляв голки під нігті і допитував: «Скажи, куркуль, де закопав зерно!», хоч його й не було, бо все забрали. У «злісних саботажників» розбирали навіть хати.

На території села до Голодомору було 116 дворів та проживало 513 осіб, а після Голодомору при тій же кількості дворів населення зменшилось до 313 осіб.

Кількість загиблих від голоду за свідченнями очевидців близько 240, встановлено прізвища 81-го жителя села, замордованого голодом.

Мартиролог жителів с. Черногородка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Дюденко Т.Г., 1911 р.н.; Логвиненко М.Ф., 1918 р.н.; Логвиненко Є.П., 1912 р.н.; Шканденко Н.Г., 1908 р.н.; Логвиненко К.Г., 1911 р.н.; Цукренко М.К., 1924 р.н.; Ященко Н.М., 1928 р.н.; Іванченко О.Г., 1932 р.н.; Марченко М.І., 1937 р.н., записаними у 1995, 1996, 2000, 2008 рр. Андрухович В.М., вчителем німецької мови, та Зугою Г.Г., вчителем історії Черногородської ЗОШ I-II ст.

Войтенко Галина
Войтенко Іван
Войтенко Фрося
Войтенко Яків
Вороневич
Григор Захарович
Вороневич
Марія Захарівна
Вороневич
Павло Захарович
Вороневич Степан
Дюденко Домаха
Дюденко Макар
Дюденко Марія
Дюденко Софія Назарівна
Іванченко
Григорій Якович
Іванченко Іван Артемович
Іванченко Іван Гнатович
Іванченко Іван Петрович
Іванченко
Степан Артемович
Іванченко Федоська
Кобзаренко
Марія Сергіївна
Кобзаренко
Микола Сергійович
Кобзаренко
Ольга Сергіївна
Кобзаренко
Палажка
Кобзаренко
Параска Йосипівна
Кобзаренко Сергій
Логвиненко
Віра Марківна
Логвиненко Єфросинія

Логвиненко
Іван Олексійович
Логвиненко Лідія Марківна
Логвиненко
Марко Олексійович
Логвиненко
Фрося Марківна
Логвиненко Ярина
Луценко Марія Матвіївна
Луценко
Наталка Василівна
Луценко Петро Матвійович
Луценко Пріська Іванівна
Марисенко Йосип
Терешкович
Марисенко Федора
Миколенко Нестор Дмитрович
Миколенко Степан Несторович
Назаренко Іван жінка і син
Омельянович
Віра Прокопівна
Омельянович
Люба Прокопівна
Омельянович
Микола Прокопович
Омельянович
Надія Прокопівна
Омельянович
Ольга Прокопівна
Омельянович Прокіп
Омельянович Трохим
Пархоменко Ганна і вся сім'я
Сисенко Іван Тодосійович
Сисенко Лука
Сисенко
Михайло Іванович
Сисенко Надія Іванівна

Сисенко Ольга Іванівна
Сисенко Ольга Тодосіївна
Солодка
Антоніна Йосипівна
Солодкий Йосип
Олександрович
Харченко Кость Левкович
Харченко Мотря Левківна
Харченко Федір Левкович
Цукренко
Марія Микитівна
Цукренко
Микита Онисимович
Цукренко
Павло Микитович
Цукренко
Павло Онисимович
Черняхівська
Галина Іванівна
Черняхівська Ліза
Черняхівська Фрося
Черняхівський Антін
Швед Ганна Матвіївна
Швед Іван
Швед Микола
Швед Олександра
Швед Опанас
Швед Семен
Швед Христя Дмитрівна
Шульженко Андрій
Шульженко Іван Іванович
Шульженко Люба
Шульженко
Олександр Григорович
Щуренко Михайло
Логвиненко Федір

с. Юрів

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Юрів є стародавнім селом Іровом Олевської волості, яке вперше згадується в листі Євстрафія Дашкевича 15 червня 1515 року.

В 1929-1930 рр. діяв колгосп ім. Леніна. Активісти Ярошенко І.Я., Семенченко І.М., Помогайбо М.Д., Сич Ф.Л., Хоменко С.О., Кирилеко С.С. здійснювали розкуркулювання та вилучення продовольчих запасів у односельців, закладаючи підвалини майбутнього голоду.

Ніяких офіційних даних про голод у селі не збереглось, а очевидці трагедії, яким було тоді по 10 і менше років, пригадали лише 8 прізвищ померлих від голоду.

Є також дані про те, що вимерлий Юрів не зміг ні посіяти, ні зібрати врожай голодоморного року і в серпні 1933 року виконав план хлібоздачі лише на 0,1 %.

Мартиролог жителів с. Юрів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Пилипчик А.Ф., 1921 р.н.; Заброди К.М., 1932 р.н.; Токар М.П., 1925 р.н., записаними у 2008 р. Захарченко Г.В., зав. бібліотекою-філіалом с. Юрів.

**Лопата Андрій
Лопата Михайло
Лопата Параска**

**Помогайбо Варка
Помогайбо Ганя
Помогайбо Женя**

**Помогайбо Тося
Токар Кирило Григорович**

с. Юрівка

Село засноване у 1745 році і назване Новозаводним (Новоходженням).

В 1928 р. створено ТСОЗ, в 1930 – колгосп ім. Затонського.

В 1932-1933 роках у невеличкому селі Юрівка та прилеглому до нього Вільно лютував голод, від якого померло 10 людей. Очевидці трагедії пригадали 7 прізвищ скошених голодною смертю.

Мартиролог жителів с. Юрівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Буткевич М.О., 1920 р.н., записаними у 2007 р. Савченко Т.С., вчителем історії Вільнянської ЗОШ I-II ст.

**Буткевич
Коваль Михтодь
Коваль Яків Юхимович**

**Юхимович Харита
Юхимчук Григорій
Юхимчук Терешко**

Юхимчук Юхим

с. Яблунівка

За народними переказами село виникло ще в XVI ст.

В 1922 р. створено комнезам, головою якого обрано Чигира Антона. В 1926 році з ініціативи комнезамівців було створене товариство спільного обробітку землі, куди увійшло 15 бідняцьких господарств.

В 1929 р. в селі було 35 % бідняків, 60 % середняків і 4,5 % заможних. З початком колективізації заможних не стало: 10 розкуркулених сімей були викинуті зі своїх обійсть і вислані.

До Голодомору в 70 дворах проживало 150 осіб, а після Голодомору залишилось 85 осіб.

Загальна кількість померлих від голоду за даними сільської ради становить 65 жителів, але очевидці трагедії, яким у 1933 році було менше 10 років, пригадали тільки 10 прізвищ загиблих.

Мартиролог жителів с. Яблунівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Хмелівської О.Л., 1922 р.н.; Медведської Г.О., 1924 р.н., записаними у 2007, 2008 рр. Андрухович В., вчителькою Яблунівської ЗОШ I-II ст.

**Лопата Андрій
Лопата Михайло
Лопата Параска**

**Помогайбо Варка
Помогайбо Ганя
Помогайбо Женя**

**Помогайбо Тося
Токар Кирило Григорович**

с. Ясногородка

За народними переказами назва ця походить від Ясної Гірки, де виникло поселення. Південна частина села називалася Богущівкою. В 1728 році село Богущівка, відоме за писемними джерелами з XVII століття, отримало статус містечка і назву Ясногородка. Цього ж року вона стала резиденцією князів Шуйських.

В лютому 1918 року створено ревком. В 1922 р. найбільшні селяни організують два товариства по спільному обробітку землі – «Зоря» та «Дорога», а в 1929 р. створено сільгоспартіль ім. Першого серпня. В 1930 р. виникла друга артіль – ім. Червоної Армії.

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Про Голодомор залишив яскраві, трагічні записи уродженець цього села відомий український письменник Петро Сиченко. Зокрема, навів і такий факт: «В Ясногородці жінка вбила своє дитя. М'ясо його зварила».

Кількість жертв в селі – 7 загиблих, встановити вдалося поіменно 4-х дітей.

Мартиролог жителів с. Ясногородка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Войтенко К.С., 1935 р.н., Перепеченка П.Й., 1914 р.н., записаними 1998 р. Белінською Н.М., вчителькою української мови та літератури Ясногородської ЗОШ I- III ст.

Циток Ганна 5-6 років

Циток Федір 7-8 років

Радзівська дитина

Радзівська дитина

Миронівський район

Миронівський район створений постановою Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету від 7 березня 1923 р. «Про адміністративно-територіальний поділ».

1928-1938 роки минулого століття були найстрашнішими за всю багатотисячолітню історію Миронівщини. Насильницькими методами здійснювалася колективізація та під виглядом розкуркулення проводилось масове знищення селянських господарств. Здійснювалось воно руками своїх же місцевих селян, які охоче і бездумно підтримували політику партії та уряду на форсовану, здійснювану насильницькими методами колективізацію, поповнювали ряди сільського активу. Саме з таких створювались бригади по розкуркуленню та вилученню продовольчих запасів у всіх селян, в тому числі і в колгоспників, під різними назвами: «червона мітла», «буксирна», «штурмова». Всіх, хто виявляв хоч найменший спротив, віддавали до суду – всього 98 чол.

Розкуркулення у більшості випадків мало форму погрому. Після багаторазових «відвідин» таких штурмових бригад у селян не залишалось в особистому користуванні ні житла, ні землі, ні худоби, а конфіскація продовольчих запасів прирікала селянські родини на неминучу смерть від голоду.

Ці події стали причиною страшного голоду 1932-1933 рр., який забрав більше 17 тис. життів невинних людей. В той час, коли щодня помирало мученицькою голодною смертю по кілька десятків миронівчан, склади при Миронівській залізничній станції були заповнені кукурудзою, що гнила і псувалась. Але склади охороняли озброєні вартові, які мали наказ стріляти в кожного, хто наблизиться до них.

Ніяких архівних документів про голод на Миронівщині не збереглося, але за свідченнями живих очевидців тієї трагедії вдалося встановити імена 3194-х померлих з голоду, з них дітей 1092.

Трагедію Голодомору 1932-1933 років на Миронівщині висвітлювали у своїх книгах Д.С. Чепак «Розповіді про рідних». – Миронівка.: АТ «Миронівська друкарня». - 2000. - с. 4-15; М.К. Капля «Сповідь долі». /упоряд. В.В. Боровик. – Миронівка.: АТ «Миронівська друкарня». - 2003. - с. 21-34; Р.Г. Нестеров «Трагічні роки на Миронівщині». – АТ «Миронівська друкарня». - 2000. - 91 с.; Капля М.К. «Село наше Пустовійти». /упоряд С. Гальченко. – Миронівка.: АТ Миронівська друкарня. - 2000; Глуценко В.А. «Шлях крізь сторіччя: роки, події, люди (історія Миронівського району Київської області (1923-2000 рр.))» ред. М.І. Гудзенко. - Миронівка.: АТ «Миронівська друкарня». - 2000. - с. 52-76.

Нині в районі проживає 2739 осіб, які постраждали від голоду.

В селах району встановлено пам'ятники та пам'ятні знаки жертвам Голодомору 1932-1933 років.

м. Миронівка

Адміністративний центр Миронівського району. Засноване на початку XVII ст. козаком з містечка Великі Пологи колишньої Полтавської губернії Мироном Зеленим, звідки й пішла назва хутора, потім села і на сьогодні міста районного значення. Перше писемне свідчення датоване червнем 1619 р.

На початку 30-х років XX ст. були створені колгоспи ім. Сталіна та «Більшовик». Для виконання державного плану хлібозаготівель з колективних господарств вимітали навіть фуражні і посівні фонди.

Для цього активно залучалась місцева преса.

Газета «Шлях колгоспника» № 139 від 25.11.1932 р.:

«Боротьба за хліб – боротьба за соціалізм» (Ленін)

Про стан хлібозаготівлі в с. Миронівці.

«Постанова бюро РПК від 22.11.1932 р. За бездіяльність в організації хлібозаготівлі серед одноосібного сектора, за потурання класовому ворогові – куркулеві та його агентурі – голову Миронівської с/р Куценка з роботи зняти, з лав партії виключити. Секретареві партосередку тов. Когуту за мляве керівництво хлібозаготівельною роботою оголосити сувору догану, попередити що коли блищим часом не буде належного зламу в хлібозаготівлі, що забезпечив би виконання плану до 1.12.32 року бюро РПК примушено буде вжити крайніх заходів партійного впливу. Зобов'язати партосередок цукроварні забезпечити злам в розгортанні роботи на кутках, відрядивши групу найкращих комуністів для хлібозаготівельної роботи в с. Миронівка.»

До жителів населеного пункту застосовувались репресії: конфіскація продовольчих запасів, яка залишала жителів без засобів на проживання, розкуркулення, заслання. Було розкуркулено 7 осіб.

Зі спогадів очевидців, під час Голодомору вимерло близько 700 жителів Миронівки. Вдалось встановити імена лише 83 осіб, з них дітей 54. Ховали жертв голоду на тодішньому кладовищі у великих колективних ямах.

В 2007 році на місці масових поховань встановлено пам'ятний знак.

Нині в Миронівці мешкає 632 особи, які пережили Голодомор.

Мартиролог жителів м. Миронівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Оні-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

щенка Х. А., 1922 р.н.; Бреус Я.Д., 1923 р.н.; Гребінцевої В.Г. 1922 р.н.; Омельченка І.К., 1919 р.н. Яременко О.О., 1916 р.н., Яременко М.П. 1924 р.н. та ін., записаними у 2008 році Залевською К.Л., методистом РБК.

Бурлет Омелько Захарович, 1932
Бурлет дружина, 1932
Бриленко батько, 1933
Бриленко мати, 1933
Бриленко дочка, 1932
Бриленко дочка, 1933
Бриленко дочка, 1933
Гаркавенко (чоловік), 1933
Гаркавенко (дружина), 1932
Гаркавенко (дід), 1933
Гаркавенко, син Василь, 1933
Гаркавенко син Корній, 1933
Гаркавенко син Петро, 1933
Дрига (мати) , 1932
Дрига дочка, 1932
Дрига дочка, 1933
Дрига син, 1933
Дрига син, 1933
Дрига Іван, 1933
Дядько Порфило, 1933
Жовтоноженко Оникій, 1932
Жовтоноженко Мотря, 1932
Жовтоноженко Мотрі дочка
Гапка, 1933
Жовтоноженко Мотрі дочка

Марія, 1932
Жовтоноженко Мотрі дочка
Ганна, 1932
Жовтоноженко Мотрі син
Льоня, 1933
Загородній Макар, 1933
Загороднього Макара дочка
Ганна, 1933
Кузьменко Корній, 1932
Його сім'я, 1932-1933
Куценко Іван Йосипович, 1932
Куценко Йосип Гаврилович,
1933
Куценко Марина Демидівна,
1932
Куценко Марія Демидівна,
1933
Куценко Григорій Демидович,
1933
Куценко Олексій Демидович,
1932
Купрієнко Михайло, 1933
Купрієнко Олена, 1933
Купрієнко Одарка 1933
Купрієнко Мотря, 1932
Онищенко Ярина, 1933

Онищенко Трохим, 1932
Онищенко Марія, 1932
Онищенко Іван, 1933
Околот Віктор, 1933
Околот Текля і шестеро
їх дітей, 1933
Околот Пилип Дмитрович і
восьмеро дітей, 1932-1933
Сотніченко Карпо, 1933
Сотніченка Карпа син Лука,
1932
Сотніченко Карпа дочка
Ганна, 1933
Сотніченко Карпа дочка
Катерина, 1933
Сотніченко Карпа син Іван,
1933
Сьомко Логвин Власович,
1932
Сьомко Якилина Денисівна і
четверо їх дітей, 1932
Сьомко Іван і його син, 1933
Яременко Олексій
Олексійович і двоє малолітніх
дітей, 1933

с. Андріївка

Засноване у 1906 році. В роки Голодомору 1932-1933 рр. відносилось до Салівської с/р. Жителі працювали на селекційній станції. В селі від голоду померло близько 100 осіб. Вдалось встановити імена лише 18 померлих, з яких 6 дітей. Нині тут проживає 20 осіб, що постраждали від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Андріївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Кузьменко М.Н., 1925 р.н.; Шевченка І.Г., 1924 р.н.; Куценко П.А., 1924 р.н., записаними у 2008 р. вчительською-пенсіонеркою Проценко Т.Л.

Буряк Григорій, його дружина і дитина
Кріпак і його дружина
Микитенко Кирило, його

дружина і дитина
Околот Андрій, його дружина і дитина
Пастернак Григорій, його

дружина і дитина
Шевченко Захар Артемович, його дружина і 2 дітей

с. Вахутинці

У 1930 р. в селі був створений колгосп ім. «17 партз'їзду».

В роки Голодомору 1932-1933 рр. за свідченнями 11-ти нині живих очевидців у селі вимерло більше 112 чоловік. Вдалося встановити імена лише 22 осіб, з них 5 дітей.

В 2007 р. на місці масових поховань на сільському цвинтарі Владиславською сільською радою встановлено мармуровий знак «Пам'яті жертв Голодомору».

Мартиролог жителів с.Вахутинці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Шевченка А.Д., 1923 р.н.; Горovenко О.М., 1912 р.н.; Кривов'яз О.П., 1924 р.н., записаними 2008 р. Лясківською Т. М. – секретарем Владиславської с/р, та Могилко Г.М. – касиром Владиславської с/р.

Бреус Яків, його дружина і 5 дітей
Горovenко сестра Одарки
Горovenко Михайло

Юхимович
Краснощок Євген
Кривов'яз Антін
Кривов'яз Ганна

Кривов'яз Гапка
Кривов'яз Іван Данилович
Кривов'яз Матвій
Кривов'яз Микита Данилович

Кривов'яз Мина Данилович
Кривов'яз Мотря Данилівна

Кривов'яз Олена
Кривов'яз Тиміш Данилович

Кривов'яз Тихін
Матяш Андрій

с. Ведмедівка

Назва походить від того, що на території, де розташувалось село і прилеглі поля, в давнину росли величезні ліси. В цих місцях люди займалися бджільництвом, тому й пішла назва села Медведівка, а пізніше Ведмедівка.

Перед Голодомором село входило до Ржищівського району. В 1929 р. була створена сільськогосподарська артіль «Новий шлях», яку очолив К.П. Ткаченко. Виконавцями розкуркулень та вилучень хліба у односельців були сільські активісти Шевченко Каленик, Охріменко В. А., брати Сігула Санько Оніфатович та Герван Оніфатович, односельця на прізвисько «Чадю».

Допомагали людям вижити у той тяжкий час новий голова колгоспу Білецький та М. Й.Охріменко, який був комірником.

До Голодомору в селі було більше 400 дворів та проживало 1300 чоловік. За свідченнями очевидців Голодомору, яких нині в селі проживає 30 осіб, у Ведмедівці голодна смерть забрала 650 чоловік. Вдалося встановити імена лише 16, з них 9 дітей.

На місці масових поховань жертв голодомору в 2007 р. встановлено металевий хрест, який із свого матеріалу виготовив підприємець І.М. Крохмаль.

Маритролог жителів с. Ведмедівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Шамрай М.Л., 1922 р.н.; Герасименка Л.Й., 1920 р.н.; Герасименко О.С., 1920 р.н., записаними у 2008 р. Самоїленко Л.М. – вчителькою Грушівської ЗОШ.

Ведмеденко Степан Єфремович, 1932
Ведмеденко Микола Степанович, 1932
Ведмеденко Володимир Степанович, 1932
Герасименко Йосип і син, 1933
Горбач Віра, 1933

Ільченко Семен Парфенович, 1933
Клепка Левко Панфілович, 1932
Клепка Ганна Левківна, 7 років, 1932
Клепка Євдокія Левківна, 1933
Клепка Ольга Левківна, 1933

Клепка Федора Левківна, 1932
Михайленко Микола Микитович, 1933
Михайленко Ганна Микитівна, 1933
Потапенко Ярина, 1933
Середа Вакула, 1933

с. Великий Букрин

Село утворене бл. 1741 року. Першими поселенцями були два брати-козаки – Малий Бук і Великий Бук, які й дали назву майбутнім селам. Під назвою Бугрін зустрічається в Московському літописі.

У 30-х роках ХХ ст. в селі, яке входило до Ржищівського району, був створений колгосп «13-річчя Жовтня». Напередодні Голодомору на виконання колгоспом хлібопоставок у селян забирали все зерно і їстівні припаси.

За спогадами свідків тих подій, а їх в селі нині проживає 22 особи, померло багато людей, вдалось встановити імена лише 49 осіб, з них дітей 31. Померлих скидали у загальну могилу, кидали навіть живих.

Мартиролог жителів с. Великий Букрин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Коломієць Н.І., 1930 р.н.; Коломієць І.Ф., 1925 р.н., та Ткаченка П.В., 1924 р.н., записаними 2008 Коломієць А.І., соціальним працівником.

В мартирологу вказано прізвиська, імена та по батькові в залежності від того, що пригадали свідки, та вік померлих, позначений словами: «дитина», «молод.» – молодший, «серед.» – середній.

Демченко Василина
Демченко Настя
Дяченко Василь Григорович серед.
Дяченко Михайло Васильович дитина
Забара Данило Архипович молод.
Забара Федір Архипович молод.

Коломієць Антоніна дитина
Коломієць Василь дитина
Коломієць Василь молод.
Коломієць Григорій молод.
Коломієць Корній серед.
Коломієць Сидір серед.
Коломієць Феодосія серед.
Кравченко Лідія дитина
Кравченко Одарка дитина
Паличка Олександра Корнійв-

на серед.
Семенка Степан Іванович серед.
Семеняка дитина
Семеняка дитина
Семеняка дитина
Семеняка дитина
Семеняка дитина
Семеняка дитина
Стегній Варка дитина

Стегній Олена дитина
Стегній Степанида дитина
Ткаченко Данило дитина
Ткаченко Антоніна дитина
Ткаченко Василь Федорович
 серед.
Ткаченко Володимир дитина
Ткаченко Іван Гнатович серед.
Ткаченко Іван Самійлов серед.
Ткаченко Йосип дитина

Ткаченко Марія дитина
Ткаченко Марія Павлівна мо-
 лод.
Ткаченко Михайло Федорович
 серед.
Ткаченко Олександр дитина
Ткаченко Павло дитина
Ткаченко Палажка Федорівна
 дитина
Ткаченко Сергій дитина

Шагова дитина
Шагова серед.
Шаговий Василь
 серед.
Шаговий дитина
Шаговий дитина
Шаговий дитина
Шаговий дитина
Якилина серед.

с. Вікторівка

Енергійний продармієць, агроном за фахом Віктор Бенклінов очолював у Карапишах волосний земельний комітет. Коли ж у 1923 р. волость відійшла до складу Миронівського району, Бенклінов залишився у селі і зайнявся організацією переселення малоземельних селян у степ, переконавши їх не селитися хуторами, а створити нове село. 1924 р. створюється нове село, яке було назване його іменем.

В 1932 р. в селі був створений колгосп «П'ятирічка». На той час Вікторівка входила до Кагарлицького р-ну.

В роки Голодомору в селі загинуло близько 600 осіб. Хоча була допомога селянам з боку голови сільської ради Бенклінова В.О.

Вдалося встановити прізвища лише 152 померлих від голоду, з них 79 дітей.

Нині в селі проживає 36 свідків тих часів.

На місці масових поховань жителем села Пекасенком І.Д. за власний кошт встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Вікторівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Бенклінова В.О., 1988 р.н. (книга “Слід на землі” Р. Нестерова); Головченко М.П., 1924 р.н.; Пикасенка Ф.Я., 1905 р.н., записаними 2008 р. Яковенко Н.В. – секретарем Вікторівської сільради.

Бабич Артем дитина
Бабич Марія дитина
Бабич Кирило
Бобровицький Нестер дитина
Больбот Ілларіон
Больбот Марта дитина
Бурлет Давид Прохорович
Бурлет Одарка
Водоп'ян Ярина Михайлівна
 дитина
Гав'ядовський Андрій Тим-
офійович дитина
Гав'ядовський Микита Андрі-
йович
Гав'ядовська Варка Тимофіїв-
на дитина
Гав'ядовська Марія дитина
Гура Василь Лікандерович
 дитина
Гура Талемін Лікандерович
Гикал Андрій
Даниленко Іван дитина
Даниленко Іван дитина
Даниленко Марія дитина
Даниленко Марія дитина
Демиденко Кирило
Дідковський Михайло
Миколайович
Дідковський Іван
Миколайович дитина

Дідковський Марко
Дідковський Юхим дитина
Дідковська Мавра
Дідковська Ярина Іванівна
 дитина
Дибовська Устина
Дяченко Марія дитина
Дяченко Семен дитина
Дорогань Михайло
Андрійович
Євтушенко Віра дитина
Євтушенко Віра дитина
Євтушенко Данило Костьович
 дитина
Євтушенко Іван та двоє дітей
Євтушенко Іван Якович дитина
Євтушенко Лаврін дитина
Євтушенко Марія Данилівна
Євтушенко Микола Якович
 дитина
Євтушенко Настя дитина
Євтушенко Серафима Дани-
лівна
Євтушенко Яків
Євтушенко Яків Данилович
Ільченко Марія дитина
Ільченко Палажка дитина
Ільченко Якилина
Коваленко Ілля Васильович
 дитина

Коваленко Марія Василівна
 дитина
Коваленко Павло Васильович
Коломієць Клим Сергійович
Кравченко Ганна Андріївна
 дитина
Кравченко Ганна Кирилівна
Кравченко Пантелеймон
Самойлович
Кравченко Петро Самойлович
Лазоренко Іван Юрійович
 дитина
Лазоренко Іван Юрійович
Лазоренко Микола Юрійович
 дитина
Лазоренко Микола Юрійович
 дитина
Лазоренко Василь Юрійович
 дитина
Личман Пилип дитина
Луцкай Іван Павлович
Луцкай Устина
Луцкай Устина Павлівна
Магась Андрій Тимофійович
Магась Василь Іванович д
 итина
Магась Любов Тимофіївна
Магась Марія Іванівна дитина
Магась Марія Тимофіївна
 дитина

Магась Микола Іванович дитина
 Магась Михайло Іванович дитина
 Магась Надія Іванівна дитина
 Магась Павло дитина
 Магась Палажка дитина
 Магась Тимофій
 Мозгова Уляна Пилипівна
 Мозговий Василь Пилипович дитина
 Мозгова Галина Пилипівна
 Осадчий Макар дитина
 Осадчий Митрофан Васильович
 Осадчий Петро дитина
 Осадчий Порфир Митрофанович
 Пастушенко Лідія Луківна
 Пикасенки Микита і Шура
 Пикасенко Доменикія
 Пикасенко Дорош Кузьмович, дитина
 Пикасенко Івга Кузьмівна, дитина
 Пикасенко Кузьма Харитонович
 Пикасенко Петро Кузьмович, дитина
 Пикасенко Федот
 Пикасенко Христя Якимівна
 Пикасенко Яків Кузьмович, дитина
 Пилипенко Кирило Андрійович
 Пилипенко Маріана
 Пилипенко Хтодоська

Плужник Василь Семенович
 Поліщук Ганна Яремівна, дитина
 Поліщук Микола Яремович
 Поліщук Павло Яремович, дитина
 Поліщук Ярема Федорович
 Приліпко Порфир
 Пустовойт Варвара Іванівна
 Пустовойт Василь Іванович
 Пустовойт
 Василь Михайлович
 Пустовойт Іван Григорович
 Пустовойт Марія Іванівна
 Пустовойт Марія Миколаївна
 Пустовойт Марія Олексіївна
 Пустовойт Михайло
 Пушняк Василь, дитина
 Пушняк Марія, дитина
 Пушняк Прокіп, дитина
 Пушняк Семен
 Пушняк Тиміш
 Пушняк Харитін
 Самкін Євдокія
 Самкін Катерина
 Самкін Химка
 Ситник Матвій Самойлович
 Ситник Матвій Силіонович
 Сосюра Євхимія Герасимівна
 Сосюра Тиміш
 Ткаченко Христіна Якимівна
 Ткаченко Якилина Матвіївна, дитина
 Чучмій Онисько
 Шевченко Данило Миронович
 Шевченко Євдокія Данилівна,

дитина
 Шевченко Катерина Ларіонівна
 Шевченко Ларіон
 Шевченко Любов Ларіонівна, дитина
 Шевченко Любов Самійлівна
 Шевченко Мирон Самойлович
 Шевченко Одарка Петрівна
 Шевченко Ольга Левківна, дитина
 Шевченко Пріська Данилівна
 Шевченко Хтодоська Самойлович
 Шкарбан Сергій
 Штронда Ганна Петрівна, дитина
 Штронда Ігор Петрович
 Штронда Катерина Петрівна, дитина
 Штронда Михайло Петрович
 Штронда Осой Петрович, дитина
 Штронда Пантелеймон Петрович, дитина
 Штронда Петро Аврамович
 Штронда Тетяна Петрівна
 Юшенко Клим Пилипович
 Юшенко Марія Климівна, дитина
 Юшенко Михайло Климович, дитина
 Юшенко Павло Михайлович
 Юшенко Параска Йосипівна

с. Владиславка

Засноване 1754 р. і назване ім'ям власника маєтків Владислава Браницького – старшого сина О. Браницької.

У 1930 р. в селі був створений колгосп «Жовтнева перемога». До населення почалися застосовуватись репресивні заходи – відбирались продукти харчування, худоба, виганяли із власних будинків, відбирали сільськогосподарську техніку (молотарки, плуги тощо).

Зі спогадів постраждалих від Голодомору, а їх у Владиславці нині проживає 128 осіб, від голоду померло близько 318 жителів села. Вдалося встановити імена лише 38 осіб, з них 14 дітей.

22.11.2007 р. на сільському цвинтарі – місці масових поховань встановлено мармуровий пам'ятник жертвам Голодомору, який виготовив приватний підприємець Даниленко О.В. за кошти Владиславської сільської ради.

Мартиролог жителів с. Владиславка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Ляшенко М.І., 1924 р.н.; Шмикової М. Л.; 1923 р.н.; Кириченка П.А.,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

1914 р.н., записаними 2008 р. Зюменко Л.С., головою Владиславської сільської ради, та Могилко Г.М., касиром Владиславської с/р.

Волошин Микита
Волошин Гурій Іванович
Волошин Мусій
Волошин Таня
Голосний Охрім
Куделя Єфросинія Василівна
Притула, його дружина, сини
Петро і Павло
Співак Андрій його дружина
Марущенко

Соломка Григорій, його син
Василь, дочка Зоя та ще двоє
дітей
Супрун дитина
Омельченко Михайло
Юхименко Олександр, його
дочка
Марійка і син Василь
Юхименко Катерина
Юхименко Конон

Юхименко Ярина Мусіївна, її
син Павло, дочки Марія і Варка
Юхименко Оникій
Юхименко Дмитро, його дочка
Наталка
Юхименко Трохим,
Юхименко Марія, їхня дочка
Настя
Яценко Гриша
Яценко Шура

с. Горобіївка

Терором і голодом до початку 1933 року в колгосп було загнано 99 % населення. Але хліб у держпоставки «червоні бригади» вигрібали уже в усіх підряд, навіть у тих, де були пухлі від голоду. Як результат, голодна смерть скосила 300 жителів села. Вдалося встановити імена лише 47 померлих, з них 15 дітей.

Нині в Горобіївці проживає 7 чоловік – свідків Голодомору 1932-1933 рр.

На місці масових поховань на сільському кладовищі в 1996 р. за рахунок КСП «Росія» встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Горобіївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Масло Т.С., 1927 р.н.; Капишин У. І., 1924 р.н.; Дубінської К.І., 1929 р.н., записаними у 2008 р. П'яною Т.Т., секретарем Кип'ячівської сільради.

Масли сім'я: дід, баба, батько,
мати і 4 дітей
Цибулі чоловік, жінка і 2 дітей
Зварич сім'я (4 дорослих і 2
дітей)
Літковські сім'я: (4 чол., в т.ч.

2 дітей)
Польські сім'я: (4 чол, в т.ч. 2
дітей)
Ридвани сім'я (3 чол.. в т.ч. 1
дитина)
Старосельські сім'я: (4 чол., в

т.ч. 2 дітей)
Нестеренків сім'я: (5 чол., в
т.ч. 3 дітей)
Нестеренко Влас
Нестеренко Герман
Капишин Іван

с. Грушів

Засноване у XVIII ст. За переказами, у верхів'ї річки поселився запорізький козак на прізвище Груша. Село, яке виникло на місці хутора, увічнило прізвище засновника у своїй назві.

Під час Голодомору село належало до Ржищівського району. Діяв колгосп «1 Травня». В селі було 220 дворів, де проживало біля 800 чоловік. Після Голодомору в селі залишилося біля 140 дворів та 500 жителів. За свідченнями очевидців трагедії, яких нині проживає в селі 13 осіб, від голоду померло майже 300 чоловік. Вдалося встановити імена 10 чоловік, з них 5 дітей.

На місці масових поховань жертв Голодомору в 2007 р. установлено металевий хрест, який зі свого матеріалу виготовив підприємець І.М.Крохмаль.

Мартиролог жителів с.Грушів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Савурської О.Т., 1925 р.н., записаними 2008 р. Сіненко К.В., головою Грушівської сільської ради, та Неробюю Т.В., секретарем с/р.

Кияниця Ничипір
Мусій (по вуличному) Ганна, 1933
Мусій Ганна, дитина, 1932
Мусій Марія, 7 років, 1932

Мусій Микола, 1932
Савурський Володимир Трохи-
мович, 5 років, 1932
Савурський Іван Трохимович, 10

років, 1933
Савурський Іван, дід, 1933
Савурський Охфат, 1932
Савурський Пилип, 1933

с. Гулі

Гулівськими і вахутинськими активістами в 1930 р. було забрано Шевченка Михайла Васильовича, який мав три десятини землі, пару коней, молотарку. Як ворога народу його розкуркулили та засудили на 5 р. виправних таборів. Більше в село не повернувся.

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

В 1932-1933 рр. були колгоспи ім. «Шевченка» та ім. Будьонного.

Під час примусової колективізації і штучного голоду в селі вимерло близько 268 осіб. Вдалося встановити прізвища лише 17 осіб, з них 7 дітей.

В 2007 р. на місці масових поховань на сільському цвинтарі встановлено мармуровий пам'ятний знак «Пам'яті жертв Голодомору» за кошти Владиславської сільської ради.

Нині в селі проживає 28 чоловік, які постраждали від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Гулі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Сіроштан П.С., 1925 р.н.; Юхименка Л.М., 1924 р.н.; Мокрієнко Г.М., 1926 р.н.; Міщенко І.Т., 1928 р.н, записаними у 2008 р. Лясківською Т.М., секретарем Владиславської сільради, та Могилко Г.М., касиром Владиславської сільради.

Чередніченко Терешко Дмитрович – батько Чередніченко Настя Терешківна Чередніченко Надійка Терешківна

Сіроштан Сава та його дружина, дитина, брат Чередніченко Варя Терешківна Чередніченко Дмитро Терешкович

Чередніченко Олена Дмитрівна – їх мати Юхименко Мусій Трохимович і 6 дочок

с. Драчі

До грудня 1932 року понад 90 % господарств села під тиском примусової «добровільної» колективізації вступили до колгоспу. Проте це не врятувало від повного вилучення спецбригадами продовольчих запасів та страхітливого голоду, який забрав життя 350 жителів села. Вдалося встановити імена лише 25 осіб, з них 9 дітей.

На місці масових поховань на сільському кладовищі в 1996 р. за рахунок КСП «Росія» с. Кип'ячка встановлено дерев'яний хрест.

Нині в селі проживає 15 чоловік, що постраждали від голоду.

Мартиролог жителів с. Драчі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Бордюг Я.Є., Дуброви Л.В., 1927 р.н.; Кухаренко Г.Ф., 1926 р.н.; Дуброви А.С., 1926 р.н., записаними у 2008 р. П'яною Тетяною Тимофіївною, секретарем Кип'ячівської с/р.

Диченка Кузьми дружина і 2 дітей Диченко Кузьма, 1932 Коваленко Сидір, дитина Коваленко Ярина

Коломієць мати і її 2 дітей Кухаренко Горпина Кухаренко Марія Кухаренко Степан і його 2 дітей, 1933

Проколій Петро, дитина Проколій Наталка і її 4 дітей Проколій Ониська і її діти: Іван, Горпина, Марія Проколій Яків

с. Дударі

За переказами старожилів село утворилося після жовтневої революції, одержавши назву від свого першого жителя на прізвище Дудар, бо гарно грав на дуді і виготовляв цей співучий інструмент. Після революції з ближніх хуторів сюди переселилися поселенці і назвали село Дударями.

Землі в селі було небагато, але й тут відбулося розкуркулення. До голоду 1932-1933 рр. в селі був створений колгосп «1 травня». Активісти села забирали у селян все з домівок, з погребів, з хлівів. Допомогали людям вижити голова с/р та голова колгоспу, обоє на прізвище Гапон з с. Пії, але врятувати багатьох у них не було змоги. З 200 дворів, де проживало біля 900 чоловік, після голоду залишилося близько 140 дворів та 600 жителів. Померло в голод 1932-1933 рр. близько 300 осіб.

Вдалось встановити лише імена 11 осіб, серед них 5 дітей. На місці масових поховань жертв Голодомору в 2007 р. встановлено металевий хрест, який зі свого матеріалу виготовив підприємець І.М. Крохмаль.

Нині в Дударях проживає 5 осіб, які постраждали від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Дударі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Дихтяренко Т.Р., 1926 р.н.; Кваші М.А., 1923 р.н.; Загризенко Є.В., 1926 р.н, записаними головою Грушівської сільської ради Сіненко К.В., касиром сільської ради Середою Т.В., вчителькою Грушівської ЗОШ Короп Н.В. та бібліотекарем Грушівської сільської бібліотеки Кутовою Л.Г.

Діхтяренко Клавдія Романівна, дитина, 1933 Кваша Андрій і його 2-річний син Микола, 1932

Кваші дід Юхим - 1932, баба Ганна - 1933 Кулішенко Іван - 1933 і його дружина Гапка - 1932

Кулішенко Василь Микитович та його діти Софія - 1932, Іван - 1932, Каленик - 1933

с. Ємчиха

Першу згадку про с. Ємчиха зустрічаємо у документах 1790 р.

До Голодомору 1932-1933 років кількість дворів у селі, де був створений колгосп ім. Шевченка, становила близько 425, після 1933 року – 420. Початком колективізації в селі стало руйнування церкви у 1929 році. Потім сільські активісти відбирали у населення продукти харчування, збіжжя, худобу, залишали жителів села без засобів на проживання.

Зі спогадів жителів села, які пережили голод, а їх нині тут 41 особа, в ті роки помер 221 житель, в т.ч. 67 дітей. Прізвища вдалось встановити лише 31 особи, серед них 7 дітей.

На місцях поховань жертв рідними померлих поставлені хрести.

Мартиролог жителів с. Ємчиха – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Григоренко П.І., 1927 р.н.; Когут Г.А., 1928 р.н.; Бобиря І.Ф., 1917 р.н, записаними у 2008 р. Пампушкою Н.В., секретарем Ємчиської с/р., та Вчорашньою Т.М., соціальним працівником.

Безверхий Іван, чоловік, 25 р.,
Безверха, дружина, 23 р.
Бобир Купріян, 21 р.
Бобир, дід, 70 р.
Бобир, батько, 40 р.
Бобиря, дитина
Бобиря, дитина
Бобиря, дитина
В'юн, чоловік, 45 р.
В'юн, дружина, 42 р.
Гушель Іва, дитина

Демченко Юхим, 29 р.
Дудник, чоловік, 37 р.
Дудник, дружина, 38 р.
Загорулько Андрій Федорович, 33 р.
Коломієць Василь, 29 р.,
Коломієць, дружина, 25 р.
Коломієць, дід, 75 р.
Коломієць, батько, 50 р.
Коломієць, мати, 48 р.
Корхова Лукія, дитина

Корхова Марія, дитина
Лимарка Текля, 30 р.
Маслюченко, чоловік, 38 р.,
Маслюченко дружина, 35 р.
Пащенко, дід, 73 р.,
Пащенко, батько, 55 р.
Пащенко Антон, 28 р.
Ремес, чоловік, 40 р.,
Ремес, дружина, 40 р.
Співак Костянтин дитина

с. Зеленьки

Існує легенда, що на початку XVII ст. у ці місця заїхали троє козаків – Мирон, Герасим Сало і Роман Зелений. Мирон оселився в районі теперішньої Миронівки, Сало – Сала Хутора, Роман Зелений оселився на території с. Зеленьки.

До страшного Голодомору в селі було кілька прелюдій. Перша – розкуркулення міцних селян, які любили і розуміли землю. Їх вивезли у чужі холодні краї, звідки практично ніхто не повернувся. Друга – примусове загання селян у створені в селі 5 колгоспів: «Шлях Леніна», ім. Петровського, ім. Калініна, ім. Сталіна та ім. газети «Правда». Причому саме заганняли, а всіх, хто чинив хоч найменший спротив, оголошували ворогами радянської влади з усіма відповідними наслідками. На підтвердження подаємо список і дані про селян, засуджених у 1930-1933 роках:

- Івченко Василь Михайлович – 1901 р.н. одноосібник в 1931 р. до 3-х р. позбавлення волі;
- Коваленко Самійло Макарович – 1872 р.н. одноосібник 1931 р. до 3-х р. позбавлення волі;
- Корженко Іван Степанович – 1901 р.н. одноосібник 1930 р. до 2-х р. заслання;
- Лисенко Мефодій Васильович – 1912 р.н. колгоспник 1931 р. до 3-ї р. заслання;
- Минченко Петро Панькович – 1905 р.н. одноосібник 1931 р. до 3-х р. позбавлення волі;
- Пелешенко Данило Васильович – 1903 р.н. одноосібник 1932 р. до 3-х р. позбавлення волі;
- Фенченко Потап Артемович – 1892 р.н. одноосібник 1931 р. до 5-ти р. заслання;
- Хоменко Павло Захарович – 1880 р.н. одноосібник 1931 р. до 5-ти р. позбавлення волі;
- Черпак Аврам Максимович – 1901 р.н. одноосібник 1933 р. до 10-ти р. позбавлення волі;
- Яременко Гнат Наумович – 1885 р.н. одноосібник 1931 р.н. до 3-х р. заслання.

Зверніть увагу: жодного куркуля у списку немає! Отже, ворогами "робітничо-селянської" влади були трудящі селяни.

Третя прелюдія – примусове вилучення хліба уже в усіх без розбору селян. Ось що писала про ці події більшовицька преса.

Газета «Шлях колгоспника» – 1932 - № 12- 30 січня

Примусити глитаїв виконати завдання.

Пляна хлібозаготівлі с. Зеленьки до цього часу не виконало. Основною причиною цього є те, що ще на початку хлібозаготівлі, компанії цього року, партосередок, сільрада та сільський актив не зуміли примусити куркулів та твердоздавців виконати їх завдання перед державою. Виїзна сесія нарсуду судила твердо Шляхту Овсія та контрактанту Цимбала Грицька за невиконання ними завдань. Обидва вони намагалися довести судові, що в них хліба немає. Проте після суду хлібозаготівлі знайшли в Шляхти 30 пуд. пшениці та

20 пуд. проса, що ще літом він цей хліб висипав на току і на цьому «фундаменті» поклав скирту соломи.

Цимбал викопав у клуні цілу траншею і насипав у неї 50 пудів хліба. Сектант, підкуркульник Руденко Антін морив голодом своїх дітей, плакав, що хліба немає, проте в нього знайшли 35 пуд. жита. Всі ці факти свідчать про те, що хліб у куркулів є. Треба лише нещадно натиснути на них, примусити виконати завдання."

Газета «Шлях колгоспника» 1932. - № 18. – 8 лютого.

"...Колгоспник із **Зеленьківського** колгоспу «Шлях Леніна» Дубик Анань переховував хліб куркуля Натикача Тимофія. Бригада знайшла закопаних 25 пуд. пшениці та 6 пуд. ярини, що Дубик заагітований куркулем гноїв хліб у ямі. В колгоспних лавах не повинні мати місця ті, хто йде на вудку куркуля, допомагає йому зривати хлібозаготівлю."

Про те, що люди ховали хліб, аби вижити, більшовицька преса, звісно ж, не писала...

Голод почався восени 1932 року після того, як з Миронівки приїхала так звана «чорна бригада» з 20 чоловік. Вони заходили в кожну хату і забирали в людей все зерно, навіть посівне і фуражне, дерть, різні крупи, борошно, худобу.

Не було тоді ні війни, ні суші, ні потопу, а була зла воля одних людей проти інших. Не бігали діти, не гралися. Село огорнули чорні крила голоду, сліз, страждань, смерти, які міцно стискали до нестями, до божевілля людей. Селяни їли варену полову, коріння кульбаби, гичку, кору дерев, листя. Люди почали пухнути, мерли сім'ями. Вони лежали мертві і напівживі на дорогах, в дворах, в хатах і ніхто не звертав на них уваги. В селі були випадки канібалізму.

Кількість дворів до Голодомору 1630, після – близько 1580.

За спогадами жителів села, які пережили голод, а їх в селі нині проживає 177 чол., померло голодною смертю близько 650 осіб. Вдалось встановити імена лише 77 осіб, з них 23 дітей.

Померлих звозили на кладовища до загальних ям на 50 – 100 чоловік. В с.Зеленьках одна з таких загальних могил знаходиться на кутку Очколасівка на місцевому кладовищі.

У місцях поховань жертв голоду в 1997 році жителями села встановлено пам'ятні знаки, виготовлені місцевими умільцями.

Мартиролог жителів с.Зеленьки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Дорошенко М.О., 1925 р.н.; Пелешенко Є.В., 1911 р.н.; Задніпряної (Костенко) Ф.Я., 1918 р.н.; Лавриненко Т.Л., 1914 р.н.; Ремез (Сережки) М.П., 1923 р.н.; Товстоноженко М.О., 1925 р.н.; Хоменко Ф.В., 1910 р.н.; Мартиненко І.В., 1913 р.н.; Дьоміна О.П., 1925 р.н., та ін., у 2008 р. записаними Коркішко Л.М., секретарем Зеленьківської с/р.

Бобровіцька Палажка, колгоспн., 1933
Бобровіцький Хтодось, колгоспн., 1933
Вареник Іван Іванович, колгоспн., 1933
Вареник Іван, колгоспн., 1933
Вареник Ониська, колгоспн., 1933
Вареник Федір Іванович, колгоспн., 1933
Варка, дитина, 1932
Василина, 1932
Василь, 1932
Ганна, 1933
Голованенко колгоспн., 1932
Голованенко Артем М., колгоспн., 1932
Голованенко Ілько Н., колгоспн., 1933
Голованенко Микола Н., колгоспн., 1933
Голованенко Мирон, колгоспн., 1932
Голованенко Наталка М., колгоспн., 1932
Голованенко Ничипор,

колгоспн., 1933
Голованенко Сосана Н., 1933
Голованенко Хрема Н., колгоспн., 1933
Дроваль Василина дочка, 1932
Дроваль Іван син, 1933
Дроваль Іван, колгоспн., 1932
Дроваль Левко син, 1932
Дроваль Марина дочка, 1933
Дудка Тита, колгоспн., 1933
Катерина, дитина, 1932
Кобець Нисіфор, колгоспн., 1933
Коваленко Тофан, колгоспн., 1933
Корнієнко Матвій Йос., колгоспн., 1932
Лавр, 1932
Лаврінець Андрій Ан., 1933
Лаврінець Антон Олекс., колгоспн.,
Лаврінець Дьодя Ан. колгоспн., 1932
Лаврінець Іван Ан., колгоспн., 1933
Лаврінець Мотря Яким., колгоспн., 1932

Лисенко Іван Ан. колгоспн., 1933
Лисенко Марія Ан., колгоспн., 1932
Лисенко Степан Ан., колгоспн., 1933
Лук'яненко Миколай, 1933
Лук'яненко Михайло, колгоспн., 1933
Лук'яненко Федора, колгоспн., 1933
Максим, 1932
Марія, 1933
Марія, дитина, 1932
Мартиченко Іван Волод., колгоспн., 1933
Мартиченко Микола Ів., колгоспн., 1933
Мартиченко Пріська, колгоспн., 1933
Медвідь Сапатря, колгоспн., 1933
Мінченко Онисько, колгоспн., 1932
Мінченко Явдоха, колгоспн., 1932
Мотря, дитина, 1933

Параска, дитина, 1933
Піддубник Купрія, колгоспн., 1933
Пріськ, дитина, 1932
 Ремез Марії подруга **Тетяна**
Різниченко Ігор, колгоспн., 1933
Різниченко Тарас, колгоспн., 1933
Різниченко Явдоха, колгоспн., 1933
Руденко Варка, колгоспн., 1933

Руденко Данило, колгоспн., 1933
Руденко Марія, колгоспн., колгоспн., 1933
Руденко Оксана, колгоспн., колгоспн., 1933
Федір, 1932
Христина, 1932
Цимбал Марія, колгоспн., 1933
Цимбал Ганна дочка, 1933
Цимбал Мотря дочка, 1933
Цимбал Ничипор, колгоспн.,

1933
Цимбал Хівра, невістка, колгоспн., 1933
Шляхта Варка Іванівна, колгоспн., 1932
Шляхта Василь, колгоспн., 1932
Шляхта Іван, колгоспн., 1932
Шляхта Макар, колгоспн., 1933
Шляхта Марія, колгоспн., 1932
Штронда Гура, колгоспн., 1932

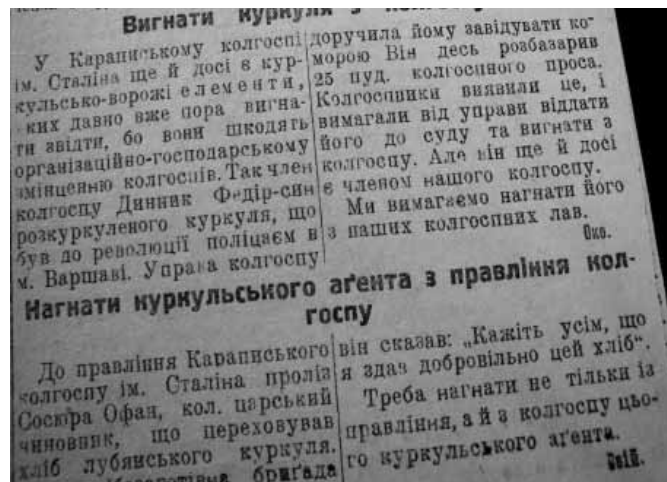
с. Карапиші

Першу документальну згадку про село знаходимо на карті Київського воєводства за 1650 р.

На початку 30-х років у селі був колгосп ім. Сталіна. Аби залякати селян і змусити їх масово записуватись у нього, були розкуркулені кілька селянських родин. О.В. Шапу з дружиною, старими батьками і 8 дітьми вислали до Сибіру, де вони й померли. Родину М.В. Ільченка 1932 року заслали на Соловки.

Цілу групу селян за небажання йти в колгоспне кріпацтво або навіть за невдоволення організацією праці та оплати в колгоспі репресували. Так С.Ф. Антоненко, 1896 р.н., одноосібник, 1930 р. був засуджений до 3 років позбавлення волі, П.К. Ільченко, 1876 р.н., колгоспник, 1933 р. був засуджений до 3 р. заслання, Є.М. Махонько, 1887 р.н., одноосібник, в тому ж 1933 році засуджений до 3 р. позбавлення волі, Г.С. Пархоменко, 1913 р.н., студенту, в 1931 р. ухвалою суду було заборонено проживання в 12 пунктах СРСР, Г.С. Шелихист, 1891 р.н., одноосібник, в тому ж голодоморному році був засуджений до позбавлення волі на 3 р.

А хто ж вирішував долі «куркулів» і «підкуркульників»? Ось газетна замітка про одну з таких «червоних бригад».

Газ. «Шлях колгоспника» – 24.01.32 р.
 Діють наруч куркулеві.

У с. Карапиші на 4-му р-ні працює хлібозаготівельна бригада в складі: Дземи Василя (партієць), Одарченка Аврама (член с/р), Семенівського Кона, Соловченка Василя, Махині Андрія. Ця бригада не дбає за вирішення хлібозаготівлі на своєму районі, а займаються заготівлею продуктів для себе. Знайшовши 1 пуд. меду 1,5 пуда сала та декілька пудів хліба, «бригада» все це розподілила поміж собою. Сільрада ніяких заходів не вживає до рвачів, які зривають хлібозаготівлю своїми наруч куркульськими вчинками.

Підпис: "Свій"

За роки Голодомору за спогадами 426 жителів села, які були свідками тих подій, в селі вимерло 2100 чол. Вдалося встановити імена лише 90 осіб, з них 54 дитини.

На місці масових поховань жертв голодомору в 2000 р. за ініціативою голови СТОВ «Агросвіт» с. Карапиші В.П. Даниленко встановлено пам'ятний хрест «Жертвам Голодомору 1932-1933рр.»

Мартиролог жителів с. Карапиші – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Буценко В.Є., 1915 р.н.; Рогальчука В.Н., 1925 р.н.; Ситник Т.В., 1908 р.н.; Перетятка М.С., 1925 р.н.; Бугайчук С.І., 1925 р.н.; Шапи Г.Г. 1918 р.н. та ін., записаними в 2008 р. Дадишевою Л.В., касиром Карапишівської с/р.

На місці масових поховань жертв Голодомору в 2000 р. за ініціативою голови СТОВ «Агросвіт» с. Карапиші В.П. Даниленко встановлено пам'ятний хрест «Жертвам Голодомору 1932-1933рр.»

Бабич Іван Оверкович
колгоспник 1933, 25
Бабич Мусій Оверкович
колгоспник 1932, 25
Бакаленко Євдокія Степанівна
колгоспниця 1933, 21
Бондаренко Григорій Потапович
дитина 1932, 17
Бондаренко Марія Потапівна
колгоспник 1933, 29
Бондаренко Олександр Потапович
дитина, 1933, 16
Бондаренко Потап Іванович
колгоспник 1932, 50
Бульченко Федір Леонтієвич
дитина 1933, 14
Буценка **2 брати і 2 дочки**
Войцехівська Анастасія Сергіївна, дитина 1933, 4
Войцехівський Володимир Сергійович дитина 1933, 6
Гарбуз Іван Тихонович, дитина 1933, 8
Гарбузенко Антон Григорович, дитина 1933, 19
Гарбузенко Дмитро Григорович дитина 1933, 17
Гуленко Василина Тихоновна
дитина 1933, 7
Гуленко Микола Тихонович
дитина 1933, 3
Гуленко Михайло Тихонович
дитина 1932, 8
Гуленко Павло Тодовсієвич
дитина 1933, 13
Гуленко Степанида Тихоновна
дитина 1933, 1
Гуленко Тихін Тихонович
дитина 1933, 5
Гуленко Тихін Ярьонович
колгоспник 1933, 27
Гуленко Трофим Тихонович
дитина 1933, 10
Гуленко Якилина Тихівна
дитина 1932, 3
Даниленко Антін Йосипович
дитина 1933, 5

Даниленко Наталія Йосипівна
дитина 1933, 3
Даниленко Федора Йосипівна
колгоспник 1933, 7
Залізний Кузьма, дружина, 6 дітей
Замостяна Палагея Вікторівна
колгоспн., 1933, 28
Замостяний Павло Омельянович
колгоспник 1933, 35
Зубченки Одарка і Катерина Капелька Денис Васильович
колгоспник 1932, 27
Капшук Ілько Іванович
колгоспник 1933, 25
Коба Наталка Свиридівна
колгоспн., 1933, 29
Коба Охрім Архипович
колгоспник 1933, 31
Котенко Ганна Варфоломівна, дитина 1933, 17
Красієнко Ганна Захарівна
дитина 1933, 2
Красієнко Захар Полікарпович
колгоспник 1933, 31
Кушнір Дмитро Іванович
колгоспник 1933, 30
Кушнір Мотря Дмитрівна
дитина 1933, 7
Моргаль Михайло Потапович
колгоспник 1933, 35
Пархоменко Павло Арсентійович
колгоспник 1933, 38
Пархоменко Степанида Павлівна дитина 1932, 4
Пастушенко Степан Кіндратович
колгоспник 1933, 30
Пастушенко Марія Павлівна
дитина 1933, 13
Пастушенко Ольга Павлівна
дитина 1933, 10
Пастушенко Павло Данилович
колгоспник 1933, 27
Пастушенко Палажка Яківна
дитина 1933, 12
Пастушенко Уляна Павлівна
дитина 1932, 7

Перетятко Михайло Семенович дитина 1933, 4
Писаренко Денис Павлович
колгоспник 1933, 25
Писаренко Мотря Павлівна
колгоспн., 1933, 28
Приваренко Антон Юхимович
колгоспник 1932, 28
Рифа Василина Іванівна
дитина 1933, 6
Рифа Василь Іванович
дитина 1933, 2
Рифа Павло Іванович
дитина 1933, 4
Сизоненко Марта, 6 дітей
Ситник Омелько Іванович
дитина 1932, 8
Ситник Параска Павлівна
дитина 1933, 3
Ситник Петро Іванович
дитина 1933, 7
Ткаліч Дмитро Кіндратович
дитина 1933, 14
Ткаліч Лаврін Данилович
колгоспник 1933, 38
Ткаліч Ярина Кіндратівна
колгоспник 1933, 50
Ткаченко Приська Данилівна
колгоспниця 1933, 31
Фастовець Назар Кіндратович
колгоспник 1933, 26
Хоменко Порфир, 2 дітей
Чередніченко Іван Микитович
колгоспник 1933, 21
Чередніченко Михайло Микитович дитина 1933, 6
Шкапа Василина Омельянівна
колгоспн. 1932, 26
Шкапа Микола Омельянович
колгоспник, 1932, 23
Шкапа Наталка Омельянівна
колгоспниця 1932, 29
Шульга Василь Йосипович
дитина 1932, 3
Щербина Прохор Трофимович
колгоспник 1932, 24
Явдоха з Гуківки

с. Кип'ячка

Село утворене у XVIII ст.

В 1930 р. колективізацією було охоплено 40% населення, а в 1932 році повна примусова «добровільна» колективізація сягнула 99 % населення.

В роки Голодомору 1932-1933 рр. в селі вимерло близько 600 чол. Вдалося встановити імена лише 59 осіб, з них 21 дитина. Нині в селі проживає 38 чол., які пережили голод.

На місці масових поховань на сільському кладовищі в 1996 р. за рахунок КСП «Росія» встановлені дерев'яні хрести.

Мартиролог жителів с. Кип'ячка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Гамаєнка І.І., 1917 р.н.; П'яного Г.О., 1923 р.н.; Величенко Г.М., 1918 р.н.; Дубрової О.С. 1927 р.н., записаними в 2008 р. Сірик Н.А., пенсіонеркою.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

П'яний Омелько Олексійович
та його діти: **Іван, Уляна, Ганна, Йосип**
Солов'ян Яків Якимович
Салон
Лебідь Марко
Кириченко Семен і 10 дітей
Бордусь Галя

Бордусь Гриша
Дяченко Степан
Сірик Оксана
Сахрониха (по вуличному)
Петро
Варави сім'я 10 чол.
Кардаш Степан, його дружина
і дочка Мелашка

Баба Солоха
Ринді сім'я 7 чол.
Кардаш Химка, її діти Василь
і Маня
Кардаш Катерина
Бурячка Ониська по уличному
Маслюки сім'я 7 чол.
Солов'ян Максим

с. Козин

Перші поселенці тут з'явилися ще після татарської навали.

До Голодомору в селі було 2 колгоспи: ім. Фрунзе (голова колгоспу Й.Л. Коломієць) та ім. Димитрова (В.Ф. Яблунівський).

У тих, хто не хотів іти в колгосп, забирали землю, худобу, реманент, виселяли з хатів. Розкуркулено було 10 осіб: Жигайла Н.П., Жигайла М. П., Сушка Д.Т., Тимошенка Максима, сім'ї: Жабенків, Іваненків, Грохів, Гушлів.

Найактивніше здійснювали нелюдську політику більшовицької партії на селі комуністи і комсомодльці Дзюба Сидір, Білоус І.П., Малуша Йосип, Олійник Ничипір, Бесараб М.Д., Покошований Онисим. Вони ходили по 3-6 осіб по хатах і одноосібників, і колгоспників, вигрібаючи все, що знаходили. Зерно, худобу, реманент забирали в колгосп, залишаючи сім'ю помирати з голоду.

Тих, хто чинив опір, віддавали під суд. Так, до 3 р. позбавлення волі у 1930 р. був засуджений Фесенко М.О., 1886 р.н., а в 1931 р. одноосібник Найда А.П., 1877 р.н., одержав 5 р. заслання.

Багато людей врятувалось завдяки тому, що працювали на будівництві залізничної колії на Канів і там їх годували. Хто зумів сховати хоч трохи зерна, то ті якось вижили. В кого був одяг, рушники, рядна, прикраси – ті їздили в міста і міняли на продукти або ж продавали, а на виручені кошти купували харчі.

Зі спогадів жителів села, що постраждали від Голодомору 1932-1933 рр., а їх нині проживає тут 100 чоловік, вимерло в селі близько 200 осіб.

Вдалось встановити імена лише 63 осіб, з них 17 дітей.

В 2007 році на місці поховань жертв Голодомору встановлено дерев'яний хрест, виготовлений з власної ініціативи і безкоштовно молодим підприємцем Зорею Ю.М. А 24 листопада у Свято-Михайлівському храмі села Козин настоятель храму отець Олександр відправив панахиду по жертвах Голодомору.

Мартиролог жителів с Козин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Яшник М.М., 1922 р.н.; Діденко (Пастернак) К.М., 1924 р.н.; Тимошенко Н.О, 1925 р.н., записаними в 2008 р. Срібною М. І., секретарем Козинської с/р.

Авраменко Анатолій
Кіндратович, 1932
Авраменко Василь
Кіндратович, 1933
Авраменко Микола
Кіндратович, 1933
Бурлет Ганна Кононівна, 1932
Бурлет Тиміш Кононович, 1932
Бурлет Віра Григорівна, 1932
Бурлет Конон Захарович, 1933
Бурлет Сергій Данилович,
1932
Бурлет Марія Данилівна, 1932
Бурлет Мотря Тимофіївна,
1932

Бурлет Данило Андрійович,
1933
Бала Олександра Федорівна,
1933
Бурлет Ганна Павлівна і троє
дітей, 1932
Бесараб Федір і син Василь
(2 особи), 1932
Гавриленко Овдій, 1933
Жабенко Володимир
Тимофійович, 1933
Жабенко Марія Тимофіївна,
1932
Жабенко Василь Тимофійо-
вич, 1932

Кузенний Яків, його дружина
Варка і троє дітей – Ганна,
Ольга, Василь (5 осіб)
Коваленко Микола
Микитович, 1933
Пастернак Ігнат Григорович,
1933
Пастернак Григорій
Григорович, 1932
Пастернак Ігнат Григорович,
1932
Пастернак Григорій
Григорович 1933
Соломаха Макар Григорович
Соломаха Віра Іванівна, 1932

Соломаха Федір Григорович, 1932
Соломаха Йовдоха
Миколаївна, 1932
Савчук Михайло, 1933
Сологуб Марія, 1932
Сукайло Марія Дмитрівна, 1932
Цибилік Ольга

Захарівна, 1933
Тимошенко Павло, дружина
Ганна, баба, син Андрій, 6 ді-
тей (10 осіб), 1932
Фесенко Микола Васильович, 1932
Фесенко Василь, 1933
Фесенко Олена
Семенівна, 1933

Фесенко Марія
Семенівна, 1932
Фесенко Ольга Семенівна, 1932
Яшник Ониська, 1932
Яшник Демид Юхимович,
дружина Ониська, 4 дітей і
мати (6 осіб), 1932

с. Колесище

За легендою на схід від Малого Бука (М. Букрина) поселився колесник, який робив колеса і вози. Від цього походить назва с. Колесище. Нині села немає, жителі переселились в с. М. Букрин.

У 30-х роках в Колесищі був створений колгосп «3-й вирішальний». Один з фрагментів життя зниклих села і колгоспу зафіксувала тогочасна місцева преса.

Газ. «Коллективна нива» – 28.08.1931 р.

Вище темпи (с. Колесище колгосп «3-й вирішальний»).

Хлібозаготівлю колгосп виконує, але темпи цього виконання недостатні. Позика «3-го вирішального» реалізована на 460 крб., а за пляном потрібно 1780. В усіх роботах треба в с.Колесищі розгорнути більшовицькі темпи і не плентатись в хвості по реалізації позики.

Буксирна бригада «К.Н.» Крамаренко, Середа, Гермащенко.

В роки Голодомору 1932-1933 рр. із спогадів свідків тих подій, які нині проживають в с. М. Букрин, а їх 12 осіб, у Колесищі вимерло багато людей. Вдалось встановити імена лише 34 осіб, з них 20 дітей.

Мартиролог жителів с. Колесище – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Ключан Н.Г., 1909 р.н., записаними в 60-х роках її дочкою Вітряк М.К.; Ключан П.А., 1925 р.н.; Черевач Г.Ф., 1915 р.н., записаними у 2008 р. Мусієнко М.С., пенсіонеркою, та Мусієнко Г. І., вчителькою Малобукринської ЗОШ І-ІІІ ст.

До мартирологу включено прізвище, ім'я, по батькові померлих, рік смерті та вік, позначений словами «дитина», «середній», «похилий».

Берегова 1933 дитина
Берегова 1933 дитина
Береговий 1933 дитина
Береговий 1933 дитина
Береговий 1933 дитина
Гудзь Устя Опанасівна, 1932
Ключан Назар 1933 середній
Ключан Яким 1933 старий
Ключан 1933 дитина
Ключан 1933 дитина
Ключан 1933 дитина
Коваленко Галина
Денисівна 1933 дитина
Коваленко Микола Денисович
 1933 дитина

Коваленко Михайло
Денисович 1932 дитина
Коваленко Михтодь
Антонович 1933 похилий
Коваленко Овсій Антонович
 1933 похилий
Куришко Іван Савович, 1932
Куришко 1933 дитина
Куришко 1933 дитина
Куришко 1933 середній
Майстренко Сава Данилович
 1933
Могила Арлам Михайлович
 1933 похилий
Могила Артем Михайлович
 1933 середній

Могила Григорій Федорович
 1933 середній
Нонь Анатолій Пимонович 1933
 дитина
Нонь Михайло Пимонович 1933
 дитина
Нонь Петро Пимонович 1933
 дитина
Сахно Яків 1932 похилий
Черевач Катерина середній
Черевач Федір і дитина
Черевач і діти Тоня, Михайло,
Петро
Шевченко та жінка Палажка

с. Коритище

На території села був створений колгосп ім. Сталіна. Всі, хто мав землю і гарну хату, в дворі і в хаті достаток, були визнані куркулями та репресовані. Кількість розкуркулених – 70 осіб.

Голова сільської ради Головенко прагнув, як міг, допомогти односельцям вижити. Також допомагав людям голова колгоспу ім. Сталіна Ткаченко. Але вони були безсилі проти системи.

До Голодомору в селі було 325 дворів, після залишилось 300. Люди вимирали сім'ями. Хати стояли пусті, тому їх розбирали. Із загальної кількості померлих від голоду 400 осіб вдалось встановити імена лише 93 осіб, з них 56 дітей. Місце поховання жертв голоду – сільське кладовище. Там за кошти місцевого господарства поставлено дерев'яний хрест.

Нині в селі проживає 26 осіб – свідків тих чорних років.

Мартиролог жителів с. Коритище – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Юденко У.О., 1918 р.н.; Ткаченка Т.А., 1924 р.н.; Жмудь М.М., 1926 р.н., записаними 2008р. Литвин О. І., головою Коритищанської сільради., та Шевченко Л. Л., секретарем с/р.

Великий і його дружина
Ганнеча Захар, його дружина
і 2 дітей
Данько Олекса, його дружина
і 5 дітей
Євка Дементій, його дружина
і 3 дітей
Жмудь Антон, його дружина і
3 дітей
Жмудь Сизон і 2 його дітей
Іванюк Прокоп, його дружина
і 4 дітей

Люлька Ілько, його дружина і
4 дітей
Міщук Савка, його дружина і
3 дітей
Олійник Михайло, його дру-
жина і 2 дітей
Портянко Петро, його дружи-
на і 5 дітей
Портянко Антон, його дружина
і 2 дітей
Симиняка Павло, його дружи-
на і 2 дітей

Скопець Корній, його дружина
і 4 дітей
Самусь Устим, його дружина і
дитина
Черняк Сергій, його дружина
і 4 дітей
Мартин, його дружина і
3 дітей
Левко, його дружина і 4 дітей
Петро, його дружина і 4 дітей

Кулешів хутір

Перед Голодомором 1932-1933 років був створений колгосп «Перше травня». У населеному пункті було близько 70 дворів, де проживало 350 осіб. За спротив примусовим методам колективізації у 1931 р. до 3-х років позбавлення волі був засуджений одноосібник Папро Х.І., 1893 р.н.

Репресивні заходи, що застосовувались до населення, і голод забрали життя 70 осіб. Вдалось встановити імена лише 11 жертв, з них 5 дітей.

Нині в селі проживає 3 особи, які постраждали від Голодомору. На місці масових поховань жертв Голодомору (сільське кладовище) родичами померлих встановлено металевий хрест.

Мартиролог жителів Кулешів хутір – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Чалої О.Є., 1916 р.н.; Луб`яної О.П., 1927 р.н., записаними у 2008 р. Остапенком В. І., землепорядником.

Жало Федот,
його троє дітей
Жилка Прокоп, його жінка і

двоє дітей
Кишеня Сергій
Клименко Іван

Прапро Андрій
Соловей Петро

с. Кутелів

На початку 30-х років минулого століття у селі був колгосп «1 Травня» .

На сьогодні в селі проживає лише 3 особи, які постраждали від Голодомору. З їхніх дитячих спогадів у селі від голоду мерли люди, але пригадати їхніх прізвищ чи хоча б імен тоді 3-5-річні діти не можуть.

В 2007 р. на цвинтарі, де поховані жертви Голодомору, встановлено хрест за рахунок приватного підприємця Зорі Ю.М.

с. Липовий Ріг

В 1929 році було створено колгосп «Новий шлях». До Голодомору в селі було 180 дворів, а після залишилось 130. Зі спогадів старожилів, які постраждали від голоду, а їх нині в селі проживає 32 особи, відомо, що померло близько 120 осіб. Вдалось встановити імена лише 87 осіб, з них 21 дитини. В селі були випадки канібалізму.

На сільському кладовищі на місці поховань жертв Голодомору встановлено родичами померлих кам'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Липовий Ріг – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Ведмеденко М.М., 1930 р.н.; Кучерявої Г.К., 1926 р.н.; Цереленко О.І., 1925 р.н., записаними в 2008 р. Зубенко Т.М., бібліотекарем сільської бібліотеки, та Гой О.Г., зав. клубом с. Липовий Ріг.

Антоненко Марія 1932
 Антоненко Софрон 1932
 Антоненко Іван 1932
 Антоненко Ніла 1932
 Антоненко Грицько 1932
 Антоненко Ілько 1932
 Антоненко Григорій Євдокимович 1932
 Антоненко Катерина 1932
 Антоненко Антоніна 1932
 Антоненко Прокіп 1932
 Антоненко Петро 1932
 Білінський Микола 1932
 Ведмеденко Нестер 1932
 Ведмеденко Мелажка 1932
 Ведмеденко Горпина Нестерівна 1932
 Веліченко Дмитро Савович 1932
 Ведмеденко Уляна 1932
 Ведмеденко Степанида 1932
 Ведмеденко Федот 1932
 Ведмеденко Денис і 2 дочки 1932
 Ведмеденко Мелашка і 2 діток 1932
 Ворони (вся сім'я 5 осіб) 1932

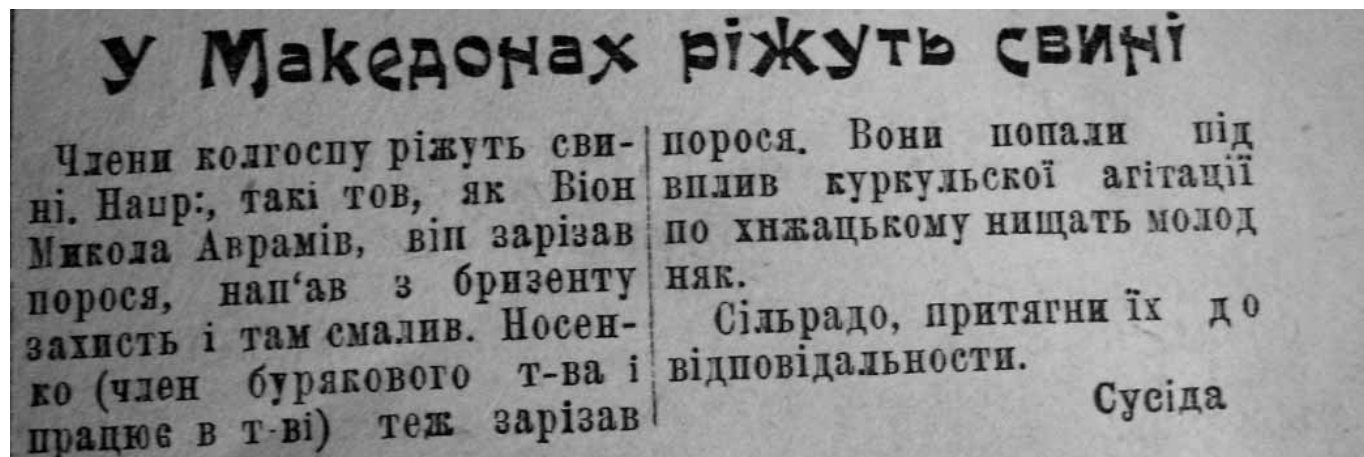
Жук Варка 1932
 Зубенко Євген 1932
 Зубенко Домаха 1932
 Кучерявий Степан 1932
 Кучерява Ганна 1932
 Козодой Антоніна 1932
 Козодой Василь і 3 діток 1932
 Кучерявий Михайло 1932
 Кучерявий Василь 1932
 Кучерявий Прокіп 1932
 Леус Петро 1932
 Макаренко Юхим 1932
 Макаренко Тиміш 1932
 Макаренко Катерина 1932
 Макаренко Меланія 1932
 Макаренко Іван 1932
 Макаренко Андрій 1932
 Максимишина Марфа 1932
 Ростопора Ганна 1932
 Саурський батько 1932
 Саурський Арйон
 Скуйбіда Вера
 Скуйбіда Надя
 Скуйбіда Іван
 Скуйбіда Савка
 Скуйбіда Андрій

Скуйбіда Борис
 Скуйбіда Степан
 Скуйбіда Марія
 Скуйбіда Ганька
 Скуйбіда Гриша
 Скуйбіда Самійло
 Семенченко Ніна
 Скуйбіда Федот
 Скуйбіда Корній
 Скуйбіда і 2-є діток
 Скуйбіда Оксана
 Скуйбіда Харитон
 Скуйбіда Параска
 Тиміш, його син Василь
 Цереленко Архип
 Цереленко Марфа
 Яценко Лекера
 Яценко Матвій
 Яценко Купрій
 Яценко Васька
 Яценко Дуня
 Яценко Василь
 Яценко Іван
 Яценко Марія
 Якилина

с. Македони

Наприкінці 20-х років минулого століття у селі починається колективізація. На той час у ньому було близько 600 дворів, де проживало 2000 осіб. У Македонах розгорнулася жорстока боротьба. Розкуркулено Мартиненка С.Я., розкуркулений та висланий з дружиною, 8-ма дітьми і старими батьками Калініченко Г.А.

Заполітизована судова система щедро продукувала селянам с. Македони каральні вироки. У 1931-32 рр. Косенко І.О., 1901 р.н., колгоспник, засуджений до 3-х р. позбавлення волі; Мартиненко В.Я., 1879 р.н., одноосібник, до 3-х р. позбавлення волі; Мартиненко П.Я., 1898 р.н., колгоспник, до 3-х р. позбавлення волі. В 1932 р. Євтушенко К.Г., 1879 р.н., одноосібник засуджений до 3-х р. позбавлення волі; Луб'яний А. К., 1886 р.н., одноосібник, до 3-х р. позбавлення волі; Мартиненко Г.В., 1902 р.н., одноосібник, до 10-ти р. позбавлення волі. В 1933 р. Євтушенко О.С., 1914 р.н., і Пікулик Й.Б., 1875 р.н., колгоспник, одержали кожен по 3 роки заслання; Недоступ С.М., 1894 р.н., одноосібник засуджений до 3-х років позбавлення волі.

Газета «Коллективна нива» 1932 р.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

А селянин Дмитренко І.К. «как кулак, проводивший контрреволюционную агитацию и пропаганду, направленные против мероприятий соввласти на селе по постановлению судебной тройки при коллегии ГПУ УССР от 26 февраля 1930 года» засуджений до розстрілу.

Але неорганізований, стихійний спротив нічого не міняв. До зими 1932 р. сільські активісти відібрали у односельців усе, що можна було вживати у їжу, в рахунок хлібопостовок державі було вивезене навіть фуражне і посівне зерно з розташованих на території села колгоспів ім. Першого Травня та ім. Косіора. В село прийшов голод, який забрав життя 630 осіб. Мав місце непоодиноким випадком канібалізму.

Через відсутність документів того часу, малу кількість свідків (на сьогодні їх в селі залишилось лише 27) і малу кількість наданої ними інформації, бо були в ті роки малолітніми дітьми, вдалося встановити лише 67 прізвищ померлих з голоду односельчан, з них дітей 31.

На місці масових поховань у 90-х роках ХХ ст. був насипаний земляний курган, на якому встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів села Македони – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Пікулик М.Т., 1919 р.н.; Кіянової В.Ю., 1922 р.н.; Вареник О.І., 1915 р.н.; Євтушенко М. І., 1913 р.н., та ін., записаними у 2008 р. Пархомчук В. М., головою Македонської с/р, та Міщенко Т.В., бібліотекарем сільської бібліотеки.

Бідна Явдоха та її дитина
Бідний Хома і його троє дітей
Бондаренко Андрій, його дружина та троє дітей
Ветка Ялисіна, її чоловік та 2 сестри
Губернатор Захарко
Мартиненко Оксана
Пікулик Федот і його п'ятеро дітей

Прохор
Семерун Микола і дитина
Семещенко Катерина, її дід і баба
Сидоренко Іван, дружина, 3 дітей
Слюсаренко Лекера і її троє дітей
Смоляр Ликера
Таран

Таран Микола
Таран Микола
Таран Семен і його четверо дітей
Чеберяк Аріон
Чеберяк Верка
Шеледа Омелько, його дочки
Маня і Ганя
Штельмах Остап, дружина, 6 дітей

с. Малий Букрин

Першими поселенцями були козаки, два брати – Малий Бук і Великий Бук, які розселились поруч на горбах. Села відповідно називались Малий Бугрін і Великий Бугрін, про що є згадки у Московському літописі. Згодом назва сіл була прив'язана не до горбів, а до імен братів-засновників.

На початку 30-х років село належало до Ржищівського району.

Про події колективізації в селі є згадка у місцевій пресі.

Газ. «Колективна нива» за 7.01.1932 р.:

Домогтися цілковитого виконання хлібозаготівлі. Глитайні рішучу відсіч.

Глитайня в М.Букрині веде шалену агітацію проти хлібозаготівлі і водночас ховає хліб в кручах, у скиртах колгоспівської соломи, в снігу та закопує його в землю. Цими днями у підкуркульника Клочана Олексі буксирна бригада знайшла 70 пуд. закопаного хліба. Треба ширше розгорнути роботу середняцьких, бідняцьких господарств колгоспним активом села, рішуче натиснути на глитайню, виявити весь прихований куркулями та підкуркульниками хліб і хлібозаготівлю по селу виконати повністю.

В селян відбирали худобу до колгоспу, реманент, шукали і відбирали продукти харчування: зерно, овочі. За спротив насильницькій колективізації Кочуру Г.М. (1895 р.н.), одноосібника, в 1930 р. було засуджено до до 3-х років заслання.

За свідченнями старожилів – свідків тих подій, а їх проживає в селі 23 особи, під час Голодомору вимерло близько 200 осіб. Вдалось встановити імена 111 жертв голоду, з них 60 дітей.

Мартиролог жителів села Малий Букрин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Берегової О.Т., 1927 р.н.; Трохименко В. О., 1922 р.н.; Миколенко М.П., 1930 р.н., записаними у 2008 р. Стеценко З.Т., секретарем М.Букринської с/р., та Мусієнко Г.І., вчителькою Малобукринської ЗОШ I-II ст.

Берегова Галина
3 селян, 1933, дитина
Берегова Горпина
3 селян 1932, середн
Берегова Катерина
з селян 1933, дитина
Берегова Марія
з селян 1933, дитина
Берегова Надія з селян 1933,
дитина

Берегова Параска
3 селян 1933, дитина
Береговий
3 селян 1933, середн.
Береговий Іван
3 селян 1933, дитина
Береговий з селян
1932, дитина
Береговий
3 селян 1933, дитина

Буреговий
3 селян 1933, дитина
Буреговий Роман Степанович
3 селян 1932, середн.
Вільхова Тетяна Трохимівна
3 селян 1932, середн.
Вільховий..... Петрьоховий
з селян 1933, дитина
Вільховий Трохим
3 селян 1933, середн.

Вільховий
з селян, 1933, дитина
Волосина Петро
З селян 1933, середн.
Волосина Харитина
з селян 1933, дитина
Волосина
з селян 1933, дитина
Волосина з селян 1933
Володимир з селян 1932
Дитина
Губенко Ольга
З селян 1933, середн
Гука Григорій
З селян 1933, дитина
Гука Якилина
З селян 1933, середн
Гука з селян 1933, дитина
Гука з селян 1933, дитина
Гука з селян 1933, дитина
Іван з селян 1933, дитина
Кагарлик Микола Семенович
З селян 1933, середн.
Кагарлик Оксана
З селян 1933, середн.
Кагарлик Петро
З селян 1933, середн.
Кагарлик
З селян 1933, дитина
Кагарлик
З селян 1933, дитина
Канавченко
З селян 1933, середн.
Канавченко
З селян, 1933, дитина
Канавченко Микола
З селян 1933, дитина
Клочан з селян 1933, середн.
Клочан з селян 1933, середн.
Клочан з селян 1933, середн.
Клочан з селян 1933, дитина
Клочан з селян 1933, дитина
Клочан з селян 1933, дитина
Клочан з селян, 1933, дитина
Клочан з селян 1933, дитина
Клочан Онопрій з селян
1933, середн.
Клочан З селян 1932, дитина
Коваленко

З селян 1932, дитина
Коваленко
З селян 1933, середн.
Красюк Захарко
З селян 1933, середн.
Красюк Степан
З селян 1933, дитина
Майстренко Хома
З селян 1933, дитина
Майстренко
З селян 1933
Миколенко Оксана
З селян 1933, дитина
Миколенко Павло
З селян 1933
Милай Мина
З селян 1933, молодий
Милай з селян 1932, середн
Милай з селян 1933, середн
Милай з селян 1933, дитина
Милай з селян
Мойса Марфа
З селян 1933, середн.
Мойса Секлета
З селян 1932, похилий
Мойса з селян 1933, дитина
Мойса з селян 1933, дитина
Мойса Микита з селян
1933, середн.
Мойса
З селян 1933, дитина
Мойса з селян 1933, дитина
Мойса з селян 1933, дитина
Мойса
З селян 1933, дитина
Мойса з селян 1933, дитина
Мотузка Григорій Минович
З селян 1933, середн.
Мотузка Марія Василівна
З селян 1933, молодий
Мотузка Марія
З селян 1933, молодий
Мотузка Терентій Васильович
З селян 1933, молодий
Свиридонів Йосип
З селян 1933, середн.
Тернова Мотря
З селян 1933, середн.
Тернова з селян 1933, середн.
Тернова з селян 1933, середн.

Терновий Андрій
З селян 1933, дитина
Терновий з селян 1933, середн.
Терновий з селян, 1933, дитина
Терновий
з селян 1933, дитина
Трохименко Тетяна
З селян 1933
Трохименко
З селян 1933, дитина
Трохименко
З селян, 1933, дитина
Трохименко
З селян, 1933, дитина
Трохименко
З селян, 1933, дитина
Харета
З селян, 1933, дитина
Харетина з селян 1933, дитина
Харитина 1933, дитина
Харитина дитина 1933
Дитина
Харитина дитина 1933
Харитина дитина 1933
Дитина
Харитина дитина 1933
Худиха Одарка Артемівна
З селян 1933, середн.
Шевченко
З селян 1933, середн.
Шевченко Катерина
З селян 1933, дитина
Шевченко Надежда
З селян 1933, дитина
Шевченко Параска
З селян 1933, дитина
Янча Андрій
З селян 1933, середн.
Янча Харета
Канавченко Василь Гнатович
З селян 1933, середній
**Канавченко Олександра Іва-
нівна** з селян 1933, середній
Канавченко Векла Василівна
З селян 1933, середній
**Канавченко Галина Омелянів-
на** з селян 1933, дитина
Канавченко Іван Омелянович
З селян 1933, дитина

с. Малі Прицьки

Перед Голодомором 1932-1933 років у селі був колгосп «До кращого життя », близько 250 хат, де проживало 850 осіб. Репресивні заходи, що застосовувалися до населення (засуджені Кожан М.І., 1892, р.н., одноосібник, у 1930 р. до 3-х років заслання, Горбач М.О., 1898 р.н., одноосібник, у 1931 р. до 3-х р. позбавлення волі) залякали селян, зламали волю до опору. Як наслідок і грабунки нереальної хлібозаготівлі, і наступний голод сприймалися, як неминучі удари долі. Голодомор забрав життя 120 селян, з яких вдалось встановити прізвища лише 32 осіб, з них 9 дітей.

Нині в селі проживає 6 постраждалих від Голодомору.
На місці масових поховань жертв Голодомору рідні померлих поставили на сільському кладовищі бетонний хрест.

Мартиролог жителів с. Малі Прицьки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Звірковської Г.І., 1913 р.н.; Лопатько О.П., 1919 р.н., записаними у 2008 р. Барабаш Н.Є., секретарем Македонської с/р

Бажан Петро Іванович

01.05.1932., 54 р.

Горбач Прокоп Грицьків

25.08.1932

Горбач Наталка Давидовна

30.01.1932 53

Горбач Іван Андрійович

04.08.1932 70

Горбач Надежда Ониськова

27.11.1932 70

Горбач Наталка Дониловна

20.03.1933 2

Донченко Ганна Михайлова

02.05.1932 3 р.

Донченко Марія Михайлова

30.03.1932 8 міс.

Звірковський Іван Андрійович

17.12.1933 57 р.

Звірковські Йосип, Ілля

Захарченко Сергій Омелькович

11.05.1932 30 р.

Загорулько Михайло

24.11.1932 35 р.

Кочура Маріна Купрієва

05.08.1932 45 р.

Кугот Іван Микитович

16.03.1932 25 р.

Кугот Микита Микитович

24.03.1932 25 р.

Карпенко Омелько Данилович

06.10.1932 52 р.

Ляхлок Петро Харитонович

02.05.1932 63 р.

Матий Федір Демидів

01.08.1932 1 р.

Моргун Наталка Федорова

06.08.1932 38 р.

Назаренко Василь Мусійович

05.05.1932 67 р.

Петренко Охрім Григорович

22.12.1932 58 р.

Петренко Ольга Микитівна

05.12.1932 34 р.

Пахолок Василь Якимович

17.04.1932 1 міс.

Похолок Олена Степанівна

16.03.1932 80 р.

Смуженко Олена Корніївна

11.05.1932 1 р.

Ткаченко Домаха Яківна

28.02.1932 75 р.

Терещенко Гапка Іванівна

01.05.1932 75 р.

Хоменко Ганна Повтухова

10.12.1932 4 р.

Хоменко Параска Карпова

07.08.1932. 1,5 р.

Чемерис Оксана Іванівна

24.02.1932 57 р.

Шевченко Трохим Маркович

20.03.1932 44 р.

с. Маслівка

Засноване в 1607 р. одним козаком на прізвисько Масло. Навколо селилися ще люди, утворивши хутір з назвою Маслів Став, який згодом розрісся в село Маслівка.

В 1924 році на базі агрономічного технікуму було відкрито сільськогосподарський інститут селекції та насінництва ім. Тимірязєва, а в 1929 році при інституті відкрито технікум з 3-річним навчанням.

Весною 1928 року в селі був організований колгосп. Взимку 1930 року розпочалась колективізація, а навесні 1931 року було уже чотири колгоспи і усупільнення селянських господарств було практично завершене. За ці жорстокі місяці розкуркулено 21 господарство, а одноосібника Зозулю Ю.Я., (1894 р.н.), за спротив примусовій колективізації засуджено до 3-х років позбавлення права проживати в 12 пунктах СРСР.

В червні 1931 року замість 4 колгоспів стало 2: ім. Сталіна і Комунар, але суті нового колгоспного кріпацтва це не змінило.

У книзі «Український хліб на експорт: 1932 - 1933» – К.: ПП Сергійчик М.І., 2006, серед фактів людоїдства по районах Київської області є й такий: Богуславський р-н, с.Маслівка – твердоздатчиця (прізвище не вказано) зарізала і з'їла 8-річну дочку, заарештована. А громадянка (прізвища та соцстану не вказано) повісила 3-х дітей та сама повісилась.

Зі спогадів очевидців голоду, а їх у селі проживає 91 особа, у Маслівці померло в той час з голоду близько 200 чоловік. Вдалось встановити імена лише 86 осіб, з них 8 дітей.

Мартиролог жителів с. Маслівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Бутвин Г.К., 1917 р.н.; Майбороди К.Д., 1923 р.н.; Сільченко М.Г., 1915 р.н., Гайворонської Н.Г., 1930 р.н., записаними в 2008 р. завідуючою відділом газети «Миронівський край» Борисенко Л.В. та Подолянець Н.М., секретарем Маслівської с/р.

Андрущенко Григор, 1932
 Баран Ярина, 1932
 Баран Яків, 1933
 Бараненко Варка, 1932
 Блощаненко Пантелей
 Іванович, 1932
 Блощаненко Пилип
 Іванович, 1932
 Бондар Іван, 1933
 Бондар Лазар 1932
 Борисенко Антон
 Михайлович
 Борисенко Опанас
 Ониськович 1933
 Бутвина Іван
 Бутвина Марфа
 Бутвина Микита Якович
 Бутвина Олександр
 Михайлович
 Бучака Трифон Федорович
 Бучака Трофим
 Важно Степан
 Гайворонська Софія
 Гайворонська Марія
 Гайворонський Яків
 Гайворонський-хлопчик
 Гончар Григорій
 Мефодійрвич
 Горбач Федір
 Горбач Федір Антонович
 Горбач Христина Ісаківна
 Гуменюк Архип Семенович
 Двойніченко Данило
 Двойніченко Данило
 Джога Ольга Григорівна
 Джога Володимир

Григорович
 Джога Микола Григорович
 Джога Олександр
 Григорович
 Донець Варка
 Донець Марія Терешківна
 Жінка з 2-ма дітьми
 Загорулько Фелон
 Кіндратович
 Загорулько Іван Степанов
 Калініченко Денис Семенович
 Калініченко –дитина
 Калініченко Іван Іванович
 Калініченко Параска Іванівна
 Калініченко Федір Іванович
 Калініченко --- Федорович
 Калініченко Федот Іванович
 Канівець Варка
 Канівець Наум
 Карасюк Василь Левкович
 Клименко Юхим Олександр
 Коломієць Денис Мусійович
 Коломієць Мусій
 Костенко Архип
 Костенко Євдокія
 Костенко Іван Митрофанов
 Костенко Любов
 Митрофанівна
 Костенко Микола
 Митрофанович
 Костенко Митрофан
 Михайлович
 Костенко Степан
 Митрофанович
 Льюпа Устим
 Майборода Михайло

Максимович
 Майборода Ілько
 Михайлович
 Майборода Михайло
 Каленикович, 1932
 Майборода Михайло
 Пилипович
 Майборода Олексій
 Каленикович, 1932
 Макаренко Іван Зінькович
 Мовчан Ганна Гнатівна
 Мовчан Корній Іванович
 Мороз Михайло Миронович
 Мороз Федір Андрійович
 Пащенко Микита
 Прокопович
 Пошевелєя Мина
 Степанович
 Сільченко Трохим
 Максимович
 Сірман Григорій
 Тимофійович
 Степаненко Трохим і 4 дітей
 Тараненко Варвара
 Ткаченко Матвій
 Варфоломійович, 1933
 Трохименко Кузьма
 Степанович, 1932
 Чемерис Семен
 Архипович, 1932
 Шадура Анастасія
 Степанівна, 1933
 Шадура Степан
 Максимович, 1932
 Шевченко Семен, 1932

с. Матвіївка

В 1932 р. тут був колгосп «Соціалістична перемога». В роки Голодомору 1932-33 рр. в селі вимерло близько 200 людей. Вдалося встановити імена лише 19 осіб, з них 7 дітей.

На місці масових поховань в селі Матвіївка встановлено кам'яний хрест.

Нині в селі проживає 17 осіб, постраждалих від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Матвіївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Максименко А.Г., 1919 р.н.; Лук'яненко Ю.А., 1919 р.н.; Лук'яненко К.П., 1924 р.н., записаними у 2008 р. Яковенко Н.В., секретарем с/р.

Барабаш Іван Ничипорович
 Буценко Марта
 Новиченко Катерина
 Новиченко Кіндрат, дитина
 Розсохатська
 Анастасія,
 дитина
 Солоний Ігор
 Третяк Яким
 Фенченко Михайло

Іванович
 Фенченко Олена
 Михайлівна, дитина
 Фенченко Параска
 Михайлівна, дитина
 Фенченко Ярина
 Михайлівна, дитина
 Чабак Терешко
 Шкапа Текля
 Шолудько Приська

Шупик Андрон Сидорович
 Шупик Іван
 Давидович, дитина
 Шупик Марина Йонівна
 Шупик Параска
 Федорівна
 Шупик Пилип
 Давидович,
 дитина

с. Микитяни

Перша згадка про село датована початком XVIIIст.

Перед великим голодом з села викачували зерно всіма можливими способами. В тому числі і через пресу. Ось що писали в № 3 від 5 січня 1932 р. місцева газета «Шлях колгоспника»:

«Про перебіг хлібозаготівлі в колгоспному секторі району».

Постанова правління РКС з 2/1 – 32 р.

Зобов'язати управи колгоспів виправити перегини у розподілі натуральної частини прибутків в колгоспах з тим, щоб повернути хліб, що його роздано понад норми, на рахунок виконання пляну хлібозаготівлі, розгорнувши навколо цього велику політично-масову роботу. Одночасно під гаслом – жодного центнера хліба приватникові, – розгорнути роботу за здачу колгоспами та колгоспниками державі всіх своїх зайвин хліба.

За покладання на самоплив, небажання організувати хлібозаготівлі, за мляві темпи виконання пляну, за бездіяльність оголосити сувору догану з попередженням всьому складу правління колгоспу с. Микитяни «Зерно».

Нині в селі мешкають 23 особи, які пережили голод. З їх спогадів на той час в селі вимерло більше 200 чоловік. Вдалось встановити імена лише 32 осіб, з них дітей 11.

На місці масових поховань стоїть бетонний хрест, який у 70-ті роки ХХ ст. поставили рідні померлих.

Мартиролог жителів с. Микитяни – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Березенко С.А., 1921 р.н.; Коритник Л.О., 1918 р.н.; Мостіпан М.Г., 1927 р.н.; Тарасенко О.Г., 1927 р.н., записаними в 2008 р. Івашиною Н.М., секретарем Яхнівської сільради.

**Антоненко Григорій,
Антоненко Євдоким, ще один
їхній брат і 4 сестри
Гаращенко Захарко
Гаращенко Фрося і троє
її дітей
Давида двоє дітей
Фисака Порфира дочка**

**Макаренко Катерина
Макаренко Т. дочка
Макаренко Меланія і її син
Макаренко Андрій і його син
Макаренко Іван і його сестра
Оксана
Скорина Яків
Несклада Катерина**

**Андріянівна
Скорина Марина і її діти
Скорина, Яків
Скорина Яківусь
Скорина Василь
Скорина Килина
Сластіона Івана Микитовича
двоє дітей**

с. Нова Олександрівка (колишній хутір Будьонного)

Заснований у 1924 році. Під час Голодомору існував як хутір Будьонного Гулівської сільської ради Богуславського району. З 1950 р. – село Нова Олександрівка Миронівського району. На той час там проживало лише 2 сім'ї, загинуло 13 людей, в тому числі 11 дітей. Нині в Новій Олександрівці проживає 9 осіб – свідків Голодомору 1932-1933 рр.

Мартиролог жителів с. Нова Олександрівка (хутір Будьонного) – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладено за свідченнями Сіроштан Є.М., 1919 р.н., записаними в 2008 році К.Л. Залевською, методистом РБК

Кривов'яз Макар та четверо його дітей

Тарасенко Настя і семеро її дітей

с. Олександрівка

На початку 20-х років у селі був створений колгосп, підпорядкований Миронівському цукрозаводу. У 1928 році в селі була створена сільськогосподарська артіль «Жовтень» (голова Перетятко П.Д.) та колгосп «1 Травня» (голова Шкапа Купріян, згодом – Білоцерківець). Власники землі чинили опір, не бажаючи йти в колгосп, тому 27 сімей були розкуркулені і заслані в Сибір, в тому числі великі багатодітні родини Шкапи С.І. (він, дружина Оксана, діти: Мотря, Оксана, Ольга, Андрій, Наталка, Меланія, Варка); Хоменка П.Ф. (він, дружина Ониська, діти: Параска, Іван, Любова, Приська, Оксана); Лихошви Ф.П. (він, дружина Марина, діти: Ольга, Марія, Одарка, Григорій, Макар); Коновала Н.А. (він, дружина Якилина, діти: Іван, Павло, Василь, Марія, Єлизавета) та ін.

Ось що писала про хід хлібоздавання 1933 року місцева преса.

Газ. «Шлях колгоспника» №71 за 14 серпня 1933 р.:

Колгосп, що найганебніше відстає у виконанні пляну хлібоздавання.

(За відомостями уповн. Коміт. Загот. При РНК на 10-VIII у відс.)

Олександрівка – «Жовтень» - 0 (голова колгоспу Білоцерківець).

Бабич Василь Григорович
Бабич Григорій
Андрійович
Бабич Настя Марківна
Бакаленко Марія
Гарбуз Василь
Динник Василь
Динник Олена 1932
Добровольська Василина
Добровольська
Олена 1932
Добровольський Василь
Дмитрович
Добровольський Дмитро
Дмитрович
Добровольський Семен
Добровольський Федір
Євтушенко Андрій
Зубченко Дмитро
Зубченко Іван Дмитрович
Ільченко Тодосія
Самсонівна
Ільченко Федір Йосипович
Каленик Ганна, 1932
Каленик Марко, 1932
Каленик Олена
Кириченко Ганна Данилівна
Кириченко Данило
Микитович
Кириченко Михайло
Данилович
Кириченко Павліна
Данилівна
Клеменко Ніна Євгенівна
Клименко Олександра
Коломієць Полікарп
Харитонович
Комарівська Гапка
Комарівська Тетяна
Комарівський Тихін Іванович
Комарівський Тихон Якович
Коновал Ольга Стратонівна
і 3-є дітей

В 1932-1933 рр. страшне лихо Голодомору забрало життя близько 400 селян, серед них 110 дітей. Були випадки, коли в сім'ї гинуло по 2-6 дітей, а таких сімей в селі було до 40. Репресованих 7 осіб.

Нині в селі мешкає 54 особи, які пережили Голодомор. З їх допомогою вдалося встановити прізвища 364-х осіб, померлих з голоду, в тому числі 50 дітей.

У 2007 році на місці масових поховань встановлено меморіальний хрест із сірого граніту за кошти Даниленка А.С., директора Київського інституту землевпорядкування.

Мартиролог жителів с. Олександрівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Хоменка М.П., 1918 р.н.; Комарівського Ф.Т., 1920 р.н.; Пархоменко Г.П., 1923 р.н.; Шкапи С.І., 1898 р.н., записаними Синявським Я.О., вчителем-краєзнавцем Олександрівського НВО «Школа-садок», та Шкапою З.І., секретарем Олександрівської с/р.

Коновал Степан
Концевич Віктор
Васильович, 1932
Концевич Микола
Васильович, 1932
Костенко Іван
Володимирович
Кравченко Гнат
Васильович, 1932
Кравченко Іван
Гнатович, 1932
Кравченко Катерина
Кравченко Катерина
Андріївна, 1932
Кравченко Катерина
Панасівна
Кравченко Кузьма
Кравченко Павло
Гнатович, 1932
Кравченко Семен
Андрійович, 1932
Кравченко Хтодоська, 1932
Кравченко Якилина, 1932
Крутоголов Любов
Яхремівна
Крутоголов Микола
Яхромович
Крутоголов Охрім
Крутоголов Яхрем
Григорович, 1932
Куделя Андрій
Куделя Андрій Васильович
Куделя Іван, 1932
Куделя Марія Андріївна
Куделя Марія, 1932
Куделя Надія Андріївна
Куделя Наталка
Куделя Наталка
Василівна, 1932
Куделя Ольга Хомівна
Куделя Полікарп, 1932
Куделя Степанида
Степанівна, 1932

Куделя Тетяна
Василівна
Лихошва Наталія
Талимовнівна, 1932
Лихошва Трофим
Павлович, 1932
Лихощва Марта
Павлівна, 1932
Лука Лукаш Орехович, 1932
Машакра Микита
Михайлович
Машкара Василь Микитович
Машкара Марія, 1932
Машкара Микита
Машкара Наталка Антонівна
Мегада Іван Микитович, 1932
Нечупій Василь Іванович
Нечупій Володимир
Павлович
Нечупій Іван Микитович
Нечупій Марія Павлівна
Нечупій Марта Темофіївна
Нечупій Микола Павлович
Нечупій Микола Темофійович
Нечупій Параска
Нечупій Петро Павлович
Нечупій Степан Гнатович
Онучак Василь Лукович
Онучак Івга Яріонівна
Онучак Меланія Луківна
Онучак Тимофій Лукович
Осмірко Гордій Дмитрович
Осмірко Параска
Панасюк Андрій, 1932
Панасюк Василь, 1932
Панасюк Василь, 1932
Панасюк Гапка, 1932
Панасюк Дмитро, 1932
Панасюк Євдокія
Панасюк Євдокія, 1932
Панасюк Кіндрат, 1932
Панасюк Марта
Панасюк Мирон, 1932

Панасюк Нестер, 1932
 Панасюк Оксана, 1932
 Панасюк Олександр, 1932
 Панасюк Олександр, 1932
 Панасюк Опанас, 1932
 Панасюк Палажка, 1932
 Панасюк Сайко, 1932
 Панасюк Сергій, 1932
 Панасюк Симон, 1932
 Панасюк Текля, 1932
 Панасюк Тиміш
 Панасюк Тиміш, 1932
 Панасюк Федор, 1932
 Панасюк Ялисовета, 1932
 Панченко Василина
 Панченко Меланія, 1932
 Панченко Олекса Сизонович
 Панченко Сизон
 Панченко Тетяна Василівна
 Панченко Яків, 1932
 Пархоменко і 5 дітей: Вален-
 тина, Василь, Надія, Семен,
 Степан
 Перетятко Василь
 Перетятко Ганна
 Федорівна, 1932
 Перетятко Григорій Іванович
 Перетятко Іван Іванович
 Перетятко Мусій
 Федорович, 1932
 Перетятко Ольга Федорівна
 Перетятко Степан
 Федорович, 1932
 Перетятко Тетяна Іванівна
 Перетятко Федір
 Самійлович, 1932
 Пилипенко Віктор
 Пилипенко Кіндрат
 Пилипенко Палажка
 Пилипенко Соломія
 Пнасюк Маркел, 1932
 Погорілий Степан
 Іванович, 1932
 Постернак Василь
 Михайлович
 Постернак Марія Михайлівна
 Руденко Кирило
 Руденко Марта
 Сем'янівський Володимир
 Ульянович
 Синявська Віра Гаврилівна
 Синявська Галина
 Лаврентівна
 Синявська Ганна Яківна
 Синявська Гапка
 Синявська Гапка Тимофіївна
 Синявська Домаха
 Синявська Євдокія

Синявська Євдокія Антонівна
 Синявська Любов Кузьмівна
 Синявська Марія Василівна
 Синявська Марія
 Дементівна
 Синявська Мокрина
 Синявська Мокрина
 Харитонівна
 Синявська Надія Кузьмівна
 Синявська Наталка Ісаївна
 Синявська Наталка Павлівна
 Синявська Наталя
 Лаврентіївна
 Синявська Наталя Омельківна
 Синявська Оксана
 Кіндратівна
 Синявська Оксана Федорівна
 Синявська Текля
 Синявська Тодоська
 Кузьмівна
 Синявська Харитина Іванівна
 Синявська.... Корнійвна
 Синявський Андрій
 Дементійович
 Синявський Антон Іванович
 Синявський Василь
 Дементійович
 Синявський Василь
 Синявський Василь
 Лаврентійович
 Синявський Василь Сайкович
 Синявський Григорій
 Федорович
 Синявський Дементій
 Кузьмович
 Синявський Іван
 Синявський Іван
 Лаврентійович
 Синявський Іван
 Олександрович
 Синявський Іван Прокопович
 Синявський Іван Федорович
 Синявський Іван Якович
 Синявський Кузьма
 Григорович
 Синявський Матвій
 Федорович
 Синявський Мефодій
 Захарович
 Синявський Микита
 Митрофанович
 Синявський Микола
 Євдокимович
 Синявський Микола Якович
 Синявський Митрофан
 Михайлович
 Синявський Олекса
 Корнійович

Синявський Олекса
 Михайлович
 Синявський Олександр
 Синявський Олександр
 Антонович
 Синявський Павло
 Терентійович
 Синявський Петро Федорович
 Синявський Сайко
 Синявський Симон
 Олександрович
 Синявський Степан Якович
 Синявський Федор
 Трохимович
 Синявський Федот
 Федорович
 Синявський Яків Микитович
 Степаненко Дмитро Іванович
 Степаненко Мар'ян
 Степаненко Петро
 Тарасенко Євдокія
 Тарасенко Іван Нестерович
 Тарасенко Матвій
 Нестерович
 Тарасенко Тодось
 Тарасенко Якилина Петрівна
 Толочко Антон
 Толочко Антон Миколайович
 Толочко Ганна Петрівна
 Толочко Гапка
 Толочко Йосип
 Толочко Йосип
 Толочко Йосип Антонович
 Толочко Матрона Петрівна
 Тонкошкура Сергія родина
 з 7 осіб
 Тридуб Василь Кирилович
 Тридуб Ганна Кирилівна
 Тридуб Іван Кирилович
 Тридуб Кирило
 Хомекно Оксана
 Миолаївна
 Хоменко Арсен
 Хоменко Арсен
 Миколайович, 1932
 Хоменко Варвара
 Степанівна, 1932,
 Хоменко Василь
 Хоменко Василь
 Миколайович, 1932
 Хоменко Василь
 Хоменко Василь
 Пилипович, 1932
 Хоменко Ганна
 Миколаївна, 1932
 Хоменко Григорій
 Миколайович, 1932
 Хоменко Дмитро, 1932

Хоменко Іван
Порфирович, 1932
Хоменко Іван
Хтодосьович, 1932
Хоменко Мар'яна
Миколаївна, 1932
Хоменко Марко
Миколайоваич, 1932
Хоменко Микола
Демянович, 1932
Хоменко Микола
Степанович, 1932
Хоменко Мокрина Г.
ригорівна, 1932
Хоменко Мотря
Миколаївна
Хоменко Марія
Миколаївна, 1932
Хоменко Марко
Пилипович, 1932
Хоменко Наталка, 1932
Хоменко Оксана
Миколаївна, 1932
Хоменко Оксана
Пилипівна, 1932
Хоменко Параска
Хтодосівна
Хоменко Параска, 1932
Хоменко Пилип
Хоменко Пилип
Демянович, 1932
Хоменко Порфир
Дем'янович, 1932
Хоменко Розалія
Пилипівна і 3-є її дітей
Хоменко Степан
Романович, 1932
Хоменко Трофим
Дем'янович, 1932
Черченко Григорій
Черченко Денис

Черченко Опанас
Черченко Тетяна Яківна
Черченко Хтодоська
Черченко Якилина
Шевченко Михайло
Талимонович
Шевченко Химка
Шедловська Марфа
Шедловський Трохим
Максимович
Шелест Віра Трохимівна
і 2 її дітей
Шелест Володимир
Трохимович
Шелест Євдокія Трохимівна
Шелест Тарас Трохимович
Шелест Трохим
Трохимович
Шелест Федора Трохимівна
Шкапа Агафія Іванівна
Шкапа Андрій
Шкапа Андрій Кленович
Шкапа Андрій Панасович
Шкапа Андрій Сергійович
Шкапа Василь
Шкапа Василь Андрійович
Шкапа Василь Григорович
Шкапа Василь Макарович
Шкапа Володимир
Макарович
Шкапа Ганна Лук'янівна
Шкапа Григорій
Шкапа Денис
Шкапа Іван
Шкапа Іван
Шкапа Іван Трофимович
Шкапа Ілько
Шкапа Йосип
Шкапа Катерина Андріївна
Шкапа Марія Оніфатовна
Шкапа Марія Савівна

Шкапа Марія Сергіївна
Шкапа Марко
Шкапа Марта
Шкапа Матрона
Гаврилівна
Шкапа Микола
Шкапа Митрофан
Сергійович
Шкапа Мотька
Шкапа Никифор
Полікарпович
Шкапа Оксана Григорівна
Шкапа Оксана Яківна
Шкапа Олекса Павлович
Шкапа Олена
Шкапа Омелько
Шкапа Онопрій
Шкапа Опанас
Шкапа Павло Тарасович
Шкапа Параска
Шкапа Петро Нікіфорович
Шкапа Петро Семенович
Шкапа Приська
Шкапа Самійло
Шкапа Сергій Терешкович
Шкапа Тетяна Андріївна
Шкапа Тетяна Іванівна
Шкапа Тиміш
Шкапа Тиміш Маркелович
Шкапа Хтодоська
Шкапа Юхимія Павлівна
Шкапа Якилина
Шкапа Яким
Шкапа Яків О.
Шкапа Ялисовета Андріївна
Шкапа Ярина Опанасівна
Шульга Василь
Шульга Степан Васильович
Шустовіцький Василь
Ярмола Мирон
Ярмола Соломія

с. Пії

Найдавніша писемна згадка про село датується 1700 роком.

В 1929 р. 29 бідняцьких господарств об'єдналися в колгосп «Червоний плугатар» (голова В.О. Ковтун)

На початку 30-х років село підпорядковувалось Ржищівському району. Кількість дворів була 500, а після голодомору – 450. В голодні 1932-1933 р.р. за спогадами жителів села, які постраждали від голоду, а їх проживає тут нині 80 осіб, вимерло більше 100 людей. Вдалось встановити імена лише 44 осіб, з них 17 дітей.

Допомагав людям вижити тодішній голова колгоспу Олійник Д.С. та члени сільської ради. Ось що писала про це газета «Коллективна нива» у № 10 від 21.01.1932 р.:

У с.Пії боронять куркулів

Буксирна бригада, в складі 43 осіб, що прибула в с. Пії, Піївської с/р зустріла тут бюрократичний опір. Більшість членів Піївської с/р та управи колгоспу «Червоний плугатар» до всіх заходів бригади поставилась абсолютно недбало. Пізніше, коли бригада розбившись на групи, приступила до практичної роботи, то члени Піївської с/р намагались боронити куркулів від твердих завдань й обминати куркульські подвір'я. Треба таких членів сільради викинути з лав її і притягнути до відповідальності. (Т. Шевченко).

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Але врятувати всіх селян від голодної смерті, запланованої правлячою комуністичною системою, було неможливо. Померлих від голоду ховали поблизу їх житла, далеко возити трупи не було кому. Тому місцем поховання жертв Голодомору в с. Пії стали аж 5 кладовищ. Інколи їх вкидали в картопляні ями біля хат і там прикопували. Так була похована сім'я Сливи Ілька.

В 1991р. встановлено обеліск з неіржавіючого металу, виготовлений за кошти Піївського ЕМЗ.

Мартиролог жителів с. Пії – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Гузія В.Т., 1927 р.н.; Поночовної В.Д., 1928 р.н.; Курочки О.А., 1917 р.н.; Цереленко О.І., 1925 р.н., записаними в 2008 р. Гребельник Т.З., головою с/р.

Безуглих сім'я 4 чол.: батько, мати і 2 дітей), 1932-1933 рр.

Безуглий Івтух

Вдовиченків сім'я: чоловік, дружина і дитина

Валько (Ляпка) Трохим, Горпина, дівчина

Вдовенко

Гапон Ахтимон

Гапон Марія

Гапон Дуня

Гапон Іван

Гапон Іван Як.

Гапон Раїса Як.

Гузій Ніла

Гузій Матвій

Душка Мотря

Іванченко Антон

Курочка Гнат

Курочка Ничипор

Курочка і його жінка

Курочка Якилина

Луківна 1932 р.

Курочка Гнат 1932 р.

Лабун К та 4 дітей 1932 р.

Лабун Ганна 1932 р.

Мажара Андрій 1932 р.

Мажара Якилина 1932 р.

Мажара Марія 1932 р.

Мажара Юхим 1932 р.

Слива Ілько, дружина та дві дочки Надя і Вера, 1932 р.

Херняків (по вуличн.) сім'я в

т.ч. 3 дітей

с. Пустовіти

Село Пустовіти (раніше Пувтовіти) виникло в кінці XVI ст.

До Голодомору в селі проживало більше 2000 осіб. У 1928-1929 рр. в селі було утворено 3 колгоспи: ім. Молотова, «1 травня», «Комунар».

В 1928-1929 рр. силовими методами проводилась форсована колективізація. Серед заможних селян був Дрига Кузьма та його сини. В них було все забрано до колгоспу «Незаможних», а сини разом із сім'ями заслані до Сибіру. Людей виганяли із домівок під різними приводами: не йшов до колгоспу, поселяли в них активістів. Так з рідної хати була вигнана Боченко Надія Михайлівна з 4 малими дітьми. Живучи по чужих хатах, померли один за одним. Були також розкуркулені Колісник Симон, Бакуленко Андрій, Ткаченко Амось, Савицький.

Почалося масове вилучення зерна та майна у заможних селян, обкладання непосильними податками, штрафами. Були організовані бригади шукачів, в які входило до 10 осіб. Ці «комсомольці» як їх називали в селі, забирали у селян все: зерно, картоплю, квасолю, крупи, навіть приготовлену їжу з печі, – все їстівне. З села було вивезено все зерно. Була заборонена колгоспна торгівля хлібом та перемелювання збіжжя у млинах без дозволу сільради. А в серпні 1932 року з'явився «закон про п'ять колосків», який передбачав розстріл або 10 р. позбавлення волі за крадіжку колгоспної власності.

Люди від хронічного недоїдання пухли, наливалися рідиною ноги, животи. Найбільше померло людей в селі весною і літом 1933 р. Помирали від голоду, від хвороб, від вживання в їжу отруйних речовин (бугили, мухоморів, отруйних грибів і рослин). А найстрашніше те, що по селу траплялись випадки канібалізму. Люди вбивали односельців і навіть членів родини, щоб їхнім м'ясом замовити голод.

Люди від хронічного недоїдання пухли, наливалися рідиною ноги, животи. Найбільше померло людей в селі весною і літом 1933 р. Помирали від голоду, від хвороб, від вживання в їжу отруйних речовин (бугили, мухоморів, отруйних грибів і рослин). А найстрашніше те, що по селу траплялись випадки канібалізму. Люди вбивали односельців і навіть членів родини, щоб їхнім м'ясом замовити голод.

Померлих звозив до ровів-могил Саков Герман. Об'їжджав возом з волами кожну вуличку, щоб зібрати померлих: на вулицях, у ровах, у хатах. Помирали і малі, і дорослі, немічні і ненароджені у лонах матерів. За роки Голодомору 1932-1933 рр. за спогадами свідків тих подій, а їх проживає в селі 93 особи, вимерло близько 1000 чоловік. Вдалось встановити імена 494 жертв Голодомору, з них 97 дітей.

На місці масових поховань (сільське кладовище) в 1989 році з ініціативи зборів пенсіонерів села, організованих Фенченка О.О., та підтримки виконкому сільської ради за кошти колгоспу ім. Франка с. Пустовіти споруджено пам'ятник.

Мартиролог жителів с. Пустовіти – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Фенченка П.П., 1927 р.н.; Ткаченко С. А., 1923 р.н.; Мороз А.А., 1918 р.н.; Чепака Д.С., 1930 р.н., та ін., записаними в 2008 Чалим Д.М., головою Пустовітівської с/р, та Ільченко Л. В., секретарем с/р., Каплею М.К., головним редактором районної газети «Миронівський край».

Бакуменко Прокоп Савович
 Бондаренко Іван
 Бондаренко Кузьма Оксентович
 Бондаренко Марія
 Бондаренко Химка
 Бондаренко Юхимія
 Бондаренко Ярмола
 Боченко Трохим Сергійович і дружина
 Вишневська Харитина
 Вишневський Антін і 2 дітей
 Гальченко Уляна
 Гнида Антін, дружина і 2 дітей
 Гнида Варка
 Гнида Володимир і дружина
 Гнида Демид і дружина
 Гнида Ларіон, дружина і 3 дітей
 Гнида Михайло
 Гнида Надія Корніївна
 Гнида Одарка Корніївна
 Гнида Палажка Наумівна
 Гнида Петро Корнійович
 Гнида Семен Корнійович
 Гнида Степан
 Гнида Улита Саківна
 Гнида Федір Корнійович
 Гнида Харитін, дружина і 2 дітей
 Гук Антошка
 Гуленко Вікторія
 Гуленко Гнат
 Гуленко Зінька Олександрівна
 Гуленко Катерина Мусіївна і 2 дітей
 Гуленко Лука і 2 дітей
 Гуленко Мотря Леонтівна
 Гуленко Наум Петрович
 Гуленко Оксент
 Гуленко Степанида Антонівна
 Гуленко Текля Свиридівна
 Гуленко Тетяна Трохимівна
 Гуленко Улита Олександрівна
 Гуленко Юхим
 ГуленкоТодоська Гнатівна
 Деменко Іван Дем'янович
 Деменко Остап Дем'янович
 Донченко (дружина)
 Донченко Анастасія
 Донченко Гнат Г.
 Донченко Григорій
 Донченко Марина Іванівна
 Донченко Мелашка

Лук'янівна
 Донченко Настя Іванівна
 Донченко Олекса
 Донченко Степан
 Донченко Тетяна Трохимівна
 Донченко Трохим
 Донченко Федір Трохимович
 Донченко Хотій
 Дрига Василина Миколаївна
 Дрига Вікторія Іванівна
 Дрига Данило
 Дрига Зінька
 Дрига Іван
 Дрига Іван Іванович
 Дрига Іван Прохорович
 Дрига Іван Федорович
 Дрига Катерина Федорівна
 Дрига Кость
 Дрига Лепестія
 Дрига Марія Іванівна
 Дрига Оксана Іванівна
 Дрига Ольга Федорівна
 Дрига Приська Іванівна
 Дрига Приська Семенівна
 Дрига Прохор
 Дрига Прохор Степанович
 Дрига Семен С.
 Дрига Таїсія Іванівна
 Дрига Уляна
 Дрига Федір Іванович
 Дроб'язко Василь і 3 дітей
 Дроб'язко Сават, дружина і 2 дітей
 Заболотній Андрій
 Заболотній Опанас
 Заболотня Мавра
 Загородній Карпо і дружина
 Загородній Ксенофонт
 Загородній Петро
 Залізна Катерина Трохимівна
 Залізна Ольга
 Залізна Секлета
 Залізна Текля
 Залізний Василь
 Варфоломійович
 Залізний Володимир Іванович
 Залізний Дмитро
 Залізний Іфон
 Залізний Корній
 Залізний Олександр
 Варфоломійович
 Залізний Омелько
 Залізний Семен
 Залізний Яків

Западенко Варвара і 2 дітей
 Западенко Кіндрат
 Запара Павло Якович
 Запара Порфир Якович
 Запоріжець Іван, дружина і 3 дітей
 Іваненко Андрій Федорович
 Іваненко Марія Федорівна
 Іваненко Микита
 Іваненко Федір
 Ігнатенко Василь
 Ігнатенко Василь Степанович
 Ігнатенко Гнат
 Ігнатенко Іван Степанович
 Ігнатенко Катерина
 Ігнатенко Михайло Степанович
 Ігнатенко Юрка і дитина
 Кікоть Федор, дружина і 2 дітей
 Клименко Михайло, дружина і 4 дітей
 Клименко Никанор Іванович
 Клименко Степан
 Никанорович
 Клименко Федір Никанорович
 Коваленко Грицько
 Коваленко Євдокія
 Коваленко Оверко
 Коваленко Овсій
 Коваленко Одарка
 Коваленко Охтанас
 Коваленко Степан, дружина і дитина
 Коваленко Тимофій
 Коваленко Яків і 2 дітей
 Колісник Андрій Лук'янович
 Колісник Ганна Лук'янівна
 Колісник Ганна Михайлівна
 Колісник Гапка
 Колісник Дмитро Ананійович
 Колісник Катерина Ананіївна
 Колісник Левко Лук'янович
 Колісник Лук'ян
 Колісник Макар Левкович
 Колісник Марія
 Колісник Марія Євменівна
 Колісник Марія Іванівна
 Колісник Марія Михайлівна
 Колісник Маркіян і 3 дітей
 Колісник Микита Михайлович
 Колісник Михайло Ількович
 Колісник Оксана Дем'янівна
 Колісник Ольга Лук'янівна

Колісник Петро Іванович
 Колісник Пилип Іванович
 Колісник Секлета Пимонівна
 Колісник Соломія
 Колісник Степан Лук'янович
 Колісник Тетяна Лук'янівна
 Колісник Трихон Григорович
 Колісник Уляна Петрівна
 Колісник Федір Михайлович
 Колісник Юхим Євменович
 Котенко Ївга
 Котенко Сергій
 Красноліцька Ганна
 Красноліцька Домаха
 Красноліцька Мотря Іванівна
 Красноліцька Остиста
 і її дитина
 Красноліцький Арсень
 і дружина
 Красноліцький Думент
 Красноліцький Йосип
 Красноліцький Кузьма
 Красноліцький Левко
 Іванович
 Красноліцький Федот
 і дружина
 Красноліцький Хома
 Красноліцький Яким, дружина
 і дитина
 Крик Тодось і дружина
 Личман
 Лобас Влас Пимонович
 Лобас Ганна
 Лобас Гнат Пимонович
 Лобас Грицько, дружина
 і 4 дітей
 Лобас Іван Тимонович
 Лобас Іон Пимонович
 Лобас Катерина Власівна
 Лобас Катерина Іванівна
 Лобас Марта Власівна
 Лобас Марта Власівна
 Лобас Мотря і 2 дітей
 Лобас Салавета
 Лобас Тимофій і 2 дітей
 Лобас Федора Власівна
 Максименко Левко Павлович
 Максименко Омелько
 Тимофійович і дружина
 Максименко Тимофій
 Семенович, дружина і дитина
 Максименко Хоть Гордійович,
 дружина і 2 дітей
 Мороз Мифодь
 Мороз Павло
 Мороз Христя
 Мурачковський Сидір,
 дружина і дитина
 Науменко Михайло
 Науменко Уляна Данилівна

Олексенко Левко, дружина і
 3 дітей
 Омельченко Гапка
 Омельченко Микита
 Миколайович
 Омельченко Микола
 Омельченко Микола
 Андрійович
 Омельченко Оксана
 Андріївна
 Омельченко Соломія
 Олексіївна
 Омельченко Торохтій
 Омельченко Феноген
 Дорохтійович
 Оній, дружина Хівря і 2 дітей
 Онучак Арсень, дружина і 2
 дітей
 Онучак Василь Одекович і
 дружина
 Опанасенко Кирило
 Панасович, дружина і дитина
 Опанасенко Фока Степанович
 Охріменка Івана Ганна (дочка)
 Охріменка Івана Остап (зять)
 Охріменко Васька
 Охріменко Гриша
 Охріменко Дем'ян
 Філімонович
 Охріменко Євмен
 Охріменко Іван
 Охріменко Карпо Савович
 Охріменко Лукія і баба
 Охріменко Олександр
 Микитович
 Охріменко Софія Іванівна
 Охріменко Степан
 Філімонович
 Охріменко Тодось Антонович
 Охріменко Христя і 2 дітей
 Охріменко Яким
 Охріменко Ярійон
 Саватович, дружина і дитина
 Павліщенко Іван і дружина
 Пономаренко Андрій
 Пономаренко Василина
 Пономаренко Ганна
 Пономаренко Герасим
 Пономаренко Каленик
 Пономаренко Лука
 Пономаренко Оксент
 Каленикович
 Пономаренко Параска
 Пономаренко Селевета
 Калениківна
 Пономаренко Селевета
 Луківна
 Пономаренко Терешко
 Посовень Грицько і дитина
 Посовень Марія

Посовень Мина, дружина і 4
 дітей
 Приитула Єфрем Іванович
 Приитула Василь Корнійович
 Приитула Володимир Павлович
 Приитула Гапка Терешківна
 Приитула Гнат Павлович
 Приитула Іван Єфремович
 Приитула Іван Корнійович
 Приитула Іван Павлович
 Приитула Катерина Тимофіївна
 Приитула Оксана Саватівна
 Приитула Олекса Єфремович
 Приитула Тимофій Іванович
 Приитула Тимофій Корнійович
 Приитула Федір Павлович
 Приитула Яків Єфремович
 Прищепа Іван Панфілович
 Рекало Лука
 Рижаків
 Рижаків Васька
 Рижаків Денис
 Романенко Євдокія
 Романенко Євмен
 Романенко Ониська
 Романенко Охтиста
 Романенко Пойкар
 Ничипорович, дружина
 і 2 дітей
 Романенко Юхим
 Рябець Карпо і 3 дітей
 Савченко Василь Іванович
 Савченко Ганна Василівна
 Савченко Данило Васильович
 Савченко Іван Васильович
 Савченко Микола Васильович
 Савченко Ольга Василівна
 Савченко Федора
 Сенченко Сават Савович
 Сизоненко Василь, Марта
 і 6 дітей
 Слободяник Антін
 Степаненко Василь
 Ступницький Омелько Лукович
 Сусура Давид
 Сусура Дем'ян
 Сусура Меланія
 Сусура Мотрона
 Сусура Олександр
 Сусура Тодоська
 Ткаченко Данило Андрійович
 Ткаченко Олександр
 Ткаченко Палажка
 Ткаченко Селевета
 Ткаченко Сидор Макарович,
 дружина і дитина
 Фенченко Дмитро Антонович
 Фенченко Іван Мартинович,
 дружина і 2 дітей
 Фенченко Іван Тарасович

і дружина
Фенченко Іван Титович
і дружина
Фенченко Петро Іванович
Фенченко Федот Платонович,
дружина і дитина
Хоменко Василь, дружина і 3
дітей
Хоменко Семен Лаврович
Чайковських мати, її сестра, 3
дітей
Чайковський, дружина
і 2 дітей
Чала Ївга
Чала Марія
Чала Надія
Чала Охтиста
Чала Тодоська
Чала Христя Миколаївна
Чалий Василь
Чалий Гриша

Чалий Охтанас
Чалий Тихін Гераськович
Чалий Фелофій
Чепак Андрій і його мати
Чепак Ганна, дочка Катерина
Чепак Іван Микитович
Чепак Назар
Чепак Федор Талимонович і
дружина
Чернявська Віра Гнатівна
Чернявська Лідія Гнатівна
Чернявська Платонида
Мусіївна
Чернявський Андрій Гнатович
Чернявський Василь Гнатович
Чернявський Микола
Омелькович
Чернявський Ничипор
Васильович
Чернявський Омелько
Черченко МакарДружина

Шайда Артем
Шайда Ганна Іванівна
Шайда Гапка
Шайда Іван Іванович
Шайда Лекера Артемівна
Шайда Михайло Артемович
Шайда Михайло Іванович
Шайда Палажка Іванівна
Шайда Петро Артемович
Шайда Петро Григорович
Шайда Сидор Григорович
Шайда Явдоха Григорівна
Шайда Яків Артемович
Шайда Ярина
Шкапа (жінка)
Шмарський Микола
Корнійович, дружина, 2 дітей
Шульга Антін
Шульга Марія Антонівна
Шульга Устя Антонівна

с. П'ятихатки

Утворене у 1905 році. В роки Голодомору 1932-1933 р.р. жителі працювали на селекційній станції. Люди мерли з голоду. Вдалось встановити прізвища лише 26 жертв, з них 16 дітей. Нині тут проживає 28 осіб, які постраждали від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Пятихатки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Микитенка М.І., 1929 р.н.; Нагорної Є.Є., 1916 р.н.; Цицак Г.П., 1930 р.н., записаними в 2008 р. Прокопіком І.І., головою Центральненської с/р.

Гайдай батько і 7 дітей
Малуша Микола, його дружи-
на і 3 дітей
Нагорний Сидор

Андрійович і дружина
Пастернак Зінаїда
Максимівна і 3 дітей
Чернега, його дружина

і дитина
Шевченка дружина і 2 дітей

с. Ромашки

Засноване бл. 1741 р. за переказами козаком з іменем, прізвищем чи прізвищем, яке й дало назву селу.

Під час трагічних подій великого голоду 1932-1933 рр. село відносилось до Ржищівського району. В той час у ньому був колгосп «Розорані межі», очолюваний головою Яковенком. За невиконання плану хлібозаготівель село заносилось на «чорну дошку».

Ось що писала про це місцева преса.

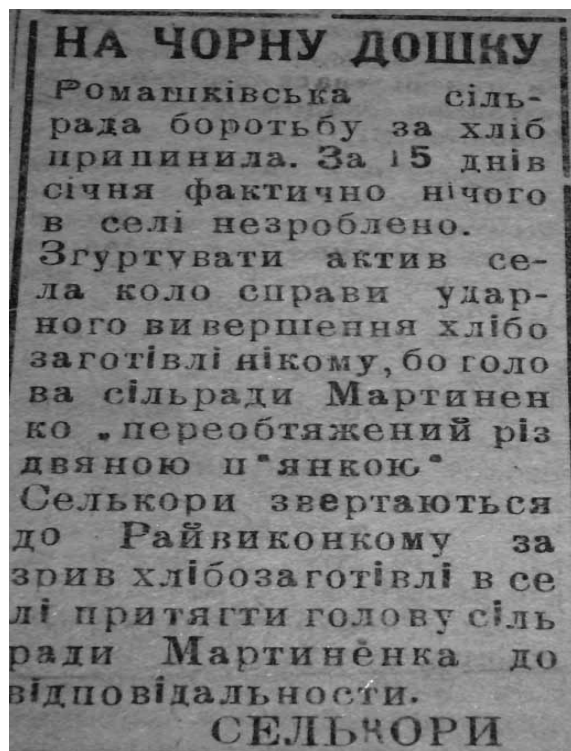
Газета «Коллективна нива» – 17.01.1932 р.:

Чорна дошка

«Ромашківська с/р боротьбу за хліб припинила за 15 днів січня. Фактично нічого в селі не зроблено. За зрив хлібозаготівлі в селі притягти голову с/р Мартиненка до відповідальності».

Газета «Коллективна нива».

В роки Голодомору померло багато селян, але четверо живих на сьогодні очевидців трагедії, які в ту пору були малими дітьми, не змогли пригадати ні кількості, ні прізвищ померлих від голоду односельців.

с. Потік

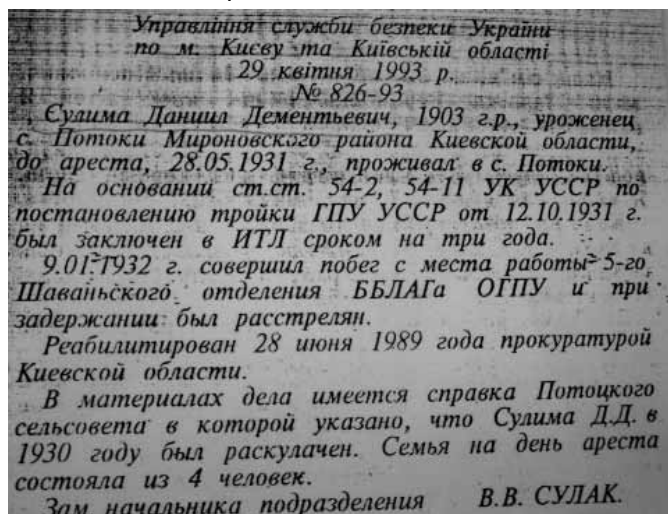
Виникло в XVII ст. Назву одержало від річечки, на берегах якої забудовувалось село.

Перше колективне господарство з назвою «Молоде село» виникло в Потоці ще у 1922 році. В ході колективізації таких колгоспів було уже аж чотири: «Червоний Жовтень», ім. Кагановича, «Червона зірка», ім. 1 -го Травня.

Майно новостворюваних колгоспів поповнювалось за рахунок узаконеного грабунку заможних селян, яких за кілька місяців розкуркулили 19 сімей, в основному багатодітних: Потапенка А.З., Куницько-го І.Я., Сулими Д.Д., Бондаренка С.Г., Верещака А.А. та інших.

За відкритий спротив примусу і сваволі сільської влади були засуджені до позбавлення волі чи заслання терміном на 3 роки в 1930 році – одноосібники Маринка Л.Д. та Пилипко М.М., в 1931 р. – розкуркулений у 1930 році 28-річний заможний селянин Сулима Д.Д., а в 1933 році – Кувика І.Н.

Але справи в зігнаних під страхом репресій колгоспників ішли погано. Ось одне тому свідчення з тогочасної місцевої преси.

Копія довідки Управління Служби безпеки по м. Києву та Київській області, виданої рідним жителя с. Потік, в'язня виправно-трудоного табору Сулими Д.Д.

На місці масових поховань жертв Голодомору (сільське кладовище) в 2003 році за кошти територіальної громади на земляному кургані встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів села Потік – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Пономаренко Н.М., 1921 р.н.; Зленка О.І., 1923 р.н.; Кутіля С.І., 1920 р.н., Сушко В.Я., 1922 р.н., записаними у 2008 р. Музичкою Л.А., головою Потіцької с/р., Загорулько О.В., секретарем Потіцької с/р., та Хандошко О.М., зав. сільською бібліотекою.

Бала Мелетій 1932
Бала Настя 1933
Бала Уляна, 2 дітей 1922
Безштанна Катерина 1932
Безштанна Пріська 1932
Безштанний Оврам, дитина 1933
Биз Галина 1933
Биз Ганька 1922
Биз Домаха 1933
Биз Євдокія, 2 дітей 1932
Биз Маріка 1933
Биз Михайло 1933
Биз Оникій 1932
Биз Сергій 1932

Газета «Шлях колгоспника» № 6 від 14 січня 1932 р.:

1. Востаннє запропонувати правлінню колгоспу с. Потік – «Червоний жовтень» виконати плян хлібо-заготівлі в установленій від РКС термін до 15.1-32 р., попередивши правління колгоспу, що за невиконання цього РКС примушена буде вжити до них найсуворіших заходів.

Виконання нездійсненого "пляну" сільське і колгоспне керівництво за таємними вказівками вищих державних і партійних інстанцій почало за рахунок повного пограбування своїх односельців руками партійно-комсомольського і комнезамівського активу. Яскраві підтвердження цьому є у свідченнях тих, хто пережив голод, зокрема у книзі Р.Г. Нестерова «Трагічні роки на Миронівщині».

Під час штучно створеного голоду в селі померло близько 1500 осіб. Вдалося встановити імена лише 124 із замучених голодом, з них 28 дітей.

Нині в селі проживає 117 осіб, які постраждали під час Голодомору.

Бондар Уляна 1932
 Бордусь Василь, 2 брати 1933
 Гаркуша Агафія 1933
 Гаркуша Василь Трохимович 1932
 Гаркуша Лідія Сафронівна 1932
 Гаркуша Любов 1933
 Гаркуша Михайло Олександр. 1932
 Гаркуша Олександр Олександр. 1933
 Гаркуша Степан Сафронівч 1932
 Гаркуша Тетяна 1933
 Гаркуша Федора 1933
 Гаркуша Сафрон Єфремович 1932
 Глухенька Одарка, дитина 1933
 Данилко Клим 1933
 Данилко Марія 1932
 Дикуна Макар 1932
 Дитина 1933
 Дитина 1933
 Дитина 1933
 Дитина 1933
 Загорулько Маркіян Іванович, мати, 4 дітей, 1932
 Зленко Мелашка Дем'янівна, 1933
 Зленко Химка Дем'янівна 1933
 Коваленко Антоніна, 2 дітей 1932

Коваленко Іван, 6 дітей 1933
 Кочура Андрій 1932
 Кочура Арсей 1932
 Кочура Василь Арсентійович 1932
 Кочура Яків 1932
 Кривенко Гаврило 1932
 Кривенко Омелько 1932
 Кривенко Устина 1933
 Кутіль Марія Іванівна 1933
 Кутіль Ольга Петрівна 1932
 Лемішко Катерина 1933
 Лемішко Лукина 1932
 Лемішко Микола 1933
 Лемішко Михайло 1933
 Маринка Явдоха, чоловік 1933
 Мороз Лукія 1933
 Мороз Христина Миколаївна 1932
 Музика Гаврило 1933
 Музика Іван Гаврилович, 4 дітей 1932
 Музика Пистина 1933
 Пилипко Мотря, 3 дітей 1933
 Пилипко Наум 1932
 Плюскла Іван, брат 1933
 Плюскла Микола 1933
 Плюскла Петро 1932
 Пономаренко Надія Прокопівна 1933
 Пономаренко Федот, брат 1932
 Поправка Іван 1933
 Портянко Володимир 1933
 Портянко Микола 1932

Пукась Денис 1933
 Пукась Павло 1932
 Пукась Параска Павлівна 1932
 Резніченко Соломія 1933
 Сахно Ольга 1932
 Скирда Ганна 1933
 Скопец Іван, дружина 1932
 Слюсар Лука 1933
 Слюсар Явдоха 1932
 Сторчеус Андрій Матвійов. 1933
 Сторчеус Василь Матвійов. 1933
 Сторчеус Ганна Матвійвна 1932
 Сторчеус Іван Матвійович 1933
 Сторчеус Матвій Явтухович 1932
 Сторчеус Тетяна Матвійвна 1932
 Сушко Андрій Явтухович 1932
 Сушко Герасим 1933
 Сушко Дем'ян Явтухович 1932
 Сушко Ігнат, дитина 1932
 Сушко Явтух Маркіянович 1933
 Ткаченко Гаврило 1933
 Ткаченко Катерина 1933
 Федорченко Євдоким Пимонівч 1932
 Шкута Явдоха Миколаївна 1932
 Штронда: чоловік, жінка 1932
 Шурда: чоловік, жінка 1932

с. Росава

Засноване в XVII ст.

Наприкінці 20 – на початку 30-х років минулого століття в селі жили заможні люди. Це було містечко: тут були торговці, що мали свої лавки, млини, олійниці та чимало землі. З початком колективізації і створенням колгоспу «Червоний травень» почалось розкуркулювання спочатку заможних селян, а потім і середняків, тих, хто не бажав іти в колгосп, приклеюючи їм ярлик «підкуркульники». Розкуркулено 10 сімей: Кулика Б.С., Олійника Б.В., Кобця Г.С. та ін. Одноосібник Ільченко В.П., 1905 р.н., в 1930 р. за спротив грабіжницькій «червоній бригаді» був засуджений до 3 р. заслання.

Спочатку хліб вигрібали у колективних господарств, застосовуючи весь арсенал методів, у тому числі й пресу. Ось кілька таких публікацій:

Газ. «Шлях колгоспника» № 6 від 14 січня 1932 р.:

Про наслідки хлібозаготівлі у колгоспному секторі району за першу декаду січня 1932 р. Постанова правління РКС з 10/1. 1932 р.

Правління РКС ухвалює:

2. Вилучити з обслуговування МТС та закрити всі кредити колгоспові «Червоний травень» с. Росава, попередивши правління колгоспу та всіх колгоспників, що в разі протягом 5 днів не буде дійдено зламу у вирішенні плану хлібозаготівлі РКС змушена буде вжити щонайсуровіших заходів.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Газета «Шлях колгоспника» – 18.01.32 р. (подається мовою оригіналу зі збереженням орфографії):

Домогтися зламу.

У с. Росаві виконання хлібозаготівельного пляну в загрозовому стані.

Під впливом куркульської агітації, одноосібний сектор села, ганебно відстає у виконанні свого завдання. Сільський актив, колгосп, хлібозаготівельні бригади, зокрема та особливо партійний осередок не виявляють активності і завзяття, щоб здійснити гасло партії – вивершити хлібозаготівлю в січні. Гасло партії – вивершити хлібозаготівлю в січні, треба здійснити за всяку ціну.

Бригада «Ш.К.» Блощаненко, Коваленко, Фамулевич.

Коли з колгоспу вигребли все до зернини, взялися за всіх колгоспників підряд. У жителів села відбирали продукти харчування, худобу, збіжжя. За спогадами свідків тих подій виконавцями політики були сільський голова, активний борець за радянську владу, член партії Вареник Тимофій, штабісти: Шевченко, Ільченко, Скибіцький, Загородній.

Уже через кілька тижнів люди вмирили просто на вулицях, у дворах. Кількість померлих від голоду – більше 1037 осіб. Вдалося встановити імена 119 осіб, з них 67 дітей.

На сьогодні в селі проживає 111 осіб, які постраждали від Голодомору. На центральному кладовищі за кошти територіальної громади в 2002 році встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів с. Росава – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Фролової М.М., 1922 р.н.; Рябець О.Я., 1923 р.н.; Фенченко О.Р., 1923 р.н.; Липчевської Г.Т., 1918 р.н., записаними в 2008 р. Жилою М.М., головою Росавської с/р., та Бондар Т. С., секретарем с/р.

Антон, Платонида, 1932
Бондар син-Арихтей
Бондар Овсій
Бондаря Юхима двоє дітей,
1932
Глоба Іван, 2 брата, невістка,
3 дітей
Григоренко Лазор
Дрига, 1932
Душничка-сім'я 6 осіб, 1932
Іващенко Яргоген, 1932
Кочерга Самсон, 1932
Клименко Мануїл, батько,
мати
Кочерга Самсон
Кобець Ігнат, брат
Кияниця Микита, баба
Кобець Олекса, діти: Агей, Ха-
рита, Катерина, Василь, 1932
Лазоренки чоловік, дружина.

Мироненко Роман, два сини
Мар'яна, померла вся сім'я
6 чол., 1932
Мінченко, син Павло, дочка
Кладя
Морозових чоловік, дружина,
2 дітей
«Очеретянка» по вуличному
«Пуздря» -по вуличному мати
2 сина.
«Песічка» по вуличному, вся
сім'я 8 осіб, 1932
Пархоменко Параска Самій-
лівна, батько Самійлосини
Іван, Андрій, мати Параска,
2 племінниці, 1932
Рябець Оникій, дружина Хим-
ка, 1932
Рябець Микита, дружина Ка-
теріна, син

Рябець – вся сім'я 5 осіб
Рябець Яким Давидович,
сини: Мина, Антон, дочки:
Катерина, Мотя, Ганька, 1932
Сабадин Архип Трохимович та
дев'ятеро дітей
Сабадин, брат і дочка Даша
Слюсар Олекса
Харченко, мати Магдаліна і
дочка, 1932
Шупик Марко Іванович
Харченко Платонида, батько
Остап, 1932
Шупик Маври чоловік Гриць-
ко, син Іван
Шупик Гирман, невістка Мо-
тря, син, 2 дітей, 1932
Шупик Іван та сім'я 3 особи
Фенченко Василь Родіонович
та Андрій, 1932

с. Салів

Згідно легенди на початку 17 ст. село заснував козак Герасим Сало.

В 1932-1933 роках у селі був колгосп ім. Сталіна. Його керівництво і актив були виконавцями форсованої колективізації шляхом репресій і відбирання продовольства у всіх селян. За свідченнями живих очевидців голоду, яких нині в селі проживає 32 особи, протягом двох років голодомору померло багато людей, але встановити вдалося лише 32 прізвища, з них 7 дітей.

В 2007 році на місці поховань померлих з голоду встановлений дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с.Салів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Стрільник Г.К., 1915 р.н., записаними в 2006 р. Сасько Денисом – учнем 7 кл. Козинської ЗОШ, та у 2008 р. Срібною М.І., секретарем Козинської сільради.

Авраменко Анатолій
Кіндратович, 1932
Авраменко Микола
Кіндратович, 1933
Авременко Василь
Кіндратович, 1933
Буряк Марина Артемівна,
дитина, 1933
Гавриленко Овдій, 1932
Гетьман Василь, 1932
Гетьман Василь, дитина, 1933
Гетьман Льоня, 1933
Гетьман Льоня, 1933

Горбенко Пилип Якович, 1932
Кириленко Іван, 1932
Лада Дмитро, 1933
Майданник Ваня, 1933
Майданник Маня, 1932
Майданник Тетяна, 1932
Марусич Мотря, 1933
Микитенко Іван, 1933
Музиченко Ганна, 1932
Музиченко Марія, 1933
Музиченко Якилина,
дитина, 1933
Сукайло Мелашка, 1932

Ткаченко Василь, дитина, 1933
Ткаченко Олександр, 1933
Товстоноженко Іван, 1932
Уніяка Андрій, 1933
Федорченко Настя, 1933
Федорченко Оляна, 1933
Федорченко Текля Артемівна,
дитина, 1932
Федорченко Тетяна, 1933
Федорченко Федір
Іванович, 1932
Шевченко Андрій, 1932
Шеремет Омелько, 1933

с. Сталівка

Село перестало існувати з 1986 р. у зв'язку з тим, що жителі переселилися на постійне проживання в с. Кип'ячка та інші населені пункти.

В період Голодомору 1932-1933 рр. відносилось до Ржищівського району. На початку 1932 р. колективізацією було охоплено 40 % населення, а до кінця цього ж року внаслідок примусового заганняння – уже 99 % населення. Проте вступ у колгосп не врятував селян від повної конфіскації усіх продовольчих ресурсів. Як наслідок, від голоду померло 150 осіб.

Оскільки село перестало існувати, вдалося встановити імена лише 3 померлих осіб, з них 1 дитина.

На місці масових поховань на сільському кладовищі в 1996 р. за рахунок КСП «Росія» с. Кип'ячка насипано курган і встановлено хреста.

Мартиролог жителів с. Сталівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченням Бордюг Ф.Є., 1925 р.н., записаним 2008 р. Доброськом В.В., головою Кип'яківської сільради.

Бордюг Єлисей

Бордюга Єлисея дід

Бордюга Єлисея дитина

с. Тарасівка

В період 1932-1933 рр. село відносилось до Ржищівського району. Кількість дворів до Голодомору – 50, після Голодомору – 24.

Прагнучи будь-якою ціною виконати завищений до не-реальності план хлібопоставок, тодішнє керівництво Тарасівки послало по селянських обійстях людей без честі й совісті, зате з партійними і комсомольськими квитками в кишенях. Відбираючи у своїх односельців усі продовольчі запаси до останньої зернини і квасоліни, вони добре знали, чим це невдовзі обернеться. Але воля вищої партійної і державної влади була для них понад усе.

Протягом кількох голодоморних місяців мученицька голодна смерть скосила в Тарасівці 130 осіб.

Повна відсутність документів тієї пори і те, що нині живі свідки мали у 1933-му році 5-7 років (таких очевидців трагедії на сьогодні в селі живе 14 осіб), вдалося встановити імена лише 18 померлих осіб, з них 9 дітей.

На місці масових поховань на сільському кладовищі в 1996 р. за рахунок КСП «Росія» с. Кип'ячка насипано курган і встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Тарасівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Сліпченко В.А., 1922 р.н.; Дубінської К.І., 1920 р.н.; Онищенко Є.А., 1924 р.н., записаними 2008 р. Крячком М.В., учителем Кип'яківської ЗОШ.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Сліпченко Аністрат, 1933
Сліпченка Аністрата дочка
Марія, дитина, 1933
Коробенко Домаха, 1933
Коробенко Василь, 1933

Мороз Іван, 1933
Мороз Марія, 2 дітей
Дубінський Іван
Дубінський Степан, 1933
Кузьма дід, 1933

Єва баба, 1933
Сім'я Гурових: 4 дітей померло
у 1932 р.,
2 дітей померло у 1933 р.

с. Тулинці

Найдавніші писемні згадки про село сягають 1622 р. 1929 року в селі, що входило до Ржищівського району і налічувало 417 дворів, був створений колгосп «Українець». Почалась примусова колективізація, за спротив якій на 3 роки був позбавлений волі житель села Лизогуб Т.В., 1901 р.н. До жителів застосовувались репресивні заходи, в людей відбирали все з господарства: продукти харчування, худобу.

У Книзі «Український хліб на експорт: 1932 - 1933» – К.: ПП Сергійчик М.І., 2006, є довідка про райони, що мають випадки недоїдання. Серед населених пунктів по Ржищівському р-ну є с.Тулинці – 47.

Зі спогадів старожилів – свідків Голодомору, а їх в селі проживає 28 осіб, померло від голоду близько 700 осіб. Встановлено імена лише 67 осіб, з них 23 дітей. На сільському кладовищі є кам'яна стела «Жертвам Голодомору 1933».

Мартиролог жителів с. Тулинці – жертв Голодомору 1932 -1933 років укладено за свідченнями Капустян Я.Д., 1911 р.н.; Угнівенко Г.О., 1924 р.н.; Чуписа П.І., 1924 р.н., записаними 2008 р. Золотоверхою Л.І., головою Тулинської с/р., та Корнієнко В.Р., вчителькою Тулинської ЗОШ I-II ст.

Аністратенко Ольга Семенова, 21.03.1933, 60 р.
Бакал Наталка Вакулева, 22.06.1933 56 р.
Бабенко
Бабенко
Галушка Ганна Федорівна 21.06.1933, 5р
Галушка Григорій
Галушка і 3 дітей
Галушка Наталя Степанівна 24.06.1933, 4 р.
Драні Корній, Степан
Зінченко Федор Грицькович 21.06.1933, 48 р.
Капустян Андрій Адамович 21.06.1933 6р
Капустян Марія Варланова 21.06.1933, 7 р.
Капустян Марія Андріївна 21.06.1933, 7 р.
Капустян Іван Кирилович
Капустян Леонід Кирилович
Кобзаренко Настя Петрова 26.06.1933, 27 р.
Колісник Дмитро Яромович 20.06.1933, 56 р.
Колісник Марія 21.06.33, 45 р.

Колісник Лекера
Куделя Прохор Корнійович 21.06.1933, 56 р.
Кузенко Степан Пилипович 22.06.1933, 8 р.
Кузенко Михайло Пилипович 22.06.1933, 3 р.
Кузьменко Давид Павлович 22.06.1933, 10 р.
Кузьменко Іван Андрійович 26.06.1933, 9 р.
Кузьменко Сергій Андрійович 26.06.1933, 6 р.
Кузьменко Наталя Федотова- 21.06.1933, 44 р.
Кузьменко Тодось
Кузьменко
Кузьменко Давид Павлович
Кузьменко Павло
Курка Матвій Семенович 20.06.1933, 7 р.
Лизогуб Микола Юхимович 21.06.1933, 4 р.
Логвин вся сім'я: чоловік.
Дружина і 2 дітей
Луб'яний Петро Трохимович
Луб'яний Трохим
Міняйло Марія Ничипорівна

Міняйло Надія Ничипорівна
Мостовий
Острова
Осередько-сім'я 5 осіб: чоловік, дружина і 3 дітей
Онищенко Василь
Онищенко Ольга
Очередько Ярина
Марківна 26.06.1933, 4 р.
Підвласна Йовдоха
Іванівна 22.06.1933, 13 р.
Пимон Корній
Просовська Марія
Харитонівна
Просовський Іван
Харитонович
Угнівенко Савка
Угнівенко Груня і баба
Фалько Наталка Ничипорівна
Фалько Петро Ничипорович
Хоршун
Чупис Марія Лавронова- 21.06.1933 р.
Шевченко Марта Василівна 25.06.1933, 80 р.
Шевченко Микола

с. Ходорів

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Письмові джерела свідчать, що в XIX ст. Ходорів був містечком, яке стояло на березі струмка Ходорівка, що впадав у річку Дніпро.

У 1924 році село входило до складу Ржищівського району. В 1929 році організувався перший колгосп ім. Шевченка. До Голодомору в селі було більше 400 дворів та проживало біля 1500 чоловік. Після Голодомору залишилось біля 380 дворів та 1000 чоловік. Від голоду померла третина жителів села.

Активними виконавцями політики упокорення українських селян голодом були односельчани Загородько Л.П., Василенко Аріон, Керекеза Тиміш, Дриг'ота Р.О., Олексієнко М.С., Бур'ян Василь та його дружина Євгенія. Вдалося встановити імена 23 закатованих голодом жителів села, з них 19 дітей.

Нині в селі проживає 20 осіб, що постраждали під час Голодомору.

На місці масових поховань жертв Голодомору в 2007 р. встановлено металевий хрест, який зі свого матеріалу виготовив підприємець І.М. Крохмаль.

Мартиролог жителів с. Ходорів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Дяченко М.Г., 1921 р.н.; Кравченко А.Ф., 1926 р.н.; Дяченко І.Д., 1929 р.н., записаними в 2008 р. сільським головою Сіненко К.В. та зав. сільською бібліотекою Кутовою Л.Г.

Гаращенко Іван Іванович
Дяченко і 2 дітей
Калунін Тарас, 1932, дитина
Калуніна Зоя, 1932, дитина
Охота Олександра, 1897-1932, дружина,
Охота Кирило Мусійович чоловік, 1896-1933
Охота Борис Кирилович, син,

1932, 4 р.
Охота Секлета Кирилівна, дочка, 1932, 2 р.
Охота Одарка Гаврилівна, 1933, дитина, 7 р.
Охота Соломія Гаврилівна, 1933, дитина, 4 р.
Охота Степан Савович, 1896-1932
 Охоти С.С. **дочка Марія**,

1928-1932
Охота Євдоким Степанович, 1926-1933, син С.С. Охоти
Олексенко Григорій Антонович, 1932
Прядко Василь. 1918-1932
Прядко Дмитро Лазарович, дитина, 1933
Прядко Василь Лазарович, дитина, 1933

с. Фролівка

Столипінська реформа 1905-1907 рр. дала можливість селянину переселитись у свій наділ, заснувались хутори. Це прискорило переселення у степ. Перше село у степу, засноване в 1908 р. багатими переселенцями із села Мисайлівка (нині Богуславського району), було назване Фролівка на честь агронома-землевпорядника, присланого з повіту, Фрола, уповноваженого щодо проведення переселення.

На початку 30-х років минулого століття Фролівка відносилася до Кагарлицького району.

В селі нині проживає 33 особи постраждалих від Голодомору. За їх свідченнями вимерло близько 200 людей. Вдалося встановити імена лише 164 осіб, з них 87 дітей

Мартиролог жителів с.Фролівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Дяченко М.М., 1919 р.н.; Сороки М.Н., 1920 р.н.; Максименко О.В., 1907 р.н., записаними в 2008 р. Балабухою Н.П., секретарем Вікторівської сільради, та зав. відділом редакції газети «Миронівський край» Борисенко Л.В.

Бабич Марія, дитина
Бабич Петро, дитина
Гайван Павло, дитина
Гичка Варка, дитина
Гичка Василь, дитина
Гичка Василь, дитина
Гичка Дмитро

Гичка Настя, дитина
Голінченко Василь Федорович
Голінченко Федір Маркович, дитина
Голінченко Федір Маркович, дитина
Гравовська Ярина Тимофіївна

Губа Василь
Губа Володимир Петрович
Губа Марія
Губа Нионила, дитина
Губа Одарка, дитина
Гура Мусій, дитина
Гура Явдоха, дитина

1932-1933

Діденко Макар
 Максимович
 Дорошенко Ігнат
 Дяченко Антон
 Дяченко Антон
 Максимович
 Дяченко Іван, дитина
 Дяченко Іван
 Дяченко Іван
 Максимович
 Дяченко Максим, дитина
 Дяченко Максим, дитина
 Дяченко Павло
 Дяченко Петро, дитина
 Дяченко Тимофій, дитина
 Дяченко Федір
 Максимович, дитина
 Дяченко Явдоха
 Євтушенко Тиміш
 Іванченко Єлизавета, дитина
 Іванченко Марія, дитина
 Іванченко Микола, дитина
 Іванченко Секлета
 Іванченко Текля
 Іванченко Явдоха
 Капуста Любов
 Капуста Опанас
 Капуста Санько, дитина
 Корнієнко Артем, дитина
 Корнієнко Григорій, дитина
 Корнієнко Пріська, дитина
 Корнієнко Якилина
 Кравченко Петро, дитина
 Кравченко Талемін
 Красієнко Марія
 Красієнко Микита, дитина
 Куделя Олександр, дитина
 Кушнір Гордій
 Кушніренко Григорій
 Кушніренко Григорій, дитина
 Кушніренко Григорій, дитина
 Кушніренко Дмитро, дитина
 Кушніренко Дмитро, дитина
 Кушніренко Іван
 Кушніренко Ілько, дитина
 Кушніренко Марія, дитина
 Кушніренко Марія, дитина
 Кушніренко Ольга
 Кушніренко Пріська
 Кушніренко Уляна
 Кушніренко Уляна, дитина
 Кушніренко Уляна, дитина
 Кушніренко Федір
 Листуха Катерина
 Листуха Марія
 Іванівна, дитина
 Лінська Катерина
 Лінська Марія, дитина

Лінська Марія, дитина
 Лінська Олена, дитина
 Лінська Ониська
 Лінська Тетяна
 Лінський Андрій
 Кирилович
 Лінський Микола, дитина
 Лінський Петро
 Лінський Федір, дитина
 Мисько Григорій
 Мороз Катерина
 Мороз Оксана
 Мороз Ольга, дитина
 Мохонько Параска
 Мохонько Симон
 Овраменко Віра, дитина
 Овраменко Григорій
 Йонович
 Овраменко Йон
 Овраменко Марія
 Овраменко Махтод
 Овраменко Михайло, дитина
 Одарченко Іван Іванович
 Олексієнко Іван
 Сидорович
 Олексієнко Катерина
 Іванівна
 Олексієнко Петро
 Іванович
 Олексієнко Яків
 Іванович
 Педченко Віра
 Педченко Дем'ян
 Педченко Катерина
 Іванівна
 Педченко Любов, дитина
 Педченко Микита
 Дем'янович
 Педченко Микола Іванович
 Педченко Надія, дитина
 Педченко Наталка, дитина
 Педченко Павло
 Іванович, дитина
 Педченко Петро
 Іванович, дитина
 Педченко Пріська
 Педченко Уляна
 Іванівна, дитина
 Петренко Катерина
 Петренко Катерина, дитина
 Петренко Степан, дитина
 Петренко Степан
 Петренк Степан
 Федорович
 Петренко Уляна, дитина
 Петренко Уляна
 Федорівна
 Погоріла Марія, дитина

Погоріла Оксана, дитина
 Погоріла Ольга
 Погоріла Тетяна
 Поліщук Артем
 Тимофійович, дитина
 Поліщук Катерина
 Тимофіївна, дитина
 Поліщук Павло
 Тимофанович, дитина
 Поліщук Параска
 Тимофанівна, дитина
 Поліщук Тимофан
 Онопрієвич
 Поліщук Устим
 Тимофанович, дитина
 Поліщук Ярина
 Тимофанівна, дитина
 Пустовойт Марія
 Пустовойт Олекса
 Пушняк Михайло
 Руденко Домаха
 Руденко Іван, дитина
 Руденко Петро, дитина
 Руденко Тетяна, дитина
 Руденко Федор
 Рябченко Іван
 Рябченко Микола, дитина
 Рябченко Наталка
 Семеняка Іван
 Семеняка Степан
 Сигиденко Марія
 Харитонівна
 Сигиденко Микита
 Дем'янович
 Сорока Микола
 Сосюра Василь
 Ткаліч Дмитро, дитина
 Ткаліч Дмитро
 Тимофійович
 Ткаліч Іван Григорович
 Троценко Іван
 Троценко Микола
 Троценко Петро, дитина
 Троценко Степан
 Чередніченко Федір, дитина
 Чередніченко Віра, дитина
 Чередніченко Марія
 Шкапа Ольга, дитина
 Шкапа Параска
 Шкапа Петро, дитина
 Шкапа Уляна
 Шульга Соломія
 Семенівна
 Шустовіцька Явдоха
 Шустовіцька Ярина
 Шустовіцький Василь
 Шустовіцький Лука, дитина
 Шустовіцький Микола, дитина

с. Центральне

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

В с. Центральне на час Голодомору 1932-1933 рр. була селекційна станція, де виконувалась державна програма по виведенню нових сортів пшениці. Для робіт наймалися люди з навколишніх сіл. За роботу отримували вузлик відходів зерна, якого не вистачало на прожиток.

З голоду в селі вимерло близько 150 осіб. Вдалось встановити прізвища лише 13 померлих, з них 9 дітей.

Нині в Центральному проживає 27 осіб, постраждалих від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Центральне – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Малуші М.М., 1922 р.н.; Нагорної Н.М., 1922 р.н.; Прокопіка І.Ф., 1925 р.н., записаними в 2008 р. Прокопіком І.І., головою сільської ради.

Гайдай чоловік, дружина і 7 дітей

Сухомлинський Петро Іванович

Шевченко мати і 2 дітей

с. Шандра

Вперше в документах село згадується 1654 р.

В 1921 році була створена спілка «Серп і молот», в 1930 році – колгосп ім. Шевченка. У ході колективізації постало питання про долю заможних селян. Їх називали куркулями, хоча переважна більшість обробляла свою землю своєю родиною без найму інших. Таким був Козаченко Конон, який запропонував назвати колгосп ім. Великого Кобзаря, щоб увічнити пам'ять Т.Г.Шевченка. Він віддав усю свою землю і реманент у колгосп, а хату, яку збудував своїми руками для сім'ї, не віддав. Ситуація змусила його покінчити життя самогубством.

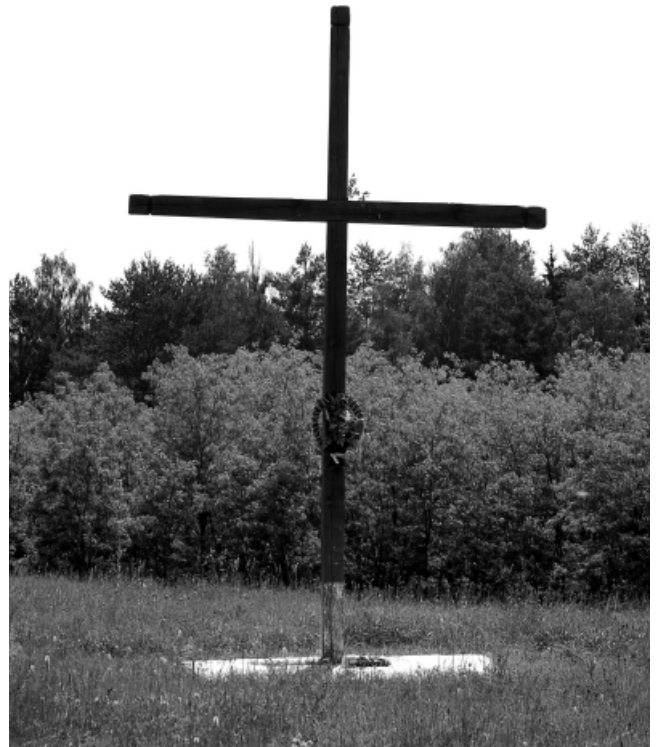
«Розкуркулення» та ліквідація заможних господарств, конфіскація майна тривали протягом 1929-1933 рр. Всього за ці роки в селі експропрійовано близько 30 селянських господарств. За «саботаж» засуджено 6 селян, з них по 5 років позбавлення волі одержали одноосібники Білошапка Я.І., 1901 р.н., та Сарана А.К., 1895 р.н.

В роки Голодомору 1932-1933 рр. від голоду померло близько 600 жителів села. Були випадки канібалізму.

В селі проживає 50 осіб, які є очевидцями голоду. Завдяки їм вдалось встановити прізвища 230 померлих від голоду, з них 28 дітей.

На місці масових поховань жертв Голодомору на сільському кладовищі в 1997 р. встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Шандра – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Трищуна В.А., 1921 р.н.; Свистуленка В.М., 1913 р.н.; Сидоренка Г.П., 1927 р.н., записаними у 2008 р Редько І.Ф., директором музею в с. Шандра, Шевченком С.І., головою Шандрівської с/р., та Манзик С.І., секретарем сільради.

**Андрущенко Мокрина
Андрущенко Палажка
Андрущенко Семен
Білека Андрій Андрійович
Білека Михайло Андрійович
Білека Семен Онискович, Бі-
лека Лісовета та двоє їх дітей
Білошапка Іван Андрійович
Білошапка Семен, Білошапка**

**Олена і 3 дочки
Болобан Андрій Лукашевич
Болобан Ганна Іванівна
Болобан Євдокія Іванівна
Болобан Іван Андрійович
Болобан Макар
Геренко Мотря
Геренко Петро
Глуценко Лекера**

**Глуценко Мотря
Глуценко мотря Павлівна
Глуценко Павло
Гнилоквас Михайло Павлович
Гончар Василь Микитович
Гончар Михайло Васильович
Гончар Оксана
Гончар Павло Нікіфорович
Гончар Степан**

1932-1933

Горобченко Микола
 Груша Микола Павлович
 Груша Павло
 Гуренко Анастасія Прокопівна
 Гуренко Палажка
 Гуренко Прокіп
 Данько Кирило Васильович
 Данько Максим Васильович
 Данько Охрім Васильович
 Данько Яків Васильович
 Кардаш Марія
 Кардаш Мусій
 Козаченко Соломія та її син
 Корнієнко Василь
 Пантелейович
 Корнієнко Віктор
 Пантелейович, Корнієнко
 Марфа та двоє їх дітей
 Корнієнко Іван Петрович
 Корнієнко Катерина та двоє їх
 дітей
 Корнієнко Микола Іллікович
 Корнієнко Павло, Корнієнко
 Марія та двоє їх дітей
 Куреня Анастасія Петрівна
 Куреня Андрій Матвійович
 Куреня Ганна Григорівна
 Куреня Горпина
 Куреня Григорій Якович
 Куреня Йосип Сергійович
 Куреня Левко Дорофійович
 Куреня Матвій
 Куреня Микита
 Куреня Мотря
 Куреня Овсій
 Куреня Олекса Левкович
 Куреня Олекса Матвійович
 Куреня Олександр Петрович
 Куреня Олександра
 Куреня Олена та два сини і
 дочка
 Куреня Петро
 Куреня Сергій
 Куреня Трохим Сергійович
 Куреня Федір Матвійович
 Куреня Федір Микитович
 Куреня Федора
 Кучеренко Володимир
 Кучеренко Ганна
 Володимирівна
 Кучеренко Катерина
 Кучеренко Наталка
 Володимирівна
 Кучеренко Роман
 Володимирович
 Литвиненко Володимир
 Іанович
 Литвиненко Петро Іванович

Литвиненко Софія Іванівна
 Литвиненко Христина
 Онопрівна
 Могила Анастасія Петрівна
 Могила Горпина
 Могила Петро
 Невечеря Ганна Матвійвна
 Невечеря Марія
 Невечеря Олексій Матвійович
 Невечеря Секлета
 Недобой Іван Кирилович
 Недобой Кирило Харитонович
 Недобой Конон
 Недобой Марія Кирилівна
 Недобой Одарка
 Недобой Олександр
 Пилипович
 Недобой Пилип Семенович
 Недобой Якилина Семенівна
 Немлій Ганна
 Немлій Ганна Федотівна
 Немлій Євгенія Іллівна
 Немлій Єфросинія
 Немлій Юхим та двоє малих
 дітей
 Огрисько Іван Свиридович
 Огрисько Катерина
 Огрисько Свирид
 Онойко Микола Прокопович
 Онойко Прокіп
 Острова Олександра
 Островий Антон Миколайович
 Островий Микола, Острова
 Параска та їх дитина
 Островий Михайло
 Федорович
 Островий Федір Терешкович
 Паламаренко Пріська
 Панченко Анастасія
 Панченко Андрій
 Панченко Іван та троє ма-
 леньких діток
 Панченко Софія Андріївна
 Пасічна Пріська
 Пасічна Софія Федорівна
 Пасічний Василь Микитович
 Пасічний микола
 Пасічний Савка Микитович
 Пасічний Терешко Федорович
 Пасічний Федір
 Погоріла Марина Яківна
 Погоріла Олександра
 Миколаївна
 Погорілий Григорій
 Миколайович
 Погорілий Микола іванович
 Погребняк Марія
 Погребняк Наум

Погребняк Семен
 Редька Катерина
 Редька Михайло Карпович,
 Редька Анастасія та двоє їх
 дітей
 Редька Палажка
 Рожко Кирило
 Рожко Микола
 Рожко Свирид
 Сарана
 Сарана Євдокія
 Сарана Михайло
 Свистуленко Андрій
 Антонович
 Свистуленко Григорій
 Андрійович
 Свистуленко Домаха
 Свистуленко Іван
 Свистуленко Катерина
 Андріївна
 Свистуленко Кіндрат
 Свистуленко Марія
 Трохимівна
 Свистуленко Микола
 Андрійович
 Свистюла Андрій
 Свистюла Григорій
 Андрійович
 Свистюла Катерина Андріївна
 Свистюла Марія
 Свистюла Микола Андрійович
 Семерун Віктор Іванович
 Семерун Леонід Кузьмович
 Семерун Марія
 Семерун Ольга Кузьмівна
 Сидоренко Петро
 Сокура Ганна
 Сокура Тетяна
 Сокура Трохим
 Сокура Юхим та його дружина
 Сребняк Євдокія Яківна
 Сребняк Лакера
 Сребняк Яков
 Стеценко Анастасія
 Стеценко Василь Денисович
 Стеценко Григорій
 Стеценко Давид
 Стеценко Денис
 Стеценко Марія Давидівна
 Стеценко Микита Якович
 Стеценко Михайло
 Григорович
 Стеценко Мокрина Іллівна
 Стеценко Станіслава
 Давидівна
 Стеценко Тетяна
 Стороженко Андрій
 Федорович

Стороженко Василь
 Андрійович
 Стороженко Ганна
 Стороженко Іван Сергійович
 Стороженко Микола
 Андрійович
 Стороженко Одарка Яківна
 Стороженко Сергій
 Федорович
 Удовенко Анастасія
 Прокопівна
 Удовенко Григорій

Опанасович
 Удовенко Іван
 Удовенко Іван Іванович
 Удовенко Микола Іванович
 Удовенко Надія Іванівна
 Удовенко Ничипор
 Удовенко Одарка
 Удовенко Олексій Іванович
 Удовенко тетяна Іванівна
 Хижняк Гапка Іванівна
 Хижняк Григорій Іванович
 Хижняк Євдокія Іванівна

Хижняк Іван
 Хижняк Мусій Іванович
 Хижняк Олена Іванівна
 Хижняк Софія
 Шевченко Ганна Харитонівна
 Шевченко Іван Маркович
 Шевченко Петро Маркович
 Юхименко Катерина Яківна
 Яринченко Гаврило Левкович
 Яринченко Левко Матвійович
 Яринченко Марія Яківна

с. Юхни

Засноване в 1703 році.

Протягом 1930-1931 рр. в селі розкуркулили 8 заможних хліборобських господарств. Уповноважені РК і сільські активісти Дідик Грицько, Старинець Олекса, Капля Олекса, Карпенко Оврам, Онучак Грицько, Старинець Антін, Куделя Трохим навесні 1930 р. всіх, кого віднесли до куркулів і підкуркульників, виганяли з їхніх хат, а Карапищенка С.Я. вислали з сім'єю на Соловки. (33-й: голод: Народна книга-Меморіал/ упорядн. Л.Б. Коваленко, В.А. Маняк.-К.: Рад. Письменник, 1991.- с. 338)

Ті ж активісти восени та взимку 1932 року пішли витрушувати хліб і інші продукти уже в усіх підряд. Шукали приховане залізними загостреними прутами, все перевертали і знайдені зерно, муку, крупи забирали. Заповідь перед державою виконали, а селяни залишились без надії вижити. Із 2800 жителів померло 865 осіб. По селу їздили дві підводи, що звозили мерців та ще теплих, але безсилих людей на кладовище в загальні ями. Накидали по 20-30 чоловік і трохи засипали землею. Ільченка Олександра Андрійовича вкинули в яму, а коли підвода від'їхала, йому вдалося виповзти і вижити, а мати і брат залишилися в тих ямах.

Встановлено прізвиська лише 32 жертв, з них 17 дітей.

Нині в селі проживає 70 осіб, які постраждали від Голодомору. В 1998 р. на місці поховання жертв голоду (сільське кладовище) встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Юхни – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Михайлика М.П., 1922 р.н.; Хижняк П.Л., 1927 р.н.; Дідик Т.Ф., 1923 р.н., записаних у 2008 р. Пустовітом В.В., головою Юхнівської сільради, та П'ятенко В. П., секретарем с/р.

Бевза Одарка, 30 р.
 Бевза Петро
 Максимович, 34 р.
 Гудзенко Савка 1933, 45 р.
 Дідик Антоніна Фокіївна 4 р.
 Дідик Ганна Семенівна, 45 р.
 Дідик Фокій
 Трохимович, 40 р.
 Капля Харитон Свиридович
 Кульбіда Ганна
 Климівна, 10 р.
 Кульбіда Катерина Климівна,

6 р.
 Кульбіда Килина Климівна,
 15 р.
 Кульбіда Клим
 Юхимович, 35 р.
 Кульбіда Марія Климівна,
 12 р.
 Кульбіда Олександр
 Климович, 14 р.
 Кульбіда Оришка, 55 р.
 Кульбіда Софія Климівна
 Кульбіда Юхим, 60 р.

Капля Харитін Свиридович і
 9 його дітей
 Олефіренко Олексій, 43 р.
 Олефіренко Орion, 30 р.
 Олефіренко Федора, 45 р.
 Олефіренко Варка, 28 р.
 Ткаченко Ничипір Павлович,
 55 р.
 Ткаченко Прохор Павлович,
 65 р.
 Тригуб Пилип Андрійович,
 дитина

с. Яхни

Перша документальна згадка про село належить до 1701 р.

Для покриття недовиконання плану хлібозаготівель колгоспу ім. Кагановича у жителів села відібрали зерно, інші продукти харчування, худобу, залишивши без засобів на проживання. З голоду вимерло близько 300 осіб.

Нині в Яхнах є 42 особи, які пережили Голодомор і пригадали імена 41 померлого з голоду, в т.ч. 13 дітей.

На місці масових поховань стоїть дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Яхни – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Бардаша В.П. 1927 р.н., Кваші О.М., 1925р.н., Усенко О.А., 1929 р.н., записаними 2008 р. Івашиною Н.М., секретарем Яхнівської сільради.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Бардаш Михайло
Бардаш Влас
Бардаш Іван
Бардаш Семен
Бардаш Тимофій
Довбня Амос
Довбня Гнат
Довбня Михайло
Довбня Настя
Довбня Пріська Данилівна

Довбня Секлета
Довбня Семен
Довбня Трохим
Довбня Явтух
Івашин Степан 3 його дітей
Кваша Марія і 2 її дітей
Кваша Стахій
Коробки сім'я з 3 чоловік
Ницун Григорій
Прокопенко Василь

Прокопенко Яків Григорович
Усенко Пріська Данилівна і її
діти: Амось, Гнат, Семен,
Секлета, Настя, Михайло,
Трохим, Явтух
Штирхун Микола
Штирхун Олекса
Штирхун Пилип
Штирхун Юхим

Обухівський район

Обухівський район створено постановою Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету від 7 березня 1923 року «Про адміністративно-територіальний поділ».

Здійснюючи свою аграрну політику, на початку 30-х років XX століття більшовики провели дві хвилі репресій проти українського селянства: ліквідацію куркуля як класу та суцільну колективізацію і масовий терор страшним, небаченим досі в історії людства організованим голодом.

Під час першої хвилі (1929-1931 рр.) по-більшовицькому запекло велася боротьба з «куркульством». В Обухівському районі з рідної землі були зігнані і спроваджені у північні райони Росії та до Сибіру сотні заможних багатодітних родин, решта ж під страхом репресій масово заганялась у колгоспи.

Але ні розкуркулення, ні примусова колективізація не приводили до корінних зрушень в усупільненні сільськогосподарського виробництва. Тому більшовики вирішили вдатись до другої хвилі (1932-1933 рр.) – спланованого і чітко організованого голодомору проти цілого народу і його генофонду – селянства.

Обухівщину, як і всю Україну, було кинуте в кошмар штучного голодомору, від якого помер кожен четвертий мешканець району. Здійснили це бандитським методом примусового «вилучення лишків»: хлібозаготівельна комнезамівська і комсомольська «червона мітла» вимітала в селян усе до зернини.

Нижче друкуємо фотознімки декотрих виконавців на Обухівщині чорного задуму кремлівських вождів щодо колгоспного покріпачення навіть ціною небаченого людством голодомору українського селянства.

Ліворуч – комісар II-го Київського караульного полку Лексиков О.М., присланий в Обухівський район для проведення колективізації. Праворуч – працівники Обухівського райкому комсомолу Яків Невзгляд, Микола Лободін, Олександр Савицький та Ольга Жевага.

1932-1933

Активісти районної комсомольської організації.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Голод почав відчуватися на Обухівщині вже восени 1932-го, а на весну та влітку 1933-го призвів до масового вимирання сільського населення. Тієї фатальної весни і початку літа в селах району вимирали родини, вулиці, кутки, були випадки людоджерства: вимирали і одноосібники, і колгоспники всіх п'ятидесяти примусово «організованих» на території району колгоспів.

У кромішню годину більшовицького терору 1932-1933 років масово вмирили голодною смертю жителі всіх населених пунктів Обухівського району (за винятком п'яти хуторів, де людям вдалося приховати зерно і вижити). Зі свідчень очевидців з голоду померли: на хуторі Безіменному – 10 осіб, на хуторі Березове – 35 чоловік, в селі Великі Дмитровичі близько 400 осіб, у селі Верем'я – близько 500 осіб, у Витачеві – 350 чоловік, в Германівці – біля 600 осіб, у Германівській Слободі (нині – Красна Слобідка) – близько 450 осіб, в Григорівці – близько 250 осіб, в Гусачівці – біля 300 жителів, в селі Дерев'яна – біля 300 мешканців, в селі Долина – 350 чоловік, в Жуківцях – близько 500 осіб, на хуторі Капустяне – 10 осіб, в Козині – 180 осіб, в Козіївці – біля 100 осіб, в Копачеві – біля 10 осіб, в Красному – 200 осіб, на хуторі Кулі – біля 20 осіб, в селі Креничі – 20 осіб, на хуторі Макарові – 20 осіб, в селі Мала Вільшанка – близько 420 жителів, в селі Малі Дмитровичі – біля 100 осіб, в селі Нові Безрадиці – близько 100 осіб, в Нещерові – близько 300 осіб, в селі Старі Безрадиці – близько 350 осіб, в Обухові – біля 2000 жителів, у Перегонівці – 250 осіб, у Матяшівці – 112 осіб, у селі Перше Травня – біля 200 осіб, на хуторі Плюти – біля 20 осіб, в Підгірцях – близько 350 жителів, на хуторі Романків – 20 осіб, в Семенівці – 180 осіб, на хуторі Степок – біля 10 осіб, на хуторі Тарасівка – близько 10 осіб, у селі Трипілля – близько 1500 осіб, в Українці – біля 100 жителів, у Халеп'ї – близько 400 осіб, в Щербанівці – біля 300 жителів. Половина померлих були діти.

Ще в 1993 році колектив газети «Обухівський край» розгорнув акцію по виявленню земляків, замучених голодною смертю. Був оприлюднений список-мартиролог краєзнавця Литвина І.М., який в 30-х роках ще учнем Деремезнянської школи записував поіменно своїх однокласників, що померли з голоду, а потім – і дорослих. У цьому учнівському мартирологу дитячою рукою записано 208 імен односельців. Померлих на віддалених вулицях і кутках села учень не зміг записати. Нині цей мартиролог поміщений у книзі краєзнавчих нарисів про Деремезну «На землі-джерелиці» (2007 р.), автори – Кулик М.І., Домотенко Ю.К.

Імена майже всіх померлих з голоду в с. Гусачівці виявив педагог-краєзнавець Закревський А.М. Список, у який внесено 144 померлих, поміщено в книзі «Село моє, мої сільчани» (2006 р.) під авторством краєзнавця. Такий же список померлих односельців склав письменник, уродженець Щербанівки Горловий М.П., краєзнавча книга якого про рідне село вийде найближчим часом. Детальні списки складені й краєзнавцями Германівки (біля 600 померлих), Трипілля (біля півтори тисячі): тут активно приєдналася до акції педагог-краєзнавець Трипільської школи Буренко К.І. зі своїми вихованцями.

Численні свідчення очевидців незаперечно доводять, що Голодомор був масовою смертю від голоду, результатом репресивної політики, яка має всі ознаки злочину держави проти власного народу, адже саме вона, комуністична держава, ухвалювала політичні рішення, реалізація яких призвела до масового народодовбивства, під час якого Голодомор 1932-1933 років забрав життя біля дев'ятнадцяти тисяч мешканців Обухівського району.

Обухівщина, яка на честь славного сина цієї землі носить свою другу назву – Малишків край свято береже пам'ять про безвинно убієнних голодом земляків. У населених пунктах району встановлені пам'ятники і пам'ятні знаки жертвам Голодомору 1932-1933 років.

м. Обухів

Центр однойменного району. Першу згадку про нього як про Лукавицю маємо 1362 року. Назву Обухів дістав у 1580-х роках і більше її не змінював. Статус міста набув з 1979 року.

В 1923 році Обухів став районним центром Київської губернії. Радянська влада передала обухівським селянам понад 2400 десятин землі, кожна сім'я одержала від 5 до 10 десятин. 12 сімей організували товариство спільного обробітку землі (ТСОЗ), який з 23 січня 1923 року перетворили на сільгоспартіль «Спілку» (голова – С.І. Федорак). 1927 року в Обухові налічувалось 15 земельних громад, кожна з яких об'єднувала від 30 до 200 селянських дворів.

З початком колективізації в 1929 році ці громади були об'єднані в одне господарство – імені Паризької Комуни. Через деякий час засновано ще дві сільськогосподарські артілі – імені 9 Січня (голова – В.І. Сябренко) та імені Профінтерну. В 1932 році утворився колгосп імені Г.І. Петровського.

В ході колективізації було розкуркулено 54 заможні хліборобські сім'ї.

Перед голодом в районному центрі було 1100 дворів, де проживало 9300 чоловік. Після примусового вилучення всіх продуктів голодною смертю померло близько 2000 осіб – майже кожен четвертий його житель. На обухівських кладовищах та людських садибах поховано десятки селянських родин, вимерлих з голоду. До голодомору в Обухові було три кладовища, а під час голоду їх з'явилося тридцять два.

Померли від голоду біля 2000 чол. Опитуванням встановлені імена 79 осіб.

Актив обухівського колгоспу ім. Паризької комуни.

Колгоспники – косарі та в'язальниці Обухівського колгоспу «Нове життя» на жнивному полі. Фото П. Кравченка, 1931 рік.

На даний час відомі поховання жертв Голодомору, які знаходяться в Обухові:

- на Сліпаковому кладовищі (по вул.Тельмана);
- кладовище по вул. Шкільній (Пасічній);
- кладовище по вул. Петровського;
- кладовище по вул. Шевченка;
- цвинтар по вул. Ватутіна;
- цвинтар по вул. Куйбишева;
- кладовище по вул. 8 Листопада.

Крім того, поховання були на селянських садибах. В даний час адреси невідомі.

Меморіальний комплекс жертвам Голодомору, споруджений на околиці Обухова у 2008 році. Архітектор – лауреат Національної премії України ім.Т.Г.Шевченка Гайдамака А.В.

В Обухові встановлено пам'ятники жертвам Голодомору:

- пам'ятник «Скорботна мати» на Сліпаковому кладовищі на могилі родини Бакланів, що померли голодною смертю. Пам'ятник відкрито 1990 року. Скульптори М. Горловий та О. Фурман.

-пам'ятник на кладовищі по вул. Петровського. Встановлений в 2005 році. Скульптор В. Довбик.

У вересні 2008 року в Обухові відкрито ще один меморіальний комплекс жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів м. Обухів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Назаренко В.С., 1928 р.н.; Здоренко М.М., 1923 р.н.; Курінної В.О., 1920 р.н.; Пелих Ф.Г., 1914 р.н., та ін., записаними у 2003 році Пожарницькою О.Д. та Шкуратяною М.М., науковими співробітниками районного краєзнавчого музею.

5 дітей Старука Никифора
Божок Павлик, п'яти років
Божок Симон
Вербицька Домаха
Загірна Ольга
Загірна Віра
Загірний Карпо і 6 його дітей
Загірна Марина і її діти Віра, Ольга, Михайлик
Загірний Михайло
Заєць Галина Костянтинівна
Заєць Катерина Костянтинівна
Заєць Кость Миколайович, його мати Ониська Василівна
Заєць Ольга Костянтинівна та її діти
Козаченко Галина
Козаченко Ольга
Кравець Володимир
Кравець Сергій Іванович
Ленда Мусій – репресували, жінка **Настя і дочка Галина** померли
Литвини Гаврило і Софія, син Омелько, дочка Софія,

син Ілько
Лук'янець Микита і Софія, їхня дочка Ольга
Михайлюк Кость та його діти Микола, Пелагея, Анастасія
Мугир Антон
Мугир Параска Яківна і 4 дітей
Назаренко Андрій
Назаренко Василь Михайлович
Назаренко Віктор Борисович
Назаренко Гнат
Назаренко Катерина
Назаренко Катерина Михайлівна
Назаренко Микола Михайлович
Назаренко Ониська і 3 дітей
Назаренко Федір Андрійович
Паденко Василь Гнатович
Паденко Микола Гнатович
Русан Денис Григорович
Русан Горпина і її діти Ніна та Миколка...
Самофал Іван і Варвара, син Василь

Скрипка Архип
Скрипка Василь
Скрипка Євдокія
Скрипка Михайло
 Старука Никифора **5 дітей**
Тільний Іван і Настя, син Іван
Тільний Олекса
Федорова Акулина Василівна
Циганок Василь Петрович
Циганок Микита Петрович
Циганок Ольга Василівна
Циганок Палажка Костянтинівна
Циганок Хотина і 4 дітей
Щербак Іван Устимович
Щербак Ірина Устимівна
Щербак Настя Устимівна
Щербак Ніна Устимівна
Щербак Олена Устимівна
 Щербак Параски діти **Андрій, Федір, Галина**
Щербак Семен Іванович і його син Павло
Щербак Трохим Микитович
Щербак Устим Іванович

с. Великі Дмитровичі

За переказом, записаним Л.Похилевичем, на місці нинішніх Дмитровичів в непрохідному лісі стояв замок, який охороняла за Хмельниччини сотня під орудою сотника Великого Дмитра, від імені якого пішла назва села.

В 1924 році засновано сільськогосподарську артіль. В 1930 році був організований колгосп імені 13-річчя КСМ. У Великих і Малих Дмитровичах було 579 дворів, де проживало 3000 селян. Під час великого голоду померло близько 500 чоловік: у Великих Дмитровичах близько 400 осіб, у с. Малі Дмитровичі – близько 100 осіб. Опитуванням старожилів встановлені імена 38 осіб.

На даний час відомо одне поховання жертв Голодомору, яке знаходиться на сільському кладовищі. В 1993 році там встановлено мармуровий пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів села Великі Дмитровичі та Малі Дмитровичі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Марченко О.К., 1923 р.н.; Гиренко Г.Ю., 1924 р.н.; Невзгляд О.К., 1908 р.н., та ін., записаними у 2008 році Михайлюченко Н.М., секретарем сільської ради.

Андрущенко Галина Іванівна
Бідношея Микита
Бідношея Микола Іванович
Бідношея Олександра
Дмитрієв Павло Іванович

Дмитрієва Марія Павлівна
Костогриз Текля Марківна
Манусенко Григорій Сидорович
Манусенко Іван Іванович

Манусенко Катерина Іванівна
Манусенко Ольга Іванівна
Манусенко Уляна Архипівна
Марченко Пантелій Кирилович

Мироненко Василь Іванович
Мироненко Килина
Мироненко Одарка
Мироненко Секлета
Мироненко Сергій Данилович
Мироненко Юхим Петрович
Мозгова Марія
Мозговий Варивон
Григорович
Пономаренко Катерина

Пономаренко Марія
Поремська Анастасія Іванівна
Поремська Пріська
Семенченко Галина
Олексіївна
Сирота Ничипір Григорович
Скляренко Марія Ївстратівна
Скляренко Надія Ївстратівна
Скороход Секлета Романівна
Чураченко Василь Титович

Чураченко Дмитро
Васильович
Чураченко Марія Дмитрівна
Чураченко Митя
Чураченко Олена Юрївна
Чураченко Яків Васильович
Шевченко Сидір Юрійович
Щербанюк Софія Михайлівна

с. Верем'я

Перші писемні згадки про поселення відносяться до початку XVIII століття, коли воно було хутором, належало Трипільському маєтку Києво-Софійського кафедрального монастиря. На початку XX століття в селі були: православна церква, церковно-приходська школа, казенна винна лавка, водяний млин, 18 вітряків і кузня.

Перша сільськогосподарська артіль виникла в 1924 році.

В 1929-1930 роках було створено колгосп імені Шевченка, при цьому розкуркулено 6 сімей заможних селян. Тоді в селі було 372 двори, в яких проживало 1900 осіб. Майже третина їх – близько 500 осіб померла від голоду. Очевидці трагедії пригадали поіменно 32-х замордованих голодом односельців. На даний час відомо одне поховання жертв Голодомору, яке знаходиться на сільському кладовищі. Там в 1993 році встановлено хрест пам'яті жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів села Верем'я – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Стародубець Т.І., 1924 р.н.; Сидорченко А.І., 1923 р.н.; Вештебей О.Д., 1926 р.н.; Лапіки Н.Г., 1923 р.н., та ін., записаними у 2008 році Ковінь Л.З., секретарем сільської ради.

Веха Катерина
Веха Петро
Веха Федір
Веха Яків
Зварич Володимир
Зварич Микола
Клочок Векла
Клочок Тиміш
Копичин Петро
Криворук Марина
Криворук Ониська

Криворук Пріська
Кульбачний Маковій
Кульбачний Михайло
Куценко Семен
Кучерявий Самійло
Онопрієнко Галина
Онопрієнко Гапка
Самара Конон
Сидорченко Іван
Сидорченко Максим
Сидорченко Ничипір

Сорокопуд Дмитро
Стародубець Юхим
Хлистун Володимир
Хлистун Мотря
Хлистун Петро
Хрипкова Гапка
Чайка Марія
Щебацький Михайло
Щербацький Авраам
Щербацький Іван

с. Витачів

Назва села походить від скандинавського «Витахолм» («вогонь на холмі»). Найдавніша писемна згадка датується 957 роком у книзі «Про управління державою» візантійського імператора Константина VII Багрянородного про подорож Дніпром до Києва.

Перші громади та артілі почали організовуватись в селі в 1923 році. Витачівський комітет незаможних селян очолив І.І. Бодрий. В 1930 році було організовано два колгоспи: «2-га п'ятирічка» та «Перше травня». На той час у селі було 308 дворів і 1800 жителів. Під час колективізації розкуркулено 6 сімей.

Голодомор, розіграний за єдиним безвідмовним сценарієм по всій Україні, забрав у Витачеві близько 350 життів. Оскільки жодного документа про ті трагічні події до нас не дійшло, шляхом опитування очевидців встановлено імена 32 осіб, померлих від голоду.

На даний час відомо два поховання жертв Голодомору, де у 2000 році встановлено металеві пам'ятні хрести.

Мартиролог жителів села Витачів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Пластун Г.І., 1922 р.н.; Крячок Н.С., 1925 р.н.; Чорненко П.К., 1920 р.н., та ін., записаними у 2008 році Пащенко Р.А., секретарем сільської ради.

Дзюндзя Федора
Козелецький Андрій
Козелецький Тимофій

Козелецький Петро
Козелецький Іван
Козелецька Євдокія

Трохимівна
Козелецький Микола
Трохимович

Козелецький Дмитро
Трохимович
Нещерет Гапка
Нещерет Марія
Нещерет Федір
Осока Дмитро
Осока Оксана
Осока Тиміш

Осоченко Тимофій і 6 дітей
Осоченко Андрій Осоченко
Векла
Осоченко Марія
Пашенко Палажки чоловік і
11 дітей
Перевертун Андрій
Перевертун Гапка

Перевертун Палажка
Пилипець Катерина
Пилипець Марія
Присяник Корній
Сердюк Мотря
Сердюк Оксана
Фесенко Іван
Фесенко Трохим

с. Германівка

Одна з версій виникнення назви поселення – ще за скіфських і антських часів на роздоріжжях ставилися чотиригранні придорожні стовпи-орієнтири, які греки називали гермами.

Писемна згадка зустрічається у 80-х роках XVI ст. як належність до Лукавиці (Обухівського ключа).

На знімку А. Коваленка – хлібозаготівля 1929 року в Германівці.

Комсомольська ударна бригада (так звана «червона мітла») на чолі з секретарем сільського комсомольського осередку Миколою Топчієм (стоїть біля вагів праворуч) молотить на здачу державі хліб селянина Василя Сінчура, відібравши для цього молотарку у куркуля Григорія Гетьмана.

На мішку ліворуч сидить голова сільради Олексій Охота.

Восени і взимку 1932 року такі «червоні мітли» вимели з українських сіл мільйони людських життів.

З 1923 року Германівка стає центром новоствореного Германівського району. Але проіснував він усього 5 років, і в 1928 році містечко та села колишнього Германівського району увійшли до складу Обухівського району.

В 1930 році у Германівці було 583 двори і 3550 жителів. Тоді ж організувалися три колгоспи: «Комсомол», «Хлібороб» та «13-річчя Жовтня». При цьому розкуркулили більше 15 сімей.

В Голодомор 1932-1933 років лютою смертю в Германівці померло більше 600 громадян. Опитуванням тих, хто пережив ті страшні місяці і па'ятає прізвиська померлих від голоду родичів та сусідів, встановлено імена 102 осіб.

На даний час відомо одне масове поховання жертв Голодомору, яке знаходиться на сільському кладовищі. У 1995 році там встановлено пам'ятник жертвам Голодомору. Скульптор – П. Дейлик.

Мартиролог жителів села Германівки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Юрової М.М., 1919 р.н.; Рєви П.Л., 1902 р.н.; Коваленко М.О., 1924 р.н.; Цвілої В.Д., 1919 р.н., та ін., записаними у 1998 році Сидоренко П.М., секретарем сільської ради.

Пам'ятний хрест жертвам Голодомору 1932-1933 років, встановлений у 1997 році біля Свято-Миколаївської церкви в Германівці.

Бема Арсеній
 Бема Галина Луківна
 Бема Варвара
 Бема Павло
 Беркут Галина Трохимівна
 Бойко Катерина Михайлівна
 Бойко Марія Михайлівна
 Галиганська Марина
 Григорівна
 Глаголівська Марина
 Кирилівна
 Глушко Василь
 Глушко Іван
 Гордієнко Данило Гнатович
 Гордієнко Катерина
 Прокопівна
 Гордієнко Олександр
 Тимофійович
 Гордієнко Приська і 2 дітей
 Гордієнко Секлета Гнатівна
 Гордієнко Тетяна Прокопівна
 Гордієнко Яків Калістратович
 Гордон Марія
 Гусарка Уляна
 Гучна Антоніна Кирилівна
 Даниленко Іван Кононович
 Даниленко Олександра Яківна
 Даниленко Олександра Яківна
 Даниленко Яків
 Євтушенко Анна Федорівна
 Задніпряний Степан
 Кононенко Іван
 Кравченко Леонід
 Красюк Корній і дочка Надя
 Красюк Приська Панчоловна
 Красюк Секлета Ільківна
 Красюк Тарас Григорович
 Кринська Марія Вікторівна
 Литвин Варвара

Литвин Іван
 Литвин Іван Дем"янович
 Литвин Степан
 Лозенко Параска і її 4 сини
 Лозенко Параска Остапівна і
 її 4 синів
 Мазуренко Микола Вікторо-
 вич
 Майко Федот Якович
 Матвієнко Іван
 Матвієнко Уляна
 Матюшенко Данило
 Митрофанова і 2 дітей Вітя і
 Григорій
 Михайлик Олександр
 Молодід Степан
 Несміян Оліян
 Пелих Федір
 Полегенька Катерина
 Полегенький Федір
 Прохор із сім'єю з 8 чоловік
 Проценко Іван
 Проценко Петро
 Проценко Сергій (піймали на
 крадіжці, закопали живого)
 Савченко Василь
 Салій Конон, його брат
 і сестра
 Салій Олена, батько, мати,
 брат
 Сидоренко Наташа
 Сидоренко Саша
 Сидоренко Оксана Луківна
 Сидоренко Дорош і його
 батько
 Сидоренко Мотря і чоловік
 Сидоренко Олена Захарівна
 Сидоренко Семен
 Сидоренко Яків

Скарат Андрій і його жінка
 Солодка Марія і 5 дітей
 Солошко Ананій
 Солошко Наталка і 6 дітей
 Солошко Фрол
 Спасиба Вівдя
 Спасиба Іван
 Спасиба Іван
 Спасиба Надія
 Спасиба Параска
 Спасиба Яхтей
 Сухомлин Галина Григорівна
 Сушко Родіон
 Сушко Галина Трохимівна
 Сушко Михайло Миколайович
 Татарченко Василь
 Татарченко Степан
 Татарченко Трохим
 Трофименко Фотій
 Трохименко Прокоп
 Григорович
 Трохименко Михайло
 Трохименко Олександр
 Трохименко Омелько і 2 дітей
 Трохименко Панас
 Трохимович
 Фурсан Катерина Микитівна
 Хорошун Йосип
 Шелестенко Данило
 Шелестенко Іван Степанович
 Шелестенко Михайло і 3 дітей
 Шеремет Олена Луківна
 Шеремет Віктор
 Шеремет Григорій
 Шеремет Олена
 Шеремет Ольга
 Ядренко Віта Миколаївна

с. Григорівка

1506 року київський міщанин Григорович (певно від нього й пішла назва села), маючи тут маєтність, заповів її Києво-Миколаївському монастирю.

Перша трудова артіль заснована в грудні 1921 року. В селі виникло два ТСОЗи – ім. Ілліча та Г.І. Петровського, на базі яких у 1930 році створено колгосп ім. Ілліча. Розкуркулених було 3 сім'ї. В 1932 році організовано Григорівську МТС.

В той час села Григорівка та Матяшівка входили до однієї сільської ради Обухівського району, налічували близько 390 дворів і близько 2200 жителів.

Колгоспники Григорівського колгоспу ім. Ілліча весною 1932 року. В 1933 році всі вони померли. У центрі сидить Ликсандр Кріпкий. Влітку 1932 року у нього і у його дружини Степаниди Максимівни під колгоспною копою від сонячних опіків померла дитина, а ще троє дітей – Ганя, Андрійко і Миколка померли від голоду.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Багато життів з обох сіл забрав Голодомор 1932-1933 років. Григорівка втратила близько 250 осіб, Матяшівка – 112 осіб. Але оскільки ніяких документів того часу до сьогодні не дійшло, опитуванням старожилів встановлено імена лише 4 осіб. Житель Матяшівки Петльований Василь Іванович склав повний список замучених голодом, але після його смерті списки загубилися.

Відомі поховання жертв Голодомору, що знаходяться на сільських кладовищах. Там же у 1996 та у 2005 роках встановлено пам'ятні хрести.

Мартиролог жителів сіл Григорівки і Матяшівки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Закревського А.М., 1925 р.н.; Власенка П.Л., 1918 р.н.; Якимахи Н.П., 1921 р.н.; Кирилюк Є.С., 1914 р.н., та ін., записаними у 1998 році Закревським А.М., краєзнавцем.

Бранець Никон і його сім'я

Буряк Олександр **чоловік і 4 дітей**

Волошка Івана Романовича **2 дітей**

Гелі Сака Порфировича

дружина і 2 дітей

Геля Андрій Федотович

Геля Петро Федотович

Геля Терентій Порфирович, дружина і 8 дітей

Геля Тимко Федотович

Гелі Ярини Федорівни **2 дітей**

Нечай Андрій, дружина і 8 дітей

Кожухало Павла **1 дитина**

Копецької Галини **3 дітей**

Крамара Якова **1 дитина**

Кріпкий Марко

Кріпкий Олександр

Кріпкий Омелько

Кучма Тимофій

Луценко Марії 3 дітей

Нечай Софії 3 дітей

Нечая Нестора Зіньковича

2 дітей

Охріменка Аврама **4 дітей**

Очеретяний Явтух

Партики Пилипа Євдокимовича

1 дитина

Фесан Галини **доросла донька**

Шмільової Галини **1 дитина**

Штанько Василь Оріфєйович

і двоє дітей

с. Гусачівка

Одна з версій – назва села походить від імені вродливої шинкарки Гусачівни, дочки козака Гусака, який тримав тут при дорозі шинок.

Першу сільськогосподарську артіль в селі було засновано в 1923 році комітетом незаможних селян.

В 1925 році був організований ТСОЗ (товариство спільного обробітку землі).

В 1930 році був створений колгосп «Перемога». Колективізація проходила під гаслами боротьби з куркулем, в результаті чого були розкуркулені 10 заможних хліборобських родин.

На початку 30-х років Гусачівка налічувала 300 дворів і 1700 мешканців. Після Голодомору в селі залишилось на 300 жителів менше. Старожили села – очевидці трагедії змогли відновити у пам'яті прізвища 144-х замордованих голодом односельців.

На даний час відомі поховання жертв Голодомору, які знаходяться на сільських кладовищах.

В селі на трьох кладовищах встановлені три металеві хрести Пам'яті (1995 рік).

Мартиролог жителів села Гусачівки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Закревського А.М., 1925 р.н.; Яценка П.С., 1923 р.н.; та ін., записаними у 1998 році Закревським А.М., краєзнавцем.

Білик Маня

Білик Василь

Білик Оля

Білик Яків

Дзюба Микола Якович

Дзюба Кіндрат

Дзюба Клим, його дружина і двоє дітей

Дзюба Конон

Дзюба Леонтій

Дзюба Михайло

Дзюба Олексій і дружина

Дзюба Степан і двоє дітей

Дикий Давид, його син і дочка

Дикого Єфрема дружина і

четверо дітей

Дикого Митрофана сім'ї шість душ

Дикого Семена четверо дітей

Дулі Ониськи троє дітей

Дулі Софії два сина і дочка

Іщенко Степан

Кияшко Іван Тимішкович

Кияшко Марія

Кияшко Тиміш

Крамара Данила сім'ї сім душ

Крамар Юхим Кирилович

Крамар Кирило

Крамар Марія

Крамар Палажка Кирилівна

Крамар Уляна

Кривохижа Галя

Кривохижа Маня

Кривохижа Микола

Кривохижа Петро

Кухаренка Григорія дружина і

четверо дітей

Левченко Палажка і син

Левченко Йосип

Луцак Антоніна і двоє дітей

Луцак Галини четверо дітей

Луцак Пилип

Луцак Сафрон

Луцака Івана троє дітей

Ляш Палажки троє малих дітей

Ляш Марія

Ляш Харитина

Ляш Петро Юхимович

Ляш Юхим

Макаренко Ганни шестеро дітей

тей

Мельниченко Іван Панасович

Мельниченко Панас

Миколайцев Василь
Самійлович
Миколайцев Григорій
Павлович
Миколайцев Іван Самійлович
Миколайцев Максим
Самійлович
Миколайцев Олександр
Павлович
Миколайцева Ганна
Нечай Катерина
Нечай Олександра Іванівна
Нечай Іван Іванович
Никоненко Юхим
Никоненко Степанида
Никоненко Текля
Норець Онисько
Норець Порфирій
Остролуцька Химка
Остролуцький Гаврило,
сестра і двоє дітей
Сулима Настя, троє дітей,
батько і мати
Норця Семена шестеро дітей

Онищенка Василя два
хлопчики і дівчинка
Півня Максима два сини і
дочка
Феденка Івана три брати і
сестра
Хоменко Лавр, дружина і
дочка
Штанька Панаса син і дочка
Штанько Галини двоє малих і
мати
Штепи Федора малолітня
дочка
Швець Прокіп, його син,
дочка і брат
Штанько Василь
Штанько Іван
Штанько Павло Потапович
Штанько Василь Потапович
Штанько Ганна
Штепа Лукія і четверо дітей
Штепа Варка
Штепа Омелько
Штурма Григорій

Штурма Наталка
Шуть Даша Потапівна
Шуть Іван Потапович
Шуть Маня Потапівна
Шуть Іван і дочка
Шуть Катерина Потапівна
Шуть Потап
Шутя Федота двоє дітей
Юхименко Домаха
Юхименко Дорош
Яценка Микити шестеро дітей
Яценко Варка і троє дітей
Яценко Домаха і брат
Яценко Марія і троє малих
дітей
Яценко Настя
Яценко Параска
Яценко Григорій
Яценко Захарко
Яценко Тиміш
Яценко Явтух
Яценко Яким

с. Дерев'яна

Назва села походить від дрімучих лісів, які в древності його оточували. Назву його знаходимо у давньо-руському літопису року 1136-го, де йдеться про те, що київський князь Ярополк Ізяславович пожалував Деревську волость Печерському монастирю.

Перша сільськогосподарська артіль заснована в селі в 1923 році (КНС). В 1930 році був організований колгосп імені Чубаря. На той час там було 287 дворів, де мешкало 1309 жителів.

Під час Голодомору в селі померло близько 300 чоловік. Оскільки ніяких документальних свідчень про ті події до нас не дійшло, опитуванням очевидців трагедії встановлено імена 27 замордованих голодом осіб.

На даний час відомо одне поховання жертв Голодомору, яке знаходиться на сільському кладовищі. Там встановлений хрест пам'яті з неіржавіючої сталі, без напису (1997 рік).

Мартиролог жителів села Дерев'яна – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Бойка І.М., 1923 р.н.; Підгорного І.С., 1918 р.н.; Шевченко М.І., 1925 р.н.; та ін., записаними у 2008 році Куценко В.Г., секретарем сільської ради.

Бойко Іван Григорович
Грицаєнко Аксентій Ількович
Грицаєнко Галя, Грицаєнко
Оксана, Грицаєнко Параска
Грицаєнко Іван
Грицаєнко Євдокія
Грицаєнко Софія Аксентіївна
Кузьменко Тимош і його
батьки
Кузьменко Дмитро

Андрійович
Махинич Майя Олександрівна
Махинич Олександр
Махинич Світлана
Олександрівна
Махинич Іван Пилипович
Махинич Катерина Пилипівна
Махинич Пилип Євдокимович
Погонець Тетяна і 2 дітей
Ханенко Параски 8 дітей

Ханенко Олекса, його
дружина і 6 дітей
Ханенко Данило Юхимович
Ханенко Юхим Іванович
Цибка Приська
Шищенко Гаврило
Шищенко Йосип
Шищенко Кузьма
Шищенко Микола
Шищенко Уляна

с. Деремезна

Перші писемні згадки про Деремезну знаходимо в документах 1580-х років, коли вона входила до великого Василівського ключа.

Перша сільськогосподарська артіль заснована в Деремезні в 1922 році. В 1930 році в селі було 184 двори, де проживало 800 селян. Того ж року був організований колгосп імені Сталіна, що рахувався серед передових господарств Обухівщини. Під час його створення були розкуркулені 19 заможних сімей.

Від штучного голодомору померло близько 250 чоловік. Опитуванням встановлені імена 150 осіб.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

На даний час відомо одне поховання жертв Голодомору на сільському кладовищі, де встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору (1993 рік).

Мартиролог жителів села Деремезна – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Литвина І.М., 1923 р.н.; та ін., записаними у 1933 році Литвином І.М., свідком подій, краєзнавцем.

Братусь Платон
Василюда Пилип
Вдовенко Зінька
Гайшук Санько
Глевацька Ліда
Глевацька Наталка
Варламівна
Глевацька Домаха
Глевацький Ваня
Глевацький Петро
Варламович
Глевацький Артем
Глевацький Варлам
Глевацький Віктор Сафонович
Глевацький Ганна Степанівна
Глевацький Кузьма
Глевацький Микола
Степанович
Глевацький Михайло з
дружиною
Глевацький Онопрій і його
дружина
Глевацький Онопрій
Тимофійович і його дочка
Глевацький Охрім Данилович
Глевацький Петро
Онопрійович
Глевацький Савка і його
дружина Ліпка
Глевацький Самійло Савкович
Глевацький Сафон і його
дружина
Глевацький Степан
Глевацький Степан
Глевацький Федір
Тимофійович
Гордієнко Трохим і його
батько
Дзингар Василь Степанович
Дзингар Коля Ількович
Дзингар Наталка, дружина
Степана
Дзингар Степан Андрійович
Дзингар-Тромса Уляна
Василівна
Довгорук Катерина Арсенівна
Довгорук Сачок Микитович
Калініченко Андрій Семенович
Калініченко Семен і його
дружина
Карась Іван
Карась Марія
Карась Іван

Карась Онопрій
Карась Парфентій
Карась Федір Парфентійович
Козар ім'я не відоме
Короб Меланка Климівна
Криницький Прохор і його
дружина
Кучеренко Марія Юхимівна
Кучеренко Оля Юхимівна
Кучеренко Антон і його
дружина
Кучеренко Антоніна Іванівна
Кучеренко Володимир
Степанович
Кучеренко Галька
Кучеренко Іван Юхимович
Кучеренко Кузьма
Кучеренко Марія
Кучеренко Михайлик Талимо-
нович і його сестричка
Кучеренко Параска Антонівна
Кучеренко Соломка
Степанівна
Кучеренко Федір, його син і
мати
Кучеренко Юхим Сидорович
Литвин (дружина Мефодія)
Литвин Марія Пилипівна
Литвин Павло Пилипович
Литвин Пилип і його дружина
Малежик Іван
Малежик Василь
Малежик Володь
Малежик Мелентій і його
дружина
Малежик Микита і його
дружина
Малежик Павло і його
дружина
Малежик Сидір
Малежик Улита
Малежик Фанасій (Афанасій)
Марченка Афанасія Хомица
дочка
Марченка Хоми дружина
Марченко Антон Іванович
Марченко Афанасій Хомица
Марченко Гапка Іванівна
Марченко Іван (Монах)
Марченко Йосип Іванович
Марченко Марія
Олександрівна
Марченко Нонка і її син Марко

Марченко Павло Іванович
Марченко Хома
Матвієць Василь Прокопович
Матвієць Гапка
Матвієць Іван Прокопович
Матвієць Андрій
Матвієць Гриша Якович
Матвієць Меланка Овсіївна
Матвієць Михайлик Якович
Матвієць Павло
Матвієць Прокіп
мати Москаленко Самійла
Мерщій Дементій, його
дружина і син
Москаленка Самійла дружина
і батько
Москаленко Марія
Москаленко дві сестри, імена
невідомі
Москаленко Жовтух
Москаленко Олекса
Самійлович
Москаленко Пилип
Москаленко Пилип, його мати
і дві старші сестри
Москаленко Самійло і його
дві дочки
Москаленко Трохим і його
мати
Овсієнко Ничипір
Овсієнко Ходоня
Полікарпівна
Овсієнко Іван
Овсієнко Ївга
Овсієнко Лука
Овсієнко Марія
Овсієнко Марта
Овсієнко Настуня
Овсієнко Овсій
Овсієнко Параска
Овсієнко Петя
Овсієнко Полікарп
Овсієнко Секлета
Овсієнко Федір Іванович
Овсієнко Ходось Павлович
Писаренко Матвій і його
дружина
Присяжний Санько
Трохимович
Присяжний Корній
Васильович
Присяжний Пилип Васильович
Присяжний Трохим

Васильович і дочка
Романченко Іван
Романченко Данилко
Романченко Мотря і її мати
Романченко Настя
Романченко Петро
Романченко Петро Сергійович
Романченко Платон і його дружина
Романченко Семен і його дружина
Романченко Харитон
Савченко Григорій

Слюсар Андрій Кирилович
Слюсар Марія Олександрівна
Сухомлин Сергій його син,
10 років, дочка, 6-7 років
Таранець Іван
Таранець Сергій
Таранець Хвилько і його дружина
Тромса Коля
Тромса Марійка
Тромса Петро, його дружина не відома
У сім'ї Герман Онопрія

померли 5 дітей
Хайлак Василь Андрійович
Хайлак Микола Сизонович,
померла дружина,
дві дочки і син
Чередниченко Сачок
Мусійович
Чередниченко Сачок
Мусійович
Шульга Андрій
Шульга Пилип

с. Долина

Назва села походить від його місцезнаходження – в долині річки Мохни.

В 1929 році в селі була створена сільськогосподарська артіль, а потім колгосп імені Калініна. При його створенні розкуркулено 8 сімей.

В 1932 році село Долина було підпорядковане Обухівському району разом з селом (раніше хутором) Макарівкою, заснованим у 1923 році. В ньому у 1929 році також був створений колгосп.

Під час великого голоду у двох селах померло 370 чоловік, з них 350 – у Долині.

На даний час відоме одне поховання жертв Голодомору, що знаходиться на сільському кладовищі. Там у 2007 році встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів сіл Долина і Макарова – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Граб К.С., 1922 р.н.; Плюти У.К., 1912 р.н.; Плюти Ф.В., 1925 р.н.; Дудки І.Я., 1922 р.н., та ін., записаними у 2008 році Кріпкою Н.М., секретарем сільської ради.

Артюшенко Василина
Баклан Прохір
Граб Севостьян, дружина і два сини
Дуда Іван Якович
Дудка Аврам
Дудка Варвара і син Омельян
Дудка Марина
Дудка Семен
Дудка Степан
Дудка Трохим Григорович
Іщенко Лисовета
Іщенко Одарка
Кияниця Василь Мусійович

Кияниця Надія
Остролицький Максим
Пелешенко Андрій
Пелешенко Андрій Овсійович
Пелешенко Андрій Якимович
Пелешенко Василь
Пелешенко Вівдя
Пелешенко Гапка
Пелешенко Горпина
Пелешенко Григорій Якимович
Пелешенко Микола
Пелешенко Михайло
Пелешенко Настя Якимівна

Пелешенко Овсій
Пелешенко Параска
Пелешенко Семен
Пелешенко Федір Якимович
Пелешенко Федот
Пелешенко Яким Дмитрович
Письменна Оксана Кирилівна
Письменний Григорій Кирилович
Письменний Іван Кирилович
Плюта Гаврило Семенович
Плюта Степан Семенович
Щербина Іван і син
Щербина Юхим

с. Жуківці

Першу писемну згадку про Жуківці знаходимо в середині XVI століття. Назва поселення походить від імені Жука – Жуково. Під час визвольної війни, у 1649-му році, Жуківці увійшли до складу Трипільської козацької сотні.

Перед колективізацією в селі у 524-х дворах мешкало 2490 душ. 1928 року в Жуківцях організувався колгосп «День урожаю». Було розкуркулено 4 сім'ї.

Від штучно організованого голоду в Жуківцях померло близько 500 чол. Опитуванням встановлені імена 44 осіб.

На даний час відоме одне поховання жертв Голодомору, яке знаходиться на сільському кладовищі. Там в 1997 році встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів села Жуківці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Топчій О.П., 1926 р.н.; Чаус О.К., 1920 р.н.; Гноєвої В.В., 1912 р.н., та ін., записаними у 2008 році Некряч Н.В., секретарем сільської ради.

Білик Данило
 Білик Макар
 Білик Мілася
 Білик Сидір
 Білик Трохим
 Булавін Кирило
 Булавіна Надія
 Булавіна Соня
 Вакуленко Марина Демидівна
 Гладуш Єлизавета
 Гончаренко Іван
 Гончаренко Надія
 Гончаренко Оксана
 Граб Вівдя і дочка
 Граб Олексій
 Дубінець Федір
 Кикоть Архип
 Кикоть Катерина
 Кикоть Максим і 6 членів сім'ї
 Кикоть Михайло
 Кикоть Савка і 6 дітей
 Кикоть Сергій Трохимович
 Когут Гаврило Іовович
 Лисовець Євдоким

Лисовець Євдоким
 Лисянська Христина
 Михайлівна
 Лисянська Марія
 Лисянський Кузьма
 Лисянський Павло
 Григорович
 Лисянський Авакум
 Михонік Захарко і 4 дітей
 Міщенко Кузьма і 6 дітей
 Міщенко Лисовета
 Новосільська Фрося
 Новосільський Григорій
 Пашков Пилип
 Пашков Прохір
 Пашкова Антоніна
 Пашкова Оксана
 Танчиків сім'я: батьки
 і 2 дівчат-близнючок
 Танчиків сім'я: батьки
 і 2 дітей
 Чаус Макар і вся сім'я
 Чухліб Дмитро
 Чухліб Степаніда

На знімку періоду першої світової війни – жителі с. Жуківці Омелько Якович Граб і Мар'я Іванівна Карабута, які побрались у 1920 році. У страшні голодоморні роки Омелько помер від тифу, а Мар'я з чотирма дітьми віком від 3-х до 12-ти років – від голоду.

сmt. Козин

Перші літописні згадки про Козин відносяться до XI століття: називається ця місцевість у контексті згадок про Печерську Лавру, монахи якої мали тут якийсь маєстат.

Риболовецька артіль була створена в Козині в 1929-1930 роках. Пізніше ця артіль приєдналась до колгоспу «Придніпровський» (село Трипілля). На початок 30-х років кількість дворів у Козині – 157, мешканців – 815. Під час колективізації було розкуркулено 2 сім'ї.

У 1932-1933 роках в селі померли з голоду біля 180 чол. Опитуванням встановлені імена 50 осіб. На даний час відоме одне поховання жертв Голодомору, яке знаходиться на селищному кладовищі.

Мартиролог жителів селища Козин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Яцківа В.Л., 1927 р.н.; Тотар В.Л., 1925 р.н.; Скидан М.Я., 1928 р.н., та ін., записаними у 2008 році Олійником Є.І., краєзнавцем, науковим співробітником музею А. Солов'яненка селища Козин.

Бондаренка Якова родина
 6 чоловік
 Бондаренко Віра Федорівна
 Бондаренко Галина
 Бондаренко Галина
 Федорівна
 Бондаренко Григорій
 Федорович
 Бондаренко Данило
 Федорович
 Бондаренко Микола
 Федорович
 Бондаренко Павло
 Федорович
 Бондаренко Петро Федорович
 Бондаренко Федір Пилипович
 Бутенко Галина Федорівна
 Губенко Артем Тодосійович

Губенко Марія Тодосівна
 Губенко Онися
 Губенко Тодось
 Загородній Денис Гаврилович
 Колінченко Петро і його
 5 дітей
 Лапіга Андрій Олександрович
 Лапіга Іван Олександрович
 Лапіга Олександр Андрійович
 Лапіга Тетяна Іванівна
 Поплавець Пилип
 Харитонович
 Федоренків сім'я, в т.ч.
 2 дітей
 Сукач Василь Прокопович
 Тимченко Горпина
 Тимченко Василь Іванович
 Тимченко Макар Юхимович

Тимченко Микола Юхимович
 Тимченко Мотря і її 5 дітей
 Тимченко Орина Дмитрівна
 Тимченко Петро Мусійович
 Тимченко Тетяна Дмитрівна
 Тимченко Юхим
 Хлюс Василь Андрійович
 Хлюс Іван Андрійович
 Хлюс Марина
 Хлюс Андрій
 Хлюс Уляна Юхимівна
 Хлюс Юхим Андрійович
 Ходос Юхим Андрійович
 Чиженко Андрій Андрійович
 Чиженко Василь Андрійович
 Чиженко Катерина Андріївна

с. Копачів

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Печерський ієромонах Лаврентій Похилевич назву Копачева виводить не від слова «копати», а від слова «копа» або «купа» – народне сходище для релігійних, адміністративних і судових потреб. Писемна згадка про Копачів датована 1605 роком, яка повідомляє, що татарська орда спустошила «королівські волості Копачева і Нещеріва біля самого Києва».

В 1929 році в Копачеві було організовано три СОЗИ: ім. Т.Г. Шевченка, «Застugna», «Комінтерн». З 1930 року їх стали називати сільськогосподарські артiлі. Цього ж року організували ще одну артiль ім. К. Маркса. Була розкуркулена 1 сім'я.

На початок 30-х років у Копачеві був 81 двір з 380 жителями. Під час великого голоду з них померло біля 10 чоловік. Опитуванням встановленні імена 5 осіб. На даний час відомо одне поховання жертв Голодомору, що знаходиться на сільському кладовищі. Там у 1997 р. встановлено пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів села Копачів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Глушченко О.К., 1917 р.н., записаними у 2008 році Глушченко І.Л., журналістом районної газети «Обухівський край».

Глушченко Кость

Глушченко Калістрат

Мусійович і його однорічна

донька

Литвин Михайло

Носенків четверо дітей

Суків сім'я вимерла

повністю – діти і дорослі

с. Красна Слобідка

Першопоселенцями слободи були вихідці з містечка Германівки, тому й назву вона дістала – Германівська Слобода (з 1946 року – Красна Слобідка). Перші писемні згадки знаходимо про неї в першій половині XVII століття.

В 20-х роках минулого століття в селі створювались сільськогосподарські артiлі. В 1930 році створено 2 колгоспи: «Червоний хлібороб» та імені К. Ворошилова. При цьому було розкуркулено 5 сімей.

В 1932 році село Красна Слобідка і хутір Безіменний, що утворився в 1928 році, були підпорядковані Обухівському району. Кількість дворів на той час становила 538. В них проживало 3800 чоловік.

Під час Голодомору у двох селах померло з голоду біля 460 осіб, з них у Германівській Слободі – 450. Опитуванням встановленні прізвища 39 осіб. Відоме одне поховання жертв голоду, яке знаходиться на сільському кладовищі (вул. Садова).

В селі Красна Слобідка встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору (1989 рік). Це гранітна дошка з написом: «Жертвам Голодомору 1932-1933 рр.»

Мартиролог жителів сіл Красна Слобідка і Безіменне – жертв Голодомору 1932 -1933 років укладено за свідченнями Грами В.Т., 1925 р.н.; Кур'ян П.М., 1914 р.н.; Мироненко В.Ф., 1917 р.н.; та ін., записаними у 2008 році Клименко О.Б., секретарем сільської ради.

Андрущенко Василина і

3 дітей

Андрущенко Лазар Петрович

Андрущенко Соломія

Василівна

Бабенко Андрій

Бабенко Галина Петрівна

Векла Іван

Верба Олекса Юхимович

Волошко Роман

Зануда Лазар

Захарченко Якилина Іванівна

Кабанець Сидір

Кабанець Уляна і син

Качай Корній Васильович

Качай Нестор, дружина, 2 дітей

Качай Пелагея

Клименко Андрій

Клименко Горпина

Клименко Іван

Клименко Лисовета

Клименко Лука Іванович

Клименко Степан Лукович

Коркішко Андрій Андрійович

Кутовий Денис

Кутовий Іван

Кухаренко Артем

Пасічний Петро, дружина,

3 дітей

Пасічний Сидір

Плюта Горпина, братова сім'я

Плюта Демян і вся сім'я

Савченко Сидір, 3 дітей

Сахно Денис

Сахно Омелько

Собачко Олександр, дружина,

діти

Сокур Сергій Мусійович

Сулима Лукерія

Сулима Соломія

Цюкало Горпина і 2 дітей

Цюкало Юхим, дружина,

3 дітей

Шаповал Василина

с. Красне

Перша згадка про Красне відноситься до 1085 або 1086 року в «Повчанні Володимира Мономаха дітям».

В 1923 році утворилася сільська рада. В тому ж 1923 році Красне увійшло до складу Обухівського району Київської області.

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

В 1929 році в селі Красному утворився колгосп «Прогрес», в Козіївці – «Червоний хутір». Було розкуркулено 7 сімей.

В 1932 році село Красне мало 194 двори, де проживало 862 чол. Померли з голоду біля 200 чол. Опитуванням встановлено прізвища 11 осіб. У Козіївці – 85 дворів і близько півтисячі жителів, з яких померло голодною смертю біля 100 чол.

На даний час відомо одне поховання, яке знаходиться на сільському кладовищі, там встановлений хрест.

Мартиролог жителів сіл Красне і Козіївки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Рясної В.І., 1926 р.н.; Донченко М.П., 1923 р.н.; Бабак С.П., 1924 р.н., та ін., записаними у 2008 році Полегенькою В.Є., секретарем сільської ради.

Бабак Іван
Бабак Макар
Біндюженко Андрій
Біндюженко Христя
Бобро Євдоким
Бояр Катерина

Вишняк Мотря
Голубенко Іван
Глуценко Іван
Духлій Параска
Кривохижа Анастасія
Кривохижа Параска

Кривохижа Федір
Лисенко Докія
Мельник Кузьма
Мухопад Кирило
Підпригора Ганна
Чорна Меланія

с. Мала Вільшанка

Перша згадка про поселення Ольшаниця зустрічається в давньоруських літописах на початку XII ст. в «Повісті минулих літ» (1113 р.) Нестора-літописця.

В 20-х роках в селі створена перша сільськогосподарська артіль. При цьому розкуркулено 4 сім'ї.

В 1932 році село Мала Вільшанка і хутір Степок, що був утворений у 1928 році, мали 222 двори, в яких мешкало 2172 селян. З них голодною смертю померло біля 430 осіб. Опитуванням встановлені прізвища 9 осіб. На даний час відомо одне поховання, що знаходиться на сільському кладовищі. Там у 2008 році встановлено пам'ятний хрест жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів села Мала Вільшанка і села Степок – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Моргун П.І., 1924 р.н.; Бардадим О.І., 1926 р.н.; Кушнір А.М., 1920 р.н.; та ін., записаними у 2008 році Муренко О.П., секретарем сільської ради.

*Поминальний хрест жертвам Голодомору
«В царстві твоєму пом'яни нас, Господи!»,
встановлений у 2008 році на Маловільшанському кладовищі.*

Кокай Андрій
Кушнір Петро
Микитняки 2 сім'ї – 12 дітей

Моргун Денис
Моргун Ігнат
Роженко Іван

Роженко Максим
Сухар Ілько – 4 дітей
Хоменко Федір – 4 дітей

с. Нещерів

Першу писемну згадку знаходимо в документі кінця XVI ст. – купчій від 24 грудня 1580 року.

В 1929 році в Нещерові, де у 242-х дворах проживало 948 мешканців, було створено колгосп імені Сталіна. 1 сім'я була розкуркулена.

Під час Голодомору померло з голоду біля 300 чоловік. Опитуванням встановлені імена 16 осіб. Відоме одне поховання жертв, яке знаходиться на сільському кладовищі.

Мартиролог жителів села Нещерів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Бурдик К.П., 1929 р.н.; Івженко Я.П., 1920 р.н.; Пальчевської Л.Я., 1921 р.н., та ін., записаними у 2008 році Чайкою Г.І., секретарем сільської ради.

На знімку 1924 року – дівчата з с. Нещерів, майбутні очевидці і жертви більшовицького голодомору. У Марії Макарівни Івженко (стоїть праворуч) у 1933 році помруть голодною смертю чоловік, відомий в селі столяр, і троє дітей.

Івженко Настя Ничипорівна
Івженко Ничипор
Івженко Параска
Ничипорівна
Кирнос Мотя
Коваленко Анатолій
Денисович, дитина 12 р.
Кукса Григорій
Савчихи сім'я
Сокол Роман Макарович

Топчій Марта Софронівна
Топчій Пилип Сергійович
Христенко Антоніна
Христенко Артем
Христенко Іван Артемович
Христенко Олексій
Христенко Пилип
Семенович дитина 12 р.
Христенко Софія

с. Перегонівка

Назва села походить від його першопоселенців, що були перегнані сюди з інших місцевостей. Перша згадка про поселення зустрічається в документах за 1580 рік.

В 1929 році засновано колгосп «Червоний шлях». Кількість дворів становила 198, жителів – 1080. Одна сім'я була розкуркулена.

Померли з голоду приблизно 250 осіб. Опитуванням встановлено імена 26 осіб. Відоме одне поховання жертв, яке знаходиться на сільському кладовищі. Там у 1997 р. встановлений хрест.

Мартиролог жителів села Перегонівки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Дерези Н.О., 1923 р.н.; Кулик М.Ю., 1927 р.н., та ін., записаними у 2008 році Кулик М.М., секретарем сільської ради.

Гержан Марія
Гержан Олена
Гержан Текля
Гержан Федора
Гладченко Тетяна
Дужа Марина
Дужий Яків
Йосипенко Макар
Йосипенко Іван

Йосипенко Палашка
Йосипенко Петро
Йосипенко Яків
Кулик Аксентій
Кулик Катерина
Кулик Михайло
Кулик Оксана
Кулик Олександр
Пономаренко Варвара

Пономаренко Дем'ян
Пономаренко Килина
Пономаренко Марія
Пономаренко Михайло
Пономаренко Саня
Чорноіван Вася
Чорноіван Катерина Карпівна
Чорноіван Олена

с. Перше Травня (до 1922 року – с. Гудимівка)

Засноване у XVIII столітті київським сотником Павлом Івановичем Гудимою.

Перше товариство спільного обробітку землі (ТСОЗ) організовано в 1927 році. Наступного року воно було реорганізоване у колгосп «Перемога», при цьому розкуркулено 8 сімей. Першим головою колгоспу став Литвиненко Т.О. В 1931 році колгосп названо іменем Косіора.

На знімку 1926 року – комнезамівці Гудимової Слободи (Перше Травня) Йосип Прохорович Царенко, Дмитро Петрович Шапенко, Андрій Дмитрович Вільховий та Іван Хрументійович Васильківський. Протягом кількох років ці молоді люди будуть розкуркулювати, примусово зганяти в колгосп своїх односельців і реалізовувати політику Голодомору, не жаліючи навіть родичів.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

В той час у селі було 96 дворів, де проживало 800 чол. Під час Голодомору біля 200 з них померло. Опитуванням встановлені імена 24 осіб. На даний час відомо одне поховання жертв, яке знаходиться на сільському кладовищі. Там у 2000 р. встановлено пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів села Гудимівки (Перше Травня) – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Дерези Н.О., 1923 р.н.; Кулик М.Ю., 1927 р.н., та ін., записаними у 2008 році Кулик М.М., секретарем сільської ради.

Барандич Іван і двоє дітей
Барандич Митрофан і син
Деркач Аврам і 10 душ дітей
Деркач Горпина
Жук Мар'яна
Жук Михайло
Жук Параска
Жук Петро Михайлович
Замковий Іван

Захаров Іван Купріянович
Захарова Марія Купріяновна
Захарова Онися Купріяновна
Захарова Уляна Петрівна
Коновал Денька
Коновал Іван
Коновал Олександр
Коновал Ольга
Коновал Петро

Коновал Секлета
Коновал Текла
Однораз сім'я: чоловік,
дружина і 4 дітей
Писаренко Петро Тихонович
Писаренко Тихон Пилипович
Писаренко Віра Тихоновна

с. Підгірці

В давнину поселення знаходилося на горах, та з часом воно перенеслося вниз, під гори, звідси і його назва.

Перша сільськогосподарська артіль створена в 1922 році. В 1930 році створено колгосп імені Шевченка. Було розкуркулено 29 сімей.

В 1932 році село Підгірці, село Креничі і хутір Романків входили до однієї сільської ради та були підпорядковані Обухівському району. Кількість дворів становила 372, в них проживало 1980 мешканців. Від голоду померло біля 400 осіб, з них у Підгірцях приблизно 350 чол. та по 20 у Креничах і Романкові. Опитуванням встановлені прізвища 24 осіб.

На даний час відоме одне поховання жертв штучного голоду, яке знаходиться на сільському кладовищі. Мартиролог жителів сіл Підгірці, Креничі, Романків – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Лавріненко К.П., 1918 р.н.; Устич А.Т., 1927 р.н., та ін., записаними у 2008 році Поремською Т.В., секретарем сільської ради.

Гаркава Марія Дмитрівна
Гаркава Уляна Онопріївна
Гаркавий Володимир
Онопрійович
Голота Тетяна і 3 дітей
Голуб Наталія
Гончаренко Параска Іванівна
Донченко Катерина
Дрелих Юхим Дмитрович

Костогриз Меланія
Костогриз Оксана
Круглик Катерина Юхимівна
Круглик Наталія Юхимівна
Прилипко Ониська і 4 дітей
Ремиженко Катерина
Ремиженко Олександр
Синільник Катерина
Синільник Мотря

Сухаренко Олександр
Юхимович
Туркот Іван Іванович
Туркот Марія
Фединяка Мотя
Христенко Миколка
Ющенко Василина
Ющенко Кіндрат Овсійович

с. Семенівка

Перші писемні згадки про Семенівку відносяться до початку XVIII ст. 1724 року село увійшло до складу окремого Германівського старостинства.

В 1920-х роках в селі організувався цілий ряд дрібних громад і артілей, які мали по десятку десятин землі: імені Шевченка, «Новий світ», «Зірка», «Червоний поступ», «Червоний прапор».

В 1930 році був організований колгосп «Нове життя», при цьому розкуркулено 6 сімей.

В 30-х роках у Семенівці та на хуторі Кулі, що утворився у 1928 році, було 268 дворів і 1238 жителів. Померло з голоду близько 200 чол., в т.ч. у Семенівці 180 селян.

Оскільки ніяких документальних свідчень тієї пори до нас не дійшло, шляхом опитування живих нині очевидців трагедії встановлено імена 22-х скошених лютою голодною смертю односельців.

Відоме одне поховання жертв Голодомору, яке знаходиться на сільському кладовищі. У 1997 році там встановлено хрест.

Мартиролог жителів сіл Семенівка і Кулі – жертв Голодомору 1932 -1933 років укладено за свідченнями Коваленка Т.А., 1926 р.н.; Гаркавого М.І., 1921 р.н.; Калайди М.П., 1913 р.н., та ін., записаними у 2005 році Присяжною Н.Ф., секретарем сільської ради.

Векленко Олександр і
4 дітей
Гайдаєнко Карпо і 2 дітей
Гайдаєнко Кирило
Гайдаєнко Федір
Довбик Приська і 4 її дітей
Коваленко Іван
Коваленко Ігнат

Коваленко Наталка
Коваленко Павло
Коваленко Параска
Мазуренко Федір і 2 дітей
Петренко Йосип
Ситник Ониська і 3 дітей
Сторожик Василина
Сторожик Василь

Сторожик Лук'ян
Сторожик Марія і 2 дітей
Сторожик Настя
Сторожик Олена
Сторожик Сергій
Сторожик Степан і 2 синів
Чорноіван Тетяна Яківна і 4 її дітей

с. Старі Безрадичі

Перша писемна згадка про Безрадичі датується XVII століттям.

В 20-х роках у селі організуються товариства спільного обробітку землі (ТСОЗи), які в 1929 переросли у колективні господарства і артілі: в Старих Безрадичах – колгосп імені В.І.Леніна (голова Гержан І.К.); в Нових Безрадичах колгосп «Незаможник», потім «Більшовик»; в Тарасівці – в колгосп ім.Шевченка; в Березовій – в колгосп ім. 8 Березня; в Паращино, Капустяній, Конюші – в колгосп «Перемога». Під час колективізації розкуркулено 5 сімей.

В 1932-1933 роках село Старі Безрадичі разом з іншими селами цієї сільської ради було підпорядковане Обухівському району. Кількість дворів у Старих Безрадичах становила 315. В них проживало 1700 мешканців, померли з голоду близько 350 чол. В селі Нові Безрадичі й інших прилеглих селах: Тарасівка, Березове, Паращино, Капустяне, Конюша разом дворів було – 157, жителів – 479, померлих з голоду близько 125 чол.

Відоме одне поховання жертв Голодомору, яке знаходиться в Старих Безрадичах на сільському кладовищі. Там у 2007 році споруджено меморіальний комплекс: три хрести і мармурова плита з написом: «Жертвам Голодомору 1932-1933 років».

Мартиролог жителів села Старі Безрадичі і прилеглих населених пунктів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Коваль Г.О., 1927 р.н.; Немилостивої Є.П., 1929 р.н.; Немилостивої Г.В., 1923 р.н.; Самонюк О.С., 1896 р.н., та ін., записаними у 2005 році Хитенко Г.П., краєзнавцем.

Барандич (ім'я невідоме)
Барандич (ім'я невідоме)
Барандич Марина з дитиною
Барандич Тимофій
Олексійович
Барандич Уляна
Боровик Гапка
Булан Василина
Вірчук Михайло
Возний Клим
Гончар Даша
Гончар Дем'ян
Гончар (ім'я невідоме)
Добровольський Микола
Жук Дарія
Жук Павло
Жук сім'я, в т.ч. 8 дітей
Жук Софія
Загірна Марія
Задніпренко (ім'я невідоме)
Задніпренко (ім'я невідоме)
Задніпренко Григорій
Кисіль Марія
Нижник Андрій, дружина,
3 дітей

Кисіль Мирон Антонович
Кисіль Віра
Кисіль Зіновій
Кисіль Наталія
Кисіль Олександр
Кисіль Петро
Корчова Христя
Миронова Наталія
Назаренко Галина
Назаренко Катерина
Назаренко Кіндрат
Назаренко Мотря
Назаренко Одарка
Назаренко Титко
Назаренко Тихіш
Назаренко Федосій
Немилостивий Василь
Григорович
Писаренко Гапка
Пономаренко Данило
Пономаренко Іван
Пономаренко Михайло
Пономаренко Олексій
Пономаренко Петро
Рудик Віра

Рудик Марія
Рудик Марта
Рудик Петро
Синдецький Дмитро
Синдецький Василь
Синдецький Павло
Синдецький Петро
Сіраш Іван
Сіраш Іван
Сіраш Федір
Сіраш Федоска
Сіраш Федось
Терещук (ім'я невідоме)
Терещук (ім'я невідоме)
Ткаченко Варвара
Ткаченко Василь
Ткаченко Сергій
Фанда Григорій
Фанда Митрофан
Фанда Орина
Фанда Петро
Фанда Федоська
Хлистун Сергій і його
дружина
Шевченко Микита

с. Трипілля

Назва села походить від його розташування: на трьох долинах між значними річками Стугною, Красною і Бобрицею. Світову популярність принесла Трипілля досліджена тут у 1893 році археологом В.В. Хвойкою передмікенська археологічна культура, названа – трипільською. 1993 року ЮНЕСКО відзначила 100-ліття її відкриття. Культура ця формувалася в V-IV тисячоліттях до нової ери – раніше від культур Стародавньої Греції і Риму, від єгипетських пірамід. Її носіями були хліборобські племена, які консолідувалися в народ – попередник і основний фундатор слов'янства. Культура ця мала яскраво виявлений хліборобський характер. Сім тисяч років тому трипільці займалися хліборобством, як і нині. Особливо високого технологічного і художнього рівня досягло їхнє гончарство.

На території села в 1930 році була створена перша сільськогосподарська артіль імені Г.І. Петровського. При цьому розкуркулили 15 сімей. Пізніше в Трипільлі було створено колгосп «Придніпровський». Під час Голодомору кількість дворів була –1028. В них проживало 5700 селян, з яких померло голодною смертю біля 1500 чол. Опитуванням встановлені імена 134 осіб.

На даний час відоме одне поховання жертв Голодомору, яке знаходиться на сільському кладовищі. Там встановлено меморіал жертвам Голодомору, який складається з хреста і мармурової плити, на якій напис: «І сонце світило, і зорі горіли, та серце завмерло і душі зітліли».

Мартиролог жителів села Трипілля – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Кравченко П.Д., 1915 р.н.; Плюти Й.Ф., Хроль Н.О., 1918 р.н.; Солошенка М.Я., 1923 р.н.; Ханенко К.М., 1928 р.н., та ін., записаними у 2002 році К.І. Буренко, краєзнавцем, педагогом.

Трипільці Нестор і Євдокія Хорі ховають свою донечку Мотю. У 1933 році у Несторовій сестри Наталки вимерла вся сім'я: вона, її чоловік Єлисей і четверо дітей.

Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років, встановлений у 2007 році на Трипільському кладовищі.

Бельдій Євдокія
Біденко Олександр
Васильович
Борковський Ларіон
Антонович
Вадис Євдокія Михайлівна
Вадис Микола Михайлович
Вадис Мотрона Михайлівна
Воронець Петро
Ганжа Андрій
Ганжа Микита
Дзюбенка Лавра три доньки
Дужанов Гаврило
Дужанов Микола
Дужанов Олексій
Євдоченко Микола Маркович
Євдоченко Мусій Миронович
Євдоченко Яким Миронович
Євдоченко Яків Миронович
Жмудь Семен
Жук Василь
Жук Надія Василівна
Жук Ольга Василівна
Заброда Ганна
Заброда Костянтин
Заброда Мусій Назарович
Заброда Олексій Мусійович
Заброда Петро
Заброда Тетяна Василівна

Іванченко Галина
Іванченко Оришка Минівна
Кирюша Євдокія Іванівна
Кирюша Іван Федорович
Кирюша Олексій Іванович
Колесник Мотрона Микитівна
Колесників сім'я (5 дорослих і 3 дітей)
Косенко Володимир
Володимирович
Косенко Галина
Володимирівна
Косенко Іван Володимирович
Костенко Василь Юхимович
Костенко Єфросинія
Семенівна
Костенко Іван Юхимович
Кравченко Тетяна
Кульбачна Катерина Іванівна
Кульбачна Ніна Іванівна
Кульбачна Ольга Іванівна
Кульбачний Іван і четверо дітей
Ліверантів сім'я
Літковська Галина Оксентіївна
Літковська Марія
Мовчан Василь Мусійович
Мовчан Мусій Петрович
Носар Євдокія Омелянівна
Носар Петро Якимович

Носар Федора Минівна
Олексенко Ігнат Дорошович
Олексенко Олекса і 3 дітей
Олексенко Орина
Олексенко Парасковія
Олексенко Петро Гнатович
Олексенко Петро Павлович
Олексенко Яків Архипович та двоє синів
Олексенко, мати і двоє синів
Оленич Олексій
Папша Андрій
Приходько Леонід Тихонович
Пустова Варвара Василівна
Пустова Галина Василівна
Пустовий Василь Якович
Пустовий Іван Васильович
Пустовий Петро Васильович
Сваволя Григорій Якович
Сваволя Іван Йосипович
Сваволя Леонід Якович
Сваволя Микола Якович
Сваволя Одарка
Скрипка Захар Карпович
Скрипка Іван Карпович
Скрипка Павло Карпович
Солошенко Григорій Сидорович
Солошенко Грицько
Солошенко Марта

Терпило Андрій Васильович
Терпило Варвара Митрофанівна
Терпило Василь
Терпило Василь Федорович
Терпило Галина Луківна
Терпило Дмитро Васильович
Терпило Іван Васильович
Терпило Іван Степанович
Терпило Катерина Василівна
Терпило Лука
Терпило Лука, двоє дітей
Терпило Максим
Терпило Ольга
Терпило Ольга Василівна
Терпило Петро Степанович
Терпило Савелій Васильович
Терпило Степан Савкович
Терпило Тетяна
Терпило Христина Кіндратівна
Трав'янка Оксана Трохимівна
Удод Галина Андріївна
Удод Галина Пилипівна
Удод Данило Іванович
Удод Єлизавета Миколаївна
Удод Іван Іванович
Удод Марія Іванівна
Удод Марія Павлівна
Удод Мотря Василівна

Удод Ничипір Пилипович
Удод Олександр Федорович
Удод Павло
Удод Петро Павлович
Удод Пилип Андрійович
Удод Прокіп Федорович
Хоменчук Петро і 2 дітей
Хоменчук Василь
Хоменчук Галина Аркадіївна
Хоменчук Іван
Хоменчук Терешко, його дружина та двоє дочок
Хора Микола Сергійович
Хора Федір
Цедик Катерина Йосипівна
Цедик Надія Йосипівна
Цедик Пилип Йосипович, троє дітей
Шевченка Степана троє дітей
Шевченко Андрій
Шевченко Дмитро Васильович
Шевченко Іван Васильович
Шевченко Кирило Васильович
Шевченко Марина Василівна
Шевченко Марина Йосипівна, двоє дітей
Шевченко Пелагея Василівна
Шевченко Петро Васильович

м. Українка (під час Голодомору – с. Українка)

У писемних джерелах знаходимо такі назви поселення, де тепер розташоване місто трипільських енергетиків Українка – Ігнатово, Ігнатівці, Злодіївка, Столипіно, Українка. Перша писемна згадка про нього відноситься до XVI століття.

На початку 30-х років минулого століття до Української сільської ради належали село Українка і декілька хуторів – Шиловщина, Загребля, Граби, Миколинки, Новоселиця, Дубина і Бондари.

Під час Голодомору на території Української сільради померло близько 120 осіб, з них 20 – у с. Плюти. Опитуванням встановлено імена 11 осіб.

Мартиролог жителів сіл Українки і Плюти – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Філоненко К.М., 1926 р.н.; Друзенко К.М., 1927 р.н.; Демченко М.М., 1925 р.н., записаними у 2007 році Литвиною В.І., краєзнавцем.

Демченко (ім'я невідоме) і діти
Друзенко Варвара
Кудренко Дмитро
Кудренко Оксана

Лемеха Варвара
Лемеха Микола
Несміян Катерина
Прус Марія Сидорівна

Сальний Федір
Тимошенко Ілько
Філоненко Михайло і його дружина

с. Халеп'я

Давньоруський город Халеп згадується в літописі 1093-го року.

В 20-ті роки в селі утворився комбід (комітет бідноти) на чолі з Д.Є. Савицьким.

В 1921 році в селі створено кооперацію: заснував її і очолив С.А. Тукаленко.

В 1926 році в селі були створені ТСОЗи (товариства спільного обробітку землі).

1927 року в Халеп'ї створилося садівниче товариство.

Влітку 1929 року організувався колгосп імені Жовтневої революції, згодом – «Жовтень» (голова С.А. Тукаленко). Під час колективізації були розкуркулені 12 сімей.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Заняття у лікнепі с. Халеп'я. Вивчаючи грамоту, жінки і ді-вчата одночасно проходили курси крою та шиття. Фото 1925 року.

На початку 30-х років у Халеп'ї було 300 дворів, де проживало 2000 чоловік. Під час страшного голоду померло близько 400 чоловік. Опитуванням встановлені імена 355 осіб.

Відоме одне поховання жертв Голодомору на сільському кладовищі. Там встановлений хрест (1993 рік).

Мартиролог жителів села Халеп'я – жертв Голодомору 1932-1933 ьроків укладено за свідченнями Говорухи М.С., 1910 р.н.; Качаненко О.О., 1924 р.н.; Лукашенко У.І., 1922 р.н., та ін., записаними у 2002 році Домбровською Г.А., секретарем сільської ради.

Бойко Лукія
Бойко Василь Гнатович
Бойко Гнат Петрович
Бойко Оришка Гнатівна
Бойко Секлета Гнатівна
Бурденко Мотя
Бурденко Степанида
Васильченко Марія
Васильченко Семен
Прокопович
Васильченко Микола
Прокопович
Васильченко Прокіп
Вербенко Данило Петрович
Вербенко Іван Гнатович
Вербенко Настя Петрівна
Вербенко Оксана Петрівна
Вербенко Петро Іванович
Вербенко Тиміш Петрович
Вербенко Улита Павлівна
Вербенко Уляна Пилипівна
Воловенко Йосип
Опанасович
Воловенко Настя Опанасівна
Воловенко Тарас Опанасович
Воловенко Дмитро Іванович
Воловенко Килина
Воловенко Опанас
Воловенко Прокіп Опанасович
Демченко Денис
Демченко Яків
Демченко Антон
Демченко Варка Петрівна
Демченко Василь Петрович
Демченко Ганна Семенівна
Демченко Ілько
Демченко Мар'яна
Демченко Марія
Демченко Михайло Петрович
Демченко Оришка
Михайлівна
Демченко Петро
Демченко Степан
Демченко Терешко

Демченко Уляна
Джерело Варка Василівна
Джерело Захар
Джерело Іван Йосипович
Джерело Ілько
Джерело Ілько Свиридович
Джерело Катерина Василівна
Джерело Конон Петрович
Джерело Микола Ількович
Джерело Наталка Кузьмівна
Джерело Ольга Свиридівна
Джерело Параска Василівна
Джерело Петро Петрович
Джерело Семен Михайлович
Заворотній Іван Пилипович
Заворотній Степан
Пилипович
Заворотній Степан Маркович
Заворотній Андрій Якович
Заворотній Володимир
Петрович
Заворотній Григорій
Маркович
Заворотній Данило
Пилипович
Заворотній Дмитро Петрович
Заворотній Іван Назарович
Заворотній Марко Кузьмович
Заворотній Микола Петрович
Заворотній Одарка Якимівна
Заворотній Пилип
Заворотній Семен Пилипович
Заворотній Семен Якимович
Заворотній Яким
Заворотня Варя Марківна
Заворотня Векла Федорівна
Заворотня Галина Пилипівна
Заворотня Ганна
Заворотня Ганна Назарівна
Заворотня Ганна Петрівна
Заворотня Дарина Пилипівна
Заворотня Катерина Петрівна
Заворотня Катя Якимівна
Заворотня Марина Пилипівна

Заворотня Мокрина
Пилипівна
Заворотня Настя Пилипівна
Заворотня Наталка Сергіївна
Заворотня Тетяна Пилипівна
Заворотня Христя
Завортоня Катерина Яківна
Ільченко Векла
Ільченко Йосип Макарович
Ільченко Макар Павлович
Качаненко Ганна
Качаненко Ганна Остапівна
Качаненко Іван Остапович
Качаненко Микита Тарасович
Качаненко Настя Тарасівна
Качаненко Остап Тарасович
Качаненко Тарас
Кобченко Василь Петрович
Кобченко Федора Яківна
Коваленко Ганна
Коваленко Параска
Василівна
Коваленко Харитон
Степанович
Коваленко Василь Петрович
Коваленко Василь Петрович
Коваленко Микита Петрович
Коваленко Микола
Степанович
Коваленко Петро Трохимович
Коваленко Степан Вакулович
Коваленко Тетяна Василівна
Коваленко Улита
Коваленко Ярина Василівна
Козаченко Катерина
Федосівна
Козаченко Федос Охрімович
Корян Ганна Василівна
Корян Степанида Василівна
Куркін Петро Йосипович
Куркін Секлета Йосипівна
Лавріненко Артем Петрович
Лавріненко Мусій Петрович
Лавріненко Олексій Петрович

Лавріненко Олена Василівна
 Лавріненко Петро Йосипович
 Лемешко Павло Наумович
 Лемешко Андрій Трохимович
 Лемешко Антон Петрович
 Лемешко Василь Степанович
 Лемешко Володимир Трохимович
 Лемешко Ганна Трохимівна
 Лемешко Катерина Степанівна
 Лемешко Марфа Олексіївна
 Лемешко Микита Уласович
 Лемешко Михайло Трохимович
 Лемешко Оксана Лемешко Семен Степанович
 Лемешко Христя Лемешко Андрій Володимирович
 Лемешко Андрій Трохимович
 Лемешко Вівдя Іванівна
 Лемешко Ганна Яківна
 Лемешко Данило Степанович
 Лемешко Іван Павлович
 Лемешко Катерина Петрівна
 Лемешко Макар Мусійович
 Лемешко Максим Мусійович
 Лемешко Мар'яна Петрівна
 Лемешко Маруся Павлівна
 Лемешко Марфа Яківна
 Лемешко Михайло Якович
 Лемешко Мотря Лемешко Мотря Мусіївна
 Лемешко Мусій Лемешко Мусій Федорович
 Лемешко Настя Степанівна
 Лемешко Наталка Лемешко Наталка Климівна
 Лемешко Наталка Лемешко Наталка Яківна
 Лемешко Наум Лемешко Олексій Омелянович
 Лемешко Омелян Васильович
 Лемешко Павло Мусійович
 Лемешко Павло Трохимович
 Лемешко Панас Мусійович
 Лемешко Панас Олексійович
 Лемешко Параска Лемешко Петро Васильович
 Лемешко Поліна Трохимівна
 Лемешко Приська Климівна
 Лемешко Секлета Лемешко Семен Карлович

Лемешко Степан Климович
 Лемешко Степан Якович
 Лемешко Степанида Степанівна
 Лемешко Степанида Кирилівна
 Лемешко Степанида Микитівна
 Лемешко Тетяна Луківна,
 Лемешко Трохим Прохорович
 Лемешко Трохим Савович
 Лемешко Улас Васильович
 Лемешко Улита Уласівна
 Лемешко Уляна Петрівна
 Лемешко Устя Петрівна
 Лемешко Харитина Лемешко Микола Степанович
 Лисенко Одарка Степанівна
 Лисенко Профер Омелянович
 Лисенко Григорій Васильович
 Лисенко Петро Омелянович
 Лисенко Поля Іванівна
 Лисенко Приська Антонівна
 Лисенко Уляна Профирівна
 Литовчук Настя Василівна
 Литовчук Марфа Василівна
 Литовчук Христя Литовчук Василь Григорович
 Литовчук Настя Мусіївна
 Литовчук Оксана Литовчук Семен Мусійович
 Литовчук Ялисей Васильович
 Миколаєв Петр Миколаєв Петро Пилипович
 Миколаєв Степан Пилипович
 Миколаєва Настя Пилипівна
 Миколаєва Настя Молотков Федір Федосович
 Миколаєв Степан Молотков Федос Дмитрович
 Нестеров Ілько Нестеров Яків Нестерова Маня і її мати
 Нестеров Степан Нещерет Микола Данилович
 Нещерет Пилип Савович
 Нещерет Василь Нещерет Василь Тимофійович
 Нещерет Данило Петрович
 Нещерет Іван Нещерет Іван Прокопович
 Нещерет Кирило Йосипович
 Нещерет Лаврентій Йосипович
 Нещерет Марія Нещерет Микола Нещерет Микола Тимофійович

Нещерет Наталка Степанівна
 Нещерет Наталка Степанівна
 Нещерет Олексій Тимофійович
 Нещерет Олексій Тимофійович
 Нещерет Савка Пилипович
 Нинор Іван Семенович
 Нинор Іван Семенович
 Оначенко Дем'ян
 Опанасенко Вівдя Кирилівна
 Опанасенко Марина Василівна
 Опанасенко Марфа Денисівна
 Опанасенко Настя Василівна
 Опанасенко Остап Васильович
 Опанасенко Павло Мусійович
 Опанасенко Поліна Денисівна
 Опанасенко Василь Кирилович
 Опанасенко Василь Овдійович
 Опанасенко Ганна Опанасенко Ганна Пилипівна
 Опанасенко Данило Макарович
 Опанасенко Денис Опанасенко Єлисей Пилипович
 Опанасенко Ілько Макарович
 Опанасенко Килина Семенівна
 Опанасенко Кирило Опанасенко Кирило Пилиппович
 Опанасенко Макар Овдійович
 Опанасенко Мусій Семенович
 Опанасенко Овдій Степанович
 Опанасенко Петро Опанасенко Пилип Овдійович
 Опанасенко Степанида Микитівна
 Опанасенко Тетяна Матвіївна
 Опанасенко Тимофій Макарович
 Опанасенко Улита Гнатівна
 Остапенко Володимир Дмитрович
 Остапенко Ганна Данилівна
 Остапенко Катерина Дмитрівна
 Остапенко Мелашка Данилівна з дитиною
 Остапенко Данило Остапенко Данило Остапенко Дмитро Йонович
 Остапенко Малашка Данилівна

Остапенко Марія Дмитрівна
 Остапенко Оксана Федотівна
 Остапенко Ольга Миколаївна
 Остапенко Пріська
 Остапенко Пріська
 Охріменко Федір
 Паладієв Іван Олександрович
 Паладієв Олександр
 Паладій Олександр і син Іван
 Пугач Василь Єлисейович
 Пугач Марфа Єлисеївна
 Пугач Настя Єлисеївна
 Пугач Улита Єлисеївна
 Пугач Андрій Васильович
 Пугач Василь Васильович
 Пугач Василь Михайлович
 Пугач Ганна Пилипівна
 Пугач Євдокія Петрівна
 Пугач Єлисей Прокопович
 Пугач Настя Сидорівна
 Пугач Пилип Романович
 Пугач Степан Пилипович
 Пугач Тетяна Романівна
 Пугач Федір Олексійович
 Пугач Яків Романович
 Радіонов Василь Онанійович
 Радіонов Петро Онанайович
 Радченко Петро Микитович
 Радченко Микита
 Савіцька Галина Карпівна
 Савіцька Наталка Павлівна

Савіцька Тетяна Карпівна
 Серега Василь Павлович
 Серега Іван Васильович
 Серега Микола Васильович
 Серега Ганна Овсіївна
 Серега Катерина Онисівна
 Серега Надія Василівна
 Серега Тетяна Ільківна
 Серега Уляна Василівна
 Ткаченко Ілько Іванович
 Ткаченко Іван Петрович
 Ткаченко Микола Андрійович
 Ткаченко Софія Сидорівна
 Ткаченко Федір Андрійович
 Удод Гордій Данилович
 Удод Петро Данилович
 Удод Олексій Данилович
 Удод Ольга Іванівна
 Удод Андрій Дмитрович
 Удод Варка Іванівна
 Удод Ганна
 Удод Данило Степанович
 Удод Данило Федорович
 Удод Дмитро Йонович
 Удод Йон Андрійович
 Удод Конон
 Удод Максим Дмитрович
 Удод Микола Хомич
 Удод Настя Федорівна
 Удод Наталка Дмитрівна
 Удод Одарка Семенівна

Удод Ольга Хомівна
 Удод Устя Данилівна
 Удод Хома Сидорович
 Шеремет Варвара Семенівна
 Шеремет Ганна Семенівна
 Шеремет Зінька Опанасівна
 Шеремет Назар Опанасович
 Шеремет Опанас
 Шеремет Уляна Опанасівна
 Шеремет Федір Опанасович
 Шеремет Ярина
 Яременко Гордій Лукович
 Яременко Прохор Лукович
 Яременко Варка Степанівна
 Яременко Василина Іванівна
 Яременко Ганна Мусіївна
 Яременко Грицько
 Степанович
 Яременко Іван Степанович
 Яременко Левко
 Миколайович
 Яременко Лисовета Луківна
 Яременко Лука Якович
 Яременко Настя Михайлівна
 Яременко Настя Петрівна
 Яременко Олександра Петрівна
 Яременко Палажка Іванівна
 Яременко Петро Каленикович
 Яременко Уляна Гнатівна
 Яременко Яків Прохорович

с. Щербанівка

Засноване село трипільською родиною Щербаків, з якої вийшов митрополит Київський і Московський Тимофій Щербацький: від прізвища Щербаків і пішла назва Щербанівки. Перші писемні згадки про неї, як про хутір, припадають на початок XIX століття.

У Щербанівці народився видатний новеліст Григорій Косинка (Григорій Михайлович Стрілець, 1899-1934). В центрі села йому споруджено пам'ятник.

В 1923 році створено сільськогосподарську артіль. В 1930 році проведено колективізацію. В селі створено колгосп «Більшовик», при цьому розкуркулено 8 сімей.

В голодоморні роки в Щербанівці було 163 двори, проживало 814 мешканців. Померло з голоду близько 300 чол. Опитуванням встановленні імена 83 осіб.

На даний час відомо одне поховання жертв, яке знаходиться на сільському кладовищі. Там в 2000 році встановлено хрест. В селі також встановлено пам'ятник Скорботна Мати біля сільського клубу (1997 рік). Скульптор М. Горловий.

Мартиролог жителів села Щербанівки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Липісієнка М.В., 1913 р.н.; Ігнатенко Г.Т., 1931 р.н., та ін., записаними у 1992 році Горловим М.П., краєзнавцем, письменником.

Басанський Григорій
Бутрим Семен Михайлович і двоє дітей
Бутрий Іван Васильович, дружина, син, невістка, 2 діток
Заруцький Петро Михайлович
Заруцький Михайло Миколайович
Ігнатенко Андрій, 2 дітей

Ігнатенко Гостинів
Ігнатенко Йосип Іванович, дружина 4 дітей
Ігнатенко Наталка, 1 дитина
Ігнатенко Лука Іванович, дружина
Ігнатенко Петро і жінка
Ігнатенко Петро Іванович
Ігнатенко Семен Захарович,

дружина, 3 дітей
Ігнатенко Трохим Іванович, 2 дітей
Коваль Іван і 3 дітей
Котляр Кузьма
Когут Трохим, дружина, мати, 3 дітей
Кугут батько, мати, 2 дітей
Лепесієнко Макар Іванович,

дружина, 4 дітей
 Лепесієнко Олександр,
 дружина, 5 дітей
 Лепесієнко Петро
 Лепесієнко Семен Якович,
 дружина, 5 дітей
 Марущенко Микола
 Пилипович, дружина
 Мирліченко Григорій,
 дружина
 Олексіїв Ілько
 Подобна Оксана
 Подобний Григорій, дружина,
 дитина
 Подобний Йосип Степанович,
 дружина 2 дітей
 Подобний Михайло
 Степанович, дружина, 2 дітей
 Подобний Степан, дружина
 Яценко Мотря
 Подобний Трохим
 Григорович, дружина, 3 дітей
 Прохорів Петро, дружина,
 дитина
 Пустова Оксана Василівна,
 4 дітей
 Пустова Ганна Петрівна
 Пустовий Василь Васильович,
 дружина, дитина
 Пустовий Йосип Павлович
 Пустовий Кость Петрович,
 дружина, дитина
 Пустовий Олекса
 Пустовий Семен Павлович,
 дружина, 4 дітей
 Пустовий Трохим Йосипович,
 дружина, 2 дітей
 Різуни: мати і син Михайло
 Рогожівський Ігнат Павлович
 Рудик Гнат Якович
 Рудик Іван, дружина

Рудик Ілько Якович
 Рудик Маруся Трохимівна,
 2 дітей
 Рудик Оксана Петрівна,
 дитина
 Рудик Яків
 Рябенко Антон, дружина,
 3 дітей
 Рябенко Петро, дружина,
 4 дітей
 Саєнки Степан Сергійович,
 дружина, дитина
 Саєнко Сергій Микитович
 Саєнко Галина Антонівна,
 2 дітей
 Саєнко Микита, дружина,
 2 дітей
 Саєнко Яків Сергійович,
 дружина, 5 дітей
 Саєнко Марія, чоловік, дитина
 Самборський Андрій
 Самборський Гаврило
 Самборський Грицько
 Стасенко Михайло Павлович
 Стащенко Іван
 Стащенко Яків
 Стащенко Грицько
 Стрілець Андрій Петрович
 Стрілець Ганна Трохимівна
 Стрілець Григорій Григорович
 і дружина
 Стрілець Іван Григорович
 Стрілець Павло Григорович
 Стрілець Петро, дружина,
 3 дітей
 Стрілець Семен Іванович,
 дружина, 2 дітей
 Стрілець Юхим Макарович,
 дружина, 5 дітей
 Стрілець Микита і син Сергій
 Стрілець Дмитро Степанович

Стрілець Петро Степанович
 Сукачівська Євдокія
 Сукачівська Пріська, 3 дітей
 Сукачівський Іван Дмитрович
 Трохименко Параска
 Трохименко Михайло
 Михайлович, дружина, батьки
 Удод Тетяна Павлівна,
 чоловік, 3 дітей
 Удод Павло Макарович,
 батько, мати
 Утіченко Йосип Михайлович,
 дружина, 6 дітей
 Цибка Оксана, дитина
 Цибка Денис Ничипорович
 Цибка Михайло, дружина,
 2 дітей
 Цибка Ничипір Трохимович,
 2 дітей
 Цибка Оришка
 Цибка Іван, дружина, 2 дітей
 Цибка Трохим, дружина,
 6 дітей
 Цибка Галина Адамівна,
 чоловік, дитина
 Шевченко Микола і син
 Шевченко Трохим
 Пантелеймонович, дружина,
 3 дітей
 Штурма Василь, жінка, 6 дітей
 Штурма Петро
 Якубенко Григорій, дружина,
 5 дітей
 Якубенко Лавдій, дружина,
 4 дітей
 Яценко Галина, 4 дітей
 Яценко Корній Федосович
 Яценко Мотря, 2 дітей
 Яценко Олександр, дружина,
 4 дітей
 Яценко Петро

Переяслав-Хмельницький район

Переяслав-Хмельницький район – давня історична земля. В Переяславському колегіумі викладав славетний Сковорода. Ця земля стала батьківщиною Шевченкового «Заповіту».

З 1921 р. Переяславський повіт входить до Київської губернії. В 1923 році утворено Переяславський район в його нинішніх межах, який після утворення 27.02.1932 р. Київської області увійшов у її склад. З 1943 року районний центр і район називаються Переяслав-Хмельницький.

З 1962 по 1965 рік до складу Переяслав-Хмельницького району входили сільські ради Баришівського району, селище Березань та три сільські ради Березанського району.

Тяжкі випробування випали на долю жителів району і міста Переяслава наприкінці 20-х – на початку 30-х років минулого століття. Під час колективізації було розкуркулено 188 сімей. Значна частина з них була працелюбними і умілими землеробами, які досягли достатку завдяки невтомній праці, частина взагалі була середняками і під розкуркулення потрапила за небажання іти в колгоспне ярмо. Кожне таке розкуркулення – це трагедія понівечених доль, прерעדчасно згаслих на чужині або і в рідному краю життів, це прелюдія великого голоду.

Переяслав-Хмельницький район – чи не єдиний з районів Київщини, по якому в Державному архіві Київської області збереглися документи про загальні цифри втрат від голоду (ДАКО, ф-235, оп.1, спр. 21; ф -190, оп.2, спр. 37). Надалі ці цифри використовуватимуться у довідках по селах. Практично повністю збереглися книги реєстрації померлих по сільських радах. Тому тут як ніде наглядно видно всю страхітливую картину реалізації сатанинського кремлівського задуму поставити українське селянство на коліна небачним у хлібородному краю голодом.

Під час Голодомору 1932-1933 років на Переяславщині голодною смертю були замучені 26878 чол. З них поіменно встановлено 12448 жителів. Переважну більшість з них становили діти та люди працездатного віку, які були пограбовані правлячою комуністичною системою і кинуті в чорну безодню голодної смерті з єдиною метою: зламати нелюдським голодом волю, зробити слухняним колгоспним бидлом, над яким можна було б безкарно здійснювати будь-які комуністичні експерименти і якими такою багатою була пізніша історія колгоспного ладу колишньої Української РСР у складі СРСР.

Крім архівних даних, про пережите страшне лихо свідчать 2572 очевидці, постраждали від Голодомору 1932-1933 років, котрі сьогодні живуть в населених пунктах району. Документи і людська пам'ять переконливо доводять, що Голодомор на Переяславщині був одним з фрагментів геноциду українського народу, здійсненого тоталітарною комуністичною системою.

с. Велика Каратуль

Засноване в середині XI ст. По-тюркськи назва означає «чорна шапка». Це засвідчує проживання на території давньоруської держави тюркського об'єднання чорних клобуків, що поступово асимілювались серед слов'янського населення.

В 1930 році в с. Велика Каратуль з х. Мар'янівка та Плєскачі нараховувася 531 двір та проживало 2989 чоловік. Того ж року організовано колгосп ім. Петровського, було розкуркулено приблизно 20 дворів.

Під час штучно створеного голодомору померло 1017 чоловік. Поіменно встановлено 513 осіб. В 1994 році на сільському кладовищі по вул. Володька на знак пам'яті про безвинно замордованих голодом встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Велика Каратуль – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр.1884, арк. 11-60; спр. 1904, арк.1-298) та свідченнями очевидців Туній П.Я., 1926 р.н.; Мукало М.П., 1922 р.н.; Сороки К.П., 1924 р.н.; Сонько А.С., 1925 р.н.; Третян М.Г., 1922 р.н.; Коробової Г.Я., 1923 р.н., записаними в 2008 році Дубиною Л.В., секретарем сільської ради.

В мартирологу із збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті та вік померлих.

Барабаш Васька Кирилівна,
20.06.33, 17

Барабаш Ганна Павлівна,
12.05.33,3

Барабаш Горпина Павлівна,
30.06.33, 10

Барабаш Маруся Кіндратівна,
15.03.32, 13

Барабаш Марфа Миронівна,
27.04.33,33

Барабаш Митро Іванович,
23.06.33, 40

Барабаш Митро Павлович,
20.04.33, 6

Барабаш Одарка Степанів.,
20.06.33, 50

Барабаш Пріська Федорівна,
30.06.33, 45

Біленко Логвин Трохимович,
11.05.33,Бл.1

Богдан Афанасій Андрійович,
01.06.33, 23

Богдан Варка Володимир.,
29.05.33, 57

Богдан Варка Сидорівна,
12.06.33, 20

Богдан Домаха Сидорівна,
12.06.33, 45

**Богдан Пантелеймон Сидоро-
вич, 24.05.33, 12**

Богдан Сидор Федорович,
23.04.33, 50
Богдан Уляна Кирилівна,
14.04.33, 19
Богуш Василь Семенович,
23.08.33, 6
Богуш Лаврін Семенович,
23.08.33, 13
Богуш Параска Федорівна,
23.08.33, 46
Богуш Семен Федорович,
23.08.33, 45
Богуш Степан Федорович,
28.05.33, 55
Богуш Федір Максимович,
17.08.32, 20
Бойко Тетяна Архипівна,
26.06.33, 12
Бойчевський Іван Семенович,
10.05.33, Бл. 1
Брунь Маруся Тимофіївна,
30.04.33, 14
Брунь Тимофій Якович,
28.04.33, 42
Брунь Явдоха Яківна,
28.04.33, 41
Бугай Максим Гнатович,
05.04.33, 50
Великдан Микола
Полікарпович, 13.08.33, 25
Ворона Микола Лукович,
19.01.33, 2
Ворона Олексій Петрович,
22.07.32, 37
Галенко Андрій Сільвестро-
вич, 06.2.33, 2
Галенко Григорій Данилович,
30.05.33, 20
Галенко Данило Іванович,
14.05.33, 61
Галенко Іван Іванович,
08.07.33, 47
Галенко Маруся Йовхимівна,
16.03.33, Бл. 1
Галенко Ольга Іванівна,
02.07.33, 7
Галенко Пантелеймон
Данилович, 05.06.33, 18
Галенко Степан Остапович,
05.06.33, 43
Галенко Тетяна Михайлівна,
29.06.33, 12
Галенко Федір Федорович,
15.05.33, 56
Галенко Федот Федорович,
03.06.33, 62
Галенко Явдоха Савчишина,
24.06.33, 25

Гордієнко Параска
Опанасівна, 10.07.33, 35
Горобець Ганна Федорівна,
11.05.33, 1
Горобець Никон Аврамович,
12.06.33, 56
Горобець Фаїна Федорівна,
12.05.33, 57
Горобець Фекла Омелянівна,
22.04.33, 48
Горобець Христина Фомична,
21.06.33, 18
Гріненко Федір Семенович,
30.06.33, 40
Гріненко Христя Назарівна,
30.06.33, 50
Губа Василь Петрович,
12.06.33, 12
Губа Петро Васильович,
08.07.33, 44
Губар Андрій Миколайович,
31.05.33, 4
Денисенко Аврам Григорович,
07.11.33, 24
Денисенко Андрій Кирилович,
14.08.32, 56
Денисенко Ганна Максимівна,
26.06.33, 9
Денисенко Ганна Максимівна,
29.06.33, 10
Денисенко Григорій Гнатович,
14.06.33, 47
Денисенко Григорій Юхимо-
вич, 12.09.32, 3
Денисенко Євдоким Іванович,
11.08.32, 64
Денисенко Іван Аврамович,
25.03.32, 0,5
Денисенко Іван Йовхимович,
21.06.33, 32
Денисенко Михайло Макси-
мович, 14.05.33, 7
Денисенко Мотрина Степанів-
на, 07.04.32, 1
Денисенко Приська Максимів-
на, 02.05.33, 5
Денисенко Тимофій Євдоки-
мович, 08.03.33, 19
Денисенко Федір Іванович,
03.06.33, 67
Дзюбенко Ганна Михайлівна,
16.05.33, 8
Дзюбенко Іван Матвійович,
18.07.32, 10
Дзюбенко Іван Михайлович,
10.06.33, 10
Дзюбенко Максим
Сидорович, 05.06.33, 26

Дзюбенко Параска
Тимофіївна, 10.07.33, 50
Дзюбенко Сидір Микитович,
06.06.32, 56
Драниця Йовхим Сергійович,
23.06.33, 16
Драниця Параска Мартинівна,
15.05.33, 35
Драниця Сергій Семенович,
23.06.33, 43
Дубина Антон Кирилович,
22.05.33, 61
Дубина Антон Сидорович,
16.04.33, 7
Дубина Григорій Романович,
13.06.33, 31
Дубина Григорій Сидорович,
03.06.33, 10
Дубина Катерина Корніївна,
07.06.33, 55
Дубина Марія Михтодійовна,
23.05.33, 2
Дубина Марія Сидорівна,
18.04.33, 8
Дубина Роман Якович,
29.05.33, 55
Дубина Сидір Якович,
07.03.33, 49
Дубина Явдоха Огіївна,
27.06.33, 38
Жук Андрій Микитович,
21.05.33, 21
Жук Андрій Опанасович,
29.12.32, 1
Жук Варка Ливківна,
10.07.33, 48
Жук Григорій Гаврилович,
8.05.33, 12
Жук Іван Артемович,
02.06.33, 25
Жук Іван Максимович,
30.06.33, 6
Жук Манька Гаврилівна,
25.05.33, 9
Жук Марія Денисівна,
29.06.33, Бл. 1
Жук Маруся Аврамівна,
18.06.33, 2
Жук Маруся Михайлівна,
23.06.33, 28
Жук Марфа Іванівна,
15.06.33, 45
Жук Микола Іванович,
02.06.33, 3
Жук Микола Іванович,
16.05.33, 5
Жук Одарка Левківна,
10.07.33, 40

- Жук Павло Пилипович,** 29.06.32, 4
Жук Пантелеймон Іванович, 02.06.33, 1
Жук Параска Андріївна, 30.06.33, 40
Жук Федот Микитович, 07.05.32, 21
Жук Хівря Лаврівна, 10.05.32, 48
Жук Юхим Левкович, 12.06.33, 46
Ігнатенко Митрофан Митрофанов., 13.04.33, 18
Ігнатенко Онися Оликівна, 18.05.33, 45
Карпенко Андрій Григорович, 18.05.33, 3
Карпенко Андрій Федорович, 20.06.33, 4
Карпенко Андрій Якимович, 25.04.33, 4
Карпенко Артемій Захарович, 30.05.33, 40
Карпенко Васька Іванівна, 06.08.32, 41
Карпенко Ганна Артемівна, 29.05.33, 7
Карпенко Гапка Ігнатівна, 29.05.33, 44
Карпенко Григорій Гнатович, 29.05.33, 22
Карпенко Григорій Федорович, 20.06.33, 8
Карпенко Данило Кузьмович, 19.08.32, 19
Карпенко Іван Варивонів, 17.05.33, 1
Карпенко Іван Васильович, 15.05.33, 1
Карпенко Іван Якимович, 01.05.33, 5
Карпенко Лукерія Трифонівна, 21.06.33, 46
Карпенко Марія Кузьмівна, 06.08.32, 12
Карпенко Марія Микитівна, 21.07.32, 11
Карпенко Марія Ониськівна, 20.06.33, 5
Карпенко Маруся Варивонівна, 14.06.33, 1
Карпенко Маруся Федорівна, 28.06.33, 9
Карпенко Марфа Наумівна, 09.06.33, 7
Карпенко Михайло Васильович, 05.06.33, 10
Карпенко Мокрина Романівна, 06.03.33, 55
Карпенко Мотря Кузьмівна, 19.08.32, 22
Карпенко Настя Петрівна, 10.07.33, 36
Карпенко Ольга Опанасівна, 25.06.33, 10
Карпенко Параска Ониськова, 17.06.33, 7
Карпенко Параска Якимівна, 01.06.33, 9
Карпенко Петро Якович, 29.05.33, 19
Карпенко Тетяна Микитівна, 30.04.33, 50
Карпенко Федір Кузьмович, 19.08.32, 7
Карпенко Федір Федотович, 20.06.33, 31
Карпенко Явдоха Гнатівна, 20.07.32, 29
Карпенко Явдоха Стратіївна, 05.06.33, 39
Карпенко Яким Гаврилович, 02.02.33, 49
Картич Денис Іванович, 29.05.33, 26
Катрич Антон Петрович, 12.05.33, бл.1
Катрич Борис Андрійович, 01.06.33, 10
Катрич Ганна Денисівна, 03.03.33, 2
Катрич Герасим Іванович, 01.05.33, 39
Катрич Григорій Іванович, 29.06.33, 27
Катрич Іван Луків, 23.03.33, 52
Катрич Іван Михайлович, 12.06.33, 39
Катрич Ігор Іванович, 16.05.33, 18
Катрич Ілько Антонович, 01.05.33, 30
Катрич Катерина Павлівна, 22.05.33, 4
Катрич Манька Петрівна, 16.09.32, 4
Катрич Марта Сидорівна, 27.08.33, 42
Катрич Михайло Петрович, 06.02.33, 66
Катрич Михайло Петрович, 06.02.33, 66
Катрич Одарка Павлівна, 08.03.32, 1
Катрич Олена Герасимівна, 01.05.33, 3
Катрич Павло Іванович, 30.06.33, 29
Катрич Петро Якович, 31.10.32, 1
Катрич Тетяна Левківна, 09.05.33, 45
Катрич Химка Яківна, 18.04.33, 50
Катрич Явдоха Андріївна, 11.03.32, 33
Косенко Іван Трофимович, 25.04.33, 1
Кошіль Дунька Григорівна, 26.05.33, 26
Кошіль Михайло Микитович, 26.05.33, 10
Криворучко Василь Григорович, 21.03.33, 49
Криворучко Ганна Прокопівна, 08.07.33, 45
Криворучко Остап Семенович, 29.05.33, 12
Криворучко Семен Григорович, 01.05.33, 48
Кулак Ганна Микитівна, 02.06.33, 53
Кулак Григорій Іванович, 29.03.33, 60
Кулак Параска Григорівна, 02.06.33, 25
Курило Іван Іванович, 10.12.32, 20
Кутова Варка Левківна, 21.08.32, 1
Кутова Ганна Левківна, 30.04.33, 3
Кутова Меланія Павлівна, 12.06.33, 26
Кутова Параска Борисівна, 18.05.32, 47
Кутова Явдоха Антонівна, 14.06.32, 20
Кутовий Григорій Пантелеймон., 16.03.33, 2
Кутовий Михайло Левкович, 29.05.33, 8
Кутовий Павло Пантелеймонович, 31.10.32, 29
Кутовий Пантелеймон Іванович, 06.05.33, 37
Литвиненко Микола Федорович, 16.04.33, 2
Лихота Гойка Дяківна, 18.05.33, 53
Лихота Іван Степанович, 26.03.33, 4
Лихота Ігор Юрійович,

- 29.05.33, 18
Лихота Мокрина Якимівна,
 25.06.33, 26
Лихота Степан Яремович,
 29.05.33, 28
Ляльченко Настя Степанівна,
 26.06.33, 12
Манойленко Марія Митровна,
 06.07.32, 3
Манойленко Митро Кирилович, 30.06.33, 31
Манько Опанас Йовхимович,
 20.06.33, 41
Манько Андрій Опанасович,
 19.04.33, 8
Манько Іван Опанасович,
 25.04.33, 1
Манько Надія Іванівна,
 02.06.33, 40
Манько Олексій Опанасович,
 02.06.33, 14
Манько Пахом Тимофійович,
 23.05.33, 50
Матвієнко Ганька Костівна,
 05.06.33, 7
Матвієнко Костя Давидович,
 27.03.33, 22
Матвієнко Марфа Михайлівна, 18.02.33, 3
Матвієнко Микола Михайлович, 07.04.33, 6
Матвієнко Настя Хомична,
 26.06.33, 45
Матвієнко Наталя Павлівна,
 26.06.33, 33
Матвієнко Оксана Андріївна,
 02.06.33, 38
Матвієнко Явдоха Семенівна,
 12.03.33, 30
Матушко Ганна Харитонівна,
 09.05.33, 40
Матушко Кузеня Федорівна,
 17.06.33, 6
Мендель Гапка Степанівна,
 25.01.33, 60
Мендель Домаха Сидорівна,
 05.06.33, 40
Мендель Домаха Трифонівна,
 21.01.33, 23
Мендель Іван Ількович,
 16.05.33, 4
Мендель Ілько Трифонович,
 13.04.33, 30
Мендель Маруся Павлівна,
 05.06.33, 16
Мендель Микола Іванович,
 19.04.33, 1
Мендель параска Ільковна,
 27.01.33, 3
Миненко Максим Федорович,
 05.07.33, 16
Мисан Григорій Семенович,
 28.08.33, 20
Мисан Іван Семенович,
 28.08.33, 9
Мисан Микола Петрович,
 28.01.33, 1
Мисан Петро Семенович,
 23.05.33, 22
Мірошніченко Мефодій Федорович, 30.04.33, 8
Міщенко Іван Андрійович,
 29.06.33, 3
Мотлох Ганна Охрімівна,
 22.11.32, 1
Мукало Іван Федорович,
 26.06.33, 2
Мукало Федір Андрійович,
 29.06.33, 4
Мукало Федір Митрофанович,
 9.06.33, 10
Недовжій Іван Хомич,
 25.09.33, 2
Неріз Маруся Федорівна,
 18.06.33, 1
Неріз Степан Пилипович,
 01.09.32, 35
Ноженко Іван Семенович,
 17.07.32, 27
Ноженко Костя Романович,
 22.06.33, 17
Овсієнко Андрій Петрович,
 13.07.33, 1
Овсієнко Ганна Мусіївна,
 29.03.33, 51
Овсієнко Григорій Лаврентійович, 20.9.33, 2
Овсієнко Іван Петрович,
 12.06.33, 4
Овсієнко Іван Степанович,
 24.06.32, 1
Овсієнко Овсій Огійович,
 15.03.33, 65
Овсієнко Параска Іванівна,
 12.06.33, 12
Овсієнко Параска Іванівна,
 25.07.32, 17
Овсієнко Харитина Іванівна,
 12.06.33, 8
Овчаренко Іван Хомич,
 17.06.33, 3
Овчаренко Катерина Кіндратівна, 20.06.33, 2
Овчаренко Костя Федорович,
 12.04.33, 60
Овчаренко Марія Хотівна,
 28.06.33, 11
Овчаренко Оксана Хомична,
 09.05.33, 7
Овчаренко Петро Іванович,
 26.06.33, 35
Овчаренко Степан Лаврентійов., 11.6.33, 40
Овчаренко Филимон Гнатович, 12.06.33, 54
Овчаренко Яків Федорович,
 04.07.33, 17
Омельченко Іван Якович,
 10.03.33, 12
Омельченко Саня Остапович,
 11.05.33, 46
Онищенко Олексій Захарків,
 25.01.33, 7
Опанасенко Андрій Хомич,
 05.06.33, 7
Опанасенко Артемон Лукович, 29.05.33, 52
Опанасенко Векла Йовхимівна, 03.02.33, 65
Опанасенко Іван Павлович,
 15.06.33, 51
Опанасенко Іван Хомич,
 09.06.33, 12
Опанасенко Йосип Павлович,
 25.09.32, 15
Опанасенко Марія Фефанівна, 12.06.33, 8
Опанасенко Микола Андрійович, 29.06.33, 1
Опанасенко Микола Федосійович, 16.12.32, 1
Опанасенко Оришка Данилівна, 02.06.33, 45
Опанасенко Павло Трохимович, 06.03.33, 60
Опанасенко Уляна Афанасіївна, 10.07.33, 22
Опанасенко Уляна Павлівна,
 15.06.33, 5
Опанасенко Уляна Хомична,
 28.06.33, 10
Опанасенко Федора Прокопівна, 09.07.33, 50
Опанасенко Хома Мартинович, 14.06.33, 45
Опанасенко Явдоха Данилівна, 02.03.33, 57
Остапенко Андрій Олексійович, 29.08.32, 2
Остапенко Андрій Семенович,
 29.05.33, 7
Остапенко Василь Гнатович,
 29.06.33, 39
Остапенко Григорій

- Мусійович**, 18.06.33, 8
Остапенко Катерина Василівна, 08.07.33, 7
Остапенко Михайло Юхимович, 28.03.33, 3
Остапенко Мусій Лукич, 22.09.33, 36
Остапенко Пріська Семенівна, 12.06.33, 25
Остапенко Тетяна Романівна, 19.02.32, 20
Остапенко Ульяна Йовхимівна, 19.03.33, 1
Остапенко Якимина Іванівна, 31.05.33, 35
Порало Аврам Федорович, 29.05.33, 29
Порало Андрій Андрійович, 12.04.33, 4
Порало Андрій Андрійович, 29.05.33, 7
Порало Андрій Ничипорович, 22.08.33, 56
Порало Андрій Якович, 14.04.33, 25
Порало Андрій Якович, 29.06.33, 2
Порало Антон Миколайович, 15.05.33, 64
Порало Варка Аврамівна, 07.06.33, 4
Порало Ганна Полікарпівна, 21.06.33, 25
Порало Гарило Якович, 10.05.33, 12
Порало Григорій Аврамович, 05.06.33, 7
Порало Домаха Миколаївна, 04.06.33, 65
Порало Євстіян Трохимович, 27.01.33, 45
Порало Іван Митрофанович, 05.11.33, 5
Порало Кіндрат Сидорович, 22.02.33, 60
Порало Маруся Матвіївна, 25.06.33, 11
Порало Марфа Яківна, 11.06.33, 14
Порало Меланія Петрівна, 05.06.33, 52
Порало Микола Корнійович, 18.06.33, Бл. 1
Порало Микола Овсійович, 14.05.33, 5
Порало Остап Парфенович, 14.06.33, 18
Порало Параска Гнатівна, 10.07.33, 33
Порало Параска Іванівна, 03.06.33, 55
Порало Парфен Охрімович, 05.06.33, 45
Порало Санька Кирилівна, 01.07.33, 6
Порало Тетяна Павлівна, 09.07.33, 45
Порало Федір Лукич, 26.06.33, 43
Порало Федір Сидорович, 19.04.33, 47
Порало Христина Огіївна, 13.07.33, 25
Порало Явдоха Кіндратівна, 04.06.33, 16
Порало Яків Григорович, 28.06.33, 37
Порало Яків Логвинович, 28.04.33, 58
Реп'ях Ганна Дорофіївна, 18.05.33, 8
Реп'ях Одарка Митрофанівна, 19.05.33, 2
Реп'ях Оксана Гаврилівна, 20.06.33, 47
Реп'ях Уляна Дорофіївна, 18.05.33, 10
Реп'ях Уляна Ігнатівна, 09.05.33, 7
Різник Григорій Дмитрович, 05.06.33, 6
Різник Іван Микитович, 14.04.33, 57
Різник Іван Микитович, 25.09.33, 43
Різник Маруся Дмитрівна, 05.06.33, 7
Різник Микола Петрович, 15.06.33, 12
Різник Микола Степанович, 11.06.33, 55
Різник Митро Петрович, 10.06.33, 35
Різник Настя Митрофанівна, 05.06.33, 2
Різник Трохим Нечипорович, 17.05.33, 3
Різник Явдоха Петрівна, 10.06.33, 34
Сахно Андрій Корнійович, 29.05.33, 16
Сахно Борис Степанович, 05.02.32, 1
Сахно Варка Кіндратівна, 29.05.33, 7
Сахно Ганна Кіндратівна, 05.06.33, 8
Сахно Гапка Опанасівна, 01.06.33, 43
Сахно Григорій Кононович, 28.03.33, 9
Сахно Григорій Микитович, 25.06.33, 19
Сахно Григорій Петрович, 26.06.33, 7
Сахно Григорій Федотович, 24.05.33, 10
Сахно Зосим Кирилович, 02.05.33, 7
Сахно Іван Іванович, 15.03.33, бл. 1
Сахно Іван Корнійович, 08.04.33, 2
Сахно Іван Микитович, 05.06.33, 10
Сахно Іван Микитович, 16.09.32, 14
Сахно Іван Петрович, 07.07.33, 5
Сахно Ігор Маркіянович, 03.05.33, 18
Сахно Карпо Васильович, 23.01.33, 55
Сахно Конон Трохимович, 10.05.33, 43
Сахно Лаврентій Васильович, 23.02.33, 65
Сахно Манька Іванівна, 25.06.33, 2
Сахно Марія Василівна, 03.06.33, 50
Сахно Марія Кононівна, 25.02.33, 1
Сахно Маруся Кіндратівна, 29.05.33, 4
Сахно Микола Петрович, 07.07.33, 3
Сахно Надія Кіндратівна, 05.06.33, 19
Сахно Овсій Микитович, 12.05.33, 65
Сахно Одарка Панасівна, 09.06.33, 12
Сахно Оксана Степанівна, 15.03.33, 55
Сахно Ольга Пантелеймон, 02.06.33, 16
Сахно Павло Микитович, 16.05.33, 10
Сахно Параска Григорівна, 01.06.33, 10
Сахно Параска Федотівна, 24.05.33, 2
Сахно Петро Корнійович,

17.05.33, 10
Сахно Тетяна Йовхимівна,
 20.06.33, 55
Сахно Трохим Кононович,
 16.05.33, 8
Сахно Устя Хомична,
 30.06.33, 40
Сахно Явдоха Єрихонівна,
 06.03.33, 57
Сахно Яків Корнійович,
 14.01.33, 4
Сергієнко Іван Мефодійович,
 15.04.33, 2
Сергієнко Уляна Василівна,
 08.06.33, 42
Сергієнко Хома Григорович,
 26.12.32, 57
Середній Артем Кузьмич,
 05.06.33, 45
Середній Гаврило Ничипорович,
 05.06.33, 42
**Середній Захарій
 Никодимович**, 9.06.33, 24
Середній Іван Артемович,
 14.08.33, 11
Середній Іван Гаврилович,
 26.06.33, 12
Середній Іван Сидорович,
 26.06.33, 7
Середній Максим Петрович,
 29.06.33, 22
**Середній Мефодій
 Миколайович**, 03.06.33, 18
Середній Митро Сидорович,
 14.08.33, 1
Середній Петро Гаврилович,
 09.10.32, 8
Середній Петро Романович,
 23.08.32, 10
Середній Сидір Антонович,
 12.06.33, 38
Середній Степан Йовхимович,
 17.02.33, 2
Середня Ганна Гнатівна,
 12.05.33, 12
Середня Ганна Трохимівна,
 15.10.32, 65
Середня Марія Іванівна,
 25.06.33, 2
Середня Параска Сидорівна,
 14.08.33, 6
Середня Параска Федорівна,
 29.05.33, 7
Середня Уляна Андріївна,
 01.10.32, 1
Солоух Варка Григорівна,
 23.04.33, Бл.1
Солоух Грицько Кирилович,

24.04.33, 35
Сонько Андрій Степанович,
 28.05.33, 10
Сонько Андрій Герасимович,
 29.05.33, 40
Сонько Андрій Максимович,
 22.06.33, 11
Сонько Андрій Михайлович,
 02.06.33, 53
Сонько Андрій Степанович,
 29.05.33, 10
Сонько Антон Лаврентійов.,
 12.06.33, 25
Сонько Валентина Андріївна,
 21.04.33, 3
Сонько Варка Герасимівна,
 21.12.33, 3
Сонько Варка Опанасівна,
 26.06.33, 46
Сонько Гаврило Якович,
 12.06.33, 45
Сонько Ганна Лаврентіївна,
 29.09.33, 21
Сонько Горпина Іванівна,
 17.06.33, 31
Сонько Григорій Іванович,
 22.05.33, 3
Сонько Григорій Трохимович,
 10.06.33, 36
Сонько Іван Андрійович,
 03.04.33, 7
Сонько Іван Михайлович,
 06.01.33, бл.1
Сонько Іван Якович, 31.03.33, 3
Сонько Катерина Василівна,
 22.12.33, 51
Сонько Катерина Трохимівна,
 03.04.33, 48
Сонько Кирило Трифонович,
 05.06.33, 58
Сонько Лавро Микитович,
 22.06.32, 67
Сонько Лукерія Іванівна,
 08.07.33, 40
Сонько Макар Нестерович,
 08.06.33, 18
Сонько Манюта Митровна,
 29.05.33, 7
Сонько Марія Іванівна,
 16.06.33, 30
Сонько Марія Сергіївна,
 26.07.32, 2
Сонько Маруся Яківна,
 26.06.33, 55
**Сонько Микита
 Володимиров.**, 8.07.33, 39
Сонько Михайло Дмитрович,
 26.06.33, 14

Сонько Надія Іванівна,
 12.06.33, 50
Сонько Настя Сергіївна,
 06.07.33, 2
Сонько Настя Яківна, 05.06.33,
 Бл.7
Сонько Ольга Гаврилівна,
 22.06.33, 3
Сонько Оришка Сидорівна,
 20.06.33, 50
Сонько Офанасія Олексіївна,
 01.06.33, 25
Сонько Павло Данилович,
 21.04.33, 65
Сонько Параска Петрівна,
 22.06.33, 14
Сонько Петро Савчишин,
 05.06.33, 28
Сонько Савка Михайлівна,
 06.03.32, 2
Сонько Семен Данилович,
 04.07.32, 55
**Сонько Сергій
 Володимиров.**, 02.06.33, 33
Сонько Сергій Степанович,
 26.06.33, 32
Сонько Софія Петрівна,
 11.06.33, 45
Сонько Степан Сергійович,
 06.07.33, 3
Сонько Степан Степанович,
 12.06.33, 12
Сонько Федора Степанівна,
 21.03.32, 18
Сонько Федора Степанівна,
 29.05.33, 6
Сонько Федосія Степанівна,
 14.08.33, 6
Сонько Химка Іванівна,
 12.06.33, 50
Сонько Явдоха Трифонівна,
 02.06.33, 68
Сонько Яким Трохимович,
 16.05.33, 61
Сорока Андрій Савчишин,
 30.04.33, 1
Стеценко Артемій Остапович,
 26.06.33, 20
Стеценко Григорій Мусійович,
 01.05.33, 7
Стеценко Григорій Павлович,
 21.12.32, 2
**Стеценко Дементій
 Ониськович**, 22.04.33, 55
Стеценко Іван Павлович,
 31.05.33, .7
Стеценко Марія Григорівна,
 07.06.33, 40

Стеценко Микола Остапович,
23.08.33, 12
Стеценко Настя Миронівна,
14.08.33, 17
Стеценко Наталя Денисівна,
17.06.33, 8
**Стеценко Палажка
Дементіївна**, 29.12.32, 16
Стеценко Роман Павлович,
17.05.33, 5
Стеценко Юхим Дементієвич,
17.05.33, 20
Стеценко Юхим Іванович,
27.06.33, 26
Тарасенко Іван Маркович,
15.04.33, 2
**Тарасенко Катерина Кузьмів-
на**, 07.05.33, 38
Тарасенко Митро Федорович,
29.05.33, 39
Тарасенко Настя Микитівна,
02.05.33, 10
Тарасенко Павло Маркович,
16.06.33, 25
Туній Андрій Гнатович,
25.09.33, 1
Туній Варка Сергіївна,
25.06.33, 12
Туній Марфа Михайлівна,
09.04.33, 12
Туній Микола Олександрович,
28.8.33, 2
Туній Уляна Григорівна,
26.06.33, 60
Туній Яків Михайлович,
02.06.33, 48
Тур Нестор Дмитрович,
20.03.32, 61
Усик Варка Федорівна.
30.08.32, 26
Усик Іван Андрійович,
26.12.32, 19

Усик Манька Осипівна,
13.02.33, бл. 1
Усик Маруся Мусіївна,
14.08.33, 50
Усик Маруся Охтанівна,
05.02.33, 4
Усик Микита Романович,
13.12.32, 53
Усик Микола Іванович,
20.05.33, 20
Усик Митро Андрійович,
04.01.33, 1
Усик Павло Матвійович,
12.06.33, 14
Усик Семен Якович, 06.10.32,
24
Усик Терешко Микитович,
30.05.33, 25
Усик Устимія Андріївна,
10.07.33, 63
Фавуль Ольга Оксентіївна,
05.07.33, 7
Харченко Йовга Петрівна,
25.06.33, 50
Хобта Василь Дмитрович,
08.06.33, 2
Хобта Ганна Андріївна,
09.06.33, 9
Хобта Іван Кирилович,
05.06.33, 18
Хобта Микола Романович,
29.05.33, Менше1
Хобта Оксана Лукична,
25.02.33, 48
Хобта Олена Яківна, 20.04.33,
25
Хобта Ольга Антонівна,
21.11.32, 1
**Хобта Онисько Олексан-
дров.**, 13.07.33, 35
Хобта Павло Никонів, 21.03.33,
48

Хобта Петро Андрійович,
22.05.33, 5
Хобта Семен Максимович,
10.07.33, 35
Хобта Тетяна Андріївна,
07.06.33, 7
Хобта Улимко Андрійович,
13.02.33, 1
Хондошко Настя Массимівна,
08.03.33, 1
Хондошко Настя Пилипівна,
06.07.33, 17
**Хондошко Петро
Ничипорович**, 30.06.33, 1
Хондошко Степан Григорович,
14.08.33, 8
Храмота Марія Тимонівна,
22.05.33, 40
Храмота Маруся Миколаївна,
29.05.33, 12
Храмота Ольга Мифодіївна,
25.06.33, 12
Хруленко Кирило Павлович,
31.12.32, 37
Хруленко Маруся Кирилівна,
20.03.32, 0,5
Циганкова Ганна Павлівна,
18.06.33, 45
Цвініненко Сергій Григорович,
25.06.33, 31
**Цвінський Григорій
Сергійович**, 18.07.32, 2
**Цвінський Микола
Сергійович**, 12.06.32, 1
Чорногор Маруся Сидорівна,
29.05.33, 6
Чорногор Савко Сидорович,
05.06.33, 13
Шеляг Гнат Михайлович,
03.04.33, 40

с. Виповзки

Станом на 1930 рік в селі Виповзки було 238 дворів та мешкав 1541 житель.

В 1930 році в селі організували колгосп «Червоний шлях». Під час примусової колективізації 6 сімей було розкуркулено.

Під час штучного голодомору померло від голоду 600 чол., поіменно встановлено 467 чол., причому в 1932 році померло 43 жителі, в 1933-му – 424. Поховані загиблі на сільському кладовищі.

Мартиролог жителів с. Виповзки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1883, арк 62 -70; спр. 1887, арк. 95-108; спр. 1913, арк. 1-212) та свідченнями очевидців Прохорович М.У., 1923 р.н.; Чепіги Г.А., 1923 р.н.; Кузьменко Д.Й., 1921 р.н., записаними у 1990 році Шваб Т. М., сільським бібліотекарем.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів і навіть орфографії при наявності даних в порядку записів у книзі сільської ради реєстрації актів про смерть поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

с. Виповзки. Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років, встановлений 21 вересня 1994 року.

Кириченко Васько Сергійович, 7.01.1932, 73, старість
Мовчан Василь Грицьків, 8.01.1932, запалення легень
Голота Олександр Мусійович, 12.01.1932, 1 тиж. запалення легень
Лисій Кость Наумів, 8.02.1932, 58
Чепіга Грицько Олександрович, 22.02.1932, 2
Вакуленко Ілько Михайлович, 29.02.1932, 4 міс.
Вакуленко Галина Євгенівна, 9.3.1932, 20 дн.
Чепіга...Іванов. 14.03.1932, 70
Сироїд Захарко Андрійович, 15.03.1932, 48, апендицит
Вакуленко Лисавета Петрова, 19.03.1932, 65, Запалення легень
Тимченко Олександра Овратова, 1.04.1932,
Бражник Пилип Семенович, 3.04.1932, 53, повісився
Хмельницький Іван Андрійович, 6.04.1932, 84, старість
Захарченко Грицько Васильович, 9.04.1932, 47, виснаження
Голота Уляна Пилипова, 9.04.1932, 78, старість
Кочубей Олексій Федотович, 11.04.1932, 23, дезентирія
Чепіга Гапка Федотова 15.04.1932, 69, виснаженість

Сіропіл Микита Степанович, 17.04.1932, 2 міс., Запалення легень
Вакуленко Грицько Яковів, 24.04.1932, 83, старість
Вакуленко Настя Павлова, 29.04.1932, 79
Сонько Павло Овсієвич, 7.05.1932, 28, виснаженість
Кочубей Галина Ількова, 29.05.1932, 6, тиф
Браїло Микола Грицьків, 1.06.1932, 35, Туберкульоз
Хмельницька Галина Іванівна, 1.06.1932, 25, запалення легень
Яковенко Тетяна Онопрієва, 23.06.1932, 32, туберкульоз
Каменська Марфа Олександрова, 2.04.1932, 8 міс., дезентерія
Чорниш Мотря Денисова, 17.07.1932, 90, старість
Козачинський Йовхим Іванів, 17.07.1932, 31, виснаженість
Козачинський Іван Андрійович, 21.07.1932, 67
Сіропіл Іван Олексій, 9.08.1932, 38, дезентерія
Кузьменко Яків Яковів, 19.08.1932, 2 міс. Запалення легень
Хмельницький Степан Андрійович, 12.08.1932, 71, від хвороби почок
Товмач Віра Хомівна 13.08.1932, 1 міс., сухоти
Сидоренко Іван Семенів 1.09.1932, 68, старість
Чепіга Іван Олексійович 3.09.1932, 80,
Кириченко Олексій Панасович, 4.09.1932, 1 тиж., запалення легень
Кочубей Іван Данилович 6.09.1932, 80, старість
Король Настя Власова 14.09.1932, ½, перехід
Нестеренко Андрій Остапович 28.09.1932, 67, малярія
Жолудь Йовдоха Яковлева 11.10.1932, 88, старість,
Кочубей Векла Іванова, 17.10.1932, 70
Чепіга Микита Петрів, 4.11.1932, 72
Кириченко Параска Тихонівна, 15.11.1932, 1 міс.застуда
Чепіга Федор Миколайович

15.11.1932, 29, паралізований
Дем'яненко Одарка Степанова, 27.11.1832, 80, старість
Гнатенко Феодосія Грицькова 19.01.1933, 83, старість
Кириченко Михайло Петрович, 29.01.1933, 2, запалення легень
Прохорович Катерина Лаврентіївна, 1.02.1933, 60, малярія
Хмельницький Арсей Іванів, 31.01.1933, 70, запалення легень
Бражник Оксана Семенова, 17.02.1933, 70, старість
Чипіга Іван Семенович 19.02.1933, 6, воспаленіє легень
Бражник Василь Семенович 19.02.1933, 58, виснаженість
Каменська Ганна Грицькова, 22.02.1933, 71, старість
Чучман Галька Федорівна 23.02.1933, 1міс, запалення легень
Голик Степан Кузьмович 21.02.1933, 78, запалення легень
Кузьменко Микола Яковів 25.02.1933, 52, виснаженість
Кочубей Манька Данилова 28.02.1933, 7, вичнаженість
Товмач Петро Феодосійович 1.03.1933, ½, хвороба почок
Вакуленко Одарка Данилова, 1.03.1933, 76, старість,
Вакуленко Йовдоким Федорович, 9.03.1933, 58, виснаженість
Кочубей Миколай Яковів 9.03.1933, 10міс., запалення легень
Бражник Борис Ничипорів 9.03.1933, 49, виснаженість
Манойленко Петро Сергійович, 11.03.1933, 60, виснаженість
Захарченко Улька 14.03.1933, 3, туберкульоз
Кочубей Катерина Данилівна, 17.03.1933, 5, запалення легень
Чепіга Мотря Костянтинівна 18.03.1933, запалення легень
Кочубей Кузьма Андрійович 18.03.1933, 22, туберкульоз
Вакуленко Павло Іванович 18.03.1933, 2, запалення легень
Дем'яненко Семен Йовхимович, 19.03.1933, 46, туберкульоз

Кочубей Маруся Федорова
19.03.1933, 4, тиф

Чепіга Грицько Олексійович,
19.03.1933, 4, туберкульоз

Юрченко Андрей Михайлів,
20.03.1933, 53, запалення нирок

Бражник Любка Борисова,
30.03.1933, 3, рахітична хвороба

Вакуленко Грицько Андрійович, 2.04.1933, 73, виснаженість

Вакуленко Іван Іванів,
5.04.1933, 63, виснаженість

Кочубей Василь Данилів,
7.04.1933, 72, виснаженість

Кочубей Федор Іванович,
10.04.1933, 69, виснаженість

Збавитель Петро Іванів,
13.04.1933, 1, виснаженість

Сіропіл Панас Денисів,
16.04.1933, 24, плеврит хронічний

Кривоніс Настя Денисова,
18.04.1933, 74, старість

Мовчан Данило Василів,
19.04.1933, 24, туберкульоз

Кочубей Маруся Грицькова,
19.04.1933, 70, виснаженість

Кочубей Ілько Семенів,
19.03.1933, 80, старість

Вакуленко Іван Грицьків,
20.04.1933, 69, виснаженість

Гора Грицько Василів,
22.04.1933, 60, виснаженість

Чепіга Іван Михайлович,
22.04.1933, 26, виснаженість

Кикоть Іван Наумів,
25.04.1933, 1, запалення легень

Чепіга Яков Іванович,
26.04.1933, 40, виснаженість

Вакуленко Михайло Марків,
27.04.1933, ½, виснаженість

Іваненко Грицько Федорович,
28.04.1933, ½, виснаженість

Сіропіл Грицько Іванович,
28.04.1933, 1, виснаженість

Сіропіл Христя Іванівна,
28.04.1933, 3 міс., виснаженість

Вакуленко Марфа Маркова,
29.04.1933, 3, виснаженість

Чепіга Іван Грицьків,
29.04.1933, ½, виснаженість

Чепіга Василь Савчин,
30.04.1933, 6, виснаженість

Вакуленко Федот Грицьків,
30.04.1933, 55, виснаженість

Хмельницький Петро Федорів, 30.04.1933, 54,

виснаженість

Сироїд Михайло Захарків,
30.04.1933, 3, виснаженість

Збавитель Антон Яковів,
30.04.1933, 59, виснаженість

Чепіга Манька Петрова,
29.04.1933, 1, виснаженість

Кочубей Семен Федорів,
29.04.1933, 40, виснаженість

Вакуленко Михайло Мусіїв,
2.05.1933, 10 міс., виснаженість

Іваненко Федор Максимович,
2.05.1933, 26, виснаженість

Бражник Віктор Митрофанович, 2.05.1933, 59, виснаженість

Чепіга Олексій Денисович
6.05.1933, 30, виснаженість

Мусієнко Петро Андрійович, 6.05.1933, 66, виснаженість

Чепіга Петро Олексійович,
6.05.1933, ½, виснаженість

Чепіга Семен Савин,
6.05.1933, 15, виснаженість

Захарченко Христя Васильова, 7.05.1933, 30, виснаженість

Чепіга Оксана Степанова,
6.05.1933, 5, виснаженість

Чепіга Андрей Степанович,
6.05.1933, 2, Запалення легень

Кочубей Яков Денисович,
8.05.1933, 81, виснаженість

Козачинська Мотря Олексійова, 8.05.1933, 62, виснаженість

Хмельницька Катерина Андрійова, 6.05.1933, виснаженість

Чепіга Василь Самійлович,
8.05.1933, 27, виснаженість

Нестеренко Грицько Микитович, 8.05.1933, 44, виснаженість

Чепіга Семен Панасович,
9.05.1933, 37, виснаженість

Кривоніс Настя Павлова,
9.05.1933, 70, виснаженість

Вакуленко Варка Андрійова,
10.05.1933, 65, виснаженість

Нестеренко Федір Грицьків,
10.05.1933, 2, виснаженість

Остренко Офан Васильович,
11.05.1933, 59, виснаженість

Сіропіл Степан Олексійович,
11.05.1933, 36, виснаженість

Чепіга Іван Сергійович,
11.05.1933, 64, виснаженість

Захарченко Одарка Грицькова, 12.05.1933, 8, виснаженість

Манойленко Марія Петрова,

13.05.1933, 23, виснаженість

Манойленко Семенкц Петрович, 13.05.1933, 27, виснаженість

Кочубей Улян Андрійович,
13.05.1933, 37, виснаженість

Нестеренко Василь Семенів,
13.05.1933, 56, виснаженість

Нестеренко Якилина Денисівна, 13.05.1933, 70, виснаженість

Хмельницький Андрій Степанович, 13.05.1933, 45, виснаженість

Захарченко Іван Левків
13.05.1933, 62, виснаженість

Кочубей Іван Федорович
14.05.1933, 9, виснаженість

Каменський Михайло Семенович, 14.05.1933, 7, виснаженість

Вакуленко Уліян Мусіїв
15.05.1933, 15, виснаженість

Костюк Федор Прокопович
15.05.1933, 71, виснаженість

Браїло Олексій Миколайович
15.05.1933, 8, виснаженість

Браїло Одарка Трифонова
15.05.1933, 48, виснаженість

Нестеренко Хома Іванович
16.05.1933, 62, виснаженість

Чучман Микола Андрійович
16.05.1933, 28, виснаженість

Кукувальський Семенько Федорович, 17.05.1933, 45, виснаженість

Сіропіл Ольга Іванівна
18.05.1933, 35, виснаженість

Вакуленко Кузьма Степанович, 18.05.1933, 57, виснаженість

Заїць Мотря Сергіївна
18.05.1933, 13, виснаженість

Чепіга Грицько Степанович,
19.05.1933, 10, виснаженість

Чепіга Сергій Степанович
20.05.1933, 8, виснаженість

Чепіга Мелашка Андріївна
20.05.1933, 66, виснаженість

Чепіга Василь Олексійович,
20.05.1933, 7, виснаженість

Чепіга Савка Степанович
21.05.1933, 50, виснаженість

Кочубей Йовдоха Савчина
22.05.1933, 40, виснаженість

Стоян Йовдоха Ількова
22.05.1933, 62, виснаженість

Захарченко Йовдоха

Грицькова, 22.05.1933, 10, виснаженість
Кочубей Данило Тимофійович, 23.05.1933, 51, виснаженість
Мовчан Василь Авдїїв, 24.05.1933, 48, виснаженість
Сіропіл Петро Іванів, 24.05.1933, 5, виснаженість
Вакуленко Наталка Михайлова, 25.05.1933, 45, виснаженість
Бражник Манька Борисова, 25.05.1933, 8, виснаженість
Сироїд Яков Захарків, 25.05.1933, 10, виснаженість
Сіропіл Марія Тимофіївна, 25.05.1933, 61, виснаженість
Захарченко Марина Грицькова, 24.05.1933, 23, виснаженість
Вакуленко Василь Федорович, 26.05.1933, 1, виснаженість
Збавитель Пріська Федорова, 26.05.1933, 45, виснаженість
Сіропіл Петро Іванів, 26.05.1933, 5, виснаженість
Чепіга Єгор Петрів, 26.05.1933, 68, виснаженість
Вакуленко Грицько Дмитрович, 27.05.1933, 18, виснаженість
Яковченко Данило Гаврилович, 27.05.1933, 14, виснаженість
Кугань Горпина Іванівна, 28.05.1933, 75, старість
Гнатенко Михайло Степанович, 28.05.1933, 31, виснаженість
Захарченко Гнат Грицьків, 28.05.1933, 18, виснаженість
Чепіга Оришка Андрійова, 30.05.1933, 40, Сипний тиф
Чепіга Василь Ільків, 30.05.1933, 62, виснаженість
Вакуленко Васько Петрович, 30.05.1933, 45, виснаженість
Барабаш Грицько Федорів, 30.05.1933, 18, виснаженість
Сіропіл Петро Степанів, 30.05.1933, 6, виснаженість
Манойленко Устя Федорівна, 30.05.1933, 55, виснаженість
Нестеренко Настя Олексіївна, 31.05.1933, 65, старість
Бражник Манька Борисова, 31.05.1933, 7, виснаженість
Вакуленко Іван Грицьків, 31.05.1933, 59, виснаженість

Чепіга Манька Микитівна, 31.05.1933, ½, виснаженість
Ярмоленко Христина Андрійова, 31.05.1933, 60, старість
Вакуленко Трохим Дмитрів, 31.05.1933, 40, виснаженість
Вакуленко Галька Трохимівна, 31.05.1933, 12, виснаженість
Кочубей Ольга Михайлова, 31.05.1933, 18, виснаженість
Кочубей Пріська Михайлова, 31.05.1933, 12, виснаженість
Браїло Арсей Митрофанів, 31.05.1933, 62, виснаженість
Кочубей Тетяна Федорова, 31.05.1933, 76, виснаженість
Вакуленко Федот Павлів, 1.06.1933, 28, виснаженість
Сіропіл Любка Йовхимова, 1.06.1933, 35, виснаженість
Вакуленко Вера Андрійова, 1.06.1933, 2, виснаженість
Мостовий Іван Панасів, 1.06.1933, 23, виснаженість
Матвієнко Оксана Андрійова, 1.06.1933, 36, виснаженість
Хмельницький Микола Андрійович, 1.06.1933, 6, виснаженість
Кочубей Векла Васильова, 2.06.1933, 9, старість
Збавитель Манька Антонова, 3.06.1933, 19, виснаженість
Кикоть Сенкліта Василівна, 3.06.1933, 72, старість
Хмельницька Марія Іванівна, 3.06.1933, 68, старість
Чепіга Павло Савчин, 3.06.1933, 7, виснаженість
Чепіга Андрей Василів, 3.06.1933, 6, виснаженість
Вакуленко Йовдоким Олексійович, 3.06.1933, 78, виснаженість
Сіропіл Манька Степанівна, 3.06.1933, 9, виснаженість
Науменко Петро Іванович, 2.06.1933, 28, виснаженість
Каменський Іван Олексійович, 4.06.1933, 73, виснаженість
Чепіга Василь Олексійович, 4.06.1933, 9, виснаженість
Захарченко Олена Грицькова, 4.06.1933, 49, виснаженість
Кочубей Мотря Тимофіївна, 4.06.1933, 53, виснаженість
Бражник Максим

Митрофанович, 4.06.1933, 48, виснаженість
Нестеренко Федоря Грицькова, 5.06.1933, 10, виснаженість
Чепіга Галька Грицькова, 5.06.1933, 2, виснаженість
Сироїд Петро Захарків, 6.06.1933, 5, виснаженість
Кузьменко Параска Захарова, 6.06.1933, 60, виснаженість
Чучман Галька Федчина, 6.06.1933, ½, виснаженість
Чепіга Омелько Федорів, 6.06.1933, 16, виснаженість
Гнатенко Манька Іванівна, 6.06.1933, 2, виснаженість
Голота Мусій Дмитрів, 6.06.1933, 52, виснаженість
Остренко Петро Прокопів, 6.06.1933, 3, виснаженість
Заїць Сергій Васильович, 6.06.1933, 51, виснаженість
Юрченко Якилина, 6.06.1933, 42, виснаженість
Сіропіл Михайло Іванович, 6.06.1933, 12, виснаженість
Самсоненко Лисавета Павлівна, 7.06.1933, 25, виснаженість
Чепіга Галька Трохимівна, 8.06.1933, 1, 5, виснаженість
Чепіга Йовдоха Михайлова, 8.06.1933, 6, виснаженість
Кочубей Арсей Семенович, 8.06.1933, 62, виснаженість
Кривоніс Федоря Михайлівна, 8.06.1933, 68, виснаженість
Товмач Петро Оверків, 9.06.1933, 36, малярія
Сіропіл Харитон Гнатів, 9.06.1933, 57, виснаженість
Чепіга Павло Миколайович, 9.06.1933, 4, виснаженість
Стоян Олексій Макарович, 9.06.1933, 19, виснаженість
Нестеренко Галька Григорівна, 9.06.1933, виснаженість
Вакуленко Михайло Григорович, 9.06.1933, 41, виснаженість
Сіропіл Федоря Дмитрівна, 9.06.1933, 35, виснаженість
Чепіга Палажка Іванівна, 10.06.1933, 5, виснаженість
Чорниш Яков Володимирович, 10.06.1933, 23, виснаженість

Хвостик Марія Семенова, 10.06.1933, 70, старість
Вакуленко Оврам Іванович, 10.06.1933, 6, виснаженість
Кочубей Петро Іванович, 10.06.1933, 7, виснаженість
Кочубей Олександр Васильович, 11.06.1933, 32, виснаженість
Вакуленко Петро Федорів, 11.06.1933, 5, виснаженість
Кочубей Василь Ільків, 11.06.1933, 41, виснаженість
Чепіга Мотря Семенова, 11.06.1933, 57, виснаженість
Прохорович Панас Степанович, 12.06.1933, 48, виснаженість
Чучман Марина Микитова, 13.06.1933, 10міс., виснаженість
Кочубей Федор Василів, 13.06.1933, 35, виснаженість
Сироїд Олександр Захарків, 13.06.1933, 14, виснаженість
Браїло Іван Михайлович, 13.06.1933, 18, виснаженість
Вакуленко Манька Лукашкова, 13.06.1933, 1,5, виснаженість
Бражник Яков Борисів, 13.06.1933, 4, виснаженість
Нестеренко Степан Семенів, 13.06.1933, 58, виснаженість
Кириченко Манька Трихонова, 13.06.1933, 10, виснаженість
Нестеренко Христя Корнійова, 13.06.1933, 50, виснаженість
Линник Оксана Петрова, 13.06.1933, 65, виснаженість
Хмельницький Яків Хомин, 13.06.1933, 4, виснаженість
Манойленко Настя Петрова, 13.06.1933, 19, виснаженість
Вакуленко Федор Олександрович, 13.06.1933, 31, виснаженість
Кочубей Оксана Данилова, 14.06.1933, 9, виснаженість
Остренко Іван Прокопів, 14.06.1933, 8, виснаженість
Захарченко Йосип Іванів, 14.06.1933, 24, виснаженість
Чепіга Ганна Гнатова, 14.06.1933, 65, виснаженість
Чепіга Іван Миколайович, 14.06.1933, 14, виснаженість
Сироїд Кузьма Петрів,

14.06.1933, 16, виснаженість
Браїло Петро Яковів, 14.06.1933, 9, виснаженість
Нестеренко Федір Петрів, 14.06.1933, 62, виснаженість
Яковченко Данило Йовхимів, 14.06.1933, 13, виснаженість
Стоян Надія Микитова, 14.06.1933, 35, виснаженість
Браїло Наталка Іванова, 16.06.1933, 43, виснаженість
Яковченко Петро Гаврилів, 16.06.1933, 16, виснаженість
Нестеренко Семен Степанів, 17.06.1933, 63, виснаженість
Вакуленко Наталка Михайлівна, 17.06.1933, 50, виснаженість
Вакуленко Андрій Дмитрович, 17.06.1933, 22, виснаженість
Вакуленко Петро Іванів, 18.06.1933, 6, виснаженість
Браїло Уляна, 18.06.1933, 65, виснаженість
Браїло Микола Яковів, 18.06.1933, 9, виснаженість
Гнатенко Петро Михайлів, 18.06.1933, 5, виснаженість
Гнатенко Грицько Михайлів, 18.06.1933, 3, виснаженість
Кочубей Єгор Василів, 18.06.1933, 7, виснаженість
Чепіга Марфа Олексійова, 18.06.1933, 39, виснаженість
Вакуленко Мар'я Наумова, 18.06.1933, 62, виснаженість
Чепіга Данило Трохимів, 18.06.1933, 5, виснаженість
Чепіга Тетяна Степанова, 19.06.1933, 30, виснаженість
Кочубей Грицько Василів, 19.06.1933, 22, виснаженість
Остренко Лукаш Охветій, 19.06.1933, 22, виснаженість
Чепіга Іван Данилів, 19.06.1933, 9, виснаженість
Чепіга Манька Андрійова, 19.06.1933, 28, виснаженість
Вакуленко Василь Михайлович, 21.06.1933, 13, виснаженість
Вакуленко Настя Тимофіївна, 21.06.1933, 40, виснаженість
Волкова Лукерія Захарова, 21.06.1933, 52, виснаженість
Хмельницька Варка Васильова, 21.06.1933, 42, виснаженість
Дубровий Дмитро Петрів, 21.06.1933, 51, виснаженість

Хмельницька Тетяна Іванова, 21.06.1933, 26, виснаженість
Браїло Грицько Яковів, 21.06.1933, 13, виснаженість
Чучман Іван Федосій, 21.06.1933, 6, виснаженість
Чепіга Василь Іванів, 21.06.1933, 34, виснаженість
Чепіга Грицько Василів, 21.06.1933, 9, виснаженість
Кузьменко Йовдоха Максимівна, 21.06.1933, 16, виснаженість
Кузьменко Христя, 21.06.1933, 46, виснаженість
Вакуленко Іван Іванів, 21.06.1933, 76, виснаженість
Хмельницька Галька Іванова, 21.06.1933, 2, виснаженість
Сіропіл Роман Олексій, 22.06.1933, 48, виснаженість
Мусієнко Федір Андрій, 23.06.1933, 59, виснаженість
Кириченко Іван Трихонів, 23.06.1933, 2, виснаженість
Бражник Параска Тимофійова, 23.06.1933, 37, виснаженість
Кобзар Петро Митрофанів, 23.06.1933, 40, виснаженість
Мостова Уляна Іванова, 24.06.1933, 32, виснаженість
Остренко Варка Антонова, 24.06.1933, 28, виснаженість
Вакуленко Дмитро Фастович, 24.06.1933, 4, виснаженість
Вакуленко Уляна Федотовна, 24.06.1933, 26, виснаженість
Кочубей Ганна Трохимівна, 24.06.1933, 43, виснаженість
Вакуленко Грицько Павлів, 24.06.1933, 3, виснаженість
Кочубей Михайло Васильович, 24.06.1933, 13, виснаженість
Барабаш Оксана Грицькова, 25.06.1933, 18, виснаженість
Кочубей Федот Грицьків, 24.06.1933, 63, виснаженість
Кобзар Петро Петрів, 25.06.1933, 5, виснаженість
Вакуленко Федор Пилипович, 23.06.1933, 3, запалення легень
Чепіга Йовдоха Ничипорова, 25.06.1933, 43, виснаженість
Чепіга Олена Савчина, 25.06.1933, 12, виснаженість
Чепіга Павло Миколайович,

25.06.1933, 7, виснаженість
Товмач Явдоха Іванівна,
 25.06.1933, 1,6, виснаженість
Вакуленко Іван Федорів,
 25.06.1933, 10, виснаженість
Кузьменко Пріська
Миколайкова, 25.06.1933, 19,
 виснаженість
Кузьменко Андрій Максимів,
 26.06.1933, 14, виснаженість
Кочубей Івга Максимова,
 26.06.1933, 35, виснаженість
Гора Микола Грицьків,
 26.06.1933, 17, виснаженість
Гора Параска Грицькова,
 26.06.1933, 11, виснаженість
Чепіга Петро Іванович,
 26.06.1933, 36, виснаженість
Яковенко Захарко Гаврилів,
 26.06.1933, 21, виснаженість
Вакуленко Манька Федорова,
 26.06.1933, 2, виснаженість
Вакуленко Оксана Маркова,
 26.06.1933, 70, Старість
Чучман Йовдоха Павлова,
 27.06.1933, 2, виснаженість
Товмач Федосій Оверків,
 27.06.1933, 27, виснаженість
Нестеренко Антон Семенів,
 27.06.1933, 18, виснаженість
Гнатенко Олена Ониськова,
 28.06.1933, 25, виснаженість
Вакуленко Яків Мусій,
 28.06.1933, 4, виснаженість
Малюк Іван Зінкович,
 29.06.1933, 1, виснаженість
Волкова Векла Павлова,
 29.06.1933, 18, виснаженість
Каменський Наум Іванів,
 29.06.1933, 70, виснаженість
Чепіга Данило Самійлів,
 29.06.1933, 36, виснаженість
Нестеренко Яким Степанів,
 29.06.1933, 3, виснаженість
Ярмоленко Іван Тимофійович,
 29.06.1933, 68, виснаженість
Нестеренко Іван Грицьків,
 29.06.1933, 12, виснаженість
Вакуленко Мотря Дмитрівна,
 30.06.1933, 47, виснаженість
Барабаш Федор Федорів,
 30.06.1933, 11, виснаженість
Кочубей Іван Михайлів,
 30.06.1933, 13, виснаженість
Хмельницький Василь
Іванович, 30.06.1933, 62,
 виснаженість
Кириченко Йохим Василів

30.06.1933, 62, виснаженість
Вакуленко Федор Іванович
 30.06.1933, 42, виснаженість
Барабаш Варка Гаврилова
 1.07.1933, 18, виснаженість
Кочубей Христя Грицькова
 1.07.1933, 62, виснаженість
Чепіга Манька Михайлова
 1.07.1933, 11, виснаженість
Мовчан Степан Яковів
 1.07.1933, 68, виснаженість
Нестеренко Галька Степано-
ва, 1.07.1933, 4, виснаженість
Сергієнко Петро Гнатів,
 2.07.1933, 52, виснаженість
Хмельницька Оришка Ількова,
 2.07.1933, 60, виснаженість
Нестеренко Іван Степанів,
 3.07.1933, 6, виснаженість
Сіропіл Параска Іванівна,
 3.07.1933, 12, виснаженість
Чепіга Палажка Миколаївна,
 3.07.1933, 3, виснаженість
Іваненко Софія Семенова,
 3.07.1933, 25, виснаженість
Чорниш Іван Грицьків,
 3.07.1933, 57, виснаженість
Кривоніс Семен Іванович,
 4.07.1933, 70, виснаженість
Нестеренко Параска
Андрійкова, 4.07.1933, 56,
 виснаженість
Вакуленко Тетяна Павлова,
 4.07.1933, 52, виснаженість
Юрченко Варка Андріївна,
 4.07.1933, 18, виснаженість
Нестеренко Манька Йовхимо-
ва, 5.07.1933, 2, виснаженість
Волкова Катерина Йовхимів-
на, 5.07.1933, 20, виснаженість
Герасименко Іван Максимович,
 5.07.1933, 6, виснаженість
Іващенко Варка Федорова,
 5.07.1933, 2, виснаженість
Кузьменко Галька Максимова,
 5.07.1933, 10, виснаженість
Чепіга Оришка Павлова,
 6.07.1933, 57, виснаженість
Чепіга Уляна Нечипорова,
 6.07.1933, 57, виснаженість
Чорниш Галька Грицькова,
 6.07.1933, 47, виснаженість
Гора Устя Яковлева,
 6.07.1933, 59, виснаженість
Остренко Наталка Прокопова,
 6.07.1933, 12, виснаженість
Остренко Манька Прокопова,
 6.07.1933, 4, виснаженість

Сіропіл Любомира Костьова,
 6.07.1933, 60, виснаженість
Вакуленко Іван Степанів,
 6.07.1933, 33, виснаженість
Мовчан Грицько Петрович,
 6.07.1933, 44, виснаженість
Чепіга Тетяна Семенова,
 6.07.1933, 3, виснаженість
Малюк Ілько Терентій,
 6.07.1933, 15, виснаженість
Остренко Іван Дементійович,
 7.07.1933, 11, виснаженість
Чепіга Василь Петрович,
 6.07.1933, 11, виснаженість
Кочубей Миколай Грицьків,
 7.07.1933, 3, виснаженість
Вакуленко Офан Гнатів,
 7.07.1933, 37, виснаженість
Остренко Дементій Офано-
вич, 8.07.1933, 23, виснаженість
Заїць Василь Васильович,
 8.07.1933, 60, виснаженість
Чепіга Семен Михайлович,
 8.07.1933, 15, виснаженість
Вакуленко Карпо Антонович,
 9.07.1933, 46, виснаженість
Вакуленко Петро Лукашів,
 9.07.1933, 10, виснаженість
Кочубей Іван Улянович,
 9.07.1933, 6, виснаженість
Чучман Йовдоха Павлова,
 9.07.1933, 2, виснаженість
Чучман Іван Павлович,
 10.07.1933, 8, виснаженість
Кочубей Ганна Данилова,
 10.07.1933, 36, виснаженість
Вакуленко Надія Оврамова,
 10.07.1933, 40, виснаженість
Нестеренко Йовдоха Степано-
ва, 10.07.1933, 9, виснаженість
Чучман Йовдоха Андрійова,
 11.07.1933, 21, виснаженість
Сироїд Петро Андрійович,
 11.07.1933, 48, виснаженість
Остренко Андрій Дементійо-
вич, 11.07.1933, 3, виснаженість
Болілій Михайло Андрій,
 11.07.1933, 1, виснаженість
Лисак Марина Прокопівна,
 13.07.1933, 40, виснаженість
Кузьменко Іван Максимович,
 13.07.1933, 7, виснаженість
Нестеренко Йовдоха Степано-
ва, 13.07.1933, 7, виснаженість
Бражник Манька Максимова,
 14.07.1933, 12, виснаженість
Нестеренко Віра Максимівна,
 15.07.1933, 1,5, виснаженість

Кобзар Тетяна Яківна, 16.07.1933, 41, виснаженість
Остренко Векла Тимофійова, 16.07.1933, 32, виснаженість
Барабаш Тимофій Карпів, 17.07.1933, 3, виснаженість
Барабаш Карпо Олексійович, 18.07.1933, 50, виснаженість
Кочубей Устя Васильова, 19.07.1933, 15, виснаженість
Бражник Гарасим Борисович, 20.07.1933, 20, виснаженість
Корж Петро Власів, 22.07.1933, 1, виснаженість
Овчаренко Іван Антонів, 22.07.1933, 2 міс. виснаженість
Овчаренко Ганна Антонова, 22.07.1933, 3, виснаженість
Кривоніс Іван Яковів, 22.07.1933, 32, добитий
Чепіга Палажка Андрійвна, 23.07.1933, 25, виснаженість
Сіропіл Олександра Пантюхова, 23.07.1933, 4, виснаженість
Вакуленко Василь Павлів, 23.07.1933, 6, виснаженість
Кочубей Катерина Семенівна, 24.07.1933, 1,2, виснаженість
Кочубей Дмитро Семенович, 24.07.1933, 5, виснаженість
Нестеренко Варка Миколаївна, 25.07.1933, 49, виснаженість
Чепіга Уляна Костьова, 24.07.1933, 8, виснаженість
Чепіга Мелашка Костьова, 27.07.1933, 0,5, виснаженість
Малишко Іван Михайлович, 30.07.1933, 0,5, виснаженість
Вакуленко Манька Трохимівна, 30.07.1933, 4, виснаженість

Чучман Санька Павлова, 30.07.1933, 5, виснаженість
Чепіга Настя Гаврилова, 30.07.1933, 65, виснаженість
Чучман Галька Михайлівна, 31.07.1933, 0,5, виснаженість
Мовчан Петро Ільків, 1.08.1933, 1,3, Запалення почок
Хмельницький Кирило Миколайович, 4.08.1933, 1,2 дизентерія
Бражник Тетяна Асонова, 5.08.1933, 52, виснаженість
Гнатенко Манька Іванова, 6.08.1933, 2, виснаженість
Чучман Варка Мусійова, 6.08.1933, 28, виснаженість
Бражник Уляна Максимова, 6.08.1933, 20, виснаженість
Чепіга Трохим Грицьків, 13.08.1933, 44, виснаженість
Вакуленко Павло Йовхимович, 13.08.1933, 19, виснаженість
Чепіга Федот Миколаїв, 13.08.1933, 5, виснаженість
Чепіга Настя Миколаївна, 13.08.1933, 9, виснаженість
Барабаш Оксана Наумова, 19.08.1933, 37, виснаженість
Мовчан Гаврило Кузьмович, 20.08.1933, 48, виснаженість
Чепіга Ольга Яківна, 25.08.1933, 3, запалення легень
Збавитель Катерина Іванівна, 3.09.1933, 3, виснаженість
Барабаш Мар'я Микитівна, 30.08.1933, 45, виснаженість
Сидоренко Дмитро Іванович, 5.09.1933, 42, малярія
Сироїд Олексій Петрів, 17.09.1933, 19, запалення легень

Барабаш Марія Василівна, 18.09.1933, 45
 Запалення легень
Северин Манька Сергієва, 18.09.1933, 6, виснаженість
Гнатенко Оксана Володимирівна, 24.09.1933, 26, малярія
Черниш Володимир Йосипович, 24.09.1933, 49, малярія
Сироїд Грицько Петрович, 1.10.1933, 17, брюшний тиф
Чепіга ... Трохимович, 7.10.1933, 15, виснаженість
Гнатенко Марко Іванович, 10.10.1933, 54, Дизентерія з малярією
Корж Мотря Пантелеймонівна, 10.10.1933, 45, малярія
Мовчан Іван Гаврилович, 27.10.1933, 23, дизентерія
Кочубей Катерина Грицькова, 31.10.1933, 70, виснаженість
Хмельницька Варка Маркова, 30.10.1933, 2, виснаженість
Вакуленко Настя Сесоєва, 13.07.1933, 15, виснаженість
Гнатенко Павло Іванович, 23.11.1933, 63, малярія
Корж Максим Савич, 31.11.1933, 62, малярія
Корж Василь Іванів, 1.12.1933, 70, малярія
Вакуленко Оксана Гнатова, 9.12.1933, 1,2, малярія
Вакуленко Онисько Степанів, 11.12.1933, 55, Катар шлунка
Болілий Петро Андрійович, 13.12.1933, 3, малярія
Герасименко Олена Іванова, 19.12.1933, 85, старість

с. Віненці

У 1930 році організований колгосп ім. Менжинського. Він мав 2343 га землі, з них 1610 га – орної. В селі було 340 дворів і проживало 2065 мешканців. Під час Голодомору померли голодною смертю 530 чоловік. У вцілілій книзі реєстрації актів про смерть числиться 493 чоловіки. У величезній більшості померлих причиною смерті записано: «виснаження».

Поховані жертви голоду на сільському кладовищі. З ініціативи сільської ради та мешканців села на кладовищі встановлено дерев'яний хрест з написом: «Жертвам Голодомору 1932-1933 років».

Мартиролог жителів села Віненці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр.1884, арк. 83-119; спр. 1883, арк. 222-239; спр. 1880, арк 1-22; спр. 1905, арк. 1-228).

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату або рік народження і смерті, вік померлих та причину смерті.

Богданенко Ганна Василівна, народилася 18.12.1933, смерть невідома
Богданенко Іван Іванів, 09.06.1933, 4, виснаження
Бойко Антон Трохимів, 19.06.1933, 14, виснаження
Бойко Векла Миколаївна, 15.11.1932, 75, старість
Бойко Вірка Сергійова, 25.06.1933, 7, виснаження
Бойко ганна Лукійова, 04.07.1933, 47, виснаження
Бойко Грицько Грицькович, 30.07.1933, 3, виснаження
Бойко Іван Никифорів, 28.03.1933, 32, виснаження
Бойко Іван Тимофійович, 07.04.1933, 48, виснаження
Бойко Йовдоха Васильова, 19.02.1933, 67, старість
Бойко Ладимир Трохимович, 14.09.1932, 2, запалення легень
Бойко Марія Костівна, 17.08.1932, 70, старість
Бойко Марія Онисівна, 30.10.1933, 77, старість
Бойко Марія Трохимівна, 01.03.1933, 7, дизентерія
Бойко Мар'я Василівна, 31.07.1933, 40, виснаження
Бойко Настя Яківна, 22.08.1932, 0
Бойко Ольга Васильова, народилася 10.10.1933, смерть невідома
Бойко Оришка Йовхимівна, 23.01.1933, 54, виснаження
Бойко Остап Прокопович, 23.04.1933, 78, старість
Бойко Параска Никифоровна, 13.03.1933, 35, виснаження
Бойко Пилип Юхимів, 01.06.1933, 50, виснаження
Бойко Сергій Олексійович, 10.07.1933, 12, виснаження
Бойко Тетяна Олексіївна, 12.03.1933, 62, старість
Бойко Уляна Якова, 16.05.1933, 70, старість
Бойко Фалимон Іванів, 04.06.1933, 33, виснаження
Боліла Варка Яківна, 09.05.1933, 1, виснаження
Боліла Манька Дмитрова, 19.05.1933, 70, старість
Боліла Марія Миколаївна, 20.10.1933, 46, старість

Боліла Олена Іванівна, 27.08.1932, 11, туберкульоз
Боліла Ольга Юхимівна, народилася 25.12.1933, смерть невідома
Боліла Оришка Васильовна, 15.03.1933, 81, старість
Болілий Грицько Денисів, 11.05.1933, 30, виснаження
Болілий Іван Харитонів, 29.04.1933, 14, виснаження
Болілий Давид Захарович, 19.02.1933, 65, висипний тиф
Бочаровська Галина Васильова, 08.05.1933, 4, виснаження
Бочаровський Сергій Васильов, 21.05.1933, 5, виснаження
Бояринова Івга Миронівна, 19.09.1932, 77, старість
Бражник Васько (без батька), 12.05.1933, 8, виснаження
Бражник Данило Андрійович, 24.03.1933, 71, старість
Бражник Лукина Мусіївна, 21.06.1933, 50, виснаження
Бражник Павло Андрій, 21.06.1933, 50, старість
Бурба Надія Грицьковна, 03.03.1933, 58, старість
Гомило Грицько Оксентій, 07.05.1933, 32, виснаження
Гомило Іван Федоров, 31.05.1933, 57, виснаження
Дем'яненко Андрій Грицьків, 01.05.1933, 27, виснаження
Дем'яненко Андрій Дем'янів, 08.06.1933, 8, виснаження
Дем'яненко Андрій Іванович, 12.04.1933, 19, виснаження
Дем'яненко Андрій Федорович, 13.04.1933, 29, виснаження
Дем'яненко Варка Олексійова, 14.07.1933, 54, виснаження
Дем'яненко Василь Дмитрів, 22.05.1933, 2, виснаження
Дем'яненко Василь Павлович, 17.06.1933, 5, виснаження
Дем'яненко Василь Трохимів, 24.06.1933, 60, старість
Дем'яненко Володимир Васильов, народився 25.11.1933, смерть невідома
Дем'яненко Ганна Грицьківна, народилася 12.08.1933, смерть невідома
Дем'яненко Ганна Ничипорова, 21.06.1933, 3, виснаження
Дем'яненко Ганна Якова,

03.06.1933, 9, виснаження
Дем'яненко Грицько Дем'янів, 28.03.1933, 4, виснаження
Дем'яненко Грицько Дмитрів, 23.05.1933, 7, виснаження
Дем'яненко Грицько Зіньків, 15.05.1933, 56, старість
Дем'яненко Грицько Іванович, 16.12.1932, 3 міс., запалення легень
Дем'яненко Грицько Федорів, 15.06.1933, 10, виснаження
Дем'яненко Грицько Федорович, 27.03.1933, 58, виснаження
Дем'яненко Грицько Якович, 31.05.1933, 8, виснаження
Дем'яненко Данило Іванович, 10.07.1933, 31, виснаження
Дем'яненко Іван Іванів, 19.06.1933, 20, виснаження
Дем'яненко Іван Миколайович, 30.06.1933, 18, виснаження
Дем'яненко Йовдоха Йосипова, 21.04.1933, 46, виснаження
Дем'яненко Йовдоха Удовна, 15.05.1933, 50, старість
Дем'яненко Максим Йовдохов, 18.05.1933, 3, виснаження
Дем'яненко Марія Грицьковна, 06.03.1933, 2, запалення легень
Дем'яненко Мар'я Карпівна, 19.02.1933, 70, старість
Дем'яненко Мар'я Іванова, 16.05.1933, 12, виснаження
Дем'яненко Митро Антонович, 03.06.1933, 54, старість
Дем'яненко Настя Антонова, 02.05.1933, 10, виснаження
Дем'яненко Наталя Іванівна, 25.03.1933, 40, виснаження
Дем'яненко Нечипор Антонович, 13.03.1933, 14, виснаження
Дем'яненко Оксана Васильова, 01.06.1933, 60, старість
Дем'яненко Олександр Микитович, 24.11.1932, 82, старість
Дем'яненко Олексів Йовхимович, 13.04.1933, 2, виснаження
Дем'яненко Олена Іванова, 13.08.1933, 60, старість
Дем'яненко Ольга Йовдоківна, 15.05.1933, 1, виснаження
Дем'яненко Ольга Йовхимівна, 17.04.1933, 2, виснаження

Дем'яненко Омелько Федорів, 17.08.1933, 20, водянка
Дем'яненко Павло Антонович, 23.02.1933, 7, запалення легень
Дем'яненко Павло Іванів, 30.06.1933, 42, виснаження
Дем'яненко Павло Йовдоків, 26.05.1933, 11, виснаження
Дем'яненко Палагея Савчина, 26.04.1933, 11, виснаження
Дем'яненко Палашка Йовдогова, 09.05.1933, 7, виснаження
Дем'яненко Палашка Якова, 01.06.1933, 12, виснаження
Дем'яненко Приська Ничипоровна, 10.06.1933, 55, старість
Дем'яненко Соська Андрійова, 15.05.1933, 44, виснаження
Дем'яненко Степан Микитович, 06.07.1933, 10, виснаження
Дем'яненко Тарас Андрійв, 20.07.1933, 25, виснаження
Дем'яненко Тарас Іванович, 04.09.1933, 62, старість
Дем'яненко Тетяна Дмитрова, 14.05.1933, 5, виснаження
Дем'яненко Тетяна Прохорова, 26.06.1933, 73, старість
Дем'яненко Тетяна Сергійова, 11.03.1933, 74, виснаження
Дем'яненко Трохим Федорович, 06.01.1933, 33, туберкульоз
Дем'яненко Улита Кузьмова, 01.06.1933, 70, старість
Дем'яненко Уляна Антоновна, 19.06.1933, 16, виснаження
Дем'яненко Федір Оврович, 03.09.1932, 72, старість
Дем'яненко Федор Максимів, 24.05.1933, 20, виснаження
Дем'яненко Юхим Дмитрів, 03.06.1933, 14, виснаження
Динисов Василь Сергійв, 27.04.1933, 43, виснаження
Динисов Яков Марків, 20.06.1933, 60, старість
Дівеха Василь Іванів, 31.05.1933, 3, виснаження
Дівеха Василь Іванович, 08.06.1933, 8, виснаження
Дівеха Уляна Іванова, 31.05.1933, 2, виснаження
Журба Ілько Данилович, 02.04.1933, 20, виснаження
Завхарченко Векла Федорова, 26.05.1933, 70, старість
Захарченко Василь Йовдохович, 29.04.1933, 3, виснаження

Захарченко Йовдоха Йовхивна, 09.01.1933, 5, параліч
Захарченко Мар'я Васильова, 06.05.1933, 70, старість
Захарченко Мар'я Яфримова, 22.05.1933, 62, старість
Захарченко Михайло Дмитрович, 01.03.1933, 60, старість
Захарченко Михайло Пилипович, 24.03.1933, 1,5, виснаження
Захарченко Мумрія Іванова, 29.04.1933, 73, старість
Захарченко Надежда Івановна, народилася 19.05.1933, смерть невідома
Захарченко Олексій Оксентович, 21.06.1933, 2, виснаження
Захарченко Ольга Йосипова, 08.07.1933, 3, виснаження
Захарченко Параска Грицьківна, 06.05.1933, 42, виснаження
Захарченко Петро Якович, 26.04.1933, 54, водянка хвороба
Захарченко Уляна Йосипова, 08.06.1933, 1, виснаження
Захарченко Уляна Йосипова, народилася 02.01.1933, смерть невідома
Захарченко Явдоким Овсентійов, 11.05.1933, 33, виснаження
Захарченко Яків Андрійв, 26.05.1933, 33, виснаження
Захарченко Яків Якимович, 22.05.1933, 72, старість
Канівець Йосип Іванович, 07.01.1933, 73, старість
Канівець Марія Федорівна, 12.04.1933, 8, виснаження
Канівець Надежда Зотовна, народилася 01.11.1933, смерть невідома
Канівець Олена Зінькова, 30.12.1933, 66, старість
Канівець Ольга Сергійова, 27.05.1933, 3, виснаження
Канівець Сергій Олексійв, 01.06.1933, 8, виснаження
Капуста Грицько Павлович, 24.12.1933, 2, запалення легень
Капуста Норлей Пилипович, 09.03.1933, 30, виснаження
Карнаух Анна Василівна, народилася 20.07.1933, смерть невідома
Карнаух Борис Карпів, 02.05.1933, 1, виснаження

Карнаух Галина (без батька), 11.04.1933, 65, старість
Карнаух Ганна Василівна, народилася 13.01.1933, смерть невідома
Карнаух Ганна Васильова, 18.12.1933, 5 міс, невідомо
Карнаух Гапка Іванова, 13.06.1933, 74, старість
Карнаух Горпина Іванова, 02.07.1933, 80, старість
Карнаух Іван Петрів, народився 12.05.1933, смерть невідома
Карнаух Іван Тихонович, 22.03.1933, 83, старість
Карнаух Марія Захарівна, 20.09.1932, 69, старість
Карнаух Мар'я Іванова, 15.06.1933, 26, виснаження
Карнаух Микола Андрійв, народився 16.05.1933, смерть невідома
Карнаух Микола Якимів, 29.04.1933, 10, виснаження
Карнаух Мосій Іванів, 26.05.1933, 40, виснаження
Карнаух Настя Пилипова, 31.07.1933, 25, виснаження
Карнаух Настя Семенова, 15.06.1933, 40, виснаження
Карнаух Ольга Павлівна, 14.04.1933, 4, виснаження
Карнаух Петро Васильович, 19.02.1933, 60, старість
Карнаух Петро Костьович, 18.08.1932, 1 міс., крововилив
Карнаух Тетяна Дмитрова, 21.06.1933, 70, старість
Карнаух Федор Мусійв, 15.06.1933, 12, виснаження
Кириченко Мар'я Левковна, 10.02.1933, 72, старість
Коваль Зінька Гордійова, 10.06.1933, 14, виснаження
Коваль Іван Гордійв, 29.04.1933, 10, виснаження
Коваль Митро Панасів, народився 13.11.1933, смерть невідома
Коваль Наталя Йовдоківна, 28.05.1933, 42, виснаження
Ковальова Марфа Гордійова, 28.04.1933, 9, виснаження
Коломило Ольга Назарова, 23.03.1933, 2, виснаження
Коломієць Настя Назарова, 25.06.1933, 8, виснаження
Кононенко Галька Назарова,

народилася 25.12.1933, смерть невідома

Кононенко Іван Назарів, 09.07.1933, 2, виснаження
Копич Василь Тихонович, 09.04.1933, 69, виснаження
Красовська Івга Івановна, 13.04.1933, 16, виснаження
Красовська Івга Івановна, 18.05.1933, 14, виснаження
Красовська Марія Андріївна, 07.09.1932, 80, старість
Красовська Марфа Іванова, 24.05.1933, 30, виснаження
Красовська Мар'я Андрійова, 15.05.1933, 7, виснаження
Красовська Мар'я Микитовна, 07.05.1933, 67, виснаження
Красовська Мар'я Петрова, 22.07.1933, 17, виснаження
Красовська Ніна Йовхимівна, 06.01.1933, 2, туберкульоз
Красовська Ольга Пилиповна, 03.04.1933, 5, виснаження
Красовська Санька Федорова, 21.05.1933, 35, виснаження
Красовська Стефанида Кондратовна, 27.03.1933, 75, старість
Красовська Христина Василівна, 04.10.1932, 42, туберкульоз
Красовський Андрій Павлович, 31.03.1933, 0, виснаження
Красовський Грицько Петрович, 18.02.1933, 16, туберкульоз
Красовський Іван Кузьмович, 24.01.1933, 65, старість
Красовський Іван Петрів, 04.05.1933, 10, виснаження
Красовський Іван Петрович, 07.03.1933, 14, виснаження
Красовський Іван Трохимів, 28.03.1933, 42, виснаження
Красовський Петро Павлович, 13.04.1933, 3, виснаження
Красовський Сава Олексійович, 09.11.1932, 65, старість
Красовський Стефан Ількович, 24.02.1933, 32, запалення легень
Красовський Федор Паньків, 13.05.1933, 6, виснаження
Курба Галина (без батька), 14.04.1933, 30, виснаження
Курба Федоська Денисівна, 23.05.1933, 24, виснаження
Курило Варка Юхимова,

26.06.1933, 12, виснаження
Курило Василь Петрів, 10.06.1933, 21, виснаження
Курило Василь Петрович, 29.03.1933, 16, виснаження
Курило Василь Хомович, 06.06.1933, 35, виснаження
Курило Галина Петровна, 27.04.1933, 8, виснаження
Курило Ганна Іванова, 15.07.1933, 70, старість
Курило Грицько Юхимів, 21.06.1933, 28, виснаження
Курило Зінька Ничипорова, 20.06.1933, 40, виснаження
Курило Іван Васильович, 01.05.1933, 67, старість
Курило Іван Динисів, народився 17.09.1933, смерть невідома
Курило Іван Федорів, 19.05.1933, 60, старість
Курило Кирило Нечипорович, 13.03.1933, 66, старість
Курило Марія Олександрова, 10.06.1933, 38, виснаження
Курило Мар'я Карповна, 28.03.1933, 50, виснаження
Курило Мар'я Максимова, 20.05.1933, 62, старість
Курило Мар'я Прокопова, 06.08.1933, 59, старість
Курило Микола Митрофанів, 02.07.1933, 5, виснаження
Курило Микола Федорів, народився 27.05.1933, смерть невідома
Курило Митрофан Іванів, 25.07.1933, 43, виснаження
Курило Михайло Кондратович, 13.06.1933, 59, старість
Курило Надежда Дмитрова, 05.06.1933, 9, виснаження
Курило Наталя Хомовна, 23.03.1933, 41, виснаження
Курило Ольга Василівна, 04.07.1933, 1, виснаження
Курило Павло Василів, 15.06.1933, 62, старість
Курило Павло Петрович, 21.02.1933, 19, запалення легень
Курило Петро Грицьків, народився 23.09.1933, смерть невідома
Курило Петро Петрович, 26.06.1933, 25, виснаження
Курило Петро Хомов., 26.04.1933, 45, виснаження

Курило Петро Юхимів, народився 27.05.1933, смерть невідома

Курило Федор Йовхимович, 07.04.1933, 2, виснаження
Курило Хома Федорович, 05.12.1932, 80, старість
Курило Юхим Хомович, 27.05.1933, 55, старість
Курило Якилина Сергійова, 26.06.1933, 43, виснаження
Лисенко Мар'я Іванова, 08.06.1933, 48, виснаження
Лисенко Михайло Сидорів, 23.05.1933, 23, виснаження
Лисенко Якилина Сидорова, 18.06.1933, 18, виснаження
Лисиця Василь Омельків, 01.07.1933, 10, виснаження
Лисиця Василь Якович, 10.02.1933, 80, старість
Луговий Олексій Анатолійович, 20.02.1933, 21, туберкульоз
Лютич Параска Тарасова, 24.08.1933, 70, старість
Марптишко Андрій Федорів, 26.06.1933, 1, виснаження
Мартиненко Варвара Грицьковна, 24.03.1933, 70, старість
Мартиненко Володимир Федотович, 07.04.1933, 11, виснаження
Мартиненко Мар'я Карпівна, 14.02.1933, 65, старість
Мартиненко Федор Федорович, 15.04.1933, 6, виснаження
Мартиненко Химка Дмитровна, 12.10.1932, 77, старість
Мартиненко Химка Панасовна, 25.08.1932, 34, запалення легень
Мартишко Андрей Василів, народився 15.09.1933, смерть невідома
Мартишко Андрій Васильович, 26.09.1933, 15 днів, параліч
Мартишко Василь Петров, 21.06.1933, 2, виснаження
Мартишко Ганна Потапівна, 24.05.1933, 24, виснаження
Мартишко Іван Павлів, 15.05.1933, 28, виснаження
Мартишко Катерина Грицькова, 10.07.1933, 1, виснаження
Мартишко Милашка Іванова, 04.06.1933, 16, виснаження
Мартишко Немир Потапович, 22.05.1933, 65, старість

Мартишко Олександр Кондратович, 26.06.1933, 16, виснаження

Мартишко Олександр Федорів, 11.05.1933, 10, виснаження

Мартишко Палагея Федорова, 26.04.1933, 5, виснаження

Мартишко Степан Петрів, 04.05.1933, 47, виснаження

Мартишко Федір Пилипів, 22.06.1933, 3, виснаження

Марченко Василь Пилипів, 21.06.1933, 7, виснаження

Марченко Ганна Пилипова, 02.08.1933, 65, старість

Марченко Уляна Ничипорова, 16.07.1933, 1, виснаження

Миколаєнко Юхим Корній, 02.04.1933, 20, виснаження

Мокронос Варка Якова, 10.07.1933, 24, виснаження

Мокронос Василь Якович, 12.03.1933, 18, виснаження

Мокронос Митрофан Левкович, 21.04.1933, 36, виснаження

Мокронос Петро Якович, 11.03.1933, 45, виснаження

Мокронос Харитина Федорова, 07.07.1933, 34, виснаження

Мокронос Яков Ялович, 11.05.1933, 20, виснаження

Мокронос Яків Тихонович, 10.02.1933, 65, старість

Момтовий Іван Василів, 10.07.1933, 28, виснаження

Момтовий Іван Василів, 25.06.1933, 12, виснаження

Мостова Галина Дмитровна, 09.04.1933, 20, виснаження

Мостова Галина Макарова, 10.01.1933, 3, запалення легень

Мостова Ганна Іванова, 19.06.1933, 5, виснаження

Мостова Йовдоха Іванова, 12.06.1933, 69, старість

Мостова Йовдоха Панасівна, 11.04.1933, 50, виснаження

Мостова Катерина Миколаївна, 08.07.1933, 7, виснаження

Мостова Катерина Семенова, 15.07.1933, 5, виснаження

Мостова Килина Максимовна, 31.03.1933, 56, виснаження

Мостова Манька Ничипорова, 15.07.1933, 3, виснаження

Мостова Марія Якимова, 24.06.1933, 14, виснаження

Мостова Мар'я Йосипова,

22.05.1933, 3, виснаження

Мостова Одарка Остапова, 06.06.1933, 32, виснаження

Мостова Оксана Микитівна, 02.07.1933, 30, виснаження

Мостова Оксана Харитоновна, 06.06.1933, 16, виснаження

Мостова Олександра Корнійова, 24.05.1933, 77, старість

Мостова Палагея Семеновна, 07.03.1933, 60, старість

Мостова Палашка Андріївна, 29.10.1933, 48, водянка

Мостова Пріська Федотова, 02.05.1933, 43, виснаження

Мостова Санька Яковна, 02.07.1933, 6, виснаження

Мостова Уляна Панькова, 02.06.1933, 7, виснаження

Мостова Харитина Михайлова, 13.06.1933, 20, виснаження

Мостова Христя Іванова, 28.05.1933, 50, старість

Мостовий Василь Йосипович, 23.8.1932

Мостовий Василь Микитович, 12.06.1933, 70, старість

Мостовий Василь Миколайович, 01.07.1933, 16, виснаження

Мостовий Гаврило Іванович, 08.06.1933, 28, виснаження

Мостовий Грицько Грицьків, 12.04.1933, 3, виснаження

Мостовий Грицько Грицьків, 19.06.1933, 57, старість

Мостовий Грицько Данилів, 31.05.1933, 19, виснаження

Мостовий Грицько Паньків, 01.06.1933, 8, виснаження

Мостовий Грицько Паньків, 02.06.1933, 7, виснаження

Мостовий Іван Іванович, 11.05.1933, 2, виснаження

Мостовий Іван Йосипів, 05.05.1933, 12, виснаження

Мостовий Іван Харитонів, 09.05.1933, 14, виснаження

Мостовий Іван Якович, 01.07.1933, 9, виснаження

Мостовий Микола Михайлович, 25.06.1933, 20, виснаження

Мостовий Митро Федорович, 23.03.1933, 54, виснаження

Мостовий Михайло Нілович, 24.06.1933, 42, виснаження

Мостовий Михайло Трохимович, 14.04.1933, 28, виснаження

Мостовий Михайло Юхимович, 02.07.1933, 20, виснаження

Мостовий Олександр Степанович, 31.10.1932, 77, старість

Мостовий Олексій Михайлів, 31.05.1933, 19, виснаження

Мостовий Олексій Панасович, 05.02.1933, 64, старість

Мостовий Пилип Панасович, 13.04.1933, 63, старість

Мостовий Семен Панасович, 12.04.1933, 14, виснаження

Мостовий Семен Пилипів, 15.05.1933, 44, виснаження

Мостовий Сергій Ничипорович, 15.07.1933, 11, виснаження

Мостовий Тимофій Степанович, 19.09.1932, 76, старість

Мостовий Харитон Федорів, 02.05.1933, 45, виснаження

Мостовий Юхим Дмитрович, 12.04.1933, 17, виснаження

Мостовий Яков Панасів, 01.06.1933, 10, виснаження

Мотрон Ганна Йовдокімова, 08.06.1933, 50, старість

Мотрон Степан Пилипів, 21.06.1933, 68, виснаження

Мусик Ганна Антоновна, 26.04.1933, 56, старість

Мусик Ганна Микитівна, 07.05.1933, 9, виснаження

Мусик Данило Микитів, 26.04.1933, 12, виснаження

Мусик Данило Михайлів, 09.06.1933, 62, старість

Мусик Іван Микитів, 26.04.1933, 5, виснаження

Мусик Марія Михайлова, 18.05.1933, 85, старість

Мусик Мар'я Микитова, 11.05.1933, 7, виснаження

Мусик Одарка Якова, 02.05.1933, 72, старість

Мусик Павло Йовдохович, 24.07.1933, 21, виснаження

Мусик Павло Микитів, 06.05.1933, 52, виснаження

Мусик Павло Микитович, 08.06.1933, 44, виснаження

Мусик Уляна Якова, 06.07.1933, 60, старість

Мусій Йосип Гаврилович, 27.03.1933, 73, виснаження

Набок Антон Федорів, 27.04.1933, 11, виснаження

Набок Галина Василівна, народилась 08.02.1933, смерть

невідома

Набок Грицько Федотович, 18.03.1933, 28, виснаження
Набок Іван Федотів, 24.05.1933, 25, виснаження
Набок Катерина Костянтинівна, 15.06.1933, 35, виснаження
Набок Максим Панасович, 07.03.1933, 31, виснаження
Набок Никифор Афанасович, 20.04.1933, 14, виснаження
Набок Олена Пилипівна, 16.03.1933, 34, виснаження
Набок Ольга Васильова, 15.07.1933, 6, виснаження
Набок Оришка Юхимова, 10.07.1933, 30, виснаження
Набок Степан Іванович, 22.03.1933, 60, старість
Набок Тетяна Васильовна, 13.03.1933, 33, запалення легень
Набок Уляна Панасівна, 27.04.1933, 22, виснаження
Набок Федор Григорович, 16.08.1932, 34, туберкульоз
Набок Федосій Дем'янов, 06.05.1933, 63, старість
Набок Яков Федоров, 28.05.1933, 14, виснаження
Небався Василь Ількович, 15.04.1933, 1, виснаження
Небався Іван Михайлів, 09.05.1933, 74, старість
Небався Ігор Йосипов, 02.05.1933, 27, туберкульоз
Небався Манька Афанасовна, 20.04.1933, 16, виснаження
Небався Мотря Михайловна, 08.11.1932, 7, дизентерія
Небався Оксана Семенова, 26.04.1933, 71, старість
Небався Парфеній Йосипович, 06.03.1933, 35, висипний тиф
Небався Степан Іванович, 22.07.1933, 47, виснаження
Овчаренко Дмитро Пилипович, 22.03.1933, 82, старість
Овчаренко Оксана Оксентіївна, 19.03.1933, 52, старість
Овчаренко Якилина Дмитровна, 07.10.1932, 28, запалення легень
Павленко Маруся Йосиповна, 27.03.1933, 3, виснаження
Павленко Марфа Івановна, 18.04.1933, 58, старість
Павленко Самійло Янович, 20.04.1933, 30, виснаження

Павленко Яков Іванів, 17.05.1933, 53, старість
Палагута Йовдоха (без батька), 20.03.1933, 5, виснаження
Печеник Іван Трохимович, 30.08.1932, 30, крововилив
Печеник Людмила Іванова, 07.07.1933, 75, старість
Печеник Мусій Прокопович, 15.07.1933, 42, виснаження
Печеник Петро Іванів, 11.05.1933, 2, виснаження
Печеник Приська Наумова, 20.05.1933, 72, старість
Полонило Володимир Яковин, 01.06.1933, 17, виснаження
Потупа Антон Федорович, 09.12.1932, 65, старість
Потупа Василина Микитовна, 30.03.1933, 2, виснаження
Потупа Василь Павлович, 20.06.1933, 3, виснаження
Потупа Іван Антонович, 08.04.1933, 56, виснаження
Потупа Іван Микитів, 01.05.1933, 9, виснаження
Потупа Іван Панасів, 17.05.1933, 64, старість
Потупа Іван Панасів, 18.05.1933, 56, старість
Потупа Іван Якович, 16.03.1933, 1, виснаження
Потупа Лука Андрійов, 11.05.1933, 44, виснаження
Потупа Манька Микитовна, 02.04.1933, 2, виснаження
Потупа Марфа Пилипова, 25.06.1933, 8, виснаження
Потупа Мар'я Олександрова, 11.03.1933, 3, виснаження
Потупа Микола Олексій, 05.04.1933, 5, виснаження
Потупа Микола Пилипович, 26.12.1932, 4міс., запалення легень
Потупа Михайло Федорович, 18.03.1933, 37, виснаження
Потупа Надежда Пилипова, народилась 05.01.1933, смерть невідома
Потупа Олена Данилівна, 15.03.1933, 34, виснаження
Потупа Опанас Онопрійович, 26.12.1932, 20, параліч
Потупа павло Лукин, 21.06.1933, 25, виснаження
Потупа Павло Панасів, 04.05.1933, 40, виснаження

Потупа Параска Миколаївна, 07.05.1933, 13, виснаження
Процько Назар Гнатович, 16.08.1933, 60, водянка
Романенко Іван Тихонів, 12.05.1933, 85, старість
Романенко Тарас Семенів, 06.07.1933, 80, старість
Савоцька Уляна Миколаївна, 01.06.1933, 60, старість
Середа Марія Андріївна, 08.06.1933, 8, виснаження
Симонець Олександра Федорова, 23.05.1933, 44, виснаження
Сирота Манька Гаврилова, 10.07.1933, 14, виснаження
Сирота Михайло Гаврилів, 10.07.1933, 20, виснаження
Сіроян Грицько Петрів, 18.05.1933, 5, виснаження
Скрибка Володимир Дмитрович, 19.12.1932, 3, запалення легень
Скрибка Дем'ян Павлів, 28.05.1933, 70, виснаження
Скрибка Митро Федотів, 02.08.1933, 37, виснаження
Скрибка Павло Федорів, 19.05.1933, 26, виснаження
Скрибка Петро Грицьків, 14.05.1933, 1, виснаження
Скрибка Петро Павлів, 04.06.1933, 1, виснаження
Скрибка Федот Федотів, 13.07.1933, 16, виснаження
Скрипка Федор Павлович, 05.04.1933, 57, старість
Соломка Грицько Грицьків, 28.05.1933, 43, виснаження
Соломка Петро Андрій, 04.06.1933, 5, виснаження
Соломка Яков Трохимів, 26.06.1933, 16, виснаження
Солонець Грицько Яків, 11.05.1933, 20, виснаження
Солонець Павло Якович, 24.06.1933, 31, виснаження
Стадишина Оксана Петрова, 07.05.1933, 2, виснаження
Стоян Данило Павлов, 09.10.1933, 40, малярія
Стоян Іван Іванович, 01.05.1933, 2, виснаження
Стоян Іван Пилипович, 19.04.1933, 12, виснаження
Стоян Іван Федорович, 12.04.1933, 97, старість
Стоян Кузьма Кіндратович,

17.09.1933, 79, старість
Стоян Мар'я Данилова,
 13.05.1933, 5, виснаження
Стоян Моніна Пилипівна,
 02.11.1932, 11 міс., дизентерія
Стоян Мотря Іванова,
 14.05.1933, 3, виснаження
Стоян Оврам Романович,
 22.03.1933, 36, виснаження
Стоян Пилип Павлович,
 15.04.1933, 35, виснаження
Тимченко Василь Іванів,
 14.06.1933, 2, виснаження
Тимченко Векла Марківна,
 17.04.1933, 68, старість
Тимченко Настя Федорівна,
 28.04.1933, 32, параліч
Тимченко Устим Іванович,
 01.07.1933, 30, виснаження
Тимченко Федір Тимофій,
 24.05.1933, 3, виснаження
Товкач Йовдоха Савчина,
 01.05.1933, 50, виснаження
Товкач Федор Михайлів,
 17.07.1933, 14, виснаження
Топич Трохим Василів,
 13.06.1933, 38, виснаження
Тупик Йовдоха Оксентіївна,
 13.06.1933, 76, старість
Фемашин Мотря Григоровна,
 17.12.1932, 65, старість
Фоменко Параска Якова,
 05.06.1933, 16, виснаження
Хоменко Гапка Іванова,
 08.06.1933, 55, старість
Цивинська Катерина Григоровна,
 15.07.1933, 1, виснаження
Цивинська Мотря Федорова,
 народилася 10.10.1933,
 смерть невідома
Цивинська Оксана Іванівна,
 03.07.1933, 14, виснаження
Цивинська Ольга Левкова,
 08.05.1933, 37, виснаження
Цивинська Пріська Федоровна,
 04.04.1933, 2, виснаження
Цивинська Уляна Михайлова,
 13.05.1933, 15, виснаження
Цивинська Федоська
Прокоповна, 14.04.1933, 50,
 виснаження
Цивинська Хівря Іванова,
 25.05.1933, 67, старість
Цивинський Василь Кузьмович,
 7.09.1932, 0
Цивинський Василь Федьків,
 28.05.1933, 1, виснаження
Цивинський Володимир

Кузьмович, 09.06.1933, 11,
 виснаження
Цивинський Гнат Іванів,
 04.05.1933, 40, виснаження
Цивинський Грицько Іванів,
 27.04.1933, 20, виснаження
Цивинський Левко Кирилів,
 15.06.1933, 57, старість
Цивинський Михайло Кирилович,
 25.02.1933, 75, старість
Цивинський Остап Іванович,
 16.03.1933, 14, виснаження
Цивинський Степан Олексій,
 04.06.1933, 16, виснаження
Цивинський Федот Кузьмович,
 13.02.1933, 12,
 запалення легень
Цивинський Яков Маркович,
 23.03.1933, 70, старість
Черкаська Марфа (без батька),
 14.09.1933, 60, старість
Черкаський Василь
Тарасович, 16.09.1933, 2, па-
 раліч
Шовкошитній Андрій Васи-
льович, 13.03.1933, 66, старість
Шовкошитній Денис
Васильович, 02.03.1933, 47,
 виснаження
Шовкошитній Іван Петрів,
 17.06.1933, 20, виснаження
Шовкошитній Іван Петрович,
 19.06.1933, 21, виснаження
Шовкошитній Іван Тарасів,
 21.06.1933, 5, виснаження
Шовкошитній Іван Юхимов,
 28.05.1933, 26, виснаження
Шовкошитній Назар
Петрович, 03.12.1933, 19, ту-
 беркульоз
Шовкошитній Парфен Петро-
вич, 24.12.1933, 30 повісився
Шовкошитній Петро
Васильович, 26.08.1933, 55,
 параліч
Шовкошитній Федот Федоро-
вич, 08.03.1933, 61, старість
Шовкошитній Фетько Федо-
товч, 10.07.1933, 27,
 виснаження
Шовкошитня Векла
Олексійова, 13.05.1933, 71,
 старість
Шовкошитня Галина
Мусійова, 02.06.1933, 9,
 виснаження
Шовкошитня Ганна Тарасова,
 16.07.1933, 7, виснаження

Шовкошитня Дар'я Гнатова,
 18.07.1933, 30, виснаження
Шовкошитня Йовдоха (без
 батька), 03.05.1933, 7,
 виснаження
Шовкошитня Катерина Івано-
ва, 15.07.1933, 35, виснаження
Шовкошитня Катерина
Костьовна, 08.08.1932, 70, ста-
 рість
Шовкошитня Манька
Тарасова, 10.07.1933, 5,
 виснаження
Шовкошитня Марфа
Андрейова, 24.06.1933, 56,
 виснаження
Шовкошитня Милашка Ми-
трофанова, 04.06.1933, 38,
 виснаження
Шовкошитня Настя Петровна,
 26.11.1932, 27,
 повісилася самотійно
Шовкошитня Настя Тарасова,
 10.07.1933, 2, виснаження
Шовкошитня Оксана Андріїв-
на, 09.06.1933, 10, виснаження
Шовкошитня Оксана Григо-
ровна, 05.10.1933, 77, старість
Шовкошитня Олександра
Іванова, 14.05.1933, 62, ста-
 рість
Шовкошитня Соломія
Антонова, 30.06.1933, 13,
 виснаження
Шовкошитня Тетяна
Денисова, 19.05.1933, 5,
 виснаження
Шульга Варвара Іванівна,
 13.02.1933, 50, виснаження
Шульга Василь Тихонович,
 21.03.1933, 15, виснаження
Юрченко Іван Іванович,
 12.05.1933, 2, виснаження
Ялова Ганна Ількова, 30.03.
 1933, 2, виснаження
Ялова Манька Кириловна,
 15.04.1933, 2, виснаження
Ялова Настя Пилиповна,
 29.03.1933, 55, виснаження
Яловий Іван Карпів,
 28.04.1933, 5, виснаження
Яловий Іван Сергій,
 22.06.1933, 10, виснаження
Яловий Іван Сергій,
 26.05.1933, 12, виснаження
Яременко Надежда Павлова,
 03.06.1933, 50, старість

с. Вовчків

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Легенда про заснування цього села – з часів Київської Русі. Дикі заболочені нетрі заплави річки Трубіж рятували русичів від набігів кочівників і татаро-монгольських полчищ. Природні запаси дичини та риби рятували жителів села і під час Голодомору 1932-1933 років.

В 1930 році організовано колгосп ім. Будьонного. Тоді в с. Вовчків нараховувалось 352 двори, проживало 1691 чоловік. За спогадами очевидців розкуркулили спершу трьох заможних селян, а потім і тих, хто не записався в колгосп.

Загальна кількість померлих від голоду 1932-1933 рр. 100 чоловік. До наших днів збереглись лише офіційні дані про смерть у селі в 1932 році 40 жителів. Для порівняння, у с. Виповзки в 1932 році також померло всього 43 жителі, зате у 1933-му – 424.

В 1993 році на сільському кладовищі встановлено хрест пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 рр.

Мартиролог жителів села Вовчків – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 1884, арк. 135-155) та свідченнями очевидців Гордієнка Я.О., 1905 р.н.; Черненко С.П., 1909 р.н.; Кузьменка Г.К., 1914 р.н.; Денисенка А.Г., 1913 р.н., записаними у 1990-2008 роках Дембіцьким С., науковим співробітником Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав».

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті. Записи здійснено в порядку їх розміщення у книзі реєстрації актів про смерть.

Ігнатенко Уляна Митрофанівна, 21.01.1932

Кононенко Оришка Мартиновна, 27.02.1932

Романенко Маруся Петрівна, 05.08.1932

Шуруля Яков Степанович, 07.03.1932

Романенко Марта Леонтовна, 07.03.1932

Костенко Яков Яковлевич, 29.03.1932

Орел Лук'ян Федорович, 29.03.1932

Романенко Антон Степанович, туберкульоз, 01.04.1932

Талалай Пилип Петрович, 17.04.1932

Сизоненко Уляна Прохорівна, 19.04.1932

Жук Маруся Антоновна, 12.05.1932

Таранушенко Степанида Василівна,

Туберкульоз, 28.05.1932

Лук'яненко Оришка Петрівна, 08.06.1932

Чорненко Василь Давидович, 13.06.1932

Марченко Андрій Григорович, 25.06.1932

Кононенко Макар Трохимович, 26.06.1932

Проценко Степан Михайлович, 03.07.1932

Тригуб Ганна Федорівна, 09.07.1932

Костенко Петро Михайлович, 11.07.1932

Романенко Настя Андріївна, 20.07.1932

Розовик Пріська Данилівна, 31.07.1932

Найда Оксана Марковна, 14.08.1932

Тригуб Тиміш Трохимович, 16.08.1932,

Тригуб Горпина Михайлівна, 21.08.1932

Мусієнко Катерина Дем'янівна, 30.08.1932

Шуруля Ганна Іванівна, 10.09.1932

Жук Грицько, 29.07.1932

Гордієнко Уляна Ільковна, Втопилась, 13.09.1932

Костенко Петро Іванович, 02.10.1932

Жук Микола Михайлович, 02.10.1932

Таранушенко Іван Самійлович, 17.10.1932

Тимченко Василь Іванович, 25.10.1932

Кузьменко Тофось Андрійович, 29.10.1932

Денисенко Мотря Іванівна, 28.10.1932

Найда Василь Якович, 14.11.1932

Кононенко Хвеська Ониськовна, 21.11.1932

Романенко Степан Васильович, 21.11.1932

Тригуб Харитина Нестеровна, Забили бандити, 25.11.1932

Кондратенко Маруся Івановна, 28.11.1932

Романенко Надежда Титовна, 29.12.1932

с. Воскресінське

Одна з давніх назв – Малі Яненки на відміну від іншого хутора з назвою Яненки, що знаходився по той бік річки. Ще одна назва – хутір Каневського від імені власника-поміщика. Нинішню назву – Воскресінське – село отримало уже за радянських часів.

В 1930 році в селі було 145 дворів і проживало 782 мешканці. Того ж року був створений колгосп «Червоний шлях», який мав 820 га землі, з них 678 га – орної.

В с. Воскресінське під час голоду померло 390 чоловік. До наших днів дійшла тільки частина книги реєстрації актів смертей за лютий-вересень 1932 року, але й вона дає уявлення про страхіття, що насувалось, бо більша частина померлих – це діти і люди працездатного віку, причиною смерті яких вказано: «не ви-

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

значено». Встановлено прізвища 21 померлого від голодомору жителя. Поховані загиблі на сільському кладовищі.

Мартиролог жителів с. Воскресінське – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 1884, арк. 1-10).

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Авраменко Антон Семенів,
11.05.1932, 54, від хворості
Білоус Катря Савчина,
12.07.1932, 2 міс., не визначено
Дузенко Михайло Михайлів,
22.05.1932, нема, не визначено
Дьогтяр Грицько Грицьків,
02.06.1932, 69, не визначено
Дьогтяр Тиміш Грицьків,
19.06.1932, 85, від старості
Кацалап Галька Тимова,
25.07.1932, 49, не визначено
Кацалап Олекса Семенів,
11.06.1932, 76, не визначено

Кацалап Семен Макарів,
10.08.1932, 40, не визначено
Кулінченко Мотря Тимошова,
23.02.1932, нема, від хворості
Ламбет Василь Ничипорів,
11.07.1932, 45, не визначено
Ламбет Галька Оксентіва,
03.07.1932, 3 міс., не визначено
Москвича Марія, 08.08.1932,
1 р. 8 міс., не визначено
Пономаренко Степанида
Пилипова, 30.09.1932, 38,
не визначено
Севертока Іван Василів,

08.03.1932, 2, від хворості
Сизоненко Грицько Сергій,
06.03.1932, нема, від хворості
Скряга Микола Андрій,
19.08.1932, 1р. 8 міс.,
не визначено
Табачний Савка Василів,
23.04.1932, 55, від хворості
Чайка Іван Миколаїв,
24.05.1932, 65, не визначено
Шкура Сергій Федорів,
23.06.1932, 75, не визначено

с. В'юнище

В'юнище у 1968 р. потрапило в зону затоплення Канівським водосховищем і його жителі були переселені в село Циблі.

Перша згадка про село в історичних джерелах належить до 1622 року. 1845 року у В'юнищах перебував Т.Г. Шевченко. Тут він написав твори: «Холодний яр», «І мертвим, і живим, і ненародженим...», «Минають дні, минають ночі», «Три літа».

В 1930 р. в селі В'юнище проживало 1423 чоловіки.

Під час Голодомору загинуло 250 чоловік. Кількість встановлених жертв Голодомору – 245 осіб. До наших днів дійшли записи з книги реєстрації актів смертей за квітень-травень 1932 року (42 померлі) та за весь 1933 рік (померло 203 жителі села).

Мартиролог жителів села В'юнище – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 1884, арк. 61-82; спр. 1901, арк. 156-257).

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Андрушко Андрій Мусійович,
28.05.1933, 4, невідомо
Андрушко Домаха Степанова,
15.09.1932, 70, старість
Андрушко Іван Андрійович,
01.06.1933, 7, невідомо
Андрушко Іван Андрійович,
06.04.1932, 88, старість
Андрушко Микита Мусійович,
16.07.1933, 40, невідомо
Андрушко Микола Андрійов,
20.05.1933, 7, невідомо
Андрушко Микола Микитович,
08.07.1933, 10, невідомо
Андрушко Мусій Андрійович,
13.03.1933, 80, голод
Андрушко Параска Микитівна,
12.07.1933, 9, невідомо
Барсиренко Ганна Микитівна,
27.05.1933, 70, невідомо

Барсиренко Одарка Федосівна, 13.05.1933, 30, невідомо
Барсиренко Федосій Захаров, немає, 80, хвороба
Білько Іван Федотович,
18.06.1932, 6, втопився
Білько Йосип Петрович,
12.04.1933, 80, невідомо
Білько Левко Пилипович,
25.03.1933, 38, невідомо
Білько Матвій Максимів,
25.02.1933, 85, параліч
Білько Настя Левкова,
25.06.1933, 12, невідомо
Білько Омелько Максимов,
06.05.1932, 74, невідомо
Білько Павло Степанович,
20.08.1932, 11 міс.,
слабо народжений
Білько Пилип Йовдохів,

23.07.1933, 63, невідомо
Білько Приська Федорова,
07.08.1932, 56, невідомо
Білько Тетяна Самійлова,
17.10.1933, 37, невідомо
Білько Федот Йосипів,
23.05.1932, 56, невідомо
Білько Федот Лук'янів,
11.08.1932, 80, невідомо
Бовкун Олександра Миколаївна, 27.04.1933, 78, невідомо
Бойко Варка Федорова,
29.08.1933, 65, невідомо
Бойко Галина Іванівна,
05.05.1933, 1, невідомо
Бойко Грицько Данилович,
06.06.1933, 54, невідомо
Бойко Трохим Йовхимів,
02.01.1933, 47, туберкульоз
Бойко Трохим Павлович,

02.01.1933,47, туберкульоз
Бордун Микола Степанов,
 08.03.1933, 75, гангрена
Боярин Мотря Кирилівна,
 20.05.1933, 37, невідомо
Буряк Іван Васильович,
 22.06.1933, 13, невідомо
Буряк Пріська Михайлова,
 12.08.1933, 61, невідомо
Ведмідь Михайло Андрійович,
 06.07.1933, 28, невідомо
Ведмідь Софія Василівна,
 16.03.1933, 55, невідомо
Вовк Павло Іванович,
 17.02.1933, 82, невідомо
Войдашенко Гнат Архипович,
 12.07.1933, 38, невідомо
**Войдашенко Степан Андрійо-
 вич**,03.07.1932, 87, старість
Войцях Ганна,01.03.1933,4,
 глисти
Войцях Ігор Трохимович,
 25.04.1933, 37, невідомо
Войцях Михайло Ігорович,
 28.07.1933, 6, невідомо
Войцях Оксана,09.08.1933, 17,
 невідомо
Войцях Явдоха,18.06.1933,22,
 невідомо
Гаранда Йовдоха Степанівна,
 16.08.1932, 6міс, дитяча хворість
Гаранда Павло Федорович,
 09.07.1932,87,старість
**Герасименко Горпина Тарасів-
 на**, 09.07.1933, 28, невідомо
Годун Дем'ян Васильович,
 04.10.1933, немає, невідомо
Годун Йовдоха Василівна,
 06.03.1933, 63, туберкульоз
Годун Параска Ларіонівна,
 13.06.1933, 7, невідомо
Годун Степан Йовхимович,
 24.06.1933, 74, невідомо
Данько Ананій Йовтухович,
 23.11.1932, 50, неврастенія
Данько Андрій Антонович,
 19.06.1933, 17, невідомо
Данько Варка Василівна,
 08.04.1933, 67, невідомо
Данько Варка Іванова,
 12.07.1933, 11, невідомо
Данько Варка Яківна,
 19.07.1933, 65, невідомо
Данько Ганна Андріївна,
 06.06.1933, 60, невідомо
Данько Ганна Дем'янівна,
 06.06.1933, немає, невідомо
Данько Ганна Левкова,

25.06.1933, 15, невідомо
Данько Гарасим Федорович,
 20.11.1932,63,невідомо
Данько Горпина Гордіївна,
 31.07.1932,82, невідомо
Данько Дмитро Федоров,
 16.05.1933, 69, невідомо
Данько Іван Артемович,
 31.05.1933, 5, невідомо
Данько Іван Грицьків,
 14.07.1933, 2, невідомо
Данько Іван Дем'янович,
 06.06.1933, 5, невідомо
Данько Іван Іванович,
 10.05.1932, 2, туберкульоз
Данько Іван Костьович,
 1.06.1933, 53, невідомо
Данько Іван Миколайович,
 20.06.1933, невідомо
Данько Іван Явтухович,
 14.4.1933, 60, невідомо
Данько Йовтух Ничипорович,
 26.07.1932, 80, невідомо
Данько Катерина Петрівна,
 21.03.1933, 3, невідомо
Данько Ларіон Іванович,
 27.04.1933, 73, невідомо
Данько Левко Степанович,
 11.06.1933, 48, невідомо
Данько Лисавета Гаврилівна,
 07.07.1933, 50, невідомо
Данько Марія Олексіївна,
 22.03.1933, 82, невідомо
Данько Марія Павлова,
 05.04.1932, 12,
 запалення легенів
Данько Марія Самсонова,
 20.05.1933, 10, невідомо
Данько Марія Яківна,
 18.06.1933,2, невідомо
Данько Марфа Антонівна,
 25.06.1933, 11, невідомо
Данько Микита Андрійович,
 20.02.1933,58, невідомо
Данько Микита Йосипів,
 05.01.1933,73, параліч
Данько Микола Самсонович,
 22.03.1933, 6, невідомо
Данько Микола Федорович,
 10.03.1933, 54,
 запалення легенів
Данько Михайло Олексійович,
 17.08.1933,немає, невідомо
Данько Мотря,15.12.1933,
 75, невідомо
Данько Ничипір Ларіонович,
 14.06.193, 23, невідомо
Данько Олександр Матільк.,

22.04.1933, 8, невідомо
**Данько Олександр Самсоно-
 вич**,13.06.1933, немає, невідомо
Данько Олексій Іванович,
 31.03.1933, 76, невідомо
Данько Олексій Петрович,
 20.05.1933, 6, невідомо
Данько Охрін Миколайович,
 19.08.1933, 80, невідомо
Данько Панас Наумович,
 24.3.1933,60, невідомо
Данько Параска Семенова,
 25.06.1933, 4, невідомо
Данько Петро Костів,
 31.05.1932, 65, невідомо
Данько Пріська Іванова,
 14.08.1933, 30, невідомо
Данько Пріська Свиридова,
 21.08.1933, 66, невідомо
Данько Самсон Кирилович,
 13.03.1933, 38, голод
Данько Сергій Грицьків,
 12.11.1933, немає, невідомо
Данько Сергій Олексійович,
 23.07.1933, невідомо
Данько Сергій Якович, 19.07.
 1933, 23, невідомо
Данько Сидор Йосипович,
 26.06.1933, 57, невідомо
Данько Тетяна Михайлівна,
 06.09.1932,15,туберкульоз
Данько Федір Андрійович,
 13.05.1933, 55, невідомо
Данько Федорка Антонівна,
 25.04.193, 12, невідомо
Данько Химка Костева,
 20.02.1933, 53, невідомо
Данько Яків Іванович, 09.4.
 1933,12, невідомо
Данько Яков Антонович,
 22.5.1933, 32, невідомо
**Дем'яненко Олександр Мико-
 лайович**, 10.07.1933, 7,
 невідомо
Денщик Андрій Захарович,
 12.04.1933, 47, невідомо
Денщик Іван Якович, 28.5.
 1933, 54, невідомо
Денщик Олексій Іванович,
 08.07.1933, 21, невідомо
Денщик Павло Іванович,
 06.06.1933, 24, невідомо
Денщик Сергій Захарович,
 01.04.1933, 38, невідомо
Зима Галька Макарова,
 14.04.1933,7, невідомо
Зима Уляна Макарівна,
 10.04.1933,4, невідомо

Зіма Михайло Макарович, 27.04.1933, 11, невідомо
Караван Варка Михайлівна, 31.12.1932, 55, туберкульоз
Караван Василь Михайлович, 06.06.1933, 2, невідомо
Караван Петро Михайлович, 01.06.1932, 9, невідомо
Карман Ганна Грицькова, 22.08.1933, 53, невідомо
Карман Грицько Євнійович, 29.04.1933, 6, невідомо
Карман Євген Харитонович, 29.04.1933, 54, невідомо
Карман Микола Євгенович, 03.04.1933, 2, невідомо
Карман Михайло Аниськович, 07.07.1933, 34, невідомо
Карман Михайло Архипович, 24.06.1933, 7, невідомо
Карман Олексій Михайлович, 01.07.1933, 3, невідомо
Карман Приська Федорова, 02.03.1933, 78, невідомо
Карман Федора Макаровна, 06.04.1933, 62, невідомо
Карман Харитон Іванович, 10.01.1933, 19, невідомо
Кривоший Кирило Якимович, 08.07.1933, 40, невідомо
Кривоший Сергій Карпович, 05.07.1933, 3, невідомо
Кривуля Катерина Пилипівна, 08.07.1933, 73, невідомо
Кривуля Микола Олексійович, 15.01.1933, 2, невідомо
Кузнецьк Палажка Корнієва, 03.06.1933, 53, невідомо
Куниця Катерина Марківна, 07.07.1933, 80, невідомо
Левченко Павло Кирилович, 16.07.1933, 80, невідомо
Лисенко Олена Лавринова, 06.07.1933, 1, невідомо
Литвиненко Мусій Левкович, 09.06.1933, 67, невідомо
Литовченко Галька Федорівна, 15.03.1933, 1, голод
Литовченко Палажка Грицькова, 16.06.1933, 20, невідомо
Литовченко Федір Федорович, 23.02.1933, 4, невідомо
Лукавенко Ганна Ісаєва, 26.07.1933, 14, невідомо
Лукавенко Лисавета Савівна, 30.07.1933, 27, невідомо
Лукашенко Ганна Іванівна, 16.07.1933, 12, невідомо

Лукашенко Марія Ісаєва, 22.06.1933, 11, невідомо
Лукашенко Марія Йовдокімова, 25.07.1932, 63, заpalення легень
Лукашенко Михайло Сайов, 24.06.1933, 8, невідомо
М'який Петро Якович, 16.6.1933, 11, невідомо
Маковенко Марія Іванова, 09.10.1933, 3, невідомо
Миколаєнко Домна Якова, 18.08.1933, 88, невідомо
Мякий Павло Ялисеєвич, 07.05.1933, 6, невідомо
Овдїєнко Марія Левківна, 19.06.1933, 7, невідомо
Овдїєнко Настя Левківна, 14.06.1933, 9, невідомо
Оврашко Варка Гнатівна, 24.04.1933, 80, невідомо
Оврашко Грицько Тарасович, 06.07.1933, немає, невідомо
Оврашко Йовдоким Степанов, 01.03.1933, 65, невідомо
Оврашко Мар'я Гарасимова, 11.03.1933, 1 міс, невідомо
Оврашко Марина Грицькова, 01.06.1933, 55, невідомо
Оврашко Микола Петрович, 26.07.1933, 3, невідомо
Оврашко Петро Кирилович, 31.07.1932, 1 міс, невідомо
Отечко Михайло Олександрович, 20.01.1933, 36, заpalення легень
Петренко Гапка, 03.07.1932, 72, старість
Петренко Грицько Андрійович, 14.01.1933, 77, заpalення легень
Погоріла Варка Трохимова, 05.05.1933, 1, невідомо
Савенко Антон Омелянович, 13.11.1933, 68, невідомо
Савенко Василь Іванович, 29.07.1933, 4, невідомо
Савенко Йовхим Семенович, 03.06.1933, 51, невідомо
Савенко Марія Йовхимівна, 31.05.1933, немає, невідомо
Савенко Марія Сергіївна, 05.11.1933, немає, невідомо
Савенко Павло Степанович, 13.06.1933, 48, невідомо
Сависько Катерина Єлисеївна, 28.04.1933, немає, невідомо
Савченко Грицько Степанів,

15.05.1933, 60, невідомо
Савченко Олена Йохимівна, немає, 12, невідомо
Савченко Олена Сергіївна, 08.08.1932, 1 міс, невідомо
Савченко Павло Юхимович, 22.05.1933, 16, невідомо
Савченко Степан Дмитрович, 12.07.1933, 74, невідомо
Столярєнко Грицько Федорович, 27.04.1933, 66, невідомо
Столярєнко Ігор Грицьків, 30.06.1933, 28, невідомо
Столярєнко Марія Федорівна, 16.03.1933, 9, невідомо
Супрун Ганна Артемівна, 10.06.1933, 23, невідомо
Супрун Настя Іванова, 18.06.1933, 4, невідомо
Супрун Павло Дмитрів, 10.06.1933, 5, невідомо
Супрун Уляна Василівна, 16.07.1933, 38, невідомо
Тендітна Галина Данилівна, 26.04.1932, 5 міс, заpalення легень
Тендітна Галина Степанова, 05.05.1933, 3, невідомо
Тендітна Мотря Сергійкова, 08.05.1932, 8, туберкульоз
Тендітна Настя Іванова, 05.05.1933, 10, невідомо
Тендітна Наталка Семенова, 17.06.1933, 18, невідомо
Тендітна Софія Іванівна, 31.05.1933, 52, невідомо
Тендітний Андрій Микитович, 24.09.1932, 18, туберкульоз
Тендітний Архип Йовтухович, 29.06.1933, 19, невідомо
Тендітний Василь Семенович, 06.06.1933, 25, невідомо
Тендітний Георгій Йовтухович, 18.06.1933, 34, невідомо
Тимченко Антон Іванович, 30.07.1933, 46, невідомо
Тимченко Іван Антонович, 28.05.1933, 24, невідомо
Тимченко Марфа Мусіївна, 12.07.1933, 47, невідомо
Тимченко Микола Антонович, 21.05.1932, 17, параліч
Тимченко Михайло Антонович, 02.12.1933, 12, невідомо
Трипуз Варка, 16.07.1933, 75, невідомо
Трипуз Василь Гаврилович, 05.04.1932, 10, туберкульоз

Трипуз Гаврило Грицьків,
21.05.1933, 43, параліч
Трипуз Грицько Максимович,
26.12.1933, 89, невідомо
Трипуз Дем'ян Максимов,
07.03.1933, 91, невідомо
Трипуз Лаврон Дем'янович,
02.10.1933, 65, невідомо
Трипуз Оришка Михайлівна,
26.07.1933, 43, невідомо
Трипуз Прокоп Степанович,
11.04.1933, 61, невідомо
Тютюнник Іван Михайлович,
29.05.1933, немає, невідомо
Удод Марія Грицьківна,
02.01.1933, 2, невідомо
Фесенко Зінька Іванова,
10.06.1933, 65, невідомо
Фисан Мар'я Карпівна,
10.5.1933, 47, невідомо
Христюк Ганна Антонівна,
листопад, немає, невідомо
Цьома Варка Іванівна,
11.06.1933, 9, невідомо

Цьома Варка Іванова, 06.06.
1933, 6, невідомо
Цьома Іван Данилович, 11.3.
1933, 50, невідомо
Цьома Кирило Іванович,
15.03.1933, 18, голод
Цьома Марія Іванова, 28.04.
1933, 28, невідомо
Цьома Микола Федотович,
04.12.1932, 1міс,
слабо народжений
Цьома Микола Якович,
02.07.1933, 33, невідомо
Цьома Олексій Петрович,
09.05.1933, 22, невідомо
Цьома Степан Іванович,
29.05.1933, 26, невідомо
Цьома Федот Якович,
29.05.1933, 27, невідомо
Цьома Якилина Мусіївна,
17.07.1933, 50, невідомо
**Чаруковський Андрій
Васильович**, 06.06.1933, 51,
невідомо

**Черкаський Василь
Михайлович**, 03.11.1932, 1
невідомо
Шайда Параска Денисівна,
08.05.1932, 12, запалення почок
Шахранов Архип Степанович,
30.06.1932, 76, старість
**Шахрановська Химка
Федорова**, 22.04.1933, 82,
невідомо
**Шахрановський Іван
Васильович**, 11.04.1933, 2,
невідомо
Шевченко Іван Іванович,
12.07.1933, 7, невідомо
Шпиталь Василь Степанович,
01.06.1933, 2, невідомо
Шпиталь Костя Захарович,
16.03.76, невідомо
Шпиталь Олена Кирилівна,
27.04.1933, 40, невідомо
Яковенко Ониська Юхимівна,
04.01.1933, 91, туберкульоз

с. Гайшин

В 1929 році в селі організовано колгосп «Соцперебудова», наступного року – «Нове життя» і «Перебудова». Потім вони об'єдналися в один. В ході цієї колективізації було розкуркулено 12 дворів.

Перед великим голодом у с. Гайшин було 380 дворів і проживало 1375 жителів, 300 з них померло від голоду в 1932-1933 роках, з яких поіменно встановлені 228. Місце поховання померлих від голоду – сільське кладовище, де в 1994 році за рішенням сходу села встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів села Гайшин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр.1872, арк. 138-142; спр. 1884, арк. 156-172; спр.1880, арк.1-185) та свідченнями очевидців Кутового І.О., 1925 р.н.; Савчука Б.П., 1925 р.н.; Білецької М.М., 1920 р.н.; Данько В.М., 1920 р.н., записаними у 2008 році бібліотекарем с. Гайшин Бондар Л.І.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних в порядку записів у книзі реєстрації смертей поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Кролевець Іван Симонів
17.04.1932, 9 міс.
кашлюк, запалення легенів
Кібалка Катерина Єгорова
17.04.1932, 20 р., туберкульоз
Кролевець Микола Василів
17.04.1932, 12 днів, Гребок
Кутовий Іван Олександрів
30.04.1932, 11міс. виснаження
**Романенко Свирид Мико-
лин**, 16.05.1932, 57 р.
слабость легень і серця
**Кролевець Параска Федо-
рівна**, 21.05.1932
Кононенко Василь Петрів
23.05.1932, 1 місяць
Слабость народженого
Кононенко Ілько Левків

04.06.1932, 60 років, старость
Виноградній Микола Митрів
22.06.1932, слабость
Кутовий Петро Федорів
01.08.1932, 75 років, старость
Нижник Пріська Опанасова,
25.07.1932, слабость
народженого
**Барабаш Олександр Степано-
вич**, 15.08.1932, слабость
Горбова Ганна Яковина
17.08.1932, слабость
Кутова Марія Корнійова
05.09.1932, 76 років, Старость
Горбовий Василь Савчинів
05.09.1932, 3 роки,
душевно больний
Дзюбенко Корній Гришків

06.09.1932, 45 років
глоточний туберкульоз
Приходько Володимир Петрів
07.09.1932, 1 місяць
слабость уродженого
Кононенко Варка Павлова
26.09.1932, 2 р., дизентерія
Хрипка Пантелеймон Гнатів
03.10.1932, слабість
Савчук Петро Іванів
07.10.1932, 60 років
туберкульоз
Дзюбенко Федор Корнійв
20.10.1932, 12 років
Туберкульоз
Бражник Олександра Минова,
21.10.1932, Дизентерія
Горбовий Клим С.

- 28.10.1932, сухоти
Козій Оврам Семенів
04.11.1932, 56 р., рак кишок
Горбова Маруся Кондратова,
14.11.1932, 79 років, старість
Дзюбенко Параска Дмитрова,
15.11.1932, 78 років, старість
Кутовий Василь Паньків
18.11.1932, 80 років, старість
Кибалко Іван Власів
29.11.1932, запалення легких
Журба Маруся Васильова
07.11.1932, 1 рік
Слабувала на легені
Дзюбенко Марта Бакумова
08.12.1932, 70 р., старість
Кононенко Катерина
09.12.1932, 65 років
Слабувала на серце
Кононенко Василь Гришів
23.12.1932, 19 років
Утонув невідомо
Дзюбенко Олександра Савична,
27.02.1932
Дзюбенко Василь Остапов
01.03.1932, 7 міс.
Запалення мозків
Барабаш Настя Степанова
08.03.1932, 65 років
Сясько Йовдоха Олексійова
06.03.1932
Кутовий Бакум Іванів
06.03.1932, 63 роки
від старчого удару
Дзюбенко Антон Микитів
10.03.1932, 93 р., Старість
Васько Василь Ігорів
13.03.1932, 2 місяці
Кутова Марфа Колина
22.03.1932, 79 р. від старості
Горбовий Іван Пилипів
22.03.1932, 1 місяць
Бражник Ілько Макен.
09.07.1932, 70 р.
Старість, виснаженість
Кутовий Петро Федорів
01.08.1932, 75 р.
Старість виснаженості
Салашенко Грицько Лавронів
13.01.1933, 78 років, старість
Арапин Христя Андреева
22.01.1933, 60 років
Старість, слабувала на серце
Кролевець Ганна Васильова
16.01.1933, 40 років
водяна болізна
Кутовий Микола Іванів
03.02.1933, легені
Горбовий Іван Сергійв
20.02.1933, 81 рік, старість
Сасько Хома Василів
26.02.1933, 57 р., сегені
Барабаш Тетяна Городева
01.03.1933, 60 р., спаралізована
Перепелиця Микита Маркович,
09.03.1933, 32 роки
Слабував на легені
Хрипко Пріська Іванова
11.03.1933, 76 років
Старість, слабувала на легені
Барабаш Варка Семенова
12.03.1933, 49 років
Слабувала на легені
Кононенко Євдоха Іванова
15.03.1933, 80 років
Старість, слабувала на серце
Якуба Наталка Ониськова
24.03.1933, 80 років
Старість, слабувала на легені
Кондратенко Олександр Іванів,
30.03.1933, 60 років
Слабував на легені
Кутова Варка Іванова
31.03.1933, 4 місяці
Слабувала на легені
Лябах Настя Зінькова
02.04.1933, 60 років
Старість, слабувала на серце
Басараб Микола Андрейв
06.04.1933, 76 років
Старість, слабував на легені
Кононенко Митрофан Ільків
28.05.1933, 33 роки
Слабував на легені
Арапин Палажка Романова
29.05.1933, 25 років
Слабувала на легені
Приходько Улита Романова
29.05.1933, 36 років
Слабувала на легені
Масличенко Євдоха Саєва
29.05.1933, 40 років
слабувала на серце
Кондратенко Антон Іванів
07.04.1933, 60 років
слабував на легені
Кондратенко Борис Федотів
07.04.1933, 3 роки
слабував на легені
Сясько Марко Павлів
10.04.1933, 55 років
Слабував на легені
Богуш Іван Іванов
11.04.1933, 60 років
Слабував на легені
Тимченко Іван Іванов
29.05.1933, 34 роки
Слабував на легені
Горбовий Микола Корнієв
30.05.1933, 6місяць
Слабував на легені
Хрипко Василь Семенів
30.05.1933, 5 років
Слабував на легені
Лябах Василь Тарасів
30.05.1933, 3 роки
Слабував на легені
Колесник Максим Андреев
12.04.1933, 62 роки
Хрипко Любка Іванова
15.04.1933, До року
Слабувала на легені
Кутова Маруся Васильова
19.04.1933, слабувала на легені
Хрипко Маруся Семенова
18.04.1933, 3 роки
Слабувала на легені
Хрипко Параска Петрова
31.05.1933, 65 років
Голова
Кутовий Сесней Миколин
31.05.1933, 16 років
Туберкульоз
Кутовий Осип Пилипів
01.06.1933, 40 років
Слабував на легені
Кутова Пріська Давидова
01.06.1933, 60 років
Слабувала на легені
Хрипко Варка Іванова
21.04.1933, 5 міс.
Слабувала на легені
Барабаш Наталка Кондратова
23.04.1933, 32 роки
Слабувала на легені,
туберкульоз
Кибалка Іван Микитов.
23.04.1933, слабував на легені
Самань Іван Семенів
27.04.1933, 73 роки
Слабував на серце
Шинкар Яков Іванов
27.04.1933, 59 років
слабував на легені
Плужник Дем'ян Дем'янів
05.05.1933, 45 років
Слабував на легені
Хрипко Іван Гнатів
02.06.1933, 37 років
Слабував на легені
Кутова Маруся Трохимова
03.06.1933, 45 років
Слабувала на легені
Кутовий Іван Петрів

28.04.1933, 58 років
Апендицит
Хрипко Гнат Левків
02.05.1933, 34 роки
Виноградній Олександр Федорів
02.05.1933, 55 років
Слабував на легені
Кролевець Горпина Давидова,
02.05.1933, 60р.
Слабувала на легені, слабость
Кутовий Іван Іванів
04.05.1933, 69 років
Слабував на легені
Богуш Ганна Василівна
04.05.1933, 39 років
Слабувала на легені
туберкульоз
Васько Осип Олексій
04.05.1933, 70 років
Старость, слабувала на легені
Кибалка Іван Власів
04.05.1933, 9 років
Слабував на легені
Лябах Іван Борисів
05.05.1933, 64 роки
Слабував на легені
Дзюбенко Гана Дем'янова
08.05.1933, 60 років
Слабувала на легені
Кононенко Настя Митрофанова
09.05.1933, 1 рік
Слабувала на легені
Кролевець Мелько Грицьків
09.03.1933, 59 років
Слабував на легені
Кравченко Євдоха Гордова
09.05.1933, 60 років
Дзюбенко Марта Романова
10.05.1933, 40 років
слабувала на легені,
туберкульоз
Дзюбенко Федор Андреев
11.05.1933, 64 роки
слабував на легені, туберкульоз
Сасько Микола Махтеїв
11.05.1933, 6 міс.
слабував на легені
Кутовий Микола Архипів
14.04.1933,
Слабував на легені
Арапин Данило Петрів
14.05.1933, 59 років
Хрипко Іван Іванів
14.05.1933, 8 років
Васько Варка Осипова

15.05.1933, 30 років
Слабувала на легені
Кондратенко Петро
21.05.1933, 8 міс.
Слабував на серце
Кутовий Онисько Петрів
16.05.1933, 40 років
Слабував на легені
Кутовий Василь Петрів
20.05.1933, 56 років
Слабував на легені
Ігнатенко Тарас Федорів
21.05.1933, 56 років
Слабував на легені
Приходько Марта Андреева
21.05.1933, 56 років
Слабувала на серце
Арапин Петро Данилів
22.05.1933, 18 років
Слабував на легені
Хрипко Олександра Іванова
22.05.1933, 4 роки
Слабувала на легені
Кононенко Омелько Петрів
26.05.1933, 48 років
Слабував на легені
Приходько Семен Сергійов
26.05.1933, 34 роки
Язва шлунку
Хрипко Грицько Іванів
26.05.1933, 49 років
Слабував на легені
Сасько Іван Василів
26.05.1933, 60 років
Язва шлунку
Колесник Василь Корній
26.05.1933, Слабував на легені
Гордієнко Марфа Іванова
01.06.1933, 70 років
Слабувала на легені
Хрипко Іван Гнатів
02.06.1933, 37 років
слабував на легені
Кутова Маруся Трохимова
03.06.1933,
Слабувала на легені
Кутовий Микита Василів
03.06.1933,
Хрипко Ганна Петрова
03.06.1933, 40 років
Слабувала на серце
Тригуб Яков Іванів
03.06.1933, 70 років
Слабував на серце
Бражник Маруся Васильова
03.06.1933, 65 років
Слабувала на серце
Бибик Уляна Дем'янова

02.06.1933, 40 років
Слабувала на серце
Тимченко Семен Іванів
04.06.1933,
Слабував на серце
Кутовий Іван Миколин
04.06.1933, 10 років
Слабував на легені
Кононенко Марта Гаврилова
05.06.1933, 70 років
Слабувала на легені
Кутовий Павло Ониськів
05.06.1933, 6 років
Слабував на легені
Кутовий Зінько Ониськів
56.06.1933, 9 років
Слабував на легені
Хрипко Петро Іванів
05.06.1933, 7 років
Слабував на легені
Кутовий Іван Архипів
07.04.1933, 16 років
Слабував на легені
Кутова Параска Миколина
07.06.1933, 14 років
Слабувала на легені
Богуш Зінько Романович
07.06.1933, слабував на легені
Романенко Ілько Оксентіїв
08.06.1933, 11 років
Слабував на легені
Романенко Надежда Васильова
08.06.1933, Слабував на серце
Романенко Петро Федорів
08.06.1933, 9 років
Слабував на легені
Васько Тетяна Семенова
10.06.1933, 26 років
Біляй Тимофій Іванів
09.06.1933, 28 років
Слабував на легені
Прихидько Варка Васильова
09.06.1933, 6 років
Слабувала на легені
Біляй Іван Захарів
10.06.1933, 60 років
Слабувала на легені
Середній Іван Лукишин
10.06.1933, 2 роки
Слабував на легені
Хрипко Олестрин Левків
10.06.1933, Слабував на легені
Сасько Іван Семенів
11.06.1933, 65 років
Слабував на легені
Колесник Гаврило Микитов
11.06.1933, 58 років
Слабував на серце

Романенко Петро Оксентійв,
12.06.1933, 4 р.
Слабував на легені
Прихидько Максим Іванів
14.06.1933, 40 років
Слабував на легені
Сасько Олександр Махтеїв
15.06.1933, 3 роки
Слабував на легені
Біляй Горпина Крільова
15.06.1933, 36 років
Слабувала на легені
Сасько Манька Маркова
15.06.1933, 8 років
Слабувала на легені
Кононенко Кирило Остапів
17.06.1933, 60 років
Слабував на легені
Романенко Пріська Оксентійова
17.06.1933, 8 років
Слабувала на серце
Горбовий Макар Андрейв
19.06.1933, 11 років
Слабував на легені
Кондратенко Іван Антонів
19.06.1933, Слабував на легені
Барабашова Тетяна Грицькова
19.06.1933, 8 років
Слабувала на легені
Кролевець Антон Олексійв
20.06.1933, 48 років
Слабував на легені
Барабаш Федор Іваанів
21.06.1933, 2 роки
Слабував на легені
Дзюбенко Манька Корнійова
22.06.1933, 5р.
Слабував на легені
Ігнатенко Наталка Панасова
22.06.1933, 54р.
Слабувала на легені
Романенко Василь Оксентійв
22.06.1933, 12 років
Слабував на легені
Порало Параска Іванова
23.06.1933, 48 років
Слабувала на легені
Тимченко Маруся Іванова
26.06.1933, 4 роки
Слабувала на легені
Кононенко Векла Васильова
24.06.1933, 70
Слабувала на легені
Приходько Семен Митрофанів, 26.06.1933, 5 р.
Слабував на легені
Сасько Грицько Архипів

28.06.1933, 11 років
Слабував на легені
Хрипко Ганна Давидова
28.06.1933, 40 років
Слабувала на легені
Колесник Іван, 28.06.1933, 7
Слабував на легені
Горбовий Семен Андрійв
28.06.1933, 5 років
Слабував на легені
Хрипко Петро Грицьків
29.06.1933, 18 років
Слабував на легені
Приходько Варка Васильова
29.06.1933, 6 років
Слабувала на легені
Приходько Васька
29.06.1933, 70 років
Слабувала на серце
Романенко Грицько Оксентійв
30.06.1933,
Слабував на серце
Санакін Іван Грицьків
20.05.1933, 19 років
Слабував на легені
Романенко Грицько Оксентійв
30.06.1933,
Слабував на серце
Ігнатенко Надежда Іванова
01.07.1933, 50 років
Слабувала на легені
Романенко Семен Оксентійович
03.07.1933, 20 років
Слабував на легені
Приходько Олександр Василів, 03.06.1933, 4 роки
Слабував на серце
Хрипко Петро Семенів
01.07.1933, 9 років
Слабував на серце
Кутовий Петро Миколин
04.07.1933, 29 років
Слабував на легені
Кононенко Марина
04.06.1933, 60 років
Слабувала на легені
Хрипко Толя Трохимів
04.07.1933, 6 років
Слабував на легені
Приходько Прокип Степанів
05.07.1933, 37 років
Слабував на легені
Колесник Грицько Карпів
05.07.1933, 8 років
Слабував на легені
Барабаш Грицько Федорів
06.07.1933, 2 роки

Слабував на легені
Басараб Іван Гарасимів
07.07.1933, 6 років
Слабував на легені
Кутовий Федор Пилипів
08.07.1933. 47 років
Слабував на легені
Кондратенко Варка Євдокимова,
10.07.1933, 50
Слабувала на легені
Кононенко Роман Семенів
09.07.1933, 55 років
Слабував на легені
Кононенко Тетяна Михайлова,
12.07.1933, 2м.
Горбовий Толя Степанів
12.07.1933, 18 років
Слабував на серце
Масліченко Трохим Саїв
12.07.1933, 36 років
Слабував на легені
Виноградня Уляна Кирилова,
13.07.1933, слабувала на серце
Біляй Митрофан Іванів
14.07.1933, слабував на легені
Кутовий Микола Остапів
14.07.1933, 12 років
Слабував на легені
Кибалка Влас Левків
14.07.1933, 55 років
Слабував на серце
Кутовий Микита Якович
16.07.1933, 65 років
Слабував на серце
Богуш Наталка Грицькова
16.07.1933, 73 роки
Слабувала на серце
Сасько Іван Петрів
15.07.1933, 73 роки
Барабаш Манька Іванова
17.07.1933, 5 років
Слабувала на серце
Кутовий Іван Левків
19.07.1933, 2 роки
Слабував на легені
Приходько Пилип Демидів
19.07.1933, 30 років
Туберкульоз
Сасько Петро Марків
20.07.1933, 4 роки
Слабував на серце
Дзюбенко Горпина Степано-ва, 23.07.1933, 60 років
Слабував на серце
Сасько Ганна Кирилова
23.07.1933, 60 років

Слабував на серце
Сасько Михайло Архипів
 20.07.1933, 17 років
 Слабував на легені
Бондар Семен Филонів
 25.07.1933, 31 рік
 Слабував на серце
Кролевець Олексій Павлів
 28.07.1933, 72 роки
 Слабував на серце
Козій Іван Олексій
 28.07.1933, 65 років
 Слабував на серце
Дзюбенко Федор Антонів
 29.07.1933, 60 років
 Слабував на легені
Тмченко Ганна Максимова
 30.08.1933, 42 роки

Слабувала на серце
Кравченко Петро Ільків
 31.08.1933, 2 роки
 Слабувала на серце
Самань Тетяна Демидова
 28.07.1933, 6 міс.
 Слабувала на серце
Кононенко Грицько Титов
 05.08.1933, 2 місяці,
Кувий Тимофій Якович
 13.08.1933, 20 років, дизентерія
Богуш Микита Якович
 24.08.1933, 65 років
Кравченко Маруся Максимова
 11.07.1933, 13 років
 Слабувала на легені
Погоріла Галька Зінькова
 10.09.1933, 2 місяці

Кононенко Павло Ільків
 02.07.1933, 30 р., виснаженість
Кононенко Галька Павлова
 20.07.1933, 4 роки,
Кононенко Настя Митрофанова, 22.07.1933, 1 рік
Кононенко Пріська Митрофанова, 25.07.1933, 4 роки,
Власенко Мелашка Іванова
 13.10.1933, 70 років
Хрипко Василь Федорів
 03.08.1933, 13 р. виснаженість
Михно Роман Іванів
 16.11.1933, 26 р., Тиф
Козій Настя Грицькова
 18.12.1933, 57 р., порок серця
Приходько Василь Іванів
 24.12.1933, 66 р. слабкість

с. Гланишів

Село виникло на поч. XVI ст. Його назва походить від першого поселенця цієї місцевості козака Гланиша. В 1929 році в селі організовано колгосп ім.Т.Г. Шевченка. Кількість розкуркулених сімей – 17. Станом на 1932 рік в селі Гланишів було 229 дворів і проживало 1039 чоловік. від голоду в 1932-1933 роках померло 144 жителі. Померлі поховані на сільському цвинтарі. 15 жовтня 1994 року там встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів села Гланишів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр.1883, арк. 136-152; спр. 1880, арк.1-102) та свідченнями Тимченко Є.П., 1924 р.н.; Середньої Н.Д., 1921 р.н., записаними в 2008 р. Недбайло Л.В., секретарем сільської ради.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Дмитренко Олена Мусійова,
 02.01.32, 79,
 від старості
Свириденко Василь Максимович, 12.01.32,
Омелюх Ганна Яхримова
 21.01.32,
Сахно Петро Іванович
 25.01.32. 1, золотуха
Олексенко Наталка Романова,
 27.01.32, 32, воспал.операція
Коваленко Катерина Ониськовна, 31.01.32, кір
Савчук Ольга Антонова
 04.02.32, кашлюк
Савчук Петро Сергій
 27.02.32,
Хобта Василь Антонів
 12.03.32, 1
Лисенко Степан Опанасів
 31.03.32, 1
Ярема Іван Петрович
 10.04.32, 58, виснаження
Лисенко Маруся Андрійкова
 15.04.32, недоношене
Лисенко Петро Андрій

17.04.32., недоношене
Свириденко Олена Микитина,
 20.04.32, 13,
Авраменко Надежда Левон-тівна, 30.04.32, 70, від старості
Хобта Василь Несторів
 06.05.32, дит.параліч
Шостак Олександр Якович
 08.06.32, гарячка
Кириченко Павло Васильович,
 09.06.32,
Шостак Степан Антонів
 29.06.32, 67, від старості
Свириденко Параска Назаровна, 27.07.32, 35,
 туберкульоз
Шостак Уляна Марковна
 01.08.32, 69, різачка
Пальчик Марія Миколаївна
 10.08.32, 1, різачка
Омелюх Василь Степанович,
 14.08.32
Шкиль Яков Микитович
 14.08.32, 67
Савчук Петро Ларіонів
 18.08.32

Щава Ольга Максимовна
 25.08.32
Лисенко Параска Яковна
 03.09.32
Шкиль Галька Микитівна
 03.09.32, 78, від старості
Красуля Людмила Павлівна
 04.09.32,
Лисенко Ганна Панасова
 05.09.32
Шостак Дем'ян Пилипів
 06.09.32
Рубан Хійона Тарасова
 07.09.32, 75, від старості
Пальчик Ганна Іванова
 09.09.32,
Кириченко Ганна Вакулина
 09.09.32, 1
Олексенко Василь Хведорів,
 14.09.32, 1
Шостак Грицько Іванів
 20.09.32, 1
Юр Костянтин Кондратів
 23.09.32, 66, по старості
Дмитренко Іван Михайлів
 24.09.32, 77, від старості

Закомірній Андрій Артемів,
26.09.32
Савчук Кіндрат Ульянов
20.09.32, 53, від старості
Олексенко Микола Іванів
27.09.32, різачка
Шкиль Дем'ян Семенів
01.10.32, 78, від старості
Савчук Ладимир Самсонів
06.10.32, різачка
Віровка Павло Трохимів
13.10.32
Красуля Ганна Петрова
17.10.32, різачка
Гайдук Дмитро Семенович
29.10.32, 62, від старості
Ярема Марфа Дмитрова
10.01.33, 24, дизентерія
Шкиль Іван Іванів
20.01.33, 2, восп. мозгів
Хобта Андрій Петрів
02.02.33, від простуди
Омелюх Іван Степанів
18.02.33, 4, восп. легких
Сахно Борис Степанович
21.02.33, 73, від старості
Лисенко Трохим Кирилович
20.02.33, 52, від старості
Кириченко Микола Данилович
03.03.33, 76, від старості
Рубан Настя Грицькова
04.03.33, 50, від старості
Рубан Грицько Володимирів
18.03.33, 76, по старості
Сахно Федор Дмитрів
22.03.33, 10, восп. мозг.
Сахно Семен Андрій
24.03.33, 67, від старості
**Дмитренко Олександр
Миколайович**
27.03.33, дитяча хвороба
Віровка Василь Данилович
21.04.33, 29, душевно хворий
Кизуб Сергій Калеників
27.04.33, 68, від старості
**Коваленко Ликсандра
Микитина**
01.05.33, 2, отьок горла
Кизуб Артем Калеників
05.05.33, 58
Шостак Олена Іванова
13.05.33, 35, затяжка місячн.
Коваленко Петро Артемів
17.05.33, 62, від старості
Юр Варка Єгорова
17.05.33, 65, від старості
Кизуб Маруся Петрова
20.05.33

Сахно Федор Дем'янів
22.05.33, 78, від старості
Порало Микола Андрій
24.05.33, 7
Пальчик Ганна Петрова
25.05.33, 9
Сахно Параска Леонтівна
26.05.33, 75, від старості
Хобта Савка Михайлович
28.05.33, 53, від старості
Олексенко Петро Ониськів
01.06.33, 50, від слабості
Ярема Уляна Петрова
01.06.33, 55, від старості
Шкиль Домаха Данилова
02.06.33, 64, від старості
Красуля Митро Степанович
04.06.33, 61, від старості
Овраменко Марія Мусійовна,
04.06.33, 3
Омелюх Іван Василів
04.06.33, 59, від старості
Овраменко Андрій Грицьків,
05.06.33, 70, від старості
Шостак Микола Грицьків
07.06.33, 76, від старості
Сахно Іван Єразомів
18.06.33, 2
Авраменко Мусій Іванович
20.06.33, 56, від старості
Рубан Параска Михайлова
21.06.33, 7
Ярема Мотря Грицькова
21.06.33, 58, по старості
Шостак Маруся Митрофанова
22.06.33, 2, від простуди
Хобта Приська Дмитрова
22.06.33, 45
Кутовий Петро Павлів
23.06.33, 2
Олексенко Петро Степанович,
23.06.33, 75, по старості
Ярема Лисовета Дмитрова
23.06.33, 1
Свириденко Микола Мусіїв
30.06.33
Сахно Грицько Семенів
29.06.33, 8
Коваленко Федора Лук'янова,
01.07.33, 35
Сахно Нечипор Деєм'янів
01.06.33, 59, по старості
Сахно Семен Якович
07.06.33, 35
Сахно Йовдоха Павловна
03.07.33, 70, по старості
Хобта Марія Миколаївна
03.07.33, 72, по старості

Кутовий Олександр Федорів
04.07.33, 9, воспаленіє
Овраменко Ганна Яковна
01.07.33, 6, воспаленіє
Овраменко Тетяна Яковина
04.07.33, 8, виснаження
Дмитренко Павло Саків
04.07.33, 5, невідома
**Олексенко Онисько
Максимович**
06.07.33, 79, по старості
Гайдук Йосип Андрій
07.07.33, 85, по старості
Коваленко Василь Денисів
08.07.33, 12, виснаження
Дмитренко Йовдоха Сакійова,
09.07.33, 8, різачка
Сахно Маруся Павлова
09.07.33, 66, від старості
Сахно Ольга Василівна
13.07.33, 36
Кутова Ганна Хведорова
13.07.33, 4
Савчук Лихтійон Петрович
14.07.33, 68, від старості
Гончаренко Павло Іванович,
08.06.33, 58, від старості
Шкиль Андрій Федорів
11.06.33, 2
Коваленко Іван Денисів
10.06.33, 6
Коваленко Грицько Денисів,
12.06.33, 4
Сахно Андрій Дем'янів
14.06.33, 11
Сахно Хведор Дем'янів
14.06.33, 6
**Овраменко Володимир Васи-
льович**, 14.07.33, 12,
виснаження
**Дмитренко Параска Мойсейо-
ва**, 15.07.33, 12, виснаження
Сахно Іван Федорович
15.07.33, 53, виснаження
**Савчук Грицько Йовдокимо-
вич**, 16.07.33, 10, різачка
Лисенко Ганна Трохимова
16.07.33, 12, рожа
Овраменко Сохвія Петрова
18.07.33, 60, по старості
Рубан Петро Мойсеїв
18.07.33, 4, виснаження
Сахно Грицько Грицьків
19.07.33, 48, виснаження
Савчук Андрій Йовдокимів
20.07.33
Сахно Андрій Архипів
21.07.33, 4

Лисенко Маруся Трохимовна
21.07.33, 8, воспаленіє
Гончаренко Христя Павлова,
13.08.33, 17
Кириченко Кирило Степанов,
14.08.33, 50, по старості
Сахно Єразум Іванович
22.08.33, 28, від рожі
Дмитренко Михайло Іванович,
24.08.33, 41
Шостак Грицько Антонів
09.09.33, 71, від старості
Красуля Маруся Андрійкова,
16.09.33, 68, по старості

Савчук Ганна Іванівна
20.09.33, 33, туберкульоз
Савчук Омелько Мусіїв
22.09.33, 71, від старості
Щава Ликсандр Максимович
24.09.33
Савчук Василь Пилипів
08.09.33
Хобта Петро Федорів
10.10.33, 30, туберкульоз
Сахно Оксана, 13.10.33, 4
Хобта Прокіп Тодосів
18.10.33, 47
Красуля Уляна Йовхимівна

27.10.33, 70, старість
Пальчик Лисовета Омелькова, 01.11.33, 33
Шостак Маруся Васильова
03.11.3, 65, від старості
Кизуб Оришка Йовнимова
24.11.33, 82, від старості
Свириденко Варка Петрова
06.12.33, 12, туберкульоз
Сахно Марія Іванова
10.12.33, 28
Шостак Параска Павлова
11.12.33, 9, восп. мозгів

с. Горбані

Село виникло в кінці XV ст. як козаچه поселення і одержало назву від прізвища перших поселенців – трьох братів Горбанів.

На 1930 рік в селі Горбані було 376 дворів і мешкало 1600 жителів. Того ж року був створений колгосп ім. Сталіна. Під час колективізації розкуркулено 7 сімей.

Померлих від голоду в 1932-1933 рр. – 750 чоловік, з яких поіменно встановлено 122 чоловіки. Місце поховання померлих від голоду – сільський цвинтар. В 2003 році на сільському кладовищі з ініціативи сільської ради встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів села Горбані – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Дерев'янка О.С., 1922 р. н.; Шквари (Черненко) Л.М., 1940 р.н., записаними Дерев'янка О.С., виконавцем сільської ради с. Горбані, та Крицькою Т.І., завідуючою фельдшерсько-акушерським пунктом с. Горбані (запис 2008 року).

В мартирологу при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові та вік померлих.

Бакуменко Марія, 33
Бакуменко Павло Петрович, 3
Бакуменко Петро (Варченків), 26
Бакуменко Ярест (Варченків), 32
Білогруд Михайло Юхимов., 18
Білогруд Уляна (Касянова), 23
Білогруд Юхим Іванович, 29
Більченко Григорій Андрій., 36
Більченко Денис Пилипов., 33
Більченко Іван Григорович, 4
Більченко Марина Павл. 33
Більченко Наталка Григорів., 8
Висоцька Катерина Сергіїв., 21
Висоцька Лисавета Сильверстівна, 43
Висоцька Ольга Сергіївна, 19
Висоцька Ольга Сергіївна, 17
Висоцька Пелагея Сергіївна, 15
Висоцька Федора Матвіївна, 46
Висоцька Федора Петрівна, 41

Висоцький Микола Сергійович, 23
Висоцький Микола Сергійович, 21
Висоцький Микола Сергійович, 19
Висоцький Сергій Макаров., 52
Висоцький Сергій Марков., 43
Гайка Ганна Іванівна, 23
Гайка Григорій Іванов. 10
Гайка Іван Хомович, 49
Гайка Марія Іванівна, 19
Гайка Устина, 44
Гака Іван Хомович, 40
Данько Варвара Андріївна, 5
Данько Василь Андрійович, 7
Демченко Василь Андрійов., 43
Демченко Ганна Павлів. 4
Демченко Дмитро Тихонов., 15
Демченко Катерина Павлів, 6
Демченко Ольга Павлів., 2
Демченко Павло Микит., 33
Демченко Петро Павлов., 8
Крицький Антон

Миколайович, 45
Крицька Ольга Антонів., 14
Кузьменко Григорій, 19
Кузьменко Іван Іванов., 3
Кузьменко Марія, 60
Кузьменко Ніна, 16
Кулічевська Ганна Данилів., 10
Кулічевська Катерина Данилівна, 9
Кулічевська Тетяна Данилівна, 12
Кулічевський Іван Андрійович, 9
Кулічевський Іван Явтухов., 31
Кулічевський Микола Андрійович, 10
Нестеренко Андрій Корнійович, 41
Нестеренко Марія, 2
Нестеренко Марія Андріїв., 21
Онопрієнко Антон Юхимов., 11
Онопрієнко Володимир Юхимович, 14
Онопрієнко Ганна Юхимівна, 9
Онопрієнко Ганна Яківна, 11

Онопрієнко Григорій Юхимович , 23	Онопрієнко Федір Васильович (Дорошенків) , 27	Соколенко Наум Пилипов. , 47
Онопрієнко Іван Данилович , 10	Онопрієнко Федір Федоров. , 6	Терех Григорій Павлович , 6
Онопрієнко Іван Федорович , 2	Онопрієнко Федір Юхимов. , 20	Терех Григорій Петров. , 2
Онопрієнко Іван Якович , 16	Онопрієнко Юхим Миколайович , 52	Терех Іван Павлович , 3
Онопрієнко Марія Данилів. , 19	Онопрієнко Яків (Дорошенків) , 27	Терех Катерина Петрівна , 15
Онопрієнко Матвій Якович , 14	Онопрієнко Яків Семенов. , 47	Терех Кузьма Петрович , 13
Онопрієнко Микола Федорович , 4	Сидоренко Артем Якимов. , 29	Терех Марія , 26
Онопрієнко Михайло Данилович , 16	Сидоренко Ганна , 34	Терех Микола Іванович , 51
Онопрієнко Мотрона Павлів. , 46	Сидоренко Ганна Дмитрів. , 15	Терех Микола Охримов. , 6
Онопрієнко Олександр Якович , 4	Сидоренко Григорій Мартинович , 40	Терех Михайло Петр. , 42
Онопрієнко Олександра Юхимівна , 21	Сидоренко Іван , 3	Терех Мусій Миколай. , 20
Онопрієнко Опанас , 34	Сидоренко Йовдоха . 64	Терех Надія Охримівна . 4
Онопрієнко Парасковія Федотівна , 43	Сидоренко Мартин Павлов. , 67	Терех Ольга Павлівна , 3
Онопрієнко Петро Юхимов. , 13	Сидоренко Михайло Артемович , 5	Терех Охрім Іванович , 25
Онопрієнко Софія Василів. , 50	Сидоренко Овдій Мартинов , 46	Терех Павло Петрович , 21
Онопрієнко Степан Данилович , 25	Сидоренко Петро , 5	Терех Павло Петрович , 28
Онопрієнко Тетяна Яківна , 12	Соколенко Марія Іванівна . 44	Терех Павло Петрович , 29
Онопрієнко Тихон Юхимов .17	Соколенко Микола Родіонович , 17	Терех Параска Прокопівна , 41
		Терех Петро Петрович , 4
		Терех Юлія Павлівна . 3
		Харченко Антон (Кужелин) , 31
		Харченко Гапка , 10
		Харченко Іван (Іванюшин) , 42
		Харченко Іван Іванович . 11
		Харченко Павло Антонович , 19
		Харченко Петро Антонович , 23
		Харченко Сергій Антонович , 8
		Циганок Григорій Павлович , 3

с. Городище

У 1968 р. село потрапило в зону затоплення Канівським водосховищем, населення було переселене в нове село Циблі.

В 1930 р. в Городищі проживало 788 чоловік.

До наших днів дійшли записи книги реєстрації смертей по Городищенській сільраді, які свідчать, що у 1932 році в селі померло 47 жителів, а в 1933 році – 150.

Мартиролог жителів с. Городище – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр.1872, арк. 86; спр. 1885, арк. 1-23; спр.1897, арк. 217-291).

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Боровик Ганна Наумова , 21.05.1933, 54, невідомо	07.08.1933, 26, невідомо	Боярин Харитина Ничипорівна , 25.02.1933, 75, хворість
Боровик Пріська Степанова , 11.07.1933, 67, невідомо	Боярин Катерина Сергіївна , 22.04.1933, 15, хворість	Бурчик Векла Сидорова , 04.07.1933, 68, невідомо
Боярин Васька Охримова , 07.07.1933, 78, невідомо	Боярин Катерина Сергіївна , 26.11.1933, 60, старість	Бурчик Іван Васильович , 01.01.1933, 64, старість
Боярин Віктор Фатіїв , 25.03.1933, 38, хворість	Боярин Мусій Якимів , 31.03.1933, 27, хворість	Бурчик Любка Прокопівна , 02.04.1933, 6, хворість
Боярин Гаврило Савчин , 16.07.1933, 12, невідомо	Боярин Мусій Якимович , 29.05.1933, 26, невідомо	Віріченко Мусій Петрів , 07.02.1933, 55, невідомо
Боярин Ганна Іванівна , 16.07.1933, 3, невідомо	Боярин Оксана Миколаївна , 23.06.1933, 63, невідомо	Герасименко Микола Іванович , 19.05.1933, 7, невідомо
Боярин Гнат Карпів , 01.05.1933, 3, невідомо	Боярин Оришка Оврамова , 19.04.1933, 90, старість	Герасименко Оксана Гнатівна , 02.02.1933, 2, дитяча хвороба
Боярин Іван Гапів , 06.04.1933, 12, хворість	Боярин Тетяна Зінькова , 11.07.1933, 25, невідомо	Герасименко Олена Сергіївна , 04.04.1933, 45, хворість
Боярин Іван Зінькович ,	Боярин Уляна Вікторівна , 25.04.1933, 2, хворість	Герасименко Федорка

Гнатівна, 24.03.1933, 4, хворість
 Герасименко Якелина Гнатівна, 18.03.1933, 7, хворість
 Гирасименко Христя Гнатівна, 26.04.1933, 8, невідомо
 Денисенко Іван Сергійович, 26.06.1933, 67, невідомо
 Денисенко Катерина Мусіївна, 29.10.1933, 3, невідомо
 Денисенко Марія Ониськівна, 23.05.1933, 6, невідомо
 Денисенко Михайло Касянів, 20.07.1933, 1.7, невідомо
 Дубик Зінько Кирилів, 27.04.1933, 67, невідомо
 Дубик Іван Йонів, 09.04.1933, 6, хворість
 Дубик Іван Якович, 17.05.1933, 8, невідомо
 Дубик Йон Денисів, 24.02.1933, 51, хворість
 Дубик Катерина Антонова, 10.07.1933, 3, невідомо
 Дубик Марія Федорова, 21.05.1933, 8, невідомо
 Дубик Микола Якович, 17.05.1933, 18, невідомо
 Дубик Олександра Павлова, 03.03.1933, 62, хворість
 Дубик Олексій Степанович, 02.10.1933, 45, невідомо
 Дубик Пантуха Федорів, 17.05.1933, 9, невідомо
 Дубик Федір Гаврилів, 02.06.1933, 31, невідомо
 Дубик Юхим Сергійович, 16.07.1933, 19, невідомо
 Дубик Явдоха Василівна, 06.03.1933, 5, хворість
 Дубик Яков Якович, 21.03.1933, 77, старість
 Канівець Дунька Павлова, немає, 3, невідомо
 Канівець Максим Іванович, 12.05.1933, 59, невідомо
 Канівець Олена Павлівна, немає, 5, невідомо
 Канівець Павло Максимів, 08.07.1933, 33, невідомо
 Канівець Явдоха Максимова, 21.07.1933, 5, невідомо
 Канівець Явдоха Максимова, 24.07.1933, 53, невідомо
 Кисіль Василь Степанович, 01.07.1933, 1.6, невідомо
 Кисіль Іван Іванів, 16.03.1933, 1.7, хворість
 Кисіль Йовдоха Іванова,

19.05.1933, 5, невідомо
 Кисіль Марія Іванівна, 17.05.1933, 6, невідомо
 Кисіль Марія Тарасівна, 24.07.1933, 48, невідомо
 Кисіль Марія Терешкова, 11.07.1933, 6, невідомо
 Кисіль Микола Оварович, 19.04.1933, 5, невідомо
 Кисіль Овар Пимерів, 07.04.1933, 45, хворість
 Кисіль Тиміш Іванович, 18.05.1933, 9, невідомо
 Кіріченко Андрій Омелькович, 13.05.1933, 7, невідомо
 Кіріченко Ганна Омельківна, 13.05.1933, 8, невідомо
 Кіріченко Іван Костів, 25.04.1933, 2, невідомо
 Кіріченко Микола Іванович, 21.06.1933, 6, невідомо
 Кіріченко Микола Омельків, 25.04.1933, 8, невідомо
 Кіріченко Микола Петрович, 31.03.1933, 1.7, хворість
 Кіріченко Михайло Іванович, 25.06.1933, 7, невідомо
 Кіріченко Наталка Сакова, 23.06.1933, 12, невідомо
 Кіріченко Сергій Іванович, 19.07.1933, 3, невідомо
 Коваленко Сергій Юхимів, 27.06.1933, 3, невідомо
 Костенко Наталка Антоновна, 07.02.1933, 1.5, дитяча хвороба
 Костюченко Грицько, 21.05.1933, 16, невідомо
 Лисенко Василь Андрійович, 25.04.1933, 59, невідомо
 Лисенко Параска Васильова, 20.05.1933, 13, невідомо
 Лисенко Сергій Василів, 21.05.1933, 27, невідомо
 Лисенко Федько Василів, 10.04.1933, 33, хворість
 Лукавенко Іван Михайлович, 16.06.1933, 5, невідомо
 Лукашенко Бакун Михайлович, 22.03.1933, 68, хворість
 Лукашенко Галька Михайлова, 16.06.1933, 8, невідомо
 Лукашенко Ганна Іванівна, 09.02.1933, 10 міс, хворість
 Лукашенко Ганна Олексіївна, 21.02.1933, 58, хворість
 Лукашенко Якилина Михайлова, 17.06.1933, 2, невідомо
 Микитенко Василь Свиридів,

03.06.1933, 5, невідомо
 Микитенко Ганна Лук'янова, 18.06.1933, 22, невідомо
 Микитенко Ганна Юхимівна, 06.05.1933, 4, невідомо
 Микитенко Дмитро Петрович, 26.02.1932, 70, старість
 Микитенко Іван Антонович, 03.10.1933, 3, невідомо
 Микитенко Катерина Юхимова, 16.06.1933, 10, невідомо
 Микитенко Катерина, 08.02.1933, 79, старість
 Микитенко Марія Грицькова, 06.07.1933, 42, невідомо
 Микитенко Марфа Тарасівна, 18.07.1933, 60, невідомо
 Микитенко Микола Юхимів, 06.07.1933, 12, невідомо
 Микитенко Палажка Андрійкова, 06.06.1933, 71, невідомо
 Микитенко Параска Свиридова, 03.06.1933, 4, невідомо
 Микитенко Сергій Тимолів, 12.05.1933, 66, невідомо
 Микитенко Уляна Юхимова, 06.05.1933, 10, невідомо
 Микитенко Федір Іванович, 18.07.1933, 22, невідомо
 Микитенко Юхим Сергійович, 13.07.1933, 83, невідомо
 Надід Зот Зотів, 03.06.1933, 16, невідомо
 Надід Зот Зотов, 25.04.1933, 19, невідомо
 Надід Іван Максимів, 21.07.1933, 5, невідомо
 Надід Палажка Несторова, 26.04.1933, 40, невідомо
 Надід Федір Степанович, 12.05.1933, 50, невідомо
 Надід Феська Григорівна, 18.07.1933, 48, невідомо
 Петренко Грицько Трохимович, 07.02.1933, 57, хвороба
 Петренко Марфа Овремівна, 01.06.1933, 54, невідомо
 Самсоненко Панфіл Олекс., 15.02.1933, 60, старість
 Удод Михайло Павлів, 29.03.1933, 10, хворість
 Удод Варка Харитоновна, 03.06.1933, 56, невідомо
 Удод Василь Васильович, 23.06.1933, 4, невідомо
 Удод Василь Гарасимович, 10.02.1933, 2 міс, невідомо
 Удод Василь Іванович,

03.04. 1933, 25, хворість
Удод Іван Микитів, 25.04.1933,
 3, невідомо
Удод Йовдоха Пилипівна,
 16.07.1933, 27, невідомо
Удод Микола Василів,
 21.02.1933, 5, хворість
Удод Мотря Тарасівна,
 28.07.1933, 46, невідомо
Удод Овсій Тарасів, 02.06.
 1933, 35, невідомо
Удод Павло Іванович, 07.04.
 1933, 36, хворість
Удод Петро Васильович,
 24.04.1933, 2, невідомо
Удод Петро Микитів, 16.04.
 1933, 6, хворість
Удод Хвидоря Захарова,
 21.05.1933, 47, невідомо
Черкаський Михайло Андрійо-
вич, 30.07.1933, 25, невідомо
Черкаський Павлуша Федо-
рів, 08.02.1933, 10 міс, невідомо
Шамро Марія Семенівна,
 07.05.1933, 9, невідомо

Шамро Микола Семенович,
 22.04.1933, 5, хворість
Шостак Ганна Тихонівна,
 25.04.1933, 40, невідомо
Шостак Захарка Якимів,
 06.02.1933, 77, старість
Шостак Іван Федорович,
 16.04.1933, 10, невідомо
Шостак Йовдоха, 06.05.1933,
 75, невідомо
Шостак Макар Іванович,
 18.04.1933, 48, невідомо
Шостак Макар Федорович,
 22.04.1933, 10, хворість
Шостак Марта Романова,
 09.02.1933, 77, старість
Шостак Микола Макарович,
 31.03.1933, 4, хворість
Шостак Петро Макарович,
 19.04.1933, 8, невідомо
Шостак Тиміш Сергійович,
 21.03.1933, 75, старість
Шостак Федір Іванович,
 21.02.1933, 46, хворість
Шостак Федір Сергійович,

22.03.1933, 59, хворість
Ющенко Василь Федорович,
 06.06.1933, 31, невідомо
Ющенко Гапка Якимова,
 20.05.1933, 24, невідомо
Ющенко Домаха Іванова,
 03.06.1933, 47, невідомо
Ющенко Дунька Васильова,
 20.05.1933, 7, невідомо
Ющенко Марія Гнатівна,
 25.05.1933, 68, невідомо
Ющенко Уляна Йосипівна,
 01.03.1933, 70, хворість
Ющенко Федор Олекс.,
 07.08.1933, 57, невідомо
Ющенко Яків Олександр.,
 09.04.1933, 73, хворість
Яременко Гана Іванова,
 04.06.1933, 47, невідомо
Яременко Оніфан
Кондратович, 15.03.1933,
 67, хворість
Яременко Явдоха, 15.02.1933,
 75, старість

с. Дем'янці

Перша згадка про село в літописі 1155 року.

В 1929 році був організований колгосп ім. Політвідділу, наступного року створився ще один – колгосп ім. Ворошилова. Під час колективізації було розкуркулено 16 сімей.

На початок 1932 року в селі Дем'янці було 458 дворів і проживало 3374 мешканці.

Загальна кількість померлих від голоду – 900 чоловік, з них поіменно встановлено – 634.

Мартиролог жителів села Дем'янці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр.1886, арк. 60-65; спр. 1885, арк. 55-83; спр. 1896, арк. 95-110; спр.1914, арк. 1-224) та свідченнями Дмитренко В.В., 1918 р.н.; Галенко Г.Ф., 1919 р.н., записаними у 2008 році Аронською Л.В., бібліотекарем філіалу № 5 с. Дем'янці.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Астрахан Володимир Якович,
 04.11.1932, 1 міс.,
 запалення легень.
Баран Грицько Захарів,
 27.05.1932, 30, туберкульоз
Баран Наталка Захаркова,
 06.07.1933, 58, невідомо.
Барсименко Семен Ничипо-
рів, 06.04.1933, 63, невідомо.
Басарова Палажка Василева,
 26.02.1932, 80, від старості
Батрак Василь Власів,
 27.04.1933, 18, невідомо
Батрак Василь Семенів,
 19.05.1933, 20, невідомо
Батрак Галина Власова,
 23.05.1933, 11, невідомо
Батрак Іван Василів, 25.08.

1933, 22, невідомо.
Батрак Іван Власів,
 02.08.1933, 21, невідомо
Батрак Іван Онопріїв,
 12.05.1933, 50, невідомо.
Батрак Іван Олександрів,
 08.12.1933, 1, міс., невідомо
Батрак Миколай Степанів,
 18.03.1933, 7 міс., невідомо
Батрак Оксана Гаврилова,
 30.05.1933, 46, невідомо.
Батрак Павло Омельків,
 22.06.1933, 16, невідомо
Батрак Параска Омелькова
 22.06.1933, 13, невідомо
Батрак Петро Омельків,
 21.04.1933, 10, невідомо
Батрак Роман Тимошів,

12.06.1932, 50, невідомо
Батющенко Ігор Лукашів,
 05.05.1933, 25,
 запалення легень.
Батющенко Лукаш Антонів
 7.06.1933, 57, невідомо
Батющенко Марко Лукашів,
 20.06.1932, 9, туберкульоз.
Батющенко Олександра
Осипова 30.06.1933,
 1, невідомо.
Бордун Грицько Макарів,
 27.10.1933, 38, невідомо
Бордун Приська Ігорова,
 12.07.1933, 38, невідомо.
Бордун Володимир Грицьків,
 3.06.1933, 3, невідомо
Бордун Іван Грицьків,

- 04.06. 1933, 4, невідомо
Бордун Йовдоха Овсійова,
 09.07.1933, 64, від старості
Бордун Йовдоха Степанова,
 15.04.1933, 77, від старості
Бордун Лукера Остапова,
 23.02.1933, 55, невідомо
Бордун Микола Ничипорів,
 09.07.1933, 30, параліч
Бордун Олександра Андрій-
кова, 22.06.1933, 1, невідомо
Бордун Олександра Грицько-
ва, 01.07.1933, 15, невідомо
Бордун Онисько Михайлів,
 09.03.1933, 78, від старості
Бордун Тетяна Іванова
 ,02.04.1932, 53, невідомо
Бурдун Андрій Петрів,
 12.11. 1932.,65,
 зараження крові
Бурдун Любка Грицькова ,
 27.08.1932, 2 міс.,
 дитська хвороба
Бурдун Маруся, 08.07.1933,
 12, невідомо
Бурдун Пріська Іванова 6.06.
 1933, 45, невідомо
Бятець Петро Антонів, 01.07.
 1933, невідомо.
Василенко Василь Ариків,
 08.07.1933.,15, невідомо
Василенко Омелько Миронів,
 23.06.1933, 47, невідомо
Василенко Снкліта Олексан-
дрова,12.07.1933, 40, невідомо
Ващенко Пріська Миколайко-
ва, 14.10.1933, 31, невідомо
Ващенко Трохим Миронів,
 25.11.1933, 36,невідомо
Віровка Афанасій Ничипорів,
 28.07.1933, 33, невідомо.
Віровка Василь Дмитрів,
 20.07.1933, 7, невідомо.
Віровка Галина Іванова,
 02.07.1933,22, невідомо
Віровка Іван Дмитрів, 28.07.
 1933, 12, невідомо
Віровка Маруся Іванова,
 15.06.1933, 22, невідомо
Віровка Мелашка Тихонова,
 ,27.06.1933, 55, невідомо
Віровка Микита Дмитрів,
 28.07.1933, 10, невідомо.
Віровка Мотря Дмитрова,
 06.06.1932, 84, від старості
Віровка Тетяна Олексійкова,
 22.06.1933, 70, від старості
Воловик Хома Федорів,
 18.07.1933, 65, від старості.
Волошин Яков Гнатів, 06.1933,
 79, від старості
Гаврилечко Іван Степанів,
 20.04.1932, 3 міс., невідомо
Гаврилечко Кіндрат Кирилів,
 28.02.1933, 53, невідомо
Гаврилечко Олександра Кон-
дратова, 20.04.1933, 27, тиф.
Галенко Віктор Тимолів,
 13.06.1933,7, невідомо
Галенко Марко Трохимів,
 22.05.1933,27,параліч
Галенко Микола Тихонів,
 13.06.1933,10,невідомо
Ганзя Галина Петрова,
 12.09, 1933, 2, невідомо
Гирич Марфа Дем'янова,
 13.06.1933,16, невідомо
Гирич Михайло Микитів,
 20.05.1933, 65, від старості
Гирич Наташа Лукашкова,
 25.09.1933, 30, невідомо
Гирич Олексій Дем'янів,
 06.1933,12, невідомо
Гирич Химка Андрієва
 08.02.1933., 60, від старості
Гордієнко Олександра Йоси-
пова, 29.08.1933,2, невідомо
Гордієнко Антон Сергіїв,
 23.06.1933, 57, невідомо
Гордієнко Василь Миколаїв,
 01.07.1932, 10, невідомо.
Гордієнко Іван Микитів,
 23.06.1933, 5, невідомо
Гордієнко Катерина Корнійо-
ва, 27.06.1933, 12, невідомо
Гордієнко Маруся Данилова,
 13.08.1933, 8, невідомо
Гордієнко Микита Олексан-
дрів, 28.01.1932, 46, невідома
Гордієнко Микола Іванів,
 07.05.1933, 42, невідомо
Гордієнко Олександр Йосипів,
 25.06.1933, 5, невідомо
Гордієнко Олександр Микола-
їв, 07.06.1932,8, невідомо
Гордієнко Олександра Дми-
трова, 28.04.1933, 2,невідомо
Гордієнко Олексій Йосипів,
 24.06.1933, 9, невідомо
Гордієнко Палажка Порфиро-
ва, 25.04.1933, 50, невідомо
Гордієнко Федір Микитів,
 15.06.1933, 2, невідомо
Гордієнко Химка Олексійкова,
 1.04.1933, 60, від старості
Горовий Іван Іванів,
 12.04.1932, міс., невідомо
Городніченко Іван Паньків,
 24.07.1932,70, від старості
Горох Василь Йовхимів,
 17.05.1933, 69, від старості
Горох Іван Василів, 25.05.1933,
 5, невідомо
Горох Олександр Василів
 23.05.1933, 20, невідомо
Горох Уляна Грицькова,
 28.04.1933.53, невідомо
Грищенко Василь Іванів,
 26.06.1933, 71, від старості
Губар Грицько Миколаїв,
 12.09.1933, 3дні, невідомо
Губар Олексій Борисів,
 03.07.1933,60, від старості
Губар Андрій Василів,
 09.05.1933, 67, від старості
Губар Варка Лавренова,
 13.07.1933,60, від старості
Губар Векла, 04.07.1933,
 52, невідомо
Губар Вірка Єгорова 12.04.
 1933, 4, міс., невідомо
Губар Володимир Петрів,
 12.04.1933, 3, невідомо
Губар Галина, 03.07.1933,
 50, невідомо
Губар Галина Васильова,
 01.07.1933, 23, невідомо
Губар Галина Денисова,
 05.07.1933, 7, невідомо
Губар Галина Іванова,
 04.07.1933, 45, невідомо
Губар Галина Пилипова,
 02.12.1933, 3,
 запалення легенів
Губар Ганна Яковина,16.06.
 1933, 65, від старості.
Губар Гнат Макарів, 08.07.
 1933,44, невідомо
Губар Гордій Іванів, 28.04.
 1933,75, від старості
Губар Грицько Михайлів,
 18.06.1933,1, невідомо
Губар Грицько Тихонів,
 23.03.1933,19, невідомо
Губар Денис Іванів, 04.05.
 1933,48, невідомо
Губар Іван Трохимів, 20.07.
 1933,15, невідомо
Губар Ігор Андріїв, 04.06.1933,
 36, невідомо
Губар Ілько Миронів, 02.08.
 1933, 26, невідомо
Губар Йовдоха Петрова,
 07.07.1933,22, невідомо

Губар Клавдія Данилова,
7.06.1933,37, невідомо
Губар Любка Карпова,
28.04.1933,1, невідомо
Губар Маруся Васильова,
15.06.1933,70, невідомо
Губар Маруся Кондратова,
22.04.1933,2, невідомо
Губар Маруся Михайлова,
12.04.1933,5, невідомо
Губар Маруся Петрова
28.05.1933,80, невідомо
Губар Маруся Пилипова
20.09.1933,1, невідомо
Губар Маруся Трохимова,
14.04.1933,4, невідомо
Губар Микола Борисів,
28.04.1933,44, невідомо
Губар Микола Кондратів,
08.07.1933,4 міс., невідомо
Губар Михайло Остапів,
22.06.1933,22, невідомо
Губар Михайло Тихонів,
25.03.1933,3, невідомо.
Губар Мурат Василів,
27.05.1933,89, невідомо
Губар Настя Кирилова,
26.06.1933,30, невідомо
Губар Овсій Андрійв,
4.06.1933,27, невідомо
Губар Одарка Дмитрова,
17.04.1933,72, від старості
Губар Олександр Максимів,
28.06.1933,8, невідомо
Губар Олександра Миколай-
кова, 3.06.1933,12, невідомо.
Губар Олександра Трохимо-
ва, 16.06.1933,6, невідомо
Губар Олексій Андрійв,
29.04.1933,30, невідомо
Губар Олексій Кондратів,
08.06.1933,6, невідомо
Губар Ольга Гнатова,
30.03.1933,7. міс., скарлатина
Губар Ольга Денисова,
12.07.1933,19, невідомо
Губар Остап Василів,
3.06.1933,63, невідомо
Губар Палашка Іванова,
27.05.1933,70, від старості
Губар Параска Васильова,
10.03.1933,1, невідомо
Губар Параска Степанова,
09.07.1933,46, невідомо
Губар Параска, 3.06.1933,
60, від старості
Губар Петро Степанів,
29.05.1933,70,від старості

Губар Приська Йовхимова,
21.09.1933,61, від старості
Губар Приська Павлова,
02.05.1933,50, невідомо
Губар Самсон Гаврилів,
7.06.1933,56, невідомо
Губар Синкліта Герасимова,
20.04.1933,55, невідомо
Губар Степан Трохимів,
23.05.1933,12, невідомо
Губар Тихон Остапів,
14.04.1933,38, невідомо
Губар Уляна Іванова,
11.08.1933,53, невідомо
Губар Федора Семенова,
20.04.1933,45, утопилась
Губар Федот Іванів,
23.05.1933,64, від старості
Губар Михай Герасимів,
30.03.1933,60, невідомо
Губар Варка Трохимова,
21.07.1932,7 міс., невідомо
Губар Іван Гаврилів,
03.03.1932,75, від старості
Губар Микола Кондратів
03.03.1932,1 міс., невідомо
Губар Федора Іванова,
27.04.1932,73, по старості
Дмитренко Іван Грицьків,
02.07.1933,46, невідомо
Дмитренко Антон 30.03, 1933,
63, від старості
Дмитренко Володимир Пав-
лів, 09.04.1933,64, невідомо
Дмитренко Галина Петрова
28.09.1932,60, від старості
Дмитренко Грицько Іванів,
02.03.1932,80, від старості
Дмитренко Давид Остапів,
0.04.1933,31, невідомо
Дмитренко Іван Микитів
3.06.1933,9, невідомо
Дмитренко Йовдоха Данило-
ва, 18.05.1933,1, невідомо
Дмитренко Маруся Олександ-
рова, 02.07.1933,37, невідомо
Дмитренко Митро Семенів,
09.07.1933,12, невідомо
Дмитренко Митрофан Степа-
нів, 24.07.1932,82, від старості
Дмитренко Олександра Воло-
димирова, 31.05.1933,
22, туберкульоз
Дмитренко Остап Іванів,
14.04.1933,65, від старості
Дмитренко Семен Павлів,
08.07.1933,63, невідомо
Дмитренко Степан Грицьків,

16.07.1933,14, невідомо
Дмитренко Тетяна Семенова,
09.07.1933,10, невідомо
Дмитренко Федір Грицьків,
11.07.1933,39, невідомо
Доброгорський Андрій Оста-
пів, 17.04.1933,62, від старості
Доброгорський Дмитро Олек-
сандрів, 21.02.1932,
мертвонароджений
Доброгорська Йовдоха Дми-
трова, 08.07.1933,8, невідомо
Довгополий Володимир Пи-
липів, 10.05.1933,52, невідомо
Довгополий Йовим Овсійв,
26.08.1933,85, від старості
Довгополий Микола Володи-
мирів, 06.05.1933,4, невідомо
Дрімлюга Василь Федорів,
27.04.1933,7, невідомо
Дрімлюга Грицько Володими-
рів, 08.09.1933,5 міс., параліч
Дрімлюга Іван Павлів, 20.09,
1933,2 міс., невідомо.
Дрімлюга Іван Федорів,
15.04.1933,12, невідомо
Дрімлюга Уляна Федорова,
24.06.1932,8, невідомо
Дрімлюга Федір Михайлів,
25.03.1933,52, невідомо
Дуда Приська Грицькова,
23.04.1933,93, від старості
Іванецька Олександра Дми-
трова, 27.07.1933,14, невідомо
Іванецька Олена Дмитрова,
25.07.1933,10, невідомо
Іванецький Дмитро Федорів,
10.06.1933,56, невідомо
Іванецький Михайло Дмитрів,
16.07.1933.,8, невідомо.
Ільєнко Степан Андрійв,
18.07.1933,16, невідомо
Кабанов Михайло Павлів,
04.10.1932,45, невідомо
Кирпенко Олександра Гриць-
кова, 11.08.1933,15, невідомо
Козій Василь Сидорів,
01.07.1933,10, невідомо
Козій Галина Тихонова,
13.04.1933,14, невідомо
Козій Ганна Омелькова,
06.03.1932,63, невідомо
Козій Іван Марків,
15.07.1933,6, невідомо
Козій Роман Степанів,
20.04.1933,70, від старості
Козій Федора 22.06.1933,
70, від старості

Козлова Варка Ількова,
02.02.1933,40, невідомо.
Копач Іван Миколаїв,
31.05.1933,13, невідомо.
Копач Катерина Остапова,
16.02.1933, 3, невідомо.
Корзун Ігор Йонів,
18.07.1933, 30, невідомо.
Корзун Маруся, 02.08.1933,
34, невідомо.
Корпач Галина Артемова,
10.06.1933, 6, невідомо.
Корпач Грицько Миколаїв,
25.03.1933,12, невідомо.
Корпач Катерина Остапова,
16.04.1933, 33, невідомо.
Корпач Маруся Денисова,
08.07.1933, 11, невідомо.
Корпач Маруся Остапова,
12.03.1933, 2, невідомо.
Корпач Параска Миколайко-
ва, 14.04.1933,3, невідомо.
Корпач Пріська Артемова,
22.04.1933,7, невідомо.
Корпач Тетяна Остапова
07.06.1933, 10, невідомо.
Корпач Артем Захарів,
30.10.1932, 34, дизентерія.
Корпач Варка Гуринова,
09.04.1932, 37, невідомо.
Корпач Володимир Йовтухів,
21.04.1933, 1, невідомо.
Корпач Галина Гордійкова,
14.04.1933.,37 невідомо.
Корпач Мотря Денисова,
13.07.1933, 7, невідомо.
Корпач Параска Артемова,
01.05.1933, 3, невідомо.
Костенко Володимир Гераси-
мів, 24.05.1933, 7, невідомо.
Костенко Микола Тарасів,
20.06.1933,10, невідомо.
Костенко Тарас, 27.03.1933,
30, невідомо.
Кравченко Дмитро,
16.05.1933, 31, невідомо.
Кривошея Степан Нестерів,
19.03.1933, 32, невідомо.
Кривошея Федор Терентіїв,
25.05.1933, 12, невідомо.
Кривоший Лукера Герасимо-
ва, 19.05.1933, 56, невідомо.
Кривошия Маруся Йовдоки-
мова, 20.01.1933, 80,
від старості.
Кривошия Мирон Данилів,
11.03.1933, 35, невідомо.
Кривошия Нестор Данилів,

03.03.1933., 59, від старості.
Кривошия Прокоп Трохимів
25.05.1933,15, невідомо.
Крячко Параска Федорова,
18.05.1933,10, невідомо.
Крячко Федора, 26.05.1933,
37, невідомо.
Кузьменко Варка Махтейова
27.06.1933, 11, невідомо.
Кузьменко Варка Тихонова,
29.05.1933, 3, невідомо.
Кузьменко Векла Михайлова,
08.04.1933, 70, невідомо.
Кузьменко Галина Архипова
,13.06.1933, 10, невідомо.
Кузьменко Галина Демидова,
27.06.1933, 16, невідомо.
Кузьменко Галина Іванова,
3.06.1933, 8, невідомо.
Кузьменко Давид Антонів,
30.07.1933, 63, невідомо.
Кузьменко Демид Мусіїв,
19.03.1933, 51, невідомо.
Кузьменко Денис Іванів,
19.07.1933, 47, невідомо.
Кузьменко Іван Аврамів,
26.06.1933, 15, невідомо.
Кузьменко Іван Демидів,
09.07.1933, 12, невідомо.
Кузьменко Іван Свиридів,
12.03.1933, 48, невідомо.
Кузьменко Йовдоха
Махтейова, 1.06.1933,
1, невідомо.
Кузьменко Йон Андріїв,
10.04.1933, 57, невідомо.
Кузьменко Катерина Сакова,
19.09.1933, 46, невідомо.
Кузьменко Кость Гаврилів,
11.08.1933, 58, невідомо.
Кузьменко Любка Махтейова,
11.06.1933, 4, невідомо.
Кузьменко Маруся Іванова,
31.05.1933, 10, невідомо.
Кузьменко Маруся Махтейова
23.06.1933, 8, невідомо.
Кузьменко Маруся Петрова
,08.07.1932, 32, невідомо.
Кузьменко Михайло Демидів,
1.06.1933, 7, невідомо.
Кузьменко Михайло Панків,
05.05.1933, 10, невідомо.
Кузьменко Мокрина Гордійко-
ва, 07.01.1933, 75, від старості.
Кузьменко Настя Архипова,
10.06.1933, 11, невідомо.
Кузьменко Наталка Андрієва,
01.07.1933, 45, невідомо.

Кузьменко Одарка Гордійко-
ва, 31.05.1933, 37, невідомо.
Кузьменко Оксана Василева,
30.06.1933., 67, від старості.
Кузьменко Олександра
Петрова,18.07.1932,
3 міс, невідомо.
Кузьменко Олексій Якович,
03.07.1933, 53, невідомо.
Кузьменко Павло Іванів,
22.05.1933, 17, невідомо.
Кузьменко Палажка Грицько-
ва, 28.07.1933, 78, від старості.
Кузьменко Петро Іванів,
11.06.1933, 9, невідомо.
Кузьменко Петро Сергіїв,
28.07.1933,12, невідомо.
Кузьменко Пріська Григорова,
24.03.1933., 73, від старості.
Кузьменко Пріська Федорова,
3.06.1933, 80, невідомо.
Кузьменко Прокіп Сидорів,
25.06.1932,5, від старості.
Кузьменко Свирид Іванів,
21.05.1933, 80, від старості.
Кузьменко Свирид, 23.05.
1933,75, від старості.
Кузьменко Тарас Антонів,
01.07.1933, 73, від старості.
Кузьменко Федір Юрків,
01.03.1932,1міс. дитяча хвороба
Кузьменко Федор Антонів,
18.05.1933, 77, від старості.
Кузьменко Ярем Антонів,
01.07.1933, 63, від старості.
Купель Степан Савчин,
09.07.1933,65,
від інфаркту міокарда.
Куред Векла Миронова
,02.07.1933,51, невідомо.
Куред Олександр Федорів.
14.07.1933, 32, невідомо.
Куред Олександра Федоро-
ва, 25.07.1933, 17, невідомо.
Курилко Варка Іванова, 29.04
1933, 55, невідомо.
Курилко Варка Лазурова,
20.07.1933, 18, невідомо.
Курилко Василь Андріїв,
9.05.1933, 1, невідомо.
Курилко Василь Грецьків
16.06.1933, 15, невідомо.
Курилко Володимир Кондра-
тів, 19.06.1933, 11, невідомо.
Курилко Гаврило Данилів,
25.03.1933, 61, невідомо.
Курилко Галина Васильова,
03.04.1933, 60, невідомо.

- Курилко Галина Захарова**, 01.03.1932, 1, дитяча хвороба.
- Курилко Іван Іванів**, 25.07.1933, 6 міс., невідомо.
- Курилко Іван Іванів**, 18.05.1933, 77, від старості.
- Курилко Іван Ігорів**, 25.06.1933, 11, невідомо.
- Курилко Іван Михайлів**, 07.06.1933, 2, невідомо.
- Курилко Лазор Кирилів**, 17.05.1933, 70, від старості.
- Курилко Маруся Ігорова**, 11.07.1933, 5, невідомо.
- Курилко Меланія Іванова**, 28.07.1932, 55, невідомо.
- Курилко Микола Грицьків**, 06.06.1933, 13, невідомо.
- Курилко Параска Кондратова**, 31.11.1933, 1, невідомо.
- Курилко Сергій Кирилів**, 29.06.1932, 65, від старості.
- Шелест Микола Петрів**, 01.07.1932, 1, невідомо.
- Курилко Уляна Микитова**, 14.02.1932, 76, від старості.
- Курило Миколай Грицьків**, 19.06.1933, 5, невідомо.
- Курило Михайло Сергій**, 18.06.1933, 24, невідомо.
- Лебідь Лаврентій Гаврилів**, 23.03.1933, 45, невідомо.
- Лебідь Софія Лаврінова**, 12.04.1933, 5, невідомо.
- Лебідь Степан Лаврентів**, 20.04.1933, 12, невідомо.
- Либідь Іван**, 18.06.1933, 8, невідомо.
- Лигай Василь Паньків**, 16.05.1933, 25, невідомо.
- Лигай Вірка Васильова**, 11.06.1933, 70, невідомо.
- Лигай Миколай Йовдокимів**, 02.03.1932, 4 міс., дитяча хвороба.
- Лихота Домаха Андрієва**, 05.07.1933, 80, від старості.
- Лихота Василь Вікторів**, 07.06.1933, 11, невідомо.
- Лихота Олександр Вікторів**, 17.05.1933, 10, невідомо.
- Лихота Дмитро Вікторів**, 09.05.1933, 7, невідомо.
- Лихота Дмитро Степанів**, 30.08.1932, 2, невідомо.
- Лихота Михайло Йовхимів**, 02.08.1933, 55, невідомо.
- Лихота Олекса Степанів**, 06.07.1932, 5 міс., дитяче лихо.
- Лихота Олександра Андрійова**, 22.11.1932, 72, від старості.
- Луговик Андрій Антонів**, 15.03.1932, 50, невідомо.
- Луговик Валерій Андрій**, 29.04.1933, 4, невідомо.
- Луговик Ігор Андрій**, 06.05.1933, 4, невідомо.
- Луговик Надежда Андрієва**, 01.07.1933, 7, невідомо.
- Мамітько Федот Грицьків**, 27.07.1933, 46, невідомо.
- Мамітько Василь Іванів**, 09.12.1932, 1 міс., запалення легень.
- Мамітько Василь Іванів**, 23.05.1933, 2, невідомо.
- Мамітько Василь Паньків**, 15.01.1933, 2, параліч.
- Мамітько Василь Петрів**, 28.07.1933, 1, невідомо.
- Мамітько Василь Савчин**, 27.05.1933, 1, невідомо.
- Мамітько Володимир Йонів**, 30.10.1933, 1, невідомо.
- Мамітько Галина Василева**, 25.06.1933, 11, невідомо.
- Мамітько Галина Савчина**, 22.06.1933, 4, невідомо.
- Мамітько Грицько Іванів**, 11.06.1932, 80, від старості.
- Мамітько Грицько Купріянів**, 30.06.1933, 8, невідомо.
- Мамітько Дмитро Марків**, 12.06.1933, 6, невідомо.
- Мамітько Конон Йовхимів**, 15.07.1932, 52, невідомо.
- Мамітько Кость Грицьків**, 05.05.1933, 43, невідомо.
- Мамітько Лукера Савчина**, 22.06.1933, 33, невідомо.
- Мамітько Маруся Костьова**, 17.06.1933, 19, невідомо.
- Мамітько Маруся Панькова**, 18.04.1933, 3, невідомо.
- Мамітько Маруся Уласова**, 10.04.1932, 22, ревматизм.
- Мамітько Микола Паньків**, 19.04.1933, 5, невідомо.
- Мамітько Михайло Паньків**, 19.04.1933, 1, невідомо.
- Мамітько Панько Свиридонів**, 03.07.1933, 46, невідомо.
- Мамітько Параска Панькова**, 14.05.1932, 74, від старості.
- Мамітько Свиридон Йосипів**, 14.07.1933, 72, від старості.
- Мамітько Сенкліта Гнатова**, 07.06.1933, 45, невідомо.
- Мамітько Степан Костів**, 12.07.1933, 19, невідомо.
- Мамітько Тетяна**, 06.08.1933, 80, від старості.
- Мамітько Тетяна Савчина**, 12.05.1933, 12, невідомо.
- Мамітько Тетяна Сергійова**, 01.12.1933, 76, від старості.
- Мамітько Харитон Савчин**, 18.06.1932, 75, від старості.
- Мамітькова Олександра Костьова**, 17.05.1933, 3, невідомо.
- Марченко Одарка Карпова**, 06.01.1933, 76, від старості.
- Матвієнко Микола Василів**, 30.05.1933, 7, невідомо.
- Миро ненко Мар'на Кирилова**, 04.07.1933, 48, невідомо.
- Мироненко Микола Іванів**, 09.06.1933, 14, невідомо.
- Мироненко Іван Савович**, 10.05.1933, 53, невідомо.
- Мироненко Петро Калеників**, 08.07.1933, 18, невідомо.
- Молоков Іван Іванів**, 13.07.1933, 2, невідомо.
- Молоков Михайло Іванів**, 08.07.1933, 7, невідомо.
- Найда Маруся Грицькова**, 26.07.1933, 60, від старості.
- Нетаврована Ганна Андрійвна**, 25.05.1933, 42, невідомо.
- Нетаврована Олександра Прокопова**, 29.03.1933, 30, туберкульоз.
- Нетаврована Олена Макарова**, 19.05.1933, 62, від старості.
- Нетаврована Олена Маркова**, 9.05.1933, 69, невідомо.
- Нетаврована Софія Йовтухова**, 21.05.1933, 9, невідомо.
- Нетаврований Антон Іванів**, 10.06.1933, 60, від старості.
- Нетаврований Олександр Йовтухів**, 30.04.1933, 5, невідомо.
- Нетаврований Петро Йосипів**, 23.05.1933, 12, невідомо.
- Нетаврований Петро Панфілів**, 0.05.1933, 7, невідомо.
- Нетаврований Федот Андрій**, 15.07.1933, 58, невідомо.
- Нетаврований Йовтух Тимолів**, 06.06.1932, 35, невідомо.
- Пендюр Домаха Корнійова**, 15.07.1933, 40, невідомо.
- Пендюр Левко Сидорів**, 24.12.1932, 46, невідомо.

Петренко Ївга Йонова,
14.06.1932, 75, від старості.
Петренко Марко Грецьків,
25.05.1933, 55, невідомо.
Петренко Маруся Іванова,
30.07.1933, 52, невідомо.
**Петренко Микола
Олександрів**,
21.06.1933, 6 міс., невідомо.
Петренко Олексій Марків,
10.06.1933., 8, невідомо.
Петренко Ольга Степанова,
12.05.1933, 25,
запалення легень.
Петренко Уляна Омелькова,
06.07.1933, 4, невідомо.
Пидорич Никон Семенів
,31.08.1932, 66, від старості.
Плащ Ладимир Василів,
11.08.1933,5, утопився.
Плескач Катерина Пилипова,
06.1933, 33, невідомо.
Плескач Уляна,14.03.1933, 86,
від старості.
Плискач Ольга Павлова,
29.03.1933,73, від старості.
Плющ Фатона Митрофанова,
21.07.1932, 34, жіноча хвороба.
Погребна Галина Архипова,
3.06.1933,1, невідомо.
Погребна Галина Йовтухова
25.06.1933, 6міс., невідомо.
Погребна Ганна Тихонова,
01.06.1932, 62, від старості.
**Погребна Людмила Андрійо-
ва**, 06.07.1933, 34, невідомо.
Погребна Маруся Килинина,
20.12.1933, 20, невідомо.
Погребна Маруся Федорова,
30.03.1933, 80, від старості.
Погребна Настя Макарова,
10.07.1933, 21, невідомо.
**Погребна Олександра Архи-
пова**, 25.05.1933, 2, невідомо.
Погребна Приська Килинова,
31.08.1933,18, невідомо.
Погребна Приська Костьова,
10.07.1933, 7, невідомо.
Погребний Артем Олексій,
13.06.1933, 30, невідомо.
Погребний Архип Онисій,
6.06.1933, 34, невідомо.
**Погребний Володимир Архи-
пів**,06.06.1933,10, невідомо.
Погребний Микола Архипів,
11.03.1933, 3, невідомо.
Погребний Тиміш Данилів,
31.03.1933, 65, від старості.

Порука Варка Петрова,
19.05.1933, 7міс., невідомо.
Порука Василь Порфірович,
18.05.1933, 22, невідомо.
Порука Микола Порфірів,
10.05.1933, 7, невідомо.
Порупа Галина Порфірова,
08.09.1933, 13, невідомо.
Порупа Іван порфірів,
15.06.1933., 23, невідомо.
Порупа Параска Антонова,
13.06.1933, 42, невідомо.
Рубаха Клавдія Якимова,
14.06.1933, 46, невідомо.
Рубаха Маруся Федотова,
10.06.1933, 11, невідомо.
Руденко Ганна Миронова
9.06.1933, 67, від старості.
Руденко Миша Іванів,
20.07.1933, 65, невідомо.
Руденко Семен Лаврінович,
03.05.1933,63, невідомо.
Руденко Яков Миколаїв,
10.06.1933,50, невідомо.
Савенко Василь Панасів,
11.06.1933,1, невідомо.
Савенко Грицько Панфілів,
07.11.1932,80, від старості.
Савенко Іван Панасів,
22.06.1933,12, невідомо.
Савенко Мотря Василева
22.06.1933,70, від старості.
**Савенко Олександра
Федорова**,
2.06.1933, 2, невідомо.
Савенко Панас Грицьків
15.06.1933, 45, невідомо.
Савенко Софія Панасова,
10.07.1933, 9, невідомо.
Савенко Софія Федорова,
2.06.1933,10, невідомо.
Савоненко Петро Андрій,
20.05.1933, 21, повисився.
Савчук Микола Дем'янів,
23.06.1933, 22,
туберкульоз.
Синиця Іван Василів,
21.03.1932, 78, від старості.
Синько Іван Романів,
10.07.1933, 57, від старості.
Скирта Василь Максимів,
02.01.1933, 75, від старості.
Скорик Антоніна Ількова,
21.03.1933, 80, запалення легень.
Скорик Василь Михайлів,
28.01.1933, 8, запалення легень.
Батрак Омелько Тимолів,
02.02.1933, 66, від старості.

**Скорик Маруся Олександро-
ва**, 05.04.1933, 6, невідомо.
Скорик Микола Олександрів,
13.06.1933,3, невідомо.
Скорик Павло Семенів,
08.07.1933,53, невідомо.
Скорик Параска Федорова,
21.03.1933,88, від старості.
Слива Василь Петрів,
08.07.1933, 14, невідомо.
**Сюськало Олександра
Василева**, 20.05.1932,
60, невідомо.
Сюськало Платон Тимолів,
05.07.1933, 30, невідомо.
Сюськало Тиміш Іванів,
09.05.1933, 58, невідомо
Сюськало Трохим Петрів
14.05.1932, 75, від старості.
Сюськало Анатолій Оврамів,
13.07.1933, 2, невідомо.
Сюськало Гаврило Трохимів,
08.03.1933, 21,
самогубство, повисився.
Сюськало Гнат Василів,
19.10.1932, 70, від старості.
Сюськало Іван Іванів,
26.04.1932,16,невідомо.
Сюськало Іван Оврамів,
10.07.1933, 4, невідомо.
Сюськало Іван Тихонів,
22.04.1932, 16, паралізовано.
Сюськало Кирило Петрів,
11.07.1933, 30, невідомо.
Сюськало Явдоха,
09.03.1932, 67, від старості.
Сюсюкало Іван Трохимів,
24.05.1933,23, туберкульоз.
Ткаченко Галина,
12.06.1933, 63, невідомо.
Ткаченко Гордій Іванів,
14.05.1933, 8, невідомо.
Ткаченко Грицько Гордій,
05.06.1933, 10, невідомо.
Ткаченко Демид Мусій,
06.06.1933, 52, невідомо.
Ткаченко Іван Полікарпів,
23.06.1933, 23, невідомо.
Ткаченко Йосип Митрофанів,
06.05.1933, 4, невідомо.
Ткаченко Лукина Демидова,
14.05.1933, 45, невідомо.
Ткаченко Маруся Гордійова
1.05.1933, 14, невідомо.
**Ткаченко Маруся
Митрофанова**, 27.06.1933,
12, невідомо.
Ткаченко Митрофан Микитів,

6.06.1933, 70, від старості.
Ткаченко Митрофан Онисій,
 14.06.1933, 36, невідомо.
Ткаченко Ніна Василівна,
 26.08.1933, 1, невідомо.
Ткаченко Оксана Кондратова,
 7.06.1933, 67, від старості.
Ткаченко Ольга Гордійкова,
 19.04.1933, 4, невідомо.
Ткаченко Онисій Данилів,
 03.05.1933, 65, від старості.
Ткаченко Павло Гордій,
 10.04.1933, 6, невідомо.
Ткаченко Приська Іванова,
 17.04.1933, 53, невідомо.
Ткаченко Федір Демидів,
 30.07.1933, 27, невідомо.
Третяк Віталій Нестерів,
 03.12.1933, 2, невідомо.
Третяк Катерина Михайлова,
 25.07.1933, 75, невідомо.
Третяк Катерина Несторова,
 28.07.1933, 5, невідомо.
Третяк Панас Олександрів,
 06.06.1933, 46, невідомо.
Хоменко Іван Трохимів,
 01.07.1933, 12, невідомо.
Хоменко Трохим Кирилів,
 07.07.1933, 45, невідомо.
Хоменко Христя Никонова,
 29.04.1933, 47, параліч.
Чумаченко Йовдоха
Андріянова, 12.06.1933,

42, невідомо.
Шевченко Катерина
Охрімова, 10.06.1933,
 63, невідомо.
Шевченко Оришка Степанова,
 13.06.1933, 39, невідомо.
Шевченко Степан Максимів,
 22.03.1933, 70, від старості.
Шевчук Макар Денисів,
 20.06.1933, 49, невідомо.
Шевчук Михайло Макарів,
 08.11.1933, 12, невідомо.
Шевчук Харитина Григорова,
 25.05.1933, 80, від старості.
Шелест Ванько Іванів,
 10.07.1933, 20, невідомо.
Шелест Володимир Йосипів
 28.05.1933, 1, невідомо.
Шелест Галина Михайлова,
 11.06.1933, 5, невідомо.
Шелест Микола Кирилів,
 10.12.1933, 3, дитяча хвороба.
Шелест Яков Фанів, 06.03.
 1932, 23, невідомо.
Шинкар Варка Маркова
 25.06.1933, 59, невідомо.
Шинкар Василь Данилів,
 20.03.1933, 8, невідомо.
Шинкар Васька Іванова,
 15.08.1933, 50, невідомо.
Шинкар Галина Федорова,
 07.06.1933, 40, невідомо.
Шинкар Данило Степанів,

27.02.1933, 52, невідомо.
Шинкар Іван, 20.08.1933, 15,
 невідомо.
Шинкар Іван Данилів,
 02.04.1933, 6, невідомо.
Шинкар Іван Харлантій
 1.06.1933, 19, невідомо.
Шинкар Івга Данилова,
 16.05.1933, 12, невідомо.
Шинкар Катерина Прокопова,
 19.06.1933, 80, від старості.
Шинкар Марко Лук'янів,
 12.06.1933, 61, від старості.
Шинкар Маруся Давидова
 7.06.1933, 15, невідомо.
Шинкар Никон Лу'янів,
 18.04.1933, 70, від старості.
Шинкар Степан Данилів,
 14.02.1933, 5, невідомо.
Шинкар Федора, 10.05.1933,
 8, невідомо.
Шинкаренко Митрофан Іванів
 22.05.1933, 88, від старості.
Шинкаренко Надєжда Семе-
нова, 01.07.1933, 3, невідомо.
Шинкаренко Софія Семенова,
 14.07.1933, 6, невідомо.
Шинкаренко Тиміш Іванів.
 17.07.1933, 79, від старості.
Шинкар Харлантій Грицьків,
 31.03.1932, 58, по старості.
Шостак Яків Семенів, 21.09.
 1933, 76, від старості.

с. Дениси

В історичних джерелах село вперше згадується 1622 року. Назва походить від першого поселенця козака Дениса.

В 1930 році був утворений колгосп ім. Петровського, при цьому розкуркулено 6 сімей.

Село Дениси в 1932 році налічувало 358 дворів і проживало 1778 жителів. Загальна кількість померлих від голоду – майже 350 чоловік.

Місце поховання жертв Голодомору – сільське кладовище, де з ініціативи громадськості встановлений бетонний хрест та ікона в пам'ять жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів села Дениси – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр.1855, арк. 175-180; спр. 1877, арк. 144-162; спр.1907, арк.1-377) та свідченнями очевидців Йосипенко М.В., 1921 р. н.; Савочки М.А., 1913 р.н., записаними в 2007 році Сакало Л.В., бібліотекарем сільської бібліотеки-філіалу № 23.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Бережний Антон Федорів
 03.03.33, 22, змерз
Бойко Мина Данилович
 16.06.33, 55, виснаження
Братчик Василь Андрій
 12.03.33, 4 дні
Братчик Василь Пилипович
 29.06.33, 13, виснаження

Братчик Галька Іванівна
 29.06.33, 4, виснаження
Братчик Ганна Левкова
 01.05.33, 40, виснаження
Братчик Грицько Іванів
 29.06.33, 6, виснаження
Братчик Грицько
Тимофійович, 17.08.33, 2

Братчик Грицько Якимів
 29.07.33, 24, повісився
Братчик Данило Савович
 05.06.33, 46, виснаження
Братчик Іван Пилипів
 16.07.33, 12, виснаження
Братчик Йовдоха Данилова
 14.04.33, 5, виснаження

Братчик Макар Андрійович
08.06.33,44, виснаження

Братчик Маруся Данилова
17.07.33,12, виснаження

Братчик Микола Васильович,
26.04.33, 70, старість

Братчик Микола Данилів
01.04.33, 12, виснаження

Братчик Оксана Зінькова
17.06.33,46, виснаження

Братчик Олександр
Пилипович, 17.05.33, 9
виснаження

Братчик Палажка Данилова
05.05.33,54, виснаження

Братчик Параска Василівна,
09.07.33, 40
виснаження

Братчик Параска Васильова,
09.07.33, 40
виснаження

Братчик Петро Данилів
28.04.33, 3, виснаження

Братчик Петро Петрович
21.06.33, 67, виснаження

Братчик Пилип Василів
03.05.33, 48, виснаження

Братчик Уляна Хрисонова
26.04.33, 80, старість

Гвоздик Степан Павлів
13.05.33, 67, старість

Герасименко Оришка
Никифорівна, 08.01.32, 87
Катар желудка

Гладка Лукина Гнатова
21.04.33, 58, виснаження

Гладка Маруся Іванова
07.07.33, 9, виснаження

Гладкий Василь Іванович
17.06.33, 10, виснаження

Гладкий Іван Левків
02.06.33, 34, туберкульоз

Гладкий Микола Іванович
29.07.33, 4, виснаження

Головань Варка Гнатова
09.05.33, 60, виснаження

Головань Іван Федорович
27.06.33, 25, виснаження

Головань Михайло Дмитрів
03.06.33, 8, виснаження

Головань Нихтод Петрович
13.01.33,76

Головань Приська
Гаврилівна, 19.11.33,
3, малярія

Гордієнко Горпина
Оврамівна, 10.04.33, 50

Горлач Іван Матвійович

08.07.33,14, виснаження

Горлач Матвій Миколайович,
18.09.33, 47

Гриценко Василь Іванович
11.07.33,9, виснаження

Гриценко Вірка Яковна
01.11.33, 1,5 м.

Гриценко Ганна Денисівна
28.07.33, 35, виснаження

Гриценко Іван Іванович
13.08.33, 5, виснаження

Гриценко Кость Костьович
19.05.33, 33, виснаження

Гриценко Марія Іванівна
24.06.33, 2, виснаження

Гриценко Мартин Олекс.
06.07.33 , 67, старість

Гриценко Михайло Степанів,
22.03.33, 2
виснаження

Гриценко Олена Яковина
01.06.33, 35, виснаження

Гриценко Омелько Йосипів
18.05.33, 58. Катор шлунка

Гриценко Палажка
Олександрівна
29.06.33, 27, виснаження

Гриценко Петро Семенів
26.05.33, 11 виснаження

Гриценко Секлета
Микитівна, 27.03.33, 55
виснаження

Гриценко Степан
Степанович, 11.04.33, 45
Запалення легень

Гриценко Уляна Василівна
19.08.33, 60, виснаження

Даценко Борис Юрків
03.05.33, 9, виснаження

Даценко Ганна
Макарівна, 07.09.33, 2

Даценко Іван Дмитрів
24.06.33, 17, виснаження

Даценко Іван Іванович
25.06.33, 13, виснаження

Даценко Іван Йосипів
24.06.33, 20, виснаження

Даценко Іван Сергійв
19.06.33, 4, виснаження

Даценко Іван Юрків
02.06.33, 9. Туберкульоз

Даценко Йовдоха Юркова
26.05.33, 6, виснаження

Даценко Йовтух Якович
10.05.33, 25, виснаження

Даценко Катерина
Миколаївна, 07.03.33, 53
ревматизм

Даценко Ларіон Стратович
04.04.33, 50.
Запалення почок

Даценко Макар Якович
12.06.33, 42, виснаження

Даценко Маруся Сергіївна
02.07.33, 6, виснаження

Даценко Маруся Юркова
25.05.33, 4, виснаження

Даценко Михайло Дмитрів
24.06.33, 20, виснаження

Даценко Петро Йовтухів
02.07.32, 2 міс. виснаження

Даценко Сергій Якович
26.05.33, 35, виснаження

Даценко Юрко Якович
25.03.33, 38, виснаження

Дейнега Іван Семенів
24.06.33, 17, виснаження

Дейнега Іван Трохимів
28.03.33, 19, туберкульоз

Дейнега Маруся Наумова
22.05.33, 48, виснаження

Денисенко Андрій Гнатович,
16.06.33, 54, виснаження

Денисенко Андрій
Сергійович, 18.06.33, 30
виснаження

Денисенко Іван
Сергійович, 28.11.33, 22
туберкульоз

Денисенко Корній Демидів
02.07.33, 17, виснаження

Денисенко Михайло
Олександров, 02.04.33,
8, виснаження

Денисенко Михайло Петро-
вич, 13.08.33, 1
виснаження

Денисенко Семен
Демидович, 17.06.33, 56
виснаження

Іванець Ганна Петрівна
01.05.33, 15, виснаження

Іванець Іван Петрович
14.04.33, 9, виснаження

Іванець Йовдоха Петрова
24.05.33, 6, виснаження

Іванець Катерина
Дмитрівна, 10.06.33, 53
виснаження

Іванець Марія Петрівна
07.07.33, 7, виснаження

Іванець Марія Тимофіївна
28.05.33,46, виснаження

Іванець Михайло Йовхимів
17.07.33,18, Туберкульоз

Іванець Петро Кондратович,

24.05.33, 47, виснаження
Іванець Приська Петрова
 26.04.33, 4 виснаження
Іванець Тетяна Петрівна
 28.04.33, 13, виснаження
Іванець Федосія
Трихонова, 29.01.33, 85
 ревматизм
Ільїн Ганна Никонівна
 14.06.33, 80, виснаження
Ільїн Дмитро Трохимович
 06.07.33, 8, виснаження
Ільїн Микола Федорів
 15.07.33, 12, виснаження
Ільїн Настя Федорова
 30.05.33, 5, виснаження
Ільїн Олексій Федорович
 12.06.33, 8, виснаження
Ільїн Трохим Іванович
 04.07.33, 41, виснаження
Йосипенко Антон Вікторів
 03.06.33, 12, виснаження
Йосипенко Василь
Вікторів, 03.05.33, 8
 виснаження
Йосипенко Василь
Грицькович, 28.04.33, 7
 виснаження
Йосипенко Віктор Іванович,
 28.05.33, 43, виснаження
Йосипенко Вірка Пилипівна,
 23.06.33, 2
 виснаження
Йосипенко Ганна Григорівна,
 01.06.32, 1 міс., туберкульоз
Йосипенко Ганна
Матвіївна, 02.10.33, 2
 малярія
Йосипенко Григорій
Кирилович
 23.05.33, 48, виснаження
Йосипенко Грицько
Вікторів, 03.06.33, 3
 виснаження
Йосипенко Іван Савин
 12.05.33, 54, виснаження
Йосипенко Йовдоха
Пудовна, 08.07.33, 28
 виснаження
Йосипенко Кіндрат
Йосипович, 28.05.33, 63
 виснаження
Йосипенко Маруся
Микитівна, 08.06.33, 47
 виснаження
Йосипенко Марфа
Грицькова, 08.09.33, 14
 виснаження

Йосипенко Микола
Григорович, виснаження
Йосипенко Микола
Грицьків, 08.06.33, 14
 виснаження
Йосипенко Микола
Олександрович
 16.01.33, 13
Йосипенко Ничипор
Романів, 07.07.33
 відсутні
Йосипенко Олександр
Федорович, 01.03.33, 17
 параліч
Йосипенко Олексій
Грицьків, 28.04.33, 11
 виснаження
Йосипенко Пилип
Дем'янович, 20.05.33, 60
 виснаження
Йосипенко Роман
Кирилович, 02.01.32, 50
 Запалення легень
Йосипенко Степан Петрів
 04.09.33, 45, виснаження
Йосипенко Степанида
Олександрівна
 09.07.33, 42, виснаження
Йосипенко Федір
Семенович, 25.01.32, 22
 Туберкульоз кісток
Калько Ганна Іванова
 25.06.33, 8, виснаження
Калько Іван Лукович
 15.05.33, 2, виснаження
Калько Лука Капріянів
 14.05.33, 49, виснаження
Калько Маруся Іванова
 25.06.33, 10, виснаження
Калько Михайло Лукович
 06.05.33, 9, виснаження
Калько Ольга Іванова
 19.05.33, 2, виснаження
Калько Павло Лукович
 24.07.33, 4, виснаження
Клименко Приська
Олексійова, 20.06.33, 1
 виснаження
Коваленко Маруся
Йосипова, 04.03.33, 75
 виснаження
Коваленко Ничипор
Іванович, 22.05.33, 70
 Старість
Коваленко Приська
Савівна, 02.07.33, 69
 виснаження
Коваленко Ходорка

Михайлова, 30.04.33, 42
 виснаження
Коваленко Микола
Андрійович, 01.04.32, 4
 кашлюк
Козачинська Ганна
Іванова, 24.05.33, 7
 виснаження
Козачинський Дмитро
Іванів, 10.04.33, 11
 виснаження
Козачинський Іван
Андрійович, 02.05.33, 48
 виснаження
Козачинський Іван Іванів
 07.04.33, 7, виснаження
Козачинський Павло
Андрійович, 02.07.33, 67
 виснаження
Козачинський Софрон
Андрійович, 20.08.33, 73
 старість
Кондратенко Ганна
Степанівна, 08.02.32, 1,5 міс.
 Запалення легень
Кондратенко Іван Іванович,
 02.06.33, 50
 Туберкульоз
Кондратенко Лисовета
Олександрова, 13.05.33, 24
 виснаження
Кондратенко Марина
Овросьова, 13.05.33, 24
 виснаження
Кондратенко Матвій
Митрофанов, 01.03.33, 70
 виснаження
Кондратенко Оришка
Кондратова, 11.03.33, 76
 старість
Кондратенко Тетяна
Трохимова, 11.03.33, 78
 грип
Кондратенко Хівря
Іванова, 13.05.33, 63
 виснаження
Коржевська Оришка
Тихонова, 09.05.33, 51
 виснаження
Коржевський Олексій
Степанів, 05.04.33, 56
 виснаження
Коркач Варка Павлова
 03.03.33, 30, виснаження
Коркач Василь
Олександров, 04.02.33, 66
Коркач Віра Павлівна
 13.07.33, 1, виснаження

Коркач Вірка Симонова
15.06.33, 10, виснаження
Коркач Ганна Ополонтійова,
04.05.33, 2, виснаження
Коркач Гапка
11.01.32, 28, туберкульоз
Коркач Демид Марків
30.01.33, 68,
Запалення легень
Коркач Дмитро Денисович
23.06.33, 5 виснаження
Коркач Дмитро Юрійович
07.04.33, 72, виснаження
Коркач Йовдоха Іванова
01.06.33, 33, виснаження
Коркач Йовдоха
Йосипова, 24.02.33, 45
Коркач Катерина Григорівна,
02.05.33, 88, старість
Коркач Ларіон Іванович
27.02.33, 70
Коркач Лев Федорович
12.03.33, 77, виснаження
Коркач Маруся Семенова
17.05.33, 3, старість
Коркач Настя Левова
20.04.33, 45
Коркач Настя Максимова
01.04.33, 48, дизентерія
Коркач Настя Степанова
27.11.33, туберкульоз
Коркач Ополон Іванович
14.05.33, 55, виснаження
Коркач Павло Семенів
05.04.33, 24, виснаження
Коркач Палажка Іванова
07.10.33, 35, малярія
Коркач Параска Пилипівна
07.04.33, 70, старість
Коркач Петро Павлович
04.07.33, 65, виснаження
Коркач Пистина Васильова
13.05.33, 65, старість
Коркач Семен Степанович
04.04.33, 50, виснаження
Коркач Софія Оврамова
08.07.33, 57, виснаження
Коркач Степан Омельків
08.03.33, 60, виснаження
Коркач Уляна Іванівна
17.05.33, 70, старість
Костюк Іван Грицькович
10.05.33, 2, виснаження
Костюк Йовдоким Йосипів
15.07.33, 62,
запалення легень
Костюк Клим Йосипів
29.06.33, 70, виснаження

Костюк Михайло Грицьків
17.07.33, 6, виснаження
Костюк Уляна Петрівна
29.06.33, 67, виснаження
Кочубей Настя Андріївна
06.06.33, 3, туберкульоз
Кочубей Пахолій
Іванович, 27.03.33, 77
Кочубей Уляна Андріївна
08.06.33, 1, туберкульоз
Крихно Ганна
Степанівна, 20.08.33, 2
Лабазний Никон
24.07.33, 27, виснаження
Лобур Іван Пилипів
05.12.33, 21, туберкульоз
Лобур Микола
Олександрович
08.05.33, 16, виснаження
Лобур Павло Пилипів
02.10.33, 26
Лобур Приська Йосипівна
15.07.33, 48, виснаження
Лупан Грицько Панасович
01.07.33, 1, виснаження
Лупан Іван Сидорів
4.04.33, 75, старість
Лупан Наталка Павлова
25.02.33, 60
Лупан Панас Іванович
14.07.33, 34, виснаження
Марченко Антон Остапович
15.04.33, 6, від стресу
Марченко Іван Василів
25.10.33, 2 міс.
Марченко Іван Давидович
30.05.33, 60, виснаження
Німченко Іван Антонович
20.05.33, 20, виснаження
Німченко Клим Семенович
16.07.33, 58, виснаження
Німченко Семен Сергійович
28.02.32, 82, від опуху
Новак Іван Іванів
23.04.33, 27, виснаження
Новак Мелашка Іванова
28.02.33, 1, сухоти
Остапенко Йовдоха Іванівна,
23.09.33, 62, старість
Остапенко Марія
Грицькова, 16.06.33, 76
виснаження
Павлюченко Андрій Пилипо-
вич, 14.02.33, 63
Павлюченко Гапка
Свиридова, 18.03.33, 61,
виснаження
Павлюченко Григорій

Миколайович, 26.07.33, 4 міс.
Павлюченко Грицько Лучин
08.07.33, 6, виснаження
Павлюченко Іван Максимо-
вич, 29.05.33, 3
виснаження
Павлюченко Макар
Андрійович, 01.06.33, 25
Туберкульоз
Павлюченко Маруся
Охтомова, 11.03.33, 72
Бієніє серця
Павлюченко Микола Пилипів,
29.01.33, 68, параліч
Павлюченко Михайло
Лукович, 07.02.32, 5 днів
параліч
Павлюченко Наталка
Андріївна, 16.06.33, 17
виснаження
Павлюченко Федор Лукович
24.07.33, 3, виснаження
Пала гута Приська
Митрофанович, 30.04.33, 38
виснаження
Попович Андрій Павлович
18.06.33, 70, виснаження
Попович Іван
12.03.33, 27, туберкульоз
Попович Іван Пилипів
17.06.33, 1, виснаження
Попович Карпо Петрович
07.04.33, 65, виснаження
Попович Катерина
Дмитрівна 29.06.33, 30
виснаження
Попович Пилип Андрій
31.05.33, 31, виснаження
Савочка Іван Гнатович
05.06.33, 65, виснаження
Савочка Йовдоха Антонівна,
16.07.33, 50
виснаження
Савочка Олексій Іванович
30.05.33, 20, туберкульоз
Савочка Параска
Пилипівна, 13.08.33, 21
виснаження
Сакало Лев Йовдоків
09.07.33, 54, виснаження
Сакало Петро Трохимович
10.08.33, 7, виснаження
Сподин Андрій Іванів
14.07.33, 44, виснаження
Сподин Василь Андрій
14.07.33, 22, виснаження
Сподин Василь Іванів
07.04.33, 1 міс.

Сподин Галина Степанова
23.06.33, 60, виснаження

Сподин Грицько Олексій
24.07.33, 31
Зараження крові

Сподин Ілько Хомович
29.05.33, 63, виснаження

Сподин Катерина Григорівна, 03.12.31
2 міс., золотуха

Сподин Михайло Ільків
17.05.33, 24, виснаження

Стоян Борис Василів
29.06.33, 3, виснаження

Стоян Ганна Миколаївна
21.04.33, 5 міс.
Запалення легень

Стоян Ганна Семенова
04.07.33, 3, виснаження

Стоян Грицько Федорів
14.06.33, 65, виснаження

Стоян Іван Михайлів
14.07.33, 14, виснаження

Стоян Йовдоха Васильова
10.06.33, 8, виснаження

Стоян Лисовета Микитова
02.07.33, 31, виснаження

Стоян Лука Денисів
03.06.33, 23, туберкульоз

Стоян Марія Василівна
05.06.33, 6, туберкульоз

Стоян Михайло Марків
09.07.33, 60, виснаження

Стоян Мотря Лєвова
13.07.33, 56, виснаження

Стоян Олексій Михайлович
08.07.33, 24, виснаження

Стоян Ольга Луківна
05.10.33, 5 міс.

Стоян Орина Андрійова
10.06.33, 51, виснаження

Стоян Семен Павлів
01.06.33, 30, туберкульоз

Стоян Тетяна Миколаївна
19.06.33, 6 виснаження

Стоян Яків Павлович
23.04.33, 45, виснаження

Тихонович Вірка Іванова
28.07.33

Тищенко Андрій Данилів
25.06.33, 2, виснаження

Тищенко Андрій Миколайович
16.06.33, 55, виснаження

Тищенко Варка Іванівна
07.10.33, 55
раптове припинення діяльності серця

Тищенко Василь Костів
25.06.33, 12, виснаження

Тищенко Василь Федорович
13.05.33, 17, виснаження

Тищенко Іван, 14.03.33, 31,
Запалення легень

Тищенко Іван Миколайович, 25.05.33
47, виснаження

Тищенко Іван Петрович
13.06.33, 2, виснаження

Тищенко Катря Костьова
18.06.33, 9, виснаження

Тищенко Марія Андріївна
23.08.33, запалення легень

Тищенко Марко Миколайович, 29.06.33, 64
виснаження

Тищенко Маруся Костьова
27.06.33, 7, виснаження

Тищенко Настя Василівна
10.03.32, 6
Запаморочення мозгів

Тищенко Настя Олександрова, 07.03.33
Запалення легень

Тищенко Одарка Петрова
27.06.33, 53, виснаження

Тищенко Ольга Семенівна
20.07.33, 4, виснаження

Тищенко Павло Федорович
17.06.33, 15, виснаження

Тищенко Панас Іванович
27.05.33, 19, виснаження

Тищенко Симон Якович
18.06.33, 66, виснаження

Тищенко Федор Максимів
18.04.33, 45, виснаження

Фесенко Андрій Іванів
26.04.33, 52, виснаження

Фесенко Василь Павлів
03.06.33, 6, туберкульоз

Фесенко Іван Онанійович
10.06.33, 35, виснаження

Фесенко Левко Іванів
14.06.33, 55, виснаження

Фесенко Максим Іванович
02.06.33, 40, виснаження

Фесенко Марфа Михайлова
22.04.33, 36, виснаження

Фесенко Павло Іванів
25.06.33, 32, виснаження

Фесенко Семен Павлів
18.06.33, 6, виснаження

Фесенко Христя Іванова
26.05.33, 60, виснаження

Филоненко Катерина

Гаврилівна, 22.08.33, 15
повісилась

Филоненко Мирон Пудович
28.05.33, 42, виснаження

Філоненко Андрій Дем'янович, 25.06.33, 49
виснаження

Філоненко Григорій Петрович,
23.09.33, 1

Філоненко Микола Андрійович, 10.09.33, 3

Філоненко Настя Прокопівна
28.06.33, 49, виснаження

Філоненко Олександр Гаврилович, 18.07.33, 31
виснаження

Філоненко Пуд Васильович
13.05.33, 68, виснаження

Форостовська Оришка Кирилова, 13.08.33, 70
старість

Форостовський Михайло Миколайович
06.06.33, виснаження

Хоменко Маруся Яковна
18.02.33, 2, рахіт

Хоменко Матвій Федорів
17.05.33, 80, старість

Хоменко Олександра Лук'янова, 02.06.33, 73
старість

Царин ний Василь Васильович, 13.06.33, 14
виснаження

Царинна Маруся Дмитрівна,
01.07.33, 18, виснаження

Царинна Химка Дмитрівна
24.07.33, 71, виснаження

Шуліка Василь Іванович
09.07.33, 20, виснаження

Шуліка Маруся Федорівна
23.06.33, 46, виснаження

Шуліка Сергій Назарович
26.05.33, 55, виснаження

Шусть Маруся Павлівна
06.10.33, 1, скарлатина

Явон Васька Остапівна
07.07.33, 53, виснаження

Явон Олександр Грицьків
09.07.33, 61, виснаження

Явон Петро Антонів
10.04.33, 28, виснаження

Явон Уляна Степанівна
30.04.33, 61, виснаження

с. Дівички

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

З істричних документів відомо, що село існувало наприкінці XVII століття.

В 1930 році був створений колгосп ім. Воровського. На той час в селі було 386 дворів, де проживало 1560 мешканців.

Загальна кількість померлих від голоду – 200 чоловік, з них встановлено поіменно 173. Місце поховання жертв Голодомору – сільське кладовище, де у 2000 році з ініціативи мешканців села встановлено дерев'яний хрест в пам'ять померлих від Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів с. Дівички – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр.1885, арк. 84-100; спр. 1896, арк. 111-185) та свідченнями очевидців Фенько М.В., 1923 р.н.; Хобти М.Ф., 1928 р.н., записаними у 2008 році Мусієнко Н.Г., бібліотекарем сільської бібліотеки-філіалу с. Дівички.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті. Записи подано в порядку їх розміщення у книзі реєстрації актів про смерть.

Мироненко Яков Нестерович,
24.01.33, 73,
від старості

Андріяш Андрій Іванович
14.02.33, 3, шкарлатина

Павлючик Іван Сергійович
21.02.33, 28

Стовицький Василь
Ничипорович

12.02.33, 12 дн.

Хобта Андрій Семенович
1.03.33, 80, від старості

Матяш Профор Іванів
2.03.33, 39

Хобта Левко Григорович
1.03.33, 50, від замерзання

Видолоб Оксана Сергійова
3.03.33, 50, від тифу

Хобта Кихтод Кузьмин
5.03.33, 67, старості

Крисько Данило Іванів
8.03.33, 12, хворий на легені

Мацьовка Яків Василів
8.03.33, 75, від старості

Пирчук Пантелеймон
Антонович

8.03.33, 38, простуда

Синявський Онисія Пилипова,
18.03.33, 12, туберкульоз

Онищенко Каленик
Тарасович, 18.03.33, 80,
від старості

Івахно Андріян Артемів
25.03.33, 65, від старості

Кириченко Параска Іванова,
28.03.33, 29, серце, легені

Горобець Дмитро Трохимів
10.04.33, 20, від голоду

Кириченко Марфа Рома
13.04.33, 75, старості

Горюк Солоха Микита
16.04.33, 60, слабості

Івахно Ілько Антонів
22.04.33, 22, слабості

Матяш Марія Йовхима
7.04.33, 81, від старості

Кириченко Симон Михай
25.04.33, 44, слабості

Соловей Борис Яюкри
15.04.33, 54, слабості

Перчук Уляна Павлова
29.04.33, 3, простуда

Ковтун Петро Потапів
2.05.33, 55, слабості

Видолоб Гнат Димидов
13.05.33, 70, старості

Мацьовка Харитон Якович
5.05.33, 42, виснажений

Слюсар Степан Пилипов
6.05.33, 42, слабості

Хобта Іван Павлів
7.05.33, 51, слабості

Хобта Кіндрат Кузьмич
10.05.33, 78, старості

Карман Володимир Самійлів,
13.05.33, 28, параліч

Фенько Герасим Микитович
20.05.33, 38, виснажений

Гич Грицька Гнатов
19.05.33, 6, виснажений

Слюсар Іван Степанів
20.05.33, 9, головної болі

Видолоб Одарка Семенова
21.05.33, 48, виснажена

Швачко Василь Федор.
21.05.33, 2

виснажений голодом

Кириченко Галька Романова,
22.05.33, 3,

виснажений голодом

Карман Прокіп Федоров
22.05.33, 58, слаба

Івахно Васька Кондратів
22.05.33, 28, слаба

Митрофаненко Кузьма Пав-
лів, 22.05.33, 67, слабий

Горобець Іван Трохимів
27.05.33, 23, голоду

Івахно Іван Павлів
1.06.33, 61, виснаження

Хобта Уляна Павлова
3.06.33, 53, виснаження

Івахно Хома Борисів
3.06.33, 22, виснаження

Шухман Іван Кузьми
3.06.33, 9, виснаження

Шухман Оришка
4.06.33, 73, стара

Кримишна Устя
4.06.33, 83, стара

Кравченко Василь Сидорів
4.06.33, 10, виснаження

Слюсар Одарка Степанова
4.06.33, 4, виснаження

Фенько Степан Василів
7.06.33, 7, на легені

Боровик Петро Михайлович
10.06.33, 26, простуди

Хобта Маруся Василівна
16.06.33, 52, виснаження

Кириченко Семен Макарів
13.06.33, 70, старості

Карман Данило Якович
18.06.33, 8, виснажений

Видолоб Грицько Данилів
10.06.33, 51, голоду

Видолоб Олена Іванова
19.06.33, 5, виснажена голодом

Видолоб Микола Ількович
19.06.33, 7, виснажений, озгів

Слюсар Одарка Семенова
6.06.33, 3, голоду

Слюсар Ганна Семенова
22.06.33, 7, голоду

Мисан Опанас Олексіїв
24.06.33, 59, застуди

1932-1933

- Кириченко Макар Кир.**
21.06.33, 48, голоду
- Губар Федось Ількович**
23.06.33, 5, голоду
- Мироненко Ганна Гнатівна**
23.06.33, 29, голоду
- Крисько Ганна Іванова**
25.06.33, 1міс.
- Кравченко Маруся Алілова**
24.06.33, 56
- Шевченко Лука Костянтинов**
19.06.33, 3, виснажений
- Шевченко Федор Костів**
25.06.33, 4
- Ставицький Йовер Семенів**
26.06.33, 1, виснажено
- Кравченко Івдоха**
26.06.33, 60
- Швачка Павло Сидорів**
8.06.33, 81, від старості
- Старуха Гнат Омель**
21.06.33, 60, виснажений
- Шухман Оксана Лучина**
26.06.33, 31
- Карман Марфа Іванова**
28.06.33, 19
- Білодід Павло**
1.07.33, 65
- Івахно Ганна Миколайова**
25.06.33, 40
- Івахно Настя Лаврінова**
25.06.33, 12
- Івахно Семен Лавренів**
25.06.33, 6
- Івахно Тетяна Лаврінова**
28.06.33, 3
- Карман Мусій Якимів**
5.07.33, 75
- Митрофаненко Маруся**
Никонова, 28.06.33, 2
- Горобець Івга Васильова**
5.07.33, 70, від старості
- Митрофаненко Павло**
Никонович
7.07.33, 2, виснажений
- Губар Параска Іванова**
8.07.33, 85, виснажений
- Видолоб ... Микола**
6.07.33, 75, виснажений
- Сердюк Микола Іванів**
8.07.33, 25 дн., виснажений
- Івахно Іван**
9.07.33, 53, виснажений
- Івахно Онуфрій Ливків**
9.07.33, 53, виснажений
- Слюсар Катерина**
10.07.33, 32, виснажена
- Матяш Йовим Іванів**
4.07.33, 33, виснажений
- Видолоб Іван Пилипів**
13.07.33, 60, виснажені голодом
- Видолоб Маруся Василівна**
12.07.33, 33, виснажена
- Фенько Ганна Василівна**
22.06.33, 3, виснажена
- Хобта Олександр Миколаїв**
14.07.33, 50, виснажений
- Горобець Ілько Іванів**
16.97.33, 1 дн., виснажений
- Видолоб Ілько Дем'янів**
20.07.33, 60, виснажений
- Хобта Андрій Іванів**
3.07.33, 25, виснажений
- Шамало Варка Борисова**
20.07.33, 17, туберкульоз
- Митрофаненко Василь**
Павлів, 21.07.33, 57,
виснажений
- Карман Настя Якова**
6.07.33, 7, виснажений
- Карман Марія Якова**
7.07.33, 3, виснажений
- Видолоб Степанида**
Степанова, 25.07.33, 75,
від старості
- Хобта Грицько Василів**
2.08.33, 1, виснажений
- Старуха Борис Степанів**
1.07.33, 21, виснажений
- Старуха Маруся Степанова**
26.07.33, 60, виснажена
- Куц Софія Маркова**
2.07.33, 15 дн., невідомо
- Ломака Уляна Андрійова**
1.07.33, 60
- Гич Іван Рахван**, 7.07.33, 58
- Хобта Іван Антонів**, 6.08.33, 26
- Бабак Петро Грицьків**
8.08.33, 58
- Кириченко Марія Іванівна**
18.08.33, 9, виснажена
- Кравченко Василь Сидорів**
25.07.33, 60
- Шухман Петро Кузьмович**
4.07.33, 3
- Молоштан Андрій Ничипорів**
16.08.33, 62, від старості
- Видолоб Савка Дем'янів**
19.08.33, 70, від старості
- Сясько Параска Іванівна**
19.08.33, 29
- Матяш Марія Гнатова**
19.07.33, 3
- Видолоб Параска Савчина**
22.08.33, 30
- Боровик Володимир Петрів**
1.07.33, 4
- Видолоб Палажка Іванова**
12.08.33, 2, виснажена
- Селевсько Явдоха Дмитрова**
1.08.33, 23, виснажена
- Швачка Ганна Самойлова**
28.08.33, 1
- Мацьовка Михайло Якович**
9.09.33, 24
- Кондратенко Марина**
4.09.33, 50, виснажена
- Міщенко Іван Гнатів**
26.09.33, 58
- Хобта Сергій Антонів**
1.09.33, 43, виснажений
- Хобта Івга Сергійова**
9.08.33, 5, виснажена
- Видолоб Филип Грицьків**
29.09.33, 32
- Громко Іван Петрович**
10.10.33, 62, від простуди
- Хобта Ганна Павлова**
14.09.33, 65, від старості
- Молоштан Марія Федорова**
15.06.33, 10, виснажена
- Молоштан Іван Федорів**
16.06.33, 8, виснажений
- Молоштан Ганна Федорова**
28.06.33, 6, виснажена голодом
- Соловей Настя Митрова**
29.06.33, 4, виснажена голодом
- Крисько Йовдоха Андріївна**,
20.10.33, 43
- Івахно Степан Ничипорів**
23.10.33, 74, старості
- Івахно Катерина**
23.10.33, 74, старості
- Фенько Михайло Охрімів**
19.11.33, 84, старість
- Видолоб Ганна Федорова**
21.11.33, 8
- Хобта Яков Миколи**
25.11.33, 60, старість
- Карман Прохор Іванів**
27.11.33, 35, туберкульоз
- Мацьовка Гана Павлова**
20.03.33, 75, старість
- Роман Андрій Іванів**
23.11.33, 4, виснажений
- Швачка Ганна Олексійова**
11.02.32, 2, запалення легенів
- Ставицький Сергій**
Васильович, 23.02.32, 9,
запалення легенів
- Роман Іван Іванів**
11.03.32, 7 дн.
- Губарь Митро Іванів**
17.03.32, 55, порок серця

Карман Олексій Прохорович,
10.04.32, 35, запалення легенів
Мацьовка Ганна Максимова
10.04.32, 58, порок серця
Задорожня Івга Грицькова
11.04.32, 46, туберкульоз
Івахно Грицько Йовхимів
29.04.32, 10 дн., слабкість
Мацьовка Лука Пилипович
1.05.32, 4 міс.
Гладкий Симен Степанів
04.05.32, 22, туберкульоз
Кириченко Оксана Гаврилова
6.05.32, 22, туберкульоз
Мироненко Семен Нестерів
22.06.32, 90, старість
Білодід Федор Федосій
2.07.32, 95, старість
Мироненко Сергій Федорів

4.07.32, 56, слабості
Кириченко Степан Гаврилович
8.07.32, 21, сухоти
Лоха Йосип
12.07.32, 75, старість
Фролова Маруся
31.07.32, 99, старість
Бятець Настя Данилова
31.07.32, 7 міс., від сухоти
Хобта Антон Павлів
4.08.32, 81, старості
Кравченко Йовхим Дмитрів
6.08.32, 50
Кириченко Варка Ахілова
23.08.32, 2 міс.
Ломака Валька Савчина
23.08.32, 78, старості
Ломака Катерина Лодимирова
31.08.32, 5 дн.

Кириченко Тетяна Олексіївна
11.09.32, 80, старості
Миколаєнко Надія Юркова
23.10.32, 2 дн,
Несвоечасна народж.
Хобта Микита Павлів
28.10.32. 88, старості
Гладкий Сидор Федосів
6.11.32, 72, старості
Бурима Мотря Петрова
29.11.32, 2,5 міс., слабості
Гладкий Сидор Федорів
6.11.32, 72, старості
Карман Гаврило Романів
27.11.32, 1 міс.
Андріяш Артем Степанів
2.12.32. 53
забитий невідомо ким

с. Єрківці

Повіря розповідає, що село було засноване козаком Переяславського полку Єрком. Вперше згадується в історичних документах 1455 року.

В 1929 році на території села Єрківці було створено 2 колгоспи: «Іскра» і «1 Мая» В 1930 році організувався ще один колгосп – ім. Ворошилова. При цьому було розкуркулено 7 сімей.

Перед Голодомором у селі Єрківці був 671 двір та проживав 3771 мешканець. З них померло від голоду 1000 чоловік, встановлено прізвища – 580. Померлі від голоду поховані на сільських кладовищах.

Мартиролог жителів села Єрківці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр.1886, арк. 51-59; спр. 1885, арк. 23-54; спр.1909, арк.1-254) та свідченнями очевидців Широко-ніс Г.М., 1924 р. н.; Широконіс Ю.М., 1918 р. н.; Кубрак К.Х., 1923 р.н.; Мироненко О.І., 1922 р.н., записаними у 2008 році Шульгою О.І., бібліотекарем бібліотеки-філіалу с. Єрківці.

В 2005 році з ініціативи мешканців села встановлено дерев'яний хрест в пам'ять жертвам Голодомору.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Андріяш Аврам Якович,
14.05.1933, 70, старість
Андріяш Андрій Олексійович,
25.03.1933, 14 міс., диспенсія
Андріяш Ганна Яківна,
04.09.1933, 35, плеврит
Андріяш Мелашка Саківна,
18.06.1933, 15, недокрів'я
Андріяш Олена Провівна,
27.05.1933, 82, старість
Андріяш Павло Федорович,

27.04.1933, 75, старість
Андріяш Пилип Федорович,
21.07.1933, 53, старість
Андріяш Приська Федорівна,
24.06.1933, 57, слабе серце
Андріяш Савка Павлів,
03.03.1933, 68, старість
Антоненко Мусій Прокопович,
18.03.1933, 42, еморізіема легенів
Антоненко Степан Оверкович
10.09.1933, 75, старість

Арсененко Мотря Арсенівна,
19.03.1933, 68, порок серця
Бабак Ганна Платонівна,
11.07.1933, 17, недокрів'я
Бабак Іван Платонович
15.06.1933, 12, виснаження
Бабак Йовдоха Іванівна,
07.06.1933, 22, слабе серце
Бабак Ольга Савівна,
04.06. 1933, 8, недокрів'я
Бабак Сергій Дмитрович

14.02.1932, 90, старість
Бабак Уляна Кузьмівна,
 23.05.1933, 27, виснаження
Бажан Ганна Михайлівна,
 23.06.1933, 6, виснаження
Бebesшко Лука Омелянович,
 01.03.1933, 40, виснаження
Беркаль Ганна Нечипорівна,
 13.07.1933, 5, недокрів'я
Беркаль Мирон Корнійович,
 07.07.1933, 70, старість
Беркаль Одарка Нечипорівна
 06.07.1933, 61, старість
Беркаль Сергій Федотович,
 11.03.1933, 28,
 туберкульоз легенів
Білоусько Галина Панасівна,
 10.07.1933, 1, 5,
 запалення легенів
Богомолів Кость Ігорович,
 10.08.1933, 19, зараження крові
Бойко Олексій Васильович,
 02.06.1933, 8, виснаження
Бойко Василь Гаврилович,
 12.08.1933, 9 місяц.,
 хвороба від народження
Бойко Василь Іванович
 10.07.1933, 6, запалення легенів
Бойко Василь Якович, 06.05.
 1933, 56, виснаження
Бойко Володимир Якович,
 10.07.1933, 24,
 запалення легенів
Бойко Гаврило Степанович,
 11.06.1933, 7, виснаження
Бойко Галина Василівна,
 01.06.1933, 8, недокрів'я
Бойко Ганна Дмитрівна,
 13.07.1933, 51, старість
Бойко Ганна Микитівна,
 04.05.1933, 70, старість
Бойко Ганна Остапівна,
 30.07.1933, 40, виснаження
Бойко Іван Васильович,
 09.05.1933, 12, виснаження
Бойко Іван Михайлов.,
 10.08.1933, 31,
 запалення почок
Бойко Іван Оксенович,
 03.05.1933, 7,
 запалення тонких кишок
Бойко Йовхим Онопрійович,
 18.09.1933, 65, старість
Бойко Йосип Йовхимович,
 01.04.1933, 60, старість
Бойко Максим Семенович,
 08.03.1933, 53, ростройство
 серцевої діяльності

Бойко Марія Ільківна, 06.07.
 1933, 8 днів, хвора від народжен-
 ня
Бойко Марія Оксьонова,
 05.04.1933, 12,
 туберкульоз легенів
Бойко Марфа Пилипівна,
 13.07.1933, 42, недокрів'я
Бойко Микита Якович,
 11.04.1933, 76, анокордіт
Бойко Микола Іванович,
 02.07.1933, 50, недокрів'я
Бойко Микола Ількович,
 31.07.1933, 1, запалення кишок
Бойко Михайло Павлович
 07.03.1932, 8, забитий вогне-
 пальною зброєю
Бойко Назар Максимович,
 22.02.1933, 45,
 голод та виснаження
Бойко Наталка Василівна,
 20.06.1933, 49, слабе серце
Бойко Оксана Василівна,
 06.05.1933, 4, виснаження
Бойко Оксен Олександрович,
 13.03.1933, 49
 запалення легенів
Бойко Олександр Юхимович,
 04.06.1933, 72, старість
Бойко Олексій Васильович,
 02.06.1933, 8, виснаження
Бойко Олексій Васильович,
 30.06.1933, 14, недокрів'я
Бойко Олексій Левкович,
 27.05.1933, 46, виснаженість
Бойко Ольга Олексіївна,
 19.03.1933, 6,
 туберкульоз легенів
Бойко Остап Романович,
 13.03.1933, 54, виснаження
Бойко Палажка Оксьонівна
 21.05.1933, 18, виснаження
Бойко Параска, 13.05.1933,
 90, старість
Бойко Пестина Петрівна,
 27.04.1933, 76, старість
Бойко Семен Васильович, -
 05.06.1933, 13, виснаження
**Бойко Симпатій Омеляно-
 вич**, 10.10.1933, 80, старість
Бойко Степан Микитович,
 01.07.1933, 46, слабе серце
Бойко Федось Трохимович,
 25.05.1933, 66, старість
Бойко Яків Петрович,
 09.02.1933, 70, невказано
Бублик Сергій Максимович,
 9.03.1933, 60, старість

Бугай Федор Григорович,
 14.05.1933, 62, старість
**Бутовський Нестор
 Дмитрович**, 13.02.1933, 53,
 запалення шлунково-
 кишкового тракту
Василенко Андрій Павлович,
 09.06.1933, 7, недокрів'я
Василенко Варка Павлівна,
 07.06.1933, 5, недокрів'я
Василенко Ганна Іванівна,
 21.06.1933, 12, слабі легені
Василенко Іван Васильович,
 30.04.1933, 78, старість
Василенко Ікилина Яківна,
 18.07.1933, 23, недокрів'я,
 слабе серце
**Василенко Кіндрат Нихтодій-
 ович**, 14.05.1933, 75, старість
**Василенко Лаврін Васильо-
 вич**, 13.03.1933, 85, старість
Василенко Марія Павлівна,
 16.06.1933, 12, виснаження
Василенко Маруся, 12.07.
 1933, 35, слабе серце
**Василенко Оксана Йовхимів-
 на**, 14.07.1933, 73, старість
**Василенко Оришка Макарів-
 на**, 29.05.1933, 40, виснаження
Василенко Пріська Корнійівна,
 04.12.1933, 22, задавили глисти
Василенко Тетяна Павлівна,
 14.06.1933, 10, виснаження
Васько Корній Мусійович,
 14.05.1933, 65, старість
Васько Марія, 24.04.1933,
 3, виснаження
Васько Опанас, 25.03.1933, 1
 8, виснаження
Васько Пестина, 23.03.1933,
 60, старість
Васько Федор Корнійович,
 19.03.1933, 50, слабе серце
Васько Федора Антонівна,
 23.08.1933, 62, старість
Васько Федот Степанович,
 20.03.1933, 65, старість
Васюхно Андрій Павлович,
 15.02.1932, 4 запалення легенів
Васюхно Ганна Федорівна,
 02.06.1933, 13,
 запалення легенів
Васюхно Іван Петрович,
 03.06.1933, 5, недокрів'я
Васюхно Конон Панфилович,
 28.03.1933, 51, параліч серця
Васюхно Марія П.,
 20.05.1933, 1, 6, виснаження

Васюхно Марія Федорівна, 30.10.1933, 1,5, запалення легенів
Васюхно Микола Петрович, 12.07.1933, 7, виснаження
Васюхно Настя Луківна, 20.03.1933, 74, не вказано
Васюхно Настя Степанівна, 15.04.1933, 42, виснаження
Васюхно Петро Микитович, 12.08.1933, 34, запалення легенів
Васюхно Тиміш Степанович, 23.03.1933, 45, запалення шлунку
Виноград Максим Йовдокимович, 27.06.1933, 56, слабкі легені
Виноград Данило Кирилович, 20.07.1933, 2, не вказано
Виноград Савка Петрович, 31.01.1933, 96, старість
Волошин Кирило Степанович, 22.06.1933, 47, запалення легенів
Волошин Оксентій Гаврилович, 22.03.1933, 40, виснаження
Волошин Уляна Саливонівна, 18.12.1933, 60, старість
Волошин Феська Йовхимівна, 10.03.1933, 56, висипний тиф
Говоруха Галина Кузьмівна, 14.06.1933, 6, грип
Говоруха Ганна Мусіївна, 10.07.1933, 50, старість
Говоруха Григорій Йосипович, 02.05.1933, 57, виснаження
Говоруха Кузьма Йосипович, 13.06.1933, 42, виснаження
Говоруха Марія Павлівна, 24.11.1933, 13, туберкульоз легенів
Говоруха Марія Федорівна, 02.07.1933, 9, недокрів'я
Говоруха Уляна Кузьмівна, 14.06.1933, 9, грип
Говоруха Федор Тимофійович, 03.06.1933, 80, старість
Головаш Ганна, 09.06.1933, 68, старість
Головаш Іуда Семенович, 01.04.1933, 64, старість
Головаш Федор Кузьмович, 30.06.1933, 33, туберкульоз легенів
Громко Зоть Петрович, 19.03.1933, 63, старість
Громко Федора Зотівна, 21.05.1933, 56,

запалення легенів
Давиденко Петро Володимирович, 24.06.1933, 8, слабкі легені
Давиденко Володимир Трохимович, 12.06.1933, 34, слабкі легені
Давиденко Марія Саківна, 21.06.1933, 30, виснаження
Давиденко Олексій Андрійович, 18.05.1933, 11, виснаження
Давиденко Федір Давидович, 02.06.1933, 8, виснаженість
Даниленко Параска Харитонівна, 19.04.1933, 33, сепсис
Декало Ахтимон Федотович, 02.06.1933, 21, слабе серце
Декало Варка Митівна, 04.06.1933, 57, слабе серце
Декало Дмитро Іванович, 10.07.1933, 3, недокрів'я
Декало Марія Федорівна, 14.06.1933, 15, запалення легенів
Декало Микола Артемович, 24.02.1933, 1,6, англійська хвороба
Декало Мотря Федотівна, 19.08.1933, 68, старість
Декало Наталка Денисівна, 15.06.1933, 23, виснаження
Декало Ніна Петрівна, 14.06.1933, 10, виснаження
Декало Олексій, 23.04.1933, 60, виснаження
Декало Петро Федорович, 09.05.1933, 12, виснаження
Декало Улита Платонівна, 23.06.1933, 25, слабкість після пологів
Декало Федот Семенович, 16.02.1933, 67, старість
Дем'яненко Ганна Оксентіївна, 11.05.1933, 61, старість
Дем'яненко Ганна Романівна, 28.05.1933, 13, виснаження
Дем'яненко Горпина Іванівна, 17.08.1933, 83, старість
Дем'яненко Олександр Федотович, 10.03.1933, 67, старість
Дем'яненко Роман, 24.04.1933, 47, міокардит
Дем'яненко Василь Романович, 24.09.1933, 7, запалення легенів
Дем'яненко Ганна Матвіївна, 15.06.1933, 6, слабкі легені
Дем'яненко Ганна Романівна,

28.05.1933, 13, виснаження
Дем'яненко Горпина Іванівна, 17.08.1933, 83, старість
Дем'яненко Йовдоха Романівна, 01.06.1933, 9, виснаження
Дем'яненко Ганна матвіївна, 15.06.1933, 6, слабкі легені
Дем'яненко Петро Романович, 15.03.1933, 9, туберкульоз легенів
Дем'яненко Роман, 24.04.1933, 47, міокардит
Дем'яненко Петро Романович, 15.03.1933, туберкульоз легенів
Дем'яненко Олександр Федотович, 10.03.1933, 67, старість
Дем'яненко Василь Романович, 24.06.1933, 7, запалення легенів
Дем'яненко Петро Романович, 15.03.1933, туберкульоз легенів
Дем'яненко Іван Олексійович, 25.04.1933, 68, запалення почок
Дем'яненко Федір, 29.06.1933, 56, старість
Дем'яненко Федора Олександрівна, 29.05.1933, 14, виснаження
Дем'яненко Федора Олександрівна, 30.05.1933, 17, недокрів'я
Демен Вівдя Кононівна, 20.07.1933, 80, старість
Демен Володимир Андрійович, 11.05.1933, 57, старість
Демен Дмитро Оп., 25.05.1933, 75, старість
Демен Микола Гнатович, 13.08.1933, 53, параліч серця
Демен Олександр Терешкович, 12.08.1933, 70, старість
Демен Прокіп Іванович, 20.07.1933, 75, слабкість, недокрів'я
Дудка Грицько Іванович, 20.02.1933, 28, виснаження
Ждан Максим Парфенійович, 22.06.1933, 58, виснаження
Ждан Марія Тимошова, 27.01.1933, 30, туберкульоз легенів
Забіла Марта Трохимівна, 10.08.1933, 71, старість
Забіла Наталка Зінаїдівна, 23.06.1933, 6, шлункова хвороба
Замліло Ольга Василівна,

24.04.1933, 10, інфосінація
Замліло Платон Васильович,
 24.03.1933, 8, виснаження
Зась Іван, 07.04.1933,
 1,6, діспенсія
Зонь Василь Васильович,
 24.06.1933, 40, слабе серце
Зонь Василь Тимошів,
 28.01.1933, 60,
 запалення легенів
Зонь Настя Семенівна,
 04.06.1933, 40, слабе серце
Ільєнко Марія Опанасівна,
 07.05.1933, 45, виснаження
Ільєнко Марія Опанасівна,
 07.05.1933, 45, виснаження
Йовхименко Галина
Дмитрівна, 02.02.1932,
 11 місяців, кашлюк
Ільєнко Марія Опанасівна,
 07.05.1933, 45, виснаження
Йовхименко Каленик М.,
 17.05.1933, 75, старість
Кабанов Антоніна Юхимівна,
 09.01.1933, 63,
 серцева недостатність
Ільєнко Марія Опанасівна,
 07.05.1933, 45, виснаження
Ільєнко Марія Опанасівна,
 07.05.1933, 45, виснаження
Кабанов Василь Васильович,
 21.05.1933, 10, виснаження
Кабанов Іван Васильович,
 15.05.1933, 7, виснаженість
Ільєнко Марія Опанасівна,
 07.05.1933, 45, виснаження
Кабанов Леонід, 27.06.1933,
 13, виснаження
Ільєнко Марія Опанасівна,
 07.05.1933, 45, виснаження
Кабанов Михайло
Васильович, 02.04.1933,
 незазн., запалення шлунку
Кабанов Михайло
Васильович, 13.06.1933, 5,
 виснаження
Кабанов Олександр
Васильович, 01.05.1933, 3,
 недоїдання
Калич Григорій Терешкович
 11.05.1933, 27,
 запалення легенів
Калич Дмитро Григорович,
 22.06.1933, 1,
 слабкий від народження
Карман Андрій Андрійович,
 09.06.1933, 10, слабкі легені
Карман Андріян Сергійович,

15.07.1933, 38, слабкість легенів
Карман Іван Андріянів,
 14.03.1933, 11 міс., запалення
 товстих та тонких кишок
Карман Микола Андріянович,
 26.06.1933, 9, недокрів'я
Карман Параска, 20.04.1933,
 34, виснаження
Кондратенко Варка Ф.
 20.05.1933, 78, старість
Кондратенко Василь Івано-
вич, 11.04.1933, 1, грип
Кондратенко Зінаїда Данилів-
на, 21.10.1933, 65, старість
Кондратенко Іван Лавринів,
 01.06.1933, 11, слабкі легені
Кондратенко Кость
Охрімівч, 16.03.1933, 40,
 запалення почок
Кондратенко Марія
Прокопівна, 12.01.1933, 3, рахіт
Кондратенко Мелашка
Сергіївна, 11.06.1933, 52,
 слабе серце
Кондратенко Мотря Петрівна,
 05.01.1933, 75, старість
Кондратенко Наталка
Данилівна, 23.05.1933,
 62, старість
Кондратенко Оксана Степа-
нівна, 27.06.1933, 35, слабе
 серце та легені
Кондратенко Оришка 08.12.
 1933, 70 старість,
 запалення легенів
Кондратенко Оришка Силов-
на, 03.03.1933, 68, старість
Кондратенко Параска Семе-
нівна, 08.02.1933, 27, асміліз,
 gaslets
Кондратенко Тетяна Антонів-
на, 12.02.1933, 65, старість
Кондратенко Уляна, 05.06.
 1933, 4, виснаження
Кондратенко Уляна, 05.06.
 1933, 4, виснаження
Кондратенко Федось Микито-
вич, 12.06.1933, 63, старість
Конченко Михайло Йовтухо-
вич, 03.10.1933, 75, старість
Конченко Григорій Савович,
 21.06.1933, 78, старість
Кремешна Ганна Григорівна,
 08.05.1933, 11, виснаження
Кремешна Катерина Григорів-
на, 10.05.1933, 1,6 міс., пронос
Кремешна Марія, 23.04.1933,
 13, не вказано

Кремешна Олена, 18.04.1933,
 35, виснаження
Кремешний Кость
Лаврентійович, 20.05.1933, 42,
 слабе серце
Кремешний Петро Григоро-
вич, 06.05.1933, 4, виснаження
Кремешний Терешко
Ничипорович, 15.06.1933, 56,
 виснаження
Кузько Охиста Лаврінівна,
 12.07.1933, 35, слабкість серця
Кузько Митрофан Охрімівч,
 28.06.1933, 19, недокрів'я
Кузько Одарка Захарівна
 30.01.1932, 70, порок серця
Кузько Одарка Захарівна,
 30.01.1932, 70, порок серця
Кузько Олексій Охрімівч
 24.05.1933, 20, слабе серце
Кузько Панас Іванович,
 17.03.1933, 32,
 запалення кишкового тракту
Кулик Володимир Олексан-
дрович, 17.06.1933, 1,5, коліт
Кулик Володимир Олексан-
дрович, 20.09.1933, 2,
 запалення легенів
Кулик Мелашка Сергіївна,
 13.06.1933, 17, слабе серце
Кулик Петро Сергійович,
 15.06.1933, 20, слабкі легені
Литовченко Іван Григорович,
 11.03.1933, 3 місяці, діспенція
Литовченко Іван Семенович,
 13.02.1933, 73, старість
Литовченко Марія Яківна,
 16.06.1933, 13, недокрів'я
Литовченко Олексій Олексій-
ович, 16.06.1933, 10, малокрів'я
Литовченко Яків Іванович,
 01.06.1933, 45, слабе серце
Лозінський Харитон Вікторо-
вич, 28.02.1933, 40, гостре за-
 палення кишкового тракту
Ломака Ганна Зінівна, 30.07.
 1933, 8, запалення шлунку
Ломака Гнат Паньків, 25.06.
 1933, 55, виснаження
Ломака Зінаїда Михайлівна,
 11.05.1933, 30, не вказано
Ломака Зосим Паньків,
 11.05.1933, 60, старість
Ломака Іван Ташків, 12.04.
 1933, 60, запалення легенів
Ломака Корній Іванович,
 29.03.1933, 50,
 запалення легенів

Ломака Корній Петрович,
18.04.1933, 53, не вказано
Ломака Марія Петрівна,
09.02.1932, 15 днів,
запалення легенів
Ломака Мелашка,
07.04.1933, 63, мукардінія
Ломака Олексій Зінькович,
30.07.1933, 6, запалення шлунку
Ломака Приська Йовхимівна,
08.03.1933, 83, старість
Лоха Ганна Михайлівна,
14.10.1933, 2,
туберкульоз легенів
Манзюк Андрій Тихонович,
02.07.1933, 10
Манзюк Варка Петрівна,
16.06.1933, 68, старість
Манзюк Катерина Сидорівна,
06.06.1933, 47, слабе серце
Манзюк Катерина Сидорівна,
22.07.1933, 40,
запалення легенів
Манзюк Катерина Сидорівна,
22.07.1933, 40,
запалення легенів
Манзюк Марта Яківна,
25.04.1933, 80, старість
Манзюк Омелько
Олексійович, 07.06.1933, 70,
старість
Манзюк Павло Тихонович,
01.05.1933, 22, виснаження
Мартиненко Федот
Максимович, 11.05.1933, 80,
старість
Мироненко Ганна Семенівна,
14.06.1933, 2, виснаження
Мироненко Настя Степанівна,
20.06.1933, 39, виснаження
Мироненко Ольга Семенівна,
14.06.1933, 7, виснаження
**Мироненко Семен Матвійо-
вич**, 03.06.1933, 35, виснаження
Мироненко Ганна Семенівна
14.06.1933, 2, виснаження
Мисюк Іван Михайлович,
18.01.1933, 102, старість
**Молоштан Іван Митрофано-
вич**, 19.05.1933, 64, старість
Молоштан Квокій Родіонович
03.03.1932, 70, параліч серця
Молоштан Марія Іванівна,
08.07.1933, 22, слабе серце
Молоштан Мотря Федотівна
10.06.1933, 62, старість
Молоштан Мотря Федотівна,
10.06.19, 33,62, старість

Молоштан Ольга Миколаївна,
15.09.1933, 3 місяці, виснаження
Молоштан Степан
Трохимович, 27.03.1933, 68,
порок серця
Молоштан Уляна Іванівна,
21.06.1933, 26, слабкість шлунку,
Молоштан Яков Федорович,
28.05.1933, 65, старість
Мормило Василь
Дем'янович, 20.05.1933, 13,
виснаження
Мормило Влас Михайлович,
15.04.1933, 40, myocarditis
Мормило Ганна Марківна,
08.09.1933, 4, запалення легенів
Мормило Дем'ян
Михайлович, 23.05.1933, 43,
слабе серце
Мормило Іван Дем'янович,
04.05.1933, 5, виснаження
Мормило Катерина
Дем'янівна, 14.06.1933,
7, виснаження
**Мормило Микола Дем'янови-
ч**, 14.06.1933, 2, виснаження
Мормило Наталка Кузьмівна,
22.06.1933, 45, грип
Мормило Олексій Юхимович,
22.06.1933, 20, слабі легені
Мормило Сергій Юхимович,
22.06.1933, 15, грип
Мормило Христя Михайлівна,
29.04.1933, 48, запалення легенів
Мусюк Ганна Ільківна, 24.05.
1933, 42, слабе серце
Наливайко Іван Васильович
07.06.1933, 8, виснаження
Наливайко Ніна Василівна,
10.06.1933, 10, виснаження
Наливайко Олексій
Васильович, 26.05.1933, 6, вис-
наженість
Наполов Ганна Максимівна,
29.05.1933, 70, старість
Наполов Михайло
Йовхимович, 07.03.1933, 68,
старість
Нижник Микола Матвійович,
13.06.1933, 53, виснаження
Нижник Петро, 24.03.1933, 63,
міокардит
Нижник Федот Матвійович,
02.04.1933, 75, старість
Никон Захар Пилипович,
17.03.1933, 68, старість
Нужна Ганна Йовхимівна,
10.07.1933, 13, недокрів'я

Нужна Федора Йовхимівна,
12.07.1933, 19, недокрів'я
Нужний Федор Йовхимович,
21.07.1933, 15, недокрів'я
Овсієнко Григорій
Захарович, 08.04.1933, 3,
запалення легенів
Овсієнко Іван Федорович,
21.05.1933, 27, слабе серце
Овсієнко Марія Степанівна,
13.06.1933, 1,5, недокрів'я
Овсієнко Федор Самійлович,
02.07.1933, 65, старість
Олексенко Олександра
Данилівна, 10.07.1933, 60,
старість
Олексенко Олексій
Давидович, 04.06.1933, 61,
старість
Онищенко Йовдоха Хомівна,
31.01.1932, 1, грип
Онищенко Лефера
Павлівна, 10.07.1933, 33,
запалення легенів
Онищенко Олександр Костів,
09.02.1933, 6 днів,
нездатне до життя
Онищенко Уляна Василівна,
20.07.1933, 16,
туберкульоз легенів
Онищенко Уляна Хомівна,
24.06.1933, 7, захворювання
шлунку
П'ятак Катерина Федосівна,
13.03.1933, 8 місяц.,
запалення легенів
Павлюк Ольга Якимівна,
29.06.1933, 8, недокрів'я
Павлюк Палажка Йовхимівна,
17.02.1933, 2, nteroalix
Павлюк Сергій Якимович,
28.06.1933, 7 недокрів'я
Панченко Ганна
Митрофанівна, 24.06.1933, 2,
недокрів'я
Панченко Марія
Митрофанівна, 15.06.1933,
8 місяц., слаба від народження
Панченко Митрофан
Климович, 12.06.1933, 30,
виснаження
Паченко Ївга Михайлівна
11.06.1933, 20, виснаження
Паченко Ївга Михайлівна,
11.06.1933, 20, виснаження
Перерва Олексій Макарович,
03.04.1933, 48,
гостре запалення нирок

Разнозчик Микола Миколайович, 05.06.1933,9, виснаження
Різник Борис Лучин, 01.06.1933, 16, убитий
Різник Лука Йовтухович, 23.05.1933, 45, туберкульоз легенів
Рознощик Василь Миколайович, 28.06.1933, 11, запалення легенів
Романченко Марія Федорівна, 18.05.1933, 21, не вказано
Рубаха Артем Лаврентійович, 25.09.1933, 65, старість
Рубаха Василь Макарович, 24.02.1933, 6, запалення товстих та тонких кишок
Рубаха Василь Миколайович, 20.04.1933, 6 місяців, діспенсія
Рубаха Василь Давидович, 08.04.1933, 62, не вказано
Рубаха Ганна Василівна, 19.03.1933, 8, виснаженість
Рубаха Данило Григорович, 09.07.1933, 51, запалення почек
Рубаха Катерина, 16.08.1933, 50
Рубаха Марія Степанівна, 21.10.1933, 4, запалення легенів
Рубаха Микола, 10.07.1933, 1,5, дитячий понос
Рубаха Олександр Васильович, 24.06.1933, 27, слабе серце
Рубаха Олена Василівна, 13.05.1933, 23, виснаження
Рубаха Параска Василівна, 29.06.1933, 10, недокрів'я
Рубаха Петро Васильович, 21.05.1933, 13, виснаження
Салівон Мелашка Квокійовна, 31.05.1933, 68, старість
Соловей Андрій Ількович, 09.01.1932, 1 місяц., розстройство шлунку
Соловей Дем'ян Йосипович, 26.06.1933, 70, старість
Соловей Іван Васильович, 03.03.1933, 33, не вказано
Соловей Іван Сидорович, 31.05.1933, 3, виснаження
Соловей Любов Луківна, 26.05.1933, 50, слабе серце
Соловей Максим Федорович, 15.12.1933, 25, туберкульоз легенів
Соловей Марія Сидорівна, 10.03.1933, 5, запалення кишок

Соловей Маруся, 13.03.1933, 80, старість
Соловей Микита Дем'янович, 20.05.1933, 21, виснаження
Соловей Наталка, 27.07.1933, 60, старість,недокрів'я
Соловей Олексій, 27.07.1933, 16, туберкульоз легенів
Соловей Сидор Хомович, 21.05.1933, 41, слабе серце
Соловей Степан Хомович, 30.03.1932, 65, порок серця
Соловей Степанида, 31.05.1933, 35, виснаження
Соломченко Кондрат Васильович, 15.05.1933, 63, недокрів'я
Соломченко Степан Кондратович, 01.05.1933, 9, виснаження
Старуха Данило Харитонович, 14.01.1933, 25, туберкульоз легенів
Токаренко Олександр Сапронович, 15.08.1933, 3 місяці, виснаження
Хоменко Василь Іванович, 21.05.1933, 4 місяці, слабе від народження
Хоменко Григорій Трохимович, 20.03.1933, 47, виснаження
Хоменко Іван Іванович, 28.06.1933, 19, запалення легенів
Хоменко Іван Іванович, 28.06.1933, 19, запалення легенів
Хоменко Іван Трохимович, 01.05.1933, 62, слабість легенів
Хоменко Каленик Силів, 02.06.1933, 55, слабе серце
Хоменко Кузьма Іванович, 30.05.1933, 19, виснаження
Хоменко Кузьма Остапович, 30.06.1933, 53, старість
Хоменко Марія Григорівна, 09.06.1933, 9, слабе серце
Хоменко Параска Михайлівна, 07.06.1933, 49, слабе серце
Цеба Давид Терентійович, 09.08.1933, 70, старість
Цеба Марія Арсеніївна, 06.12.1933, 5 днів хвора від народження
Цьома Арифон Лазарович, 08.03.1933, 65, порушення харчування
Цьома Варка Арифонівна, 15.05.1933, 20, виснаження

Цьома Василь Сергій, 01.02.1933, 1,6, рахіт
Цьома Ганна Кузьмівна, 07.06.1933, 55, виснаження
Цьома Іван Сергійович, 02.05.1933, 8, виснаження
Цьома Кость Арионович, 30.03.1933, 19, виснаження
Цьома Марія Яківна, 21.07.1933, 49, недокрів'я
Цьома Параска Арифонівна, 11.06.1933, 19, слабі легені
Цьома Петро Сергійович, 14.05.1933, 11, виснаження
Цьома Сергій Лазарович, 28.02.1933, 56, розстройство серцевої діяльності
Чайка Вівдя Петрівна, 24.06.1933, 64, старість
Чайка Василій Якович, 11.06.1933, 1, виснаження
Чайка Вівдя Петрівна, 24.06.1933, 64, старість
Чайка Галина Данилівна, 10.06.1933, 6, виснаження
Чайка Галька Аридоновна, 27.01.1933, 6, запалення легенів
Чайка Галька Данилівна, 12.04.1933, 6, невказано
Чайка Ганна Лаврінова, 27.04.1933, 57, туберкульоз легенів
Чайка Данило Андрійович, 16.05.1933, 63, старість
Чайка Данило Микитович, 12.04.1933, 47, не вказано
Чайка Іван Арионович, 23.12.1933, 4, інтоксикація
Чайка Іван Якович, 11.06.1933, 8, виснаження
Чайка Каленик Васильович, 30.01.1932, 78, стареча дряхлість
Чайка Катерина Степанівна, 13.01.1933, 1, діспенсія
Чайка Максим Олексійович, 08.05.1933, 41, виснаження
Чайка Марія Данилівна, 12.05.1933, 12, недоїдання
Чайка Микола Данилович, 10.05.1933, 2, виснаження
Чайка Микола Данилович, 12.06.1933, 12, виснаження
Чайка Микола Федосійович, 17.03.1933, 1,6, туберкульоз легенів
Чайка Настя Оксенівна, 2.07.1933, 40, запалення легенів

Чайка Оксана Максимівна, 10.06.1933, 15, виснаження, слабе серце
Чайка Олексій Микитович 14.01.1932, 2, кашлюк
Чайка Олексій Якович, 12.06.1933, 4, виснаження
Чайка Ольга Данилівна, 12.04.1933, 6, невказано
Чайка Ольга Михайлівна, 02.08.1933, 11, туберкульоз легенів
Чайка Степан Йовхимович, 22.03.1933, 63, старість
Чайка Харитон Петрович, 03.04.1933, 39, не вказано
Чайка Яків Денисович, 01.07.1933, 34, слабкість легенів
Черноусько Іван, 16.03.1933, 26, порушення харчування
Черноусько Олена, 01.04.1933, 61, старість
Чернявський Олекса Захарович, 24.03.1933, 20, інфаркт
Чорноусько Марина, 03.06.1933, 19, виснаження
Чорноусько Уляна, 12.06.1933, 20, виснаження
Шевела Федір Костянтинович, 26.03.1933, 70, старість
Шевченко Михайло Федорович 27.02.1932, 5 місяц. дитячі корчі
Шефер Іван Ярославович, 27.05.1933, 14, виснаження
Шефер Ярослав Фодотович, 10.05.1933, 40, виснаження
Широконіс Митрофан Олексійович 21.06.1933, 82, старість
Шолудько Мотря Сергіївна 29.05.1933, 65, старість
Шолудько Сергій Миколайович, 18.07.1933, 9, недокрів'я
Шостак Михайло Семенович, 10.04.1933, незазн., запалення кишок
Шостак Семен Корнійович, 01.03.1933, 27, замерз
Шульга Григорій Федорович 06.06.1933, 60, старість
Шульга Андрій Маркович, 26.03.1933, 60, ростройство серцевої діяльності
Шульга Андрій, 10.07.1933, 22, туберкульоз легенів
Шульга Василь Митрофанович, 26.06.1933,3, недокрів'я

Шульга Віддя Силонна, 11.05.1933, 62, старість
Шульга Ганна Іванівна, 26.06.1933, 9, слабі легені
Шульга Ганна Калениківна, 06.06.1933,5,недокрів'я
Шульга Ганна Петрівна, 17.03.1932,1, кашлюк
Шульга Гапка Микитівна, 10.06.1933, 86, старість
Шульга Григорій Федорович, 06.06.1933,60, старість
Шульга Іван Костянтинович, 30.05.1933, 9, недокрів'я
Шульга Йосип Павлович 11.03.1932, 76, міокард серця
Шульга Каленик Антонович, 10.05.1933, 32, слабі легені
Шульга Кость Данилович, 19.10.1933, 45, запалення легенів
Шульга Кость Микитович, 05.06.1933, 44, слабе серце
Шульга Лисавета Петрівна, 19.10.1933,19, шкіряний тиф
Шульга Макар Маркович 27.05.1933, 50, виснаження
Шульга Марія Василівна 29.01.1932, 12 днів, кашлюк
Шульга Марія Костянтинівна, 02.07.1933, 5, недокрів'я
Шульга Марія Степанівна, 03.06.1933, 3, виснаженість
Шульга Марко Миколайович, 10.04.1933, 70, запалення легенів
Шульга Микола Петрович, 11.06.1933, 15, виснаження
Шульга Микола, 27.07.1933, 6 місяц. , хвороба від народження
Шульга Настя Петрівна, 20.04.1933, 17, запалення шлунку, виснаження
Шульга Наталка Митрофанівна, 21.07.1933,7, недокрів'я
Шульга Нестор Олексійович, 05.05.1933, 60, старість
Шульга Ольга Федорівна, 11.07.1933, 36, запалення легенів
Шульга Павло Костьович, 31.05.1933,7, недокрів'я
Шульга Параска 11.06.1933, 55, старість
Шульга Параска Кирилівна, 01.06.1933,58,старість
Шульга Петро Семенович, 22.06.1933, 56, слабе серце
Шульга Степан Олексійович,

05.05.1933,19, ГВС
Шульга Степан Романович, 10.06.1933, 65, старість
Шульга Трохим Йосипович, 05.05.1933, 65, старість
Шульга Уляна Костянтинівна, 23.05.1933, 16, запалення легенів
Шульга Якилина Григорівна, 11.07.1933, 52, недокрів'я
Щока Андрій Юхимович, 10.06.1933, 67, слабе серце
Щока Андрій, 21.04.1933,7, виснаження
Щока Василь Архипович, 25.03.1933, 40, виснаження
Щока Віддя Кузьмівна, 24.05.1933, 46, виснаженість
Щока Галина Семенівна, 20.06.1933,15, недокрів'я
Щока Ганна Сергіївна, 30.06.1933, 3, недокрів'я
Щока Григорій Митрофанович, 15.04.1933, 3, виснаження
Щока Гриорій Гнатович, 12.07.1933, 68, старість
Щока Іван Васильович, 23.04.1933, 10, виснаження
Щока Іван Максимович, 09.07.1933, 43, тиф
Щока Іван Митрофанович, 11.05.1933, 9, виснаження
Щока Іван Сергійович, 08.06.1933, 11, недокрів'я
Щока Йовхим Минович, 13.06.1933, 64, старість
Щока Кузьма Савович 25.02.1932, 66, хвороба серця
Щока Кузьма Савович, 25.02.1932, 66, хвороба серця
Щока Лисавета Кузьмівна, 10.06.1933, 17, виснаження
Щока Лукера Федорівна, 29.05.1933, 80, старість
Щока Марія, 30.07.1933, 1,5, дитячий понос
Щока Марія Іванівна, 02.07.1933, недокрів'я
Щока Марія Олександрівна, 21.06.1933,62, старість
Щока Марія, 30.07.1933,1,5, дитячий понос
Щока Микита Йовхимович, 07.06.1933, 31, виснаження
Щока Микола Микитович 22.05.1933, 3, слабе серце
Щока Микола Микитович, 22.05.1933,3,слабе серце
Щока Микола Симонович 06.10.1933, 19, нарив на нозі

Щока Олексій Йовхимович, 13.04.1933, 62, старість
Щока Олена Харитонівна, 11.03.1933, 1, бронхіт
Щока Параска Григорівна, 12.06.1933, 42, виснаження
Щока Параска, 07.08.1933, 56, параліч серця
Щока Параска, 22.07.1933, 80,
Щока Петро Васильович, 29.05.1933, 45, слабе серце
Щока Петро Григорович, 14.06.1933, 46, виснаження
Щока Рафон Савович, 15.06.1933, 80, старість
Щока Устя Кононівна, 05.08.1933, 70, старість
Щока Устя Яківна, 09.06.1933, 56, виснаження
Щока Федора, 02.05.1933, 59, старість
Щока Федора Іванівна, 03.04.1933, 20, епілепсія
Щока Феська, 09.06.1933, 52, виснаження
Щока Юхим Минович, 04.06.1933, 27, запалення легенів
Щока Яков Володимирович, 21.06.1933, 75, старість
Щульга Петро Демидович, 13.05.1933, 55, старість
Юрка Михайло Денисович, 11.06.1933, 21, виснаження
Юрченко Мотря Максимівна, 27.07.1933, 58, старість
Яковенко Параска Литвинівна, 14.03.1933, запалення легенів
Яременко Іван Васильович, 03.07.1933, 9, недокрів'я
Яременко Марфа

Калениківна, 23.07.1933, 12, недокрів'я
Яременко Андрій Іванович, 17.05.1933, 65, старість
Яременко Андрій Семенович, 09.03.1933, 46, виснаження
Яременко Андрій Тимошів, 26.05.1933, 25, виснаження
Яременко Василь Петрович, 05.06.1933, 38, слабе серце
Яременко Галина Омельянівна 05.03.1932, 58, міокард серця
Яременко Григорій Арионович, 10.08.1933, 6
Яременко Денис Онопрійович, 25.04.1933, 50, виснаження
Яременко Іван Арионович, 15.08.1933, 2, недокрів'я
Яременко Іван Петрович, 15.04.1933, 36, невказано
Яременко Іван Степанович, 04.06.1933, 13, шлункове захворювання
Яременко Катерина Іванівна, 27.06.1933, 70, старість
Яременко Кирило Іванович, 01.05.1933, 13, виснаження
Яременко Корній Юхимович 01.10.1933, 70, старість
Яременко Лукина, 02.07.1933, 53, слабе серце
Яременко Марія Іванівна, 11.05.1933, 4
Яременко Марія Пантелеймонівна, 26.08.1933, 30
Яременко Марія Трифонівна, 06.07.1933, 3, недокрів'я
Яременко Марія, 29.08.1933, 30, запалення легенів

Яременко Микола Іванович, 30.05.1933, 11, шлункова хвороба
Яременко Микола Йосипович, 16.07.1933, 8, недокрів'я
Яременко Михайло Давидович, 27.06.1933, 14, запалення шлунку
Яременко Олексій Васильович, 30.04.1933, 5, виснаженість, недоїдання
Яременко Олексій Федотович, 12.08.1933, 53, старість
Яременко Ольга Наумівна, 20.02.1933, 70, старість
Яременко Павло Васильович, 14.05.1933, 12, не вказано
Яременко Параска Калениківна, 08.07.1933, 6, недокрів'я
Яременко Пилип Давидович, 03.06.1933, 16, слабкі легені
Яременко Пилип Опанасович, 26.04.1933, 60, не вказано
Яременко Сергій, 21.04.1933, 2, порок серця
Яременко Софія Тимофіївна, 05.06.1933, 65, старість
Яременко Федось Григорович, 26.07.1933, 50, слабе серце
Яременко Іван Каленикович, 03.07.1933, 7, виснаження
Ярина Михайло Тимошів, 22.06.1933, 6, виснаження
Яременко Іван Каленикович, 03.07.1933, 7, виснаження
Ярина Анатолій Омелянович, 01.06.1933, не вказ., слабкі легені

с. Зарубенці

У 1968 році село Зарубенці потрапило в зону затоплення Канівським водосховищем. Жителі були переселені в село Циблі.

В 1930 р. в Зарубенцях проживало 662 чоловіки.

Встановлена кількість жертв Голодомору – 13 осіб.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, вік померлих. Замість дати смерті скрізь в оригіналах запис: «немає», а замість причини смерті – «невідомо».

Гончаренко Антон Якович, немає, 21, невідомо
Гончаренко Василь Михайлович, немає, 30, невідомо
Гончаренко Григорій Якович, немає, 23, невідомо
Кагарлицька Устя Омельківна, немає, 15, невідомо
Кагарлицька Федосія Омель-

ківна, немає, 12, невідомо
Кагарлицький Іван Остапович, немає, 4, невідомо
Кагарлицький Михайло Остапович, немає, 4, невідомо
Свитка Ганна Іванівна, немає, 61, невідомо
Свитка Григорій Іванович, немає, 3, невідомо

Шаговий Овсій Андронович, немає, 30, невідомо
Шевченко Іван Пилипович, немає, 30, невідомо
Шевченко Омелько Остапович, немає, 36, дизентирія
Шевченко Петро Васильович, немає, 35, невідомо

с. Ковалин

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Давня назва села – Ковалі.

В селі Ковалин в 1930 році було 417 дворів та мешкало 2010 жителів. Влітку того ж року було організовано дві артіль – «Нове життя» та ім. Шевченка, які в 1931 році об'єднались в одне господарство – колгосп ім. Леніна. Під час колективізації розкуркулено 7 сімей.

До наших днів дійшли фрагменти записів з книги реєстрації смертей за січень-листопад 1932 року, які засвідчують велику смертність дітей і людей працездатного віку. Загальна кількість померлих від голоду – 500 чоловік, з них поіменно встановлено – 40. Поховані жертви Голодомору на сільському кладовищі, де встановлено дерев'яний хрест з написом: «Жертвам Голодомору 1932-1933 рр.»

Мартиролог жителів села Ковалин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1886, арк. 121-144) та свідченнями Петрика В.Ф., Давиденко О.А., 1927 р.н., записаними у 2008 році Шовкошитньою С.В., директором Будинку культури.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті. Записи подано в порядку їх розміщення в книзі реєстрації актів про смерть.

Кириченко Іван Тимотів,

06.01.32, 1 рік

Васюхно Софіл, 15.01.32, 51

Бакаміко Кулина Сидорівна,

18.01.32, 80, від старості років

Білоконь Параска, 04.02.32,

102, від старості років

Білоконь Василь Лупів,

09.02.32, 14 днів

Ломака Оришка Романова,

14.02.32, 72, від старості років

Буряк Надежда Давидова,

17.02.32, 56, від старості років

Корпач Христя Федорівна,

20.02.32, 42, туберкульоз

Задорожня Оксана Степанова,

09.03.32, 71, від старості

Колесник Йовхим Іванів,

16.03.32, 76, від старості років

Дузь Андрій Самсонів,

22.03.32, 3

Роман Галина Сергіївна,

29.03.32, 76, від старості років

Лоха Іван Радивонів, 02.04.32,

25, туберкульоз

Задорожній Євграф Іванів,

03.04.32, 97, від старості років

Буряк Грицько Давидів,

07.04.32, мертвнонароджений

Черевань Іван Михайлів,

12.04.32

Задорожня Маруся

Гаврилова, 16.04.32, 89,

від старості років

Чорноусько Векла Антонова,

06.05.32, 77, від старості років

Задорожній Федор Данилів,

30.04.32, 3 міс. 8 дн.

Бакаміко Микита, 11.05.32, 29,

туберкульоз

Семенюк Пріська, 07.06.32, 6

Копач Харитя Семенівна,

28.06.32, 64, від старості років

Крицька Вастя Потапівна,

28.06.32, 76, від старості років

Білоконь Павло Данилович,

30.06.32, 47

Ярош Павло Микитович,

30.06.32, 62, від старості років

Колисник Параска Григорівна,

01.07.32, 66, від старості років

Сокол Грицько

Олександрович, 06.07.32, 67,

від старості років

Білоусько Петро Давидович,

20.07.32, 61, від старості років

Кардашевський Матвій

Григорович, 23.07.32, 1 міс.

Роман Кость Прокопович,

08.08.32, 69, від старості років

Чорноусько Олексій Гнатович,

29.08.32

Білоусько Одарка Симонова,

30.08.32, 3

Чорноусько Петро

Андрійович, 05.09.32

Яковенко Ілько Юхимів,

29.09.32, 1

Ткаченко Микола Антонович,

25.10.32, 1

від хвороби довгого часу

Семенюк Ігор Іванович,

27.10.32, 76, від старості років

Швидкий Трохим

Тимофійович, 04.11.32, 62,

запалення легенів

Чорпуцько Харитина Хомина,

09.11.32, 45, тиф

Роман Домаха Микитівна,

17.11.32, 17

Лопатинський Яков

Євдокимович, 22.09.32, 46,

від хвороби довгого часу

с. Козинці

Козинці у 1968 р. потрапили в зону затоплення Канівським водосховищем, жителі переселені в село Цибли.

У 1930 році в селі Козинці був утворений колгосп ім. Сталіна. У 1926 р. було 180 господарств, де проживало 1063 чоловіки.

Загальна кількість померлих від Голодомору, зафіксована у вцілілих книгах запису актів про смерть за 10 місяців 1932 року (22 записи) і весь 1933 рік (131 запис) – 153 жителі с. Козинці.

Мартиролог жителів села Козинці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1883, арк. 71-72; спр. 1885, арк. 101-110; спр. 1880, арк. 1-131).

В мартирологу з дотриманням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

1932-1933

Балковий Наум Михайлович, 02. 03. 1933, 45, невідомо
Бичок Галька Юхимова, 16. 05. 1933, немає, невідомо
Бичок Федір Юхимович, 15. 06. 1933, 3, невідомо
Білько Андрій Іванович, 20. 08. 1933, 6, невідомо
Білько Василь Сергійович, 27. 01. 1933, 80, старість
Білько Іван Дем'янович, 06. 06. 1933, 35, невідомо
Білько Іван Іванович, 15. 08. 1933, 2, невідомо
Білько Іван Олексійович, 28. 03. 1933, 51, інвалідність
Білько Кіндрат Якович, немає, немає, невідомо
Білько Марія Тимофіївна, 14.03. 1933, 50, невідомо
Білько Миколай Кіндратович, 26. 03. 1933, 6, невідомо
Білько Наталка Федорівна, 15. 03. 1933, 26, невідомо
Білько Приська Іванова, 08. 05. 1933, 23, невідомо
Білько Сергій Максимович, 11. 06. 1933, 7, невідомо
Білько Тиміш Кондратович, 20. 08. 1932, 3, невідомо
Бількова Ганна Іванівна, 30. 05. 1933, 8, невідомо
Бількова Оришка Лаврівна, 01. 05. 1933, 62, невідомо
Бількова Параска Степанівна, 10. 03. 1933, 51, невідомо
Болілий Мусій Панасович, 12. 07. 1933, 64, старість
Болілий Сіловейст Грицьків, 08. 05. 1933, 63, старість
Вересоцька Оксана Федорова, 31. 05. 1933, 66, старість
Вересоцький Василь Максимович, 29. 03. 1933, 76, старість
Вересоцький Грицько Єлисеїв, 03.07. 1932, 18, самовбивство
Вересоцький Іван Гнатович, 03. 05. 1933, 2, невідомо
Вересоцький Михайло Данилович, 07. 10. 1933, 14, невідомо
Висоцька Олександра Мартинівна, 16. 04. 1932, 60, старість
Висоцька Параска Дороф., 14. 05. 1933, 51, невідомо
Висоцька Параска Михайлівна, 06. 06. 1933, 15, невідомо

Висоцька, 26. 05. 1933, 13, невідомо
Висоцький Микита Левків, 13. 01. 1933, 48, невідомо
Висоцький Михайло Левкович, 05. 03. 1933, 48, невідомо
Висоцький Михайло Микитович, 02. 04. 1932, 39, невідомо
Гри пакова Ганна Михайлівна, 14. 05. 1933, 3, невідомо
Грипак Михайло Гаврилович, 16. 05. 1933, 43, невідомо
Грипан Микола Васильович, 17.05. 1933, 12, невідомо
Грицай Олена Семенівна, 08. 07. 1933, 60, старість
Грицан Василь Якович, 12. 03. 1933, 62, тіф
Грицан Ганна Савівна, 11.07. 1932, 70, старість
Грицан Данило Михайлович, 05. 10. 1932, 48, невідомо
Грицан Назар Федорович, 25. 03. 1932, 75, старість
Грицюк Наталка Луківна, 04. 06. 1933, 70, старість
Громницький Петро Никоневич, 19. 03. 1933, 8, невідомо
Донченко Варка Максимівна, 15. 06. 1933, 8, невідомо
Донченко Михайло Васильович, 26. 06. 1933, 4, невідомо
Донченко Параска Василівна, 26. 06. 1933, немає, невідомо
Дубняк Грицько Димидович, 16. 09. 1933, 27, невідомо
Дубняк Іван Грицьків, 08. 06. 1933, 61, невідомо
Дубняк Іван Данилович, 25. 05. 1933, 2, невідомо
Дубняк Сак Максимович, 14. 06. 1933, 49, невідомо
Дубняк Тетяна Олександрівна, 22. 11. 1932, 29, порок
Дубняк Яків Гаврилович, 23. 01. 1932, 65, хворість
Дубнякові Оришка Андріївна, 13. 07. 1933, 13, невідомо
За сільський Степан Васильович, 13. 05. 1933, 83, старість
Кошарін Микола Максимович, 07. 06. 1933, 12, невідомо
Кошарний Ганна Прокоповна, 03. 11. 1932, 83, старість
Кошовий Михайло Максимович, 30. 05. 1933, 9, невідомо
Крячкова Ганна Грицькова, 01. 03. 1933, 4, невідомо

Крячкова Одарка Олександрівна, 27. 04. 1933, 16, невідомо
Крячок Антон Федорович, 18. 03. 1933,30, невідомо
Крячок Василь Петрович, 14. 06. 1933, 22, невідомо
Крячок Гаврило Левків, 17. 06. 1933, 14, невідомо
Крячок Галька Андріївна, 16. 07. 1933. 61, старість
Крячок Ганна Сергійкова, 05. 08. 1933, 4, невідомо
Крячок Іван Гнатович, 18. 05. 1933, 18, невідомо
Крячок Іван Іванович, 23. 05. 1933, 9, невідомо
Крячок Іван Никифорич, 18. 07. 1933, 6, невідомо
Крячок Іван Никифорович, 09. 05. 1933, 8, невідомо
Крячок Левко Мефодійович, 11. 04. 1933, 61, невідомо
Крячок Микола Сергійов, 02. 08. 1933, 1, невідомо
Крячок Михайло Сергійов, 11. 08. 1933, 8, невідомо
Крячок Павло Павлович, 05. 01. 1932, 63, старість
Крячок Параска Сашкова, 07. 08. 1933, 17, невідомо
Крячок Петро Харитонович, 13. 01. 1933, 48, невідомо
Крячок Софія Грицькова, 01. 08. 1933, 61, старість
Крячок Тихон Левкович, 14. 02. 1933, 64, старість
Крячок Уляна Яківна, 16. 08. 1932, немає, невідомо
Крячок Химка Давидова, 01. 05. 1933, 54, невідомо
Кучеренко Левко Денисович, 21. 04. 1933, 61, невідомо
Кучеренко Н. Д., 28. 11. 1932, 51, серце
Лесик Андрій Федорович, 12. 05. 1933, 63, старість
Лесик Варка Романівна, 08. 06. 1933, 60, невідомо
Лесик Ганна Антонівна, 04. 06. 1933, 13, невідомо
Лесик Гапка, 18. 05. 1933, 50, невідомо
Лесик Грицько Костьович, 20. 06. 1933, 5, невідомо
Лесик Іван Грицьків, 02. 05. 1933, 56, старість
Лесик Іван Данилів,

11. 06. 1933, 48, невідомо
Лесик Ілько Никоневич,
 15. 06. 1933, 25, невідомо
Лесик Катря Яківна,
 10. 07. 1933, 7, невідомо
Лесик Кузьма Данилович,
 12. 11. 1932, 62, старість
Лесик Микола Кузьмович,
 04. 06. 1933, 19, невідомо
Лесик Олена Прокопівна,
 18. 05. 1933, 40, невідомо
Лесик Параска Калеників,
 20. 06. 1933, 7, невідомо
Лесик Сергій Якович,
 18. 05. 1933, 8, невідомо
Лесик Федір Грицьків,
 14. 09. 1933, 60, невідомо
Лесикова Параска Антонова,
 01. 05. 1933, 8, невідомо
Лесикові Малашка Никонівна,
 28. 05. 1933, 43, невідомо
Литвиненко Мотя Костянтинівна,
 17. 08. 1932, 91, старість
Манойло Данило Антонович,
 11. 06. 1933, 20, невідомо
Манойло Параска Миколаївна,
 06. 06. 1933, невідомо
Манойло Іван Леонідович,
 15. 06. 1933, 6, невідомо
Манойло Маруся Якова,
 11. 07. 1933, 5, невідомо
Манойло Мотря Яківна,
 08. 06. 1933, 26, невідомо

Манойло Олексій Якович,
 06. 05. 1933, 15, невідомо
Манойло Уляна Федорівна,
 03. 03. 1933, 33, невідомо
Манойло Яків Грицьків,
 20. 05. 1933, 2, невідомо
Манойлова Ганна Степанівна,
 02. 05. 1933, 6міс, невідомо
Мануйло Грицько Панасович,
 12. 04. 1933, 55, невідомо
Мануйлова Параска Ларіонівна,
 04. 05. 1933, 3, невідомо
Марченко Зенько Юхимович,
 10. 10. 1933, 10, невідомо
Марченко Михайло Васильович,
 23. 05. 1933, 2, невідомо
Мирошниченко Мотря,
 21. 04. 1933, 97, невідомо
Мірошниченко Параска Гнатівна,
 18. 03. 1933, 69, старість
Могилевич Пріська Трохимова,
 18. 03. 1933, 68, старість
Могилевич Ялесей Черваній,
 26. 05. 1933, 23, невідомо
Огієнко Варка Михайлівна,
 04. 01. 1933, 14 дн., невідомо
Огієнко Василь Михайлович,
 14. 01. 1932, 14 дн., невідомо
Протаз Ганна Трохимова,
 06. 07. 1933, 31, невідомо
Протаз Іван Іванович,
 30. 06. 1933, 6, невідомо
Протас Сергій Іванович,

23. 06. 1933, 1, невідомо
Савенко Микола Васильович,
 04. 11. 1932, немає, болі
Савенко Палажка Гордіївна,
 10. 04. 1933, 75, старість
Савченко Самійло Арсенович,
 11. 06. 1933, 64, невідомо
Семедій Васька Грицькова,
 15. 07. 1933, 4, невідомо
Семедій Маруся Іванова,
 07. 06. 1933, 43, невідомо
Семедій Микола Павлович,
 06. 06. 1933, 27, невідомо
Семедій Михайло,
 27. 02. 1933, 32, невідомо
Семедій Михон Степанович,
 03. 08. 1932, 8 міс., невідомо
Семедій Мокрина Антонова,
 10. 08. 1932, 72, старість
Семедій Параска Максимова,
 07. 06. 1933, 1, невідомо
Семедій Паша Максимівна,
 16. 10. 1932, 1 міс., невідомо
Семидій Лука Іванович,
 27. 06. 1933, 36, невідомо
Ситий Іван Якович,
 12. 07. 1932, 69, старість
Шевченко Іван Омелькович,
 19.10. 1932, немає, старість
Шевченко Михайло Якович,
 28. 02. 1933, 23, невідомо
Шевченко Петро Якович,
 13. 01. 1933, 4, невідомо

с. Козлів

В селі Козлів у 1930 році було 447 дворів та проживало 3190 мешканців.

На території села в 1930 році був організований колгосп «Більшовик», при цьому розкуркулено 8 сімей заможних селян.

Загальна кількість померлих від голоду – 2000 осіб, з них поіменно встановлено 663 особи. Померлих ховали на сільському кладовищі, де встановлено дерев'яний хрест з написом: «Жертвам Голодомору 1932-1933 рр.»

Мартиролог жителів села Козлів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 1886, арк. 1-41; спр. 1898, арк. 1-297) та свідченнями Остапенко О.І., 1919 р.н.; Остапенко С. М., 1924 р.н., записаними в 2008 році Загородньою О.М., зав бібліотекою.

В мартирологу з дотриманням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті та вік померлих.

Бабак Дунька Ворфоломійовна
 10.12.33, 35
Барабаш Андрій Іванів
 20.10.32, 2
Барабаш Андрій Михайлів
 26.12.33, 65
Барабаш Василь Степанів
 26.06.33, 16
Барабаш Вівдя Васильова
 27.12.33, 74

Барабаш Вівдя Павлова
 06.08.32, 67
Барабаш Віра, 14.01.33, 70
Барабаш Гаврило Іванів
 14.04.33, 42
Барабаш Галька Панькова
 15.04.32, 1 день
Барабаш Ганна Грицькова
 09.01.32, 2 міс.
Барабаш Ганна Іванова
 05.10.33, 51

Барабаш Ганна Іванова
 17.12.33, 40
Барабаш Гапка Павлова
 26.11.32, 17
Барабаш Грицько Іванів
 02.02.32, 75
Барабаш Грицько Іванів
 10.10.33, 35
Барабаш Грицько Омельків
 02.05.32, 11 міс.
Барабаш Іван

- 06.02.33, 2
Барабаш Іван Іванів
 17.06.33, 19
Барабаш Іван Михайлів
 25.11.32, 26
Барабаш Іван Михайлів
 03.12.32, 26
Барабаш Іван Михайлів
 20.12.32, 22
Барабаш Іван Михайлів
 26.02.33, 2
Барабаш Іван Петрів
 12.05.32, 42
Барабаш Іван Степанів
 03.01.32, 1
Барабаш Йосип Дмитрович
 09.12.33, 53
Барабаш Карпо Василів
 03.04.32, 83
Барабаш Карпо Степанів
 02.02.32, 55
Барабаш Катерина Васильова
 30.07.33, 67
Барабаш Катерина Павлова
 29.07.33, 17
Барабаш Кирило Дмитрів
 22.09.33, 85
Барабаш Кирило Яків
 25.06.33, 7
Барабаш Кузьма Гнатів
 30.06.33, 70
Барабаш Левко Семенів
 11.11.33, 73
Барабаш Лука Іванів
 20.04.33, 77
Барабаш Макар Гаврилів
 30.07.33, 27
Барабаш Марина Микитова
 06.02.32, 75
Барабаш Марія Федотова
 20.12.33, 5 міс.
Барабаш Марта Іванова
 20.08.33, 42
Барабаш Марта Якова
 14.10.33, 40
Барабаш Маруся Онупрійова
 10.02.33, 70
Барабаш Микола Грицьків
 29.03.32, 9 міс.
Барабаш Микола Іванів
 09.11.33, 2
Барабаш Михайло Василів
 15.02.32, 62
Барабаш Михайло Юхимів
 10.02.33, 65
Барабаш Михайло Юхимів
 02.03.33, 60
Барабаш Михайло Яків
 14.10.33, 46
Барабаш Мусій Денисів
 27.12.32, 60
Барабаш Надія
 03.07.32, 58
Барабаш Настя Іванова
 24.11.33, 37
Барабаш Настя Романова
 25.03.32, 60
Барабаш Настя Семенова
 29.12.33, 70
Барабаш Настя Якова
 16.12.33, 12
Барабаш Наталка Панфилова
 08.04.33, 29
Барабаш Наталка Федорова
 30.07.33, 55
Барабаш Оксана Грицькова
 05.01.32, 62
Барабаш Олексій Макарів
 27.12.32, 1
Барабаш Омелько Іванів
 25.10.33, 63
Барабаш Омелько Тимошів
 11.03.33, 65
Барабаш Онопрій Денисів
 15.02.32, 80,
Барабаш Оришка Трохимова,
 25.10.33, 42
Барабаш Параска Васильова,
 13.07.33, 2
Барабаш Параска Іванова
 22.09.32, 79
Барабаш Параска Кузьмова,
 18.12.33
Барабаш Параска Семенова.
 25.05.33, 72
Барабаш Параска Трохимова
 12.06.32, 10 міс.
Барабаш Параска Юхимів
 25.12.33, 19
Барабаш Параска Яківна
 18.11.33, 2
Барабаш Петро Антонів
 08.03.33, 8
Барабаш Петро Динисів
 15.03.32, 77
Барабаш Радигон Степанів
 06.09.32, 75
Барабаш Савка Степанів
 06.11.33, 31
Барабаш Сергій Тимошів
 18.06.32, 70
Барабаш Софія Гнатова
 03.03.33, 60
Барабаш Софія Павлова
 22.02.33, 55
Барабаш Степан Микитів
 30.07.33, 65
Барабаш Степан Пилипів
 04.01.32, 80, рак
Барабаш Степан Радигонів
 16.10.33, 39
Барабаш Тетяна Грицькова
 31.10.32, 35
Барабаш Тиміш Карпів
 02.10.32, 6
Барабаш Улита Максимова
 05.11.33, 32
Барабаш Уляна Сидорова
 10.06.32, 75
Барабаш Уляна Федорова
 27.12.33, 54
Барабаш Федір Антонів
 09.03.33, 3
Барабаш Федора Павлова
 07.07.33, 31
Барабаш Федось Сергій
 04.07.33, 25
Барабаш Яків Карпів
 29.05.32, 73
Барабаш Яков Іванів
 30.07.33, 45
Баранік Галька Панасова
 12.12.33, 10
Близнюк Василь Зіньків
 09.09.32, 2
Близнюк Іван Зіньків
 10.04.33, 5
Близнюк Іван Степанів
 22.07.32, 73
Близнюк Назар Свиридів
 14.10.33, 62
Близнюк Оксана Ничипорова
 29.07.33, 56
Близнюк Пріська Лук'янова
 10.08.32, 70
Близнюк Трохим Іванів
 21.10.32, 20
Близнюк Трохим Назарів
 26.06.33, 20
Блоха Дмитро Григорів
 19.08.32, 74
Блоха Марфа Оврамова
 29.04.32, 40
Бойко Антон Прокопів
 29.08.32, 70
Бойко Вівдя Іванова
 14.10.32, 48
Бойко Галина Романова
 22.07.33, 10
Бойко Ганна Йосипова
 02.01.33, 8
Бойко Грицько Федорів
 26.08.33, 3
Бойко Дмитро Іванів

02.09.33, 16
Бойко Йосип Іванів
 06.10.32, 45
Бойко Кирило Юхимів
 22.05.32, 19
Бойко Максим Федорів
 24.08.33, 5
Бойко Маруся Васильова
 29.09.32, 5
Бойко Микола Петрів
 10.08.33, 1
Бойко Микола Прокопів
 17.08.33, 5
Бойко Мелашка Романова
 28.11.33, 17
Бойко Михайло Лазарів
 7.06.32, 70
Бойко Михайло Прокопів
 02.02.32, 5
Бойко Олена Лук'янова
 12.01.32, 2
Бойко Палажка Панасова
 12.01.33, 50
Бойко Параска
 24.03.33, 70
Бойко Роман Андреїв
 18.11.33, 44
Бойко Роман Іванів
 20.05.33, 25
Бойко Роман Іванів
 28.08.33, 15
Бойко Роман Іванів
 28.11.33, 15
Бойко Степан Йосипів
 10.07.32, 17
Бойко Тимофій Степанів
 02.08.32, 70
Бойко Федоска Сименова
 13.09.33, 45
Бойко Хівря Романова
 16.04.32, 20
Бойко Якилина
 20.11.33, 14
Бойко Яків Юхимів
 15.09.33, 11
Болівой Михайло Іванів
 10.05.32, 11 міс.
Больова Ганна Іванова
 12.04.33, 5
Больова Олена Іванова
 11.04.33, 50
Больова Оришка Микитова
 10.04.33, 40
Бондар Іван Іванів
 19.09.33, 35
Боярка Володимир Іванів
 02.10.32, 65
Боярко Галина Володимирова

30.03.33, 6
Боярко Ганна Лаврентійова
 07.04.33, 40
Боярко Маруся Іванова
 30.06.33, 75
Боярко Павло Володимирів
 01.04.33, 3
Боярко Якилина Омелькова
 10.02.33, 35
Гиренко Галька Грицькова
 11.04.32, 1
Гиренко Грицько Дмитрів
 09.02.32, 67
Гиренко Одарка Іванова
 30.08.33, 25
Гиренко Олена Назарівна
 22.12.33, 60
Горобець Василь Іванів
 20.07.32, 1 рік
Горобець Маруся
 07.02.33, 60
Горобець Олексій Федорів
 20.09.33, 20
Гресько Уляна Максимова
 02.05.32, 73
Дебеляк Улита Грицькова
 02.07.33, 38
Довга Ганна Михайлова
 02.07.33, 61
Довга Клавдія
 05.02.33, 40
Довга Тетяна Кирилова
 25.09.33, 50
Довгий Василь Кирилів
 10.02.33, 2
Довгий Василь Сименів
 24.09.32, 52
Довгий Григорій Семенів
 10.10.32, 14
Довгий Михайло Логвинів
 18.01.32, 69
Довгий Михайло Трохимів
 24.10.32, 5
Довгий Павло
 25.02.33, 60
Довгий Семен Сергійв
 28.10.32, 60
Довгий Трохим Антонів
 25.07.32, 40
Жуль Андрій Сергійв
 02.09.33, 2
Жуль Антон Данилів
 15.07.32, 60
Жуль Василь Макарів
 08.05.32, 3
Жуль Іван Антонів
 30.04.33, 33
Жуль Йовхим Степанів

27.05.33, 70
Жуль Любка Макарова
 06.05.32, 2
Жуль Марта Денисова
 25.01.32, 67
Жуль Маруся Антонова
 12.12.33, 70
Жуль Маруся Іванова
 3.06.32, 73
Жуль Олена
 17.08.32, 65
Жуль Ольга Самсонова
 05.09.33, 8
Жуль Петро Мусіїв
 25.10.33, 10
Жуль Тетяна Іванова
 05.08.32, 3
Жуль Федір Андріїв
 02.02.33, 55
Жуль Федір Василів
 05.08.33, 52
Заноз Петро Степанів
 29.07.33, 18
Заноз Ганна Павлова
 09.01.32, 74
Заноз Грицько Прокопів
 01.01.32, 2
Заноз Наум Михайлів
 29.10.32, 72
Заноз Ничипір Ільків
 12.12.33, 53
Заноз Прокоп Йосипів
 15.08.33, 41
Заноз Прокоп Яків
 14.02.33, 48
Заноз Федір Прокопів
 29.05.32, 8
Ісаєнко Олекса Федорова
 25.03.32
Карпів Наталка Ігорова
 18.08.32, 1
Кіт Василь Іванів
 12.02.33, 75
Кіт Іван Василів
 20.07.32, 45
Кіт Микола Гнатович
 25.10.33, 1
Кіт Петро Василів
 24.11.33, 29
Клименко Ганна Степанова
 01.05.33, 65
Клименко Петро Панасів
 14.12.33, 48
Клименко Степан Карпів
 14.12.33, 14
Коваленко Яків Андріїв
 05.03.33, 31
Коваленко Яків Якович

11.12.33, 41
Ковалівський Павло Михайлів
 22.12.32, 60
Ковальовська-Іванова
 09.04.33, 5
Ковальовська Гапка
Степанова, 29.10.33, 6
Ковальовська Горпина Якова
 2908.33, 55
Ковальовська Ївга Кіндратова
 12.02.33, 1
Ковальовська Катерина В.
 20.09.32, 24
Ковальовська Катерина
Романова
 30.04.32, 18
Ковальовська Катерина
Семенова
 03.04.33, 55
Ковальовська Ликсандра
 03.04.33, 28
Ковальовська Мар'яна
Іванова
 15.09.32, 62
Ковальовська Марина
Павлова
 09.11.33, 6
Ковальовська Марія Гнат.
 18.10.32, 5
Ковальовська Маруся
 23.03.33, 80
Ковальовська Мотря
Васильова
 02.11.32, 21
Ковальовська Настя Гнатова
 08.11.32, 7
Ковальовська Настя Павлова
 11.11.33, 3
Ковальовська Наталка Григоров. 24.12.33, 10
Ковальовська Наталка Іванова, 03.08.33, 8
Ковальовська Ольга Гнатова
 07.02.33, 8
Ковальовська Оришка Вас.
 15.03.32, 76
Ковальовська Оришка Матв.
 08.01.32, 55
Ковальовська Параска
 18.07.33, 70
Ковальовська Пріська Іван
 02.09.32, 2
Ковальовська Пріська Іванова
 10.05.33, 22
Ковальовська Софія
 12.02.33, 67
Ковальовська Тетяна
 02.08.32, 72

Ковальовська Тетяна Андр
 05.10.32, 50
Ковальовська Христя
Данилова
 10.03.33, 40
Ковальовський Андрій
Калеників
 24.04.32, 57
Ковальовський Артем
Михайлів, 06.03.33, 59
Ковальовський Василь Вас.
 02.09.32, 2
Ковальовський Василь Іванів
 20.12.33, 1
Ковальовський Василь
Павлов
 11.11.33, 7
Ковальовський Василь
Семенів
 28.04.33, 20
Ковальовський Гнат Матвіїв
 11.09.33, 15
Ковальовський Грицько
Семенів
 08.07.33, 21
Ковальовський Денис
Йовхимів
 19.01.33, 67
Ковальовський Дмитро Матв.
 02.10.33, 5
Ковальовський Дмитро
Семенів
 08.07.33, 30
Ковальовський Іван Грицьків
 15.03.33, 19
Ковальовський Іван Кіндратів
 26.02.33, 8
Ковальовський Іван Паньків
 09.04.32, 68
Ковальовський Іван Степанів
 12.02.33, 14
Ковальовський Іван Степанів
 29.10.33, 13
Ковальовський Ілько Іванів
 14.02.33, 1
Ковальовський Кузьма Іванів
 07.12.33, 19
Ковальовський Матвій
Михайлів
 02.10.32, 57
Ковальовський Микола Іванів
 11.05.33, 17
Ковальовський Митрофан Кіндратів
 26.02.33, 3
Ковальовський Михайло Гн.
 15.03.32, 3
Ковальовський Михайло

Петрів
 06.05.32, 1
Ковальовський Петро
Грицьків
 05.12.32, 2
Ковальовський Семен Іванів
 15.08.33, 60
Ковальовський Семен
Костянтинів
 05.07.32, 55
Ковальовський Степан
Андреїв
 29.10.33, 32
Ковальовський Степан
Василів
 11.11.33, 5
Ковальовський Степан Павлів
 02.02.33, 5
Ковальовський Федір Іванів
 12.09.33, 3
Ковальовський Юхим Василів
 28.11.32, 20
Ковальовський Яков Андреїв
 28.11.32, 65
Коломієць Ігор Платонів
 26.03.33, 16
Коломієць Ілько Платонів
 27.03.33, 8
Коломієць Милашка
Степанова
 17.04.32, 70
Коломієць Михайло Платонів
 28.03.33, 2
Коломієць Ольга Тимошова
 01.10.33, 1
Коломієць Тиміш Тимошів
 22.02.33, 30
Коломієць Яків Максимів
 25.07.32, 80
Коломієць Яків Тимошів
 13.02.33, 23
Коркач Галька Дмитрова
 08.12.33, 3
Коркач Грицько Ничипорів
 08.12.33, 67
Коркач Тетяна Іванова
 10.12.33, 5 міс.
Кривенко - Павлова
 22.04.33, 3
Кривенко Ганна Васильова
 25.05.32, 3 дні
Кривенко Душка Іванова
 07.01.32, 19, зап. мозг.
Кривенко Іван Василів
 20.01.32, 5 міс., зап. леген.
Кривенко Йовхим Сергійв
 12.05.32, 54
Кривенко Кузьма Павлів

24.11.33, 19

Кривенко Микола Павлів

14.11.33, 8

Кривенко Ольга Павлова

05.05.33, 3

Кривенко Палажка Васильова

09.01.32, 24

Кривенко Степан Михайлів

26.04.33, 13

Кучер Мотря Степанова

21.05.33, 70

Кучерява Любов Якова

25.11.33, 8 міс.

Кучерява Милашка Мусійова

01.03.33, 20

Кучерява Милашка Сидорова

05.01.32, 2

Кучерява Мотря Андрейова

11.03.33, 45

Кучерява Настя

02.02.33, 45

Кучерявий Борис Парфенів

03.05.33, 7 міс.

Кучерявий Микола

07.02.33, 12

Кучерявий Пилип Семенів

11.12.33, 19

Лашун Андрій Петрів

01.01.32, 53

Лисенко Гапка Оксентійова

07.12.33, 4

Лисенко Григорій Свиридів

07.03.33, 1

Лисенко Іван Іванів

10.11.32, 40

Лисенко Іван Оксентіїв

07.12.33, 1

Лисенко Іван Якимів

30.03.33, 5

Лисенко Марта Матвійова

28.12.32, 70

Лисенко Настя Іванова

16.12.33

Лисенко Петро Іванів

14.05.33, 38

Лисенко Свирид Петрів

05.05.33, 11

Лисенко Тетяна Данилова

14.07.33, 47

Литвин Іван Михайлів

20.03.33, 6

Литвин Михайло Михайлів

20.06.33, 13

Литвин Настя

22.02.33, 1

Литвин Олекса Михайлів

19.03.33, 4

Литвин Роман Михайлів

12.01.33, 10

Лой Олена Семенова

28.11.33, 55

Лой Андрій Михайлів

05.05.33, 52

Лой Антон Варламів

29.01.32, 67

Лой Антон Іванів

16.04.33, 13

Лой Антон Семенів

04.01.32, 35

Лой Варка Якимова

27.10.32, 2

Лой Варка Якимова

20.02.33, 4

Лой Василь Гнатів

09.05.33, 2

Лой Василь Степанів

10.10.32, 5

Лой Василь Яків

08.10.32, 5

Лой Ганна Грицькова

02.08.33, 45

Лой Ганна Іванова

19.04.33, 5

Лой Ганна Панасова

26.02.33, 3

Лой Ганна Федорова

10.07.33, 12

Лой Григорій Іванів

11.07.33, 69

Лой Григорій Сергіїв

27.07.33, 12

Лой Грицько Сафронів

28.09.33, 1

Лой Давид Йосипів

02.09.32, 85

Лой Данило Панасів

08.01.32, 32

Лой Дмитро Сергіїв

29.07.33, 7

Лой Домаха Пилипова

15.02.32, 56

Лой Іван Андріїв

05.04.32, 5 дн.

Лой Іван Данилів

04.03.33, 55

Лой Іван Іванів

01.01.32, 8

Лой Іван Петрович

18.12.33, 6 міс.

Лой Іван Самійлів

28.12.33, 4

Лой Іван Семенів

29.06.32, 35

Лой Іван Яків

02.11.32, 13

Лой Катерина Ничипорова

25.10.32, 7

Лой Катерина Ничипорова

13.01.33, 65

Лой Конон Панасів

18.11.32, 40

Лой Левко Федосів

20.10.32, 50

Лой Макар Трохимів

29.05.32, 70

Лой Манька Якимова

20.02.33, 6

Лой Марія Ількова

07.04.32, 2 міс.

Лой Маруся Іванова

22.11.32, 70

Лой Маруся Петрова

26.09.33, 47

Лой Марфа Андрійкова

09.01.32, 74

Лой Микита Тимошів

14.06.33, 18

Лой Микола Іванів

18.04.33, 8

Лой Михайло Іванів

30.10.32, 5 міс.

Лой Михайло Іванів

09.01.33, 9

Лой Михайло Левків

26.10.32, 9

Лой Михайло Самійлів

27.12.33, 6

Лой Михайло Сафронів

27.09.33, 5

Лой Наталка Іванова

19.04.33, 2

Лой Наталка Іванова

06.07.33, 8

Лой Олекса Тихонів

02.06.33, 2

Лой Олексій Кузьмів

02.07.33, 56

Лой Олена Семенова

29.05.32, 54

Лой Омелько Ониськів

15.10.32, 5

Лой Опанас

12.09.32, 66

Лой Палажка Якова

14.02.33, 6

Лой Параска

11.10.32, 5

Лой Параска Динисова

09.10.32, 40

Лой Параска Іванова

19.08.33, 11

Лой Приська Павлова

08.09.32, 36

Лой Приська Петрова

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

- 15.07.33, 73
Лой Софрон Юхимів
 15.11.32, 30
Лой Степан Андрій
 02.04.32, 1 міс.
Лой Степан Іванів
 16.04.33, 10
Лой Степан Ничипорів
 28.01.33, 30
Лой Степанида Михайлова
 30.09.33, 16
Лой Тетяна Кирилова
 02.11.32, 40
Лой Тетяна Кіндратова
 16.11.32, 3
Лой Тиміш Федорів
 29.12.32, 11
Лой Трохим Панькович
 12.12.33, 27
Лой Трохим Степанів
 22.08.33, 5
Лой Уляна Григорова
 05.09.32, 6 міс.
Лой Федор Єлисеїв
 02.02.32
Лой Федоска Михайлова
 29.03.33, 33
Лой Яким Кузьмів
 15.12.33, 49
Лой Яків Самійлів
 18.10.32, 40
-Лукера
 13.04.33, 40
Луценко Андрій Йосипів
 3.06.32, 48
Луценко Андрій Степанів
 02.12.32, 11
Луценко Василь Макарів
 07.08.33, 36
Луценко Гнат Степанів
 15.06.33, 13
Луценко Іван Андрєїв
 12.01.33, 28
Луценко Іван Михайлів
 05.12.33, 7
Луценко Любов Степанова
 10.02.33, 8
Луценко Марія Юхимова
 14.12.33, 35
Луценко Маруся Свиридова
 07.12.33, 65
Луценко Михайло Макарів
 24.05.32, 50
Луценко Михайло Степанів
 18.03.33, 4
Луценко Настя Семенова
 11.12.33, 17
Луценко Омелько Максимів
 19.06.32, 72
Луценко Параска Гаврилова
 10.02.33, 50
Луценко Параска Степанова
 17.03.33, 2
Луценко Пріська Васильова
 01.03.33, 40
Луценко Степан Миронів
 12.08.32, 70
Луценко Тетяна Андрїїва
 22.10.32, 10
Луценко Федоска Степанова
 11.06.33, 32
Матюха Маруся Федорова
 27.09.33, 54
Матюха Мотря Іванова
 13.03.33, 5 міс.
Михайленко Химка Іванова
 03.01.33, 40
Михайленко Антон Степанів
 23.04.32, 87
Михайленко Вівдя Ничипорова
 22.08.32, 66
Михайленко Ганна
 11.07.33, 52
Михайленко Захарко Грицьків
 16.06.33, 40
Михайленко Іван Петрів
 30.07.32, 9
Михайленко Марія Васильова
 03.04.33, 55
Михайленко Марія Омельянова
 30.04.32, 55
Михайленко Петро Грицьків
 28.10.32, 65
Наровило Кузьма Степанів
 03.01.32, 66
Недавній Гаврило Іванів
 20.11.32, 45
Недавній Іван Ничипорів
 05.10.33, 53
Недавній Митрофан Гаврилів
 20.11.33, 26
Недавній Мусій Тихонів
 15.05.33, 25
Недавній Павло Дмитрів
 01.05.33, 5
Недавня Милашка Микитова
 20.11.33, 22
Недавня Мотря Іванова
 08.04.33, 33
Недбайло Василь Макарів
 30.07.32, 65
Недбайло Віра Якова
 11.08.32, 54
Недбайло Іван Андрій
 07.02.33, 52
Недбайло Йосип Василів
 11.09.32, 25
Недбайло Палажка Васильова
 30.07.33, 22
Неткач Парфен Митрофанів
 19.05.32, 70
Остапенко - Сергій
 25.04.33, 7
Остапенко Артем Антонів
 23.04.33, 30
Остапенко Варка Іванова
 16.04.33, 9
Остапенко Варка Сидорова
 16.06.33, 4
Остапенко Василь Андрій
 22.04.32, 70
Остапенко Василь Архипів
 12.12.32, 3
Остапенко Василь Василів
 08.08.33, 21
Остапенко Василь Василів
 09.09.33, 65
Остапенко Василь Кирил
 15.10.32, 7
Остапенко Вівдя Андрейова
 29.07.33, 54
Остапенко Вівдя Миколина
 18.12.33, 50
Остапенко Володимир Прокоп.
 07.12.33, 14
Остапенко Ганна
 15.10.32, 5
Остапенко Ганна
 12.07.33, 48
Остапенко Ганна Грицькова
 05.04.33, 55
Остапенко Ганна Панасова
 22.01.32, 1 міс.
Остапенко Ганна Терешкова
 15.03.32, 65, від стар.
Остапенко Гапка Іванова
 20.01.32, 85
Остапенко Гапка Іванова
 29.04.33, 55
Остапенко Гапка Михайлова
 18.11.33, 18
Остапенко Гапка Сидорова
 09.11.33, 50
Остапенко Гнат Пилипів
 22.12.33, 62
Остапенко Григорій Михайлів
 29.07.32, 71
Остапенко Зінько Федорів
 22.03.33, 35
Остапенко Іван Андрєїв
 06.12.32, 1

- Остапенко Іван Василів**
14.10.33, 21
- Остапенко Іван Грицьків**
12.05.32, 70
- Остапенко Іван Іванів**
16.10.32, 1
- Остапенко Іван Іванів**
09.07.33, 6
- Остапенко Іван Михайлів**
12.03.33, 9
- Остапенко Іван Михайлів**
19.10.33, 40
- Остапенко Іван Михайлів**
18.11.33, 8
- Остапенко Іван Олексіїв**
27.09.33, 47
- Остапенко Іван Яків**
09.11.32, 8
- Остапенко Ілько Минів**
02.08.32, 55
- Остапенко Катерина Андрейова**, 19.10.33, 5
- Остапенко Катерина Іванова**,
16.01.33, 50
- Остапенко Катерина Сергійова**,
06.08.32, 11
- Остапенко Кузьма Андрейв**
29.07.33, 3
- Остапенко Кузьма Андріїв**
30.01.32, Туберкул
- Остапенко Ліда Федорова**
18.01.32, 24
- Остапенко Любка Митрофанов**,
16.05.32, 10
- Остапенко Макар Іванів**
17.10.32, 63
- Остапенко Манька Митрофан.**,
03.12.33, 6
- Остапенко Марія Динисова**
19.10.33, 60
- Остапенко Марія Павлова**
01.01.32, 4 міс.
- Остапенко Марко Іванів**
16.04.33, 7
- Остапенко Маруся**
18.02.33, 40
- Остапенко Маруся Данилова**,
17.08.33, 65
- Остапенко Маруся Панасова**
10.04.32, 3
- Остапенко Микола Іванів**
15.07.33, 55
- Остапенко Микола Ничипорів**
14.12.33, 62
- Остапенко Микола Федорів**
25.05.32, 27
- Остапенко Михайло Артемів**
22.02.33, 8
- Остапенко Михайло Іванів**
17.11.33, 40
- Остапенко Михайло Іванів**
28.11.33, 7 міс.
- Остапенко Мотря Іванова**
27.06.32, 75
- Остапенко Мусій Миколин**
02.08.33, 72
- Остапенко Надія Олексійова**,
21.12.33, 37
- Остапенко Настя Кузьмова**
29.07.33, 2
- Остапенко Ничипор Тимошів**
06.01.32, 86
- Остапенко Оксана Якова**
15.06.33, 43
- Остапенко Олекса Іванів**
15.04.33, 6
- Остапенко Ольга Федорова**
18.01.33, 8
- Остапенко Омелько Петрів**
30.07.33, 61
- Остапенко Павло Василів**
04.02.32, 45, Туберкул
- Остапенко Павло Митрофанів**,
03.12.33, 7
- Остапенко Павло Оксентіїв**,
04.05.33, 55
- Остапенко Палажка**
22.06.32, 60
- Остапенко Пало Павлів**
30.05.33, 5
- Остапенко Панас Михайл.**
28.09.32, 5
- Остапенко Параска Семен.**
02.10.32, 55
- Остапенко Парфен Ничипорів**,
26.02.33, 65
- Остапенко Петро Митрофанів**,
03.12.33, 14
- Остапенко Пилип Грицьків**
08.07.32, 76
- Остапенко Приська Іванова**,
22.07.32, 12
- Остапенко Приська Ількова**,
05.08.32, 13
- Остапенко Роман Іванів**
23.07.32, 59
- Остапенко Сидір Іванів**
02.09.32, 50
- Остапенко Сидір Іванів**
24.04.33, 65
- Остапенко Степан**
25.09.32, 2
- Остапенко Степанида Семєнова**
09.11.33, 26
- Остапенко Тетяна Федорова**
02.02.33, 5
- Остапенко Тетяна Федорова**
14.12.33, 28
- Остапенко Тимофій Олексіїв**
14.12.33, 40
- Остапенко Федір Артемів**
22.02.33, 4
- Остапенко Федір Макарів**
18.02.33, 75
- Остапенко Федір Максим.**
02.10.32, 40
- Остапенко Яким Іванів**
18.11.33, 22
- Остапенко Яків Максимів**
03.07.33, 17
- Панченко Василь Кирилович**,
07.02.33, 4
- Панченко Михайло Кирилів**
02.05.33, 19
- Позепа Катерина Тихонова**
02.01.33, 8
- Позера Йосип Тихонів**
02.10.32, 22
- Позера Парамон Тихонів**
30.11.32, 15
- Позера Тихон Іванів**
03.10.32, 58
- Приймак Михайло Лук'ян**
10.09.32, 78
- Приліпко Сергій Михайлів**
20.01.33, 60
- Приліпко Степан Михайлів**
24.02.33, 10
- Рачинський Андрій Семенів**,
10.10.33, 22
- Рачинський Іван**
10.10.33, 85
- Рицак Дмитро Михайлів**
25.11.33, 65
- Рідкоус Василь Іванів**
11.08.33, 3
- Рідкоус Іван Левків**
12.10.32, 25
- Рідкоус Семен Іванів**
22.10.32, 5 міс.
- Розум Митрофан**
22.07.32, 70
- Розум Софія Дмитрова**
20.10.33, 40
- Сабадаха Антон Антонів**
16.12.33, 8
- Сабадаха Степанида**
10.10.33, 3
- Савенко Василь Кузьмів**
08.10.32, 1
- Савенко Любов Кузьмова**
04.10.32, 5
- Савченко Лисовета Карпова**,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

- 3.06.32, 29
Сахно Андрій Степанів
06.04.33, 64
Серга Борис Іванів
24.12.33, 55
Серга Гаврило Василів
12.06.33, 5
Серга Галька Васильова
18.12.33, 5 міс.
Серга Ганна Іванова
03.07.32, 75
Серга Григорій
05.10.33, 4
Серга Дмитро Іванів
29.06.32, 85
Серга Іван Дмитрович
25.11.33, 60
Серга Іван Олексій
08.05.33, 11
Серга Лаврон Григорів
02.04.33, 65
Серга Настя Панасова
18.01.32, 1 міс.
Серга Оксана Йосипова
18.01.32, 1
Серга Яків
05.10.33, 1
Серга Яків Іванів
06.05.33, 50
Смашна Маруся Антонова
28.02.33, 2
Сліпець Макар Юхимів
20.06.32, 72
Сліпець Маруся Гнатов
08.08.32, 58
Сліпець Мотря
17.10.32, 40
Сліпець Олекса Кузьмин
02.05.32, 70
Сліпець Омелько Макарів
10.07.32, 44
Смашна Галина Михайлова
22.12.33, 6
Смашна Ганна Кирилова
12.01.33, 50
Смашна Ганна Якова
24.05.33, 4
Смашна Настя Іванова
23.05.33, 60
Смашна Настя Іванова
04.07.33, 58
Смашна Одарка Трохимова
15.08.32, 53
Смашна Ольга
13.03.33, 2
Смашна Ольга Микитова
22.05.33, 5
Смашна Ольга Михайлова
15.06.32, 2
Смашна Оришка Грицькова
19.04.32, 71
Смашна Сонька Якова
20.07.33, 1
Смашна Уляна Микитова
23.12.33, 5
Смашний Кузьма Сергійович
18.12.33, 70
Смашний Олекса Трохимів
28.06.33, 58
Смашний Степан Павлів
26.06.32, 70
Смашний Тиміш Лаврент.
02.10.32, 68
Смашний Федір Степанів
10.08.33, 17
Смашний Яків Кузьмів
15.06.33, 30
Таран Вівдя Динисова
12.05.33, 25
Таран Кузьма Корній
15.02.32, 50
Таран Параска Кузьмова
28.02.33, 8
Таран Параска Сидорова
28.02.33, 55
Таран Степан Карпів
24.09.33, 56
Тацький Василь Яків
03.07.32, 36
Телегуз Василь Романів
02.12.32, 40
Телегуз Параска Йосипова
02.12.32, 55
Тилигуз Матвій Василів
27.04.33, 12
Торба Іван Якович
29.01.33, 33
Тоцька Палажка Павлова
10.03.33, 60
Тоцький Яков Дмитрів
18.02.33, 75
Трав'янка Макар Пилипів
30.09.32, 16
Трав'янка Петро Іванів
20.05.32, 23
Третяк Яків Кузьмів
07.05.33, 32
Третяк Андрій Йосипів
03.11.32, 65
Третяк Василь Андреїв
04.12.32, 11
Третяк Василь Макарів
30.04.33, 16
Третяк Василь Трохимів
03.04.33, 8
Третяк Галина Семенова
11.06.32, 69
Третяк Галина Трохимова
09.12.33, 5
Третяк Ганна Петрова
05.01.33, 40
Третяк Ганна Захарова
05.10.33, 11
Третяк Ганна Кіндратова
28.05.33, 5
Третяк Горпина Іванова
05.11.33, 64
Третяк Дмитро Дмитрович
25.03.33, 13
Третяк Домаха Андрейова
09.07.32, 2 міс.
Третяк Захар
11.11.32, 55
Третяк Іван Антонів
30.08.32, 34
Третяк Іван Михайлів
30.10.32, 5
Третяк Іван Трохимів
09.12.33, 7
Третяк Катерина Іванова
19.02.32, 8
Третяк Кіндрат Сергій
06.11.33, 35
Третяк Корній Андрій
26.12.33, 23
Третяк Максим Степанів
08.12.32, 79
Третяк Марина Михайлівна
29.09.33, 72
Третяк Марина Михайлова
21.03.33, 80
Третяк Маруся Михайлова
20.07.33, 2
Третяк Микола
03.10.32, 5 міс.
Третяк Михайло Захарів
23.12.33, 13
Третяк Михайло Пилипів
26.10.32, 40
Третяк Михайло Степанів
19.07.32, 80
Третяк Михайло Яків
14.02.33, 70
Третяк Михайло Якович
12.12.33, 65
Третяк Мотря
01.05.33, 30
Третяк Настя Трохимова
08.12.33, 16
Третяк Оришка Гнатов
26.08.33, 50
Третяк Палажка Іванова
15.11.33, 7
Третяк Параска Кирилова

10.02.33, 52
Третяк Савка Іванів
 13.08.32, 70
Третяк Савка Іванова
 25.12.33, 75
Третяк Федір Іванів
 05.12.33, 75
Третяк Федора Макарова
 02.10.33, 21
Усик Грицько Семенів
 05.12.33, 5
Усик Маруся Микитова
 20.02.33, 1
Усик Михайло Семенів
 20.06.33, 1
Усик Роман Савович
 08.12.33, 60
Усик Сидір Савчин
 13.05.33, 45
Усик Степан Корніїв
 08.04.33, 60
Хацей Уляна Ульянова
 09.01.32, 50
Ціпа Роман Прокопів
 10.12.33, 64
Чала Одарка Назарова
 24.11.33, 65
Чалий Грицько Трохимів
 29.12.33, 96
Чепіль Михайло Свиридів
 26.09.32, 65
Чепіль Ольга Трохимова
 30.01.33, 60

Шевченко Варка Васильова
 19.12.33, 30
Шевченко Василь Якович
 19.12.33, 66
Шевченко Горпина Степанівна
 19.12.33, 63
Шевченко Горпина Степанова
 14.03.33, 74
Шевченко Степанида
 30.08.32, 70
Шевченко Федір Васильович
 19.12.33, 37
Шендрик - Омелькова
 10.04.33, 17
Шендрик Василь Михайлів
 22.08.33, 5
Шендрик Василь Яків
 29.10.33, 1
Шендрик Вівдя Іванова
 22.08.32, 75
Шендрик Галина Герасимова
 03.07.32, 6
Шендрик Герасим Ничип.
 16.09.32, 42
Шендрик Герасим Ничипорів
 20.07.32, 45
Шендрик Гнат Микитів
 29.10.33, 16
Шендрик Іван Іванів
 15.05.32, 53, туберкул
Шендрик Іван Михайлів
 20.08.33, 7
Шендрик Катерина Михайлова

18.07.33, 9
Шендрик Кузьма Микитів
 02.02.32, 21
Шендрик Маруся Васильова
 18.02.33, 88
Шендрик Маруся Герасимова
 07.07.32, 12
Шендрик Микола Михайлів
 25.08.33, 1
Шендрик Мина Денисів
 02.08.33, 26
Шендрик Настя Павлова
 17.07.33, 1
Шендрик Наталка Олексійова
 26.10.33, 60
Шендрик Павло Денисів
 05.06.33, 4
Шендрик Петро Тимолів
 30.03.32, 70
Шендрик Пилип Михайлів
 10.07.33, 65
Шендрик Прокоп Денисів
 08.06.33, 6
Ярема - Іванів
 10.06.33, 2
Ярема Іван Олексій
 29.12.33, 1
Ярема Любов Ігорова
 16.03.33, 5 міс.
Ярема Павло Максимів
 05.09.32, 65

с. Комарівка

В 1970 році село було затоплене водами рукотворного моря. Частина жителів Комарівки переселилася до Черкаської області, а частина – до села Хоцьки. В 1930 р. в с. Комарівка (разом з х. Безбородковим і Казенним) проживало 1533 чол. Загальна кількість померлих під час Голодомору, занесених до сільрадівської книги запису актів про смерть – 264 особи. З них у 1932 році 61 чол. і в 1933 році – 203 чол.

Мартиролог жителів с. Комарівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1887, арк. 109-121, 134-136; спр. 1886, арк. 145-164; спр. 1991, арк. 1-95).

В мартирологу з дотриманням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Бабенко Василина Левкова,
 24.01.33, 1, Воспаленіє мозгів
Бицюра Іван Дорошків,
 25.05.33, 11, невідомо
Бицюра Настя Доротова,
 24.09.33, 13, невідомо
Бондаренко Лука Йосипович
 03.02.33, 60, старість
Бондаренко Маруся Андріїв-
на, 28.04.33, 2, невідомо
Бондаренко Марфа Левкова,
 24.05.33, 56, невідомо
Бондаренко Петро Іванів,
 20.05.33, 2, невідомо

Верхогляд Ольга Васильова
 24.06.33, 2, невідомо
Галабурда Петро Терешків,
 07.05.33, 3, голоду
Ганзя Андрій Опанасів,
 22.06.33, 9, з голоду
Герасименко Марія Степано-
ва, 18.02.33, 12, невідомо
Герасименко Микола Степа-
нів, 24.02.33, 14, невідомо
Герасименко Олександра
Степанова, 12.03.33, 4, невідомо
Герасименко Ольга Степано-

ва 12.03.33, 2, невідомо
Герасименко Петро Степанів
 12.03.33, 11, невідомо
Германович Микола Савчин,
 15.05.33, 4 з голоду
Гончар Афанас Дмитрів,
 28.04.33, 46, невідомо
Гординська Ганна Васильова,
 26.04.33, невідомо
Гурманович Іван Савчин,
 11.05.33, 9, з голоду
Гурманович Савка Дмитрів,
 10.04.33, 40, невідомо
Двірник Марья Трохимова,

29.06.33, 48, невідомо
Дубик Василь Андрійович,
 03.06.33, 12, невідомо
Дубик Іван Іванів, 07.06.33, 14,
 з голоду
Дубик Мархва, 24.06.33, 36, 3
 голоду
Дубик Михайло Хведорів,
 09.06.33, 34, з голоду
Дунайний Олексай Іванів,
 26.04.33, 58, ревідомо
Зубер Симклита Опанасова,
 06.04.33, 69, по старості
Іваницька Олена М., 10.05.33,
 54, убита
Йовтушенко Андрій Семенов,
 16.04.33, 45, заворот кишок
Кисіль Василь Якович,
 07.04.33, 3, невідомо
Кійко Катерина Радіонова,
 24.04.33, 6 міс
Кійко Сашка 18.06.33, 62, не-
 відомо
Кісіль Олексій Яковлевич,
 06.03.33, 1, невідомо
Кісіль Петро Якович, 30.03.33,
 12, невідомо
Коваленко Варка Якимова,
 18.02.33, невідомо
Коваленко Грицько Калеників,
 28.04.33, 5, з голоду
Коваленко Іван Камешків,
 29.03.33, 2 невідомо
**Коваленко Каленик Пилипо-
 вич** 10.03.33, 43, невідомо
Коваль Василь Грицьків,
 10.05.33, 58, з голоду
Коваль Євдоха Липашова,
 26.05.33, 55, невідомо
Коваль Петро Грицьків,
 20.06.33, 70, невідомо
Коваль Роман Яростів,
 15.06.33, 37, з голоду
Кузькова Катерина Маркова,
 22.06.33, 2, невідомо
Кузьковий Павло Сергійович,
 11.06.33, 1 міс., невідомо
Легенька Марія Овсійова,
 05.04.33, 50, невідомо
Легенька Уляна, 28.05.33, 35,
 з голоду
Легенький Микола Григорів,
 08.05.33, 3, від різачки воспале-
 ніє
Масина Варка Михайлова,
 26.05.33, 32, з голоду
**Масина Галька Олександрів-
 на**, 29.04.33, 3, невідомо

Масина Захарко Хведорів,
 19.04.33, 56, невідомо
Масина Іван Олександрович
 31.05.33, 7, з голоду
Масина Катерина Михайлова,
 29.06.33, 4, з голоду
Масина Катерина, 07.06.33,
 53, з голоду
Масина Полікарп Сікавич,
 15.04.33, 70, невідомо
Масина Сенкліта Захарова,
 22.04.33, 8, невідомо
Масина Уляна Захарова,
 13.03.33, 5, невідомо
Масина Устя Опанасова,
 20.06.33, 42, з голоду
Матвієнко Афанас, 26.05.33,
 24, невідомо
Матієнко Антон Наумович,
 25.04.33, 25, невідомо
Мушкало Ганна Іванова,
 18.06.33, 10, з голоду
Мушкало Петро Іванів,
 15.04.33, 18, невідомо
Мушкало Тетяна Омелькова,
 22.06.33, 6, з голоду
Наркевич Василина Семенова
 13.03.33, 1, невідомо
Наркевич Ігор Павлів,
 07.04.33, 28, невідомо
Наркевич Кузьма Антонович,
 31.03.33, 9, невідомо
Наркевич Кузьма Іванович,
 31.03.33, 9, невідомо
Наркевич Любка Іванова,
 25.06.33, 5, з голоду
Наркевич Любка Назарова,
 07.05.33, 38, з голоду
Наркевич Микола Дмитрів,
 22.04.33, 1, невідомо
Наркевич Настя Іванова,
 18.04.33, 12, невідомо
Наркевич Петро Іванів,
 06.05.33, 4, з голоду
Наркевич Прокіп Артемів,
 07.05.33, 26, з голоду
Наркевич Семен Степанів,
 31.03.33, 4, невідомо
Наркевич Федор Павлів,
 06.05.33, 30, невідомо
Перев'язка Микола Борисів,
 07.04.33, 3, невідомо
Перев'язка Олексій Грицьків,
 17.02.33, 13, невідомо
Перев'язка Санька Борисова,
 24.04.33, невідомо
Петрашенко Вірка Іванова,
 24.08.33, 3, невідомо

Петрашенко Марія Леонтова,
 10.06.33, 71, невідомо
Петрашенко Михайло Тарасів,
 27.04.33, 12, невідомо
Петрашенко Петро Тарасів,
 13.04.33, невідомо
**Петрашенко Семен Григоро-
 вич**, 30.04.33, 70, ревідомо
Петрашенко Тетяна Андріївна,
 17.06.33, 5, з голоду
Петрашенко Ярина Семенова,
 08.05.33, 33, з голоду
**Піснячевський Василь Васи-
 льович**, 07.04.33, 5, ревідомо
Процько Олександр Тимофіїв,
 06.05.33, 18, з голоду
Процько Олексій Тимофіїв,
 13.04.33, 8, невідомо
Процько Павло Микитович,
 05.04.33, 41, по слабості
**Процько Тимофій Ничипоро-
 вич**, 23.03.33, 47, невідомо
Ревега Дмитро Устимів,
 03.03.33, 4 міс., невідомо
Ревега Катерина Устимова,
 27.05.33, 10, з голоду
Ревега Санька Микитина,
 22.06.33, 74, невідомо
Риндич Іван Борисів, 17.04.33,
 54, невідомо
Риндич Кузьма Охванасів,
 28.04.33, 7, з голоду
Риндич Марія Авакумова,
 20.02.33, 21, зараження крові
Риндич Мотря Антонова,
 04.06.33, 55, з голоду
Риндич Петро Максимів,
 06.03.33, 61, по старості
Риндич Уляна, 03.03.33, 72,
 по старості
Риндич Яков Опанасів,
 10.03.33, 10, невідомо
Рівна Катерина Іванова,
 11.04.33, 7, невідомо
Рівна Катерина Семенова,
 13.03.33, 2, невідомо
Рівна Оксана Владимірова,
 26.06.33, 70, невідомо
Рівна Онися 08.05.33, 55,
 з голоду
Рівна Якилина Лукашкова,
 23.05.33, 6, з голоду
Рівний Василь Михайлів,
 14.06.33, 7, з голоду
Рівний Грицько Семенів,
 12.03.33, 4, невідомо
Рівний Іван Динисів, 15.04.33,
 56, невідомо

Рівний Іван Іванів, 30.03.33, 6,
Рівний Олексій Дем'янович
 24.08.33, 65, старість
Рівний Олексій Іванів,
 07.06.33, 4, невідомо
Рівний Олексій Семенов,
 11.04.33, 5, невідомо
Рівний Яков Денисів, 13.03.33,
 80, По старості
Семеніш Грицько Іванів
 22.08.33, 18 невідомо
Семеніш Степанида Кузькова
 14.06.33, 23, невідомо
Семеніст Тетяна Федоровна
 30.04.33, 2, невідомо
Семеніст Уляна Опанасова,
 24.12.33, 3, невідомо
Симониш Марина Михайлова,
 08.05.33, 35, з голоду
Симониш Петро Грицьків,
 30.04.33, 2, невідомо
Синенюк Варка Іванова,
 30.04.33, 8, з голоду
Синенюк Ганна Лаврова,
 10.06.33, 5, з голоду
Синенюк Грицько Іванів,
 16.03.33, 20, невідомо
Синенюк Кузьма Лаврів,

18.06.33, 6, з голоду
Синенюк Одарка Іванова,
 15.03.33, 18, невідомо
Синенюк Олексій Панасович,
 16.03.33, 18, невідомо
Синенюк Оришка Іванова,
 25.03.33, 12, невідомо
Сінецьак Параска Лаврова,
 20.06.33, 7, з голоду
Скорина Катерина Петрова,
 31.03.33, 5, невідомо
Скорина Ольга Петрова,
 20.01.33, 1,5, невідомо
Соловей Йовдоха С., 07.06.33,
 11, з голоду
Соловей Остап Антонів,
 25.03.33, 70, невідомо
**Стельманенко Гапка Олексі-
 йович**, 14.02.33, 45, запалення
Танана Петро Тимофійович,
 04.01.33, невідомо
Танана Яков Тимофій,
 07.05.33, 1,
Ткаченко Савка Олексій,
 10.06.33, 8, з голоду
Удод Ганна Михайлова,
 27.04.33, 40, з голоду
Удод Катерина Іванова,

06.05.33, 2, з голоду
Удод Катерина Іванова,
 06.05.33, 2, з голоду
Удод Катерина Фролова,
 18.06.33, 3, з голоду
Удод Параска Хролова,
 24.05.33, 6, невідомо
Чимбель Оришка Іванова,
 05.06.33, 10, з голоду
**Чимбиль Степанида Дмитро-
 ва** 15.06.33, невідомо
Шабала Степан Кондратів,
 15.06.33, 72, невідомо
Шевченко Микола Сергійович
 23.12.33, 1, невідомо
Шепель Химка Тихонова,
 16.03.33, 28, задушена
Шмат Петро Трохимів,
 27.02.33, 4, невідомо
Шмат Тетяна Трохимова,
 20.06.33, 10, з голоду
Шмат Трохим Кирилів,
 22.02.33, 46, невідомо
Яременко Василь Іванів,
 22.06.33, 9, з голоду
Ярош Василь Андрій, 23.08.33,
 21, туберкульоз

с. Лецьки

Козацький старшина на прізвище Лецьки, одержавши наділ землі біля р. Броварки, заснував хутір. В селі Лецьки станом на 1926 рік нараховувалося 237 дворів та проживало 1772 мешканці. В 1930 році створений колгосп "Соцперебудова". При цьому було розкуркулено 5 заможних селянських родин.

Загальна кількість померлих від голоду по Лецьківській сільській раді (села Лецьки, Вінненці, Пологи-Чобітьки) – 1265 чол. В с. Лецьки – 456 чол.

Померлі від голоду були поховані на сільському кладовищі.

З ініціативи сільської ради на кладовищі встановлено дерев'яний хрест в пам'ять жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів сіл Лецьки, Вінненці, Пологи-Чобітьки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними та свідченнями Захарченко Ф.П., 1923 р.н.; Курила Г.П., 1921 р.н., та ін., записаними в 2008 році Стасів В.Г., зав бібліотекою.

В мартирологу мовою оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Баран Харитина Хведорова,
 17.06.1933, 16, запалення легень
Баран Варка Юхимова,
 16.06.1933, 78, параліч
Баран Варка Яковна, 07.05.
 1933, 36, виснаження
Баран Василь Андрійович,
 19.04.1933, 64, виснаження
Баран Грицько Тимофій,
 08.07.1933, 5, виснаження
Баран Євдоха Архимівна,
 17.03.1933, 65, виснаження

Баран Іван Данилів, 10.07.
 1933, 20, туберкульоз
Баран Ігор Лукович, 31.03.
 1933, 3, виснаження
Баран Лука Микитович,
 28.01.1933, 49, виснаження
Баран Марина Стефанова,
 26.06.1933, 28, виснаження
Баран Маруся Васильова,
 31.10.1933, 47, тиф
Баран Надія Миколаївна,
 07.03.32, 4, запалення легень
Баран Настя Іванівна, 23.05.

1933, 50, виснаження
Баран Олександр Лукич,
 12.03.1933, 10, виснаження
Баран Олександр Лукович,
 31.03.1933, 12, виснаження
**Баран Олександр Михайло-
 вич**, 18.03.1933, 34, виснаження
Баран Ольга Петрівна, 18.07.
 1932, 93, запалення легень
Баран Тихон Іванів, 02.06.
 1933, 17, виснаження
Баран Уляна Тимофіївна,
 23.04.1933, 32, виснаження

- Баран Химка Іванівна**, 18.01.1933, 55, виснаження
- Баран Якилина Григоровна**, 27.05.1933, 65, параліч
- Барановська Марія Прокопівна**, 27.02.1933, 85, старість
- Барановський Іван Степанович**, 11.04.32, 3міс, запалення легень
- Барановський Петро Степанів**, 05.07.1933, 12, виснаження
- Барановський Семен Якович**, 20.06.1933, 40, виснаження
- Боліла Ганна Дмитрівна**, 27.01.1933, 9, виснаження
- Буряк Андрій Хоминович**, 11.03.1933, 67, запалення легень
- Буряк Ганна Степанова**, 30.06.1933, 5, виснаження
- Буряк Грицько Опанасович**, 18.09.1932, 9, дизентерія
- Буряк Іван Антонович**, 23.05.1933, 10, виснаження
- Буряк Іван Опанасів**, 30.06.1933, 9, виснаження
- Буряк Кондрат Тихонов**, 17.07.1933, 18, запалення легень
- Буряк Маруся Василівна**, 26.03.1933, 75, старість
- Буряк Палашка Григоровна**, 17.05.1933, 62, виснаження
- Буряк Параска Кирилівна**, 03.05.1933, 70, старість
- Буряк Петро Степанович**, 03.04.1933, 3, виснаження
- Буряк Пріська Іванівна**, 27.05.1933, 33, виснаження
- Буряк Степан Грицьків**, 27.03.1933, 32, виснаження
- Буряк Федір Андрійович**, 24.02.1933, 40, виснаження
- Вергун Ганна Охтиривна**, 09.08.1932, 10 міс, дизентерія
- Верзун Йовдоха Йовхимівна**, 19.02.1933, 85, старість
- Галушка Аврам Федорович**, 24.02.1933, 50, виснаження
- Галушка Анастасія Григоровна**, 20.07.1932, 47, запалення легень
- Галушка Лук'ян Пантелеймонович**, 27.02.1933, 87, старість
- Галушка Митрофан Михайлович**, 11.05.1933, 67, запалення легень
- Галушка Оришка Васильова**, 02.07.1933, 67, виснаження
- Глоба Грицько Олександрів**, 29.05.1933, 6, виснаження
- Голота Лаврентій Трохимович**, 28.09.1933, 65, невідомо
- Гребенніл Варло Лучіно**, 19.03.1933, 45, виснаження
- Гребенніл Василь Трохимов**, 30.05.1933, 12, виснаження
- Гребенніл Данило Гаврилів**, 08.07.1933, 10, виснаження
- Гребенніл Олександра Гаврилова**, 02.07.1933, 8, виснаження
- Грибенник Іван Онісієвич**, 09.09.1932, 74, запалення легень
- Гусак Андрей Денисів**, 28.05.1933, 31, виснаження
- Гусак Андрій Данилович**, 03.05.1933, 80, дизентерія
- Гусак Антон Наумович**, 16.03.1933, 21, виснаження
- Гусак Ганна Гаврилова**, 17.07.1933, 1, запалення легень
- Гусак Ганна Михайлова**, 08.06.1933, 70, дизентерія
- Гусак Григорій Андрійович**, 06.05.1933, 20, виснаження
- Гусак Дем'ян Микитович**, 05.04.33, 60, невідомо
- Гусак Домаха антонівна**, 03.05.1933, 80, запалення легень
- Гусак Іван Макарович**, 13.05.1933, 20, дизентерія
- Гусак Катерина Василівна**, 17.04.1933, 1, виснаження
- Гусак Катерина Іванова**, 12.06.1933, 33, виснаження
- Гусак Маруся Антонова**, 12.06.1933, 6, виснаження
- Гусак Маруся Арсенівна**, 05.08.1932, 9 міс, запалення легень
- Гусак Маруся Степанова**, 09.06.1933, 2, дизентерія
- Гусак Мотря Кирилловна**, 17.05.1933, 65, виснаження
- Гусак Надежда Арсеєва**, 09.07.1933, 8, виснаження
- Гусак Олександр Іванович**, 17.05.1933, 1, дизентерія
- Гусак Омелько Нілов**, 10.07.1933, 29, виснаження
- Гусак Параска Данилівна**, 04.05.1933, 42, виснаження
- Гусак Пилип Іванів**, 17.06.1933, 69, запалення легень
- Гусак Стекван Немирів**, 24.06.1933, 21, виснаження
- Гусак Тимофій Андрійович**, 20.02.1933, 38, виснаження
- Гусак Ульянов Грицьків**, 08.04.1933, 70, старість
- Гусак Якилина Захаровна**, 16.10.1932, 66, дизентерія
- Даворська Марфа Яківна**, 16.03.1933, 6, виснаження
- Даворський Яків Іванович**, 17.03.1933, 40, виснаження
- Данкевич Володимир Зінькович**, 10.10.1932, 3 міс., дизентерія
- Дем'яненко Марія Григорівна**, 02.04.1933, 65, виснаження
- Дем'яненко Маруся Іванова**, 03.06.1933, 12, виснаження
- Дем'яненко Микола Іванович**, 04.06.1933, 2, виснаження
- Динніл Григорій Микитович**, 01.04.1933, 1, виснаження
- Динніл Катерина Григоровна**, 27.05.1933, 35, виснаження
- Динніл Маруся Дем'янівна**, 01.04.1933, 39, виснаження
- Дубина Параска Степанівна**, 03.08.1932, 79, запалення легень
- Заболотня Пріська Йовхимівна**, 06.05.1933, 25, дизентерія
- Іваненко Іван Зіньків**, 09.07.1933, 35, виснаження
- Іваненко Іван Іванович**, 03.06.1933, 1, виснаження
- Іваненко Маруся Йосипівна**, 09.02.32, 80, старість
- Іваненко Михайло Корнійв**, 01.06.1933, 17, туберкульоз
- Іваненко Михайло Омельків**, 16.06.1933, 75, запалення легень
- Іваненко Надія Андріївна**, 06.02.32, 25, виснаження
- Іваненко Надія Іванівна**, 22.03.32, 2, запалення легень
- Іваненко Надія Микитівна**, 03.03.1933, 9, запалення легень
- Іваненко Одарка Хомина**, 01.06.1933, 62, дизентерія
- Іваненко Оксана Ничипорова**, 24.06.1933, 45, виснаження
- Іваненко Оксана Андріївна**, 06.02.32, 25, виснаження
- Іваненко Пріська Василівна**, 29.03.1933, 55, виснаження

Іващенко Андрій Федорович, 15.07.1932, 39, запалення легень
Іващенко Варка Михайлова, 30.06.1933, 17, виснаження
Іващенко Грицько Михайлів, 08.06.1933, 20, виснаження
Іващенко Грицько Остапович, 25.01.1933, 10 міс., невідомо
Іващенко Іван Микитович, 06.03.1933, 13, запалення легень
Іващенко Іван Микитович, 16.03.1933, 13, виснаження
Іващенко Йовдоха Михайлова, 22.06.1933, 10, виснаження
Іващенко Кузьма Федорович, 20.05.1933, 43, виснаження
Іващенко Максим Степанович, 11.03.1933, 70, старість
Іващенко Мелашка Титовна, 30.04.1933, 40, виснаження
Іващенко Микита Федорович, 17.04.1933, 39, виснаження
Іващенко Настя Михайлівна, 18.05.1933, 15, виснаження
Іващенко Степан Тимофійович, 21.03.1933, 59, виснаження
Іващенко Тимофій Степанович, 07.05.1933, 48, виснаження
Істич Ігор Левкович, 03.03.1933, 31, запалення легень
Канівець Аврам Симонович, 14.05.1933, 75, запалення легень
Канівець Анастасія Павлівна, 04.05.1933, 65, виснаження
Канівець Артур Тимофійович, 17.03.1933, 1, виснаження
Канівець Василь Іванович, 16.04.1933, 11, виснаження
Канівець Василь Миколайович, 25.03.32, 15, параліч
Канівець Василь Павлович, 03.02.32, 33, виснаження
Канівець Ганна Іванівна, 04.09.1932, 3, запалення легень
Канівець Ганна Луківна, 11.03.1933, 19, запалення легень
Канівець Ганна Федорова, 03.07.1933, 51, виснаження
Канівець Горпина Саківна, 15.04.1933, 58, виснаження
Канівець Григорій Іванович, 15.04.1933, 5, виснаження
Канівець Грицько Йовхимів, 14.09.1933, 65, дизентерія

Канівець Євдоха Володимирівна, 06.03.1933, 65, запалення легень
Канівець Євдоха Григоровна, 17.07.1932, 57, невідомо
Канівець Іван Йосипів, 01.06.1933, 12, виснаження
Канівець Іван Максимович, 24.06.32, 28, запалення легень
Канівець Іван Микитович, 20.07.1933, 4, виснаження
Канівець Іван Миколайович, 03.10.32, 58, туберкульоз
Канівець Іван Михайлів, 08.06.1933, 11, запалення легень
Канівець Іван Степанович, 24.05.1933, 8, виснаження
Канівець Йовдоха Йовхимова, 02.06.1933, 66, дизентерія
Канівець Катерина Іванівна, 17.12.1932, 44, переохолодження
Канівець Максим Карлів, 24.08.1933, 60, виснаження
Канівець Марія Пантелеймонівна, 29.05.32, 49, туберкульоз
Канівець Маруся Михайлівна, 02.05.1933, 8, виснаження
Канівець Маруся Павлова, 25.06.1933, 3, виснаження
Канівець Маруся Прокопова, 10.09.1933, 20, порок серця
Канівець Марфа Карпівна, 08.02.1933, 40, виснаження
Канівець Махтей Якович, 26.02.1933, 27, виснаження
Канівець Микола Степанович, 20.05.1933, 14, виснаження
Канівець Микола Якович, 17.07.1933, 31, виснаження
Канівець Мотря Кузьмова, 10.07.1933, 78, запалення легень
Канівець Мотря Опанасовна, 07.05.1933, 50, виснаження
Канівець Надежда Пантелеймонівна, 30.08.1932, 4 міс., запалення легень
Канівець Надія Андріївна, 15.01.32, 62, запалення легень
Канівець Настя Антоновна, 25.05.1933, 46, дизентерія
Канівець Наталія Іванівна, 01.05.1933, 19, виснаження
Канівець Оксана Антонівна, 06.05.1933, 4, виснаження
Канівець Оксана Пилипівна,

02.04.1933, 33, виснаження
Канівець Олександр Андрійович, 04.05.1933, 5, виснаження
Канівець Олександр Максимович, 12.04.1933, 7, виснаження
Канівець Олександр Микитович, 20.07.1933, 6, виснаження
Канівець Олександр Степанів, 19.07.1933, 1, запалення легень
Канівець Ольга Іванівна, 17.03.1933, 8, виснаження
Канівець Омелько Трохимів, 27.06.1933, 79, дизентерія
Канівець Павло Трохимів, 08.06.1933, 23, виснаження
Канівець Павло Федотович, 08.03.1933, 56, дизентерія
Канівець Палашка Олексійова, 08.12.1933, 15, туберкульоз
Канівець Палашка Павлівна, 13.05.1933, 7, дизентерія
Канівець Пантелеймон Дмитрович, 12.05.32, 43, убила гроза
Канівець Пантелеймон Павлів, 30.06.1933, 3, виснаження
Канівець Пантелеймон Степанович, 14.05.1933, 8, дизентерія
Канівець Пріська Степанівна, 01.05.1933, 13, виснаження
Канівець Савка Данилівна, 25.04.1933, 67, дизентерія
Канівець Семен Іванович, 16.02.1933, 2, виснаження
Канівець Степан Йосипів, 19.07.1933, 63, запалення легень
Канівець Степан Карпів, 09.06.1933, 69, виснаження
Канівець Степан Михайлович, 09.03.1933, 52, запалення легень
Канівець Тетяна Іванова, 24.06.1933, 47, виснаження
Канівець Тетяна Костянтинівна, 07.05.1933, 51, виснаження
Канівець Трохим Федоровч, 27.05.1933, 47, виснаження
Канівець Уляна Яковна, 03.06.1933, 3, виснаження
Канівець Федор Герасимів, 30.05.1933, 45, виснаження
Канівець Федор Федорів, 20.06.1933, 25, виснаження
Канівець Химка Антонівна, 02.05.1933, 56, виснаження
Канівець Яков Герасимович,

12.03.1933, 55, виснаження
Канівець Яков Лукин, 13.06.1933, 33, виснаження
Карнаух Маруся Павлівна, 20.04.1933, 2, дизентерія
Квасюк Лена Васильова, 31.10.1933, 2, дизентерія
Коваленко Денис Семенович, 16.03.1933, 60, виснаження
Корж Василь Левкович, 12.11.1933, 60, невідомо
Корж Данило Василів, 24.06.1933, 75, виснаження
Корж Євдоха Пантелеймонівна, 23.04.1933, 8, виснаження
Корж Ілько Кузьмов, 25.02.1933, 6 міс., невідомо
Корж Катерина Кузьмова, 15.02.1933, 5, невідомо
Корж Маруся Йовхимова, 28.02.1933, 70, старість
Корж Михайло Андрій, 29.08.1933, 2, запалення легень
Корж Олександр Пантелеймонович, 09.04.1933, 6, виснаження
Корж Оришка Кирилова, 02.12.1933, 6, запалення легень
Корж Петро Пантелеймонович, 11.04.1933, 3, виснаження
Корж Сергій Клементійович, 01.02.1933, 7, виснаження
Корж Солоха Олександрова, 30.09.1933, 44, невідомо
Красовська Маруся Дмитрова, 07.06.1933, 10, виснаження
Красовський Дмитро Степанович, 01.03.1933, 56, виснаження
Кузьменко Ганна Зотова, 25.11.1933, 37, невідомо
Кузьменко Ольга Іванова, 27.11.1933, 9, невідомо
Кузьменко Параска Іванова, 29.11.1933, 11, невідомо
Кузьменко Степан Леонтійович, 20.10.1932, 35, дизентерія
Кузьменко Уляна Антонова, 27.11.1933, 9, невідомо
Кузьменко Федор Архимович, 26.01.1933, 60, невідомо
Кучер Василь Федорович, 03.01.1933, 55, старість
Кучер Маруся Кирилова, 07.06.1933, 68, запалення легень
Лаутогій Іван Василів, 15.11.1933, 27, невідомо

Лисенко Антон Аврамів, 21.07.1933, 47, виснаження
Лисенко Маруся Дмитровна, 04.10.1932, 64, дизентерія
Лисенко Трохим Аврамів, 28.05.1933, 63, виснаження
Лисенко Федоська Кузьмовна, 05.08.1933, 55, виснаження
Лисенко Яким Симонів, 06.06.1933, 14, виснаження
Литвиненко Ничипор Іванович, 23.04.32, 50, запалення легень
Мазур Йовдоха Васильова, 30.12.1933, 7 міс., запалення легень
Мазур Параска Іванова, 15.12.1933, 70, невідомо
Мазура Василь Іванович, 09.03.32, 7, запалення легень
Мамок Галина Тарасівна, 01.05.1933, 9, виснаження
Мамок Євдоха Давидівна, 01.05.1933, 73, старість
Мамот Олександр Терентійович, 12.11.1932, 4, дизентерія
Матієнко Іван Миколайович, 02.02.1933, 24, невідомо
Мендель Наталка Григоровна, 23.05.1933, 38, виснаження
Миколаєнко Людмила Тихоновна, 10.07.1932, 2 міс., запалення легень
Миколаєнко Сергій Лукович, 23.01.1933, 3, невідомо
Мислера Ануріб Грицьків, 11.04.1933, 18, виснаження
Мисюра Дмитро Макарович, 13.07.1932, 59, крововилив
Мисюра Євдоха Сергіївна, 04.03.1933, 24, дизентерія
Мисюра Іван Олексій, 15.06.1933, 1, вапалення легень
Мисюра Кирило Григорович, 05.05.1933, 23, запалення легень
Мисюра Оксана Кирилівна, 11.01.1933, 1, виснаження
Мисюра Ольга Митрова, 07.06.1933, 10, виснаження
Мищенко Василь Іванів, 15.06.1933, 46, виснаження
Мищенко Йовдоха Іванова, 25.06.1933, 45, виснаження
Мищенко Наустія Антонівна, 07.05.1933, 9, виснаження
Мищенко Петро Кирилів, 15.07.1933, 5, запалення легень

Мищенко Анастасія Антонівна, 02.05.1933, 5, виснаження
Мищенко Василь Антонович, 14.03.32, 2, виснаження
Мищенко Макар Ігнатович, 22.02.32, 67, туберкульоз
Мищенко Микола Антонович, 02.05.1933, 13, виснаження
Мовчан Маруся Васильова, 05.10.1933, 65, запалення легень
Мовчан Фей Васильович, 11.02.1933, 70, старість
Мокронос Параска Левкова, 11.06.1933, 45, виснаження
Мостова Катерина Федорівна, 29.04.1933, 6, виснаження
Мостова Палагея Захаровна, 05.05.1933, 60, дизентерія
Мостова Тетяна Федоровна, 21.04.1933, 3, виснаження
Мостовий Володимир Олексійович, 21.04.1933, 31, виснаження
Муха Іван Онисеївич, 06.07.1933, 21, туберкульоз
Накоренок Павло Прохорович, 28.01.1933, 11, невідомо
Неук Зоя Тимофіївна, 18.05.1933, 68, виснаження
Овсієнко Панас Карпів, 04.11.1933, 30, невідомо
Овчаренко Андрій Пилипович, 04.02.1933, 63, виснаження
Овчаренко Павло Пилипович, 08.05.1933, 60, виснаження
Одинець Митро Андріп, 07.07.1933, 20, виснаження
Олефіренко Артем Йовхимов, 16.02.1933, 60, старість
Олефіренко Йовтуха Кузьмова, 24.10.1933, 37, невідомо
Олефіренко Оксентій Васильов, 27.02.1933, 58, невідомо
Олефіренко Трохим Йовхимов, 15.02.1933, 63, старість
Омельченко Іван Антонів, 30.06.1933, 13, виснаження
Палагута Василь Грицьків, 09.06.1933, 12, виснаження
Палагута Василь Петрович, 15.03.1933, 3, виснаження
Палагута Ганна Йосипівна, 13.05.1933, 5, запалення легень
Палагута Ганна Ононрівна, 27.02.1933, 55, виснаження
Палагута Грицько Грицьків, 09.07.1933, 7, виснаження

Палагута Домаха Йовхимова, 19.06.1933, 58, виснаження
Палагута Домаха Микитівна, 01.05.1933, 45, виснаження
Палагута Іван Грицьків, 08.07.1933, 8, виснаження
Палагута Іван Іванович, 09.03.1933, 62, запалення легень
Палагута Іван Іванович, 27.05.1933, 16, виснаження
Палагута Іван Маркович, 20.07.1933, 24, виснаження
Палагута Іван Петрів, 30.06.1933, 5, виснаження
Палагута Іван Федорович, 29.03.1933, 38, виснаження
Палагута Кирило Данилович, 22.04.1933, 73, старість
Палагута Лисовета Омелькова, 12.10.1933, 25, параліч
Палагута Мазай Тимофійович, 21.04.1933, 50, виснаження
Палагута Маруся Грицькова, 09.07.1933, 4, виснаження
Палагута Марфа Дмитрова, 30.06.1933, 47, виснаження
Палагута Марфа Охрімова, 02.06.1933, 42, виснаження
Палагута Матвей Іванович, 06.05.1933, 8, виснаження
Палагута Ольга Онисімова, 17.07.1933, 1, запалення легень
Палагута Санкретій Левкович, 31.07.1932, 65, невідомо
Палагута Степан Пилипович, 23.05.1933, 50, виснаження
Палагута Христина Миколаївна, 17.02.32, 39, параліч
Перечепко Анфіса Григорівна, 28.02.32, 105, старість
Перчило Гаврило Омелянович, 21.04.1933, 30, виснаження
Перчило Грицько Василів, 09.06.1933, 8, виснаження
Петренко Левко Карпович, 10.01.1933, 85, старість
Петренко Маруся Левкова, 30.12.1933, 50, дизентерія
Пинтіль Параска Петровна, 10.09.1932, 73, запалення легень
Плитін Нилон Вакулович, 06.09.1932, 74, дизентерія
Полтавець Устя Тихонова, 28.09.1933, 28, невідомо
Пономаренко Петро Якович, 23.01.1933, 43, невідомо

Порчило Дмитро Симонів, 06.06.1933, 32, виснаження
Порчило Параска Іванова, 08.06.1933, 50, виснаження
Потупа Іван Григорович, 09.05.1933, 12, дизентерія
Романенко Маруся Іванова, 15.12.1933, невідомо
Романенко Уляна Кирилова, 21.06.1933, 13, запалення легень
Романько Тетяна Дмитрівна, 06.06.1933, 78, запалення легень
Руденко Іван Ульків, 04.09.1933, 14, невідомо
Сердюк Василь Михайлович, 21.03.1933, 16, запалення легень
Сердюк Ганна Миколаївна, 07.06.1933, 7, виснаження
Сердюк Іван Миколайович, 15.05.1933, 2, дизентерія
Сердюк Махтей Кондратів, 15.07.1933, 71, запалення легень
Середа Григорій Тимофійович, 17.05.1933, 4, виснаження
Середа Маруся Тимофіївна, 08.06.1933, 10, виснаження
Середа Надежда Степанівна, 21.08.1932, 2міс, запалення легень
Середа Оксана Герасимовна, 04.09.1932, 40, виснаження
Середа Павло Степанович, 04.05.1933, 8, виснаження
Середа Степан Хоминович, 27.03.1933, 41, виснаження
Середа Тимофій Хоминович, 21.02.32, 58, виснаження
Сидоренко Данило Кирилович, 29.06.32, 51, грип
Сидоренко Михайло Петрович, 02.05.1933, 19, виснаження
Сидоренко Олександра Данилова, 05.06.1933, 62, виснаження
Сироїд Дмитро Лаврентійович, 20.05.1933, 8, виснаження
Сироїд Мотря Григоровна, 13.01.1933, 70, старість
Сироїд Параска Тимофіївна, 08.06.1933, 33, виснаження
Сідоренко Валька Романова, 22.06.1933, 40, виснаження
Сідоренко Ганна Павлівна, 28.04.1933, 1, запалення легень
Скорик Андрій Омельків,

04.07.1933, 15, виснаження
Скорик Василь Васильович, 04.05.1933, 15, виснаження
Скорик Володимир Йовхимович, 07.05.1933, 6, виснаження
Скорик Ганна Андрійова, 15.12.1933, 56, тиф
Скорик Ганна Максимівна, 15.07.1932, 40, запалення легень
Скорик Євдоха Степанівна, 03.05.1933, 37, виснаження
Скорик Євразія Іванівна, 06.06.1933, 50, виснаження
Скорик Іван Одлександрович, 04.04.32, 7міс., запалення легень
Скорик Іван Опанасів, 19.07.1933, 11, запалення легень
Скорик Євген Тимофій, 24.08.1933, 9, запалення легень
Скорик Йовхим Василів, 01.06.1933, 24, виснаження
Скорик Маруся Тарасівна, 03.03.1933, 65, виснаження
Скорик Маруся Яковна, 30.05.1933, 11, виснаження
Скорик Наустія Микитівна, 10.05.1933, 2, запалення легень
Скорик Одарка Степанівна, 18.07.1932, 19, запалення легень
Скорик Олександр Іванів, 29.05.1933, 8, виснаження
Скорик Олександр Йовхимів, 12.06.1933, 62, виснаження
Скорик Олександр Лівчеївич, 04.05.1933, 3, виснаження
Скорик Оришка Марківна, 06.04.1933, 50, виснаження
Скорик Палашка Євгеївна, 13.05.1933, 8, запалення легень
Скорик Параска Захарівна, 19.01.32, 77, старість
Скорик Петро Васильович, 24.04.1933, 8, виснаження
Скорик Юхим Максимович, 23.06.32, 52, туберкульоз
Скорик Яків Іванович, 11.05.1933, 58, дизентерія
Скоробагатько Векла Степанова, 04.07.1933, 49, виснаження
Скоробагатько Надія Михайлівна, 02.05.1933, 6, виснаження
Солонець Олексій Герасимов, 24.10.1933, 35, невідомо
Солонець Оріся Герасимова,

- 06.06.1933, 16, запалення легень
Супрун Іван Якимович,
 07.08.1932, 1, 6 міс., дизентерія
Тимченко Василь Степанович,
 04.05.1933, 72, виснаження
Тимченко Володимир Андрійович,
 14.06.32, 2, параліч
Тимченко Гаврило Давидович,
 07.04.1933, 50, виснаження
Тимченко Ганна Гаврилівна,
 16.01.1933, 63, старість
Тимченко Ганна Корніївна,
 25.06.1933, 7 міс., параліч
Тимченко Григорій Петрович,
 22.02.32, 88, старість
Тимченко Іван Корніїв,
 12.06.1933, 5, виснаження
Тимченко Йовдоха Трохимова,
 14.09.1933, 1 міс., запалення легень
Тимченко Микола Степанів,
 20.06.1933, 4, виснаження
Тимченко Михайло Аркадій,
 19.07.1933, 44, ревматизм костей
Тимченко Михайло Корніїв,
 22.06.1933, 12, виснаження
Тимченко Ольга Степанова,
 07.06.1933, 10, виснаження
Тимченко Тетяна Лучина,
 09.06.1933, 55, виснаження
Тимченко Трохим Петрович,
 11.05.1933, 76, дизентерія
Тимчено Лисовета Григорівна,
 15.04.1933, 53, виснаження
Ткаченко Володимир Кузьмович,
 13.05.32, 1, запалення легень
Ткаченко Ганна Павлівна,
 10.08.1932, 1 міс., запалення легень
Ткаченко Данило Микитович,
 09.07.1933, 50, запалення легень
Ткаченко Іван Якович,
 23.03.1933, 11, виснаження
Ткаченко Микола Якович,
 27.03.1933, 7, виснаження
Ткаченко Михайло Зотів,
 09.06.1933, 20, виснаження
Ткаченко Михайло Опанасів,
 27.07.1933, 47, виснаження
Ткаченко Надія Левківна,
 22.03.32, 4, запалення легень
Ткаченко Надія Сидорівна,
 04.01.1933, 5, виснаження
Ткаченко Оксана Панасовна,
 30.10.1932, 40, дизентерія
Ткаченко Петро Антонович,
 13.05.1933, 47, виснаження
Ткаченко Петро Клементійович,
 02.04.1933, 68, виснаження
Ткаченко Семен Якович,
 14.03.1933, 5, виснаження
Ткаченко Химка Миколаївна,
 06.04.33, 57, параліч серця
Ткаченко Яків Опанасів,
 09.12.1933, 48, туберкульоз
Тугій Олена Андріївна,
 02.04.32, 7 міс., запалення легень
Тупик Аркадій Матвійович,
 12.05.1933, 72, дизентерія
Тупик Володимир Олексій,
 07.12.1933, 48, туберкульоз
Тупик Маруся Іванова,
 03.07.1933, 84, старість
Тупик Саакія Карпівна,
 16.04.1933, 70, старість
Тупик Феодосія Микитовна,
 20.05.1933, 70, виснаження
Удовиченко Устина Васильова,
 06.06.1933, 51, виснаження
Устич Василь Іванович,
 05.06.32, 66, грип
Устич Василь Макарів,
 01.06.1933, 22, виснаження
Устич Василь Пантелеймонович,
 06.05.32, 1 міс., запалення легень
Устич Ганна Іванівна,
 18.04.32, 66, грип
Устич Горпина Данилівна,
 12.03.32, 73, старість
Устич Іван Ігорів,
 30.06.1933, 3, виснаження
Устич Маруся Іванова,
 15.06.1933, 25, виснаження
Устич Микита Іванович,
 04.11.1932, 71, дизентерія
Устич Надія Василівна,
 11.04.1933, 1, виснаження
Устич Наталя Олексійкова,
 14.11.1933, 20, нема реєстрації актів про смерть
Устич Олександр Василів,
 01.06.1933, 6, дизентерія
Устич Оришка Васильова,
 23.06.1933, 50, виснаження
Устич Тимофій Данилович,
 20.05.32, 60, запалення легень
Фаворська Галина Яківна,
 11.03.1933, 5, виснаження
Фаворська Марфа Яківна,
 29.03.1933, 8, виснаження
Фаворський Іван Семенович,
 19.04.1933, 66, виснаження
Фаворський Петро Якович,
 24.04.1933, 19, виснаження
Фесан Горпина Андріївна,
 04.03.1933, 55, старість
Фесан Іван Якович,
 15.02.1933, 2, виснаження
Фесан Микола Ількович,
 20.10.1933, 2, невідомо
Хименко Галька Савчина,
 24.02.1933, 8, невідомо
Хотян Василь Якимович,
 27.09.1932, 27, туберкульоз
Хотян Параска Еретківна,
 10.03.1933, 78, старість
Цивинська Якилина Семенівна,
 01.02.1933, 55, виснаження
Ціпка Василь Якович,
 24.02.1933, 57, невідомо
Чайка Артем Іванович,
 01.05.1933, 75, старість
Чайка Ганна Назарівна,
 21.04.1933, 72, старість
Чайка Іван Пилипович,
 14.05.1933, 9, дизентерія
Чайка Іван Федорович,
 30.01.1933, 9, виснаження
Чайка Ігнат Трохимів,
 07.06.1933, 33, виснаження
Чайка Йовдоха Грицькова,
 09.06.1933, 35, виснаження
Чайка Катерина Пилипова,
 15.06.1933, 9, виснаження
Чайка Маруся Федорівна,
 10.03.1933, 12, запалення легень
Чайка Микола Оверкович,
 30.03.1933, 50, виснаження
Чайка Микола Павлович,
 30.06.1933, 47, виснаження
Чайка Митро Івані,
 24.06.1933, 12, виснаження
Чайка Михайло Федорович,
 12.03.1933, 4, виснаження
Чайка Наталя Яківна,
 04.05.1933, 81, запалення легень
Чайка Оверко Іванович,
 10.06.32, 75, запалення легень
Чайка Олексій Пилипів,
 10.07.1933, 6, виснаження
Чайка Петро Іванович,
 03.08.1932, 2 міс., сухота
Чайка Петро Сергійович,
 11.04.1933, 68, виснаження
Чайка Приська Микитівна,
 16.04.1933, 35, виснаження
Чайка Санька Федорівна,
 12.03.1933, 1, виснаження

Чайка Степан Федоров,
08.07.1933, 6, виснаження
Чайка Трохим Грицьків,
03.03.1933, 68, запалення
легень
Чайка Федір Оверкович,
24.02.1933, 37, виснаження
**Чередніченко Володимир Ан-
дрійович**, 24.04.1933, 61,
виснаження
**Чередніченко Йовдоха Йовхи-
мова**, 07.06.1933, 63, запален-
ня легень
**Чередніченко Йовдоха Симо-
новна**, 22.05.1933, 51, висна-
ження
**Чередніченко Маруся Йовхи-
мова**, 20.09.1933, 98, запалення
легень
Черкаська Надія Іванівна,
11.01.1933, 3, виснаження
Черкаський Василь Іванович,
23.01.1933, 1, виснаження
Черкаський Іван Мар'янович,
23.04.1933, 26, виснаження
Чучман Уляна Федорівна,
30.04.1933, 73, старість
Шама Василь Петрович,
01.03.1933, 63, виснаження
Шама Оришка Василівна,
26.06.32, 18, запалення легень
Шаман Параска Максимова,
23.02.1933, 60, старість
Шахварет Турей Туерович,
16.04.1933, 2, виснаження

Шепель Анастасія Остапівна,
21.03.1933, 5, виснаження
**Шепель Володимир Микито-
вич**, 08.04.1933, 8, виснаження
**Шепель Ганна Пантелеймоно-
ва**, 16.06.1933, 12, запалення
легень
Шепель Ганна Саківна,
22.04.1933, 13, виснаження
Шепель Ганна Сверидова,
26.06.1933, 36, виснаження
Шепель Євдоха Остапівна,
21.03.1933, 3, виснаження
Шепель Іван Володимирович,
23.03.1933, 1 міс., виснаження
**Шепель Маруся Пантелеймо-
нівна**, 08.03.1933, 8,
виснаження
**Шепель Микола Пантелеймо-
нович**, 12.03.1933, 1,
виснаження
Шепель Надія Саківна,
16.03.1933, 1, виснаження
Шепель Одарка Лук'янівна,
19.01.1933, 80, старість
**Шепель Олександр Володи-
мирович**, 14.09.1932, 7,
дизентерія
**Шепель Олександр Пантелей-
монович**, 13.05.1933, 9,
дизентерія
Шепель Олександра Саківна,
14.04.1933, 11, виснаження
**Шепель Омелашка Григоров-
на**, 07.10.1932, 75, дизентерія

Шепель Петро Павлович,
09.02.32, 78, старість
Шепель Петро Ульків, 30.06.
1933, 6, виснаження
Шепіль Іван Антонович,
29.04.1933, 2, виснаження
**Шепіль Катерина Ладимирів-
на**, 28.04.1933, 10, виснаження
Шепіль Надія Ладимирівна,
19.04.1933, 4, виснаження
Шепіль Саків Микитівна,
02.05.1933, 5, виснаження
Шепіль Сергій Микитович,
16.04.1933, 42, виснаження
Шостак Савка Іванівна,
28.01.1933, 49, виснаження
**Юрченко Анастасія Митрофа-
нівна**, 14.05.1933, 68, дизентерія
Юрченко Іван Дмитрович,
29.03.1933, 4, виснаження
Юрченко Маруся Михайлова,
26.06.1933, 8, виснаження
Юрченко Михайло Якович,
31.05.1933, 62, виснаження
Юрченко Надія Микитівна,
28.04.1933, 4, виснаження
Юрченко Наталка Микитова,
15.07.1933, 15, запалення
легень
Юрченко Палашка Дмитрівна,
09.03.1933, 1, запалення легень
Юрченко Семен Федорович,
16.03.1933, 65, виснаження
Ялова Маруся Тарсівна,
01.03.1933, 70, старість

с. Мазінки

На 1930 р. в с. Мазінки нараховувалось 193 двори, проживало 1770 чоловік. Того року був створений колгосп ім. Шевченка, в 1930 р. – «Жовтнева перемога». При цьому розкуркулено 3 сім'ї заможних селян.

Загальна кількість померлих від голоду – 282 чол. Місце масового поховання під час Голодомору – сільське кладовище, де встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів с. Мазінки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 1887, арк. 1-28; спр. 1910, арк. 1-116) та свідченнями Перчук Є.С., 1920 р.н.; Савенко Г.П., 1926 р.н., записаними в 2008 р. Роздобудько Л.Г., зав. бібліотекою.

Влашинко Сергій Федорів,
23.03.1933, 55 р.
Гамалій Анатолій Михайлів,
21.10.1932, 11
Гнида Павло Іванів,
02.07.1933, 40 р.
Декало Васка Іванова,
31.03.1933, 61 р., старість
Декало Ганна Федорова,
15.05.1933, 2 міс.
Декало Дмитро Васильович,
19.01.1932, 5 р.
Декало Іван Андрєйв,

16.03.1933, 58 р.
Декало Іван Данилів,
11.06.1933, 51 р., виснаження
Декало Іван Федорів,
13.03.1933, 10 р., дехвтаріт
Декало Катра Іванна,
19.07.1933, 76 р., старість
Декало Килина Климова,
14.06.1933, 55 р., старість
Декало Микола Іванів,
03.11.1932, 4 р.
Декало Микола Михайлів,
30.07.1933, 5 р.ж

Декало Микола Петрів,
06.07.1933, 2 р.
Декало Михайло Степанів,
06.06.1933, 31 р.
Декало Олена Димидова,
27.06.1933, 47 р.
Декало Опанас Павлів,
03.04.1932, 87 р., старість
Декало Параска Михайлова,
26.07.1933, 6 р.
Декало Петро Іванів,
28.07.1933, 14 р.
Декало Петро Іванів,

- 22.05.1933, 29 р.
Декало Прохур Іванів,
 03.04.1933, 28 р.
Декало Степан Опанасів,
 17.03.1933, 70 р., старість
Декало Тарас Костів,
 06.06.1933, 54 р.
Декало Яків Опанасів,
 06.03.1933, 55 р.
Діденко Грицько Василів,
 17.08.1932, 5 д.
Діденко Іван Василів,
 11.05.1933, 4 р.
Діденко Яків Василів,
 26.06.1933, 12 р., виснаження
Іщенко Варка Семенова,
 04.11.1932, 76 р., старість
Іщенко Денис Зотів,
 24.01.1933, 60.
Іщенко Домаха Іванова,
 19.01.1933, 59 р.
Контуст Ганька Федорова,
 27.04.1933, 28 р.
Конус Ганна Васильова,
 15.06.1933, 12 р., сухоти
Конус Ганна Матвійкова,
 06.05.1933, 4 міс.
Конус Іван Васильович,
 16.06.1933, 10 р.
Конус Сергій Федорів,
 05.06.1933, 23 р.
Кругова Ольга Каленикова,
 03.08.1932, 80 р., старість
Круговий Василь Петрів,
 01.06.1933, 42 р.
Круговий Іван Семенів,
 27.06.1933, 15 р.
Круговий Петро Пилипів,
 22.05.1933, 11 р.
Круговий Петро Семенів,
 02.07.1933, 9 р.
Круговий Пилип Петрів,
 17.07.1933, 38 р.
Лисак Совія Грицькова,
 21.09.1932, 59 р., старість
Лисак Тарас Якович,
 14.07.1933, 66 р., старість
Лиховид Грицько Василів,
 29.12.1932, 7 міс.
Лиховид Іван Прокопів,
 05.08.1933, 70 р., старість
Малуш Андрей Гнатів,
 03.05.1933, 18 р.
Мелешко Андрей Сидорів,
 23.05.1933, 52 р.
Мелешко Андрій Трохимів,
 15.07.1933, 42 р.
Мелешко Василь Андріїв,
 11.07.1933, 9 р.
Мелешко Галька Павлова,
 27.04.1933, 1 р.
Мелешко Іван Сергійов.,
 19.08.1933, 45 р
Мелешко Маруся Павлова,
 11.06.1933, 12 р., виснаження
Мелешко Олександра Іванова,
 11.06.1933, 10 р., виснаж.
Мелешко Павло Миколин,
 25.05.1933, 43 р.
Мелешко Петро Павлів,
 13.06.1933, 1 р.
Набок Галька Омелькова,
 24.07.1933, 1 р.
Перчук Гаврило Сергійов,
 13.02.1932, 52 р.
Перчук Василь Миколайов,
 14.09.1933, 1 міс.
Перчук Ганна Іванова, 06.06.
 1933, 51 р
Перчук Ганна Федорова,
 10.12.1932, 1 ½ р.
Перчук Гнат Овсіїв, 18.03.1933,
 55 р.
Перчук Дмитро Овсіїв,
 22.06.1933, 18 р.
Перчук Іва Іванова,
 24.01.1933, 98 р., старість
Перчук іван Олександрович,
 02.06.1933, 14 р.
Перчук Іван Федорів,
 14.07.1933, 2 р.
Перчук Йовдоким Завчен,
 02.05.1933, 50 р.
Перчук Максим Дмитрів,
 26.06.1933, 23 р., виснаження
Перчук Маруся Дотова,
Перчук Микола Семенів,
 13.06.1933, 8 р.
Перчук Оксана Йовхимова,
 06.07.1933, 2 р.
Перчук Олексій Семенів,
 28.06.1933, 20 р.
Перчук Павло Йовдокимів,
 29.06.1933, 19 р.
Перчук Петро Максимів,
 28.07.1932, 3 тиж.
Перчук Радион Петрів,
 11.06.1933, 75 р., повісився
Перчук Савка Кондратів,
 20.04.1932, 88 р., від старості
Перчук Семен Степанів,
 06.06.1933, 53 р.
Перчук Степанида Федорова,
 08.06.1933, 53 р.
Перчук Тетяна Яковина,
 24.06.1933, 54 р., старість
Перчук Федор Гаврилів,
 22.06.1933, 16 р.
Помсец Ганна Грицькова,
 25.01.1932, 1 р.
Пономаренко Аврам Тихонів,
 07.03.1933, 43 р.
Пономаренко Данило Аврамів,
 08.06.1933, 9 р., виснаж.
Пономаренко Марфа Аврамова,
 06.07.1933, 11 р., невідомо
Репа Василь Андріїв,
 18.11.1933., 1 міс.
Репа Василь Якович,
 07.06.1933., 33 р.
Репа Векла Аврамовна,
 22.06.1933, 66 р., старість
Репа Векла Логвинова,
 09.07.1933, 63 р., старість
Репа Ганна Дмитрівна,
 01.04.1932, 7 д.
Репа Грицько Василів,
 25.05.1933, 9 р.
Репа Давид Антонов,
 27.02.1933, 38 р.
Репа Домаха Павлова,
 25.06.1933, 60 р., старість
Репа іван Степанів,
 23.11.1932, 20 р.
Репа Йовдоха Іванова,
 16.08.1932, 14 р., поліптічискі
 припадки
Репа Килина Яківна,
 18.06.1933, 52 р.
Репа Кузьма Макарів,
 19.05.1933, 67 р., старість
Репа Маруся Грицько,
 03.07.1932, 5 міс.
Репа Маруся Давидова,
 03.06.1933, 7 р.
Репа Маруся Онопрійова,
 21.07.1933, 62 р., старість
Репа Михайло Грицьків,
 24.11.1932, 4 р
Репа Михайло Іванів,
 17.07.1933, 6 р., невідомо
Репа Настя Давидова,
 11.07.1933, 11 р.
Репа Настя Лавренова,
 17.01.1932, 58 р., від старості
Репа Олекса Михайлів,
 14.07.1933, 62 р., старість
Репа Олександра Васильова,
 14.06.1933, 62 р., старість
Репа Параска Пилипова,
 12.06.1933, 35 р., виснаження
Репа Петро Василів,
 23.07.1933, 1 р., невідомо
Репа Прокоп Василіїв,

- 15.03.1933, 65 р.
Репа Степан Миколайов,
 27.10.1933, 67 р., старість
Репа Уляна Каленікова,
 02.03.1933, 92 р., старість
Репа Федор Йосипів, 08.02.
 1933, 32 р., простуда
Роздобудка Левко Наумів,
 05.06.1933, 38 р.
Роздобудько Андрей Данилів,
 16.08.1932, 33 р.
**Роздобудько Варка Опанасо-
 ва**, 28.07.1933, 66 р., старість
**Роздобудько Грицько Гриць-
 ків**, 07.06.1933, 12 р.
**Роздобудько Грицько Захар-
 ків**, 16.06.1932, 50 р.
Роздобудько Данило Павлів,
 13.06.1933, 63 р., старість
Роздобудько Данило Павлів,
 14.06.1933, 59 р., старість
**Роздобудько Дмитро Гриць-
 ків**, 09.07.1933, 29 р.
Роздобудько Іва Гнатов,
 12.03.1933, 51 р.
Роздобудько Іван Іванів,
 25.05.1933, 2 р.
Роздобудько Іван Іванів,
 24.05.1933, 3 р.
Роздобудько Іван Павлів,
 21.06.1933, 60 р., старість
**Роздобудько Маруся Гриць-
 кова**, 08.07.1933, 28 р.
Роздобудько Микола Іванів,
 25.06.1933, 8 р.
**Роздобудько Микола Олексі-
 їв**, 25.06.1933, 7 р.
Роздобудько Наталка Іванова,
 20.05.1933, 60 р., старість
Роздобудько Наум Павлів,
 14.07.1933, 49 р.
Роздобудько Опанас Данилів,
 07.07.1933, 18 р.
Роздобудько Оришка Іванова,
 18.05.1933, 55 р.
Роздобудько Павло Павлів,
 11.05.1933, 58 р.
**Роздобудько Палажка Демі-
 дова**, 25.04.1932, 67 р.
Роздобудько Петро Павлів,
 15.05.1933, 52 р.
Роздобудько Петро Пилипів,
 05.12.1933, 60 р., старість
Роздобудько Титяна Якова,
 17.06.1933, 18 р.
Сахно Василь Михайлов,
 04.06.1933, 1 р.
Слюсар ----- Мусіїв,
 12.07.1933, 67 р., старість
Слюсар Яків Дмитрів, 19.05.
 1933, 50 р.
Слюсар Антон Питрів, 09.03.
 1933, 31 р.
Слюсар Варка Грицькова,
 20.05.1933, 3 р.
Слюсар Василь Гнатів,
 14.04.1933, 2 р.
Слюсар Василь Данилів,
 28.01.1933, 76 р., старість
Слюсар Василь Іванів,
 23.07.1933, 4 р.
Слюсар Василь Лукашів,
 29.06.1933, 8 р.
Слюсар Володя Максимів,
 06.08.1933, 8 р.
Слюсар Гаврило Йосипів,
 11.06.1933, 75 р., повісився
Слюсар Ганна Андрейова,
 07.10.1933, 7 р., невідомо
Слюсар Ганна Маркова,
 12.06.1933, 56 р., старість
Слюсар Ганна Мусійова,
 24.05.1933, 8 р., утоплена
Слюсар Гівга Федорова,
 18.07.1933, 46 р.
Слюсар Гнат Прокопів,
 09.03.1933, 31 р.
Слюсар Грицько Пилипів,
 06.07.1933, 19 р.
Слюсар Грицько Грицьків,
 11.06.1933, 10 р.
Слюсар Грицько Іванів,
 17.09.1933, 3 р.
Слюсар Грицько Марків,
 15.11.1932, 7 р.
Слюсар Данило Іванів,
 29.08.1933, 80 р., старість
Слюсар Ігор Петрів, 06.06.
 1933, 33 р.
Слюсар Іван Грицьків, 09.07.
 1933, 8 р.
Слюсар Іван Грицьків, 05.08.
 1933, 38 р.
Слюсар Іван Дмитрів, 31.07.
 1932, 75 р.
Слюсар Іван Дмитрів, 25.05.
 1933, 1 р.
Слюсар Іван Макарів, 01.05.
 1933, 70 р., старість
Слюсар Іван Макарів, 08.06.
 1933, 25 р.
Слюсар Іван Прокопів, 06.08.
 1933, 30 р., невідомо
Слюсар Йовхим Данилів,
 20.11.1933, 43 р., чистотка
Слюсар Йовдоха Іванова,
 19.10.1933, 1 міс.
Слюсар Йосип Грицьків,
 04.04.1933, 57 р.
Слюсар Килина Грицькова,
 23.05.1933, 5 р.
Слюсар Лукаш Пилипів,
 06.07.1933, 17 р.
Слюсар Лукера Йосипова,
 08.02.1933, 19 р.
Слюсар Макар Фелонів,
 18.06.1933, 68 р., старість
Слюсар Маруся Грицькова,
 27.05.1932, 3 р.
Слюсар Маруся Грицькова,
 04.09.1932, 3 тиж.
Слюсар Маруся Грицькова,
 17.12.1932, 2
Слюсар Маруся Михайлова,
 24.11.1932, 7 р.
Слюсар Марфа Петрова,
 04.04.1932, 7 р.
Слюсар Марюся Митрова,
 06.04.1932, 29 р.
Слюсар Микита Прокопів,
 21.02.1933, 19 р.
Слюсар Мотря Петрова,
 06.07.1933, 30 р.
Слюсар Ольга Семенова,
 09.07.1933, 35 р.
Слюсар Орижка Сиргійова,
 12.07.1933, 16 р.
Слюсар Оришка Іванів,
 01.04.1933, 65 р., старість
Слюсар Павло Грицьків,
 05.08.1933, 57 р., старість
**Слюсар Палажка Олександро-
 ва**, 12.07.1933, 57 р., старість
Слюсар Палажка Тимошова,
 30.07.1933, 8 р.
Слюсар Петро Лукашів,
 08.05.1933, 4 р.
Слюсар Пилип Данилів,
 14.05.1933, 43 р.
Слюсар Пилип Йосипів,
 23.11.1932., 25 р.
Слюсар Пилип Остапів,
 16.06.1933, 57 р.
Слюсар Петро Антонів,
 21.05.1933, 1 р.
Слюсар Пріська Василька,
 06.04.1932, 18 р.
Слюсар Пріська Гаврилова,
 19.05.1933, 70 р., старість
Слюсар Прохор Денисів,
 03.07.1932, 64 р., старість
Слюсар Сергій Дмитрів,
 30.12.1932, 60 р.
Слюсар Сергій Дмитрів,

- 12.06.1933, 55 р.
Слюсар Сергій Кирилів,
 12.04.1932, 31 р.
Слюсар Софія Опанасова,
 25.03.1933, 83 р., старість
Слюсар Тетяна Тимолова,
 17.07.1933, 10 р.
Слюсар Федор Макарів,
 05.08.1933, 39 р.
Слюсар Харитон Захарків,
 28.03.1933, 65 р., старість
Слюсар Яким Павлів, 14.07.
 1932, 27 р.
Слюсар Яков Карпів, 02.01.
 1933, 72 р.
Сорока Домаха Максимова,
 27.05.1933, 63 р., старість
Сорока Михайло Сизонів,
 12.06.1932, 56 р.
Сорока Павло Михайлів,
 28.04.1933, 13 р.
Стародуб Макар Федорів,
 22.02.1933, 49 р., тіф
Ткаченко Андрій Іванів,
 10.04.1933, 10 р
Ткаченко Іван Василів,
 28.05.1933, 37 р.
Ткаченко Іван Данилів,
 12.02.1933, 55 р.
Ткаченко Іван Іванів, 06.07.
 1933, 16 р.
Ткаченко Йовдоха Прокопова,
 06.07.1933, 3 р.
Ткаченко Йовим Демянів,
 30.05.1933, 30 р.
Ткаченко Катерина Якимова,
 26.06.1933, 24 р., виснаження
Ткаченко Ликсій Іванів,
 02.05.1933, 6 р.
Ткаченко Лукера Онопріївна,
 02.07.1933, 17 р.
Ткаченко Макар Анопіріїв,
 01.05.1933, 24 р.
Ткаченко Маруся Микитина,
 16.05.1933, 30 р.
Ткаченко Олександр Захарків,
 08.06.1933, 24 р.
Ткаченко Семен Захарків,
 02.07.1933, 13 р.
Ткаченко Софія Миколайкова,
 06.07.1933, 35 р.
Ткаченко Федот Іванів,
 27.05.1933, 50 р.
Чередниченко Відора Захар-
кова, 28.04.1933, 85 р., старість
Чередниченко Гнат Мусій,
 01.03.1932, 78 р., від старості
Чередниченко іван Семенів,
 31.05.1933, 65 р., старість
Чередниченко Марфа Свири-
дова, 21.07.1933, 35 р.
Чередниченко Микита Макси-
мів, 16.06.1932, 80 р., старість
Чередниченко Мусій Мики-
тин, 13.06.1933, 32 р
Чередниченко Оксана Мики-
тина, 10.07.1933, 9 р., виснажен.
Чередниченко Пантелеймон
Іванів, 22.06.1933, 44 р.
Чередниченко Петро Мики-
тин, 14.07.1933, 17 р.
Чичикало Лукаш Манійлів,
 02.07.1933, 35 р.
Чичикало Василь Іванів,
 22.06.1933, 6 р.
Чичикало Василь Іванів,
 24.06.1933, 5 р.
Чичикало Григор Іванів,
 26.06.1933, 9 р.
Чичикало Грицько Іванів,
 25.06.1933, 7 р.
Чичикало Грицько Сидорів,
 21.06.1933, 68 р., старість
Чичикало Іван Гнатів,
 07.02.1932, 39 р.
Чичикало Іван Петрів, 03.06.
 1933, 10 р.
Чичикало Ілко Антонів,
 25.05.1933, 67 р., старість
Чичикало Килина Гнатова,
 01.07.1933, 4 р.
Чичикало Килина Іванова,
 27.06.1933, 15 р.
Чичикало Максим Антонів,
 25.01.1933, 70 р., невідомо
Чичикало Маруся Панфілова,
 30.05.1933, 45 р.
Чичикало Микола Антонович,
 14.06.1932, 75 р.
Чичикало Павло Грицьків,
 01.07.1933, 67 р., старість
Чичикало Палажка Іванова,
 12.04.1932, 10 ден.
Чичикало Петро Іванів,
 06.06.1932, 8 р.
Чичикало Петро Кузьмів,
 25.04.1932, 50 р.
Чичикало Трохим Михайвів,
 22.04.1933, 43 р.
Чичикало Фидат Самійлів.,
 04.09.1932, 68 р., старість
Чичикало Михайло Петрів,
 24.06.1933, 8 р.
Чікало Грицько Лукашів,
 31.07.1933, 8 р.
Чікало Грицько Петрів,
 21.07.1933, 10 р.
Чікало Йон Захарків,
 12.07.1933, 97 р., старість
Чікало Килина Іванова,
 09.07.1933, 28 р.
Чікало Лисавета Іванова,
 12.07.1933, 30 р.
Чікало Лукера Маркова,
 13.06.1933, 61 р., старість
Чікало Макар Федотів,
 29.07.1933, 49 р.
Чікало Настя Федорова,
 20.11.1932, 3 р.
Чікало Семен Грицьків,
 20.06.1933, 22 р., виснаження
Чікало Семен Іванів, 09.07.
 1933, 22 р.
Шинкар Мартя Артемова,
 26.10.1932, 82 р., старість
Юпик Грицько Василів,
 27.05.1933, 5 р.
Юпик Йовдоха Савчина,
 06.08.1933, 65 р., старість
Юпик Одарка Артемова,
 22.06.1933, 83 р., старість
Юпик Олексій Федорів,
 09.06.1933, 25 р., туберкульоз
Юпик Маруся Степанова,
 18.01.1933, 9 р.
Ярина Лесавета Гнатова,
 30.06.1932, 50 р.
Яценко Ганна Владимірова,
 08.05.1933, 5 р.
Яценко Гапка Семенова,
 03.06.1933, 52 р.
Яценко Дмитро Володиміра,
 10.05.1933, 8 р.
Яценко Іван Антонов, 04.04.
 1933, 22 р.
Яценко Іван Олександрович,
 05.08.1933, 4 р., скарлатина
Яценко Іван Павлів, 17.04.
 1933, 3 р.
Яценко Іван Петрів, 14.09.
 1933, 38 р.
Яценко Ївга Вереміюва,
 20.03.1933, 73 р., старість
Яценко Йовдоха Іванова,
 06.07.1933, 3 р.
Яценко Йосип Влади мерів,
 15.03.1933, 6 р
Яценко Кіндрат Лаврінів,
 03.03.1933, 68 р.
Яценко Михайло Семенів,
 06.07.1933, 76 р., старість
Яценко Оксана Грицікова,
 09.05.1933, 72 р., старість
Яценко Олександра Іванова,
 28.06.1933, 6 р
Яценко Петро Лукашів.
 12.08.1933, 68 р., старість

с. Мала Каратуль

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

У переказах згадується назва поселення, заснованого в період Київської Русі (середина XI ст.)

В селі Мала Каратуль у 1926 році було 264 двори та 1556 жителів.

У 1929 році створений колгосп ім. Кірова. Під час примусової колективізації розкуркулено 9 сімей.

Загальна кількість померлих від голоду в селі Мала Каратуль – 600 чол., з них поіменно встановлено 357 чол. Померлих від голоду в 1932-1933 роках поховано на сільському кладовищі.

9 травня 1994 року за ініціативою сільської ради на кладовищі встановлено дерев'яний хрест з написом: «Жертвам Голодомору 1932-1933 років».

Мартиролог жителів с. Мала Каратуль – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1886, арк. 185-210; спр. 1911, арк. 96-249) та свідченнями Луценко О.С., 1927 р.н.; Матвієнко П.П., 1922 р.н., записаними в 2008 році Кубар О.Д., зав. бібліотекою.

В мартирологу з дотриманням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Барило Лавро, 26.11.1932, 87, не встановлена

Бездольна Векла Федорова, 02.05.1933, 64, не визначено

Бездольна Йовдоха Кирилова, 16.07.1933, 56, не визначено

Бездольна Катерина Кузьмова, 27.09.1932, 70, не встановлена

Бечка Катерина Михайлова, 15.05.1933, 2, не визначено

Бечка Манька Кіндратова, 15.05.1933, 9, не визначено

Бечка Степан Федорів, 05.05.1933, 14, не визначено

Бечко Параска Степанова, 27.06.1932, 3, не встановлена

Білоус Ганна Василівна, 02.07.1932, 82, не встановлена

Білоус Оврам, 20.07.1932, 81, не встановлена

Божко Галька Павлова, 21.11.1932, 1 міс., не встановлена

Божко Йовдоха Прокопова, 28.07.1932, 72, не встановлена

Божко Марфа Дмитрова, 10.10.1933, 26, не визначено

Буряк Івга Каланиківна, 02.07.1933, 37, не визначено

Буряк Кость Петрів, 30.04.1933, 70, не визначено

Буряк Палажка Олексова, 04.07.1933, 66, не визначено

Горобець Ганна Кирилова, 10.08.1933, 50, не визначено

Горобець Грицько Єрмолаєв, 01.07.1933, 11, не визначено

Горобець Грицько Ярмолаїв, 17.06.1933, 5, не визначено

Горобець Іван Єрмілів, 24.06.1933, 12, не визначено

Горобець Микола Ярмолаїв,

19.06.1933, 7, не визначено

Даниленко Параска Іванова, 27.04.1933, 62, не встановлена

Дем'яненко Дем'ян Марків, 15.01.1933, 6, не визначено

Дем'янова Параска Данилова, 20.05.1933, 30, не визначено

Дереча Федот Сергійв, 26.04.1933, 55, не визначено

Дереча Федот Степанів, 20.05.1933, 64, не визначено

Диль Іван Михайлів, 21.05.1933, 45, не визначено

Диль Корній Миколин, 28.05.1932, 59, не встановлена

Диль Михайло Миколайович, 15.05.1933, 70, не визначено

Диль Наталка Матвійова, 17.05.1933, 45, не визначено

Диль Оксана Леонтівна, 14.04.1933, 63, не встановлена

Дорошенко Андрій Данилів, 08.09.1933, 37, не визначено

Дорошенко Андрій Трохимів, 29.04.1933, 29, не визначено

Дорошенко Василь Омельків, 28.03.1933, 40, не визначено

Дорошенко Галька Грицькова, 11.06.1933, 50, не визначено

Дорошенко Данило Пилипів, 15.02.1933, 6, від виснаження.

Дорошенко Лука Петрів, 07.07.1933, 43, не визначено

Дорошенко Марія Данилова, 08.09.1933, 58, не визначено

Дорошенко Марфа Гордійова, 17.05.1933, 70, не визначено

Дорошенко Меланка Іванова, 24.01.1933, 27, не встановлена

Дорошенко Мотря, 01.04.1933, 70, від старості

Дорошенко Наталка Андрійо-

ва, 04.06.1933, 7, не визначено

Дорошенко Наталка Ничипорова, 18.06.1933, 45

Дорошенко Ольга Петрова, 17.09.1932, 5, не встановлена

Дорошенко Омелько Омелькович, 22.04.1933, 30, від туберкульозу

Дорошенко Тиміш Якович, 02.04.1933, 13, не визначено

Дорошенко Трохим Лаврів, 13.07.1932, 53, не встановлена

Єрмоленко Галька Якимова, 25.06.1933, 15, не визначено

Єрмоленко Ганна Вікторова, 23.06.1933, 1, не визначено

Єрмоленко Йовдоха Пилипова, 18.05.1932, 66

Єрмоленко Карпо Іванів, 17.06.1933, 6, не визначено

Єрмоленко Митрофан Федотів, 25.04.1933, 50, не визначено

Єрмоленко Семен Павлів, 05.04.1933, 18, не встановлена

Єрмоленко Харитя Іванова, 23.05.1933, 56, не визначено

Каменський Олекса Данилів, 28.05.1932, 4, не встановлена

Канівець Василь Грицьків, 20.06.1933, 2, не визначено

Канівець Ганна Степанова, 24.08.1933, 10, не визначено

Канівець Захарко Родіонів, 08.06.1933, 8, не визначено

Канівець Іван Антонів, 23.06.1933, нема, не визначено

Канівець Левко Антонів, 07.06.1933, 12, не визначено

Канівець Марія Родіонова, 08.06.1933, 10, не визначено

Канівець Микола Степанів, 12.08.1933, 14, не визначено

1932-1933

Канівець Олена Омелькова, 02.06.1933, 1, не визначено
Канівець Панас Іванів, 21.06.1933, 52, не визначено
Канівець Петро Сидорів, 12.12.1932, 5, невістановлена
Канівець Радіон Данилів, 19.08.1932, 55, невістановлена
Канівець Сергій Радівонів, 15.05.1933, 10, не визначено
Канівець Степан Антонів, 23.06.1933, 8, не визначено
Канівець Тетяна Прокопова, 19.06.1933, 48, не визначено
Канівець Тимофій Андрій, 07.06.1933, 5, не визначено
Кириченко Михайло Іванів, 06.05.1933, 11, не визначено
Кійко Якилина Семенова, 24.06.1933, 30, не визначено
Кійок Семен Нечипорів, 26.01.1933, 65, невістановлена
Кіріченко Василь Ільків, 18.03.1933, 8, невістановлена
Кіріченко Іван Ількович, 14.03.1933, 2, невістановлена
Кіріченко Наталка Ількова, 04.01.1932, 4, невістановлена
Кіріченко Олена Васильова, 07.12.1932, 70, невістановлена
Кіріченко Сергій Ільків, 17.03.1933, 8, невістановлена
Кіріченко Федот Саввів, 29.01.1933, 73, невістановлена
Клок Василь Володимирович, 08.06.1933, 7, не визначено
Клок Васька Семенова, 18.05.1933, 60, не визначено
Клок Грицько Сергійов, 17.02.1933, 1, невістановлена
Клок Іван Самійлів, 26.05.1933, 17, не визначено
Клок Микола Олексій, 25.05.1933, 1, не визначено
Клок Михайло Миколаїв, 20.10.1933, 8, не визначено
Клок Настя Пилипова, 11.07.1933, 2, не визначено
Клок Наталка Сергійова, 11.04.1933, 60, невістановлена
Клок Олекса Олексович, 04.04.1933, 3, невістановлена
Клок Ольга Борисова, 09.05.1933, 6, не визначено
Клок Петро Гаврилів, 09.05.1932, 6 міс., невістановлена
Клок Санька Борисова, 22.03.1933, 2, невістановлена

Клок Степан Варфоломій, 20.08.1933, 2, не визначено
Клок Тетяна Пилипова, 02.01.1933, 4, невістановлена
Клок Химка Яковина, 21.04.1933, 70, не визначено
Клок Юхим Олексій, 30.04.1933, 19, не визначено
Кобзар Гаврило Самійлів, 09.05.1933, 34, не визначено
Кобзар Іван Самійлів, 06.06.1933, 15, не визначено
Кобзар Микола Гаврилів, 15.06.1932, 9 міс., невістановлена
Кобзар Олекса Гаврилів, 11.03.1933, 4, невістановлена
Кобзар Параска Самійлова, 30.04.1933, 15, не визначено
Кобзар Самійло Аврамі, 15.02.1933, 63, від виснаження
Кобзар Христя Григорова, 10.05.1933, 67, не визначено
Коваленко Гнат Іванович, 20.03.1933, 90, від старості
Коваленко Йовдоким, 31.05.1933, 50, не визначено
Коваленко Настя Йовдокимова, 11.09.1932, 20, невістановлена
Коваленко Павло Федотів, 19.08.1932, 26, невістановлена
Корж Наталка Костовна, 25.01.1933, 35, невістановлена
Кошель Василь Степанів, 15.03.1933, 45, невістановлена
Кошель Грицько Павлів, 25.05.1933, 21, не визначено
Кошель Олекса Гаврилів, 02.06.1933, 3, не визначено
Кошель Олексій Гаврилів, 18.04.1933, 3, не визначено
Кошель Параска Андрійова, 02.06.1933, 27, не визначено
Кошіль Гаврило Кирилів, 29.05.1933, 27, не визначено
Кулубенко Олександр Артемонів, 10.06.1933, 14, не визначено
Куць Горпина Семенова, 25.02.1933, 75, невістановлена
Куць Микита Іванович, 14.04.1933, 38, невістановлена
Кучеренко Василь Юхимів, 10.02.1932, 1 міс., невістановлена
Кучеренко Ганна Петрова, 30.06.1933, 7, не визначено
Кучеренко Ганна Степанова, 15.05.1933, 17, не визначено

Кучеренко Гапка Степанова, 13.04.1933, 62, не визначено
Кучеренко Денис Іванів, 07.02.1933, 45, невістановлена
Кучеренко Іван Іванів, 26.05.1933, 7, не визначено
Кучеренко Іван Нечипорів, 28.02.1933, 75, невістановлена
Кучеренко Іван Тотосів, 20.05.1933, 20, не визначено
Кучеренко Йовдоха Петровна, 07.03.1933, 75, від виснаження
Кучеренко Катерина Левкова, 14.06.1933, 60, не визначено
Кучеренко Максим Трохимів, 24.06.1933, 18, не визначено
Кучеренко Марія Веремійова, 22.01.1933, 45, невістановлена
Кучеренко Настя Василівна, 18.05.1933, 3, не визначено
Кучеренко Наталка, 08.04.1933, 2, невістановлено
Кучеренко Панас Іванів, 26.05.1933, 13, не визначено
Кучеренко Прокіп Романів, 25.06.1933, 45, не визначено
Кучеренко Устина Йовтуховна, 25.02.1933, 70, невістановлена
Лисенко Олена Степанова, 07.06.1933, 70, не визначено
Лисенко Семен Олексій, 27.01.1932, 25, рострілення
Лисиця Антон Андрій, 18.05.1933, 60, не визначено
Лисиця Артем Петров, 02.11.1932, 75, невістановлена
Лисиця Володимир Степанів, 29.03.1933, 39, не визначено
Лисиця Ганна Володимирова, 29.05.1933, 8, не визначено
Лисиця Ганна Олексійова, 28.06.1933, 6, не визначено
Лисиця Домаха Трохимівна, 25.02.1933, 73, невістановлена
Лисиця Іван Андрій, 15.03.1933, 8, невістановлена
Лисиця Каленик Данилів, 08.07.1932, 68, невістановлена
Лисиця Катерина Андрійова, 18.04.1933, 5, не визначено
Лисиця Катерина Федотова, 28.03.1933, 1, невістановлена
Лисиця Марія Петрова, 20.06.1933, 26, не визначено
Лисиця Микола Ільків, 30.04.1933, 3, не визначено
Лисиця Микола Федотів, 29.05.1933, 11, не визначено

Лисиця Михайло, 28.04.1933, 5, не визначено
Лисиця Настя Володимирівна, 13.05.1933, 3, не визначено
Лисиця Настя Володимирова, 26.05.1933, 10, не визначено
Лисиця Настя Радіонова, 18.06.1933, 20, не визначено
Лисиця Наталка Андрійова, 24.03.1933, 1, не встановлена
Лисиця Ольга Василівна, 15.05.1933, 1, не визначено
Лисиця Петро Ільків, 13.03.1933, 2, не встановлена
Лисиця Семен Андрій, 28.03.1933, 70, від старості
Лисиця Федір Олексій, 30.06.1933, 7, не визначено
Лисиця Федот Федотов, 16.03.1933, 13, не встановлена
Лисиця Федот Якимів, 15.05.1933, 35, не визначено
Лисиця Федот Якимів, 17.05.1933, 35, не визначено
Луценко Іван Степанів, 15.05.1933, 8, не визначено
Луценко Іван, 06.11.1932, 2 міс.
Луценко Катерина Давидова, 24.06.1933, 3, не визначено
Луценко Микола Степанів, 23.05.1933, 5, не визначено
Луценко Михайло Логвинovich, 19.04.1933, 8, не визначено
Луценко Наталка Пилипова, 14.06.1933, 70, не визначено
Луценко Олександр Степанів, 30.04.1933, 40, не визначено
Луценко Ольга Давидова, 21.06.1933, 6, не визначено
Луценко Ольга Степанова, 01.06.1933, 9, не визначено
Луценко Панько Данилів, 22.06.1933, 14, не визначено
Луценко Ромко Семенович, 15.05.1933, 70, не визначено
Луценко Тетяна Аврамова, 06.05.1933, 78, не визначено
Максименко Санька Григорова, 08.06.1933, 3, не визначено
Мартишко Ананій Андрій, 17.06.1933, 50, не визначено
Мартишко Іван Опанасів, 25.05.1933, 1, не визначено
Мартишко Іван Степанів, 14.06.1933, 7, не визначено
Мартишко Катерина, 02.07.1933, 11, не визначено

Мартишко Наталка Ананівна, 23.06.1933, 4, не визначено
Мартишко Ольга Ананівна, 23.06.1933, 13, не визначено
Мартишко Параска Трохимова, 02.06.1933, 90, не визначено
Мартиніянова Софія Віталівна, 15.04.1933, 2 дн., не визначено
Мартіанов Марія Вікторова, 30.04.1933, 3, не визначено
Матвієнко Андрій Дмитрів, 05.07.1933, 11, не визначено
Матвієнко Галька Федорова, 13.04.1933, 9, не визначено
Матвієнко Іван Федорів, 04.04.1933, 1, не визначено
Матвієнко Ілько Юхимів, 17.06.1933, 73, не визначено
Матвієнко Катерина Федорова, 03.06.1933, 6, не визначено
Матвієнко Мар'я Корніївна, 14.05.1933, 13, не визначено
Матвієнко Софія Маркова, 18.02.1933, 70, не встановлена
Матвієнко Федора Петрова, 02.07.1933, 43, не визначено
Мендель Павло Мінів, 23.01.1932, 59, не встановлена
Мендель Тимофій Матвій, 21.05.1933, 3, не визначено
Менжак Параска Прокопова, 29.05.1933, 65, не визначено
Миколаєнко Іван Наумів, 08.06.1933, 12, не визначено
Миколаєнко Наум Артемонів, 18.04.1933, 40, не встановлена
Миколаєнко Ольга Миколайова, 12.06.1933, 1 міс.
Миколаєнко Петро Наумович, 12.03.1933, 2, не встановлена
Мисан Михайло Дмитрів, 13.03.1932, 1, не встановлена
Міцкевич Андрій Максимів, 14.06.1933, 11, не визначено
Міцкевич Іван Петрів, 03.07.1933, 6, не визначено
Міцкевич Кость Омелькович, 11.07.1933, 60, не визначено
Міцкевич Марина Трохимівна, 19.04.1932, 15, не встановлена
Міцкевич Олексій Максимів, 07.06.1933, 2, не визначено
Міцкевич Тимофій Пилипів, 27.02.1933, 44, не встановлена
Міцкевич Трохим Федорович, 26.05.1933, 40, не визначено
Міщенко Григорій, 04.01.1933, 31, не встановлена

Міщенко Ївга Іванова, 25.04.1933, 50, не визначено
Міщенко Йовдоха Кіндратова, 07.04.1933, 67, від старості
Міщенко Матвій Прохорів, 26.05.1932, 68, не встановлена
Міщенко Микола Якович, 14.06.1933, 11, не визначено
Міщенко Митро Левків, 10.04.1932, 2, не встановлена
Міщенко Наталка Давидівна, 23.07.1932, 13 дн.,
Міщенко Химка Зотова, 03.07.1933, 42, не визначено
Міщенко Хімка Тимохіївна, 22.01.1932, 85, не встановлена
Ніцкевич Андрій Трохимів, 15.02.1933, 6, не встановлена
Ніцкевич Василь Трохимів, 13.04.1933, 14, не визначено
Ніцкевич Кузьма Степанів, 10.03.1933, 57, не встановлена
Ніцкевич Меланка Трохимова, 04.04.1933, 10, не визначено
Ніцкевич Микола Трохимів, 11.02.1933, 7, не встановлена
Ніцкевич Сидір Омелькович, 21.04.1933, 60, не визначено
Новик Іван Грицьків, 21.06.1933, 17, не визначено
Новик Йосип Іванів, 23.06.1932, 80, не встановлена
Новик Наталка Василівна, 14.05.1933, 23, не визначено
Новик Наталка Йосипова, 03.05.1933, 35, не визначено
Новик Ольга Ігорова, 19.04.1933, 2, не визначено
Олефіренко Василь Тимофій, 04.07.1933, нема, не визначено
Олефіренко Галька Явтухова, 14.07.1933, 16, не визначено
Олефіренко Ганна Данилова, 24.06.1933, 5, не визначено
Олефіренко Карпо Євтухів, 27.01.1933, 27, не встановлена
Олефіренко Лука Степанів, 03.04.1932, 21, не встановлена
Олефіренко Манька Борисова, 19.06.1933, 8, не визначено
Олефіренко Манька Данилова, 01.06.1933, 11, не визначено
Олефіренко Марія Грицькова, 22.03.1933, 55, не встановлена
Олефіренко Марфа Андрійова, 17.11.1932, 28, не встановлена
Олефіренко Наталка Явтухо-

ва, 24.06.1933, 13, не визначено
Олефіренко Федор Кіндратів,
 08.06.1933, 23, не визначено
Орел Данило Іванів,
 11.06.1933, 28, не визначено
Орел Йовдоха Онопрівна,
 05.03.1933, 70, від старості
Орел Михайло Іванів,
 26.05.1932, 34, невістановлена
Орел Параска Данилова,
 20.02.1933, 7, невістановлена
Охріменко Олександр Охрімів,
 10.02.1932, 3, невістановлена
Пероцька Ганна Макарова,
 07.07.1933, 5, не визначено
Пероцький Володимир Данилів,
 13.06.1933, 7, не визначено
Пероцький Петро Грицьків,
 29.01.1933, 80, невістановлена
Петренко Павло Трохимів,
 16.02.1933, 74, невістановлена
Петренко Палажка, 05.01.1933,
 7, невістановлена
Петренко Саків Оксентів,
 21.06.1933, 42, не визначено
Петренко Федоска Вікторова,
 14.05.1933, 17, не визначено
Пиріжок Іван Степанів,
 21.05.1933, 1, не визначено
Пиріжок Микола Степанів,
 27.05.1933, 10, не визначено
Пиріжок Ольга Степанова,
 15.05.1933, 7, не визначено
Пиріжок Степан Степанів,
 22.06.1933, 12, не визначено
Пиріжок Уляна Степанова,
 30.05.1933, 15, не визначено
Пирожок Галька Степанова,
 01.12.1932, 3, невістановлена
Пирожок Степан Ульянов,
 22.03.1933, 45, невістановлена
Погоріла Параска Федорівна,
 24.04.1933, 40, не визначено
Погорілий Хитян Павлів,
 15.03.1933, 13, невістановлена
Приходько Галька Михайлова,
 24.06.1933, 6, не визначено
Руденко Афанасій Дмитрів,
 10.03.1933, 22, невістановлена
Руденко Галька Дмитрівна,
 29.05.1933, 6, не визначено
Руденко Іван Кузьмів, 14.06.
 1933, 14, не визначено
Руденко Іван Оксентів,
 13.08.1933, 1 міс., не визначено
Руденко Йовдоха Андрійова,
 17.01.1933, 68, невістановлена

Руденко Йовдоха Терентівна,
 17.08.1933, 45, не визначено
Руденко Катерина Дмитрова,
 12.07.1932, 2, невістановлена
Руденко Микола Тимошів,
 30.06.1933, 2, не визначено
Руденко Ніна Дмитрова,
 15.05.1933, 3, не визначено
Руденко Одарка Іванова,
 14.07.1933, 23, не визначено
Руденко Олекса Михайлів,
 30.06.1933, 2, не визначено
Руденко Параска Кузьмівна,
 09.02.1932, 70, невістановлена
Руденко Параска Петрова,
 19.04.1933, 72, від старості
Руденко Петро Кузьмів,
 25.05.1933, 2, не визначено
Руденко Санька Кузьмова,
 05.04.1933, 6, невістановлена
Руденко Тиміш Терентів,
 19.06.1933, 25, не визначено
Руденко Федора Кузьмова,
 23.06.1933, 12, не визначено
Симонець Іван Єрмілов,
 26.06.1933, 8, не визначено
Симонець Михайло Ярмолів,
 24.06.1933, 12, не визначено
Симонець Степан Єрмолаїв,
 18.06.1933, 4, не визначено
Ступак Гаврило Савович,
 02.07.1933, 25, не визначено
Ступак Іван Гаврилів, 22.06.
 1933, 2, не визначено
Ступак Кость Грицьків,
 12.08.1932, 82, невістановлена
Ступак Михайло Ничипорів,
 24.06.1933, 3, не визначено
Ступак Мотря Трохимова,
 18.03.1933, 40, невістановлена
Ступак Оксана, 14.06.1933, 55,
 не визначено
Ступак Палажка Корнійова,
 05.08.1933, 63, не визначено
Ступак Савка Федотів, 17.01.
 1933, 70, невістановлена
Ступак Семен Ничипорів,
 21.06.1933, 10, не визначено
Тесля Якилина Васильова,
 07.06.1933, 64, не визначено
Тимченко Настя Іванова,
 02.04.1933, 3, не визначено
Тимченко Оксана Іванова,
 06.05.1933, 6, не визначено
Тимченко Олександр Кирилів,
 17.05.1933, 4, не визначено
Ткач Кіндрат Михайлів,
 15.05.1933, 25, не визначено

Ткач Нечипір Сергій, 01.06.
 1933, 70, не визначено
Ткач Ничипор Сергій,
 18.06.1933, 56, не визначено
Ткач Радіон Дмитрів,
 27.06.1933, 44, не визначено
Ткач Сенкліта Сергійова,
 06.07.1933, 58, не визначено
Ткач Химка Олексійова,
 19.08.1932, 75, невістановлена
Тютюнник Василь Яків,
 13.06.1933, 3, не визначено
Тютюнник Ярмола Вікторів,
 25.04.1933, 70, не визначено
Хвостик Грицько Тимофій,
 15.05.1933, 26, не визначено
Хвостик Захарко Гаврилів,
 08.07.1933, 68, не визначено
Хвостик Пистина Митрофанова,
 16.07.1933, 54, не визначено
Чайка Іван Іванович,
 08.08.1933, 5, не визначено
Черевик Антон Василів,
 13.06.1933, 8, не визначено
Черевик Якилина Остапова,
 22.06.1933, 60, не визначено
Черевичкин Марія Семенова,
 14.02.1933, 2, невістановлена
Черевичків Василь Степанів,
 15.05.1933, 52, не визначено
Черевичків Іван Семенів,
 15.05.1933, 5, не визначено
Черевичків Семен Самійлів,
 14.07.1933, 29, не визначено
Черевичкін Палажка Михалова,
 30.04.1933, 1, не визначено
Шелест Іван Семенів,
 24.05.1933, 40, не визначено
Юрченко Анат Дом.,
 24.01.1933, 9, невістановлена
Юрченко Андрій Семенів,
 17.04.1933, 85, не визначено
Юрченко Варка Андрійова,
 28.12.1932, 83, невістановлена
Юрченко Данило Василів,
 13.08.1933, 13, не визначено
Юрченко Данило Федорів,
 17.04.1933, 36, невістановлено
Юрченко Захарко Андрій,
 08.08.1933, 70, не визначено
Юрченко Ілько Карпів,
 08.06.1933, 6, не визначено
Юрченко Карпо Павлів,
 11.07.1932, 45, невістановлена
Юрченко Катарина Сергійова,
 12.04.1933, 4, не визначено
Юрченко Манька Павлова,
 22.05.1933, 6, не визначено

Юрченко Митро Сергійв,
17.06.1933, 12, не визначено
Юрченко Ольга Корнійова,
16.02.1933, 11, не встановлена
Юрченко Павло Сергійв,
30.04.1933, 11, не визначено
Юрченко Сергій Павлов,
27.04.1933, 37, не визначено
Юрченко Сергій Сергійв,
04.05.1933, 6, не визначено

Юрченко Тихін Корнійв,
04.06.1933, 18, не визначено
Ярмоленко Василь Павлів,
06.04.1933, 26, не визначено
Ярмоленко Галька Борисова,
01.07.1933, 12, не визначено
**Ярмоленко Грицько Митрофа-
нів**, 09.05.1933, 10
**Ярмоленко Катерина Архипо-
ва**, 02.07.1933, 4, не визначено

Ярмоленко Лавро Архипович.
06.10.1932, 63, не встановлена
Ярмоленко Марина Митрова,
25.03.1933, 65, не встановлена
Ярмоленко Одарка Миколина,
17.03.1933, 83, не встановлена
Ярмоленко Тимофій Іванів,
31.05.1933, 72, не визначено
Ярмоленко Яким Павлів,
15.07.1933, 65, не визначено

с. Пологи-Вергуни

Перша письмова згадка про хутір Вергунівське – 1622 року. Назва Пологи – степова западина, поділ, Вергун прізвище або прізвисько засновника.

В селі Пологи-Вергуни до голодомору було 900 дворів та проживало 3599 чол. (1926 р.).

В 1928 році була створена коммуна «1 Травня», організатором якої був Глоба П.Я. Згодом виникли колгоспи ім. Кірова та ім. Леніна. Під час примусової колективізації і штучного Голодомору померло – 900 чол., з них поіменно встановлено – 548 чол.

Мартиролог жителів с. Пологи-Вергуни – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1887, арк. 69-94; спр. 1907, арк. 152-377), свідченнями очевидців Шовкошитньої (Кузьменко) Х.Я., 1917 р.н.; Брезжунова В.А., 1915 р.н., записаними в 2008 році Кузьменко С.Г., секретарем сільської ради.

Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років, встановлений в 1993 році на місці масових поховань замордованих голодом жителів села Пологи-Вергуни.

В мартирологу з дотриманням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Антоненко Гаврило Павлів,
11.04.1933, 25р. слабкість
Антоненко Гаврило Семенович, 20.02.1933, 40 р., від слабості
Антоненко Григорій Васильович, 19.02.1933, 72 р., від старості
Антоненко Грицько Васильович, 17.02.1933, 80 р., від старості
Антоненко Йовдоха Якимівна, 11.04.1933, 55 р., слабкість
Антоненко Килина Лукіна, 20.10.1933, 65 р., від слабості
Антоненко Настя, 22.05.1933, 40 р., слабкість
Антоненко Настя Петровна, 20.03.1933, 64 р., від старості
Антоненко Одарка, 5.03.1933,

5 р., від слабості
Антоненко Олександр Олексійович, 12.04.1933, 55 р.
Антоненко Орина Петрова, 1.04.1933, 2 р., слабкість
Антоненко Павло Федорів, 19.03.1933, від слабості
Антоненко Павло Яковлевич, 9.03.1933, 60 р., від старості
Антоненко Павло Яковлевич, 20.03.1933, 65 р., від старості
Антоненко Параска Петрова, 3.04.1933, 80 р., Старість
Антоненко Сашко Гаврилович, 9.03.1933, 5 р., від слабості
Антоненко Семен Данилов, 24.03.1933, 30 р., від слабості
Антоненко Сидор Якович, 26.12.1933, 65 р., від слабості
Антоненкт Оксентій Семено-

вич, 4.12.1932, 45 р., від слабості
Бабенко Охрім Кузьмович, 9.01.1933, 80 р., від старості
Бицюра Ганна Микитівна, 10.06.1932, 63 р., від слабості
Білоус Сергій Василів, 28.06.1932, 60 р., від старості
Білоус Сергій Федорович, 9.03.1933, 15 р., від слабості
Білоус Юхим Васильов, 21.03.1933, 60 р., від старості
Болбот Василь Василів, 8.05.1933, 8 р., слабкість
Болбот Галина Артемівна, 4.03.1933, 13 р., від слабості
Болбот Дмитро Іванович, 2.07.1933, 56, слабкість
Болбот Іван Панасів, 25.10.1933, 20, слабкість

Болбот Марина Гаврилівна, 30.05.1933, 65 р., утопилась
Болбот Маруся Гордіївна, 3.08.1932, 1 р., від слабості
Болбот Маруся Максимівна, 1.04.1933, 75 р., старість
Болбот Параска Харитонівна, 16.12.1933, 35р, 40 р.
Болбот Трохим Олексій, 5.05.1933, 60 р., слабість
Болбот Явдоха Антонівна, 17.01.1932, від слабості
Боса Галька Олександрівна, 29.08.1932, 1р, від слабості
Боса Галька Семнівна, 20.01.1933, 2 р., від слабості
Боса Килина Василівна, 16.02.1933, 48 р., від слабості
Боса Мотря, 16.03.1933, 45р.
Боса Одарка Филімоновна, 12.06.1933, 18 р., від слабості
Боса Палажка Олександрівна, 12.12.1933, 18 р., 40р
Боса Тетяна Павлівна, 28.09.1933, 66, слабість
Босий Архип Семенович, 5.02.1933, 16 р., від слабості
Босий Грицько Іванович, 4.04.1933, 10 р., слабість
Босий Грицько Филімонович, 13.06.1933, 9, слабість
Босий Данило Семенович, 12.02.1933, 12 р., від слабості
Босий Іван Онистратович, 18.02.1933, 45 р., від слабості
Босий Мартін Семенів, 18.04.1933, 13 р., слабість
Босий Мина Стефанович, 21.03.1933, 55 р., від слабості
Босий Мина Стефанович, 31.03.1933, 55 р., слабість
Босий Михайло Філомонович, 28.03.1933, 1 р., слабість
Босий Панас Панасович, 12.02.1933, 70 р., від старості
Босий Петро Семенович, 23.03.1933, 7 р., від слабості
Босий Семен Семенович, 17.02.1933, 40 р., від слабості
Босий Сергій Филімонович, 23.05.1933, 9р, слабість
Босий Федір Пилипович, 20.01.1933, 50 р., від слабості
Босий Федір Пилипович, 16.03.1933, 50 р., від слабості
Босий Федір Степанович, 18.02.1933, 55 р., від слабості
Бочко Василь Никодимів,

03.01.1932, від слабості
Бочко Олексій Миколайович, 11.03.1933, 29 р., від слабості
Бочко Пилип Миколайович, 19.04.1933, 33 р., слабість
Бут Йовдоха Йовменовна, 24.06.1933, від слабості
Бючко Василь Олексійович, 25.07.1932, 2 р., від слабості
Верещук Гордій Матвійович, 17.06.1932, 22 р., душевно хворий
Верещук Горпина Трохимівна, 19.04.1933, 18 р., слабість
Верещук Грицько Матвій, 14.06.1933, 10, слабість
Верещук Захарко Трохимович, 25.02.1933, 31 р., від слабості
Верещук Іван Назарів, 13.04.1933, 4 р., слабість
Верещук Йовдоха Петрівна, 7.05.1932, 4 р.
Верещук Максим Йовдокимович, 1.04.1933, 10 р., слабість
Верещук Маруся Петрович, 15.10.1933,
Верещук Матвій Іванович, 10.06.1933, 52, слабість
Верещук Михайло Назарів, 12.04.1933, 6 р., слабість
Верещук Мотря Петрова, 5.11.1933, 13, слабість
Верещук Одарка Макарівна, 30.03.1933, 51 р., слабість
Верещук Параска Назарівна, 21.03.1933, 9 р., від слабості
Верещук Степанида Трохимівна, 9.03.1933, 18 р.
Верещук Федора Федорівна, 28.06.1933, 6 р., від слабості
Верещук Харитон Микитів, 20.06.1933, 53 р., від слабості
Вирівський Ігор Михайл., 2.08.1931, 22 р., від лихорадки
Власенко Варка Панасовна, 8.12.1932, 68 р., від старості
Власенко Євдоха Семенова, 10.11.1933, 2 р., від слабості
Власенко Олекса Дмитровна, 27.12.1933, 13, Зарубана дома злочинцями
Вовнянко Галька Лук'янівна, 10.08.1933, 1, слабість
Вовнянко Галька Силиванівна, 8.05.1933, 7 р., слабість
Вовнянко Домаха Павлівна, 5.08.1933, 18 р., від слабості

Вовнянко Катерина Іванівна, 5.08.1933, 7, слабість
Вовнянко Лукера Захарівна, 15.02.1933, 74 р., від старості
Вовнянко Настя Силиванівна, 8.05.1933, 10 р., слабість
Вовнянко Ніна, 20.05.1933, 40 р., слабість
Волосенко Федор Миколаїв, 17.04.1933, 35 р., слабість
Гннатенко Федосій Мартинович, 2.12.1933, 52 р., Тиф
Геленко Федот Павлів, 18.12.1933, 48, слабість
Глоба, 13.03.1933, 5 р., від слабості
Глоба Левко Марків, 15.09.1933, 22 р., від слабості
Глоба Андросій Кузьмин, 6.04.1933, 70 р., Старість
Глоба Антон Йовхимів, 10.04.1933, 13 р., слабість
Глоба Антон Юхимов, 9.05.1933, 13 р., слабість
Глоба Афанасій Йовхимович, 22.06.1933, 50, слабість
Глоба Валентин Іванович, 2.01.1933, 2 р., від слабості
Глоба Василь Захаров, 4.04.1933, 4 р., слабість
Глоба Василь Захарович, 2.02.1933, 3 р., від старості
Глоба Василь Іванович, 8.02.1933, 2 р., від слабості
Глоба Василь Максимович, 17.04.1933, 9 р., слабість
Глоба Василь Марков, 19.03.1933, 8 р., від слабості
Глоба Василь Омелянів, 8.04.1933, 50 р., слабість
Глоба Віра Федорівна, 3.02.1933, 3 р., від старості
Глоба Галина Федотова, 8.04.1933, 5 р., слабість
Глоба Галька, 19.03.1933, 4 р., від слабості
Глоба Ганна Прокопівна, 30.05.1933, 53 р., від слабості
Глоба Ганна Степанівна, 19.03.1933, 9 р., від слабості
Глоба Горпина Кондратівна, 27.09.1932, 42 р., від слабості
Глоба Грицько Іванів, 19.08.1932, від слабості
Глоба Дмитро Петрів, 27.06.1933, 20, слабість
Глоба Дмитро Федорів, 19.03.1933, 1,5 р., від слабості

Глоба Захар Іванович,
16.02.1933, 60 р., від слабості
Глоба Захарко Іванович,
15.01.1933, 70 р., від старості
Глоба Захарко Кузьмович,
23.07.1932, 55 р., від слабості
Глоба Іван, 14.03.1933, 6 р.
Глоба Іван Марков, 19.03.1933,
14 р., від слабості
Глоба Іван Ничипорів,
2.07.1933, 21, слабість
Глоба Іван Павлович,
25.06.1932, 66 р., від старості
Глоба Йовдоха Григорівна,
20.03.1933, від слабості
Глоба Йовдоха Іванівна,
16.05.1933, 2 р., слабість
Глоба Катерина Василівна,
20.07.1933, 7, слабість
Глоба Катерина Захарівна,
4.04.1933, 6 р., слабість
Глоба Катерина Матвіївна,
17.04.1933, 50 р., слабість
Глоба Катерина Олексіївна,
20.12.1933, 7, дезинтирія
Глоба Кость Опанасович,
25.04.1932, самоповішення
Глоба Лука Кузьмович,
12.03.1932, 65 р., від старості
Глоба Макар Семенів,
10.04.1933, 90р, слабість
Глоба Макар Семенович,
14.03.1933, 41 р., від слабості
Глоба Марина Лучина,
7.04.1933, 70 р., старість
Глоба Марія Вакуловна,
15.11.1932, 57 р., від старості
Глоба Марія Юхимівна,
18.07.1933, 51 р., від слабості
Глоба Марта Павлова,
29.03.1933, 65 р., старість
Глоба Маруся, 8.04.1933, 8р,
слабість
Глоба Маруся Максимівна,
17.04.1933, 7 р., слабість
Глоба Маруся Якимівна,
10.07.1932, 1 міс., від слабості
Глоба Маруся Яківна,
20.07.1933, 1 м., слабість
Глоба Микола Йовменович,
15.02.1933, 60 р., від слабості
Глоба Микола Семенів,
17.07.1932, 45 р., від слабості
Глоба Михайло Семенів,
1.04.1933, 36 р., слабість
Глоба Мотря Сидорівна,
6.08.1933, 15 р., від слабості
Глоба Наталка Максимівна,

15.02.1933, 50 р., від слабості
Глоба Ничипор Максимів,
17.04.1933, 21 р., слабість
Глоба Ніна Федосіївна,
3.02.1933, до 1 р., від слабості
Глоба Од арка Оселіванівна,
18.03.1933, від слабості
Глоба Оксана Грицькова,
15.12.1933, 11 р., дизинтерія
Глоба Оксана Максимівна,
22.02.1933, 60 р., від слабості
Глоба Оксана Петрова,
18.04.1933, 60 р., слабість
Глоба Оксана Федорівна,
21.03.1933, 70 р., від старості
Глоба Олександр Павлів,
3.04.1933, 48 р., слабість
Глоба Олександр Степанов,
13.04.1933, 12 р., слабість
Глоба Омелько Андрійович,
8.03.1933, 30р, від слабості
Глоба Павло Ларіонович,
16.05.1933, 1р, слабість
Глоба Параска Харитонівна,
8.06.1933, 22, слабість
Глоба Петро Йовменович,
20.02.1933, 12 р., від слабості
Глоба Петро Федоров,
10.04.1933, 56 р., слабість
Глоба Савка Карпович,
27.06.1933, 45 р., від слабості
Глоба Светка Романова,
27.07.1933, 55, слабість
Глоба Сидор Корніїв,
10.06.1933, 90, слабість
Глоба Сидор Корнійович,
16.02.1933, 47р, від слабості
Глоба Софрон Гнатович,
30.07.1933, 63 р., від слабості
Глоба Стефан Федорів,
5.04.1933, слабість
Глоба Тетяна Порфїрівна,
4.06.1932р, 45 р., від слабості
Глоба Уляна Захаровна,
12.04.1933, 15 р., слабість
Глоба Уляна Михайлівна,
22.06.1933, 14, слабість
Глоба Федір М., 7.04.1933,
18р, слабість
Глоба Федір Максимович,
14. 02.1933, 17 р., від слабості
Глоба Федор Федорович,
30.11.1932, 74, від старості
Глоба Федора Купріяновна,
8.05.1933, 12 р., слабість
Глоба Федот Ничипорів,
8.04.1933, 36 р., слабість
Глоба Федот Ничипорів,

27.03.1933, 38 р., слабість
Глоба Харитина Лучина,
22.10.1933, 18 р., від слабості
Глоба Химко Тарасович,
18.03.1933, від слабості
Глоба Юхим Гнатів,
28.03.1933, 70 р., старість
Гнатенко Федор Тимошів,
14.05.1933, 11 р., слабість
Горова Йовдоха Олексійова,
23.03.1933, 7 р., від слабості
Горова Маруся Олександрівна,
12.04.1933, 55 р., слабість
Горова Мотря, 21.03.1933,
67 р., від старості
Горова Мотря Митрофанівна,
21.03.1933, 65 р., від слабості
Горова Олена Олександрівна,
11.05.1933, 7р, слабість
Горова Параська Грицькова,
13.03.1933, 75 р., від старості
Горовий Грицько Олексійов,
22.03.1933, 13 р., від слабості
Горовий Давид Іванів,
24.03.1933, 80 р., від старості
Горовий Іван Олексійов,
22.03.1933, 2 р., від слабості
Горовий Олександр Олексійов,
22.03.1933, 5 р.
Горовий Петро Олексійович,
23.03.1933, 10 р., від слабості
Горовий Пилип Микитин,
29.06.1932, 67 р., від старості
Горовий Полікарп Тарасович,
18.05.1933, 80 р., слабість
Демиденко Іван Самійлович,
10.06.1933, 11, слабість
Демиденко Іван Сергійов,
11.04.1933, 10 р., слабість
Демиденко Маруся Самійловна,
29.05.1933, 9 р., слабість
Демиденко Трохим Данилович,
29.03.1933, 85р, Старість
Ємець Гнат Михайлович,
13.03.1933, 65р, від старості
Заїка Василь Романович,
27.06.1933, 18, слабість
Заїка Семен степенів,
18.03.1933, 70 р., від старості
Заїка Уляна, 18.05.1933, 65 р.,
слабість
Ігнатенко Данил Тимошин,
27.03.1933, 5, від слабості
Ігнатенко Данило Тимошів,
10.04.1933, 4 р., слабість
Ігнатенко Данило Тимошів,
13.04.1933, 5 р., слабість
Ігнатенко Данило Тимошів,

16.05.1933, 5 р., слабість
Ігнатенко Іван Тимошин,
 26.03.1933, 8, від слабості
Ігнатенко Іван Тимошів,
 18.05.1933, 9 р., слабість
Калініченко Ганна Онопріївна,
 7.05.1932, 1 р., Кашлюк
Калініченко Явдоха Онопріївна,
 3.09.1933, 49, слабість
Катреча Наталка Олексійвна,
 25.03.1932, від обжогу вогнем
Катреча Євдоха С., 2.07.1933,
 38 р., від слабості
Катреча іван Олексійович,
 21.09.1933, 50 р., від слабості
Катреча Микола Олексійович,
 7.04.1932, 4 р., Обжоги вогнем
Катреча Настя Семенівна,
 9.07.1932, 52 р., від слабості
Катреча Наталка Олексійвна,
 30.10.1933, 2 міс., слабість
Катреча Олекса Олексій,
 15.12.1933, 15, тиф
Катреча Олексій Іванович,
 14.03.1933, 65 р., від слабості
Катреча Павло Олексійович,
 25.03.1932, 2 р., від обжогу огня
Кетрича Курило Олексійович,
 20.03.1933, 54 р., від слабості
Ковіун Галька Прохорівна,
 25.02.1933, 3 р., від слабості
Ковіун Прохор Корніїв,
 20.02.1933, 40 р., від слабості
Ковтун Василь Прохорович,
 12.02.1933, 5 р., від слабості
Ковтун Прохор Корніїв,
 25.11.1932, 47 р., від слабості
Козенко Сергій Юхимович,
 5.04.1933, 22 р., слабість
Козенко Яким Тарасів,
 21.03.1933, 35 р., від слабості
Колоша Іван Трохимович,
 1.02.1933, 70 р., від старості
Костенко Андрій Григорович,
 18.03.1932, 10 р., від старості
Кравченко Василь Гордійович,
 21.03.1933, 8 р.
Кравченко Гордій Андрійович,
 21.03.1933, 50 р., від слабості
Кравченко Гордій Лаврінович,
 27.02.1933, 45 р., від слабості
Кравченко Григорій Гордійович,
 29.11.1932, 3 р., від слабості
Кравченко Григорій Давидів,
 3.02.1933, 2 р., від слабості
Кравченко Грицько Семенів,
 27.03.1933, 4 р., від слабості

Кравченко Катерина Захарівна,
 1.02.1933, 42 р., від слабості
Кравченко Маруся Іванівна,
 16.08.1932, від слабості,
Кравченко Маруся Семенівна,
 27.05.1933, 15 р., слабість
Кравченко Микола Гнатів,
 17.03.1932, 3 р., від кіру
Кравченко Наталка Гордійвна,
 11.05.1933, 43 р., слабість
Кравченко Наталка Захарівна,
 24.01.1933, 40 р., Запалення
 кишок
Кравченко Орина Іванівна,
 4.05.1933, 43 р., слабість
Кравченко Павло Гордійович,
 22.03.1933, 9 р., від слабості
Кравченко Параска Гордійвна,
 21.03.1933, 6р, від слабості
Кравченко Пилип Юхимович,
 18.02.1933, 70 р., від старості
Кравченко Федор Семенович,
 24.05.1933, 12 р., слабість
Кузьменко Галина Грицькова,
 3.10.1933, 75, слабість
Кузьменко Борис, 18.03.1933,
 5 р., від слабості
Кузьменко Варка Сидорівна,
 28.05.1932, слабість
Кузьменко Василь Семенович,
 29.06.1932р, 55 р.
Кузьменко Володимир Семенович,
 16.03.1932, від слабості
Кузьменко Гаврило Іванів,
 9.05.1933, 50 р., слабість
Кузьменко Григорій Петрович,
 від слабості
Кузьменко Грицько Кузьминр,
 26.05.1933, 3 р, слабість
Кузьменко Грицько Кузьмович,
 10.04.1933, 3 р., слабість
Кузьменко Іван Васильович,
 18.03.1933, 7 р., від слабості
Кузьменко Йовдоха Миколаївна,
 18.03.1933, 3 р., від слабості
Кузьменко Кость Васильович,
 11.05.1933, 60 р., слабість
Кузьменко Маруся Митрофанівна,
 17.03.1933, 10 р.
Кузьменко Маруся Мифодовна,
 10.04.1933, 10 р., слабість
Кузьменко Мифод Грицьків,
 16.03.1933, 45 р., від слабості
Кузьменко Мифодій, 12.05.
 1933, 12 р., слабість,
Кузьменко Ольга Митрофанівна,
 18.03.1933, 7 р., від слабості
Кузьменко Палажка Юхимів-

на, 13.07.19332, 62 р.
Кузьменко Петро Захарович,
 4.08.1933, 2, слабість
Кузьменко Сергій Васильович,
 18.03.1933, 7 р.
Кузьменко Сергій Сидорів,
 6.08.1933, 40 р., від слабості
Кузьменко Устя Омельяновна,
 26.09.1933, 54 р., від тифу
Кузьменко Харитина Дмитрівна,
 11.08.1932, 18 р.
Кузьменко Явдоха Матвійовна,
 05.12.1932, 48 р.,
Кучер Іван Луковіч, 9.10.1932,
 3 міс.
Кучер Михайло Іванович,
 28.12.1933, 56, слабість
Кучер Петро Сергійов,
 3.03.1933, 57 р., слабість
Кучер Сергій Потапів,
 17.08.1933, 55 р., від слабості
Кучер Фидоська Петрова,
 27.03.1933, 13 р., від слабості
Лимар Гирман Микитов,
 13.04.1933, 23 р., слабість
Лимар Параска Василівна,
 13.07.1932, 75 р., від старості.
Лисенко Василь Тимошів,
 6.04.1933, 10 р., слабість
Лисенко Євдоха Микитова,
 3.07.1933, 3 р., від слабості
Лисенко Марфа Матвійвна,
 3.11.1933, 28 р., малярія
Лисенко Олександр Степанов,
 13.04.1933, 6 р., слабість
Лисенко Палажка Олександрівна,
 10.06.1933, 56, слабість
Лисенко Федор Тимошів,
 11.04.1933, 5 р., слабість
Литовченко Трохим Трохимович,
 26.03.1933, 30 р.
Литовченко Трохим Харитонович,
 20.03.1933, 60 р.
Мануйло Микола миколайович,
 26.11.1932, від слабості
Мардело Марина С.,
 30.05.1933, 48 р., слабість
Матієнко Ганна Матвійвна,
 17.11.1932, 85 р., від старості
Матієнко Григорій Васильов,
 15.03.1933, 44 р., від слабості
Матієнко Грицько Іванович,
 10.01.1933, 36, від слабості
Матієнко Іван Грицьків,
 17.03.1933, 3 р., від слабості
Матієнко Іван Мусійович,
 20.03.1933, 11 р., від слабості
Матієнко Йовдоха Іванівна,

12.04.1933, 50 р., слабкість
Матієнко Михайло Григорович, 28.06.1933, 28, слабкість
Матієнко Олександра Мусяївна, 12.01.1933, 5 р., від слабості
Матієнко Петро Степанів, 1.06.1932, від старості
Матієнко Семен Митрофанович, 20.05.1933, 60 р., слабкість
Матієнко Уляна, 10.02.1933, 67р, від слабості
Миколаєнко Андрей Микитович, 15.03.1933, 17 р., від слабості
Миколаєнко Антон Якович, 6.07.1932, 60 р., від слабості
Миколаєнко Арсей Микитов, 2.04.1933, 18 р., слабкість
Миколаєнко Варка, 3.04.1933, 80 р., старість
Миколаєнко Васька Йовдохівна, 10.04.1933, 40 р., слабкість
Миколаєнко Галина Антонівна, 20.02.1933, 5 р., від слабості
Миколаєнко Галька Антонівна, 18.02.1933, 4 р., від слабості
Миколаєнко Гармаш Микитович, 15.03.1933, 22 р., від слабості
Миколаєнко Горпина, 5.04.1933, 80 р., старість
Миколаєнко Грицько Антонович, 5.10.1933, 12, слабкість
Миколаєнко Грицько Карпович, 25.11.1932, 1 р., від слабості
Миколаєнко Іван Остапович, 18.11.1932, 13 діб, від слабості
Миколаєнко Маруся Сидорівна, 6.08.1933, 22, слабкість
Миколаєнко Мусяй Семенович, 17.06.1932 р., 45 р., від слабості
Миколаєнко Надежда, 17.03.1933, 10 р., від слабості
Миколаєнко Ничипор Степанович, 17.11.1933, 68, від висипки тифу
Миколаєнко Оксана Савина, 10.12.1932, 71, від старості
Миколаєнко Павло Логвинів, 22.06.1933, 12, слабкість
Миколаєнко Петро Мартинович, 1.04.1933, 34 р., слабкість
Миколаєнко Уляна Марківна, 11.05.1933, 2 р., слабкість
Миколаєнко Устя без по батькові, 26.10.1933, 67 р.,

від слабості
Мисюра Антон Артемів, 27.05.1932, слабкість
Мисюра Андрій Юхимович, 1.02.1933, 50 р., від слабості
Мисюра Архип Андрійович, 28.12.1932, 18 р., від слабості
Мисюра Борис Стефанович, 25.03.1933, 8 р., від слабості
Мисюра Валька Петрова, 22.11.1933, 40 р., від слабості
Мисюра Варка Данилівна, 6.08.1933, 5, слабкість
Мисюра Варка Іванівна, 19.04.1933, 6 р., слабкість
Мисюра Галина Олімирівна, 31.05.1933, 30 р., слабкість
Мисюра Галька Степанівна, 16.12.1933, 8, слабкість
Мисюра Гнат Власович, 30.10.2006, 44 р., від слабості
Мисюра Гнат Гнатович, 4.02.1933, 3 р., від слабості
Мисюра Грицько Дмитрович, 19.03.1933, від слабості
Мисюра Грицько Степанович, 8.09.1933, 6, слабкість
Мисюра Дмитро Степанович, 24.03.1933, 13 р., від слабості
Мисюра Дмитро Федорів, 26.01.1933, 70 р., від старості
Мисюра Іван, 23.03.1933, 79 р., від старості
Мисюра Іван Іванович, 88.06.1933, 10, слабкість
Мисюра Іван Остапович, 17.02.1932, 1 р., від слабості
Мисюра Іван Стефанів, 20.03.1933, 10 р., від слабості
Мисюра Йовдох Степанович, 11.04.1933, 10 р., слабкість
Мисюра Йовдоха Іванівна, 13.05.1933, 11 р., слабкість
Мисюра Йовким Мусяйович, 13.03.1933, 68 р., від старості
Мисюра Марина Степанівна, 9.03.1933, 80 р., від старості
Мисюра Марія Микитівна, 29.01.1932, 68 р., від старості
Мисюра Марія Петрівна, 11.01.1933, 70 р., від старості
Мисюра Маруся Василівна, 26.06.1933, 4, слабкість
Мисюра Маруся Стефанівна, 12.04.1933, 7, слабкість
Мисюра Микола Іванів, 11.04.1933, 4 р., слабкість
Мисюра Мотря Матвіївна,

2.02.1933, 38 р., від слабості
Мисюра Мотя Василівна, 2.04.1933, 40 р., слабкість
Мисюра Онисійка Іванівна, 23.11.1932, 65 р., від старості
Мисюра Оринка Іванівна, 1.12.1932, 75, від старості
Мисюра Параска Данилівна, 25.05.1933, 17 р., слабкість
Мисюра Петро Григорович, 16.02.1933, 5 р., від слабості
Мисюра Петро Іванів, 11.04.1933, 7 р., слабкість
Мисюра Петро Іванович, 16.05.1933, 39 р., слабкість
Мисюра Степан Нестерів, 9.05.1933, 71 р., слабкість
Мисюра Стефан Данилів, **Накоренок Ганна Климівна**, 21.09.1933, 45, слабкість
Накоренок Грицько Панасович, 7.11.1932, 7 діб, від слабості
Накоренок Іван Антонович, 7.06.1933, 9 р., слабкість
Накоренок Іван Опанасович, 11.11.1932, 3 р., від слабості
Накоренок Йовдоким Пилипович, 18.01.1933. 38 р., від слабості
Накоренок Йовдоха Йовдокимівна, 287.04.1932, 3 р., від кіру
Накоренок Катерина Йовдокимівна, 11.04.1932, 1 р., від хвороби
Накоренок Лесавета Федорівна, 14.09.1933, 36, слабкість
Накоренок Ліда Макарова, 15.03.1933. 17 р., від слабості
Накоренок Микола Корній. 20.07.1933. 17 р., від слабості
Накоренок Михайло Андрійович, 19.04.1933, 60р, слабкість
Накоренок Наум Яковлевич, 7.04.1933, 31 р., слабкість
Накоренок Павло Антонов, 21.03.1933, 4р. від слабості
Накоренок Параска Антонова, 10.04.1933, 6 р., слабкість
Накоренок Петро Корній, 25.03.1933, 19 р., від слабості
Накоренок Петро Наумів, 7.04.1933, 3 р., слабкість
Накоренок Платон Федорович, 15.10.1933, 53, дезинтирія
Накоренок Терешко Платонович, 8.09.1933, 18 р. У лікарні після операції

Накоренок Уляна Юхимівна, 10.05.1933, 75 р., слабкість
Накоренок Яков Якимович, 20.03.1933, 60р, від старості
Оденець Ганна Савчина, 10.04.1933, 12 р., слабкість
Оденець Демид Андрійович, 8.09.1933, 54, слабкість
Одинець Андрій Григорович, 11.04.1933, 60 р., слабкість
Одинець Андріян Грицьків, 7.05.1933, 57 р., слабкість
Одинець Афанасій Якимів, 8.05.1933, 27 р., слабкість
Одинець Афанасійка Якимовна, 10.05.1933, 18 р., слабкість
Одинець Віра Марківна, 20.02.1933, 1 р., від слабості
Одинець Гаврило Сергійович, 15.07.1933, 10 р., від слабості
Одинець Галька Федоровна, 17.03.1933, 4 р., від слабості
Одинець Галька Федосіївна, 21.03.1933, 4 р., від слабості
Одинець Грицько Антонович, 28.08.1932, 73, від старості
Одинець Грицько Федоров, 10.04.1933, 71 р., слабкість
Одинець Грицько Федосійв, 16.03.1933, 19 р., від слабості
Одинець Данило Михайлович, 1.06.1933, 69, від старості
Одинець Данило Павлович, 5.01.1933, 72 р., від старості
Одинець Іван Оників, 20.03.1933, 2 р., від слабості
Одинець Іван Павлович, 7.06.1933, 5, слабкість
Одинець Іван Пилипович, 1.02.1933, 1 р., від слабості
Одинець Іван Сергійович, 21.06.1933, 8, слабкість
Одинець Ігнат Василів, 28.03.1932, 60 р., від старості
Одинець Йовдоха Омелянівна, 18.03.1933, 20 р.**Одинець Килина Іванова**, 20.11.1933, 59, слабкість
Одинець Марина Юхимівна, 24.02.1933, 37 р., від слабості
Одинець Марко Омелянович, 11.04.1933, 34 р., слабкість
Одинець Маруся Андріївна, 15.05.1933, 80 р., слабкість
Одинець Маруся Василівна, 28.11.1933, 20, слабкість
Одинець Маруся Григорівна, 24.03.1933, 2 р., від слабості

Одинець Микола Федосійв. 27.03.1933, 8 р., слабкість
Одинець Микола федосійович, 17.05.1933, 7 р.
Одинець Настя Максимівна, 15.12.1933, 15, слабкість
Одинець Настя Микит., 5.09.1932, 5 р., від кашлюка
Одинець Ониська Антонівна, 26.05.1933, 67 р., слабкість
Одинець Павло Грицьків, 27.05.1933, 42 р., слабкість
Одинець Пріська Онопріївна, 1.04.1933, 31 р., слабкість
Одинець Раїса Дем'янівна, 25.12.1932, 12 р., від слабості
Одинець Роман Лаврінович, 17.01.1932, 32 р., від туберкульозу
Одинець Сергій Семенович, 6.06.1932, 18 р., убитий пострілом із (дробовикка)
Одинець Тетяна Архипівна, 9.04.1933, 37 р., слабкість
Одинець Уляна Григорівна, 12.02.1933, До 1 р., від слабості
Одинець Уляна Мусіївна, 5.05.1932, 3 р., слабкість
Одинець Федось Данилович, 22.03.1933, 8 р., від слабості
Одинець Яким Степанів, 30.07.1945, 70 р., від старості
ОдинецьОлександр Грицьків, 22.03.1933, 8 р., від слабості
Опанасенко Іван Лаврович, 22.04.1932, 7 діб, від малоздоров'я
Пагер Федір Петрович, 5.11.1933, 18,
Пеленко Назар Антонович, 31.07.1932, 70 р., від старості
Петренко Грицько Омельк., 20.03.1933, 37 р., від слабості
Пиленко Васька Андріївна, 5.04.1933, 45 р., слабкість
Пиленко Йовдоха Степанівна, 10.04.1923. 78 р. від старості
Пиленко Лаврін Давидав, 2.07.1932, 92 р. від старості
Пиленко Наталка Семенова, 16.03.1932, 75 р., від старості
Пиленко Петро Лаврінв, 8.05.1933, 52 р., слабкість
Пиленко Тихон Антонів, 4.11.1932, 53 р., від слабості
Пономаренко Кирило, 16.03.1933, 80 р., від старості
Потаова Лесевета Трохимів-

на, 27.12.1933, 31р, Зарубали дома
Прозор Володимир Павлович, 4.06.1931, від слабості
Прозор Андрій Трохимович, 1.04.1933. 53 р., слабкість
Рибак Андрій Лаврінв, 18.04.1933. 10 р. слабкість
Рибак Василь Кирилв, 8.09.1933. 4 р., від слабості
Рибак Галина Григорівна, 25.02.1933, 55 р., від слабості
Рибак Захар Тихонів. 5.08.1932, 78, від старості
Рибак Іван Степанович, 19.04.1933, 70 р., слабкість
Рибак Йовтух Ничипорів, 1.06.1932, 57 р., від старості
Рибак Лаврін Петрович, 23.02.1933, 56 р., від слабості
Рибак Маруся Василівна, 4.10.1932, 20 р., від слабості
Рибак Маруся михайлівна, 28.07.1932, від слабості
Рибак Маруся Петрова, 13.10.1933, 1,5, слабкість
Рибак Митрофан Давидів, 2.02.1933, 50 р., від слабості
Рибак Михайло Павлів, 7.04.1933, 13 р., слабкість
Рибак Надежда фєдорівна, 5.06.1932, 80 р., від старості
Рибак Олена Лаврінова, 21.06.1933, 20 р., від слабості
Рибак Полікарп Ільків, 17.01.1933, 65 р., від старості
Рибак Федір Ігорович, 1.03.1933, 50 р., від слабості
Рибак Федя Федорович, 24.02.1933, 40 р. від слабості
Рибак Химка Карпівна, 10.05.1932, 44 р., слабкість
Рибак Христя Павлова, 9.04.1933, 60 р., слабкість
Романенко Гаврило Андрійов, 17.04.1933, 28 р., слабкість
Романенко Гаврило Андрійович, 14.03.1933, 26 р.
Романенко Іван Гаврилович, 15.03.1933, 3 р., від слабості
Руденко Михайло Мусійович, 1.02.1933, 78 р., від старості
Саган Іван Федоров, 9.04.1933, 3 р., слабкість
Святенко, 21.03.1933, 70 р., від старості
Святенко Кость Іванович, 1.05.1933, 11 р., слабкість

Святенко Онистрат Федорович, 27.02.1933, 72 р., від слабості
Святенко Андрей Іванович, 17.08.1932, 12 р., від слабості
Святенко Василь Іванович, 19.01.1933, 70 р., від старості
Святенко Галина Антонівна, 6.04.1933, 32 р., слабкість
Святенко Галина Миколаївна, 10.04.1933, 28 р., слабкість
Святенко Галина Павлівна, 9.04.1933, 27 р., слабкість
Святенко Ганна Стефановна, 3.03.1932, 80 р., від старості
Святенко Іволга Петрова, 30.12.1933, 5 р., від слабості
Святенко Іван Іграсів, 8.05.1933, 6 м., слабкість
Святенко Іван Яковлевич, 27.03.1933, 4р, слабкість
Святенко Іграс Микитів, 11.04.1933, 30 р., слабкість
Святенко Йовдоха Сергіївна, 26.01.1933, 80 р., від старості
Святенко Катерина Михайлівна, 4.06.1933, 5 р., слабкість
Святенко Макар Грицьків, 12.02.1933, 37 р., від слабості
Святенко Марва Омельківна, 17.06.1932, 40 р., від слабості
Святенко Микола Олітарович, 11.04.1933, 1 р., слабкість
Святенко Михайло Аронін, 8.02.1932, 36 р., від слабості
Святенко Михайло Іграсов, 12.04.1933, 6 р., слабкість
Святенко Наталка Іванівна, 26.03.1933, від слабості
Святенко Олександр Іванович, 26.03.1933, 13 р., від слабості
Святенко Олімир Омелянович, 21.05.1933, 32 р., слабкість
Святенко Павло Яковлевич, 24.03.1933, 1 р., від слабості
Святенко Параска Сергіївна, 6.06.1932, 27 р., від чехотки
Святенко Параска Федорівна, 19.03.1932, 53 р., від старості
Святенко Петро Давидович, 4.03.1933, 75 р., від слабості
Святенко Петро Іванович, 28.05.1933, 5 р., слабкість
Святенко Петро Павлович, 8.06.1933, 1, слабкість
Святенко Степан Іванович, 25.02.1933, 65 р., від слабості

Святенко Степана Іванович. 25.02.1933. 75 р., від слабості
Святенко Степанида, 22.05.1933, 40 р., слабкість
Святенко Стефан Іванів, 3.02.1933, 21 р., від слабості
Святенко Федот Антонович, 26.05.1932, 72 р., від старості
Святенко Яків, 23.06.1933, слабкість
Святенко Яків Семенов, 9.04.1933, 70р, Старість
Святенко Яков Семенів, 10.04.1933, 20р, слабкість
Скоробагатько Іван Микитович, 18.02.1933, 6р, від слабості
Скоробагатько Маруся Микитівна, 3.04.1932, 1 р., Запалення легень
Скоробагатько Микита Архипович, 12.02.1933, 47 р., від слабості
Скоробагатько Павло Микитович, 21.03.1933, 5 р., від слабості
Скоробагатько Павло Павлович, 11.03.1933, 70 р.
Соловей Ничипор Гордійович, 20.03.1933, 55 р., від слабості
Субот Василь Стефанович, 9.03.1933, 15 р., від слабості
Субот Іван Гаврилович, 28.05.1933, 4 р., від слабості
Субот Ілько Семенів, 5.06.1933, 13 р., слабкість
Субот Катерина Стефанівна, 13.03.1933, 7 р., від слабості
Субот Лисавета Панасівна, 28.05.1933, 7, слабкість
Субот Михайло Стнфанович, 1.04.1933, 18 р., від слабості
Субот Олексій Протасів, 20.07.1933, 80. слабкість
Субот Павло Платонович, 1.08.1933, 9 р. від слабості
Субот Солоха Федорівна, 17.08.1933, 60, слабкість
Федоренко Катерина Олексіївна, 29.05.1933, 8 р., слабкість
Федоренко Харитина Валеріївна. 7.08.1932, 75, від старості
Хименко Василь Филимонів. 11.04.1933, 1 р., слабкість
Хименко Василь Филимонович, 8.02.1932, від слабості
Хом'як Іван Петрів, 13.05.1933, 36 р., слабкість
Хом'як Орина Іванівна,

18.06.1933, 36, слабкість
Ціменко Грицько Антонович, 20.06.1933, 17, слабкість
Ціменко Іван Антонович. 15.07.1933. 15, слабкість
Ціпенко Антон Пилипів. 18.13.1932. 65 р., від старості
Ціпенко Іван Панасович. 18.02.1933. 2 р., від слабості
Ціпенко Орина Костівна, 9.07.1932, 75 р., від старості
Ціпенко Федоска Іванівна, 18.07.1933, 59 р., від слабості
Черниш Василь Семенів, 3.04.1933, 28 р., слабкість
Черниш Василь Семенів, 8.04.1933, 28 р., слабкість
Черниш Демид Семенів, 8.04.1933, 18 р., слабкість
Черниш Михайло Павлович, 9.04.1933, 13 р., слабкість
Човгал Андрій Самсонів, 12.01.1933, 58 р., від старості
Човгал Уляна Юхимівна, 26.03.1933, 53, від слабості
Чорний Хома Онестратів, 7.12.1932, 78, від старості
Чорниш Гордій Костів, 14.02.1933, 5, від слабості
Чорниш Димид Хомин, 15.12.1933, 57 р., 40 р.
Чорниш Іван Павлів, 28.03.1933, 4 р., слабкість
Чорниш Іван Степанович, 17.02.1933, 75 р., від старості
Чорниш Йовдоха Іванівна, 12.07.1933, 26 р., слабкість
Чорниш Катерина Т., 15.11.1933, 45 р., малярія
Чорниш Марина Григорівна, 24.03.1933, 100 р., від старості
Чорниш Маруся Іванівна, 16.06.1933, 11 р., від слабості
Чорниш Меланія Іванівна, 23.06.1933. 20 р., слабкість
Чорниш Мотря Михайлівна, 16.05.1933, 45 р., слабкість
Чорниш Наталка Федорівна. 25.03.1933. 56 р., від слабості
Чорниш Павло Іванів, 28.03.1933. 50 р., слабкість
Чорниш Палажка Іванівна. 14.02.1933, 75 р., від слабості
Чорниш Петро Васильович, 7.07.1932, від слабості
Чорниш Петро Степанович, 27.02.1933. 70 р., від слабості
Чорниш Петро Тимофійович,

26.02.1932, від слабості
Чорниш Тиміш Максимович,
 14.05.1933, 45 р., слабість
Чорниш Харитон Тимошів,

23.05.1933, 21 р., слабість
Шакула Гаврило Захарів,
 21.03.1933, 60 р.
Шклярова Оксана Климова,

21.11.1933, 40 р., від слабості
Ярина Катерина Захарівна,
 21.09.1932. 5 р., від слабості

с. Пологи-Чобітки

Овіяне з сивої давнини легендами і славою древнього оборонного міста Кундово, вистоявши проти сотень нападів кочівників-ординців, восени та взимку 1932 року село Пологи-Чобітки не встояло перед навалюю «червоних ординців». З благословіння радянської «робітничо-селянської» влади місцеві і заїжджі активісти пограбували всі його продовольчі запаси, залишивши сотні селянських родин на голодне вимирання. В 1926 р. в селі (разом з х. Натягайлівкою) проживало 1884 чол.

Безпристрасні архівні документи показують жахливу картину наростання масштабів трагедії. У березні-грудні 1932 року в книзі записів актів про смерть зроблено 34 записи, у січні-квітні 1933 року – 66, у квітні-грудні 1933 року – 404. А всього за період Голодомору 1932-1933 років у селі (разом з х. Натягайлівкою) загинуло – 900 чол., з них поіменно встановлено – 549 жителів.

Мартиролог жителів с. Пологи-Чобітки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1884, арк. 173-195; спр. 1886, арк. 66-82; спр. 1897, арк. 292-323; спр. 1897, арк. 1-170).

В мартирологу зі збереженнями мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Батик Марфа Трохимова,
 12.07.1933, 54, невідомо
Безверхий Павло Іванович,
 06.06.1933, 25, невідомо
Безверхий Павло Панасович,
 21.05.1933, 7, невідомо
Бочко Василь Купріянович,
 15.05.1933, 2, невідомо
Бочко Ганна Петрова, 08.06.
 1933, 4, невідомо
Бочко Іван Петрович, 15.05.
 1933, 10, невідомо
Бочко Маруся Петрова,
 13.06.1933, 7, невідомо
Бочко Назар Федотович,
 13.06.1933, 27, невідомо
Бочко Оксана Лаврівна,
 07.06.1933, 7, невідомо
Бочко Олекса Петрович,
 02.06.1933, 2, невідомо
Бочко Петро Фадейович,
 15.05.1933, 50, невідомо
Бочко Федор Данилович,
 10.06.1933, 50, невідомо
Боярин Маруся Петровна,
 08.07.1932, 35, невідомо
Боярин Петро Іванович,
 07.06.1932, 40, невідомо
Вергун Варка Пилипівна,
 15.05.1933, 44, невідомо
Вергун Василь Петрович,
 01.06.1933, 11, невідомо
Вергун Де'ян Панкратович,
 12.06.1933, 8, невідомо
Вергун Євдокія Іванова,
 03.03.1933, 68, старість

Вергун Йовдоха, 02.03.1933,
 90, старість
Вергун Йосип Михайлович,
 20.07.1933, 50, невідомо
Вергун Марфа Семеновна,
 18.05.1933, 47, невідомо
Вергун Настя Герасимовна,
 15.05.1933, 10, невідомо
Вергун Палашка Іванівна,
 14.07.1933, 25, невідомо
Вовнянла Йовдох Зінькова,
 07.06.1933, 79, невідомо
Герта Марина Васильовна,
 10.05.1933, 13, невідомо
Голова Йовдоха Артемовна,
 18.07.1933, 58, невідомо
Голота Василь Кузьмович,
 02.09.1932, 3міс., виснаження
Голота Василь Петрович,
 31.05.1933, 35, невідомо
Голота Гнат Костів, 10.07.
 1933, 37, невідомо
Голота Іван Василів, 30.03.
 1933, 8, невідомо
Голота Іван Йовхимович,
 12.06.1933, 2, невідомо
Голота Маруся Васильовна,
 05.05.1933, 8, невідомо
Голота Маруся Іванівна,
 11.05.1933, 50, невідомо
Голота Маруся Панфиловна,
 01.06.1933, 25, невідомо
Голота Митро Павлович,
 15.06.1933, 8, невідомо
Голота Надія Семенова,
 18.07.1933, 36, невідомо

Голота Ольга Йовхимова,
 07.06.1933, 5, невідомо
Голота Петро Василів, 16.03.
 1933, 6, невідомо
Голота Петро Левків, 18.05.
 1933, 12, невідомо
Голота Харитина Йосиповна,
 18.05.1933, 47, невідомо
Грабар Іван Іванович, 17.05.
 1933, 44, невідомо
Грабар Микола Макарович,
 22.05.1933, 10, невідомо
Грабар Палашка Іванівна,
 14.06.1933, 43, невідомо
Гриценко Микола Тихонович,
 27.08.1933, 29, невідомо
Гриценко Василь Давидів,
 05.04.1933, 7, невідомо
Гриценко Маруся Климівна,
 21.05.1933, 5, невідомо
Гриценко Одарка Степанова,
 20.06.1933, 68, невідомо
Гриценко Улита Прокопівна,
 20.05.1933, 27, невідомо
Дем'яненко Маруся Павлова,
 15.02.1933, 6, невідомо
**Дем'яненко Микита Кондра-
 тович**, 09.06.1933, 47, невідомо
Дем'яненко Ольга Микитова,
 21.06.1933, 3, невідомо
**Дем'яненко Синкліта Архипо-
 ва**, 01.01.1933, 42, невідомо
**Дем'яненко Христя Данилів-
 на**, 03.02.1933, 3, невідомо
**Дорошенко Олександр Федо-
 рович**, 15.09.1932, невідомо

Жеба Антон Маркович, 02.09.1932, 82, старість
Жеба Галина Захаровна, 25.07.1932, 5 міс., дизентерія
Жеба Ганна, 18.05.1933, 47, невідомо
Жеба Катерина Лавронова, 30.05.1933, 5, невідомо
Жеба Лаврон Ахтимонів, 30.05.1933, 50, невідомо
Жеба Микола Лаврентійович, 18.05.1933, 9, невідомо
Жеба Ніна Федоровна, 06.10.1932, 32, невідомо
Зоренко Грицько Максимович, 30.05.1933, 12, невідомо
Зоренко Олександр Йовхимович, 23.05.1933, 48, невідомо
Іващенко Карпо Федорович, 27.09.1932, невідомо
Карнаух Грицько Михайлович, 12.06.1933, 71, невідомо
Карнаух Іван Харитонович, 15.04.1933, 5, невідомо
Карнаух Павло Харитонович, 10.04.1933, 4, невідомо
Карнаух Яков Михайлович, 10.05.1933, 68, невідомо
Корж Галька Ількова, 17.07.1933, 2, невідомо
Корж Галька Степанова, 02.06.1933, 33, невідомо
Корж Ганна Кузьмина, 07.06.1933, 4, невідомо
Корж Грицько Грицькович, 03.06.1933, 15, невідомо
Корж Грицько Грицькович, 16.06.1933, 13, невідомо
Корж Грицько Степанів, 21.05.1933, 16, невідомо
Корж Грицько Федосіїв, 21.05.1933, 22, невідомо
Корж Данило Павлович, 27.10.1932, 23, сухота
Корж Йовдоха кузьмівна, 18.05.1933, 2, невідомо
Корж Катерина (без батька), 15.04.1933, 18, невідомо
Корж Марина Андрійова, 23.05.1933, 29, невідомо
Корж Маруся Савчина, 05.06.1933, 2, невідомо
Корж Наталка Андріїва, 01.03.1933, 1, невідомо
Корж Наталка Федосіївна, 06.06.1933, 3, невідомо
Корж Одарка Миколаївна, 22.10.1932, 78, старість

Корж Олена Прокоповна, 01.08.1933, 66, невідомо
Корж Оришка, 10.04.1933, 70, старість
Корж Павло Грицькович, 11.06.1933, 22, невідомо
Корж Степан Якович, 21.05.1933, 60, невідомо
Корж Федор Карпович, 07.06.1933, 37, невідомо
Кравченко Одарка Кузьмина, 08.07.1933, 8, невідомо
Кузьменко Петро Степанів, 07.03.1933, 4, невідомо
Кузьменко Валька Тихонівна, 19.07.1933, 50, невідомо
Кузьменко Іван Якович, 20.09.1933, 42, невідомо
Кузьменко Кузьма Йовтухович, 18.05.1933, 47, невідомо
Кузьменко Параска Степанівна, 24.06.1932, 43, виснаження
Кузьменко Парфен Кузьмович, 10.07.1933, 22, невідомо
Кузьменко Софія Оксентійовна, 27.05.1933, 30, невідомо
Кучер Варка Йосипова, 17.07.1933, 13, невідомо
Кучер Василь Кирилович, 18.05.1933, 1, невідомо
Кучер Васька, 12.03.1933, 80, старість
Кучер Ганна Васильова, 08.06.1933, 8, невідомо
Кучер Зінька Йосипова, 13.07.1933, 16, невідомо
Кучер Іван Васильович, 12.06.1933, 12, невідомо
Кучер Іван Васильович, 29.05.1933, 12, невідомо
Кучер Кирило Радионов, 08.06.1933, 19, невідомо
Кучер Максим Савич, 20.03.1933, 19, невідомо
Кучер Маруся Васильовна, 15.06.1933, 10, невідомо
Кучер Маруся Васильовна, 21.05.1933, 3, невідомо
Кучер Никифор Йосипів, 12.03.1933, 45, невідомо
Кучер Родіон Огійович, 16.06.1933, 63, невідомо
Кучер Савка Петрівна, 20.05.1933, 40, невідомо
Кучер Тихон Прохорович, 16.03.1933, 55, невідомо
Лисенко Андрій Миколайович, 13.05.1933, 67, невідомо

Лисенко Галька Оверкова, 01.06.1933, 23, невідомо
Лисенко Катерина Германова, 18.07.1933, 3, невідомо
Лисенко Устя Семенова, 20.05.1933, 2, невідомо
Малок Іван Матвійович, 03.05.1933, 65, старість
Матієнко Василь Васильович, 15.06.1933, 4, невідомо
Матієнко Василь Зотович, 14.05.1933, 42, невідомо
Матієнко Макар Павлович, 30.04.1933, 60, старість
Матієнко Микола Павлович, 21.03.1933, 50, старість
Матієнко Мотря Дмитрова, 12.06.1933, 63, невідомо
Матієнко Наталля Васильова, 16.07.1933, 67, невідомо
Матієнко Сегій Павлович, 08.05.1933, 67, невідомо
Матієнко Устя Семенова, 04.05.1933, 57, старість
Махак Трохим Трохимович, 28.02.1933, 33, невідомо
Мендель Іван Якимич, 07.06.1933, 49, невідомо
Мендель Леонід Федорович, 29.03.1932, 1 міс., виснаження
Мендель Панас Федорович, 11.07.1932, 60, виснаження
Мендель Семен Миколайович, 09.10.1932, 20 днів, невідомо
Миколаєнко Васька Андрійова, 17.05.1933, 30, невідомо
Миколаєнко Галька Федоровна, 16.06.1933, 21, невідомо
Миколаєнко Ганна Антонова, 08.06.1933, 7, невідомо
Миколаєнко Дмитро Артемів, 22.04.1933, 12, невідомо
Миколаєнко Йовхим Назарович, 24.06.1933, 51, невідомо
Миколаєнко Мартин Іванів, 01.04.1933, 45, невідомо
Миколаєнко Маруся Миколаївна, 20.05.1933, 70, невідомо
Миколаєнко Павло Антонович, 22.06.1933, 3, невідомо
Миколаєнко Уляна Маркїйова, 21.06.1933, 7, невідомо
Миколаєнко Устина Іванова, 20.04.1933, 4, невідомо
Миколаєнко Устя Маркївна, 18.05.1933, 2, невідомо
Миколаєнко Шура Олександр

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

дрова, 22.04.1933, 1, невідомо
Миколаєнко Яков Окакійович,
22.05.1933, 6, невідомо
Мисюра Василь Іванів,
20.05.1933, 3, невідомо
Мисюра Василь Іванів,
21.04.1933, 4, невідомо
Мисюра Маруся Іванова,
22.05.1933, 9, невідомо
Мисюра Мотря Василівна,
15.04.1933, 63, невідомо
Мисюра Мотря Зотова,
14.03.1933, 26, невідомо
Михасик Андрій Трохимович,
07.06.1933, 33, невідомо
Михасик Маруся Йовхимова,
08.07.1933, 20, невідомо
Михасик Оксана Костьова,
20.06.1933, 25, невідомо
Михасик Пилип Йовхимів,
14.07.1933, 23, невідомо
Михасик Тетяна Йовхимова,
10.07.1933, 18, невідомо
Михлес Олена Андріївна,
03.11.1932, 8, невідомо
Михняк Андрій Левкович,
20.07.1933, 3, невідомо
Михняк Наталка Петрівна,
17.07.1933, 67, невідомо
Молоп Йовдоха Савчина,
30.05.1933, 30, невідомо
Мостова Маруся Іванова,
13.06.1933, 60, невідомо
Мостовий Макар Андрій,
04.09.1933, 60, невідомо
**Накоренок Арівар Филосісо-
вич**, 29.04.1933, 26, невідомо
Накоренок Ганна Савчина,
07.06.1933, 10, невідомо
Накоренок Лисовета Зотова,
16.06.1933, 26, невідомо
Накоренок Макар Василів,
20.03.1933, 60, невідомо
Накоренок Маруся Савчина,
20.05.1933, 4, невідомо
Накоренок Мифодій Федотов,
19.04.1933, 45, невідомо
Накоренок Оксана Васильова,
27.06.1933, 56, невідомо
Накоренок Ольга Савчина,
15.06.1933, 7, невідомо
Накоренок Ольга Савчина,
25.05.1933, 7, невідомо
Накоренок Савка Федотова,
19.04.1933, 45, невідомо
Накоренок Уляна Федотова,
19.04.1933, 36, невідомо
Накоренок Федорка Іванівна,

11.11.1932, 53, невідомо
Наутогій Андрій Михайлович,
05.06.1933, 7, невідомо
Наутогій Катерина Степанова,
08.06.1933, 8, невідомо
Наутогій Маруся Стефанова,
04.06.1933, 10, невідомо
Наутогій Настя Степанова,
10.06.1933, 4, невідомо
Наутогій Степан Ононрійович,
05.06.1933, 49, невідомо
Науточій Маруся Павлова,
05.09.1933, 12, невідомо
Невертій Василь Омелькович,
27.05.1933, 27, застрелений з
обріза
Невертій Ганна Васильовна,
27.05.1933, 2, задушена поду-
шкою
Невертій Горпина Романовна,
27.05.1933, 27, зарізана ножем
Невертій Грицько Сергій,
07.03.1933, 12, невідомо
Невертій Оришка Сергіївна,
07.05.1933, 16, невідомо
Невертій Устя, 04.05.1933, 37,
невідомо
Одинець Архип Омелькович,
14.03.1933, 72, старість
Одинець Уляна Якова, 01.03.
1933, 62, невідомо
Олефіренко Андрій Петрів,
01.05.1933, 2, невідомо
**Олефіренко Андрій Прокопо-
вич**, 10.06.1933, 19, невідомо
**Олефіренко Варка Оксентійо-
вна**, 02.06.1933, 15, невідомо
Олефіренко Василь Петрович,
22.05.1933, 6, невідомо
**Олефіренко Галька Федоро-
ва**, 27.06.1933, 18, невідомо
**Олефіренко Ганна Оксентов-
на**, 08.06.1933, 45, невідомо
Олефіренко Іван Карпович,
10.07.1933, 27, невідомо
**Олефіренко Іван Оксентійо-
вич**, 15.07.1933, 8, невідомо
Олефіренко Іван Прокопович,
16.03.1933, 22, невідомо
Олефіренко Іван Прокопович,
18.07.1933, 12, невідомо
**Олефіренко Йовдоха Артемо-
ва**, 17.07.1933, 53, невідомо
Олефіренко Маруся Іванова,
17.07.1933, 5, невідомо
Олефіренко Митро Іванович,
18.07.1933, 4, невідомо
Олефіренко Настя Петрова,

21.05.1933, 9, невідомо
Олефіренко Ольга Петрова,
22.05.1933, 8, невідомо
Олефіренко Павло Петрович,
19.06.1933, 3, невідомо
**Олефіренко Петро Андрійо-
вич**, 09.10.1932, невідомо
**Олефіренко Петро Федоро-
вич**, 01.06.1933, 35, невідомо
**Олефіренко Прокоп Васильо-
вич**, 14.09.1932, 40, невідомо
**Олефіренко Прокоп Михайло-
вич**, 21.06.1933, 55, невідомо
**Олефіренко Федор Михайло-
вич**, 08.07.1932, 64, виснаження
**Олефіренко Яков Трохимо-
вич**, 21.05.1933, 25, невідомо
Петренко Варка Іванова,
19.05.1933, 57, невідомо
Петренко Настя Ахтимонова,
10.06.1933, 19, невідомо
Петренко Ничипор Петрович,
07.06.1933, 57, невідомо
Петрило Катерина Яковна,
18.10.1932, 1,5, невідомо
Петрило Маруся Андріївна,
22.07.1932, 2міс., невідомо
Питошило Тетяна Микитова,
12.06.1933, 50, невідомо
**Полтавець Михайло Сергійо-
вич**, 18.05.1933, 2, невідомо
**Пономаренко Данило Юхимо-
вич**, 02.12.1932, 73, старість
**Пономаренко Іван Андрійо-
вич**, 13.06.1933, 4, невідомо
**Пономаренко Йовдох Васи-
льова**, 16.05.1933, 5, невідомо
**Пономаренко Катерина Андрі-
їва**, 02.04.1933, 97, старість
**Пономаренко Катерина Васи-
льова**, 11.05.1933, 38, невідомо
**Пономаренко Маруся Мики-
товна**, 06.03.1933, 28, невідомо
**Пономаренко Наталя Дави-
довна**, 08.06.1933, 3, невідомо
**Пономаренко Павло Давидо-
вич**, 08.06.1933, 8, невідомо
**Пономаренко Прокоп Олек-
сійович**, 07.06.1933, 43, неві-
домо
**Пономаренко Савка Наумов-
на**, 20.06.1933, 23, невідомо
**Пономаренко Яків Григоро-
вич**, 04.03.1933, 50, невідомо
Романенко Василь Омельків,
12.05.1933, 7, невідомо
Романенко Ганна Грицьківна,
01.05.1933, 63, невідомо

Романенко Макар Дмитрович, 05.09.1932, 1 міс., невідомо
Романенко Маруся Васильовна, 14.05.1933, 5, невідомо
Романенко Маруся Митовна, 05.06.1933, 5, невідомо
Романенко Настя Митовна, 05.06.1933, 3, невідомо
Романенко Омелько Павлович, 09.06.1933, 24, невідомо
Романенко Петро Митович, 08.06.1933, 2, невідомо
Романенко Полька Павловна, 20.12.1932, 73, старість
Руденко Григорій Іванович, 07.06.1932, 37, невідомо
Руденко Данило Максимович, 17.07.1933, 51, невідомо
Рудило Химка Федоровна, 01.10.1932, 70, старість
Святенко Іван Данилович, 01.06.1933, 55, невідомо
Святенко Катерина Нестеровна, 27.09.1932, невідомо
Святенко Федосій Павлів, 03.03.1933, 67, невідомо
Солонець Варка Федорова, 13.07.1933, 25, невідомо
Солонець Галька Мусіївна, 10.06.1933, 7, невідомо
Солонець Герасим Іванович, 17.06.1933, 71, невідомо
Солонець Йовдоха Семенова, 19.06.1933, 27, невідомо
Солонець Катерина Івановна, 24.05.1933, 36, невідомо
Солонець Килина Свиридова, 08.06.1933, 18, невідомо
Солонець Кузьма Іванович, 19.07.1933, 70, невідомо
Солонець Макар Трохимович, 22.02.1933, 40, невідомо
Солонець Маруся Іванова, 20.06.1933, 37, невідомо
Солонець Маркіза Йовхимова, 09.06.1933, 37, невідомо
Солонець Маруся Йовхимова, 06.06.1933, 11, невідомо

Солонець Михайло Максимович, невідомо, 02.06.1933, 3,
Солонець Параска Савчина, 22.02.1933, 40, невідомо
Стріха Наум Степанович, 15.11.1932, 73, старість
Стріха Ніл Іванович, 19.07.1932, 72, старість
Ткаченко Семен Матвійович, 18.05.1933, 51, невідомо
Федоренко Ганна Остапівна, 07.06.1933, 4, невідомо
Федоренко Уляна Юхимовна, 24.12.1932, 85, старість
Фесан Андрій Гордійович, 17.06.1933, 1, невідомо
Фесан Василь Гнатович, 11.07.1933, 2, невідомо
Фесан Василь Гордійович, 15.06.1933, 12, невідомо
Фесан Ганна Павловна, 20.07.1933, 13, невідомо
Фесан Ілько Гордійович, 10.06.1933, 24, невідомо
Фесан Йовдоха Миколайова, 07.06.1933, 1, невідомо
Фесан Микола Гордійович, 02.06.1933, 4, невідомо
Фесан Одарка Орестова, 11.03.1933, 8, невідомо
Фесан Ольга Гордіївна, 15.07.1933, 5, невідомо
Фесан Ольга Гордійова, 10.06.1933, 8, невідомо
Фесан Прокоп Орестович, 12.06.1933, 15, невідомо
Фесан Сергій Гордійович, 02.06.1933, 4, невідомо
Фесан Уляна Панькова, 18.07.1933, 22, невідомо
Фесан Федосія Сафронова, 07.06.1933, 47, невідомо
Фесан Харитина Тарасова, 10.07.1933, 22, невідомо
Фесенко Гнат Карпович, 19.07.1933, 37, невідомо
Хименко Гапка Михайлова, 14.05.1933, 63, невідомо

Хименко Максим Сергійович, 10.07.1933, 35, невідомо
Хименко Маруся Савовна, 03.03.1933, 4, невідомо
Хименко Микола Йовтухович, 13.03.1933, 3, невідомо
Хименко Одарка Трохимова, 10.03.1933, 57, невідомо
Хименко Павло Зінькович, 15.02.1933, 45, невідомо
Хименко Павло Сергійович, 23.05.1933, 30, невідомо
Хименко Филимон Савич, 26.03.1933, 11, невідомо
Хименко Яков Аврамович, 20.06.1933, 11, невідомо
Ціпило Лисовета Федорова, 13.07.1933, 53, невідомо
Ціпило Федор Васильович, 29.06.1933, 27, невідомо
Черниш Василь Олексійович, 09.05.1933, 16, невідомо
Черниш Ктерина, 22.04.1933, 40, невідомо
Черниш Олекса Охрімович, 09.05.1933, 40, невідомо
Черниш Палагея, 22.04.1933, 55, невідомо
Чимбель Ганна Федоровна, 10.05.1933, 60, невідомо
Шакула Іван Остапович, 11.09.1932, 5 міс., невідомо
Шакула Йовдоха Остаповна, 30.11.1932, 4, невідомо
Шакула Настя Василівна, 04.08.1932, 5, невідомо
Шакула Павло, 10.05.1933, 2, невідомо
Шакула Семен Іванович, 17.07.1933, 22, невідомо
Шакула Тетяна, 24.05.1933, 16, невідомо
Шинкаренко Кондрат Іванович, 15.07.1933, 55, невідомо
Шинкаренко Мелашка Іванова, 13.07.1933, 49, невідомо
Ярмоленко Йовтух Андрій, 12.02.1933, 60, невідомо

с. Пологи-Яненки

В 1650 р. в книзі «Опис України» згадуються села Пологи, Лачки (Лецьки), Вовчки (Хоцьки).

В 1930 році в селі Пологи-Яненки було 482 двори і проживало 4050 жителів. На території села було утворено колгоспи ім. Калініна та ім. Молотова (1930 рік). Під час примусової колективізації було розкуркулено 11 сімей, від штучного голоду померло 2000 чол., з них поіменно встановлено 912 жителів. Характерно, що 750 селян померло у 1933 році. В пам'ять про них на сільському кладовищі встановлено дерев'яний хрест з написом: «Жертвам Голодомору 1932-1933 рр.»

Мартиролог жителів с. Пологи-Яненки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр.1887, арк. 174-133, 152-164; спр.1883, арк. 50-61; спр.1912, арк. 1-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

648), та свідченнями очевидців Скрипченко А. М., 1918 р.н.; Мацкевич Г.М., 1920 р.н.; Кочерги О.Я., 1917 р.н.; Білоус Х.Т., 1922 р.н.; Зражевської Є.П., 1925 р.н.; Дем'яненко (Щиголь) В.А., 1919 р.н., записаними в 2008 р. Шаповаловою М.М., секретарем сільської ради.

В мартирологу зі збереженнями мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Батрак Павло Стефанович, 30.01.1932, 71, старость
Бицюра Устя Грицькова, 15.06.1932, 52, туберкульоз
Бицюра Ганна Купріянівна, 05.12.1932, 5, запалення легенів
Бицюра Дорош Андрійович, 04.03.1932, 56, від слабості
Бицюра Сергій Левкович, 10.02.1932, 3 м., від слабості
Бицюра Іван Панасів, 26.02.1932, 5 м., від слабості
Бицюра Федір Іванів, 15.04.1932, 34, запалення легенів
Бицюра Іван Стефанович, 21.03.1933, 2 м., виснаження організму
Бицюра Григорій Миколайович, 01.09.1933, 25, малярія
Бицюра Явдоха Миколаївна, 28.08.1933, 36, малярія
Бицюра Арон Іванович, 20.10.1933, 50, хвороба тіф
Бицюра Василь, 15.12.1933, 2 дн.
Бицюра Йовдоха Василівна, 11.06.1933, 32, виснаження організму
Бицюра Катерина Стефанівна, 04.06.1933, 5, виснаження організму
Бицюра Лукеря Хомівна, 16.06.1933, 42, виснаження організму
Бицюра Тетяна Власівна, 15.06.1933, 67, виснаження організму
Бицюра Дмитро Якович, 21.06.1933, 14, виснаження організму
Бицюра Ганна Сергіївна, 25.06.1933, 23, вбита з рушниці
Бицюра Оксентій Якович, 11.07.1933, 15, виснаження
Бицюра Гапка Семенівна, 01.07.1933, 3, виснаження організму
Бицюра Грицько Якович, 15.07.1933, 3, виснаження організму
Бицюра Настя Яківна, 15.07.2020, 20, виснаження організму
Бицюра Ганна Петрівна,

25.07.1933, 12, виснаження організму
Бицюра Стифан Павлович, 22.07.1933, 30, виснаження організму
Бицюра Федор Іванович, 28.07.1933, 19, виснаження організму
Бицюра Антон Васильович, 01.08.1933, 25, виснаження організму
Бицюра Ганна Аронівна, 28.02.1933, 4 м., запалення легенів
Бицюра Одарка Прокоповна, 16.03.1933, 2, виснаження організму
Бицюра Кулина Іванівна, 16.03.1933, 70, виснаження організму
Бицюра Симон Сергій, 26.03.1933, 7, виснаження організму
Бицюра Микита Пилипович, 01.04.1933, 55, виснаження організму
Бицюра Грицько Прокопович, 13.04.1933, 4, виснаження організму
Бицюра Йовдоха Олександрівна, 19.04.1933, 28, виснаження організму
Бицюра Корній Іванович, 23.04.1933, по старості
Бицюра Векла Сергіївна, 01.05.1933, 79, виснаження організму
Бицюра Іван Семенович, 02.05.1933, 50, виснаження організму
Бицюра Кирило Ладимирович, 03.05.1933, 29, виснаження організму
Бицюра Оксана Яковна, 05.05.1933, 30, виснаження організму
Бицюра Яков Григорович, 11.05.1933, 78, виснаження організму
Бицюра Санька Митрофанівна, 11.05.1933, 29, виснаження організму
Бицюра Микола Петрович,

20.05.1933, 4, виснаження організму
Бицюра Тетяна Федорівна, 25.05.1933, 47, виснаження організму
Бицюра Кулина Іванівна, 20.05.1933, 70, виснаження організму
Бицюра Григорій Кириллович, 13.04.1933, 4, виснаження організму
Бицюра Ольга Федорівна, 29.05.1933, 7, виснаження організму
Бицюра Тетяна Федорівна, 16.05.1933, 45, виснаження організму
Бицюра Ганна Симонівна, 31.05.1933, 20, виснаження організму
Бицюра Яков Семенович, 26.06.1933, 3, виснаження організму
Бицюра Маруся Іванівна, 02.06.1933, виснаження організму
Бицюра Горпина Ничипорівна, 08.06.1933, 9, виснаження організму
Бицюра Антон Васильович, 01.08.1933, 5, виснаження організму
Бицюра Йовдоха Василівна, 28.09.1933, 6, виснаження організму
Бицюра Василь Осаків, 14.01.1932, 1 м., запалення легенів
Білоус Грицько Парфенів, 06.03.1933, 25, виснаження
Білоус Іван Прокопович, 03.04.1933, 7, виснаження організму
Білоус Олексій Микитович, 03.06.1933, 15, виснаження організму
Болбот Катря Стефанівна, 12.06.1933, 7, виснаження
Бугаєнко Яким Оврович, 24.01.1933, 60, виснаження організму
Бугаєнко Іван Наумович, 05.06.1933, 19, виснаження

організму

Бугаєнкова Тетяна Прокопова,

09.06.1932, 60, від старості

Бугаєнкова Зінька Данилівна,

01.12.1932, 86, виснаження

організму

Бугай Варка Миколаївна,

16.10.1933, 24, хвороба

дизентерія і тиф

Бугай Іван Наумів, 10.06.1933,

19, виснаження організму

Бугай Гнат Трохимович,

15.06.1933, 23, виснаження

організму

Бугай Лукаш Денисович,

17.06.1933, 68, виснаження

організму

Бугай Наум Зіньків, 10.04.

1933, 60, виснаження організму

Бугай Ганна Гаврилівна,

09.04.1933, 2, виснаження

організму

Бугай Василь Гаврилів,

09.04.1933, 4, виснаження

організму

Ващенко Орина Іванова,

28.05.1932, 48, запалення легенів

Ващенко Павло Михайлович,

02.10.1932, 79, від старості

Ващенко Венедик Павлів,

29.06.1932, 64, виснаження

організму

Ващенко Пилип Павлович,

30.10.1933, 50, хвороба малярія

та дизентерія

Ващенко Потап Іванович,

11.11.1933, 26, виснаження

організму

Ващенко Микита Трохимович,

15.12.1933, 45, хвороба малярія

та дизентерія

Ващенко Надежка

Ладимирівна, 07.06.1933, 12,

виснаження організму

Ващенко Надія, 12.05.1933,

13, виснаження організму

Ващенко Ганна Потапівна,

13.06.1933, 3, виснаження

організму

Ващенко Ольга Потапівна,

12.06.1933, 15, виснаження

організму

Ващенко Варфоломій

Іванович, 17.06.1933, 62,

виснаження організму

Ващенко Іван Потапів, 21.06.

1933, 7, виснаження організму

Ващенко Лукина Омельківна,

04.02.1933, 79, туберкульоз

Ващенко Микола

Михайлович, 06.03.1933, 70,

виснаження організму

Ващенко Гурин Павлович,

05.03.1933, 60, виснаження

організму

Ващенко Охрім Максимович,

10.04.1933, 65, виснаження

організму

Ващенко Маруся Сергіївна,

10.04.1933, 2, виснаження

організму

Ващенко Маруся

Ладомирова, 13.04.1933,

4, виснаження організму

Ващенко Мотря Нестерівна,

28.04.1933, 80, виснаження

організму

Ващенко Іван Сергійович,

28.04.1933, 7, виснаження

організму

Ващенко Маруся Федорівна,

01.05.1933, 52, виснаження

організму

Ващенко Стефан

Явдокимович, 25.04.1933, 18,

виснаження організму

Ващенко Катерина

Володимирівна, 10.05.1933, 6,

виснаження організму

Ващенко Анатолій

Михайлович, 20.05.1933, 3,

виснаження організму

Ващенко Йовдоха Йовхимова,

04.06.1933, 6, виснаження

організму

Ващенко Настя Карпівна,

04.06.1933, 4, виснаження

організму

Ващенко Настя

Костянтинівна, 18.05.1933, 55,

виснаження організму

Верещук Горпина Пилипівна,

08.06.1933, 37,

виснаження організму

Вишняк Гнат Омельків,

12.03.1933, 48, виснаження

організму

Вишняк Стефан Миколайович,

16.04.1933, 2, виснаження

організму

Вишняк Катерина Миколаївна,

02.06.1933, 8, виснаження

організму

Вишняк Григорій Гнатович,

05.06.1933, 19, виснаження

організму

Вовнянко Гапка Іванова,

08.05.1932, 2 м., невідомо

Вовнянко Вірка Онопр.,

29.06.1933, 14, виснаження

організму

Вовнянко Іван Петрович,

14.04.1933, 5, виснаження

організму

Вовнянко Надежка Дмитрівна,

13.05.1933, 13, виснаження

організму

Воронько Антон Степанович,

23.08.1932, 80, від старості

Воронько Петро Ничипорів,

24.03.1933, 7, виснаження

організму

Воронько Наталка

Трохимівна, 02.07.1933,

38, виснаження організму

Воронько Васька Іванівна,

02.07.1933, 33, виснаження

організму

Воронько Іван Ничипорів,

24.06.1933, 10, виснаження

організму

Воронько Олена Ільківна,

02.07.1933, 13, виснаження

організму

Воронько Федор

Ничипорович, 03.06.1933,

12, виснаження організму

Воронько Марія Ничипорівна,

02.03.1933, 2, виснаження

організму

Воронько Грицько

Ничипорович, 23.03.1933,

4, виснаження організму

Воронько Ілько Антонович,

22.04.1933, 38, виснаження

організму

Воронько Іван Ількович,

29.04.1933, 2, виснаження

організму

Воронько Сергій Ількович,

30.04.1933, 5, виснаження

організму

Воронько Одарка Ільківна,

15.05.1933, 10, виснаження

організму

Воронько Ничипір Антонів,

21.05.1933, 38, виснаження

організму

Гаркун Ольга Пантелеймонів.,

17.05.1932, 2, запалення легенів

Гаркун Уляна Федорова,

15.01.1933, 70, виснаження

організму

Гейша Ганна Грицькова,

02.07.1933, 46, виснаження організму
Гейша Домаха Олексіївна, 08.07.1933, 49, виснаження організму
Гейша Грицько Михайлів, 25.07.1933, 45, виснаження організму
Гейша Лука Якович, 04.06.1933, 18, виснаження організму
Глоба Михайло Павлович, 30.03.1932, 79, від старості
Глоба Кулина Вакулова, 29.03.1932, 75, від старості
Глоба Ганна Харитоновна, 29.03.1933, 10, виснаження організму
Глоба Ганна Павлівна, 23.02.1933, 58, виснаження організму
Глоба Омелько Макарів, 11.03.1933, 55, виснаження організму
Глоба Оксана Михайлівна, 18.04.1933, 19, виснаження організму
Глоба Кирило Макарович, 11.05.1933, 52, виснаження організму
Глушко Василь Грицьків, 18.06.1933, 11, виснаження організму
Глушко Ганна Грицькова, 11.07.1933, 10, виснаження організму
Глушко Степан Іванович, 24.02.1933, 35, виснаження організму
Глушко Настя Василівна, 05.03.1933, 61, виснаження організму
Глушко Грицько Степанович, 04.06.1933, 10, виснаження організму
Головата Катерина Андрійова, 21.09.1932, 1, запалення легенів
Головата Софія Михайлівна, 05.06.1933, 19, виснаження організму
Головатий Дмитро Петрович, 02.03.1933, 43, виснаження організму
Головатий Петро Михайлович, 02.03.1933, 19, виснаження організму
Головата Оксана Іванівна, 08.06.1933, 70, виснаження організму
Головатий Гнат Кузьмич,

19.03.1933, 31, виснаження організму
Головатий Савка Миколайович, 20.04.1933, 30, виснаження організму
Голота Йосип Степанович, 23.06.1932, 68, виснаження організму
Голота Степан Степанович, 02.04.1933, 68, виснаження організму
Головата Ганна Макарівна, 09.06.1933, 48, виснаження організму
Горова Йовдоха Трохимівна, 12.07.1932, 1, запалення легенів
Горова Олександра Степанівна, 02.08.1933, 35, виснаження організму
Горова Христя Павловна, 15.09.1933, 70, виснаження організму
Горова Галина, 27.03.1933, 35, виснаження організму
Горова Горпина Ничипорівна, 08.06.1933, 26, виснаження організму
Горова Ольга Кирилівна, 06.07.1933, 2, виснаження організму
Горова Секлета Семенівна, 06.07.1933, 11, виснаження організму
Горова Олександра Степанівна, 02.08.1933, 35, виснаження організму
Горова Настя Трохимівна, 27.03.1933, 4, виснаження організму
Горова Маруся Трохимівна, 13.04.1933, 5, виснаження організму
Горова Варка Сергіївна, 19.04.1933, 6 м.заст уда
Горовий Охрім Сидорович, 16.05.1932, 75, від зношення організму
Горовий Андрій Грицьків, 19.09.1933, 4, м.хвороба дизентерія
Горовий Григорій Трохимович, 07.06.1933, 22, виснаження організму
Горовий Григорій Трохимович, 22.06.1933, 8, м. виснаження організму
Горовий Яков Федорович, 04.06.1933, 21,

виснаження організму
Гриценко Надежка Яковна, 22.03.1933, 20, виснаження організму
Гриценко Грицько Якович, 26.03.1933, 23, малярія
Дем'яненко Петро Зіньків, 09.08.1932, 2, тиж.запалення легенів
Дем'яненко Пріська Петрова, 22.07.1932, 5, м.запалення легенів
Дем'яненко Йовхим Власів, 23.03.1933, 70, виснаження організму
Дем'яненко Катерина Петрівна, 27.10.1933, 1, м.запалення легень
Дем'яненко Грицько Прохорів, 06.07.1933, 17, виснаження організму
Дем'яненко Василь Маркович, 02.03.1933, 5, м.виснаження організму
Дем'яненко Марко Сидорович, 22.03.1933, 46, виснаження організму
Дем'яненко Любка Микитова, 11.04.1933, 4, виснаження організму
Дем'яненко Микита Сидорович, 10.04.1933, 33, виснаження організму
Дем'яненко Вірка Макарівна, 08.05.1933, 11, виснаження організму
Дем'яненко Наталка Зінькова, 21.05.1933, 16, виснаження організму
Дем'яненко Микола Зіньович, 30.05.1933, 10, виснаження організму
Дем'яненко Іван Зіньович, 18.05.1933, 7, виснаження організму
Дем'яненко Микита Зіньович, 22.05.1933, 17, виснаження організму
Дем'яненко Пріська Зінькова, 17.05.1933, 5, виснаження організму
Дем'яненко Олексій Маркович, 05.06.1933, 6, виснаження організму
Демиденко Василь Ганнин, 12.05.1933, 9, виснаження організму
Дем'яненко Ольга Захарівна,

25.03.1933, 45, виснаження організму
Демиденко Ольга Федорівна, 04.06.1933, 45, виснаження організму
Джума Катерина Панасівна, 09.02.1932, 2, тиж.від слабості
Джума Маруся Михайлова, 30.03.1932. 4м., запалення легенів
Джума Наталка Грицькова, 01.01.1933, 1, виснаження організму
Джума Улита Сергіївна, 18.04.1933, 22, виснаження організму
Димченко Приська Петровна, 15.07.1932, 6 м., від хворості жолудка
Дівеха Улита Грицькова, 01.10.1933, 62, хвороба тіф
Дівеха Максим Федорів, 07.11.1933, 24, хвороба тіф
Дівеха Федір Іванович, 05.05.1933, 58, виснаження організму
Довгиш Химка Давидова, 04.05.1932, 67, туберкульоз
Довгиш Грицько Омельків, 04.07.1932, 3м., запалення легенів
Дорошенко Ганна Іванівна, 10.08.1932, 34, виснаження організму
Дорошенко Олексій Федорів, 03.12.1949, 49, запалення легенів
Дорошенко Фесан Петрів, 05.03.1932, 75, туберкульоз
Дорошенко Уляна Іванівна, 07.07.1932, 55, виснаження організму
Дорошенко Маруся Хомина, 14.03.1933, 5, виснаження організму
Дорошенко Харитина Тихонівна, 13.10.1933, 20, хвороба тіф
Дорошенко Хома Федорів, 29.03.1933, 45, виснаження організму
Дорошенко Палажка Хомина, 26.03.1933, 10, виснаження організму
Дорошенко Іван Наумів, 28.01.1933, 3, виснаження організму
Дорошенко Грицько Карпів, 22.02.1933, 4, виснаження

організму
Дорошенко Наум Андрійович, 23.02.1933, 28, виснаження організму
Дорошенко Василь Хомин, 03.03.1933, 2, виснаження організму
Дорошенко Василь Олексійович, 29.03.1933, 18, туберкульоз
Дорошенко Варка Петрівна, 05.05.1933, 5, виснаження організму
Дорошенко Ганна Петрівна, 28.04.1933, 2, виснаження організму
Дорошенко Петро Андрійович, 10.06.1933, 30, зарізано
Дудура Василь Євменович, 09.11.1932, 4 м., запалення легенів
Ємець Гнат Нестерів, 19.01.1932, 40, запалення легенів
Ємець Ольга Омелькова, 20.01.1932, 8, шкарлатина
Ємець Ліда Романівна, 09.07.1932, 2 тж.від родимиці
Ємець Федоська Стефанівна, 11.07.1932, 7 м., запалення легенів
Ємець Савка Тарасович, 08.07.1933, 74, виснаження організму
Ємець Марія Романова, 17.06.1933, 7, виснаження організму
Ємець Настя Тарасівна, 22.03.1933, 7, виснаження організму
Ємець Маруся Іванівна, 18.04.1933, 67, виснаження організму
Ємець Дорош Миколайович, 13.05.1933, 75, по старості
Ємець Сидір Нестерович, 16.05.1933, 43, виснаження організму
Ємець Іван Омелянович, 03.06.1933, 3, виснаження організму
Жерепа Векла Михайлова, 26.06.1932, 56, виснаження організму
Жерепа Андрій Семенович, 07.07.1932, 19, Зараженіє крові
Жерепа Семен Оврамович, 30.03.1933, 48, туберкульоз

Жерепа Іван Митрофанович, 18.05.1933 15виснаження організму
Жерепа Антон Пантелеймонович, 22.05.1933 15виснаження організму
Жерепа Катерина Пантелеймонівна, 22.05.1933 6виснаження організму
Жерепа Катерина, 01.06.1933, 47, виснаження організму
Захарченко Юхим Данилович, 07.06.1933, 42, виснаження організму
Захарченко Ганна Хомина, 06.06.1933, 41, виснаження організму
Захарченко Ганна Йовхимівна, 01.05.1933, 8, виснаження організму
Захарченко Настя Йовхимівна, 05.05.1933, 5, виснаження організму
Зінченко Іван Степанович, 28.02.1933, 2, виснаження організму
Зражевська Ганна Пантелеймонівна, 20.09.1932, 28, запалення легенів
Зражевська Онисійка Калениківна, 20.12.1932, 61, невідомо
Зражевська Маруся Офілатовна, 15.03.1933, 1, виснаження організму
Зражевська Надежда Олексійова, 25.03.1933, 2, виснаження організму
Зражевська Тетяна Антонівна, 16.06.1933, 52, виснаження організму
Зражевська Ганна Оврамівна, 07.07.1933, 9, виснаження організму
Зражевська Йовдоха Павлівна, 14.07.1933, 7, виснаження організму
Зражевська Соломія Степанівна, 15.07.1933, 56, виснаження організму
Зражевська Катерина Арехтина, 16.07.1933, 23, виснаження організму
Зражевська Ольга Стефанова, 03.08.1933, 15 р., виснаження організму

Зражевська Ївга Захарівна, 04.06.1933, 47, виснаження організму
Зражевська Марва Охрімова, 22.02.1933, 20, виснаження організму
Зражевська Настя Олександрівна, 05.04.1933, 46, виснаження організму
Зражевська Настя Сидоровна, 09.04.1933, 8, виснаження організму
Зражевська Степанида Сидорівна, 04.04.1933, 10, виснаження організму
Зражевська Олександра Сидорівна, 10.04.1933, 5, виснаження організму
Зражевська Одарка Платоновна, 19.04.1933, 25, зарізана
Зражевська Ганна Сидорівна, 20.04.1933, 6, виснаження організму
Зражевська Мина Охрімівна, 06.05.1933, 26, запалення легень
Зражевська Уляна Яковна, 08.05.1933, 18, виснаження організму
Зражевська Ольга Яковна, 10.05.1933, 20, виснаження організму
Зражевська Орина Іванівна, 24.05.1933, 55, виснаження організму
Зражевська Химка Андрієва, 05.06.1933, 60, виснаження організму
Зражевський Андрій Сергійович, 22.09.1932, 60, запалення легенів
Зражевський Володимир Артемович, 29.06.1932, 14 р. запалення легенів
Зражевський Панас Петрович, 14.03.1933, 5, виснаження організму
Зражевський Онистрат Ільків, 30.09.1933, 39, хвороба малярія та дизентерія
Зражевський Максим Йовменович, 17.10.1933, 55, хвороба малярія та дизентерія
Зражевський Андрей Аронович, 16.11.1933, 22, хвороба дизентерія
Зражевський Степан

Кіндратович, 12.06.1933, 13, виснаження організму
Зражевський Андрій Дмитрович, 30.06.1933, 38, виснаження організму
Зражевський Михайло Олексійович, 12.07.1933, 12, виснаження організму
Зражевський Оврам Кириллович, 07.07.1933, 48, виснаження організму
Зражевський Іван Мик., 15.07.1933, 6м., виснаження організму
Зражевський Максим Оврамович, 23.07.1933, 12, виснаження організму
Зражевський Омелян Йосипів, 12.02.1933, 28, від старості
Зражевський Омелько Йосипів, 22.02.1933, 78, від старості
Зражевський Михайло Іванович, 06.03.1933, 22, виснаження організму
Зражевський Микола Охрімович, 06.05.1933, 26, виснаження організму
Зражевський Василь Іванович, 07.03.1933, 18, виснаження організму
Зражевський Яков Андрійович, 06.03.1933, 55, виснаження організму
Зражевський Захарко Костів, 04.04.1933, 55, виснаження організму
Зражевський Панас Костів, 11.04.1933, 67, виснаження організму
Зражевський Трохим Панасович, 12.04.1933, 36, виснаження організму
Зражевський Филимон Іванович, 21.04.1933, 60, виснаження організму
Зражевський Трохим Павлів, 21.04.1933, 53, виснаження організму
Зражевський Микола Данилович, 18.04.1933, 2, виснаження організму
Зражевський Мина Петрович, 21.04.1933, 68, виснаження організму
Зражевський Григорій Іванович, 22.04.1933, 14,

виснаження організму
Зражевський Михайло Іванович, 23.04.1933, 75, виснаження організму
Зражевський Андрій Григорович, 26.04.1933, 70, виснаження організму
Зражевський Яков Андрійович, 23.04.1933, 50, виснаження організму
Зражевський Федор Якович, 16.04.1933, 17, виснаження організму
Зражевський Петро Нестерович, 15.05.1933, 3, виснаження організму
Зражевський Панас Петрович, 14.03.1933, 5, виснаження організму
Зражевський Іван Костьович, 20.05.1933, 4, виснаження організму
Зражевський Іван Захарович, 04.06.1933, 47, виснаження організму
Зубер Ганна Сергіївна, 12.06.1932, 1, запалення легенів
Зубер Іван Артемович, 20.09.1933, 2, запалення легень
Зубер Сівет Симонів, 02.04.1933, 61, виснаження організму
Зубер Марта Пантелеймонівна, 16.06.1933, 62, виснаження організму
Зубер Катерина Максимівна, 22.06.1933, 3, виснаження організму
Зубер Маруся Левківна, 16.06.1933, 5, виснаження організму
Зубер Василь Сергійович, 20.06.1933, 8, виснаження організму
Зубер Уляна Сергіївна, 14.06.1933, 5, виснаження організму
Зубер Іван Максимович, 25.07.1933, 1м., виснаження організму
Зубер Яким Грицьків, 18.02.1933, 68, виснаження організму
Зубер Данило Іванович, 19.03.1933, 75, виснаження організму
Зубер Маруся Левковна, 18.04.1933, 2, виснаження організму

Зубер Тетяна Сергіївна, 25.04.1933, 75, по старості
Зуброва Ганна Степанівна, 02.07.1932, 30, запалення легенів
Зубченко Степан Трохимович, 12.04.1933, 50, виснаження організму
Каменська Тетяна Самійлівна, 26.01.1933, 75, виснаження організму
Каменська Маруся Іванова, 21.05.1932, 60, запалення легенів
Каменська Катерина Тимофіївна, 16.06.1932, 1, дизентерія
Каменська Параска Оврамова, 13.03.1933, 50, виснаження організму
Каменська Катерина Потапівна, 12.06.1933, 9, виснаження організму
Каменська Оксана Грицькова, 21.06.1933, 72, виснаження організму
Каменська Тетяна Самілова, 26.01.1933, 75, виснаження організму
Каменська Мотря Степанівна, 14.02.1933, 70, від старості
Каменська Катерина Федосіївна, 08.03.1933, 3, виснаження організму
Каменська Варка Ількова, 07.03.1933, 70, виснаження організму
Каменська Ганна Тихоновна, 24.03.1933, 6, виснаження організму
Каменський Трохим Йовхимович, 18.08.1932, 67, виснаження організму
Каменський Сергій Маркович, 23.03.1933, 6, виснаження організму
Каменський Савка Карпів, 25.09.1932, 75, від старості
Каменський Федор Степанович, 03.07.1932, 70, виснаження організму
Каменський Захарка Іванів, 25.03.1933, 41, виснаження організму
Каменський Микита Федорів, 19.04.1933, 40, виснаження організму
Каменський Микола Федорів, 18.03.1933, 8, виснаження організму

Каменський Сергій Іванович, 18.06.1933, 20, виснаження організму
Каменський Грицько Грицькович, 13.06.1933, 1, виснаження організму
Каменський Грицько Іванович, 21.06.1933, 24, виснаження організму
Каменський Іван Іванович, 08.07.1933, 12, виснаження організму
Каменський Грицько Макарович, 05.03.1933, 3, виснаження організму
Каменський Василь Тихонович, 13.03.1933, 6, виснаження організму
Каменський Федось Семенович, 17.03.1933, 26, виснаження організму
Каменський Грицько Захарович, 12.04.1933, 9, виснаження організму
Каменський Іван Захарків, 15.04.1933, 6, виснаження організму
Каменський Тихін Федорів, 19.04.1933, 40, виснаження організму
Каменський Іван Федорів, 01.05.1933, 8, виснаження організму
Каменський Макар Іванович, 08.05.1933, 27, виснаження організму
Каменський Дмитро Федорович, 08.05.1933, 12, виснаження організму
Каменський Кузьма Іванович, 02.06.1933, 77, відстарості
Каменський Йосип Федорович, 23.06.1933, 12, виснаження організму
Каменський Сергій Макарів, 23.03.1933, 6, виснаження організму
Каплюк Софія Іванівна, 19.08.1932, 52, запалення сліпої кишки
Каплюк Мусій Якимів, 20.07.1932, 63, зараження крові
Каплюк Параска Федорівна, 14.12.1933, 63, малярія
Каплюк Ганна Грицькова, 08.12.1933, 2 м., малярія

Каплюк Сергій Кирилів, 10.06.1933, 30, виснаження організму
Каплюк Василь Гаврилів, 01.03.1933, 65, виснаження організму
Каплюк Павло Гаврилович, 26.03.1933, 48, виснаження організму
Каплюк Семен Гаврилович, 01.03.1933, 65, виснаження організму
Каплюк Соломія Омелянівна, 05.06.1933, 14, виснаження організму
Каплюк Ольга Демидівна, 04.06.1933, 13, виснаження організму
Катреча Уляна Левкова, 18.05.1932, 45, запалення легенів
Катреча Мотря Йовдокимівна, 12.06.1933, 45, виснаження організму
Катреча Грицько Прокопович, 01.07.1933, 20, виснаження організму
Катреча Ахтиш Миколайович, 22.04.1933, 49, виснаження організму
Кісіль Маруся Микитина, 15.09.1932, 3, запалення легенів
Кісіль Грицько Микитович, 12.07.1932, 4, запалення легенів
Кісіль Максим Панфилович, 20.03.1933, 28, виснаження організму
Кісіль Андрій Оксентійович, 07.11.1933, 5дн., застуда
Кісіль Микита Аронович, 08.02.1933, 8, виснаження організму
Кісіль Мотря Григорівна, 05.03.1933, 53, виснаження організму
Кісіль Ганна Федорівна, 08.03.1933, 13, запалення легень
Кісіль Одарка Ничипорівна, 02.04.1933, 27, виснаження організму
Кісіль Сівет Антонович, 10.04.1933, 45, виснаження організму
Кісіль Андрій Захарович, 03.05.1933, 55, виснаження організму
Кісіль Сергій Андрійович, 20.03.1933, 23, виснаження

організму
Кісіль Кулина Ладими́рова,
 07.05.1933, 38, виснаження
 організму
Кісіль Ольга Іванівна, 04.06.
 1933, 32, виснаження організму
Кобець Павло Матвіїв, 26.03.
 1933, 23, виснаження організму
Кобець Кондрат, 27.03.1933,
 55, виснаження організму
Кобець Пантелеймон, 03.05.
 1933, 48, виснаження організму
Кобець Настя Семенівна,
 03.06.1933, 7, зарізано вдома
Кобець Ганна Семенівна,
 03.06.1933, 2, зарізано вдома
Коваль Василь Степанович,
 12.08.1322, запалення легенів
Коваль Андрій Іванів, 24.06.
 1932, 32, запалення легенів
Коваль Ганна Стефанівна,
 09.06.1933, 5, виснаження
 організму
Коваль Ганна Стефанівна,
 08.06.1933, 7, виснаження
 організму
Коваль Настя Павлова,
 23.02.1933, 29, виснаження
 організму
Коваль Михайло Андрійович,
 23.02.1933, 6, виснаження
 організму
Коваль Стефан Ількович,
 06.05.1933, 29, виснаження
 організму
Коваль Маруся Стефанівна,
 13.05.1933, 7м., виснаження
 організму
Коваль Наталка Ладимирівна,
 05.06.1933, 30, виснаження
 організму
Колот Андрій Устинович,
 20.04.1932, 4міс., запалення
 легенів
Коржик Грицько Степанович,
 06.10.1932, 2м., запалення
 легенів
Коржик Маруся Трохимівна,
 28.10.1932, 87, від старості
Коржик Олексій Омелянович,
 18.11.1932, 65, виснаження
 організму
Коржик Микола Омельків,
 01.07.1932, 18, туберкульоз
Коржик Андрій Ничипорович,
 04.07.1932, 2, запалення легенів
Коржик Марко Матвійович,
 14.07.1932, 68, запалення легенів

Коржик Савка Кирилів,
 22.12.1932, 23, виснаження
 організму
Коржик Степан Кирилів,
 12.01.1932, 77, грип
Коржик Андрій Ничипорів,
 04.07.1932, 2, запалення легенів
Коржик Ганна Михайлівна,
 12.07.1932, 2м., запалення
 легенів
Коржик Сергій Левків, 06.03.
 1933, 47, виснаження організму
Коржик Мотря Маркова,
 06.03.1933, 4, виснаження
 організму
Коржик Яким Олексій,
 15.03.1933, 24, виснаження
 організму
Коржик Катерина Давидівна,
 30.10.1933, 31, хвороба
 дизентерія та ревматизм
Коржик Палажка Іванівна,
 04.04.1933, 82, виснаження
 організму
Коржик Грицько Якович,
 02.06.1933, 6, виснаження
 організму
Коржик Михайло Тихонович,
 10.06.1933, 25, виснаження
 організму
Коржик Уляна Ількова,
 13.06.1933, 12, виснаження
 організму
Коржик Васька Іванівна,
 13.06.1933, 70, виснаження
 організму
Коржик Йовдоха Тихонівна,
 21.06.1332, 2, виснаження
 організму
Коржик Пилип Кузьмович,
 26.06.1933, 2, виснаження
 організму
Коржик Пилип Терентійович,
 18.06.1933, 22, виснаження
 організму
Коржик Антоніна Харламівна,
 07.07.1933, 39, виснаження
 організму
Коржик Тетяна Тихонівна,
 19.06.1933, 7, виснаження
 організму
Коржик Ганна Сергіївна,
 08.07.1933, 13, виснаження
 організму
Коржик Артем Кузьмович,
 01.08.1933, 74, старість
Коржик Пріська Артемівна,
 30.01.1933, 54, виснаження

організму
Коржик Улита Левківна,
 23.02.1933, 60, виснаження
 організму
Коржик Настя Оврамовна,
 01.03.1933, 39, виснаження
 організму
Коржик Грицько Маркович,
 05.03.1933, 2, виснаження
 організму
Коржик Корній Левкович,
 05.03.1933, 40, виснаження
 організму
Коржик Іван Прокопович,
 08.03.1933, 2м., виснаження
 організму
Коржик Петро Сергійович,
 04.03.1933, 6, виснаження
 організму
**Коржик Михайло
 Олексійович**, 08.03.1933, 28,
 виснаження організму
Коржик Грицько Маркович,
 04.03.1933, 5, виснаження
 організму
Коржик Іван Маркович,
 10.03.1933, 7, виснаження
 організму
Коржик Одарка Іванівна,
 15.03.1933, 65, виснаження
 організму
Коржик Одарка Сергіївна,
 19.03.1933, 4, виснаження
 організму
Коржик Грицько Антонович,
 24.03.1933, 6, виснаження
 організму
Коржик Антон Олексійович,
 11.04.1933, 36, виснаження
 організму
Коржик Ганна Степанівна,
 18.04.1933, 7, виснаження
 організму
Коржик Явдоха Стефанівна,
 05.04.1933, 5, виснаження
 організму
Коржик Марія Якимівна,
 21.04.1933, 12, виснаження
 організму
Коржик Варфоломій Улитин,
 28.04.1933, 16, виснаження
 організму
Коржик Андрій Олексійович,
 24.04.1933, 27, виснаження
 організму
Коржик Кузьма Маркович,
 03.06.1933, 26, виснаження
 організму

Коржик Марія Іванівна, 31.01.1933, 70, виснаження організму
Коржик Марія Сергіївна, 30.04.1933, 6, виснаження організму
Коржик Ганна Прокопівна, 07.05.1933, 7, виснаження організму
Коржик Маруся Антонівна, 10.05.1933, 7, виснаження організму,
Коржик Ганна Антонівна, 01.05.1933, 3, виснаження організму
Коржик, Ольга Антонівна, 01.05.1933, 14, виснаження організму
Коржик Яков Омелянович, 11.05.1933, 48, виснаження організму
Коржик Петро Панасович, 01.05.1933, 93, по старості
Коржик Софія Прокопівна, 12.05.1933, 13, виснаження організму
Коржик Іван Ничипорович, 16.05.1933, 7, виснаження організму
Коржик Олександра Харлампіївна, 07.07.1933, 39, виснаження організму
Коржик Ольга, 25.05.1933, 3, виснаження організму
Коржик Степан Савович, 03.06.1933, 32, виснаження організму
Коржик Олена Сергіївна, 05.05.1933, 19, виснаження організму
Коржик Кузьма Маркович, 03.06.1933, 26, виснаження організму
Корюненко Василь Сергійович, 05.06.1932, 2м., запалення легенів
Корюненко Пантелеймон Степанович, 06.06.1932, 69, по старості та дизентерія
Корюненко Павло Аврамів, 30.01.1932, 80, параліч
Корюненко Антон Павлів, 02.04.1933, 53, виснаження організму
Корюненко Левко Флорів, 05.04.1933, 64, виснаження організму
Корюненко Стефан

Антонович, 20.03.1933, 17, виснаження організму
Корюненко Дмитро Антонович, 05.04.1933, 23, виснаження організму
Корюненко Маруся Антонівна, 07.05.1933, 11, виснаження організму
Корюненко Федора Тарасівна, 16.05.1933, 16, виснаження організму
Косенко Любка Микитівна, 15.03.1933, 70, виснаження організму
Косовець Кость Микитович, 14.03.1933, 58, виснаження організму
Косовець Степанида Йовхимова, 23.03.1933, 53, виснаження організму
Косовець Гнат Костів, 24.03.1933, 20, виснаження організму
Косовець Орина Андріївна, 03.04.1933, 7, виснаження організму
Кочерга Микола Костів, 11.06.1933, 7, виснаження організму
Кочерга Марфа Федорівна, 29.06.1933, 68, виснаження організму
Кочерга Сергій Костьович, 25.05.1933, 3, виснаження організму
Кочерга Ярмолай Олексійович, 30.05.1933, 60, виснаження організму
Кочерга Ганна Іванівна, 31.05.1933, 33, виснаження організму
Кочерга Грицько Костьович, 29.05.1933, 5, виснаження організму
Кролевець Іван Данилович, 26.11.1933, 76, малярія
Кролевець Охрім Якович, 10.12.1933, 21, малярія
Кролевець Семен Сидорович, 25.06.1933, 62, виснаження організму
Кролевець Настя Іванівна, 21.06.1933, 48, виснаження організму
Кучер Захарко Павлів, 22.02.1933, 68, виснаження організму
Лесик Ольга Тихонівна, 03.03.1933, 5, виснаження організму

Лесик Оксана Тихонівна, 11.03.1933, 8, виснаження організму
Лесик Іван Михайлович, 13.02.1933, 6, виснаження організму
Лесик Одарка Тихонівна, 10.03.1933, 7, виснаження організму
Лесик Тихон Мусіїв, 15.04.1933, 31, виснаження організму
Литовченко Омелько Павлів, 14.06.1932, 80, від старості
Литовченко Антон Іванович, 16.08.1932, 62, від алкоголю розрив серця
Литовченко Любка Прокопівна, 27.06.1933, 33, виснаження організму
Литовченко Андрій Андрійович, 28.06.1933, 8, виснаження організму
Литовченко Йовхим Андрійович, 25.07.1933, 13, виснаження організму
Литовченко Тихон Федорович, 26.04.1933, 32, виснаження організму
Литовченко Наталка Грицькова, 12.02.1933, 70, від старості
Литовченко Федор Іванович, 08.02.1933, 55, виснаження організму
Литовченко Степан Прохорович, 06.03.1933, 75, від старості
Литовченко Ганна Андріївна, 08.05.1933, 1м., виснаження організму
Литовченко Варка Іванівна, 05.06.1933, 70, виснаження організму
Мазур Михайло Михайлів, 22.03.1933, 4м., виснаження організму
Мазур Андрій Данилів, 10.11.1933, 8м., хвороба дизентерія
Мазур Василь Михайлович, 15.05.1933, 10, виснаження організму
Мазур Маруся Михайлівна, 17.05.1933, 4, виснаження організму
Мазур Маруся Михайлівна, 04.05.1933, 2 тиж., виснаження організму

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

- Малик Палажка Тарасівна**, 01.07.1933, 60, виснаження організму
- Малик Мирон Гаврилів**, 04.07.1933, 78, виснаження організму
- Малик Авраам Сергійв**, 03.01.1933, 60, виснаження організму
- Малик Ганна Мусіївна**, 05.03.1933, 15р., виснаження організму
- Малик Федір Тимошів**, 20.04.1933, 19, виснаження організму
- Малик ПалажкаІв.**, 10.03.1933, 75, виснаження організму
- Малик Грицько Потапів**, 20.03.1933, 60, виснаження організму
- Мардело Йовхим Олександрович**, 16.05.1932, 63, туберкульоз
- Мардело Борис Кузьмин**, 10.08.1932, 72, від старості
- Мардело Андрій Мусійв**, 14.02.1932, 87, від старості
- Мардело Дашка Тарасова**, 12.04.1932, 75, від старості
- Мардело Гаврило Іванович**, 16.03.1933, 43, виснаження організму
- Мардело Семен Михайлович**, 18.03.1933, 23, виснаження організму
- Мардело Маруся Макарівна**, 12.06.1933, 14, виснаження організму
- Мардело Іван Борисович**, 28.06.1933, 44, виснаження організму
- Мардело Харитина Василівна**, 07.07.1933, 35, виснаження організму
- Мардело Петро Михайлович**, 14.03.1933, 35, виснаження організму
- Мардело Улита Іванівна**, 22.03.1933, 58, виснаження організму
- Мардело Максим Іванович**, 14.04.1933, 43, виснаження організму
- Мардело Сергій Гаврилович**, 24.04.1933, 15, виснаження організму
- Мардело Іван Гаврилович**, 24.04.1933, 6, виснаження організму
- Мардело Одарка Максимівна**, 15.04.1933, 9, виснаження організму
- Мардело Ганна Максимівна**, 19.04.1933, 4, виснаження організму
- Мардело Іван Максимович**, 21.04.1933, 12, виснаження організму
- Мардело Трохим Якович**, 01.05.1933, 60, виснаження організму
- Мардело Марва Демидівна**, 07.05.1933, 37, виснаження організму
- Мардело Надежка Іванівна**, 10.05.1933, 12, виснаження організму
- Мардело Ганна Григорівна**, 04.06.1933, 8, виснаження організму
- Мардело Андрій Кирилович**, 05.06.1933, 60, виснаження організму
- Мардело Василь Петрович**, 05.06.1933, 18, виснаження організму
- Марченко Омелько Гаврилів**, 11.03.1933, 65, виснаження організму
- Марюта Микола Миколайович**, 25.06.1933, 18, виснаження організму
- Марюта Грицько Сергійович**, 25.06.1933, 1, виснаження організму
- Марюта Гапка Митрофанівна**, 06.07.1933, 20, виснаження організму
- Марюта Микита Кирилович**, 01.08.1933, 72, старість
- Марюта Галина Михайлівна**, 06.07.1933, 20, виснаження організму
- Марюта Михай Петрович**, 27.02.1933, 60, виснаження організму
- Марюта Микола Кирилович**, 08.04.1933, 64, виснаження організму
- Марюта Панас Кузьмич**, 14.04.1933, 69, виснаження організму
- Марюта Іван Якович**, 07.05.1933, 2м., застуда
- Марюта Гаврило Андрійович**, 21.07.1933, 21, виснаження організму
- Мацкевич Охрім Андрійович**, 28.05.1932, 56, запалення легенів
- Мацкевич Катерина Филонова**, 06.08.1932, 2, шкарлатина
- Мацкевич Тетяна Андр.**, 16.08.1932, 42, запалення легенів
- Мацкевич Опанас Пилипович**, 17.12.1932, 56, невідомо
- Мацкевич Кондрат Олексійович**, 15.10.1933, 24, хвороба малярія та дизентерія
- Мацкевич Ганна Остапівна**, 17.11.1933, 10, хвороба дизентерія
- Мацкевич Степан Данилович**, 07.12.1933, 47, хвороба малярія та дизентерія
- Мацкевич Оксана Хомівна**, 15.12.1933, 48, хвороба малярія та дизентерія
- Мацкевич Левко Митрофанович**, 01.04.1933, 24, виснаження організму
- Мацкевич Іван Іванович**, 12.05.1933, 14, виснаження організму
- Мацкевич Яков Олексійович**, 10.06.1933, 10, виснаження організму
- Мацкевич Ольга Лазорівна**, 14.06.1933, 27, виснаження організму
- Мацкевич Палажка Семенівна**, 14.06.1933, 80, виснаження організму
- Мацкевич Векла Ільківна**, 22.06.1933, 26, виснаження організму
- Мацкевич Палажка Іванівна**, 26.06.1933, 4, виснаження організму
- Мацкевич Ївга Петрівна**, 21.07.1933, 40, виснаження організму
- Мацкевич Іван Гуринів**, 06.07.1933, 14, виснаження організму
- Мацкевич Ганна Іванівна**, 06.07.1933, 24, виснаження організму
- Мацкевич Олександра Ол.**, 06.07.1933, 42, виснаження організму
- Мацкевич Настя Федотівна**, 15.05.1933, 13, виснаження організму
- Мацкевич Іван Давидович**,

17.06.1933, 3, виснаження організму
Мацкевич Варка Прокопівна, 10.02.1933, 75, від старості
Мацкевич Петро Федотович, 16.03.1933, 2, виснаження організму
Мацкевич Олександра Федотівна, 06.04.1933, 9, виснаження організму
Мацкевич Андрій Іванович, 08.04.1933, 21, виснаження організму
Мацкевич Ганна Аронівна, 20.05.1933, 15, виснаження організму
Мацкевич Маруся Яковна, 07.04.1933, 60, виснаження організму
Мацкевич Маруся Оврамовна, 14.04.1933, 60, виснаження організму
Мацкевич Андрій Степанович, 28.04.1933, 3, виснаження організму
Мацкевич Гурін Йовхимович, 06.05.1933, 60, виснаження організму
Мацкевич Івга Митрофанівна, 02.05.1933, 12, виснаження організму
Мацкевич Ганна Аронівна, 20.05.1933, 16, виснаження організму
Мацкевич Сергій Андрійович, 25.05.1933, 60, виснаження організму
Мацкевич Йовдоха Іванівна, 21.05.1933, 18, виснаження організму
Мацкевич Іван Гуринович, 06.07.1933, 14, виснаження організму
Мацкевич Ольга Федотівна, 06.04.1933, 9, виснаження організму
Мацкевич Іван Іванович, 12.05.1933, 14, виснаження організму
Мацкевич Степанида Михайлівна, 03.06.1933, 48, виснаження організму
Мацкевич Микола Андрійович, 04.06.1933, 20, виснаження організму
Мацкевич Кондрат Юхимович, 04.06.1933, 41, виснаження організму

Мацкевич Гапка Лазарівна, 04.06.1933, 43, виснаження організму
Мельник Петро Йовменович, 10.07.1932, 1,5 р., запалення легенів
Мельник Наталка Сидорівна, 24.04.1933, 70, виснаження організму
Мельник Микола Левкович, 10.05.1933, 13, виснаження організму
Мельник Грицько Левкович, 09.05.1933, 7, виснаження організму
Миколаєнко Гапка Михайлівна, 18.06.1933, 3, виснаження організму
Миколаєнко Сергій Михайлович, 01.05.1933, 1м., запалення легень
Миколаєнко Микола Арехтин, 05.06.1933, 28, виснаження організму
Михайловський Олексій Арехтович, 10.04.1933, 23, виснаження організму
Мироненко Дмитро Федорович, 27.09.1932, 76, від старості
Мироненко Роман Прокопів, 14.03.1933, 47, виснаження організму
Мироненко Микита Прокопович, 02.03.1933, 53, виснаження організму
Мироненко Дмитро Микитович, 24.03.1933, 6, виснаження організму
Мироненко Олександра, 01.04.1933, 61, виснаження організму
Мироненко Лисовета Дмитрівна, 13.07.1933, 55, виснаження організму
Мироненко Іван Якимович, 06.03.1933, 15р., виснаження організму
Мироненко Іван Миронович, 06.03.1933, 15р. виснаження організму
Мироненко Володимир Федорович, 07.03.1933, 5, виснаження організму
Мироненко Катерина Микитівна, 17.03.1933, 6, виснаження організму
Мироненко Мелашка

Макарівна, 12.04.1933, 4, виснаження організму
Мироненко Ганна Микитівна, 19.04.1933, 11, виснаження організму
Мироненко Стефан Миколайович, 06.05.1933, 14, виснаження організму
Мироненко Мусій Федорович, 23.05.1933, 64, виснаження організму
Мироненко Олена Микитівна, 03.06.1933, 25, виснаження організму
Мисюра Прокіп Йосипів, 12.03.1932, 72, від старості
Мисюра Лукаш Йосипів, 25.03.1933, 85, виснаження організму
Мисюра Іван Прокопів, 22.02.1933, 36, виснаження організму
Мисюра Панас Іванович, 23.05.1933, 8, виснаження організму
Мисюра Яким Іванович, 23.05.1933, 6, виснаження організму
Мисюра Марія Іванівна, 04.05.1933, 11, виснаження організму
Михайленко Грицько Васильович, 18.10.1933, 62, хвороба малярія та дизентерія
Михайленко Пріська Василівна, 20.10.1933, 60, хвороба дизентерія
Михайловська Ганна Сергіївна, 04.06.1933, 12, виснаження організму
Михайловська Ганна Павлова, 11.06.1932, 1, дизентерія
Михайловська Марія Наумівна, 14.09.1932, 85, від старості
Михайловська Ганна Іванова, 15.09.1932, 1, запалення легенів
Михайловська Надежка Андріївна, 20.10.1932, 2м., запалення легенів
Михайловська Йовдоха Ст., 20.06.1933, 42, виснаження організму
Михайловська Уляна Павлівна, 17.03.1933, 60, виснаження організму
Михайловська Тетяна Андріївна, 29.03.1933, 32,

виснаження організму
Михайловська Тетяна Іванівна, 06.05.1933, 35, виснаження організму
Михайловська Ганна Тихонівна, 23.05.1933, 5, виснаження організму
Михайловська Ганна Гордійовна, 04.06.1933, 12, виснаження організму
Михайловська Химка Степанівна, 21.03.1933, 60, виснаження організму
Михайловський Іван Васильович, 20.04.1932, 92р., від старості
Михайловський Дмитро Сидорович, 26.02.1933, 78, виснаження організму
Михайловський Іван Лаврович, 08.04.1933, 27, виснаження організму
Михайловський Павло Андрійович, 19.04.1933, 40, виснаження організму
Михайловський Сергій Іванович, 10.05.1933, 3, виснаження організму
Михайловський Іван Олексійович, 15.05.1933, 55, виснаження організму
Михайловський Олексій Архипович, 10.04.1933, 23, виснаження організму
Михайловський Іван Тихонович, 06.06.1933, 4, виснаження організму
Михайловський Петро Тихонович, 06.06.1933, 7, виснаження організму
Михаловська Векла Антонівна, 15.05.1933, 45, виснаження організму
Михняк Тетяна Лукашівна, 02.07.1933, 17, виснаження організму
Михняк Микола Лукич, 18.02.1933, 3, виснаження організму
Михняк Уляна Луківна, 25.03.1933, 6, виснаження організму
Михняк Лука Оксентійович, 27.03.1933, 40, виснаження організму
Михняк Химка Йовдокимівна, 12.04.1933, 40, виснаження організму

Михняк Катерина Луковна, 23.04.1933, 14, виснаження організму
Невертій Йовдоха Панасівна, 22.03.1932, 2м., запалена легенів
Невертій Панас Демидів, 04.04.1933, 40, виснаження організму
Невертій Грицько Кирилович, 13.04.1933, 4, виснаження організму
Невертій Наталка Панасівна, 19.04.1933, 5, виснаження організму
Невертій Петро Панасович, 16.04.1933, 4, виснаження організму
Невертій Кирило Іванович, 19.04.1933, 33, виснаження організму
Невертій Микола Панасович, 22.04.1933, 10, виснаження організму
Невертій Марія, 03.05.1933, 63, виснаження організму
Невертій Маруся Панасівна, 10.05.1933, 7, виснаження організму
Невертій Іван Кириллович, 12.05.1933, 11, виснаження організму
Невертій Оксана Кондратівна, 04.06.1933, 29, виснаження організму
Недра Кіндрат Грицьків, 29.06.1933, 55, тиф
Недра Мелашка Степанівна, 17.07.1933, 52, хвороба тиф
Недра Микола Іванів, 31.03.1933, 9, виснаження організму
Недра Йовдоха Гнатівна, 12.06.1933, 21, виснаження організму
Недра Одарка Гнатівна, 26.06.1933, 13, виснаження організму
Недра Осакій Гнатович, 19.07.1933, 29, виснаження організму
Недра Гнат Грицьків, 25.02.1933, 65, виснаження організму
Недра Йовдоха Іванівна, 31.03.1933, 12, виснаження організму
Недра Іван Грицьків, 02.04.1933, 59, виснаження організму
Недра Іван Іванович, 09.04.

1933, 11, виснаження організму
Недра Ничипор Іванович, 24.04.1933, 22, виснаження організму
Недра Христя Данилівна, 12.05.1933, 56, виснаження організму
Недра Ганна Іванівна, 21.05.1933, 19, виснаження організму
Недра Наталка Іванівна, 04.06.1933, 16, виснаження організму
Недра Кондрат Григорович, 04.06.1933, 50, виснаження організму
Недра Мокрина Оксентіївна, 24.04.1933, 18, виснаження організму
Обертій Ганна Гнатівна, 20.09.1932, 3м., запалення легенів
Обертій Домаха Костьова, 17.01.1933, 79, від старості
Обертій Степанида Петрівна, 10.03.1933, 44, виснаження організму
Обертій Сергій Іванович, 27.03.1933, 40, виснаження організму
Овдієнко Йосип Михайлович, 28.03.1933, 15, виснаження організму
Овдієнко Євдоха Михайлова, 04.02.1933, 20, туберкульоз
Овдієнко Улита Михайлівна, 13.05.1933, 37, виснаження організму
Овдієнко Горпина Михайлівна, 15.05.1933, 24, виснаження організму
Одинець Ганна Яковна, 14.11.1932, 60, виснаження організму
Одинець Орина Васильова, 26.03.1933, 68, виснаження організму
Одинець Павло Ничипорів, 19.02.1933, 32, виснаження організму
Одинець Микола Павлович, 19.04.1933, 9, виснаження організму
Одинець Іван Павлович, 01.06.1933, 10, виснаження організму
Пилипенко Варка Степанівна, 06.07.1932, 78, виснаження організму
Пилипенко Іван Лук'янович,

19.09.1933, 33, виснаження організму
Пилипенко Федор Іванович, 23.11.1933, 12, хвороба малярія та дизентерія
Пилипенко Ганна Остапівна, 23.12.1933, 45, від завалу комори да й задавило
Пилипенко Яков Савчин, 08.06.1933, 42, виснаження організму
Пилипенко Наталка Павлівна, 02.07.1933, 48, виснаження організму
Пилипенко Пріська Герасимівна, 09.07.1933, 10, виснаження організму
Пилипенко Лук'ян Савчин, 14.07.1933, 60, виснаження організму
Пилипенко Петро Іванович, 09.08.1933, 4, виснаження організму
Пилипенко Василь Іванович, 12.04.1933, 17, виснаження організму
Пилипенко Андрій Герасимович, 23.04.1933, 12, виснаження організму
Пилипенко Дмитро Герасимович, 23.04.1933, 5, виснаження організму
Пилипенко Прокіп Іванович, 05.06.1933, 23, виснаження організму
Пилипенко Іван Федорович, 10.06.1933, 50, виснаження організму
Пилипенко Олена Андріївна, 08.06.1933, 55, виснаження організму
Пономаренко Яков Костів, 10.06.1933, 17, виснаження організму
Пономаренко Кость Грицьків, 23.02.1933, 53, виснаження організму
Пономаренко Марина Костянтинівна, 08.06.1933, 20, виснаження організму
Пономарь Василь Костьович, 01.07.1933, 19, виснаження організму
Романов Вітя, 09.07.1933, 6, виснаження організму
Рубан Палашка Іванова, 02.05.1932, 75р., туберкульоз
Рубан Ганна Грицькова, 14.08.1932, 3, тиж., невідомо
Рубан Іван Миколайович,

01.02.1933, 2, виснаження організму
Рубан Іван Іванович, 16.1932, 52, бугай убив
Рубан Володимир Микитович, 11.09.1932, 1м., запалення легенів
Рубан Марія Микитівна, 05.08.1933, 5, виснаження організму
Рубан Оксана Грицькова, 05.10.1932, 46, туберкульоз
Рубан Левко Бакумович, 07.04.1932, 26, туберкульоз
Рубан Маруся Зінькова, 21.07.1932, 7, запалення мозку
Рубан Тимофій Степанів, 20.03.1932, 78, від старості
Рубан Володимир Захарків, 19.03.1933, 16, виснаження організму
Рубан Ганна Омелянівна, 03.09.1933, 32, малярія
Рубан Михайло Олексійович, 02.10.1933, 63, хвороба малярія та дизентерія
Рубан Пилип Михайлів, 27.03.1933, 75, виснаження організму
Рубан Олександра Семенова, 27.03.1933, 11, виснаження організму
Рубан Одарка Семенівна, 02.04.1933, 17, виснаження організму
Рубан Харитина Іванівна, 03.04.1933, 65, виснаження організму
Рубан Грицько Захарів, 27.06.1933, 6, виснаження організму
Рубан Наталка Захаркова, 30.06.1933, 18, виснаження організму
Рубан Сергій Захарків, 04.02.1933, 2, виснаження організму
Рубан Маруся Микитівна, 05.08.1933, 5, виснаження організму
Рубан Оксана Трохимова, 12.01.1933, 72, виснаження організму
Рубан Федір Максимович, 11.02.1933, 50, виснаження організму
Рубан Семен Михайлович, 11.02.1933, 53, виснаження організму
Рубан Єфросинія Макарівна,

28.04.1933, 60, виснаження організму
Рубан Ганна Семенівна, 02.03.1933, 8, виснаження організму
Рубан Іван Семенович, 12.04.1933, 13, виснаження організму
Рубан Олена Павлівна, 18.04.1933, 33, виснаження організму
Рубан Лисавета Грицькова, 12.04.1933, 65, виснаження організму
Рубан Федор Захарович, 19.04.1933, 12, виснаження організму
Рубан Гапка Макарівна, 28.04.1933, 60, виснаження організму
Рубан Грицько Іванович, 30.05.1933, 27, виснаження організму
Руденко Федір Грицьків, 25.08.1932, 83, виснаження організму
Руденко Надія Григорівна, 08.09.1932, 1,5 м., запалення легенів
Руденко Марія Яківна, 16.02.1932, 23, пороки серця
Руденко Свирид Кондратович, 09.03.1933, 58, виснаження організму
Руденко Наталка Марковна, 01.09.1933, 58, виснаження організму
Руденко Іван Грицьків, 15.06.1933, 70, виснаження організму
Руденко Петро Сазонович, 14.06.1933, 4, виснаження організму
Руденко Горпина Олексіївна, 03.07.1933, 15, виснаження організму
Руденко Горпина Олексіївна, 05.07.1933, 17, виснаження організму
Руденко Ольга Семенівна, 15.05.1933, 4, виснаження організму
Руденко Іван Семенович, 15.05.1933, 6, виснаження організму
Руденко Пріська Макарівна, 02.08.1933, 55, убита машиною газогенераторної в колгоспі
Руденко Векла Іванівна, 29.05.1933, 2, виснаження

організму
Руденко Маруся, 06.08.1933, 16, виснаження організму
Руденко Василь Омелянович, 08.04.1933, 67, по старості.
Руденко Ілько Антонів, 11.04.1933, 36, виснаження організму
Руденко Варка Іванівна, 29.05.1933, 2, виснаження організму
Руденко Василь Федорович, 03.06.1933, 70, виснаження організму
Руденко Пилип Григорович, 04.06.1933, 6, виснаження організму
Руденко Павло Григорович, 22.05.1933, 4, виснаження організму
Руденко Микола Григорович, 02.05.1933, 1,5р., виснаження організму
Савицький Грицько Парфенів, 17.03.1933, 4, виснаження організму
Савицька Марія Парфенівна, 20.03.1933, 2, виснаження організму
Савицький Олександр Ничипорович, 23.09.1933, 57, хвороба дизентерія
Святенко Павло Давидів, 14.11.1932, 74, виснаження організму
Святенко Химка Охрімівна, 30.05.1933, 56, виснаження організму
Святенко Іван Сергійович, 09.06.1933, 6, виснаження організму
Сивовіл Ганна Ільківна, 15.06.1933, 14, виснаження організму
Сивовіл Маруся Ільківна, 25.06.1933, 7, виснаження організму
Сивовіл Ілько Панфилович, 24.06.1933, 38, виснаження організму
Скляренко Антон Петрович, 05.10.1932, 48, повісився
Скляренко Микита Сергій, 19.08.1933, 55, застуда ніг
Скляренко Лукерія Савестянівна, 15.09.1933, 65, зараження крові
Скляренко Василь Іванович, 19.11.1933, 7, від тяжких побоїв
Скляренко Саміло Сергійович,

04.04.1933, 50, виснаження організму
Скляренко Панас Прокопович, 12.06.1933, 5, виснаження організму
Скляренко Ганна Прокопівна, 20.06.1933, 9, виснаження організму
Скляренко Наталка Гаврилівна, 25.06.1933, 65, виснаження організму
Скляренко Грицько Михайлович, 07.07.1933, 8, виснаження організму
Скляренко Катерина Якімова, 17.01.1933, 50, виснаження організму
Скляренко Василь Михайлів, 01.02.1933, 4 м., проостуда
Скляренко Петро Пилипович, 05.04.1933, 55, виснаження організму
Скляренко Іван Назарович, 26.04.1933, 4, виснаження організму
Скляренко Іван Назарович, 01.05.1933, 7, виснаження організму
Скляренко Катерина Назарівна, 07.05.1933, 6, виснаження організму
Скляренко Явдоха Т., 25.05.1933, 20, виснаження організму
Скрибка Ганна Трохимова, 11.03.1933, 68, виснаження організму
Скрибка Катерина Миколаївна, 25.05.1933, 9, виснаження організму
Скрибка Наталія Іванівна, 21.05.1933, 12, виснаження організму
Сніжко Прокіп Іванович, 14.03.1933, 45, виснаження організму
Сніжко Федір Йовхимович, 23.02.1933, 65, виснаження організму
Сніжко Маруся Іванівна, 23.06.1933, 60, виснаження організму
Сніжко Савка Іванович, 22.06.1933, 22, виснаження організму
Сніжко Василь Савчин, 27.06.1933, 5, виснаження організму
Сніжко Грицько Зіньків, 01.08.1933, 3, виснаження організму

Сніжко Ганна Арсентівна, 05.03.1933, 75, виснаження організму
Сніжко Марія Луківна, 25.03.1933, 9, виснаження організму
Сніжко Василь Прохорович, 21.04.1933, 4, виснаження організму
Сніжко Іван Данилович, 03.06.1933, 41, виснаження організму
Сніжко Іван Микодеїв, 05.06.1933, 14, виснаження організму
Сніжко Мотря Антонівна, 05.06.1933, 70, по старості
Соловей Василь Лукашів, 14.06.1932, 3 м., запалення легенів
Соловей Іван Лукашів, 04.08.1932, 4 тиж., запалення легенів
Соловей Макар Якимович, 07.09.1933, 21, хвороба малярія
Соловей Микола Іванів, 21.02.1932, 18, туберкульоз горла
Сохова Мотрона Гордійова, 21.03.1933, 60, виснаження організму
Соховий Володимир Маркович, 02.05.1933, 32, виснаження організму
Соховий Федосій Маркович, 31.05.1933, 34, виснаження організму
Суббот Сергій Михайлович, 09.07.1932, 1, запалення легенів
Тухла Векла Степанівна, 09.05.1933, 55, виснаження організму
Тухла Векла Гордійівна, 05.05.1933, 55, виснаження організму
Тухлий Тимофій Іванович, 01.08.1933, 73, старість
Тухлий Грицько Андрійович, 11.05.1933, 70, виснаження організму
Фесан Федоря Федорова, 10.08.1932, 63, виснаження організму
Фесан Варка Грицькова, 13.04.1932, 1, від слабості
Фесан Палажка Левковна, 05.11.1933, 57, виснаження організму
Фесан Дем'ян Михайлович, 15.06.1933, 47, виснаження організму
Фесан Микита Данилович, 04.03.1933, 3 м., запалення

легень

Фесан Василь Сафронович,
14.03.1933, 75, виснаження
організму

Фесан Іван Дем'янович,
10.04.1933, 13, виснаження
організму

Фесан Мусій Нестерович,
15.04.1933, 58, виснаження
організму

Фесан Тихон Васильович,
20.04.1933, 19, виснаження
організму

Фесан Іван Дем'янович,
08.04.1933, 12, виснаження
організму

Фесан Кіндрат Кирилович,
01.05.1933, 71, виснаження
організму

Фесан Іван Данилович,
18.05.1933, 3, виснаження
організму

Фесан Грицько Данилович,
20.05.1933, 7, виснаження
організму

Фесан Маруся Денисівна,
12.05.1933, 10, виснаження
організму

Фесан Настя Данилівна,
02.06.1933, 10, виснаження
організму

Фесан Сергій Дем'янович,
04.06.1933, 13, виснаження
організму

**Фесан Григорій
Йовхимович**, 01.06.1933, 27,
виснаження організму

Фесан Ігнат Васильович,
20.04.1933, 19, виснаження
організму

Фесан Іван Григорович,
04.06.1933, 4, виснаження
організму

Фесан Катерина Григорівна,
06.06.1933, 7, виснаження
організму

Ходак Явдоха Павловна,

02.09.1933, 85, по старості

Ходак Настя, 25.06.1933, 98,
по старості

Ходько Овсій Андрійович,
23.05.1932, 87, від застуди почок

**Ходько Маруся
+Охрімівна**, 28.05.1933, 5,
запалення легенів

Ходько Маруся

Олександрівна, 26.05.1932, 12,
запалення легенів

Ходько Іван Романів, 10.08.
1932, 57, виснаження організму

Ходько Маруся Іванівна,

10.10.1933, 48, хвороба тіф

Ходько Онопрій Оксентійович,
05.05.1933, 8, виснаження
організму

Ходько Оксентій Андрійович,
18.10.1933, 35, хвороба малярія
та дизентерія

Ходько Христа Павлівна,
22.06.1933, 33, виснаження
організму

Ходько Оксана Федорівна,
26.06.1933, 12, виснаження
організму

Ходько Калина Іванова,
28.06.1933, 62, виснаження
організму

**Ходько Настя
Пантелеймонівна**, 17.07.1933,
26, виснаження організму

Ходько Іван Борисович,

10.07.1933, 3, виснаження
організму

Ходько Іван Оксентійович,
15.07.1933, 9, виснаження
організму

Ходько Потап Романів,
20.01.1933, 64, туберкульоз

Ходько Ларіон Артемович,
25.02.1933, 23, інвалід хвор.

Ходько Микола Лаврів,
26.02.1933, 9, катара шлунку

Ходько Катерина Іванова,
10.04.1933, 70, виснаження
організму

Ходько Олена Петрівна,
09.04.1933, 65, виснаження
організму

Ходько Макар Денисович,
09.04.1933, 13, виснаження
організму

Ходько Йовдоха Лавровна,
18.04.1933, 2, виснаження
організму

Ходько Ганна Федорівна,
07.05.1933, 9, виснаження
організму

Ходько Ольга Олексіївна,
22.05.1933, 6, виснаження
організму

Ходько Сергій Оксентійович,
27.05.1933, 3, виснаження
організму

Ходько Йовдоха Антонівна,
05.06.1933, 63, виснаження
організму

Ходько Анатолій Охримович,
23.05.1933, 8, виснаження
організму

Ходько Гапка Степанівна,

24.05.1933, 60, виснаження
організму

Ходько Гапка Степанівна,
24.04.1933, 9 м., виснаження
організму

Ходько Антон Федорович,
05.06.1933, 12, виснаження
організму

Човгал Грицько Поокопів,
27.02.1933, 10, виснаження
організму

Човгал Настя Прокопівна,
06.03.1933, 7, виснаження
організму

Човгал Іван Прокопович,
07.03.1933, 4, виснаження
організму

Човгал Ігор Прокопович,
20.32.33, 13, виснаження
організму

Човгал Прокіп Миколайович,
19.04.1933, 37, виснаження
організму

**Човгал Герасим
Тимофійович**, 03.05.1933, 14,
виснаження організму

Човгал Тиміш Микитович,
25.05.1933, 37, виснаження
організму

Чуб Яків Андріїв, 12.06.1932,
50, туберкульоз

Чуб Ганна Яківна, 24.06.1933,
24, виснаження організму

Чуб Наталка Грицькова,
27.06.1933, 45, виснаження
організму

Чуб Омелько Андрійович,
12.03.1933, 53, виснаження
організму

Чуб Тиміш Макарович,
25.03.1933, 19, виснаження
організму

Чуб Кузьма Омелькович,
11.05.1933, 24, виснаження
організму

Чуб Михайло Якович, 07.04.
1933, 17, виснаження організму

Чуб Іван Макарів, 10.04.1933,
30, виснаження організму

Чуб Маруся Іванівна, 27.04.
1933, 1, виснаження організму

Чуб Маруся Яковна, 18.05.
1933, 19, виснаження організму

Чуб Параска Миколаївна,
02.06.1933, 55, виснаження
організму

**Чухман Микола
Купріянович**, 12.10.1933, 1,
запалення легень

Чухман Пилип

Олександрович, 07.03.1933, 46, виснаження організму
Чухман Марія Грицькова, 10.04.1933, 63, виснаження організму
Чухман Ольга Пилипівна, 04.06.1933, 1,5 р., виснаження організму
Чухно Андрій Михайлович, 04.06.1933, 13, виснаження організму
Чухно Іван Миколайович, 23.05.1933, 77, по старості
Шарий Тиміш Пилипович, 24.03.1933, 35, туберкульоз
Шевченко Митрофан Васильович, 15.06.1933, 69, виснаження організму
Шевченко Маруся Сергіївна, 25.06.1933, 50, виснаження організму
Шевченко Настя Володимирівна, 07.07.1933, 50, виснаження організму
Шевченко Микола Трохимович, 02.02.1933, 1,6 р., виснаження організму
Шевченко Катерина Архипівна, 27.05.1933, 4, виснаження організму

Шило Петро Іванів, 12.08.1932, 2 тиж., запалення легенів
Шило Сергій Лазарів, 02.03.1933, 38, виснаження організму
Шило Микола Михайлович, 16.10.1933, 13, хвороба дизентерія
Шило Андрій Самійлович, 05.04.1933, 2 м., виснаження організму
Шило Оксана Дмитрівна, 15.06.1933, 35, виснаження організму
Шило Гнат Самійлович, 03.07.1933, 68, виснаження організму
Шило Ганна Макарівна, 25.07.1933, 27, виснаження організму
Шило Лазар Іванович, 15.04.1933, 71, по старості
Шило Мелашка Іванова, 19.04.1933, 38, виснаження організму
Шило Григорій Сергійович, 05.06.1933, 2, виснаження організму
Шило Стефан Макарів, 05.06.1933, 46, виснаження

організму
Штепа Макар Охрімович, 20.05.1932, 78, від зношення організму
Штепа Савка Макарів, 22.04.1933, 55, виснаження організму
Штепа Мехтей Пилипович, 14.05.1933, 75, по старості
Щедловський Яков Олексійович, 25.02.1933, 73, виснаження організму
Юркевич Катерина Андріївна, 08.12.1932, 58, туберкульоз
Якименко Маруся Яковина, 04.08.1932, 5, запалення легенів
Якименко Іван Власович, 23.03.1933, 53, виснаження організму
Якименко Катерина Якимівна, 09.05.1933, 21, виснаження організму
Якименко Федор Іванович, 05.06.1933, 18, виснаження організму
Яковенко Марія Тимофіївна, 16.06.1933, 4, виснаження організму
Яковенко Михайло Тимофійович, 18.07.1933, 7

с. Положаї

В 1930 р. в с. Положаї проживало 1191 чол. Під час Голодомору загинуло 300 чол. Записи з книги реєстрації актів про смерть в селі Положаї за 1932 і 1933 роки свідчать: за січень-жовтень 1932 року в селі померло 30 жителів, у 1933 році за цей же час – 194, тобто смертність зросла більш як у 6 разів. Це й була кінцева мета запланованого штучного голоду: викостити людей так, щоб аж у генах залишились покора і рабський переляк перед тоталітарною владою.

Мартиролог жителів с. Положаї – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1884, арк. 120-134; спр. 1880, арк. 1-194).

В мартирологу зі збереженнями мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Ахматова Поліна Назарова, 17.07.1933, 63, дизентерія
Вакуленко Ганна -----, 07.06.1933, 75, виснаження
Вакуленко Іван Василів, 06.06.1933, 3, виснаження
Вакуленко Йовдоха Федорова, 06.05.1933, 1,6, виснаження
Вакуленко Максим -----, -----, -----
Вакуленко Марія -----, 17.06.1933, 63, виснаження
Вакуленко Микола Степанів, 17.05.1933, 4, виснаження
Вакуленко Настя Ігнатівна, 30.03.1933, 56, виснаження

Вакуленко Остап Іванів, 21.05.1933, 48, виснаження
Вакуленко Приська Сергійова, 10.07.1933, 28, виснаження
Вакуленко Сергій Олексій, 30.03.1933, 56, виснаження
Вакуленко Степан Кирилів, 24.03.1933, 4, порок серця
Вакуленко Улита Михайлова, 23.04.1933, 6, по слабості
Вакуленко Оксана Федорова, 31.05.1933, 10, дизентерія
Гасик Маруся -----, 27.06.1933, 62, виснаження
Гвоздик Олександр Олександрів, 1.10.1932, 25,

кровавий понос
Гвоздик Олександр Степанів, 19.07.1933, 78, по старості
Голик Петро Федорів, 04.06.1933, 4, виснаження
Горбатенко Василь Іванів, 21.06.1933, 12, виснаження
Горбатенко Іван Петрів, 29.06.1933, 12, виснаження
Горбатенко Марія Давидова, 26.06.1933, 73, -----
Горбатенко Мусій Ничипорів, 19.05.1933, 2, виснаження
Горбатенко Палажка Ничипорова, 19.01.1933, 45, -----
Горбатенко Петро Сафонович,

14.06.1933, 34, виснаження
Горбатенко Яким Микитович,
 06.03.1933, 20, порок серця
Гордієнко -----, **Гаврилів**,
 12.06.1933, 7, виснаження
Гордієнко Василь Василів,
 06.06.1933, 8, виснаження
Гордієнко Василь Дмитрів,
 01.06.1933, 20, виснаження
Гордієнко Василь Іванів,
 08.06.1933, 1,6, дизентерія
Гордієнко Василь Михайлів,
 17.07.1933, 5, виснаження
Гордієнко Гаврило Кирилів,
 06.06.1933, 30, виснаження
Гордієнко Ганна Гаврилова,
 19.06.1933, 12, дизентерія
Гордієнко Ганна Федорова,
 04.06.1933, 17, виснаження
Гордієнко Грицько Давидів,
 08.06.1933, 7, виснаження
Гордієнко Грицько Михайлів,
 30.03.1933, 57, виснаження
Гордієнко Іван Андрій,
 17.05.1933, 29, дизентерія
Гордієнко Іван Максимів,
 19.06.1933, 9, виснаження
Гордієнко Іван Тихонів,
 03.06.1933, 21, виснаження
Гордієнко Йовдоха Гаврилова,
 14.07.1933, 10, виснаження
Гордієнко Йовдоха Данилова,
 17.06.1933, 48, туберкульоз
Гордієнко Любка Данилівна,
 11.06.1933, 5, виснаження
Гордієнко Манька Кирилова,
 03.06.1933, 53, виснаження
Гордієнко Марта Дем'янівна,
 14.04.1933, 80, по старості
Гордієнко Маруся Тимофіївна,
 29.06.1932, 33, невідомо
Коркач Параска Лук'яновна,
 01.08.1932, 33, -----
Гордієнко Марфа Кирилова,
 26.02.1932, 1 міс., невідомо
Гордієнко Мелашка Іванова,
 21.06.1933, 50, дизентерія
Гордієнко Микола Тихонів,
 17.05.1933, 12, виснаження
Гордієнко Михайло Василів,
 08.06.1933, 5, виснаження
Гордієнко Михайло Макарів,
 20.06.1933, 11, виснаження
Гордієнко Михайло Ничипорів,
 26.05.1933, 28, виснаження
Гордієнко мотря Гаврилова,
 23.06.1933, 32, виснаження
Гордієнко Надежда Давидів-

на, 21.05.1933, 5, виснаження
Гордієнко Надежда Олександрова,
 09.10.1932, 5 міс., невідомо
Гордієнко Настя Гаврилова,
 15.06.1933, 7, виснаження
Гордієнко Одарка Федорова,
 17.07.1933, 63, виснаження
Гордієнко Параска, 17.05.1933, 58, виснаження
Гордієнко Федор Йосипів,
 12.05.1933, 63, виснаження
Дем'янченко----- Іванів
 3.10.1932, -----, -----,
Доброгорський Василь Іванів,
 27.06.1933, 2, виснаження
Киктенко Іван Артемів,
 08.07.1933, 4, виснаження
Киктенко Марта -----,
 17.07.1933, 68, по старості
Киктенко Олександр -----,
 01.07.1933, 11, виснаження
Киктенко Семен -----,
 05.06.1933, 75, по слабкості
Кіктенко Катерина -----,
 22.07.1933, 58, -----
Кіктенко Мотря Васильова,
 05.07.1933, 69, по старості
Кіктенко Петро Петрів,
 15.10.1932, -----, -----
Ковсуд Андрій Йовків, 07.07.1933, 9, виснаження
Колісник Іван Василів, 13.09.1932, -----, -----,
Колісник Іван Микитович,
 10.03.1932, 3, невідомо
Колісник Кирило Миронів,
 14.07.1933, 48, виснаження
Колісник Микита Костин,
 16.09.1932, 29, туберкульоз легень
Колісник Олексій Йовхимів,
 17.07.1933, 8, виснаження
Коркач Боря Іванів, 12.07.1933, 6, виснаження
Коркач Валентин Михайлів,
 12.01.1933, 61, -----
Коркач Оришка -----,
 09.07.1933, 69, по старості
Косаренко Андрій Миколаїв,
 12.05.1933, 28, виснаження
Косаренко Ганна Андрієва,
 27.05.1933, 5, виснаження
Косаренко Христя -----,
 10.05.1933, 28, виснаження
Кравченко Йовдоха Гаврилова,
 19.05.1933, 60, виснаження

Кузуб Іван Петрів, 02.06.1933, 3, виснаження
Кузуб Микита Питрів, 19.07.1933, 11, виснаження,
Кузьменко Максим Петрів,
 10.05.1933, 49, виснаження
Ляшко Іван Степанів, 28.03.1933, 47, -----
Ляшко Марина Іванова,
 06.07.1933, 4, виснаження
Ляшко Одарка Іванівна,
 17.07.1933, 22, туберкульоз
Ляшко Яків Савчин, 10.07.1933, 47, виснаження
Науменко Василь Опанасів,
 23.08.1932, 1,5 міс.,-----
Науменко Ганна -----,
 31.03.1933, 48, виснаження
Науменко Іван Олексійович,
 13.08.1932, 5, кривавий понос
Науменко Михайло Олександрів,
 11.06.1933, 6, виснаження
Науменко Олександр Опанасович,
 25.04.1933, 34, виснаження
Науменко Ольга -----,
 08.06.1933, 78, по старості
Науменко Опанас Максимів,
 21.03.1933, 56, грижа, слабкість
Науменко Панас Григорів,
 16.10.1932, 78, по старості
Науменко Яків Петрів, 17.05.1933, 4, виснаження
Науменко Микола Олександрів,
 02.06.1933, 4, виснаження
Овсієнко Антон Арсенів,
 10.06.1933, 14, виснаження
Овсієнко Арсеній Корнійович,
 31.03.1933, 59, виснаження
Овсієнко Ганна -----,
 29.05.1933, 53, виснаження
Овсієнко Петро Арсенів,
 14.05.1933, 14, виснаження
Пазименко Василь Олексій,
 25.06.1933, 4, виснаження
Пономаренко Анатолій Свиридович,
 21.05.1933, 4, виснаження
Пономаренко Михайло Іванів,
 24.07.1933, 33, туберкульоз
Пономаренко Параска Миколина,
 18.07.1933, 2, туберкульоз
Пономаренко Федор -----,
 -----, 10.08.1932, 92, стареча слабкість
Пономарів Віталій Свиридів,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

22.05.1933, 12, виснаження
Пономарів Корній Федорів,
 13.05.1933, 70, виснаження
П'ятак Павло Максимів,
 29.06.1933, 49, -----
П'ятак Уляна Максимова,
 08.07.1933, 11, виснаження
Романко Варка Нимидорова,
 11.07.1933, 6, виснаження
Романко Микола -----,
 06.10.1932, -----,
 кровавий понос
Романко Пилип -----,
 10.07.1933, 75, по старості
Романко Сергій Микитів,
 17.07.1933, ----, виснаження
Романко Таня Васильова,
 24.07.1933, 78, -----
Рудич Артем Харитонів,
 29.05.1933, 76, виснаження
Рудич Яків Андрій, 13.05.1933,
 50, виснаження
Семенченко Іван Самілович,
 14.04.1933, 1,7, виснаження
Семенченко Олександра Антонова, 11.06.1933, 15,
 виснаження
Семенченко Палажка-----
 -, 11.10.1932, 82, по старості
Семенченко Параска -----
 06.07.1933, 37, виснаження
Семенченко Параска -----,
 06.09.1932, 74, стареча смерть
Семенченко Петро Тимофійович, 04.10.1932, -----,
 кровавий понос
Семенченко Роман Микитович,
 15.03.1933, 55, апендицит
Семенчик Любка Семенова,
 06.06.1933, 6, виснаження
Середа Андрій Олексій,
 24.05.1933, -----, по слабості
Середа Василь Захарів,
 21.05.1933, 3, виснаження
Середа Вірка Захарова,
 21.05.1933, 11, виснаження
Середа Грицько Захарів,
 17.05.1933, 4, виснаження
Середа Грицько Іванів,
 06.06.1933, 4, виснаження
Середа Данило Микитович,
 22.05.1933, 22.05.1933, 20,
 виснаження
Середа Захар Федорів,
 23.05.1933,40, виснаження
Середа Іван Микитів, 06.07.
 1933,18, виснаження
Середа Іван Пименович,

04.06.1933, 7, виснаження
Середа Іван Михайлів, 21.06.
 1933, 35,виснаження
Середа Йовдоха Пилипова,
 08.06.1933, 8, виснаження
Середа Карпо Овсійович,
 08.06.1933, 30, -----
Середа Милашка Федорова,
 -----, 45, виснаження
Середа Митрофан Михайлович,
 19.05.1933, 17, виснаження
Середа Надія -----,
 10.08.1932, -----, -----
Середа Оксана Михайлова,
 10.06.1933, 43, виснаження
Середа Павло Захарів,
 10.06.1933, 14, виснаження
Середа Петро Василів,
 20.06.1933, 14, виснаження
Середа Пилип Федорів,
 17.06.1933, 37, туберкульоз
Середа Приська Йосипівна,
 11.06.1933, 58,виснаження
Середа Уляна Максимівна,
 04.06.1933, 11, виснаження
Середр Пилипова, 06.07.1933,
 13, виснаження
Сидоренко Михайло Савич,
 27.01.1933, 31, кровотеча
Ткаченко Михайло Павлів,
 17.03.1933, 1, виснаження
Федіна Маруся Микитова,
 27.06.1933, 58, виснаження
Фелоненко Омелько Іванович,
 20.06.1933, 18, дизентерія
Фелоненко Павло Ільків,
 04.07.1933, 18, виснаження
Фелпоєнко Марія Іванова,
 31.03.1933, 5, виснаження
Фесенко Андрій Олексій,
 10.05.1933, 29, виснаження
Фесенко Василь -----,
 24.06.1933, 10, виснаження
Фесенко Ганна Максимова,
 28.07.1933, 2, дизентерія
Фесенко Ганна Охтасева,
 10.05.1933, 60, виснаження
Фесенко Ганна Петрова,
 17.07.1933, 2, виснаження
Фесенко Грицько Андрій,
 20.05.1933, 4, виснаження
Фесенко Іван Микитович,
 09.05.1932, 4 міс., невідомо
Фесенко Іван Федорів,
 10.06.1933, 5, виснаження
Фесенко Максим Остапович,
 01.04.1933, 43, виснаження
Фесенко Марія Андрієва,

14.03.1933, 50, стареча слабкість
Фесенко Микола Прокопів,
 28.08.1932, -----, -----
Фесенко Савка Іванів, 17.05.
 1933, 69, по старості
Фесенко Улько Максимович,
 13.06.1933, 4, виснаження
Фесенко Улько Федорів,
 28.05.1933, 3, виснаження
Фесенко Яків Охтамович,
 20.03.1933, 50,
 запалення легень
Филоненко Михайло василів,
 06.07.1933, 4, виснаження
Шамардак ---- Павлович, ----
 -----, ---, виснаження
Шамардак Василь Грицьків,
 14.07.1933, 10, виснаження
Шамардак Ганна Володимирова,
 06.10.1932, 15,
 туберкульоз легень
Шамардак Ганна Петрова,
 26.06.1933, 10, дизентерія
Шамардак Грицько Опанасів,
 07.06.1933, 15, виснаження
Шамардак Іван Опанасів,
 15.04.1933, 4, виснаження
Шамардак Іван Петрів,
 23.06.1933, 20, виснаження
Шамардак Катерина Опанасівна,
 17.05.1933, 11,
 виснаження
Шамардак Микола Опанасів,
 10.08.1932, ---, -----
Шамардак Михайло Володимирів,
 12.10.1932, 6,
 запалення мозгів
Шамардак Настя Іванова,
 10.08.1932, ----, запалення
Шамардак Опанасій Федорів,
 24.04.1933, 37, виснаження
Шамардак Палажка -----,
 03.07.1933, 35, виснаження
Шамардак Петро Йохимович,
 08.06.1933, 48, виснаження
Шамардак Тимофій Сергійович,
 16.05.1933, 53, виснаження
Шамардак Трохим Харитонів,
 13.10.1932, 12, -----
Шамардак Уляна Опанасова,
 27.05.1933,7, виснаження
Шульга Василь Андрійович,
 17.04.1933, 2, виснаження
Шульга Василь Миколин,
 01.01.1932, 7, від кіру
Шульга Маруся Сергійова,
 10.10.1932, 4 міс., невідомо
Шульга Мелашка -----,

02.06.1933, 70, по старості
Шульга Ничипір Михайлів,
 30.01.1933, 33, -----
Шульга Яким Микитів,
 04.06.1933, 68, виснаження
Щербак Вірка Федорова,
 17.06.1933, 8, виснаження
Щербак Іван Іванів,
 17.05.1933, 3, виснаження
Щербак Іван Карпів,
 29.06.1933, 26, туберкульоз
Щербак Іван Яків, 19.05.1933,
 29, виснаження
Щербак Карпо Антонович,
 19.05.1933, 72, виснаження
Щербак Марина -----,
 07.06.1933, 69, виснаження
Щербак Марія Йовхимівна, ---

-----, 7, від кіру
Щербак Михайло Карпів,
 19.07.1933, 14, виснаження
Щербак Параска Карпова,
 23.06.1933, 23, виснаження
Щербак Петро Петрович,
 31.05.1933, 16, виснаження
Щербак Юхим Яків,
 31.03.1933, 35, виснаження
Щербак Яків Федорів,
 31.05.1933, 13, виснаження
Юрченко Ганна Максимова,
 17.05.1933, 5, виснаження
Якименко Василь Михайлів,
 19.06.1933, 8, виснаження
Якименко Василь Семенович,
 12.06.1933, 7, дизентерія,
Якименко Катерина Олексан-

дрова, 29.07.1933, 3, виснаження
Якименко Микола Михайлів,
 27.06.1933, 11, виснаження
Якименко Митрофан Андрій,
 07.07.1933, 7, виснаження
Якименко Митрофан Макарів,
 29.06.1933, 73, по старості
Якименко Надежда Андрейо-
ва, 07.07.1933, 2, виснаження
Якименко Надежда Трохимो-
ва, 17.05.1933, 12, виснаження
Якименко Олексій Кирилів,
 05.07.1933, 48, виснаження
Якименко Параска Михайло-
ва, 19.06.1933, 11, виснаження
Якименко Таня -----,
 03.07.1933, 38, виснаження

с. Помоклі

Помоклі – з татарської згарище. На поч. XV ст. цей край почали заселяти козаки, досі збереглися назви кутків по іменах перших козаків-поселенців Савенки, Гаврилівка.

В 1930 році в селі був 481 двір та мешкало 5215 жителів.

В 1930 р. створено колгосп ім. Кірова, а в 1931 р. – «Жовтнева хвиля». Під час штучного голоду померло 3000 чол., з них поіменно встановлено 1007 чол., що підтвержується повністю вцілілими записами у книгах реєстрації актів про смерть за 1932 і 1933 роки.

19 серпня 1994 року в урочищі Тишків Гай, одному з найбільших місць масових поховань замучених голодом жителів села, встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Помоклі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1873, арк. 134-212; спр. 1902, арк. 1-227; спр. 1903, арк. 1-202) та свідченнями Шаповал Г.С., 1927 р.н.; Шеляг О.А., 1926 р.н.; Болілої М.І., 1926 р.н., записаними в 2008 р. Потапенко Л.О., директором Будинку культури.

В мартирологу зі збереженнями мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Андріян Макар Іванів, 28.02.
 1933, 49, недокрів'я
Андріян Явдоха Федорова,
 10.10.1932, 83, старість
Артюх Гапка, 28.08.1933, 18,
 різачка
Артюх Грицько Кондратів,
 10.05.1933, вада серця
Артюх Грицько Юхимів,
 29.08.1932, 77, старість
Артюх Дмитро Кондратів,
 23.05.1933, 4, вада серця
Артюх Іван Іванів, 28.Бер, 8м,
 запалення
Артюх Іван Ст., 65, авітаміноз
Артюх Ігор Кирилів, 27.02.
 1933, 68, старість
Артюх Кондрат Михайлів,
 14.08.1933, 42, авітаміноз
Артюх Кузьма Кондратів,
 01.05.1933, вада серця
Артюх Мар'я Романова,
 05.02.1932, 40, душевна хвороба

Артюх Микола, 06.10.1933,
 слабкість
Артюх Михайло Кондратович,
 18.05.1933, вада серця
Артюх Михайло Лаврів,
 18.06.1933, 72, старість
Артюх Настя Грицькова,
 18.05.1933, 40, вада серця
Артюх Олександра, 05.09.
 1933, 70, старість
Артюх Олена, 09.03.1933, 36,
 вада серця
Артюх Остап Іванів, 18.06.
 1933, 73, старість
Артюх Петро Кирилович,
 21.05.1933, 6, вада серця
Артюх Приська Д., 06.05.1933,
 45, вада серця
Артюх Степан Юхимів,
 04.10.1932, 85, старість
Артюх Трохим Іванів, 10.05.
 1933, 2, вада серця
Артюх Харита Іванова,

30.05.1933, 75, вада серця
Бабенко Вірка Корнійова,
 24.03.1933, 6м., запалення
 легенів
Бабенко Настя Корнійова,
 21.04.1933, 2, вада серця
Барабаш Ганна Петрова,
 18.10.1933, 75, старість
Барабаш Іван Омельків,
 13.12.1933, 80, старість
Барабаш Катерина Федорова,
 13.12.1933, 45, різачка
Білик Віктор Прокопів, 17.05.
 1933, 2, вада серця
Білик Онопрій Михайлович,
 03.05.1933, 73, старість
Близнюк Антон Павлов,
 06.06.1933, 70, вада серця
Близнюк Василь Марків,
 30.07.1933, 60, авітаміноз
Близнюк Василь Павлів,
 22.03.1933, 55, вада серця
Близнюк Ганна, 14.03.1933, 65,

вада серця

Близнюк Іван Олександрович, 26.09.1933, 17, сухоти
Близнюк Мар'я Микитівна, 12.06.1933, 7, вада серця
Близнюк Марія Васильова, 29.08.1933, 17, авітаміноз
Близнюк Микола Степанів, 11.04.1933, 70, вада серця
Близнюк Полікарп Логвинів, 05.06.1933, 55, вада серця
Близнюк Уляна Степанівна, 08.06.1933, 80, старість
Близнюк Химка Андріївна, 02.05.1933, 58, вада серця
Бовть Марина Іванівна, 15.07.1932, 73, старість
Бовть Михайло Андрій, 23.03.1933, 64, вада серця
Бовть Федор Андрій, 01.06.1933, 56, вада серця
Боліла Векла Грицькова, 22.05.1933, 30, вада серця
Боліла Векла Євгенова, 20.10.1933, 22, авітаміноз
Боліла Вірка Павлова, 26.10.1932, 10, сухоти легенів
Боліла Ганна Андріївна, 07.05.1933, 44, вада серця
Боліла Ганна Василівна, 11.09.1933, 7, авітаміноз
Боліла Ганна Грицькова, 22.04.1933, запалення легенів
Боліла Ганна Іванова, 70, старість
Боліла Ганна Семенівна, 22.11.1933, 32, авітаміноз
Боліла Ганна Степанова, 19.06.1933, 1, авітаміноз
Боліла Ганна Федосів, 25.02.1933, недокрів'я
Боліла Горпина Миронівна, 18.03.1933, 80, старість
Боліла Йовдоха Іванова, 20.02.1933, 2, недокрів'я
Боліла Йовдоха Михайлова, 21.04.1932, родимчик
Боліла Клїта, 23.03.1933, 65, старість
Боліла Лукина, 26.08.1933, 56, авітаміноз
Боліла Любка Ігорова, 18.04.1933, 1, вада серця
Боліла Манька Андрійова, 22.11.1933, 49, авітаміноз
Боліла Манька Гнатова, 26.09.1933, 12, авітаміноз
Боліла Марія Павлова,

25.11.1932, 6, різачка
Боліла Марія Степанова, 14.06.1933, 24, авітаміноз
Боліла Марія Федорова, 20.03.1933, слабкість народження
Боліла Марія Іванівна, 27.06.1933, 60, вада серця
Боліла Милашка Іванова, 10.06.1933, 60, вада серця
Боліла Надежда Дмитрова, 03.10.1933, 36, авітаміноз
Боліла Настя Улянова, 22.11.1933, 9, авітаміноз
Боліла Наталка Максимова, 11.09.1933, 45, авітаміноз
Боліла Наталка Семенова, 09.06.1932, 67, вада серця
Боліла Олександра Гнатова, 15.05.1933, 55, вада серця
Боліла Ольга, 28.08.1933, 9, авітаміноз
Боліла Ольга Максимова, 25.05.1933, 7, вада серця
Боліла Ольга Павлова, 12.05.1933, 75, вада серця
Боліла Ольга Улянова, 20.05.1933, 6, вада серця
Боліла Ольга Ульянова, 22.11.1933, 6, авітаміноз
Боліла Оришка Григорівна, 10.06.1933, 68, старість
Боліла Параска Владимир, 17.02.1933, 30, недокрів'я
Боліла Параска Степанова, 16.11.1932, 62, різачка
Боліла Пріська Грицькова, 07.05.1933, 41, вада серця
Боліла Пріська Дмитрівна, 22.06.1933, 60, авітаміноз
Боліла Пріська Дмитрова, 13.06.1933, 62, вада серця
Боліла Пріська Іванова, 17.05.1933, 60, вада серця
Боліла Уляна Антонівна, 19.06.1933, 28, авітаміноз
Боліла Уляна Іванівна, 02.04.1932, 62, поступовий параліч
Боліла Уляна Михайлова, 25.03.1933, 82, старість
Боліла Уляна Федорова, 08.06.1933, 48, вада серця
Боліла Устя Степанова, 27.07.1933, 60, різачка
Боліла Усьтя Тимофіївна, 14.10.1933, 65, запалення
Боліла Харитина Іванівна, 27.10.1933, 60, авітаміноз
Боліла Химка Грицькова,

27.04.1933, 45, вада серця
Боліла Христя Грапова, 15.12.1932, 32, загальне недомагання
Болілий Максим Потапів, 12.07.1933, 34, авітаміноз
Болілий Андрей Юхимів, 02.04.1933, 75, старість
Болілий Василь Ігорів, 11.02.1932, 2, сухоти легенів
Болілий Василь Улянів, 17.05.1933, 12, вада серця
Болілий Гнат Ігорів, 31.03.1933, 30, вада серця
Болілий Гордій Григорович, 17.01.1933, 85, старість
Болілий Грицько Іванович, 15.02.1933, 50, вада серця
Болілий Грицько Онанів, 08.08.1933, 3, авітаміноз
Болілий Давид Матвій, 24.04.1933, 50, вада серця
Болілий Демид Олександрович, 23.08.1933, 38, пропасниця
Болілий Дмитро Іванів, 13.07.1933, запалення легенів
Болілий Іван Василів, 25.05.1933, 11, вада серця
Болілий Іван Іванів, 22.05.1933, 55, вада серця
Болілий Іван Іванів, 23.11.1933, 1, сухоти
Болілий Іван Іванович, 26.08.1933, 65, авітаміноз
Болілий Іван Ничипорів, 08.06.1933, 12, вада серця
Болілий Іван Олексійов, 28.10.1932, затор шлунка
Болілий Іван Федорів, 10.05.1933, 27, вада серця
Болілий Ігор Дмитрів, 18.03.1933, 48, запалення легенів, виснаження
Болілий Максим Іванович, 24.07.1932, 71, старість
Болілий Маркіян Юхимів, 07.03.1933, 66, старість
Болілий Микола Максимович, 12.06.1933, 11, авітаміноз
Болілий Микола Степанів, 09.06.1933, 12, вада серця
Болілий Микола Ф., 26.08.1933, 2, авітаміноз
Болілий Митрофан Іванів, 06.06.1933, 62, запалення
Болілий Михайло, 28.08.1933, 76, авітаміноз
Болілий Михайло

Васильович, 11.09.1933, 3, авітаміноз
Болілий Михайло Євгнів, 20.10.1933, авітаміноз
Болілий Михайло Ігнатів, 04.08.1932, родимець
Болілий Михайло Степанів, 03.06.1933, 9, вада серця
Болілий Михайло Федорів, 11.06.1933, 17, вада серця
Болілий Нестор Антонів, 12.07.1933, 59, різачка
Болілий Ничипір Якимів, 08.06.1933, 50, вада серця
Болілий Ол-др Григорович, 10.05.1933, 55, вада серця
Болілий Олексій Платонів, 09.06.1933, 54, вада серця
Болілий Омелько Ігорів, 18.03.1933, 30, тангема легенів
Болілий Павло Матвій, 13.02.1933, 75, старість
Болілий Петро Антонів, 08.05.1933, 49, вада серця
Болілий Петро Васильович, 13.05.1932, 3м., слабкий народився
Болілий Петро Іванів, 10.05.1933, 5, вада серця
Болілий Петро Максимович, 10.05.1933, 4, вада серця
Болілий Пилип Федорів, 28.05.1933, 18, вада серця
Болілий Потап Григорів, 10.02.1933, 75, старість
Болілий Семен Гнатів, 12.10.1932, 10, різачка
Болілий Трохим Іванів, 28.02.1933, 54, вада серця
Болілий Трохим Платонів, 08.05.1933, 55, вада серця
Болілий Уліян Грицьків, 12.04.1933, 32, вада серця
Болілий Федор, 19.08.1933, авітаміноз
Болілий Федор Андреїв, 14.08.1932, 7, лихт корчий
Болілий Федор Іванів, 10.07.1933, 63, вада серця
Болілий Федор Іванів, 31.03.1933, 52, вада серця
Болілий Харитон Яковів, 09.05.1933, 60, старість
Болілий Яким Федорів, 16.08.1932, 80, старість
Болілий Яков Пилипів, 08.05.1933, 60, вада серця
Буравель Андрій Василів,

14.07.1933, 6, авітаміноз
Буравель Василь Давидів, 16.10.1933, 23, сухоти
Буравель Вірка Давидова, вада серця
Буравель Грицько Петрів, 04.06.1933, 20, вада серця
Буравель Давид Оврамів, 16.10.1933, 63, авітаміноз
Буравель Йовдоха Васильова, 14.06.1933, 10, авітаміноз
Буравель Катерина Васильова, 08.05.1933, 3, вада серця
Буравель Семен Гаврилів, 56, вада серця
Бутович Ганна Юхимівна, 13.07.1933, 15, авітаміноз
Бутович Іван Юхимів, 13.06.1933, 12, авітаміноз
Бутович Мар'я Юхимова, 31.07.1933, 7, авітаміноз
Бутович Мефодій Пилипів, 16.06.1933, 32, сухоти
Бутович Милашка Йосипівна, 31.10.1933, 35, різачка
Бутович Митро Юхимів, 13.07.1933, 8, авітаміноз
Буцик Арсей Федорович, 11.06.1933, 67, вада серця
Буцик Варка Артемівна, 21.06.1933, 25, вада серця
Буцик Катерина, 05.06.1933, 62, авітаміноз
Буцик Ладимір Петрович, 21.06.1933, 5, вада серця
Буцик Марина Петрова, 02.06.1932, 72, параліч серця
Буцик Микола Петрів, 03.06.1933, 6м., вада серця
Буцик Одарка Данилова, 31.03.1933, 60, різачка
Буцик Ол-др Петрович, 24.06.1933, вада серця
Буцик Петро Іванович, 27.06.1933, 48, вада серця
Венжега Ганна Федорівна, 23.05.1933, 5, вада серця
Венжега Настя Федорова, 23.11.1932, родимчик
Венжега Одарка Кіндратова, 23.06.1933, 58, авітаміноз
Вітрогон Марія Хведорова, 14.06.1932, 7, запалення мозкових оболонок
Вітрогон Ол-дра Федорова, 30.06.1933, 2, вада серця
Вітрогон Федор Федорович, 22.04.1933, 40, сухоти

Власенко Василь Федів, 28.01.1933, 80, вада серця
Власенко Данило Василів, 29.07.1932, 57, вада серця
Волинська Зінька Андріївна, 08.05.1933, 51, пестряк
Волошин Василь Пилипів, 15.06.1933, 7, авітаміноз
Волошин Ганна Олексіївна, 13.10.1932, 21, різачка
Волошин Катерина Сергіївна, 28.08.1933, 25, авітаміноз
Волошин Михайло Петрів, 28.08.1933, авітаміноз
Волошин Пилип Трохимович, 15.07.1933, 32, авітаміноз
Волошин Симон Трохимов, 19.01.1933, 59, вада серця
Волошин Трохим Потапів, 15.06.1933, 59, авітаміноз
Гальчук Василь Пилипів, 15.12.1932, 78, старість
Гальчук Мотря Павлова, 26.12.1932, 78, старість
Гармаш Катерина Степанівна, 03.04.1933, 65, від сидалова кволі
Герасименко Антон Антонович, 23.05.1933, 12, вада серця
Герасименко Антон Микитович, 23.05.1933, 48, вада серця
Герасименко Василь Антонів, 10.10.1933, 5, авітаміноз
Герасименко Василь Ничипорів, 29.07.1933, 50, авітаміноз
Герасименко Вірка Іванова, 02.11.1933, 16, авітаміноз
Герасименко Галька Павлівна, 02.11.1933, 14, авітаміноз
Герасименко Ганна Юхимівна, 06.05.1933, 18, вада серця
Герасименко Грицько Микитин, 14.12.1933, 60, паралічна
Герасименко Дмитро Андріїв, 31.01.1933, 2 м., слабкість народження
Герасименко Іван Андріїв, 16.03.1933, слабкість народження
Герасименко Іван Антонів, 10.10.1933, 7, авітаміноз
Герасименко Іван Максимович, 02.11.1933, 36, авітаміноз
Герасименко Іван Петрів, 12.06.1933, 16, вада серця
Герасименко Любка Іванівна, 04.05.1933, 12, вада серця
Герасименко Любка Іванова, 02.11.1933, 12, авітаміноз

- Герасименко Марія**, 07.05.1933, 4, вада серця
- Герасименко Марія Йовхимовна**, 27.09.1932, запалення легень
- Герасименко Настя Іванівна**, 02.11.1933, 5, авітаміноз
- Герасименко Петро Юхимів**, 06.04.1933, 4, вада серця
- Герасименко Петро Яковів**, 07.05.1932, 49, сухоти легенів
- Герасименко Петро Михайл**, 31.10.1932, 2 м., родимчик
- Герасименко Радивон Кузьмович**, 14.05.1933, 22, вада серця
- Герасименко Радіон**, 21.06.1933, 20, вада серця
- Герасименко Федоська Степанова**, 19.05.1933, 33, вада серця
- Гресь Андрій Омельків**, 30.02.33, 35, виснаження, тиф
- Гресь Варка Ігор**, 04.11.1932, 50, вада серця
- Гресь Василь Миколин**, 19.11.1932, 1, різачка
- Гресь Гапка Павлова**, 31.07.1932, 80, старість
- Гресь Грицько Ігорів**, 05.04.1933, 33, слабкість народження
- Гресь Євдоким Андронів**, 10.11.1933, 28, авітаміноз
- Гресь Іван Грицьків**, 30.07.1933, 12, авітаміноз
- Гресь Іван Омельків**, 02.06.1933, 32, вада серця
- Гресь Йовдоха Іванова**, 22.05.1933, 1, вада серця
- Гресь Йовдоха Павлова**, 18.08.1933, 11, авітаміноз
- Гресь Манька Іванова**, 07.06.1933, 46, авітаміноз
- Гресь Марія**, 18.08.1933, 3, авітаміноз
- Гресь Марія Мефод.**, 31.05.1933, сухоти
- Гресь Мотря Пантюхова**, 68, старість
- Гресь Настя Давидівна**, 04.05.1933, 1, запалення легенів
- Гресь Оксана Данилівна**, 18.04.1933, 23, вада серця
- Гресь Ол-др Семенович**, 20.05.1933, 22, вада серця
- Гресь Олесеї Гнатів**, 31.12.1933, різачка
- Гресь Петро Оврамів**, 19.03.1933, 50, вада серця
- Гресь Петро Степанів**, 10.08.1933, 6, авітаміноз
- Гресь Петро Іванів**, 06.07.1933, 8, авітаміноз
- Гресь Сахран Василів**, 19.03.1933, 70, вада серця
- Гресь Софія Демидова**, 08.06.1933, 55, вада серця
- Гресь Степан Іванів**, 01.08.1933, 65, вада серця
- Гресь Уляна Ількова**, 14.06.1933, 58, вада серця
- Губа Лисавета Петрова**, 06.09.1932, 23, корчій
- Губа Михайло Костів**, 10.09.1932, 10 м., запалення шлунк-кишк.тракт
- Гуцан Іван Прокопів**, 20.04.1933, 21, вада серця
- Гуцан Лавро Юхимів**, 27.06.1933, 60, вада серця
- Гуцан Петро Андрій**, 16.05.1933, 82, старість
- Даценко Василь Миколин**, 12.07.1933, 18, авітаміноз
- Даценко Василь Степанів**, 10.06.1933, 12, авітаміноз
- Даценко Гаврило Семенів**, 22.06.1933, 49, авітаміноз
- Даценко Галька Костьова**, 06.07.1933, 3, авітаміноз
- Даценко Гапка**, 28.08.1933, 75, авітаміноз
- Даценко Грицько Матвій**, 20.05.1933, 66, вада серця
- Даценко Грицько Яковин**, 27.06.1933, вада серця
- Даценко Іван Йовдокимів**, 22.06.1933, 11, авітаміноз
- Даценко Іван Кондратів**, 28.02.2003, 80, старість
- Даценко Іван Степанів**, 18.06.1933, 15, авітаміноз
- Даценко Кліта Трохимівна**, 14.05.1933, 63, вада серця
- Даценко Кузьма Йовдокимів**, 28.05.1933, 7, вада серця
- Даценко Любка Якова**, 10.06.1933, 11, вада серця
- Даценко Марія Гнатова**, 12.06.1933, 40, авітаміноз
- Даценко Марія Миколина**, 02.12.1933, 79, старість
- Даценко Марія Хведорова**, 23.09.1932, 27, менінгіт
- Даценко Марія Гнатова**, 07.06.1933, 40, вада серця
- Даценко Марія Степанова**, 25.11.1933, 42, авітаміноз
- Даценко Микола Федорів**, 19.12.1932, запалення легенів
- Даценко Микола Федорів**, 21.06.1933, 1,5, вада серця
- Даценко Милашка Федорова**, 22.11.1933, 75, старість
- Даценко Митрофан Іванів**, 17.11.1933, 67, старість
- Даценко Наталка Євдокимова**, 22.06.1933, 5, авітаміноз
- Даценко Одарка Прохорівна**, 10.01.1933, 26, водянка
- Даценко Олександр Єрмів**, 09.02.1933, 70, забито
- Даценко Оришка Костівна**, 14.06.1933, 25, різачка
- Даценко Петро Максимович**, 26.07.1933, 4, авітаміноз
- Даценко Пріська Семеновна**, 08.05.1933, 40, вада серця
- Даценко Пріська Сидорова**, 05.10.1933, 33, авітаміноз
- Даценко Уляна Петрова**, 04.11.1933, старість
- Даценко Юхим Кириллович**, 12.06.1933, 65, вада серця
- Даценко Яков Дем'Янович**, 25.03.1932, 24, сухоти легень
- Даценко Яков Дмитрович**, 16.06.1933, 48, вада серця
- Дейнега Василь Гаврилів**, 09.05.1933, запалення легенів
- Дейнега Грицько Антонів**, 31.12.1933, 36, малярія
- Дейнега Іван Макарів**, 14.06.1933, 10
- Дейнега Микола Антонів**, 13.06.1933, 29, забитий
- Дейнега Настя**, 29.08.1933, 25, авітаміноз
- Дейнега Оришка Йовхимова**, 04.10.1932, 52, вада серця
- Дейнега Семен Макарів**, 16.05.1933, 6, вада серця
- Дейнега Степан Макарів**, 01.06.1933, 9, вада серця
- Дейнега Харита Грицькова**, 01.06.1933, 50, вада серця
- Дейнега Хведор Миколин**, 04.10.1932, 2, запалення киш. тракту
- Деризеля Іван Митрофанів**, 17.10.1933, 7, авітаміноз
- Дериземля Андрій Пилипів**, 19.06.1933, 55, вада серця
- Дериземля Ганна Іванова**, 21.05.1933, 6, вада серця

Дериземля Йовдоха Іванова,
04.08.1933, 30, авітаміноз
Дериземля Микола Іванів,
29.07.1932, запалення мозкових
оболочок
**Дериземля Микола Митрофа-
нів**, 14.11.1933, 3, авітаміноз
Дериземля Оришка Павлова,
18.06.1933, 88, старість
**Дериземля Параска Михай-
лівна**, 14.10.1933, авітаміноз
Дериземля Федор Іванів,
17.05.1933, 7, вада серця
**Дериземля Федоська Марків-
на**, 14.11.1933, 66, авітаміноз
Дибина Ганна Михайлова,
06.02.1932, 8, обкладу
Дериземля Ганна Степанів,
16.02.1933, 55, вада серця
**Добровольський Олександр
Хведорів**, 28.10.1932, 75,
старість
**Добровольський Сергій Ва-
сил.**, 10.01.1932, 40, сухоти
легенів
Довга Ганна Васильова,
23.05.1933, 13, вада серця
Довга Любка Денисова,
31.03.1933, виснаження
організму
Довгий Денис Грицьків,
07.06.1933, 36, вада серця
Довгий Денис Денисів,
08.03.1933, 7, вада серця
Довгий Ничипор Василів,
16.07.1932, 14, чорна неміч
Довгий Петро Денисович,
23.04.1933, 12, вада серця
Дорошенко Домаха,
02.09.1933, 76
Дорошенко Йосип Іванів,
07.05.1933, 60, вада серця
Дорошенко Лукина,
05.02.1933, старість
Дорошенко Микола Луків,
07.07.1933, 9, авітаміноз
Дорошенко Мусій Луків,
07.06.1933, 21, авітаміноз
Дубина Вірка,
28.08.1933, 6, різачка
Дубина Ганна Михайлова,
10.05.1933, 6, вада серця
Дубина Данило Оврамів,
09.02.1933, 89, старість
Дубина Іван Михайлович,
08.06.1933, 10, вада серця
Дубина Іван Петрів,
18.04.1933, 68, вада серця

Дубина Іван Трохимович,
17.10.1933, 2, авітаміноз
Дубина Йовдоха Грицькова,
11.09.1933, 40, авітаміноз
Дубина Мавра Васильова,
18.05.1933, 75, вада серця
Дубина Манька Федорова,
25.11.1933, 6, авітаміноз
Дубина Марина Ігорова,
15.07.1932, 80
Дубина Марья Васильова,
11.12.1933, 75, авітаміноз
Дубина Микита Іванович,
17.07.1932, 70, старість
Дубина Микола Петрів,
25.06.1933, 12, вада серця
Дубина Михайло Василів,
05.05.1933, 1,5, вада серця
Дубина Михайло Єгорів,
03.05.1933, 45, вада серця
Дубина Мотря Михайлівна,
10.06.1933, 15, вада серця
Дубина Настя Михайлова,
03.04.1933, 1, запалення легенів
Дубина Наталка Михайлова,
26.06.1933, 19, вада серця
Дубина Павло Данилів,
11.09.1933, 37
Дубина Павло Демянів,
24.07.1933, 75, авітаміноз
Дубина Параска, 24.04.1933,
60, старість
Дубина Параска Андрійова,
23.12.1932, 24, черевний тиф
Дубина Параска Ігорова,
24.11.1932, 50, старість
Дубина Параска Петрова,
16.11.1933, 60, обклад
Дубина Тетяна Михайлова,
08.06.1933, 12, вада серця
Дубина Трохим Василів,
15.04.1933, 29, вада серця
Дубина Хведор Костів,
18.08.1932, 45, перекрут кишок
Дубина Хома Грицьків,
05.11.1932, 85, старість
Жук Андрій Олекс., 19.05.1933,
10, вада серця
Жук Андрон Яковин,
15.02.1933, 51, вада серця
Жук Антон Дмитрів,
18.01.1933, 62, старість
Жук Антон Дмитрович,
05.07.1933, 66, старість
Жук Василь Миколин,
29.05.1933, 12, вада серця
Жук Василь Прохорович,
11.09.1933, 6, авітаміноз

Жук Ганна Харитонівна,
15.06.1933, 4, вада серця
Жук Грицько О., 19.05.1933, 6,
вада серця
Жук Денис Сільвестрович,
10.10.1933, 16, авітаміноз
Жук Дмитро Прокопів,
13.03.1933, 60, старість
Жук Іван Данилів, 04.12.1933,
слабкість
Жук Іван Ільків, 10.10.1933, 25,
авітаміноз
Жук Іван Олекс., 26.05.1933,
13, вада серця
Жук Іван Омельків, 12.07.1933,
8, авітаміноз
Жук Іван Степанів, 12.06.1933,
47, запалення
Жук Йовдоха, 21.06.1933, 65,
вада серця
Жук Катерина Прохорівна,
11.09.1933, 4, авітаміноз
Жук Кирило Андрій, 25.12.
1932, 52, сансеч
Жук Максим Василів,
13.06.1933, 10, вада серця
Жук Марія Онопрійова,
21.04.1933, 78, вада серця
Жук Марфа Мик., 19.02.1933,
недокрів'я
Жук Микола Антонів,
06.02.1933, вада серця
Жук Микола Іванів, 27.06.1933,
6, вада серця
Жук Микола Іванович,
18.10.1933, 6, авітаміноз
Жук Михайло Омельків,
15.06.1933, 3, вада серця
Жук Мокрина Васильова,
29.01.1933, 78, старість
Жук Настя Трохимівна,
11.09.1933, 1,5, авітаміноз
Жук Оксана Олександрівна,
19.05.1933, 4, вада серця
Жук Олена Микитівна,
13.06.1933, 30, вада серця
Жук Омелько Ільків,
15.06.1933, 46, вада серця
Жук Оришка Ількова,
10.10.1933, 14, авітаміноз
Жук Палажка Яківна,
10.10.1933, 60, авітаміноз
Жук Панас Андрій, 14.03.1933,
56, виснаження організму
Жук Петро Данилів,
03.05.1932, 84, старість
Жук Пилип Антонів,
05.06.1933, 31, запалення мозку

Жук Пилип Артемович, 06.07.1933, 58, авітаміноз
Жук Пріська, 16.06.1933, 19, вада серця
Жук Прохор Степанів, 26.05.1933, 30, вада серця
Жук Степан Андрій, 25.03.1933, 60, вада серця
Жук Степанида Сільвестрівна, 19.10.1933, 22, авітаміноз
Жук Федоська, 21.06.1933, 67, вада серця
Жук Федоська Іванова, 18.10.1933, 65, авітаміноз
Жук Харитон Іванів, 15.06.1933, 36, вада серця
Жук Христя Іванівна, 27.06.1933, 13, вада серця
Жук Христя Іванівна, 18.10.1933, 12, авітаміноз
Жук Яков Демитрів, 30.01.1933, 82, старість
Жук Яков Дмитрів, 08.05.1933, 67, старість
Жук Яков Митрофанів, 18.10.1933, 65, авітаміноз
Жуковська Ганна Амрестовна, 17.06.1933, 12, вада серця
Жуковська Кліта Амрестівна, 17.06.1933, 20, вада серця
Жуковська Кліта Андрійова, 02.04.1933, 23, вада серця
Жуковська Пріська Амросьова, 24.04.1933, 5, вада серця
Жуковський Арест Данилів, 05.04.1933, 55, вада серця
Жуковський Кузьма Амросів, 17.06.1933, 2, вада серця
Жуковський Михайло Амросів, 17.06.1933, 6, вада серця
Жуковський Семен Амросів, 17.06.2000, 19, вада серця
Зарудня Настя Герасимівна, 06.07.1932, запалення мозкових оболочок
Згінник Гапка Хведорова, 24.12.1932, 51, вада серця
Згінник Трифон Семенович, 24.04.1933, 44, вада серця
Згінчик Петро Корній, 21.11.1933, 70, старість
Зінченко Андрій Гнатів, 13.05.1933, 13, вада серця
Зінченко Борис Макарів, 02.12.1933, 6, авітаміноз
Зінченко Василь Лаврів, 18.06.1933, 6 м., слабкість народження

Зінченко Ганна Семенова, 16.06.1933, 3, вада серця
Зінченко Іван Ігнатів, 01.04.1933, 54, вада серця
Зінченко Катерина Парфенова, 09.05.1933, 50, вада серця
Зінченко Марія Іванівна, 15.05.1932, 1м., слабкий народився
Зінченко Микола Петрів, 29.05.1933, 6, вада серця
Зінченко Милашка Андронівна, 29.05.1933, 32, вада серця
Зінченко Олександра Федорова, 13.11.1932, 42, різачка
Зінченко Панфил Іванів, 15.06.1933, 70, старість
Зінченко Петро Петрів, 12.06.1933, 17, вада серця
Зінченко Петро Семенів, 30.05.1933, вада серця
Зінченко Семен Семенів, 26.06.1933, 40, вада серця
Зінченко Тетяна, 23.04.1933, 70, старість
Зінченко Тетяна, 29.05.1933, 70, вада серця
Йосипенко Дмитро Федорів, 30.12.1933, 6, авітаміноз
Йосипенко Марія Гнатовна, 16.08.1933, 30, авітаміноз
Канівець Аркадій Іванів, 13.04.1933, 29, вада серця
Канівець Гапка Іванова, 20.05.1933, 83, вада серця
Канівець Любка Миронова, 03.12.1932, 1/2м, слабкість народження
Канівець Любка Павловна, 14.02.1932, 67, запалення легенів
Канівець Настя Онопрійова, 26.03.1933, 1,5, вада серця
Канівець Ольга Іванова, 26.10.1933, 55, авітаміноз
Канівець Онопрій Іванів, 13.04.1933, 25, вада серця
Канівець Пріська Демидова, 26.10.1933, 35, авітаміноз
Канівець Федор Іванів, 20.02.1932, 31, вада серця
Канівець Федор Миколайович, 12.04.1933, 8м, вада серця
Канівець Яким Матвіїв, 07.06.1933, 12, вада серця
Канівець Яков Миронів, 13.05.1933, 6, вада серця
Канупер Горпина Іванова, 27.03.1933, 50, вада серця

Канупер Денис Кузьмин, 18.03.1933, 31, вада серця
Канупер Кузьма Іванів, 12.05.1933, 55, вада серця
Канупер Михайло Пилипів, 10.11.1933, 67, авітаміноз
Канупер Параска Митрофанова, 05.06.1933, 45, вада серця
Канупер Петро Опанасів, 29.01.1932, 1 ½, запалення легень
Канупер Петро Опанасів, 20.03.1933, запалення легенів
Канупер Христя Зінькова, 22.03.1933, 50, вада серця
Клименко Андрій Степанів, 26.06.1933, 11, вада серця
Клименко Ганна Іванова, 08.06.1933, 8, вада серця
Клименко Грицько, 01.05.1933, 30, вада серця
Клименко Іван Іванів, 23.05.1933, 4, вада серця
Клименко Йовдоха, 09.03.1933, 6м, , запалення легень
Клименко Марина Васильова, 18.05.1933, 33, вада серця
Клименко Микола Іванів, 21.04.1933, 10, вада серця
Клименко Микола Степанів, 26.06.1933, 11, вада серця
Клименко Михайло Митрів, 14.02.1933, 4, дифтерія
Клименко Настя Офанова, 23.09.1932, 2 м, слабкість народження
Клименко Олександра Офанова, 03.04.1933, 2, запалення легенів
Клименко Ольга Васильова, 08.03.1933, 26, вада серця
Клименко Параска Степанівна, 12.06.1933, 8, вада серця
Клименко Симон Максим, 26.02.1933, 68, вада серця
Клименко Степан Степанович, 26.06.1933, 8, вада серця
Коваленко Прохор Ничипорович, 21.03.1933, 66, виснаження організму, малярія
Ковальчук Марія Іванова, 01.11.1932, 90, старість
Король Петро Андрійович, 27.06.1932, 65, завісився
Костюк Андрій Іванів, 19.05.1933, 14, вада серця
Костюк Андрій Харитонів, 01.09.1932, 30, вада серця

Костюк Варка Семенівна, 22.08.1933, 55, авітаміноз
Костюк Василь Михайлів, 08.06.1933, 50, вада серця
Костюк Василь Михайлович, 17.01.1933, 43
Костюк Вера, 24.08.1933, авітаміноз
Костюк Ганна Мосійова, 23.04.1933, 5, різачка
Костюк Ганна Федорова, 04.06.1933, 9, вада серця
Костюк Горпина Іванова, 07.04.1933, 65, вада серця
Костюк Іван, 24.08.1933, 4, авітаміноз
Костюк Іван Ігорів, 18.06.1933, 13, авітаміноз
Костюк Іван Панасович, 19.04.1933, 54, вада серця
Костюк Іван Степанович, 16.11.1932, 40, малярія
Костюк Іван Федорів, 02.06.1933, 5, вада серця
Костюк Ігор Іванів, 14.04.1933, 47, вада серця
Костюк Кліта Максимова, 04.11.1932, 40, вада серця
Костюк Марія, 24.08.1933, 8, авітаміноз
Костюк Марія Іванова, 30.08.1933, 8, авітаміноз
Костюк Марта Васильова, 16.03.1933, 60, старість
Костюк Микола, 22.08.1933, 12, авітаміноз
Костюк Микола Федорович, 30.03.1933, 5, вада серця
Костюк Милашка Прокопов, 31.01.1933, 65, вада серця
Костюк Михайло Степанів, 09.12.1932, 34, різачка
Костюк Надежда Опанасовна, 09.03.1932, 73, зап.кишкового тракту
Костюк Наталка Петрова, 30.08.1933, 36, авітаміноз
Костюк Ол-др Кузьмович, 17.03.1933, 21, вада серця
Костюк Онисія Іванова, 02.11.1933, 72, вада серця
Костюк Павло Іванів, 30.08.1933, 5, авітаміноз
Костюк Пилип, 22.08.1933, 9, авітаміноз
Костюк Приська, 22.08.1932, 76, старість
Костюк Семен Трохимович,

14.05.1933, 50, вада серця
Костюк Степан Гаврилів, 30.08.1933, 60, авітаміноз
Костюк Степан Кузьмович, 10.10.1933, 18, авітаміноз
Костюк Тарас Степанів, 11.03.1933, 60, вада серця
Костюк Тиміш Панасів, 17.07.1932, 70, старість
Костюк Уляна, 20.07.1933, 67, авітаміноз
Костюк Устя, 24.08.1933, 33, авітаміноз
Костюк Устя Кузьмівна, 10.10.1933, 26, авітаміноз
Костюк Федор, 24.08.1933, 32, авітаміноз
Костюк Федора Корнійвна, 12.08.1933, 55, авітаміноз
Костюк Ярестка Савчина, 16.01.1932, 72, старість
Кравченко Андрій Лукашів, 28.08.1933, 9, різачка
Кравченко Векла Андріївна, 11.04.1933, 72, вада серця
Кравченко Ганна Аркадіївна, 17.05.1933, 15, вада серця
Кравченко Грицько Аркадій, 13.06.1933, 8, вада серця
Кравченко Дмитро Аркадій, 17.05.1933, 5, вада серця
Кравченко Йовдоха Гнатов, 21.11.1933, 1, ½, авітаміноз
Кравченко Йосип Петрів, 02.05.1933, 55, запалення легенів
Кравченко Катерина Давидовна, 01.09.1932, 87, старість
Кравченко Катерина Микитівна, 28.08.1933, 12, авітаміноз
Кравченко Корній Іванів, 10.06.1932, 52, вада серця
Кравченко Лука Йосипів, 05.04.1933, 40, вада серця
Кравченко Мар'я Кирилова, 24.11.1932, 78, старість
Кравченко Мар'я Тисійова, 02.11.1933, 79, авітаміноз
Кравченко Марія Іванова, 28.02.1933, 72, старість
Кравченко Марія Ігнатова, 01.01.1933, 6, обклад
Кравченко Марія Лукашова, 21.09.1932, шлунково кишкове захворюван
Кравченко Настя Миронова, 30.07.1932, 4, запалення кишкового тракту
Кравченко Одарка Василівна,

13.06.1933, 38, вада серця
Кравченко Олексій Петрів, 15.02.1933, 65, старість
Кравченко Омелько Федорів, 29.03.1933, 44, сухоти
Кравченко Палажка Павлова, 10.04.1933, 35, вада серця
Кравченко Пилип Кондратів, 07.04.1933, 70, вада серця
Кравченко Сергій Лукашів, 28.08.1933, 6, авітаміноз
Кравченко Федор, 14.05.1933, 67, вада серця
Кравченко Юхим Давидович, 26.04.1933, 51, вада серця
Кравченко Якилина Семенівна, 21.06.1933, 67, старість
Крамаренко Ганна Тихонівна, 07.06.1933, 12, вада серця
Крамаренко Михайло Гнатів, 07.06.1933, 4, вада серця
Крамаренко Олександра, 23.02.1933, 75, старість
Краченко Андрій, 24.08.1933, 63, різачка
Криворучко Антон Петрів, 29.08.1933, 28, авітаміноз
Криворучко Борис Пантелеймонів, 29.04.1933, 48, сухоти легенів
Криворучко Галька Антонова, 29.08.1933, 3, авітаміноз
Криворучко Дмитро Степан, 24.06.1933, 60, вада серця
Криворучко Митро Якович, 25.03.1933, 75, старість
Криворучко Михайло, 05.04.1933, 2, запалення легенів
Криворучко Оксана, 03.09.1933, 45, авітаміноз
Криворучко Оксана Пантюхова, 13.11.1933, 45, авітаміноз
Криворучко Пантимион Павлів, 05.04.1933, 70, вада серця
Криворучко Химка Данилівна, 30.07.1933, 60, авітаміноз
Кривошей Ганна Костівна, 15.08.1932, 7, сухоти легенів
Кривошей Петро Андрій, 04.06.1933, 4, вада серця
Кривошея Андрій, 16.05.1933, 50, вада серця
Кривошея Іван Андрій, 11.05.1933, 8, вада серця
Кривошея Йовдоха Андрійова, 11.05.1933, 9, вада серця
Кривошея Мотря Федорівна, 14.08.1933, 40, авітаміноз

Кривошея Ол-дра Андрейова, 04.06.1933, 8, вада серця
Кулак Михайло Денисів, 05.05.1933, 60, вада серця
Куредя Мотря Петрова, 28.03.1933, вада серця
Куредя Палажка Іванова, 28.02.1933, недокрів'я
Курида Микола Іванів, 04.06.1933, 15, вада серця
Кухоль Грицько Яков, 28.02.1933, запалення мозг. оболочки
Кухоль Марія Яковна, 09.05.1932, 34, сухоти
Кухоль Яков, 22.04.1933, 39, сухоти
Куштал Василь Іванів, 10.03.1933, 7, запалення легень
Левашко Марія Пилипова, 01.06.1933, 4, вада серця
Левченко Антон Ігорів, 29.08.1932, 77, перекрут кишок
Левченко Ганна Прокопівна, 15.07.1933, 23, авітаміноз
Левченко Ганна Іванівна, 22.06.1933, 9, вада серця
Левченко Гапка Прокопова, 22.12.1933, 22, авітаміноз
Левченко Грицько Кузьмович, 09.09.1932, 1 м, запалення легенів
Левченко Данило Сергійв, 27.06.1933, 0, вада серця
Левченко Іван Іванів, 23.04.1933, вада серця
Левченко Іван Пилипів, 02.07.1933, 6, вада серця
Левченко Ігор Іванів, 02.03.1933, 19 сухоти
Левченко Йовдоким Семенович, 21.05.1933, 28 вада серця
Левченко Йовдоха Семенівна, 13.10.1933, 33 авітаміноз
Левченко Ладимир Грицьків, 03.10.1933, 50 авітаміноз
Левченко Лисавета Петрова, 13.09.1933, 60 авітаміноз
Левченко Макар Твидович, 21.06.1933, 85 старість
Левченко Мар'я Данилова, 28.06.1933, вада серця
Левченко Марина Тимофіївна, 18.09.1933, 88 старість
Левченко Мар'я Йовдок, 28.03.1933, 6, запалення легенів
Левченко Мар'я Савичева, 30.03.1933, запалення легенів
Левченко Михайло, 29.08.

1933, 2, сухоти
Левченко Михайло Пилипів, 01.06.1933, 1, вада серця
Левченко Михайло Ф., 28.08.1933, 3, авітаміноз
Левченко Мокрина, 29.08.1933, 60, паралічна
Левченко Настя Васильова, 20.06.1933, 80, старість
Левченко Наталка Олександр, 07.07.1933, 45, авітаміноз
Левченко Наталка Степанівна, 30.04.1933, 30, вада серця
Левченко Ничипор Семенів, 13.09.1933, 20, авітаміноз
Левченко Оксана, 10.09.1933, 58, висипний тиф
Левченко Ол-др Юхимів, 22.05.1933, 19, вада серця
Левченко Ол-дра Яковна, 07.06.1933, 70, авітаміноз
Левченко Опанас Степанів, 09.03.1933, 63, різачка
Левченко Оришка Федорова, 15.01.33, 38, корчій
Левченко Оришка Яківна, 02.06.1932, 55, старість
Левченко Прокіп Семенович, 28.09.1933, 7, авітаміноз
Левченко Ростіслав Леонтійв, 08.02.1932, 1м, запалення легенів
Левченко Семен Матвійв, 28.02.1933, 60, вада серця
Левченко Тетяна Павлова, 13.05.1933, 56, вада серця
Левченко Уляна Оврамова, 17.10.1933, 60, авітаміноз
Левченко Юхим Левків, 12.03.1933, 52, вада серця
Легута Трохим Петрів, 19.08.1933, 62, авітаміноз
Лисиця Манька Павлова, 05.06.1933, 40, вада серця
Лисиця Федір Тарасів, 05.06.1-933, 3, вада серця
Лозовенко Ганна Антон, 06.06.1933, 5, вада серця
Лозовенко Ганна Арсен, 20.02.1933, слабкість народження
Лозовенко Гапка Іванова, 10.10.1933, 11, авітаміноз
Лозовенко Грицько Іванів - - -
Лозовенко Іван Фет., 24.05.1933, 45, вада серця
Лозовенко Йовдоха Іванівна, 10.10.1933, 7, авітаміноз
Лозовенко Олексій Іванович, 10.10.1933, 5, авітаміноз

Лозовенко Софія Федотівна, 06.06.1933, 31, вада серця
Лозовенко Фотій, 10.07.1932, 70, вада серця
Луценко Грицько Захарків, 17.06.1933, 1,5, вада серця
Луценко Кирило, 19.08.1933, 57, різачка
Луценко Мар'я Кирилова, 06.11.1933, 56, старість
Мазура Галька Махтейова, 15.04.1933, 2, вада серця
Мазура Ганна Петрова, 23.06.1932, 22, сухоти легенів
Мазура Гапка Тарасова, 01.09.1932, 60, запалення легень
Мазура Марья Максимова, 01.06.1933, 2, вада серця
Мазура Микола Махтеїв, 13.06.1933, 11, вада серця
Мазура Наталка Махтеївна, 13.06.1933, 6, вада серця
Мазура Якилина Махтейова, 22.03.1933, 3, запалення легенів
Макаренко Іван Митрофанів, 11.09.1933, 41, мозковиці
Манич Гапка Грицькова, 09.04.1932, 40, сухоти легенів
Матов Андрій, 21.08.1933, 12, авітаміноз,
Матов Варка, 27.04.1933, 66, вада серця
Матов Ганна Антонівна, 19.06.1933, 7, вада серця
Матов Грицько, 12.06.1933, 2, авітаміноз
Матов Данило Оврамів, 07.05.1933, 30, вада серця
Матов Іван Антонів, 19.06.1933, 16, вада серця
Матов Ілько Іванів, 27.06.1932, запалення легенів
Матов Микола Оврамович, 28.08.1933, 16, авітаміноз
Матов Олександр Антонович, 19.06.1933, 1 1/2
Матов Олександр Митроф., 29.05.1933, 2, вада серця
Матов Олександра Дмитрівна, 18.07.1932, 62, вада серця
Матов Параска Антонівна, 19.06.1933, 10, вада серця
Матов Таня Данилова, 17.12.1933, 1, запалення
Матов Титяна Федосьова, 05.09.1932, 1м, слабкість народження

Миненко Михайло Петрів, 08.02.1932, 2, запалення кишкового тракту
Мирошник Галька Іванова, 05.07.1933, 12, вада серця
Мірошник Любка Васильова, 06.06.1933, 50, вада серця
Мірошник Михайло Іванович, 05.06.1933, 14, вада серця
Мірошник Степан Іванів, 11.06.1933, 8, вада серця
Могильна Галька, 06.10.1933, 2, авітаміноз
Могильна Ганна Архипова, 21.04.1933, вада серця
Могильна Йовдоха, 06.10.1933, 5, авітаміноз
Могильна Йовдоха, 27.09.1933, 50, кровотеча
Могильна Катерина Хведорова, 15.06.1932, 28, загальний параліч
Могильна Марія Манілова, 22.10.1932, слабкість народження
Могильна Милашка Мусійова, 25.03.1933, 70, старість
Могильний Микола Дмитрів, 31.03.1932, 1м, запалення легенів
Могильний Василь, 06.10.1933, 4, авітаміноз
Могильний Василь Данилів, 06.09.1932, 65, запалення кіст. мозку
Могильний Василь Лаврів, 08.06.1933, 75, вада серця
Могильний Грицько Костів, 25.11.1933, 9, сухоти
Могильний Данило Іванів, 19.06.1932, 24, забитий
Могильний Іван Лаврів, 12.06.1933, 67, старість
Могильний Микола Давидів, 02.09.1932, 11 м, запалення шлунк-кишк.тракт
Могильний Михайло, 06.10.1933, 10, авітаміноз
Могильний Опанас Лаврів, 30.03.1933, 78, старість
Москаленкло Микола Арсеїв, 07.05.1933, 20, вада серця
Москаленко Векла Данилова, 09.05.1933, 55, вада серця
Москаленко Михайло Арсеїв, 14.05.1933, 22, вада серця
Москаленко Петро Арсеїв, 19.05.1933, 15, вада серця
Московенко Арсей Максимів, 24.05.1933, 56, вада серця

Науменко Йосип Максимів, 05.06.1933, 65, вада серця
Науменко Одарка Тарасівна, 15.10.1933, авітаміноз
Немченко Параска Власова, 10.04.1933, 65, вада серця
Олефіренко Наталка, 29.12.1932, 80, старість
Онищенко Іван Платонів, 27.05.1933, 42, вада серця
Онищенко Оврам Платонович, 26.04.1933, 63, параліч
Онищенко Пріська Пилипівна, 13.06.1933, 43, вада серця
Онищенко Федора Михайлівна, 31.09.33, 60, авітаміноз
Орел Микола Антонів, 17.06.1933, 3, авітаміноз
Орел Микола Антонів, 11.07.1933, 3, різачка
Остренко Антип Йосипів, 07.05.1933, 55, вада серця
Остренко Іван, 25.08.1933, 40, авітаміноз
Остренко Марія, 25.08.1933, 14, авітаміноз
Остренко Марко, 25.08.1933, 20, авітаміноз
Остренко Марья Петрівна, 19.01.1933, 77, старість
Остренко Микола Сидорів, 06.03.1933, 7, вада серця
Остренко Сидор Петрів, 19.02.1933, 55, вада серця виснаження
Очкур Вірка Петрова, 07.05.1933, параліт серця
Очкур Іван Захарів, 16.05.1932, 73, старість
Очкур Іван Митрофанів, 05.06.1933, 9, вада серця
Очкур Марія Данилівна, 11.09.1933, 70, авітаміноз
Очкур Михайло Петрів, 03.04.1933, 1, виснаження організму
Очкур Петро Тимофійович, 09.04.1933, 32, вада серця
Павленко Артем Миколаїв, 05.05.1933, 54, вада серця
Павленко Василь Іванович, 03.03.1932, 9,м, сухота легень
Павленко Вірка, 28.08.1933, 3, різачка
Павленко Вірка Семенова, 23.05.1933, 5, вада серця
Павленко Гаврило, 07.05.1933, 21, вада серця

Павленко Галька Іванова, 13.10.1933, 1, авітаміноз
Павленко Грицько Овсїїв, 30.05.1933, 35, вада серця
Павленко Іван, 18.05.1933, 60, вада серця
Павленко Іван Іванів, 24.06.1933, 1,5, авітаміноз
Павленко Іван Марків., 09.11.1933, 19, авітаміноз
Павленко Іван Романів, 22.09.1933, 18, авітаміноз
Павленко Марья Іванова, 08.06.1933, 60, вада серця
Павленко Микола Іванів, 30.03.1932, 6м. запалення легенів
Павленко Михайло Іванович, 14.03.1933, 14, болячка в горлі
Павленко Надежда Яковна, 24.04.1932, 21, сухоти легенів
Павленко Настя Іванова, 01.07.1933, вада серця
Павленко Ничипор Трохимович, 22.08.1933, 56, пістряк
Павленко Одарка, 07.09.1933, 50, запалення мозкових оболочок
Павленко Оксана Семенівна, 22.05.1932, 70, запалення нирок
Павленко Олексій Овсїйович, 25.04.1933, 21, вада серця
Павленко Опанас Савчин, 06.03.1933, 32, вада серця
Павленко Павло Степанів, 14.08.1933, 37
Павленко Пантюх Артемів, 29.04.1933, 25, вада серця
Павленко Савка Гнатів, 10.03.1933. 60, вада серця
Павленко Свирид Марків, 09.11.1933, 38, авітаміноз
Павленко Федор Степанів, 06.05.1933. 71, старість
Павленко Федора Михайлівна, 07.07.1933, 28, кровотеча
Павленко Хведор Герасимів, 30.08.1932, 74, старість
Панченко Марья Семенова, 08.03.1933, слабкість народження
Панченко Семен Демидів, 28.03.1933, 25, сухоти
Пацюк Семен, 02.09.1933, 57, різачка
Перехода Іван Панасів, 31.07.1932, 75, старість
Перехода Степан Опанасів, 01.04.1933, 78, старість
Петлюк Антон Василів,

- 26.10.1933, 2, авітаміноз
Петлюк Вірка іванова,
 06.07.1932, запалення мозкових оболочок
Петлюк Галька Миронова,
 19.08.1933, 1, запалення легенів
Петлюк Іван Сергій, 19.08.1933, 10, авітаміноз
Петлюк Любка Василівна,
 19.08.1933, 2,
Петренко Рипіяна, 20.06.1933, 60, вада серця
Петренко Степан Федотович,
 22.06.1933, 87, вада серця
Пилипенко арсеній Семенів,
 03.07.1933, 63, вада серця
Пилипенко Ганна Степанівна,
 04.05.1932, 15, сухоти легенів
Пилипенко Петро Іванів,
 24.07.1933, 2, хвороба легенів
Пилипенко Улита Митрова,
 22.12.1933, 35, авітаміноз
Пилипенко Уляна Григорівна,
 26.10.33, 64, авітаміноз
Півень Іван Іванович, 05.06.1933, 45, вада серця
Півень Лукера Тарасова,
 01.04.1933, 55, вада серця
Півень Титяна Іванова,
 03.12.1932, 2, сухоти
Попович Марфа Антонівна,
 23.06.1933, 52, авітаміноз
Попович Микола Степанів,
 10.05.1933, 1, вада серця
Потапенко Василь Павлів,
 11.11.1932, 5, різачка
Потапенко Денис Іванів,
 02.04.1933, 57, вада серця
Потапенко Іван Федорович,
 14.07.1932, 6, запалення кишково-шлункового тракту
Потапенко Настя Панасова,
 12.11.1932, 6м, різачка
Потапенко Опанас Денисів,
 06.04.1933, 32, запалення легенів
Потапенко Павло Федорів,
 09.06.1933, 9, вада серця
Протасенко Василь Іванів,
 28.03.1933, 45, вада серця
Протасенко Іван Василів,
 09.04.1933, 18, вада серця
Протасенко Марья Тимош,
 15.03.1933, 35, вада серця
Протасенко Микола Василів,
 21.01.1933, слабкість народження
Рисенко Андрій Василів,
 23.04.1933, 31, вада серця
Сахно Дем'ян Трохимович,
 23.05.1933, 53, вада серця
Свириденко Іван Микитин,
 09.03.1932, 4м, запалення кишкового тракту
Свириденко Маніва Онапріва,
 15.06.1933, 59, вада серця
Свириденко Назар Степанів,
 08.04.1932, 62, сухоти легенів
Сергієнко Василь Андронов,
 21.05.1933, 18, вада серця
Сергієнко Векла Васильова,
 14.05.1933, 50, вада серця
Сергієнко Микола Грицьків,
 13.11.1933, 3, авітаміноз
Сергієнко Петро Грицьків,
 31.03.1933, 1, сухоти
Синиці Федот Євдокимович,
 10.01.1932, 58, порок серця
Синиця Василь Михайлович,
 21.12.33, 34, авітаміноз
Синиця Іван Марків,
 14.06.1933, 52, вада серця
Синиця Йовдоха Іванова,
 16.11.1933, 52, авітаміноз
Синиця Петро Василів,
 14.11.1933, 3, авітаміноз
Синиця Уляна Савчина,
 14.11.1933, 60, авітаміноз
Синиця Федор Василів,
 14.11.1933, 1, авітаміноз
Синиця Федор Йовдоким,
 14.03.1933, 55, виснаження організму
Ситч Уляна Оврам, 26.02.1933, 68, старість
Сич Андрій Олексів,
 15.02.1933, 698, старість
Сич Архип Степанів,
 17.02.1933, 40, недокрів'я
Сич Василь Дмитрів, 18.08.1932, 41, шлункова виразка
Сич Василь Сергій, 07.06.1933, 6, вада серця
Сич Векла Андрійова, 15.03.1933, 40, запалення легень
Сич Ганна Андрієва, 21.11.1932, слабкість народження
Сич Ганна Павлова,
 17.05.1933, 78, старість
Сич Грицько Сергій,
 05.04.1933, 13, вада серця
Сич Дома Петрівна,
 08.05.1933, 71, старість
Сич Домаха Костьова,
 10.03.1933, 8, вада серця
Сич Іван, 21.05.1933, 30, вада серця
Сич Іван Артемів, 02.11.1933, 12, авітаміноз
Сич Іван Никонів, 29.03.1933, 8, вада серця
Сич Ігор Іванів, 01.03.1933, 65, старість
Сич Йовдоха Андрійова,
 02.11.1933, 30, авітаміноз
Сич Йовдоха Васильова,
 13.06.1933, 8, вада серця
Сич Йовдоха Никонова,
 31.03.1933, 5, запалення легенів
Сич Йовдоха Сергій, 19.02.1933, 9, недокрів'я
Сич Катерина Васильова,
 13.06.1933, 5, авітаміноз
Сич Кліта Петрова, 31.05.1933, 70, старість
Сич Кость Василів, 07.12.1932, 70, старість
Сич Марина Демидова,
 04.11.1933, 60, авітаміноз
Сич Мар'я Костьова, 14.03.1933, 4, виснаження організму
Сич Микола, 13.09.1933, 8, авітаміноз,
Сич Микола Костів, 15.04.1933, 1, вада серця
Сич Митрофан Ігорів, 01.04.1933, 75, старість
Сич Мотря Артемова, 03.11.1933, 9, авітаміноз
Сич Мотря Іванова, 27.11.1933, авітаміноз
Сич Надежда Іванова, 25.05.1933, 55, запалення легенів
Сич Настя Сергійовна, 04.03.1933, слабкість народження
Сич Настя Федотова,
 05.09.1933, 6, авітаміноз
Сич Наталка Васильова,
 09.04.1933, 69, вада серця
Сич Наталка Самсонова,
 16.11.1933, 26, авітаміноз
Сич Оришка Іванова,
 20.04.1933, 58, вада серця
Сич Оришка Семенова,
 07.05.1932, 39, запалення нирок
Сич Панас Павлів, 31.01.1933, 75, старість
Сич Петро Герасимів, 06.04.1933, 1 м, слабкий народився
Сич Петро Іванів, 16.05.1933, 1, сухоти
Сич Петро Іванович,
 10.11.1933, 3, авітаміноз
Сич Петро Михайлович,
 05.09.1933, 2, ослаблений
Сич Пилип Ладимир, 09.04.

1933, 72, вада серця
Сич Пилип Ладимир,
 23.04.1933, 67, вада серця
Сич Пріська Никонова,
 26.03.1933, 4, вада серця
Сич Сергій Степанів,
 05.03.1933, 46, вада серця
Сич Тиміш Гордіїв, 04.12.1932,
 80, старість
Сич Ульяна Андріївна,
 10.04.1932, 21, сухоти легенів
Сич Ульяна Оврамова,
 27.10.1933, 70, старість
Сич Ульяна Павлівна,
 26.06.1933, 42, вада серця
Скляр Ганна Грицькова,
 21.06.1932, 22, сухоти легенів
Слизька Варка Йовхимова,
 16.04.1933, 17, вада серця
Слизька Ганна Кузьмівна,
 02.11.1932, 3, різачка
Слизька Ганна Пилипова,
 15.06.1932, 47, вада серця
Слизька Наталка Тихонова,
 14.12.1932, 22, ГВС ревматизм
Слизький Андрій Сергійович,
 22.07.1932, 29, сухоти легенів
Слизький Дмитро Ігорів,
 18.10.1932, 12, різачка
Слизький Кузьма Митрофанів,
 11.08.1933, 40, авітаміноз
Слизький Свирид Сергійович,
 29.06.1933, 18, вада серця
Сморий Денис Дмитрів,
 05.04.1933, 80, старість
Соховий Іван Федорович,
 16.01.1933, 72, старість
Стадна Настя Микитівна,
 13.04.1933, 48, вада серця
Старець Степан Андрій,
 26.06.1933, 44, вада серця
Старець Василь Іванів.,
 23.05.1933, 53, вада серця
Старець Векла Петрова,
 23.06.1933, 56, вада серця
Старець Микола Микитович,
 09.05.1933, 1м, слабкість
Страдна Домаха Антонова,
 27.07.1932, 42, черевний тиф
Страдна Марта Яківна,
 03.06.1933, 56, вада серця
Страдний Кирило Микитів,
 19.04.1933, 65, вада серця
Страдний Яким, 22.05.1933.
 88, старість
Старець Ониська Васильова,
 23.06.1933, 21, вада серця
Ступак Марта Андріївна,

09.05.1933, 65, вада серця
Ступак Овсій Гаврилів,
 09.05.1933, 67, старість
Ступак Ол-дра Василівна,
 09.04.1933, 5, сухоти легенів
Ступак Титяна, 17.10.1932, 65,
 лихорадка
Ступак Ульяна Овсійова,
 13.04.1933, 26, вада серця
Сьомак Данило Ігорів, 08.02.
 1933
Сьомак Павло Ігорів, 17.03.
 1933, 63, виснаження організму
Тесля Ганна Тарасівна,
 27.06.1933, 6, вада серця
Тесля Дмитро Кирилів,
 20.05.1933, 4, вада серця
Тесля Йовдоха Миронівна,
 21.06.1933, 11, вада серця
Тесля Колько Кириллович,
 22.06.1933, 14, вада серця
Тесля Марина Кирилівна,
 22.06.1933, 47, вада серця
Тесля Микола Грицьків,
 12.05.1933, 1, вада серця
Тесля Михайло Кирилів,
 22.05.1933, 3, вада серця
Тесля Оксана Кирилова,
 28.05.1933, 9, вада серця
Тесля Ол-др Грицьків,
 23.06.1933, 12, авітаміноз
Тесля Тарас Гордіїв,
 05.06.1933, 56, вада серця
Ткаченко Наталка Омелькова,
 04.06.1933, 70, старість
Товкун Іван Митрів,
 10.04.1933, 3, запалення легенів
Товкун Ігор Степанович,
 27.09.1933, 18, авітаміноз
Товкун Лукина Денисова,
 04.06.1933, 60, вада серця
Товкун Микола Іванів, 16.10.
 1932, слабкість народження
Товкун Ольга Петрівна,
 13.01.1933, 46, обклад
Товкун Степан Іванів,
 27.09.1933, 62, авітаміноз
Товкун Тетяна Яківна, 24.04.
 1933, 6, запалення легенів
Товкун Федора Ігорова,
 14.03.1933, 28, запалення
 легень
Торба Грицько Матвіїв,
 04.08.1933, 8, різачка
Торба Грицько Федорів,
 04.08.1933, 8, авітаміноз
Торба Йовдоха Олексіївна,
 19.03.1933, 55, вада серця

Торба Марія Тихонова,
 26.04.1932, 7м, запалення леге-
 нів
Торба Марія Іванівна, 04.08.
 1933, 50, авітаміноз
Торба Микола Борисів,
 12.06.1933, 2, вада серця
Торба Пріська Дмитрова,
 02.10.1932, 2м, запалення
 мозкової оболочки
Торба Пріська Тихонова,
 27.05.1933, 12, вада серця
Торба Хведор Михайлів,
 24.12.1932, 66, старість
Уляницька Галька Яковна,
 22.12.1933, 17, сухоти
**Уляницька Мелашка Йосипів-
 на**, 26.06.1933, 58, вада серця
Уляницька Мотря Тихонівна,
 19.08.1933, 1 1/5, авітаміноз
Уляницька Тетяна, 22.03.1933,
 80, старість
Уляницька Федора Яківна,
 26.06.1933, 11, вада серця
Уляницький Іван Кириллович,
 25.11.1933, 11, різачка
**Уляницький Йовдоким Степа-
 нів**, 11.03.1933, 65, старість
Уляницький Тихін Лихвів,
 31.03.1933, 56
Уляницький Яков Гнатів,
 23.05.1933, 48, вада серця
Устименко Варка Іванова,
 28.03.1933
Устименко Василь Федорів,
 07.06.1933, 14, авітаміноз
Устименко Галька Йовхимов,
 13.07.1933, 6, авітаміноз
Устименко Марія Трохимова,
 30.04.1932, 71, старість
**Устименко Михайло Йовхимо-
 вич**, 10.07.1933, 5, авітаміноз
Устименко Оксана Федоров,
 25.12.1932, 74, параліч
Устименко Палажка,
 30.12.1933, авітаміноз
Устименко Химка Миронова,
 27.03.1933, 60, вада серця
Устименко Юхим Миронів,
 11.05.1933, 65, вада серця
Устименко Юхим Михайлів,
 10.07.1933, 55, авітаміноз
Хвостик Антон Сергій,
 13.08.1933, 20
Хвостик Галька Кириловна,
 26.02.1932, 3, запалення легенів
Хвостик Домаха Давидова,
 09.07.1933, 44, авітаміноз

- Хвостик Іван Федосів**, 24.05.1933, 26, запалення легенів
Хвостик Марія Микитівна, 17.06.1933, 6, вада серця
Хвостик Микола Мититович, 17.06.1933, 6, вада серця
Хвостик Михайло Іванів, 19.08.1933, 2, авітаміноз
Хвостик Мотря Васильова, 30.05.1933, 27, вада серця
Хвостик Павло Федорів, 17.10.1933, 55, авітаміноз
Хвостик Павло Федорів, 08.07.1933, вада серця
Хвостик Петро Іванів, 24.05.1933, 2, запалення легенів
Хвостик Радион Олександрів, 15.03.1933, 40, запалення легень
Хвостик Тихон Олександрович, 04.07.1933, 69, вада серця
Хвостик Федор Петрів, 10.05.1933, 78, вада серця
Хоружа Ганна Іванівна, 19.06.1933, 16, сухоти
Хоружа Марія Максимова, 10.06.1933, 60, різачка
Хоружа Настя Грицькова, 11.06.1933, 76, старість
Хоружий Федор Костів, 20.03.1933, 77, старість
Царенко Гаврило Грицьків, 19.04.1933, 1, вада серця
Царенко Ганна Іванова, 19.08.1933, 3, авітаміноз
Царенко Грицько Тимонів, 19.04.1933, 55
Царенко Лисавета Іванова, 08.04.1933, 50, вада серця
Царенко Марья Йосипова, 03.09.1932, 20, сухоти легенів
Царенко Оришка, 03.07.1932, запалення легенів
Царенко Петро Оврамів, 05.07.1932, слабкий народився
Царенко Пріська Іванівна, 17.01.1932, 70, старість
Царенко Уляна Ількова, 01.11.1933, 1 ½, авітаміноз
Чекміль Грицько Федорів, 09.04.1933, 67, вада серця
Чернацький Хведір Іванів, 14.06.1932, 48, вада серця
Черненька Галина Сергіївна, 10.06.1933, 6, вада серця
Черненька Марья Маркова, 13.03.1933, 84, старість
Черненька Надежда Петрова, 16.10.1933, 30, авітаміноз
Черненька Палажка Мусяйова, 12.12.1933, 21, масіярш
Черненька Параска Сидоровна, 28.01.1933, 85, старість
Черненька Степанида, 27.11.1932, 63, старість
Черненька Уляна Кирилова, 09.11.1932, 65, старість, малярія
Черненька Устя Матвійова, 14.03.1933, 72, старість
Черненький Василь Сергійв, 20.05.1933, 7, вада серця
Черненький Дмитро Лаврів, 15.06.1933, 55, вада серця
Черненький Іван Гаврилів, 29.05.1933, 68, вада серця
Черненький Іван Єрміїв, 11.06.1933, 18, вада серця
Черненький Митрофан Яковин, 13.03.1933, 65, старість
Черненький Михайло, 15.06.1933, 3, вада серця
Черненький Мосій Петрів, 16.10.1933, 40, авітаміноз
Черненький Петро Данилів, 23.05.1933, 77, старість
Черненький Петро Павлів, 10.05.1933, 74, старість
Черненький Тарас Ливків, 22.06.1933, 67, старість
Черняцька Марья Федорова, 25.03.1933, 18, запалення легенів
Чорненька Оксана Федорова, 07.02.1932, 1, запалення легень
Чорненька тетяна Яковна, 27.04.1933, 80, старість
Шاپовал Ганна Іванова, 08.03.1933, слабкість народження
Шاپовал Денис Іванів, 30.07.1932, 81, старість
Шاپовал Дмитро Максимович, 07.05.1932, 2м, запалення легенів
Шاپовал Іван, 21.05.1933, 12, вада серця
Шاپовал Максим Єгорів, 13.05.1933, 28, вада серця
Шاپовал Марія Якимівна, 15.07.1933, 8, авітаміноз
Шاپовал Настя Якимівна, 12.06.1933, 6, авітаміноз
Шاپовал Сидор Дем., 23.04.1933, 40, вада серця
Шاپовал Степан Грицьків, 18.06.1933, 86, старість
Шапваль Михайло Максимович, 03.11.1933, 3, авітаміноз
Шведька Галька Дмитрівна, 04.03.1932, 2, запалення нірок
Шведька Ганна Тимонова, 06.09.1933, 60, старість
Шведька Марія Васильова, 26.01.1933, 89, старість
Шведька Марія Прокопівна, 12.06.1933, 9, вада серця
Шведька Ол-др Микитович, 17.09.1933, 63, різачка
Шведька Пріська Іванова, 05.09.1933, 55, запалення легенів
Шевченко Василь, 17.05.1933, 40, вада серця
Шевченко Любка Петрівна, 27.05.1933, старість
Шевченко Микола, 06.10.1933, 40, авітаміноз
Яковець Микита Матвійв, 13.10.1933, 61, авітаміноз
Яковець Трохим Матвійв, 02.02.1932, 74, старість
Яковченко Андрій Левкович, 28.04.1933, 67, вада серця
Яковченко Василь Миколин, 28.08.1933, 7, авітаміноз
Яковченко Василь Федорів, 11.05.1933, 38, вада серця
Яковченко Вірка Микитівна, 28.08.1933, 2, авітаміноз
Яковченко Грицько Макар, 11.05.1933, 6, вада серця
Яковченко Дмитро Юхимович, 18.06.1933, 9, вада серця
Яковченко Іван Левків, 25.11.1933, 60, авітаміноз
Яковченко Іван Олександр., 14.06.1933, 32, вада серця
Яковченко Любка Іванівна, 14.06.1933, 6, вада серця
Яковченко Микола Андрійв, 28.08.1933, 30, авітаміноз
Яковченко Михайло, 13.03.1933, родимчик
Яковченко Одарка Онопрівна, 14.02.1933, 51, різачка
Яковченко Олекса Іванів, 14.06.1933, 6, вада серця
Яковченко Олена Федорівна, 24.05.033, 60, різачка
Яковченко Павло Юхимів, 04.02.1933, 75, старість
Яковченко Тарас Федорів, 30.06.1933, 29, вада серця
Яковченко Тихон, 13.03.1933, 13, вада серця

с. Пристроми

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

с. Пристроми Переяславського повіту вперше згадується у «Книзі Київського намісництва» за 1787 рік. Рік створення першого колгоспу – 1930 р. Під час примусової колективізації було розкуркулено 12 родин. В 1930 р. в с. Пристроми проживало 2280 осіб.

Масштаби штучного голоду в селі засвідчують документи тієї пори, що збереглись у державному архіві Київської області. Згіно з цими записами у Пристромах під час Голодомору померло 235 чол. 10 квітня 1995 року на місці масових поховань встановлений пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Пристроми – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, оп. 1, спр. 1873, арк. 102-133; спр. 1896, арк. 1-94) та свідченням очевидця Гордієнка Г.О. (1922 – 2004), записаними у 2003 році Рубан О.І., зав. бібліотекою.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Андріївський Микола Гаврилович, 5.07.1932, 2 міс

Арінсон Горпина Іванівна, 10.06.1933, 74

Артеменко Василь Лучинів, 9.12.1932, 3, туберкульоз

Артеменко Іван Кирилович, 19.05.1932, 75

Артеменко Моруся Миколайова, 2.05.1933, 4

Артеменко Омелько Корнійович, 9.10.1932, 67

Артеменко Федор Антонів, 28.06.1933, 17

Артеменко Христя Лучина, 1.03.1933,

Бабчун Кость Артемів, 30.08.1933, 80

Бобровник Васько Мартинівич, 2.09.1933, 39

Бобровник Ганна Семенівна, 4.01.1932, 52, від туберкульозу

Бобровник Захарко Іванович, 28.05.1933, 22

Бобровник Іван Семенів, 1.02.1933, 65

Бобровник Михайло Захарків, 25.04.1933, 2 міс

Бобровник Оксана Максимівна, 23.05.1933, 67

Бобровник Олександр Захарович, 31.10.1933, 1

Бобровник Степан Михайлович, 30.10.1933, 1

Бобровник Степан Дмитрів, 9.06.1933, 5

Бобровник Тихін Петрів, 10.03.1933, 60

Бобровник Уляна Лучина, 18.05.1933, 1 міс

Буряк Михайло Меркурійв, 21.03.1933, 60

Буряк Моруся Іванівна, 30.07.1933, 70

Буряк Христя Михайлівна, 10.08.1933, 29

Воловик Грицько Василів, 1.06.1933, 85

Волошин Грицько Ларіонович, 28.07.1933, 14

Волошин Йомен Грицьків, 24.05.1932, 63

Волошин Степан Іванович, 28.09.1932, 1

Волошин Степан Іванович, 28.09.1932, 1

Гапоненко Артем Іванов, 28.03.1933, 82

Гапоненко Захарко Артемійв, 8.10.1933, 56

Гордієнко Андрій Іванович, 12.01.1933, 2 міс

Гордієнко Андрій Семенович, 1.07.1933, 26

Гордієнко Андрій Федорів, 1.06.1933, 50

Гордієнко Антон Якимів, 29.05.1933, 66

Гордієнко Василь Іванович, 21.09.1933, 62

Гордієнко Василь Олексійв, 19.06.1932, 6

Гордієнко Влас Захарків, 2.06.1932, 65

Гордієнко Гаврило Михайлович, 9.10.1933, 50

Гордієнко Ганна Яковна, 31.12.1932, 32

Гордієнко Горпина Семенівна, 17.05.1933, 60

Гордієнко Данило Федорів, 25.05.1933, 1, грип

Гордієнко Дмитро Захарків, 28.05.1933, 59

Гордієнко Іван Грицьків, 15.11.1933, 5

Гордієнко Іван Миколайович, 14.07.1932, 1

Гордієнко Йовдоха Грицькова, 25.06.1933, 12

Гордієнко Йосип Іванів, 2.05.1933, 63

Гордієнко Йосип Ільків, 28.02.1933, 53

Гордієнко Кирило Павлів, 8.02.1933, 30, туберкульоз

Гордієнко Лисовета Романівна, 25.06.1933, 46

Гордієнко Марина Петрівна, 3.06.1933, 40

Гордієнко Маруся Андрійова, 18.07.1933, 4

Гордієнко Михайло Грицьків, 6.05.1933, 59

Гордієнко Михайло Кирилів, 13.03.1933, 4 міс

Гордієнко Михайло Юрійович, 12.08.1933, 9, запалення легенів

Гордієнко Моруся Павлова, 9.06.1933, 65

Гордієнко Моруся Федорівна, 13.11.1933, 2

Гордієнко Моруся Федорівна, 3.11.1933, 2

Гордієнко Мотря Сергіївна, 4.01.1933, 8 міс

Гордієнко Наталка Сергійова, 24.06.1932, 1

Гордієнко Нестор Ониськович, 20.05.1932, 48

Гордієнко Одарка Іванівна, 30.03.1933, 65

Гордієнко Одарка Петрівна, 9.06.1933, 3

Гордієнко Оксана Пантишина, 20.03.1933, 60, грижа

Гордієнко Олександр Андрійович, 11.06.1933

Гордієнко Олександр Мака-

рив, 20.01.1933, 56, порок серця
Гордієнко Олександра Андрі-

ївна, 10.07.1933, 1

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

- Гордієнко Олена Ількова**, 28.05.1932, 81
Гордієнко Остап Андрій, 20.07.1932, 60
Гордієнко Параска Олександрівна, 14.05.1933, 60
Гордієнко Паша Якимівна, 25.05.1933, 74
Гордієнко Петро Іванович, 1.10.1933, 59
Гордієнко Савко Іванів, 19.06.1932, 75
Гордієнко Сергій Гаврилів, 20.01.1933, 33, туберкульоз
Гордієнко Степан Захарів, 6.06.1933, 9
Гордієнко Уляна Сергійова, 30.05.1933, 17, туберкульоз
Гордієнко Федір Осипович, 18.07.1933, 14
Гордієнко Федор Михайлович, 30.08.1933, 22
Гордієнко Федот Петрів, 6.02.1932, 29, від туберкульозу
Гордієнко Харлантій Грицьків, 14.07.1932, 57
Дигало Ганна Грицькова, 29.03.1933, 65, грип
Дигало Ганна Йосипова, 11.01.1932, 2, від корі
Дигало Іван Грицьків, 7.10.1933
Дигало Йовдоха Йосипівна, 3.01.1932, 3, від корі
Дигало Маруся Семенівна, 29.07.1933, 3
Дигало Олександр Панасович, 30.07.1933, 23
Дигало Сергій Костів, 8.05.1933, 56
Динник Кирило Грицьків, 28.05.1933, 50
Динник Надежда Трохимівна, 22.08.1933, 2, Запалення легенів
Динник Наум Сергій, 2.05.1933, 39, повісився
Зінченко Моруся Кузьмівна, 22.03.1932, 2
Іващенко Іван Іванович, 15.08.1932, 65
Іващенко Лука Ільків, 18.05.1933, 50
Іващенко Маруся Мусіївна, 24.05.1932, 68
Іващенко Маруся Семенова, 24.10.1933, 68
Іващенко Мастей Матвійович, 27.06.1933, 65
Іващенко Михайло Онисів, 9.12.1932, 66
Іващенко Надежда Прокопова, 12.06.1933, 2
Іващенко Овсій Микитович, 30.07.1933, 60
Іващенко Ольга Антонівна, 9.08.1933, 1
Іващенко Панас Матвійович, 28.05.1933, 65
Іващенко Прокіп Іванів, 28.05.1933, 45
Іващенко Сергій Прокопів, 11.06.1933, 5
Іващенко Степан Василів, 10.05.1933, 74
Ігнатенко Андрій Іванович, 27.04.1933, 5, невідомо
Ігнатенко Ганна Йовхимівна, 21.04.1932, 2
Ігнатенко Іван Петрович, 25.05.1933, 70
Ігнатенко Івга Йосипова, 12.03.1933, 61, туберкульоз
Ігнатенко Левко Йовдокимів, 4.05.1933, 73
Ігнатенко Микола Іванович, 21.06.1933, 11
Ігнатенко Павло Петрів, 30.06.1933, 66
Ігнатенко Петро Іванович, 28.10.1933, 1
Ігнатенко Тетяна Іванівна, 10.05.1933, 3
Ігнатенко Уляна Іванівна, 18.06.1933, 6
Ігнатенко Яким Гаврилів, 14.02.1933, 78
Колодязна Моруся Максимівна, 7.07.1932, 2
Колодязний Олекса Нечипорів, 15.08.1933, 52
Кондратенко Катерина Анісімова, 31.07.1933, 63
Кондратенко Настя Йосипівна, 20.10.1932, 75
Кононенко Ганна Сергійова, 12.06.1933, 7
Криворучко Яков Андрійович, 14.12.1933, 21
Мироненко Гайка Федорівна, 31.05.1933, 45
Мироненко Маруся Йосипова, 23.05.1933, 70
Мукало Дорія Романівна, 15.06.1933, 82
Панченко Моруся Трохимівна, 30.08.1933, 21, малярія
Пеліпас Мар'яна Васильова, 2.02.1933, 75
Пилипас Кіндрат Грицьків, 21.06.1932, 80
Рубан Андрій Петрів, 26.06.1932, 56
Рубан Ганна Дмитрівна, 30.05.1933, 65
Рубан Ганна Олексіївна, 26.05.1933
Рубан Грицько Ільківич, 14.08.1933, 8
Рубан Зінько Петрів, 6.07.1932, 65
Рубан Іван Степанов, 11.01.1933, 66
Рубан Михайло Петров, 16.08.1932, 2
Рубан Надежда Грицькова, 30.06.1933, 3
Рубан Олександр Михайлович, 20.10.1933, 5 міс
Рубан Олексен Макарів, 4.03.1933, 55
Рубан Софія Петрівна, 8.05.1933, 70
Самійленко Андрій Михайлович, 21.12.1933, 68
Самійленко Василь Омельків, 2.02.1933, 2, дизентерія
Самійленко Галька Артемівна, 4.05.1932, 54
Самійленко Ганна Іванівна, 13.05.1933, 5
Самійленко Ганна Олександрівна, 18.11.1933, 18
Самійленко Маруся Іванівна, 26.05.1933, 3
Самійленко Микола Василів, 6.08.1932, 8 міс, загострення скелету
Самійленко Микола Самсонів, 4.01.1932,
Самійленко Надежда Ларіонівна, 10.06.1933, 3
Самійленко Олександр Іванович, 26.05.1933, 8
Самійленко Омелько Савчин, 20.06.1932, 62
Самійленко Пало Степанович, 2.05.1932, 56
Самійленко Степан Тодорович, 16.08.1933, 84
Саміленко Єлисей Савчин, 24.07.1933, 70
Саміленко Наталка Лукянова, 9.01.1933, 54
Свириденко Василь Іванович,

19.09.1933, 85
Свириденко Василь Костянтинович, 27.05.1933, 65
Свириденко Василь Федорович, 20.08.1933, 5 міс
Свириденко Ганна Іванівна, 30.03.1933, 50
Свириденко Грицько Федорів, 13.04.1933, 8 міс
Свириденко Данило Афінович, 20.05.1932, 62, повісився
Свириденко Іван Степанович, 18.07.1933, 26, туберкульоз
Свириденко Ілько Іванів, 15.06.1933, 70
Свириденко Йовдоха Михайлівна, 20.08.1932, 60
Свириденко Корній Грицьків, 12.04.1933, 66, Заворот кишок
Свириденко Маруся Йовхимівна, 22.03.1933, 9 міс
Свириденко Матвій Іванович, 17.07.1933, 62
Свириденко Онисько Федорович, 15.08.1933, 65
Свириденко Петро Петрович, 11.08.1932, 3 міс
Свириденко Пріська Онисівна, 23.06.1932, 49
Свириденко Роман Парфенів, 5.02.1933, 66, малярія
Свириденко Софія Кузенівна, 10.02.1932
Свириденко Федір Михайлович, 11.04.1933, 34
Свириденко Яків Степанович, 21.03.1932, 65
Синенько Тимофій Гаврилович, 26.05.1933, 34
Соболь Грицько Трохимів, 4.03.1933, 50
Соболь Микола Трохимович, 23.07.1933, 58
Стеблинська Марина Федорівна, 15.08.1933, 43
Стеблинська Надежда Зінькова, 20.02.1933, 2
Стеблинський Василь Зіньків, – 3.09.1932
Стеблинський Зінько Ониськів, 10.07.1933, 50
Стеблинський Микола Зіньків, 30.05.1933, 7
Сухенько Онисько Миколайович, 21.03.1932, 83
Тесля Ганна Гаврилівна,

18.01.1932, 1
Тесля Надстроп Степанович, 2.06.1932, 1міс
Тесля Петро Павлів, 23.03.1932, 6 міс
Толочко Василь Захарків, 4.06.1932, 65, від невідомої хвороби
Толочко Мусій Тодосів, 20.05.1933, 37, тиф
Толочко Настя Федорова, – 6.09.1932
Толочко Устим Оврамів, 16.07.1932, 75
Толочко Устина Гаврилова, 24.05.1933, 19
Тригуб Петро Костів, 19.10.1933, 1
Федоренко Василь Дмитрів, 15.04.1933, 25, параліч
Федоренко Микола Михайлів, 16.04.1933, 2 міс
Федоренко Налка Олексійова, 17.01.1933, 2
Федоренко Яков Данилович, 26.09.1933, 19
Хмельницька Ганна Іванова, 24.06.1932, 3 тижні
Хмельницька Ганна Радивовна, 8.02.1933, 70
Хмельницька Івга Сергійова, 4.03.1933, 6
Хмельницька Катерина Петрівна, 9.11.1933, 2
Хмельницька Моруся Харитонova, 22.11.1932, 76
Хмельницька Пріська Петрівна, 7.07.1933, 9
Хмельницький Василь Свиридович, 28.12.1933, 75
Хмельницький Всиль Якимович, 25.01.1932, 77
Хмельницький Михайло Павлів, 16.07.1933, 6 міс
Хобта Андрій Петрів, 9.05.1932, 3, Втопився в колодязі
Хобта Антон Степанів, 4.03.1933, 80
Хобта Василь Трохимів, 15.03.1933, 71
Хобта Лорійон Йовхимів, 12.03.1932, 68
Хобта Маруся Іванівна, 22.09.1933, 67
Хобта Настя Михайлівна, 6.08.1933, 1

Хобта Петро Трохимів, 26.04.1933, 63, грижа
Хобта Райка Павлівна, 10.03.1933, 1
Хобта Степан Іврахів, 30.06.1933, 10
Хобта Степанида Іванівна, 10.06.1933, 63
Хобта Христя Василівна, 6.08.1933, 19
Черняк Грицько Іванів, 5.02.1933, 2
Шайовась Мотря Макарова, 1.03.1933, 85
Шостак Яков Грицьків, 9.08.1933, 67
Шуруля Грицько Тимошків, 1.07.1933, 8
Шуруля Зосим Савчин, 10.03.1933, 50
Шуруля Лукерія Панасівна, 24.02.1933, 50
Шуруля Ольга Дмитрівна, 10.10.1932, 46
Щава Володимир Гнатів, 15.06.1933, 16
Щава Гайка Ількова, 31.05.1933, 46
Щава Денис Миколайович, 18.06.1932, 62
Щава Іван Онисів, 20.07.1933, 22
Щава Любка Семенова, 25.06.1933, 56
Щава Михайло Семенів, 1.06.1933, 25
Щава Одарка Гнатовна, 18.06.1933, 23
Щава Онько Сидорів, 1.06.1933, 55
Щава Петро Антонов, 25.05.1933, 7
Щава Семен Юхимів, 23.05.1933, 52
Щава Тетяна Опанасівна, 30.06.1933, 17
Щава Федор Йосипів, 28.06.1933, 6
Щава Сидор Степанович, 12.08.1933, 85
Якутко Андрей Лучинів, 30.08.1932, 2,5 міс., коклюш
Яременко Маруся Іванова, 2.04.1932, 70

с. Сомкова Долина

Неподалік с. Григорівка Яготинського району був великий заїжджий двір Семена Сомка. Рід Сомків славився на Запорізькій Січі. З нього вийшли сміливі ватажки походів, кошові і гетьмани. Дочка Семена Сомка Ганна була першою дружиною Богдана Хмельницького, матір'ю його синів Тимоша і Юрія.

Син Семена Сомка Яким на військовій раді в Козельці (1662 р.) був обраний гетьманом Лівобережної України, в 1663 р. в Ніжині Яким Сомко знов був обраний гетьманом, але за наказом гетьмана Івана Брюховецького був страчений, а родовий хутір знищено.

В 1936 р., об'єднавшись з хут. Кисіля, село отримало назву Сомкова Долина.

1930 р. в селі організувано колгосп ім. Ворошилова, в 1931 р. – «Победа».

Перед початком колективізації хутір, а згодом село, що належало знаній в Україні родині козацької старшини Сомків, мав 199 дворів, проживало 694 мешканці. Під час примусової колективізації були розкуркулені 3 заможні родини.

Про голодний мор у селі свідчать вцілілі архівні документи. Голодна смерть забрала майже кожного десятого жителя. Загальна кількість померлих від голоду – 42 чол. На сільському кладовищі в пам'ять про загиблих встановлений дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Сомкова Долина – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1873, арк. 26-30) та свідченнями очевидців Чабан Д.Г., 1923 р.н.; Шведьки Ф.С., 1916 р.н., записаними в 2008 р. Стеценко С.А., зав. бібліотекою.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Бабак Анатолій Дмитрович,
1.09.1932, 3 місяці
Бабак Григорій Леонтійович,
1922 р.н., 1932-1933
Бабак Іван Сергійович,
1927 р.н., 1932-1933
Бабак Левко, 1895 р.н.,
1932-1933
Бабак Макар Федорович,
1932-1933
Бабак Марія, 1932-1933
Бабак Марфа, 1892 р.н.,
1932-1933
Бабак Мотрона, 1875 р.н.,
1932-1933
Бабак Ніна Сергіївна,
1921 р.н., 1932-1933
Бабак Олександр Федорович,
29.12.1932, 21 р.
Бабак Павло Сергійович,
1927 р.н., 1932-1933
Бабак Петро Герасимович,
1928 р.н., 1932-1933
Бабак Федір Сергійович,
1919 р.н., 1932-1933
Бабак Федір, 1932-1933
Бабак Яків Трохимович,
1888 р.н., 1932-1933
Горяєва Марія Федорівна,
16.10.1932, 1 р.
Дочка Рицак Мотрі, 1932-1933

Зінченко Герасим Григорович, 16.10.1932, 40 р.
Іващенко Ганна Омелянівна,
190 р.н., 1932-1933
Іващенко Іван Омелянович,
1927 р.н., 1932-1933
Іващенко Омелько Антонович,
1902 р.н.
Коноваленко Ганна Петрівна,
3.10.1932, 1 р.
Король Анастасія Карпівна,
1922 р.н., 1932-1933
Король Борис Данилович,
1925 р.н., 1932-1933
Король Єфросинія, 1902 р.н.,
1932-1933
Король Семен Юхимович,
4.10.1932, 69 р.
Кренач Дмитро Павлович,
1925 р.н., 1932-1933
Кренач Олексій Павлович,
1927 р.н., 1932-1933
Кренач Павло, 1890 р.н.,
1932-1933
Кузнєцов Архип Іванович,
1919 р.н., 1932-1933
Кузнєцов Іван, 1932-1933
Кузнєцова Горпина, 1932-1933
Рицак Андрій (зарізав і з'їв у
1933 році 11 людей), 1933
Рицак Мотря, 1932-1933

Усик Андрій Михайлович,
1889 р.н., 1932-1933
Царьов Михайло Тимофійович,
19.10.1932, 2 р.
Царьова Федоська Іванівна,
1916 р.н., 1932-1933
Чабан Катря Максимівна,
2.11.1932, 80 р.
Чабан Омелько Сидорович,
1890 р.н., 1932-1933
Чуй Василина, 1883 р.н.,
1932-1933
Чуй Григорій Якович, 1928 р.н.,
1932-1933
Чуй Дмитро Якович, 1927 р.н.,
1932-1933
Чуй Катерина Яківна, 1928
р.н., 1932-1933
Чуй Пилип Якович, 1920 р.н.,
1932-1933
Чуй Семен Свиридович,
1880 р.н., 1932-1933
Чуй Степан Семенович,
1913 р.н., 1932-1933
Чуй Федір Семенович,
1920 р.н., 1932-1933
Чуй Яків Мефодійович,
1892 р.н., 1932-1933
Чупрун Микола Прокопович,
16.12.1932, 25 днів

с. Соснова

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Перша згадка про село належить до 1622 року.

Станом на 1929 рік в селі Соснова було 525 дворів, де проживало 2537 мешканців.

Того ж року на території села було організовано 2 колгоспи: ім. Леніна та ім. Кірова.

Під час примусової колективізації розкуркулено 15 родин.

Про велику кількість жертв штучного голоду свідчать вцілілі документи. Село втратило третину своїх жителів, голодною смертю загинуло 700 чол., поіменно встановлено 437 жителів.

На сільському кладовищі в 1993 році за рішенням виконкому сільради встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Соснова – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1873, арк. 31-36; спр. 1883, арк. 73-97; спр. 1906, арк. 1-188), свідченнями Онищенко Д.Ф., 1925 р.н.; Гвоздика І.І., 1927 р.н. записаними Орловою Г.Д., секретарем сільської ради, в 2008 р.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Артюх Милашка Григоровна,
1.09.32, 100

Бабич Михайло Якович,
12.03.32, 24, туберкульоз

Бабич Трохим Лукович,
16.11.32, 75, від старості

Бабич Антон Іванович,
25.07.33, 40

Бабич Василь Михайлович,
21.04.33, 13

Бабич Ганна Кондратівна,
2.04.33, 70, старість

Бабич Мокрина Мусійова,
1.08.33, 80, старість

Бабич Олександр Іванович,
15.03.32, 43, розрив желудка

Бабич Олександр Максимов,
25.06.33, 55

Бабич Петро Йосипович,
18.06.32, 75, від старості

Бабич Яків Петрів, 27.05.33,
60, старості

Батющенко Віталій Олексійов, 23.08.33, 8 міс.

Бережна Векла Хомина,
20.03.33, 60

Бережна Ганна Олександрова,
10.04.33, 72, старість

Бережна Ганна Тимошова,
16.03.33, 3

Бережна Уляна Тимофійовна,
1.09.32

Бережний Андрей Тимошів,
21.05.33, 6

Бережний Тимофій Корнів,
25.06.33, 35

Бережний Петро Тимофій,
10.06.33, 8

Бережний Петро Тимошів,
10.06.33, 8

Бобир Павло Климів, 13.06.33,
67, старість

Бобир Семен Касянів,

18.06.33, 60, старість

Боліла Ольга Якімова,
28.01.33

Болілійю Макар Грицьків,
13.06.33, 64, старість

Болілій Грицько Федорів,
9.07.33, 2 міс.

Бровко Архип Онисків,
2.05.33, 67, старість

Бровко Іван Якович, 3.06.33,
24

Бровко Йосип Михайлович,
24.06.33, 19

Бровко Марина Васильова,
15.05.33, 60, старість

Бровко Микола Мусій,
1.06.33, 10

Бровко Михайло Григорович,
15.03.32, запалення легенів

Бровко Палажка Динилова,
8.06.33, 44

Бровко Степанида, 2.02.33, 50

Бровко Василь Мусій,
17.06.33, 2

Бровко Іван Дверянів, 6.07.33,
43

Бровко Іван Федосій, 8.04.33,
3, невідомо

Бровко Микола Мусій,
17.06.33, 9

Бровко Михайло Якович,
1.06.33, 54

Бровко Мокрина Кузьмина,
11.03.33, 60

Бровко Мотря Михайлова,
24.06.33, 19

Бровко Мусій Остапів,
25.06.33, 34

Брюловецький Антон Іванів,
24.07.33, 30

Брюховенський Іван Антонів,
1.06.33, 3

Бут Іван Трохимів, 24.05.33,

60, старості

Бут Олександра Федорова,
25.04.33, 70, старості

Бут Тихон Іванів, 16.06.33, 47,
старості

Бут Ганна Харитоновна,
31.10.32, 1, дизентерія

Васильченко Грицько Федорів, 16.05.33, 1 рік

Васильченко Наталка Дем'янов., 6.05.33, 30

Гвоздик Іван Федосів,
18.08.33, 7

Гвоздик Лисовета Самілова,
2.03.32, 30, від старості

Гвоздик Тетяна Микитівна,
8.06.33, 18

Гвоздик Микита Филарентів,
2.03.33, 7

Гвоздик Нихтодій Фелорентів,
12.06.33, 67, старості

Гордієнко Марко Костів,
22.06.33, 65, старість

Гордієнко Олексій Миколайович, 26.01.32, 21, ТБУ

Грантов Марта Олесейов,
20.04.33, 80, старості

Грантовська Милашка Степанова, 24.07.33, 65

Грантовська Секлета Ониськова, 13.07.33, 30

Грантовський Павло Миронів,
31.08.33, 75, старість

Грантовський Хома Омельків, 22.01.32, 60

Грантовський Корній Степанович, 1.06.33, 70, старості

Грантовський Микита Омельків, 6.05.33, 49

Грантовський Михайло Михайлів, 21.07.33, 10

Грантовський Прохор Грицьків, 3.07.33, 35

1932-1933

- Григор Йосип Василів**, 29.05.33, 65, старості
- Григор Милашка Захарова**, 15.06.33, 67, старості
- Данильченко Василь Євгенів**, 21.05.33, 43
- Данильченко Гапон Якович**, 8.06.33, 70, старості
- Данильченко Іван Степанів**, 21.03.32, 22, туберкульоз
- Данильченко Мотря Остапова**, 27.01.32, 63
- Данильченко Настя Федорова**, 9.02.32
- Данильченко Андрій Іванович**, 13.06.33, 19
- Данильченко Василь Якович**, 9.03.33, 65
- Данильченко Євген Лучин**, 13.01.33, 67, від старості
- Данильченко Іван Петрів**, 13.05.33, 10
- Данильченко Ливко Лукович**, 17.02.33, 67, від старості
- Данильченко Мар'я Семеновна**, 15.04.32, 16
- Данильченко Микола Федорович**, 10.01.33, 10 міс.
- Данильченко Михайло Василів**, 13.04.33, 42
- Данильченко Настя Андрійовна**, 15.10.32, старості
- Данильченко Ніна Павлова**, 3.05.32, 1, воспаленіє шлунка
- Данильченко Оришка Іванова**, 31.03.33, 70, старості
- Данильченко Семен Лучин**, 17.04.33, 75, старість
- Данильченко Степан Романович**, 31.05.32, 50
- Данильченко Улита Опанасова**, 28.03.33, 67, старість
- Данильченко Явдоха Ігнатова**, 28.02.33, 33
- Дараган Павло Мифодів**, 7.08.33, 46, старість
- Дейнега Максим Семенів**, 14.05.33, 63, старість
- Дейнега Ганна Прокопівна**, 7.05.33, 5
- Дейнега Олексій Семенов**, 10.03.33, 70, розрив серця
- Дика Марина Іванова**, 18.08.33, 47
- Дика Ганна Михайлова**, 29.05.32, 7 міс.
- Дика Параска Михайлів**, 13.03.33, 3
- Дикий Михайло Іванів**, 10.04.32, 30
- Дикий Василь Ігорів**, 19.07.33, 70
- Дикий Іван Уліянович**, 10.05.33, 22
- Дикий Уліян Грицьків**, 6.05.33, 55, старості
- Дубко Опанас Василів**, 25.05.33, 70, старості
- Дубко Мотря Пилипова**, 15.07.33, 2
- Дубко Оришка Ничипорова**, 24.03.33, 70, від старості
- Дуда Настя Дмитрова**, 12.04.32
- Дуда Гаврило Кузьмин**, 27.05.33, 30
- Дуда Іван Семенів**, 5.06.33, 50
- Дуда Параска Дем'янівна**, 1.06.33, 67
- Дуда Анатолій Степанович**, 15.07.33, 8
- Дуда Василь Григорович**, 29.01.33, 4міс.
- Дуда Галька Гаврилова**, 12.07.33, 3
- Дуда Грицько Грицьків**, 22.06.33, 24
- Дуда Іван Гаврилів**, 5.07.33, 4
- Дуда Кузьма Данилів**, 17.04.33, 57
- Дуда Ольга Андрійова**, 3.07.33, 9 міс.
- Дуда Степан Микитин**, 3.07.33, 24
- Дуда Тетяна Іванова**, 11.06.33, 67
- Дуда Уляна Іванова**, 17.06.33, 58, старість
- Жеребець Ганна Пилиповна**, 21.05.33, 25
- Жеребець Марія Йосиповна**, 2.05.32
- Жеребець Василь Йосипович**, 21.08.32, 4 міс., розслаблення жолудка
- Золотуха Ганна Олексійова**, 7.08.33, 68, старість
- Золотуха Олексій Митрофанів**, 11.07.33, 22
- Золотуха Павло Митрів**, 16.08.33, 36
- Золотуха Олександра Митрова**, 21.07.33, 30
- Зуб Йовдоха Антонова**, 19.05.33, 17
- Зуб Грицько Федорів**, 18.07.33, 7
- Зуб Іван Федорів**, 19.07.33, 3
- Зуб Михайло Іванів.**, 7.11.33, 44
- Зуб Химка Охтомова**, 17.07.32, 60
- Зуб Антон Юхимович**, 20.04.33, 46
- Зуб Грицько Петрів**, 22.06.33, 11
- Зуб Ігор Якович**, 28.03.33, 23, теберкульоз
- Зуб Ольга Опанасова**, 3.07.33, 2
- Зуб Параска Антонова**, 1.07.33, 26
- Зуб Хома Омельків**, 24.01.33, 50, по словам лікаря туберкульоз
- Ільченко Василь Саков**, 4.11.33, 5
- Ільченко Кіндрат Опотів**, 15.06.33, 30
- Ільченко Онисько Фидотів**, 15.03.33, 74, від старості
- Ільченко Сак Опанасович**, 15.06.33, 36
- Іщенко Дмитро Грицьків**, 23.05.33, 22
- Іщенко Мотря Юхимова**, 9.09.32, 67
- Іщенко Василь Іванів**, 7.02.33, 65
- Іщенко Ганна Миколайова**, 24.04.33, 65, старості
- Іщенко Кость Іванович**, 19.02.33
- Іщенко Кость Хомин**, 19.02.33, 70, від старості
- Іщенко Любка Михайлова**, 10.03.33
- Іщенко Маруся**, 8.06.33, 28
- Іщенко Микола Дмитрів**, 18.06.33, 2
- Іщенко Михайло Романович**, 18.03.33, 28
- Іщенко Олександр Адамович**, 4.04.33, 60, від старості
- Кайдун Грицько Михайлович**, 1.09.32, 6 міс., невідомо
- Кайдун Маруся Федорова**, 20.08.33, 61
- Кайдун Олексій Михайлов**, 25.11.33, 66
- Кайдун Михайло Михайлів**, 11.06.33, 65, старості
- Кариченко Дмитро Василів**, 8.06.33, 68, старості

Карпенко Антоніна Костянтинівна, 7.06.33, 52
 Карпенко Василь Якович, 10.10.33, 3
 Карпенко Маруся Сегійова, 19.07.33, 4
 Карпенко Степан Прокопович, 23.07.33, 26
 Карпенко Тихон Васильов, 8.01.33, 55
 Карпенко Андрій Андреев, 22.06.33, 9
 Карпенко Ганна Андрійова, 7.06.32, 2 міс.
 Карпенко Ганна Петрова, 7.09.33, 2
 Карпенко Дмитро Василів, 9.06.33, 60, старості
 Карпенко Іван Антонів, 3.06.33, 70, старість
 Карпенко Іван Юхимович, 15.04.33, 73, старість
 Карпенко Маруся Димидов., 22.01.33, 25, по словам лікаря розбита параліччю
 Карпенко Маруся Опанасова, 22.06.33, 63, старість
 Карпенко Сергій Іванов, 24.06.33, 28
 Карпенко Устя Петрівна, 10.06.33, 54, старості
 Катренко Михайло Давидів, 24.05.33, 62, старості
 Клеменко Катерина Іванова, 22.03.33, 32
 Коваленко Левко Дим'янов, 6.01.33, 65, старість
 Коваленко Мавра Пудова, 12.10.33, 60, старість
 Коваленко Микола Михайлов., 11.10.33, 2
 Коваленко Михайло Васильович, 19.05.33, 8
 Коваленко Василь Дем'янович, 11.06.33, 41, старості
 Коваленко Олександр Охтимів, 19.06.33, 57, старість
 Корнієнко Грицько Юхимович, 13.03.33, 2
 Корнієнко Маруся Юхимова, 16.07.33, 12
 Король Титяна Філарова, 26.06.33, 55
 Кравченко Максим Василів, 8.05.33, 39
 Лавренко Маруся Михайлова, 5.01.32, 22
 Лавренко Ганна Овсійова,

24.06.33, 10
 Лебед Грицько Іванів, 24.05.33, 13
 Лебедь Настя Іванова, 8.06.33, 13
 Лебідь Марія Іванівна, 15.03.33, 2, с/г артіль
 Левченко Марія Семенівна, 20.01.33, 70, від старості
 Лелива Ганна Костянтинова, 13.06.33, 30
 М'який Андрій Антонів, 1.05.33, 49
 М'який Трохим Грицьків, 11.04.33, 60
 М'ягка Ганна Пилипова, 3.06.33, 57, старості
 М'ягка Ганна Савчина, 9.07.33, 20
 М'ягка Ганна Яковина, 3.07.33, 48
 М'ягка Олександра Онисівна, 21.05.32, 75, від старості
 М'ягка Оришка Трохимівна, 8.06.33, 45
 М'ягка Явдоха Тимошова, 22.06.33, 26
 М'який Василь Кирилів, 25.07.33, 6 міс.
 М'який Олександр Тихонів, 8.06.33, 19
 М'який Савка Антонович, 11.06.33, 47, старості
 М'який Тихіш Грицьків, 9.07.33, 65
 Малишко Іван Олександрович, 20.05.33, 10
 Малишко Маруся Олександровна, 16.05.33, 36
 Малишко Настя Федоровна, 22.04.32, 7, запалення мозгів
 Малишко Олександр Федорів, 25.11.33, 7
 Малишко Олександра Свиридова, 27.12.33, 24
 Малишко Ольга Іванова, 25.03.32
 Малишко Палажка Васильова, 18.11.33
 Малишко Прокіп Васильович, 15.02.32, 72, від старості
 Малишко Галина Ількова, 27.03.33, 35
 Малишко Ганна Лучина, 25.03.33, 7
 Малишко Ганна Федорівна, 22.06.33, 20
 Малишко Грицько Олександрович,

16.06.33, 75, старості
 Малишко Дмитро Іванів, 26.06.33, 13
 Малишко Іван Антонів, 26.06.33, 58
 Малишко Іван Никифорів, 14.02.33, 80, від старості
 Малишко Іван Олексій, 21.04.33, 11
 Малишко Ілько Іванович, 7.05.33, 46
 Малишко Йовтух Іванович, 30.03.33, 68, старості
 Малишко Катерина Грицькова, 3.07.33, 65
 Малишко Катерина Павлова, 13.06.33, 45, старість
 Малишко Ликсандр Петрович, 11.04.33, 45
 Малишко Максим Лучин, 28.06.33, 12
 Малишко Марина Грицька, 26.06.33, 36
 Малишко Микола Олександрів, 16.05.33, 9
 Малишко Микола Олександрів, 2.06.33, 22
 Малишко Одарка Васильова, 16.03.33, 2
 Малишко Олександр Сергійович, 10.06.33, 8
 Малишко Олексій Іванів, 13.05.33, 48
 Малишко Ольга Степанівна, 6.05.33, 60, старість
 Малишко Пилип Пилипів, 16.01.33, 60, від старості
 Малишко Петро Лукович, 30.03.33, 5
 Малишко Степан Йовтухів, 16.01.33, 33
 Малишко Федор Іванов, 25.11.33, 33
 Малишко Харитина Федорова, 17.07.33, 75
 Малишко Химка Сидорова, 18.06.33, 62, старість
 Марченко Параска, 12.07.33, 65
 Марченко Яків Микитович, 10.10.32, 67
 Мельник Олексій Радіонів, 16.06.33, 25
 Мельник Петро Михеев, 26.04.33, 2
 Мишолов Харитон Якович, 6.06.33, 73, старості
 Москаленко Іван Василів,

- 28.04.32, 37, невідомо
Москаленко Іван Іванович,
 18.05.32, 1, воспаленіє легенів
Москаленко Максим Макси-
мів, 3.07.33, 18
Москаленко Микола Іванів,
 4.08.33, 13
Москаленко Фидора Михай-
лова, 12.07.33, 55
Москаленко Хома Іванів,
 21.05.33, 55, старості
Мринська Христина Васильо-
ва, 13.06.33, 70, старість
Мягка Одарка Хролова,
 22.05.33, 48
Мягка Любка Кирилова,
 13.08.33, 5
Мякий Грицько Кирилів,
 13.08.33, 11
Мякий Грицько Трохимов,
 1.07.33, 10
Мякий Кирило Дмитрів,
 12.08.33, 50, старість
Надеждика Катерина Петро-
ва, 28.02.32, 70
Нечипоренко Дмитро Павлів,
 17.05.33, 66, старості
Нечипоренко Люба Мусійо-
ва, 23.10.33, 4
Нечипоренко Микита Павло-
вич, 23.10.33, 48, старість
Нечипорчук Мотря Юхимова,
 6.06.33, 40
Охоба Іван Оверьянович,
 9.07.33, 55
Охоба Марія Филонівна,
 10.01.33, 72, старість
Охоба Василь Хомин, 11.01.33,
 4, по словам лікаря двохтяріт
Охоба Гурій Гаврилів,
 12.04.33, 70, старість
Охоба Михайло Ладимирів,
 24.04.33, 48
Охоба Оксана Федорова,
 15.06.33, 70
Ошкало Дмитро Микитович,
 24.05.33, 68, старості
Ошкало Дмитро Олексій,
 13.08.33, 55, старість
Ошкало Євлага Іванова,
 3.07.33, 60
Ошкало Йовдоха Опанасова,
 31.01.33, 73, від старості
Ошкало Микола Іванів,
 30.05.33, 50
Ошкало Михайло Андрій,
 23.06.33, 4
Ошкало Настя Яківна,
 23.08.33, 44
Ошкало Василь Пилипів,
 17.06.33, 7
Ошкало Ганна Іванова,
 27.06.33, 5
Ошкало Грицько Іванів,
 6.07.33, 5
Ошкало Грицько Микитів,
 17.06.33, 4
Ошкало Грицько Сергій,
 22.06.33, 7
Ошкало Дмитро Архипович,
 12.05.33, 50
Ошкало Євгеній Андрій,
 11.07.33, 10
Ошкало Іван Василів,
 6.07.33, 30
Ошкало Іван Павлович,
 19.07.33, 68
Ошкало Манька Андрійова,
 16.06.33, 2
Ошкало Мар'я Іванова,
 27.06.33, 2
Ошкало Микита Кирилович,
 18.03.33, 70, від старості
Ошкало Микита Миколин,
 12.02.33, 47
Ошкало Микола Іванович,
 18.06.33, 3
Ошкало Микола Лучинів,
 24.06.33, 4, невідомо
Ошкало Мотря, 17.06.33, 35
Ошкало Настя Яковина,
 11.07.33, 43
Ошкало Олександра Долина,
 30.06.33, 70
Ошкало Ольга Васильова,
 3.01.33, 3, по словам лікаря рахіт
Ошкало Ольга Нечипорова,
 24.06.33, 40
Ошкало Пилип Сидорів,
 23.06.33, 62, старість
Ошкало Петро Кирилів,
 3.07.33, 43
Ошкало Приська Ливкова,
 26.06.33, 64
Ошкало Тамара Андрійова,
 15.07.33, 5
Ошкало Христя Іванова,
 15.06.33, 60, старості
Ошкало Христя Іванова,
 19.07.33, 70
Петлюк Антон Петрів,
 25.05.33, 15
Петлюк Ганна Оксентіївна,
 11.06.33, 3
Петлюк Гурій Трохимів,
 15.06.33, 60, старості
Петлюк Іван Оксентій,
 23.05.33, 4
Петлюк Устя Іванова,
 30.05.33, 65, старості
Петлюк Грець Пилип,
 10.06.33, 51, старості
Петлюк Петро Пилипович,
 10.05.33, 60, старості
Півень Ганна Євгенівна,
 7.06.33, 11
Півень Марія Євгентіївна,
 8.03.33, 3
Полоз Грицько Іванів,
 15.08.33, 2
Полоз Марья Олексійова,
 2.07.33, 1
Посолій Іван Якович,
 14.05.33, 73
Посолій Карпо Якович,
 22.05.33, 50, старості
Посолій Палажка Іванова,
 6.07.33, 3
Приліпко Грицько Трифонів,
 16.07.33, 17
Приліпко Іван Йовтухів,
 15.06.33, 15
Приліпко Ликсандра Семе-
новна, 23.09.32
Приліпко Йовдоха Йовтухова,
 3.07.33, 2
Приліпко Михайло Федорів,
 19.06.33, 20
Приліпко Трихвон Ливків,
 8.06.33, 47
Приліпко Федор Гордїїв,
 20.04.33, 65, по старості
Прісич Маруся Іванова,
 25.11.33, 3 міс.
Рій Грицько Семенів,
 12.07.33, 28
Рій Ольга Олексійова,
 9.09.33, 9
Рій Кузьма Семенович,
 30.06.33, 19
Рій Семен Федоров,
 27.04.33, 60, старості
Рокитна Ніна Ігнатова,
 25.06.33, 1
Рокитна Параска Петрова,
 20.06.33, 70, старість
Рокитний Лука Михайлів,
 7.08.33, 48, старість
Романчук Кость Лук'янів,
 1.06.33, 1,5
Романчук Лук'ян Володими-
рів, 8.05.33, 42
Романчук Мотря Нечипорова,
 26.06.33, 42

Самасько Федір Андрійов.,
25.06.33, 9
Самоїд Іван Семенович,
27.04.33, 73, старість
Самоїд Маруся Іванова,
15.06.33, 25
Самоїд Приська Філаретова,
6.07.33, 65
Семеська Андрій Йовдоким,
24.01.33, 52
Семесько Василь Андрійв,
11.06.33, 6
Семесько Овсій Андрійович,
29.03.33, 13
Сенявська Тетяна Тимошова,
25.06.33, 13
Силка Іван Дмитрович,
3.06.32, 57
Синявська Ольга Данилова,
14.05.33, 1
Синявська Тетяна Тимошова,
25.06.33, 13
**Степанченко ..... Євдоки-
мів**, 20.06.33, 7
**Степанченко Ганна Андрійв-
на**, 6.06.33, 5 днів, слабо наро-
джена
**Степанченко Домаха Якови-
на**, 6.11.33, 60, по старості
**Степанченко Євдокія Дми-
трівна**, 3.01.32, 25
**Степанченко Марія Тодосьо-
ва**, 8.06.33, 15
**Степанченко Марія Опанасів-
на**, 24.06.33, 45
**Степанченко Маруся Семе-
нівна**, 21.01.32, 56
**Степанченко Наталка Три-
фонова**, 4.09.32. 6, запаленіє
мозгів
Степанченко Ніна Іванівна,
20.04.33, 5міс., від запалення
легенів
**Степанченко Оксана Трифо-
новна**, 17.01.32, 22
Степанченко Федір Василів.,
10.11.33, 33
**Степанченко Ганна Грицько-
ва**, 3.07.33, 10
**Степанченко Грицько Проко-
пов**, 31.08.33, 50
**Степанченко Зінька Олексан-
дрова**, 3.05.32, 18
Степанченко Іван Грицьків,
13.07.33, 7
**Степанченко Іван Опанасо-
вич**, 6.09.32, 33, запалення ле-
генів

Степанченко Іван Трифонів,
17.06.33, 22
**Степанченко Йовдоха Васи-
льова**, 14.05.33, 60, старості
Степанченко Кость Сергійв,
7.04.33, 65, старість
**Степанченко Марина Парфе-
нова**, 17.06.33, 60, старості
**Степанченко Маруся Степа-
нова**, 18.02.33, 7, Розширення
серця
Степанченко Микола Андрійв,
16.07.33, 3
**Степанченко Микола Андро-
нів**, 3.09.33, 3
**Степанченко Настя Грицько-
ва**, 13.07.33, 3
**Степанченко Никифор Федо-
сів**, 30.06.33, 27
**Степанченко Титяна Грицько-
ва**, 13.07.33, 5
**Степанченко Титяна Костьо-
ва**, 3.07.33, 30
Ткаченко Грицько Данилів,
6.07.33, 22
Ткаченко Марфа Семенова,
6.07.33, 39
Улянченко Петро Петрів,
19.07.33, 48
**Улянченко Олександр Петро-
вич**, 12.06.33, 9
Улянченко Петро Петрів,
28.05.33, 12
Улянченко Уляна Сохронова,
26.06.33, 33
Усик Захарка Митрофанів.,
27.05.33, 60, старості
Усик Мотря Захаркова,
13.06.32, 18
Федька Сергій Ігнатів,
2.05.32, 73
**Филоненко Пилип Корнійо-
вич**, 19.07.33, 66
**Чорно бай Йовдоха Степано-
ва**, 26.06.33, 14
Чорнобай ..... Костів,
20.06.33, 7
Чорнобай Химка Пилипова,
18.05.33, 25
Чорнобай Андрей Іванів,
13.05.33, 10
Чорнобай Василь Антонів,
22.09.33, 2
Чорнобай Віталій Грицьків,
6.06.33, 3
Чорнобай Ганна Іванова,
29.07.33, 55
Чорнобай Грицько Архипів,

1.06.33, 7
Чорнобай Дмитро Опанасів,
5.11.33, 27
Чорнобай Домаха Левкова,
11.06.33, 37
Чорнобай Іван Дмитрів,
15.09.33, 9
Чорнобай Махтей Демьянів,
1.06.33, 70, старості
**Чорнобай Микола Дмитро-
вич**, 15.06.33, 6
Чорнобай Микола Іванович,
22.05.33, 4
Чорнобай Ольга Степанівна,
24.05.33, 50
Чорнобай Остап Василів,
15.12.33, 60, старість
Чорнобай Тетяна Андропова,
30.09.33, 70, старість
Чорнобай Анатолій Олексійв,
3.07.33, 8 міс.
Чорнобай Артем Іванів,
17.05.33, 78, старості
Чорнобай Варка Михайлова,
6.07.33, 22
Чорнобай Віктор Василів,
3.07.33, 65
Чорнобай Ганна Симонова,
3.07.33, 48
Чорнобай Грицько Йосипів,
29.05.32, 2 тижні
Чорнобай Дмитро Петрів,
15.06.33, 52
Чорнобай Зіна Михай.,
28.04.33, 62, старості
Чорнобай Йовдоха Дмитрова,
13.07.33, 16
Чорнобай Катерина Антонова,
27.06.33, 35
Чорнобай Ліда Степанова,
3.07.33, 6
Чорнобай Лукина Іванова,
3.07.33, 75
Чорнобай Микола Дмитрів,
15.05.33, 1р.6м.
Чорнобай Мотря Васильова,
15.06.33, 45
Чорнобай Настя Іванова,
2.10.33, 3
Чорнобай Никифір Андронів,
26.06.33
Чорнобай Оксана Дмитрівна,
8.06.33, 40
**Чорнобай Олександра Дми-
трова**, 20.05.33, 18
Чорнобай Опанас Йовтухів,
11.05.33, 61, старості
Чорнобай Петро Прокопович,

24.02.33, 83, від смерті
Чорнобай Софія Іванова,
 7.08.33, 10 міс.
Чорнобай Степан Опанасів,
 3.07.33, 33
Чорнобай Степанида Дмитрова,
 13.06.33, 9
Чорнобай Степанида Дмитрова,
 16.06.33, 13
Чорнобай Федір Миколаїв,
 3.07.33, 60

Швець Марко Петрович,
 17.02.32, 83, від старості
Шевченко Василь Степанів,
 30.05.33, 14
Шевченко Грицько Степанів,
 12.06.33, 11
Шевченко Уляна Павлова,
 21.07.33, 55
Шевченко Грицько Іванів,
 19.07.33, 4
Шийко Степан Дмитрів,

11.06.33, 70, старості
Юшка Грицько Дмитрів,
 21.07.33, 22
Юшка Пистина Артемова,
 10.07.33, 60
Юшка Іван Дмитрів, 10.07.33,
 28
Якименкова Ольга Ігорівна,
 17.05.32, 71, від старості

с. Стовп'яги

Вперше в історії село згадується під назвою Стулпяки (1622 р.)

В селі Стовп'яги в 1929 році було 429 дворів та проживало 1557 мешканців.

На території села було 3 колгоспи: «Червоний шлях» (1925 р.), ім. Ворошилова (1929р.), «Вільна праця» (1930р.) Під час їх створення були розкуркулені 8 сімей.

Під час голодомору в с. Стовп'яги загинуло 82 чол. У вцілілих фрагментах книги реєстрації актів про смерть у селі є 26 записів за 1933 рік. Ще кількох померлих односельців пригадали старожили села – очевидці трагедії Голодомору.

Мартиролог жителів с. Стовп'яги – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1873, арк. 9-25) та свідченнями Петрик М.П., 1922 р.н.; Філіпової П.М., 1922 р.н., записаними в 2008 р. Степовою Н.О., секретарем сільської ради.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Адаменко Ганна Мусіївна,
 03.09.1932, 70 років, старість
Баран Олена Семенівна,
 17.02.1932, 50 років, хворіла
Бова Федось Митрофанович,
 15.01.1932, 22 роки, на розумово-нервовому рівні
Бова Марія Мусіївна,
 23.11.1932, 63 роки, старість
Гордієнко Віра Макарівна,
 27.10.1932, 3 роки
Гріненко Григорій Антонович,
 14.10.1932, 2,5 років, простуда
Губар Андрій Васильович,
 23.09.1932, 1 рік, скарлатина
Губар Петро Михайлович,
 25.10.1932, 1,5 року
Губар Федор Іванович,
 01.03.1932, 19 років, тиф
Даниленко Харитон Мусійович,
 22.05.1932, 88 років, старість

Девка Параска Кузьмівна,
 04.11.1932, 2 тижні
Ємець Юхим Федорович,
 31.05.1932, 40 років
Зозуля Павло Іванович,
 25.10.1932, 6 міс., невідомо
Кулик Ганна Василівна,
 13.09.1932, 75 років
Латишко Галина, 11.09.1932,
 16років
Малишко Сергій Іванович,
 25.01.1932, 22 дні, невідомо
Марченко Марко Іванович,
 26.09.1932, 24 роки, хворів
Новак Іван Якович, 28.11.1932,
 25 років, хворість
Приходько Уляна Данилівна,
 13.04.1932, 85 років, старість
Руденко Марія Іванівна,
 12.09.1932, 2 дні
Сердюк Петро Іванович,
 05.11.1932, 62 роки

Середа Наталка Ігнатівна,
 08.06.1932, 75 років, старість
Сясько Ганна Харитонівна,
 18.09.1932, 7 років, шкідники
Сясько Грицько Іванович,
 11.09.1932, 45 років, жовтянці
Тулуб Ничипор Кузьмович,
 13.09.1932, 80 років
Финько Марія Єфремівна,
 26.11.1932, 87 років, старість
Чуприна Наталія Семенівна,
 13.09.1932, 35 років, малярія
Ярема Горпина Пилипівна,
 25.03.1932, 16 років
Ярема Панас Григорович,
 23.11.1932, 72 роки, старість
Ярема Параска Прохорівна,
 22.10.1932, 2 дні, невідомо
Ясько Пилип Іванович,
 23.11.1932, 63 роки

с. Строкова

Село Строкова в 1930 р. мало 332 двори та 1966 мешканців. Того ж року був організований колгосп ім. Стрілецької дивізії. Господарство мало 3024 га землі, з них 977 га – орної.

Під час колективізації розкуркулили 3 заможні селянські родини. Померло від голоду 713 жителів.

В обласному архіві збереглися записи про смерть 461 жителя. Померлі від голоду поховані на сільському кладовищі, де 22 листопада 2007 року встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Строкова – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

(ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 1873, арк. 37-47; спр. 1883, арк. 192-216; спр. 1908, арк. 1-201) та свідченнями Іващенко А.Т., 1927 р.н.; Іваненко В.А., 1912 р.н.; Тарасенко Є.І., 1927 р.н.; Дмитренко Г.Ф., 1927 р.н.; Гармаш Є.В., 1921 р.н., записаними в 2008 р. Остапенко К.Г., зав.бібліотекою.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті та вік померлих.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Аврамич Данило Степанів,
05.04.1933, 39

Аврамич Іван Кирилів,
29.05.33,60

Бережна Настя Гаврилова,
10.09.33,60

Бережна Соломія Якимова,
19.06.33,68

Бережний Антон Карпів.
28.05.33,35

Бережний Микола Федорів,
23.05.33,10

Бережний Федор Савин,
04.08.1932, 21.07.1932

Бережний Яким Карпів,
22.07.1932, 87

Білик Дмитро Матвіїв.,
23.06.33,7

Білик Михайло Василів.
13.07.33,60

Богдан Галина Грицькова,
12.06.33,3

Богдан Іван Грицьків,
25.04.1933, 5

Богдан Іван Грицьковий,
04.05.1933, 40

Богдан Мотря Грицькова,
25.09.1932, 06.06.1932

Богдан Олексій Грицьків,
17.05.33,70

Богдан Параска Олесейова,
11.04.1933, 55

Бойко Василь Сидорів,
15.07.33,22

Бородавка Василь Наумів,
27.05.33, 4

Бородавка Гнат Іванів, 26.06.3-
3,12

Бородавка Іван Іванів,
01.04.1933, 8

Бородавка Іван Митрофанів,
24.03.1933, 42

Бородавка Манька Іванова,
26.03.1933, 4

Бородавка Маря Наумова,
12.06.33,12

Бородавка Микола Наумів,
30.05.33,6

Бородавка Настя Іванова,
11.05.1933, 4

Бородавка Наум Митрофанів,
16.04.1933, 36

Бородавка Оксана Іванова,
15.05.33,18

Бут Антон Мусійович,
18.05.33, 7

Бут Микола Антонів,
17.04.1933, 5

Бут Микола Антонів,
17.05.33, 50

Бут Устина Антонова,
17.04.1933, 2

Ворона Андрій Гаврилів,
18.03.1933, 73

Ворона Василь Макарів,
11.09.1932, 65

Ворона Гаврило Іванів,
25.04.1933, 45

Ворона Галька Корнійова,
18.06.33,7

Ворона Ганна Грицькова,
27.11.33,65

Ворона Данило Грицьків,
05.05.1933, 55

Ворона Іван Мосіїв,
28.04.1933, 7

Ворона Йовдоха Мосійова,
22.04.1933, 3

Ворона Михайло Мосіїв,
18.06.33,15

Ворона Мосій Данилів,
05.04.1933, 35

Ворона Мотря Васильова,
22.01.1933, 77

Ворона Олена Трохимова,
26.04.1933, 33

Ворона Параска Федорова,
30.06.33,59

Ворона Петро Гаврилів,
18.06.33,55

Ворона Петро Корнійів,
18.06.33,12

Ворона Прокіп Гаврилів,
10.09.33,65

Ворона Прокіп Макарів,
30.04.1933, 70

Ворона Федор Василів,
26.06.33,30

Гармаш Василь Кирилів,
20.04.1933, 54

**Гармаш Володимир Митрофа-
нів** 13.07.33,33

Гармаш Ілько Кирилів, 05.03.1-
933, 50

Гармаш Йовдоха Антонова,
20.11.33,33

Гармаш Катерина Василівна,
13.08.33,10

**Гармаш Лисовета Митрофа-
нова,** 26.07.33,25

Гармаш Микола Ільків,
10.07.33,3

Гармаш Митро Михайлів,
15.03.1933, 30

Гармаш Митрофан Карпів,
11.04.1933, 57

Гармаш Мотря Грицькова,
17.06.33,48

Гармаш Семен Ільків, 16.05.33,
65

Гармаш Христя Ількова,
07.06.33,13

Дереча Афанась Гнатів,
26.05.33,75

Дереча Вірка Михайлова,
28.01.1933, 1

Дереча Грицько Олександрів.,
10.07.33,2

Дереча Грицько Петрів,
01.06.33,3

Дереча Йовдоха Іванова,
26.06.33,70

Дереча Катерина Никонова,
10.05.1933, 37

Дереча Катерина Петрова,
19.06.33,9

Дереча Манька Петрова,
19.06.33,6

Дереча Марія Никонова,
29.05.33,1

Дереча Марта Корнійова,
01.09.1932, 62

Дереча Микита Матвіїв,
06.07.1932, 41

Дереча Микола Максимів,
29.11.1932, 25.11.1932

Дереча Михайло Олександрів, 27.06.33,10

Дереча Никон Панасів,
23.06.33,35

Дереча Олексій Олександрів,
19.06.33,9

Дереча Параска Никонова.
29.05.33,3

**Дмитренко Микола Микито-
вич,** 25.12.33,7.7.33

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Дмитренко Мотря Онопрійко-
ва, 22.01.1933, 36
Дмитренко Одарка Микитів-
на, 09.07.33,2
Дмитренко Олександра Дми-
трова, 08.06.33,65
Дмитренко Параска Савчина,
12.02.1933, 73
Дмитренко Якилина Онипрі-
йова, 28.04.33, 66
Дробот Наум Панасів,
01.02.1933, 50
Жук Горпина Йосипівна,
26.06.33,60
Жук Омелько Іванів,
16.03.1933, 73
Іващенко Андрій Іванів,
27.06.33,56
Іващенко Василь Мефодіїв,
12.06.33,5
Іващенко Ганна Андейова,
13.07.33,60
Іващенко Горпина Іванова,
12.06.33,25
Іващенко Ївга Павлова,
06.07.1932, 25
Іващенко Катерина Степано-
ва, 17.02.1933, 75
Іващенко Клавдія Романова,
27.06.33,30
Іващенко Лукеря Грицькова,
27.06.33,60
Іващенко Люба Нефодіївна,
19.04.1932, 25.02.1932
Іващенко Настя Нефодійова,
12.06.33,6
Іващенко Настя Семенова,
06.10.1932, 24.04.1932
Іващенко Настя Яковина,
12.06.33,9
Іващенко Нефодій Максимів,
21.05.33, 6
Іващенко Олександр Ігорів,
04.07.33,5
Іващенко Олексій Василів,
08.02.1933, 78
Іващенко Параска Ничипоро-
ва 30.05.33,47
Іващенко Савка Антонів,
31.05.33,14
Іващенко Сивко Афанасіїв,
16.10.1932, 1
Іващенко Химка Федорова,
18.06.33,42
Іващенко Яков Максимів,
18.07.33,30
Іллін Ївга Миколина, 07.06.33,2
Капля Векла Захарова,

05.05.1933, 53
Капля Грицько Семенів,
10.04.1933, 12
Капля Іван Мусійович,
10.07.1932, 3
Капля Йовдоха Васильова,
08.04.1933, 44
Капля Маря Семенова,
21.05.33, 70
Капля Микола Мосіїв,
30.05.33,2
Капля Михайло Мосіїв,
30.05.33,5
Капля Одарка Антонова,
11.09.33,25.03.33
Капля Петро Семенів,
02.04.1933, 8
Капля Семен Андріїв,
02.05.1933, 46
Капля Семен Андріїв,
25.09.32, 98, по старості
Качаненко Корній Олексан-
дрів, 03.07.33,10
Клименко Векла Данилова,
27.04.1933, 58
Клименко Гаврило Іванів,
15.12.1932, 70
Клименко Горпина Свиридо-
нова 27.05.33,28
Клименко Іван Яковин,
29.04.1933, 30
Клименко Михайло Тимошів,
09.07.33,6
Клименко Настя Петрова,
24.04.1933, 1
Клименко Оришка,
21.04.1933, 56
Клименко Петро Ничипорів,
19.06.33,35
Клименко Петро Пилипів,
23.06.33,3
Клименко Федора Карпова,
08.05.1932, 62
Клименко Федот Кузьмів,
10.05.1933, 63
Клименко Яків Ничипорів,
09.03.1933, 60
Коваленко Варка Степанова
24.05.33,7
Коваленко Ганна Володими-
рова 11.07.33,20
Коваленко Денис Павлів,
14.09.33,26
Коваленко Микола Нечипорів,
01.06.33,55
Коваленко Оксана Пахомова,
11.05.1933, 3
Коваленко Петро Андріїв,

12.11.1932, 74, по старості
Коваленко Федот Грицьків,
12.05.1933,2
Коваленко Якилина
Пилипівна, 08.08.33,51
Костюк Галька Михайлова,
03.06.33,5
Костюк Микола Михайлів,
12.07.33,3
Кравченко Йовдоха Федоро-
ва, 02.05.33, 41
Кравченко Марина Федорова,
30.04.33, 75
Кравченко Михайло Павлів,
10.03.1933, 80
Кравченко Ніна Петрова,
02.05.1933, 3
Крошка Катерина Дмитрова,
25.10.33, 73
Кулак Йовдоха, 18.07.33,23
Левченко Андрей Павлів,
12.04.1933, 39
Левченко Антон Андріїв,
03.07.33,32
Левченко Антон Омельків,
19.06.33,24
Левченко Василь Єфремів,
13.06.33,20
Левченко Василь Омельків,
20.07.33,8
Левченко Василь Омельків,
27.07.33,1
Левченко Галька Олександро-
ва, 18.06.33,40
Левченко Галька Пилипова,
18.06.33,3
Левченко Галька Терешкова,
29.08.1932, 1
Левченко Ганна Степанівна,
11.03.1933, 3
Левченко Грицько Василів,
04.02.1933, 76
Левченко Грицько Якимів,
23.05.33,2
Левченко Данило Семенів,
19.04.1933, 19
Левченко Єфрем Петрів,
23.04.1933, 54
Левченко Іван Вікентіїв,
08.06.33,9
Левченко Іван Сергіїв,
18.07.33,18
Левченко Іван Тихонів,
30.05.33,13
Левченко Йовдоким Федорів,
19.06.33,42
Левченко Катерина Денисова,
22.04.33, 3

Левченко Кость Юхимів,
29.05.33,39
Левченко Кость Юхимів,
18.06.33,40
Левченко Марфа Пилипова,
15.07.33,7
Левченко Миколай Олексій,
25.04.1933, 6
Левченко Михайло Василів,
22.05.33,3
Левченко Настя Петрова,
18.07.33,23
Левченко Олександр Костів,
18.06.33,9
Левченко Олексій Петрів,
21.04.1933, 29
Левченко Олексій Пилипів,
08.06.33,10
Левченко Ольга Єфремова,
30.06.33,13
Левченко Ониська Федорова,
23.06.33,25
Левченко Павло Павлів,
25.01.1933, 70
Левченко Параска Денисова,
23.03.1933, 4
Левченко Параска Єфремова,
16.05.33, 11
Левченко Петро Костів,
18.06.33,2
Левченко Петро Панасів,
20.03.1933, 53
Левченко Самійло Єфремів,
14.05.33, 7
Левченко Семен Стодосів,
03.11.33,21
Левченко Улита Матвійова,
26.04.1933, 55
Левченко Харита Омелькова,
18.07.33,28
Левченко Юхим Федосів,
11.04.1933, 77
Левченко Яків Андрійв,
19.06.33,16
Лисенко Ольга, 29.10.1932, 67
Луценко Лука Павлів,
23.03.1933, 70
Мазура Варка Іванова,
16.07.33,2
Мазура Домаха Васильова,
02.04.1933, 70
Мазура Олександр Федорів,
08.06.33,--
Мазура Ольга Васильова,
03.05.1933, 25
Мазура Яків Іванів,
27.03.1933, 67
Манжура Федір Василів,

18.04.1933, 60
Мантула Василь Федорів,
29.03.1933, 90
Мовляйко Василь Єремійв,
28.04.1933, 46
Мовляйко Іван Василів,
28.04.1933, 9
Мовляйко Катерина Андрійв-
на, 23.06.33,10
Мовляйко Степан Василів,
07.04.1933, 6
Мовчан Василь Харитонів,
24.08.1932, 14.07.1932
Мовчан Грицько Андрійв,
25.04.1933, 2
Мовчан Маряна Петрова,
01.06.33,15
Мовчан Мосій Петрів,
25.04.1933, 20
Мовчан Настя Петрова,
03.07.33,12
Мовчан Олександр Василів,
30.07.33,30.06.33
Мовчан Петро Грицьків,
17.05.1932, 53
Мовчан Харита Ониськовна,
13.04.1933, 60
Моргун Олександр, 02.08.
1932, 19.07.1932
Москаленко Галька Маркова,
25.07.33,8
Москаленко Манька Мартино-
ва, 28.06.33,12
Москаленко Михайло Петрів,
25.12.1932, 72
Москаленко Ольга Маркова,
28.06.33,5
Москаленко Палажка Марко-
ва, 16.09.1932, 31.07.1932
Москаленко Параска Петро-
ва, 16.07.33,65
Музика Грицько Ничипорів,
11.05.1933, 63
Музика Микола Ничипорів,
23.03.1933, 3
Оврами Петро Юхимів,
21.09.1932, 11.06.1932
Оврамич – Мефодійова,
01.06.33, --
Оврамич Варка Федорова,
09.05.1933, 40
Оврамич Василь Тихонів,
15.07.33,1
Оврамич Василь Федорів,
17.09.1932,74,по старості
Оврамич Васька Васильович,
18.05.33, 5
Оврамич Вірка Павлова,

27.06.33,5
Оврамич Галька Нифодійова,
24.05.33,4
Оврамич Ганна Андрійова,
18.07.33,02.05.33
Оврамич Гапка Федорова,
06.08.1932, 21
Оврамич Грицько Тимошів,
07.06.33,47
Оврамич Грицько Тихонів,
04.07.33,7
Оврамич Денис Михайлович,
23.06.33,57
Оврамич Дмитро Семенів,
11.01.1933, 39
Оврамич Іван Володимирів,
09.04.1933, 2
Оврамич Іван Гнатів,
03.12.33, 72
Оврамич Іван Грицьків,
18.06.1932, 73
Оврамич Іван Данилів,
22.05.33,65
Оврамич Іван Нефодійв,
14.05.33, 18
Оврамич Іван Павлів,
02.12.32, 67, по старості
Оврамич Іван Якович,
13.06.33,16
Оврамич Ївга Андрейова,
21.05.33, 5
Оврамич Йовдоха Микитівна,
23.06.33,55
Оврамич Йовдоха Олесейова,
27.02.1933, 7
Оврамич Катерина Андрійко-
ва, 29.05.33,7
Оврамич Катерина Іванова,
29.08.1932, 18.08.1932
Оврамич Катерина Лучина,
21.05.33, 63
Оврамич Корній Мосійв,
03.06.33,35
Оврамич Кузьма Василів,
08.08.33,32
Оврамич Лисовета Мосійова,
11.05.1933, 31
Оврамич Макар Назарів,
16.07.33,55
Оврамич Манька Лучина,
02.07.33,13
Оврамич Манька Мефодійова,
01.06.33,10
Оврамич Мар'я Палащинкова,
10.05.1933, 50
Оврамич Мефодій Дмитрів,
07.05.1933, 40
Оврамич Микола Грицьків,

- 04.07.33,19
Оврамич Микола Данилів,
 16.02.1933, 4
Оврамич Микола Корнїв,
 01.06.33,3
Оврамич Микола Павлів,
 03.02.1933, 1
Оврамич Михайло Олексїв,
 18.02.1933, 9
Оврамич Михайло Федорів,
 18.09.1932, 17.09.1932
Оврамич Мосїй Кирилїв,
 15.05.33, 8
Оврамич Настя Іванова,
 03.06.33, --
Оврамич Настя Павлова,
 28.10.33, 2
Оврамич Оксана Васильова,
 14.03.1933, 39
Оврамич Оксана Карпова,
 01.06.33, --
Оврамич Оксана Трохимова,
 22.02.1933, 70
Оврамич Оксана Федорова,
 01.06.33,3
Оврамич Олександр Омельків,
 16.05.33, 65
Оврамич Олександр Трохимів,
 08.05.1933, 9
Оврамич Олексїй Артемів,
 07.05.1933, 10
Оврамич Олексїй Нифодїв,
 22.05.33,70
Оврамич Олексїй Федорів,
 04.07.33,6
Оврамич Олесей Петрів,
 10.05.1933, 37
Оврамич Омелько Степанів,
 16.05.33,15
Оврамич Остап Гнатів,
 25.09.33, 59
Оврамич Палажка Гаврилова,
 29.05.33,53
Оврамич Параска Павлова,
 14.05.33, 63
Оврамич Петро Тихонович,
 26.07.33,4
Оврамич Петро Якович,
 18.05.33, 1
Оврамич Сергїй Іванів,
 08.12.1932, 26.09.1932
Оврамич Сиргїй Іванів,
 05.02.1933, 41
Оврамич Софія Данилова,
 22.02.1933, 2
Оврамич Софія, 09.03.1933, 70
Оврамич Тимофїй Яковин,
 07.07.33,72
- Оврамич Трохим Павлів**,
 10.07.33,30
Оврамич Трохим Павлів,
 30.04.1933, 65
Оврамич Устя Ликсандирївна,
 27.01.1933, 75
Оврамич Яким Кирилїв,
 18.01.1933, 5
Олішенко Лука Нечипорів,
 23.06.1932, 50
Остапенко Петро Ливків,
 18.06.33,2
Остапенко Роман Кирилович,
 17.05.33, 27
Петлюк Параска, 15.05.33, 31
Романенко Артем Василїв,
 10.07.1932, 47
Романенко Василь Терешків,
 01.08.1932, 30.12.1931
Романенко Микита Мосїв,
 26.07.33,32
Романенко Палажка Петрова,
 19.06.33,1
Романенко Федор Василїв,
 01.06.33,68
Романеско Галька. 12.07.33,11
Романеско Денис Андрїїв,
 21.04.1933, 45
Романеско Іван Микитїв,
 10.07.33,7
Романеско Оксана Семенова,
 12.07.33,52
Романеско Олександр Артемів,
 26.04.1933, 10
Романеско Олександр Микитїв,
 08.07.33,5
Самсоненко Андрїй Іванів,
 28.04.1933, 36
Самсоненко Андрїй Макарїв,
 14.05.33, 27
Самсоненко Василь Андрїїв,
 20.03.1933, 7
Самсоненко Василь Грицьків,
 24.03.1933, 76
Самсоненко Грицько Данилів,
 26.06.33,42
Самсоненко Грицько Іванів,
 31.05.33,5
Самсоненко Грицько Степанів,
 08.06.33,35
Самсоненко Іван Данилів,
 31.12.1932, 82
Самсоненко Іван Ільків,
 12.02.1933, 81
Самсоненко Іван Олександрів,
 07.06.33,55
Самсоненко Іван Савчин,
 18.05.33, 35
- Самсоненко Іван Самїйлїв**,
 02.07.33,6
Самсоненко Ілько Ільків,
 17.04.1933, 63
Самсоненко Йовдоха Олексїйкова,
 21.05.33, 68
Самсоненко Катерина Гордїйкова,
 12.05.33,8
Самсоненко Кость Васильович,
 26.07.1932, 70
Самсоненко Логвин Тихонїв,
 08.07.33,55
Самсоненко Манька Гордїйкова,
 05.05.1933, 4
Самсоненко Манька Якимова,
 30.06.33,9
Самсоненко Мара Яковина,
 26.06.33,60
Самсоненко Марїя Опанасова,
 18.04.1933, 55
Самсоненко Матвїй Василїв,
 23.04.33, 63
Самсоненко Микола Іванів,
 18.05.33, 6
Самсоненко Мотря Васильова,
 21.05.33, 22
Самсоненко Мотря Грицькова,
 04.02.1933, 38
Самсоненко Надежда Йосипова,
 27.02.1933, 50
Самсоненко Олександра Самойлова,
 08.06.33,9
Самсоненко Олексїй Іванів,
 08.06.33,9
Самсоненко Олексїй Петрів,
 12.07.33,10
Самсоненко Олена Гордїйова,
 17.08.33,1/5
Самсоненко Оришка Микитова,
 03.04.1933, 72
Самсоненко Павло Іванів,
 15.02.1933, 35
Самсоненко Палажка,
 19.04.1933, 65
Самсоненко Параска Лаврова,
 12.06.33,45
Самсоненко Петро Макарїв,
 20.07.33,13
Самсоненко Петро Оврамїв,
 27.08.33,10
Самсоненко Софія Гнатова,
 23.04.1933, 60
Самсоненко Тетяна Володимирївна,
 23.07.33,88
Самсоненко Федорка Олексїйова,
 04.09.1932, 60
Самсоненко Христя Андрейова,
 25.06.1932, 3

- Сахни Яков Хвидотів**,
31.01.1933, 39
- Семак Ганна Йовдокімова**,
18.05.33, 48
- Семак Гапка Васильова**,
03.04.1933
- Семак Іван Іванів**, 31.05.33,48
- Семак Іван Мефодійович**,
19.05.33, 5
- Семак Іван Михайлів**,
04.03.1933, 69
- Семак Ілько Стипанів**,
15.07.33,4
- Семак Йовдоким Андрій**,
03.04.1933, 63
- Семак Олександр Ониськів**,
06.06.33,3
- Семак Онопрій Андрій**,
10.04.1933, 67
- Семак Петро Юхимів**.
26.05.33,41
- Стадник Андрій Грицьків**,
12.01.1933, 27
- Стадник Арсей Петрів**,
14.05.33, 68
- Стадник Василь Пилипів**,
03.04.1933, 18
- Стадник Віктор Артемів**,
05.04.1933, 2
- Стадник Галька Федорова**,
03.06.33, 1
- Стадник Горпина Грицькова**,
31.12.1932, 78
- Стадник Грицько Пилипів**,
22.04.1933, 7
- Стадник Іван Омельків**,
02.07.33, 3
- Стадник Іван Пилипів**,
01.03.1933, 23
- Стадник Ігнат Петрів**,
12.05.33,4
- Стадник Йовдоха Сергійкова**,
24.01.1932- 18.06.1932
- Стадник Митро Пилипів**,
12.10.1932, 1
- Стадник Наталка Іванова**,
14.05.33, 23
- Стадник Наталка Степанова**,
10.05.1933, 50
- Стадник Оксана Петрова**,
29.04.1933, 4
- Стадник Олексій Пилипович**,
29.04.33, 8
- Стадник Омелько Гнатів**,
27.05.33, --
- Стадник Петро Андрій**,
27.05.33,30
- Стадник Пилип Василів**,
01.04.1933, 50
- Стадник Сергій Іванів**,
31.05.33,20
- Стадник Сергій Омельків**,
25.09.1932, 25.06.1932
- Сьомак Варка Ониськові**,
03.06.33,6
- Сьомак Дементій Данилів**,
25.11.33,18
- Сьомак Дмитро Мефодійович**,
14.01.1932-26.03.1932
- Сьомак Мефодій Петрів**,
03.07.33, 31
- Сьомак Мотря Лучина**,
20.10.33, 72
- Сьомак Роман Михайлів**,
29.05.33, 62
- Сьомак Сергій Степанів**,
17.06.33, 65
- Сьомак Химка Петрова**,
26.04.1933, 60
- Тарасенко Вірка Іванова**,
25.07.33,4
- Тарасенко Гаврило Грицьків**,
01.06.33, 65
- Тарасенко Галька Миколайко-
ва**, 28.04.33, 2
- Тарасенко галька Петрова**,
26.06.33, 25
- Тарасенко Грицько Миколаїв**,
28.04.33, 6
- Тарасенко Іван Василів**,
13.06.33,46
- Тарасенко Іван Максимів**,
26.04.1933, 50
- Тарасенко Іван Тихонів**,
30.05.33,--
- Тарасенко Катерина Макси-
мова**, 06.05.1933, 6
- Тарасенко Корній Федорів**,
03.04.1933, 50
- Тарасенко Микола Тихонів**,
29.05.33,2
- Тарасенко Михайло Іванів**,
18.06.33,39
- Тарасенко Михайло Корній**,
30.05.33,12
- Тарасенко Параска Микола-
йова**, 11.05.33, 7
- Тарасенко Прохор Андрій**,
28.06.33,45
- Тарасенко Сиргій Андрій**,
19.06.33,56
- Тарасенко Софія Прохорова**,
28.06.33,14
- Тарасенко Тихон Василів**,
24.09.33,41
- Тарасенко Трохим Прохоро-
вич**, 30.06.33, 12
- Ткач Кузьма Василів**,
11.03.1933, 6
- Фесенко Василь Йосипів**,
11.07.33,8
- Фесенко Іван Никонів**,
03.04.1933, 65
- Фесенко Марфа Йосипова**,
12.06.33,45
- Фесенко Микола Йосипів**,
28.06.33,4
- Фесенко Настя Йосипова**,
01.06.33,15.04.33
- Фесенко Петро Федорів**,
13.03.1933, 54
- Фесенко Трохим Павлів**,
11.05.1933, 23
- Фесенко Федор Овсіїв**,
26.07.33,11
- Хобта Ніна Данилівна**,
20.04.1932, 2 м., невідома
- Хоменко Домаха Олексійова**,
04.05.1933, 40
- Хоменко Домаха**, 11.05.1933, 5
- Хоменко Катерина Олексан-
дрівна**, 11.05.33, 70
- Хоменко Ликсій Археїв**,
18.02.1933, 45
- Хоменко Миколай Олексан-
дрович**, 11.05.33, 31
- Хоменко Олександр Арсеїв**,
06.05.1933, 38
- Цикало Варка Давидова**,
12.02.1933, 15.12.1932
- Цикало Василь Карпів**,
06.05.1933, 25
- Цикало Ганна Іванова**,
26.03.1933, 3
- Цикало Ганна Михайлівна**,
23.06.33,48
- Цикало Грицько Іванів**,
28.04.1933, 7
- Цикало Грицько Іванів**,
30.03.1933, 5
- Цикало Давид Степанів**,
23.06.33,42
- Цикало Захарко Карпів**,
17.04.1933, 27
- Цикало Іван Ігорів**, 18.07.33,2
- Цикало Іван Степанів**,
26.07.1932, 44
- Цикало Карпо Митрофанів**,
26.02.1933, 50
- Цикало Лисовета Тимошова**,
26.09.33, 60
- Цикало Лукера Назарова**,
16.04.1933, 58
- Цикало Максим Іванів**

24.05.33, 14

Цикало Манька Давидова,

06.06.33, 5

Цикало Марфа Захарова,

14.07.1932

Цикало Параска Матвійова,

18.06.33, 25

Цикало Приська Данилова,

09.12.33, 29

Чистяк Василь Сергій,

06.06.33, 14

Чистяк Дмитро Сергій,

06.06.33, 7

Чистяк Іван Сергій, 03.06.33, 5**Чистяк Хведор Василів,**

04.04.1933, 75

Шеляг Манька Мосійова,

25.09.1932, 2

Яковец Настя Іванова,

22.03.1933, 8

Яковец Сергій Іванів,

27.03.1933, 9

Яковець Олексій Іванів,

03.12.1932, 1

Ярема Марина Грицькова,

13.08.1932, 80

Ярема Параска Грицькова,

14.01.33, 65, по старості

с. Студеники

В 1930 р. в с. Студеники (разом з х. Стара Пошта) проживало 2957 осіб.

Засноване у XVIII ст. У 1959 році поряд розбудувалося нове велике село Жовтневе, а Студеники почали занепадати, із 160 господарств залишилося 8. З того часу Студеники здобули назву Жовтневе-2.

Під час штучного голоду в селі загинуло 306 осіб.

Мартиролог жителів с. Студеники – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1883, арк. 98-135; спр. 1914, арк. 225-342).

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Адаменко Денис Андрій,

13.10.33, 58, черевний тиф

Байло Купріян Андрійович,

30.11.33, 60, від недоїдання

Барабаш Галька Грицькова,

1932, 1 міс., запалення легенів

Барабаш Марина Федорова,

1932, 18

Бєбєх Ганна Грицькова, 1932,

30, туберкульоз легенів

Бєбєх Оксана Максим,

27.07.33, 65, стареча дряхлість

Бєзчасна Галька Логвинова,

22.05.33, 5 міс., виснаження

Бєзчасний Іван Логвинів,

22.05.33, 9, виснаження

Бєзчасний Кирило Іванів,

1932, 47, порок серця

Бєщасний Опанас Кирилів,

05.07.33, 17, плеврит

Білецький Вихтор Михайлов,

05.08.33, 71, вади серця

Близнюк Галина Степанова,

1932, слабкість від народ.

Близнюк Іван Іванів, 23.06.33,

78, стар.дряхлість

Близнюк Іван Калеників,

16.03.33, 43, Вади серця

Близнюк Катерина, 06.07.33,

9, виснаження

Близнюк Лисовєта Дмитрова,

1932, 62, від старості

Близнюк Марина Михайлова,

12.05.33, 1, запалення легень

Близнюк Марія Іванова, 1932,

80, запалення легенів

Близнюк Михайло Яносин,

19.08.33, 13, хронічне запалення

нирок

Близнюк Павло Калеників,

12.06.33, 53, стар.дряхлість

Близнюк Павло, 29.06.33, 3,

Водянка

Близнюк Палажка Іванівна,

28.12.33, 71, стареча дряхлість

Близнюк Параска Івановна,

1932, 66, стареча дряхлість

Близнюк Прокіп Яковин,

11.05.33, 17, запалення легень

Близнюк Семен Калеників,

02.07.33, 56, хронічне запалення

кишківника

Близнюк Степа Самолова,

1932, 1. кашлюк

Близнюк Тєтяна Андрійвна,

12.02.33, 46, стареча дряхлість

Близнюк Уляна, 10.07.33, 56,

Стара дряхлість

Близнюк Федір Іванович,

01.02.33, 11, запалення мозгу

Близнюк Яків Грицьків,

03.06.33, 54, виснаження

Близнюк Яків Іванов, 12.07.33,

15, плеврит

Блоха Галька Васильова,

28.05.33, 1р 3 міс., виснаження

Бойко Грицько Йосипів, 1932,

4 місяці 2 дні, зазнач.лат.мов.

Бойко Марфа Грицькова, 1932,

22, після родова гарячка

Боліла Марфа Степан,

08.06.33, 36, виснаження

Бондар Мєлашка, 17.06.33, 1,

Запалення легень

Бондар Михайло. 1932,

слабкість від народ.

Бєтвина Вірка Михайлова,

1932, 8, зазнач. по латин.

Бєтвина Олександр Михайлів,

1932, 4 дні., слаб. від народження

Бутєйко Марія Дмитрівна,

1932, 3, туберкульоз

Бутєнко Ганна Дмитрова.

08.03.33, 11, туберкульоз костей

Гавижа Катєрина Семенова,

11.07.33, 12, виснаження

Гавижа Маруся Семенова,

06.07.33, 26, виснаження

Гавижа Марья Дєнисова,

30.06.33, 1, водянка

Гавижа Микола Симєнів, 1932,

дитяча судорога

Гавижа Пєтро Дєнисів,

27.06.33, 4, шкарлятина

Гавижа Степан Семенів, 1932,

1,5, Захвор.легенів

Гавижа Федос, 04.07.33, 7,

водянка

Гарасько Грицько Якович,

27.05.33, 51, Запал. легень

Гарасько Андрон Йовхимів,

06.04.33, 75, стар.дряхл

Гарасько Іван Хомич, 25.06.33,

12, виснаження

Гарасько Катєрина Дєм'янів-**на,** 26.03.33, 35, параліч**Гарасько Марина Яковина,**

08.03.33, 55, невідомо

Гарасько Яків, 26.06.33, 77, Стара дряхл.
Гарасько Яков Пет., 24.04.33, 73, стар. дрях.
Герасько Андрій Михайлів, 23.07.33, 27, виснаження
Герасько Грицько Федорів, 07.07.33, 8, виснаження
Герасько Іван Йохимів, 1932, 48, вуберкульоз легенів
Герасько Іван Федорів, 07.07.33, 10, виснаження
Герасько Кир Карпів, 22.06.33, запалення нирок
Герасько Лисовета Грицькова, 21.09.33, 60, стареча дряхлість
Герасько Мар'я, 05.07.33, 18, виснаження
Герасько Михайло Олександрович, 1932, 8 місяців, Дитячий параліч
Герасько Настя Павлова, 31.05.33, 75, виснаження
Герасько Петро Романів, 1932, слабкість від народ.
Герасько Федір Макарів, 07.07.33, 38, виснаження
Герасько Федор, 16.06.33, 6, Водянка
Гецкало Корній Павлів, 24.05.33, 60, стар. дряхл.
Гоц Василь Федотів, 20.05.33, 4, виснаження
Гоц Васька Федот, 02.07.33, 12, виснаження
Гоц Ита Федот, 15.06.33, 8, виснаження
Гоц Марія Федотова, 03.06.33, 10, виснаження
Гоц Олександр Федотів, 30.05.33, 8, виснаження
Дмитренко Марта Вас., 15.07.33, 65, Стареча дрях
Дмитренко Микола Мефоді-їв, 16.04.33, 1, 1\2, Сотрясіння мозку
Дмитренко Михайло Карпів, 15.07.33, 70, стара дряхлість
Довгий Яків Семен., 02.08.33, 77, Стара дряхл
Довгоруk Андрій Степанів, 1932, 1,5, зазнач.по латині
Довгоруk Варка Прокопова, 26.04.33, 6 1/2
Довгоруk Грицько Миколайович, 22.05.33,80, стар.дрях.
Довгоруk Грицько, 26.06.33, 3, виснаження

Довгоруk Лисовета Кирилівна, 13.06.33,35, виснаження
Довгоруk Марія Трохимова, 1932,35, вади серця
Довгоруk Михайло, 15.07.33, 62, стареча дряхл
Довгоруk Пилип Степанів, 14.05.33, 60, стар.дрях.
Довгоруk Прокоп, 25.06.33, 31, Плеврит
Довгоруk Тиміш Остапів, 10.09.33, 55, стареча дряхлість
Довгоруk Федір Грицьків, 07.12.33, 23, на почві хронічного енцефаліта
Євтушенко Грицько Петрів, 1932, 1 міс., кашлюк
Євтушенко Устя Івановна. 1932, 55, туберкульоз легень
Жук Іван Василів, 1932, 1,5, Запалення легенів
Жук Марта Мосійова, 1932,57, Зазнач.по латині
Жук Оришка, 15.06.33, 30 Зап. нирок
Жук Петро Костів, 24.02.33, 8 місяців, дитяча судорга
Жуль Іван Степанів, 1932,67, Стареча дряхлість
Жуль Марія Васильова, 1932, 48, вади серця (порох)
Жуль Уляна Павлова, 1932,4 місяці, запалення легенів
Заноз Гнат Захарів, 07.06.33, 40, гостре запалення кишок
Заноз Петро, 08.07.33, 4, Водянка
Зурян Марія Іванова, 1932,1,8 місяців, зап. лат. мовою
Ільєнко Андрій Олекс., 29.06.33, 9, виснаження
Ільєнко Володимир, 04.07.33, 53, водянка
Ільєнко Гальяк Потапова, 16.11.33, 1 місяць, слабкість від недокрів'я
Ільєнко Ганна, 1932, 27 день, Грип
Ільєнко Грицько Федорів, 1932,18 день, слабкість від народ.
Ільєнко Іван Петрів, 20.03.33, 78, стар. дряхл
Ільєнко Іван Тимошів, 26.05.33, 16, запалення легень
Ільєнко Катерина, 02.08.33, 3, Хрон. запалення легень
Ільєнко Лисовета Олексіївна,

03.07.33, 10, Туберкульоз легень
Ільєнко Макар Тимолів, 15.05.33, 9, малокров'я
Ільєнко Михайло Іванів, 1932, 1р 6 міс., різачка
Ільєнко Мокрина Ігорова, 1932, 22, запалення легенів
Ільєнко Яков Тимошів, 26.05.33, 12, виснаження
Йовтушенко Андрій Грицьків, 26.08.33, 80
Йовтушенко Марія, 13.06.33, 80, стареча дряхлість
Йовтушенко Мотря, 05.08.33, 78, стареча дряхлість
Йовхименко Горпина Яковина, 09.04.33,83, стар.дрях
Кісиль Вера Степанова, 25.05.33, 7, виснаження
Кісиль Люба Степанова, 25.05.33, 10 місяців, виснаження
Кісиль Надежда Степанова, 25.05.33, 7, виснаження
Кобель Ганна, 18.07.33, 3, виснаження
Кобель Йовдоха, 01.06.33, 46, Виснаж.
Кобель Павло Федорів, 01.06.33, 23, виснаж.
Кобель Уляна, 03.06.33, 50, Стара дрях.
Кобель Якилина, 09.06.33, 13, виснаження
Козелецька Горпина Грицькова, 1932,75, Згідно довідки
Козелецька Марина Дмитрівна, 07.10.33, 23, Туберкульоз легень
Козелецька Одарка Петрова, 25.04.33, 35, Воспаленіє легень
Козелецька Тетяна Степанівна, 28.11.33, 65, стареча дряхлість
Козелецька Уляна Лазарова, 06.12.33, 70, стареча дряхл.
Козелецький Василь Калістратів,28.05.33, 74, забитий
Козелецький Володимир, 16.06.33, 8, Запалення нирок
Козелецький Іван Сименів, 31.08.33, 2 місяці, Зараження крові
Козелецький Микола Грицьків, 1932,79, стареча слабкість
Козелецький Олександр Никонів,1932,4 міс. грип
Козелецький Степан Грицьків, 21.01.33,81, стареча дряхлість

Козелецький Степан Якович, 11.07.33, 60, стара дряхлість
Козелецький Терешко Іванів, 24.04.33, 65, стар. дрях.
Коненкова, 03.02.33, 65, стареча дряхлість
Коркач Гапка Іванова, 04.04.33, 40
Коркач Яков Семенів, 1932,78, Напис лат.мов.
Костенко Сергій Павлів, 1932, дитяча судома
Костюк Ганна Федорова, 15.03.33, 7, стар. дряхл.
Костюк Демид Іванів, 08.04.33, 67, стар.дрях
Костюк Микола Іванів, 18.05.33, 2, виснаження
Костюченко Горпина Антонова, 16.02.33, 55 від старечої дряхлості
Кравченко Амос Тимошів, 06.06.33, 65, стар. дряхл.
Кравченко Грицько Демидів, 07.06.33, 2, виснаження
Кравченко Домаха Іванів, 26.07.33, 62, стара дряхлість
Кравченко Палажка Демид., 19.08.33, 12, виснаження
Кравченко Степан Володимирів, 31.03.33,38, виснаження легень
Кравченко Тиміш, 17.06.33, 68, стар. дряхл
Кравченко Уляна Захаркова, 1932, 62
Кравченко Яків Димидів, 26.06.33, 4, виснаження
Красюк Гарасим Петрів, 12.02.33,79, стареча дряхлість
Красюк Зінька Лохтонова, 17.02.33, 70, вади серця
Красюк Іван Петрович, 1932, 75, старече виснаження
Красюк Карпо Федорів, 13.06.33, 70, стар. дрях.
Красюк Марта Грицькова, 1932, 53, згідно довідки амбулаторії
Красюк Марта Дмитровна, 1932,72, стареча дряхлість
Красюк Микола Трохимів, 1932, 20, туберкульоз легень
Красюк Опанас, 21.07.33, 16, Водянка
Красюк Трохим Пилипів, 1932, 52, плеврет
Красюк Уляна Васильєва,

08.09.33, 9 місяців, дитячі судорги
Красюк Федор Корнілов, 1932,87, запис.лат.мов.
Красюк Федоська Василева, 1932,80, дряхлість
Красюк Федот Трохимів, 01.05.33, 25, туберкульоз легень
Крошка Петро Максимів, 25.01.33, 1, дифтерія
Крук Владлена Гнатовна, 1932, 1р 2 міс., запалення легень
Литвиненко Віталій, 10.07.33, 3, бронхіальне запалення туберкульозу
Литвинко Микита Кузьмин, 07.06.33, 5, хрон.запал.легень
Литвинко Ніна, 04.07.33, 5, виснаження
Литвишко Ганна Кузьмів, 30.06.33, 7, виснаження
Литвишко Мелашка Йосипова, 05.06.33,18, вади серця
Литвишко Микола Кузьм., 30.06.33, 9, водянка
Литвишко Микола Якович, 28.05.33,7, виснаження
Литвишко Уляна Назаровна, 28.06.33, 23, виснаження
Лишановська Наталка, 22.08.33, 40, вади серця
Лой Іван Пантелеєвич, 19.01.33,27 днів, дитяча судорга
Лой Марія, 1932, 74
Луценко Аврам Матвій, 20.04.33, 67, стар.дрях.
Луценко Антон Кирилів, 06.06.33, 35, туберк.легень
Луценко Антон Кирилів, 07.06.33, 24, гостре зап.кишок
Луценко Василь Сергій, 1932, 5 днів. слабість від народ.
Луценко Гнат Іванів, 07.06.33, 28, гостре запал.кишок
Луценко Зінька Петрів, 29.05.33, 76, стара дряхл.
Луценко Марина Семенова, 29.05.33, 26, туберкульоз
Луценко Наталка Грицьківна, 09.04.33, 60, запалення легень
Луценко Одарка, 12.07.33, 40, Хрон.запал.нирок
Луценко Палашка Романова, 25.05.33, 78, стар.дрях
Луценко Петро, 08.07.33, 10, туберкульоз легень
Луценко Санька Федорова, 1932,12.

Запалення мозгових оболонок
Луценко Тетяна Онопрійова, 18.05.33, 60, дряхлість
Луценко Яків, 07.06.33, 7, водянка
Лялька Петро Іванів, 1932, 59, виснаження на ґрунті хрон. захвор. шлунка
Малишка Микола Никифорів, 1932,6 місяців, запалення легень
Марченко Льоня Грицьків. 13.05.33, 30, Сипний тиф
Михайленко Трохим, 22.06.33, 3, запалення кишок
Миценко Кирило Федорів, 1932, 51, Вода серця
Мищенко Гапка Дим'яновна, 1932,60, ослаблення сердечної діяльності легень
Мищенко Василь Мосіїв, 30.05.33, 65, виснаження
Мищенко Грицько, 17.07.33, 22, Гостре запалення кишок
Мищенко Дем'ян Захарович, 12.12.33, 48, Хрон.запалення
Мищенко Дмитро Михайл., 30.05.33, 1, виснаж.
Мищенко Катерина Михайлівна, 25.05.33, 10, виснаження
Мищенко Марина Кирилова, 21.05.33, 22, виснаження
Мищенко Марія Михайлова, 24.05.33, 10, виснаження
Мищенко Микола Михай., 12.04.33, 5, туберкульоз легень
Мищенко Оксана, 27.05.33, 51, виснаження
Мищенко Тетяна, 1932,3 місяці 10 день, слабість від нар.
Могильний Іван Явдок., 29.06.33, 15, виснаження
Могильний Мефодій Явдокимов, 03.06.33, 3, Водянка
Могильний Михайла Андрійович, 1932, 48, гнойний перетоніт
Могильний Явдоким Андр., 06.06.33, 56, стара дряхлість
Музика Катерина Арсенівна, 11.03.33, 2, виснаження
Музика Олекса Василів, 21.07.33, 14
Музика Олександр Пилип, 21.06.33, 43, Катар кишок
Музика Оришка Грицькова, 24.05.33, 24, вади серця
Музика Уляна, 23.06.33, 5, запал. легень
Музика Федор Іванов,

23.05.33, 80, стар.дряхл
Музика Яків Климів, 30.06.33, 27, виснаження
Музика Яків, 26.06.33, 85, стара дряхл.
Остапенко Андрій Степанович, 14.06.33,40,
хрон. запалення нирок
Остапенко Іван, 23.06.33, 4, водянка
Остапенко Кузьма, 20.06.33, 17, виснаження
Остапенко Петро Сименів, 1932,30, туберкульоз легенів
Остапенко Семен Дмитрів, 1932,62.виснаження на підставі нав'язаних ідей
Пацюк Йовдоха, 13.06.33, 2, виснаження
Пацюк Манька Григорівна, 02.07.33,34, виснаження
Петрина Ганна, 16.07.33, 4, дитяча судорога
Петрина Іван, 20.07.33, 20, запалення
Петрина Олена Андріївна, 15.10.33, 78, від старості
Петрина Прохор Андрійович, 1932, 75,від старості
Піндюр Грицько Гаврилів, 14.05.33, 50, запалення ліцевої оболочки серця
Піндюр Дем'ян Степанів, 13.04.33, 62, стар. дрях.
Полішко Пріська, 03.06.33, 67, стар. дряхл.
Полішко Федор Йосип, 12.03.33, 70, стар. дряхл.
Полоз Василь Іванович. 25.04.33, 1 1/2, запалення залоз
Полоз Гаврило Степанович, 13.05.33, 72, стар.дрях.
Полоз Грицько, 02.07.33, 4, Водянка
Полоз Кіндрат Денисів, 17.05.33, 30, виснаження
Полоз Мотря Михайлова, 1932, 85, зазнач.лат.мов.
Полоз Пилип Іванів., 06.07.33, 12, виснаження
Полоз Пріська, 25.07.33, 65, Стареча дряхл
Псалом Грицько, 23.06.33, 8, Запалення кишок
Рідкоус Варка Олексійовна, 01.07.33, 60, стар.дряхлість
Рідкоус Василь Іванів, 22.05.33, 5, виснаження
Рідкоус Грицько Сергій, 1932,37, хрон.захв.нервов.сис-

теми
Рідкоус Іван Іванів, 26.05.33, 4, виснаження
Рідкоус Іван Іванович, 19.08.33, 18. хронічне запалення легень
Рідкоус Надежда Михайлова, 1932,16.туберкульоз
Рідкоус Савка, 11.07.33, 88, Стара дряхлість
Рідкоус Самійло Іванов, 22.06.33, 55, стар.дряхл
Рідкоус Тетяна Йовтухова, 1932,3 дні, слабкість від народ.
Рокоча Параска, 25.06.33, 42, вада серця
Рокоча Уляна Опанасова, 25.02.33, 40, хрон. запалення крові
Рокочий Нина Андрійова, 16.03.33, 63, вади серця
Романов Йосип Дмитрів, 28.06.33, 35, вада серця
Серга Павло Кузьмин, 17.11.33, 6, від виснаження
Таран Данило Іванович, 27.04.33, 80, стар. дрях.
Таран Марія Федосьова, 1932,80, стареча дряхлість
Тихонова Вера, 14.07.33, 5, виснаження
Тихонова Оксана, 07.07.33, 1, виснаження
Тука Пріська Васильова, 1932, 39, кровозлив у мозок
Туна Микита Мусіїв, 20.12.33, 66, стареча дряхлість
Усик Андрій Василів, 18.04.33, 65. стар.дрях.
Усик Андрій Іванів, 08.07.33, 30, виснаження
Усик Віктор Герасимів, 21.06.33, 60, стара дряхлість
Усик Ганна Сергіївна, 17.01.33,45, вади серця
Усик Грицько Митрофанович, 22.01.33,64, стареча слабкість, виснаження
Усик Грицько Мусіїв, 19.04.33, 16, виснаження
Усик Іван Василів, 31.05.33, 65. виснаження
Усик Іван Грицьків, 30.07.33, 2 міс., Слабкість від народження
Усик Іван Дмитрович, 1932, 4 дні, слабкість від народж.
Усик Катерина Ількова, 1933, 20, слабкість від народження
Усик Микола Платонів, 1932, дитяча судорога
Усик Наум Іванів. 10.04.33, 67.

стар. дрях.
Усик Ольга Йовхим., 20.04.33, 52, невідомо
Усик Петро Антонів, 1932, написано лат.
Усик Петро Самсонів, 1932, 8, зазнач. латиною
Усик Пріська, 14.06.33, 22, виснаження
Усик Степан, 16.06.33, 22, Водянка
Усик Степанида Михай., 11.07.33, 57, стареча дряхлість
Хміль Грицько Якович, 01.06.33, 8, виснаження
Хопта Антон Лукин, 31.05.33, 64, виснаж.
Чепіга Мар'я, 23.06.33, 13, виснаження
Шульга Галька Петр, 02.07.33, 5, водянка
Шульга Грицько Гаврил, 14.06.33, 70, стар.дряхл
Шульга Іван Антонів, 1932,1, Дитяча епілепсія
Шульга Марина Лазарова, 03.06.33, 25, слаба серцем
Шульга Палашка Микол., 02.07.33, 78, стар.дрях.
Щербак Дем'ян Іван, 16.06.33, 55, стара дряхл
Щербак Антон, 08.08.33, 73, стара дряхл.
Щербак Настя Гордійкова, 21.12.33, 65, стареча дряхлість
Щербак Олена, 28.07.33, 70, стареча дряхл.
Щербак Онисій Іванович, 21.03.33, 65, стар. дряхл.
Щербак Пріська Дем'янова, 1932,16, туберкульоз легень
Щербак Тихон Іванів, 29.06.33, виснаження
Юрченко Павло Климів. 1932,55
Явтушенко Митрофан Савчин, 10.06.33, 22, виснаження
Явтушенко Оришка Григор, 01.07.33, 60, виснаження
Явхименко Гарасим Давидів, 1932,86, Не вказано
Явхименко Гнат Павлів, 28.07.33, 15, виснаження
Явхименко Іван Денисович, 02.07.33, 2, виснаження
Явхименко Іван Пилипів, 03.07.33, 3, виснаження
Явхименко Явдоким Панасів, 14.11.33, 55, вада серця

с. Ташань

Ташані за першими історичними згадками – 855 років.

В селі Ташань в 1930 році було 368 дворів і проживало 2202 мешканці. Того ж року в селі був організований колгосп ім. Комінтерну, при цьому розкуркулено 3 заможні селянські сім'ї.

За обидва голодоморні роки вціліли всі записи у книгах реєстрації актів про смерть по сільській раді, що дає змогу назвати померлих від голоду поіменно. Це 358 чоловік, 309 людей померло у 1933 році.

Загальна кількість померлих 900 чол. Пояснюється така велика розбіжність тим, що сільська рада фіксувала далеко не кожну смерть у селі. Дехто стверджує, що це робилося свідомо на виконання вказівок вищестоящої влади.

Померлих від голоду ховали на сільському кладовищі.

Мартиролог жителів с. Ташань – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 1873, арк. 1-8; спр. 1885, арк. 111-126; спр. 1901, арк. 1-155) та свідченнями Гречки Є.Й., 1903 р.н., записаними Гнатюк Н.І. в 1990 р.; Гриценка Ф.О., 1927 р.н., записаними В. Сидоренко та С. Сидоренко в 1993 р.

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Андрусенко Ганна Яковна , 13.06.1933, 9, -/-	21.06.1933, 4	28.06.1933, 37
Андрусенко Софія Яковна , 09.06.1933, 8, -/-	Бандурка Василь Калістрович , 15.05.1932, 65, порок серця	Болбот Домаха Макарова , 01.07.1933, 38, авітамія
Андрусенко Яков ----- , 24.05.1933, 53, виснаження	Бандурка Ганна Івановна , 23.03.1933, 4, запалення легенів та нирок	Болбот Домаха Макарова , 08.06.1933, 39,
Антоненко Василь Федосів , 11.07.1933, 31, авітамія	Бандурка Костянтин Йосипів , 08.07.1933, 38, авітамія	Болбот Карпо ..... , 05.05. 1933, 32, Води серця
Антоненко Маруся Миновна , 23.07.1933, 22	Бандурка Микола Іванів , 27.02.1933, 2, невідомо	Болбот Одарка Романова , 15.03.1933, 30, невідомо
Антоненко Настя Іванова , 16.06.1933, 40, авітамія	Бандурка Одарка Денисова , 15.08.1933, 25, запалення легенів	Болбот Ольга Трохимівна , 29.05.1933, 11, виснаження
Антоненко Ничипор Федорів , 01.08.1933, 31, туберкульоз	Бандурка Яков Іванів , 11.06. 1932, --, недоношена дитина	Вовчок Василь Василів 21.09.1932, ----,-----.
Антоненко Петро Василів , --- ----, 11	Бандурко Іван Грицьків , 24.05.1933, 24, -/-	Вовчок Василь Петрів , 18.07. 1933, ----, авітамія
Антонечко Ганна Васильова , 11.06.1933, 9	Бездольна Марфа Охрівна , 20.06.1933, 26, авітамія	Вовчок Василь Савгин , 05,03, 1933, 72, туберкульоз легенів
Антонечко Катерина Савчина , 08.06.1933, 15	Бездольний Микита Охрімів , 10.05.1933, 40, туберкульоз легенів	Вовчок Віталій Петрів , 30.04. 1933, 4, спазмофілія
Антонечко Ливко Федосів , 18.05.1933, 33, внутрішня кровотеча	Бовкун Іван Федосів , 08.06.1933, 8, -/-	Вовчок Гасило Павлів , 18.06. 1932, 32, туберкульоз легень
Антонечко Маруся Савчина , 20.03.1933, 8, води серця	Бовкун Ливко Сидорів , 30.09.1933, 27, авітамія	Вовчок Іовдоха Васильова , 05.06.1933, 10
Антонечко Микола Савчин , 18.03.1933, 4, води серця	Бовкун Марія Левкова , 01.04.1933, 3, туберкульоз легенів	Вовчок Мотря Олексіївна , 04.05.1933, 52, запалення легень
Антонечко Петро Василів , 12.06.1933, 11, -/-	Бовкун Михайло Федосів , 08.06.1933, 12, авітамія	Вовчок Петро Гаврилів , 27.07.1933, 44, -/-
Антонечко Савка Милівна , 04.08.1932, 40, води серця	Бовкун Федір Сидорів , 05.02.1933, 42, запалення легень	Вовчок Семен Юмитрів , 31.10.1933, 36, туберкульоз легень
Антонечко Устя Павлівна , 20.03.1933, 65, стареча слабкість	Бовкун Федоска Олексіївна , 01.08.1933, 70, стареча слабкість	Вовчок Сергій Микитин , 01.06.1933, 30, -/-
Антонечко Федось Петрів , 01.04.1933, 74, туберкульоз легенів	Богдан Сусана Микитівна , 13.01.1933, 54, запалення ле- гень	Воздик Варка Микитова , 24.07.1932, 18, ----
Антонечко Химка Степанова , 13.02.1933, 67, запалення легень	Бокун Мотря Іванова ,	Возруд Петро Антонів , 24.02. 1933, 55, чад, стареча кволість
Бабенко Петро Іванів		Волгин Катерина Марфівна , 01.07.1933, 10, авітамія
		Волгин Марія Дмитрова ,

19.04.1933, 10, язва шлунку
Волгин Маркіян Петрів,
 10.04.1933, 47, виснаження
Волгін Сергій Дмитрів,
 29.01.1933, 6р., перитоніт
Волошин Іван Василів,
 10.05.1933, 16, -/-
Волошин Катерина Васильова,
 03.06.1933, 4, -/-
Волчин Василь Марків,
 06.07.1933, 17, -/-
Вольшин Оксана Івановна,
 15.06.1933, 41, -/-
Ганжа Пилип Пилипів, 15.04.
 1933, 51, туберкульоз легенів
Ганжа Юдька Павлова,
 21.06.1933, 25, -/-
Гач Приська, 26.05.1933, 53,
 туберкульоз легенів
Гач Федір Савів, 14.02.1933, 72,
 води серця
Гейша Грицько Федорів,
 03.06.1933, 25, авітамія
Гейша Ольга Юхимова,
 19.06.1933, 42, -/-
Гейша Сергій Онопріїв,
 12.06.1933, 10, -/-
Гировий Тиміш Явдокимів,
 23.02.1933, 23, від замерзання
Голик Федоска ----- ,
 23.06.1933, 50, стареча слабкість
Горбулько Трохим Харитонів,
 06.07.1933, 41, -/-
Горбулько Устя Іванова,
 20.07.1933, 65, стареча слабкість
Горбулько Харитон Гаврилів,
 01.01.1933, 77, води серця
Гречка Іван Самілів, 08.07.
 1933, 64, стареча слабкість
Гречка Йовдоха Микитова,
 17.08.1932, 60, ----
Гречка Марфа Івановна,
 21.07.1933, 40, авітамія
Гречка Параска Миколина,
 21.07.1933, 1, авітамія
Гречка Петро Миколин,
 01.07.1933, 6, авітамія
Гречка Роман Потапів, 25.03.
 1933, 81, туберкульоз легенів
Гречка Таня Федорова,
 03.07.1933, 70, стареча слабкість
Гриценко Гапка, 25.06.1933, 60
Денисенко Уляна Кузьмова,
 10.04.1933, 80, води серця
Денисов Марія Павлова,
 05.07.1933, 49, -/-
Денисов Микола Зотів,
 20.05.1933, 43,

туберкульоз легенів
Денисов Пилип Іванів,
 08.09.1933, 53, авітамія
Денисова Ганна Іосипова,
 03.06.1933, 8, авітамія
Євстрашин Теофан Опанасів,
 18.05.1933, --, стареча слабкість
Збинець Софія Миколина,
 21.12.1933, -----, -----,
Збинець Павло Тимошів,
 18.08.1933, 32, авітамія
Збинець Каліст Федоров,
 21.05.1933, 77, стареча слабкість
Канцідал Ганна Івановна,
 30.03.1933, 32,
 туберкульоз легенів
Канцідал Дмитро Сергіїв,
 08.06.1933, 33
Канцідал Іван Кирилів,
 23.03.1933, 3, запалення легень
Канцідал Кирило Іванів
Канцідал Кирило Іванів,
 20.03.1933, 33,-----
Канцідал Микола Юхимів,
 17.06.1933, 29
Канцідал Никодим Юхимів,
 27.06.1933, 19, авітамія
Канцідал Олександр Степанів,
 13.06.1933, 38
Канцідал Олексій Василів,
 15.07.1933, 2, запалення легенів
Канцідал Параска Олефірова,
 22.03.1933, 70,
 туберкульоз легенів
Канцідал Петро Іванович,
 27.03.1933, 1, запалення легенів
Канцідал Петро Йовхимів,
 09.06.1933, 14
Канцідал Савка Дмитрів,
 01.06.1933, 9
Канцідал Сиргій Юхимів,
 05.05.1933, 27
Канцідал Федора Федорова,
 31.08.1933, 45,
 туберкульоз легенів
Канцідал Юхим Дмитрів,
 30.03.1933, 60,
 запалення легень
Канцідал Юхим Юхимів,
 24.05.1933, 8, -/-
Карнарук Василь Іванів,
 06.02.1933, 5р., еклімісія
Карнарук Іван Іванів,
 12.03.1933, 4, невідомо
Карнарук Катерина Пилипова,
 07.06.1933, 2, -/-
Карнарук Марія Іванова,
 27.06.1933, 6, -/-

Карнарук Марія Романова,
 12.06.1933, 76, стареча слабкість
Карнарук Микола Кирилів,
 18.02.1933, 4, спазмофілія
Карнарук Оксана Іванівна,
 02.07.1933, 60, стареча слабкість
Карнарук Софія Васильова,
 19.04.1933, 14, -----
Кирпич Ольга Никодимівна,
 27.04.1932, 96, язва желудка
Краснюк Грицько Васильович,
 02.04.1933, 69, нефрит
Краснюк Грицько Йовхимів,
 05.03.1933, 15, ривтаніт легенів
Краснюк Катерина Ничипорівна,
 01.05.1933, 3, виснаження
Краснюк Марія Олександрівна,
 22.04.1933, 8 міс. туберкульоз легенів
Краснюк Марія Самійловна,
 26.02.1933, 94, від старості
Краснюк Микола Йовхимів,
 13.03.1933, 13, замерзання
Краснюк Настя Ладимирова,
 10.12.1933, 66, стареча слабкість
Краснюк Олександр Василів,
 14.08.1933, 30, запалення легенів
Краснюк Ольга Панасова,
 06.07.1933, 36, авітамія
Краснюк Петро Юхимів, 09.05.
 1933, 10, виснаження
Кривошея Андрій Іванів,
 27.05.1933, 11, -/-
Кривошея Василь Дмитрів,
 15.09.1932, 2 міс., спазмофілії
Кривошея Василь Федосійович,
 16.10.1932, 2р., ----
Кривошея Ганна Івановна,
 14.04.1933, 6, виснаження
Кривошея Гапка Михайлова,
 20.06.1933, 57, авітамія
Кривошея Дим'ян Євгенів,
 30.04.1933, 24, грип
Кривошея Домаха Аропова,
 23.06.1933, 56, стареча слабкість
Кривошея Іван Іванів, 04.06.
 1933, запалення легень
Кривошея Макар Миколів,
 26.05.1933, 48, виснаження
Кривошея Марта Іванова
Кривошея Матвій Данилів,
 22.04.1932, 30,
 туберкульоз легенів
Кривошея Микита Прокопів,
 26.07.1933, 45, від грипу
Кривошея Микола Федосів,
 05.07.1933, 5, -/-
Кривошея Михайло Іванів,

19.05.1933, 4, -/-
Кривошея Настя Садронна,
 13.02.1933, 43,
 туберкульоз легенів, кісток
Кривошея Оксана Івановна,
 30.05.1933, 8, виснаження
Кривошея Павлина Олександрівна,
 12.07.1933, 70,
 стареча слабкість
Кривошея Палашка Євгенова,
 24.03.1933, 13, спазмофілія
Кривошея Параска Денисова,
 13.06.1933, 59, стареча слабкість
Кривошея Саміло Пилипів,
 12.04.1933, 55,
 туберкульоз легенів
Кривошея Софія Павлівна,
 28.06.1933, ----,
 запалення легень
Кривошея Федот Миколин,
 13.07.1933, 34, авітамія
Кривошия Михайло Іванів,
 28.06.1933, 2, -/-
Кролевець Федор Власів,
 12.06.1933, 32, авітамія
Кубик Маруся Іванова,
 18.12.1933, 74, старече слабкість
Кужільна Оришка -----,
 17.06.1933, 40, -/-
Кужільна Софія Семенова,
 21.06.1933, 5, авітамія
Кужільний Кость Остапів,
 10.03.1933, 73, стареча слабкість
Кужільний Микола Сидорів,
 02.06.1933, 13, -/-
Кужільний Михайло Сидорів,
 23.04.1933, 19, дизентерія
Кужільний Федорій Андрій,
 26.02.1933, 65, води серця
Кужільний Яков Сидорів,
 18.05.1933, 5, -/-
Кулик Єфрим Степанів,
 04.07.1932, 73, води серця
Кулик Кость-----,
 16.06.1933, 55, повісіння
Кулик Михайло Лексїв,
 12.07.1933, 2, запалення легенів
Кулик Оришка -----
 30.04.1933, 70,
 запалення легенів
Куліш Дмитро Якович,
 30.04.1933, 1, виснаження
Куліш Ілько Тихонів,
 06.04.1933, 57, води серця
Куліш Катерина Радиванівна,
 14.05.1933, 70, стареча слабкість
Куліш Катерина Фадивівна,
 14.05.1933, 70, стареча слабкість

Куліш Маша Йовхимова,
 05.08.1933,50, авітамія
Курочка Іван Ількович,
 18.08.1932, 82, ----
Курочка Павло Іванів,
 12.05.1933, 52, виснаження
Курочка Приська Пилипова,
 16.06.1933, 48, авітамія
Лабузна Маруся Радивановна,
 07.06.1933, 8, -/-
Лабузна Одарка Парасова,
 17.05.1933, 50, -/-
Лабузна Ольга Андрійова,
 20.07.1933, 47, грип
Лабузна Титяна Семенова,
 23.03.1933, 7 міс., спазмофілія
Лабузна Фидоря Олексіївна,
 22.03.1933, 78, крововилив у мозок
Лабузний Василь Василів,
 28.03.1933, 2,
 туберкульоз легенів
Лабузний Василь Грицьків,
 24.05.1933, --, -/-
Лабузний Гаврило Тимофій,
 06.04.1932, 80, від захворювання серця
Лабузний Іван Федорів,
 20.05.1933, ----, аномалія
Лабузний Йосип Іванів,
 21.07.1933, 61, стареча слабкість
Лабузний Микола Радиванів,
 04.06.1933, 19, авітамія
Лабузний Микола Федоров,
 25.05.1933, ----аномалія
Лабузний Петро Сиргій,
 25.04.1933, 2, -----
Лабузний Сиргій Сидорів,
 04.04.1933, 28,-----
Лабузний Юміло Якович,
 16.09.1933, 29,
 туберкульоз легенів
Литвиненко Галька івановна,
 29.04.1933, 8, виснаження
Литвиненко Іван Іванович,
 17.04.1933, 4, виснаження
Литвиненко Катерина Івановна,
 01.04.1933, 4
Литвиненко Лисавета
 09.06.1933, 40, авітамія
Литвиненко Микола Іванів,
 03.06.1933, 13
Литвиненко Петро Іванів,
 01.05.1933, 6, виснаження
Лобур Йовдоха Івановна,
 15.03.1933, 70, невідомо
Лобур Михайло Микитович,
 14.03.1933,75, невідомо

Маєвський Степан Павлів,
 02.05.1933, 70, сепсис
Маєвський Федор Сергій,
 21.04.1933, 47,
 туберкульоз легенів
Маляш Митрофан Іванів,
 18.05.1933, 5, виснаження
Мартиненко Олександр Кирилів,
 25.06.1932,24,
 запалення легень
Марютин Василь Тимошів,
 01.06.1933, 23
Марютин Йовдоха Василівна,
 24.08.1933, 50, від тифу
Марютин Вірка Миколина,
 06.07.1933, 2, авітамія
Марютин Павло Миколин,
 10.07.1933, 6, -/-
Матяш Грицько Іванів,
 15.05.1933, 7, виснаження
Матяш Іван Іванів, 26.06.1933,
 13, авітамія
Матяш Іван Юхимів,
 31.05.1933, 33, -/-
Матяш Маруся Ливкова,
 20.03.1933, 65,
 запалення легенів
Матяш Петро Іванів,
 14.06.1933, 4, авітамія
Мисюра Павло Іванів,
 03.06.1933, 48, -/-
Михайленко Степанида Петрова,
 09.04.1933, 75,
 туберкульоз легенів
Місюра Настя
 23.08.1933,37, авітамія
Морфид Іван Панасів, 14.08.
 1933,8, запалення легень
Морфид Степан Андрій,
 28.05.1933, 66, стареча слабкість
Москаленка Петро Игорів,
 21.06.1933, 5, -/-
Москаленко Василь Михайлів,
 27.02.1933, 85, стареча слабкість
Москаленко Вася -----,
 31.01.1933, 68, туберкульоз,
 бронхіт легень
Москаленко Ганна Йгорова,
 01.06.1933, 2, авітамія
Москаленко Данило Тихонів,
 04.04.1933,68,
 туберкульоз легенів
Москаленко Ігор Петрів,
 11.07.1933, 30, авітамія
Москаленко Марія , 06.05.
 1933, 60, стареча слабкість
Москаленко Марія Якова,
 02.06.1933, 8, -/-

Москаленко Марія Якова,
03.07.1933, 8, авітамія
**Москаленко Маруся Гаврило-
ва**, 05.06.1933, 61, авітамія
Москаленко Маруся Павлова,
11.09.1933, 60, стареча слабкість
Москаленко Марфа Тихонова,
17.08.1933, 60, стареча смерть
**Москаленко Митрофан Юани-
лів**, 16.05.1933, 43, -/-
Москаленко Михайло Якович,
10.06.1933, 12, -/-
Москаленко Надежда -----
, 21.06.1933, 31, -/-
**Москаленко Олександр Іва-
нів**, 10.07.1933, 33, авітамія
Москаленко Олексій Василів,
05.06.1933, 42,
запалення легенів
Москаленко Олексій Василів,
08.06.1933, 54, авітамія
Москаленко Ольга Омикійова,
20.07.1933, 14,
запалення легень
Москаленко Параска Іванова,
05.06.1933, 56, -/-
**Москаленко Петро Митрофа-
нів**, 14.07.1933, 7, -/-
Москаленко Федір Антонів,
19.06.1933, 61, стареча слабкість
Москаленко Яків Петрів,
21.06.1933, 38, авітамія
**Накоренок Федоря Трохимо-
ва**, 21.03.1933, 7 міс., диспепсія
Невод Вірка Федорова,
10.07.1933, 3, авітамія
Невод Ганна Федорівна,
02.07.1933, 9, авітамія
Невод Маруся Іванова,
12.09.1932, 50, легенів язва
Невод Палажка Іванівна,
04.03.1933, 17, невідомо
Невод Софія Федорова,
06.07.1933, 6, -/-
Овдiєнко Данило Зiнькiв,
02.06.1933, 33, -/-
Овдiєнко Зiнько Сизькiв,
08.06.1933, 70, стареча слабкість
Овдiєнко Павло Павлiв,
30.04.1933, 70,
запалення легень
Овсiєнко Федоска Ларiвна,
25.08.1933, 72, стареча слабкість
Петренко Ганна Макарова,
12.07.1933, 46, стареча слабкість
Петренко Іван Андрiїв,
03.06.1933, 2, запалення легень
Пікуль Андрій Захарків,

01.08.1933, 72,
туберкульоз легенів
Пікуль Василь Михайлів,
26.04.1933, 8, виснаження
Пікуль Ганна Пилипівна,
01.05.1933, 2, виснаження
Пікуль Данило Василів,
02.03.1933, 74,
туберкульоз легенів
Пікуль Іван Михайлів,
29.04.1933, 10, виснаження
Пікуль Маруся Павлівна,
18.03.1933, 64,
туберкульоз легенів
Пікуль Микола Панфілів,
06.07.1933, 2, запалення легенів
Пікуль Олексій Сидорів,
04.05.1933, 12, виснаження
Пікуль Олена Остапова,
15.05.1933, 27, виснаження
Пікуль Ольга Сидорова,
08.05.1933, 9, виснаження
Пікуль Палажка Василівна,
22.09.1932, 73,
запалення легень
Пікуль Панфил Ладимирів,
16.06.1933, 33, -/-
Пікуль Параска Климова.
12.06.1933, 59, -/-
Пікуль Савка Грицьків,
14.06.1933, 90, -/-
Пікуль Якилина Сидорова,
09.05.1933, 4, -/-
Полич Іван Марків, 23.09.1932,
1р. 5міс., розлад шлунково-киш-
кового тракту
Редька Грицько Костів,
14.04.1933, 47, убивство кулею
Рiзник Василь Федорiв,
02.04.1933, 8, нефрит
Рiзник Ганна -----,
15.06.1933, 23, авітамія
Рiзник Лисавета Трохимова,
05.07.1933, 29, авітамія
Рiзник Марія Петровна,
05.04.1933, 80, води серця
Рiзник Марія Федорова,
27.04.1933, 6, виснаження
Рiзник Федор Остапiв,
06.06.1933, 33, авітамія
Самутин Андрій Ничипорів,
01.05.1933, 14, виснаження
Самутин Ганна Савчина,
15.08.1933, 70, стареча слабкість
Самутин Маруся Сергiївна,
09.05.1933, 30, -/-
Самутин Микола Іванів,
29.08.1933, 2, запалення легень

Самутин Сиргій Тихонів,
10.05.1933, 56, дизентерія
Самутин Степан Сахрапів,
08.09.1933, 68, стареча слабкість
Самутін Галька Ничипорівна,
28.04.1933, 5, виснаження
Самутін Кіндрат Самсонів,
03.06.1933, 70, стареча слабкість
Самутін Ничипор Тихонів,
27.03.1933, 55,
туберкульоз легенів
Самутін Пріська Макарова,
15.04.1933, 67, вади серця
Самутін Федор Борисів,
16.03.1933, 8, грип
Сіряк Яков Аврамів,
26.02.1933, 36, апендицит
Сокальський Іван Федорів,
22.04.1933, 37, води серця
**Сокальський Олексій Федо-
ров**, 29.05.1933, 40, ----
Сокольська Марія Миколина,
14.06.1932, 65, язва шлунку
Солонец Йосип Нипорів,
18.05.1933, 40,
туберкульоз легенів
**Солонец Мелашка Омелько-
ва**, 03.06.1933, 6, -/-
Солонец Мотря Ничипоровна,
25.07.1933, 24, авітамія
Солонец Наташка Косиньова,
19.07.1933, 25, авітамія
Солонец Ничипор Федорів,
02.06.1933, 78, стареча слабкість
Солонец Омелько Степанів,
17.05.1933, 34, -/-
Солонец Параска Василівна,
07.05.1933, 80, стареча слабкість
Солонец Петро Юхимів,
17.05.1933, 25, виснаження
Солонец Петро Омельків,
18.05.1933, 4, -/-
Солонец Сергій Павлів,
02.05.1933, 7, -/-
Солонець Василь Лукишiв,
14.06.1933, 16, -/-
Солонець Ганна Петрова,
13.04.1933, 1, запалення легенів
Солонець Маруся Костева,
04.06.1933, 85, стареча слабкість
Солонець Микола Йосипiв,
08.06.1933, 12, авітамія
Солонець Олена Іванова,
02.06.1933, 57, авітамія
Солонець Павло Ярмолoв,
25.05.1933, 51, -/-
Солонець Петро Степанiв,
14.12.1933, 6, туберкульоз легень

Стіпахно Андрій Тимошів,
14.06.1933, 15, -/-
Стіпахно Уляна Павлова,
15.05.1933, 70, стареча слабкість
Харченко Варка Леонтівна,
09.04.1933, 90, вади серця
Харченко Іван Борисів,
10.07.1933, 6, авітамія
Харченко Маруся Борисова,
10.07.1933, 2, -/-
Харченко Петро Борисів,
22.05.1933, 9, виснаження
Харченко Петро Борисів,
13.07.1933, 4, -/-
Хименко Павло Мусій,
05.07.1933, 22, -/-
Хименко Софія Павлова,
25.05.1933, 2,
туберкульоз легенів
Чмир Василь Данилів,
19.03.1933, 7, гостре запалення

нирок
Чмир Грицько Данилів,
08.06.1933, 10, -/-
Чмир Іван Данилів, 18.05.1933,
13, /-
Чмир Микола Якович,
28.03.1933, 75, туберкульоз ле-
генів
Чмир Параска Данилівна,
04.02.1933, 5р.,
запалення нирок
Чмир Петро Данилів,
01.03.1933, 7, вади серця
Чмир Сергій Данилів,
17.03.1933, 4, вади серця
Чміль Михайло Сидорів,
08.06.1933, 58, стареча слабкість
Чміль Ортим Савич,
17.10.1932, 80, вади серця
Чміль Параска Сергійова,
21.06.1933, 2, -/-

Чубар Микола Федорів,
04.03.1933, 2, дизентерія
Шелих Софія Івановна,
18.02.1933, 72, спазмофілії
Шинкаренко Варка Миколина,
13.05.1932, 11, дизентерія
**Шинкаренко Йовдоха Несте-
рівна**, 02.05.1932, 77,
язва шлунку
**Шинкаренко Яким Несторо-
вич**, 08.10.1932, 72, вади серця
Шиша Йовдоха Самійловна,
04.10.1932, 86, вади серця
Юрченко Левко Омелькович,
10.05.1932, 94,
туберкульоз легенів
Яровий Грицько Олексій,
21.05.1933, 18, -/-

с. Харківці

Станом на 1930 рік в с. Харківці було 269 дворів і проживало 1430 чоловік. Того ж року був організований колгосп «Шлях до комуни», який мав 1424 га землі, з них 1328 – орної.

Під час колективізації розкуркулено 5 сімей.

Загальна кількість померлих від Голодомору 200 чол., встановлено прізвища 129 чоловік, причому в 1933 році померло людей утричі більше, ніж у 1932-му. Місце поховання померлих від голоду – сільський цвинтар.

Мартиролог жителів с. Харківці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1886, арк. 46-50; спр. 1887, арк. 56-68; спр. 1897, арк. 171-216).

В мартирологу із збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Брик Афанасія Іванова,
11.06.1933, 42, невідомо.
Брик Тетяна Олексійкова,
29.03.1933, 80, від старості.
Брик Харитон Савович,
04.09.1932, 83, невідомо.
Васильченко Іван Іванів,
15.05.1933, 5, невідомо.
Воловик Палажка Миколина,
19.06.1933, 48., невідомо.
Воловик Андрій Ничипорів,
25.05.1933, 6 міс., після операції.
Воловик Грицько Гаврилів,
02.08.1933, 20, невідомо.
Воловик Захарко Василів,
20.06.1933, 77, від старості.
**Воловик Маруся Миколайко-
ва**, 09.04.1933, 65, старість.
Воловик Семен Максимів,
04.07.1933, 68, по старості.
Галушка Павло, 16.06.1933, 26,
невідомо.
Гиченко Мусій Грицьків,

12.07.1932, 78, від опуху.
Губар Денис Василів,
28.06.1933, 57, невідомо.
Губар Маруся Харитоновна,
31.05.1933, 78, по старості.
Губар Миколай Семенів,
25.11.1933, 3 тижні, невідомо.
Губар Олександр Гордїїв,
02.06.1933, 27, невідомо.
Губар Павло Павлів,
21.02.1933, 67, від старості.
Губар Сергій Денисів,
14.06.1933, 6, невідомо.
Гудима Марина Кузькова,
07.08.1933, 72, по старості.
Дмитренко Мотря Петрова,
05.08.1932, 14, запалення легень.
Дяченко Андрій Грицьків
18.03.1933, 8, невідомо.
Дяченко Грицько Михайлів,
18.03.1933, 39, невідомо.
Євсєєв Василь Дмитрів,
22.08.1932, 4 дні, невідомо.

Іванець Уляна Омелянова,
26.03.1932, 27,
туберкульоз легень.
Іщенко Микола Грицьків,
22.04.1933, 6, невідомо.
Іщенко Олександр Грицьків,
09.07.1933, 24, невідомо.
Іщенко Пріська Грицькова,
14.07.1933, 20, невідомо.
Іщенко Тетяна Грицькова,
14.07.1933, 9, невідомо.
Кабанець Василь Максимів,
20.04.1933, 63, по старості.
Кабанець Векла Павлова,
19.10.1933, 70, по старості.
Кабанець Йовим,
26.06.1932, 1, невідомо.
Кабанець Маруся Микитова,
16.05.1933, 5, невідомо.
Кабанець Мотря Степанова,
01.01.1932, 2 міс., дитяче лихо.
Кабанець Пріська Данилова,
06.08.1932, 80, від старості.

Кабанець Приська Мусійова, 19.10.1932,39, туберкульоз.
Кабанець Устя, 01.05.1933,65, по старості.
Карбашевський Кузьма Йосипів, 24.04.1933,1, невідомо
Кириченко Степан Михайлів, 10.05.1933,72, від старості.
Кіриченко Іван Йосипів, 10.06.1932,70, дифтерія.
Кіриченко Маруся Іванова, 03.03.1933,73, від старості.
Коломієць Андрій Андрій, 30.06.1932,68, невідомо.
Коломієць Андрій Олексій, 06.07.1933,75, по старості.
Коломієць Гнат Омелянів, 07.07.1932,58, невідомо.
Коломієць Грицько Савчин, 27.02.1932, 2 міс., дитяче лихо.
Коломієць Іван Семенів, 15.05.1932,10міс., дитяче лихо.
Коломієць Йовдоха Степанова, 28.09.1932,1 міс., невідомо
Коломієць Мотря Миколайкова, 25.04.1933, 70, невідомо.
Коломієць Олекса Антонів, 12.04.1933,1, невідомо.
Коломієць Параска Андрієва, 02.12.1933,40, інтихвороба.
Коломієць Параска Козінова, 07.01.1933,62, від старості.
Коломієць Параска Павлова, 22.08.1933.48, невідомо.
Коломієць Параска Якова, 09.03.1933,24, туберкульоз легень.
Коломієць Савка Степанів, 18.12.1933,33,туберкульоз.
Коломієць Семен Іванів, 13.05.1932,30, туберкульоз.
Коломієць Степан Іванів, 23.06.1932,68, параліч.
Коломієць Степан Пилипів, 23.09.1932,67, самогубство.
Коломієць Хівря Кирилова, 18.06.1933,76, від старості.
Кравченко Гаврило Пилипів, 05.05.1933, 58, невідомо.
Кравченко Іван Якович, 30.06.1933.,48, невідомо.
Кравченко Софія Кононова, 09.01.1932,18, туберкульоз легень.
Лихота Мотря, 03.06.1933, 36, невідомо.
Лихота Миколай Грицьків, 30.04.1932, 65,

запалення легень.
Літун Іван Михайлів, 26.05.1932, 78, невідомо.
Мартова Йовхима Якова, 26.08.1932,42, невідомо.
Марченко Лука Тимошів, 08.03.1933, 74, невідомо.
Марченко Петро Давидів, 10.04.1933, 66, невідомо.
Марченко Вірко Трохимів, 01.08.1932, 78, невідомо.
Марченко Гриць Іванів, 30.04.1933, 60, по старості.
Марченко Нацемира Іванова, 31.05.1932, 13 днів, дитяче лихо.
Нетаврована Ганна, 24.03.1932, 90, від старості.
Оленко Галина Петрова, 01.03.1932, 1, невідомо.
Палкін Онисько Тимохін, 25.08.1932,47, невідомо.
Пархоменко Лаврін Грицьків, 02.07.1932,76, невідомо.
Пархоменко Любка Михайлова, 30.08.1933.1, невідомо.
Пархоменко Максим Павлів, 16.08.1933,31, невідомо.
Пархоменко Палажка Васильова, 11.07.1933,78, по старості.
Патлай Маруся Гнатова, 20.08.1932, 6 міс., невідомо.
Патлай Оксана Олександрова, 14.07.1933, 4, невідомо.
Петрашенко Петро Андрій, 18.06.1933, 73, по старості.
Прихидько Данило Макарів, 23.06.1933,16, невідомо.
Прихидько Іван Карпів, 29.04.1933, 60, невідомо.
Прихидько Катька Макарівна, 23.06.1933, 4, невідомо.
Прихидько Маруся Макарова, 16.06.1933, 1, невідомо.
Прихидько Маруся Несторова, 17.06.1933, 13, невідомо.
Прихидько Нестор Федорів, 05.05.1933, 43, невідомо.
Прихидько Филімон Макарів, 23.03.1933, 4, невідомо.
Приходько Михайло Нестерів, 09.06.1933, 3, невідомо.
Приходько Мусій Петрович, 12.06.1933, 57, невідомо.
Пузир Наталка Іванова, 25.06.1933, 72, по старості.
Пузир Федор Грицьків, 22.07.1933, 59, невідомо.
Свириденко Ніна Давидова,

28.01.1933, 20 днів, невідомо.
Сулик Федосій Небрачний, 05.07.1933, 17, невідомо.
Ткаченко Афанасія, 10.06.1933, 35, невідомо.
Ткаченко Іван Якович, 28.04.1933, 61, невідомо.
Ткаченко Оришка Федорова, 27.06.1933, 76, по старості.
Ткаченко Христя Іванова, 13.06.1933, 47, невідомо.
Тригуб Степанида Петрова, 09.06.1933, 26, невідомо.
Харченко Гнатова, Приська, 03.02.1933, 70, невідомо.
Харченко Іван Захарків, 15.08.1933, 10, невідомо.
Харченко Степан Петрів, .7.05.1933, 38, невідомо.
Харченко Васька Василева, 15.07.1933., 9, старість.
Харченко ВаськаВасильова, 17.02.1932,45, розход жовчі від побоїв .
Харченко Гаврило Іванів, 15.07.1933, 60, старість.
Харченко Денис Максимів, 27.06.1933,59, невідомо.
Харченко Йовдоха Миколайкова, 12.01.1933,84, від старості.
Харченко Михайло Сидорів, 20.06.1933, 9, невідомо.
Харченко Оврам Тимошів, 23.06.1933, 58, невідомо.
Харченко Павло Кониськів, 01.02.1933,72.невідомо.
Харченко Софія Микитова, 21.06.1933, 20, невідомо.
Харченко Степан Захарків, 04.07.1933, 1, невідомо.
Хмельницька Варка Федорова,12.06.1933, 10, невідомо.
Хрченко Ніна, 19.03.1933,10 міс., невідомо.
Шевцов Ничипор Іванів, 11.08.1932, 85, невідомо.
Шинкар Василь Антонів, 24.06.1933, 60, невідомо.
Шинкар Йовдоха Маркова, 12.06.1933, 8, невідомо.
Шинкар Маруся Іванова, 30.05.1933,10, невідомо.
Шинкар Маруся Іванова, 30.05.1933, 8, невідомо.
Шинкар Маруся Маркова, 19.05.1933, 7, невідомо.
Шинкар Маруся Федорова, 07.05.1933, 70, від старості.

Шинкар Микола Іванів,
03.05.1933, 7, невідомо.
Шинкар Степан Артемів,
11.02.1933, 88, від чаду.
Шостак Микола Миколаїв,

23.02.1932, 48, слабий на серце.
Шостак Приська Йовдокімова,
22.10.1932, 70, від старості.
Щербак Йовдоха Федорова,
23.10.1933, 29, туберкульоз.

Щербак Маруся Семенова,
26.06.1932, 2, невідомо.
Щербак Параска Семенова,
25.10.1933, 20 днів, невідомо.

с. Хоцьки

В селі Хоцьки станом на 1930 рік було 412 дворів та проживало 4783 мешканці. Того ж року в селі організувався колгосп ім. Шевченка, який мав 1237 га землі, з них 1176 га орної. А в 1934 році створився ще один колгосп «1 Травня». Цей колгосп мав 1274 га землі, з них 1122 га орної.

Під час форсованої колективізації було розкуркулено 11 сімей.

Загальна кількість померлих від голоду – 2300 чол., встановлено імена 1061 чол. Померлих від голоду ховали на сільському кладовищі, де з ініціативи громадськості села та сільської ради встановлено дерев'яний хрест в пам'ять про жертв Голодомору.

Мартиролог жителів с. Хоцьки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1886, арк. 42-45; спр. 1887, арк. 142-151; спр. 1883, арк. 1-49; спр. 1885, арк. 127-192; спр. 1900, арк. 1-297) та свідченнями Люлько О.Й., 1918 р.н.; Діхтяренко Д.Т., 1916 р.н., записаними в 2008 р. Бурею Н.Ф., директором Будинку культури.

В мартирологу із збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку подано прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Андрушко Ганна Гаврилівна,
20.02.32, 6, запалення мозкової оболонки

Бардиш Харитина, 07.03.33,
70, виснаження

Барзін Ліза Ансовна,
10.12.33, 76, –

Без прізвища жіночого роду,
17.03.33, 23, виснаження

Безсиловська Катерина,
15.05.33, 8, –

Безсиловська Марія,
14.05.33, 35, –

Безсиловський Микола,
17.05.33, 11, –

Билименко Ганна, 27.03.33, 60,
від старості

Билименко Надія Іванівна,
29.06.33, 7, –

Билоуський Петро, 30.07.32, 1,
від запалення мозку

Битик Віра Устимова,
03.08.33, 1, –

Битик Гаврило Іванович,
17.07.33, –

Битик Дементина, 30.03.3, 48,
виснаження

Битик Іван Пилипович,
07.05.33, 33, –

Битик Іван Сидорів,
21.04.33, 5, –

Битик Іван Сидорович,
25.03.33, 2, виснаження

Битик Іван Ульків,
14.05.33, 26, –

Битик Іван Устимів, 28.06.32, 6

міс., від недоїдання

Битик Йовдоха Сидоровна,
02.05.33, 35, –

Битик Лукеря, 18.04.33, 56, –

Битик Марія Арсенієва,
13.06.33, 14, –

Битик Марія, 06.05.33, 13, –

Битик Микола Наумів,
01.05.33, 11, –

Битик Микола Наумів,
30.07.32, 35, отруєння споринею

Битик Микола Якович,
12.03.33, 7 –

Битик Михайло Дементійович,
29.05.33, 11, –

Битик Михайло Михайлів,
26.05.33, 4, –

Битик Наум Іванів, 17.08.32,
40, отруєння споринею

Битик Никифор Іванів,
09.07.33, –

Битик Олександр Федорів,
12.06.33, 2, –

Битик Олександр Федорів,
15.04.33, 7, –

Битик Санька, 15.05.33, 4, –

Битик Тетяна Сидорівна,
24.06.33, 22, –

Битикова Явдоха Іванівна,
12.06.32, 10 міс., нефрит

Билоус Павло Кондратович,
16.08.32, 42, від отруєння ріж-

ками
Билоусько Варка,
07.05.33, 10, –

Билоусько Ганна Василівна,

28.02.33, 1,5, виснаження

Билоусько Дмитро,
05.06.33, 25, –

Билоусько Дорош Михайло-
вич, 22.05.32, 70, від старості

Билоусько Микола Митрів,
27.03.33, 50, виснаження

Билоусько Наталка,
16.04.33, 35, –

Билоусько Ольга Максимовна,
10.05.33, 5, –

Билоусько Ольга Савівна,
17.02.33, 2, запалення легенів

Билоусько Ольга, 15.03.33, 15,
недокрів'я,

Билоусько Палашка, 11.03.33, 1,
виснаження

Билоусько Степанида,
24.05.33, 50, –

Билоусько Явдоха, 16.06.32, 7,
від недоїдання

Богасійова Марта Івановна,
21.09.32, 40, порок серця

Богдан Борис Омельків,
08.05.33, новонароджений

Богдан Володимир Омельків,
15.03.33, 10 днів –

Богдан Іван, 10.08.32, 80,
склероз судів серця

Богдан Марта Карпова,
22.08.32, 75,

склероз серця і судів

Богдан Олександра,
05.06.33, 40, –

Богдан Онисько,
15.06.33, 45, –

Богдан Опанас, 15.06.33, 13, –
Богдан Параска, 21.07.33, 2, –
Бойка Ольга Михайлівна,
 10.04.33, 1,5, –
Болемей Прокоп,
 21.05.33, 68, –
Болой Микола, 06.08.33, 1 міс.
Болола Наталка, 22.02.33, 58,
 невідомо
**Бондаренко Василь Васильо-
 вич**, 17.05.33, 24, –
Бондаренко Іван Михайлів,
 07.03.33, 54, виснаження
Бондаренко Федор Макаров,
 28.04.33, 22.
Боярка Марія, 04.06.33, 60,
Боярка Марья, 11.03.33, 65
Боярка Микола Іванович,
 23.09.32, 40
Боярко Олексій, 19.06.33, 7.
Боярко Опанас, 20.04.33, 20
Бузницька Ганна, 15.07.33, 13
Бузницька Домаха,
 05.05.33, 58
Бузницька Домаха,
 10.07.33, 45
**Бузницька Катерина Антоно-
 ва**, 23.03.33, 8,
 запалення легенів
Бузницька Марія, 02.06.33, 5
Бузницька Параска,
 17.05.33, 45
Бузницька Тетяна Данилович,
 16.07.32, 55, від недоїдання
Бузницький Андрій Арсенів,
 29.03.33, -, виснаження
Бузницький Андріак,
 01.01.33, 5, порок серця
Бузницький Антон Ігорович,
 15.04.33, 47, –
Бузницький Іван Антонович,
 09.03.33, 10, –
Бузницький Павло Антипів,
 28.02.33,4,від недокрів'я
Бузницький Петро Іванів,
 17.05.33, 13, –
Бузницький Поликарп Ігоров,
 06.04.33, 43, –
Бузьницька Олександра,
 21.07.33, 16, –
**Бузьницька Степаніда Пе-
 тровна**, 22.07.32, 76,
 склероз серця
Бузьницький Іван Ігорів,
 04.03.33, 52 –
Бузьницький Петро Іванович,
 16.06.33, 13, –
Булоусько Федір Мишків,

10.05.33, 21, –
Бурма Петро, 04.05.33, 65, –
Бурма Уляна Євхимова,
 25.01.33,70 –
Василенко Ісак Панасович,
 10.02.33, 1, запалення легенів
**Василенко Микола Опанасо-
 вич**, 12.01.33, 2,
 запалення легенів
Вілічінський Андрій Степанів,
 13.03.33, 6, –
Волченко Ганна Буківна,
 01.03.33,60,від старості
Воронік Микола Мусійович,
 05.01.33, 13,
 туберкульоз легенів
Галушка Андрій, 2.02.33,45,
 апалення легенів
Галушка Василь Андрієв,
 13.02.33,5,від недокрів'я
Галушка Василь Миколаїв,
 12.03.33, 58, від старості
Галушка Ганна Андріївна,
 17.03.33,12 –
Галушка Іван Андрійович,
 05.04.33, 5, –
Галушка Ольга Андрієва,
 13.03.33, 10, –
Галушка Ольга Андріївна,
 14.07.33, –
Галушка Ольга,11.03.33, 7, вис-
 наження
Галушка Уляна Андріївна,
 02.07.32, 4, від недоїдання
Ганжа Микола Іванович,
 19.08.32, 3, від отруєння ріжками
Ганжа Мотря, 26.05.33, 30, –
Гаража Ганна Дмитровна,
 25.07.32, 1 неділя,
 не своєчасні роди
Гаража Євтух, 10.06.33, 31, –
Гаража Іван, 03.08.32, 2,
 отравлення спориною
Гаранжа Данило,
 10.06.33, 38, –
Герасименко Борис Власович,
 15.01.33, 4,
 запалення легенів
Герасименко Улас Лукич,
 07.04.32, 45,
 туберкульоз легенів
Гирасименко Іван Уласович,
 19.05.32, 30,
 туберкульоз легенів
Глізна Галина Дем'янівна,
 27.01.33, 5, від виснаження
**Глізна Гарпина Олександрів-
 на**, 27.01.33,36,від різачки

Глізна Катерина Дем'янівна,
 27.01.33,6,від різачки
Глізна Мар'я, 18.06.32, 59,
 від недоїдання
Глізний Іван Дем'янович,
 27.01.33, 7, від виснаження
Глізня Тетяна Павлова,
 10.03.33,17, виснаження
Глушко Василь Остапів,
 25.03.33, 3, виснаження
Глушко Василь Федорів,
 08.06.33, 2, –
Глушко Василь Федорів,
 10.03.33, 2, –
Глушко Іван Федорів,
 13.05.33, 4, –
Глушко Іван Федорів, 31.03.
 33,5,виснаження
Глушко Михайло Федорів,
 11.06.33, 5, –
Глушко Степан Євдохимович,
 05.03.33,50 –
Голованіч Роман Петрів,
 29.04.33, 42, –
Голованіч Уляна,
 20.04.33, 16, –
Головашин Катерина, 23.04.33,
 45, –
Головашин Марія,
 29.04.33, 14, –
Головашич Фекла,12.02.33,70
 від старості
Горіла Уляна, 28.05.32, 65,
 туберкульоз легенів
Горімей Роман, 09.02.33,67,
 від старості
Горімей Семен Гринькович,
 08.02.33, 67, від старості
Горобець Марія Андріївна,
 24.01.33, 60, запалення почок
Горобець Порфирій,
 5.06.33, 60, –
Гребенюк Василь,
 20.03.33, 57, –
Гриб Ганна Прокопова,
 18.06.32, 27, від голоду
Гриб Горпина, 08.06.32, 70,
 від голоду
Гриб Дмитро Трохимович,
 20.06.32, 4, від голоду
Гриб Катерина Трохимівна,
 23.06.32, 9 міс., від недоїдання
Гриб Прокоп Сидорович,
 14.01.33, 70, запалення почок
Гриб Трохим Прокопів,
 06.06.32, 44, необереж .плот.
Гриб Устя Карпівна, 10.02.33,
 37, запалення легенів

- Грибинюк Хівря**, 07.06.32, 70, від старості
- Гроха Володимир Василів**, 05.03.33, 3, виснаження
- Гроха Іван Василів**, 29.03.33, новонар. виснаження
- Гроха Олена Павлівна**, 29.08.32, 65, від запалення кишечника
- Гроха Сергій Василів**, 10.03.33, 15, виснаження
- Дебеляка Олимпій**, 26.05.32, 80, інфезема легенів
- Дем'яненко Федор Іванович**, 02.12.33, 40, –
- Діденко Катерина**, 31.07.32, 4, від отруєння спорою
- Діденко Степан**, 09.06.32, 1, туберкульоз легенів
- Діденко Филимон**, 25.06.33, 32, –
- Дідусенко Ганна Борисівна**, 20.03.33, 50, –
- Добугаєнко Никон Степанович**, 21.08.32, 60, хронічне запалення почок
- Добугаєнко Оксана**, 03.03.33, 23 –
- Довга Марія**, 14.07.32, від недоїдання
- Довгаль Віктор Григорович**, 13.07.32, 47, від недоїдання
- Довгаль Віктор Григорович**, 13.07.32, 47, від недоїдання
- Довгаль Віктор Михайлів**, - 12.02.33, 5, виснаження
- Довгаль Ганна**, 15.06.32, пронос
- Довгаль Домаха Федорівна**, 20.06.33, 60, –
- Довгаль Катерина Вікторова**, 06.03.33, 8 –
- Довгаль Макар**, 02.07.33, 74, –
- Довгаль Марфа Мидодова**, 17.03.33, 20, виснаження
- Довгаль Микола**, 05.04.33, 4, –
- Довгаль Митро**, 28.02.33, 6, –
- Довгаль Михайло Грицьків**, 20.02.33, 67, від старості
- Довгаль Михайло**, 22.07.33, 11, –
- Довгаль Олександр Михайлів**, 20.02.33, 5, виснаження, різачка
- Довгаль Павлина**, 25.07.33, 15, –
- Довгаль Сергій**, 25.07.33, 35, –
- Довжик Степаніда**, 10.05.33, 58, –
- Долинний Фидос**, 25.06.32, 64, від недоїдання
- Долуд Марія Мусіївна**, 15.06.33, 3, –
- Долуд Степаніда**, 12.08.32, 55, фолрозний туберкульоз
- Дорошенко Катерина Трохимова**, 25.02.33, 1, від різного недокрив'я
- Дрозд Домаха**, 04.04.33, 67, –
- Дрозд Марія**, 25.03.33, 3, недокрив'я,
- Дубик Секлета**, 29.04.33, 70, –
- Дубик Синкліта**, 05.06.33, 75, –
- Дудник Михайло**, 20.09.33, 12, –
- Дядюк Тетяна**, 25.06.33, 60, –
- Жабенко Петро Петрович**, 22.09.33, 38, –
- Жадан Сергій Кирилов**, 28.02.33, 64 –
- Ждан Зінько**, 18.05.33, 26, –
- Ждан Іван**, 11.03.33, 8, –
- Ждан Михтод**, 05.04.33, 29, –
- Ждан Степан**, 03.06.33, 4, –
- Загребельний Трохим**, 13.05.33, 47, –
- Захарченко Йосип Петрович**, 09.02.33, 66, від старості
- Зінченко Грицько Трохимович**, 15.02.33, 1 міс., запалення легенів
- Зінченко Іван Силевич**, 06.09.32, 65, антрофічний катар шлунку
- Зінченко Лисавета Петрова**, 07.03.33, 60, –
- Зінченко Никодим Пилипів**, 16.06.32, 52
- Зінченко Омелько**, 14.10.33, 50, –
- Зінченко Павло**, 10.03.33, 8, –
- Зражевський Савка**, 01.07.32, 70, від недоїдання і старості
- Зубер Іван Миколайович**, 28.04.33, 20, –
- Зубко Борис Василів**, 13.03.33, 4, –
- Зубко Василь** -
- Зубко Грицько Василів**, 16.03.33, 2 –
- Зубко Марія**, 28.04.33, 30, –
- Зубкова Катерина Марківна**, 08.03.32, –, запалення легенів
- Іваненко Катерина Макарівна**, 03.02.33, 80, від старості
- Івахненко Володимир**, 01.07.33, 6, –
- Івахненко Ганна**, 30.06.32, 1, запалення легенів
- Івахненко Кузьма**, 13.06.33, 12, –
- Івахненко Марія**, 12.07.33, 4, –
- Івнненко Вірка**, 10.05.33, 1, –
- Ілляшенко Микола Олексійович**, 28.01.33, 2 міс., кровавий понос
- Каноненко Микола Павлів**, 26.08.32, 3, від отруєння спорикей
- Каплаух Вірка Євтухівна**, 04.06.33, 14, –
- Каплаух Іван Йовдолимів**, 25.04.33, 1, 5 –
- Каплаух Марфа Йосипівна**, 10.03.33, 10, виснаження
- Каплаух Палашка Євдокимівна**, 14.04.33, новонароджений
- Каплаух Тетяна Євдокиївна**, 20.04.33, 8, –
- Качкалда Варка Федорівна**, 20.03.33, 50, –
- Качкалда Михайло Петрович**, 03.08.33, 30, –
- Качкалда Олексій Дмитрович**, 18.03.33, 6, –
- Кириченко Катерина**, 07.07.32, 3, від голоду
- Кириченко Кирило**, 04.05.33, 27, –
- Кириченко Кирило**, 18.05.33, 27, –
- Кириченко Михайло Єфремович**, 11.02.33, 90, від старості
- Кириченко Фидоря Петрова**, 25.06.32, 67, від недоїдання і старості
- Коваленко Василь Петрів**, 11.05.33, 22, –
- Коваленко Ольга Платонівна**, 07.07.32, 40, від году
- Коваленко Петро Самойлович**, 07.04.32, 66, нефрит
- Коваленко Тимофій Олисеївич**, 10.06.32, 55, від голоду
- Коваленкова Афанасія**, 11.07.32, 65, від недоїдання
- Козир Марина Іванівна**, 10.07.32, 1, туберкульоз легенів
- Козиріс Христя Арсентівна**, 13.02.33, 33, запалення легенів
- Козіненко Оксана**, 24.07.33, 65, –
- Козоріс Катерина**, 12.08.32, 6 неділь, туберкульоз легенів

- Козоріз Марія Іванівна**, 25.03.33, 10, виснаження
- Козоріз Марія**, 06.08.32, 5, туберкульоз легенів
- Козоріз Микола**, 26.07.32, 1, запалення легенів
- Козоріз Матрона Іванова**, 04.03.33, 6, виснаження
- Козоріз Степан**, 15.05.33, 13, –
- Козоріз Уляна**, 02.05.33, 38, –
- Козороз Ганна**, 27.06.33, 25, –
- Козороз Оксана Петрівна**, 10.03.33, 90, –
- Колод Грицько**, 06.08.32, 6, від отруєння спорикей
- Колот Гаврило Остапів**, 27.04.33, 33, –
- Колот Ганна Трохимова**, 02.02.33, 30, виснаження
- Колот Захарко Йосипів**, 01.05.33, 43, –
- Колот Марія Захарівна**, 28.07.32, 3 неділі, запалення легенів
- Колот Михайло Селенеїв**, 27.02.33, 7, виснаження
- Колот Санько Семенович**, 17.02.33, 5, запалення легенів
- Колотова Платанида Семенівна**, 10.04.32, 56, рак шлунка
- Комарів Гаврило**, 21.06.32, 43, від голоду
- Коновалов Пилип**, 02.05.33, 60, –
- Кононенко Вірка Карповна**, 01.05.33, 10 міс., –
- Кононенко Іван Тихопович**, 18.03.33, 12, виснаження
- Кононенко Катерина Павлова**, 07.07.33, 7, –
- Кононенко Марія Павлівна**, 07.07.33, 9, –
- Кононенко Микола Тихонович**, 18.03.33, 6 –
- Кононенко Надія Сергіївна**, 19.02.32, 8, туберкульоз легенів
- Кононенко Олександра Сергійовна**, 01.09.32, 42, від туберкульозу
- Кононенко Павло Самійлович**, 19.06.33, 36, –
- Кононенко Сашко Тихонович**, 10.03.33, 4, –
- Коршак Ольга Антонова**, 21.06.32, 2 місяці, від недоїдання
- Коршак Параска Андіївна**, 12.05.32, 70, склероз серця
- Коршак Степан**, 20.03.33, 26, виснаження
- Коршок Борис Антонів**, 03.07.32, 7 неділі, від недоїдання
- Корщак Михайло Степанович**, 04.03.32, 9, туберкульоз легенів
- Костогриз Векла**, 15.06.32, 85, від старості
- Костогриз Ганна**, 04.04.33, 35, –
- Костогриз Іван**, 28.04.33, 15, –
- Костогриз Марта**, 14.05.33, 50, –
- Костогриз Мар'я**, 13.05.33, 12, –
- Костогриз Микола Микитів.**, 10.03.33, 9, –
- Костогриз Микола**, 04.06.33, 14, –
- Костогриз Микола**, 15.03.33, 9, виснаження
- Костогриз Наталка**, 01.07.33, 23, –
- Костогриз Трифон**, 20.07.33, 35, –
- Красівська Ганна**, 14.06.32, 7
- Красівська Мар'я**, 18.06.32, 10, від недоїдання
- Красівська Харитина**, 18.06.32, 48, від недоїдання
- Красовська Марія Михтодовна**, 18.06.32, 8, від голоду
- Красофська Харитина**, 18.06.32, 10, від недоїдання
- Красюк Олександр Сергійв**, 22.02.33, 7 міс., –
- Красюк Павло**, 17.06.32, 3, від недоїдання
- Красюк Петро Семенів**, 12.03.33, 30, виснаження
- Кремена Федор**, 11.05.33, 12, –
- Крими́на Грицько Романович**, 20.03.33, 8, виснаження
- Крими́на Михайло Романів**, 05.03.33, 4, виснаження
- Крими́на Федір Романович**, 25.03.33, 4, виснаження
- Крисенко Грицько Парфенович**, 29.05.32, 10 міс., запалення легенів
- Кудін Гапка Пантелеймонівна**, 12.03.33, 50, –
- Кудін Приська**, 12.05.33, 90, –
- Кузьменко Василь**, 03.07.32, 8 міс., від голоду
- Кузьменко Дмитро**, 11.05.33, 14, –
- Кузьменко Любка**, 17.05.33, 11, –
- Кузьменко Микола**, 10.06.32, 9, від голоду
- Кузьменко Олександр Петрович**, 02.07.33, 65, –
- Кузьменко Тавися**, 13.05.33, 53, –
- Кули́вський Іван Петров**, 14.03.33, 63, від старості
- Куличевська Катерина**, 18.05.33, 6, –
- Куличевська Оксана Павлова**, 09.03.33, запалення легенів
- Куличевський Грицько**, 29.04.33, 7, –
- Куличевський Данило**, 03.08.32, 55, туберкульоз легенів
- Куличевський Микола Данилів**, 17.06.32, 17, від недоїдання
- Куличевський Павло**, 03.05.33, 15, –
- Куличевський Петро**, 09.05.33, 9, –
- Курило Іван Тлебов**, 07.05.33, 43, –
- Курило Ігор Іванович**, 08.04.33, 73, –
- Курило Ігор Михайлович.**, 04.09.32, 6 міс., туберкульоз легенів
- Курило Кирило Трохимович**, 23.03.33, 9, виснаження
- Курило Федір Павлович**, 14.01.33, 75, –
- Курило Федор**, 02.03.33, 70, від старості
- Курило Фесько**, 02.03.33, 70, –
- Куц Євген**, 28.03.33, 44, –
- Куц Манька**, 09.05.33, 8, –
- Куц Марта**, 19.06.33, 42, –
- Куц Палажка Костянтинова**, 10.03.33, 5 –
- Куць Катерина Констянтинівна**, 18.03.33, 7, –
- Куць Павлів**, 10.03.33, 34, –
- Кучма Надежда Микитівна**, 10.03.33, 2, –
- Кушкор Уляна**, 28.06.33, 35, –
- Кушнір Маринка**, 15.03.33, 15, виснаження
- Кушнір Микола Микитів**, 15.03.33, 3, виснаження
- Кушнір Мусій**, 05.06.32, 65, від недоїдання
- Кушнір Уляна Петровна**,

- 26.06.33, 35, –
Лавко Давид Сергійович,
 18.04.32, 56, нефрит
Лавренко Іван Никифоров,
 24.03.33, 2, виснаження
Лавро Ганна Іванівна, 04.04.32,
 75, від старості
Лаврова Варка, 03.05.33, 60, –
Лаврова Уляна, 05.06.33, 8, –
Левченко Варка,
 11.05.33, 52, –
Левченко Катерина,
 05.06.33, 20, –
Левченко Катерина,
 13.05.33, 22, –
Левченко Наталка,
 12.05.33, 42, –
Левченко Одарка,
 11.05.33, 2, –
Левченко Олексій Андрійович,
 21.02.32, –, запалення легенів
Левченко Степан Михайло-
вич, 10.05.33, 15, –
Левченко Степан Михайло-
вич, 20.06.32, 3, від недоїдання
Лесик Анрій Іванів, 12.07.32,
 75, від недоїдання
Лесик Іван Іванович, 03.03.32,
 70, від старості
Лесик Марта Сизонова,
 10.03.3365 –
Лесик Сашко, 07.04.33, 65, –
Лесик Федор, 22.06.32, 70,
 від старості і недоїдання
Ливченко Анастасія Кандра-
тівна, 14.01.33, 15, різачка
Ливченко Кондрат Корній,
 23.06.32, 60, від недоїдання і
 старості
Ливченко Михайло, 14.06.32,
 48, від недоїдання
Лисенко Ганна Омелянівна,
 29.07.1933, 58, –
Лисенко Андрій, 02.08.32, 11,
 отравлення спорикою
Лисенко Андріан Сиров.
 19.03.32, 62, внедреніє кишок
Лисенко Грицько Олександро-
вич, 20.03.33, 54, від старості
Лисенко Грицько Семенів,
 20.03.33, 50, від старості
Лисенко Дмитро Іванів,
 09.05.33, 34, –
Лисенко Дмитро Трохимович,
 30.06.32, 65, від недоїдання
Лисенко Іван, 20.04.33, 50, –
Лисенко Ігор Сергійович,
 28.05.32, 36, склероз серця
Лисенко Костянтин,
 07.05.33, 20, –
Лисенко Кость Павлів,
 20.04.33, 47, –
Лисенко Марина Михайловна,
 25.07.32, 82, склероз серця
Лисенко Марина,
 10.06.33, 56, –
Лисенко Марія, 04.08.32, 72,
 склероз серця
Лисенко Марія, 07.09.32, 60,
 запалення почок
Лисенко Михайло Михайло-
вич, 27.04.33, –
Лисенко Михайло Михайло-
вич, 27.04.33, 65 –
Лисенко Настя Опанасівна,
 29.07.33, 1,5, –
Лисенко Одарка,
 11.05.33, 70, –
Лисенко Олександр Захарів,
 05.06.32, 50,
 туберкульоз легенів
Лисенко Палажка,
 16.06.33, 7, –
Лисенко Петро Ігорович,
 04.09.32, 6,
 склероз серця і судів
Лисенко Помкарп Захарович,
 21.01.33, 65, різачка
Лисенко Сашко Грицьків,
 05.04.33, 25, –
Лисенко Семен Петрович,
 13.04.33, 60, –
Лисенко Семен Петрович,
 25.05.33, 61, –
Лисенко Сидор, 04.06.32, 55,
 запалення почок
Лисенко Степан, 28.03.33, 20,
 виснаження
Лисенко Усак Гаврилів,
 17.02.33, 55, виснаження
Лисенко Яким Федорів,
 06.04.33, –
Лисенко Яков, 13.04.33, 2, –
Лисенкова Векла Мусійовна,
 04.04.32, 70
Литвин Василь Грицьків,
 07.04.32, 55, рак жолудка
Литвин Ганна Василівна,
 12.06.32, 65, від старості
Литвин Ганна Микитівна,
 12.02.33, 73, від старості
Литвин Євген Дмитрович,
 26.07.33, 53, –
Литвин Іван Йосипів, 27.02.33,
 41, язва жолудка
Литвин Іван Петрів,
 18.04.33, 18, –
Литвин Іван, 27.04.33, 37, –
Литвин Йосип Іванович,
 28.05.32, 63, склероз серця
Литвин Катерина Миколаївна,
 20.02.33, 2, –
Литвин Ліда, 28.04.33, 65, –
Литвин Лідія Олександрівна,
 26.01.33, 52, від порока серця
Литвин Лукера, 13.03.33, 70,
 від старості
Литвин Марія Филімонівна,
 23.02.33, 4, недоїдання
Литвин Орестарх,
 10.05.33, 65, –
Литвин Петро Миколаїв,
 29.03.33, 15, –
Литвин Пріська Іванова,
 16.07.32, 80, від старості
Литвин Пріська, 16.07.32, 80,
 від старості
Литвин Тимофій Григорович,
 11.03.33, 63, від старості
Литвиненко Владислав Лаврів,
 06.03.33, 50 –
Литвиненко Володимир Лав-
рів, 26.02.33, 2, виснаження,
 недокрів'я
Литвиненко Ганна,
 24.06.33, 9, –
Литвиненко Домаха,
 18.08.33, 55, –
Литвиненко Катерина,
 08.06.33, 4, –
Литвиненко Корній,
 09.06.33, 20, –
Литвиненко Марія Михайло-
ва, 09.09.32, 1 рік 6 міс., тубер-
 кульоз легенів
Литвиненко Наталка,
 25.06.33, 60, –
Литвиненко Павло Степанів,
 09.03.33, 33, виснаження
Литвиненко Сашко Лавронів,
 12.03.33, 19, виснаження
Литвиненко Степан,
 08.06.33, 70, –
Лихолот Планикида,
 18.03.33, 62, –
Лісова Ганна, 11.05.33, 12, –
Лісова Мар'я Йосипова,
 19.03.33, 3, –
Лісовий Йосип, 04.03.33, 40,
 виснаження
Лісовий Микита, 05.04.33, 4, –
Лісовий Павло Якимович,
 12.06.33, 65, –
Ловро Ольга, 09.06.33, 12, –

- Лосова Марія**, 02.04.33, 4, –
Лупач Андрій Тимофій, 05.03.33, 50 –
Лупач Андрій, 12.04.33, 19, –
Лупач Варка Грицькова, 25.03.33, -, виснаження
Лупач Василь Вікторович, 29.04.33, –
Лупач Володимир Вікторович, 28.04.33, 2, –
Лупач Ганна Опанасівна, 10.02.33, 1, запалення легенів
Лупач Грицько Вікторович, 02.05.33, 23, –
Лупач Іван Вікторович, 29.04.33, 19, –
Лупач Івла, 06.05.33, 50, –
Лупач Катерина Даниловна, 14.09.32, 1 рік 6 міс., пронос
Лупач Леонід Вікторович, 07.06.33, 9, –
Лупач Митрофан Юхимович, 02.04.33, 56, –
Лупач Надія Павлівна, 10.02.33, 1, від різачки
Лупач Одарка Трохимівна, 01.06.33, 4, –
Лупач Олександр Захарович, 24.02.32, –, запалення легенів
Лупач Олексій Павлович, 12.02.33, 10, виснаження
Лупач Процько, 23.02.33, 75, від старості
Лупач Соломпа Наумовна, 20.01.33, 70, від старості
Лупач Тетяна, 27.04.33, 48, –
Лупач Трохим Якович, 04.04.33, 45, –
Лупач Трохим Якович, 13.05.33, 6, –
Лупач Федір Трохимович, 01.05.33, 45, –
Лупач Федор Федотів, 01.06.33, 50, –
Лупач Федот, 02.09.32, 85, водянка склерда серця
Лупач Христя Харитонівна, 16.04.33, 40, –
Лупач Христя Харлампівна, 06.03.33, 42, виснаження
Мазур Варка, 15.06.33, 27, –
Мазур Грицько Петрів, 22.04.33, 62, –
Мазур Євдокія, 14.04.33, 2, –
Мазур Ігор, 22.06.33, 19, –
Мазур Манька, 29.05.33, 4, –
Мазур Микола, 16.04.33, 13, –
Мазур Параска, 25.03.33, 62, від старості
Мазур Платон Митрів, 12.04.33, 60, –
Мазур Сейміло, 01.01.33, 67, від старості
Мазур Якилина Дмитро, 02.05.33, 7, –
Майдаль Марта, 03.03.33, 40 –
Майдан Андрій Захаров, 20.03.33, 20 –
Майдан Варка, 07.03.33, 9, –
Майдан Катерина, 07.03.32, 5, від голоду
Майданова Марія Улькова, 06.09.32, 5, туберкульоз легенів
Макевич Андрей, 09.03.33, 34, виснаження
Мальковський Іван Іванович, 03.05.33, 21, –
Маркович Архип Іванович, 01.08.33, 50, –
Марченко Ахтилимон, 21.06.32, 70, від старості
Матвієнко Андрей, 01.07.32, 50
Матвієнко Катерина, 11.06.33, 16, –
Матвієнко Ольга, 23.07.33, 18, –
Матвієнко Федор, 02.06.33, 14, –
Матовський Іван Полікарпов, 06.04.33, 70, –
Матяж Сергій Іванів, 22.07.32, 6 міс., туберкульоз легенів
Матяш Іван Глебов, 07.05.33, 49, –
Матяш Марія, 13.05.33, 25, –
Матяш Михтод, 17.05.33, 22, –
Матяш Олександр Дмитрів, 01.04.33, 2, –
Матяш Соломія, 05.06.32, склероз серця
Мацало Марія, 19.07.33,
Мацькевич Андрей, 23.04.33, 38, –
Мацькевич Андрій, 28.04.33, 33, –
Мелашич Грицько, 01.06.33, 12, –
Мелашич Михайло, 04.04.33, 7, –
Мелашич Павло, 12.05.33, –
Микитенко Данило, 07.05.32, 70, від старості
Милашич Олександр Кузьмович, 08.05.32, 78, нефрит
Милашич Петро, 01.06.33, 9, –
Милашич Тетяна, 17.05.33, 7, –
Миновська Федора, 21.07.193, 50, –
Миновський Андрій Макарів, 09.06.33, 10, –
Миновський Іван, 07.05.33, 3, –
Миновський Лука Гнатів, 07.03.33, 25, виснаження
Миновський Макар, 19.06.33, 19, –
Миновський Петро Федорович, 23.04.32, 12, туберкульоз легенів
Мовчан Іван Власович, 03.09.32, 83, склероз серця і судів
Муромец Ганна Арастова, 08.11.33, 2, –
Мушкало Дмитро, 07.06.33, 17, –
Набоченко Анастасія, 18.05.33, 25, –
Набоченко Мар'яна, 16.06.32, 75, від старості
Набоченко Оксана, 28.05.33, 28, –
Надтогій Лисовета, 14.06.33, 57, –
Надточий Лисовета, 10.03.33, 60 –
Надточій Санька, 22.05.33, 18, –
Надточій Сонько, 27.05.33, 24, –
Невідома жінка, 11.06.33, 14, –
Невідомий чоловік, 15.05.33, 50, –
Нилик Олексій Данилів, 23.03.33, 14, виснаження
Онопрієнко Грицько Семенів, 21.07.32, –, різачка
Онопрієнко Михайло Семенів, 31.07.32, 12, туберкульоз легенів
Онопрієнко Мотря, 23.04.33, 28, –
Онопрієнко Семен, 08.05.32, 56, туберкульоз легенів
Онопрієнко Федор, 24.03.33, 30, виснаження
Орищенко Борис Семенів, 15.02.33, 6 –
Орищенко Ганна Семенівна, 18.03.33, 10, виснаження
Орищенко Семен Савіч, 25.12.32, 58
Орлов Василь, 26.06.33, 6, –

- Орлов Петро**, 29.06.33, 28, –
Орлова Варка, 30.03.33, ново-
нар. виснаження
Павленко Анастасія,
12.05.33, 38, –
**Павленко Параска Трохимів-
на**, 20.02.33, 3,
запалення легенів
Павленко Трохим Петрович,
17.04.32, 32,
туберкульоз легенів
Павлипо Петро Филиппович,
07.04.33, 45, –
Палагута Акилина Василівна,
15.07.33, 45, –
Палагута Марія Грицькова,
28.07.33, 20, –
Палагута Сапов Кирилів,
22.02.33, 60, від старості
Пилюпенко Ганна Семенівна,
12.01.33, запалення легенів
Пилюпенко Сашко,
12.04.33, 11, –
Пилюпенко Тимофій, 22.02.33,
70, від старості
Піскун Галька, 02.07.33, 8, –
Піскун Ганна Василівна,
02.04.33, 19, –
Піскун Грицько, 02.04.33, 6, –
Піскун Йовдоха, 31.05.33, 9, –
Піскун Марина, 03.03.33, 65, –
Піскун Ольга Кирилловна,
15.06.33, 5, –
Піскун Харитина Петрівна,
07.03.33, 40 –
Піскун Химка Сильвестровна,
14.04.33, 45, –
Піскун Якилина, 19.06.33, 27, –
Плотка Іван Сашків, 17.08.32,
14, отруєння ріжками
Плотка Йавдоха,
04.08.32, 4, корчі
Плугатар Василь Тарасович,
14.08.33, 9, запалення легенів
Плугатар Грицько Тарасів,
02.03.332 –
Плугатар Ігор Федорів,
09.06.32, 56, від старості
Плугатар Оврам Терешкович,
13.05.33, 1,5, –
Плугатар Степан Іванів,
11.07.32, 1, кривавий понос
Плугатар Тарас Якович,
24.02.33, 32, порок серця
Плугатар Тарас, 29.07.33, 28, –
Плугатар Уляна, 13.03.33, 40, –
виснаження
Плугатор Галька Макарівна,
25.05.33, 42, –
Плугатор Ганна Тарасова,
13.03.33, 8, виснаження
**Плугатор Митрофан Макси-
мович**, 20.05.32, 67,
склероз серця
Погар Ганна Кіндратівна,
24.01.33, 7, від пороку серця
Погар Катерина Кондратівна,
01.01.33, 3, –
Погар Настя Кондратова,
02.04.33, 10, –
Погар Олексій Кіндратьович,
25.01.33, 5, виснаження
Погар Параска Кіндратівна,
20.12.32, 2, виснаження
Погар Уляна Петрівна, 09.02.
33, 40, запалення легенів
Погасій Ганна Опанасівна,
12.06.33, 1,5, –
Погасій Грицько Петрів,
05.07.32, 3, від недоїдання
Погасій Дмитро Артемович,
25.05.32, 13, інфезема легенів
Погасій Зінько, 13.01.33, 93,
від старості
Погасій Катерина, 23.03.33, 2,
виснаження
Погасій Макар Якович,
26.01.33, 62, від виснаження
Погасій Марта Антонівна,
10.03.32, 80, від старості
Погасій Микола Антипович,
16.04.32, 50, виснаження
від недоїдання
Погасій Наталка, 13.08.32, 2
неділі, менекевні
Погасій Олександра, 01.09.32,
10, запальний параліч
Погасій Олексій Артемович,
16.05.33, 16, –
Погасій Олексій Кононович,
16.06.33, 62, –
Погасій Офанасій,
07.04.33, 63, –
Погасій Павло Якович,
03.02.33, 5 днів, мінінгіт
Погасій Павло Якович,
07.04.33, 6, –
Погасій Панас Макарів,
27.11.33, 37, –
Погасій Самійло Кононович,
23.03.33, 65, від старості
Погасій Синкліта,
06.08.33, 70, –
Погасій Степан Якович,
16.06.33, 12, –
Погасій Федор Артемович,
18.06.33, 14, –
Полтавець Мар'я, 26.03.33, 60,
від старості
Полтавець Оксана Сиргіївна,
16.05.33, 16, –
Полушка Адрій Василів,
18.06.32, 42, від голоду
Полушка Ганна Андріївна,
19.06.32, 5 міс., від істощення
Полушка Михайло Петрович,
19.03.32, 23,
туберкульоз легенів
Радіоненко Ганна Ільківна,
29.02.32, 70, від старості
Радіоненко Оліпей Григорів,
02.02.33, 2, виснаження
Ремитівська Мар'я, 19.06.32,
від старості
Репа Віра Микитовна,
21.08.32, 18, від предчасних ро-
дів та вживання хліба з ріжками
Репа Ліда Микитовна,
22.08.32, 19 днів, від несвоечас-
ного народження
Риндич Грицько Юхимович,
25.05.33, 22, –
Риндич Юхим, 22.06.33, 65, –
Різник Параска Василева,
02.04.33, 64, –
Руденко Милашка, 04.07.32,
72, від сипу
Руть Олександр Трохимович,
04.03.33, 15, виснаження
Рябушко Оксана Васильовна,
15.09.33, 53, –
Савицький Іван Іванів,
11.03.33, 48, виснаження
Савченко Любка, 18.05.32, 85
Сердюк Катерина, 28.03.33,
27, виснаження
Сердюк Михайло,
09.05.33, 11, –
Сизонов Єгор Левків, 28.03.33,
50, виснаження
Сизонов Ливко Антонів,
25.07.32, 85, від старості
Симониш Архип Прокопов,
03.07.32, 80,
від недоїдання і старості
Сирднюк Микола, 17.03.33, 4,
виснаження
Сізонов Микола Федорович,
01.03.32, 20, дизентерія
Сізонов Михайло,
15.07.33, 7, –
Сізонов Петро, 12.08.32, 2, от-
руєння споринєю
Сіпка Вірка, 10.07.33, 3, –

Сіпко Мар'я, 02.03.33, 1, виснаження
Сіпко Олексій, 09.03.33, 4, виснаження
Сіпко Павло, 09.03.33, 40, виснаження
Склярєнко Марія Архипова, 27.03.33, 13, виснаження
Склярєнко Степанида Петрова, 30.03.33, 40, –
Скоробагатько Марія, 10.05.33, 40, –
Скоробагатько Тимофій, 28.04.33, 21, –
Скоробатько Тетяна, 28.04.33, 20, –
Скоропатько Корній Трохимів, 18.03.33, 56, від старості
Скрепченко Гаврило Дмитрів, 01.09.32, 25, від отруєння ріпчачками
Сліпоконь Грицько, 17.05.33, 48, –
Соломіка Тетяна, 18.03.33, 59, від старості
Соломка Грицько Панасів, 16.05.33, 10, –
Соломка Ігор Савич, 15.06.33, 42, –
Соломка Катерина Микитівна, 15.01.33, 15, виснаження
Соломка Катерина Петрова, 17.05.33, 13, –
Соломка Катерина, 03.07.32, 11 міс., пронос
Соломка Леонтій Якович, 04.04.32, 32
Соломка Лука, 03.05.33, 27, –
Соломка Микола Петрович, 12.05.33, –
Соломка Михайло Петрів, 29.04.33, 9, –
Соломка Настя, 15.06.33, 25, –
Соломка Наталка, 29.06.32, 50, від недоїдання
Соломка Наталка, 29.06.32, 54, від недоїдання
Соломка Ольга Петровна, 20.05.33, –
Соломка Петро Лук'янович, 22.06.32, 1 місяць, від недоїдання
Спис Палажка Іванівна, 26.05.32, 75, туберкульоз легенів
Сріха Єдуард Іванович, 05.01.33, 2, від голоду
Степаненко Іван Степанович,

21.06.33, 16, –
Степаненко Ігор, 04.04.33, 80, –
Степаненко Микола, 28.05.33, 2, –
Степаненко Сергій Іванович, 07.04.33, 36, виснаження
Степаненко Сергій Йосипович, 12.01.33, 65, від старості
Стіха Семен Левкович, 14.04.32, 50, рак шлунка
Стріха Варка Зіньковна, 04.08.33, 38, –
Стріха Василь Іванович, 01.08.32, 70, склероз серця
Стріха Ганна Миколаївна, 28.05.33, –
Стріха Ганна Михайлівна, 17.01.33, 2, запалення легенів
Стріха Денис Іванович, 04.09.32, 73, інфезема легенів
Стріха Домаха, 28.05.32, 80, склероз серця
Стріха Євдоха Дмитрівна, 26.04.32, 65, туберкульоз легенів
Стріха Іван, 02.04.33, 6, –
Стріха Іван, 08.04.33, 22, –
Стріха Іван, 25.07.32, 1 рік 6 місяців, різачка
Стріха Ладимир Курилів, 18.03.33, 4 –
Стріха Марія Євдимова, 15.05.33, 9, –
Стріха Марія Прокоповна, 13.06.33, 5, –
Стріха Микита Васильович, 09.02.33, 60, від старості
Стріха Микита, 09.02.33, 60, від старості
Стріха Микола, 17.06.32, 6, від недоїдання
Стріха Наталка, 02.06.33, 56, –
Стріха Оксана Прокопівна, 13.06.33, 12, –
Стріха Олексій, 20.03.33, 13, виснаження
Стріха Ольга Петрівна, 20.06.33, 32, –
Стріха Павлина Павлова, 22.02.33, 22 –
Стріха Павлина Павлова, 22.03.33, 52 –
Стріха Павло Микитович, 13.03.33, 62, катар желудка
Стріха Палажка, 11.06.33, 33, –
Стріха Петро Михайлович, 02.02.33, 5, від недокрів'я

Стріха Приська, 03.05.33, 27, –
Стріха Степан, 09.06.32, 5 міс., туберкульоз легенів
Стріха Фадей Грицьків, 24.06.32, 65, від недоїдання і старості
Стріха Федор Олегівна, 16.03.33, 50 –
Стріха Фелемон Григорович, 23.05.32, 56, хронічний нефрит
Стріха Явдоха, 05.08.32, 1 рік 7 місяців, отравлення спориною
Строха Марина, 20.03.33, 60, виснаження
Сукина Марко, 03.06.32, 70, від старості і раку
Тимошенко Галина Андріївна, 10.05.33, 14, –
Тимошенко Йосип, 11.06.32, 76, від старості
Тимошенко Марта Мусійова, 27.06.33, 65, –
Тимошенко Самило, 01.05.33, 15, –
Тимошенко Самило, 18.05.33, 13, –
Тимошенко Яким, 15.06.32, 80, від старості
Ткаченко Антоніна Микитівна, 29.03.33, 12, –
Ткаченко Борис Іванович, 10.04.33, 5, –
Ткаченко Ганна Федорівна, 23.05.32, 4 міс., туберкульоз легенів
Ткаченко Гнат Степанович, 23.03.33, 2, виснаження
Ткаченко Грицько Григорович, 12.05.33, 5, –
Ткаченко Іван Юхимович, 12.04.33, 18, –
Ткаченко Іван Юхимович, 18.04.33, 35, –
Ткаченко Йовдоха, 15.05.33, 33, –
Ткаченко Катерина Ісакова, 23.03.33, 14, виснаження
Ткаченко Марина, 07.06.33, 19, –
Ткаченко Марія Іванівна, 02.04.33, 3, –
Ткаченко Марія, 13.05.33, 11, –
Ткаченко Марія, 31.03.33, виснаження
Ткаченко Микита Омелькович, 19.07.32, 55, від голоду
Ткаченко Микола Юхимів, 01.04.33, 40, –

- Ткаченко Мотря**, 22.03.33,54
Ткаченко Олександра, 17.04.33, 17, –
Ткаченко Олексій Микитів, 13.03.33,10 –
Ткаченко Орина Назарова, 08.03.33,54,виснаження
Ткаченко Петро, 27.04.33, 17, –
Ткаченко Прокоф Анрійович, 30.05.33, 50, –
Ткаченко Семен Микейтович, 04.05.33, 17, –
Ткаченко Трохим Назарів, 21.02.33, 66, від старості
Ткаченко Юхим Андрійв, 18.03.33, 57, виснаження
Ткаченкова Ольга Йовхимова, 14.03.32, 3, туберкульоз легенів
Трегубенко Катерина, 16.06.33, 4, –
Трегубенко Свиридина, 07.05.33, 48, –
Тригубенко Верка, 19.04.33, 6, –
Тригубенко Іван, 02.07.33, 5, –
Трощин Івга Григоровна, 06.02.33,80, від старості
Трощин Ларіон, 13.04.33, 53, –
Трощин Остап Іванович, 18.07.33, –
Трощин Параска, 14.05.33, 47, –
Трощин Федор Васильович, 22.12.33, 3 місяці, –
Трощин Яків, 25.06.33, 60, –
Трощин Яков, 30.06.33, 60, –
Туканин Андрій Пилипович, 12.02.33, 2, запалення легенів
Фесенко Ганна, 27.03.33, 65, виснаження
Фесенко Іван Орисархів, 19.03.33, 0,5 недокрів'я,
Фесенко Іван, 20.06.33, 17, –
Фесенко Марко Федоров, 10.03.33,75 –
Фесенко Митрофан, 20.06.33, 5, –
Фесенко Михайло, 07.05.33, 15, –
Фесенко Михайло, 07.06.33, 15, –
Фесенко Никифор, 08.05.33, 38, –
Фесенко Ніка, 16.05.33, 12, –
Фесенко Ольга, 01.08.32, 8 міс., туберкульоз легенів
Фесенко Палашка, 31.05.32, 65, склероз серця
Фесенко Пелуго Никонович, 27.03.32, 6 міс., запалення легенів
Фесенко Петро Полікарпович, 25.05.33, 7, –
Фесенко Степан Дмитрович, 04.09.32, 65, склероз серця і судин
Фесенко Федося, 27.06.33, 35, –
Фесенко Федот, 10.05.33, 38, –
Фисенко Петро, 10.07. 32, 2 неділі, пронос
Фисенко Петро Федотів, 10.07.32, 2 неділі, пропасть
Хорошенко Івдоха Ільова, 26.02.33,50 –
Хорошко Дмитро Свиридів, 02.06.33, 8, –
Хорошко Дмитро Свиридів, 25.05.33, 7, –
Хорошко Євдокія Ільова, 27.03.33, 50, від старості
Хорошко Катерина, 23.05.33, 7, –
Хорошко Марія, 03.06.33, 9, –
Хорошко Марія, 26.06.33, –
Хорошко Мотря, 15.03.33, 70, від старості
Хорошко Петро Свиридівна, 29.05.33, 6, –
Хорошко Петро Свиридович, 06.03.33, 1,5, –
Хорошко Петро Свиридович, 07.03.33, 12, виснаження
Христюк Борис Борисів, 10.03.33, 58, –
Христюк Борис Петрів, 16.02.33,2,запалення почок
Христюк Василь, 12.06.33, 74, –
Христюк Василь, 21.03.33, 0,5, виснаження
Христюк Ганна Іванівна, 28.02.33, 9, від різачки
Христюк Гапка Павлівна, 17.05.32, 57, ущемлена грижа
Христюк Грицько Никандрович, 04.03.33, 3, –
Христюк Іван Андрійв, 10.03.33, 17, від недокрів'я
Христюк Іван Леонідович, 15.05.33, 8 –
Христюк Іван Сергійович, 23.08.32, 5, отруєння споринєю
Христюк Леонідівна, 14.06.33, 5, –
Христюк Марина, 15.06.33, 31, –
Христюк Марко Олексійв, 20.03.33,75,від старості
Христюк Микола Нипоків, 10.04.33, 3, –
Христюк Митро Іванович, 12.05.33, 62, –
Христюк Михайло Іванів, 22.02.33,14,від різачки
Христюк Михайло, 07.07.32, 60, від недоїдання
Христюк Никифор Петрів, 04.03.33,40 –
Христюк Одарка Ладимирівна, 03.03.33, 42, –
Христюк Петро Якович, 19.06.33, 25, –
Христюк Улита Петрівна, 10.03.33, 60, –
Христюк Явдоха Якимовна, 29.08.32, 5, туберкульоз легенів
Хрумало Костянтин Петрів, - 18.03.33,54,від старості
Хрумало Михтод Петрович, 06.05.32, 60, рак шлунка
Хрумало Палашка Титива, 10.06.33, 50, –
Хрущ Данило Микитович, 03.01.33, 83, від старості
Хрущ Катерина, 29.05.33, 3, –
Хрущ Ольга, 14.07.33, 32, –
Цурпало Антон, 02.04.33, 7, –
Черкаська Ганна Явтухівна, 01.07.32, 1 місяць, від недоїдання
Черкаський Василь Євтухіїв, 11.07.32, 19, від недоїдання
Черкаський Євтух Антонів, 31.03.33, 41, виснаження
Черкаський Павло Євтухович, 11.03.33, 13, –
Черкаський Павло Йосипович, 11.03.33, 13, –
Черкаський Петро Євтухів, 16.03.33,5 –
Чернозуб Химка Симонович, 28.07.32, 86, склероз серця
Чорнобайява Химка Савчина, 03.09.32, 29, отруєння споринєю
Чорновий Санько Артемів, 02.04.33, 4, –
Чернозуб Андрій, 20.05.33, 9, –
Чернозуб Ігор, 06.05.32, 65, рак шлунка
Чернозуб Ірина, 08.05.33, 48, –

Чорнозуб Леонтій, 30.04.33, 50, –
Швидка Віра Данилівна, 10.05.33, 42, –
Швидка Орися, 04.05.33, 50, –
Швидкий Володимир, 13.07.33, 8, –
Шевченко Дорош Степанів, 06.03.33, 38, виснаження
Шевченко Катерина Дорошкіна, 09.02.33, 8, недокрів'я,
Шевченко Никифор Степанов, 16.04.33, 40, –
Шевченко Олександр Харитонович, 17.02.33, 10, виснаження
Шевченко Петро Харитонович, 15.02.33, 13, запалення легенів
Шевченко Петро, 19.03.33, 1, недокрів'я, різачка
Шеремет Ігор Трохимович, 27.03.33, 27, виснаження

Шеремет Катерина Миронова, 17.06.32, від голодовки
Шеремет Ликом Микитів, 10.03.33, 15, виснаження
Шеремет Ліонід, 08.05.33, 2, –
Шеремет Луцина, 09.04.33, 32, –
Шеремет Марко Василів, 02.03.33, 38, виснаження
Шеремет Марко, 12.05.33, 35, –
Шеремет Марко, 21.03.33, 38, –
Шеремет Мар'я Марковна, 29.08.32, 6 неділь, не своєчасне народження
Щербак Филимон Григорович, 23.03.33, 72, запалення легенів
Щур Алип, 21.05.33, 60, –
Щур Дмитро Савич, 15.02.33, 4, виснаження

Щур Євдоха Мехтодовна, 21.08.32, 2 неділі, різачка
Щур Іван Савич, 05.03.33, 4, –
Щур Карпо, 20.05.33, 60, –
Щур Савка, 04.03.33, 37, виснаження
Явтушенко Демектій, 06.08.32, 85, загальний склероз
Яременко Грицько, 21.04.33, 17, –
Яременко Домаха, 10.07.33, 75, –
Яременко Йовтух Пилипів, 14.12.33, -, –
Ярміло Віра Олексіївна, 19.01.33, 18, туберкульоз легенів
Ярунцова Ольга, 17.05.33, 40, –

с. Циблі

Вперше зустрічається в писемних джерелах XVII ст. В 1929 році в селі Циблі було 342 двори, проживало 2211 осіб. Того ж року створено колгосп ім. Паризької комуни.

Загальна кількість померлих від голоду – 1200 чол., встановлено імена 695 чол., причому якщо у 1932 році померло 100 селян, то у 1933-му – 595.

Мартиролог жителів с. Циблі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1873, арк. 48-101; спр. 1899, арк. 1-266) та свідченнями Лесика М.П., 1928 р.н.; Пагер Є.М., 1921 р. н.; Мізіна Г.С., 1918 р.н., записаними в 2008 р. Пагер О. В., сільським головою.

В мартирологу з дотриманням мовних особливостей оригіналів при наявності даних у алфавітному порядку поміщено прізвище, ім'я, по батькові, дату смерті, вік померлих та причину смерті.

Алоненко Андрій Максимович, 26.07.1932, 3, кір
Барановська Марфа Юхимівна, 25.06.1933, 9, виснаження
Барановська Надія Йовхимівна, 23.05.1933, 6, виснаження
Батрак Варка Іванівна, 28.08.1933, немає, виснаження
Батрак Василь Олексій, 19.04.1933, 9, невідомо
Батрак Єрастій Васильович, 04.0.1933, 45, невідомо
Батрак Зінька Федорова, 21.03.1933, 65, виснаження
Батрак Іван Ігорів, 25.07.1932, 1, застужене холодом
Батрак Манька Дан., 16.02.1933, 18, невідомо
Батрак Марія Денисівна, 05.02.1933, 6міс, дитяча хвороба
Батрак Марфа Григорівна, 27.06.1933, 10, виснаження
Батрак Надежда Федорова,

08.07.1933, 8, виснаження
Батрак Оксана Андріївна, 26.01.1932, 58, по старості
Батрак Панас Ол., 17.03.1933, 15, виснаження
Батрак Пилип Схронів, 03.05.1933, 12, виснаження
Батрак Софія Гаврилівна, 04.07.1933, 27, виснаження
Батрак Тетяна Ерастова, 19.05.1933, 13, виснаження
Батрак Тетяна Федорівна, 29.04.1933, 12, невідомо
Батрак Тетяна Якимівна, 25.04.1933, 7, невідомо
Батрак Улита, 21.04.1933, 75, невідомо
Батрак Уляна Федорівна, 28.04.1933, 20, невідомо
Батрак Фед. Сарн., 25.05.1933, 10, виснаження
Батрак Федор Демидів, 02.02.1933, 5, дитяча хвороба

Батрак Федора, 14.06.1932, 70, старість
Батрак Химка Левкова, 29.04.1933, 4, невідомо
Батрак Явдоха Олекс., 12.05.1933, 58, виснаження
Батрак Яков Олек., 3 квартал 1933, 10, виснаження
Батрак Яков Олек., 1 квартал 1933, 24, виснаження
Бездольний Сергій Петрович, 16.03.1933, 81, старість
Березка Василь Федорів, 31.08.1933, немає, виснаження
Березка Галька Аркадіївна, 15.05.1933, 45, виснаження
Березка Йовхим Нестер., 08.03.1933, 3, невідомо
Березка Марія Федорівна, 13.06.1933, 2, виснаження
Березка Олена Йовхимова, 10.07.1933, 65, виснаження
Березка Петро Кузьмович,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

- 26.05.1933, 66, старість
Березка Уляна Прохорова,
 12.04.1933, – , невідомо
Бикало В. П., 24.02.1933, 8,
 невідомо
Бикало І. Ільков, 26.05.1933, 5,
 виснаження
Бикало Іван Петрович,
 12.02.1933, 1, дитяча хвороба
Бикало Ілько Петрович,
 22.02.1933, 59, вдома
Бикало Макар Яков, 28.03.
 1933, 70, старість
Бикало Манька Яков.,
 16.03.1933, 4, невідомо
Бикало Марфа Ільківна,
 29.05.1933, 12, виснаження
Бикало Марфа Петрова,
 10.02.1933, 3, дитяча хвороба
Бикало Мотря,
 31.05.1932, 65, старість
Бикало Надежда Ільківна,
 29.04.1933, 30, невідомо
Бикало Настя Ільковна,
 25.05.1933, 10, виснаження
Бикало Параска Ільківна,
 19.06.1933, 75, старість
Бикало Петро Федорович,
 03.05.1933, 5, виснаження
Бикало Химка Йовхимова,
 18.03.1933, 50, виснаження
Бикало Явдоха Якова, немає,
 6, виснаження
Бикало Яков Федорович,
 27.05.1933, 55, виснаження
Бицюра Марія Йосипова,
 12.02.1933, 7, невідомо
Білоус Мотря Кирилова,
 24.01.1933, 75, старість
Бовкун Іван Федорович,
 11.06.1933, 2, виснаження
Бовкун Мина Іванів, 10.04.
 1933, 4, виснаження
Бойко Антон Йовдокимович,
 16.06.1933, 36, виснаження
Бойко В. С., 18.04.1933, 8,
 невідомо
Бойко Василь Андріїв, 24.04.
 1933, 73, невідомо
Бойко Василь Іванов, 28.03.
 1933, 47, невідомо
Бойко Василь П., 30.04.1933, 9,
 виснаження
Бойко Василь Павлович,
 13.05.1933, 60, виснаження
Бойко Гапка М., 11.03.1933, 55,
 виснаження
Бойко Іван Антонович,
 28.04.1933, 12, невідомо
Бойко Іван Сергійович,
 26.08.1932, до 1, дитяча хворість
Бойко Ілько Артемів, 26.06.
 1933, 18, виснаження
Бойко Катерина Гнатовна,
 21.07.1932, -, не своєчасні роди
Бойко Манька Антонова,
 23.05.1933, 7, виснаження
Бойко Марія Василівна,
 07.05.1933, 14, виснаження
Бойко Марія Федорівна,
 04.08.1933, 20, виснаження
Бойко Микола Герасимов,
 21.05.1933, 37, виснаження
Бойко Мина Хролів,
 30.06.1933, 34, виснаження
Бойко Мирон Ільков,
 28.03.1933, 7, виснаження
Бойко Мотря Іванова,
 12.05.1933, 17, виснаження
Бойко Одарка Антонова,
 03.05.1933, 29, виснаження
Бойко Одарка, 1 квартал 1933,
 6, виснаження
Бойко Олена Іванова, 13.03.
 1933, 64, старість
Бойко Петро Артемович,
 16.06.1933, 12, виснаження
Бойко Петро Артемович,
 16.06.1933, 14, виснаження
Бойко Петро Іванович, 26.01.
 1933, 3, дитяча хвороба
Бойко Санька Ів., 11.03.1933, 8,
 невідомо
Бойко Сергій Васильович, -
 03.05.1933, 13, виснаження
Бойко Сергій Яремович,
 16.06.1933, 10, виснаження
Бойко Сидор Трохимович,
 16.05.1933, 7, виснаження
Бойко Софія, 08.03.1933, 52,
 невідомо
Бойко Степан Лаврович,
 19.06.1933, 15, виснаження
Бойко Тиміш Антонів, 16.09.
 1932, 1, дитяча хвороба
Бойко Федор Яков., 13.03.
 1933, 18, невідомо
Бойко Явдоха Миронова,
 28.03.1933, 4, виснаження
Бойко Яків Михайлович,
 02.08.1932, 80, старість
Бровицька Одарка Артемівна,
 08.01.1933, 84, старість
Бука Йовдоха Іванівна,
 24.07.1933, 12, виснаження
Васько Клим Харитонів,
 30.07.1932, 76, старість
Вижлюк Василь Панасович,
 07.05.1933, 13, виснаження
Вижлюк Горпина Федот.,
 05.02.1933, 54, старість
Вижлюк Іван Ільків, 09.11.1933,
 3, дитяча хвороба
Вижлюк Йовим Федорович,
 08.07.1932, 78, старість
Вижлюк Мусій Маркович,
 24.04.1933, 18, невідомо
Вижлюк Степан, 17.09.1932, 5,
 простуда
Вижлюк Уляна Іванівна,
 23.07.1932, 40, невідомо
Вівдич Андрій Андрійович,
 11.05.1933, 7, виснаження
Вівдич Катерина Семенова,
 16.03.1933, 4, невідомо
Вівдич Наталка Павлова,
 14.04.1933, – , невідомо
Вівдич Параска Федосіївна,
 05.02.1932, 98, по старості
Вівдич Санько Тихонов,
 02.03.1933, 75, старість
Вівдич Якилина Данилова,
 11.03.1933, 81, старість
Віжлюк Іван Мусійович,
 17.06.1933, 27, виснаження
Вірчич Василь Олекс.,
 27.06.1933, 2, виснаження
Вірчич Галька Савчина,
 26.05.1933, 1, дитяча хвороба
Вірчич Галька Фед.,
 21.05.1933, 7, виснаження
Вірчич Ганна Гордіївна,
 09.05.1933, 12, виснаження
Вірчич Манька Іванівна, -
 03.08.1933, 12, виснаження
Вірчич Марія Терентійова,
 01.07.1933, 3, виснаження
Вірчич Недежда Олекс.,
 27.06.1933, 20, виснаження
Вірчич Семен Федорович,
 25.06.1933, 13, виснаження
Вірчич Софія Петрівна,
 26.05.1933, 28, виснаження
Вірчич Терешко Федорів,
 15.07.1933, 26, виснаження
Вірчич Тетяна, 17.06.1933, 65,
 старість
Ворона Варка Андрійкова,
 17.04.1933, 24, невідомо
Ворона Ганна Харитонівна,
 06.03.1932, 27, воспаленіє
Ворона Настя Андійова,
 31.05.1933, 6, виснаження
Гаврилечко Ганна Ів.,

01.03.1933, 1, дитяча хвороба
Гаврилечко Карпо Фед.,
 24.04.1933, 4, невідомо
Гаврилечко Оксана Кузьмівна,
 24.07.1933, 65, виснаження
Гаврилечко Олекса Іванович,
 30.04.1933, 9, виснаження
Гаврилечко Пріська, 27.04.
 1933, 67, невідомо
Герасименко Іван Овр.,
 08.03.1933, 2, невідомо
Герасименко Іван Пилипович,
 16.11.1932, 38,
 запалення легень
Герасименко Іван Федорович,
 12.05.1933, 12, виснаження
Герасименко Марія Федорівна,
 26.04.1933, 86, невідомо
Герасименко Пилип Авт.,
 06.03.1933, 2, невідомо
Герасименко Сергій Федоров,
 28.03.1933, 56, виснаження
Герасименко Химка Якомова,
 03.09.1932, 67, старість
Горобець Петро Петрович,
 16.03.1933, 12, невідомо
Горобець Тетяна Федорова,
 12.04.1933, 85, невідомо
Гринько Артем Кузьмів,
 18.01.1933, – , дитяча хвороба
Гринько Васька Василівна,
 18.07.1932, 73, старість
Гринько Герасим Степанов,
 19.02.1933, 6, невідомо
Гринько Йовим Кирилів,
 16.11.1933, 47, запалення кишок
Гринько Маруся, 06.06.1932,
 31, невідомо
Гринько Михайло Степанович,
 09.07.1933, 48, виснаження
Гринько Надія Степанівна,
 28.05.1933, 6, виснаження
Гринько Олексій С., 15.08.
 1932, 11, невідомо
Гринько Пріська Павлівна,
 03.08.1932, 42, від болі живота
Гринько Степан Кирилів,
 21.08.1933, 36, виснаження
Гринько Уляна Василівна,
 25.05.1933, 55, старість
Гринько Федір Денисів,
 22.04.1933, 28, невідомо
Гусак Василь Панасів, 16.06.
 1932, 5, невідомо
Гусак Ганна Федорівна,
 17.07.1932, 40, невідомо
Гусак Катерина Григорівна,
 31.05.1932, 5, невідомо

Гусак Михайло Григорович,
 02.06.1932, 3, невідомо
Гусак Наталка Харл., 05.10.
 1932, 55, запалення по женські
Гусак Петро Григорович,
 31.05.1932, 7, невідомо
Данько Василь Карпів, 05.05.
 1933, 11, виснаження
Данько Володимир Карпів,
 30.04.1933, 16, виснаження
Данько Іван Панасів, 25.03.
 1933, 48, виснаження
Данько Іван, 12.06.1932, 2міс,
 невідомо
Данько Марина Панасівна,
 26.04.1933, 8, невідомо
Данько Мистина Панасівна,
 01.08.1932, 13,
 запалення легень
Данько Мотря Мусіївна,
 16.09.1933, 41,
 запалення легень
Данько Наталка Карпівна,
 01.05.1933, 3, виснаження
Данько Санька Яков, 03.09.
 1932, 67, старість
**Дем'яненко Антон Галактіо-
 нов**, 25.06.1933, 37, виснаження
Дем'яненко Галактіон, 30.05.1-
 932, 70, старість
Дем'яненко Іван Антонович,
 22.06.1933, 10, виснаження
Дем'яненко Ілько Якимович,
 21.05.1933, 37, виснаження
**Дем'яненко Катерина Ільків-
 на**, 09.05.1933, 23, виснаження
Дем'яненко Сергій Антонів,
 02.05.1933, 10, виснаження
Деркач Андрій Оврамович,
 29.05.1933, 12, виснаження
Деркач Василь Трохимович,
 22.05.1933, 1, дитяча хвороба
Деркач Ганна Савівна, 19.05.
 1933, 20, запалення легень
Деркач Іван Демидович,
 05.02.1933, 71, старість
Деркач Іван Оврамович,
 12.05.1933, 8, виснаження
Деркач Косар Савчин, 28.03.
 1933, 12, невідомо
Деркач Кузьма Віталійович,
 25.05.1933, немає,
 дитяча хвороба
Деркач Марко Андрійович,
 14.03.1932, 39, туберкульоз
Деркач Прокіп К.,
 11.05.1933, 11, віспа
Дорошенко Аврам Семенов,

22.02.1933, 5, невідомо
**Дорошенко Василь Ничипоро-
 вич**, 29.05.1932, 74, старість
Дорошенко Василь Петрович,
 17.06.1933, 2, виснаження
**Дорошенко Григорій Ничипо-
 рович**, 06.02.1933, 70, старість
Дорошенко І. І., 24.02.1933, 60,
 вдома
Дорошенко Ів. Гн., 02.03.1933,
 48, вени
Дорошенко Іван Никонович,
 27.04.1933, 50, невідомо
**Дорошенко Катерина Нико-
 нівна**, 24.04.1933, 5, невідомо
Дорошенко Макар Ничипоров,
 25.06.1933, 67, старість
**Дорошенко Марфа Семенів-
 на**, 30.04.1933, 3, виснаження
Дорошенко Микола Петрович,
 24.04.1933, 3, невідомо
Дорошенко Настя Іван.,
 10.03.1933, 12, невідомо
Дорошенко Одарка Никонова,
 25.06.1933, 12, виснаження
Дорошенко Петро Дмитрів,
 16.06.1932, 81, старість
**Дорошенко Федора Артемів-
 на**, 17.06.1933, 23, виснаження
Дрига Хівря Федорівна,
 28.07.1932, 50, старість
За калюжний Петро Парфенів,
 10.04.1933, 1, невідомо
Заболотній Василь Панфілів,
 28.03.1933, 75, виснаження
**Заболотній Панфіл Панфило-
 вич**, 28.06.1932, 5, невідомо
**Заболотній Панфіл Пимоно-
 вич**, 27.04.1933, 22, невідомо
**Заболотній Петро Панфило-
 вич**, 02.07.1932, 1, невідомо
**Заболотня Надежда Панфи-
 лівна**, 30.06.1932, 8, невідомо
Каменська Настя, 28.06.1932,
 62, невідомо
**Каменський Санько Олексан-
 дрович**, 07.06.1932, 22, невідомо
Карнарук Тиміш Іванів,
 20.04.1933, 18, невідомо
Карнаух Петро Федорович,
 05.07.1933, 5, виснаження
Карнаух Сонько Федорівна,
 05.07.1933, 7, виснаження
Касян Василь Яков, 29.03.
 1933, 5, віспа
Касян Іван Якович, 31.05.1933,
 5, виснаження

- Касян Мелашка Якова**, 22.05.1933, 8, виснаження
- Касян Надія Яківна**, 17.06.1933, 19, виснаження
- Касян Настя Явовна**, 31.05.1933, 8, виснаження
- Касян Настя Якова**, 27.05.1933, 7, виснаження
- Касян Наталка Несторова**, 31.05.1933, 35, виснаження
- Касян Пріська**, 10.07.1932, 75,
- Касян Сергій Якович**, 24.02.1933, 5, невідомо
- Кирида Микола Олексійович**, 01.05.1933, 27, виснаження
- Кируша Никон Акимів**, 02.05.1933, 6, виснаження
- Клименко Андрій Антонов**, 12.05.1933, 24, виснаження
- Клименко Антон Фед.**, 13.06.1933, 51, виснаження
- Клименко Василь Савчин**, 24.03.1933, 30, виснаження
- Клименко Гаврило Степанович**, 23.06.1933, 43, виснаження
- Клименко Милашка А.**, 19.05.1933, немає, дитяча хвороба
- Клименко Надежда Савівна**, 4 квартал 1933, 3, виснаження
- Клименко Савка Федорович**, 13.05.1933, 7, виснаження
- Клименко Харитина Федорівна**, 27.06.1933, 65, виснаження
- Клименко Химка Ониськівна**, 25.03.1933, 48, виснаження
- Клименко Христя Васильова**, 06.03.1933, 5, невідомо
- Кобець Максим Трохимович**, 13.05.1933, 2, виснаження
- Кобець Настя Степанівна**, 25.06.1933, 9, виснаження
- Кобець Петро Степанович**, 25.06.1933, 1, дитяча хвороба
- Кобець Уляна**, 13.05.1933, 46, виснаження
- Козачок Агей Каленикович**, 18.03.1933, 15, виснаження
- Козачок Василь Кирилів**, 05.08.1933, 4, виснаження
- Козачок Кирило Антонов**, 16.05.1933, 15, виснаження
- Козачок Марфа Альтова**, 02.05.1933, 60, старість
- Козачок Михайло Олександрович**, 16.05.1933, 50, виснаження
- Козачок Олексій Гнатович**, 17.06.1933, 32, виснаження
- Козачок Панас Семенович**, 24.07.1933, 14, виснаження
- Козачок Петро Данилів**, 08.07.1933, 60, виснаження
- Козачок Устя Семенова**, 16.05.1933, 65, виснаження
- Козачук Домаха Іванівна**, 28.04.1933, 55, невідомо
- Коник Василь Данилович**, 20.07.1932, 1.5, невідомо
- Коник Галька Іванова**, 26.0.1932, 1міс, дитяча хвороба
- Коник Григорій Луків**, 17.01.1933, 71, старість
- Коник Данило Борисович**, 30.05.1933, 52, виснаження
- Коник Катерина Іванівна**, 18.05.1933, 47, виснаження
- Коник Манька Данилова**, 30.05.1933, 7, виснаження
- Коник Марко Гр.**, 11.03.1933, 7, невідомо
- Коник Марфа Захарова**, 18.03.1933, 7, виснаження
- Коник Олекса Максимів**, 29.08.1933, 2, виснаження
- Коник Олена Іванівна**, 27.05.1933, 8, виснаження
- Коник Параска Григорівна**, 04.07.1933, 5, виснаження
- Коник Петро Данилів**, 22.08.1932, до 1, невідомо
- Коник Санька Іванівна**, 09.07.1933, 2, виснаження
- Коник Сонька Григорівна**, 06.05.1933, 12, виснаження
- Коник Степан Іванович**, 26.06.1933, 12, виснаження
- Коник Явдоха Данилова**, 30.05.1933, 5, виснаження
- Коруша Василь Никанорович**, 03.06.1932, до 1, невідомо
- Коруша Федоска**, 15.05.1933, 7, виснаження
- Корша Павло Никонів**, 11.08.1932, 3, дитяча хвороба
- Крумка Борис Олек.**, 08.05.1933, 46, виснаження
- Крумка Петро Олек.**, 08.05.1933, 6, виснаження
- Кузнець Мотька Петрівна**, 30.04.1933, 4, виснаження
- Кузнець Степан Данилів**, 16.03.1933, 55, невідомо
- Кузнець Варка**, 29.05.1933, 27, виснаження
- Кузнець Василь Федорович**, 30.10.1933, 32, апарат серця
- Кузнець Гаврило Олекс.**, 09.07.1933, 2, виснаження
- Кузнець Катерина**, 08.05.1933, 7, виснаження
- Кузнець Надія Петрівна**, 23.05.1933, 6, виснаження
- Кузнець Явдоха Кузьмівна**, 14.07.1933, 73, старість
- Кузнецька Галька Олексіївна**, 25.04.1933, 1, невідомо
- Кузьменко Андрій Яхремів**, 3 квартал 1933, 6, виснаження
- Кузьменко Василь Дмитрович**, 25.06.1933, 9, виснаження
- Кузьменко Василь Семенов**, 29.06.1933, 5, виснаження
- Кузьменко Іван Каленикович**, 09.05.1933, 18, виснаження
- Кузьменко Ілько Денисович**, 01.02.1933, 57, старість
- Кузьменко Йовим Йовдокимович**, 07.07.1933, 35, виснаження
- Кузьменко Калинка Харл.**, 08.05.1933, 20, виснаження
- Кузьменко Лавро Сидор.**, 22.05.1933, 15, виснаження
- Кузьменко Марія Сидорова**, 23.04.1933, 5, невідомо
- Кузьменко Марія Степанівна**, 01.01.1933, 2, дитяча хвороба
- Кузьменко Мотря Лаврова**, 12.06.1933, 3, виснаження
- Кузьменко Надія Степ.**, 14.02.1933, 49, невідомо
- Кузьменко Оксана Йовхимівна**, 28.06.1932, 33, невідомо
- Кузьменко Оксана**, 06.06.1932, 62, невідомо
- Кузьменко Олексій Степанович**, 15.07.1933, 3, виснаження
- Кузьменко Ониська Данилівна**, 31.01.1933, 8, дитяча хвороба
- Кузьменко Петро**, 29.07.1933, 12, виснаження
- Кузьменко Пилип Димидів**, 11.03.1933, 80, старість
- Кузьменко Прокіп Каленикович**, 25.04.193, 25, невідомо
- Кузьменко Семен Петрович**, 16.06.1933, 16, виснаження
- Кузьменко Степан Каленикович**, 27.05.1933, 9, виснаження
- Кузьменко Уляна Василівна**, 03.08.1933, 36, виснаження
- Кузьменко Федор Лаврович**, 29.05.1933, 1, дитяча хвороба

Кузьменко Федора Степанова, 24.05.1933, 11, виснаження
Кузьменко Федоська Лазарова, 09.03.1933, 7, невідомо
Курило Андрій Васильович, 27.06.1932, 70, невідомо
Курило Андрій Павлович, 14.03.1932, 7, захворювання кісток
Курило Антон Свиридів, 25.02.1933, 15, вдома
Курило Василь Омелькович, 11.06.1932, 8, невідомо
Курило Гаврило Антонович, 04.07.1933, 10, виснаження
Курило Галька Яковна, 13.06.1933, 13, виснаження
Курило Ганна Олекс, 05.08.1932, 1міс, невідомо
Курило Григорій Марків, 04.11.1932, 12, простуда
Курило Грицько Савчин, 02.09.1932, 3, дитяча хворість
Курило Ів. Микит., 07.03.1933, 30, невідомо
Курило Ісакій Трохимов, 21.02.1933, 52, вдома
Курило Йосип Омел., 16.02.1933, 65, невідомо
Курило Катерина Савчина, 21.01.1932, до 1, обклад горла
Курило Марія, 12.05.1933, 15, виснаження
Курило Марфа Павлівна, 24.04.1933, – , невідомо
Курило Марфа, 16.06.1932, 6, невідомо
Курило Маряна Михайлова, 17.03.1933, 91, старість
Курило Микита Микитович, 10.04.1933, 3, виснаження
Курило Микола Омел., 17.08.1932, 1, дитяча хвороба
Курило Микола Павлов, 21.05.1933, 7, виснаження
Курило Мокрина Титова, 17.04.1933, 2, невідомо
Курило Мотря Антонівна, 04.05.1933, 6, невідомо
Курило Надежда Іванівна, 31.05.1932, 1932, 1, невідомо
Курило Надежда Павлівна, 14.06.1932, 2, невідомо
Курило Надежда, 19.02.1933, 50, вдома
Курило Настя Омелькова, 03.02.1933, 75, старість
Курило Наталка Іванова,

21.04.1933, 5, невідомо
Курило Олена Мусявна, 30.03.1933, 2, виснаження
Курило Олена Терентійова, 29.05.1933, 30, виснаження
Курило Омелько Аед., 06.03.1933, 29, невідомо
Курило Омелько Іванович, 10.06.1932, 30, невідомо
Курило Платонида Самійлівна, 10.05.1933, 9, виснаження
Курило Пріська Федорівна, 29.05.1933, 60, старість
Курило С. Ом., 26.02.1933, 87, вдома
Курило Савка Ів., 15.07.1933, 38, виснаження
Курило Самійло Микитів, 22.01.1933, 72, старість
Курило Сонько Пилипович, 04.01.1933, 70, старість
Курило Тетяна Якова, 22.05.1933, 15, виснаження
Курило Устя Ливкова, 26.11.1933, 35, туберкульоз.
Курило Химка, 08.05.1933, 6, виснаження
Курило Христа Ничипорівна, 16.11.1933, 50, старість
Куць Ольга Борисівна, 09.07.1933, 61, старість
Кучерява Вірка Петрова, 07.03.1933, 8, невідомо
Кучерява Марія Федорівна, 08.02.1933, 2, рвоти
Кучерява Марфа Костянтинівна, 06.07.1933, 11, виснаження
Кучерява Параска Костянтинівна, 16.06.1933, 13, виснаження
Кучерявий Єфрем Архипович, 30.05.1932, 65, старість
Кучерявий Іван Петров, 25.03.1933, 60, виснаження
Кучерявий Петро Архипів, 25.03.1933, 60, виснаження
Кучерявий Петро Петрович, 22.05.1933, 13, виснаження
Лесик Аврам Степ., 27.09.1932, 73, старість
Лесик В. Савчин, 09.03.1933, 53, невідомо
Лесик Ганна Семенівна, 06.05.1933, 33, виснаження
Лесик Євдокія Михайлівна, 14.07.1933, 15, виснаження
Лесик Іван Гнатів, 15.05.1932, 3, невідомо
Лесик Іван Михайлович,

17.07.1932, 2, невідомо
Лесик Іван Панасович, 14.07.1933, 49, виснаження
Лесик Ігор Савчин, 2 квартал 1933, 13 виснаження
Лесик Ігор Савчин, 3 квартал 1933, 3, виснаження
Лесик Лукеря Садим., 12.05.1933, 40, виснаження
Лесик Марія Романівна, 27.04.1933, 5, невідомо
Лесик Марфа Михайлова, 20.05.1933, 14, виснаження
Лесик Михайло Якович, 29.05.1933, 36, виснаження
Лесик Мотря Гнатов, 24.04.1933, 16, невідомо
Лесик Настя Михайлівна, 05.05.1933, 25, виснаження
Лесик Олександр Михайлович, 05.07.1932, 5, невідомо
Лесик Олександр, 18.06.1932, 72, старість
Лесик Оришка Демидова, 11.08.1932, 90, старість
Лесик Петро Михайлів, 18.04.1933, 84, невідомо
Лесик Сидір, 11.07.1932, 82, старість
Лесик Степан Іванович, 13.06.1933, 21, виснаження
Лесик Тетяна Микитівна, 04.07.1933, 63, старість
Лесик Федора Іванова, 2 квартал 1933, 13, виснаження
Лесик Хівря Іванівна, 06.05.1933, 37, виснаження
Литвиненко Лисовета Михайлова, 18.04.1933, 38, невідомо
Литвиненко Манька Михайлова, 11.05.1933, 6, виснаження
Литвиненко Микола Олек., 24.04.1933, 71, невідомо
Литвиненко Митрисянівна, 24.07.1932, 82, старість
Литвиненко Мотря Омелянівна, 08.05.1933, 9, виснаження
Литвиненко Олена Михайлівна, 12.05.1933, 21, виснаження
Литвиненко Фирса Семенович, 30.04.1933, 10, виснаження
Лихо гра Данило Каленикович, 30.04.1933, 10, виснаження
Лихогра Іван Каленикович, 09.07.1933, 12, виснаження
Лихогра Кулина Іванівна, 17.01.1933, 71, старість
Лихогра Манька Калениківна,

29.06.1933, 7, виснаження
Лихогра Микола Михайлович,
 19.05.1933, 1, дитяча хвороба
Лихогра Мотря Омельніквіна,
 09.05.1933, 4, виснаження
Лихогра Трохим Олекс.,
 22.01.1933, 62, старість
Лихогра Терешко Іванович,
 17.02.1933, 14, вдома
Лихогра Якилина Калениківна,
 09.05.1933, 1, дитяча хвороба
Логвин Галька Іванова, 1933,
 14, запалення кишківника
Логвин Горпина Захарова,
 15.05.1933, 1, дитяча хвороба
Логвин Ів. Семенів, 20.05.1933,
 9, виснаження
Логвин Манька Іванівна,
 19.06.1933, 2, виснаження
Логвин Марфа Мусіївна,
 26.06.1932, 6 міс, невідомо
Логвин Никифор Тар.,
 16.02.1933, 5, невідомо
Логвин Пріська,
 27.07.1932, 71, старість
Логвин Семен Іванов,
 16.03.1933, 1, невідомо
Логвин Уляна Назарівна,
 27.04.1933, 49, невідомо
Люлька Андрій Йовхимович,
 18.02.1933, 6, вдома
Люлька Андрій Петров,
 07.03.1933, 60, невідомо
Люлька В.П., 25.02.1933, 65,
 вдома
Люлька Василь Григорович,
 22.01.1933, 60, старість
Люлька Василь Зотов,
 21.03.1933, 70, виснаження
Люлька Василь Петрович,
 12.05.1933, 37, виснаження
Люлька Гордій Мусійович,
 10.01.1933, 51, старість
Люлька Григорій Іванович,
 27.05.1933, 40, виснаження
Люлька Зот Митрофанів,
 07.05.1933, 56, виснаження
Люлька Іван Артемович,
 23.07.1932, 1,5, дитячий роди-
 мець
Люлька Іван Григорович,
 16.05.1933, 10, виснаження
Люлька Іван Петров,
 21.02.1933, 60, вдома
Люлька Йовим Йовхимович,
 29.01.1933, 1, дитяча хвороба
Люлька Лисовета Захарова,
 17.04.1933, 48, невідомо

Люлька Марфа Зотовна,
 26.04.1933, 67, невідомо
Люлька Микола Зотів,
 22.03.1933, 35, виснаження
Люлька Мотря Петрова,
 19.03.1933, 22, виснаження
Люлька Настя Йовхимова,
 3 квартал 1933, 3, виснаження
Люлька Олена Зотова,
 21.03.1933, 2, виснаження
Люлька Петро Архипович,
 24.01.1933, 91, старість
Люлька Петро Саньків,
 02.03.1933, 3, невідомо
Люлька Роман Іванович,
 16.06.1932, 60, невідомо
Люлька Сергій Артемів,
 20.03.1933, 10, виснаження
Люлька Степан Григорович,
 01.05.1933, 60, старість
Люлька Степан Мусійович,
 29.05.1933, 41, виснаження
Люлька Тетяна Йовхимова,
 17.02.1933, 8, невідомо
Люлька Федоря Петрова,
 28.03.1933, 5, невідомо
Микитенко Прокіп Гордій,
 25.03.1933, 10, виснаження
Микоєнко Марфа, 06.05.1933,
 11, виснаження
**Миколаєнко Андрій Андрійо-
 вич**, 04.04.1933, 2, виснаження
Миколаєнко Антон Петрович,
 28.05.1933, 12, виснаження
**Миколаєнко Антонан Деми-
 дов**, 30.05.1933, 57, виснаження
**Миколаєнко Варвара Микола-
 ївна**, 24.04.1933, 4, невідомо
Миколаєнко Василь Іванович,
 30.04.1933, 70, старість
**Миколаєнко Василь Петро-
 вич**, 25.06.1933, 1,
 дитяча хвороба
Миколаєнко Ганна Семенова,
 12.04.1933, –, невідомо
Миколаєнко Горпина Лукова,
 02.03.1933, 47, висип
Миколаєнко Горпина Моківна,
 06.05.1933, 60, старість
**Миколаєнко Григорій Кирило-
 вич**, 11.03.1933, 45, виснаження
**Миколаєнко Григорій Матві-
 йович**, 25.05.1933, 29,
 виснаження
Миколаєнко Дмитро Онашків,
 10.07.1933, 50, виснаження
Миколаєнко Іван Кирилів,
 11.08.1932, 20, запалення легенів

Миколаєнко Ілько Іванович,
 25.07.1932, 1, невідомо
Миколаєнко Ївга, 08.06.1932,
 63, невідомо
**Миколаєнко Катерина Сидо-
 рова**, 24.05.1933, 9, виснаження
**Миколаєнко Любка Васильо-
 ва**, 24.01.1933, 74, старість
Миколаєнко Маковій Павлів,
 30.07.1932, 52, старість
**Миколаєнко Манька Йосипів-
 на**, 14.06.1933, 18, виснаження
**Миколаєнко Марина Кирило-
 ва**, 25.05.1933, 12, виснаження
**Миколаєнко Марійка Андрій-
 кова**, 4 квартал 1933, 15,
 виснаження
Миколаєнко Марія Архипівна,
 02.08.1932, 32, невідомо
Миколаєнко Микита Прокопів,
 08.11.1932, 52, старість
**Миколаєнко Михайло Івано-
 вич**, 08.07.1932, 90, старість
**Миколаєнко Михайло Івано-
 вич**, 16.03.1933, 4, невідомо
**Миколаєнко Михторій Васи-
 льович**, 12.06.1932, 32,
 психічно хворий
Миколаєнко Мотря Андріївна,
 18.11.1932, 1міс, дитяча хвороба
Миколаєнко Мотря Сидорова,
 24.05.1933, 5, виснаження
**Миколаєнко Мотря Кирило-
 ва**, 07.10.1932, 6 міс,
 запалення желудка
Миколаєнко Мусій Павлів,
 13.11.1932, 63, старість
**Миколаєнко Наталка Микола-
 ївна**, 24.09.1932, 38,
 запалення желудка
Миколаєнко Нестер Пилипов,
 21.02.1933, 11, вдома
Миколаєнко Онішко Констян.,
 09.02.1933, 6, дитяча хвороба
Миколаєнко Павло Матвій,
 27.06.1933, 13, виснаження
Миколаєнко Прокіп Хомів,
 14.01.1933, 50, грижа
Миколаєнко Роман М.,
 28.05.1933, 70, старість
**Миколаєнко Степан Ничипо-
 рів**, 18.03.1933, 5, виснаження
**Миколаєнко Тетяна Прокопів-
 на**, 09.07.1933, 65, старість
**Миколаєнко Федір Йосипо-
 вич**, 28.04.1933, 51, невідомо
Миколаєнко Федір,
 22.04.1933, 11, невідомо

- Миколаєнко Явдоха Прохорова**, 28.03.1933, 5, невідомо
- Миколаєнко Яким Мусійович**, 14.06.1933, 20, заразний
- Миколаєнкот Грицько Дмитрович**, 01.12.1932, 1, дитяча хвороба
- Мосницька Ганна Каленикова**, 10.08.1932, невідомо
- Мосницький Григорій Петрович**, 31.05.1932, 72, старість
- Мостова Варка Іванова**, 30.04.1933, 2, виснаження
- Мостова Ганна Данилівна**, 26.01.1933, 1, дитяча хвороба
- Мостова Кулина Федорівна**, 23.11.1932, 55, запалення легень
- Мостовий Артем Іванович**, 06.05.1933, 12, виснаження
- Мостовий Федір Іванович**, 12.04.1933, 65, невідомо
- Накоренок Варка Якова**, 28.05.1933, 3, виснаження
- Накоренок Лука Максимів**, 26.06.1933, 20, виснаження
- Накоренок Окс. Минов**, 26.05.1933, 31, виснаження
- Накоренок Олена Михайлівна**, 14.06.1933, 1, дитяча хвороба
- Накоренок Параска Макс.**, 20.04.1933, 3, невідомо
- Накоренок Сергій Михайлів**, 22.02.1933, 2, невідомо
- Накоренок Тетяна Данилівна**, 12.04.1933, 11, невідомо
- Несторенко Б. Пан.**, 15.05.1933, 48, виснаження
- Несторенко Василь Пан.**, 15.05.1933, 12, виснаження
- Несторенко Іван Панасович**, 08.05.1933, 45, виснаження
- Несторенко Уляна Тимофіївна**, 24.07.1933, 33, виснаження
- Овдєнко Синкліта**, 30.04.1933, 45, виснаження
- Омельченко Іван Лукович**, 11.09.1932, 90, старість
- Омельченко Марія Павлова**, 01.05.1933, 56, виснаження
- Омельченко Марфа Павлівна**, 21.05.1933, 38, запал.
- Омельченко Офанашка Макарова**, 23.05.1933, 35, виснаження
- Омельченко Павло Терентійович**, 15.05.1933, 57, виснаження
- Омельченко Сергій Терентійович**, 12.04.1933, 35, невідомо
- Омельченко Терешко Павлів**, 16.03.1933, 7, невідомо
- Омельяненко Павло Іванович**, 19.08.1932, 67, старість
- Пагер Василь Максимович**, 30.04.1933, 1, виснаження
- Пагер Вірка**, 29.05.1933, 70, старість
- Пагер Галька Каленикова**, 16.03.1933, 32, невідомо
- Пагер Каленик Карпів**, 14.09.1933, 31, виснаження
- Пагер Максим Яков**, 30.03.1933, 30, виснаження
- Пагер Манька Каленикова**, 10.04.1933, 46, виснаження
- Пагер Надежда Іванова**, 16.04.1933, 55, невідомо
- Пагер Павло Гнатів**, 25.02.1933, 72, вдома
- Пагер Палажка Якова**, 26.06.1933, 50, виснаження
- Пагер Санька Наумовна**, 26.04.1933, 49, невідомо
- Пагир Григорій Васильович**, 07.05.1933, 11, виснаження
- Пагир Максим М.**, 07.05.1933, 10, виснаження
- Петренко Григорів Лукянів**, 18.04.1933, 35, невідомо
- Петренко Кузьма Лукянів**, 19.09.1932, 35, запалення серця
- Петренко Одарка Олекс.**, 15.01.1933, 7, хворість
- Петренко Олена Василівна**, 24.04.1933, 45, невідомо
- Погорілий Андрій Федорович**, 05.05.1933, 49, виснаження
- Погорілий Василь Варламійович**, 31.05.1933, 6, виснаження
- Погорілий Петро Йовхимович**, 06.06.1932, 8, невідомо
- Попенко Галька Данилова**, 13.04.1933, 55, невідомо
- Потапова Уляна Петрівна**, 15.05.1933, 4, виснаження
- Потапова Уляна Соньк.**, 15.05.1933, 10, виснаження
- Потапова Явдоха Кузьмівна**, 25.05.1933, 75, старість
- Потахов Василь Гордійович**, 07.01.1933, 1, дитяча хвороба
- Потахов Василь Нестеров**, 20.05.1933, 31, виснаження
- Потахов Катерина Гордіївна**, 30.04.1933, 70, старість
- Потахов Петро Іванович**, 06.05.1933, 60, старість
- Потахов Тетяна Іванівна**, 05.05.1933, 30, виснаження
- Потахов Улита Гордіївна**, 30.04.1933, 3, виснаження
- Потахов Федів Іванович**, 12.05.1933, 12, виснаження
- Потахова Оксана Опанасівна**, 11.03.1933, 8, невідомо
- Потахова Харитина Гордійкова**, 24.03.1933, 55, виснаження
- Приблуда Василь Іванович**, 31.05.1933, 3, виснаження
- Приблуда Грицько Федорович**, 02.07.1933, 51, виснаження
- Приблуда Манька Павлівна**, 31.05.1933, 28, виснаження
- Приблуда Марія Іванівна**, 22.01.1933, 61, старість
- Приблуда Михайло Павлов**, 1 квартал 1933, 24, виснаження
- Приблуда Михайло Федоров**, 29.06.1933, 21, виснаження
- Приблуда Надежда Семенова**, 29.03.1933, 59, виснаження
- Приблуда Петро Федоров**, 21.03.1933, 10, виснаження
- Приблуда Тетяна Артемова**, 3 квартал 1933, 10, виснаження
- Приблуда Уляна Павлова**, 01.05.1933, 6, виснаження
- Різник Андрій Петрович**, 06.03.1933, 20, невідомо
- Різник Векла Пилипівна**, 30.05.1933, 17, виснаження
- Різник Іван Петрович**, 24.01.1933, 80, старість
- Різник Марфа Килимова**, 4 квартал 1933, 8, виснаження
- Різник Мотря Петрова**, 12.03.1933, 50, старість
- Різник Мусій Пилипів**, 06.03.1933, 74, невідомо
- Різник Настя Петрова**, 4 квартал 1933, 55, виснаження
- Різник Тарас**, 11.07.1932, 63, невідомо
- Різник Тетяна Омелянівна**, 17.06.1933, 45, виснаження
- Різник Федір Пилипів**, 11.04.1933, 3, невідомо
- Рубан Гаврило Прохорович**, 24.04.1933, 2, невідомо
- Рубан Григорій Михайлович**, 25.05.1933, 2, виснаження
- Рубан Петро Гаврилов**, 15.02.1932, – , туберкульоз
- Рудевич Аркадій Семенович**, 09.05.1933, 65, старість
- Рудевич Микола Семенов**, 30.03.1933, 49, виснаження
- Соломка Гапка Іванова**, 4 квартал 1933, 87, виснаження
- Соломка Ілько Сергійович**, 31.03.1933, 20, виснаження

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Соломка Лукіна Борисівна, 19.05.1933, 24, виснаження
Соломка Сахрон Йовченків, 30.05.1932, 60, старість
Соломка Уляна Якова, 21.02.1933, 60, вдома
Соломко Федор Гаврилович, 27.06.1933, 27, виснаження
Сонько Андрій Прокопович, 22.05.1933, 14, виснаження
Сонько Гаврило Микитів, 21.04.1933, 3, невідомо
Сонько Мотря, 29.03.1933, 47, віспа
Сонько Над. Микит., 06.03.1933, 40, невідомо
Сонько Приська М., 29.04.1933, 1, виснаження
Сонько Федора Микитова, 09.03.1933, 5, невідомо
Стоян Василь Павлович, 26.06.1933, 40, виснаження
Сухина Андрій Антонів, 03.05.1933, 40, виснаження
Сухина Антон Оксентійович, 24.01.1933, 3, дитяча хвороба
Сухина Іван Васильович, 27.05.1933, 2, виснаження
Сухина Катерина Андрійкова, 10.04.1933, 12, виснаження
Сухина Устя Антонова, 12.05.1933, 58, виснаження
Тур Санька, 31.01.1933, 80, старість
Тухла Одарка Степанівна, 09.07.1933, 56, виснаження
Тухлий Григорій Іванович, 17.06.1933, 4, виснаження
Тухлий Ів. Вас., 24.03.1933, 48, виснаження
Удод Тетяна, 29.05.1933, 9, виснаження
Фасворська Уляна Михова, 26.05.1933, 25, виснаження
Фесенко Андрій Іванович, 20.05.1933, 14, виснаження
Фесенко Василь Пан., 29.05.1933, 7, виснаження
Фесенко Ганна Федотовна, 12.07.1932, 2, невідомо
Фесенко Домаха Степанівна, 17.06.1933, 18, виснаження
Фесенко Іван Федорович, 25.06.1933, 40, виснаження
Фесенко Лідія Іванівна, 09.05.1933, 20, виснаження
Фесенко Марія Іванова, 07.05.1933, 60, старість
Фесенко Михайло Павлович,

05.07.1932, 2, невідомо
Фесенко Мотря Федорівна, 18.05.1933, 8, виснаження
Фесенко Павло Остапович, 26.04.1933, 23, невідомо
Фесенко Параска Павлова, 26.07.1932, 1,5, невідомо
Фесенко Петро Павлів, 02.03.1933, 3, дитяча хвороба
Фесенко Уляна Данилівна, 07.05.1933, 65, старість
Хоменко Гапка Трохимівна, 16.08.1933, 23, виснаження
Хоменко Трохим Антонович, 11.06.1933, 51, виснаження
Хотян Василь Минів, 06.05.1933, 30, виснаження
Хотян Галька Васильова, 20.04.1933, 72, невідомо
Хотян Катерина Василівна, 08.07.1933, 4, виснаження
Хотян Микола Іванович, 08.05.1933, 8, виснаження
Хотян Мотря Григорова, 08.07.1933, 15, виснаження
Хотян Санько Василів, 18.04.1933, 65, невідомо
Хотян Яким Федорович, 28.04.1933, 4, невідомо
Чимбель Кирил, 19.09.1932, 86, старість
Чимбель Мотря Павлова, 30.07.1932, – , не своєчасні роди
Чуйко Іван Васильович, 06.09.1933, 2, дитяча хвороба
Чухно Василь Гаврилів, 17.04.1933, 5, невідомо
Чухно Іван Гаврилович, 30.05.1933, 6, виснаження
Чухно Катерина Грицькова, 18.04.1933, 26, невідомо
Чухно Микола Іванович, 12.01.1933, 1, дитяча хвороба
Чухно Михайло Іванович, 20.10.1933, 1, дитяча хвороба
Чухно Надія Гаврилова, 21.03.1933, 4, виснаження
Чухно Прокіп Іванович, 31.05.1932, 50, невідомо
Чухно Тетяна, 19.06.1933, 61, старість
Шамро Тетяна Йосипівна, 26.06.1933, 33, виснаження
Шевченко Гапка Трохимова, 03.05.1933, 11, виснаження
Шевченко Марія Прохорівна, 29.01.1933, 5, дитяча хвороба
Шевченко Надія Трохимова, 21.03.1933, 2, виснаження

Шевченко Федора Трохимова, 22.02.1933, 12, невідомо
Шульга Василь Кондратович, 02.05.1933, 15, невідомо
Шульга Галька Кондратова, 26.07.1932, 2, невідомо
Шульга Ганна Федорівна, 18.05.1933, немає, виснаження
Шульга Гнат Артемів, 16.03.1933, 22, виснаження
Шульга Катерина Іванова, 21.04.1933, 3, невідомо
Шульга Марія Максимівна, 21.05.1933, 38, воспал.
Шульга Марія Ничипорова, 27.06.1933, 70, старість
Шульга Марфа Григорівна, 4квартал.1932, до 1, не зазначено
Шульга Мотря Іванова, 22.04.1933, 35, невідомо
Шульга Настя Пантил., 10.02.1933, 58, старість
Шульга Настя Якова, 23.03.1933, 1, виснаження
Шульга Наталія Костівна, 03.05.1933, 46, виснаження
Шульга Пенько Олек., 07.03.1933, 75, невідомо
Шульга Пестик Йосипович, 14.10.1933, 71, старість
Шульга Пріска Лев., 14.10.1933, 22, простуда
Шульга Профур Архипів, 16.04.1933, 21, невідомо
Шульга Тетяна Охр., 09.07.1933, 1міс, дитяча хвороба
Шульга Уляна Гнатовна, 28.05.1933, 8, виснаження
Шульга Федір Ничипір, 20.04.1933, 11, невідомо
Шульга Федор Порфірович, 30.04.1933, 13, виснаження
Шульга Федора Гаврилова, 27.06.1933, 30, виснаження
Шуляк Андрій Харламів, 01.12.1932, 1, дитяча хвороба
Шуляк Василь Олексійович, 19.05.1933, 12, виснаження
Шуляк Марія Харлампійова, 25.05.1933, 10, виснаження
Шуляк Михайло Варлампійович, 08.07.1933, 4, виснаження
Шуляк Тетяна Варлампіївна, 29.06.1933, 6, виснаження
Шуляк Харламп Харламп., 23.04.1933, 46, невідомо

Поліський район

Поліський район створений у 1923 році з центром у містечку Хабне. В середині 30-х років Хабне було переіменоване на Кагановичі Перші, а район став Кагановицьким.

1 листопада 1957 року Указом Президії Верховної Ради УРСР Кагановицький район був перейменований в Поліський, а його районний центр смт. Кагановичі Перші – на смт. Поліське.

Після Чорнобильської катастрофи постановою Верховної Ради України від 10.07.1996 року № 204 адміністративні формування району перенесені до смт. Красятичі Поліського району. Відселено 31 населений пункт, у тому числі – Поліське.

Архівних даних про колективізацію, розкуркулювання та Голодомор 1932-1933 років у Поліському районі немає. Свідчення очевидців голоду, які нині проживають у селах району, що залишились невідселеними після Чорнобильської катастрофи, підтверджують, що Голодомор 1932-1933 років – це наслідки не стихійного лиха, а штучно створена трагедія українського народу. За їхніми свідченнями встановлено також прізвища 667 осіб, замордованих голодом, з них 139 дітей.

Про штучно створений голод говорить і скарга селянки з містечка Хабне, опублікована в збірнику матеріалів і документів «Колективізація і голод на Україні: 1929-1933», яка повністю наводиться в цій книзі.

Про боротьбу із селянами-одноосібниками, що стало однією з причин Голодомору, свідчать біографічні довідки про реабілітованих громадян області, опубліковані у книзі «Реабілітовані історією. Київська область. Книга друга, К.: Основа, 2007. – 1040 с.

Як свідчать ці дані (а список виселених далеко не повний і називається тільки глава родини), із 69 сімей одноосібників Поліського району більшість – 48 було репресовано в 1930 році, дотискали в 1931 – 12 родин, а решта жертв припадає на осінь 1932 – весну 1933 років, тобто на пік Голодомору.

Зі слів очевидців на Поліссі, де ґрунти бідні і урожаї невисокі, деякі сім'ї голодували вже в 1931 році, бо вже тоді у селян почали відбирати продукти харчування.

У своїх спогадах колишній житель села Володарка М.П. Блішун розповідає, що у їхньому селі в 1930 р. розкуркулили 45 господарів, із них 12 сімей вислали на Північний Урал. 48 сімей покинули село і поїхали шукати кращої долі. Репресій зазнали великі родини і хуторяни. Навіть те, що люди вступали до колгоспів і здавали туди своє майно й живність, не захищало від переслідувань. Однією з ознак голоду на Поліссі, як він описує, було відкриття сиротинців для дітей, батьки яких померли від голоду.

В селах району встановлено пам'ятники та пам'ятні знаки жертвам Голодомору 1932-1933 років.

с. Вовчків

Вовчків був приєднаний до Поліського району в результаті адміністративно-територіальних змін, які проводились у Київській області в 1959 році з метою укрупнення районів. До цього село підпорядковувалося колишньому Розважівському району, утвореному в 1923 році.

У 1925 році в селі створюється товариство спільного обробітку землі.

Драматичними і радикальними були перетворення на селі наприкінці 20-х – на початку 30-х рр., які стали супроводжуватися такою жорстокістю й страхіттями, що їх можна назвати не інакше, як війною сталінського режиму проти селянства. Це була колективізація – заміна дрібних селянських господарств колективними, а точніше – повністю контрольованими державою і від неї залежними.

Колгосп «Нове поле» у с. Вовчків був організований у 1930 році. Техніки не було, крім п'яти кінних жаток і однієї кінної сівалки. Отож пустили в хід дідівський реманент: дерев'яні плуги, борони. Робота вся йшла вручну. Колгоспники одержували на трудодень 300-400 г. зерна і грішми по 20 копійок. Примусова праця була малоефективною. Обсяг сільськогосподарської продукції зростав повільно. Селянство поступово звикало працювати в умовах колгоспної системи абияк.

Голод 1932-1933 рр. не обминув і с. Вовчків. Під час хлібозаготівель комуністи та активісти села забрали у селян зерно та іншу сільськогосподарську

с. Вовчків. Пам'ятний знак жертвам Голодомору.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

продукцію. У пошуках зерна нищпорили в кожній хаті, зривали підлоги, залазили в колодязі. Навіть тим, хто вже пухнув з голоду, не дозволяли лишати собі зерно. Якщо виявлялося, що хтось не голодує, то його підозрювали у переховуванні зерна.

Залишившись без хліба, селяни їли котів, собак, кору, листя. У Вовчкові були зареєстровані навіть випадки канібалізму.

Поставлені у безвихідь селяни покидали домівки і пробували діставатися до міста. Проте для того, щоб перешкодити відхід до міста, сталінське керівництво у 1932 році ввело паспортну систему, фактично прикріпивши селян до землі.

Загальна кількість померлих в роки Голодомору невідома. А зі слів свідків цифра втрат становить 35 осіб, в тому числі 14 дітей.

Відомих місць захоронень у селі немає, померлих ховали на кладовищі села Вовчків, де встановлений пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Вовчків – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за даними Вовчківської сільської ради, районного історико-краєзнавчого музею смт. Красятичі та за свідченнями очевидців Потапенко М.І., 1927 р.н.; Гасило М. А., 1937 р.н.; Коваль Н. С., 1924 р.н., записаними у 2008 р. Руденко Ніною, Пінчук Валентиною, ученицями Вовчківського НВО.

В мартирологу при наявності даних вміщено прізвища й ініціали померлих, рік смерті та їхній вік.

Аликсандрієв П.Г.

селянин, весна 1933, 20 р.

Андрійченко П.Г.

селянин, весна 1933, 20 р.

Биченок П.І.

селянин, весна 1933, 40 р.

Биченок У.О.

селянин, липень 1933, 55 р.

Білянсько Г.П.

селянин, 6 квітня 1933, 43 р.

Гасило М.Ф.

дитина, весна 1933, 12 р.

Гасило Ф.К.

селянин, зима 1933, 30 р.

Гасило Ф.С., селянин,

березень 1933, 35 р.

Грищенко Л.А.

дитина, весна 1933, 4 р.

Грищенко М.А.

дитина, весна 1933, 2 р.

Кіндратенко С. М., селянин,

березень 1933, 60 р.

Кіндратенко Т., селянин,

3 листопада 1933, 43 р.

Кориціоко С.М.

дитина, весна 1933, 3 р.

Котусенко М.Я., селянин,

червень 1933, 43 р.

Мілешенко Л.

дитина, 5 вересня 1933, 3 р.

Мілешенко М., дитина,

5 вересня 1933, 2 р.

Мухоїд В.С.

селянин, весна 1933, 60 р.

Мухоїд З.Т., дитина селянина,

весна 1933, 3 р.

Мухоїд К.Т., дитина селянина,

весна 1933, 6 р.

Мухоїд М.М., дитина селянина,

3 травня 1933, 3 р.

Мухоїд Н.М., дитина селянина,

7 квітня 1933, 2 р.

Мухоїд Н.Т., дитина селянина,

весна 1933, 4 р.

Мухоїд О.Т., дитина селянина,

весна 1933, 10 р.

Новак В.В., дитина селянина,

літо 1933, 12 р.

Скопич З. А., селянин, квітень

1933, 33 р.

Скопич М.П., селянин, зима

1933, 40 р.

Скопич Р., селянин, 3 березня

1933, 42 р.

Томченко О.В.

селянин, осінь 1933, 40 р.

Томченко П.О., селянин,

осінь 1933, 50 р.

Харченко В.І., селянин,

осінь 1933, 39 р.

Тополь Т.Т. сім'я, в т.ч.

5 дітей від 3 до 7 років,

осінь 1933

с. Залишани (до 1947 р. – с. Слобода Леніна)

Колгосп, до складу якого входило 60 сімей, був утворений у березні 1930 року. Його організатором і першим головою був Зарицький Д.Ф.

Загальна кількість померлих в роки Голодомору невідома. А зі слів очевидців складає 16 осіб, із них троє дітей.

Відомих місць поховань в селі немає, хоронили на кладовищі села.

В 1987 р. з ініціативи сільської ради на кладовищі була встановлена меморіальна плита «Жертвам Голодомору».

Мартиролог жителів села Залишани – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за даними Залишанської сільської ради, районного історико-краєзнавчого музею смт. Красятичі, свідченнями очевидців Сороченко Г.К., 1931 р.н.; Зінченко А. М., 1920 р.н., записаними у 2008 р. учителькою Залишанського НВО Ярмоленко С.В. та тех. працівником Залишанського НВО Бовкун І.О.

Андрієнко Пилип Мусійович,

1932, 35 р.

Зарицький Іван Миколайович, 1933, 23 р.

Зарицька Марія Іванівна,

1932, 21 р.

Кириленко Віктор Юхимович,

1933, 30 р.

Кириленко Параска Миколаївна, 1933, 29 р.

Сороченко Текля Іванівна,

1932, 25 р.

Сороченко Федось Терентійович, 1932, 29 р.

Сірош Ніна Корнійвна

1933, 37 р.

Слепченко Тимофій Еліодорович, 1933, 31 р.

Юхименко Микола Григорович, 1932, 42 р.

Іванов Микола Григорович,

1933, 7 р.

Іванова Катерина Іванівна, 1932, 53 р.

Іванов Петро Григорович, 1933, 6 р.

Іванова Ганна Григорівна,

1932, 4 р.

Кулешов Михайло Пилипович, 1933, 58 р.

Кулешова Одарка Мусіївна

с. Зелена Поляна (до 1962 р. – с. Незаможне)

У 1929 р. в селі був створений колгосп під назвою «Шлях Леніна».

Кількість розкуркулених та засуджених громадян невідома. В селі проживало приблизно чотириста осіб. Жителі села в більшості працювали в колгоспі.

Село Незаможне Хабенського району в роки Голодомору 1932-1933 років втратило 80 осіб, з них 29 дітей. Ховали їх в дубняку серед села, там нині встановлено пам'ятник жертвам Голодомору. Такий же пам'ятник зведено і на діючому кладовищі с. Зелена Поляна.

Мартиролог жителів села Зелена Поляна – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Зеленополянської сільської ради, районного історико-краєзнавчого музею смт. Красятичі та за свідченнями очевидців Царенок М.М., 1922 р.н.; Литвин Н.М., 1920 р.н.; Мартиненко Н.Т., 1923 р.н.; Кіндратенко О.К., 1923 р.н., записаними у 2008 році Ємець Г.В., сільським головою с. Зелена Поляна, та Йовженко С.І., секретарем сільської ради.

Карачун Антон Данилович колгоспник, 1932-1933, 36 р.

Карачун Василь Антонович, дитина колгоспника, 1933, 8 р.

Карачун Любов Андріївна, дитина колгоспника, 1932, 9 р.

Карачун Любов Антонівна, колгоспник, 1933, 33 р.

Карачун Одарка Василівна, дитина колгоспника, 1932, 2 р.

Карачун Ольга Антонівна, дитина колгоспника, 1933, 10 р.

Карачун Павло Антонович, дитина колгоспника, 1933, 7 р.

Карачун Роман Васильович, дитина колгоспника, 1932, 3 р.

Кіндратенко Каленик Артемович, колгоспник, 1932, 44 р.

Кіндратенко Ліда Андріївна, колгоспниця, 1932, 67 р.

Кіндратенко Микита Васильович, колгоспник, 1933, 43 р.

Купрієнко Марко Маркович, дитина колгоспника, 1932, 3 р.

Кіндратенко Павло

Семенович, дитина колгоспника, 1932, 14 р.

Кіндратенко Павел Семенович, колгоспник, 1933, 73 р.

Кіндратенко Пилип Артемович, колгоспник, 1932, 62 р.

Кіндратенко Текля Максимівна, колгоспник, 1932, 24 р.

Литвин Арсен Романович дитина колгоспника, 1933, 13 р.

Литвин Василь Романович, дитина колгоспника, 1932, 10 р.

Литвин Євген Романович дитина колгоспника, 1933, 12 р.

Литвин Олександра Романівна, дитина колгоспника, 1933, 14 р.

Литвин Олександра Романівна, дитина колгоспника, 1933, 9 р.

Литвин Ольга Романівна дитина колгоспника, 1933, 10 р.

Мартиненко Василь Олександрович, дитина колгоспника, 1933, 5 р.

Мартиненко Віктор Олександрович, дитина колгоспника, 1933, 12 р.

Матриненко Володимир Олександр. дитина колгоспника, 1933, 2 міс.

Мартиненко Данило Сергійович, колгоспник, 1932, 41 р.

Мартиненко Кирило Іванович, колгоспник, 1932, 22 р.

Мартиненко Оксана Павлівна, дитина колгоспника, 1932, 7 р.

Мартиненко Олександра Олександр., колгоспник, 1933, 15 р.

Мартиненко Семен Іванович, дитина колгоспника, 1932, 2 р.

Матющенко Василь Матвійович, колгоспник, 1933, 25 р.

Матющенко Зіна Петрівна, дитина колгоспника, 1933, 6 р.

Матющенко Микола Петрович, дитина колгоспника, 1932, 9 р.

Матющенко Надія Петрівна, дитина колгоспника, 1932, 12 р.

Матющенко Петро Матвійович, дитина колгоспника, 1932, 6

р. **Матющенко Петро Сидорович**, колгоспник, 1933, 53 р.

Матющенко Прокіп Петрович, дитина колгоспника, 1933, 8 р.

Матющенко Олександр Миколайович

дитина колгоспника, 1932, 12 р.

Матющенко Оксана Матвійівна, колгоспниця, 1933, 23 р.

Матющенко Ольга Петрівна, дитина колгоспника, 1932, 8 р.

Науменко Артем Матвійович, колгоспник, 1933, 63 р.

Науменко Устина Павлівна, колгоспник, 1932, 59 р.

Ткач Василь Іванович дитина колгоспника, 1933, 11 р.

Ткач Григорій Денисович, колгоспник, 1933, 23 р.

Ткач Денис Петрович, колгоспник, 1933, 53 р.

Ткач Михайло Іванович, дитина колгоспника, 1933, 13 р.

Топчан Іван Микитович, колгоспник, 1932, 18 р.

Топчан Марія Марківна, колгоспник, 1933, 18 р.

Топчан Одюшка Пилипівна, дитина колгоспника, 1933, 1 р.

Топчан Текля Іванівна Колгоспник, 1933, 19 р.

Сім'я Царенка Захара, Сім'я Науменка Артема, 7 чоловік

Сім'я Матющенка Антона, 10 чоловік

Сім'я Онищенка Каленика

с. Зірка (до 1980 р. – Червона Зірка)

Село Зірка (Червона Зірка) виникло у 1917 році. Землі, відібрані у поміщика Горвата, роздавалися селянам із сіл Грезлі, Яблунька, Рагівка, Луговики.

На території с. Червона Зірка у 1933 році був створений колгосп, його назва спочатку була «Червона Зірка», а потім – «Червоний Партизан», «Комунар», імені Кірова, «Прогрес».

Згідно опитувань жителів села, які пережили Голодомор, від голоду померло 4 людей, з них 1 дитина.

Мартиролог жителів села Зірка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Мартиненко М.М., 1929 р.н.; Андрущенко Л.Я., 1926 р.н., записаними у 2008 році Білько Г.О., бібліотекарем; Білько О.І., завідуючою клубом.

Мартиненко Данило,
колгоспник,
1932 рік, 25 років
Мартиненко Зоня Яківна,

1932 р., 3 р.
Мартиненко Іван Сергійович,
колгоспник
1932 рік, 50 років

Мартиненко Марія
колгоспниця,
1933 рік, 50 років

с. Калинівка

Колишня назва села – Драчилівка. За переказами вона виникла від того, що перші поселенці жили серед лісової хащі, а оскільки поблизу не було млинів, виготовляли з каменю жорна – драчі.

В 1921 р. в селі створено сільську раду, в 1930 р. – колгосп «Спільна праця». Головою обрали В.В. Дідківського.

Померло в роки Голодомору 14 жителів, у тому числі 5 дітей. Місце поховання – кладовище.

Мартиролог жителів села Калинівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за даними Стещинської сільської ради, районного історико-краєзнавчого музею смт. Красятічі та за свідченнями очевидців Бобруєнко У.Л., 1919 р.н.; Шулькевич П.К., 1919 р.н.; Станіславенко К.П., 1923 р.н., записаними Ільницькою О.Г., сільським головою.

Вінгльовський Анатолій Михайлович, 72 р.
Вінгльовська Марія Іванівна, 74 р.
Йосків Йосип Микитович, 78 р.
Казьмірчук Михайло Іванович, 69 р.
Станіславенко Андрій Іванович,

72 р.
Тищенко Гапа Іван, 7 р.
Тищенко Катерина Василівна, 6 р.
Тищенко Максим Іванович, 5 р.
Тищенко Марина Василівна, 3 р.

Тищенко Ольга Василівна, 4 р.
Тищенко Христя Іванівна, 34 р.
Хрантонов Антін Антонович, 79 р.
Шевченко Антон Максимович, 60 р.
Шевченко Ганна Іванівна, 58 р.

смт. Красятічі

З 1998 року селище Красятічі є центром Поліського району.

Наприкінці 1929 року в селі організовано колгосп «Червоноармієць».

Даних про кількість дворів та мешканців в період 1931-1934 роки не збереглося. Кількість розкуркулених за споминами очевидців, складає 8 сімей, архівних даних про це не збереглося.

Загальна кількість померлих не встановлена, а зі слів очевидців маємо 13 прізвищ. Померлих ховали на кладовищах родичі, або від колгоспу.

Мартиролог жителів селища Красятічі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за даними Красятічської селищної ради, районного історико-краєзнавчого музею смт. Красятічі та за свідченнями очевидців Мишко О.М., 1918 р.н.; Давидюк О.Д., 1927 р.н.; Панченко Ф.С., 1918 р.н.; Прокопенка М.О., 1919 р.н., записаними у 2008 році зав. бібліотекою Кофановою О.Л. та директором будинку культури Залозною О.І.

Пам'ятний знак жертвам Голодомору, встановлений на селищному кладовищі в 1993 році з ініціативи Поліської районної державної адміністрації та Представника Президента України Мотрича В.І.

Аврамчук Грицько Іванович, селянин, 70 р.
Аврамчук Максим Іванович, селянин, 71 р.
Аврамчук Ніна, дитина селянина, 5 р.
Антузинська Текля, селянка, 69 р.

Залозний Олександр, селянин, 48 р.
Залозний Олександр, селянин, 74 р.
Корольчук Дмитро Трохимович, одноосібник, 19 р.
Мишко Митро, селянин, 50 р.

Мишко Хома, селянин, 52 р.
Прокопенко Кіндрат, селянин, 40 р.
Ревенчук Мирін, селянин, 39 р.
Ревенчук Оксана Савівна, селянка, 40 р.
Тарасенко Кирило, селянин, 39 р.

с. Луговики

У письмових джерелах село вперше згадується в 1917 році.

ТСОЗ у Луговиках заснований у 1926 році. Першим головою був Германчук П.Р. На базі ТСОЗ у 1930 році організувалася артіль «Червоний пахар», яка об'єднувала половину населення Луговиків. А в 1930-1931 рр. організувався колгосп «Більшовик», який об'єднав другу половину села.

Згідно опитувань жителів, які пережили Голодомор, по селу Луговики померло 11 людей, з них 6 дітей. У 1995 році на кладовищах в селі Луговики (по вулиці Леніна та по вулиці 1-го Травня) встановлено 2 пам'ятники жертвам Голодомору. Ініціатором була Луговицька сільська рада в особі голови Мушенка І.А.

Мартиролог жителів села Луговики – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за даними Луговицької сільської ради, районного історико-краєзнавчого музею смт. Красятичі та свідченнями очевидців Білька П.Й., 1924 р.н.; Білько М.Т., 1921 р.н.; Білько Н.Ф., 1922 р.н.; Дурицького І.К., 1925 р.н., записаними у 2008 році бібліотекарем Білько Г.О. та завідуючою клубом Білько О.І.

Білько Іван, дитина селянина, 1932 рік, 10 років
Білько Іван Титович, дитина селянина, 1932 рік, 3 роки
Білько Наталка Кузьмівна, колгоспниця, 1933 рік, 48 років
Білько Ольга Павлівна, дитина селянина, 1932 рік, 3 роки

Білько Парасковія Титовна, дитина селянина, 1933 рік, 5 місяців
Білько Софія Титовна, дитина селянина, 1932 рік, 7 років
Білько Федір Павлович, колгоспник, 1933 рік, 46 років
Войтенко Григорій,

колгоспник, 1933 рік, до 30 років
Дурицька Оксана Кузьмівна, дитина селянина, 1932 рік, 4 роки
Постолок Мартин, колгоспник, 1932 рік, 80 років
Фомич Ганна Трохимівна, колгоспниця, 1933 рік, до 30 років

с. Максимовичі

У 1928 році в селі був створений колгосп ім. Леніна, його заснували Костюченко О.І., Туровська Х.Б., а головою обрали Яременка М.С. Згодом в селі виникло кілька колгоспів: ім. Фрунзе, ім. Чапаєва, ім. Леніна.

В голодоморний 1933 рік мученицька смерть забирала максимовичан цілими сім'ями. Даних про загальну кількість померлих від голоду немає, а зі слів очевидців – 29 чоловік, в тому числі 8 дітей.

Знак-обеліск померлим під час Голодомору встановлено при вході на кладовище в 1991 році.

Мартиролог жителів села Максимовичі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Кузьменко А.П., 1917 р.н.; Богдан О.Й., 1924 р.н.; Ребрик С.А., 1915 р.н.; Мартиненко Н.Я., 1921 р.н., записаними у 2007 році секретарем Максимовицької сільської ради Кузьменко Т.В., бібліотекарем Ющенко Т.А.

Богдан Євтим Тимофійович,
Грищенко Олексій Михайлович,
Губська Малашка Ничипорівна,
Губська Уляна Ничипорівна,
Губський Карпо Ничипорович,
Губський Ничипор Тимофійович,
Кузьменко Ганна,
Кузьменко Уляна Гаврилівна, 15 років
Кузьменко Гаврило Дмитрович, 40 років
Кузьменко Дмитро

Гаврилович, 13 років
Кузьменко Іван Гаврилович, 14 років
Кузьменко Іван Максимович, 40 років
Кузьменко Кулина Григорівна, 60 років
Кузьменко Ольга Арсенівна, 27 років
Кузьменко Пилип Дмитрович, 34 роки
Кузьменко Федор Потапович,
Курач Мануїл, 7 років
Мартиненко Іван Андрійович, 12 років

Мартиненко Микола Андрійович, 6 років
Приходько Надія Дмитрівна
Приходько Марія Дмитрівна
Приходько Степан Дмитрович, 18 років
Приходько Дмитро,
Солодар Аврам, 54 роки
Солодар Василь Аврамович, 14 років
Солодар Іван Аврамович, 15 років
Терещенко Роман Кононович
Ющенко Тарас Васильович,

с. Мар'янівка

Отримавши свої наділи, багато селян почало будуватися на них. Так до 1927 року утворився біля Мар'янівки хутір Михалик (який пізніше офіційно було перейменовано в хутір Чичерин). З колишніх панських земель 100 десятин відійшло в державний резерв. На цій площі в 1925 році заснували ТСОЗ (товариство спільного обробітку землі) під назвою «Червоний пахар». Його головою обрано Тесленка Г.Х. ТСОЗ проіснував до 1930 року, коли на його базі під тиском зверху організували колгосп «Незаможник». Через рік у селі було створено ще одну сільськогосподарську артіль – «Ударник». У неї увійшли ті, хто раніше не хотів усуспільнювати свій реманент і тягло або просто працювати в гурті. У 1932-му році мешканці хутора Михалик (Чичерин) розселилися по сусідніх селах, більшість хуторян повернулася у Мар'янівку й для них було організовано ще один колгосп – ім. Орджонікідзе.

Загальна кількість померлих від Голодомору невідома, а зі слів очевидців складає 15 чоловік.

В 1995 році поставлено на сільському кладовищі пам'ятник жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів с. Мар'янівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за довідкою Мар'янівської сільської ради, районного історико-краєзнавчого музею смт. Красятічі, за свідченнями очевидців Білько Г.А., 1924 р.н.; Буряк Н.Д., 1927 р.н., записаними у 2008 році Білько Г.М., завідуючою клубом, та Трубою О.В., секретарем Мар'янівської с/р.

Буряк Людмила Микитівна,
з селян, 1931 рік, 9 років
Гордієнко Павло Максимович,
селянин, 1932 рік, 14 років
Купрієнко Антон Григорович
селянин, 1933 рік, 8 років
Конюшок Анастасія Миколаївна,
з селян, 1932 рік, 5 років
Конюшок Іван Петрович,
селянин, 1931 р. 1р.

Купрієнко Петро Іванович,
селянин, 1932 рік, 4 роки
Купрієнко Юрко Юрійович,
селянин, 1932 рік, 18 років
Мощенко Микола Іванович,
селянин, 1933 рік, 29 років
Науменко Галина Владиківна,
з селян, 1932 рік, 24 р.
Науменко Ганна Петрівна,
з селян, 1931 рік, 35 р.

Науменко Іван Петрович,
селянин, 1931 рік, 25 років
Недогибченко Христина Адамівна,
з селян, 1931 рік, 46 р.
Приходько Микола Павлович,
селянин, 1933 рік, 5 років
Сурженко Петро Трохимович,
селянин, 1932 рік, 17 років
Юхименко Павло Тихонович,
селянин, 1933 рік, 26 р.

с. Млачівка

У березні 1931 року бідняки і середняки об'єдналися у сільськогосподарську артіль «Нове життя», першим головою якої став Буткевич П.К.

Загальна кількість померлих від Голодомору невідома, а зі слів очевидців складає 58 чоловік, із них дітей – 35.

Жертв цієї трагедії ховали на кладовищі, яке діє і понині. На території кладовища громадою села встановлено пам'ятний знак «Жертвам Голодомору 1932-1933 років».

Мартиролог жителів с. Млачівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за даними Млачівської сільської ради, районного історико-краєзнавчого музею смт. Красятічі та за свідченнями очевидців Грищенко О.І., 1927 р.н.; Минуєнко А.Т., 1916 р.н., записаними у 2008 році секретарем Млачівської сільської ради Кучеренко І.І. та бібліотекарем Муровайло Л.М.

Бродевич Юрій Кузьмович
Василенко Василь Іванович
Василенко Василь Петрович,
13 років
Василенко Володимир Петрович,
10 років
Василенко Григорій Петрович,
65 років
Василенко Іван Петрович,
15 років
Василенко Катерина Іванівна
Василенко Меланія Петрівна,
5 років
Василенко Ольга Петрівна,

4 роки
Василенко Петро Іванович
Гончаренко Надія Андріївна
Гончаренко Петро Петрович
Губська Надія Сидорівна,
4 роки
Даниленко Уляна Дмитрівна
Денисенко Андрій Васильович
Денисенко Василь Іванович
Денисенко Іван Іванович
Денисенко Марія Василівна
Денисенко Микола Васильович
Денисенко Іван Васильович,

4 роки
Денисенко Михайло Васильович,
6 років
Комаренко Єлизавета Михайлівна,
9 років
Комаренко Марія Михайлівна,
7 років
Комаренко Ольга Михайлівна,
48 років
Мартиненко Кузьма Васильович,
55 років
Мартиненко Савета Семенівна
Мартиненко Семен Лукашевич

Мартиненко Приська Іванівна, 30 років
Мартиненко Хівря Іванівна, 50 років
Микитенко Ганна Прокопівна, 10 років
Микитенко Іван Прокопович, 4 роки
Микитенко Кузьма Прокопович, 8 років
Микитенко Тиміш Прокопович, 15 років
Микитенко Федір Прокопович, 19 років
Микитенко Федора Прокопівна, 35 років
Микитенко Прокіп Кузьмович, 40 років

Микитенко Семен Федорович
Мушенюк Ганна Кузьмівна, 48 років
Мушенюк Давид Федорович
Мушенюк Ганна Ільківна, 45 років
Мушенюк Марія Ільківна, 3 роки
Мушенюк Денис Ількович, 5 років
Мушенюк Лукір'я Давидівна, 11 років
Мушенюк Микола Давидович
Мушенюк Софія Ільківна, 11 років
Мушенюк Парасковія Ільківна, 8 років
Ребрик Юхим Іванович, 45 р.

Сурженко Ніна Дорофіївна, 1-1,5 років
Тимрук Володимир Миколайович
Тимрук Лідія Миколаївна,
Харченко Павло Климович, 10-15 років
Ющенко Василь Семенович
Ющенко Василь Якович, 27 років
Ющенко Іван Васильович, 14 років
Ющенко Марія Василівна, 9 років
Ющенко Надія Василівна
Ющенко Павло Васильович
Ющенко Палажка Іванівна, 27 років

**с. Орджонікідзе (до 1934 р. – с. Раківка)
 2008 року перейменовано в с. Романівка**

Засноване в 50-х роках ХІХ ст.

В 1932 р. в селі був організований колгосп ім. Менжинського, першим головою якого став Зайчук А.Г.

Під час примусової колективізації і штучного голодомору померло 65 жителів, з них 30 дітей. Померли ховали на кладовищах, хutorяни ховали своїх рідних в садках біля будинків.

Мартиролог жителів с. Орджонікідзе (Раківка) – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО ФР-5634, оп.1, справа 788, арк. 53-116), а також за свідченням Мацапури Л.І., 1913 р.н.; Мурги Л.К., 1916 р.н., записаними у 2007 році бібліотекарем Соколовською Р.О.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналу за наявними даними вказано прізвище, ім'я, по батькові, соціальний стан, дату смерті (в оригіналах вказано або лише рік смерті 1933, або число і місяць без укавання року) та вік померлих.

Адаменко Василь
 одноосібник, 1933 р., 80р.
Адаменко Домна Степанівна,
 одноосібник 15 червня, 70 р.
Адаменко Леон Данилович,
 одноосібник, 23 липня, 88 р.
Адаменко Домініка Василівна,
 одноосібник, 10 липня, 70 р.
Адаменко Георгій Станіславович,
 дитина, 5 липня, 6 р.
Адаменко Андрій Антонович,
 дитина, 19 серпня, 10 р.
Адаменко Калина Мартинівна,
 одноосібник,
 1 листопада, 40 р.
Верес Олександр Лук'янович,
 одноосібник, 15 липня, 65 р.
Верес Іван Лук'янович
 одноосібник, 10 липня, 60 р.
Верес Юзя Миколаївна
 одноосібник, 5 липня, 45 р.
Верес Мальвина Федорівна,
 дитина, 10 липня, 1 р.
Дрогуль Марія Павлівна
 одноосібник, 13 червня, 92 р.

Ісаєнко Арсен Дмитрович,
 одноосібник, 17 липня, 45 р.
Кириленко Михайло Іванович,
 дитина, 15 липня, 1 р.
Коломийченко Віктор Володимирович
 дитина, 1 червня, 1 р.
Коломийченко Ольга Володимирівна
 дитина, 10 червня, 5 р.
Козленко Петро Сарадонович,
 дитина, 20 червня, 6 р.
Кравчук Петро Іванович
 одноосібник, 10 травня, 60 р.
Литвиненко Влас Артемович,
 одноосібник, 18 квітня, 70 р.
Литвиненко Параска Демидова,
 одноосібник, 24 травня, 60 р.
Моргулець Стася Карлівна,
 дитина, 20 квітня, 1 р.
Моргулець Петро Карлович,
 дитина, 25 квітня, 10 р.
Моргулець Ганна Карлівна,
 дитина, 27 квітня, 3 р.
Моргулець Адольф Карлович,

дитина, 10 липня, 5 р.
Моргулець Федір Володимирович
 одноосібник, 10 липня, 21 р.
Надбережна Олександра Іванівна,
 дитина, 12 червня, 2 р.
Надбережна Майя Іванівна,
 дитина, 10 липня, 10 р.
Надбережна Саша Іванівна,
 дитина, 12 липня, 2 р.
Недашківській Костянтин Михайлович
 одноосібник, 25 липня, 55 р.
Олексієнко Ольга Максимівна
 дитина, 22 червня, 2 р.
Прокопенко Степан Семенович,
 член колгоспу, 05.07.1933 р., 24 р.
Прокопенко Макар Семенович,
 член колгоспу, 07.07.1933 р., 21 р.
Прокопенко Семен Петрович
 одноосібник, 07.06.1933 р., 70р.
Прокопенко Мотря Захарівна
 одноосібник, 30.06.1933 р., 60 р.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Ринчуковський Антось І.,
одноосібник, 1933, 78 р.
Ринчуковська Альбіна І.,
одноосібник, 1933, 16 р.
Сайчук Марія Антонівна
дитина, 10 вересня
Сайчук Марія Антонівна
Член колгоспу, 22 вересня, 55 р.
Сергієнко Антоніна Максимівна, дитина, 17 березня, 2 р.
Сергієнко Василь Максимович, дитина, 1 квітня, 6 р.
Сергієнко Максим
Мойсейович, одноосібник
23 червня, 38 р.
Сергієчко Настя Максимівна,
одноосібник 23 червня, 8 р.
Суханіцький Петро В.
одноосібник, 1933р., 25 р.
Таравський Іван В.
одноосібник, 1933 р., 53 р.
Таравський Степан Петрович,
одноосібник, 10 листопада, 68 р.

Таравський Станіслав
Тимофійович
одноосібник, 5 липня, 55 р.
Таравська Марія Степанівна,
дитина, 25 липня, 16 р.
Таравська Поля
Пантелеймонівна
одноосібник, 01 травня, 55 р.
Цудинович Бронь
Станіславович
одноосібник, 10 червня, 16 р.
Цудинович Антон І.
одноосібник, 1933р., 75 р.
Цудинович Аделя І.
одноосібник, 1933р., 70 р.
Шатило Адам Іванович
одноосібник, 10 липня, 60 р.
Шатило Іван Юхимович
одноосібник, 01.05.1933р., 60 р.
Шатило Броніслав Іванович,
дитина, 12.07.1933р., 14 р.
Шатило Костянтин І.
дитина, 1933р., 14 р.

Шатило Людвик Іванович
дитина, 05.07.1933р., 10 р.
Шатило Володимир Іванович,
дитина, 01.07.1933р., 8 р.
Шатило Петро Юхимович
Член колгоспу, 2.липня, 45 р.
Шатило Федь Петрович
дитина, 5 липня, 13 р.
Шатило Марія Карлівна
дитина, 20 липня, 2 р.
Шатило Болеслав Карлович,
дитина, 24 липня, 1 р.
Шатило Мотя Петрівна
дитина, 10 липня, 10 р.
Шатило Адам Петрович
дитина, 11 липня, 1р.
Шумейко Олександр Іванович,
одноосібник, 3 липня, 70 р.
Чудшович Петро Людвігович,
дитина, 1 червня, 2 р.

с. Рагівка

За однією з версій виникнення назви села Рагівка: виникло на порубці біля річки, що робила крутий вигин – ріг.

В 1929 р. в с. Рагівка, де проживало близько 3 тисяч мешканців, було організовано перший колгосп, куди вступали добровільно найбідніші селяни. Згодом утворились два колгоспи: «Червона авіація» (голова Гончаренко Г.І.) та ім. Ворошилова (Науменко П.Н.). Під час колективізації були розкуркулені Руденко Дмитро, Ковальчук Іван та ін.

Зі слів очевидців відома кількість жертв Голодомору – 31 житель, в тому числі 6 дітей. У 1991 році в с. Рагівка на кладовищі був відкритий меморіал жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів с. Рагівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Гончаренко О.М., 1919 р.н.; Гончаренко Н.І., 1919 р.н.; Вознюк О.І., 1929 р.н., записаними у 2007 році секретарем Рагівської сільської ради Недогібченко Г.І. та завідуючою клубом Будичиною Л.В.

Гриб Іван Лаврінович
Дубицький Антон Макарович
Дубицька Мелашка Іванівна
Дубицький Василь Антонович
Дубицький Григорій
Антонович
Дубицька Антоніна Антонівна
Дубицька Лукерія Антонівна
Дубицька Хівря Антонівна
Дубовецька Палажка Петрівна
Дубовецька Ганна Петрівна
Карапуцький Прокіп
Лаврінович

Карапуцька Ганна Петрівна
Карапуцький Дмитро
Прокопович
Карапуцький Андрій
Прокопович
Карапуцька Марія Прокопівна
Карапуцький Сергій
Прокопович
Карапуцький Іван Степанович
Кислицька Палажка Іванівна
Кислицька Марія Степанівна
Кислицька Ганна Степанівна
Кислицький Петро Степанович

Кислицький Іван Степанович
Кислицька Марфа Степанівна
Корейба Павло Іванович
Корейба Мотря Марківна
Корейба Мелашка Павлівна
Корейба Тихін Павлович
Корейба Марко Павлович
Кот Ганна Марківна
Кот Марина Кирилівна
Мушенко Одюшка Павлівна

с. Радинка

Виникло близько 200 років тому.

З початком колективізації у Радинці в 1930 році організовується артіль імені 8 Березня (голова Демченко Г.І.) Через рік у селі створюється ще одне господарство – «Шлях Полісся». Очолив його Шапоренко Ф.П. Керівник першого колгоспу за загадкових обставин загинув у 1931 році, їдучи дорогою в Чорнобиль.

В 1932 році головою місцевого колгоспу був Левко Марченко, який порушив вимогу про здачу державі всього наявного у колгоспі зерна. Частину зерна він роздав колгоспникам на трудодні. Його зняли з посади, а зерно примусили забрати назад.

Достовірних даних про кількість померлих під час Голодомору немає. Поховання проводилися на кладовищі в селі Радинка. Свідки трагедії пригадали прізвища 22 жертв, у тому числі 7 дітей.

Мартиролог жителів села Радинка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Галуш-ко Л.В., 1927 р.н.; Демченко Л.Д., 1926 р.н., Лишиленко М.С., 1929 р.н., записаними у 2008 році бібліотекарем Крамаревою Н.М. та директором Радинського НВО Лишиленко Н.М.

Пам'ятний знак односельцям –жертвам Голодомору 1932-1933 років, встановлений у 1993 році на сільському кладовищі.

Возна Уляна Яківна, селянка, 1932 р.

Лишеленко Катерина Антонівна, селянка, 1932 р.

Лишеленко Роман, дитина селянина, 1932

Лишеленко Василь Гнатович, дитина селянина, 1932 р.

Лишиленко Ганна Антонівна, селянка, 1932 р.

Лишиленко Микола Гнатович, дитина селянина, 1932 р.

Лишиленко Павліна Гнатівна, дитина селянина, 1932 р.

Лишиленко Текля, селянка, 1932 р.

Таравська Олександра Григорівна, селянка, 1932 р.

Таравський Володимир Петрович, дитина селянина, 1932 р.

Таравський Петро селянин, 1933 р.

Тимченко, селянин, 1933 р.

Тимченко, селянин, 1933 р.

Тимченко, селянин, 1933 р.

Тимченко, селянин, 1933 р.

Тимченко, (імен та років народження не встановлено)

селянин, 1933 р.

Томченко Ховра Романівна, селянка, 1932 р.

Томченко Михайло Романович, селянин, 1932 р.

Шапаренко Іван Микитович, дитина селянина, 1932 р.

Шапаренко Кузьма Микитович, дитина селянина, 1933 р.

Шапаренко Ганна, селянка, 1933 р.

Шапаренко Микита Петрович, селянин, 1933 р.

с. Стара Марківка (до 1938 року – с. Марківка)

В 1929 році в селі, яке тоді називалось Марківка і належало до Хабенського району, було засновано колгосп «Чорний брод». Пізніше його назву змінили на колгосп імені Щорса. За словами очевидців під час колективізації була розкуркулена одна сім'я. Кількість загиблих від Голодомору за архівними даними становить 57 чоловік, з них дітей 23.

Мартиролог жителів с. Стара Марківка (Марківка) – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп-1, справа 788, арк. 34-52; арк. 117-147).

Арцимович Марія Петрівна, 16.10.1932, 5 р.

Балининська Поля Костянтинівна

12 березня 1932, 7р.

Білогінський Грицько

7 вересня 1932, 80 р.

Білявська Марія

Олександрівна

21 липня 1932, 35 років

Буркацький Василь Грицьків, 8 лютого 1932, 32 р.

Єх Іван Йосипович

Член колгоспу

15 травня 1933, 65 р.

Єх Микола Войтович

Член колгоспу

26 червня 1933, 25 р.

Жубер Олександр

Хлібороб одноосібник

25 .03.1932, 12 р.

Іваненко Антоніна

Миколаївна, одноосібник

10 липня 1933, 15 р.

Іваненко Іван Степанович

Хлібороб-одноосібник

2 травня 1933, 63 роки

Іваненко Настя

Одноосібник

10 липня 1933, 17р.

Іваненко Олена

Член колгоспу

1 квітня 1933, 105 р.

Іваненко Петро Миколайович,

Учень, 10 червня 1933, 10 р.

Каву Вільгем Зотович

Член колгоспу
3 серпня 1933, 50 р.
Каву Павліна Вільгельмовна
Учениця
15 липня 1933, 7 років
Казда Антон Йосипович
14.04.1932, 4 р.
Кнішенко Олександр Маркович
Член колгоспу
11 травня 1933, 18 р.
Кнішенко Ганна Йовмівна
10.11.1932, 1 р.
Кнішенко Сима Іванович
Член колгоспу
27.04.1933, 80 р.
Конічек Антон Іванович
Член колгоспу
21.06.1933, 47 р.
Конічек Барашка
Хлібороб одноосібник
04.01.1932, 65 р.
Конічек Вікторія Василівна
Член колгоспу
15.08.1933, 40 р.
Кононученко
Надія Іванівна
учениця, 01.07.1933, 10
Концерт Ганна Леонідівна
Хлібороб одноосібник
29.01.1933, 50 р.
Корнієнко Ніна Карпова
11.09.1932, 1 рік
2 місяці
**Корнієнко Олександр Семе-
нович**, одноосібник
18.12.1933, 46 р.
Костюченко Іван Миколайович
одноосібник 06.09.
1933, 27 р.
Короленко Василь

Володимирович
одноосібник
01.06.1933, 56 р.
Крушка Ганна Іванівна
25.07.1933, 1 р.
Крушка Михайло Іванович
20.07.1933, 3 р.
Лукаш Іван В'ячеславович
Хлібороб одноосібник
09.02.1932, 67 р.
Лукаш Йосип
Член колгоспу
06.10.1933, 75 р.
Майстренко Василь Хотин
учень, 16.11.1932, 9 р.
Маліна Броніслав
Олександрович
19.04.1932, 3 дні
Маліна Вера Йосипівна
02.02.1932, 6 р.
Михалік Антон
Службовець,
04.12.1933, 25 р.
Незпуцка Кароліна
Дімонова
Хлібороб, одноосібник
27.03.1932, 84 р.
Ніконенко Іван Степанович
одноосібник 06.06.1933, 25 р.
Ніконенко Степан Іванович
Хлібороб одноосібник
10.08.1932, 62 р.
Пекло Ганна Федорівна
20.03.1933, 1 рік
Пекло Йосип Калинович
Хлібороб одноосібник
21.05.1932, 67 р.
Рудківський Іван Іванович
Одноосібник
10.05.1933, 45 р.

Семенченко Сергій
Станіславович
Член колгоспу
15.09.1933, 104 р.
Суздаль Василь Савович
30.07.1932, 4 р.
Татарчук Семен Артемович
Одноосібник
13.05.1933, 55 р.
Титюк Приська Іванівна
05.09.1932, 2 р.
Ткаченко Степан
Миколайович
14.08.19327 місяців
Токаренко Павло Гаврилович
Хлібороб одноосібник
28.03.1932, 63 роки
Трукса Войтех Йосипович
Член колгоспу
16.07.1932, 63 р.
Трукса Стасік
Член колгоспу
02.10.1932, 42 р.
Фещенко Іван Федорович
Одноосібник
16.07.1933, 15 р.
Фещенко Федір Павлович
Одноосібник
09.06.1933, 49 р.
Шоботенко Йосип
23.07.1932, 85 р.
Шпаковіч Олександр
Дмитрович
21.02.1932, 3 місяці
Щенаник Густав Іванович
21.08.1932, 5 міс.
Щетник Готланд Іван., 4 р.
Ягодіка Дзенц Дзеанович
Хлібороб-одноосібник
30.03.1933, 50 р.

с. Стещино

Назва Стещино пішла від урочища Стещинського. Виникли три вулиці, розмежовані лісом, на відстані близько 1 км одна від одної.

З початком колективізації створено 3 колгоспи, які носили назви вулиць – це XVI Партз'їзду, 20-річчя Жовтня, ім. Дзержинського. Такі назви ці вулиці мали до перейменування у 2008 році.

В роки Голодомору був один колгосп XVI Партз'їзду, створений у 1930 році.

Помер в роки Голодомору 61 житель, в тому числі 32 дітей. Місце поховання – 2 кладовища. У квітні 2008 року на кладовищі с. Стещино встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Стещино – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за довідкою Стещинської сільської ради, районного історико-краєзнавчого музею смт. Красятичі та за свідченнями очевидців Царенок Н.О., 1928 р.н.; Кравченко А.Д., 1922 р.н.; Репік Д.П., 1905 р.н., записаними в 2007 році Ільницькою О.Г., головою сільської ради.

Бежовець Василь Артемович,
дитина селянина, 1933 р., 4 р.
Безсмертний Ілько Антонович

селянин, 1932 р., 40 р.
Вашкевич Марія Іванівна
селянка, 1932 р., 69 р.

Верес Іван Іванович, дитина
селянина, 1933 р., 6 р.
Верес Поліна Іванівна, дитина
селянина, 1933р., 10 р.

Губерник Іван Кузьмович
дитина селянина, 1933 р., 2 р.
Губерник Кузьма Константинович
селянин, 1933 р., 45 р.
Губерник Омелько Кузьмович
дитина селянина, 1933 р., 5 р.
Губерник Текля Кузьмівна
дитина селянина, 1933 р., 7 р.
Дідівська Антоніна Петрівна
дитина селянина, 1933 р., 3 р.
Дідівський Іван Талимонович,
дитина селянина, 1933 р., 3 р.
Дідівська Катерина Талимонівна,
дитина селянина, 1933 р., 6 р.
Карасевич Франя Францівна
селянин, 1932 р., 39 р.
Комітюк Іван Іванович
селянин, 1933 р., 60 р.
Корбут Василь Іванович
селянин, 1933 р., 50 р.
Корбут Митрофан Іванович
селянин, 1933 р., 66 р.
Корбут Станіслав Миколайович
дитина селянина, 1933 р., 5 р.
Кузьменко Адам Іванович
селянин, 1933 р., 68 р.
Кузьменко Михайло Іларіонович
селянин, 1933 р., 43 р.
Мельніченко Софія Іванівна,
селянка, 1933 р. 21 р.
Недашківській Василь Андрійович,
селянин, 1933, 27 р.
Нестерчук Антон Іванович
селянин, 1933 р., 76 р.
Нестерчук Аріон Іванович
селянин, 1933 р., 36 р.
Нестерчук Василь Іванович
дитина селянина, 1933 р., 2 р.
Нестерчук Григорій Іванович
селянин, 1933 р. 20 р.

Нестерчук Домна Іванівна
дитина селянина, 1933 р., 15 р.
Нестерчук Іван Васильович,
селянин, 1932 р., 45 р.
Нестерчук Марія Іванівна
дитина селянина, 1932 р. 7р.
Нестерчук Микола Іванович,
селянин, 1933 р. 56 р.
Нестерчук Микола Іванович,
дитина селянина, 1933 р., 10 р.
Нестерчук Олександра Іванівна
селянка, 1933р. 44 р.
Нестерчук Палажка Іванівна
селянка, 1933р. 79 р.
Нестерчук Палажка Іванівна,
селянка, 1933 р. 43 р.
Нестерчук Параска Іванівна
дитина селянина, 1933 р., 13р.
Нестерчук Пелагея Іванівна
селянка, 1933 р. 49 р.
Нестерчук Севастьян Іванович
селянин, 1933 р. 46 р.
Нестерчук Сергій Іванович
дитина селянина, 1933 р., 10 р.
Нестерчук Уляна Іванівна
селянка, 1933 р., 74 р.
Нестерчук Юга Іванівна
селянка, 1933 р., 78 р.
Нечипоренко Ганна Іванівна,
дитина селянина, 1933 р., 2 р.
Нечипоренко Іван Іванович
дитина селянина, 1933 р. 4 р.
Отрощенко Андрій Іванович,
селянин, 1933 р. 37 р.
Отрощенко Іван Андрійович,
дитина селянина, 1933 р., 10 р.
Пількевич Михайло Іванович,
селянин, 1933р. 80 р.
Полінс Броніслав Едуардович
селянин, 1933 р., 50 р.

Прищепа Григорій Іванович
дитина селянина, 1933 р., 17 р.
Прищепа Костянтин Іванович,
селянин, 1933 р. 45 р.
Старовойтенко Василь Андрійович,
дитина селянина,
1933 р., 10 р.
Старовойтенко Мотря Олександрівна,
селянка, 1933 р.,
18 р.
Старовойтенко Петро Олександрович
дитина селянина,
1933 р., 10 р.
Старовойтенко Степан Андрійович,
селянин, 1932 р., 48 р.
Марченко Домна Іванівна,
селянка, 1933 р., 44 р.
Марченко Самійло Васильович,
дитина селянина,
1933 р., 6 р.
Чернігівець Борис Євгенович
дитина селянина, 1933 р., 4 р.
Чернігівець Борис Костянтинович,
дитина селянина,
1933 р., 1 р.
Чернігівець Ліда Євгенівна,
дитина селянина, 1933 р., 2 р.
Чернігівець Надія Костянтинівна,
дитина селянина,
1933 р., 2 р.
Царенок Микола Олексійович,
дитина селянина, 1933 р., 2 р.
Царенок Микола Омелянович,
дитина селянина, 1933 р., 1 р.
Якубчук Володимир Кирилович,
дитина селянина,
1933 р., 6 р.
Якубчук Ольга Кирилівна
дитина селянина, 1932 р., 2 р.

с. Шкнева

Перші писемні згадки про село датовані 1410 роком.

В 1930 році в селі створено колгосп «Червона армія». Головою був Тивоненко, а пізніше – Брагінський.

Одним із жахливих наслідків сталінської колективізації був Голодомор 1932-1933 рр. Цифра втрат від голоду невідома. Ветерани села пригадали прізвища 24 померлих від голоду односельців. На сільському кладовищі у 1993 році зведено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів села Шкнева – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Шапоренко З.Ф., 1928 р.н.; Гуляй Н.П., 1921 р.н., записаними у 2008 році Давидюк В.А, завідуючим клубом-бібліотекою, та Боб І.С., секретарем Шкневської сільської ради.

Гуляй Васирина Іванівна
Гуляй Василь Григорович
Гуляй Григорій Васильович
Гуляй Іван
Гуляй Лукера
Гуляй Марія Григорівна
Гуляй Марко Григорович
Гуляй Михайло Григорович

Гуляй Настя Самохтіянівна
Гуляй Оксана Іванівна
Гуляй Онися Степанівна
Гуляй Уляна
Гуляй Федора Калениківна
Давиденко Улита Опанасівна
Скопич Микола
Терещенко Варка

Терещенко Василь Степанович
Терещенко Іван Кирилович
Терещенко Марія Кирилівна
Терещенко Марія Степанівна
Терещенко Марія Кирилівна
Терещенко Степан Трифонович
Терещенко Трифон
Ходаківська Ганна

Рокитнянський район

Рокитнянський район було утворено в 1923 році. З 1929 по 1930 роки в ньому пройшла суцільна колективізація. В Рокитному в 1929 році збудували маслозавод, а в 1931-1933 рр. стали до ладу гранітний кар'єр, промкомбінат, промислова артіль «Швейтруд» та артіль інвалідів «Зоря». Значно розширилася сітка підприємств торгівлі. В 1931 році при Рокитнянській МТС була створена перша жіноча тракторна бригада

В 1935 році МТС мала 64 трактори, 16 вантажних машин, 51 двигун, 53 молотарки, 75 сівалок. Вона обслуговувала 21 колгосп.

В 1932 році в районі було 7950 господарств трудящих одноосібників, бідняків і середняків – 36,7 % від загальної кількості господарств.

Рокитнянський район – серед територій, що найбільше постраждали від голоду 1932-1933 рр. Точне число жертв Голодомору не вдалося встановити. «Червоні валки», «червоні токи», «червоні мітли», «чорні дошки» – ось основні поняття того часу. В 1932 році Рокитне було занесено на «чорну дошку» як село, «яке злісно саботує хлібозаготівлю». Скрізь ходили бригади по викачуванню хліба.

20 травня 1932 року на бюро Київського обкому КП(б)У було поставлено питання про продовольчу допомогу області. Серед 30 районів області до районів першої черги (для харчування дітей колгоспників (50%), окремих одноосібників та службовців сіл і містечок) потрапив і Рокитнянський район. Постанова ЦК КП(б)У від 21 травня 1932 р.: «...Вважати за потрібне надати допомогу в першу чергу таким районам, що перебувають у найбільш тяжкому стані: по Київській області 13 районам». Рокитнянщина дістала від уряду допомогу: на сівбу буряків 5212 пудів хліба, на їх обробіток - 8211 пудів хліба, 797 пудів риби, 66 пудів олії, 4000 пудів фуражних. З цього числа райвиконком розподілив селам для колгоспів та одноосібних бідняцько-середняцьких господарств, які засівають буряки та починають обробіток, а так само й для ясел: хліба – 5676 пудів, риби – 762 пуди, олії – 66 пудів. З них отримали колгоспи: хліба – 4086 пудів, риби – 594 пуди, олії – 42 пуди. Одноосібні господарства отримали: хліба – 240 пудів, риби – 168 пудів, олії – 18 пудів. Оскільки допомога надавалась тільки на засіяну площу буряків, всі колгоспи і одноосібні господарства отримували дану допомогу тоді, коли збільшувалась площа засіву. Ми розуміємо сьогодні, що голодні люди не могли виконати завищені норми по обробітку буряків та інших сільськогосподарських робіт і змушені були голодувати.

Згідно з доповідною запискою Наркомату охорони здоров'я від 3 червня 1933 р. «...наиболее пострадавшими являются следующие районы... Рокитнянский /12242/...»

Із «Записки по прямому проводу Київського обласного відділу ДПУ Голові ДПУ УСРР про кількість голодуючих районів та населених пунктів області та надання продовольчої допомоги населенню» /Не раніше 1 березня 1933 року/ ...24. Рокитнянський:

Количество населённых пунктов - 38

Голодующих взрослых /душ/ - 5277

Голодающих детей /душ/ - 2844

Количество больных - 160

Количество опухших - 7947

Количество умерших - 865

Случаев людоедства - 3

Случаев трупоедства - 1

Далі читаємо: «Сведения по линии райисполкомов превышают данные ГПУ».

Отже, з упевненістю можна сказати, що наведені вище дані дуже занижені, зменшені. Точне число жертв встановити сьогодні неможливо. Але можна вирвати у безпам'яті імена хоч частини цих страдників. Їх по району встановлено поіменно 3213 осіб. Статистична ж довідка за 1933 рік подає цифру 10458 померлих.

сmt. Рокитне

Районний центр Рокитне вперше згадується в конституції польського короля Сигізмунда III у 1590 році як володіння старости Білоцерківського Яна Острозького.

1929 року в Рокитному побудовано маслозавод, у 1931-1933 роках стали до ладу гранітний кар'єр, промкомбінат, промислова артіль «Швейтруд», артіль інвалідів «Зоря». На кінець 1930 року колгосп ім. 12-річчя Жовтня став великим господарством, яке обробляло 1600 га орної землі і об'єднувало більшість селян Рокитного. 1930 року з'явився перший трактор.

Люди працювали від світання до смеркання, а за свою працю не отримували нічого. Поступово пере-

Пам'ятна дошка, покладена у 2007 році на місці поховання закатованої голодом рокитнянської родини Свербиусів.

стали давати і ті 200 гр. пшениці та 10 копійок на трудодень, потім замість пшениці стали давати ячмінь, а в 1932 році не дали і ячменю. В 1932 році не стало свиней, тоді корів, поступово зникла птиця. Вимівши з колгоспних комор усе збіжжя, навіть посівний матеріал, стали забирати все і з селянських дворів.

Внаслідок недолугої державної аграрної політики, спланованого геноциду протягом 1932-1933 рр. померло дуже багато людей. Точні цифри жертв сьогодні встановити неможливо, але очевидці трагедії називають 589 померлих від голоду. За свідченнями тих же очевидців у селищі був факт людожерства.

В 1932-33 роках село Мовчанівка, яке на даний час входить до складу смт. Рокитне, теж потерпало від голоду. Є дані (із сторінок газети «Колгоспник Рокитнянщини»), що люди села дуже голодували. На «чорну дошку» його заносили дуже часто: «...Мовчанівка засіяла 18,8 відс. площі...», за зрив виконання плану заготівлі, за зрив утворення насінфондів і готування до весняної сівби...

Мартиролог жителів смт. Рокитне – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Мирець Є.А., 1923 р.н.; Бублика І.Г., 1913 р.н.; Зубчевської В.Я., 1921 р.н., та ін., записаними у 2008 році Ярмоленко В.М., спеціалістом селищної ради.

Мирець Євдокії Андріївни, 1923 р.н., **батько, дід і баба**, 1933
Бублика Івана Герасимовича, 1913 р.н., **двоє родичів-близнят**, 1933
Зубчевської Варвари Яківни, 1921 р.н., **брат Олексій**

(5 років), батько і баба
Мовчан Катерина Гнатівна
Подм ятнікова Марія
Макарівна
Поляченко Ганна Хомівна
Одарченко Ганна Андріянівна
Губаненко Марія Федорівна,

7 братів і сестер
Лисенко Мотрона
Лаврентівна
Осадчий Адам Сергійович

с. Бакумівка

Історія цього населеного пункту тісно пов'язана з появою і розвитком с. Ромашки. Довгий час села були одним поміщицьким землеволодінням.

У червні 1920 року у Бакумівці створено комітет незаможників. А у 1925 році Бакумівський сільськогосподарський колектив одним із перших в районі одержав трактор «Фордзон».

У 1928 році в селі створюється колгосп «Комунар». Проте через масову колективізацію з її примусовим затяганням в колгоспи і грабіжницьким вилученням зерна з колективних та одноосібних господарств, з розкуркуленням, село пережило трагедію Голодомору 1932-1933 років. Встановлено імена 79 загиблих, хоча самі ж очевидці твердять, що втрати були значно більшими.

Мартиролог жителів с. Бакумівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Артеменко Г.Г., 1921 р.н.; Головань Ф.Ю., 1917 р.н., та ін., записаними у 2008 році Колесник В.В., директором Бакумівського сільського Будинку культури; Крижньою О.М., бібліотекарем сільської бібліотеки.

Ковтун Іван
Ковтун Антон
Ковтун Оксана
Ковтун Якилина
Ковтун Ганна
Ковтун Антоніна
Ковтун Марта
Ковтун Олена
Бабак Марія
Бабак Андрон
Голубець Явдоха
Голубець Давид

Голубець Наталка
Голубець Порфирій
Прядунових сім'я
Драпой Іван
Драпой (син)
Драпой Наталка
Солов'їв сім'я: мати, син
Іван, дочка Зінька
Грушова Антоніна
Грушовий Іван і 1 дитина
Бабак Марія
Бабак Іван

Бабак Василь
Хомин Яшка, жінка та 5 дітей
Москалець Василь
Москалець Петро
Демський і діти
Талимонові жінка і діти
Коваленка сім'я (6 чол.)
Петрусів Віктор, жінка і діти
Касіч Денис
Яценко сім'я
Никки сім'я
Москалець Копній Петрович

Ковтун Лідія Терешківна
 Ковтун Володимир
 Терешкович
 Головань Василь Миколайович
 Ковтун Олександр Петрович
 Сторчовий Володимир
 Голубець Віктор Іванович
 Голубець Степанида
 Голубець Марія Вікторівна
 Голубець Катерина Вікторівна
 Голубець Митя Вікторович
 Полив'яна Марія Трохимівна
 Полив'яна Любов Трохимівна
 Полив'яний Володимир
 Трохимович

Полив'яна Ольга Трохимівна
 Полив'яний Трохим
 Полив'яна Явдоха
 Москалець Микола
 Андрійович
 Москалець Одарка Андріївна
 Москалець Андрій
 Андрійович
 Ковтун Лідія Степанівна
 Ковтун Василь Степанович
 Копилова Марія Прокопівна
 Копилова Санька Прокопівна
 Сторчовий Антон Сергійович
 Сторчова Явдоха Антонівна
 Грушова Катерина Михайлівна

Дубовий Іван
 Дубова Килина Ігнатівна
 Ковтун Любов Григорівна
 Ковтун Марія Володимирівна
 Ковтун Антон Гнатович
 Ковтун Іван Гнатович
 Ковтун Василь Гнатович
 Драпой Карпо Кузьмович
 Бойко Павло Дмитрович
 Бойко Маня Митрівна
 Головань Василь
 Миколайович
 Голубець Тетяна

с. Бирюки

Перша архівна згадка датується 1728 роком з приводу спорудження церкви.

У 1928 році в Бирюках створюється товариство спільного обробітку землі (ТСОЗ), а в 1929 році – колгоспи «Червона нива» (100 га землі, 17 бідняцьких господарств, голова – Н.А. Мусієнко) і «Червона садиба» (60 га землі, 22 селянські господарства, голова – А.Я. Ярмоленко).

В період суцільної колективізації натиск на селян був величезним. Ось як про це згадує А.С. Рубленко: «Мій батько хотів бути незалежним від колгоспу, а тому не піддавався на вмовляння активістів комітету

с. Бирюки. Пам'ятний знак, встановлений у 1993 році на місці масових поховань жертв Голодомору.

бідноти. Мав він доброго коня, плуг, хату під бляхою. Активісти наклали «тверді завдання» на постачання хліба державі. Батько сплатив податок, а в колгосп не пішов, гадаючи, що у майбутньому буде вільним від подібних поборів. Але на нього наклали ще один податок. І знову довелося заплатити. Коли батько купив для себе хліба, активісти з комнезаму і колгоспу забрали його до зернини, а батька попередили: якщо не вступить до колгоспу, то розв'яжуть хату, знімуть бляху, а самого із сім'єю вишлють. Батько був вимушений вступити в колгосп».

В Бирюках виникає ще одне колективне господарство – артіль «Третій вирішальний». Очолив її Пашенко О.К.

Колгоспи мали слабе господарство, низьку організацію праці. Бідність селян зростала, сільські жителі почали голодувати. Саме в цей період і з'явилися групи людей, які ходили по

хатах і вимагали здачі хлібних запасів. Старожили пам'ятають, як це відбувалося. «Активісти, які прийшли у хату, вишкребли все з печі, – розповідає Шевченко М.Б., – позабирали все і залишили нас, шістьох дітей, голодними».

В 1932 році в районній газеті «Колгоспник Рокитнянщини» знаходимо: «Бирюківська сільська рада не організувала активу села, колгоспників і трудящих на боротьбу за повне виконання завдання хлібоздачі одноосібниками.» Людей штрафували за заховане зерно від 200 до 300 карбованців, заховане зерно забирали і примушували виконувати безспірно план. 19 березня 1933 року село Бирюки було занесено на «чорну дошку» «за зриви плану м'ясозаготівлі в 1 кварталі».

У 1933 році Бирюківська сільська рада знищила домашні жорна у П. Геращенка, який молів борошно.

Під час Голодомору 1932-1933 років в двох селах Бирюки та Пугачівка померло приблизно 80 жителів.

В період 1932-1933 років поряд з селом Бирюки було село Пугачівка, де налічувалося 365 дворів. В 1928 році на території двох сіл було створено ТСОЗ (товариство спільного обробітку землі), в 1929 році – два колгоспи: «Червона нива» та «Червона садиба». У 1930 році обидва колгоспи об'єднали в «Третій вирішальний». В 1932-1933 роках головою сільської ради був Настевич.

НАЦІОНАЛЬНА **КНИГА ПАМ'ЯТІ** ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

За свідченнями очевидців у селах Бирюки та Пугачівка померло 26 осіб, з яких встановлено прізвища чотирьох.

Мартиролог жителів с. Бирюки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Осадчої Н.Ф., 1917 р.н.; Осадчої А.Є., 1919 р.н.; Пашенко О.А., 1920 р.н., записаними у 2008 році Бублик З.І., бібліотекарем.

Кононець Пилип Петрович,
1928 р.н.

1916 р.н.
Лученко Карпо, 1893 р.н.

Лученко Степан Карпович,
1925 р.н.

Григоренко Наталія Василівна,

с. Бушеве (стара назва – с. Пруси)

В 1929 році в селі почала діяти артіль «Червона зірка». Організаторами її були Краєвський К.П., Куліш В.Ф., Сова Г.Ф., Грабовський М.Г. та Радченко О.Д.

Прусаянська артіль «Червона зірка» була занесена на «чорну дошку» за «зриви вересневого плану хлібозаготівлі», за «зрив завдань партії та уряду з осінньої сівби в 1932 році» (газета «Колгоспник Рокитнянщини», 1932 р.) Багато людей померли від штучного голодомору і були поховані в спільній ямі при вході на кладовище. Старожили називають цифру приблизно 55 загиблих, але поіменно згадали лише трохи більше сорока.

Мартиролог жителів с. Бушеве – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Яненко Є.Л., 1917 р.н.; Артеменко Г.Г., 1921 р.н., та ін., записаними у 2008 році Колесник В.В., директором Бакумівського сільського Будинку культури.

Білявські – 3 дітей
Грабовська Ганна
Захар Василь
Клименко Яків, дружина Ольга
і 7 дітей
Калайда Федір, Санька, Ми-

хайло, Анатолій
Кравченки Яцько і Степан
Куліш Федько, жінка і діти
Радченко Іван Мих.
Яременки Ганна, Михайло,
Ольга

Яременки Євсей, Ганна, Анто-
ся, Володь
Яременко Лук'ян, Федір, Ми-
хайло, Танаська, Андрійко
Яременко Федір, Федора, Па-
наська, Михайло

с. Довгалівське

У минулому хутірець козака Троцька з Білоцерківського реєстрового козацького полку. 23 червня 1783 року «Вотчинне село Троцьке» полковник коронних військ Костянтин Якиновський отримав у дарунок від коронного гетьмана Ксаверія Браницького. Щоправда, село подарували з обумовою: «впредь до дальнейшего усмотрения». Ці слова давали право графам Браницьким у подальшому повернути село собі.

У 1900 році тут у 230 дворах мешкало 840 жителів. З 1446 десятин землі 738 належало поміщикам, 27 – церкві та 651 десятина селянам. У селі функціонував млин, крупорушка, 2 кузні, була церква. У 1907 році Троцьке перейшло в руки орендатора міщанина Куріха, який жорстоко поводився з людьми. У 1911 році у селі відкрили земельне училище. Після 1930 р. Троцьке перейменували на честь Валеріана Савелійовича Довгалевського.

В 1932 році знаходимо відомості про село Троцьке на «чорній дошці» від 26 січня «...злочинно зривають хлібозаготівлі у січні...»

Головою колгоспу в с. Довгалівське в тридцятих роках був Настевич Мина з с. Насташки, сільським головою – Коноваленко.

Пам'ятний знак – дерев'яний хрест пам'яті жертв Голодомору в лісовому масиві с. Довгалівське встановлений у 2008 році виконкомом сільської ради за ініціативою сільського голови Киричка Миколи Івановича та Першин Любові Петрівни.

Мартиролог жителів села Довгалівське – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений зі свідчень очевидців Боціон Г.Д., 1922 р.н.; Пархоменко Г.М., 1922 р.н.; Юнкер (Золочевської) Л.А., 1925 р.н., та ін., записаними у 2008 році Запорожець І.П., бібліотекарем.

Баба Бобріха та брати
Льоня і Коля
Бандура Петро
Бандура Ганна
Бандура Йосип
Бойко Сак

Боціон Марія
Боціон Параска
Боціон Тодоська
Боціон Христя
Брат Гриша
В Кравченків 5 дітей

Довгопола Катерина Іванівна
Довгопола Явдоха і її дочка
Загородній Гриша
Загородній Михайло
Загородній Яков
Загородній Олександр

Загородній Петро Якович
 Загородній Сашко Якович
 Загородній Сергій Якович
 Загородня Ганна, 2 сини та дід Саустян
 Загородня Катерина Яківна
 Загородня Ліда Яківна
 Загородня Марія
 Загородня Машка – дочка
 Загородня Мотря Яківна
 Загородня Ніна
 Загородня Софія
 Загородня Хівра
 Загородня Федора
 Михайлівна
 Коржевський
 Кравченко Ганна
 Кравченко Лукаш
 Кравченко Марія
 Кравченко Микола
 Лаврінович
 Кравченко Петро
 Кравченко Полінара
 Кравченко Пріська
 Кравченко Прокоп
 Федорович
 Кравченко Юхим Федорович
 Кравченко Григор
 Кравченко Іван Юхимович
 Кравченко Кость Федорович та 5 дітей

Кравченко Кузьма
 Кравченко Микола Юхимович
 Лоцюк Роман Трохимович
 Маруся (де зараз живе Здоричка)
 Мати Кравченко Ольга
 Мати Ольга Постарнеки
 Ганна й Олена
 Музика Іван Левкович
 Музика Микола та син
 Неділя Петро
 Неділя Степан
 Неділя Ніна
 Овсікова Явдоха
 Оксана (де зараз живе Здоричка)
 Пархоменко Дем'ян – 2 дітей
 Пахоленко Антон
 Пахоленко Антон
 Пахоленко Домаха
 Пахоленко Єва
 Пахоленко Максим, дружина
 Пахоленко Зінько Пилипович
 Пахоленко Іван Зінькович
 Пахоленко Михайло
 Пахоленко Софія і 6 дітей
 Печериця Володь
 Печериця Ганна
 Прокопенко Сидор
 Прокопенко Ілько Сидорович та 2 дітей

Романенко Саша
 Романенко Трохим
 Романенко Ярина Дем'янівна
 Романенко Любка
 Романенко Марія
 Романенко Параска
 Самелюк Ганна
 Самелюк Олександра
 Сестра Галя
 Син Якубович Олександр
 Соболівська Антонія
 Соболівський Левко та жінка
 Соболівський Іван
 Федусенко Андрій Петрович
 Федусенко Петро
 Федусенко Сергій
 Федусенко Тодоська
 Федусенко Ганна Сергіївна
 Федусенко Марія Сергіївна
 Федусенко Олександр
 Андрійович
 Фрусенко 3 дітей
 Черниш Ганна
 Черниш Маруся
 Щепанівська Марія і 2 дітей
 Щепанівський Василь
 Щепанівський Іван та жінка
 Щепанівські 5 дітей
 Якубович Варка Федорівна

с. Житні Гори

Першими колективними господарствами були колгоспи «Пролетар» і «Нове життя» (у 1932 році переіменовані в «Авангард» та ім. Леніна). Зо два десятки коней і корів – так починали в селі колективно господарювати. А в сім'ях – нестатки, голод.

В 1932 р. у Житніх Горах замість 200 грамів пшениці та 10 копійок на трудодень видавали ячмінь, згодом і його не стало. Почала зникати живність. Держава все більше і більше вимагала хліба. Сільські активісти «трусилу» зерно по хатах односельців. Пізніше забирали й картоплю. Розкуркулили 19 заможних родин і 14 середняцьких. Із свідчень очевидців у селі «...їли собак, котів, умудрялися ловити ворон (голубів давно не стало).»

Зі сторінок місцевої газети «Колгоспник Рокитнянщини» за 1932 рік читаємо: «... про роботу яслів та дитмайданчику Житньогірської артіль ім. Леніна: з 120 дітей хворіє 48 та 10 осіб померло від кору. Медичної допомоги від лікарів Рокитнянської лікарні немає. Діти старшого віку ходять по городі в бур'яні й там часто на сирій землі засинають...», «...Вітренко зрізувала колоски ціле літо на полі – запропоновано здати за це 50 кг хліба...», «...одноосібник із Житніх Гір Липовенко А. приховав 18 пудів буряків. За це його засуджено до двох років позбавлення волі і на три роки позбавлення виборчих прав...».

с. Житні Гори. Пам'ятний знак на місці масових поховань жертв Голодомору 1932-1933 років.

Село Житні Гори було занесене на «чорну дошку» у січні 1932 року «за злочинне зривання хлібозаготівлі». За зиму 1932-1933 років у Житніх Горах з 2507 чоловік померли з голоду 1123 жителі села. За розпорядженням голови сільради та голови колгоспу мертвих ховали на цвинтарі біля Майоренка. На сьогодні встановлено імена 55 загиблих. Мартиролог жителів с. Житні Гори – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Шкурат Г.Х., 1913 р. н.; Смакоти О.С., 1922 р.н.; Чубко Н.Ф., 1925 р.н., записаними 2008 року Буслом В.М., сільським головою, та Сіроштан Т.М., бібліотекарем сільської бібліотеки.

Базась Григорій
 Биба Гаврило Сидорович
 Биба Марія 2 дітей
 Биба Ол-др Сидор.
 Бойко Іван Маркович
 Бойко Корній, дружина і дитина
 Бойко Марія Михайлівна
 Бойко Микола, батько і мати
 Григоренко Марія Якимівна
 Григоренко Варка Якимівна
 Григоренко Яким
 Гринжевська Варвара
 Гринжевська Тетяна Дмитрівна і її 3 сестри
 Драга Гаврило Явтухович
 Дяченко Олена
 Коваленко Варвара
 Коваленко Катерина Романівна і її брат
 Коваленко Роман Йосипович
 Костюченко Ганна 2 брати
 Костюченко Лаврін його жінка

і 2 дітей
 Костюченко Мартин
 Кравченко Надія і 2 дітей
 Кульчицька Мотрона
 Кульчицький Карпо і його 4 дітей
 Литвин Анатолій Кирилович
 Литвин Одарка Кирилівна
 Литвин Ол-др Антонович
 Литвин Ярема і дружина
 Макарика Санька
 Мельник Семен і його дружина
 Погорілий Данило, дружина і син
 Прищ Ганна її мати і брат
 Редзюк Марія, батьки і 3 дітей
 Редзюк Ольга Кирилівна і 14 чол. рідні
 Самар Зінаїда і 3 дітей
 Самар Ольга Пет.
 Самар Роман його жінка і двоє дітей
 Смакота Антон, його дочка і два сини

Смакота Василь
 Смакота Василь
 Смакота Ганна
 Смакота Микола
 Смакота Одарка
 Смакота Ол-др
 Смакота Савка, дружина і 2 дітей
 Смакота Тетяна і 2 дітей
 Сосновський Федір і його дружина
 Стрілецький Миша і його сестра
 Танчик Тихон
 Тригуб Ваня
 Тригуб Коля
 Чубко Іван
 Чубко Марія і її брат
 Чубко Павло
 Чубко Панас
 Шкурат Володимир, дружина і 2 дітей

с. Запруддя (під час Голодомору – Вінцентівка)

До 1960 року село називалося Вінцентівка. Ця назва з'явилася ще у 1752 році, коли тут старостував князь Станіслав Вінцентій Яблоковський.

На початку 30-х років ХХ століття у с. Запруддя в колгоспи було об'єднано 96 % селянських господарств і усупільнено понад 98 % посівних площ. Було утворено колгоспи «Добробут», «Комунар», «1-го Травня» і «Соціалізм».

Весною 1930 р. секретар ЦК КП(б)У С.В. Косіор відвідав села району, в т.ч. Запруддя (Вінцентівку) по питанню хлібозаготівель.

Зі сторінок газети «Колгоспник Рокитнянщини» за 1932-1933 роки дізнаємося, що село Вінцентівка неодноразово заносилось на «чорну дошку»: «за зрив вересневого плану хлібозаготівлі», «ці села з своїми керівниками злочинно зривають осінню сівбу і ганьблять весь район (план виконано всього на 39,2 відс.)», «села, що ганебно зривють обробіток цукрових буряків», «за злочинне зривання завдань партії та уряду з осінньої сівби».

А в цей час жителі села помирали від голоду. На сьогодні встановлено імена 217 загиблих, хоча цифра втрат значно більша. На території сучасного населеного пункту знаходяться впорядковані поховання жертв Голодомору 1932-1933 років на сільському кладовищі. Там стоїть хрест і виставлена огорожа. Також знаходяться поховання біля Свято-Миколаївської церкви у центрі села. В 2007 році зроблено реконструкцію території і поставлено нові пам'ятні знаки на місцях поховань.

Одинокі поховання знаходяться по території села. Деякі з них відомі і рідні та близькі доглядають за ними. При виїзді з села Запруддя в напрямку м. Кагарлик зліва знаходиться братська могила, в якій також знайшли вічний спокій загиблі під час Голодомору. Там поставлено металеву огорожу і хрест.

Мартиролог жителів с. Запруддя – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Курбет О.М., 1920 р.н.; Кириленко Л.М., 1928 р.н.; Лук'янець О.М., 1922 р.н.; Банадика І.Т., 1926 р.н., записаними у 2008 році Прихідьком В.П., сільським головою.

Бурий Андрій і його жінка Ївга
 Вільчінський
 Волинець Костя
 Гапоненко – 2 чол.
 Гапоненко Сава і 2 його дітей
 Дейнек родина 4 чол.
 Дейнеко Корній
 Дейнеко Пантелей
 Дейнеко Семен
 Довгалів родина 9 чол.
 Довгаль Митрофан
 Довгаль Саков
 Жук – 4 чол.
 Жук Кузьма
 Івашки – 2 чол.
 Івашко Прокоп
 Йосипенко
 Йосипенко Йовмина
 Йосипенко Лука Фейович
 Кириленко Анастасія з двома дітьми, Марією і Федором
 Кириленко Ничипор і Анастасія, їхні діти Марія, Федір, Григорій і ще четверо дітей
 Кириленко Олекса Іванович
 Кириленко Роман і Марія з сімома дітьми
 Киселенко
 Кисиленко (по вуличному Кисіль) Фома Терентійович і його син
 Кисиленко Якилина
 Мехтодівна
 Кисиленко Антон, його дружина Марія і двоє близнят
 Козачки – 5 чол.
 Козачок Гнат
 Коляда – 4 чол.
 Коляда Тихон

Краєвський
 Крапивніцький
 Крапивніцький
 Линник (баба)
 Литвин Макар
 Литвин Домаха
 Литвин Олекса
 Лук'янець Свирид з сім'єю 4 чол.
 Лук'янець Ходот і 4 душі
 Лучко – 5 чол.
 Лучко Семен Якимович
 Лучко Яким
 Максименко Антон, Марта, Мотря – 4 чол.
 Максименко Антон
 Максименко Марта
 Максименко Михайло
 Максименко Мотря
 Максименко Мусій
 Максименко Нечипір
 Максименко Олександра
 Максименки Іван і Олександра
 Мариничі – 5 чол.
 Маринич Мусій
 Маринич Пилип
 Папуша – 3 чол.
 Папуша Григорій
 Папуша Кирило
 Підлужній Гнат з сім'єю (6 чоловік)
 Редька – 15 чол.
 Редька Дементій
 Редька Єлисей
 Редька Олександр
 Сук Іван Пилипович
 Сушко – 8 чол.
 Сушко Наталка

Сушко Петро
 Сушко Яків
 Сьомка – 4 чол.
 Сьомка Данило
 Сьомка Зіна
 Сьомка Йовмин
 Сьомка Кирило
 Сьомка Яким
 Сьомка Яків
 Тищенко Василь
 Лаврентійович
 Тищенко Лаврін Омелянович
 Ткаченка Карпа родина
 Федоренко
 Федоренко
 Федоренко Охрім
 Федоренко Прокіп Пилипович
 Хижняк Андрій і його дружина Ївга
 Хижняк Олекса
 Хміль – 3 чол.
 Хміль Ничипор
 Хміль Федор
 Шаравара
 Шаравара
 Шаравари Василя родина (5 чоловік)
 Шаравари Петра родина (8 чоловік).
 Шаравара Панас, його жінка Марія і їхня дитина
 Шаравари Максим, Кирило, Іван, Уляна і дівчинка
 Шаравари (по вуличному Чорнобривці) Федот, Павло і Михайло
 Янченко
 Янченко Євдоким Демидович і його жінка Марія

с. Луб'янка

До сільської ради віднесено і маленький хутір Любка.

Назва села згадується в 1855 році у скарзі жительки села до писаря місцевої економії Тхоржевського.

У 20-30 рр. ХХ століття село Луб'янка пройшло через нову економічну політику (НЕП) з його кооперацією і приватними господарствами, через колективізацію з її примусовим затяганням в колгоспи і грабіжницьким вилученням зерна з колективних та одноосібних господарств, з розкуркуленням, пережило трагедію Голодомору 1932-1933 років. Відомо, що в 1932 році село було занесено на «чорну дошку» як таке, що «злочинно зриває вивершення хлібозаготівлі у січні».

Встановити навіть приблизну цифру померлих від голоду в селі не вдалось. Очевидці поіменно пригадали лише 5-х загиблих.

Мартиролог жителів с. Луб'янка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців, записаними в 2008 р. Литвин В.С., бібліотекарем.

Литвин Никон Захарович
 Погрібний Максим

Погрібна Мотря
 Погрібна Оксана (дочка)

Швець Любов Данилівна

с. Маківка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Підніжжя пам'ятного знака жертвам Голодомору 1932-1933 років, встановленого в 2007 році на місці масових поховань закатованих голодом жителів с. Маківка.

Село засноване переселенцями з с. Запруддя в 1919 році. Під кінець 1921 року тут вже нараховувалось 20 сімей, а в 1925 році була прокладена перша вулиця. Село мало свою сільську раду. Пізніше селяни організували ТСОЗ «Надія», який у 1930 році став сільськогосподарською артілью.

Непомірні плани хлібозаготівлі 1932 року призвели до голоду в селі. А в цей час у районній газеті «Колгоспник Рокитнянщини» писалося: «...Треба зараз же, з усією революційною силою вдарити по цих опортуністах і скигліях... Треба примусити їх виконати тверді завдання і добитися негайного крутого піднесення темпів виконання плану хлібозаготівель...».

Артіль «Перемога» села Маківка заносилася на «чорну дошку» в 1932 році: «...за зрив вересневого плану хлібозаготівлі...», «... за зрив завдань партії та уряду з осінньої сівби...». Житель с. Маківка Колісник Антон, який ще не виконав полови-

ни завдання по хлібозаготівлі, казав – «нема хліба», а бригадою у нього виявлено в соломі хліб («Колгоспник Рокитнянщини» 6 лютого, 1932 рік).

Точних даних про кількість загиблих під час Голодомору 1932-1933 років не збереглося. За свідченнями очевидців встановлено прізвища 180 загиблих. На сільському кладовищі на Пагорбі Скорботи в 2007 році встановлено хрест, яким увічноно пам'ять жертв Голодомору 1932-1933 років.

До Маківської сільської ради відноситься с. Петрівське, раніше це був хутір. В архівних документах відомостей про цей населений пункт дуже мало. Дійшли дані про період революційних перетворень, колективізацію. У 1928 році тут організовано колгосп «Незалежник». Весною 1929 року у колгосп входило 30 дворів, 120 га землі, він мав 15 свиней. Для обробітку землі мали сівалку, 10 плугів, 4 культиватори.

Мартиролог жителів с. Маківка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Бурої О.І., 1920 р.н.; Бурої Є.Т., 1925 р.н.; Дейнеки М. О., 1921 р.н.; Лисенко Л.П., 1924 р.н., записаних у 2008 році Сьомкою М.М., сільським головою.

Безіменних 16 осіб
Бойко Матвій та 4 дітей
Бойко Матвій та 4 дітей
Бондар Фадей
Бублик Григорій
Бублик Настя
Бура Василина
Бура Ганна
Бура Катерина
Бурий
Бурий Клим
Бурий Микола
Винар Степа та 3 дітей
Волинець Марта та 2 дітей
Гострено сім'я: 5 осіб
Дядько Ходись та 2 дітей
Кажукало Ликера
Кажукало Сидор
Касаткіна сім'я: 5 осіб
Кириленко Іван та 2 дітей
Кисіль Одарка та 5 дітей
Косяк Євдокія
Косяк Захарко
Косяк Іван та 2 дітей

Косяк Ходось
Литвин Тетяна (5 осіб сім'ї)
Лучко Сидора сім'я з 6 осіб
Максименко Талимон
Мартюк Василь Мусійович,
 1932 р.н.
Мартюк Ганна Мусіївна,
 1914 р.н.
Мартюк Мусій, 1890 р.н.
Мартюк Текля з дочкою
Мартюк Яків Мусійович,
 1918 р.н.
Наконечний Роман та 2 синів
Ноженко Антон
Ноженко Галя
Ноженко Олена
Перевертун Пріська та 4 синів
Перевертун Улас
Редька Наталка (5 осіб сім'ї)
Сім'я Мартюк (6 осіб)
Скобля Василь
Скобля Володимир
Скобля Максим
Скобля Марта

Скобля Микола
Снігур Данило
Снігур Йовхимина
Снігур Якилина
Стрельченко сім'я: 4 осіб
Сьомка Петро Ількович
Сьомка Роман
Тутик Арійон,
Тутик Сеня
Федоренко сім'я: 5 осіб
Ходосиха баба та 2 дітей
Хміль сім'я: 6 осіб
Цимбал Наталка та 2 дочки
Чирикало Горпина та 5 дітей
Чирикало Сергій та 2 дітей
Чирикало Терентій
Шаравара Данило
з дружиною
Шаравара Махтодь та 6 дітей
Шаравара Михайло з сім'єю
5 осіб
Шаравара Наум та 2 дітей

1932-1933

с. Насташка

Перша згадка про село датується 1577 роком.

В 1923 році у селі створили кілька ТСОЗів, згодом комуну ім. 1 Травня з 50 сімей. В загальне користування входили земля, худоба і будівлі членів комуну. Працювали всі. Для малечі в школі організували ясла. Кухарки варили їжу для всіх членів комуну.

Через деякий час комуну реорганізували в артіль імені 1 Травня. У 1926 році артіль одержала від держави перший трактор.

У 1929-1931 роках в селі створили ще 4 сільгоспартілі – ім. Петровського, ім. Нахімова, ім. Ленінського комсомолу та ім. Комінтерну.

Рада комуну імені 1-го Травня с. Насташка, 1925-1927 рр.

Восени і взимку 1932 року в селі було створено комітет активістів, які ходили по хатах і вилучали у людей спочатку хліб, крупи, зерно, а потім і худобу. За спогадами Артеменка І.С. такими активістами в селі Насташка були Трохимець Г.В., Настевич М.В., Козик Никон, Макар Каністратів. Вони забирали все, що знаходили їстівного.

Коломієць Ганна згадує, що вони мали залізні пруті, якими протикали лежаки, поли в пошуках харчів – одбирали в односельчан останню надію на порятунок. Самі ж активісти не бідували, бо, забираючи в людей худобу, врожай, одяг, потім ділилися цим між собою. Тому в період Голодомору з активістів і їх сімей ніхто не помер.

Коли до Ковтуна П.Д. прийшли забирати корову, він став на воротах і почав погрожувати ножом, його застрелили. З

господарства забрали всю худобу, птицю, весь реманент, а в хаті розламали комина, вирвали двері. На сім'ю було накладено тавро – куркуль.

Диба Тодось відмовився віддавати до колгоспу зерно і закопав 250 пудів пшениці. Його із сім'єю, сім'ю Шила М.Х. та Кулачку Ганну було відправлено до Сибіру. «Село Насташка виконало план по хлібоздачі на 52,8 відс. Причина, що уповноважений за хлібоздачу Костина Л., відповідальний по кутку «Новоселиця», був там за два місяці тільки три рази.» («Колгоспник Рокитнянщини», 1932 рік, 18 листопада).

Восени та в перші місяці зими люди ще їли невеликі приховані запаси, терли жолуді і пекли з них млинці, ловили ворон, горобців, голубів, мишей. Масове голодування селян в селі Насташка розпочалося на початку 1933 року і тривало по грудень 1933 року. Особливо тяжкими були овсінні і зимовий місяці 1932-1933 років, весна і початок літа 1933 року.

Оскільки ніяких документів про перебіг голодомору в селі немає, реальну картину відтворили у своїх свідченнях очевидці трагедії. Вони ж встановили 348 прізвищ померлих людей, в тому числі 145 дітей.

Жахливі картини голоду ще й досі терзають душі очевидців трагедії, жагучим болем постають у їхній пам'яті.

Мартиролог жителів с. Насташка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Коломієць Г.М., 1925 р.н.; Степури К.С., 1924 р.н.; Мартиненко Л.Д., 1925 р.н.; Лук'янець Г.С., 1925 р.н.; Артеменко І.С., 1920 р.н.; Музиченко А.Ф., 1921 р.н., записаними у 2008 році Орел В.М., сільським головою.

Авраменко Єва
Авраменко Євдокія
Авраменко Катерина
Авраменко Любов
Авраменко Михайло
Авраменко Петро

Авраменко Степан
Бількевич Настя Наумівна
Бойко Андрій Тихонович
Бойко Василь
Бойко Степан Андрійович
Бойко Яків Андрійович

Бондаренко Ніна
Ведмідь Варка
Ведмідь Іван
Ведмідь Петро
Ведмідь Федір
Ворошилова

Галина Петрівна
 Гнида Василь
 Гнида Ганна
 Гнида Марія
 Гнида Федір
 Грицай Іван Миколайович
 Грицай Катерина Михайлівна
 Грицай Петро Михайлович
 Губаненко Ганна Степанівна
 Губаненко Іван Степанович
 Губаненко Лідія Степанівна
 Губаненко Нампія Анівна
 Губаненко Оксана Мусіївна
 Губаненко Степан Арсієвич
 Губаненко Уляна Аріонівна
 Гусак Олександр
 Гусак Павло Олександрович
 Дарменко Іван
 Дарменко Олександра
 Диба Артем
 Диба Ганна Омельківна
 Диба Ганна Платонівна
 Диба Григорій Гаврилович
 Диба Дамаха Манівна
 Диба Кузьма
 Диба Марія Василівна
 Диба Марія Федорівна
 Диба Ніна Платонівна
 Диба Ольга Гаврилівна
 Диба Платон Юхимович
 Диба Тодосія Артемівна
 Диба Явдоха Манівна
 Дяченко Ніна Деминівна
 Забойченко Катерина
 Засідник Ілько
 Засідник Хотина і її діти
 Зінченко Манійон
 Зінченко Мануїл Артемович
 Зінченко Нечипор
 Кадькало Іван Радіонович
 Ковтун Ганна Каленівна
 Ковтун Гнат
 Ковтун Лукія Полікарпівна
 Ковтун Людмила
 Ковтун Людмила Полікаршвна
 Ковтун Микола Полікарпович
 Ковтун Олександра Тарасівна
 Ковтун Савка
 Козик Єлисавета
 Козик Ксенон
 Колісник Любов
 Колісник Филімон
 Коломієць Василь
 Коломієць Гурко
 Коломієць Лаврін Омелькович
 Коломієць Марія Павлівна
 Коломієць Надія Омельківна
 Коломієць Наталія Павлівна

Коломієць Наум Павлович
 Коломієць Омелько
 Коломієць Онива
 Коломієць Текля
 Коломієць Федор Павлович
 Коломієць Федора Омельківна
 Коломієць Федора Павлівна
 Коломієць Юмена Павлівна
 Коломієць Юхимія
 Кононенко Сергій
 Корженко Явтух Григорович
 Космтина Параска Вереміївна
 Костина Вакула
 Костина Василь Антонович
 Костина Вірка Вереміївна
 Костина Ганна Ведеміївна
 Костина Гапка
 Костина Іван Мусійович
 Костина Іван Явтухович
 Костина Катерина
 Костина Катерина Антонівна
 Костина Марія
 Костина марія Архипівна
 Костина Микола
 Костина Микола Антонович
 Костина Микола Явтухович
 Костина Мотря Вереміївна
 Костина Оксана
 Костина Олександр Архипович
 Костина Олена
 Костина Параска Федорівна
 Костина Петро
 Костина Петро Архипович
 костина Тодоська Гурівна
 Костина Трохим
 Костина Фрусіна
 Костина Михайло Веремійович
 Костина Палажка
 Кравченко Іван
 Кульчицька Антоніна
 Кульчицький Іван
 Лиса Галина Федорівна
 Лиса Єлисавета і її діти
 Лиса Катерина Федорівна
 Лиса Людмила Федорівна
 Лиса Надія Петрівна
 Лисаченко Піон
 Лисий Данило
 Лисий Петро Конович
 Лихич Лекерія Фрусинівна
 Луговенко Варка
 Луговенко Михтодь
 Луговий Єфрим Михтодьович
 Луговий Микола Єфримович
 Лук'янець Василь Архипович
 Лук'янець Марія Архипівна
 Малецька Анфіса Кирилівна
 Малецький Іван

Мартиненко Гнат і його діти
 Мартиненко Григорій
 Мирець Єва Григорівна
 Мирець Марія Яківна
 Мирець Микола Грорович
 Мирець Олександр
 Талимонович
 Мирець Тихон Якович
 Мирець Харитина Якимівна
 Мусіївна Корженко
 Настевич Єлисавета Карпівна
 Настевич Адам
 Настевич Василь
 Настевич Василь Михайлович
 Настевич Володимир
 Лук'янович
 Настевич Григорій Лук'янович
 Настевич Івга
 Настевич Катерина
 Настевич Ларіон Ларіонович
 Настевич Линерія
 Настевич Микола
 Настевич Михайло
 Настевич Пантелемон
 Ларіонович
 Настевич Устина Ларіонівна
 Настевич Яким Іванович
 Неділя Варка
 Неділя Федор
 Нестерович Ведмідь Семен.
 Нужна Галина Данилівна
 Нужна Ганна
 Нужна Гапка Данилівна
 Нужна Надія
 Нужна Олександра
 Нужний Василь
 Нужний Данило
 Озірянська Антоніна Петрівна
 Озірянська Мотря Адамівна
 Озірянська Надія Микитівна
 Озірянський Омелько
 Адамович
 Озірянська Ярина Адамівна
 Онатій Гнат (імена 5 померлих
 його дітей не збереглися)
 Ошийко Микола Андрійович
 Падалко Влас
 Падалко Іван
 Падалко Оксана
 Пихич Марія Фрусинівна
 Пихич Фрусин
 Пихич Фрусина
 Поночовна Ганна
 Поночовна Олександра
 Поночовний Микола
 Поночовний Яким
 Пряха Пріська
 Савило Петро

Сиплива Антоніна
Сиплива Настя
Сипливий Ісак
Степанюк Дмитро Якович
Степура Денис
Степура Наталка 5 дітей
Стрик Олена
Сусоп Марина
Сусоп Микола
Сухоробрик Секлета
Трисяченко Василь Іянович
Трисяченко Олександра Іванівна
Трисяченко Павло Іянович
Трохимець Марія
Трохимець Павло

Химич Іван Олексійович
Хіврич Іван Микитович
Хіврич Кирило Климович
Хіврич Клим
Хіврич Людмила Климівна
Хіврич Марія
Хіврич Марія Климівна
Хіврич Марко Микитович
Хіврич Павло Микитович
Хіврич Прокоп Климович
Хіврич Яків Микитович
Цвик Ганна
Цвик Гордій
Цвик Григорій Титонович
Цвик Леонід
Цвик Ніна і 5 дітей

ЧупираЄва
Шаповал Галина Ничипорівна
Шило Олександр Якович
Шило Яків Якович
Шпак Адам
Шпак Анатолій Петрович
Шпак Василь
Шпак Григорій Петрович
Шпак Катерина
Шпак Кость
Шпак Микола
Шпак Олена
Яценко Михайло Явтухович
Яценко Певло Явтухович
Яценко Полікар Явтухович

с. Ольшаниця

Ольшаниця – село і залізнична станція.

Село Ольшаниця вперше згадується в документах 1518 року. Виникла Ольшаниця після зруйнування Райгорода, який знаходився серед вільхових лісів біля річки Гороховатки.

В 1924 році створено перший ТСОЗ ім. Карла Маркса. Організував і очолював його Павліченко І.Я. За період з 1924 року по 1925 рік створювалися ще ТСОЗи: «Городище» – організував і очолив Веденко Григорій, «Воля» – Литвин Антон, «Вперед» – Школенко Сергій.

На базі ТСОЗ «Городище» об'єдналися ТСОЗи лівобережної частини с. Ольшаниця в колгосп, який спочатку називався «Городище», а пізніше – «Комінтерн». Очолював його Павліченко І.Я.

У правобережній частині с. Ольшаниця ТСОЗи об'єдналися в колгосп «Ударник». Очолював його Бешко Юхим. В 1929 році було засновано колгосп ім. Жданова.

Важким тягарем для господарств і одноосібників села було виконання планів хлібозаготівлі 1932 року. «Гр. с. Ольшаниця Павліченко О. з наявних 32 пудів хліба не здав державі нічого – виїздна сесія нарсуду засудила його на два з половиною роки ув'язнення з поразкою у правах на 2 роки і оштрафувала на 300 крб.» («Колгоспник Рокитнянщини», 15 листопада 1932 року).

На «чорних дошках» того часу читаємо: «За постановою бюро РПК заносимо на «чорну дошку» села, що ганебно зривають обробіток цукрового буряка... Ольшаниця, колгосп «Городище».

В селі Ольшаниця за неповними даними померло від голоду 182 жителі. Встановлено імена 95 загиблих. Ховали померлих на цвинтарі, в садках, у дворах.

На цвинтарі в листопаді 2007 р. поставлено пам'ятний знак – дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Ольшаниця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Іщенко Г.О., 1925 р.н.; Сабадахи П.Н., 1920 р.н., та ін., записаними Очеретяним О.М., сільським головою, та членами пошукової групи учнів місцевої школи.

Бабич Василь Маркіянович, 18 р.
Бабич Влас Максимович, 50 р.
Бабич Маркіян
Бабич Петро Маркіянович, 16 р.
Балацька Христина Явтухівна
Балацький Іван Ничипорович
Березовський Віктор Васильович, 13 р.
Березовський Олексій Васильович, 15 р.
Березовський Степан Васильович, 10 р.
Боровиченко Оврам Остапович, 55
Бреус Антон Тимофійович,
Бреус Надія Тимофіївна,

Бреус Сергій Тимофійович
Брехун Віра Мусіївна, 14 р.
Брехун Микола Мусійович, 11 р.
Вдовенко Люба Мусіївна, 3 р.
Вдовенко Микола Мусійович, 5 р.
Вдовенко Панас Йосипович
Вдовенко Пестина Іванівна
Власенко Євдоким Олексійович
Власенко Севета
Власенко Федора
Волошин Іван Мартинович, 35 р.
Волошин Іван, 28 р.
Волошин Микола Іванович, 11 р.
Волошин Микола Іванович, 4 р.

Волошин Микола Іванович, 8 р.
Волошина Ганна Іванівна, 10 р.
Волошина Марія Іванівна, 13 р.
Волошина Мотря Миколаївна, 35 р.
Волошина Тетяна, 29 р.
Гузієнко Іван Дмитрович
Гузієнко Таня
Денисенко Андронь, 50 р.
Денисенко Митрофан
Денисенко Оксана, 50 р.
Денисенко Олександр Андрійович
Довгоп'ят Микита Петрович
Загинайло Микола Ларіонович, 20 р.

Загинайло Наталія, 17 р.
 Загинайло Степан
 Ларіонович, 23 р.
 Загинайло Федір, 23 р.
 Загинайло Ярина, 17 р.
 Івченко Микола Антонович
 Канарська Катя Іванівна, 2 р.
 Канарський Григорій
 Іванович, 9 р.
 Канарський Іван Михайлович,
 29 р.
 Канарський Петро Іванович,
 3 р.
 Кириченко Катерина
 Миколаївна, 1 р. 5 міс.
 Кириченко Мойсей
 Лаврентійович
 Кияниця Левко
 Кияниця Явдоха
 Кононенко Антон
 Андрійович, 18 р.
 Кононенко Іван
 Кононенко Санька Андріївна,
 22 р.
 Корчак Степан, 9 р.
 Корчак Іван Олександрович,
 13 р.
 Корчак Іван Савович, 13 р.
 Корчак Марія, 16 р.
 Корчак Пріська, 17 р.

Купріян Микола
 Линник Андрій, 55 р.
 Мисюра Антон Федорович
 Мисюра Іван Антонович
 Мухомор Антон Омелькович
 Мухомор Іван Тодосьович, 1р.
 Мухомор Марія Кононівна,
 34 р.
 Мухомор Микола Тодосьович,
 16 р.
 Мухомор Мокрина
 Мухомор Олександр
 Тодосьович, 20 р.
 Мухомор Олена Тодосівна,
 14р.
 Мухомор Ольга Федорівна,
 35р.
 Мухомор Павло
 Мухомор Петро Тодосьович,
 18 р.
 Мухомор Пріська Юхимівна,
 38 р.
 Мухомор Тодось Федорович,
 46 р.
 Мухомор Харита Тодосівна,
 15 р.
 Павліченко Галина Явтухівна
 Павліченко Ганна Корніївна,
 18 р.
 Павліченко Даша

Стратонівна,
 Павліченко Дмитро
 Романович, 10 р.
 Павліченко Катя, 9 р.
 Павліченко Лекера Явтухівна
 Павліченко Микола
 Олексійович, 7 р.
 Павліченко Одарка
 Олексіївна, 3 р.
 Павліченко Санька Корніївна,
 18 р.
 Павліченко Явдоха
 Олексіївна, 5 р.
 Плахотнюк Ганна Софронівна
 Плахотнюк Павло
 Софронович
 Плахотнюк Софрон
 Софронович
 Приліпко Галина Степанівна,
 2 р.
 Приліпко Іван Ониськович
 Приліпко Марія
 Приліпко Микола Іванович
 Приліпко Мусій Сакович, 19 р.
 Приліпко Ониська
 Приліпко Пріська Ониськівна
 Приліпко Степан Ониськович
 Пуценко Трохим Андрійович,
 21 р.

с. Острів

Село Острів можна відшукати на карті французького інженера Боплана, який мандрував Україною в період з 1630 по 1647 рік. Хоч точної дати заснування села встановити не вдалося, історики схиляються до думки, що то був 1605 рік.

В 1929 році в селі Острів почали утворюватись колгоспи. В 1932 році місцева газета повідомляла: «...Острівська артіль «Жовтень» виконала річний план хлібозаготівлі тільки на 3,8 відсотки. ...по-більшовистському з усією рішучістю розтрощити опортуністичні намагання послаблювати боротьбу за хліб.» На «чорну дошку» «за злочинне зривання завдань партії та уряду з осінньої сівби в вересні 1932 року занесено артіль ім. ДПУ с. Острів», артіль «Жовтень» за зрив хлібозаготівлі: «Вони ще й досі не здали жодного центнеру хліба. Вимагаємо від РКС перевірити склад управи згаданої артілі і вжити найрішучіших заходів до зривників хлібозаготівлі» («Колгоспник Рокитнянщини», 9 вересня, 1932 р.).

Імена перших голів колгоспів знайти не вдалося, так як архіви були спалені.

Для здійснення політики Голодомору в селі створювались бригади з активістів по 4- 5 чоловік, які займалися викачкою хліба у селян. За свідченнями людей до них входили сільські жителі, а очолював рокитнянець Кривошей – це в центрі села. На кутку Григорах в активістах були Ганна Мантачка, Василь Олефір (Кривий) і Варка. Головою сільської ради с. Острів у 1932-1933 рр. був Прісич Микола.

З розповіді Є.А. Мирець (дівооче прізвище Скочок) тільки по підрахунках, зроблених нею з сестрою, від Голодомору померло на їх вулиці (тепер Набережна) 150 душ. Всього ж у двох селах: Острові та Довгалівському, загинуло приблизно 318 чоловік. Встановлено імена 138 замордованих голодом жителів.

Поховання померлих під час Голодомору відбувалося в с. Острів на цвинтарях «Центральний» та «Лисина». Там встановлені пам'ятні знаки.

Мартиролог жителів с. Острів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Яценко О.П., 1922 р.н.; Григоренка М.С., 1926 р.н., та ін., записаними у 2008 році Поночовною Г. П. та Манзеулою Н. П., бібліотекарями; Ільницьким Богданом, учнем 10- Б класу Острівського НВК «ЗОШ І-ІІІ ст. – дитсадок».

Андрійченко Федор та дружина
 Антон (кличка Сліпий)
 Басараб Василь
 Басараб Оксана
 Басараб Іван Йосипович та дочка
 Басараб Максим
 Біда Олександр
 Бондаренко Антонія
 Бондаренко Марія
 Боціон Єва та 2 дітей
 Горбач Ганна
 Градон та дружина Марія
 Григоренко Віра
 Григоренко Влас
 Григоренко Влас
 Григоренко Ганна
 Григоренко Зінька
 Григоренко Іван та його батько
 Григоренко Іван, дружина та 2 дочки
 Григоренко Кость і дружина
 Григоренко Марія
 Григоренко Олекса, батько, мати
 Григоренко Омелько
 Григоренко Павло
 Григоренко Полинара
 Григоренко Василь Омелькович
 Григоренко Кирило
 Григоренко Пилип
 Григоренко Улита
 Гринжевський Андрій та 3 дітей
 Дзус Софія, Дзус Степан
 Діренко Пріська
 Діренко Іван, дружина Марта, син Федір, дочка Оляна
 Довгополич сім'я – 3 чоловіки
 Дружина Параска та 4 дітей

Дружина та 5 дітей
 Дружина Пріська
 Жмурко Тихон
 Заріцький Дмитро
 Кашуба Захар
 Кашуба Надежда
 Кашуба Степан
 Кашуба Степан Семенович
 Кашуба Талимон, дружина та 5 дітей
 Кашуба Микола
 Кашуба Микола Захарович та 2 дітей
 Кашуба Полинара
 Кашуба Селивета
 Кашуба Хтодось
 Кердан Іван
 Кердан Микола
 Кердан Олександра
 Кердан Параска
 Кердан Христя
 Кердан Олександр
 Киричок Григорій
 Киричок Григорій
 Киричок Параска та дочка
 Коваль Максим
 Коваль Текля
 Комар Марія
 Комар Марія та 3 дітей
 Комар Микита
 Комар Ониська
 Кондраток Марія
 Кондраток Василь
 Кондраток Гапка
 Кондраток Данило
 Кондраток Іван
 Кондраток Олександра
 Кондраток Трохим
 Марва сім'я 2 чол
 Маштула Йосип
 Мельниченко Олена
 Менделі (вуличне прізвисько)

Параска
 Менделі (вуличне прізвисько)
 Христя
 Мирець Андрій Павлович
 Мирець Павло Сакович та дружина Марія
 Мирець Яким Митрофан
 Мудра Ярина
 Олефір – 3 дітей
 Олефір Петро
 Олефір мати і дочка
 Осадча і її 2 дітей
 Пилипець Ганна
 Пономаренко Параска
 Пономаренко Федір
 Пономаренко Митрофан
 Пономаренко Олена
 Пономаренко Явдокія та 3 дітей
 Присіч Одарка
 Семенюк Семен та дружина
 Сироти Іван та дружина (по вуличному – Чорні)
 Сич Тетяна та 2 дітей
 Сич Іван
 Скакун
 Соловей Павло та 8 дітей
 Соловей Адам
 Соловей Кузьма
 Соловей Любов
 Соловей Олександра
 Соловей Адам
 Соловей Кузьма
 Соловей Параска
 Соловей Федір Адамович
 Солодовник Максим та дочка Марта
 Царенко Назар
 Царенко Федір
 Царенко Ярина
 Шпак Давид
 Шпак Килина
 Щур Пилип

с. Пугачівка

Про село згадується у «Сказаннях про населені пункти Київської губернії» А. Похилевича у 1864 році як про приход Бирюківської церкви. А ось у «Військовому огляді» (Київ, 1869 рік) с. Пугачівка названа пунктом 118 військового маршруту.

У 1930 році в Пугачівці нараховувалося 260 господарств. В січні того ж року уже 85 % селян записалися до колгоспу. Артіль назвали «Червона Рось».

Із сторінок районної газети «Колгоспник Рокитнянщини» за 1932 рік: «...в с. Пугачівка артіль «Червона Рось» річне завдання по хлібозаготівлі виконали тільки на 25,7 відс. Голова артілі Тихар спираючись на те, що ніби хліба немає, агітує і підбурює ледарів і підкуркульників, щоб припинити виконання плану хлібозаготівлі».

Село Пугачівка занесено на «чорну дошку» серед сіл, «які злочинно зривають виконання плану хлібозаготівель» («Колгоспник Рокитнянщини, 11 листопада 1932 року»)

В той час із Пугачівської артілі «Червона Рось» в райколгоспспілку було направлено відношення «...щоб забрати борошно для яслів, але поїхали один раз, другий і третій, а борошна не привезли...».

Пам'ятний знак, встановлений у 1993 році на місці масових поховань замордованих голодом у 1932-1933 роках жителів села Пугачівка.

Очевидцями трагедії названо прізвища 22 загиблих, хоча цифра замордованих голодом у Пугачівці значно більша. На сільському кладовищі встановлено пам'ятник жертвам Голодомору 1932-1933 років, церква поминає померлих від голоду, а за часів радянської влади про Голодомор згадувалось тихенько між людьми.

Мартиролог жителів с. Пугачівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Осадчої А.Є., 1919 р.н., Осадчої Н.Ф., 1917 р.н., записаними у 2008 р. Бублик З.Г., бібліотекарем.

Андрій (Кумишник)

Баранець (вуличне прізвисько) **Яков і Олена Григорій**

Діти Якова і Олени: Анастасія,

Єлисейко, Зонька, Іван

Кумишник Ольга

Осадча Анастасія Філонівна

Осадча Олена Філонівна

Осадча Химка

Осадча Ярина Євдокимівна

Осадчий Григорій Філонович

Осадчий Дмитро Філонович

Осадчий Євдоким Дмитрович

Осадчий Іван Євдокимович

Осадчий Марко Філонович

Осадчий Філон

Павленко Ніл

Павленко Олита

Федченко Аристон

с. Ромашки

Вперше згадується в історичних документах 1773 року.

В 1928 році Соломко Я.Ю. у Ромашках очолив товариство по спільному обробітку землі «Червоний хлібороб». До його складу тоді увійшли 28 селян-бідняків.

Восени 1929 висувається гасло тотальної колективізації. Це призвело до так званого розкуркулення.

У 30-х роках у артiлі «Червоний хлібороб» с. Ромашки було 1550 га орної землі. Землю обробляли за допомогою коней і волів (500 голів). На полях сіяли пшеницю, кукурудзу, цукрові буряки. Відомо, що у господарстві було складне становище з технікою «...тільки чекає допомоги управа Ромашківської артiлі «Червоний хлібороб». Коли дізналися про рішення райзасівтрійки, що мали дістати допомогу тягловою силою від філії Шарківського бурякорядгоспу – перестали турбуватися про прискорення сівби буряка...» («Колгоспник Рокитнянщини», 22 травня 1932 року).

З осені 1932 року до нового хліба 1933 року в с. Ромашки не дожило 720 осіб. Встановлено імена 313 селян, замордованих голодом.

Мартиролог жителів с. Ромашки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Дубової Н.П., 1914 р.н.; Яценко С.Є., 1914 р.н.; Білобров Є.Д., 1924 р.н.; Осипенко А.А., 1922 р.н., записаними у 2008 році Голик О.В., бібліотекарем Ромашківської сільської бібліотеки, та Стовбирою О.Г., директором сільського Будинку культури.

Багрій Порфирій

Багрій Лампіяда

Багрій Василь Порфирович

Багрій Марія Порфирівна

Багрій Варвара Порфирівна

Багрій Палажка Порфирівна

Багрій Павло Порфирович

Бойко Григорій Миколайович

Бойко Антон Григорович

Бойко Ївга Григорівна

Бойко Олександра Матвіївна

Білобров Іван Васильович

Білобров Мануїл Іванович

Бондаренко Андрій Іванович

Бондаренко Христина

Василівна

Бойко Назар Миколайович

Бойко Настя Назарівна

Бондаренко Іван Оврамович

Бондаренко Андрій

Семенович

Бондаренко Христина

Євгенівна

Бондаренко Карпо

Бондаренко Катерина

Бондаренко Хотина

Бондаренко Іван Юрійович

Бондаренко Павло

Бондаренко Олександра

Павлівна

Бойко Михайло	Голубець Клавдія Василівна	Кутовий Арсен Іванович
Бойко Оксана	Голубець Сергій Якович	Кутовий Федір Іванович
Бойко Ганна Михайлівна	Голубець Василь Васильович	Кутовий Федір Федорович
Бондаренко Мотря	Голубець Марко	Кутова Устина Василівна
Бондаренко Одарка	Голубець Марта	Корж Олександра Іванівна
Бондаренко Надія	Головань Максим	Корж Семен Іванович
Бондаренко Ольга	Головань Явдоха	Корж Онися Іванівна
Бондаренко Сергій	Головань Трохим	Корж Ольга
Бондаренко Ганна Сергіївна	Максимович	Денисенко Прісина
Величко Лаврін	Головань Мануїл Трохимович	Кіндратівна
Величко Христина	Гоц Андрій	Кучеренко Микола
Величко Марія Лаврівна	Гоц Петро	Кушта Семен Васильович
Василенко Панас	Гоц Олександр Петрович	Кушта Яків Семенович
Василенко Сергій Панасович	Грушова Пелагея Григорівна	Кушта Пилип Якович
Василенко Йовхимина	Головань Денис	Кушта Петро
Панасівна	Головань Степан Денисович	Кушта Олександра
Василенко Василь	Головань Степан Андрійович	Кучеренко Петро
Панасович	Головань Іван Степанович	Миколайович
Василенко Любов Панасівна	Головань Настя Василівна	Кучеренко Василь Федорович
Вдовиченко Ілля Федорович	Головань Федосій	Кучеренко Федір Васильович
Вдовиченко Уляна Василівна	Драпой Андрій Йовминович	Кривобок
Вдовиченко Олексій Ілліч	Драпой Андрій Андрійович	Кучеренко Петро
Василенко Родіон	Драпой Ілля	Миколайович
Василенко Вівдя Калениківна	Драпой Прохор Васильович	Кучеренко Микола Петрович
Василенко Михайло	Драпой Олександр	Кучеренко Микола
Родіонович	Васильович	Григорович
Василенко Антоніна	Драпой Олександра	Кучеренко Олександра
Родіонівна	Василівна	Іванівна
Василенко Данило	Дубова Ганна Федорівна	Кучеренко Олена Василівна
Мефодійович	Дубовий Маркіян Федорович	Кучеренко Марія Іванівна
Василенко Тетяна Данилівна	Дубова Марина Федорівна	Кучеренко Іван Макарович
Василенко Олександра	Дубовий Федір Маркіянович	Крамар Гаврило
Данилівна	Дубовий Мусій	Крамар Григорій Михайлович
Василенко Петро	Дубова Федора	Іваненко Надія Трохимович
Мефодійович	Дем'яненко Онися	Іваненко Василь
Василенко Олександр	Дем'яненко Василь	Миколайович
Мефодійович	Дем'яненко Петро Петрович	Мазій Марта Степанівна
Василенко Василь	Дем'яненко Данило Іванович	Мазій Микола Іванович
Мефодійович	Дем'яненко Тетяна	Мазій Андрій Пилипович
Вдовиченко Герасим	Данилівна	Мазій Іван Петрович
Висоцька Вівдіна	Дем'яненко Іван Данилович	Мазій Юхим Гаврилович
Висоцький Федір	Дем'яненко Надія Василівна	Мазій Текля
Висоцький Василь	Дем'яненко Настя Василівна	Мазій Гаврило
Федорович	Дем'яненко Петро	Мазій Іван Юхимович
Висоцький Олекса	Васильович	Матинченко Софія
Федорович	Дем'яненко Олекса	Матинченко Іван Михайлович
Висоцька Настя Федорівна	Васильович	Матинченко Степанида
Висоцька Олександра	Дзюба Іван	Іванівна
Федорівна	Дзюба Лаврін	Матинченко Васирина
Висоцька Федора	Дзюба Христина	Іванівна
Василенко Петро Андрійович	Дзюба Дмитро Лаврінович	Матинченко Євмен
Василенко Надія Андріївна	Дзюба Марія Лаврівна	Панасович
Гнойовий Іван	Драпой Ларіон Федотович	Матинченко Іван Євменович
Гнойовий Іван Іванович	Драпой Пестина	Матинченко Санька
Голубець Мефодій Іванович	Драпой Олександра	Євменівна
Голубець Охрім Іванович	Ларіонівна	Майка Марія
Грушова Ївга Іванівна	Кутовий Антон	Майка Григорій
Голубець Яків Пилипович	Кутова Настя Дмитрівна	Майка Купріян

Майка Олександра
 Купріянівна
 Майка Григорій Купріянович
 Майка Костянтин
 Купріянович
 Майка Василь
 Майка Явдоха
 Майка Петро Васильович
 Майка Устим
 Майка Марія Устимівна
 Майка Микола Устимович
 Майка Ганна Устимівна
 Мурга Максим
 Лопула Семен
 Лопула Невнила
 Лук'яненко Павло
 Лук'яненко Марія Павлівна
 Лук'яненко Василь Павлович
 Лук'яненко Явдоха
 Олександрівна
 Наконечний Андрій
 Федорович
 Остапенко Федір
 Остапенко Охтанасія
 Ткаченко Михайло Якимович
 Ткаченко Сергій Якимович
 Ткаченко Степан
 Ткаченко Явдоха Степанівна
 Ткаченко Настя Іванівна
 Ткаченко Яків
 Ткаченко Ганна Сидорівна
 Ткаченко Явдоха Яківна
 Ткаченко Михайло Якович
 Ткаченко Антон Якович
 Остапенко Іван Федорович
 Остапенко Ольга Федорівна
 Онищенко Василь
 Онищенко Павло Васильович
 Олійник Юрко
 Олійник Явдоха
 Онищенко Федір
 Михайлович
 Онищенко Іван Михайлович
 Остапенко Степан
 Остапенко Гапка (Гафія?)
 Остапенко Іван Степанович
 Остапенко Настя Василівна
 Осіпенко Давид Якович
 Осіпенко Василь Давидович
 Осіпенко Іван Давидович
 Осіпенко Олександра
 Давидівна
 Осіпенко Григорій Якович
 Остапенко Слава

Остапенко Уляна
 Остапенко Галя Савівна
 Остапенко Марфа
 Онищенко Федора
 Онищенко Уляна
 Онищенко Павло Федорович
 Онищенко Ганна Федорівна
 Онищенко Марія Федорівна
 Онищенко Петро Денисович
 Онищенко Ларіон
 Михайлович
 Онищенко Мотря
 Онищенко Михайло
 Паталах Іван
 Пустовий Терешко
 Пустова Оксана
 Пустова Марія Терешківна
 Пустова Олександра
 Терешківна
 Пустовий Петро
 Пустова Ольга
 Порохніцький Іван
 Овчаренко Оксень
 Осіпенко Яків
 Осіпенко Уляна
 Осіпенко Гриша
 Скрипка Максим Овсійович
 Скрипка Олена
 Скрипка Василь Максимович
 Слободяник Ілля
 Скрипка Семен
 Скрипка Христина
 Соломка Параска
 Соломка Марія Устимівна
 Соломка Василь
 Соломка Антоніна
 Соломка Марфа Василівна
 Соломка Олександра
 Василівна
 Слободяник Антон
 Слободяник (жінка Антона)
 Слободяник Василь
 Антонович
 Слободяник Василь
 Ананійович
 Сич Любов
 Сич Омелько
 Сич Ганна Омельківна
 Сич Катерина Омельківна
 Слободяник Федір
 Слободяник Марія Федорівна
 Слободяник Олександра
 Федорівна
 Соломка Ганна Кирилівна

Соломка Сіма Кирилівна
 Соломка Олександра
 Кирилівна
 Соломка Панас
 Соломка Ганна Панасівна
 Соломка Мотря Панасівна
 Соломка Трохим
 Соломка Мокрина
 Соломка Марія Трохимівна
 Соломка Петро Трохимович
 Соломка Микола Трохимович
 Соломка Євмен
 Соломка Тетяна Іванівна
 Соломка Микола Васильович
 Скрипка Семен Павлович
 Скрипка Марія Гнатівна
 Стовбира Микола
 Свиридович
 Стовбира Наталка Наумівна
 Стовбира Федора Шашківна
 Стовбира Зінько Васильович
 Слободяник
 Полив'яна Федора Василівна
 Полив'яний Олексій
 Кіндратович
 Третяк Антон
 Трохименко Степан
 Самойлович
 Трохименко Параска
 Трохименко Василь
 Степанович
 Трохименко Іван Степанович
 Ткаченко Охтанасія
 Ткаченко Дмитро Шашкович
 Ткаченко Марія Шашківна
 Ткаченко Володимир
 Дмитрович
 Ткаченко Іван Дмитрович
 Ткаченко Василь Дмитрович
 Ткаченко Наталія Василівна
 Токар Софія
 Федорченко Каленик
 Федорченко Василь
 Каленикович
 Федорченко Василь
 Мусійович
 Ходак Олександр
 Михайлович
 Шевченко Марта Григорівна
 Шевченко Семен Григорович
 Шевченко Василь Семенович
 Шевченко Ганна Семенівна
 Яценко Марія Костянтинівна
 Яценко Василь Григорович

с. Савинці

Село виникло за часів Богдана Хмельницького як спостережний пункт реєстрових козаків, сім'ї яких проживали в с. Синява. Назва села походить від першого поселенця Сави.

Першим письмовим документом, в якому згадується село, є записки Г. Похилевича «Сказание о населенных местностях Киевской губернии».

Навесні 1928 року на території села було створено 4 ТСОЗи: «Червоний плугатар», «Нове життя», «Червоний хлібороб» і «Перемога». На той період налічувалось 200 пар коней, 50-60 пар волів, з інвентаря приблизно 20 сівалок, 25 жаток, 20 котків, 6 бурякових сівалок, 150 кінних плугів, січкарні, кілька віялок і млинів.

Орієнтовна кількість населення до Голодомору становила 3 тисячі жителів.

Колгоспи на території села Савинці були створені в 1929 році – «Червоний хлібороб» та «Нове життя». Під час колективізації на території села розкуркулено 50 найміцніших господарів. Із слів очевидців: Майно Попок К.Б., Корякіної М.О., Оленко О.Н. та інших розкуркулених було розтягнуто, клуні розвалені, живність забрано. У колгоспі «Червоний хлібороб» коні стали малосильними, худими, непрацездатними. За грудень 1932 – січень 1933 років 25 коней загинуло, 7 – захворіло.

Після масових вилучень зерна та інших продовольчих ресурсів до всіх без винятку селян прийшов великий голод.

В той час газета «Колгоспник Рокитнянщини» писала: «У колгоспі села Савинці Осадчий отримав 56 пудів хліба, а «куркульським» голосом кричить, що голодний...», «В Савинецькій артілі «Червоний хлібороб» управа коло немолоченого хліба поставила сторожем Козла М. Він, користуючись своїм обов'язком, нарізав Ластовці С. мішок колосків із пшениці...».

Зі слів очевидців та даних книги «33-й: голод» за період з осені 1932 року та першого півріччя 1933 року в с. Савинці від голоду померло близько 540 осіб. На сьогодні встановлено імена 439 загиблих.

Мартиролог жителів с. Савинці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Корякін М.О., 1921 р. н.; Липовенка І.Я, 1908 р.н.; Зощенко Я.Т., 1917 р. н., та ін., записаними у 2008 році Корякін Н.А., бібліотекарем.

Барановичі Франко і Катерина
Барановський Кіндрат
 і двоє дітей
Барановський Яким
 і двоє дітей
Бедрик Тиміш
Биба Степан
Боженко Ганна
Божок Степан, його жінка
 і троє дітей
Вазясь Яків
Вінярський Ярихтей
 і його син Федір
Вінярські Терешко та Архип
Глаговський Андрій
 і троє дітей
Глаговський Ілько
Глаговські Лаврін і Хівря
Глаговської Варки чоловік
Глиняна Віра І.
Глиняна Харитина
Глиняний Василь О.
Глиняний Іван М.
Глиняний Петро О.
Глиняний Сергій
Глиняні Ольга і Марія А.
Гойша Петро і троє дітей
Гринжевська Марта
Давиденки Остап і Якилина

Давиденки Пилип, Надія,
Ольга, Володимир
Давиденки Устим, Федора,
Павло
Давиденко Василина
Давиденко Василь Ю.
Давиденко Іван і Санік
Давиденко Іван К.
Давиденко Кость і діти:
Андрій, Олена, Іван
Давиденко Олександра
Давиденко Оліян і двоє дітей
Давиденко Терешко
Давиденко Хома,
 жінка і дочка
Давиденко Явдоха Ф.
Давиденко Явтух П.
Демський Михтодь
Демський Санік
Дзятківська Явдоха
Дзятківський Ілько
Добрянські Ілько, Йосип,
Марія
Дубина Сарафон і двоє дітей
Дубина Федір, Софія, Степан
Ємець Ганна
Ємиць Ганна і двоє дітей
Жінка Куциби Окрема і одна
 дитина

Заліцький Пилип
Зінькович (мати)
Капля Йосип
Капля Макар
Карапота Олекса
Карапота Петро
Климанська Антоніна В.
Климанський Петро В.
Кобильченко Касян,
 жінка і двоє дітей
Кобильченко Кость і два сини
Василь та Іван
Козел Тиміш і його жінка
Одарка
Козел Якилина
Крижанівська Надія
Кудла Панас і одна дитина
Кульчицький Петро і шестеро
 душ його сім'ї
Кульчицький Савка,
 його жінка і дитина
Кульчицький Терешко, його
 жінка і троє дітей
Куренівський Михась
 і четверо дітей
Куренівські Наум і Олена
Кухарський Іван
Кухарські Іван та Федот
Куц Кость, жінка і четверо

дітей
 Кущ Марта
 Кущ Явдокія
 Ластовка Андрій
 Ластовка Іван і його жінка
 Ластовка Ілько, його жінка і двоє дітей
 Ластовка Петро і Артем
 Ластовка Пилип
 Ластовка Сергій і двоє дітей
 Ластовка Сергій і діти: Петро, Василь, Семен, Даша
 Ластовка Сидір і троє членів сім'ї
 Ластовка Сидір, його жінка Марія, двоє дітей
 Ластовка Соловей і діти Павло та Віктор
 Ластовка Тиміш і жінка Мотря
 Ластовка Федора
 Ластовки Микита і Марина
 Ластовки Павло і Оксана
 Литвин Василь
 Литвини Ганна, Семен, Трохим
 Литвин Назар
 Литвин Назар С.
 Литвин Семен і його жінка
 Литвин Трохим і його жінка
 Литвин Федір Г.
 Лінченко Ганна С. і троє членів сім'ї
 Ляшко Лукія і четверо її дітей
 Медвідь Володимир і його дочка Івга
 Медвідь Терешко і Олексій
 Мельниченко Ганна і двоє дітей
 Мельниченко Оліян
 Миронівська Наталка і її дочка Тетяна
 Михайлюк Лисавета і Галя
 Мохняк Оксень, його жінка і двоє дітей
 Мудра Ганна і двоє дітей
 Мудра Ганна і четверо дітей
 Мудрий Антон і його син Самійло
 Мудрий Василь А.
 Мудрий Михайло
 Мудрий Никипор
 Мудрий Ничипір
 Мудрі Володимир і Василь
 Музики Мирон, Варка, Степан, Ілько

Нестикайло Василь і четверо дітей
 Олексенко Петро
 Олексієнко Петро
 Орел Кіндрат, жінка і двоє дітей
 Осадчий Володимир і двоє дітей
 Осадчий Митрофан, жінка
 Соломія і троє дітей
 Осадчий Оксень і син Іван
 Осадчий Степан
 Осадчі Ювхим і Севастян
 Пархомовський і його троє дітей
 Пилипенко Федір і одна дитина
 Пилипенко Явтух і двоє дітей
 Пилипець Василь С.
 Пилипець Карпо К.
 Пилипець Михайло і його жінка Марія
 Пилипець Петро, його жінка і дочка
 Пилипця Солов'я син
 Плясун Санька Д.
 Плясуни Каленик і Петро
 Погоріла Марія
 Потапенко Микола
 Похватний Марко і двоє дітей
 Прибиш Іван
 Прибиш Йосип
 Прибиш Явдох і двоє дітей
 Прокопенка Михайла двоє дітей
 Родіонов Захарко, його жінка
 Олена та четверо дітей
 Родіонова Марина і одна дитина
 Рубан Григорій і четверо дітей
 Рубан Лукаш, жінка Пріська, син Іван
 Ручко Гнат і його брат Василь
 Сачок Настя
 Сачок Тимофій
 Сачок Ярина і ще п'ять душ сім'ї
 Семенюта Касян
 Семенюта Настя і двоє дітей
 Сильченко Кость, жінка Марія і троє дітей
 Сич Данило і його син Олексій
 Сірченки – чоловік, жінка і троє дітей
 Скринські Семен і Текля

Сладківські – чоловік і жінка
 Смакота Іван
 Смакота Роман
 Сова Аврам, його жінка
 Якилина і двоє дітей
 Сова Андрій і його жінка
 Фросина
 Сова Ганна і Сергій
 Сова Каленик і його дитина
 Сова Марко і син Іван
 Сова Омелько і його жінка
 Сова Омелько П.
 Сова Пилип та Іван
 Сова Савка, Яків, Пилип і ще один член сім'ї
 Сова Семен
 Сова Соломка М.
 Ступак Василь, його жінка і троє дітей
 Ступак Зосима
 Ступак Марія і її дитина
 Ступак Микита Я.
 Ступак Митрофан
 Ступак Петро і двоє дітей
 Ступак Тихон
 Ступак Яків Семенович
 Ступаки Кость, Іван
 Ступаки Кость, Оляна, Іван
 Ступаки Опанас, Віра,
 Катерина, Пилип
 Сухомлин Андрій і одна дитина
 Сухомлин Павло і двоє дітей
 Сухомлини Самсон, Іван,
 Володимир
 Сухомлини Степан, Федора,
 Гапка
 Сьомки Назар і Ганна
 Танчик Василь
 Танчик Василь і його двоє дітей
 Толичко Марія
 Тягнирядно Марія і двоє дітей
 Ходаківська Ольга
 Хоменко Михтодь
 Хуторний Максим і одна дитина
 Хуторний Нагей і ще два члени сім'ї
 Хуторний Степан
 Чубко Гнат
 Шкурат Іван
 Шури Олександр і Юхим

с. Синява

У 1921-1922 роках у с. Синява створили комсомольську і партійну організації.

Комуністи й комсомольці розгорнули роботу по залученню селян до кооперативної праці. В 1921-1925 роках в селі організували товариства сільськогосподарської кооперації і бурякове. Бурякове товариство мало сільськогосподарські машини та інвентар, володіло двигунами, молотарками, мало січкарню, віялки, плуги, культиватори, борони, був тут і свій млин.

Протягом 1922-1923 років у селі організували перші кооперативи – товариства по спільному обробітку землі «Захист» і «Вільний хлібороб». В 1927 році прийняли рішення про перехід від одноосібного виробництва до великого, колективного. В 1929 році в Синяві почалася масова колективізація.

Намагаючись залучити жителів села до спільного господарювання, активісти села вишукували різні методи. За спогадами М.Коляди комсомольська спілка виключила із своїх рядів одного із членів за те, що не зумів перекопати рідну матір у здачі лишків зерна державі.

В цьому ж році створено 4 колгоспи: «Згода» (голова Романчик Федір), «Промінь» (голова Фещенко Олександр), «Захист» і «Серп» (голова Каращук Ф.П.). Було розкуркулено більше 20 сімей.

Відомо, що навесні 1933 року в цих господарствах не вистачало зерна для проведення весняної сівби. За це село Синява було занесено в 1933 році на «чорну дошку».

За свідченнями очевидців село голодувало, відомі факти людоджерства. Встановлено імена 439 загиблих.

Мартиролог жителів с. Синява – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Розколупи М.Д., 1922 р.н.; Лісняка М.Ф., 1919 р.н.; Дяченко Г.В., 1921 р.н., та ін., записаними у 2008 р. бібліотекарем Лук'янець О.М., директором БК Маркович В.І., вчителем історії Пухом О.М.

Городній Петро Павлович
Капшук Павло
Супрун Настя Юхимівна
Супрун Юхим Іванович
Супрун Сергій Юхимович
Супрун Іван Юхимович
Супрун Микола Юхимович
Супрун Антося Юхимівна
Супрун Василь Юхимович
Петренко Іван Павлович
Петренко Онисько
Петренко Микола Іванович
Петренко Юхим Іванович
Петренко Петро Іванович
Петренко Михайло Іванович
Петренко Настя Іванівна
Петренко Олександра Іванівна
Федоренко Грицько
Федоренко Марія
Федоренко Поліна Григорівна
Федоренко Ганна Григорівна
Федоренко Тетяна Григорівна
Федоренко Михайло
Григорович
Шклярєнко Михайло Юхимович
Шклярєнко Ганна Юхимівна
Шклярєнко Олександра
Юхимівна
Коваль Юхим Петрович
Коваль Антоніна
Коваль Іван Юхимович
Коваль Василь Юхимович
Коваль Галина Юхимівна
Коваль Христина Юхимівна
Коваль Марія Юхимівна
Коваль Степан Юхимович

Коваль Никіпор Юхимович
Коваль Марія
Шопа Іван Юхимович
Шопа Євдокія Іванівна
Шопа Євгенія Іванівна
Шопа Мотрона Іванівна
Шопа Христина Іванівна
Шопа Михайло Іванович
Шопа Микола Іванович
Шопа Іван Іванович
Петренко Надія Василівна
Бондаренко Роман
Степанович
Сатиренко Федір Гаврилович
Сатиренко Ганна Ларіонівна
Сатиренко Іван Федорович
Сатиренко Петро Федорович
Сатиренко Павло Федорович
Сатиренко Катерина
Федорівна
Сатиренко Ольга Федорівна
Липовий Назар Федорович
Липовий Микола Назарович
Липова Ганна Назарівна
Липова Євдокія Назарівна
Липова Марія Назарівна
Липовий Григорій Назарович
Липовий Яким Назарович
Липовий Павло Якимович
Липовий Петро Якимович
Липова Надія Якимівна
Липова Галина Якимівна
Липова Христина Якимівна
Ратушня Настя Федорівна
Ратушний Микола Панасович
Ратушня Анастасія Панасівна

Кравченко Настя Михайлівна
Кравченко Петро Іванович
Кравченко Микола Петрович
Боровиченко Катерина
Лівінський Михайло
Михтодійович
Лівінський Григорій
Михтодійович
Лівінська Марія Михтодійівна
Лівінська Марія Михтодійівна
Лівінська Горпина Михтодійівна
Лівінський Михайло
Михтодійович
Дравинська Олена Дем'янівна
Дравинська Парасковія
Дем'янівна
Дравинський Михайло
Дем'янович
Дравинський Василь
Дем'янович
Дравинська Катерина
Дем'янівна
Ратушний Андрій Йосипович
Ратушний Петро Йосипович
Ратушний Григорій
Васильович
Ратушний Микола Йосипович
Стовповий Дмитро Вакулович
Стовповий Леонід Дмитрович
Стовпова Надія Дмитрівна
Стовповий Андрій Вакулович
Клименко Семен
Клименко Катерина
Шавель Григорій
Шавель Наталка
Шавель Степан Григорович

Шавель Василь Григорович
 Шавель Григорій Григорович
 Юхименко Явдоха Гаврилівна
 Юхименко Данило Дмитрович
 Юхименко Євген Данилович
 Юхименко Ганна Данилівна
 Кузьменко Ганна Іванівна
 Кузьменко Микола Гаврилович
 Романенко Микола
 Романенко Параска
 Хіцька Ніна Василівна
 Романенко Степан Миколайович
 Романенко Леонід Миколайович
 Рухаленко Дмитро Рухаленко Гапка
 Рухаленко Любов Дмитрівна
 Рухаленко Антось Дмитрович
 Рухаленко Олекса Дмитрович
 Рухаленко Павло Дмитрович
 Петренко Ганна
 Петренко Митро
 Петренко Тетяна Митрівна
 Петренко Марія Митрівна

Петренко Андрій Митрович
 Петренко Микола Митрович
 Петренко Ониська Митрович
 Саєнко Параска
 Саєнко Олександра
 Саєнко Антося
 Саєнко Павло
 Липова Тетяна
 Липовий Степан
 Липова Любов Степанівна
 Липовий Андрій Степанович
 Липовий Михайло Степанович
 Липова Меланія Степанівна
 Коваль Андрій Охрімович
 Коваль Микола Андрійович
 Коваль Степан Андрійович
 Коваль Антон Андрійович
 Семенюта Микола Семенюта Явдоха
 Семенюта Михайло Миколайович
 Семенюта Тетяна Миколаївна
 Семенюта Назар Миколайович
 Саєнко Михайло
 Саєнко Катерина

Кравченко Григорій Павлович
 Кравченко Марія Павлівна
 Кравченко Павло Григорович
 Кравченко Марія Григорівна
 Кравченко Марина Григорівна
 Кравченко Дмитро Григорович
 Капшук Олександра
 Капшук Олексій
 Капшук Дмитро Олексійович
 Капшук Ганна Олексіївна
 Капшук Одарка Олексіївна
 Капшук Михайло Олексійович
 Капшук Микола Олексійович
 Корж Антоніна Іванівна
 Корж Оня Іванівна
 Корж Семен Іванович
 Сатиренко Назар
 Сатиренко Оксана Назарівна
 Сатиренко Вілексій Назарович
 Сатиренко Андрій Назарович
 Сатиренко Соломія Назарівна
 Сатиренко Приська Назарівна
 Сатиренко Микола Назарович

с. Телешівка

Перші згадки про Телешівку зустрічаються в документах на початку XVIII століття.

У першій половині 1921 року обрана рада, створено комітет незаможних селян (КНС), в цьому ж році відкрито агропрофшколу. Тут готувалися спеціалісти з середньою агротехнічною освітою. Вона мала 167 десятин землі, трактор «Запорожець», молотарку, трієр, кукурудзодробилку, снопов'язалку, племінну рогату худобу. За 1921-1929 роки школа підготувала до 200 агрономів. У 1929 році її перевели в с. Маслівка Миронівського району. У 1924 році виникло кредитне товариство, яке обслуговувало жителів сіл Бакумівка, Ромашки і Шарки. У 1926 році створено сільське споживче та меліоративне товариства.

В 1927-1928 роках засновано 10 невеликих ТСОЗів: «Червоний хлібороб», «Перемога», «Вільна праця» та інші. Наприкінці 1929 – на початку 1930 року на базі ТСОЗів створено колгосп «Більшовик». Весною 1930 року колгосп поділився на 3 окремих господарства: «Незаможник» (1200 га землі), «Перемога» (1270), «Запорожець» (830 га землі).

Із газети «Колгоспник Рокитнянщини» (1932-1933 роки): «...Член управи колгоспу «Перемога» Коляда Арсень переховує хліб своєї матері, яка ще поза колгоспом...». «В артілі «Незаможник» розбазарюють хліб. Цьому ж потурає управа артілі. На громадське харчування хліб печуть не на кухні, а роздають борошно додому. Спечений хліб приносять на кухню наполовину з картоплею. Отже за кожен раз половина борошна колгоспу залишається вдома. Такому ставленню до колгоспного хліба треба покласти край, бо від цього залежить виконання хлібозаготівлі.»

На «чорну дошку» в 1933 році село Телешівка заносилося двічі – за зрив обробітку цукрових буряків.

Після того, як з колгоспних комор і селянських дворів усе зерно вивезли в рахунок виконання

с. Телешівка. Пам'ятний знак, встановлений у 1993 році на місці масових поховань жертв Голодомору 1932-1933 років.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

нереально завищених планів хлібозаготівлі 1932 року, у селі почав лютувати голод. Зі спогадів Коляди Н.Д., 1926 р.н.: «Урожай весь забрала влада, тоді рік не можна було назвати неврожайним, тоді йшли дощі і на полях був урожай. Приходили місцеві з активістів села, часто з головою сільської ради, тоді був Корсун Свирид Антонович. Шукали скрізь, штрикали шпичками землю, соломі, стріхи, зривали підлогу. Забирали все, що хотіли.»

Розповідає Оленко М.І., 1921 р.н.: «Мати ховала у маленьких вузликах зерно і просила нас малих нікому не говорити, де сховані вузлики. По хатах ходили чи комсомольці, чи комуністи, забирали все до зернини.»

А ось свідчення Ткаченко М.М., 1922 р.н.: «Ми дуже бідували тоді, рятувало те, що мати садила багато тютюну, а потім возила на базар, міняла на продукти. Одного разу мама привезла цілу хлібину, а батько з'їв половину, а на ранок помер.»

В селі померло дуже багато людей. За словами свідків загиблих ввозили в масові місця захоронення на території кладовища, де в 1993 році встановлено пам'ятний знак. Встановлено імена 143 загиблих.

Мартиролог жителів с. Телешівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Коляди П.К., 1926 р.н.; Оленко М.І., 1921 р.н.; Назаренка П.Д., 1925 р.н.; Куцокінь В.Й., 1924 р.н., та ін., записаними у 2008 році Кравченко Н.І., бібліотекарем.

Базяк Зінаїда
Базяк Марина
Базяк Степан
Бондаренко Іван
Буренко Олекса та його дружина
Буренко Федір та його дружина
Вареник Яків та його дві сестри
Гомела Ольга
Кабиш Левко і його дитина
Кирпич Костянтин Михайлович
Кирпич Михайло Григорович
Кирпич Петро Михайлович
Кирпич Семен
Кирпич Сергій Михайлович
Кисляк Віра Арсентіївна
Киян Павло Сидорович
Киян Ганна
Колісник Ваня
Колісник Килина
Колісник Оленка
Коляда Варка
Коляда Віра
Коляда Гнат
Коляда Катеринка
Коляда Маринка
Коляда Марія та її син
Коляда Микита
Коляда Наталка
Коляда Наталка та її син
Коляда Павло та його троє дітей
Коляда Селеветка
Корсун Ничипір
Костенко Вівдя
Костенко Денис
Костенко Люба
Костенко Харитон
Крамар Євтух Андрійович

Крамар Іван
Крамар Марія Андріївна
Крамар Петро
Крамар Тетяна
Крамар Харитя
Мазій Килина
Мазій Леонід
Марціх Мавра Данилівна
Мацько Оксана
Мельник Трохим
Мельник Федора
Назаренко Хівря
Оса Іван Іванович
Оса Микола Миронович
Оса Палажка і діти Надя і Степан
Погасій Василь
Погасій Віра
Погасій Йосип Васильович
Погасій Карпо
Погасій Марія Кононівна
Погасій Надія
Погасій Олена Кононівна
Погасій Параска
Погасій Семен
Погасій Софія та її четверо дітей
Погасій Федора
Пономаренко Катя
Пономаренко Любов
Омелянівна
Пономаренко Михайло Іванович
Пономаренко Христя
Ручка Гнат
Ручка Катерина
Ручка Катерина та їх двоє дітей
Ручко Іван Кіндратович
Ручко Кіндрат Дем'янович
Ручко Ларіон
Ручко Марія
Ручко Михайло Ігнатович
Ручко Мокрина та її син

Ручко Оксана
Ручко Павло Ігнатович
Ручко Степан Іванович
Ручко Ярина
Савченко Пилип та його сім'я сім чоловік
Савченко Федір Сергійович
Салацька Домаха
Сатир Іван
Сатир Омелько
Сатир Юхим Самойлович
Солопай Гнат
Співак Домаха
Сторчовий Андрій
Сучок Килина
Сучок Ларіон
Сучок Марія
Сучок Дементій
Сучок Кирило
Сучок Марта
Сучок Онисія
Ткаченко Остап
Тутик Василь Васильович
Федина Іван
Федина Кіндрат
Федина Марта
Федина Федот Данилович
Цеван Маня
Цеван Марія
Цеван Оля
Череда Ганна
Шмагун Григорій
Шмагун Костянтин
Шмагун Пилип
Шугалія Данило
Шугалія Сидір
Шугалія Юхимина
Шурдук Марія Омелянівна
Шурдук Наталія
Шурдук Нестор Іванович
Шурдук Петро і син

с. Шарки

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Незважаючи на опір селян, в 1930 році під час суцільної колективізації із 501-го одноосібного господарства до колгоспів було притягнуто 490. В селі утворилося два колгоспи – «Радянська нива», що об'єднав селян старого села, та колгосп «8-го Березня», до якого ввійшли господарства виселку «Москівщина».

Насильницькими методами ліквідовувалися «куркульські» господарства.

Із газети «Колгоспник Рокитнянщини» за 1932-1933 роки: «В артілі «8 Березня» пороздавали хліб, тепер немає засівматеріалу...», «Голова Шарківської артілі «8 Березня» Мусієнко на підставі куркульського «бальясування» ще й досі твердить, що в артілі зовсім мало хліба – навіть не вистачить на забезпечення колгоспників артілі... не забув голова артілі й на яслі залічити аж 118 центнерів». «В Шарківському колгоспі «Раднива» під час проривання цукрових буряків колгоспникам без дозволу управління комірник видав по 2,5 кг борошна. Ці його дії відбилися у тому, що вихід колгоспників на роботу зменшився».

На «чорну дошку» в 1933 році село Телешівка заносилося за зрив робіт по обробітку цукрових буряків та зрив завдань з осінньої сівби.

В 1932-1933 роках голод в Шарках морив людей нещадно. Ось що свідчить жителька села М.П. Іванова: «З десяти сімей на нашому кутку вижили дві – наша і ще одна, яка виїхала на Кавказ».

Одна з очевидців Онищенко М.П., яка пройшла страшенний голод і страшенне лихоліття війни з першого до останнього дня, згадує: «Колоски, які лежали на полях, не можна було підбирати, якщо хтось підбирав, то забивали батоном. У 1931 році був початок вимирання людей, 1933 – почало вимирати село. Ховали людей де прийдеться. Під однією грушою було поховано 6 чоловік (сім'я Скориків). Возами звозили тіла під капличку і під нею закопували. Бувало, що ще живі люди, але дуже немощні, їх кидали на віз, аби не повертатися другий раз. Люди, щоб хоч якось вижити, їли кору дерев, з коріння рослин пекли чуреки, їли маленьких пташенят в гніздах ворон, голубів, раніше поїли горобців, котів, а найстрашніше – їли один одного і однак помирали. Одна мати йшла через цвинтар і помітила дитячу ніжку, на якій були полотняні штанці, викрашені бузиною, і впізнала свою дитину. Тоді вона вирила сапкою ямку і похоронила ту ніжку. Сама мати йшла з роботи з радгоспу, додому. По вул. Круговій було 10 хат. У 1933 році з них три сім'ї виїхали на Кавказ, а з семи хат померло 34 особи. Тоді ті, що могли, ходили на роботу до радгоспу, тим давали якоїсь баланди. Хто не голодував в той час, то це активісти, які ходили по декілька раз на день по хатах і все трусили в людей. Хто був багатший і кріпкий, той зумів вижити. А кому випадково пощастило. Бувало, що люди допомагали одне одному, чим могли. Жителі села ходили в с. Стави міняти одяг на їжу.

Бригадир Кияниця, сам житель села Запруддя, допоміг людям своїм вчинком. Змолочений хліб у неділю (аби не знало начальство) роздав людям, які працювали на той час, а сам зник і скільки його не шукали, ніхто і ніде не знайшов. Для людей це була безмежна радість і велика підтримка для їхніх сімей.»

Всього в селі померло від страшного голоду 480 чоловік, але, на жаль, назвати всіх людей поіменно очевидці, які залишилися на даний час, не в силах. Встановлено імена 72 загиблих.

Мартиролог жителів с. Шарки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Смиченко М.Ю., 1920 р.н.; Корчинської М.П., 1925 р.н.; Ковтун Н.І., 1922 р.н., записаними в 2008 році Близнюк О.В., бібліотекарем.

Бевз Єлизавета Пилипівна
 Бевз Марія Микитівна
 Бевз Микита Федорович
 Бевз Мотря Микитівна
 Бевз Параска Микитівна
 Бевз Саня
 Бевз Федір Микитович
 Борко Віра
 Борко Михайло
 Дембрівська Марія
 Дембрівська Наталка
 Дембрівська Тетяна
 Дембрівський Іван
 Дембрівський Онопрій
 Довгопол Василь
 Довгопол Йовхимина
 Ковтун Євдокія
 Ковтун Мотря
 Кулики (сім'я 4 чоловіки)

Міщенко Григорій
 Мойса Микола
 Мусієнки (в т.ч. 8 дітей)
 Мусієнко Горпина
 Мусієнко Мусій
 Мусієнко Охтанашка
 Мусієнко Пилип
 Мусієнко Федір і двоє немовлят
 Мусієнко Яків
 Мусієно Авраам
 Скорик Мотря
 Скорик Андрій
 Скорик Захар
 Скорик Ольга
 Скорик Опанас
 Скорик Тетяна
 Смиченко Іван
 Смиченко Йосип
 Смиченко Одара

Смиченко Ольга
 Смиченко Петро
 Смуток Іван
 Смуток Ніна
 Теличко Горпина Гнатівна
 Шегада Кіндрат
 Шегада Марина
 Шегада Микола
 Шегада Микола
 Шегада Наталка
 Шегада Сашко
 Шегада Сергій
 Шегада Степан
 Шегада Тимофій
 Шегада Якилина
 Шуляк (померли всі 9 членів родини)

1932-1933

Сквирський район

В районі до 1932 року була достроково завершена суцільна колективізація з усіма її негативними наслідками. Адже грубе порушення добровільності при вступі у колгоспи, надмірна поспішність у проведенні колективізації, порушення принципу зацікавленості трудівника протзвели до зниження продуктивності праці, упала культура обробітку землі.

Негативну роль відіграло також жорстоке ставлення до так званих заможних селян, яких розкуркулювали, тобто влада знищувала справжніх хліборобів. Всього на Сквирщині було розкуркулено 118 сімей. Селяни чинили опір примусовому вступу до колгоспів, почався стихійний забій домашньої худоби.

Як свідчать архівні матеріали, під час колективізації на Сквирщині масово застосовувались репресії щодо тих, хто зволікав зі вступом у колгосп, до членів партії, голів колгоспів та сільських рад, уповноважених по селах, яким не вдавалося виконувати нереальні плани збирання посівного матеріалу у населення, плани хлібозаготівлі. В 1930-1933 роках в районі було засуджено 55 осіб, з них на три роки позбавлення волі – 43, на 5 років – 3, на 7 років – 1. Серед засуджених 6 колгоспників, три священники, два вчителі, один робітник, один службовець та 2, що тимчасово не працювали.

Список засуджених

Білинський Федір Васильович	Микитович	Орел Охрім Кирилович
Марченко Карпо Прокопович	Збаращенко Микола Якимович	Петровський Гнат Германович
Випхалюк Олександр Тодосійович	Іванюсь Герасим Карпович	Пеньковський Олександр
Вирич Михайло Юхимович	Іздебський Віктор Вікторович	Прохорович
Вовк Анастасій Іванович	Ковальчук Іван Юхимович	Поліщук Павло Олександрович
Вовнянко Федір Павлович	Козаченко Василь Петрович	Поліщук Антон Минович
Волинець Василь Остапович	Кохановський Іван Омелянович	Радчук Семен Іванович
Волохович Франц Іванович	Кужель Андрій Олександрович	Севериненко Пилип Олексійович
Венсовський Яків Францевич	Купріячук Захар Миронович	Скирута Никон Трохимович
Винник Іван Спиридонович	Кучинський Володимир	Собчук Панас Прохорович
Гавага Федір Самсонович	Войцехович	Сурма Гелектіон Кононович
Ганенко Іван Семенович	Лисюк Семен Дем'янович	Скирута Федір Трохимович
Ганенко Петро Григорович	Маслун Афанасій Дмитрович	Трущ Оникій Петрович
Грисельська Марія Казимирівна	Махинько Сергій Ілліч	Царенко Олександр
Грода Тарас Михайлович	Мельник Петро Гнатович	Володимирович
Грунько Феодосій Андрійович	Менташков Артем Тимофійович	Цимбалюк-Любченко Марія
Грисюк Онуфрій Іванович	Кисенюк Іван Миронович	Петрівна
Денисюк Степан Левкович	Олексієнко Андрій Ісакович	Щур Захар Петрович
Жук-Жуковський Григорій	Олійник Кален Євтухович	Яременко Яким Олександрович
	Омельченко Данило Олексійович	Яцкевич Остап Францович

Навесні 1932 року переважна більшість господарств регіону не мала достатньої кількості посівного матеріалу у зв'язку з тим, що для виконання надмірних планів хлібозаготівель забиралося навіть посівне зерно. Так, за станом на 9 березня 1932 року жоден колгосп не мав потрібної кількості насіння, а в окремих селах його було вкрай обмаль: у Шамраївці – 5 %, Шапіївці – 26, Дулицькому – 27. На 20 березня 1932 року район виконав план засипки насіння всього на 55 відсотків. За станом на 10 травня план сівби зернових по району було виконано лише на 37 %, а цукрових буряків – на 16,9 %.

Все це вплинуло на те, що урожай 1932 року був нижчим за попередні роки. Але його цілком вистачило б, аби держава знову не довела до сіл явно нереальні, завищені плани хлібозаготівель. Для їх виконання спочатку вивезли все зерно, навіть посівне і фуражне, з колгоспів, а потім почали відбирати у всіх без розбору селян. Разом із зерном місцеві активісти відбирали або знищували всі продукти харчування.

Після цього почався страшний голод. Він охопив усі села району. Найбільше постраждали Каленна (померло 937 людей), Великополовецьке – 922, Рогізна – 554, Пустоварівка – 520, Горобіївка – 448, Мовчанівка – 495.

Масштаби Голодомору в районі засвідчує «Записка по прямому проводу Київського обласного відділу ДПУ голові ДПУ України про кількість голодуючих на Сквирщині за станом на 1 березня 1933 року».

У 48 населених пунктах було голодуючих дорослих – 8129, дітей – 7155, хворих – 180, опухлих – 561, померлих 802, випадків людоїдства – 1, випадків трупоїдства – 3. Цифри теж явно занижені, але й вони дають уявлення про жахливу картину голоду.

Сотні людей кидали села, рятувались від смерті у містах, виїжджали на Донбас. Масове вимирання селян продовжувалось до березня-квітня 1933 року, після чого колгоспи нарешті одержали зернову позику і з запізненням провели весняну сівбу.

Статистична довідка за 1933 рік (ДАКО, ф.235, оп. 1, спр. 21) подає цифру померлих 12801 чол. Є також свідчення уцілілих документів і очевидців трагедії у Сквирському районі про смерть у ті голодоморні роки 888 дітей. Встановлено прізвища 5146 осіб, в тому числі 594 дітей.

Нині в районі проживає 2191 очевидець страхіття голодних 1932-1933 років.

У всіх населених пунктах району увічнено пам'ять жертв Голодомору, зокрема, впорядковано могили померлих, встановлено пам'ятні знаки. Частина з них зведена людьми за свій кошт, в тому числі й іноземними громадянами. Так, в с.Шамраївка біля церкви за кошти уродженця села, жителя Лондона Сидоренка М.Л. встановлено металевий хрест висотою 10 м.

с. Антонів

с. Антонів. Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років, встановлений в центрі села.

Село Антонів як поселення згадується ще в 1471 році.

В 1929 р. в селі було організовано першу артіль «Комунар» в складі 147 бідняків. В 1931-1932 роках – ще три нові артіль: «Більшовик», «Нова перемога», «Нова праця», а у вересні 1934 року створено колгосп «Комсомолец України».

Загальна кількість померлих від голоду становить 183 чол., з них 35 дітей, які поховані на сільському кладовищі. Зі свідчень очевидців трагедії вдалося встановити прізвища 12 осіб, в т.ч. 2 дітей.

В центрі села у 2004 році встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору за кошти жителя села Яновського О.Й.

Мартиролог жителів с. Антонів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Буренко Ю.М., 1927р.н.; Кравчук Г.М., 1925 р.н.; Боговик Н.Д., 1930 р.н., записаними 2008 року Шевчук Л.В., завідуючою Антонівською сільською бібліотекою-філіалом.

Чернеги Карпа Захаровича сім'я, 5 осіб

Хвостенка Петра Максимовича сім'я, 3 особи

Редюка Степана Даниловича сім'я, 4 особи, в т.ч. 2 дітей

с. Безугляки

В 1929 році в с. Безугляки, де проживало 844 мешканці, був створений колгосп.

Виконавцями політики Голодомору в селі були голова сільської ради Зяхор Омелько, секретар Проценко Тарас, голова колгоспу Чорненький Ф., оперуповноважений з району Золотарьов, учитель Золотов, оперуповноважений Слобоз, Коган, Білецький Адам, Костенко Сергій.

Свідки Голодомору Кашко Іван, Гирявець Семен, Ратушний Микола, Перепелиця Василь, Бойко Григорій та ін. назвали загальну цифру померлих від голоду близько трьохсот чол., які поховані на сільських кладовищах. Встановлено поіменно 274 особи. У 1997 р. на місцях масових поховань зведено дерев'яні хрести.

Мартиролог жителів с. Безугляки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено згідно довідки Пищківської с/ради № 116 від 11.03.2008 року (списки жертв Голодомору) та за свідченнями Кузьомко М.М., 1920 р.н.; Костенко В.С., 1919 р.н.; Денник У.С., 1917 р.н., записаними у 2008 р. Вовк В.Ф., завідуючою бібліотекою-філіалом с. Пищики.

В мартирологу вказано прізвище померлого глави сім'ї та кількість померлих з ним членів родини.

**Білецький Іван – 4 чол.
Білик Арехтей – 4 чол.
Білик Кирило – 3 чол.
Білик Левко – 1 чол.
Білик Микола – 1 чол.
Білик Михайло – 5 чол.**

**Білик Федора – 4 чол.
Білик Яким – 2 чол.
Білик Ярмулка – 3 чол.
Бойко Калістрат – 3 чол.
Бойко Кіндрат – 3 чол.
Бойко Тофан – 1 чол.**

**Вовк Микита – 1 чол.
Гирявець Гриша – 2 чол.
Гирявець Семен – 1 чол.
Гирявець Тофан – 5 чол.
Гирявець Федор – 5 чол.
Гирявці Лигор і Міша**

Дем'яненко Терешко – вивезли на північ
 Іваненко Карпо – 4 чол.
 Іваненко Юхин – 1 чол.
 Кашко Володь – 2 чол.
 Кашко Йосип – 1 чол.
 Кашко Михайло – 3 чол.
 Кашко Михайло – 3 чол.
 Кашко Паримон – 4 чол.
 Кашко Тимофій – 3 чол.
 Король – 2 чол.
 Король Філарет – 3 чол.
 Костенко Андрій – 5 чол.
 Костенко Максим – 5 чол.
 Костенко Микита – 3 чол.
 Костенко Панфіл – 3 чол.
 Костенко Панфіл – 2 чол.
 Костенко Савка – 2 чол.
 Костенко Сергій – 4 чол.
 Кузьомко Іван – 2 чол.
 Кузьомко Тимофій – 3 чол.

Куріленко Лаврон – 2 чол.
 Кухаренко – 2 чол.
 Кухаренко Григор – 3 чол.
 Кухаренко Макар – 1 л.
 Кухаренко Петро – 3 чол.
 Кухаренко Тетяна – 1 чол.
 Линик Никон – 2 чол.
 Линик Федь – 4 чол.
 Мазур Гриша – 2 чол.
 Мазур Корній – 3 чол.
 Мазур Олекса – 2 чол.
 Мазур Охрім – 4 чол.
 Мазура І.К. – 4 чол.
 Перепелиця Петро – 1 чол.
 Перепилиця Борис – 2 чол.
 Перепилиця Дмитро – 5 чол.
 Перепилиця Павло – 3 чол.
 Перепилиця Сидор – 3 чол.
 Перепилиця Талімон – 1 чол.
 Перепилиця Філімон – 1 чол.
 Погребняк Хват – 1 чол.

Потіха Яким – 1 чол.
 Проценко Андріян – 1 чол.
 Проценко Варлан – 5 чол.
 Ратушна Явдоха – 1 чол.
 Ратушний Іван (Калюжний) – 2 чол.
 Ратушний Левко – 2 чол.
 Ратушний Семен – 2 чол.
 Ратушний Семен – 2 чол.
 Ратушний Семен – 5 чол.
 Ратушний Талімон – 5 чол.
 Руденко Борис – 3 чол.
 Солобай Явдоха – 1 чол.
 Степаненко Секлета – 2 чол.
 Степаненко Хома – 5 чол.
 Сухаренко Андрій
 Сухаренко Дементій
 Ткаченко Ілько – 3 чол.
 Ткаченко Самілко – 2 чол.
 Чорненький Кирило – 2 чол.

с. Буки

Перша письмова згадка про населений пункт датована 1622 роком.

До Голодомору в селі було 360 дворів, про кількість населення даних немає.

Колгосп «Ленінець» створений в 1930 році. Під час колективізації було розкуркулено 7 сімей.

Восени та на початку зими 1932 року представники влади (очолював групу Півторак П.Г.), ходили по хатах, і якщо господарі щось готували їсти, вони заливали вогонь в печі водою, горшки зі стравою били, їжу викидали. З собою носили штики, різні пристосування для того, щоб знайти приховані харчові припаси. На все це була вказівка з району.

Кількість померлих від Голодомору – 183 особи, які поховані на сільському кладовищі. Встановлено імена 38 осіб. На місці масових поховань споруджено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Буки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Підпригоро О.Л., 1919 р.н.; Мельник О.А., 1915 р.н.; Коваль О.Т., 1921 р.н., записаними 2008 року Бойко О.О., завідуючою бібліотекою-філіалом с. Буки.

Горяча Мар'яна Кирилівна
 Горяча Олена Василівна
 Дзюбенко Катерина
 Василівна
 Оникійчук Катерина Василівна
 Кисла Ніна Леонтіївна
 Кислий Павло
 Коваль Ліда
 Ковальчук Настя
 Коваль Михайло
 Коваль Володимир
 Коваль Яків
 Ковальчук Федір

Ковальчук Антоніна
 Погребнюк Степан
 Ковальчук Катерина
 Ковальчук Василь
 Петрушнів Густя
 Старушенко Пилип
 Петрушніва Катерина
 Петрушнів Іван
 Півторак Катерина
 Погоріла Ніна
 Півторак Михайло Васильович
 Підпригоро Володимир
 Погребнюк Лідія

Лисюченко Іван Кирилович
 Старушенко Варвара
 Коваль Марія
 Удод Васирина Кирилівна
 Удод Параска
 Удод Іван Кирилович
 Коломієць Василь
 Удод Іван Кирилович
 Удод Петро Володимирович
 Удод Настя Семенівна
 Удод Катерина Петрівна
 Удод Ніна
 Удод Петро Володимирович

с. Великі Єрчики

В історичних документах село згадується 1605 року. Назва села від литовського «ерик» – терновище або «стариця», річник, частина покинутого русла річки. В народі походження назви села асоціюється зі словом «яр».

Перший колгосп «12-річчя Жовтня» був утворений в 1929 році.

Загальна кількість померлих в роки Голодомору – 654 особи, в т.ч. 334 дитини. Встановлено імена 185

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

осіб, в т.ч 10 дітей. Загиблі від голоду поховані на сільському кладовищі, де 23 листопада 1996 року встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів с. Великі Єрчики – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Стукало Ф.М., 1911 р.н.; Лазаренко М.Х., 1918 р.н., записаними у 2008 р. Стецюк Н.М., директором Великоерчицького сільського Будинку культури.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Базяк (по вуличному) баба Ярина
 Баран Радзівон
 Бойко Гаврило
 Вітвіцька Варка
 Вітвіцький Микола
 Волинець Данило
 Волинець Степан
 Гарнійчук Кирило
 Журавель Григор
 Журавель Димид
 Журавель Кирило
 Журавель Ордій
 Зайчик (по вул.) Петро
 Зитхір
 Кваша Лукаш
 Кваша Митрофан
 Кирило (Трубичишин)
 Ковальчук Гапка
 Ковальчук Григорій
 Ковальчук Марценька
 Ковальчук Микита
 Ковальчук Микита
 Ковальчук Оксен
 Ковальчук Семен
 Ковальчук Фотін
 Конопляста Горпина
 Конопляста Настя
 Конопляста Олександра
 Конопляста Явдоха
 Коноплястий Арсен
 Зіновійович
 Коноплястий Василь
 Коноплястий Кузьма
 Коноплястий Микола
 Коноплястий Степан
 Коноплястий Степан
 Коноплястий Степан
 Кузьмович
 Коноплястий Талимон
 Коноплястий
 Костюк Василь
 Костюк Юхим
 Кравчук Ганна
 Кравчук Захарко
 Кравчук Лукаш
 Кравчук Любка
 Кравчук Тимко
 Кудрицький
 Куньова
 Кучерук Гаврило
 Тимофійович
 Кучерук Максим

Кучерук Микита
 Кучерук Ольга
 Кучерук Яків
 Ліщук Данило
 Ліщук Данило Михайлович
 Ліщук Марко Михайлович
 Ліщук Матвій
 Ліщук Павло
 Ліщук Павло Романович
 Ліщук Андрій – дитина
 Ліщук Христя – дитина
 Ліщук Василина
 Линчук Даниїл Петрович, його
 жінка Єлизавета, діти Коля,
 Надя, Йосип
 Лазаренко Давид, його
 дружина Євдокія,
 діти Петро і Параска
 Мельник Іван
 Мельник Мартин
 Мельник Явдоха
 Мендель (по вуличному)
 Миколайчук Антон
 Миколайчук Григор
 Миколайчук Димид
 Миколайчук Полінар
 Миколайчук Роман
 Миколіук Іван
 Миколіук Йосип
 Миколіук Тетяна
 Михайло
 Михайло (Шахран)
 Михальчиха баба
 Ярина
 Мілішинський Мар'ян
 Міхал Вовк
 Міхал (Рижий)
 Міхалова сім'я 4 чол.
 Мукало (по вул. Людик)
 Мукало Іван
 Мукало Іван Терентійович
 Мукало Роман
 Мукало Сахрон
 Настя Тюнька
 Оникіяра
 Пасічник Оксень
 Пашкевич Михайло
 Печенюк Іван
 Печенюк Йосип
 Печенюк Федько
 Поліщук
 Поліщук Василь

Поліщук Мотря
 Поліщук Панас
 Прач Василь
 Прач Кирило
 Прач Павло
 Раханський(по вуличному)
 Самбора Дмитро Андрійович
 Самбора Іван Пилипович
 Самбора Павло
 Самбора Павло Андрійович
 Самбора Юхрим Андрійович
 Самелюк Василь
 Самелюк Григор
 Сандалович
 Сандалович Григор
 Сандалович Яків
 Сергійчук Давид
 Сергійчук Ілько
 Сергійчук Лукаш
 Сергійчук Олекса
 Сергійчук Павло Каленикович
 Сергійчук Сергій
 Скрипник Лукаш
 Скрипник Одарка
 Скрипник Тимко
 Скрицький Василь
 Соболівський

с. Великі Єрчики. Пам'ятний знак жертвам Голодомору, встановлений у 1986 році.

1932-1933

Соколівський
Соколівський Роман
Стельмах Василь
Стельмах Льова
Степанюк Арійон Тимофійович
Степанюк Мусій Тимофійович
Сторожук Петро
Стукало
Стукало Кость
Стукало Марія
Стукало Микита
Стукало Паривон
Стукало Галя – дитина
Стукало Ніна – дитина
Стукало Володя – дитина
Тарас (Тетяшин)
Тригубчук Бенедь

Тригубчук Василь
Тригубчук Горпина
Тригубчук Іван
Тригубчук Іван
Тригубчук Ничипір
Тригубчук Олекса
Тригубчук Трохим
Тригубчук Яків
Тригубчук Микола
Тупало Мусій
Тупало Федір
Фельдман Мотлик
Фіялко Юхим (Хитрий)
Хоменюк Матвій
Хоменюк Микола
та дружина Наталка
Чепур Тарас
Чепур Юхим

Чернуха Іван
Шавлівський Степан
Шовківські
Шпак Свиридон
Шуляк Павло
Шуляк Тимко
Ярмульська Надія
Ярмульський Григор
Ящук Артем
Ящук Архип
Ящук Дмитро Артемович
Ящук Іван Артемович
Ящук Йосип
Ящук Ленька
Ящук Олекса
Ящук Петро

с. Великополовецьке

За часів Київської Русі (X-XIII ст.), територія села входила до земель, де проживали половці. З цим, очевидно, і пов'язана назва села, яке з 1923 по 1959 рік було районним центром.

У 1921 році в селі виникло товариство спільного обробітку землі, яке об'єднувало 135 осіб.

Перед колективізацією у Великополовецькому проживало 4406 жителів. У 1928 році була проведена колективізація і створено артіль «Плугатар», у 1929 р. – колгоспи «Червоний гігант», ім. Будьонного, «Комунар».

Як свідчать очевидці Голодомору, в селі тоді померло 922 особи. Встановлено імена 164-х односельців. Загиблі від голоду поховані на сільському кладовищі, де у 1996 році встановлено пам'ятний знак «Жертвам Голодомору 1932-1933 років».

Мартиролог жителів с. Великополовецьке – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Горячої О.Ф. 1923 р.н.; Безбах Н.І., 1929 р.н.; Шеремет Г.С., 1929 р.н., записаними у 2008 р. Погиблою Н.Г., завідуючою Великополовецькою сільською бібліотекою-філіалом, та Самусь І.О., провідним бібліотекарем.

В мартирологу в алфавітному порядку вказано за наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, вид занять та вік померлих від голоду.

Бугаєнко Гриша, колгоспник, 20
Бугаєнко Іван, колгоспник, 18
Бугаєнко Оляна, колгоспниця, 55
Ганна Митрофанівна, 40,
її діти **Коля**, 6 і **Оля**, 2
Гаркава Ганна Миронівна, дитина, 10
Гаркава Одарка, колгоспниця
Гаркавий Іван Миронович, 6 р.
Гаркавий Мирон, колгоспник, 40
Граки
Довгаль Федось, колгоспник,
Дядюра Петро, колгоспник, 60
Євдокія Христофорівна, 30
Завірюха Ганна дитина
Завірюха Євген дитина
Завірюха Олена дитина
Завірюха Параска дитина
Завірюха Ярина дитина
Кардаш Горпина колгоспниця

Кардаш Гриша, колгоспник, 27
Кардаш Максим, 60
Коваленко Дмитро, колгоспник, 53
Коваленко Марина, колгоспниця, 51
Ковальчук Іван Михайлович дитина, 9
Ковальчук Михайло, колгоспник,
Ковальчук Тетяна Михайлівна дитина, 12
Коломієць Аврам Самсонович колгоспник, 40
Коломієць Ганна, колгоспниця, 35
Коломієць Гапка Костянтинівна, дитина
Коломієць Григорій Аврамович, дитина, 12
Коломієць Дмитро Андрійо-

вич, колгоспник, 55
Коломієць Дмитро дитина
Коломієць Дмитро Семенович, дитина, 7
Коломієць Домна, дитина
Коломієць Домна, колгоспниця
Коломієць Іван, дитина
Коломієць Іван Свиридович, колгоспник,
Коломієць Катерина
Коломієць Катерина, колгоспниця
Коломієць Микита Костянтинівич, дитина
Коломієць Мотря, колгоспниця
Коломієць Мотря Климівна, колгоспниця, 40
Коломієць Олекса, колгоспник,
Коломієць Семен, колгоспник,

Коломієць Семен Свиридович, колгоспник, 40
Коломієць.....? Аврамович, дитина, 15
Коновал Марія Федорівна, дитина, 6
Коновал Санька Федорівна, дитина, 6
Коновал Федір Дем'янович, колгоспник, 35
Костенко Агафія
Костенко Євдокія, 20
Костенко Левко, колгоспник, 23
Кошова Антося Марківна, дитина, 8
Кошовий Марко, колгоспник, 33
Кошовий Михайло Маркович, дитина, 13
Кошовий Олександр Маркович, дитина, 6
Кошовий Тиміш
Криворот Ганна, колгоспниця
Кривошия Пилип, колгоспник, 50
Лемішко Анатолій Іванович, колгоспник, 17
Лемішко Андрій Іванович, дитина, 8
Лемішко Віктор Іванович, дитина, 15
Лемішко Гапка, колгоспниця, 30
Лемішко Іван Якович, колгоспник, 49
Лемішко Іван Якович, колгоспник, 59
Лемішко Любов Іванівна, колгоспниця, 17
Лемішко Любов Яківна, колгоспниця, 27
Лемішко Маруся, дитина, 2
Лемішко Микола Іванович, бр.
Лемішко Мотря, колгоспниця, 20
Лемішко Настя Семенівна, дитина, 15
Лемішко Наталка, колгоспниця, 48
Лемішко Олена, колгоспниця, 40
Лемішко Сазон, колгоспник, 36
Лемішко Семен, колгоспник, 50
Лемішко Федір, дитина, 4
Лиховид Андрій Федорович, дитина, 9
Лиховид Василь Омелькович, дитина

Лиховид Іван Федорович, колгоспник, 19
Лиховид Омелько, колгоспник, 50
Лиховид Омелько Якович, колгоспник, 60
Лиховид Палажка, колгоспниця, 45
Лиховид Палажка Петрівна, колгоспниця, 60
Лиховид Петро, колгоспник, 35
Лиховид Ригор Омелькович, дитина, 12
Лиховид Федір, колгоспник, 45
Лихогоденко Антон Степанович, дитина, 8
Лихогоденко Ганна Степанівна, дитина, 4
Лихогоденко Іван Степанович, дитина, 3
Лихогоденко Степан, колгоспник, 50
Маринич Іван Семенович, дитина, 16
Маринич Сахно, колгоспник, 27
Маринич Семен, колгоспник, 60
Марченко Іван, дитина, 6
Марченко Марія, колгоспниця, 18
Марченко Одарка, колгоспниця, 50
Марченко Ольга, дитина, 14
Марченко Федось, колгоспник, 20
Махлай Петро Іванович, колгоспник, 21
Мисюрі (Овчаренко?) Ганна Мисюрі (Овчаренко?) Оляна Мисюрі (Овчаренко?) Анастасія Мисюрі (Овчаренко?) Мотря Мисюрі (Овчаренко?) Петро Окрушко Василь Микитович, дитина, 11
Окрушко Ганна Микитівна, дитина, 3
Окрушко Іван Микитович, дитина, 14
Окрушко Микита Феодосійович, колгоспник, 35
Окрушко Оксана Микитівна, дитина, 1
Окрушко Оляна Микитівна, дитина, 4
Окрушко Тетяна Микитівна, дитина, 1
Павліченко Давид Васильович

дитина, 9
Павліченко Давид Зінькович, колгоспник, 50
Павліченко Маня Давидівна, дитина
Павліченко Микита, колгоспник, 36
Павліченко Явдоха, колгоспниця, 34
Печерський Василь, дитина
Печерський Іван, дитина
Печерський Максим, дитина
Пиндик Антон
Пиндик Йовта, дитина
Пиндик Конон, дитина
Пиндик Марія
Пиндик Мелашка Андріївна, колгоспниця, 38
Пиндик Олександр, колгоспник, 55
Пиндик Пріська, дитина
Пиндик Ригор Семенович, колгоспник, 19
Підпригора Валентина Миронівна, дитина, 4
Підпригора Ольга Миронівна, дитина, 3
Полоцькі, дитина
Потіха Андрій, колгоспник,
Потіха Ганна, колгоспниця
Потіха Іван Васильович, 3 р.
Потіха Катерина Андріївна, дитина
Потіха Килина (Катерина), 60
Потіха Кузьма, колгоспник, 40
Потіха Михайло Васильович, дитина, 15
Потіха Прохор, колгоспник, 60
Потіха Тетяна Андріївна, дитина
Потіха Федора, колгоспниця, 46
Прохори
Пустовіт Омелько Микитович, колгоспник, 18
Пустовіт Петро Микитович, дитина, 7
Пустовіт Тетяна Микитівна, дитина, 16
Рибитва Лісандра, колгоспниця
Селезький Федір, колгоспниця, 50
Трегуб Івга, колгоспниця, 58
Трегуб Микола, колгоспник, 59
Трохименко Михайло Олександрович, дитина, 12
Трохименко Наталка Олександрівна, дитина, 15

Трохименко Олекса
Ціпліцька Оляна, колгоспниця, 38
Ціпліцький Іван Омелькович, колгоспник, 17
Ціпліцький Омелько, колгоспник, 40
Черепічник, дорослий
Черепічник Ольга, доросла
Шеремет Гриша, дитина
Шеремет Микола, дитина
Шинкаренко Іван Григорович, колгоспник
Шинкаренко Марія Іванівна, дитина, 6
Шинкаренко Михайло, Іванович, дитина, 2
Шинкаренко Степан Іванович, дитина, 4
Шинкаренко Федоска Іванівна, дитина, 8
Шкандрук(Пустовіт?) Олекса Ониськович, колгоспник,

Щербина Ганна Романівна, дитина, 5
Щербина Іван Романович, 9 р.
Щербина Катерина Романівна, дитина, 3
Щербина Роман, колгоспник, 36
Юрченко Василь і Улита
Юрченко Віра Василівна, 16 р.
Юрченко Ганна Володимирівна, дитина, 9
Юрченко Ганна Миколаївна, дитина, 7
Юрченко Євдокія Титівна, колгоспниця
Юрченко Іван Володимирович, дитина, 6
Юрченко Іван, колгоспник, 60
Юрченко Іван Миколайович, дитина, 10
Юрченко Микола Данилович, колгоспник, 50
Юрченко Олена колгоспниця,

60
Юрченко Павло Миколайович, дитина, 16
Юрченко Полукер Миколайович, дитина, 12
Юрченко Софія Свиридівна, колгоспниця, 48
Юрченко Степан Володимир., дитина, 4
Юрченко Степан Якович, 4 р.
Юрченко Яків, колгоспник,
Яковенко Варка, колгоспниця, 56
Яковенко Мина колгоспник, 58
Яремко Ганна колгоспниця, 20
Яремко Герасим, колгоспник, 50
Яремко Герасим Терешкович, колгоспник, 50
Яремко Олекса Герасимович, колгоспник, 22
Яремко Явдоха, колгоспниця
Яремко Яків, колгоспник

с. Горобіївка

За переказами село називається Горобіївкою тому, що першим поселився на цій території російський поміщик Воробійов з кількома робітниками для розробки лісу. Селу приблизно 600 років.

В період між 1922-1929 рр. в Горобіївці були організовані товариства садове, бурякове, КВД (комітет взаємодопомоги).

В 1930 р. створено колгосп «13-річчя Жовтня», в 1933 р. – «Червоний лан».

До Голодомору в селі Горобіївка налічувалося більше 400 дворів, проживало близько 2 тис. населення. З них померло під час Голодомору 498 осіб. Встановлено поіменно 86 осіб, в т.ч. 26 дітей.

Померлі від голоду поховані на сільських кладовищах, де у 1993 році було встановлено два пам'ятні знаки за кошти сільської ради та нині покійної Лісничук Т.В.

Мартиролог жителів села Горобіївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Тімош В.А., 1924 р.н.; Перебийніс К.С., 1925 р.н.; Борисенко А.В., 1927 р.н.; Грубрин В.К., 1922 р.н.; Михайлович С.М., 1922 р.н.; Хронюк К.М., 1920 р.н.; Свистун Г.І., 1918 р.н.; Олійник М.К., 1921 р.н.; записаними 2008 року Носанчук Л.П., бухгалтером Горобіївської сільської ради, Максютю В.П., секретарем Горобіївської сільради, Свистун Г.Ф., завідуючою Горобіївською сільською бібліотекою-філіалом.

Березній Зіновій
Каленикович
Березня Ярина Кіндратівна
Бовкун Явдоха та 4 її дітей
Бовкуна Кіндрата
сім'я 4 душі
Босаків сім'я
Брикуна Федора сім'я 3 душі
Вдовиченко Прокіп
і його дочка
Денисюк, колгоспник, 38
Денисюка Зіновія
сім'я 6 душ
Денисюка Трохима сім'я
7 душ
Димань Ганна дитина, 5
Димань Микола дитина, 6

Жилінські, Агата
Качук Ульянов, колгоспник, 45
Качук, колгоспник, 45
Колотуші Лавріна вся сім'я
3 душі
Колотуші Макара вся сім'я
Куць Федір, колгоспник, 50
Огієвські – 2 сім'ї
Родіон, жінка, 3 дітей
Свистун Іван Платонович
Свистун Ісак Платонович,
8 дітей: Йосип, Василина,
Яків, Меланія, Федір,
Олексій, Надія, Галина
Складаний Володимир
Костянтинович
Складаний Григор

Костянтинович
Складаний Карпо колгоспник,
 40
Текля, 3 дітей
Тімош Артем і його син
Хронюк – 3 дітей
Хронюк Андрій
Микитович
Царук Василь Іванович та діти
Вітя, Ганя, Федя
Царука Герасима сім'я з 4
осіб
Церковник Петро
Шпачука Ониська сім'я 5 душ
Якименських сім'я

с. Домантівка

Вперше в письмових джерелах згадується в кінці XVIII ст. як таке, що належить магнатам Любомирським.

У 1931 році був створений колгосп «Єднання».

Під час примусової колективізації були розкуркулені Царук П.Г., Мищук Д.М., Янчук М.Ф., Дячук О.К., Щиглюк С.М., Янчук І.О., Макарчик Й.С. та ще кілька заможних родин.

Кількість мешканців села до Голодомору – 734 чол., дворів – 135; після Голодомору населення – 584 осіб, даних про кількість дворів немає. Загальна кількість померлих від Голодомору в с. Домантівка – 150 жителів, встановлено поіменно 72 особи, в т.ч. 36 дітей.

Мартиролог жителів с. Домантівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Лазаренко Г.З., 1930 р.н.; Сідлецького В.К., 1924 р.н.; Матвієнко Я.Ф., 1924 р.н.; записаними у 2008 р. Шевчук Н.К., бібліотекарем Домантівської сільської бібліотеки-філіалу, та Постоюк В.М., завідуючою Домантівським сільським клубом.

Гой Василь Аврамович
його дружина і дитина
Дідусь Іван Трохимович
Довганюк Іван Петрович
Іллін Семен Павлович
Іллін Оксана Степанівна
Іллін Онисько Семенович
Іллін Меланія Семенівна
Котюк Ядвига
Котюк Мирон і двоє
його дітей
Квашук Артем Михайлович
його дружина і троє дітей
Козеренко Іван Євдокимович
Котюк Мусій його дружина і
двоє дітей

Макарчик Тодось Кіндратович
і його троє дітей
Маслійчук Платоніна і троє
її дітей
Маслійчук Варвара і двоє її
дітей
Матвієнко Дем'ян Кузьмович
і двоє його дітей
Процькій Радіон Іванович
Процькій Олександр Радіо-
нович
Процькій Володимир Олек-
сандрович
Процький Анатолій Олексан-
дрович
Процькій Віктор

Олександрович
Панасюк Сергій Свиридович
і його четверо дітей
Плесак Іван Ничипорович
Панасюк Сергій Іванович
його дружина і троє дітей
Смокталь Семен Петрович
його дружина і троє дітей
Сідлецька Степанида
Радіонівна
Сідлецька Антоніна Іванівна
Хронь Павліна і п'ятеро
її дітей
Царук Павло Григорович
його дружина і троє дітей

с. Дулицьке

Центр сільської ради, село розташоване в долині річки Роставиці. Сільській раді підпорядковане також село Безпечна.

Перший колгосп на території сіл Дулицьке та Безпечна створено в 1929 році, згодом в Дулицькому – колгосп ім. Кірова, в Безпечній – колгосп 1 Травня. Потім колгоспи розпались, документи за довоєнний час не збереглися.

Шляхом опитування старожилів села вдалося встановити лише 48 осіб, в т.ч. 16 дітей, які померли під час Голодомору 1932-1933 р.р. і поховані на сільських кладовищах сіл Дулицьке та Безпечна. На місці поховань в 1996 році встановлено пам'ятні знаки. В липні 2008 року встановлено новий пам'ятний знак на сільському кладовищі.

Мартиролог жителів с. Дулицьке – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Шимко Х.І., 1918 р.н., Ткаченко У.І., 1927 р.р., записаними у 2008 р. Канівець Н.Г., бібліотекарем Дулицької сільської бібліотеки-філіалу.

Богуцька Оксана
Богуцька Текля
Богуцький Микола та 2 дітей
Богуцький Яків
Бреус Анастасія
Бреус Марія
Бреус Панас
Бреус Поліна
Ганенка Сергія Карповича
сім'я, в т.ч. 6 дітей
Ганенко Антон Іванович
Ганенко Василь Онопрійович

і 4 дітей
Ганенко Григорій
Ганенко Микола Іванович
Ганенко Олександр Іванович
Горбань Микола Федорович
Ганенко Василь Іванович
Ковмір Калістрат Васильович
Лисенко Ольга Тимофіївна
Лисенко Степанида Степанівна
Литвин Калістрат Калістратович
Литвин Михайло Калістратович
Литвин Якилина

Малишко Гнат Максимович
Мовчан Андрій Іванович
Мовчан Варвара Іванівна
Полозок Параска Василівна
Прокурат Микола Степанович
Сергієнко Василь
Миколайович
Сергієнко Одарка Дмитрівна
Ткаченко Іван Миколайович
Ткаченко Петро Миколайович
Фіялко Іван та 4 дітей

с. Дунайка

Під час примусової колективізації і штучного голодомору було вивезено із села всі зернові та продовольчі фонди. В селі помер 91 житель (за списком).

Мартиролог жителів села Дунайка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Мар'янської К.П., 1918 р.н.; Дідівської Л.М., 1914 р.н.; Бойка В.М., 1913 р.н.; записаними у 2007 р. Ткачук В.В., бібліотекарем Рогізлянської сільської бібліотеки-філіалу.

Богатько Матвій – 5 чол.

Гуменний Ілько – 1 чол.

Гуменний Нестор – 5 чол.

Гуменний Максим – 5 чол.

Гуменний Микола – 2 чол.

Гуменний Ілько – 3 чол.

Гуменний Нестор Іванович – 5 чол.

Гуменний Максим – 4 чол.

Гуменний Микола – 2 чол.

Лаврінчук Іван – 1 чол.

Лаврінчук Лампій – 4 чол.

Ратушняк Яків – 5 чол.

Ратушняк Іван – 2 чол.

Ратушняк Корній – 2 чол.

Ратушняк Микола – 1 чол.

Ратушняк О. – 4 чол.

Ратушняк Яків Іванович – 4 чол.

Ратушняк Іван Іванович – 3 чол.

Тищук Петро Несторович – 4 чол.

Тищук Нестор Іванович – 3 чол.

Федоренко Микита – 2 чол.

Федоренко Яків – 1 чол.

Федоренко Охрім – 3 чол.

Федоренко Микита – 1 чол.

Химич Марко – 1 чол.

Химич Степан – 4 чол.

Химич Федор – 1 чол.

Химич Василь – 6 чол.

Шеремет Микола – 3 чол.

Юрчук Михайло – 4 чол.

с. Каленна

Центр сільської ради. Свою назву село одержало від назви річки, на якій розташоване.

На початку 1923 року вісім селянських господарств с. Каленна створили артіль «Прогрес», першим головою якої став талановитий організатор і господарник Свіргун А.І. В 1929 році його було звільнено з посади і засуджено на 1 рік примусової праці за те, що видав колгоспникам по 20 пудів заробленого зерна на душу. Після усунення голови районний комітет ВКП(б) взявся за куркулів та середняків, у яких вилучалося практично все, що було в господарстві. У домашньому архіві мешканки села Каленна Фальчук Н.А. уцілів «Список майна, яке передано під час усуспільнення до Каленнівського колгоспу «Прогрес» у березні 1930 року». Цей список писав її батько – Фальчук А.С. «Забрано, – пише він, – двоє коней, одну корову, один віз, один плуг, одну стельвагу, одну клуню, землі польової 6 десятин, озимини ячменю 6 пудів, гречки 3 пуди, проса 2 пуди, соломи 4 копи».

Заохоченням до колективної праці на колгоспній ниві для помираючих з голоду були безкоштовні обіди у сільському клубі.

У 1933 році репресовано талановитого сліпого бандуриста, уродженця села Саву Радкевича, який неодноразово виступав на сцені Київської державної консерваторії.

У селі від голоду померло 937 осіб, в т.ч. 183 дитини. З них встановлено імена 122-х. Лише з одного роду Корінних померло 50 осіб. Крім них, постраждало ще 43 родові спільності – Гуцалів 45 осіб, Онищуків 30 осіб, Гасюків 16 осіб, Левенчуків 15 осіб, Фальчуків 14 осіб, Вербицьких 15 осіб. Померлі від голоду поховані на сільському кладовищі. У 1993 році там встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Каленна – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Фальчук Н.А., 1925 р.н.; Вербицького І.Й., 1920 р.н.; Надюк І.Ф., 1923 р.н.; записаними у 2008 р. Онищук Ю.М., бібліотекарем Каленнівської сільської бібліотеки-філіалу.

Абрамський Юрій Степанович

Вербицький Дмитро

Васильович

Вербицький Юзій Гаврилович

Вербицький Василь

Вітвіцька Настя Захарівна

Вітвіцький Антон Федорович

Вітвіцький Митрофан

Філімонович

Волянська Ганна Миколаївна

Гасюк Іван Григорович

Гасюк Іван Григорович

Гасюк Іван Дмитрович

Гасюк Одарка Дмитрівна

Гасюк Харитина

Гасюк Хома Михайлович

Гейда Микита Панфілович

Головатюк Андрій Дмитрович

Градецький Іван Петрович

Гуменюк Федір Васильович

Гуцало Артем Степанович

Гуцало Іван Миколайович

Гуцаю Іван Нестерович

Гуцало Іван Опанасович

Гуцало Іван Панфілович

Гуцало Іван Петрович

Гуцало Марія Радіонівна

Гуцало Нестер Григорович

Гуцало Сергій Радіонович

Гуцало Трифон Григорович

Гуцало Харитина Опанасівна

Гуцало Юхим Прокопович

Данилевська Олена Семенівна

Данилевський Андрій

Григорович

Данилсвський Іван Миколайович

Жучка Феодосій Прокопович

Закаблука Ганна Дмитрівна

Заруднюк Григорій Васильович

Заруднюк Ольга Григорівна

Заруднюк Савка Хомович

Заруднюк Степан

Миколайович
Заруднюк Степан Пилипович
Заруднюк Хома Григорович
Каленський Григорій
Васильович
Квашук Порфирій Григорович
Квашук Ілля Григорович
Квашук Олексій Гнатович
Квашук Олексій Григорович
Кононський Василь
Пилипович
Кононський Степан
Йосипович
Корінна Ганна Григорівна
Корінна Магдалина Василівна
Корінна Маринка
Корінна Олена Потапівна
Корінна Софія
Корінна Текля Федорівна
Корінна Федора Федорівна
Корінна Явдоха
Корінний Андрій Васильович
Корінний Андрій Микитович
Корінний Андрій Павлович
Корінний Григорій
Васильович
Корінний Григорій
Харитонович
Корінний Давид Федорович
Корінний Іван Григорович
Корінний Максим Петрович
Корінний Мастей Пилипович

Корінний Микола Іванович
Корінний Пашю Васильович
Корінний Степан Пилипович
Круць
Кузьмінський Андрій
Вікторович
Курінний Григорій
Курінний Півон Андрійович
Левенчук Василь Іванович
Левенчук Платон Денисович
Левенчук Потап
Левенчук Тетяна Григорівна
Левенчук Федір Петрович
Левківський Антон Петрович
Луцький Філімон Григорович
Мазурчук Мусій Григорович
Мельник Сакій гнатович
Онищук Андрій Григорович
Онищук Бартлон гнатович
Онищук Григорій Панфілович
Онищук Денис Петрович
Онищук Макар Степанович
Онищук Михайло Григорович
Онищук Пилип Фотійович
Онищук Фотій Григорович
Онищук Явдоха
Оседцька Дарка
Охотюк Гнат Давидович
Панасюк Мусій
Панасюк Палажка Семенівна
Панасюк Степан
Панасюк Тихон Єфремович

Паненко Трифон Григорович
Ратошнюк Джусь
Салосич Василь Іванович
Салосич Дмитро Дмитрович
Салосич Іван Васильович
Салосич Микола Дмитрович
Свіргун Григорій Харитонович
Свірчевський Капітон
Григорович
Соплива Домаха Пилипівна
Сонливий Пилип Васильович
Стріхар Христина
Ткачук Ілля Теофанович
Ткачук Настя Теофашвна
Тригуб Варвара Іванівна
Тригуб Ганна Климівна
Тригуб Григорій Федорович
Тригуб Микита
Тригуб Микита Філімонович
Тригуб Степан Григорович
Фальчук Андрій
Фальчук Василь Панасович
Фальчук Яків Гнатович
Хінцінський Валентин
Мартинович
Хінцівський Мартин
Григорович
Цукрій Текля Григорівна
Швець Йосип
Щур Василь Федорович

с. Кам'яна Гребля – с. Золотуха

За переказами назва села походить від кам'яного мосту, для охорони якого в часи татарських набігів було переселено кілька сімей.

В 1924 році в селі була утворена сільська рада (голова С.І. Мартинюк). В 1927 р. був організований ТСОЗ, куди увійшло кілька найбільших господарств села (головою став Я.П. Абрамський).

В 1929 році в с. Кам'яна Гребля організовано колгосп «Радянська нива» (голова – П.Г. Конюх).

Під час ліквідації куркульства з села було вислано сім'ї Тимохи Тхоревського, Казимира Тхоревського, Кузьми Тхоревського, Семена Мичківського, а їхнє майно передано в розпорядження колгоспу. Подальша їх доля невідома.

Шляхом опитування старожилів сіл Кам'яна Гребля та Золотуха встановлено 128 осіб, які померли у 1932-1933 роках від голоду. Місцем поховання було сільське кладовище, де в 1990 році з ініціативи парт-орга колгоспу Гандзюк О.М. та за кошти колгоспу поставлено пам'ятник жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів сіл Кам'яна Гребля та Золотуха – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Симонюк Н.І., 1924 р.н.; Кукало З.А., 1923 р.н.; Савчук М.І., 1923 р.н.; Корзун К.О., 1918 р.н.; записаними 2007 р. Фартушною Аліною, ученицею Кам'яногребельського НВК, та Ніколайчук О.М., бібліотекарем Кам'яногребельської сільської бібліотеки-філіалу.

Березівська Настя
Березівський Базиль
Борисевич Федір
Васківська Химка
Вишнівська Марфа
Волотівська Ольга
Волотівський Анатолій

Волотівський Микола
Волотівський Олексій
Волотівський Радзівон
Гандзюк Олекса
Гандзюк Василь
Гандзюк Віра
Гандзюк Марія

Гандзюк Надія
Гандзюк Сергій
Гандзюк Хівра
Гандзюк Явдоха
Галашевський Анатолій
Галашевський Арсен
Галашевська Одарка

Галашевський Михайло
 Дідескул Палажка
 Дровінський Микола
 Дудченко Талимон
 Забіло Антоська
 Забіло Ольга
 Забіло Павло
 Забіло Федора
 Запольська Христя
 Зубченко Захар
 Зубченко Олекса
 Зубченко Михтей
 Ільченко Ганна
 Ільченко Василь
 Ільченко Вакула
 Ільченко Лавро
 Ільченко Савка
 Коновальчук Ганна
 Коновальчук Зонька
 Коновальчук Дмитро
 Коновальчук Надія
 Коновальчук Петро
 Коновальчук Платон
 Коновальчук Сергій
 Корбут Марина
 Корзун Володимир
 Корзун Іван
 Корзун Олександр
 Корзун Олексій
 Конюх Анатолій
 Конюх Гапка
 Конюх Григор
 Конюх Василь
 Конюх Лисавета
 Конюх Терень
 Климась Галина

Климась Василь
 Климась Катерина
 Климась Людмила
 Климась Марія
 Климась Марфа
 Крушельницька Ганна
 Кужель Домка
 Кужель Іван
 Кужель Юхим
 Куценко Марина
 Куценко Фанасина
 Куценко Явдокія
 Лимон Микола
 Левченко Дмитро
 Ляхович Параска
 Мартинюк Андрій
 Мартинюк Григор
 Мартинюк Іван
 Мартинюк Сиклета
 Мартинюк Петро
 Мартинюк Фрусина
 Медвідь Олекса
 Поліщук Агафія
 Поліщук Герасим
 Поліщук Григор
 Поліщук Іван
 Поліщук Ніна
 Поліщук Степан
 Пижевська Оксана
 Пижевський Степан
 Савчук Григор
 Савчук Сак
 Савчук Федір
 Саєнко Ганна
 Саєнко Євдоким
 Сінчук Йосип

Сілецький Михайло
 Сологуб Віктор
 Сологуб Марія
 Сологуб Петро
 Семченко Катерина
 Семченко Явдоха
 Терновий Полікарп
 Трегуб Марія
 Трегуб Олександр
 Трегуб Степан
 Ткачук Віктор
 Ткачук Горпина
 Ткачук Іван
 Ткачук Микола
 Ткачук Ольга
 Ткачук Петро
 Тхоревська Ольга
 Тхоревська Устина
 Хижняк Макар
 Хижняк Маріка
 Хижняк Іван
 Хижняк Тетяна
 Хижняк Юхим
 Хмара Наталя
 Хмара Микола
 Чуб Володимир
 Шевченко Степан
 Швець Марія
 Швець Марина
 Швець Макар
 Швець Пилип
 Швець Михайло
 Швець Фрусина
 Швець Федір
 Швець Явдоха

с. Красноліси

Назва населеного пункту Красноліси походить від того, що в лісах навколо села і в самому селі росло багато калини, яка багрянїла восени кетягами ягід.

Колективізація була проведена у 1932 році. На території села утворилося два колгоспи: „Шлях Леніна” та „Комунар”.

Восени та взимку 1932 року сільським активом на виконання вказівок партії і уряду був організований вивіз із села зернових і продовольчих фондів, що стало передумовою штучного голоду. Голодомор забрав життя 172-х мешканців села Красноліси. Встановлено імена 32 загиблих. На території сільського кладовища у 1994 році на місці масового поховання споруджено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Красноліси – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Макаренко Н.С., 1921 р.н.; Лазебник Г.Я., 1920 р.н.; Ярової В.М., 1924 р.н.; Заремби В.Ф., 1922 р.н.; Сопрунець О.С., 1913 р.н.; Матвієнко М.С., 1926 р.н., записаними 2008 р. Шабатином В.О., сільським головою Красноліської сільської ради; Зубович О.М., секретарем сільської ради; Литвиненко Т.П., бухгалтером сільської ради; Іванько Н.А., завідуючою Красноліським сільським клубом; Ліснічук Ю.О., бібліотекарем Красноліської сільської бібліотеки-філіалу.

Бабенко Горпина
 Бабенко Левко
 Бабенко Палажка
 Заремба Ганна

Заремба Микола
 Козенко Дмитро
 Козенко Євдокія
 Козенко Килина

Лазебник Микола
 Лазебник Петро
 Лазебник Роман Степанович
 Макаренко Настя Саківна

сім'я, 3 сестри і 2 брати
 Рашківська Варка
 Рашківська Ганна
 Рашківська Євдокія
 Рашківська Настя
 Рашківська Оксана

Рашківська Олена
 Рашківська Ольга
 Рашківська Ониська
 Рашківський Ладько
 Сопрунець Лідія Пилипівна
 Сопрунець Петро

Харченко Ганна
 Харченко Івга
 Харченко Олекса
 Харченко Олена Кирилівна

с. Краснянка

Мартиролог жителів с. Краснянка – жертв Голодомору 1932 -1933 років укладено за свідченнями Мар'янської К.П., 1918 р.н.; Дідківської Л.М. 1913 р.н., записаними у 2007 р. Ткачук В.В., бібліотекарем Рогізнянської сільської бібліотеки-філіалу; Мельник Н.П., сільським головою; Гуменюк Л.В., секретарем Рогізнянської сільської ради.

В мартирологу вказано главу сім'ї та кількість загиблих від голоду членів сім'ї (всього 83 особи).

Баран Василь – 7 осіб
Борисик Фан – 1 чол.
Верещинський Дмитро – 5
Гоменюк Корній - 11
Гоменюк Василь – 1
Гуртовий Антип – 6 чол.
Гуртовий Трохим – 2 чол.
Заболотній Кузьма – 2 чол.

Заболотня Надія – 2 чол.
Заболотня Васька – 2 чол.
Костенко Андрій – 2 чол.
Костенко Кость – 1 чол.
Костенко Андрій – 2 чол.
Костенко Сергій – 2 чол.
Костенко Ганна – 3 чол.
Костенко Марина – 3чол.

Костенко Іван – 2 чол.
Лисюченко Максим – 3 чол.
Сирник Володимир – 4 чол.
Шеремет Кіндрат – 4 чол.
Шеремет Григор – 7 чол.
Шеремет Семен – 5 чол.
Шеремет Павло – 6 чол.

с. Кривошиїнці – с. Цапіївка

Село Кривошиїнці вперше згадується в історичних документах на початку XVII ст. На карті Боплана (поч. XVII ст.) село було зазначене.

У жовтні 1929 року новою владою створено колгосп «Плугатар» (голова Степовий Ф.С.); в кінці 1929 року – колгосп «Вільний лан» (голова Очеретяний К.І.) В 1931 р. – колгосп «Вільний шлях». В період колективізації було розкуркулено 30 сімей: с. Кривошиїнці – 25 сімей, с. Цапіївка – 5 сімей. Зокрема, Наконешний Іван, Драч Оляна, Приндюк Григор, Степанюк Данило, Книш Василь, Драч Устим, Загинайло Онисій, Наконешний Ярема, решта прізвищ не встановлені.

Куркулями було вбито активістку сільської ради Григорчук Н.Є.

На території Кривошиїнської сільської ради під час Голодомору померло 367 чоловік: с. Кривошиїнці – 235 жителів; с. Цапіївка – 132 жителі. 16 сімей вимерло повністю. Їхні прізвища невідомі.

На даний час вдалося встановити імена лише 55 осіб, які померли від голоду в с. Кривошиїнці. Для вшанування пам'яті жертв Голодомору в 1993 році встановлено пам'ятні знаки на кладовищах сіл Кривошиїнці та Цапіївка.

Мартиролог жителів сіл Кривошиїнці і Цапіївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Середи Є.М., 1925 р.н.; Фещук Г.А., 1920 р.н.; Кулибаби І.Х., 1925 р.н.; Волинець Г.С., 1923 р.н.; Денисюк М.І., 1928 р.н., записаними у 2007 р. учнями Кривошиїнського НВО Дібровим О., Абрамчевою Р., Клименком В., Пугач А., Сергійчуком В., Петюрою О., Стогній Д., а також Маційчуком А.В., головою Кривошиїнської сільської ради; Захарчук Н.П., директором Кривошиїнського сільського Будинку культури, та Гаврилюк О.Г., художнім керівником Кривошиїнського сільського Будинку культури.

Балан Василь Семенович
Балан Володимир Семенович
Балан Ганна Семенівна
Балан Оляна Семенівна
Балан Харитина Семенівна
Бондар Петро
Борчук Володимир Васильович
Борчук Марія Василівна
Борчук Яків Васильович
Волинець Петро
Гаврилюк Влас
Гаврилюк Іван Власович

Гаврилюк Конон
Гаврилюк Микола Власович
Гаврищук Григорій
Гаврищук Марія
Глабець Федот
Гончарук Катерина
Гордійчук Кіндрат Якович
Драч Володимир
Драч Єфросинія
Драч Іван
Драч Олександр
Драч Павло
Книш Ганна

Книш Макар
Книш Марія
Книш Наталія
Кулибаба Олекса
Малюта Євка
Малюта Семен
Осіпчук Іван
Осіпчук Корній
Осіпчук Марія
Осіпчук Ніна
Пеклін Катерина
Пеклін Микола
Пеклін Ольга

Пеклін Петро
Пеклін Харитина
Пустовіт Андрій
Пустовіт Ганна
Пустовіт Григор
Пустовіт Іван

Пустовіт Мотря
Самборук Семен Сергійович
Сергійчук Григор Михайлович
Сергійчук Лисовета
Сергійчук Наталія
Фещук Антон Устимович

Швидка Галина
Швидка Дуня
Швидка Степанида Михайлівна
Швидкий Василь
Швидкий Кирило Мартинович

с. Ленінське (до 1949 року с. Лен-Тарасівка) – с. Нова Пустоварівка

Час виникнення села відноситься до 1778 р., коли в незаселеному степу площею 760 десятин було збудовано кілька приміщень Білоцерківського кінного заводу, названого Шамраївською Стадницею. В 1918 році будівлі кінного заводу було знищено і на його землях утворилося нове село. У 1922 році на сходці жителів було прийнято рішення назвати нове село Тарасівкою на честь Т.Г. Шевченка. У 1924 році після смерті В.І. Леніна село стали називати Ленінська Тарасівка або Лен -Тарасівка. В 1925 році сюди переселилося 160 сімей.

У 1926 році було створене перше сільське споживче товариство ССТ, в 1928 році було обрано виконавчий комітет Лен-Тарасівської сільської ради і їй підпорядковано село Кузьмівку.

В 1929-1930 рр. в селі Лен-Тарасівці було розкуркулено 4 сім'ї і утворено колгосп ім. 13-річчя Жовтня, та невдовзі він розпався.

ЦК ВКП(б) став закликати селян до загальної колективізації селян, але ті відмовлялися вступати в колгоспи. Тоді в село стали присилати уповноважених з району, які разом з місцевими активістами забирали в селян все, що хотіли, залишаючи їх на голодну смерть. Восени 1932 року почався сильний голод, та особливо багато людей померло весною і влітку 1933 року, – більше 200 осіб. Встановлено імена лише 175 осіб. В сім'ї Г.Л. Тимченка померло 4 особи, залишилася лише дочка Федора. Ця 17-річна дівчина стала збирати дітей-сиріт до хати Явнюка Фадея, яка на той час була вже порожня, а свою розбирати на паливо. Так був утворений інтернат в селі Лен -Тарасівка.

Рятуючись від голодної смерті, всі жителі сіл Лен -Тарасівки та Кузьмівки, які залишилися живі, вступили до колгоспу ім. 13-річчя Жовтня, бо там працюючим давали миску баланди і маленький шматок хліба.

Восени 1933 року с. Кузьмівка виділилось в окреме господарство.

До Ленінської сільської ради належить і с. Нова Пустоварівка, засноване в 1919 році жителями села Пустоварівка, які в 1913 році вирішили переселитися на Далекий Схід, але в 1917 році повернулися назад. Їм було відведено землю під забудову, так званий Попів хутір.

Всі загиблі в період Голодомору поховані на сільському кладовищі, де встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Ленінське - Нова Пустоварівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Данильченка І.Ф., 1924 р.н.; Черкаської Л.К., 1923 р.н; Яременко С.С., 1913 р.н.; записаними у 2007-2008 роках Ляшук Л.Р., секретарем Ленінської сільської ради, Андрощук А., ученицею Шамраївського НВК.

Бабій Фурсина
Бабій Іван Михайлович
Білоцерківець Микола
Білоцерківець Гапка
Білоцерківець Ліда
Миколаївна
Бондар Павло Лікандрович
Вініченко Ольга Микитівна
Гарбуз Ольга Володимирівна
Гіпсовий Григор
Гіптенко Степан
Гіптенко Григор Степанович
Гіптенко Варвара
Гіптенко Ліда Іванівна
Гіптенко Іван Оверкович
Гіптенко Марія Оверковна
Гіптенко Марія Микитівна
Гіптенко Степан Минович
Грибінник Митрофан
Грибінник Варвара Петрівна
Грибінник Ганна Петрівна
Данильченко Федора
Кузьмівна
Демченко Мифодій

Демченко Петро
Демченко Прокоп Сидорович
Демченко Іван Сидорович
Коваль Василь Миронович
Коваль Петро Миронович
Коваль Дмитро Миронович
Коваль Федір Кононович
Коваль Степа Луківна
Коваль Настя Федорівна
Коваль Степан Федорович
Коваль Антоніна Федорівна
Колосенко Аврам
Компанченко Кирило
Компанченко Петро
Коротенко Микита
Коротенко Федора
Кузьмівна Коротенко
Василь Микитович
Коротенко Іван Микитович
Коротенко Семен Микитович
Коротенко Одарка
Коротенко Мотря Павлівна
Коротенко Василь Кирилович
Коротенко Іван Кирилович

Коротенко Петро Кирилович
Кравченко Юхим Йосипович
Кравченко Ліда
Кравченко Фурсина
Василівна
Кревуш Деодь Микитович
Кропивницький
Гарасим Федорович
Кропивницька Пріська
Кропивницька Ядвіга
Федорівна
Левіцький Олександр
Андрійович
Лунченко Григор
Лунченко Володимир
Григорович
Лунченко Семен Григорович
Лунченко Ніна Григорівна
Матусевич Євгеній
Михайлович
Матусевич Іван
Матусевич Одарка
Володимирівна
Матусевич Ядвіга

Матусевич Петро
 Андрійович
 Медвідь Маланка Григорівна
 Медвідь Ліда Михайлівна
 Медвідь Юхим Юхимович
 Медвідь Степан Юхимович
 Медвідь Марія Юхимівна
 Назарової Івашки сім'я
 Наперсників сім'я
 Омельченко Василь
 Семенович
 Омельченко Марія Семенівна
 Омельченко Іван Семенович
 Омельченко Давид
 Палярус Іван
 Палярус Фурсина Іванівна
 Полярус Оксана Іванівна
 Пустовіт Панас
 Саєнко Ілько Павлович
 Саєнко Іван Павлович
 Севериненко Олена
 Євгенівна
 Севериненко Василь
 Васильович
 Севериненко Федір
 Васильович
 Севериненко Марія Василівна
 Севериненко Євтух
 Севериненко Фурсина
 Євтухівна
 Севериненко Ганна
 Євтухівна
 Севериненко Григор
 Євтухович
 Севериненко Володимир
 Петрович
 Севериненко Федоська
 Макарівна
 Севериненко Марія
 Севериненко
 Анастасія Миколаївна
 Севериненко Надія
 Миколаївна
 Севериненко Яким
 Севериненко
 Свиридон Якимович
 Севериненко Ганна Василівна
 Севериненко Микола
 Панькович
 Синявська Ганна Іванівна

Синявська Галина Іванівна
 Синявська Марія Захарівна
 Синявська Євгенія Захарівна
 Синявська Ганна
 Володимирівна
 Синявська Марія Іванівна
 Синявська Надія Іванівна
 Синявський Іван Євдокимович
 Синявський Захар
 Синявський Талимон
 Захарович
 Синявський Іван Захарович
 Синявський Іван Сидорович
 Синявський Гнат Іванович
 Синявський Михайло
 Іванович
 Синявський Яків
 Євдокимович
 Синявський Микита
 Захарович
 Синявський Василь
 Захарович
 Синявський Анатолій
 Захарович
 Синявський Захар
 Васильович
 Синявський Василь
 Васильович
 Синявський Володимир
 Васильович
 Синявський Степан
 Васильович
 Синявський Степан
 Фидосейович
 Синявський Петро
 Фидосейович
 Сологуб Олекса Степанович
 Сологуб Одарка Артемівна
 Сологуб Петро Артемович
 Сологуб Іван Артемович
 Сологуб Афанасій
 Артемович
 Сологуб Марія Артемівна
 Ступак Дмитро Іванович
 Ступак Ольга Іванівна
 Сяверенчук Явдоха
 Сяверенчук Горпина
 Тарануха Іван
 Тарануха Улита
 Тарануха Мусій

Тарануха Ганна
 Таранушенко Василь
 Федорович
 Таранушенко Ганна
 Федорівна
 Тимченко Гаврило
 Лаврінович
 Тимченко Тетяна
 Тимченко Павло
 Гаврилович
 Тимченко Василь
 Гаврилович
 Утеченко Іван
 Утеченко Фидоська
 Утеченко Андрій Іванович
 Федорченко Петро
 Васильович
 Федорченко Сергій Петрович
 Федорченко Іван
 Федорченко Ганна
 Федорченко Оліян
 Федорченко Микола
 Оліянович
 Федорченко Марія
 Оліянівна
 Федорченко Олена
 Федорченко Андрій
 Микитович
 Федорченко Іван Оліянович
 Фіялко Охрім
 Фіялко Килина
 Хижняк Сергій
 Хижняк Володимир
 Сергійович
 Хижняк Іван Сергійович
 Хижняк Микола Сергійович
 Хижняк Зіна Сергіївна
 Хижняк Ганна Сергіївна
 Чагарна Анастасія
 Чагарний Григорій Юрійович
 Черкаський
 Шараєвський Юрій
 Явнюк Федей
 Ярошенко Рая Василівна
 Яцун Гаврило Федорович
 Яцун Павло Гаврилович
 Яцун Василь Гаврилович
 Яцун Микола Гаврилович
 Яцун Палимон Гаврилович

с. Малі Єрчики

Слово «Єрчики» походить від литовського «єрчекинас», що означає терновище.

Після встановлення радянської влади було створено комітет незаможних селян (комнезам), в 1924 році – колгосп «Незаможник» з 14 господарств. У 1927 р. організовано Товариство по спільній обробці землі (ТСОЗ), в якому нараховувалось до 100 дворів, а в 1928 р. – колгосп «Жовтень». В 1928 р. з колгоспу «Незаможник» створена комуна «Українка», яка існувала до 1933 року.

Допомагав вижити односельцям під час Голодомору Купченко Дем'ян (голова колгоспу) – людям, які ходили на роботу в колгосп, давав різні харчі (зі слів Яременко Є. Ю. та Собчук А. І.).

Шляхом опитування старожилів села встановлено 102 особи, які померли в період Голодомору 1932-1933 років. У 1992 році на сільському кладовищі встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів с.Малі Єрчики – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Бойчук А.І., 1926 р.н.; Яременко Є.Ю., 1916 р.н.; Іскри Є.І., 1918 р.н.; Гнатівської О.І., 1926 р.н., записаними у 2008 році Гуменюк С.С., директором Малоєрчиківського сільського Будинку культури, та Баблюк Н.О., секретарем Малоєрчиківської сільської ради.

Бадилевич Ганна
 Бадилевич Григор
 Бадилевич Зіновій
 Бадилевич Федір
 Бадилевич Хівря
 Березовська Степанида
 Бондарчук Володимир
 Бондарчук Марія
 Бондарчук Микола
 Володимирович
 Бур'янівська Параска
 Бур'янівський Йосип
 Волоконський Константин
 Волоконський Степан
 Гайдаманчук Катерина
 Гайдаманчук Леонід
 Гайдаманчук Лизовета
 Гайдаманчук Марія
 Гебало Іван
 Гебало Павло
 Гнатівська Віра
 Гнатівська Галина
 Гнатівська Степанида
 Гнатівський Леонід
 Гнатівський Микола
 Гнатівський Петро
 Данілов Іван
 Єльченко Антон
 Єльченко Оксана
 Іваненко Ганна
 Іваненко Іван
 Іваненко Ілля
 Іванов Петро
 Ільченко Антон
 Ільченко Оксана

Карпович Неля Семенівна
 Карпович Семен
 Карпович Семен
 Коберник Анна
 Коберник Іван
 Кобернюк Гаврило
 Кобернюк Радіон
 Козак Євдокія
 Кругляк Варвара Яківна
 Куліченко Павло
 Куценко Леонід
 Куценко Микола
 Куценко Олександр
 Кучеренко Іван
 Ліпницький Казимір
 Морачківська Наталка
 Морофіянець Володимир
 Морофіянець Іван
 Морофіянець Павліна
 Морофіянець Юрій
 Оліяненко Галина Йосипівна
 Оліяненко Іван
 Оліяненко Йосип
 Омельченко Йосип
 Омельченко Микола
 Омельченко Пелагея
 Пишинський Володимир
 Плетинецький Дмитро
 Пономаренко Іван
 Радок Матвій
 Семенюк Павло
 Смульський Іван
 Собчук Василь
 Собчук Марія
 Собчук Устин

Соколівська Ганна Яківна
 Соколівська Явдоха
 Соколівський Яків
 Фещенко Марія
 Центило Ніна
 Центило Сергій
 Шевчук Гаврило
 Шевчук Павліна
 Шевчук Федір
 Щербатюк Ліда
 Щербатюк Марія
 Олександрівна
 Щербатюк Олександр
 Юрак Матвій
 Юрак Микола Матвійович
 Юрак Настя
 Юрак Сеня Матвійович
 Яковенко Микола
 Яковенко Федір
 Яременко Гаврило
 Яременко Іван
 Яременко Іван
 Яременко Людмила
 Яременко Устина
 Яременко Явдоха
 Яровий Микола
 Яровий Павло
 Яценко Максим
 Яценко Остап
 Яценко Остап
 Яценко Параска
 Яценко Петро
 Яценко Пилип
 Яценко Секліта

с. Малі Лисовці

Шляхом опитування старожилів встановлено 419 осіб, в т.ч. 47 дітей, які померли під час Голодомору 1932-1933 років і поховані на сільському кладовищі. У 1991 році на місці поховання встановлено пам'ятний знак, автор пам'ятника Гаврилюк І.І.

Мартиролог жителів сіл Малі Лисовці і Миньківці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Чвирук Г.Т., 1919 р.н.; Хмарук Н.Я., 1921 р.н.; Григоренко О.С., 1919 р.н.; Чвирук О.М., 1913 р.н.; Луценко В.О., 1921 р.н., записаними у 2007-2008 роках Мельник Г.А., секретарем Малолисовецької сільської ради, Ільницьким О., учнем Сквирської ЗОШ I-III ст. № 2.

Богайчук Ганна - дочка
 Богайчук Левко
 Богайчук Марія
 Богайчук Параска
 Богайчук Пріська-дочка
 Богайчук Роман
 Богайчук Сендра-дружина
 Богайчук Яків
 Богайчук Ярема
 Бойко Марія-дружина
 Бойко Микола
 Бойченко Марія
 Бойченко Марія Микитівна

Вагущенко Ганна
 Вагущенко Параска
 Вагущенко Тетяна
 Вагущенко Юхим
 Вагущенко Ярина
 Ганна-дочка
 Гебель Іван-син
 Гебель Кирило
 Гебель Олена-дочка
 Гебель Явдоха-дочка
 Гніздіцька Ганна
 Гніздіцька Марія
 Гніздіцький Домінь

Гніздіцький Микола
 Горецька Марія, 3 дітей
 Добровольська Марта
 Добровольський Анатолій
 Добровольський Степан
 Добровольський Степан, син і 6 дочок
 Єгор
 Журавель Василь
 Забродська- дочка
 Забродська Дуня
 Забродська Марія
 Забродська Федора

Забродська Ярина
 Забродська-дружина
 Забродський
 Забродський Ф.С.
 Забродський Димінь
 Забродський Іван
 Забродський- син
 Залєвська-дружина
 Залєвський
 Заславська Горпина
 Заславська-дружина
 Заславський Григор
 Заславський Іван
 Олександрович
 Заславський Кузьма
 Заславський Пилип
 Заславський Терентій Іван
 Його-дружина
 Кізленко Іван
 Кізленко Ярина Давидівна
 Ковальчук Ганна
 Ковальчук Герман
 Ковальчук -дитина
 Ковальчук Дмитро
 Ковальчук Іван
 Ковальчук Іван-брат
 Ковальчук Лукія
 Ковальчук Марія
 Ковальчук Марія-дочка
 Ковальчук Марта
 Ковальчук Матвій-брат
 Ковальчук Мусій
 Ковальчук Палажка
 Ковальчук Параска
 Ковальчук Пріська
 Ковальчук- син
 Ковальчук Софія
 Ковальчук Явдоха
 Козаченко Дмитро
 Козаченко Олекса
 Козаченко Ольга
 Козаченко Ярина
 Корчаківська Явдоха
 Костейчук Ганна - дочка
 Костейчук Іван
 Костейчук Марія
 Костейчук Михайло
 Костейчук Надія Микитівна
 Краєвська Ганна
 Краєвський Андрій
 Крушеніцька
 Крушеніцька Лукія
 Крушеніцький Петро
 Крушеніцький Іван
 Крушеніцький Прохор
 Крушеніцька Марина
 Курсон Агафія
 Курсон Дмитро

Курсон Михайло
 Курсон Міша
 Кухаренко - дочка
 Кухаренко - дочка
 Кухаренко - син
 Кухаренко - син
 Кухаренко(дружина)
 Кухаренко -батько
 Кухаренко Варка
 Кухаренко- дочка
 Кухаренко -дочка
 Кухаренко- дружина
 Кухаренко -дружина
 Кухаренко Захарій
 Кухаренко Іван
 Кухаренко Марина
 Кухаренко Микита
 Кухаренко Микола
 Кухаренко Мифодій
 Кухаренко Олекса
 Кухаренко Петро
 Кухаренко Петро
 Кухаренко Прокіп
 4 сини
 Кухаренко Тетяна
 Кухаренко Юхим
 Кухаренко Явдоха
 Кухаренко Явдоха
 Кухаренко-дочка
 Кухаренко-дочка
 Кухаренко-дружина
 Кухаренко Микола, 7 синів
 Лабунська Ольга
 Лабунська Параска
 Лабунський Іван
 Лисий Денис Самійлович
 Луценки: батько та
 одна дитина
 Л уценко Ганна
 Луценко Ганна Трифонівна
 Луценко Іван
 Луценко Іван
 Мазур Андрій
 Мазур Андрій
 Мазур Василь
 Мазур Ганна
 Мазур Ганна
 Мазур Ганна
 Мазур Дмитро
 Мазур Дмитро
 Мазур- дочка
 Мазур- дочка
 Мазур Іван Федорович
 Мазур Лисавета
 Мазур Марія
 Мазур Марія
 Мазур Марія-дружина
 Мазур Мотря

Мазур Олекса
 Мазур Олена Олександрівна
 Мазур Ольга
 Мазур Петро
 Мазур - син
 Мазур - син
 Мазур Степан Васильович
 Мазур Тодот
 Мазур-дочка
 Мазур-дочка
 Мазур-дружина
 Майданська Варка-дружина
 Майданська Ганна
 Майданська Ганна
 Майданська Марія
 Майданська Параска
 Майданська Ярина
 Майданська Ярина
 Майданський Василь
 Майданський Гаврило
 Майданський Гнат
 Майданський Іван
 Майданський - син
 Майданський - син
 Майданський Юрко
 Макарчук Софія
 Максюта - дочка
 Максюта Антон
 Максюта Василь
 Максюта Василь
 Максюта Ганна
 Максюта Ганна
 Максюта Дмитро-син,
 4 дочки
 Максюта Іван
 Максюта Максим
 Максюта Марія
 Максюта Марія-дочка
 Максюта Марія-дочка
 Максюта Микола
 Максюта Надя
 Максюта Петро-син
 Максюта Пилип
 Максюта -син
 Максюта -син
 Максюта -син
 Максюта Степан-син
 Максюта Харитон-син
 Максюта Явдоха
 Максюта Явдоха
 Максюта Яхвія
 Мати Кухаренка Данила
 Михальчук Марія
 Михальчук Павло
 Михальчук Яків
 Моторна Ганна
 Моторний Іван
 Негеля Григор

Негеля Григорій
 Негеля Палажка Іванівна
 Негеля Тимко
 Негеля Тимко-брат
 Негеля Федір
 Пасічник Яків
 Письменецька Тетяна
 Письменецький Дмитро
 Письменецький Іван
 Письменецький Микола
 Письменецький Степан
 Письмена - дочка
 Письменна - дочка
 Письменна Лисавета
 Письменна Марія
 Письменна Настя
 Письменна Олена
 Письменна Ольга
 Письменний Артем
 Письменний Олекса
 Письменний - син
 Письменний Григор Петрович
 Письменний Іван
 Письменний Микола
 Письменний Павло
 Письменний- син
 Письменний Тимко
 Письменний Тимко
 Письменюк Ольга
 Письменюк Василь
 Письменюк Галя
 Письменюк Ганна
 Письменюк Гордій
 Письменюк Григор
 Письменюк Іван Пишинського
 Володимира сім'я,
 в т.ч. троє дітей
 Пйонківська Марта
 Пйонківський Василь
 Приймаченко Оверко
 Приймаченко - син
 Приймаченко Антон
 Приймаченко Ганна,
 5 дочок
 Приймаченко -дружина
 Приймаченко Костя
 Приймаченко Марія
 Приймаченко Настя
 Приймаченко Олекса
 Приймаченко Ольга
 Приймаченко Пріська
 Приймаченко Сергій
 Приймаченко Сергій В.

Приймаченко -син
 Приймаченко Федір
 Приймаченко Явдоха,
 3 дочки і 5 синів
 Ридванська Ганна
 Ридванська Ганна
 Ридванська Марія
 Ридванський Міша
 Ридванський -син
 Ридванський-син
 Рокицька Палажка
 Рокицька Устина
 Рокицький Андрій
 Рокицький Олекса,
 4 сини
 Сідлецька Зіна
 Слободська Ганна
 Слободська Марта
 Слободська Ольга
 Слободський Олекса
 Слободський Онисько
 Слободський Степан
 Слободський Телемон
 Солodka Марія
 Сороки Антона дружина та
 двоє дітей
 Сороки Якова шестеро дітей
 Старунська Марина
 Старунська Ганна
 Старунська Ганна-дочка
 Старунська Зіна
 Старунська Марія
 Старунська Надія
 Старунська Ольга
 Старунська Пріська
 Старунська Явдоха
 Старунський Андрій
 Старунський Гаврило
 Старунський Гаврило-батько
 Старунський Гриша-син
 Старунський Іван
 Старунський Іван-син
 Старунський Макар-син
 Старунський Максим
 Старунський Петро
 Старунський Петро-син
 Старунський -син
 Старунський Терешко
 Філозоп Віра
 Філозоп Ганна
 Філозоп Іван
 Філозоп Катерина
 Філозоп Міша

Філозоп П.Ф.
 Філозоп Палажка
 Філозоп Прокор
 Філозоп Степан
 Філозоп Терешко
 Хмарук Петро
 Хмарук Василь
 Хмарук Василь
 Хмарук Віра
 Хмарук Ганна-дочка
 Хмарук Горпина
 Хмарук Дмитро
 Хмарук Зінько
 Хмарук Іван
 Хмарук Іван
 Хмарук Катерина-дочка
 Хмарук Маруся-дочка
 Хмарук Микола
 Хмарук Настя
 Хмарук Настя- дружина
 Хмарук Параска
 Хмарук Петро
 Хмарук Тарас
 Хмарук Тодось
 Хмарук Явдоха
 Чвирук Андрій Гелькович
 Чвирук Ілько Дмитрович
 Чвирук Яків
 Чернецька Ганна
 Чернецька Катерина
 Чернецька Килина
 Чернецька Клавдія
 Чернецька Лисавета
 Чернецька Меланка
 Чернецька Настя
 Чернецька Параска
 Чернецька Тетяна
 Чернецький Віктор
 Олександрович
 Чернецький Гнат
 Чернецький Іван
 Чернецький Олекса
 Чернецький Онисько
 Чернецький Павло
 Чернецький Павло
 Чернецький Петро
 Чернецький Семен
 Чернецький Сидір
 Чернецький Федір
 Чернецький Хома,
 Явдоха-дружина

с. Миньківці

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Село Миньківці входить до складу Малолисовецької сільської ради. Кількість дворів до Голодомору – 500 чол; кількість дворів після Голодомору – 350. Колгосп створено в 1931-1933 роках.

Загальна кількість померлих від голоду – 165 осіб; кількість розкуркулених – 4 родини.

Допомагав вижити односельцям під час голоду голова колгоспу Лисюк Калістрат.

В с. Миньківці в 2004 році на сільському кладовищі встановлено пам'ятний знак «Жертвам Голодомору 1932-1933 років», автори пам'ятника Гаврилюк І.І. та Гаврилюк Р.І.

Мартиролог жителів села Миньківці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Чвирук О.М., 1913 р.н.; Луценко В.О., 1921 р.н.; записаними у 2007-2008 роках Мельник Г.А., секретарем Малолисовецької сільської ради.

Поліщук Микола Семенович
 Поліщук Віктор Семенович
 Поліщук Галина Семенівна
 Бойко Надія Семенівна
 Григоренко Іван Денисович
 Назаренко Михайло Євмин.
 Колесник Павло Євминович
 Колесник Степан Євминович
 Колесник Андрій Євминович
 Бойко Іван Денисович
 Москалюк Олена Дмитрівна
 Левчук Кузьма Дмитрович
 Левчук Лідія Кузьмівна
 Лувчук Іван Дмитрович
 Савчук
 Сідлецький Серафим
 Сідлецький Іван
 Сорока Іван Григорович
 Сорока Данило Григорович
 Сорока Марина
 Сорока Микола Антонович
 Сорока Лукаш Антонович
 Марчук Микола Степанович
 Марчук Іван Степанович
 Марчук
 Марчук Оксана Степанівна
 Макарчук Галина Степанівна
 Глабець Микола Степанович
 Бойко Галина Степанівна
 Бойко Лідія Андріївна
 Андросчук Григорій Іванович
 Андросчук Мина Іванович
 Андросчук Марина Іванівна
 Бойко Харитон
 Явлюк Михайло
 Явлюк Антося
 Явдюк Марія
 Явдюк Неля
 Явдюк Ольга
 Григоренко Марина
 Левчук Тодосія Кузьмівна
 Цапок Василь
 Цапок Софія
 Цапок Мартин
 Григоренко Олексій
 Григоренко Олександр
 Максименко Степан
 Максименко Маруся
 Максименко Олександр
 Степанович
 Бойко Миша Сидорович
 Бойко Сидор

Максименко Захар
 Максименко Текля
 Григоренко Міша
 Григоренко Гриша
 Григоренко Василь Лаврин.
 Григоренко Микола Лаврин.
 Григоренко Федора Лаврин.
 Майданський Міша
 Майданська Наталія
 Закутенко Тодося
 Закутенко Настя
 Бунич Надія
 Бунич Іван
 Чихмиз Олена
 Бунич Олена
 Поліщук Григорій
 Поліщук Олена
 Григоренко Надія
 Григоренко Марина
 Григоренко Віра
 Григоренко Микола
 Григоренко Митрофан
 Григоренко Ганна
 Бойко Григорій
 Колесник Степан
 Колесник Павло
 Пума Марина
 Пума Антон
 Пума Гриша
 Пума Оксана
 Бойко Гаша
 Бойко Оксана
 Бойко Пилип
 Бойко Олександр
 Григоренко Надія
 Григоренко Іван
 Іванюк Лисавета
 Іванюк Федір
 Іванюк Микола
 Іванюк Олена
 Іванюк Надія
 Григоренко Іван
 Григоренко Ярина
 Григоренко Віра
 Диченко Никифор
 Диченко Степан
 Поліщук Пилип
 Григоренко Савка
 Григоренко Михайло
 Григоренко Василь
 Григоренко Павло
 Григоренко Лукаш

Григоренко Софія (невістка)
 Григоренко Степан
 Григоренко Марина
 Григоренко Надія
 Григоренко Іван
 Макснменко Яків Гаврилович
 Максименко Онопрій, 2 сини
 Григоренко Іван Абрамович
 Григоренко Віра
 Григоренко Іван
 Григоренко Василь
 Григоренко Іван
 Григоренко Наталка
 Поліщук Григорій
 Григоренко Андрій
 Баланчук Гаврило
 Баланчук Антоніна
 Харченко Михайло Федорович
 Левчук-батько, мати, 2 сини
 Миколіук-батько, мати, брат
 Григоренко Надія Семенівна
 Григоренко - син
 Сідлецький Остап
 Сідлецька Устина
 Сідлецький Федір
 Сідлецький Лукаш
 Сідлецька Серафима
 Сідлецька Марія
 Колесник Павло
 Колесник Марія
 Колесник Савел
 Колесник Марина
 Колесник- дочка, син
 Карпінський
 Карпінська Федора
 Карпінський Михайло
 Карпінська Маруся-дитина
 Левчук Прокоп
 Левчук Данило
 Левчук Олена
 Левчук Омелян
 Луценко Семен
 Луценко Микола
 Луценко Людмила
 Григоренко Михайло
 Григоренко Югіна
 Григоренко Павло
 Григоренко Марія
 Григоренко Хрїм
 Григоренко Харитон
 Рикалюк Галина

1932-1933

с. Мовчанівка

З розповіді жителя села Задвірного К.А., 1885 р.н., переповідаємо таку легенду: один із синів, якого в багатодітній сім'ї із с. Бабинці називали Мовчаном, одного разу після сварки з батьками взяв коні і воза, посадив дружину й дітей і виїхав з батьківського двору, не сказавши, куди. Але через деякий час вияснилось, що він поселився за 3 км від села серед соснового лісу, де в даний час знаходиться вул. Гагаріна с. Мовчанівки. З того часу нове поселення почали називати Мовчанівкою.

Шляхом опитування старожилів села встановлено 485 осіб, які померли від голоду в 1932-1933 роках і поховані на сільському кладовищі, де у 1992 р. споруджено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Мовчанівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Вознюк В.М., 1908 р.н.; Дмитрук О.У., 1923 р.н.; Казмірук Х.К., 1917 р.н., записаними у 2007-2008 роках Ліщук Н.С., бібліотекарем Рибчинецької сільської бібліотеки-філіалу; Шпаковською С.В., бібліотекарем Мовчанівської сільської бібліотеки-філіалу.

В мартирологу в алфавітному порядку вказано при наявності даних прізвище, ім'я та по батькові глави сім'ї і кількість померлих від голоду членів сім'ї.

Андрощук Христя	Журавель Зосим (3 чол.)	Левадній Антон
Буланюк Андрій (4 чол.)	Журавель Карпо Степанович (4 чол.)	Марчук Євдоким (2 чол.)
Величко Андрій	Журавель Кирило (2 чол.)	Марчук Іван (3 чол.)
Вітюк Іван(5 чол.)	Журавель Микола (4 чол.)	Марчук Фот (2 чол.)
Вітюк Самсун(4 чол.)	Журавель Оверко (2 чол.)	Михальські Палашка (2 чол.)
Вітюк Трохим	Журавель Павло (2 чол.)	Міщук Кіндрат (2чол.)
Вознюк Галім (5 чол.)	Журавель Пріська (7 чол.)	Момотюк Кіндрат (4 чол.)
Волощук Сергій (2 чол.)	Журавель Семен	Момотюк Онуфрій (2 чол.)
Герасюк Марина (6 чол.)	Журавель Семен Боніфатович (3 чол.)	Мудра Настя
Герасюк Мотря	Журавель Федір (2 чол.)	Нагорний Степан (8 чол.)
Герасюк Пріська (5 чол.)	Журавель Фома	Нестерук Іван (3 чол.)
Герасюк Самсун	Задвірний Андрон	Нестерук Никандр
Герасюк Сергій (2 чол.)	Задвірний Тодось (4 чол.)	Нестерук Остап
Герасюк Устим	Задвірний Феноген (4 чол.)	Олексик Володимир (3 чол.)
Голуб Влас (4 чол.)	Задвірний Юхим (6 чол.)	Олексик Кирійон (4 чол.)
Голуб Макар Хомич (5 чол.)	Зайць Андрій (4 чол.)	Олексюк Макар
Голуб Оксень (3 чол.)	Зайць Єфрем (2 чол.)	Осадчий Семен (3чол.)
Голуб Петро(3 чол.)	Зайць Ксень (6 чол.)	Осадчий Семен (2 чол.)
Голуб Развін (3 чол.)	Зайць Мастей (2 чол.)	Панасик Гаврило (3 чол.)
Голуб Текля(3 чол.)	Іщук Йосип (4 чол.)	Панасюк Марія (4 чол.)
Голуб Фома (4 чол.)	Казьмірчук Іван (4 чол.)	Пасічник Василь (3 чол.)
Голуб Халимон	Капітанюк Аврам (3 чол.)	Пасічник Левко (2 чол.)
Гоменюк Захар (4 чол.)	Капітанюк Ликера (3 чол.)	Пасічник Лисовета (2 чол.)
Градзей Пилип (2чол.)	Капітанюк Ликова (3 чол.)	Пасічник Степан
Гриня Степан (3 чол.)	Капітанюк Максим (4 чол.)	Пасічник Ярина (3 чол.)
Гриняк Захар (6 чол.)	Капітанюк Мифодь (4 чол.)	Поліщук Григор (2 чол.)
Данилюк Семен	Капітанюк Пилип	Поліщук Григор (5 чол.)
Денисюк Маркіян (3 чол.)	Капітанюк Сава (3 чол.)	Поліщук Одарка
Дерман Михайло (3 чол.)	Капітанюк Трохим Савич (5 чол.)	Поліщук Тодось (6 чол.)
Дмитрук Іван Устимович	Капітанюк Яків (5 чол.)	Поліщук Федір (8чол.)
Дмитрук Олександр	Кеща Іларіон (3 чол.)	Поляруш Вакула (2 чол.)
Дмитрук Тадей (4 чол.)	Ковалиха Галина (2 чол.)	Попільнюк
Дмитрук Тодор (6 чол.)	Коломієць Зінько (6 чол.)	Попільнюк Іван Степанович (4 чол.)
Дмитрук Харитон (3 чол.)	Коломієць Клим (3 чол.)	Попільнюк Степан Никифорович (2 чол.)
Дмитрук Яків	Коломієць Купріян (4 чол.)	Попільнюк Юхим
Драчук Михайло	Кондратюк Єфрем (2чол.)	Порхун Віра (2 чол.)
Драчук Назар (5 чол.)	Кондратюк Кіндрат (5 чол.)	Порхун Проторей (2 чол.)
Дубенський Павло (2 чол.)	Кондратюк Терен (2 чол.)	Приюмський Лікандер (4 чол.)
Журавель Андрій (3 чол.)	Кондратюк Федот (5 чол.)	Рава Андрій (3 чол.)
Журавель Антон (2 чол.)	Кравчук Марко (2 чол)	Рава Антон Кирилович (6 чол.)

Рава Параска (3 чол.)
 Рава Соломона
 Рава Степан (5 чол.)
 Рава Терентій (4 чол.)
 Рава Тимофій (2 чол.)
 Рава Тихон (6 чол.)
 Святецький Олександр
 Святецький Федір
 Скибюк Семен
 Сліпий Лікандер (4 чол.)
 Степанець Зот
 Степанець Хима (3 чол.)
 Сторожук Арифан (2 чол.)

Сторожук Віктор (2 чол.)
 Сторожук Кіндрат (3 чол.)
 Сторожук Макар Хомич
 (2 чол.)
 Сторожук Матвій (2 чол.)
 Сторожук Олександр
 Кіндратович (5 чол.)
 Сторожук Федір (2 чол.)
 Сторожук Халимон (8 чол.)
 Таранець Андрій (5 чол.)
 Теличко Єврахій (5 чол.)
 Теличко Омелько (2 чол.)
 Теличко Софія (5 чол.)

Теличко Тиша (4 чол.)
 Халдей Йосип (2 чол.)
 Халдей Купріян
 Чернійчук Кіндрат (5 чол.)
 Чех Гордій (4 чол.)
 Чех Євнух
 Чех Захар (2 чол.)
 Чех Іван (3 чол.)
 Чех Мартоха Митрофанівна
 (2 чол.)
 Чех Ульянов (10 чол.)
 Шишка Марія (2 чол.)
 Шмуль Ульянов (2 чол.)

с. Оріховець (до 1947 року с. Татаринівка)

Перша назва населеного пункту Оріховець – Татаринівка.

Під час татаро-монгольської навали село було спалено татарами, згодом забудоване на протилежному березі річки, де розташоване і зараз. Офіційно перейменоване на Оріховець у 1947 році.

Кількість дворів до Голодомору 217, жителів 1196 чол. За успішну здачу хліба державі у 1931 р. його було занесено на районну Дошку пошани. З таким же ентузіазмом і завзяттям виконувало місцеве керівництво разом з сільськими активістами явно нереальний план хлібопоставок 1932 року, вимітаючи з селянських обійсть все до останньої зернини. Тому під час Голодомору 1932-1933 років вимерло 900 осіб, – практично майже все село. Таких втрат у процентному відношенні не зазнало жодне інше село Сквирщини.

На сьогодні встановлено імена 417 осіб, в т.ч. 43-х дітей, закатованих голодом. На території села Оріховець у 1994 році за кошти населення встановлено пам'ятний знак «Жертвам Голодомору 1932-1933 років».

Мартиролог жителів села Оріховець – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ОДА, фонд Р-5634, оп. 1, спр. 860, арк. 140-160) та свідченнями Лисюк С.П., 1918 р.н.; Мухіної П.П., 1921 р.н.; Сідлецького О.С., 1927 р.н.; Мартинюк Т.Є., 1909 р.н.; Сліпчук Т.Є., 1919 р.н.; Гнатюк М.Ф., 1919 р.н.; записаними у 2006-2008 роках Карпенко Г.В., директором Оріховецького сільського Будинку культури; Лисюк В.А., завідуючою Оріховецькою сільською бібліотекою-філіалом.

Веселовський Аркадій Панасович, дитина, 30.11.1932, 4 міс.
Віннік Оксень, дружина Горпина, 3 дітей
Гапич Семен Іванович, Іван, Поліна
Гирич Сергій
Голембівська Моня Дмитрівна, Степан
Голембівська Олена Голембівський Андрій Протасович, невідомо, 27.08.1932
Голембівський Іван Дмитрович
Голембівські Зося, Ірина, Микола
Гопич Єрмолай, дружина, 4 дітей
Гопич Костянтин Єрмолайович, дружина Параска

Декальчук Олександр, Федір, Степан, Полька
Дитинюк Антоніна, 3 дітей
Дитинюк Лівон, Антон, Філімон.
Дитинюк Марія, 5 дітей
Домка і 3 дітей
Дунаєвські Іван, Микола, Марія
Задвірний Григорій Петрович
Задвірний Захар
Задвірний Захар Петрович
Задвірний Клим Мусійович, член артілі, 15.07.1932, 54
Задвірний Тимко Петрович і його дружина
Задвірний Трохим
Задвірній Микола Іванович
Задвірня- дитина
Задвірня Катерина
Задвірня Параска, член артілі,

21.12.1932, 78
Задвірня Тодоня Іванівна, член артілі, 30.07.1932, 40
Задвірня Тоня
Задвірня Харита Панасівна, господарка. 08.03.1932. 79
Зарудний Володимир Данилович, член артілі, 27.09.1932, 61
Зарудні Зіна, Марія, Тодоська, Марія
Зарудній Іван, Дарина
Зарудній Микола
Зарудній Самсон
Зарудній Степан
Зарудня Ганна
Зарудня Люся
Іващук Катерина, Володимир, Ілько
Іващук Маріка та її мати
Карабач Женя, Дунька,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мотря, Федір
Карабач Федір
Каринчук Анатолій, дитина,
25.10.1932, 1
Касенчук Микита Іванович,
господар-одноосіб.,
27.07.1932, 78
Качур Андрій, Федор
Качур Михтод
Качур Трохим Вікторович,
член артілі, 22.04.1932, 17
Кислян Василь Романович,
дитина, 09.04.1932, 6 міс.
Клочко Василина, її діти:
Домко, Віра, Василина
Клочко Марія
Клочко Михайло
Клочко Оксана
Комишник Роман Максим,
Іван, Марія, Дарка, Степанка
Комишник Роман і Галина
Красуцька Марія, Домка
Красуцький Митько і Мотька
Красуцький Степан
Красуцькі-діти Христя,
Кіндрат, Микола, Давид
Красуцькі-діти: Домака,
Катерина, Микола, Митька
Криніцька Катерина
Криніцький Віктор
Криніцький Іван Петрович
Криніцьких дитина
Кучинська Юзя Володимирів-
на, дитина, 16.07.1932, 3 міс.
Кучинська-дівчина
Кучинська-дівчина
Кучинська-дівчина
Кучинський Людвик
Лавренюк Дем'ян, Микола,
Ніна
Лавренюк Катерина, Пріська,
Пистина
Лавренюк Олена, Гапка,
Домка, Петро
Лавренюки Марія, Іван, Фе-
дір, Карпо
Лисюк Андрій та його жінка
Лисюк Горпина
Лисюк Ліван Антонович,
член артілі, 06.06.1932
Лисюк Сафрон Андронович,

дитина, 22.09.1932, 9 міс.
Лисюк Тетяна, Микита, Павло
Лисюки Сергій, Домка,
Мирон, Дарка
Ліснічук Мотря, 4 дітей
Ліснічук Павло
Майборода Антон Климович,
6 дітей
Майборода Віра
Майборода Ганна Михайлівна
Майборода Зося Михайлівна
Майборода Іван Михайлович
Майборода Канар Якович,
08.07.1932
Майборода Марія Михайлівна
Майборода Марко Олександро-
вич, член артілі, 18.01.1932, 55
Майборода Михайло Климо-
вич, 3 дітей
Майборода Оксана,
Василина, Пилип
Майборода Олена, 4 дітей
Майборода Павло Кирилович
Майборода Федора
Михайлівна, 8 дітей
Майборода-дівчина Віра
Максимчук Григорій
Максимчук Ольга
Максимчук Ольга Трохимівна,
член артілі, 29.01.1932, 56
Максимчук З чол.
Максимчук Сизон, його жінка
і діти Іван, Антон, Катерина і
Михтодь
Максимчук Созан Гнатович,
господар, 15.06.1932, 52
Максимчук Христя
Максимчук, дружина,
1 дитина
Максимчуки Кость, Микита і
ще 1 дитина
Максимчуки Олена, Полька,
Федір
Мандшура Маша, Діма
Матвійчук Володимир Якович,
дитина, 14.11.1932, 5 міс.
Матусевич Галина Кирилівна
Матусевич Ганна Федорівна
Матусевич Олена Федорівна
Матусевичі Федір, Оксен,
Мотька

Матушевич Григор Давидо-
вич, член артілі, 12.08.1932, 58
Матушевич Федір Оксентійо-
вич, член артілі, 04.07.1932
Мельник Віктор Зосимович,
дитина, 03.08.1932, 4 міс.
Монастирська Фрузина,
1 дитина
Монастирські - 10 дітей
Монастирські - 7 дітей
Монастирські - 8 дітей
Навроцький Філімон Андронो-
вич, член артілі, 24.10.1932, 19
Онищук Гнатій Матвійович,
член артілі., 26.03.1932, 23
Панкратів Василь Романович,
дитина, 09.04.1932, 9
Панкратій Василь
Панкратій Віктор
Панкратій Євген
Панкратій Іван
Панкратій Лукаш, 7 дітей
Панкратій - мати
Панкратій Олена
Панкратій Палажка
Панкратій Семен
Панкратій Тодоська, Фросина
Панкратій Фроська
Поліщук Іван Якович, Федора,
Панкратій, Давид
Поліщук Микита, невідомо,
09.09.1932, 93
Поліщук Наталка Сергіївна,
Давид
Поліщук Олена Тимкова,
дитина, 15.11.1932, 5 днів
Поліщук Параска Давидівна,
дитина, 11.03.1932, 12
Поліщук Сергій Мусійович,
господар, 04.01.32, 55
Поліщуки Марта, Настя, Ва-
силь, Степан
Рачок Василь, Галина і 4 дітей
Рачок Іван, Горпина і 7 дітей
Репецька Галина Сергіївна,
Сергій
Репецька Сеня
Репецький-батько,
мати Олена
Романюк Григорій Петрович
Романюк Олена

Романюк Олеська Петрівна,
Кирило
Романюк Роман Петрович
Романюк Степан Петрович,
Пистина
Романюки Петро, Домка,
Давид, Полька
Свинківський Григорій,
Володимир
Свинківський - хлопчик
Свинківський - хлопчик
Свинківська Марія Іванівна,
10.07.1932,78
Семенчук Андрон Кирилович,
Маланка
Семенчук Віра Кирилівна,
Кирило
Семенчук Доська, 2 дитини
Семенчук Зонька
Семенчук Килина
Семенчук Кирило, Домко,
Ганна
Семенчук Маріка, Семен і 6
дітей
Семенчук Марія Семенівна,

член артілі, 17.05.1932, 80
Семенчук Ничипір Григоро-
вич, господар, 28.03.1932. 94
Семенчук Оксана, Яків,
Фанаська, Тодір
Семенчук Павло Петрович,
Домака
Семенчук Петро
Семенчук Семен Григорович,
невідомо, 11.06.1932
Семенчук Тодоха Левківна, на
утриманні дочки, 25.10.1932, 84
Сідлецький Василь Якович
Сідлецький Іван Степанович,
дитина, 11.03.1932, 1,5 міс.
Сідлецький Якуб Лукашович,
Горпина і 7 дітей
Тріска Пилип, Прокіп, Петро,
Ганна
Харитонюки: чоловік, жінка і
5 дітей
Цибульська Катерина
Цибульські Василь, Люба,
Ніна
Цибульські Гнат, Надія,

Анатолій
Цибульські Ганна, Надія, Про-
кіп, Василина
Цибульські Олена, Марина
Цибульські Федір, Віра
Шафанюк Андрій Остапович,
дитина, 12.08.1932, 2 міс.
Яківчук Василь
Яківчук Гарта Назарівна, член
артілі, 22.02.1932, 85
Яківчук Захар
Яківчук Лукаш
Яківчук Микита, Христя,
Домко, Іван
Яківчук Яків
Яківчук Ярина Лукашівна,
Вірка
Якобівський Павло
Семенович, на утриманні сина,
06.07.1932,65
Якубівський Петро Павлович
Якубівський Степан Павлович
Якубівські Павло, Антін, Тодір

с. Пищики

Згадується 1591 року в переліку сіл навколо Білої Церкви, включених до Білоцерківського староства.
У 1927 р. було створено товариство по спільному обробітку землі. З початком колективізації створюють-
ся колгоспи ім.Терниченка, ім. Петровського та «Новий шлях». У 1933 р. об'єднано колгоспи «Новий шлях»
та ім.Терниченка.

Шляхом опитування старожилів села встановлено 45 осіб, в т.ч. 11 дітей, які поховані на сільському кла-
довищі, де в 1997 р. зведено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Пищики – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Федо-
ряки М.О., 1923 р.н.; Денник У.С., 1917 р.н.; Костенко В.С., 1919 р.н.; Люсік Ф.М., 1916 р.н., записаними у
2007-2008 роках Гирявець Т.М., директором Пищиківського сільського Будинку культури.

Володь (дід), Ганна (баба),
син Микола
Іван, Ганна, мати Катерина,
син Ілько
іваненко Телемей та 2 дітей
Кубенко Гаврило та діти: Па-
раска, Маня, Ганя
Ляшенків сім'я: Лукаш (дід),

Марія (баба), Марфа (дочка),
син Захар та діти: Гриша,
Галя, Шурка
Молдовани» (прізвисько)
5 душ
Онопрій та Іван (син)
Приймак Пилип та діти: Зіна,
Оля, Микола

Приймака Петра дочка Надя
Приймаків сім'я: Михайло
(батько), Домка (мати), діти:
Семен, Катя, Маріка
Савот і його 3 дітей
Самійло (дід), Гапка (баба),
дочка Ганя

с. Пустоварівка

В 1929 році в селі створена артіль «Червона зірка» (голова К.І. Гава). В 1930-1931рр. – ще три артілі: ім.
Петровського, ім. Шевченка та «Нове життя», які в 1931-1932 роках об'єднуються в 2 колгоспи: «Третій ви-
рішальний» (північна частина села) та «Друга п'ятирічка» (південна частина села).

В селі Пустоварівка шляхом опитування встановлено імена 165 померлих в період з 1932 р. по бере-
вень-квітень 1933 р.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

На кладовищі в 1993 році з нагоди 60-річчя Голодомору 1932-1933 рр. встановлено хрест, біля якого кожного року проводять вшанування померлих людей.

Мартиролог жителів села Пустоварівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 860, арк. 78-123) та свідченнями очевидців Микусевиц М.М., 1921 р.н.; Нагорної Т.Ф., 1924 р.н.; Ярової С.М., 1923 р.н.; Кривогуб О.Т., 1917 р.н., записаними 2008 р. Яценко Г.С., завідуючою Пустоварівською сільською бібліотекою-філіалом; Мількевич С.Л., сільським головою с. Пустоварівка; Трофимчук К.А., спеціалістом відділу культури і туризму Сквирської райдержадміністрації.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів при наявності даних вказано прізвище, ім'я, по батькові, соціальний стан чи вид занять, дату смерті, вік та причину смерті.

Бабич Овсей	Волинець Мотра	хлібороб., 13.08.32., 31 р.,
Бабич Оляна	Волинець Одарка	причина смерті невідома
Бабич Тетяна	Волинець Олита Сергіївна	Коваленко Іван Іванович,
Бабич Федора	Волинець Оліта	колгоспник., 29.06.32., 56 р.,
Бабич Іван Оверкійович	Сергіївна, колгоспник,	причина смерті невідома
дитина., 24.07.32.,	25.08.32., 55 р., причина смерті	Коваленко Марта
5 р., причина смерті невідома	невідомо	Коваленко Сидір Трохимович
Белик Зіна Іванівна дитина.,	Волинець Павло Йосипович	Ковбасюк Оляна Іванівна
31.07.32.,	дитина., 26.07.32, 6 міс.,	Ковбасюк Федосія і її родина
1 р., причина смерті невідома	причина смерті невідома	з 5 чоловік
Білик Антоніна	Волинець Сак	Колиска Ганна
Білик Віктор	Ґава Ганна Юхимівна дитина,	Колиска Яким
Білик Оксана	10.06.32., 6 міс., причина смерті	Компанченко Дементій
Білик Олена	невідомо	Кривогуб Єнопій Григорович
Білик Фросина	Гавва Павлина Петрівна	Кривогуб Олександр
Білик Яник	Гай Ганна Карпівна	Дмитрович
Білоцеркович Спиридон	Гой Василь	Кригуб Микола
Олексійович, хлібороб.,	Гой Ганна	Григорович,
3.07.32., 73 р., причина смерті	Гой Петро	хлібороб, 28.06.32., 38 р.,
невідомо	Голюк Антон Григорович	причина смерті невідома
Бунчук Степан Зінькович	Голюк Віктор	Круківський Віктор
Важайло Марія	Голюк Олекса Іванович	Павлович, дитина., 27.08.32.,
Важайло Олексій	Гордійчук Анна Денисівна	2 міс., причина смерті невідома
Васильчик Федір Федорович	Дзюбак Кирило	Кулеш Андрій
хлібороб., 24.06.32., 52 р.,	Дзюбак Наталія	Кулеш Ганна
причина смерті невідома	Дмитрук Данило	Кулеш Назар
Верзун Антін Трохимович,	Дмитрук Дмитро	Кулеша Ганна
член колгоспу, 09.09.32., вік не	Дмитрук Савка	Кулеша Леонід
записаний, причина смерті не-	Дмитрук Ярина	Купріянич Дмитро
відома	Журбенко Михайло	Гаврилович, хлібороб.,
Верзун Префа Микитович	Андрійович	1.07.32., 39 р., причина смерті
колгоспник., 27.06.32., 40 р.,	Журбенко Хома дитина,	невідомо
причина смерті невідома	16.07.32., 3 р., причина смерті	Лузан Василь Пилипович,
Вільховенко Микола	невідомо	хлібороб, 12.07.32, 57 р.,
Максимович	Задорожна Настя Федорівна	причина смерті невідома
Вільшанська Ханна Берковна	Задорожній Охрім Макарович	Лузан Ганна
Вовк Андрій	Заєць Гапка Трохимівна	Лузан Максим
Вовк Антоніна	Іщенко Захарій Романович	Лузан Одарка
Вовк Ілько	Карпенко Павло	Лузан Параска
Вовк Маланка	Кива Олександр	Майборода Іван
Вовк Панас	Григорович хлібороб.,	Майборода Ніна
Вовк Явдоха	16.06.32., 21 р., причина	Майборода Пистина
Волинець Ганна	смерті невідома	Майборода Сергій
Волинець Ганна Петрівна	Кива Уляна	Майборода Тетяна
Волинець Іван	Кива Саак Петрович	Максименко Степан
Волинець Іван Сакович	Коваленко Валентина	Марчук Онисько
Волинець Йосип	Касимова	Марчук Фот
Волинець Михайло Іванович	Коваленко Домаха Наумівна	Микусевиц Ганна

Микусевиц Параска
Мороз Русина Юхимівна
 дитина., 24.06.32., 2 міс.,
 причина смерті невідома
Паламарчук Анатолій
Паламарчук Ярополк
Петрик Іван Григорович
 колгоспник., 6.07.32 р., 52 р.,
 причина смерті невідома
Петрик Марія
Петрик Роман
Петрик Федора
Писарчук Ганна
Писарчук Пилип
Покропивна Меланка
Покропивний Максим
Поштарук Зося Прокопівна
Радчук Михайло
Ракочий Кузьма Гордійович,
 хлібороб., 30.06.32., 50 р.,
 причина смерті невідома
Рочалевич Мадоха Іннаківна
Скочинська Лекера Фетівна
Сорока Василь Васильович

Старина Ганна
Старинець Олена
Старинець Семен Петрович
 хлібороб., 18.06.32., 55 р.,
 причина смерті невідома
Старинець Степа
Сторожук Василь
Сторожук Ганна
Сторожук Гнат
Сторожук Марина
Сторожук Оляна
Сторожук Сергій
Сторожук Федір
Титаренко Югина
Степанівна
Центило Василь
Центило Іван
Центило Прокіп
Центило Федір
Чернишенко Одарка
Шинкаренко Іван
Ігнатович, дитина., 18.06.32., 3
 міс., причина смерті невідома
Штукована Ніна

Штукований Вівсей
Штукований Павло
Шурашкевич Надія
Юхименко Антон
Юхименко Архип
Юхименко Григорій
Юхименко Денис
Юхименко Дмитро
Юхименко Євдокія
Юхименко Марія
Юхименко Марія Денисівна
Юхименко Оксана
Юхименко Федора
ЮхименкоЛукія
Ярова Антоніна
Ярова Марія
Ярова Оксана
Ярова Федора
Яровий Віктор
Яровий Федір
Яровий Яків Гнатович

с. Рибчинці

В 30-х роках було створено колективне господарство «Червоний шлях».

Зі спогадів старожилів села встановлено імена 39 осіб, в т.ч. 5 дітей, які померли під час Голодомору 1932-1933 рр. і поховані на сільському кладовищі, де у 1993 році споруджено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Рибчинці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 860, арк.128-139) та свідченнями очевидців Вознюк В.М., 1908 р.н.; Дмитрук О.У., 1923 р.н.; Казмірук Х.К., 1917 р.н., записаними у 2007-2008 роках Ліщук Н.С., бібліотекарем Рибчинецької сільської бібліотеки-філіалу.

Бадіон Харитина
Барабаш Іван Авсеївич, член
 артiлі, 22.06.32., 69 р., причина
 смерті невідома
Біланчук Яків
Богачук Левко (5 чол.)
Бондарчук Григор
Бурга Адам
Вознюк Дмитро (2 чол.)
Гнатюк Роман (3 чол.)
Голуб Салимона
Левадний Захар Спиридоно-
вич, член артiлі, 05.06.32.,
 51 р., причина смерті невідома
Левадній Прохiр (2 чол.)
Левадня Марія Гнатівна, ди-
 тина., 24.07.32., 4 міс., причина
 смерті невідома

Мазур Марія Аріанівна,
 дитина., 14.04.32., 7 дн.,
 причина смерті невідома
Малевиц Тодось
Мельник Мартин Петрович,
 член артiлі, 22.06.32., 65 р.,
 причина смерті невідома
Мельник Олександр, дитина.,
 24.04.32., 3 тиж., причина
 смерті невідома
Музиченко Клим (3 чол.)
Осадчий Володимир Івано-
вич дитина, 09.05.32., 2,5 міс.,
 причина смерті невідома
Поляруш Карпо Федорович,
 член артiлі, 29.07.32., 65 р.,
 прична смерті невідома
Попенко Михтодь Михайло-

вич, с/г., 15.07.32, 40р.,
 причина смерті невідома
Рачок Тодiр Омельянович,
 член артiлі, 20.06.32., 68 р.,
 причина смерті невідома
Савченко Марія Семенівна,
 дитина., 02.03.32., 1 р., причина
 смерті невідома
Савченко Семен (2 чол.)
Сурма Василь Устимович
Телятник Мина Онуфрiйович,
 член артiлі, 25.06.32., 70 р.,
 причина смерті невідома
Телятник Платон
Телятник Якiв
Черепачук Олександр

с. Рогізна

Під час примусової колективізації в селі було розкуркулено 3 родини. Виконавцями політики Голодомору були Довбешко Яків, Довбешко Федір, Білецький Кузьма, Музиченко Петро.

Загальна кількість померлих від голоду по с. Рогізна 539 осіб, з них встановлено прізвища 486 осіб, які поховані на сільському кладовищі, де у 1985 році зведено пам'ятний знак.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мартиролог жителів с. Рогізна – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Мар'янської К.П., 1918 р.н.; Дідківської Л.М., 1913 р.н.; записаними у 2007 р. Ткачук В.В., бібліотекарем Рогізнянської сільської бібліотеки-філіалу; Мельник Н.П., головою Рогізнянської сільської ради; Гуменюк Л.В., секретарем Рогізнянської сільради.

Бойко Ліксандра – 1 чол.
Бойко Петро – 2 чол.
Бойко Варка – 2 чол.
Бойко Фрузина – 1 чол.
Бондар Оксень – 2 чол.
Бондар Яков – 5 чол.
Бондар Тарас – 2 чол.
Бондар Григор – 4 чол.
Бондар Іван – 1 чол.
Василіук Іван – 4 чол.
Василіук Сергій – 1 чол.
Вигівська Стася – 4 чол.
Вигівський Петро – 1 чол.
Вигівський Микола – 3 чол.
Вигівський Яків – 5 чол.
Вітвіцький Михайло – 6 чол.
Вишнівський Тодор – 4 чол.
Гоменюк Іван – 3 чол.
Гоменюк Степан – 2 чол.
Гоменюк Федор – 1 чол.
Гілевич Тодось – 3 чол.
Гира Кузьма – 3 чол.
Довбешко Григор – 1 чол.
Довбешко Дмитро – 1 чол.
Дідківський Павло – 5 чол.
Дідківський Михайло – 1 чол.
Дишкант Олександр – 5 чол.
Дишкант Степан – 4 чол.
Діхтяров Федор – 2 чол.
Дунаєвський Іван – 2 чол.
Жигора – 2 чол.
Заболотній Петро – 5 чол.
Заболотній Савка – 3 чол.
Зайчук Іван – 2 чол.
Зайчук Василь – 5 чол.
Зайчук Григор – 4 чол.
Зайчук Данько – 6 чол.
Зайчук Катерина – 4 чол.
Зайчук Михайло – 2 чол.
Золотаревич Кіндрат – 4 чол.
Іванченко Семен – 3 чол.
Коваль Ганна – 2 чол.
Коваль Лукаш – 4 чол.
Ковалець О. -4 чол.
Ковалець(сім'я – 4 чол.)
Ковальчук Митрофан – 4 чол.
Ковальчук Федор – 3 чол.
Ковальчук Назар – 4 чол.
Ковальчук Прокіп – 2 чол.
Ковальчук Параска – 2 чол.
Ковальчук Марта – 2 чол.
Ковальчук Софія – 1 чол.
Ковальчук Семен – 4 чол.

Коберник Прохор – 2 чол.
Каплоухий Антон – 4 чол.
Каплоуха Маріка – 2 чол.
Каплоухий Петро – 2 чол.
Коберник Наталка – 2 чол.
Кондратський Петро – 1 чол.
Кирильчук Яків – 6 чол.
Кирильчук Кирило – 5 чол.
Кирильчук Юля – 2 чол.
Кирильчук Палашка – 2 чол.
Кирильчук Іван – 2 чол.
Кирильчук Мариня – 4 чол.
Кирильчук Кирило – 4 чол.
Коханський Степан – 2 чол.
Крижановський – 1 чол.
Лаврінчук Гаврило – 4 чол.
Лаврінчук Харитон – 2 чол.
Левенець Леонід – 6 чол.
Левенець Олександр – 1 чол.
Левенець Семен – 5 чол.
Малярчук Гнат – 7 чол.
Малярчук Самійло – 5 чол.
Малярчук Кузьма – 6 чол.
Малярчук Ігнат – 5 чол.
Малярчук Марко – 2 чол.
Марківський Онуфрій – 2 чол.
Марківський Михайло – 2 чол.
Мар'янська Мотря – 4 чол.
Мар'янський Михайло – 4 чол.
Матвійчук Тетяна – 5 чол.
Матвійчук Григор – 5 чол.
Матвійчук Онисько – 6 чол.
Матвійчук Михайло – 5 чол.
Марусенко Павло – 2 чол.
Михальчук Іван – 1 чол.
Михальчук Палашка – 3 чол.
Михальчук Андрій – 1 чол.
Мельник Григор Мусійович – 4 чол.
Мельник Яков – 3 чол.
Меланчук Яків – 2 чол.
Михальчук Павло – 4 чол.
Музиченко Іван – 1 чол.
Музиченко Пилип – 2 чол.
Осадча Мотря – 1 чол.
Осадча Оксана – 3 чол.
Орловський Олекса- 2 чол.
Павлюк Григор – 1 чол.
Павлюк Оксана – 2 чол.
Павлюк Уляна – 7 чол.
Павлюк Домка – 5 чол.
Павлюк Федор – 2 чол.

Пасічник Ганна – 1 чол.
Пеньківський Григор – 2 чол.
Прокопчук Михайло – 2 чол.
Радіон Надія – 4 чол.
Ратушняк Горпина – 2 чол.
Рудяк Йосип – 4 чол.
Рудяк Володимир – 2 чол.
Реут Кузьма – 5 чол.
Ридванський Мар'ян – 6 чол.
Сидорчук Степан – 1 чол.
Сидорчук Василь – 1 чол.
Сладкевич Леонід – 2 чол.
Сладкевич Іван – 2 чол.
Стаднік Іван – 4 чол.
Стаднік Фанас – 5 чол.
Стапчанський Григор – 4 чол.
Стафійчук Петро – 4 чол.
Стрільчук Василь – 2 чол.
Стельмах Олена – 1 чол.
Стельмах Петро – 2 чол.
Тарасюк Данило – 1 чол.
Тищук Охрім – 4 чол.
Тимошенко Іван – 2 чол.
Торбанюк Сидор – 5 чол.
Томашенко Іван – 1 чол.
Томашенко Параска – 3 чол.
Томашенко Марина – 1 чол.
Тертичний Григор – 6 чол.
Тертичний Григор – 5 чол.
Тертичний Василь – 3 чол.
Фастівщук Настя – 1 чол.
Фастівщук Василь – 2 чол.
Фастівщук Тихон – 4 чол.
Фастівщук Пилип – 1 чол.
Фастівщук Настя – 2 чол.
Ферій Петро – 3 чол.
Ферій Іван – 5 чол.
Хмара Домка Якубівна – 4 чол.
Хуторний Андрій – 6 чол.
Хуторний Іван – 2 чол.
Хуторний Макар – 2 чол.
Хуторний Петро – 2 чол.
Хуторний Андрій – 5 чол.
Хуторний Петро – 2 чол.
Чередніченко Політ – 4 чол.
Черняхівський Павло – 5 чол.
Ченхівський Дмитро – 5 чол.
Швець Степан Омелянович – 2 чол.
Швець Василь – 1 чол.
Швець Роман – 5 чол.
Шаблевський Іван – 3 чол.

Шембель Павлусь – 2 чол.
Шеремет Охрім – 1 чол.
Шеремет Степан – 2 чол.

Шеремет Петро – 1 чол.
Шеремет Степан – 1 чол.
Шеремет Гаврило – 2 чол.

Шеремет Ганна – 3 чол.
Янківська В. – 1 чол.

с. Руда

Село виникло наприкінці XV ст. Руда глина була основним будівельним матеріалом. Через великі глинища в навколишній місцевості названо село Рудою.

Рік створення радгоспу – 1924. Під час примусової колективізації і штучного голоду 1932-1933 рр. загинуло 36 осіб, в т.ч. 5 дітей.

Мартиролог жителів села Руда – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, опис. 1, справа 860, арк. 124-127) та свідченнями Федоренко Л.В., 1914 р.н.; Приймак К.Ф., 1915 р.н.; Карпенюк Л.І., 1929 р.н.; Нероби Г.В., 1927 р.н., записаними у 2008 році Герун Н.Г., секретарем Рудянської сільської ради.

Балан сім'я
Бойко Володимир Володимирович, дитина, 09.11.1932, 4
Вишнівська Ганна
Гаваги сім'я
Гребінник сім'я
Грибокій Грицько Олексійович, дитина, 08.10.1932, 1,5 м.
Зінчук Захар
Зінчук Катерина
Зінчук Наталка
Зубар сім'я
Коваленко Василь Пилипович,

дитина, 05.05.1932, 3
Любіх Анатолій
Любіх Василь
Мазур Володимир Назарович, дитина, 08.10.32, 6
Мазур сім'я
Мазур сім'я, в т.ч. 5 дітей
Мокасинів сім'я
Омельченків сім'я
Павловський Борис Олексійович, хлібороб, 10.10.1932, 67
Померли сім'я
Тропачів сім'я – 2 особи

Труш Марта
Труш Микола
Труш Федора
Чалий Павло Григорович, хлібороб, 10.10.1932, 84
Шараєвської сім'я
Шлапацька Галина Іванівна, дитина, 12.10.1932, 2 міс.
Якимченко сім'я
Ярмулька Петро
Ярмулька Тетяна
Ярмулька Тося

с. Самгородок

До складу Самгородоцької сільської ради входять села Самгородок, Саврань, Новий Шлях.

Архівних даних про період примусової колективізації і штучного голоду 1932-1933 років не збереглось. Шляхом опитування старожилів села встановлено імена 48 загиблих, в т.ч. 11 дітей.

В 1996 році на сільському кладовищі відкрито пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років. Ініціаторами виготовлення і встановлення пам'ятного знаку були сільський голова с. Самгородок Титарчук В.В. та інвалід Великої Вітчизняної війни Микульський М.І.

Мартиролог жителів с. Самгородок – жертв Голодомору 1932-1933 року укладено за свідченнями Постоюка П.А., 1925 р.н.; Сокурець Н.Т., 1926 р.н.; Оленчин В.І., 1925 р.н.; Іванової Н.С., 1925 р.н.; Булгаченко Г.А., 1925 р.н.; Іванюсь Є.Т., 1923 р.н.; Козаченко О.С., 1917 р.н.; Рабодзей Є.В., 1928 р.н., записаними у 2006-2008 роках Василенко В.А., директором Самгородоцького сільського Будинку культури; Нешпор В.М., завідуючою Самгородоцькою бібліотекою -філіалом.

Афійчук сім'я: 5 осіб, в т.ч. 2 дітей
Березівський Антон
Грицюк Євдокія та 2 дітей
Дідківська Ганя
Іванюсь Микита Карпович
Козаченко Григорій
Козаченко Мотря
Козаченко Охрім
Козаченко Поліна
Мельник Василь

Мельник Максим
Мельник Степан
Микитюк Ганна та 2 брати
Мовчанок Олександр Титович
Мовчанок Уль'ян Титович
Орловська Марія
Орловський Герасим
Постоюк Самійло
Рабодзей Віра Арсентіївна
Рабодзей Микола Арсентійович
Рабодхзей Надія Давидівна

Семенець Мотря
Семенець Степан і 2 дітей
Семешин Федір
Сокурець Іван
Сокурець Настя
Сокурець Устя
Сторожук Хіма
Тимошенко Клава Давидівна
Тимошенко Ялито 2 дітей
Хаврама дружина і 3 дітей
Шпачук Тимофій

с. Селезенівка

Перша згадка про Селезенівку в історичних джерелах зустрічається 1610 року. Назва села, безперечно, зооморфного походження від слова «селезень». Поряд села знаходиться урочище «Мисливці», колишній поміщицький заповідник.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Загальна кількість померлих від Голодомору – 154 особи, в т. ч. 36 дітей, встановлено імена 149 осіб, в т.ч. 5 дітей. На території двох сільських кладовищ знаходяться поховання жертв Голодомору. У 1993 р. за кошти місцевого населення встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Селезенівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено та свідченнями очевидців Дудар Г.С., 1923 р.н.; Лук'янець С.В., 1926 р.н.; Дудар А.І., 1923 р.н., записаними у 2008 р. Михайловою О.М., секретарем Селезенівської сільської ради.

Андрущенко Максим
і 1 дитина
Бащишин
Валігура Арсен
Гавримінська Параска
Гавримінська Фросина
Гаврищук Гаврило і 2-є дітей
Гаврищук Гапка
Гаврищук Демид
Гаврищук Домка
Гаврищук Кузьма
Гаврищук Лінар
Гаврищук Наталка
Гаврищук Олена
Гаврищук Явдоха і 3-є дітей
Гавронський Василь, його сім'я 4 (чотири) чол.
Глушик Йосип
Глушик Микола
Горобець Андрій, сім'я 5 чол.
Дмитренко Антоніна
Дмитренко Захарко
Дудар Онисько
Дудар Петро
Дудар Сак
Дудар Тетяна і 2-є дітей
Єнзель Олекса
Журавель Григорій і 3-є дітей
Журавель Наталка
Журавель Степан, Соня
Ілько
Ковальчук Сидір
Колосовський Микодь

Колосовські (сім'я з 5 чол.)
Колосовські, сім'я з 2 чол.
Лазоренко Ананій
Лазоренко Артем
Лазоренко Василь
Лазоренко Ганна
Лазоренко Григорій
Лазоренко Давид і 1-на дитина
Лазоренко Оляна і 3-є дітей
Лазоренко Параска
Лазоренко Тетяна і 4-ро дітей
Лазоренко Федір
Лазоренко Федора
Линчук Дмитро
Линчук Йосип
Линчук Корній
Линчук Микола
Линчук Мотря
Линчук Надія
Линчук Надія
Линчук Фросина
Лукаш Драгун
Мельник Гаката і 3-є дітей
Мороз Марія
Мороз Тарас
Мороз Федора
Нефоровська Тетяна
Осіпчук Микита
Осіпчук Параска
Осіпчук Тетяна і 2-є дітей
Осіпчук Фросина
Пасічник Секлета
Пасічники, сім'я з 2 чол.

Пилипчук Ганна
Полинець Микола
Пулинець Домка
Пулинець Надія
Пулинець Прокіп
Рудакова Надія
Фастаки, сім'я з 4 чол.
Цапок Дмитро
Цапок Антон
Цапок Антося
Цапок Гаврам і 3-є дітей
Цапок Домка
Цапок Іван
Цапок Кузьма
Цапок Микола
Цапок Михайло, сім'я з 6-ти чол., в т.ч. 5-ро дітей
Цапок Степан
Цибуля Ганна
Цибуля Катерина
Цибуля Михайло
Цибуля Онопрій
Щур Андрій, сім'я з 3-х чол., в т.ч. 2-є дітей
Щур Ганна
Щур Григорій
Щур Марія
Щур Софія
Щур Тетяна
Щуренко Григорій
Щуренко Іван
Щуренко Степан
Якубенко Федір і 2-є дітей

с. Таборів

За часів Київської Русі на старовинному шляху слов'янських дружин із Києва на Царград виникали «табори» – місця відпочинку, звідси і назва села Таборів. У XVII ст. згадувалось у писемних джерелах як містечко.

На території села в 1929 р. було створено колгоспи «Більшовик» і «Прапор Ілліча», при цьому розкуркулено 7 родин.

Кількість дворів до голоду 286, мешканців – 1471; після голодомору – 254 двори і мешканців 1120 чол. Загальна кількість померлих – 351 особа. Встановлено імена 49 осіб, в т.ч. 27 дітей, які померли в 1932-1933 роках від голоду.

Мартиролог жителів с. Таборів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Коваленко О.Я., 1920 р.н.; Богатиренко Н.Я., 1922 р.н.; Главацької П.А., 1926 р.н.; Бойко В.І., 1922 р.н.; записаними у 2008 році Скрид В.І., провідним бібліотекарем Чубинецької сільської бібліотеки-філіалу.

Бишка Наталія Семенівна,
колгоспниця, 53 р.
Возна Галина Михайлівна
дитина, 6 р.

Возна Марія Михайлівна
дитина, 5 р.
Возна Харитина,
колгоспниця, 32 р.

Дячук Ганна Олександрівна
дитина, 1 р.
Захарчук Микола Петрович
дитина, 8 р.

Захарчук Танась, колгоспник, 39 р.
Ільченко Галина Іванівна дитина, 5 р.
Ільченко Дар'я, колгоспниця, 30 р.
Ільченко Іван, колгоспник, 32 р.
Ільченко Марія Іванівна дитина, 1 р.
Ільченко Микола Іванович, дитина 3 р.
Ільченко Тетяна Іванівна дитина, 4 р.
Климась Гнат, колгоспник, 33 р.
Климась Марія Григорівна, колгоспниця, 20 р.
Климась Параска, колгоспниця, 45 р.
Климась Параска Федорівна, колгоспниця, 49 р.
Климась Тетяна, колгоспниця, 31 р.
Ковальчук Анастасія Євдокимівна, 5 р.
Ковальчук Євдоким Костянтинович колгоспник, 33 р.

Ковальчук Іван Євдокимович колгоспник, 3 р.
Ковальчук Микола Євдокимович колгоспник, 19 р.
Ковальчук Ніна Євдокимівна, 1р.
Крамар Марія Полікарпівна, дитина, 1р.
Ліщук Анатолій Панасович, дитина, 5 р.
Ліщук Віталій Панасович дитина, 7 р.
Ліщук Микола Панасович дитина, 6 р.
Ліщук Олексій Панасович, дитина, 9 р.
Ліщук Петро Панасович дитина, 10 р.
Мальчук Ганна Прокопівна, дитина, 5 р.
Мальчук Ліда Прокопівна, дитина, 6 р.
Мальчук Микола Прокопович дитина, 3 р.
Маслун Гаврило Миколайович колгоспник, 53 р.
Маслун Микола Гаврилович дитина, 13 р.
Маслун Михайло

Гаврилович дитина, 8 р.
Маслун Олена Гаврилівна, дитина, 3 р.
Маслун Степан Гаврилович, дитина, 10 р.
Маслун Тетяна Гаврилівна, дитина, 5 р.
Мельничук Григорій Михайлович колгоспник, 39 р.
Мельничук Марія дитина, 1 р.
Мельничук Ніна Степанівна дитина, 2 р.
Оскілко Фросиня, колгоспниця, 56 р.
Питайчук Канор Олександрович, колгоспник, 54 р.
Питайчук Марина Онуфрїївна дитина, 6 р.
Рудь Василь, колгоспник, 33 р.
Скрид Віра Тихонівна дитина, 3 р.
Скрид Микола Тихонович дитина, 6 р.
Скрид Михайло Архипович колгоспник, 31 р.
Станкевич Олександра дитина, 15 р.

с. Терешки

Перший колгосп «Нове життя» був утворений у 1931 році (голова Куц Павло). Під час примусової колективізації розкуркулено 30 сімей.

За свідченнями очевидців до Голодомору в Терешках було 260 дворів.

Виконавцями політики Голодомору 1932-1933 років зі слів старожилів с.Терешки були: уповноважений зі Сквири Гордисевич, Чернієнко Йосип, Кравчук Олена, Біб Іван. Загальна кількість померлих у селі від Голодомору 1932-1933 років сягає 40 % тодішнього населення. Шляхом опитування старожилів села встановлено імена 35 осіб, в т.ч. 18 дітей, які померли під час голоду і поховані на місцевому цвинтарі, де встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Терешки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Когутенко Т.Г., 1917 р.н.; Когутенко М.А., 1924 р.н.; Підпригори М.М., 1922 р.н., записаними у 2006-2008 роках Бучок Н.І., бібліотекарем Терешківської сільської бібліотеки-філіалу.

Антонюк Анань Васильович
Антонюк Людмила Ананіївна
Когутенка Андрія сім'я з 4 осіб
Когутенко Євдокія та 3 її дітей
Когутенко Іван Самійлович

Когутенко Йосип та 3 дітей
Когутенко Оляна Самійлівна
Когутенко Явдоха Самійлівна
Коломієць Горпина Максимівна та 5 її дітей
Коломієць Пилип Юхимович

Марченко Дмитро Прокопович та 3 його дітей
Підпригора Мефодій та 4 його дітей
Харченко Євстрат
Харченко Устина

с. Ульянівка

Під час примусової колективізації та штучного голодомору в селі померло 57 чол.

Мартиролог жителів с. Ульянівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Вознюк В.М., 1908 р.н.; Дмитрук О.У., 1923 р.н.; Казмірук Х.К., 1917 р.н., записаними у 2007-2008 роках Ліщук Н.С., бібліотекарем Рибчинецької сільської бібліотеки-філіалу, Шпаковською С.В., бібліотекарем Мовчанівської бібліотеки-філіалу.

В мартирологу вказано прізвище, ім'я і по батькові глави сім'ї та кількість померлих від голоду членів сім'ї.

Віденко Гнат (3 чол.)
Вільчинський Павло (3 чол.)
Горовецька Улита (6 чол.)
Левадній Андрій (3 чол.)
Левадній Андрій Андрійович
Левадній Василь (3 чол.)
Левадній Захар (5 чол.)

Левадній Онисько
Левадній Пилип (3 чол.)
Левадній Самійло
Левадній Харлам (2 чол.)
Левадній Юхим (2 чол.)
Ліщенко Влас
Ліщенко Гаврило (2 чол.)

Ліщенко Тодось (5 чол.)
Пасічник Карпо (3 чол.)
Поляруш Кирило (5 чол.)
Попенко Мифодь (2 чол.)
Тимошук Денис
Тимошук Іван (5 чол.)

с. Чубинці

Засноване козаками в XVII ст.

Під час створення в 1929 р. колгоспу "Більшовик" розкуркулено 9 сімей.

Перед голодом у 262 дворах проживало 1324 чол. Після голоду залишився 231 двір де проживало 1002 чол. Загальна кількість померлих від голоду – 322 чол. З них поіменно встановлено 31 чол.

Мартиролог жителів с. Чубинці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Коваленко О.Я., 1920 р.н.; Богатиренко Н.Я., 1922 р.н.; Главацької П.А., 1926 р.н.; Бойко В.І., 1922 р.н., записаними у 2008 році Скрид В.І., провідним бібліотекарем Чубинецької сільської бібліотеки-філіалу.

Главацький Петро Арсенійович, дитина, 8 р.
Главацький Іван Арсенійович, дитина, 10 р.
Главацький Яків Арсенійович, дитина, 9 р.
Главацька Надія Арсеніївна, дитина, 11 р.
Кисла Євдокія Семенівна, колгоспник, 33 р.
Кислий Самійло Семенович, колгоспник, 43 р.
Кисла Ганна Семенівна, колгоспник, 41 р.
Пилученко Прокоп, колгоспник, 31 р.
Богатиренко Анастасія Дмитрівна, дитина, 11 р.
Богатиренко Тетяна Дмитрівна, дитина, 9 р.
Лакей Іван Григорович,

колгоспник, 32 р.
Лакей Григорій Іванович, дитина, 5 р.
Лакей Михайло Іванович, дитина, 6 р.
Шеремет Леонід Петрович, дитина, 8 р.
Шеремет Олександр Петрович, дитина, 6 р.
Кандиба Михайло, колгоспник, 53 р.
Кандиба Марта, колгоспниця, 49 р.
Кандиба Микола Михайлович, дитина, 17 р.
Кандиба Анастасія Михайлівна, дитина, 8 р.
Кандиба Юлія Михайлівна, колгоспниця, 19 р.
Кандиба Ніна Михайлівна, дитина, 13р.

Кандиба Галина Михайлівна, дитина
Кандиба Тетяна Михайлівна, дитина, 9 р.
Прус Антоніна Антонівна, дитина, 10 р.
Прус Микола Антонович, дитина, 13 р.
Прус Борис Антонович, дитина, 11 р.
Прус Мальвіна Антонівна, дитина, 8 р.
Прус Тетяна Антонівна, дитина, 6 р.
Прус Ніна Антонівна, дитина, 3 р.
Ковальчук Анатолій Панасович, дитина, 2 р.
Остапець Олександра, дитина, 13 р.

с. Шаліївка

До Шаліївської територіальної громади належать 2 населені пункти: село Шаліївка та село Терешки.

Під час колективізації перший колгосп у селі Шаліївці був утворений в 1928 році під назвою «Червоний промінь». Було розкуркулено 12 сімей. Першим головою колгоспу став Потапчук О. А., котрий керував ним до початку Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр.

Шляхом опитування старожилів села - свідків Голодомору встановлено 27 померлих від голоду, в тому числі 10 дітей. Замордовані голодом селяни поховані на місцевому цвинтарі. Там встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Шаліївка - жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Кислюк К.І., 1928 р.н.; Борисюк В.Л., 1927 р.н.; Левчук М.Т., 1926 р.н.; Краківського С.С., 1921 р.н.; Карабач К.Т., 1923 р.н.; Бондар О.Н., 1922 р.н.; Іванчук Г.Т., 1920 р.н.; Нагорнюк Й.Я., 1920 р.н.; Чернечої А.О., 1916 р.н.; Марченко Г.Б., 1917 р.н.; Когутенко Т.Г., 1917 р.н.; Когутенко М.А., 1924 р.н.; Підпригори М.М., 1922 р.н., записаними у 2006-2008 роках Кравець В.Г., сільським головою с. Шаліївка, та Бучок Н.І., бібліотекарем Терешківської сільської бібліотеки-філіалу.

Круківський Василь
Круківський Петро
Васильович (дитина)
Круківський Микола
Васильович (дитина)
Круківська Катерина
Василівна (дитина)
Ляпатурник Одарка
Ляпатурник Омелян (дитина)
Ляпатурник Надія (дитина)
Самільчик Кирило
Самідьчик Євген

Самільчик Микола
Самільчик Василь
Самільчик Олекса
Самільчик Марія
Самільчик Ганна
Самільчик Ольга Панькова
Зінаїда Кучерук Сидір
Сілович Кучерук Іван
Сидорович (дитина)
Сидорчук Василь
Арсентійович(дитина)
Сидорчук Микола

Арсентійович (дитина)
Борисюк Ганна Станіславівна
(дитина)
Борисюк Марія Станіславівна
Борисюк Василь
Станіславович(дитина)
Омельченко Лівон Артемович
Омельченко Артем Семенович
Омельченко Яків Артемович
Левчук Димид

с. Шамраївка

с. Шамраївка. Пам'ятний знак в центрі села.

Перші згадки про Шамраївку відносяться до кінця XII ст.

У 1922 році на базі цукрового заводу був створений бурякорадгосп, у 1928 році його реорганізували на племгосп «Радянський» по вирощуванню великої рогатої худоби, який входив до цукрозаводу. У 1931 році він відділився від цукрокомбінату і став самостійним господарством – радгоспом «Шамраївський».

З 1923 по 1925 рік Шамраївка була центром району.

У 1921 році був створений сільськогосподарський кооператив. Навесні 1924 року виникли ТСОЗ і споживче товариство, а в 1929 році було створено 2 колгоспи: «Незаможник» та ім. Ворошилова. У 30-х роках було репресовано близько 340 громадян села, 31 чоловік був засуджений до тюремного ув'язнення.

Під час голоду в с. Шамраївка померло 900 осіб, з них 300 дітей. Встановлено імена 769 осіб.

На території сільського кладовища та в центрі села біля церкви у 1993 році встановлені пам'ятні знаки за кошти М.Л. Сидоренка, уродженця с.Шамраївка, жителя Лондона.

Мартиролог жителів с.Шамраївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Гіптенка І.Г., 1926 р.н.; Гури А.І., 1923 р.н.; Колосенко М.А., 1926 р.н.; Ключаної Є.С., 1927 р.н.; Яцун Д.А., 1913 р.н.; Козловської О.С., 1928 р.н.; Мариненко Г.П., 1922 р.н.; записаними у 2007 році учнями Карпенко О., Конюх Л., Пилипенко А., Ляшко С., та вчителями Шамраївського НВК ЗОШ І-ІІІ ст. – дитячий садок Губенко М.В. і Базяк М.І.

Авраменко Микола
Авраменко Михайло
Авраменко Кипор Федорович
Авраменко Агафія Федорівна
Авраменко Самсон Петрович
Авраменко (дружина)
Авраменко Дорош Федорович
Авраменко Кипор Федорович
Авраменко Ольга
Авраменко Хома Петрович
Авраменко Олексій
Арсентійович
Авраменко Варка Арсентіївна

Авраменко Самсонович
Авраменко
Авраменко Іван Пилипович
Авраменко Василь Хомович
Авраменко Марія Самсонівна
Авраменко Варка Арсенівна
Авраменко Олексій
Арсенійович
Авраменко
Авраменко
Авраменко Самсоновичі
Авраменко
Авраменко

Авраменко
Авраменко Варка
Арсенівна
Авраменко Володимир
Хомович
Авраменко Василь Хомович
Авраменко Федір
Авраменко Михайло
Авраменко Микола
Авраменко Явдоха
Авраменко
Авраменко Федоровичі
Авраменко

Авраменко	Вінніченко Микола	Явдокимович
Авраменко Григорій	Васильович	Гребінник Марія Степанівна
Авраменко Фурсина	Вінніченко Панас Андрійович	Гребінник Микола Степанович
Авраменко (дівчинка)	Вінніченко Артем	Гребінник Одарка Степанівна
Авраменко (дівчинка)	Вінніченко Неля	Гребінник Володимир
Андрушко Параска	Вінніченко Костя	Кіндратович
Андрушко Ганна	Вінніченко Явдоха	Гребінник Максим
Бабак Антоніна	Гіптенко Андрій	Свістунович
Бабак Микола	Гіптенко Серафим	Гребінник Гаврило
Бабич Микола	Андрійович	Максимович
Бабич Ярина	Гіптенко Андрій Андрійович	Гребінник Марія
Баумер Яків Гнатович	Гіптенко Ганна	Максимівна
Баумер Володимир	Гіптенко Гордій	Гребінник Фурсина
Семенович	Гіптенко Варка	Максимівна
Баумер Антоніна	Гіптенко Кузьма	Гура Софія Свистіянівна
Семенівна	Гіптенко Кузьма	Данільченко Кузьма
Баумер Василь Семенович	Гіптенко Олекса	Данільченко Ганна
Безугла Якилина	Гіптенко Іван	Данільченко Федір
Безуглий Юхим Степанович	Гіптенко Юлія	Данільченко Андрій
Безуглий Степан	Гіптенко Ганна	Данільченко Якилина
Бірюк Микола	Гіптенко Іван	Данільченко Панас
Бірюк	Гіптенко Ганна Анадріївна	Данільченко Якилина
Богатиренко Ілля	Гіптенко Григорій Іванович	Данільченко Лікера
Богатиренко Ганна Євтухівна	Гіптенко Михайло Іванович	Данільченко Пилип
Богатиренко Василь	Гіптенко Оляна Трохимівна	Данільченко Панас
Богатиренко Володимир	Гіптенко Тетяна Семенівна	Демченко Іван
Богатиренко Гордій	Гіптенко Ганна Семенівна	Денисенко Микола
Васильович	Гіптенко Варвара МIRONІВНА	Денисенко Мина
Богатиренко Василь	Гіптенко Микола Григорович	Денисенко Оляна
Васильович	Гіптенко Гіптенко	Денисенко Оляна
Бойко Оксана	Гіптенко Марія Савівна	Денисенко Варка
Бондар	Гіптенко Лідія Савівна	Денисенко Олексій
Бондар	Гіптенко	Денисенко Іван Сергійович
Бондар	Гіптенко	Дзюба Василь Васильович
Бондар	Гіптенко	Дзюба Петро Васильович
Бондар Іван	Гіптенко Михайло Семенович	Дзюман Олекса Дзюман
Бондар Матвій	Гіптенко Варвара Семенівна	Одарка Дзюман Андрій
Бондар Степан Федорович	Гіптенко Марія Федорівна	Дідківська Тетяна
Бондар Нікандр	Гіптенко Микола Федорович	Дмитренко Гнат Петрович
Бондар Ганна	Гіптенко Лідія Федорівна	Дмитренко Петро Гнатович
Бондар Свиридон	Гіптенко Костянтин	Дмитренко Василь Гнатович
Бондар Марія	Федорович	Дмитренко Іван Гнатович
Бондар Іван	Гіптенко Степан Григорович	Дмитренко Палагея
Бондар Матвій	Гіптенко Андрій	Федорівна
Бондар Марія	Гіптенко Юхим	Дяденко Анастасія
Бондаренко Петро Іванович	Гіптенко Ганна	Заєць Василь
Бондаренко Олексій Іванович	Гіптенко (брат)	Заєць Яким
Варченко Данило	Гіптенко Іван	Заєць Микола
Городійович	Гіптенко Варка	Заєць Федір
Варченко Софія Дмитрівна	Гіптенко Саня	Зайченко Василь
Варченко Олексій Данилович	Гіптенко Андрій	Зайченко Яким
Варченко Микола Данилович	Тимофійович	Зелененко Федот
Вацьпан (прізвисько) Прокіп	Гіптенко Герасим Андрійович	Зелененко Віра
Вацьпан Хівря	Гіптенко Лук'ян Андрійович	Зелененко Ганна
Вінніченко Свирид Андрійович	Гіптенко Ганна Андріївна	Зеленська Параска
Вінніченко Петро Андрійович	Гребінник Гапка	Зеленська Соломія
Вінніченко Федір Андрійович	Явдокимівна	Зеленська
Вінніченко Олена Андріївна	Гребінник Степан	Зеленська Липистина

Зеленський Матвій
 Зеленський Іван
 Пилипович
 Зенік Олексій Федорович
 Зенік Петро Федорович
 Зенік Ілько Федорович
 Зенік Павліна Федорівна
 Зенік Федір Федорович
 Каленик
 Каленичка
 Кардаш
 Карпенко Тимофій
 Карпенко Василь Матвійович
 Карпенко Володимир
 Матві-йович
 Карпенко Тиміш
 Карпенко Василь Матвійович
 Качаненко Григорій Іванович
 Качаненко Олена
 Качаненко Микола
 Степанович
 Качаненко Прокоп
 Качаненко Любов
 Качаненко Потап
 Качаненко Григорій
 Панькович
 Качаненко Явдоха
 Качаненко Ганна
 Качура Григор
 Качура Марійка
 Кизило Григорій
 Кизило Пріська
 Кизило Пилип
 Кизило Микола Якович
 Кизило Григорій Якович
 Коваленко Павло Іванович
 Коваленко Павло
 Коваленко Микита
 Коваленко Артем
 Коваленко Параска
 Кокошко Іван Константинович
 Кокошко Катерина
 Костянтинович
 Кокошко Константин
 Іванович
 Колосенко Аврам Маркович
 Колосенко Дмитро
 Тимофійович
 Колосенко Параска
 Тимофіївна
 Колосенко Михайло
 Лаврінович
 Колосенко Павло
 Колосенко Секлета
 Колосенко Савета
 Колосенко Ганна
 Колосенко Антоніна
 Колосенко Іван

Колосенко Михайло
 Дмитрович
 Колосенко Василь
 Васильович
 Колосенко Марія Василівна
 Колосенко Павло Семенович
 Колосенко Секлета
 Колосенко Ганна Павлівна
 Колосенко Антося Павлівна
 Колосенко Іван Павлович
 Колосенко Микола Павлович
 Колосенко Савета Павлівна
 Компанченко Степан
 Корнієнко Санько
 Володимирович
 Корнієнко Санік
 Корнієнко Федір
 Корнієнко Нечипір Юхимович
 Корнієнко Євдокія
 Максимівна
 Король Оксана
 Коротенко Пріська
 Коротенко Андрій
 Коротенко Коцька
 Коротенко Володимир
 Савович
 Коротенко Оксана Михайлівна
 Коротенко Савка Микитович
 Коротенко Ганна Савівна
 Коротенко Антоніна Савівна
 Коротенко Микола Савович
 Коротенко Кузьма Савович
 Коротенко Варвара Савівна
 Коротенко Оксана Савівна
 Коротенко Ганна
 Миколаївна
 Коротенко Андрій
 Миколайович
 Коротенко Володимир
 Іванович
 Коротенко Варвара
 Миколаївна
 Коротенко Андрій Іванович
 Коротенко Іван Іванович
 Коротенко Марія
 Коротенко Іван
 Коротенко Андрій
 Кравченко Іван Максимович
 Кравченко Ганна Дмитрівна
 Кравченко Кузьма
 Кравченко Федір
 Кравченко Сергій
 Кравченко Назар
 Кравченко Мотря
 Кравченко Микола
 Кравченко Оляна
 Кравченко Марія
 Кравченко Ганна

Кравченко Петро
 Кравченко Кузьма
 Кравченко Марія
 Кравченко Степан
 Кравченко Василь
 Кравченко Іван
 Кравченко (дружина)
 Креуш Одарка Аврамівна
 Креуш Іван Лаврінович
 Креуш Оляна
 Володимирівна
 Креуш Яків Данилович
 Креуш Оксана Данилівна
 Креуш Васька
 Креуш Іван Євтухович
 Креуш Василь Данилович
 Креуш
 Креуш
 Куценко Арсень
 Куценко Ганна
 Куценко Володимир
 Арсенійович
 Литвин Андрій
 Микитович
 Литвин Тетяна Юхимівна
 Литвин Ганна Андріївна
 Литвин Марія Андріївна
 Литвин Петро Андрійович
 Литвин Стасік Андрійович
 Литвин Тетяна Сергіївна
 Литвин Настя Мусіївна
 Лунченко Петро Петрович
 Лунченко Марина
 Лунченко Лука
 Лунченко Марина
 Лунченко Петро
 Лунченко Лука
 Лунченко Харитина
 Лунченко Василина
 Каністратівна
 Лунченко Каністрат
 Лунченко Федора
 Лунченко Микола
 Лунченко Віра
 Лунченко Ганна
 Лунченко Павло
 Лунченко (сестра)
 Лунченко Марія Андріївна
 Мазуркевич Параска
 Мазуркевич Наталка
 Мазуркевич Антоніна
 Мазуркевич Ганна
 Максимченко Давид
 Микитович
 Максимченко Параска
 Максимченко Яким
 Максимченко Марія

Максімченко Прокіп
 Максімченко Давид
 Миколайович
 Максімченко Параска
 Максімченко Улита
 Максімченко Меланка
 Мариненко Омелько
 Мариненко Софія
 Мариненко Касьян
 Мариненко Горпина
 Мариненко
 Мариненко
 Мариненко Олекса
 Мариненко Марія Гордіївна
 Мариненко Лука Гнатович
 Мариненко Сергій Лукич
 Мариненко Віктор Лукич
 Матусевич Палажка
 Григорівна
 Матусевич Мусій
 Матусевич Степан Мусійович
 Медвідь Василь Васильович
 Медвідь Іван Васильович
 Москаленко Микита
 Москаленко Іван
 Москаленко Тетяна
 Москаленко Іван
 Москаленко (дружина)
 Москаленко Василь
 Григорович
 Москаленко Марія Іваївна
 Москаленко Тетяна Іванівна
 Москаленко Володимир
 Іванович
 Москаленко Григорій
 Минович
 Москаленко Марія Григорівна
 Москаленко Тетяна
 Григорівна
 Москаленко (дівчинка)
 Москаленко (дівчинка)
 Москаленко
 Москаленко
 Москаленко Івановичі
 Москаленко
 Москаленко Кипор
 Васильович
 Москаленко Василь
 Москаленко Домка
 Москаленко Федора
 Москаленко Кипор
 Москаленко Панас
 Москаленко Іван
 Москаленко Марія
 Москаленко Тетяна
 Москаленко Володимир
 Назаренко Василь
 Юхимович

Назаренко Зот Михайлович
 Назаренко Ганна Зотівна
 Назаренко Варка
 Назаренко Зот
 Назаренко Василь
 Новацький Андрій
 Омельченко Дорош Іванович
 Омельченко Іван
 Омельченко Прокоп
 Омельченко Трохим
 Омельченко Петро Іванович
 Омельченко Марія Іванівна
 Омельченко Микола
 Омельченко Маруся
 Омельченко Ганна Овсїївна
 Омельченко Іван
 Овсїївович
 Омельченко Денис
 Омельченко Данило
 Олексійович
 Омельченко Степан Павлович
 Омельченко Василь Павлович
 Омельченко Володимир
 Павлович
 Омельченко Тетяна Петрівна
 Омельченко Зінаїда Петрівна
 Омельченко Микола
 Петрович
 Омельченко Наталія Петрівна
 Омельченко Павліна
 Талімонівна
 Омельченко Ганна
 Талімонівна
 Омельченко Людмила
 Талімонівна
 Омельченко Тетяна Т.
 алімонівна
 Омельченко Ольга
 Омельченко Катерина
 Омельченко Марійка
 Омельченко Явдоким
 Омельченко Микола
 Данилович
 Омельченко Марія Данилівна
 Омельченко Яків
 Омельченко Явдоха
 Омельченко Василина Яківна
 Омельченко Ониська Яківна
 Омельченко Савета Яківна
 Омельченко Василь
 Омельченко Терешко
 Омельченко Марія Яківна
 Омельченко Савета Яківна
 Омельченко Явдоха Яківна
 Омельченко Ониська Яківна
 Омельченко Федора Василівна
 Омельченко Одарка Василівна
 Омельченко Антоніна

Василівна
 Омельченко Тетяна
 Омельченко (дівчинка)
 Омельченко (дівчинка)
 Омельченко (дівчинка)
 Омельченко Микола
 Петрович
 Омельченко Ганна Петрівна
 Омельченко Ганна Овсїївна
 Омельченко Іван Овсїївович
 Орищенко Прохор
 Орищенко Христя
 Орищенко Наталія
 Прохорівна
 Орищенко Марія Прохорівна
 Орищенко Антон Прохорович
 Орищенко Іван Прохорович
 Остапенко Олекса
 Пахоменко Одарка
 Пишна Олена Григорівна
 Пишний Григорій
 Пишний Федір Григорович
 Погуляйко Варвара Овсїївна
 Потіха Іван
 Потіха Ликера
 Прокопенко Лідія Карпівна
 Прокопенко Зінаїда
 Карпівна
 Прокопенко Василь
 Миколайович
 Прокопенко Марія Іванівна
 Прокопенко Василь
 Михайлович
 Прокопенко Іван Семенович
 Прокопенко Карпо
 Прокопенко Микола
 Васильович
 Пустовіт Петро Савович
 Пустовіт Радіон
 Пустовіт Володимир
 Пустовіт Петро Петрович
 Пустовіт Василь Петрович
 Пустовіт Олексій Петрович
 Пустовіт Петро
 Пустовіт Ярина
 Володимирівна
 Пустовіт Василина Петрівна
 Пустовіт Настя
 Пустовіт Олексій Петрович
 Пустовіт Секлета Петрівна
 Самусенко Марія
 Терентіївна
 Севериненко Ганна
 Максимівна
 Севериненко Герман
 Севериненко Ониська
 Севериненко Михайло
 Германович

Севериненко Варвара
 Панасівна
 Севериненко Надія Панасівна
 Севериненко Параска
 Давидівна
 Севериненко Панас Якимович
 Севериненко Андрій
 Григорович
 Севериненко Михайло
 Севериненко Зот
 Севериненко Іван Мусійович
 Севериненко Макар
 Мусійович
 Севериненко Микола
 Мусійович
 Севериненко Захар
 Данилович
 Севериненко Єлизавета
 Севериненко Михайло
 Захарович
 Севериненко Микола
 Захарович
 Севериненко Павліна
 Захарівна
 Севериненко Сергій
 Максимович
 Севериненко Юрій
 Максимович
 Севериненко Василь
 Максимович
 Севериненко Микола
 Максимович
 Севериненко Максим
 Устинович
 Севериненко Артем Наумович
 Сергієнко Іван Якимович
 Сергієнко Захар Іванович
 Сергієнко Петро Іванович
 Синявська Гапка
 Синявська Ганна
 Синявська Ганна Федорівна
 Синявська Параска Сергіївна
 Синявська Іванівна
 Синявська Іванівна
 Синявський Іван
 Синявський Іванович
 Сисенко Павло Сергійович
 Сисенко Григорій Сергійович
 Старчук Лукія
 Старчук Лукян Касьянович
 Стеценко Настя
 Стеценко Віра Петрівна
 Стеценко Марія Петрівна
 Стеценко Андрій Петрович
 Стеценко Яків
 Стеценко Яків
 Стеценко Федір
 Стеценко Андрій Петрович
 Ступак Іван Андрійович
 Ступак Андрій Петрович
 Ступак Михайло Іванович
 Ступак Ганна Іванівна

Ступак Люся Петрівна
 Ступак Олексій Петрович
 Ступак Ганна Петрівна
 Тарануха Килина
 Тарануха Мефодій
 Тарануха Харитина
 Тарануха ... Мефодійович
 Тарануха ... Мефодійович
 Тарануха
 Таранушенко Сергій
 Таранушенко Марина
 Таранушенко Марія
 Таранушенко Талімон
 Таранушенко Олександр
 Таранушенко Мефодій
 Таранушенко (жінка)
 Таранушенко Олександр
 Сидорович
 Таранушенко Сидір Пилипович
 Таранушенко Олена Іванівна
 Таранушенко Галина Іванівна
 Терещенко Гаврило Прохорович
 Терещенко Варка
 Терещенко Гаврило Прохорович
 Терещенко Олекса
 Терещенко
 Терещенко Олексійовичі
 Терещенко
 Тимченко Олександр
 Тимченко Марія
 Тимченко Микита
 Тимченко Хома Онупрійович
 Тимченко Домка
 Тимченко Ганна
 Тимченко Катерина
 Тимченко Василь
 Тимченко Лівон Микитович
 Тимченко Петро Никонович
 Тимченко Василь Никонович
 Тимченко Ганна Давидівна
 Тимченко Василина Давидівна
 Тимченко Іван Прокопович
 Тимченко Марія Іванівна
 Тимченко Григорій
 Тимченко Онися
 Тимченко Марія
 Тищенко Григир
 Тищенко Василь
 Тищенко
 Тищенко Васильовичі
 Тищенко
 Тищенко Марія Іванівна
 Тищенко Ганна Іванівна
 Тищенко Іван Гордійович
 Тищенко Марта Гордіївна
 Утеченко Марта
 Утеченко Ганна
 Утеченко Лука
 Утеченко Пріська
 Утеченко Андрій
 Утеченко Тетяна
 Утеченко Яким
 Утеченко Тетяна
 Утеченко Іван Федорович

Утеченко Оксана Федорівна
 Утеченко Настя Федорівна
 Утьоченко Марія
 Утьоченко Семен Андрійович
 Утьоченко Андрій
 Утьоченко Марта
 Утьоченко Юхим
 Утьоченко Лука
 Утьоченко Софія
 Утьоченко Пріська
 Утьоченко Лука
 Утьоченко Марта
 Федорченко Якилина
 Федорченко Микита
 Федорченко Оксана
 Федорченко Зінька
 Федорченко Лукія Талімонівна
 Федорченко Степан
 Федорченко Михайло
 Федченко Секлета
 Федченко Микита
 Федченко Якилина
 Федченко Максим
 Федченко Гапка
 Федченко Ганна
 Федченко Микола
 Федченко Юхим
 Федченко Явдоха
 Федченко Максимович
 Федченко Федорівна
 Федьченко Максим
 Федьченко (дружина)
 Федьченко Федько
 Федьченко Тетяна
 Федьченко Іван
 Федькович
 Фіалко Степан Мусійович
 Фіялко Степан Мусійович
 Фіялко Мусій
 Фіялко Мусій Пахомович
 Ціліцький Степан
 Ціліцька Степа
 Ціліцька Серафима
 Ціліцька Тетяна
 Ціліцька Серафима
 Ціліцький Дмитро
 Ціліцький Остап
 Ціліцький Микола
 Михайлович
 Чагарна Федоська Петрівна
 Чагарна Зінаїда Петрівна
 Чагарна Євгенія Петрівна
 Чагарна Марія Гордіївна
 Чагарна Текля Гордіївна
 Чагарна Наталія Гордіївна
 Чагарна Марія Данилівна
 Чагарна Явдоха Данилівна
 Чагарна Ганна Данилівна
 Чагарна
 Чагарна
 Чагарна
 Чагарна
 Чагарний Федось Петрович

Чагарний Петро
 Чагарний Степан Петрович
 Чагарний Іван
 Чагарний Тиніш
 Чагарний Ілько Данилович
 Чагарний Василь Данилович
 Чагарний Данило
 Шараєвська Оксана
 Шараєвська Ганна Марківна
 Шараєвська Ганна
 Шараєвська Марія Петрівна
 Шараєвська Ганна
 Шараєвська Марія Овсіївна
 Шараєвська
 Шараєвська Улита
 Шараєвський Овсій
 Шараєвський Михайло
 Шараєвський Овсій Якович
 Шараєвський Михайло
 Овсійович
 Шараєвський Василь
 Степанович
 Шараєвський Олексій
 Степанович
 Шараєвський Сава Кузьмович
 Шараєвський Федось
 Прокопович
 Шараєвський Прокоп
 Борисович
 Шараєвський Петро
 Максимович
 Шараєвський Михась
 Маркович
 Шараєнко Кипор
 Шараєвський Володимир
 Прокопович
 Шевченко Василь
 Миколайович

Шевченко Ялисей
 Шевченко Явдоха
 Шевченко Явдоха
 Шевченко Олекса
 Миколайович
 Шевченко Антоніна
 Марківна
 Шевченко Тарас Маркович
 Шевченко Шевченко
 Шевченко
 Шевченко Свирид
 Луцянович
 Шевченко Матвій
 Пахомович
 Шевченко Олекса
 Іванович
 Шевченко Кіндрат
 Іванович
 Шевченко Галина
 Свиридівна
 Шкарбан Микола Іванович
 Шкарбан Іван Савович
 Шкарбан Анастасія
 Шпириха Василь
 Іванович
 Шпириха Микола Іванович
 Шпириха Кирило Іванович
 Шпириха Оксана Іванівна
 Щербенко Фросина
 Щербенко Федір
 Щипська Мотря
 Щипська Олена
 Щипський Пилип
 Яблонська
 Ярошенко Ониська Кирилівна
 Ярошенко Кипор
 Каністратович
 Ярошенко Андрій

Олексійович
 Ярошенко Ганна Олексіївна
 Ярошенко Іван Григорович
 Ярошенко Андрій
 Григорович
 Ярошенко Ольга
 Захарівна
 Ярошенко Онисько
 Кирилович
 Ярошенко Іван Григорович
 Ярошенко Ганна
 Ярошенко Ольга
 Федотівна
 Ярошенко Федько
 Ярошенко (дружина)
 Ярошенко Кирило
 Федькович
 Ярошенко Явдоха
 Федьківна
 Ярошенко Сак
 Ярошенко Сергій
 Яцун Мотря
 Яцун Мотря
 Яцун Кипор
 Яцун Микита
 Яцун Михайло Данилович
 Яцун Григорій Васильович
 Яцун Василь
 Володимирович
 Яцун Катерина
 Володимирівна
 Яцун Микола Федотович
 Яцун Тетяна Федотівна
 Яцун Дмитро Федотович
 Яцун Іван Федотович
 Яцун Федір
 Яцун Ярина

с. Шапіївка – с. Токарівка

Село Шапіївка значиться по документах XVII ст. як Чепіївка, розташоване на р. Березянці (притоці Росі). До Шаліївської сільської ради належить і с. Токарівка.

Архівні дані про перебіг примусової колективізації і штучного голодомору в селах не збереглися.

Загальна кількість померлих в роки Голодомору зі слів очевидців по с. Шапіївка – 200 осіб, по с. Токарівка – близько 100 осіб. Вони поховані на сільських кладовищах, де встановлені пам'ятні знаки – дерев'яні хрести.

Шляхом опитування старожилів села встановлено прізвища 137 осіб, в т.ч. 79 дітей.

Мартиролог жителів сіл Шапіївка і Токарівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Кондрук К.П., 1918 р.н.; Щеглюк Ф.П., 1926 р.н.; Щеглюк К.Р., 1926 р.н.; Осаволук В.С., 1926 р.н.; Маленко О.Д., 1920 р.н.; Кравчук О.С., 1923 р.н., записаними у 2008 році Карук О.В., бібліотекарем Шапіївської бібліотеки-філіалу, Іванець Т.О., директором Шапіївського сільського Будинку культури.

Великий Яків і 8 осіб
 в т.ч. 6 дітей
 Іванець Іван та 4 дітей
 Іванець Мохтей: 9 осіб,
 в т.ч. 7 дітей
 «Кацапи» (по віличному), 5 осіб
 Керекешів сім'я: 4 особи,
 в т.ч. 3 дітей
 Козинець Ярринка та 7 дітей

Кундя (по вуличному) Галя та
 6 дітей
 Левчук Димид
 Мельник Тодох та 6 дітей
 Омельченків сім'я: 5 осіб,
 в т.ч. 3 дітей
 Откидач Григорій Михайлович
 та 5 дітей
 Откидач Петро Михайлович і

5 дітей
 Панасик Санько та 6 дітей
 Пархоменко Юхим і 4 члени
 його сім'ї
 Поліщук Анатолій Ількович
 та 3 дітей
 Поліщук Ілько та 6 дітей
 Редьків Льонька (по вулично-
 му) та 6 дітей

Ставищенський район

7 березня 1923 року Постановою ВУЦВК було здійснено адмінтериторіальну реформу, за якою замість волостей утворилися райони, а замість повітів – округи. Ставище стало центром одноіменного району.

Згубно позначилася на всіх сферах життя Ставищанщини масова колективізація, фіналом якої став штучний Голодомор 1932-1933 рр. Він забрав життя як мінімум у 19,9 % жителів району. Загальна кількість замордованих голодом у районі на даний момент складає 16488 чоловік. З них поіменно відомо 5485 чоловік, бо більшість документів, що свідчили про смертність в 1932-1933 роках, була знищена. В деяких населених пунктах району смертність є шокуючою: с. Бесідка – 3500 чол., смт. Ставище та с. Красилівка – по 2000 чол., села Іванівка та Богатирка – по 1500 чол., села Василюха і Журавлюха – по 800 чол., с. Сніжки – 780 чол.

Незважаючи на плин часу, розповіді свідків тих страшних подій вражають нащадків моторошними подробицями людської жорстокості та відчаю. Сотні жителів Ставищенського району – очевидців Голодомору свідчать про цілеспрямований, керований владою людиноненависницький комплекс політичних, економічних, правових заходів по вилученню з українського села не лише зерна і інших продовольчих ресурсів, а навіть утилітарно-побутових речей певної матеріальної цінності (одяг, вишиті рушники, ряднини тощо), які можна було б продати чи обміняти на продукти.

У багатьох свідченнях вказується на те, що активістами на місцях і представниками сільських рад особливо ретельно вилучались або знищувались ступи та жорна, які використовувались для приготування ерзац-їжі. Очевидно, і на це були таємні директиви від вищих владних органів.

Тими, хто пережив голодомор, наводяться численні факти знищення тих продуктів, які не можна було з якихось причин вилучити, в тому числі вже приготовану їжу. Страви виливались, посуд розбивався, квашення псувались і робились непридатними для вживання. Це також говорить про цілком керований процес, спрямований не на поповнення якихось міфічних державних продовольчих ресурсів, а на масове винищення мільйонів людей, аби з уцілілих зробити слухняних, покірних рабів комуністичної системи.

Ці факти вкарбовуються в пам'ять, кличуть до суду не стільки над безпосередніми виконавцями політики Голодомору, яких уже давно немає на світі, а над усією нелюдською, антиукраїнською комуністичною системою колишнього СРСР.

Ми не повинні, не маємо права забувати про наших безвинно закатованих голодом земляків, щоб не повторити ті помилки, які стали причиною подібних страхіть.

смт. Ставище

Районний центр. Перша згадка про Ставище датується 1600 роком.

Загальна кількість померлих в роки Голодомору 1932-1933 рр. за свідченнями очевидців Мазуренко П.П., 1928 р.н.; Цимбал С.М., 1922 р.н.; Федорей Т.Г., 1921 р.н., та ін. приблизно 2000, прізвища 197 померлих від голоду встановлено. В селищі споруджений пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів смт. Ставище – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 969, арк. 1-74).

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів у алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті.

Абол Станісл. Станіславівна

24 вересня 1932 р., 28 р.

Від туберкульозу

Андрієвська Ліда Андрійовна

26 липня 1932 р., 7 р.

Від мілярного туберкульозу

Байда Захарко Яковів

5 березня 1932 р., 43 р.

Туберкульоз легенів

Байда Марта Талимонова

29 жовтня 1932 р., 99 р.

Від старості

Байда Параска Микитівна

22 березня 1932 р., 55 р.

Запалення легень

Байда Ригор Олексів

26 червня 1932 р., 60 р.

Істощення від їжі

Бакун Нечипір Тарасів

27 вересня 1932 р., 50 р.

сепсис

Бардичівський Роман Костів

29 грудня 1932 р., 73 р.

Від запалення легенів

Бахуренко Федір Михтедів

3 жовтня 1932 р., 1 ½ р.

Від поносу

Богдан Рекера

29 червня 1932 р., 100 р.

Від старості

Божко Вера Лаврова

20 жовтня 1932 р., 10 р.

Дезент.

Бойко Ганна Михайлівна

11 листопада 1 р., 2 міс.

Дифтерія дитяча

Бойко Роман Тодосів

15 грудня 1932 р., 90 р.

Від язви шлунку

Бойко Тетяна Григоровна

14 червня 1932 р., 10 р.

Від освітлення плечової дири

Бойко Федір Федорович

6 листопада 1932 р., 18 р.

Від порока серця

Бойко Югіна Макара

15 серпня 1932 р., 18 р.

Туберкульоз

Бортник Ліван Василів

16 червня 1932 р., 16.09.1931,

Сухоти

Борщ Горпина Семенова

25 липня 1932 р., 36 р.

Виснаження

Борщ Параска Охрімова та її**двоє дітей**, 1933 р.**Борщенко Антоніна Костьова**

12 січня 1932, 30 р.

Туберкульоз легенів

Браслава Ганна Івановна

9 травня 1932 р., Дитячі сухоти

Брачик Савка Демитрович

16 лютого 1932 р., 60 р.

Запалення мишиці серця

Брачик Філіман Несторів

29 червня 1932 р., 40 р.

Від голоду

Братчиків родина, 6 чол.**Бурківська Марія Йосиповна**

17 листопада 1932 р., 22 р.

Туберкульоз легенів

Валісман Сруль Йосів

20 березня 1932 р., 15 років

Утоплений

Векель Гдаль Лейбів

8 липня 1932, 65 р.

Запалення почок

Гейко Андрій Грігор

16 сепня 1932 р., 20.06. 1932

Гичкола Кирило Димидів

19 січня 1932 р., 85 р.

Гланц Бейла Аронова

14 серпня 1932 р., 86 р.

Від старості

Гнипа Тетяна Івановна

21 лютого 1932 р., 52

Пневмонія

Головченко Ольга Данилова

18 лютого 1932 р., 42 р.

Туберкульоз

Гонгар Ніна Федор

27 грудня 1932 р., 5 р.

Гордієнко Федора Фоковна

8 вересня 1932 р., 24 р.

Від брушного тифу

Гофман Ароль Йосів

15 листопада 1932 р., 55 р.

Порок серця

Гурський Василь Пилипів

7 квітня 1932 р., 50 р.

Слабкість серця

Даценко Гнат Потапів

9 квітня 1932 р.39 р.

Санніцемя

Дачковський Роман Карпович

1 січня 1932 50 р.,

Слабкість серця

Демак Федір Дем'янів

18 травня 1932 р., 42 р.

Кровотечення

Домченко Анатолій Іванів

26 листопада 1932 р., 3 р.

Дубіцький Михайло Іванів

5 квітня 1932 р., 90 р.

Слабкість серця

Желізний Вічіслав Францов

13 березня 1932 р., 16 1931

Зайчук Марія

12/XI68 р., Порок серця

Занозінська Терезія Адамовна

13 травня 1932 р., 53 р.

Апоплектичний удар

Зленко Маріка Климова

2 серпня 1932 р., 15 р.

Черевний тиф

Зленко Матвій Петрів

24 січня 1932

Зленко Параска Прокоп.

17 травня 1932 р., 59 р.

Порок серця

Каган Елка Машков

8 листопада 1932 р., 60 р.

Хронічне запалення почок

Карпенко Антон Іванів

8 липня 1932 р., 50 р.

Карпенко Ліда Павлова

9 липня 1932 р., 1 р.

Детський літній понос

Кінчий Володимир Василів

4 грудня 1932 р., 1.10. 32,

Запалення крові

Коваленко Іван Іванович

14 листопада 1932 р., 98 р.

Від старості

Коваленко Петро Василів

22 серпня 1932 р.70 р.

Старческой драхлості

Когут Івадія Ливків

24 вересня 1932 р.1.7. 1932

Колісник Василина Івановна

29 липня 1932 р., 12.1.1932

Від проносу

Колісник Люба Сергійова

23 лютого 1932 р., 5 р.

Туберкульоз

Коломієць Ганна Олексова

7 серпня 1932 р., 2 р.

Дитячий понос

Коломієць Дмитро Ригерів

29 травня 1932 р., 55 р.

Хронічне запалення нирок

Коломієць Елена Федорівна

31 січня 1932 р., 28 днів

Від запалення легенів

Коломієць Євгенія Антонова

2 березня 1932 р.

Народ. 1 січня 1932р.

Запалення легенів

Коломієць Кузьма Федорів

17 липня 1932 р., 55 р.

Від голоду

Коломієць Юхим Димид.

2 вересня 1932 р., 56 р.

Кражна Іван Федор.

2 листопада 1932 р., 26 р.

Туберкульоз легенів

Крашик Федір Аухіднович

31 грудня 1932 р., 85 р.

Від туберкульозу легенів

Курінний Федір Олександрів

19 липня 1932 р., 4 місяці

Від виснаження

Левецький Андрій Миколів

1 червня 1932 р., 2 р.

Виснаження

Легенький Олекса Яковів

27 вересня 1932 р., 22 р.

Ловецький Микола Панасів

4 лютого 1932 р., 36 р.

Туберкульоз легенів

Любашка Ганна Андрєвна

12 листопада 1932 р., 56 р.

Запалення нирок, порок серця

Малиш Анна Вакулова

14 вересня 1932 р., 100 р.

Од старості

Малиш Антоніна Якимова

31 січня 1932 р., 18 р.

Воспалення брюшини після

апендициту

Малиш Микола Іванів

25 червня 1932 р., 3 р.

Виснаження

Малиш Ольга Кіндр.

24 листопада 1932 р.,

15 квітня 1932 р.

Від поноса

Малиш Текля Федосьовна

29 червня 1932 р., 58 р.

Істощення

Малиш Юхим Димидів

2 листопада 1932 р., 60 р.

Дезентерія

Малиш Юхим Тодосів

30 липня 1932 р., 62 р.

Досотрі з слабості серця

Малюта Вера Степанівна
10 лютого 1932 р., 20.11. 1931

Малюта Надя Степанівна
14 лютого 1932 р., 20. 11.1931

Мачковський Онуфрій Павлів
30 червня 1932 р., 88 р.,
Від старості

Мекитенко Федір Тарасів
18 серпня 1932 р., 66 р.,
Від старості

Миколайчук Ліда Степанова
20 жовтня 1932 р., 16 березня
1932 р., від поноса

Мостіпан Вера Михайл.
14 вересня 1932 р., 2 р.,
Дифтерит горисов

Мостіпан Вера Ригоров.
28 листопада 1932 р.,
1.05.32, від уродженої слабості

Мостіпан Маріяна Михайлівна
12 травня 1932 р., 11.10.1931
Туберкульозного запалення
мозку

Мусієнко Васька Васильова
20 серпня 1932 р., 53 р.

Павліченко Іван Касянов
24 червня 1932 р., 60 р.,
Старечий паралізм

Павлічук Ганна Олександр.
17 жовтня 1932 р., 25.11. 1931,
Запалення легенів

Павлічук Катерина Степанова
26 березня 1932 р., 7.1. 1932,
Від природженої кволості

Пацеля Василь Ількович
13 квітня 1932 р., 67 р.,
Артеосклероза

Пацеля Марина Антонова
8 серпня 1932 р., 28 р.
Перетьюнну туберкульозу

Пацеля Марина Митрофанов.
6 грудня 1932 р., 10 грудня 1932 р.,

Погрбешна Ярина Кіндрат.
28 листопада 1932 р., 20 р.,
Запалення легенів

Поночовна Ліда Іванова
16 жовтня 1932 р., 2 р.,

Поночовна Марія Захаровна
15 травня 1932 р., 25.7.1931
Від крупозич запалення

Портной Арель Зольтанів
68 р., мнокардині

Посудевський Станіслав
18 квітня 1932 р., 65 р.,
Від старості

**Потієвська Єлисавета
Петрова**
14 червня 1932 р., 7 місяців

Від воспалені льогких

Потієвська Ніна Микитова
6 серпня 1932 р., 3 р.,
Дитячий прос

Потієвській Владімір Миколів
26 лютого 1932 р., 6 р.,
Від запалення мозку

Потієвська Ліда Пилипова
25 березня 1932 р., 15р.,
Від природної кволості

Раєнкова Надія Іванівна
4 квітня 1932 р., 3 р.

Раковський Людвик Ульянов
27 листопада 1932 р., 61 р.,
От параліча

Ровний Іван Іванів
30 березня 1932 р., 40 р.

Романенко Олекса Іванів
20 квітня 1932 р., 19.10. 1931

**Романченко Володимир
Петрів, 1р.**

Романченко Ловгин Кузьмів
22 вересня 1932 р., 44 р.,
Сібірська язва

**Романченко Параска
Микитівна**
4 січня 1932р., 35 р.,
Туберкульоз легенів

Романченко Семен Степан
30 грудня 1932 р., 82 р.,
Від старості

Самофал Ганна Сергійова
30 травня 1932 р., 3 р.,
Виснаженя

Самофал Іван Іванів
12 липня 1932 р., 1 січня 1932

Самофал Микола Федір.
10 серпня 1932 р., 25.12.1931
Дитячий понос

Самофал Павло Іван.
26 жовтня 1932 р., 46 р.,
Гостра інфекційна желтуха

Святина Кузьма Василів
8 лютого, 1932 р., 84 р.

Святина Микола Каленаків
6 листопада 1932 р.,
10 жовтня 1932 р.
Запалення легенів

Святина Митрофан
3 травня 1932 р., понос

Слушна Насця Минова
2 травня 1932 р., 21 р.

Сович Галя Антонова
1 березня 1932 р.18.2. 1932,
Пневмонія

Солодун Яків Кирилович
31 березня 1932 р., 53 р., Порок
серця

Сорокотенко Галя Тодосьовна
11 лютого 1932 р., 24.11. 1931,
Запалення легенів

Сулківський Вацлав Йосипів
4 лютого 1932 р., 42 р.,
Туберкульоз

**Тарнавський Степан
Валентінович**
6 березня 1932 р., 33 р.,
Сухоти легенів

Темченко Андрей Павлович
26 жовтня 1932 р., 9 р.,
Від дезентерії

Темченко Михайло Павлів
1 листопада 1932 р., 1 ½ р.,
Дезентерія

Темченко Семен Федорів
29 лютого 1932 р.,

Темченко Соломія
5 липня 1932 р.,
Від голоду

Тепченко Ригор Іванів
1 липня 1932, 21.4. 1932
Від голоду

Тимошенко Михайло Яковів
4 квітня 1932 р., 1 р.

Тимошенко Хотина Радієнова
19 січня 1932, 29 р.
Параліч серця

Тимченко Анастасія Романова
8 грудня 1932 р.,
3 грудня 1932 р.
Від вродженої слабості

Ткаченко Віра Іванова
1 квітня 1932 р., 14 .3. 1932,
Запалення легень

Ткаченко Тетяна Сапонова
14 жовтня 1932 р., 8 р.,
Детські судороги

Третяк Василь Димидов
29 жовтня 1932 р., 25 р.,
Черевний тиф

Третяк Микола Степанів
28 січня 1932, 2 р.,
Запалення головного і спинного
мозку

Третяк Надія Климовна
5 червня 1932 р., 2 р.
Виснаженя

Усенко Василь Димітров
9 квітня 1932 р., 85 р.,
Мнекардія

Файнберг Ціля Йосипова
4 лютого 1932 р.,42 р.
Туберкульоз
Федорей Т.Г., свідка, 1921 р.н.

**сусідка Ганя та її мама
Федорович Степан Іванович**

12 жовтня 1932 р., 6 р.
Від дифтерії
Христович Арсень Михайлів
3 липня 1932 р., 28 р.
Від голоду
Христович Марія Юхимов
22 вересня 1932 р., 36 р.
Сухоти легень
Христович Олександр Михайлів
3 липня 1932 р., 26 р.
Від голоду

Цимбал Ольга Степановна
3 липня 1932 р., 67 р.
Старчеське істощеніє
Чуб Нікіфор Яковлєв
19 травня 1932 р., 80 р.
Порок серця
Чубовський Міхав Миколів
24 квітня 1932 р., 85 р.
Старчеський маразм
Шульга Адам Іванів
8 квітня 1932 р.
Запалення легенів

Шульга Василь Василів
27 квітня 1932 р., 21.2.1931,
Запалення мозку
Шульга Степан
7 травня 1932 р., 10 р.
Гнойний плеврит
Шульгова Марія Темофєєва
23 лютого 1932 р., 21 р.
Туберкульоз легенів
Ягодінська Фроня Дотовна
27 жовтня 1932 р. Рак шлунку

с. Антонівка

Село виникло в другій половині XVII ст.

1929 року був організований ТСОЗ «Надія», а в 1930 р. – колгосп під тією ж назвою. Головою першого колгоспу було обрано Кучерука М.Ф. Ядром колгоспу стали члени ТСОЗу в кількості 19 господарств. Суцільна колективізація завершена в 1932 р.

Загальна кількість померлих від Голодомору – 350 чол. встановлено прізвищ – 68 чол. В селі проживає 52 постраждали від Голодомору. На місці масових поховань встановлений пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів с. Антонівка – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 969, арк. 75-108), свідченнями очевидців Шерстяк А.П., 1913р.н.; Коломійця С.Ф., 1924 р.н.; Малімона В.Й., 1924 р.н.; Москаленко М.П., 1918 р.н., записаними у 2008 році Василенко Н.М., бібліотекарем сільської бібліотеки; Горкун Т.А., вчителем сільської ЗОШ, та матеріалами Ставищенського районного краєзнавчого музею.

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів у алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті.

Антонюк Віра Ярмулова
28 червня 1932 р.,
Народ. 12 березня 1932 р.
Антонюк Катерина Васильова
23 червня 1932 р.,
Народ. 6 квітня 1932 р.
Барченкова Миланка Прокопов.
20 червня 1932 р.,
Народ. 20 січня 1932 р.
Бойко Платон Макс.
22 червня 1932 р., 56 р.
Васеленко Павло Іванів
24 червня 1932 р.,
Народ. 9 січня 1932р.
Василенко Юрко Яковів
30 червня 1932 р., 67 р.
Горкун Фадей Андрійв
10 лютого 1932 р., 63 р.
Дерманець Іван Конохів
26 серпня 1932 р.,
Народ. 13 серпня 1932 р.
Дерманець Наталка Сергійов
28 серпня 1932 р., 81 р.
Дерманець Остап Радіонів.
18 IX 1932 р., 64 р.
Дишлюк Пилип
16 грудня 1932 р., 21 р.
Заремба Іван Савків

7 лютого 1932 р.
Народ. 17 травня 1931 р.
Заремба Сава Миронов
10 липня 1932 р., 42 р.
Коваль Федір Мих., 2 р.
Коломієць Дмитро Антонів
30 травня 1932 р., 2 ½ р.
Коломієць Зінько Як
21 грудня 1932 р., 81 р.
Коломієць Ліда Сакова
23 лютого 1932 р.,
Народ. 10 січня 1932 р.
Коломієць Марка Яковова
6 вересня 1932 р., 1 р.
Коломієць Олександр Федорів
14 травня 1932 р., 3 р.
Коломійця С.Ф. свідка, 1924 р.н.,
сусід Іван та його дружина (родина Савчуків), 1933 р.
Коровій Оляна Андр
8 вересня 1932 р., 50 р.
Коровій Хросина Олексівна
21 червня 1932 р., 8 р.
Лимар Микола Володимирів
15 серпня 1932 р., 2 р.
Лимар Никонон Яков
7 листопада 1932 р., 38 р.
Лимарова Марія Іванова

18 січня 1932 р., 1 р.
Лисенко Василь Мекеїв
20 січня 1932 р., 10 днів
Лисенко Савун Семенів
6 лютого 1932 р., 27
Мамий Микола Іванович
15 серпня 1932 р., 4 місяці
Мельник Лекера
17 листопада 1932 р., 53 р.
Міщенко Катерина Петрова
12 квітня 1932 р., 29 р.
Міщенко Марко Лар.
20 червня 1932 р., 59 р.
Міщенко Настя Грец.
20 червня 1932 р., 58 р.
Москаленко Мифодій Демеїв
11 січня 1932 р., 64 р.
Москаленкова Ониська Степанова
21 жовтня 1932 р., 21 р.
Нестеренко Іван Нечипорів
77 р.
Олійник Василь Демикіїв
14 липня 1932 р.
Народ. 17 січня 1932 р.
Олійник Сава Свістія
25 червня 1932 р.
Народ. 2 червня 1932 р.
Очеретна Варка Федосовна

17 липня 1932 р., 65 р.
Очеретяня Ониська Кирилова
 20 травня 1932 р., 25 р.
Очеретяний Олександр Іванів
 15 травня 1932 р., 48 р.
Панасюк Пилип А.
 15 липня 1932 р., 62 р.
Панасюкова Мотра Миколава
 6 грудня 1932 р., 23 р.
Поліщук Христя Демидова
 18 липня 1932 р., 75 р.
Поштар Філімон Каленаків
 16 березня 1932 р., 32 р.
Пустовіт Федора Степановна
 21 червня 1932 р.
 Нар. 20.03.1932
Пустовіти Надя і Федя
Ранчук Трохим Радіонів
 4 липня 1932 р. 61 р.
Рудмик Павло Явдокимів
 22 червня 1932 р., 51 р.
Рябчук Олександра Артем.

27 серпня 1932 р., 46 р.
Савченко Кирило Іванів
 31 травня 1932 р., 52 р.
Савченкова Фросина, 60 р.
Сапчук Левко Ростів
 26 червня 1932 р., 52 р.
Сваредюкова Віра Стратієва
 2 березня 1932 р.,
 Народ. 3 лютого 1932 р.
Семенець Марія Тимофеєва
 25 серпня 1932 р., 72 р.
Ткачибород Василь Гаврилів
 26 червня 1932 р., 18 р.
Ткачибород Дмитро Григор
 20 вересня 1932 р., 26 р.
Ткачибород Ліда Григорова
 20 вересня 1932 р., 4 р.
Ткачибород Михайло Ригорів
 26 червня, 13 р.
Ткачибород Федора Ол-дрова
 30 серпня 1932 р., 21 р.
Ткачиборода Марфа Як.

21 грудня 1932 р., 4 місяці
Топачевський Інакентій Пантел.
 18 липня 1932 р., 64 р.
Харченко Марія Павлова
 20 березня 1932 р.
Чумакова Ольга Марків
 17 червня 1932 р.
 Народ. 1 травня 1932 р.
Шевчуків родина, 7 чол.
Шевчукова Марія Івановна
 2 липня 1932 р.
 Народ. 24 квітня 1932 р.
Шенкарук Марія Ількова
 17 травня 1932 р., 2 р.
Шенькарук Темофей Матвій
 19 липня 1932 р., 1 р.
Шинкарук Іван Іванович
 17 травня 1932 р., 2 р.
Яровенкова Мотря Павлова
 23 червня 1932 р., 69 р.

с. Бесідка

В 1928 р. 30 дворів першими об'єдналися в артіль «Нове життя». Наступного року на території села виникли ще 3 колгоспи: «Зірка», «Перше травня», «7 з'їзд Рад». В 1930 р. всі колгоспи об'єдналися в два колгоспи: «Нове життя», «7 з'їзд Рад».

Загальна кількість померлих від голоду – 3500 жителів Бесідки, відомі прізвища 190. В селі встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 рр.

Мартиролог жителів с. Бесідка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 969, арк. 109-203), свідченнями очевидців Кашталапи Г.С., 1923 р.н.; Леонової М.О., 1922 р.н., записаних у 2007 році головою сільради Мусієнко В.В., та матеріалами Ставищенського районного краєзнавчого музею.

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів у алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті.

Андрієнко Макар Андрійович
 22 листопада 1932 р., 27 р.
Бабич Кость Степанів
 30 квітня 1932 р., 23 р.
Балан Іван Федор
 16 липня 1932 р.,
 Народ 8 липня 1932 р.
Балан Олександр Ільків
 22 грудня 1932 р.,
 Народ. 26 березня 1932 р.
Бездітна Килина Матвеєва

16 червня 1932 р., 11 р.
Бездітний Матвій Іванів
 23 червня 1932 р., 56 р.
Бобич Микита Петрів
 27 квітня 1932 р., 75 р.
Бондар Микола Карпів
 17 травня 1932 р., 42 р.
Братківський Віктор
 9 лютого 1932 р., 1 р.
Братківський Віктор Антонов
 12 липня 1932 р., 8 р.

Бугай Онисько Дмитрів
 26 січня 1932 р., 73 р.
Бугайчук Степан
 30 липня 1932 р., 4 р.
Вовкотруб Андрій Яковів
 12 березня 1932 р., 27 р.
Вовкотруб Марія Андрійова
 21 квітня 1932 р., 1 р.
Вовкотруб Марія Йосипова
 14 березня 1932 р., 55 р.
Вовкотруб Марія Яковова

с. Бесідка. Пам'ятний знак 3500 загиблим односельцям – жертвам Голодомору 1932-1933 рр., споруджений сільським умільцем Совенком В.А., ініціатор встановлення та співавтор проекту Мусієнко В.В.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

29 червня 1932 р., 1 р.
Вовкотруб Софія Яковлева
10 липня 1932 р., 18 р.
Вовкотруб Ярина
23 травня 1932 р., 65 р.
Волинець Демид Калимів
22 У 1932 р., 42 р.
Гарнега Василь Дмитрів
24 листопада 1932 р.,
Народ. 4 листопада 1932 р.
Гончарук Ліда Семенівна
10 ІІІ 1932 р., 2 р.
Григаражу Сенько Олексів
30 грудня 1932 р., 1 р.
Гриценко Олекса Василів
22 грудня 1932 р. 1 р.
Громадська Мотря Борисова
28 травня 1932 р., 37 р.
Громадська Мотря Тарасова
28 травня 1932 р., 3 р.
Громадська Оксана Василь.
18 червня 1932 р., 66 р.
Громадський Остап Тарас
2 липня 1932 р., 34 р.
Гуляка Іван Івтухів
5 травня 1932 р., 74 р.
Даценко Ганна Іванова
6 липня 1932 р., 1 р.
Даценко Мусій Іванів
22 липня 1932 р., 67 р.
Даценко Одарка
11 липня 1932 р., 65 р.
Дварська Ганна
21 грудня 1932 р., 40 р.
Демонненко Марія Федорова
27 травня 1932 р., 60 р.
Дем'яненко Марко Іванів
15 липня 1932 р., 64 р.
Демяненко Надежда Григорова
6 липня 1932 р., 3 місяці
Добровольський Михайло Тихонів
25 лютого 1932 р.,
Народ. 9 травня 1931 р.
Добровольський Остап Тарас
1 червня 1932 р., 3 р.
Довгошия Талимон Талимонів
20 червня 1932 р., 4 р.
Дрот Настя Фидотова
28 липня 1932 р., 58 р.
Дудник Мотря Степан
28 червня 1932 р., 66 р.
Жук Василь Степанів
9 грудня 1932 р., 3 р.
Жук Марфа Лукянова
6 січня 1932 р., 90 р.
Жук Семен Талимонів

12 липня 1932 р., 93 р.
Жукова Ювгина Федорова
25 листопада 1932 р., 66 р.
Загоруйко Марія Михтодія
1 червня 1932 р., 2 р.
Загоруйко Меланка Павлова
19 червня 1932 р., 69 р.
Загоруйко Іван Оліксандрів
11 квітня 1932 р., 80 р.
Іщенко Юхрем Хомів
14 жовтня 1932 р., 14 р.
Кандур Ганна Петрова
2 грудня 1932 р.,
Народ. 3 жовтня 1932 р.
Кандур Єва Оверкова
3 квітня 1932 р., 2 р.
Кандур Марія Петрова
14 травн 1932 р., 2 р.
Кашталапа Сава Солоків
22 травня 1932 р., 65 р.
Кашталапи Г.С., свідка, 1923 р.н., сусіди **Ілько, Горпина, Ольга**, 1933 р.
Кирх Степанида Микитова
1 липня 1932 р., 70 р.
Коваль Іван Лекерів
22 червня 1932 р., 30 р.
Коваль Ганна Пилипів
28 червня 1932 р., 1 р.
Коваль Марія
2 ІУ 1932 р., 0,5 р.
Коваль Параска Іванова
31 січня 1932 р., 46 р.
Коваль Петро
24 червня 1932 р., 2 р.
Коваль Явдоха
10 липня 1932 р., 90 р.
Ковтун Влас Іванів
9 липня 1932 р., .90 р.
Ковтун Іван Максимів
2 травня 1932 р., 58 р.
Ковтун Петро Іванович
21 липня 1932 р., 20 р.
Козельнюк Юхим Олексів
24 квітня 1932 р., 40 р.
Колесник Наталія Логвинова
4 липня 1932 р., 60 р.
Колісник Антоніна Матвійова
9 квітня 1932 р.,
Народ 29 березня 1932 р
Коломієць Роман Тодєєв
7 липня 1932 р., 45 р.
Коломієць Вера Павлова
3 квітня 1932 р.,
Народ. 10 серпня 1931 р.
Коломієць Марія Карпова
2 лютого 1932 р.,
Народ. 24 травня 1931 р.

Коломієць Марфа Андріянова
15 січня 1932 р.,
Народ. 8 грудня 1931 р.
Коломієць Митрофан Степанів
1 березня 1932 р., 50 р.
Коломієць Петро Максимів
28 лютого 1932 р.,
Народ. 29 червня 1932 р..
Копрайло Тетяна Семенова
1 лютого 1932 р., 1 р.
Кореоль Іван Яковів
23 червня 1932 р., 7 р.
Кореоль Марія Яковова
21 червня 1932 р., 17 р.
Король Дмитро Петрів
11 червня 1932 р
Народ. 24 листопада 1931 р.
Король Яків Демидів
18 червня 1932 р., 47 р.
Кравчук Ніна
20 грудня 1932 р., 1 р.
Кузельна Надежда Федорова
20 червня 1932 р., 1 р.
Левченко Захарко Григорів
16 квітня 1932 р., 82 р.
Леонової М.О., свідка, 1922 р.н.,
Ярина, подруга і її менший братик **Степан**, 1933
Мала Зінька Юхимова
5 липня 1932 р., 60 р.
Мартинюк Зінька Карпова
28 січня 1932 р., 45 р.
Мартинюк Кіндрат Радіонів
30 червня 1932 р., 60 р.
Мартинюк Явдоха Олексова
18 січня 1932 р., 1 р.
Мерзлий Григор Сильвестрів
25 травня 1932 р., 60 р.
Милянін Оксень Семенів
28 ІУ 1932 р., 80 р.
Михалюк Ярина Яковл.
4 серпня 1932 р., 2 р.
Міщанин Гаврил Оксенів
16 липня 1932 р., 58 р.
Морозенко Василь
19 червня 1932 р., 8 р.
Морозенко Ліда Андрєєва
20 січня 1932 р., 3 міс.
Морозенко Надежда
27 листопада 1932 р., 80 р.
Морозенко Петро Юхимів
2 липня 1932 р., 5 р.
Мотуз Віталій Андрєєв
21 грудня 1932 р., 7 р.
Музика Ліда Яковова
10 лютого 1932 р., 1 р.
Надобенко Андрей Дм.

25 липня 1932 р., 12 р.
Надобенко Ганна Маркова
 3 липня 1932 р.
Надобенко Григор Йосипів
 28 травня 1932 р., 60 р.
Надобенко Корній Іванів
 3 липня 1932 р., 70 р.
Надобенко Петро Демянів
 6 липня 1932 р., 4 р.
Надовенко Петро Григорів
 13 лютого 1932 р., 3 р.
Надовенко Прохорів
 18 лютого 1932 р., 50 р.
Нечай Іван Павлів
 6 липня 1932 р., 6 р.
Нечай Панас Йосипів
 30 III. 1932 р., 42 р.
Нечай Панас Йосів
 30 березня 1932 р., 42 р.
Олійник Володимир Григорів
 17 травня 1932 р., 1 р.
Олійник Іван Демянович
 22 січня 1932 р., 85 р.
Олійник Микола Андріїв
 6 IV 1932 р.
 Народ 10 березня 1932 р.
Олійник Петро Іванів
 28 квітня 1932 р., 2 р.
Олійник Степан Федорів
 2 липня 1932 р., 9 р.
Олійник Устина Петрова
 4 липня 1932 р.
Олішевський Іван
 20 грудня 1932 р., 86 р.
Осадча Варка Кузьм.
 2 серпня 1932 р., 1 р.
Осадча Павліна Якова
 30 липня 1932 р., 1 р.
Осадчий Антін Олексій
 11 липня 1932 р., 88 р.
Осадчий Анатолій
 31 липня 1932 р., 1 р.
Осадчий Гнат Явдок.
 22 листопада 1932 р., 75 р.
Осадчий Іван Петрів
 12 липня 1932 р., 38 р.
Осадчий Микола Стипаніч
 11 липня 1932 р., 1 міс.
Пивовар Катерина Кузьмова
 30 січня 1932 р., 15 р.
Плахотнюк Григор Панасів
 17 липня 1932 р., 6 р.
Погорілий Прокіп Як
 27 червня 1932 р., 28 р.
Позірайло Дмитро Якимів
 6 липня 1932 р., 53 р.
Позірайло Онисько Юхимів
 11 травня 1932 р., 39 р.

Поліщук Андрій Махтєєв
 30 червня 1932 р., 20 р.
Порізайло Кость Юхимів
 6 травня 1932 р., 50 р.
Приліпа Ганна Маркова
 23 березня 1932 р.,
 Народ. 6 липня 1931 р.
Пузірайло Мотря Якимова
 29 травня 1932 р., 40 р.
Радій Кіндрат
 15 липня 1932 р., 95 р.
Рибаченко Петро Павлів
 28 липня 1932 р., 55 р.
Рибаченко Петро Саків
 2 липня 1932 р., 3 р. 7 місяців
Рибаченко Петро Сидорів
 4 липня 1932 р., 2 р.
Риженко Оксана Михт.
 16 липня 1932 р., 1 р.
Рогоза Антоніна
 25 червня 1932 р., 10 міс.
Рогоза Іван Григорів
 4 червня 1932 р., 16 р.
Рогоза Марія Пилипова
 22 У 1932 р., 45 р.
Рогоза Сидір Харитонів
 26 травня 1932 р., 60 р.
Рогоза Трохим Харитонів
 24 травня 1932 р., 52 р.
Руда Ярина Іванова
 1 липня 1932 р., 58 р.
Савенко Василь Антонів
 6 грудня 1932 р., 4 р.
Савенко Федір Яковлів
 7 грудня 1932 р., 75 р.
Савчук Лука Григор
 4 грудня 1932 р., 55 р.
Свинарчук Василь Алаїрів
 6 лютого 1932 р., 5 міс.
Скиба Яків Мулі.
 3 серпня 1932 р., 1 р.
Скиба Яків Пилипів
 9 квітня 1932 р., 40 р.
Скибова Єлосовета
 29 липня 1932 р., 64 р.
Снігур Олена Пилипова
 2 червня 1932 р., 50 р.
Снігур Петро Кузьмів
 2 лютого 1932 р.,
 Народ. 5 січня 1932 р.
Совенко Ялина Іванова
 5 травня 1932 р., 74 р.
Сович Андрій Сергіїв
 27 червня 1932 р., 7 р.
Сович Марія Яковова
 25 травня 1932 р., 70 р.
Сович Михайло Іванів
 11 квітня 1932 р.,

Народ. 8 листопада 1931 р.
Сович Ярема Талимонів
 8 липня 1932 р., 60 р.
Соломончак Текля Ількова
 4 вересня 1932 р., 95 р.
Соломончак Тетяна Як.
 19 червня 1932 р., 7 р.
Степовенко Ганна
 28 травня 1932 р., 75 р.
Степовенко Горпина Василів.
 20 липня 1932 р., 95 р.
Степовенко Іван Ригорів
 28 липня 1932 р., 8 р.
Степовенко Іван Яковів
 17 травня 1932 р., 95 р.
Степовенко Марія Ількова
 4 липня 1932 р., 4 р.
Степовенко Олекса Андрєєв
 18 лютого 1932 р., 39 р.
Степовенко Прохір Іванів
 6 лютого 1932 р., 41 р.
Степовенко Ярина Демидова
 20 липня 1932 р., 65 р.
Степонець Юхим Денисів
 20 лютого 1932 р., 64 р.
Стеценко Ганна
 25 липня 1932 р., 60 р.
Стеценко Ганна Іванова
 7 серпня 1932 р.,
 Народ 12 липня 1932 р.
Стеценко Іван Григорів
 19 квітня 1932 р.,
 Народ. 10 грудня 1931 р.
Стеценко Іван Юрків
 26 червня 1932 р., 10 міс.
Стеценко Іван Юриїв
 26 червня 1932 р., 1 р.
Стеценко Люба Іванова
 17 червня 1932 р., 3 р.
Стеценко Люба Іванова
 29 квітня 1932 р., 1 р.
Ташура Килина Петрова
 7 липня 1932 р., 40 р.
Ташура Михайло Петрів
 7 травня 1932 р., 48 р.
Ткаченко Марія Моїсеєва
 23 квітня 1932 р., 48 р.
Ткаченко Петро
 11 липня 1932 р., 47 р.
Товста Ліда Терешкова
 9 лютого 1932 р.,
 Народ. 13 лютого 1931 р.
Товстий Лавринів
 27 лютого 1932 р., 43 р.
Хараїм Марта Прокоповна
 11 липня 1932 р., 30 р.
Цимбалюк Марія Григорова
 17 грудня 1932 р., 60 р.

Цимбалюк Маряна Семенов
30 листопада 1932 р., 13 р.
Цимбалюк Настя Васил.
26 червня 1932 р., 56 р.
Цимбалюк Оксана Кирилова
20 червня 1932 р., 1 р.
Цимбалюк сім'я, 1933 р.
Чорна Килина
20 січня 1932 р., 75 р.
Чорна Явдоха Володимір
21 квітня 1932 р., 46 р.

Чумак Марія Федорова
27 березня 1932 р.
Чуприна Ганна Федорова
23 травня 1932 р.,
Народ. 24 серпня 1931 р.
Чуприна Олекса Карпів
15 грудня 1932 р., 1 р.
Чуприна Петро Павлів
9 червня 1932 р., 1р.
Шевчук Семен Лукашів
11 квітня 1932 р., 83 р.

Шеремей Дмитро Семенів
21 липня 1932 р., 70 р.
Шеремій Яків Карпів
18 травня 1932 р., 45 р.
Ясінський Андрій Іванів
23 червня 1932 р., 37 р.
Яценко Параска і її троє синів,
1933 р.

с. Брилівка

Перші документальні свідчення про село, яке до 1793 року називалось Буркатівка, датовані ще XVII ст. Колективізацію і пов'язані з нею репресії проти заможних селян здійснювали в селі члени партійної (створена у 1929 р.) та комсомольської (1930 р.) організацій, позапартійні активісти-комнезамівці. Щляхом розкуркулювань, виселень, залякувань ними в 1930 р. організовано колгосп „Праця Леніна”, а до кінця 1930 року – ще два колгоспи: „Нове життя” (голова Святюк К.М.) і „Праця Леніна” (голова Репетько В.Ф.) Ці ж активісти витрушували останні торбинки із зерном у своїх односельців, виконуючи непосильну хлібоздачу 1932 року.

За свідченнями очевидців штучного голодомору в селі голодною смертю загинуло 274 жителі. На місці масових поховань встановлено пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів с. Брилівка – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за свідченнями очевидців Варігури Я.І., 1926 р.н.; Сокур Г.К., 1928 р.н.; Кирилюк К.М., 1909 р.н., записаними у 2008 р. секретарем сільради Метою В.М., та матеріалами Ставищенського районного краєзнавчого музею і Брилівської сільської ради.

Сидорець О., Адам, Юхим
Лисяний Т
Житній А., Платін
Житня Ф., Євдокія
Коберник Х.
Плахотня О., Настя
Плахотній Я., Іван
Лимар П.
Бабенко Ю., Ганна
Лисяний П.
Лисяна Х.
Сесенюк П.
Поліщук П., Іван
Бабенко Т.
Сидорець О.
Бабенко М., Іван,
Олександра, Надоха
Мейта Ю., Лікера, Кузьма,
Настя
Марущак П., Іван, Петро,
Ніна, Катя, Василь
Мельник І., Пилип, Ліза,
Таїса, Олена
Бурківська Б., Фросина,
Марфа, Леся, Маркіян, Ганна,
Гапка
Рибачок С., Зінька, Логзин,
Касян, Лукаш, Наталка, Тихін
Олійник Б.
Бондаренко М., Іван

Бабенко Я.
Бабенко Настя
Криворучко Т.
Сович Г.
Бурлака М.
Пилипець П., Марта, Петро,
Семен, Мотря
Полієвський М.
Шалієвська П.
Шалієвський Д.
Сірік Х., Федір, Кирило,
Марко, Прокіп, Семен
Кирилюк Тарас, Галина,
дівчина
Колісник Я.
Польчук С.
Житній П.
Житня Є.
Сидорець С., Микита
Житній К.
Житня
Бабенко Г., Володимир,
Єфросинія, Ганна
Житня К.
Житній О., Іван
Сидорець О., Дмитрій
Клапченко П.
Пальчук Я.
Войченко М.
Мельник М., Павло, Яків,

Олексій, Євдокія, Надія
Мейта Ю.
Сокур Т.
Сидорець У., Софія, Микита,
Ялина
Кравчук М., Ганна
Войченко М., Василь, Федір,
Михайло
Бурлака Н., Ганна
Сович Л.
Войченко Г.
Криворучко К., Ганна
Кирилюк П., Катерина,
Микола
Марущак О.
Сидорець О.
Злиденний П.
Кирилюк А., Ганна
Оришкевич Т., Югина
Шпуляр Т., Тодосій,
Катерина, Марія, Ганна
Паламарчук С., Ярина,
Євдокія, Катя, Петро,
Григорій
Тимошенко В.
Сірак С., Євдокія, Федір
Сірак Х.
Мейта П.
Житній Я.,
Житній Дмитро

Житній
Житній
Житня
Житня
Винниченко Г., Петро, Василь
Шевченко Я., Палажка,
Филимон, Павло, Леонід
Мейта А., Ольга, Катерина
Тимошенко М., Людмила
Кирилюк М., Оксана, Іван
Пилипець О.
Бабенко Г., Стратін
Бабенко
Левчук О., Микола
Святюк Н., Христя, Іван,
Петро, Олекса, Юхрем,
Христя
Житомирський Й.
Житомирська О.
Житомирський О.
Синько Федір, Палажка
Злиденний П.

Злиденна Л.
Сокур Я.
Злиденний Д., Іван, Талимін,
Григорій, Кирило
Злиденна Т., Мотря,
Олександра, Марія, Санька,
Євдокія
Злиденний В., Степан,
Лампій, Махтей
Мейта П., Леонід, Марія,
Мастей, Андрій, Григорій,
Юрій, Петро, Трохим
Мейта Василь, Іван, Зіна,
Маркіян, Ганна
Пилипець С., Мотря, Марта,
Тетяна
Кирилюк О., Степан
Кравчук М., Микола
Польчук Я., Степан
Марущак Д.
Мельник І., Микита
Олійник Б.

Марущак Т.
Марущак
Гонанівський К.
Гонанівська П.
Калініченко Л.
Калініченко Олена
Злиденний Ю.
Рабодзей Х., Роман, Василь
Кравчук С., Григорій
Мейта О., Кирило, Аркадій,
Яким, Ганна, Михайло,
Оксана
Кирилюк А., Параска, Оксана
Шевченко Яким
Кравчук Л.
Горовий М.
Злиденний Ю.
Кирилюк Л., Володимир
Житня О.
Сович І., Захар

с. Василица

Заснування села відноситься до 1786 року.

В 1929 р. було створено товариство спільного обробітку землі ім. Чапаєва, яке очолив Кучер Гнат.

Загальна кількість померлих від Голодомору 1932 - 1933 рр. приблизно 800 жителів, встановлено імена 445. В селі встановлено пам'ятний хрест жертвам Голодомору 1932 - 1933 років.

Загальна кількість постраждалих від Голодомору, які нині проживають у селі, – 36 осіб.

Мартиролог жителів села Василица – жертв Голодомору 1932 - 1933 рр. укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634. оп.1, спр. 970, арк. 1-23; спр. 977, арк. 1-78) та свідченням очевидця Кравчук Л.П., 1921 р.н., записаними у 2007 р. секретарем сільради Чернишук Т.С., матеріалами Ставищенського районного краєзнавчого музею і Василиської сільської ради.

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів у алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті.

Біла Приська
Біла Ульяна
Білий Федір
Білицька Хима
Білицький Федір
Брунько Антін
Брунько Антон Кирилов,
11 травня 1933 р.
Брунько Арсеній
Брунько Арсень Федорович
Брунько Григорій
Брунько Єлисавета
Брунько Іван
Брунько Леонід Архипів,
2 березня 1932 р.
Брунько Максим Кирилович
Брунько Михайло
Брунько Олександр
Брунько Олена
Брунько Олена
Брунько Павло

Брунько Павло
Брунько Павло Кирилович
Брунько Павло Степан, 28
червня 1933 р.
Брунько Секлета
Брунько Степан
Брунько Степан Кирилович
Брунько Степан Павлович
Брунько Федора
Брунько Юхтина
Винарська Ганна
Винарський Зоть
Войтенко Зіна Іванів,
27 березня 1933 р.
Войтенко Одарка
Талимонова, 23 червня 1932,
невідомо
Войтенко Хима,
16 квітня 1933 р.
Войтенко Юхим Минів, 28
травня 1933 р.

Геллер Ганна
Геллер Дмитро
Глухенький Петро Омелян.,
26 лютого 1933, з голоду.
Глухенький, 22 травня 1933 р.
Гоменюк Микола Онисович
Гоменюк Онис
Гончарук ___ Андреев, 6 квітня
1933 р.
Гончарук Валентина Андріївна
Гончарук Ганна,
27 травня 1933 р.
Гончарук Ганя
Гончарук Іван
Гончарук Іван Пилипів,
1 травня 1933 р.
Гончарук Іван, 1 вересня 1932 р.
Гончарук Марфа
Гончарук Марфа Тимова,
2 травня 1932 р.
Гончарук Михайло,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

8 квітня 1932 р.
Гончарук Настя
Гончарук Настя Євдокимова,
25 травня 1933 р.
Гончарук Панас
Гончарук Параска
Гончарук Степан Іванів,
13 квітня 1933 р.
Гончарук Юхим
Гончарук Ярина Іванов,
1 травня 1933 р.
Гончатук Панас
Гоцалюк Ілля
Гоцалюк Марфа
Гоцалюк Оляна
Гоцалюк Оптис
Гоцалюк Степан Степанів,
6 червня 1933 р.
Гоцацалюк Мотря
Гребенюк Елена Євдоким,
28 квітня 1933 р.
Гречанюк Галя Явдок,
23 березня 1933 р.
Гречанюк, 23 березня 1933 р.
Гричанюк Марія, 7 травня
1933 р.
Гричанюк Марія,
8 травня 1933 р.
Гричанюк Параска
Гричанюк Степан
Гричанюк Трохим Вівсїв,
30 квітня 1933 р.
Грушевська Параска Іванів,
29 березня 1933 р.
Грушевська Параска Іванів.,
29 березня 1933 р.
Грушевський Василь Климів,
5 березня 1933 р.,
задушений злодіями.
Гулик Яків
Гуменюк Івтух, 13 листопада
1932 р., від старості
Гуменюк Степан Трох, 1933
Гуменюк Яків Фигатів,
10 травня 1933 р.
Деревенко Ганна
Деревенько Лукаш
Деревенько Петро
Деревенько Хівря
Деревенько Явдоха
Деревенько Яким
Дідук Федосія
Дралюк Василь, 1933 р.
Дралюк Уліян Якимів,
1 трвня 1933 р.
Дралюк Яким
Дядю Марина Іпатова,
3 березня 1932 р.

Дядю Олександр Микитів,
2 березня 1932 р.,
Евенко Густя, 7 березня 1933,
від старості.
Евенко Кость Іванів,
20 серпня 1932 р.
Евенко Тодоська Степан,
6 травня 1933 р.
Жамська Ганка, 10 березня
1933 р., від недоїдання.
Жамська Ганна
Жамська Ганна,
20 березня 1933 р.
Жамська Ганна,
23 березня 1933 р.
Жамська Зіна Петрова,
24 червня 1933 р.
Жамська Марфа Лукашкова,
19 червня 1932 р., невідомо
Жамська Санка Олександр.,
24 серпня 1932 р.
Жамська Тая Іванова,
25 лютого від голоду
Жамська Явдоха
Жамський Андрей Степанів,
2 березня 1933 р.,
від недоїдання.
Жамський Іван, 14 березня
1933 р., зарізаний.
Жамський Михайло Іванів,
3 червня 1933 р.
Жамський Петро Пилипів,
26 червня 1933 р.
Касянчук Ганна Прохорівна
Касянчук Ганя Профор,
5 липня 1933 р.
Касянчук Марина
Касянчук Марія Тереш.
14 квітня 1933 р.
Касянчук Степан
Катулуп Давид Аврамів,
23 травня 1933 р.
Коваль Ганна
Коваль Профор Мерїїв,
29 березня 1933 р.
Коваль Профор Мусїїв,
29 березня 1933 р.
Коваль Прохїр
Ковтуновська Ніна Іванов,
7 квітня 1933 р.
Ковтуновський Віктор, 1933
Колтуновська Ганя, 1933 р.
Корчова Анастасія
Корчова Ганна
Корчована Ганка Антонов,
6 квітня 1933 р.
Корчована Ганя,
10 липня 1933 р.

Корчована Настя Дмитрова,
29 травня 1933 р.
Корчована Одарка Іванова,
5 квітня 1933 р.
Корчована Ярина, 19 червня
1932 р., невідомо
Корчований Василь Костів.
28 березня 1933 р.
Корчований Іван Петрів,
9 травня 1933 р.
Корчований Олександр
Василів, 27 травня 1933 р.
Корчовий Олександр
Євдокимович
Корчовий Трохим
Корчовний Фанась Трохим,
24 червня 1933 р.
Красовська Тетяна
Красовський Давид
Кулик Антонїна Степан, 1933
Кулик Арсень, 28 грудня
1932 р., від старості літ
Кулик Ганка, 1933 р.
Кулик Ганна
Кулик Данило Янисеєвич
Кулик Зоть Герасимів, 1933
Кулик Іван
Кулик Надежда,
14 травня 1933 р.
Кулик Надія
Кулик Оляна, 14 березня 1933,
від хворості.
Кулик Пилип Зотів, 27 квітня
1933 р.
Кулик Степан
Герасимович,
28 лютого 1933 р., від недоїдання
Кулик Талиміш Арсеньович
Кулик Явдокія
Кулик Ялисей
Кулик Ялисей Герасим.,
7 березня 1933 р., від старості.
Кучер Андрїй Андр. ,
25 червня 1932 р.
Кучер Артем
Кучер Василь Федоров,
17 червня 1933 р.
Кучер Ганя Степан, 1933 р
Кучер Гива
Кучер Єлисовета
Кучер Іван
Кучер Любко Степан,
10 травня 10933 р.
Кучер Марина
Кучер Олена
Кучер Прокіп, 13 березня
1933 р., від старості.
Кучер Прохїр

Кучер Степан
 Кучер Степан Артемів,
 11 травня 1933 р.
 Кучер Тодоська
 Кучер Тодоська Миколова,
 5 березня 1933 р., від недоїдання.
 Кучер Фросина
 Кучер Явдоха
 Кучерук Артем Кононів,
 28 лютого 1933 р.,
 від старості літ
 Кушулуб Ганна
 Кушулуб Ганна
 Кушулуб Давид
 Кушулуб Давид
 Литвин Хоть Василів,
 1 липня 1933 р.
 Литвинко Василь Іванів,
 18 квітня 1933 р.
 Литвинко Василь
 Іванович
 Литвинко Галина Іванівна
 Литвинко Ганя Іванова,
 30 квітня 1933 р.
 Литвинко Денис
 Литвинко Денис Василів,
 4 червня 1933 р.
 Литвинко Іван
 Литвинко Іван Зосів,
 9 квітня 1933 р.
 Литвинко Карпо Іванів,
 30 квітня 1933 р.
 Литвинко Кирил
 Литвинко Маріка Іван.,
 30 березня 1933 р.
 Литвинко Марія Іванів,
 30 березня 1933 р.
 Литвинко Олександр, 1933 р.
 Литвинко Тетяна
 Литвинко Тетяна Іванова,
 1 травня 1933 р.
 Литвинко Федора
 Лобзик Наталка Ларіон,
 1 березня 1932 р.
 Майда Парфан Наумів,
 22 травня 1933 р.
 Майстренко Іван
 Майстренко Олена 1933 р.
 Майстренко Параска
 Майстренко Петро
 Майстренко Яким
 Майстренкова Одарка
 Микитова, 10 лютого 1932 р.
 Макогон Галя Григорова,
 27 жовтня 1932 р., невідомо
 Макогон Іван
 Макогон Килина Іванова,
 18 березня 1932 р.

Макогон Мокрина Охрім,
 2 липня 1933 р.
 Макогон Мотрина
 Макогон Ольга
 Макогон Петро
 Марчук Явдоха,
 28 травня 1933 р.
 Матвієнко Олександр Антон,
 7 липня 1933 р.
 Мерончук Олександр
 Федорів, 20 березня 1933 р.
 Миколайчик Галя
 Мусілова, 18 березня 1933 р.,
 від недоїдання
 Миколайчик Гнат Костів,
 27 квітня 1933 р.
 Миколайчик Клим Василів,
 30 березня 1933 р.
 Миколайчик Марко Сав.
 9 липня 1933 р.
 Миколайчик Петро Тодосів,
 19 квітня 1933 р.
 Миколайчик Степанида,
 11 липня 1933 р.
 Миколайчик Толя Петрів,
 11 травня 1933 р.
 Миколайчик Явдоха
 Давидова, 19 березня 1933 р.,
 від недоїдання
 Миколайчка Іван Семенів,
 30 квітня 1933 р.
 Миколайчук Анастасія
 Миколайчук Ганна
 Миколайчук Гнат
 Миколайчук Горпина
 Миколайчук Данил
 Миколайчук Іван
 Миколайчук Іван Кирилович
 Миколайчук Кирило
 Миколайчук Кирило
 Федорович
 Миколайчук Марина
 Федорівна
 Миколайчук Микита
 Миколайчук Надія
 Миколайчук Петро
 Миколайчук Петро
 Григорович
 Миколайчук Тихім
 Миколайчук Федір
 Миколайчук Федір
 Миколайчук Явдоха
 Миколайчук Ярина
 Мирончик Василь Федорів,
 6 травня 1933 р.
 Мирончик Іван Петрів,
 6 травня 1933 р.
 Мирончик Іван Петрів,

7 травня 1933 р.
 Мирончик Олександра
 Федорів, 20 березня 1933 р.
 Мирончик Параска Федорів,
 30 березня 1933 р.
 Мирончик Параска Федорова,
 29 березня 1933 р.
 Мирончик Петро Федорів,
 17 березня 1933 р., від недоїдання.
 Мирончик Софія Федорова,
 27 квітня 1933 р.
 Мирончик Панас Федорів,
 22 лютого 1933 р., від недоїдання.
 Мирончук Олена
 Мирончук Семен
 Мирончук Тодоська
 Мирончук Федір
 Міщенко Дмитро,
 20 червня 1933 р.
 Назаренко ___ Іванова,
 8 квітня 1933 р.
 Назаренко Марія Іванова,
 28 травня 1933 р.
 Назарчук Микита Катів,
 15 грудня 1933 р.
 Назарчук Ярина Павлова,
 19 січня 1932 р., горлова
 хвороба коклюш
 Наумцев Марко
 Наумцева Марія
 Наумцева Мотря,
 невідомо
 Нестерук Марія Наумівна
 Нестерук Марко
 Нестерук Нестер
 Нестерук Олексій Нестерів,
 17 червня 1933 р.
 Нестерук Пимон Якимів,
 20 квітня 1932 р., від старості
 Нестерук Семен
 Нестерук Нестер Сидор,
 9 травня 1933 р.
 Овсій Пріська Філатівна
 Олійник Анастасій
 Олійник Іван
 Олійник Микита
 Олійник Надежда,
 27 квітня 1933 р.
 Олійник Никифор
 Сергійович
 Олійник Пилип Іванів,
 30 квітня 1933 р.
 Олійник Степан, 1933 р.
 Олійник Тетяна Іванова,
 30 квітня 1933 р.
 Олійник Федір Сергій,
 24 березня 1933 р.
 Олійник Федір Сергійович

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Олійник Федора
Олійник Федько, 1933 р.
Олійник Явдоха
Олійник Явдоха, 1933 р.
Олійникова Оксана Івановна,
13 листопада 1932 р., невідомо
Осинко Сергій Іванів,
27 травня 1933 р.
Паначук Леонід Михайл.,
23 травня 1933 р.
Паначук Павло Михайл,
11 квітня 1933 р.
Паначук Прокіп Михайлів,
12 травня 1933 р.
Паначук, 19 квітня 1933 р.
Плахотнюк іван, 18 березня
1933 р., від недоїдання
Плахотнюк Марія
Плахотнюк Парфим
Пустовіт Мотря
Пустовіт Ярина Олексова,
5 квітня 1933 р.
Пятиус Ганна
Пятиус Михайло
Пятиус Мотря
Ревенко Антін
Ревенко Антон Артемів,
3 червня 1933 р.
Ревенко Гліб
Ревенко Даша, 11 липня 1933
Ревенко Іван
Ревенко Іван Окисів,
14 травня 1933 р.
Ревенко Катря
Ревенко Константин
Ревенко Марія
Ревенко Марія
Ревенко Марія Гордійкова,
5 липня 1933 р.
Ревенко Мотря Григорова,
3 липня 1933 р.
Ревенко Олександра
Михайлова, 22 травня 1933 р.
Ревенко Олександра
Октисова, 23 травня 1933 р.
Ревенко Оляна Онохреєва,
9 грудня 1933 р.
Ревенко Онис
Ревенко Павло Борис,
26 грудня 1932 р. від побоїв
Ревенко Тетяна
Ревенко Федора Прохорова,
8 травня 1933 р.
Ревенко Яків Окисів,
14 травня 1933 р.
Савчук Іван
Савчук Іван Іванів,
29 травня 1933 р.

Савчук Любко Іванов,
5 ипня 1933 р.
Самбор Єля
Самбор Ламнія
Самбор Марія
Самбор Степан
Середа Анна Миколова,
3 березня 1932 р.
Середа Арсень
Середа Арсень, 1933 р.
Середа Гаврило
Середа Ганна
Середа Дмитро Василів,
30 березня 1933 р.
Середа Карпо
Середа Марія Гаврилова,
27 квітня 1933 р.
Середа Марко
Середа Марко Гаврилів,
27 травня 1933 р.
Середа Одарка Сергійкова,
11 червня 1933 р.
Середа Олександр Охрім,
11 липня 1933 р.
Середа Ригор Савків, 2 берез-
ня 1933 р., від недоїдання.
Середа Толя Василів,
18 травня 1933 р.
Середа Явдоха
Середа Ярина Семенова,
28 червня 1933 р.
Середа....., 29 березня
1933 р.
Сисьчук Степан Іванів, 6 бе-
резня 1933 р., від недоїдання
Сніцар Михайло Потапів,
29 березня 1933 р.
Сніцар Мотря, 1933 р,
Сніцарар Михайло Потап.,
29 березня 1933 р.
Соцька Настя
Соцький Іван
Сусенко Ганна
Сусенко Іван
Сусенко Карпо
Сусенко Одарка
Сусенко Степан
Сусенко Трохим
Сусенко Ярина
Тема щук Павло Арсенів,
20 березня 1933 р.
Томашук Павло Арсеньович
Томашук Явдоха
Томашук Галя Сергійов,
19 червня 1932 р.
Томашук Павло Арсенів,
20 березня 1933 р.
Томашук Сидір Василів,

6 червня 1933 р.
Томашук Явдоха,
18 квітня 1933 р., туберкульоз
Тузюк Глін Микитович, 7 липня
1933 р.
Тузюк Никін Якимів,
17 червня 1933 р.
Тузяко Микита Андр., 1933 р.
Тупчій Одарка
Федорей Гаврило Іванов,
6 квітня 1933 р.
Федорей Горпина
Федорей Данило
Федорей Данило Юхимів,
5 березня 1933 р, від старості.
Федорей Іван
Федорей Іван Гаврилів,
29 квітня 1933 р.
Федорей Іван Іванів,
25 травня 1933р.
Федорей Лекера,
22 травня 1933 р.
Федорей Ликера
Федорей Максим Данилів,
7 червня 1933 р.
Федорей Одарка
Федорей Одарка Іванов,
11 травня 1933 р.
Федорей Олександр Іванів,
28 квітня 1933 р.
Федорей Олександр,
26 квітня 1933 р.
Федорей Семен
Федорей Семен Іванів,
27 березня 1932 р., невідомо
Федорей Семен Саків,
8 квітня 1933 р.
Федорей Степан Федоров,
24 червня 1933 р.
Федорей Федір
Федорей Харитина
Федоренко Семен,
28 квітня 1933 р.
Філончук Василь
Філончук Семен
Чернишук Андрій Окисів.,
4 лютого 1932 р.
Чернишук Варвара
Григорівна
Чернишук Галина
Данилівна,
17 березня 1933 р., від хворості
Чернишук Ганна
Михайлова, 18 березня 1933 р.,
від недоїдання
Чернишук Григор Григор,
6 травня 1933 р.
Чернишук Григор Ларіонів,

2 червня 1933 р.
Чернишук Григорій
Чернишук Григорій
Чернишук Йосип Окисів,
 22 лютого 1932 р.
Чернишук Лампія, 1933 р.
Чернишук Марія
Чернишук Михайло
Чернишук Михайло Андр,
 11 травня 1933 р.
Чернишук Настя Григорівна
Чернишук Никіфор
Чернишук Олекса
Чернишук Павло Андрійович
Чернишук Палажка,
 28 травня 1933 р.
Чернишук Параска,
 9 червня 1933 р.
Чернишук Петро
Чернишук Петро Іванів,
 23 травня 1933 р.
Чернишук Текля Аврамівна
Чернишук Текля
Ярошенко Ялисовета,
 11 травня 1933 р.

Явдокимівна
Чернишук Тетяна Антонівна,
 27 лютого 1933 р., від застуди.
Чернишук Тимофій
Чернишук Толя 11 травня 1933 р.
Чернишук Хівря
Чернишук Югина
Чернишук Югина,
 1 травня 1933 р.
Чернишук Явдоха
Чернишук Явдоха Прохрівна
Четверик Антон,
 6 червня 1933 р.
Четверик Іван Семенович
Четверик Катерина
Четверик Одарка,
 10 травня 1933 р.
Четверо Данило Юхтимів,
 27 травня 1933 р.
Четверо Олександра Яков,
 22 травня 1933 р.
Четверо Павло Петрів,
 27 квітня 1933 р.

Четвертак Петро Іванів, 10 березня 1933 р., від недоїдання.
Четвертик Дем'ян Федьків,
 27 вересня 1932 р., туберкульоз
 позвоношного стовбура
Шир Іван
Шир Одарка
Шир Сергій
Шир Тетяна
Шир Тетяна Павлова,
 26 травня 1933 р.
Шир Явдоха Павлівна
Ширак Олександра Сергіївна,
 6 липня 1933 р.
Ширак Павло Федорів,
 23 травня 1933 р.
Ширак Яким, 20 травня 1933
Ширук Петро Якимович
Ярошенко
Ярошенко Андрей, 12 березня
 1933 р., від недоїдання.
Ярошенко Степан Григор.,
 1933 р.

с. Винарівка

Село вперше згадується в історичній літературі в першій половині XVII ст. Спочатку це був хутір в лісі біля річки. Жителі с. Винарівка займалися виноробством, звідси і походить назва села.

В 1930 році 27 господарств об'єдналися у колгосп і першим до нього вступив Гриценко В.М., який і став головою.

В 1931 році було організовано в селі колгосп під назвою «Нове життя», а на хуторі Вишківським – колгосп «Червоний партизан».

Загальна кількість померлих від Голодомору 1932-1933 рр. – 256 чол.

В селі встановлено пам'ятний хрест замордованим голодною смертю.

Мартиролог жителів села Винарівка – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 970, арк. 24-42), поданими з дотриманням стилістики документів у порядку записів у книзі реєстрації актів про смерть Винарівської сільської ради за січень-жовтень 1932 року.

Перегон Юхим Якович
 19 січня 1932 р., старість
Добровольська Михайліна Якова, 14 січня 1932 р.,
 запалення мозгів
Бовдурацька Ілька
Никанорова
 21 січня 1932 р.
 Туберкульоз
Приймак Варка Сильвестр.

23 січня 1932 р.
Старість
Перегон Іван Іванів
 14 лютого 1932 р., старість
Медлеський Олександр Григорів.
 24 лютого 1932 р., кашель
Мандзюк Галя Карпова
 21 лютого 1932 р.
Перегон Текля
 6 квітня 1932 р., старість
Перегон Андрій Михайлів
 13 квітня 1932 р., кашель
Николайчук Маринка Панасова
 1 травня 1932 р., тиф
Грипок Левра
 15 травня 1932 р., застуда
Ткаченко Марія Антонова
 4 травня 1932 р., брюшний тиф
Дем'яно Тадах Мусіїв

1 липня 1932 р., старість
Звоновський Йосип Іванів
 5 липня 1932 р., брючний тиф
Святина Олексій Пилипів
 14 липня 1932 р., гарячка
Святина Дем'ян
 3 серпня 1932 р., старість
Святина Василь Ярості'їв
 10 серпня 1932 р., брюшний тиф
Дідук Настя Петрова
 10 серпня 1932 р., кашель
Перегон Прокіп Василів
 14 серпня 1932 р., старість
Діброва Марія
 13 вересня 1932 р.,
 рідкий кривавий понос
Мандук Петро Трохим
 10 вересня 1932 р.,
 кривавий понос
Ткаченко Василь Тимоф

26 вересня 1932 р., різик
Дідук Параска Іванова
 29 вересня 1932 р.,
 кривавий понос
Святина Настя Ярослав.
 2 жовтня 1932 р., різик
Перегон Ганна Васил.
 5 жовтня 1932 р.,
 кривавий понос
Мищенко Настя Фонов.
 2 жовтня 1932 р.,
 кривавий понос
Гайдай Павло Федот
 5 жовтня 1932 р, кривавий понос

Щимвалівський Одарик
 9 жовтня 1932 р. від старості
Нищенко Олекса Федор
 13 жовтня 1932 р., туберкульоз
Надолянська Марія
 16 жовтня 1932 р., старості
Приймак Терешко Микитів
 17 жовтня 1932 р., дизентерія
Козинська Насця Іванова
 20 жовтня 1932 р., старість
Приймак Настя Арсен
 25 жовтня 1932 р.,
 кривавий понос
Мищенко Таня Карпова
 14 жовтня 1932 р.,

кривавий понос
Мищенко Настя
 13 жовтня 1932 р.,
 кривавий понос
Кублій Харитон, 1933 р.
Бургела Ониська, 1933 р.
Медвідь Іван, 1933 р.
Омельчук Федір і його сім'я
З чол, 1933 р.
Оберемчук Катерина, 1933 р.
Оберемчук Антін, 1933 р.
Оберемчук Клим, 1933 р.
Оберемчук Мотра, 1933 р.
Поліщук Горпина, 1933 р.

Мартиролог жителів с. Винарівка – жертв Голодомору 1932-1933 рр., які померли у 1933 році, укладений за свідченнями очевидця Дирди П.І., 1928 р.н., записаними у 2008 р. організатором туристичних екскурсій Нагаївською О.В., та матеріалами Винарівської сільської ради, наданими її секретарем Лишевською А.В.

Бачківська Теренька
Бачківський Андрій
Бачківський Олекса
Береба Дмитро
Береба Шимон
Бургела Ониська, 1933
Гайдай Федот
Гайдай Фросина
Гаспід Андрій
Гаспід Іван
Гаспід Марія
Гаспід Микола
Гаспід Олена
Гаспід Петро
Гаспід Степан
Гневнуш Анастасія
Гневнуш Ганна
Гневнуш Іван
Гневнуш Марія
Гневнуш Омелян
Гневнуш Янко
Гончар Андрій
Гончар Олександра
Гриценко Гапка
Гриценко Марія
Гриценко Яким
Демченко Авель
Демченко Марія
Демченко Я.
Демченко Ялина
Дирда Василь
Дирда Гаврило
Дирда Лівон
Дирда Марина
Дирда Марія
Дирда Микола
Дирда Петро
Дирда Петро
Дирда Степан

Дирда Тодох
Дирда Ялесовета
Діброва Захар
Діброва Катерина
Діброва Марфа
Діброва Павло
Діброва Фросина
Дідук Мотра
Дідук Кузьма
Дідук Любов
Дідук Максим
Дідук Михайло
Дідук Никифор
Дідук Олександра
Дідук Ольга
Дідук Петро
Дідук Петро
Дідук Хотина
Добровольська Олена
Дяченко Дмитро
Дяченко Іван
Дяченко Лукаш
Дяченко Олександра
Дяченко Тимофан
Дяченко Тодох
Дяченко Уляна
Дяченко Харитина
Дяченко Юхим
Зозулінська А.
Зозулінська Ольга
Зозулінський Ігнась
Зозулінський Христофор
Карпінчук Марія
Карпінчук Марія
Клочко сім'я, 1933 р.
Клочко сім'я, 1933 р.
Кобелінська Варка
Кобелінська Палажка
Кобелінська Христя

Кобилінський Василь
Кобилінський Охрем
Кобилінський Федір
Кублій Харитон, 1933
Лобецька Ганна
Лобецька Ніна
Лобецька Паша
Лобецький В.
Лобецький Охрем
Лобецький Павло
Мандзюк Антон
Мандзюк Іван
Мандзюк Палажка
Мандзюк Сава
Мандзюк Трохим
Мандзюк Хотина
Медвідь Іван, 1933
Мединська Ганна
Мединська Параска
Мединська Федора
Мединський Григор
Мединський Григор
Мединський Демокій
Мединський Левко
Мединський Тихін
Мищенко Антін
Мищенко Василь
Мищенко Ганна
Мищенко Гнат
Мищенко Максим
Мищенко Марія
Мищенко Настя
Мищенко Никифір
Мищенко Одарка
Мищенко Семен
Мищенко Танасько
Мищенко Хаврона
Мищенко Хома
Мищенко Ярина

Оберемчук Антін, 1933
 Оберемчук Катерина, 1933
 Оберемчук Клим, 1933
 Оберемчук Мотра, 1933
 Оверчук Микола
 Олійник Андрій
 Олійник Йосип
 Олійник Марія
 Олійник Мар'яна
 Олійник Яків
 Олійник Палажка
 Омельчук Федір і його сім'я 3 чол., 1933
 Павлівська Євгенія
 Павлівська Параска
 Павловський Павло
 Пастушенко Іван
 Пастушенко Христина
 Пацеля Григор
 Пацеля Мотра
 Пацеля Настя
 Пацеля
 Печенюк В.
 Перегон Адам
 Перегон Адам
 Перегон Архип
 Перегон Архип
 Перегон Василь
 Перегон Ганна
 Перегон Ганна
 Перегон Григор
 Перегон Данило
 Перегон Денис
 Перегон Домаха
 Перегон Іван
 Перегон Кирило
 Перегон Конон
 Перегон Макар

Перегон Максим
 Перегон Марфа
 Перегон Марфа
 Перегон Микита
 Перегон Наталка
 Перегон Олександра
 Перегон Олександра
 Перегон Палажка
 Перегон Петро
 Перегон Петро
 Перегон Романюк Пилип.
 Перегон Текля
 Перегон Тетяна
 Перегон Уляна
 Перегон Уляна
 Перегон Федір
 Перегон Федора
 Перегон Феналь
 Печенюк Прокіп
 Півень Лівон
 Півнюк Лікера
 Півнюк Марина
 Півнюк Михайло
 Півнюк Ольга
 Півнюк Петро
 Плахотнюк Денис
 Плахотнюк Іван
 Плахотнюк Марія
 Плахотнюк Пурха
 Плахотнюк Яків
 Поліщук Горпина, 1933
 Приймак Адам
 Приймак Андрій
 Приймак Іван
 Приймак Іван
 Приймак Степан
 Приймак Текля
 Приймак Фросина

Приймак Христина
 Святина Андрій
 Степанюк Григор
 Степанюк Іван
 Степанюк Катерина
 Степанюк Лікера
 Степанюк Петро
 Степанюк Сквиренко Мойсей.
 Степанюк Тимофан
 Степанюк Яків
 Ткаченко Анастасія
 Ткаченко Андрій
 Ткаченко Антін
 Ткаченко Васирина
 Ткаченко Василь
 Ткаченко Василь
 Ткаченко Ганна
 Ткаченко Єва
 Ткаченко Іван
 Ткаченко Лікера
 Ткаченко Марія
 Ткаченко Микола
 Ткаченко Мусій
 Ткаченко Ольга
 Ткаченко Софрон
 Ткаченко Тимофан
 Ткаченко Ф.
 Ткаченко Федора
 Тупчій Уляна
 Частокола Володимир
 Частокола Політон
 Чернюк Артем
 Чернюк В.
 Чернюк Василь
 Чернюк Іван
 Чернюк Максим
 Чернюк Олександр
 Чернюк Секлета

с. Гейсиха

Засноване за переказами в кінці XVI – на поч. XVII ст.

Колгосп „Комунар” був організований 1929-1930 р.р. і спеціалізувався на вирощуванні зернових та технічних культур, тваринництві. Наступного року створено колгосп «Авангард».

Загальна кількість померлих від Голодомору 1932-1933 р.р. – приблизно 500 чол, з них встановлено прізвищ – 70 чол. В селі встановлено пам'ятний хрест померлим від голоду.

Загальна кількість постраждалих, що нині проживають у селі – 84 чол.

Мартиролог жителів села Гейсиха – жертв Голодомору 1932-1933 р.р. укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1,спр. 970, арк. 43-85) та свідченнями очевидців Ткачука Ф.І. 1926 р.н.; Ткачук М.М., 1926 р.н.; та Зошук О.Є., 1924 р.н.; записаними у 2008 р. секретарем сільради Забудько В.Д, та матеріалами Ставищенського районного краєзнавчого музею.

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті.

Список подано в порядку записів у книзі реєстрації актів про смерть Гейсихської сільської ради за 1932 рік.

Маслюк Петро Миколів
 3 січня 1932 р. Діфтірія
Розуменко Іван Йосипів
 11 січня 1932 р. Від простуди

Розуменко Устя Івтух.
 14 січня 1932 р. Від старості
Сумдковський Сашко
 16 січня 1932 р. Тіф

Костенко Сашко Іванів
 17 січня 1932 р. Тиф
Маслюк Денис Власів
 25 січня 1932 р. простудився

Костенко Оксана Степанова
5 лютого 1932 р. Кровотеча, опух

Антонюк Андрій Тодось
13 лютого 1932 р. Гарячка

Розуменко Мина Василів
13 лютого 1932 р. Від простуди

Окунь Василь Самілів
14 лютого 1932 р., від гарячки

Судаковська Павлина Антонова
21 лютого 1932 р. тВід гарячки

Кукса Дмитро Семенів
4 березня 1932 р. Від гарячки

Семенюк Тетяна Іванова
10 березня 1932 р. Від старості

Зошук Герасим Триф
8 березня 1932 р., замерз

Пастушенко Андрій Федорів
11 березня 1932 р. Від старості

Дігтяр Іван Юхимів
16 березня 1932 р. Від гарячки

Савченко Галатка Павлова
17 березня 1932 р. Від старості

Маслюк Юхрем Терешків
25 березня 1932 р. Від гарячки

Окунь Вакум Андрієвич
28 березня 1932 р. От старості

Пастушенко Йосип Прохорів
28 березня 1932 р.
От старості

Тимошенко Микола Миколів
31 березня 1932 р., од гарячки

Кодубінська Ніна Трохимова
7 квітня 1932 р. Від гарячки

Розуменко Архип Окисів
16 квітня 1932 р. Від старості

Кордзен Надія Кольова
19 квітня 1932 р. Від сухот

Іванчук Надька Іванова
21 квітня 1932 р.
Від простуди

Розуменко Лотор Федорів
25 квітня 1932 р. Від гарячки

Маслюк Павло Тарасів
26 квітня 1932 р.
Від гарячки

Лобунець Іван Захарів

2 травня 1932 р.
Воспаленіє мозгів

Костенко Данило Хомів
14 травня 1932 р., від старості

Іванчукова Надька Павлова
1 червня 1932 р., діхтярія

Швець Марія
6 червня 1932 р., від простуди

Костенко Марія Митрів
16 червня 1932 р. Від простуди

Плетяний Грицько Кониськів
18 червня 1932 р. Простуда

Хуторий Тетяна Івтухова
20 червня 1932 р. Простуда

Місюренко Володимир Кирилів, 1932 р. З голоду

Костенко Варка
23 червня 1932 р, від старості

Розуменкова Явдоха Павлова
22 червня 1932 р. Простуда

Савченко Корній Прокопів
19 червня 1932 р., від старості

Розуменко Явдоха Степанова
25 червня 1932 р.
Від старості, з голоду

Маслюк Мокрина Федорова
27 червня 1932 р. Від голоду

Мрих Ганна
22 червня 1932 р. Від голоду

Потецький Омелько Софронів
27 червня 1932 р.
Від хворості в серці

Куделу Василь Харитонів
1 липня 1932 р, від тифу

Винар Хросина Марков
1 липня 1932 р. Від сухоти

Макій Хома Прокопів
4 липня 1932 р., від старості

Розуменко Петро Гнатів
7 липня 1932 р. З голоду

Прокопчук Іван Федорів
11 липня 1932 р. Від старості

П'ятничук Левко Степанів
7 липня 1932 р. Від туберкульозу кішок

Костенко Наталка Семенова
17 липня 1932 р. Від голоду

Біловус Юхим
17 липня 1932 р.
Від старості

Боткова Ганна
22 липня 1932 р. Від старості

Поліщук Мусій Авелів
28 липня 1932 р. Від старості

Семенюк Тихін Харитон
7 серпня 1932 р., від гарячки

Тимошенко Василина
30 серпня 1932 р., гарячка

Федоренко Василь Григорів
16 серпня 1932 р. Гарячка

Поліщук Макар Хаветів
2 серпня 1932 р., від старості

Поліщук Василь Іванів
17 вересня 1932 р. Простуда

Дігтяр Олекса
5 жовтня 1932 р. Зарізаний

Пастушенко Ніна
14 жовтня 1932 р. Катар шлунка

Поліщук Яків Прокопів
13 жовтня 1932 р., туберкульоз

Поліщук Лідія Степан
26 жовтня 1932 р., дифтерія

Біденко Макар Окисів
30 жовтня 1932 р. гарячка

Плахотнюкова Варка Антонова
4 листопада 1932 р., різачка

Іщук Оля, 20 листопада 1932 р.
Від старості

Куделя Явтух Іванів
25 листопада 1932 р., старість

Костенко Федір Іванів
26 листопада 1932 р., гарячка

Розуменко Іван Омелянів
29 листопада 1932 р., старість

Іванчукова Любка Павлова
3 жовтня 1932р, гарячка

Перигон Окана Пилипова, 4 листопада 1932 р., невідомо

Харчицький Гаврило Климів
31 грудня 1932 р.
Дирди П.І., свідка, 1928 р.н., су-
сідські діти **Фросина, Ігнась,**
Оляна, Іван, 1933 р.

с. Гостра Могила

Село вперше згадується в історичній літературі кінця XVI ст.

В 1930 р. в селі засновано колгосп «Росія», що супроводжувалось розкуркулюваннями, репресіями щодо тих, хто не хотів «добровільно» вступати в колгосп, і як фінал «дикої» колективізації – Голодомор.

Кількість померлих від Голодомору 1932-1933 рр. – 389 чол, встановлено прізвищ – 154 чол., постраждалих проживає в селі 147 чол.

Мартиролог жителів с. Гостра Могила – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Кублій О.Д., 1922 р.н.; Кублій Г.Р., 1923 р.н.; записаними в 2008 році Берідзе О.О., директором музею, Балю І.Ю., співробітницею музею, та за матеріалами Гостромогильської сільської ради.

Боклажук П.
 Бургела
 Бургела В.
 Бургела Горпина
 Бургела Григорій
 Бургела Денис
 Бургела К.
 Бургела Марія
 Бургела Мифодій
 Бургела С.
 Вакулюк Ганна
 Вакулюк Д.
 Вакулюк Іван
 Вакулюк Іван
 Вакулюк Килина
 Вакулюк Марко
 Вакулюк Оляна
 Вакулюк П.
 Вакулюк Семен
 Вакулюк Яків
 Вакулюк М.
 Ведмідь Антоніна
 Ведмідь Іван
 Гаврилюк Клавдія
 Гаврилюк П.
 Горобець В.
 Дишлюк Л.
 Дишлюк О.
 Дишлюк Палажка
 Добровольська
 Дубець Василь
 Дубець Г.
 Дубець Д.
 Дубець Настя
 Дубець Таня
 Заліток А.
 Заліток Василь
 Заліток Ганна
 Заліток Д.
 Заліток Д.
 Зелінська
 Зелінська Наталка
 Зелінська С.
 Зелінський Григорій
 Зелінський М.
 Клименко
 Клименко В.
 Клименко В.
 Клименко Василь
 Клименко Г.
 Клименко Г.
 Клименко Т.
 Клещ У.
 Клочко
 Клочко Вартлом
 Клочко Ганна
 Клочко Григорій
 Клочко Євдокія

Клочко І.
 Клочко Людмила
 Клочко Марія
 Клочко О.
 Клочко Палажка
 Клочко Роман
 Клочко Роман
 Клочко С.
 Клочко Степан
 Клочко Федір
 Коляда Л.
 Корнійчук Л.
 Корнійчук Маркіян
 Круцюк Андрій
 Круцюк Д.
 Круцюк Д.
 Круцюк Олександр
 Круцюк Ф.
 Кублій В.
 Кублій Григорій
 Кублій Д.
 Кублій Костянтин
 Кублій С.
 Кублій Т.
 Кублій Хаврона
 Кучерук Андрій
 Кучерук С.
 Любецький Галина
 Любецький Й.
 Медвідь Григорій
 Медвідь О.
 Нежиборська К.
 Нежиборська Олена
 Оберемчук Є.
 Оберемчук М.
 Оберемчук Санька
 Оберемчук Ф.
 Оберемчук Фросина
 Омельчук
 Омельчук Г.
 Омельчук З.
 Омельчук Іван
 Омельчук М.
 Омельчук Мотря
 Омельчук С.
 Пархомчук Влас
 Півнюк
 Півнюк
 Півнюк Василь
 Півнюк Василь
 Півнюк Демид
 Півнюк З.
 Півнюк Іван
 Півнюк Левко
 Півнюк Олекса
 Півнюк Петро
 Півнюк Петро
 Півнюк Петро

Півнюк Роман
 Півнюк С.
 Півнюк Т.
 Півнюк Текля
 Півнюк Трохим
 Півнюк Фросина
 Поліщук
 Поліщук
 Поліщук
 Поліщук Адам
 Поліщук Василь
 Поліщук Г.
 Поліщук О.
 Поліщук Р.
 Поліщук Сава
 Поліщук Тарас
 Поліщук Явдокія
 Рачок Я.
 Рябий І.
 Слюсар І.
 Слюсар Соломія
 Хавронюк Євтух
 Хавронюк Катерина
 Хавронюк Настя
 Хавронюк О.
 Шевчук Д.
 Шевчук Степан

с. Гостра Могила. Пам'ятник жертвам Голодомору, встановлений у 1991 році на місці масових поховань. Ініціатор встановлення пам'ятника – Дубець Г.М.

**с. Іванівка (до 1946 року – с. Янишівка)
і с. Богатирка**

с. Богатирка. Пам'ятна стела жертвам Голодомору 1932-1933 років на сільському кладовищі, встановлена 05.05.2008 року. Художник Доліненко П.П., ініціатор встановлення – сільський голова Диркач Ю.Ю.

Голодомору 1932-1933 рр. укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 970, арк. 80-119) та свідченнями очевидців Бомко А.М., 1921 р.н.; Шевчук О.І., 1927 р.н., записаними в 2005 році Фареник С.В., секретарем сільської ради, а також за матеріалами Ставищенського районного краєзнавчого музею.

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті. Записи подано в порядку розміщення у книзі записів актів про смерть Янишівської сільської ради за 1932 рік.

Харчицький Гаврило

31 грудня 1932 р. Гарячка

Гончар Марина Гнатова

12 січня 1932 р. Старість

Вегера Віра Сергійова

25 січня 1932р. Простуда

Карпенко Христина Климова

11 лютого 1932 р., старість

Поліщук Семен Василів

1932р.

Фареник Василь Іванів

13 лютого 1932 р. Від ожога

Манзієвська Хросина

15 лютого 1932 р.

Від врспаленія льохких

Ястремська Олена

Пилипова, 26 лютого 1932 р.

Від старості

Лезкт Михайло Матвій

5 березня 1932 р.

Воспаленіє мозгів

Бабій Галина Васильова

11 березня 1932 р., від воспале-
нія мозгів

Навроцький Антін Манілів

22 березня 1932 р. Від катраль-
ного воспаленія легень

Кузьмінський Антін Фіналів

24 березня 1932 р., від воспале-
нія легень

Мельник Наталка Максимова

6 квітня 1932 р. Від старості

Денисюк Василь

15 квітня 1932 р.

Слинько Федоска Савовна

23 квітня 1932 р. Від старості

Лемешко Іван Антонів

28 травня 1932 р.

Вродився мертвий

Коломієць Іван

27 травня 1932 р. Від старості

Фареник Одарка

Михеєва, 11 червня 1932 р.

Туберкульоз

Олійник Марія Олексова

14 червня 1932 р.

Воспаленіє легень

Драмарецький Андрій

Семенів

29 червня 1932 р.

Села Іванівка та Богатирка майже злились в одне.

Колись с. Іванівка називалось Янишівка, жили тут три брати Янишівські. У 1946 році Янишівку перейменовано на Іванівку.

В 1929 році було організовано ТСОЗ «Досвід», перетворений в 1930 році в сільськогосподарську артіль «Новий шлях».

Вцілілі архівні документи свідчать, що уже за один грудневий місяць 1932 року в селі померло 43 жителі. Загалом же Бомко А.М., 1921 р.н.; Шевчук О.І., 1927 р.н., та інші старожили села – очевидці трагедії назвали кількість померлих у селах від Голодомору приблизно 1500 чол.

В місцях масових поховань в селі Іванівка на центральному кладовищі в 1996 році встановлений пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 рр., а також скульптура жертвам Голодомору 1932-1933 рр.

Нині в селах проживає 210 постраждалих від голоду.

Мартиролог жителів с. Іванівка – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 970, арк. 80-119) та свідченнями очевидців Бомко А.М., 1921 р.н.; Шевчук О.І., 1927 р.н., записаними в 2005 році Фареник С.В., секретарем сільської ради, а також за матеріалами Ставищенського районного краєзнавчого музею.

Був слабий 6 місяців

Бомко Мартин Романів

1 липня 1932 р.

Від воспаленія легень

Карпенко Григор Петрів

6 липня 1932 р. Від сухотів

Ткач Мотря

10 липня 1932 р. Від старості

Демченко Владимир Григорів

11 липня 1932 р.

Туберкульоз легенів

Савицький Олександр

Григорова

15 липня 1932 р. Від гарячки

Бойко Тодор Трохимів

18 липня 1932 р. невідомо

Соєнко Ганна Федот

25липня 1932 р. Невідомо

Бомкова Ніна Хомова

29липня 1932 р. Невідомо

Зозулинський Григор

Яковів, 2 червня 1932 р.

Невідомо

Карпенко Федора

Івановна, 13 серпня 1932 р.

Від старості
Паланський Іван Василів
 5 вересня 1932 р. Гарячка
Віленський Лукаш Іванів
 6 вересня 1932 р.
 Воспаленіє кишек
Драмарецька Ярина Іванова
 16 вересня 1932 р.,
 від старості літ
Присаліцький Антін Людвигів
 27 вересня 1932 р. Різак,
 дизентерія

Чертевська Марія Семенова
 1 жовтня 1932 р., тиф
Івашкевич Петро Дмитрів
 24 жовтня 1932 р.,
 від старості
Білецька Олександра
 2 листопада 1932 р.
 Каліка, хвора
Сівкович Ольга Арсенюва
 4 жовтня 1932 р. Від кашлю
Сівкович Марфа
 7 листопада 1932 р.

Від старості
Фареник Василь Іванів
 25 листопада 1932 р.
 Воспаленіє легень
Крупа Василь Іванів
 6 грудня 1932 р.
 Туберкульоз легенів
Денисюк Тодоська Іванова
 8 грудня 1932 р.
Свистун Галина Никонова
 31 грудня 1932 р.

с. Журавлиха

Загальна кількість померлих в роки Голодомору 1932-1933 років – 800 чол., встановлено прізвищ – 594 чол.

В селі зведений пам'ятний хрест жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів с. Журавлиха – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 970. 120-154). В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів розміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті. Список подано в порядку розміщення записів у книзі реєстрації актів про смерть Журавлиської сільської ради за 1932 рік.

Калінін Павло Онисів
 11 січня 1932 р. Старість
Тропотяга Петро Петрів
 28 січня 1932 р. Старість
Кубарський Софрон Петрович, 26 січня 1932 р.
 Старість
Пономаренко Химка Іванова, 4 лютого 1932 р.
 Старість
Марущак Дмитро Терешків
 18 березня 1932 р., невідомо
Зледенна Олена Семенов.
 27 березня 1932 р. Невідомо
Тропотяга Гапка Опанасов.
 28 березня 1932 р.
 Від народження дитини
Литвинець Вігидій Петрович
 31 березня 1932 р. Невідомо
Поліщук Федора Микитова
 17 квітня 1932 р. Невідомо
Корнієнко Степан Мусіїв, 27 травня 1932 р.
 Від простуди
Загоруйко Софія Прокопова
 15 травня 1932 р. Невідомо

Загоруйко Трохим Іванів
 11 червня 1932 р. Простуда
Ошийко Софія Аврамова
 28 червня 1932 р. Голод
Литвинець Ганна Юхимова
 31 липня 1932 р., голод
Литвинець Юхим
 7 липня 1932 р. Невідомо
Литвинець Антоха Юхимова
 27 червня 1932 р. Невідомо
Литвинець Трохим Іванів
 13 липня 1932 р., старість
Яценко Мусій Ливкі
 23 липня 1932 р. Старість
Поліщук Фидора Микитова
 15 квітня 1932 р.
Ломака Михайло Федьків, 31 липня 1932 р.
 Невідомо
Корнієнко Ганна Сакова
 30 липня 1932 р. Невідомо
Коротун Яків Захарків
 30 серпня 1932 р., невідомо
Корнієнко Ониська Михтодова, 9 вересня 1932 р.
 Старість

Дишлюк Одарка Савкова
 23 вересня 1932 р. Невідомо
Яценко Химка Конова
 26 вересня 1932 р., невідомо
Москалюк Ольга Антонович, 11 листопада 1932 р. Старість
Іщук Ярема Семенів
 4 жовтня 1932 р. Невідомо
Демченко Ганна Дем'ян.
 19 жовтня 1932 р., невідомо
Михальченко Трохим Касянів, 28 жовтня 1932 р.
 Старість
Загоруйко Химка Іванова
 4 листопада 1932 р. Невідомо
Богдан Устина Тимоф.
 17 листопада 1932 р. Невідомо
Коглинський Вівсей Васильов
 6 грудня 1932 р. Старість
Корнієнко Варка Григоров.
 1 грудня 1932 р. Невідомо
Іщук Федора Яремова
 10 грудня 1932 р. Невідомо
Січкарь Марія Гнатова
 21 грудня, старість

Мартиролог жителів с. Журавлиха – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Голубенок Я.А., 1918 р.н.; Лук'янчук О.Є., 1929 р.н.; Нещенко П.І., 1930 р.н.; Тропотяги Я.Є., 1918 р.н.; Костенко О.М., 1927 р.н.; Данилюк О.С., 1911 р.н.; Литвинець Я.Т., 1921 р.н.; записаними у 1991-1993 роках.

Враховуючи те, що багатьох свідків уже немає серед живих і відповідно немає змоги уточнити імена та по батькові названих ними померлих від голоду односельців, подаємо списки в тому вигляді, в якому вони були передані редакційно-видавничій групі по створенню обласного тому Національної книги пам'яті.

Баран П.Д.
 Басилькевич М.П.
 Богдан В.А.
 Богдан Г.В.
 Богдан Г.В.
 Богдан Д.
 Богдан І.Д.
 Богдан Н.
 Богдан О.П.
 Богдан П.
 Богдан П.
 Богдан Ф.П.
 Бойко А.О.
 Бойко І.М.
 Бойко М.
 Бойко М.
 Бойко О.
 Бойко О.
 Бойко О.М.
 Бойко О.Н.
 Бойко Т.
 Василенко А.О.
 Василенко Г.В.
 Василенко Г.В.
 Василенко Г.Т.
 Василенко Г.Т.
 Василенко І.В.
 Василенко І.Т.
 Василенко М.В.
 Василенко М.Т.
 Василенко П.
 Василенко П.
 Василенко П.
 Василенко П.Т.
 Василенко Ф.
 Василенко Ф.Т.
 Василенко Ф.Т.
 Василенко Я.Т.
 Василенко Я.Т.
 Гайдаєнко В.К.
 Гайдаєнко Г.К.
 Гайдаєнко К.
 Гайдаєнко Н.
 Гайдаєнко О.К.
 Гайдаєнко П.
 Гайдаєнко Т.К.
 Голуб Г.
 Голуб М.
 Голуб М.М.
 Голубенко Г.
 Голубенко Г.
 Голубенко Г.А.
 Голубенко Г.Д.
 Голубенко Г.Д.
 Голубенко Д.С.
 Голубенко І.А.
 Голубенко І.С.
 Голубенко К.Д.

Голубенко Л.К.
 Голубенко М.
 Голубенко М.
 Голубенко М.В.
 Голубенко М.Д.
 Голубенко П.В.
 Голубенко С.А.
 Голубенко С.П.
 Голубенко С.С.
 Голубенко Т.І.
 Голубенко Я.Д.
 Голубенко З.Я.
 Голубенко М.К.
 Голубенко О.К.
 Голубенко С.І.
 Голубенко Я.Ф.
 Грабелюк А.М.
 Грабелюк М.Т.
 Грабелюк Н.М.
 Грабелюк О.Г.
 Гуртовенко Л.М.
 Гуртовенко М.М.
 Гуртовенко Н.
 Гуртовенко Я.
 Демченко А.
 Демченко Г.
 Демченко Д.
 Демченко І.Л.
 Демченко Й.
 Демченко К.Л.
 Демченко М.В.
 Демченко О.
 Демченко Т.
 Демченко Ф.
 Демченко Ф.
 Демченко Я.В.
 Дишлюк І.С.
 Дишлюк І.С.
 Дишлюк П.С.
 Дишлюк П.С.
 Дишлюк П.С.
 Дишлюк С.С.
 Дишлюк С.С.
 Єзерська Г.
 Єзерська Г.М.
 Єзерська М.
 Єзерська М.М.
 Єзерська О.М.
 Єзерський В.Г.
 Єзерський Г.Г.
 Єзерський М.
 Загоруйко
 Загоруйко
 Загоруйко Г.
 Загоруйко Г.А.
 Загоруйко Г.В.
 Загоруйко Г.К.
 Загоруйко Г.С.

Загоруйко Д.А.
 Загоруйко Д.А.
 Загоруйко Д.А.
 Загоруйко І.Г.
 Загоруйко І.Г.
 Загоруйко І.Н.
 Загоруйко І.П.
 Загоруйко К.П.
 Загоруйко М.Д.
 Загоруйко М.С.
 Загоруйко Н.П.
 Загоруйко О.П.
 Загоруйко П.
 Загоруйко П.А.
 Загоруйко С.
 Загоруйко С.А.
 Загоруйко Т.І.
 Загоруйко У.
 Загоруйко Я.І.
 Загоруйко Я.І.
 Здоровило Я.І.
 Злиденний К.
 Злиденний К.
 Іщук К.
 Іщук К.
 Іщук Н.Л.
 Іщук С.Н.
 Іщук С.Я.
 Іщук У.
 Козій
 Козій
 Козій В.Ю.
 Козій Є.
 Козій І.М.
 Козій І.Ю.
 Козій М.
 Козій М.
 Козій М.
 Козій М.Ю.
 Козій М.Ю.
 Козій М.Ю.
 Козій М.Ю.
 Козій М.Ю.
 Козій О.Ю.
 Козій П.Ю.
 Козій С.
 Козій Т.Ю.
 Козій Ю.
 Козій Ю.
 Козій Я.Ю.
 Корнієнко А.Л.
 Корнієнко А.М.
 Корнієнко А.С.
 Корнієнко Є.С.
 Корнієнко З.С.
 Корнієнко І.Т.
 Корнієнко Й.
 Корнієнко К.
 Корнієнко К.М.

Корнієнко К.С.
 Корнієнко К.Ю.
 Корнієнко Л.
 Корнієнко М.Є.
 Корнієнко М.Л.
 Корнієнко М.О.
 Корнієнко М.Ю.
 Корнієнко Н.Л.
 Корнієнко О.Т.
 Корнієнко О.Ю.
 Корнієнко П.Л.
 Корнієнко С.М.
 Корнієнко С.Т.
 Королевич Д.
 Королевич О.С.
 Королевич С.
 Королевич С.
 Королевич С.
 Коротун
 Коротун
 Коротун І.
 Коротун К.
 Коротун С.
 Коротун С.
 Коротун С.
 Коротун С.І.
 Коротун Ф.
 Коротун Ю.
 Коротун Ю.
 Костенко В.Р.
 Костенко В.Р.
 Костенко Г.
 Костенко Г.Р.
 Костенко І.І.
 Костенко І.С.
 Костенко М.В.
 Костенко М.Р.
 Костенко Р.С.
 Костенко С.Р.
 Кошинська Г.
 Кошинська Г.І.
 Кошинська М.П.
 Кошинська Н.І.
 Кошинська Н.П.
 Кошинська Т.
 Кошинський Г.І.
 Кошинський Д.І.
 Кошинський І.
 Кошинський І.П.
 Кошинський О.І.
 Кошинський Т.І.
 Кравчук А.
 Кравчук А.З.
 Кравчук Г.С.
 Кравчук Д.
 Кравчук І.С.
 Кравчук Л.
 Кравчук М.
 Кравчук М.С.

Кравчук П.С.
 Кравчук Х.
 Кравчук Я.
 Кукса А.
 Кукса В.А.
 Кукса В.Л.
 Кукса В.Ф.
 Кукса Л.А.
 Кукса Л.А.
 Кукса М.Л.
 Кукса Н.
 Кукса П.
 Кукса Ю.
 Кулик М.
 Кулик М.
 Кулик П.М.
 Литвинець
 Литвинець
 Литвинець
 Литвинець В.В.
 Литвинець В.П.
 Литвинець В.П.
 Литвинець Г.
 Литвинець Г.П.
 Литвинець Г.П.
 Литвинець Д.О.
 Литвинець І.В.
 Литвинець І.М.
 Литвинець М.
 Литвинець М.
 Литвинець М.
 Литвинець М.І.
 Литвинець П.
 Литвинець П.В.
 Литвинець П.М.
 Литвинець П.Ф.
 Литвинець С.
 Литвинець С.М.
 Литвинець Т.
 Литвинець У.
 Литвинець У.М.
 Литвинець У.С.
 Литвинець Ф.В.
 Литвинець Ф.О.
 Литвинець Х.
 Литвинець Ю.
 Литвинець Ю.
 Литвинець Я.П.
 Лоїнський В.І.
 Ломака І.
 Ломака Л.
 Ломака Х.
 Ломака Я.
 Лосінський Г.І.
 Лосінський І.
 Луценко К.Ф.
 Лянозова Я.Х.

Мартинюк В.М.
 Мартинюк В.М.
 Мартинюк Г.О.
 Марущак Г.Ф.
 Марущак О.
 Марущак П.О.
 Марущак Ф.Ф.
 Михальченко А.А.
 Михальченко Г.
 Михальченко Г.А.
 Михальченко Г.Г.
 Михальченко Л.А.
 Михальченко М.А.
 Михальченко М.А.
 Михальченко С.А.
 Михальченкол Л.
 Москалюк А.
 Москалюк К.
 Нещенко В.М.
 Нещенко І.Т.
 Нещенко М.Т.
 Нещенко О.І.
 Нещенко О.І.
 Нещенко С.
 Олійник А.
 Олійник І.С.
 Олійник М.
 Олійник П.
 Олійник П.
 Олійник Т.
 Осадча М.
 Осадча Х.
 Ошийко А.З.
 Ошийко Г.З.
 Ошийко І.І.
 Ошийко І.С.
 Ошийко М.
 Ошийко М.М.
 Ошийко М.М.
 Ошийко Н.З.
 Ошийко О.М.
 Ошийко С.
 Ошийко С.
 Ошийко С.
 Ошийко С.З.
 Ошийко Ф.І.
 Ошийко Ф.М.
 Ошийко Я.О.
 Паламаренко Г.
 Паламаренко Г.С.
 Паламаренко К.С.
 Паламаренко С.С.
 Пилипець І.
 Пилипець М.І.
 Пилипець О.І.
 Поліщук Г.С.
 Поліщук І.М.
 Поліщук І.Р.

Поліщук М.
 Поліщук П.В.
 Поліщук П.І.
 Поліщук П.Р.
 Пономаренко Г.
 Пономаренко Г.
 Пономаренко С.
 Потрап
 Потрап В.
 Потрап І.
 Потрап К.
 Потрап О.
 Пустовіт
 Пустовіт
 Пустовіт Г.
 Пустовіт І.Г.
 Пустовіт Н.Г.
 Пустовіт О.
 Пустовіт С.
 Пустовіт Т.Г.
 Пустовіт Ф.Г.
 Ратушний М.Ф.
 Ратушний О.Г.
 Ратушний Ф.О.
 Руденко А.
 Рукумень Г.О.
 Рукумень О.І.
 Свистун Й.С.
 Свистун М.С.
 Свистун С.
 Свистун С.С.
 Свистун Т.С.
 Сербин К.
 Сербин Х.
 Сербін А.І.
 Сербін І.
 Сербін М.
 Сербін М.
 Сидоренко І.С.
 Сидоренко І.С.
 Сидоренко Н.С.
 Сидоренко С.
 Сидоренко С.
 Сидоренко С.Т.
 Сидоренко Т.
 Сидоренко Х.
 Синько Г.С.
 Синько І.С.
 Синько О.С.
 Синько С.
 Січкач
 Січкач В.Т.
 Січкач Г.Т.
 Січкач К.
 Січкач К.Т.
 Січкач П.Т.
 Січкач Т.
 Славінська

Славінська
 Славінська
 Славінська Г.С.
 Славінська К.І.
 Славінська Л.Т.
 Славінська М.
 Славінська П.
 Славінська П.
 Славінська П.Т.
 Славінська Я.
 Славінський
 Славінський А.П.
 Славінський А.Т.
 Славінський І.І.
 Славінський І.Я.
 Славінський Й.П.
 Славінський М.П.
 Славінський П.
 Славінський П.П.
 Славінський С.П.
 Славінський Т.
 Славінський Г.П.
 Слизченко А.
 Слизченко А.
 Слизченко А.
 Слизченко А.
 Слизченко І.Д.
 Слизченко К.А.
 Слизченко К.А.
 Слизченко П.
 Слизченко Х.А.
 Слизченко Я.
 Смілян А.С.
 Сокирко В.І.
 Сокирко В.М.
 Сокирко Д.
 Сокирко М.
 Сокирко М.Д.
 Сокирко Я.М.
 Суська
 Суська
 Суська Г.С.
 Суська К.С.
 Суська У.
 Суський Г.Т.
 Суський І.Г.
 Суський П.Г.
 Суський С.П.
 Суський С.Т.
 Терещук А.Є.
 Терещук В.І.
 Терещук Г.
 Терещук Г.І.
 Терещук Є.А.
 Терещук І.А.
 Терещук М.
 Терещук М.І.
 Терещук С.Є.

Терещук Ф.
 Терещук Ф.Г.
 Терещук Ф.Г.
 Терещук Я.Є.
 Терищук А.
 Терищук Я.Ю.
 Ткачук А.С.
 Ткачук І.А.
 Ткачук К.М.
 Ткачук М.А.
 Ткачук М.А.
 Ткачук М.І.
 Ткачук О.Ю.
 Ткачук О.Ю.
 Ткачук П.
 Ткачук П.А.
 Ткачук Т.С.
 Христюк А.Ф.
 Христюк І.Ф.
 Цілуйко А.
 Цілуйко В.Є.
 Цілуйко Г.
 Цілуйко Г.Є.
 Цілуйко М.
 Цілуйко М.
 Цілуйко М.Є.
 Цілуйко М.С.
 Цілуйко О.
 Цілуйко П.
 Цілуйко П.Г.
 Цілуйко С.
 Цілуйко С.М.
 Цілуйко С.Т.
 Цілуйко Т.
 Цілуйко Т.С.
 Цілуйко У.
 Цілуйко Я.С.
 Шабатин І.Я.
 Шабатин М.
 Шабатин М.
 ШабатинЛ.
 Шинкаренко В.А.
 Шинкаренко І.Я.
 Шинкаренко М.В.
 Шинкаренко М.Т.
 Шинкаренко М.Я.
 Шинкаренко Х.
 Шинкаренко Я.
 Шинкаренко Я.Г.
 Шинкаренко Я.Т.
 Яновська М.І.
 Яновська М.І.
 Яновський В.І.
 Яновський І.П.
 Яновський П.І.
 Яновський С.
 Яновський Я.І.
 Яценко В.

Яценко В.О.
Яценко Г.М.
Яценко Г.О.
Яценко Г.П.
Яценко І.В.
Яценко І.В.
Яценко І.П.
Яценко І.П.
Яценко І.П.
Яценко К.М.
Яценко Л.М.

Яценко Л.Я.
Яценко М.
Яценко М.В.
Яценко М.М.
Яценко М.М.
Яценко М.Т.
Яценко Н.В.
Яценко Н.Я.
Яценко О.
Яценко О.
Яценко П.

Яценко П.Л.
Яценко П.М.
Яценко С.
Яценко С.В.
Яценко С.В.
Яценко Т.К.
Яценко У.
Яценко Я.В.
Яценко Я.О.

с. Красилівка

Виникло на межі XVII- XVIII ст., одержавши назву від протікаючої через село річки.

В 1929 році було три ТСОЗи: «За краще життя», «Хлібороб», «Незаможник». Далі вони розпадаються і в 1931 році організовано два колгоспи «Наша надія» та «За краще життя».

За свідченнями очевидців від штучного голоду в 1932-1933 роках померло понад 2000 душ. На цвинтарі й досі видніються сліди від семи братських могил, де ховали жертв голодомору, проте встановити прізвища вдалось лише 858 чол. В 1989 році на місці поховань споруджений пам'ятний знак «Жертвам Голодомору».

В державному архіві Київської області збереглися фрагменти книги реєстрації актів про смерть Красилівської сільської ради лише з 30 травня по 29 липня 1932 року.

Мартиролог жителів села Красилівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 970, арк. 155-169, 976, арк. 1-35).

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті. Списки подано в порядку їх розміщення у книзі реєстрації актів про смерть.

Ткачук Катерина Іванівна

30 травня 1932 р. Недокрів'я

Данилюк Іван

1 червня 1932 р., малярзм стареческий

Головатюк Себест. Дмитрів

1 червня 1932 р.

Ломачевський Дмитро

1 червня 1932 р. Гостре недокрів'я

Труська Катерина Антон

1 червня 1932 р. Запалення легенів

Дводенний Володька Радіонів

5 червня 1932 р.

Рудий Сергій

2 червня 1932 р.

Каліка Света Павлова

11 червня 1932 р. Гостре недокрів'я

Бурлака Андрей

29 червня 1932 р., черевний тиф

Брунько Ганна

29 червня 1932 р. Старческий малярзм

Ткач Хома Іванів

4 липня 1932 р., старческий малярзм

Палтик Варка

4 липня 1932 р. Старческий малярзм

Антонюк Савка Миронів

6 липня 1932 р. Гостре недокрів'я

Мальовий Семен Сидоров

8 липня 1932 р.

Зайчук Милан

8 липня 1932 р.

Щербина Трохим Аріонів

14 липня 1932 р.

Копитник Іван Сергій

17 липня 1932 р.

Олійник Яків Мих.

16 липня 1932 р.

Мазуренко Микита Антонів.

16 липня 1932 р.

Вовка Марфа Трохимов.

10 липня 1932 р.

Мельник Ганна Макаров.

21 липня 1932 р.

Труська Ніна Никифор.

23 липня 1932 р.

Кулібаба Оксана

30 липня 1932 р.

Усатюк Марія

27 липня 1932 р., гостре недокрів'я

Кулібаба Ганна Максимов.

29 липня 1932 р.

Мартиролог жителів с. Красилівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Ткач Т.В., 1909 р.н., Мельник М.М., 1919 р.н., Полотняк Г.О., 1902 р.н., Атаманенко Я.К., 1911 р.н., Труської М.Л., 1906 р.н., зібраними у 2008 р. Берідзе О.О., директором музею, та Бало І.Ю., співробітницею музею, матеріалами Ставищенського районного краєзнавчого музею та Красилівської сільської ради.

Альмужна В.
 Альмужна М.
 Альмужна О.
 Альмужна О.
 Альмужна О.
 Альмужна П.
 Альмужна П.
 Альмужна Ф.
 Альмужний Г.
 Альмужний І.
 Альмужний Й.
 Альмужний П.
 Альмужний П.С.
 Альмужний Ю.
 Альмужний Ю.В.
 Антонюк А.
 Антонюк А.С.
 Антонюк В.
 Антонюк Г.
 Антонюк Т.
 Антонюк Ф.
 Артемон Д.
 Артемон П.
 Атаменко Є.
 Атаменко І.
 Атаменко К.
 Атаменко П.
 Атаменко С.
 Атаменко С.
 Барганівська М.
 Бачинська О.
 Беман С.М.
 Бецман А.
 Бецман Б.
 Бецман Г.
 Бецман М.
 Бецман М.Р.
 Бецман С.
 Бецман Х.
 Бецман Ю.
 Бецман Я.
 Біднюк Г.
 Біднюк П.
 Біднюк Т.
 Білоброва Г.
 Богачук О.
 Богачук П.
 Богачук П.
 Бойко Є.
 Бойко С.
 Бойко Т.
 Букша В.К.
 Букша І.Г.
 Букша О.К.
 Букша С.К.
 Букша С.К.
 Бурлака
 Бурлака А.А.

Бурлака В.
 Бурлака В.
 Бурлака Г.
 Бурлака Г.
 Бурлака Д.П.
 Бурлака І.
 Бурлака І.П.
 Бурлака К.
 Бурлака Л.
 Бурлака Л.
 Бурлака М.
 Бурлака М.
 Бурлака М.
 Бурлака М.А.
 Бурлака Н.
 Бурлака Н.
 Бурлака О.
 Бурлака О.
 Бурлака П.
 Бурлака П.А.
 Бурлака Р.
 Бурлака Т.
 Бурлака Я.
 Бурлака П.А.
 Василецька Д.П.
 Василецька Є.І.
 Василецький В.
 Вишнівська
 Вишнівський
 Войцехівська
 Войцехівська О.
 Войцехівський
 Войцехівський Л.
 Головатюк Г.
 Головатюк І.
 Головатюк І.
 Головатюк К.
 Головатюк Л.
 Головатюк М.
 Головатюк О.
 Головатюк О.
 Головатюк П.
 Головатюк С.
 Головатюк С.
 Головатюк С.
 Головатюк С.
 Головатюк Я.
 Гончарук А.
 Гончарук М.
 Гончарук М.
 Гончарук А.
 Гончарук В.
 Гончарук Г.
 Гончарук Г.
 Гончарук Г.
 Гончарук Г.
 Гончарук Г.
 Гончарук Г.
 Гончарук Г.С.
 Гончарук Є.
 Гончарук Є.

Гончарук І.
 Гончарук М.
 Гончарук М.Г.
 Гончарук Н.
 Гончарук О.
 Гончарук П.Г.
 Гончарук С.
 Гончарук С.
 Гончарук Т.
 Гончарук Ф.
 Гончарук Я.
 Гончарук Я.
 Гончарук Я.
 Горда Х.С.
 Гринюк К.Н.
 Гринюк Н.
 Гритиман Д.
 Гритиман П.
 Гритиман Т.
 Гудзилович Ф.
 Гудзилович
 Гудзилович А.
 Гудзилович А.Л.
 Гудзилович Л.Л.
 Гудзилович О.
 Гудзилович О.Л.
 Гула П.
 Гулий О.
 Гуртовенко Ф.
 Данилюк Є.
 Данилюк К.І.
 Данилюк М.
 Данилюк М.
 Данилюк М.
 Данилюк М.І.
 Данилюк С.
 Данилюк С.І.
 Данилюк Ф.
 Данилюк Ю.
 Данилюк Я.
 Дармограй Л.
 Дармограй О.
 Дармограй Ф.
 Даценко Г.А.
 Даценко Л.М.
 Даценко С.Г.
 Даценко Т.Г.
 Дворська Г.
 Дворська С.
 Дворський Є.
 Дворський І.
 Дворський І.
 Дворський Л.
 Дворський О.
 Дворський О.
 Дворський О.
 Дворський П.
 Дворський Р.

Дворський Ф.П.
 Денисюк Г.
 Денисюк Г.
 Денисюк Я.
 Дітяр Р.
 Діхтяр А.
 Діхтяр Іван
 Діхтяр М.
 Діхтяр М.
 Діхтяр С.
 Дудник О.
 Дудник
 Дудник А.
 Дудник Б.
 Дудник В.
 Дудник В.
 Дудник Г.
 Дудник Л.
 Дудник М.
 Дудник М.
 Дудник М.
 Дудник М.
 Дудник М.
 Дудник М.
 Дудник М.О.
 Дудник Н.
 Дудник Н.
 Дудник О.
 Дудник П.
 Дудник П.
 Дудник П.
 Дудник С.
 Дудник Т.
 Дудник Ф.
 Дудник Х.
 Дудник Х.
 Дудник Ю.
 Дудник Я.
 Забудько А.
 Забудько А.
 Забудько В.Г.
 Забудько Г.
 Забудько Д.
 Забудько К.А.
 Забудько К.Й.
 Забудько К.П.
 Забудько П.І.
 Забудько П.П.
 Забудько С.
 Забудько Ф.
 Забудько Я.
 Завадський Д.
 Зайчук О.
 Зайчук Ф.
 Зайчук А.
 Зайчук А.
 Зайчук В.
 Зайчук В.
 Зайчук В.К.
 Зайчук Г.

Зайчук Д.
 Зайчук Ж.
 Зайчук І.
 Зайчук К.
 Зайчук М.
 Зайчук М.
 Зайчук М.
 Зайчук М.
 Зайчук М.
 Зайчук М.К.
 Зайчук Н.
 Зайчук Н.
 Зайчук Н.
 Зайчук О.
 Зайчук О.
 Зайчук О.
 Зайчук О.
 Зайчук П.
 Зайчук С.
 Зайчук С.
 Зайчук Т.
 Зайчук Т.
 Зайчук Т.
 Зайчук Ф.
 Зайчук Ю.
 Зайчук Я.
 Зайчук Я.
 Іваненко Клим
 Іваненко П.
 Іваненко Прокіп
 Іваненко Світлана
 Іваненко Ярина
 Каменська Г.
 Камінська Ганна
 Камінський Василь
 Камінський Ганна
 Камінський Іван
 Камінський Оксана
 Карпенк Гапка
 Карпенко А.
 Карпенко Вакула
 Карпенко Гапка
 Карпенко І.
 Карпенко іван
 Карпенко Пестя
 Карпенко Тимофій
 Клзирський В.
 Клзирський Степан
 Коберник М.
 Коберник М.
 Коберник Максим
 Коберник Ніна
 Кобзар Данько
 Кобзар Т.
 Ковтун
 Ковтун Єва
 Ковтун Надія
 Ковтун Ольга
 Ковтун Петро
 Ковтун Ю.

Козирська Г.
 Козирська Домка
 Козирський В.
 Козирський Іван
 Козирський Семен
 Козирський Яким
 Коломієць Іван
 Коломієць Роман
 Конопко Й.
 Конопко Лукія
 Коритник
 Коритник Андрій
 Коритник Антоніна
 Коритник Василь
 Коритник Василь
 Коритник Г.
 Коритник Ганна
 Коритник Іван
 Коритник Микита
 Коритник Мина
 Коритник Сава
 Коритник Соломія
 Коритник Я.
 Кравець
 Кравець А.
 Кравець Андрій
 Кравець Василь
 Кравець Галина
 Кравець Д.
 Кравець Демид
 Кравець Домка
 Кравець Єлизавета
 Кравець Іван
 Кравець Іван
 Кравець Іван
 Кравець Катерина
 Кравець Кирило
 Кравець Лавро
 Кравець Марина
 Кравець Марія
 Кравець Марія
 Кравець Меланка
 Кравець Мотря
 Кравець Н.
 Кравець Н.
 Кравець Надія
 Кравець Настя
 Кравець Наум - 10 чоловік родини
 Кравець Никифор
 Кравець Олена
 Кравець Пилип
 Кравець Прокіп
 Кравець С.
 Кравець Т.
 Кравець Тетяна
 Кравець Югіна
 Кравець Явдоха

Кравець Явдоха
 Кравчук
 Кравчук Анатолій
 Кравчук Василь
 Кравчук Володимир
 Кравчук Домка
 Кравчук Женя
 Кравчук Іван
 Кравчук Іван
 Кравчук М.
 Кравчук М.
 Кравчук Марія
 Кравчук Марія
 Кравчук Микола
 Кравчук Михайло
 Кравчук П.
 Кравчук Петро
 Кравчук Пилип
 Кравчук Пилип
 Кравчук С.
 Кравчук С.
 Кравчук Семен
 Кравчук Степан
 Кравчук Т.
 Кравчук Т.
 Кравчук Т.
 Кравчук Тодось
 Кравчук Х.
 Кравчук Яків
 Крикун
 Крикун
 Крикун
 Крикун
 Кулик
 Кулик Єва
 Куліба Василь
 Куліба Олена
 Куліба П.
 Куліба Явдоха
 Кулібаба
 Кулібаба Іван
 Кулібаба К.
 Кулібаба Кость
 Кулібаба М.
 Кулібаба Меланка
 Кулібаба Сак
 Кулібаба Т.
 Кулібаба Тодось
 Кулібаба Тодоська
 Кулібаба Я.
 Кульчицька Марфа
 Кульчицька Т.
 Куца Ніна
 Куца Я.
 Куций Іван
 Куций П.
 Кучер Васирина
 Кучер Д.

Кучер Демян
 Кучер І.
 Кучер Ілько
 Кучер К.
 Кучер Левко
 Кучер Марія
 Кучер Марко
 Кучер Михайло
 Кучер Мотрона
 Кучер Н.
 Кучер Надія
 Кучер Настя
 Кучер Наталка
 Кучер Олександр
 Кучер Олександр
 Кучер Олександра
 Кучер Олена
 Кучер Параска
 Кучер Сергій
 Кучер Тарас
 Кучер Тетяна
 Кучер Федот
 Кучер Харитина
 Ломачинський Адам
 Ломачинська Ганна
 Ломачинський Д.
 Ломачинський О.
 Ломачинська Васирина
 Мартинюк К.
 Мартинюк Олександр
 Марчук В.
 Марчук В.
 Марчук Василь
 Марчук Ганна
 Марчук Ганна
 Марчук Гнат
 Марчук Іван
 Марчук Лазар
 Марчук Оксана
 Марчук Петро
 Марчук Тетяна
 Марчук Харитина
 Махаринська
 Махаринська Галина
 Махаринська Галина
 Махаринська Галя
 Махаринська Лукера
 Махаринська Онуфрія
 Махаринська С.
 Махаринська Федора
 Махаринський Анатолій
 Махаринський Анатолій
 Махаринський В.
 Махаринський Вакула
 Махаринський Василь
 Махаринський Василь
 Махаринський Василь
 Махаринський Володимир

Махаринський Володимир
 Махаринський Гигор
 Махаринський Григор
 Махаринський Мина
 Махаринський Мина
 Махаринський Олекса
 Махаринський С.
 Махаринський Степан
 Мельник
 Мельник Василь
 Мельник Василь
 Мельник Василь
 Мельник Євгенія
 Мельник З.
 Мельник Іван
 Мельник Іван
 Мельник Іван
 Мельник Іван
 Мельник Іван
 Мельник Катерина
 Мельник Катерина
 Мельник Катерина
 Мельник Катерина
 Мельник Лазар
 Мельник Лідія
 Мельник Макар
 Мельник Макар
 Мельник Макар
 Мельник Микола
 Мельник Микола
 Мельник Михайло
 Мельник Михайло
 Мельник Надія
 Мельник Надія
 Мельник Надія
 Мельник Надія
 Мельник О.
 Мельник О.
 Мельник О.
 Мельник Оксана
 Мельник Оксана
 Мельник Олекса
 Мельник Ониська
 Мельник Ониська
 Мельник Параска
 Мельник Параска
 Мельник Петро
 Мельник Петро
 Мельник Петро
 Мельник Петро
 Мельник Пилип
 Мельник Пилип
 Мельник Прохор
 Мельник С.
 Мельник Т.
 Мельник Тетяна
 Мельник Тодоська
 Мельник Тодоська

Мельник Трохим
 Мельник Фросина
 Мельник Х.
 Мельник Хіврона
 Мельник Яким
 Мельник Ярина
 Мельник Ярина
 Миколюк
 Миколюк Василь
 Миколюк К.
 Миколюк Килина
 Миколюк О.
 Миколюк Ф.
 Мурашко Варка
 Мурашко Варка
 Мурашко Галина
 Мурашко Л.
 Мурашко Михалко
 Мурашко П.
 Мурашко Парфен
 Мурашко С.
 Мурашко Х.
 Мурашко Христя
 Мурашко Христя
 Мурашко Христя
 Олішевська Ганна
 Олішевська Ганна
 Олішевська Федора
 Олішевська Федора
 Олішевський А.
 Олішевський Андрій
 Олішевський Василь
 Олішевський Василь
 Олішевський Микола
 Олішевський Микола
 Олішевський Улян
 Олішевський Ульянов
 Орлівська Віра
 Орлівська Віра
 Орлівська Галина
 Орлівська Марина
 Орлівська Марина
 Орлівська Маринка
 Орлівська Марія
 Орлівська О.
 Орлівська Олександра
 Орлівська Степанида
 Орлівська Т.
 Орлівська Улита
 Орлівська Федора
 Орлівська Явдоха
 Орлівський Філько
 Орлівський Василь
 Орлівський Володимир
 Орлівський Володимир
 Орлівський Іван
 Орлівський Іван
 Орлівський Іван

Орлівський Іван
 Орлівський Іван
 Орлівський О.
 Орлівський Олександр
 Орлівський П.
 Орлівський Петро
 Орлівський Петро
 Орлівський Петро
 Орлівський С.
 Орлівський Сергій
 Орлівський Сергій
 Орлівський Сергій
 Орлівський Філько
 Орлівський Філько
 Орлівський Філько
 Орлівський Яким
 Орлівський Яким
 Осовський Володимир
 Осовський Іван
 Падалка Яким
 Падалка Гаврило
 Падалка Галя
 Падалка Ганна
 Падалка Іван
 Падалка Маруся
 Падалка Параска
 Падалка Савета
 Падалка Степанида
 Падалка Тодось
 Падалка Тодоська
 Падалка Яша
 Падалка Яша
 Паламарчук Василь
 Паламарчук Наталка
 Паламарчук Василь
 Паламарчук І.
 Паламарчук Іван
 Паламарчук Марта
 Паламарчук Марта
 Пихнівська Устя
 Пихнівський Антін
 Пихнівський Петро
 Пихнівський Семен
 Пихнівський Степан
 Пихнівський Степан
 Пихнівський У.
 Пихнівський Устим
 Полотняк
 Полотняк Андрій
 Полотняк Арихтей
 Полотняк Варка
 Полотняк Василь
 Полотняк Гаврило
 Полотняк Іван
 Полотняк Клим
 Полотняк Конон
 Полотняк Лукія
 Полотняк Михалко

Полотняк Нестор
 Полотняк Олександра
 Полотняк Олена
 Полотняк Ониська
 Полотняк Тетяна
 Полотняк Трохим
 Полотняк Федір
 Полотняк Федора
 Полотняк Федот
 Порхун Антон
 Порхун Антон
 Порхун Антон
 Порхун Антон
 Порхун Володимир
 Порхун Володимир
 Порхун Ганна
 Порхун Ганна
 Порхун Ганна
 Порхун Ганна
 Порхун Григорій
 Порхун Григорій
 Порхун Григорій
 Порхун І.
 Порхун Іван
 Порхун Іван
 Порхун Іван
 Порхун Іван
 Порхун Микола
 Порхун Микола
 Порхун Надія
 Порхун Настя
 Порхун Настя
 Порхун Настя
 Порхун Палагія
 Порхун Палагія
 Порхун Панас
 Порхун Панас
 Порхун Панас
 Порхун Христя
 Порхун Я.
 Порхун Яків
 Посудевська
 Посудевська К.
 Посудевська Марина
 Посудевська Марина
 Посудевський
 Посудевський Віктор
 Посудевський Дмитро
 Посудевський Іван
 Посудевський Левко
 Посудевський Микола
 Посудевський Пилип
 Посудевський Т.
 Посудевський Тимофій
 Приліпа
 Приліпа Антін
 Приліпа Антін
 Приліпа Іван
 Приліпа Іван

Приліпа П.
 Приліпа Палажка
 Приліпи
 Приліпи
 Приліпи Василь
 Приліпи Володимир
 Приліпи Євдокія
 Приліпи Ольга
 Приліпи Тетяна
 Проценко А.
 Проценко Арійон
 Проценко Степанида
 Проценко Тетяна
 Проценко Тетяна
 Проценко Улита
 Пужко Євдокія
 Пужко Зінька
 Пужко Оксана
 Пужко Оксана
 Руда
 Руда
 Руда Андрій
 Руда Федір
 Руда Явдоха
 Рудий С.
 Рудий Сергій
 Рябокінь Люба
 Рябокінь Люба
 Сімя Гудзилевич 5 чоловік
 Снігур Прокіп
 Степанюк дружина
 Степанюк О.
 Степанюк Остап
 Степанюк Степан
 Степанюк Степан
 Стороженко Василь
 Стороженко Василь
 Табакерка Григорій
 Табакерка Григорій
 Табакерка Параска
 Табакерка Параска
 Табакерка Х.
 Табакерка Харитон
 Тедора Тарасівна
 Титаренко Хомка
 Титаренко Хомка

Ткач Ганна
 Ткач Горпина
 Ткач Варвара
 Ткач Катерина
 Ткач Семен
 Ткач Текля
 Ткач Фросина
 Ткач Явдоха
 Ткачук
 Ткачук
 Ткачук Онисько
 Трусська Наталка
 Усатюк
 Усатюк Ганна
 Усатюк Горпина
 Усатюк Дмитро
 Усатюк Федора
 Хміль Васька
 Хміль Демид
 Хоменко Алізар
 Хоменко Васька
 Хоменко Володимир
 Хоменко Ганна
 Хоменко Григорій
 Хоменко Демид
 Хоменко Іван
 Хоменко Марія
 Хоменко Надія
 Хоменко Оксана
 Хоменко Петро
 Хоменко Петро
 Хоменко Тетяна
 Хоменко Тетяна
 Хоменко Трохим
 Хоменчук
 Чернецька Єва
 Чернецька Марина
 Чернецький Тодор
 Чернецька Тодоська
 Чернецька Ярина
 Чихмestrucк Арійон
 Чихмestrucк Настя
 Чихмestrucк Федора
 Чумак Данило
 Чумак Максим
 Чумак Марія

Чумак Марія
 Чумак Оксана
 Чумак Петро
 Чумак Савета
 Чумак Текля
 Чумак Федір
 Чумак Федора
 Швець
 Швець
 Швець Василь
 Швець Денис
 Швець Дмитро
 Швець Євдоким
 Швець Іван
 Швець Михайло
 Швець Ольга
 Шпира Ганна
 Шпира Іван
 Щербина Арійон
 Щербина Варвара
 Щербина Ганна
 Щербина Єва
 Щербина Єва
 Щербина Єва
 Щербина Килина
 Щербина Купріян
 Щербина Марина
 Щербина Марина
 Щербина Микола
 Щербина Микола
 Щербина Настя
 Щербина Никон
 Щербина Олена
 Щербина Олена
 Щербина Олена
 Щербина Олена
 Щербина Олена
 Щербина Олена
 Щербина Савета
 Щербина Трихін
 Щербина Федір
 Щербина Федора
 Щербина Харитина
 Щербина Юхим
 Щербина Юхрем
 Юхименко Оляна
 Юхименко Сак

с. Кривець

В державному архіві Київської області зберігся фрагмент книги запису актів про смерть по Кривецькій сільській раді, який свідчить про те, що в лютому-липні 1932 року в селі померло 37 жителів. Ще 239 прізвищ та імен померлих голодною смертю односельців назвали старожили села – очевидці трагедії. Насправді ж цифра втрат значно більша. На місці масових поховань встановлений пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів с. Кривець – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 970, арк. 155-169, спр. 971, арк. 1-19).

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів у алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті. Кількість прізвищ 51.

Бартко Юхим Ільків

16 серпня 1932 р., 53 р.,
від порока серця

Барткова Лена Володимир.

1 березня 1932 р., 3 р.,
від дитячої хвороби

Бовкун Устим Мартинів

19 червня 1932 р., 80 р.,
від старості

Бойко Іван Ільків

20 листопада 1932 р., 70 р.,
від старості

Бомко Іван Петрів

2 січня 1933 р., 72 р., від старості

Бомко Талімон Сергійв

3 жовтня 1932 р., 35 р.,

від малярії

Бортко Галя Пилипова

10 лютого 1933 р., 15 р.,
невідомо

Добруцький Василь Кузьмів

27 лютого 1932 р., 78 р.,
від старості

Животівська Надька Карпова,

16 квітня 1932 р., 9 міс.

Від дитячої хвороби

Животівський Іван Артемів 3

вересня 1932 р., 67 р.,

від старості

Животівський Матвій Єгоров

20 листопада 1932 р., 50 р.,
від дизентерії

Заєць Іван Тимофійв 13 серпня

1932 р., нар. 28 липня 1932 р.

Зець Оксана Тимофієва

28 січня 1933 р., 1 р., істощеніє

Кирик Олекса Яковів

20 жовтня 1932 р., 2 р.,

від дифтериту

Кисіль Кузьма Степанів

9 червня 1933 р. 37 р., невідомо

Кисіль Мілька Кузькова

19 червня 1932 р., нар. 23 берез-
ня 1932 р., від дитячої хвороби

Кисіль Одарка Актимонова 29

січня 1932 р., 67 р., від старості

Коваль Марина Кузькова

29 березня 1932 р., 76 р.,
від старості

Коваль Степан Микитів

6 червня 1932 р., 81 р.,
від старості

Коваль Тимофан Харитонів 30

жовтня 1932 р., 57 р.,
від старості

Кравчук Надежда Сергійкова

24 вересня 1932 р.,
від дефтериту

Кравчук Оксана Семенова

15 лютого 1933 р., 33 р.,

від гарячки

Кравчук Хома Степанів

19 листопада 1932 р., 50 р.

Красножон Дмитро Михалк 30

серпня 1932 р., нар. 26 червня
1932 р., від дитячої хвороби

Красножон Михайло Дмитрів

4 січня 1933 р., 5 р.,

від дитячої хвороби

Курик Матвій Омельків 5 лю-

того 1932 р., 57 р.,

від катара шлунку

Лишавський Харитон Вадимів

31 липня 1932 р., 75 р.,

від старості

Лишевський Василь Григорів

25 липня 1932 р.,

1 р., від дитячої хвороби

Мазуренко Оксана Петрова

24 червня 1932 р., 38 р.

Марчук Іван Михайлів

22 травня 1932 р., нар. 1 липня

1931 р., від дитячої хвороби

Меланчин Василь Гнатів

12 березня 1933 р., 75 р.,

від старості

Меланчин Гнат Корнійв

31 липня 1932 р., 78 р.,

від старості

Мищенко Никон Петрів

28 квітня 1932 р., 78 р.,

від старості

Мищенко Степан Якимів

24 грудня 1932 р., 72 р.,
від старості

Пацюк Іван Федорів

3 вересня 1932 р., від дифтерії

Пацюк Федір Прокопів

9 квітня 1933 р., невідомо

Праславець Григор Єфремів

27 лютого 1932 р., 79 р.,

від старості

Романюк Йосип Петрів

16 квітня 1933 р., 10 міс.

Вроджена слабкість

Романюк Йосип Тимофійв

27 квітня 1932 р., 12 р.,

від туберкульозу

Серуш Талімон Якимів

31 липня 1932 р., 52 р.

Слюсар Панасина Яковлевна,

21 лютого 1932 р., 78 р.,

від старості

Столярчук Іван Василів

6 червня 1932 р., 74 р.,

від старості

Тупчий Надежда Кузьмова

27 червня 1933 р., 81 р.,

від старості

Тупчий Надежда Содкова

1 серпня 1932 р., 1 р., дифтерія

Тупчий Петро Марків 31 липня

1932 р., 78 р., від старості

Шевчук Мотра Якимова

3 квітня 1933 р., 45 р.,

дизентерія

Шевчук Пилип Андрійович

24 грудня 1932 р., 53 р.

Від туберкульозу

Шкура Надежда Павлова

9 березня 1933 р., 6 р.,

від істощенія

Якимова Василина Тарасова

28 червня 1933 р., 60 р.,

від старості

Яценко Віталій Василів

25 березня 1932 р., 2 р.,

від простуди

Мартиролог жителів с. Бесідка – жертв Голодомору 1932-1933 років, які померли восени і взимку 1932 року та у 1933 році, укладений за свідченнями очевидця Слюсар Г.І., 1910 р.н., записаними у 2008 році Лукашук С.В., секретарем сільради, та матеріалами Ставищенського районного краєзнавчого музею і Кривецької сільської ради.

Бабіч М.

Бартко Василина

Бартко Дмитро

Бартко Іван

Бартко М.

Бартко М.

Бартко М.

Бартко Марія

Бартко Надія

Бартко О.

Бартко Федора

Бартко Х.

Бовкун М.

Бойко Андрій

Бойко Ганна

Бойко Л.

Бойко Ліда

Бойко О.

Бойко О.
 Бойко Олена
 Бойко Ф.
 Бойко Явдоха
 Бондарчук Ганна
 Бондарчук К.
 Бондарчук М.
 Гаркавлук А.
 Гаркавлук К.
 Гаркавлук Михайло
 Гаркавлук Н.
 Гоменюк В.
 Гоменюк Володимир
 Гоменюк Марія
 Гоменюк Н.
 Гоменюк О.
 Гоменюк О.
 Гоменюк О.
 Гоменюк О.
 Гоменюк О.
 Гоменюк Оксана
 Гоменюк С.
 Гоменюк Федір
 Григораш О.
 Дацюк О.
 Дацюк Я.
 Дацюк Ярина
 Діброва Н.
 Дмитренко І.
 Добровольська Н.
 Добровольський Іван
 Добровольський М.
 Добруцька М.
 Животівська М.
 Животівська М.
 Животівська Марія
 Животівська Ніна
 Животівська Оксана
 Животівська Одарка
 Животівська П.
 Животівська Т.
 Животівська Юхтина
 Животівська Ярина
 Животівський А.
 Животівський А.
 Животівський В.
 Животівський Василь
 Животівський С.
 Заєць А.
 Заєць Горпина
 Заєць Дмитро
 Заєць І.
 Заєць Микола
 Заєць Настя
 Заєць О.
 Заєць Оксана
 Заєць Олена

Заєць Я.
 Кимак М.
 Кимак Марія
 Кирик Г.
 Кирик Марія
 Кирик Марія
 Кирик Н.
 Кирик Настя
 Кирик О.
 Кирик О.
 Кирик Петро
 Коваль А.
 Коваль В.
 Коваль Василь
 Коваль Г.
 Коваль Н.
 Коваль Соломія
 Коваль Т.
 Коваль Юхим
 Ковальчук Євдокія
 Ковальчук І.
 Ковальчук К.
 Ковальчук Марія
 Ковальчук Оксана
 Когутівська Настя
 Когутівська Ніна
 Когутівська О.
 Когутівський В.
 Когутівський Октябрин
 Козак Я.
 Коцюруба С.
 Кравчук Антоніна
 Кравчук Йосип
 Кравчук Ліда
 Кравчук Мар'яна
 Кравчук Михайло
 Кравчук Н.
 Кравчук Н.
 Кравчук Олена
 Кравчук Орлина
 Кравчук Павло
 Кравчук Тетяна
 Кравчук У.
 Кравчук Я.
 Красножон А.
 Красножон Івга
 Красножон М.
 Красножон Н.
 Красножон Ольга
 Красножон П.
 Красножон Явдоха
 Кухар Олександр
 Кухар Олександра
 Кухар П.
 Лац Хівра
 Лац В.

Лац Василина
 Лац Володимир
 Левадний О.
 Левадній А
 Левадня В.
 Лишавська В.
 Лишавська Л.
 Лишавська Люба
 Лишавська Мотря
 Лишавська Н.
 Лишавська Настя
 Лишавська О.
 Лишавська С.
 Лишавська С.
 Лишавська Я.
 Лишавський Д.
 Лишавський Микола
 Лишавський Олександр
 Ліщенко А.
 Ліщенко В.
 Ліщенко Килина
 Ліщенко М.
 Лобзюк А.
 Лобзюк Настя
 Макарницька Г.
 Макарницька П.
 Макарницький Г.
 Макарницький С.
 Марчук А.
 Марчук К.
 Марчук О.
 Медведьов М.
 Меланчик Василина
 Меланчик Г.
 Меланчик Люба
 Меланчик О.
 Міщенко Ганна
 Міщенко І.
 Нірець Х.
 Петришин К.
 Петришин Марфа
 Побережний О.
 Поліщук Й.
 Руда Л.
 Руда П.
 Руда П.
 Рудий А.
 Савчук І.
 Савчук Килина
 Савчук Марія
 Середин А.
 Середин А.
 Середин Оксана
 Середин Олена
 Середин П.
 Сидорчук Г.

Слюсар Микола
Слюсар Зіна
Слюсар Килина
Слюсар Л.
Слюсар Ликера
Слюсар М.
Слюсар Ніна
Слюсар О.
Слюсар Федір
Сніцар Надія
Сніцар Олександр
Сніцар С.
Сніцар Я.
Сокленко А.
Сокур Настя
Сокур Тилимон
Сокур М.
Сокур М.

Сокур Настя
Сокур Оксана
Сокур Олександр
Сокур Павло
Тимченко О.
Ткачук Степан
Ткачук Василь
Ткачук Ганна
Ткачук Надія
Ткачук О.
Ткачук О.
Ткачук Параска
Третяк Т.
Тупчій В.
Тупчій К.
Тупчій Ліда
Тупчій Олександр
Тупчій Храсина

Хворостенко Настя
Хворостенко Антон
Хворостенко С.
Хворостенко Христя
Хоменко Антоніна
Хоменко Василина
Хоменко М.
Хоменко Олександр
Хоменко Тетяна
Цимбалюк Я.
Шевчук А.
Шевчук І.
Шевчук М.
Шевчук Надія
Шевчук Ніна
Шевчук Олена
Юркова О.

с. Любча

В 1930 р. в селі заснований колгосп «Росія».

Під час Голодомору 1932-1933 рр. в селі померло 195 чол., прізвища яких встановлено. Реальна ж цифра померлих невідома. В обласному архіві зберігаються вцілілі записи з книги реєстрації актів про смерть в с. Любча за січень-грудень 1932 року, які свідчать про смерть від голоду та супутніх йому хвороб 55-х жителів села.

На місці поховань жертв голоду встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Любча – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634. оп. 1, спр. 971, арк. 20-47).

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті. Список складено в порядку записів у книзі реєстрації актів про смерть.

Шкура Марко Вікторів

25 січня 1932 р., 52 р.,
невідомо

Купчик Федора Савкова

27 січня 1932 р., 70 р.,
від старості

Грищук Михалко Каленів

29 січня 1932 р., 68 р. Параліча

Шевчук Василь Макарів

7 лютого 1932 р., нар. 14 січня
1932 р., невідомо

Трубій Григор Микитів

11 лютого 1932 р., 63 р.,
від старості

Кавун Параска Стефанова

25 лютого 1932 р., 74 р.,
від старості

Ворона Хросина Юхимова

26 лютого 1932 р., 43 р.,
від черевного тифу

Кузьменчук Петро Аврамів

29 лютого 1932 р.,
нар 26 лютого 1932 р., невідомо

Макозюк Артемія Гнатов

1 вересня 1932 р., 60 р.,
від старості

Баклажук Михайл Климів

5 березня 1932 р., 26 р.,
від черевного тифу

Ковальчук Наталка Григорова

7 березня 1932 р., 45 р.,
невідомо

Пелихеть Марія Семенова

10 березня 1932 р. 66 р.
від старості

Кавун Вера Омелькова

16 березня 1932 р.,
нар. 4 жовтня 1931 р., невідомо

Климчик Ганка Вакулова

3 квітня 1932 р., 68 р.,
від старості

Рачок Ганя

18 квітня 1932 р., 3 р.,
невідомо

Кухарчук Іван Петрів

3 травня 1932 р., 3 р., невідомо

Синенький Віктор Степанів

3 травня 1932 р.,

нар 5 квітня 1932 р., невідомо

Нестерук Катерина Дементьова

7 травня 1932 р.,
нар 11 квітня 1932 р., невідомо

Рачок Пилип Яковл

10 травня 1932 р., 76 р.,
від старості

Левчук Тетяна Гаврилова

10 травня 1932 р., 40 р.,
невідомо

Капелістий Андрей Сергійв

9 травня 1932 р., 15 р.,
невідомо

Капелістий Григор Сергійв

3 червня 1932 р., 22 р.,
невідомо

Ниблагословенний Микита

Михеїв
16 червня 1932 р., 51 р.,
невідомо

Рачок Олекса Миколів

15 червня 1932 р., нар. 26 березня 1932 р., невідомо

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Перехейда Олександр

Савістіян

3 травня 1932 р. 55 р.

рак шлунка

Сабашнюк Микола Йосипів

19 червня 1932 р., 1 р.,

запалення легенів

Кучерук Пилип Павлів

19 червня 1932 р., 6 р., рахіт

Титаренко Петро Тимофій

22 червня 1932 р., 80 р.,

від старості

Рябий Андрій Микитів

25 червня 1932 р., 72 р.,

від старості

Погорілий Тихон Гаврилів

29 червня 1932 р., 55 р.,

невідомо

Трубій Сазім Іванів

2 липня 1932 р., 24 роки

невідомо

Касянчук Степан Гаврилів

4 липня 1932 р., 45 р.,

невідомо

Ниблагославна Ганна

Прокопов

9 липня 1932 р., нар 20 лютого

1931 р., невідомо

Швець Антоніна Зінькова

9 липня 1932 р., нар. 18 червня

1932 р., невідомо

Нистерук Йосип Андрій

15 липня 1932 р., 64 р.,

від старості

Кузьменчук Марія Іванова

18 липня 1932 р.,

нар 14 липня 1932 р.

Кузьменчук Пилип Климів

21 липня 1932 р., 80 р.,

від старості

Ворона Іван Зотків

27 липня 1932 р., нар 9 липня

1932 р., невідомо

Мельник Оксана Талимонова

28 липня 1932 р., 102 р.,

від старості

Нечитайло Ніна Васильова

12 серпня 1932 р., нар. 15 трав-

ня 1932 р., невідомо

Яневський Григор Денисів

13 серпня 1932 р., 34 р.,

невідомо

Трубій Федько Павлів

16 серпня 1932 р., 67 р.,

від старості

Титаренко Степан Патенів

18 вересня 1932 р., 65 р.,

від старості

Рябий Василь Артемів

19 вересня 1932 р., 1 ½ р.,

невідомо

Баклажук Марійка Михей.

28 вересня 1932 р., нар. 5 ве-

ресня 1932 р., невідомо

Ворона Роман Кирилів

25 жовтня 1932 р., 25 р.,

туберкульоз

Кухарчук Тетяна Карпова

5 листопада 1932 р. 1 ½ р.,

дьюхтярик

Якимчук Олександра

Андрійкова

7 листопада 1932 р., 40 р.,

туберкульоз

Кузьменчук Ганя Маркова

8 листопада 1932 р., 3 міс.

Шліхта Тарас Страт.

15 листопада 1932 р., 25 р.,

з старості

Кухарчук Петро Ониськ

25 грудня 1932 р., 1 ½ р.

невідомо

Нежиборець Марія Павлова

26 грудня 1932 р., 1 міс.

Невідомо

Дубина Аврам Мих

24 грудня 1932 р., 65 р.,

старости

Швець Зінька Пилипова

26 грудня 1932 р., 73 р.,

з старості

Мартиролог жителів с. Любча – жертв Голодомору 1932-1933 років, померлих в 1933 році, укладений за свідченнями очевидців Трубій М.М., 1923 р.; Науменко Г.О., 1924 р.н., записаними у 2008 році організатором туристичних екскурсій Нагаївською О.В., та за матеріалами Ставищенського районного краєзнавчого музею і Любчанської сільської ради.

Бесараб С.

Бесараб С.

Ворона А.

Ворона Даша

Ворона Ольга

Галевич А.

Галевич Ганна

Галевич Ганна

Галевич Ганна

Галевич Катерина

Галевич Марко

Галевич Охрем

Гойда Антін

Гойда Василь

Гойда Ганна

Гойда Іван

Гойда Кирило

Гойда О.

Гойда Павло

Грищук І.

Грищук Федора

Кавун Захар

Кавун Параска

Кавун Ф.

Капелістий Андрій

Капеліста Антоніна

Капеліста Ганна

Капелістий Григор

Капеліста Марія

Капелістий С.

Капелістий Степан

Капелістий Федір

Капелістий Я.

Капелістий Явдокія

Кирик В.

Климчук В.

Климчук Василина

Климчук Іван

Климчук К.

Климчук Катерина

Климчук Мусій

Климчук О.

Климчук Оксана

Климчук П.

Климчук Уляна

Климчук Ф.

Климчук Федір

Климчук Явдокія

Климчук Яків

Кліщ А.

Кліщ Василина

Кліщ Хаврона

Ковтун Василь

Ковтун Конон

Ковтун Наталка

Ковтун О.

Кузьменчук Анань

Кузьменчук Артем

Кузьменчук Василь

Кузьменчук Ганна

Кузьменчук Ганна
Кузьменчук Ганна
Кузьменчук Домаха
Кузьменчук Єлисавета
Кузьменчук І.
Кузьменчук Іван
Кузьменчук К.
Кузьменчук Кирило
Кузьменчук М.
Кузьменчук М.
Кузьменчук Марія
Кузьменчук Наталка
Кузьменчук Наталка
Кузьменчук О.
Кузьменчук Олита
Кузьменчук Павло
Кузьменчук Павло
Кузьменчук С.
Кузьменчук С.
Кузьменчук Санько
Кузьменчук Т.
Кузьменчук Т.
Кузьменчук Туся
Кузьменчук Федора
Кузьменчук Янко
Кухарчук
Кухарчук Артем

Кухарчук Захар
Кухарчук Килина
Кухарчук Л.
Кухарчук Танаська
Кухарчук Фор
Максимчук Марія
Максимчук С.
Нестерук З.
Нестерук Текля
Нечитайло
Нечитайло Іван
Нечитайло Лекера
Нечитайло Семен
Нечитайло У.
Нечитайло Федора
Перехейда В.
Перехейда Захар
Перехейда Катерина
Перехейда Клавдія
Перехейда Левко
Перехейда Марко
Перехейда Нікін
Перехейда Оксана
Перехейда Тимко
Позивайло Махтей
Позивайло Устина
Радкевич Д.

Радкевич Марія
Радкевич Олена
Ряба Варка
Ряба Марія
Ряба Параска
Рябий К.
Ряба Олександр
Ряба Олександра
Ряба Олександра
Рябий Ольга
Сабашиук Данило
Сабашиук М.
Сабашиук Марта
Сабашиук Текля
Стойко Григорій
Стойко Д.
Стойко Константин
Стойко Настя
Трубій А.
Трубій В.
Трубій В.
Трубій Григор
Трубій Марта
Трубій Мотря
Трубій Сак
Трубій Югина

с. Полковниче

Загальна кількість померлих від Голодомору, чиї прізвища встановлено – 205 чол. Очевидці трагедії пригадали прізвища й імена 163 померлих від голоду, ще 42 записи про смертність у селі в січні-жовтні 1932 року збереглися в обласному державному архіві.

В селі на місці масових поховань померлих від голоду встановлено пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів с. Полковниче – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634. оп.1, спр. 971, арк. 48-62).

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті. Список складено в порядку записів у книзі реєстрації смертей.

Сторожук Вікторій Семенів

4 січня 1932 р., 6 міс.

Кривавий понос

Червінець Василина

Олександрова

28 січня 1932 р.,

запалення легенів

Бойко Василина Талимонова

2 лютого 1932 р. 20 р.

гарячка

Гринюк Параска Осипова

10 лютого 1932 р., 67 р.,

катар желудка

Романюк Лукіян Трифонів

11 лютого 1932 р., 45 р.

Бондарчук Степан Пилипів

17 лютого 1932 р., 49 р.

Сметан Прокіп Іванів

27 лютого 1932 р., 45 р., тіф

Рябоконе Ніна Григорова

4 квітня 1932 р., 34 р.

Тіф брючний

Парубчак Максим Степанів

12 квітня 1932 р., 77 р.

старість

Петровська Федора Тодорова

29 квітня 1932 р.

нар 18 березня 1932 р.

Паланська Оксана

Олександрова

21 червня 1932 р., 1 ½ р.,

катар желудка

Федченко Лукаш Онофрійв

23 липня 1932 р., 27 р.,

туберкульоз

Червінець Яків Корнійв

4 липня 1932 р., 9 р.,

від недостатнього пітанія

Червінець Михайло Карпів

9 липня 1932 р., 7 р.,

від недостатнього пітанія

Червінець Роман Карпів

13 липня 1932 р.,

нар. 16 листопада 1931 р.,

від недостатнього пітанія

Крук Олекса Федотів

9 липня 1932 р 18 р.,

Червінець Іван Карпів

19 липня 1932 р., 3 р.,

від недостатнього пітанія

Ловецька Марія Тодорова

23 липня 1932 р.,

нар. 14 травня 1932 р

від гарячки

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Рябокони́ Фанасі́й Івані́в

15 вересня 1932 р., 17 р.,
воспаленіє мозгов

Бойко Остап Павлі́в

22 серпня 1932 р., 52 р.,
катар шлунка

Поланський Бенедик Трохимі́в

23 вересня 1932 р., 65 р.,
старість

Гринюк Тетя́на Семенова́

5 вересня 1932 р., 61 р.,
старість

Ковтуновський Анатолі́й

Петрі́в

4 вересня 1932 р., 1 ½ р.,
кривавий понос

Рябокони́ Іван Арсені́в

23 вересня 1932 р. 54 р.,
дизентерія

Христюк Іван Миколі́в

27 вересня 1932 р., 17 р.,
дизентерія шлунка

Дишлюк Григор Якові́в

3 жовтня 1932 р., 40 р.,
дизентерія шлунка

Романюк Галина Махте́йова

7 жовтня 1932 р., нар. 9 липня
1932 р., дизентерія шлунка

Сторожук Параска

Саліве́йова

3 жовтня 1932 р., 10 р.,
дизентерія шлунка

Бойко Микита Та лимоні́в

10 жовтня 1932 р., 20 р.,
дизентерія

Самолі́ч Степан Ількі́в

17 жовтня 1932 р., 5 р.,
дизентерія

Сметан Домка Данило́ва

7 жовтня 1932 р., 65 р.,
старість

Бойко Олександра Борисова́

16 жовтня 1932 р., 59 р.,
дизентерія

Смолі́ч Парфенті́й Васи́лів

30 жовтня 1932 р., 1 ½ р.,
дизентерія

Сторожук Васи́лина

Саліве́йова

5 листопада 1932 р., 6 р.,
дизентерія

Говорун Галина Іванова́

11 листопада 1932 р., 2 ½ р.,
гарячка

Червінець Кирило Івані́в

14 жовтня 1932 р., 62 р.,
дизентерія

Количенко Олекса Дмитрі́в

20 листопада 1932 р., 2 р.
Гарячка

Бондар Явдо́ха Карпова́

26 листопада 1932 р. 4 р.
Гарячка

Винарська Ве́ра Омелько́ва

27 листопада 1932 р.,
нар. 15 листопада 1932 р.,
гарячка

Винарська Наде́жда

Омелько́ва

27 листопада, нар 15 листопада
1932 р., гарячка

Федченко Катери́на Лукашо́ва

29 листопада 1932 р., 3 р.,
дизентерія

Винарська Наде́жда

Омелько́ва, 27 листопада,
нар. 15 листопада 1932 р.,
гарячка

Мартиролог жителів с. Полковниче – жертв Голодомору 1932-1933 років, померлих у 1933 році, укладений за свідченнями очевидців Пискун М.П., 1922 р.н., та Стаховської Є.А., 1930 р.н.(з розповідей батьків), записаними в 2008 році Бондар Л.М., секретарем сільради, та матеріалами Ставищенського районного краєзнавчого музею і Полковницької сільської ради.

Бойко Варвара

Бойко Васи́лина

Бойко Васи́ль

Бойко Іван

Бойко Кири́ло

Бойко Мари́на

Бойко Микита

Бойко Микола

Бойко Настя

Бойко Наум

Бойко Оверко

Бойко Олександра

Бойко Остап

Бойко Павло

Бойко Прокі́п

Бойко Талимон

Бойко Тимофі́й

Бойко Тодоська

Бойко Трохим

Бойко Феді́р

Бомко Андрі́й

Бомко Васи́ль

Бомко Гали́на

Бомко Кузьма

Бомко Мотрона

Бомко Наталка

Бондар Катери́на

Бондар Ко́сть

Бондар Мари́на

Бондар Тетя́на

Горобець Несто́р

Грпнюк В.

Грпнюк Іван

Деркач Кири́ло

Деркач Мари́я

Деркач Одарка

Деркач Феді́р

Доброхотова Валенти́на

Доброхотова Лі́да

Доброхотова Фенька

Дричак Васи́ль

Дричак Га́нна

Дудник Мари́н

Карпенко Іван

Коваль Григори́в

Коваль Іван

Коваль Прокі́п

Коваль Феді́р

Коломієць Алі́зор

Коломієць Лі́да

Коломієць Пили́п

Король Боніфа́т

Король Васи́ль

Король Га́нна

Король Григори́в

Король Іван

Король Катери́на

Король Павло

Король Явдо́ха

Логвин

Малі́й Пана́с

Малі́й Яри́на

Мейта Анто́ніна

Мейта Павло

Мейта Тетя́на

Мельник Анастасі́я

Мельник Васи́лина

Мельник Мари́я

Мельник Микола

Назарчук Марко

Назарчук Софі́я

Паланський Венедикт

Паланський Дани́ло

Паланський Олександр

Паланський С.

Парубчук Микита

Парубчук Андрі́й

Парубчук Дани́ло

Парубчук Марта
Парубчук Микола
Парубчук Петро
Петрівський Григор
Петрівський Іван
Петрівський Олексій
Петрівський Яків
Піскун Петро
Піскун Яків
Поліщук Сергій
Рохманюк Варвара
Рохманюк Василина
Рохманюк Ганна
Рохманюк Ганна
Рохманюк Гапка
Рохманюк Григор
Рохманюк Іван
Рохманюк Лаврін
Рохманюк Михайло
Рохманюк Надія
Рохманюк Наталка
Рохманюк Олександра
Рохманюк Параска
Рохманюк Пархом
Рохманюк Пульхерія
Рохманюк Сава
Рохманюк Фоть
Рябокін Панас
Рябокін Полікарп

Рябокін Сергій
Сметан Ганна
Сметан Григорій
Сметан Денис
Сметан Домаха
Сметан Оксана
Сметан Олександр
Сметан Софія
Смоліч Андрій
Смоліч Іван
Смоліч Катерина
Смоліч Леонід
Смоліч Мотрона
Смоліч Олександр
Стрілецький Андрій
Стрілецька Марія
Стрілецька Оксана
Стрілецька Софія
Стрілецька
Сторожук Горпина
Стрілецький Василь
Стрілецький Денис
Томашевська Василина
Томашевський Степан
Федченко Лукаш
Христюк Аврам
Христюк Андрій
Христюк Ганна
Христюк Гапка

Христюк Дмитро
Христюк Іван
Христюк Катерина
Христюк Марія
Христюк Микола
Христюк Олена
Христюк Ольга
Христюк Устина
Червінець Василь
Червінець Вівсей
Червінець Віра
Червінець Гаврило
Червінець Григорій
Червінець Данило
Червінець Карпо
Червінець Катерина
Червінець Кирило
Червінець Лукаш
Червінець Оксана
Червінець Олексій
Червінець Ольга
Червінець Петро
Червінець Сергій
Червінець Софія
Червінець Устина
Червінець Фросина
Чернюк Оксана
Шевчук

с. Попружна

Згадка про село вперше зустрічається в історичній літературі в 1766 році.

В 1930 році було створено три колгоспи: «Надія», «Переможець», «Соціаліст».

Загальна кількість померлих в роки Голодомору 1932-1933 рр. – приблизно 500 чол., з них встановлено прізвища 53 жителів. В селі встановлений пам'ятний хрест жертвам Голодомору.

В селі проживають 53 постраждали від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Попружна – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр.971, арк. 63-91) та свідченнями очевидців Рибчинко Л.К. 1925 р.н., Ткачук А.А., 1921р.н., записаними у 2008 році організатором туристичних екскурсій Нагаївською О.В., матеріалами Попружнянської сільської ради та Ставищенського районного краєзнавчого музею.

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті. Список складено в порядку розміщення записів у книзі реєстрації актів про смерть.

1932-1933

Криворучко Ганька Сидорова,
28 січня 1932 р., дитяча хворість
гарячка
Маєвська Софія Павлова,
20 січня 1932 р., від старості
Гаврилюк Тодоська Галинова,
4 лютого 1932 р., від старості
Кравчук Настя Герасимова,
12 лютого 1932 р.,
воспаленіє льогких та серця
Маєвська Палажка Борисова,
24 лютого 1932 р., туберкульоз

Гейко Трохим Прокопів,
Катар желудка
Маєвський Антось Лавров,
29 лютого 1932 р., сухоти
Заболотня Катерина
Лук'янова,
28 березня 1932 р.,
дитяча хворість
Шестопад Федір Олександрів,
28 березня 1932 р.,
від туберкульозу
Пузань Петро Соловій,

13 квітня 1932 р., дитячі хворості
Ткачук Трохим Павлів,
20 квітня 1932 р., психічна.
Заболотній Федір Потапів,
12 травня 1932 р.,
простудився
Криворучко Марія ,
12 травня 1932 р., з простуди.
Ткачиборода Єва Васильова,
20 травня 1932 р., з простуди
Гейко Аркадь Митрофанів,
15 травня 1932 р, від старості

Гейко Петро Іванів,
25 червня 1932 р., від гарячки
Маєвська Хотина
Олександрова,
27 червня 1932 р.,
з старості та недоїдання харчів
Гейко Степан,
20 червня 1932 р.,
гостре недоїдання
Гейко Марія Максимова,
7 липня 1932 р, від гарячки
Лиман Лукія Минова,
12 липня 1932 р.,
дитяча хворість
Коваль Петро Іванів,
17 липня 1932 р.,
дитяча хворість
Лаврусевич Ольга Давидова,
29 травня 1932 р.,
втопилася в воді
Ференець Павло Гильків,
17 липня 1932 р.,
забитий бандитами
Загоруйко Соловей Іванів,
31 липня 1932 р.,

дитячої хворості
Гуртовенко Микола Павлів,
28 липня 1932 р.,
дитячі хворості
Гаврилюк Параска Васильова,
16 серпня 1932 р., від старості.
Квашук Тетяна,
10 серпня 1932 р.,
дитяча хворість
Гейко Спиридон Герасим.,
20 серпня 1932 р., невідомо
Поліщук Мотря Степанова,
21 серпня 1932 р., від старості
Лавринюк Петро Василів,
22 липня 1932 р., по старості
Ловгаль Василь Олександрів,
5 вересня 1932 р.,
дитяча хворість
Лавринюк Іван Зіньків,
5 вересня 1932 р.,
воспаленіє льогких
Заболотня Килина Іванова,
16 вересня 1932 р., від старості
Криворучко ---- Прокопова,
25 вересня 1932 р., від старості

Ткачиборода Антон Василів,
6 жовтня 1932 р.,
дитячі хворості
Аврамчук Ганьба Іванова,
15 жовтня 1932 р.,
з брючного тифу
Ткачук Василь Іванів,
18 жовтня 1932 р.,
слаборожденний
Ладик Надька Петрова,
19 жовтня 1932 р.,
дифтерія
Аврамчук Катерина
Степанова,
4 грудня 1932 р., гарячка
Аврамчук Віктор Петрів,
17 грудня 1932 р.,
від гарячки
Круца Іван Василів,
19 грудня 1932 р.,
дитяча хворість
Луцька Параска Іванова,
25 грудня 1932 р.,
від туберкульозу

Мартиролог жителів с. Попружна – жертв Голодомору 1932-1933 років, померлих у 1933 році, укладений за свідченнями очевидців Рибчинко Л.К., 1925 р.н.; Ткачук А. А., 1921 р.н.; Гейко М.І., 1923 р.н., записаними у 2008 році Нагаївською О.В., організатором туристичних екскурсій, та за матеріалами Попружнянської сільської ради і Ставищенського районного краєзнавчого музею.

Гейко Василь
Гейко Микола
Гуртовенко Семен
Заболотніх родина, 4 чол.

Мартич Оксень
Мартич Соловей
Мовчан Віра
Сотник Віра

Ткачук Оксана
Цілуйко Катерина
Шалапан Дмитро
Шекера Іван

с. Розкішна

В 1927 році в селі був створений перший ТСОЗ, а наступного – перший колгосп ім. XII зїзду КПРС . Точну цифру втрат від голоду в селі не встановлено. З уцілілих записів про реєстрацію смертей у сільській раді за 1932-1933 роки та зі свідчень очевидців трагедії із забуття повернуто 542 прізвища загиблих. На місці масових поховань замордованих голодом встановлений пам'ятний хрест. Нині в селі проживає 168 постраждалих від Голодомору. Мартиролог жителів с. Розкішна – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 971, арк. 92-136, спр. 976, арк. 36-75). В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті. Список подано в порядку записів у книзі реєстрації актів про смерть.

Мантач Савка
6 січня 1932 р., 75 р.,
старческа дряхлость
Бало Меланка Кононова
10 січня 1932 р.,
нар. 3 січня 1932 р.,
вроджена слабкість
Дігтяр Петро Прокопів

15 січня 1932 р., 3 р.,
туберкульоз легенів
Дігтяр Одарка
17 січня 1932 р., 28 р.,
туберкульоз легенів
Кучма Денис Вікторів
21 січня 1932 р., 13 р.,
черевний тиф

Коваленко Петро
Володимирів
24 січня 1932 р., 2 1/2 р.,
шкалятиноного отложенія
Півень Ганна Дмитрова
27 січня 1932 р., 4 р.,
дифтерит
Кінчий Олександр Марків

29 січня 1932 р.,
нар. 20 жовтня 1932 р.
Запалення легенів
Діхтярова Ліда Федорова
30 січня 1932 р., 1 р. 2 міс.,
від параліча серця
Коваленкова Марія Омельків.
1 лютого 1932 р., нар. 27 верес-
ня 1931 р., пневмонія
Добровольська Ева Іванов.
5 лютого 1932 р., 42 р.,
заворот кишок
Кондренкова Явдоха
11 лютого 1932 р.,
нар. 18 березня 1931 р.,
запалення легенів
Кирилюк Кирил Йосипів.
21 лютого 1932 р., 85 р.,
від старческого маразму
Замшова Ганна Сергійов.
23 лютого 1932 р., 7 р.,
пневмонія
Шило Кузьма Артеміч
24 лютого 1932 р., 46 р.,
слабкість серця
Борщ Денис Федорович
25 лютого 1932 р., 55 р.,
черевний тиф
Касьянова Ганна
1 березня 1932 р., 27 вересня
1931 р., від тифу
Легезова Марія Волод.
1 березня 1932 р., 28 р.
Островській Лука Романович
11 березня 1932 р., 80 р.,
від старческої дряхлості
Галич Іван Василів
15 березня 1932 р.,
нар. 1 липня 1931 р.,
запалення легень
Воскобійник Адам Петрів
15 березня 1932 р., 70 р.,
рак желудка
Кучмова Татьяна Остапова
23 березня 1932 р., 41 р.,
черевний тиф
Коваленков Оляна Яков.
7 червня 1932 р., нар. 7 січня
1932 р., понос
Мантачова Фрусина
8 червня 1932 р., 33 р.,
запалення легенів
Маляренко Омелько Йосипів
8 червня 1932 р., 25 р.,
порок серця
Кучма Віктор Яков.
10 червня 1932 р., 50 р.,
язва шлунку

Малюта Микита Лукіч
11 червня 1932 р., 6 р.,
слабкість серця
Макаренко Наталка
24 червня 1932 р., 70 р.
Чабанюков Іван
25 червня 1932 р., 70 р.,
старческий маразм
Ференець Василь М.
25 червня 1932 р., 22 р.,
пневмонія
Бедрик Марфа
28 червня 1932 р., 18 р.,
опухла з голоду
Корольова Люба Андр.
1 липня 1932 р., 33 р.,
внаслідок голоду
Момот Василь Іванів
2 липня 1932 р., 47 р.,
судороги слабкість
Мартич Одарка Харитонова
4 липня 1932 р., 82 р.,
від старості
Крукова Ольга Мусійова
7 липня 1932 р., 40 р.,
від порока серця
Барцева Титяна Тихонова
6 липня 1932 р.,
нар. 21 вересня 1931 р.,
запалення легенів
Чабан Трихін Нікіфоров
7 липня 1932 р., 70 р.
Скиба Андрей Гаврилович
8 липня 1932 р., 2 р.,
істощеніє органів
Савченко Зінька
8 липня 1932 р., 76 р.,
істощеніє
Крук Федір Іванів
13 липня 1932 р., 1 р.,
від недоїдання
**Бердичівська Явдоха
Андріївна**
12 липня 1932 р., 4 міс.
Від недоїдання
Кирилюк Прокіп Андрій
14 липня 1932 р., 8 р.,
від туберкульозу
запалення легень
П'явка Ольга Андронова
15 липня 1932 р., 3 р.,
детські судороги
Скиба Настя
16 липня 1932 р., 50 р.
Кінча Ганна Антонова
25 липня 1932 р., 56 р.,
від виснаження
Смілунець Олена Петрівна

28 липня 1932 р., 73 р.,
від старості
Тепилко Микита Василів
29 липня 1932 р., 80 р.,
від старості
Белрик Настя Захаркова
1 серпня 1932 р., 16 р.,
запалення легенів
Борщ Андрей Оксенів
3 серпня 1932 р., 85 р.,
від старості
Мостіпан Микита Ільків
4 серпня 1932 р., 65 р.,
старческий маразм
Макаренко Іван Титов
5 серпня 1932 р.,
нар. 10 липня 1932 р.
Паланський Вівсин Романович
11 серпня 1932 р., 87 р.,
від старості
Насадюк Михайло Микит.
11 серпня 1932 р., 76 р.,
від старческої дряхлості
Геленко Катерина Микитова
11 серпня 1932 р.,
нар. 22 липня 1932 р.
Коваленко Володимир Іванів
11 серпня 1932 р.,
нар. 28 червня 1932 р.,
бронхіт
Крукова Мотря
12 серпня 1932 р., 35 р.
Борщ Василь Іванів
12 серпня 1932 р., 56 р.,
порок серця
Бичкола Олександр Іванів
14 серпня 1932 р.,
нар. 15 липня 1932 р.,
від дитячих судорог
Голік Віталій Архипович
15 серпня 1932 р.,
Нар. 24 травня 1932 р.
Дитячий понос
Дігтяр Григор
23 серпня 1932 р.,
нар. 1 серпня 1932 р.,
вроджена дитяча слабкість
Макаренко Степан Мануїлів
5 серпня 1932 р., 52 р.
Скиба Катерина Іванова
31 серпня 1932 р., 90 р.
**Павлюченко Катерина
Павлова**
17 вересня 1932 р., 80 р.,
від старості
Мантач Володимир Федорів
24 вересня 1932 р., 5 міс.
Чабанюк Федір Нікім.

26 вересня 1932 р., 46 р.,
сухоти легенів

Пацеля Микола Андрійв

13 жовтня 1932 р., нар. 21 липня
1932 р., понос.

Святина Федір Панасович

18 жовтня 1932 р., 24 р.
від туберкульозу легенів

Ладик Юхим Ільків

20 жовтня 1932 р., 50 р.,
від дезінтерії

Загаруй Аріон Григор

26 жовтня 1932 р., 88 р.,
старческа дряхлост

Островський Микола Лукіч

28 жовтня 1932 р., 43 р.

Рябкова Ольга Мих.

30 жовтня 1932 р., 18 р.,
від туберкульозу

Коломієць Ганна Трохим

30 жовтня 1932 р., 83 р.
Дезінт.

Тисячна Параска Т.

10 листопада 1932 р., 4 р.,
від обож тіла

Братчик Іван Степан

24 листопада 1932 р., 2 р.,
туберкульоз легенів

Крук Яків Яков.

3 грудня 1932 р., 72 р.,
від старості

Насадюк Митрою Микитович

13 грудня 1932 р., 65 р.,
взапалення почок

Чабанова Марія Йосип.

14 грудня 1932 р., 80 р.,
від старості

Крук Григор Андрійов

15 гркдня 1932 р., 3 р.,
наслідки дитячого паралічу

Муляр Микола Левк.

16 грудня 1932 р., 6 міс.

Романяк Йосип

17 грудня 1932 р., 64 р.

Осипенкова Фрусина

18 грудня 1932 р., 73 р.,
заворот кишки

Макаренкова Явдоха Нікол.

23 грудня 1932 р., 75 р.

Кондренко Тетяна Микол.

29 грудня 1932 р., 90 р.,
від старості

Гарбар Іван Прохорів

4 січня 1933 р., 4 р.,
від діфтерізму

Хоменко Марфа Васильва

9 січня 1933 р., 55 р.,

від пороку серця

Олійник Соломія

14 січня 1933 р., 80 р.,
від старості

Ставнистий Іван Семенів

18 січня 1933 р 62 р., від старості

Замша Савка Василів

12 січня 1933 р., 75 р.,
старческа слабість серця

Маляренко Явдоха Федор.

21 січня 1933 р 17 р., дифтерит

Борщ Ладим Михай

26 січня 1933 р., 56 р.

Параліч серця

Волинець Ярина Омельян

17 січня 1933 р.,

туберкульоз легень

Касян Ярина Олекс.

2 лютого 1933 р., 75 р.,

запалення легень

Косулька Антін Степан.

7 лютого 1933 р., 58 р.,

від слабості серця

Вовк Антін Гнатів

12 лютого 1933 р., 55 р.,

від слабості серця

Кравченко Маніла

13 лютого 1933 р., 79 р.,

від старості

Паланський Іван Кононів

14 лютого 1933 р., 48 р.

Порока серця

Островець Микола Аврамів

16 лютого 1933 р., 3 р.

Міщенко Прокіп Климів

19 лютого 1933 р., 57 р.,

порок серця

Бутельо ... Степанів

12 лютого 1933 р.,

з голоду

Чабанюкова Оксана Яковлєва

20 лютого 1933 р., 58 р.,

від порока серця

Ющенкова Оксана

18 лютого 1933 р., 20 р.,

з голоду

Паланський Василь Іванів

21 лютого 55 р.,

від порока серця

Півень Іван

23 лютого 1933 р., 70 р.,

від старческої дряхлості

Бердичівська Марія Артемова

23 лютого 1933 р., 54 р.,

слабост серця

Бало Анна Степанів

24 лютого 1933 р., 67 р.,
з голоду

Драпач Іван Семенів

24 лютого 1933 р., 30 р.,
туберкульоз

Крукова Марфа Максим.

25 лютого 1933 р., 80 р.
старческа дряхлост

Судилковська Григор Авр.

7 березня 1933 р., 50 р.,
з голоду по заяві дружини

Мантачева Тетяна Данилова

10 березня 1933 р., 12 р.,
виснаження

Маринич Іван Артем.

9 березня 1933 р., 58 р.
Виснаження

Марченко Текля Охрім

7 березня 1933 р., 30 р.,
виснаження

Яценко Микола

23 березня 1933 р., 13 р.,

виснаження

Пацеля Олександра Кирилов

6 березня 1933 р., 1 ½ р.,
рак

Олійник Федір Явдох.

12 березня 1933 р., 60 р.,
від голоду

Вовк Горпина Талимон.

11 березня 1933 р., 48 р.,
від голоду

Кошовий Степан Прокопів

12 березня 1933 р., 49 р.,
від голоду

Коберник Іван Карпів

17 березня 1933 р., 6 р.,
з голоду

Мантач Павло Іванів

23 березня 1933 р., 5 р.,
виснажений

Довгалюк Свирид Степан.

22 березня 1933 р., 18 р.,
з голоду

Довгалюк Микола Степан.

22 березня 1933 р., 11 р.,
з голоду

Довгалюк Антін Степанів

23 травня 1933 р., 9 р.,
від голоду

Хоменко Олекса Кіндрат.

1 червня 1933 р., 1 р.

Кича Стус

1 червня 1933 р.

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

Мартиролог жителів села Розкішна – жертв Голодомору 1932-1933 років, укладений за свідченнями очевидця Верховець Г.П., 1928 р.н., записаних у 2008 році секретарем сільради Швець Д.С., та за матеріалами Ставищанського районного краєзнавчого музею і Розкішнянської сільської ради.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Адамаха Г.
Бакун Г.
Бакун Платон
Бало Ганна
Бало Сава
Бало Фросина
Бало Ярина
Бедрик М.
Бердич С.
Бичко Т.
Бичкола
Бичкола Григорій
Бичкола Лукія
Бичкола Т.
Бичкола Юстина
Бойко Антон
Бойко К.
Бойко К.
Бойко Олена
Бойко Олена
Бондар
Бондар В.
Бондар Василь
Бондар Дем'ян
Бондар Іван
Бондар М.
Бондар Марія
Бондар Михайло
Бондар Т.
Бондар Ф.
Бондар Федір
Бондарчук Х.
Бортник В.
Бортник Г.
Бортник Г.
Бортник Єва
Бортник Ніна
Борщ Андрій
Борщ Андрій
Борщ Антоніна
Борщ Володимир
Борщ Г.
Борщ Іван
Борщ Ладига
Борщ Лукаш
Борщ Марія
Борщ Олексій
Борщ Олена
Борщ Палажка
Борщ Тихін
Борщ Федора
Бурдига Ф.
Бурдига Федора
Бурдира Андрій

Бурдира М.
Бурдира Марко
Бутелько
Бутелько Г.
Бутелько К.
Бутинник Ф.
Ващенко В.
Вернидуб
Вернидуб
Вертецький Іван
Вертецький Коля
Вертецький М.
Вертецька Марія
Вертецький Олександр
Верховець Г.
Верховець Іван
Верховець Тетяна
Візіло
Візіло
Вовк Андрій
Вовк Петро
Вовк Юхим
Воскобійник Галина
Воскобійник Іван
Воскобійник Микита
Воскобійник Олена
Воскобійник П.
Воскобійник Устина
Гаранач Н.
Гарбар Василь
Гарбар Іван
Гарбар Катерина
Гарбар Олександр
Гарбар Олена
Гарбар Павло
Гарбар Палажка
Гарбар Петро
Гарбар Текля
Гарбар Тетяна
Гончаренко
Гончаренко З.
Деркач Микола
Деркач О.
Деркач Степан
Деркач Ярина
Дзвонів Надія
Дзвонівська М.
Діхтяр Лекера
Діхтяр Т.
Довгалюк Ганна
Довгалюк Олексій
Довгалюк Олексій
Довгалюк П.
Довгалюк Тетяна

Житня Г.
Залінська Г.
Залінський М.
Замша Василь
Замша Гаврило
Замша І.
Замша Йосип
Замша Катерина
Замша М.
Замша Микита
Замша Мусій
Замша Надія
Замша Олексій
Замша Прокіп
Замша Сергій
Замша Хома
Заремба Ганна
Заремба Горпина
Заремба Іван
Заремба М.
Заремба Ф.
Зінчук Г.
Касян А.
Касян Василь
Касян Володимир
Касян Домка
Касян Іван
Касян Іван
Касян Йосип
Касян Леонід
Касян М.
Касян Мартоха
Касян Михайло
Касян Мокрина
Касян Надія
Касян Параска
Касян Тетяна
Касян Устина
Касян Ю.
Кінча В.
Кінча Мотря
Кінча О.
Кінча Олена
Кінчий Ілля
Кінчий П.
Кінчий П.
Кінчий Павло
Кобзар Л.
Кобзар О.
Кобзар Олена
Коваленко Андрій
Коваленко Арсень
Коваленко Василь
Коваленко Вівсей

1932-1933

Коваленко Ганна
 Коваленко Іван
 Коваленко Карпо
 Коваленко Кирило
 Коваленко Люба
 Коваленко М.
 Коваленко Микола
 Коваленко Митрофан
 Коваленко Н.
 Коваленко Надія
 Коваленко Параска
 Коваленко Петро
 Коваленко Петро
 Коваленко Яків
 Коваль Ф.
 Козак В.
 Козак Іван
 Козак Тетяна
 Козловська С.
 Козловський С.
 Коломієць в.
 Коломієць Василина
 Коломієць Василь
 Коломієць Іван
 Коломієць Олександра
 Коломієць Параска
 Кошова Г.
 Кошова Ганна
 Кошова Н.
 Кошова Надія
 Кошова Олена
 Кошова Олена
 Кошовий В.
 Кошовий Василь
 Кошовий Іван
 Кошовий К.
 Кравченко М.
 Кравченко Стефанія
 Кравченко Т.
 Кравченко Тетяна
 Кравченко Тетяна
 Кравченко Тимофій
 Красилівська Г.
 Красилівська Ганна
 Красилівська О.
 Красилівський Іван
 Красилівський Михайло
 Красилівський Михайло
 Красилівський О.
 Красилівський Степан
 Красилівський Степан
 Красилівський Ю.
 Крук - Клим
 Крук Настя
 Крук Г.
 Крук Ганна
 Крук Григорій
 Крук Григорій

Крук Єва
 Крук Марія
 Крук Марфа
 Крук Микита
 Крук Михайло
 Крук Мусій
 Крук Н.
 Крук Олена
 Крук Савка
 Крук Савка
 Крук Т.
 Круматніцька Х.
 Круматніцька Харитина
 Круматніцький В.
 Круматніцький Володимир
 Круматніцький Мирон
 Кучеренко Іван
 Кучеренко Т.
 Кучма П.
 Лама Антон
 Лама Володимир
 Лама Марія
 Лама Ольга
 Лама Павло
 Лама Тетяна
 Лама Антон
 Лама Володимир
 Лама Марія
 Лама Ольга
 Лама Павло
 Лама Тетяна
 Макаренко
 Макаренко
 Макаренко Антін
 Макаренко Тимко
 Макаренко Кирило
 Макаренко Настя
 Макаренко Олена
 Макаренко П.
 Макаренко Параска
 Малиш Л.
 Малиш Людмила
 Маляренко Андрій
 Маляренко Єва
 Маляренко М.
 Маляренко Марина
 Маляренко Марія
 Маляренко Микола
 Маляренко Настя
 Маляренко Олексій
 Маляренко Параска
 Маляренко Петро
 Маляренко Соловей
 Мантач Д.
 Мантач Данило
 Манавицький Іван
 Мантач Марина

Мантач Ольга
 Мантач Ольга
 Мантач Устина
 Маринич Антін
 Маринич Галина
 Маринич Григорій
 Маринич Данило
 Маринич Катерина
 Маринич Марія
 Маринич Мар'яна
 Маринич Микола
 Маринич Оксана
 Маринич Петро
 Маринич Роман
 Маринич Сергій
 Маринич Явдоха
 Марченко Варвара
 Марченко Михайло
 Матусквич Олена
 Матусквич Федора
 Матусквич Яків
 Матусквич Ярина
 Мирончук Зоя
 Мирончук Іван
 Мирончук Надія
 Мирончук Фросина
 Мишеньчик Андрій
 Мосондз Андрій
 Мосондз Іван
 Мосондз Олексій
 Мосондз Тихін
 Мостіпан Василь
 Мостіпан Явдокія
 Мусієнко Іван
 Нізецька Лусина
 Нізецький Олександр
 Нізецький Пилип
 Носулька Олена
 Носулька Пилип
 Оверчук Лікера
 Очеретяна Катерина
 Очеретяна Ольга
 Очеретяний Іван
 Очеретяний Олександр
 Палевична Тетяна
 Палій Тетяна
 Пацеля Василина
 Пацеля Вася
 Пацеля Дмитро
 Пацеля Наталка
 Пацеля Олексій
 Пацеля Олена
 Пацеля Оліта
 Пацеля Параска
 Пацеля Тетяна
 Пацеля Устим
 Піскун Сергій
 Плаксії Віра

Плаксій Ганна
 Плаксій Єва
 Плаксій Іван
 Плаксій Іван
 Плаксій Ілля
 Плаксій Люба
 Плаксій Марія
 Плаксій Ольга
 Плаксій Прокіп
 Плаксій Устина
 Пляц Олександр
 Поліщук Тетяна
 Полотняк Іван
 Приймак Митрофан
 Приймак Ольга
 Пустовіт Микита
 П'явка Ярина
 Рибочка Андрій
 Романюк Іван
 Романюк Марія
 Самофал Аврам
 Самофал Горпина
 Святина Василь
 Святина Володимир
 Святина Надія
 Святина Настя
 Святина Ніна
 Святина Одарка

Святина Степан
 Святина Тетяна
 Січка Кіндрат
 Січка Марія
 Скиба Григорій
 Собалівська Марина
 Сович Андрій
 Сович Ганна
 Сович Микола
 Сович Тетяна
 Співак Олексій
 Співак Палажка
 Співак Федір
 Ставниста Ганна
 Ставниста Катерина
 Ставниста Олена
 Ставниста Тетяна
 Ставниста Федора
 Ставнистий Іван
 Ставнистий Іван
 Ставнистий Іван
 Ставнистий Петро
 Ставнистий Петро
 Ставнистий Степан
 Ставнистий Федір
 Сулківська Параска
 Тимченко Морфина
 Ференець Данило

Ференець Марія
 Ференець Наталка
 Ференець Никифор
 Ференець Фросина
 Фок Андрій
 Хоменко
 Хоменко Микола
 Цимбал Михайло
 Чабан Антон
 Чабан Іван
 Чабан Марія
 Чабан Микола Микитович
 Чабан Надія
 Чабан Олексій
 Чабан Тодоська
 Чабан Явдоха
 Частокола Катерина
 Шевченко Оксана
 Шевченко Ольга
 Шило
 Шкляренко Параска
 Шостак Андрій
 Шульга Василь
 Шульга Параска
 Яворська Анастасія
 Яценко Оксана

с. Розумниця

Село засноване в XVI ст.

Колгосп імені 13-річчя Жовтня був організований в 1929-1930 роках.

Загальна кількість померлих в роки Голодомору 1932-1933 років приблизно 150 осіб, зі свідчень очевидців встановлено прізвища чи хоча б імена 135 померлих від голоду. Ще 15 прізвищ встановлено з уцілених записів про смерть жителів села у лютому-березні 1932 року, які зберігаються в Київському обласному державному архіві. На місці масових поховань встановлено пам'ятний хрест.

Кількість постраждалих від Голодомору, що нині проживають в селі – 66 осіб.

Мартиролог жителів села Розумниця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр.-5634, оп. 1, спр. 971, арк.. 137-144).

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів у алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті.

Гончарук Петро Яковів
 20 червня 1932 р.
Гончарук Семен Іванів
 21 червня 1932 р., 75 р.,
 від старості
Коломієць Петро
 23 Березня 1932 р., 75 р.,
 по старості
 10 лютого 1932 р., 1 р.
Пивовар Домін Андрій
 25 червня 1932 р., 65 р.,
 хворий
Савчукова Надежда
Хведорова

Садлівський Федір Дем'янів
 24 червня 1932 р., 70 р.
Садлівський Йосип Дем'янів
 19 червня 1932 р., 60 р.
Степанюк Михтод Петрів
 3 липня 1932 р., 41 р.
Стойчик Марія Петрова
 18 червня 1932 р., 47 р.,
 хвора, опух
Степанюк Павло Автономів
 4 травня 1932 р., 4 міс.
 Від хворості
Стойчик Федір Миронів
 19 червня 1932 р.

Опухлий
Хмелівська Ганя
 25 березня 1932 р., 80 р.,
 від старості
Хмелівський Іван Пилипів
 24 березня 1932 р., 24 р.,
 від тифу
Швець Йосип Максимів
 15 лютого 1932 р., 73 р.,
 по старості
Ясінська Галя Михай.
 10 липня 1932 р., 5 р.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мартиролог жителів села Розумниця – жертв Голодомору 1932-1933 років, померлих восени і взимку 1932 року та у 1933 році, укладений за свідченнями очевидців Булгак А.М., 1923 р.н.; Коломієць М.Ф., 1926 р.н.; Луцької В.П., 1921 р.н.; Козловської В.В., 1915 р.н., записаними у 2008 році Берідзе О.О., директором музею, та Бало І.Ю., співробітницею музею, а також за матеріалами Розумницької сільської ради та Ставищенського районного краєзнавчого музею.

Антонюк Григорій
Антонюк Катерина
Антонюк Лідька
Антонюк М.
Антонюк Микола
Антонюк Олексій
Антонюк Петро
Бабенко Андрій
Бабенко Григорій
Бабенко Є.
Бабенко І.
Бабенко Іон
Бабенко Марія
Бабенко Настя
Бабенко О.
Бабенко П.
Бидюк Олекса
Бидюк Онисько
Бидюк Харитон
Бидюк Харитон
Бідюк Адам
Бідюк Володимир
Бідюк Г.
Бідюк М.
Бідюк М.
Бідюк Надія
Бідюк Ольга
Бідюк Петро
Булгак М.
Вільхівський Григорій
Вільхівський К.
Галацан М.
Гончарук Василь
Гончарук Йосип
Гончарук Марія
Гончарук Михтодь
Гончарук П.
Гончарук Петро
Гончарук Т.
Горкуша В.
Горкуша С.
Грабовецька Марія
Грабовецька Устина
Грабовецький Михайло
Грабовецький Омелько
Грабовецький П.

Добровольська Г.
Залевський М.
Залевський М.
Кандур Петро
Кандур С.
Колісніченко Є.
Колісніченко М.
Коломієць
Коломієць В.
Коломієць Ганна
Коломієць Захар
Коломієць Іван
Коломієць Іванович
Коломієць Іванович
Коломієць Інна
Коломієць Микола
Коломієць Павло
Копачевська В.
Копачевський М.
Копачевський М.
Корнійович
Котловенко М.
Кримська
Кримська В.
Кримська Марія
Кримський
Кримський Д.Р.
Кримський І.
Кримський М.
Кримський Надія
Кримський Петро
Лужецький А.
Лужецький В.
Лужецький Василь
Лужецький Василь
Лужецький Василь
Лужецький Василь
Лужецький Василь
Лужецький Володимир
Лужецький Григорій
Лужецький Григорій
Лужецький П.
Микитюк П.
Мусієнко М.
Перегида Д.
Пивовар Катерина

Пивовар Я.
Порадівський Л.
Савчук - Герасим
Савчук А.
Савчук Аврам
Савчук Г.
Савчук Ганна
Савчук Д.
Савчук Кирил
Савчук Надія
Савчук Ольга
Савчук П.
Савчук Семен
Садлівський Андрій
Садлівський В.Й.
Садлівський Г.
Садлівський Є.Й.
Садлівський Й.Д.
Садлівський Михайло
Семенович
Садлівський С.
Степанюк Андрій
Степанюк Андрійович
Степанюк Антимон
Степанюк Параска
Стойчик Антоніна
Стойчик Михтодів
Стойчик Михтодів
Стойчик Михтодь
Стойчик Ф.
Ткачук В.
Ткачук М.
Ткачук Петро
Харченко Володимир
Харченко Ганна
Харченко Т.
Харченко Тетяна
Швець І.
Швець Килина
Швець П.
Яворський Арсень
Яворський Павло
Ясінська О.
Яценко Килина
Яценко М.

с. Сніжки

Перший ТСОЗ і перший колгосп «Червоний партизан» організовано в 1929 році.

Загальна кількість померлих в роки Голодомору 1932-1933 років – приблизно 780 жителів, із них встановлено прізвища 99 осіб. В селі зведено пам'ятний хрест жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Загальна кількість проживаючих нині в селі постраждалих від Голодомору – 53 чол.

Мартиролог жителів с. Сніжки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 972, арк. 1-42) та свідченнями очевидців Деруги М.О., 1927 р.н.; Горачук О.І., 1927 р.н.; записаними в 2008 році Лобецькою В.А., секретарем сільради, та за матеріалами Ставищенського районного краєзнавчого музею і Сніжківської сільської ради.

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті. Список складено в порядку записів у книзі реєстрації актів про смерть.

Кимак Клим Михайлович
13 січня 1932 р. Від старості
Горобець Ганна Васильова
6 січня 1932 р. Від слабості
Гойко Іван Дем'янів 7 березня
1932 р. Від скарлатини
Гарогоза Василь Аврамів
3 березня 1932 р. Від живота
Кононюк Михайло Свиридів
14 березня 1932 р.
Шевчук Ліда Васильова
20 березня 1932 р., від живота
Затворницька Палажка Мих. 2
березня 1932 р. Від простуди
Савченко Олекса Зосимів
19 квітня 1932 р.
Здебський Сава Лактійонів
4 квітня 1932 р.
Вибив ногу, а потім застудився і
душило в горлі
Бойко Любка Дем'янова
26 квітня 1932 р. Від опуху
Плахотнюк Андрей Петрів
6 травня 1932 р. Від живота
Чуприна Зінько Нікіфоров
20 травня 1932 р., катар жилудка
Касяненко Олександра
Іванова 5 червня 1932 р.,
дифтерія
Голубович Владімір Семенів
12 червня 1932 р. Золотуха
Чуприна Зінько Нікіфоров
Козловський Андрій Сергій
12 червня 1932 р., сухоти
Кравчук Семен Федорів
21 червня 1932 р., рматизм
Плахотнюк Дем'ян Іванів
27 червня 1932 р. Від старості
Нападовський Пилип Іванів
5 липня 1932 р., від сухоти
Савицький Свирид Антонів
5 липня 1932 р. Від рематизму
(опуху)
Нападовський Іван Данилів
21 липня 1932 р. Від опуху
Міщанюк Зінька Павлова
21 липня 1932 р. Від сухоти
Луценко Денис Нікіфоров
26 липня 1932 р. Від опуху

Нападовська Лукія Демидова
6 серпня 1932 р. Від гарячки
Колісник Яків Яковів
11 серпня 1932 р. Від задишки
Колісник Хронка Ількова
13 серпня 1932 р. Від малокровія
Бойко Настя Антон 13 серпня
1932 р. Від старості
Михайлівська Надежда
Тимоф. 26 вересня 1932 р.
На сухоти
Сусол Надежда Йосипів.
5 жовтня 1932 р., дихтерія
Карпенко Галя Соловів.
26 жовтня 1932 р., дизентерія
Кимак Тетяна Антонова
31 жовтня 1932 р., дизентерія
Залєвський Василь Йосипів
24 жовтня 1932 р., дизентерія
Макаревська Василина
Пилипова 24 жовтня 1932 р.
3 гарячки
Галацан Єва 30 жовтня 1932 р.,
дизентерія
Кириченко Сашко Архипів
4 листопада 1932 р. Дизентерія
Павленко Петро Федорів
10 листопада 1932 р., дизентерія
Залєвський Йосип Сильвестр.
12 листопада 1932 р. Від старості
Кравчук Марія Потійова
19 листопада 1932 р. З тифу
Темченко Григор Платонів
2 листопада 1932 р. Убився в
крамниці
Темченко Панас Платонів
12 листопада 1932 р., сухоти
Кимак Микола Юхимович
5 жовтня 1932 р.
Воспаленіє льохкого
Білик Федора Григорова
28 грудня 1932 р. Порок серця
Антиповичі сім'я 6 чол 1933 р.
Безуглі діти з'їв батько 1933 р.
Береза Микола Опанасович
1933 р.
Береза Опанас Іванович, 1933
Береза Сергій Опанасович
1933р.

Білик Дмитро 1933 р.
Білик Надія 1933 р.
Білик Оксана 1933 р.
Білик Олександр 1933 р.
Білик Федот 1933 р.
Білянівська Євдокія 1933 р.
Білянівська Надія 1933 р.
Білянівський Дмитро 1933 р.
Брик Ганна Олександрівна
1933 р.
Кишницька Галина Опанасівна
1933 р.
Кишницький Олександр
Опанас. 1933р.
Волинець Михайло Іонович
1933 р.
Галабір Катерина Марківна
1933 р
Галабір Лампія Марківна
1933 р.
Демченко Андрій Герасимов
1933 р.
Демченко Ольга Герасимівна
Зозулевський Олександр
1933 р.
Зозуля Дмитро 1933р.
Зозуля Оксана 1933р.
Кимак Олександр з'їв батько,
1933 р.
Коваленки 6 чол. 1933 р.
Кононюк Павло 1933 р.
Крупатнівська Ганна 1933 р.,
з'їв батько
Крупатнівський Іван 1933 р.,
з'їв батько
Ловецька Антоніна Трифонів.
1933 р.
Лобецький Микола Трифонів.
1933 р.
Матусевич Микола 1933 р.
Маяковський Трохим 1933р.
Метель Домкць 1933 р.
Міщанюк Іван 1933 р.
Олійник Якуб 1933 р.
Плахотнюк Григорій Петрів
1933 р.
Поліщук Павло Сизонович
1933 р.
Руденко Сергій 1933 р.

Свідерська Явдоха 1933 р.
Скобель Меланка 1933 р.
Тримайло Лекера Марківна
 1933 р.
Цимбал Олександр Михтодій

1933 р.
Чуприна Іван з'їв батько,
 1933 р.
Шевчук Настя Степанова
 1933 р.

Юзефовичі 8чол. 1933 р.
Ярема Онисько 1933 р.
Яценко Харитон 1933 р.

с. Станіславчик

До 1930 року організовано колгоспи «Нове життя», «Вільне життя» та ім. Шевченка.

Встановлена кількість прізвищ жертв Голодомору 1932-1933 років – 69 осіб. В селі встановлений пам'ятний хрест жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів села Станіславчик – жертв Голодомору укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 971, арк. 144-173), свідченнями очевидців Погорілої О.К., 1922 р.н.; Поліщук К.К., 1918 р.н., записаними у 2007-2008 роках секретарем сільради Кравець С.П., та матеріалами Ставищенського районного краєзнавчого музею.

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів поміщені в алфавітному порядку при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті.

Бабенко Анна Олексова
 6 квітня 1932 р., від гарячки
Бабенко Оксана 1933 р.
 з голоду
Барановський Олекса
Степанів 6 квітня 1932 р.
 Від гарячки
Бондар Федір Семенів
 1933 р., з голоду
Бурлака Людвіга Михайлова
 17 березня 1932 р., 50 р.,
 від водянки
Бурлака Марія Степанова,
 1933
Валігура Петро Павлович,
 1933 р, з голоду
Валігура Талимон
 8 червня 1932 р., з голоду
Вусатий Тодось Яковів
 21 квітня 1932 р. Від старості
Грищенко Федір Михів
 8 липня 1932 р., 37 р., з голоду
Гула Ольга Іванова 1933 р.
Гуртовенко Василь Артемів
 30 січня 1932 р.,
 від воспаленія льохких
Гуртовенко Настя Пилипова
 27 лютого 1932 р.
 Від туберкульозу
Гуртовенко Омелян Іванів
 28 липня 1932 р., з голоду
Гуртовенко Юхимія Тодосова
 23 квітня 1932 р.,
 39 р., від вагітності
Даниленко Іван Митрофанів
 14 травня 1932 р.. невідомо
Дідик Павло Хромів 6 липня
 1932 р., з голоду
Дідик Петро Хомів
 28 червня 1932 р., 6 р., з голоду
Дідик Прокіп Ничипорів
 25 травня 1932 р., від старості

Дідик Ригор Миколов
 5 квітня 1932 р., 6 р., з гарячки
Довгаль Сергій Іванів
 25 червня 1932 р. З голоду
Заболотній Іван Олександрів
 26 лютого 1932 р.
 Від дитячих хвороб
Клименко Анна Петрова
 2 червня 1932 р., 4 дні.,
 припадочною болєзню
Клименко Василь Григорів,
 1 травня 1933 р.
Клименко Ганна 1933 р.
 з голоду
Клименко Кіндрат Микитів
 16 вересня 1932 р. Порок серця
Клименко Кіндрат Микитович
 1933 р з голоду
Клименко Павло Федорів
 15 березня 1932 р., от дитячої
 форости
Коберник Василь Семенів
 17 травня 1932 р., 17 р.,
 від простуди
Коберник Ладимір Олексів
 6 червня 1932 р., з голоду
Коберник Павло Євдокимів
 6 березня 1932 р., тиф
Кобзар Ліда Петрова
 1933 р., з голоду
Кобзар Прокіп Григорів
 9 серпня 1932 р., з голоду
Коваль Лукаш Сизонів
 29 червня 1932 р. З голоду
Ковбаса Яків Левків
 16 липня 1932 р., 1 р.,
 від простуди
Кравчук Василь Миколів
 18 квітня 1932 р., 6 міс.,
 від гарячки
Кравчук Петро Тодосів
 8 червня 1932 р., 38 р., з голоду

Кравчук Тодось Петрів
 8 червня 1932 р. З голоду
Крикун Люба Омелькова
 22 лютого 1932 р., від тифу
.Крикун Петро Яковів
 10 червня 1933 р.
Крикун Ригір Василів
 18 липня 1932 р., від простуди
Лясківська Марія Іванова
 29 червня 1932 р., 60 р., з голоду
Лясківський Лукаш,
 1933 р., з голоду
Німчук Михайло Талимонів
 19 лютого 1932 р., 57 р.,
 від черевного тифу
Олійник Ганка Микитова
 11 липня 1932 р., з голоду
Олійник Михайло Семенів
 13 квітня 1932 р., від старості
Пастух Марта Васильова
 24 березня 1932 р., 56 р.,
 від старості
Пастух Тип Лаврів
 15 червня 1932 р., від голоду
Погоріла Ліда Петрова
 11 січня 1932 р., 8 неділь.,
Погорілий Іван Федорів
 24 січня 1932 р., 10 міс., від тифу
Погорілий Кирило Кузьмів
 13 травня 1932 р., від задишки
Погорілий Федір Дмитрів
 1 лютого 1932 р., 40 р.,
 від черевного тифу
Поліщук Клава Фторова
 1 березня 1932 р., брюшний тиф
Поліщук Марія Павлова
 25 липня 1932 р., з голоду
Поліщук Михайло Калістратів
 15 червня 1932 р., 75 р.,
 від старості
Поліщук Одарка Грицькова

3 червня 1932 р., 44 р.,
від простуди

Поліщук Ялина Йосипова

24 січня 1932 р.,
від туберкульозу

Поруцька Марія Петрова

1933 р., з голоду

Руденко Марія Ониськова

19 січня 1932 р. Невідомо

Семченко Настя Олянова

4 лютого 1933 р.

Сніцар Петро Антонів,

3 червня 1932 р., простуди

Сухий Віктор Талимонів

5 січня 1933 р.

Цісар Павло Прохорів

12 квітня 1932 р., 9 міс.,
від горячки

Цісар Яків Іванів

29 квітня 1932 р., катар желудка

Шалапан Мотря Зотова

14 серпня 1932 р. З голоду

Шалапан Оксень Сергійв

8 липня 1933 р.

Шевченко Омелько Павлів

1933 р., з голоду

Шевченко Омелько Павлів

26 липня 1932 р., простудився

Шостопал Людвіга

Михтодьова,

16 березня 1932 р.,

від дитячої хворості

с. Стрижавка

За переказами населений пункт виник у XV ст.

У 1930 році утворився колгосп «Шлях до майбутнього». Під час колективізації було розкуркулено 5 сімей. Загальна кількість померлих в роки Голодомору 1932-1933 років – 581 особа, з них за архівними даними встановлено 77 прізвищ (січень-листопад 1932) та 21 прізвище померлих у 1933 році – за свідченнями очевидців.

В селі на місці масових поховань встановлений пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів села Стрижавка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 972, арк. 43-119).

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті. Список подано в порядку записів у книзі реєстрації записів актів про смерть.

Гончарук Гнат Іванів

1 січня 1932 р., 70 р., старість

Піддубна Лукина Максимова

3 січня 1932 р., 33 р., невідомо

Тихонь Петро Іванів

21 січня 1932 р., 55 р.,

простудився

Безпальчук Антон Євдокимів

25 лютого 1932 р., 74 р., старість

Комкнюк Купріян Олексів

5 березня 1932 р., 69 р.,

старість

Поплавський Станіслав

Степанів

28 березня 1932 р., 78 р.,

старість

Зубарчук Кирило Федорів

29 березня 1932 р., 79 р.,

старість

Данішевна Ганка Павлова

13 квітня 1932 р., 86 р.,

старість

Савчук Михай Тимків

13 квітня 1932 р., невідомо

Чурикаш Одарка

1932 р., 60 р., від старості

Мараукова Параска Тихонова

20 лютого 1932 р., 78 р.

Піддубник Клим Гаврилів

28 квітня 1932 р., 76 р.,

старість

Щербина Бенедь Калістр.

4 травня 1932 р., 2 міс.

Невідомо

Круглець Катерина

4 травня 1932 р., 4 міс.

Невідомо

Савицький Гнат Іванів

11 травня 1932 р., 56 р.,

простуда

Зубарчук Антея Михайловна

15 травня 1932 р., 10 р.,

невідомо

Клочківський Іван Маркіянів

15 травня 1932 р., 37 р.,

невідомо

Гуманчук Марія Іванова

16 травня 1932 р., 93 р.,

старість

Нагорна Ялисовета Іванова

17 травня 1932 р., 63 р.,

старість

Зелена Олександра Семенова

18 жовтня 1932 р., 78 р.,

невідомо

Лахнюк Надя Михайлова

25 жовтня 1932 р., 3 р.,

простуда

Ловецька Галька Степанова

25 травня 1932 р., 8 міс.

Шкарлятіна

Царук Карпо Сенефонів

27 травня 1932 р., 72 р.,

старість

Дичук Антося Кіндратова

5 червня 1932 р., 9 р.,

простуда

Комаха Михалко Трохимів

7 червня 1932 р., 2 р.,

простуда

Ляшук Павло Микитів

26 грудня 1932 р., 16 р.

Простуда

Когут Захарко Дем'янів

10 червня 1932 р., 70 р.,

старість

Фурман Станіслав Михалків

13 червня 1932 р., 1 ½ р.

невідомо

Крикун Захар

22 червня 1932 р., 35 р.,

невідомо

Купчук Павло Сидор

27 червня 1932 р., 5 неділь,

невідомо

Руда Катерина Васильова

30 червня 1932 р., 2 р.,

невідомо

Рудий Сидор Прокопів

30 червня 1932 р., 72 р.,

старість

Горобець Микола Іванів

30 червня 1932 р., 30 р., тиф

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Яремчик Григор Микитів
1 липня 1932 р., 6 міс.
Невідомо

Сіра Храмина Степанова
1 липня 1932 р., 3 р.,
невідомо

Горобець Андрій Антонів
3 липня 1932 р., невідомо

Царук Тодоська Іванова
2 липня 1932 р., 70 р.,
старість

Каченов Антон Сидор.
4/III, 2 р., невідомо

Клочківський Маріян Тимоф.
4/УІІ, 75 р., від старості

Руда Любка Васильва
8 липня 1932 р., 4 р., невідомо

Мотуз Іван Степанів
8 липня 1932 р., 62 р., невідомо

Піддубна Марія Іванова
8 липня 1932 р., 70 р.,
старість

Горвиченко Герасим Андрійв
9 липня 1932 р., 48 р.,
понос

Дірук Ганя Петрова
10 липня 1932 р., 30 р.,
туберкульоз

Бондарень Устя Степ
16 липня 1932 р., 75 р.,
старість

Кобасюк Михалко Олександр
18 липня 1932 р., 2 р.,
невідомо

Назарчук Олександр Іванів
19 липня 1932 р., 58 р.,
невідомо

Комаха Марко Олексів
18 липня 1932 р., 108 р.,
старість

Здірук Степан Іван
20 липня 1932 р., 105 р.,
старість

Іщук Кузьма Андрійв
22 липня 1932 р., 38 р.
Простуда

Піддубна Одарка Гаврилова
22 липня 1932 р., 68 р.,
невідомо

Вовчук Ярина Іван.
22 липня 1932 р., 41 р.,
невідомо

Чумкало Текля Семенов.
24 липня 1932 р., 1 міс.
Невідомо

Голюк Григор Іванів
2 серпня 1932 р., 7 міс.
Невідомо

Беруняк Панась Гаврилів
17 серпня 1932 р., 67 р.,
невідомо

Савчук Тимко Михалків
23 серпня 1932 р., 95 р.,
старість

Остапчук Ганка Лукашева
27 серпня 1932 р., 38 р.,
невідомо

Каральщук Андрій Карпів
4 вересня 1932 р., 50 р.,
невідомо

Рамінна Антося Федорова
4 вересня 1932 р., 25 р.,
туберкульоз

Патнічук Антон Семенов
7/XI 1932 р., 6 р.,
невідомо

Вдовиченко Олександра
Минова
17 вересня 1932 р., 52 р.,
невідомо

Баршевський Петро Степан
23 вересня 1932 р., 2 р.,
невідомо

Вервиченко Іван Степанів
6 жовтня 1932 р., 42 р.,
невідомо

Зелена Храмина Семенова
7 жовтня 1932 р., 8 р., невідомо

Пискун Григор Гнат.
8 жовтня 1932 р., 43 р.,
від малярії

Зубарчук Пилип Данилів
9 жовтня 1932 р., 55 р.,
від малярії

Щербатюк Григор Макарів
16 жовтня 1932 р., 1 міс.,
невідомо

Вдовиченко Микола Тарасин
17 жовтня 1932 р., 17 днів.,
невідомо

Бондарень Фома Вівсів
20 жовтня 1932 р., 68 р.
Невідомо

Тихань Петро Петрів
20 жовтня 1932 р., 8 р.,
невідомо

Чумак Тимко Зотів
5 листопада 1932 р. 23 р.,
малярія

Гончарук Марія Іванова
8 листопада 1932 р., 45 р.
Невідомо

Комаха Іван. Павлів
18 листопада 1932 р., 56 р.
Малярія

Герасимова Храмина Іванова
22 листопада 1932 р., 76 р.
Старість

Притулюк Марія Василева
9 грудня 1932 р., 50 р.,
малярія

Чорний Клим Ів.
21/XII 1932 р., 60 р.,
від старості

Чуртколо Нестор Іванів
30/XII 1932 р., 63 р.,
старість

Мартиролог жителів с. Стрижавка – жертв Голодомору 1932-1933 років, померлих від голоду в 1933 році, укладено за матеріалами Стрижавської сільської ради, наданими секретарем Юркевич К.В.

Береза Яків Опанасович
1933 р.

Білянська Ольга 1933 р.

Білянська Фросина 1933 р.

Брик Пилип Олександрів
1933 р.

Горбань Іван 1933 р.

Грибань Семен 1933 р.

Гриню Даніло 1933 р.

Зозуля Петро 1933 р.

Кишницька Дарія 1933 р.

Коник Петро 1933 р.

Лобецький Василь Трифонов
1933 р.

Лужицький 1933 р.

Луценко Сергій 1933 р.

Микитенко Фоть 1933 р.

Мкткль Єлизавета 1933 р.

Поліщук Михайло Сизонович
1933 р.

Свідерській Піон 1933р.

Скобель Нестор 1933 р.

Чуприна Ярина 1933 р.

Ярема Палажка 1933 р.

Яремчик Федора 1933 р.

с. Сухий Яр, с. Червоне

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Села Сухий Яр та Червоне знаходяться поряд і входять до Сухоярської сільської ради. Встановлена кількість прізвищ загиблих в роки Голодомору – 57 чол. В селах зведено пам'ятні хрести жертвам Голодомору 1932-1933 рр.

Мартиролог жителів с. Сухий Яр та с. Червоне – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 973, арк. 1-34; спр. 976, арк. 76-101) та свідченнями очевидця Гарячук О.І., 1932 р.н. (з розповідей старших очевидців трагедії), записаними у 2008 році Берідзе О.О., директором Ставищенського музею, Бало І.Ю., співробітницею музею.

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів у алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті.

Бабенко Галя Юхимова

20 вересня 1932 р. Невідомо

Бабенко Марія Ригорів 22

червня 1933 р. 5 р., виснажена

Блажчук Григор Федорів

7 липня 1933 р. 3р.

Блажчук Петро Іванів

18 червня 1932 р.

Блазнюк Надежда Прокопова

22 червня 1933 р. 62 р.,

від старості

Богославний Олекса Ригорів

19 червня 1933 р. 10 р.,

виснажений

Волков Люба Антонова 20

червня 1933 р. 2 р., виснажена

Глухотнюк Іосип Іванів

22 листопада 1932 р. Від різанки

Гонта Наталка Тимкова

20 серпня 1932 р невідомо

Гончарук Марія Тимоф 19 черв-

ня 1933 р 8 р., виснаження

Гончарук Микола Тимоф. 4

квітня 1933 р. 11 р., виснаження

Гончарук Мотра Василів 20

червня 1933 р. 52 р., виснажена

Гончарук Мотря Васильова 22

червня 1933 р. Виснаження

Гончарук Ригір Григор 30 трав-

ня 1932 р., від старості

Гончарук Танас Петрів 20 черв-

ня 1933 р. 32 р., виснаженість

Гончарук Тимка Якова 4 травня

1932 р. Від старості

Гриню Устя Якимова 22 червня

1933 р 12 р., виснажена

Грицюк Віра Павлова

11 жовтня 1932 р. Невідомо

Грицюк Устя Якимова 23 черв-

ня 1933 р., виснаження

Кича Євдоким Михайлів

20 червня 1933 р 16 р., хворість

Кичок Артем Прохор Червень

1933 р.

Козанчук Соломон 17 квітня

1933 р., виснаження

Козинський Степан 6 липня

1933 р. Невідомо

Козинчук Семен 17 квітня.,

1933 р., 62 р., виснаження

Кравчук Антоніна Олексова 20

лютого 1932 р. Невідома причи-

на
Крот Петро Григорів 21 червня

1933 р., невідомо

Крот Поліна Ригорів 13 червня

1933 р. 12 р., виснаження

Кубинська Любка Вікторова 12

липня 1933 р., невідомо

Латинський _ _ _ Вікторович

6 липня 1932 р., невідомо

Марейка Клим Прохорів

Червень 1933 р.

Мартилов Іван Федорів

20 червня 1933 р., виснаження

Мартинюк Іван Федорів

20 червня 1933 р. 12 р., висна-

жений

Мищенко Одарка Григорова

Червень 1933 р.

Мищенко Ригор Вакулів

12 липня 1933 р., невідомо

Негода Петро Григорів

9 липня 1932 р., невідомо

Негода Настя Петрова

19 червня 1933 р. 35 р., хворість

Негода Настя Петрова

20 червня 1933 р., хворість

Ніщенко Варка Самолова

26 липня 1932 р., з старості

Новосільський Нікіфор

Нікіфоров., 20 жовтня 1932 р .

Малярія

Пилипчик Марія Талимонова

19 червня 1933 р. Виснаження

Плахлтнюк Марина Олексова

Прокопчук Катерина Іванова

7 квітня 1932 р. Невідомо

Самділенко Настя Михайлова

20 червня 1933 р. 35 р.,

виснажена

Федорей Іван Василів

12 липня 1933 р., невідомо

Чорна Антоніна Іванова 19

червня 1933 р. 8 р. Виснаження

Чорна Антося Іванова 20 черв-

ня 1933 р., виснаження

Чорна Ганна 18 червня 1933 р.

Виснаження

Чорна Ганна Іванова 16 червня

1933 р. 6 р., виснаження

Чорна Ганна Іванова 16 червня

1933 р., виснаження

Чорна Ганя Терешкова 18 черв-

ня 1933 р 5 р., виснаження

Чорна Марія Іванова 19 червня

1933 р. 10 р., виснажена

Чорна Марія Іванова 19 червня

1933 р., виснаження

Чорна Степа Орешкова

12 червня 1933 р 45 р., висна-

жена

Чорна Таня Терешкова 19 черв-

ня 1933 р 17 р., виснажена

Чорний Михтодь Юхимів 29

березня 1932 р. Від старості

Чорний Олекса Яковів 22 черв-

ня 1933 р. 2 р., виснажений

Чорний Яків Петрів 18 червня

1933 р. 10 р., виснаження

с. Торчиця

На місці теперішнього села колись давно знаходилось давнє місто Торч, столиця племен торків, звідси і назва Торчиця.

В кінці 1928 року був створений колгосп «Переможець».

Загальна кількість померлих в селі від голоду в 1933 році невідома. За свідченнями старожилів встановлено 154 прізвища померлих у 1933 році. Крім того, в обласному архіві зберігаються фрагменти записів

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

про смертність у селі за весь 1932 рік (66 записів) та за перший місяць січень 1933 року (2 померлих). В селі на місці поховань закатованих голодом встановлено пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів села Торчиця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 973, арк. 35-100; спр. 976, арк.102-103).

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті. Список подано в порядку записів у книзі реєстрації актів про смерть.

Кича Ганна Юхимов

2 січня 1932 р., 3 р., скарлятина

Кравчук Михайло Сидорук

6 січня 1932 р., 6 р., скарлатина

Дмитрук Іван Трохимів

1932р., 58 р. Катар желудка

Кравчук Явдоха

1 березня 1932 р., запалення легенів

Кравчук Мелана Федькова

1 березня 1932 р., 43 р., гарячка

Гоминюк Югіна Антонова

1 березня 1932 р., 3 р., простуда

Білан Параска Кузьмова

16 березня 1932 р., 14 р., застуда голови

Кравчук Григор Юхимович

21 березня 1932 р., дитяча хвороба

Паламаренко Корній Данилів

28 березня 1932 р., 70 р., порок серця

Футоритій Грицько Андріанів

9 квітня 1932 р., 10 р., простуда

Панамарук Віра Сакова

9 квітня 1932 р., 5 міс. Шкарлятина

Митруль Василь Касьянів

12 квітня 1932 р., від гарячки

Мищенко Адам Павлів

14 квітня 1932 р., 70 р., простуда

Заєць Палажка Архипова

16 увітня 1932 р., 72 р., застуда

Мельничук Одарка Антонова

21 травня 1932 р., 21 р., простуда

Мекеда Хроль Тихонів

4 червня 1932 р., 55 р., душевна хвороба

Шевчук Герасим

20 травня 1932 р., 80 р., старість

Жук Василь Степанів

9 грудня 1932 р., 3 р.

Жук Марфа Лукянова

6 січня 1932 р., 90 р.

Жук Семен Талимонів

12 липня 1932 р., 93 р.

Жукова Ювгіна Федорова

25 листопада 1932 р., 66 р.

Загоруйко Марія Михтодія

1 червня 1932 р., 2 р.

Загоруйко Меланка Павлова

19 червня 1932 р., 69 р.

Загорулько Іван Оліксандрів

11 квітня 1932 р., 80 р.

Іщенко Юхрем Хомів

14 жовтня 1932 р., 14 р.

Кандур Ганна Петрова

2 грудня 1932 р.

Народ. 3 жовтня 1932 р.

Кандур Єва Оверкова

3 квітня 1932 р., 2 р.

Кандур Марія Петрова

14 травн 1932 р., 2 р.

Мекеда Меланка Степанова

16 червня 1932 р., 40 р., жіноча хвороба

Мекеда Катерина Андрійкова

15 червня 1932 р., скарлятина

... Борис Миктодів

5 червня 1932 р., 57 р., від старості

Крутько Олександра

20 червня 1932 р., 95 р., від старості

Козак Павло Іванів

12 червня 1932 р., 3 міс. Головна біль

Осипенко Антін Антонів

31 травня 1932 р., 44 р., від простуди

Король Фоть Григорів

1932 р., 48 р., від простуди

Коротюк Ілько

Природ. Каліка

Семенюк Петро Григорів

20 червня 1932 р., 68 р.

Проценко Гнат Нікіфорів

7 липня 1932 р., 61 р., катар шлунка

Кравчук Григор Іванів

Мищенко Ганя Харитонова

1 липня 1932 р., від гор.

Семенець Марія Тимофеева

25 серпня 1932 р., 72 р.

Ткачибород Василь Гаврилів

26 червня 1932 р., 18 р.

Ткачибород Дмитро Григор

20 вересня 1932 р., 26 р.

Ткачибород Ліда Григорова

20 вересня 1932 р., 4 р.

Ткачибород Михайло Григорів

26 червня, 13 р.

Дяченко Степан Яковів

18 липня 1932 р., 1 р., шкарлятина

Мищенко Олександр

23 червня 1932 р., невідомо

Паламаренко Владіслав Дмитров

20 липня 1932 р., від сухот

Олексеєнко Ніна Пилипова

4 серпня 1932 р., 5 р., скарлатина

Мищенко Макар Яковів

Ярошенко Адам Карпів

10 серпня 1932 р., 54 р., від голоду

Коротун Яків Захарків

30 серпня 1932 р., невідомо

Корнієнко Ониська Михтодова

9 вересня 1932 р. Старість

Дишлюк Одарка Савка

23 вересня 1932 р.

Невідомо

Яценко Химка Конова

26 вересня 1932 р., невідомо

Москалюк Ольга Антон

11 листопада 1932 р.

Старість

Бойко Ганна Михайловна

11 листопада., 1 р., 2 міс.

Дифтерія дитяча

Бойко Роман Тодосів

15 грудня 1932 р., 90 р.

Від язви шлунку

Бойко Тетяна Григорова

14 червня 1932 р., 10 р.

Від освітлення плечової дири

Бойко Федір Федорович

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

6 листопада 1932 р., 18 р.

Від порока серця

Бойко Югина Макара

15 серпня 1932 р., 18 р.

Туберкульоз

Тимошенко Василина

30 серпня 1932 р., гарячка

Федоренко Василь Григорів

16 серпня 1932 р. Гарячка

Поліщук Макар Хаветів

2 серпня 1932 р., від старості

Поліщук Василь Іванів

17 вересня 1932 р. Простуда

Дігтяр Олекса

5 жовтня 1932 р., невідомо

Вовкодав Михайло Матвія

18 січня 1933 р., 1 р., простуда

Волошин Катерина Тимкова

20 січня 1933 р., 74 р.,

від старості

Мартиролог жителів села Торчиця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Македи І.В., 1926 р.н.; Сивак А.П., 1927 р.н.; Тупчій М.О., 1918 р.н, записаних у 2007 році Макарюк В.І., секретарем сільської ради, та матеріалами Ставищенського районного краєзнавчого музею і Торчицької сільської ради.

Андрущенко

Андрущенко Ф.

Андрущенко Ф.

Бабушко А.

Балабушко

Бобова Я.

Бобовий

Бобовий Іван

Бойко

Бойко А.

Бублій

Бублій

Бублій

Бублій М.

Бублій Ф.

Булигін

Вітенко

Вітенко Р.

Вовкодав

Вовкодав

Вовкодав М.

Вовченко Іван

Войченко

Гаманець

Гаманець Т.

Губський

Губський

Губський

Губський Володимир

Губський Л.

Губський О.

Губський Параска

Губський С.

Дмитрунь

Дмитрунь

Дмитрунь Григор

Дмитрунь К.

Дмитрунь Одарка

Дмитрунь П.

Драчук

Драчук Ю.

Касян

Касян Ф.

Катинський

Катинський

Катинський

Катинський Я.

Кича

Кича

Кича Андрій

Кича Іван

Кича Н.

Кича О.

Кича Ю.

Коваль

Коваль Л.

Козак

Козак

Король

Король

Король

Король Іван

Король Іван

Король М.

Король С.

Король Ф.

Котинський

Котинський

Котинський

Кравчук

Кравчук П.

Кравчук Я.

Кротюк

Кротюк Василь

Кротюк Г.

Кротюк Ганна

Круліківський

Круліківський А.

Кучер

Кучер Іван

Кучерук Г.

Лисичка

Лисичка

Лисичка Данило

Лисичка Марина

Лисичка Матвій

Лисичка Юзик

Маринченко

Маринченко Михайло

Маринченко О.

Мекеда

Мекеда З.

Мельничук

Мельничук Г.

Мельничук Іван

Мельничук С.

Мельничук Свирид

Мельничук Федір

Михальченко

Михальченко

Михальченко

Михальченко А.

Михальченко С.

Міщенко

Міщенко І.

Міщенко Іван

Назаренко М.

Олексенко

Олексенко Петро

Онофат

Онофат

Онофат

Петраченко

Петраченко У.

Петруненко

Петруненко П.

Покойовець Н.

Пономаренко

Пономаренко С.

Пономаренко Я.

Проценко

Проценко О.

Пугач

Пугач Є.

Самбора

Самбора В.

Семенюта В.

Сидоренко

Сидоренко Ф.

Стаднік

Стаднік

Стаднік Юхим

Тупчій

Тупчій

Тупчій

Тупчій

Тупчій

Тупчій

Тупчій В.

1932-1933

Тупчий Г.
Тупчий Тома
Тупчий Х.
Тупчий Я.
Ученко М.
Фербер Василь

Фербер Ф.
Хамелюк
Хамелюк
Хамелюк П.
Цибульський П.
Четверик

Четверик Д
Шевчук Оля
Шевчук Поля
Шевчук Т.

с. Юрківка

Час заснування села відноситься до ХУІ ст. В 1929-1931 рр. був організований перший колгосп „Дружна праця”.

За фрагментами сільрадівської книги про реєстрацію актів про смерть, які зберігаються в обласному державному архіві, встановлено 42 прізвища жертв Голодомору 1932-1933 рр. Ще 18 прізвищ померлих у 1933 році встановлено за свідченнями очевидців. В селі на місці поховань померлих від голоду односельців встановлений пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів с. Юрківка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 937, арк.101-132).

В мартирологу з дотриманням мови і стилістики оригіналів поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік померлого і причина смерті. Список подано в порядку записів у книзі реєстрації актів про смерть.

Лисенко Зіна Іванова
5 січня 1932 р. Скарлатина
Тарзей Анна Демченкова
26 січня 1932 р. Понос
Дідук Галина
15 березня 1932 р. Старість
Боснірук Антін
6 березня 1932 р. Невідомо
Губська Марфа Антонова
15 травня 1932 р., старість
Христинко Василь Хомів
22 травня 1932 р. Невідомо
Стародуб Іван Андрій
31 травня 1932 р., невідомо
Мартинюк Григор Юхимів
23 серпня 1932 р. Тиф
Піддубна марія Кирилова

28 вересня 1932 р., невідомо
Соботович Ганна Федор
7 листопада 1932 р., тиф
Дідук Антін Порфирів
21 листопада 1932 р., невідомо
Яценко Оксана Кирилова
14 серпня 1932 р. Невідомо
Скорубський Андрей Іванів
11 вересня 1932 р., невідомо
Ткаченко Марія Семенова
14 вересня 1932 р., утопилася
Колісниченко Григор Іванів
3 жовтня 1932 р. Тиф
Станський Купріян Антонів
27 грудня 1932 р., невідомо
Якубовський Тодоско Яковів
16 лютого 1932 р. Старість

Матвійчик Данило
7 травня 1932 р., старість
Білява Наталка Демидова
27 травня 1932 р., невідомо
Заморський Федір Федот.
6 березня 1932 р. 28 р.,
невідомо
Смолич Олексій
1 липня 1932 р. 11 р., тиф
Мекеда Оксана Григорова
12 жовтня 1932 р., простуда
Ксенко Оксана Кирилова
14 серпня 1932 р., 25 р.,
невідомо
Степанюк Андрей Степанів
8 грудня 1932 р 63 р., старість

Мартиролог жителів с. Юрківка – жертв Голодомору 1932-1933 років, померлих від голоду в 1933 році, укладений за матеріалами сільської ради, наданими секретарем сільради Савчук Є.К.

Гливенко Сидір Антонів
1933 р.
Дідук Галина Денисова
1933 р.
Кобзар Арсень Тодосів
1933 р.
Кононюк Іван Гнатів 1933 р.
Кононюк Марфа Талімонова
1933 р.

Корнієнко Ганна 1933 р.
Мазуренко Павло Архипів
1933 р.
Матусевич Марина Іванова
1933 р.
Мищанюк Ганна 1933 р.
Паюк Надежда Степанова
1933 р.
Паюк Трихін 1933 р.

Поліщук Іван Лукич 1933 р.
Тихонюк Віра Якова 1933 р.
Федорей Герасим Кіндратів
1933 р.
Цимбал Катерина 1933 р.
Цимбал Ольга 1933 р.
Юрченко Одарка Гнатов
1933 р.
Юрківський Степан 1933 р.

с. Ясенівка

Вперше згадується в історичній літературі в ХVІІІ ст. Християнин Тур приїхав з Венгрії і оселився тут, через велику кількість дерева ясена назвав село Ясенівкою.

В 1930 році був створений колгосп „Арсенал”.

Загальна кількість померлих в роки Голодомору 1932-1933 р.р. – приблизно 500 чол., з них відомі прізвища 327 чол. В селі в 1996 році встановлений пам'ятний хрест жертвам Голодомору.

Костенко Федір Іванів
26 листопада 1932 р., гарячка

Розуменко Іван Омелянів
29 листопада 1932 р., старість

Іванчукова Любка Павлова
3 жовтня 1932 р. Гарячка

Харчицький Гаврило Климів
31 грудня 1932 р.

Сович Ярема Талимонів
8 липня 1932 р., 60 р.

Соломончак Текля Ількова
4 вересня 1932 р., 95 р.

Соломончак Тетяна Як.
19 червня 1932 р., 7 р.

Степовенко Ганна
28 травня 1932 р., 75 р.

Степовенко Ганна
28 травня 1932 р., 75 р.

Грибинчук Андрій Пилип.
4 січня 1933 р., від старості.

Бондар Варка Кирилова,
9 січня 1933 р., від слабості.

Бургела Макар Юхимів,
2 січня 1933 р, з брючного тифу.

Тищук Ганка Данилова,
25 грудня 1933 р, невідомо.

Демич Максим Петрів,
25 серпня 1933 р., від слабості.

Поліщук Антоніна Іванова,
29 січня 1933 р., від старості.

Ниграй Лукія Бенедьова,
17 лютого 1933 р, невідомо.

Паламар Василь Федьків,
28 лютого 1933 р., невідомо.

Говорун Антоніна Фидорова,
220 лютого 1933 р., невідомо.

Пугач Кузьма Романів
27 лютого 1933 р. невідомо

Крисюк Михайло Ригір
14 березня 1933 р. Не визначено

Бойко Іван Федорів,
26 березня 1933 р. Невідомо.

Говорун Ригір Аврамів,
19 березня 1933 р. Невідомо

Словінський Яків Олекс.,
28 березня 1933 р. Невідомо.

Поліщук Сергій Федот.,
2 квітня 1933 р. Від тифу і виснаження.

Заболотня Тодоська
16 березня 1933 р. Від старості.

Табакерка Ганна Семенова.
25 квітня 1933 р. Невідомо.

Говорун Марія Федькова.
7 травня 1933 р. Невідомо.

Дудник Василь Василів.
8 травня 1933 р. Невідомо.

Мукомел Василь Онаків.

6 травня 1933 р. Невідомо.

Тарнавська Ганна Павлова
25 травня 1933 р. Невідомо.

Гернеда Андрій Федорів
2 лютого 1933 р.

Мацала Мотря Климова
2 лютого 1933 р.

Гриню Оксана Пилипова
3 лютого 1933 р.

Грибинчук Пилип Яковів
4 лютого 1933 р.

Демид Надежда Петрова
4 лютого 1933 р.

Шинкарук Катерина Ількова
5 лютого 1933 р., 3 міс.

Грабовюк Ніна Каленик.
28 січня 1933 р., 6 неділь

Грицько Олена Васильова
28 січня 1933 р., 5 тижнів

Андросюк Микола Прокопів
14 лютого 1933 р., 1 р., тиф

Говорун Оляна Архипова
15 лютого 1933 р., 35 р.

Говорун Артемон
15 лютого 1933 р., 12 р

Грицюк Петро Ільків
16 лютого 1933 р., 11 р.

Горлик Василь Федорів
16 лютого 1933 р., 7 р., простуда

Гринюк Оксана Зінькова
17 лютого 1933 р. 1 р.

Гринюк Василина Ониськові
17 лютого 1933 р., 3 міс. Гарячка

Гринюк Василь Микитів
17 лютого 1933 р., 4 р., застуда

Гринюк Тетяна Зінькова
18 лютого 1933 р., 4 р.

Гринюк Михайло Зіньків
19 лютого 1933 р., 6р.

Ниграй Гапка Венедьва
23 лютого 1933 р., 26 р.

Ниграй Лукія Винедьова
17 лютого 1933 р., 10р.

Нечипоренко Микола Яковів
17 лютого 1933 р., 8р.

Небога Василина Дмитрова
17 лютого 1933 р. 4 р., застуда

Ниграй Явдоха Петрова
17 лютого 1933 р., 3 р., застуда

Бондарень Микола Іванів
18 лютого 1933 р., 17 р.

Бондарень Андрей Лазарів
18 лютого 1933 р., 24 р.

Пискун Марія Климова
18 лютого 1933 р., 5 р.

Бондар Петро Климів

27 лютого 1933 р 3р.

Паламар Василь Федьків
28 лютого 1933 р., нар. 19 листопада 1932 р.

Шекера Явдоха Семенова
28 лютого 1933 р., 1 р.

Шекера Антін Федорів
28 лютого 1933 р., 4 р., застуда

Говорун Антоніна Федькова
20 лютого 1933 р., нар. 8 вересня 1932 р.

Поліщук Марія Кузьмова
17 лютого 1933 р., 65 р., від старості

Прищепя Клим Дмитрів
17 лютого 1933 р., 70 р., від старості

Пискун Андрій Дмитрів
17 лютого 1933 р., 75 р., від старості

Андріянова Ониська Климова
1 березня 1933 р., 8 р., застуда

Андросюк Олекса Семенів
2 березня 1933 р., 10 р., простуда

Андросюк Семен Пилипів
2 березня 1933 р., 15 р., застуда

Корнієнко Іван Варновів
29 лютого 1933 р., 3 р.

Андросюк Микола Миколів
3 березня 1933 р., нар. 29 січня 1932 р.

Пугач Кирило Романів
27 лютого 1933 р., 14 р.

Пугач Дмитро Кониськів
27 лютого 1933 р., 3 р., застуда

Пугач Семен Дмитрів
27 лютого 1933 р., 1 міс. Дитячі

Демид Андрій Лазарів
28 лютого 1933 р., 4 р.

Демид Петро Лазарів
18 лютого 1933 р., нар. 10 червня 1932 р.

Бойко Олег Василів
1 березня 1933 р., 4 р., від дитячої хвороби

Бойко Степан Кирилов
1 березня 1933 р., 15 р., застуда

Бідний Кость Климов
1 березня 1933 р., 24 р., тиф

Бойко Ольга Артемова
7 березня 1933 р 1 р.,

Дричак Мотря Іванова
7 березня 1933 р., 62 р.,

від старості
Дудник Степанида Артемів
 7 березня 1933 р., 75 р.,
 від старості
Дідик Онисько Петрів
 7 березня 1933 р., 70 р.,
 старість
Дідич Оксана Васильова
 7 березня 1933 р 80 р.
 старість
Бугай Віктор Юхимів
 28 лютого 1933 р., 40 р.,
Бугай Геша Климов
 9 березня 1933 р., 36 р.
Пишкевич Григор Павлів
 7 березня 1933 р., 18 р.
Коста Степан Іванів
 2 березня 1933 р., 35 р.
Крисюк Зінька Ількова
 2 березня 1933 р., 71 р.,
 старість
Крисюк Опанас Федорів
 2 березня 1933 р., 9 р.
Говорун Тофіль Антипів
 28 лютого 1933 р., 35 р.
Крисюк Яків Андронів
 6 березня р., 2 р.
Говорун Іван Оримович
 10 березня 1933 р., 58 р.,
 від старості
Гриню Надежда Іванова
 10 березня 1933 р., 75 р.,
 від старості
Горіла Мотра Артемова
 10 березня 1933 р., 60 р.,
 старість
Шаповал Таня Самсонова
 10 лютого 1933 р., 6 р.
Бондар Кирило Андрійв
 14 березня 1933 р., 56 р.
Тупчій Дмитро Романів
 16 березня 1933 р., 10 р.
Демид Онисько Юхимів
 17 березня 1933 р., 67 р.,
 старість
Дмитрук Василь Іванів
 17 березня 1933 р., 80 р.,
 старість
Дмитрук Панас Ригор.
 18 березня 1933 р.
Демид Тетяна Маркова
 18 березня 1933 р.,
 нар 25 січня 1932 р., сухоти
Тичинюк Антон Дмитрів
 17 березня 1933 р., 6 р.
Христю Микола Семенів
 18 березня 1933 р., 7 р.
Христович Надежда Махт.

18 березня 1933 р., 15 р.
Христович Андрей Назар
 18 березня 1933 р., 10 р.
Христюк Володь Нікім
 20 березня 1933 р.,
 нар. 20 лютого 1932 р.
Крисюк Михайло Ригор
 14 березня 1933 р., 7 р.,
 не визначено
Крисюк Пилип Дмитрів
 14 березня 1933 р., 5 р.
Крутко Аврам Настів
 14 березня 1933 р., 4 р.
Бойко Іван Федорів
 26 березня 1933 р., 18 р.
Задояний Назар Махт.
 25 березня 1933 р., 44 р.
Багатир Лідія Іванова
 29 березня 1933 р., нар 26 лю-
 того 1932 р.
Говорун Ригор Аврам
 19 березня 1933 р., 61 р.
Грицевич Панас Федорів
 19 березня 1932 р., 18 р.
Гуменюк Надежда Яків
 19 березня 1933 р., 70 р.
Гарнеда Андрей Настів
 18 березня 1933 р., 28 р.
Словінський Яків Оліксан.
 28 березня 1933 р., 42 р.
Ставністий Дмитро Іванів
 28 березня 1933 р., 35 р.
Ставністий Федір Юхимів
 28 березня 1933 р., 13 р.
Славчинський Назар Яковів
 28 березня 1933 р., 7 р.
Славчинська Настя Федорова
 28 березня 1933 р., 38 р.
Мацала Андрей Панас.
 2 квітня 1933 р., 7 р.
Поліщук Сергій Федор.
 2 квітня 1933 р., 30 р.,
 від тифу
Поліщук Юлин Василів
 2 квітня 1933 р., 35 р.
Крисюк Микола Андр.
 2 квітня 1933 р., 12 р.
Крисюк Василь Андр.
 2 квітня 1933 р., 7 р.
Короткевич Пріська Описова
 2 квітня 1933 р., 12 р.
Козинчук Гапка Гаврилова
 2 квітня 1933 р.
Крисюк Іван Андр.
 1 квітня 1933 р., 3 р.
Крисюк Питро Андр.
 3 квітня 1933 р.,
 нар 25 вересня 1932 р.

Титаренко Пріська Пилип.
 3 квітня 1933 р., 70 р.
Христю Мотрона Оксенова
 3 квітня 1933 р.
Христович Надежда Полікарп.
 3 квітня 1933 р р., 39 р.
Христович Василь Полікарпів
 3 квітня 1933 р., 90 р.
Христюк Надежда Тимонова
 1 квітня 1933 р р., 6 р.
Христюк Дмито Тимонів
 31 березня 1933 р., 4 р.
Бовдурак Онисько Петрів
 31 березня 1933 р., 10 р.
Бовкало Пилип Кониськів
 31 березня 1933р 26р
Бовкун Іван Семенів
 31 березня 1933р 17 р.
Бовкун Христя Антонова
 27 квітня 1933 р., 38 р.
Бовкун Василь Яковів
 21 березня 1933 р., 6 р.
Бовкун Іван Яковів
 17 березня 1933 р.,
Бовкун Надежда Митро.
 17 березня 1933 р., 12 р.
Бовкун Митро Яковів
 17 березня 1933 р., 1 р.
Бовкун Семен Ільків
 17 березня 1933 р., 34 р.
Бовкун Яків Петрів
 10 березня 1933 р., 40 р.
Дричак Іван Андрійв
 3 квітня 1933р 45 р.
Дричак Тодоська Федорова
 3 квітня 1933 р., 18 р.
Драюк Семен Ільків
 3 квітня 1933 р., 50 р.
Драюк Михайло Йосипів
 3 квітня 1933 р., 85 р.
Драюк Петро Олексів
 3 квітня 1933 р., 42 р.
Шаповал Самсон Реконов
 3 квітня 1933 р., 40 р.
Шаповал Васирина Семенова
 3 квітня 1933 р., 49 р.
Шаповал Тимофій Вакулів
 3 квітня 1933 р., 60 р.
Шестопал Ониська Дмитрова
 3 квітня 1933 р., 43 р.
Шлапак Давид Михайлів
 3 квітня 1933 р., 15 р.
Шестопал Кіндрат Іванів
 3 квітня 1933 р., 18 р.
Шестопал Іван Ільків
 3 квітня 1933 р., 35 р.
Заболотня Тодоська
 16 березня 1933 р., 62 р.

від старості

Гринюк Васька Григор.
5 квітня 1933 р., 28 р.
Гринюк Василина
Онуфріянова
5 квітня 1933 р., 23 р.
Гринюк Макар Григор.
5 квітня 1933 р., 17 р.
Грицак Микола Григор.
5 квітня 1933 р., 18 р.
Грицак Вакула Іванів
5 квітня 1933р 70 р.
Говорун Михайло
16 квітня 1933 р., 15 р.
Крисюк Лідія Давид.
14 березня 1933 р., 1 р.
Гарнеда Данило Наст.
1 квітня 1933 р., 25 р.
Гарнеда Василь Ільків
1 квітня 1933 р., 37 р.
Гарнеда Кирило Михтодь
1 квітня 1933р 80 р.
Гарнеда Надежда Іванів
1 квітня 1933 р., 63 р.
Гарнеда Тимохвій Наст.
4 квітня 1933 р., 15 р.
Говорун Кіндрат Іванов
4 квітня 1933 р., 32 р.
Говорун Іван Мих.
4 квітня 1933 р., 38 р.
Грицак Текля Андр.
4 квітня 1933 р., 80 р.
Грицак Андрей Тимоф.
4 квітня 1933 р., 46 р.
Говорук Юхтина Ониськова
4 квітня 1933 р., 75 р.
Андросюк Вакула
4 квітня 1933 р., 61 р.
Андросюк Іван Іванів
4 квітня 1933 р., 49 р.
Задояний Назар
4 квітня 1933 р., 49 р.
Задояна Мотра Васильова
4 квітня 1933 р., 49 р.
Острівський Калеників Демид.
3 квітня 1933 р., 11р.
Мельник Питро Антон.
8 квітня 1933 р., 1 р.
Мельник Василь Іван.
8 квітня 1933 р., 64 р.
Мельник Захар Кониськів
8 квітня 1933 р., 4 р.
Ящевський Ілько Мих.
5 квітня 1933 р., 13 р.
Мацала Олекса Іванов
4 квітня 1933 р.,
Мацала Іван Макарів
4 квітня 1933 р., 65 р.

Мацала Петро Ригор.
4 квітня 1933 р., 18 р.
Мацала Ониська Дмитрова
4 квітня 1933 р., 62 р.
Говорун Макар Кіндз.
8 квітня 1933 р., 3 р.
Пишкевич Текля Григор
2 квітня 1933 р., 1 р.
Пишкевич Іван Федорів
2 квітня 1933 р., 63 р.
Кирилюк Іван Григорів
7 квітня 1933 р., 20 р.
Кирилюк Степан Іванів
7 квітня 1933 р., 25 р.
Кирилюк Семен Павлів
7 квітня 1933 р., 63 р.
Крисюк Оксень Мих.
7 квітня 1933 р., 16 р.
Гордійчук Людвина
8 квітня 1933 р., 35 р.
Бондар Ониська Кирилова
9 квітня 1933р 40 р.
Бондар Семен Опанасів
9 квітня 1933 р., 73 р.
Бондарень Текля Кіндз.
9 квітня 1933р 55 р.
Бондарень Степан Опанасів
9 квітня 1933 р., 12 р.
Ясеніцький Микола Іванів
15 квітня 1933 р., 10 р.
Ясеніцька Горпина Дмитрова
15 квітня 1933 р., 38 р.
Ясінський Степан Дмитрів
15 квітня 1933 р., 80 р.
Ясінський Семен Гаврилів
16 квітня 1933 р., 49 р.
Карпович Саша Михал.
5 квітня 1933 р., 1 р.
Карпович Семен Петрів
5 квітня 1933 р., 70 р.
Карпенко Опанас Павлів
5 квітня 1933 р., 24 р.
Ковал Андрей Юхим.
10 квітня 1933 р., 2 р.
Коваленко Мотря Карпова
10 квітня 1933 р., 43 р.
Ковалецький Юхим Семенів
10 квітня 1933 р., 43 р.
Ковальчук Дмитро Семенів
11 квітня 1933р 17 р.
Ковалецький Петро Іванів
11 квітня 1933 р., 54 р.
Ковальчук Макар Панасів
11 квітня 1933 р., 74 р.
Дудник Горпина Аниськ.
11 квітня 1933 р., 4 р.
Дмитрук Павло Семенів
12 квітня 1933 р., 33 р.

Дімич Оксана Григор.
12 квітня 1933 р., 7 р.
Дудник Григор Костів
12 квітня 1933 р., 80 р.
Славчик Ілько Іванів
13 квітня 1933р 15 р.
Словінський Степан Дмитрів
13 квітня 1933 р., 56 р.
Славчинський Трохим Іванів
13 квітня 1933 р., 37 р.
Слободяник Іван Михайлів
13 квітня 1933 р., 27р.
Крисюк Іван Григор.
15 квітня 1933 р., 20 р.
Христюк Гапка Бенедь
3 квітня 1933 р., 7р
Христович Одарка Петрова
3 квітня 1933 р., 9 р.
Христович Семен Петрів
3 квітня 1933 р., 46 р.
Крисюк Михайло Тимофіїв
15 квітня 1933 р., 7р.
Крисюк Варка Антипова
15 квітня 1933 р., 46р.
Крисюк Кость Григорів
15 квітня 1933 р., 14 р.
Кизима Павло Іванів
15 квітня 1933 р., 27 р.
Касянчук Семен Павлів
15 квітня 1933 р., 80 р.
Калініченко Дмитро Павлів
15 квітня 1933р 17 р.
Користий Макар Михайлів
15 квітня 1933 р., 69 р.
Костецький Олександр Ригор
15 квітня 1933 р., 63 р.
Касян Іван Ониськ.
15 квітня 1933 р., 5 р.
Стірський Антон Панас
12 квітня 1933 р., 6 р.
Кирилюк Микола Дмитрів
9 квітня 1933 р., 14 р.
Христюк Ольга Іванова
10 квітня 1933 р., 5 р.
Гринюк Софія Іванова
19 квітня 1933 р., 26 р.
Гринюк Микола Зіньків
19 квітня 1933 р., 9 р.
Мельник Дмитро Максимів
16 квітня 1933 р., 9 р.
Бондар Трохим Андріїв
18 квітня 1933 р., 46 р.
Бондар Оксана Трохимова
18 квітня 1933 р.,
Паламарчук Марина Талимон.
18 квітня 1933 р., 56 р.
Лихітко Олександра
15 квітня 1933 р., від старості

НАЦІОНАЛЬНА **КНИГА ПАМ'ЯТІ** ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

Говорун Макар Іванів

18 квітня 1933 р., 40 р.

Говорун Явдоха Макарова

1 квітня 1933 р., 3 р.

Говорун Олександра

Макарова

15 квітня 1933 р., 1 р.

Коваль Григор Юхимів

9 липня 1933 р., 4 р.

Христюк Василь Васильович

30 квітня 1933 р. 25 р.

Пилипець Килина Дмитрова

2 травня 1933 р., 32 р.

Покотило Остап Герасим.

3 травня 1933 р., 47 р.

Кравчук Семен Прокопів

3 травня 1933 р., 80 р.

старість

Мороз Оксана Вікторова

5 травня 1933 р., 16 р.

Словінський Тарас Петрів

2 червня 1933 р., 11 р 1933 р.,

понос

Позірайло Клим Мефодів

12 червня 1933 р., 33 р.

Губська Ніна Людв.

11 червня 1933 р., 60 р.

Гаманець Надька

13 червня 1933 р.

Мальчукова Санька Вікторова

3 липня 1933 р., невідомої

Дмитрук Панас Григор.

4 липня 1933 р., 56 р.

Климчик Томка Петр.

4 липня 1933 р., 10 р.

Твердохліб Сидір Кониськів

8 липня 1933 р., 43 р.

Зубарчук Дмитро Дмитрів

9 липня 1933 р., 1 р.

Таращанський район

На виконання постанови Всеукраїнського Центрального Виконавчого комітету від 7 березня 1923 року «Про адміністративно-територіальний поділ», було здійснено адміністративно-територіальну реформу Київщини, у результаті чого повіти були ліквідовані, а замість них створені райони. Відтоді район – Таращанський.

Період суцільної колективізації в районі проводився шляхом створення у 1928-1932 роках колективних господарств. Так за свідченнями жителя с. Чернин Василенка М.А. в селі відбирали у людей все підряд: знаряддя праці, пасіку, в кого були під бляхою хата чи хлів, розбирали і звозили до колгоспу, корів теж зводили в колгосп, а коли жінки підняли бунт і почали забирати свою худобу, то деяких з них навіть судили і відправили на Соловки. Сім'ї розкуркулених селян вивозились за межі України, багато з них не повернулося. Кількість сімей, розкуркулених по району, невідома. Але все таки, незважаючи на опір селян, колективні господарства були створені в усіх селах району.

У 1932-1933 роках чорною косою пройшов по Таращанщині Голодомор. До наших днів уціліла лише незначна частина книг з реєстрацією актів про смерть по сільських радах (частина з них була знищена за секретними директивами НКВС ще у 30-х роках, частина згоріла разом з архівом Таращанського району в період Великої Вітчизняної війни), але навіть вцілілі записи малюють жахливу картину небачених досі втрат серед сільського населення від голоду. За даними документів, що зберігаються в Державному архіві Київської області, в Таращанському районі за кілька місяців 1932 і 1933 років померло 10403 жителі.

Перелік населених пунктів Таращанського району, що постраждали від Голодомору 1932-1933 років, та цифри встановлених втрат (чол.)

Кирдани	- 192	Улашівка	- 136
Крива	- 110	Чапаєвка (Затонське)	- 985
Веселий Кут	- 333	Червоні Яри	- 131
Володимирівка	- 174	Чернин	- 542
Дубівка	- 222	Бовкун	- 149
Ківшовата	- 379	В. Вовнянка	- 637
Косяківка	- 57	Буда	- 17
Красюки	- 48	В.Березянка	- 476
Круті Горби	- 326	Кислівка	- 153
Лісовичі	- 731	Лук'янівка і Малоберезянський хутір	- 228
М.Березянка	- 245	Лука	- 411
Петрівське	- 593	м.Тараща	- 701
Плоске	- 265	Салиха	- 387
Потоки	- 181	Станишівка	- 291
Ріжки	- 259	Степок	- 310
Северинівка	- 696		

м. Тараща

В історичних архівних документах Тараща вперше згадується у XVII столітті.

Сучасну Таращу заснував полковник Блендовський, якому король Август II віддав ці землі у 1709 році як винагороду за заслуги у війні зі шведами, надавши населенню у 1722 році привілеї містечка.

Протягом 1927-1928 років на приміських землях були організовані товариства спільного обробітку землі, які в 1929 році об'єдналися в один колгосп «Бідняк». Організатором і першим головою став Бурляй П.Ф.

В 1930 році створено сільськогосподарську артіль «Третій вирішальний». Того ж року в Таращі організували першу в Білоцерківській окрузі МТС, яка мала спочатку 9 тракторів.

В 1929-1930 рр. виникли промартілі «Більшовицька праця», «Швейкоп», «Чоботар», «Гужтранс», «Харчотруд» та інші.

Під час Голодомору багато жителів міста виїжджали в Росію, Білорусію для того, щоб обміняти останній одяг та інше майно на продукти, щоб прогодувати голодних дітей. За спогадами Мартиненко О.І. уповноважені місцевою владою люди забирали у селян все, що можна було, і звозили до Успенського собору,

м. Тараща. Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років.

який знаходився в центрі міста. А поряд на площі вмирили голодні люди, яких вилами збирали в грабарки і вивозили на цвинтар.

В період Голодомору 1932-1933 років за записами у вцілілій книзі реєстрації смертей, яка зберігається в Державному архіві Київської області, у місті померло 709 жителів.

В 1992 році при вході на центральне кладовище встановлено пам'ятний знак, біля якого щороку в День пам'яті жертв Голодомору проходять поминальні панахиди. Пам'ятні знаки встановлено також на кладовищі по вул. Лисогірській і на інших місцях масових поховань жертв Голодомору.

Станом на 01.01.2008 року в місті мешкає 641 особа, яка пережила Голодомор.

Мартиролог жителів м. Тараща – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (Державний архів Київської області, фр-5634, оп.1, спр. 1183, арк.1-221; спр.1196, арк. 1-224;

спр.1197, арк.1-224).

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Абушінський Олександр Федорівна, службовець, машиністка, 23.06.32, 67.

Від паралічу серця

Аксам Борис, шофер РВК 21.04.33, 29, дезинтерії

Алібрух Моня Борухович, на утриманні батька 05.03.33, 6, болезнь бронхів

Альбрух Фейга Боруховна, на утриманні батька 17.03.33, 4, від рахіту, туберкульозу залоз

Апойолова Марія Кирилова, на утриманні батька 09.05.33, 18, туберкульоз

Апрельський Володько, на утриманні дитмістечка 24.02.33, 5, запалення легень

Арсенюк Галіна Федорова, на утриманні матері, 14.02.33 2, виснаження

Атаманенко Василь Схронів, домохазяїн, 08.04.33, 65, від старості

Атаманенко Гриша Устимів, на утриманні батька 12.05.33, 14, виснаження

Атаманенко Зіна, на утриманні дитмістечка 14.06.33, 1, від туберкульозу

Атаманенко Килина, домогосподарка, 05.05.33

80, старості

Атаманенко Микола, на утриманні батька 31.07.33, 13, від виснаження

Атаманенко Микола Іванів, на утриманні батька 26.04.33, 1, виснаження

Атаманенко Петро Свєтвів, Робітник, чорноробочий 15.03.32, 70, від старечої немочі

Атаманенко Федір, 29.05.33, 30, Під час роботи на виробництві

Бабієнко Симен Петрович, 17.07.32, 59

Від старечої моралі

Баланський Зот Свистів, Ремісник, швець, 31.05.33 70, від старості

Баланський Федір Л., на утриманні дядька 16.04.33, 15, виснаження

Баліцька Вера Михайлова, на утриманні батька 01.10.33, 1, від дизентерії

Баліцька Надія, на утриманні батька 19.06.33, 17, від виснаження

Баліцька Надя, на утриманні батьків 29.06.33, 12, від виснаження

Баліцький Арсен Павлів, 16.04.33, 72

Баліцький Данило Лук'ян., пенсіонер, 28.04.33, 50, виснаження

Баліцький Тифан Арсенів, ремісник, чоботар, 12.07.33, 48, від виснаження

Баліцький Ярема Михайлович, 04.11.33, 67, від старості

Барало Андрій Яремів, службовець, староста роб. клубу, 22.04.32

49, від туберкульозу легенів

Барало Миколаг.

на утриманні батьків 20.07.33, 1, від поносу

Барченко Марія Іванова, на утриманні пасинка 10.03.32, 91, від старості, не лікувалася

Барченко Меланка Д., Домогосподарка, 28.01.33 98, від старості

Бахталовська Санька, 15.06.33, 4, від виснаження

Бахтановська Єва, 27.10.33, 5, від коліта

Бачінська Вера, на утриманні батька 24.06.33, 9, від виснаження

Бачінська Івга, на утриманні батька 12.06.33, 7, від виснаження

Бачінська Катя,

на утриманні батька
25.07.33, 13, від виснаження
Бачінський Коля,
на утриманні батька
24.06.33, 3, від виснаження
Бачінський Микита Лук'янів,
на утриманні батька,
21.04.33, 17, виснаження
Беленко Леоніла Сизонова,
домогосподарка, 12.10.32
80, від старечого маразу
Беленко Прокіп Дементів,
Ремісник, столяр МТС
05.05.33, 42, виснаження
Белокопит Рухля Мордковна,
на утриманні зятя, 30.04.32, 78,
від старості
Березницька Катя,
на утриманні дитмістечка
10.08.33, 1
Березняк Степан,
утриманець дитмістечка
31.07.32, 9, від гострого
гастроентеріту
Беркут Фрейда Шимовна,
на утриманні дочки
08.11.32, 82
від паралічу серця
Бідненко Зінька,
утриманка дитмістечка
05.08.32, 2
Білоконський Іван,
утриманець дитмістечка
26.07.32, 3 міс.
від гастроентеріту
Білокопит Бенціон,
ремісник, столяр
05.06.33, 40
від виснаження
**Білопольський Аврум
Золтонович**, службовець,
санітар, 24.11.32, 73
від старечої драхлості
Бліндер Бєсіла Елева,
на утриманні чоловіка
19.03.32, 72, від старечої немочі
**Бовсуносський Мифодій
Захарів**, чорноробочий в кол-
госпі, 18.02.33, 50, виснаження
**Богомазова Явдоха
Олександрова**, на утриманні
дочки, 20.04.33, 76, старости
Богомолів Сергій Нікіфоров,
член колгоспу, 14.09.33, 60
від черевного тифу
Бойко Марія,
на утриманні дитмістечка
03.05.33, 4, туберкульоз

Бойченко Олександр Схронів,
на утриманні батька
10.01.32, 5, от отечі
Бокар Едуард Вільгельмовий,
на утриманні батьків, 17.01.33, 4,
не лікувався
Бондаренко Гаврило Андрій,
робітник, сторож, 09.04.33
45, виснаження
Бондаренко Іван Митрофанів,
плотнік колгоспу, 20.02.33, 60,
від пороку серця
Бондаренко Марія,
на утриманні дитмістечка
14.05.33, 3
від запалення легенів
**Бондаренко Миланка
Григорова**, на утриманні
батька, 19.06.32, 5 міс.
від загального виснаження
Бондаренко Павло Павлович,
службовець секретар,
08.11.32, 41
від туберкульозу легенів
Борисенко Ліда Григорова,
15.10.33. 11
від туберкульозу легенів
**Ботвиновська Федора
Юхимова**, домогосподарка
27.12.32, 85, від старечого
маразу
Ботвиновський Андрій О.,
18.05.33, 38, від виснаження
Ботвиновський Іван Андрій,
хлібороб, 18.04.32, 79
від серцевої слабості
Ботвиновський Никифор,
ремісник, швець, 12.06.32
75, від старечої моралі
Братенко Григор,
утриманець дитмістечка
28.12.32, 9, від туберкульозу
легенів
Брилівський Сидір Демидів,
хлібороб сам, 02.05.33, 60
виснаження
Броцкій Хаїм Шмулів,
на утриманні сина
30.06.33, 77, від старості
Бугайчук Микола,
15.12.33, 7, запалення легенів
Буднік Сабіон,
на утриманні дитмістечка
26.07.33, 10, від поносу,
виснаження
Бузинний Сашко,
на утриманні дитмістечка
23.04.33, 7, запалення мозгової

оболочки
**Бузинський Микола,
Бурий Федор Романів**,
ремісник, чорноробочий
07.09.32, 82, не лікувався
Бурлій Андрій Андрійович,
ремісник, швець, 07.10.32
29, від туберкульозу
**Бурлій Володь
Олександрович**, 14.05.33
9, від виснаження
Бурлій Денис Митрофановий,
робітник, сторож
01.01.33, 49, від виснаження
Бурлій Євгенія Андрійова,
робітниця, 18.12.32, 22,
від пороку серця
Бурлій Іван Йосипів,
чорноробочий, 07.10.33, 38
Бурлій Катерина Лаврова,
домогосподарка, член колгоспу,
02.07.32, 66
від старечого маразу
Бурлій Олександра Небер.,
робітниця, повар, 10.01.33, 65,
від старечої немочі
Бурлій Оліфер Матвій,
хлібороб, одноосібник
25.01.33, 65
Бурлій Ольга Арійонова,
робітниця, чорноробоча
04.09.32, 25, від туберкульозу
Бурлій Онисько Оксентів,
робітник, чорноробочий
17.03.32, 71, від запалення
легенів
Бурлій Петро, колгоспник,
13.05.33, 30, від сипного тифу
Бурлій Петро Харитонів,
на утриманні сина, 15.03.33
76, від старості
Бурлій Химка Миколова,
домогосподарка, 26.03.33, 80,
від старості
Бурлій Юрко Іванович,
на утриманні батька
08.11.33, від запалення легенів
**Бурляй Валентина
Михайлова**, службовець, учи-
тель, 11.11.32, 27, бешиха
Бурляй Григорій Антонович,
ремісник, чорноробочий
14.06.32, 39, від маразу
Бурляй Євлампій,
19.11.33, 79,
від стареческого маразу
Бурляй Меланка Федорова,
на утриманні внука

26.02.33, 75, старості
Бурляй Микола Іванів,
 на утриманні батька
 17.04.33, 3, виснаження
Бурляй Митрофан
Овсентійович, швець, 19.09.32,
 75, від старечої немочі
Бурляй Раїса,
 на утриманні батьків
 05.07.33, 6, від виснаження
Бурляй Сергій, 21.06.33, 67,
 від виснаження
Бутвиновський Ф., ремісник,
 швець, 20.04.33, 58, від тифу
Вайцехівська Мотрона,
 Пенсіонерка, 19.07.33, 43,
 від виснаження
Варанецький Олександр,
 на утриманні сина
 07.06.33, 78, від старості
Вараницький Хаїм,
 на утриманні дитмістечка
 08.05.33, 7,
 запалення легенів
Варанська Агафія,
 домогосподарка, 02.06.33
 75, від старості
Васеленко Арехтей Давидів,
 хлебопашець, 06.03.33, 68,
 від старості
Васеленко Іван Федорович,
 на утриманні батька, 25.10.32,
 4 міс., від общої слабості
Василенко Віталій Іванович,
 на утриманні батька, 5 міс.
 від запалення крові
Василенко Марія Іванова, 38
Василенко Микола Петрів, 5
Василенко Микола Фидосів,
 07.12.33, 1, від корі
Василенко Платоніда
Устимова, домашня господар-
 ка, 08.02.33, 45, туберкульоз
 легенів
Ваховська Теофіля Марковна,
 домогосподарка
 04.02.33, 87, старість
Вдовенко Микола,
 утриманець дитмістечка
 10.11.32, 4, від пороку серця
Величко Вера,
 на утриманні батька
 06.06.33, 2, від виснаження
Величко Володя,
 на утриманні батька
 06.06.33, 4, від виснаження
Величко Евлампія Сільвестро-
ва, домогосподарка

15.01.33, 75, від старості
Величко Іван, чорноробочий
 05.09.33. 41, від запалення
 нирок
Величко Іван Гнатович,
 на утриманні жінки, 09.02.33,68,
 параліч
Величко Ліда Федорова,
 на утриманні батька
 22.10.33, 3 тиж.
 від запалення легенів
Величко Макар Карпович,
 ремісник, член колгоспу,
 11.07.32, 56, від виснаження
Величко Михайло,
 на утриманні батька, 06.06.33
 7, від виснаження
Величко Федось, ремісник,
 чоботар, 06.06.33, 40,
 від виснаження
Величко Яків М.,
 хлібороб дома, 25.04.33, 60,
 від старості
Венокур Микола Васильов.,
 18.01.33, 2, від виснаження
 організму
Вернигора Федір Архипович,
 робітник, швець, 17.07.32, 48
 підозра на тиф
Винокур Віра Василева,
 на утриманні батька
 15.05.33, 13, від виснаження
Винокур Євгенія Василівна,
 на утриманні батька, 10.08.32,
 11, від туберкульозу легенів
Винокур Катерина,
 на утриманні батька
 01.05.33, 9 міс.,
 запалення легенів
Винокур Надія В.,
 на утриманні батька
 14.04.33,5,виснаження
Вирнигор Іван,
 робітник, сторож, 12.06.33, 50
 від паралічу
Вишнівська Юля Октов.,
 на утриманні, 22.02.33
 75, від старості
Вишнівський Володь,
 на утриманні дитмістечка
 14.05.33, 2, від виснаження
Вільчук Сашко,
 на утриманні дитмістечка
 20.04.33, 5, запалення легенів
Вовченко Давля Федорова,
 робітниця, сторож, 14.07.33
 56, від дизентерії
Вовченко Лук'ян Федорів,

ремісник, плотіння, 14.04.32, 52,
 від старечої слабості
Вовченко Марія Г.,
 домогосподарка, 22.05.33
 50, від виснаження
Вовченко Стратон Панасів,
 хлебопашець, 07.03.33, 60
 Від старості
Войнеровський Сергій,
 на утриманні дитмістечка,
 14.03.33, 12, вад серця
Войцехівський Петро
Федотів, службовець в банку,
 28.04.33, 50, виснаження
Воловик Василина,
 26.06.33, 48, від висипного тифу
Воловик Дмитро,
 на утриманні дитмістечка
 16.06.33, 6, від виснаження
Воловик Єлена Макарова,
 на утриманні сина, 15.08.32, 70,
 від старечої моралі
Воловик Коля Іванів,
 на утриманні батька
 13.05.33, 65, від виснаження
Воловик Ліза Федорова,
 на утриманні батька
 29.06.32, 4, від виснаження
Воловик Марія Аврамова,
 на утриманні сина, 26.02.32, 77,
 від старості
Воловик Марія Федорова,
 26.05.33, 38, від виснаження
Воловик Михайло Михай-
лович, на утриманні батька,
 01.04.33, 12, виснаження
Воловик надя Федорова,
 на утриманні батька
 06.07.32, 2, від поносу
Воловик Олена,
 домогосподарка, 01.06.33,50,
 від виснаження
Воловик Петро Семенів,
 на утриманні жінки
 01.03.33, від старості
Воловик Сергій Трихонович,
 ремісник, швець, 06.06.32, 70,
 від старості
Воловик Федір,
 чорноробочий, 23.04.33, 40,
 виснаження
Габакман М. Ш.,
 на утриманні дітей, 28.02.33, 72,
 від старості
Гаврилук Секлета Васева,
 домашня господарка
 24.01.32, 60, від старості
Гальчінський Грицько,

на утриманні дитмістечка
01.04.33, 2, запалення легенів
Гарбар Григор Панасів,
ремісник, чоботар в артілі,
06.04.33, 60, виснаження
Гарбар Яхрем Наумович,
Ремісник, сапожник, 11.12.32,80,
від старечої немочі
Гардасевич Борис,
на утриманні дитмістечка
07.04.33, 11, виснаження,
кривавий понос
Гардасевич Вітя Політовий,
на утриманні батька
29.01.33, 8, від туберкульозу
легенів
**Гардасевич Ганна Олексійко-
ва**, домогосподарка
13.04.33, 38, виснаження
Гардасевич Політ Мінін,
Пенсіонер, інвалід
30.01.33, 46, від виснаження
Гаркун Ганя, 10.09.33, 7, язви
Гейко Антоніна Тихонівна,
домогосподарка, 17.09.32, 43,
Від черевного тифу
Гетманенко Агнія Петрова,
домогосподарка
06.01.33, 70
від запалення легенів
Гладкевич Віталій,
на утриманні батьків
20.07.33, 5, від виснаження
Гладкевич Надя,
на утриманні батьків
09.07.33, 13, від виснаження
Гладкевич Ольга Йосипівна,
на утриманні батька, 21.02.33, 1,
виснаження
Гладкевич Сая Пимонова,
робітниця, чорноробоча,
25.09.32, 65, від хвороби шлунку
Гладкевич Олександра,
на утриманні батька
18.06.33, 10, від виснаження
Гнилицька Гапка,
на утриманні дитмістечка
05.05.33, 10, виснаження
Гнилицька Меланка Никонова,
домогосподарка
18.11.32, 26, від туберкульозу
Гнилицький Демент Якимів,
ремісник, штельмах, кустар,
13.03.33, 65, виснаження
Гнилицький Трихон Титів,
на утриманні сина, 24.11.33,63,
від язви шлунку
Голобородько Степан,

на утриманні дитмістечка
16.06.33, 7, від туберкульозу
Голоботко Микола,
на утриманні дитмістечка
26.05.33, 6, від виснаження
Гольберг Янсел Аврумов,
службовець, 09.04.33, 68
запалення нирок
**Гонченко Ліксандр
Анатолійовий**, на утриманні
сина, 23.06.32, 62
від старечого маразму
**Горбу ненко Матвій
Астахович**, 07.03.32
68, від запалення легенів
Горбуненко Павло Петрів,
на утриманні батька,
01.10.32, 1міс.
Горбуненко Валя,
на утриманні батька
23.06.33, 6, від виснаження
Горбуненко Василь Андрійв,
на утриманні батьків, 12.01.33,
1, сухоти
Горбуненко Григор Петрів,
на утриманні батька, 23.04.33
3, виснаження
Горбуненко Пилип,
ремісник, плотнік
14.06.33, 57, від виснаження
Горбуненко Прохор Василів,
ремісник, плотнік, 17.01.33
67, від слабості серця
Горбуненко Текля Алексєєва,
робітниця, плотник, 19.06.32, 90
від старечого маразму
Горбуненко Яків Власів, реміс-
ник, штельмах, 27.05.33, від тифу
Горобченко Микола Тихонів,
ремісник, бочкар, 11.05.32, 18,
від туберкульозу легенів
Горобченко Пилип,
член колгоспу, 28.08.32, 80
**Городецький Володимир
Федорів**, службовець, музикант
в кіно, 17.01.33,46, від сердечної
слабості
Гороховський Леонтій,
на утриманні батьків
13.03.33,2, виснаження
**Грабовська Палажка
Юхимовна**, на утриманні
чоловіка, 10.06.32, 58
від старечого маразму
Грабовська Параска Якимова,
домогосподарка
21.04.32, 90, від старечої немочі
Грабовська Христя Якимова,

на утриманні сина, 10.10.33
75, від старості
Гребенюк Сергій,
утриманець дитмістечка
22.11.32, 4, від туберкульозу
легенів
Григоренко Надя, 22.09.33,
від туберкульозу
Гриневич Горпина Іванова,
06.09.33, 26, від туберкульозу
Грушінська Ольга Михайлова,
пенсіонерка страхкаси,
26.07.32. 70
від запалення легенів
**Гудзовський Алексей
Олександрович**,
на утриманні батька
12.10.32, 2, від виснаження
Гуманенко Марфа Андрейова,
домогосподарка
29.05.33, 84, від старості
Гуменюк Марія,
на утриманні чоловіка
27.06.33, 37, самоповішення
Гуральнік Нухим Гершкович,
харчтруд, 26.06.33, 33, від ви-
сипного тифу
Гуревіч Борис, 21.08.33
38, від туберкульозу
Гуцаленко Анатолій Петрович,
на утриманні батька,
05.11.32, 6 міс.
від отьоку мозку і легень
Д'яковський Олекса Макарів,
учень, від запалення мозку
Дабровська Варка
19.05.32, 40, від загального
виснаження
Давиденко Тетяна Лаврова,
робітниця, 12.03.33, 63,
від старості
Данілов Михайло Калеників,
робітник, котельник, 25.01.33
54, від виразки шлунку
Даценко Лук'ян Петрович
ремісник, швець, 12.06.32,67,
від старечого маразму
Демський Нікіфор Андрійв,
колгоспник, 27.05.33
61, від виснаження
Дзбановський Петро,
25.06.33, 64, від виснаження
Діківська Ліза, робітниця,
санітарка, 22.07.33, 45
від виснаження
Діментман Мера Давидова,
на утриманні сина, 09.03.32
82, від слабості

сердечної мишці

Дінерман Літман Аврамович,
робітник, візник. 08.01.33,74,
від чаду

Дінкеліс Нулим Машкович,
торговець, 07.05.32, 69, від хро-
нічного запалення почек

Дітерман Либа, на утриманні
сина, 06.06.33,70, від старості

Дмитренко Василь Іванів, ре-
місник, конюх МТС, 22.04.32, 31,
від туберкульозу легенів

**Доманський Іван Миколайо-
вич**, на утриманні батьків
09.01.32, 5 міс.

від запалення легенів

Доманський Микола

Остапів, робітник, чорноробо-
чий, 06.02.32, 25

від туберкульозу легенів

**Домашевіч Галя Володимиро-
ва**, на утриманні батька
12.11.33, 2 міс.

від запалення легенів

Донець Олекса,

на утриманні дитмістечка

15.06.33, 8, від туберкульозу

Дохно Іван Федорів,

12.12.33, 33, від раку печінок

Драмарецький Федір,

на утриманні дитмістечка

05.02.33, 6, порок серця

Дробицький Іван Маркович,

службовець, 06.07.32, 40

від туберкульозу легенів

Дуб Матвій Іванів,

службовець, рахівник

25.02.33,60

Дублевська Ярина Охр.,

домашня господарка

23.03.33, 60, убита

Дукієнко Сак Петрів,

чорноробочий,

12.04.33, 55, виснаження

Дурлій Степан Йосипів,

ремісник, кравець кустар,

04.01.33, 60, невідомо, по сло-
вах сина від кволості серця

Дяківський Макар,

22.05.33,64, від пороку серця

Дяченко Кость,

на утриманні сина

23.06.33, 56, від мозгового

ізліванія

Ейдельман Ісак Аріонів,

ремісник, портний кустар,

03.01.33, 35, від виснаження ор-
ганізму на ґрунті довгого

недоїдання

Євдокименко Семен,

на утриманні батька

21.06.33, 1, від виснаження

Євдокимов Іван,

на утриманні батька

24.06.33, 7, від виснаження

Євдокимова Олекасндра,

на утриманні батьків

13.07.33, 4, від виснаження

Єременко Микита Григорів,

службовець, учитель, 18.07.32,75

Від серцевої діяльності

Єрмак Петро Іванович,

утриманець дитмістечка

27.12.32, 6, від пороку серця

Єрмолаєв Андрій Х.,

ремісник, чоботар

29.05.33, 46, від виснаження

Животовський Моть

Лейзорович, пенсіонер

05.04.33, 70, запалення легенів

Жигоров Аврам Трохимович,

на утриманні матері, 05.07.32, 32

від виснаження

Жовтопуп Марія,

на утриманні дитмістечка

22.03.33, 11, виснаження

Завируха Володимир,

на утриманні батька

24.06.33, 2, від виснаження

Заводський Юрко,

на утриманні дитмістечка

01.06.33, 2, від виснаження

Закревська Ліля Михайлова,

на утриманні батька, 26.09.32, 3

від гострого бронхіту

Закревський Михайло,

08.06.33, 14, від виснаження

Замисловська Марія Макси-

мівна, на утриманні племінника,

22.02.33, 62

від міаркардиту та пороку серця

Захдивич Анна Павловна,

на утриманні дочки, 26.08.32, 78,

від старечої моралі

Зашнайко Софія,

на утриманні матері

19.04.33,8, виснаження

Зеленський Василь,

на утриманні дитмістечка

14.05.33, 5, від туберкульозу

Зелінський Павло Васильо-

вич, службовець, рахівник,

17.02.33, 60, виснаження

Зельдес Міхель Шай-Гершків,

на утриманні дітей, 04.02.33, 78,

старість

Зельдес Рівєя Мусійова,

на утриманні племінника

03.04.32, 54, від старческої сла-
бости

Зізенко Титяна Прохорова,

на утриманні батька

06.06.32, 4 міс.

Зінченко Петро,

на утриманні дитмістечка

08.05.33, 9, запалення нирок

Злотнік Аврум Лейбовів,

робітник, сторож, 06.09.33,66,

від запалення легенів

Знайдена Варка, 05.08.32,2

Ілїнь Володь,

на утриманні дитмістечка

26.05.33, 8

від малярії, туберкульозу

Іщенко Ліда Петрова,

на утриманні батьків

11.07.33, 8, від виснаження

Іщенко наталка Петрова,

на утриманні батька

14.04.33,1, від гриба

Кабацький Іосів Нусів,

пенсіонер, інвалід

07.03.33, 76, від старості

Кабашній Терешко Олексійо-

вич, хлібороб, член колгоспу,

23.02.33, 63, запалення легень

Кавецький Семен Лаврович,

службовець, зав. кооп.тахом

17.04.33, 38, повісився

Каган Мортко Шмульович,

службовець, 13.12.32, 65

інвалід праці

Каган Пейся Срулівна,

на утриманні сестри

14.06.33, 28

від туберкульозу горла

Каленік Андрей,

службовець, учитель

17.06.33, 47

від виснаження, тифу

Каліка Хайл Лейбович,

службовець, продавець

16.05.33, 45

туберкульоз легенів

Калініченко Дмитро,

на утриманні дитмістечка

04.05.33, 8, виснаження

Калініченко Ліда Динисова,

пенсіонерка, 01.04.33, 32

від туберкульозу

Калініченко Надя,

на утриманні дитмістечка

09.05.33, 7, туберкульоз

Калініченко Настя,

на утриманні дитмістечка
12.06.33, 8, від туберкульозу
Капчук Гарасим Л.,
чорноробочий, 15.05.33
65, від виснаження
Кардинський Земин
Мордкович, ремісник, вісо-
вщик, 14.04.32, 66, від апоплек-
сії, пороку серця
Карпенко Іван Ригорович,
на утриманні батька,
11.10.32, 5 міс., від різачки
Карпенко Микита Маркович,
ремісник, швець,
25.06.32, 75,
від старечої моралі
Кашцев Олексей,
Робітник, 13.03.33, 60,
від старості
Кашцевва Антоніна,
на утриманні батька
13.03.33, 8, від туберкульозу
Кашцевва Федора Акул.,
домогосподарка, 18.03.33, 48,
виснаження
Керданський Віктор,
на утриманні дитмістечка
19.05.33, 6, від запалення
легенів
Керіченко Іван Кирилович,
інвалід, 15.02.32
від паралічу серця
Керпата Ліда Полипова,
на утриманні батька
08.03.33, 1, від голоду
Керпатенко Гнат Пелипів
ремісник, швець чоботар,
14.05.33, 53, виснаження
Керпатенко Івга,
на утриманні батьків
23.08.33, 13, від виснаження
Керпатенко Марія Гнатівна,
службовець, санітарка,
15.10.32, 18, від дизентерії
Керпатенко Пилип Грифонів,
ремісник, колісник,
30.04.32, 82,
від старечої немочі
Керпатенко Савка Олексіїв
ремісник, швець чоботар
14.06.33, 15, від виснаження
**Керпатенко Хроська Стифа-
нова**, домогосподарка
14.05.32, 80, від старості
Керпатий Дмитро Прокопів,
член колгоспу, 22.05.32, 70, від
загального виснаження
Керпатий Семен Іванів

хлібороб в колгоспі
23.04.33, 54, виснаження
Кибенко Андрій Іванів,
на утриманні сина
28.03.33, 82, від старості
Кирилюк Ава Антонова,
на утриманні, 28.06.32, 12
від запалення легенів
Кирпата М., на утриманні
матері, 11.06.33, 4,
від виснаження
Кирпатенко Марфа,
на утриманні сина
21.05.33, 52, від дизентерії
Кіріченко Явдоха
Михайловна,
на утриманні племінників,
13.01.32, 87, від старості
Коберник Іван Іванів,
ремісник, швець чоботар
04.04.33, 36, від виснаження
Кобець Юрко Іванів,
на утриманні батька
27.11.33, від кишкового захво-
рювання
Ковалевська Марія
Миколаївна, член колгоспу
30.08.32, 75, від старості
Ковалевська Саня Гнатова,
на утриманні батька
17.03.32, 8, від запалення
мозгов
Ковалевський Леонтій
Іванович, ремісник, чорноробо-
чий, 05.06.32, 70
від старечої немочі
Коваленко Апохван Ушатов.
Чорноробочий, 25.04.33, 80,
від старості
Коваленко Єрмолай,
робітник, конюх, 02.07.33
64, від ревматизму
Коваленко Кирило Федотів,
ремісник, сапожник кустар
18.01.33, 37
від туберкульозу легенів, пороку
серця
Коваленко надія Максимова,
домогосподарка
04.12.32, 71, від старої немочі
Коваленко Федось Іванів,
на утриманні матері
21.04.32, 6, не лікувався
Коваленко Федот Архипів,
робітник, чорноробочий,
17.03.32, 72, від завороту кишок
Ковальов Василь,
на утриманні дитмістечка

05.05.33, 9, туберкульоз
Ковбаса Зіна,
на утриманні дитмістечка
31.01.33, 3, дизентерія
Ковбаса Петро,
на утриманні дитмістечка
28.01.33, 4, туберкульоз
Ковтуненко Онопрій,
робітник, сторож
16.06.33, 52, від виснаження
Ковтуненко Павло,
на утриманні сина
19.08.33, 86, від старості
Коган Йасько Шмер.,
чорноробочий, 16.03.33
20, виснаження
Когуш Варя, 06.11.33, 6,
від запалення легенів
Козак Лейб Аврушович,
ремісник, кустар портной
02.09.32, 55, від передчасної
старечої моралі
Козак Цейніля Арзільовна,
на утриманні сина, 11.08.32, 75,
від старості
Козерівський Пимон Якович,
ремісник, швець, 25.08.32, 58,
смерть настала внаслідок
довгого голодування
Козиревич Віктор,
утриманець дитмістечка
18.11.32, 7,
від туберкульозу
залоз та легенів
Козирівський Марко О.,
на утриманні сина,
19.06.33, 68, від старості
Козирський Пилип Яковів,
ремісник, чоботар дома
28.04.33, 64, виснаження
Колісниченко Іван Іванович,
ремісник, сапожник кустар,
02.02.33, 50, виснаження
Колісниченко Олександра
Іванова, на утриманні сина
01.02.33, 90, старості
Колісниченко Фрося Іванова,
на утриманні чоловіка, 14.03.33,
50, від висипного тифу
Колісниченко Хотина
Махтейова, домогосподарка
20.06.32, 45, від виснаження
Колісниченко Артемон,
робітник, сторож, 28.07.33
50, від висипного тифу
Колісниченко Катерина
Йосипова, службовець,
зав. готелею, 07.02.33, 32

туберкульоз легенів
Колісниченко Никифор,
 чорноробочий, 01.08.33
 26, від виснаження
Коломієць Андрій,
 на утриманні дитмістечка
 15.03.33, 2, рахіт, ускладнений
 туберкульоз
Коляда Параска
Коляда Степан Якимович,
 утриманець дитмістечка
 20.07.32, 5, від гастроентериту
Кондратенко Фроська В.,
 25.05.33, 60, від старості
Корбут Дарія Семенівна,
 на утриманні родича
 05.08.32, 83
 від старечого маразму
Корж Григор Парфентійович,
 ремісник, швець, 04.06.32
 40, від чехотки
Корженецька Валя,
 на утриманні чоловіка
 02.07.33, 23, від пороку серця,
 запалення нирок
Корженецька Параска Івано-
ва, на утриманні сина, 25.06.32,
 65, від старечого маразму
Коржинецька Катерина,
 на утриманні чоловіка
 04.08.33, 36, від родів
Косенко Григор Йосипів,
 колгоспник, 05.05.33, 50
 від виснаження
Костенко Олена Платонова,
 25.07.33, 38, від виснаження
Котляр Волько Мойсеїв,
 на утриманні батьків
 07.08.33, 6 тиж.
 від запалення легенів
Кошляк Іван, 07.10.33, 4
 від туберкульозу
Кравченко Катерина Павло-
ва, робітниця, чорноробоча,
 12.06.32, 48, від виснаження
Кравченко Петро Андрій,
 на утриманні батька, 14.10.32, 2,
 від дизентерії
Кравченко Яким Іванів,
 на утриманні сестри
 01.03.22, 78, від старості
Краснопольська Хроська
Михайлова, домогосподарка
 21.11.32, 66, від крововиливу в
 мозок
Краснощок Борис,
 на утриманні дитмістечка
 24.02.33, 12, туберкульоз

Криваченко Степан Мотейо-
вий, робітник, чорноробочий,
 20.02.33, 70, старість
Кривобок наста,
 на утриманні дитмістечка
 12.06.33, 6, від виснаження
Кривонда Домна,
 на утриманні чоловіка
 07.08.33, 50, від виснаження
Кривошеєва Ганна,
 на утриманні дитмістечка
 11.05.33, 5, запалення легенів
Кривунда Зіна Денисова,
 на утриманні матері
 10.05.33, 8, виснаження
Кривунда Петро Денисів,
 на утриманні матері, 08.05.33, 5,
 виснаження
Крижанівський Андрій
Андрій, на утриманні батьків,
 09.07.33, 8, від виснаження
Крижанівський Андрій Олек-
сій, робітник, сторож, 09.07.33,
 40, від виснаження
Крижановська Домна Омель-
кова, домогосподарка
 22.01.33, 45, від голоду
Крижановський Степан Іванів,
 ремісник, швець, 20.04.32, 45,
 утопився
Крицька надя, на утриманні ма-
 тері, 06.06.33, 18
 від виснаження
Крицький Василь,
 на утриманні матері
 11.06.33, 10, від виснаження
Крицький Сава Лук'янович,
 хлібороб, 24.09.32, 75
 від міокардиту
Крицький Устина Пімонова,
 домашня господарка, на утри-
 манні сина, 15.01.32, 72
 Від запалення легень
Кротоз Лазор, 02.04.33, 72,
 від виснаження
Кружінська Домка
Корнійова, хлібороб, член кол-
 госпу, 01.03.33, 93
 від старості
Крупка Василь, 21.09.33
 4, від туберкульозу
Крушінський Митро, 21.07.33,
 48, від висипного тифу
Кудріцька Ефанія Лук'янова,
 одноосібниця
 10.11.32, 75, від старечого
 маразму
Кудріцька Євгенія

Лук'янова, робітниця, поденна
 робоча, 03.07.32, 80, від сердеч-
 ної діагнози
Кульчицька Марія Арсенова,
 домогосподарка, 03.12.32, 63,
 від пороку серця
Куріленко Іван Йосипович,
 хлібороб, одноосібник
 31.03.33, 56, від паралічу
Курцов Іван, на утриманні дит-
 містечка, 12.04.33, 10
 дезинтерія
Кустовська Васирина
Гнатов, одноосібниця
 04.11.32, 76, від пороку серця не
 лікувалася
Кустовська Марія Анатолівна,
 на утриманні дочки, 24.02.33, 70,
 старість
Кустовська Оксана Карпова,
 робітниця, чорноробоча
 10.01.33, 85, від старості
Кустовська Олена,
 на утриманні батьків
 03.02.32, 6 міс.
 від воспалення мозгов
Кустовська Олена,
 на утриманні дочки
 29.07.33, 47, від туберкульозу
Кустовська Палажка Омель-
кова, домогосподарка
 16.02.33, 80, старість
Кустовська Параска
Самсонова, на утриманні бра-
 та, 01.02.33, 62, старість
Кустовська Параска Тихоно-
ва, домогосподарка
 26.07.32, 70, від старечого
 маразму
Кустовський Володимир,
 на утриманні дитмістечка
 31.07.32, 3, від запалення
 легенів
Кустовський Григор Романів,
 хлібороб
 04.06.32, 26, від туберкульозу
Кустовський Демент Петро-
вич, одержував пенсію, 04.08.32,
 39, хронічний...
Кустовський Денис,
 робітник пожежної команди
 21.06.33, 50, від виснаження
Кустовський Іван Андрій,
 12.08.33, 1
Кустовський Купріян,
 на утриманні батька
 15.06.33, 53, від виснаження
Кустовський Лазор Терентів,

робітник, чорноробочий
27.05.32, 67, від виснаження
Кустовський Льоня Якович,
на утриманні батька, 06.03.32, 4
міс., від запалення легенів
Кустовський Микола,
на утриманні батька
13.06.33, 2, від виснаження
Кустовський Мина Іванів,
чорноробочий, 16.05.33, 68
від виснаження
Кустовський Петро Андрій,
на утриманні батьків, 15.09.33,
10, від поносу
Кустовський Петро Григорів,
чорноробочий
07.05.33, 70, туберкульоз
Кустовський Петро Дмитрів,
на утриманні батька, 24.04.33
Переїхали машиною
**Кустовський Ромман Уляно-
вич**, хлібороб
14.05.33, 70, від старості
Кустовський Савка Маркович,
ремісник, швець, 04.06.32, 53,
від завороту кишок
**Кустовський Савка
Олександрович**, член колгоспу,
30.10.32, 62, від дизентерії
Кустовський Сашко,
на утриманні батька
25.06.33, 4, від сухот
Кустовський Степан Платонів,
чорноробочий
27.03.33, 70, від старості
Кустовський Федось Антонів,
інвалід – пенсіонер, 09.04.33, 62,
запалення легенів
Кутова Катерина Пилипова,
домогосподарка, 15.03.33
70, від старості
Кутовий Ілько Григорович,
ремісник, швець кустар,
04.09.32, 22, не лікувався
Ланде Бейла Овсейова,
на утриманні дітей, 01.03.33, 88,
від старості
Ларжікович Льоня,
утриманець дитмістечка
23.11.32, 6, від менгіниту
Ласова Галя, на утриманні
дитмістечка
14.05.33, 7, від виснаження
Летовченко Христя Карпова,
робітниця, 11.03.33, 45
від старості
Лещенко Тихін Никонів,
хлібороб одноосібник

28.03.33, 65, виснаження
Лещнер Мерд Хаскелів,
службовець, 10.03.33, 75,
від старості
Лимаренко Архип Демидів,
ремісник, колісник, 20.05.32, 72,
від старості
Лимаренко Ганна,
домогосподарка, 02.06.33
53, від виснаження
Лимаренко Маруся,
на утриманні систри
02.08.33, 13, від виснаження
Лисенко Микола,
на утриманні батьків
11.07.33, 4, від виснаження
Лисенко Настя Павлова,
домогосподарка, 11.05.33
20, виснаження
**Лисенко Павло Феодосійо-
вич**, ремісник, плотник, 04.02.33,
59, істощение
Лисенко Петро, 25.05.33
7, від виснаження
Лисенко Прокіп,
хлібороб дома, 09.06.33
75, від старості
Лисенко Фонтій Дмитрович,
хлібороб, 08.09.32, 27,
постріл в ліву ногу й спину
Лімаренко Іван Димидів,
робітник, лісоруб, 12.01.32, 59
Лісіченко Корній К.,
робітник, 12.03.33, 76,
від старості
Лісіченко Петро,
службовець, листоноша
03.08.33, 46
від туберкульозу легенів
Лісовенкова Ніла,
на утриманні дитмістечка
03.04.33, 2, запалення легенів
Літван Хава Ицькова,
на утриманні батька
15.05.32, 15, від загального
виснаження
**Літовченко Дмитро Дмитро-
вич**, робітник, сторож лікарні,
06.03.32, 53, від міокардиту
Лобко Марія,
утриманка дитмістечка
22.12.32, 7, від запалення нирок
Лук'яний Кость,
на утриманні дитмістечка
11.02.33, 11, виснаження орга-
нізму
**Луцька Василина Тимофійо-
ва**, член колгоспу, 10.07.32, 12,

невідомо
**Любарський Льова Веніамі-
нович**, службовець, рахівник,
10.01.33, 70, від старості
Любченко Марія Захарова,
домашня господарка
25.03.32, 67, від запалення
легенів
Ляшкевич Голда Янкилевна
на утриманні чоловіка
12.06.32, 80, від старечої немочі
**Ляшкевич Мойсей
Аврамович**, ремісник, одгужав
нечистоти, 5.06.32, 75,
від старечого маразму
Майка Марія Петрова,
на утриманні батька
15.04.32, 8 міс., від атека легенів
Макаренко Софія Панасівна,
домогосподарка
10.01.33, 40, параліч,
виснаження
Маковенко Коля,
на утриманні батька, 12.06.33
2, від виснаження
Маковецький С.,
на утриманні дитмістечка
30.05.33
**Мамотенко Антон
Васильович**, член колгоспу,
24.05.32, 70, від старості
Маноша Янкель Ленкович,
ремісник, кравець кустар
07.03.33, 73, від старості
**Маржиновський Владислав,
Йосипів**, член колгоспу
14.05.32, 64, від пороку серця
Мариновський Мишко,
26.11.33, 6, від виснаження
Марченко Надя, на утриманні
батька, 27.06.33, 2, від запалення
нирок
Марчук Маня, на утриманні
дитмістечка, 22.07.33, 4
від виснаження
Машківська Килина,
31.05.33, 65, від виснаження
Машківський Іван,
домогосподар, 01.08.33
65, від старості
Машковська Наталка,
01.07.33, 66, від виснаження
Машковський Володь,
20.05.33, 6 днів
Машковський Іван Гаврилів,
хлібороб, одноосібник, 17.02.33
51, виснаження
Машковський Іов,

одноосібник, 06.11.32, 75, від старості

Машковський Кузьма

Василів, робітник, чорноробочий, 30.12.32, 51

Машковський М. П.,

на утриманні матері

08.06.33, 15,

від виснаження

Машковський Микола

Фотійович, на утриманні батька, 11.11.32, 5

від туберкульозу

Машковський Михайло,

04.07.33, 65, від виснаження

Мединська Настя

Олександрова,

робітниця, чорноробоча

02.10.32, 68, від старості

Мельніченко Юрій

Олександрович,

на утриманні батька

02.11.32, 14, від дизентерії

Металіска Євгенія В.,

службовець, вчитель

24.05.33, 40, самоповішення

Миленко Антоніна Аврамовна,

на утриманні батька, 23.04.33, 1
дизентерії

Мичкін Гапка Василівна,

на утриманні дочки

10.01.32, 72, від старості

Мітіол Андрій, 17.09.33

3, запалення легень

Мовчан Варка,

на утриманні дитмістечка

25.03.33, 6, виснаження,

кривавий понос

Мовчановський Макар

Григорів, хлібороб дома,

24.05.33, 60, від старості

Момотенко Одарка Сидорова,

домогосподарка

12.01.33, 43, від запалення

легенів

Мордушенко И. Р.,

на утриманні, 28.10.33

2 тиж., запалення

Мороз Мар'яна,

на утриманні сина

01.08.33, 70, від виснаження

Мороз Меланка,

на утриманні батьків

05.08.33, 7, від виснаження

Мороз Надя,

на утриманні батьків

10.08.33, 4, від виснаження

Мороз Ніхва Свистова,

чорноробоча, 21.04.33

55, дезинтерії

Мороз Павло,

на утриманні батьків

15.08.33, 2, від виснаження

Мороз Пантелеймон,

на утриманні батька

12.08.33, 12, від виснаження

Мороз Петро, 01.08.33

30, від виснаження

Мороз Ригор, на утриманні

батька, 12.08.33, від виснаження

Мороїд Борис Миколів,

на утриманні батька

29.01.33, 4 міс., мененгіт

Москалевська Ганна Власова,

домашня господарка

08.02.33, 74, старості

Москалевська М. А.,

робітниця в колгоспі

15.03.33, 43, виснаження

Москалевський Ігнат Петро-

вич, ремісник, пічник

10.09.32, 67, від малярії

Моцна Олена,

на утриманні дитмістечка

12.04.33, 6, дезинтерії

Мошлевська Блейла,

на утриманні сина

04.03.33, 50, від виснаження

Муленко Володимир,

на утриманні матері

08.06.33, 9, від кривавиці

Муленко Галина Аврамова,

на утриманні батька

25.07.33, 5, від виснаження

Муленко Елізар Максимів,

ремісник, сапожник, дома,

07.01.32, 74, від отьоку легенів

Муленко Маруся,

на утриманні батька

01.08.33, 6, від виснаження

Мусієнко Гапка Григорова,

домогосподарка, 25.05.32

68, від старечої слабості

Мусієнко Тетяна,

на утриманні дитмістечка

10.07.33, 7, від туберкульозу

Навроцький Макар Михайлів,

на утриманні дочки, 03.03.33, 75

від старості

Назаревський Фидось

Макарович, на утриманні бать-

ка, 19.06.32, 4, від виснаження

Невгад Василь Олексійович,

на утриманні батька

16.04.33, 3, сухоти

Невгад Володя Олександро-

вич, на утриманні батька

20.02.32, 9 міс.

від запалення легенів

Невгад Григор Степанів,

18.08.33, 29

Невгад Іван Григорів

12.08.33, 3

Невідомий Андрій

утриманець дитмістечка

01.08.32, 3, від гастроентериту

Недзельська Марія,

на утриманні дитмістечка

27.04.33, 14, запалення легенів

Недзельський Василь,

08.06.33, 10, від виснаження

Незнаєв Дмитро,

20.11.33, 7, від коліта

Незнаєв Стась,

на утриманні дитмістечка

21.04.33, 4, виснаження

Незнаєв Яків,

на утриманні дитмістечка

20.05.33, 6, від загальних

набряків

Нелончук Семен Власів,

Ремісник, кравець, 26.03.32

80, від старечої моралі

Ніжніч Геня Мендля,

на утриманні дочки

28.08.32, 64, від старечої

дряхлості

Німчук Лена, 18.09.33

4, від туберкульозу

Німчук Сава Талимонів,

культурно-релігійний службо-

вець, дяк, 17.03.33, 46,

виснаження

Нірейбдіг Рахміль Яковлевич,

службовець, голова спілки РМК,

27.08.32, 25, від паралічу серця

Новіков Микола,

на утриманні дитмістечка

15.02.33, 6, вада серця

Носенко Марія,

16.11.33, 4, запалення кишок

Оводенко Микель Вольфович,

ремісник, шапочник, 24.05.32,

72, від старості

Озадовська Анка Феофанова,

на утриманні батька, 26.02.33, 8

кривавий понос

Озадовська Єва Гнатова,

робітниця, чорноробоча

від виснаження

Озадовська Мотра Петрова,

домогосподарка, 08.07.32

від виснаження, поносу

Озадовська Олена С.,

на утриманні чоловіка
19.03.33, 43, від паралічу
Озадовський Грицько
Кіндратів, службовець
19.03.32, 29 лімфозганулеметоз
Озадовський Кіндрат
Григорів, 01.07.32, 60, міоніфрит
Озадовський Митрофан П.,
чорноробочий, 12.06.33, 59,
від запалення нервів
Озадовський Петро П.,
18.05.33, 55, від виснаження
Озадовський Улько Михайлів,
чорноробочий, 22.03.33, 22
Оксютенко Василь,
хлібороб в колгоспі
20.07.33, 15, від виснаження
Оксютенко Федсія,
12.07.33, 52, від виснаження
Олішевський Пантелеймон
Степанович, службовець,
начальник примбюро
21.12.32, 40, від пороку серця
Ольшанська Бася Вігоровна,
домогосподарка,
25.10.32, 67,
від паралічу серця
Оношко Шура, на утриманні
дитмістечка, 29.07.33, 4
від поносу, виснаження
Орельська Лена,
на утриманні дитмістечка,
26.05.33, 8
від виснаження
Орельська Катерина
Пантелеймонова, на утриманні
Таращанського дитмістечка,
16.01.33, 6
від виснаження організму на
грунті довгого голодування
Орельська Ярина Маркова,
на утриманні чоловіка
16.03.33, 41, виснаження
Орельський Володимир
Пантелеймонів, на утриманні
Таращанського дитмістечка,
13.01.33, 3, від виснаження ор-
ганізму на грунті довгого недо-
їдання
Орліченко Марія Ананьєва,
на утриманні батька, 05.04.32,
25, від запалення мозку
Островська Хая Элева,
на утриманні брата
07.04.33, 42, виснаження
**Островський Арон Вікторо-
вич**, робітник, чорноробочий,
09.03.32, 56, не лікувався

Падзерей Пилип Федотович,
ремісник, на різних роботах,
29.05.32, 60, від серцевої
слабості
Пахар Альбер, на утриманні
дитмістечка, 12.06.33, 4
від виснаження
Пахар Ліда, 03.10.33, 3,
від коліта
Пахар Устина Григорова,
на утриманні чоловіка
18.04.33, 34, виснаження
Петренко Оляна Ємельянова,
робітниця, 12.03.33, 70,
від старості
Пивовар Юрко, утриманець
дитмістечка, 24.12.32, 6
Від запалення легенів
Пивоваров Василь
Кирилович, чорноробочий,
19.04.33, 54, запалення легенів
Пивоваров Сергій,
чорноробочий, 09.06.33, 50
Пилипченко Антон Гарасимів,
на утриманні матері, 16.05.33, 13
від виснаження
Платонюк М., на утриманні дит-
містечка, 06.06.33, 10
від виснаження
Подонський Овсей,
06.06.33, 70, від старості
Поземський Іван Яковів,
службовець, касир банку,
28.01.33, 66, від старечої немочі
Поліщук Марія,
на утриманні дитмістечка
24.03.33, 7, виснаження
Полтавський Володь,
03.11.33, від коліта
Полторац Шлеша,
Ремісник, вагар, 23.04.32, 75,
від старечої немочі
Попов Андрей,
на утриманні дитмістечка
30.01.33, 9, інтероколіт
Похілевич Ольга,
домогосподарка, 04.08.33
55, від запалення мозкових обо-
лонок
Притула Іван Якович,
на утриманні матері
13.05.32, 17, від забою
в лівий бік
Притула Клим Савович,
Ремісник, плотнік дома, 10.04.33,
62, виснаження
Притула Лариса Романова,
на утриманні батька, 15.04.32,

12, від туберкульозу легенів
Притула Пилип, 13.11.33
3, від туберкульозу
Притула Федір Якович,
хлібороб в колгоспі
01.06.33, 45, від виснаження
Притула Ярем,
на утриманні батьків,
27.08.33, 9,
від виснаження
Приходенко Віктор
Авдійович, ремісник, сапожник
кустар, 08.02.33, 49, виснаження
організму
Приходенко Іван Вікторович,
на утриманні батька,
08.02.33, 2, виснаження ор-
ганізму
Приходенко Меланка,
на утриманні чоловіка
21.05.33, 19, від дизентерії
Приходенко Олександр
Федорів, на утриманні батька,
02.04.33, 6 міс.,
запалення легенів
Приходенко Параска,
на утриманні сина, 02.07.33
87, від старості
Прищепа Одарка Семенова,
на утриманні сина, 05.04.32, 62,
від отьоку легенів
Прищепа Терешко Василів,
заступ. голови спілки РМП,
10.07.33, 29, від самогубства
Процинюк Ялісовета,
на утриманні дитмістечка
01.06.33, 8, від туберкульозу
**Пуренікова Євгенія Степано-
ва**, домогосподарка
19.01.33, 80, від старості
Радченко Марія, домогоспо-
дарка, 22.01.33
92, від старості
Радченко Нія, 31.05.33, 55
від виснаження
Райторович Юрко,
на утриманні дитмістечка
15.06.33, 6, від туберкульозу
Ратушна Євка Гнатовна,
на утриманні племінниці
30.01.33, 80, старость
**Ратушний Демид Селевестро-
вий**, ремісник, швець кустар,
05.07.32, 40, від виснаження
Ратушний Платон Ф.,
18.05.33, 25, від виснаження
**Ратушний Кирило Парамо-
нів**, ремісник, швець, чоботар,

22.03.32, 33, не лікувався
Ратушня Ганна, домогосподарка, 02.06.33
 42, від виснаження
Рахміс Бася Янкельн.,
 на утриманні сина, 25.03.33
 70, від старості
Резнік Сося Брикова,
 домогосподарка, 28.06.32,48,
 від старечого маразму
Резнік Йосіф Гершкович,
 на утриманні сина, 14.03.33
 70, від старості
Ременікова Віта М.,
 домогосподарка, 10.04.33
 60, виснаження
Різнік Либа, на утриманні сина,
 12.08.33, 65, від старості
Розбіцький Меладій Іванів,
 на утриманні батька, 23.03.33
 3, епідемічний менінгіт
Рокша Володя Андрійович,
 на утриманні батька, 29.06.32
Рокша Івга Захаровна,
 на утриманні батька
 15.03.32, 16, від брушного тифу
Рокша Миланка Андріївна,
 на утриманні батьків
 08.01.32, від запалення легенів
Романюк Антоніна,
 Утриманка дитмістечка
 03.08.32, 1, від гастроентериту
Роспутня Меланка Олександрівна, на утриманні батька,
 11.12.32, 9 міс.
 від ожогів тіла
Рувінський Артамон,
 Робітник, сторож, 30.04.33,60,
 від виснаження
Руцька Марія Петрова,
 на утриманні дочки
 18.04.33, 67, рак жилудка
Савіцький Гаврило,
 ремісник, чоботар
 30.08.33, 31,
 від запалення легенів
Савченко Володь Харитонів,
 на утриманні батьків, 04.08.33
 9, від виснаження
Савченко Гана, 13.06.33
 5, від виснаження
Савченко Єлена Максимова,
 ремісник, кустар слююсар
 13.07.32, 70
 від старечого маразму
Савченко Іван Харитонів,
 на утриманні батьків
 06.08.33, 6, від виснаження

Савченко Ілько,
 Робітник, вальцовий
 22.07.33, 53, від виснаження
Савченко Микола,
 на утриманні батьків
 03.07.33, 9, від виснаження
Савченко Харитон,
 на утриманні сина
 10.06.33, 60, від виснаження
Савченко Юхимина Владиславовна, домогосподарка,
 19.08.32
 53, від старечого маразму
Сальнік Гапка, на утриманні
 сина, 16.07.33, 70, від старості
Сальнік Макар Юхимів,
 Хлібороб, член колгоспу,
 03.04.33, 52, виснаження
Сальнікова Агафія Лазорова,
 на утриманні сина
 09.06.32, 74, від старечого
 маразму
Самойлович Ольга,
 на утриманні сина, 29.07.33
 58, від старості
Самоукіна наталка Нікіфорова,
 хліборобка
 04.03.33, 50, від старості
Самуленко Іван,
 на утриманні дитмістечка
 25.06.33, 9, від виснаження
Сахацький Михайло,
 утриманець дитмістечка
 03.10.32, 4, від гастроентериту
Свердликова Катерина
Григоровна, домогосподарка
 14.06.32, 90, від старечого
 маразму
Святенко Дем'ян
Дорофійович, ремісник, плот-
 ник, 09.06.32, 87
 від старечої немочі
Святославська Явдокія,
 на утриманні дочки
 19.05.33, 60, від старості
Севрук Катерина Леонтіївна,
 на утриманні сина, 20.02.32, 70,
 від старості
Семенова Марія,
 на утриманні дитмістечка
 02.04.33, 6, запалення легенів
Семко Володь, на утриманні
 дитмістечка, 26.05.33, 10
 від запалення легенів
Сервінський Василь,
 ремісник, швець чоботар
 03.06.33, 17, від виснаження
Сервінський Клим Іванів,

на пенсії, 03.01.33
Сервінський Яків Климів,
 ремісник, сапожник кустар
 04.02.33, 20, туберкульоз
 легенів
Синяченко Іван, священик
 18.06.33, 56, від старості
Сирвінський Демент Івсєєв,
 19.11.33, 50, від запалення
 легенів
Сінковський Юхим Кирило-
вий, хлібороб, член колгоспу
 20.01.33, 72, від старості
Синяченко Ганна, на утриманні
 сина, 05.07.33
 60, від старості
Сіритський Сава Я.,
 01.06.33, 77, від старості
Скалогуб Степан,
 на утриманні дитмістечка
 07.04.33, 12, виснаження,
 кривавий понос
Скалозуб Оксентій Порфирів,
 прошач , 07.04.32, 66, не ліку-
 вався, від старческої немочі
Скальський Володь,
 на утриманні батька
 12.02.33, 2, коклюш
Скальський Іван,
 член колгоспу, 20.07.33
 40, від виснаження
Скальський Фанась,
 член колгоспу, 06.08.33
 19, від виснаження
Сквірський Мир Перців,
 робітник, чорноробочий
 15.01.33, 82, від старечої немочі
Скованська Єлена Іванівна,
 домогосподарка, 12.10.32,50,
 від паралічу серця
Славінський Петро,
 на утриманні дитмістечка
 1, від виснаження
Слюсар Юзефа,
 на утриманні дитмістечка
 21.03.33, 15, запалення нирок
Сокол Аба Машкова,
 кустар в колгоспі, 26.04.33
 56, виснаження
Сокол Мойша, ремісник, куз-
 нец, 25.07.33, 33
 від виснаження
Соколовський Віктор,
 21.09.33, 4, запалення нирок
Сомова Антося Карпова,
 на утриманні батька
 26.02.33, 20, від пороку серця
Спятор Сруль Гершків,

ремісник, хлібороб, 14.03.32,55,
від запалення легенів
Степченко Валя Іванова,
на утриманні матері
12.03.33, 5 тиж., від вродженої
кволості
Стришовчук Петро,
на утриманні дитмістечка
21.06.33, 10, від виснаження
Струсевич Семен Сильве-
стрів, хлібороб, член колгоспу,
26.01.33, 55
від запалення легенів
Сушкевич Яків Іванович,
хлібороб, 22.01.32, 80
від старості
Тазган Борух Вовіч,
Ремісник, бляхар в артілі,
03.01.32, 72, від старості
Тарецький Іван
на утриманні дитмістечка
31.03.32, 8,
від туберкульозу кишок
Тепляцька Федоська Іванова,
домогосподарка
27.05.32, 60, від старечої
слабості
Тепліцький Вася,
на утриманні тітки
01.07.33, 13, від виснаження
Тепліцький Кіндрат,
Робітник, 13.07.33, 37,
від виснаження
Тетіївський Кухим Ківович,
прошач, 02.04.32, 50
від слабості серцевої діяльності
Тисгал Міндель Волфовна,
пенсіонерка, інвалід
29.01.33, 62, від туберкульозу
легенів
Тишкевич Сава Максимів,
робітник, чорноробочий
18.04.32, 56, від кровавого поно-
су, серцевої слабості
Ткач Іван Олександрович,
робітник, чорноробочий
27.11.32, 62, від склерозу серця
Ткаченко Мотра Денисова,
домогосподарка, 03.07.33,50,
від виснаження
Ткаченко Федір, 16.06.33
80, від старості
Ткаченко Христя,
робітник, сторож, старості
Файнберг Арон Яковлевий,
ремісник, коваль, 07.04.32
74, від старческої драхлості
Фахтир Хая, на утриманні мате-

рі, 05.06.33, 5, від виснаження
Федоров Олекса,
на утриманні батьків
12.08.33, 7, від виснаження
Федорчук Василь Іванів, на
утриманні дитмістечка, 21.05.33,
5, від виснаження
Федченко Оля, 05.11.33,4,
запалення кишок
Францілко Іда Гершевна,
домогосподарка, 15.04.33
70, від старості
Францман Гершко Морд-
кович, на утриманні сина,
24.03.33, 70, від старості
Халік Митко, 02.06.33, 50
від виснаження
Хаян Гнат Петрів,
робітник, чорноробочий
09.01.33, 40, виснаження
Хаян Коля, на утриманні бать-
ків, 07.07.33, 2, від дифтерії
Хаян Олександр,
на утриманні дитмістечка
17.04.33, 3, дезинтерії
Хаян Палажка Маркова,
домогосподарка, 23.04.32,47
Хаян Параска Кононова,
домогосподарка, 09.02.33
70, від старечої немочи
Херсонська Рухля,
на утриманні дитмістечка
03.07.33, 6, від виснаження
Хоменко Андрій Романович,
службовець, учитель
08.03.32, 67, порок серця
Хорсанський Герш Фроіман.,
ремісник, плотнік кустар
12.02.33, 75, від склерозу
Хромих Петро,
Чорноробочий 17.07.33
66, від виснаження
Хронік Марія, 28.11.33,5,
стоматит, істощеніє
Хуторний Еразма Арсентів,
на утриманні сина, 26.03.32,73,
з за задержки сечі та гостра сла-
бість серця
Цвинтарова Валентина,
утриманка дитмістечка
24.07.32, 7 міс.
від гастроентеритиу
Циганенко Іван, 17.10.33
від запалення шлунку
Чепурна Варвара Федотова
домогосподарка, 06.12.32,88,
від старості
Чередніченко Микита,

на утриманні дитмістечка
28.05.33, 6, від запалення нирок
Черненко Онисько Сергійв.,
одноосібник, 13.06.33,58,
від старості
Чернешова Гана,
на утриманні батьків
04.07.33, 33, від рожи кожи
Чумак Василь, утриманець дит-
містечка, 03.08.32, 2 міс.
Чухліб Антон, на утриманні дит-
містечка, 02.06.33, 4
від туберкульозу
Чухліб Трохим, утриманець
дитмістечка, 01.10.32, 7
від запалення нирок
Шакало В.М., службовець, вчи-
тель, 21.01.33, 32
самогубство
Шапаренко Василь
Харитонів, робітник, чорноро-
бочий, 18.12.32
70, від старої моралі
Шапаренко Вирімей
Григорів, ремісник, швець чо-
ботар, 25.04.33, 60, виснаження
Шапіра Дувид У.,
на утриманні сина
26.05.33, 72, від старості
Шараєвська Гапка Павлова,
на утриманні батька, 11.06.32, 6
міс., від гострого панкреатиту
Шараєвська Горпина
Петрова, на утриманні сина, -
05.05.33, 70, старости
Шараєвська Олена,
на утриманні дитмістечка
29.05.33, 18, від виснаження
Шараєвська Параска
Сидорова, домогосподарка
06.04.33, 50, виснаження
Шараєвська Софія Ф.
01.07.32, 3, від туберкульозу
легенів
Шараєвська Текля,
на утриманні батька
03.08.33, 14, від виснаження
Шараєвська Фрося,
20.06.33, 50, від виснаження
Шараєвська Фрося Іванова,
на утриманні батька, 21.04.33, 2,
виснаження
Шараєвський Аврось,
колгоспник, 10.08.33
від туберкульозу легенів
Шараєвський Дмитро,
член колгоспу, 03.09.33
34, від туберкульозу

Шараєвський Захарко,
ремісник, чоботар, 21.09.33

42, від опухолі жолудка

Шараєвський Іван,

на утриманні батька

01.08.33, 7, від виснаження

Шараєвський Іван Федорів,

член колгоспу, 06.04.33, 50,

виснаження

Шараєвський Левко Усти-

нович, хлібороб в колгоспі,

25.04.33, 70, старости

Шараєвський Микола

Дмитрович, на утриманні бать-

ка, 27.11.32, 6 тиж., від слабости

Шараєвський Никифор

Йосипів, хлібороб, 08.05.32

62, від пороку серця,

не лікувався

Шараєвський Павло

Левкович, на утриманні батька,

19.04.33, 5

виснаження

Шараєвський Семен Євтіхів,

робітник, чорноробочий

23.02.33, 43, виснаження

Шарієвський Терешко

Андрій, на утриманні сина

01.07.33, 62, від бронхіту

Шарієвський Тита,

25.06.33, 60, від виснаження

Шафранен Маріана

Шульмовна, на утриманні до-

чки, 28.02.32, 65, від старости

Шварцбарг Двойра Аврум.,

домогосподарка, 16.02.33, 50.

виснаження

Шварцберг Роза, на утриманні

чоловіка, 17.08.33

54, від пороку серця

Шведенко Степан Трохи-

мович, на утриманні батька,

13.06.32, від туберкульозу

Швиденко Сільвестер,

Службовець, учитель

14.06.33, 70, від виснаження

Шевцов Йван Данілов,

чорноробочий, член колгоспу,

28.02.33, 80, від старости

Шевченко Лена Сергієвна,

на утриманні батька, 26.08.32,

1 міс., від поносу

Шевченко Наталія,

домогосподарка, 04.05.32, 80,

від слабости серця, опухолі

Шиманський Андрій Устимо-

вич, службовець продавець,

09.11.32, 37,

від пороку серця

Шір Меня Шкульович,

домогосподарка

27.12.32, 74, від старости

Школьник Генеся,

16.03.33, 90, від старости

Шкуренко Катерина

Митрофанова, на утриманні

батька, 30.06.32, 14, підозра

на туберкульоз легенів

Шрамко Олександра Сер-

гієва, на утриманні матері,

18.03.33, 2, виснаження

Шрейдер Анна Каленикова,

на утриманні брата,

03.03.33, 28, туберкульоз

Шрейдер Феодора Іванова

робітниця, 09.03.33, 75,

від старости

Шушкевич Марія Андрійова

домогосподарка, 19.04.32, 80.

лікувалась дома

Шушкевич Олександр Яковів,

робітник, чорноробочий,

4.01.33, 45, від виснаження

Шушкевич Степан Мусій,

робітник, сторож, 16.05.32

56, від загального виснаження,

кривавого поносу

Ядословесна Галя,

24.09.33, 5, від туберкульозу

Яковлев Василій Пилипів,

на утриманні племінника,

14.02.32, 80, від старости

Якубовський Василь

Миколаїв, пенсіонер страх-

каси, 20.07.32, 59, від старечої

моралі

Якубовський Віктор Василів,

пенсіонер, 12.04.33, 52,

язва шлунку

Ярославський Петро,

на утриманні дитмістечка

22.04.33, 1, виснаження

Ясеновий Павло,

утриманець дитмістечка

29.07.32, 1, від гастроентериту

Яцевський Григор Микито-

вич, робітник, чорноробочий,

05.01.33, 68, від паралічу серця

Яцевський Максим Іванів,

ремісник, бондар, 09.04.33, 48,

виснаження

Яцевський Олефір Якимович,

хлібороб, дома, 23.04.33, 56,

виснаження

Яцевський Платон Данилів,

ремісник, плотнік, 20.04.32

69, від туберкульозу легенів

Яцевський Прокіп Прокопо-

вич, член колгоспу

02.07.32, 50, болить серце

Яценко Андрей Фодорівч

ремісник, плотнік, 22.12.32

43, від істочених хронічних

залоз

Яценко Мотра Гаврилівна,

на утриманні сина, 09.06.32, 70,

від старечого маразму

с. Бовкун

До Голодомору в селі було 170 дворів.

Документальні свідчення про колективізацію та викликаний вилученням усіх продовольчих запасів у селян восени та взимку 1932 року голод у с. Бовкун до наших днів не дійшли.

Активними виконавцями вказівок влади щодо розкуркулення та колективізації, а потім і до повного вилучення у односельців усіх продовольчих запасів та здійснення політики Голодомору були активісти Польові Карпо і Павло, Балацька, Осадчий Х.М.

Згідно з уцілілими документами встановлено прізвища 149 жителів села, померлих від голоду.

У 1992 році на сільському кладовищі на місці масових поховань зведено пам'ятний гранітний хрест.

Мартиролог жителів с. Бовкун – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр 1183, арк. 222-240; спр.1198, арк. 1-131).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік померлих і причина смерті.

Бучінська Марія, селянка на утриманні зятя 08.02.32, 74, старість
Бучінська Хівра Якимова, селянка, член артілі 05.07.33, 22, виснаження
Бучінський Гнат Павлів, селянин, член с/г артілі 25.11.33, 30, застуда
Бучінський Григор Павлів, селянин, член артілі 06.07.33, 43, виснаження
Бучунська Соломія Якова, селянка, одноосібниця 10.01.33, 50, по хворості
Волошин Микола Терешків, на утриманні батька 10.02.32, 5 днів
Галанзовський Віктор Володів, на утриманні батька 18.04.33, 3 міс., застуда
Галанзовський Петро Володів, на утриманні батька 03.06.33, 6, виснаження
Грішін Андрей Наумів, селянин, член с/г артілі 26.04.33, 19, виснаження
Демченко Василина Пилипова, селянка, одноосібниця 12.07.33, 48, виснаження
Деченко Іван Іванів, селянин, член с/г артілі 02.05.33, 58, старість
Довбенко Варка, селянка, на утриманні сина 04.03.33, 80, старість
Довбенко Василь Романів, селянин, член с/г артілі 19.01.33, 37
Довбенко Галя Юхимова, на утриманні батька 16.04.33, 2, виснаження
Довбенко Грицько Йосипів, на утриманні батька 13.05.33, 12, виснаження
Довбенко Йосип Сидорів, селянин, член с/г артілі 06.05.33, 35, виснаження
Довбенко Микола Юхимів, на утриманні колгоспу 14.06.33, 8, виснаження
Довбенко Оксана, селянка, одноосібниця 03.06.33, 58, виснаження
Довбенко Олекса Фіюктив, на утриманні батька 23.06.33, 10
Довбенко Олена Юхимова,

селянка, член артілі 11.06.33, 37, виснаження
Довбенко Павло Прокопів, учитель, 23.02.33, 24 запалення легень
Довбенко Федір Мартинів, селянин, одноосібник 30.05.33, 60, старість
Довбенко Юхим Калеників, селянин, член с/г артілі 20.04.33, 42, виснаження
Довбенко Агей Федорів, селянин, одноосібник 14.03.33, 30
Дроздовський Степан Артемів, селянин, член артілі 21.05.33, 50, виснаження
Дяченко Андрей Максимів, селянин, член артілі 08.06.33, 55, виснаження
Дяченко Ганна Павлова, на утриманні батьків 18.07.33, 12, виснаження
Дяченко Євгенія Гнатова, на утриманні батька 12.02.32, 3, застуда
Дяченко Єфрем Павлів, на утриманні батьків 12.08.32, 8
Дяченко Іван Романів, селянин, член артілі 04.03.33, 30, виснаження
Дяченко Палажка Якимова, селянка, член с/г артілі 29.07.32, 30
Дяченко Федора Андрійова, селянка, член артілі 19.07.33, 34, виснаження
Дяченко Юхим Гордєєвич, селянин, на утриманні небожа 08.06.32, 73, старість
Дяченко Явдоха Йосипова, селянка, на утриманні сина, 17.02.33, 62, старість
Ейсмонт Варка Семенова, селянка, на утриманні чоловіка, 06.02.32, 36, застуда
Ейсмонт Вера Якова, селянка, член артілі 21.06.33, 24, виснаження
Ейсмонт Емілія Карловна, селянка, член артілі 08.06.33, 52
Ейсмонт Марія Радіонова, селянка, член артілі 03.07.33, 67, виснаження
Ейсмонт Надя Григорова, на утриманні матері

30.04.33, 3, виснаження
Каленіченко Андрей Іванів, селянин, член с/г артілі, 25.07.33, 19, виснаження
Каленіченко Аріон Петрів, селянин, член с/г артілі 13.12.33, 21, гнойний апендецит
Каленіченко Арістарх Маркіянович, селянин, одноосібник, 25.07.33. 20, виснаження
Каленіченко Григор Кіндратів, селянин, одноосібник 11.04.33, 56
Каленіченко Данило Косів, на утриманні батька 18.03.33, 2, навмисне забито
Каленіченко Зінько Левків, селянин, член с/г артілі, 05.03.33, 25
Каленіченко Кость Іванів, селянин, одноосібник 22.04.32, 42, виснаження
Каленіченко Максим Карпів, селянин, член артілі 30.05.33, 45, виснаження
Каленіченко Олекса Косятів, на утриманні матері 14.06.33, 8, виснаження
Каленіченко Олександр Йосипів, на утриманні батьків 06.07.33, 11, виснаження
Каленіченко Олена Дем'янова, селянка, член артілі, 01.05.33, 30, туберкульоз
Каленіченко Павло Ількович, агроном Ківшоватської МТС 10.10.33, 21, дезинтерія
Каленіченко Софія Трохимомма, селянин, на утриманні сина- 21.05.33, 75, старість
Каленіченко Федофан Ананів, селянин, одноосібник 22.04.33, 48, застуда
Каленіченко Юхим Карпів, селянин, член с/г артілі 18.09.32, 55, застуда
Каленіченко Явдоха Олександрова, селянка, на утриманні сина, 10.08.32, 70, старість
Каленіченко Марія Миколова, на утриманні батька 25.04.33, 1, виснаження
Каленіченко Оксана Прокопова, селянка, член с/г артілі, 29.07.32, 50
Кирпиченко Григор Іванів,

на утриманні батька
25.05.33, 3, виснаження
Кирпиченко Олена Якова,
селянка, на утриманні зятя,
07.03.33, 80, старість
**Козярівська Оксана
Михайлова**, селянка,
на утриманні сина,
24.05.33, 70, старість
Козярівська Ховра Минова,
селянка, член артілі
04.06.33, 56, виснаження
Козярівський Антон Гаврилів,
селянин, на утриманні сина,
09.02.32, 70, старість
**Козярівський Василь
Олексій**, на утриманні батька,
16.03.33, 6 міс., дитяча слабкість
Козярівський Микола Павлів,
на утриманні батька,
26.05.33, 8, виснаження
**Козярівський Олекса,
Олексій**, на утриманні батька,
29.05.33, 7, виснаження
**Козярівський Олександр,
Павлів**, на утриманні батька,
26.04.33, 1, виснаження
Козярівський Павло Антонів,
селянин, член артілі,
01.06.33, 39, виснаження
Копчінський Аріон Гнатів,
на утриманні батьків,
04.09.32, 12, воспалення легенів
Кравченко Антон Андрій,
на утриманні батька
29.05.33, 7, виснаження
Кравченко Василь Данилів,
на утриманні батька
29.05.33, 12, виснаження
**Кравченко Володимир,
Андрій**, на утриманні батька
31.05.33, 2, виснаження
Кравченко Ганна Аврамова,
на утриманні батьків
02.02.33, 8 міс., дитяча слабкість
Кравченко Гапка Олексова,
селянка, на утриманні сина,
10.11.32, 70, старість
**Кравченко Григор Трохи-
мів**, селянин, член с/г артілі,
29.06.33, 20, виснаження
Кравченко Данило Мусій,
селянин, одноосібник
02.05.33, 52, виснаження
Кравченко Данило Семенів,
селянин, член артілі
14.06.33, 53, виснаження
Кравченко Дмитро Мусій,

селянин, одноосібник,
26.04.33, 60, виснаження
Кравченко Корній Аврамів,
селянин, член с/г артілі
15.03.33, 65, старість
Кравченко Микола Пилипів,
на утриманні матері
11.06.33, 8, виснаження
Кравченко Мусій Йосип,
селянин, на утриманні сина,
04.04.33, 85, старість
Кравченко Ніна Пилипова,
на утриманні матері
06.07.33, 13, виснаження
Кравченко Оксана Кузькова,
селянка, одноосібниця,
06.04.33, 56, від хворості
**Кравченко Олександр
Лучин**, селянин, член с/г артілі,
05.05.33, 19, виснаження
**Кравченко Параска
Микитова**, селянка, на утри-
манні сина, 13.06.33, 75, ста-
рість
Кравченко Петро Данилів,
селянин, член артілі
13.07.33, 28, виснаження
Кравченко Пилип Устимов,
селянин, член с/г артілі
27.04.33, 38, виснаження
Кравченко Тетяна Антонова,
селянка, одноосібниця,
18.05.33, 55, виснаження
**Кравченко Харетина
Мусійова**, селянка, член артілі,
06.07.33, 50, виснаження
**Кравченко Харетина
Оксенова**, селянка,
на утриманні сина,
15.08.33, 75, старість
Кравченко Хівра,
селянка, на утриманні зятя,
27.07.33, 52, старість
Кравченко Христя Лучина,
селянка, член артілі
12.06.33, 22, виснаження
**Кравченко Настя Северино-
ва**, селянка, член с/г артілі,
15.05.33, 60, виснаження
Кравченко Юхим Андрій,
селянин, член с/г артілі
25.07.33, 5, виснаження
Кучеренко Іван Григорів,
на утриманні батька
19.03.33, 3, від виснаження
Кучеренко Катерина Луківна,
на утриманні батька,
04.06.33, 4, виснаження

Кучеренко Ліда Луківна,
на утриманні батька
03.06.33, 12, виснаження
Кучеренко Лука Климів,
селянин, член артілі
21.06.33, 36, виснаження
Кучеренко Степан Лучин,
на утриманні батьків
28.05.33, 6, виснаження
Лук'янець Лізор Фоків,
селянин, член с/г артілі
14.08.32, 28
Лук'яник Оксана Іванова,
селянка, член артілі
12.07.33, 52, виснаження
**Майстренко Андронь
Олексій**, селянин, член с/г арті-
лі, 12.08.33, 56, виснаження
**Майстренко Хома
Спиридонович**, селянин,
член с/г артілі
01.04.32, 39, туберкульоз
**Недашківська Ганна
Арістова**, селянка, член с/г арті-
лі, 15.05.33, 36, виснаження
**Недашківська Ольга
Тимофійова**,
на утриманні матері,
16.05.33, 6, виснаження
**Недашківський Андрей
Федорів**, селянин,
член с/г артілі,
26.04.33, 43, виснаження
**Недашківський Василь
Андрій**, на утриманні
в дитячому майдані
28.07.33, 4, виснаження
**Недашківський Микола
Андрій**, на утриманні батьків
01.06.33, 8, виснаження
**Новаковська Вікторія
Пенедьова**,
на утриманні батьків,
29.05.33, 6, виснаження
Новаковська Настя,
селянка, член артілі
11.07.33, 40, виснаження
Новаковська Ніна Пенедьова,
на утриманні батька,
01.06.33, 12, виснаження
Новаковський Бенедь Левків,
селянин, одноосібник
05.03.33, 44, туберкульоз
Новаковський Льонь Бенедів,
на утриманні батьків
08.06.33, 4, виснаження
**Оваденко Катерина
Кирилова**, на утриманні батьків,

15.07.33, 5 міс.

Оваденко Федора,
селянка, на утриманні сина,
19.03.33, 70, старість

Оранська Настя Сепанова,
селянка, на утриманні сина,
21.05.33, 68, старість

Оранська Ялена Іванова,
селянка, член артілі
09.07.33, 20, виснаження

Осадча Тетяна Іванівна,
селянка, член с/г артілі,
02.07.33, 47, виснаження

Осадчий Володимир Тодосів,
на утриманні батька,
30.04.33, 1 міс.,
дитяча слабкість

Осадчий Денис Григорів,
селянин, член с/г артілі
02.07.33, 49, виснаження

Осадчий Микола Денисів,
на утриманні колгоспу
31.08.33, 7, виснаження

Павлюк Мотра Тимофійова,
селянка, член с/г артілі
20.02.33, 70, старість

Панченко Тодось Карпів,
селянин, член артілі
14.06.33, 54, виснаження

Рябчун Палажка Іванова,
селянка, на утриманні зятя,
28.02.33, 98, старість

Сич Антон Лук'янів,
селянин, член с/г артілі
10.05.33, 18, виснаження

Сич Ганна Григорова,
селянка, на утриманні сина,
18.05.33, 80, старість

Сич Ганна Маркіянова,
на утриманні батька
20.11.32, 3 міс., дитяча слабкість

Сич Григор Маркіянів,
на утриманні батька
22.06.33, 4, виснаження

Сич Дмитро Лук'янів,
селянин, член с/г артілі
30.04.33, 26, виснаження

Сич Лукіян Василів,
селянин, член с/г артілі
24.05.33, 50, виснаження

Сич Марія Дмитрова,
на утриманні батька
02.05.33, 1, виснаження

Сич Параска Прокопова,
селянка, член артілі
19.07.33, 36, виснаження

Скорина Петро Андрійв,
на утриманні батька
14.05.33, 5, виснаження

Ступка насть Самілів,
селянин, член с/г артілі
12.08.33, 22, виснаження

Фойда Федір Минів,
селянин, член артілі
05.06.33, 29, виснаження

Шевченко Іван Сергійв,
селянин, одноосібник
14.06.33, 22, виснаження

**Шевченко Кароліна
Тимофійова**, селянка,
одноосібниця

18.05.33, 50, виснаження
Шевченко Петро Артемів,
селянин, член с/г артілі,
11.05.33, 38, виснаження

Шевченко Петро Яхремів,

на утриманні батька

10.11.32, 9 міс.

дитяча слабкість

Шевченко Яків Максимів,
селянин, на утриманні дочки
28.08.32, 95, старість

Шелудько Надька Феоктісова,
на утриманні батька, 18.04.33, 1,
виснаження

**Шелудько Катерина
Феоктісова**, на утриманні батька,
17.04.33, 3, виснаження

**Шелудько Феоктіст
Калеників**, селянин, одноосібник,
05.05.33, 43, виснаження

Шерепенко Вера Андрійова,
на утриманні батьків
28.05.33, 7, виснаження

Шерепенко Клим Самсонів,
селянин, член артілі
18.05.33, 38, виснаження

Шерепенко Ліда Климова,
на утриманні батька
02.05.33, 4, виснаження

Шерепенко Настась Лучин,
на утриманні батька, 1
2.05.33, 5, виснаження

Шерепенко Петро Климів,
на утриманні батька
20.04.33, 2, виснаження

Шерепенко Самсон Пилипів,
селянин, на утриманні сина,
18.02.33, 71, старість

Яценко Микола Карпів,
на утриманні батьків
13.07.32, 3 міс., дитяча слабкість

с. Велика Березянка

В історичних документах с. Велика Березянка вперше згадується у 1743 році.

У 1926 р. було утворено два товариства спільного обробітку землі: „Веселка” на кутку „Шпиль” під головуванням Шпильового Кліма та „Зірка” на кутку „Центр” під головуванням Онопрієнка М.Г. В 1927 р. їх було вже 8, а саме:

1. „Червоний хлібороб” (куток „Миколинка”, голова – Федун Хома)
2. „Червона зірка” (куток „Центр”, голова – Шпильовий К.)
3. „Червоний яр” (куток „Яр”, голова – Лук'янченко А.П.)
4. „Червона громада” (куток „Шпиль”, голова – Шпильовий)
5. „Нове життя” (куток „Центр”, голова – Гуран І. Я.)
6. „Дубовий клин” (куток „Дубина” – голова Степанець Д.)
7. „Праця єдності” (куток „Дубина” – голова Недодара С.)
8. „Веселий розділ” (куток „Дубина” – голова Граждан М.)

У 1928 році головою сільської ради був обраний Кучерук Г.Л., який перебував на цій виборній посаді аж до 1960 р.

В 1931 р. артілі села були об'єднані в одну артіль „Комунар”, головою став Олійник Іван, репресований у 1937 р.

Загальна кількість померлих від голоду – 476 чол. На місцях поховань (кладовище, дві могили) у 2003

с. Велика Березянка. Пам'ятний знак, встановлений у 2003 році на одному з місць масових поховань померлих від голоду в 1933 році.

році встановлено пам'ятні знаки (камінний і дерев'яний хрести). Ініціаторами були учні духового оркестру.

Виконавцями політики Голодомору були Гнотівський Андрон, Кучерук, Кочуба Яків, Радченко Яків.

Допомагали виживати односельцям голова колгоспу Щербак Федір, Радченко Гапка, Граждан Микола.

Мартиролог жителів села Велика Березянка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1184, арк. 1-81; спр.1198, арк. 132-263; спр. 1199, арк. 1-264).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Андрієць Михайло Іванів, селянин, член с/г артілі, 01.01.33,27, порок серця
Безносенко Демид, розкуркулений, 22.06.33, 50, виснаження
Березовський Антін Антонів, 24.05.33, 5, виснаження
Березовський Антін, селянин, член колгоспу, 10.05.33, 30, виснаження
Березовський Іван Іванів, селянин, член колгоспу, 30.05.33, 47, виснаження
Березовський Леонід Іванів, на утриманні батьків, 15.11.32, 12
Бодаш Арійон, селянин, одноосібник 10.03.33, 38, виснаження
Бодашевський Микола Григорів, на утриманні батьків, 03.06.33, 5, виснаження
Бойко Євка Юхимова, на утриманні батьків, 05.07.32, 8
Бойко Іван Павлів, селянин, член с/г артілі, 20.02.32, 65, старість
Бойко Любка Михайлова, на утриманні батьків, 01.07.32, 5
Бойко Юхим Гурійович, селянин, одноосібник, 14.06.32, 50
Бондаренко Михайло Євдокимів, на утриманні батьків, 7 міс
Бондаренко Явдоха, селянка, одноосібниця, 10.06.33, 38, виснаження
Босенко . . . Іванів., на утриманні батьків, 03.06.33, 3, виснаження

Босенко . . . Іванів, на утриманні матері, 14.06.33, 5, виснаження
Босенко Ганна Тарасова, селянка, член с/г артілі, 70, старість
Босенко Іван Федорів, селянин, одноосібник, 09.04.33, 40, виснаження
Босенко Іван, 29.05.33, 4, виснаження
Босенко Федір Андрійв, селянин, член с/г артілі, 03.05.33, 66, виснаження
Брук Микола Андр., 05.06.33, 7, виснаження
Брушківський . . . Андрейов., на утриманні батьків, 19.06.33, 3, виснаження
Бубела Ганна Михайлова, селянин, одноосібник, 23.06.32, 69, старість
Бубела Іван Лук., селянин, член колгоспу, 09.06.33, 27, виснаження
Бубела Марія Плат., на утриманні батьків, 14.06.33, 15, виснаження
Бубела Микола Платон., на утриманні батьків, 09.06.33, 4, виснаження
Бубенко Марко, селянин, одноосібник 15.05.33, 33
Вірко Іван Василів, на утриманні батьків, 03.07.32, 7
Вірко Микола Андрійв, селянин, одноосібник 07.05.33, 20
Вірко Ніна Андреєва, на утриманні батьків, 07.05.33, 8

Вірко Оліян Федорів, селянин, на утриманні сина, 10.02.33, 75, старість
Вірко Текля, селянка, член колгоспу, 01.06.33,28, виснаження
Вірко Христя Опанасова, селянка, одноос., 07.05.33, 40
Волошин Інна Волод., на утриманні матері, 16.06.33, 12, виснаження
Волошин Одарка, селянка, одноос., 01.07.33, 41, виснаж.
Волошин Хреська Вол., на утриманні батьків, 03.06.33, 7, виснаження
Волошин Явдоха Володирирова, на утриманні батьків 08.05.33, 6
Гадзевич Микола Іванів, 22.06.33, 3, виснаження
Галозевич Григор Пр., селянин, член колгоспу, 20.05.33, 58
Гандзевич Гриць Мусеїв, селянин, член с/г артілі 13.04.33, 18, виснаження
Гандзевич Іван Мусеїв, селянин, член с/г артілі 02.04.33, 20, виснаження
Гандзевич Мусей Прокопів, селянин, член с/г артілі 23.03.33, 51, виснаження
Ганжзевич Олександр Мусеїв, на утриманні батьків, 25.04.33, 15, виснаження
Гнатівський Соловей, селянин, одноосібник, 10.05.33, 70
Граждан . . . Наум., 16.06.33, 4, виснаження

- Граждан Андрей Наумів**, 23.05.33, 8, виснаження
- Граждан Григор**, селянин, одноосібник, 20.06.33, 62, виснаження
- Граждан Марія Наум.**, 31.05.33, 6, виснаження
- Граждан Микола Наум.**, 31.05.33, 10, виснаження
- Граждан Микола Наумів**, на утриманні батьків, 07.05.33, 5
- Граждан Наум**, селянин, одноосібник, 03.06.33, 49, виснаження
- Граждан Оксана В.**, селянка, член колгоспу, 06.06.33, 25, виснаження
- Граждан Олена**, селянка, член с/г артілі, 08.05.33, 68
- Граждан Павлина Наумова**, 26.02.32
- Граждан Фидора**, селянка, одноосібниця, 16.06.33, 35, виснаження
- Гриша Нікіфор**, селянин, член колгоспу, 06.07.33, 71
- Гротовий Сафрон Данилів**, селянин, на утриманні дочки, 02.04.33, 61
- Гуран Іван**, селянин, одноосібник, 10.05.33, 48
- Гуран Корній**, селянин, одноосібник, 10.05.33, 48
- Гуран Марія Іванова**, на утриманні батьків, 16.06.33, виснаження
- Гуран Микола Іванів**, на утриманні батьків, 10.06.33, 15, виснаження
- Гуран Тетяна Іванова** на утриманні батьків, 11.06.33, 10, виснаження
- Гуран Федір Іванів** селянин, одноосібник, 16.06.33, 24, виснаження
- Гураш Павліна Федорова**, на утриманні батьків, 01.11.32, 1, запалення легенів
- Данилюк Андрей Порфипів**, на утриманні батьків, 15.08.32, 5 міс.
- Данилюк**, 01.07.33, 5
- Дзюра**, селянин, член колгоспу, 03.06.33, 35, виснаження
- Дзюра . . . Кузьмів**, 30.05.33, 8, виснаження
- Дзюра Ганна**, селянка, член колгоспу, 03.06.33, 36, виснаження
- Дзюра Кузьма**, селянин, член колгоспу, 03.06.33, 37, висн.
- Дзюра Оксана**, селянка, член колгоспу, 01.06.33, виснаження
- Дзюра Петро Васил.**, 20.05.33, 6, виснаження
- Дзюра Петро Кузьмів**, на утриманні батьків, 06.06.33, 3, виснаження
- Дудник Анфія**, селянка, член колгоспу, 09.06.33, виснаження
- Дудник Іван Лук'ян.**, 23.05.33, 7, виснаження
- Дудник Лукіян Федорів**, селянин, член с/г артілі, 07.05.33, 40
- Дудник Микола Луків**, на утриманні батьків, 07.05.33, 4
- Дудник Ніна Лук.**, на утриманні батьків, 15.05.33, 5
- Дудник Хроська Лукова**, на утриманні батьків, 07.05.33, 14
- Житник Конон Пилипів**, селянин, член с/г артілі, 14.06.32, 66, старість
- Загородний Олександр Василів**, на утриманні батьків, 25.10.32
- Загородній Василь Кузьмів**, селянин, одноосібник, 14.01.32, 60, невідомо
- Загородній Микола Ригорів**, на утриманні батьків, 25.07.32, 4
- Загородня Ганна**, 30.05.33, 4, виснаження
- Загородня Лекера Архипова**, селянин, член с/г артілі, 07.08.32, 25
- Закрасняний Петро Іванів**, селянин, член колгоспу, 19.06.33, 37, виснаження
- Закрасняний Роман**, селянин, одноосібник, 22.05.33, 39, виснаження
- Заленський Юхим**, 25.05.33, 12, виснаження
- Заріцька Зінька Савкова**, на утриманні батьків, 27.09.32, 1, від кашлю
- Заріцький Микола Опанасів**, на утриманні батьків, 28.06.32, 4
- Заріцький Оксень**, селянин, одноосібник, 30.05.32, 73, старість
- Зеленський Лукаш**, селянин, член колгоспу, 25.05.33, 65, виснаження
- Зеленський Ол-др Іванів**, 26.05.33, 1, виснаження
- Камінський Аврам Данилів**, 24.05.33, 5, виснаження
- Камінський Григор Федорів**, селянин, одноосібник, 28.04.33, 50, виснаження
- Канцевич Степан Ригорів**, селянин, одноосібник, 18.05.32, 21
- Капуста Одарка**, селянка, член с/г артілі, 07.05.33, 60
- Кириленко Степанида**, 29.05.33, 60, виснаження
- Кириченко Василь Сидорів**, селянин, член с/г артілі, 10.04.32, 77, старість
- Коберник Амбрось Харитонів**, селянин, член с/г артілі, 21.03.33, 58, застуда
- Коберник Іван Харит.**, селянин, член колгоспу, 10.06.33, 58, виснаження
- Коберник Марта**, селянка, одноосібниця, 25.05.33, 60
- Коберник Микола Іванів**, на утриманні батьків, 10.01.32
- Коберник Микола Онис.**, на утриманні батька, 14.06.33, 8, виснаження
- Коберник Наталка**, 22.06.33, 30, виснаження
- Коберник Ніна Якова**, селянка, член с/г артілі, 13.04.33, 23
- Коберник Ол-др Ониськ.**, 06.07.33, 12
- Коберник Онисько Харит.**, селянин, член колг., 06.07.33, 48
- Коберник Явдоха**, селянка, одноосібниця 10.05.33, 50
- Коваленко Василь Свиридів**, селянин, член с/г артілі, 26.06.32, 20
- Коваленко Ганна** селянка, одноосібниця, 15.05.33, 17
- Коваленко Герасим**, селянин, одноосібник, 11.05.33, 18
- Коваленко Лукіян**, селянин, одноосібник, 11.05.33, 50
- Коваленко Марія Лук.**, селянка, член колгоспу, 09.06.33, 28
- Коваленко Свирид Калеників**, селянин, член с/г артілі, 18.05.32, 63, старість
- Коваленко Трохим Лук'ян.**, на утр. батька, 20.05.33, 14, висн.
- Колісниченко Зіна**, на утриманні матері, 09.06.33, 5, виснаження
- Комашка . . . Йовтова**,

30.05.33, 15, виснаження

Комашка Антоніна Йовт.,
на утриманні батьків, 03.06.33,
15, виснаження

Комашка Архип Григорів,
селянин, член с/г артілі 22.05.32,
22

Комашка Бовта, селянин, член
колгоспу, 30.05.33, 45,
виснаження

Комашка Валя Максимова,
на утриманні батьків 25.06.32,
6 міс.

Комашка Варка, селянка, член
колгоспу, 04.06.33, 41,
виснаження

Комашка Василь, селянин,
одноосібник, 18.05.33, 48

Комашка Іван Василів,
на утриманні батьків, 16.06.33, 6,
виснаження

Комашка Марія Петр.,
на утриманні матері, 11.06.33, 4,
виснаження

Комашка Микола Архипів,
на утриманні батьків, 22.10.32, 1

Комашка Петро Йосипів,
на утриманні батьків, 16.06.33, 5,
виснаження

Комашка Петро

Талимонів, селянин, член с/г
артілі 07.06.32, 46

Комашка Степанида, селянка,
член колгоспу, 16.06.33, 40,
виснаження

Комашка Явдоха Петр.,
на утриманні матері, 05.06.33, 6,
виснаження

Комашка, селянин, член кол-
госпу, 03.06.33, 45, виснаження

Комашко Хроська Артемова,
селянка, член с/г артілі,
26.05.32, 18

Копуста Роман, селянин, член
колгоспу, 03.06.33, 58,
виснаження

Кочуба Марія, на утриманні
батьків, 03.06.33, 6, виснаження

Кочуба Михайло, на утриманні
батьків, 02.06.33, 8, виснаження

Кочуба Павло Петрів, 22.05.33,
12, виснаження

Крадан Марфа Оніфірова,
селянин, член с/г артілі,
08.08.32, 39

Кулик Варка, селянка, член с/г
артілі 08.05.33, 28

Кулик Катерина, селянка,

одноосібниця, 27.05.33, 42

Кулик Мотря, селянка, член
колгоспу, 25.05.33, 48,
виснаження

Кулик Оксана, селянка, член с/г
артілі, 08.05.33, 60

Кулик Панасько Демидів, на
утриманні батьків, 18.05.33, 14

Кулик Свирид, селянин,
одноосібник 05.05.33, 57

Куліш Микола Іванів, селянин,
член колгоспу, 16.06.33, 38,
виснаження

Купрієнко Ганна Пилипова, на
утриманні батьків, 08.05.33, 4

Купрієнко Дмитро Пилип.,
06.07.33, 8

Купрієнко Сергій Пилип.,
06.07.33, 10

Курінний Микола Яковів,
на утриманні батьків, 08.05.33,
13

Лахма Марія, селянка, член
колгоспу, 17.06.33, 45,
виснаження

Лахман ... Миколова,
на утриманні батьків, 18.05.33, 8

Лахман Ганна Марк., 24.05.33,
8, виснаження

Лахман Іван М., селянин, член
с/г артілі, 07.05.33, 20,
виснаження

Лахман Марія С., на утриманні
батьків, 07.05.33, 11

Лахман Михайло Якимів,
селянин, член с/г артілі,
07.05.33, 65

Лахман Оксана, 26.05.33, 45,
виснаження

Лахман Оксана, селянка, член
колг., 12.05.33, 37

Лахман Петро Мар., 23.05.33,
4, виснаження

Лахман Савка, 31.05.33, 45,
виснаження

Лахман Сан. Як., селянин,
одноосібник, 15.06.33, 71,
виснаження

Лахман Христя С., на утриман-
ні батьків, 07.05.33, 4

Лесенко Микола Петрів,
на утриманні матері, 14.06.33,
11, виснаження

Лисак Василь Федорів,
02.07.33, 5

Лисак Петро Федорів,
на утриманні матері, 01.07.33, 7

Лисак Федір, селянин, член

колгоспу, 23.06.33, 42,
виснаження

Лисенко Анодоль Петр.,
на утриманні батьків, 16.05.33, 2

Лисенко Іван Петрів, на утри-
манні матері, 14.06.33, 7,
виснаження

Лисенко Марія, 25.05.33, 12,
виснаження

Лисенко Оляна Данил.,
селянка, одноосібниця,
26.05.33, 50, виснаження

Лисенко Петро Петрів,
на утриманні матері, 14.06.33, 8,
виснаження

Лифенко, 26.05.33, 10

Лифенко, на утриманні колгос-
пу, 03.06.33, 10, виснаження

Лифенко Ганна А., селянка,
член с/г артілі, 07.05.33, 60

Лифенко Ганна Денис.,
26.05.33, 4, виснаження

Лифенко Ганна Пилип.,
на утриманні батьків, 27.06.33, 2,
виснаження

Лифенко Григор Порхомів
на утриманні батьків, 29.04.32,
6 міс.

Лифенко Денис Тереш.,
18.05.33, 35

Лифенко Іван Денисів, на
утриманні батьків, 05.07.32, 8

Лифенко Іван Оліянів, на утри-
манні батьків, 06.07.33, 10,
виснаження

Лифенко Йосип Іванів,
19.05.33, 38, виснаження

Лифенко Марія, селянка, член
колгоспу, 09.06.33, 28,
виснаження

Лифенко Настя Денис.,
на утриманні матері, 07.06.33,
13, виснаження

Лифенко Настя Йосип.,
на утриманні батьків, 05.06.33, 7,
виснаження

Лифенко Оксана Йосипова,
на утриманні батьків 29.08.32, 1

Лифенко Петро Денисів,
на утриманні батьків, 15.06.32, 1

Лифенко Петро Денисів,
на утриманні батьків, 03.07.32, 2

Лифенко Тетяна Йосипова,
на утр. батьків, 29.08.32, 5 міс.

Лифенко Христя, селянка, член
колгоспу, 09.06.33, 48,
виснаження

Лифенко Христя, селянка, член

- колгоспу, 17.06.33, 41, виснаження
- Лифенко Юхим Денисів**, на утриманні батьків, 1
- Лифенко Ялисовета**, селянка, член с/г артiлі 07.05.33, 55
- Личенко Хотина**, селянка, одноосiбниця 15.05.33, 63
- Лобода . . . Григоров**, на утриманні батька, 17.06.33, 4, виснаження
- Лобода**, селянин, одноос., 03.06.33, 47, виснаження
- Лобода Зоть Ониськів**, селянин, куркуль, 28.04.32, 48, порок серця
- Лобода Іван Кузьм.**, на утриманні батьків, 09.06.33, 11, виснаження
- Лобода Кость Ананів**, селянин, член колгоспу, 13.06.33, 21, виснаження
- Лобода Кузьма Антонів**, селянин, одноосiбник, 30.11.33, 36, виснаження
- Лобода Михайло Григор.**, на утриманні батьків, 29.05.33, 4, виснаження
- Лобода Михайло Кузьм.**, на утриманні батьків, 09.06.33, 8, виснаження
- Лобода Оляна Симон.**, селянка, член колгоспу, 27.06.33, 19, виснаження
- Лобода Павло Антонів**, на утриманні батьків, 21.08.32, 7
- Лобода Петро**, на утриманні батьків, 09.06.33, 6, виснаження
- Лобода Пилип Демид.**, селянин, одноосiбник, 25.05.33, 22, виснаження
- Лобода Харит В.**, селянин, одноосiбник, 23.05.33, 29, виснаження
- Лобода Харитина**, селянка, одноосiбниця, 09.05.33, 46
- Лопатнюк Лукія Трихомова**, селянка, на утриманні онуків, 12.05.32, 85, старість
- Лук'янець Григор Микитів**, на утриманні батьків, 04.05.33, 10, виснаження
- Лук'янець Павло Микитів**, на утриманні батьків, 04.05.33, 8, виснаження
- Луковський Іван Петрів**, на утриманні батьків, 13.05.33, 10
- Луковський Іван Петрів**, 20.07.33, 3, виснаження
- Луковський Микола Петр.**, 23.05.33, 12, виснаження
- Луковський Трохим Нікіфорів**, селянин, член с/г арт. 30.09.3, 36
- Лютословський Трихін**, селянин, одноосiбник, 28.06.33, 51, виснаження
- Майстренко Анатолій Прохорів**, на утриманні батьків, 13.04.32, 1
- Майстренко Григор Денисів**, на утриманні батьків, 15.09.32, 4
- Майстренко Григор М.**, селянин, одноосiбник, 10.06.33, 41, виснаження
- Майстренко Дмитро Яковів**, селянин, член колгоспу, 17.06.33, 70, виснаження
- Майстренко Зіна Павлова**, на утриманні батьків, 14.08.32, 5 міс.
- Майстренко Іван Кузьм.**, на утриманні батьків, 13.06.33, 15, виснаження
- Майстренко Іван Махтодів**, на утриманні батьків, 19.06.33, 4, виснаження
- Майстренко Іван Павлів**, на утриманні батьків
- Майстренко Іван Прокопів**, на утриманні колгоспу 15.05.33, 10
- Майстренко Кузьма**, селянин, член колгоспу, 10.06.33, 41, виснаження
- Майстренко Марія П.**, на утриманні батьків 06.05.33, 2
- Майстренко Марія**, селянка, одноосiбниця, 28.06.33, 55, виснаження
- Майстренко Михайло**, 07.07.33, 6
- Майстренко Никифор Антонів**, селянин, одноосiбник, 29.05.32, 80, старість
- Майстренко Ольга Якова**, на утриманні батьків, 07.05.33, 2
- Майстренко Павло Терешків**, селянин, член с/г артiлі, 06.05.33, 26
- Майстренко Панфель Мирон.**, на утриманні батьків, 11.06.33, 15, виснаження
- Майстренко Текля Мирон.**, на утриманні батьків, 10.06.33, 18, виснаження
- Майстренко Терешко Степанів**, селянин, член с/г артiлі, 10.06.32, 68
- Майстренко Федір Нікіфорів**, 29.09.33, 49, простуда
- Майстренко Филін**, селянин, одноосiбник, 07.05.33, 48
- Майстренко**, 01.07.33, 6
- Майстренко**, селян., член колгоспу, 01.07.33, 35, виснаження
- Макітренко Василь Денис.**, 22.05.33, 8
- Макітренко Григор Сілівейстрів**, селянин, одноосiбник, 22.06.32, 77, старість
- Макітренко Іван Григ.**, селянин, одноосiбник, 03.06.33, 55, виснаження
- Макітренко Іван Денисів**, на утриманні батьків, 15.06.33, 12, виснаження
- Макітренко Люся Денисова**, на утриманні батьків, 15.06.33, 4, виснаження
- Макітренко Микола Денисів**, на утриманні батьків, 06.06.33, 6, виснаження
- Макітренко Степан Солов.** селянин, на утриманні дочки, 06.06.33, 51, виснаження
- Марченко Андрей Гаврилів**, селянин, член колг., 15.05.33, 43
- Марченко Васька В.**, селянка, член колгоспу, 23.05.33, 31, виснаження
- Марченко Ганна**, 02.07.33, 22
- Марченко Гриша Йосипів**, на утриманні батьків 06.05.33, 6
- Марченко Іван Йовтихів**, 19.05.33, 3
- Марченко Йовта**, селянин, член с/г артiлі 11.04.33, 41, виснаження
- Марченко Кузьма Андрїїв**, на утриманні батьків 30.04.33, 2, виснаження
- Марченко Марія**, на утриманні батьків, 15.05.33, 2
- Марченко Микола Дмитр.**, 23.05.33, 12, виснаження
- Марченко Микола С.**, на утриманні батьків, 12.04.33, 3, виснаження
- Марченко Настя Андр.**, 22, 7, виснаження
- Марченко Наум Хаврил.**, селянин, член колгоспу, 01.06.33, 72, виснаження
- Марченко Параска**, на утриманні матері, 14.06.33, 5, виснаження

Марченко Петро Дмитрів, 03.06.33, 1, виснаження
Марченко Соміло Наумів, селянин, член колгоспу, 01.06.33, 35, виснаження
Марченко Тодоська Йовтова, селянка, член колгоспу, 20.06.33, виснаження
Марченко Явдоха, селянка, член колгоспу, 19.06.33, 59, виснаження
Миколенко . . . Захарк., на утриманні матері, 13.06.33, 3, виснаження
Миколенко . . . Мик., на утриманні батька, 10.06.33, 11, виснаження
Миколенко Гриць Нік., селянин, член колгоспу, 09.06.33, 19, виснаження
Миколенко Зіна, на утриманні матері, 05.06.33, 6, виснаження
Миколенко Іван, на утриманні батьків 10.05.33, 7
Миколенко Іван, на утриманні батьків 16.05.33, 9
Миколенко Микола П., розкулачений, 10.06.33, 37, виснаж.
Миколенко Михайло Йосипович, на утриманні батька, 26.03.32, 7
Миколенко Ониська, селянин, одноосібник, 07.06.33, 39, виснаження
Миколенко Онопрей Охрімів, селянин, член с/г артілі, 12.06.32, 60, від застуди
Мокітренко Іван Ониськ., на утриманні батьків, 01.06.33, 1, виснаження
Мокітренко Текля, селянка, член колгоспу, 16.06.33, 62, виснаження
Небоженко Архип, селянин, член колгоспу, 09.06.33, 45, виснаження
Небоженко Федот, селянин, член колгоспу, 06.07.33, 43
Неділька Василь Марків, на утриманні батьків, 02.06.33, 8, виснаження
Неділько Василина Марк., на утриманні батьків, 07.06.33, 6, виснаження
Неділько Симінів, селянин, член колгоспу 15.05.33, 70
Нечай Лукія, селянка, одноосібниця, 23.06.33,

виснаження
Нечай Опанас К., селянин, одноосібник, 07.05.33, 60
Одинець Савка Талимонович, селянин, одноосібник 23.06.32, 68
Оляницька Ганна Олексіївна, на утриманні батька, 21.03.33, 1
Оляницька Марія, на утриманні батьків 12.05.33, 4
Оляницька Марія, селянка, колгоспниця, 10.05.33, 45
Оляницька Настя Ол., на утриманні батьків, 03.06.33, 12, виснаження
Оляницька Ніна, 19.05.33, 7
Оляницька Олька Ів., на утриманні матері, 09.06.33, 17, виснаження
Оляницька Ольга, на утриманні батьків 10.05.33, 4
Оляницька Палажка Григ., на утриманні колгоспу, 09.06.33, 15, виснаження
Оляницька Параска селянка, член колгоспу, 06.06.33, 45, виснаження
Оляницький Іван селянин, колгоспник 10.05.33, 45
Оляницький Микола Олександрів На утриманні батьків 04.07.32, 8
Оляницький Олександр, селянин, член колгоспу, 14.06.33, 40, виснаження
Онопрієнко Дмитро Миколин, на утриманні батьків, 10.05.33, 6
Онопрієнко Петро Микит., 19.05.33, 7
Онопрієнко Сизін Олександрів, селянин, член с/г артілі 14.10.32, 17, від різака
Павленко Антін Корн., селянин, член колгоспу, 11.06.33, 40, виснаження
Павленко Галя Микол., 24.05.33, 4, виснаження
Павленко Ганна Микол., на утриманні матері, 05.06.33, виснаження
Павленко Ганна Яков., на утриманні матері, 16.06.33, 4, виснаження
Павленко Іван Якововий, селянин, член с/г артілі, 08.05.33, 8
Павленко Федір Корнів, селянин, член колгоспу, 14.06.33, 38, виснаження

Павленко Яків Титів, селянин, член колгоспу, 07.06.33, 51, виснаження
Падагуц Іван Антонів, на утриманні батьків 07.05.33, 3
Падагуц Клим, селянин, одноосібник 05.05.33, 65
Падагуц Микола Сергійв, на утриманні батьків 25.04.33, 1, виснаження
Падагуц Олександрадра Антонівна., 23.05.33, 16, виснаження
Падагуц Пилип Федорів, селянин, одноосібник 13.07.32, 58, старість
Пастушенко Ліда Мих., на утриманні батьків, 14.06.33.3, виснаження
Пастушенко Ониська, селянка, член колгоспу, 02.07.33, 68
Пастушенко Степан Гаврилів, селянин, одноосібник, 24.12.31, 60, старість
Переверза Ганна, селянка, член колгоспу, 03.06.33, 56, виснаження
Переверза Горпина, селянка, член колгоспу, 17.06.33, 38, виснаження
Переверза Іван Іванів, на утриманні батьків 09.02.33, 6 міс.
Переверза Іван, на утриманні батьків, 10.05.33, 3
Переверза Марія І., на утриманні батьків, 10.05.33, 7
Переверза Ніна І., на утриманні батьків, 10.05.33, 7
Переверза Прокіп Ністор., 19.05.33, 9
Переверза Федось., на утриманні батьків, 13.06.33, 11, виснаження
Переверза Федора, селянка, одноосібниця 18.05.33, 50
Переверза Ярина Софронова, селянка, на утриманні чоловіка, 07.05.32, 61, старість
Переверза, 01.07.33, 5
Переверза Микола І., на утриманні батьків, 10.05.33, 14
Петренко Петро Петрів, на утриманні батьків, 20.06.33, 7, виснаження
Пилипенко Петро Володів, на утриманні батьків, 22.07.32, 1
Плесюк Ліда Терешкова, на утриманні батьків, 23.04.33, 7

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

міс., виснаження

Подаш Тодоська, селянка, член с/г артілі 08.05.33, 30

Пономаренко Анатолій

Федорів, на утриманні батька, 25.04.32, 1

Почтаренко Варка Гурієва,

селянка, член колгоспу,

12.11.33, 31, хворіла давно

Поштаренко Гордій, селянин, член колгоспу, 07.06.33, 52, виснаження

Путенко Прокіп, селянин, член с/г артілі, 08.05.33, 36

Радченко Віктор Андрєй, на утриманні батьків,

24.05.32, 6 міс.

Радченко Ганна Юмен.,

23.05.33, 10, виснаження

Радченко Зіна Юл., на утриманні батьків 12.05.33, 7

Радченко Зіна Юминова,

06.06.33, 8

Радченко Іван Марків,

на утриманні батьків, 07.06.33, 4, жінка зарізала

Радченко Марія Грицькова,

селянин, одноосібник, 19.06.33.

23, виснаження

Радченко Остап, 06.07.33, 14

Радченко Павло Юмин.,

26.05.33, 4, виснаження

Радченко Роман Трохимів, се-

лянин, чл. с/г артілі, 21.03.32, 55

Рибалка . . . Миколів,

30.05.33, 12, виснаження

Рибалка . . . Микол., на утриманні батьків, 09.06.33, 12,

виснаження

Рибалка ... Миколів, 30.05.33,

8, виснаження

Рибалка Ліда Степанова, на

утриманні батьків, 15.06.32, 1

Рибалка Микола Данилів,

27.06.33, 10, виснаження

Рибалка Наталка Серг., селян-

ка, член колгоспу, 15.06.33, 35,

виснаження

Рибалка Петро Данилів, на

утриманні батьків, 26.06.32, 7

Рибалка Петро Денисів, на

утриманні батьків, 08.05.33, 4

Рибалко Палажка, селянка,

член колгоспу, 05.06.33, 38,

виснаження

Рибалко, 05.06.33, 12,

виснаження

Рінцевич Макар Василів,

селянин, одноосібник, 22.01.32, 45, від простуди

Ріпцевич Світлана, на утриманні батьків, 15.05.33, 3

Рокицька Ліда Андрєєва, на

утриманні батьків, 07.05.33, 8

Рокицька Тетяна, 26.05.33, 43,

виснаження

Рокицький . . . Андр., на утри-

манні батьків, 03.06.33, 5,

виснаження

Рокицький Андрей Степ., се-

лянин, член колгоспу, 27.05.33,

46, виснаження

Рокицький Антін Іванів, на

утриманні батьків, 07.07.32, 5

Рокицький Григор, на утриман-

ні батьків, 12.05.33, 6

Рокицький Михайло

Андрійович, 21.05.33, 15,

виснаження

Сергієнко Павло Мусійович,

23.05.33, 2, виснаження

Середа Григор П., селянин,

член колгоспу, 10.06.33, 45,

виснаження

Середа Марія Ригорова, на

утриманні батьків, 06.07.32, 6

Середа Петро Григорів, на

утриманні батька, 25.06.32, 1

Середа Пилип Григор., на

утриманні батьків, 04.06.33, 12,

виснаження

Середа Текля, селянка, одно-

осібниця, 23.06.33, 61,

виснаження

Скальська Параска, селянка,

одноосібниця, 12.05.33, 44

Скальський Михайло Дорош.,

на утриманні колгоспу, 04.06.33,

7, виснаження

Сокальський, 28.05.33, 4,

виснаження

Степанець Петро Тодосів, се-

лянин, чл. с/г артілі, 07.07.32, 75

Тадащук Дмитро, 31.05.33, 5,

виснаження

Таран Дмитро Хтодось.,

20.05.33, 10, виснаження

Ташевич Лука Євгенів, се-

лянин, член с/г артілі, 07.04.32

Тимошенко Віктор Лукин, на

утриманні матері, 28.03.33, 2

Тимошенко Гапка, селянка,

член с/г артілі, 07.05.33, 40

Тимошенко Іван Назарів, се-

лянин, член колгоспу, 25.06.33, 51,

виснаження

Тимошенко Оляна Макс.,

селянка, член колгоспу,

01.06.33, 40, виснаження

Тимошенко Опанас, селянин,

член колгоспу, 28.06.33, 44,

виснаження

Тимошенко Федось

Опанасович, на утриманні бать-

ків, 05.09.32, 1

Тимошенко, 24.05.33, 3,

виснаження

Тимутенко Фроська, селянка,

одноосібниця, 04.06.33, 50,

виснаження

Ткаченко Іван, 29.05.33, 14,

виснаження

Ткаченко Марія, селянка,

одноосібниця, 07.05.33, 35

Ткаченко Оліян, селянин,

одноосібник, 07.05.33, 37

Трохименко Андрій Гаври-

лів, селянин, член колгоспу,

17.06.33, 47, виснаження

Трохименко Василь Андр.,

06.07.33, 8

Трохименко Микола Андр.,

на утриманні батьків,

13.06.33, 21, виснаження

Трохименко Сашко Андр.,

06.07.33, 14

Трохименко Явдоха, селянка,

член колгоспу, 20.06.33, 34,

виснаження

Уманець Федь Андр., 02.07.33,

22

Федун Антонина Степан.,

на утрианні матері, 09.06.33, 18,

виснаження

Федун Василина, селянка,

член колгоспу, 10.06.33, 27,

виснаження

Федун Віктор, 27.05.33, 4,

виснаження

Федун Ліда Мусійова,

на утриманні матері, 20.06.33, 7,

виснаження

Федун Марія Степанова,

на утриманні батьків,

02.01.33, 5, виснаження

Федун Фома, селянин, с/г арті-

лі, 10.05.33, 15

Хмура Катерина Іван.,

20.05.33, 1

Хмура Степан Петрів, селянин,

одноосібник, 21.05.32, 65,

старість

Циганець Андрей С., селянин,

член колгоспу, 02.06.33, 45,

виснаження

Циганець Гринь Оліянів,

на утриманні батьків,
24.04.33, 5, виснаження

Циганець Іван Оліянів,

на утриманні батьків,
06.05.33, 6

Циганець Марія О.,

на утриманні батьків,
01.05.33, 1, виснаження

Циганець Микола,

на утриманні батьків,
06.05.33, 4

Циганець Полина Андрійович,

на утриманні батьків,
08.06.33, 8, виснаження

Цимбал Микола Федорів,

19.09.33, простудився

Цимбал Настя Мар.,

селянин, член колгоспу,
23.05.33, 33, виснаження

Чава Іван Михайлів,

селянин, член колгоспу,
30.05.33, 61, виснаження

Часновська Марія, селянка,

одноосібниця, 24.05.33, 47,
виснаження

Часновська Явдоха,

селянка, член колгоспу,
10.06.33, 60, виснаження

Чернецька Устя

Володьова, селянка, утримува-
ли діти, 12.04.32, 60, старість

Шаненко Тетяна,

селянка, одноосібниця,
14.06.33, 49, виснаження

Шкарівська Антоська

Антонова,
на утриманні батьків,
02.04.33, 7

Шкарівська Валентиана А.,

на утриманні батьків,
18.05.33, 5

Шкарівська Ганна М.,

селянка, член колгоспу,

31.05.33, 31, виснаження

Шкарівська Івга С., на утри-
манні батьків, 06.05.33, 6

Шкарівська Лекера,

селянка, член с/г артілі,
08.03.32, 50, старість

Шкарівська Марія Пилип.,

на утриманні батьків,
13.06.33, 7, виснаження

Шкарівська Марія Трохимова

на утриманні батьків,
12.07.32, 10

Шкарівська Ніла Степанова,

селянка, член с/г артілі, 03.

Шкарівська Олександра

Григорівна, 24.05.33, 2

Шкарівська Оляна,

селянка, одноосібниця,
22.06.33, 30, виснаження

Шкарівська Ольга Григ.,

30.05.33, 7, виснаження

Шкарівська Параска М.,

селянка, член колгоспу,
06.06.33, 35, виснаження

Шкарівська Титанина

Грицькова, на утриманні бать-
ків, 03.06.33, 5, виснаження

Шкарівський . . . Григор.,

на утриманні батьків,
13.06.33, 12, виснаження

Шкарівський Віктор Мих.,

29.06.33, 3, виснаження

Шкарівський Микола Ан.,

27.05.33, 11

Шкарівський Михайло

Арійон., селянин, член колгос-
пу, 15.06.33, 30, виснаження

Шкарівський Павлина

Мих., селянка, одноосібниця,
27.05.33, 41, виснаження

Шкарівський Павло Арсен.,

31.05.33, 21, виснаження

Шкарівський Петро Мик.,

25.05.33, 8, виснаження

Шпильовий Андрей

Талимонович, селянин, член
колгоспу, 05.07.33, 52

Щербак Авдій Андрійв,

селянин, член с/г артілі,
06.09.33, 70, помер від побоїв

Щербак Васька У.,

селянка, член колгоспу,
04.06.33, виснаження

Щербак Микола Данил.,

23.05.33, 6, виснаження

Щербак Микола Данил.,

на утриманні батьків,
12.06.33, 1, виснаження

Щербак Михайло Ф.,

селянка, член колгоспу,
10.06.33, 20, виснаження

Щербак Ничіпор Омельків,

селянин, член колгоспу,
20.05.33, 67, виснаження

Щербак Ялисовета

Кононова, селянка, член кол-
госпу, 25.06.33, 18, виснаження

Юхименко Дмитро,

29.05.33, 15, виснаження

Юхименко Іван Трохим.,

селянин, член колгоспу,
10.06.33, 67, виснаження

Юхименко Микита Яковів,

селянин, член с/г артілі,
18.08.33, 22, виснаження

Юхименко Настя Корнійова,

селянка, член колгоспу,
04.06.33, 36, виснаження

Юхименко Федір,

селянин, член колгоспу,
01.06.33, 20, виснаження

Юхновська Одарка,

селянка, член колгоспу,
21.06.33, 50, виснаження

Ярошенко Мусій Нікіпор.

селянин, член колгоспу,
26.05.33, 40, виснаження

с. Велика Вовнянка

Перша писемна згадка про село в історичних документах датована 1765 роком.

В 1929-1930 роках створено колгоспи „Третій вирішальний” та ім. Чапаєва, при цьому було розкурку-
лено 7 родин.

Кількість дворів до Голодомору – 500; Кількість мешканців села до Голодомору – 2100, з яких 670 чол.
загинуло під час штучного голодомору лише за вцілілими архівними даними.

У 1990 році на сільському кладовищі на місцях масових поховань (дві могили) встановлено пам'ятні
хрести.

Мартиролог жителів с. Велика Вовнянка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними
даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1184 арк. 82-178; спр.1200, арк. 1-250; спр. 1201, арк. 1-250; 1202,
арк.1-75).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід за-
нять, дата смерті, вік і причина смерті.

Аштаменко Василь Митрів,
на утриманні батьків,
18.05.33, 6, простуда

Аштаменко Катерина Сенер.,
на ктриманні батьків,
01.07.33, 8, малярія

Аштаменко Лідька Семенова,
на утриманні матері,
19.05.33, 2, голод

Аштаменко Потап Омельків,
селянин, член колгоспу,
20.06.33, 48, від простуди

Аштаменко Семен Степанів,
селянин, член колгоспу,
26.04.33, 40, виснаження

Аштаменко Степан,
селянин, на утриманні дітей,
02.02.33, 78, старість

Бездітний Андрей Совків,
член колгоспу,
28.03.33, 29, невідомо

Аштаменко Явдоха
Ониськова, селянка,
член колгоспу, 26.05.33, 40,
голод

Баранівська Ганна Ригор.,
на утриманні мачухи,
10.07.33, 7, від голоду

Баранівська Домаха Петрова,
селянка, на утриманні сина
10.12.32, 68, старість

Баранівська Мотря
Степанова,
на утриманні батьків,
27.12.32, 1, кір

Баранівська Олена Ригор.,
на утриманні мачухи,
10.07.33, 5, від голоду

Баранівська Улита Павло-
ва, селянка, член колгоспу,
23.01.33, 36, воспаленія легенів

Баранівська Марія Мехто-
дьова, на утриманні батьків,
простуда

Баранівський наум Григорів,
на утрим. матері,
11.06.32, 8 міс.
хворість з недостачі харчів

Баранівський Трохим,
селянин, член к-пу,
20.07.33, 60, старість

Бездітна Івга Михайлова,
на утриманні родичів,
08.05.33, 9, голод

Бездітна Лідка Петрів,
на утриманні батьків,
1.09.33, 1,5 р.
шлункова хвороба

Бездітна Марина Федоров,
на утриманні батьків
06.06.33, 6, від голоду

Бездітна Марія назаров,
на утриманні матері,
10.07.33, 12, від голоду

Бездітна Марта Панасова,
селянка, член колгоспу,
23.05.33, 28, простуда

Бездітна Одарка Андреєва,
на утриманні матері,
05.06.33, 8, від голоду

Бездітна Оксана Федорова,
на утриманні батьків,
05.06.33, 4, від голоду

Бездітна Оляна Мелент.,
селянин, член колгоспу,
28.06.33, 40, від голоду

Бездітний Андрей Совків,
член колгоспу,
28.03.33, 29, невідомо

Бездітний Архип Андріїв,
на утриманні батьків,
12.12.32, 4, кір

Бездітний Іван Марків,
на утриманні батьків,
05.06.33, 1, від голоду

Бездітний Михайло Савків,
член колгоспу, 18.03.33, 27,
голод

Бездітний Олександр Федо-
рів, на утриманні батьків,
11.08.32, 6 міс.
слабонароджений

Бездітний Роман Автоном,
селянин, член колгоспу
24.06.33, 32, від голоду

Бездітний Сергій Івтухів,
на утриманні батьків
25.04.32, 3, простудився

Бездітний Яків Михайлів,
на утриманні матері,
28.04.33, 5, голод

Безітко Ялисовета Назарева,
на утриманні матері,
19.06.33, 10, від голоду

Божко Кирило Юхимів, селя-
нин, одноосібник,
16.08.32, 50

Бойко Дмитро Ахтон.,
селянин, член колгоспу,
01.07.33, 18, виснаження

Бойко Марьяна Д.,
селянка, член колгоспу,
01.07.33, 38, від голоду

Бойко Микола Дмитрів, член
колгоспу, 10.03.33. 45, голод

Бойко Сивирин Фелонів,

селянин, член с/г артілі,
старість

Бойкова Лідка Кирилова,
на утриманні матері,
02.02.33, 7, кір

Большаков Митрофан,
селянин, член колгоспу,
04.07.33, 55, від каліцтва

Большаков Петро Митроф.
на утриманні батьків,
07.06.33, 6, від голоду

Большаков Сергій Митрофан,
на утриманні батьків,
07.06.33, 3, від голоду

Боранівський Ригор Якубів,
селянин, член колгоспу,
15.05.33, 45, голод

Веремий Федор Михай.,
на утриманні батьків,
22.06.33, 10, від голоду

Веремий Явдоха Михал.,
на утриманні батьків,
19.06.33, 10, від голоду

Веремий Сергій Михай.,
на утриманні батьків,
04.07.33, 9, від голоду

Веремий Василь Іванів,
селянин, одноосібник,
24.04.32, 66, старість

Веримій Володь Степ.,
на утриманні матері,
14.03.33, 2, голод

Веремій Митро Степанів,
на утриманні людей,
11.05.33, голод

Веремій Михайло Яковів,
селянин, член с/г артілі
17.04.32, 48, голод

Веремій Панас Степ.,
на утриманні матері,
14.03.33, 4, голод

Веремій Ригор Степанів,
на утриманні батьків,
10.03.33, 8, голод

Веремій Семен Степ.,
на утриманні матері,
14.03.33, 6, голод

Веремій Степан Іванів,
селянин, член с/г артілі,
26.04.32, 39, голод

Веремій Федора Сафонова,
селянка, член колгоспу,
13.06.33, 60, старість

Верховець Василь Омельків,
селянин, член к-пу,
25.07.33, 26, від ран

Верховець Івга Купріянова,
селянин, член колгоспу,

30.05.33, 40, голод
Верховець Лідька Омелькова,
 на утриманні матері,
 29.05.33, 5, голод
Волик Василь Саковів,
 на утриманні батьків,
 30.05.33, 2, голод
Волик Ганя Салинів,
 селянка член к-пу,
 30.08.33, 55, малярія
Волик Катерина,
 селянка член к-пу
 24.11.33, 34, простуда
Волик Ликира Микитова,
 одноосібник,
 07.03.33, 51, голод
Волик Маріка Іванова,
 на утриманні батьків,
 5.09.33, 3, недоїдала
Волик Одарка Яковл.,
 селянка, член колгоспу,
 15.06.33, 60, старість
Волик Оксана Сакова,
 селянка,
 на утриманні колгоспу,
 15.05.33, 20, голод
Волик Павло Климів,
 на утриманні батьків,
 19.05.33, 1, голод
Волик Параска Володь,
 на утриманні матері, 7
Волик Параска Грицькова,
 селянин член к-пу, 22,
 виснаження
Волик Параска Юхимова,
 селянка член к-пу,
 14.07.33, 68, по старості
Волик Петро Климів,
 на утриманні батьків,
 18.05.33, 3, голод
Волик Ригор Володимирович,
 на утриманні матері,
 16.07.33, 8, голод
Волик Тивохір Василів,
 селянин член к-пу,
 17.07.33, 40, виснаження
Волик Хросина Микит.,
 селянка, член колгоспу,
 23.06.33, 23, від голоду
Волик Воноудь Максимів,
 селянин, член колгоспу,
 26.05.33, 37, голод
Гамалій Мотря Гнатов,
 на утриманні батьків,
 20.06.33, 10, від голоду
Гамалій Омелько Павлів,
 Селянин, одноосібник,
 25.06.32, 75, старість

Гамалій Опросина Михайл.,
 одноосібниця, 14.07.33, 38,
 від опуху
Гамелін Павло Гнатів,
 на утриманні матері,
 06.05.33, 3, голод
Ганчар Горпина Юхим.,
 селянка, член колгоспу
 08.07.33, 60, убив син
Ганчар Оксана Архип.,
 селянка, член колгоспу,
 02.06.33, 20, 3 голоду
Ганчар Оляна Тодос.,
 селянка, член колгоспу,
 02.06.33, 22, 3 голоду
Ганчар Панас Іванів,
 на утриманні матері,
 11.07.33, 17, виснаження
Ганчар Сахар Михайл.,
 на утриманні батьків,
 09.07.33, 8, від недогляду
Ганчар Федора Архип.,
 селянка, член колгоспу,
 08.06.33, 26, від голоду
Ганчар Федора Михайл.,
 на утриманні батьків
 09.07.33, 3, від недогляду
Ганчар Хима Тодосьов,
 селянин, член колгоспу,
 02.06.33, 27, 3 голоду
Голуб Григор Луків,
 селянин, член колгоспу,
 10.06.33, 47, від голоду
Гончар Андрей Ф.,
 селянин, член колгоспу,
 24.04.33, 38, виснаження
Гончар Горпина,
 селянка, член колгоспу,
 29.04.33, 30, голод
Гончар Іван Андрєйв,
 на утриманні людей,
 28.05.33, 14, голод
Гончар Іван Карпів,
 Селянин, член с/г артїлі,
 14.02.32, 57, простудився
Гончар Йосип Тодосів,
 на утриманні дітей,
 18.05.33, 12, голод
Гончар Марія Іванова,
 на утриманні батьків,
 15.07.33, 10, виснаження
Гончар Оксана Рогорова,
 на утриманні батьків,
 20.01.32, 4 міс.,
 слабонароджена
Гончар Параска Іванова,
 на утриманні батьків,
 15.07.33, 8, голод

Гончар Семен Андрїв,
 на утриманні батьків,
 12.03.33, 12, голод
Гончар Сергій Андрєйв,
 на утриманні матері,
 29.04.33, 8, голод
Гончар Тодось Фотів,
 селянин, на утриманні дітей,
 23.05.33, 53, туберкульоз
Гончар Федько Андрєйв,
 на утриманні батьків,
 02.05.33, 8, голод
Гончар Фидько Андрєйв,
 на утриманні батьків,
 21.04.33, 6, виснаження
Гончар Яхрем Архипів,
 селянин, член с/г артїлі,
 19.03.32, 31, простудився,
Грицаєнко Іван Тарасів,
 на утриманні матері,
 21.04.33, 12, виснаження
Грицаєнко Ліда Антон.,
 на утриманні батьків,
 14.07.33, 2, виснаження
Грицаєнко Петро Тарасів,
 селянин, член колгоспу,
 15.05.33, 23, голод
Грицаєнко Роман Тарасів,
 селянин, член колгоспу,
 24.06.33, 18, від голоду
Даценко Ганна Терешкова,
 на утриманні матері,
 4.03.33, 5, голод
Даценко Іван Михайл.,
 селянин, член колгоспу,
 16.06.33, 37, виснаження
Даценко Маріка Терешів,
 селянка, член к-пу, 28,
 виснаження
Даценко Митрофан Тарасов,
 на утриманні дітей,
 23.07.33, 60, по старості
Даценко Михайло Олексів,
 на утриманні родичів,
 27.04.33, 12
 виснаження організму
Даценко настя Данилова,
 на утриманні матері,
 21.01.33, 2, кір
Даценко Наталка Іванова,
 селянка, член колгоспу,
 23.04.33, 45, виснаження
Даценко Ониська Терешів,
 18, голод
Даценко Петро Терешів,
 на утриманні батьків,
 07.03.33, 9, голод
Даценко Сергій Тарасів,

на утриманні матері,
05.06.33, 18, від голоду

Даценко Степа,

член колгоспу,
28.03.33, 46, старість

Даценко Тарас Терешковий,

селянин, на утриманні дітей,
28.04.33, 65, старість

Даценко Тодось,

член колгоспу,
28.03.33, 21, невідомо

Даценко Юмель Терешків,

селянин, член колгоспу,
04.06.33, 24, виснаження

Даценко Юхим Аврамів,

селянин, член колгоспу,
02.06.33, 21, виснаження

Даценко Ярина Іванов.

на утриманні батьків,
19.06.33, 14, від голоду

Демченко Андрій Семенів,

на утриманні матері,
12.01.33, 11, тиф

Демченко Арефа Онопрів,

селянин, член колгоспу,
06.33, від голоду

Демченко Віктор Семенів,

на утриманні батьків,
22.06.33, 7, від голоду

Демченко Грегор Кирилів,

на утриманні батьків,
08.06.32, 18, епілепсія

Демченко Домаха,

селянка, на утриманні дітей,
24.05.33, 75, старість

Демченко Кирило Ільків,

селянин, одноосібник,
18.05.32, 50, голод

Демченко Кіндрат Федорів,

селянин, член колгоспу,
10.05.33, 65, старість

Демченко Марія Григорів,

селянка, член к-пу,
22.07.33, 32, старість

Демченко Марія Яковів,

на утриманні батьків,
15.02.33, 6 міс., голод

Демченко Микола Юхимів,
селянин, член к-пу, 9.10.33, 35

Демченко Мотря Арсеньова,

селянка, член к-пу,
17.07.33, 65, по старості

Демченко Олекса Прохор,

на утриманні батьків,
25.06.33, 11, від голоду

Демченко Олекса Юхимів,

на утриманні матері,
20.05.33, 3, голод

Демченко Олександр Яковів,

на утриманні батьків,
09.02.33, 9, голод

Демченко Осима Нечип.,

селянин, член колгоспу,
1.06.33, 35, від голоду

Демченко Петро Яковів,

на утриманні колгоспу,
15.03.33, 5, голод

Демченко Пріська, член колгоспу,
05.03.33, 55, голод

Демченко Секлета Юхимов.,

на утриманні матері,
17.06.33, 12, від голоду

Демченко Семен Прохорів,

селянин, одноосібник,
09.06.32, 48, ускладнення

при гніючих ранах на почках

Демченко Яків, селянин, член колгоспу,
05.02.33, 37, голод

Демченко Ярина Василева,

на утриманні сестри,
16.06.33, 1, від голоду

Денисенко Антон Антонів,

селянин, одноосібник
12.02.32, 62, простуда

Дибченко Марія Юркова,

на утриманні батьків
01.07.32, 12, хворість

Дімбровська Ганна Самійлова,

селянка, член колгоспу,
21.05.33, 50, старість

Дімбровська Гапка Микитова,

селянка, член колгоспу,
22.05.33, 20, голод

Дімбровська Марія Микитова,

на утриманні матері,
22.05.33, 13, голод

Дімбровська Хросиа

Микитова, на утриманні батьків,
08.07.32, 16, втопилася

Дімбровський Іван Микитів,

на утриманні матері,
22.05.33, 18, голод

Дімбровський Митро Микитів,

на утриманні матері,
21.05.33, 12, голод

Добровольська Оксана Лев-

кова, на утриманні дітей
21.04.33, 70, старість

Добровольська Тетяна,

селянка, член колгоспу
03.07.33, 60, виснаження

Добровольська Тодоська

Маркіянова,

на утриманні батьків,
12.05.33, 18, голод

Добровольська Тодоська

Маркіянова, селянка, член колгоспу,
24.05.33, 17, голод

Добровольський Маріян

Охрімів, селянин,
одноосібник, 20.04.32, 46,
простудився

Добровольський Охрім,

селянин, на утриманні дітей,
19.05.33, 75, старість

Добровольський Петро

Маркіянович,
на утриманні матері,
27.03.33, 5, голод

Довгопол Іван Кузьмів,

на утриманні батьків,
01.07.32, 5, голод

Довгопол Ніна Кузьмова

на утриманні батьків,
18.07.32, 7, голод

Довгопола Лідка Кузьмова,

на утриманні батьків,
15.07.33, 12, голод

Довгопола Катерина

Кузьмівна,

на утриманні батьків,
12.03.33, 2, голод

Довгопола Лідька Кузьм.,

на утриманні брата,
03.07.33, 12, від голоду

Довгопола Оксана Якова,

селянка, член к-пу,
28.07.33, 58, виснаження

Довгопола Олена Явдохів.,

селянка член с/г к-пу
14.07.33, 38

виснаження організму

Довгополий Іван Федорів

Селянин, член колгоспу
19.06.33, 70, старість

Дробина Андрей Микитів,

на утриманні родичів,
29.05.33, 6, голод

Дробина Борис Федорів,

на утриманні дітей,
03.06.33, 75, старість

Дробина Василь Панасів,

на утриманні колгоспу,
28.02.33, 9, голод

Дробина Володь Макс.,

на утриманні матері,
27.03.33, 2, малярія

Дробина Ганна Антонова,

на утриманні батьків,
15.06.32, 11 днів,

слабонароджена

Дробина Ганна Степ.,

на утриманні батьків,
29.06.33, 8, від голоду

Дробина Ганна Степанова,
на утриманні матері,
07.07.33, 8, від голоду
Дробина Ганна Харитоновна,
на утриманні батьків,
20.05.33, 6, голод
Дробина Гапка Андронова,
на утриманні батьків,
18.05.32, 6 міс.,
слабонароджений
Дробина Герман Юхимів,
одноосібник, 07.03.33, 50, голод
Дробина Данило Антонів,
селянин, одноосібник,
17.08.32, 18, пропасниця
Дробина Данило Максимів,
на утриманні батьків,
21.07.32, 2, Голод
Дробина Іван Дмитрів,
селянин, член с/г артілі,
26.10.32, 56, лихорадка
Дробина Іван Миньків,
на утриманні матері,
28.04.33, 12, голод
Дробина Іван Титів,
на утриманні батьків,
16.06.32, 2, ангіна
Дробина Івга Іванова,
на утримання батьків,
04.03.33, 6, голод
Дробина Йосип Арсен.,
одноосібник, 04.07.33, 20,
від простуди
Дробина Лекеря Яковова,
селянка, член колгоспу,
19.06.33, 37, виснаження
Дробина Лідька Демидова,
на утриманні матері,
19.06.33, 7, від голоду
Дробина Лукія Аврам.,
селянка, член колгоспу,
08.06.33, 55, виснаження
Дробина Макар Гнатів.,
на утриманні сина,
14.07.33, 78, старість
Дробина Максим Аврам.,
одноосіб., 15.03.33, 37, голод
Дробина Максим Арефів,
селянин, член колгоспу,
03.06.33, 36, виснаження
Дробина Марина Маркова,
на утриманні матері,
10.05.33, 2, голод
Дробина Марина Юменова,
селянка, член колгоспу,
24.06.33, 34, від голоду
Дробина Марія Михайлів,
на утриманні дочки,

3.08.33, 60, старість
Дробина Мина Микитів,
член колгоспу,
18.03.33, 37, голод
Дробина Михайло, на утриман-
ні батьків, 4 міс., хворість
Дробина Мотря Кузьмов.,
селянка, член колгоспу,
08.07.33, 40, виснаження
Дробина наталка Іванов,
на утриманні сина,
04.07.33, 60, старість
Дробина Наталка Іванова,
селянин, на утриманні дітей,
07.05.33, 70, старість
Дробина Одарка Корчієва,
селянка, член колгоспу,
28.04.33, 38, виснаження
Дробина Олена Маркова,
на утриманні батьків,
15.02.33, невідомо
Дробина Оляна Андрієва,
селянка, на утриманні дітей,
25.05.33, 70, старість
Дробина Оляна Дем'янова,
на утриманні матері,
19.06.33, 5, від голоду
Дробина Павло Максимів,
на утриманні батьків,
16.07.32, 5, голод
Дробина Петро Панасів,
на утриманні родичів,
04.06.33, 11, від голоду
Дробина Петро Іванів,
на утриманні матері,
26.03.33, 5, невідомо
Дробина Петро Харитонів,
на утриманні батьків,
22.04.33, 13, виснаження
Дробина Петро Харитонів,
на утриманні батьків,
15.05.33, 13, голод
Дробина Ригор Харитонів,
на утриманні батьків,
12.05.33, 10, голод
Дробина Северин Офен.,
селянин, член колгоспу,
08.07.33, 58, старість
Дробина Семен Марків,
на утриманні матері,
01.05.33, 6, голод
Дробина Сергій Степа,
на утриманні батьків,
06.07.33, 4, від болячки
Дробина Софія Іванів,
селянка, член колгоспу,
10.07.33, 17, виснаження
Дробина Стипанида Іванів,

на утриманні дітей
10.06.33, 60, старість
Дробина Тодось Силів,
селянин, член колгоспу,
23.06.33, 35, від голоду
Дробина Тодоська Григорова,
селянка, на утриманні чоловіка,
28.05.33, 37, голод
Дробина Харета Михтод.,
селянка, член колгоспу,
16.06.33, 28, від голоду
Дробина Явдоха Максимова,
на утриманні батьків,
05.07.32, 7, голод
Дробина Яків Мартинів,
селянин, член с/г артілі,
03.02.32, 75, старість
Ємець Арина Юхимів,
селянка член к-пу,
25.07.33, 65, по старості
Ємець Гапка Іванова,
селянка, одноосібниця,
26.06.32, 28, голод
Ємець Ілько Вівсонів,
Селянин, член колгоспу,
26.04.33, 23, простудився
Ємець Іван Захарів,
Селянин, одноосібник
25.05.32, 65, голод
Ємець Марія Трохимова,
селянка, член колгоспу,
21.04.33, 28, виснаження
Ємець Мосій Йосипів,
селянин, одноосібник,
08.05.32, 68, старість
Ємець Одарка Манатів,
селянка, член с/г артілі,
22.07.33, 55, по старості
Ємець Павло Захарів,
селянин, член колгоспу,
27.05.33, 55, старість
Ємець Панас Захарів,
селянин, одноосібник,
02.03.32, 60, учадів
Ємець Ригор Романів,
на утриманні батьків,
28.05.33, 7, голод
Ємець Софія Панасова,
селянка, одноосібниця,
03.03.32, 22, учаділа
Ємець Степан Гапонів,
селянин, член колгоспу,
19.05.32, 47, голод
Ємець Тетяна Архипів.,
селянка, член к-пу,
26.07.33, 38, виснаження
Ємець Тодоська,
селянка, член к-пу,

18.07.33, 55, голод
Ємець Юхим Павлів, селянин, одноосібник, 29.05.32, 60, голод
Ємець Васька Силів, селянин, член колгоспу, 04.07.33, 55, виснаження
Ємиць Горпина Маркеївна, на утриманні матері, 04.07.33, 12, виснаження
Ємиць Данило Маркеїв, на утриманні матері, 03.07.33, 11, виснаження
Ємиць Іван Юхимів, на утриманні матері, 12.05.33, 6, голод
Ємиць Купріян Іванів, селянин, член колгоспу, 22.06.33, 33
Ємиць Ликеря Павлова, селянка, член колгоспу, 25.06.33, 60, від голоду
Ємиць Ливко Окс., на утриманні батьків, 03.07.33, 14, від голоду
Ємиць Михайлина Ригорів, на утриманні матері, 04.06.33, 6, від голоду
Ємиць Одарка, селянка, член колгоспу, 24.06.33, 50, від голоду
Ємиць Оксень Антон., на утриманні дітей, 13.06.33, 53, від голоду
Ємиць Парфень Яхрем., на утриманні жінки, 11.07.33, 50, від довговічних простуд
Ємиць Петр Маркеїв, на утриманні колгоспу, 02.07.33, 8, від голоду
Ємиць Роман Тодосів, селянин, член колгоспу, 24.06.33, 49, від голоду
Ємиць Секлета Гнатова, на утриманні батьків, 03.06.33, 7, від голоду
Ємиць Терешко Тодосів, селянин, член колгоспу, 03.07.33, 38, виснаження
Ємиць Явдоха Пор., на утриманні дітей, 06.06.33, 60, старість
Заїць Гаврило Романів, селянин, член колгоспу, 19.06.33, 42, від голоду
Йосипенко Василь Пархом., одноосібник, 02.06.33, 29, простуда

Йосипенко Давид Кіндр., селянин, член колгоспу, 28.06.33, 35, від голоду
Козак Володь Левків, на утриманні батька, 21.04.33, 1 міс.
Козленко Антін Юменів, селянин, член колгоспу, 20.06.33, 14, від голоду
Козленко Василь Антонів, селянин, член колгоспу, 21.06.32, 56, голод
Козленко Василь Юменів, на утриманні батьків, 21.05.33, 9, голод
Козленко Іван Василів, селянин, член колгоспу, 04.06.33, 20, від голоду
Козленко Іван Трохим. на утриманні батьків, 05.07.33, 7, від голоду
Козленко Кость Сахронів, селянин, член колгоспу, 21.05.33, 18, голод
Козленко Лідька Юмен., на утриманні матері, 15.06.33, 5, від голоду
Козленко Марта Андреїв, селянка, член колгоспу, 13.06.33, 58, старість
Козленко Мотря Петрів, селянка член к-пу, 9.08.33, 20, виснаження
Козленко Текля Василева, селянка, член колгоспу, 20.05.33, 24, простуда
Козленко Юхим Автопів, селянин, член к-пу, 30.07.33, 60, старість
Козюра Іван Онисів, на утриманні батьків, 08.01.32, 1, слабонароджений
Козюра Федор Іванів, селянин, член с/г артілі, 25.05.32, 25, туберкульоз кості
Козюра Хівра Дмитр., на утриманні дітей, 13.07.33, 60, старість
Корилко Юмень Антонів, Селянин, член с/г артілі, 29.03.32, 56, простудився
Кравченко Антося Самсон., на утриманні батьків, 25.06.33, 3, від голоду
Кравченко Василь Самсон., на утриманні батьків, 13.06.33, 5, від голоду
Кравченко Маріка Савкова,

селянка, на утриманні дітей, 17.05.33, 48, голод
Кравченко Маряна Самсон., селянка, член колгоспу, 14.06.33, 59, виснаження
Кравченко наталка Матвійова, на утриманні батька, 30.01.33, 6 міс.
Кравченко Петро Самсонів, на утриманні батьків, 19.06.33, 12, від голоду
Кравченко Сергій Матвійв, на утриманні батьків, 1.12.33, 2, простуда
Кравченко Степан Максим., на утриманні батьків, 03.07.33, 2, з горячки
Кравченко Тихін Панасів, на утриманні матері, 18.03.33, 17, голод
Кривда Йосип Василів, селянин, член артілі, 18.08.32, 73, старість
Кругляк Андрій Тимонів, на утриманні батьків, 9 міс., простуда
Кругляк Василь Степанів, на утриманні батьків, 21.08.32, 1, ревматизм
Кругляк Ганна Юхимова, на утриманні батьків, 18.08.32, 13, утопився
Кругляк Іван Миколів, селянин, член колгоспу, 26.06.33, 28, від голоду
Кругляк Марина Олексова, селянка, член колгоспу, 31.05.33, 50, старість
Кругляк Марія Дем'янова, на утриманні батьків, 29.09.32, 2, простуда
Кругляк Микола Сіг., селянин, член колгоспу, 05.06.33, 58, виснаження
Кругляк Ніна Мосіїв, на утриманні батьків, 15.07.33, 8, простуда
Кругляк Олександр Тимошів, на утриманні батьків, 22.07.33, 10, виснаження
Кругляк Петро Іванів, на утриманні батьків, 11.06.33, 5, від голоду
Кругляк Петро Іванів, на утриманні батьків, 14.07.33, 5, голод
Кругляк Юмень Миколів, селянин, член с/г артілі

05.11.32, 26

Крупка Андрій Іванов,

на утриманні батьків,

14.07.33, 2, голод

Куцаренко Гарасій Тодосів,

селянин, член колгоспу,

04.06.33, 22, малярія

Куцаренко Яхрем Тодосів,

на утриманні матері,

12.07.33, 18, виснаження

Леніченко Маріка Харита,

на утриманні батьків,

01.07.33, 12, від голоду

Леніченко Ганна Іванова,

на утриманні батьків,

14.06.33, 12, від голоду

Леніченко Домаха

Павлова, селянка,

член колгоспу,

20.06.33, 22, від голоду

Леніченко Іван Іванів,

селянин, член колгоспу,

03.05.33, 65, старість

Леніченко Катерина Калейд.,

одноосібниця, 25.06.33, 38,

від голоду

Леніченко Марія Павлова,

на утриманні батьків,

20.01.33, 6, кір

Леніченко Марта Андрон.,

селянин, член колгоспу,

01.07.33, 58, старість

Леніченко Олекса Тодосів,

на утриманні батьків,

07.07.33, 2, від голоду

Леніченко Ольга Івгонова,

селянка, член колгоспу,

29.06.33, 18, від голоду

Леніченко Савар Іванів,

селянин, член колгоспу,

21.06.33, 28, від простуди

Леніченко Сергій Саватів,

на утриманні батьків,

10.05.33, 3, Голод

Леніченко Сімашка Івгонова,

на утриманні батьків,

16.06.33, 12, виснаження

Леніченко Степан Іванів,

селянин, член колгоспу,

11.06.33, 20, від голоду

Леніченко Степанида Іванів,

на утриманні матері,

11.06.33, 10, від голоду

Леніченко Титяна Тодос.,

на утриманні батьків,

02.07.33, 6 міс.

Леніченко Харитон Іванів,

селянин, член колгоспу

03.07.33, 38, катар желудка

Лещенко Василь

Митрофанів,

на утриманні матері,

06.05.33, 7, голод

Лещенко Іван Метрофанів,

на утриманні батьків,

10.06.32, 12, простудився

Лещенко Оксень

Митрофанів,

селянин, член колгоспу,

05.06.33, 25, виснаження

Лещенко Олекса Митрів,

на утриманні батьків,

23.04.33, 11

Лещенко Олекса

Митрофанів,

на утриманні батьків,

05.05.33, 9, голод

Лещенко Петро Оксенів,

на утриманні матері,

24.05.33, 1, від недогляду

Лініченко Оксана Павлова,

на утриманні матері,

05.01.33, 7, кір

Лініченко Марія Сидорів,

селянка, член к-пу,

20.07.33, 60, старість

Лініченко Микола Тодосів,

на утриманні батьків,

15.07.33, 5, голод

Лініченко Петро Харитонів,

на утриманні батьків,

15.11.32, 5, лихорадка

Маковий Максим Мирон.,

на утриманні батьків,

07.07.33, 6, виснаження

Маковий Онисько Тол.,

селянин, член колгоспу,

01.07.33, 23, виснаження

Маковий Яків Талимінів,

селянин, член колгоспу,

27.05.33, 37, голод

Маноть Степан Явдох.,

селянин, член колгоспу,

01.07.33, 17, малярія

Марченко Аврам Тофан.,

селянин, член колгоспу,

01.07.33, 48, від голоду

Марченко Василь Павлів,

на утриманні батьків,

03.06.33, 10, 3 голоду

Марченко Гаврило Радьків,

селянин, член колгоспу,

23.05.33, 27, голод

Марченко Ганна Олексова,

селянка, член колгоспу,

18.06.33, 45, від голоду

Марченко Іван Іванів,

на утриманні батьків,

24.07.33, 4, голод

Марченко Іван Павлів,

селянин, одноосібник

24.05.33, 20, голод

Марченко Михайло Павлів,

на утриманні матері,

13.06.33, 7, від голоду

Марченко Мокрина Моск.,

на утриманні матері,

03.07.33, 3, від болячки

Марченко Мосій Родьків,

селянин, одноосібник

05.09.32, 30, лихорадка

Марченко Павло Іванів,

на утриманні батьків,

24.07.33, 2, голод

Марченко Павло Миколів,

на утриманні батьків,

10.06.32, 1, гарячка

Марченко Павло

Никифорів, селянин,

член колгоспу,

05.05.33, 65, старість

Марченко Павло Радьків,

селянин, член колгоспу,

10.06.33, 26, виснаження

Марченко Радьго Андріїв,

селянин, член с/г артїлі,

25.04.32, 64, старість

Марченко Семен Андріїв,

селянин, одноосібник,

27.04.32, 64, старість

Марченко Сергій Гаврилов,

на утриманні матері,

19.06.33, 1, від голоду

Мельніченко Архип Йонів,

селянин, член колгоспу,

04.05.33, 24, Голод

Мельніченко Микола Івів,

на утриманні матері,

26.04.33, 6, виснаження

Мельніченко Одарка Юхимо-

ва, селянка, член колгоспу,

03.05.33, 50, старість

Мельніченко Федько Івів,

на утриманні матері,

26.04.33, 45, виснаження

Мильніченко Ива,

селянин, одноосібник,

10.07.32, 39, голод

Михальчен Тифон Фомів,

селянин, член колгоспу,

01.06.33, 45, простуда

Михальченко Варка Севаст.,

селянка, член колгоспу,

03.06.33, 60, старість

Михальченко Ганна Грицькова, на утриманні матері, 27.04.33, 12, виснаження організму
Михальченко Ганна Тихонов, на утриманні матері, 28.06.33, 2, від голоду
Михальченко Демидь, на утриманні батьків, 64, старість
Михальченко Іван Онопр., член колгоспу, 07.03.33, 28, голод
Михальченко Каленик Дмитрів, селянин, на утриманні дітей, 30.05.33, 35, голод
Михальченко Лідька Іванова, на утриманні батьків, 29.07.32, 1, простуда
Михальченко Марина Іванова, на утриманні матері, 23.05.33, 4, голод
Михальченко настя Харизм., одноосібниця, 16.06.33, 17, від голоду
Михальченко Одарка, селянка, член колгоспу, 04.07.33, 37, від простуди
Михальченко Петро Калеників, на утриманні батьків, 11.03.33, 6 м., голод
Михальченко Раритін Кирилів, на утриманні дітей, 02.03.33, 60, голод
Михальченко Сверидій Дмитрів, селянин, член колгоспу, 22.06.33, 40, від голоду
Михальченко Секлета Грицькова, селянка, член колгоспу, 12.05.33, 30, голод
Михальченко Сергій Іванів, на утриманні матері, 25.05.33, 5, голод
Михальченко Улита Тодосів., селянка, член колгоспу, 05.06.33, 25, від голоду
Михальченко Федора Фотьов, селянка, член колгоспу, 21.06.33, 23, від голоду
Михальченко Фома Ониськів, селянин, член колгоспу, 02.05.33, 32, голод
Михальченко Яків Іванов., на утриманні дочки, 16.09.33, 70, по старості
Мокова Варка Никипора, член колгоспу, 07.03.33, 25,

голод
Моміт Явдоким Стьопів, селянин, одноосібник, 10.07.32, 61, старість
Момот Домаха Фелон., на утриманні дітей, 07.07.33, 60, старість
Момот Ганна Семенов, на утриманні батьків, 17.06.33, 2, від голоду
Момот Тодоська Явдох., селянка, член колгоспу, 06.07.33, 55, старість
Монолька Антон Іванів, селянин, одноосібник, 08.01.32, 74, старість
Москаленко Ярина Федосьова, на утриманні батьків, 24.12.32, 2, кір
Мохонька Варка, на утриманні родичів, 03.05.33, 7, голод
Мохонька Федор Сизинів, селянин, член колгоспу, 25.06.33, 38
Мохонько Васька Михайлова, селянка, член колгоспу, 21.04.33, 28, виснаження
Мохонько Оксана Михайлова, селянка, член колгоспу, 23.04.33, 27, виснаження
назаренко Дмитро Іванів, на утриманні батьків, 24.06.33, 9, від голоду
Назаренко Іван Климів, на утриманні батьків, 28.10.33, 2
Назаренко Іван Яковів, селянин, член колгоспу, 05.06.33, 49, від голоду
Назаренко Катерина Федорів, на утриманні батьків, 25.07.33, 60, по старості
Назаренко Килина Петрова, на утриманні батьків, 16.01.33, 16, туберкульоз позвоночника
Назаренко Марта Яковова, селянка, член колгоспу, 04.06.33, 58, старість
Назаренко Микита Яковів, член колгоспу, 04.03.33, 45, старість
Назаренко Михайло Северів, на утриманні батьків, 15.07.33, 3, голод
Назаренко Настя Трих., селянка, член колгоспу

25.06.33, 57, старість
Назаренко Ніна Іван., селянин, член колгоспу, 01.07.33, 61, від простуди
Назаренко Олександр Терешків, на утриманні батьків, 15.07.32, 6 міс., голод
Назаренко Петро Іванів, на утриманні батьків, 22.06.33, 5, від голоду
Назаренко Ригор Іванів, на утриманні батьків, 25.05.33, 15, голод
Назаренко Северин Фомів, селянин, член колгоспу, 03.06.33, 30, від малярії
Назаренко Софія Іванова, селянка, член к-пу, 26.07.33, 20, виснаження
Назаренко Федора Тодей., селянка, член колгоспу, 05.07.33, 35, виснаження
Номенат Михайло Димидів, на утриманні матері, 23.05.33, 6, голод
Номенат Василь Павлів, селянин, член колгоспу, 20.06.33, 10, від голоду
Номенат Івга Фельт., на утриманні батьків, 19.06.33, 13, від голоду
Номенат Лександр Сидоров, селянин, член колгоспу, 02.06.33, 40, з голоду
Номенат Михайло Демид., на утриманні матері, 03.06.33, 5, від голоду
Номенат Мотря, на утриманні дітей, 13.03.33, 70, старість
Номенат Оксана Карпова, селянка, член колгоспу, 04.06.32, 50, голод
Номенат Олександр, на утриманні матері, 25.06.33, 9, від голоду
наменат Онисько Сидор., на утриманні батьків, 17.03.33, 2, голод
Номенат Секлета Сидорова, на утриманні батьків, 01.05.33, 6, голод
Номенат Семен, на утриманні колгоспу, 21.05.33, 11, голод
Номенат Телін Павлів, на утриманні батьків, 03.07.33, 12, від голоду

Номинат Федора Димидова,
на утриманні батьків,
31.07.32, 1, голод
Осадча Івга Онопр.,
на утриманні дітей,
19.06.33, 65, старість
Петрівська Варка Михайл.,
на утриманні колгоспу,
11.06.33, 9, від голоду
Петрівська Марія Михайл.,
на утриманні родичів,
11.06.33, 11, від голоду
Петрівська Одарка Карпова,
селянка член к-пу,
16.07.33, 50, по старості
Петрівська Параска Михайл.,
на утриманні батьків,
02.06.33, 7, з голоду
Петрівська Хима Якутова,
селянка, член колгоспу,
26.04.33, 45, виснаження
Петрівська Хросина Карпова,
на утриманні матері,
17.07.33, 6, голод
Петрівський Керило Яськів,
селянин, член колгоспу,
23.06.33, 47, від голоду
Петрівський Михайло Я.,
селянин, член колгоспу,
01.05.33, 35, голод
Петрівський Яків Михайлів,
селянин. член к-пу, 17.07.33, 40,
виснаження
Петровська Ганна Михайлова,
селянка, член к-пу,
15.07.33, 13, голод
Подиман Микола Митрофанів,
на утриманні матері
10.05.33, 3, голод
Подиман Ярина,
селянка, член колгоспу,
10.05.33, 40, голод
Пойкова Лідька Кирилова,
на утриманні матері,
02.02.33, 7, кір
Поліщук Андрій Михайл.,
одноосібник,
07.06.33, 30, від голоду
Поліщук Ганка Денисів,
селянка, член к-пу,
27.07.33, 18, голод
Поліщук Ганна Іванова,
на утриманні батьків,
26.07.33, 2, голод
Поліщук Гриша О.,
на утриманні матері,
05.05.33, 7, голод
Поліщук Денис Савків,

на утримання дітей,
07.03.33, 57, голод
Поліщук Іван Радьків,
на утриманні батьків,
09.06.33, 7, від голоду
Поліщук Катерина Анз.,
селянин, член колгоспу,
28.06.33, 24, від голоду
Поліщук Катерина Радькова,
на утриманні батьків,
09.06.33, 4, від голоду
Поліщук Катерина Федорова,
селянка, член с/г артілі,
08.07.32, 43, голод
Поліщук Килина Федорова,
на утриманні людей,
28.05.33, 16, голод
Поліщук Лукія Андр.,
одноосібниця, 12.06.33, 48,
від голоду
Поліщук Лукія Тихонов,
селянка, член колгоспу,
22.06.33, 55, від голоду
Поліщук Марія Петрова,
на утриманні батьків,
15.07.33, 6, голод
Поліщук Михайло Савків,
Селянин, на утриманні дітей,
02.02.33, 55, старість
Поліщук Михайло Савків,
на утриманні колгоспу,
22.03.33, 18, невідомо
Поліщук Настя Наумова,
на утриманні дітей,
04.03.33, 50, старість
Поліщук Павло Охронів,
на утриманні матері,
13.06.33, 6, від голоду
Поліщук Петро Деміїв,
на утриманні батьків,
14.08.33, 12,
шлункова хвороба
Поліщук Петро Іванів,
на утриманні батьків,
26.07.33, 2, голод
Поліщук Санько Савків,
на утриманні колгоспу,
16.05.33, 12, голод
Поліщук Хросина Федькова,
на утриманні колгоспу,
04.05.33, 22, голод
Поліщук Ялисовета Наумова,
член колгоспу,
10.03.33, 50, голод
Поліщук Яхрем Тодосів,
селянин, на утриманні родичів,
19.05.33, 75, старість
Пославський Степан Іванів

на утриманні батька,
30.01.33, 4, кір
Прокопенко Андрей Іванів,
на утриманні матері,
09.05.33, 6, голод
Прокопенко Василь Данилович,
на утриманні колгоспу,
15.03.33, 8, голод
Прокопенко Василь Зіньків,
на утриманні батьків, 28.05.33,
15, голод
Прокопенко Ганна Максимова,
на утриманні батьків,
09.08.32, 1, хвороба кашель
Прокопенко Ганна Олександр.,
селянка, член колгоспу
22.06.33, 45, від голоду
Прокопенко Горпина Павл.,
селянка, член колгоспу,
04.07.33, 58, виснаження
Прокопенко Демид Левків,
член колгоспу,
06.03.33, 45, голод
Прокопенко Іван Данилів,
на утриманні батьків,
05.07.32, 7 днів, голод
Прокопенко Іван Демидів,
на утриманні батьків,
07.03.33, 6, голод
Прокопенко Іван Кізьмів,
на утриманні матері,
23.05.33, 3, голод
Прокопенко Іван Кузьмів,
на утриманні матері,
11.05.33, 4, Голод
Прокопенко Максим Маркеїв,
селянин, член колгоспу,
10.06.33, 21, від голоду
Прокопенко Маріка Грицькова,
на утриманні матері
27.04.33, 7, голод
Прокопенко Меланка, Йосипов.,
на утриманні дітей
13.07.33, 6 міс., болячка
Прокопенко Мотра Іванова,
на утриманні батьків,
13.06.32, 9 міс., дитяча болячка
Прокопенко Мотря Гнатова,
на утриманні матері,
22.07.33, 1 міс, старість
Прокопенко Мотря Маркеїв,
на утриманні матері,
29.06.33, 3, від недогляду
Прокопенко Наталка Демидова,
на утриманні батьків,
07.03.33, 7, голод
Прокопенко Никипор Іванів,
на утриманні матері,

18.05.33, 8, голод
Прокопенко Олекса Гнатів,
 на утриманні батьків,
 24.06.33, від голоду
Прокопенко Павло Андрейв,
 на утриманні батька,
 13.01.33, 7, кір
Прокопенко Павло Кузьмів,
 на утриманні матері,
 20.05.33, 6, голод
Прокопенко Петро Грицьків,
 на утриманні матері,
 27.04.33, 3, голод
Прокопенко Петро Данилів,
 на утриманні колгоспу,
 30.01.33, 2, кір
Прокопенко Петро Іванів,
 на утриманні матері,
 21.04.33, 3
**Прокопенко Сергій
 Данилович**, на утриманні кол-
 госпу, 15.03.33, 10, голод
Прокопенко Текля Петрова,
 селянка член колгоспу,
 22.07.33, 32, голод
Прокопенко Улита Іван.,
 селянка, член колгоспу,
 01.07.33, 65, старість
Прокопенко Фелоть Саковів,
 член колгоспу, 1
 2.03.33, 37, голод
Прокопенко Явдоха Андр.,
 член колгоспу,
 22.03.33, 50, голод
Рибченко Андрій Яремів,
 селянин, одноосібник,
 24.08.32, 60, простудився
Рибченко Василь Назарів,
 на утриманні батьків,
 12.05.33, 11, голод
Рибченко Волод Юрків,
 на утриманні батьків,
 12.06.33, 1, від голоду
Рибченко Йосип Онопр.,
 селянин, член колгоспу,
 28.06.33, 45, виснаження
Рибченко Лідька Пилипова,
 на утриманні батьків,
 03.07.33, 2, від голоду
Рибченко Марія Так.,
 на утриманні дітей,
 10.07.33, 60, старість
Рибченко Михайло Назар.,
 на утриманні батьків,
 02.06.33, 12, 3 голоду
Рибченко Михайло Яковів,
 селянин, одноосібник,
 26.04.33, 24, виснаження

Рибченко Мотря Юркова,
 на утриманні батьків,
 11.06.33, 4, від голоду
Рибченко надя Онопрейова,
 селянин, член с/г артілі,
 25.05.32, 25, простудився
Рибченко Ніна Савкова,
 на утриманні батьків,
 17.04.32, 6 міс.
Рибченко Оксана Михтод.,
 селянка, член колгоспу,
 05.07.33, 38, від голоду
Рибченко Олекса Сергійв,
 на утриманні батьків,
 04.03.32, 11 міс., простудився
Рибченко Павло Пимінів,
 на утриманні матері,
 11.05.33, 2, голод
Рибченко Пелип Петрів,
 селянин, член колгоспу,
 24.06.33, 31, виснаження
Рибченко Петро Максимів,
 на утриманні матері,
 11.05.33, 7, голод
Рибченко Петро Назарів,
 на утриманні батьків,
 20.05.33, 2, голод
Рибченко Петро Савів,
 на утриманні батьків,
 24.04.33, 3, голод
Рибченко Тетяна Гаврил.,
 селянка, член колгоспу,
 19.06.33, 18, від голоду
Рибченко Улита Олексов.,
 одноосібниця,
 03.06.33, 60, виснаження
Рибченко Фанася Климова,
 на утриманні батьків,
 28.05.32, 2, голод
Рибченко Юрко Михтодь,
 селянин, член колгоспу,
 23.06.33, 48, виснаження
Рибченко Яків Павлович,
 селянин, одноосібник,
 14.03.32, 72, старість
Рибчинко Хівра Григорів,
 селянка, на утриманні дітей,
 22.07.33, 75, по старості
Салогуб Іван Кирилів,
 на утриманні батьків,
 12.03.33, 3, голод
Сологуб Любка Йосип.,
 на утриманні матері,
 30.03.33, 1, кір
Салогуб Мотря Ананьова,
 на утриманні батьків,
 15.09.32, 1, простуда
Салогуб Олена Савкова,

на утриманні батьків,
 23.05.33, 17, голод
Салогуб Тетяна Пархомова,
 селянка, член с/г артілі,
 02.05.32, 68, старість
Січка Антін Павлів,
 селянин, член колгоспу,
 05.05.33, 67, старість
Січка Мосій Павлів,
 селянин, член с/г артілі,
 12.06.32, 53, голод
Січка надя Дорофійова,
 на утриманні батьків,
 27.06.32, 6
Січка Олена, селянка член
 к-пу, 15.07.33, 40, опух
Слободян, селянин, член к-пу,
 10.08.33, 26, виснаження
Слободяник Іван Климів,
 селянин, член артілі,
 18.05.32, 63
Слободяник Максим Самілів,
 на утриманні батьків,
 02.05.33, 1, голод
**Слободяник Параска
 Самійлова**,
 на утриманні батьків,
 15.05.33, 3, голод
Слободяник Петро Прокопів,
 на утриманні батька,
 22.06.33, 8, від голоду
Слободяник Ригор Прокопів,
 селянин, член колгоспу,
 04.06.33, 22, виснаження
Слободяник Сашко Прокопів,
 селянин, член колгоспу,
 20.06.33, 29, від голоду
Сологуб Антося Савейов.,
 на утриманні батьків,
 19.06.33, 12, від голоду
Сологуб Варка Опанасів,
 селянка, член колгоспу,
 11.06.33, 35, від голоду
Сологуб Варка Петрова,
 селянка, член к-пу,
 14.07.33, 21
Сологуб Віктор Григор.,
 селянин, член колгоспу,
 27.06.33, 78, старість
Сологуб Ганна Каленик,
 на утриманні батьків,
 19.06.33, 4, від голоду
Сологуб Гриша Савків,
 на утриманні батьків,
 19.06.33, 6, від голоду
Сологуб Марина Явтухова,
 селянка, член колгоспу,
 03.06.33, 18, від голоду

Сологуб Олена Савкова, селянка, член колгоспу, 12.05.33, 17, голод
Сологуб Палажка Іванов., на утриманні дітей, 03.06.33, 70, старість
Сологуб Прохір Остапів, селянин, член колгоспу, 09.06.33, 28, виснаження
Сологуб Хима Юхим., на утриманні дітей, 10.07.33, 70, старість
Сологуб Хросина Явтухова, селянка, член колгоспу, 03.07.33, 25, від простуди
Старзиська Івга Йосипова, селянка, член колгоспу, 18.05.33, 48, голод
Старунська Варка Гар., на утриманні дітей, 05.06.33, 60, старість
Старунський Матхвей Антонів, на утриманні братів, 03.06.33, 21, від чорної болізни
Старунський Пелип Антонів, на утриманні братів, 24.05.33, 15, голод
Степанюк Василь Захарів, на утриманні матері, 29.05.33, 9, голод
Степанюк Текля Яковна, селянка, член колгоспу, 04.06.33, 37, від голоду
Ткаченко Архип Онопр., селянин, член колгоспу, 05.06.33, 60, від побойв
Ткаченко Варка Харитонів, на утриманні матері, 21.07.33, 15, виснаження організму
Ткаченко Іван Федосів, селянин, член с/г артілі, 02.07.32, 67, старість
Ткаченко Івга Архип., селянка, член колгоспу, 14.07.33, 60, старість
Ткаченко Любка Левкова, на утриманні батьків, 11.12.32, 1, кір
Ткаченко Михайло Вікторів, на утриманні батьків, 04.05.33, 4, голод
Ткаченко Одарка, на утриманні дітей, 04.06.33, 68, старість
Ткаченко Павло Василів, на утриманні батьків,

10.10.32, 2, простуда
Ткаченко Параска Дмитрова, на утриманні батьків, 14.03.33, 6, голод
Ткаченко Текля Савкова, селянка, одноосібниця, 18.10.32, 60, старість
Ткаченко Харитя Мотрів, одноосібниця, 12.06.33, 41, виснаження
Ткаченко Хотина Іванова, селянка, член колгоспу, 30.05.33, 60, від голоду і старості
Томанський Остап Фотів, на утриманні батьків, 28.05.33, 12, виснаження організму
Томанський Фоть Іванів, селянин, член колгоспу, 28.05.33, 48, голод
Топчанська Ониська Фотьова, селянин, член колгоспу, 27.04.33, 21, виснаження організму
Топчанська Олена Фомова, селянка, член колгоспу, 09.05.33, 20, голод
Топчанська Тетяна, на утриманні дочки, 5.09.33, 65, по старості
Топчанський Остап Фотів, на утриманні матері, 06.07.33, 12, від голоду
Третяк Антон Сілівейстрів, селянин, член с/г артілі, 03.12.32, 63, старість
Третяк Василь Йосипів, на утриманні батьків, 05.05.33, 5, голод
Третяк килина Стаськова, на утриманні батьків, 30.01.33, 7, голод
Тритяк Василь Стаськів, селянин, член колгоспу, 30.01.33, 24, голод
Тритяк Килина Стаськова, селянка, член колгоспу, 20.01.33, 7, голод
Тритяк Ликсандра Йосипова, на утриманні батьків, 04.06.33, 2, від голоду
Тритяк Маріка Йосипова, на утриманні матері, 28.04.33, 7, виснаження організму
Тритяк Михайло Артемів,

на утриманні батьків, 11.07.33, 5, від голоду
Тритяк Наталка Артемова, на утриманні батьків, 11.07.33, 8, від голоду
Тритяк Одарка, селянка, член колгоспу, 01.06.33, 70, старість
Тритяк Петро Йосипів, селянин, член колгоспу, 11.07.33, 12, від голоду
Тритяк Харитя Аркадіва, селянка, член колгоспу, 12.06.33, 38, від голоду
Тритяк Хима Калейдр., одноосібниця, 11.07.33, 28, виснаження
Хаян Ониська Лавронова, на утриманні батьків, 27.05.32, 11 міс., слабороджена
Хаян Сергій Север., на утриманні батьків, 08.07.33, 1, від недогляду
Хаян Устя Яремів, селянка, член к-пу, 28.07.33, 58, старість
Цимбал Василь Дорофеїв, селянин, член колгоспу, 15.06.33, 21, виснаження
Цимбал Василь Климів, на утриманні батьків, 29.04.33, 9, голод
Цимбал Василь Свирид., на утриманні родичів, 05.06.33, 3, від голоду
Цимбал Ганна Аврамова, на утриманні батьків, 24.12.32, 1, кір
Цимбал Маріка Свиридова, на утриманні матері, 01.06.33, 1, 3 голоду
Цимбал Марта Явдох., селянка, член колгоспу, 20.06.33, 46, виснаження
Цимбал Наталка Тимошева, селянка, член колгоспу, 31.05.33, 45, з голоду
Цимбал Петро Аврамів, на утриманні батьків, 23.12.32, 9, кір
Цимбал Петро Климів, на утриманні батьків, 09.05.33, 5, голод
Цимбал Устя Кононова, селянка, на утриманні дітей, 16.05.33, 58, старість

Цимбал Явдоха Ониськова,
на утриманні дітей,
05.07.33, 70, старість
Чемерис Арефа Фомів,
одноосібник,
03.07.33, 40, виснаження
Чемерис Іван Ареф.,
на утриманні батьків,
03.07.33, 6, виснаження
Чемерис Іван Арефів,
на утриманні дітей,
06.07.33, 12, від голоду
Чемерис Михайло Федорів,
на утриманні батьків,
14.07.33, 3, від голоду
Чемерис Оксана Федорів,
на утриманні батьків,
14.07.33, 6, від голоду
Чемерис Петро Степанів, на
утриманні батьків,
21.07.33, 2, голод
Чемерис Федір Петрів,
селянин, член колгоспу,
03.06.33, 28, виснаження
Чемерис Яріна Явдох.,
селянка, член колгоспу,
14.07.33, 38, виснаження
Чухліб Василь Оліянів,
на утрим. батьків, 04.05.33, 3,
від виснаження організму
Чухліб Ганна Данилова,
на утриманні батьків,
28.06.33, 3, від голоду
Чухліб Іван Оліянів,
на утриманні батьків,
14.05.33, 7, голод
Чухліб Катерина Оліянова,
на утриманні батьків,
27.05.33, 2, голод
Чухліб Кіндрат Метроф.,
селянин, член колгоспу,
03.07.33, 55, від надмірної праці
Чухліб Марта Стаськова,
селянин, член с/г артілі,
25.05.32, 36, голод
Чухліб Олекса Оліянів,
на утриманні колгоспу,
19.05.33, 10, голод
Чухліб Оліян Метрофанів,
на утриманні батьків,
28.05.33, 7, голод
Чухліб Оліян Метрофанів,
селянин, член колгоспу,
27.05.33, 35, голод
Чухліб Павло Данилів,
на утриманні батьків,
04.06.33, 5, від голоду
Чухліб Петро Данилов,

на утриманні батьків,
12.07.33, 7, від голоду
Чухліб Текля Тодосьова,
селянин, член колгоспу,
24.05.33, 40, голод
Чухліб Терешко Самійлів,
селянин, член с/г артілі,
20.04.32, 52, голод
Чухліб Хотина Іванова,
селянка, член колгоспу,
05.07.33, 38, виснаження
Чухліб Яків Самійлів,
селянин, член колгоспу,
14.05.33, 42, голод
Шабатин Петро Михайлів,
на утриманні батьків, 24.09.32, 1
міс., слабороджена
Шидловський Іван Мих.,
на утриманні батьків,
04.06.33, 6, виснаження
Шидловський Іван Трохимів,
на утриманні батьків,
02.07.32, простудився
Шидловська Ганна Трохимова,
на утриманні батьків,
18.05.33, 4, голод
**Шидловська Лідька
Трохимова**, на утриманні бать-
ків, 01.05.33, 2, голод
Шидловська Настя Трохимова,
на утриманні батьків, 16.06.32, 5,
за недостатчі корма, голод
Шидловська Одарка Гн.,
селянка, член колгоспу,
05.07.33, 66, старість
Шидловська Оксана Трихов.,
селянка, член колгоспу,
09.06.33, 50, виснаження
**Шидловська Соломія Трохи-
мова**, селянка, член колгоспу,
16.05.33, 26, голод
**Шидловська Ялисовета Пе-
лип.**, селянка, член колгоспу,
09.06.33, 15, виснаження
Шидловський Макар Гешків,
на утриманні матері,
14.05.33, 17, голод
Шидловський Мосій,
селянин, на утриманні дітей,
14.05.33, 60, старість
**Шидловський Ригор Мики-
тів**, селянин, член колгоспу,
26.05.33, 32, голод
**Шидловський Степан Мос-
пів**, селянин, член колгоспу,
06.07.33, 15, виснаження
Шидловський Трохим Мих.,
селянин, член колгоспу,

14.06.33, 53, від голоду
Шпильовий Панас Марков,
селянин, член колгоспу,
10.07.33, 18, виснаження
Штельмах Ганна Семенов,
одноосібниця, 13.06.33, 30,
виснаження
Штельмах Ганна Федорова,
на утриманні батьків, 08.06.32, 2
міс., слабороджена
Штельмах Іван Ловгів,
селянин, член колгоспу,
10.07.33, 19, від голоду
Штельмах Одарка Онтреєва,
на утриманні дочки,
14.09.33, 65, старість
**Штельмах Олександра
Проконова**, на утриманні
батьків, 20.04.32, 8 міс.,
слабороджена
Штельмах Павло Дмитр.,
на утриманні матері,
20.06.33, 3, від голоду
Штельмах Павло Митроф.,
на утриманні матері,
13.07.33, 5, від недогляду
Штельмах Прокіп Ловчів,
одноосібник, 19.07.33, 38,
виснаження
Штельмах Степа Сакова,
селянка, член колгоспу,
04.07.33, 24, виснаження
Штельмах Яхрем Логів,
селянин, член колгоспу,
06.06.33, 21, від голоду
Шульга Василь Павлів,
на утриманні батьків,
03.05.33, 2, голод
Щербина Аврам Федорів,
на утриманні батьків,
18.05.33, 9, отравився
Щербина Андрей Михайлів,
на утриманні матері,
28.07.33, 5, голод
Щербина Василь Мар.,
селянин, член колгоспу,
22.06.33, 19, виснаження
Щербина Ганна Максим.,
селянка, член колгоспу,
13.06.33, 17, виснаження
Щербина Ганна Михайлів,
селянка член к-пу, 25.07.33, 60,
по старості
Щербина Зінька Григорова,
селянка, член с/г артілі
23.07.33, 23, виснаження
Щербина Лекерія Макс.,
на утриманні братів

19.06.33, 15, від голоду
Щербина Мотря Борисова,
 селянка, на утриманні родичів,
 15.05.33, 72, старість
Щербина Одарка Максим.,
 селянка, член колгоспу

29.06.33, 17, від голоду
Щербина Олександр Михай-
лів, на утриманні матері
 28.07.33, 10, голод
Щербина Ригор Михайлів,
 на утриманні матері,

23.04.33, 1, від кору
Щербина Ригор Сидорів,
 селянин, член колгоспу,
 10.05.33, 44, голод

с. Веселий Кут

Село засноване у 1737-1739 роках як місце відпочинку чумаків.

Архівних даних про рік створення колгоспу та кількість розкуркулених не збереглось. За архівними даними встановлено 336 чол. померлих від голоду.

На місцях масових поховань на сільському кладовищі у 2002 році встановлено камінний хрест.

Мартиролог жителів с. Веселий Кут – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1184, арк. 179-237; спр.1202, арк. 76-250; спр. 1203, арк. 1-103).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Барсачек Іван Кіндратєв,
 селянин, член с/г артілі,
 8.04.33, 49, виснаження
Бездушна Ганна Деметова,

на утриманні батьків,
 1.04.33, 21, туберкульоз

Беник Демян Іванів,
 селянин, одноосібник,
 16.05.32, 64, від старості

Бень Ганна Мусійова,
 селянка, член с/г артілі,
 20.06.33, 18

Бень Марія Миколова,
 на утриманні батьків,
 12.06.33, 12

Бень Махтодь Ничипорів,
 на утриманні рідні,
 09.03.32, 26, від паралічу

Бень Михайло Мусійв,
 на утриманні батьків
 07.07.33, 13, виснаження

Бень Олександр Миколів,
 на утриманні батьків,
 28.05.33, 2, виснаження

Бень Ониська Мусієва,
 на утриманні батьків,
 11.07.33, 15, виснаження

Бень Палажка Василева,
 одноосібник, 11.05.33, 18,
 виснаження

Бень Сергій Минов.,
 на утриманні батьків,
 30.07.33, 7, виснаження

Бень Сидір Грицьків,
 одноосібник, 25.06.33, 62

Бердичевська Ганна Іванова,
 на утриманні батьків,
 10.07.33, 6, виснаження

Бердичевська Марія Іванова,
 на утриманні батьків,

29.07.33, 9, виснаження
Бердичевський Степан Іванів,
 на утриманні батьків,
 27.01.32, 1 міс., від гарячки

Бердичівський Федько Іванів,
 на утриманні батьків,
 2.05.33, 7, виснаження

Берегова Ганна Павлова,
 на утриманні сина, 29.07.33, 64,
 старість

Берегова Ганна Петрова,
 на утриманні батьків,
 06.02.32, від гарячки

Берегова Люба Іванова,
 на утриманні батьків,
 15.02.32, 11

Берегова Марія Лукова,
 селянка, член с/г артілі,
 11.08.33, 27, виснаження

Берегова Марія Ониськова,
 на утриманні батьків,
 12.05.33, 60, старість

Береговий Дорохвей Яремів,
 одноосібник, 21.07.33, 50,
 виснаження

Бовкун Ванько Нікіфор.,
 на утриманні батьків,
 03.11.33, 3, від гарячки

Бовкун Ганна Микитова,
 селянка, одноосібниця,
 29.06.32, 32, від застуди

Бовкун Ганна Нікіфорова,
 на утриманні батьків,
 23.06.33, 9

Бовкун Іван Степанів,
 селянин, член с/г артілі
 18.06.33, 28

Бовкун Катерина Нікіфорова,
 на утриманні батьків,
 26.06.33, 6

Бовкун Микита Корніїв,
 селянин, член с/г артілі
 06.07.33, 62, старість

Бовкун Митрофан Степан,
 селянин, член с/г артілі,
 17.09.33, 45, від простуди

Бовкун Нікіфор Яковів,
 селянин, член с/г артілі,
 18.07.33, 36, виснаження

Бовкун Ольга Нікіфорова,
 на утриманні батьків,
 20.07.33, 4, виснаження

Бойко Корней Юхимів,
 селянин, член с/г артілі,
 15.04.33, 26, виснаження

Бойко Яків Карпів,
 на утриманні сім'ї,
 28.03.33, 2, виснаження

Бойко Ярина Охрімова,
 селянка, член с/г артілі,
 18.05.33, 24, виснаження

Борачок Лазір Кіндратів,
 селянин, член с/г артілі,
 10.07.33, 45, виснаження

Войтенко Василь Сидорів,
 на утриманні батьків,
 4.06.33, 5

Войтенко Ганна Сидорова,
 на утриманні батьків,
 4.06.33, 10

Войтенко Захарко Сидорів,
 на утриманні батьків,
 10.06.33, 16

Войтенко Іван Омелянів,
 селянин, член с/г артілі,
 16.05.33, 68, старість

Войтенко Катерина Сидорова,
 на утриманні батьків,
 12.05.33, 1, виснаження

Войтенко Марина Карпова,

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

14.06.33, 38
Войтенко Сидір Охримов,
селянин, член с/г артілі,
16.04.33, 42, виснаження
Гаврилюк Грицько Антонів,
на утриманні батьків,
23.06.33, 18
Галушка Микола Андрійв,
селянин, член с/г артілі,
31.05.33, 22
Галушка Олена Сафронова,
селянка, член с/г артілі,
30.06.33, 65, по старості
Гапонов Ілько Федорів,
селянин, член с/г артілі
27.06.32, 60, від старості
Гапонов Федор Микитів,
селянин, на утриманні сина,
21.07.32, 100, від старості
Голоднюк Ганна Федькова,
на утриманні батьків,
20.06.33, 15
Голоднюк Катерина Федько-
ва, на утриманні батьків,
15.07.33, 2 міс., виснаження
Голоднюк Оксана Федькова,
на утриманні батьків,
14.07.33, 12, виснаження
Голоднюк Тетяна Каленикова,
селянка, на утриманні сина,
08.04.32, 85, від старості
Голоднюк Федько Гаврилів,
одноосібник, 29.06.33, 50,
виснаження
Голоднюк Харитина Тодосіва,
селянка, на утриманні сина,
23.04.33, 82, по старості
Гриценко Кирило Титів,
14.06.33, 45
Гриценко Микита Юхимів,
селянин, член с/г артілі,
9.06.33, 65, старість
Гриценко Микола Кирилів,
12.06.33, 18
Гриценко Павло Петрів,
селянин, член с/г артілі,
28.05.33, 17, старість
Гриценко Мусій Кирилів,
14.06.33, 18
Губан Іван Степанів,
на утриманні сім'ї,
6.02.33, 2, від кору
Дацюк Павло Михайлів,
на утриманні батьків,
10.06.33, 10
Дацюк Яхрем Миколів,
селянин, член с/г артілі,
19.05.32, 68, від старості
Донец Надежда Микитова,
на утриманні батьків,
14.07.33, 2, виснаження
Донец Наташа Пилипова,
селянка, член с/г артілі,
09.07.33, 55, старість
Донец Оляна Артохова,
селянка, член с/г артілі,
26.08.33, 54
Донец Тихін, селянин,
член с/г артілі,
18.07.33, старість
Донець Орест Михайлів,
селянин, член с/г артілі,
17.05.32, 58, від голоду
Донець Палажка Якова,
селянин, член с/г артілі,
21.02.32, 22, від туберкульозу
Дончук Ганна Федькова,
на утриманні батьків,
05.07.32, 6 міс., від гарячки
Животовська Пистинія
Сивастіянова,
селянка, член с/г артілі,
15.07.33, 78, старість
Животовський Андрей
Нестерів, селянин,
член с/г артілі,
28.05.33, 45, виснаження
Загнибіда Андрій Петрів,
на утриманні батьків,
6.05.33, 6, виснаження
Загнибіда Галина Петрова,
на утриманні батьків,
20.07.33, 5, виснаження
Загнибіда Ганна,
29.06.33, 35, виснаження
Загнибіда Ганна Ларонова,
селянка, член с/г артілі,
3.06.33, 11
Загнибіда Ганна Павлова,
селянка, член с/г артілі,
25.06.33, 23
Загнибіда Грицько Юлинів,
на утриманні батьків,
14.05.33, 4, виснаження
Загнибіда Іван Опанасів,
селянин, член с/г артілі,
26.04.33, 26, виснаження
Загнибіда Іван Федорів,
на утриманні батьків,
21.12.32, 4, від кору
Загнибіда Катерина Купрі-
янова, на утриманні батьків,
17.07.33, 8 міс., виснаження
Загнибіда Люба Ларонова,
на утриманні батьків,
22.07.33, виснаження

Загнибіда Марина Макарова,
селянка, член с/г артілі,
24.04.33, 30, виснаження
Загнибіда Марія Петрова,
на утриманні батьків, 28.06.33, 7
Загнибіда Микола .....,
на утриманні батьків,
14.03.33, 5, виснаженість
Загнибіда Настя Опанасова,
селянка, член артілі,
16.07.32, 64, від старості
Загнибіда Ніла Юшинова,
селянка на утриманні сім'ї,
22.03.33, 2, виснаженість
Загнибіда Олександр Купрія-
нов, на утриманні батьків,
17.07.33, 8 міс., виснаження
Загнибіда Олександра Петро-
ва, на утриманні батьків,
8.04.33, 2, виснаження
Загнибіда Петро Махтодів,
селянин, одноосібник,
27.06.32, від голоду
Загнибіда Петро Махтодів,
селянин, член с/г артілі,
07.07.33, 37, виснаження
Загнибіда Сергій Петрів,
селянин, член с/г артілі,
19.06.33, 8
Загнибіда Ярина Миколова,
12.06.33, 45
Загородний Михайло Йосипо-
вич, член колгоспу
17.07.33, 29, виснаження
Загородний Павло Йосипів,
селянин, член с/г артілі
11.07.33, 22, виснаження
Загородній Грицько Шипів,
на утриманні батьків,
25.01.33, 6, від кору
Загородній Йосип,
селянин, член с/г артілі,
19.05.33, 62, старість
Загородній Кирило Дмитрів,
селянин, на утриманні сина,
27.05.32, 74, від старості
Загородній Олекса Проко-
пів, селянин, член с/г артілі,
27.05.32, 33, від туберкульозу
Загородній Пилип Кирилів,
селянин, член с/г артілі,
19.06.33, 50
Загородній Степан Юлин.,
на утриманні батьків,
21.10.33, 3 міс., від гарячки
Загородній Федько Микитів,
селянин, член с/г артілі,
12.06.33, 46

Загородня Ганна Карпова,
на утриманні батьків,
10.12.32, 2, від кору
Загородня Катерина Дем'янова,
на утриманні батьків,
31.08.33, від гарячки
Загородня Олександра,
селянка, член с/г артілі,
10.06.33, 41
Загородня Ольга Михайл.,
на утриманні батьків,
24.08.33, 6, шлункова хвороба
Загородня Ольга Федькова,
селянка, член с/г артілі,
14.07.33, 36, туберкульоз
Загородня Пріська Сергійова,
одноосібниця,
23.07.33, 54, виснаження
Загородній Степан Пилипів,
6.06.33, 20
Зогородній Антін Йосипів,
селянин, член с/г артілі,
3.06.33, 19
Калачник Іван Ригорів,
селянин, член с/г артілі,
4.06.33, 17
Калачник Кирило Антонів,
одноосібник, 3.06.33, 40
Калачник Марія Юркова,
селянка, член с/г артілі,
3.06.33, 26
Калачник Олександр Ригорів,
на утриманні батьків,
17.05.33, 8, виснаження
Калачник Ригор Іванов,
селянин, член с/г артілі,
5.03.33, 54, голод
Калачнюк Валентина Іванова,
на утриманні батьків, 05.08.33, 7,
виснаження
Калачнюк Ніна,
на утриманні матері,
04.04.32, від гарячки
Калачнюк Палажка Адресва,
селянка, член с/г артілі,
05.05.32, 62, від старості
Калачнюк Сергій Марковів,
на утриманні батьків,
30.05.33, 14
Калашнок Сергій Григорів,
на утриманні батьків,
16.07.33, 4, виснаження
Калашнюк Вера Андрійова,
на утриманні батьків,
21.07.33, 4, виснаження
Калинна Олена Павловна,
селянка, член с/г артілі,

14.05.33, 58, від старості
Каміна Марія Федькова,
селянка, член с/г артілі,
09.07.33, 19, виснаження
Камінна Килина Трохимів,
селянка, член с/г артілі,
31.05.33, 48
Камінний Назар Іванів,
23.06.33, 37
Камінський Федько,
селянин, член с/г артілі,
17.05.32, від голоду
Карпенко Галина Сергієва,
на утриманні батьків,
18.01.33, 10, від кору
Карпенко Ганна Петр.,
на утриманні батьків,
01.10.33, 1, від гарячки
Карпенко Іван Нечипорів,
селянин, член с/г артілі,
22.06.33, 48
Кирпенко Ніна Семенова,
на утриманні батьків,
13.07.33, 4, виснаження
Кирпенко Семен Устинів,
селянин, член с/г артілі,
28.06.33, 46
Клименко Андрей Автомонів,
на утриманні батьків,
28.05.33, 30, виснаження
Клименко Андрей Андреїв,
на утриманні батьків,
26.04.33, 3, виснаження
Клименко Ганна Нестерова,
селянка, член с/г артілі,
4.06.33, 39, виснаження
Коваленко Андрій Кузьмів,
селянин, на утриманні сина,
15.01.32, 76, від старості
Коваленко Зінька Іванова,
на утриманні батьків,
24.06.33, 3
Коваленко Іван Артемів,
на утриманні батьків,
29.07.33, 4, виснаження
Коваленко Марія Мусіїва,
селянка, член с/г артілі,
30.07.33, 38, виснаження
Коваленко Микола Артемів,
на утриманні батьків,
20.07.33, 5, виснаження
Коваленко Олександр Ільків,
на утриманні батьків,
15.04.33, 12, виснаження
Коваленко Сергій Іванів,
на утриманні батьків,
24.11.32, 6, від кору
Коваленко Степан Сергійв,

на утриманні батьків,
15.07.33, 4 міс., від гарячки
Колісник Іван Юхимів,
селянин, одноосібник
05.07.32, 25, від голоду
Колісник Пилип Юхимів,
селянин, член с/г артілі,
27.05.33, 22, виснаження
Колочнюк Ганна Васина,
селянка, член с/г артілі,
17.06.33, 50
Коробейник Василь Трохимів,
селянин, член с/г артілі,
18.05.33, 45, виснаження
Коробейник Петро Василів,
селянин, член с/г артілі,
6.04.33, 2, виснаження
Кривенко Галя Петрова,
на утриманні батьків,
4 міс., від застуди
Кривенко Марія Ригорова,
на утриманні батьків,
09.10.32, 3 міс., з гарячки
Кривенко Мокрина Ларіонова,
селянка, член с/г артілі,
13.09.33, 32, від грипу
Кривенко Оксана Ригорова,
на утриманні батьків,
26.09.33, 8, дизентерія
Кривенко Олександр Ригорів,
на утриманні батьків, 25.06.33, 6
Кривенко Ольга Ригоріва,
на утриманні батьків,
18.07.33, 4, виснаження
Кривенко Титяна Микитова,
селянка, на утриманні сина,
06.08.32, 78, старість
Кулик Віталій Іванов,
на утриманні батьків,
3.02.33, 5, від кору
Кулик Домка,
селянка, на утриманні дочки,
29.05.32, 72, від старості
Кулик Домка Івтухова,
на утриманні батьків,
25.07.33, 1, виснаження
Кулик Катерина Кирилова,
селянин, член с/г артілі,
12.06.33, 53
Кулик Ликера Тимофіїва,
селянка, член с/г артілі,
18.03.33, 30, виснаженість
Кулик Микола Петрів,
на утриманні батьків,
06.07.33, 10, виснаження
Кулик Петро Андреїв,
селянин, член с/г артілі,
08.04.32, 59, від голоду

- Леміш Віктор Нікіфорів**, на утриманні батьків, 20.07.33, 4, виснаження
- Леміш Марта Опанасова**, селянка, член с/г артілі, 8.06.33, 35
- Леміш Микола Нікіфорів**, на утриманні батьків, 13.04.33, 5, виснаження
- Леміш Нікіфор Олександрів**, селянин, член с/г артілі, 10.06.33, 64
- Леміш Олександр Нікіфоров**, на утриманні сім'ї, 23.03.33, 1,5 р., виснаженість
- Липовецький Андрей Кли- мів**, селянин, член с/г артілі, 29.06.33, 20, від зараження крові
- Люба Наталка Іванова**, на утриманні батьків, 08.08.33, 12, виснаження
- Люба Федора Самсонова**, селянка, на утриманні дочки, 30.10.32, 68, старість
- Марченко Михайло Антонів**, селянин, член с/г артілі, 12.06.32, 65, від старості,
- Матвієвська Галина Гераси- мова**, на утриманні батьків, 13.05.33, 8, виснаження
- Матвієвська Катерина Авто- номова**, селянка, член с/г арті- лі, 10.07.33, 22, виснаження
- Матвієвський Іван Гараси- мів**, селянин, член с/г артілі, 20.07.33, 16, виснаження
- Матвієвський Іван Патрик**, селянин, член с/г артілі, 30.08.33, 66, старість
- Матвієвський Олександр Ге- расимів**, на утриманні батьків, 1.05.33, 4, виснаження
- Матвієнко Килина Петрова**, селянка, член с/г артілі, 11.08.32, 38, з гарячки
- Матвіївська Ольга Герасимів**, на утриманні батьків, 3.06.33, 7
- Матвіївський Грицько Герасимів**, на утриманні батьків, 4.06.33, 9
- Мельніченко Ганна Іванівна**, на утриманні батьків, 19.06.33, 1
- Мельніченко Грицько Іванов**, на утриманні батьків, 16.07.33, 4, виснаження
- Мельніченко Іван Мокіїв**, селянин, член с/г артілі, 11.07.33, 33, виснаження
- Мельніченко Марія Івгонова**, на утриманні батьків, 02.07.33, 2, виснаження
- Мельніченко Сергій Іванов**, на утриманні батьків, 13.07.33, 6, виснаження
- Мельніченко Степан Іванів**, на утриманні батьків, 10.07.33, 10, виснаження
- Мельніченко Текля**, селянка, член с/г артілі 14.06.33, 43, виснаження
- Міцик Харитина Максимова**, селянка, член с/г артілі, 05.07.32, 6 міс., від голоду
- Мруц Дмитро Павлів**, селянин, член с/г артілі, 10.06.33, 64
- Мруц Микола Дмитрів**, 9.06.33, 1міс.
- Мруц Одарка Микитова**, селянка, член с/г артілі, 18.06.33, 38
- Мруц Тимофій Дмитрів**, селянин, член с/г артілі, 21.06.33, 20
- Мруць Ольга Явдокимова**, на утриманні батьків, 26.03.33, 9 м
- Неясивенко Логвин Андрєйв**, селянин, на утриманні сина, 24.05.32, 67, від старості
- Олійник Василь Гриців**, на утриманні батьків, 20.05.33, 10, виснаження
- Олійник Вєра Грицькова**, на утриманні батьків, 12.05.33, 4, виснаження
- Олійник Ганна Ригорова**, на утриманні батьків, 10.06.33, 13,
- Олійник Катерина Грицькова**, на утриманні батьків, 28.06.33, 5
- Олійник Марія Грицькова**, селянка, член с/г артілі, 4.06.33, 14
- Олійник Ніна Грицькова**, на утриманні батьків, 25.04.33, 8, виснаження
- Олійник Ольга Грицькова**, селянка, член с/г артілі, 19.06.33, 2
- Олійник Ригор Андрєєв**, селянин, член с/г артілі, 3.04.33, 48, виснаження
- Осадча Марія**, селянка, член с/г артілі, 13.07.33, 32, виснаження
- Осадча Ніна Іванова**, на утриманні батьків, 10.09.33, 1, від гарячки
- Осадча Хівра**, на утриманні батьків, 12.07.33, 10, виснаження
- Осадча Явдоха Артемова**, селянка, член с/г артілі, 21.07.33, виснаження
- Павлюк Гаша Аріонова**, на утриманні батьків, 1.01.33, 2, кір
- Пацюк Михайло Павлів**, селянин, член с/г артілі, 15.05.33, 41, виснаження
- Петерук Марко Іванів**, селянин, член с/г артілі, 3.06.33, 27
- Петуса Гнат Данилів**, одноосібник, 20.05.33, 68, старість
- Петуха Аврам Семенів** селянин, член с/г артілі 11.05.33, 38, виснаження
- Поліщук Антоха Гаврилова**, на утриманні батьків, 01.08.33, 7, виснаження
- Поліщук Віктор Гаврилів**, на утриманні батьків, 11.07.33, 9, виснаження
- Поліщук Гаврило Миколів**, 9.06.33, 52
- Поліщук Грицько Арсенів**, селянин, член с/г артілі, 30.06.33, 50,
- Поліщук Іван Арсенів**, на утрим. батьків, 19.06.33, 14
- Поліщук Марія**, на утриманні матері, 10.08.33, 5, виснаження
- Поліщук Мотра Михайлова**, селянка, член с/г артілі, 12.08.33, 38, виснаження
- Поліщук Ольга Гаврилова**, на утриманні батьків, 13.07.33, 6, виснаження
- Поліщук Параска**, селянка, член с/г артілі, 17.07.33, 45, виснаження
- Пустовіт Василь Демидів**, на утриманні батьків, 1.06.33, 14, виснаження
- Пустовіт Демид Олександрів**, селянин, член с/г артілі, 23.04.33, 38, виснаження
- Пустовіт Дмитро Демидів**, на утриманні батьків, 22.04.33, 8, виснаження

Пустовіт Катерина Денисова,
на утриманні батьків,
18.05.33, 4, виснаження
Радчук Ганна Іванівна,
на утриманні батьків,
14.11.33, 1 міс., від гарячки
Рибалка Галина Романова,
на утриманні батьків,
17.01.32, 1 міс., від коклюша
Рибалка Ганка Іванова,
селянка, член с/г артілі,
4.05.33, 62, виснаження
Рибалко Кирило Опанасів,
селянин, член с/г артілі,
25.05.33, 38, виснаження
Рибалко Степан Гаврилів,
на утриманні батьків,
12.07.33, 6, виснаження
Рибалко Тетяна Карпова,
на утриманні батьків,
11.08.33, 10, виснаження
Рибалко Ярина,
селянка, член с/г артілі
02.09.33, 65, старість
Рибалька Вівсон Остапів,
селянин, член с/г артілі,
29.07.32, 31, туберкульоз
Рибалька Сергій Каленів,
селянин, одноосібник,
21.06.32, 67, від голоду
Рубан Василь Прокопів,
на утриманні батьків,
18.06.32, від гарячки
Рубан Іван Ригорів,
на утриманні батьків,
24.07.32, 8 міс., від застуди
Рубан Мокрина Давидова,
селянка, член с/г артілі,
15.07.33, 18, виснаження
Рубан Олександр Данилів,
на утриманні батьків,
13.07.33, 10, виснаження
Рубан Федон Марціян,
селянин, член с/г артілі,
22.06.33, 28
Рубан Федора Ількова,
селянка, член с/г артілі,
20.06.33, 62
Рубан Явдоха Васильова,
селянка, член с/г артілі,
28.06.32, 50, від голоду
Салієнко Володимир Грицьків,
на утриманні батьків,
14.07.33, 5, виснаження
Салієнко Ганна Грицькова,
на утрим. батьків,
3.06.33, 13
Салієнко Дмитро Петрів,
на утриманні батьків,

17.07.33, 6,
виснаження
Салієнко Іван Грицьків,
на утриманні батьків,
7.06.33, 13, виснаження
Салієнко наталка Микитова,
селянка, член с/г артілі,
16.07.33, 40, виснаження
Салієнко Ольга Карпова,
на утриманні батьків,
8.05.33, 2, виснаження
Самієнко Грицько Карпів,
селянин, член с/г артілі,
29.06.33, 6
Сич Клим Василів,
селянин, член с/г артілі,
4.06.33, 39
Сич Сірота Климів,
на утриманні батьків,
09.07.33, 6, виснаження
Сичів Олександр Пелипів,
на утриманні батьків,
7.04.33, 2, виснаження
Сичова Марія Пилипова,
10.06.33, 35
Сичова Христя Іванова,
селянка, член с/г артілі,
13.02.33, 70, по старості
Сичовий Пелип Омельків,
селянин, член с/г артілі,
25.03.32, 36, від голоду
**Складоновська Горпина
Іванова**, селянка,
член с/г артілі,
14.07.33, 67, старість
Слісаренко Іван Федорів,
на утриманні сина,
28.05.33, 74, виснаження
Слободенко Марія,
селянка, член с/г артілі,
28.05.33, 30, виснаження
Слободенко Марія Якимова,
селянка, член с/г артілі,
12.07.33, 48, виснаження
Слободянка Василь Артемів,
селянин, член с/г артілі,
28.06.33, 8
**Слободянка Катерина Арто-
мова**, селянка, член с/г артілі,
24.06.33, 15
Снісаренко Іван Федорів,
на утриманні батьків,
12.07.32, 3 міс., від застуди
Сокова Антошка,
на утриманні батьків,
14.08.32, 8 міс., з гарячки
Сокова Надежда,
селянка, член с/г артілі
14.06.33, 32, виснаження

Співак Федора,
20.03.33, 55, виснаженість
**Сподаренко Василина
Артемівна**,
на утриманні батьків,
23.06.33, 6
Терещук Ольга Семенова,
на утриманні батьків,
30.07.33, 4, виснаження
Тетерук Олександр Марків,
на утриманні батьків,
15.05.33, 2, виснаження
Тетуса Василь Аврамів,
на утриманні батьків,
22.06.33, 3, виснаження
Тетуса Іван Аврамів,
на утриманні батьків,
16.06.33, 8, виснаження
Тетуса Оляна Логвинова,
селянка, член с/г артілі,
25.06.33, 38
Тетуса Хівра,
селянин, член с/г артілі,
1.06.33, 64, старість
Третяк Галя Тарасова,
на утриманні батьків,
25.05.32, 5 міс., від гарячки
Третяк Микола Феп.,
на утриманні батьків,
30.01.33, 20 днів, від кору
Хуторнюк Петро Ільків,
селянин, член с/г артілі,
12.05.33, 65, старість
**Хуторнюк Харитина
Степанова**, селянка,
член с/г артілі,
23.06.33, 60
**Царенко Гапка
Каленикова**, селянка,
член с/г артілі
14.05.33, 63, старість
Царенко Іван Іванів,
на утриманні батьків,
4.05.33, 8, виснаження
Царенко Іван Марків,
селянин, член с/г артілі,
27.05.33, 40, виснаження
Царенко Марія Іванова,
на утриманні батьків,
2.05.33, 1, виснаження
Царенко Микола Іванів,
на утриманні батьків,
24.04.33, 10, виснаження
Царенко Настя Іванова,
на утриманні батьків,
15.06.33, 12
Цюренко Гаврило,
селянин, член с/г артілі,
09.06.32, 82, від старості

Цюренко Марія Іванова, селянка, член с/г артілі 12.07.33, 36, виснаження
Цюренко Олешко К., селянин, член с/г артілі, 17.12.33, 62, старість
Чупира Сергій Андрій, на утриманні батька, 20.07.33, 10, виснаження
Чупира Іван Андрій, на утриманні батьків, 12.07.33, 6, виснаження
Чупира Явдоха Матв., селянка, член с/г артілі, 13.08.33, 30, виснаження
Шамрун Ганна Петрова, селянка, член с/г артілі, 3.06.33, 15
Шамрун Грицко Павлів, на утриманні батьків, 07.07.33, 6, виснаження
Шамрун Грицько Петрів, на утриманні батьків, 11.04.33, 4, виснаження
Шамрун Іван Петрів, на утриманні батьків, 10.07.33, 12, виснаження
Шамрун Микола Павлів, селянин, член с/г артілі, 17.06.33, 14
Шамрун Олександр Павлів, на утриманні батьків, 31.05.33, 14
Шамрун Павло Андрій, селянин, член с/г артілі, 22.07.32, 53, від старості
Шамрун Палажка Павлова, селянка, член с/г артілі, 13.05.33, 18, виснаження
Шамрун Петро Андрій, селянин, член с/г артілі, 24.04.33, 49, виснаження
Шамрун Сергій Павлів, на утриманні батьків, 16.07.33, 3, виснаження
Шамрун Сергій Павлів, на утриманні батьків, 12.07.33, 6, виснаження
Шевчук Василь Максимів, на утриманні батьків, 30.03.33, 6, утоплений
Шевчук Віктор Юхимів, на утриманні батьків, 23.01.32, 3 міс., від гарячки
Шевчук Марія Лівонтова, на утриманні батьків, 10.07.32, 1, від застуди

Шевчук Марко Сидорів, селянин, член с/г артілі, 19.07.33, старість
Шевчук Мокрина Корнілова, селянка, член с/г артілі, 26.11.32, 73, старість
Шевчук Ольга Йосипова, селянка, член с/г артілі, 12.07.33, 22, виснаження
Шекера Марія Юминова, на утриманні батьків, 07.07.33, 24, виснаження
Шекера Настя Грицькова, селянка, член с/г артілі, 06.07.33, 51, виснаження
Шикера Гапка Ничипорова, селянка, на утриманні сина, 15.05.32, 75, від старості
Шикера Микола Юлинів, селянин, член с/г артілі, 21.04.33, 19, виснаження
Шикера Юмин Марків, селянин, член с/г артілі, 08.06.32, від голоду
Шкільнюк Ганна Павлова, на утриманні батьків, 12.06.33, 11
Шкільнюк Ганна Федькова, на утриманні батьків, 20.07.32, 8 міс., від застуди
Шкільнюк Грицько Терешків, на утриманні батьків, 24.05.32, 3, від гарячки
Шкільнюк Дмитро Ліонтів, на утриманні батьків, 24.07.33, 8, виснаження
Шкільнюк Домка Павлова, на утриманні батьків, 24.07.33, 5, виснаження
Шкільнюк Зінька Іванова, на утриманні батьків, 08.11.33, від гарячки
Шкільнюк Іван Семенів, селянка, член с/г артілі, 20.06.33, 18
Шкільнюк Катерина Леонтіва, на утриманні батьків, 28.07.33, 4, виснаження
Шкільнюк Клава Павлова, на утриманні батьків, 14.12.32, 8, шарлатина
Шкільнюк Махтей Опанасів, селянин, член с/г артілі, 18.07.33, 52, старість
Шкільнюк Микола Леонтів, селянин, член с/г артілі, 3.06.33, 9 міс.

Шкільнюк Микола Сидорів, селянин, член с/г артілі, 9.06.33, 55
Шкільнюк Ніла Павлова, на утриманні батьків, 20.11.32, 5, від кору
Шкільнюк Ніна Павлова, на утриманні батьків, 3.06.33, 3
Шкільнюк Олександр Павлов, на утриманні батьків, 9.06.33, 8
Шкільнюк Ольга Лівотійова, на утриманні батьків, 20.07.33, 6, виснаження
Шкільнюк Павло Петрів, хазяїн, 21.05.33, 48, виснаження
Шкільнюк Петро Павлів, на утриманні батьків, 18.07.33, 4, виснаження
Шкільнюк Петро Павлів, на утриманні батьків, 7.06.33, 6
Щербатюк Володимир Федотів, на утриманні батьків, 7.06.33, 5
Щербатюк Ганка, на утриманні сина, 2.03.33, 73, старість
Щербатюк Марія Климова, 7.06.33, 31
Щербатюк Махтей Калеників, на утриманні дітей, 18.04.33, 85, по старості
Щербатюк Опанас Трохимів, селянин, член с/г артілі, 15.05.33, 67, старість
Щербатюк Федось Харитів, селянин, член с/г артілі, 23.04.33, 26, виснаження
Щербатюк Антін Тимоф. на утриманні батьків, 24.08.33, 7, виснаження
Щербатюк Василина Панасова, селянка, член с/г артілі, 19.06.32, 65, від старості
Щербатюк Катерина Оксенова, на утриманні батьків, 05.10.32, 1, з гарячки
Щербатюк Тимофій Трохимів, селянин, одноосібник, 10.06.32, 55, від старості
Яковенко Оляна Гнатова, селянка, член с/г артілі, 22.03.33, 25, виснаженість

с. Володимирівка

Меморіальний комплекс на одному з місць масових поховань, споруджений у травні 2008 року.

Архівні матеріали свідчать, що село Володимирівка в давнину носило іншу назву – Миколаївка. Перша писемна згадка про село припадає на XVIII ст. До 1760 року воно належало Миколаївському чоловічому монастирю, що був у Лісовичах.

В 1928 році було створено ТСОЗ. З активістів і комсомольців була створена комісія, яка агітувала за колективне господарство: Завальний Левко, Завальна Марія, Завальна Харитя, Коваль Леонід, Чайка Марія, Григоренко Михайло, Григоренко Микола, Гнатенки Микола і Ганна, Воронецька Явдоха, Крижанівська Домна, Кособура Йосип, Костенко Лукаш, Гойденко Павлина, Вовченко Семен, Гнатенко Олекса.

Більшість людей не хотіли вступати в колгосп, тому створений в 1929 році перший колгосп «Незаможник» об'єднав лише 37 селянських господарств. Поголовно заганяв у колгоспне ярмо придуманий у московському Кремлі Голодомор. Загальна кількість померлих від голоду лише за архівними даними становить 174 чол.

На місці масових поховань (сільське кладовище) ще в 1993 році був встановлений залізний хрест.

Мартиролог жителів с. Володимирівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1185, арк. 1-29; спр.1202, арк. 104-248).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Афанасенко Степан Микитів,

на утриманні батьків,
15.12.32, 2, туберкульоз

Боровик Андрей Зосимів,

на утриманні батьків,
10.05.33, 12, виснаження

Боровик Василь Андрійв,

селянин, коваль, 01.07.32, 61

Боровик Гаврило Ива,
одноосібник, 08.04.33, 60,
старість

Боровик Макар Тихонів,
одноосібник, 03.06.33, 50,
виснаження

Боровик Семен Макарів,

на утриманні батька,
03.06.33, 12, виснаження

Боровик Югина,

селянка, член с/г артілі,
09.05.33, 48, виснаження

Вакуленко Наталка Сергієва,

селянка, член с/г артілі,
12.05.33, 55, старість

Вакуленко Сава Іванів,

селянин, одноосібник,
13.05.32, 59

Вовченко Антоніна Геньова,

на утриманні батьків, 16 днів,
від малосильного здоров'я

Вовченко Гайка Грицькова,

селянка, член с/г артілі,
27.07.32, 27, від операції

Вовченко Ганна Геньова,

на утриманні батьків, 16 днів,
від малосильного здоров'я

Гнатенко Марія Григорова,

селянка, член с/г артілі,
11.05.33, 22, виснаження

Гнатенко Марія Якимова,

на утриманні батьків, 1 день,
малосильне народження

Гойденко Мотра Кондратова,

селянка, член с/г артілі,
18.05.33, 22, виснаження

Гойденко Параска Наумова,

одноосібниця, 18.05.33, 55,
старість

Гойденко Петро Терешків,

на утриманні батьків, 1 міс.,
від проносу

Гойденко Степан Кіндратів,

одноосібник, 18.05.33, 21,
виснаження

Гойденко Ярина Прокопова,

селянка, член с/г артілі,
24.05.33, 65, старість

Гриневиц Яків Лазорів,

селянин, одноосібник

26.02.32, 80, від старості

Дмитренко Ригор Івтухів,

селянин, член с/г артілі,
17.06.33, 30, виснаження

Журяківський Петро Данилів,

селянин, одноосібник,
20.05.32, 46

Завальна Гапка Петрова,

одноосібниця,
22.06.33, 67, старість

Завальній Василь Остапів,

на утриманні батьків,
04.05.33, 6, виснаження

Завальній Демид Йосипів,

одноосібник, 16.04.33, 47,
виснаження

Завальній Ілько Остапів,

на утриманні батьків,
04.05.33, 8, виснаження

Завальній Микола Захарів,

на утриманні батьків,
08.05.33, 2, виснаження

Завальній Яким Яремів,

на утриманні рідні,
18.01.33, 74, старість

Загородній Гаврило Олекса,

на утриманні батьків,
19.06.33, 15, виснаження

Загородній Степан Олексів,

на утриманні батьків, 03.07.33, 11, виснаження

Ільницька Оксана Дмитрова, селянка, член с/г артілі, 10.05.33, 62, старість

Ільницький Володимир Федоров, на утриманні батьків, 05.02.33, 2

Ільницький Федір Григорів, селянин, член с/г артілі, 10.05.33, 24, виснаження

Камоченко Прокоп Сергій, селянин, одноосібник, 08.05.32, 64, невідома

Кацімон Василь Ониськів, на утриманні батьків, 28.03.33, 8, виснаження

Кацімон Володь Іванів, на утриманні сім'ї, 22.05.33, 10, виснаження

Кацімон Зіня Ониськова, на утриманні батьків, 11.04.33, 6, виснаження

Кацімон Іван Ониськів, на утриманні батьків, 22.05.33, 10, виснаження

Кацімон Ликера Іванівна, на утриманні сім'ї, 21.05.33, 13, виснаження

Кацімон Лівон Іванів, на утриманні батьків, 25.03.33, 3, виснаження

Кацімон Маріка Лавро, на утриманні батьків 08.03.33, 9, виснаження

Кацімон Оксана Павлова, селянка, член с/г артілі, 22.05.33, 47, виснаження

Кацімон Онисько Оникій, на утриманні сім'ї, 23.05.33, 48, від відрізання ноги

Кацімон Палажка Павлова, селянка, член с/г артілі, 21.05.33, 45, виснаження

Кацімон Тетяна Ониськова, на утриманні батьків, 02.07.33, 10, виснаження

Кацімон Хотина Прокопова, селянка, член с/г артілі, 07.06.32, 18, невідома

Коваленко Наталка Хведорова, селянка, член с/г артілі, 06.07.33, 48, виснаження

Коваленко Степан Денисів, на утриманні батьків, 08.06.33, 6, виснаження

Коваль Тетяна Петрова, на утриманні батьків,

11.01.32, 37, від нервовості

Коваль Явдоха Федосьовна, одноосібниця, 01.03.33, 52, старість

Кособура Микита Архипів, на утриманні сім'ї, 11.02.33, 35

Костенко Гаврило Дорофеїв, селянин, член с/г артілі, 07.07.33, 22, виснаження

Костенко Іван Гаврилів, на утриманні батьків, 1 міс.

Крежан Іван Ясонів, 04.06.33, 16, виснаження

Крежан Михайло Григорів, на утриманні батьків, 04.07.33, 9, виснаження

Крежан Римон Оксенів, на утриманні рідні, 28.01.33, 80, старість

Крежан Юхим Оксенів, селянин, член с/г артілі, 09.06.33, 63, старість

Крежан Явдоха Іванова, селянка, член с/г артілі, 18.11.33, 71, старість

Крежан Явдоха Яковна, одноосібниця 11.05.33, 67, виснаження

Крежан Ясон Онопреїв, одноосібник, 04.06.33, 56, виснаження

Креусон Явдоха Якимова, селянка, одноосібниця, 06.10.32, 71

Крижанівська Гапка Федорова, селянка, член с/г артілі, 15.12.33, 80, старість

Магнат Ганна Александр., селянка, член с/г артілі, 23.06.33, 67, виснаження

Магнат Іван Іванович, селянка, член с/г артілі, 12.05.33, 28, виснаження

Магнат Іван Михтодів, на утриманні батьків, 18.05.33, 8, виснаження

Магнат Никіфор Степанів, селянин, член с/г артілі, 10.07.32, 26, невідомо,

в час поїздки поїздом

Магнат Степан Назарів, селянин, член с/г артілі, 22.04.33, 67, старість

Магнушевський Михтодь Назарів, селянин, член с/г артілі, 13.06.32, 44, від головного тифу

Матвієнко Олена Федорова,

на утриманні батьків,

24.06.33, 7, виснаження

Матвієнко Ольга Федорова, селянка, член с/г артілі, 21.06.33, виснаження

Машковський Онисько Максимів, одноосібник, 15.06.33, 50, виснаження

Нещенко Тетяна Яковлева, на утриманні батьків, 05.04.33, 13, виснаження

Нижник Марія Сергійова, на утриманні батьків, 05.03.33, 4, виснаження

Нижник Ригор Сергій, на утриманні батьків, 18.02.33, 2, невідомо

Нижник Семен Сергій, на утриманні батьків, 23.04.33, 13, виснаження

Нижник Сергій Івтухів, одноосібник, 09.05.33, 74, старість

Новак Павлина Андрєва, на утриманні батьків, **Нужник Сергій Євтухів**, селянин, одноосібник, 10.05.32, 72

Онищенко Тимофей Лукаш., селянин, член с/г артілі, 10.06.33, 26, виснаження

Острівський Артем, селянин, член с/г артілі, 13.05.33, 70, старість

Павлік Ганна Гаврилова, на утриманні батьків, 21.05.33, 10, виснаження

Павлік Лекера Платонова, селянка, член с/г артілі, 20.05.33, 47, виснаження

Пасічна Палажка, одноосібниця, 04.08.33, 39, виснаження

Пасічна Химка Андрейова, одноосібниця, 25.06.33, 48, виснаження

Пасішник Сидір Якимів, одноосібник, 24.05.33, 50, виснаження

Пацалей Варка Павлова, на утриманні батьків, 09.03.33, 7, виснаження

Пацалей Катерина Іванова, селянка, член с/г артілі, 25.06.33, 35, виснаження

Пацалей Михайло Павлів, на утриманні батьків, 01.05.33, 6, виснаження

Пацалей Ольга Павлова,
на утриманні батьків,
08.03.33, 2, виснаження

Романюк Борис Прохорів,
селянин, одноосібник,
04.06.32, 46

Романюк Василь Іванів,
на утриманні батьків,
04.05.33, 8, виснаження

Романюк Ганя Іванова,
на утриманні батьків,
03.05.33, 4, виснаження

Романюк Іван Семенів,
селянин, член с/г артілі,
21.04.33, 70, старість

Романюк Катерина Борисова,
селянка, член с/г артілі,
01.07.33, 18, виснаження

Романюк Микола Борисів,
на утриманні батьків,
12.03.33, 2, виснаження

Романюк Олекса Борисів,
на утриманні батьків,
26.03.33, 6, виснаження

Романюк Санька Борисів,
на утриманні батьків,
24.03.33, 8, виснаження

Романюк Степан Семенів,
на утриманні батьків,
23.04.33, 7, виснаження

Романюк Тетяна Борисова,
на утриманні батьків,
06.05.33, 15, виснаження

Романюк Явдоха,
селянка, член с/г артілі,
06.05.33, 45, виснаження

Рубіженко Андрей Іванів,
селянин, член с/г артілі,
14.05.33 10, виснаження

Рубіженко Василь Артемів,
на утриманні батьків,
09.05.33, 6, виснаження

Рубіженко Ганна Іванова,
на утриманні батьків,
19.04.33, 7, виснаження

Рубіженко Йосип Петрів,
селянин, член с/г артілі,
06.06.33, 43, виснаження

Рубіженко Катерина Яремова,
одноосібниця,
11.05.33, 48, старість

Рубіженко Лізор Іванів,
на утриманні батьків,
18.04.33, 12, виснаження

Рубіженко Марія Андрейова,
одноосібниця,
08.05.33, 55, старість

Рубіженко Махтодь Пилипів,

одноосібник,
11.05.33, 50, старість

Рубіженко Микола Іванів,
на утриманні батьків,
19.04.33, 5, виснаження

Рубіженко Ніна Тихонов,
на утриманні батьків,
02.05.33, 13, виснаження

Рубіженко Оля Іванова,
на утриманні батьків,
21.04.33, 3, виснаження

Рубіженко Петро Тихонів,
на утриманні батьків,
02.05.33, 6, виснаження

Рубіженко Федора,
член с/г артілі,
13.05.33, 35, виснаження

**Рубіженко Химка
Олександрова**, селянка,
член с/г артілі,
24.06.33, 28, виснаження

**Свистун Ліксандра
Денисова**, селянка,
член с/г артілі,
15.04.33, 55, старість

Сельба Микола Герасів,
на утриманні батьків,
10.05.33, 2, виснаження

Сельба Митро Яковів,
на утриманні батьків,
13.04.33, 1, виснаження

Сельба Яків Гаврилів,
селянин, член с/г артілі,
13.06.33, 25, виснаження

Скотницький Петро Іванович,
на утриманні сім'ї,
06.02.33, 50, старість

Скотницький Явдоким Петрів,
на утриманні родини,
06.02.33, 19

Скотницька Горпина Ковалева,
одноосібниця, 18.03.33, 45,
виснаження

Скотницька Явдоха Грицькова,
селянка, одноосібниця,
23.03.32, 45, від ревматизму

Скотницький Дмитро Петрів,
одноосібник,
24.05.33, 27, виснаження

Скотницький Іван Митрів,
на утриманні батьків,
05.03.33, 4 міс., виснаження

Скотницький Іван Петрів,
на утриманні батьків,
03.03.33, 6, виснаження

Скотницький Лукаш Петрів,
на утриманні батьків,
02.03.33, 3, виснаження

Скотницький Микола Митрів,
на утриманні батьків,
25.05.33, 8, виснаження

Скотницький Степан Дмитрів,
на утриманні батьків, 14.04.33, 3,
виснаження

Софієнко Василь Іванович,
одноосібник,
08.03.33, 65, старість

Софієнко Лідія Іванова,
одноосібниця,
23.06.33, 66, виснаження

Софієнко Ригор Василів,
на утриманні батьків, 06.05.33,
18, від ноги скаліченої

Ткаченко Ганна Семенова,
селянка, член с/г артілі,
01.08.33, 69, старість

Ткаченко Григор Кондратів,
селянин, член с/г артілі,
18.05.33, 82, старість

Худченко Віктор Ясонів,
на утриманні батьків,
02.08.32, 3 міс.

Худченко Ониська Олексова,
селянка, член с/г артілі,
06.07.33, 62, виснаження

Цегельній Семен Іванів,
одноосібник,
06.05.33, 51, старість

Цегельній Архип Павлів,
селянин, член с/г артілі,
18.05.33, 46, виснаження

Цегельній Григор Іванів,
одноосібник,
20.05.33, 48, виснаження

Цегельній Гриша Семенів,
одноосібник, 05.05.33, 25

Цегельній Михайло Ригорів,
на утриманні батьків,
20.05.33, 15, виснаження

Цегельній Степан Ригорів,
на утриманні батьків,
20.05.33, 10, виснаження

Чайка Алксанд Ларійонів,
на утриманні батьків,
01.06.32, 3 міс.

Черевичний Антон Іванів,
селянин, одноосібник,
22.05.32, 47

Черевичний Євтух Талимонів,
селянин, одноосібник,
27.11.32, 55

Черевичний Василь Івтухів,
на утриманні батьків,
14.05.33, 14, виснаження

Черевичний Василь Прохорів,
на утриманні батьків,

12.05.33, 1 міс., виснаження
Черевичний Микола Прокопів,
 на утриманні батьків
 14.05.33, 2, виснаження
Черевичний Степан Прокопів,
 на утриманні батьків,
 12.05.33, 3, виснаження
Черевичня Федора Іванова,
 селянка, член с/г артілі,
 12.06.33, виснаження
Чулківська Настя Іванова,
 селянка, член с/г артілі,
 04.07.33, 67, старість
Чулківський Сава Іванів,
 селянин, одноосібник,
 29.04.32, 74, старість
Шевченко Антон Яковів,
 на утриманні батьків,
 07.05.33, 10, виснаження
Шевченко Антон Яковлів,
 на утриманні батьків,
 07.07.33, 11, виснаження
Шевченко Аркадь Степанів,
 селянин, член с/г артілі,
 26.04.33, 52, старість
Шевченко Варка Аркадева,
 на утриманні батьків,
 27.04.33, 8, виснаження
Шевченко Віктор М.,

селянин, член с/г артілі,
 02.07.33, 58, старість
Шевченко Ганя Аркадева,
 на утриманні батьків
 27.04.33, 10, виснаження
Шевченко Дмитро Юхимів,
 на утриманні батьків
 01.08.32, 6 міс., від проносу
Шевченко Лівон Романів,
 на утриманні батьків,
 07.05.33, 4, виснаження
Шевченко Марія Аркадьова,
 на утриманні батьків,
 08.05.33, 15, виснаження
Шевченко Марія Романова,
 на утриманні батьків,
 17.06.33, 2, виснаження
Шевченко Марія Юхимова,
 селянин, член с/г артілі,
 10.03.32, 41, від ревматизму
Шевченко Настя Максим.,
 селянка, член с/г артілі,
 29.09.33, 34, виснаження
Шевченко Ніна Аркадева,
 на утриманні батьків,
 29.04.33, 5, виснаження
Шевченко Павліна Романова,
 на утриманні батьків,
 07.05.33, 6 міс., виснаження

Шевченко Трифон Марків,
 селянин, член с/г артілі,
 14.05.33, 65, старість
Штундер Василь Нікіфорів,
 на утриманні батьків,
 29.05.33, 9, виснаження
Штундер Ганя Нікіфорова,
 на утриманні батьків,
 01.06.33, 10, виснаження
Штундер Марта Никифорова,
 одноосібниця,
 02.06.33, 65, виснаження
Штундер Настя Нікіфорова,
 селянка, член с/г артілі,
 24.06.33, 23, виснаження
Штундер Нікіфор Миколів,
 селянин, член с/г артілі,
 25.05.33, 56, старість
Штундер Роман,
 на утриманні батьків,
 01.06.33, 2, виснаження
Штундер Ялена,
 селянка, член с/г артілі,
 28.05.33, 49, старість
**Ярмоленко Василина
 Прокопова**,
 на утриманні батьків,
 17.12.32, 2

с. Дубівка

У селі Дубівка під час штучного голодомору загинули 222 жителі. В місцях масових поховань на сільському кладовищі встановлено у 1994 році хрест.

Мартиролог жителів села Дубівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1185, арк. 30-74; спр.1204, арк. 1-177).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

**Аистаменко Василь
 Германович**, на утриманні
 батька, 28.08.33, 3
Аштаменко Юзько Іванів,
 на утриманні матері,
 17.08.33, 7
Брух Кость Сидорів,
 член с/г артілі, селянин,
 12.04.33, 58, простуда
Важинський Микола Сергій,
 на утриманні батьків,
 25.02.32, 2 міс., шкарлатина
Василенко Марія Левкова,
 куркулька, 24.09.33, 63, старість
Гнатівська Марія (без батька)
 одноосібниця, 04.04.33, 3 міс.,
 слабонароджена
Гнатівська Олена Філімо-

нова, селянка, одноосібниця,
 19.08.33, 16,
 Простудилася та скалічила
**Гнатівська Параска
 Гаврилова**, куркулька селянка,
 19.06.33, 20
Гнатівський Іван Гаврилів,
 на утриманні сестри,
 31.05.33, 14
Гнатівський Іван Максимів,
 на утриманні батька,
 01.06.33, 6
Гнатівський Іван Філімонов,
 на утриманні матері, 02.07.33, 7
Гнатівський Олександр Іванів,
 на утриманні батьків, 12.04.33, 1
Гнатівський Петро Філімонов,
 на утриманні матері, 2.07.33, 2

Гонгоренко Микола Семенів,
 на утриманні батьків, 05.04.33, 8,
 від простуди
**Гонгоренко Олександр
 Семенів**, на утриманні батьків,
 18.04.33, 4
Гуртовенко Володимир Іванів,
 на утриманні батьків,
 13.04.32, 1 міс., шкарлатина
Гуртовенко Дівич Зонова,
 на утриманні матері,
 06.05.33, 27
Гуртовенко Ліда Іванова,
 на утриманні батьків,
 06.05.33, 3
Гуртовенко Олександр Зотов,
 селянин член с/г артілі,
 15.08.33, 56, старість

Диршепол Микола Трохимов, селянин, одноосібник, 19.07.33, стафілокок
Заріцька Марта Антосьова, член с/г артілі, 18.05.33, 45, опух
Заріцький Андрей Яковів, селянин, на утриманні брата, 03.07.33, 9
Заріцький Василь Яковів, на утриманні батька, 22.08.33, 12
Заріцький Йосип Яковів, на утриманні матері, 18.05.33, 3, опух
Заріцький Кирил Степанів, селянин, член колгоспу, 25.05.32, 31
Заріцький Кирил Степанів, селянин, член артілі, 26.06.32, 31, на операції вмер
Заріцький Стипан Яковів, селянин, член артілі, 25.06.32, 21, зараження крові
Злочевська Ялисавета Дмитрівна, селянка, 28.05.33, 43, опух
Злочевський Василь Дмитрів, на утриманні сестри, 01.06.33, 12, невідомо
Злочевський Дмитро Гнатів, селянин, член колгоспу, 26.04.32, старість
Злочевський Семен Дмитрів, на утриманні сестри, 9.06.33., 14, опух
Кадубінська Килина Трофимівна, селянка, на утриманні сина, 20.05.33, 69, старість
Камінська Марія І., селянка, член с/г артілі, 23.06.33, 75, старість
Камінська Хівря Моркова, на утриманні сина, 21.04.33, 66, по старості
Климанська Антося Фигорова, на утриманні матері, 16.05.33, 5
Климанська Ганна Петрова, на утриманні матері, 14.08.33, 2 міс, пройняв сквозняк
Климанська Ліксандра Степанівна, селянка, член с/г артілі, 20.08.33, 15
Климанська Марія Павлова, член с/г артілі, 7.06.33, 37
Климанська Надежда Михайлівна, селянка,

19.06.33, 50, старість
Климанський Іван Степанів, селянин, 28.05.33, 20, опух
Климанський Михайло Степанів, на утриманні матері, 27.05.33, 12, опух
Климанський Петро Ригорів, селянин, 28.05.33, 20, опух
Климанський Степан Кирилів, член колгоспу, селянин, 04.03.33, 54
Клинковський Антон Никифоров, член с/г артілі, селянин, 19.06.33, 20
Клинковський Нікіфор Устимів, селянин, член с/г артілі, 25.09.33, 56
Колісник Василина Миколаївна, на утриманні матері, 6.08.33, 1 міс, чорна болєзнь
Корінний Дмитро Филонів, селянин, член артілі, 14.06.32, 46, опух
Корінний Філімон Марків, селянин, член с/г артілі, 02.04.32, 70, з грипу
Кудрієнко Каленик Филонів, селянин, член артілі, 25.10.32
Курите Любка Кажішківна, на утриманні батьків, 21.04.33, 5
Курікма Івча Павлова, селянка, 29.05.33, 26, опух
Курінна Василина Тодосівна, на утриманні батька, 27.08.33, 2
Курінна Василина Якимівна, на утриманні матері, 14.08.33, 1
Курінна Мотря Каленикова, селянка, 03.06.33, 34, туберкульоз
Курінна Ніна Іванова, на утриманні матері, 4.07.33, 13, опух
Курінний Гриша Калеників, на утриманні матері, 30.05.33, 12, опух
Курінний Іван Петрів, на утриманні батьків, 30.04.33, 6
Курінний Прокіп Яковів, член с/р артілі, селянин, 01.04.33, 66, із старості
Курінний Тодось Данилів, куркуль, 20.09.33, 32
Курінний Толя Каленич, на утриманні матері, 17.05.33, 2, опух
Лобачевська Ніна Ригорівна,

на утриманні матері, 25.08.33, 2
Лобода Василь Данилів, селянин, 14.08.33, 16, простуда
Лобода Іван Данилів, на утриманні сестри, 24.07.33, 13
Лобода Лекор Данил., селянин, член с/г артілі, 7.07.33, 46
Лобода Микола Прокопів, на утриманні матері, 30.06.33, 16, недостача харчів
Лобода Ольга Данилова, селянка, член с/г артілі, 29.07.33, 54
Лобода Прокіп Костів, селянин, член артілі, 25.07.32, 75, пневмонія
Лосковенко Тетяна Арсеньова, селянка, член с/г артілі, 3.07.33, 30, опух
Любачевська Віра Григорова, на утриманні батьків, 2 міс., гарячка
Майстренко Олександр, на утриманні матері, 15.05.32, 3 міс., простуда
Мединська Оксана Степанівна, на утримання батька, 01.07.33, 9
Мединський Іван Степанович, на утриманні батька, 11.08.33, 14, простуда
Мединський Микола Степанів, на утримання батька, 01.07.33, 5, опух
Мединський Олександр Степанів, на утриманні батька, 31.05.33, 12
Мединський Ригор Степанів, на утриманні батька, 20.05.33, 2, недостача харчів
Мединський Федір Талимонов, член с/г артілі, селянин, 22.06.33, 52, старість
Меміята Афія Петрова, куркулька, селянка, 22.04.33, 47
Мидинська Параска Миколова, селянка, член колгоспу, 13.05.32, 91, старість
Мосійчук Гнат Карпів, член с/р артілі, селянин, 02.04.33, 49
Мосійчук Кондрат Левків, селянин, член колгоспу, 12.05.32, 75, старість

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мосійчук Мокрина Філімонова, селянка, член с/р артілі, 14.03.33, 65, по старості
Мосійчук Олена Тимофійова, на утриманні батька, 01.08.32, 2, воспаленія легких
Мусійчук Катерина Йосипова, куркуль, 18.06.33, 84, старість
Мусійчук Семен Левків, розкуркулений, селянин, 14.04.33, 76, із старості
Недашківська Марія Василівна, на матері утримування, 15.06.33, 3 міс., від горячки
Нечепоренко Андрей Трохимів, селянин, одноосібник, 25.04.32
Нечепоренко Зінька Миколова, селянка, член артілі, 28.06.32, 63, старість
Нечепоренко Марта, селянка, член артілі, 07.06.32, 60, старість
Нечепоренко Палажка Микитова, селянка, член артілі, 07.06.32, за недостатньої міри харчів
Нечепоренко Петро Корній, на своєму утриманні, 15.05.33, 17, опух
Нечипоренко Андрій Хомов, селянин, член с/г артілі, 5.08.33, 24
Нечипоренко Васька Максимович, на утриманні матері 3.08.33, 13 днів, недостача материнного молока
Нечипоренко Іван Трохимович, на своєму утриманні, 07.03.33, 13
Нечипоренко Іван Федорович, селянин, член с/г артілі, 15.04.33, 20, від туберкульозу
Нечипоренко Йосип Корній, селянин, на своєму утриманні, 10.05.33, 20
Нечипоренко Корній Іванів, селянин, 24.05.33, 51, опух
Нечипоренко Людвія Андрій, селянка, на своєму утриманні, 31.07.33, 19, простуда
Нечипоренко Марія Яківна, селянин, член с/г артілі, 2.07.33, 49
Нечипоренко Надія Йосипова, на утриманні матері,

18.08.33, 7 міс
Нечипоренко Надія Максимова, на утриманні батька, 1.08.33, 12, недостача харчів
Нечипоренко Назар Левків, хазяїн, 04.04.33, 71, від старості
Нечипоренко Олександр Іванів, на утриманні матері, 02.06.33, 12, застуда
Нечипоренко Олександр Пилипів, на утриманні батьків, 07.04.33, 5, від простуди
Нечипоренко Олена Назарова, селянка, куркуль, 02.07.33, 37
Нечипоренко Петро Андрій, на утриманні батька, 31.05.33, 2, недостача харчів
Нечипоренко Петро Максимович, на утриманні матері, 3.08.33, 13 днів, недостача материнного молока
Нечипоренко Петро Назарів, куркуль, селянин, 14.04.33, 17
Нечипоренко Ригір Максимів, на утриманні батька, 02.08.33, 4, недостача харчів
Нечипоренко Федір Максимів, на утриманні батька, 01.07.33, 5, недостача харчів
Нечипоренко Федора Курнілова, селянка, член с/г артілі, 03.07.33, 39
Нечипоренко Юхтима Роме-нівна, одноосібниця, 14.08.33, 54, старість
Нидашківський Оліян Томашилів, член с/г артілі, селянин, 15.05.33, 55
Новіцький Сергій Нікіфоров, член с/р артілі, селянин, 04.04.33, 82, із старості
Номенат Павло Петрів, на утриманні матері, 2.12.33, 3 міс
Отаманенко Надька Германова, на утриманні батька, 22.05.33, 1, недостача харчів
Панасик Марія Оксеньова, куркуль, 05.06.33, 45

Панасюк Василь Олексів, на утриманні батьків, 16.04.33, 5
Панасюк Олекса Яковів, селянин, одноосібник, 02.09.32, 62
Перелома Ніна Яківна, куркуль, 05.07.33, 4
Перелома Василь Яковів, на утриманні матері, 5.07.33, 15
Перелома Іван, на утриманні батька, 25.12.32, 4 міс., гарячка
Перелома Любка Яковова, селянка, член колгоспу, 13.05.32, туберкульоз
Перелома Марія Панасова, на утриманні батька, 1 міс.
Перелома Морика Яковова, на утриманні батька, 26.06.33, 8
Перелома Мотря Давидова, селянка, 14.06.33, 18, від простуди
Перелома Надія Микитова, селянка, член артілі, 18.06.32, 60, старість
Перелома Павліна Юхимів, на утриманні батька, 23.06.33, 7
Перелома Ярина Федотова, куркуль, 05.07.33, 44
Перелома Микола Панасів, на утриманні батька, 23.07.33, 4
Пошелюжна Василина Самійлова, на утриманні батька, 29.06.33, 6, опух
Пошелюжна Вера Панасова, на утриманні матері, 01.06.33, 7
Пошелюжна Ганна Маркова, на утриманні батька, 01.07.33, 4, опух
Пошелюжна Єлизавета Гурійова, одноосібниця, 15.05.33, 61, старість
Пошелюжна Любка Панасова, куркуль, 18.06.33, 11
Пошелюжна Любка Профєрова, на утриманні батьків, 06.04.33, 1, з чорної болєзні
Пошелюжна Марія Маркова, на утриманні батька, 24.05.33, 6, недостача харчів
Пошелюжна Меланка Хомова,

селянка, член с/г артілі,
1.10.33, 83, старість
Пошелюжна Мотря Габолкова,
селянка, член с/г артілі,
04.07.33, 79, старість літ
**Пошелюжна Настя Олексійо-
ва**, на утриманні батька,
3 міс., гарячка
Пошелюжна Настя Широкова,
селянка, член с/г артілі,
16.10.33, 27, пройняв сквозняк
**Пошелюжна Приська
Федотівна**, селянка, член с/г
артілі, 17.07.33, 50
Пошелюжна Софія Юхимова,
селянка, член колгоспу,
09.04.32, 50, вада серця
Пошелюжна Степа Самійлова,
на утриманні матері
7.07.33, 13, опух
**Пошелюжна Ялисавета Про-
фир.**, на утриманні матері,
17.05.33, 10, опух
Пошелюжна Ярина Яковова,
селянка, член колгоспу,
22.05.32, 82, старість
**Пошелюжний Василь
Самійлов**, на утриманні батька,
29.06.33, 9, опух
Пошелюжний Вера Йосипова,
на утриманні батьків,
12.03.33, 9
Пошелюжний Гнат Гурів,
хазяїн, на утриманні сина,
05.04.33, 57, із старості
Пошелюжний Грегор Панасів,
на утриманні батька,
06.03.33, 5
Пошелюжний Іван Гнатів,
член с/г артілі
16.05.33, 40, недостача харчів
Пошелюжний Іван П.,
на утриманні матері,
08.05.33, 7
**Пошелюжний Маркіян
Іванович**, член колгоспу,
селянин, 19.09.33, 73, старість
Пошелюжний Микола С.,
на утриманні батька,
14.06.33, 12, опух
**Пошелюжний Олександр
Самійлов**, на утриманні батька,
28.06.33, 3, опух
Пошелюжний Петро Марків,
на утриманні батька,
01.07.33, 3
Пошелюжний Петро Панасів,
на утриманні матері,

28.05.33, 2, недостача харчів
Пошелюжний Платін Макарів,
селянин, член колгоспу,
25.05.32, 77, старість
**Пошелюжний Потоп Омель-
ків**, селянин, 7.06.33, 74,
старість
Пошелюжний Саміл Ригорів,
селянин, член с/г артілі,
5.07.33, 35
Пошелюжний Семен Федотів,
селянин, член артілі,
17.07.32, 25, опух
Пошелюжний Степан Панасів,
на утриманні матері,
19.05.33, 4, недостача харчів
Пошелюжний Федот Спирид.,
селянин, на своєму утриманні,
20.06.33, 44
Пошелюжний Федь Гнатів,
член с/г артілі,
29.05.33, 59, опух
**Пошелюжна Павлина
Трохимова**, куркулька, селянка,
08.05.33, 3
Прещепа Ганна Антонова,
селянка, член артілі,
30.07.32, 70, старість
Прещепа Оліян Амосів,
селянин, член артілі,
30.05.32, 51, опух
Прищепа Іван Антонів,
куркуль, селянин,
07.04.33, 63
Прищепа Оксана,
селянка, член артілі,
26.07.32, 50
Рак Андрій Оліянів,
на утриманні матері,
14.08.33, 19
Рак Варка Олічкова,
на утриманні матері,
5.07.33., 15
Рак Ганка,
селянка, член с/г артілі,
9.08.33, 26
Рак Олена Семенова,
член с/г артілі,
02.06.33, 50, старість
Рак Ольга Максимівна,
член с/р артілі, селянка,
03.04.33, 77,
від туберкульозу легенів
**Свинаренко Одарка Романо-
ва**, селянка, член с/г артілі,
05.04.32, 58, катар шлунку,
Семенович Домка,
селянка, член колгоспу,

03.05.32, туберкульоз
Слободяник Гаврило Іванів,
на утриманні батьків,
12.02.32, 16, туберкульоз
Слободяник Іван Михтодів,
селянин, на своєму утриманні,
6.07.33, 21, простуда
**Слободяник Петро Онись-
ків**, селянин, член с/г артілі,
24.06.33, 48, недостача харчів
Слободяник Христя Якимова,
на утриманні брата,
24.04.33, 15
Тиличка Гапа Климова,
на утриманні матері,
22.06.33, 3, опух
Тиличка Клим Себетів,
селянин, 8.06.33, 44, старість
Тиличка Марія Klimівна,
на утриманні матері,
10.08.33, 7
Тиличка Ярина Себет.,
селянка, член с/г артілі,
17.05.33, 36, недостача харчів
Ткаченко Свиридон Яковів,
член с/г артілі,
15.05.33, 38, опух
Ткачук Андрій Йосипів,
селянин, член колгоспу,
12.04.32, зрив серця
Ткачук Антоніна Павлова,
на утриманні батьків,
28.02.33, 2, коклюш
Ткачук Валентина Павлова,
на утриманні батьків,
06.03.33, 1, коклюш
Ткачук Ганна Василева,
на утриманні матері,
7.06.33, 9, опух
Ткачук Килина Василева,
член с/г артілі, селянка,
30.04.33, 50
Ткачук Михайло Федорів,
на утриманні сестри,
4.07.33, 10
Ткачук Мокрина Василівна,
селянка, член с/г артілі,
14.08.33, 55, старість
Ткачук Петро,
на утриманні матері,
15.06.32, 4 міс., гарячка
Ткачук Семен Василів,
селянин, на утриманні брата,
03.07.33, 16
Франчук Микола Омельків,
селянин, член с/г артілі,
06.07.33, 21, простуда
Франчук Михайло Омельків,

член с/г артілі, 15.05.33, 27
Франчук Михайло
Олександрів, на утриманні
 батька, 30.10.32, 20,
 туберкульоз легенів
Франчук Параска Федорова,
 селянка, на утриманні чоловіка,
 07.03.32, 46
 туберкульоз легенів
Франчук Пріська
Трохимова, селянка, одноосіб-
 ниця, 01.04.32, 54, недокрів'я,
 вада серця
Франчук Михайло Федьків,
 на утриманні матері,
 7.08.33, 12
Часковенко Марія Ригорівна,
 на утриманні матері,
 03.09.33, 5 міс,
 переливання крові
Часновська Антоська
Олеонова, на утриманні матері,
 7 міс., живіт
Часновський Іван
Олексійович,
 на утриманні батьків,
 28.04.32, 5, з гарячки
Часновський Ілько О.,
 на утриманні батьків,

23.01.32, 2, шкарлятина
Шевчук Іван Сергійв,
 на утриманні матері,
 02.07.33, 3
Шевчук Марія Сергійова,
 на утриманні матері,
 30.06.33, 1
Шевчук Мокрина Миколаївна,
 селянка, на своєму утриманні,
 23.09.33, 33, чесотка
Шевчук Надежда Сергійова,
 на утриманні матері,
 30.06.33, 5
Шевчук Сергій Орестів,
 селянин, одноосібник
 28.05.32, 30, туберкульоз
Шевчук Силок Сергійв,
 на утриманні матері,
 2.07.33, 4
Шліхта Антон Олександрів,
 на утриманні батьків,
 26.02.32, 3 міс., золотуха
Шліхта Палажка Зарохова,
 член с/г ртілі, 15.05.33, 26, опух
Шостак Анатолій Михтодів,
 на утриманні матері,
 26.06.33, 5
Шостак Ганна М.,
 селянка, на своєму утриманні,

26.07.33, 27, простуда
Шостак Ліда Михтодів.,
 на утримання матері,
 28.06.33, 1
Шостак Махтозь Тихонів,
 селянин, 01.06.33, 27
Шостак Мотря Тронзопова,
 селянка, на утриманні сина,
 25.03.33, 65, через старість
Шостак Олекса Михтодів,
 на утриманні матері,
 27.06.33, 7, опух
Шостак Соломія Яримова,
 селянин, 7.06.33, 70, старість
Шосток Клим Давидів,
 селянин, член с/г артілі,
 18.06.33, 60, старість
Щербина Харитина Василева,
 селянин, член с/г артілі,
 29.09.33, 30
Яковенко Зінька Степанова,
 на утриманні матері,
 16.07.33, 1 міс, золотуха
Яковенко Оксана,
 селянка, член с/г артілі,
 7.07.33, 47, тиф

с. Кирдани

За переказами в 1240 році татарські орди хана Батия вщент зруйнували поселення.

Колективізація в селі, як і в країні, проходила в умовах жорстокої класової боротьби. Партійна організація в селі створена в 1929 році. Секретарем була Шкарівська Г.С. Під час примусової колективізації і штучного голодомору розкуркулено 7 господарств, померло 192 чол.

На даний час в селі проживає шестеро очевидців, які пережили події тих страшних років.

У 2002 році в парку біля школи встановлено пам'ятний знак (дерев'яний хрест).

Мартиролог жителів села Кирдани – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1185, арк. 75-104; спр.1204, арк. 178-250; спр. 1205, арк. 1-92).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Бакаленко Іван Михайлів,
 селянин, член с/г артілі,
 36, виснаження
Бакаленко Микола Іванів,
 на утриманні батьків,
 08.07.33, 2 р., виснаження
Бакаленко Михайло Іванів,
 на утриманні батьків
 08.07.33, 6 р., виснаження
Бакаленко Параска
Максимова, селянка, член с/г
 артілі, 28.09.33, 58 р.
Балабушка Афанась Антонів,
 на утриманні батьків,
 17.04.33, 6 р., від опуху

Балабушка Іван Махтеїв,
 на утриманні матері
 29.06.33, 18 р., виснаження
Балабушко Петро Антонів,
 на утриманні батьків,
 26.06.33, 9 р.
Бахарський Василь Григорів,
 державними коштами
 18.07.32, 62, Розрив серця
Бовт Катерина Адамовна,
 на утриманні батьків,
 03.07.33, 5 р., виснаження
Бовт Марія Адановна,
 на утриманні батьків
 21.06.33, 9 р., виснаження

Бовт Микола Адамів,
 на утриманні батьків,
 14.07.33, 15 р., виснаження
Бриж Ликера Микитів,
 Селянка, член с/г артілі,
 08.06.33, 66 р., старість
Бубенко Анна Андрейвна,
 селянка, член с/г артілі,
 20.06.33, 46 р., від опуху
Бубенко Василь Максимів,
 селянин, член с/г артілі,
 30.05.33, 68 р., старість
Бубенко Марія Гнатівна,
 на утриманні батьків,
 31.05.33, 16 р., від опуху

Бузина Катерина Андріївна,
на утриманні батьків,
30.06.33, 14 р., виснаження

Бузинна Галіна Філімоновна,
на утриманні батька,
01.06.33, 3 р.

Бузинна Надежда,
селянка, член с/г артілі,
27.05.33, 75 р., старість

Бузинна Явдоха Кондаротова,
селянка, член с/г артілі,
20.12.32, 84, старість

Бузинний Филімон,
селянин, член с/г артілі,
28.01.33, 46 р., від живота

Бузинний Катріян Борисів,
селянин, член с/г артілі,
21.05.33, 49 р., виснаження

Бузинний Степан Максимів,
селянин, член с/г артілі,
13.04.33, 60 р., старість

Вовченко-Горбенко Ганна, Кирилівна,
одноосібниця,
15.04.33, 79 р., старість

Гладкевич Вакула Тимофій,
селянин, член с/г артілі,
05.06.33, 78 р., старість

Головенько Василь Іванів,
на утриманні батьків,
10.07.33, 3 р., виснаження

Головенько Іван Мусійов,
селянин, член с/г артілі,
18.06.33, 26 р., виснаження

Головенько Лідія Мусіївна,
на утриманні батьків,
26.06.33, 12 р., від опуху

Головенько Маріка Мих.,
на утриманні батьків, 4 міс.

Головенько Петро Михайлів,
на утриманні батьків,
08.07.33, 6 р., виснаження

Горбенко Василь,
на утриманні матері,
27.05.33, 11 р., від опуху

Горбенко Тетяна Сапронова,
селянка, член с/г артілі,
08.07.33, 49 р., виснаження

Горипнець Тихон Амбросів,
селянин, член с/г артілі,
01.04.33, 47 р., від опуху

Городенко Явдоха Василева,
селянка, член с/г артілі,
29.06.33, 52 р., виснаження

Горпинець Ганька Савівна,
селянка, член с/г артілі,
01.05.33, 38 р., від опуху

Горпинець Маріка

Олександрова,
на утриманні артілі,
30.07.32, 20, простудилась,
від запалення голови

Григоренко Анастась Танасів,
на утриманні батьків,
01.07.33, 9 р., виснаження

Григоренко Андрій Тихон,
на утриманні батьків,
28.04.32, 6 міс.

Григоренко Анна,
одноосібниця, 05.07.33
28 р., виснаження

Григоренко Іван Кондратів,
селянин, член с/г артілі,
26.05.33, 32 р., від опуху

Григоренко Іван Логвенів,
селянин, член колгоспу,
03.05.32

Григоренко Клим Іванів,
на утриманні батьків, 10.05.33,
15 р.

Григоренко Марія Іванова,
на утриманні батьків,
09.07.33, 7 р., виснаження

Григоренко Одарка Т.,
селянка, член с/г артілі,
20.07.33, 92 р., старість

Григоренко Софія Іванівна,
на утриманні матері,
24.06.33, 1 р.

Григоренко Тетяна Володимирівна,
селянка, член с/г артілі,
05.07.33, 60 р., старість

Григоренко Юхим Трохимів,
на утриманні батьків,
19.07.33, 20 р.,
забит блискавицею

Гуляницький Андрей Устимів,
на утриманні батьків,
05.07.33, 16 р., виснаження

Гуляницький Устим Пилипів,
селянин, член с/г артілі,
01.06.1933, 46р.

Гуменюк Захарко Поминов,
селянин, член с/г артілі,
03.09.32, 53, малярія

Давиденко Василина Григорівна,
селянка, член с/г артілі,
08.07.33, 63 р., старість

Давиденко Лук'ян Кондр.,
на утриманні сусіда,
02.08.32, 90, старість

Дудар Ольга Миронова,
селянка, член с/г артілі,
20.03.33, 87 р., старість

Жижко Дмитро Антонів,

селянин, член с/г артілі,
01.07.33, 36 р., туберкульоз

Казміренко Варка Гаврилівна,
селянка, член с/г артілі,
23.06.33, 46 р., від опуху

Казміренко Дмитро Дмитрович,
на утриманні батьків,
30.06.33, 2 р., виснаження

Казміренко Іван Федорів,
на утриманні батьків,
15.06.33, 11 р., виснаження

Казміренко Кирило Тарасів,
селянин, член с/г артілі,
09.04.33, 71 р., старість

Казміренко Мохтодь Яковлев,
селянин, член колгоспу,
10.04.32, 44

Казміренко Параска Кирилівна,
на утриманні батьків,
27.06.33, 20 р., виснаження

Казміренко Петро Федорів,
на утриманні батьків,
8 р, виснаження

Казміренко Сеня Кирилівна,
на утриманні батьків,
30.06.33, 21 р., виснаження

Казміренко Фалімон Матвій,
одноосібник, 10.01.32, 62

Калениченко Явдоха Фленкова,
селянка, член с/г артілі,
15.06.33, 34 р., від опуху

Каленіченко Іван Іванів,
на утриманні батьків,
04.06.33, 10 р., від опуху

Каленіченко Микола Іванов,
на утриманні батьків,
29.06.33, 7 р., від опуху

Каленіченко Михайло Іванів,
на утриманні батьків, 10 міс.

Каленіченко Петро Іванів,
на утриманні батьків,
01.07.33, 6 р., виснаження

Каленіченко Федір Тимоф.,
на утриманні батьків, 05.04.33

Калініченко Зіна Давидівна,
на утриманні батьків, 13.04.33

Калініченко Іван Іванів,
на утрим. батьків, 01.06.33, 9 р.

Калініченко Кіндрат Харитонів,
селянин, член с/г артілі,
04.03.33, 75 р., від старості

Калініченко Надя Івановна,
селянка, член с/г артілі,
04.05.33, 40 р.

Калініченко Олександр Іванів,
на утриманні батьків,
05.05.33, 6 р., від опуху

Каніковський Григор Тихонів,
одноосібник, 12.06.33, 50 р.,
від опуху

Клешня Харитон Антонів,
селянин, член с/г артілі,
30.05.33, 46 р., від опуху

Клочко Ликера Тимофійв.,
селянка, член с/г артілі,
24.05.33, 68 р.

Клочко Сергій Андрієв.,
селянин, член с/г артілі,
20.04.33, 79 р., старість

Коваленко Іван Яків.,
на утриманні батьків,
27.06.33, 6 р., від опуху

Коваленко Ярина Якимовна,
селянка, член с/г артілі,
01.06.33, 76 р., старість

Козаченко Григир Ничипорів,
на утриманні матері,
29.06.33, 9 р.

Козаченко Ілько Ничипорів,
на утриманні матері,
29.06.33, 6 р., від опуху

Козаченко Ничипор Гаврилів,
селянин, член с/г артілі,
03.05.33, 54 р., від опуху

Козленко Горпина Іванова,
селянка, член с/г артілі,
14.07.33, 38 р., виснаження

Козленко Горпина Логвинова,
на утриманні сина, 26.02.32, 16

Козленко Григор Тарасів,
селянин, член с/г артілі,
12.07.33, 59 р., виснаження

Козленко Іван Василів,
на утриманні батьків,
25.06.33, 7 р., від опуху

Козленко Мартин К.,
селянин, член с/г артілі,
19.07.33, 58 р., виснаження

Козленко Петро Арт.,
на утриманні батьків, 1 міс.

Корнієнко Анна Григорівна,
на утриманні батьків,
30.06.33, 13 р., виснаження

Корнієнко Василина Ф.,
селянка, член с/г артілі,
07.05.33, 51 р.

Корнієнко Володь Іванів,
на утриманні батьків,
03.03.33, 1 р.

Корнієнко Катерина Григоровна,
на утриманні батьків,
10.08.32, 1, від кашлю

Корнієнко Лук'ян Андрієв,
селянин, член с/г артілі,
03.07.33, 66 р., старість

Корніянко Махтодь Григорів,
на утриманні батьків,
01.06.33, 11 р., від опуху

Кучеренко Андрій Марків,
селянин, член колгоспу,
07.04.32, 64

Кучеренко Гнат Дем'янів,
одноосібник,
02.08.32, 65, від опуху

Левченко Анна Климовна,
селянка, член с/г артілі,
30.04.33, 52 р.

Левченко Арсень Савович,
селянин, член с/г артілі,
07.07.33, 51 р., виснаження

Левченко Василь Арсенів,
на утриманні батьків,
17, виснаження

Левченко Володь Микитів,
на утриманні батьків,
4 р., від опуху

Левченко Ганька Микитівна,
на утриманні батьків,
14.05.33, 7 р., від опуху

Левченко Іван Арсенів,
на утриманні батьків,
16, виснаження

Левченко Іван Григор.,
на утриманні батьків, 3 дні

Левченко Іван Іванів,
селянин, член с/г артілі,
06.06.33, 21 р., від опуху

Левченко Іван Микитов,
на утриманні батьків,
19.07.33, 24 р., виснаження

Левченко Марія Іванівна,
селянин, член с/г артілі,
19.06.33, 31 р., виснаження

Левченко Марія Івановна,
селянка, член с/г артілі,
20.05.33, 67 р., старість

Левченко Микита Артемів,
селянин, член с/г артілі,
19.07.33, 60 р., виснаження

Левченко Микита Дмитрів,
селянин, член с/г артілі,
27.05.33, 31 р., від опуху

Левченко Микола Арсенів,
на утрим. батьків, 09.07.33, 2 р.

Левченко Мусій Ананів,
селянин, член с/г артілі,
22.01.33, 67 р., від старості

Левченко Надя Арсенєва,
на утриманні батьків,
09.07.33, 7 р., виснаження

Левченко Надя Микитівна,
на утриманні батьків,
26.05.33, 9 р., від опуху

Левченко Олександр Прокопів,
на утриманні батька,
04.01.32

Левченко Ольга Григоровна,
селянка, член с/г артілі,
09.07.33, 22 р.

Левченко Ольга Іванівна,
на утриманні батьків,
28.06.33, 4 р., виснаження

Левченко Прокоп Василів,
селянин, член с/г артілі,
30.06.33, 24 р., виснаження

Левченко Яким Олексів,
на утриманні артілі,
23.08.32, 71, старість

Лінгур Василь Тимофійв,
на утриманні батьків,
30.06.33, 8 р., виснаження

Лінгур Марія Тимофіївна,
на утриманні батьків,
25.06.33, 10 р., виснаження

Лінгур Михайло Тимофеїв,
на утриманні батьків,
09.07.33, 3 р., виснаження

Мережко Прокоп,
на утриманні батьків, 3 міс.

Мокрицька Настя Іванівна,
одноосібник, 06.12.33, 57 р.,
невідомо

Найченко Прокоп Григорів,
селянин, член с/г артілі,
19.05.33, 28 р., туберкульоз

Печена Анна, селянка,
член с/г артілі,
09.07.33, 35 р., виснаження

Печена Анна Григорівна,
на утриманні батьків,
20.06.33, 15 р.

Печена Марина Явтухівна,
селянка, член с/г артілі,
05.07.33, 49 р., виснаження

Печена Настя Григорівна,
на утриманні батьків,
18.06.33, 14 р.

Печена Ольга Григорівна,
на утриманні батьків,
21.06.33, 11 р., від опуху

Печений Антон Григорів,
на утриманні батьків,
12.06.33, 13 р., від опуху

Печений Володь Григорів,
на утриманні батьків,
02.07.33, 14 р., виснаження

Печений Володь Іванів,
на утриманні батьків,
03.06.33, 8 міс.

Печений Григор Терешків,
селянин, член с/г артілі,

31.05.33, 77 р.,
від опуху
Печений Микола Григорів,
на утриманні батьків,
12.06.33, 9 р.
від опуху
Пилюпенко Гапка Данилова,
селянка, член с/г артілі,
16.07.33, 82 р.
старість
Пилюпенко Юхима,
селянка, член с/г артілі,
05.05.33, 54 р.,
з паралічу
Поліщук Михайло Василів,
на утриманні батьків,
28.04.33, 2 р.,
невідомо
**Поліщук Олександра
Степанівна**,
одноосібниця,
03.06.33, 43 р., невідомо
Поліщук Параска Арсенівна,
селянка, член с/г артілі,
25.06.33, 23 р., від опуху
Поліщук Явдоха Трохимовна,
селянка, член с/г артілі,
07.06.33, 60 р., старість
Савлук Василь Андрейв,
на утриманні батьків,
18.06.33, 6 р., виснаження
Савлук Володь Митрофанів,
на утриманні батьків,
02.07.33, 5 р., виснаження
Савлук Люба Андрейвна,
на утриманні батьків,
18.06.33, 1 р., виснаження
Савлук Марія Митрофанів,
на утриманні батьків,
31.05.33, 6 р.
Савлук Олександра Власовна,
селянка, член с/г артілі,
30.05.33, 61 р., старість
**Семенченко Анатолій
Терентій**,
на утриманні батьків,
27.04.33, 3 р., від опуху
**Семенченко Олександр
Іванів**, селянин, член с/г артілі,
29.04.33, 71 р., старість
**Семенченко Федор
Олександрів**,
селянин, член с/г артілі,
07.07.33, 43 р., виснаження
Сергієнко Степа Антонова,
селянка, член с/г артілі,
30.03.33, 46 р., виснаження
Слободян Володь Дмитріїв,

на утриманні батьків,
12.07.33, 5 р., виснаження
Слободян Дмитро Макарів,
селянин, член с/г артілі,
12.07.33, 24 р., виснаження
Слободян Макар Кузьмів,
селянин, член с/г артілі,
27.01.33, 69 р., від старості
Слободян Микола Михайлів,
на утриманні батьків,
17.07.33, 11 р., виснаження
Слободян Михайло Панасів,
селянин, член с/г артілі,
10.06.33, від опуху
**Слободян Палажка
Юхимовна**,
селянка, член с/г артілі,
11.06.33, 37 р., від опуху
Слободян Яким Семенів,
куркуль, 01.06.33, 73 р.,
старість
Ступка Гнат Гаврилів,
селянин, член с/г артілі,
22.07.32, 56, від опухолі
Ступка Микола Іванів,
на утриманні батьків,
08.07.33, 1 р., виснаження
Ступка Фанась Гнатів,
селянин, член с/г артілі,
08.06.33, 25 р.
Тарнавська Павлина Петрова,
на утриманні батьків,
23.07.33, 1 р.
Тарновська Оріся Петрівна,
на утриманні батьків,
28.06.32, 6 міс., від харчів
Тхоровська Лідія Тодосівна,
на утриманні батьків,
17.06.33, 2 р., виснаження
Фещенко Антося Павлова,
на утриманні батьків,
10.07.33, 11 р.
Фещенко Володь Павлів,
на утриманні батьків,
27.06.33, 6 р.
Фещенко Марія Павлова,
на утриманні батьків,
08.07.32, 4 міс.
Фещенко Оляна Нікіфорова,
селянка, член с/г артілі,
01.06.33, 59 р., від опуху
Фещенко Петро Фанасів,
на утриманні батьків,
21.06.33, 2 р.
Фрінберг Микола Іванів,
на утриманні батьків,
14.07.33, 12 р., виснаження
Фрінберг Олександр Іванів,

на утриманні батьків,
26.05.33, 14 р.
Фрінберг Василь Іванов,
на утриманні батьків,
24.06.33, 1 р.
Чала Галя Кирилівна,
на утриманні батьків,
24.05.33
Чала Пистина Іванівна,
селянин, член колгоспу,
08.03.32, 90
Чалая Параска,
селянка, член с/г артілі,
27.06.33, 29 р., від опуху
Чалий Антон Василів,
на утриманні батьків,
19.06.33, 9 р., виснаження
Чалий Василь Федорович,
селянин, член с/г артілі
19.07.33, 45 р., виснаження
Чалий Михайло Василів,
на утриманні батьків,
6 р., виснаження
Чалий Михайло Кирилів,
на утриманні батьків,
14.04.33, 2 р.
Чалий Сидір Євтухович,
селянин, член с/г артілі,
18.05.33, 54 р.,
виснаження
Шевченко Мина Савович,
одноосібник, 03.03.33, 75 р.,
вбито
Шевченко Федора Сізова,
одноосібниця,
03.03.33, 55 р., вбито
Шерепенко Лідія Трохимовна,
на утриманні батьків,
07.06.33, 8 р.
Шерепенко Петро Михайлів,
на утриманні батьків,
21.06.33, 8 р., виснаження
Яковенко Андій Іванів,
коваль, 11.01.32, 21
туберкульоз
Яковенко Митрофан Іванів,
селянин, член с/г артілі,
05.07.33, 25 р., виснаження
Яценко Ганна Ловриянова,
одноосібниця, 01.04.32, 78
Яценко Михайло Дмитрів,
на утриманні батьків,
02.07.32, 1, від харчів
Яценко Олекса Тодосів,
на утриманні батьків,
06.03.32, 4
Яценко Панас Ол-дрів,
на утриманні батьків,

28.12.33, 5 р.

Яценко Аннаселянка, член с/г артілі,
20.03.33, 73 р., старість**Яценко Іван Ананів,**селянин, член с/г артілі,
14.07.33, 24 р., виснаження
Яценко Михайло Микитів,

на утриманні батьків,

05.06.33, 17 р., від опуху

Яценко Михайло Юхимів,

куркуль, 20.05.33, 70 р., старість

с. Кислівка

Засноване в XVII ст., назва села походить від назви місцевої річки. Вперше с.Кислівка і с.Буда згадуються в універсалі гетьмана І. Скоропадського 1709 року як володіння Києво-Софіївської метрополічної кафедри.

В 1928 році села Кислівка і Буда стали одними із перших сіл суцільної колективізації. В Кислівці організували артіль «Пролетар» на чолі з Халамейдою Кіндратом, в Буді – колгосп ім. 8 Березня на чолі з Пономаренко Улиною. В 1932 році кислівський колгосп був переіменований на ім. Сталіна. Перша артіль в Кислівці налічувала 9 сімей. Пізніше, коли господарства об'єдналися в колгоспи, головою став Пустовіт Д.М.

Запопадливе вигрібання восени та на початку зими 1932 року місцевими активістами усіх продовольчих запасів в рахунок державних поставок обернулось страшним лихом для селян. Якщо у 1932 році, також не зовсім благополучному для хліборобів Кислівки, померло 25 жителів села, то у 1933 році від голоду померло 129 мешканців Кислівки.

Не обійшла голодна смерть і село Буда, де передчасно згасли замордовані голодом 17 селян.

На місці масових поховань на кладовищі встановлено у 1995 році дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Кислівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1185, арк. 105-129; спр.1205, арк. 93-221).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Битлінська Марія,селянка, член с/г артілі,
29.07.22, 68, з старості**Білоус Ліда Яківна,**на утриманні батьків,
11.07.33, 4, істощеніє**Білоус Онопрей Титів,**селянин, член с/г артілі,
20.06.33, 20, з голоду**Бондаренко Володимир****Омелькович,**на утриманні батьків,
09.04.32, 3 роки, від простуди**Борисенко Афанасій Минів,**на утриманні батьків,
05.08.32, 1, від недостатності
належних харчів**Борисенко Віталій Минин,**селянин, член с/г артілі,
15.12.32, 70, від дифтерії**Борисенко Домка Прокопова,**селянин, член с/г артілі,
09.07.33, 41, істощеніє**Борисенко Касян Іхратів,**селянин, член с/г артілі,
09.07.33, 44, істощеніє**Борисенко Максим Платонів,**селянин, член с/г артілі,
30.06.33, 21, істощеніє**Борисенко Микола****Кіндратів,** селянин,
член с/г артілі,

05.07.33, 39, з голоду

Борисенко Одарка**Степанова,** селянка, член с/г
артілі, 22.12.33, 69, з старості**Борисенко Петро Семенів,**селянин, член с/г артілі,
18.05.33, від голоду,**Бутенко Володь Іванів,**на утриманні батьків,
23.06.33, 1, кір**Вербицький Ювхим Вакулів,**селянин, член с/г артілі,
30.06.33, 95, з старості**Вільхова Параска Степанова,**селянин, член с/г артілі,
02.12.33, 34, лихорадка**Ворона Сонька Григорова,**на утриманні батьків,
29.07.33, 4, істощеніє**Вороний Іван Григорів,**на утриманні батьків,
26.03.33, 4, виснаження**Вороний Іван Оверків,**на утриманні батьків,
10.07.33, 4, істощеніє**Вороний Микола Володів,**на утриманні батьків,
12.07.32, 1**Вороний Олександр Оверстів,**селянин, член с/г артілі,
23.03.33, 13, істощеніє**Гайдаєнко Володимир Василів,**

на утриманні батьків,

26.07.33, 8, істощеніє

Гайдаєнко Тетяна Сакова,

на утриманні батьків,

10.04.32, 2, від простуди

Гнатівський Володимир**Якович,** на утриманні батьків,

04.07.33, 6, з голоду

Гнатівський Володь Іванів,

на утриманні батьків,

22.06.33, 7, з голоду

Голубенко Василь Дмитрів,

на утриманні батьків,

виснаження

Голубенко Марина Василева,

селянин, член с/г артілі,

11.04.32, 70, від старості

Голубенко Ольга Никинорова,

на утриманні батьків,

28.07.33, 10, істощеніє

Горва Марія Ількова,

селянка, член с/г артілі,

05.07.33, 39, істощеніє

Горова Василина Федорова,

на утриманні батьків,

09.03.33, 9 міс, від простуди

Горова Домка**Ліксандрова,**

на утриманні батьків,

08.07.33, 4, істощеніє

Горова Марина Ількова,

селянин, член с/г артілі,

05.07.33, 35, істощеніє
Горова Марія Иськова,
 на утриманні батьків,
 02.04.33, 2, виснаження
Горовий Архип Павлів,
 селянин, член с/г артілі,
 27.04.33, недоїдання
Горовий Василь
Архипів, на утриманні батьків,
 25.03.33, 7 міс, виснаження
Горовий Гаврило,
 селянин, член с/г артілі,
 16.04.32, 69, від старості
Горовий Микола Єментів,
 на утриманні батьків,
 14.06.33, 8, з голоду
Горовий Пилип Кіндратів,
 селянин, член с/г артілі,
 18.05.33, 45, від голоду
Горовий Пилип Мехайлів,
 селянин, член с/г артілі,
 15.03.33, 46, порок серця
Граждан Федора Степанова,
 Селянка, на утриманні брата,
 26.02.33, 67, від старості
Граждан Василь Степанів,
 селянин, одноосібник,
 08.07.32, 58
Граждан Вірка Сергієва,
 на утриманні батьків,
 08.07.33, 8, істощеніє
Граждан Гапка Аськова,
 селянка, член с/г артілі,
 10.05.32, 66, від старості
Граждан Григор Іванів,
 селянин, член с/г артілі,
 28.06.33, 48, катар желудка
Граждан Іван Яків,
 на утриманні батьків,
 12.02.32, 6 днів, простуда
Граждан Катерина Прокопова,
 на утриманні батьків,
 16.12.32, 3, від дифтерії
Граждан Кость Іванів,
 селянин, член с/г артілі,
 20.06.33, 25, з голоду
Граждан Марія Василіва,
 селянка, член с/г артілі,
 09.07.33, 20, істощеніє
Граждан Марта Тимофієва,
 селянка, член с/г артілі,
 15.08.32, 29, від простуди
Граждан Олена Павлова,
 селянка, член с/г артілі,
 09.07.33, 51, істощеніє
Граждан Павло Михайлів,
 селянин, член с/г артілі,
 11.04.33, від старості

Граждан Петро,
 на утриманні батьків,
 07.08.32, 6 міс., від простуди
Граждан Полінарія Степова,
 на утриманні батьків,
 01.04.32, 36 днів, простуда
Граждан Текля Василева,
 селянка, член с/г артілі,
 28.07.33, 18, туберкульоз
Граждан Федор Володів,
 селянин, одноосібник,
 30.07.33, 58, з старості
Гречаник Григор Андрійв,
 селянин, член с/г артілі,
 25.07.33, 18, істощеніє
Гречаник Леонід Андрійв,
 на утриманні батьків,
 04.07.33, 13, з голоду
Гречаник Настя Павлова,
 селянка, одноосібниця,
 20.03.33, 39, від виснаження
Гречаник Олена Андрійова,
 селянка, член с/г артілі,
 12.07.33, 42, істощеніє
Гриманець Гапка Петрова,
 селянин, член с/г артілі,
 08.07.33, 4, істощеніє
Злочевський Микола Петрів,
 на утриманні батьків,
 10.05.33, недоїдання
Ковалевський Петро Яковів,
 на утриманні батьків, 2, простуда
Коваленко Катерина Сакова,
 селянка, 06.01.32, 50, простуда
Коваленко Марія Ониськова,
 селянка, член с/г артілі,
 01.07.33, 23, істощеніє
Ковальська Ольга Іванова,
 на утриманні батьків,
 7 міс., виснаження
Ковальський, селянин,
 член с/г артілі, недоїдання
Ковальський Іван,
 селянин, член с/г артілі,
 20.06.33, 32, виснаження
Коломий Яхрем Халовий,
 селянин, член с/г артілі,
 20.05.33, 46, від голоду
Коломієць Микола Ісаїв,
 на утриманні батьків,
 29.07.33, 2, простуда
Коломієць Мирон Ільків,
 селянин, член с/г артілі, 54,
 від старості лет
Коломієць Полікарп Іванів,
 селянин, член с/г артілі,
 29.11.33, 17, істощеніє
Коломієць Потап Юхимів,

селянин, член с/г артілі,
 09.07.33, 42, істощеніє
Коломієць Савка Ільків,
 селянин, член с/г артілі,
 23.08.33, 69, з старості
Курченко Дмитро Іванів,
 на утриманні батьків,
 26.05.32, 4 міс., від воспаленія
Курченко Марія Степанова,
 на утриманні батьків,
 28.10.33, 1, від припадку
Лісевич Грицько Михайлів,
 селянин, член с/г артілі,
 23.06.33, 35, з голоду
Лісевич Катерина
Михайлова,
 на утриманні батьків,
 11.06.33, 5, істощеніє
Лукашенко Іван Тарасів,
 на утриманні батьків,
 20.05.33, 2, від голоду
Лукашенко Терешко
Герасимів,
 селянин, член с/г артілі,
 06.07.33, 37, істощеніє
Маковецька Ніна Лазарова,
 на утриманні батьків,
 16.08.32, 2, від простуди
Маковецький Митрофан
Василів,
 селянин, член с/г артілі,
 28.06.33, 64, з старості
Мельніченко Александр
Кононів, селянин, член с/г артілі,
 30.06.33, 48, з голоду
Мельніченко Анастась
Ліксандрів,
 на утриманні батьків,
 08.07.33, 12, істощеніє
Мельніченко Ганна Іванова,
 на утриманні батьків,
 25.03.33, 9, істощеніє
Мельніченко Гапка Григорова,
 селянка, член с/г артілі,
 13.06.33, 38, з голоду
Мельніченко Домка Іванова,
 на утриманні батьків,
 27.04.33, 11, недоїдання
Мельніченко Іван Іванів,
 селянин, член с/г артілі,
 08.07.33, 43, істощеніє
Мельніченко Ліксандр Іванів,
 на утриманні батьків,
 04.05.33, 13, недоїдання
Мехайлівський Федір
Левковий,
 селянин, член с/г артілі,
 03.08.33, 34, істощеніє

Михальська Настя Микитова, селянка, член с/г артілі, 24.04.33, 34, від туберкульозу

Могилян Назар, селянин, член с/г артілі, 10.03.33, 87, від старості

Могилян Параска Оніфатова, селянка, одноосібниця, 15.07.33, 54, істощеніє

Могилян Федір Оніфатів, селянин, одноосібник, 04.07.33, 37, Істощеніє

Музиченко Микола Леонтійович, селянин, член с/г артілі, 11.06.33, 51, від старості

Нетребко Талимін Денисів, селянин, член с/г артілі, 27.04.33, недоїдання

Нидашківський Дмитро Іванів, селянин, член с/г артілі, 27.04.33, 44, недоїдання

Оківська Лисовета Михайлова, на утриманні батьків, 25.09.33, 2, сухоти

Оківський Александр Михайлів, на утриманні батьків, 25.08.33, 22 дні, малокровіє

Оківський Хросим Григорів, на утриманні батьків, 06.10.33, 13, каліцтво

Оргинич Грицько Іванів, селянин, член с/г артілі, 19.03.33, 68, від старості

Осадча Марія Іванова, на утриманні батьків, 22.06.33, 7, з голоду

Осадчий Іван Альтманів, селянин, член с/г артілі, 12.06.33, 50, істощеніє

Осадчий Параска Гришкова, селянка, член с/г артілі, 07.06.33, 39, істощеніє

Осадчий Петро Палимонів, селянин, член с/г артілі, 07.02.33, 26, від сухоти

Осадчий Пріська Іванова, на утриманні батьків, 20.05.33, 4, від голоду

Осадчий Прокіп Талимонів, селянин, член с/г артілі, 28.12.33, 38, з застуди

Пасечнюк Кость Іванів, на утриманні батьків, 08.07.33, 13, істощеніє

Пасечнюк Терешко Логвинів, на утриманні батьків, 20.06.33, 10, з голоду

Пасічнюк Галина Давидова,

селянка, одноосібниця, 24.06.33, 38, істощеніє

Пасічнюк Дмитро Данилів, на утриманні батьків, 18.05.33, 2, від голоду

Пасічнюк Іван, селянин, одноосібник, 18.04.33, 48

Пачура Павло Купріянів, селянин, член с/г артілі, 10.07.33, 20, істощеніє

Пильгун Махтод Юхимів, селянин, член с/г артілі, 09.06.33, 65, Істощеніє

Пильгун Одарка Іванова, селянка, член с/г артілі, 17.05.33, 62, від голоду

Пильгун Олена Килинова, селянка, член с/г артілі, 05.07.33, 65, з старості

Пономаренко Іван Санів, селянин, член с/г артілі, 18.05.33, 40, від голоду

Пономаренко Митро Іванів, на утриманні батьків, 19.06.33, 7, з голоду

Пономаренко Надежда Сергова, селянка, член с/г артілі, 23.06.33, 38, істощеніє

Посічнюк Микола Яхремів, на утриманні батьків, 27.04.33, 7, від паралічу

Потеряйко Антоніна Тихонова, на утриманні батьків, 06.02.33, 5, від застуди

Потеряйко Віра Тихонова, на утриманні батьків, 18.02.22, 3

Потеряйко Іван Кирилів, на утриманні батьків, 15.03.33, 3, від голоду

Потеряйко Настя Сергійова, селянка, член с/г артілі, 02.07.33, 28, з голоду

Потеряйко Оля Тихонова, на утриманні батьків, 18.05.33, 8, від голоду

Роспутня Параска Ювтухова, селянка, член с/г артілі, 02.02.33, 58, від старості

Скивовський Микита Андрійв, селянин, член с/г артілі, 30.06.33, 42, з голоду

Ткаченко Ганна Харитонова, на утриманні батьків, 15.07.33, 5, істощеніє

Ткаченко Іван Олександрів, селянин, член с/г артілі, 28.04.32, 54, від старості

Ткаченко Михайло Дементів, на утриманні батьків, 28.06.33, 3, з голоду

Ткаченко Мотря Адамова, селянка, одноосібниця, 18.06.33, 58, з старості

Ткаченко Олександра Нестерова, селянка, член с/г артілі, 01.03.33, 36, порок серця

Уманець Василь Давидів, на утриманні батьків, 19.05.32, 8 міс., від простуди

Уманець Гайка Степанова, на утриманні батьків, 15.05.32, 6 міс., від простуди

Уманець Грицько Гурин, на утриманні батьків, 20.06.33, 12, з голоду

Уманець Гурій Іванів, селянин, член с/г артілі, 03.03.33, 49, з голоду

Уманець Зінька Якова, селянка, член с/г артілі, 13.04.33, 69, від старості

Уманець Степан Самойлів, селянин, член с/г артілі, 28.02.33, 36, замерз

Уманець Христя Семенова, селянка, член с/г артілі, 15.08.32, 60, від простуди

Уманець Хроська Гришова, селянка, член с/г артілі, 05.07.33, 21, з голоду

Умацька Домка Гурова, на утриманні батьків, 27.04.33, 15, недоїдання

Умацький Філя Ільків, селянин, член с/г артілі, недоїдання

Фисак Марія Микитова, 03.06.33, істощеніє

Халамейда Яким Федорів, на утриманні батьків, 04.07.33, 13, з голоду

Чава Давид Остапів, селянин, на утриманні сина, 10.07.32, 95, від старості

Шараїєвський Панас, селянин, член с/г артілі, 11.06.33, 44, істощеніє

Шарієвська Палажка Савкова, селянка, член с/г артілі, 29.07.33, 42, з старості

Шерепенко Антоська,
селянка, член с/г артілі,
69, від туберкульзу
Шерепенко Захарко Іванів,
селянин, член с/г артілі,
30.03.33, 42, виснаження
Шерепенко Іван
Радіонів,
селянин, одноосібник,

28.06.33, 37, істощеніє
Шерепенко Опанас,
селянин, член с/г артілі,
11.03.33, 67, від старості
Шерепенко Опанас Назарів,
селянин, член с/г артілі,
12.04.33, 72, від старості
Шерепенко Павло Іванів,
селянин, член с/г артілі,

30.05.33, 38, від голоду
Шкарівська Любка Павлова,
на утриманні батьків,
15.07.32, 1 міс.
Ясиновий Грицько,
селянин, член с/г артілі
10.03.33, 78, від старості

с. Ківшовата

*с. Ківшовата, 24 березня 1930 року. На знімку напис:
«Демонстрація виробничих сил Ківшоватського колгоспу
ім. Леніна – 1-й день до виходу в поле Фот. Юровського.
м. Тараща.»*

даними, що дійшли до наших днів, померло 388 жителів. Причому якщо у січні-грудні 1932 року померло 104 мешканці, то у 1933 році – 284.

В центрі села у 1993 році споруджено меморіал пам'яті безневинно загиблим.

Мартиролог жителів с. Ківшовата – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1185, арк. 130-233; спр.1206, арк. 1-250; спр. 1207, арк. 1-34).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід заняття, дата смерті, вік і причина смерті.

Аптекар Ашота Шльомова,
на утриманні батьків,
13.05.33, 11, запалення мозгів
Архипенко Михайло Архипов,
селянин, член артілі,
14.02.33, 55, поганий харч
Барисенко Степан Панасів,
на утриманні батьків,
19.05.33, 4, алергія
Білий Федір Макарів,
селянин, член артілі,
13.03.32, 64,
старість, слабкість серця
Бойко Павло Антонів,
селянин, член артілі,
28.07.33, 20, виснаження
Бондаренко Кирило Василів,
селянин, член с/г артілі,

27.07.32, 33, від туберкульоза
Бондаренко Мина Гаврилов,
селянин, член артілі,
04.06.33, 37
Бондаренко Мина Данилов,
селянин, член артілі,
16.02.33, 58, туберкульоз
Борисенко Єпестінія
Семенова, селянин, член артілі,
08.04.33, 73, старість
Борисенко Іван Панасів,
на утриманні матері,
05.07.33, 7, виснаження
Борисенко Юхимиліна Мих.,
службовець РВК,
03.08.33, 42, виснаження
Буваненко Полікарп Радіонів,
03.06.33, 46, виснаження

Бугай Анна Данилова,
на утриманні матері,
10.06.33, 7, виснаження
Бугай Антоніна Данилова,
на утриманні матері,
10.06.33, 11, виснаження
Бугай Григор Сергієвич,
селянин, член артілі,
01.07.33, 19, виснаження
Бугай Нистрат,
селянин, одноосібник,
17.05.33, 80, старість
Бугай Параска Омелькова,
селянин, на утриманні сина,
07.01.32, 80
Бугай Ярина Данилова,
на утриманні матері,
15.06.33, 13, виснаження

За легендою село Ківшовата засноване в XIII ст. У XVIII ст. с. Ківшовата стало сотенним містечком, козаки якої брали участь у Полтавській битві 1709 року.

В 1922 р. в селі створено сільсько-господарські кооперативи: «Хвиля» (керівник І.А. Бучинський), «Комашня» (І.М. Івашина), «Рій», «Червоний хутір», «Роща». В 1926 році були створені лісомеліоративне та меліоративне товариства.

В 1929 р. почалась колективізація. Організувались колгоспи: ім. Шевченка, ім. Петровського, ТСОЗ. В лютому 1930 р. вони об'єднались в один – ім. Леніна. Очолив його Циганенко І.Л. В 1932 р. створена Ківшоватська МТС, що обслуговувала 25 колгоспів.

Під час штучно створеного голодомору у с. Ківшовата лише за офіційними

Бутенко Ганна Сазонова,

селянка, член артілі,
27.06.33, 20, інтосікація

Бутенко Павло Миколів,

на утриманні батьків,
07.07.33, 9, виснаження

Бутенко Тихон Миколів,

на утримання батьків,
03.07.33, 5, виснаження

Бутенко Христя Юркова,

селянка, член артілі,
15.06.33, 47, порок серця

Бутенко Яхрем Прокопів,

селянин, член с/г артілі,
07.06.32, 23

від сильного удару по голові

Вайцеховська Марія

Захаровна,

селянка, одноосібниця,
16.07.32, 45,

від поганого харчування

Вегеринський Павло

Хтодатович,

на утриманні батьків,

11.07.33, 4, виснаження

Вербицький Андрей Яковів,

на утриманні батьків,

20.07.33, 7, виснаження

Вербицький Яків Яковів,

на утриманні батьків,

16.07.33, 9, виснаження

Вербицький Яків Яковів,

селянин, член артілі,

19.07.33, 40, налив на носі

Веремієнко Катерина

Васильова,

на утриманні батька,

24.04.32, 3, від кохексії

Веремієнко Михайло

Хтодосів,

селянин, член артілі,

19.01.32, 20

Верешінська Олена Дмитр.,

селянка, член артілі,

14.07.33, 63, гангрена ноги

Вигирінська Ганна Федотова,

на утриманні батька,

18.07.33, 1, виснаження

Вигирінська Настя,

на утриманні батька,

05.10.33, 3 міс.

розстрій харчування

Виниченко Михайло Власів,

селянин, член артілі,

06.06.33, 54, виснаження

Виниченко Іван Тимохтеїв,

на утриманні батька,

04.10.32, 4 міс., від діслексії

Виниченко Роман Петров,

селянин, одноосібник,

04.04.33, 60, старість

Вітраченко Галя

Спиридонова,

на утриманні батька,

09.01.32, 1, воспаленіє легенів

Вітряченко Горпина

Федорова, селянка, член артілі,

07.04.33, 25, виснаження

Власенко Іван Григорович,

на утриманні батьків,

15.07.33, 11, виснаження

Власенко Мануїл Купріянов.,

селянин, член артілі, 27.06.33

виснаження

Войцехівський Олександр,

селянин, член артілі, 45

поганий харч

Галендзовський Володимир

Володів,

на утриманні батьків,

13.10.32, 2, від ентериту

Гивець Степан Микитів,

селянин, одноосібник,

17.03.33, 30, виснаження

Глобенко Антон Купріянів,

на утриманні батьків,

27.05.32, 2 міс., еклямсія

Глобенко Ганна Лазарова,

на утриманні батька,

14.03.32, 7 днів,

загальна слабкість

Глобенко Катерина Яковова,

селянин, член артілі,

05.07.33, 49, старість

Голобородько Амбросій

Корнієв,

селянин, член с/г артілі,

25.06.32, 33, виснаження

Голобородько Василь

Андреїв, селянин, одноосібник,

22.06.33, 3, виснаження

Голобородько Ганна Силова,

селянка, член с/г артілі,

21.07.33, 45, виснаження

Голобородько Ліда Амброс.,

на утриманні батька,

25.06.33, 4, виснаження

Голобородько Максим

Микитів,

селянин, член с/г артілі,

25.11.32, 45, запалення почек

Голобородько Марія

Герасимова

селянка, член с/г артілі,

09.07.32, 61, старість

Голобородько Мотра

Артемова,

селянка, член с/г артілі,

23.06.32, 60, незадовільного на-

їдання

Голобородько Мотря,

селянка, член с/г артілі,

10.09.33, 56, вада серця

Голобородько Паля,

на утриманні матері,

14.06.33, 4, виснаження

Голобородько Панас

Прокопів,

8 міс., інфлюенція

Голобородько Прокіп Тимоф.,

селянин, член артілі,

23.01.33, 48, кохексія

Граждан Корній Лазарів,

на утриманні батьків,

11.07.32, 14, з сепсісу

Граждан Самійло Михайлів,

селянин, член с/г артілі,

07.05.32, 56

Граждан Тетяна С.,

селянка, член артілі,

27.02.33, старчеське істощення

Григоренко Марія Трохимова,

селянка, на утриманні сина,

06.04.32, 90, старості

Григоренко Пилип Корнилов,

селянин, член артілі,

10.04.33, 36, виснаження

Григоренко Степан Пимонів,

9 міс., запалення легень

Гриценко Антон Хомів,

селянин, одноосібник,

23.05.33, 55, міокардія

Данченко Вера Гервасова,

на утриманні батька,

21.11.32, 14, від ревматизму

Діденко Тетяна Федорова,

на утриманні батьків,

08.06.33, 16, виснаження

Діденко Явдоха Мусійова,

селянка, член артілі,

02.06.33, 55, виснаження

Домбровська Антоніна

Михайлова, селянка, член

артілі, 18.06.33, 26, виснаження

Домбровська Оксана

Ониськова, селянка, член артілі,

27.03.33, 37, гастростер.

Домбровський Василь

Ониськів,

селянин, член артілі

04.04.33, 45, туберкульоз

Домбровський Іван Ониськ.,

селянин, член артілі,

21.06.33, 65, старість

Донченко Олександр Федорович, на утриманні батьків, 18.06.33, 7, виснаження
Донченко Варка Федотов., селянка, член артілі, 22.04.33, 80, старість
Донченко Григор Федорович, на утриманні батьків, 18.05.33, 9, виснаження
Донченко Лазор Степан., селянин, член артілі, 20.06.33, 25, виснаження
Донченко Оксана Аврамова, селянка, одноосібниця, 10.04.33, 50, істощеніє
Донченко Софія Федоров., на утриманні батьків, 18.06.33, 7, виснаження
Драган Антон Степанів, селянин, член с/г артілі, 03.07.32, 22, від поганого харчування
Ємець Петро Михайлов., на утриманні батьків, 20.07.33, 13, виснаження
Єременко Меланка, селянка, член артілі, 05.06.33, 56, виснаження
Житник Степан Герасимов., селянин, член артілі, 17.04.33, 55, виснаження
Задорожний Володимир Іванов, на утриманні батьків, 09.05.33, грип
Задорожний Митрофан Пилип., селянин, член артілі, 30.05.33, 27, запалення легенів
Задорожний Панас Дмитрів, селянин, одноосібник, 21.06.32, 55, недостатнє живлення
Задорожний Пилип Василів, селянин, член артілі, 07.05.33, 60, старість
Задорожній Григор Кузьмів, селянин, одноосібник, 29.02.32, 68, від старості
Задорожній Іван Митрофанів, на утриманні батьків, 25.05.33, 4, виснаження
Задорожній Семен Семенів, на утриманні батька, 31.03.32, 12, катар кишок
Задорожня Віра Митрофан., на утриманні батьків, 20.05.33, 3, виснаження

Задорожня Олена Іванова, селянка, член с/г артілі, 28.06.32, 56, від поганого харчування
Задорожня Явдоха, селянка, член с/г артілі, 25.06.33, 48, вада серця
Запорожан Михайло Кіндратів, селянин, член артілі, 17.03.33, 63, виснаження
Золотаревич Володь Кіндратів, 22.06.32, 16 днів, діспансії
Івашина Нестор, селянин, член с/г артілі, 25.09.32, 53, вада серця
Івашина Сак Акимовий, селянин, член с/г артілі, 24.07.32, 15, порок серця
Івашина Федір Антонович, селянин, одноосібник, 29.04.33, 63, старість
Івашина Харитина Петрова, селянин, член артілі, 15.06.33, старість
Іващенко Андрей Федоров, на утриманні батьків, 05.01.33, 7, гострий тиф
Іващенко Гапін Засим., селянин, член артілі, 26.02.33, 70, поганий харч
Іващенко Марфа Федорова, на утриманні батьків, 05.01.33, 1, кохексія
Іващенко Наталка Якова, на утриманні батька, 19.03.32, 12, туберкульоз
Ільніцький Павло Якимов, селянин, одноосібник, 29.05.33, 85, старість
Калініченко Григор Кондрат, селянин, одноосібник, 10.04.33, 50, виснаження
Камінська Марфа Васильова, селянка, член с/г артілі, 20.11.33, 34, пролік серцевої діяльності
Камінська Мокрина Васильова, селянка, член с/г радгоспу, 04.11.33, 34, параліч серця
Кириченко Параска Аріонова, селянка, член артілі, 26.03.33, 17, туберкульоз
Коваленко Артем Корній, селянин, одноосібник, 22.02.33, 50, поганий харч
Коваленко Палажка Артем., на утриманні брата,

08.08.33, 15, вада серця
Кодацький Прокіп Івановий, селянин, член артілі, 11.05.33, 55, параліч
Козаченко Григор Мокій, селянин, член артілі, 15.06.33, 15, виснаження
Козаченко Данило Микит., селянин, член артілі, 16.07.33, 23, грип
Козаченко Оксана Мокііва, селянин, член артілі, 15.06.33, 48, виснаження
Копгаченко Остап Яковів, селянин, член артілі, 21.03.33, 53, виснаження
Корнієнко Микола Петрів, селянин, член артілі, 09.02.33, 22, порок серця
Костенко Микола Іванов, селянин, член артілі, 19.07.33, старість
Котапкова Соловія Симонова, селянка, член с/г артілі, 07.07.32, 60, порок серця
Кочуба Сергій Герасимов, селянин, член артілі, 05.04.33, 70, старість
Красносілко Оксана Яроф., селянин, член артілі, 12.08.33, 60, старість
Красносільська Ярина Мих., селянка, член артілі, 06.06.33, 60, старість
Красносільський Антон Андр., селянин, член артілі, 25.05.33, 60, Старість
Красносільський Іван Степанів, на утриманні батька, 03.10.32, 1, від катару желудка
Красносільський Марко Іванів, селянин, член с/г артілі, 25.06.32, 68, від поганого харчування
Красносільський Петро Марків, 13.07.32, 60, порок серця
Красносільський Семен Ордій., селянин, член с/г артілі, 04.11.33, 43, водянка всього тіла
Кривонос Артем Панасов., селянин, член с/г артілі, 21.07.33, 40, виснаження
Кривонос Іван Артемов., на утриманні батька

21.07.33,2, виснаження
Кривонос Конон Прокопів,
 селянин, член с/г артілі,
 17.04.32, 69, старість
Кривонос Марія Апанасова,
 селянка, на утриманні сина,
 02.05.33, 80, старість
Крикуненко Ярохтей Лаврів,
 селянин, член артілі, 31.05.33,
 47, туберкульоз
Кузьменко Василина Юхимо-
ва, селянин, член с/г артілі, 58
 від поганого харчування
Кузьменко Ганна Яковова,
 селянка, член с/г артілі,
 22.06.32, 55,
 від поганого харчування
Кулик Василь Денисов,
 селянин, член артілі,
 15.04.33, 33, виснаження
Купрієнко Христя,
 селянин, член артілі,
 09.06.33, 62, старість
Кухаренко Анна,
 селянка, член с/г артілі,
 01.11.33, 75, старість
Лазебна Надія Дем.,
 на утриманні батьків,
 01.08.33, 6, виснаження
Лазебна Ольга Дем.,
 на утриманні батьків,
 21.08.33, 13, менінгіт
Лауданський Олександр
Михайлів,
 селянин, член радгоспу,
 22.04.33, 37, виснаження
Лесик Іван Семенів,
 селянин, член артілі,
 15.05.33, 24, туберкульоз
Лесик Яків Максим.,
 селянин, член артілі,
 25.06.33, 75, старість
Ліснівська Сура Рахвулова,
 селянка, на утриманні брата,
 18.03.32, по старості
Лісовенко Анифат Юрків,
 селянин, член артілі,
 05.07.33, 50, виснаження
Люлька Пилип Митрофанів,
 селянин, член с/г артілі,
 20.07.33, 23, рак рот. порости
Макітренко Мотра Павлова,
 селянка, одноосібник
 16.03.33, 57, погане харч.
Маковецька Катерина
Степанова,
 селянин, член с/г атрілі,
 23.03.32, 47, розрив шлунку

Маковецька Марія Якова,
 на утриманні батьків,
 27.12.33, 9, запалення легенів
Маковецька Настя Ананьова,
 селянин, член артілі,
 16.06.33, 12, виснаження
Маковецька Олена
Каленикова,
 селянка, член артілі,
 19.06.33,29, виснаження
Маковецька Санька Ананьова,
 селянка, член артілі,
 16.06.33, 7,
 виснаження
Маковецький Олександр
Яков., селянин, член артілі,
 17.07.33, 19, виснаження
Маковецький Анань К.,
 селянин, член артілі,
 14.06.33, 43 виснаження
Маковецький Андрей Ананів,
 на утриманні батьків, 16.06.33, 2
 виснаження
Маковецький Андрей Левків,
 селянин, член артілі,
 06.04.33, 60, старість
Маковецький Василь Ананів,
 на утриманні батьків,
 15.06.33, 4, виснаження
Маковецький Петро,
 селянин, член артілі,
 03.06.33, 24, невідомо
Маковецький Степан Яковів,
 селянин, член артілі, 13.06.33, 20
 виснаження
Максименко Катерина Ав-
рам., на утриманні батьків,
 28.05.33, 10 дн., виснаження
Максимець Панас Степанів,
 селянин, одноосібник,
 08.06.33, 60, виснаження
Малляр Ицько Йонович,
 селянин, вировочник,
 05.11.32, 74, порок серця
Мандрика Павло Павлов,
 селянин, член артілі,
 24.07.33,25,виснаження
Манжос Полікарп Арсенів,
 на утриманні батька,
 07.08.32, 1 міс.
 від поганого харчування
Маренець Марія,
 селянка, на утриманні сина,
 31.01.33, 75, старість
Марченко Вакула,
 селянин, член с/г артілі,
 30.06.32, 55,
 від поганого харчування

Машковський Захарко
Андреїв,
 селянин, член с/г артілі,
 09.05.32, 60,
 порок серця
Мездрук Андроник Степанів,
 селянин, одноосібник,
 14.02.33, 53
 від поганого харчу
Мезерна Оляна Влад.,
 селянин, член с/г артілі,
 10.06.32, 47
 недоїдання
Мишоловка Савка Констан.,
 селянин, член радгоспу,
 22.04.33, 23
 туберкульоз
Моринець Остап Семенів,
 селянин, член с/г артілі,
 11.01.32, 63
 старість
Муха Василина Соломоєва,
 на утриманні матері,
 13.07.32, 6
 від поганого харчування
Муха Григор Мусіїв,
 селянин, член с/г артілі
 26.06.32, 42
 запалення нирок
Муха Іван Григорів,
 на утриманні матері
 05.07.33, 15, виснаження
Муха Настя Григорова,
 на утриманні матері,
 05.07.33,7, виснаження
Муха Олександра Степанова,
 селянка, одноосібник,
 22.05.33, 35
 виснаження
Мухава Марія Карпова,
 селянин, член с/г артілі,
 14.09.32, 30
 від порока серця
Мухова Марія Тарасова,
 селянин, член с/г артілі,
 12.06.32, 50, недоїдання
Нагірний Іван Савків,
 селянин, одноосібник,
 21.04.33, 19, виснаження
Недашківська Вера Петрова,
 на утриманні батьків,
 20.07.33, 5, виснаження
Недашківська Ониська
Ількова,
 селянка, член артілі,
 15.05.33, 60, старість
Недужа Анна Захарков,
 на утриманні батьків,

01.08.33, 8, виснаження
Недужа Катерина,
 на утриманні батьків,
 18.06.33, 4, виснаження
Недужа Катерина,
 селянин, член артілі
 15.08.33, 75, старість
Недужа Надія Йосипова,
 на утриманні батька
 24.07.32, 7 міс., від прониісся
Недужа Надя Захарков,
 на утриманні батьків,
 01.08.33, 9, виснаження
Недужа Олена Трохимова,
 селянка, на утриманні сина,
 12.01.32, 48, водянка
Недужа Ольга Самілова,
 селянин, член артілі,
 16.03.33, 21, туберкульоз
Недужа Палажка Архип.,
 селянин, член артілі,
 01.09.33, 36, невідома
Недужий Василь Григорович,
 на утриманні батьків,
 12.07.33, 16, недокрів'я
Недужий Іван Григор.,
 на утриманні батьків,
 12.07.33, 2 м., грип
Недужий Левантій Макс.,
 селянин, член артілі,
 06.04.33, 48, виснаження
Недужий Михайло Гнатовий,
 на утриманні батька,
 26.01.32, 5
Недужий Панас Федорів,
 на утриманні батька,
 27.07.32, 8
Недужий Петро Григорович,
 на утриманні батьків,
 19.06.33, 6, виснаження
Недужий Пилип Володів,
 на утриманні батьків,
 12.04.33, 2м.,
 запалення легенів
Недужий Семен Федорів,
 селянин, член артілі,
 22.02.33, 18, запалення лег.
Недужий Степан Денисів,
 селянин, член артілі,
 23.05.33, 38, виснаження
Недужий Яків Семенов,
 на утриманні батька,
 18.07.32, 1, від антерита
Недужній Грицько Артемів,
 селянин, одноосібник,
 10.09.32, 58
Несміх Петро Антонів,
 на утриманні матері,

10.11.33, 5, мінінгіт
Несьміх Григор Якимович,
 селянин, член артілі,
 25.05.33, 53
Несьміх Махтод Григоров,
 селянин, член артілі,
 20.06.33, 44, зараження крові
Оверченко Кіндрат Трохимів,
 селянин, член артілі,
 23.07.33, 59, виснаження
Оверченко Настя Т.,
 селянка, член артілі,
 09.07.33, 60, виснаження
Омельченко Васька Григорович,
 селянин, на утриманні сина,
 08.09.33, 88, старість
Омельченко Кузьма Іванів,
 селянин, член с/г артілі,
 04.04.32, 72, старість
Омельченко Марта Яковова,
 селянка, на утриманні чоловіка,
 19.04.32, 69, старість
Омельченко Яків Іванів,
 на утриманні матері, 25.10.32, 1
 міс., від родової недоношеності
Оришеч Варка Миронова,
 селянка, член с/г артілі,
 11.07.32, 70, від старості
Оришеч Ганна Іванова,
 на утриманні батьків, 4 міс.,
 діспансія
Оришеч Марія Іванова,
 на утриманні батьків,
 27.03.33, 8, виснаження
Оришич Микола Самсонів,
 на утриманні батька,
 07.05.32, 9, від кохексії
Орчинський Юзько Петрів,
 селянин, член артілі,
 24.04.33, 45, запалення легенів
Очківський Михайло Купріянов,
 селянин, член артілі
 28.03.33, виснаження
Патеренко Герман Миколів,
 02.07.33, 52, виснаження
Патеринко Олександр Іванович,
 селянин, член артілі,
 18.04.33, 20, запалення легенів
Патеряйко Максим Івановий,
 селянин, одноосібник,
 08.08.32, 39,
 від поганого харчування
Патеряйко Юхимина Борисова,
 селянка, одноосібниця

21.07.32, 24,
 від поганого харчування
Петергуп Петро Івановий,
 на утриманні батьків,
 18.04.33, 1,5, виснаження
Пильгун Алан Миколів,
 селянин, одноосібник,
 07.07.32, 38, від інфекції
Пильгун Василь Ананів,
 на утриманні батьків,
 24.06.33, 8, виснаження
Пильгун Василь Терешків,
 селянин, член артілі,
 05.07.33, виснаження
Пильгун Віктор Іванів,
 на утриманні батька,
 29.07.32, 9 міс., від кохексії
Пильгун Віктор Павлів,
 селянин, член с/г артілі,
 22.04.32, 28,
 від слабого здоров'я
Пильгун Володимир Василів,
 на утриманні батька,
 20.05.32, 4 міс.,
 запалення легень
Пильгун Гриша Івановий,
 на утриманні батьків,
 10.07.33, 8, виснаження
Пильгун Іван Ананів,
 на утриманні батьків,
 11.06.32, 6, недоїдання
Пильгун Іван Панасов,
 селянин, член артілі,
 05.04.33, 40, виснаження
Пильгун Іван Петрович,
 на утриманні батьків,
 18.06.33, 8, виснаження
Пильгун Кирило Василів,
 селянин, одноосібник,
 13.06.33, 19, виснаження
Пильгун Кость Василів,
 на утриманні матері,
 01.05.33, 14, виснаження
Пильгун Марія Герман,
 селянин, член артілі,
 29.01.33, 28, плеврит,
 порок серця
Пильгун Микита Максимів
 селянин, член с/г артілі,
 17.09.32, 52, вада серця
Пильгун Михайло Семенів,
 селянин, член с/г артілі,
 21.03.32, 71, недоїдання
Пильгун Мотра Іванова,
 на утриманні батьків,
 02.06.33, 73, виснаження
Пильгун Нестор Силем.,
 селянин, член артілі,

05.09.33, 45, виснаження
Пильгун Ольга Ананова,
 на утриманні батьків,
 07.06.32, 4, недоїдання
Пильгун Секлета Василь,
 селянин, член артілі,
 15.05.33, 45, запалення лег.
Пильгун Талемін Антонів,
 на утриманні батька,
 02.07.32, 2,
 від поганого харчування
Пильгун Федора Іванова,
 селянин, одноосібник,
 17.06.33, 48, виснаження
Пильгун Химка Семенко,
 селянка, член артілі,
 05.04.33, 60, старість
Пильгун Яків Гаврилов,
 на утриманні батьків,
 18.06.33, 7, виснаження
Пильгун Яків Климів,
 селянин, член с/г артілі,
 28.07.32, 43, виснаження
Пискун Гарасим Микитов,
 селянин, член артілі,
 09.09.33, 43, вада серця
Пискун Олена Герасимова,
 селянка, член артілі,
 20.05.33, 17, грип
Пожарницький Павло,
 селянин, член с/г артілі,
 24.10.33, 17, вада серця,
 малярія
Помазан Ілько Павлів,
 на утриманні батьків,
 24.03.33, 8 міс.,
 запалення легенів
Помазан Левко Архипів,
 селянин, член артілі,
 25.11.33, 56, старість
Помазан Микола Іванов,
 на утриманні батьків,
 23.06.33, 3, менінгіт
Помазан Федора Гнатова,
 селянин, член артілі,
 15.03.33, 33, порок серця
Помазан Юра Луків,
 на утриманні батька,
 20.09.32, 1 міс.
Помазан Юрко Талимонів,
 селянин, член артілі,
 31.07.33, 70, старість
Поправка Грицько,
 селянин, одноосібник,
 08.03.32, 45
Потеряйко Борис Василів,
 селянин, член артілі,
 12.06.33, 68, старість

Потеряйко Григор Сафронів,
 на утриманні батька,
 20.07.33, 2, виснаження
Потеряйко Данило Іванов,
 на утриманні батьків,
 12.06.33, 12, виснаження
Потеряйко Митро Сафронів,
 на утриманні батька,
 20.07.33, 14, виснаження
Потеряйко Мотря Борисова,
 селянка, член с/г артілі
 10.06.33, 33, вада серця
Потеряйко Прокіп Ільків,
 селянин, одноосібник,
 28.07.32, 70, від старості
Потеряйко Прокіп Меркурів,
 селянин, одноосібник,
 04.03.32, 75, від старості
Потеряйко Сафрон Прохорів,
 селянин, член с/г артілі,
 20.07.33, 46, виснаження
Поштаренко Кость Василів,
 селянин, член с/г артілі,
 16.07.32, 65,
 незадовільне живлення
Прибура Антин Микитів,
 селянин, член артілі,
 25.01.33, 36, кохексія
Прибура Варка Василева,
 селянин, член артілі,
 21.07.33, старість
Прибура Ганна Тимохтейова,
 на утриманні батька,
 01.11.32, 10 міс.
 запалення нирок
Прибура Іван Захарів,
 на утриманні батька,
 20.04.32, 4 міс., від ентерита
Прибура Михайло Яковлев,
 селянин, член с/г артілі,
 10.09.33, 43, виразки кишок
Прибура Настя Миколава,
 на утриманні батька,
 11.11.32, 1, від проносу
Прибура Поля Михайлов,
 на утриманні матері,
 01.09.33, 2, виснаження
Прибура Тимохтей Адамів,
 селянин, член артілі,
 10.05.33, 28, виснаження
Прибура Тодось Михайлов,
 на утриманні батька,
 02.08.33, 7, виснаження
**Прибура Харитина
 Тимофійова**,
 на утриманні батьків,
 13.01.32, 4
Прикотило Ганна Іванова,

селянин, член артілі,
 05.07.33, 43, виснаження
Прохоренко Вакула Архипів,
 селянин, член с/г артілі
 20.04.32, 55, від кохексії
Прохоренко Мотря Іванова,
 селянка, член артілі,
 15.06.33, 60, старість
Пятецька Івга Олексова,
 на утриманні матері,
 30.06.32, 16, від грипу
Пятецька Катерина Йосипова,
 на утриманні батька,
 11.05.32, 4
Пятецька Килина Омелькова,
 на утриманні батьків,
 01.06.33, 15, виснаження
Пятецька Марія Омелькова,
 на утриманні батьків,
 02.07.33, 6, виснаження
Пятецька Христя Омелькова,
 селянин, член артілі,
 02.07.33, 23, виснаження
Пятецький Василь Іванів,
 селянин, член с/г артілі,
 11.05.32, 74
Пятецький Василь Степанів,
 на утриманні батька,
 31.07.32, Від ентерита
Пятецький Григор Олексов,
 селянин, член артілі,
 13.01.33, 53, кохексії
**Пятецький Омелько
 Володимирів**, селянин, член
 артілі,
 01.06.33, 50, виснаження
Рибалка Йосип Левкович,
 селянин, член артілі,
 29.03.33, 34
 виснаження
Рибалко Рашко І.,
 селянин, член артілі,
 10.07.33, 60, ост.серця
Руденко Семен Мих.,
 селянин, член артілі,
 07.04.33, 38, виснаження
Сабовенко Федір Іванович,
 селянин, член артілі,
 19.03.33, 52, виснаження
Самілик Левантин Лук'янів,
 робітник, обналічник,
 10.07.33, виснаження
Самілик Яким Артемів,
 селянин, член артілі
 25.06.33, 55, виснаження
**Сергієнко Килина
 Олександрова**,
 селянка, член с/г артілі,

23.11.33, 27, епілепсія
Сергієнко Лука Хомів, селянин, член артілі,
 02.07.33, 25, виснаження
Сергієнко Ніна Лукова, на утриманні батька,
 31.03.32, 14 днів слаборозроджена
Сергієнко Олександр Матвійович, селянин, член артілі,
 17.05.33, 66, старість
Сергієнко Степан Матвійів, селянин, член с/г артілі,
 14.12.33, 50, виснаження
Сергієнко Тетяна Федорова, селянка, член с/г артілі,
 12.12.33, 45, виснаження
Сергієць Секла Романова, селянин, член артілі,
 15.03.33, 45, параліч
Серієнко Фома Хтодосів, селянин, член артілі,
 06.06.33, 65, старість
Скальський Дорофей Миколовий,
 21.03.33, 36, виснаження
Скибінський Іван Федорів, селянин, член с/г артілі,
 03.06.32, 60, недостатчі харчів
Сліпченко Павло Яковів, селянин, одноосібник,
 14.03.33, 50, виснаження
Слюсаренко Стритон Іванів, селянин, член с/г артілі,
 23.05.32, 46, недоїдання
Слюсаренко Федор, селянин, одноосібник,
 20.01.33, 70, кохексія
Степаненко Володимир Семенович, на утриманні батька,
 13.12.32, 2, запалення легків
Степаненко Катерина Йосипова, селянка, член с/г артілі,
 17.09.32, 65, від старості
Степаненко Надежда, на утриманні батьків,
 10.06.33, 4, грип
Степаненко Терешко Тимохтів, селянин, одноосібник, 26.04.33, 70, старість
Степанченко Галя Леонтієва, на утриманні батьків,
 24.06.33, 15, виснаження
Степанченко Іван Леонтієв,

на утриманні батьків,
 23.06.33, 9, виснаження
Степанченко Радіон Леонтієв, на утриманні батьків,
 24.06.33, 7, виснаження
Степенко Андрій Яковів, на утриманні батьків,
 01.06.32, 10 міс., запал. легень
Степенко Василь П., селянин, член артілі,
 10.7.33, 21, виснаження
Степенко Галина Кузьмова, селянка, член с/г артілі,
 13.12.33, 34, черевний тиф
Степенко Григорій Прокопов, селянин, член артілі,
 17.05.33, 60, порок серця
Степенко Никипор Іванов, селянин, член артілі,
 16.05.33, 57, виснаження
Степенко Петро Дорошів, селянка, член артілі,
 20.05.33, 3, виснаження
Степченкова Ольга Іванова, селянин, член артілі,
 28.02.33, поганий харч
Стеценко Пимон Петрович, селянин, одноосібник,
Терновий Олекса Юхимовий, селянин, член артілі,
 26.06.33, 73, старість
Ткаченко Володя Григорів, на утриманні батьків,
 02.03.33, 1, грип
Ткаченко Іван Федоровий, на утриманні батьків,
 09.07.33, виснаження
Ткаченко Панас Григорів, на утриманні батьків,
 26.05.33, 4, виснаження
Токар Зінко Костів, на утриманні батьків,
 11.06.33, 5, виснаження
Токар Іван Костів, на утриманні батьків,
 11.06.33, 8, виснаження
Токар Іван Радіонов., на утриманні батьків,
 27.04.33, 3, виснаження
Токар Іов Тарасовий, селянин, член артілі,
 18.06.33, 56, виснаження
Токар Кость Тимошів, селянин, одноосібник,
 23.06.33, 49, виснаження
Токар Панас Архипов., селянин, член артілі,
 20.07.33, 55, порок серця

Токар Ридіна Сергійова, селянин, член артілі,
 01.07.33, 26, виснаження
Туз Павло Власовий, селянин, член артілі,
 27.03.33, 36, виснаження
Туз Тихін Трохимів, селянин, одноосібник,
 01.05.33, 45, виснаження
Федоренко Антип, 26.06.33, виснаження
Федченко Лавро Оверків, селянин, член с/г артілі,
 12.06.32, 75, старість
Федченко Пріська Яковова, селянка, член с/г артілі,
 29.05.32, 58, від старості
Федченко Прокіп Іванів, селянин, член с/г артілі,
 08.06.32, 60
Федченко Терешко Львовий, селянин, член артілі,
 08.06.33, 46, міокардій
Федченко Харитон Сидоровий, селянин,
 член артілі, 06.06.33, 57, запалення легенів
Хоменко Марія Харитонівна, на утриманні матері,
 05.02.32, 5 міс. ускладнення після кору
Хоменко Маркіян Петрович, селянин, член артілі,
 01.06.33, 35, виснаження
Хоменко Мокрина Прохорова, селянин, член артілі,
 15.08.33, 61, виснаження
Хоменко Ольга Пилипова, на утриманні батьків,
 12.03.33, 1 міс., диспенсія
Хоменко Павло Петрів, селянин, член артілі,
 20.06.33, 27, виснаження
Хоменко Параска Андрєєва, селянин, член артілі,
 20.08.33, 70, старість
Хоменко Петро Павлів, на утриманні батьків
 20.06.33, 2, виснаження
Хоменко Пилип Іванов, селянин, член артілі,
 22.04.33, 36, запалення легенів
Хоменко Тетяна Луковина, селянин, член артілі,
 18.08.33, 20, виснаження
Хорошун Марина Олексова, селянка, одноосібник,
 13.04.33, 45, виснаження

Циган Наталка, селянка, одноосібниця, 18.06.33, 15, виснаження
Чернецька Софія Євгенійова, селянин, член артілі, 05.03.33, 53, істощение
Чечикова Марія Кирилова, 5, від поганого живлення
Чиж Лисовета М., селянин, член артілі, 15.06.33, 38, виснаження
Чикал Марія, селянин, член артілі, 25.07.33, виснаження
Чураков Василь Федотов, робітник, каменщик, 04.11.32, 25, параліч серця
Шапіро Бейшин Йонив, селянин, член артілі, 08.07.33, 57, виснаження
Шаповал Омелько Максимов, селянин, одноосібник, 03.07.33, 60, старість
Шевельський Петро Петрів, селянин, член артілі, 27.05.33, 65, старість
Шевченко Николай Іванов, на утриманні батьків 26.05.33, 13, грип
Шкарівська Домка Федосівна, селянка, одноосібниця, 28.09.32, 80
Шкарівський Андрей Михайлов, на утриманні батьків

15.05.33, 15, виснаження
Шкрєбієнко Ілько Никонів, селянин, одноосібник, 24.06.32, 70, старість
Шумський Гешко Арсенов, селянин, член артілі, 10.07.33, 4, виснаження
Яковина Анна, селянка, член артілі, 09.06.33, 42, міокардій
Яковина Василь Трохимів, селянин, член артілі, 27.05.33, 56, виснаження
Яковина Вілько Яковів, на утриманні батька, 23.09.32, 1 міс., від діслексії
Яковина Гнат, селянин, член с/г артілі, 25.11.33, 45, туберкульоз кісток
Яковина Григор Василів, селянин, член артілі, 08.05.33, 22, виснаження
Яковина Іван Василів, на утриманні батьків, 11.07.33, 14, виснаження
Яковина Марія Оліянова, на утриманні батьків, 28.04.33, 1, виснаження
Яковина Марфа Остапова, на утриманні батька, 10.11.33, 10, виснаження
Яковина Микола Опанасів, на утриманні батьків, 12 днів
Яковина Оліян Олексій, селянин, одноосібник,

23.04.33, 28, виснаження
Яковина Петро Прокопів, селянин, член артілі, 26.05.33, 22, виснаження
Яковина Пилип Андреїв, селянин, член артілі 31.08.33, 46, виснаження
Ясеновий Давид Йовів, селянин, член артілі, 29.06.33, 70, старість
Ясиновий Володя Артемів, на утриманні батьків, 03.07.33, 1,5, виснаження
Ясиновий Гаврило Давидів, селянин, член артілі, 02.07.33, 25, виснаження
Ясиновий Клим Іванів, селянин, член артілі, 13.07.33, 45, виснаження
Ясиновий Лантон Панасов., селянин, член артілі 26.04.33, 56, виснаження
Ясиновий Махтей Панасов., селянин, член артілі 20.07.33, 70, старість
Яценко Зося Мусійова, на утриманні батька, 07.08.32, 2, від поганого харчування
Яценко Іван Сергій, селянин, член с/г артілі, 15.03.32, 28, запалення легень

с. Косяківка

Вперше Косяківка згадується в історичних документах у 1765 р. Деякі вчені відносять заснування села до часів монголо-татарської навали (XIII ст.) Існує також твердження, що село засноване запорізькими козаками.

В 1926 році створюється товариство по спільному обробітку землі. Перший ТСОЗ назвали «Незаможник», головою якого став Сава Мельниченко.

Наприкінці 1929 – на початку 1930 років у селі розгортається масова колективізація. Проводили розкуркулювання, виганяли людей з хати цілими сім'ями, відправляли світ за очі, а все нажите добро йшло на торги. Пишуться доноси, продають один одного. В Косяківці було розкуркулено такі сім'ї: Мельниченка Мусія, Штулі Петра, Марчука Корнія, Марчука Сави, Лисого Кіндрата, Маслюк Івана, Демчук Івана, Демчук Петра, Поліщук Григорія та багато інших. Усупільнюється вся земля, інвентар, водяний млин, вітряки. Ідуть торги куркульським добром.

Новостворений колгосп «Перебудова» очолив голова колгоспу Муранівський В.Ф.

Проте й перші роки життя колективного господарства були не менш напруженими. Бракувало техніки і механізмів, досвіду в організації колективної праці, належного обліку та контролю праці, а головне – матеріальних стимулів для самих колгоспників у високих результататх своєї праці.

Хліб, вирощений у 1932 році, вивезли до зернини, але нереально високого плану не виконали. В селі під керівництвом представника з району Балацької П.С. організували актив для заготівлі хліба. Спочатку все повигрібали з колгоспних комор, потім взяли за селянські двори.

Після такого пограбування прийшов голод. Лише за офіційними документами, що збереглися, встановлено 81 прізвище померлих від голоду жителів сіл Косяківка та Антонівка. На місцях поховань (сільське кладовище) у 1990 році встановлено пам'ятний знак (стовп і дзвін).

Мартиролог жителів села Косяківка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1184 арк. 82-178; спр.1200, арк. 1-250; спр. 1201, арк. 1-250; 1202, арк.1-75).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Баштова Параска Кузьмова,
селянка, член колгоспу,
08.02.33, 60

Баштовий Петро Кир.,
селянин, член колгоспу,
27.02.33, 62

Бондаренко Варка Офанова,
на утриманні батьків,
12.03.33, 2

Бурківський Микола Василів,
на утриманні батьків,
03.03.33, 3

Бурківський Микола Костів,
на утриманні батьків,
12.07.32, 4 міс.

Гаврилук Варка М.,
селянка, член колгоспу,
12.01.33, 55

Гаврилук Петро Арехтів,
селянин член с/г артілі,
14.11.32, 20

Демчук Герасько Хомів
селянин, одноосібник
12.02.33, 70

Дзіціла Марія Миколова,
на утриманні батьків, 3.04.32, 7

Дзіціна Сергій Михайлів,
селянин, член колгоспу,
03.04.33, 22

Дідівська Ганна Фількова,
на утримання батьків,
13.08.32, 8

Дідківський Микола Фільк.,
на утриманні батька, 04.02.33, 6

Дідківський Микола Фільків,
на утриманні батька, 15.03.33, 6

Дідківський Саша Фільків,
на утриманні батьків,
15.09.32, 4 міс.

Доменівський Дмитро,
на утриманні батька,
06.02.33, 4

Дриціна Микола Фанів,
селянин, член с/г артілі,
3.04.32, 55, від голоду

Закреничний Петро,
селянин, член колгоспу,
22.02.33, 17

Зарамівська Явдоха,
одноосібник, 2.07.32, 52

Іванюк Варка Василева,
на утриманні батьків, 1.05.32, 7

Іщенко Василь Іванів,
селянин член с/г артілі,
20.05.32,60, зі старості

Іщенко Павліна Явдокимова,
на утриманні батьків, 22.09.32, 5

Іщенко Яків,
селянин, одноосібник,
07.04.33, 80

Кириченко Марія Юхимова,
на утриманні батьків,
15.08.32, 6 міс.

Кисіль Самсон Яковів,
селянин, член колгоспу,
28.03.33, 62

Коберник Петро А.,
селянин, член колгоспу,
04.02.33, 17

Костенко Марія Яковенко,
на утриманні батьків,
02.03.33, 6

Костенко Марія Яковова,
на утриманні батьків,
14.03.33, 6

Костенко Микола Сергійв,
на утриманні батьків, 04.01.32, 1

Лиса Ганна Михайлова,
на утриманні батьків,
19.02.33, 3

Лиса Параска Василева,
одноосібник, 50

Лисий Лука Тимошів,
одноосібник, 20.04.32, 56

Лясацький Семен Деметів,
всиновлений, 20.03.32, 80

Марчук Катерина Сакова,
селянка, член колгоспу,
03.03.33, 38

**Мельніченко Василь
Петрів,** селянин, член колгоспу,
10.03.33, 48

Мельніченко Давид Петрів,
селянин, член колгоспу,
08.02.33, 48

Мельніченко Дмитро Димидів,
селянин, член с/г артілі,
30.09.32, 63, вбито громом

Мельніченко Марія Климова,
селянин, на утриманні сина,
5.11.32, 62

**Мельніченко Марія
Логвинова,**
на утриманні батьків,

21.05.32, 4

**Мельніченко Степан
Філімонів,**

на утриманні батьків, 6 міс.

Ми роток Мотра Местрова,
селянин, член с/г артілі,
12.09.32, 60

**Мостовенко Прокіп
Микитів,**

селянин, член колгоспу,
02.04.33, 73

Мурічук Ганна Андрейова,
на утриманні батьків,
9.05.32,4

Неділька Дмитро Митрофанів,
одноосібник, 7.06.32, 18

Неділька Семен Митрофанів,
на утриманні батьків,
25.07.32, 14

Неділько Олександр Йв.,
селянин, член колгоспу,
08.02.33, 47

Орлюк Ганна Миколова,
селянка, член с/г артілі,
8.03.32, 30

Орлюк Надежда Петрова,
селянин, член с/г артілі,
4.08.32, 20

Орлюк Петро Іванів,
на утриманні батьків,
6.06.32, 6

Орлюк Петро Іванов,
на утриманні батьків,
09.02.33, 7

Орлюк Степан Павлів,
на утриманні батьків,
5.04.32, 5, запалення легенів

Орлюк Яків Кас'янів
на утриманні батьків,
25.01.32, 8, з простуди

Осадча Миланка Юхимова,
селянка, член колгоспу,
02.02.33, 60

Осадча Просина Фількова,
селянка, член колгоспу,
02.02.33, 74

Осадчий Микола Стратонів,
селянин, член колгоспу,
02.03.33, 17

Осадчий Оксень Стратонів,
на утриманні батька
15.03.33, 7

Перехрестенко Домка Зількова, на утриманні батьків, 12.07.32, 6, невідомо
Перехрестенко Зінько Михайлів, селянин, член колгоспу, 11.03.33, 47
Перехрестенко Оксана Зінькова, на утриманні батька, 11.03.33, 2
Поліщук Катерина Ларіонова, на утриманні батьків, 09.04.33, 4
Поліщук Марія, на утриманні батьків, 22.02.33, 2
Поліщук Настя Федорова, селянин, одноосібник, 02.03.33, 60
Прокопенко Петро Федорів, на утриманні батьків, 11.04.33, 2, сухоти
Прокопенко Степан Тимофій, селянин, член с/г артiлі, 29.10.32, 21, невідомо
Рівна Марія Іванова, на утриманні батьків,

15.02.33, 4
Родина Левро Олександрів, одноосібник, 10 04 32, 23 вбито
Рубан Микола Архипів, на утриманні батька, 07.02.33, 3
Рубан Яким Савків, селянин, одноосібник, 15.03.33, 38
Самбор Васька Павлова, селянка, член с/г артiлі, 29.05.32, 58 невідомо
Самбор Ліда Яковова, на утриманні батьків, 20.10.32, 2
Самбор Микола Тодосів, селянин, член колгоспу, 10.03.33, 16
Самбор Тодось Михайлів, селянин, член колгоспу 14.02.33, 65
Сліпенько Хима Іванова, селянка, член с/г артiлі, 28.05.32, 60
Сохни Іван Панасів, на утриманні батьків,

7.05.32, 4 місяці
Степенчук Санька Семенова, на утриманні батька, 14.03.33, 2
Степкичун Іван Ільків, селянин, член колгоспу, 17.02.33, 34
Усатюк Миколь Мойсеїв, селянин, член с/г артiлі 29.11.32, 19
Химорода Галина Федорова, на утриманні батька, 04.02.33, 2
Хмура Наташка Іванова, селянка, на утриманні брата, 05.03.32, 33
Штуля Іван Прокопів, селянин, на утриманні дітей, 25.11.32, 64
Ярмула Марина Савкова, селянка, член колгоспу, 25.02.33, 34
Ясінський Микола Іванів, на утриманні батьків, 17.02.33, 3

с. Крива

Рік створення колгоспу – 1932. Кількість розкуркулених – 9 сімей.

Активними виконавцями політики колективізації, розкуркулювання, а потім і організації голодомору були сільські активісти Коломієць В.І. – голова колгоспу, комсомольці: Ковалевська Одарка, Дударець Ганна, Донченко Микола.

Лише за офіційними даними, що дійшли до сьогодні, встановлено 125 прізвищ замордованих голодом жителів с. Крива.

Мартиролог жителів села Крива – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1186, арк. 40-61; спр.1207, арк. 78-167).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Билінська Антоніна Федорова, на утриманні батьків, 31.05.33, 9, голод
Билінська Петро Федорів, на утриманні батьків, 31.05.33, 4, голод
Билінська Явдоха Федорова, на утриманні батьків, 31.05.33, 31, голод
Билінський Михайло Федорів, на утриманні батьків, 7.05.33, 8, голод
Буханевич Ганна Григорова, селянка, домогосподарка, 3.05.33, 30, голод

Буханевич Ївгина Фанасьова, на утриманні батьків, 24.04.33, 1, з голоду
Буханевич Олекса Фанасів, на утриманні батьків, 26.04.33, 6, з голоду
Громадська Настя, селянин, чл. колгоспу, 8.05.33, 57, голод
Громадський Макар Андрій, селянин, член колгоспу, 29.03.33, 56, з голоду
Громадський Ригор Тихонів, селянин, член колгоспу, 3.05.33, голод

Діденко Іван Іванів, селянин, член колгоспу, 8.05.33, 36, малярія
Діденко Катерина Іванова, на утриманні батьків, 24.03.33, 4, з голоду
Діденко Олександр Іванів, на утриманні батьків, 25.03.33, 6, з голоду
Донченко Потап Захарків, селянин, член колгоспу, 9.05.33, 50, голод
Закаблук Андронь Платонів, на утриманні батьків, 15.04.33, 9, з голоду
Закаблук Василь Платонів,

на утриманні батьків,
30.03.33, 6, з голоду
Закаблук Володь Федорів,
на утриманні батька,
9.08.32, 1р
Закаблук Іван Василів,
селянин, член колгоспу,
26.04.06, 25, голод
Закаблук Кость Івченів,
селянин, член с/г артілі,
14.10.32, 14
Закаблук Лізар Максимів,
селянин, член колгоспу,
25.03.33, 26
Закаблук Марцеська,
селянин, член колгоспу,
8.05.33, 60, голод
Закаблук Микола Петрів,
на утриманні батька,
5.08.32, 7, запалення мозгов
Закаблук Олекса Максимів,
селянин, член колгоспу,
1.05.33, 25, голод
Закаблук Олена Івченко,
на утриманні матері, 17.10.32, 12
Закаблук Текля Андреева,
селянин, член колгоспу,
1.05.33, 35, чорна болєзнь
Закаблук Тодора,
селянин, член колгоспу,
9.05.33, голод
Закаблук Фанаська Павлова,
селянка, член с/г артілі,
10.10.32, 50
Закаблуківський
Григор Павлів, одноосібник,
8.01.33, 71, заворот кишок
Защенко Гайка Івтухова,
домашній господар,
23.08.32, 42, малярія
Защенко Логвин Яртолів,
селянин, член колгоспу,
3.04.33, 33, з голоду
Защенко Микола Логвинів,
на утриманні батьків,
4.04.33, 1,5, з голоду
Защенко Меланка Микола,
на утриманні батьків,
23.05.33, 2, голод
Защенко Олександр Миколів,
на утриманні батьків,
18.05.33, 8, голод
Защенко Федоська
Логвинова,
на утриманні батьків,
1.05.33, 3, голод
Защенко Яків,
селянин, член колгоспу,

8.05.33, 68, голод
Карпенко Капелина,
селянка, член колгоспу,
3.05.33, 50, голод
Карпенко Микола Олександрів,
17.09.32, 8, малярія
Карпенко Настя Олексіва,
на утриманні батька,
31.08.32, 10, тиф
Карпенко Наташа Петрова,
селянка, член колгоспу,
3.11.33, 56
Карпенко Ніла Александрова,
на утриманні батька,
28.08.32, 6, малярія
Карпенко Олександр Олексій,
селянин, член с/г артілі,
31.08.32, 34, тиф
Карпенко Харитон Олексій,
на утриманні батька,
31.08.32, 4, малярія
Ковалевський Григорій
Петрів, селянин, член колгоспу
19.05.33, 20, голод
Коваленко Ганна Корнілова,
на утриманні сина, 27.10.32, 72
Коваленко Ганька
Харитонова, на утриманні
матері, 10.04.33, 1, голод
Ковтун Гриша Макарів,
селянин, член колгоспу,
18.04.33, 18, голод
Ковтун Ліда Ониськова,
на утриманні матері,
28.03.33, 4, з голоду
Ковтун Марина,
селянка, домогосподарка,
2.05.33, 49
Ковтун Олександр Степанів,
на утриманні батьків,
27.04.33, 1 міс.
Ковтун Павло Макарів,
селянин, член колгоспу,
27.04.33, 25, голод
Ковтун Роман Макарів,
селянин, член колгоспу,
20.04.33, 21, голод
Коломієць Ганна Ясонова,
селянка, член колгоспу,
19.04.33, 42, малярія
Коломієць Іван Яковів,
селянин, член колгоспу,
25.02.33, 48, малярія
Конотопенко Юхим Семенів,
селянин, член колгоспу
20.05.33, 41, голод
Костенко Василь Фанасів,
на утриманні батьків,

23.04.33, 9, з голоду
Костенко Іван Фанасів,
на утриманні батька,
17.12.32, 11
Костенко Килина Сергієва,
селянка, одноосібниця,
6.05.33, 21, голод
Костенко Лукаш Трихонів,
селянин, одноосібник,
10.04.33, 69, старість
Костенко Михайло Прохорів,
селянин, одноосібник, 1.10.32,
51, невідомо
Костенко Петро Костьов,
на утриманні батька,
05.08.32, 2 міс
Костенко Ригор Дмитрів,
селянин, член с/г артілі,
7.10.32, 22, малярія
Костяна Ганна Тимофієва,
селянка, одноосібниця,
14.04.33, 70, старість
Костяна Мар'яна Сергієва,
селянка, одноосібниця,
9.05.33, 32, голод
Костяний Кость Степанів,
селянин, одноосібник,
26.04.33, 48, голод
Краснюк Іван Ригорів,
селянин, хазяїн,
12.03.33, 78, старість
Краснюк Микола Федорів,
на утриманні матері,
3.05.33, 8, голод
Краснюк Федір Іванович,
селянин, член колгоспу,
15.04.33, 36, малярія
Кукса Марія Кондратова,
селянка, член колгоспу,
19.03.33, 33
Кукса Михайло Минів,
селянин, член колгоспу,
22.05.33, 22, голод
Линник Іван Володимирів,
селянин, член с/г артілі,
14.10.32, 37, туберкульоз
Лісовенко Гаврило Митроф.,
селянин, член колгоспу
2.05.33, 33, голод
Лісовенко Настя Прохорова,
селянка, одноосібниця,
24.04.33, 66, з голоду
Лісовенко Павло Василів,
селянин, одноосібниця,
24.04.33, 20, з голоду
Лісовенко Яків Іванів,
селянин, член колгоспу,
20.03.33, 60, старість

- Любченко Віктор Іванів**,
на утриманні батька,
5.08.32, 6 міс.
- Любченко Ганя Михайлова**,
на утриманні батьків,
20.04.33, 3, з голоду
- Любченко Михайло**,
селянин, член колгоспу,
22.05.33, голод
- Любченко Павло Михайлів**,
на утриманні батьків,
19.03.33, 5, з голоду
- Любченко Петро Михайлів**,
на утриманні батьків,
21.04.33, 7, з голоду
- Любченко Приська Сапронова**,
селянка, одноосібниця,
10.03.33, 39
- Любченко Фанась Михайлів**,
на утриманні батьків,
24.04.33, 9, з голоду
- Любченко Юхим Оксенів**,
селянин, член колгоспу,
2.05.33, 59, старість
- Матусевич Микола Онікентій**,
на утриманні батьків,
16.04.33, 10, з голоду
- Матусевич Ніна Онікентійова**,
на утриманні батьків,
23.03.33, 4
- Матусевич Онікентій Іванов**,
селянин, член колгоспу,
14.04.33, 47, з голоду
- Матусевич Федір Онікентів**,
селянин, член колгоспу,
9.05.33, 17, голод
- Матусевич Яків Онікентієвий**,
на утриманні батьків,
9.03.33, 6
- Мелник Володимир Ригор**,
селянин, одноосібник,
24.04.33, 80, старість
- Мокрицький Єва Ригорова**,
на утриманні батьків,
30.03.33, 1,5, з голоду
- Мокрицький Левко Іванів**,
селянин, член колгоспу,
11.04.33, 22
- Мокрицький Олекса Григорів**,
на утриманні батьків,
22.04.33, 7, з голоду
- Мокрицький Фалімон Захарків**,
селянин, член колгоспу,
25.03.33, 18, з голоду
- Олефір Антося Петрова**,
на утриманні батьків,
24.04.04, 1
- Олефір Василь Левків**,
на утриманні батьків,
25.04.33, 5, малярія
- Олефір Ганна Петрова**,
на утриманні матері,
26.05.33, 7, голод
- Олефір Левко Юхимів**,
селянин, одноосібник,
10.12.32, 24, малярія
- Олефір Микола Петрович**,
на утриманні матері,
8.05.33, 5, голод
- Олефір Павло Юхимів**,
селянин, член с/г артілі,
26.11.32, 34, малярія
- Олефір Петро Тихонов**,
селянин, член колгоспу,
26.03.33, 36
- Олефір Юхим Л.**,
селянин, член с/г артілі,
2.10.32, 69
- Олехфір Ганна Іванова**,
селянка, член колгоспу,
9.02.33, 34, малярія
- Редька Володимир Іванів**,
на утриманні батьків,
14.04.33, 9, голод
- Фещенко Меланка Гнатова**,
на утриманні батьків,
12.08.33, 8 міс., голод
- Фещенко Ніна Гнатова**,
на утриманні батьків,
12.08.33, 4, голод
- Чижевський Фелікс Василів**,
на утриманні батьків,
3.03.33, 3
- Шкатула Мусій**,
селянин, член колгоспу,
4.03.33, 70, старість
- Шкатула Мусій Овсїв**,
селянин, член колгоспу,
12.05.33, 38, голод
- Шкатула Санька Овсієва**,
селянин, член колгоспу,
2.04.33, 26, з голоду
- Шпира Володь Арсенювий**,
на утриманні батька,
22.08.32, 3, малярія
- Шпира Іван Борисів**,
селянин, член колгоспу,
3.05.33, 27, малярія

с. Круті Горби

Появу сучасних Крутих Горбів слід відносити до поч. XVIII ст.

Перші відомості про період формування колгоспу – 1929 р. Серед організаторів колгоспу були: Пономаренко А.О., Пустовіт Ісак, Модлінський Стасько. Головою колгоспу з 1930 р. і до війни був Фойда В.Й., 1903 р.н. У 1932 р. за невиконані хлібопоставки у державу він був на рік – до 1933 р. виключений з членів партії.

Найбагатшими в селі були сім'ї Березовського і Добровольського. Вони першими потрапили під розкуркулення. В інших людей також почали забирати і згонити в колгосп корови, коні, відбирали господарський реманент. Розкуркулювали не лише багатих господарів, а й середняків. Серед 14 розкуркулених родин були сім'ї Пильгунів, Шкільник Арихтея, Козерівського Івана, Кутового Степана, Кутового Тараса, Кутового Василя, Вишнівського Михея, Фойди Федора, Фойди Якіма, Фойди Янка, Чайки, Янковичі. Сім'я Кутового Степана у голодну пору 1932-1933 року померла. Розкуркулений Кутовий Лаврін виїхав із сім'єю в місто Таращу.

Восени і взимку сільські активісти в рахунок виконання нереально високого плану хлібозаготівель забирали в хатах все, що можна забрати. Найбільше ходив Тодось Баштовий на прізвисько Носулька з дружиною Мотрею. Селом ходила приказка: «Нема хліба й ні цибульки – все забрали до Носульки, а Носулька поїдає, до колгоспу поглядає.» Ще ходили Победінський Петро, Шкільник Мокрина, Белінський Йосип, Шостак Павло, Філоненко Іван, Заріцький Іван, Бурлака Йосип.

За період 1932-1933 років від голоду за офіційними даними померли 247 жителів села, в тому числі 111 дітей, а за неофіційними – більше 700 жителів.

Щоб хоч якось підтримати вимираюче село, навесні 1933 року була організована кухня, де у великому казані варили їжу і роздавали потроху тим, хто працював на просапці буряків.

У селі й досі з вдячністю згадують тих, хто допомагав вижити односельцям. Це Заріцький І.Т., Сліпченко Т.С., Осадчий Олександр.

У 1994 р. на місці масових поховань (сільське кладовище) встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів села Круті Горби – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1186 арк. 62-146; спр.1207, арк. 168-251; спр. 1208, арк. 1-82).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Баранівський Микола Саверків, на утриманні батьків, 11.08.33, 9, недоїдання
Баранівський Саверко Миколайович, слюсар радгоспу 9.08.33, 51, хворості
Батко Мохтодь Петрів, селянин, 27.06.32, 73
Баштова Ганна Левкова, селянка, член с/г артілі, 21.03.32, 64, від паралічу
Баштова Налька Петрова, на утриманні батька, 27.06.32, 1міс
Баштова Ніла Мохтейова, на утриманні батьків, 20.05.32, 1
Баштова Федора, селянка, член артілі, 16.06.33, 49, погане харчування
Баштовий Іван Іванович, на утрим., 4, шлункова хвороба
Баштовий Каленик, селянин, член артілі, 14.06.33, 54, погане харчування
Баштовий Михайло, селянин, член с/г артілі, 16.06.33, 24, недостатнє харчування
Баштова Лідка, селянка, член с/г артілі, 1.08.33, 30, недоїдання
Бойко Василь Остапів, селянин, член с/г артілі, 30.01.32, 55
Бойко Марія Павлівна, селянка, член с/г артілі, 16.06.33, 27, недостатнє харчування
Бойко Марія Харитонівна, на утриманні батьків, 20.08.33, 52, хворості
Бойко Михайло Йосипів, селянин, член с/г артілі, 30.07.32, 78, по старості
Бойко Мотря Опастівна, селянка, член с/г артілі, 24.08.33, 55, хворості
Бойко Харита Пр., селянка, член с/г артілі, 17.08.33, старість

Борхун Володимир Андреїв, на утриманні батьків, 26.06.32, 2, від нестачі харчів
Бурлака Василь Якович, на утриманні батьків, 13.06.33, 9, нестача харчування
Бурлака Галина Степанівна, на утриманні матері, 1.08.33, 1, недоїдання
Бурлака Льоня, на утриманні матері, 16.06.33, 2, шлункова хвороба
Бурлака Марія Григорівна, селянка, член с/г артілі, 21.10.33, 48, хворості
Бурлака Микола, селянин, член с/г артілі, червень 33р., 40, туберкульоз
Бурлака Микола Якович, на утриманні членів сім'ї, 5.06.33, 14, нестача харчування
Бурлака Фанась Якович, на утриманні батьків, 13.06.33, 5, нестача харчування
Бурлака Федора Наумівна, селянка, член артілі, 13.06.33, 45, погане харчування
Бурлака Ялина Степанівна, на утриманні батьків, 5.08.33, 3, недоїдання
Бурлака Ярина Титова, селянка, член с/г артілі, 10.11.32, 35, туберкульоз
Вдовиченко Гнат, на утриманні дочки, червень, 72, старість
Вдовиченко Іван Миколів, на утриманні батьків, 28.01.33, 1, простуда
Вдовиченко Марія Миколаївна, на утриманні матері, червень, 4, шлункова хвороба
Вдовиченко Марфа, селянка, член, с/г артілі, червень, 28, виснаження
Вдовиченко Анатолій Василів, на утриманні батьків, 6.05.33, від хворості
Вдовиченко Анатолій Григорів, на утриманні батьків, 10.04.33, 1, дитяча хворість

Вишнівська Марія Наумівна, на утриманні сина, 23.07.33, 85, від нестачі харчів
Вишнівська Ніна Саківна, на утриманні матері, червень, 33р., 7, виснаження
Вишнівський Григорій Артемович, на утриманні матері, червень, 7, шлункова хвороба
Вишнівський Іван Саків, на утриманні батьків, 3.06.33, 4, нестача харчування
Вишнівський Петро Артемович, на утриманні матері, червень, 7, виснаження
Вітківська Шура Савкова, на утриманні батьків, 28.04.33, 3, від слабості
Вітряченко Омела Семенова, селянка, член с/г артілі, 10.12.32, 35
Вітряченко Тихін Семенович, селянин, член с/г артілі, 6.08.33, 50, недоїдання
Вітряченко Філько Миколайович, на утриманні батьків 11.08.33, 6, погані харчі
Горбенко Володимир Романович, на утриманні батьків, 19.08.33, 6, недоїдання
Горбенко Марія Романівна, на утриманні батьків, 3.08.33, 8, недостатньо харчів
Горбенко Хронька Романівна, на утриманні батьків, 4.08.33, 4, недоїдання
Гуржин Григорій Семенів, на утриманні матері, червень, 13, виснаження
Гуржин Левко Семенів, на утриманні матері, червень, 12, виснаження
Гуржин Семен Тодосів, селянин член с/г артілі 27.03.32, 67, від отрави
Гуржин Федір Семенів, селянин, член с/г артілі, 25.03.32, 38

Дроздівська Марія Оліян.,
на утриманні батьків,
8.03.33, 14, простуда

Дроздівський Микола Іванів,
селянин, член с/г артілі,
13.05.32, 63

Завадовський Дмитро Андріянів,
на утриманні матері,
18.08.32, 12

Заводовська Марія Андріянова,
селянка, член с/г артілі,
25.05.32, 18,
від зараження крові

Загородній Іван Олександрович,
на утриманні матері,
червень, 8, від поносу

Загородній Роман Федорів,
селянин, 28.05.33, 64,
недостатнє харчування

Загородній Арсен Іванович,
на утриманні батьків,
26.08.33, 13, недоїдання

Загородній Василь Гельків,
селянин, член с/г артілі,
7.03.32, 80, По старості

Загородній Василь Ониськів,
селянин, член артілі,
4.06.33, 21,
нестача харчування

Загородній Герасим,
селянин, член с/г артілі,
червень, 65, старість

Загородній Леонід Іванів,
на утриманні батьків,
2.12.32, 5

Загородній Левко Дмитрів,
селянин, член с/г артілі,
19.08.32, 66, по старості

Загородній Олександр Германович,
селянин, член с/г артілі,
червень, 28

Загородній Онисько Артем,
селянин, одноосібник,
3.06.33, 49, шлункова хвороба

Загородній Роман,
селянин, член с/г артілі,
червень, 71, старість

Загородній Федір Трох.,
селянин, член артілі,
16.03.33, 30, погане харчування

Загородній Юрко Іванів,
на утриманні батьків,
1р 7міс.

Загородній Яків Федорів,
селянин, член с/г артілі,
17.05.32, 66

Загородня Ганна,
селянка, одноосібниця,
3.06.33, 44, нестача харчування

Загородня Ганна

Олександрівна,
на утриманні матері,
червень, 12, виснаження

Загородня Марія,
селянка, член с/г артілі,
червень, 36, виснаження

Загородня Марфа,
селянка, член с/г артілі,
16.06.33, 27,
недостатнє харчування

Загородня Ніна Оникіївна,
на утриманні батьків,
3.06.33, 7, нестача харчування

Загородня Олена Мусійова,
селянка, член с/г артілі,
28.06.32, 60, нестача харчів

Загородня Палажка,
селянка, член артілі,
14.06.33, 30, погане харчування

Загородня Тодоська,
селянка, член с/г артілі,
червень, 68, старість

Загородня Тодоська Демидова,
селянка, член артілі,
5.06.33, 60, нестача харчів

Загородня Харитина,
селянка, член с/г артілі,
червень, 70, старість

Загородня Ялисавета Трохи-мова,
селянка, член с/г артілі,
29.06.32, 23, нестача харчів

Задорожній Василь Омелянович,
на утриманні батьків,
16.06.33, 9, шлункова хвороба

Заріцький Талимін Доротів,
селянин, член с/г артілі,
10.09.32, 66, від лихорадки

Канчуківська Ганна,
на утриманні батьків,
16.06.33, 16,
недостатнє харчування

Канчуківський Володь,
на утриманні батьків,
червень, 3, шлункова хвороба

Капчуківська Настя Титова,
селянка, член с/г артілі,
6.08.32, 52, від стовбняку

Капчуківський Сергій Іванович,
селянин, член артілі,
1.06.33, 60, голод

Коваленко Антося Матвієва,
селянка, член артілі, 4.06.33, 23,
нестача харчування

Коваленко Ганна Григорова,
селянка, член артілі,
3.06.33, 26, нестача харчування

Коваленко Дмитро Григорович,
селянин, член артілі, 9.06.33, 28,
нестача харчування

Коваленко Іван Дентійовий,

селянин, член артілі, 4.06.33, 18,
нестача харчування

Коваленко Івга,
селянка, член с/г артілі,
червень, 53, старість

Коваленко Йосип,
селянин, член с/г артілі,
червень, 52, старість

Коваленко Одарка Григоровна,
на утриманні сестри,
червень, 12, виснаження

Коваленко Тодоська Григорова,
селянка, член с/г артілі,
27.02.32, 73, по старості

Козаченко Марія,
на утриманні дочки,
червень, 68, старість

Козаченко Микола Нечипорів,
селянин, член с/г артілі,
28.02.32, 21, туберкульоз

Козерівська Настя,
селянка, член с/г артілі,
червень, 60, старість

Козерівський Володимир Григоров,
на утриманні батьків,
22.05.32, 7

Козерівський Ілько Миколів,
селянин, член с/г артілі, 8.06.32

Козерівський Іван Миколайович,
на утриманні батьків,
11.08.33, 2, погані харчі

Козярівська Мотря Архипівна,
селянка, член артілі, 10.06.33,
40, нестача харчування

Козярівська Наташа Андрієва,
селянка, член артілі, 10.06.33,
30, нестача харчування

Козярівська Олександра,
на утриманні сина,
9.06.33, 69, від старості

Козярівський Андрей Іванович,
на утриманні сина,
8.06.33, 75, від старості

Козярівський Григор Карпович,
селянин, член артілі,
9.06.33, 42, шлункова хвороба

Козярівський Карпо Якович,
на утриманні сина,
8.06.33, 72, від старості

Козярівський Михайло Андре-їв,
селянин, член артілі
7.06.33, 36, нестача харчування

Кончуківський Володимир Михайлів,
на утриманні батьків,
18.08.33, 4 міс., хворості

Кояногуз Явдоха Миронова,
селянка, член с/г артілі
7.03.32, 50

Курінна Василина,
на утриманні матері, червень, 6,
недостатнє харчування
Курінний Григорій,
на утриманні батька,
червень, 4, виснаження
Курінний Іван,
на утриманні батька,
червень, 2, від поносу
Курінний Тарас Мар.,
селянин, член артілі,
14.06.33, 54, погане харчування
Курінний Тихін Іванів,
селянин, член артілі,
1.06.33, 27, від опуху
Кутова Катерина,
на утриманні батьків,
7.06.33, 6, недостача харчування
Кутова Катерина,
на утриманні батька, червень,
33р., 12, виснаження
Кутова Олександра,
селянка, одноосібниця,
12.06.33, 45, туберкульоз
Кутовий Василь Тар.,
селянин, одноосібник, 11.06.33,
50, недостача харчування
Кутовий Василь Тарасів,
селянин, одноосібник,
1.06.33, 43, недостача харчів
**Кутовий Григорій
Степанович**,
на утриманні батьків, червень,
33р. 14, шлункова хвороба
Кутовий Іван,
на утриманні батьків,
червень, 3, шлункова хвороба
Кутовий Іван Іванів,
на утриманні матері,
23.10.33. 1 міс., хворості
Кутовий Іван Лаврентійов,
селянин, член с/г артілі,
червень, 24, виснаження
Кутовий Іван Михайлів,
на утриманні батьків,
4.09.32, 7 міс., простуда
Кутовий Іван Степанів,
на утриманні батьків, 2 тижня
Кутовий Олександр Василів,
одноосібник,
10.03.32, 23, від сипного тифу
Кутовий Степан,
селянин, член с/г артілі,
червень 33р., 33, виснаження
**Кутовий Федір
Лаврентійович**,
селянин, член с/г артілі,
29.07.33, 27, недоїдання
Любчич Оксана Григорова,
селянка, член с/г артілі,
5.02.32, 80, невідомо
Модлінський Дем'ян,
селянин, член с/г артілі,
41, виснаження

Модлінський Іван Дем'янів,
на утриманні батька,
червень, 13, від поносу
Модлінський Михайло,
на утрим. батька, 9, від поносу
Модлінський Петро,
селянин, член с/г артілі,
65, старість
Модлінський Яків Антонів,
селянин, член с/г артілі,
12.03.32, 64, по старості
Моценко Семен Михайов,
селянин, член с/г артілі,
15.05.32
Омельяненко Ганна Тарасівна,
на утриманні батьків,
3.08.33, 6, недоїдання
Омельяненко Григор Ст.,
на утриманні брата,
13.06.33, 9, погане харчування
**Омельяненко Мар'яна
Микитина**,
член с/г артілі, 18.08.32, 37
туберкульоз
Онопрієнко Лідька Карелова,
на утриманні батьків,
10.09.32, 2
Онопрієнко Іван Якович,
на утриманні батьків,
6.06.33, 5, нестача харчування
Онопрієнко Микола Якович,
селянин, член артілі, 6.06.33, 16,
нестача харчування
Онопрієнко Павло Якович,
селянин, член артілі, 5.06.33, 20,
від опуху голови і тулуба
Орловський Микола Пилипів,
на утриманні матері,
27.06.32, 6, недостача харчів
Осадча Марія Пилипівна,
селянка, член артілі, 7.06.33, 17,
нестача харчування
**Осадча Надежда
Олександрова**,
на утриманні батьків, 1.10.32, 6,
від зараження крові
Осадча Настя Пилипова,
селянка, член артілі,
6.06.33, 46, нестача харчування
Осадча Софія,
на утриманні сина,
9.06.33, 70, шлункова хвороба
Осадча Тетяна Яковівна,
селянка, член с/г артілі,
4.12.33, 57, старість
Осадчий Дмитро Матвійович,
селянин, член артілі, 6.06.33, 54,
нестача харчування
Осадчий Михайло Павлів,
на утриманні батьків,
31.05.33, 5, недостача харчів
Осадчий Пилип Іванів,
селянин, член с/г артілі,
7.05.32, 51

**Паламаренко Василь
Захарів**,
на утриманні батьків, 19.08.32, 2
**Паламаренко Володимир
Захарів**,
на утриманні батьків, 9
недостача харчів
**Паламаренко Микола
Захарів**,
на утриманні батьків,
29.06.32, 6, недостача харчів
Паламаренко Христя,
селянка, член артілі,
3.06.33, 37, простуда
Пильгун Олександр Федорів,
на утриманні батьків,
5.08.32, 2, сухоти
Пильгун Оксана Гнатов
селянка, член артілі,
22.04.33, 56, голод
Поліщук Василь Данилів,
селянин, сім'я утр.
10.10.32, 66, по старості
Поліщук Василь Маркіянів,
на утриманні матері,
28.06.32, 10, від недостачі харчів
Поліщук Іван Маркіянів,
на утриманні матері, 28.06.32, 8,
від недостачі харчів
Поліщук Іван Титів,
на утриманні батьків,
6.10.32
Поліщук Маркіян Семенів,
селянин, член с/г артілі,
12.04.32, 48
Поліщук Петро Маркіянів,
на утриманні батька, 28.05.32, 1
Поліщук Петро Онисимович,
селянин, член с/г артілі,
1.08.33, 24, від недоїдання
Поліщук Степан Титів,
на утриманні батьків,
1.06.33, 17, тиф-сипняк
Поліщук Федот Маркіян,
селянин, член артілі,
15.02.33, 18, недостача харчів
Порхун Наташа Андреева,
на утриманні батьків,
25.04.33, 7, голод
Порхун Юрко Тодосійов,
на утриманні батьків,
15.06.33, 2, Кір
Пустовіт Адам Іванів,
на утриманні матері,
10.06.33, 5, шлункова хвороба
Пустовіт Володимир Павлів,
на утриманні батьків,
11.11.32, 8 міс, невідомо
Пустовіт Данило Артемійович,
селянин, член с/г артілі,
16.08.33, 21, недоїдання
Пустовіт Махтній Анатолів,
селянин, член с/г артілі,
31.05.32, 78, по старості

- Пустовіт Палажка**, селянка, член артілі, 16.06.33, 87, від старості
- Пустовіт Софія Харитонівна**, селянка, член с/г артілі, 1.09.33, 50, погані харчі
- Пустовіт Тодось Мохтеїв**, селянин, член с/г артілі, 30.12.32, 56, від простуди
- Пустовіт Тодоська Антонівна**, селянка, член с/г артілі, 26.08.33, 63, старість
- Росінський Стасько Григорів**, на утриманні батьків, 16.06.32, 1
- Саварська Палажка Ількова**, селянка, член артілі, 4.06.33, 52, нестача харчування
- Саварська Текля Остаповна**, селянка, член с/г артілі, 7.05.32, 56
- Саварський Ілько Остапів**, селянин, член с/г артілі, 28.05.32, 52
- Саварський Павло Гилярів**, селянин, член артілі, 3.06.33, 22, нестача харчування
- Саворська Явдоха Кузьмова**, селянка, член с/г артілі, 13.03.32, 90, по старості
- Садківський Петро Віталів**, селянин, член с/г артілі, 30.05.32, 71, по старості
- Сахненко Петро**, селянин, 29, погане харчування
- Северин Ганна Трохимівна**, на утриманні батьків, 25.08.33, 4, від кору
- Северин Любка**, на утриманні батьків, 23.08.33, 1, недоїдання
- Сулицька Харитя Тодосьова**, селянка, член с/г артілі, 8.05.32, 80, по старості
- Сулицький Андрій Климович**, селянин, член с/г артілі, 2.12.33, 72, старості
- Сухомлин Антіп Гаврилів**, одноосібник, 23.04.32, 50
- Сухомлин Наталка Степова**, на утриманні батька, 5.06.32, 5
- Сухомлин Олександр Петрів**, на утриманні батьків, 5.08.32, 3 міс.
- Сухомлин Флор Олександрів**, на утримання батьків, 6.10.32, 2 міс.
- Сухомлин Ярина Андріївна**, на утриманні батьків, 30.08.33, 7, хворості
- Сухомлин Григор Іванів**, на утриманні батьків, 11.06.33, 3, дизентерія
- Сухомлин Іван Антонів**, на утриманні матері, 1.06.33, 3, нестача харчів
- Сухомлин Іван Гнатович**, селянин, член артілі, 10.06.33, 26, нестача харчів
- Сухомлин Купрій Наумів**, селянин, член артілі, 14.06.33, 50, погане харчування
- Сухомлин Ліда Іванова**, на утриманні батьків, 11.06.33, 4, нестача харчів
- Сухомлин Оксана**, селянка, член артілі, 4.06.33, 35, нестача харчування
- Сухомлин Радіон Антонів**, на утриманні матері, 24.05.33, 6, простуда
- Сухомлин Юхим Іванів**, на утриманні батьків, 3.05.33, 6 міс., від хворості
- Сухомлин Яків Степанович**, на утриманні батьків, 3.08.33, 1, погані харчі
- Сушицький Григор Спиридонів**, на утриманні батьків, 8.06.33, 2, нестача харчування
- Сушицький Ілько Спиридонів**, на утриманні батьків, 7.06.33, 17, від опуху
- Сушицький Ілько Спиридонів**, на утриманні батьків, 7.06.33, 17, від опуху
- Сушицький Микола Спиридонів**, на утриманні батьків, 8.06.33, 4, шлункова хвороба
- Сушицький Семен Спиридонів**, на утриманні батьків, 7.06.33, 12, нестача харчування
- Сушицький Спиридон**, селянин, член артілі, 8.06.33, 48, нестача харчування
- Тархун Андрей Іванів**, селянин член с/г артілі 6.05.32, 50, від алкоголю
- Тархун Іван Яковів**, селянин, член с/г артілі, 5.05.32, 42
- Филоненко Нюся Федосіїова**, на утриманні батьків, 28.05.33, 1, від хворості
- Фойда Секлета Якимова**, селянка, член с/г артілі, 2.12.33, 62, старості
- Фойда Юрко Миколів**, на утриманні батьків, 4.06.33, 3, нестача харчування
- Форда Федора Василева**, селянка, член с/г артілі, 02.09.32, 59, зараження крові
- Форда Яким Талимонів**, селянин, член с/г артілі, 11.11.32, 63, від дезентерії
- Циндовська Тетяна Степанова**, селянка, одноосібниця, 7.03.33, 52, нестача харчів
- Шевеленко Ніна Іванова**, на утриманні батьків, 4.08.33, 1, хворості
- Шостак Петро Лук'янів**, селянин, член с/г артілі, 3.05.32, 63
- Шпильова Ганна Івсеева**, на утриманні батьків, 15.08.32, 9 міс, сухоти
- Шпильова Ганна Кирилова**, на утриманні батьків, 8.08.32, 7
- Шпильова Мариська Віталіївна**, селянка, член с/г артілі, 3.08.33, 60, старості
- Шпильова Марія Мохтейова**, на утриманні батьків, 17.08.32, 11 міс, від простуди
- Шпильова Фроська Євсеньова**, на утриманні батьків, 09.05.32, 6
- Шпильова Явдоха Степанова**, селянка, член с/г артілі, 10.08.32, 40, лихорадка
- Шпильова Ялисавета Кузьмова**, селянка, член с/г артілі, 12.08.32, 32
- Шпильова Ярина Михайлова**, на утриманні батька, 26.06.32, 52
- Шпильовий Іван Андрійович**, селянин, член с/г артілі, 17.08.33, 21, виснаження
- Шпильовий Кирило Гнатів**, селянин, член с/г артілі, 15.05.32, 52
- Шпильовий Кирило Кирилів**, на утриманні батьків, 9.06.32, 5
- Шпильовий Лавро Миколів**, селянин, член с/г артілі, 4.06.32, 49
- Шпильовий Микита Іванів**, селянин, член с/г артілі, 4.06.32, 68
- Шпильовий Микола Євсенів**, на утриманні батьків, 29.05.32, 7
- Шпильовий Микола Кирилів**, на утриманні батьків, 10.06.32, 10
- Шпильовий Михайло Кирилів**, на утриманні батьків, 26.05.32, 12
- Шпильовий Михайло Юрїв**, на утриманні батьків, 26.06.32, 76

Шпильовий Сергій Сергійович, селянин, член с/г артілі, 26.06.32, 65, по старості
Шпильовий Федот Миколайович, селянин, член с/г артілі, 15.07.33, погані харчі
Шпілевий Борис Арант.,

на утриманні батьків, 28.04.33, 3, від хворості
Ярова Параска Іванова, на утриманні батьків, 13.12.32, 20
Ярова Приська Василева, селянка, член артілі, 31.05.33, 34, хвороба шлунку

Ярова Приська Оникієва, селянка, член артілі, 23.05.33, 28, нестача харчів
Яровий Ілько Антонів, селянин, член артілі, 16.02.33, 29, недостача харчів

с. Лісовичі

Вперше в історичних документах Лісовичі згадуються в реєстрі Запорізького війська 1654 року як містечко Білоцерківського полку.

У травні 1922 року в селі була створена перша в повіті сільськогосподарська артіль “Надія”, в якій об’єдналися селяни-бідняки. Головою артілі обрали М.С. Кулибабу. 1 вересня організувалася ще одна артіль – “Хлібороб” на чолі з К.М. Плахотнюком. В 1927 році артіль “Надія” об’єднувала 22 сім’ї. Вона мала 75 десятин орної землі, трактор, 6 коней, 2 молотарки, сівалку, жниварку, січкарню, 5 плугів, 2 культиватори тощо. До артілі “Хлібороб” вступило 15 дворів, землі у неї було 50 десятин, неподільний фонд становив 2570 крб. Артіль придбала трактор, молотарку та 4 коней.

В 1930 році артілі “Надія” і “Хлібороб” об’єдналися в одну – “Нове життя”, у 1931 році до неї влилась артіль “Прогрес”, що виникла в 1929 році. Об’єднане господарство назвали “Червоний партизан”. Крім того, в 1930 році в Лісовичах був організований колгосп “Плуг”. 30 січня 1932 року колгоспниці села відправили червону валку – 2 тис. пудів хліба.

Під час штучного голодомору в селі загинув лише за делекою не повними офіційними даними, що дійшли до наших днів, 731 житель. На місцях масових поховань (сільське кладовище) у 2002 р. встановлено дубовий хрест та кам’яний пам’ятник, у 2007 р. – пам’ятний знак.

Мартиролог жителів села Лісовичі – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1187, арк. 1-218; спр.1208, арк. 83-251; спр. 1209, арк. 1-250; 1210, арк.1-107).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім’я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Авчіннік Лекера Степанова, селянка, член с/г артілі, 20.09.32, 50, по старості
Антонченко Анна Прокопова, 24.06.32, з голоду
Антонченко Антоня Устинова, на утриманні батьків, 26.03.33, 6, виснаження
Антонченко Гапон Михайлів, 03.07.32, 57, з голоду
Антонченко Іван Пилипів, на утриманні матері, 06.07.32, 6 міс. голод
Антонченко Катерина Устинова, на утриманні батьків, 25.03.33, 9, виснаження
Антонченко Любка Прокопова, 23.06.32, 10, з голоду
Антонченко Любка Яковова, на утриманні батьків, 17.08.32, 3, з голоду
Антонченко Микола Прокопів, 18.07.32, 8, з голоду
Антонченко Микола Яковів, на утриманні батьків, 15.08.32, 7 міс., з голоду
Антонченко Олекса Трохимів, 21.03.32, 18

воспалення почок
Антонченко Петро Прокопів, 24.07.32, 2, з голоду
Антонченко Устин Семенів, 22.01.32, 50, туберкульоз
Байко Оксана Григорова, 28.02.32, 60, від старості
Баляс Віталій Іванів, 13.04.32, 6 міс. грип
Баляс Грицько Архипів, на утриманні батьків, 10.06.32, 8, від кашлю
Баляс Петро Миколів, на утриманні батьків, 26.07.32, 1 міс. грип
Баляс Савка Кирилів, селянин, член колгоспу 14.04.33, 75, старість
Баляс Софія Петрова, селянка, член с/г артілі, 08.08.32, 68, старість
Білоус Іван Оліянів, 27.05.32, 19, туберкульоз та голод
Білоус Катерина Григорова, на утриманні батьків, 01.05.32, 3, грип
Білоус Мотря Климова, 01.03.32, 100, від старості

Білоус Мотря Ничипорова, 02.07.32, 69, з голоду
Білоус Хросина Макарова, на утриманні батьків, 11.10.32, 2, туберкульоз
Білоус Юхим Макарів, селянин, 14.03.33, 45, виснаж.
Білоус Юхим Макарів, селянин, 14.03.33, 45 виснаження
Білоус Яким Мартинів, селянин, одноосібник, 17.10.32, від застуди
Білоус Яків Петрів, селянин, член с/г артілі, 20.07.32, 31, туберкульоз
Бойко Стратон Микитів, 02.06.32, 55, туберкульоз
Бондаренко Кузьма Трихонов, селянин, член с/г артілі, 22.10.32, 64, старість
Бондаренко Маріяна, селянка, одноосібниця, 12.03.33, 45, замерзла
Бондаренко Соломія Йосипова, 29.02.32, 70, від старості
Бондаренко Степан Арсенів, селянин, член с/г артілі, 15.07.32, 70, від старості

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Борідченко Мотря Максимова, селянка, член с/г артілі, 10.12.32, 42, туберкульоз
Борідченко Прохір Талемонів, 29.05.32, 60, туберкульоз
Борідченко Саша Микитова, селянка, член с/г артілі, 22.12.32, 70, старість
Бурківський Василь Охрімів, на утриманні батьків, 02.05.32, 1, грип
Бурковська Марія Мусієва, 14.05.32, 38, з операції
Бутенко Володь Купріянів, на утриманні батьків, 12.03.33, 7, виснаження
Бутенко Гапка Пимонова, селянка, одноосібниця, 15.08.32, 64, від старості
Бутенко Григор Василів, селянин, одноосібник, 31.10.32, 55, туберкульоз
Бутенко Григор Юхимів, на утриманні батьків, 14.05.32, 8 тиж., грип
Бутенко Петро Федорів, на утриманні батьків, 03.08.32, 2, туберкульоз
Вахній Володь Сидорів, селянин, одноосібник, 12.07.32, 65, старість
Вахній Павло Миколів, 17.07.32, 3 міс., грип
Вивчуковська Ганна Герасимова, на утриманні батьків, 1.04.33, 9 міс., виснаження
Власенко Володь Григорів, на утриманні батьків, 18.03.33, 10, виснаження
Власенко Гапка Тимотева, 28.01.32, 75, від старості
Власенко Наум Іванів, 27.05.32, 70, старість
Власенко Олександр Павлів, селянин, член с/г артілі 30.07.32, 33, простуда
Власенко Юхимина Гнатов, 13.05.32, 70, туберкульоз
Власинко Гана Савкова, 21.06.32, 30, з голоду
Вовченко ... Лаврів, на утриманні батьків, 14.04.33, 13, виснаження
Вовченко Васька Яковова, селянин, член с/г артілі, 30.07.32, 55, з голоду
Вовченко Григор Дмитрів, 11.08.32, 4, голодовка
Вовченко Домаха Данилова, 24.05.32, 62, старість
Вовченко Захарко Іванів,

22.06.32, 61, з голоду
Вовченко Іван Василів, на утриманні батьків, 30.06.32, 11, від голоду
Вовченко Іван Лаврів, на утриманні батьків, 29.03.33, 15, виснаження
Вовченко Йосип Кирилів, 23.06.32, 60, з голоду
Вовченко Лавро Савків, селянин, член колгоспу, 15.04.33, 45, виснаження
Вовченко Марія Василева, 03.06.32, 1, грип
Вовченко Марія Дмитрова, 13.08.32, 5, голодовка
Вовченко Микита Данилів, селянин, член колгоспу, 15.03.33, 58, виснаження
Вовченко Микита Данилів, селянин, член колгоспу, 15.03.33, 58, виснаження
Вовченко Олімпа Кузьмова, 05.04.32, 85, старість
Вовченко Харета Лукова, селянка, одноосібниця, 12.03.33, 42, виснаження
Вовченко Явдоха Миколина, селянка, одноосібниця, 06.10.32, 71, старість
Вовченко Ялена Дмитрова, на утриманні батьків, 22.05.32, 4, воспалення легенів
Волошин Варка Макарова, на утриманні батьків, 13.10.32, 2, дизентерія
Волошин Гнат Петрів, селянин, одноосібник, 16.03.33, 70, старість
Волошин Михайло Олексів, на утриманні батьків, 09.10.32, 4, дезінтерія
Волошин Юмен Петрів, селянин, одноосібник, 26.03.33, 52, виснаження
Волошін Приська Талимінова, селянка, на утриманні сина, 15.10.32, 75, дезінтерія
Гамалій Пистина Йосипова, 08.01.32, 90, від старості
Ганчарук Оляна Кіндратова, 10.03.32, 26, від катара
Голота Микола Яковів, на утриманні батьків, 04.10.32, 12, дезінтерія
Голота Олександра Мусієва, 03.07.32, 4 тижні, грип
Гребенко Борис Менедів, 27.05.32, 46, голодовка
Гребенко Ганна Герасимова, селянка, член с/г артілі,

03.08.32, 70, з голоду
Гребенко Іван Григорів, 25.03.32, 20 днів, запалення легенів
Гребенко Ната Микитова, 15.05.32, 40, туберкульоз
Гребенко Оляна Терешкова, селянка, одноосібниця, 03.07.32, 61, з голоду
Гребенко Охрім Василів, 08.05.32, 67, старість
Гребенко Степан Борисів, 04.07.32, 9, з голоду
Гребенко Степан Яковів, 04.07.32, 5, голод
Гребенко Титяна Матвієва, 12.03.32, 6 міс., від кашлю
Гриценко Миша Гришів, 01.03.32, 68, від старості
Дахно Артем Йовтухів, 20.04.32, 78, від старості
Дахно Іван Калеників, 01.06.32, 18, голод
Дахно Лукія Юхимова, селянка, одноосібниця 30.11.32, 61, туберкульоз
Дахно Ніна Василева, на утриманні батьків, 17.09.32, 2, з голоду
Дахно Олянка Фом., селянка, член колгоспу, 28.03.33, 28, виснаження
Дахно Терешко Карпів, 27.06.32, 67, старість
Дметренко Василь Гнатів, 06.06.32, 18, туберкульоз
Дмитренко Марія Олексова, на утриманні батьків, 02.11.32, 13, порок серця
Домбровська Ніна Яремова, на утриманні батьків, 24.03.33, 6, виснаження
Домбровська Ніна Яремова, на утриманні батьків, 24.03.33, 6, виснаження
Дуківенко Петро Петрів, селянин, член колгоспу, 25.03.33, 50, виснаження
Жовтопуп Володя Іванів, на утриманні колгоспу, 7.03.33, 7, виснаження
Журавель Палажка, на утриманні батьків, 13.03.33, 41, туберкульоз
Журавель Семен Іванів, 01.03.32, 75, від старості
Загреба Гнат Митрів, на утриманні батьків, 22.03.33, 8, простуда
Загреба Митро Давидів, селянин, член с/г артілі,

01.09.32, 32, туберкульоз
Загребя Митрофан Митрів,
 на утриманні батьків,
 04.09.32, 4, від кашлю
Зінченко Зінько Яковів,
 04.03.32, 26, ревматизм
Зінченко Яків Костів,
 селянин, одноосібник,
 10.09.32, 58, туберкульоз
Зощенко Ганна Охванова,
 на утриманні батьків,
 18.10.32, 9 міс., простуда
**Іванченко Кузьма
 Олександрович**,
 30.05.32, 55, туберкульоз
Іванченко Марія Мусіва,
 на утриманні батьків,
 14.04.33, 6, виснаження
Іванченко Микола Харитонів,
 на утриманні батьків,
 31.05.32, 6, грип
**Іванченко Олександра
 Мусієва**,
 на утриманні батьків,
 11.04.33, 4, виснаження
Іванченко Харитон Силів,
 31.05.32, 45, туберкульоз
Калініченко Яків Юхмів,
 селянин, одноосібник,
 15.07.32, 22, туберкульоз
Каляда Іван Григорів,
 15.03.32, 98, від старості
Каляда Яким Пилипів,
 07.04.32, 40, туберкульоз
Канзюба Ганна Іванова,
 15.04.32, 7, грип
Канзюба Максим,
 селянин, одноосібник,
 26.07.32, 60, старість
Каплична Улита Семенова,
 селянка, одноосібниця,
 08.08.32, 21,
 укус ядовитою мухою
Клеменко Антон Лизорів,
 селянин, член с/г артілі,
 01.10.32, 28, катар желудка
Клеменко Ілько Хотів,
 селянин, член с/г артілі,
 14.07.32, 20, від голоду
Клименко Мавра Гришкова,
 селянка, член колгоспу,
 3.04.33, 60, старість
Кобдід Галина Герасимова,
 на утриманні батьків,
 13.03.33, 3, виснаження
Кобдід Нестор,
 07.04.32, 75, від старості
Коваленко Володь Семенів,
 на утриманні батьків,
 18.07.32, 4 тиж., грип
Коваленко Дмитро Пр.,

на утриманні батьків,
 10.03.33, 6 міс., дитяча хворість
Козакевич Ганна Юхимова,
 20.06.32, 60, старість
Козакевич Тодось Сапронів,
 селянин, член колгоспу,
 15.03.33, 57, старість
Коляда Варка Федорова,
 15.06.32, 1, з голоду
Коляда Василь Гордіїв,
 на утриманні батьків,
 16.09.32, 1, грип
Коляда Володь Іванович,
 на утриманні батьків,
 12.10.32, 5, запалення легенів
Коляда Івга Оліянова,
 21.06.32, 35, з голоду
Коляда Любка Івтухова,
 18.07.32, 2, від голоду
Коляда Марія Федорова,
 на утриманні батьків,
 05.07.32, 5, голодовка
Коляда Марта Романова,
 селянка, на утриманні сина,
 07.11.32, 85, старість
Коляда Мотря Кіндратова,
 селянка, член с/г артілі,
 26.07.32, 46, з голоду
Коляда Тиміш Селефонів,
 11.06.32, 58, голодовка
Коляда Юра Трихвонів,
 на утриманні батьків,
 18.03.33, 1, виснаження
Коляда Якелина Захарова,
 20.06.32, 93, старість
Коляда Ялена Трихвонова,
 на утриманні батьків,
 18.03.33, 3, виснаження
Корнієнко Ліда Павлова,
 на утриманні батьків,
 21.03.33, 1, дитяча хворість
Корнієнко Олександр Ант.,
 на утриманні матері,
 21.10.32, 5, скарлатина
Крижанівський Дем'ян,
 селянин, одноосібник,
 6.04.33, 76, невідомо
Крупка Роман О.,
 селянин, член колгоспу,
 18.03.33, 22, простуда
Лелюх Василь Гнатів,
 селянин, член колгоспу,
 1.04.33, 17, головна боль
Лелюх Ганна Васелева,
 23.08.32, 4, грип
Лелюх Марійка,
 3 міс., від простуди
Лелюх Мотрон Михайлів,
 селянин, член колгоспу.
 12.03.33, 55, виснаження
Лелюх Пистина Гарєнкова,

21.03.32, 64, старість
Лелюх Степа Спир.,
 селянка, член колгоспу,
 14.04.33, 60, старість
Літовченко Анатолій Якимів,
 14.03.32, 2 міс.
**Літовченко Олександр Михай-
 лів**, селянин, член с/г артілі,
 18.07.32, 55, туберкульоз
Літовченко Степан Кузьмів,
 селянин, одноосібник,
 12.07.32, 46, сипний тиф
Лола Віра Павлова,
 селянка, член колгоспу,
 21.03.33, 40, виснаження
Макаренко Гнат Олексів,
 27.05.32, 56, туберкульоз та голод
Макаренко Йосип Панасів,
 селянин, одноосібник,
 20.03.33, 28, виснаження
Макаренко Сергій Гарасимів,
 13.06.32, 56, голодовка
Мандибур Галина Петрова,
 на утриманні батьків,
 15.03.33, 10, виснаження
Мандибур Любка Петрова,
 на утриманні батьків,
 14.03.33, 5, виснаження
Манюк Ганна Федорова,
 03.07.32, 9, від застуди, голод
Манюк Дмитро Іванів,
 на утриманні батьків,
 10.08.32, 1, грип
Манюк Мархва Захаркова,
 07.06.32, 55, старість
Манюк Федір Гаврилів, 65
 від голоду
Мелник Давид Василів,
 24.03.32, 56, туберкульоз
Мельник Нікіфор Марків,
 селянин, член с/г артілі,
 15.09.32, 42, туберкульоз
Мовчан Любка Федорова,
 25.08.32, 5 міс., грип
Мовчан Пріська Тарасова,
 02.07.32, 64, з голоду
Мовчан Федь Демидів,
 на утриманні батьків,
 12.07.32, 12, від голоду
Момот Трохим Вікторів,
 21.06.32, 58, голодовка
Нагірна Агнеса Талимонова,
 на утриманні батьків,
 19.07.32, з голоду
Нагірна Антося Петрова,
 08.03.32, 5, від кашлю
Нагірний Павло Юхимів,
 на утриманні батьків,
 25.03.33, 8, простуда
Нагірний Петро Дмитрів,
 на утриманні батьків,

20.06.32, 10, від голоду
Нагорний Йосип Юхимів,
 селянин, член с/г артілі,
 20.11.32, 75, старість
Накадій Спиридон Зозимів,
 01.06.32, 38, голод
Негляд Степан Прохорів,
 на утриманні батьків,
 08.07.32, 5, від голоду
Негляд Ганна Прохорова,
 18.08.32, 1
Негляд Мотря Сопронова,
 30.01.32, 2, грип
Негляд Настя Дмитрова,
 селянка, член с/г артілі,
 18.07.32, 84, від старости
Негляд Онопрій,
 селянин, член колгоспу
 13.03.33, 78, старість
Негляд Приська Наумова,
 селянка, член с/г артілі
 23.08.32, 64, старість
Негляд Сиргій Онопрєїв,
 06.05.32, 40,
 від повішення
Нечипоренко Каленик Пилипів,
 селянин, член с/г артілі,
 16.09.32, 71, старість
Нечипоренко Левко Прокопів,
 селянин, член колгоспу
 3.04.33, 60, старість
Нечипоренко Марія Левкова,
 на утриманні батьків,
 3.04.33, 9, виснаження
Нечипоренко Михайло Прокопів,
 26.06.32, 65, з голоду
Нечипоренко Палажка Купріянова,
 селянин, одноосібник,
 05.07.32, 45, з голоду
Нечипоренко Санька Ливкова,
 на утриманні батьків,
 3.04.33, 4, виснаження
Нечипоренко Яків Купріянів,
 селянин, хлібороб,
 27.04.32, 41, туберкульоз
Нечипоренко Приська Стратонова,
 09.05.32, 15, туберкульоз
Нечипоренко Якилина Микитова,
 на утриманні батьків,
 27.11.32, 4 тиж., від кашлю
Нечипоренко Ярина Іванова,
 17.03.32, 60, від старости
Носенко Марія Григорова,
 на утриманні батьків,
 15.10.32, 16, дезінтерія
Носенко Лідя Михайлова,
 17.03.32, 1 міс., грип
Носенко Хівря Гаврилова,
 селянка, одноосібниця,

10.07.32, 51, ревматизм
Оберемок Максим Карпів,
 селянин, одноосібник,
 30.03.33, 46, виснаження
Овчан Сак Семенів,
 14.06.32, 50, туберкульоз
Парубоча Наталка Ареєва,
 селянка, одноосібниця,
 17.09.32, 60, старість
Пилипченко Наталка Юхимова,
Підопригора Іван Олампіїв,
 на утриманні батьків,
 27.04.32, 2, воспалення легенів
Підопригора Макар Тарасів,
 29.03.32, 21, туберкульоз
Плахотнюк Гнат Юхимів,
 селянин, член с/г артілі,
 19.12.32, 41, туберкульоз
Плахотнюк Павло Антонів,
 селянин, одноосібник,
 11.04.33, 58, виснаження
Плахотнюк Юліан,
 селянин, член колгоспу
 13.03.33, 71, старість
Подухайло Самсон Кіндратів,
 15.02.32, 43, туберкульоз
Похла Милашка Матвієва,
 21.06.32, 45, старість
Просяний Лукіян Іванів,
 селянин, член колгоспу,
 30.03.33, 62, старість
Просяний Петро Прохорів,
 30.01.32, 7 міс., грип
Просянюк Текля Семенова,
 селянка, член с/г артілі,
 09.11.32, 30, тиф
Руденко Григор Пилипів,
 селянин, член колгоспу,
 14.04.33, 70, старість
Савченко Наталка Макарова,
 22.02.32, 58, черевовий тиф
Савченко Приська Яковова,
 селянка, член с/г артілі,
 05.08.32, 75, старість
Савченко Прокіп Григорів,
 селянин, член с/г артілі,
 28.07.32, 48, Простуда
Савченко Ригор Дорофеїв,
 селянин, одноосібник,
 30.03.33, 60, виснаження
Садова Катя Павлова,
 на утриманні батьків,
 27.03.33, 2, виснаження
Саєнко Петро Микитів,
 18.05.32, 40, голодовка
Самченка Тиміш Марків,
 10.06.32, 74, від старости
Самченко Димид Марків,
 19.04.32, 60, від старости
Самченко Левко Миколів,

селянин, одноосібник,
 05.07.32, 57, з голоду
Самченко Марфа Наумова,
 селянка, член колгоспу,
 18.03.33, 75, старість
Самченко Михайло Митрофанів,
 селянин, член с/г артілі,
 05.10.32, 14, воспалення легень
Самченко Панас Тимофіїв,
 03.07.32, 31, з голоду
Самченко Степан Наумів,
 селянин, член колгоспу,
 18.03.33, 60, старість
Самченко Тиміш Марків,
 селянин, член колгоспу
 20.03.33, 76, старість
Сидоренко Параска Степанова,
 24.06.32, 58, з голоду
Силенко Іван Володів,
 22.06.32, 7, з голоду
Силенко Любка Володьова,
 24.06.32, 2, з голоду
Силенко Олекса Володимирів,
 03.05.32, 5, голод
Силенко Півонька,
 селянка, одноосібниця,
 15.12.32, 71, старість
Скавруньська Якимина Миколава,
 на утриманні батьків
 01.05.32, 11, туберкульоз
Скавруньський Маркіян Андрій,
 27.06.32, 86, старість
Степаненко Арлан Архипів,
 селянин, одноосібник,
 28.07.32, 69, старість
Степаненко Зінька Сазонів,
 селянин, член колгоспу,
 19.03.33, 40, виснаження
Степаненко Марія Зінькова,
 на утриманні батьків,
 7.04.33, 1,5, виснаження
Степаненко Михайло Федорів,
 11.06.32, 9, туберкульоз
Степаненко Семен Іванів,
 селянин, член колгоспу,
 14.04.33, 40, виснаження
Степченка Василь Іванів,
 10.02.32, 5, грип
Степченко, на утриманні батьків,
 5.03.33, 2, виснаження
Степченко Андрей Миронів,
 на утриманні батьків,
 03.07.32, 11, з голоду
Степченко Василь Максимів,
 селянин, одноосібник,
 15.07.32, 66, старість
Степченко Ганна Антонова,
 на утриманні батьків,
 16.03.33, 6, виснаження
Степченко Ганна Макарова,

11.04.32, 4, грип
Степченко Ганна Явдокимова, селянка, на утриманні чоловіка,
 22.10.32, 26, кровозараження
Степченко Зінька Федорова, селянка, член колгоспу,
 12.03.33, 45, виснаження
Степченко Лена Миколава, на утриманні батьків,
 06.10.32, 7 днів, від кашлю
Степченко Литвина Парамонова, селянка, одноосібниця,
 16.03.33, 60, виснаження
Степченко Лідія Іванова, на утриманні батьків,
 13.03.33, 1,2, виснаження
Степченко Марія Андрійова, на утриманні батьків,
 17.10.32, 7, дезінтерія
Степченко Марія Гаврилів, на утриманні батьків,
 17.03.33, 13, виснаження
Степченко Микола Антонів, на утриманні батьків,
 15.03.33, 1,5, виснаження
Степченко Микола Трохимів, на утриманні батьків,
 31.07.32, 10, золотуха
Степченко Настя Прокопова, на утриманні колгоспу,
 20.03.33, 9, простуда
Степченко Нестор Самійлів, 01.03.32, 72, від старості
Степченко Олекса Миколів, на утриманні батьків,
 13.03.33, 2, виснаження
Степченко Петро Кузьмів, 06.05.32, 75, від старості
Степченко Пилип Петрів, 04.06.32, 79, старість
Степченко Півон Максимів, селянин, одноосібник,
 15.07.32, 71, старість
Степченко Прохір Миколів, 15.06.32, 58, від голоду
Степченко Тихон Клімів, 25.06.32, 45, туберкульоз
Степченко Яків Андрійв, селянин, член колгоспу,
 13.04.33, 23, виснаження
Степченко Ярина Тодосьова, селянка, одноосібниця,
 20.12.32, 75, старість
Стороженко Захарко Романів, селянин, одноосібник,
 14.04.33, 45, виснаження

Ткаченко Марія Ф., на утриманні батьків,
 10.04.33, 3, виснаження
Ткаченко Явдоха Матвієва, селянин, на утриманні сина,
 02.09.32, 76, з старості
Ткаченко Ялена Тихонова, на утриманні батьків,
 1.04.33, 1,5, простуда
Третяк Василь Ригорів, на утриманні батьків,
 5.04.33, 3, виснаження
Третяк Іван Саків, селянин, член колгоспу,
 28.03.33, 66, старість
Третяк Іван Саків, селянин, член колгоспу,
 28.03.33, 66, старість
Троценко Олександр Минів, селянин, одноосібник,
 14.04.33, 48, виснаження
Ужва Гаврило Яковів, 14.06.32, 28, від голоду
Ужва Оксана Прокопова, на утриманні батьків,
 13.03.33, 5, виснаження
Ужва Пистина Власова, 07.02.32, 58, від старості
Ужва Хроська Михайлова, 08.03.32, 22, туберкульоз
Ухата Лена Євтухова, на утриманні батьків,
 08.10.32, 1, дезінтерія
Ухатий Олекса Василів, 29.05.32, 61, голодовка
Цимбал Юмен Харитонів, 30.06.32, 61, від голоду
Черкас Василь Олександрів, на утриманні батька
 22.10.32, 3 міс., від кашлю
Черкас Петро, 27.05.32, 60, старість
Чорний Максим Михайлів, селянин, одноосібник,
 9.04.33, 45, виснаження
Шевченко Ганна Мішова, на утриманні батьків,
 17.03.33, 5, виснаження
Шевченко Григор Мішів, на утриманні батьків,
 16.03.33, 3, виснаження
Шевченко Демид Антонів, селянин, одноосібник,
 07.07.32, 75, старість
Шевченко Марія Минова, на утриманні батьків,
 26.03.33, 6, виснаження
Шевченко Омелько Антонів, 07.01.32, 12, від кашлю

Шевченко Петро Минів, на утриманні батьків,
 05.11.32, 7, туберкульоз
Шульга Анна П., на утриманні батьків,
 8.04.33, 3, виснаження
Шульга Гаврило Григорів, селянин, член с/г артілі,
 24.09.32, 62, розрив серця
Шульга Йосип, селянин, одноосібник,
 14.04.33, 75, старість
Шульга Катерина Тимофієва, селянка, одноосібниця,
 05.08.32, 68, старості років
Шульга Кіндрат Омельків, 02.07.32, 70, старість
Шульга Лена Федорова, 19.01.32, 4 міс., від кашлю
Шульга Микола Григорів, 10.08.32, 6 міс., голод
Шульга Мусій Андрійв, на утриманні батьків,
 30.03.33, 7, виснаження
Шульга Олекса Григорів, селянин, член с/г артілі,
 2-1.09.32, 54, старість
Шульга Олександр Петрів, на утриманні батьків,
 18.04.33, 2, виснаження
Шульга Сидір Савків, 09.06.32, 58, туберкульоз
Шульга Улита Данилова, селянка, член колгоспу,
 8.04.33, 23, виснаження
Якименко Купріян Хомів, селянин, член колгоспу,
 26.03.33, 26, простуда
Якименко Петро Тихонів, селянин, одноосібник,
 15.10.32, 65, по старості
Якименко Хтодось Федорів, на утриманні батьків,
 05.08.32, 22, туберкульоз
Якименко Юхим Митрофанів, селянин, одноосібник,
 19.03.33, 69, старість
Яковенко Санько Федорів, на утриманні батьків,
 09.05.32, 4 міс., дитяча хвороба
Яременко Василь Миронів, 01.07.32, 26, з голоду

с. Лука

За переказами козак Лука Мусієнко залишив свій хутір і оселився при озерці, що зараз є ставком у центрі села. Поступово до нього приєдналися інші люди. Так виникло поселення, яке зберегло для нащадків ім'я першого поселенця.

У 20-х роках ХХ ст. були організовані три колгоспи: Ім. Сталіна, ім. Кагановича та ім. Молотова. Їх головами обрали В.Г. Коваленка, Ф.Я. Лабзенка та Г.М. Бабича. Після об'єднання колгоспів в один він став називатись ім. Сталіна і його очолив колишній голова сільської ради М.М. Чекальов.

Під час штучного голодомору за офіційними даними, що дійшли до сьогодні, загинуло 411 жителів села, встановлено 361 прізвище. На місці масових поховань (сільське кладовище) у 1998 р. встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Лука – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1187, арк. 219-260; спр.1211, арк. 30-250; спр. 1212, арк. 1-104рк.1-75).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Адаменко Свиридон Романів,
селянин, член с/г артілі,
02.03.33, 45

Антонченко Гаврило,
одноосібник,
27.05.33, 17

Антонченко Давид,
одноосібник,
28.05.33, 59

Антонченко Давид Сид.,
одноосібник,
28.04.33, 55

Антонченко Іван Давидів,
на утриманні батьків,
23.05.33, 4

Антонченко Капітон С.,
одноосібник,
28.04.33, 60

Бабич Васька Тодосьова,
селянка, член колгоспу,
13.05.33, 19

Бабич Лисовета Степанова,
селянка, член с/г артілі,
25.02.33, 34

Бабич Михайло,
селянин, член колгоспу,
27.04.33

Бабич Оляна,
селянка, член колгоспу,
03.06.33, 46

Бабич Сидір,
селянин, член колгоспу,
23.04.33, 53

Бабич Степан Михайлів,
селянин, член с/г артілі,
14.06.32, 83

Бабич Фарид Т.,
селянин, член колгоспу,
16.05.33, 22

Баліцький Іван,
на утриманні батьків,
24.05.33, 12

Баліцький Іван Мих.,
на утриманні батьків,
28.04.337

Батвин Петро Петрів,
одноосібник,
25.04.33, 65

Баценко Юлянія Пилипова,
на утриманні батьків,
29.04.33, 9

Без прізвища
селянка, член колгоспу,
06.05.33, 18

Бердинко Ліда Петрова,
на утриманні батьків,
19.03.32, 2

Береговий Антон Федосів,
селянин, член с/г артілі,
18.03.33, 26

Береговий Маркіян,
селянин, член колгоспу,
27.05.33, 18

Береговий Сергій Федосів,
селянин, член с/г артілі,
13.04.33, 22

Бетлізькій Серапіон Іванів,
селянин, на утриманні соцстраху
02.09.32, 54

Бириговий Філядей Федорович,
селянин, член колгоспу,
22.04.33, 50

Білоброва Катерина,
селянка, член колгоспу,
10.05.33, 40

Білобровий Микола,
на утриманні батьків,
09.05.33, 8

Білоус Іван,
селянин, член с/г артілі,
06.02.32, 74

Білоус Лисандра Федорова,
на утриманні батьків,

26.02.33, 6

Бойко Катерина Зотівна,
на утриманні батьків,
17.05.33, 3

Бондаренко Ладимир Юрків,
на утриманні батьків,
30.04.33, 8

Ботвин Василь Марков,
селянин, член колгоспу,
27.05.33, 30

Бугай Ганна Оніфоньова,
на утриманні батька,
05.02.33, 1

Бугай Ганна Юхимова,
на утриманні батьків,
19.05.33, 2 дні

Бугай Григор Остапів,
на утриманні батьків,
13.04.33, 8 міс.

Бугай Зінька,
селянка, член колгоспу,
01.05.33, 48

Бугай Катерина Іванова,
на утриманні батьків,
12.05.33, 2 міс.

Бугай Катерина Остапова,
на утриманні батьків,
25.05.33, 3

Бугай Ливоль Яковів,
одноосібник, 18.05.33, 54

Бугай Лукія Макарова,
селянка, член колгоспу,
22.06.33, 23

Бугай Микола Оніфів,
на утриманні батьків,
23.05.33, 6

Бугай Михайло Остапів,
на утриманні батька,
10.03.33, 4

Бугай Михтодь М.,
селянин, член колгоспу,
20.05.33, 65

Бугай Оніфонь Яковів,
одноосібник, 15.05.33, 48

Бугай Остап Павлів,
одноосібник,
17.04.33, 38

Бугай Петро Нифанів,
на утриманні батьків,
19.05.33, 6

Бугай Петро Оніфорів,
на утриманні батька,
01.02.33, 3

Бугай Сашко Фоклів,
селянин, член колгоспу,
23.05.33, 19

Бугай Сергій,
одноосібник, 05.05.33, 64

Бугай Теволя Редіскова,
селянка, член колгоспу,
19.05.33, 50

Бурдик Іван Кондратів,
на утриманні батьків,
26.05.33, 11

Бурдик Марія,
селянка, член колгоспу,
13.06.33, 39

Бурдик Одарка,
одноосібниця, 23.04.33

Бурдик Свиридон,
одноосібник, 23.04.33, 29

Бурдік Хроська Я.,
одноосібниця, 23.05.33, 49

Ваган Савка Ригорів,
одноосібник, 30.06.33, 73

Вегерінський Олександр Михайлів,
на утриманні матері,
27.09.32, 5 міс.

Величко Валентин Олександрів,
на утриманні батьків, 3 міс.

Вигерінат Гнат Іванович,
селянин, одноосібник, 44

Вигерінська Лисовета,
селянка, член колгоспу, 19

Вигерінський Максим Гнатівич,
селянин, одноосібник, 22

Вигерновський Пріст Федотів
селянин, одноосібник, 45

Возний Сергій Дмитрович,
селянин, одноосібник,
02.10.33, 23

Возний Фанась Вол.,
селянин, член колгоспу,
03.05.33, 35

Гаркуша Василь,
селянин, член колгоспу,
11.05.33, 16

Гаркуша Танька,
на утриманні батьків,
13.05.33, 5

Гнойтан Лідія Мусівна,
утриманець, 27.09.33, 14

Горбатенко Ганна Іванова,
просвітор, 27.03.33, 80

Грабовий Антон,
селянин, член колгоспу,
23.05.33, 48

Грабовий Антон,
селянин, член колгоспу,
23.04.33, 53

Гринько Денис Н.,
одноосібник, 01.05.33, 60

Деревіть Охрім Ониськів,
селянин, член колгоспу,
21.06.33, 32

Деревянко Ганна Василева,
селянка, член колгоспу,
10.05.33, 93

Деревянко Онисько Василів,
селянин, одноосібник,
27.05.32, 72

Деревянко Юхим Давидів,
селянин, член колгоспу
09.05.33, 49

Діхтяр Даминія,
селянин, член колгоспу,
17.06.33, 55

Діхтяр Диметр,
селянин, член колгоспу,
15.06.33, 64

Діхтяр Степан,
утриманець, 3

Діхтяренко Васько Тарасов,
селянин, член с/г артілі,
09.04.33, 29

Доманська Хтодоська Феодосіва,
селянка, член с/г артілі,
01.02.32, 72

Жлимчук Хтодот,
селянин, одноосібник,
06.06.33, 24

Загинайко Іван Т.,
на утриманні батьків.
25.05.33, 8

Загинайко Василь Т.,
на утриманні батьків,
23.05.33, 10

Загинайко Тимохвей,
одноосібник,
26.05.33, 19

Загинайко Ходотей Св.,
одноосібник,
16.05.33, 35

Загинайло Ганна Д.,

селянка, член колгоспу,
13.05.33, 30

Загинайло Петро Германів,
на утриманні батьків,
15.05.33, 5

Задорожня Галина Матвієва,
на утриманні батьків,
18.04.32, 1

Задорожня Горпина Семеновна,
селянка, член с/г артілі,
22.02.33, 71

Задорожня Лекера,
селянин, член колгоспу,
03.06.33, 35

Задорожня Марія Дмитрова,
на утриманні батька,
29.02.33, 10

Заржіцька Олександра Ульянова,
селянка, член с/г артілі,
31.05.32, 32

Заржіцький Анатоль Цезарів,
на утриманні батька,
01.05.33, 10

Заржіцький Фелікс,
на утриманні батька,
16.05.33, 10

Заріцький Г.,
утриманець, 5

Заріцький Фасько,
утриманець,
03.06.33, 8

Заріцький Яків Василів,
робітник,
30.07.33, 30

Зеленська Меланка Нечир.,
селянка, член колгоспу,
25.04.33, 60

Зінченко Лавриня,
пролетарка, 18.05.33, 49

Зінченко Микола,
утриманець, 27.06.33, 3

Зінченко Павло Н.,
утриманець, 28.06.33, 10

Зінченко Петро Д.,
селянин, одноосібник,
04.06.33, 30

Зінченко Ялисей Василів,
селянин, член колгоспу,
20.05.33, 52

Злочевська Васирина,
селянин, член колгоспу,
12.06.33, 28

Карпенко Віктор Миколів,
утриманець, 20.10.33, 2

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Карпенко Володік О.,
утриманець, 20.06.33, 3
Карпенко Гая,
утриманець, 23.06.33, 8
Карпенко Зіна Оксантиївна,
на утриманні матері
05.03.33, 3
Карпенко Оляна Яковлева,
селянка, член с/г артілі
05.10.32, 27
Климчук Ганна,
селянин, одноосібник
06.06.33, 21
Коваленко Ганна,
селянка, член колгоспу
29.05.33, 43
Коваленко Гнат Антон.,
селянин, член колгоспу
01.05.33, 40
Коваленко Гордій Т.,
одноосібник, 01.05.33, 63
Коваленко Іуда Соловей,
селянин, член с/г артілі
22.01.32, 62
Коваленко Настася Кор.,
на утриманні батьків
20.04.33, 4
Коваленко Наталка С.,
селянка, член колгоспу
27.05.33, 35
**Коваленко Секлета Максимо-
ва,** селянка, на утриманні чоло-
віка, 16.02.32, 64
Коваленко Тимохвей,
селянин, член колгоспу
01.05.33
Коваленко Тимохвей,
селянин, член колгоспу
23.04.33, 60
Когут Гандзь,
селянин, член колгоспу
01.06.33, 85
Колісник Василь Платн.,
утриманець
16.06.33, 1
**Колісниченко Кирило Митро-
фанів,**
робітник, 05.10.32, 27
Колногуз Павло Устимів,
одноосібник, 03.05.33
Колногуз Сашко Данил.,
утриманець, 03.05.33, 2
Кравченко Лахтійон,
селянин, член с/г артілі
18.03.33, 56
Кравченко Мокрина,
селянин, член колгоспу
25.06.33, 25

Кравченко Одарка,
одноосібниця, 17.05.33, 38
Кравченко Таїса Петр.,
на утриманні батьків
20.05.33, 6
Крадан Самсон,
одноосібник, 01.05.33, 45
Крадан Тодоська Самсон.,
одноосібник, 13.05.33, 13
Курка Василь Фиоф.,
на утриманні батьків
20.04.33, 3
Курка Ганна,
на утриманні батьків
23.05.33, 3
Курка Івга Фил.,
на утриманні батьків
23.05.33, 7
Курка Катерина Фил.,
на утриманні батьків
21.05.33, 2
Курка Марія Фиоф.,
на утриманні батьків
15.04.33, 4
Курка Опанас Кир.,
селянин, член с/г артілі
15.02.33, 60
Курка Фиофій Максим.,
одноосібник, 28.04.33, 40
Лила Мирон,
селянин, член колгоспу
14.06.33, 65
Линник Фанаська,
селянка, член колгоспу
20.05.33, 50
Линник Фома,
селянин, член колгоспу
16.06.33, 36
Люлька Микола Аврамів,
на утриманні батьків
16.05.33, 1 день
Люлька Параска,
селянин, одноосібник
13.06.33, 32
Маковецька Приська Трохим.,
селянка, член колгоспу
03.05.33, 50
Маковецька Федора,
селянин, член колгоспу, 50
Маковецький Сергій Фомів,
селянин, член с/г артілі
03.02.32, 23
Маковецький Степан Сах.,
селянин, член колгоспу, 54
Маковецькій Лавро Саків,
селянин, член с/г артілі
20.11.32, 46
Малюк Володько Вісар.,

утриманець, 12.08.33, 6
Манюк Євдоким Сидорів
селянин, на утриманні сина
15.03.32, 104
Марченко Текля Григоровна,
на утриманні родини
08.03.33, 78
Маценко Муст.,
селянин, одноосібник
01.06.33, 50
Мащенко Василь Михайлів,
на утриманні батька
26.06.32, 3 міс.
Мащенко Клим Кондрат.,
селянин, член колгоспу
02.05.33, 50
Мащенко Лампт.,
селянин, одноосібник
04.06.33, 56
Мащенко Левко Андронів,
на утриманні батьків
28.11.32, 9 міс.
Мащенко Марія,
селян, член колгоспу
16.06.33, 18
Мащенко Марія Григоровна,
селянка, член с/г артілі
26.02.33, 25
Мащенко Марія Ов.,
на утриманні батьків
16.05.33, 13
Мащенко Михей Степанович,
селянин, член колгоспу
12.06.33, 40
Мащенко Муст,
селянин, одноосібник
03.06.33, 48
Мащенко Олита,
селянин, член колгоспу
20.06.33, 23
Мащенко Охрім,
селянин, член колгоспу
02.05.33, 70
Молвис Іван Філон.,
утриманець
15.06.33, 2
Молока Надежда Гаврилова,
на утриманні батьків
14.05.32, 4
Молока Оляна Гаврилова,
на утриманні батьків
15.05.32, 1 міс.
Муренець Явросов Данил.,
селянин, член колгоспу
20.05.33, 18
Нетребко Віра Іванова,
селянка, член с/г артілі
10.02.33, 52

Нетребко Ганна Миколіва,

на утриманні батьків,
28.04.33, 3

Нетребко Карпо,

селянин, одноосібник,
14.06.33, 50

Нетребко Ладимір,

селянин, член колгоспу,
10.05.33, 16

Нетребко Микола,

селянин, 01.06.33, 38

Нетребко Микола Кирилів,

на утриманні матері,
30.09.32, 6

Нетребко Ониська,

селянка, член колгоспу,
08.05.33, 40

Нетребко Приська,

селянка, член колгоспу,
02.05.33, 28

Нетребко Приська,

селянин, член колгоспу,
30.05.33, 42

Нетребко Федір Семенів,

одноосібник,
14.05.33, 22

Нетребко Яків Карпів,

на утриманні батьків,
03.05.33, 7

Нетребко Ярина,

селянин, член колгоспу,
05.08.33, 28

Нетребко Ярихтей Іванів,

селянин, член колгоспу,
05.05.33, 66

Ніщименко Андрей Радіонів,

селянин, одноосібник,
27.05.32, 66

Ніщименко Віктор,

утриманець, 01.06.33, 3

Ніщименко Григор Санів,

на утриманні батька, 9 міс.

Олена Палад,

утриманка, 22.06.33, 6

Олізченко Фроса Ульяова,

на утриманні батьків,
04.04.32, 4

Онищенко Григор,

селянин, одноосібник,
07.06.33, 43

Онищенко Володимир

Михайлів,

утриманець, 02.11.33, 2

Онищенко Ністрат,

селянин, член колгоспу,
02.05.33, 70

Онищенко Петро Андрійович,

утриманець, 07.10.33, 7

Оніщинко Григор Мільків,

на утриманні батьків,
29.04.33, 7

Осадчий Андрей,

на утриманні батьків,
26.05.33, 2

Осадчий Денис,

селянин, член колгоспу,
22.04.33, 59

Осадчий Іван Андрійов,

на утриманні батька,
07.03.33, 1р.9 міс.

Осадчий Ладимир Денисів,

селянин, член колгоспу,
21.04.33, 15

Осадчий Олекса,

на утриманні батька,
24.05.33, 4

Пастушенко Семен,

одноосібник, 19.05.33, 66

Перебийніс Андрей,

утриманець, 17.06.33, 5

Перебийніс Гапка,

селянка, одноосібниця,
20.06.33, 28

Перебийніс Дмитро

Свиридонів,

на утриманні батька,
14.10.32, 6 міс.

Поламаренко Іван Данилів,

одноосібник, 16.05.33, 40

Поломаренко Нечипор

Кирилів.

селянин, член колгоспу,
11.05.33, 33

Поломаренко Павло

Нечипорів,

на утриманні батьків,
10.05.33, 7

Пономаренко Василь Савич,

одноосібник, 17.04.33

Потеряйко Володимир Пан-

филов,

утриманець, 07.10.33, 6

Потеряйко Іван Лаврінів,

селянин, член колгоспу, 75

Потеряйко Марфа

Прокоповна,

селянка, член с/г артілі,
21.02.33, 68

Потеряйко Олена Панфилова,

утриманка, 14.10.33, 4

Потеряйкова Тетяна

Грицькова,

на утриманні батьків,
02.04.32, 6 міс.

Радченко Марія Арсенова,

на утриманні батьків,

08.05.33, 13

Радченко Ольга Арсенова,

Радченко Ригор Арсенів,

селянин, член колгоспу,
15.05.33, 16

Рубан (Фисак) Павло Юхимів,

утриманець, 9

Рубан Андрей,

селянин, член колгоспу,
25.07.33, 73

Рубан Василь,

селянин, член колгоспу,
10.06.33, 23

Рубан Васька Андрійов,

селянин, член колгоспу,
10.05.33, 29

Рубан Іван Андрійов,

селянин, член колгоспу,
10.07.33, 24

Рубан Михайло,

селянин, член колгоспу,
20.05.33, 18

Рубан Наталка,

на утриманні батьків,
28.05.33, 4

Рубан Ольга,

селянка, член колгоспу,
07.05.33, 20

Рубан Ригар,

селянин, одноосібник
01.06.33, 35

Рубан Федора М.,

селянин, член колгоспу
03.06.33, 55

Рубан Яків,

утриманець, 02.09.33, 1

Руденко Фидот Іванів,

селянин, член с/г артілі,
06.05.32, 75

Савченко Лісовета,

селянин, член колгоспу,
28.06.33, 18

Савченко Лукія,

селянин, член колгоспу,
27.06.33, 22

Сальнік Степан,

утриманець, 12.09.33, 1,5

Свистільник Василина,

селянка, член колгоспу,
22.05.33, 24

Свистільник Микола Арсенів,

на утриманні батьків,
19.05.33, 18

Свистільник Микола Я.,

на утриманні батьків,
23.05.33, 8

Свистільник Меланка

Павлова,

селянка, член колгоспу
27.04.33, 47

Свистільник Олекса Ярихтинів
на утриманні матері,
27.04.32, 1

Свистільник Петро Арс.,
на утриманні батьків,
01.05.33, 8

Свистільник Пріська,
селянка, член колгоспу,
16.05.33, 20

Свистільник Трохим,
селянин, член колгоспу,
16.05.33, 18

Свистільник Федір Ів.,
на утриманні батьків,
13.05.33, 12

Свистільник Ярина Арсенова,
на утриманні батьків,
24.04.33, 10

Свистільник Одарка,
утриманка, 09.06.33, 3

Свистільник Федора,
селянин, член колгоспу,
08.06.33, 35

Свистільник Василь Арсенів,
на утриманні батьків,
31.03.33

Свистільник Володька Арсенів,
на утриманні батька, 15.03.33, 3

Свистільник Лавр,
селянин, член колгоспу,
20.04.33

Свистільник Ларіон Яковів,
одноосібник, 05.02.33, 32

Свистільник Маркел,
одноосібник, 21.05.33, 52

Свистільник Маркел Гр.,
селянин, член с/г артілі,
16.04.33, 60

Свистільник Хома Захаров,
селянин, член с/г артілі
21.03.33, 78

Свистільник Ярина,
селянка, член колгоспу,
19.04.33, 29

Свястільник Ярихтей Яковів,
одноосібник, 10.04.33, 36

Северин Одарка Федорова,
селянка, на утриманні сина,
26.09.32, 70

Сейрн Зіна Трохимівна,
утриманець, 4

Сереветнік Марія Феодорова,
селянка, на утриманні чоловіка,
01.04.32, 69

Сетлінський Демид Сарафон,
одноосібник, 27.04.33, 17

Сілобрів Ольга,
селянка, член колгоспу,
03.05.33, 16

Слизок Ригор Ніст.,
на утриманні батьків,
02.05.33, 15

Слизюк Михайло Калістратів,
на утриманні батьків,
05.10.32, 3

Сучок Василь Миркур.,
на утриманні колгоспу,
20.04.33, 2

Сучок Настя Мартин,
на утриманні батьків,
05.05.33, 2

Таран Микола Юхимів,
на утриманні батьків,
28.04.32, 1 міс.

Таран Фроська,
селянка, член колгоспу,
18.04.33, 18

Тарах Радіон,
селянин, одноосібник,
21.06.33, 93

Таркуша Устя П.,
на утриманні батьків,
27.05.33, 6

Терещук Андрей Семенів,
селянин, член колгоспу,
18.05.33, 18

Терещук Дорош Семенів,
селянин, член с/г артілі,
09.03.33, 40

Терещук Іван Дорошів,
селянин, член колгоспу,
29.05.33

Терещук Степан Дорошів,
утриманець, 21.05.33, 9,

Ткаченко Іван,
селянин, член колгоспу,
28.06.33, 24

Ткаченко Ладимир Юх.,
селянин, член колгоспу,
10.05.33, 30

Ткаченко Олександр Стахів,
на утриманні батьків,
03.05.32, 4 міс.

Ткаченко Парфень,
селянин, член колгоспу,
06.06.33, 38

Ткаченко Текля,
селянин, член колгоспу,
20.06.33, 42

Ткаченко Толь Микитів,
на утриманні батьків,
17.02.32, 1

Ткаченко Федора Андросівна,
селянин, член колгоспу,

08.08.33, 32

Тюпа Филимон Данилів,
селянин, член с/г артілі,
10.04.33, 55

Фесак Оксана Іванова,
селянка, одноосібниця,
24.11.32, 68

Фесак Текля Максимова,
селянка, член с/г артілі,
09.07.32, 50

Фесак Федора Васильовна,
одноосібниця, 04.02.33, 80,

Фесак Фидора,
селянка, член с/г артілі,
17.04.33

Фесак Юхим Антонів,
селянин, член с/г артілі,
31.12.32, 31

Фесак Яким Мих.,
селянин, член с/г артілі,
17.04.33, 60

**Фигурська Надежда
Кирилова,**
на утриманні батька,
02.02.32, 20

Фигурський Володимир,
селянин, член колгоспу,
03.05.33, 54

Фисак Антон,
одноосібник, 21.04.33, 48

Фисак Василь Микитович,
селянин, одноосібник,
28.05.33, 23

Фисак Іван Юхим.,
утриманець, 7

Фисак Сак Антонів,
одноосібник, 16.04.33, 20

Фисик Юхимія,
на утриманні батьків,
27.05.33, 2

Фиска Фрось,
утриманець, 05.06.33, 2

Фисурисий Профир Лидрев.,
селянин, член колгоспу,
25.04.33, 50

Харашун Роман Карпович,
одноосібник, 02.04.33, 65

Хмальовський Федір,
селянин, член колгоспу,
16.06.33, 18

Хмільовська Оляна,
утриманець, 03.06.33, 4

Хмільовська Юхимія Отр.,
селянин, член колгоспу
01.06.33, 25

Хмільовський Іван,
селянин, член колгоспу,
12.06.33, 15

Хмільовський Михайло Отр.,
утриманець, 02.06.33, 11
Хорошин Ригар,
селянин, одноосібник,
10.06.33, 19
Хорошун Сак Д.,
селянин, член колгоспу,
20.05.33, 41
Хорошун Андрей,
утриманець, 23.06.33, 4
Хорошун Арсень,
селянин, член колгоспу,
10.05.33, 23
Хорошун Василь Ов.,
селянин, член колгоспу,
20.05.33, 16
Хорошун Горпина,
селянка, член колгоспу,
05.33
Хорошун Іван,
на утриманні батька,
16.03.33, 8
Хорошун Катерина,
селянин, член колгоспу, 20
Хорошун Марина,
селянка, член колгоспу,
22.05.33, 40
Хорошун Микола Аврам,
на утриманні батька,
10.04.33, 10
Хорошун Олена,
селянин, член колгоспу,
03.06.33, 30
Хорошун Роман,
селянин, член колгоспу,
18.05.33, 29
Хорошун Текля,
селянка, член колгоспу,
27.05.33, 49
Циган Антон,
на утриманні батьків,
21.05.33, 12
Циган Іван Фаньов.,
на утриманні батьків,
10.03.33, 5 міс.
Циган Михайло С.,
на утриманні батьків,
12.05.33, 14
Циган Тимофан Хомов,
на утриманні батька,
08.06.32, 8
Циган Ходж,
одноосібник, 18.04.33, 60
Чебуш Павло,
утриманець, 24.09.33, 2
Чередниченко Василь Фкоф.,
на утриманні батьків,
08.05.33, 3

Чередниченко Марія,
селянка, член колгоспу,
02.05.33, 24
Чередниченко Тофан,
селянин, член колгоспу,
08.05.33, 45
Чередниченко Яків,
на утриманні батьків,
04.05.33, 10
**Чередниченко Павло
Маркович**,
одноосібник, 12.03.33, 79
Чуприна Андронь,
селянин, член колгоспу,
02.05.33, 46
Чуприна Ліда,
утриманець, 16.05.33, 6
Чуприна Ліда Андр.,
на утриманні батьків,
01.05.33, 16
Чуприна Марія,
на утриманні батьків,
08.05.33, 4
Чуприна Михайло Яков.,
на утриманні батьків,
28.04.33, 2
Чуприна Наталка,
селянин, член колгоспу,
30.05.33, 40
Чуприна Олекса Андр.,
на утриманні батьків,
02.05.33, 19
Чуприна Олександр,
селянин, член колгоспу,
24.06.33, 30
Чуприна Павло,
селянин, член колгоспу,
21.06.33, 32
Чуприна Павло Ян.,
на утриманні батьків, 06.05.33, 9
Чуприна Т.,
селянин, член колгоспу,
09.06.33, 60
Чуприна Тетяна Яков,
селянка, член колгоспу,
07.05.33, 16
Чуприна Яків Омельк.,
одноосібник, 27.04.33, 29
Чуприна Ярина,
селянин, член колгоспу,
23.06.33, 30
Шаравська Зінька,
на утриманні батьків,
22.05.33, 4
Шаравська Настя Ар.,
одноосібниця, 25.05.33, 48
Шаравський Кузьма,
на утриманні батьків,

27.05.33
Шараєвський Демид,
селянин, член колгоспу,
18.04.33, 35
Шарієвська Софія Арт.,
одноосібниця, 26.05.33, 16
Шевченко Наталка Лукаш,
селянка, член с/г артілі,
31.03.33, 60
Шевченко Онил,
селянин, член колгоспу,
26.05.33, 43
Шелудько Гнат Дмитрів,
одноосібник, 25.02.33, 78
**Шелудько Горпинія
Корнійовна**,
одноосібниця, 10.10.32, 40
**Шкарівський Мирон
Петрович**, одноосібник, 40
Шокало Микола Серг.,
на утриманні батьків,
12.05.33, 3
Шолудько Андрей,
утриманець, 01.08.33, 3
Шолудько Гриша Кузм.,
одноосібник, 01.05.33, 30
Шолудько Марія Гр.,
на утриманні батьків,
26.05.33, 13
Шолудько Меланка Севаст.,
селянин, член колгоспу,
27.11.33, 70
Шолудько Совка,
селянка, член колгоспу,
11.05.33, 30
Шолудько Степан,
утриманець, 22.06.33, 10
Шостак Іван,
утриманець, 23.06.3, 8
Шостак Йовта Силов,
селянин, на утриманні сина,
28.03.32, 98
Шостак Кирило Юхимів,
на утриманні сина,
24.01.33, 78
Шостак Ликсандр Лукашів,
на утриманні батьків,
30.05.33, 4
Шостак Лукаш,
селянин, член колгоспу,
17.05.33, 26
Шостак Марія Лукашева,
на утриманні батьків,
30.05.33, 3
Шостак Михайло,
утриманець, 28.06.33, 8
Шостак Надя,
утриманка, 06.06.33, 12

Шостак Пилип,
селянин, член колгоспу,
20.04.33, 20
Шостак Таня,
утриманка, 22.06.33, 10
Шостак Трифан Оліянов,
селянин, член с/г артілі, 30

Шостак Федір Харит.,
одноосібник, 23.05.33, 18
Щирський Овст.,
селянин, член колгоспу
10.04.33, 54
Якименко Харлам Василів,
селянин, член с/г артілі,

12.02.33, 76
Янушкевич Павло Павлів,
селянин, одноосібник,
03.09.32, 58

с. Лук'янівка

Вперше в історичних джерелах згадується в 1734 році.

В 1926 році в селі було організовано 4 ТСОЗи, організаторами яких стали Шрамко Д.Й., Ясеновий Никифор, Семенович Г.Г. У 1927 році в селі була зареєстрована перша с/г артіль «Єднання».

Наприкінці 1929 року організовано колгосп «Нове життя». Першим його головою став Шрамко Д.Й.

Під час голоду лише на одному кутку Кошелі померло більше 50 чоловік, а сім'ї Шрамка Кулика, Свідзінських вимерли повністю. Загальна кількість померлих під час голодомору в с. Лук'янівка і хуторі Малобережанському лише за офіційними даними 314 чоловік. На місцях масових поховань (сільське кладовище) у 1989 р. встановлено дерев'яний хрест. Ініціатори встановлення – Кулик М.П., Усатий М.Х.

Мартиролог жителів села Лук'янівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1186 арк. 147-203, спр.1210, арк. 108-250, спр. 1211, арк. 1-29) та свідченнями Лісовенка О.Г., 1906 р.н.; Козярівської О.Т., 1913 р. н.; Лісовенка С.А., 1915 р.н.; Ясенового С.Г., 1919 р.н., записаними у 2007 році Кривоносом В.С., головою сільради.

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Білоус Оляна Петрова,
селянка член с/г артілі,
25.01.32, 68
Білоус Степан Аналів, селянин
член с/г артілі, 28.07.32, 50,
від простуди
Бондаренко Яків
Трихонович, селянин, член с/г
артілі, 16.06.33, 40, від малярії
Веленський Адам Івгінів,
селянин, одноосібник, 02.04.33,
21, виснаження шлунку
Гаркавенко Василь Стахов,
на утриманні батьків, 9 міс
Гаркавенко Харитон
Никипорів, селянин, член с/г
артілі, 05.33, 55, старість
Годинська Ніла Іванова,
на утриманні батьків, 3.08.32, 2,
від простуди
Граждан Люся Ларіонова,
на утриманні батька, 21.05.33. 1.
виснаження
Гребенко Віктор Павлів на
утриманні рідні, 17.08.32, 1,
від простуди
Грибенко Павло Максимів,
селянин, член с/г артілі,
16.06.33, 34, виснаження
Губенко Петро Монуїлів,
селянин, член с/г артілі,
03.04.33, 48, катар шлунку
Денисенко Герман Андріїв,

селянин, член с/г артілі
09.07.32, 56, з голодовки
Денисенко Іларіон
Гаврилович, селянин, одно-
осібник, 13.03.33, 51, виснажен-
ня шлунка
Денисенко Івга Петрова,
селянка, на утриманні сина,
28.05.33, 64, від старості
Денисенко Кирило Гаврилів,
хазяїн, 4.07.32, 62, від голодовки
Денисенко Марія Григоров-
ва селянка, член с/г артілі,
17.06.32, 55, з голоду
Денисенко Потап
Антонович, селянин, член с/г
артілі, 02.06.33, 65. старість
Дробот Илько Петрів,
на утриманні батьків
8.01.32, 3, коклюш
Дяченко Іван Левків,
на утриманні матері,
02.06.33. 14. виснаження
Дяченко Левко Кузьмів,
селянин, член с/г артілі,
15.03.33, 52, від простуди
Завертайло Григор,
на утриманні матері,
28.04.33, 8, виснаження
Завертайло Настя Гаврило-
ва, селянин, член с/г артілі,
18.10.32, 30, від ревматизму
Завертало Ампраксія

Василева, селянка, член кол-
госпу, 30.05.33, 35, виснаження
Зеленська Тетяна Семенова,
на утриманні батька
20.07.33, 6, тиф
Зеленська Федора Іванова,
селянка, хазяйка, 17.03.33, 51,
виснаження шлунка
Зеленська Федора Семенова,
на утриманні батька,
20.07.33, 3, тиф
Зеленська Хівра Корнієва,
селянка, член с/г артілі,
15.04.33, 35, від виснаження
Зеленська Ярина
Зеленська Ярина Марко-
ва, селянка, член с/г артілі,
17.04.33, 41, виснаження
Зеленський Андрій Семенів,
на утриманні батька,
20.07.33, 12, тиф
Зеленський Василь,
на утриманні рідні,
15.04.33, 4, виснаження
Зеленський Григор
Сидорович, 08.06.33, 2
Зеленський Петро Мефодів,
селянин, одноосібник, 10.04.33,
60, виснаження шлунку
Зеленський Семен
Зеленський Сергій Мохтійов,
хазяїн, 4.07.32, 50, простуда
Зеленський Ярофей Івано-

вич. селянин, член с/г артілі,
12.05.33. 59, старість
Зеленські чоловік та дружина
Зінченко Григор Корніїв,
селянин, одноосібник,
30.05.33, 30, виснаження
Іваха Григорій Дементіїв,
хазяїн, 27.05.32, 53
катаракта шлунка
Іваха Данило Яковів,
на утриманні батьків,
27.05.33, 10, виснаження
Карпенко Онисько Никиморів,
селянин, член с/г артілі,
4.09.32, 27, туберкульоз
Коберник Настя Захарова,
селянка, член с/г артілі,
21.06.33, 46, від простуди
Коберник Тарас Хомович,
селянин, одноосібник,
03.05.33. 56, від ревматизма
Коваленко Анатолій Іванович,
на утриманні батьків,
виснаження шлунка
**Коваленко Олександр Іва-
нович,** на утриманні батька,
26.05.33, 4, виснаження
Козленко Ничипір Корніїв,
селянин, член с/г артілі,
27.04.32, 60, простуда
Козленко Іван Никифорів,
селянин, член с/г артілі,
18.06.33, 23, виснаження
Козленко Юхим Никифорів,
на утриманні батька,
27.05.33, 18, виснаження
Козярівська Хросина
Козярівський Тарас
Коляда Лампія Омелькова,
селянка, член с/г артілі,
04.08.33, 28, виснаження
**Коляда Олександр Микито-
вич,** на утриманні батьків,
14.05.32, 1, коклюш
Кривецький Михайло
Григорович,
селянин, член с/г артілі,
10.03.33, 48, виснаження шлунка
**Кривонос Сарафійон Одрі-
їв,** селянин, член с/г артілі,
12.04.33, 48, катар шлунку
Кулик Василина Кононова,
селянка, член с/г артілі,
10.04.33, 66, від старості
Кулик Євтихій та його сім'я
Кулик Исаяя Пиванів,
селянка на утриманні зятя,
14.07.32, 60, від старості

Кулик Йосип Омельків,
селянин, член с/г артілі,
22.06.33, 34, від туберкульозу
Кулик Михайло Іпцифіїв,
на утриманні батька,
20.05.33, 12, виснаження
Кулик Олена Трохимова,
одноосібниця,
30.07.33, 49, туберкульоз
Кулик Ярина Іпцифійова
на утриманні батька,
18.05.33, 2, виснаження
Кучеренко Василь
Кучеренко Іван Йосипов,
на утриманні батька,
30.07.33, 1 міс.,
слабосне від народження
Кучеренко Іван Іванів,
на утриманні батьків,
04.04.33, 3, від простуди
**Кучеренко Іван Пилипо-
вич,** селянин, член с/г артілі,
15.04.33, 60, від старості
Кучеренко Лолена Наумова,
на утриманні батька,
9.06.32, 8 міс, з голоду
Кучеренко Оксана
Кучеренко Тетяна Василева,
на утриманні батька,
20.05.33, 5, виснаження
Лазерний Максим Ількович,
селянин, 7.06.32, 68,
від старості
Лахвенко Андрей Яковів,
на утриманні рідні,
01.05.33, 2, простуда
Лісовенко Антоніна Василева,
на утриманні рідні, 28.06.32, 3
міс., слабосилля від народження
Лісовенко Арійон
Лісовенко Варка Давидова,
на утриманні батька, 12.05.33, 8,
виснаження
Лісовенко Василь Давидів, на
утриманні батька,
19.04.33, 10, виснаження
Лісовенко Василь Оникіїв,
на утриманні батька, 04.06.33, 1,
слабосиле від народження
Лісовенко Євген Григорович
Лісовенко Іван Хомів,
на утриманні батька,
19.04.33, 1, виснаження
Лісовенко Іпогіт
Лісовенко Кіндрат Андронів,
на утриманні матері,
13.06.33, 13, виснаження
Лісовенко Клим Корніїв,

хазяїн, 09.66.32, 10, по старості
Лісовенко Левко Давидів,
04.06.33, 5, виснаження
Лісовенко Марія Сергієва,
селянка, хазяйка дома,
28.04.33, 32, виснаження
Лісовенко Микола Хомів,
на утриманні батька,
17.04.33, 6, виснаження
Лісовенко Мирон Матвійович
Лісовенко Михайло Макійович
Лісовенко Олександра
Омелькова, селянка, хазяйка
дома, 15.04.33, 61, від старості
**Лісовенко Улита Кир'яно-
ва,** селянка, член с/г артілі,
22.05.33, 62, старість
Лісовенко Федір Прокопов,
селянин, член с/г артілі
02.08.33, 49, тиф
Лісовенко Хома
Лісовенко Хома Яковлевич
селянин, одноосібник,
05.05.33. 30, виснаження
**Літвиненко Арійон Савко-
вич,** селянин, член с/г артілі,
30.03.33, 35, виснаження шлунку
**Мартиненко Вакула Федо-
тів,** селянин, член с/г артілі,
23.04.33, 62, старість
**Мартиненко Васька Мало-
йлова,** селянка, член с/г артілі,
15.08.32, 50, від старості
**Мартиненко Владимир Вар-
фолом.,** на утриманні батька,
04.05.33, 2, виснаження
**Мартиненко Володимир Кі-
рилович,** на утриманні батьків
29.06.32, 5, з голоду
**Мартиненко Макар Варфо-
лом.,** на утриманні батька,
04.05.33. 4. виснаження
**Мартиненко Мар'яна Кли-
мова,** селянка, член с/г артілі,
15.04.33, 49, від виснаження
**Мартиненко Микола Омель-
ків,** на утриманні батька,
14.04.33, 9, виснаження
**Мартиненко Микола Степа-
нов,** селянин, член с/г артілі,
30.04.33, 25, виснаження
**Мартиненко Мотра Михало-
ва,** селянка на утриманні рідні,
6.05.32, 105, по старості
Мартиненко Настя Пувинова,
хазяйка, 7.07.32, 41, від голоду
Мартиненко Оверко Сергіїв,
селянин, член с/г артілі, 5.06.32,

53, по старості

Мартиненко Олекса Оверків,

на утриманні батьків,

12.03.32, 23, параліч

Мартиненко Олександр,

селянин, член с/г артілі,

10.07.32, 48, По старості

Мартиненко Оляна Гордійова,

селянка, член с/г артілі,

31.07.33, 50, ревматизм

Мартиненко Ольга Володи-

мирівна, на утриманні рідні,

7.12.32, 10 днів, слабість

Мартиненко Соломія,

селянка, на утриманні рідні,

28.04.33, 68, від старості

Мартиненко Тихін Харито-

нів, селянин, член с/г артілі,

21.07.32, 33,

задушений зловмисно

Мартиненко Фадей В.,

на утриманні матері,

02.06.33, 12, виснаження

Мартиненко Федір Омельків,

на утриманні батька,

14.05.33, 5, виснаження

Матриненко Омелько Якимів,

селянин, одноосібник

31.05.33, 52, ревматизм

Надольський Яхрем Семенів,

селянин, член с/г артілі,

22.07.33, 32, виснаження

Обманець Агей Степанович,

селянин, одноосібник,

23.05.33, 66, старість

Обманець Давид Макарів,

селянин, член с/г артілі,

25.05.33. 36, туберкульоз

Обманець Надія Давидова

на утриманні рідні

Пацята Оляна Ониськова,

селянка, член с/г артілі

23.07.33, 35, тиф

Пацятий Михайло Пимонович,

на утриманні батька,

02.06.33, 10, виснаження

Пацятий Панас Гаврилов.,

селянин, член с/г артілі,

23.05.33, 70, старість

Плантій Іван Василів,

селянин, член с/г артілі,

31.05.33, 68, старість

Плахтієва Явдоха Гаврилова,

селянка, член с/г артілі,

09.10.33, 64, водянка

Поліщук Левко Андрій,

селянин, на утриманні рідні,

06.04.33, 73, від старості

Потята Тодоська Яковлева,

селянка член с/г артілі

25.11.32, 82, по старості

Поцятий Пимон Панасів,

селянин, член с/г артілі

13.05.33. 35, катар шлунка

Прибура Катерина Михайло-

ва, на утриманні батьків

28.01.32, 7 міс, коключ

Пустовіт Антін Микитів,

селянин член с/г артілі

21.04.32, 45, з голодовки

Пустовіт Артем Савків,

селянин, член с/г артілі

03.04.33, 36, туберкульоз

Пустовіт Дмитро Григорів,

на утриманні батьків

03.04.33, 2, виснаження шлунку

Пустовіт Іван Антонович

на утриманні матері

20.05.33, 17, виснаження

Пустовіт Марфа Онопрієва,

на утриманні батька

18.04.33, 18, виснаження

Пустовіт Мотря Іванова,

селянка, член с/г артілі,

17.05.33, 65, старість

Пустовіт Оляна Захарова,

селянка, член с/г артілі,

01.03.33, 47,

задушено злочинцями

Пустовіт Стратон

Кононович, селянин, член с/г

артілі, 25.05.33, 51, виснаження

Пустовіт Хведось Антонів,

на утриманні батька,

02.06.33, 6, виснаження

Пустовіт Христя Іванова,

селянка, одноосібниця,

24.05.33, 50, простуда

Пустовіт Хреська Григорова,

на утриманні матері

01.06.33, 6, виснаження

Пустовіт Ярина Онопрієва,

на утриманні батьків,

03.04.33, 5, виснаження шлунку

Радченко Галина

Тимофієва, селянка, член с/г

артілі, 31.05.33, 42, виснаження

Радченко Захарко Давидів,

на утриманні матері,

20.05.33, 20, виснаження

Радченко Ліда Давидова,

на утриманні батьків,

04.05.33, 4, виснаження

Радченко Лісавета

Проконова, селянка, на утри-

манні родини, 4.01.32, 1, тубер-

кульоз

Радченко Марія Проконова,

на утриманні батька

23.05.33. 9, виснаження

Радченко Прокіп Василів,

селянин, член с/г артілі,

03.04.33, 44, виснаження шлунку

Радченко Тетяна Давидова,

на утриманні батьків

03.05.33, 7, виснаження

Распутній Прокіп

Гарасимів, селянин, член с/г

артілі, 20.03.33, 53, від простуди

Ратушня Меланка Арійонова,

одноосібниця, 18.06.33, 54

Розпутній Карпо і його

дружина

Роспутній Трифон Сопронів,

селянин, одноосібник

30.05.33, 62, від старості

Роспутня Настя Трохимо-

ва, селянка, одноосібниця,

28.05.33, 56, ревматизм

Савченко Марфа

Яковлева селянка, одноосібни-

ця, 13.05.33. 17, виснаження

Савченко Тетяна Іванова,

одноосібниця, 06.07.33, 36

від простуди

Сахненко Антін Охрімів,

селянин, член с/г артілі,

01.08.33, 35, від скалічення ноги

Сахненко Іван

Сахненко Степан Прохорів,

селянин, член с/г артілі

18.10.32, 30, від ревматизму

Сваха Петро Іванів на утриман-

ні батька 9.07.32, 1, сухоти

Свідзінська Зінька Оверкова,

одноосіб. 17.11.33, 68, старість

Свідзінська Олександра Ва-

силава, на утриманні батька,

14.06.33, 13, виснаження

Свідзінська Ольга Василева,

на утриманні рідні, 30.04.33, 2,

виснаження

Свідзінський Андрей Якимов.,

селянин, одноосібник, 25.05.33,

54, виснаження

Свідзінський Василь та його

сім'я

Свідзінський Володимир

Василів, на утриманні батька,

04.05.33, 3, від простуди

Свідзінський Іван Опанасів,

на утриманні батьків, 29.04.33, 9,

виснаження

Свідзінські та їх родина

Свідрінський Панас Якимів, хазяїн, 24.05.32, 53, простуда
Семинович Олександр Гордїїв, на утриманні батьків, 21.03.33, 1, запалення легенів
Серценко Михайло Левкович, на утриманні батьків, 2.05.32, 1, від запалення
Сліпченко Андрій Давидович
Сліпченко Афанась Кіндратів, селянин, член с/г артілі, 24.11.32, 32, туберкульоз
Сліпченко Володимир Онопрїїв, на утриманні батьків, 28.03.33, хворий від народження
Сліпченко Давид Вакулович
Сліпченко Давид Денисів, селянин, член с/г артілі, 15.04.33, 36, від виснаження
Сліпченко Іван Сліпченко Окландія
Талимонова, селянка, член с/г артілі, 21.05.33, 60, старість
Сліпченко Павло Гордїїв, на утриманні матері, 21.05.33, 4, виснаження
Сліпченко Павло Панасів, селянин, член с/г артілі, 3.05.32, 21, з голоду
Сліпченко Палажка Тимофїївна, селянка, член с/г артілі, 19.02.32, 54, запалення легенів
Сліпченко Петро Смовж Ганна Деметїєва, селянка, хазяйка дома, 12.04.33, 63, старість
Смовж Микита Наумович, селянин, одноосібник, 28.02.33, 60, виснаження шлунка
Совченко Явдоха Никифорова, селянка, одноосібниця, 28.04.33, 47, виснаження
Сучок Дмитро Петрович, одноосібник, 23.09.33, 54, від простуди
Сучок Іван Марків, на утриманні батьків 2.04.32, 8, грижа
Сучок Меланка Корнієва, на утриманні батька 1.05.33, 4, виснаження
Сучок Олександр Корнїїв, на утриманні батька, 13.04.33, від хворості шлунку
Сучок Ольга Іванова, на утриманні сина 4.06.32, 83, від старості
Сучок Параска Павлова,

селянка, член с/г артілі, 09.06.33, 33, виснаження
Сучок Степан Марків, на утриманні батьків, 12.03.32, 2, ключ
Сущенко Левко Юхимович, селянин, одноосібник, 12.05.33, 49, виснаження
Тимошенко Григор Яковів, селянин, член с/г артілі, 23.05.33, 4, простуда
Тимошенко Іван Максимів, на утриманні батька, 23.05.33, 12, виснаження
Тимошенко Максим Юхимович, селянин, одноосібник, 01.03.33, 46, виснаження шлунка
Тимошенко Марія Максимова, на утриманні батька, 29.05.33, 9, виснаження
Тимошенко Никинор Максимів, на утриманні батьків, 25.12.32, 5, простуда
Тимошенко Оляна Максимова, на утриманні батька, 23.04.33, 3, виснаження
Тимошенко Тетяна Максимова, на утриманні батька, 18.05.33, 1, виснаження
Тищенко Анатолій, на утриманні рідні 10.10.32, 2 тиж., від народження
Тищенко Антонїна Панфілова, на утриманні батьків, 01.03.33, 4, виснаження шлунка
Ткаченко Михайло Опан., на утриманні батька, 15.05.33, 13, виснаження
Ткаченко Оляна Арїїїнова, селянин, член с/г артілі, 18.05.33, 22, виснаження
Ткаченко Прїська Климова, селянка, одноосібниця, 08.06.33, 40, виснаження
Ткаченко Степан Хомів, на утриманні батьків 20.05.32, 7, запалення легенів
Ткаченко Улита Хомова, на утриманні батьків, 15.02.33, 6, виснаження шлунка
Ткаченко Федора Тодосева, селянка, хазяйка, 30.04.33, 55, Від старості
Ткаченко Хома Арїїїонів, селянин, одноосібник, 08.04.33, 44, виснаження
Ткаченко Хотина,Є, на утриманні сина селянин

21.05.32, 76, від старості
Хіврич Володимир Потанов., на утриманні батька, 20.05.33, 3, утопився
Хіврич Катерина Никифорова, селянка, хазяйка, 04.05.33, 60, від старості
Хіврич Надя Потапова, на утриманні батьків, Ж 15.04.32, 5, запалення мозгів
Хмура Малашка Платонова, на утриманні рідні, 19.08.32, 85, по старості
Чубенко Іван Петрів, на утриманні матері 27.06.33, 18, тиф
Чуприна Василь Федорів, на утриманні батька, 20.05.33, 5, виснаження
Чуприна Микола Федорів, на утриманні рідні, 04.05.33, 1, виснаження
Чуприна Параска Корнієва, селянка, член с/г артілі, 12.05.33, 30, виснаження
Шкамко Дмитро та його дружина і дві дочки
Шкаруба Сергїй Гаврилович, хазяїн, 10.06.32, 37, попав під потяг
Шрамко Анатолій Мануїлович, на утриманні батька, 28.04.33, 5, виснаження
Шрамко Анотоль Дмитрів, на утриманні батька, 31.05.33, 6, отравлення
Шрамко Ганна Яхременова, на утриманні батьків, 14.04.33, 18, виснаження
Шрамко Дмитро Йосипович, селянин, член с/г артілі, 04.06.33, 39, отравлення
Шрамко Дмитро Марків, на утриманні батька, 13.07.32, 2 від простуди
Шрамко Іван Охрїмович, на утриманні батька, 23.05.33, 14, виснаження
Шрамко Катерина Юхимова, селянка, член с/г артілі, 14.04.33, 39, виснаження
Шрамко Люся Маноїлова, на утриманні батька, 28.04.33, 2, виснаження
Шрамко Марія Арсентїєва, селянка, член с/г артілі, 14.06.33, 40, виснаження
Шрамко Марія Охрїмова, на утриманні батьків, 24.03.33, 3,

дизентерія

Шрамко Микола Семенович,
на утриманні батьків, 27.02.33, 1,
катар желудка

Шрамко Монціл

Шрамко Мотря Архипова,
на утриманні батьків 15.04.32,
12, запалення мозгів

Шрамко Ольга Дмитрова,
на утриманні батька, 06.06.33,
12, отравлення шлунка

Шрамко Параска Антипова,
селянка, член с/г артілі,
02.06.33, 39, невідоме

отравлення організму

Шрамко Петро Сергій,
на утриманні матері, 05.06.33.

Шрамко Сергій Степанів,

селянин, член с/г артілі,
04.02.33, 38, раптове

запалення мозгів

Шрамко Соломія Василева,

селянка, член с/г артілі 5.07.32,
69, по старості

Шрамко Тодоська Антропова,
одноосібниця, 12.02.32, 23,
запалення мозгів

Шрамко Явдоха Дмитрова,
на утриманні батька, 04.06.33,
14, отравлення шлунка

Шрамко Ярина

Шрамко Яхрем Пилипов.,
одноосібник, 22.06.33, 48,
від туберкульозу

Яковенко Ларійон Яковле-
вич, селянин, член с/г артілі,
19.03.33, 38, від туберкульозу

Ясенова Антося Трифонова,
на утриманні батька, 28.05.33,
8, виснаження

Ясенова Одарка Яковлева,
селянка, хазяйка, 15.03.33, 65

Ясенова Явдоха Назарова,
селянка, член с/г артілі 14.06.33,

35, виснаження

Ясеновий Гастон Прокопов.,
селянин, член с/г артілі 8.05.32,
41, одрізало ноги під потягом

Ясеновий Григор Власів,

селянин, член с/г артілі
04.10.33, 35, туберкульоз

Ясеновий Іван Трифонів,
на утриманні батька, 28.05.33,
5, виснаження

Ясеновий Логва Федорів,

селянин, член с/г артілі,
22.05.33, 32, виснаження

Ясеновий Микола Логвинів,

на утриманні батька, 19.05.33,
10, виснаження

Ясеновий Михайло Трифонів,

на утриманні батьків,
02.06.33, 4, виснаження

Ясеновий Олекса Проко-
пів, селянин, член с/г артілі,
01.06.33, 59, виснаження

с. Мала Березянка

В 1926 році організувалось садово-городнє товариство. В 1930 році на базі цього товариства утворили СОЗ «Зірка». В 1932-33 рр. сільську раду очолював Терещенко Павло. У 1929 році створено колгосп «Комунар». Активістом і організатором був Шевченко О.П. З 1930 по 1940 рр., головою колгоспу – Парубочий Л.А. Під час примусової колективізації і штучного голодомору виконавцями цієї політики були голова сільради Трохименко, Терещенко Павло, Маковецький.

Лише за офіційними даними Голодомор забрав життя 245 жителів села. На місцях поховань (сільське кладовище) у 1993 році встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів села М.Березянка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1188, арк. 1-62; спр. 1212, арк. 105-250; спр.1213, арк. 1-38).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занятя, дата смерті, вік і причина смерті.

Бондаренко Володь Іванів

на утриманні батька
08.06.32, 8 міс., невідомо

Бондаренко Кузьма Антонів
утриманець, 04.04.33, 4

дитяча хворість

Бондаренко Микола Іванович
утриманець, 21.03.33, 3

дитяча хворість

Бондаренко Петро Омельків
селянин, член колгоспу,
01.06.33, 26, виснаження

Васеленко Марія Олександр.,
одноосібник, 29.04.32, 51р.,

недоїдання

Васеленко Павло Микитович
селянин, член с/г артілі
29.01. 32, 80 р., старість

Васеленко Яків
селянин, член колгоспу

05.06.33, 51, довга хворість

Василенко Денис Микитів

селянин, член с/г артілі

05.06.32, 60 р., недоїдання

Василенко Олександра Мих-
тодьова

утриманка, 10.07.33, 11

недоїдання

Волик Кузьма Яхрепів

утриманець, 06.06.33, 11

недоїдання

Вольська Олена Василева

утриманка, 17.03.33, 2

дитяча довга хворість

Гайдаєнко Василь Яковів

на утриманні матері

05.09.33, 2, простуда

Гайдаєнко Гапка Максимова

селянин, член колгоспу

30.06.33, 77, старість

Гайдаєнко Наталка Антонова

селянка, член с/г артілі

19.05.32, 68 р., старість

Гайдаєнко Олександр Андрійв

селянин, член колгоспу

04.04.33, 50, довга хворість

Галовін Параска Степанова

селянин, член колгоспу

16.05.33, 30, довга хворість

Головін Зінька Симова.

утриманка, 28.06.33, 11,

дитяча хворість

Головін Явдоким Антонів

селянин, член колгоспу

30.04.33, 35, довга хворість

Головт Гаврило Федорів

селянин, член колгоспу

23.06.33, 70, старість

Голота Ганна Остапова

селянин, член колгоспу

03.07.33, 36, недоїдання
Голота Михайло Грицьків
 селянин, член с/г артілі
 17.05.32, 62 р., старість
Голота Олекса Сергієвич
 на утриманні батька
 13.01.32, 9 міс., кір
Голота Сергій Михайлів
 селянин, член колгоспу
 01.07.33, 30, виснаження
Голота Яків Іванів
 селянин, член с/г артілі
 09.10.32, 50 р., катар шлунка
Драган Василь Петрів
 селянин, член колгоспу
 09.05.33, 53, недоїдання
Драган Григор Василів
 селянин, член колгоспу
 14.03.33, 28, недоїдання
Драган Олька Петрова
 на утриманні батьків
 31.07.32, 6 міс., від простуди
Драган Петро Кіндратович
 на утриманні сина
 02.02.32, 75 р., старість
Драган Секлета Левкова
 селянин, член колгоспу
 07.07.33, 49, виснаження
Драган Яків Кіндратів
 селянин, член с/г артілі
 19.10.32, 55 р., старість
Жданова Івга Борисова
 селянка, член с/г артілі
 06.07.32, 59 р., старість
Здельнік Мокрина Оникієва
 селянин, член колгоспу
 19.05.33, 47, довга хворість
Зубченко Ганна Тодєєва
 утриманка, 02.07.33, 9
 довга хворість
Зубченко Микола Тодєїв
 на утриманні батька
 24.06.32, 6 р., недоїдання
Зубченко Текля Пилипова
 селянин, член колгоспу
 04.06.33, 38, недоїдання
Зубченко Тодет Гордіїв
 селянин, член с/г артілі
 29.04.32, 35 р., недоїдання
Карпенко Василь Іванів.
 утриманець, 21.04.33, 13
 недоїдання
Карпенко Ганна Іванівна
 утриманка, 17.05.33, 7
 довга хворість
Карпенко Павло Іванів
 селянин, член колгоспу
 26.05.33, 20, довга хворість

Кобилко Зінька Пилипова
 на утриманні батьків
 29.11.32, 2 міс., дитяча хворість
Корвеліс Зінька Онипіча
 на утриманні матері
 22.07.33, 13, було хворе
Кравченко Гапка Климова
 селянин-одноосібник
 26.08.33, 73, старість
Кравченко Гапка Пилипова
 селянка, член с/г артілі
 02.06.32, 33 р., недоїдання
Кравченко Зінька Зіньковна
 на утриманні матері
 17.07.33, 2, було хворе
Кравченко Устя Зінькова
 на утриманні матері
 25.07.33, 6, було хворе
Кучеренко Катерина Іванова
 на утриманні батька
 20.07.33, 2, було хворе
Кучеренко Марія Іванова
 на утриманні батька
 27.07.33, 7, було хворе
Кучеренко Меланка
Калестрова
 на утриманні батька,
 29.07.33, 2, було хворе
Кучеренко Петро Степанів
 селянин, член с/г артілі
 26.04.32, 28 р., недоїдання
Кучеренко Ялесовета
Демедова
 селянка, член колгоспу
 29.06.33, 40
Лазенко Рузька Пилипов
 селянин, член колгоспу
 27.06.33, 70, старість
Лісняк Ганна Яквова
 утриманець, 14.05.33, 1
 недоїдання
Лісняк Зінько Килимів
 селянин, член колгоспу
 22.06.33, 43
Лісняк Катерина Яковлева
 утриманка, 04.07.33, 4
 недоїдання
Лісняк Ліда Ананьов.
 утриманець, 23.05.33, 3
 простуда
Лісняк Ліда Яковлев
 утриманка, 05.06.33, 5
 недоїдання
Лісняк Марія Зіньков.
 утриманка, 27.06.33, 13
Лісняк Микита Потапів
 селянин, член колгоспу
 03.07.33, 52, виснаження

Лісняк Павло Яковів
 утриманець, 02.06.33, 10
 виснаження
Лісняк Танька Зінькова
 на утриманні батька
 21.07.33, 14, була хвора
Лісняк Яків
 селянин, член колгоспу
 21.05.33, 33, недоїдання
Майстренко Микита Юхи-
мів селянин, член колгоспу,
 27.05.33, 65, старість
Майстренко Микола Філімонів
 на утриманні батьків, 1,5 міс.
Майстренко Филимон
Мелентів
 селянин, член с/г артілі
 02.06.32, 33р., недоїдання
Мартинюк Михайло Тимонів
 селянин, член колгоспу
 03.06.33, 26, довга хворість
Мартинюк Степан Кіндратів
 селянин, член колгоспу
 02.07.33, 40, довга хворість
Марченко Марія Якимова
 на утримання батька
 26.07.33, 1, дитина хворіла
Марченко Яким Гаврилів
 селянин, член колгоспу
 18.07.33, 28, виснаження
Марченко Ярина Степанова
 селянин, член колгоспу
 25.07.33, 28, була хвора
Мокляк Іван Федосів.
 селянин, член колгоспу
 15.03.33, 42, змерз
Недацун Ольга Панасова
 на утриманні батька
 23.08.33, 1, було хворе
Недодара Гапка Пилипова
 селянин, член колгоспу
 04.05.33, 48, довга хворість
Недодара Данило Ульянов
 селянин, член колгоспу
 06.07.33, 54, виснаження
Недодара Демед Тимонів
 селянин, член с/г артілі
 28.08.32, 73 р., старість
Недодара Келина Тимоф.
 селянка, член колгоспу
 04.06.33, 69, старість
Недодара Назар Пилипів
 на утриманні брата,
 29.04.32, 50
 припадок та недоїдання
Недодара Наталка Панасова
 на утримання батька
 19.08.33, 1, було хворе

Нестеренко Параска Артемова
селянин, член колгоспу
03.06.33, 52, виснаження

Нестеренко Тетяна Сезонова
селянка, член колгоспу
04.06.33, 38, недоїдання

Несторенко Андрей Дмитрів
на утриманні батька,
15.07.32, 4 р., недоїдання

Несторенко Надежда Дмитрова
на утриманні батьків,
8 міс., недоїдання

Панчук Іван Логвінов
селянин, член колгоспу
30.06.33, 39, виснаження

Панчук Текля Семенова
селянка, член колгоспу
01.06.33, 46, довга хворість

Парубоча Ганна Лукова
селянка, член колгоспу
30.06.33, 48, виснаження

Парубоча Зінька Федорова
утриманка, 07.06.33, 4
недоїдання

Парубоча Марія Васелева
на утриманні чоловіка
18.06.32, 47 р.,
від довгої хворості

Парубоча Марія Прокопівна
на утриманні матері
17.07.33, 4, було хворе

Парубоча Маруся Тимошева
селянка, член с/г артілі
16.06.32, 17 р., недоїдання

Парубоча Оксана Васелева
селянка, член с/г артілі
25.09.32, 48 р.,
від довгої хворості

Парубоча Олександра Омельков.
утриманець, 27.05.33. 11
Довга хворість

Парубоча Олександра Тимошева
селянка, член колгоспу
19.05.33, 14, недоїдання

Парубоча Палажка Андрійова
селянка, член с/г артілі
25.08.32, 80 р., старість

Парубоча Палажка Денисова
утриманка, 23.05.33,3,
дитяча хворість

Парубоча Приська Яремова
селянка, член колгоспу
25.03.33, 56, старість

Парубоча Софія Онопрієва
селянка, член с/г артілі

04.07.32, 45 р., недоїдання

Парубоча Степанида Кирилова
селянка, член колгоспу
17.05.33, 31, недоїдання

Парубоча Текля Василева
селянка, член колгоспу
02.06.33, 44, виснаження

Парубоча Тетяна Григорова
селянка, член колгоспу
26.05.33, 46, недоїдання

Парубочий Василь Василів
селянин, член колгоспу
02.06.33. 56, виснаження

Парубочий Василь Павлів
на утриманні матері
04.08.33, 2, було хворе

Парубочий Василь Федор
утриманець, 15.06.33, 10
виснаження

Парубочий Василь Федорів
утриманець, 25.04.33, 3,
недоїдання

Парубочий Данило Федьков
утриманець, 04.07.33, 11,
недоїдання

Парубочий Іван
на утриманні батька
10.07.33, 12, від недоїдання

Парубочий Іван Михайлів
селянин, член с/г артілі
05.06.32, 58 р., недоїдання

Парубочий Марко Трохимів
член артілі, 01.03.33, 60,
старість

Парубочий Микола Денисів
на утриманні батьків
12.08.32, 5 міс., недоїдання

Парубочий Микола Федорів
утриманець, 08.07.33, 8
недоїдання

Парубочий Олекса Денисів
утриманець, 04.05.33, 7

Парубочий Петро Денисів
утриманець, 19.05.33, 9
недоїдання

Парубочий Прокоп Федорів
селянин, член колгоспу
15.06.33, 28, виснаження

Парубочий Степан Антонів
на утриманні батька
17.06.32,4 р., недоїдання

Парубочий Степан Максимович
селянин, член колгоспу
22.03.33, старість

Парубочий Федор Павлів
селянин, член колгоспу

08.04.33, 48, недоїдання

Парубочий Федько Денисів
утриманець, 04.05.33, 6,
недоїдання

Перепелка Василь Сидорів
Хазяїн, 17.02.33, 68, старість

Петренків Петро Іванів
селянин, член колгоспу
07.04.33, 19

Петренко Василь Марків
утриманець, 03.06.33, 9,
виснаження

Петренко Ганна Прохоров
на утриманні батька
07.01.32, 4 р, кір

Петренко Єорис Пимонів
утриманець, 09.05.33, 1
дитяча хворість

Петренко Іван Іванів
селянин, член колгоспу
18.07.33, 65, старість

Петренко Марія Харитоновна
на утриманні батьків
16.09.32, 5 р., дизентерія

Петренко Остап Петрів
селянин, член колгоспу
06.07.33, 48, виснаження

Петренко Палашка Федорівна
селянка, одноосібниця
10.07.33, 60, старість

Петренко Прохор Гаврилів
селянин, член колгоспу
01.06.33, 40, виснаження

Петренко Секлета Пимонова
утриманка, 03.06.33, 4
дитяча хворість

Петренко Трохим Олексів
одноосібник
07.09.32, 70 р., старість

Петренко Явдоха Петрова
селянка, член колгоспу
10.07.33, 60, старість

Подиман Аврам Борисів
селянин, член колгоспу
22.06.33, 59, старість

Подиман Олександр Оникіїв
утриманець, 02.06.33, 2,
виснаження

Подиман Ольга Павлова
утриманець, 05.04.33, 2
дитяча хворість

Подиман Яхрем Романів
селянин, член с/г артілі,
25.03.32, 59 р.

Претула Келина Михайлівна
на утриманні сина, 15.07.33, 70,
старість

Претула Явдоха Минова
селянка, член колгоспу
10.07.33, 36, виснаження

Претула Яків Степанів
селянин, член с/г артілі
12.07.32, 54 р.

Притула Митрофан Степанів, селянин, член с/г артілі, 01.06.32, 46 р., недоїдання

Ратушна Гапка Тимошева
утриманка, 05.06.33, 11, недоїдання

Ратушна Келина
селянка, член колгоспу
23.07.33, 34, виснаження

Ратушна Ліда Тимонівна
утриманка, 17.04.33, 6
недоїдання

Ратушна Марія Никіпірова
селянка-одноосібниця
28.07.33, 50, виснаження

Ратушна Оксана Іванова
селянка, член с/г артілі
03.08.32, 70 р., старість

Ратушна Оксана Петрова
на утриманні батька
29.04.32, 1,5 міс.,
дитяча хворість

Ратушна Олександра Олександрівна
на утриманні Ратушної Марії,
20.07.33, 7, було хворе

Ратушна Олена Прокопова
селянка, член с/г артілі
31.07.32, 72 р., старість

Ратушна Параска Панасова
селянка-одноосібник
04.08.33, 17, Була хвора

Ратушна Параска Семенова
на утриманні батьків
12.08.32, 11 міс.

Ратушна Явдоха Данилова
селянка, член колгоспу
64, старість

Ратушна Явдоха Лукова
селянка, член колгоспу
05.07.33, 41, виснаження

Ратушна Ярина Кузьмова
селянка, член колгоспу
25.06.33, 38, виснаження

Ратушний Андрон Назарів
селянин, член колгоспу
28.06.33, 39, виснаження

Ратушний Артем Онопріїв
селянин, член колгоспу
31.05.33, 46, виснаження

Ратушний Василь Андронів.
утриманець, 13.03.33, 2,

дитяча хворість

Ратушний Василь Макарів
утриманець, 15.04.33, 4
дитяча хворість

Ратушний Василь Петрів
на утриманні батька
30.04.32, 1,5 міс.,
дитяча хворість

Ратушний Володь Макарів
утриманець, 17.05.33, 3
дитяча хворість

Ратушний Володь Сергіїв
хазяїн, 04.05.33, 66, старість

Ратушний Зоть Сергіїв
селянин, член артілі
19.05.32, 65 р., старість

Ратушний Іван Панасів
одноосібник, 01.07.32, 17 р.
запалення кишок

Ратушний Метрофан Маркіянів
селянин, член колгоспу
25.04.33, 35, довга хворість

Ратушний Микола Василів
на утриманні батька
01.07.32, 4 р., недоїдання

Ратушний Олекса Тимонів.
утриманець, 17.04.33, 11
недоїдання

Ратушний Олександр Андронів, утриманець,
10.06.33, 12, виснаження

Ратушний Павло Тимонів
селянин, член колгоспу
14.04.33, 15, недоїдання

Ратушний Панас Іванович
селянин, член колгоспу
12.03.33, 52, старість

Ратушний Сезін Аврамів
селянин, член колгоспу
19.04.33, 73, старість

Ратушний Тихіш Матвіїв
селянин, член артілі
19.05.32, 48 р., недоїдання

Резніченко Варка Семенівна
селянка, член колгоспу
13.04.33, 54, старість

Резніченко Марія Маркіян
селянка, член колгоспу
01.06.33, 46, виснаження

Резніченко Микита Антонів
селянин, член колгоспу
10.04.33, 49, Довга хворість

Резніченко Михайло Данилів
селянин, член колгоспу
25.05.33, 18, довга хворість

Резніченко Олекса Павлів
селянин, член колгоспу

04.06.33, 16, недоїдання

Резніченко Трохим Петрів
утриманець, 01.05.33, 15,
довга хворість

Рибченко Пилип Максимів
селянин, член колгоспу
12.04.33, 44, недоїдання

Різниченко Венець Петрів
селянин, член с/г артілі
13.12.32, 43 р., лихорадка

Різніченко Павло Матвіїв
селянин, член с/г артілі
16.08.32, 51 р.

Рябчук Оксана Тимонів
селянка, член колгоспу
06.07.33, 26, виснаження

Сапожник Іван Лаврів
утриманець, 26.04.33, 11,
недоїдання

Сапожник Лавро Іванів
селянин, член колгоспу
15.04.33, 40, довга хворість

Сапожник Марія Лаврова
селянка, член колгоспу
16.05.33, 61, недоїдання

Сапожник Михайло Миколайов, селянин,
член с/г артілі, 15.06.32, 23 р.,
виснаження

Сапожник Олександра Грицькова
селянка, член колгоспу
26.03.33, 61, старість

Сапожник Опопорт Федорів
селянин, член колгоспу
19.07.33, 44, був хворий

Сапожник Марфа Яхременова
селянка, член колгоспу
13.06.33, 40, виснаження

Сапожник Сидір Данілів
селянин, член колгоспу
14.07.33, 70, старість

Сіренко Анань Данілів
на утриманні батька
14.07.33, 12, виснаження

Сіренко Ганна Прокопова
селянка, член колгоспу
13.06.33, 50, виснаження

Сіренко Гапка Кирилова
селянка одноосібник
30.06.33, 54, старість

Сіренко Іван Максимів
селянин, член колгоспу
02.08.33, 21, був хворий

Сіренко Логва Прокопів
одноосібник, 09.07.32, 55 р.

Сіренко Марія Іванова.
утриманець, 30.06.33, 1,

довга хворість

Сіренко Марфа Андрієва

селянка, член колгоспу

22.04.33, 62, старість

Сіренко Надежда Федорова

селянка, член колгоспу

12.03.33, 42, старість

Сіренко Олександр Федорів,

селянин, член колгоспу,

06.07.33, 37, недоїдання

Сіренко Павль Олександрів

на утриманні матері

16.07.33, 6, було хворе

Сіренко Петро Никиторів

селянин, член колгоспу

19.04.33, 70, старість

Сіренко Пилип Іванів

селянин, член с/г артілі

28.05.32, 60 р., старість

Сіромович Максим Фоміч

селянин, член колгоспу

10.03.33, 31, довга хворість

Сіромович Павло Максимович

утриманець, 08.03.33, 0,5,

дитяча хворість

Слободяник Ганна Якова

на утриманні батька

02.02.32, 8 р., кір

Слободяник Михайло Гриць-

ків, селянин, член колгоспу,

12.05.33, 45, довга хворість

Слободяник Мотра Сергі-

єва, селянка, член колгоспу,

14.06.33, 16, виснаження

Слободяник Сергій Грицьків

селянин, член колгоспу,

09.04.33, 51, довга хворість

Слободяник Яків Григорів

селянин, член с/г артілі

17.06.32, 46 р., недоїдання

Смовж Марія Тодосівна

селянка, член колгоспу

19.08.33, 18, виснаження

Смовж Тодось Корніїв

селянин, член колгоспу,

28.03.33, 36, недоїдання

Ткаченко Марія Хомова

утриманка, 05.07.33, 6

недоїдання

Турчак Ганна Грицькова

селянка член колгоспу

04.06.33, 27, недоїдання

Турчак Зінька Левкова

селянка, член колгоспу

04.06.33, 80, старість

Турчак Іван Миколів

на утриманні батьків

29.08.32, 8 міс.

Турчак Іван Тимонів

селянин, член колгоспу

27.06.33, 65, недоїдання

Турчак Івга Олександрова

селянка, член колгоспу

01.06.33, 72, старість

Турчак Меланка Зіньков.

селянка, член колгоспу

01.07.33, 56, старість

Турчак Палажка Миколова

утриманка, 10.06.33, 4

недоїдання

Турчак Панас Пимонів

селянин, член колгоспу

02.07.33, 68, старість

Франчук Антон Васелів

селянин, член колгоспу

19.07.33, 67, старість

Харченко Ганна Панасова

селянка, член колгоспу

28.06.33, 22, недоїдання

Харченко Дем'ян Омельків

селянин, член колгоспу

11.05.33, 54, недоїдання

Харченко Катерина Панасова

утриманець, 12.02.33, 2,

простуда

Харченко Ліда Дем'янівна

на утриманні матері

16.07.33, 5, виснаження

Харченко Марія Панасова

утриманець, 21.05.33, 2

дитяча хворість

Харченко Меланка Панасова

на утриманні сина, 22.07.33, 68,

старість

Харченко Микола Демянів

селянин, член колгоспу

06.06.33, 22, Довга хворість

Харченко Олександр Денисів

утриманець, 08.05.33, 2

дитяча хворість

Харченко Павло Панасів

на утриманні батька

18.07.33, 4, дитяча хвороба

Хоменко Гапка Семенівна

селянин, член колгоспу

04.04.33, 52, старість

Хоменко Петро Минів

селянин, член с/г артілі

16.05.32, 26 р.,

припадок та недоїдання

Шевченко Анна Юхимов

на утриманні батька

09.06.32, 4 р., недоїдання

Шевченко Артем Іванів

селянин, член колгоспу

29.06.33, 58, довга хворість

Шевченко Григор Антонів

на утриманні батька

07.08.32, 6 міс., дитяча хвороба

Шевченко Зінька

Миколайова

на утриманні батька

04.07.32. 1 р., від простуди

Шевченко Зінька Юхимова

на утриманні батька

04.06.32, 6 р., недоїдання

Шевченко Ліда Панасова

утриманка, 02.07.33, 6

Шевченко Марія Іванова

на утриманні батька

17.05.32, 1 р., дитяча хворість

Шевченко Микола Арсостів

селянин, член колгоспу

10.06.33, 29, недоїдання

Шевченко Нечипір Дем'ятів

селянин, член колгоспу

07.04.33, 83, старість

Шевченко Олександр

Ничипорів

селянин, член с/г артілі

08.08.32, 46 р., дизентерія

Шевченко Олександра

Остапова

селянка, член колгоспу

03.07.33, 27

Шевченко Петро Антонович

на утриманні батька

16.07.33, 4, було хворе

Шевченко Петро

Миколайович

утриманець, 23.03.33, 2

дитяча хворість

Шевченко Степан Миколів

утриманець, 05.07.33, 6

Шевченко Христя

Панасівна

на утриманні матері

15.07.33, 8, було хворе

Шульга Анатолій Назарів

утриманець

09.07.33, 2, Довга хворість

Шульга Василь Ульянов

на утримання батька

20.08.33, 4, був хворий

Шульга Каленик Петрів

селянин, член с/г артілі

07.07.32, 68 р., недоїдання

Шульга Келина Кирилова

селянин, член колгоспу

08.05.33, 23, недоїдання

с.Петрівське

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Давня назва – Юшків Ріг. Перша згадка про село з'являється в історичних довідках, датованих 1637-1639 рр. В 1924 р. село назване на честь Петровського Г.І.

У 1929 р. було створено перший комнезам, на основі якого організували два колгоспи – ім. Петровського та «Радянська нива».

Під час штучного голодомору лише за архівними даними встановлено 605 прізвищ померлих від голоду.

На місці масових поховань (сільське кладовище) у 1998 році встановлено пам'ятник.

Мартиролог жителів с. Петрівське – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1188, арк. 63-160; спр.1213, арк. 39-250; спр. 1214, арк. 1-250; 1215, арк.1-43).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Адамець Антошка Мусійова

селянка, член колгоспу
29.04.33, 52, виснаження

Адамець Грицько Яковів

селянин, член с/г артілі
04.09.32, 73 р., старість

Адамець Захар Мусій

селянин, член колгоспу
25.08.33, 33, Тіф

Адамець Іван Федотів

на утриманні батьків
22.05.33, 3, виснаження

Адамець Марина Ананьова

селянка, член колгоспу
18.06.33, 50, від виснаження

Адамець Марія Федотова

на утриманні батьків
22.05.33, 10, виснаження

Адамець Марта

селянка, член с/г артілі
18.08.32, 64 р., старість

Адамець Федот Григорів

селянин, член колгоспу
22.05.33, 35, виснаження

Адасиць Мусій Василів

селянин, член с/г артілі
17.06.32, 61 р.

Андрівська Настя Степанова,

селянка, член колгоспу,
11.05.33, 30, виснаження

Андрівський Микола Макарів,

на утриманні батька,
07.03.33, 5, голод

Андрівський Роман Костів

на утриманні батьків
29.04.33, 6, виснаження

Андрієвська Ліксандра

Іванова

селянка, член колгоспу
25.08.33, 45, параліч

Андрієвська Антоніна

Максимова

на утриманні батьків

05.01.33, 9, кір

**Андрієвська Василина
Максимова**

селянка, член колгоспу
26.05.33, 6, від виснаження

Андрієвська Ліда Максимова

на утриманні рідні
03.03.33, 8, голод

Андрієвська Федоська Гнатов

селянка, член колгоспу
19.05.33, 45, виснаження

Андрієвський Володь Степанів

на утриманні батьків
22.05.33, 2, виснаження

Андрієвський Демид

Хрольович

селянин, член с/г артілі
28.06.32, 58 р., Від запора

Андрієвський Димид Димидів

селянин, член колгоспу
03.07.33, 45, від виснаження

Андрієвський Олександр

Максимів

26.02.33, 1, не відомо

Андрієвський Степан Михайлів

селянин, член с/г артілі
16.10.32, 47 р.

Андрієвський Фанасько

Димидів

селянин, член колгоспу
01.04.33, 18, від застуди нирок

Андрусенко Василь Гаврилів

на утриманні батьків
11.06.33, 10, від виснаження

Андрусенко Гаврило Антонів

селянин, член с/г артілі
18.06.32, 25 р.

Андрусенко Гаврило Прохорів

селянин, член колгоспу
16.06.33, 45, від виснаження

Андрусенко Іван Пелипів

на утриманні батьків
26.05.33, 10, від виснаження

Андрусенко Іван Платонів

на утриманні рідні, 31.03.33, 8

Андрусенко Микола Пимонів

на утриманні батьків
05.06.33, 10, від виснаження

Андрусенко Мотря Омелькова

селянка, член колгоспу
04.06.33, 47, від виснаження

Андрусенко Олександра

Улькова

селянка, член с/г артілі
10.09.32, 76 р., старість

Андрусенко Пилип Наумов

селянин, член с/г артілі
27.08.32, 47 р., від голоду

Андрусенко Сергій Платонів

на утриманні батьків
29.06.33, 4, від виснаження

Андрусенко Толя Данилів

на утриманні батьків, 10.04.32,
1 р., воспалення легенів

Андрусенко Фрусіна

Гаврилова

селянка, член колгоспу
30.07.33, 20, виснаження

Андрусенко Явдоха

Михайлова

селянка, член колгоспу
30.07.33, 49, виснаження

Баран Артем Кузьмів

селянин, член колгоспу
09.06.33, 39, від виснаження

Баран Макар Іванів

селянин, член колгоспу
15.07.33, 30, виснаження

Баран Настя Минова

селянка, член колгоспу
30.07.33, 33, виснаження

Барченко Олиха Гнатов

селянка, член колгоспу
19.05.33, 43, виснаження

Бачинська ... Іванова

селянка, член колгоспу

1932-1933

- 09.06.33, від виснаження
Бачинська Марвина Іванова
селянка, член колгоспу
17.03.33, 75, старість
Бачинський Григор Архипів
селянин, член колгоспу
15.06.33, від виснаження
Бачинський Левко Іванів
на утриманні батьків
22.05.33, 1, виснаження
Бачинський Лукаш Дем'янів
селянин-хлібороб
02.03.33, 55, порок серця
Бачинський Стасько Іванів
на утриманні батьків
30.05.33, 3, від виснаження
Бачинська Антошка Антонова
на утриманні батька
16.10.32, 10 р., дизентерія
Берегова Параска
селянка, член с/г артілі
22.08.32, 35 р.
Берегова Соломія Никонова
селянка, член колгоспу
30.06.33, 45,
від виснаження
Береговий Семен Тихонів
селянин, член колгоспу
11.06.33, 18, від виснаження
Білоskalенко Володь Максимів
на утриманні батьків
30.05.33, 6, від виснаження
Білоskalенко Максим Дмитрів
селянин-одноосібник
26.03.33, 31, голод
Білоskalенко Микола Максимів
на утриманні батьків
11.05.33, 8, виснаження
Божко Іван Оксенів
на утриманні батьків
01.07.33, 14, від виснаження
Божко Оксаль Петрович
селянин, член колгоспу
05.01.33, 45, катар жолудка
Бойко Варка Рогова
селянка, член колгоспу
29.06.33, 45, від виснаження
Бойко Василь Спиридонів
на утриманні батьків
05.03.33, 1, голод
Бойко Максим Кирилів
селянин, член колгоспу
06.05.33, 31, виснаження
Бойко Наталка Кирилова
селянка, член колгоспу
12.07.33, 30, старість
Бойко Палажка Павлова
селянка, член колгоспу
03.07.33, 39,
від виснаження
Бойко Семен Оксенів
селянин, член колгоспу
18.06.33, від виснаження
Бойко Спиридон
селянин, член колгоспу
10.06.33, 45, від виснаження
Бойко Федір Кирилів
селянин-одноосібник
29.03.33, 24, голод
Бойко Фрусина Панасова
на утриманні батька
12.07.32, 13, виснаження
Бойко Ярина Іванова
селянин-одноосібник
06.03.33, 65, голод
Бондар Марвина Прохорова
на утриманні батьків
25.04.33, 10, виснаження
Бондар Марія Іванів
одноосібниця
03.12.32, 48 р.
Бондар Яков Аврамов
селянин, член с/г артілі
15.05.32, 53 р.
убитий при крушенні
Бортник Микола Василів
на утриманні батьків
02.07.33, 14, від виснаження
Бортник Фидоська Фидотова
селянка, член колгоспу
08.06.33, 56, Від виснаження
Бортник Хима Олексова
селянка, одноосібник
26.05.33, 65, від виснаження
Брикса Параска Василева
селянка, член колгоспу
06.06.33, 30, від виснаження
Брикса Петро Степанів
на утриманні батьків
28.02.33, 2
Бровченко Оксана Романова
селянка, член колгоспу
16.07.33, 26, виснаження
Бровченко Онисько Дмитров
одноосібник, 01.08.32, 48 р.
Бугай Валька Миколова
селянка, член колгоспу
30.04.33, 18, виснаження
Бугай Василь Антонів
селянин, член с/г артілі
04.07.32, 76 р., старість
Бугай Гриша Никихарів
на утриманні батьків
02.07.33, 3, від виснаження
Бугай Зінька Саловева
селянка, член с/г артілі
06.05.32, 21 р., туберкульоз
Бугай Іван Данилів
селянин, член колгоспу
28.01.33, 30, Не відомо
Бугай Івтук Михайлів
селянин, член колгоспу
06.04.33, 36, невідомо
Бугай Кандріян
селянин, член с/г артілі
20.06.32, 76 р.
Бугай купріян Данилів
селянин, член колгоспу
25.05.33, 21, від виснаження
Бугай Ливко Івтухів
селянин, член колгоспу
18.06.33, 14, від виснаження
Бугай Мариня Іванова
селянка, член колгоспу
20.05.33, 24, виснаження
Бугай Михайло Івтухів
на утриманні батька
22.11.32, 2 р., кір
Бугай Настя Миколова
селянка, член колгоспу
03.06.33, 15, від виснаження
Бугай Насця Аристеїва
селянка, член колгоспу
21.05.33, 36, виснаження
Бугай Наталка Федорова
селянин, член колгоспу
14.05.33, 56, виснаження
Бугай Наталка Юхимова
селянка, член колгоспу
29.05.33, 58,
від виснаження
Бугай Никихор Василів
селянин, член с/г артілі
30.06.32, 42 р.
від голоду
Бугай Роман Нитихарів
на утриманні батька
10.05.32, 4 міс.
Бугай Хівра Якова
одноосібниця
30.06.32, 65 р.
від голоду
Бугай Яків Кузьмів
селянин, член колгоспу
05.06.33, 26
від виснаження
Бурлій Степан
одноосібник
09.07.32, 34 р.
убито

Бурчику Любка Іванова

на утриманні рідні

14.03.33, 3

голод

Буханевич Іван Михайлів

на утриманні батьків

18.06.33, 2

від виснаження

Бучет Марина Васильова

селянка, член колгоспу

27.07.33, 32, виснаження

Вознок Ригор Талимонів

селянин, член колгоспу

01.07.33, 22, від виснаження

Вознюк Арихтей Прокопів

селянин, член колгоспу

23.05.33, 26, виснаження

Вознюк Лавро Юркович

селянин, член колгоспу

27.05.33, 40, від виснаження

Вознюк Мотря Сидорова

селянин, член колгоспу

11.05.33, 30, виснаження

Вознюк Настя Юхимова

селянка, член колгоспу

11.06.33, 42, від виснаження

Вознюк Олександр Андрієв

селянин, член колгоспу

01.07.33, 22, від виснаження

Вознюк Сидір

одноосібник, 23.06.32, 50 р.

Вознюк Талимон Прохорів

селянин-одноосібник

30.04.33, 65, виснаження

Вознюк Хима Тихонова

селянка, член колгоспу

14.06.33, 63, від виснаження

Вознюк Явдоха Івтухова

селянка, член колгоспу

15.06.33, 35, від виснаження

Воскресенська Зотька

Омелькова

селянка, член колгоспу

28.06.33, 26, від виснаження

Воскресенський Харитон

Антонів

селянин, член колгоспу

03.06.33, 55, від виснаження

Врубльовський Олександр

Іванів

селянин, член колгоспу

16.02.33, 50

Гандич Іван Олексів

на утриманні батьків

20.06.33, 1, від виснаження

Гнатівський Яків Степанів

селянин, член колгоспу

05.06.33, 90, від старості

Гнотівський Стипан Яковів

селянин, член колгоспу

29.06.33, 45, від виснаження

Губата Іван Талимонів

на утриманні батьків

05.06.33, 12, від виснаження

Гуртовенко Данило Сергійв

селянин, член колгоспу

03.06.33, 15, від виснаження

Гуртовенко Микита Микитів

селянин-одноосібник

07.05.33, 55, виснаження

Гуртовенко Олита Трохимова

селянка, член колгоспу

10.06.33, 60, від виснаження

Гуртовенко Пилип Григорів

селянин -хлібороб

11.01.33, 35, убито

Гуртовенко Ялина Федосьова

на утриманні батьків

18.07.32, 3 м., дитяча хвороба

Даценко Карпо Терешків

селянин, член колгоспу

05.04.33, 68, старість

Даценко Марія Тихонова

селянин-одноосібник

17.05.33, 62, туберкульоз

Даценко Роман Карпів

селянин, член колгоспу

11.05.33, 34, тиф

Даценко Явдоха Михайлова

селянка, член колгоспу

11.06.33, 48, від виснаження

Даценко Яків Терешків

одноосібник, 20.07.32, 68 р.

запалення нирок

Демастор Настя Стипанова

селянка, член колгоспу

01.07.33, 18, від виснаження

Демченко Василь Ільків

селянин, член колгоспу

20.06.33, 22, від виснаження

Демченко Іван Ільків

селянин, член колгоспу

20.04.33, 27, грип

Демченко Микола Михайлів

на утриманні батьків,

16.06.33, 1, від виснаження

Демченко Олекса Вірішіїв

на утриманні батьків

13.02.33, 2

Дзадевич Ганна Федорова

селянка, член колгоспу

22.05.33, 30, виснаження

Дзадевич Федір Семенів

селянин, член колгоспу

07.06.33, 24, від виснаження

Дзадевич Югіна Корнійова

селянка, одноосібниця

01.06.33, 60, від старості

Дзядевич Ганна Іванова

на утриманні батьків

30.07.33, 6, виснаження

Дзядевич Роман Василів

на утриманні батьків

04.12.32, 2, Кір

Дзядевич Санька Чиманова

селянка, член колгоспу

01.07.33, 65, Від старости

Дзязевиц Роман Василів

на утриманні бтька,

05.12.32, кір

Діденко Марко Михайлів

селянин, член колгоспу

30.06.33, 60, від старості

Добровенко Ганна Петрова

одноосібник, 16.10.32, 23 р.

простуда

Добровенко Марія Григорівна

на утриманні батьків

23.05.33, 5, виснаження

Добровенко Микита Феофанів

селянин-одноосібник

18.05.33, 26, туберкульоз

Добровенко Феофан Ригорів

селянин-одноосібник

25.03.33, 60, голод

Добровольська Марія

Ригорова

на утриманні батьків

06.05.33, 5, виснаження

Домашок Степан Карпів

одноосібник, 04.03.32, 45 р.

Дорадевич Василь Іванів

на утриманні батьків

28.06.33, 1, від виснаження

Жовтовський Іван

селянин, член колгоспу

07.06.33, 48, від виснаження

Заєць Карпій Дмитрієв

селянин-одноосібник

28.04.33, 38, виснаження

Заєць Федір Іванів

селянин, член с/г артілі

06.09.32, 45 р., убивство

Заїць Антоніна Карпівна

на утриманні рідні

10.03.33, 2, голод

Заїць Іван Федорів

селянин, член с/г артілі

23.12.32, 3 р., кір

Заїць Лидя Федорова

03.03.33, 1, невідомо

Заїць Марія Карпова

на утриманні батька

10.04.33, 7, голод

Заїць Микола Василів

на утриманні батька
17.12.32, 1 р., кір

Заїць Одарка Василівна

селянка, член колгоспу
07.02.33, 40

Закрасняна Наталка**Тарасикова**

селянка, член колгоспу
08.08.33, 14, виснаження

Закусіло Олекса Якимів

на утриманні батьків
18.07.32, 14 р., від опуху

Закусіло Федір Лук'янів

селянин, член колгоспу
19.03.33, 61, голод

Заць Катерина Гнатов

селянка, член колгоспу
28.06.33, 56, від виснаження

Іващук Володимир Дмитрів

Службовець, 27.09.33, 58, тиф

Ільніцька Григорова

селянка, член колгоспу
08.06.33, 14, від виснаження

Кагутовська Явдоха**Трохимова**

селянка, член колгоспу
29.06.33, 48, від виснаження

Казновська Палажка**Кузьмова**

на утриманні сина
16.02.32, 77 р., старість

Казновський Іван Сергій

на утриманні батьків
19.07.33, 5, виснаження

Казновський Сергій Гарасимів

селянин, член колгоспу
27.05.33, 35, від виснаження

Камінський Юхим Устимів

селянин, член колгоспу
26.05.33, 56, від виснаження

Кандзюба Степан

селянин, член колгоспу
08.06.33, 55, від виснаження

Каплична Антошка

на утриманні батьків
30.04.33, 4, виснаження

Каплична Варка Микитова

на утриманні батьків
26.04.33, 12, виснаження

Каплична Горпина Павлова

на утриманні батьків
17.01.33, 13, простуда

Каплична Маріна Микитова

на утриманні рідні
25.03.33, 4, голод

Каплична Марія Антонівна

31.01.33, 56, старість

Каплична Насця Павлова

на утриманні батьків
20.06.33, 8, від виснаження

Каплична Параска**Кондратова**

селянка, член колгоспу
11.06.33, 14, від виснаження

Каплична Тетяна

селянин-одноосібник
24.04.33, 63

Каплична Христя Микитова

на утриманні батьків
27.04.33, 11, виснаження

Каплична Ярина Мусійова

селянка, член колгоспу
07.04.33, 23, голод

Капличний Віктор(мати Ярина)

на утриманні рідні
20.02.33, 4, голод

Капличний Грицько Кіндратов

одноосібник, 23.08.32, 55 р.,
малярія

Капличний Євшен Петрів

селянин, член колгоспу
55, виснаження

Капличний Захар Юхимів

селянин, член колгоспу
21.05.33, 15, виснаження

Капличний Мехей Іванович

селянин-одноосібник
19.01.33, 87, старість

Капличний Микола Юхимів

селянин, член колгоспу
11.06.33, 17, від виснаження

Капличний Митрофан Мусій

селянин, член с/г артілі
29.05.32, 40 р., чорна хвороба

Капличний Мусій

селянин, член с/г артілі
03.07.32, 76 р., старість

Капличний Сергій Харитонів

14, виснаження

Капличний Сила Юхимів

селянин, член колгоспу
12.06.33, 41, від виснаження

Капличний Юхим Лук'янів

селянин, член колгоспу
06.05.33, 56

Капличнів Микола Микитів

на утриманні рідні
14.03.33, 10, Голод

Капличня Марія Васильова

на утриманні батьків
04.09.32, 8 міс., дитяча хворість

Капличня Наталка Михеєвна

селянка, член с/г артілі,
09.09.32, 52 р.,

запалення легень

Капличня Явдоха Кондратова

селянка, член колгоспу
15.07.33, 30, виснаження

Карельчук Василь Ригорів

на утриманні рідні, 03.04.33

Кареосьчук Самсон Семенів

30.10.32, 68, старість

Качанівська Марія Федорова

селянка, член колгоспу
12.06.33, 21, від виснаження

Качанівський Федір Трохимів

селянин, член колгоспу
18.03.33, 58, голод

Коваленко Арсень Фидотів

селянин, член колгоспу
30.05.33, 28, від виснаження

Коваленко Ганна Іванова

на утриманні рідні
27.03.33, 2, голод

Коваленко Горпина**Махтитова**

на утриманні батьків
13.06.33, 13, від виснаження

Коваленко Димян Прохорів

селянин, член колгоспу
05.03.33, 54, голод

Коваленко Катерина Іванова

на утриманні батьків
30.06.32, 10 днів

Коваленко Лисовета Хотькова

селянка, член колгоспу
14.06.33, від виснаження

Коваленко Марія Арсеньова

на утриманні батька
13.04.33, 2, голод

Коваленко Ордій Олексів

селянин, член колгоспу
21.05.33, 40, виснаження

Коваленко Павло

одноосібник
24.06.32, 57 р.

Коваленко Устя Прохорова

селянка, член колгоспу
13.06.33, 48, від виснаження

Коваленко Юхимина Степана

селянка, член колгоспу
23.05.33, 26, від виснаження

Коваленко Яків Ордій

селянин, член колгоспу
20.05.33, 5, виснаження

Коваль Пестина Іванова

одноосібник, 23.09.32, 80 р.

Коваль Семен Трохимовий

селянин, член колгоспу
15.07.33, 47, виснаження

Ковальчук Архип Трохимів

селянин, член колгоспу
01.07.33, 56, від виснаження
Ковальчук Гнат Іванів
селянин, член колгоспу
08.10.33, 26, невідомо
Ковальчук Іван
селянин, член колгоспу
09.06.33, 36, від виснаження
Колісник Кузьма Папкович
селянин, член с/г артілі
18.06.32, убитий громом
Коляда Іван Тарасів
на утриманні батьків
25.05.33, 6, від виснаження
Коляда Кость Уосипів
одноосібник, 17.06.32, 67р.
Коляда Михайло Костів
селянин, член колгоспу
18.06.33, 15, від виснаження
Коляда Настя Петрова
селянка-одноосібниця
20.05.33, 58, виснаження
Коляда Ярина Тарасова
селянка, член колгоспу
28.06.33, 18, від виснаження
Комаха Варка Федорова
селянка, член колгоспу
22.04.33, 36, запалення легенів
Корольчук Макар Титків
селянин, член колгоспу
19.07.33, 30, виснаження
Костецька Поля Іванова
на утриманні батьків
04.07.33, 1, від виснаження
Кошман Анонь Антонів
селянин, член колгоспу
20.05.33, 63, виснаження
Кошман Іван Кирилів
селянин, член колгоспу
29.03.33, 32, голод
Кошман Капріян Семенів
селянин, член колгоспу
07.06.33, 60, від виснаження
Кошман Миланка Іванова
на утриманні рідні, 02.02.33, 2
Кошман Настя Костьова
на утриманні батьків
28.08.33, 4
Кошман Наталка Павлова
селянка, член колгоспу
28.06.33, 32, від виснаження
Кошман Олита Капріянова
селянка, член колгоспу
08.09.33, 65, від старості
Кошман Онисько Прохорів
селянин, член колгоспу
14.06.33, 45, від виснаження
Кошман Петро Костів

на утриманні батьків
05.06.33, 3, від виснаження
Кошман Сак Капріянів
селянин, член колгоспу
23.05.33, 28, виснаження
Кошман Сидір Климів
селянин, член колгоспу
17.06.33, 82, від виснаження
Кошман Текля Сафронова
селянка, член колгоспу
08.06.33, 60, від виснаження
Кошман Федько Антонів
селянин, член колгоспу
19.03.33, 62, голод
Кошак Сак Гапій
селянин, член колгоспу
04.01.33, 51, катар жолудка
Кравець ... Карпова
селянка, одноосібниця
06.06.33, від виснаження
Кравець Палажка Якимова
селянка, член с/г артілі
11.32, 72 р., старість
Кравченко Явдоха Алашовина
селянин, член колгоспу
11.04.33, 40, голод
Краснопольська Ганна Іванова
на утриманні рідні
20.03.33, 5, голод
Краснопольська Марина
селянин, член с/г артілі
04.07.32, 56 р., від голоду
Краснопольська Фанаська Степанова
селянка, член колгоспу
15.07.32, 18, виснаження
Краснопольський Володь Федосів
на утриманні батьків
10.09.32, 4 р., утопився
Краснопольський Семен Вікторів
селянин, член колгоспу
30.07.33, 27, виснаження
Краснопольський Іван Семенів
селянин, член колгоспу
28.05.33, 27, від виснаження
Кревошея Ганна Демидова
селянка-одноосібниця
22.05.33, 54, виснаження
Кревошея Устя Тодор.
селянка, член колгоспу
04.06.33, 65, від старості
Крежан Семен Гирванів
селянин, член колгоспу
25.08.33, 20
Крежанівська Мотря Іванова
селянка, член колгоспу

11.04.33, 23, голод
Кретан Герасим Сафанів
селянин, член колгоспу
02.04.33, 55, голод
Кривлшея Іван Тихонів
селянин, член колгоспу
10.06.33, від виснаження
Кривошея Ганна Микитова
селянка, член колгоспу
23.05.33, 26, виснаження
Кривошея Домка
селянка, член колгоспу
06.06.33, 25, від виснаження
Кривошея Іван Левків
селянин, член колгоспу
22.05.33, 62, старість
Кривошея Лекера Никонова
селянин, член колгоспу
05.04.33, 50, голод
Кривошея Марта Кир.
селянин, член колгоспу
03.07.33, 31, від виснаження
Кривошея Мокриня Галатькова
селянин, член колгоспу
17.04.33, 28, голод
Кривошея Одарка Іванова
селянка, 39, від виснаження
Кривошея Тетяна Гаврилова
на утриманні батьків
29.07.32, 2м.
Кривошея Тетяна Оверкова
селянка-одноосібниця
19.05.33, 30, виснаження
Кривошея Федора Миколів
селянка, член колгоспу, 18
Кривошея Христя
селянка, одноосібниця
27.05.33, 50, від виснаження
Кривошия Ганна Гнатов
на утриманні батьків
30.07.33, 9, застуда
Кривошия Володь Макарів
на утриманні батьків, 11.05.32,
10 днів, дитяча хворість
Кривошия Оляна Сидорова
одноосібниця, 29.01.32, 62 р.,
старість
Кривошия Павло Терешків
на утриманні батьків
15.04.32, 17 р., простуда
Кривошия Терешко Оверків
одноосібник, 26.05.32, 53 р.
з голоду
Кривошия Устя Петрова
одноосібник, 07.02.32, 70 р.,
старість
Кривошко Михайло Харитонів
селянин, член колгоспу

10.03.33, 20, голод
Криlach Капріян Давидів
 селянин, член колгоспу,
 10.06.33, 34, від виснаження
Криlach Параска Кіндратова
 селянка, член с/г артілі,
 18.06.32, 25 р., туберкульоз
Кучеренко Панаська Петрова
 селянка, член колгоспу
 21.05.33, 65, виснаження
Ладик Максим
 селянин, член с/г артілі
 27.06.32, 28 р., від голоду
Лелека Гаврило Ильків
 селянин, член колгоспу
 25.06.33, 30, від виснаження
Лелека Илько Семенів
 селянин, член колгоспу
 24.05.33, 59, від виснаження
Лелека Іван Ильків
 селянин, член колгоспу
 27.03.33, 22, голод
Лелека Мотря Сергійова
 селянка, член колгоспу
 02.06.33, 50, від виснаження
Лелюх Василь Петрів
 селянин, член колгоспу
 11.06.33, 23, від виснаження
Лелюх Іван Петрів
 селянин, член колгоспу
 11.06.33, 17, від виснаження
Лелюх Оксана Петровна
 на утриманні батьків
 29.07.32, 1 р., з голоду
Лелюх Петро Прохорів
 селянин -хлібороб
 03.03.33, 54
Лелюх Стеня Петрова
 на утриманні рідні
 22.04.33, 13
Лешетко ... Андрійов
 на утриманні держави
 05.04.33
Лешетко Іван Іванів
 на утриманні рідні
 04.04.33, 4
Лешетко Микола Івнів
 на утриманні рідні
 18.03.33, 6, голод
Лешетко Панас Карпів
 селянин, член колгоспу
 05.04.33, 28
Лешетко Тихон Микитів
 селянин-одноосібник
 05.04.33, 64
Лешетко Харитон Терешків
 селянин -хлібороб
 30.01.33, 60, старість

Лещенко Іван Ол.
 на утриманні батьків
 03.07.33, 6, від виснаження
Лещенко Іван Харитонів
 селянин, член колгоспу
 10.04.33, 28, голод
Лещенко Карпо Терешків
 селянин, член колгоспу
 24.05.33, 63, старість
Лещенко Катерина Іванова
 на утриманні рідні, 13.03.33,
 голод
Лещенко Кисар Трохимів
 селянин, член колгоспу
 02.06.33, 23, від виснаження
Лещенко Ливко Прокопів
 селянин, одноосібник
 09.06.33, 70, від старості
Лещенко Марина Федькова
 на утриманні батьків, 04.03.32,
 6 міс., дитяча хворість
Лещенко Марія Федусова
 на утриманні батька
 09.05.32, 1 р., дитяча хворість
Лещенко Михтодь Андрів
 селянин, член колгоспу
 07.05.33, 27,
Лещенко Наталка Денисова
 селянка, член колгоспу
 11.06.33, 50, від виснаження
Лещенко Оксана Гнатова
 селянин, одноосібник
 30.06.33, 60, від старості
Лещенко Олександр Івтухів
 селянин, одноосібник
 15.06.33, 28, від виснаження
Лещенко Трохим Терешків
 селянин, член колгоспу
 21.03.33, 61, голод
Лещенко Федоська
 селянка, член колгоспу
 08.07.33, 30, від виснаження
Лещенко Явдоха Вакулова
 селянка, член колгоспу
 18.06.33, 40, від виснаження
Лещенко Ясон Прокопів
 селянин, член с/г артілі
 04.05.32. 67 р., катор желудка
Лисокін Андрій Петрів
 одноосібний господар
 09.03.33, 25, голод
Лисоконь Ганна Андрійова
 селянка, член колгоспу
 25.05.33, 23, від виснаження
Лисоконь Лекера Яковова
 селянка, член колгоспу
 27.05.33, 30, від виснаження
Лисоконь Палажка Давидова

селянка, одноосібниця
 26.05.33, 50, від виснаження
Лисоконь Палажка Давидова
 селянка, член колгоспу
 07.06.33, 56, від виснаження
Луб'ятий Петро Микитовий
 селянин, член с/г артілі
 09.08.32, 73 р., старість
Луб'яна Ганна Волод.
 на утриманні батьків
 12.07.33, 14, від виснаження
Лубяна Зінька Максимова
 на утриманні батьків
 14.06.33, 1, від виснаження
Луб'яна Катерина
 селянка, одноосібниця
 08.06.33, 61, від виснаження
Луб'яна Лисовета Тихонова
 селянка, член колгоспу
 01.07.33, 75, від старості
Луб'яний Володь Микитів
 селянин, одноосібник
 02.06.33, 60, від виснаження
Луб'яний Іван Петрів
 селянин, член колгоспу
 27.05.33, 45, від виснаження
Луб'яний Степан Лукашів
 селянин, член колгоспу
 12.07.33, 28, від виснаження
Луб'янський Лукаш Василів
 селянин, член колгоспу
 24.05.33, 55, від виснаження
Луб'ятий Петро Микитів
 селянин, член с/г артілі
 25.08.32, 71 р., старість
Луб'ятий Харитон Яковів
 селянин, член колгоспу
 15.03.33, 70, голод
Лумазь Ганна Федорова
 на утриманні батьків
 17.11.33, 6, запалення мозку
Люлюка Палажка Кондратова
 селянка, член колгоспу
 10.06.33, 22, від виснаження
Люлька Василь Кирилів
 на утриманні батьків
 03.07.32, 9 р., від голоду
Люлька Іван Кирилів
 на утриманні батьків
 06.06.33, 13, від виснаження
Люлька Іван Семенів
 на утриманні батків
 03.06.33, 3, від виснаження
Люлька Марія Володимир
 на утриманні матері,
 23.07.32, 1м.
Люлька Марко Мусіїв
 селянин, член колгоспу

30.04.33, 44, виснаження
Люлька Марта Іванова
 селянка, член колгоспу
 13.05.33, 59, виснаження
Люлька Михайло Іванів
 селянин-одноосібник
 07.04.33, 70, старість
Люлька Семен Марків
 селянин, член колгоспу
 07.03.33, 21, голод
Люлька Семен Микитів
 селянин, член колгоспу
 10.06.33, 22, від виснаження
Маєр Антон Михайлів
 на утриманні батьків
 24.04.33, 6, виснаження
Майор ... Гаврилів
 на утриманні батьків
 07.06.33, 8, від виснаження
Майор Гаврило
 селянин, член колгоспу
 11.06.33, 36, від виснаження
Майор Михайло Степанів
 селянин, член с/г артілі
 25.06.32, 34 р.
Майор Степан Куприянів
 селянин, член колгоспу
 10.04.33, 60, голод
Манор Маріка Михайлова
 на утриманні матері
 23.11.32, 3 р., кір
Манор Степанида Михатова
 на утриманні батьків
 10.10.32, 10 р., дизентерія
Марушат Антін Василів
 на утриманні рідні
 19.03.33, 9, голод
Марущак Іван
 на утриманні матері
 01.03.32, 2 міс.
 дитяча хворість
Марущак Федоська
 селянка, член с/г артілі
 17.06.32, 60 р.,
Мголька Оляна Аврамов
 селянка, член с/г артілі
 14.10.32, 48 р., запалення нирок
Мельник Охрім Талим.
 03.07.33, 7, від виснаження
Моринець Іван Перьозів
 селянин, член колгоспу
 14.05.33, 28, виснаження
Москаленко Настя Талимонова
 на утриманні батьків
 04.07.33, 13, від виснаження
Москаленко Христя
 селянка, член колгоспу
 27.06.33, 47, від виснаження

Мохоїка Юхимина Кирилова
 селянка, член колгоспу
 30.06.33, 19, від виснаження
Небесна Василина Степанова
 на утриманні батьків
 25.05.33, 8, від виснаження
Небесна Ганна Андропова
 на утриманні батьків
 28.06.33, 4, від виснаження
Небесна Ганна Минова
 на утриманні рідні
 05.03.33, 5, голод
Небесна Гапка Максимова
 на утриманні батьків
 10.08.32, 11 р.
Небесна Килина Лук'янова
 селянка, член колгоспу
 05.05.33, 48, виснаження
Небесна Марія Минова
 на утриманні батьків
 08.06.33, 10, від виснаження
Небесна Марта Романова
 селянка, член колгоспу
 15.07.32, 53, виснаження
Небесна Настя Карп'янова
 селянка-одноосібниця
 14.05.33, 15
Небесна Оксана Никонів
 на утриманні батьків
 02.06.33, 5, від виснаження
Небесна Палажка Якова
 селянин, член колгоспу
 25.04.33, 70, старості
Небесна Соломія Степанова
 на утриманні батьків
 19.05.33, 10, виснаження
Небесна Титяна Романова
 селянка, член колгоспу
 03.07.33, 50, від виснаження
Небесна Устя Ониськова
 селянин, член колгоспу
 19.05.33, 21, виснаження
Небесна Хівра
 селянка, член колгоспу
 27.06.33, 30, від виснаження
Небесна Хрусіна Васильова
 селянин, член колгоспу
 13.04.33, 60, голод
Небесна Югіна Карпова
 селянка, член колгоспу
 25.05.33, 50, від виснаження
Небесна Явдоха Антонов
 на утриманні брата
 25.02.32, 20 р., опух мозгів
Небесна Ярина Прокопова
 селянка, одноосібниця
 28.05.33, 62, від виснаження
Небесний Анतिकон Христофон

селянин, член колгоспу
 22.05.33, 50, виснаження
Небесний Василь Ордіїв
 на утриманні батьків
 20.06.33, 3, від виснаження
Небесний Дмитро Левків
 одноосібник, 09.07.32, 54 р.
 убито
Небесний Ілько Никонів
 на утриманні батька
 02.06.33, 3, від виснаження
Небесний Ливко Ордіїв
 на утриманні батьків
 20.06.33, 9, від виснаження
Небесний Микола Андрійович
 на утриманні батьків
 13.01.33, 5
Небесний Микола Стипанів
 на утриманні батьків
 02.07.33, 10, від виснаження
Небесний Мітя Ливків
 селянин, член колгоспу
 09.06.33, 25, від виснаження
Небесний Мусій Степанів
 на утриманні батьків
 10.05.33, 6, виснаження
Небесний Никін Миронів
 селянин, член колгоспу
 02.06.33, 40, Від виснаження
Небесний Павло Демидів
 селянин, член колгоспу
 08.06.33, 40, від виснаження
Небесний Петро Лив.
 селянин, член колгоспу
 08.07.33, 20, від виснаження
Небесний Романів Т.
 селянин, одноосібник
 19.07.33, 38, виснаження
Небесний Семен Арнатів
 селянин, член колгоспу
 08.05.33, 22, виснаження
Небесний Сидір Гнатів
 селянин-одноосібник
 10.05.33, 60, виснаження
Небесний Степан Івнів
 на утриманні батьків
 25.04.33, 10, виснаження
Небесний Степан Мусіїв
 селянин, член колгоспу
 14.03.33, 58, голод
Небесний Яким Миколів
 селянин, член колгоспу
 14.05.33, 47, виснаження
Нидашківський Василь Василів
 на утриманні батьків
 20.06.33, 13, від виснаження
Новіцький Василь Іванів

на утриманні батьків
08.07.33, 11, від виснаження
Новіцький Михайло Іванів
селянин, член колгоспу
08.07.33, 23, від виснаження
Новіцький Олекса Іванів
селянин, член колгоспу
05.06.33, 14, від виснаження
Оберемок Степан Василів
на утриманні батьків
23.05.33, 4, виснаження
Оберемок Василина Васильова
на утриманні батьків
06.05.33, 5, виснаження
Оберемок Василь Ордій
селянин, член колгоспу
26.05.33, 49, від виснаження
Оберемок Микита Сидорів
селянин, член колгоспу
13.03.33, 57, голод
Оберемок Надежда Антонова
селянка, член колгоспу
20.05.33, виснаження
Оберемок Петро Василів
28.02.33, 8 місяців
Осадча Наталка Антонова
на утриманні батьків, 12.07.33,
15, від виснаження
Осадча Оксана Трохимова
селянка, член колгоспу
21.08.33, 50
Осадча Олена Гурова
селянка, член колгоспу
04.03.33, 69, голод
Осадчий Ригор Андреїв
на утриманні батьків
30.06.33, 10, від виснаження
Осадчий Фома Фоків
селянин, одноосібник
12.07.33, 56, від виснаження
Осетрівський Микола Федорів
на утриманні батька
14.06.33, 10, від виснаження
Острівський Федір
селянин, член колгоспу
22.05.33, 60, виснаження
Падагуц Федотів
на утриманні батьків
10.06.33, 4, від виснаження
Падагуц Гриша Фидотів
на утриманні батьків
01.06.33, 12, від виснаження
Падагуц Микола Фидотів
на утриманні батьків
01.06.33, 10, від виснаження
Панасюк Артем Карпів

селянин, член колгоспу
27.06.33, 48, від виснаження
Панасюк Ганна Мусійова
селянка, член колгоспу
01.07.33, 20, від виснаження
Панасюк Мотра Іванова
селянка, член колгоспу,
13.06.33, 58, від виснаження
Панасюк Палажка Микитова
селянка, член колгоспу
15.06.33, 60, від виснаження
Пархомчук Павлів
селянин, член колгоспу
03.06.33, від виснаження
Пележирська Хрестина Степанова
селянка, член колгоспу
19.07.33, 86, від старості
Перепелиця Карпо Василів
селянин, одноосібник
24.05.33, 20, від виснаження
Перепилиця Василь Сидорів
селянин -хлібороб
17.02.33, 68, старість
Півень ... Прокопова
на утриманні батьків
05.02.33, 18
Півень Варка Стипанова
селянка, член колгоспу
20.06.33, 28, від виснаження
Півень Василь Олександрів
на утриманні рідні
18.03.33, 3, голод
Півень Гапка Махайлова
селянка, член колгоспу
01.07.33, 35, від виснаження
Півень Зінька Василева
селянка, член с/г артілі
30.10.32, 16 р.
Півень Лисовета Алексова
селянка, член с/г артілі
24.01.32, 47 р., туберкульоз
Півень Ліда Сергійова
на утриманні батьків
29.08.33, 7, дизентерія
Півень Макар
селянин, одноосібник
12.07.33, 60, від виснаження
Півень Марина Прокопова
на утриманні батьків
07.06.33, 11, від виснаження
Півень Микола Олександрів
на утриманні батьків
28.06.33, 5, від виснаження
Півень Мотря Іванова
селянка, член колгоспу
25.04.33, 45
Півень Наталка Прокопова

селянка, член колгоспу
03.06.33, 26, від виснаження
Півень Олександра Тарасівна
селянка, член колгоспу
26.03.33, 24
Півень Олита Кирилова
селянка, член колгоспу
16.04.33, 56, Голод
Півень Прокіп
селянин -хлібороб
28.02.33, 58, старість
Півень Степан Петрів
селянин, член колгоспу
23.05.33, 36, виснаження
Півень Тарас Климів
селянин, член колгоспу
12.03.33, 60, голод
Півень Федько Яковів
селянин-одноосібник
25.02.33, 65, старість
Півень Явдоха Хомова
селянка, член колгоспу
20.03.33, 62, старість
Півень Ярина Прокопова
селянка, член колгоспу
01.06.33, 21, від виснаження
Піскацька Марія Іванова
селянка, член колгоспу
29.05.33, 35, від виснаження
Піскацький Михайло Антонів
селянин, член колгоспу
14.06.33, 21, від виснаження
Пісконрський Карпо Олексів
селянин, член колгоспу
31.03.33, 67, голод
Піскоцький Антін Іванів
селянин, член колгоспу
20.05.33, 48, виснаження
Піскоцький Іван Федорів
селянин, член колгоспу
12.02.33, 59
Піскоцький Максим Карпів
селянин, член колгоспу
08.05.33, 16, виснаження
Піскоцький Микола Семенів
25.02.33, 4
Піскоцький Ригор Карпів
селянин, член колгоспу
11.05.33, 28, виснаження
Плуговенко Микола Титків
на утриманні рідні
22.04.33, 7
Плуговенко Тітко Іванів
селянин-одноосібник
21.03.33, 46, голод
Плуговенко Тітко Титків
на утриманні рідні
25.03.33, 9, голод

Плуговенко Христя Маркова
селянка, член колгоспу
12.06.33, 42, від виснаження

Погоріла Василина Олексова
на утриманні батьків
18.05.33, 2, виснаження

Погоріла Катерина Ригрова
селянка, член с/г артілі
12.07.33, 70, старість

Погоріла Мотря
селянка, член колгоспу
13.06.33, 62, від виснаження

Погоріла Оксана Климова
селянка, член колгоспу
01.07.33, 27, від ривматизу

Погоріла Хрусина Іванова
селянка, член колгоспу
13.04.33, 50, голод

Погорілий Василь Грицьків
на утриманні батьків
08.07.33, 14, від виснаження

Погорілий Віктор Микитів
на утриманні батьків
17.02.33, 8 місяців

Погорілий Микола Яковів
на утриманні батьків
05.06.33, 3, від виснаження

Погорілий Олекса Василів
селянин, член колгоспу
16.06.33, 19, від виснаження

Погорілий Федір Іванів
селянин, член колгоспу
13.06.33, 15, від виснаження

Поліщук ...
домогосподарка, 08.06,
від виснаження

Поліщук Данило Юхимів
селянин-одноосібник
07.04.33, 60, голод

Поліщук Захар Яковів
селянин, член колгоспу
14.06.33, 45, від виснаження

Поліщук Іван Федорів
на утриманні батьків
05.06.33, 6, від виснаження

Поліщук Іван Федорів
на утриманні батьків
03.07.33, 7, від виснаження

Поліщук Ліда Павлова
на утриманні батьків
21.05.33, 5, виснаження

Поліщук Микола Іванів
на утриманні батьків
15.06.32, 1 р., слабость

Поліщук Микола Тимохів
на утриманні батьків
30.06.33, 5, від виснаження

Поліщук Михайло Т.

селянин, член колгоспу
19.07.33, 4, виснаження

Поліщук Оксана Левкова
селянка-одноосібниця
20.05.33, 80, старість

Поліщук Оксана Т.
селянка, член колгоспу
09.06.33, 60, від виснаження

Поліщук Параска
селянка, член колгоспу
29.01.33, 56, старість

Поліщук Ригор Данилів
селянин, одноосібник
29.06.33, 28, від виснаження

Поліщук Тимохтей Василів
селянин, член колгоспу
24.05.33, 30, від виснаження

Поліщук Федько Корній
селянин, член с/г артілі
25.05.32, 57 р., з голоду

Поліщук Христя Андреева
селянка, член колгоспу
20.05.33, 27, виснаження

Поліщук Хрусина Харитоновна
селянка, член колгоспу
20.04.33, 42

Помилуйко Кирило Устимів
селянин, член с/г артілі
25.09.32, 50 р.

Помилуйко Павло Кирилів
селянин, член колгоспу
27.06.33, від виснаження

Прокопенко Василь Максим
селянин, член с/г артілі
21.12.32, старість

Прокопенко Ганна Омелькова
селянка, член колгоспу
10.06.33, 20, від виснаження

Прокопенко Одарка Іванова
селянин, член колгоспу
06.05.33, 52, виснаження

Прокопенко Ригор Трохимів
селянин, член колгоспу
22.04.33, 53

Прохоренко Іван Омельків
на утриманні батьків
28.06.33, 6, виснаження

Рябчун Настя Марковна
одноосібниця
29.02.32, 75 р., старість

Ратушна Ганна Дмитрова
селянка, член колгоспу
31.03.33, 78, старість

Ратушний Яків Павлів
на утриманні батьків
28.05.33, 1, від виснаження

Ратушний Павло Романів

селянин-одноосібник
05.03.33, 36, голод

Ратушній Сашко Павлів
на утриманні батьків
08.07.33, 6, виснаження

Рашашок Опанас Григор
селянин, член с/г артілі
30.06.32, 81 р., старість

Родчин Сава Ониськів
селянин, одноосібник
30.07.33, 45, виснаження

Романюк Іван Андрейов
на утриманні бвтьків
06.06.33, 12, виснаження

Романюк Наталка Андреева
селянка, член колгоспу
24.05.33, 15, виснаження

Романюк Панаська Андрійова
26.02.33, 10

Романюк Петро Юхимів
селянин, член колгоспу
14.05.33, 35, виснаження

Рубльовська Хима Петрова
селянин, член колгоспу
23.03.33, 42, голод

Рубльовський Антон Олександрів
на утриманні батьків
10.04.33, 30, виснаження

Рубльовський Василь Олександрів
на утриманні рідні
16.03.33, 7, голод

Рябчук Іван Василів
на утриманні батьків
04.07.32, 17 р.

Рябчун Гаврило Адамів
селянин, член колгоспу
12.06.33, 22, виснаження

Рябчун Катерина Архипова
селянка, член колгоспу
01.07.33, 16, виснаження

Рябчун Ліксандра Іванова
селянка, член колгоспу
31.08.33, 45

Рябчун Лукаш Василів
селянин, член колгоспу
28.06.33, 33, виснаження

Рябчун Петро Остапів
селянин, член с/г артілі
09.07.32, 30 р., убито

Рябчун Сальва Степанова
селянка, член колгоспу
28.06.33, 40, виснаження

Свізінська Ганна Берольова
селянка, член колгоспу
15.09.33, 70, старість

Свізінський Микола Ригорів

на утриманні батька

05.12.32, 1 міс.. кір

Симинович Наталка Ф.

селянка, член колгоспу

27.06.33, 40, від виснаження

Скритак Семен Ониськів

селянин, член с/г артілі

13.12.32, 32 р., параліч від тифу

Слизченко Василів

селянин, член колгоспу

05.06.33, виснаження

Слизченко Миланка Гаврилова

одноосібниця, 15.12.32, 22 р.

Слизченко Хроль Іванів

селянин, член колгоспу

16.06.33, 20, виснаження

Слипченко Титко Хронів

селянин, член колгоспу

12.08.33, 59

Сліпченко Тодось Гаврилів

селянин, член колгоспу

08.07.33, 23, виснаження

Смученко Варка Климова

селянка, член колгоспу

13.06.33, 40, виснаження

Смученко Гаврило Хромів

селянин, член колгоспу

08.05.33, 55, виснаження

Смученко Павло Гаврилів

селянин, член колгоспу

14.06.33, 21, виснаження

Старинська Марія

селянка, член колгоспу

15.06.33, Від виснаження

Старинська Ярина Карпова

селянка, член колгоспу

14.05.33, 25, виснаження

Старинський Григор Павлів

селянин, член колгоспу

05.06.33, 15, виснаження

Старинський Максим Андреїв

селянин, член с/г артілі

13.07.32, 63 р., старість

Старинський Павло Ригорів

селянин, член колгоспу

13.05.33, 61, виснаження

Старинський Семен Миколів

селянин, член колгоспу

14.05.33, 17, виснаження

Старинський Степан Андреїв

на утриманні батьків

04.08.32, 1 р., дизентерія

Старписький Степан Федорів

на утриманні батька

12.04.33, 2, голод

Старупський Семен Павлів

селянин-одноосібник

06.04.33, 30, голод

Субота Зінька Ярмісова

на утриманні батьків

24.05.33, 4, виснаження

Субота Іван Ярмісів

на утриманні рідні

04.04.33, 3, від застуди нирок

Субота Микола Ярмісів

на утриманні батьків

04.06.33, 8, виснаження

Субота Мусій Тихонів

селянин, одноосібник

01.06.33, 27, виснаження

Субота Насця Тер.

селянка, одноосібниця

01.06.33, 60, виснаження

Субота Наталка Дмитрова

селянка, член колгоспу

27.05.33, 26, виснаження

Субота Петро Микитів

на утриманні батьків

12.07.33, 4, виснаження

Субота Тихон Терешків

селянин, член колгоспу

13.04.33, 68, старість

Субота Ярміс Тихонів

селянин-одноосібник

26.03.33, 36, голод

Тертична Паша Федорова

на утриманні батька

21.11.32, 1 р.кір

Тертична Хрусина Назарова

селянка, член колгоспу

08.06.33, від виснаження

Тертичний Василь Кузьмів

на утриманні батьків

28.06.33, 4, виснаження

Тертичний Ілько Христонор.

селянин-одноосібник

28.04.33, 45, виснаження

Тертичний Іван Назарів

на утриманні рідні

20.03.33, 5, голод

Тертичний Ілько Христопол

селянин-одноосібник

21.05.33, 55, виснаження

Тертичний Микола Назарів

на утриманні батьків

12.07.33, 4, виснаження

Тертичний Микола Семенов

на утриманні батька

20.12.32, 3 міс.. кір

Тиртична Югина Харламова

селянка, член колгоспу

17.06.33, 62, старості

Тиртичний Петро Христон.

селянин, член колгоспу

17.06.33, 58, виснаження

Титична Меланка Назарова

на утриманні батьків

20.06.33, 11, виснаження

Тищенко Григор

селянин, член колгоспу

12.07.33, 34, виснаження

Тищенко Марія Кіндратова

селянка, член колгоспу

01.06.33, 38, від виснаження

Тищенко Охрім

селянин, член с/г артілі

17.06.32, 27 р., убитий громом

Токаренко Катерина Климова

селянка, член колгоспу

15.07.32, 56, виснаження

Токарський Кость Петрів

селянин-хлібороб

05.03.33, 30, привалило в шахті

ім. Кагановича землею

Токарський Роман Ливків

на утриманні батьків

18.06.33, 2, Від виснаження

Тонарська Антоніна Левкова

на утриманні батьків

30.11.33, 4, кір

Трастенко Денис Аврамов

одноосібник, 13.06.32, 65 р.

старість

Тростенко Галина Аврамова

одноосібниця, 13.07.32, 70 р.

старість

Тростенко Ливко Микитів

селянин, член с/г артілі

18.06.32, 58 р.

Тростенко Настя Савова

селянин, член с/г артілі

19.06.32, 60 р.

Ульницький Данило Галактіон

селянин, член с/г артілі

09.07.32, 32 р. убито

Хвороща Григорій

селянин, член колгоспу

12.07.33, виснаження

Хвороща Параска Гордійова

селянка, член колгоспу

18.06.33, 37, від виснаження

Цвик Домка Карпова

селянка, одноосібниця

19.07.33, 75, виснаження

Черкаська Ганна Євпатова

селянка, член колгоспу

21.08.33, 21, повісилась

Черкаська Ганна Осійова

селянин, член колгоспу

03.07.33, 66, від виснаження

Черкаська Параска
селянка, член с/г артілі
19.06.32, 96 р., старість

Черкаська Параска Яковова
селянка, член колгоспу
23.05.33, 44, виснаження

Чиркаська Ганна Фиофанова
на утриманні рідні
18.03.33, 4р., голод

Чиркаська Марва
селянка-одноосібник
25.02.33, 63 р., голод

Чумак Конон Макарів
селянин -хлібороб
22.02.33, 50

Чумак Кузьма Кононів
селянин, член колгоспу
03.06.33, 20, від виснаження

Чумак Кузьма Полікарів
селянин, член колгоспу
03.06.33. 24, від виснаження

Чумак Ліксандра Миколова
селянка, член колгоспу
23.11.33, 31

Чумак Марія Кузьмова
селянин, член колгоспу
28.06.33, 52, від виснаження

Чумак Наталя Ананьова
на утриманні батьків
18.06.33, 12, від виснаження

Чумак Олекса Килимів
на утриманні батьків
17.05.33, 11, виснаження

Чумак Пелип Макарів
селянин, член колгоспу
18.06.33, 40, від виснаження

Шабатин Андрей Ар.
селянин, член колгоспу
28.06.33, 45, від виснаження

Шабатин Василина Гаврилова
на утриманні рідні
10.03.33, 1, голод

Шабатин Василь Андрій
селянин, член колгоспу
27.06.33, 19, від виснаження

Шабатин Василь Гаврилів
селянин-одноосібник

19.05.33, 70, виснаження

Шабатин Ганна Гаврилова
на утриманні батьків
28.06.33. 4, від виснаження

Шабатин Катерина
селянка, член колгоспу
03.06.33, 17, від виснаження

Шабатин Кузьма Махтеїв
селянин, член колгоспу
10.10.33, 45

Шабатин Олекса Василів
селянин, член колгоспу
16.06.33, 20, від виснаження

Шабатин Устя Іванова
селянка, одноосібник
06.07.33, 73, старість

Швець Гаврило Омельків
селянин, член колгоспу
13.06.33, 23, виснаження

Швець Оксана Омелькова
селянка, член колгоспу
04.06.33, 35, від виснаження

Шевченко Іван Кіндратів
на утриманні батьків
28.06.33, 10, від виснаження

Шевченко Кіндрат Петрів
селянин-одноосібник
26.03.33, 56, голод

Шевченко Софія Костьова
селянка, одноосібниця
24.05.33, 35, від виснаження

Шевчук Василь Микитів
на утриманні батьків
28.05.33. 8, від виснаження

Шевчук Василь Олексієв
селянин, член колгоспу
24.04.33. 47, ревматизм

Шевчук Ганна Микитова
на утриманні батьків
28.05.33. 2, від виснаження

Шевчук Дмитро Юхимів
селянин, член колгоспу
08.07.33, 35, від виснаження

Шевчук Ліда Микитова
на утриманні батьків
28.05.33, 6,
від виснаження

Шевчук Микита Демидів
селянин, член колгоспу
28.05.33, 48, від виснаження

Шевчук Петро Мишків
селянин-одноосібник
29.04.33, 60, виснаження

Шевчук Салька Микитова
селянка, член колгоспу
28.05.33, 19, від виснаження

Шевчук Ярміс Касянів
28.02.33, 72, старість

**Шермінський Ілько Гараси-
мів,** селянин, член колгоспу
29.05.33, 60, від виснаження

Шолдак Одарка Ливкова
селянин, член колгоспу
02.07.33, 47, від виснаження

Шпира Ганна Сименка
на утриманні батька
12.01.32, 12 р.

Шрейдер Явдоха Ахтимонова
селянин-одноосібник
27.04.33, 50, виснаження

Шренді Іван Кузьмів
на утриманні батьків
29.04.33, 13, виснаження

Штуадер Горпина Іванова
селянин, член колгоспу
21.05.33, 49, виснаження

Штундер Мартин Миколів
селянин, одноосібник
01.06.33, 38, від виснаження

Яковенко Зінька Омелькова
селянка, член колгоспу
14.06.33, 76, від виснаження

Ярова Ніна Прохорова
на утриманні батька
15.05.32, 6 міс.

Ярова Секлета
селянка, член колгоспу
28.06.33, 33, від виснаження

Яровий Прохір Василів
селянин, член колгоспу
10.06.33, 36, від виснаження

Яценко Віктор Миколів
на утриманні рідні, 30.09.33, 1

с. Плоске

Перша писемна згадка про село Плоске датується 1765 роком.

Перші колгоспи в селі створювались в 1929-30 роках. Спочатку було два колгоспи: «Жовтень», ім. Калініна, згодом вони об'єднались в один – «Жовтень».

Загальна кількість померлих від голоду лише за офіційними даними – 267 чоловік. На місцях поховань (сільське кладовище) у 1995 році встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів села Плоске – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1188, арк. 161-178; спр.1215, арк. 44-250; спр. 1216, арк. 1-43).

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занятя, дата смерті, вік і причина смерті.

Арликівська Анна Устимова
на утриманні батьків, 10.07.33, 6

Бачинський Амбрось Андрійович
селянин, член с/г артілі
1.02.32, 69 р., од старості

Бачківська Ксеня Спиридонова
на утриманні батьків,
02.07.33, 8

Бачківська Явдоха
селянка, член колгоспу
05.07.33, 60

Бачківський Спиридон Дмитрів
селянин, член колгоспу
18.07.33, 38

Бовсун Катерина
селянка, одноосібниця
21.04.33, 54

Бойко Іван Онопрів
селянин, одноосібник
23.06.33, 49

Бойко Питро Григорів
селянин, член колгоспу
09.05.33, 31

Бойко Фетоня
селянка, член колгоспу
25.07.33, 32

Ботвин Югей
селянин, член колгоспу
10.05.33, 59

Бутвін Антон Максимів
на утриманні батьків
29.06.33, 6

Бутвін Валінтін Максимів
на утриманні батьків
09.07.33, 3

Бутвін Володимир Максимів
на утриманні батьків
10.07.33, 1

Бутвін Женя Максимів
на утриманні батьків
13.07.33, 7

Бутвін Михайло Максимів
на утриманні батьків
08.07.33, 13

Бутвін Яків Павлович
селянин, член колгоспу
19.06.33, 50

Вайтенко Федір Митрон.
на утриманні батьків
29.06.33, 13

Велика Жанна Тодосівна
на утриманні батьків

17.07.33, 6

Войтенко Варка
селянка, член с/г артілі
23.10.32, 45, від старості

Войтенко Василь Миколів
утриманець, 15.04.33, 5,
сухоти

Войтенко Ганна Трохимова
на утриманні
15.03.33, 6

Войтенко Григор Трохимів
на утриманні батьків
12.05.33, 6

Войтенко Ліда Трохимова
утриманка, 23.03.33, 3

Войтенко Микола Митрохв.
на утриманні батків
13.07.33, 9

Войтенко Мотра Андрійова
селянка, член колгоспу
25.05.33, 40

Войтенко Питро Димидів
селянин, член колгоспу
05.06.33, 20

Войтенко Трохим
селянин, член колгоспу
11.05.33, 39

Гаран Ольга Олексіїв
селянка, член с/г артілі
24.08.33, 19

Голобородько Віль Іванович
на утриманні батьків
25.06.33, 8

Голобородько Михайло Іванович
на утриманні батьків
24.06.33, 6

Голобородько Ніля Терешків
на утриманні батьків
13.07.33, 7

Голобородько Олекса Іванів
селянин, член колгоспу
02.06.33, 39

Горан Федора Михайлова
селянка, член колгоспу
10.06.33, 40

Горшків Устин
селянин, член колгоспу
22.07.33, 42, виснаження

Грибовенко Ксеня Омельк.
на утриманні батьків
20.06.33, 7

Грохольського Жанна Аврамова
на утриманні батьків
17.06.33, 6

Грохольська
на утриманні батьків
26.05.33

Грохольська Анна Івановна
на утриманні батьків
24.06.33, 3

Грохольська Анна Цезорова
20.06.33, 5

Грохольська Ганька
селянка, член колгоспу
25.07.33, 54
старість

Грохольська Надія
08.06.33. 8

Грохольська Оксана Іванова
на утриманні батьків
29.07.33, 8

Грохольський
на утриманні батьків
23.05.33

Грохольський Іван Аврамів
на утриманні батьків
22.06.44, 11

Грохольський Іван Іванів
на утриманні батьків
20.07.33, 11

Грохольський Микола Нікіфоров, 18.06.33, 3

Грохольський Павло Тітів
селянин, одноосібник
20.04.33, 57

Дарменко Яків
на утриманні колгоспу
02.07.33, 12

Демич Марія Іванова
на утриманні батьків
02.07.33, 6

Дзядевич Софія Сакова
селянка, член с/г артілі
22.07.32, 29

Динисюк Антон Стипанів
селянин, член колгоспу
19.06.33, 19

Динисюк Григор Стипанів
селянин, член колгоспу
12.07.33, 15

Динисюк Ліда Тимохв.
на утриманні батків
06.07.33, 10

Динисюк Натя Михтодьова
селянка, член колгоспу
12.06.33, 40

Динисюк Степан Андрійович
селянин, член колгоспу
12.07.33, 50

Динисюк Стипан Сименів

селянин, член колгоспу
26.05.33, 40

Динисюк Тимохвій Григорів

селянин, член колгоспу
23.06.33, 38

Динисюк Федір Фидор.

на утриманні батьків
03.06.33, 3

Динисюк Явдоха Львонтіва

селянка, член колгоспу
23.06.33, 37

Довгопалій Лукаш

Федорович

селянин, член колгоспу
13.07.33, 27

Довгопола Анна Лукашова

на утриманні батьків
07.06.33, 3

Довгополий Василь

Федорович

на утриманні батьків
16.07.33, 14

Довгополий Ілько Лукашів

на утриманні батьків
12.06.33, 3

Долинський Іван Григорович

селянин, член с/г артілі
1.03.32, 59р, по старості

Долинський Йосип

селянин, утриманець
6.08.32, 56

Домилівський Станіслав

Петрович

селянин, член с/г артілі
17.08.32, 75

Езерський Петро Пилип.

на утриманні батьків
28.07.33, 7, виснаження

Єзерський Володимир

Ликівецький

11.08.32, 10 дн.

Єзерський Володимир

Пилипов

на утриманні батьків
02.07.33, 5

Єзерській Томахтей Векентів

селянин, одноосібник
11.05.33, 50

Жидецька Надія

селянка, член колгоспу
07.06.33, 40

Жидецький Іван Талимонів

селянин, член колгоспу
09.05.33, 19

Жидецький Питро Талимонів

07.05.33, 10

Жидецький Талимон

селянин, одноосібник

27.02.33, 57, старість

Жидецького Надежда

Талимонова

на утриманні батьків
04.06.33, 7

Журак Оксана Митроф

на утриманні батьків
16.12.33, 10, грип

Загурський Мирин

Стипановий

селянин, член колгоспу
15.04.33, 60, від старості років

Закаблук Василь Михайлів

на утриманні батьків
20.06.33, 12

Закаблук Василь Понів

селянин, член колгоспу
13.07.33, 16

Закаблук Василь Ясонів

на утриманні батьків
16.06.33, 22, повисівся

Закаблук , 8

Закаблук Григор Пилипів

на утриманні батьків
28.07.33, 3

Закаблук Іван Іванов

утриманець
01.04.33, 2, золотуха

Закаблук Іван Мос.

на утриманні батьків
29.07.33, 10

Закаблук Іван Прокопів

селянин, член колгоспу
14.06.33, 18

Закаблук Катерина Семенова

селянка, одноосібниця
21.04.33, 57

Закаблук Люся Іванова

на утриманні колгоспу
20.07.33, 6

Закаблук Марія Романова

23.03.33, 13

Закаблук Оксана Прокопова

селянка, член колгоспу
07.06.33, 16,

Закаблук Параска Кирилів

селянка, член колгоспу
22.02.33, 70, старість

Закаблук Прокоп Лукіч

селянин, член колгоспу
02.06.33, 40, старість

Закаблук Роман Іванів

селянин, одноосібник
12.11.32, 48, тиф

Закаблук Тетяна Прокопова

на утриманні батьків
23.06.33, 9

Закаблук Фрусин Прокопів

на утриманні батьків
12.07.33, 9

Закаблук Христя

селянка, член колгоспу
02.07.33, 45

Закоблук Іван Романів

селянин, одноосібник
11.03.33, 22, виснаженість

Залевська Софія

селянка, член колгоспу
04.05.33, 40

Запобацька Федора

селянка, одноосібниця
26.02.33, 68, старість

Змієвська Марія

селянка, член колгоспу
24.06.33, 41

Змієвська Надька Адамовна

на утриманні батьків
22.06.33, 12

Змієвська Настя Адамова

селянка, член колгоспу
12.06.33, 20

Змієвська Параска Яковова

селянка, член колгоспу
18.07.33, 35

Змієвська Хима

селянка, одноосібниця
03.06.33, 70

Змієвський Марія Адамова

23.03.33, 14

Змієвський Михайло Стипанів

на утриманні батьків
16.06.33, 4

Іщук Гаврило Григорів

на утриманні батьків
12.07.33, 13

Іщук Питро Микитов

селянин, член колгоспу
24.06.33, 16

Іщука Олександр Григорів

10.06.33, 2

Іщук Палажка

селянка, член колгоспу
23.03.33, 50, старість

Кавецька Марія Стипанова

селянка, член с/г артілі
5.02.32, 70, од старості

Каземірський Аркадь Васи-

льович

на утриманні батьків
6.02.32, 3р, шкарлятина

Казіміра Андрей Йосиповий

селянин, член колгоспу
20.06.33, 39

Казіміра Петро Андров

на утриманні батьків

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

02.06.33, 14

Казіміренко Алекса Андреев

на утриманні батьків

24.06.33, 4

Казіміренко Анна Андрійова

на утриманні батьків,

02.07.33, 6

Каленський Степан

селянин, член с/г артілі

10.05.32, брушній тиф

Камінська Фрусіна

селянка, член колгоспу

09.05.33, 42

Килинчук Воля Титова

утриманка, 20.04.33, 4

Климчук Питро Данилів

селянин, член колгоспу

03.06.33, 27

Коваль Василь Наумович

селянин, член колгоспу

12.07.33, 25

Ковол Симон Савович

селянин, член с/г артілі

23.05.32, 27 р.

брушній тиф

Козимирська Ольга

Васильова

на утриманні батьків, 10

Котлічук Надія Питрова

на утриманні колгоспу

02.07.33, 6

Кривченко Король

селянин, член колгоспу

03.06.33, 40

Кривчинко Степа

селянка, член колгоспу

21.06.33, 70

Кучер василь Григорів

на утриманні батька

30.06.33, 12

Кучер Демень Стип.

селянин, одноос., 45

Кучер Хрусіна Васильова

селянка, одноосібниця

31.08.33, 45

Кучир Андрей Арсентів

27.02.33, 2

Кучир Михайло Григорів

на утриманні батьків

20.06.33, 10

Ливківська Параска

селянка, член колгоспу

07.05.33, 65, старости

Ливківський Корній Нікінів

селянин, одноосібник

07.05.33

Ливківський Стосько Корній

селянин, одноосібник

24.07.33, 19

Ливківський Федір Лукич

селянин, на утриманні дітей

29.08.33, 54, старости

Ливківський Федір Нікінорів

селянин, одноосібник

12.03.33, 46, замерз

Ливківський Йосип Федорів

на утриманні батьків

18.06.33, 10

Ливнівський Михайло Ми-

хайлів, на утриманні батьків,

10.06.33, 3

Мамчур Калістрат Євменів

селянин, член колгоспу

02.06.33, 26

Мініцька Марія Іванова

на утриманні батьків

26.10.33, 3, дизентерія

Мінський Юзько Андрєїв

селянин, одноосібник

24.02.33, 39, старість

Місячна Фрусіна Симонова

на утриманні батьки

12.07.33, 9

Мокляк Іван Тарасів

селянин, одноосібник

14.03.33, 41, замерз в дорозі

Моклян Анка Іванова

на утриманні батьків

03.07.33, 6

Моклян Григор Іванів

на утриманні батьків

04.07.33, 4

Моклян Микола Іванів

на утриманні батьків

22.06.33, 9

Монастирський Томко

селянин, член колгоспу

12.08.33, 54, старість

Олексієнко Ганна

селянин, член колгоспу

23.07.33, 64, старість

Олексієнко Олена Івановна

на утриманні батьків

18.07.33, 10

Оликсиєнко Харитон

Карпович

селянин, член с/г артілі

15.03.32, 68р, по старості

Оликсиєнко Ліда

на утриманні батьків

11.08.32, 12 р.

Олиневич Махтодь Іванів

селянин, одноосібник

10.07.33, 16

Олиневич Микола Федорів

на утриманні батьків

26.06.32, 12 р., брушній тиф

Олінсевич Ксеня

Оликсандрова

на утриманні батьків

26.06.33, 7

Осипенко Антон Григорів

на утриманні батьків

21.06.33, 8

Осипенко Валентін Григорів

на утриманні батьків

04.07.33, 3

Осипенко Ганна Григорова

на утриманні батьків

27.07.33, 13, виснаження

Осипенко Григор Семенів

селянин, член колгоспу

23.05.33, 38

Осипенко Кесня Гаврилова

на утриманні батьків

27.06.33, 9

Осипенко Микола Григорів

на утриманні батьків

30.06.33, 6, виснаження

Осипенко Семен Гаврило

на утриманні батьків

25.06.33, 7

Острівський Омелько

селянин, член колгоспу

24.06.33, 37

П'ятничук Петро Ільків

на утриманні батьків

20.06.33, 4

Палянська Марія Миколова

селянка, член колгоспу

05.06.33, 15

Палянський Микола Антонів

селянин, член колгоспу

07.06.33, 47

Пашкевич Санька Васильова

на утриманні батьків

24.07.33, 7

Пекельний Андрей Григорів

на утриманні батька

15.06.33, 13

Пекельний Гаврило Григорів

на утриманні батьків

12.07.33, 12

Пекельний Григор Савович

селянин, член колгоспу

16.07.33, 48

Пекельний Оликсандр Іванов

на утриманні батьків

29.06.33, 11

Пекельний Федько Павлів

селянин, член колгоспу

12.07.33, 28

Пелехата Зіна Нестерова

утриманка, 15.08.33, 2

Пелехатий Антон Нестерів

на утриманні батьків
30.07.33, 4

Пелихатий Микола Іванов

на утриманні батька
28.04.33, 8

Пикельна Анна Питрова

на утриманні батьків
29.06.33, 2

Пикельний Питро Питрів

на утриманні батьків
16.06.33, 4

Пикельного Анна Талимонова

селянка, член колгоспу
11.06.33, 15

Пикельного Григор Матвій

на утриманні батьків
11.06.33, 3

Пикельного Ліда Матвійова

на утриманні батьків
12.06.33, 4

Пилипчук Дмитро

селянин, член колгоспу
07.05.33, 33

Пилихата Улита Йосипова

селянка, член колгоспу
22.07.33, 42

Пилихатий Григор Іванів

утриманець
22.07.33, 8

Пилихатий Григор Іванів

на утриманні батьків
01.06.33, 7

стощеніє жилудка

Пилихатий Дмитро Іванов

09.06.33, 8

Пилихатий Іван Іванів

на утриманні батьків
20.06.33, 14

Пилихатий Іван Іванов

селянин, член колгоспу,
06.05.33, 38, зтощення жилудку

Пилихатий Іван Іванов

селянин, член колгоспу
07.07.33, 17

Пилихатий Микола Іванів

24.05.33, 5

Пилихатий Настя

селянка, член колгоспу
14.06.33, 30

Пінчук Анка Йосипова

селянка, член колгоспу
03.07.33, 39

Пінчук Владко Іванов

на утриманні батьків
04.06.33, 6

Пінчук Іван

селянин, член колгоспу

24.05.33, 37

Пінчур Ганя Іванова

на утриманні батьків
26.06.33, 8

Пінчур Михайло Іванов

02.06.33, 2

Пічкур Пилип Івановий

на утриманні батьків
27.06.33, 11

Плуговенко Андрей Арсінів

на утриманні батьків
28.08.33

Погоріла Агафія

селянка, член колгоспу
03.06.33, 36

Погоріла Марія Мусієва

24.03.33, 10

Погоріла Мотра Мойсів

селянка, член колгоспу
18, туберкульоз

Погорілий Мойса Олексів

селянин, член колгоспу
12.01.33, 45

Полянський Андрій Григорів

на утриманні батьків
23.06.33, 7

Полянський Григор Іванов

на утриманні батьків
07.05.33, 6

Полянський Іван Микитів

селянин, одноосібник
01.03.32, 29

Полянський Миланка

Григорова

на утриманні батьків
12.07.33, 13

Птинить Григор Іванів

утриманець, 20.07.33, 7

Пятничук Григор Афанасів

на утриманні батьків
22.06.33, 8

Пятничук Григор Кирилів

селянин, член колгоспу
03.06.33, 78

Пятничук Микола Федорів

на утриманні батьків
13.06.33, 3

Пятничук Питро Сидорів

селянин, член колгоспу
05.07.33, 18

Пятничук Текля Федоровна

на утриманні батьків
06.07.33, 9

Пятничук Федір Стипанів

на утриманні батьків
22.06.33, 13

Розкішна Харитина Андр.

селянка, член колгоспу

21.06.33, 70

Саванська Ліда Йосипова

селянка, член колгоспу
29.05.33, 18

Савіцька Явдоха Платонова

на утриманні батьків
02.06.33, 13

Савіцька Явдоха Платонова

селянка, член колгоспу
19.06.33, 39

Савіцький Микола Платонів

утриманець, 23.03.33, 12

**Сікорський Володимир Анто-
нович**

селянин член с/г артілі
15.03.32, 3р, по старості

Сікорський Охван

селянин, член колгоспу
02.07.33, 58

Сінкевич адам Іванов.

селянин, член колгоспу
03.06.33, 37

Сінкевич Катерина Адамова

на утриманні колгоспу
12.06.33, 3

Сінкевич Леонтій Адамович

на утриманні батьків
02.07.33, 3

Сінкевич Ніна Адсемова

на утриманні колгоспу
24.06.33, 6

Сінкевич Пилип Адамів

на утриманні, 04.05.33, 6

Славінська Ярина

селянка, член колгоспу
27.02.33, 47, Роматізм

Славінський Олександр

Володимирів

селянин, член колгоспу
24.05.33, 24

Славінський Олександр

Олександрів

на утриманні батьків
02.07.33, 3

Словінський Іван Олексіїв

на утриманні батьків
12.06.33, 3

Сохацький Іван Федотів

селянин, член колгоспу
01.07.33, 15

Сохацький Питро Василів

селянин, член колгоспу
20.06.33, 36

Струмило Олександр Пилипів

селянин, одноосібник
19.06.33, 19

Темнева Василь Ф.

селянин, член колгоспу

19.04.33, 43
Тешкевич Антон
 селянин, член колгоспу
 03.06.33, 40
Тешкевич Валентина Михайлова
 на утриманні батьків
 31.08.33, 1
Тешкевич Ганна Василівна
 селянка, член колгоспу
 01.07.33, 16
Тешкевич Євгенія Василівна
 селянка, член колгоспу
 11.05.33, 17
Тешкевич Ксеня Василівна
 на утриманні батьків
 13.07.33, 6
Тешкевич Питро Питрів
 селянин, член колгоспу
 18.06.33, 18
Тижневич Антон
 селянин, член колгоспу
 08.05.33, 51
Титаренко Олекса
 на утриманні батьків
 10.05.33, 15
Тишкевич Андрей Питрів
 06.06.33, 7
Тишкевич Григор Василів
 на утриманні батьків
 06.06.33, 10
Тишкевич Фрусина Василева
 на утриманні колгоспу
 14.06.33, 6

Тишковський Олександр Василів
 утриманець, 18.04.32, 6
Тишковський Ольга Федорова
 селянка, член колгоспу
 24.04.33, 32
Тишпарун Анися Степанова
 утриманка, 29.03.33, 10
Титаренко Трохим Юхимів
 селянин, член колгоспу
 17.06.33, 18
Ткач Андрей Гнатів
 на утриманні колгоспу
 14.06.33, 6
Ткач Віктор Фидосів
 на утриманні батьків
 08.12.33, 1, ревматизм
Ткач Люся Дмитрова
 на утриманні батьків
 25.07.33, 1, сухоти
Ткач Михайло Гнатів
 на утриманні колгоспу
 02.07.33, 5
Ткач Параска
 селянка, одноосібниця
 10.06.33, 50
Ткач Фрусина Гнатовна
 на утриманні батьків
 12.07.33, 8
Ткачук Омелько
 селянин, член колгоспу
 05.05.33, 68, старість
Ткачук Питро Омельків
 селянин, член колгоспу

04.07.33, 18
Ткачук Явдоха Омелькова
 на утриманні батьків
 04.07.33, 5
Ткачучна Христя Омелян.
 селянка, член колгоспу
 07.06.33, 40
Флоринська Ліда Іванова
 на утриманні батьків
 16.07.33, 2
Форогун Софія
 селянка, член колгоспу
 22.06.33, 60
Харчинко Льонка Миколів
 на утриманні батьків
 12.06.33, 12
Хранівська Галина Станісл.
 на утриманні батьків
 24.12.32, 24, невідомо
Христівич Василь Самілів
 на утриманні батьків
 07.07.33, 5
Чирнявський Йосип
 селянин, член колгоспу
 20.06.33, 70
Шахрай Гапка
 селянка, утриманка
 21.08.32, 61р.
Шахрай Сиргій Григорів
 селянин, член с/г артiлі
 13.08.33, 24
Шевчук Яків Мелентів
 селянин, член с/г артiлі
 23.04.32, 48

с. Потоки

Інформації про період примусової колективізації і штучного голодомору не збереглося. Відомі лише 180 прізвищ жителів села, померлих від голоду, – вціліли і нині зберігаються в Київському державному обласному архіві книги реєстрації актів про смерть за 1932 і 1933 роки. Хоча й ця цифра не є повною: частина померлих від голоду селян просто не вносилась у ці книги.

На місцях поховань (сільське кладовище) у 2002 році встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів села Потоки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1188 арк. 179-220; спр.1216, арк. 44-182).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Антонченко Іван Порфіров
 на утриманні батьків
 17.07.33, слабосильне
Антонченко Сашко Ригорів
 на утриманні батьків
 30.03.33, 4 міс., від сухотів
Бабієнко Микола Кирилів
 селянин, член колгоспу
 24.05.33, 16, від голоду
Бабієнко Текля Кузьмова
 селянин, член колгоспу

28.03.33, 57, старості
Баляс Дмитро Пилипів
 на утриманні братів
 10.10.32, 11, дезентерія
Баляс Іван Михаліків
 на утриманні батьків
 29.09.32, 9м., дезентерія
Баляс Катерина Пилипова
 селянин, член колгоспу,
 13.02.33, 19, з недостатку харчів
Баляс Пилип Парамонів

селянин член с/г артiлі
 12.06.32, 45
Бондаренко Антон Петрів
 29.04.33, 7, від голоду
Бондаренко Антоніна Петрова
 на утриманні батків
 08.03.33, 3, отошуваності
Бондаренко Ганна Дорошова
 12, від голоду
Бондаренко Ганна Петрова
 селянин, член колгоспу

11.06.33, 46, від голоду
Бондаренко Горпина Дорофеева
 селянка, член колгоспу
 24.05.33, 41, від голоду
Бондаренко Максим Карпів
 селянин, член с/г артілі
 5.06.32, 40
Бондаренко Одарка Якимова, селянка, член колгоспу,
 20.10.33, 24, від брюшного тифу
Бондаренко Оленка Йосипова
 селянка, член колгоспу
 29.05.33, 72, від старості
Бондаренко Тодось Петрів
 селянин, член колгоспу
 29.05.33, 19, від голоду
Бондаренко Якилина Давидова
 селянин, член с/г артілі
 26.06.32, 43
Бутенко Віра Давидова
 селянка, член с/г артілі
 22.10.32, 16
Бутенко Гапка Макарова
 селянка, член с/г артілі,
 28.02.32, 50, від головних болей
Вахнієнко Андрей Петрів
 селянин, член колгоспу
 10.04.33, 36, від голоду
Вахнієнко Гапка Харламова
 селянка, член колгоспу
 02.06.33, 43, від голоду
Вахтерко Ганна Андрієва
 на утриманні батьків
 24.08.32, 15 днів, від сквозняка
Воронецьків Олекса Петрів
 на утриманні батьків
 02.07.33, 11, від голоду
Воронецька Антошка Петрова
 на утриманні батьків
 01.07.33, 15, Від голоду
Воронецька Ганна Ригорова
 селянка член с/г артілі
 23.08.32, 57, по старості
Воронецька Гапка Демидова
 селянка член с/г артілі
 18.10.32, 71, дизентерія
Воронецька Лампія Капітонова
 селянка, член колгоспу
 24.05.33, 65, від голоду
Воронецька Марія Петрова
 на утриманні батьків
 02.07.33, 3, від голоду
Воронецька Надя Панасова
 на утримання батьків
 29.09.32, 2, дезенфекція
Воронецька Ніна Петрова
 на утриманні батьків

02.07.33, 6, від голоду
Воронецький Гаріон Іванів
 селянин, член колгоспу
 15.04.33, 75, старості
Гавриш Маріка Трохимова
 на утриманні батьків
 28.04.33, 6, від голоду
Гавриш Грицько Архипів
 на утриманні батьків
 06.10.33, 15, туберкульоз
Гавриш Лідька Трохимова
 на утриманні батьків
 28.04.33, 4, від голоду
Гавриш Трохим Сергій
 селянин, член колгоспу
 26.04.33, 33, від голоду
Гариш Олена Павлова
 селянка, член колгоспу
 11.06.33, 48, від голоду
Дмитренко Гапка Хомова
 селянка, на утриманні зятя
 30.04.33, 72, зі старості
Дубровська Марина Гордієва
 селянка член с/г артілі
 6.10.32, 22, дизентерія
Дубровський Григор Степанів
 на утриманні батьків
 18.05.32, 18 днів
Дубровський Микола Яковів
 на утриманні батьків
 15.04.33, 16, від голоду
Дубровський Павло Григорів,
 на утриманні батьків, 2, від сухот
Дубровський Платон Селефонів
 селянин, член с/г артілі
 10.05.32, 45, Від малокровія
Дубровський Яків Ригорів
 селянин, член колгоспу
 16.03.33, 57, з голоду
Каліновський Петро Грицеїв
 20.10.33, 5, від тифу
Кандзюба Микола Карпів
 на утриманні батьків
 29.03.33, 9, від голоду
Кандзюба Олекса Карпів
 на утриманні батьків
 18.05.33, 2, від голоду
Кандзюба Олекса Карпів
 на утриманні батьків
 24.05.33, 6, від голоду
Кандзюба Олександр Карпів
 на утриманні батьків
 26.04.33, 3, від голоду
Коляновський Володь Григорів
 на утриманні батьків
 16.10.33
Коляновський Іван Григорів

на утриманні батьків
 01.10.33, 10, тиф
Кучеренко Микола Федорів
 на утриманні батьків
 1.06.32, 1,5 р., сухоти
Кучеренко Хівря Асип.
 селянка, член колгоспу
 15.03.33, 50, від голоду
Лелюх Володь Яковлевич
 на утриманні батьків
 12.08.33, виснаження
Лелюх Ганка Данилова
 селянин член с/г артілі
 23.06.32, 45, малокровіє
Лелюх Гапка Михайлова
 на утриманні батьків
 23.05.33, 8, від голоду
Лелюх Гапка Наумова
 на утриманні батьків
 26.04.33, 9, від голоду
Лелюх Дмитро Давидів
 селянин, член колгоспу
 26.04.33, 72, від голоду
Лелюх Костянтин Давидів
 селянин, член с/г артілі
 14.05.32, 45, від малокровія
Лелюх Марфа Наумова
 селянка, член колгоспу
 15.04.33, 20, від голоду
Лелюх Настя Яковова
 одноосібниця, 2.03.32, 41
Лелюх Наум Давидів
 селянин, член с/г артілі
 14.04.32, 60, малокровіє
Лелюх Оксана Микитова
 на утриманні батьків, 25.05.33
 2, від голоду
Лелюх Олександр Наумович
 селянин, член колгоспу
 11.06.33, 68, від голоду
Лелюх Петро Трифонів
 селянин член с/г артілі
 18.07.32, 45, малокровія
Лелюх Хівра Івтухова
 селянка член с/г артілі
 19.01.32, 60, від старості
Лелюх Ярина Михайлова
 на утриманні батьків
 23.05.33, 10, від голоду
Мандзюк Матвій Захарків
 селянин член с/г артілі
 30.09.32, 26, малярія
Мандзюк Михайло Максимів
 селянин, член колгоспу
 19.02.33, 54, старості
Машківська Ганна Іванова
 на утриманні батьків
 24.05.33, 4, від голоду

Момотенко Ганна Дорофіївна
селянка, член колгоспу
29.08.33, 40, від тифу

Момотенко Гнат Костянтинів
на утриманні матері
05.05.33, 14, від голоду

Момотенко Грицько Миколів
на утриманні батьків, 19.08.33
народилось слабосильне

**Момотенко Микола
Олександрів**
на утриманні батьків
29.08.33, 2, виснаження

Момотенко Микола Петрів
на утриманні батьків
24.05.33, 8, від голоду

Момотенко Мотра
селянка член с/г артілі
14.07.32, 75, від старості

Момотенко Олександр Петрів
на утриманні батьків
8.10.32, 2, дизентерія

Момотенко Ригор Михтодів
селянин, член колгоспу
08.04.33, 50, від голоду

Момотенко Хівря Кіндратова
селянка, член колгоспу
10.05.33, 48, від голоду

Момтенко Варка Маркова
селянка, на утриманні чоловіка,
07.06.33, 39, від голоду

Напатій Одарка Юркова
одноосібник, 2.05.32, 90
від старості

Негляд Любка Петрова
на утриманні батьків
09.06.33, 8, від голоду

Негляд Олекса Петрів
на утриманні батьків
09.06.33, 7, від голоду

Негляд Петро Гарік.
селянин, член колгоспу
07.06.33, 46, від голоду

Нечипоренко Юхим Михайлів
селянин, член колгоспу
28.05.33, 50, від старості

Омельченко Федь Антонів
селянин, член колгоспу
10.06.33, 15, від голоду

Осадча Домка Тимофєєва
селянка, член с/г артілі
27.08.32, 56 р., простуда

Осадча Катерина Борисова
на утриманні батьків
26.04.33, 5, від голоду

Осадча Мар'яна Яковова
селянка, член колгоспу
04.06.33, 53, від голоду

Осадча Маріка Матвієва
на утриманні матері
24.05.33, 5, від голоду

Осадча Марфа Матвієва
на утриманні матері
18.05.33, 5, від голоду

Осадчий Володь Вормів
на утриманні батьків
04.02.33, від сухот

Осадчий Дмитро Максимів
на утриманні матері
28.04.33, 10, від голоду

Осадчий Женя Максимів
на утриманні матері
06.06.33, 11, від голоду

Осадчий Іван Левків
на утриманні батьків
13.06.33, 17, від голоду

Осадчий Іван Максимів
на утриманні матері
15.05.33, 5, від голоду

Осадчий Ліксандр Максимів
15.05.33, 7, від голоду

Осадчий матвій Омельків
селянин, одноосібник
10.04.33, 65, старости

Паляниця Настя Іванова
селянка, член колгоспу
15.04.33, 48, туберкульоз

Парубчак Андрій Ільків
селянин, одноосібник
19.05.33, 46, від голоду

Парубчак Антоня Павлова
на утриманні батьків
8.09.32, 4міс, сухоти

Парубчак Дмитро Петрів
на утриманні батьків
10.06.33, 7, від голоду

Парубчак Захарко Василів
селянин, член колгоспу
02.03.33, 35, простуди

Парубчак Захарко Ільків
селянин, член колгоспу
01.03.33, 37, простуди

Парубчак Катерина Петрова
на утриманні батьків
09.06.33, 9, від голоду

Парубчак Лена Захаркова
на утриманні батьків
20.02.33, 4, простуди

Парубчак Марійка Захарова
на утриманні батьків
31.08.33, простуди

Парубчак Миланка Димидова
селянка, член колгоспу
24.05.33, 41, від голоду

Парубчак Михайло Петрів
на утриманні батьків

02.06.33, 2, від голоду

Парубчак Надежда Петрова
на утриманні батьків
14.06.33, 4, від голоду

Парубчак Надя Захарова
на утриманні батьків
19.02.33, 2, простуди

Парубчак Софія Захаркова
на утриманні матері
07.03.33, отошуваності

Парубчак Устя Васильова
селянин, член колгоспу
21.02.33, 21, простуди

Плахотнюк Карпо Степанів
селянин, член колгоспу
10.05.33, 30, від голоду

Плахотнюк Петро Карпів
на утриманні батьків
2.08.32., 1, 5 р., сухоти

Поліщук василь Савків
селянин, член колгоспу
07.04.33, 50, від хилості

Поліщук Химка Сидорова
селянка, член колгоспу
15.05.33, 45, від голоду

Савченко Василь Гнатів
селянин, одноосібник
30.03.33, 48, від тифу

Савченко Зінька Дмитрова
селянка, на утриманні сина
02.10.33, 50, старість

Савченко Іван Нестерів
селянин, член колгоспу
10.04.33, 33, від голоду

Савченко Марія Нестерова
на утриманні матері
29.04.33, 4, від голоду

Савченко Нестор Івтухів
селянин член с/г артілі
2.07.32, 54, катаракта жолудка

Савченко Олександра Іванів
на утриманні батьків
29.09.32, 29, дизентерія

Савченко Петро Йосипів
на утриманні матері
05.06.33, 6, від голоду

Савченко Петро Тарасів
на утриманні батьків
17.10.32, 10, дизентерія

Савченко Петро Федорів
на утриманні батьків
25.10.32, 2

Савченко Санька Федорова
на утриманні батьків
08.09.32, 6м., дизентерія

Савченко Степан Івтухов
одноосібник, 2.03.32, 41,
від хворості

Савченко Степан Іванів
на утриманні батьків,
15.04.33, 3, від голоду

Савченко Тетяна Захарова
селянка, на утриманні зятя
29.03.33, 75, старості

Савченко Федір несторів
на утримання батьків
25.09.32, 15, дезенфекція

Савченко Якилина Савкова
селянка, член колгоспу
15.04.33, 50, від голоду

Степаненко Андрій Степанів
селянин, член колгоспу
01.03.33, 48, простуди

Степаненко Андрій Степанів
селянин, член колгоспу
01.03.33, 50, брюшний тиф

Степаненко Данило Андрій
16.05.33, 8, від голоду

Степаненко Іван Андрій
на утриманні батьків
19.05.32, 5 міс., коклюш

Степаненко Маріка Андрієва
селянка, член колгоспу
28.05.33, 54, від старості

Степаненко Марія Степанова
на утриманні батьків
17.12.32, 1, дизентерія

Степаненко Параска Димидова
селянка, член колгоспу
24.05.33, 48, від голоду

Степаненко Ригор Андрій
на утриманні матері
16.05.33, 12, від голоду

Степченко Микита Захарків
одинець, 1.04.32, 19,
туберкульоз

Стеценко Гапка Сергієва
селянка, член колгоспу
26.04.33, 47, від голоду

Стиценко Стипанида Кирілова
на утриманні батьків
21.06.33, 6, Від голоду

Ткаченко Ольга Дмитрова
на утриманні батьків
21.01.32, 2, від сухот

Ткаченко Тетяна Давидова
селянка, член колгоспу
08.06.33, 18, від голоду

Цегельний Анатоль Андрій
на утриманні батьків
21.06.32, 19 днів, коклюш

Чеженко Гапка Микова
селянка, на утриманні чоловіка,

02.06.33, 69, від голоду

Чеженко Степан Гнатів
на утриманні матері
19.05.33, 9, від голоду

Шелест Василь Стратонів
на утриманні батьків
09.06.33, 9, від голоду

Шелест Карпій Нечепорів
селянин член с/г артiлі
20.09.32, 67, по старості

Шелест Тихон Григорів
селянин. член колгоспу
17.01.33, 70, старості

Шелист Федько Тилимонів
селянин, член колгоспу
28.03.33, 43, від голоду

Шелист Аркадь Іудов
селянин, член колгоспу
06.06.33, 48, від голоду

Шелист Варка Миколова
селянка, член колгоспу
16.06.33, 46, від голоду

Шелист Григор Ничипорів
селянин. член колгоспу
25.05.33, 52,
від туберкульозу

Шелист Захарко Семенів
на утриманні батьків
08.06.33, 12, від голоду

Шелист Захарко Семенів
на утриманні батьків
15.06.33, 12, від голоду

Шелист Келька Федькова
на утриманні батьків
18.03.33, 2, з голоду

Шелист Микола Федорів
12.05.33, 12

Шелист Надія Аркадева
на утриманні батьків
15.04.33, 4, від голоду

Шелист Олександр
Спиридонів
на утриманні батьків
11, від голоду

Шелист Петро Федьків
на утриманні батьків
15.03.33, 6, з голоду

Шелист Секлета
Мартінова
селянка, на утриманні
чоловіка, 18.05.33, 24,
від голоду

Шелист Семен Петрів
селянин, член колгоспу
16.06.33, 44, від голоду

Якименко Антоніна Ригорова
на утриманні батька
30.04.33, 7, від голоду

Якименко Антоня Григоровна
на утриманні батьків
02.06.33, 7, від голоду

Якименко Василь Іванів
на утриманні батьків
13.02.33, 4, простуди

Якименко Володь Ригорів
на утриманні батьків
13.06.33, 4, від голоду

Якименко Ганна Махтейова
на утриманні батьків
11.06.33, 6 міс., від голоду

Якименко Гапка Іванова
на утриманні батьків
26.04.33, 5, від голоду

Якименко Гура Макарів
селянин, одноосібник
27.01.33, 74, від старости

Якименко Лекера Оксеньова
селянка, член колгоспу
18.05.33, 25, від голоду

Якименко Маріка Григорова
на утриманні батьків
24.05.33, 6, від голоду

Якименко Марія
Харламова
селянка, на утриманні чоловіка,
07.06.33, 37, від голоду

Якименко Олександр Іванів
на утриманні батьків
14.05.33, 5, від голоду

Якименко Охрім Гурович
селянин, одноосібник
20.10.33, язва жолудка

Якименко Пистина Павлова
селянин. член колгоспу
01.04.33, 70, старості

Якименко Соломія
Григоровна
на утриманні батьків
20.05.33, 11, від голоду

Якименко Тодось Ригорів
на утриманні батьків
05.05.33, 7, від голоду

Якименко Федоска
Григорова
на утриманні батьків
8.08.32, 2 міс, від сквозняку

Якименко Яринка Іванова
07.06.33, 10, від голоду

с. Ріжки

В 1927 році було створено ТСОЗ, згодом на його базі організували колгосп «Згода».

Збереглися три фрагменти книги реєстрації актів про смерть по Ріжківській сільській раді, які донесли до нас прізвища 556 померлих від голоду селян.

На місці масових поховань, що на сільському кладовищі, встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів села Ріжки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1189, арк. 1-90; спр.1216, арк. 183-250; спр. 1217, арк. 1-250; спр.1218, арк.1-151).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Бабенко Семен Степанів

одноосібник, 2.06.33, 33

Балєсний Микола Григорів

на утриманні батьків,
07.08.32, 1 міс.,

Бацюк Афина Тихонова

на утриманні батьків
30.05.33, 13, виснаження

Бацюк Горпина Павлова

селянка, член с/г артілі
16.01.33, 21

Бацюк Павло Півонів

селянин, член с/г артілі
11.02.33, 58

Бачевський Іван Миколів

на утриманні батьків
19.02.33, 4

Білокаленко Левко Тодохів

селянин, член с/г артілі
15.03.33, 60, 3 голоду

Білокаленко Олександр

на утриманні батьків
30.08.32, 1

Білокаленко Сава Михайлів,

селянин, на утриманні дітей
66, від старості

Білокаленко Спередон

Юхимів, селянин, хазяїн
28.02.32, 52

Білокаленко Франка**Олексова**

селянка, член с/г артілі
2.06.33, 5, виснаження

Білокаленко-Семенов

на утриманні батьків
29.05.33, 2

Білоус Женя Васильова

на утриманні батьків
27.08.32, 20 днів

Білоус Надька Васильова

на утриманні батьків
27.05.33, 6

Бурківська Ліда Лукаш.

на утриманні батьків
08.03.33, 1

Бурківська Юзефа Фавіянова

селянка, хазяїн

07.03.32, 82, від старості

Бурківський Василь Роберт

на утриманні батьків
5.06.33, 9, виснаження

Бурківський Іван Іванів

селянин, член с/г артілі
12.02.33, 20

Бурківський Махтей Іванів

селянин, на утриманні сім'ї
15.01.33, 89, старості

Бурківський Роберт Степанів

селянин, член с/г артілі
19.07.32, 55

Бурковська Катерина Іванова

на утриманні батьків
29.05.33, 20

Бурковський Микола Робертів

селянин, член с/г артілі
21.05.33, 7

Валовий Остап Давидів

селянин, член с/г артілі
02.04.32, 45, сипний тиф

Валовий Савва Давидів

селянин, член с/г артілі
25.01.33, 64

Вишівська Степа Йосипіва

одноосібниця, 3.06.33, 53,
виснаження

Віштак Омілько

селянин, член с/г артілі
09.03.33, 25, з голоду

Вонцівська Ганна Харитон.

селянка, член с/г артілі
20.02.33, 38

Вонцівська Онися Іванова

селянка, одноосібниця
11.02.33, 40

Вонцівський Максим Іванів

селянин, одноосібник
24.05.32, 43

Вонцівський Марія**Максимова**

на утриманні батьків
25.06.32, 9 міс.

Врублевський Модвин**Михайлів**

на утриманні батьків

11.02.32, 6 міс., гарячка

Врублевська Титяна Минова

на утриманні батьків
01.02.33, 2

Гарасименко Марія

на утриманні матері
03.02.33, 1

Гнадківська Ганна Кузьмова

на утриманні батьків
3.06.33, 13, виснаження

Гнатенко Володь Гордїїв

на утриманні батьків

Гнидківська Антонїна**Купріянова**

на утриманні батьків
08.08.32, 3 міс.

Гнидківський Іван Яковів

одноосібник, 3.06.33, 50

Гонгоренко Вера Григорівна

на утриманні батьків
3.06.33, 1, виснаження

Гончаренко Марія Омельків

на утриманні батьків
03.03.33, 4

Гончаренко Марія Омельківна

на утриманні батьків
03.03.33, 4, від голоду

Гончаренко Оляна Тарасова

селянка, член с/г артілі
14.03.33, 40, з голоду

Горошко Карпо Явдок.

селянин, член с/г артілі
22.02.33, 15, від брушного тифу

Горошко Килина Петрова

селянка, член с/г артілі,
17.02.32, 80

Горошко Яків Василів

селянин, на утриманні дітей,
23.07.32, 80,

від старості

Грамотна Килина Іванов

одноосібниця, 27.05.33, 50

Грохольський Іван Дмитрів

на утриманні батьків
17.02.33, 1

Гузікевич Оляна Яковів

селянин, одноосібник

29.12.32, 60

Добровольський Дмитро Степанів

селянин, одноосібник
27.11.32, 20

Добровольський Степан Прокопів

селянин, хазяїн
15.05.32, 82, від старості

Дубиківська Килина Анорієва
селянка, на утриманні дітей,
від старості

Ємілян Олександра

селянин, на утриманні сина,
11.02.33, 90, старості

Завадський Марко Антонів
селянин, хазяїн

05.03.32, 80, від старості

Зубчевська Тодоська Михайлова

на утриманні батьків, 10
Зубчевський Василь Михайлів

одноосібник, 29.05.33, 13

Зубчевський Михайло Тимор
одноосібник, 27.05.33, 47

Зубчевський Платон Тимор.

на утриманні батьків
29.05.33, 60, старість

Ільницький Левко Павлів

селянин, член с/г артілі
17.05.33, 48, виснаження

Іщенко Варка Ригорова
селянка, член с/г артілі

22.02.32, 19, від застуди

Казярівська Текля Явдокимова

на утриманні батьків
20.02.32, 3 міс.

Какський Павло Андреев

на утриманні батьків
28.05.33, 3

Каплун Ганна Іванова

на утриманні батьків, 04.03.33

Каплун Михайло Миколів

на утриманні батьків
04.08.32, 3, утопився

Книрша Пилип Іванів

селянин, на утриманні рідні
14.07.32, 90, старість

Коваленко Григор Семенів

на утриманні батьків
10.02.33, 1

Коваленко Софія Сергійова

на утриманні батьків
3.06.33, 8, виснаження

Ковальчук Ганна Іванів

на утриманні батьків
02.02.33, 2

Ковальчук Домнікія Андреева

на утриманні батьків
22.02.32, 1 міс.

Ковальчук Лідія Іванів

селянка, член с/г артілі
29.05.33, 6

Ковальчук Олексій Іванів

селянин член с/г артілі
15/05/33, 16, виснаження

Ковальчук Ольга Іванів

селянка, член с/г артілі
11.05.33, 12, виснаження

Ковальчук Петро Андреев

на утриманні батьків
23.05.33, 7, виснаження

Козачук Степан Максимів

селянин, член с/г артілі
26.05.32, 74, від старості

Козирни Петро Іванів

одноосібник
30.05.33, 57, виснаження

Козловський Данило Василів

селянин, член с/г артілі
16.05.33, 58

Козярівська Софія Іванова

селянка, хазяйка
26.09.32, 50

Кошель Іван Кузем

на утриманні батьків
29.05.33, 10

Кошиль Ганна Іван.

селянка, член с/г артілі
25.05.33, 44, виснаження

Кравець Ганна Прокоп.

на утриманні батьків
02.03.33, 6

Кравець Лук'ян Охванів

селянин, член колгоспу
15.02.32, 21, убитий

Кравець Марія

на утриманні батьків
13.03.33, 6, з голоду

Кравець Настя Мих.

селянка, член с/г артілі
05.03.33, 56

Кравець Омелько Пилипів

селянин, хазяїн, 21.07.32, 56

Кравець Тетяна Василева

на утриманні батьків, 30.02.32, 9
міс., запалення легенів

Крамар Михайло Григорів

на утриманні батьків
27.05.33, 10

Крамар Ярмола Іванович

селянин, господарував
13.01.32, 55, від старості

Красняк Яків Іванів

селянин, хазяїн

21.03.32, 42

Кровець Сергій Яковів

на утриманні батьків
3.06.33, 16, виснаження

Куца Мотра Васил.

селянка, член с/г артілі
17.03.33, 55

Куца Палажка Семенів

селянка, член с/г артілі
19.05.33, 65, по старості

Куца Явдоха Олексів

на утриманні батьків
2.06.33, 6

Куций Гапка Олексова

на утриманні батьків
15.02.33, 4

Куций Микола Іванів

селянин, на утриманні сина,
07.03.33, 60, зі старості

Куций Микола Іванів

селянин, на утриманні сина,
07.03.33, 60

Куций Микола Олексіїв

на утриманні батьків
29.08.32, 1

Куцого Лідька Митроф.

на утриманні батьків, 7

Куцого Одарка Петрова

селянка, на утриманні дочки,
05.05.32, 71, від старості

Лепа Явдоха Аврамів

на утриманні батьків
18.05.33, 9

Линник Василина Іванова

на утриманні батьків
22.01.32, 8, від шкарлатини

Линник Дмитро Прохор

селянин, член с/г артілі
01.03.33, 38

Линник Пилип Прохор

селянин член с/г артілі
30.05.33, 40

Линник Прохор Іванів

селянин, на утриманні сина
07.03.33, 70, старості

Линник Прохор Іванів

селянин, одноосібник
07.03.33, 7, старості

Лиса Ганна Макарів

селянка член с/г артілі
19.05.33, 30

Лиса Котя Аврамів

на утриманні батьків
20.05.33, 7

Лиса Надька Андрійова

на утриманні батьків
19.07.32, 6 міс.

Лисий Махтей Аврамів

на утриманні батьків
07.03.33, 4

Лисий Петро Аврам

на утриманні батьків
04.03.33, 1

Лисий Петро Аврамів

на утриманні батьків
04.03.33, 1

Лінива Мотра Степанів

на утриманні батьків
20.05.33, 20

Лінивий Кирило Тарасів

одноосібник, 28.05.33, 43

Лінивий Микола Іванів

на утриманні батьків
23.05.33, 2

Лінчевська Ілька Іванова

на утриманні батьків
29.05.33, 7

Лінчевський Григор Іванів

на утриманні батьків
29.05.33, 5

Лінчевський Іван Іванів

на утриманні батьків
07.03.33, 12, з голоду

Лінчевський Сидір Михайлів

селянин, хазяїн, 05.08.32, 65

Лук'яненко Йосип Павлів

селянин член с/г артілі
30.05.33, 34

Маньківська Ганна Григорів

селянин член с/г артілі
3.06.33, 15, виснаження

Мокляк Карпо Яковів

одноосібник, 31.05.33, 40

Мольківська Варка Прохоріва

на утриманні батьків
4.06.33, 43, виснаження

Москаленко Дмитро Степанів

на утриманні батьків
17.02.33

Москаленко Іван Кирилів

селянин, член с/г артілі
26.06.32, 16

Москаленко Кирило Василів

селянин, член с/г артілі
16.05.32, 63, від старості

Москаленко Левко Кирилів

селянин, член с/г артілі
22.08.32, 26, черевний тиф

Москаленко Олександр Степів

на утриманні батька
11.02.32, від простуди

Москаленко Ониська**Степанова**

селянин, хазяїн одинець
08.08.32, 50

Москаленко Самсон Федорів

селянин член с/г артілі
20.05.33, 56, виснаження

Москаленко Федір Ільків

на утриманні сина
1.06.36, 36

Москаленко Федір Якимів

селянин, член колгоспу
29.07.32, 53

Москаленко Юзька**Герасимова**

на утриманні батьків, 1
параліч

Музика Лідя Олексова

на утриманні батьків
23.04.32, 4, від припадку

Музика Мокрина Кирилів

селянка, член с/г артілі
17.05.33, 50, виснаження

Недашко Талимон Іванів

селянин член с/г артілі
30.05.33, 12

Недашко Христя Кузьмів.

селянка, член с/г артілі
11.02.33, 50

Обухова Марія Дим'янова

на утриманні батьків
17.10.32, 1

Оліневич Анатолій Яковів

на утриманні батьків
03.04.32, 6 тиж., від болячки

Підгурний Антон Махт.

селянин, член с/г артілі
15.03.33, 33, з голоду

Побережник Андрей Петрів

на утриманні батьків
24.07.32, 1

Покошевіч Марія Тимохів

селянка, член с/г артілі
25.05.33, 50, виснаження

Поліщук Артем Павлів

селянин, на утриманні сім'ї,
06.06.32, 86, від старості

Поліщук Василь Григорів

на утриманні батьків
4.06.33, 15, виснаження

Поліщук Василь Петрів

на утриманні батьків
06.06.32, 4 міс., від простуди

Поліщук Гнат Іванів

селянин, на утриманні дітей
09.11.32, 57, катар жолудка

Поліщук Григор Олексій

селянин, член с/г артілі
22.05.33, 43

Поліщук Дмитро Олексій

селянин, член с/г артілі
26.08.33, 45

Поліщук Іван Олексій

селянин, член с/г артілі
5.06.33, 60, старість

Поліщук Катерина Іванова

селянин, на утриманні колгоспу,
08.06.32, 70

від старості

Поліщук Катерина Ількова

на утриманні сина, 1.06.33, 50,
старість

Поліщук Катерина Микитова

на утриманні батьків
05.06.32, 11

Поліщук Лукіян Григорів

на утриманні батьків, 4

Поліщук Максим Василів

селянин, на утриманні дружини,
09.02.32, 50, простуда

Поліщук Марія Григорова

на утриманні батьків
06.03.33, 3

Поліщук Марія Ількова

одноосібник, 25.05.33, 20

Поліщук Микита Артемів

одноосібник, 27.05.33, 41,
виснаження

Поліщук Мотря Григор.

на утриманні батьків
06.03.33, 3, з голоду

Поліщук Павло Микитів

на утриманні батьків
18.05.33, 8, виснаження

Поліщук Петро Василів

селянин, член с/г артілі
16.07.32, 26, туберкульоз

Поліщук Степан Олексій

селянин, член с/г артілі
30.05.33, 20

Поліщук Явдоха Григор.

на утриманні батьків
08.03.33, 17, з голоду

Пустовіт Васька Герасимів

селянин, член с/г артілі
3.06.33, 40, виснаження

Пустовіт Вера Гнатов

на утриманні батьків
10.09.32, 1 міс.

Пустовіт Гнат Левків

селянин, член с/г артілі
22.05.33, 22

Пустовіт Григор Левків

на утриманні батьків
21.05.33, 14

Пустовіт Зілька Михайлів

селянка, член с/г артілі
23.05.33, 3

Пустовіт Левко Омельків

селянин, член с/г артілі

28.05.33, 45

Пустовіт Михайло Омельків, селянин, член с/г артілі, 28.05.33, 35

Пустовіт Параска Григорова селянка, член с/г артілі 28.06.32, 50, з старості

Ревель Микола Тимохів селянин, член с/г артілі 16.05.33, 18, виснаження

Ревель Явдоха селянка, член с/г артілі 6.06.33, 56, виснаження

Рудник Карпо Карпів селянин, член с/г артілі 20.12.32, 36, туберкульоз

Свінзіцька Маринка Панасів на утриманні батьків 3.06.33, 19, виснаження

Свінзіцька Явдоха Омельків одноосібниця, 1.06.33, 40, виснаження

Свінціцький Петро Кузьмич селянин, на утриманні дітей, 23.08.32, 76, від старості

Свнціцька Олександра Кузьмова

селянка, на утриманні дітей, 11.08.32, 76, від старості

Селківський Іван Іванів селянин, на утриманні дочки 14.07.32, 80, старість

Семелітко Іван Ксенефонів селянин, член с/г артілі 15.03.32, 34

Воспаленія почок

Семелітко Йосип Данилів селянин, член с/г артілі 18.05.33, 34, виснаження

Семелітко Кіна Іванова на утриманні батьків 02.06.32, 1, від простуди

Семелітко Настя Васильова на утриманні батьків, 28

Семелітко Ольга Васильова на утриманні батьків, 19.02.33

Семелітко Томаш Олексів на утриманні батьків, 20.03.32

Скиба Ганна Остап. селянка, член с/г артілі 07.03.33, 22

Скрицька Марія Полікарпова селянка, хазяйка 18.08.32, 60, від старості

Сміляк Микола Іванів одноосібник, 2.06.33, 6, виснаження

Сміляк Олександр Федорів

селянин, член с/г артілі

06.02.33, 47

Смілян Таня Ліксандрова на утриманні батьків, 11.05.32, 6, плямистий тиф

Соколан Христя Панасова робітниця на заводі, 27.07.32, 35

Сорока Адам Афанасів селянин, член с/г артілі 20.05.33, 22, виснаження

Сорока Варка Данилова селянка, член с/г артілі 06.06.32, 37

Сорока Григор Кирилів на утриманні батьків 23.05.33, 11

Сорока Женя Іванова на утриманні батьків 27.03.32, 5 міс., від болячки

Сорока Кузьма Онопр. селянин, член с/г артілі 07.03.33, 48, з голоду

Сорока Марія, одноосібник 25.05.33, 38

Сорока Марія Семенів селянин, член с/г артілі 14.05.33, 80, старості

Сорока Одарка Кузьмов на утриманні батьків 29.05.33, 15

Сорока Софія Нечипорів на утриманні батьків, 28.05.33, 2

Сорока Устина Офанова селянка, член с/г артілі 26.05.33, 13

Сорока Філько Петрів селянин член с/г артілі 17.05.33, 15, виснаження

Сорока Юхим Степанів селянин, член с/г артілі 28.05.33, 46

Сорока Явдоха Іванова селянка, член с/г артілі 14.02.32, 34, опух горла

Сорокова Валька Кузьмова на утриманні батьків, 19.01.33, 1

Сорокова Наталка Минова селянин, на утриманні дітей, 15.01.33, 78, старості

Статкевіч Іван Максимів селянин, член с/г артілі 45, туберкульоз

Сторона Ничипір Радіон одноосібник, 16.05.33, 52, виснаження

Тодошук Ганя Тимох.

на утриманні батьків

16.01.33, 3

Тодошук Гриша Муслів селянин, член колгоспу 29.05.33, 52

Тодошук Іван Северон. селянин, член с/г артілі 19.02.33, 14

Тодошук Мокрина Микол. селянка, член с/г артілі 13.03.33, 30, з голоду

Тодошук Оляна Яковова селянка, член с/г артілі 10.03.33, 45, з голоду

Тодошук Северин Якимів селянин, член с/г артілі 02.08.32, 55

Фалькевич Марія Лаврова на утриманні батьків 10.01.33, 10

Фалькевіч Лавро Павлів селянин, член с/г артілі 11.02.33, 38

Фалькевіч Мотря Остапова селянка, член с/г артілі 27.06.32, 69, від старості

Фалькевіч Надька Лаврів селянка, член с/г артілі 20.05.33, 4

Фалькевіч Палажка Іванова селянка, член с/г артілі 27.05.33, 34

Федкевич Павло Максимів селянин, член с/г артілі 15.05.33, 54, виснаження

Федкевіч Явдоха Сидорова селянка, член с/г артілі 14.02.33, 29

Хорента Варка Михайліва селянка, член с/г артілі 23.05.33, 1

Цитрун Кіндрат Остапів селянин, член с/г артілі 3.06.33, 33, виснаження

Цопрун Текля Пилипова селянка, хазяйка 05.01.32, 80, від старості

Цупрун Антошка Лигор на утриманні батьків 30.05.33, 4

Цупрун Ганна Оверк. на утриманні батьків 15.03.33, 3, з голоду

Цупрун Лідя Оверків на утриманні батьків 27.05.33, 2

Чергівський Петро Юхимів на утриманні батьків

04.03.33

Черник Антін Панасів

селянин, член с/г артілі

29.05.33, 17

Черник Микола Дмитрів

на утриманні батьків

03.08.32, 7 міс.

Черник Пилип Волод.

селянин, член с/г артілі

06.03.33, 57

Черник Пилип Володів

селянин, член с/г артілі

06.03.33, 57

Чечель Ганна Петрів

на утриманні батьків

26.05.33, 8, виснаження

Чечель Марія Яковова

на утриманні батьків

27.05.32

Чикал Іван Петрів

селянин, одноосібник

19.02.33, 31

Чупівська Палажка Юхимова

на утриманні батьків

22.02.33, 3

Чупівський Володь Степанів

на утриманні батьків

08.03.33, 2, з голоду

Чупівський Петро Степанів

на утриманні батьків

04.07.32, 1 міс.

Шаціло Іван Яковів

селянин член с/г артілі

30.05.33, 20, виснаження

Шевель Катерина Іванова

на утриманні батьків

29.06.32, 2

Шевель Михайло Іванів

на утриманні батьків

27.06.32, 1

Шевель Сашко Яковів

селянин, на утриманні сина

10.03.33, 70, старості

Шидківський Якуб Яковів

одноосібник, 17.05.33, 61,

старості

Шкляр Григор Платон

на утриманні батьків

6.06.33, 9, виснаження

Шкляр Настя Якимова

селянка, на утриманні дітей,

25.02.33, 58

Шкляр Нитон Михайлів

селянин, член с/г артілі

11.07.32, 46, воспалення легкіх

Шкляр Юхимія Іванова

селянка, хазяйка, 45

Шмигельський Андрей**Лук'янів**

селянин, член с/г артілі

30.05.33, 65

Шмигельська Ліда**Максимова**

на утриманні батьків, 28.01.32, 2,

воспалення легнів

Шмигельський Степан**Мартинів**

селянин, член с/г артілі

27.05.33, 33

Штикова Килина Володьова

селянка, на утриманні дітей,

16.10.32, 80, від старості

Шушківський Григор Олексій

одноосібниця, 4.06.33, 6,

виснаження

Шушківський Йосип**Митрофанів**

селянин, хазяїн, 01.03.32, 60,

від нариву

Шушківський Олександр**Олексій**

одноосібник, 6.06.33, 8,

виснаження

Шушко Арсень Тихонів

на утриманні батьків

24.05.33, 6

Шушко Василь Тихонів

на утриманні батьків

23.05.33, 9

Шушко Оксень Яков

одноосібник, 27.05.33, 34

Шушко Олекса Тихонів

на утриманні батьків

18.05.33, 3, виснаження

Щевель Пилип Йосипів

на утриманні батьків

23.03.32, 22, з роду каліка

Якішевська Агата Павлова

селянка, на утриманні дітей,

29.07.32, 45

Янішевський Нікіфор Іванів,

селянин, хазяїн, 14.04.32, 75,

Від старості

Ярошенко Мотря Васильова

селянка, член с/г артілі

22.01.33, 60

с. Салиха

В 1928 році в селі проведена суцільна колективізація, створився колгосп «Більшовик», організатором якого був Гаврило Коломієць.

Під час Голодомору 1932-1933 років лише за офіційними, далеко не повними, даними в селі померло від голоду 337 чоловік. На місці масових поховань (сільське кладовище) встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів села Салиха – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1189, арк. 91-141; спр.1218, арк. 152-250; спр. 1219, арк. 1-189).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Бакаленко Михайло Прокопів

на утриманні батьків

11.09.32, 7 міс., різак

Бакаленко Іван Михайлів

на утриманні батьків, 01.03.33, 1,

воспаленіє льогких

Бакаленко Пульхера**Терешкова**

селянка, член с/г артілі

17.04.33, 70, старість

Бахталовський Адам Тихонів

селянин, хазяїн

1.06.33, 46, голод

Бахталовський Павло Федор.,

хазяїн вдома, 08.06.33, 40

Бахталовський Явдоха**Купріян,** хазяйка вдома,

07.06.33, 37, туберкульоз

Бахтанський Тихон Федорів

селянин, член с/г артілі

29.08.33, 36

Борсук Варка Панасова

на утриманні батьків

12.07.33, 10

Борсук Василь Ант.

селянин, хазяїн

22.05.33, 63, старість

Борсук Іван Дмитрів

на утриманні батьків

26.04.33, 21, з голоду

Борсук Марія Іванова

селянка, хазяйка
30.05.33, 61, старість

Борсук Панас Антонов

Хазяїн, 18.07.33, 57, старість

Васютинський Іван Петрів

селянин, одноосібник
28.04.33, 75, старість

Вихристюк Варка Іванова

селянка, одноосібниця
15.04.32, 27, боткіна

Вихристюк Ярмоль Федор

селянин, хазяїн,
17.05.33, 74, старість

Гнатенко Василь Степановий

селянин, одноосібник
24.03.33, 30, з голоду

Гнатенко Ганна Василева

на утриманні батьків
01.03.33, 1, з голоду

Гнатенко Степа Іванова

хазяйка вдома
27.06.33, 56, старість

Гнатенко Степан Антонів

хазяїн вдома,
28.06.33, 62, старість

Гнатюк Василь Павлів

на утриманні батька
10.07.32, 5 міс., сухоти

Гнатюк Палажка Гордієва

селянка, хазяйка,
30.05.33, 77, старість

Гнатюк Палажка Івовна

на утриманні сина,
03.07.33, 77, старість

Гнатюк Саміла Іовлева

селянка, одноосібниця
04.03.33, 56, з голоду

Гнатюк Тетяна

на утриманні батьків
21.05.32, 11 днів, з голоду

Гнатюк Яків Калеників

селянин, на утриманні дочки
18.06.32, 78, з голоду

Головай Ганна Денисова

селянка, член с/г артілі
19.04.33, 65, старість

Головай Ганна Іванова

селянка, член артілі
23.05.33, 55, голод

Головай Семен Іванів

селянин, одноосібник
27.04.33, 59, старість

Головий Ганна Свиридова

селянка, одноосібниця
02.11.32, 22, туберкульоз

Головий Павло Климов

хазяїн вдома, 23.07.33, 74,

старість

Гончаренко Ліда Никіпорова

на утриманні батьків
25.06.33, 1, простуда

Гончаренко Марія Никіпорова

на утриманні батьків
26.06.33, 6, від голоду

Гончаренко Петро Никитів

на утриманні батьків,
05.04.33, 5, воспаленіє льогких

Гончаренко Петро Никіпорів

на утриманні батьків
24.06.33, 3, від голоду

Грищенко Ольга Сидорова

селянка, одноосібниця
04.05.33, 43, сухоти

Гудний Трохим Герасимов

селянка, член артілі
2.06.33, 18, дефтерит

Заріцький Іван Іванів

на утриманні батьків
30.10.33, 7

Заріцький Михайло Свиридів

селянин, одноосібник
23.04.33, 27, з голоду

Зілінський Копетомтін

Василів

селянин, коваль
26.06.32, 48, з голоду

Касяненко Григор Лук'янович

селянин, одноосібник
20.03.33, 58, з голоду

Касяненко Дмитро Петрів

селянин, член с/г артілі
12.06.33, 25, від голоду

Касяненко Олександр Васил.

на утриманні батька
20.08.33, 1, різак

Касяненко Панас

селянин, одноосібник
12.03.33, 50, з голоду

Касяненко Талимон Калеників

селянин, одноосібник
16.03.32, 70, старість

Касяненко Федора Федорова

хазяйка вдома
11.06.33, 56, параліч

Касяненко Явдоха Федорова

селянка, член с/г артілі
11.04.33, 60, виснаження

Клименко Варка Карпова

селянка, домашня робітниця
16.02.32, рак жолудка

Коваленко Андрей Григорів

на утриманні батьків
16.08.33, 2

Коваленко Антоніна Вас.

на утриманні батьків

27.05.33, 2

Коваленко Антоніна Вас.

на утриманні батьків
27.05.33, 2

Коваленко Варка Йосипова

селянка, домогосподарка
29.05.33, 68, старість

Коваленко Василина Лук.

селянка, член с/г артілі
21.06.33, 19

Коваленко Василь Степан.

хазяїн вдома, 12.07.33, 36

Коваленко Ганна Федорова

на утриманні батьків
05.08.32, 6 міс., з різки

Коваленко Григор Іванів

хазяїн вдома, 28.06.33, 48,
від голоду

Коваленко Домаха Никитова

селянка, на утриманні сина
18.03.33, 82, старість

Коваленко Ліда Лукашова

на утриманні батьків
25.06.33, 12, від голоду

Коваленко Марина Вас.

на утриманні батьків
27.05.33, 7

Коваленко Микита Лукаш

на утриманні батьків
28.07.33, 16

Коваленко Михайло Вас.

на утриманні батьків
26.05.33, 5

Коваленко Мотря Захар.

на утриманніків, 16.05.33, 16

Коваленко Параска Никон.

хазяйка вдома, 27.06.33, 45
від голоду

Коваленко Терешко Мих.

хазяйка вдома,
18.07.33, 26, від голоду

Коваленко Федось Василів

хазяїн вдома, 14.06.33, 27

Ковтун Оксана Герасимова

селянка, член с/г артілі
19.12.32, 45, катар жолудка

Колісник Андрій Самійлів

на утриманні батьків, 01.05.33, 2,
воспаленіє льогких

Колісник Антон Левк.

селянин, хазяїн, 20.05.33, 26

Колісник Варка Притонова

селянка, член с/г артілі
12.05.33, 37

Колісник Ганна Іванова

селянка, одноосібниця
25.04.33, 80, старість

Колісник Ганна Федорова

на утриманні батьків
26.07.33, 2

Колісник Ганна Юхим.

на утриманні батьків
27.07.33, 4

Колісник Іван Іванів

селянин, член с/г артілі
03.07.33, 25, від голоду

Колісник Килина Іванова

хазяйка вдома, 23.08.33, 36

Колісник Килина Семен

хазяйка вдома, 31.07.33, 36

Колісник Логвин Сергій

селянин, одноосібник
30.06.32, 65, з голоду

Колісник Микола Романів

на утриманні батьків

31.01.33, 5, виснаження

Колісник Панас Романів

на утриманні батьків

27.02.33, 2, з голоду

Колісник Роман Никифорів

селянин, одноосібник, 02.02.33,

34, виснаження з голоду

Колісник Степан Іванів

на утриманні батька

30.07.32, різак

Колісник Терешко Микитів

на утриманні батьків

01.06.33, 4, запалення легенів

Колісник Федора Федорова

на утриманні батьків

18.05.33, 8 м.

Колісник Федора Федорова

на утриманні батьків

18.05.33, 8 м.

Колісник Юхим Логвинов

селянин, член с/г артілі

15.06.33, 45, від старості

Коломієць Володь Сайда-

нів, селянин, член с/г артілі,

26.03.33, 56, з голоду

Коломієць Зіна Васильова

на утриманні батька

24.08.33, 7 міс.

Коломієць Килина Мих.

на утриманні батьків

14.10.33, 2

Коломієць Настя Якова

селянка, одноосібниця

05.05.33, 18, сухоти

Коломієць Ніна Петрова

на утриманні матері

04.06.32, 4, простуда

Коломієць Олександр Максим

на утриманні батька,

11.08.33, 1

Коломієць Ювхилина Якова

одноосібниця, 05.06.33

19, від голоду

Кондратюк Оляна Семенова

на утриманні батьків

06.05.33, 15, з голоду

Кондратюк Петро Семенів

на утриманні батьків, 04.05.33,

10, запалення легенів

Кондратюк Семен Кирилович

селянин, одноосібник

05.05.33, 46, старість

Костенко Параска Томова

селянка, на утриманні дочки

09.02.32, 90, старість

Косяненко Микола Іванів

на утриманні батьків

19.06.33, 5, від голоду

Косяненко Михтодь Андрій

селянин, член с/г артілі

16.06.33, 53, від старості

Косяненко Петро Іванів

на утриманні батьків

20.06.33, 8

Косяненко Петро Онопрій

Хазяїн вдома, 22.06.33, 54

Косяненко Устя Оесен.

селянка, член с/г артілі

13.06.33, 19

Кривобок Василь Лазоров

на утриманні батьків

04.07.33, 10, від голоду

Кривобок Іван Трохимів

селянин, одноосібник

03.04.32, 40, задишка

Кривобок Маріяна Фомова

селянка, член с/г артілі

19.06.33, 50, від голоду

Кривобок Одарка Сергієва

селянка, одноосібниця

17.02.32, 76, старість

Кривобок Остап Власів

селянин, член с/г артілі

10.04.33, 60, старість

Кривобок Степан Федорів

селянин, член с/г артілі

17.06.33, 51, виснаження

Кривобок Федоська Наумова

селянка, член с/г артілі

28.01.33, 55, запалення легенів

Крупка Йосип Йовтухів

селянин, одноосібник

07.03.33, 37, простуда

Крупка Ніла Петрова

на утриманні батьків

31.08.32, 10 днів, з гарячки

Крупка Оляна Іванова

на утриманні батька

10.07.32, 1, з простуди

Кузьменко Гнат Латимир

хазяїн вдома, 12.06.33, 23

Кузьменко Іван Никип.

на утриманні батьків, 10.05.33,

12, запалення легенів

Кузьменко Катерина

Никифорова

на утриманні батьків

17.02.33, 5, з голоду

Кузьменко Марія Зінькова

хазяйка вдома

13.09.33, 46, рак

Кузьменко Микола Петрів

на утриманні батьків

26.06.33, 6

Кузьменко Никипор Данилів

хазяїн вдома

04.07.33, 31, від голоду

Кузьменко Олександр Петр.

на утриманні батьків

03.07.33, 1

Кузьменко Палажка Данилова

селянка, одноосібник

07.05.33, 53, старість

Кузьменко Петро Никипор.

на утриманні батьків

06.06.33, 6, від голоду

Кузьменко Санька Пимонова

на утриманні батьків

08.03.33, 2, з голоду

Кузьменко Юхимина Давидова

селянка, одноосібниця

16.03.32, 74,

старческа дряхлість

Левандовський Настя Макс.,

на утриманні батьків, 29.07.33, 4

Липовенко Андрей Семенів

на утриманні батьків

25.06.33, 2, від голоду

Липовенко Іван Аринеїв

хазяїн вдома, 23.06.33, 28

Липовенко Йовтух Семенів

селянин, одноосібник

13.05.33, 42, простуда

Липовенко Катерина Семенова

на утриманні батьків

24.06.33, 10

Липовенко Марія Явтухова

на утриманні батьків

28.05.33, 5

Липовенко Микола Іванів

на утриманні батьків

1.06.33, 2, простуда

Липовенко Микола Семенів

на утриманні батьків

26.06.33, 7

Липовенко Надежда Семенова

на утриманні батьків

26.05.33, 4
запалення легенів
Липовенко Надежда Семенова
на утриманні батьків, 26.05.33, 4
запалення легенів
Липовенко Надія Семенова
на утриманні батьків
25.06.33, 5, простуда
Липовенко Степан Явтух
на утриманні батьків
29.05.33, 11, голод
Липовенко Явдоха Іванова
селянка, на утриманні сина
06.07.32, 75, з голоду
Липовенко Яків Явтухів
на утриманні батьків
28.05.33, 8, простуда
Лисенко Ол-дра Миколина
на утриманні батьків
29.05.33, 17
Лисенко Петро Миколів
на утриманні батьків, 6,
з голоду
Лисенко Петро Миколів
на утриманні батьків
28.05.33, 6, простуда
Лисенко Степа Кирилова
селянка, член с/г артілі
07.04.33, 50, з голоду
Лисенко Хима Яковова
селянка, член с/г артілі
06.06.33, 67, старість
Литвин Хома Семенів
селянин, член с/г артілі
07.06.32, 53, заворот кишок
Литвиненко Антон Іванів
на утриманні батьків
10.05.33, 5
Лозицька Віка
селянка, на утриманні сина,
12.03.33, 70, з голоду
Лозицький Генька Григоріва
на утриманні батьків
22.04.33, 8, з голоду
Лозицький Оксень Григорів
на утриманні батьків
12.04.33, 1, з голоду
Мошинський Пилип Микитів
селянин, одноосібник
12.04.33, 45, з голоду
Нестеренко Василь Федорів
на утриманні батьків
31.05.33, 7, грип
Нестеренко Василь Федорів
на утриманні батьків
31.05.33, 7, грип
Нестеренко Єва Ількова
на утриманні батьків

12.05.33, 10, простуда
Нестеренко Івга Федорова
на утриманні батьків, 1.06.33, 2
Нестеренко Наталка Ількова
на утриманні батьків
05.07.33, 7, від голоду
Нестеренко Петро Ільків
на утриманні батьків, 28.04.33, 1,
воспаленіє льогких
Нестеренко Сергій Іванів
селянин, хазяїн
28.05.33, 53, старість
Нестеренко Степан Федорів
на утриманні батьків
1.06.33, 4, простуда
Нестеренко Тетяна Ількова
на утриманні батьків
12.05.33, 6
Нестеренко Федір Митрофан.
селянин, член с/г артілі
16.06.33, 47, виснаження
Нечитайло Іван Григорів
селянка, одноосібниця
20.02.32, 78, старість
Нечитайло Олександр Левків
на утриманні батьків
22.07.33, 1, різак
Нечитайло Оляна Кондратова
селянка, член с/г артілі
16.12.33, 75, старість
Нечитайло Параска Семенова
на утриманні батьків
21.04.33, 7, з голоду
Нечитайло Петро Семенів
на утриманні батьків
12.04.33, 1, простуда
Нечитайло Семен Іванів
селянин, одноосібник
20.04.33, 48, з голоду
Пастиря Микола Іванів
на утриманні батьків, 22.06.33, 4
Пастух Варка Вікторова
на утриманні батька, 06.08.33
Пастух Данило Харитонів
селянин, хазяїн
3.06.33, 68, старість
Подиман Олександр Опанасів
на утриманні батька
28.02.32, 5, гарячка
Полещук Катерина Микол.
на утриманні батьків
05.06.33, 8, від голоду
Поліщук Андрей Сергіїв
на утриманні батьків
07.02.33, 8 міс., з гарячки
Поліщук Варка Петрова
хазяйка вдома
02.07.33, 67, старість

Поліщук Васирина Іванова
на утриманні батьків
17.05.33, 12, голод
Поліщук Василь Деметів
селянин, член артілі
20.05.33, 27, голод
Поліщук Василь Дмитрів
селянин, одноосібник
28.01.33, 44, Тиф
Поліщук Василь Миколів
на утриманні батьків
10.01.33, 1, від кору
Поліщук Ганна
10.10.33, 80, старість
Поліщук Ганна Федорова
на утриманні батька
02.02.32, 2, гарячка
Поліщук Данило Власів
селянин, одноосібник
01.05.32, 75, старість
Поліщук Дем'ян Івів
селянин, одноосібник
20.04.33, 58, з голоду
Поліщук Деметь Хомов
селянин, член с/г артілі
19.05.32, 70, з голоду
Поліщук Дмитро Яковів
одноосібник, 06.07.33, 26
Поліщук Євка Григорова
на утриманні батьків, 27.06.33, 2
Поліщук Іван Григорів
селянин, одноосібник
20.04.33, 44, з голоду
Поліщук Іван Дем'янів
хазяїн вдома,
10.06.33, 26, від голоду
Поліщук Іван Павлів
селянин, хазяїн, 17.05.33, 32
Поліщук Іван Прокопів
селянин, одноосібник
25.04.33, 55, старість
Поліщук Іван Хомів
селянин, член с/г артілі
02.04.33, 60, воспаленіє льогких
Поліщук Іван Яків
на утриманні батьків
13.11.32, 4 міс., з гарячки
Поліщук Катерина Герасимова
на утриманні батьків,
19.10.32, 8 днів
Поліщук Кирило Іванів
селянин, одноосібник
24.04.33, 80, старість
Поліщук Кіндрат Іванів
селянин, одноосібник
09.05.33, 68, старість
Поліщук Ксенія Сергеева
на утриманні батька

- 29.07.32, 10, дезинтерія
Поліщук Лекера Олексина
 селянка, член артілі
 30.05.33, 64, старість
Поліщук Лукія Денисов.
 хазяйка вдома, 20.07.33, 49
Поліщук Максим Корніїв
 хазяїн вдома, 17.06.33, 59,
 від старості
Поліщук Мар'яна Денисова
 селянка, одноосібниця
 01.07.32, 70, з голоду
Поліщук Марія Іванова
 на утриманні батьків
 18.03.33, 7, з голоду
Поліщук Марія Левкова
 на утриманні батьків
 11.11.32, 6, застуда
Поліщук Марія Микитов
 на утриманні батька
 17.07.33, 5, тиф
Поліщук Микола Василів
 на утриманні батьків
 05.07.33, 5, від голоду
Поліщук Микола Федорів
 на утриманні батьків
 10.07.33, 2, різак
Поліщук Митрофан Іванів
 селянин, одноосібник
 07.04.33, 68, старість
Поліщук Надя Дмитров.
 на утриманні батьків, 30.07.33, 1
Поліщук Настя Нелов.
 селянка, член колгоспу
 20.07.33, 53
Поліщук Настя Ранова
 на утриманні батьків
 26.06.33, 15
Поліщук Ніла Миколова
 на утриманні батьків
 11.08.32, 3 міс.
Поліщук Олександр Федорів
 на утриманні батьків,
 24.10.33, 2
Поліщук Павло Марків
 селянин, одноосібник
 13.03.33, 64
 воспаленіє льогких
Поліщук Палажка Петрова
 хазяйка вдома, 03.07.33,
 34, туберкульоз
Поліщук Параска Лаврова
 селянка, на утриманні сина,
 07.01.33, 70, старість
Поліщук Петро Гришів
 на утриманні батьків
 20.06.33, 10
Поліщук Петро Лук'янів
 на утриманні батьків
 02.07.33, 12
Поліщук Прокіп Марків
 селянин, член с/г артілі
 07.07.32, 55
Поліщук Савка Самсонів
 селянин, член с/г артілі
 09.03.33, 67, з голоду
Поліщук Савка Симонів
 селянин, на утриманні сина,
 12.03.33, 60, з голоду
Поліщук Степан Кіндратів
 хазяїн вдома
 26.06.33, 55, від старості
Поліщук Степан Федорів
 на утриманні батьків
 04.06.33, 10, Від голоду
Поліщук Тетяна Трохимовів
 на утриманні батьків
 07.06.33, 1, гарячка
Поліщук Улита Микитова
 селянка, одноосібниця
 12.10.32, 36, породілля
Поліщук Устя Іванова
 селянка, хазяйка
 4.06.33, 64, старість
Поліщук Фалімон Наумів
 хазяїн вдома,
 04.07.33, 54, старість
Поліщук Федор Євменів
 селянин, на утриманні сина,
 17.07.32, 89, старість
Поліщук Федора
Пилипова
 селянка, одноосібник
 24.04.33, 62, старість
Поліщук Явдоха Іванова
 на утриманні батьків
 17.05.33, 4
Поліщук Явдоха Панасова
 хазяйка вдома
 09.06.33, 37, від голоду
Поліщук Явдоха Панасова
 хазяйка вдома, 14.06.33, 39
Поліщук Яків Власів
 селянин, член с/г артілі
 13.05.33, 60, старість
Поперечня Катерина Панас
 хазяйка вдома, 26.06.33, 60,
 від старості
Приходько Іван Степанів
 на утриманні батьків
 13.05.33, 6, воспаленіє льогких
Приходько Катерина Степан.
 на утриманні батьків
 06.06.3, 8
 від голоду
Приходько Ольга Яковова
 селянка член артілі
 1.06.33, 32, голод
Приходько Степан Радіонів
 селянин, одноосібник
 27.04.33, 35, з голоду
Рабий Мартин Лавр.
 селянин, хазяїн
 20.05.33, 46, воспаленіє
Рисіч Антон Федосів
 хазяїн вдома
 20.06.33, 43, старість
Рисіч Марія Антонова
 на утриманні батьків
 10.06.33, 5
Рисіч Микола Антонів
 на утриманні батьків
 29.04.33, 1
 воспаленіє льогких
Рисіч Петро Антонів
 на утриманні батьків
 1.06.33, 13, туберкульоз
Ряба Олена Панас.
 Домогосподарка
 02.08.33, 67, старість
Рябий Василина
Дмитрова
 хазяїн вдома, 05.06.33
 70, старість
Рябий Івга Федорова
 селянка, одноосібниця
 03.03.33, 38, з голоду
Рябий Лідія
Олександрова
 на утриманні батьків
 24.03.32, 2, скарлетина
Рябий Микита Лаврінів
 одноосібник, 02.06.33, 59,
 старість
Рябий Оксана Сашкова
 на утриманні батьків
 18.03.32, 1, дехтерія
Рябий Панас Мартинів
 на утриманні матері
 19.08.33, 1
Рябий Свирид Давидів
 селянин, одноосібник
 24.01.33, 60, з голоду
Рябий Текля Денисова
 селянка, на утриманні сина
 07.04.33, 55, старість
Рябий Фанас Мартин.
 на утриманні батьків
 31.07.33, 1
Рябий Федор Салимонів
 селянин, одноосібник
 10.05.33, 37, з голоду
Рябий Яків Давидов
 селянин, одноосібник
 11.12.32, 76, старість

Семенович Іван Метов.

хазяїн вдома
20.07.33, 20, воспален.легень

Семенович Христина Яков.

хазяйка вдома, 19.07.33, 53

Семченко Григор Гнатів

на утриманні батька

14.07.33, 4

Семченко Кирило Іванів

селянин, одноосібник

07.04.33, 60, з голоду

Семченко Санька Гнатов

на утриманні батьків

02.07.33, 1

Сивченко Марія

на утриманні батьків

04.03.32, 17, туберкульоз

Сивченко Устя Іванова

селянка, член с/г артілі

28.06.33, 21

Скляр Анна Федоров

на утриманні батька

15.06.33, 8

Скляр Олександр Федорів

на утриманні батьків

23.04.33, 5, з голоду

Скляр Панас Федорів

на утриманні батьків

20.04.33, 3, з голоду

Скляр Федор Іванів

селянин, член с/г артілі

22.04.3, 40, з голоду

Сущенко Лаврін Мих.

селянин, хазяїн

25.05.33, 33

Сущенко Оксень Томів

селянин, член с/г артілі

27.01.33, 71, старість

Тойкун Наталка Іванова

селянка, член с/г артілі

06.05.33, 59, пропасниця

Толкун Василь Пилипів

на утриманні батьків

10.06.33, 7

Толкун Іван Пилипів

селянин, член с/г артілі

12.05.33, 25, туберкульоз

Федоренко Василина

селянка, утриманка сина

06.01.32, 70, старість

Федоренко Горпина

хазяйка вдома, 19.07.33, 44

Федоренко Зіна Оникієва

на утриманні батьків,

19.06.33, 4

Федоренко Іван Яковів

хазяїн вдома, 01.07.33, 56

Федоренко Лідія Ониськова

на утриманні батьків

01.11.32, 1, скалатина

Федоренко Марина Іванова

селянка, на утриманні сина

27.04.33, 76, старість

Федоренко Марина Кузьмова

хазяйка вдома, 21.06.33, 36

Федоренко Микола Василів

на утриманні батьків

08.05.33, 1, простуда

Федоренко Микола Пилипів

на утриманні батьків

02.07.33, 1 міс., простуда

Федоренко Микола Ярмів

на утриманні батьків

1.06.33, 6

Федоренко Модист Ониськ.

на утриманні батьків

03.06.33, 8

Федоренко Одарка Логвинова

селянка, хазяйка

3.06.33, 45, голод

Федоренко Одарка Павлова

селянка, на утриманні сина

05.03.33, 75, старість

Федоренко Олександр Ярис

на утриманні матері

11.05.33, 14, голод

Федоренко Олександр Ярошів

на утриманні батьків

27.04.33, 16, простуда

Федоренко Сергій Яковів

на утриманні батьків

30.05.33, 14, голод

Федоренко Федір Яковів

на утриманні батьків

02.08.32, 1 міс., з гарячки

Федоренко Ярин Яковів

селянин, одноосібник

16.07.32, 48

Фещенко Параска Костева

селянка, член с/г артілі

16.06.33, 38

Фещенко Антоніна Гаврилова

на утриманні батьків

11.06.33, 7, від голоду

Фещенко Артем Ярин.

селянин, хазяїн

26.05.33, 32

Фещенко Варка Мусієва

на утриманні батьків

31.05.33, 8

Фещенко Василь Петрів

на утриманні батька

21.07.33, 4

Фещенко Гаврило Іванов

селянин, член с/г артілі

20.08.33, 37

Фещенко Ганна Йосипова

селянка, хазяйка,

2.06.33, 49

Фещенко Ганна Мусієва

на утриманні батьків

1.06.33, 15, голод

Фещенко Ганна Петрова

на утриманні батька, 21.07.33, 2

Фещенко Ганька Гаврилова

на утриманні батьків

11.06.33, 10, від голоду

Фещенко Гапка Іванова

селянка, хазяйка

20.05.33, 37, голод

Фещенко Григор Григоров.

на утриманні батька

20.08.33, 2, запал легенів

Фещенко Євгенія Костева

селянка, член артілі

4.06.33, 39, голод

Фещенко Івга Захарова

селянка, член с/г артілі

25.07.33, 30

Фещенко Катерина Д.

на утриманні батьків

03.06.33, 5, від голоду

Фещенко Катерина Мусієва

на утриманні батьків

30.05.33, 6, голод

Фещенко Катерина Тісієва

на утриманні батьків

09.04.33, 6, з голоду

Фещенко Клим Дмитрів

селянин, член с/г артілі

08.09.32, 62, катар жолудка

Фещенко Ливко Дементів

селянин, одноосібник

23.04.33, 80, старість

Фещенко Люба Оксен.

селянка, член колгоспу

25.08.33, 40

Фещенко Марія Ананьєва

на утриманні батьків, 28.09.32,

17, від брюшного тифу

Фещенко Марія Гаврилова

на утриманні батьків

10.06.33, 14, від голоду

Фещенко Марія Іванова

селянка, одноосібниця

08.04.33, 38, з голоду

Фещенко Марія Іванова

селянка, на утриманні сина,

10.03.33, 70, старість

Фещенко Микола Мусіїв

на утриманні батьків, 09.04.33, 1,

воспаленіє льогких

Фещенко Микола Петрів

на утриманні батьків

29.05.33, 3, простуда

Фещенко Микола Феофан

на утриманні батьків

31.07.33, 1, різак

Фещенко Мокрина Іванова

на утриманні сина, 19.06.33, 68

Фещенко Мусій Івановий

селянин, одноосібник

05.03.33, 55, з голоду

Фещенко Наум Костів

селянин, член с/г артілі

12.06.33, 28, від голоду

Фещенко Оксана Іванова

селянка, хазяйка

28.05.33, 56, старість

Фещенко Ол-др Яковів

на утриманні батьків

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

02.07.33, 12, від голоду
Фещенко Олександр Артемів
на утриманні батьків
12.05.33, 6, сухоти
Фещенко Олександр Артемів
на утриманні батьків
23.05.33, 7, голод
Фещенко Панас Сергій
на утриманні батьків
24.07.33, 4, воспаленіє
Фещенко Петро Артемів
на утриманні батьків
23.05.33, 9, голод
Фещенко Петро Яковів
на утриманні батьків
04.07.33, 6, від голоду
Фещенко Петро Яковів
на утриманні батьків
11.05.33, 8, застуда
Фещенко Тимофій Антонович
селянин, одноосібник,
12.03.33, 60,
воспаленіє льогких
Фещенко Фалімон Карпів
селянин, на утриманні сина,

30.07.32, 95, старість
Фещенко Христина Климов
селянка, член с/г артілі
30.07.33, 35
Фещенко Христя Пилипова
селянка, член с/г артілі
20.11.33, 62
Фещенко Явдоха Андрійова
селянка, член с/г артілі
13.06.33, 37, від голоду
Фещенко Явдоха Нестер.
селянка, член колгоспу
19.10.33, 48
Фурделяс Настя Федорова
селянка, одноосібник
30.04.33, 48, туберкульоз
Фурдияс Микола Яковів
селянин, одноосібник
01.05.32, 19, туберкульоз
Чопорська Харитина Михайлова
селянка, член с/г артілі
06.07.32, 50, з голоду
Чорнобров Андрей Пилипів
на утриманні батьків
02.06.33, 9, від простуди

Чорнобров Катерина Семен.
селянка, член артілі
28.05.33, 47
Чорнобров Пилип Степанів
селянин, член с/г артілі
02.04.44, 46, воспаленіє льогких
Чорновол Івана Тимофієва
селянка, одноосібниця
06.03.33, 39, воспаленіє
Шамрай Андрей Палів
селянин, одноосібник
02.04.33, 40,
воспаленіє льогких
Шамрай Антошка Андреева
на утриманні батьків
07.03.32, 9, гарячка
Шамрай Тетяна Андрейова
на утриманні батьків
02.04.33, 2, воспаленіє льогких
Яблонський Яким Степанів
селянин, одноосібник
18.06.32, 75, з голоду
Ярмет Ксенія Якова
селянка, одноосібниця,
28.04.33, 37, туберкульоз леге-
нів

с. Северинівка

В 1927 році в с.Северинівці було організовано чотири колгоспи – «Ударник», «Друга п'ятирічка», імені Шевченка, «Трактор». Під час примусової колективізації куркулями були оголошені Саудівська Тетяна, Клочай Яків, Вернидуб Данило, Громадський Павло, Струцінський Антін, Могилко Лукаш, та ін. Всього 10 родин.

Виконавцями політики Голодомору були сільські активісти Костина Марко, Чикал Харитон, Лосіцький Петро, Бондаренко Прохір.

В с. Красюки, що входить до Северинівської сільської ради, протягом 1927-1928 років також було створено ТСОЗ, де об'єдналось 11 господарств. Вони мали 5 пар коней, худоба знаходилась у членів СОЗу, а земля оброблялась спільно.

До наших днів дійшли три фрагменти з книги запису актів про смерть Северинівської сільської ради, де записано 517 прізвищ померлих від голоду жителів с. Северинівка та прилеглого до нього с. Красюки. У 1998 р. на місці масових поховань встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів сіл Северинівка та Красюки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1189, арк. 142-215; спр.1219, арк. 190-250; спр. 1221, арк. 1-250).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занятя, дата смерті, вік і причина смерті.

Андрейченко Софія Іванова
на утриманні батьків
27.05.33, 5, від кахексії
Андрейченко Христя Івановна
на утриманні батьків
13.05.33, 10, від кахексії
Андрусюк Роман Гаврилів
селянин, член с/г артілі
14.04.33, 62, старості
Балацан Оляна
селянка, на утриманні
10.06.32, 80, від старості

Баранівський Семен Гнатович
селянин, член артілі
21.03.33, 67, старість
Барахтанський Сидір Соловеїв
одноосібниця, селянин
26.02.33, 55, старості
Барахтянська Ганна Самілова
на утриманні батьків, 30.09.32, 7
міс., невідома смерть
Барахтянська Катерина Степанівна

на утриманні батьків
17.06.33, 10, кахексії
Барахтянська Олена Григорівна
селянка член с/г артілі
28.05.33, 30, від кахексії
Барахтянський Кирило
селянин член с/г артілі
24.05.33, 45, від кахексії
Березянський Федір Якимов
селянин член с/г артілі
28.05.33, 35, від кахексії

Білецький Володимир Іванів
на утриманні батьків
24.08.33, 4, коклюш

Білецький Григор Іванів
на утриманні батьків
22.08.33, 8, коклюш

Білоskalенко Марко Олексевич
селянин, член с/г артілі
3.07.33, 16, від кахексії

Божко Домка Івановна
селянин, член с/г артілі
23.04.33, 18, від кахексії

Бойко Андрій Трохимів
на утриманні батьків
28.07.33, 2, від кахексії

Бойко Антоніна Юхимовна
на утриманні батьків
12.02.33, 1, від кахексії

Бойко Ганна
селянка, член артілі
20.03.33, 33, від кахексії

Бойко Ганна Охремівна
на утриманні батьків
04.03.33, 4, від кахексії

Бойко Катерина Петрова
на утриманні батьків
8.06.33, 6, кахексія

Бойко Лосовета Юхимовна
на утриманні батьків
11.04.33, 8, від кахексії

Бойко Марія Костева
селянка, член с/г артілі
30.03.32, 64, від старості

Бойко Марія Юхимова
селянка, член с/г артілі
01.08.33, 44, від простуди

Бойко Микола Семенів
на утриманні батьків
14.05.32, 8 міс.

Бойко Оксана Іванова
селянка, член артілі
12.06.33, 20, від кахексії

Бойко Петро Федорів
на утриманні батьків
21.06.33, 12, від кахексії

Бойко Петро Трохимів
на утриманні батьків
28.07.33, 4, від кахемії

Бойко Пилип
на утриманні батьків
24.07.33, 15, від кахемії

Бойко Тетяна Івановна
селянка, член с/г артілі
08.04.33, 65, від кахексії

Бойко Федір Іванів
селянин, одноосібник
29.06.33, 45, від кахексії

Бойко Хросина Юхимовна
на утриманні батьків
10.02.33, 3, від кахексії

Бойко Юхим Іванович
селянин, член с/г артілі

14.04.33, 34, від кахексії

Бондаренко Антоніна Парховна
на утриманні батька
24.04.33, слабороджена

Бондаренко Ганна
на утриманні батьків
25.05.33, 6, від кахексії

Борохтянська Лосовета
на утриманні батьків
21.07.33, 14, від кахемії

Бурлій Олена Сергієва
на утриманні батьків
25.06.33, 2, від кахексії

Бурлій Явдоха Сергієва
на утриманні батьків
25.06.33, 9, від кахексії

Бучинська Ярина Стипанів
селянка, член артілі
24.03.33, 22, від кахексії

Бучинський Омелько Стипанов
селянин, член с/г артілі
23.02.33, 28, від кахексії

Валовий Андрей Йосипович
на утриманні батьків
4.05.33, 7, кахексії

Васьківська Катерина Григорівна
на утриманні батьків
04.03.33, 1, від кахексії

Васьківська Текля Григорова
селянка, одноосібник
2.05.33, 35, від кахексії

Васьківська Ярина Григорівна
на утриманні батьків
05.03.33, 05.03.33, 16, від кахексії

Васьківський Григор
селянин одноосібник
01.05.33, 45, від кахексії

Васьківський Микола Григорів
одноосібник, селянин
05.03.33, 11, від кахексії

Веремєнко Івга Микитівна
селянин, одноосібник
07.05.33, 60, старості

Веремієнко Архип Григорів
селянин, член с/г артілі
16.05.33, 22, кахексії

Веремієнко Володимир Кирилов
на утриманні батьків
04.02.33, 6 міс.
від слабородження

Веремієнко Захарко Петрович
селянин, член с/г артілі
12.04.33, 20, від кахексії

Веремієнко Лосовета Іванова
селянка, член с/г артілі
02.07.33, 45, від кахемії

Веремієнко Марина Іванова
селянка, одноосібник
02.04.33, старість

Веремієнко Марія Григорівна
на утриманні батьків
8.06.33, 8, кахексія

Веремієнко Павло Титонів
індивідуальне господарство
22.02.33, 65, старість

Веремієнко Петро
селянин, член с/г артілі
20.04.33, 10, від кахексії

Веремієнко Софія
одноосібниця, селянка
23.02.33, 50, від кахексії

Веремієнко Варка Григорів
на утриманні батьків
8.06.33, 2, кахексія

Веремієнко Оксень Йосипович
селянка, член с/г артілі
3.07.33, 18, від кахексії

Вернидуб Настя Яковова
на утриманні батьків
26.05.33, 10, від кахексії

Вернидуб Тетяна Яковова
селянка, член с/г артілі
3.07.33, 35, кахексії

Вернидуб Гаврилів
на утриманні батьків
08.07.33, від кахемії

Вернидуб Віталій Кл.
на утриманні батьків
13.06.33, 4, кахексія

Вернидуб Ганна Гаврилова
селянка, член с/г артілі
08.07.33, 20, від кахемії

Вернидуб Ганна Дмитров
на утриманні батьків
16.08.33, 3, коклюш

Вернидуб Ганна Максимовна
на утриманні батьків
10.04.33, 9, кахексія

Вернидуб Григор Юхимів
на утриманні батьків
24.03.33, 6, кахексія

Вернидуб Зіна Полікарп.
на утриманні батьків
22.02.33, 1,
від слабородження

Вернидуб Іван Максимів
на утриманні батьків
10.04.33, 3, кахексії

Вернидуб Іван Юхим
на утриманні батьків
12.04.33, 5, кахексії

Вернидуб Максим Оверків
селянин, член артілі
12.03.33, 54, кахексія

Вернидуб Марія Яковова
на утриманні батьків
26.03.33, 8, від кахексії

Вернидуб Ольга Полікарп.
на утриманні батьків
13.10.32, 1 міс.
слабороджена

Вернидуб Параска Дмитрівна

селянин, одноосібник
26.03.33, 65, старість
Вернидуб Санька Максимова
на утриманні батьків
25.03.33, 17, кахексії
Вернидуб Тамара
Ксенифонова
на утриманні батьків
29.06.33, 4, кахексії
Вернидуб Текля Юхимина
селянка, одноосібниця
30.12.32, 70, від старості
Вернидуб Устина Василева
селянка, член с/г артілі
29.04.33, 70, старості
Вернидуб Хтодось Максимів
на утриманні батьків
03.07.33, 23, від кахемії
Веремієнко Устя Григорова
селянка, член с/г артілі
27.05.33, 60, кахексія
Волотівський Віля Хведорівна
на утриманні батьків
25.03.33, 5, кахексії
Волотівський Вітя Федорович
на утриманні батьків
06.02.33, 4, від кахексії
Волотівський Воля Хведорів
на утриманні батьків
25.03.33, 2, кахексії
Гайдай Володимир Іванов
на утриманні батьків
08.02.33, 5
Гайдай Ганна Артемовна
одноосібниця, селянка,
03.03.33, 70, від старості
Гайдай Ганна Йосипова
селянка, член с/г артілі
16.08.33, 35, від простуди
Гайдай Григор Сергій
на утриманні батьків
18.04.33, 8, від кахексії
Гайдай Григор Василів
селянин, член артілі
01.05.33, 30, кахексії
Гайдай Данько Василів
на утриманні батьків
17.04.33, 6, від кахексії
Гайдай Илько Тихонов
одноосібник, 25.05.33, 35,
кахексія
Гайдай Іван Мусіїв
селянин, член с/г артілі
27.06.32, 55
Гайдай Іван Нейстрів
на утриманні батьків, 05.02.33,
від слабонародження
Гайдай Лисаве та Яковова
на утриманні батьків,
27.05.33, 9, кахексій
Гайдай Лосовета Остапова
селянка, член с/г артілі
06.07.33, 45, від кахемії

Гайдай Лукія Якововна
на утриманні батьків
30.03.33, 10, кахексії
Гайдай Любка Сергієва
на утриманні батьків
30.04.33, 2, від кахексії
Гайдай Маринка Стипанова
на утриманні батьків
02.12.32, 12, від застуди
Гайдай Марія Дорофієва
селянин, одноосібник
20.03.33, 60, старість
Гайдай Марія Іванова
на утриманні батьків
15.06.33, 5, кахексії
Гайдай Марія Лаврова
на утриманні батьків
25.06.33, 7, кахексії
Гайдай Мілян Яковович
селянка, член с/г артілі
25.05.33, 18, кахексій
Гайдай Мусій Якович
селянин, одноосібник
21.03.33, 23, кахексії
Гайдай Надія Сергієва
на утриманні батьків
30.04.33, 3, від кахексії
Гайдай Надька Омельковна
на утриманні батьків
05.07.32, 3
Гайдай Нестр Дем'янів
селянин, член с/г артілі
11.04.33, 48, від кахексії
Гайдай Олександр Іванів
на утриманні батьків
14.06.33, 4, кахексії
Гайдай Олександра Семеньова
селянка, член с/г артілі
5.07.33, 60, кахексії
Гайдай Олексій Григорій
на утриманні батьків
19.05.33, 8, кахексій
Гайдай Оляна Мусієва
селянка, член с/г артілі
29.06.32, 57
Гайдай Оляна Степанів
селянка член с/г артілі
6.07.33, 25, кахексії
Гайдай Олька Василіва
на утриманні батьків
01.05.33, 2, кахексії
Гайдай Олька Йокова
на утриманні батьків
8.06.33, 11, кахексія
Гайдай Павло Йосипів
на утриманні батьків
6.07.33, 9, кахексії
Гайдай Павло Тихонович
селянин член с/г артілі
4.07.33, 9, кахексії
Гайдай Прокіп Михайлів
одноосібниця, селянин
24.02.33, 18, від кахексії

Гайдай Степан Іванів
на утриманні батьків
05.04.33, 16, кахексії
Гайдай Федось
на утриманні батьків
9.06.33, 5, кахексії
Гайдай Філімон Михайлів
селянин, член с/г артілі
29.04.33, 22, від кахексії
Гайдай Христя Мусієва
селянка, член с/г артілі
13.07.33, 40, від кахемії
Гайдай Хросина Вакулова
селянка, член артілі
01.05.33, 56, кахексії
Гайдай Ярина Іванова
на утриманні батьків
10.06.33, 8, кахексії
Ганіченко Максим Романів
селянин, член с/г артілі
15.04.32, 78, від смерті
Герилевич Петро Іванів
селянин, член с/г артілі
27.02.33, 66, старості
Голотко Антонта
на утриманні батьків, 20.01.33, 2
міс., від слабонародження
Громадська Антося Антонова
на утриманні батьків, 29.07.33, 6
Громадська Варка
на утриманні батьків, 02.02.33, 7
міс., від слабонародження
Громадська Гаша Василева
селянка член с/г артілі
6.07.33, 25, кахексії
Громадська Домка Івановна
селянка, член с/г артілі
18.04.32, 67, від старості
Громадська Катерина
Митрофанова
на утриманні батьків
18.05.33, 3, кахексій
Громадська Килина Сидорова
селянка член с/г артілі
8.06.33, кахексія
Громадська Марія
селянин член с/г артілі
5.07.33, 50, кахексії
Громадська Надя Никодимів
на утриманні батьків
7.06.33, 3 р, кахексія
Громадська Наталка
селянка член с/г артілі
14.05.33, 60
Громадська Одарка
селянка член с/г артілі
14.05.33, 45, кахексій
Громадська Оляна
селянка член с/г артілі
6.07.33, 15, повисилась
Громадська Палажка Климова
селянка, член с/г артілі
15.09.33, 33, туберкульоз

Громадська Секлета Дмитровна

на утриманні батьків
26.08.32, 19

Громадська Явдоха
14.05.33, 40

Громадська Ярина Тимоховна

селянка, член с/г артілі
11.04.33, 12, від кахексії

Громадський Антін Григорів
на утриманні батьків

27.05.33, 13, кахексій

Громадський Антон Каленів
селянин, одноосібник

25.02.33, 37

Громадський Віталій
на утриманні батьків

8.07.33, 11, кахексія

Громадський Григор Адамович

селянин, член с/г артілі
26.05.33, 30, кахексій

Громадський Данило Петрович

селянин, член с/г артілі
2.07.33, 70, старість

Громадський Іван Андрейович
на утриманні батьків

14.02.33, 6, від кахексії

Громадський Іван Григорів
на утриманні батьків

18.04.33, 10, від кахексії

Громадський Левко Микитиов
на утриманні батьків

01.01.33, 5 міс.

Громадський Марко Павлович
селянин, член с/г артілі

2.07.33, 46, кахексія

Громадський Микола Григорів
на утриманні батьків

01.05.33, 5, кахексії

Громадський Микола Григорович

на утриманні батьків, 2 тиж.

Громадський Олександр Никодимів

на утриманні батьків, 8.06.33,
6р, кахексія

Громадський Ольга Митрофанова

на утриманні батьків
05.10.33, 5, від паралізу

Громадський Павло Мусіїв
селянин, член артілі,

20.06.33, 23, кахексії

Громадський Петро Іванів
селянин член с/г артілі

28.05.33, 45, кахексій

Громадський Стипан Іванович
селянин, індивідуальний госпо-

дар, 25.07.32, 19

Громадський Тимон Каленів

селянин, одноосібник,
11.03.33, 18, кахексії

Громадський Тимох Іванів
на утриманні батьків

1.05.33, 16, кахексії

Громадський Трохим Гаврилів
селянин, член с/г артілі

20.08.33, 25, від простуди

Громадський Трохим Семенів
селянин, член с/г артілі

08.07.32, 71

Губаров Григор Григорів
на утриманні батьків

26.03.33, 8 міс., кахексії

Губата Мотря Захаркова
селянка, член с/г артілі

3.07.33, 22, від кахексії

Губата Настя Талимонова

на утриманні , 01.06.32, 3 міс.

Губата Параска Іванова
селянка, член с/г артілі

25.06.32, 60

Губатий Василь Кондратов

на утриманні батьків

26.03.33, 2,5 міс,

слабонароджене

Губатий Василь Онопреїв
селянин, індивідуальний

господар, 01.12.32, 70,

від старості

Губатий Михайло Талимонович

на утриманні батьків

30.05.33, 6, кахексія

Губатий Талимон Кирилович

селянин член с/г артілі

3.07.33, 30, кахексії

Гудзікевич Марія Арійонова

на утриманні батьків

15.07.33, 2, від кахемії

Гудзікевич Микола Арійонів

на утриманні батьків

15.07.33, 4, від кахемії

Гудзікевич Надька Федоровна

на утриманні батьків, 10 міс.

Гудзікевич Павло

Оринозлович

селянин, член с/г артілі,

14.01.33, 78, старість

Гудзікевич Параска Мусієва

селянка, член с/г артілі

14.08.32, 34

Гудзікевич Явдоха Семеновна

селянка, член с/г артілі

14.01.33, 72, старість

Гуляницька Ганна Григорова

селянка, член с/г артілі

10.08.33, 75, старість

Гуляницька Людмила

Михайлова

на утриманні батьків

9.06.33, 4, кахексії

Гуляницький Микола Михайлів

на утриманні батьків
9.06.33, 6, кахексії

Даценко Володимир Гнатович

на утриманні батьків

27.02.33, 6, від кахексії

Даценко Ганна Хомовна

селянин член с/г артілі

18.05.33, 60, кахексій

Даценко Данило Іванович

одноосібник, 3.07.33, 40, кахексії

Даценко Іван Карпів

одноосібник, селянин

19.04.33, 50, від кахексії

Даценко Килина

на утриманні батьків

17.03.33, 16, кахексії

Даценко Ливко Гнатович

на утриманні батьків

08.02.33, 1, від кахексії

Даценко Лосовета Оникієва

на утриманні батьків

19.05.33, 3, кахексій

Даценко Микола Гнатів

на утриманні батьків

26.02.33, 7, від кахексії

Даценко Мотра Деньковна

селянка, член с/г артілі

30.12.32, 47

Даценко Параска Івановна

селянин, одноосібник

26.03.33, 78, старість

Даценко Явдоха Оксенова

одноосібниця, 15.02.33, 87,

старість

Даценко Яків Яковів

на утриманні батьків

23.07.33, 3, від кахемії

Дика Антося Левков

селянка член с/г артілі

8.06.33, 22, кахексія

Дика Ганна Семенова

на утриманні батьків

26.06.33, 5, кахексії

Дика Ганна Федоровна

селянка, член с/г артілі

24.01.33, 80, старість

Дика Катерина Тимоховна

на утриманні батьків

22.04.33, 1, від кахексії

Дика Марія Захаркова

на утриманні батьків

05.07.33, від кахемії

Дика Марія Омелькова

селянка, одноосібниця

13.05.33, від кахексії

Дика Марія Семенова

на утриманні батьків

26.06.33, 1,5, кахексії

Дика Марфа Захаркова

на утриманні батьків,

04.07.33, від кахемії

Дика Милотка Левкова,

на утриманні батьків
7.07.33, 4, кахексія

Дика Устина Омелькова

селянка, член с/г артілі
8.06.33, 25, кахексії

Дикий Володимир Микитов

на утриманні батьків, 26.01.33, 1,
від слабородження

Дикий Левко Левкович

на утриманні батьків
8.06.33, 2, кахексія

Дикий Левко Семенів

на утриманні батьків
26.06.33, 7, кахексії

Дикий Михайло Тимохів

на утриманні батьків
20.03.33, 5, кахексії

Дикий Олесандр Левкович

на утриманні батьків
8.03.33, 5, кахексії

Дикий Степан Захарович

одноосібник, 2.07.33, 28,
кахексія

Дикий Хросина Левків

на утриманні батьків, 3р,
кахексія

Дикий Яків Григорів

на утриманні брата
29.05.33, 2, кахексія

Діденко Марія Іванова

селянин, член с/г артілі
30.04.33, 45, від кахексії

Дідик Явдоха Васильова

на утриманні, 02.06.32, 4 міс.

Домішевська Василина

Івановна

26.04.33, 1, від кахексії

Донець Андот Йосипович

утриманець, 07.05.33, 2,
кахексія

Донець Йосип Яковів

селянин, одноосібник
23.03.33, 38, кахексії

Донець Катерина Йосипівна

на утриманні батьків
4.07.33, 14, кахексії

Донець Ольга Йосиповна

утриманець, 07.05.33, 1,
Кахексія

Донець Федось Панасович

селянин, член с/г артілі
20.03.32, 20,
від воспаленія мозгів

Дрига Іван Моноф.

на утриманні батьків
22.07.33, 15, від кахемії

Дрига Явдоха Денисова

на утриманні батьків
2.07.33, 6, кахексії

Дригова Ганна Антонова

на утриманні батьків
26.10.32, 6 міс.

Дрина Марина Архиповна

селянка член артілі

01.05.33, 45, кахексії

Дромарецька Марія

Омелькова

на утриманні батьків
9.06.33, 5, кахексії

Дромарецька Секлета

Омелькова

на утриманні батьків
9.06.33, 16, кахексії

Дромарецький Василь

Омельків

на утриманні батьків
9.06.33, 9, кахексії

Дромарецький Кирило

Григорів

на утриманні батьків
3.05.33, 20, кахексії

Жданів Лекера Тимоф.

селянка, член артілі
43, кахексії

Жижка Варка Мебброзова

селянка член с/г артілі
21.05.33, 45, кахексії

Жижка Григор Григорів

селянин, одноосібник
26.03.33, 50, кахексії

Жижка Данило Савкович

селянин, член артілі
8.03.33, 55, старість

Жижка Данило Савкович

селянин, член с/г артілі
08.03.33, 55, від старості

Жижка Дмитро Григорович

на утриманні батьків
20.03.33, 14, кахексії

Жижка Іван Григорович

селянин член с/г артілі
8.06.33, 35, кахексія

Жижка Іван Григорович

селянин член с/г артілі
3.07.33, 39, кахексії

Жижка Лисаве та Аврамова

на утриманні батьків
8.08.33, 6, кахексія

Жижка Марія

на утриманні батьків
19.07.33, 3, від кахемії

Жижка Марія Григоровна

на утриманні батьків
11.05.33, 4, від кохексії

Жижка Марія Яковова

на утриманні батьків
8.06.33, 4, кахексія

Жижка Микола Трохимів

на утриманні батьків
06.07.33, 7, від кахемії

Жижка Олена Трохимова

на утриманні батьків
9.06.33, 4, кахексії

Жижка Саміло Данилів

селянин, член с/г артілі
24.04.33, 19, від кахексії

Жижка Хвидора Тарасова

селянка, одноосібник
01.05.33, 60, старість

Жижка Хима Левковна

селянин, член с/г артілі
25.04.33, 50, від кахексії

Жижка Хома Григорович

селянин, член с/г артілі
06.02.33, 50, старість

Жижка Яків Савкович

індивідуальне господарство
20.02.33, 55, старість

Житнюк Володимир Романів

на утриманні батьків
29.06.33, 4, кахексії

Жуківський Семен

Михайлович

селянин, член с/г артілі
18.04.32, 62

Журстка Ольга Опановна

селянка, член с/г артілі
08.07.33, 22, від кахемії

Журський Дмитро Михайлів

на утриманні, 05.07.32, 1

Журський Іван Михайлів

на утриманні батьків
25.03.33, дитина,

слабороджене

Залевська Марія

на утриманні батьків
4.07.33, 1 рік, кахексії

Залевська Олена Григорівна

селянка член с/г артілі
25.05.33, 28, кахексії

Залевська Параска

Йосиповна

селянка, член,с/г артілі,
04.03.33, 24, від кахексії

Залевська Параска

Максимова

селянка, член с/г артілі
01.03.32, 36

Залевський --- Іванов

на утриманні батьків
5.07.33, кахексії

Залевський Василь Іванів

на утриманні батьків
09.04.33, 10, кахексії

Залевський Григор Адамов

селянин, член с/г артілі
20.02.33, 60, старість

Залевський Іван Василів

одноосібник, селянин
26.04.33, 43, від кахексії

Залевський Іван Михайлів

селянин, член артілі
01.05.33, 30, кахексії

Залевський Микола Іванів

на утриманні батьків
27.02.33, 1, слабороджене

Залевський Микола Омельків

на утриманні батьків
11.06.33, 3, кахексії

Залевський Михайло Іванов
на утриманні батьків, 27.05.33, 4, кахексія

Зозулянський Василь Василів
на утриманні батьків
03.07.33, 7

Зозульовський Іван Павлів
на утриманні батьків
27.07.33, 14, від кахемії

Зозульська Настя Давидовна
на утриманні батьків
26.05.33, 8, кахексій

Зозульська Настя Павловна
селянин, член артілі
25.03.33, 20, кахексії

Зозульська Ольга
селянка, одноосібник
27.06.33, 25, кахексії

Зозульський Іван Васильович
на утриманні батьків
5.07.33, 9, кахексії

Зозульський Лаврін Павлович
одноосібниця, селянин
26.02.3, 25, виснаження

Зубенко Лизка Опанасова
на утриманні батьків
04.07.32, 2 тиж.

Ільченко Олена Дмитрова
селянин член с/г артілі
21.0.33, 65, від старості

Казімеренко Любка Левкова
на утриманні батьків
16.05.33, 12, кахексія

Казімеренко Марія Тарасова
одноосібник, 25.05.33, 60, кахексій

Казімеренко Ганна Миколова
на утриманні батьків
4.07.33, 10, кахексії

Казімеренко Дмитро Якимів
одноосібник, 8.06.33, 52

Казімеренко Лосовета Антоновна
на утриманні батьків, 19.08.32, 10 міс., воспаленія льогких

Казімеренко Марія Петровна
селянка, Член артілі, 11.03.33 42, туберкульоз

Казімеренко Мотря Данилова
одноосібник, 5.07.33, 20, кахексії

Казімеренко Наталка Іванів
селянка, одноосібник
21.03.33, 70, старість

Казімеренко Хросина Миколова
селянка, член с/г артілі
5.07.33, 17, кахексії

Казімеренко Варка
селянка, член с/г артілі
3.07.33, 60, по старості

Казімеренко Левко Михайлів
селянин, член с/г артілі

04.04.33, 30, від кахексії

Казміренко Ольга Левкова
на утриманні батьків
27.05.33, 7, кахексій

Казміренко Марія Савковна
селянка, член артілі
05.05.33, 70, старість

Калістра Амос
селянин, одноосібник
26.03.33, 35, кахексії

Клочай Текля Петрова
селянка, член с/г артілі
8 червня 33, 27, кахексія

Клочай Антін Степанів
селянин, член артілі
9.06.33, кахексії

Клочай Василь
на утриманні батьків
27.05.33, 12, кахексій

Клочай Ганна Опанасьова
на утриманні батьків
5.07.33, 1, кахексії

Клочай Іван Яхремів
на утриманні батьків
30.05.33, 5, кахексія

Клочай Людка
на утриманні батьків
20.02.33, 5, від кахексії

Клочай Марія Опанасова
на утриманні батьків
6.07.33, 6, кахексії

Клочай Олена Дем'янова
селянка, член с/г артілі
30.04.33, 55, від кахексії

Клочай Петро Іванів
селянин, одноосібник
24.03.33, 63, старість

Клочай Степа Савкова
селянка, член с/г артілі
4.07.33, 40, кахексії

Клочко Марко
селянин, член с/г артілі
8.06.33, 30, кахексія

Коваленко Іван Олекс
селянин, член с/г артілі
16.05.33, 22, кахексій

Коваленко Михайло Омелькович
селянин, член с/г артілі
24.07.32, 45

Коваленко Оксана Йосипівна
на утриманні батьків
27.05.33, 5, кахексій

Коваленко Олекса
селянин, член артілі
07.05.33, 27, кахексія

Коваленко Хведір Олексович
на утриманні батьків
25.03.33, 5, кахексії

Коваль Варка Костевич
селянка, член с/г артілі
3.07.33, 46, від кахексії

Коваль Григор Тимофійович

на утриманні батьків, 17.04.33

Коваль Іван Романів
на утриманні батьків, 07.04.33, 6, кахексії

Коваль Карпо Тодосів
селянин, член с/г артілі
17.08.33, 18, туберкульоз

Коваль Марія Онопрієва
селянка, одноосібник, 24.06.33, 43, кахексії

Коваль Маруся Романова
на утриманні батьків
07.04.33, 9, кахексії

Коваль Параска Тимоховна
селянка, член артілі
6.03.33, 48, кахексії

Коваль Параска
З селянн, членів с/г артілі
06.03.33, 6, від кахексії

Коваль Роман
селянин, член с/г артілі
01.02.33, 50, старість

Коваль Тимох Романів
селянин, член артілі
07.05.33, 28, кахексія

Коваль Яворка Олександрова
селянка, член с/г артілі
8.06.33, 46, кахексир

Колісник Володимир Мусіїв
на утриманні батьків
29.08.32, 4 міс.

Колісник Ганна Мусієва
селянин, член с/г артілі
08.04.33, 29, від кахексії

Колісник Григор Іванов
селянин, член с/г артілі
21.02.33, 22, від кахексії

Колісник Михайло Мусіїв
на утриманні батьків
27.05.33, 12, кахексій

Колісник Мотра Микитова
селянка, член с/г артілі
12.04.33, 40, від кахексії

Колісник Мусій Онопрієвич
селянин, член с/г артілі
08.04.33, від кахексії

Колісник Федір Мусіїв
на утриманні батьків
20.04.33, 10, від кахексії

Константін Іван Марків
на утриманні батьків
10.03.33, 4, Кахексії

Константін Іван Марків
на утриманні батьків
10.03.33, 4, від кахексії

Костина Варка Гродієвна
одноосібниця, селянка
26.02.33, 38, від кахексії

Костина Володимир Петрович
на утриманні батьків
09.04.33, 8, кахексії

Костина Йосип Спиридонов
селянин, одноосібник

12.05.33, 75, від старості
Костина Марія Павлова
 селянка, член с/г артілі
 22.05.33, 52, кахексії
Костина Мотра Михайлова
 селянин, член артілі
 25.03.33, 72, старість
Костянтін Марія Марковна
 на утриманні батьків, 10.03.33,
 дитина, слабороджена
Кривенко Іван Минів
 на утриманні батьків, 18.03.33
 дитина, кахексії
Крижанівський Зіна Петровна
 на утриманні батьків
 30.03.32, 4
Круківська Варка
 селянка, член с/г артілі
 14.05.33, 35, кахексії
Круківська Варка Тихонова
 селянка, член с/г артілі
 3.07.33, кахексії
Круківська Ганна Іванова
 індивідуальне господарство
 21.02.33, 67, старість
Круківська Марія
 одноосібниця, 08.07.33
 29, від кахемії
Круківська Марія Лукашова
 на утриманні батьків
 1.05.33, 16, кахексії
Круківська Марія Олександр
 на утриманні батьків
 14.03.33, 2, кахексії
Круківська Надія Романова
 на утриманні батьків
 7.06.33, 3, кахексія
Круківська Ольга Лук.
 селянин, член артілі
 07.05.33, 17, кахексія
Круківська Явдоха Міменова
 селянин, чл. артілі
 25.03.33, 55, кахексії
Круківська Ярина Івановна
 селянин, член с/г артілі
 09.04.33, 55, від кахексії
Круківський Василь
Олександров
 на утриманні батьків
 29.07.33, 5, від кахемії
Круківський Олександр
Прокопів
 селянин, член артілі
 24.03.33, 55, кахексії
Круківський Хома Лук'яшів
 селянин, член с/г артілі
 21.04.33, 24, від кахексії
Кулабіда Володимир Кирилів
 селянин, член с/г артілі
 13.04.33, 20, від кахексії
Куламгар Олекса Кирилович
 на утриманні батьків
 6.07.33, 15, повісився

Кульбіда Марія Михайлівна
 на утриманні батьків
 27.05.33, 14, кахексії
Кульбіда Марта Пилитова
 селянка, член с/г артілі
 29.05.33, 35, кахексія
Кульбіда Олександра
Пилитова
 селянка, член с/г артілі
 28.05.33, 46, кахексії
Кульбіда Лосавета Яковова
 на утриманні, 20.07.32, 1 міс.
 невідома смерть
Кульбіда Михайло
Андрейовий
 селянин, член с/г артілі
 24.04.32, 58
Кумицький Павло Петров
 селянин, член с/г артілі
 6.07.33, 36, кахексії
Куницька Ганна
 на утриманні батьків
 27.05.33, 10, кахексій
Куницька Тамара Семенова
 на утриманні батьків
 06.04.32, 4 міс.
Куницький Антін Іванів
 на утриманні батьків
 27.05.33, 7, кахексія
Куницький Костя Григорів
 селянин, член с/г артілі
 29.05.33, 65, по старості
Куницький Петро Михайлів
 селянин, член с/г артілі
 06.03.32, 71, від старості
Кусилка Лисавета
 на утриманні батька
 7.06.33, 6р, кахексія
Куца Настя Мартин.
 селянин, член с/г артілі
 08.04.33, 60, старості
Кучеренко Хівра Мусієва
 член с/г артілі, 26.04.33, 20,
 від кахексії
Лжницька Фросина Гавриловна
 селянка, член с/г артілі
 5.07.33, 50, кахексії
Лисенко Олена Григорівна
 на утриманні батьків
 05.04.33, 10, від кахексії
Лисенко Пилип Романів
 на утриманні батьків
 24.03.33, 18, кахексії
Литвин Василь Олександр
 на утриманні батьків
 10.03.33, 5, кахексії
Литвин Ганна Олександр.
 на утриманні батьків
 15.02.33, 6, від кахексії
Литвин Галина Мусієва
 на утриманні батьків
 07.05.33, 9, від кохексії
Литвин Ганна Климовна

на утриманні батьків
 2.05.33, 2, від кахексії
Литвин Ганна Івановна
 селянка, член с/г артілі
 20.06.32, 70
Литвин Горпина
 селянка, член с/г артілі
 21.04.33, 70, від кахексії
Литвин Григор Олександрович
 на утриманні батьків
 05.09.32, 4
Литвин Грицько
Олександрович
 на утриманні батьків, 07.07.32, 1
Литвин Катерина Олексова
 на утриманні батьків
 7 червня, 33 рік, 14, кахексія
Литвин Клавдія
 на утриманні батьків, 07.02.33, 6
Литвин Клима Іванович
 селянин, член с/г артілі
 24.09.32, 50
Литвин Кузьма Каленів
 селянин, член с/г артілі
 07.04.33, 43, від кахексії
Литвин Марина Андрейова
 селянка, член с/г артілі
 70, від старості
Литвин Марія Олександрова
 на утриманні батьків
 26.06.33, 17, кахексії
Литвин Микола Климов
 на утриманні батьків
 05.04.33, 16, від кахексії
Литвин Микола Олександр
 на утриманні батьків
 16.02.33, 8, від кахексії
Литвин Мусій Степанів
 селянин, член артілі
 04.05.33, 60, кахексія
Литвин Настя Самонова
 селянка, член с/г артілі
 04.02.33, 35
Литвин Оксана Петрова
 селянка, член артілі
 21.03.33, 31, кахексії
Литвин Олександр Мусіїв
 селянин, член артілі
 15.03.33, 38, кахексії
Литвин Олександр Захарків
 на утриманні батьків
 21.10.32, 9 міс., від застуди
Литвин Опанас Павлович
 на утриманні батьків
 21.04.33, 18, від кахексії
Литвин Соломія Оксенова
 селянка, член артілі
 21.03.33, 48, кахексії
Литвин Талимон
 на утриманні батьків
 05.07.32, 2
Литвин Хросина Климовна
 на утриманні батьків

11.03.33, 4, кахексії
Литвин Юхилина Олексова
 на утриманні батьків
 06.04.33, 11, кахексії
Логовський Андрій Ксаверів
 селянин, член артілі
 18.06.33, 36, кахексії
Лосіцька Ганна Роглотова
 на утриманні батьків
 15.09.33, 2, дизентерія
Лужененко Григор Федорів
 селянин, член артілі
 18.03.33, 21, кахексії
Лужененко Іван Яковів
 одноосібник, селянин
 27.04.33, 20, від кахексії
Лужененко Марко Степанів
 на утриманні батьків, 13.03.33
 20, кахексії
**Лужененко Миланка
 Максимова**
 селянка, член артілі
 21.03.33, 26, кахексії
**Лужененко Пріська
 Григоровна**
 селянка, член колгоспу
 23.03.06, 48, кахексії
Лужецька Віра Петровна
 на утриманні батьків
 11.03.33, 2, кахексії
Лужецька Параска
 селянка, член с/г артілі
 02.02.33, 65, старість
Лук'яненко Марія Івановна
 селянка, член с/г артілі
 14.05.33, 18, кахексії
Лук'яненко Палажка Івановна
 селянка, член с/г артілі
 27.05.33, 55, кахексії
Лук'яненко Яким Яковів
 на утриманні батьків
 11.03.33, 18, кахексії
Лук'яненкова Ганя
 на утриманні батьків, 2 дні,
 слабонароджене
**Лук'яненкова Килина
 Михайлова**
 селянка, член с/г артілі
 16.11.32, 63, від старості
Луцяненко Сепан Огеїв
 селянин, член с/г артілі
 17.06.32, 64, катар шлунка
Луценко Іван Михайлів
 на утриманні батька
 20.06.32, 1
Любенецький Іван Василів
 на утриманні батьків
 3.07.33, 6, кахексії
Лятенко Мотра Іванова
 селянин, одноосібник
 01.04.33, 30, кахексії
Ляшенко Василь Петрович
 на утриманні батьків

04.03.33, 8, Від кахексії
Ляшенко Горпина Савковна
 селянка, член с/г артілі
 28.05.33, 22, кахексії
Ляшенко Петро Павлів
 селянин, член с/г артілі
 29.04.33, 30, від кахексії
**Майстренко Миланка
 Огеєвна,**
 індивідуальне господарство
 01.02.33, 70, старість
Марченко Антеся
 селянин, член артілі
 05.05.33, 70, старість
Марченко Антося Василева
 одноосібниця, 10.07.33, 20,
 від кахемії
Марченко Василь Лук'янів
 на утриманні батьків
 27.04.33, 7, від кахексії
Марченко Дем'ян Денисів
 селянин, член артілі
 05.05.33, 60, старість
Марченко Єва Якововна
 на утриманні батьків
 5.07.33, 15, кахексії
Марченко Іван Данилович
 індивідуальне господарство
 25.01.33, 70, старість
Марченко Іван Павлів
 на утриманні батьків
 20.07.33, 11, від кахемії
Марченко Йосип Іванів
 селянин, одноосібник
 25.03.33, 38, кахексії
Марченко Марія Михайлова
 селянка, член с/г артілі
 5.07.33, 35, кахексії
Марченко Микола Яковів
 на утриманні батьків
 01.04.33, 11, кахексії
Марченко Мотра Павлова
 одноосібниця, 13.07.33, 35,
 від кахемії
Марченко Мотря Карпов
 селянка, член с/г артілі
 02.01.33, 73, старість
Марченко Мусій Данилов
 селянин, член с/г артілі
 28.05.33, 65, по старості
Марченко Наталка Дем'янова
 селянка, член с/г артілі
 14.04.33, 57, старості
Марченко Нестер Федорів
 одноосібник, селянин
 11.04.33, від кахексії
Марченко Ольга Федосьова
 на утриманні батьків,
 11.02.32, від простуди
Марченко Ольга Яковова
 на утриманні батьків,
 15.02.32, 4
Марченко Петро Федорович

на утриманні батьків
 7.03.33, 6, кахексії
Марченко Хведір Іванів
 одноосібниця, селянка
 26.02.33, 48, старості
Марченко Яків Нейстрів
 на утриманні батьків
 29.06.33, 2, кахексії
Мачковська Химка
 селянка, член с/г артілі
 5.07.33, 50, кахексії
Маяковський Хома Гаврилов
 селянин, член с/г артілі
 5.07.33, 31, кахексії
Мелничук Оляна Стипанова
 Індивідуальне господарство,
 04.02.33, 35
Мелничук Хросина Івановна
 на утриманні батьків
 15.02.33, 1, від кахексії
Мельник Іван Микитів
 на утриманні батьків
 16.05.33, 13, кахексія
Мельничук Ганна Іванова
 на утриманні батьків
 08.04.33, 9, кахексії
Мельничук Марія Іванова
 на утриманні батьків
 09.04.33, 7, Кахексії
Могилка Ніна Степановна
 на утриманні батьків, 03.02.33, 3
 міс., від слабонародження
Москаленко Олекса Остапів
 селянин, член с/г артілі
 14.07.33, 48, від кахемії
Мушека Антін Якимович
 селянин, член с/г артілі
 11.04.33, 48, від кахексії
Мушека Марічка Івановна
 селянин, член с/г артілі
 11.04.33, 35, від кахексії
Мушека Устина Яковова
 одноосібниця, селянка,
 03.03.33, 60, від старості
Мушилко Кузьма Іванів
 селянин, член с/г артілі
 25.04.33, 50, від кахексії
Мушяко Прокоп Карпів
 одноосібник, селянин,
 25.02.33, 62, від старості
Недатко Максим Іванів
 селянка, член с/г артілі
 09.07.33, 23, від кахемії
Недашко Васька Дем'янова
 на утриманні батьків
 10.05.33, 3, від кохексії
Недашко Васька Іванів
 селянин, одноосібник
 01.05.33, 22, кахексії
Недашко Іван Дем'янів
 на утриманні батьків
 11.05.33, 6, від кохексії
Недашко Іван Степанів

на утриманні батьків
05.04.33, 12, від кахексії
Недашко Іван Степаннів
селянин, член с/г артілі
10.04.33, 60, від старості

Недашко Лосовета
селянка, член артілі
07.05.33, 40, кахексія

Недашко Мотря Стипанівна
селянка, член с/г артілі
16.05.33, 60, кахексій

Недашко Настя
селянка, член с/г артілі
27.05.33, 60, кахексій

Недашко Павло Стипанович
селянин член с/г артілі
17.05.33, 50, кахексій

Недашко Пилип Стипанович
селянин, член артілі
11.03.33, 53, кахексії

Недашко Текля Міліяновна
індивідуальне господарство
15.01.33, 66, старість

Нестеренко Віра Григорова
на утриманні батьків
04.04.32, 2

Нестеренко Наталка Івановна
селянка, одноосібниця
11.03.33, 45, кахексії

Нестеренко Павло Михайлов
на утриманні батьків
07.02.33, 10

**Нестеренко Палажка
Андрєєва**

селянка, член с/г артілі
25.05.33, 28, кахексій

Озеранський Іван Омельків
на утриманні батьків
26.06.33, 7, кахексії

Озеранський Омелько Адамів
селянин, член артілі
26.05.33, 31, кахексії

Озеранський Степан Омельків
на утриманні батьків
26.06.33, 4, кахексії

Озіранська Ганна Миронова
на утриманні батьків
25.05.33, 5, кахексій

Озіранська Ганна Омельянова
на утриманні батьків, 1,
від простуди

Озіранська Катерина Семен.
на утриманні батьків
07.02.33, 5

Озіранська Оляна Пилипова
селянка, одноосібниця
13.05.33, 50, від кахексії

Озіранська Ольга Максимов
селянин, член артілі
21.03.33, 45, кахексії

**Озіранська Степанида
Семенова**

на утриманні батьків

2.07.33, 18, кахексії
Озіранська Ярина Іванівна

селянин, член с/г артілі
27.02.33, 57, старості

Озіранський Андрій Семенов
на утриманні батьків
02.02.33, 7

Озіранський Левко Прокопів
на утриманні батьків
10.06.33, 4, кахексії

**Озіронська Оліксандра
Максимова**

одноосібниця, 27.09.33, 25,
від черевного тифу

**Озіронська Палажка
Михайлова**

селянка, член с/г артілі
8.06.33, 31, від тифу

Озранський Олекса Миронів
на утриманні батьків
21.07.33, 14, від кахемії

Олифіренко Ольга Дмитрова
селянка, член с/г артілі
13.05.33, 12, від кахексії

Олифіренко Петро Дмитров
селянин, член с/г артілі
07.05.33, 15, від кохексії

Омифірова Надія Дмитрова
на утриманні батьків
20.05.33, 10, кахексій

Палатенко Ганна Демянівна
на утриманні батьків
10.08.33, 13, дизентерія

**Пархоменко Антоніна
Олександр**

на утриманні батьків
26.03.33, 2, кахексії

**Пархоменко Володимир
Семенів**

на утриманні батьків
28.06.33, 4, кахексії

Пархоменко Лаврій Петрович
селянин, член артілі
9.06.33, 25, кахексія

Пархоменко Петро Іванович
селянин, член с/г артілі
01.02.33, 66, старість

Пархоменко Трохим Костів
селянин, член артілі
18.03.33, 18, кахексії

Пастушенко Ганна Івановна
на утриманні батьків
15.03.33, 3, кахексії

Пастушенко Гнат Васильович
селянин, член с/г артілі
26.07.32, 58

Пастушенко Григор Гаврилів
на утриманні батьків
14.11.32, 1, дезинтерії

**Пастушенко Домаха
Дем'янова**

селянка, член с/г артілі
11.04.33, 45, від кахексії

**Пастушенко Палашка
Василева**

селянка, член артілі
25.06.33, 30, кахексії

Пелипенко Галина
на утриманні батьків, 2 міс.,
слабонароджене

Пелипенко Олександр Іванів
на утриманні батьків
04.07.33, 2, від кахемії

Перхоменко Левко Констант.
на утриманні батьків
28.06.33, 14, кахексії

**Пигарецький Григор
Якимович**

селянин, член с/г артілі
2.07.33, 40, кахексія

Пилатенко Андрей Демидів
селянин, член с/г артілі
10.08.33, 50, від висипного тифу

Пилипенко Володь Мехтодів
на утриманні батьків
27.05.33, 3, кахексій

**Пилипенко Лосовета
Михайлова**

на утриманні батьків
8.06.33, 2, кахексії

Пилипенко Мехтодь Хомів
одноосібник, 28.05.33, 28,
кахексій

Пилипенко Одарка Хомова
селянка, член с/г артілі
15.05.33, 25, кахексія

**Пилипенко Серафим
Адамович**

селянин, член с/г артілі
30.04.33, 15, від кахексії

**Пилипенко Явдоха
Митрофанів**

селянка, член с/г артілі
15.05.33, 45, кахексія

Пилотенко Ганна Петрова
селянка, член с/г артілі
12.07.33, 20, від кахемії

Півнюк Антін Гаврилів
селянин, член артілі
25.03.33, 40, кахексії

Півнюк Марія Григоровна
селянка, член артілі
04.04.33, 50, кахексії

Півнюк Палажка Антонова
на утриманні батьків
01.05.33, 12, кахексії

Півнюк Хросина Гаврилова
селянка, член с/г артілі
4.07.33, 4, кахексії

**Плеткановський Петро
Федорів**

селянин, член с/г артілді
5.07.33, 35, кахексії

**Плешкомівський Антонів
Петрів**

на утриманні батьків

2.07.33, 7, кахексії
Поліщук Андрій Семенів
 на утриманні батьків
 3.05.33, 2, кахексії
Поліщук Ганна Петрова
 селянка, член с/г артілі
 09.07.33, 32, від кахемії
Поліщук Іван Тарасів
 одноосібник, 14.05.33, 30,
 кахексія
Поліщук Лисовета Семенова
 на утриманні батьків
 9.06.33, 1, кахексії
Поліщук Олена Івановна
 на утриманні батьків
 17.04.33, 2, від кахексії
Поліщук Семен Василів
 селянин, член с/г артілі
 14.05.33, 35, кахексія
Потапенко Хведір Дем'янів
 на утриманні батьків
 21.04.33, 9, від кахексії
Прендзилевич Стипан Яков
 одноосібник, 19.02.33, 66,
 старість
Прензилевич Іван Стипанів
 одноосібник, селянин
 26.04.33, 36, від кахексії
Прензіль ----- Калістрович
 селянин, член с/г артілі,
 3.07.33, кахексії
Прензіль Устина Петрова
 на утриманні батьків
 6.07.33, 43, кахексія
Прижилевич Устя Петрова
 селянка, член с/г артілі
 14.07.33, 20, від кахемії
Пугарецький Михайло
Григорів
 на утриманні батьків
 1.07.33, 3, кахексії
Растовецький Миланка
Прохорова
 селянка, член с/г артілі
 13.11.33, 61, старість
Ребенко Степан Титонів
 селянин член с/г артілі
 16.05.33, 55, кахексій
Ревенко Григор Степанів
 на утриманні батьків
 12.05.33, 6, від кохексії
Ревенко Настя Василева
 селянин, член артілі
 06.05.33, 38, кахексія
Рибак Іван Петров
 селянин, член с/г артілі
 14.05.33, 30, кахексій
Рибак Палажка Петровна
 селянка, член с/г артілі
 7.06.33, 25, кахексія
Рибак Ювгина Опанас

селянка, член с/г артілі
 05.07.33, 65, старість
Рубіженко Мотря
 селянка, член артілі
 20.05.33, 60, кахексій
Руденко Іван Аврамів
 на утриманні батьків
 01.04.33, 6, кахексії
Руденко Лосовете
Хведоровна
 селянка, член артілі
 01.04.33, 28, кахексії
Салейко Григор Антонів
 на утриманні батьків
 8.03.33, 9, кахексії
Самогородська Марія
Степанівна
 селянка, член с/г артілі
 2.07.33, 45, кахексія
Самогородська Марфа
Матвієва
 на утриманні батьків
 2.05.33, 3, кахексії
Самогородська Параска
Івановна
 селянка, член с/г артілі
 29.04.33, від кахексії
Самогородська Текля
Андреєва
 селянка, член артілі
 25.03.33, 35, кахексії
Самогородська Явдоха
Матвієва
 на утриманні батьків
 16.03.33, 6, кахексії
Самогородський Йосип
Левков
 селянин, член с/г артілі
 29.01.33, 58
Самогородський Карпо Павлів
 селянин, член с/г артілі
 26.04.33, 43, від кахексії
Сафонів Лосовета Андреєва
 на утриманні батьків
 14.08.33, 4
 слабосне з народження
Семелітко Антося Йосипова
 на утриманні батьків
 4.05.33, 3, кахексії
Семелітко Михайло Йосипів
 на утриманні батьків
 29.07.33, 6, від кахемії
Семелітко Мотря
 селянка, одноосібниця,
 0.03.33, 35, кахексії
Семилітко Йосип Дмитрів
 селянин, член с/г артілі
 16.05.33, 35, кахексія
Сидоренко Василь Марків
 на утриманні батьків
 18.05.33, 7, кахексій

Сидоренко Ганна Маркова
 на утриманні батьків
 26.05.33, 8, кахексій
Сидоренко Гнат Марків
 на утриманні батьків
 25.05.33, 14, кахексій
Сидоренко Дмитро Корнієв
 на утриманні батьків
 11.02.33, 4, від кахексії
Сидоренко Килина Яковова
 селянка, член артілі
 01.05.33, 25, кахексії
Сидоренко Корній Марків
 на утриманні батьків
 20.03.33, 26, кахексії
Сидоренко Ліда Корнієва
 на утриманні батьків
 01.02.33, 2, від кахексії
Сидоренко Маріка Івановна
 на утриманні батьків
 06.07.32, 2
Сидоренко Марія Веремієва
 селянка, член с/г артілі
 23.05.33, 30
Сидоренко Оксень Юхимович
 на утриманні батьків
 12.09.32, 1
Сидоренко Петро Яковів
 на утриманні батька
 28.03.32, 9 міс.
Сидоренко Прокоп Кузьмович
 селянин, одноосібник
 09.03.33, 55, кахексії
Сидоренко Титяна Зор.
 селянка, член артілі
 05.05.33, кахексія
Сирота Андрій Федосів
 селянин, член с/г артілі
 3.07.33, 65, від старості
Сирота Ілько Микитів
 одноосібник, селянин
 15.04.33, 62, старості
Сирота Микита Дмитрович
 селянин, індивідуальний
 господар, 04.05.32, 82,
 від старості
Ситник Віталій Павлов
 на утриманні батьків
 22.05.33, 1, кахексій
Ситник Ілько Захарів
 селянин, на утриманні сина
 23.02.33, 70,
Ситник Лісавета Ількова
 14.05.33, 20, кахексія
Ситник Нікіфор Ільків
 одноосібник, селянин
 12.04.33, 28, від кахексії
Ситник Олекса Михайлович
 індивідуальне господарство
 14.01.33, 70, старість
Ситник Хівра Олексівна

одноосібник, 4.07.33, 30
від тифу

Скиба Василь Климів

селянин, член артілі
23.03.33, 41, кахексії

Скиба Володимир Яхромов

на утриманні батьків
01.02.33, 3, від кахексії

Скиба Ганна Остаповна

селянка, член артілі
3.03.33, 28, кахексії

Скиба Зінька Григорова

на утриманні батьків
22.06.33, 16, кахексії

Скиба Марія Григорова

на утриманні батьків
23.06.33, 7, кахексії

Скиба Марія Охремовна

на утриманні батьків
01.03.33, Дитина,
слабонародженка

Скиба Трохим Мусіїв

селянин, член с/г артілі
16.05.33, 46, кахексія

Собка Салацька Михайлова

на утриманні батьків
7.07.33, 15, кахексія

Собко Василь Степанів

на утриманні батьків
24.04.32, 2 міс.

Собко Катерина Кононова

одноосібник, селянин
30.04.33, 65, старості

Собко Михайло Григорович

одноосібник, 15.02.33, 50,
старість

Собко Стипан Захарків

селянин, член артілі
23.03.33, 29, кахексії

Стоножицька Ганна

селянка, член с/г артілі
06.08.33, 70, старість

Струмка Марія Лукашова

на утриманні батьків
19.07.33, 3, від кахемії

Струцинська Лосовета

Лукашова

на утриманні батьків
2.07.33, 25, кахексії

Струцінський Лукаш

Григорович

селянин, член с/г артілі
5.07.33, 60, кахексії

Судина Явдоха Омелькова

одноосібник, селянин
06.04.33, 70, від кахексії

Сурсіта Тодоська

селянка, член с/г артілі
19.08.33, 50, старість

Сухина Олександра Петровна

селянин, член с/г артілі

29.04.33, 25, від кахексії

Сухина Павло Артемів

на утриманні батьків
17.02.33, 3 міс.

від слабонародження

Сухина Петро Іванович

селянин, член с/г артілі
20.02.33, 60, старість

Сухина Степан Кирилів

одноосібник, селянин
10.04.33, 54

Теницька Ганна Михайлова

на утриманні батьків
1.06.33, 13, кахексія

Тертична Ганна Федорова

на утриманні батьків
7.06.33, 15, кахексія

Тертична Тодоська Іванова

на утриманні батьків
26.04.33, 28, від кахексії

Тертичний Адам Федосів

на утриманні батьків
07.10.32, 2 тиж.,
слабонароджений

Тертичний Андрей Федосів

на утриманні батьків
07.10.32, 2 тиж.,
слабонароджений

Тертичний Іван Мотрофанів

селянин, член с/г артілі
26.04.33, 50, від кахексії

Тертичний Михайло Хомович

на утриманні батьків
8.06.33, 7, кахексія

Тертичний Олекса Опанасів

селянин, член с/г артілі
05.10.32, 40, від простуди

Тертичний Хведір Стипанів

одноосібник, селянин
17.04.33, 5, від кахексії

Ткаченко Павло Микитів

на утриманні батьків,
11.11.32, 1, від простуди

Ткаченко Павло Мусієвич

на утриманні батьків
08.07.32, 1

Утовська Палажка Максимова

селянка, член с/г артілі
12.07.33, 20, від кахемії

Федоренко Олександр

Кирилович

на утриманні батьків
10.05.33, 3, від кохексії

Федькевич Василь

Олександрів

селянин, одноосібник
21.03.33, 38, кахексії

Федькевич Марія

селянка, член с/г артілі
6.07.33, 46, кахексії

Федькевич Олекса Василів

одноосібник, 25.05.33, 5,
кахексії

Федьченко Степанід Романов

одноосібник, 01.01.33, 30, рак

Харон Дмитро Дмитрів

селянин, член с/г артілі
17.04.33, 58, старості

Харон Катерина Денюковна

селянка, член с/г артілі
08.04.33, 66, від старості

Харон Килина Трохимівна

селянин, член с/г артілі
10.04.33, 50, від кахексії

Харон Майя Стипанов

на утриманні батьків
21.03.33, дитина,
слабонароджена

Харон Настя Миколова

на утриманні батьків
22.07.33, 10, від кахемії

Харон Хросина Миколова

на утриманні батьків
22.07.33, 15, від кахемії

Хворостяна Васелина

Семеновна

на утриманні батьків

28.02.33, 18, від кахексії

Хворостяна Ганна Семенів

на утриманні батьків

03.02.33, 4

Хворостяна Ганна Тодохова

на утриманні батьків
3.07.33, 30, кахексії

Хворостяна Гриппа Івановна

селянка, член с/г артілі
07.05.33, 12, від кохексії

Хворостяна Катерина

Івановна

селянка член с/г артілі
16.05.33, 55, кахексія

Хворостяна Марта

селянка, член с/г артілі
11.07.33, 55, від кахемії

Хворостяна Мотра Василева

селянин, член артілі

11.03.33, 21, туберкульоз

Хворостяна Настя

Олександрова

селянка, член с/г артілі
11.09.33, 50, туберкульоз

Хворостяна Настя Юхимова

селянка, член с/г артілі
09.07.32, 40

Хворостяна Одарка Денисова

селянка, член с/г артілі
16.09.33, 58, від старості

Хворостяна Оксана Іванова

одноосібник, селянин
12.04.33, 55, від кахексії

Хворостяна Храсина

Гарасимовна

селянка, індивідуальний господар, 08.07.32, 45

Хворостяна Хросина Петрова
на утриманні батьків
28.07.33, 5, від кахемії

Хворостяна Явдоха Панасів
на утриманні батьків
10.07.33, 18, від кахемії

Хворостяна Явдоха Тодосова
на утриманні батьків
21.07.33, 10, від кахемії

Хворостяний Андрей Семенов
на утриманні батьків
14.02.33, 9, від кахексії

Хворостяний Артем Семенів
індивідуальне господарство
10.02.33, 18

Хворостяний Василь Іванів
на утриманні батьків
26.04.33, 16, від кахексії

Хворостяний Данило Левкович

селянин, член артілі
3.05.33, 35, кахексії

Хворостяний Дмитро Іванів
на утриманні батьків
12.08.33, 1

Слабосне з народження

Хворостяний Іван Олександрів

селянин, член артілі
2.03.33, 22, кахексії

Хворостяний Іван Олексів
селянин член с/г артілі
14.05.33, 25, кахексій

Хворостяний Іван Петров
на утриманні батьків
27.05.33, 6, кахексій

Хворостяний Кирило Левкович

селянин, член с/г артілі
30.04.33, від кахексії

Хворостяний Михайло Кирилов

на утриманні батьків
13.04.33, дитина, кахексії

Хворостяний Назар Павлів
селянин, одноосібник
23.03.33, 18, кахексії

Хворостяний Олекса Андреїв
селянин, член артілі
1.05.33, 40, кахексії

Хворостяний Олекса Петрів
на утриманні батьків
27.05.33, 11, кахексій

Хворостяний Олександр Захарків

на утриманні батьків
30.04.33, 1, від кахексії

Хворостяний Омелько Лукашів

селянин, член артілі
06.05.33, 28, кахексія

Хворостяний Павло Митрофанів

селянин, член артілі
20.06.33, 36, кахексії

Хворостяний Павло Мусіїв
індивідуальне господарство
05.02.33, 45

Хворостяний Панас Каленів
селянин, член с/г артілі
26.02.33, 60, старості

Хворостяний Панас Миколів
селянин, член с/г артілі
09.08.33, 53, туберкульоз

Хворостяний Панас Трохимов
селянин член с/г артілі
16.05.33, 20, кахексія

Хворостяний Петро Дмитрів
на утриманні батьків
08.04.33, 10, кахексії

Хворостяний Петро Ильків
селянин, член артілі
23.03.33, 40, кахексії

Хворостяний Петро Петрів
селянин член с/г артілі
25.05.33, 5, кахексій

Хворостяний Тимох Михайлів
селянин, член артілі
12.03.33, 76, старість

Хворостяний Явдоким Андрейович

селянин, індивідуальний господар, 01.07.32, 26

Хлочай Іван Павлів
на утриманні батьків

25.07.33, 11, від кахемії

Хлочай Марія Павлова
на утриманні батьків

26.07.33, 13, від кахемії

Хоменко Секлета Григорова
селянка, член с/г артілі

01.08.33, 38, туберкульоз

Хорон Василь Миколович
на утриманні батьків

21.02.33, 2, від кахексії

Хорон Олена Миколова
на утриманні батьків

07.04.33, 6, кахексії

Цикал Марія Петрова
селянин, член с/г артілі

8.06.33, 20, кахексія

Чернецька Настя Іванова
селянин, член с/г артілі

07.04.33, 60, від кахексії

Чикал Гаврило Семенів

на утриманні, 05.03.32

Чикал Кость Петрів

селянин, член с/г артілі
13.05.33, 28, від кохексії

Чикал Микола Михайлов

селянин, член с/г артілі
5.07.33, кахексії

Чикал Степан

на утриманні батьків
06.04.33, 10, кахексії

Чикал Харитона

селянка, член с/г артілі
11.07.33, 25, від кахемії

Чикан Петро Павлів

селянин, член с/г артілі
25.05.33, 60, кахексій

Чоківський Оникій

селянин, член с/г артілі
22.02.33, 25, від кахексії

Чопівська Параска Лук'янова

селянка, член с/г артілі
15.08.32, 57

Чопіта Анастасія Григоровна

на утриманні батьків
02.02.32, 8 міс., від дифтериту

Чуба Володимир Хв.

на утриманні батьків
15.02.33, 2, від кахексії

Чуба Ганна Юхимовна

на утриманні батьків
2.05.33, 4, кахексії

Чуба Любка Григоровна

на утриманні батьків
04.09.32, 4 міс.

Чуба Олександр Хведорів

на утриманні батьків
26.02.33, 7, від кахексії

Чуба Онисько Юхимович

на утриманні батьків
25.05.33, 9, кахексій

Чуба Юхим Гордїв

селянин, член с/г артілі
03.10.32, 40, від старості

Чуба Явдоха Хведоровна

на утриманні батьків
15.02.33, 5, від кахексії

Шаціло Ониська Лавровна

селянка, член с/г артілі
13.05.33

Швейдор Андрей Вікторів

селянин, член с/г артілі
16.05.33, 27, кахексій

Швейдор Іван Вікторов

на утриманні батьків
20.07.33, 11, від кахемії

Шляхецька Горпина

Стипанівна

селянка, член с/г артілі

16.05.33, 53, кахексій
Шляхецький Андрій Омельків
 на утриманні батьків
 2.07.33, 5, кахексії
Шляхецький Михайло Омельків
 на утриманні батьків
 2.07.33, 14, кахексії
Шляхецький Петро Степанів
 селянка, член, с/г артiлі, 5.02.33,
 42, зарізаний потягом
Шляхирший Іван
 селянин, член с/г артiлі
 8.06.33, 12, кахексiя
Шрейдер Гапка Андрєєвна

на утриманні батьків
 30.09.32, 5 міс., дезинтерії
Щасливий Кирило Стиканів
 одноосібник, селянин
 25.04.33, 64, старості
Яговінська Марія
 селянин, член с/г артiлі
 20.04.33, 18, від кахексiї
Ягодзінський Юхим
 на утриманні батьків
 11.02.33, 3, від кахексiї
Ягозінська Марія Григоровна
 селянка, член с/г артiлі
 24.03.33, від кахексiї

Ягозінська Марія Григоровна
 селянка, член артiлі
 9.03.33, 24, кахексiї
Ягузінський Дмитро
 на утриманні батьків
 01.01.33, 2 міс.
 від слабородження
Ямковий Ілько Іванів
 селянин, член артiлі
 01.04.33, 45, кахексiї
Яременко Марія Фоковна
 на утриманні батьків
 29.07.33, 2 міс.
 від слабородження

с. Станишівка

Згадується в друкованих джерелах у другій половині XVII століття. Тоді воно називалось Полковничою і Васютинською Слободою, так як було засноване полковником Васютинським.

В 1927 році було створено СОЗ «Червоний господар», головою якого було обрано Бугайчука С.М., навесні 1928 року – СОЗ «Колосок», головою якого був обраний Нечай А.Д. В 1929 році СОЗи були об'єднані в сільськогосподарську артiль «Перемога», першим головою став Нечай А.Д.

Виконавцями вказівок партії і уряду щодо розкуркулення заможних односельців, а з часом і вилучення продовольчих запасів у всіх без винятку селян були комсомольці Шкарівський С.І., Каліцький І.С., Красуцький Г.М., Бугайчук П.І. та інші. Особливою жорстокістю відзначався Григор Глухий.

Перед Голодомором у селі було 268 дворів, кількість мешканців села становила 1718 чол. Архівні джерела і живі нині очевидці трагедії Голодомору називають 291 прізвище померлих від голоду жителів села Станишівка. У 1993 р. на місці масових поховань встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів села Станишівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1189, арк. 216-234; спр.1222, арк. 74-250; спр. 1223, арк. 1-95).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занятя, дата смерті, вік і причина смерті.

Багурська Василина Тодорова
 на утриманні батьків
 19.04.33, 1
Баліцька Олена
 член колгоспу, на своїм
 утриманні, 22.06.33, 37
Баліцька Ольга Василева
 на утриманні батьків
 11.02.33, 8 міс.
Бовкун Василь Іванів
 на утриманні батьків
 16.04.33, 3
Бовкун Ганна Трох.
 на утриманні батьків
 11.05.33, 2
Бовкун Іван Л.
 на утриманні батьків
 15.05.33, 3
Бовкун Іван Т.
 на утриманні батьків
 19.05.33, 10
Бовкун Левко Кіндр.
 селянин, член с/г артiлі
 20.05.33, 50
Бовкун Марія Л.

одноосібниця, 13.07.33, 12
Бовкун Палажка Л.
 одноосібниця, 12.07., 18
Бовкун Сафрон Троф.
 на утриманні сина
 23.03.33, 76, старість
Бовкун Трохим Саф.
 селянин, член с/г артiлі
 27.05.33, 38
Бовкун Устина
 одноосібниця
 27.05.33, 70
Богайчук Василь Кир.
 на утриманні батьків
 08.06.33, 9
Богайчук Григор Кир.
 на утриманні батьків
 08.06.33, 11
Богайчук Кирило Дмитр.
 селянин, член с/г артiлі
 11.06.33, 53
Богайчук Михайло Ф.
 на утриманні батьків
 29.05.33, 8
Богайчук Надежда

селянка, член колгоспу
 17.07.33, 56
Богайчук Стасько Дмитр.
 на утриманні батьків
 20.05.33, 2
Богайчук Степан Ів.
 селянин, член с/г артiлі
 08.06.33, 55
Богалічук Григор Кирилів
 селянин, член колгоспу
 23.06.33, 11
Богалічук Зонька М.
 селянка, член колгоспу
 23.06.33, 13
Болванович Пилип Федорів
 селянин, член колгоспу
 21.07.33, 3
Бондаренко Ганна М.
 селянка, член с/г артiлі
 11.06.33, 69
Бондаренко Іван
 член колгоспу, на своїм
 утриманні, 22.06.33, 58
Бондаренко Макар Трифимів
 селянин, член с/г артiлі

28.03.33, 35, малярія

Бондаренко Мотря Сергійв

селянка, член колгоспу

20.07.33, 10

Бондаренко Тодоська Іван.

селянка, член с/г артілі

05.06.33, 20

Бондаренко Трофим Федорів

на утриманні сина

21.03.33, 68, старість

Бондаренко Федора Іванів

селянка, член колгоспу

21.07.33, 16

Бондаренко Яків Автолотів

селянин, на утриманні дочки

08.10.32, 70, старість

Борщевська Одарка

селянка, член колгоспу

23.06.33, 45

Борщевський Іван Федорів

селянин, член колгоспу

21.06.33, 11

Борщевський Федор Фтодїв

селянин на своїм утриманні,

21.06.33, 53

Бранчук Іван Іхтон.

селянин, член с/г артілі

09.05.33, 54,

Брушківська Ліксандра

Левкова

на утриманні родини

04.04.33, 78

Бугайчук Варка М.

селянка, член колгоспу

23.07.33, 16

Бугайчук Григор Сан.

селянин, член колгоспу

20.08.33, 1

Бугайчук Лїонтїй Петрів

селянин, на утриманні сина

09.11.32, 75, старість

Бугайчук Прїська Дмитрів

селянка, член колгоспу

24.07.33, 50

Бугайчук Степан Федорів

на утриманні батьків

14.02.32, тиф

Буткевич Федора

селянка, член с/г артілі

26.05.33, 56

Бутлевна Настя

селянка, член с/г артілі

14.04.33, 20

Васютинська Гапка Іванів

селянка, член колгоспу

15.07.33, 22

Васютинський Фелїціан Іванів

селянин, член с/г артілі

20.05.33, 22

Визір Наталка А.

селянка, член с/г артілі

08.06.33, 80

Витїцький Микола

селянин, член с/г артілі

06.06.33, 45

Вїзер Володимир Дахим

член колгоспу на своїм

утриманні, 21.06.33, 21

Вїзер Григор Юм.

селянин, член с/г артілі

29.05.33, 22

Вїзер Марїя Іванів

на утриманні батьків

12.05.33, 17

Вїзер Настя Петрова

одноосібник

15.07.33, 14

Вїзер Наталка

селянка, член с/г артілі

21.05.33, 50

Вїзер Петро

одноосібник, 14.07.33, 54

Вїзер Петро Павлів

селянин, член колгоспу

23.07.33, 51

Вїзер Прокїп Юменів

селянин, член с/г артілі

21.05.33, 20

Вїзер Стасько Петрович

одноосібник, 21.06.33, 19

Вїзер Устина Я.

селянка, член с/г артілі

09.06.33, 65

Вїзер Фїлімон Іванів

селянин, член с/г артілі

19.05.33, 22

Вїзер Юмен Данилів

селянин, член с/г артілі

29.05.33, 58

Вїзер Янка П.

селянка, член колгоспу

15.10.33, 19, тиф

Вїзїр Варка Петрова

індивід., 21.07.33, 9

Вїзїр Іван Кирил

селянин, член с/г артілі

05.03.33, 59, малярія

Власенко Андрей Іванів

одноосібник, 04.06.33, 58

Власенко Андрей Левкїв

на утриманні батьків

14.04.33, 7, від недоїдання

Власенко Григор Мик

селянин, член колгоспу

06.33, 17

Власенко Данило Левкїв

на утриманні батьків

11.05.33, 9

Власенко Іван Рїгорїв

селянин, член колгоспу

8.07.33, 47

Власенко Максим М.

селянин, член с/г артілі

05.07.33, 38

Власенко Марїя Левк.

на утриманні батьків

31.05.33, 1

Власенко Марїяна

селянка, член колгоспу

21.06.33, 68

Власенко Маркїян Левкїв

на утриманні батьків

11.04.33, 6, від недоїдання

Власенко Митя М.

селянин, член колгоспу

14.07.33, 70

Власенко Федор Петрів

на утриманні родини

17.03.33, 18

Власенко Явдоха Левкова

на утриманні батьків

29.05.33, 13

Волинець Ганна Семенова

на утриманні батьків, 25.03.33

Волинець Катерина Гаврилова

на утриманні батьків

15.07.32, 1, слабїсть

Волинець Марїя Семенова

на утриманні батьків

29.03.33, 3

Волинець Наталка Гавр.

селянка, член с/г артілі

12.04.33, 61

припадок мелахонїї

Волинець Роман Кирилїв

селянин, член с/г артілі

29.03.32, 42, хворий на легенї

Волинець Славко Гаврилїв

селянин, член колгоспу

20.07.33, 4

Волинець Стасько Сем.

на утриманні батьків

26.05.33, 6

Гращенко Андрей Вакулїв

селянин, член с/г артілі

20.05.33, 25

Гриценко Василь Андреев

на утриманні батьків

06.06.33, 3

Гриценко Устина

селянка, член с/г артілі

27.05.33, 33

Гриценко Устя

член колгоспу, на своїм

- утриманні, 22.06.33, 58
Грошовий Михайло Сафрон
 селянин, член с/г артілі
 15.04.33, 35
Гулеватий Василь Антонів
 селянин, член с/г артілі
 16.05.33, 18
Дитина Ганна Л.
 селянка, член с/г артілі
 11.04.33, 67
Драган Ганна Іванова
 на утриманні батьків
 31.05.33, 3
Драган Мотря Григорів
 10.07.33, 1
Драган Олександр С.
 селянин, член колгоспу
 8.07.33, 6
Драган Петро Сергійв
 селянин, член колгоспу
 9.07.33, 8
Драган Сергій Ст.
 одноосібник, 04.06.33, 58
Драган Степан Сафонів
 на утриманні батьків
 06.06.32, 17, параліч
 спинного типу
Жмур Іван О.
 селянин, член колгоспу
 24.10.33, 23, туберкульоз
Жмура Андрей Андрійв
 селянин, член с/г артілі
 07.04.33, 63, старість
Жмура Василина Мусійова
 на утриманні батьків
 23.06.33, 9
Жмура Марія
 селянинка, член колгоспу
 5.07.33, 9
Жмура Марко Степ.
 одноосібник
 23.06.33, 36
Жмура Олекса Гр.
 на утриманні батьків
 31.05.33, 4
Жмура Олександр Мус.
 на утриманні батьків
 05.07.33, 7
Жмура Санька Якова
 на утриманні батьків
 28.04.33, 1 міс.
Жмура Тетяна Стаськова
 селянка, член колгоспу
 23.07.33, 27
Жмура Фроська Самілова
 селянка, член с/г артілі
 21.05.33, 49
Жмура Юхим С.
 селянин, член с/г артілі
 26.05.33, 57
Жмура Явдоха Як.
 на утриманні батьків
 03.05.33, 2
Загурська Тетяна
 селянка, член с/г артілі
 23.05.33, 50
Загурський Демко Григ.
 на утриманні батьків
 24.05.33, 6
Загуцька Стасля Тодорова
 член колгоспу, 2.07.33, 8
Злочевський Володимир Д.
 селянин, член с/г артілі
 05.05.33, 67
Ільніцький Сашко
 селянин, член колгоспу
 6.08.33
Ільніцька Хроська Ів.
 селянка, член с/г артілі
 06.06.33, 36
Ільніцький Василь
 член колгоспу, на утриманні
 батьків, 23.06.33, 8
Ільніцький Іван Михайлів
 одноосібник, 23.06.33, 12
Каліцький Левко Федорів
 селянин, член колгоспу
 21.07.33, 45
Камінський Василь Талимон.
 селянин, член с/г артілі
 05.06.33, 22
Камінський Талимонів
 селянин, член с/г артілі
 05.06.33, 56
Карпенко Вера Олександрова
 на утриманні батьків
 06.08.32, 10 днів
 слабість родита
Кебенко Марія
 селянка, член с/г артілі
 14.04.33, 61
Кебенко Марфа Ф.
 селянка, член с/г артілі
 06.08.33, 65
Кебенко Микола Федор
 на утриманні батьків
 10.05.33, 5
Кебенко Федор
 селянин, член с/г артілі
 18.05.33, 44
Кебенко Ялесовета
 селянка, член с/г артілі
 06.08.33, 49
Кебенко Ялисовета
 селянка, член с/г артілі
 02.06.33, 59
Кересерза Сеня Прокопів
 на утриманні батьків
 27.04.33, 5
Коваленко Андрей Нікіфорів
 одноосібник, 08.06.33, 46
Коваленко Андрій
 одноосібник, 21.06.33, 50
Коваленко Ониська
 одноосібник, 14.07.33, 38
Коваленко Шурка Андр.
 на утриманні батьків
 29.05.33, 8
Козерівська Оксана Автом.
 селянка, член с/г артілі
 20.05.33, 56
Козерівський Василь Макарів
 на утриманні батьків
 05.09.32, 1
 хворість на дифтеріт
Козерівський Григор Д.
 селянин, член с/г артілі
 02.05.33, 57
Козерівський Петро
 член колгоспу, на утриманні
 батьків, 22.06.33, 2
Козерівський Профир
 селянин, член колгоспу
 17.07.33, 24
Козерівський Франко Григорів
 на утриманні батьків
 17.05.33, 2
Козирівський Михайло
 одноосібник, 16.06.33, 53
Козярівська Марія
 селянка, член с/г артілі
 27.05.33, 49
Козярівський Володь Гр.
 на утриманні батьків
 26.05.33, 8
Комаренко Анань Півонів
 селянин, одноосібник
 17.11.32, 30, Плівріт
Комаренко Оксана А.
 селянка, член колгоспу
 23.07.33, 26
Комаренко Оксень
 17.07.33, 24
Красуцький Анатолій Григорів
 на утриманні батьків
 19.05.33
Крупська Марфа С.
 на утриманні батьків
 04.06.33, 6
Крупський Сергій Бенедов
 селянин, член с/г артілі
 02.06.33, 32
Крупський Василь Сергійв
 на утриманні батьків

02.03.33, 3

Крупський Микола Сер.

на утриманні батьків

27.05.33, 8

Крупський Мотря Каленикова

селянка, член с/г артілі

13.04.33

Мащенко Тихон Кир.

селянин, член колгоспу

5.08.33, 1

Мережко Кирило Борисів

селянин, член с/г артілі

09.05.33, 55

Неголі Алізар Пилипів

селянин, член колгоспу

2.07., 50

Недашківський Іван Миколів

на утриманні батьків

11.05.33, 1

Нечай Володимир Степанів

селянин, член с/г артілі

07.04.33, 60, старість

Нечай Килина Яковна

селянка, член с/г артілі

18.03.33, 52

Нечай Мотря

селянка, член с/г артілі

22.05.33, 54

Панасюк Тарас

сторож в артілі

25.03.33, 60, старість

Переверза Василина П.

на утриманні батьків

20.06.32, 1

Переверза Демет

селянин, член колгоспу

7.07.33, 22

Переверза Дмитро Іванів

на утриманні батьків

16.06.33, 7

Переверза Микола Іванів

на утриманні батьків

16.06.33, 5

Переверза Тетяна

селянка член колгоспу

21.07.33, 51

Переверза Явдоха Сиргієва

селянка, член с/г артілі

04.02.32, 31, брушній тиф

Пересерез Кост Прокопів

на утриманні батьків

05.04.33, 6, паралізований

Подиман Гура

селянин, член с/г артілі

22.08.32, 41, скоропостіжно

Пошелюжна Палажка Іванівна

селянка, член колгоспу

17.06.33, 2

Пошилюжна Ганна Ів.

на утриманні батьків

11.06.33, 7

Пошилюжний Тита Ів.

одноосібник, 29.05.33, 80

Ратушний Іван Матвіїв

селянин, член с/г артілі

03.05.33, 37

Ратушний Микола Іванів

на утриманні батьків

14.03.33, 5, катар желудка

Ратушний Павло Іванів

на утриманні батьків

19.05.33, 7

Ратушня Олена Ф.

селянка, член с/г артілі

26.05.33, 53

Ратушня Тетяна Сергіївна

на утриманні батьків

10.05.33, 8

Розперта Мотря Сергіїв

одноосібник, 19.33, 8

Розпутній Григор Сергіїв

на утриманні батьків

23.04.33, 11

Розпутній Зінька Оксенова

селянка, господарка

12.06.32, 82, старість

Розпутній Клим Ол.

селянин колгоспник

26.07.33, 56

Розпутній Олекса Іван.

селянин, член с/г артілі

10.05.33, 80

Розпутній Сергій Ол.

селянин, член с/г артілі

29.03.33, 50

Розпутній Стасько Сергіїв

на утриманні батьків

30.03.33, 17

Розпутній Фокій Олексів

на утриманні батька

10.04.32, 56, бронхіт

Розпутня Марія Сер.

на утриманні батьків

26.05.33, 13

Розпутня Софія Сер.

на утриманні батьків

25.05.33, 6

Розпутня Софія Сергієва

на утриманні батьків

20.05.33, 8

Розпутня Федора

селянка, член с/г артілі

02.06.33, 80

Розпутня Явдоха

одноосібниця, 08.06.33, 88

Розпутня Явдоха Ів.

одноосібник, 06.33, 38

Рубчук Григор Філарет

одноосібник, 17.06.33, 14

Руденко Микола

селянин, член колгоспу

23.06.33, 38

Рябчик Андрей Ост.

одноосібник, 22.06.33, 65

Рябчик Марія Яр

селянка, член колгоспу

06.33, 38

Рябчик Ярина Петрів

селянка, член колгоспу

20.06.33, 32

Рябчук Арійон Х.

селянка, член с/г артілі

03.06.33, 60

Рябчук Василина Гр.

на утриманні батьків

25.05.33, 9

Рябчук Іван Григорів

селянка, член колгоспу

20.06.33, 35

Рябчук Іван Махтеїв

селянин, член с/г артілі

27.05.33, 34

Рябчук Івга П.

селянка, член с/г артілі

07.06.33, 26

Рябчук Лекера П.

селянка, член с/г артілі

06.08.33, 18

Рябчук Леонід Філеретів

на утриманні батьків

11.04.33, 3

Рябчук Ліда Павлова

на утриманні батьків

31.05.33, 4

Рябчук Марія Фельківа

на утриманні батьків

07.04.33, 1

Рябчук Марфа Ів.

на утриманні батьків

24.05.33, 2

Рябчук Микола Фільків

на утриманні батьків

06.05.33, 5

Рябчук Митро Максимів

селянин, член колгоспу

7.07.33, 16

Рябчук Оляна Никиф.

на утриманні батьків

02.06.33, 3

Рябчук Павло Махтеїв

селянин, член с/г артілі

23.05.33, 30

Рябчук Павло Трохимів

селянин, член с/г артілі

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

13.02.32, 70, старість
Рябчук Петро Філімонів
на утриманні батьків
16.05.33, 2
Рябчук Соломія Іванова
15.07.33, 13
Рябчук Тимош С.
селянин, член с/г артілі
07.05.33, 78
Рябчук Філарет Іванів
одноосібник, 06.33, 37
Рябчун Василь Григорів
на утриманні батьків
12.05.33, 4
Рябчун Василь Фільків
на утриманні батьків
27.04.33, 8
Рябчун Григор Ів.
селянин, член с/г артілі
29.05.33
Рябчун Ліда Фількова
на утриманні батьків
19.05.33, 9
Рябчун Максим Троф.
селянин, член с/г артілі
16.04.33, 60
Рябчун Никін Трохим
селянин, член с/г артілі
20.04.33, 65
Сахненко Василь Кирилів
Кулак, 14.04.33, 59
Сахненко Ганна Л.
на утриманні родини
22.03.33, 76, старість
Сахненко Марія В.
на утриманні батьків
01.05.33, 8
Сахненко Софія
селянка, член с/г артілі
01.05.33, 46
Сергієнко Григор
селянин, член колгоспу
18.07.33, 67
Сергієнко Килина
селянка, член колгоспу
23.06.33, 58
Сергієнко Семен Антонів
селянин, член с/г артілі
08.06.33, 41
Сергієнко Федоська Карас.
селянка, член колгоспу
18.12.32, 24
убита іншою особою
Сергієчко Федора
одноосібник, 06.33, 74
Сокацький Павліна
Григоровна
на утриманні батьків

30.03.33, 4 міс.
Сохацька Варка
селянин, член колгоспу
6.07.33, 67
Сохацька Варка В.
одноосібниця, 05.06.33, 70
Сохацька Люба Григоровна
на утриманні батьків
06.05.33, 4
Сохацька Мотря Л.
на утриманні батьків
23.06.33, 12
Сохацька Олександра
селянка, член колгоспу
17.07.33, 36
Сохацька Параска
селянка, член колгоспу
18.07.33, 38
Сохацький Василь
селянин, член колгоспу
5.08.33, 5
Сохацький Василь Омельків
селянин, член с/г артілі
24.01.32, 71, старість
Сохацький Григор Семенів
селянин, член с/г артілі
19.04.33, 37
Сохацький Дмитро Якимів
на утриманні батьків
21.05.33, 3
Сохацький Ілько Семенів
селянин, член с/г артілі
16.04.33, 29
Сохненко Хресан Самілов
селянин, член колгоспу
24.07.33, 67
Сохненко Христя
одноосібник, 24.07.33, 3
Сохненко Явдоха
селянка, член колгоспу
23.06.33, 18
Ткаченко Василина
селянка, член с/г артілі
10.06.33, 32
Ткаченко Василь Йосипів
селянин, член с/г артілі
12.05.33, 41
Ткаченко Григор Зотів
на утриманні батьків
11.05.33, 2
Ткаченко Гриць Т.
на утриманні батьків
10.06.33, 11
Ткаченко Марія В.
на утриманні батьків
10.05.33, 4
Ткаченко Михайло Тр.
селянин, член с/г артілі,

08.06.33, 24
Ткаченко Савко
член колгоспу, на своїм
утриманні, 22.06.33, 51
Ткаченко Тетяна Т.
на утриманні батьків
10.06.33, 9
Ткаченко Трохим Йосипів
селянин, член с/г артілі
12.04.33, 56
Ткаченко Хросина Васильєва
на утриманні батьків
20.05.33, 7
Хайленко Іван Яр.
селянин, член с/г артілі
26.05.33, 68
Циган Ганна В.
селянин, член колгоспу
26.07.33, 31
Чернець Варка Дм.
селянка, член колгоспу
24.07.33, 2
Чернець Варка Дмитрів
на утриманні батьків
22.06.33, 4
Чернець Галька Дм.
селянка, член колгоспу
24.07.33, 6
Чернець Ганна Дмитрів
член колгоспу, на утриманні
батьків, 22.06.33, 2
Чернець Гриша
Чернець Салимон Дм.
селянин, член колгоспу
24.07.33, 4
Чорна Явдоха
одноосібниця, 11.06.33, 50
Чорний Іван Федорів
одноосібник, 17.06.33, 22
Чорний Федір Трофимів
селянин, член с/г артілі
28.03.33, 52, тиф
Чорний Філімон Фторів
селянин, член с/г артілі
06.05.33, 18
Шкарівська Варка Петрова
селянка, член колгоспу
21.07.33, 25
Шкарівська Ганна Ївтухова, се-
лянка, утримує чоловік
16.11.32, 22, псіхоз
Шкарівська Килина Йосипова
селянка, член колгоспу
56, Катар шлунка
Шкарівська Марія Омелькова
на утриманні батьків
20.05.33, 1
Шкарівська Марія П.

на утриманні батьків
06.06.33, 8

Шкарівська Марфа Д.

на утриманні батьків
29.05.33, 9

Шкарівська Мотря Ф

селянка, член колгоспу
16.06.33, 33

Шкарівська Федора

селянка, член с/г артілі
28.04.33, 65

Шкарівська Христя

селянка, член с/г артілі
25.05.33, 58

Шкарівська Юхтина

селянка, член колгоспу
18.07.33, 66

Шкарівський Анатоль Василів

на утриманні батьків
11.05.33, 6 міс.

Шкарівський Василь Д.

селянин, член с/г артілі
29.05.33, 38

Шкарівський Василь Тодосів

селянин, член с/г артілі
04.33, старість

Шкарівський Григор Кир.

на утриманні батьків
10.05.33, 5

Шкарівський Іван Денисів

на утриманні батьків
21.05.33, 11

Шкарівський Іван Кир.

на утриманні батьків
05.07.33, 6

Шкарівський Іван Кирилів

на утриманні батьків
15.04.33, 4

Шкарівський Латько Іванів

селянин, член с/г артілі
18.05.33, 59

Шкарівський Логва Іванів

на утриманні сина
07.03.33, 75, старість

Шкарівський Михайло Мус.

на утриманні батьків
22.05.33, 11

Шкарівський Тимош Ів.

одноосібник, 06.33, 57

Шкарівський Устина Кирилова

на утриманні батьків
12.05.33, 5

Шульга Іван Сем.

на утриманні батьків
05.07.33, 8

Шульга Катерина

селянка, член с/г артілі
11.06.33, 38

Шульга Марія

селянка, член колгоспу
20.06.33, 43

Шульга Оксана

селянка, член с/г артілі
03.06.33, 60

Шульга Петр Сем.

на утриманні батьків
06.07.33, 5

Шульга Петро Семів

селянин, член колгоспу
22.06.33, 8

с. Степок

Село Степок засноване у XVIII столітті.

В 1928- 1930 роках під час колективізації в селі було утворено колгосп «Перемога», першим головою був Носинко С.А. Головою сільської ради в роки колективізації і голодомору був Ткаченко М.В.

Архівні документи засвідчують 310 прізвищ померлих від голоду жителів села.

В 1992 році на сільському кладовищі встановлено гранітний хрест.

Мартиролог жителів села Степок – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1190, арк. 1-48; спр.1223, арк. 96-250; спр. 1223, арк. 96-250; спр. 1224, арк.1-137).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Білецька Катерина

Митрофанова

селянка, член с/г артілі
07.06.33, 30

Бондаренко

одноосібник, 10.03.33, 75,
старість

Бондаренко Аліксандр

Ригорів

на утриманні батьків
01.06.33, 19

Бондаренко Андрей Дмитрів

селянин, член с/г артілі
26.05.33, 46, по старості

Бондаренко Андрій П.

на утриманні батьків
1.03.33, 10

Бондаренко Антоська

Харитоновна

на утриманні батьків

05.05.33,10

Бондаренко Василь Ивин

на утриманні батьків
13.07.33, 1

Бондаренко Василь Наумів

на утриманні батьків
25.04.33, 12

Бондаренко Василь Ригорів

на утриманні батьків
09.07.33, 2

Бондаренко Вера Охрімова

селянка, член с/г артілі
31.05.33, 24

Бондаренко Віктор Ригорів

на утриманні батьків
27.07.33, 7

Бондаренко Володимир

Савків

селянин, член с/г артілі
07.05.33, 20

Бондаренко Володь Ригорів

на утриманні батьків
05.07.33, 1

Бондаренко Ганна Івановна

селянка, член с/г артілі
15.03.32, 42, запалення мозку

Бондаренко Ганна Харитоновна

на утриманні батьків
06.06.33, 14

Бондаренко Дмитро Андреїв

селянин, член с/г артілі
05.05.33, 20

Бондаренко Іван Володів

селянин, член с/г артілі
06.05.33, 19

Бондаренко Іван Павлів

селянин, член с/г артілі
05.06.33, 45

Бондаренко Івга Северинів

селянка, член с/г артілі

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

30.05.33, 28

Бондаренко Йосип Харитонів

на утриманні батьків

25.04.33, 12

Бондаренко Клава Андріїв

на утриманні батьків

29.01.33, 4

Бондаренко Марійка

Харитонова

на утриманні батьків

06.05.33, 15

Бондаренко Микола

Харитонів

одноосібник, 11.02.33, 20,

туберкульоз

Бондаренко Настя

одноосібник, 3.02.33, 66

Бондаренко Наум Степанів

селянин, член с/г артілі

26.05.33, 40

Бондаренко Олекса Степанів

на утриманні батьків

22.06.33, 14

Бондаренко Оляна Андр.

на утриманні батьків

19.05.33, 14

Бондаренко Ониля Пилипова

на утриманні батьків

22.04.33, 10

Бондаренко Охрім Кирилів

одноосібник, 18.01.33, 75

По старості

Бондаренко Павло Антонів

на утриманні батьків

26.06.32, 8

Бондаренко Павло Степанів

на утриманні батьків

18.05.33, 6

Бондаренко Палажка

селянка, член с/г артілі

15.06.33, 47

Бондаренко Палажка

Миколова

селянка, член с/г артілі

15.05.33, 42

Бондаренко Петро М.

на утриманні батька

14.08.33, 3

Бондаренко Приська Павлова

селянка, член с/г артілі

12.06.33, 38

Бондаренко Секлета

Германова

селянка, член с/г артілі

09.06.33, 37

Бондаренко Софія

одноосібник, 29.01.33, 60

Бондаренко Тетяна Іванова

селянка, член с/г артілі

03.05.33, 55

Бондаренко Тимофій Нестерів

селянин, член с/г артілі

22.06.33, 32

Бондаренко Тоня Степанів

на утриманні батьків

03.05.33, 9

Бондаренко Трихон Т.

селянин, одноосібник

27.06.32, 69

Бондаренко Федь Савчин

на утриманні батьків

28.04.33, 6

Бондаренко Харитон Нестерів

селянин, член с/г артілі

02.05.33, 45

Бондаренко Харитон Якимів

селянин, член с/г артілі

27.06.32, 64, старість

Бондаренко Ялена Євтухова

на утриманні батьків

26.07.33, 1

Бондаренко Ялена Якимова

селянка, член с/г артілі

12.12.32, 45

Гаркуша Варка

селянка, утримує син

27.06.32, 84, старість

Гаркуша Гапка

селянин, член с/г артілі

13.05.33, 40

Гаркуша Іван Ливків

селянин, член с/г артілі

03.12.33, 4

Гаркуша Катя Гаврилова

на утриманні батьків

10.06.33, 1

Гаркуша Ліксандра Якімова

на утриманні батьків

06.07.33, 6

Гаркуша Микола

на утриманні батьків

18.06.33, 2

Гаркуша Микола Іванів

на утриманні батьків

07.06.33, 11

Гаркуша Микола Юхимів

на утриманні батьків

30.06.32, 1

Гаркуша Мо...? Дмитрів

селянин, член с/г артілі

05.05.33, 65

Гаркуша Мотря Александрова

селянка, одноосібниця

22.04.33, 67

Гаркуша Настя Купрійова

на утриманні дядьків

22.07.33, 12

Гаркуша Павло Іванів

на утриманні батьків

07.06.33, 9

Гаркуша Санька

селянин, член с/г артілі

13.07.33, 30

Гаркуша Текля Ларіонова

селянка, член с/г артілі

02.08.33, 36

Гаркуша Христя Якимова

на утриманні батьків

15.06.33, 9

Григоренко Микола Петрів

на утриманні батьків

10.07.33, 6

Григоренко Петро Петрів

на утриманні матері

4.02.33, 3

Григоренко Христя Юхимова

селянка, член с/г артілі

30.06.33, 39

Григоренко Хроська Аврамова

селянка, член с/г артілі

13.05.33, 10

Григоренко Женя Петрів

на утриманні матері

28.06.32, 6

Дяченко Трохим Степанів

03.05.33, 51

Іваниця Палажка Прокопів

селянка, член с/г артілі

9.02.33, 55

Калісниченко Кость Василів

на утриманні батьків

13.05.32, 8

Калісниченко Ликсандр

Василів

на утриманні батьків

26.04.32, 5

Катріченко Василь Устимів

селянин, член с/г артілі

16.06.33, 34

Катріченко Петро Устимів

селянин, член с/г артілі

13.07.33, 27

Колісниченко Аліксандр

Степанів

одноосібник, 5.03.33

Колісниченко Андрей Григорів

на утриманні батьків

04.06.32, 4

Колісниченко Ганя Терешкова

на утриманні батьків

13.05.33, 10

Колісниченко Женя Григорова

на утриманні батьків

15.06.32, 1

Колісниченко Іван Радонів

одноосібник, 3.03.33, 72,
старість

Колісниченко Кузьма Іванів

на утриманні батьків
23.06.32, 5

Колісниченко Марина Юхимів

на утриманні сина
30.01.33, 76, по старості

Колісниченко Микола

Хтодосів

на утриманні батьків
13.05.33, 3

Колісниченко Павло Терешків

на утриманні батьків
06.05.33, 5

Колісниченко Петро Терешків

на утриманні батьків
04.05.33, 13

Колісниченко Санька

Григорова

на утриманні батьків
18.05.32, 8, простуда

Колісниченко Соня Терешкова

на утриманні батьків
04.05.33, 1

Колісниченко Андрей Василів

селянин, член с/г артілі
17.05.33, 26

Колісниченко Антоніна

селянка, член с/г артілі
15.07.33, 50

Колісниченко Арсеній Федорів

на утриманні батьків
09.06.33, 6

Колісниченко Ваня Терешків

на утриманні батьків
20.04.33, 5

Колісниченко Василь Іванів

на утриманні батьків
24.04.33, 3

Колісниченко Василь Павлів

селянин, член с/г артілі
30.05.33, 52, по старості

Колісниченко Горпина

селянка, член с/г артілі
10.06.33, 45

Колісниченко Гриша Михай.

на утриманні батька
05.08.33, 6

Колісниченко Домнія

селянка, на утриманні сина,
20.04.33, 61

Колісниченко Килина Іванова

селянка, член с/г артілі
23.09.33, 26, тіф

Колісниченко Лисовета Івано-
ва

на утриманні батьків
03.06.33, 14

Колісниченко Марія Іванова

на утриманні батьків
12.09.33, 1

Колісниченко Марія Кузьмова

селянка, член с/г артілі
28.06.33, 60, по старості

Колісниченко Настя

селянка, член с/г артілі
09.06.33, 62, старість

Колісниченко Ніна Терешкова

на утриманні батьків
23.06.33, 1

Колісниченко Павло Лигорів

на утриманні батьків
16.05.33, 10

Колісниченко Параска

Хтодотова

на утриманні батька, 7

Колісниченко Пріська

селянка, член с/г артілі
25.05.33, 28

Колісниченко Ригор Іванів

селянин, член с/г артілі
21.06.33, 34

Колісниченко Семен Василь

на утриманні батьків
21.06.33, 10

Колісниченко Степан Мехайлів

на утриманні батьків
01.05.33, 4

Колісниченко Улита

селянка, член с/г артілі
20.06.33, 42

Колісниченко Хтодот Павлів

селянин, член с/г артілі
14.06.33, 47

Колісниченко Юхим Іванів

на утриманні батьків
15.05.33, 11

Колісниченко Явдоха Іванова

селянка, член с/г артілі
21.05.33, 56

Колісниченко Ваня Іванів

на утриманні батьків
30.07.33, 6

Колісниченко Санька

Тарасова

селянка, член с/г артілі
16.07.33, 38

Красносільська Килина

Данилова

на утриманні батьків
16.06.33, 2

Красносільська Марія

Данилова

на утриманні батьків

14.06.33, 5

Красносільська Сонька

Данилова

на утриманні батьків
16.06.33, 6

Кузьменко Кузьма Тимофіїв

селянин, член с/г артілі
27.05.33, 45

Лесик Василь Іванів

на утриманні батків
20.05.33, 17

Лесик Васька

селянин, член с/г артілі
19.06.33, 52

Лесик Іван Минів

03.05.33, 52

Лесик Кузьма Іванів

на утриманні батьків
18.05.33, 9

Лесик Павло Іванів

на утриманні батьків
19.06.33, 10

Макаренко Арсеній Василів

селянин, член с/г артілі
17.05.33, 41

Макаренко Домка Ливк.

на утриманні батька
03.08.33, 2

Макаренко Іван Калеників

на утриманні батьків
21.03.32, 6

Макаренко Клава Каленикова

на утриманні батьків
21.05.32, 2

Макаренко Марія Пилипова

на утриманні батьків
13.06.33, 12

Макаренко Микола Аврамів

на утриманні батьків
21.05.32, 2

Макаренко Пистка

селянка, член с/г артілі
08.11.33, 49

Макаренко Радон Ригорів

селянин, член с/г артілі
15.06.33, 51

Макаренко Сергій Пилипів

селянин, член с/г артілі
07.06.33, 50

Макаренко Харитина

селянка, член с/г артілі
25.05.33, 48, по старості

Макаренко Явдоха

селянка, член с/г артілі
14.06.33, 45

Мезерна Настя Яковова

селянка, утримує чоловік
26.06.32, 37

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

- Мезерний Лазір Михайлів**
селянин, на утриманні дочки
25.06.32, 82, старість
- Миза Борис Ликсандрович**
на утриманні батьків
15.03.32, 1 міс.
- Миза Оля Ликсандрова**
на утриманні батьків
16.10.33
- Мизерна Васька Микитова**
селянка, одноосібниця
24.06.32, 48
- Мизерна Галина Дмитрова**
на утриманні сестри
16.07.33, 5
- Мизерна Ліда Дмитрова**
на утриманні батьків
22.06.33, 7
- Мизерна Настя Трихонова**
селянка, член с/г артілі
14.05.33, 41
- Нетребко Антошка Івановна**
вчитель, 25.03.32, 30
- Нечипоренко Софія Харитонова**
селянка, член с/г артілі
03.06.33, 45
- Нечипоренко Андрій Миронів**
на утриманні батьків
01.04.33, 10
- Очківська Ніна Прохорова**
на утриманні батьків
31.01.32
- Очківський Андрей Іванович**
на утриманні батьків
17.01.32, Від коключа
- Очковський Петро Василів**
на утриманні батьків, 25.02.33
- П'ятецька Манька Яковова**
на утриманні батьків
04.06.33, 9
- П'ятецька Сонька Степанова**
на утриманні батьків
06.06.33, 8
- П'ятецька Степанида**
селянка, член с/г артілі
30.06.33, 52
- П'ятецький Охрім Іванів**
селянин, член с/г артілі
31.05.33, 66, По старості
- П'ятецький Сергій Михайлів**
на утриманні батьків
26.05.33, 20
- П'ятецький Сергій Іванів**
на утриманні батьків
14.05.33, 7
- П'ятецький Трохим Оксентів**
селянин, член с/г артілі
18.05.33, 65, по старості
- П'ятецький Федько Лазорів**
на утриманні батьків
29.06.33, 10
- Павленко Антоніна Федькова**
на утриманні батьків
20.07.33, 8
- Павленко Василь Павлів**
на утриманні батьків
19.05.33, 1
- Павленко Володь Антонів**
на утриманні батьків
04.05.33, 6
- Павленко Іван Антонів**
на утриманні батьків
19.05.33, 12
- Павленко Катя Прокопова**
на утриманні батьків
10.07.33, 1
- Павленко Мар'яна Назарова**
селянка, член с/г артілі
26.04.33, 40, невідомо
- Павленко Марія Трохимів**
член с/г артілі, 19.08.32, 1
- Павленко Марія Ф.**
на утриманні батьків
24.03.32, 1
- Павленко Микола Трохимів**
на утриманні батьків
26.06.32, 8, воспалення легенів
- Павленко Митя Трохим.**
на утриманні батьків
28.05.33, 5
- Павленко Оврам Миколин**
селянин, утримує син
29.06.32, 87
- Павленко Овсій Федорів**
селянин, одноосібник
26.06.32, 62
- Павленко Олена Трохимова**
на утриманні батьків
03.06.33, 6
- Павленко Ониська Максимова**
селянка, член с/г артілі
05.05.33, 58
- Павленко Сергій Антонів**
на утриманні батьків
21.05.33, 9
- Павленко Трохим Іванів**
селянин, член с/г артілі
29.05.33, 35
- Павченко Антон Миколів**
селянин, член с/г артілі
02.05.33, 51
- Пастушенко**
одноосібник, 6.03.33, 58
- Пастушенко Андрей Іванів**
селянин, член с/г артілі
21.04.33, 32
- Пастушенко Андрій Йосипів**
на утриманні батьків
24.06.33, 12
- Пастушенко Антоніна Тодосьова**
на утриманні батьків
20.06.33, 6
- Пастушенко Василь Андріїв**
на утриманні батьків
12.06.33, 20
- Пастушенко Ганна**
селянка, член с/г артілі
07.06.33, 32
- Пастушенко Ганна Яремова**
селянка, член с/г артілі
05.06.33, 41
- Пастушенко Данило Полікарпів**
на утриманні батьків
20.07.33, 5
- Пастушенко Домаха**
селянка, член с/г артілі
10.08.33, 66
- Пастушенко Зінька Сергійова**
на утриманні батьків
15.06.33, 3
- Пастушенко Іван Верлеїв**
на утриманні батьків
31.05.33, 12
- Пастушенко Іван Романів**
на утриманні батьків
25.02.33, 4
- Пастушенко Іван Сергіїв**
на утриманні батьків
31.05.33, 13
- Пастушенко Каленик Іванів**
селянин, член с/г артілі
29.05.33, 45
- Пастушенко Кондрат Стахів**
на утриманні батьків, 33
- Пастушенко Кузьма**
селянин, член с/г артілі
11.07.33, 72
- Пастушенко Лазір Йосипів**
селянин, член с/г артілі
18.05.33, 27
- Пастушенко Ликера**
селянка, член с/г артілі
07.06.33, 60, старість
- Пастушенко Ліда Олексина**
на утриманні батьків
21.07.33, 2
- Пастушенко Люба Романова**
на утриманні батьків
14.06.33, 16
- Пастушенко Микола Полікарпів**

на утриманні батьків

02.05.33, 16

Пастушенко Микола Романів

на утриманні батьків

25.02.33, 6

Пастушенко Михайло Романів

селянин, член с/г артілі

13.02.33, 5

Пастушенко Настя Ригорова

одноосібник, 27.02.33, 50

Пастушенко Наталка Хомова

селянка, член с/г артілі

25.05.33, 62, по старості

Пастушенко Ніна Лозорова

на утриманні батьків

28.07.33, 1

Пастушенко Ніна Олексина

на утриманні батьків

21.07.33, 3

Пастушенко Ніна Степановна

на утриманні батьків

16.03.32, 1

Пастушенко Ніна Терешкова

на утриманні батьків

23.07.33, 2

Пастушенко Оксана Кидимова

на утриманні батьків

11.06.33, 20

Пастушенко Павло Андреїв

безпритульне, 13.07.33, 3

Пастушенко Павло Кирилів

селянин, член с/г артілі

03.05.33, 46

Пастушенко Параска

Степанова

селянка, член с/г артілі

13.07.33, 42

Пастушенко Параска

Кирилова

на утриманні батька

22.06.32, 18, 3 голоду

Пастушенко Роман Маркіїв

одноосібник, 27.02.33, 43

Пастушенко Сашко Романів

на утриманні батьків

26.02.33, 2

Пастушенко Сергій

селянин, член с/г артілі

15.06.33, 41

Пастушенко Сергій Радонів

на утриманні батьків

14.06.33

Пастушенко Сонька

Каленикова

на утриманні батьків

14.06.33, 4

Пастушенко Софія Павлова

селянка, член с/г артілі

04.06.33, 26

Пастушенко Стах Юхимів

селянин, член с/г артілі

12.09.33, 50

Пастушенко Текля

селянка, член с/г артілі

31.05.33, 38

Пастушенко Тетяна

одноосібник, 85, по старості

Пастушенко Тимофей

Димидів

селянин, одноосібник

24.06.32, 92, старість

Пастушенко Тодось Хтодотів

селянин, член с/г артілі

07.06.33, 42

Пастушенко Федько Терешків

на утриманні батьків

25.07.33, 4

Пастушенко Філімон Кирилів

селянин, член с/г артілі

13.06.33, 48

Пастушенко Хроська

Каленикова

на утриманні батьків

31.05.33, 8

Пастушенко Хроська Петрова

селянка, член с/г артілі

18.05.33, 38

Пастушенко Хтодот Прокопів

селянин, член с/г артілі

22.05.33, 65, По старості

Пастушенко Ярина Григорова

селянка, член с/г артілі

04.05.33, 60

Поліщук Аліксандр Федорів

селянин, член с/г артілі

03.07.33, 38

Поліщук Коля Ригорів

на утриманні батьків

08.06.33, 7

Поліщук Марина Назарова

селянка, член с/г артілі

05.06.33, 32

Поліщук Микола Ал-дров

на утриманні батьків

02.07.33, 10

Поліщук Микола Ригорів

на утриманні батьків

01.06.33, 10

Поліщук Ригор Сидорів

селянин, член с/г артілі

07.06.33, 35

Поліщук Сидор

селянин, господарює дома

21.11.32, 70

Поліщук Сонька Ригорова

на утриманні батьків

14.06.33, 8

Поліщук Устія

одноосібник

6.02.33, 65

Прокопенко Дементій

Федорів

селянин, член с/г артілі,

27.06.32, 65

Прокопенко Іван Никифорів

на утриманні батьків

13.05.33, 9

Прокопенко Катерина

Максимовна

селянка, член с/г артілі

26.11.32, 75

задушена невідомо ким

Прокопенко Миторфан

Микол.

селянин, член с/г артілі

11.08.33, 54

Прокопенко Пилип Микол.

селянин, член с/г артілі

10.08.33, 62

Прокопенко Терешко Миколів

селянин, член с/г артілі

27.06.32, 75, старість

Прокопенко Микола

Ничипорів

на утриманні батьків

02.05.33, 7

Пятецька Наталка Іванова

на утриманні батьків

14.05.33, 10

Пятецька Олена

селянка, член с/г артілі

02.08.33, 56

Пятецька Тетяна Рогорова

селянка, член артілі

23.01.32, 66

Пятецька Федора Микова

селянка, член с/г артілі

26.05.33, 54, по старості

Пятецький Артем Іванов

селянин, член с/г артілі

25.07.33, 54

Пятецький Гнат Яковів

селянин, член с/г артілі

27.04.33, 30

Пятецький Данило Іванів

на утриманні батьків

01.06.33, 21

Пятецький Дмитро Микитів

селянин, на утриманні сина

20.06.32, 90, старість

Пятецький Дмитро Плафиров

на утриманні батьків

15.07.33, 10

Пятецький Іван Прокопович

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

на утриманні батьків

06.02.32, 8 днів

Пятецький Карпо Іванів

член с/г артілі, селянин

30.01.33, 63, по старості

Пятецький Микола Лазарів

на утриманні батьків

13.06.33, 8

Пятецький Микола Степанів

на утриманні батьків

16.06.33, 8

Пятецький Михайло Прохв.

на утриманні батька

30.06.32, 4 міс.

Пятецький Сергій Дмитров

селянин, член с/г артілі

14.07.33, 46

Пятецький Сергій Прокопів

селянин, член с/г артілі

24.07.33, 38

Пятецький Сергій Прокопів

селянин, член с/г артілі

29.07.33, 41

Пятецький Яків Іванів

селянин член с/г артілі

17.02.33, 60

Розгон Ганна Мусійова

селянка, утримує син

14.07.32, 78, старість

Розгон Маня Ригорова

на утриманні батьків

25.07.33, 5

Тенетюха Настась Степанів

на утриманні батьків

01.06.33, 13

Тенетюха Сашко Степанів

на утриманні батьків

10.07.33, 10

Ткаченко Арон Йосипів

селянин, член с/г артілі

15.06.33, 46

Ткаченко Василь

на утриманні батьків

03.06.33, 1

Ткаченко Василь Петрів

селянин, член с/г артілі

19.04.33, 21

Ткаченко Гаврило Якововів

селянин, на утриманні сина

28.05.32, 75

Ткаченко Галина Федорова

на утриманні батьків

11.07.33, 11

Ткаченко Ганька Ликсандрова

на утриманні батьків

13.07.33, 15

Ткаченко Гриша Кузьмич

батрак, безпритульний

18.05.33, 17

Ткаченко Євка Арон.

на утриманні батьків

02.08.33, 1

Ткаченко Іван Андрійович

селянин, член с/г артілі

22.06.33, 62, по старості

Ткаченко Іван Гнат

на утриманні батьків

02.08.33, 3

Ткаченко Іван Романів

селянин, член с/г артілі

08.06.33, 52

Ткаченко Йосип Антонів

селянин, член с/г артілі

14.06.33, 46

**Ткаченко Килина Володими-
рова**

селянка, член с/г артілі

24.06.33, 47

Ткаченко Кость Кузьмів

на утриманні батьків

20.05.33, 15

Ткаченко Ліда Михайлова

на утриманні батьків

23.06.32, 1, з гарячки

Ткаченко Марія Аронова

на утриманні батьків

25.05.33, 9

Ткаченко Марія Фед.

на утриманні батька

13.08.33, 2

Ткаченко Михайло Іванів

селянин, член с/г артілі

10.06.33, 26

Ткаченко Оксана

селянка, член с/г артілі

12.12.32, по старості

Ткаченко Оксень Юхимів

селянин, член с/г артілі

05.05.33, 62

Ткаченко Ольга Кузьмова

на утриманні батьків

04.06.33, 10

Ткаченко Параска Павлова

селянка, член с/г артілі

06.06.33, 61, старість

Ткаченко Петро Дорофеїв

на утриманні батьків

25.09.32, 2 міс., хворість

Ткаченко Петро Кузьмів

на утриманні батьків

30.05.33, 8

Ткаченко Петро Семенів

селянин, член с/г артілі

14.07.33, 66

Ткаченко Сашка Гнатов

на утриманні батька

19.09.33, 2 нед.

Ткаченко соломія Йосипова

на утриманні батьків

10.07.33, 12

Ткаченко Степан Йосипів

на утриманні батьків

27.05.33, 15

Ткаченко Текля Степанова

одноосібник

12.01.33, 41

Ткаченко Устя Оксенова

селянка, член с/г артілі

25.07.33, 22

Ткаченко Федір Романів

селянин, утримує син

26.06.32, 62

Ткаченко Федя Гнатов

на утриманні батьків

14.07.33, 5

Ткаченко Ярина Аронова

на утриманні батьків

06.07.33, 17

Улван Гейко Йосипович

селянин, член с/г артілі

06.04.32, 80

Хорошин Ганна Германова

на утриманні батьків

13.07.33, 13

Хорошин Санько Охтизів

на утриманні батьків

07.07.33, 19

Хорошун Микола Гапійонів

на утриманні батьків

23.06.33, 11

Хорошун Опанас Гапіліонів

селянин, член с/г артілі

07.06.33, 23

Хорошун Параска Гермонова

на утриманні батьків

01.07.33, 6

Хорошун Райка Германова

на утриманні батьків

01.07.33, 4

Хорошун Сергій Павлів

на утриманні батьків

19.05.33, 9

Хорошун Текля

Володимирова

селянка, член с/г артілі

02.07.33, 42

Хорошун Федько Павлів

селянин, член с/г артілі

06.05.33, 19

Хорошун Фотій Гапійонів

на утриманні батьків

22.06.33, 14

Хорошун Ялена Харитонова

селянка, член с/г артілі

03.06.33, 45

Шевченко Марія Тоф.

на утриманні батьків

08.09.33

Шкундх Гриша

на утриманні батьків

13.07.33, 13

Яроцький Іван Андрій

селянин, член с/г артілі

07.05.33, 66о

Яроцький Кузьма Андрій

селянин, утримує брат

15.07.32, 69, старість

Яроцький Михайло Андрій

селянин, член с/г артілі

04.06.33, 76, по старості

с. Улашівка

Назва села походить від імені засновника Уласа.

В 1933 році були створені колгоспи на кутках Савківка, (голова Стогнієнко С.П.), Калайдівка (голова Чипорський Гаврило), центральний колгосп «Третя п'ятирічка» (голова Сахненко П.В.).

В архіві зберігаються записи про 140 померлих від Голодомору жителів села.

У 1993 р. на сільському кладовищі встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів села Улашівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1190, арк. 49-72; спр.1224, арк. 138-253).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Ткаченко Василь Федорів

на утриманні батька,

04.03.33, 6

запалення легень

Ботвіновський Кузьма Іванів

селянин, на утриманні дружини,

02.04.32, 57,

від ревматизму

Вакуленко Віра Іванова

на утриманні батьків

27.06.33, 1, коклюш

Вакуленко Володь Петрів

на утриманні батьків

30.06.33, 9, виснаження

Вакуленко Домна Іванова

селянин, утримує батько

05.07.32, 31, туберкульоз

Вакуленко Іван Сапрон.

селянин, член с/г артілі

27.02.33, 66, порок серця

Вакуленко Марко Яковів

селянин, член с/г артілі

14.05.32, 48,

невідомий, тиф

Вакуленко Микола Петрів

на утриманні батька

20.06.33, 12, виснаження

Вакуленко Петро Іванів

одноосібник, 21.07.33, 44,

виснаження

Вакуленко Сергій Іванів

селянин, член с/г артілі

15.06.33, 48, виснаження

Вакуленко Тарас Сапрон

селянин, член с/г артілі

01.06.33, 59, виснаження

Вакуленко Фанаська

селянка, член с/г артілі

11.06.33, 48, виснаження

Вакуленко Яків Мусій

селянин, член с/г артілі

12.07.33, 63, старість

Вахненко Василь Сидорів

селянин, член с/г артілі

12.07.33, 33, виснаження

Вахненко Марія Фатсова

одноосібниця, 17.07.33, 35,

виснаження

Вахненко Фоть Іван.

одноосібник, 09.05.33, 58,

водянка

Головенко Демид

селянин, на утриманні сина,

14.03.32, 96, від старості

Головенко Онисько Федорів

робітник, пенсія, 08.07.33, 62,

старість

Горбенко Спиридон Дем'янів

селянин, член с/г артілі

19.06.33, 67, виснаження

Григоренко Архип Павлів

одноосібник, 21.07.33, 53,

виснаження

Григоренко Зінька Борисова

селянка, член с/г артілі

08.06.33, 33, виснаження

Григоренко Яків Корніїв

селянин, член с/г артілі

16.10.32, 32, водянка

Дуденко Володимир Семенів

на утриманні батьків

20.04.33, 2, коклюш

Дуденко Оксана

на утриманні батьків

05.02.33, 8, туберкульоз

Дяченко Катерина Іванівна

селянка, член с/г артілі

19.05.33, 51, від знесилля

Запорожець Лисавета

на утриманні сина

14.07.33. 54, старість

Запорожець Панас Дем'янів

селянин, одноосібник

15.07.32, 53, порок серця

Іщенко Ганна Іванова

селянка, член с/г артілі

21.07.33, 48, виснаження

Іщенко Микола Василів

на утриманні батьків

29.06.33, 8 міс., кір

Іщенко Палажка Макар

селянка, член с/г артілі

06.07.33, 25, виснаження

Кабашний Іван Володимирів

на утриманні батьків

06.04.32, 4 міс., коклюш

Кабашня Настя Макар

селянка, член с/г артілі

03.07.33, 20, виснаження

Калайда Демко Митрохв.

на утриманні сина

25.02.33, 76, старість

Калайда Мотря Ністратова

селянка, член с/г артілі

10.12.33, 55, старість

Карако Микола Фомів

на утриманні матері

25.06.33, 10, виснаження

Карако Палажка

селянка, член с/г артілі

10.04.33, 59, від знесилля

Карако Петро Хомів

на утриманні батьків

28.10.32, 3 міс., шарлятина

Карако Сидір Ільків

селянин, член с/г артілі

25.03.33. 67, старість

Карако Фома Іванів

селянин, член с/г артілі
20.06.33, 35, виснаження

Коваленко Ничипір Зотів

селянин, на утриманні сина,
76, від старості

Коваленко Петро Макс.

на утриманні батька
02.08.33, 4, кір

Козаченко Мусій Іванів

селянин, член с/г артілі
05.07.33, 20, виснаження

Козаченко Ярмола Іванів

селянин, член с/г артілі
18.07.33, 24, виснаження

Куріненко Василь Яковів

на утриманні батьків
05.02.33, 6, туберкульоз

Куріненко Марія Яковл.

на утриманні матері
01.08.33, 8, кір

Куріненко Олександр Яковів

на утриманні батьків
05.02.33, 5, турукульоз

Луцька Марія Макарова

на утриманні батьків
28.06.33, 3 нед., коклюш

Луцький Володь Макарів

на утриманні матері
06.08.33, 5, кір

Марченко Володь Гаврилів

на утриманні батьків
07.07.33, 2, кір

Матвієнко Андрій Микол.

на утриманні батька
27.03.33, 7, малокровіє

Матвієнко Антон Васил.

одноосібник, 06.07.33, 49,
виснаження

Матвієнко Василь Миколаїв

на утриманні батьків, 18.06.33,
13, виснаження

Матвієнко Лукія

на утриманні сина, 15.04.33,
72, старість

Матвієнко Марина Іваноів

селянка, член с/г артілі
21.11.33, 61

Матвієнко Олександра**Степанова**

на утриманні матері
30.06.33, 2, кір

Матвієнко Хроська Макаров

19.02.33, 62, порок серця

Матвієнко Ярина Федос.

селянка, член с/г артілі
26.04.33, 41

Мороз Хроська Захаров

на утриманні батьків

26.07.33, 13, запалення легень

Піщана Марія Анансова

на утриманні батька
14.07.33, 1, кір

Піщана Оксана Мукійова

селянка, на утриманні сина,
06.02.32, 68, порок серця

Піщаний Онисько Каленик

селянин, член с/г артілі
03.07.33, 41, виснаження

Руденко Андрій Семенів

на утриманні батьків
21.06.33, 7, виснаження

Руденко Семен Мукіїв

селянин, член с/г артілі
10.06.33, 33, виснаження

Сачок Варка Минова

селянка, член с/г артілі
18.02.32, 32, невідомий тиф

Сачок Ганна Клим.

на утриманні батька
11.03.33, 4, коклюш

Сачок Катерина

селянка, член с/г артілі
19.08.32, 66, порок серця

Сачок Катерина Климова

на утриманні колгоспу
02.07.33, 9, кір

Сачок Клим Гнатів

селянин, член с/г артілі
05.06.33, 41, виснаження

Сачок Марія Климова

на утриманні артілі
19.08.33, 13

Сачок Микола Климів

на утриманні колгоспу
12.07.33, 7, кір

Сачок Параска Гнатова

селянка, член с/г артілі
20.05.33, 21,
від виснаження

Сачок Степан Кирилів

селянин, член с/г артілі
05.05.33, 69, старість

Семко Гаврило

селянин, член с/г артілі
20.06.33, 64, виснаження

Семко Ганна Кузьм.

на утриманні батька
10.04.33, 1, коклюш

Семко Лисавета Терешков

селянка, член с/г артілі
15.10.33, 45

Сіренко Василь Іванів

селянин, член с/г артілі
28.05.33, 17, виснаження

Сіренко Дмитро Миронів

селянин, утримує колгосп

10.07.32, 76, від старості

Сіренко Онопрій Дмитрів

селянин, на утриманні колгоспа,
31, Невідомий тиф

Сіренко Фанаська Містрат.

селянка, член с/г артілі
28.05.33, 53, виснаження

Слободян Івгенія Івтухова

на утриманні батька
12.07.33, 8міс., кір

Степура Гоня Степанів

селянин, член с/г артілі
16.12.33, 38, від слабості

Степура Матвій Степанів

на утриманні братів
01.06.33, 42, виснаження

Степура Степа

на утриманні сина
18.07.33, 79, старість

Степура Степан Омельків

селянин, на утриманні сина,
10.02.32, 80, від старості

Степура Темохвій Степанів

селянин, член с/г артілі
28.05.33, 55, порок серця

Стогнієнко Олексій Олексів

селянин, член с/г артілі
16.12.33, 19

від побою кіньми

Стогнієнко Павло Сергійв

на утриманні батьків
18.02.32, 7 міс., коклюш

Темусенко Івтух Григорів

на утриманні дочки,
17.07.33, 76, старість

Ткаченко Варка Васил.

на утриманні батьків
05.02.33, несвоечасні роди

Ткаченко Віктор Іванів

селянин, член с/г артілі
15.06.33, 20, виснаження

Ткаченко Ганна Дмитрова

селянка, член с/г артілі
17.01.32, 39, виспний тиф

Ткаченко Іван Спирид.

селянин, член с/г артілі
10.07.33, 52, виснаження

Ткаченко Йосип Іванів

селянин, член с/г артілі
02.06.33, 28, виснаження

Ткаченко Килина

на утриманні колгоспу
04.02.33, 74, старість

Ткаченко Надія Аврамова

на утриманні матері
09.07.33, 5, кір

Ткаченко Олекса Федорів

на утриманні матері

05.07.33, 6, кір

Ткаченко Олена Микол.

на утриманні батьків

15.06.33, 4 міс., коклюш

Ткаченко Параска

селянка, член с/г артілі

01.08.33, 44, виснаження

Ткаченко Семен Аврамів

на утриманні матері

21.06.33, 3, виснаження

Ткаченко Степан Федорів

на утриманні батька

01.03.33, 4, запалення легень

Ткаченко Федір Митроф.

селянин, член с/г артілі

09.06.33, 42, виснаження

Ткаченко Хівра Степанова

селянка, член с/г артілі

02.02.32, 28, черевний тиф

Ткаченко Ярина Федорова

на утриманні батька

29.02.32, 3 міс., коклюш

Улах Василь Степанів

на утримання батька

18.07.33, 7, кір

Улах Михайло Степанів

на утриманні батька

30.06.33, 4, кір

Улах Ониська

селянка, член с/г артілі

30.05.33, 36, виснаження

Улах Семен Степанів

на утриманні батьків

06.05.33, 3, коклюш

Улах Степан Іванів

селянин, член с/г артілі

23.08.33, 36

Улашенко Володь Петрів

на утриманні батька

12.03.33, 3, коклюш

Улашенко Григор Іванів

селянин, член с/г артілі

30.05.33, 27, виснаження

Улашенко Григор Петрів

на утриманні батьків

14.12.32, 1 міс., коклюш

Улашенко Захар Фомів

селянин, член с/г артілі

15.01.33, 50, невідомий тиф

Улашенко Зінько Хомів

селянин, хазяїн, 06.06.32, 48,

самогубство (сам себе зарізав)

Улашенко Катерина Яковл

на утриманні сестри

12.07.33, 9, виснаження

Улашенко Лисовета Фомова

селянка, член с/г артілі

25.06.33, 52, виснаження

Улашенко Оляна

селянка, член с/г артілі

05.07.33, 48, виснаження

Улашенко Петро Яковів

селянин, член с/г артілі

20.03.33, 31, водянка

Улашенко Устя Зінькова

селянка, член с/г артілі

18.07.33, 25, виснаження

Улашенко Яким Кіндратів

селянка, член с/г артілі

09.07.33, 42, порок серця

Федоренко Марія

селянка, член с/г артілі

24.05.33, 56, від виснаження

Федоренко Меланка

Володимирова

на утриманні матері

17.02.33, 9, коклюш

Федоренко Оксана Володим.

на утриманні матері

15.02.33, 7, коклюш

Хаян Мотра Гардійова

селянка, на утриманні сина,

25.08.32, 68, порок серця

Чепорська Софія Гаврилівна

на утриманні батька

26.09.33, 10, різачка

Чепорська Софія Іванова

селянка, член с/г артілі

19.06.33, 16, виснаження

Чепорський Іван Миколаїв

на утриманні батьків

08.06.33, 9, виснаження

Чепорський Микола Миколаїв

на утриманні батьків

28.05.33, 14, виснаження

Чепорський Олександр

Миколаїв

на утриманні батьків

05.07.33, 4, виснаження

Шкляренко Зіна Вас.

на утриманні батька

07.08.33, 9 міс., кір

Шкляренко Купрій Єлисов.

одноосібник, 07.07.33

56, виснаження

Шкляренко Марія

на утриманні сина, 19.06.33

69, від старості

Шкляренко Марія Васил.

на утриманні батьків

26.07.33, 3, кір

Шкляренко Михайло Темохв.

селянин, член с/г артілі

21.08.33, 59, порок серця

Шкляренко Палажка

на утриманні сина

19.05.33, 74, старість

Шкляренко Федот Онопріїв

селянин, на утриманні дружини,

13.04.32, 42

божевільно хворий

Шугайло Гапка

селянка, член с/г артілі

07.07.33, 55, виснаження

с. Чапаєвка

Перша писемна згадка про село датована 1622 роком. Тоді село мало назву Жидівська Гребля. В 1924 році село переіменовано на Затонське.

З 1928 по 1934 роки на землях сільської ради організовано чотири колгоспи: ім. Косіора (з 1937 р. ім. Фрунзе), ім. Затонського (з 1937 р. ім. Щорса), ім. Постишева (з 1937 р. ім. ХХ річчя Жовтня), ім. 1-го Травня.

Вже у 1932 році з'явилися ознаки голоду. Велика кількість людей виїхала із села і стала робітниками, частина переселилась на Північний Кавказ. Майже з кожної сім'ї їздили по хліб на Кубань. Почалося масове вирізання корів, овець, свиней, бо з нового урожаю хліба майже нічого не дали.

В 1932 році було зібрано непоганий врожай, але на колгосп було накладено майже подвійний тягар по здачі зернових культур. Крім того, потрібно було заплатити в МТС за трактори (хлібом і грошима).

Коли в колгоспних засіках зосталась пуста, сільські активісти пішли по хатах, вимітаючи всі прождовольчі запаси. Серед найактивніших виконавців політики Голодомору старожили називають Мукосія Т.М.

Документи Київського обласного державного архіву та пам'ять очевидців трагедії зберегли прізвища 945 померлих від голоду жителів Чапаївки.

У 1999 та у 2000 роках на всіх місцях масових поховань безвинно убієнних голодом встановлено хрести.

Мартиролог жителів села Чапаєвка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1190, арк. 73-139; спр.1225, арк. 1-250; спр. 1227, арк. 1-250; 1228, арк.1-61.

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занятя, дата смерті, вік і причина смерті.

Андрій Оксенів

селянин, член колгоспу,
18.06.33, 16

Береговенко ... Захарків
12.06.33

Береговенко Андрій Оксенів
селянин, член колгоспу

23.05.33, 17, виснаження

Береговенко Василь Захарків
на утриманні батьків
21.05.33, 7

виснаження

Береговенко Василь Олексій
на утриманні батьків
05.06.33, 8

Береговенко Ганна Захаркова
на утриманні батьків
10.05.33, 6, виснаження

Береговенко Гнать Павлів
08.04.33, 43

Береговенко Зінька Степ.
селянка, член колгоспу
18.06.33, 66

Береговенко Іван Іванів
на утриманні батьків
07.06.33, 6

Береговенко Іван Олександрів
17.04.33, 13

Береговенко Іван Петрів
на утриманні батьків
21.06.33, 2

Береговенко Микола Іванов
на утриманні батьків
18.06.33, 2

Береговенко Мотря
селянка, член колгоспу
21.06.33, 38

Береговенко Настя Ст.
селянка, член колгоспу
18.06.33, 16,

Береговенко Настя Трохимова
01.11.33, 5

Береговенко Ніна Захаркова
на утриманні батьків
04.05.33, 4, виснаження

Береговенко Олекса

селянин, член колгоспу
21.05.33, 55, старість

Береговенко Олександра Влас., селянка, член с/г артілі, 30.05.33, 55, виснаження

Береговенко Олена Дмитр.

селянка, член колгоспу
13.06.33, 55,

Береговенко Павло Омельків
на утриманні батьків
21.06.33, 10

Береговенко Приська Савкова
02.04.33, 70

Береговенко Секлета Ст.
селянка, член колгоспу
18.06.33, 20

Береговенко Степан Єпатів
на утриманні батьків
21.05.33, 12, виснаження

Береговенко Таня Захаркова
на утриманні батьків
09.03.33, 2, з голоду

Береговенко Хівонька
на утриманні батьків
07.06.33, 1

Береговенко Христя Павлова
селянка, член колгоспу
19.05.33, 31, виснаження

Береговенко Юніма
селянка, член с/г артілі
20.05.33, 48, виснаження

Береговенко Явдоха Г.
селянка, член колгоспу
18.06.33, 50

Бідзюк Василь Некіфорів
06.02.33, 16

Бідзюк Іван Никіфорів
28.04.33, 5

Бідзюк Степан Некіфорів
15.04.33, 10

Біднюк Григор Никифор
на утриманні батьків
12.06.33, 7

Пам'ятний знак, встановлений у 2007 році на кладовищі с. Чапаєвки.

Біднюк Оляна

селянка, член колгоспу
07.05.33, 37, виснаження

Бобженка Гапка П.
01.04.33, 40

Бобженко Йосип
селянин, член колгоспу
07.06.33, 35

Бобженко Ониська Йосип.
на утриманні батьків
07.06.33, 7

Бобженко Степан Йосип.
на утриманні батьків
01.06.33, 5

Бондаренко Марія Терешк.
селянка, член колгоспу
23.05.33, 37, виснаження

Бондаренко Микола Кононів
на утриманні батьків
26.03.33, 3, з голоду

Бондаренко Семен Миколів
28.04.33, 32

Борисюк Радько Якимів
30.04.33, 60

Бридзюк Эврусина Северинова
11.05.33, 37

Бризнюк Антонія Григор.

на утриманні батьків
18.05.33, 4, виснаження

Бризнюк Іван Григорів
на утриманні батьків

12.05.33, 7, виснаження
Бризнюк Марія Григорова
 на утриманні батьків
 15.05.33, 5, виснаження
Букоємська Марія Роман.
 на утриманні батьків
 07.06.33, 11
Букоємська Санька Роман.
 на утриманні батьків
 07.06.33, 8
Букоємський Григор Романів
 селянин, член колгоспу
 17.05.33, 46, виснаження
Букоємський Микола Ром.
 селянин, член колгоспу
 25.05.33. 24, виснаження
Букоємський Микола Семенів
 селянин, член колгоспу
 07.06.33, 24
Букоємський Петро Ромарів
 на утриманні батьків
 07.06.33, 6
Букоємський Роман
 30.04.33, 55
Бурлака Ганька Антонова
 15.04.33. 5
Бурлака Зінька Антонова
 селянка, член колгоспу
 01.06.33, 19
Бурлака Іван Антонів
 01.04.33, 8
Бурлака Титяна Антонова
 15.04.33, 10
Вареник Іван Артемів
 селянин, член артілі
 17.06.33, 27
Вареник Микола Іванів
 на утриманні батьків
 18.06.33, 12
Вареник Одарка Артем.
 селянин, член колгоспу
 21.05.33, 24, виснаження
Вареник Параска Андрійова
 селянка, член артілі
 19.06.33, 33
Вегера Катерина Левкова
 17.03.33, 37
Вегера Нікіфор Алекс.
 селянин, член колгоспу
 15.05.33. 46, виснаження
Вегера Ніна Махтеєва
 на утриманні матері
 25.01.33, 5, виснаження
Вісаріонов Іван
 селянин, член колгоспу
 21.06.33, 23
Вітренко Надежда Сергієва
 09.05.33, 40

Вітренко Олена
 на утриманні батьків
 21.06.33, 13
Вітренко Хівонька Семен.
 на утриманні батьків
 21.06.33, 8
Гайдамака Галина Лукова
 на утриманні батьків
 07.06.33, 1
Гайдамака Артем Федорів
 селянин, член колгоспу
 16.05.33, 65, старість
Гайдамака Василь Прокоп.
 на утриманні батьків
 01.05.33, 8, виснаження
Гайдамака Василь Якимів
 04.04.33. 22
Гайдамака Ганна
 селянин, член с/г артілі
 15.04.33, 45, різачка
Гайдамака Ганна Васил.
 на утриманні батьків
 12.05.33, 2, виснаження
Гайдамака Ганна Василева
 на утриманні батьків
 13.05.33, 13, виснаження
Гайдамака Ганна Логвинова
 селянка, член с/г артілі
 15.05.33, 43, виснаження
Гайдамака Ганна Павлівна
 24.03.33, 13
Гайдамака Ганна Семен.
 на утриманні батьків
 18.06.33, 10
Гайдамака Григор Луків
 на утриманні батьків
 19.06.33, 8
Гайдамака Зінька Аркламова
 селянка, на утриманні брата
 68, старческого виснаження
Гайдамака Ілько Левків
 селянин, член с/г артілі
 11.05.33, 42, виснаження
Гайдамака Іван Василів
 на утриманні батьків
 13.05.33. 5, виснаження
Гайдамака Карпо Трохимів
 селянин, хлібороб
 01.02.33, 36
Гайдамака Катерина
 на утриманні батьків
 02.06.33, 3
Гайдамака Кирило Ільків
 селянин, член колгоспу
 16.05.33, 17, виснаження
Гайдамака Кирило Ільків
 26.04.33, 19
Гайдамака Ліда Мат.

на утриманні батьків
 18.06.33, 3
Гайдамака Лука Аркломів
 селянин, член с/г артілі
 15.05.33, 37, виснаження
Гайдамака Марія Лукова
 на утриманні батьків
 01.05.33, 11, виснаження
Гайдамака Матвей Наумів
 30.04.33, 29
Гайдамака Микола Семен.
 на утриманні батьків
 18.06.33, 1
Гайдамака Михайло
 на утриманні батьків
 01.06.33, дитина
Гайдамака Надежда Лукова
 на утриманні батьків
 02.06.33. 4
Гайдамака Нілька Лукова
 на утриманні батьків
 19.06.33, 14
Гайдамака Олекса Артим.
 27.03.33, 60
Гайдамака Олександра Лукова
 на утриманні батьків
 01.06.33. 6
Гайдамака Санька Лукова
 на утриманні батьків
 19.06.33, 10
Гайдамака Сашко Семен.
 на утриманні батьків
 18.06.33, 12
Гайдамака Семен Оверк.
 селянин, член колгоспу
 18.06.33, 37
Гайдамака Семен Оверків
 селянин, одноосібник
 12.11.32, 37
 туберкульоз легенів
Гайдамака Тетяна
 селянка, член колгоспу
 01.06.33, 30
Гайдамака Тетяна Мат.
 на утриманні батьків
 18.06.33, 4
Герман Хаїль Шевелів
 селянин, коваль
 26.07.32, 47, воспаленія легенів
Гертман Арон Лейзор
 на утриманні батьків
 15.06.33, 2
Гершман Лейдля Лейзерова
 селянка, на утриманні сина
 07.09.32. 73, від старості
Гершман Либа Гершкова
 селянка, член колгоспу

13.03.33, 49, з голоду

Гнатівська Явдоха

на утриманні батьків

17.06.33, 2

Гнатівський Олександр Карпів

на утриманні батьків

01.05.33, 6, виснаження

Голик Ганна Іванів

селянка, член колгоспу

21.06.33, 16,

Голик Ганна Іванова

селянка, член с/г артілі

23.05.33, 30, виснаження

Голик Ганна Трох.

селянка, член колгоспу

07.06.33, 55

Голик Іван Івтухів

на утриманні батьків

22.03.33, 5

Голик Лампія Іванова

на утриманні батьків

21.06.33, 6

Голик Марія Івтухова

на утриманні батьків

11.03.33, 8

Голик Мусей Степанів

селянин, хлібороб

09.03.33, 60, старість

Голик Оляна Івтухова

на утриманні батьків

11.02.33, 11

Голик Харитина Хонова

16.04.33, 50

Голоско Андрей Федор.

селянин, член колгоспу

07.06.33, 20

Голоско Василь Іванів

на утриманні брата

10.05.32, 18, туберкульоз леге-
нів

Голоско Васька Тарасова

22.04.33, 29

Голоско Ганна Андріїва

на утриманні батька

25.03.33, 2

Голоско Ганна Омелькова

на утриманні батька

20.06.32, 5, від виснаження

Голоско Зінька Сергійова

на утриманні батька

21.03.33, 3

Голоско Іван Гаврилів

на утриманні батьків

08.04.33, 4

Голоско Іван Михайлів

на утриманні матері

01.05.33, 15, виснаження

Голоско Марфа Федотова

30.04.33, 14

Голоско Наталка

20.04.33, 15, виснаження

Голоско Нілька Сергійова

на утриманні батька

09.04.33, 8

Голоско Олександр Сергійв

на утриманні батька

02.04.33, 12

Голоско Олександра Ярем.

17.04.33, 24

Голоско Параска Тимонова

на утриманні батька

15.07.32, 18, від виснаження

Голоско Петро Тимошів

селянин, член с/г артілі

10.05.33, 22, виснаження

Голоско Ригор Федорів

25.03.33, 29

Голоско Тимін Гнатів

селянин, одноосібник

15.07.32, 53, від виснаження

Голоско Тодоська

селянка, член с/г артілі

27.05.33, 45, виснаження

Голоско Явдоха Сергійова

на утриманні батька

12.04.33, 12

Голоско Ялисовета Сергій.

на утриманні батька

04.04.33, 5

Голоско Ярина

селянка, член колгоспу

27.05.33, 50, виснаження

Гончар Варка Іванова

на утриманні батьків

19.06.33, 6

Гончар Варка Михайлова

на утриманні батьків

22.03.33, 1, з голоду

Гончар Василь Димидів

на утриманні батька

15.03.33, 4

Гончар Василь Іванів

01.05.33, 25

Гончар Віктор Іванів

на утриманні батька

10.03.33, 8

Гончар Ганаа Іванова

22.04.33, 6, з голоду

Гончар Ганна Іванова

на утриманні батьків

18.06.33, 2

Гончар Ганна Іванова

на утриманні батьків

05.05.33, 6, виснаження

Гончар Іван Профирів

селянин, член с/г артілі

16.03.33, 50

Гончар Іван Тимонів

селянин, член колгоспу

05.06.33, 42

Гончар Катерина Олексова

на утриманні батька

30.03.33, 66

Гончар Лукія Махт.

селянка, член колгоспу

01.05.33, 55, виснаження

Гончар Марія Іванова

на утриманні матері

01.05.33, 1, виснаження

Гончар Марія Олекс.

на утриманні батьків

12.05.33, 8, виснаження

Гончар Марія Олексова

на утриманні батька

01.03.33, 3

Гончар Михайло Луків

на утриманні батьків

21.05.33, 12я, виснаження

Гончар Михайло Миронів

на утриманні батьків

01.05.33, 2, виснаження

Гончар Михайло Тихонів

на утриманні батьків

30.03.33, 6, з голоду

Гончар Оксана Васил.

селянка, член колгоспу

02.05.33, 28, виснаження

Гончар Олекса Михайл.

на утриманні батьків

19.06.33, 3

Гончар Олекса Титів

селянин, член с/г артілі

11.04.33, 38

Гончар Олександр Іванів

селянин, член колгоспу

18.06.33я, 20

Гончар Ониська Олексова

на утриманні батька

15.03.33, 2

Гончар Параска Іванова

селянка, член колгоспу

18.06.33, 33

Гончар Тетяна Іванова

на утриманні батьків

07.05.33, 7, виснаження

Гончар Явдоха Іванова

селянка, член колгоспу

18.06.33, 16

Гончар Яків Іванів

на утриманні батька

30.03.33, 6

Гончар Яків Іванів

на утриманні батька

24.03.33, 12

Гончар Ярина Михайлова

24.04.33, 4,

Горобець Илько

селянин, член колгоспу

05.05.33, 62, старість

Горобець Іван

селянин, член колгоспу

24.06.33, 24

Горобець Левко Василів

селянин, член колгоспу

21.06.33, 73

Горька Марія Іванова

селянка, член с/г артілі

14.05.33, 40, виснаження

Грибенко Корній Сидор

селянин, член колгоспу

12.06.33, 38

Гринштеін Ицько Тевелів

на утриманні батька

06.08.32, 10 днів,

кволого народження

Грінштейн Тевель Гершків

селянин, член с/г артілі

03.05.33, 46

Губань Василь Трохимів

на утриманні батька

25.08.32, 6 міс., дезентерія

Губань Василь Федьків

21.02.33, 2

Губань Дем'ян Мусіїв

на утриманні батьків

20.06.33, 12

Губань Зінька Павлова

селянка, член колгоспу

16.06.33, 40

Губань Микола Терешків

на утриманні матері

20.05.33, 10, виснаження

Губань Мусій Мусіїв

на утриманні батьків

21.06.33, 12

Губань Ольга Якимова

селянин, член колгоспу

19.06.33, 42

Губань Павло Григорів

на утриманні батьків

24.05.33, 13, різачка

Губань Палажка Остапова

селянка, хлібороб

08.10.32, 24,

туберкульоз легенів

Губань Панас Стипанів

27.03.33, 21

Губань Прокіп Петрів

16.04.33, 14

Гусар Ганна Панас.

на утриманні батьків

22.06.33, 8

Гусар Панас Корній

одноосібник

22.06.33, 40

Гусар Явдоха Панасова

на утриманні батьків

21.06.33, 12

Гуцало Гапон Арітонів

селянин, член с/г артілі

14.06.32, 29, від виснаження

Гуцало Григор

на утриманні батьків

12.06.33, 15

Гуцало Микола Петрів

22.04.33, 6

Гуцало Питро

10.03.33, 28

Дарма Іван Хомів

15.03.33, 15

Дарма Капітанка Логвинова

селянка, член артілі

21.05.33, 45, виснаження

Дарма Килина

селянка, член колгоспу

24.05.33, 35, виснаження

Дарма Марія Іванова

24.03.33, 12

Дарма Микола Хомів

01.03.33, 7

Дарма Олекса Хомів

25.03.33, 19

Дарма Петро Іванів

селянин, член с/г артілі

21.05.33, 10, виснаження

Дарша Маркіян Павлів

селянин, на утриманні дружини,

12.08.32, 67,

від старости

Дарша Хома Олександрів

селянин, член с/г артілі

18.07.32, 40

Даценко Антін Вакулів

селянин, член колгоспу

09.06.33, 28

Даценко Арійон Тимофійович

селянин, член колгоспу

01.06.33, 40

Даценко Валя Григорова

на утриманні батька

09.05.33, 2, виснаження

Даценко Василь

на утриманні батька

15.05.33, 5, виснаження

Даценко Василь Кондратів

на утриманні батька

18.05.33, 6, авітаміноз

Даценко Василь Ост.

селянин, член колгоспу

21.06.33, 27

Даценко Вітя Іванів

на утриманні батьків

02.05.33, 3, виснаження

Даценко Володь Кондратів

на утриманні батька

03.05.33, 19

Даценко Ганна Максимова

селянка, член с/г артілі

04.05.33, 50, виснаження

Даценко Ганна Олексова

селянка, член колгоспу

18.06.33, 18

Даценко Ганна Терешкова

на утриманні батьків

28.05.33, 2, виснаження

Даценко Григор Кондрат.

на утриманні батьків

12.06.33, 7

Даценко Григор Омельків

на утриманні батька

14.05.33, 14, виснаження

Даценко Григор Сизонів

селянин, член артілі

11.05.33, 23, виснаження

Даценко Дмитро Павлів

14.04.33, 44

Даценко Іван

25.08.33, 44,

туберкульоз легенів

Даценко Іван Радіонів

03.05.33, 60

Даценко Іван Кіндр.

на утриманні батьків

19.05.33, 4, виснаження

Даценко Іван Макарів

селянин, член колгоспу

25.05.33, 32, виснаження

Даценко Катерина Минова

на утриманні батьків

11.03.33, 5, з голоду

Даценко Кондрат

06.06.33, 45, від виснаження

Даценко Кондрат Василів

селянин, член колгоспу

12.06.33, 29

Даценко Кондрат Іванів

11.04.33, 62

Даценко Кондрат Кирилів

28.04.33, 48

Даценко Корній Лаврів

селянин, член колгоспу

08.06.33, 37

Даценко Лекера

селянка, на утриманні сина

18.05.33, 70, старість

Даценко Лукія Платонова

селянка, член колгоспу

01.06.33, 27

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

- Даценко Микита Іванів**
на утриманні матері
26.05.33, 13 виснаження
- Даценко Микола**
на утриманні матері
17.05.33, 2, виснаження
- Даценко Микола Іванів**
на утриманні батьків
03.05.33, , 6, виснаження
- Даценко Микола Петрів**
на утриманні батька
09.11.32, 4 міс., різачка
- Даценко Микола Стипанів**
на утриманні батька
26.05.32, причина смерті невідома
- Даценко Микола Юхимів**
селянин, член с/г артілі
02.04.32, 32, туберкульоз легенів
- Даценко Мина Питрів**
селянин, член колгоспу
23.03.33, 38, з голоду
- Даценко Мирін Керилів**
селянин, член колгоспу
11.06.33, 35
- Даценко Михайло Оліхандрів**
селянин, член с/г артілі
25.05.33, 32, виснаження
- Даценко Назар Сизонів**
селянин, член с/г артілі
12.05.33, 33, виснаження
- Даценко Настя Денисова**
на утриманні батьків
09.05.33, 4, виснаження
- Даценко Настя Оліхандрова**
селянка, на утриманні дочки
22.05.33, 60, виснаження
- Даценко Ніна Василева**
на утриманні матері
28.05.33, 12, виснаження
- Даценко Оксана Гарійон.**
селянка, член колгоспу
03.05.33, 30, виснаження
- Даценко Оксана Іванова**
на утриманні батька
25.07.32, 1,
гостре запалення легень
- Даценко Оксана Назарова**
на утриманні батьків
02.05.33, 5, виснаження
- Даценко Оксана Омелькова**
01.04.33, 56
- Даценко Олекса Антонів**
на утриманні батька
20.05.33, 3, виснаження
- Даценко Олекса Дмитрів**
04.04.33, 7
- Даценко Олекса Платонів**
на утриманні батьків
15.06.33, 12
- Даценко Олекса Семенів**
на утриманні батька
01.08.32, 4, від різачки
- Даценко Оліксандр Тереш.**
на утриманні батьків
15.05.33, 2, виснаження
- Даценко Оляна Омелькова**
15.03.33, 60
- Даценко Павло Кондратів**
селянин, член колгоспу
18.05.33, 16, виснаження
- Даценко Павло Конон.**
селянин, член колгоспу
27.05.33, 18, виснаження
- Даценко Панас Платон.**
на утриманні батьків
21.06.33, 8
- Даценко Параска Ліксандрова**
селянка, член колгоспу
17.05.33, 28, виснаження
- Даценко Параска Пахова**
селянка, одноосібниця
22.05.33, 56, виснаження
- Даценко Петро Яковів**
селянин, член колгоспу
22.05.33, виснаження
- Даценко Петро Іванів**
04.03.33, 56
- Даценко Пріська Павлова**
01.04.33, 60
- Даценко Ригор Аврамів**
28.02.33, 2
- Даценко Сак Яковів**
20.03.33, 50
- Даценко Санька**
на утриманні батька
15.05.33, 3, виснаження
- Даценко Санька Тер.**
на утриманні батьків
18.06.33, 3
- Даценко Сергій Левків**
селянин, хлібороб
09.03.33, 38, з голоду
- Даценко Степан Мишів**
на утриманні батьків
11.03.33, 7, з голоду
- Даценко Терешко Оліксандр**
селянин, член колгоспу
01.06.33, 26
- Даценко Тетяна Дмитрова**
на утриманні батьків
02.05.33, 9, виснаження
- Даценко Тетяна Іванова**
на утриманні батька
18.05.33, 7, виснаження
- Даценко Тетяна Назарова**
на утриманні батьків
20.05.33, 7, виснаження
- Даценко Тимофій Микитів**
селянин, член колгоспу
28.06.33, 71
- Даценко Титяна Миколова**
12.04.33, 3, розлад живлення
- Даценко Фанаська Сизонова**
селянка, член колгоспу
23.06.33, 19
- Даценко Федора Максимова**
селянка, член колгоспу
01.06.33, 35.
- Даценко Федька Кондратів**
17.04.33, 18
- Даценко Хівонька Юхимова**
24.03.33, 29
- Даценко Хома Степанів**
07.02.33, 57
- Даценко Хотина Арійонова**
селянка, на утриманні чоловіка
13.05.33, 43, виснаження
- Даценко Христя Минова**
07.04.33, 13
- Даценко Хрусина Миронова**
на утриманні батьків
01.06.33, 5
- Даценко Явдоха Денисова**
01.06.33
- Даценко Яків Сиргіїв**
на утриманні батьків
21.03.33, 8, з голоду
- Даценко Ярина Миколова**
10.03.33, 26
- Даценко Ярина Миколова**
02.04.33, 28
- Даценко Яриней Петрів**
селянин, член колгоспу
01.06.33, 65
- Дзюма Карпо Федорів**
селянин, член колгоспу
08.06.33, 36
- Дишлевий Яків**
селянин, член колгоспу
18.06.33, 72
- Дишлевой Юхим Германів**
Безпритульний
09.03.32, 42, виснаження
- Діденко Андрій Панфонів**
селянин, член с/г артілі
15.05.33, 32, виснаження
- Діденко Архип**
08.03.33, 80
- Діденко Бенедь Павлів**
селянин, член с/г артілі
14.06.32, 52,
старческое виснаження
- Діденко Василь Андріїв**
на утриманні батьків

25.03.33. 8, грип

Діденко Василь Костів
на утриманні батьків
24.06.33, 4

Діденко Володь Яремів
на утриманні батька
15.05.33, 15, виснаження

Діденко Ганна Петрів
на утриманні батьків
16.06.33, 11

Діденко Захарко Панасів
селянин, член колгоспу
10.06.33, 22

Діденко Івга Грицькова
7.03.33, 53. виснаження

Діденко Івна Григорова
09.03.33, 60

Діденко Марія Федорова
на утриманні матері
21.05.33, 10, авітаміноз

Діденко Марта
селянка, член колгоспу
23.06.33, 55

Діденко Наталка Макар
селянка, член колгоспу
11.06.33, 16

Діденко Ніна Борисова
на утриманні батьків
22.05.33, 1
виснаження

Діденко Олександр Венедів
на утриманні батьків
22.06.33, 12

Діденко Олена Григор.
на утриманні батьків
03.05.33, 2, виснаження

Діденко Ольга Гаврилова
на утриманні батьків
15.01.33, 2, з голоду

Діденко Параска
селянка, член колгоспу
22.06.33, 21

Діденко Петро Михайл.
селянин, член колгоспу
03.06.33, 23

Діденко Прокіп М.
селянин, член колгоспу
10.06.33, 70

Діденко Санька
18.06.33,

Діденко Степан Аремів
селянин, член с/г артілі
30.05.33, 26, виснаження

Діденко Степан Федорів
селянин, член колгоспу
30.05.33, 27, виснаження

Діденко Федька Андріїв
27.03.33, 55

Діденко Юхим П.
селянин, член колгоспу
18.06.33, 23

Діденко Ярина Петрів
на утриманні батьків
15.06.33, 8

Дідик Данило Григорів
12.07.33, 5

Дідик Михайло Григорів
97.07.33, 13

Дідик Ніна Сергієва
на утриманні батьків
19.06.33, 2

Дідик Ольга Григорова
15.07.33, 3

Дідик Ялина Григорова
09.07.33, 7

Дідик Ярина Фед.
селянин, член колгоспу
14.06.33, 60

Дяченко Варка
25.03.33, 72

Єщенко Марія
селянка, член колгоспу
07.05.33, 58
виснаження

Загоруйко Іван Старост.
селянин, член артілі

01.07.33, 24, виснаження

Загорулька Стратін Захаровіч
14.05.33, 53

Зубатюк Марія Й.
на утриманні батька

10.10.32, 9 міс.,
розлад харчування

Каротун Марина
01.06.33, 80,

Касяненко Галя Сергієва
на утриманні батьків

20.04.33, 4, виснаження

Касяненко Ганна Сергієва
на утриманні батьків

21.04.33, 6, виснаження

Касяненко Михайло Марків
18.05.33, 40

Касяненко Ніна Сергєєва
на утриманні матері

03.02.33, 5, ваиснаження

Касяненко Оляна
04.05.33, 34, виснаження

Касяненко Петро Сергєїв
на утриманні матері

03.02.33, 3, виснаження

Кизима Андрон Харитонів
28.05.33, 40

Кизима Василь Павлів
на утриманні батька

20.10.32, 1

виснаження, різачка

Кизима Василь Панасів
на утриманні батьків
21.06.33, 12

Кизима Василь Тимох.
на утриманні батьків,
14.06.33, 10

Кизима Василь Тимохтеїв
01.02.33, 3

Кизима Іван Панасів
селянин, член колгоспу
21.06.33, 22

Кизима Іван Савків
17.04.33, 6

Кизима Іван Савків
на утриманні батьків
22.06.33, 7

Кизима Іван Томахтеїв
на утриманні батька

26.09.32, 2 міс.. диспансія

Кизима Катерина Кононова
на утриманні батьків

07.06.33, 8

Кизима Конон Петрів
12.04.33, 58

Кизима Марія
селянка, член колгоспу

07.06.33, 40

Кизима Марія
селянка, член с/г артілі

10.04.33, 48

виснаження

Кизима Марія Кононова
на утриманні батька

06.04.32, 11, від голоду

Кизима Марія Панасова

10.04.33, 55

Кизима Марія Савкова
на утриманні батьків

22.06.33, 1

Кизима Марія Тимохтеєва
01.03.33, 5

Кизима Марія Яким.
селянка, член с/г артілі

15.04.33, 40, виснаження

Кизима Маркіян Тимохтів
05.06.33, 26

Кизима Микола Кононів
на утриманні батьків

07.06.33, 3

Кизима Мина Романів

16.04.33, 48

Кизима Оксана
на утриманні батьків

07.06.33, 10

Кизима Оксана Тихонова

01.02.33, 25

Кизима Олекса

25.11.32, 1

Кизима Ольга Тимохтейова

на утриманні батька

03.07.32, 2 міс., від виснаження

Кизима Семен Борисів

селянин, член с/г артілі

15.05.32, 55, убитий

при крушенні потяга

Кизима Симен Панасів

на утриманні батьків

21.06.33, 10

Кизима Тимохтей Кузьмів

селянин, член с/г артілі

15.05.32. 49, з голоду

Кизима Тимохтей Петрів

селянин, на утриманні сина

13.05.32, 71, від старості

Кизима Трохим Степанів

08.05.33, 23

Кизима Фіоанія Дмитрова

селянка, член артілі

05.07.32, 60, від старості

Коваленко Василь Оників

на утриманні батьків

10.06.32, 11, від виснаження

Коваленко Марія

04.04.33, 4

Коваленко Марія

на утриманні батьків

14.04.33, 4

Коваленко Марія Оникійова

05.05.33, 4

Коваленко Матвій Оникій

03.05.33, 6

Коваленко Мотря

на утриманні батьків

07.06.33, 4

Коваленко Оникій

26.05.33, 45

Коваленко Питро Оникій

05.03.33, 9

Коваленко Устя

01.05.33, 45

Козирівський Михайло**Василів**, 27.04.33, 44**Кокоша Володимир Степ.**

на утриманні батьків

15.03.33, 7 міс.. виснаження

Кокоша Ганна Максим.

на утриманні батьків

21.06.33, 5

Кокоша Микола

02.05.33, 6 міс. розлад живлення

Кокоша Настя Михайлова

26.05.33, 60

Кокоша Параска Кононов.

на утриманні батьків

12.04.33, 4, виснаження

Кокоша Приська Василева

03.05.33, 57

Кокоша Тетяна Яремова

15.05.33, 55

Кокоша Федір Максимів

15.05.33, 1 міс.

Кокоша Христя Іванова

селянка, член колгоспу

15.06.33, 45

Колесник Василь Гаврилів

27.03.33, 8

Колесник Гаврило Охвилів

15.04.33, 33

Колесник Марія Степанова

01.02.33, 6

Колесник Сила Омельків

01.04.33, 60

Колесник Талимін

22.04.33, 50

Колісник Василь Петр.

на утриманні батьків

17.06.33, 12

Колісник Гаврило Костів

на утриманні батьків

25.04.33, 6, виснаження

Колісник Гаврило Охванів

20.04.33, 38, виснаження

Колісник Іван

на утриманні батьків

20.06.33, 3

Колісник Іван Михайлів

28.05.33, 4

Колісник Іван Силів

24.05.33, 26

Колісник Марія Гаврилова

на утриманні батьків

04.04.33. 4

виснаження

Колісник Марія Степанова

13.02.33, 6, кір

Колісник Параска Гнатова

18.03.33, 36

Колісник Стратін Гаврилів

20.03.33, 4

Коловська Катерина

на утриманні батьків

16.06.33, 8

Коловська Ярина Ярих.

на утриманні батьків

16.06.33, 6

Коловський Микола Ярих.

на утриманні батьків

16.06.33, 5

Коляда Іван Максимів

13.04.33, 6

Коляда Максим Ярихтеїв

26.05.33, 32

Коляда Олекса Дорохтеєв

20.04.33, 27

Коротун Ганна Миронова

12.06.33

Коротун Іван Антонів

15.04.33, 20

Коротун Марія

селянка, член колгоспу

28.05.33, 46

Коротун Тетяна Мирон.

на утриманні батьків

12.06.33, 8

Коротун Ялисовета Миколова

11.05.33, 48

Корошун Марія Миронова

на утриманні батьків

17.06.33. 1

Корошун Ніна Мирон.

22.06.33

Кравченко Григор Йосипів

на утриманні батьків

14.06.33, 3

Кравченко Йосип Охремів

селянин, одноосібник

20.12.32, 45, порок серця

Кравченко Килина Семенова

селянка, на утриманні брата

27.07.32, 57, від виснаження

Кравченко Параска

селянка, член колгоспу

12.06.33, 55

Кравченко Степан Йосипів

на утриманні матері

27.05.32, виснаження

Кравченко Таня Юхимова

на утриманні батьків

15.03.33, 2, з голоду

Кравченко Химка

селянка, на утриманні дочки

10.05.32, 70, старість

Кравченко Ялисавета

селянка, член колгоспу

12.06.33, 45

Крупка Василь Григорів

29.05.33, 10

Крупка Григор Антонів

25.05.33, 26

Крупка Григор Панасів

28.05.33, 3

Крупка Григор Степ.

селянин, член колгоспу

15.06.33, 27

Крупка Грицько Антонів

на утриманні батька

29.06.32, 12, воспаленіє мозга

Крупка Хрусина Йосип.

на утриманні батьків

15.06.33, 13

Курда Степан Петрів

25.03.33, 54

Курда Тетяна

26.05.33, 45

Кучер Володимир Лаврів

01.06.33, 56

Кучер Григор Іванів

селянин, член колгоспу

18.06.33, 30

Кучер Зінька Володимирова

на утриманні батька

03.04.32, 18

туберкульоз легенів

Кучер Іван Григор.

на утриманні батьків

17.06.33, 5

Кучер Марія Степанова

13.05.33, 26

Кучер Марія Кирилова

на утриманні батьків

26.04.33, 5, виснаження

Кучер Марія Степ.

селянка, член колгоспу

15.06.33, 22

Кучер Микола Мак.

на утриманні батьків

18.06.33, 6

Кучер Мусій Місіїв

селянин, член колгоспу

07.06.33, 27

Кучер Онопрій Лаврів

селянин, на утриманні сина,

06.06.32, 60, старість, виснаження

Кучер Сашко Григ.

на утриманні батьків

15.06.33, 1

Кучер Сашко Григор

на утриманні батьків

18.06.33, 4

Кучер Сергій Юхимів

05.02.33, 72

Кучер Степан Юхимів

12.05.33, 60, виснаження

Кучер Тетяна Кирилрва

12.05.33, 16

Кучер Тетяна Яр.

селянка, член колгоспу

16.06.33, 45

Кучер Федоська

05.07.33, 60, від старості

Кучер Федоська Сакова

селянка, утримує чоловік

30.07.32, 55, старість, виснаження

Кучер Федько Сергійв

селянин, член колгоспу

13.06.33, 32

Кучер Фидоська Іванова

на утриманні батьків

11.04.33, 5, виснаження

Кучер Фидот Онопрійв

05.04.33, 22

Кучма Олександр Юхимів

на утриманні батьків

06.06.33, 10

Кучма Василь Миронів

01.06.33, 4

Кучма Володь Юхимів

на утриманні батьків

06.06.33, 5

Кучма Ганна Миронова

28.05.33, 12

Кучма Горпина

селянка, член колгоспу

12.04.33, 37, виснаження

Кучма Григор Миронів

28.05.33, 14

Кучма Домаха Миронова

27.03.33, 60

Кучма Іван Кирилів

26.04.33, 1

Кучма Іван Тидосьєв

22.04.33, 56

Кучма Іван Федот.

селянин, член колгоспу

15.06.33, 24

Кучма Катерина

на утриманні батьків

08.04.33, з голоду

Кучма Катерина Кирил.

на утриманні батьків

16.06.33, 5

Кучма Катерина Кирилова

08.04.33, 3

Кучма Кирило Волод.

селянин, член колгоспу

16.06.33, 27

Кучма Кирило Уласів

селянин, член с/г артілі

26.05.33, 28, виснаження

Кучма Марія Кирил.

на утриманні батьків

16.06.33, 3

Кучма Марія Миронова

14.05.33, 7

Кучма Мирін Тодосів

09.04.33, 50

Кучма Ніна Юхим.

на утриманні батьків

17.06.33, 2

Кучма Олихсандра Юхимов.

на утриманні батьків

11.05.33, 10

виснаження

Кучма Павло Тар.

селянин, член колгоспу

18.06.33, 67

Кучма Петро Юхимів

на утриманні батьків

01.06.33, 6

Кучма Савка Григор.

селянин, член колгоспу

15.06.33, 39

Кучма Степан Семен.

селянин, член колгоспу

16.06.33, 70

Кучма Степан Юхимів

на утриманні батьків

20.06.33, 10

Лещенко Іван

на утриманні батьків

07.06.33, 3

Лещенко Марія Тодосьов.

на утриманні батьків

02.05.33, 2, виснаження

Лещенко Тетяна

на утриманні батьків

07.06.33, 3,

Лещенко Тодось Ник.

селянин, член колгоспу

01.04.33, 27, виснаження

Литвин Ганна Іванова

селянка, член колгоспу

08.06.33, 20

Литвин Григор

на утриманні батьків

02.04.33, 2

Литвин Григор Михтод.

на утриманні батьків

25.04.33, 2, виснаження

Литвин Ива Мартинів

19.03.33, 50, захворювання кишкового тракту

Литвин Іван Роман.

селянин, член колгоспу

24.04.33, 52, виснаження

Литвин Параска Степан.

на утриманні батьків

06.05.33, 16, виснаження

Литвин Федака Пилипів

селянин, член с/г артілі

15.12.32, 20, порок серця

Литвин Христина Іванова

селянка, член колгоспу

02.04.33, 50, виснаження

Лілієнко Григор Павлів

на утриманні батьків

27.05.33, 5, виснаження

Лілієнко Кость Павлів

на утриманні батьків

20.05.33, 5, виснаження

Лілієнко Микола Павлів

на утриманні батьків

02.05.33, 9, виснаження

Лілієнко Павло Власів

селянин, член колгоспу
01.06.33, 45

Лісаченко Микола Степанів

на утриманні батьків
08.03.33, 2, з голоду

Лісаченко Олекса Іванов

на утриманні батьків
03.05.33, 2, виснаження

Малко Григор Василів

20.07.33, 10

Малко Іван Олександр.

на утриманні батьків
30.04.33, 7, виснаження

Малко Оксана

селянка, член колгоспу
10.05.33, 45, виснаження

Малко Оляна Левкова

селянка, член колгоспу
28.04.33, 52, виснаження

Малко Приська

15.03.33, 60

Малко Сергій Махт.

селянин, член колгоспу
01.06.33, 26

Малко Степан Вол.

24.07.33, 8

Малко Яків

21.06.33, 5

Меленівський Артем

селянин, член колгоспу
18.05.33, 33, виснаження

Мелник Григор Опатів

селянин, член артілі
19.05.33, 16

Мелник Іван Опатів

селянин, член артілі
22.05.33, 18, виснаження

Мелник Палажка Антонов.

селянка, член колгоспу
17.05.33, 28, виснаження

Мелник Степа Дмитр.

селянка, член колгоспу
30.04.33, 60, виснаження

Мелник Степан Михайл.

селянин, член колгоспу
21.04.33, 18, виснаження

Мельник Микита Андр.

селянин, член колгоспу
13.05.33, 60, тарість

Метельський Лукаш Нестерів

селянин, член колгоспу
08.04.33, 40, виснаження

Михальченко Василь Іванів

на утриманні батьків
24.03.33, 11, з голоду

Михальченко Марія Григорів

на утриманні батьків

29.05.33, 8, виснаження

Михальченко Олександр Іванів

на утриманні батьків
27.03.33, 3, з голоду

Михальченко Титяна Миронова

на утриманні батьків
02.04.33, 5, виснаження

Михальченко Явдоха

селянка, член колгоспу
21.06.33, 23

Мукосій Володь Мартинів

на утриманні батьків
30.04.33, 5, виснаження

Мукосій Галя Тал.

07.07.33, 2

Мукосій Ганна Март.

на утриманні батьків
07.04.33, 3, виснаження

Мукосій Іван Март.

на утриманні батьків
17.04.33, 4, виснаження

Мукосій Катерина Талиш.

на утриманні батьків
12.06.33, 5

Мукосій Настя Павлова

селянин, член колгоспу
07.07.33, 28

Мукосій Оксана

селянка, член колгоспу
10.06.33, 45

Мукосій Олександр Талим.

на утриманні батьків
12.06.33, 7

Мукосій Палажка

селянка, член колгоспу
08.05.33, 16, виснаження

Мукосій Христя Март.

на утриманні батьків
10.04.33, 2, виснаження

Мусієнко Варка

селянин, член колгоспу
21.07.33, 38

Мусієнко Григор

селянин, член колгоспу
17.04.33, 30, виснаження

Нестеренко Сергій Климів

на утриманні батьків
20.04.33, 5

Нестеренко Василь**Нечипоров**

селянин, член колгоспу
07.06.33, 22

Нестеренко Василь Савків

селянин, член колгоспу
21.06.33, 23

Нестеренко Галя Лазарева

на утриманні батьків

04.03.33, 7

Нестеренко Ганна

07.06.33

Нестеренко Григор

21.06.33

Нестеренко Захарко Павлів

на утриманні батьків
29.05.33, 14

Нестеренко Іван

на утриманні батька
09.09.32, 7 міс., діспенсія

Нестеренко Іван

02.05.33, 13, дізінтерія

Нестеренко Іван Ничипорів

30.04.33, 27

Нестеренко Іван Петрів

21.06.33, 12

Нестеренко Іван Тмофіїв

05/06/33, 3

Нестеренко Іван Макар.

селянин, член колгоспу
18.04.33, 42, виснаження

Нестеренко Іван Юхимів

на утриманні батьків
25.04.33, 2, виснаження

Нестеренко Катерина Семен.

селянка, член колгоспу
02.04.33, 50

Нестеренко Килина Василева

селянка, член колгоспу
12.06.33, 45

Нестеренко Клим Маркіянів

05.03.33, 58

Нестеренко Купріян Іванів

селянин, член колгоспу
09.03.33, 36

Нестеренко Марія Іванова

селянка, член колгоспу
03.06.33, 22

Нестеренко Марія Климова

на утриманні батьків
05.03.33, 7

Нестеренко Марія Купріянова

на утриманні батьків
09.03.33, 1

Нестеренко Марія Савкова

селянка, член колгоспу
22.06.33, 40

Нестеренко Марія Якова

селянин, член колгоспу
21.06.33, 22

Нестеренко Марфа Олекс.

селянка, член колгоспу
13.05.33, 40

Нестеренко Матвій Купріянів

на утриманні батьків
20.03.33, 4

Нестеренко Микита Іванів

селянин, член колгоспу
07.06.33, 55

Нестеренко Микола Михайлів

селянин, член колгоспу
07.06.33, 61

Нестеренко Микола Тимоф.

на утриманні батьків
21.06.33, 3

Нестеренко Микола Хотинів

02.06.33, 9 міс.

Нестеренко Мусій Онопр.

селянин, член колгоспу
28.04.33, 41

Нестеренко Настя

селянка, член колгоспу
21.06.33, 52

Нестеренко Ничипір

на утриманні батьків
17.03.33, 4

Нестеренко Оксана

селянин, член колгоспу
24.06.33, 40

Нестеренко Олексій

07.06.33, 3

Нестеренко Оляна

селянка, член колгоспу
07.03.33, 36

Нестеренко Ольга

селянин, член колгоспу
23.05.33, 50

Нестеренко Павло Тодосів

селянин, хлібороб
26.04.32, 48, від виснаження

Нестеренко Петро Купріянів

на утриманні батьків
21.03.33, 2

Нестеренко Прокіп

селянин, член колгоспу
24.04.33, 40, виснаження

Нестеренко Савка Трохим.

селянин, член колгоспу
20.04.33, 70, старість

Нестеренко Санька Климова

на утриманні батьків
18.03.33, 3

Нестеренко Сизін Яремів

селянин, член колгоспу
21.06.33, 41

Нестеренко Степан

на утриманні батьків
07.06.33, 12

Нестеренко Степан Купріян

на утриманні батьків
15.03.33, 7

Нестеренко Степан Федос.

селянин, член колгоспу
23.05.33, 17

Нестеренко Тодоська Васил.

селянка, член колгоспу
02.06.33, 48

Нестеренко Тодоська Лазарева

селянка, член колгоспу
21.06.33, 50

Нестеренко Фадей Тимофіїв

селянин, член колгоспу
01.06.33, 48

Нестеренко Федот

07.06.33, 12

Нестеренко Федько Іванів

селянин, член колгоспу
07.06.33, 22

Нестеренко Христя Артем.

селянка, член колгоспу
05.06.33, 65

Нестеренко Юхим Нечипоров

селянин, член колгоспу
07.06.33, 33

Нестеренко Юхим Хомів

селянин, член колгоспу
19.05.33, 19

Нестеренко Яків Савів

селянин, член колгоспу
21.06.33, 26

Нестеренко Яків Фадеїв

на утриманні батька
12.06.33, 15

Нестеренко Яків Фадеїв

селянин, член колгоспу
27.05.33, 18

Огородник Гана Явтухова

25.02.33, 3, запалення легенів

Огородник Гана Явтухова

на утриманні батьків

23.02.33, 3, запалення легень

Огородник Ганна Явтухова

на утриманні батьків
29.03.33, 6

Огороднік Василь Федосів

на утриманні батьків
17.03.33, 6, з голоду

Огороднік Іван Федосів

на утриманні батька
09.06.32, 8 днів, недоношене

Огороднік Марфа Макар.

селянка, член колгоспу
12.05.33, 26

Огороднік Олекса Федосів

на утриманні батьків
26.03.33, 5, з голоду

Остренко Василь

17.05.33, 18

Остренко Ганна Кузьм.

на утриманні батьків
27.05.33, 8

Остренко Горпина Кузьм.

селянка, член колгоспу
16.05.33, 48

Остренко Григор Кузьм.

на утриманні батьків
29.05.33, 15

Остренко Кузьма Васил.

селянин, член колгоспу
05.05.33, 60

Остренко Кузьма Михайлов

селянин, член колгоспу
02.02.33, 51

Остренко Марія Левк.

на утриманні батьків
05.05.33, 4

Остренко Петро

на утриманні батьків
21.05.33, 3

Остренко Петро Андр.

на утриманні батьків
19.05.33, 3

Остренко Христя Левков.

на утриманні батьків
09.05.33, 4

Панасюк Катра Данилова

селянка, член колгоспу
22.06.33, 63

Панасюк Петро Логвин.

селянин, член колгоспу
21.06.33, 40

Поліщук Ганна

селянка, член колгоспу
21.06.33, 45

Поліщук Денис Корнійв

селянин, член с/г артілі
26.06.32, 70

Від старості

Поліщук Іван Карпів

на утриманні батьків
07.02.33, 10

виснаження

Поліщук Іван Карпів

на утриманні батьків
19.02.33, 10

Поліщук Карпо Пилип.

одноосібник
02.02.33, 38

Поліщук Кліва

селянин, член колгоспу
02.06.33, 65

Поліщук Марія Карпова

на утриманні батьків
19.02.33, 8

Поліщук Микола Данил.

на утриманні батьків
26.05.33, 19

Поліщук Оксент Карпів

на утриманні батьків

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

20.02.33, 6

Поліщук Параска Лазарова

одноосібниця

19.02.33, 34

Поліщук Роман Овсїв

одноосібник

21.06.33, 60

Поліщук Федько

на утриманні батьків

22.06.33, 10

Поліщук Федько

на утриманні батька

19.05.33, 18

Поліщук Хотина Корнійова

селянка, член с/г артїлі

85, від старості

Пономаренко Андрій

селянин, член колгоспу

21.06.33, 27

Пономаренко Борис Ярмолаїв

селянин, член с/г артїлі

11.06.32, 41,

туберкульоз легенів

Пономаренко Василь Семенів

селянин, член колгоспу

23.05.33, 32

Пономаренко Ганна Іван.

на утриманні батьків

24.06.33, 15

Пономаренко Григор Аліпов

на утриманні батьків

25.05.33, 1

Пономаренко Іван Петрів

селянин, член колгоспу

09.06.33, 18

Пономаренко Катерина

на утриманні батьків

22.06.33, 1

Пономаренко Корній Тодосів

селянин, член колгоспу

01.05.33, 16

Пономаренко Марфа

селянка, член артїлі

21.05.33, 44, виснаження

Пономаренко Микола Панас.

на утриманні батьків

27.04.33, 5

Пономаренко Михайло

на утриманні батька

19.05.33, 7, виснаження

Пономаренко Одарка Ж.

одноосібниця

20.06.33, 45

Пономаренко Панас Карпів

19.04.33, 48

виснаження

Пономаренко Панас Кирилів

селянин, член колгоспу

18.02.33, 56

Пономаренко Санька Іван.

на утриманні батьків

21.06.33, 11

Пономаренко Тетяна Іванова

на утриманні батьків

19.06.33, 6

Пономаренко Явдоха

на утриманні батьків

22.06.33, 1

Пономаренко Явдоха Іванова

на утриманні батьків

09.06.33, 1

Пономаренко Ялисовета

селянка, член артїлі

24.05.33, 20

виснаження

Пустова Марія Акакієва

на утриманні батьків

12.06.33, 12

Пустова Тетяна Акакієва

на утриманні батьків

12.06.33, 10

Пустовіт Дмитро Акакієв

на утриманні батьків

12.06.33, 2

Ратушна Килина Іванова

селянка, член колгоспу

27.05.33, 18

Ратушна Явдоха Іванова

09.04.33, 27

виснаження

Ратушний Іван Іванів

на утриманні батьків

28.05.33, 14

Ратушний Степан Іванів

на утриманні батьків

27.03.33, 5

Ревун Меклета Левкова

селянка, одноосібниця

30.07.32, 45

виснаження

Ревун Микола Петрів

на утриманні батьків

05.06.33, 12

Ревун Оксана Михайл.

на утриманні батьків

14.05.33, 1

Ревун Оляна Петрова

на утриманні брата

15.08.32, 16

виснаження

Ревун Оляна Яков.

селянка, член колгоспу

07.06.33, 35

Ревун Ольга Петрова

на утриманні батька

02.01.32, 6 міс.

Від запалення легенів

Ревун Павло Теш.

селянин, член колгоспу

15.07.33, 50

Ревун Питро Тихонів

селянин, голова двору

12.04.32, 43

туберкульоз легенів

Ревун Семен Павлів

селянин, член колгоспу

10.06.33, 23

Редька Галя Ярмулова

на утриманні батьків

10.08.32, від розкладу живлення

Редька Оксана Данилова

селянка, на утриманні дочки,

16.02.33, 80

старість

Рибченко Бенедик Зіньк.

селянин, член колгоспу

19.04.33, 60, старість

Рибченко Варка Павлова

на утриманні батьків

28.03.33, 28

Рибченко Василь Михайлів

на утриманні батьків

21.04.33, 5

Рибченко Василь Михайлів

на утриманні батьків

01.04.33, 9

Рибченко Григор Степанів

селянин, одноосібник

09.11.32, 23

туберкульоз легенів

Рибченко Дмитро Володим.

селянин, член артїлі

30.03.33, 70

Рибченко Іван Григор.

селянин, член колгоспу

01.04.33, 36

Рибченко Ївга Омелькова

12.02.33, 19

туберкульоз суглобів

Рибченко Мотря Роман.

селянка, член колгоспу

12.06.33, 33

Рибченко Ніла Степанів.

одноосібниця

07.03.33, 17

Рибченко Оксана

на утриманні батьків

21.03.33, 4

Рибченко Пилип Максимів

селянин, член колгоспу

13.04.33, 44

Рибченко Степан Іванів

на утриманні батьків

22.01.33, 3

Рохіт, воспалення
Рибченко Степан Прокопів
 одноосібник
 05.03.33, 72
Рибченко Тодоська
 селянка, член колгоспу
 21.06.33, 60
Рибченко Федько
 селянин, член колгоспу
 15.07.33, 40
Рибченко Юхим Пилипів
 селянин, член колгоспу
 21.06.33, 24
Рябко Артем Федорів
 селянин, член колгоспу
 22.06.33, 34
Рябко Василь Артем.
 на утриманні батьків
 28.05.33, 9
Рябко Володь Артемів
 на утриманні батьків
 20.06.33, 6
Рябко Ганна Максим.
 на утриманні батьків
 21.06.33, 12
Рябко Іван Максим.
 на утриманні батьків
 29.05.33, 4
Рябко Максим Лазов.
 селянин, член колгоспу
 21.04.33, 40
Рябко Марія Максим.
 на утриманні батьків
 09.03.33, 8
Рябко Наталка Артемова
 на утриманні батьків
 21.06.33, 13
Рябко Павло Іванів
 селянин, член колгоспу
 30.04.33, 55
Рябко Павло Іванів
 19.04.33, 60
 виснаження
Рябко Тодоська Порф.
 селянка, член колгоспу
 22.06.33, 34
Рябко Яків Федір.
 селянин, член колгоспу
 22.05.33, 53
Савченко Харит.
 05.06.33
Савченко Василь Захарів
 на утриманні батьків
 31.03.33, 5
 виснаження
Савченко Ганна
 02.05.33, 5, різачка
Савченко Ганна Микит.

на утриманні батьків
 03.05.33, 7
Савченко Гапка
 селянка, член колгоспу
 19.05.33, 40
Савченко Григор Авросів
 на утриманні батьків
 21.03.33, 1
Савченко Грицько Авросів
 на утриманні батьків
 20.02.33, 2
 З голоду
Савченко Захарко
 06.07.33, 40
 Виразка шлунку
Савченко Захарко Федов.
 селянин, член колгоспу
 05.04.33, 40
Савченко Іван Семенів
 19.06.33, 14
Савченко Марфа Микит.
 на утриманні батьків
 23.05.33, 14
Савченко Микола Захарк.
 селянин, член колгоспу
 07.04.33, 17
Савченко Микола Семенів
 на утриманні батьків
 07.06.33, 11
Савченко Михайло Семен.
 на утриманні батьків
 30.05.33, 7
Савченко Настя Микит.
 селянка, член колгоспу
 08.05.33, 17
Савченко Оксана Захарк.
 на утриманні батьків
 07.04.33, 11
Савченко Оксана Федькова
 на утриманні батьків
 21.02.33, 9 міс., з голоду
Савченко Олекса Семенів
 на утриманні батьків
 07.06.33, 2
Савченко Олександр Павлів
 на утриманні батьків
 19.03.33, 9 міс.
 Розлад харчування
Савченко Олександра Тим.
 на утриманні батьків
 30.05.33, 12
Савченко Параска Мик.
 селянка, член колгоспу
 14.04.33, 30
Савченко Петро Іванів
 на утриманні батьків
 01.03.33, 6
Савченко Питро Іванів

на утриманні батьків
 15.01.33, 5
 запалення легенів
Савченко Тетяна Григор.
 селянка, член колгоспу
 12.06.33, 17
Савченко Федько Федосів
 селянин, хлібороб
 20.02.33, 37
 з голоду
Савченко Харитина Я.
 селянка, член колгоспу
 05.06.33, 37
Савченко Хівонька Федько
 на утриманні батьків
 14.02.33, 4
 З голоду
Савченко Хрусина Кирилова
 на утриманні батьків
 28.03.33, 40
Савченко Явдоха Захарк.
 на утриманні батьків
 07.04.33, 7
Савченко Ярина Федькова
 на утриманні батьків
 21.02.33, 6
 з голоду
Сатіренко Сафін Маріянів
 селянин, одноосібник
 13.09.32, 52
 від старості
Свинар Агафія Никодим.
 04.03.33, 47
 виснаження
Свинар Ива Гаврил.
 селянка, член колгоспу
 27.05.33, 46
Свинар Марія Гаврил.
 селянка, член колгоспу
 19.06.33, 40
Свинар Маркіян Степанів
 16.05.33, 43, Різачка
Свинар Надька Мар.
 селянка, член колгоспу
 30.05.33, 15
Свинар Олександра Панасова
 селянин, член с/г артілі
 06.06.32, 40
 від голоду
Свинар Ольга
 17.03.33, 34, з голоду
Свинар Устя Іванова
 селянка, член артілі
 15.03.33, 40
 селянка, член с/г артілі
Семченко Антін Гнатів
 селянин, член колгоспу
 01.02.33, 40

Семченко Артем

07.06.33, 5

Семченко Ганна

08.04.33, 27, виснаження

Семченко Ганна Кален.

селянин, член колгоспу

11.04.33, 29

Семченко Ілько Микит.

на утриманні батьків

20.04.33, 3

Семченко Іван Василів

селянин, член артiлі

18.03.33, 18

Семченко Марія Васил.

селянка, член колгоспу

20.05.33, 20

Семченко Павло Васил.

селянин, член колгоспу

19.04.33, 28

Семченко Павло Василів

20.04.33, 27, виснаження

Семченко Панас Василів

селянин, член с/г артiлі

15.05.32, 75, від старості

Семченко Тарасим Іванів

селянин, член колгоспу

09.04.33, 30

Семченко Федько Василів

селянин, член колгоспу

12.04.33, 26

Серетвенко Сергій Трохимів

13.11.33, 3

Скачко Марія

на утриманні батька

22.04.33, 11

виснаження

Скочко Андрій Антон.

на утриманні батьків

19.06.33, 13

Скочко Арсень Григор.

28.02.33, 30, з голоду

Скочко Варка

селянка, член колгосу

19.06.33, 26

Скочко Варка Макс.

селянка, член колгоспу

16.06.33, 30

Скочко Василь Іван.

на утриманні батьків

17.04.33, 5

Скочко Василь Іванів

на утриманні батьків

16.06.33, 3

Скочко Ганна Арсен.

28.02.33, 16, з голоду

Скочко Григор Кондр.

селянин, член колгоспу

06.04.33, 38

Скочко Григор Федор.

селянин, член колгоспу

01.04.33, 28

Скочко Єва Никифор

селянка, член артiлі

30.03.33, 66

Скочко Іван Марк.

селянин, член колгоспу

26.05.33, 29

Скочко Левко Іванів

16.06.33, 5

Скочко Марія Минова

на утриманні батьків

02.06.33, 10

Скочко Микола Іванів

на утриманні батьків

02.06.33, 5

Скочко Настя Григор

на утриманні батьків

15.03.33, 5

Скочко Настя Іванова

селянка, член с/г артiлі

15.06.32, 22, хв. ривітом

Скочко Ніна Григор.

на утриманні батьків

01.04.33, 1

Скочко Олександр Минів

на утриманні батьків

02.06.33, 7

Скочко Ольга Минова

на утриманні батьків

02.06.33, 8

Скочко Тетяна Григор.

на утриманні батьків

06.06.33, 4

Скочко Трохим Іванів

селянин, член колгоспу

26.04.33, 36

Скочко Федось Василів

селянин, член колгоспу

12.06.33, 23

Слободяник Никін Іванів

селянин, член колгоспу

03.05.33, 44

Смірнов Ганна Васил.

на утриманні батьків

14.05.33, 14

Снісаренко Ярина Кононова

23.01.33, 48

з кровотечі

Снісаренко Григор Климів

селянин, член колгоспу

14.05.33, 50

Снісаренко Іван Григор.

на утриманні батьків

10.04.33, 6

Снісаренко Іван Грицьків

07/06/33, 6

Снісаренко Іван Карпів

на утриманні батьків

30.05.33, 12

Снісаренко Марія Сидор.

на утриманні батьків

05.04.33, 5

Снісаренко Петро

на утриманні батьків

07.06.33, 5

Снісаренко Терешко Грицьків

на утриманні батьків

07.06.33, 12

Снісаренко Христя Іванова

селянка, член колгоспу

07.06.33, 45

Снісаренко Явдоха

селянка, член колгоспу

19.06.33, 37

Снісаренко Ярина Капітон.

селянин, член колгоспу

22.02.33, 40

Стеценко ..... Якова

на утриманні батьків

29.03.33, 5

Стеценко Вера Сидорова

08.06.33, 1

Стеценко Дмитро Іванів

селянин, член колгоспу

01.04.33, 65, старість

Стеценко Марфа Андрієва

селянка, член артiлі

31.03.33.15

Стеценко Микита Семенів

на утриманні батька

12.03.33, 5, з голоду

Стеценко Микола Семен.

на утриманні батьків

15.04.33, 5

Стеценко Мокрина Федорова

селянка, член артiлі

15.03.33.57

Стеценко Олександр Дмитрів

15.06.33, 16

Стеценко Сидір Микитів

селянин, член колгоспу

11.02.33, 38

Стеценко Степан

селянин, член колгоспу

20.04.33, 21

Стеценко Фидько

селянин, член колгоспу

15.04.33, 17

Стеценко Хрусіна Омелькова

селянка, член артiлі

26.03.33, 43

Стеценко Хрустя

селянин, член колгоспу

11.07.33, 20

Стеценко Яким Іванів

02.05.33, 70

Стеценко Яків Левків

на утриманні батьків

09.06.33, 16

Стренко Настя Миколова

селянка, на утриманні сина

15.09.32, 76

Від старості

Суша Оляна Северин.

селянка, член колгоспу

07.06.33, 40

Сухий Микола Якубів

одноосібник

11.02.33, 38

Ткач Андрій Микол.

селянин, член колгоспу

19.06.33, 55

Ткач Василь Андрійв

на утриманні батьків

12.05.33, 12

Ткач Василь Іванів

селянин, член артiлі

21.05.33, 48

Ткач Володь Андрійв

на утриманні батьків

14.05.33, 9

Ткач Ганна Кирил.

на утриманні батьків

12.06.33, 5

Ткач Іван Кирил.

на утриманні батьків

05.04.33, 5

Ткач Марія

на утриманні сина

21.05.33, 66, старість

Ткач Одарка Степан.

селянка, член колгоспу

05.05.33, 49

Ткач Ольга

06.05.33, 7

Ткач Сака

на утриманні батьків

24.03.33, 4

Ткач Степан Андрійв

селянин, член колгоспу

09.05.33, 21

Ткач Степан Андрійв

селянин, член с/г артiлі

21.04.33, 23, виснаження

Ткаченко Василь Явдок.

на утриманні батьків

17.06.33, дитина

Ткаченко Явдоким Данил.

Службов., 17.06.33, 53

Товстик Василь Логвин.

селянин, член колгоспу

03.05.33, 21

Товстик Федько Логвинів

селянин, член колгоспу

24.05.33, 26

Требух Артем

селянин, член колгоспу

01.04.33, 27

Требух Василь Яковів

на утриманні батьків

22.06.33, 10

Требух Григор Яковів

на утриманні батьків

22.06.33, 8

Требух Іван Яковів

на утриманні батьків

29.03.33, 8

Требух Іван Яковів

на утриманні батьків

22.06.33, 12

Требух Ливко Спирид.

селянин, член колгоспу

28.04.33, 1

Требух Марія Олекс.

Селянка, член колгоспу

01.04.33, 70

Требух Микола Яковів

на утриманні батьків

22.06.33, 6

Требух Ніла Яковова

на утриманні батьків

29.03.33, 2

Требух Одарка Мирон.

селянка, член колгоспу

19.06.33, 26

Требух Сперидон Йосипів

28.03.33, 40

Требух Тетяна Смир.

на утриманні батьків

05.06.33, 9

Третяк Марія

селянка, член колгоспу

22.06.33, 60

Третяк Настья

14.05.33, 16

Від виснаження

Третяк Панас

селянин, член колгоспу

07.06.33, 27

Третяк Таня

на утриманні батьків

22.06.33, 1,5

Третяк Яків

на утриманні батьків

22.06.33, 2

Федченко Василь Кален.

на утриманні батьків

12.06.33, 5

Федченко Ганна Павлова

селянка, член колгоспу

10.06.33, 56

Ходак Тимохтей

селянин, член колгоспу

15.05.33, 47

виснаження

Ходаківська Марфа Тимоф.

на утриманні батьків

21.06.33, 12

Ходаківський Микола Тимоф.

на утриманні батьків

21.06.33, 7

Ходаківський Петро Тимоф.

на утриманні батьків

21.06.33, 4

Ходаківський Степан Тимоф.

селянин, член колгоспу

21.06.33, 18

Ходаківський Тимохрій

селянин, член колгоспу

21.06.33, 50

Хоменко Пріська Демет.

селянка, член колгоспу

21.06.33, 52

Хоменко Улита Демет.

селянка, член колгоспу

21.06.33, 20

Хоменко Устя Дем.

селянка, член колгоспу

07.06.33, 22

Царик Андрей Ярихтеїв

на утриманні батьків

24.03.33, 4, 3 голоду

Царик Андріей Іванів

на утриманні батьків

03.06.33, 15

Царик Андрій Ярихт.

на утриманні батьків

19.06.33, 14

Царик Василь Трихонів

селянин, на утриманні сина,

07.05.32, Від голоду

Царик Ганна Федосева

селянка, член колгоспу

29.05.33, 45

Царик Григор Минів

на утриманні батьків

16.06.33, 10

Царик Катерина Йосипова

Селенка, член колгоспу

19.06.33, 60

Царик Ликера Сергієва

селянка, член колгоспу

18.06.33, 40

Царик Марія Оверкова

селянка, хлібороб

24.03.33, 52, 3 голоду

Царик Марія Овер.

селянка, член колгоспу

05.05.33, 58

Царик Марія Степ.

селянка, член колгоспу

29.06.33, 34

Царик Мина Павл.

селянин, член колгоспу

27.05.33, 40

Царик Михайло Ярихт.

на утриманні батьків

08.06.33, 12

Царик Настя Ярихт.

на утриманні батьків

19.06.33, 11

Царик Олександр Минів

на утриманні батьків

12.06.33, 14

Царик Петро Ярихт.

на утриманні батьків

19.06.33, 6

Царик Пріська Опат.

селянка, член колгоспу

30.05.33, 75

Царик Семен Никіфорів

селянин, хлібороб

25.03.33, 60, Старость

Царик Семен Никонів

селянин, член колгоспу

02.04.33, 57

Царик Сергій Минів

на утриманні батьків

11.06.33, 3

Царик Степан Минів

на утриманні батьків

12.06.33, 6

Царик Степан Ярихт.

на утриманні батьків

19.06.33, 8

Царик Тетяна Прохір

на утриманні батьків

29.05.33, 8

Царик Трохим Іванів

селянин, член колгоспу

08.06.33, 45

Царик Ярехтей

селянин, член колгоспу

24.04.33, 48, виснаження

Цвик Іван Калеників

Селинин, член с/г артілі

16.04.32, 62, Від старості

Черепанов Борис Миколай

на утриманні батька

05.07.32, 1, Мінінгітез

Черниш Марія Михайл.

на утриманні батьків

02.06.33, 3

Черниш Остап Сидорів

селянин, член колгоспу

03.06.33, 66

Черниш Парска Микитова

26.02.33, 28

Чудаков Андрій Семенів

селянин, член колгоспу

28.04.33, 70

Чумак Галя Михайлова

на утриманні батьків

06.04.33, 6, 3 голоду

Чумак Ганна Михтодь

на утриманні батьків

06.04.33, 7

Чумак Марія

селянка, член колгоспу

12.06.33, 50

Чумак Марко Семенів

селянин, член колгоспу

01.06.33, 40

Чумак Марфа Михайл.

на утриманні батьків, 28.04.33

Чумак Марфа Михайлова

09.04.33, 7, 3 голоду

Чумак Михайло Михайлів

на утриманні батька

12.03.33, 3, 3 голоду

Чумак Михайло Михтодь

на утриманні батьків

12.04.33, 3

Чумак Никифор Михайл.

на утриманні батьків

21.06.33, 16

Чумак Ніна Харитонова

на утриманні матері

01.07.33, 3

Чумак Ольга Минова

селянка, член колгоспу

21.06.33, 40

Чумак Тихін Демет.

селянин, член колгоспу

06.04.33, 64

Чумак Харитін Семенів

селянин, член артілі

04.07.33, 40

Чумак Хіронька Харитонова

на утриманні батька

04.07.33, 5

Чупира Йонова

на утриманні батьків

10.03.33, 10

Чупира Володь Іванів

на утриманні батьків

27.05.33, 4

Чупира Ганна Іванова

на утриманні батьків

19.06.33, 2

Чупира Іван Семенів

селянин, член колгоспу

12.06.33, 52

Чупира Йон Семен.

селянин, член колгоспу

27.04.33, 46

Чупира Йона Йонова

на утриманні батьків

10.03.33, 12

Чупира Федоська Іванова

на утриманні батьків

12.06.33, 11

Чупира Юхим Март.

селянин, член колгоспу

02.06.33, 32

Шварц Голда Борисова

на утриманні матері

07.02.33, 1, виснаження

Шведенко Варка Дорош.

селянка, член колгоспу

10.04.33, 32

Шведенко Петро Захарк.

на утриманні батьків

20.04.33, 2

Шведенко Фанаська Степан.

на утриманні батьків

07.04.33, 3

Швиденко Антін Олексів

селянин, член колгоспу

07.06.33, 41

Швиденко Василь Антонів

07.06.33, 12

Швиденко Захарко Олексів

селянин, член колгоспу

28.05.33, 25

Швиденко Іван

селянин, член колгоспу

26.05.33, 17

Швиденко Іван Андр.

селянин, член колгоспу

20.05.33, 19

Швиденко Іван Антонів

07.06.33, 2

Швиденко Катерина

селянка, член колгоспу

09.02.33, 65

Швиденко Марія Антін

07.06.33, 2

Швиденко Марія Артиломів

селянин, член колгоспу

23.06.33, 40

Швиденко Олекса

селянин, член колгоспу

07.02.33, 67

Швиденко Степан Антон.

на утриманні батьків

19.05.33, 12

Швиденко Тетяна

на утриманні батьків

07.06.33, 12

Шевченко Андрій

14.06.33, 52

Шевченко Андрій Дем'янів

селянин, член с/г артілі

20.07.32, 23

від виснаження

Шевченко Андрій Сидорів

селянин, член колгоспу

28.05.33, 21

Шевченко Василь

на утриманні батьків

30.04.33, 6

Шевченко Василь Оксенів

на утриманні батька, 19.03.32, 3,

запалення легень

Шевченко Данило Маркіян

селянин, член колгоспу

07.06.33, 55

Шевченко Демян Лавронів

селянин, член с/г артілі

20.07.32, 62

від виснаження

Шевченко Марія

на утриманні батьків

30.05.33, 5

Шевченко Микола Данил.

на утриманні батьків

01.04.33, 6

Шевченко Настя Данил.

на утриманні батьків

05.04.33, 12

Шевченко Петро Тодосів

на утриманні батьків

30.05.33, 7

Шевченко Санька

на утриманні батьків

07.05.33, 7

Шиян Іван

на утриманні батьків

08.04.33, 7

Шкорина Маргорів

одноосібник, 03.05.33, 70

Шкорина Павло

13.04.33, 45, Від виснаження

Шкорина Петро Павлів

на утриманні батька

13.04.33, 14, від виснаження

Шкорина Хівронька Яковлева

на утриманні батьків

30.05.33, 2

Шкорина Явдоха Павлова

селянин, член колгоспу

23.06.33, 37

Шкорина Ярина Павлова

селянка, член колгоспу

27.05.33, 22

Шпак Данило

на утриманні батьків

28.05.33

Шпак Одарка

селянка, член колгоспу

21.04.33, 80

Шпок Владимір Михайлів

на утриманні батьків

23.05.32, 1

Яковенко Василь Григорів

02.07.33, 6 міс.

Яковенко Василь Мартинів

селянин, член колгоспу

07.06.33, 33

Яковенко Володимр Василів,

на утриманні батьків. 11.02.33, 2

виснаження

Яковенко Григор

селянин, член колгоспу

19.06.33, 66

Яковенко Карпо Спирид.

01.05.33, 49

Яковенко Люба

21.06.33, 8

Яковенко Марія Яковова

21.06.33, 10

Яковенко Марфа Євтротова

селянин, член колгоспу

11.06.33, 24

Яковенко Микита Яковів

селянин, член артілі

11.03.33, 44

Яковенко Микола Олександрів,

10.06.33, 8

Яковенко Михайло Григорів,

16.06.33, 3

Яковенко Некіфор

селянин, член колгоспу

18.06.33, 52

Яковенко Нікін Карпів

селянка, член артілі

25.03.33, 72

Яковенко Нілька Петрова

на утриманні батька

03.03.33, 3, 3 голоду

Яковенко Оксана Петрова

на утриманні батьків

01.03.33, 5

Яковенко Олександр

21.06.33, 1

Яковенко Олександр Олександрів

10.06.33, 5

Яковенко Оляна Гнатова

селянка, член артілі

31.03.33, 28

Яковенко Петро Миколаїв

селянин, одноосібник

21.06.33, 40

Яковенко Петро Федьків

на утриманні батьків

29.05.33, 6

Яковенко Соломія Никифорова

селянин, член колгоспу

14.07.33, 59

Яковенко Федько Олексій

селянин, член колгоспу

20.05.33, 34

Яковенко Філімон Петрів

21.06.33, 5

Яковенко Хіронька Митрів

07.06.33, 11

Яценко Тетяна Яковова

на утриманні батьків

27.05.33, 4

Яценко Юхим Саміл.

селянин, член колгоспу

15.04.33, 38

с. Червоні Яри

Єдиним документом, який дійшов до наших днів про ті буремні і трагічні роки, є фрагменти книги запису актів про смерть у с. Червоні Яри за лютий-грудень 1932 та січень-листопад 1933 років. Вони донесли до нас прізвища 228 жителів села, які померли голодною смертю взимку 1932 року та в першій половині 1933 року.

Мартиролог жителів села Червоні Яри – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1190, арк. 140-166; спр.1228, арк. 1-61).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Абрамович Югень Гаврилів
селянин-хлібороб, 15.04.33, 37

Абрамович Іван Югенів
на утриманні батьків
20.04.33, 6

Абрамович Олександр Югенів,
на утриманні батьків, 27.04.33, 8

Абрамович Ричар Югенів
на утрим, 3

Андрійчук Федот Іванів
селянин, господар,
30.04.32, 75

Баранівський Арам Григорів
селянин, на утриманні сина,
23.05.32, 85

Беханевич Ганна Кирилова
15.03.33, 12

Боханевич Василь Кирилів
на утриманні батьків
02.05.32, 6

Боханевич Григорій Корилів
30.01.33, 9 міс, понос

Боханевич Кирило Дмитрів
селянин, хлібороб
30.01.33, 54, старість

Бурлій Володь
Кузьмів
селянин- одноосібник
08.03.33, 65

Василенко Марина Денисівна
на утриманні батьків
11.03.33, 3

Василенко Михайло
на утриманні матері
02.04.33, 4

Василенко Олекса Дмитрів
селянин-хлібороб
03.04.33, 49

Василенко Устина Олексова
селянин-одноосібник
21.04.33, 61

Верба Адам Омельків
на утриманні батьків
13.07.33, 11

Вишківська Явдоха Миткова
селянин-Хлібороб
21.04.33, 56

Вишківський Микола Петрів
на утриманні батька
06.11.33, 6

Вишківський Павло Панасів
на утриманні батьків
23.04.33, 4

Вишнівська Галина Панасова
на утриманні батьків
08.05.33, 6

Вишнівська Марія Федорова
на утриманні батьків

Пам'ятний знак на місці масових поховань жителів села Червоні Яри, померлих від голоду в 1932-1933 роках.

21.07.33

Вишнівська Мелашка
Степанова
на утриманні батьків
10.07.33, 1

Вишнівський Захар Павлович
селянин-Хлібороб
22.01.33, 63
старість

Вишнівський Іван Федоров
на утриманні матері
02.07.33, 2

Грицай Денис Федорів
селянин-обноосібник
19.03.33, 69, старість

Грицай Петро Федорів
селянин-колгоспник
03.07.33, 66

Грицай Семен Іванів
хлібороб, 23.05.33, 58

Грицай Софія Іванова
29.05.33, 60

Грицай Степан Устимів
на утриманні батьків
27.09.33, 1

Грицай Ярина Федорова
селянка, господарка
17.09.32, 23

Дощешка Тетяна Назарова
на утриманні батьків
15.07.33, 11

Дрозденко Мирон Кузьмів
селянин-хлібороб
22.03.33, 31, параліч

Задоеенко Марія Сакова
15.05.33, 70

Задоеенко Настя Климова
селянин-Колгоспник
13.08.33, 19

Задоеенко Тетяна Васильова
на утриманні батьків
20.05.33, 5 міс

Зіневич Дарка Самілова
селянин, господар
28.04.32, 24, горячка

Зіневич Степан Юхимів
на утриманні батьків
01.07.32, 1 міс.

Злочевський Петро Ільків
12.04.33, 14

Злочевський Питно Іванів
селянин-хлібороб
16.02.33, 45

Злочевський Ригор Тимофіїв
на утриманні батьків
01.10.32, 7 днів

Каленська Катерина
Нікіфорова
21.06.33, 60

Каленська Христина
Тимофійова
селянка, господарка
07.12.32, 64

Каленська Хросина Федорова
на утриманні батька
18.09.32, 6 міс.
шкарлятина

Каленський Василь Борисів
селянин-Хлібороб
29.07.33, 49

Каленський Василь Кирилів
на утриманні батьків

12.11.33, 3

Каленський Віктор Устимів

на утриманні батьків

01.11.32, 3 міс.

Каленський Роман Василів

23.07.33, 75

Карбут Онуфрій Аврамів

селянин-хлібороб

22.03.33, 57

Кепраш Петро Гаврилів

хлібороб, 26.05.33, 55

Керилюк Степа Дмитрова

селянин-хлібороб

07.04.33, 40

Ковалівська Ганна Климова

селянин-колгоспник

13.07.33, 34

Ковальчук Варка Прокопова

селянка, господарка

16.07.32, 56

Ковальчук Іван Макарів

селянин, господар, 65

Кожан Михайло Ригорів

селянин, хазяїн

22.11.32, 34

Костенко Настя Ордійова

на утриманні матері

12.08.33, 12

Костенко Ольга Іванова

24.03.33, 60

Костенко Петро Ордіїв

на утриманні батьків

29.06.33, 14

Кульбіда Соломія Микитова

селянин-хлібороб

24.07.33, 25

Купіцька Ганна Мусійова

на утриманні батьків

14.04.33, 3

Купіцька Ліда Мойсейова

на утриманні батьків

16.04.33, 1

Купіцький Микола

на утриманні матері

07.05.33, 3

Лосіцький Терешко Петрів

селянин-хлібороб

06.03.33, 52

Луба Іван Климів

на утриманні батьків

16.07.32, 1

Луба Ригор Мишалів

селянин-хлібороб

21.03.33, 23

Мачинська Марина Іванова

на утриманні небоги

10.03.33, 75, старість

Міхневич Вера Дмитрова

на утриманні батьків

16.05.33, 1

Міхневич Галина Яковова

15.05.33, 70

Міхневич Дмитро Олександрів

на утриманні батьків

18.11.33, 4

Міхневич Логвин Петрів

селянин-хлібороб

08.03.33, 38, чехотка

Міхневич Олена Яковова

селянка, господарка

08.04.32, 54

Міхневич Тетяна

Олександрова

на утриманні батьків

03.04.33, 1

Міхневич Яків Василів

селянин, хазяїн

19.02.32, 63

Некрашевич Хросина

Темофеєва,

22.03.33, 65, старість

Парпомович Ригор Степанів

на утриманні батьків

20.07.33, 5

Пархомович Василь Марків

24.02.33, 76, старість

Пархомович Лукія Васильова

селянин, на утриманні сина

18.10.32, 70, старість

Пархомович Микола Кирила

на утриманні брата

21.04.33, 7

Пархомович Степа Андрейова

селянин-хлібороб

13.03.33, 50

Пархомович Степан Василів

25.06.33

Пефанович Василь Степанов

на утриманні батьків

22.06.33, 9

Поліщук Василь Якимів

04.04.33, 9

Поліщук Дмитро Якимів

10.03.33, 1

Поліщук Іван Якимів

15.03.33, 3

Поліщук Махтей Гарасимів

селянин, хазяїн

13.03.32, 70

Поліщук Павліна

Ригорова

на утриманні матері

13.11.33, 5

Поліщук Павло Махтаїв

Селинин, член с/г артелі

08.03.33, 23

Поліщук Параска Антонова

селянин-обноосібник

23.04.33, 69

Поліщук Петро Іванів

на утриманні батьків

21.04.33, 2

Поліщук Ригор Марків

селянин-одноосібник

10.05.33, 64

Помильний Степан Остапів

28.05.33, 15

Рудніцька Ганна Іванова

на утриманні матері

30.03.33, 3

Рудніцький Петро Іванів

на утриманні батьків

18.07.33, 4

Савіцька Ганна Гнатова

на утриманні батьків

29.07.32, 11

Савіцька Килина Ригорова

селянин-хлібороб

08.03.33, 45

Савіцька Марія

Гнатова

на утриманні батьків

20.06.33, 3

Савіцька Федора Костьова

на утриманні батька

08.03.33, 8

Савіцький Іван Гаврилович

селянин-Хлібороб

08.03.33, 55

Свінціцька Серафима Іванова

селянка, на утриманні сина,

14.06.32, 65

старість

Свінціцький Артем Антонів

селянин, на утриманні сина,

17.02.32, 65

Спришевський Іван Федорів

селянин, господар

06.05.32, 70

Спришевський Сава Іванів

селянин, господар

10.06.32, 36

виснаження

Цупрун Сила Силів

селянин-хлібороб

14.04.33, 45

Чопівська Галина Федорова

на утриманні матері

27.06.33, 6

Чопівська Ніна Федорова

на утриманні батьків

16.07.33, 7

Чопівський Василь Федорів

на утриманні батьків
25.05.33, 4

Чопівський Дмитро Федорович

на утриманні батьків
23.07.33, 9

Чопівський Іван Федорів

на утриманні батьків
08.06.32, 4 міс.

Чопівський Микола Федорів

на утриманні батьків
10.07.33, 15

Чопівський Остап Федорів

на утриманні батьків
23.07.33, 11

Чопівський Петро Федорів

на утриманні батьків
21.03.33, 1

Шараєвський Іван Яковів

селянин-одноосібник
07.03.33, 68

Яворська Лікера Мусійова

селянин-хлібороб
15.06.33, 38

Яворська Марина Васильова
20.04.33, 3

Яворський Андрей Василів
28.04.33, 7

Яворський Ригор Василів

на утриманні батьків
18.05.33, 5

Ярмоленко Хросина Іванова

селянин-хлібороб
07.02.33, 50

Ярмуленко Никифор Ригорів

селянин, господар
Ясінська Марія Платонова

селянин-хлібороб
23.06.33, 58

Ясінська Олена Павлова

селянин-хлібороб
25.07.33, 34

Ясінська Федоська Андрейова

селянка, господарка
17.09.32, 75

Ясінська Христя Васильова

селянин-хлібороб
30.05.33, 30

Ясінський Василь Яковів

на утриманні батьків
02.05.32, 7 міс.

Ясінський Іван Тимофійович

на утриманні батьків
05.05.33, 11

Ясінський Яким Петрів

08.03.33, 81

Ясомьний Дмитро Петрів

11.05.33, 66

Ястревська Ніна Прокопова

на утриманні батьків
12.06.33, 3

Ястремський Михайло Нико-

форів

колгоспник
09.05.33, 25

Ястремський Федор Василів

селянин-хлібороб
15.05.33, 60

Ястький Яків

Якимів

селяни-хлібороб
10.05.33, 30

с. Чернин

Село Чернин згадується у наданні Б.Хмельницьким у 1653 році земель Межигірському монастиреві.

Виконавцями політики Голодомору були сільські комсомольці- активісти Довгаль Володимир, Радомська Меланія, Петренко Оляна і присланий з району представник 50-тисичників Остахов (імені не пам'ятають) – інформація від старожилів села (Коваленка П.М., 1923 р.н., Василенка М.А., 1923 р.н., Лясківської В.А. – 1923 р.н.).

За архівними даними відомі прізвища 546-ти жителів с. Чернин, які померли від голоду.

У 1994 р. на місцях поховань (кладовище) за рішенням правління колгоспу споруджено меморіал.

Мартиролог жителів села Чернин – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1190, арк. 167-254; спр.1228, арк. 164-207; спр. 12229, арк. 1-206; 1230, арк.1-207).

В мартирологу в алфавітному порядку поміщені при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік і причина смерті.

Артюшенко Федір Ат.

селянин, член колгоспу
13.04.33,43

Баста Ганна Мик.

на утриманні батьків
27.06.33,15

Баста Микола Іванів

селянин, член колгоспу
24.03.33,38

Безпалько Василь Петр.

на утриманні батьків
17.06.33, 3

Березовська Варка Лукашова

селянка. член колгоспу
03.07.33, 97

Березовська Ліда Лукашова

на утриманні батьків

16.03.33, 3

Березовська Маріка Гнатова

селянка, член колгоспу
17.07.32, 27

Невідомо з чого

Березовський Лукаш Ригорів

селянин, хазяїн хлібороб
16.03.33, 70

Березовський Олекса Соло-

війв
на утриманні батьків
16.06.33, 8

Бондаренко Адон Зотів

селянин, господар дома
21.05.32, 45

невідомо від чого

Бондаренко Антон

на утриманні батьків
18.05.33,10

Бондаренко Володь Іванів

на утриманні батьків
30.07.33, 2

Бондаренко Григор Яковів

селянин, член колгоспу
13.04.33, 22

Бондаренко Даша Семенів

селянка, одноосібниця
03.05.33,39

Бондаренко Домаха

селянка, член колгоспу
25.06.32, 72

невідомо від чого

Бондаренко Иско Йовів

на утриманні батьків

11.05.33, 4

Бондаренко Іван Фидосів

селянин, член колгоспу

18.05.33, 28

Бондаренко Максим Павлів

селянин, одноосібник

21.03.33, 56

Бондаренко Марія Адонова

на утриманні батька

26.06.32, 6

Невідомо від чого

Бондаренко Матвій

селянин, господар дома

27.06.32, 27

Невідомо від чого

Бондаренко Микола Омельків

на утриманні батьків

28.06.32, 1

Невідомо від чого

Бондаренко Наташка

селянка, господарка дома

27.06.33, 49

Бондаренко Оксана Адонова

на утриманні батька

21.06.32, 8

невідомо від чого

Бондаренко Олександра

селянка, член колгоспу

Бондаренко Ригор

05.03.33, 9

Бондаренко Федора Сер.

селянин, член колгоспу

08.06.33, 27

Бондаренко Явдоха Лукашова

селянка, господарка дома

06.06.32, 45

Невідомо від чого

Бучинська Варка Василева

на утриманні батьків

29.07.33, 2

Бучинська Василина

на утриманні батьків

07.06.33, 1

Бучинська Ганна

селянка, господарка дома

12.06.33, 43

Бучинська Катерина Петрова

на утриманні батьків

26.07.32, 1

Невідомо від чого

Бучинська Килина Степанова

на утриманні батьків

20.09.32, 8

Невідомо від чого

Бучинська Маріка Стипанова

на утриманні батьків

24.05.33, 10

Бучинська Олександра Якуб.

селянка, господарка дома

25.07.33, 27

Бучинська Олена

селянка, член колгоспу

29.05.33, 67

Бучинська Оліксандра

Степанова

селянка, господарка дома

06.06.32, 25

Невідомо від чого

Бучинська Федора

на утриманні батьків

12.05.33, 13

Бучинський Антон Сем.

на утриманні батьків

08.06.33, 13

Бучинський Володь Кос.

на утриманні батьків

07.06.33, 3

Бучинський Ганна Іванова

селянка, член колгоспу

19.05.33, 50

Бучинський Іван Степанів

на утриманні батьків

06.07.33, 9

Бучинський Іван Федорів

селянин, господар дома, 64

Невідомо від чого

Бучинський Іосип Федорів

селянин, одноосібник

24.04.32, 70

Невідомо від чого

Бучинський Касьян Яковович

селянин, член колгоспу

20.05.33, 27

Бучинський Оліксандр

Марцінів

селянин, член колгоспу

Невідомо від чого

Бучинський Станіслав Йосипів

на утриманні батька

05.05.33

Бучинський Стах

селянин, хлібороб

20.06.33, 54

Бучинський Степан Іванів

на утриманні батьків

06.07.33, 6

Василенко Антоська

селянка, одноосібниця

07.06.33, 38

Василенко Варка Мішова

на утриманні батьків

06.07.33, 9

Василенко Варка Петр.

селянин, одноосібник

27.05.33, 51

Василенко Василь Сергійв

29.04.33, 3

Василенко Володь Фомів

на утриманні батьків

01.04.33, 2

Від виснаження

Василенко Ганна Махтетова

селянка, член колгоспу

10.04.33, 60

Василенко Гнат Яковів

селянин, господар дома

24.06.32, 57

Невідомо від чого

Василенко Григор Григорів

селянин, одноосібник

05.05.33, 45

Василенко Григор Миколович

селянин, господар дома

17.06.32, 85, старість

Василенко Іван Іван.

21.02.33, 47

Василенко Іван Ригорів

на утриманні батьків

20.03.33, 12

Василенко Катирин П.

на утриманні батька

08.04.33, 3

Від виснаження

Василенко Лукія

селянка, член колгоспу

03.07.33, 32

Василенко Мариська

селянка, член колгоспу

28.05.33, 50

Василенко Марія Михайлова

на утриманні батька

07.03.33, 8

Василенко Марфа Мих.

селянка, член колгоспу

25.05.33, 66

Василенко Марфина

Васильова

селянин, член колгоспу

30

Василенко Микола Григорів

на утриманні батьків

15.04.33, 11

Василенко Микола Мих.

селянин, член колгоспу

12.05.33, 22

Василенко Микола Сергійв

на утриманні батька

08.03.33, 6 міс.

Василенко Микола Федор.

на утриманні батьків

29.05.33, 3

Василенко Михайло Климів

селянин, член с//г артілі,

20.12.32, 75

старість

Василенко Мотра Іванова

на утриманні батьків

10.04.33, 10

Від виснаження

Василенко Назар Фомів

селянка, член колгоспу

18.05.33, 25

Василенко Нілька Трох.

02.05.33, 13

Василенко Олекса Федорів

на утриманні батків

29.05.33, 6

Василенко Олена

селянка, член колгоспу

19.04.33, 72, старість

Василенко Ольга Ригорова

селянка, хазяйка

08.03.33, 35

Василенко Омелько Іванів

селянин, член колгоспу

13.07.33, 45

Василенко Павло Михайлів

селянин-член артїлі

30.01.33, 37

Василенко Параска П.

селянка, член колгоспу

27.05.33, 40

Василенко Параска Павлова

селянка, хлібороб

23.07.33, 27

Василенко Петро Василів

селянин, одноосібник

06.05.33, 60

Василенко Петро Іванів

на утриманні батьків

25.07.32, 1

Невідомо від чого

Василенко Пилип Романів

селянин, одноосібник

15.04.33, 47

Василенко Прокоп

Володимирів

селянин-одноосібник

20.02.33, 70

Василенко Ригор Володів

селянин, господар дома

29.06.32, 70

Невідомо від чого

Василенко Ригор Семенів

селянин, господар дома

невідомо від чого

Василенко Сергій Гнатів

селянин, хлібороб

27.03.33, 28

Від виснаження

Василенко Сергій Трохимів

селянин, хлібороб

08.03.33, 17

Василенко Тетяна

селянка, господарка дома

30.04.33, 34

Василенко Тетяна

селянка, господарка дома

25.06.33, 47

Василенко Федір Фанас.

на утриманні батьків

18.06.33, 1

Василенко Хома Вас.

селянин. господар дома

01.05.33, 54

Василенко Хотина Мот.

селянка, член колгоспу

11.05.33, 45

Василенко Явдоха Григор.

селянка, член колгоспу

04.03.33, 13

Василенко Ярина

селянка, член колгоспу

05.05.33, 9

Вергелес Хима Сопр.

селянка, член колгоспу

01.06.33, 18

Вернидуб Катерина Юхим.

01.05.33, 3

Вернидуб Ліда Фидос.

селянка, член колгоспу

28.06.33, 15

Вернидуб Маврина Федор.

селянка, хлібороб

10.07.33, 35

Віштак Зінько Іванів

селянин, член колгоспу

11.05.33, 43

Віштак Іван

селянин, член колгоспу

17.04.33, 42

Віштак Карпо Іванів

селянин, член колгоспу

13.04.33, 52

Від виснаження

Віштак Катерина

на утриманні батьків

07.06.33, 8

Віштак Марфина

на утриманні батьків

12.06.33, 10

Віштак Федір Іванів

на утриманні батьків

20.04.33, 14

Віштенко Миланка

селянка, член колгоспу

04.05.33, 40

Вовченко Василь Хрисинів

на утриманні батька

26.06.32, 2

Невідомо від чого

Вовченко Пивонія Маркова

селянка, господарка

28.02.32, 42

Невідомо від чого

Вологій Василина

селянка, господарка дома

30.04.33, 42

Волочій Степан Петрів

селянин-одноосібник

27.01.33, 38

Гарасименко Гнат Марків

селянин, одноосібник

15.10.32, 70

Невідомо від чого

Гарасименко Маріка

Олександрова

на утриманні батьків

05.07.33, 4

Гарасименко Олександр Ден.

на утриманні батьків

11.05.33, 2

Гарасименко

на утриманні батьків

20.06.33, 4

Гарасименко Филінів

на утриманні батьків

Гарасименко Антон

селянин, член колгоспу

29.05.33, 45

Гарасименко Антон Деменів

на утриманні батьків

14.07.33, 7

Гарасименко Арійон

селянин, член колгоспу

11.05.33, 63

Гарасименко Дем'ян Антонів

селянин, хлібороб

13.07.33, 27

Гарасименко Олик. Вас.

селянин. одноосібник

09.04.33, 27

Від виснаження

Гирівський Федір Горосимів

на утриманні батька

08.06.32, 17

невідомо від чого

Гнатенко Варка Антонова

селянка, член колгоспу

20.07.32, 67

Невідомо від чого

Гнатенко Демид Юхимів

селянин, одноосібник

30.03.33, 22

від виснаження

Гнатенко Іван Петрів

на утриманні батьків

25.07.32, 1

невідомо від чого

Гнатенко Іван Прокопів

на утриманні батьків

06.08.33, 2

Гнатенко Микола Петрів

на утриманні батьків

10.06.33, 10

Гнатенко Олена Стипанова

на утриманні батьків

27.03.33, 7

Від виснаження

Гнатенко Палажка

селянка, хлібороб

25.07.33, 37

Гнатенко Параска Іванів

селянка, хлібороб

13.07.33, 45

Гнатенко Петро Федорів

селянин, господар дома

16.06.32, 67

Невідомо від чого

Гнатенко Петро Юхимів

на утриманні батьків

10.06.33, 10

Гнатенко Тетяна Петрова

на утриманні батьків

18.05.33, 3

Гнатенко Юхим Атонів

селянин, член колгоспу

20.07.32, 67

Невідомо від чого

Гнатенко Явдоха Стипан.

селянка, член колгоспу

07.04.33, 60

Гнатівська Ганна Степанова

на утриманні батьків

28.07.32, 1

невідомо від чого

Гнатівська Параска Стипанова

на утриманні батьків

29.03.33, 9

від виснаження

Гнатівська Титяна

селянка, член колгоспу

09.04.33, 36

Гнатівський Степан А.

селянин, член колгоспу

18.04.33, 40

Гнатівська Настя Степанова

на утриманні батьків

03.04.33, 14

Головатенко Андрей Сергійв

на утриманні батків

24.05.33, 11

Головатенко Килина

селянин, господар дома

20.06.32, 65

невідомо від чого

Головатенко Маріка Яков.

на утриманні батьків

29.07.33, 5

Головатенко Марта Лівина

13.01.33, 69, від чаду

Головатенко Микола Юхтимів

на утриманні батьків

26.07.32, 1

невідомо від чого

Головатенко Ніна Панасова

на утриманні батьків

24.07.32, 1

Невідомо від чого

Головатенко Олена Юр.

селянка, член колгоспу

03.07.33, 25

Головатенко Павло Яковів

на утриманні батьків

30.07.33, 7

Головатенко Палажка

селянка, хлібороб

29.03.32, 57

Невідомо від чого

Головенко Михайло Федорів

на утриманні батьків

23.03.33, 10

Головенко Оляна Лукашова

селянка, одноосібниця

15.11.32, 37

Невідомо від чого

Головенко Федор Федорів

на утриманні батьків

24.03.33, 6

Гордієвина Оксень

селянин, член колгоспу

04.04.33, 20

Від виснаження

Гордієнко Андрей Пилипів

селянин, одноосібник

06.05.33, 60

Гордієнко Василь Антонів

на утриманні батьків

22.03.33, 12

Гордієнко Іван Мусіїв

селянин, хлібороб

27.07.33, 56

Гордієнко Мирцін Антонів

селянин-хлібороб

25.01.33, 21, туберкульоз

Гордієнко Мотра Андр.

29.02.33, 58

Гордієнко Прокоп Пилипів

селянин, господар

09.03.32, 40, туберкульоз

Гордієнко Текля

селянка, хлібороб

14.07.33, 57

Гордієнко Фалон Мар.

селянин, член колгоспу

18.05.33, 65

Гордієнко Ярина Антонова

селянин, хлібороб

21.03.33, 16

Гутовська Одарка

Хлібороб, 29.07.33, 27

Гутовський Володь Федорів

на утриманні батьків

09.03.33, 1

Дідик Василь Філімонів

на утриманні батьків

08.05.32, 3 міс.

Невідомо від чого

Дідик Ганна Яр.

на утриманні батьків

16.06.33, 8

Дідик Гапка Степанова

селянка, член колгоспу

06.03.33, 60

Дідик Іван Яремів

на утриманні батьків

20.03.33, 14

Дідик Милана Філімонова

на утриманні батьків

05.03.33, 8

Дідик Одарка Пилипова

на утриманні батьків

30.07.33, 5

Дідик Олена Пилип.

29.04.33, 3

Дідик Павло Пилипів

на утриманні батьків

30.07.33, 7

Дідик Петро Філімонов

на утриманні батьків

Дідник Василина Пиминова

на утриманні батьків

05.05.33, 9

Дідник Палажка С.

селянка, одноосібниця

31.05.33, 37

Донцовський Трохим

селянин, член колгоспу

08.06.33, 33

Драган ... Тим.

на утриманні батьків

25.06.33, 10

Драган Лазор Давидів

селянин, господар

19.01.32, 53

запалення легенів

Драган Лисовета

селянка, господарка дома

28.04.33, 43

Дромарец Трохим

селянин, член колгоспу

17.04.33, 40

Дромарецька Маріка**Трохимова**

на утриманні батьків

25.05.33, 6

Дромарецький Іван Трохимів

на утриманні батьків

25.05.33, 2

Зайасновский Петро

селянин, одноосбник

03.05.33, 68

Залисковська Варка

селянин-член артілі

28.01.33, 55

Запорожиць Василина**Микитова**

на утриманні батьків

07.06.33, 13

Злочевська Ганна Як.

на утриманні батьків

29.05.33, 13

Злочевська Юхимина

селянка, господарка дома

29.04.33, 40

Золочевський Іван Іванів

селянин-член артілі

25.01.33, 64

Золочевський Лаврін Яськів

на утриманні батьків

19.05.33, 14

Зора Василь Пилипів

на утриманні батьків

17.07.33, 7

Зора Вость П.

на утриманні батьків

29.05.33, 8

Зора Іван Пилипів

на утриманні батьків

02.08.33, 5

Зора Павло Петр.

селянин, член колгоспу

03.04.33, 38

від виснаження

Зора Петро Павлів

на утриманні батьків

20.04.33, 15

Зора Тетяна Пав.

на утриманні батьків

12.05.33, 1

Зора Федір Вас.

селянин, хлібороб

11.06.33, 57

Зора Федора

селянка, член колгоспу

10.04.33, 35

Зоря Олена

селянка, член колгоспу

23.07.32, 54

невідомо від чого

Зоря Ригор Яковів

на утриманні батьків

09.03.33, 1

Зоря Трохим

селянин, хлібороб

08.06.33, 50

Каленовська Тодоська**Трохимова**

селянин-член артілі

29.01.33, 62

Кануба Петро

селянин, член колгоспу

09.04.33, 33

Від виснаження

Карпенко Параска

селянка, член колгоспу

11.05.33, 43

Касяненко Федір

селянин, господар дома

01.04.32, 27

Воспалення мозгов

Кашуба Христя Мартинова

селянка, член колгоспу

14.07.32, 69

Невідомо з чого

Коваленко

селянин, член колгоспу

07.06.33, 22

Коваленко Андрей Сидорів

селянин, хозяїн

19.03.33, 50

Коваленко Анонь Андр.

на утриманні батьків

08.06.33, 2

Коваленко Антоніна Іванова

на утриманні батьків

25.09.32, 1

Невідомо від чого

Коваленко Антоська Прок.

на утриманні батьків

08.06.33, 13

Коваленко Василина**Андреєва, 25.01.33, 2****Коваленко Василина Гнат.**

на утриманні батьків

06.07.33, 8

Коваленко Василина Петр.

на утриманні батьків

07.06.33, 7

Коваленко Василь Гаврилів

на утриманні батьків

10.06.33, 3

Коваленко Василь Іванів

02.05.33, 9

Коваленко Василь Левк.

на утриманні батьків

25.06.33, 11

Коваленко Василь Федорів

селянин, член колгоспу

12.04.33, 45

Коваленко Володь Василів

на утриманні батьків

30.03.33, 5

Від виснаження

Коваленко Володь Павлів

27.08.33, 4

Від виснаження

Коваленко Ганна Петрова

10.01.33, 6 міс.

Коваленко Ганна Андрейова

на утриманні батьків

19.03.33, 8

Коваленко Григор Петрів

на утриманні батьків

18.05.33, 2

Коваленко Домаха

селянка, господарка дома

01.05.33, 49

Коваленко Івгеня

селянка, господарка дома

23.06.33, 43

Коваленко Лисовета

селянка, член колгоспу

28.04.33, 42

Коваленко Максим Сидорів

селянин, господар дома

19.06.32, 70

невідомо від чого

Коваленко Маріка Іванова

на утриманні батьків, 3

невідомо від чого

Коваленко Микита**Максимович**

селянин-член артілі

28.01.33, 35

Коваленко Микита Миків

Селян, господар дома

30.05.32, 70

Невідомо від чого

Коваленко Микола Андр.

на утриманні батьків

08.06.33, 4

Коваленко Ніна

на утрианні батьків

09.06.33, 5

Коваленко Оксана Павлова

27.03.33, 8

Від виснаження

Коваленко Олександр

на утриманні батьків

16.07.33, 6

Коваленко Олександр Антонів

на утриманні батьків

05.03.33, 9

Коваленко Олександра**Трохимова**

на утриманні батьків
23.03.33, 2

Коваленко Олена
селянка, господарка дома
20.06.33, 48

Коваленко Ониська
селянка, господарка дома
23.06.33, 27

Коваленко Оштамон Василів
селянин, одноосібник
25.08.33, 25
від виснаження

Коваленко Параска
селянка, хлібороб
25.07.33, 18

Коваленко Петро Анд.
на утриманні батьків
07.06.33, 14

Коваленко Петро Левк.
на утриманні батьків
26.06.33, 8

Коваленко Петро Сидорів
селянин, одноосібник
24.03.33, 45

Коваленко Прох. Андр.
селянин, одноосібник
03.05.33, 23

Коваленко Роман Юхимів
25.02.33, 49

Коваленко Сергій Прохорів,
26.01.33, 83

Коваленко Текля Іванова
селянка, господарка дома
16.12.33, 57

Коваленко Тетяна
на утриманні батьків
28.07.33, 7

Коваленко Тифан Ант.
селянин, господар дома
28.04.33, 45

Коваленко Трохим Сергієв
селянин, хозяїн
23.03.33, 38

Коваленко Фанаська Анд.
на утриманні батьків
07.06.33, 12

Коваленко Федір Іванів
на утриманні батьків
11.06.33, 7

Коваленко Фросина
селянка, хлібороб
29.07.33, 47

Коваленко Хросина
селянка, член колгоспу
06.07.33, 45

**Коваленко Хросина
Васильова**
на утриманні батьків

18.04.33, 12
Коваленко Ювгinya

селянка, хлібороб
25.06.33, 47

Коваленко Юхтим Марків
29.02.33, 48

Коваленко Ярина Зотьєва
селянка, господарка дома
29.04.33, 37

Коваль Ольга Гр.
на утриманні батьків
07.06.33, 1

Коваль Палажка
селянин, хлібороб
30.07.33, 42

Коваль Параска
селянка, хлібороб
27.04.32, 72

невідомо від чого
Ковба Антон

на утриманні батька
29.03.33, 12
від виснаження

Ковба Мотря
селянка, господарка дома
30.04.33, 18

Ковба Оляна Сем.
селянка, член колгоспу
04.05.33, 40

Ковбаса Вакула
селянин, член колгоспу
03.07.33, 47

Ковбаса Галина П.
на утриманні батьків
20.06.33, 10

Ковбаса Ганна Ригорова
на утриманні батьків
10.06.32, 2

невідомо від чого
Ковбаса Григор Василів
на утриманні батька

04.05.33, 2
Ковбаса Кондрат Домат.
селянин, член колгоспу

18.05.33, 44
Ковбаса Конон
на утриманні батьків

09.06.33, 10
Ковбаса Лукаш Вакул.
на утриманні батьків

04.07.33, 14
Ковбаса Михайло Гр.
на утриманні батьків

29.05.33, 6
Ковбаса Мотра Домот.
на утриманні батьків

05.04.33, 3
Ковбаса Ольга Панас.

на утриманні батьків
25.07.33, 17

Ковбаса Параска
на утриманні батьків
21.07.33, 13

Ковбаса Параска Васил.
02.05.33, 4

Ковбаса Прокоп Йон.
селянин, одноосібник
11.05.33, 23

Ковбаса Ригир Доман.
21.02.22, 28

Ковбаса Ригор Дометів
на утриманні батьків
17.03.33, 6 міс.

Ковбаса Секлета
селянка, господарка дома
23.06.33, 27

Ковбаса Секлета Лазорова
селянин, член колгоспу
10.05.33, 42

Ковбаса Софія Ричкова
селянин-член артілі
28.01.33, 29

Ковбаса Федор Ригорів
на утриманні батьків
26.06.32, 4

Невідомо від чого
Ковбаса Харитина Дом.
селянка, одноосібниця

04.04.36, 69, старість
Коленовська Калина
селянка, член колгоспу

03.07.33, 45
Коленовська Наталка
селянка, хліборобка

12.06.33, 32
Колянiвська Ганна Трохимова
на утриманні батьків

27.01.33, 6 днів
Колянов Степан Филіт.
на утриманні батьків

11.04.33, 13
від виснаження

Коляновська Ганна Ригорова
на утриманні батьків
26.06.32, 1

невідомо від чого
Коляновська Параска
селянка, господарка дома

10.06.33, 75
Коляновський Григор Мовсеїв
на утриманні батька

08.04.33, 12
Від виснаження

**Коляновський Дмитро
Степанів**
07.04.32, 71

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

невідомо від чого

Коляновський Микола Трохимів

на утриманні батьків
05.07.33, 6

Коляновський Петро Мовс.

на утриманні батьків
08.04.33, 4

Коляновський Петро Фовів

на утриманні батьків
05.05.33, 12

Коляновський Сава Улісів

24.02.33, 49

Коляновській Володь Филіт.

на утриманні батьків
11.04.33, 7

від виснаження

Костина Іван Семенів

селянин, господар дома
04.06.32, 24

невідомо від чого

Костина Олена Семенова

селянка, член колгоспу
30.05.33, 24

Костина Тимофій

селянин, член колгоспу
29.05.33, 33

Костина Устим

селянин, хлібороб
04.08.33, 32

Кошуба Петро Матв.

на утриманні батьків
20.06.33, 7

Кучеренко Андрей Яковів

селянин, член колгоспу
29.05.33, 27

Кучеренко Володимир Іванів

на утриманні батьків
07.06.33, 5

Кучеренко Ганна Іванова

на утриманні батьків
07.06.33, 12

Кучеренко Іван П.

селянин, хлібороб
23.06.33, 39

Кучеренко Іван Яковів

на утриманні батьків
12.03.33, 2

Кучерен

ко Марина Іванова

на утриманні батьків
07.06.33, 3

Кучеренко Марця

селянка, одноосібниця
09.04.33, 40

Від виснаження

Кучеренко Мирон

селянин, хлібороб

10.06.33, 69

Кучеренко Олександр Іванів

на утриманні батьків
23.06.33, 6

Кучеренко Олександра

селянка, господарка дома
23.06.33, 39

Кучеренко Федора

на утриманні батьків
10.04.33, 8

Від виснаження

Кучеренко Яків Василів

селянин, одноосібник
28.03.33, 52

старість

Кучеренко Яків Стахів

селянин, член колгоспу
31.05.33, 57

Кучма Стах Андреїв

селянин-член колгоспу
16.02.33, 55

Лагута Адам

селянин, член колгоспу
14.07.33, 27

Лагута Андрій Оксенів

на утриманні батьків
10.02.33, 1

Спеклось на вогні

Лагута Антон Пилип.

селянин, хлібороб
09.06.33, 18

Лагута Василина

на утриманні батьків
30.05.33, 8

Лагута Василина

селянин, хлібороб
11.06.33, 23

Лагута Василь Политів

на утриманні батька
27.06.33, 4

Лагута Володимир Корній

на утриманні батьків
15.03.32

невідомо від чого

Лагута Володь Іванів

на утриманні батьків
25.06.32, 2

невідомо від чого

Лагута Генадій Володимирів

на утриманні батьків
09.06.33, 3

Лагута Гнат Опанасів

селянин, одноосібник
17.03.33, 45

Лагута Марина Трохимова

03.03.32, 72

Лагута Марія Ригорова

на утриманні батьків

22.03.33, 5

Лагута Михайло Ригорів

на утриманні батьків
25.06.32, 6

Невідомо від чого

Лагута Полип Васил.

селянин, одноосібник
20.05.33, 47

Лагута Татьяна Силова

селянка, член колгоспу
29.05.33, 37

Лагута Тріфон Н.

селянин, член колгоспу
29.07.32, 56

невідомо від чого

Лашура Тимохтей

селянин, хлібороб
05.03.33, 29

Левицька Ганна Денисова

на утриманні батька
08.03.33, 5

Лесківський Гордій

селянин, член колгоспу
08.06.33, 42

Лесківський Григор Фед.

селянин, хлібороб
13.06.33, 27

Лесківський Олекса Фед.

селянин, член колгоспу
07.06.33, 16

Линик Павло Семенів

селянин, господар дома
17.06.32, 73

невідомо від чого

Лівінський Федір Якубів

22.10.33, 13

Лівінський Ювтух Олексів

на утриманні батьків
06.05.33, 12

Лівіцька Оляна

селянка, одноосібниця
30.07.32, 42

Отравилась мишьяком

Лівіцький Исько Денисів

на утриманні батьків
30.07.32, 8

Отравився мишьяком

Лівіцький Петро Лісандрів

селянин, член колгоспу
12.04.33, 63

Лясківський Антон

селянин, господар дома
30.04.33, 23

Лясківський Микола Махайлів

на утриманні батька
06.06.32, 3 міс.

невідомо від чого

Макаренко Горпина

селянка, господарка дома
20.06.33, 27

Макаренко Кость Микитів

селянин, хлібороб
06.03.33, 35

Макаренко Семен Трохимів

селянин, одноосібник
10.11.32, 60

невідомо від чого

Макаренко Степан

селянин, член колгоспу
06.07.33, 49

Макаренко Явдоха Силова

селянка, господарка дома
27.05.32, 22

невідомо від чого

Мартиненко Володь Іванів

селянин, член колгоспу
27.06.33, 33

Мартиненко Наталка Федосіва

на утриманні батьків
05.09.32, 8

невідомо від чого

Марченко Зінька Митрова

на утриманні батьків
26.03.32, 2

невідомо з чого

Матвієнко Палажка

селянка, хлібороб
25.07.33, 58

Машковська Василина Іванова

на утриманні батька
16.07.33, 6

Машковська Віра М.

на утриманні батьків
28.09.33, 19 днів

Машковська Ніна Михайлова

на утриманні батьків
09.06.33 6 міс.

Машковська Оксана Семенова

20.02.33, 64

Машковський Володь

селянин, член колгоспу
25.05.33, 19

Мишинська Хросина Клим.

на утриманні батьків
06.04.33, 12

Від виснаження

Міхневич Микола

селянин, член колгоспу

Москаленко Василь Степанів

на утриманні батьків
26.05.33, 6

Москаленко Їва

селянка, член колгоспу
11.05.33, 67

Мочорний Зінько Панасів

селянин, одноосібник

27.05.33, 42

Мушинський Андрей

селянин, член колгоспу
17.04.33, 36

Мушинська Василина

Талимонова

на утриманні батьків
14.03.33, 12

Мушинська Оляна Клим.

селянка, одноосібниця
05.04.33, 48

від виснаження

Мушинський Василь Артам.

селянин, хлібороб
27.08.33, 47

Від виснаження

Мушинський Володь Талимонів

на утриманні батьків
15.03.33, 4

Мушинський Клим Арт.

селянин, одноосібник
06.05.33, 48

Мушинський Микола Талимонів

на утриманні батьків
15.03.33, 9

Мушинський Талимон

Стротонів

селянин, хазяїн
19.03.33, 37

Найченко Арихтей

селянин, хлібороб
05.03.33, 37

Найченко Василь Арихт.

на утриманні батьків
11.05.33, 6

Найченко Василь Арихтеїв

селянин, одноосібник
27.05.33, 16

Найченко Василь Сергіїв

на утриманні батьків
12.05.33, 10

Найченко Іван Арихтонів

28.03.33, 4

Від виснаження

Найченко Йосип Арх.

селянин, член колгоспу
28.05.33, 29

Найченко Маріна Сергієва

на утриманні батьків
27.01.33, 7

Найченко Олександр Матвіїв

селянин, член колгоспу
20.07.32, 37

невідомо від чого

Найченко Оляян

селянин, хлібороб
08.06.33, 40

Найченко Палажка Йосип.

на утриманні батьків

09.06.33, 2

Найченко Параска

селянка, член колгоспу
07.04.33, 40

Найченко Сергій Архип.

29.02.33, 42

Найченко Яків Йосип.

на утриманні батьків
08.06.33, 4

Найченко Ярина

селянка, хлібороб
25.06.33, 32

Нижник Лисовета Іванова

селянин, член колгоспу
05.05.33, 56

Нижник Павло Вакулів

селянин, член колгоспу
11.05.33, 45

Нижник Параска

селянка, член колгоспу
05.07.33, 42

Нижник Степан

Техробітник школи
08.06.33, 48

Нийченко Варка Сергієва

на утриманні батьків
26.06.32, 8

Невідомо від чого

Номеновський Артем Мовсеїв,

селянин-хлібороб
24.01.33, 50

Олефіренко Горпина Антонова

селянка, господарка дома
27.05.32, 42

Невідомо від чого

Олефіренко Настя

селянка, член колгоспу
21.10.33, 47

Онищенко Олена Степанова

селянка, господарка дома
21.06.32, 48

невідомо від чого

Оніщенко Хима

селянка, господарка дома
23.06.33, 39

Онопрієнко Марія

на утриманні батьків
29.05.33, 6

Онопрієнко Олена Григор.

селянка, член колгоспу
08.06.33, 27

Остахова Авантіна Петр.

на утриманні батьків
11.06.33, 1

Павловська Хросина

селянка, господарка дома
29.04.33, 73

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

- Пархомович Володь Демидів**, 20.06.32, 1
невідомо від чого
Пастушенко Гаврило Михайлів
селянин, хазяїн хлібороб
12.03.33, 28
Пастушенко Серафима
селянка, господарка дома
16.06.3, 32
Поліщук Адам Лукашів
селянин, член колгоспу
10.04.33, 22
Від виснаження
Поліщук Андрей Лівонів
на утриманні батьків
29.03.32, 3, простужено
Поліщук Ганна Федонова
28.03.33, 6
від виснаження
Поліщук Гапка
селянка, господарка дома
23.06.33, 38
Поліщук Дмитро
селянин, господар дома
02.05.33, 46
Поліщук Тетяна Федотова
на утриманні батьків
14.06.33, 10
Поліщук Тодоська
селянка, член колгоспу
30.03.33, 60, старість
Поляновський Іван Мосійов
на утриманні батьків
06.03.33, 6 міс.
Прищепенко Ліксандра П.
на утриманні батьків
07.06.33, 2
Рибак Федорів, 01.05.33, 5
Рибак Іван Федорів
04.04.33, 8
Рибак Ювгина Васильова
селянка, член колгоспу
19.05.33, 27
Рубіженко Григор Юхимів
на утриманні батька
08.04.33, 3
Від виснаження
Руцка Варка Левкова
на утриманні батьків
19.08.32, 1
невідомо від чого
Руцкий Антон Леків
на утриманні батьків
15.08.32, 8
невідомо від чого
Сафієнко Ністрат В.
селянин, хлібороб
27.03.33, 48
від виснаження
Семененко Іван Петрів
на утриманні батьків
17.05.33, 12
Семенко Явдоха Мик.
на утриманні батьків
10.06.33, 8
Семенко Яверко
Слянин, хлібороб
27.06.33, 45
Семоненко Іван Савів
селянин, член колгоспу
15.04.33, 45
Симоненко Петрів
01.05.33, 8
Симоненко Василь Оверків
на утриманні батьків
09.08.33, 7
Симоненко Ганна Іванова
на утриманні батьків
10.06.33, 5
Симоненко Ганна Оверкова
на утриманні батьків
08.08.33, 16
Симоненко Іван Оверків
на утриманні батьків
03.07.33, 3
Симоненко Килина
селянка, господарка дома
28.04.33, 41
Симоненко Маріка Антон.
селянка, член колгоспу
19.05.33, 38
Симоненко Параска Павл.
селянка, член колгоспу
05.05.33, 38
Сичинська Ганна Андрейова
на утриманні батьків
27.06.33, 7
Сичинський Василь Андр.
на утриманні батьків
04.05.33, 12
Сичинський Василь Яковів
на утриманні батьків
18.06.33, 2
Сичинський Олекса
селянин, хлібороб
10.06.33, 79
Сичинський Петро Яковів
на утриманні батьків
17.06.33, 4
Складан Васирина Савова
на утриманні батька
07.03.33, 7
Складан Василь Сергійв
селянин, член колгоспу
10.05.33, 40
Складан Ганка П.
селянка, одноосібниця
11.05.33, 32
Складан Іван Вас.
на утриманні батьків
10.06.33, 4
Складан Івга Дмитрова
селянка, член колгоспу
28.03.33, 75
старість
Складан Кузьма Пилипів
селянин, господар дома
08.06.32, 52
невідомо від чого
Складан Микола Василів
на утриманні батьків
17.04.33, 2
Від виснаження
Складан Олександр Ар.
селянин, член колгоспу
07.04.33, 27
Складан Олена Кузьмова
на утриманні батьків
18.05.33, 4
Складан Ольга Кузьмова
на утриманні батьків
09.03.33, 8
Складан Сава Пилипів
селянин-Одноосідник
30.01.33, 42
Складан Сава Фісинов
селянин, хазяїн
07.03.33, 46
Складан Тимофій Кузьмів
на утриманні батьків
13.04.33, 9
Складан Хросина П.
селянка, член колгоспу
11.05.33, 70
Складан Явдоха Савова
на утриманні батька
28.03.33, 12
Від виснаження
Слобунов Явдоха
селянка, член колгоспу
Сопацинська Хівра Кузлова
селянка, господарка дома
28.06.32, 51
Невідомо від чого
Сопацинська Лекера Панасова
селянка, член колгоспу
20.12.32, 37
невідомо від чого
Сопацинський Андрей Григорів
на утриманні батьків
09.04.33, 7
від виснаження
Софієнко Васирина Григор.

на утриманні батьків
03.04.33, 5

Софієнко Володь Ригорів

на утриманні батьків
20.09.32, 1

невідомо від чого

Софієнко Марина Ригорова

05.03.33, 5

Софієнко Мотра Ригорова

на утриманні батьків
19.03.33, 9

Софієнко Федора

селянка, хлібороб
10.06.33, 50

Статкевич Марцін Ригорів

селянин, член колгоспу
27.07.32, 47

невідомо від чого

Статкевич Параска

селянка, член колгоспу
24.05.33, 57

Статкевич Петро Марцінів

на утриманні батьків
27.07.32, 9

невідомо від чого

Шашкевич Оксана Омельк.

селянка, член колгоспу
03.05.33, 24

Степаненко Лекера Ількова

селянка, член колгоспу
29.07.32, 16

Невідомо від чого

Степаненко Михайло Трох.

на утриманні батьків
12.05.33, 13

Супацінський Григор Левків

селянин, господар дома
06.06.32, 56

невідомо від чого

Супоцінський Іван Вас.

на утриманні батьків
07.06.33, 4

Супоцінський Павло Васильович

на утриманні батьків
25.05.33, 10

Ткаченко Ант. Гнатов.

на утриманні батьків
08.06.33, 4

Ткаченко Василь Тиштів

на утриманні батьків
05.05.33, 9

Ткаченко Марія Ливкова

на утриманні батьків
12.05.33, 4

Ткаченко Микола Гнатів

на утриманні батьків
25.09.32, 1

невідомо від чого

Ткаченко Тодоська

селянка, член колгоспу
28.06.33, 45

Ткаченко Федора Яковова

селянка, член колгоспу
28.03.33, 35

Від виснаження

Ткаченко Храсина Гнатова

селянка, член колгоспу
28.06.33, 14

Ткаченко Хроська Гнатова

28.06.33, 8

Трофіменко Володь Андрєїв

на утриманні батьків
20.02.33, 2

Трохименко Ганна Фед.

селянин, хлібороб
20.06.33

Трохименко Марія Арейонова

на утриманні батьків
20.03.33, 11

Трохименко Микола Тер.

селянин, хлібороб
16.06.33, 8

Трохименко Олена Ф.

12.06.33, 18

Трохименко Петро Арейонів

на утриманні батьків
21.03.33, 6

Трохименко Ригор Арейонів

на утриманні батьків
20.03.33, 8

Трохименко Текля Ригорова

селянка, хазяйка
19.03.33, 40

Тушко Нікіфор

селянин, господар дома
01.05.33, 64

Тушко Петро Самійл.

30.04.33, 4

Тхорівська Христя Савова

селянка, член колгоспу
25.05.33, 22

Тхорівський Василь

селянин, член колгоспу
09.04.33, 25

Від виснаження

Тхорівський Іван Герасимів

на утриманні батьків
14.04.33, 8

Тхорівський Петро Іванів

на утриманні батьків
03.05.33, 3

Тхорівський Роман Герасимів

на утриманні батьків
18.03.33, 12

Тхорівський Сава Митів

селянин, член колгоспу

18.07.32, 53

невідомо від чого

Укчеренко Сезон Михайл.

селянин, одноосібник
03.05.33, 63

Хмільська Віктора Петрова

селянка, хлібороб
30.07.33, 27

Холодний Савва

селянин, член колоспу
03.07.33, 47

Хоменко Андрей Антонів

селянин, член колгоспу
03.04.33, 40

Хоменко Іван Андрїїв

селянин, член колгоспу
28.06.33, 27

Чезяківський Зоть Сарафонів

селянин, господар дома
19.06.32, 75

Невідомо від чого

Чулківська Гапка Семенів

селянка, член колгоспу
20.05.33, 59

Чулківська Ганна Максимова

селянка, хазяйка
19.03.33, 30

Чулківська Зіна Іванова

на утриманні батьків
19.03.33, 5

Чулківська Маріка Трохимова

на утриманні батьків
10.04.33, 2

Чулківський Степан

селянин, господар дома
01.05.33, 39

Чулківський Федор Іванів

на утриманні батьків
25.3.33, 5

Від виснаження

Чулківський Христя

селянка, одноосібниця
15.05.33, 57

Чулковський Федір Д.

селянин, член колгоспу
25.05.33, 25

Шевченко Антон Федосів

на утриманні батьків
10.05.33, 10

Шевченко Аридонь

селянин, член колгоспу
09.04.33, 45

Шевченко Атон Федосів

на утриманні батьків
94.05.33, 7

Шевченко Микола Фидосів

на утриманні батьків

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

14.05.33, 3

Шевченко Мотра

селянка, член колгоспу

24.06.33, 46

Шевченко Оксана Володьова

селянка, член колгоспу

13.04.33, 42

Шемет ... Ром.

на утриманні батьків

08.06.33, 9

Шемет Софія

одноосібниця

08.06.33, 63

Шимченко Ганна Іванова

на утриманні батьків

12.08.33, 6

Шимченко Гнат Романів

селянин, хозяїн

18.03.33, 55

Шимченко Іван Гнатів

селянин, член колгоспу

16.11.32, 42

Шимченко Марійка Іванів

на утриманні батьків

04.07.33, 3

Шимченко Микола Григорів

селянин, член колгоспу

02.04.33, 24

Шимченко Микола Петрів

на утриманні батьків

05.05.33, 2

Шимченко Мирон

селянин, господар дома

27.06.33, 39

Шимченко Явдоха С.

селянка, господарка дома

27.06.33, 30

Шисиченко Петро Андр.

06.03.33, 2

Шкатула Явдоха

20.02.33, 68

Шкунда Семен

селянин, хлібороб

25.03.32, 70

невідомо від чого

Шкундя Надіка Аріонова

на утриманні батьків

10.06.32, 2 міс.

невідомо від чого

Шушко Баська Мих.

селянка, член колгоспу

04.05.33, 27

Шушко Саміло Іванів

селянин, член колгоспу

05.03.33, 20

Шушко Темофей Іванів

селянин, одноосібник

11.05.33, 32

Юрченко Василь Махтодів

на утриманні батьків

08.06.33, 13

Юрченко Кузьма Степанів

на утриманні батьків

27.01.33, 7

Юрченко Маріка Прох.

селянка, член колгоспу

05.05.33, 42

Юрченко Махтодь Сергійв

селянин, одноосібник

09.06.33, 34

Юрченко Микола Махт.

на утриманні батьків

27.06.33, 7

Юрченко Мотра Лит.

селянка, член колгоспу

10.05.33, 45

Юрченко Павло Федорів

селянин, госпдар дома

17.06.32, 63

невідомо від чого

Юрченко Стипан Стипанів

селянин, член колгоспу

05.05.33, 49

Юрченко Темофей Лукашів

селянин-член артілі

24.01.33, 62

Юрченко Федір Махтодів

на утрианні батыв

08.06.33, 13

Юрченко Харита,

20.02.33

Юрченко Ювтух Митроф.

на утриманні батьків

20.04.33, 14

Яременко Параска

селянка, господарка дома

02.05.33, 64

Тетіївський район

Створений 1923 року постановою Всеукраїнського Центрального Виконавчого комітету «Про адміністративно-територіальний поділ», Тетіївський район об'єднав населені пункти Тетіївської і Кашперівської волостей і входив до Білоцерківського округу. Наступні зміни сталися 1927 року, – тоді до складу Тетіївського району увійшов ще П'ятигірський.

За всю багатовікову історію Тетіївського краю не було таких страшних років, як 1928-1938 роки. Після листопадового (1929 р.) пленуму ЦК КП(б)У, на якому генеральний секретар ЦК КП(б)У С.В.Косіор запропонував посилити темпи колективізації, та після підписання ним інструктивного листа ЦК КП(б)У до місцевих парторганізацій з лозунгом «Степ треба цілком колективізувати за час весняної посівної кампанії, а всю Україну – до осені 1930 року!» – районна влада виявила готовність до ще більшого скорочення строків. У січні 1930 р. в Тетіїві проведена районна партійна конференція, яка обговорила рішення XV зїзду ВКП(б) про колективізацію одноосібних господарств. Однак ще довгий час спостерігались виступи й саботажі з боку так званих куркулів. Це змусило у 1932 р. нового секретаря райкому КП(б)У Тимченка застосувати «рішучі» заходи й «ізолювати» куркулів.

Майже в кожному селі були створені бригади по розкуркуленню та вилученню продовольчих запасів у заможних селян, в т.ч. у колгоспників. Їх в народі називали «червоною мітлою».

В 1932 році райком рапортував про повну колективізацію. На цей час налічувалось 20 колгоспів.

Голод 1932-1933 років не минув жодного населеного пункту району. За офіційними даними від голодної смерті померло 12 тис. жителів Тетіївщини (ДАКО, ф-235, оп.1, спр. 21). Проте існує інша цифра, складена зі свідчень очевидців трагедії: загинуло 20463 жителі району, в т.ч. 8376 дітей. Поіменно встановлено 4044 особи.

В районному архіві ніяких документів про голод на Тетіївщині не збереглось. Лише записи про смерть жителів сіл Стадниця (тоді Ставищанського району) та Одайполе (тоді Оратівського району) збереглися в державному архіві Київської області.

Про трагічні дні Голодокосту 1932-1933 років писав І.Ф. Покропивний у книзі «Голод на Тетіївщині» (Тетіїв, мале поліграфічне підприємство «Курсив», 1995 . –24 С.)

В пам'ять про безвинно убієнних голодом жителів Тетіївщини і як нагадування про найстрашніший злочин комуністичної ситсеми проти власного народу в місті та селах району встановлено пам'ятники та пам'ятні знаки жертвам Голодомору 1932-1933 років.

м. Тетіїв

З наукових та історично-дослідницьких джерел Тетіївська земля відома з XII століття, коли в 1185 році русичі перемогли тут кочових нападників половців і полонили їхнього хана Тетія. До того поселення мало назву Тимошня. Перші згадки про населений пункт Тетіїв датуються 1514 роком, що вважається роком заснування міста Тетіїва.

Процеси колективізації в місті почали розгортатися в 1930 році. В Тетіїві було організовано 5 колгоспів (два на Слободі, два на Снігурівці й один на Плоханівці). В ці господарства об'єдналася понад половина одноосібних господарств. Зусиллями комуністів та комсомольців, активістів колгоспного руху було успішно проведено посівну кампанію 1930 р. Вагомими були успіхи колгоспу ім. Шевченка (Снігурівка), який восени успішно справився з хлібозаготівлями й віддав колгоспникам по 5 кг. зерна на трудовень.

Але загалом низький рівень організації і оплати плаці, зрівнялівка та безвідповідальність, що панували у новостворених господарствах, призвели до того, що частина колгоспників (близько 25 %) почали виходити з колгоспів, забираючи реманент та худобу. Почастішали виступи заможних селян проти колгоспного руху, вони вимагали повернення конфіскованого майна, худоби, дозволу вільної торгівлі, розпуску комсомолу як провокаційної організації.

Перваги колективного господарювання влада почала доводити репресивними методами, що врешті призвело і в Тетіїві, як і по всій Україні, до небаченого страхітливого голоду.

У грудні 1931 року вийшов перший номер районної газети «Ленінським шляхом», яка стала «рупором» радянської влади і на своїх сторінках ганьбила всіх, хто не хотів погоджуватися зі змінами та всіяко підносила активістів колективізації.

Коли восени 1932 року на виконання доведеного нереального плану хлібозаготівель з колгоспних комор було вилучено все до зернини, хліб і продовольчі запаси почали відбирати без розбору у всіх селян. Активісти забирали все їстівне, часто навіть те, що варилось. Якщо ж нічого було забрати, а «відомості» підказували, що в цій хаті було щось приховане або ж її власники підпадали під тавро «куркуль», то залишали мешканців просто неба.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років, встановлений у 1990 році на Тетіївському кладовищі «Слобода».

В період Голодомору 1932-1933 років в Тетіїві померли 1800 чол., в т.ч. близько 800 дітей. На жаль, лише частину з померлих по прізвищах змогли пригадати очевидці трагедії, які дожили до наших днів.

Нині в Тетіїві мешкають 509 чол., що пережили лихоліття Голодомору. Величезна більшість з них була у ті трагічні роки дітьми і мало що пам'ятає.

В місті встановлено 2 пам'ятники жертвам Голодомору на центральному кладовищі та кладовищі мікрорайону Слобода.

Мартиролог жертв Голодомору 1932-1933 років – жителів міста Тетіїва укладено за свідченнями Коренюк М.Л., 1927 р.н.; Віннічук М.О., 1912 р.н.; Чалюк М.К., 1924 р.н.; Дідух Я.К., 1917 р.н.; записаними у 2008 році Романовською О.М., директором центральної районної бібліотеки; Гончаренко Г.Г., провідним бібліотекарем районної бібліотеки; Шибицькою Н.В., головним спеціалістом районного Будинку культури.

**Бакай Мотря Василівна
Бакай Степан Степанович
Бакай Тимко Іванович
Бойко Гордій Тимкович
Бойко Мавра Тимківна
Бойко Пилип і 2 дітей
Бугай Ганна Степанівна
Бугай Кирило Степанович
Бугай Меланія (мати)
Бугай Сидір Степанович
Бугай Тимко Степанович
Возний Павло Гаврилович і
3 дітей
Возний Іван
Возний Тодось
Возна Хавра і 2 дітей
Возний Юхим Кузьмович
Гарбар Омелько Григорович
Гарбар Омелько і 2 дітей
Гарбарі (два брати)
Гергель (чоловік)
Гержук Корній Миколайович
Голуб Михайло
Голуб (жінка Михайла) і 2 ді-
тей
Гусарчук Степан
Дідух Іван
Дідух Кузьма
Дідух Хожина Сидорівна**

**Джунківська Мотря Корнійвна
Джунківський Корній
Добранський Гордій
Добранський Махтей
Добранський Махтей Станіс-
лавович і 3 дітей
Добранський Станіслав
Добранський Яким Іванович
Доля Іван
Доля Гнат Махтейович
Доля Наталка Махтеївна і 3
дітей
Доля Хавра Махтеївна
Доля Махтей
Доля Остап Петрович
Доля Федір Петрович
Друзь Оляна
Дуб Іван
Дуб Іван Махтейович
Дуб Катерина
Дуб Лукина Романівна
Дуб Текля Федорівна
Дуб Христя Мусіївна
Загоруйко Ярина Михайлівна
Журбій Іван Лукович
Журбій Макар Лукович
Касяненко Марина і її 3 дітей
Касяненко Наум
Клименчук Іван**

**Клименчук Одарка і 3 дітей
Клименчук Юхим
Клименчук Фросина Юхимів-
на
Ковальчук Ісак
Ковальчук (дружина Ісака) і 2
дітей
Ковтун Іван
Ковтун (дружина Івана Ков-
туна)
Костюк Кузьма Якович і 2 ді-
тей
Костюк Мотря
Костюк Яків Володимирович
Кравець Ганна Тодосівна (ди-
тина)
Кравець Наталка (дитина)
Кравець Тодось (батько)
Кравець (дочка)
Кравець (син)
Кравець (син)
Кравець Явдоха
Кравець Ярина Павлівна
Криворучко Степанида, 2 ді-
тей
Криса Іван Антонович
Криса Макар Антонович
Кулик Іван
Кулик Марія**

Кулик Маркіян
 Кулик Михайло
 Левченко Гордій
 Левченко Мусій
 Лігава Марія Василівна
 Лігава Мотря Максимівна і 3 дітей
 Лігава Тодоська
 Лігава Настя Василівна і 3 дітей
 Лігавий Василь
 Лігавий Євсей
 Ломачук Євдоким Артемович
 Ломачук Марина і 3 дітей
 Ломачук Настя Євдокимівна
 Ломачук Тодось
 Меленчук Іван
 Меленчук Оляна Гордіївна
 Міщенко Онофарт
 Морозюк Андрій
 Морозюк Микита Павлович
 Москалюк Павло Максимович
 Мосьондз Федір
 Мосьондз (дружина Федора) і 2 дітей
 Мукомел Ганна Леонтіївна (11 років)
 Мукомел Марія Леонтіївна (4 роки)
 Негердус Захар
 Негердус Корній
 Негердус Степан
 Нескороджена Катерина і 5 дітей
 Нескороджена Явдоха Федорівна і 2 дітей
 Нескороджений
 Нескороджений Антон
 Нескороджений Іван
 Нескороджений Трохим Фе-

дорович
 Нескороджений Прокіп
 Нескороджений Федір
 Нескороджений Федір Якович
 Осадчук Артем
 Осадчук Явдоха і 3 дітей
 Паламарчук Антон
 Паламарчук Ганна Іванівна
 Паламарчук Іван
 Паламарчук Іван
 Паламарчук Палажка Іванівна
 Паламарчук Петро Іванович
 Паламарчук Степан Іванович і 2 дітей
 Панченко Іван Захарович
 Перевала Гнат Андрійович
 Перевала Онисько Андрійович
 Позняк (сім'я 6 чоловік)
 Поліщук Ганна
 Поліщук Григорій
 Поліщук Данило Степанович
 Поліщук Пилип Степанович
 Ратушний Іван і 2 дітей
 Ратушно́ї Ярини 10 дітей
 Рачинський Ясько Михайлович
 Рибачук Петро Тихонович
 Сисак Христя і 3 дітей
 Сіренко Анастасія і 3 дітей
 Сіренко Антон Іванович
 Складений Олекса
 Сліпа (дружина Сліпого Євдокима) і 3 дітей
 Сліпий Євдоким Захарович
 Слободяник Захарій
 Слободяник(чоловік)
 Слободяник (хлопець)
 Созанська (жінка)
 Стогнійчук Арсентій
 Стогнійчук Килина і 3 дітей

Стогнійчук Махтей
 Стогнійчук Михайло Макарович
 Стогнійчук Наталка
 Арсентіївна
 Стогнійчук Павліна Марківна
 Студинський Віктор
 Студинський Євген
 Туренко Григорій Трохимович
 Туренко Трохим
 Харитонович
 Фаєр Данило Якович і 3 дітей
 Фаєр Іван Іванович
 Фаєр Іван Євдокимович
 Фаєр Мирон
 Фаєр Омелько Кузьмович
 Фаєр Онофрей Якович
 Фаловська Павліна
 Миколаївна
 Фещук Гнат Григорович
 Фещук Григор
 Фещука Григора жінка
 Фущук Євгенія
 Фещук Яким, його жінка і 5 дітей
 Шамрай Гаврило
 Шамрай Гнат Онуфрійович
 Шамрай Влас
 Шамрай Макар Семович
 Шамрай Наталка
 Олександрівна
 Шамрай Олександр
 Шелезінський Броніслав Станіславович
 Шелезінський Станіслав
 Шостопаль Макар Іванович
 Штомполюк Іван Федотович
 Штомполюк Палажка
 Яковишина Палажка і 5 дітей

с. Бурківці

Колективізацію в селі проводили активісти Рабоволюк П.В., Сівківський А.І., Терлецький, Сніцарук М., Довбиш Михайло. Зимою 1929 р. було створено колгосп ім. Петровського. Першим головою колгоспу став Бяловецький Матвій. В колгоспі працювало 32 чоловіки.

Очевидець Голодомору Микизюк Ю.М. (1912 р.н.) пригадує, що особливо голодним був 1933-й через нестачу їжі, яку відібрали у населення. Прізвища тих, хто відбирав вона не пам'ятає, але каже, що це були чужі люди.

За свідченнями старожилів села, серед яких 36 постраждалих від Голодомору, в ті роки голодною смертю померло близько 950 осіб. Вдалося встановити 37 імен.

Мартиролог жителів с. Бурківці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Микитюк Ю.М., 1912 р.н.; Гелбутівської Т.Д., 1923 р.н.; Ліпінської Н.Б., 1928 р., записаними у 2008 р. Моргуном І.І., сільським головою; Майданник М.Г., бібліотекарем села.

Рабоволюк Юганка
 Юрчук Маріка
 Юрчук Ганна
 Ярова Палажка

Байряківська Марюльонька
 Байряківський Антон
 Мудрик Катерина
 Мудрик Іван

Мудрик Олена
 Мудрик Григор
 Мудрик Антося
 Малащук Марина

Малащук Дмитро
Малащук Катерина
Терлецький Антон
Терлецький Михайло
Порохнявко Захар
Порохнявко Ганна
Куманський Вася
Макаревич Людвіг

Макаревич Адам
Макаревич Станіслав
Назарчук Максим
Назарчук Степан
Порохнявко Павло
Моргун Ксенофонт
Моргун Яків
Ковальська Марина

Ковальський
Дід Гумінський
Заєць Хромина Степанівна
Заєць Антон Степанович
Поліщук Явдокія
Поліщук Ніна
Поліщук Марія
Поліщук Павло

с. Високе

Історичні дані про час виникнення населеного пункту не збереглися.

У 1920 р. в селі створено ревком, в 1922 – комнезам. У 1929 р. створено колгосп ім. Сталіна, куди неохоче увійшли 140 господарств (власників). Колективізацію завершено у 1930 р. Тоді ж розкуркулено сім'ї Шевчука Гаврила (1913 р.н.), Метлюшко Артема (1886 р.н.) та Метлюшко В.О. (1888бр.н.), Дженжери К. І., Корчемної Є.М. (1892 р.н.).

У 1932 р. чисельність населення (зі слів очевидців) становила 1840 чол., близько 358 дворів.

Під час Голодомору померло 950 осіб (документально не підтверджено). Ці дані зафіксовані на пам'ятному знаку жертвам Голодомору, встановленому на місці поховання.

А от газета «Тетіївська земля» за своїми дослідженнями 2005 року наводить цифру 1100 жертв, у тому числі 400 дітей.

Нині у Високому проживає 44 постраждали від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Високе – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Кравця О.Ю., 1923 р.н.; Кирилюк М.С., 1922 р.н., записаними у 2008 р. Корнійчук Т.С., головою сільради.

Букетів сім'я: 5 чоловік, діти від 1 до 12, 1933, (зі слів односельчанки Кобрин М.Д.)
Кичун Олександра Петровича

сім'я: дружина Тетяна та 9 дітей віком до 15 років, 1932-1933 (зі слів односельчанки Кобрин М.Д.)

Рублівської Марії сім'я: 1933, мати і 7 дітей, 1-9 р. (зі слів жительки села Мацюк М.О.)

с. Галайки

Скромний хрест пам'яті по безвинно убієнних голодом на місці масових поховань 1932-1933 років.

Назва села походить від першого поселенця козака Галая.

У 1924 році в селі створена комуна, яку очолювали Король І.Т., Король П.Т., Михайлик Ілько, Канарський А. Д. В 1929 р. на її базі утворився колгосп, першим головою якого став Кирилюк С.З.

За свідченнями очевидців масове пограбування населення – відбирання продовольства у всіх селян здійснювали чужі люди, хоча їм багато допомагали й місцеві активісти. Їх прізвища очевидці не називають.

Нині в селі проживає 12 осіб, що пережили голодомор.

В 1932-1933 роках у селі померло від 800 до 900 чол., з них половина дітей.

Як свідчить Пересада В.Г., до голодомору в селі було 500 школярів, а після – 250. Йому вдалося пригадати лише 36 безневинно убієнних голодом галайківчан.

У 1990 р. на старому та центральному кладовищах села встановлено пам'ятні знаки жертвам голодомору.

Мартиролог жителів с. Галайки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидця Пересади В.Г. (1924 р.н.), записаними у 2008 р. Пясецьким І.А., головою сільради.

Барбара (стара жінка)
Варка
Вітвицькі (два хлопці молоді)
Вознюки (два чоловіки)
Демян (чоловік і шестеро дітей)
Дименюки (мати – її з'їли діти і

також померли)
Йоненко Яринка (дитина)
Кизима (дитина)
Котенко Леонід (дитина)
Мудрики (3 дорослі чол.)
Оброзенки (діти)
Онищенко (мати і 5 дітей)

Тимченкова Ярина (доросла)
Фотієві (сім'я 5 чол.)
Швець Адам (дитина)
Явдокименко Марія і її тітка
Янчук Антін (чоловік)
Яремич (дитина)

с. Голодьки

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

За переказами, на будівництві греблі, що скорочувала шлях із Животова на П'ятигори, задіяна була біднота, як називали тоді, голодна голода. Це й дало назву Голодьки.

У 1929 році організовано 2 колгоспи: ім. Будьоного та ім. Ворошилова. В 1932 році все зерно, навіть фуражне і посівне, з їхніх комор «під мітелку» було вивезено в рахунок хлібозаготівель, а по селу ходила бригада сільських активістів і забирала всі пожитки.

Позбавлені всього, люди мерли з голоду. За два голодних роки в Голодьках померло близько 600 чол., майже половина з них діти.

Нині в Голодьках проживають 62 чол., що постраждали від Голодомору.

Мартиролог жертв Голодомору 1932-1933 років – жителів с. Голодьки укладено за свідченнями Звірянського С.М., 1923 р.н., Бабюка П.С., 1923 р.н., Вовк П.Н., 1917 р.н., Бабюка Ф.Є., 1921 р.н., записаними у 2008 р. Камінською Н.М., секретарем сільради.

Бичок Стахій батько

Бичок Конон

Бичок Федора

Бичок Мотрона

Бичок Філімон

Бичок Макар

Баранська Марія

Бичок Марія

Бичок Григорій

Бабюк Гільво Фотович і його

дружина Марія

Богушевський Іван

Богушевський Федір

Громадський Осько

Ковальчук Созон

Кваша Дарія Лаврентіївна

Кваша Михайло

Лаврентійович

Кваша Яків Лаврентійович

Ковальчук Махтей Семенович

Ковальчук Наум Семенович

Ковальчук Текля

Кулик Ганна Гнатівна

Кулик Михайло Полікарпович

Кулик Параска

Ковальчук Іван Антонович

Кайтан Палажка

Камінський Никін

Камінська Пестя

Лисак Анна Полікарпівна

Лего Іван

Лего Федора

Москалюк Наталка

Москалюк Олекса

Москалюк Настя

Москалюк Микола

Москалюк Софія

Москалюк Тофан

Москалюк Настя

Москалюк Наталія

Москалюк Філімон

Марушкевич Трофим

Марушкевич Ганна

Марушкевич Андрій

Москалюк Улита мати

Москалюк Ганна

Москалюк Марія

Москалюк Іван

Москалюк Трофим

Москалюк Ганна

Мазурак

Макарчук Зіновія

Макарчук Дмитро

Марченко Марія Антонівна

Марченко Семен Антонович

Марченко Іван Антонович

Миронюк Олена

Ніч Григорій

Приймак Текля

Приймак Микола

Поліщук Василь, його дружина

Марія, дочка Ганна

Поліщук Василь, його

дружина і син Дмитро

Поліщук Петро

Поліщук Дарка

Поліщук Федір

Поліщук Марія

Поліщук Григорій

Поліщук Степан

Поліщук Оляна

Поліщук Мелашка

Поліщук Гнат

Романюк Степан Тодосійович

Рой Тодось

Ряба Текля

Рябий Максим Маркович

Романюк Михайло

Рой Микола

Рой Ганна

Сторожук Параска

Сторожук Зінька

Сарова Параска

Сторожук Ольга

Сторожук Іван

Сторожук Тодось

Сагатюк Федір, дружина

Килина і 5 дітей

Сторожук Онофат

Сторожук Ганна

Сагатюк Іван

Сагатюк Тетяна

Савітська Мартоха

Сусол Трофим

Сусол Григорій

Федорчук Василь

Філозоф Олександр

Філозоф Мотрона Іванівна

Федорчук Василь

Чупринюк Федір Юхимович

Чупринюк Андрій Юхимович

Шоха Леся

Шоха Петро

Ясінський Янко

с. Горошків

Село засноване у XVIII ст. землевласником на прізвище Горох, звідси й назва.

З початком колективізації почався масовий згін селян до колгоспу. Про те, що це була примусова акція, свідчить лист горошківчанина Зграйківського Гната до ЦК КП(б) У: «Коли прочитали в газетах постанову Центрального Комітету ВКП(б) від 26 березня 1932 р., що корови і всяка дрібна худоба примусово не усуспільнюються, а тільки добровільно, то пішли забирати всяк свою корову. Правління колгоспу забрали дрючки і не дають корів, почали бити бабів., арештовувати і відправляти в район, в міліцію... Хто взяв ко-

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

рову, то уповноважений РВК приходить з бригадою і розбивають замки, вікна, двері і забирають корову і що мається в хаті – різне майно, і навіть останній буханець хліба 5-6 фунтів, сало, що людина держала на посівну кампанію, щоб вийти в поле на роботу, то бригада забрала і поїла, а людина зосталася голодною і не виходить на роботу, а після ходять бригадири, штрафують і говорять, що ви зриваєте посівну кампанію...»

Обібрані до нитки селяни вмирили від голоду. В селі Горошків та х. Ріденька, що входить до Горошківської сільради, померло голодною смертю відповідно 933 чол., з них 685 дітей, та 303 чол. Встановлено прізвища 32 осіб.

На старому та новому кладовищах встановлено пам'ятні знаки жервам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів села Горошків – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Руденко Г.О., 1923 р.н.; Василенко Н.І., 1920 р.н.; Рябокін Г.М., 1926 р.н., записаними у 2008 році Юрчук О.А., керівником фольклорного колективу «Джерело» Горошківського сільського Будинку культури.

Безолюк Марія Євменівна
Безолюк Юрій Гнатович і його син **Йосип Юркович**
Возна Ніна Минівна, її бабуса
Харитина
Ганна (тітка Марцін Галини)
Гордій
Гордіїха
Дмитро (син Явдохи)
Карпович Марія Яківна (середнього віку)
Карпович Михайло Якович

(середнього віку)
Карпович Семен Якович (середнього віку)
Кирик Меланка
Марія (Марика – по вуличному)
Мельник Яків і його родина: сини-близнюки **Павло і Петро** (Павичі, 17 років)
Мережко Іван і його 2 сини
Ваня і Петя
Ганна
Марія

Марічка (дитина, її зі'ла мати Пистина)
Пальонко Дмитро
Польова Ганна
Польовий Данило і його син **Іван**
Польовий Іван Бетодорович
Польовий Іван Іванович
Польовий Іван Онуфрійович
Польовий Онуфрій
Тонковид Онуфрій

с. Дзвеняче

1928 року в цьому населеному пункту було 276 одноосібних господарств, які мали в своєму користуванні 635 десятин землі, 450 коней.

В березні 1927 року в селі організувалась артіль „Веселий кут”, в яку входило 16 бідняцьких сімей. В 1930 році в селі повністю завершена колективізація. В 1935 році колгосп названо імені Кірова.

Архівних документів про Голодомор 1932-1933 року немає. Зі слів старожилів села за різними свідченнями від голоду померло від 400 до 850 жителів сіл Дзвеняче і Тарасівка, що становило більше 50% всього населення. Вдалось встановити імена лише 13 чоловік.

На знак вшанування жертв Голодомору в селі у квітні 1990 року на насипному кургані встановлено пам'ятний знак.

Нині в селі проживає 35 чоловік, що постраждали від Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів сіл Дзвеняче і Тарасівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидиці Дячок Ф.Д., 1921 р.н., записаними у 2008 році Уваровою Р.П., педагогом-організатором, та Лісівенко Діною, ученицею 9 кл. сільської ЗОШ.

Бабій (сім'я)
Білокін (сім'я)
Бортнік Василь
Бортнік Іван
Горобець Галина

Дячок Павло Микитович
Каленики (три брати)
Кухтій Данило Іванович
Писаренко (сім'я)
Слободяник Тетяна

Стецюк Софон Іванович, жінка **Марія Іванівна** і їх 7 дітей

с. Дібрівка

Село існує з 1054 року.

На початку 1930 р. було організовано три колгоспи: ім. Сталіна, ім. Будьонного та «Червоний шлях». Частина жителів села ходила на роботу в сусіднє село Денихівку до цукрового заводу.

В роки Голодомору в селі була створена бригада із декількох осіб, яка виконувала вказівки тодішнього керівництва. Входили до цієї бригади (за свідченням очевидця Дякуна П.І., 1921 р.н.), Побережник О., Базиняк П.І., Патлатюк, Калько Н. Вони обшукували кожену хату, зривали підлогу, залазили в криниці. У селян відбирали зернові й інші харчові продукти. Особливо масово помирили люди в селі у першій половині 1933 року. Були випадки людоїдства.

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Від голоду по селах Дібрівка і Дубина, що входить до Дібривецької с/р, померло 650 осіб, з них 350 дітей.

В даний час на території села проживають 52 постраждали від Голодомору.

Мартиролог жителів села Дібрівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Дякуна П.І., 1921 р.н.; Лимарчук М.Г, 1927 р.н., записаними у 2008 році Дубенко М.А., секретарем сільради.

Дякун (дитина)
Дякун (дитина)
Заславська Оля (середній вік)
Заславський (дід)
Зубчиха (дитина – її з'їла мати)
Казько (дитина)
Ковінько (сім'я)
Косенко Голяна
Кужель (дитина)
Кужель (чоловік)
Кужель Степан

Лимарчук Григорій (дід)
Марія, жінка середнього віку і її 3 дітей
Меланка (баба)
Мусей (середній вік)
Палажка (дитина)
Параска
Сойчиха Фросина і її двоє дітей
Степанюк Маланка
Гаврилівна

Пам'ятний знак жертвам Голодомору, споруджений у 1995 році.

Текля (стара баба)
Трифін (дід)

с. Денихівка

Село Денихівка – одне з найбільших сіл Тетіївського району. За переказами виникло як поселення козаків у XVII столітті.

У 1929 р. в селі створений колгосп «Шлях до комуні». Почалася примусова колективізація. До жителів села здійснювались репресивні заходи, в людей відбирали з господарства худобу, продукти харчування, інше майно.

На час Голодомору в селі нараховувалось 310 дворів і проживало 1230 осіб. Від голоду померло 398 чоловік, серед них 132 дитини. Низька смертність порівняно з іншими селами району пояснюється тим, що у селі працював цукровий завод і його робітники під час роботи могли підкріпитися цукром (глюкозою), одержували пайки, а місцеві жителі – взяти жом.

В 1993 році при вході на сільському кладовищі поставлено пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів с. Денихівки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Осадь-

ко Г.Д., 1920 р.н.; Курбатової А.І., 1926 р.н.; Руденка В.Г., 1922 р.н., записаних у 2008 році Довбиш А.П., секретарем сільради.
Адаменко
Адаменко
Бабенко сім'я 8 чол., з них 5 дітей
Бабенко Адам (середнього віку), його мати

Балабко (баба)
Балабко (дід)
Балабко (дитина)
Касянчук Андрон, його сім'я
Касянчук Микита Сафронович
Касянчук (дитина)
Касянчук (дитина)
Касянчук (дитина)
Лисяна Мартоха, її стара мати
Омелянчуки (дві сім'ї родичів)

Останній (приїжджий чоловік) та його жінка
Руденко
Руденко
Руденко
Руденко
Стельмахи (чоловік, жінка і 5 дітей)
Ткачуки (сім'я 5 чол.)
Трачуки (сім'я 5 чол.)
Хоменко Марія

с. Кашперівка

1923 рік. Кашперівка стає селом Тетіївського району Білоцерківського округу.

У 1927 р. організовується ТСОЗ, який мав 70 га землі. До нього увійшло 20 господарств незаможників, а через рік 70. Очоловав його комуніст П.Т.Коломієць.

Перед колективізацією в селі 1009 дворів і 4125 жителів. Почалось розкуркулення селян. Захистити себе і свої права людям було важко. Ось скарга робітника цукроварні Г.Туза, жителя с.Кашперівки щодо розкуркулення його господарства.

1056

1932-1933

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

«Голові ВУЦВК громадянину Петровському
Гр. с. Кашперівка Тетіївського р-ну
Туза Гната Івановича

СКАРГА

Я Вам писав уже кільканадцять раз, остання скарга подана мною рекомендованим листом 10 січня ц.р. про те, що мене як робітника з 37-літнім стажем цукровиків незаконно розкуркулили і три роки систематически іздіваються надо мною. І це все особисті рахунки, і в моїй справі є притирка і велике зловживання.

Но я гадаю, що мої скарги до Вас не доходять і Ви їх не читаєте, коли за весь час ні одної відповіді на мої скарги я від Вас не одержав і по моїй справі нічого не зроблено. Тільки як в селі, так і в районі мої вороги щораз більше збиткуються наді мною та моєю сім'єю. Наприклад, забрали в мене, як я Вам вже писав, харчові продукти та голодних і голих вигнали зимою з хати та вислали на чуже село, кажуть, «жалуйся на нас ще в Харків». Крім цього, я завше працюю на цукроварнях на відповідальних посадах : по двору, приюмщиком буряків, палива та ін. То для того, щоб я не міг заробити для сім'ї на кусок хліба, в грудні 1930 р. мене позбавили права голосу за те, що ніби я був гетьманським урядником. Но коли я цю брехню оскаржив, то Кашперівський сільсуд хоч рік і крутив моєю справою, но в грудні 1931 р. установив, що брехня. Копію цього (рішення) суду я Вам послав зі скаргою 10 січня 1932 р.

Про те, щоб повернути мені право голосу, копію (постанови) суду з заявою 5 січня цього 1932 р. я передав до Тетіївського райвиборчкому, де вказав, щоб негайно розглянули, позаяк мені потрібно документ. Но секретар та член президії РВК Коломієць – мій страшений ворог, що крутить моєю справою, не хоче нічого зробити (хоче), щоб я з сім'єю здох з голоду.

А по цьому щиро прошу о помилованії, змилюйтесь надо мною, робітником цукроварні, зробіть Ваше милостиве розпорядження негайно розглянути мою справу та повернути мені право голосу. Крім цього, виконати постанову судових органів та районної і округової комісії від 8 липня 1930 р. повернути моїй сім'ї хату та ліквідоване майно, в чім і мене повідомити.

Щиро просить Г. Туз
18 лютого 1932 р.»

Скарги Г.Туза перевірялися Тетіївською дільничою прокуратурою, Білоцерківським окрвиконкомом. Його розкуркулення визнано помилковим і частково повернуто майно.

Навесні та влітку 1933 р. ніхто не дивувався, що по дорогах лежали трупи своїх селян і чужих. Мертвих людей скидали в безтарки і звозили у спільну яму на цвинтарі.

Старожилами села – очевидцями трагедії встановлено прізвища 177 померлих односельців. Вони свідчать, що кількість померлих була значно більшою, але через малолітство та багато часу, що пройшло відтоді, мало що пам'ятають.

Мартиролог жителів с. Кашперівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Рабенко Ф.І., 1919 р.н.; Яблонського П.В., 1921 р.н.; Іванюти М.І., 1923 р.н.; Гусар Є.І., 1924 р.н., записаних у 2008 р. Шевчуком О.В., головою сільської ради, та Бондаренко Г.А., секретарем сільради.

Байталюк Танасія
Бронішевська Ганна
Бронішевська Олександра
Бронішевський Андрей
Бронішевський Василь
Бронішевський Марко
Бронішевський Сергій
Бронішевський Федько
Бронішевський Юхим
Гільзіровський
Гільзіровський Василь
Гіса Марця
Гончар Люба
Гончар Павло
Гончар Палашка
Динисюк Домаха
Динисюк Івані

Динисюк Левко
Динисюк Степан
Динисюк Христя
Додатко Юхрем
Домарацька Ольга
Домарацький Семен
Загорулько – два хлопці
Іванюта Євгенія
Іванюта Микола
Іванюта Петро
Іванюта Сава
Каченюк Андрей
Каченюк Данило
Каченюк Іван
Каченюк Матроха
Каченюк Микола
Каченюк Семен

Коваль Ганя
Коваль Настя
Коваль Федько
Ковальчук Григорій
Ковальчук Зоть
Ковальчук Микита
Ковальчук Мокрина
Корнієнко Микола
Корнієнко Олекса
Лукашенко Іван
Лукашенко Кален
Лукашенко Лекер
Лукашенко Марина
Любаренко Єва
Любаренко Маруся
Любаренко Микола
Любаренко Микола

Любаренко Терентій
 Любаренко Устим
 Никифорович і його дружина
 Ганна
 Любарський Ваня
 Любарський Вітя
 Мазуренки (сім'я)
 Мамарійчук Ялина
 Мамрійчук Кузьма
 Мамрійчук Фросина
 Мейша Микола
 Мейша Палажка
 Мирончук Василь
 Мирончук Катерина
 Мирончук Кирило
 Мирончук Семен
 Мирончук Яша
 Мокрій Пилип
 Мороз Федько
 Мосійчук Ліза
 Мосійчук Тетяна
 Наконечний Федько
 Орел Барть
 Орел Данило
 Орел Зіна
 Орел Іван
 Орел Люба
 Орел Павло
 Орел Павло і його сестра
 Орел Петро
 Орел Танасій
 Орел Тетяна
 Орел Трихін
 Павлов Андрей
 Паламарчук Ганна
 Паламарчук Григорій
 Єфремович і 6 його дітей:
 Паламарчук Параска
 Григорівна
 Паламарчук Любов Григорівна
 Паламарчук Марійка
 Григорівна
 Паламарчук Антоніна
 Григорівна
 Паламарчук Адам Григорович
 Паламарчук Михайло
 Григорович
 Пивак Валя

Поплавський батько
 Прошак Кирило
 Рабенко Самійло
 Рабенко Єва
 Рабенко Іван
 Рабенко Мар'яна
 Рабенко Марко
 Рабенко Матроха
 Рабенко Наталія
 Рабенко Ольга
 Рабенко Павло
 Рабенко Петро
 Рикун Гамось
 Рикун Меланка
 Рябчун Марія
 Савлук Андрей
 Савлук Антон
 Савлук Антон
 Савлук Антон
 Савлук Григорій
 Савлук Єва
 Савлук Іван
 Савлук Келен
 Савлук Коля
 Савлук Федора
 Савлук Хома
 Савлук Юхтим
 Савлук Ялина
 Скаун Іван
 Скарбовенко Іван
 Скарбовенко Марина
 Скарбовенко Палажка
 Скарбовенко Скарпій
 Смалі два хлопці
 Смаль Іван
 Смаль Іванна
 Смаль Микола
 Смаль Микола
 Смаль Нікін
 Смаль Олексій
 Смаль Палажка
 Смаль Петро
 Смаль Сидір
 Смаль Тетяна
 Тернова Ольга
 Тернова Федора
 Терновий Іван
 Терновий Олександр

Товкач Андрій, жінка,
 двоє дітей
 Товкач Ганна
 Товкач Іван
 Товкач Іван
 Товкач Ілля
 Товкач Микола
 Товкач Миланка
 Товкач Степа
 Товкач Ялина
 Тодін
 Ширмо Григорій
 Ширмо Домаха
 Ширмо Коля
 Ширмо Павло
 Ширмо Роман
 Ширмо Самійло
 Шосталь Анастасія
 Шосталь Анастасія
 Шосталь Варка
 Шосталь Варка
 Шосталь Ганна
 Шосталь Гилько
 Шосталь Григорій
 Шосталь Григорій
 Шосталь Катерина
 Шосталь Катерина
 Шосталь Катя
 Шосталь Килина
 Шосталь Марина
 Шосталь Марійка
 Шосталь Марія
 Шосталь Микита
 Шосталь Микола
 Шосталь Павло
 Шосталь Танасія
 Шосталь Тонасій
 Шосталь Федора
 Шосталь Форся
 Юзва Івсен
 Юзва Анна
 Юзва Іван
 Юзва Михайло
 Юзва Ольга
 Юзва Фросина

Ще про дев'ятьох померлих родичів – прадіда **Паламарчука Григорія Єфремовича** і 6 його дітей: **Параску, Любов, Марійку, Антоніну, Адама та Михайла**, де за розповідями бабусі Ганни з 10 членів сім'ї вижили тільки мати Степа і двоє дівчаток, а також **Любаренка Устима Никифоровича і його дружини Ганну** по батьковій лінії посвідчив житель м. Вінниці Любаренко О.П.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

с. Клюки

Перша писемна згадка про село – у ділових паперах Києво-Печерської Лаври за 1864 рік.

Роки колективізації на селі нічим не різнилися від будь-якого іншого села. Розкуркулювали, тягнули силоміць у спілку, а в 1932 році відкрито й жорстоко грабували людей: забирали до зернини всі запаси.

У 1932-1933 роках смертність по селу становила 50 % населення, в т.ч. дітей. Є свідчення очевидців про смерть від голоду 950 жителів села.

Мартиролог жителів с. Клюки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Микитюк Ю.М., 1912 р.н., записаними Мазуром В.А., Клюківським сільським головою.

Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років, встановлений у 1998 році.

Блонський Іван
Дубінчак Катерина, син Кирило, невістка **Марія** і син **Степан**
Заливанських сім'я: чоловік, дружина, 8 дітей
Клименко Григорій, дружина **Марія**, діти
Клименко Кузьма, теща **Палагія**, зять **Данько**, внуки: **Андрій**, **Микола**, **Іван**, **Даньків**
батько **Іван**, сестра **Федора**, **Палагії сини**: **Сергій** і **Юхим**, член артілі, 1933, голод
Клименко Олена, її діти
Параска, **Юхим** та батько **Касян**, 1933, голод
Клименко Прокіп, 7 дітей: **Софія**, **Марія**, **Мотрона**, **Марина**, **Югина**, **Іван**, **Андрій**, член артілі, 1932, голод
Клименко Степан, дружина **Варвара**, член артілі, 1933
Клименко Тетяна та її діти **Григорій**, **Ярина**, **Ганна**, 1933
Клименко Тодор, 4 дітей, член артілі, 1933, голод
Кобюк Антін Танахович, член артілі, 1933, голод

Ковальчуків сім'я: батько, мати, 2 сини, їх дружини і діти
Коцюк Григорій, член артілі, 1932, голод
Коцюк Марія, член артілі, і його батьки, 1932, голод
Ксьонжко Тодор, член артілі, і його 4 дітей, 1933, голод
Кучерук Ганна, член артілі, та її сім'я, 1933, голод
Лавринюк Олександра, її чоловік **Онуфрій**, дочки **Марія** і **Марина**, члени артілі, 1932, голод
Лишний Єфрем, дружина **Анастасія**, члени артілі, і їхні діти: **Микола**, **Петро**, **Марія**, **Явдоха**, **Катерина** **Меланія**, 1932, голод
Міцінський Іван, член артілі, та його сім'я, 1933, голод
Морук Василь, член артілі, і 5 дітей, 1933, голод
Паламарчук Андрій, сестра **Домнікія**, член артілі, та її двоє дітей, 1933, голод
Паламарчук Гнат, дружина, члени артілі, **син Павло** 1933,

голод
Паламарчук Данило, дружина **Устина**, члени артілі, їх сестри, 1933, голод
Півчук Микола, сестри: **Галина**, **Явдоха**, **Агафія**, **Ганна** Член артілі, 1933, голод
Півчук Філімон, його дружина **Марія**, їх 7 дітей. Член артілі, 1933, голод
Поліщук Андрій, дружина **Явдоха**, сини **Махтодь** і **Григорій**
Семенюк Захар, дружина **Марія**, син **Яків**
Столяр Іван, дружина, 4 дітей
Цихмейструк Єфрем і дружина **Катерина** та їх діти **Анатолій** і **Катерина**
Цихмейструк Іван, син **Григорій**
Цихмейструк Махтей
Цімох Яків, дружина **Ярина**, діти **Федір** і **Гаврило**. Член артілі, 1932, голод
Цімох Марія Член артілі, 1933, голод
Швець Онуфрій, дружина **Олександра**, 3 дітей, батько, мати

с. Кошів

Татарською мовою «кош» – табір.

В роки колективізації за рахунок розкуркулення заможних селян створили колгосп ім. Мануїльського, який очолив Дорошенко Й.А.

На початок Голодомору в селі було близько 270 дворів і проживало 1360 чол. Мученицькою смертю від голоду в селі померло 480 чол. Серед померлих односельчан були й люди з інших сіл, які добиралися до Кошівської землі, бо тут в річці водилось багато риби. Але часто зголоднілі люди від раптового вживання натуральної їжі помирали прямо біля річки.

Зараз в селі проживає 36 чол., що пережили роки Голодомору. В ті роки це були в основному діти віком до 6-ти років.

Мартиролог жителів села Кошів – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Гончарук В.Ф, 1921 р.н.. записаними у 2008 році Старченко О.М., депутатом с/р., та Якимчук Г.Я., учителькою сільської ЗОШ.

**Балушок Ксенія
Бондар Микола**

**Горобець Мефодій
Грабовенко Варка**

**Кирилів Степан
Онищук Юхим**

с. Михайлівка

За розповідями старожилів села назва Михайлівка виникла тому, що за річкою Фосою, що протікала біля села, жили три Михайли. В їх сім'ях в один день народились хлопчики, яких також нарекли Михайлами, бо так велів священник. Інша пізніша легенда пов'язана з хорунжим Михайлом Калитинським, який володів селом.

Активістами сільського комітету незаможних селян були Климюк С.М., Шокало М.С., Білобродський А.К., Борисик М.В. У 1927-1930 роках їхніми руками було здійснене розкуркулення заможних селян-трударів Микитка І.О., його братів Маркіяна та Мефодія, братів Максима і Йосипа Моторних та ін.

В 1930 році було утворено два колгоспи : «Жовтень», до якого входили бідняки, і «Перемога» із заможніших селян, яких протягом сезону об'єднали в один колгосп «Жовтень» на чолі з Климюком Г.М. У 1933 році колгосп очолив його брат Климюк С.М.

Архівних даних (матеріалів) про померлих під час голоду немає. Зі слів старожилів села у ті страшні роки померло більше 400 жителів, а по Дзвенячому і Михалівці разом – десь до 1000 осіб. У районній газеті «Тетіївська земля» від 30.11. 2005 р. № 92 опублікована загальна цифра по Дзвенячому та Михайлівці – 841 чоловік, в тому числі 418 дорослих і 423 дітей. У 1990 році на місці масових поховань насипано курган і за кошти КСП «Дружба» встановлено пам'ятник жертвам Голодомору.

На даний час в селі Михайлівка проживають 27 постраждалих від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Дзвеняче – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Бастракової М.Я., 1928 р.н. (з розповідей її батьків, нині покійних), записаних у 2008 році Чорноморець С.П., директором Будинку культури.

**Дердюки, сім'я 5 чол.
Климюки, сім'я 7 чол.
Ковальчук**

**Ковальчук
Ковальчук
Титаруки, 2 чол.**

**Шевчуки, велика сім'я
Шниряка, вуличне прізвисько
Яринка, баба**

с. Ненадиха

В 1929 році було створене перше колективне господарство ТСОЗ. Майно поповнювалось за рахунок грабунку заможних селян, яких за кілька місяців розкуркулили приблизно 20 сімей.

Зі спогадів старожилів, які постраждали від голоду, протягом 1932-1933 років у селі померло 475 жителів, у т.ч. 200 дітей. Ось рядки із «Оглядової записки політсеку МТС Київської області про голод, смертність та антирадянські настрої серед колгоспників» від 14 червня 1933 р.:

«ПО Пятигорской МТС Тетиевского р-на сообщает, что ...смертность принимает катастрофический характер. Только по одному маленькому селу Ненадыха за 20 дней мая месяца умерло 113 чел. Стационары ликвидированы. Много опухших, особенно (среди) детей. Работать они не могут. Много случаев, когда работница в поле падает и ее везут домой, и она умирает дома или на поле. Почти 80-70 % детей совсем исхудавших и даже опухших в детских яслях. Много учеников посещают школу до того опухшие, что им трудно ходить. Нужна срочная помощь, особенно для детей...»

На сільському кладовищі на місці поховань жертв голоду встановлено пам'ятний знак у вигляді залізного хреста, виготовленого за кошти громади.

Мартиролог жителів села Ненадиха – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Панчук А.П., 1920 р.н.; Василенко К.Г., 1921 р.н.; Янішевського В.І., 1922 р.н., записаними в 2008 р. Донець Т.В., членом виконкому сільської ради.

**Гончарук Максим
Гончарук Марія
Гончарук Григорій
Дишлик Петро, 1932р.
Куц Ярини сім'я, в т. ч.
п'ятеро дітей**

**Маруніч Варвари двоє братів
Прокіпця Спиридона мати
Похресник Телеміна, сестра
Ганна
Маруніч Карпо
Паламарчук Настя**

**Панчука Олександра сини
Нестор і Аріон, 1932 р.
Кваша Євгеній
Кваша Микола**

с. Одайполе

Хрест пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 рр., встановлений у 1998 році на сільському кладовищі.

Засноване у XVIII ст. Серед населених пунктів району найменше постраждало від голоду 1932-1933 рр. На той час село було небагаточисельним і найвіддаленішим від райцентру. Репресивні заходи до селян не застосовувались, «комуністичний актив» села був поблаглившим і смертність у селі була невисокою.

У державному архіві Київської області збереглися книги запису актів про смерть, де за 1932 рік записано 12 померлих мешканців села Одайполе. Причиною смерті вказані хвороба або старість. Однак з розповідей старожилів села біда прийшла взимку 1933 року, а масова смертність була навесні та влітку того ж року. Називається приблизна кількість померлих – 90 - 120 чол.

Мартиролог жителів с. Одайполе – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1273, арк. 1-13).

В мартирологу подано записи мовою оригіналів.

Вировий Йовтух Кіндратів

хлібороб, чорнороб,
член к-пу «Реконструктор»
13 / XI, 1932, 41
зараження крові від укуса
кнуром

Гаврилюк Наталка Сергійова

член колгоспу, жила коштами
рідні, 29 / V,
1932, 72, старість

Кобзаренко Сидір Онисимів

чорноробочий робітник
радгоспу Шевченківського буряк
союз, 1 / IV, 1932,

25, туберкульоз легенів

Кокша Орина Михалкова

хліборобство, член с/г артілі к-пу
«Реконструктор»

14 / III, 1932, 65, старість

Максименко Харитина Карпова

хатня робітниця, член с/г
артілі к-пу «Реконструктор»
24 / II, 1932, 58, сухоти

Максименко Марія Йосипова

хліборобство, член
к-пу «Реконструктор»
14 / II, 1932, 40

отрава від прийняття в середину
гірничного сім'я за порадою
часної особи

Максименко Яків Несторів

хлібороб к-пу «Реконструктор»
27 / X, 1932, 64

Пісна Настя Борисова

хлібороб, член к-пу

«Реконструктор»

15 / V, 1932, 70, старість

Пісна Віра Данилова

на утриманні батька
10 / XI, 1932, 1, дизентерія

Пісний Макар Харитонов

хліборобство, член с/г артілі
к-пу «Реконструктор»

22 / VI, 1932, 62, від голоду

Поліщук Женя Харитонова

15 / V, 1932, менше року
причина смерті не вказана

Ремаренко Карпо Лукіянів

хлібороб, член с/г артілі
к-пу «Реконструктор»

2 / II, 1932, 61, туберкульоз
легенів та старість

с. Погреби

В 1929 році організовано колгосп ім. Петровського. Голова Іщенко Василь Данилович.

За свідченнями нечисленних очевидців Голодомору в селі померло 375 чол., в т. ч. 105 дітей. Нині в Погребах проживає лише 15 осіб, яким на час штучно створеного голоду було по кілька років. Називаючи померлих від голоду, вони не можуть пригадати навіть їхніх імен. Тому встановлено лише кілька прізвищ жертв Голодомору.

Пам'ятного знака жертвам Голодомору в селі немає.

Мартиролог жителів с. Погреби – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Гончарук К.М., 1920 р.н., записаних у 2008 р. Врублевським О.В., головою сільської ради.

Березянка, дівчинка

Березянка Корній Пилипович

Березянка, хлопчик

Березянка, хлопчик

Бондар

Гончаренко

Карпенко Андрій Гулькович

Лахоцькі

Маркіяниха (вуличне прізвище)

Панасюки (сім'я з 3-х осіб)

Хоробченко (чи Хомінська)

Шосталь

Шосталь

Якименчиха (вуличне прізвище)

і всі її троє дітей

с. П'ятигори

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Село розміщене на п'яти горах – звідси і назва П'ятигори. Перша документальна згадка датована 1579 роком. Свого часу було волосним центром. До складу Тетіївського району увійшло 1927 року.

В 1928-1930 роках до жителів села застосовувались репресії: конфіскація продовольчих товарів, розкуркулення, заслання. За неналежне виконання вказівок щодо вилучення у селян хліба був засуджений голова колгоспу Ситник Ф.В., за спротив примусовій колективізації – селянин Іщенко Микита.

Від голоду у 1932-1933 роках вимерло більше 400 чол. Сьогодні в селі проживає 130 постраждалих від Голодомору.

Пам'ятний знак жертвам штучного голоду встановлений на центральному кладовищі села у 2000 році за кошти селянсько-фермерського господарства «П'ятигори»

Мартиролог жителів села П'ятигори – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Титаренка М.І., 1922 р.н.; Паламаренко Г.К., 1924 р.н.; Іщенко М.К., 1927 р.н; Сусленко Г.Х., 1924 р.н., записаними у 2008 році Войцехівською І.В., бібліотекарем села, та Правук С.М., директором Будинку культури

Антип, його жінка та 3 дітей
Гарячий Петро і його **8 дітей**
Колісниченко Никифор
Кравченко Трихим, жінка і діти
Слободяник Федір, дід
Правук Дмитро
Рудник, дід Гришки

Сидір, жінка Сидора, четверо дітей
Слободяник Гнат
Слободяник Палажка, баба
Сусленко Прокіп
Таран Іван
Таран Кость, дитина
Таран Марія

Таран Федя, дитина
Текля (вуличне прізвище **Марциханиха**)
Титаренко Ярина
Філотова дочка, дитина
Хіврячка (вуличне прізвисько)

с. Росішки

Перша згадка про село датована 1795 роком.

В 30-ті роки на території села було створено два колгоспи: ім. Леніна та ім. Андреева.

В ході розкуркулення був засуджений на два роки одноосібник Тодор Файдюк. З тюрми він не повернувся.

Під час штучно створеного голоду в селі померло 700 жителів. Цю цифру називали у своїх спогадах Косовський Н.І. та Пшик П.Я. ще в 1995 р.

Поховання жертв Голодомору проводилося на місцевому кладовищі в центрі села.

В 1992 році на місці захоронення жертв Голодомору було встановлено пам'ятний знак: дерев'яний хрест, виготовлений місцевим жителем Обатюком І.О.

Мартиролог жителів с. Росішки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Носовського П.І., 1923 р.н.; Пшика П.Я., 1904 р.н.; Анушкевич М.Й., 1929 р.н., у 2008 році записаними Щербюк В.П., головою сільської ради. Сім з половиною десятиліть, що минули з тих страшних подій, і дитячий у той час вік свідків зберегли у їхній пам'яті часто лише імена своїх померлих від голоду родичів та ровесників.

Агапія
Анна
Анна
Антон
Антоніна
Антонюк Ганна
Антонюк Євгенія
Антонюк Іван
Антонюк Мотрона
Афанасій
Балюк Євдокія
Баранюк Сергій
Баранюк Микола
Баранюк Надія
Бурківська Дарка
Бурківська Марія
Бурківський Антон

Бурківський Іван
Бурковська Ганна
Бурковський Іван
Варка
Василина
Василь
Володимир
Володимир
Гавич Мусій
Гавриіл
Ганна
Ганна
Ганна
Горпина
Доля Дмитро
Доля Марія
Доля Мотрона

Доля Фросина
Доля Ярина
Домиків
Домиків
Домінська Марія
Домінський Іван
Домінський Павло
Домінський Павло
Дяченко Марія
Дяченко Василь
Дяченко Семен
Дяченко Степан
Євдокія
Єлена
Журомська (дитина)
Журомська (дитина)
Журомська (дитина)

1932-1933

Журомська (дитина)
 Журомська (дитина)
 Завадська (дитина)
 Завадська (дочка)
 Завадська Фросина
 Завадський Йосип
 Завадський Йосип
 Задорожній Максим
 Задорожня Горпина
 Іван
 Іван
 Іван
 Іван
 Іван
 Іван
 Іван
 Камінська Агата
 Камінський Юзик
 Камінський Петро
 Камінський Тимофій
 Карпо
 Катерина
 Колесник Євдокія
 Кравчиха (дружина)
 Кравчиха Оксана
 Кравчиха Параска
 Кравчиха Трифон
 Кравчиха Фросина
 Кузьмінський Матвій
 Кухта Михайло
 Кухта Оляна
 Лісовенко Мотрона
 Лісовенко Степан
 Луцик Ганна
 Луцик Дарка
 Луцик Мотрона
 Луцик Федір
 Луцик Федора
 Марія
 Марія
 Марко
 Марко
 Міліціян Сергій
 Міліціян (баба)
 Міліціян (дід)
 Міліціян Варка
 Міліціян Докія
 Міліціян Фома
 Москалюк Михайло
 Москалюк Ольга
 Москалюк Петро
 Мотель Павліна
 Мотель Іван
 Мотель Кирило
 Мотель Мотрона
 Мотиль Кирило
 Мотиль Палажка
 Мусій

Наталка
 Наталка
 Оксентій
 Олександра
 Олександра
 Олександра
 Ольга
 Ольга
 Осаволюк Павло
 Осаволюк Палажка
 Павло
 Павло
 Павло
 Павловський Ілля
 Павловський Петро
 Павловські Пелагія
 Паламарець (дитина)
 Паламарець (дружина)
 Паламарець Єва
 Паламарець (дитина)
 Параска
 Параска
 Параска
 Петро
 Петро
 Петро
 Петро
 Петро
 Пілійчук Марія
 Пілійчук Рузя
 Поліщук Тетяна
 Присяжнюк Архип
 Равосюк Явдоха
 Равосюк Варка
 Равосюк Іван
 Равосюк Лукаш
 Ридванівська Олена
 Ридванівський Кароль
 Ридванівський Янко
 Ридванівський Юзик
 Родина Степанюк Домни
 Сенько (син)
 Сенько Василь
 Сенько Василь
 Сенько Євдокія
 Сенько Іван
 Сенько Іван
 Сенько Павло
 Сенько Федір
 Сенько Ярина
 Сергій
 Серединська (сестра)
 Серединська (сестра)
 Серединська (тітка)
 Серединська Антоніна
 Серединська Ганна
 Серединська Олександра
 Серединська Світлана

Серединський Федір
 Скринька Марія
 Скрицький (дід)
 Скрицький Віктор
 Скрицький Мар'ян
 Смалюк Петро
 Смалюк (дитина)
 Смалюк (дитина)
 Смалюк (дитина)
 Смалюк (дитина)
 Смалюк (дитина)
 Смалюк (дитина)
 Смалюк (дитина)
 Смалюк (дружина)
 Смалюк Іван
 Смалюк Костя
 Смалюк Марія
 Смалюк Мусій
 Смалюк Павло
 Смалюк Петро
 Смалюк (дитина)
 Смалюк (дитина)
 Смалюк (дитина)
 Смалюк (дитина)
 Соломонюк Текля
 Соломонюк (дочка)
 Соломонюк (дитина)
 Соломонюк (дитина)
 Соломонюк Ганна
 Соломонюк Іван
 Соломонюк Марія
 Соломонюк Станіслава
 Соломонюк Трохим
 Солоний Дем'ян
 Солоний Кіндрат
 Софія
 Степай Варка
 Степай Іван
 Степан
 Степанюк Марія
 Степанюк Олександр
 Степанюк Ганна
 Степанюк Демид
 Степанюк Ликера
 Степанюк Олекса
 Степанюк Ольга
 Степанюк Сусанна
 Степанюк Текля
 Степанюк Тетяна
 Степанюк Філімон
 Степанюк Філімон
 Степанюк Юстим
 Сторожук Михайло
 Сторожук Текля
 Текля
 Текля
 Терентій
 Тетяна

Тетяна
Тихолаз Текля
Тихолаз Мина
Тихолаз Фросина
Устя
Файдюк Володимир
Файдюк Володимир
Файдюк Ганна
Файдюк Ганна
Федір
Федір
Федір
Федора
Федот
Фохто Василь
Фохто Ганна
Фросина
Фросина
Фросина
Фросина
Хима

Хома
Циханівська (дитина)
Циханівська (дитина)
Циханівська Кароліна
Циханівський Микола
Чортиха та її родина у кількості
15 чол.
Чортиха Явдоха
Швець Ілько
Швець Надія
Шустик Василь
Шустик Горпина
Шустик Іван
Шустик Ликера
Шустик Марія
Шустик Микола
Шустик Прокіп
Шустик Степан
Шустик Федір
Щигодський (дитина)
Щигодський (дитина)

Щигодський (дитина)
Щигодський (чоловік)
Юстина
Явдоха
Явдоха
Явдоха
Яким
Ярина
Яросюк Рузя
Яценко Петро
Яценко Федора
Яцюк Андрій
Яцюк Іван
Яцюк Левко
Яцюк Наталка
Яцюк Олекса
Яцюк Олександр
Яцюк Палажка
Яцюк Параска
Яцюк Самійло
Яцюк Трохим

с. Сітківці

Виникнення села пов'язують із поселенням козацької сторожі, що жила недалеко від лісу. Селяни займалися землеробством, скотарством. Частина з них виготовляла сітки для рибальства та полювання звірів. Товар (сітки) возили в Тетіїв, Животів, Оратів.

У 1954 році Сітківці увійшли до складу с. Голодьки і знаходяться на лівій південній його частині.

На час Голодомору селяни були членами створених у селі Голодьки колгоспів Будьонного і Ворошилова.

Вдалося встановити імена 659 жертв Голодомору, в т.ч. 266 дітей. На місці масових поховань встановлений у 1993 р. пам'ятний знак.

Мартиролог жителів с. Сітківці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Гулько М.П., 1925 р.н.; Гаврищук М.Д., 1924 р.н., записаних у 2008 році Камінською Н.М., секретарем сільської ради.

Бабюк Євсей, його дружина,
син і дочка
Бабюк Іон і його дружина
Бабюк Марія
Бабюк Микола, його дружина
і 2 дітей
Бабюк Петро
Бабюк Семен
Бабюк Трохим
Баранський Марко, дружина
Марія, син Микита
Бардюк Григорій, його дружина
і 2 дітей
Башук Арійон і його дружина
Башук Григорій
Башук Григорій, його дружина
Ярина, син Іван дочка Оксана
Башук Дарка і 2 її дітей
Башук Килина
Башук Максим
Башук Марія

Башук Олександр і його доньки
Надія, Степанида, Віра
Башук Олена
Башук Омелько
Башук Омелько, дружина
Зінька, син Петро дочка Оксана
Башук Софія
Бомба Карпо
Бомба Петро
Бомба Фросина
Будіцький Іван, його дружина
і 2 доньки
Вечеревська Софія
Вечеревський Степан
Власюк Макар
Вовк Дем'ян і його син Аретон
Вовк Іван
Вовк Іван Антонович
Вовк Михайло
Вовк Мотрона

Вовк Настя
Вовк Пилип
Гаврищук Марія і 2 дітей
Гаврищук Дар'ян, дружина
Текля, дочки Ганна і Тетяна
Гаврищук Зінька
Гаврищук Іван
Гаврищук Оксана
Гаврищук Петро
Гаврищук Соломія
Гаряча Ганна
Гаряча Килина
Гаряча Саня
Гарячий Іван
Гарячий Кселедонт, дружина
Марія і син Андріян
Гарячий Метевуш і його дочка
Гарячий Оксентій, його дружина
Мотрона син Іван і дочка
Настя
Гарячий Семен

Гарячий Семен, його дружина, дочка із зятем і ще 3-є дітей
 Гарячий Степан
 Гарячий Тарас
 Гарячий Терешко
 Гоменюк Ілля
 Гоменюк Марця, мати, сини
 Василь, Іван, Гнат
 Гоменюк Параска і дочки Ганна Гаврилівна та Варка Гаврилівна, сини Хтома Гаврилович та Андрій Гаврилович
 Гоменюк Федір, його дружина і 2 дітей
 Горбатюк Адам, дружина Фросина дочка Афанасія, син Кирило
 Горбатюк Дмитро
 Горбатюк Катерина
 Горбатюк Кирило
 Горбатюк Марина
 Горбатюк Мар'яна
 Горбатюк Мотря
 Горбатюк Оксана
 Горбатюк Прокл
 Горбатюк Прохір
 Горбатюк Прохор
 Горбатюк Семен
 Горбатюк Явдоха
 Горбатюк Явдоха
 Гулько Ганна
 Гулько Іван
 Гулько Катерина
 Гулько Олександр
 Джумик Ганна
 Джумик Коноп
 Джумик Лафера
 Джумик Тихін
 Драба Параска
 Драба Степан
 Загоруйко Григорій
 Загоруйко Денис
 Загоруйко Лекера
 Загоруйко Микола
 Загоруйко Олександр
 Загоруйко Степан і 2 його сини
 Загоруйко Танась і його дружина
 Загоруйко Федора
 Заєць Григорій
 Заєць Леонтій, дружина Оксана і син
 Заєць Федора
 Захарчук Андрій
 Захарчук Ганна
 Захарчук Марія, її донька

Христя (Харитя?) і ще 2 дітей
 Зозуля Арійон, дружина Олена і тітка
 Калининчук Олександра і її дочка Оляна
 Касянчук Терешко, його дружина і 2 доньки
 Кашанов Семен
 Кашанова Марія
 Кашанова Фросина
 Кобилось Василь, його дружина, 2 сини і дочка
 Кобилось Кирило
 Кобилось Кирило
 Кобилось Олена, син і донька
 Ковальчук Арсень
 Ковальчук Ганна
 Ковальчук Дарка
 Ковальчук Домка і 2 її дітей
 Ковальчук Євген, його дружина Оляна, сини Степан, Микола і Карпо, дочки Софія і Ганна
 Ковальчук Калина
 Ковальчук Килина
 Ковальчук Кузьма
 Ковальчук Ладимир
 Ковальчук Марца
 Ковальчук Микола
 Ковальчук Настя і 2 дітей
 Ковальчук Петро, його дружина Анна і сини Степан та Іван
 Ковальчук Семен
 Ковальчук Степан
 Ковальчук Тодоська
 Ковальчук Юген
 Ковальчук Юстина
 Ковальчук Явдоха
 Коколик Марина
 Колесник Настя і 2 її дітей
 Колесник Никифор
 Колесник Роман
 Колесник Степанина
 Колесник Явдоха і 2 її дітей
 Колесник Васька
 Колесник Влас, його дружина Євдонія і 1 донька
 Колесник Дарка
 Колесник Дарка
 Колесник Іван
 Колесник Катерина
 Колесник Корній
 Колесник Лавро
 Колесник Лавро
 Колесник Марина
 Колесник Микола
 Колесник Микола
 Колесник Мотрона

Колесник Мусій
 Колесник Оксана
 Колесник Прокло
 Колесник Роман
 Колесник Соломка
 Колесник Софія
 Колесник Степан
 Колесник Степанида
 Колесник Тадошка
 Колесник Харитина
 Колесник Ялена
 Колісник Арсень
 Колісник Григорій, його дружина Меланка
 Колісник Дмитро, його дружина Тадоська, сини Іван Григорій дочка Марія
 Колісник Євмен
 Колісник Євсей, його дружина Мартоха, дочка Оксана
 Колісник Єгор, його дружина Марина і дочка Ярина
 Колісник мати, 2 дочки Настя і Юстина
 Колісник Михайло
 Колісник Настя
 Колісник Никифор
 Колісник Поліет
 Колісник Явдоха
 Кравчук Анань і його сини Максим та Олександр
 Кравчук Григорій
 Кравчук Дарка
 Кравчук Денис
 Кравчук Зінька
 Кравчук Іван
 Кравчук Катерина
 Кравчук Кузьма
 Кравчук Лекера
 Кравчук Марія
 Кравчук Марія
 Кравчук Марія
 Кравчук Микола
 Кравчук Мусій
 Кравчук Омельян
 Кравчук Пилип
 Кравчук Семен
 Кравчук Яків і його дружина
 Краснюк Варка
 Краснюк Григор
 Краснюк Іван
 Краснюк Соломія і 2 її дітей
 Кузьмик Василь
 Куляс Домка
 Куляс Євдоким
 Куляс Кирило
 Куляс Минай, його дружина Меланка і син Ярема

Куляс Фросина
 Лагоза Фанаська
 Лебідь Гаврило
 Лебідь Іван
 Лебідь Оксентій його дружина
 Настя, син Степан, дочка Надія
 Лебідь Олександр і 2 дітей
 Лебідь Параска
 Лебідь Параска
 Лебідь Степан
 Лебідь Степанина
 Лебідь Левко
 Леничук Селефон
 Лесик Дементій, його дружина, син і донька
 Лесик Демян
 Лесик Тадось
 Линичук Арійон
 Линичук Лавро
 Линичук мати
 Линичук Мирон, його сестра і 2 дітей
 Линичук Петро
 Линюк Ганна
 Линюк Дарка
 Линюк Карпо
 Линюк Соломія
 Линюк Яфрем
 Мазур Іван
 Мазур Мартоха
 Мазур Мар'яна
 Мазур Юстина
 Мазуркевич Ганна, її доньки
 Настя і Оксана
 Макарчук Марія
 Макарчук Степан
 Макарчук Степан і його дружина
 Макарчук Фросина і її
 Маліванчук Корній, його дружина
 Килина, сини Ілля, Пилип, Василь, дочка Васька
 Маліванчук Параска
 Малютенко Кузьма, його дружина
 Ярина і син Микола
 Малютенко Микола
 Малютенко Федора
 Малютенко Фросина і 3 її дітей
 Мартинюк Андрон
 Мартинюк Андрон
 Мартинюк Василь і 3 дітей
 Мартинюк Віра і її 4 внуків
 Мартинюк Євсей і його дочка
 Мартинюк Іван (Мартюк)
 Мартинюк Йосип, його дружина
 Марина, син Іван і донька
 Мартоха

Мартинюк Катерина, її син і донька
 Мартинюк Карпо, його дружина
 Килина, 2 дітей і її баба
 Мартинюк Олежа і його дочка
 Мартинюк Прокл
 Мартинюк Савка
 Мартинюк Сергій
 Мартинюк Степан
 Мартинюк Танась
 Мартинюк Трохим
 Мартинюк Федора, її дочка і ще 1 дитина
 Мартинюк Фросина
 Мартинюк Фросина
 Мартинюк Югина
 Мельник Андрій
 Мельник Василь
 Мельник Ганна і її син Іван
 Мельник Євмен
 Мельник Малинь і його племінниця
 Мельник Семен і його дружина
 Мельник Степан, його 2 сини
 Мельник Харитина
 Мельник Юхим його дружина
 Олефія, дочка Оксана і син Павло
 Миронюк Володимир, його дружина
 Параска і 2 дітей
 Миронюк Катерина
 Миронюк Людмила
 Миронюк Олександра
 Москалюк Фросина, її 2 дітей
 Назарчук Артем
 Назарчук Гнат
 Назарчук Гордій, його дружина
 Горпина син Василь і дочка Ніна
 Назарчук Іван, його дружина
 Ганна, дочка Марія
 Назарчук Іван, його дружина
 Меланка і син Гордій
 Назарчук Костянтин і його син Василь
 Назарчук Марія, її сини
 Конон і Тодоська, дочка Мар'яна
 Назарчук Мартоха
 Назарчук Михайло
 Назарчук Мотря
 Назарчук Настя
 Назарчук Оляна
 Назарчук Оляна
 Назарчук Параска
 Назарчук Тодоська, її дочка
 Ніна і син Прпокіп

Назарчук Федора
 Назарчук Фросина
 Назарчук Фросина
 Назарчук Югина і діти
 Начурин Ольга
 Носенко Григорій і двоє дітей
 Носенко Павло, його дружина
 Тетяна, дочка Гафія
 Остапюк Аліхтер і його дружина
 Остапюк Давид, його дружина,
 сини Олексій та Семен,
 дочка Катерина
 Остапюк Дмитро його дружина
 і дочка
 Остапюк Карпо
 Остапюк Лукаш, його дружина
 Варка і син Олексій
 Остапюк Саміло
 Остапюк Сергій його дружина
 Христя і син Макар
 Остапюк Фотина і сини Дмитро
 та Сергій
 Оцалюк Ликера і її сини Конон
 та Пилип
 Петрушевська Параска
 Петрушевська Христя
 Петрушевський Іван
 Петрушевський Кузьма
 Поманенький Петро, його
 дружина Федора і дочка Ганна
 Приймак Андрон
 Присмицький Дмитро
 Рабчук Григорій
 Рабчук Соловета
 Рижий Андрій, його дружина і
 син Андрій
 Сагатюк Надія
 Сакаєвська Антоніна
 Салаєвська Федора
 Салаєвський Кирило
 Салаєвський Михайло
 Свірська Ганна
 Свірська Лекера
 Свірська Тетяна
 Свірський Влас
 Свірський Прокіп
 Скорук Гнат і його дружина
 Скорук Денис, його дружина і
 2 дітей
 Скорук Килина
 Скорук Конон і його дружина
 Скорук Лікандер
 Скорук Максим
 Скорук Марія
 Скорук Микола
 Скорук Оленадр і 2 дітей
 Скорук Прокло

Скочик Андрій
 Скочик Василь
 Скочик Ганна
 Скочик Карпо
 Скочик Килина
 Скочик Кирило
 Скочик Конон
 Скочик Настя
 Скочик Оксана
 Скочик Оляна
 Скочик Петро
 Скочик Федір
 Славінська Дарка
 Соколік Артем
 Соколік Єва
 Соколік Настя
 Соколік Фросина і її дитина
 Солодка Фросина
 Солодкий Григорій і його сини
 Антін і Карпо, дочка Марина
 Столярчук Іван
 Столярчук Петро
 Сторожук Тодось
 Ступник Килина
 Ступнік Ганна
 Ступнік Микола
 Ступнік Степан
 Уманець Аврам
 Уманець Артем
 Уманець Ганна
 Уманець Григорій, його дружина Марія, дочка Оксана і

син Сергій
 Уманець Євдоким, його дружина Тетяна і син Яків
 Уманець Женя
 Уманець Зінька
 Уманець Лукіян, його дружина і 2 дітей
 Уманець Мифтодь
 Уманець Мифтодь, його дружина Оксана і син Мифодій
 Уманець Оксана і її дочка Ганна та син Константин
 Уманець Соломка
 Уманець Софія
 Уманець Тодотка, її син Микита
 Файдюк Іван
 Файдюк Мартоха
 Файдюк Юхим
 Фурман і їхні внуки
 Фурман Мефтодь
 Фурман Милашка
 Фурман Федір
 Чемерик Марко, його дружина Фросина сини Трохим і Семен
 Чемерик Танась
 Черватюк Василь і його дитина
 Черватюк Юхим
 Чубик Григор, його дружина і 2 дітей

Шербюк Захар
 Шмендюк Килина і 2 її дітей
 Шмендюк Мар'яна
 Шмендюк мати і її дочки Марина, Марія
 Шмендюк Устя
 Шмендюк Ярина
 Шменьдюк, його син Степан і донька Параска
 Щербюк Василь, його дружина, син Конон, дочки Килина і Оляна
 Щербюк Дементій
 Щербюк і його дружина Степанида
 Щербюк Йовтух
 Щербюк Килина і 2 дітей
 Щербюк Оляна
 Щербюк Сергій
 Щербюк Христя
 Щербюк Юстина і 3 її дітей
 Щербюк Юхим
 Щербюк Юхим
 Щербюк Юхим, його дружина Оляна, донька Софія і ще одна донька
 Ярова Дарка
 Ярова Марія
 Яровий Андрій
 Яровий Микита
 Яровий Тодотко
 Яровий Юхим

с. Скибинці

За переказами село Скибинці засноване у XVI ст. козацьким сотником Скибою.

У 1920 р. в селі було організовано і відкрито кооперацію (Рудківським Саком, Цибою А.М., Франчуком О.А.). У період НЕПу (1922 р.) у селі було створено машинне товариство, яким керував Циба А.М.

18 грудня 1928 року активісти села скликали населення на загальні збори, на яких було створено колгосп "Більшовик". Головою обрано представника з райкому партії Іванюту В.К. До складу правління увійшли також Циба А.М., Бондар Г.М., Кукса Іван, Микитенко Зінька, Сніцарук К.Г.

Про те, що в 1932-1933 роках у Скибинцях був голод і навіть людодіство, свідчать наступні рядки із доповідної записки Київського облвиконкому РКН УСРР про важкий продовольчий стан області від 15 лютого 1933 р. «За останній час зареєстровано кілька випадків людодіства. Так, мали місце випадки людодіства :... В Тетіївському районі в с.Черепин одноосібниця громадянка Березнюк зарізала і з'їла дочку 10 років. Тепер Березнюк і друга її дитина при смерті. У с. Скибинці того ж району родина колгоспника, що складається з 3 дітей, з яких найстарший має 15 років, забила та з'їла чужого хлопчика, а також з'їла частину трупа померлої матері...»

За свідченнями очевидців кількість померлих голодною смертю селян у роки Голодомору – 920 чоловік. Але ті ж очевидці поіменно згадали всього 5 родин.

Мартиролог жертв голодомору 1932-1933 років – жителів села Скибинець укладено за свідченнями Слободянюк О.М., 1919 р.н., Бондар А.Т., 1925 р.н., записаних у 2008 р. Мартиненко Л.В., секретарем сільради, та Франчуком Павлом, учем сільської ЗОШ.

Козяр Адам Романович і його 5 дітей
 Кравчук Горпина Фомівна і 4 її дітей

Кукса Дмитро Амосійович, його син, невістка, 4 дітей, дід і баба
 Пораднього Степана Фомовича

5 дітей
 Франчук Марія Римидонтівна і 6 дітей

с. Софіполь

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Село засноване у середині XVII століття. Свою назву Софіполь отримало від імені дружини поміщика Й. Руліковського Софії.

В 1929 році утворено колгосп ім. Шевченка. На виконання хлібозаготівельного плану, устанавленого зверху, в колгоспі вигребли все до зернини, взяли за всіх селян підряд. Забирали все: худобу, продукти харчування, збіжжя. Застосовували всілякі методи тиску, в т.ч. й пресу. Ось одна із публікацій газети «Радянська думка» від 25.06.1929 р.

«На очах сльози, а хліб у землі»

«Ще 17 червня куркулі Яремич Гаврило та Курінний Явтух запевняли всіх на зборах: «хліба в селі немає, самі купуємо для себе, ніхто хліба не ховає».

А через день комісія за допомогою бідноти знайшла в Курінній Ликери на огороді сусіди Макарович Явдохи жито в мішках, закопані в Паленка Артема в ямах кожухи та свитки; по багатьох городах, у бур'янах знайдено чимало клунків муки й пашні; виявлено багато місць, де хліб лежав захований, але хитра й метка куркульня його знову переховала.

Чи є хліб у селі? Є, тільки куркуль охоче його не здасть. Так із заготовлених за тиждень 400 пудів тільки 50 дав куркуль.

Отже не вірмо куркулеві, що хліба в нього немає. Натиснемо – сам скаже де сховав, здасть до кооперації.

Д-КО»

Взагалі, гаслом цієї газети були слова «Стиснемо глитая в сталеве коло бойкоту, настиску, наступу сотен організованих бідняків і середняків. Розіб'ємо його опір – закінчимо днями заготівлі».

За супротив владі був засуджений одноосібник Іван Андріївський.

Через брак харчів селяни почали пухнути і вмирати від голоду. Всього в селі у 1932-1933 роках померло 248 чол., в т.ч. 70 дітей.

Нині в селі проживає 24 особи, постраждали від Голодомору.

Мартиролог жителів с. Софіполь – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями Михайлик Г.П., 1913 р.н.; Бевзи Т.З., 1915 р.н.; Яремина П.П., 1922 р.н. записаними в 1993 році Андріївським С.І., 1922 р.н., колишнім голов. бухгалтером колгоспу ім. Ватутіна, ветераном війни (нині покійним).

Андріївський Василь Іванович, малолітній

Бабій Ганна Стратіївна

Бабій Іван Петрович

Бабій Гаврило Іванович, 1919 р.н., малолітній

Бабій Василь Іванович

Бабій Василь Іванович, малолітній

Бабій Петро Якимович

Багрій Максим

Багрій Оксана

Блощинський Павло

Блощинська Килина

Бодашевська Устя

Бодашевська Єва Федорівна, малолітня

Возна Одарка Іванівна, 1930 р.н, малолітня

Возний Микола Карпович

Возна Наталка Андріївна

Воронюк Василь Михайлович, 1902 р.н.

Воронюк Іван Михайлович, 1905 р.н.

Воронюк Ганна Іванівна,

1930 р.н., малолітня

Воронюк Михайло Іванович,

1932 р.н., малолітній

Воронюк Михайло Каленикович, 1932 р.н, малолітній

Герасименко Олександра

Герасименко Максим Малентович

Герасименко Лавро Петрович, малолітній

Герасименко Григор Петрович, малолітній

Гончарук Домаха

Гончарук Лукаш

Гончарук Фросина Лукашівна, малолітня

Горбатюк Іван Федосьович

Горбатюк Катерина

Горбатюк Фросина

Горбатюк Петро Іванович, 1923 р.н., малолітній

Горбатюк Тодось Федорович

Горбатюк Федось

Гончарук Адам Іванович, 1923 р.н., малолітній

Дмитрук Микита Трохимович

Дмитрук Олекса Микитович

Заболотний Данило

Задирака Гаврило Зінькович

Задирака Пистя

Задирака Андрій Гаврилович, малолітній

Задирака Петро Гаврилович, малолітній

Задирака Василь Гаврилович, малолітній

Іліч Василь Петрович

Іліч Марія

Кирик Кость Танасьович, малолітній

Колодязний Микита

Ковальчук Андрій

Ковальчук Петро Юхремович, 1927 р.н., малолітній

Ковальчук Марина Федорівна, 1926 р.н., малолітня

Ковальчук Сила Степанович

Ковальчук Варка

Ковальчук Тимофій Сілович, малолітній

Ковальчук Тихін

Ковальчук Марія

Ковальчук Ганна Тихонівна, малолітня

Ковальчук Олекса Григорович

Ковальчук Ульянов Олексівич,

малолітній

Ковальчук Ганна

1932-1933

Ковальчук Павло Сергійович
 Ковальчук Степан Павлович,
 малолітній
 Ковальчук Григор Павлович,
 малолітній
 Ковальчук Іван Аврамович,
 малолітній
 Ковальчук Федір Аврамович,
 малолітній
 Ковальчук Сава Аврамович,
 малолітній
 Ковальчук Катерина
 Ковальчук Василина
 Ковальчук Іван Теофанович
 Корінна Ярина Прокопів
 Корінна Тетяна Василівна,
 малолітня
 Коровник Василь
 Кравчук Одарка
 Криворученко Ілько
 Федотович, малолітній
 Криворученко Петро
 Федотович, малолітній,
 Криворученко Василь
 Федотович, малолітній
 Криворученко Оліта
 Григорівна
 Криворученко Іван
 Данилович, малолітній
 Криворученко Гапійон
 Євгенович
 Криворученко Явдоха
 Криворученко Олександр
 Омелькович
 Криворученко Мотря
 Криворученко Ганна
 Олександрівна
 Криворученко Пилип
 Олександрович, малолітній
 Криворученко Марія
 Олександрівна, малолітня
 Криворученко Секлєта
 Криворученко Мотря
 Спиридоновна
 Криворученко Кіндрат
 Спиридонович
 Криворученко Надія
 Куц Тарас Лаврентійович
 Куц Параска
 Лановенко Андрій
 Лесик Надія Михайлівна
 Лесик Явдоха Родіонівна
 Лесик Мусій Дементійович
 Ляшинська Марія
 Ляшинський Володимир
 Якович
 Ляшинська Явдоха Яківна
 Ляшинська Олена Яківна

Ляшинський Степан Якович,
 малолітній
 Ляшинська Марія Яківна,
 малолітня
 Ляшинська Явдоха
 Магомет Дмитро
 Магомет Юлія
 Микитюк Данило
 Мефодійович
 Микитюк Варка
 Микитюк Ганна Григорівна
 Микитюк Марія Григорівна
 Микитюк Іван Данилович
 Михайлик Андрій
 Михайлик Анатолій
 Остапович
 Михайлик Іван Микитович
 Михайлик Микита
 Терешкович
 Михайлик Оксана Гнатівна
 Михайлик Ольга Микитівна
 Михайлик Параска
 Мельник Марія Кирилівна,
 малолітня
 Пагос Лекера
 Пагос Хівря
 Паленко Артем
 Панченко Іван Іванович
 Панченко Марія Семенівна
 Панченко Андрій Іванович,
 1931р.н., малолітній
 Панченко Кирило Махтейович
 Панченко Максим
 Панченко Одарка Максимівна
 Панченко Іван Тодьович
 Панченко Параска Іванівна
 Панченко Іван
 Панченко Текля
 Панченко Меланка Іванівна,
 малолітня
 Панченко Ярина Іванівна
 Панченко Пилип Іванович
 Паламарчук Офанія
 Лукашівна
 Паламарчук Єва
 Себастьянівна, малолітня
 Паламарчук Іван
 Миколайович, малолітній
 Паламарчук Ольга
 Миколаївна, малолітня
 Паламарчук Карпо
 Паламарчук Оксана
 Паламарчук Петро
 Паламарчук Марія Федорівна
 Пачос Павло
 Пересада Григор Павлович
 Пересада Григор
 Самойлович, малолітній

Пересада Іван Іванович
 Пересада Іван Самойлович,
 1920 р.н., малолітній
 Пересада Іван Тарасович
 Пересада Васька
 Пересада Гапійон
 Пересада Корній
 Пересада Петро Павлович
 Пересада Лисавета
 Пересада Горпина
 Пересада Лукія
 Володимирівна
 Пересада Фокій Іванович,
 1919 р.н., малолітній
 Пересада Микола Іванович,
 1922 р.н., малолітній
 Пересада Галина Іванівна,
 1931 р.н.
 Пересада Палажка Григорівна
 Пересада Любов
 Пересада Ніна Іванівна
 Пересада Олекса Самійлович
 Полтавка Оксана
 Портянко Ярина Хомівна
 Порятнко Сергій Пилипович,
 малолітній
 Портянко Марія Пилипівна,
 малолітня
 Портянко Марія Євгенівна
 Портянко Петро Іванович
 Портянко Макар
 Филімонович
 Портянко Олександра
 Портянко Зінько
 Тимофійович, малолітній
 Портянко Ярина Тимофіївна
 Портянко Іван Пилипович
 Портянко Володимир
 Іванович, малолітній
 Портянко Йосип Іванович,
 малолітній
 Портянко Пилип Григорович
 Орел Веліна
 Саленко Марко Логвинович
 Саленко Олена
 Саленко Павло Артемович
 Саленко Ялина
 Саленко Федька
 Саленко Параска Марківна
 Саленко Захар Федькович
 Саленко Параска
 Секретар Гаврило
 Филімонович, малолітній
 Секретар Митрофан
 Филімонович
 Секретар Филімон
 Лукіянович
 Созанська Софія

Смілянець Ганна
Смілянець Явдоха
Смілянець Григор Августович
Смілянець Марія Григорівна,
1918 р.н.
Смілянець Кирило Семенович
Смілянець Одарка
Стороженко Петро Кл.,
1930 р.н., малолітній
Стороженко Сергій Лаврович
Стороженко Ганна Лаврівна,
малолітня
Стороженко Мартоха
Стороженко Махтей Минович
Стороженко Марія
Тихоход Макар Герасимович
Тихоход Марія
Тихоход Олекса Герасимович
Тихоход Тарас Герасимович
Тихоход Тимофій Іванович
Тихоход Петро Іванович,
малолітній
Тихоход Марія Іванівна,
малолітня

Тихоход Тетяна
Тихоход Степан Єлізарович,
малолітній
Хлівненко Михайло Левкович
Хлівненко Явдоха Михайлівна
Хлівненко Секлета
Омельківна
Хмельницька Танаська
Калениківна
Черненко Марія Іванівна
Черненко Ганна Семенівна
Черненко Клим, малолітній
Черненко Одарка Терешківна
Черненко Антон Олексович,
малолітній
Черненко Килина Олексіївна,
малолітня
Шостопаль Мавра
Шостопаль Клим
Шостопаль Євген
Фещенко Володимир
Іванович
Фещенко Йосип Гнатович
Фещенко Самон Йосипович

Фещенко Іван Йосипович,
малолітній
Фещенко Марія Василівна,
малолітня
Фещенко Федора Хомівна
Фещенко Марія Іванівна
Фещенко Варка Іванівна
Фещенко Федора
Никифорівна
Фещенко Петро Тихонович
Юрченко Андрій
Юрченко Євген Андрійович,
малолітній
Яремич Ганна
Яремич Фросина
Яремич Нестор Григорович
Яремич Палажка
Яремич Пилип
Яремич Килина Прокопівна
Яремич Софрон Пилипович,
малолітній
Яремич Мокрина
Яремич Парфен

с. Степове

Засноване у XVII ст. Мало назви Слобода, Жидівчик. В роки Голодомору носило назву Буденівка (1920 р. тут перебував штаб Першої кінної армії С.М. Будьонного). Сучасна назва існує з травня 1958 р.

Голод 1932-1933 років у Степовому був надзвичайно страшний і нищівний. З 2000 у той час мешканців села голодна чума забрала життя близько 1000 жінок, чоловіків, дітей.

Нині в селі проживають 48 осіб, що постраждали в роки Голодомору. В ті роки майже всі вони були дітьми і зберегли у пам'яті мало прізвиськ замордованих голодом односельців.

Мартиролог жителів с. Степове – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Довгалюк Х.С., 1911 р.н.; Савченко Я.Д., 1924 р.н., записаними у 2008 році Коробко Т.І., директором місцевої школи.

*с. Степове. Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років, встановлений у 1991 році.
Автор Кротов О.І. Виготовлено за кошти колгоспу.*

Бевза Іван, його сини Василь і Костя
Варигончик Петро, його жінка Варка і 5 дітей
Василишин Григорій
Гарник Адам Іванович
Гарник Євдокія Кирилівна
Гарник Анна
Гарник Лука
Ганчуки (сім'я 4 чол.)
Гуменюк Ахтинен

Гуменюк Василь (дитина)
Гуменюк Марія (дитина)
Гурська
Гурський
Довбиш Анастасія
Довбиш Василь (дитина)
Довбиш Марія (дитина)
Довбиш Ярина (мати)
Довбиш Хима
Довбиш Юліан
Довгалюк Вадим

Довгалюк Іван
Довгалюк Домаха
Загнітко Лукія
Загнітко Настя
Загнітко Одарка
Загнітко Тодоська
Загнітко Юхрем
Заїка Андрій Дем'янович
Заїка Василь
Заїка Никифор
Заїка Павло

Заїка Параска Дем'янівна і її 2 дітей
Іваницький Трохим
Клименчук Василь
Клименчук Поліна
Корда Григорій
Корда Хима
Кривенко Василь (дитина)
Кривенко Павло (дитина)
Кривенко Євдокія (мати)
Кучерява Марія

Кучерява Євдокія
Кучерявий Василь (Євдокіїн)
Кучерявий Василь
Кучерявий Федір
Кучерявий Яриней
Мельник Василь
Мельник Іван
Мельник Кіндрат
Мельник Мотря
Мельник Семен (дитина)
Мельник Никифор Кирилович

Мельник Ольга
Мельник Фросина
Мельник Явдокія
Моторний Захар
Руденко Федір
Савченко Ганна Матвіївна
Стоматюк Данило
Савченко Матвій
Стоматюк Федір

с. Стадниця

Село розташоване на межі трьох областей: Черкаської, Вінницької, Київської. До 1956 року відносилося до Оратівського району Вінницької області.

У 1923 році в селі була організована сільськогосподарська комуна, яка налічувала 12 сімей. Головою її був Лаврик Василь. У 1928 році з ініціативи комуністів організований ТСОЗ, який налічував 25 селян, які спільно обробляли землю своїм інвентарем. У 1929 році під керівництвом комуніста Василя Лаврика був організований колгосп ім. Будьонного, він же його і очолив. На 1932 рік колективізація в селі була завершена повністю. В цьому ж році було створено ще один колгосп ім. Ворошилова.

Перед Голодомором в селі проживало понад 1000 чол., після – трохи більше 600. Найстрашніша «чума» в історії людства – Голодомор 1932-1933 років забрала в Стадниці близько 450 життів.

Стадниця – єдине на весь Тетіївський район село, де повністю збереглися всі записи у сільрадівській книзі реєстрації актів про смерть за 1932-1933 роки. Вони мовою документів засвідчують масштаби небаченого в історії людства голодомору: якщо у 1932 році померло, в тому числі й від голоду, 68 жителів, то в 1933-му – 360, причому 299 – з січня по липень.

В пам'ять про страшну трагедію українського Голокосту в 1992 році за кошти територіальної громади в селі на сільському кладовищі на місці, де масово були захоронені безневинно померлі селяни, встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів с. Стадниця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, 5634, оп. 1, спр. 1273, арк. 14-68; спр. 1273, арк. 1-300; спр. 1276, арк. 1-62).

В мартирологу зі збереженням мови і навіть орфографії оригіналів у алфавітному порядку при наявності даних вказані прізвище, ім'я, по батькові померлих, їхній соціальний стан та місце роботи, дата смерті, вік, дата запису в книгу актів про смерть і порядковий номер запису.

Андріївський Пилип
 Член колгоспу ім. Будьоного
 10.07.1933
 55, запис актів про смерть від
 07.09.1933 №300
Антонович Павло Іванович
Третя дитина в сім'ї
 На утриманні батьків
 22.01.1933, Менше року
 запис актів про смерть від
 22.01.1933 №3
Антошевська Ліза
 На утриманні батька
 04.05.1933, 8
 запис акту про смерть від
 04.05.1933, № 119
Антошевський Іван
 Член колгоспу ім. Ворошилова
 09.05.1933, 34
 запис актів про смерть від
 23.05.1933, № 132
Арсенюк Наталія

Селянин,
 член колгоспу ім. Будьоного
 13.05.1933, 17
 запис актів про смерть від
 23.05.1933, № 138
Банківська Софія
 Хлібороб колгоспу ім. Ворошило-
 ва, 48
 18.05.1933, 46
 запис актів про смерть від
 01.06.1933, № 154
Баран Надія Миколаївна
 На утриманні батьків
 12.08.1933, 3, Не зазначено
 запис актів про смерть від
 09.09.1933,
Бивзюк Тарас
 Член колгоспу ім. Будьоного
 07.03.1933, 63
 запис актів про смерть від
 10.03.1933 №40
Бивзюк Олександра

Член колгоспу ім. Будьоного
 16.07.1933, 60
 запис актів про смерть від
 02.09.1933 №280
Білашко Василь Никифорович
 На утриманні батьків
 16.07.1933, 14
 запис актів про смерть від
 08.09.1933
Білашко Володимир Никифорович
 На утриманні батьків
 16.07.1933, 2
 запис актів про смерть від
 08.09.1933
Білашко Марія
 Член колгоспу ім. Будьоного
 04.07.1933, 35
 запис актів про смерть від
 02.09.1933 №268
Білашко Ольга Несторівна
 Колгоспниця колгоспу

ім.Будьоного, 16.07.1933
22, запис актів про смерть від 08.09.1933
Білашко Петро Никифорович
На утриманні батьків
16.07.1933, 6
запис актів про смерть від 08.09.1933
Білашко Степан
Селянин, власне господарство
09.06.1933, 40
запис актів про смерть від 29.08.1933 № 201
Блащук Бартлош
Одноосібне господарство
08.03.1933, 32
запис актів про смерть від 10.03.1933 №41
Блащук Петро
Член колгоспу ім. Будьоного
10.04.1933, 40
запис актів про смерть від 10.04.1933, №90
Верцьомаха Гапка
Член колгоспу ім.Ворошилова,
03.03.1933, 45
запис актів про смерть від 03.03.1933 №29
Вирцьомаха Іван Іванович
На утриманні батьків
30.06.1933, 9
запис актів про смерть від 05.09.1933 №291
Вирцьомаха Ксенія Іванівна
На утриманні батьків
30.06.1933, 14
запис актів про смерть від 05.09.1933 №290
Глушко Анна Йосипівна
На утриманні батьків
13.07.1933, 4
запис актів про смерть від 08.09.1933
Грес Рая (Перша дитина у батьків, матері-23 р.)
На утриманні батьків
05.06.1933, 1
запис актів про смерть від 29.08.1933 №189
Гринь Кость
Член колгоспу ім. Будьоного
19.03.1933, 30
запис актів про смерть від 20.03.1933, №65
Грищук Федір
Одноосібник, 23.01.1933, 76
запис актів про смерть від 26.01.1933 №6

Грогуль Терентій
Член колгоспу ім.Будьоного
05.07.1933, 80
запис актів про смерть від 02.09.1933 №275
Гут Семен
На утриманні батьків
15.08.1933, 13
запис актів про смерть від 09.09.1933
Давренюк Мотря
Колгоспниця, 28.07.1933, 16
запис актів про смерть від 04.09.1933 №286
Данилюк Олена
На утриманні батька
09.03.1933, 6
запис актів про смерть від 11.03.1933 №42
Данішевська Меланія
Хлібороб колгоспу ім.Ворошилова 18.05.1933, 48
запис актів про смерть від 01.06.1933, № 155
Данішевський Іван
Член колгоспу ім.Ворошилова
29.04.1933, 28
запис актів про смерть від 29.04.1933 №112
Данішевський Павло
Член колгоспу ім.Ворошилова
07.04.1933, 23
Не вказано
запис актів про смерть від 07.04.1933, №89
Диниліюк Митрофан
Член колгоспу ім.Будьоного
12.03.1933, 45
запис актів про смерть від 17.03.1933, №53
Дишлюк Дарка Митрофанівна
Член колгоспу ім.Будьоного
28.06.1933, 15
запис актів про смерть від 03.09.1933 №255
Дишлюк Дарка Митрофанівна
Член колгоспу ім.Будьоного
17.06.1933, 13
запис актів про смерть від 29.08.1933 № 216
Дідук Анна Гнатовна
На утриманні батьків
02.07.1933, 1
запис актів про смерть від 06.09.1933 №296
Дідук Арсень
На утриманні батьків
02.07.1933, 12

запис актів про смерть від 06.09.1933, №294
Дідук Ганна Ільківна
На утриманні батьків
28.06.1933, 17
запис актів про смерть від 03.09.1933 №250
Дідук Ілько Сергійович
Колгоспник (не вказано член якого колгоспу)
06.05.1933, 47
запис актів про смерть від 23.05.1933, № 124
Дідук Марія Ільківна
На утриманні батьків
28.06.1933, 15
запис актів про смерть від 03.09.1933 №251
Дідук Харитина Олександрівна
Член колгоспу ім. Ворошилова
15.06.1933, 30
запис актів про смерть від 29.08.1933 № 212
Дубіцький Андрій Ксенів
На утриманні батьків
20.02.1933, 17
запис актів про смерть від 20.02.1933 №16
Дяченко Олекса
одноосібник, 28.03.1933
42, запис актів про смерть від 28.03.1933, №80
Дячук Іван, сирота
09.07.1933, 7
запис актів про смерть від 02.09.1933 №277
Дячук Данило
Член колгоспу ім.Ворошилова,
02.07.1933, 48, запис актів про смерть від 03.09.1933 №259
Дячук Захар Терентійович
Колгоспник (не вказано член якого колгоспу), 15.05.1933,
37, запис актів про смерть від 23.05.1933, № 144
Дячук Марія
Хлібороб колгоспу ім.Будьоного
24.07.1933, 59
запис актів про смерть від 08.09.1933
Дячук Олександр
Член колгоспу ім.Будьоного
21.03.1933, 84
запис актів про смерть від 22.03.1933, №68
Заєць Дмитро Мусійович
Член колгоспу ім.Ворошилова
03.07.1933, 22

запис актів про смерть від
02.09.1933 №266
Заєць Ониська Яківна
Член колгоспу ім.Будьоного
03.07.1933, 50
запис актів про смерть від
03.09.1933 №263
Заєць Ярина Федорівна
Член колгоспу ім.Ворошилова
16.06.1933, 50
запис актів про смерть від
29.08.1933 № 215
Заєць Андрій
Одноосібне господарство
22.04.1933, 58
запис актів про смерть від
22.04.1933 №100
Заєць Василь
На утриманні батьків
27.07.1933, 4
запис актів про смерть від
08.09.1933
Заєць Давид
Член колгоспу ім.Будьоного
10.07.1933, 30
запис актів про смерть від
07.09.1933 №299
Заєць Денис Мусій
Колгоспник, 03.08.1933, 31
запис актів про смерть від
09.09.1933
Заєць Іван Мусійович
Член колгоспу ім.Во+рошилова,
18.06.1933
16, запис актів про смерть від
02.09.1933 № 220
Заєць Харитина
Одноосібник, 02.07.1933
60, запис актів про смерть від
05.09.1933 №293
Захарчук Адам Васильович
Одноосібник, 28.02.1933,
62, запис актів про смерть від
28.02.1933 №24
Захарчук Зоська
Колгоспниця, 28.05.1933, 26
запис актів про смерть від
02.06.1933 №170
**Ігнатенко Василь Митрофа-
нович**
На утриманні батьків
15.07.1933, 7
запис актів про смерть від
08.09.1933
Іщук Димедь
На утриманні брата одноосібни-
ка, 28.01.1933
94, запис актів про смерть від

03.02.1933 №9
Іщук Дорохтей Самсонович
Одноосібник, 03.08.1933
45, запис актів про смерть від
09.09.1933
Кавун Параска
29.05.1933, 50
запис актів про смерть від
02.06.1933 №187
Кавун Палажка
Член колгоспу ім.Будьоного
02.07.1933, 50
запис актів про смерть від
03.09.1933 №260
Кавун Тилимін Васильович
Вів власне господарство
08.06.1933, 20
запис актів про смерть від
29.08.1933 № 198
Казмірчук Андрій
На утриманні батька
19.04.1933, 7
запис актів про смерть від
21.04.1933 №98
Казмірчук Дмитро
На утриманні батька
19.04.1933, 5
запис актів про смерть від
21.04.1933 №99
Казмірчук Палажка
Член колгоспу ім. Будьоного
22.04.1933, 30
запис актів про смерть від
23.04.1933 №102
Казмірчук Текля
Член колгоспу ім. Будьоного
20.04.1933, 40
запис актів про смерть від
д2.09.1933 №97
Казмірчук Федір
Член колгоспу ім. Будьоного
05.05.1933, 28
запис актів про смерть від
23.05.1933 № 123
Казмірчук Явдоха
Селянин (не вказано член яко-
го колгоспу)
13.05.1933, 62
запис актів про смерть від
23.05.1933, № 139
Казмірчук Явдоха Іванівна
Одноосібник-хлібороб
18.01.1933, 45
запис акту про смерть від
26.01.1933 № 4
Казмірчук Люнька Данилів
Член колгоспу ім.Будьоного
28.06.1933, 25

запис актів про смерть від
03.09.1933 №257
Казмірчук Настя
На утриманні батьків
09.03.1933, 7
запис актів про смерть від
11.03.1933 №46
Казмірчук Андрій
На утриманні батька
12.03.1933, 3
запис актів про смерть від
12.04.1933, №91
**Казмірчук Данило Матвійо-
вич**
Член колгоспу ім. Будьоного
28.02.1933, 75
запис актів про смерть від
28.02.1933 №25
Казмірчук Пилип
Одноосібник, 09.03.1933, 55
запис актів про смерть від
11.03.1933 №45
Казмірчук Сепан Данилович
На утриманні батьків
27.06.1933, 22
запис актів про смерть від
03.09.1933 №249
**Казмірчук Сильвестр Арте-
мович**
Одноосібник, 20.06.1933
33, запис актів про смерть від
03.09.1933 №225
Казмірчук Фома Климів
Член колгоспу ім.Будьоного
23.02.1933, 67
запис актів про смерть від
23.02.1933 №18
Килинич Анна Йосипівна
На утриманні батьків
05.06.1933, 7
запис актів про смерть від
05.06.1933 №188
Килинич Роман
Член колгоспу ім.Будьоного
15.05.1933, 21
запис актів про смерть від
31.05.1933 , № 148
Килинич Горпина
Член колгоспу ім. Будьоного
29.04.1933, 63
запис актів про смерть від
29.04.1933 №110
Килинич Григорій
Член колгоспу , ім. Ворошилова
22.04.1933, 46
запис актів про смерть від
22.04.1933 №101
Килинич Демид

Член колгоспу ім. Будьоного
29.04.1933, 27

запис актів про смерть від
29.04.1933 №111

Килинич Йосип

Член колгоспу ім. Ворошилова
05.05.1933, 34

запис акту про смерть від
05.05.1933, № 122

Килинич Ягунька Ксаверова

Член колгоспу ім. Ворошилова,
27.06.1933, 50, , запис актів про
смерть від 03.09.1933 №243

Кирилюк Андрій

Член колгоспу ім. Будьоного
05.07.1933, 18

запис актів про смерть від
02.09.1933 №272

Кирилюк Петро

На утриманні батьків
02.07.1933, 12

запис актів про смерть від
02.09.1933 №261

Ковальчук Філімон

Член колгоспу ім. Будьоного
19.03.1933, 23

запис актів про смерть від
20.03.1933, №66

Ковальчук Афанасія

Михтодіївна

На утриманні батьків
08.08.1933, 2

запис актів про смерть від
09.09.1933

Ковальчук Дарка

Колгоспниця колгоспу
ім. Будьоного, 21.06.1933

55, запис актів про смерть від
03.09.1933 №229

Ковальчук Дуня Михтодіївна

На утриманні батьків
04.08.1933, 8

запис актів про смерть від
09.09.1933

Ковальчук Калень Аврамович

Одноосібник, 30.06.1933, 50

запис актів про смерть від
05.09.1933 №288

Ковальчук Катерина

Михтодіївна

На утриманні батьків
05.08.1933, 6, запис актів про
смерть від 09.09.1933

Ковальчук Марина

Михтодіївна

На утриманні батьків
03.08.1933, 12

запис актів про смерть від

09.09.1933

Ковальчук Михайло

Мефодійович

На утриманні батьків
13.07.1933, 12

запис актів про смерть від
08.09.1933

Ковальчук Надія Михтодіївна

На утриманні батьків
07.08.1933, 3

запис актів про смерть від
09.09.1933

Ковальчук Павло

Михтодіївич

На утриманні батьків
06.08.1933, 4

запис актів про смерть від
09.09.1933

Ковальчук Семен Прокопович

Колгоспник (не вказано член
якого колгоспу)

09.05.1933, 19

запис актів про смерть від
23.05.1933, № 129

Ковальчук Явдоха

На утриманні батьків
17.05.1933, 8

Недостатки харчів

запис актів про смерть від
31.05.1933, № 151

Колісник Іван

На утриманні батьків
02.07.1933, 8

запис актів про смерть від
03.09.1933 №258

Колісник Мусій

Член колгоспу ім. Ворошилова
03.05.1933, 34

запис акту про смерть від
03.05.1933, № 115

Колісник Трохим

Член колгоспу ім. Будьоного
05.06.1933, 50

запис актів про смерть від
03.09.1933 №190

Колісник Явдоха

Колгоспниця, 28.05.1933
26, запис актів про смерть від

02.06.1933 №169

Колос Олександр

Член колгоспу ім. Ворошилова,
25.06.1933, 40, запис актів про

смерть від 03.09.1933 №234

Копиця Ярина

Член колгоспу ім. Ворошилова,
19.06.1933, 60, запис актів про

смерть від 03.09.1933 №224

Корейба Михайло

Член колгоспу ім. Ворошилова,
13.03.1933

19, запис актів про смерть від
17.03.1933, №54

Корейба Настя

Одноосібне господарство
09.05.1933, 69

запис актів про смерть від
23.05.1933, № 130

Корейба Петро

На утриманні батьків
07.05.1933, 5

запис актів про смерть від
23.05.1933, № 127

Корейба Роман

На утриманні батька
08.05.1933, 3

запис актів про смерть від
23.05.1933, № 126

Корейба Степан

Одноосібник
28.06.1933, 50

запис актів про смерть від
03.09.1933 №254

Корнійчук Мусій, удівець

Хлібороб, член колгоспу
ім. Будьоного

16.01.1933, 64

запис акту про смерть від
20.01.1933 №1

Корнійчук Онуфрій

Член колгоспу ім. Ворошилова,
22.03.1933

47, запис актів про смерть від
23.03.1933, №69

Корнійчук Терентіа

Член колгоспу ім. Ворошилова
27.04.1933, 32

запис актів про смерть від
29.04.1933 №106

Корнійчук Ганна

Хлібороб колгоспу
ім. Ворошилова

17.05.1933, 57

Відсутність домашніх матеріаль-
них потреб

запис актів про смерть від
31.05.1933, № 153

Корнійчук Ганна

Член колгоспу ім. Будьоного
16.06.1933, 17

запис актів про смерть від
29.08.1933 № 214

Корнійчук Карпо

Член колгоспу ім. Ворошилова,
04.03.1933, 70, запис актів про

смерть від 04.03.1933 №33

Корнійчук Катерина

На утриманні батька
14.04.1933, 2 тижні
запис актів про смерть
від 14.04.1933 №95
Корнійчук Ликера
Одноосібник
На утриманні батька і сестри
06.06.1933, 50
запис актів про смерть
від 29.08.1933 № 192
Корнійчук Марія
На утриманні батьків
31.07.1933, 14
запис актів про смерть
від 08.09.1933
Корнійчук Олекса
На утриманні батька
24.03.1933, 14
запис актів про смерть
від 24.03.1933, №72
Корнійчук Степан
На утриманні батьків
1.05.1933, 9, запис актів про
смерть від 01.06.1933, № 159
Корнійчук Татій
28.05.1933, 28
запис актів про смерть
від 02.06.1933 №173
Корнійчук Тодоська Степанівна
Одноосібник, 17.06.1933, 11
запис актів про смерть від
29.08.1933 № 218
Корнійчук Федір
Член колгоспу ім. Ворошилова,
14.06.1933
30, запис актів про смерть
від 29.08.1933 № 210
Корнійчук Фидось
На утриманні батьків
30.06.1933, 15
запис актів про смерть
від 05.09.1933 №292
Корнійчук Фросина
Член колгоспу ім. Ворошилова,
18.06.1933, 60, запис актів
На утриманні батька
02.04.1933, 18, запис актів про
смерть від 02.04.1933, №86
Корнійчук Ялисовета
Член колгоспу ім. Ворошилова,
27.04.1933
46, запис актів про смерть
від 28.04.1933 №105
Кочін Віктор
На утриманні матері
11.06.1933, 2
запис актів про смерть
від 29.08.1933 № 209

Крет Андрій
На утриманні батьків
29.07.1933, 6
запис актів про смерть
від 05.09.1933 №287
Крет Денисій
Член колгоспу ім. Ворошилова,
31.05.1933
31, запис актів про смерть
від 02.06.1933 №183
Крет Михайло
Колгоспник, 13.07.1933, 17
запис актів про смерть
від 29.07.1933 №285
Крет Степан Аріонів
На утриманні батьків
15.07.1933, 8, запис актів про
смерть від 08.09.1933
Крижанівський Андрій
На утриманні матері
11.04.1933, 5, запис актів
про смерть від 12.04.1933 №92
Крижанівський Архип
На утриманні батьків
31.07.1933, 8, запис актів
про смерть від 09.09.1933
Крижанівський Ліон
Член колгоспу ім. Будьоного
25.03.1933, 46, запис актів
про смерть від 25.03.1933, №76
Крищук Катерина
На утриманні батьків
31.07.1933, Менше року
запис актів про смерть
від 08.09.1933
Крищук Анастасія Никифорів-
на
Хлібороб колгоспу
ім. Будьоного, 17.07.1933
36, запис актів про смерть
від 08.09.1933
Крищук Ганна Антонова
На утриманні батьків
25.02.1933, 3
запис актів про смерть
від 25.02.1933 №20
Кропивницький Йосип Ми-
трофанович
Хлібороб колгоспу
ім. Будьоного, 11.05.1933
70, запис актів про смерть
від 23.05.1933, № 136
Крячков Микола Сеньків
На утриманні матері
10.06.1933, 1, запис актів про
смерть від 29.08.1933 № 204
Куцакова Соломія
Одноосібне господарство

16.03.1933, 76
запис актів про смерть
від 19.03.1933, №61
Куцан Антін
Хлібороб (не вказано якого го-
сподарства), 27.05.1933, 20, за-
пис актів про смерть
від 02.06.1933 №167
Куцан Горпина
Колгоспниця (не вказано член
якого колгоспу)
27.05.1933, 45
запис актів про смерть
від 02.06.1933 №168
Куцан Кузьма
Ведення власного господарства,
26.05.1933, 50
запис актів про смерть
від 02.06.1933 №166
Куцан Наталія Іванівна
Член колгоспу ім. Ворошилова,
04.07.1933
18, запис актів про смерть
від 02.09.1933 №270
Куцан Оксана
Колгоспниця колгоспу
ім. Ворошилова, 27.06.1933
70, запис актів про смерть
від 03.09.1933 №246
Лаврик Ганна
На утриманні батька
07.03.1933, 3, запис актів
про смерть від 10.03.1933 №38
Лаврик Ганна
На утриманні батька
22.05.1933, 4, запис актів
про смерть від 01.06.1933
№ 161
Лаврик Ганна Фторова
02.07.1933, 8
запис актів про смерть
від 02.09.1933 №262
Лаврик Макар Якович
Одноосібне господарство
28.04.1933, 19
запис актів про смерть від
29.04.1933 №108
Лаврик Надія Юстимівна
На утриманні батьків
09.08.1933, 2, запис актів
про смерть від 09.09.1933
Лагаза Василь Кирилович
Член колгоспу ім. Ворошилова,
19.06.1933
Менше року, запис актів про
смерть від 02.09.1933 № 222
Лагаза Дмитро Мусіїв
На утриманні батьків

13.02.1933, 7
запис актів про смерть від
13.02.1933 №15
Лагаза Мусій Данилович
Хлібороб, 10.02.1933, 35
запис актів про смерть
від 10.02.1933 №13
Лагаза Олена Сергіївна
Член колгоспу ім. Ворошилова,
17.06.1933,
16, запис актів про смерть
від 29.08.1933 № 217
Лагаза Палажка
Член колгоспу ім. Будьоного
12.02.1933, 36, запис актів
про смерть від 12.02.1933 №14
Лагаза Степан Михайлович
Одноосібник, 16.06.1933,
25, запис актів про смерть
від 29.08.1933 № 213
Лагаза Федора
Колгоспниця, 31.05.1933
62, запис актів про смерть
від 02.06.1933 №181
Лагазова Марія Мусійова
На утриманні батьків
15.02.1933, 5, запис актів про
смерть від 15.02.1933 №17/8
Лагоза Явдоха
Колгоспниця (не вказано член
якого колгоспу)
26.05.1933, 50
запис актів про смерть
від 02.06.1933 №165
Ларик Зося Якимівна
На утриманні батька
15.05.1933, 7, запис актів про
смерть від 23.05.1933 № 145
Линник Ліза
На утриманні батьків
28.05.1933, 12, запис актів
про смерть від 02.06.1933
Линник Юрик
Хлібороб, член колгоспу і
м.Ворошилова, 23.01.1933
36, запис актів про смерть
від 26.01.1933 №5
Линник Василь
На утриманні батьків
09.05.1933, 12, запис актів
про смерть від 23.05.1933,
№131
Линник Марія Трохимівна
На утриманні батьків
13.05.1933, 10, запис актів про
смерть від 23.05.1933, № 140
Линник Трохим Тарасович
Колгоспник, 26.06.1933

56, запис актів про смерть від
03.09.1933 №241
Лисюк Борис Юрійович
На різних роботах
12.07.1933, 24, запис актів про
смерть від 02.09.1933 №278
Лисюк Юрко Григорків
Хлібороб-одноосібник
22.02.1933, 50
запис актів про смерть
від 22.02.1933 №17
Литвинюк Надія
На утриманні батьків
17.03.1933, 2, запис актів
про смерть від 28.03.1933, 62
Литвинюк Ганна
На утриманні батька
24.03.1933, 2, запис актів про
смерть від 24.03.1933, №74
Литвинюк Фан Кирилович
Член колгоспу ім.Ворошилова,
04.07.1933
22, запис актів про смерть
від 02.09.1933 №271
Лихкодер Анна
На утриманні батька
06.06.1933, 15
запис актів про смерть від
29.08.1933 № 195
Лихкодер Анатолій
На утриманні батька
06.06.1933, 2, запис актів про
смерть від 29.08.1933 № 193
Лихкодер Мотря
На утриманні батька, 06.06.
1933, 5, запис актів про смерть
від 29.08.1933 № 194
Лихкодер Сергій
одноосібник, 11.05.1933
56, запис актів про смерть
від 23.05.1933, № 135
Лівіцький Яків Федорів
Член колгоспу ім.Ворошилова,
26.02.1933, 66, запис актів про
смерть від 28.02.1933 №22
Лобачевска Фросина
Колгоспниця, 15.07.1933
55, запис актів про смерть
від 08.09.1933
Лобода Петро
Хлібороб колгоспу
ім.Будьоного, 15.05.1933
21, запис актів про смерть
від 31.05.1933, № 146
Лобода Гафія
Одноосібник, 26.06.1933, 50
запис актів про смерть від
03.09.1933 №237

Лобода Микола
На утриманні батьків
27.07.1933, 1,5, запис актів про
смерть від 08.09.1933
Лобода Федір
Член колгоспу ім.Ворошилова,
04.05.1933
34, запис акту про смерть
від 04.05.1933, № 118
Лубка Софія
Член колгоспу ім.Будьоного
11.06.1933. 61
запис актів про смерть
від 29.08.1933 № 206
Лубко Володимир Остапович
Хлібороб колгоспу ім.Будьоного,
02.08.1933
20, запис актів про смерть
від 09.09.1933
Лубко Дарка
Колгоспниця, 24.07.1933
45, запис актів про смерть
від 08.09.1933
Лубко Федір
На утриманні батька
11.03.1933, Менше року
запис актів про смерть
від 11.03.1933 №49
Мазурака Михайло
На утриманні батька, 1
9.03.1933, менше року
запис актів про смерть
від 20.03.1933, №64
Мазурака Микола
**Проживав і працював
з батьком**
Селянин одноосібник
11.05.1933, 14, запис актів про
смерть від 23.05.1933, № 137
Мазурака Микола
На утриманні батьків
20.06.1933, 14, запис актів про
смерть від 03.09.1933 №228
Мазурака Олекса Петрович
одноосібник, 14.06.1933, 18
запис актів про смерть
від 29.08.1933 № 211
Макаренко Олена
Хлібороб-одноосібник
06.03.1933, 37
запис актів про смерть
від 09.03.1933 №39
**Максименко Гартон
Андрійович**
Колгоспник(не вказано член
якого колгоспу), 09.05.1933
20, запис актів про смерть
від 23.05.1933, № 133

Максименко Оксана

колгоспниця, 30.05.1933, 54
запис актів про смерть
від 02.06.1933, №178

Максименко Явдоха

Колгоспниця, 30.05.1933, 25
запис актів про смерть
від 02.06.1933, №177

Маркитанчук Мотря**Явдокимівна**

Хлібороб колгоспу
ім.Будьоного, 01.08.1933, 16
запис актів про смерть
від 09.09.1933

Маркітанчук Марія

Одноосібник, 24.06.1933
50, запис актів про смерть
від 03.09.1933 №242

Мартинюк Никифір

Слен колгоспу ім.Будьоного
14.03.1933, 20, запис актів про
смерть від 18.03.1933, №58

Мартинюк Агафія

Член колгоспу ім.Ворошилова,
20.06.1933

50, запис актів про смерть
від 03.09.1933 №226

Мартинюк Мотря Явдокимівна

кологспниця, 01.08.1933,
20, запис актів про смерть
від 09.09.1933

Мікульський Ілля Григорович

Член колгоспу ім.Ворошилова,
26.06.1933

35, запис актів про смерть
від 03.09.1933 №240

Мікульський Ілля Марцелович

Член колгоспу ім.Ворошилова,
26.06.1933

45, запис актів про смерть
від 03.09.1933 №239

Мікульський Петро

На утриманні батька
28.03.1933, Менше року
запис актів про смерть
від 28.03.1933, №78

Молдован Іван

На утриманні батька
16.05.1933, 8
Нестача домашніх харчів
запис актів про смерть
від 31.05.1933, № 150

Молдован Олекса**Володимирович**

На утриманні батьків
02.08.1933, 20
запис актів про смерть
від 09.09.1933

Молдован Югина

На утриманні батьків
30.05.1933, 12
запис актів про смерть
від 02.06.1933 №176

Мотуз Дарина

одноосібник
12.09.1933, 50
запис актів про смерть
від 09.09.1933

Мотуз Василь**сирота**

14.07.1933, 12
запис актів про смерть
від 04.09.1933 №286

Мотуз Ганна

Вела власне господарство
06.06.1933, 60
запис актів про смерть
від 29.08.1933, 191

Мотуз Іван

Член колгоспу ім.Будьоного
31.05.1933, 56

запис актів про смерть
від 02.06.1933 №180

Мотуз Іван

Одноосібник, 12.07.1933, 22
запис актів про смерть
від 02.09.1933 №279

Мотуз Олекса

Власне господарство
06.06.1933, 50
запис актів про смерть
від 29.08.1933, № 196

Мотуз Пилип Антонович

Одноосібник, 22.06.1933
18, запис актів про смерть
від 03.09.1933 №232

Мотуз Хотина Остапівна

Член колгоспу ім.Будьоного
03.07.1933, 40, запис актів про
смерть від 02.09.1933 №265

Мудрик Митрофан

Член колгоспу ім.Ворошилова,
16.03.1933.

74, запис актів про смерть
від 18.03.1933, №59

Мукомела Петро Трифонович

На утриманні батьків
08.05.1933, 8 місяців
запис актів про смерть
від 23.05.1933, № 128

Мукомела Трифін**Максимович**

Член колгоспу ім.Будьоного
05.07.1933, 30
запис актів про смерть
від 02.09.1933 №273

Нигода Настя

Одноосібник, 28.06.1933
45, запис актів про смерть
від 28.08.1933 №253

Нигода Тихін

Хлібороб (власне господар-
ство), 28.05.1933
25, запис актів про смерть
від 02.06.1933 №172

Нигода Явдоха

Одноосібник, 28.06.1933, 45
запис актів про смерть від
03.09.1933 №252

Ожеледа Настя Артемівна

На утриманні батьків
05.07.1933, 6, запис актів про
смерть від 02.09.1933 №274

Ожиледа Горпина

Член колгоспу ім. Ворошилова,
17.03.1933

58, запис актів про смерть
від 19.03.1933. №63

Ожиледа Олена

На утриманні батька
20.03.1933, 1,5, запис актів про
смерть від 21.03.1933, №67

Ожиледа Прокіп

Член колгоспу ім.Ворошилова,
12.03.1933

64, запис актів про смерть
від 17.03.1933, №51

Ожиледа Серафим

Колгоспник-хлібороб
31.05.1933, 42

запис актів про смерть від
02.06.1933 №182

Ожиледа Хросина Максимова

Член колгоспу ім.Ворошилова,
19.06.1933

40, запис актів про смерть
від 03.09.1933 №223

Олійник Єва

Одноосібник, 11.06.1933
50, запис актів про смерть
від 29.08.1933 № 207

Олінік Лавро

Член колгоспу ім. Ворошилова
13.03.1933, 26, запис актів про
смерть від 18.03.1933, №57

Олінік Петій

Хлібороб-одноосібник
11.03.1933, 52, запис актів про
смерть від 11.03.1933 №50

Осика Наталія

Колгоспниця, 10.09.1933
96, запис актів про смерть
від 09.09.1933

Павлівська Анна

Одноосібник, 20.06.1933, 30
запис актів про смерть від
03.09.1933 №231

Павлік Трохим

Селянин, вів власне
господарство, 06.06.1933
52, запис актів про смерть
від 29.08.1933 № 197

Питлюк Надія

На утриманні батька
09.03.1933, 1, запис актів про
смерть від 11.03.1933 №43

Підгаєцька Єлька

На утриманні батьків
01.03.1933, 6

запис актів про смерть
від 03.03.1933 №27

Підгаєцька Оксана

Член колгоспу ім.Будьоного
13.03.1933, 60

запис актів про смерть
від 17.03.1933, №55

Підгаєцький Сидір

Хлібороб-одноосібник
07.02.1933, 52

Діагноз по латині

запис актів про смерть
від 10.02.1933 №11

**Підгаєцький Степан
сирота**

Одноосібне господарство
03.05.1933, 10, запис акту про
смерть від 03.05.1933, № 117

Плахотник Філімон

Одноосібне господарство
11.04.1933, 36, запис актів про
смерть від 12.04.1933 №93

Поліщук Антон Харитонович

На утриманні батька, 4,
Дифтерія, запис актів про
смерть від 10.02.1933 №12

Поліщук Данило

Одноосібне господарство
11.04.1933, 19, запис актів про
смерть від 12.04.1933 №94

Поліщук Килина Юхимівна

Домогосподарка, 13.07.1933
20, запис актів про смерть
від 08.09.1933

Поліщук Митро

Колгоспник, 01.06.1933
57, запис актів про смерть
від 02.06.1933 №186

Поліщук Олена

Член колгоспу ім. Будьоного
25.03.1933, 50, запис актів про
смерть від 25.03.1933, №77

Поліщук Пранта

Одноосібник, 31.07.1933

56, запис актів про смерть
від 08.09.1933

Поліщук Федора

Ведення підсобного gospodar-
ства, 05.04.1933

31, запис актів про смерть
від 05.04.1933, №88

Поліщук Юхим

Член колгоспу ім.Будьоного
30.04.1933, 53, запис актів про
смерть від 30.04.1933, 114

Присмицька Марія

На утриманні матері
01.04.1933, 7, запис актів про
смерть від 01.04.1933, 84

Присмицька Анастасія

На утриманні матері
01.04.1933, 5, запис актів про
смерть від 01.04.1933, №85

Присмицька Варвара

Колгоспниця колгоспу
ім.Ворошилова

27.06.1933, 16
запис актів про смерть від

03.09.1933 №245

Присмицька Югина

На утриманні дітей
22.05.1933, 106, запис актів про
смерть від 01.06.1933, № 160

Присмицька Юлія

На утриманні батьків
27.06.1933, 12

запис актів про смерть
від 03.09.1933 №248

Присмицький Василь

На утриманні матері
10.03.1933, 4,5

запис актів про смерть
від 11.03.1933 №47

**Присмицький Степан
Андрійович**

На утриманні батьків
27.02.1933, 1р.5м., запис актів
про смерть від 28.02.1933 №23

Пятківська Лукія

Член колгоспу ім.Ворошилова,
26.06.1933

50, запис актів про смерть
від 03.09.1933 №236

Пятківський Андрій Якович

На утриманні батьків
25.06.1933, 16, запис актів про
смерть від 03.09.1933 235

Ренгач Масій

Хлібороб – одноосібник
25.05.1933, 29, запис актів про
смерть від 02.06.1933 № 163

Ренгач Марія

Колгоспниця (не вказано член
якого колгоспу), 26.05.1933, 22
запис актів про смерть від
02.06.1933 №164

Реньгач Олена

Член колгоспу, ім. Ворошилова,
29.03.1933

17, запис актів про смерть
від 29.03.1933, 82

Реньчак Мотря

На утриманні батька
04.03.1933, 3, запис актів про
смерть від 04.03.1933 №32

Реньчак Тодос Іванович

Член колгоспу ім.Ворошилова,
20.07.1933

16, запис актів про смерть
від 02.09.1933 №282

Рихнюк Марія

Член колгоспу ім.Ворошилова,
09.07.1933

50, запис актів про смерть
від 07.09.1933 №298

Рихтюк Павло Романович

одноосібник, 27.06.1933, 36
запис актів про смерть
від 03.09.1933 №244

Рихтюк Іван

Член колгоспу ім.Ворошилова,
03.03.1933

25, запис актів про смерть
від 03.03.1933 №30

Рихтюк Мелашка

Член колгоспу ім.Ворошилова,
30.05.1933

55, запис актів про смерть
від 02.06.1933 №179

Рихтюк Остап

Член колгоспу ім. Ворошилова,
08.07.1933

33, запис актів про смерть
від 07.09.1933 №297

Романюк Марія

Хлібороб-одноосібник
28.02.1933, 63

запис актів про смерть
від 28.02.1933 №27

Романюк Марина

На утриманні батька
13.03.1933, 1,5

запис актів про смерть
від 17.03.1933, №56

Севба Василій

На утриманні матері
12.03.1933, 1
запис актів про смерть
від 17.03.1933, 52

Севба Василь

На утриманні батька
24.03.1933, 6р.3м.
запис актів про смерть
від 24.03.1933, №73

Севба Кирило

Одноосібне господарство
31.05.1933, 18, запис актів про
смерть від 02.06.1933, №184

Севба Марія

Член колгоспу ім.Будьоного
23.03.1933, 34, запис актів про
смерть від 23.03.1933, №71

Севба Нікіфор

Член колгоспу ім.Ворошилова,
03.05.1933

28, запис акту про смерть
від 03.05.1933, № 116

Севба Оксана

Колгоспниця, 31.07.1933
70, запис актів про смерть
від 09.09.1933

Севба Олена Ом.

На утриманні батьків, 8
запис актів про смерть
від 23.05.1933, № 141

Севба Саміла

Член колгоспу ім.Будьоного
06.03.1933, 30, запис актів про
смерть від 09.03.1933 №37

Севба Юлита

Одноосібниця-господарка
14.05.1933, 36, запис актів про
смерть від 23.05.1933, № 143

Семенюк Петро Гаврилович

На утриманні батьків
16.07.1933, 9
запис актів про смерть
від 08.09.1933

Сеульська Александра

Член колгоспу ім.Будьоного
10.06.1933, 50
запис актів про смерть
від 29.08.1933, 203

Сідлецький Павло

Член колгоспу ім. Будьоного
29.04.1933, 66
запис актів про смерть
від 29.04.1933 №113

Сімянчук Гильо

Член колгоспу ім.Будьоного
01.03.1933, 36
запис актів про смерть
від 01.03.1933 №28

Скульська Елька**сирота**

20.07.1933, 7
запис актів про смерть

від 29.07.1933 №283

Стецюк Данило

Одноосібник-хлібороб
04.01.1933, 48

запис акту про смерть
від 20.01.1933 №2

Стецюк Іван, сирота

04.07.1933, 10
запис актів про смерть
від 02.09.1933 №267

Стецюк Ганна

Одноосібник
31.07.1933, 43
запис актів про смерть
від 08.09.1933

Стецюк Кость

Хлібороб-одноосібник
04.03.1933, 56
запис актів про смерть
від 04.03.1933 №34

Стецюк Михайло

На утриманні батька
28.03.1933, 2р.3м.
запис актів про смерть
від 28.03.1933, 81

Стецюк Михайло Данилів

На утриманні батьків
28.01.1933, 8
запис актів про смерть
від 28.01.1933 №8

Стецюк Устина

Член колгоспу ім. Будьоного
04.07.1933, 40
запис актів про смерть
від 02.09.1933 №269

Столярчук Іван

Власне господарство
29.05.1933, 35
запис актів про смерть
від 03.09.1933 №227

Столярчук Марія

На утриманні батьків
30.05.1933, 12
запис актів про смерть
від 02.06.1933 №175

Столярчук Мортя

Колгоспниця
29.05.1933, 30
запис актів про смерть
від 02.06.1933 №174

Тамашевська Федора

На утриманні батьків
18.07.1933, 13,
запис актів про смерть
від 08.09.1933

Тамашевський Антін**Мар'янович**

Член колгоспу ім. Будьоного

26.06.1933, 20, запис актів про
смерть від 03.09.1933 №230

Татарчук Григорій

На утриманні батьків
30.06.1933, 3, запис актів про
смерть від 05.09.1933 №289

Татарчук Ригор Тифанів

На утриманні батьків
25.02.1933, 5 місяців, запис
актів про смерть
від 25.02.1933 №21

Титорук Тит

Член колгоспу ім. Будьоного
04.04.1933, 55, запис актів про
смерть від 04.04.1933, №87

Титорчук Надія

На утриманні батьків
21.05.1933, 4, запис актів про
смерть від 01.06.1933, 158

Титорчук Тифан

Хлібороб власного господар-
ства, 25.05.1933

24, запис актів про смерть
від 01.06.1933, № 162

Тичашевський Павло

Член колгоспу ім.Ворошилова,
28.04.1933
23, , запис актів про смерть
від 28.04.1933 №107

Тіторчук Василь

На утриманні батьків
11.05.1933, 2, запис актів про
смерть від 23.05.1933, № 134

Тіторчук Оксана Іванівна

Колгоспниця, 07.09.1933, 58
запис актів про смерть
від 09.09.1933

Ткачук Анна

Член колгоспу, 28.06.1933
50, запис актів про смерть
від 28.06.1933 №256

Ткачук Александра Юхимівна

На утриманні батьків
01.08.1933, 16, запис актів про
смерть від 09.09.1933

Ткачук Степан Юхимович

Член колгоспу ім.будьоного
27.04.1933, 23, запис актів про
смерть від 28.04.1933, 104

Ткачук Юхим Гнатів

Хлібороб, член колгоспу ім. Бу-
дьонного, 27.01.1933, 61
запис актів про смерть
від 28.01.1933 №7

Хіміон Григорій Іванович

Член колгоспу ім.Ворошилова,
26.06.1933
70, запис актів про смерть

від 03.09.1933 №238

Хіміон Олекса Олімпій

Колгоспник, 01.06.1933, 10

запис актів про смерть від

02.06.1933 №185

Хіміон Олена

сирота

01.07.1933, 10, запис актів про

смерть від 29.07.1933, 284

Хіміон Оляна Фролова

Член колгоспу ім.Ворошилова,

24.06.1933, 70

запис актів про смерть

від 03.09.1933 №233

Хіміон Петро

На утриманні батьків

16.03.1933, 1р.3м.

запис актів про смерть

від 18.03.1933, №60

Хіміон Рислина

Член колгоспу ім.Ворошилова,

27.04.1933, 57, запис актів про

смерть від 29.04.1933, 109

Хіміон Роза Кирилова

На утриманні батька

07.02.1933, 3, дистрофія

запис актів про смерть

від 07.02.1933 №10

Чаюн Гапка

Член колгоспу ім. Ворошилова

04.03.1933, 56, запис актів про

смерть від 04.03.1933 №31

Чаюн Лаврентій

Одноосібне господарство

22.04.1933, 64

запис актів про смерть

від 23.04.1933 №103

Чаюн Семен

Член колгоспу ім.Ворошилова,

27.03.1933, 25, запис актів про

смерть від 27.03.1933, №79

Чаюн Тодоська

Колгоспниця (не вказано член якого колгоспу)

06.05.1933, 64

запис актів про смерть

від 23.05.1933, 125

Читерик Никифор

Хлібороб-одноосібник

10.03.1933, 63, запис актів про

смерть від 11.03.1933 №48

Чорна Олександра

На утриманні батька

15.05.1933, 1

запис актів про смерть

від 31.05.1933, 149

Чорна Песця

Одноосібник, 17.06.1933, 44,

запис актів про смерть від

29.08.1933 № 219

Чорна Хима Димянівна

Хлібороб-одноосібник

24.02.1933, 46

запис актів про смерть

від 24.02.1933 №19

Чорний Микола

На утриманні батька

09.03.1933, запис актів про

смерть від 11.03.1933, №44

Чорний Денис

Одноосібник, 03.07.1933, 50

запис актів про смерть

від 02.09.1933, №264

Шатнюк Володимир

Пригорків

На утриманні батьків

10.06.1933, 1

запис актів про смерть

від 03.09.1933 №202

Шатнюк Володимир

На утриманні батька

17.05.1933, 3

запис актів про смерть

від 31.05.1933, № 152

Шатнюк Григорій Андрійович

Хлібороб колгоспу ім.Будьоно-го, 16.07.1933

35, запис актів про смерть

від 08.09.1933

Шатнюк Домаха

Колгоспниця, 27.06.1933

70, запис актів про смерть

від 03.09.1933 №247

Шатнюк Іван Харитонович

На утриманні батьків

13.07.1933, 4, запис актів про

смерть від 08.09.1933

Шатнюк Кирило

Член колгоспу ім.Ворошилова,

15.05.1933

24, запис актів про смерть

від 31.05.1933, 147

Шатнюк Михайло

Член колгоспу ім.Ворошилова,

23.03.1933

42, запис актів про смерть

від 23.03.1933, №70

Шатнюк Михайло Федорів

На утриманні батьків

11.06.1933, 11, запис актів про

смерть від 29.08.1933 № 205

Шатнюк Роза Харитонівна

На утриманні батьків

10.07.1933, 1,5, запис актів про

смерть від 08.09.1933

Шатнюк Харитон Савович

Одноосібник, 03.08.1933

35, запис актів про смерть

від 09.09.1933

Шаферівська Ганна

господарство, 19.05.1933,

58, запис актів про смерть

від 01.06.1933, 156

Шаферівський Степан

На утриманні батька

20.05.1933, 12, запис актів про

смерть від 01.06.1933, 157

Шафировська Наталка

Колгоспник (не вказано член

якого колгоспу), 14.05.1933

18, запис актів про смерть

від 23.05.1933, 142

Шафіківський Іван

Ведення власного господарства

25.03.1933, 58, запис актів про

смерть від 25.03.1933, №75

Шафірівський Степан

Член колгоспу ім.Будьоного

17.07.1933, 12, запис актів про

смерть від 02.09.1933, 281

Шкарубка Макар

Олександрович

одноосібник, 30.03.1933, 38

запис актів про смерть від

30.03.1933, 83

Яворська Валентина

Член колгоспу ім.Будьоного

08.03.1933, 32, запис актів про

смерть від 08.03.1933 №35

Яворська Килина

Член колгоспу ім.Ворошилова,

04.05.1933

48, запис акту про смерть

від 04.05.1933, 120

Яворський Андрій Несторович

Учень Стадницької школи

11.06.1933, 15, запис актів про

смерть від 29.08.1933 № 208

Яворський Нестер

Член колгоспу ім.Ворошилова,

04.05.1933,

58, запис акту про смерть

від 04.05.1933, 121

Якимчук Петро Левкович

Одноосібник, 06.07.1933, 12

запис актів про смерть від

02.09.1933 №276

Яковенко Володимир

Робітник, Стадницький завод

16.04.1933, 6 місяців,

запис актів про смерть

від 18.04.1933 №96

Яримчук Настя

На утриманні батьків

08.06.1933, 7, запис актів про смерть від 29.08.1933 № 199
Яримчук Параска
 Вела власне господарство
 08.06.1933, 40
 запис актів про смерть від

29.08.1933 № 200
Ятлов Лавро
 На утриманні матері
 05.03.1933, 17
 запис актів про смерть від
 09.03.1933 №36

Ятлов Петро
 Хлібороб колгоспу ім.Будьоного,
 31.07.1933
 25, запис актів про смерть від
 09.09.1933

с. Тайниця

Пам'ятник, споруджений у 2007 році на сільському кладовищі, де здійснювались масові поховання померлих від голоду жителів Тайниці.

По перепису 1926 року в Тайниці було 365 дворів з населенням 1435 чоловік. Цього ж року створено товариство по спільному обробітку землі. Організатор – Перестюк О.В. В 1929 році в колгоспи «Незаможник» та ім. Шевченка залучено 40 господарств. Активну участь у колективізації брали Перестук Адам, Троцюк Тимофій, Бондар Петро, Перестук Гаврило, Майструк Юхим, Бабченко Хаврона, Роїк Лукаш, Роїк Яків.

Лихоліття Голокосту 1932-1933 років забрало життя 950 мешканців села, в т.ч. 300 дітей.

Мартиролог жителів с.Тайниця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Поліщук Є.Д.,1925 р.н.; Поліщук Г.М.,1923 р.н.; Роїк Ф.М.,1907 р.н.; Поліщук О.С.,1926 р.н.; Нагайчук Є.А., 1921 р.н., записаними у 2008 році Гуменюк Г.О., головою сільради.

Бабченко Андрій Сергійович
Бабченко Андрій Тихонович
Бабченко Данило
Бабченко Ілько
Бабченко Катерина
Сельвестрівна
Бабченко Марія
Бабченко Максим
Бабченко Матвій
Бабченко Євка
Бабченко Олександр
Бабченко Сергій Петрович
Бабченко Степан
Бабченко Тихін
Бабченко Яків
Басараб Михалко
Басараб Наталка
Басараб Тетяна
Басараб Хима
Бойко Васька
Бойко Гаврило
Бойко Григорій Лаврентійович
Бойко Єрмолай
Бойко Йосип Мокійович
Бойко Марія
Бойко Марія Панасівна
Бойко Наталка
Бойко Ніна Іларіонівна
Бойко Панас
Бойко Параска
Бойко Платон Мосійович
Бойко Соломина Мокіївна
Бойко Степка Степанівна

Бойко Явдоха
Бондаренко Явдокія Олександрівна
Бондаренко Григорій
Бондаренко Євгенія
Бондаренко Килина
Бондаренко Настя
Бондаренко Нестор
Бондаренко Одарка
Бондаренко Трифон
Брижата Маруся Іванівна
Брижата Павліна Іванівна
Брижатиї Петро Іванович
Василіук Антон Наумович
Василіук Улита Наумівна
Візор Зіна Паримовнівна
Візор Паримон
Візор Федько Паримонович
Гульоватий Денис
Денисюк Наталка
Денисюк Кіндрат
Денисюк Фросина
Донець Горпина
Донець Михалко
Донець Мотря
Донець Настя Микитівна
Донець Олена Сильвестрівна
Донець Сава
Донець Тихін
Донець Явдоха
Допіренко Василь
Іваніцька Олександра
Іваніцька Лекера

Іваніцька Марія
Іваніцька Настя Тимофіївна
Іваніцька Ніна Федорівна
Іваніцька Олена
Іваніцька Тодоська
Іваніцька Явдокія
Іваницький Адам
Іваницький Григорій
Іваницький Олександр
Іваницький Павло Федорович
Іваницький Петро
Іваницький Федір
Іваницький Федько
Івасик Артем
Івасик Варвара
Івасик Ганна
Івасик Іван
Івасик Максим
Івасик Параска
Івасик Степанида
Івасик Федора Максимівна
Івасик Хіристя Максимівна
Ивуда Григорій
Ивуда Хаврона
Квашук Адам
Квашук Григір
Квашук Лаврін
Квашук Настя
Квашук Параска
Квашук Семен
Квашук Тодоська
Квашук Федір
Квашук Христя

Коваль Назар
Ковтун Ганна
Ковтун Назар
Ковтун Параска
Ковтун Роман
Костюк Марина
Костюк Микола
Костюк Олена
Кравчук Афанасій
Кравчук Іван Омелькович
Кравчук Марія Василівна
Кравчук Мусій
Кравчук Омелько
Кравчук Параска
Кравчук Петро Омелькович
Кравчук Пилип
Кравчук Соломія Омельківна
Кравчук Ярохтей
Крук Одарка
Крук Степан
Майструк Денис
Майструк Євдоким
Майструк Михалко
Майструк Сак
Майструк Секлета
Майструк Сергій
Майструк Софія
Майструк Яків
Мельник Ганна Гаврилівна
Мельник Ганна Лаврентіївна
Мельник Ганна Стафівна
Мельник Дмитро Васильович
Мельник Євдокія Стафівна
Мельник Іван Михайлович
Мельник Іван Стафович
Мельник Іван Лаврентійович
Мельник Катерина Дмитрівна
Мельник Катерина
Лаврентіївна
Мельник Кость Стафович
Мельник Лаврін Стафович
Мельник Лекера
Мельник Максим
Мельник Марія Дмитрівна
Мельник Марфа Василівна
Мельник Микита
Лаврентійович
Мельник Мусій Лаврентійович
Мельник Олександр
Дмитрович
Мельник Параска
Мельник Прокіп
Мельник Стаф
Мельник Степан
Лаврентійович
Мельник Степка Гаврилівна

Мельник Текля Василівна
Мельник Уляна
Мельничук Федот
Мельник Фросина Максимівна
Мельник Харитина Мокіївна
Мережко Мусій
Мережко Наталка
Наумець Марія
Наумець Михайло
Наумець Хима
Лисак Адам
Лисак Варвара
Лисак Євка
Лисак Іван
Лисак Марія
Лисак Михтодій
Лисак Назар
Лобода Маріка
Лобода Одарка
Омельчук Адам Лукашевич
Омельчук Гнат Оксентійович
Омельчук Левко
Омельчук Леонтій
Омельчук Лідія Лукашівна
Омульчук Лукаш
Омельчук Лукія
Омельчук Оксентій
Омельчук Осип
Омельчук Параска
Омельчук Савка
Омельчук Тарас Оксентійович
Омельчук Трохим
Паранчук Антон
Паранчук Василь
Паранчук Віхра
Паранчук Ганна
Паранчук Іван
Паранчук Наталка
Паранчук Олена
Паранчук Оляна
Паранчук Юсим
Перестюк Василь
Перестюк Варка
Перестюк Григорій
Перестюк Василь Адамович
Перестюк Василь
Перестюк Марія Адамівна
Перестюк Марія Іванівна
Перестюк Меланка
Перестюк Іван Григорович
Перестюк Мусій
Перестюк Касьян
Перестюк Олександр
Перестюк Петро
Перестюк Платон
Перестюк Федір Адамович

Перестюк Фотій Адамович
Перестюк Харитина
Плаксічук Явдоха
Плаксічук Параска
Погоріла Настя
Погоріла Олена Наумівна
Погоріла Улита Наумівна
Погорілий Антон Наумович
Погорілий Михтодь
Погорілий Сафон
Поліщук Афанасій
Поліщук Зіна
Поліщук Левко
Поліщук Марія Максимівна
Поліщук Марина Федорівна
Поліщук Микита Омелькович
Поліщук Мотря
Поліщук Мотрона Федорівна
Поліщук Ольга Семенівна
Поліщук Оляна Федорівна
Поліщук Соловей
Поліщук Степанида Архипівна
Поліщук Текля
Поліщук Федір Сільвестрович
Поліщук Христя Яхремівна
Пранчук Ксеня
Присяжнюк Іван Петрович
Присяжнюк Лукія
Присяжнюк Прохір
Присяжнюк Федора
Трохимівна
Роїк Олена Петрівна
Роїк Платон
Роїк Христя
Рябокін Параска
Стеблина Соломина
Сторожук Адам
Сторожук Марія
Сторожук Микола
Стьопка Настя
Стьопка Тетяна
Стьопка Хома
Титянчук Максим
Титянчук Євка
Титянчук Одарка
Титянчук Софія
Троцик Денис
Троцик Матвій
Троцик Явдоха
Троцюк Ганна
Троцюк Іван Микитович
Троцюк Олександр
Троцюк Харитина Хомівна
Швець Явдоха
Шинкаренко Іван
Южека Григорій

с. Теліжинці

За свідченнями небагатьох очевидців страшної трагедії небаченого голоду, які дожили до наших днів, встановлено приблизну цифру замордованих голодом у Теліженцях: 685 чоловік.

Мартиролог жителів села Теліжинці – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Драч О.С., 1923 р.н.; Поляруш Н.А., 1924 р.н., записаними Гринчук Н.М., секретарем сільської ради.

Грабова Ганна
Грабова Олександра (Шура)
Грабовий Василь
Грабовий Гнат
Грабовий Василь
Грабовий Іван
Грабовий Петро
Грабовий Сак
Грабовий Харлен
Заєць Меланка
Заєць Микола
Заєць Мусій
Заєць Наталка
Заєць Ніна

Заєць Палажка
Заєць Прокіп
Заєць Тетяна
Кобець Мотря
Кобець Мусій
Костюк Ганна
Костюк Тетяна
Костюк Макар
Костюк Марина
Грабова Тетяна
Костюк Петро
Лищук Лаврін
Лищук Петро
Ситнік Василь

Ситнік Килина
Ситнік Микита
Ситнік Настя
Ситнік Харитина
Цимбалюк Ганна
Цимбалюк Софія
Цимбалюк Дмитро
Цимбалюк Макар
Цимбалюк Меланка
Шоха Ганна
Шоха Марія
Шоха Юхим

с. Хмелівка

Село засноване у XVIII ст. На початку 30-х років минулого століття входило до Оратівського району Вінницької області.

В роки Голодомору тут загинуло близько 400 чол. Вдалось встановити імена тільки 24-х.

На сільському кладовищі у 1998 році встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів с. Хмелівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Мукомели В.Г., 1924 р.н.; Мукомели С.М., 1912 р.н.; Дзюбенко П.С., 1923 р.н., записаними у 2008 р. Гасюком В.Г., сільським головою.

Дзюбенко
Дзюбенко
Дзюбенко Мотря Маркіянівна
Дзюбенко Петро Маркіянович
Іщук Горпина
Іщук Мариня

Іщук Микола(дитина)
Іщук Павло Нікіфорович
Мукомела, дід
Онищук Василь
Онищук Василь (дитина)
Семерун Глафіра і її дві дочки

Тентик Устим
Тетик Наум
Тетяна (дитина)
Трифін
Шикір Мирон і його сім'я з 4 чол.

Черепинська сільська рада

(с. Черепин, с. Черепинка, с. Григорівка)

Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років, встановлений у 2008 році на місці масових поховань замордованих голодом жителів села Черепин.

Зі спогадів старожилів в усіх селах, які входять нині в одну сільську раду, був страшний голод. Люди вимирали сім'ями. Мертвих звозили підводою на цвинтар. Вдалося встановити імена 572 із 673 померлих по Черепину, 505 із 700 по Черепинці та 67 по Григорівці, в тому числі 45 дітей.

19.08. 2008 року на сільських кладовищах встановлено пам'ятні знаки на вшанування безневинно загиблих від запланованого і здійсненого комуністичним режимом голоду.

Мартиролог жителів сіл Черепин, Черепинка, Григорівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Бедлевича І.Я., 1920 р.н.; Підпригори Д.Н., 1921 р.н.; Квашнюк У.Д., 1919 р.н.; Яловіцької П.М., 1921 р.н.; записаними у 80-х-90-х роках Лавренчуком М.М., директором сільської школи (нині покійним), та Матвійчик В.Ф., 1938 р.н., нині жителькою м. Києва (зі слів її матері Танцюри М.М.).

Мартиролог подано згідно рукописних записів, зроблених Лавренчуком М.М., які зберігаються в Тетіївському районному історико-краєзнавчому музеї.

Андрійко діти
Андрійко діти
Андрійко діти
Андрійко діти

Андрійко діти
Андрійко діти
Андрійко Микита
Андрійко Петро

Андрушко діти
 Андрушко діти
 Андрушко Серафим
 Бабюк
 Бабюк Артем
 Бабюк Йосип
 Бабюк Палашка
 Бабюк Яків
 Бабюк Ярема
 Бадюк Данилко
 Бадюк діти
 Бадюк діти
 Бадюк діти
 Бакун Ганна
 Бакун діти
 Бакун діти
 Бакун діти
 Бакун діти
 Бакун діти
 Бакун діти
 Бакун діти
 Бакун діти
 Бакун діти
 Бакун діти
 Бакун діти
 Бакун діти
 Бакун діти
 Бакун діти
 Бакун Іван
 Бакун Марія
 Бакун Марія
 Бакун Марія
 Бакун Матвій
 Бакун Мотря
 Бедлевич Якуб
 Березнюк Ганна
 Березнюк Матвій
 Березнюк Мирон
 Березнюк Мотря
 Березнюк Христя
 Березнюк Андрій
 Березнюк Варя
 Березнюк діти
 Березнюк діти
 Березнюк діти
 Березнюк Засим
 Березнюк Іван
 Березнюк Іван
 Березнюк Лозур
 Березнюк Макар
 Березнюк Марія
 Березнюк Марко
 Березнюк Мотря
 Березнюк Наталья
 Березнюк Олена
 Березнюк Оліян
 Березнюк Секлета
 Березнюк Соломія
 Березнюк Устина
 Березнюк Христя
 Березнюк Явдоха

Блощинська Ганна
 Блощинська Горпина
 Блощинська Олена
 Блощинський діти
 Блощинський діти
 Блощинський діти
 Блощинський діти
 Блощинський діти
 Блощинський діти
 Блощинський діти
 Блощинський діти
 Блощинський діти
 Блощинський Михасько
 Блощинський Олександр
 Бойко Одарка
 Бойко Іван
 Бойко Одарка
 Бойко Оницько
 Бойко Палажка
 Бойко син
 Бойко чоловік
 Бондар Андрій
 Бондар діти
 Бондар діти
 Бондар діти
 Бончанівська Ялосовета
 Бончар Єлизавета
 Бончар Ливон
 Бродовська баба
 Бродовська Мальвіна
 Бродовський дід
 Виравевич Андрій
 Виравевич діти
 Виравевич діти
 Виравевич діти
 Вихристюк Федір
 Вихристюк Артем Оріон.
 Вихристюк Артем
 Вихристюк Варка
 Вихристюк Василь
 Вихристюк діти
 Вихристюк діти
 Вихристюк діти
 Вихристюк діти
 Вихристюк діти
 Вихристюк діти
 Вихристюк Єлизавета
 Вихристюк Єлизавета
 Вихристюк Каленик
 Вихристюк Катерина
 Вихристюк Лукаш
 Вихристюк Олександра
 Вихристюк Олександра
 Вихристюк Федір
 Вихристюк Ярина
 Вітвічний діти
 Вітвічний діти
 Вітвічний діти
 Вітвічний Федір
 Вітрик Дем'ян

Вітрик дитина
 Вітрик дитина
 Вітрик діти
 Вітрик діти
 Вітрик діти
 Вітрик діти
 Вітрик діти
 Вітрик діти
 Вітрик діти
 Вітрик діти
 Вітрик діти
 Вітрик Зінька
 Вітрик Одарка
 Вітрик чоловік
 Гаврилюк Артем
 Гаврилюк Артем
 Гаврилюк діти
 Гаврилюк діти
 Гаврилюк діти
 Гаврилюк діти
 Гаврилюк діти
 Гаврилюк діти
 Гаврилюк діти
 Гаврилюк Онисько
 Гаврилюк Степа
 Галич діти
 Галич діти
 Галич діти
 Галич Касьян
 Галич Килина
 Галич Логвин
 Галич Макар
 Галич Миланка
 Галич Наум
 Галич Танаська
 Галич Христя
 Галич Хросима
 Гейва жінка
 Гейва Терешко
 Герега Меланка
 Гіргірка Андрій
 Гіргірка Явдоха
 Главадський діти
 Главадський діти
 Главадський діти
 Главадський Федот
 Главацька Устина
 Главацький діти
 Главацький діти
 Главацький діти
 Главацький діти
 Главацький Йосип
 Глушко Василь
 Глушко Марія
 Глушко Семен
 Гоминюк діти
 Гоминюк діти
 Гоминюк діти
 Гоминюк Степан
 Гонтар Ганна

Гончаренко діти
 Гончаренко діти
 Гончаренко діти
 Гончаренко діти
 Гончаренко діти
 Гончаренко Іван
 Гончаренко Марія
 Гончаренко Антон
 Гончаренко Антоніна
 Гончаренко Галина
 Гончаренко Галина
 Гончаренко Гончаренко Петро
 Гончаренко Григорій
 Гончаренко Іван
 Гончаренко Іван
 Гончаренко Іван
 Гончаренко Максим
 Гончаренко Марія
 Гончаренко Марія
 Гончаренко Микола
 Гончаренко Олексій
 Гончаренко Панас
 Гончаренко Панас
 Гончаренко Текля
 Гончаренко Хросина
 Гончарук діти
 Гончарук діти
 Гончарук діти
 Гончарук діти
 Гончарук Катерина
 Гончарук Марина
 Гончарук Пріська
 Гончарук Параска
 Гончарук Аврам
 Гончарук Анатолій
 Гончарук Антоніна
 Гончарук Ганна
 Гончарук дитина
 Гончарук дитина
 Гончарук дитя
 Гончарук Ісак
 Гончарук Люба
 Гончарук Марія
 Гончарук Микола
 Гончарук Михайло
 Гончарук Настя
 Гончарук Наум
 Гончарук Охван
 Гончарук Павліна
 Гончарук Семен
 Гончарук Степан
 Гончарук Федір
 Гончарук Хотина
 Гончарук Хрестя
 Гончарук Хросима
 Гончарук Хросима
 Гончорук Текля

Гончорук дитина
 Гончорук дитина
 Гончорук дитина
 Гончорук дитина
 Гончорук Юрко
 Горошко діти
 Горошко діти
 Горошко Ксенія
 Грабовський Володимир
 Грабовський Гріша
 Грабовський Леонід
 Гудим Василь
 Гудим Віра
 Гудим Корній
 Гудим Ніна
 Гудим Олексій
 Гудим Павліна
 Гудим Петро
 Гудим Христина
 Гудим Аврам
 Гудим діти
 Гудим діти
 Гудим Іван
 Гудим Каратин
 Гудим Онодар
 Гудим Парофима
 Гудим Петро
 Гудим Семен
 Гудим Семен
 Гудим Федір
 Гудим Харитя
 Гудим чоловік
 Гулинюк Мотря
 Гулинюк Семен
 Гулинюк Григор
 Гулинюк Федір
 Гулинюк Василь
 Гулинюк Володимир
 Гулинюк Олександр
 Гулько Андрій
 Гулько Хросима
 Гуменюк Катерина
 Гуменюк Катерина
 Гуменюк Одарка
 Гуменюк Катерина
 Гуменюк Надія
 Гуменюк Петро
 Гуменюк Тетяна
 Гуминюк Каратин
 Гутора Текля
 Гутора діти
 Гутора діти
 Гутора діти
 Гутора Марія
 Гутора Федір
 Гучник Віра
 Данчук діти
 Данчук діти

Данчук Трахим
 Дацюк Пудіян
 Дацюк бабуня
 Денеж
 Денеж
 Денеж
 Денеж Антон
 Денеж Дамка
 Денеж Домка
 Денеж Андрій
 Денеж Андрій
 Денеж Артем
 Денеж Василь
 Денеж Галина
 Денеж діти
 Денеж діти
 Денеж діти
 Денеж діти
 Денеж діти
 Денеж Іван
 Денеж Іван
 Денеж Іван
 Денеж Іван
 Денеж Іван
 Денеж Іван
 Денеж Іосип
 Денеж Люба
 Денеж Марія
 Денеж Марко
 Денеж Микита
 Денеж Миланка
 Денеж Мотря
 Денеж Настя
 Денеж Олена
 Денеж Олена
 Денеж Олена
 Денеж Паросима
 Денеж Федір
 Денеж Федот
 Денеж Філімон
 Денеж Фросима
 Денеж Фросина
 Денеж Юрко
 Дениж Таня
 Деркачев діти
 Деркачев діти
 Деркачев діти
 Деркачев Мартин
 Деркачева Єва
 Джуга Панас
 Джуга Танай
 Довгань Андрій
 Довгань діти
 Довгань діти
 Довгань діти
 Довгань діти
 Довгань Домаха
 Довгань Параска
 Довгань Федір

Довгань Франя
 Довгань Яків
 Женжера Васька
 Женжера діти
 Женжера діти
 Женжера діти
 Женжера діти
 Женжера діти
 Женжера діти
 Женжера діти
 Женжера діти
 Женжера Марія
 Женжера Роман
 Завадська Єва
 Завадський діти
 Завадський діти
 Завадський діти
 Завадський Мартин
 Завацька жінка
 Завацький Остап
 Загородній Лукаш
 Загородній Лукаш
 Загородній Олексій
 Загородній Олексій
 Загородній Олексій
 Залізник Ксенька
 Здатна Віра
 Здатна Текля
 Здатний Іван
 Здатний Даєць
 Зіняр Іван
 Зіняр Настя
 Зіняр Фанаська
 Зісь Федір
 Зісь Федора
 Знацький Профир
 Зош Швець
 Іванченко Антін
 Іванченко дитина
 Іванченко діти
 Іванченко діти
 Іванченко Домаха
 Іванченко Зінька
 Іванченко Катерина
 Іванченко Марія
 Іванченко Микита
 Іванченко Наталія
 Іванченко Олександра
 Іванченко Опертій
 Іванченко син
 Іванченко син
 Іванченко Телемін
 Іванченко Яків
 Іващук Ксенія
 Казьмірен Профир
 Казьмірен Савка
 Казьмірен Секлета
 Кайнод Ганна

Кайнод Ярько
 Кайнод Ксенія
 Кайнод Михайло
 Кайнод Текля
 Кайнод Ярина
 Калашнюк Федот
 Каменська діти
 Каменська діти
 Каменська діти
 Каменська діти
 Каменська діти
 Каменська діти
 Каменська Ольга
 Каменський Іван
 Камінський Ригор
 Канюк Марина
 Касовський Август
 Касовський діти
 Касовський діти
 Касовський діти
 Касовський діти
 Касовський діти
 Касовський діти
 Каховська Наталка
 Кацнюк
 Кацнюк Василь
 Кацнюк Гаврило
 Кацнюк Іван
 Кацнюк Петро
 Квашнюк Борис
 Килимко Павло
 Клишко Ганна
 Клишко Іван
 Клишко Фросин
 Кожан Секлета
 Коломієць Олита
 Коломієць діти
 Коломієць діти
 Коломієць діти
 Коломієць Лукія
 Коломієць Марина
 Коломієць Марія
 Коломієць Микола
 Коломієць Онисько
 Коломієць Явдоха
 Коломійчук Федір
 Команчук Павло
 Команчук Павло
 Команчук Яниха
 Коргут Микола
 Коргут Олена
 Коргут Петро
 Кошуба діти
 Кошуба Іван
 Кравецька Люба
 Кравецький Антоніна
 Кравецький Володимир
 Кравецький Дмитро
 Кравецький Онуфрій
 Кравецький Петро

Кравчук Антоніна
 Кравчук Ганна
 Кравчук Нестор
 Кравчук Олександра
 Кравчук Яків
 Красновська Фросина
 Красновський Наталія
 Красновський Володимир
 Красновський Іван
 Красновський Іван
 Красновський Микола
 Красновський Михайло
 Красновський Олександр
 Красновський Олексій
 Красновський Онофан
 Красновський Павло
 Красновський Петро
 Красновський Петро
 Красновський Сергій
 Красновський Федір
 Красновський Фросин
 Красновський Ганна
 Красновський Август
 Красновський чоловік
 Кровська Олена
 Кручко Кузьма
 Кручко Люба
 Кручко Люба
 Кручко Тома
 Кручко чол.
 Кутасевич син
 Кутасевич син
 Кутасевич Христя
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер діти
 Кучер Дмитро
 Кучер Зонька
 Кучер Марія
 Кучер Метіфор

Кучер Оліян
Кучер Ордіон
Кучер Павло
Кучер Петро
Кушнірук Архіп
Кушнірук Ганна
Кушнірук діти
Кушнірук діти
Кушнірук діти
Кушнірук діти
Кушнірук діти
Кушнірук діти
Кушнірук діти
Кушнірук діти
Кушнірук Олена
Кушнірук Палашка
Кушнірук Петро
Кушнірук Петро
Кушнірук Ярема
Куявець Стратон
Лапінська Олена
Лапінський Оницько
Личак Анань
Ловчук Євхрем
Ловчук Іван
Ловчук Микола
Ловчук Трохим
Ловчук Хросима
Ловчук Аріон
Ловчук Борис
Ловчук Марія
Ловчук Марія
Ловчук Микола
Ловчук Павло
Ловчук Петро
Ловчук Степан
Ловчук Тодоська
Ловчук Явдоха
Магера Євтух
Магера Петро
Магера Іван
Магера Ксеня
Магера Наталка
Магера Оксана
Магера Олекса
Магера Олена
Магера Пистя
Магера Явдоха
Маковська Одарка
Маковський Аркадій
Марчук жінка
Марчук Марія
Марчук Петро
Маршак Сидір
Маяковська Олена
Мелничук діти
Мелничук діти
Мелничук Настасія

Мелничук діти
Мельник діти
Мельник діти
Мельник діти
Мельник Ригор
Микитенко Варка
Микитенко діти
Микитенко діти
Микитенко діти
Микитенко діти
Микитенко діти
Микитенко Максим
Микитенко Хотина
Микитюк Андрій
Микитюк Марина
Микитюк Марина
Микитюк Нестор
Микитюк син
Микитюк Тома
Микитюк Федір
Микитюк Федько
Микитюк Явдоха
Миловська Ганна
Невихожа Марина
Невихожа Пистя
Невихожа Пистя
Невихожий діти
Невихожий діти
Невихожий діти
Невихожий діти
Невихожий діти
Невихожий діти
Невихожий Андрій
Невихожий Андрій
Невихожий Марина
Невихожий Нестор
Нетрубчук Ганна
Нетрубчук Євтух
Нетрубчук Марія
Нетрубчук Хотина
Новіцька Людмила
Новіцька Олена
Новіцький
Новіцький Андрій
Новіцький Антін
Новіцький діти
Новіцький діти
Новіцький діти
Новіцький діти
Новіцький Лукаш
Новіцький Максим
Новіцький Марія
Новіцький Микита
Новіцький Михайло
Новіцький Онофан
Новіцький Павло
Новіцький Петро
Новіцький Пороян
Омос Марія
Орлюк діти

Орлюк діти
Орлюк діти
Орлюк діти
Орлюк діти
Орлюк Ольга
Пагорок діти
Пагорок діти
Пагорок діти
Пагорок діти
Пагорок діти
Пагорок діти
Пагорок діти
Пагорок діти
Пагорок діти
Пагорок діти
Пагорок діти
Пагорок діти
Пагорок Корній
Пагурок
Пагурок Борис
Пагурок Іван
Пагурок Корній
Пагурок Микита
Пагурок Миша
Пагурок Борис
Пагурок Іван Романович
Пагурок Іван Романович
Пагурок Йосип
Пагурок Йосип
Пагурок Корній
Пагурок Федір
Пагурок Федір
Пацюк Мартоха
Пацюк Панас
Пептов чоловік
Перець Домка
Перець чоловік
Пестова жінка
Петрушко Іван
Петрушко Харитина
Петрушко Адам
Петрушко Андрій
Петрушко Віктор
Петрушко Гаврило
Петрушко Ганна
Петрушко діти
Петрушко діти
Петрушко діти
Петрушко діти
Петрушко діти
Петрушко діти
Петрушко діти
Петрушко діти
Петрушко діти
Петрушко діти
Петрушко діти
Петрушко діти
Петрушко діти
Петрушко діти
Петрушко діти

Петрушко діти
 Петрушко діти
 Петрушко діти
 Петрушко діти
 Петрушко діти
 Петрушко діти
 Петрушко діти
 Петрушко діти
 Петрушко жін.
 Петрушко жінка
 Петрушко жінка
 Петрушко Зоя
 Петрушко Леонід
 Петрушко Максим
 Петрушко Марія
 Петрушко Мартоха
 Петрушко Митрофан
 Петрушко Надія
 Петрушко Нестор
 Петрушко Олена
 Петрушко Пакій
 Петрушко Палажка
 Петрушко Параска
 Петрушко Петро
 Петрушко Пилип
 Петрушко Софія
 Петрушко Чол.
 Петрушко Явдоха
 Петрушко Ярина
 Пивинюк Василь
 Пивинюк діти
 Пивинюк діти
 Пивинюк діти
 Півнюк діти
 Півнюк діти
 Півнюк діти
 Півнюк діти
 Півнюк діти
 Півнюк діти
 Півнюк Марія
 Підопригора Марія
 Підопригора Василь
 Підопригора Віктор
 Підопригора Захарко
 Підопригора Корній
 Підопригора Люба
 Підопригора Марія
 Підопригора Микола
 Підопригора Олекса
 Підопригора Омелько
 Підопригора Роман
 Підопригора Семен
 Підопригора син
 Підопригора Трохим
 Підопригора Фросима
 Підопригора Хросима
 Підопригора Явдоха
 Покотило Васька
 Покотило Ганна

Покотило діти
 Покотило діти
 Покотило діти
 Покотило Іван
 Покотило Пистя
 Покотило Харитя
 Покотило чоловік
 Поліщук діти
 Поліщук діти
 Поліщук діти
 Поліщук діти
 Поліщук діти
 Поліщук діти
 Поліщук Конон
 Поліщук Максим
 Поліщук Марина
 Поліщук Марія
 Поночасник діти
 Поночасник діти
 Поночасник Марія
 Поночовна Олита
 Прийма Микола
 Прийма Микола
 Прісецька Наталка
 Прісецький Ананій
 Прісецький Демян
 Прісецький Ясько
 Проць діти
 Проць діти
 Проць Олексій
 Проць Андрій
 Проць Андрій
 Проць Андрій
 Проць Діти
 Проць Діти
 Проць Діти
 Проць Діти
 Проць Діти
 Проць Діти
 Проць Діти
 Проць Діти
 Проць Діти
 Проць Діти
 Проць Діти
 Проць Олексій
 Радзівіло Антоніна
 Радзівіло Ганна
 Радзівіло Гапка
 Радзівіло дитина
 Радзівіло дитина
 Радзівіло дитина
 Радзівіло дитина
 Радзівіло діти
 Радзівіло діти
 Радзівіло діти
 Радзівіло діти
 Радзівіло діти
 Радзівіло діти
 Радзівіло діти
 Радзівіло діти
 Радзівіло діти

Радзівіло діти
 Радзівіло діти
 Радзівіло Єлько
 Радзівіло Іван
 Радзівіло Люба
 Радзівіло Люба
 Радзівіло Макар
 Радзівіло Макар
 Радзівіло Мануїл
 Радзівіло Марія
 Радзівіло Михайло
 Радзівіло Мотря
 Радзівіло Мотря
 Радзівіло Настя
 Радзівіло Нестор
 Радзівіло Олекса
 Радзівіло Ольга
 Радзівіло Профир
 Радзівіло Соломія
 Радзівіло Феноген
 Радзівіло Христя
 Радзівіло Явдоха
 Рачок діти
 Рачок діти
 Рачок Ксенька
 Рачок Михайло
 Рачок Дарина
 Рачок Адам
 Рачок Василь
 Рачок діти
 Рачок Катерина
 Рачок Ликера
 Рачок Наталка
 Рачок Терешко
 Рачок Яким
 Рибачук Ліксандр
 Рибачук Марійка
 Рибачук Михалко
 Рибачук Явдоха
 Рибачук Ярина
 Рибачук Сидір
 Рибачук Степанида
 Рибачук Франко
 Родюк Домаха
 Родюк Василь
 Родюк Миланка
 Романюк Андрій
 Романюк Ордій
 Романюк Параска
 Романюк Паросима
 Романюк Петро
 Рудюк Ганна
 Рудюк Йосип
 Рудюк Мотря
 Рудюк Андрій
 Рудюк діти
 Рудюк діти
 Рудюк діти

Рудюк діти	Сліпченко діти	Собко Куріян
Рудюк діти	Сліпченко діти	Собко Марія
Рудюк діти	Сліпченко Профирир	Собко Матвій
Рудюк жінка	Сліпчук Анастасія	Собко Надія
Рудюк жінка	Сліпчук Тин	Собко Палашка
Рудюк Устя	Сліпчук Трохим	Собко Пилип
Рудюк Федот	Слободяник Настасія	Собко Профир
Рудюк Ярема	Слободяник Андрій	Собко Синкліт
Рудюк Ярема	Слободяник Василь	Собко Ситон
Свистун Одарка	Слободяник Гаврило	Собко Федора
Святецька Ганна	Слободяник дитина	Соколівська Марія
Святецька Марія	Слободяник дитина	Соколівський діти
Святецька Настя	Слободяник дитина	Соколівський діти
Святецька Текля	Слободяник дитина	Соколівський діти
Святецька Христя	Слободяник Дититина	Соколівський діти
Святецька Олександр	Слободяник діти	Соколівський діти
Святецька Олена	Слободяник діти	Соколівський діти
Святецька Федора	Слободяник діти	Соколівський діти
Святецький Варка	Слободяник діти	Соколівський діти
Святецький Денис	Слободяник діти	Соколівський діти
Святецький дитина	Слободяник діти	Соколівський Марко
Святецький дитина	Слободяник діти	Соломонюк Константин
Святецький дитина	Слободяник діти	Сотко Ганна
Святецький дитина	Слободяник Захар	Сотко Марія
Святецький дитина	Слободяник Іван	Судкова Марія
Святецький діти	Слободяник Наталка	Судковський Іван Романович
Святецький діти	Слободяник Нестор	Сутко Віра
Святецький діти	Слободяник Петро	Суткова Віра
Святецький Іван	Слободяник Пилип	Суткова Марія
Святецький Микола	Слободяник Трохим	Сутковий Роман
Святецький Охват	Слободянк діти	Тагомін діти
Святецький Соломія	Слободянк діти	Тагомін діти
Семенюк Василь	Слободянк діти	Тагомін Профир
Семенюк Явдоха	Слободянк діти	Танцюра Андрій
Семенюк Аполон	Слободянк діти	Танцюра Павло
Семенюк Василь	Слободянк діти	Танцюра Домаха
Семенюк Ганна	Слободянк мати	Танцюра Ксенія
Семенюк Іван	Слободянк чоловік	Тарновська Мотря
Семенюк Катерина	Снігур Володимир	Тарновський чол.
Семенюк Логвин	Снігур діти	Терлицька Варка
Семенюк Логвин	Снігур діти	Терлицька Варя
Семенюк Окинтій	Снігур діти	Тернавський діти
Семенюк Олександр	Снігур діти	Тернавський діти
Семенюк Олексій	Снігур Іван	Тернавський чол.
Семенюк Палашка	Собко Андрій	Тимощук Яків
Семенюк Палашка	Собко Борис	Титаренко діти
Семенюк Пилип	Собко Віра	Титаренко діти
Семенюк Симан	Собко Ганна	Титаренко Олена
Семенюк Тридор	Собко Гнат	Токаренко Ганна
Семенюк Тридор	Собко Гнат	Токаренко Михайло
Семенюк Юрко	Собко Григорій	Токаренко Павло
Семенюк Ючим	Собко Даня	Токаренко Федор
Семенюк Явдоха	Собко діти	Токаренко Яків
Сенаєвська Ганна	Собко діти	Токарсина Лінда
Сенаєвські діти	Собко діти	Троцький Степан
Сенаєвські діти	Собко діти	Уманець Євдоким
Сенаєвські діти	Собко Іван	Уманець Григорій
Сенаєвський чоловік	Собко Кирило	Уманець діти

Уманець діти
 Уманець діти
 Уманець діти
 Уманець діти
 Уманець діти
 Уманець Іван
 Уманець Катерина
 Уманець Катерина
 Уманець Ликера
 Уманець Микита
 Уманець Настасія
 Уманець Олександр
 Уманець Павло
 Уманець Петро
 Уманець Петро
 Уманець Сидор
 Уманець син
 Уманець син
 Уманець Ситон
 Уманець Телемін
 Уманець Явдоха
 Фартушний чоловік
 Фартушня Мотря
 Халомчиха Гапка
 Хоменко Адам
 Хоменко Марія
 Хоменко Мусій
 Хоменко Трохим
 Хоменко Аделько
 Хоменко Андрій
 Хоменко Андрій
 Хоменко Артем
 Хоменко Варка
 Хоменко Варка
 Хоменко Василь
 Хоменко Ганна
 Хоменко Данило
 Хоменко Данило
 Хоменко Даня
 Хоменко Денис
 Хоменко дитина
 Хоменко дитина
 Хоменко дитина
 Хоменко дитина
 Хоменко дитина
 Хоменко діти
 Хоменко діти
 Хоменко діти
 Хоменко діти
 Хоменко Дорофія
 Хоменко Іван
 Хоменко Катерина
 Хоменко Кітляр

Хоменко Лукія
 Хоменко Люба
 Хоменко Марія
 Хоменко Микола
 Хоменко Микола
 Хоменко Настя
 Хоменко Одарка
 Хоменко Олекса
 Хоменко Олена
 Хоменко Омелько
 Хоменко Петро
 Хоменко Соломія
 Хоменко Соломія
 Хоменко Трохим
 Хоменко Устя
 Хоменко Ялина
 Хохич Андрій
 Хохич Андрій
 Хохич Горпина
 Хохич діти
 Хохич діти
 Хохич діти
 Хохич діти
 Хохич діти
 Хохич діти
 Хохич діти
 Хохич діти
 Хохич діти
 Хохич діти
 Хохич діти
 Хохич Дмитро
 Хохич Іван
 Хохич Іван
 Хохич Марина
 Хохич Марія
 Хохич Микола
 Хохич Ніла
 Хохич Омелько
 Хохич Ордій
 Хохич Семен
 Хохич Трохим
 Хохич Устя
 Хохич Федот
 Хохия Василь
 Цимбал Калишко
 Цимбал Софія
 Чернолуцька Олена
 Шанаєвська Галина
 Шанаєвська Єва
 Шанаєвська Настасія
 Шанаєвська Настасія
 Шанаєвський Прохор
 Шандурський Роман

Шандурський Яків
 Швець Василь
 Швидка діти
 Швидка діти
 Швидка діти
 Швидка діти
 Швидка діти
 Швидка Паросима
 Швидкий діти
 Швидкий діти
 Швидкий діти
 Швидкий чоловік
 Щуцька Олена
 Щуцька Устя
 Щуцький діти
 Щуцький діти
 Щуцький діти
 Щуцький діти
 Щуцький Микола
 Якимчук
 Якимчук
 Якимчук Андрій
 Якимчук діти
 Якимчук діти
 Якимчук Марія
 Якимчук Настя
 Якимчук Олександр
 Якимчук Семен
 Якимчук Тимур
 Якимчук Устя
 Якимчук Якія
 Якимчук Ярина
 Яковська Ганна
 Яковська Ганна
 Яковська Кундріян
 Яковська Куріян
 Ярова діти
 Ярова діти
 Ярова Параска
 Ярова Фросима
 Ярова Фросина
 Ярова Фрося
 Ярулюк діти
 Ярулюк діти
 Ярулюк діти
 Ярулюк діти
 Ярулюк Петро
 Ястремський діти
 Ястремський діти
 Ястремський Філько
 Яценко Домаха
 Яценко Степан

Фастівський район

Сьогодні Фастівщина – це територія району, створеного в 1923 році з центром у м. Фастів. В історично-му сенсі під Фастівщиною слід розуміти значно обширніший край, кордони якого не були сталими: наприкінці XVII ст. – це майже вся Південна Київщина (Паліївщина).

З Фастівщиною пов'язані імена Богдана Хмельницького і козацького полковника Семена Палія (Гурка).

Історія Фастівського району береже пам'ять про великого українського поета Т.Г. Шевченка. В червні 1846 року у складі археологічної експедиції він вів розкопки кургану Переп'ят, що в с. Фастівець.

Національно-визвольна війна, Коліївщина, декабристське повстання, революційні події 1905-1907 років, громадянська та Велика Вітчизняна війни – далеко не повний перелік трагічних сторінок нашого краю. Але найстрашнішими і найдраматичнішими є роки Голодомору.

Обговорюючи доповідь про колективізацію та весняну посівну кампанію, XII з'їзд рад Фастівщини, що відбувся в лютому 1931 року, відзначав: «Реконструкція сільського господарства на основі колективізації й ліквідації куркуля як класу відбувається в районі в умовах жорстокої класової боротьби».

Станом на початок 1933 року на Фастівщині було організовано 48 колгоспів. Численні документи свідчать, що селяни чинили опір цьому процесу. Так, 28 січня 1930 року в Трилісах під час зборів сільського активу пострілом з обрізу було вбито комуніста Г.М. Сніцера, колишнього наймита, а за радянської влади – директора спиртзаводу.

Розкуркулення селян проводили безпосередні виконавці партійної лінії, які на свій розсуд вносили у списки на розкуркулювання всіх неугодних.

У квітні 1934 року у Фастівському районі було створене бюро скарг при комісії радянського контролю при РНК СРСР по Київській області. Лише за 1934 рік в бюро надійшла 31 скарга. Чимало з них пов'язані із розкуркуленням. Червоноармієць Мотковський, зокрема, скаржився у Фастівську прокуратуру про погрози його сім'ї з боку керівництва Снігурівської сільради розкуркуленням і відміною пільг щодо сільгосподатку.

Мотрона Лазаренко з села Великої Снітинки розповіла таке: «Думали, що ми господарі на своїй землі. Де там! За жменю зерна з колгоспного поля, принесеного голодним дітям, сподіваючись в такий спосіб врятувати конаючих дітей, селян ув'язнювали.

...Прислали нам нового голову, і він почав «закручувати гайки». Хлібозаготівлі в нашому селі почалися ще з початку осені 1931 року і тривали всю зиму. У нас все забрали ще весною 1932 року, і ми почали голодувати...»

За словами очевидця Голодомору Віри Бабенко з села Кожанки, кілька разів з Фастова в село приїздили активісти, забрали майже все зерно. Шукаючи «куркулів» та «підкуркульників», вони заарештували колгоспного бухгалтера та бригадира. Але хліба в селі не було. І план хлібозаготівлі не було виконано.

А ось історія виживання селянина Данила Журби із села Кищенці: *«На господарство мого батька, який не мав багато землі, але служив титарем у церкві, безугаву накладали плани здачі зерна. Було так: виконав один, через день-два доводять інший: робочому класу Росії, кажуть, хліба не вистачає, а коли не стало чим виконувати, то організовані компартією комнезами (комітети незаможних селян) під керівництвом уповноважених від райкомів партії (у Кищенцях були такі, як Кушніренко та Ковальов), стали застосовувати так звану «викачку» хліба, бо плани стали доводити не тільки до селянських господарств, як раніше – куркульських, підкуркульських, середняцьких – а й до села взагалі. Комнезами забирали не тільки зерно, але й квасолю, буряки і часто-густо навіть варену їжу. Не дай боже попасти в «чорний» список...»*

«Чорна дошка» сіл була запроваджена згідно постанови, підписаної головою РНК УРСР В. Чубарем 6 грудня 1932 року «Про занесення на «чорну дошку» сіл, які злісно саботують хлібозаготівлі». До таких сіл припиняли будь-яке постачання продовольства, завезення навіть мила, солі, гасу. Магазини закривались.

В листі секретаря Київського обкому КП(б)У М.М. Демченка до ЦК КП(б)У про стан хлібозаготівель в області від 27 листопада 1932 року серед районів, що відстають у виконанні річного плану, названо Фастівський район, який виконав річний план лише на 67%, а місячний на 28%.

З повідомлення ДПУ УСРР ЦК КП(б)У від 16.02. 1933 р. про такі факти в Фастівському районі: *«Проверкой райаппаратом ГПУ в с. Зубарях установлено: Колхозник Лещенко и его семья из трех*

человек опухли от недоедания. Колхозница Терещенко, имеющая 3 детей, также от голода опухла. Единоличник-бедняк Левищенко, его семья питается картофельной шелухой и сильно истощена.»

Причиною голоду стало також викривлення в справі виплати колгоспникам натуровансу. Так, у довідці інформаційно-посівної групи ЦК КП(б)У про факти голодування та смертності населення (лютий 1933 року), наведено як приклад з села Кожанки Фастівського району:

Сещенко Петро	за 252 трудодні отримав	48 кг. хліба;
Миколаєнко Микола	210	93
Зуєнко	243	33
Андрущенко	300	74
Куценко	329	74
Бабенко Антось	305	70

Статистична довідка за 1933 рік (ДАКО, ф. 235, оп. 1, спр. 21) свідчить про смерть 6130 безвинних людей. Зокрема, в селі Веприку Фастівського району загинуло від голоду 380 чоловік. В анонімному листі т. Сталіну із Снігурівки (Фастівський район) йшлося: «З самого початку ми стояли за Радянську владу і зараз не хочемо, щоб вона втрачала авторитет, але ми вже не в силах терпіти і просимо – зверніть увагу: у нас уже опухлі від голоду діти. Нас 284 чоловіки, щоб поодиночки нас не брали у ГПУ, ми не підписуємо».

Ще один документ – анонімний лист з Фастова до ЦК ВКП(б): «Наши рабочие колхозники не имеют ни куска хлеба и даже есть такие, что не имея ничего, с голода пухнут. Лошади в колхозахдохнут, а люди делят и едят, что и приводит к массовому заболеванию. Спрашивается, почему у Воронеже, Анновке, Москве, Кубани, Тифлисе, Крыму – есть хлеб дешевой, сколько угодно и какой угодно, а на Украине нет.

В настоящее время невозможно проводить на деревнях действительную политику Ленинской партии большевиков. Целый ряд районов засыпались с финансовой частью (мобилизация внутренних ресурсов. Оплата взносов, займа, а также реализация, налоги и т. д.). Политическое настроение крестьян – невозможное, а это угрожает крепости сплоченности тыла в случае войны».

«Я бачив, що в Росії пуд хліба 10 крб., а на Україні – 80 крб. – і немає, – згадується в анонімному листі з Фастова, направленому до ЦК ВКП(б) – і всі їдуть в Росію. У нас, коли в колгоспника буде 10 фунтів, так забрали. Зараз колгоспники мають поганий погляд на колгоспне будівництво. Коли я робив у колгоспі рік на тракторі і маю 250 трудоднів, я одержав 12 пудів хліба і більше нічого, як можна прожити, я обірваний, голодний, мені навіть соромно про це Вам писати, бо я людина молода, маю 19 років».

У Фастівському районі, довідуємося із «Записки по прямому проводу Київського обласного відділу ДПУ голові ДПУ УСРР про кількість голодуючих районів та населених пунктів області і надання продовольчої допомоги населенню», на 1 березня 1933 року було охоплено голодом 21 населений пункт, 950 голодних сімей, голодував 1391 чоловік дорослого населення, голодувало 2649 дітей, 103 хворих, 22 опухлих, 60 померлих, навіть зафіксований один випадок трупоїдства.

Костецька Любов Пилипівна (с. Веприк): «Забрали корову. Батько завів коня до колгоспу, другого коня зарізав, щоб було чим годувати сім'ю, але нічого не вийшло... Прийшли із сільської ради і те м'ясо забрали, а батька засудили на півтора року.»

Л.К. Гергніч (с. Червона Мотовилівка), свідчить: «Коли все те було, а я і сьогодні плачу за своїм татом, братами, сестрами. Із 8 душ вижили чудом мама, старший брат і я, всього троє. І от кому було на руку зробити цю голодовку? Я згадую – лежать дітки на тротуарі пухлі, простягають рученята, благають – дайте що-небудь закропити душу...»

Люди підкидали своїх діточок мешканцям міст з надією, що вони якось виживуть. Мама сказала старшому брату: «Одвези їх у Київ, може, заберуть у приют, там виживуть, а ні – хай умирають, щоб мені вже не бачить того своїми очима».

От старший брат відвіз нас у Київ, одяг у материну одежину, покинув, сказав: «Ви тут посидьте, а я піду куплю хліба». Довго ми його ждали. Я на очі не дивилася, бо була вся пухла, як колода. Як розтулю пальчиком – дивлюсь, сонце має зайти за обрій, а брата нема. Ми здогадались, що він нас покинув, і давай плакати. Зібралися біля нас люди, от під'їхала полторка, забрали нас у приют».

Кищенці, Журба Данило: «Двічі добирався за хлібом до Білорусії. За другим разом добув там два пуди гороху і віз додому. Але по дорозі його відібрали, мене побили, і я повернувся голодний, почав пухнути.»

«Я розвозив хліб кіньми по Фастову, куди пошлють, – знаходимо в спогадах Ткаченка Федора Миновича з села Пилипівки. – За таку працю мені давали одну хлібину і миску супу. Суп я з'їдав, а хліб, заховавши далеко під полу, приносив додому і цим рятував від голоду маму і двох сестричок».

с. Борова

В 2000 році селище Борова відзначало своє 200-річчя. Адміністративно-культурний центр селища знаходиться неподалік від залізничної станції «Мотовилівка».

с. Борова. Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Перші згадки про деревообробне виробництво в селі з'явилися в ХІХ столітті.

З 1924 року Борова набуває статусу села, а з 1932 року – селища міського типу.

Жителів Борової від голодомору рятувало те, що багато з них працювали на місцевому лісотарному заводі, в лісництві, а більшість у Києві. Під час страшних 1932-1933 років їм видавали пайки хліба та обіди в заводських їдальнях.

Місцевих жителів від голоду померло небагато, але оскільки через селище проходила залізниця, велика кількість голодуючих з інших місць помирала на станції Мотовилівка. Трупні збирали по селищу і хоронили в одній великій ямі.

Встановлено імена 14 жителів села, загиблих від голодною смертю у 1932-1933 роках.

В 2003 році на території старого кладовища встановлено пам'ятник жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів селища Борова – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців, записаними у 2005 році учнями Борівської ЗОШ: Профатило А.П., 1916 р.н., записаними Швець Катериною, ученицею 11 кл.; Філоненко О.М., 1923 р.н., записаними Головка Марією, уч. 11 кл.; Ткаченко Л.І., 1923 р.н., записаними Басай Катериною, уч. 11 кл.

Александров Андрій, 1933, 50
Білик Володимир, 1933, 55
Благодарний Василь Йосипович, 1933, 55
Благодарний Іван Йосипович, 1933, 13
Гуліда Микола Іванович, 1933, 40

Жук Володимир, 1932, 10
Колосовський Олексійович, 1932, 30
Манюха Денис Олексійович, 1933, 30
Манюха Михайло Денисович, 1933, 20
Науменко Михайло Іванович,

1933, 30
Науменко Марія Артемівна, 1933, 30
Слизький Ілля Степанович, 1933, 5
Яковчук Михайло, 1933, 10

с. Велика Мотовилівка

Село Велика Мотовилівка засноване в 1018 році. У 1560 році воєвода Київський князь Костянтин Острозький подарував це помістя Івану Мотовилівцю – звідси пішла назва села.

На початку 30-х років у Великій Мотовилівці були створені артіль «Серп» і «Правда».

В 1933 році в селі від голоду померло 43 чол., які поховані на кладовищі.

Мартиролог жителів села Велика Мотовилівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Півня С.А., 1925 р.н.; Красюка Ф.І., 1922 р.н.; Босенко Г.І., 1921 р.н.; Логвиненко О.І., 1921 р.н., записаними у 2007 році Войналович В.В., Зайковою Г.М., вчителями Мотовилівської ЗОШ.

Верес Данило Григорович, 1933, 30
Верес Улита Степанівна, 1933, 30
Верес Наталя Данилівна, 1932, 5
Власенко Микита Савович, 1933, 30
Голомозий Антон Андрійович, 1932, 1
Голомоза Ніна, 1933, 30
Голомозий Семен Пантелеймонович, 1933, 35
Голомозий Микола

Олексійович, 1933, 5
Голомоза Марія Оверківна, 1933, 10
Голомоза Наталя Василівна, 1933, 15
Голомозий Олександр Олександрович, 1933, 20
Зінченко Санька Яківна, 1933, 30
Зінченко Михайло Васильович, 1933, 1
Калюжний Макар, 1932, 30
Калюжна Мотря, 1933, 25
Калюжний Афанасій

Макарович, 1933
Калюжна Палажка Макарівна, 1933, 4
Калюжна Федоська Макарівна, 1933, 3
Литвин Михайло Овер'янович, 1933, 1
Литвин Юрій Овер'янович, 1932, 5
Литвин Харитина Митрофанівна, 1932, 30
Литвин Михайло Овер'янович, 1932, 10
Мегедь Тихон, 1933, 30

Мегедь Любов, 1933, 35
Мегедь Федір, 1933, 40
Приліпко Петро, 1933, 45
Приліпко Пріська, 1933, 50
Приліпко Петро, 1933, 55
Розколодько Іван Федорович, 1933, 60
Сандул Катерина Остапівна, 1933, 35
Сандул Антон Максимович, 1933, 15

Сандул Галина Максимівна, 1933, 10
Туренко Оксана, 1933, 1
Туренко Сергій Семенович, 1933, 5
Туренко Мотря Семенівна, 1933, 30
Туренко Параска Калістратівна, 1933, 35
Шабельник Федір Антонович, 1933, 40

Шабельник Івга, 1933, 45
Шабельник Михайло Федорович, 1933, 50
Шкляр Василь, 1933, 55
Шкляр Іван Васильович, 1933, 25
Шкляр Ольга Микитівна, 1933, 1
Шкляр Тетяна Микитівна, 1933, 5

с. Велика Офірна

Село розташоване на правому березі річки Унава. Назва села походить від польського слова офірувати – дарувати. Один з польських магнатів у XVII ст. подарував село Київському Братському монастирю.

Після революції в селі було створено комнезам. Першим головою був Жук Д.Є., а потім Грищенко І.С. 476 гектарів землі комнезам розділив серед малоземельних селян.

В 1929 році в селі був створений колгосп “Нове життя” (пізніше переіменований на ім. Георгія Димитрова). Засновником колгоспу був Грищенко Л.І.

У 1932 році село Велика Офірна було занесено на «чорну дошку».

Померли під час Голодомору 1932-1933 років 25 жителів села. На кладовищі на братській могилі загиблим встановлено хрест.

Мартиролог жителів села Велика Офірна – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидця Пищик Г.С., 1921 р.н., записаними в 2007 р. Поліщук Р.В., бібліотекарем с. М. Снітинка.

Горбашенко Ганна Архипівна, 1933, 30
Горбашенко Яків, Купріянович, 1933, 35
Грищенко Яків Татаравич, 1933, 60
Жук Федір Елісейович, 1933, 65
Жук Ганна, 1933, 35
Жук (дитина), 1933, 15
Жук (дитина), 1933, 10

Жук (дитина), 1933, 5
Зайченко Василь Петрович, 1932, 30
Зайченко Клим, 1932, 80
Зайченко Мотря, 1932, 40
Зайченко Іван, 1932, 70
Зайченко Катерина, 1932, 1
Корнічевський Лукаш, 1932, 30
Корнічевська Устина, 1932, 60
Куценко Філарет

Пантелейович, 1933, 80
Марціни (чоловік), 1932, 40
Марціни (дружина), 1932, 35
Марціни (дитина), 1932, 15
Марціни (дитина), 1932, 10
Марціни (дитина), 1932, 5
Мельник, Григорій, 1933, 30
Мельник, Пантелей, 1933, 70
Мельник, Петро, 1933, 40
Мельник, 1933, 15

с. Велика Снітинка

Перше поселення на території теперішнього села на березі річки Снітка виникло в XI столітті. За легендами в селі проживало багато козаків, які були на службі у Фастівського полковника Семена Палія.

Перші колгоспи в селі мали назву ім. Калініна, ім. Чапаєва, ім. 1 Травня. Першими головами колгоспу були Зануденко О.П. та Ганжа Фотій.

В 20-30 роки XX століття в селі відбувалися розкуркулення та репресії.

У 1932 році село було занесено на «чорну дошку».

В роки Голодомору в селі В. Снітинка померло 314 чоловік. Поховані вони в братській могилі на кладовищі. В 1993 році на могилі насипано курган та встановлено хрест.

Мартиролог жителів села Велика Снітинка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців: Куцої Н.Т., 1921 р.н., записаними Коротич О.Р., заступником директора з виховної частини Великоснітинської школи; Салієнко С.Н., 1916 р.н.; Сажко П.М., 1928 р.н., записаними Пипком Ю.В., вчителем Великоснітинської школи; Діхтяр К.О., 1927 р.н., записаними у 2005 р. Горбатюк Н., ученицею 11 класу Великоснітинської школи; Філіпченко М.М., 1921 р.н., записаними в 2005 р. Бабич К.Ф., вчителем Великоснітинської школи.

Атаманчук Микола, 1933, 35
Атаманчук Ольга, 1933, 30
Атаманчук Іван Миколайович, 1933, 10
Атаманчук Константин

Миколайович, 1933, 5
Баба Тодоська, 1933, 70
Бланк Марія, 1933, 25
Бланк Марії мати, 1933, 55
Боїв Лікарп, 1933, 40

Боїва Ганна (дружина), 1932, 40
Бойова Харитина, 1932, 20
Бойченко Мар'я, 1932, 30
Бойченко (чоловік), 1932, 35

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

- Бойченко Гриша (син)**, 1932, 10
Бойченко Іван Михайлович, 1932, 45
Бойченко Петро Михайлович, 1933, 40
Бойченко Іван, 1933, 20
Бойченко Микола Степанович, 1932, 60
Бойченко Гриша Михайлович, 1932, 50
Бойченко Марія Дмитрівна, 1932, 50
Бойченко Павло Тимофійович, 1932, 60
Бойченко Ольга Тимофіївна, 1933, 55
Бойченко Антоня Тимофіївна, 1932, 50
Бойченко Надія Тимофіївна, 1933, 45
Бойченко ..... Тимофіївна, 1932, 40
Власенко Йосип, 1933, 25
Власенко (дружина), 1933, 25
Власенко Яків, 1933, 1
Власенко Дементій, 1933, 1
Власенко Антоніна Дементіївна, 1933, 50
Власенко (дочка), 1933, 20
Власенко Марія, 1933, 15
Власенко Павло Тимофійович, 1932, 40
Власенко Ольга Тимофіївна, 1932, 35
Власенко Тимофій, 1932, 65
Ганжа Тарас, 1932, 2
Гаврильченко Іван, 1933, 55
Гаврильченко Шура Іванович, 1933, 25
Гаврильченко Петро Іванович, 1933, 20
Гаврильченко Танасія Лукашівна, 1933, 70
Гаврильченко Степан Макарович, 1933, 70
Гаврильченко Дмитро Макарович, 1932, 65
Гаврильченко Михайло Кіндратович, 1932, 60
Гаврильченко Степан Михайлович, 1933, 30
Гаврильченко Палажка, 1932, 25
Гаврильченко Палажки мати, 1932, 45
Гаврильченко (дитина), 1932, 5
Гаврильченко (дитина), 1932, 1
Гаврильченко Титко, 1933, 30
Гаврильченко Марія, 1932, 25
Гаврильченко Петро Титкович, 1933, 5
Ганжа Уляна, 1932, 5
Ганжа Ольга, 1933, 10
Ганжа Ярина, 1933, 15
Герасименко Параска Григорівна, 1933, 40
Герасименко Іван, 1933, 40
Герасименко Ганна (сестра), 1933, 35
Герасименко Тетяна (сестра), 1933, 30
Герасименко Наталія, 1933, 15
Герасименко Григорій, 1932, 10
Герасименко Іван, 1932, 12
Герасименко Данило, 1933, 14
Герасименко Сенька, 1932, 19
Герасименко Яків, 1933, 3
Герасименко Тетяна Іванівна, 1932, 50
Герасименко Марія Іванівна, 1933, 45
Герасименко Ганюта Іванівна, 1932, 40
Герасименко Варвара Іванівна, 1933, 35
Герасименко Купрій Макарович, 1933, 40
Герасименко Андрій Макарович, 1933, 35
Герасименко Макар, 1933, 65
Герасименко (дружина), 1932, 65
Герасименко Іван Тодорович, 1932, 40
Герасименко (дитина), 1932, 15
Герасименко (дитина), 1933, 10
Герасименко Наталія, 1933, 4
Герасименко Яков, 1933, 15
Герасименко Анна, 1933, 2
Герасименко Харитон, 1933, 20
Герасименко (дружина), 1933, 20
Герасименко Іван Харитонович, 1933, 70
Герасименко Василь Харитонович, 1933, 65
Герасименко Ганна Харитонівна, 1932, 60
Герасименко Саветта Харитонівна, 1933, 55
Власенко Ольга, 1933, 30
Власенко (дитина), 1932, 1
Власенко (дитина), 1932, 3
Денис Мар'янчин, 1933, 22
Демян, 1933, 25
Дружина Дем'яна, 1933, 23
Дід Степан та баба, 1933, 80
Баба діда Степана, 1932, 80
Дід Титкович, 1932, 85
Діхтяр Юрій, 1932, 4
Діхтяр Феодосія, 1932, 6
Дігтяр Іван, 1932, 32
Дігтяр (дружина), 1933, 30
Домбрівський Захар, 1933, 35
Домбрівська Зоня, 1933, 26
Домбрівська Лідія Захарівна, 1933, 3
Донцов Олексій Олексійович, 1932, 62
Древич Варка Кіндратівна, 1932, 36
Загранична Лукія, 1932, 50
Кваші (кличка) Пріська, 1933, 20
Кваші (кличка) Павло, 1933, 23
Кваші (кличка) Віра, 1933, 25
Кваші (кличка) Ольга, 1932, 28
Клітка Микола, 1932, 4
Клітка Оксана, 1933, 5
Клітка Ганна, 1933, 27
Клітка Кирило (чоловік), 1933, 30
Клітка Іван Васильович, 1933, 60
Кочержин (батько), 1932, 85
Кочержина (мати), 1932, 80
Кочержин (син), 1932, 60
Кочержина (невістка), 1932, 55
Кочержина (дитина), 1932, 25
Кочержина (дитина), 1932, 20
Кочержина (дитина), 1932, 15
Коваль Каленик, 1932, 45
Коваль Ольга, 1933, 44
Коваль Іван Каленикович, 1933, 20
Коваль Андрій Каленикович, 1933, 18
Коваль Марія Калениковна, 1933, 16
Коваль Семен, 1933, 25
Коваль Микола Семенович, 1932, 3
Кологойда Сава Петрович, 1932, 45
Кологойда Катерина Савівна, 1933, 20
Кологойда Надія Савівна, 1933, 16
Кологойда Ольга Савівна, 1933, 12

Комезанчик (клічка), 1933, 38
 Комезанчик (дружина), 1933, 40
 Комезанчик (дитина), 1933, 15
 Комезанчик (дитина), 1933, 10
 Коротич Антон, 1933, 40
 Коротич Марія, 1933, 38
 Коротич (дитина), 1932, 18
 Коротич (дитина), 1932, 8
 Котляр Трихон, 1933, 4
 Котляр Денис, 1932, 10
 Котирло Герасим, 1932, 55
 Котирло Захар Герасимович, 1933, 20
 Котирло Павло Герасимович, 1933, 18
 Котирло Федось Герасимович, 1933, 17
 Котирло Петро Герасимович, 1933, 15
 Котирло Галина Герасимівна, 1932, 14
 Котирло Мар'я, 1932, 5
 Кочержин (чоловік), 1933, 30
 Кочержина (дружина), 1933, 30
 Кочержин (дитина), 1933, 6
 Кочержин (дитина), 1933, 1
 Кравченко Архип, 1933, 6
 Крамаренко Марія, 1932, 32
 Крамаренко Євгенія (дочка) 1932, 14
 Крамаренко Давид, 1933, 35
 Крамаренко Улита, 1933, 35
 Крамаренко Любов Давидівна, 1933, 15
 Крамаренко Петро Давидович, 1933, 8
 Кисиленко Петро, 1932, 8
 Кисиленко Серафима, 1932, 10
 Кисиленко Пилип, 1933, 45
 Кисиленко (дружина), 1933, 35
 Кисиленко (дитина), 1932, 13
 Кисиленко (дитина), 1932, 10
 Куций Роман, 1932, 9
 Лабунський Степан, 1932, 28
 Лабунська (дружина), 1932, 28
 Лабунський Микита, 1932, 4
 Лабунський Андрій, 1933, 3
 Лазаренко Савка, 1933, 41
 Лазаренко Ольга, 1933, 35
 Лазаренко Кузьма Савович, 1933, 5
 Лазаренко Кирило Савович, 1933, 4
 Лазаренко Іван Савович, 1933, 3

Лазаренко Максим, 1932, 40
 Лазаренко Ганна Максимівна, 1932, 18
 Лазаренко Олексій Максимович, 1932, 15
 Лазаренко Ольга Максимівна, 1933, 12
 Лазаренко Микола Максимович, 1933, 10
 Лазаренко Іван Максимович, 1933, 7
 Лазаренко Микола, 1933, 60
 Лазаренко Степан, 1932, 23
 Лазаренко Олена, 1932, 48
 Лазаренко Максим, 1933, 40
 Лазаренко Ганна-63, 1933, 30
 Лазаренко Павло, 1933, 50
 Лебединець Данило, 1933, 20
 Лебединець Юнко, 1932, 50
 Лебединець (дружина), 1932, 40
 Лебединець (дитина), 1933, 18
 Лебединець (дитина), 1933, 15
 Малиновський Володимир, 1933, 45
 Марціненко Захар Васильович, 1932, 30
 Марціненко Тетяна (дружина), 1933, 30
 Марціненко Єва Захарівна, 1933, 5
 Марціненко Ольга, 1933, 6
 Марціненко Ісатій, 1933, 7
 Мар'я Маркерівна, 1933, 55
 Майданюк Адам, 1933, 65
 Муштук Яків, 1933, 25
 Муштук Самсон, 1933, 20
 Муштук Ольга (сестра), 1933, 25
 Муштук Олексій Самсонович, 1933, 5
 Муштук Катерина Самсонівна, 1933, 33
 Нещетний Михайло Григорович, 1933, 50
 Нещетний Іван Петрович, 1932, 45
 Нещетний Роман Петрович, 1932, 40
 Нещетний Петро, 1932, 70
 Нещетна Наталка, 1932, 40
 Нещетний Федось, 1933, 40
 Нещетний Йон Федосійович, 1933, 20
 Нещетний Андріян, 1933, 70
 Нещетна Марія, 1933, 65
 Нещетна Катерина Андріянівна, 1933, 45

Нещетна Марія Андріянівна, 1932, 30
 Нещетна (дитина), 1932, 10
 Нещетна (дитина), 1932, 8
 Оберемок Олексій, 1933, 5
 Оберемок Петро, 1933, 9
 Очеретяний Іван, 1932, 26
 Очеретяний Петро Іванович, 1933, 4
 Очеретяний Павло Іванович, 1933, 3
 Очеретяний Олекса, 1933, 38
 Очеретяний Іван Олексювич 1933, 5
 Охтист Мердяків, 1932, 70
 Павленко Давид, 1932, 40
 Павленко (дружина), 1933, 33
 Павленко Макар Давидович, 1933, 8
 Павленко (дід), 1933, 80
 Павленко (баба), 1933, 75
 Павленко Дорш, 1933, 65
 Паніматченко Степан Тимофійович, 1933, 50
 Петрашенко Юрат, 1933, 30
 Петрашенко (дитина), 1933, 8
 Петрашенко (дитина), 1933, 6
 Петренко Петро, 1933, 35
 Петренко Михтод Петрович, 1933, 15
 Петренко Петро Петрович, 1933, 12
 Петренко (чоловік), 1933, 40
 Петренко (дружина), 1932, 35
 Петренко (дитина), 1932, 17
 Петренко (дитина), 1932, 15
 Петренко (дитина), 1932, 12
 Песляк (мати), 1933, 35
 Песляк (дочка), 1933, 15
 Піяди (батько), 1933, 40
 Піяди (дочка), 1932, 14
 Плоденко Олександр, 1933, 16
 Плоденко Роман, 1933, 15
 Плоденко Йовгина, 1932, 7
 Пипко Петро, 1932, 6
 Пипко Мирон, 1932, 54
 Пипко Уляна, 1932, 50
 Рак (клічка), 1932, 30
 Рак (дитина), 1933, 10
 Рак (дитина), 1933, 8
 Рак (дитина), 1933, 3
 Рак (клічка), 1932, 70
 Рубан Тихін, 1933, 50
 Рубан Петро, 1933, 40
 Сажко Захар, 1933, 30
 Сажко Михтод, 1933, 7
 Сажко Клим, 1933, 9
 Сажко Микола, 1933, 35

Сажко (дружина), 1933, 35
 Сажко Ганна, 1933, 13
 Сажко (мати), 1933, 36
 Сажко Юрій Кирилович, 1933, 50
 Сажко Ольга Юрївна, 1933, 45
 Сажко Мелашка Савківна, 1933, 20
 Салієнко Марина, 1933, 4
 Салієнко Броня, 1933, 9
 Салієнко Надія, 1933, 32
 Салієнко (чоловік), 1933, 35
 Соснівський Юхим, 1932, 55
 Степан, 1932, 5
 Татко Петро, 1932, 60
 Татко Йосип, 1932, 45
 Татко Пилип, 1933, 25
 Татко Григорій Пилипович, 1933, 2
 Татко, 1933, 30
 Татко (дитина), 1932, 6
 Татко (дитина), 1932, 2
 Татченко, 1933, 65
 Теличко Іван, 1933, 3

Теличко Віра, 1933, 30
 Теличко Корній, 1932, 40
 Теличко Іван Корнійович, 1932, 10
 Теличко Микола Корнійович, 1932, 9
 Теличко Тарас Филипович, 1932, 50
 Теличко Соломія Филипівна, 1932, 45
 Теличко Мелашка Филипівна, 1933, 40
 Трепетчук Олександр Сергійович, 1932, 8
 Трепетчук Савета, 1933, 6
 Трепетчук Іван Олександрович, 1932, 30
 Трепетчук (брат), 1933, 25
 Трепетчук (брат), 1933, 20
 Трепетчук (брат), 1933, 19
 Трепетчук Степан, 1932, 35
 Трепетчук (дружина), 1933, 30
 Трепетчук (дитина), 1932, 10
 Трепетчук (дитина), 1932, 6

Трепетчук (дитина), 1932, 2
 Трепетчук Корній, 1932, 45
 Трепетчук Марія Корнійвна, 1933, 20
 Трепетчук Андрій Корнійович, 1933, 15
 Трепетчук Ганна, 1933, 50
 Трепетчук Марина (баба), 1933, 80
 Трепетчук Олександр, 1933, 25
 Товстоног Петро, 1933, 46
 Товстоног Ольга Петрівна, 1933, 20
 Товстоног Любов Петрівна, 1933, 17
 Усенко Тимофій, 1933, 35
 Усенко (дружина), 1932, 30
 Шкляр Григорій, 1932, 8
 Яценко Елісей, 1932, 40
 Яценко Ольга Елісейвна, 1933, 20
 Яценко Уляна, 1933, 3
 Яценко Ольга, 1932, 5

с. Великі Гуляки

Село засноване в середині XVI століття. До 1947 року називалося Великі Голяки і входило до складу Корнинського району Житомирської області. В 1957 році було включене до складу Фастівського району.

В 1929 році в селі було 4 колгоспи: ім. Ілліча, ім. Шевченка, ім. Воровського та «Радянська Нива».

В 1932-1933 роках в селі померло від голоду 76 чоловік. Поховані у братській могилі на кладовищі.

Мартиролог жителів села Великі Гуляки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Чорноштан М.М., 1926 р.н.; Нечай Т.В., 1918 р.н.; Сядро Л.П., 1919 р.н., записаними в 2007 р. Коротчук А.І., бібліотекарем с. В.Гуляки.

Береговий Володимир, 1933, 1
 Береговий Микола Степанович, 1933, 5
 Берегова Олександра Василівна, 1933, 10
 Богатиренко Лідія, 1933, 15
 Богатиренко Галина, 1933, 30
 Бондарчук Денис, 1933, 1
 Бондарчук Михайло Федорович, 1932, 5
 Босенко Семен, 1932, 30
 Босенко Гапа, 1933, 35
 Босенко Давид, 1933, 40
 Босенко Марина, 1932, 35
 Босенко, 1932, 15
 Босенко, 1933, 10
 Босенко, 1933, 2
 Босенко Володимир, 1932, 1
 Босенко Степан, 1932, 30
 Босенко Іван, 1932, 35
 Босенко Прохор, 1933, 40
 Возна Антоніна, 1932, 45
 Возний Яків, 1932, 55

Корнієнко Кирило, 1933, 60
 Корнієнко Ганна, 1932, 65
 Корнієнко Марія, 1932, 1
 Колихан Анань Евстахович, 1933, 30
 Колихан Єфросинія, 1932, 35
 Колихан Семен, 1933, 40
 Колихан Пилип, 1933, 45
 Колихан Давид, 1933, 50
 Колихан Параска, 1932, 55
 Колихан Іван, 1932, 60
 Колихан Євдокія, 1932, 30
 Колихан Михайло, 1932, 1
 Колихан Федір, 1932, 30
 Кириченко Михайло Іванович, 1932, 1
 Куропій Нестер, 1932, 30
 Куропій Ліза, 1932, 5
 Куропій Мотря, 1933, 30
 Кухар Юхим, 1932, 35
 Кухар Петро Сафронович, 1933, 40
 Кухар Параска, 1932, 45

Лепська Охотина, 1933, 50
 Лепський Карпо, 1932, 55
 Лепська Мотря, 1932, 60
 Лепська Ольга, 1932, 30
 Лепська, 1932, 10
 Лепська, 1932, 8
 Лепська, 1932, 4
 Нагайко Кузьма, 1932, 2
 Нагайко Олексій, 1932, 30
 Надемський Степан, 1932, 35
 Осадча Олександра, 1932, 15
 Острошенко Петро Микитович, 1932, 30
 Пилипенко Ганна Іванівна, 1932, 35
 Солодкий Анань, 1932, 40
 Солодка Мотря, 1933, 45
 Солодкий Євдоким, 1933, 50
 Сядро Ольга, 1933, 1
 Чорноштан Марія, 1933, 5
 Чорноштан Володимир, 1933, 10
 Чорноштан Марія, 1932, 15

Чорноштан Григорій, 1933, 30
Шкуренко Юхим, 1932, 35
Шкуренко Лідія, 1932, 1
Шкуренко Галина, 1933, 30
Шкуренко Степан, 1933, 35
Шкуренко Сидір, 1932, 40

Шкуренко Ярина, 1932, 1
Шкуренко Юхим, 1932, 30
Шматок Степан, 1933, 35
Шматок Петро, 1933, 40
Шостопал Василь, 1932, 45
Яковенко Іван, 1932, 50

Яковенко Олена, 1932, 30
Яковенко, 1933, 10
Яковенко Ганна, 1932, 30
Яковенко Палажка, 1932, 35

с. Веприк

Назва села походить від слова «вепр» – дикий кабан. Поселення згадується в літописі XVII століття під назвою «урочище Веприк» як таке, що входило до складу Фастівського староства Семена Палія.

В січні 1918 року в селі Веприк був створений ревком. Першим головою ревкому був Григорій Сильвестрович Никоненко. В 1922 році була створена перша рада. Першим головою сільської ради був Репеха Юхим. В 1922 році волосним головою комнезаму був Грицай Олександр Романович. В 1924 році була створена партійна група. В 1926 році – ТСОЗ. В 1928 році реформували в колгосп «Сокіл». Колективізація була закінчена в 1929 році.

У 1932 році село було занесено на «чорну дошку».

В роки Голодомору в селі померло 86 осіб. На території кладовища встановлено хрест жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів села Веприк – жертв Голодомору 1932-33 років укладений за свідченнями очевидців Дяченко О.Т., 1918 р.н.; Костецької М.П., 1925 р.н., записаними в 2007 р. Бодарацькою Л.В., методистом районного будинку культури; Рябич Г.М., 1926 р.н., записаними в 2005 р. Умрик В.А., директором музею-садиби К. Стеценка с. Веприк.

Бодарацький Іван, 1933, 30
Бодарацька Віра Іванівна, 1933, 5
Бодарацький Микола Іванович, 1933, 4
Борщевська Людмила Григорівна, 1933, 5
Борщевський Григорій Петрович, 1933, 30
Борщевська Ганна Григорівна, 1933, 5
Борщевська Антоніна, 1933, 30
Борщевська Віра Григорівна, 1933, 30
Гвоздик Христя, 1933, 5
Гвоздик Володимир Дмитрович, 1932, 10
Грицай Катерина Оверківна, 1932, 15
Грицай Оверко Романович, 1932, 35
Грицаєнко Степан, 1932, 40
Ільницька Валентина Яківна, 1932, 20
Ільницький Танас Григорович, 1933, 1
Коваленко Катерина Тодосіївна, 1933, 5
Коваленко Тодось, 1933, 35
Коваленко Євдокія, 1932, 30
Коваленко Параска Тодосіївна, 1933, 4
Коваленко Катерина Тодосіївна, 1932, 2
Коваленко Ганна

Тодосіївна, 1933, 6
Коваленко Ольга Тодосіївна, 1932, 10
Коваленко Василь Себастьянович, 1932, 30
Коваленко Антоніна, 1933, 35
Коваленко Андрій Себастьянович, 1933, 40
Коноваленко Євдокія, 1933, 5
Коротич Надія Оверківна, 1933, 30
Коротич Мотря Остапівна, 1933, 35
Коротич Кузьма, 1932, 40
Коротич, 1932, 30
Коротич, 1932, 10
Коротич, 1932, 5
Костецький Григорій Прохорович, 1933, 30
Костецький Якуб Денисович, 1933, 35
Костецький Денис, 1932, 10
Костецький Сак, 1933, 30
Костецький Дмитро Сакович, 1932, 1
Костецький Онисько, 1933, 30
Костецька Лукія, 1933, 35
Костецька Люся Ониськівна, 1933, 40
Кучер Юхимина Митрофанівна, 1933, 45
Кучинський Іван Йосипович, 1932, 50
Макаренко Пріська, 1932, 55
Макаренко Ольга

Макарівна, 1932, 1
Макаренко Андрій, 1933, 25
Макаренко Микола Андрійович, 1932, 5
Макаренко Дмитро, 1933, 10
Макаренко Євнух, 1932, 30
Макаренко Віра Євтухівна, 1933, 1
Макаренко Марія Кирилівна, 1932, 5
Макаренко Валентина Кирилівна, 1933, 10
Макаренко Людмила Трохимівна, 1932, 15
Макаренко Володимир Трохимович, 1932, 20
Макаренко Настя, 1932, 1
Нагорний Іван Іванович, 1933, 30
Нагорна Віра Іванівна, 1933, 1
Никоненко Надія Сидорівна, 1933, 5
Орлівський Микола, 1932, 30
Погребняк Микола Миколайович, 1933, 10
Романчук Ольга Іванівна, 1932, 15
Селяк Павло, 1933, 30
Селяк Марцін, 1933, 35
Селяк Микола Марцінович, 1933, 40
Селяк Одарка, 1933, 45
Селяк Марфа, 1933, 30
Селяк Ониська, 1933, 35
Селяк Настя, 1933, 1

Сорока Степан
Петрович, 1933, 30
Сорока Максим
Петрович, 1932, 5
Хоменко Дмитро
Прокопович, 1932, 30
Хоменко Степан
Дмитрович, 1932, 10
Хоменко Василь
Дмитрович, 1932, 5
Хоменко Полікарп
Дмитрович, 1932, 4

Хоменко Павло
Дмитрович, 1932, 3
Хоменко Анатолій
Дмитрович, 1933, 1
Чайківський Янко, 1933, 30
Швець Олександра
Лукічна, 1932, 1
Швець Лукаш, 1932, 30
Швець Василь
Тимофійович, 1932, 35
Швець Тиміш, 1932, 40
Швець Юхим, 1932, 30

Швець Євдокія
Юхимівна, 1932, 5
Ясінський Янко
Прохорович, 1933, 30
Ясінська Валентина
Яківна, 1933, 10
Ясінська Степанида
Яківна, 1933, 5
Ясінський Володимир
Якович, 1933, 2

с. Волиця

Перший колгосп в селі називався ім. Ворошилова.

У 1932 році Волицю було занесено на «чорну дошку».

У 1932-1933 роках померли від голоду 50 жителів села. Всі вони поховані на кладовищі в братській могилі. На території кладовища встановлено хрест жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів села Волиця – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Линник В.І., 1921 р.н.; Острівської Н.Я., 1923 р.н.; Сліпченко Ю.Й., 1923 р.н., записаними в 2007 р. Волівач Ю. І., бібліотекарем с. Волиця.

Горобець Віктор, 1933, 55
Горобець Євдокія, 1933, 50
Горобець Іван, 1933, 5
Горобець Килина, 1933, 45
Горобець Аексера, 1933, 8
Горобець Марія, 1933, 10
Горобець Оксен, 1932, 10
Горобець Пилип, 1932, 15
Горобець Савка, 1933, 55
Горобець Хівра, 1933, 30
Довженко Надія, 1932, 9
Довженко Талімон, 1932, 60
Козлівська Меланія, 1933, 25
Козлівська Олена, 1933, 20
Козлівська Савета, 1932, 60
Козлівський Дмитро, 1932, 5
Козлівський Іван, 1932, 35
Кравченко Андрій, 1933, 10

Кравченко Макар, 1932, 2
Кравченко Олександр,
1932, 15
Кулініченко Ганя, 1933, 45
Кулініченко Микита, 1932, 50
Кулініченко Ніна, 1932, 45
Кулініченко Петро, 1933, 50
Кулініченко Федір, 1932, 60
Линник Антося, 1933, 65
Линник Василь, 1933, 45
Линник Костя, 1933, 2
Линник Маруся, 1932, 50
Линник Мотря, 1932, 65
Линник Роман, 1932, 1
Линник Петро, 1932, 50
Линник Устина, 1932, 60
Линник Федір, 1932, 60
Музиченко Антоніна, 1932, 70

Музиченко Федір, 1932, 75
Остапенко Петро, 1933, 40
Остапенко Тосік, 1932, 70
Петренко Ганна, 1933, 50
Петренко Іван, 1932, 50
Петренко Пулька, 1933, 70
Сірак Петро, 1932, 40
Сіяк Антоніна, 1932, 45
Сліпаченако Феодосія,
1932, 60
Солодка Олександра, 1932, 10
Солодкий Федір, 1932, 50
Тондивська Варвара, 1932, 60
Шуварська Варка, 1932, 65
Шуварський Станіслав,
1932, 15
Шуварський, 1932, 25

с. Дідівщина

Перші відомості про село датуються XII століттям (село називалося Довгосілля. З кінця XVII століття село Дідівщина належало Києво-Печерському монастирю. В 1797 році імператор Павло I подарував село князю Долгорукому, а той незабаром продав його графу Хаєцькому.

На початку 1918 року в селі організували сільревком. В 1929 році – колективне господарство «Боротьба» – голова Веремієнко Ф.П., а в 1930 році в селі утворилося ще 2 колгоспи: «Червоний хлібороб» та ім. Шевченка. Як свідчить фастівська районна газета «Більшовицька будова» в № 30 від 28.02.1932 р., село було занесено на «чорну дошку».

У 1932-1933 роках село мало назву Дідовщина.

В роки Голодомору в селі померло 117 чоловік. На території кладовища, де була братська могила, насипано курган і встановлено хрест жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів села Дідівщина – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Гриненко Н.Т., 1911 р.н.; Захарченко С.Л., 1921 р.н.; Кислюк Н.М., 1921 р.н., записаними в 2007 р. Сахно Л.М., бібліотекарем; Слюсар Г.С., 1924 р.н., записаними в 2007 р. Штольц К.І., технічним працівником Дідівщанської школи, Сахно Л.М., бібліотекарем.

Веремієнко Михайло, 1932, 1
 Возний Ничипор, 1932, 30
 Возний Тихон Ничипорович, 1933, 10
 Возна Анастасія, 1932, 5
 Возна Марія Ничипорівна, 1933, 30
 Горобей Ганна, 1932, 35
 Горобей (дочка), 1933, 15
 Горобей (дочка), 1933, 10
 Горобей Юхим, 1932, 30
 Горобей (син), 1933, 5
 Горобей (син), 1933, 1
 Горобей Лука Юхимович, 1933, 30
 Горовий Йосип, 1933, 35
 Горова Ярина, 1932, 1
 Горовий Роман Йосипович, 1933, 5
 Горовий Микола Йосипович, 1933, 7
 Градзіян Степан, 1932, 30
 Градзіян Микола Степанович, 1933, 10
 Градзіян Степан, 1932, 30
 Градзіян Ольга Степанівна, 1932, 10
 Градзіян Тетяна Степанівна, 1932, 8
 Градзіян Микола Степанович, 1932, 6
 Градзіян Степан Миронович, 1933, 30
 Градзіян Марія, 1933, 30
 Градзіян Катерина Степанівна, 1932, 10
 Захарченко Іван Федорович, 1932, 30
 Захарченко Сергій, 1933, 35
 Захарченко Явдоха, 1932, 35
 Захарченко (син), 1933, 10
 Захарченко (син), 1932, 5
 Захарченко (дочка), 1933, 2
 Захарченко Трохим, 1932, 30
 Захарченко Трохим, 1932, 35
 Каличук Данько, 1932, 40
 Костюченко Сергій, 1932, 35
 Костюченко Євдокія, 1932, 30
 Костюченко Любов Сергіївна, 1933, 10
 Костюченко Віра Сергіївна, 1933, 8

Коломієць Іван Левкович, 1932, 30
 Кислюк Захар, 1932, 35
 Кислюк Марія, 1932, 1
 Кислюк Ульяна Захарівна, 1932, 30
 Кислюк Текля Захарівна, 1933, 35
 Кислюк Марія Захарівна, 1933, 40
 Кислюк Данило Захарович, 1933, 42
 Кислюк Микита, 1932, 30
 Кислюк Іван (син), 1933, 10
 Кролюк Семен, 1933, 30
 Лепська Секлета, 1932, 35
 Лепський Федір, 1932, 40
 Лепський Левко, 1932, 45
 Мельник Гаврило, 1932, 50
 Мордоус Микита, 1933, 55
 Мордоус Єфросинія, 1933, 60
 Мордоус (син), 1933, 30
 Мордоус (син), 1932, 25
 Мордоус (дочка), 1932, 23
 Мордоус (дочка), 1932, 20
 Мордоус Семен, 1933, 30
 Мордоус Наталія, 1933, 25
 Мордоус Микола Семенович, 1933, 5
 Мордоус Іван Семенович, 1933, 3
 Мордоус Ольга Семенівна, 1933, 2
 Лук'янець Меланія, 1932, 30
 Мельник Гаврило Іванович, 1933, 35
 Михальченко Анастасія, 1933, 40
 Михальченко Іван, 1933, 45
 Михальченко Данило, 1933, 50
 Перепелиця Пилип, 1933, 55
 Перепелиця (брат), 1933, 52
 Перепелиця (брат), 1933, 54
 Перепелиця Ганна, 1933, 30
 Перепелиця (дочка) 1933, 10
 Перепелиця (син), 1932, 5
 Перепелиця Іван Васильович, 1933, 30
 Пивовар Лук'ян, 1933, 35
 Пивовар Архип Лук'янович, 1933, 15
 Пивовар Микита Лук'янович,

1933, 10
 Пивовар Іван Лук'янович, 1933, 8
 Пивовар Пилип Лук'янович, 1932, 6
 Рак Митрофан, 1933, 30
 Сахно Петро, 1933, 35
 Сахно Сергій Сергійович, 1933, 1
 Сахно Йосип, 1932, 30
 Сахно Текля Петрівна, 1932, 35
 Сахно Ганна, 1933, 40
 Сахно Федір, 1933, 45
 Сахно (дружина), 1933, 40
 Сахно (син), 1933, 20
 Сахно (син), 1933, 15
 Сахно (дочка), 1933, 10
 Сахно Феодосій, 1933, 30
 Сахно Ульяна, 1933, 35
 Светленко Толік, 1932, 5
 Светленко Денис Іванович, 1933, 10
 Светленко Іван, 1933, 30
 Середенко Гаврило, 1933, 30
 Середенко Федір Гаврилович, 1933, 10
 Середенко Василь Гаврилович, 1933, 5
 Середенко Степанида, 1933, 30
 Середенко Марія Василівна, 1933, 35
 Середенко Євдокія, 1933, 40
 Середенко Сергій, 1933, 45
 Середенко Любов Сергіївна, 1933, 20
 Середенко Віра Сергіївна, 1933, 15
 Кобзаренко (чоловік) 1932, 40
 Кобзаренко (дружина) 1932, 35
 Кобзаренко (дитина) 1932, 15
 Кобзаренко (дитина) 1932, 13
 Кобзаренко (дитина) 1932, 10
 Кобзаренко (дитина) 1932, 5
 Сопливленко Кирило Семенович 1933, 30
 Станкевич Антосія 1933, 35
 Слюсар Митрофан 1933, 40
 Тимошенко Іван 1933, 45
 Філіповський Левко 1933, 50
 Філіповський Степан 1933, 55

с. Дмитрівка

Засноване в XVI ст. За легендою назване на честь першого поселенця, кріпака-втікача Дмитра.

В 1930 році в селі створено колгосп «Більшовик». У 1932 році село було занесено на «чорну дошку».

В 1932-1933 роках в селі Дмитрівка померла 61 людина. На кладовищі встановлено хрест жертвам Голодомору.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мартиролог жителів села Дмитрівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Пустовіт Г.О., 1909 р.н., записаними в 2005 р. Ткаченко К.О., ученицею 11 класу Дмитрівської ЗОШ; Кривчук О.О., 1923 р.н., записаними в 2007 р. Турець А.Ф., бібліотекарем села Дмитрівка; Рябченко В.А., 1921 р.н., записаними в 2007 р. Швидкою А.А., ученицею 11 класу Дмитрівської ЗОШ.

Бочківський Микола, 1932, 1
Гурський Григорій, 1932, 30
Гурський Андрій, 1933, 2
Доблярд Григор, 1933, 30
Доблярд Лівон, 1933, 35
Домарацька Уляна, 1933, 40
Домарацький Микола, 1932, 5
Домарацький Іван, 1932, 0
Домарацький Якуб, 1932, 35
Домарацька Уляна
Василівна, 1932, 40
Домарацький Микола,
1932, 10
Домарацький Іван, 1933, 60
Доценко Андрій, 1932, 15
Доценко Охрім, 1933, 70
Дяченко Леонід, 1933, 20
Жицький Іван, 1933, 30
Журавель Павлина, 1933, 70
Закревський Петро, 1933, 35
Закревський Василь, 1933, 40
Закревська Олександра,
1933, 1
Заремба Галина, 1932, 25
Кодинець Олександр
Якимович, 1932, 1
Кодинець Анатолій
Якимович, 1932, 5

Кодинець Валентина
Якимівна, 1932, 10
Космінський Тодор, 1932, 80
Кравченко Степан, 1933, 40
Кравченко Василина, 1933, 50
Кравченко Ганна, 1933, 60
Кравченко Іван, 1933, 25
Лозінська Олександра
Федорівна, 1933, 1
Лозінська Ольга
Пилипівна, 1932, 5
Лозінський Сергій
Пилипович, 1933, 10
Лозінський Григорій
Пилипович, 1933 11
Лозінський Федір
Пилипович, 1933, 13
Лозінський Леонід
Пилипович, 1933, 15
Левицький Яким, 1932, 55
Левицька Оляна, 1932, 40
Любарський Іван, 1932, 45
Любарський Онисько, 1932, 60
Любарський Микола, 1932, 25
Мошківський Степан
Іванович, 1933,
Павленко Микола
Маркович, 1933, 25

Павленко Микола
Маркович, 1933, 50
Павлівський
Володимир, 1933, 1
Павлівський Олексій
Демидович, 1933, 5
Павлівська Віра
Олексіївна, 1932, 10
Павлівський Григор, 1932, 50
Павлівська Мотря, 1932, 60
Павлівський Микита, 1932, 45
Петрівський Андрій
Михайлович, 1933, 1
Ровінський Василь, 1933, 30
Ровінський Антон, 1933, 5
Федоров Давид, 1933, 50
Черняхівський
Домчик, 1933, 60
Черепанський Олексій, 1933, 1
Шпаківська Параска
Пудівна, 1933, 62
Шпаківський Андрій
Васильович, 1932, 10
Шпаківська Параска, 1932, 60
Шпаківський Андрій, 1932, 4
Ярмульська Галина, 1933, 30
Ярмульський Андрій, 1932, 5
Ярмульський Антось, 1932, 60

с. Дорогинка

За легендою на чудових багатих землях поселився козак Дорогин, звідти й пішла назва. Спочатку село називалося Дорошинка, а потім Дорогинка. Згідно висновків інституту археології, який проводив розкопки в 1986-1987 роках, село існувало ще в XII ст. В середині XII ст. воно було повністю зруйноване татаро-монголами.

В 1600 році в селі була побудована Свято-Михайлівська церква, одна з найстаріших церков України. В 70-х роках XIX ст. церкву було перенесено до музею архітектури та побуту в Пирогові.

Жителі села до 1861 року були кріпаками підполковника Лисенка. А після його смерті належали Вірі Контович та її чоловіку Арнольду Руберту.

Населення Дорогинки брало активну участь в революції 1905-1907 років.

До 1917 року в селі була церковно-приходська школа, в якій працював один вчитель. Після революції в селі почали працювати школа, ФАП, бібліотека, клуб.

Перші органи радянської влади були створені в 1918 році. В 1919-1920 роках в селі виник комнезам.

У 1932 році село було занесено на «чорну дошку». Під час примусової колективізації і штучного голоду померли 42 жителі села.

Мартиролог жителів с. Дорогинка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Козаченко К.М., 1910 р.н.; Нижник М.П., 1920 р.н.; Пророченко О.Ю., 1921 р.н., записаними в 2007 році Ящук Т.Ф., бібліотекарем с. Дорогинка.

Багінська Марія
Овсійна
Багінська Віра
Овсійна
Багінський Павло
Овсійович

Багінський Федір
Овсійович
Беркун Андрій
Васильович
Беркун Петро
Михайлович

Беркун Микола
Михайлович
Ганжа Наталія
Ганжа Василь
Юхимович
Ганжа Тимофій

Юхимович
Ганжа Ілля
Юхимович
Ганжа Василь
Юхимович
Ганжа Марія
Юхимівна
Грисюк Семен
Грисюк Надія
Степанівна
Завальний Корній
Полікарпович
Завальна Уляна
Завальна Варвара
Корнійвна
Завальна Ганна
Корнійвна
Завальний Петро

Корнійович
Ігнатенко Меланія
Ігнатенко Микола
Герасимович
Ігнатенко Василь
Герасимович
Карасевич Ірина
Карасевич Федір
Карасевич Ганна
Федорівна
Карасевич Марія
Федорівна
Карасевич Архип
Герасимович
Педченко Гаврило
Педченко Юрій
Гаврилович
Педченко Кирило

Левкович
Педченко Григорій
Кирилович
Педченко Дмитро
Іванович
Родиненко Василь
Іванович
Савенко Іван
Фещенко Іван
Охрімович
Фещенко Одарка
Охрімівна
Шіденко Валентина
Іванівна
Шевченко Макар
Шевченко Яків
Шидловський Григорій

с. Єлизаветівка

В 1932-1933 роках в селі Єлизаветівка померло від голоду 13 чоловік, які поховані на кладовищі.
Мартиролог жителів села Єлизаветівка – жертв Голодомору 1932-33 років укладений за свідченнями очевидця Павленко М.І., 1928 р.н., записаними в 2007 р. Майданенко Н.М., директором БК с. Пилипівки.

Музиченко Яків Микитович, 1933, 35
Музиченко Ольга Яківна, 1933, 15
Музиченко Марія Яківна, 1932, 10
Музиченко Іван Якович, 1932, 5

Павленко Михайло Сергійович, 1933, 35
Павленко Василь Михайлович, 1933, 10
Павленко Марія Михайлівна, 1933, 6
Павленко Іван Михайлович,

1932, 2
Павленко Пріська, 1932, 60
Павленко Дмитро, 1933, 30
Павленко (дитина), 1933, 8
Павленко (дитина), 1933, 3
Сідько Юхим Степанович, 1932, 40

с. Кишинці

Перша писемна згадка про село Кишинці відноситься до XVII ст.

У 1931 році на території села було засновано колгосп під назвою «Вирішальний». У 1932 році село заносилось на «чорну дошку».

У 1932-1933 роках за свідченнями очевидців у с. Кишинцях померли від голоду 356 жителів села, встановлено імена 228 загиблих. На кладовищі знаходиться братська могила і на ній встановлено пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів с. Кишинці – жертв Голодомору 1932-33 років укладений за свідченнями очевидців Бараненко К.В., 1924 р.н.; Журби І.М., 1919 р.н.; Білоуса М.Я., 1912 р.н.; Дайнеги Я.Т., 1915 р.н.; Лагур С.К., 1925 р.н., записаними в 2005 році Нестеренко Н.О., пенсіонеркою.

с. Кишинці. Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Антоненко Олекса, 1933, 30
Антоненко Настя Давидівна, 1933, 35
Антоненко Марія Давидівна, 1933, 40
Антоненко Ганна Давидівна, 1933, 42

Антоненко Василь Давидович, 1933, 44
Бургело Константин Марк., 1933, 1
Білоус Влас Васильович, 1933, 30
Білоус Олександра 1933, 25
Білоус Данило Власович 1933, 7

Білоус Лозур Василів, 1933, 30
Білоус Ганна, 1933, 30
Білоус (дитина), 1933, 10
Білоус (дитина), 1933, 5
Білоус Оксана Дан., 1933, 1
Білоус Андрій Данилович, 1933, 5

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

- Білоус Настя**, 1933, 10
Бороненко Лозур, 1933, 30
Бороненко Сок Лазурович, 1933, 2
Бороненко Катерина Лазурівна, 1933, 5
Грегуль Патій, 1933, 30
Грегуль Ілько, 1933, 35
Грегуль Хівра Харитонівна, 1933, 35
Грегуль Пилип Ількович, 1933, 15
Грегуль Іван Ількович, 1933, 10
Грегуль Василь Ількович, 1933, 5
Грегуль Каленик Тихонович, 1933, 30
Грегуль Наталка Федорівна, 1933, 30
Грегуль (дитина), 1933, 10
Грегуль (дитина), 1933, 5
Грегуль Тихон Каленикович, 1933, 30
Грегуль Оксана Калениківна, 1933, 25
Грегуль Марія Калениківна, 1933, 20
Грегуль Федір, 1933, 30
Грегуль Ганна Дементіївна, 1933, 25
Грегуль Василь Данилович, 1933, 30
Грегуль Давид Климович, 1933, 35
Грегуль Явдоха Данилівна, 1933, 10
Грегуль Данило, 1933, 35
Грегуль Марта, 1933, 45
Грегуль Василь, 1933, 50
Грегуль Параска, 1933, 55
Грегуль Горпина Іванівна, 1933, 60
Грегуль Федір Петрович, 1933, 65
Грегуль Прокоп Петрович, 1933, 70
Грегуль Віра Мик., 1933, 1
Грегуль Дементій Данилович, 1933, 30
Грегуль Катерина, 1933, 25
Грегуль Василь Дем., 1933, 2
Грегуль Ганна, 1933, 30
Грегуль Марія Дан., 1933, 35
Грегуль Лаврентій Олександрович, 1933, 40
Грегуль Антоніна Олександрівна, 1933, 45
Грегуль Людмила
Олександрівна, 1933, 47
Грегуль Ольга, 1933, 50
Грегуль Тетяна Прокопівна, 1933, 5
Грегуль Варка Танасіївна, 1933, 30
Грегуль Мотря Танасіївна, 1933, 30
Грегуль Прокоп Танас., 1933, 35
Грегуль Іван Танас., 1933, 40
Грегуль Яків Танас., 1933, 42
Гушленко Варка, 1933, 30
Гушленко Степанида Ігнатіївна, 1933, 35
Гушленко Андрій Ігнатович, 1933, 1
Грищенко Федір Петрович, 1933, 30
Грищенко Прокоп Петрович, 1933, 35
Дейнега Оксана, 1933, 5
Дейнега Іван Корнійович, 1933, 30
Дейнега Сергій, 1933, 10
Дейнега Микола Андр., 1933, 5
Дейнега Андрій Миколайович, 1933, 10
Дейнега Ганна Мик., 1933, 5
Дейнега Наум Федорович, 1933, 30
Дейнега Ярина Наумівна, 1933, 10
Дейнега Параска Наумівна, 1933, 5
Дейнега Микола Наумович, 1933, 3
Дейнега Іван Наумович, 1933, 2
Дейнега Антон денисович, 1933, 40
Дейнега Борис Антонович, 1933, 15
Дейнега Левко, 1933, 30
Дейнега Приська Левківна, 1933, 5
Дейнега Аврам, 1933, 30
Дейнега Проська Аврамівна, 1933, 10
Дейнега Трохим Аврамович, 1933, 5
Дейнега Ярина, 1933, 30
Дейнега Антон, 1933, 1
Дейнега Настя, 1933, 5
Дейнега Василь, 1933, 30
Дейнега Василина, 1933, 35
Дейнега Явдоха Василівна, 1933, 40
Дейнега Іван, 1933, 30
Дейнега Гапка Левківна, 1933, 35
Дейнега Наталка, 1933, 1
Дейнега Зінька, 1933, 30
Дейнега Степан Миколайович, 1933, 35
Дейнега Степан Йосипович, 1933, 40
Дейнега Андрій Йосипович, 1933, 45
Дейнега Іван Йосипович, 1933, 50
Дейнега Тодось Ониськович, 1933, 55
Дейнега Йосип Тодосійович, 1933, 25
Дейнега Платон Миронович, 1933, 30
Дейнега Мотря, 1933, 35
Дейнега Зінько Іванович, 1933, 40
Дейнега Ольга Онопрійовна, 1933, 1
Журба Мотря, 1933, 30
Журба Наталка Несторівна, 1933, 1
Журба Марія Нестерівна, 1933, 5
Журба Микита Євм., 1933, 30
Журба Оксень Дем'янович, 1933, 35
Журба Поліфер Оксен., 1933
Журба Наталка Оксеньовна, 1933, 20
Журба, 1933, 1
Журба Леонід Микитович, 1933, 35
Журба, 1933, 15
Журба, 1933, 12
Журба, 1933, 10
Журба, 1933, 8
Зіньченко Софія Михалівна, 1933, 1
Кобзаренко Іван, 1933, 30
Кравченко Прохор Денисович, 1933, 35
Кравченко Федоська, 1933, 40
Кравченко Федір Денисович, 1933, 45
Кравченко Іван Денисович, 1933, 50
Кравченко Ликера Григорівна, 1933, 30
Кравченко Марина, 1933, 25
Кравченко Павло Петрович, 1933, 30
Кравченко Василь

Никонович, 1933, 35
 Кадькаленко, 1933, 1
 Кадькаленко Федоська, 1933, 30
 Кадькаленко Омелько, 1933, 35
 Кадькаленко, 1933, 15
 Кадькаленко, 1933, 10
 Кадькаленко, 1933, 5
 Кадькаленко Микола Пателемонович, 1933,
 Кадькаленко Олекса Григорович, 1933,30
 Кадькаленко Антон, 1933, 5
 Кадькаленко Антониха, 1933, 25
 Кадькаленко Гечка, 1933, 30
 Кадькаленко Антон, 1933, 30
 Кадькаленко Давид Тодосійович, 1933, 35
 Кадькаленко Мирон Данилович, 1933, 40
 Кадькаленко Івга, 1933, 45
 Кадькаленко Григор Захарович, 1933, 50
 Кравченко Надія Никовна, 1933, 55
 Кравченко Ніна Никовна, 1933, 60
 Кравченко Іван, 1933, 30
 Кравченко Борис, 1933, 35
 Кравченко Назар, 1933, 40
 Кравченко 1933,20
 Лук'яненко Килина, 1933, 30
 Лук'яненко Микола Онопрійович, 1933, 35
 Лук'яненко Йосип Францович, 1933, 40
 Мазена Микола, 1933,1
 Мазена Приська, 1933, 30
 Майданенко Семен Лук'янович, 1933, 35
 Майданенко Явдоха Сопронівна, 1933, 40
 Майданенко Маріка, 1933, 45
 Майданенко Іван Сопронович, 1933, 50
 Майданенко Сопрон Лук'янович, 1933,55
 Майданенко Ганна, 1933,60
 Майданенко Микита Семенович, 1933,65
 Мороз Явдоха Андріївна, 1933, 70,
 Мороз Савка Опанасович, 1933, 75
 Мороз Охрім Опанасович, 1933, 76

Мороз Павло Григорович, 1933, 30
 Мороз Степанида Григорівна, 1933, 35
 Мороз Опанас Григорович, 1933, 40
 Мороз Мартин, 1933,45
 Мороз Палажка, 1933, 50
 Мороз Явдоха, 1933, 55
 Мороз Наталка Мартинівна, 1933,1
 Мороз Андрій Охрімович, 1933, 5
 Мороз Ілько Охрімович, 1933,7
 Мороз Кирило Охрімович, 1933, 9
 Мороз Василь, 1933,30
 Мороз Катерина Василівна, 1933,10
 Мороз Ганна,1933, 30
 Мороз Григор Григорович, 1933, 35
 Мороз Секліта 1933, 40
 Назаренко Ничипір Мусійович, 1933, 45
 Назаренко Максим Мусійович 1933, 40
 Нестеренко Варка 1933, 45
 Нестеренко Мусій 1933, 45
 Нестеренко Савуст'ян Мусійович 1933, 50
 Нестеренко Оксана Мусіївна, 1933, 55
 Нестеренко Ганна Мусіївна, 1933, 57
 Нестеренко Марія Мусіївна, 1933, 59
 Приходько Денис 1933, 1
 Приходько Соломка 1933, 30
 Приходько Лівоній 1933, 30
 Приходько Параска 1933, 25
 Приходько Савета Лівонтіївна, 1933, 5
 Приходько Марія, 1933,1
 Приходько Павло Федорович, 1933,30
 Приходько Михайло Павлович, 1933,5
 Приходько Охота, 1933,30
 Приходько Роман Сидорович , 1933, 35
 Приходько Домаха, 1933, 40
 Приходько Йосип Омелянович, 1933, 45
 Піддубний Кирило, 1933, 50
 Піддубна, 1933,30
 Піддубний Танасій

Кирилович, 1933, 30
 Петренко Мотря Денисівна, 1933, 35
 Пономаренко Леонід Захарович, 1933,10
 Пономаренко Василь Захарович, 1933,15
 Пурчело Кирило, 1933, 30
 Пурчело Явдоха, 1933, 35
 Пурчело Ярина Кирилівна, 1933, 5
 Пурчело Омелько Кирилович, 1933, 3
 Романченко Юхимина, 1933, 30
 Романченко Данило, 1933, 35
 Романченко Ганна Сопронівна. 1933, 30
 Романченко Федір Маркович, 1933, 35
 Романченко Трохим, 1933, 40
 Романченко Іван Трохимович, 1933, 20
 Романченко Горпина, 1933, 30
 Холявко Микола Іванович, 1933, 1
 Холявко Химка, 1933, 30
 Холявко Михтод, 1933, 35
 Холявко Хівря, 1933, 40
 Холявко Явдокія, 1933, 45
 Холявко Ганна, 1933, 50
 Холявко 1933, 25
 Холявко Хімка, 1933, 30
 Холявко Охотка Семенівна, 1933, 35
 Холявко Йовмин Іванович, 1933, 40
 Холявко Оксана Іванівна, 1933, 42
 Холявко Ольга Іванівна, 1933, 45
 Холявко Марія Іванівна, 1933, 47
 Христенко Олекса Свиридович 1933, 30
 Христенко Кіндрат Наумович, 1933, 35
 Чернищенко Терешко Каленикович, 1933, 40
 Чернищенко Микола Каленикович, 1933, 42
 Чернищенко Каленик, 1933, 65
 Чернищенко Йовхимина, 1933, 65
 Яровенко Наум Максимович, 1933, 30
 Яровенко Роман Наум., 10
 Яровенко Микола Наумович, 1933, 5

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

с. Клехівка

Документальних свідчень про колективізацію та Голодомор в селі не збереглося, тому єдиним джерелом інформації про ті трагічні голодоморні роки є свідчення очевидців, які дожили до наших днів.

За їхніми свідченнями в 1932-1933 роках в селі померло від голоду 67 чоловік, які поховані на кладовищі.

Мартиролог жителів села Клехівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидця Артеменко Л. О., 1928 р.н., записаними в 2007 р. Гузиченко К.В., бібліотекарем с. Фастівець.

с. Клехівка. Пам'ятний знак жертвам Голодомору і церква архістратига Михаїла, споруджені в 2000 р.

Білик Арйон, 1933, 80
Діденко Катерина, 1933, 1
Діденко Наталія, 1933, 5
Діденко Михайло, 1933, 10
Діденко Іван, 1933, 30
Діденко Петро, 1933, 50
Діденко Марія, 1933, 1
Кабанець Павло, 1933, 35
Кабанець, 1933, 15
Кабанець, 1932, 10
Кожура Олександр Якович, 1932, 1
Кожура Василь Якович, 1932, 2
Коток Устина, 1932, 60
Коток Наталія, 1932, 1
Коток Петро, 1933, 30
Кучерявий Петро, 1933, 35
Кучерявий Сидір, 1933, 60
Кучерявий Йон, 1932, 40
Кучерявий Михайло, 1933, 5
Кучерява Харитина, 1932, 10
Кучерява Федосія, 1933, 50
Кучерявий Семен, 1932, 60

Кучерява Ганна, 1932, 30
Кучерявий Іван, 1933, 25
Кучерявий Пилип, 1933, 30
Ляшенко Мар'я, 1933, 60
Ляшенко Яків, 1933, 55
Ляшенко Мар'я Яківна, 1933, 20
Натока Федора, 1932, 60
Натока Максим, 1932, 1
Нога Секлета, 1933, 30
Нога Кузьма Антонович, 1933, 60
Махотенко Пріська, 1932, 30
Махотенко Віра, 1933, 1
Махотенко Катерина, 1932, 40
Махотенко (дитина), 1932, 18
Махотенко (дитина), 1932, 17
Махотенко (дитина), 1932, 15
Махотенко (дитина), 1932, 10
Савченко Тимофій, 1933, 30
Сім'я: чоловік, 1933, 30,
жінка, 1933, 30, двоє дітей:
1933, 1, 1933, 5

Сім'я: чоловік, 1933, 35, жінка,
1933, 30, троє дітей:
1933, 1; 1933, 8; 1933, 5
Третяк Лукаш, 1933, 30
Третяк Іван, 1932, 25
Третяк Григорій, 1932, 30
Третяк Тихон, 1932, 80
Тимошенко Олена, 1933, 40
Тимошенко (дитина), 1933, 15
Тимошенко (дитина), 1933, 12
Тимошенко (дитина), 1933, 11
Тимошенко (дитина), 1933, 8
Тимошенко Пилип, 1932, 50
Тимошенко Семен, 1933, 60
Чечка Мар'яна, 1932, 1
Шестопад Марія Аврамівна, 1933, 35
Шестопад (дитина), 1932, 15
Шестопад (дитина), 1932, 10
Шестопад (дитина), 1932, 5
Шестопад Ганна, 1932, 30
Шестопад Тоня, 1933, 70

сmt. Кожанка

Селище засноване в XIV столітті.

В 1918 році в селі було створено волосний ревком, а в 1923 році Кожанська волость стала районом Білоцерківської округи, який проіснував до 1929 року.

В 1928 році в Кожанці створено ТСОЗ, а в 1929 році організовано колгосп ім. Леніна.

До 1930 року село було колективізоване. Тих, хто не хотів вступати в колгосп, було розкуркулено і репресовано.

У 1932 році село заносилось на «чорну дошку».

Голодомор 1932-1933 років забрав у с. Кожанка приблизно 900 душ. Встановлено імена 323 осіб. Померлих від голоду ховали в братських могилах. В 1993 році там насипано курган і встановлено хрест.

Мартиролог жителів сmt. Кожанка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Голуб М.М., 1921 р.н., свідчення записала в 2005 р. Овчіннікова Т.О., вчителька Кожанської ЗОШ; Грегуль Т.І., 1913 р.н., свідчення записали в 2005 р. Тихоненко Р. та Едвард В., учні Кожанської ЗОШ; Леусік Н.А., 1924 р.н., свідчення записала в 2005 р. Терещенко Ю., учениця Кожанської ЗОШ.

- Андрушенко Федько 1933, 50
 Андрушенко Текля 1933, 50
 Андрушенко Микола
 Оксентійович 1932, 25
 Бабенко Антоніна 1933, 40
 Бедренко Петро
 Володимирович 1932, 45
 Бедренко Ніна 1933, 40
 Бедренко Женя 1933, 2
 Бедренко Василина 1933, 60
 Бедренко Василина 1933, 45
 Бедренко Андрій 1933, 3
 Бедренко Галя 1933, 60
 Бедренко Степан, 1933,70
 Бедренко Антося, 1933, 55
 Белоус Петро
 Фелемонович, 1932, 80
 Бова Сергій, 1933,20
 Бондаренко Ігор, 1933, 25
 Букша Лукія Хомівна 1933, 60
 Галаджій Ярина 1933, 40
 Галаджій Ахтїон 1933, 60
 Галаджій Мотря, 1932,45
 Галаджій Уляна, 1932, 55
 Галаджій Катерина 1932, 20
 Галаджій Іван, 1933, 60
 Галаджій Павло
 Антонович 1933, 60
 Галаджій Антон
 Овдійович 1933, 25
 Галаджій Степанида
 Радіонівна 1933, 55
 Галаджій Назар 1933, 40
 Галаджій Марта, 1933, 35
 Галаджій Купрій 1933, 60
 Галаджій Іван
 Купріянович 1932, 40
 Галущенко Леонід
 Дмитрович. 1933, 30
 Гаряча Ганна
 Микитівна 1933, 25
 Гарячий Василь
 Микитович, 1932, 40
 Головчук Марія
 Тимохіна, 1932, 25
 Головчук Надія 1932, 35
 Гранат Андрій
 Григорович 1932, 15
 Гранат Любов Григорівна
 1932, 10
 Гриценко Олена Іванівна
 1932, 5
 Гуріч Марта, 1933, 30
 Гуріч (дочка) 1933, 10
 Гуща Явдокія 1933, 50
 Дзуєнко Нестор Онопрійович
 1933,50
 Дзуєнко Василь Несторович
 1933, 25
 Дзуєнко Любов Несторівна
 1933, 20
 Дзуєнко Володимир
 Несторович 1932, 15
 Дзуєнко Яків Сидорович
 1932, 60
 Дзуєнко Надія Яківна 1933, 35
 Дзуєнко Катерина Яківна
 1933, 30
 Дзуєнко Сергій Якович 1932, 25
 Дзуєнко Лариса Нестерівна
 1932,5
 Дзуєнко Василь Васильович
 1932,40
 Дзуєнко Нестер 1932, 65
 Дмитренко Оксана 1932, 10
 Ейсман Іван Петрович 1932, 40
 Ейсман Сергій Петрович
 1932, 35
 Жгут Павло Васильович
 1933, 45
 Іванченко Федір 1933, 70
 Іванченко Настя 1933, 20
 Іванченко Микола 1932, 40
 Ільченко Панас 1933, 60
 Ільченко Галина 1932, 45
 Ільченко Катерина 1933, 6
 Іщенко Прокіп Федорович
 1932, 40
 Іщенко Іван Микитович
 1933,40
 Іщенко Микола Іванович
 1932, 40
 Карпенко Устим 1932, 65
 Карпенко Дар'я 1932, 5
 Карпенко Ганна 1932, 50
 Карпенко Устим 1933, 60
 Карпенко Параска 1933, 70
 Карпенко Параска 1933, 45
 Карпін Яків Федорович
 1933, 50
 Карпін Любов Федорівна
 1933, 45
 Карпін Меланка Федорівна
 1933, 40
 Колосенко Онися Ордіївна
 1933, 80
 Коваленко Михайло 1933, 35
 Коваленко Марійка 1933, 30
 Короткий Панас Дмитрович
 1932,50
 Кравченко Варвара 1933,40
 Кравченко Оксентій 1933,40
 Кравченко Варвара 1933, 35
 Кравченко Микола
 Оксентійович 1933,15
 Кравченко Вася Оксентійович
 1932, 12
 Кравченко Ігнат 1933, 40
 Кравченко Марта 1933, 40
 Кравченко Андрій Ігнатович
 1933, 20
 Кравченко Степан
 Степанович 1932, 50
 Кравченко Оксентій
 Корнійович 1932, 60
 Кравченко Оксентій
 Прохвільович 1933, 50
 Кравченко Варвара
 Тимофіївна 1933, 40
 Кравченко Микола Оксентій
 1933, 20
 Кравченко Василь Оксентій
 1933,15
 Кравченко Надія Петрівна
 1932, 40
 Кравченко Степан Васильович
 1933, 45
 Кравченко Микола 1933,50
 Кравченко Варка 1933, 60
 Крючков Іван Панасович
 1933, 40
 Кусок Яків Іванович 1932,17
 Куценко Павло Порфірович
 1933, 45
 Куценко Василь Йосипович
 1932,50
 Куценко Микола Йосипович
 1933,45
 Лаврентій 1932, 50
 Левіщенко Григорій Іванович
 1933, 55
 Левіщенко Панас 1933, 60
 Левіщенко Микола
 Опанасович 1933, 35
 Левіщенко Ольга Іванівна
 1932, 25
 Левіщенко Федора Іванівна
 1933, 60
 Левіщенко Панас 1933, 65
 Левіщенко Тимофій 1933, 70
 Левіщенко Ганна
 Тимофійовна 1932, 40
 Левіщенко Олена
 Тимофійовна 1932, 35
 Левіщенко Катерина
 Тимофійовна 1933, 33
 Левіщенко Олександр
 Тимофійович 1933, 31
 Левіщенко Роман Денисович
 1932,5
 Левіщенко Василь Денисович
 1932, 8
 Левіщенко Олена Денисівна
 1933, 11

- Левіщенко Панас Климович 1933, 40
 Левіщенко Катерина Федосіївна 1932, 20
 Левіщенко Петро Опанасович 1932, 1
 Левіщенко Олена Іванівна 1933, 25
 Левіщенко Ганна Іванівна, 1933, 30
 Левіщенко Марія Семенівна 1933, 35
 Левіщенко Панас Климович 1933, 40
 Левіщенко Химка Артемівна 1933, 45
 Левіщенко Галина Тимофіївна 1933, 50
 Левіщенко Маня Тимофіївна 1933, 55
 Литвин Іван Олексійович 1932, 60
 Литвин Ярофей 1932, 65
 Литвин Марія Ярофейовна 1933, 5
 Литвин Ганна Ярофейовна 1933, 40
 Литвин Катерина Ярофейовна 1933, 45
 Литвин Марина Ярофейовна 1933, 47
 Литвин Микола Ярофейович 1932, 49
 Литвин Віктор Ярофейович 1933, 51
 Литвин Йосип Кузьмович 1933, 50
 Литвин Вася Кузьмович 1933, 55
 Литвин Іван Кузьмович 1933, 57
 Литвин Женя Кузьмович 1932, 59
 Литвин Настя Кузьмівна 1933, 61
 Литвин Єрехей Кузьмович 1933, 63
 Литвин Андрій Кузьмович 1932, 64
 Литвин Антося Кузьмівна 1933, 65
 Литвин Марко 1933, 55
 Лук'яненко Яков Іванович 1932, 35
 Лук'яненко Марина Юрївна 1933, 30
 Лук'яненко Ганна Яківна 1933, 10
 Лук'яненко Григорій Якович 1933, 8
 Лук'яненко Василь Якович 1933, 6
 Луценко Марія 1933, 20
 Малюк Марина 1933, 15
 Маляренко Мина 1932, 40
 Маруженко Федора Василівна 1933, 45
 Миколаєнко Андрій, 1933, 35
 Миколаєнко Микола 1933, 40
 Миколаєнко Михайло 1933, 30
 Миколаєнко Дементій 1932, 45
 Миколаєнко Матвій Денисович 1932, 50
 Миколаєнко Ігнат Андрійович 1933, 5
 Миколаєнко Микола Матвійович 1933, 40
 Миколаєнко Федір Олексійович 1933, 10
 Миколаєнко Ілько Олексійович 1932, 5
 Миколаєнко Олекса Федорович 1933, 50
 Миколаєнко Литвин 1932, 55
 Миколаєнко Горпина Петрівна 1933, 60
 Миколаєнко Петро Федорович 1933, 65
 Миколаєнко Настя Павлівна 1933, 20
 Миколаєнко Гнат Андрійович 1933, 40
 Миколаєнко Данило 1932, 45
 Миколаєнко Михайло 1933, 50
 Миколаєнко Дементій 1933, 55
 Миколаєнко Олена 1933, 30
 Миколаєнко Сила Прохорович 1933, 40
 Миколаєнко Михайло Дмитрович 1932, 25
 Миколаєнко Дементій Петрович 1933, 40
 Миколаєнко Тетяна Дементіївна 1933, 17
 Миколаєнко Тетяна Дементіївна 1933, 30
 Миколаєнко Павло Миколайович 1933, 40
 Миколаєнко Григорій Миколайович 1933, 45
 Миколаєнко Сила Прохорович 1933, 50
 Миколаєнко Дементій Петрович 1932, 55
 Миколаєнко Олена 1932, 25
 Миколаєнко Дуня 1933, 45
 Миколаєнко Роман 1932, 15
 Миколаєнко Маркія 1933, 40
 Миколаєнко Гриша 1933, 45
 Миколаєнко Павло 1933, 50
 Миколаєнко Ярина 1933, 55
 Миколаєнко Федір Андрійович 1933, 60
 Миколаєнко Федір Андрійович 1932, 65
 Миколаєнко Федір Андрійович 1933, 70
 Миколаєнко Клава 1933, 75
 Моспаненко Іван Каністратович 1933, 80
 Мотренич Любов 1932, 40
 Мотренич Ганна 1933, 45
 Оверченко Оксана Миколаївна 1933, 1
 Оверченко Микола Микитович 1933, 40
 Олексієнко Павло 1933, 45
 Олексієнко Павло 1933, 50
 Олексієнко Микола Павлович 1933, 55
 Олексієнко Дмитро Степанович 1933, 5
 Олексієнко Іван Степанович 1933, 10
 Олексієнко Нестр 1933, 45
 Олексієнко Олена Нестерівна 1933, 20
 Олексієнко Микола Нестерович 1933, 15
 Олексієнко Григорій Нестерович 1933, 11
 Олексієнко Валентина Несторівна 1933, 8
 Олексієнко Іван Несторович 1932, 7
 Олексієнко Микола Нестерович 1933, 6
 Осадчук Олена Миколаївна, 1933, 3
 Павліченко Кирило 1933, 40
 Павліченко Кирило 1933, 45
 Памазан Єфросія 1933, 80
 Памазан Микола 1932, 40
 Пархоменко Лариса Василівна 1932, 4
 Пархоменко Микола 1933, 40
 Пархоменко Іван 1933, 45
 Пархоменко Микола 1933, 50
 Пархоменко Йосип 1933, 70
 Пархоменко Онупрій Яремович 1932, 60
 Пархоменко Мотря 1932, 30
 Петренко Дуня 1932, 35
 Петренко Олена 1933, 15

- Петренко Олена Ничипорівна 1933, 20
 Петренко Олена Ничипорівна 1933, 25
 Петренко Харита Іванівна 1933, 80
 Петренко Ничипор Іванович 1933, 75
 Поштаренко Антон Сергійович 1933, 10
 Правдюк Фрося 1932, 80
 Профатило Василь Андрійович 1932, 30
 Рибак Яків Петрович 1932, 35
 Рублевський Андрій 1933, 5
 Савченко Микола Ничипорович 1933, 30
 Савченко Гервасій Данилович 1933, 80
 Савченко Онися Гервасіївна 1933, 75
 Савченко Марія Гервасіївна 1933, 50
 Савченко Калина Гервасіївна 1932, 3
 Савченко Катерина Гервасіївна 1932, 51
 Савченко Іван Гервасійович 1933, 49
 Савченко Матвій Онофрійович 1932, 30
 Савченко Яків Онофрійович 1933, 33
 Савченко Горпина Онофрійовна 1932, 32
 Савченко Матвій Онофрійович 1933, 32
 Савченко Настя Артемівна 1932, 5
 Савченко Антон Артемович 1933, 7
 Савченко Микола Январович 1933, 30
 Селезень Ольга Григорівна 1933, 35
 Селезень Марія Федорівна 1933, 40
 Селезень Маня Андріївна 1933, 45
 Селезень Ольга Андріївна 1933, 20
 Скобель Олена 1933, 10
 Скобель Петро 1932, 30
 Скрипак Марія Миколаївна 1932, 20
 Скрипак Ганна Артемівна 1932, 30
 Скрипак Василь Артемович 1933, 25
 Скрипак Ольга Артемівна 1933, 21
 Скрипак Настасія Василівна 1933, 10
 Скрипак Федосія Василівна 1932, 12
 Скрипак Артем Степанович 1933, 5
 Смольницький Іван Тимофійович 1933, 30
 Смольницький Сергій Миколайович 1932, 35
 Смольницка Ольга Тимофіївна 1933, 40
 Стороженко Оксана 1933, 1
 Тарганчук Сверид 1933, 30
 Терещенко Петро 1933, 35
 Терещенко Степан Григорович 1933, 40
 Терещенко Микола Григорович 1933, 45
 Терещенко Мелашка 1933, 30
 Уконіков Іван Семенович, 1932, 35
 Ульянова Маня 1932, 40
 Устименко Віра Павлівна, 1933
 Хабенко Петро 1933, 30
 Федоренко Бенедь Миколайович 1933, 35
 Федоренко Петро 1933, 40
 Фещенко Ігнат Федорович, 1933, 45
 Фещенко Григорій Ігнатович, 1933, 20
 Фещенко Михайло Ігнатович, 1933, 17
 Фещенко Антон Ігнатович 1933, 15
 Фещенко Микола Ігнатович 1932, 14
 Фещенко Галина Ігнатівна 1933, 13
 Фещенко Федір Іванович 1933, 30
 Фещенко Микола Остапович 1933, 35
 Фещенко Галина Остапівна 1933, 40
 Фещенко Катерина 1933, 1
 Фещенко Петро 1933, 30
 Фещенко Олександра 1933, 5
 Фещенко Іван Петрович 1933, 30
 Фещенко Василь Петрович 1933, 32
 Фещенко Володимир Петрович 1933, 34
 Фещенко Іван Вас., 1932, 36
 Фещенко Микола Іванович 1933, 10
 Фещенко Григорій Іванович 1932, 8
 Цибульський Степан Миронович 1933, 30
 Цибульський Григорій Степанович 1933, 5
 Чернишук Лідія Панасівна 1933, 30
 Шевченко Катерина Іванівна 1933, 10
 Шевченко Галина Іванівна 1932, 12
 Шевченко Микола Іванович 1933, 15
 Шеремет Уляна Миколаївна 1933, 30
 Шоповал Оносім Омелькович 1933, 35
 Ярмоленко Сергій 1932, 15
 Ярмоленко Павло 1933, 30
 Ярмоленко Юзик 1933, 35
 Ярмоленко Олена 1932, 20
 Ярмоленко Броник 1933, 30
 Ярмоленко Оной 1933, 35
 Ярмоленко Степан 1933, 40
 Яхнівський Дмитро Корнійович 1932, 2
 Яхнівська Палажка Гнатівна 1933, 30
 Яхнівська Ганна Ільянівна 1933, 35
 Яхнівська Параска 1932, 40
 Яхнівський Марко 1933, 45
 Яхнівська Палажка Марківна 1933, 25
 Яхнівський Микола Маркович 1933, 22
 Яхнівський Василь Маркович 1933, 19
 Яхнівський Микола Ігнатович 1932, 30
 Яхнівська Тетяна Ігнатівна 1932, 5
 Яхнівська Варвара 1933, 30
 Яхнівський Федір Маркович 1933, 35
 Яхнівська Лукерія Марківна 1933, 40
 Яхнівський Олексій 1933, 5
 Яхнівська Лілія 1933, 10
 Яхнівський Кондрут 1933, 30
 Яхновська Єва Харитонівна 1933, 35

с. Королівка

Перший колгосп у Королівці мав назву «Червоний жовтень».

В роки Голодомору в селі померло 163 жителі. Всі вони поховані в братській могилі на кладовищі.

Мартиролог жителів села Королівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченням очевидиці Іващенко М.О., 1923 р.н., записаними в 2007 р. Лук'яненко К.П., бібліотекарем с. Королівка.

Будовий Михайло Йосипович	Оверченко Мусій Якович	Пронтенко Григор
Будовий Михайло Йосипович	Оверченко Явдоха Іванівна	Поспішний Павло
Будовий Антон	Оверченко Трохим	Поспішна Палажка
Будова Ганна Йосипівна	Оверченко Марта	Поспішний Григор
Будова Марія	Оверченко Макар	Поспішний Марко
Будова Васька	Оверченко Омелько	Пронтенко Марія Петрівна
Будовий Іван	Оверченко Харитина	Поспішна Наталка та її 2 дітей
Будовий Лука	та її 4 дітей	Поспішний Іван Нестерович
Будова (мати)	Оверченко Василь	Поспішна Явдоха Андріївна
Будовий Михайло	Ониськович	Поспішний Григорій
Будова Ярина та 2 дітей	Оверченко Михайло Іванович	Тимофійович
Будовий Петро	Оверченко Митрофан	Поспішний Титко Павлович
Будовий	Іванович	Ткаченко Максим Прокопович
Будовий Сергій	Оверченко Петро Іванович	Ткаченко Юхим Прокопович
Горбач Кузьма Остапович	Оверченко Мотрона	Тихоненко Кузьма Оверкович
Гілевиш Тиміш	Іванівна	Тихоненко Петро Кузьмович
Демченко Танасій Зінькович	Оверченко Трохим	Ткаченко Параска Дем'янівна
Демченко Марія Петрівна	Оверченко Потап та	Ткаченко Параска Ігнатівна
Іщенко Марко	його сім'я з 5 чоловік	Степаненко Павло Іванович
Короленко Охрім Петрович	Оверченко Катерина	Сім'я Карпа та 4 дітей
Короленко Катерина Охрімівна	Оверченко Дмитро	Сім'я (Марія, Ганна, Григор)
Кузьменко Ганна Сергіївна	Сафонович	Сідько Артем
Крупенік Гапка	Остапенко Мар'я Наумівна	Сідько Параска та її 4 дітей
Крижанівська Марія	Погребняк Микола Кузьович	Савченко Артем
Матвіївна	Погребняк Андрій Кузьович	Савченко Лукія
Крижанівський Михайло	Погребняк Віра Гуріївна	Савченко Тетяна
Матвійович	Поспішна Олександра	Сідько Євмен
Мороз Любов Яківна	Пронтенко Данило	Степаненко Сак Лазарович
Мороз Віра Яківна	Пронтенко Гапка	Степаненко Івга Петрівна
Мороз Михайло Григорович	Пронтенко Логвин	Степаненко Катерина
Мороз Яким Григорович	Пронтенко Микола	Саківна
Мороз Явдоха Григорівна	Пронтенко Мина	Сідько Ганна та її син
Мороз Олекса Митрофанович	Євдокимович	Сідько Антон
Мороз Сафон Терешкович	Пронтенко Іван Силович	Сідько Ганна та її 4 дітей
Мороз Андрій Сафонович	Пронтенко Килина Силівна	Шарай Танасій
Мороз Яким	Пронтенко Пистина Силівна	Шарай Меланія
Мороз Одарка та її 5 дітей	Пронтенко Олена	Хоменко Євдоким

с. Мала Офірна

У 1932 році село було занесено на «чорну дошку».

У 1932-1933 роках в селі померло 12 чоловік, які поховані на кладовищі.

Мартиролог жителів с. Мала Офірна – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Коваль Т.Ф., 1923 р.н.; Мельник Є.В., 1928 р.н., записаними в 1993 р. Вадешкіною Г.Т., пенсіонеркою.

Блощаневич Федір, 1933, 30	Приходько Григорій, 1932, 45	Афонівна, 1933, 30
Закусіло Євгеній, 1933, 1	Приходько Василь, 1932, 50	Шараєвська (дитина), 1933, 10
Ляхоцький Федір, 1933, 30	Раєвський Григорій, 1933, 55	Шараєвська (дитина), 1933, 5
Ляхоцька Ганна, 1933, 35	Раєвська Ганна, 1932, 60	
Ляхоцький Павло, 1933, 40	Шараєвська Марія	

с. Мала Снітинка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Село згадується в документах початку XVII століття.

В грудні 1930 року був прийнятий статут артілі ім. Молотова. Першим головою був Морозенко М.Ф.

У 1932 році Малу Снітинку було занесено на «чорну дошку».

У 1932-1933 роках в селі померло 29 громадян. Вони поховані на кладовищі. Встановлені імена 18 загиблих.

Мартиролог жителів с. Мала Снітинка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидця Левченко Л.О., 1922 р.н., записаними в 2005 р. Пінчук Л.О., вчителькою Малоснітинської ЗОШ.

Власенко Марія, 1933, 35
Власенко (дитина), 1933, 15
Власенко (дитина), 1933, 11
Власенко (дитина), 1933, 9
Власенко (дитина), 1933, 5

Войтенко Мар'яна, 1932, 1
Левченко Ігнат, 1933, 80
Литвиненко Улита, 1933, 75
Литвиненко Мар'яна, 1933, 25
Литвиненко Іван, 1933, 30

Литвиненко Антон, 1933, 5
Литвиненко Іван, 1933, 25
Пінчук Секлета, 1932, 50
Яценко Артем, 1933, 21
Яценко Сергій, 1932, 6

с. Мале Половецьке

Тугорхан – князь половецький, з дочкою якого в 1094 році одружився київський князь Святополк, володів Сквирою та Трилісами. Очевидно, і Мале Половецьке входило в його володіння.

В 1929 році в селі створили 4 колгоспи: «Нове життя», «Перемога», «Вільний господар» та на хуторі Тарасівка ім. Острякова. В 1930 році колгосп «Вільний господар» приєднали до колгоспу «Перемога», а колгосп ім. Острякова до колгоспу «Нове життя».

В роки Голодомору в селі М. Половецьке померло 173 жителі. Їхні імена встановлено. Поховані загиблі в братській могилі на кладовищі. На могилі встановлено хрест.

Мартиролог жителів с. Мале Половецьке – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Бриж Л.О., 1926 р.н., свідчення записала в 2007 р. Медвідь В.С., бібліотекар села М. Половецьке; Козеренка В.І., 1922 р.н., свідчення записав у 2005 р. Журавель О.В., вчитель Малополовецької ЗОШ; Рибитви А.Д., 1927 р.н., свідчення записала в 2005 р. Максименко Н.О., вчителька Малополовецької ЗОШ.

Андрущенко Василь Корнійович 1933, 30
Андрущенко Іван Захарович 1933, 35
Андрущенко Франко Захарович 1933, 40
Безембанько Мина Савович 1933,80
Безембанько Наталка 1933, 75
Безембанько Ілько Минович 1933, 50
Безембанько Настя Минівна 1932, 45
Безембанько Юхим Минович 1932, 44
Безембанько Олекса Іванович 1933, 30
Безембанько Оверко 1933, 35
Безембанько Параска 1933, 40
Безембанько Тодось 1933, 45
Браціна Юрій 1932, 1
Вакуленко Параска 1933, 30
Вакуленко Килина 1933, 35
Вакуленко Василь Антонович 1933, 40
Вакуленко Михайло Антонович 1932, 45

Верещак Василь (батько) 1933, 30
Верещак Євдокія Василівна (дочка) 1933, 5
Верещак Параска Василівна (дочка) 1933, 4
Верещак Ганна Дмитрівна 1932, 30
Верещак Мина Іванович 1933, 25
Верещак Дмитро Іванович 1933, 10
Верещак Петро Дмитрович 1932, 35
Верещак Ганна Дмитрівна 1932, 40
Верещак Віра Дмитрівна 1933, 42
Верещак Степанида 1933, 45
Верещак Ілля 1933, 50
Верещак Мотря 1932, 55
Верещак Настя 1932, 15
Ворона Лекера Іванівна 1933, 30
Ворона Силивіна 1933, 35
Ворона Сергій 1932, 20
Ворона Одарка 1932, 30

Ворона Мартин 1933, 35
Ворона Лекера 1932, 40
Ворона Григор 1933, 45
Гаряча Федора 1932, 50
Гаряча Васька 1933, 55
Гарячий Іван Євтухович, 1933, 60
Дакал Ганна 1932, 65
Дмитренко Федір Михайлович 1932, 70
Дмитренко Федір Гнатович 1933, 40
Дмитренко Ганна Федорівна (дочка) 1933, 16
Дмитренко Петро Федорович (син) 1932, 14
Дмитренко Федір Гнатович 1933, 30
Дубовик Іван Данилович 1933, 30
Дубовик Ярох 1932, 35
Загородній Іван (чоловік) 1933, 25
Загородня Анастасія (жінка) 1933, 20
Задніпровська Устя 1932, 30
Задніпровський Василь 1933, 35

1932-1933

- Задніпровський Петро** 1933,40
Задніпровський Кузьма 1932, 45
Задніпровський Мусій 1932, 50
Закревський Антон 1932, 55
Зубенко Ничипор Федорович 1932, 60
Іваненко Іван Савович 1933, 35
Іваненко Євдокія Савівна 1932, 11
Іваненко Єва Савівна 1932, 8
Іщенко Свирид Якович 1933, 30
Калініченко Прокіп 1933, 35
Калініченко Павло Прокопович 1932, 14
Калініченко Параска Прокопівна 1932, 12
Калініченко Параска Митрофанівна 1933, 80
Козаченко Дем'ян 1932, 30
Козаченко Іван Демянович 1932, 5
Корнієнко Архип 1932, 30
Котляр Харитон (чоловік) 1933, 35
Котляр Килина (дружина) 1933, 30
Котляр Марія Харитонівна (дочка) 1933, 10
Котляр Ганна Харитонівна (дочка) 1932, 5
Котляр Максим Харитонович (син) 1933, 3
Король Одарка 1933, 30
Король Тетяна 1932, 60
Кошарний Яків Іванович 1933, 35
Кошарний Петро Іванович 1932, 55
Кошарний Мефодій Микитович 1933, 40
Кошарна Меланія 1932, 45
Кошарна Ганна Павлівна 1932, 20
Кошарний Петро (чоловік) 1932, 30
Кошарна Софія (дружина) 1933, 30
Кошарна Параска Петрівна (дочка) 1933, 5
Кошарний Онисій 1933, 40
Кошарна Параска Онисіївна 1932, 15
Кошарна Санька Онисіївна 1933, 13
Кошарна Мелашка 1932, 30
Кошарна Ганна 1933, 70
Кисленко Семен (батько) 1933, 40
Кисленко Ніна Семенівна (дочка) 1932, 15
Кисленко Єва Семенівна (дочка) 1933, 10
Кисленко Лаврін 1932, 30
Кисленко Параска 1933, 35
Кисленко Петро Захарович 1932, 60
Кисленко Марія Захарівна 1933, 55
Кисленко Віддя Захарівна 1933, 50
Лебідь Іван 1932, 30
Лебідь Явдоха 1933, 35
Маринич Платон 1933, 50
Новохацький Корній Аврамович (чоловік) 1932, 25
Новохацька Мотрона Гнатівна (дружина) 1933, 25
Новохацька Оксана Корнійвна (дочка) 1932, 1
Омельченко Павло 1933, 30
Омельченко Івга Пилипівна 1932, 35
Омельченко Василь Павлович 1933, 40
Омельченко Христя Павлівна 1932, 35
Пархоменко Михайло Юхимович 1932, 50
Петренко Килина Данилівна 1933, 45
Петренко Василь Михайлович 1932, 15
Петренко Андрій Михайлович 1932, 17
Петренко Оксана Михайлівна 1933, 19
Петренко Григорій Михайлович 1933, 21
Пономаренко Максим 1933, 2
Пономаренко Поліна 1932, 5
Пономаренко Іван 1932, 30
Попович Параска 1933, 35
Пустовіт Анастасія Миколаївна 1932, 10
Пустовіт Ганна Ничипорівна 1932, 30
Пустовіт Петро Ничипорович 1933, 32
Пустовіт Тодось Ничипорович 1932, 34
Рашківський Сізон (батько), 1933, 40
Рашківський Іван Сізонович (син) 1932, 15
Рашківський Іван 1933, 20
Роговенко Мусій 1932, 70
Роговенко Ярина Федорівна 1933, 20
Роговенко Горпина 1932, 50
Роговенко Федір Петрович 1933, 55
Роговенко Євдокія Петрівна 1933, 50
Рознубня Федосія 1932, 55
Розпутній Андрій Костьович 1933, 1
Розпутній Микита Костьович 1932, 3
Рибитва Ничипор 1933, 35
Рибитва Лукина Ничипорівна 1932, 30
Рибитва Яків Ничипорович 1933, 28
Рибитва Василь Якович 1932, 30
Рибитва Ганна Микитівна 1933, 35
Рибитва Іван Микитович 1932, 37
Сіродан Федір 1933, 60
Сіродан Остап 1932, 50
Сіродан Одарка 1933, 40
Сіродан Павло 1932, 30
Степаненко Горпина 1933, 20
Степаненко Степан Митрофанович 1932, 30
Стеценко Прокіп Дерофійович (чоловік) 1933, 25
Стеценко Параска (дружина) 1932, 25
Стеценко Єва Саківна 1933, 20
Стеценко Єва Савівна 1932, 25
Терещенко Левко Юркович 1933, 1
Терещенко Петро Юркович 1932, 3
Терещенко Дмитро Юркович, 1933, 5
Терещенко Григорій Юркович 1932, 7
Устименко Павло Микитович 1933, 30
Устименко Віра 1932, 1
Устименко Галина Павлівна 1932, 30
Ферши Меланія 1932, 35
Ферши Петро 1932, 40
Федоренко Петро Тимофійович 1933, 45
Чабан Антон Ісакович 1932, 50
Чабан Василь Антонович 1933, 55
Чабан Михайло Антонович

1932, 5
Чарупа Устим 1933, 30
Чарупа Ганна Устимівна 1933, 5
Чарупа Микола Устимович
 1933, 3
Чарупа Тетяна Демидівна
 1933, 5

Чарупа Андрій Демидович
 1933, 8
Чарупа Марко 1933, 30
Чвирук Ганна Григорівна
 1933, 35
Чвирук Савка Григорович,
 1933, 40

Шевченко Іван 1932, 35
Шевченко Явдоха, 1933, 30
Яковенко Тетяна Іванівна,
 1932, 25

с. Оленівка

З географічною назвою села пов'язані 2 версії. За першою пан Руліковський подарував це село з маєтком своїй дочці Гелені, назвавши його в її честь, за іншою цей хутірець Богдан Хмельницький подарував своїй дружині Гелені.

В 1929-30 роках минулого століття в селі було створено два колгоспи: імені ВКП(б) та «12-річчя Жовтня». В 1932 році було організовано радгосп.

За невиконання плану хлібозаготівлі два розміщені в селі кологоспи, а також усе село Голенівка у 1932 році село було занесене на «чорну дошку».

В роки Голодомору в селі Оленівка померло 316 чоловік. Поховані загиблі в братській могилі на кладовищі. На могилі встановлено пам'ятник.

Мартиролог жителів с. Оленівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Ключник О.С., 1918 р.н.; Колісник О.М., 1919 р.н.; Товби Ф.А., 1925 р.н., записаними в 2007 р. Мельниченко Н.А., бібліотекарем с. Оленівка.

с. Оленівка. Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Балук Ольга Андріївна 1932, 1
Балук Левко 1933, 30
Балук Микола Левкович 1933, 5
Балук Яків Левкович 1932, 4
Балук Денис Левкович 1933, 2
Балук Ониська 1933, 60
Безверхий Давид 1933, 55
Безверха Олена 1933, 1
Безверхий Олекса 1932, 30
Безверха Зінька 1932, 35
Березовський Прохор 1932, 50
Березовський Микола 1932, 5
Битько Петро 1933, 5
Бурлака Свирид 1933, 60
Бурлака Іван 1932, 55
Бурлака Михайло 1933, 5
Бурлака Гордій 1932, 60
Бурлака Данило 1933, 35
Василенко Мотря 1932, 20
Василенко Мотря Оврамівна
 1933, 50
Василенко Ольга Оврамівна
 1932, 55
Ведмідь Софія 1933, 5
Ведмідь Пилип 1933, 60

Ведмідь Гапка 1933, 50
Ведмідь Марко 1933, 20
Верба Текля 1933, 30
Верба Микола 1933, 10
Верба Параска 1933, 35
Верба Петро 1932, 40
Верба Микола 1932, 10
Верба Іван 1932, 30
Вовк Іван 1932, 25
Вовк Максим 1932, 20
Вовк Олена 1932, 1
Вовк Явдокія 1932, 30
Вовк Михайло Вакулович
 1932, 5
Вовк Петро Вакулович 1932, 10
Вовк Вакула 1932, 35
Вовк Семен 1932, 30
Вовк Іван 1932, 35
Вовк Купрій 1932, 40
Вовк Марія Купріянівна 1933, 15
Вовк Салавета 1933, 30
Вовк Гордій 1933, 35
Вовк Ганна 1933, 40
Вовк Іван 1932, 45
Вовк Ольга 1932, 15

Вовк Федір 1932, 30
Вовк Максим 1933, 35
Вовк Петро Федорович 1932, 10
Возний Павло 1932, 30
Возна Ганна 1932, 35
Возний Іван Павлович 1932, 5
Возний Роман Павлович
 1932, 4
Возний Федось Павлович
 1933, 3
Возна Ольга Павлівна 1933, 1
Возна Ганна Павлівна 1933, 1
Гарасюта Ярина 1933, 10
Гаркуша Андрій 1933, 15
Гаркуша Михайло Гнатович
 1933, 20
Гаркуша Петро Гнатович
 1933, 30
Голуб Салавета 1932, 35
Голуб Максим 1932, 1
Голуб Демид 1932, 30
Голуб Микола 1932, 35
Голуб Іван 1932, 40
Голуб Одарка Йосипівна
 1932, 45

- Голуб Микола** 1932, 10
Голуб Одарка 1932, 15
Готун Марта 1932, 30
Готун Марія Нестерівна 1932, 35
Готун Ольга 1932, 1
Готун Микола 1932, 5
Готун Мар'яна 1932, 10
Готун Марія 1932, 15
Гулько Ярина Йосипівна 1932, 20
Гулько Йосип 1932, 40
Дем'яненко Мотря 1932, 30
Дем'яненко Гнат 1933, 35
Дем'яненко Марко 1933, 30
Дем'яненко Марія 1933, 1
Дем'яненко Олена 1933, 5
Дем'яненко Параска 1932, 30
Дем'яненко Ольга Артемівна 1933, 1
Дмитруха Ігнат 1933, 30
Дмитруха Анюта 1933, 35
Дмитруха Василь 1932, 40
Дубчак Ониська Петрівна 1932, 45
Дубчак Ольга 1933, 1
Дубчак Анатолій 1933, 5
Дубчак Таїса 1933, 10
Дубчак Петро 1933, 30
Загоровська Ганюта 1932, 35
Загоровський Микита 1932, 40
Загоровський Петро 1932, 45
Загоровська Марія 1932, 1
Загоровський Махей 1932, 80
Загоровський Максим 1932, 1
Загоровська Ликсандра 1932, 70
Загоровська Ольга 1932, 5
Загоровська Марія 1932, 10
Івоненко Ганюта 1933, 60
Івоненко Охрім 1932, 60
Івоненко Грицько 1932, 50
Івоненко Михайло 1933, 40
Ємець Оксана 1932, 1
Ємець Юхим 1932, 60
Ємець Іван 1932, 50
Ємець Ольга 1932, 45
Ємець Андрій 1932, 20
Єрчик Текля
Гордіївна 1933, 80
Єрчик Ігнат 1932, 80
Єрчик Ликсандра 1933, 40
Калюжний Олександр 1932, 5
Клітка Трифон 1932, 20
Клітка Ліда 1932, 50
Клітка Галина 1932, 30
Клітка Омелян 1933, 60
Клітка Кузьма 1932, 50
Клітка Софія 1933, 10
Коваленко Ольга 1932, 20
Коваленко Мотря 1932, 60
Коваленко Захарко 1932, 70
Колісник Михайло Гаврилович 1933, 20
Колісник Іван Гаврилович 1932, 15
Колісник Василь Гаврилович 1933, 3
Колісник Текля 1932, 50
Колісник Галина Гаврилівна 1932, 25
Колісник Яків Якимович 1932, 50
Колісник Грицько Якимович 1932, 45
Колісник Онопій Кіндратович 1933, 80
Колісник Ганна 1932, 50
Колісник Дмитро Опанасович 1933, 30
Колісник Стратій Опанасович 1932, 35
Колісник Галина Опанасівна 1932, 30
Колісник Павло 1932, 50
Колісник Меланія 1933, 40
Колісник Пріська Якимівна 1932, 25
Колісник Микола Григорович 1932, 30
Колісник Андрій 1932, 55
Колісник Гордій Андрійович 1933, 20
Колісник Василь Андрійович 1933, 18
Колісник Марко Андрійович 1933, 15
Комендант Арсен 1933, 60
Комендант Катерина Явтухівна 1933, 50
Комендант Петро 1933, 50
Комендант Семен 1932, 40
Комендант Софія 1932, 1
Комендант Петро 1932, 20
Комендант Іван 1932, 50
Комендант Явдоха 1933, 20
Комендант Микита Кіндратович 1933, 30
Комендант Гапка 1932, 30
Комендант Петро Микитович 1933, 10
Комендант Катерина Микитівна 1932, 5
Комендант Василь Микитович 1932, 1
Комендант Марія 1933, 20
Комендант Ольга 1933, 15
Комендант Микола 1932, 1
Комендант Сидір Іванович 1932, 35
Комендант Іван 1933, 20
Комендант Тетяна Іванівна 1933, 1
Комендант Олена Іванівна 1933, 1
Комендант Микола Іванович 1932, 5
Комендант Уляна 1933, 25
Комендант Євдоким Опанасович 1933, 30
Комендант Ликерія Корнійвна 1933, 35
Комендант Кость Євдокимович 1933, 40
Комендант Іван Євдокимович 1933, 35
Комендант Андрій Євдокимович 1933, 33
Комендант Дементій 1933, 40
Комендант Параска 1933, 20
Комендант Іван 1932, 20
Комендант Олена 1932, 5
Комендант Костянтин 1932, 10
Комендант Микола 1932, 15
Комендант Ониська 1932, 60
Крупа Марко 1933, 20
Крупа Ярина 1933, 1
Крупа Ольга 1932, 5
Крупа Явтух 1932, 20
Крупа Микита 1933, 50
Крупа Іван 1932, 30
Мегедь Павло Каленикович 1932, 30
Мегедь Петро Каленикович 1932, 25
Мегедь Варка 1932, 50
Мегедь Олекса Назарович 1932, 40
Мегедь Назар Антонович 1932, 5
Мегедь Прокіп Іванович 1933, 25
Мегедь Іван 1932, 30
Мегедь Василь Іванович 1932, 5
Мегедь Володимир Іванович 1933, 3
Мегедь Ганна Іванівна 1932, 2
Мегедь Наталія Іванівна 1932, 1
Мегедь Іван 1932, 30
Мегедь Олекса 1933, 35
Мегедь Горпина 1932, 40

- Мегедь Марія 1933, 1
 Мегедь Павло 1932, 30
 Мегедь Данило 1932, 35
 Мегедь Наталка 1933, 5
 Мегедь Ольга 1932, 10
 Мегедь Настя 1933, 11
 Мегедь Данило Несторович, 1932, 30
 Мегедь Антон 1932, 15
 Мегедь Христя 1932, 20
 Мегедь Горпина 1933, 30
 Кравченко Федосій 1932, 35
 Кравченко Петро 1933, 40
 Кравченко Іван 1932, 45
 Оберемок Наталка 1932, 1
 Пазиг Мотря 1932, 30
 Пазиг Матвій 1933, 35
 Пазиг Григорій 1932, 40
 Пазиг Євдокія 1933, 45
 Пазиг Ярина
 Матвіївна 1932, 50
 Пазиг Настя
 Матвіївна 1932, 1
 Пазиг Петро Матвійович 1933, 30
 Пазиг Яків
 Матвійович 1933, 35
 Пазиг Павло 1932, 40
 Папка Петро Іванович 1932, 45
 Папка Василь Іванович 1932, 50
 Папка Яків Іванович 1933, 52
 Папка Палажка 1932, 30
 Папка Петро 1933, 25
 Пендюр Сидор 1932, 60
 Пендюр Ярина
 Іванівна 1932, 50
 Пендюр Василь Іванович 1933, 52
 Пендюр Катерина 1932, 1
 Пендюр Пилип 1933, 30
 Пендюр Параска 1932, 25
 Пендюр Трохим 1932, 35
 Пендюр Ярина Марківна, 1933, 30
 Пендюр Григорій Федорович 1932, 30
 Пендюр Федір Петрович 1933, 35
 Роговий Роман Іванович 1932, 1
 Рогова Софія 1932, 5
 Савустьяненко Микола 1933, 10
 Симониха Приська 1932, 30
 Симониха Олена 1933, 15
 Симониха Петро 1932, 30
 Сухорукова Параска 1932, 30
 Сухоруков Іван 1932, 25
 Твердохліб Артамон 1933, 32
 Твердохліб Трохим 1932, 30
 Твердохліб Ольга 1933, 45
 Твердохліб Василь 1932, 55
 Твердохліб Нестор 1932, 55
 Твердохліб Галина Василівна 1933, 50
 Твердохліб Настя Нестерівна 1932, 20
 Твердохліб Марина Нестерівна 1932, 15
 Твердохліб Грицько Нестерович 1932, 12
 Твердохліб Гнат Прохорович 1932, 30
 Твердохліб Микола Гнатович 1932, 10
 Твердохліб Василь Гнатович 1932, 5
 Твердохліб Іван Гнатович 1932, 4
 Твердохліб Олена Гнатівна 1932, 3
 Твердохліб Нестор 1932, 30
 Твердохліб Терешко 1932, 35
 Твердохліб Яков 1932, 25
 Твердохліб Василь 1933, 20
 Твердохліб Ольга 1933, 20
 Твердохліб Улита 1933, 30
 Твердохліб Лукаш 1933, 50
 Твердохліб Іван 1933, 25
 Твердохліб Максим 1933, 15
 Твердохліб Іван 1932, 25
 Твердохліб Василь 1932, 35
 Тодоренко Олександр Савкович 1932, 10
 Тодоренко Павло 1933, 5
 Тодоренко Петро 1933, 35
 Тодоренко Іван Павлович 1932, 1
 Тодоренко Ольга Павлівна 1932, 2
 Туренко Танасій 1932, 50
 Туренко Марта 1933, 40
 Туренко Приська 1932, 20
 Цвіркун Павло 1933, 25
 Цвіркун Мотря 1933, 50
 Шкляр Палажка 1932, 25
 Шкляр Опанас 1933, 30
 Шкляр Марта 1933, 5
 Шкляр Софія Герасимівна 1933, 30
 Шкляр Ольга Якимівна 1932, 35
 Шкляр Ганна Якимівна, 1933, 30
 Шкляр Андрій, Левкович 1933, 1
 Шкляр Степан Явтухович 1933, 30
 Шкляр Іван Степанович 1933, 35
 Шкляр Петро Степанович 1933, 40
 Шкляр Якилина 1933, 40
 Шкляр Параска 1933, 35
 Шкляр Григорій 1932, 40
 Шкляр Олена 1932, 15
 Шкляр Іван Григорович 1932, 10
 Шкляр Василь Григорович 1932, 40
 Шкляр Катерина Григорівна 1932, 35
 Шкляр Ольга Григорівна 1932, 10
 Шимка Степан 1932, 40
 Шимка Іван 1933, 30
 Шимка Федора 1932, 25
 Шимка Микола 1932, 5
 Щербина Грицько Гнатович, 1932, 50
 Щербина Іван Гнатович 1933, 45
 Щербина Михайло Гнатович 1932, 44
 Щербина Павло Гордійович 1932, 40
 Щербина Катерина Павлівна 1932, 35
 Щербина Галина Павлівна 1932, 15
 Щербина Мотря Марківна 1932, 25
 Щербина Олекса Павлович 1932, 30
 Щербина Марта Павлівна 1932, 5
 Щербина Петро Павлович 1933, 4
 Щербина Макар Павлович 1932, 3
 Щербина Палажка Павлівна 1933, 2
 Щербина Горпина Павлівна, 1933, 1
 Щербина Василь Павлович, 1933, 60

с. Пилипівка

Село забудовувалось в XIV столітті. Перший поселенець був Пилип Сідько, від імені якого і походить назва села.

З 1927 року головою сільської ради був Сідько Василь Григорович, який і нині проживає в селі, інвалід війни. Перший колгосп – І Травня (голова колгоспу – Зеленський Максим).

У 1932 році село було занесено на «чорну дошку».

У 1932-1933 роках померло від голоду 226 чоловік. Поховані загиблі односельці в братській могилі на кладовищі. На могилі встановлено хрест.

Мартиролог жителів села Пилипівки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Короленко Є.І., 1914 р.н.; Оверченко М.К., 1919 р.н.; Хоменко Г.Л., 1923 р.н.; Зеленської А.П., 1919 р.н.; Зеленської М.А., 1922 р.н.; Соловей К.І., 1922 р.н.; Сідька О.Я., 1924 р.н.; Будової М.О., записаними в 2007 р. Майданенко Н.М., директором БК с. Пилипівка.

Будовий Іван 1932, 1
Висоцька Ганна Ничип. 1933, 30
Висоцька Ольга Ничип. 1933, 5
Висоцький Григорій Ничип. 1932, 4
Висоцький Ничипір Тим. 1933, 2
Головченко Омелько Антонович 1933,60
Головченко Тетяна 1933,55
Горбач Іван 1933,1
Горбач Терешко 1932, 30
Горбач Палажка 1932, 35
Горбач Федора Терешківна 1932, 50
Горбач Василь Квопійович 1932, 5
Грегуль Макар 1933, 5
Грегуль Ониська 1933, 60
Грибенюк Павло 1932, 55
Горбач Олександра 1933, 5
Горбач Мотря Федор. 1932, 60
Горбач Ганна Федор. 1933, 35
Горбач Гапка Вас. 1932, 20
Горбач Микола Олекс. 1933, 50
Горбач Іван Олекс. 1932, 55
Грегуль Пріська Саківна 1933, 5
Головченко Улас Талимон. 1933, 60
Горбач Іван 1933, 50
Горбач Омелько 1933, 20
Горбач Мотря 1933, 30
Гребенюк Сергій 1933,10
Горбач Остап Гаврил. 1933, 35
Горбач Килина 1932,40
Горбач Марта Остап. 1932,10
Жачук Тимофій 1932,30
Зеленська Ганна 1932, 25
Зеленська Варка Семен. 1932, 20
Зеленський Семен Омел. 1932, 1
Зеленський Степан 1932, 30

Зеленський Назар Іванович 1932, 5
Зеленська Марія Павлівна 1932, 10
Зеленський Микола Назарович 1932, 35
Зеленський Іван Назарович 1932,30
Зеленська Варка Назар. 1932, 35
Зеленська Ганна Назар. 1932, 40
Зеленська Софія Терешківна, 1933, 15
Зеленська Галина Василівна 1933,30
Зеленська Марія Василівна 1933, 35
Зеленська Тетяна 1933, 40
Зеленський Петро Захарович 1932, 45
Зеленська Марта 1932,15
Зеленський Василь Лукич 1932, 30
Зеленська Федора Василівна 1933, 35
Зеленський Іван Назарович 1932,10
Зеленський Павло Омельк. 1932, 30
Зеленська Мотря Павл. 1932, 35
Зеленський Левко Павл. 1932, 5
Зеленський Іван Маркович 1932, 4
Зеленська Мотря Григорівна 1933,3
Зеленський Макар Іванович 1933,1
Зеленська Секліта Іванівна 1933, 1
Зеленський Іван Терешкович 1933,10
Зеленська Ганна 1933, 15

Зеленський Адам Терешкович, 1933, 20
Кравченко Григорій 1933, 30
Кравченко Клим Григор. 1932, 35
Кузьменко Юрій Степ. 1932, 30
Луцяненко Пріська Демянівна 1932, 35
Лабзюк Макар 1932, 40
Луцяненко Ілько Трохимович 1932, 45
Луцяненко Андрій Трохимович 1932, 10
Михайленко Григорій Микитович 1932, 15
Михайленко Параска Дав. 1932, 30
Масло Устя 1932, 35
Масло Іван Петр. 1932, 1
Павленко Сафон 1932, 5
Павленко Пріська 1932,10
Пронтенко Ольга 1932,1 5
Пронтенко Лаврін Васильович 1932, 20
Прюпоненко Йосип Трохимович 1932, 40
Приблуда Іван 1932, 30
Приблуда Мотря 1933, 35
Приблуда Йовхим Іван. 1933,30
Приблуда Михтор Іван. 1933, 1
Приблуда Йовхимина Іван 1933, 5
Павленко Михайло 1932, 30
Павленко Степан Саков. 1933,1
Різніченко Іван 1933, 30
Різніченко Сергій 1933, 35
Різніченко Марина 1932, 40
Сідько Ничипір 1932, 45
Сідько Олекса 1933, 1
Сідько Олександра 1933, 5
Сідько Поля Олексіївна 1933,10
Сідько Тася Прокопівна 1933, 30
Сідько Федір Кононович 1932, 35

- Сідько Степан 1932, 40
 Сідько Степан Артемович 1932, 45
 Сідько Ганна 1932, 80
 Сідько Іван Гнатович 1932, 1
 Словачевський Іван 1932, 70
 Словачевська Ганна 1932, 5
 Сідько Тиміш Савкович 1932, 10
 Сідько Олександр Мик. 1933, 60
 Сідько Лукія Тимоф. 1932, 60
 Сідько Антон Тимоф. 1932, 50
 Сідько Іван Гаврилович 1933, 40
 Сідько Ликера Тимоф. 1932, 1
 Сідько Горпина Іванівна 1932, 60
 Сідько Харитина Андр. 1932, 50
 Сідько Сак 1932, 45
 Сідько Сак 1932, 20
 Сідько Іван Григорович 1933, 80
 Сідько Іван Ігнатович 1932, 80
 Сідько Андрій Іванович 1933, 40
 Сідько Митрофан Гаврилович 1932, 5
 Сідько Іван Митрофанович 1932, 20
 Сідько Оляна Митрофанівна 1932, 50
 Сідько Остап Митроф. 1932,30
 Сідько Митро Григор. 1933, 60
 Сідько Ярина Григор. 1932, 50
 Сідько Савка Митроф. 1933,10
 Сідько Андрій 1932, 20
 Сідько Григорій 1932, 60
 Сідько Тарас 1932, 70
 Сідько Марія Герасимівна 1933, 20
 Сідько Яків Макарович 1932,15
 Сідько Явдоха Ігнатівна 1933, 13
 Сідько Іван Якович 1932, 50
 Сідько Івга Яківна 1932, 25
 Сідько Мотя Яківна 1932, 50
 Сідько Митро Левк. 1932, 45
 Сідько Ганна Саківна 1933, 80
 Сідько Петро 1932, 50
 Сідько Явдоха 1933, 30
 Сідько Григор Мус. 1932, 35
 Сідько Сак 1932, 30
 Ткаченко Харитон Трох. 1932, 50
 Ткаченко Павло 1933, 40
 Ткаченко Андрій 1932, 25
 Ткаченко Секліта 1932, 30
 Ткаченко Омелько 1932, 55
 Ткаченко Ярина Митр. 1933, 20
 Ткаченко Йовхим Омельків. 1933,18
 Ткаченко Ганна 1933, 15
 Ткаченко Іван 1933, 60
 Ткаченко Марія 1933, 50
 Ткаченко Захарко Іванович 1933, 50
 Ткаченко Мирон 1932, 40
 Ткаченко Явдоха 1932, 1
 Хоменко Степан 1932,
 Хоменко Клавдія 1932, 50
 Хоменко Максим Михайлович 1933, 20
 Хоменко Домаха Макарівна 1933, 30
 Хоменко Устя Максимівна 1932, 30
 Хоменко Степан Максимович 1933,10
 Хоменко Йовпа Маск. 1932, 5
 Хоменко Йовхим Дан. 1932, 1
 Хоменко Параска 1933, 20
 Хоменко Кирило Ігнатович 1933,15
 Хоменко Марія Сергіївна 1932, 1
 Хоменко Текля 1932, 35
 Хоменко Микола Архипович 1933, 20
 Хоменко Марія Андріївна 1933, 1
 Хоменко Антося Миколаївна 1933, 1
 Хоменко Андрій Максимович 1932, 5
 Хоменко Михайло Архипович 1933, 25
 Хоменко Карпо Михайлович 1933, 30
 Хоменко Степан Михайлович 1933,35
 Холявко Сергій 1933, 40
 Холявко Марія 1933, 35
 Хоменко Гаврило 1933, 33
 Хоменко Василь 1933, 40
 Хоменко Зінька 1933, 20
 Хоменко Онисько 1932, 20
 Хоменко Роман 1932, 5
 Хоменко Митро 1932,10
 Хоменко Івга Митроф. 1932,15
 Хоменко Сема Митроф. 1932, 60
 Хоменко Йовпа Митроф. 1932, 20
 Хоменко Григорій Маск. 1933,1
 Хоменко Ганна Михайл. 1932,5
 Хоменко Ганна Григор. 1932,20
 Хоменко Лука 1933, 50
 Хоменко Марина Митроф. 1932. 30
 Хоменко Микола Лукович 1932, 30
 Хоменко Петро Лукович 1932, 25
 Хоменко Ліксандра Павлівна 1932, 50
 Хоменко Іван Петр. 1932, 40
 Хоменко Назар 1932, 5
 Хоменко Макар 1933, 25
 Хоменко Конон 1932, 30
 Хоменко Архип 1932,5
 Хоменко Мокрина Архипівна 1933, 3
 Хоменко Павло Йовхим. 1932,2
 Хоменко Федір Прохор. 1932, 30
 Хоменко Макар Серг. 1933, 35
 Хоменко Марина Андр. 1932, 40
 Хоменко Улас 1933,1
 Хоменко Михайло Улас. 1932, 30
 Хоменко Іван Михайл. 1932, 35
 Хоменко Яків Мих. 1933, 5
 Хоменко Купрій 1932,10
 Хоменко Андрій 1933,11
 Хоменко Терешко Олекс. 1932, 30
 Хоменко Устя 1932, 15
 Хоменко Михайло 1932, 20
 Хоменко Артем 1933, 30
 Хоменко Гаврило Улянович 1932, 35
 Хоменко Гапка Гаврилівна 1933, 40
 Хоменко Іван 1932, 45
 Хоменко Федось 1932, 1
 Хоменко Яків Митроф. 1932,30
 Хоменко Марія Митроф. 1933, 35
 Хоменко Іван Микол. 1932, 40
 Шарай Степан Григор. 1933,45
 Шарай Ігнат Якович 1932, 50
 Яковенко Терешко 1932, 1
 Яковенко Олина 1933, 30
 Яценко Омелько Федор. 1933, 35
 Яценко Наталя Омельківна 1932, 40
 Яценко Марія 1932, 45
 Яценко Андрій Яр. 1932, 50
 Яценко Горпина Гуріївна 1933, 52
 Яковенко Михайло 1932, 30

с. Пришивальня

Легенда розповідає про трьох братів Томаша, Дідиша та Яроша на прізвище Пришви, які в давні часи почали обробляти нові землі. На їх честь село отримало назву Пришивальня.

Заснування села також пов'язане з видатним діячем того часу, козацьким полководцем Семеном Палієм.

В червні 1920 року в Пришивальні було створено сільську раду, першим головою якої став Юхим Ладман.

У 1932 році село було занесено на «чорну дошку».

В роки Голодомору в селі померло понад 300 жителів, але імена встановлено тільки 79 осіб.

Мартиролог жителів с. Пришивальня – жертв Голодомору 1932-33 років укладений за свідченнями очевидця Грабівського К. Ф., 1910 р.н., записаними в 2007 р. Грабовською М.В., завідуючої сільським клубом.

Антощенко Дуня та 7 дітей
Борщук Андрій
Демченко Данило та 3 дітей
Ковальський Віцик
Ковальський Юзик
Кролюк Марія
Кролюк Степан
Кролюк Полікарп
Кролюк дружина та 2 дітей
Кролюк Федось
Кролюк Павло
Кульчицька Марія
Кульчицька Маня
Кульчицька Нюся
Люта Марина
Лютий Івнух Омелькович
Лютий Степан Петрович
Лютий Петро

Лютий Лесь
Люта Марія
Лютий Онисько
Лютий Федось
Лютий Павло та 3 дітей
Максименко Леонід
Минчура Іван
Минчура Михась
Минчура Володимир
Минчура Любов
Минчура Андрій
Пераківський Іван
Протасевич Віцентій
Скурський Якуб
Скурська Настя
Скурська Настя
Скурський Григорій
Скурський Павло

Скурський Олександр
Скурський Іван
Скурський Аркадій
Халюк Андрій
Халюк дружина та 8 дітей
Хоменко Василь та 2 дітей
Хоменко Григорій
Хоменко Радивон
Хоменко дружина та 4 дітей
Чайківський Франик
Чайківський Леонід
Чайківський Анатолій
Чайківська Марія
Чубатенко Андрій
Чубатенко Володимир
Юхименко Володимир
Юхименко Микола

с. Ставки

В кінці 1929 року був заснований перший колгосп «13-річчя РСЧА».

В роки Голодомору померло 43 мешканці села.

Мартиролог жителів с. Ставки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидця Осадчук С.М., 1930 р.н., записаними в 2007 р. Андрієнко С.І., бібліотекарем села Ставки.

Богданова Ніна Панасівна
Белікова Любов Кузьмівна
Баранівська Ганна Іванівна
Василенко Євдокія Іванівна
Головченко Лідія Іванівна
Демченко Ганна Карпівна
Демченко Ганна Федорівна
Демченко Марія Іванівна
Демченко Валентина
Антонівна
Демченко Микола
Михайлович
Демченко Олена Василівна
Дмитренко Валентина
Михайлівна
Демченко Галина Василівна
Демченко Галина Василівна

Ковтун Василь Федорович
Кобилінська Ганна Захарівна
Качурівська Галина
Левченко Марія Гаврилівна
Ладан Ольга Петрівна
Науменко Віра Федорівна
Науменко Катерина
Максимівна
Науменко Марія Михайлівна
Новіцька Ольга Іванівна
Осадчук Катерина Федорівна
Осадчук Олена Сергіївна
Осадчук Ніна Іванівна
Осадчук Володимир Гнатович
Потапенко Марія Василівна
Прокопенко Надія Дмитрівна
Потапенко

Петрущенко Микола Іванович
Потапенко Петро Михайлович
Потапенко Марія Опанасівна
Рублівська Надія Онисіївна
Романчук Любов
Севастьянівна
Сорока Катерина Талімонівна
Тимошенко Василь
Степанович
Тимошенко Катерина Іванівна
Тимошенко Ольга Федорівна
Тимошенко Ганна Семенівна
Тимошенко Марія
Калениківна
Юрченко Марія Юхимівна
Шевчук Ольга Платонівна
Шкрабалюк Анастасія Іллівна

с.Томашівка

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Перші згадки про село Томашівка документально датуються 1748 роком. Козак Томаш зі своїм загonom воював тут і загинув. Козаки насипали курган, який зберігся до сьогодні і називається курганом Томаша.

В 1929 році в селі створено колгосп ім. 10-ліття ВЛКСМ. У 1932 році село було занесено на «чорну дошку». Під час штучного голодомору померло 69 осіб.

Мартиролог жителів с. Томашівка – жертв Голодомору 1932-33 років укладений за свідченнями очевидця Сапури І.О., 1926 р.н., записаними в 2005 р. Пашун О.В., вчителькою Томашівської ЗОШ.

Барон Фрося 1933, 80	Платонович 1933,60	Новохатній Федір Фванович 1933, 40
Береш Адам 1933,75	Макаренко Надія Платонівна 1933,65	Новохатня Надія Іванівна 1933, 45
Бурлак Гаврило 1933, 70	Макаренко Марія Платонівна 1933,5	Новохатня Тетяна 1933,20
Бурлак Олекса Гаврилович 1933, 65	Макаренко Федір Платонович 1933,30	Новохатній Наум 1933,30
Бурлак Микола Гаврилович 1933, 30	Макаренко Надія 1933,35	Нижник Надя 1933,35
Бурлак Надія Гаврилівна 1933, 35	Макаренко Дунька 1933,40	Нижник Володимир 1933,40
Василенко Федір 1933,40	Нагайчук Григорій 1933,45	Омельянович Семен 1933,45
Войтенко Уляна 1933,30	Недашківський Максим 1933, 50	Омельянович Іван 1933,50
Грищенко Ліда 1933,5	Недашківський Андрій 1933,10	Омельянович Оверко 1932,55
Грищенко Ольга 1933,1	Недашківський Тихон 1933,30	Пахолок Іван 1932,60
Грищенко Марія 1933,10	Недашківський Андрій 1933,15	Пахолок Ольга 1933,25
Іщенко Тарас 1933,2	Недашківський Тихон 1933,30	Пахолок Микола Іванович 1932, 30
Кандзівровський Казьмір 1933, 30	Недашківська Мотря 1933,35	Руденко Василь 1932,35
Кандзівровська Настя 1933,3	Новіцький Петро 1933,40	Руденко Мотря 1932,,40
Кульчицький Іван 1933,30	Новіцький Петро 1933,45	Скороход Лука 1933,45
Кульчицька Ганна 1933,35	Новохатній Нестор 1933,50	Скороход Макар 1932,50
Ковтун Володимир 1933,4	Новохатній Микола	Сосюра Федось 1933,55
Ковтун Микола 1933,30	Несторович 1933,55	Сосюра Настя 1932,60
Мартиненко Каліна 1933,35	Новохатній Сергій Несторович 1933, 6	Третяк Петро 1932,65
Мартиненко Кирило 1933,40	Новохатній Максим 1933,7	Третяк Федора 1932,70
Мартиненко Приська 1933,45	Новохатній Яков Максимович 1933, 30	Третяк Платон 1932,30
Макаренко Платон 1933,50	Новохатній Микола	Третяк Якилина 1933,35
Макаренко Яков Платонович 1933,55	Максимович 1933, 35	Третяк Андрей Платонович 1932,10
Макаренко Михайло		Третяк Віра Платонівна 1932,5

с. Триліси

В далекому минулому було містечком. В 1651 році під час битви з поляками вщент знищене, а більше 2 тис. жителів загинуло.

Перший колгосп називався “Політвідділ” і його головою був Рибальченко Микола. В 1928 році були організовані 3 господарства: «Червоний сівач», «Ударник» та «Червоний клин», а наприкінці 1930 року діяло в селі 5 колгоспів.

У 1932 році село було занесено на «чорну дошку».

В 1932-1933 роках в селі під час великого голоду омерло 120 чоловік. Встановлено імена 110 осіб. На кладовищі знаходиться братська могила і на ній встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с.Триліси – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Карпенко А.Ф., 1919 р.н.; Левіщенко Г.Є., 1914 р.н.; Корчової Н.І., 1923 р.н.; Яценко Г.М., 1926 р. н., записаними в 2005 р. Яцинич О.М., вчителькою, та Яцинич Ю., Литвиненко В., учнями Триліської ЗОШ.

Бабенко Олена , 1933,1	Варава Сила 1933, 30	Головко Корній Захарович 1933, 50
Башенко Івга 1933, 30	Головко Терешко 1933, 35	Головко Соломія 1932, 55
Башенко Мусій 1932, 35	Головко Іван 1933, 40	Головко Йосип 1932, 60
Башенко Фросина 1933, 40	Головко Яків Андрійович 1933, 45	Головко Іван 1932, 30
Будова Ярина 1933, 35		

1932-1933

Головка Ганна 1932, 30
 Григораш Микола 1993, 31
 Дашкевич Якуб 1933, 30
 Дашкевич Віра Пилипівна 1932, 5
 Дашкевич Володимир Пилипович 1933, 10
 Дашкевич Віра Пилипівна 1932, 15
 Дашкевич Оксана Пилипівна 1933, 20
 Дзюбенко Іван 1932, 40
 Дзюбенко (дитина) 1932, 20
 Дзюбенко (дитина) 1932, 17
 Дзюбенко (дитина) 1932, 15
 Дзюбенко (дитина) 1932, 13
 Дзюбенко (дитина) 1932, 10
 Демиденко Яків 1933, 30
 Демиденко Федір 1933, 35
 Демиденко (дитина) 1933, 15
 Демиденко (дитина) 1933, 10
 Демиденко Секліта 1932, 30
 Дробот Данило 1932, 35
 Дробот Микола Октисович 1993, 31
 Дядюра Іван Маркович 1933, 30
 Жук Архип 1933, 35
 Жук Трусська 1933, 40
 Кобилочний Касьян Григорович 1932, 45
 Кобилочна Марія 1993, 25
 Кобилочна Оксана Сергіївна 1932, 10
 Кобилочний Антон 1932, 15
 Кобилочний Іван Антонович 1932, 30
 Кобилочна Палажка 1932, 35
 Коломієць Саверко 1932, 40
 Кравченко Настя 1933, 21
 Кравченко Мартин 1933, 30

Красун Купрій 1933, 35
 Красун Октис 1933, 40
 Красун Григорій 1933, 45
 Красун Устина 1932, 50
 Красун Михайло 1933, 55
 Красун Михайло Трохимович 1933, 21
 Кукало Полінарія 1933, 30
 Кулаківська Явдокія Артемівна 1933, 35
 Кирилко Марфа Данилівна 1933, 40
 Ліщинський Антон 1933, 25
 Левенець Петро 1933, 30
 Лук'яненко Ганна Микитівна 1933, 30
 Мамич Василь 1932, 35
 Мельніченко Іван 1932, 40
 Мельніченко Мефодій 1933, 45
 Мельніченко Ганна Охрімівна 1933, 50
 Нестеренко Агафій 1932, 55
 Нестеренко Оксана 1933, 10
 Максименко Касьян 1932, 30
 Максименко Ганна Явдокимівна 1933, 35
 Опанасенко Антон Семенович 1932, 15
 Орленко Йосип 1933, 30
 Орленко Ганна 1932, 35
 Орленко Анастасія Йосипівна 1933, 31
 Орленко Антоніна Йосипівна 1933, 30
 Орленко Петро Йосипович 1933, 35
 Папуша Микола 1933, 35
 Папуша Євгеній 1933, 10
 Прохоренко Олексій Ничипорович 1933, 15
 Пустовіт Данило Касьянович

1932, 30
 Пустовіт Василь Данилович 1933, 23
 Пустовіт Петро 1932, 30
 Пустовіт Ганна 1932, 35
 Пустовіт Микола 1932, 40
 Пустовіт Митрофан 1932, 45
 Пустовіт Паладій 1932, 50
 Пустовіт Марія 1932, 1
 Пустовіт Микола 1933, 25
 Пустовіт Василь 1932, 30
 Пустовіт Володимир 1932, 10
 Теслюк Петро 1932, 30
 Теслюк (син) 1933, 5
 Савченко Микита 1932, 30
 Савчук Марія 1932, 1
 Савчук Кирило 1932, 30
 Савчук Наталка 1933, 5
 Савчук Михайло 1933, 10
 Савчук Палажка 1933, 30
 Савчук Іван 1932, 35
 Савчук Ганна 1932, 40
 Селезень Йосип 1933, 45
 Селезень Степан 1932, 50
 Строкач Кіндрат 1932, 55
 Халамедник Явдоха 1933, 60
 Цибульський Іван 1933, 25
 Цибульський Трохим 1933, 60
 Чередніченко Назар Чередніченко Антоніна Назарівна 1933, 45
 Чередніченко Антон Назарович 1932, 40
 Чередніченко Яким 1932, 50
 Чередніченко Андрій Кіндратович 1933, 20
 Щербак Терентій 1932, 30
 Щербак Володимир 1933, 1
 Ярьсько Тодось 1932, 30

с. Фастівець

В 1932 році село було занесено на «чорну дошку».

Під час штучного голодомору в селі загинуло 88 чоловік.

Мартиролог жителів с. Фастівець – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Хилінської М.Ф., 1914 р.н.; Демиденко Н.І., 1922 р.н.; Бабенко Н.П., 1918 р.н.; Бабенко В.П., 1923 р.н., записаними в 2007 р. Гузиченко К.В., бібліотекарем с. Фастівець.

Блощаневич – дружина 1932, 35
 Блощаневич Іван 1933, 40
 Блощаневич Микола Іванович 1933, 5
 Блощаневич Іван Якович 1932, 60
 Блощаневич Северин, 1933,

60
 Блощаневич Павло Якович 1933, 55
 Блощаневич Ольга Іванівна 1933, 6
 Блощаневич Павло Іванович 1933, 25
 Блощаневич Ганна, 1932, 45

Вигранівський Петро, 1932, 55
 Вигранівська – дружина 1932, 50
 „Ворожчиха” 1932, 50
 Дорошенко Лазар, 1933, 40
 Дорошенко – дружина, 1933, 39
 Денисюк Іван 1932, 43

Демиденко Павло Аврамович 1933, 30
 Денисюк Олександр 1932, 42
 Дудченко Мусій 1933, 40
 Дудченко - дружина 1932, 39
 Добровольський Іван 1933, 30
 Добровольський Антон 1932, 18
 Добровольська – дочка 1933, 12
 Добровольська – дочка 1933, 15
 Дорошенко 1933
 Дорошенко 1933
 Дорошенко 1933
 Зарічний 1933, 14
 Залевський Владислав 1933, 10
 Закревський Павло 1932, 30
 Закревський Григорій 1932, 32
 Ільницька Віра 1932, 28
 Ільницькі 1932
 Ільницькі 1932
 Ільницькі 1932
 Костюренко Дмитро
 Маркович 1932, 50
 Костюренко Олександра
 Федотівна 1932, 48
 Кабанець Купрій Каленикович 1932, 32
 Куценко Іван Олексійович

1932, 30
 Костюренко 1932
 Костюренко 1932
 Костюренко 1932
 Костюренко 1933
 Красінський Мартин 1933, 45
 Коноваленко Євген 1933, 55
 Коноваленко дружина 1933, 50
 Колісніченко Сергій 1932, 55
 Колісніченко Єфимія 1932, 54
 Колісніченко Іван 1932, 55
 Космінський 1933, 70
 Космінський 1932, 50
 Корж Юхим Гнатович 1932, 50
 Красінська Христина 1932, 45
 Красінський Андрій 1932, 50
 Красінська Ганна 1932, 45
 Красінський Іван Андрійович 1933, 23
 Красінська 1933, 20
 Лебідь Єфимія Павлівна 1933, 28
 Лазоренко Кирило 1933, 40
 Лозинський Микола Антонович 1933, 22
 Ліпський Олександр 1933, 35
 Ліпська 1933, 35
 Ліпський Іван Йосипович 1932, 35
 Ліпська Франя 1932, 35
 Ліпський Петро 1932, 40

Лебідь Антон Павлович 1932, 35
 Лебідь Тимофій Павлович 1932, 34
 Любич 1932
 Любич 1932
 Любич 1932
 Любич 1932
 Любич 1932
 Любич Ольга 1932, 40
 Любич Пилип 1932, 40
 Лозинський Іван Антонович 1932, 25
 Монзолівський Вільгельм Остапович 1932, 14
 Мялківський Ян Михайлович 1932, 27
 Махотенко 1932,
 Махотенко 1932, 13
 Махотенко Петро 1933, 35
 Махотенко Уляна 1933, 30
 Микитенко Олександр 1933, 15
 Монзолівська Аліна Остапівна 1933, 8
 Шкляренко Ганна 1932, 48
 Юзкевич Броніслава 1933, 40
 Юзкевич 1933
 Юзкевич 1933
 Юзкевич

с. Федорівка

Під час примусової колективізації та штучного голодомору в селі померло 110 жителів.

Мартиролог жителів с. Федорівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Сядро Л.П. , 1919 р.н.; Черноштан М.М., 1926 р.н.. записаними в 2007 р. Андрієнко Л. П., пенсіонеркою.

Андрієнко Данило 1933, 30
 Андрієнко Уляна 1933, 25
 Андрієнко Степан 1933, 5
 Андрієнко Ганна 1933, 4
 Андрієнко Григорій Карпович 1933, 35
 Андрієнко Лідія Данилівна 1933, 30
 Андрієнко Євдокія Григоріївна 1933, 10
 Андрієнко Катерина Григоріївна 1933, 8
 Андрієнко Іван 1933, 40
 Андрієнко Оксана 1933, 35
 Андрієнко Надія Павлівна 1933, 50
 Андрієнко Міла Павлівна 1933, 60
 Андрієнко Марія Павлівна 1933, 1

Андрієнко Іван 1933, 30
 Андрієнко Параска 1933, 35
 Андрієнко Йовхимина 1933, 40
 Андрієнко Григорій 1933, 80
 Андрієнко Євдокія Іванівна 1933, 50
 Андрієнко Іван Карпович 1933, 25
 Андрієнко Євдокія Мак. 1933, 20
 Андрієнко Сергій 1933, 1
 Андрієнко Агафія 1933, 25
 Демченко Фома 1933, 60
 Демченко Степанида 1933, 50
 Демченко Зінаїда 1933, 25
 Демченко Олександр 1933, 5
 Дяченко Семен Ярем. 1933, 30
 Дяченко Харитина Іванівна 1933, 60
 Дяченко Арнава

Семенівна 1933, 50
 Дяченко Онопрій Ярем 1933, 40
 Дяченко Кирило Ярем. 1933, 35
 Дяченко Марія 1933, 30
 Дяченко Віктор Іванович 1933, 60
 Дяченко Ганна 1933, 55
 Дяченко Микола Олекс 1933, 15
 Дяченко Зіновій Олекс. 1933, 10
 Дяченко Марія Олекс. 1933, 5
 Журах Дарія 1932, 30
 Журах Артем 1932, 35
 Журах Рузя Артемович 1932, 10
 Журах Вікторія

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Артемівна 1933, 8
Журах Володимир
Артемович 1932 6
Кандиба Платон
Прок. 1933, 40
Кандиба Іван
Плат. 1933, 20
Кодинець Федора
Зосим 1933, 80
Кодинець Антоніна
Зосим 1933, 75
Кодинець Іван
Зосим. 1932, 74
Кодинець Павло
Трох. 1932, 60
Ліщинський Геннадій 1933, 40
Ліщинська Вікторія 1932, 1
Ліщинська Юлія 1932, 5
Микитчук Лукерія 1933, 30
Микитчук Володимир
Мартинович 1933, 1
Микитчук Варвара 1933, 30
Микитчук Лівон
Семенович 1932, 35
Редчиц Григорій 1933, 40
Романчук Олександр
Гнатович 1932, 1
Романчук Сак 1933, 25
Романчук Онися 1933, 60
Романчук Андрій 1933, 40
Романчук Приська 1933, 40
Романчук Артем Андрійович
1932, 20

Романчук Якилина 1933, 30
Романчук Зіновій 1933, 50
Романчук Олексій Іванович
1933, 15
Романчук Іван 1933, 30
Романчук Антоніна Прокопів-
на 1933, 25
Романчук Григорій Олексович
1932, 35
Романчук Ганна Олексівна
1933, 50
Романчук Дунька Ільківна
1933, 50
Романчук Петро Йосипович
1933, 60
Фільковський Георгій 1933, 20
Фігурний Іван Харкович 1933,
60
Фігурний Василь Іванович
1933, 15
Фігурна Антоніна Іванівна
1933, 20
Яценко Іван Трохимович 1932,
15
Яценко Марія Іванівна 1933, 5
Яценко Євтух 1932, 60
Яценко Уляна 1932, 55
Яценко Петро Євтухович 1933,
25
Яценко Павло 1933, 25
Яценко Олена Євтухівна 1932,
30
Яценко Іван 1932, 30

Яценко Олександра 1932, 1
Яценко Левко Гордійович
1933, 50
Яценко Мусій 1933, 40
Яценко Марія 1933, 30
Яценко Яків Мусійович 1933, 10
Яценко Віра Мусіївна 1932, 5
Яценко Григорій 1932, 50
Яценко Параска 1932, 25
Яценко Максим Григорович
1932, 5
Яценко Іван 1933, 10
Яценко Онися 1933, 50
Яценко Петро 1933, 45
Яценко Ганна 1933, 30
Яценко Антоніна 1933, 5
Яценко Василь 1932, 50
Яценко Фидора 1932, 40
Яценко Григорій Васильович
1932, 20
Яценко Данило Васильович
1932, 15
Яценко Антоніна 1933, 18
Яценко Стафій 1933, 80
Яценко Марія Силівна 1933, 50
Яценко Василь Силович 1933,
45
Яценко Родіон 1932, 60
Яценко Іван 1932, 50
Яценко Антоніна Іванівна 1933,
25
Яценко Марія Іванівна 1933, 20
Яценко Тарас Іванович 1933, 15

с. Червоне

Поселення з'явилося наприкінці XVII століття.

В 1927 році було створено два ТСОЗ(и) під назвами «Колонський» та «Червонянський», а в 1929 році з них було створено колгосп «Світлий шлях». Повністю село колективізоване в 1930 році.

У 1932 році село занесено на «чорну дошку».

Під час штучного голодомору в селі померло 327 чоловік. На кладовищі знаходиться братська могила померлих від голоду 1932-1933 років і встановлено дерев'яний хрест.

Мартиролог жителів с. Червоне – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Литвиненко А.О., 1922 р.н.; Яковенко П.В., 1919 р.н.; Хутірної Х.В., 1923 р.н., записаними в 2005 р. Литвиненко Т.Г., колишнім директором БК Червоне.

Беспаленко Іван Данилович
1932, 30
Беспаленко Григорій Онисійо-
вич 1932, 35
Беспаленко Агафія 1932, 40
Беспаленко Полікарп 1933, 45
Беспаленко 1933, 20
Беспаленко 1933, 15
Беспаленко Семен 1933, 30
Беспаленко 1933, 5
Борейко Марія Федорівна
1933, 30

Борейко Онисія 1932, 35
Борейко Парасковія 1933, 40
Борейко Мотрона 1933, 45
Борейко 1933, 20
Борейко Степанида 1933, 30
Борейко Кіндрат Мартинович
1933, 35
Борейко Левон 1932, 40
Борейко Григор 1932, 45
Борейко Павло Платонович
1933, 50
Борейко Килина Карпівна

1933, 55
Борейко Артем 1933, 1
Борейко Іван 1932, 30
Борейко Тетя 1933, 5
Борейко Яків Платонович
1933, 30
Борейко Уляна 1933, 3 5
Борейко Мусій 1933, 40
Борейко Микита Якович 1933,
30
Борейко 1932, 5
Борейко 1933, 1

Борейко Григорій Якович 1933, 30
 Борейко 1933, 5
 Борейко Юхим 1932, 30
 Борейко Хівря 1932, 35
 Борейко 1933, 10
 Борейко Андрій Дем'янович 1933, 1
 Борейко Леонід 1933, 5
 Борейко Володимир 1932, 1
 Борейко Сидір Дем'янович 1933, 30
 Борейко Зіновій 1932, 35
 Вдовенко Оксана Артемівна 1933, 1
 Вдовенко Артем Іванович 1933, 5
 Вдовенко Мокрина Денисівна 1932, 30
 Вдовенко Оксана Артемівна 1933, 1
 Вдовенко Степан Артемович 1932, 30
 Вдовенко Зіновій 1932, 35
 Вдовенко Гаврило Іванович 1933, 40
 Вдовенко Павло Максимович 1933, 45
 Вдовенко Параска Кирилівна 1933, 50
 Вдовенко Варвара Павлівна 1933, 55
 Вдовенко Павло Максимович 1933, 60
 Вдовенко Парасковія 1932, 65
 Вдовенко Варвара Павлівна 1933, 70
 Грищенко Титко 1933, 30
 Діденко Тетяна 1933, 1
 Діденко Леонід Ятропович 1932, 5
 Діденко Микола Ятропович 1932, 10
 Діденко Марія Марківна 1933, 15
 Діденко Зіновій 1932, 30
 Діденко Мусій 1933, 80
 Діденко Наталія 1933, 40
 Діденко 1933, 20
 Діденко 1932, 18
 Діденко 1933, 15
 Діденко 1932, 11
 Діденко Кирило Йосипович 1933, 45
 Діденко 1932, 20
 Діденко 1932, 15
 Діденко 1933, 13
 Діденко 1933, 10

Діденко Микола Йосипович 1932, 30
 Діденко 1933, 2
 Діденко Роман 1932, 5
 Діденко Лука 1933, 30
 Діденко Іван 1932, 35
 Діденко Филимон Йосипович 1933, 80
 Діденко Юрій 1932, 31
 Діденко 1932, 9
 Діденко Катерина 1932, 5
 Дочка Борейко Фрузини 1932, 10
 Журба Роман 1932, 5
 Журба Марія 1932, 30
 Журба 1932, 10
 Журба 1932, 5
 Журба 1932, 3
 Іващук Альбін Макарович 1933, 25
 Ковба Григор 1933, 30
 Ковба Альбіна 1933, 35
 Ковба 1932, 10
 Ковба 1933, 8
 Ковба 1933, 5
 Кошур Ярина 1933, 5
 Кошур Федір Оксентійович 1932, 30
 Кошур Агафія 1933, 35
 Кошур Настасія 1933, 5
 Кузьменко Павло Євменович 1932, 30
 Кузьменко Агафія 1932, 35
 Кузьменко Клим 1932, 40
 Кузьменко Марія 1932, 1
 Кузьменко Микола 1933, 5
 Кузьмінський Нестер 1933, 30
 Кузьмінська Текля 1933, 35
 Кузьмінська Настя 1932, 1
 Кузьмінський Денис 1933, 5
 Кузьмінський Вася 1932, 30
 Кузьмінська 1933, 8
 Кузьмінська 1933, 5
 Куценко Василь Логвинович 1933, 30
 Куценко Анастасія Салифонівна 1932, 30
 Куценко Василь Васильович 1932, 10
 Куценко Григор Васильович 1933, 5
 Кочубенко Сергій Константинович 1933, 40
 Кочубенко Палажка 1932, 40
 Кочубенко 1932, 20
 Кочубенко 1933, 15
 Кочубенко 1933, 10
 Кочубенко Іван Тодосійович

1933, 35
 Кочубенко Параска 1932, 35
 Кочубенко 1933, 15
 Кочубенко 1932, 10
 Кочубенко Омелько Омелянович 1933, 60
 Кочубенко Зінаїда Саливонівна 1933, 55
 Кочубенко Вася 1932, 30
 Кочубенко Галя 1933, 35
 Кочубенко Галя 1933, 40
 Кочубенко Дмитро 1933, 1
 Крушинська Ганна 1933, 30
 Крушинський Саша 1933, 1
 Крушинська Олена 1933, 5
 Крушинська Віра 1933, 20
 Крушинський 1932, 1
 Лагур Настя 1933, 20
 Лагур Терентій Степанович 1932, 30
 Лагур Устина 1933, 35
 Лагур Ярина 1933, 35
 Лагур Олександр 1932, 1
 Лагур Федір 1932, 30
 Лагур Хома Панасович 1933, 35
 Лагур Текля 1933, 40
 Лагур Григор Хомович 1933, 45
 Лобань Тарас 1932, 40
 Лобань Наталія Макарівна 1933, 35
 Лобань Павло Тарасович 1932, 18
 Лобань Григорій 1933, 30
 Лобань Ганна 1933, 35
 Литвиненко Григорій 1932, 40
 Литвиненко Сава 1933, 45
 Литвиненко 1933, 40
 Литвиненко Григорій Савович 1933, 20
 Литвиненко Степан Савович 1932, 18
 Литвиненко Терентій Савович 1933, 16
 Литвиненко Марина Савівна- 1933, 14
 Литвиненко Степа Савівна 1933, 12
 Литвиненко Віра Савівна 1933, 10
 Литвиненко Талимон Назарович 1932, 30
 Литвиненко Степан Прокопович 1933, 35
 Литвиненко Юхимина 1932, 40
 Литвиненко Саливон 1933, 45
 Литвиненко 1933, 40
 Литвиненко Микола

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

- Саливонovich** 1932, 20
Олішевський Юзеф Антонович 1933,30
Олішевський Амброз 1932, 35
Осадчий Василь Остапович 1933, 40
Осадчий Григорій Іванович 1933, 45
Осадчий Микола Іванович 1932, 50
Осадчий 1932, 30
Осадчий 1933, 25
Осадчий Сафрон 1933, 60
Осадча Харитина 1933, 55
Пастушенко Олексій Ничипорович 1933, 35
Пастушенко Ганна Павлівна 1932, 35
Пастушенко 1932, 10
Пастушенко 1933, 5
Пастушенко Лазар
Калістратович 1933, 70
Пастушенко Хівря 1933, 70
Пастушенко 1932, 50
Пастушенко Ганна 1933, 30
Пастушенко Олекса 1932, 35
Пастушенко 1933, 10
Погребняк Іван 1933, 30
Полонський Прокіп 1933, 35
Полонська Настя 1932, 35
Полонський Микола 1933, 40
Полонський Федось 1932, 45
Полонський 1933, 20
Поштаренко Шимон 1933, 60
Поштаренко Мотря 1932, 55
Поштаренко 1932, 30
Поштаренко 1933, 25
Поштаренко 1933, 23
Поштаренко 1932, 20
Савченко Карло Мусійович 1933,30
Савченко Килина 1932, 25
Савченко 1933, 5
Савченко 1933, 3
Савченко Іван Фадейович 1933, 30
Савченко Єфросинія Терентіївна 1933, 35
Савченко 1933,10
Савченко 1933, 8
Савченко Данило Макарович 1933, 30
Савченко 1933, 5
Савченко Марко Ількович 1933, 30
Савченко 1933, 10
Савченко 1933, 8
Савченко 1933, 6
Савченко 1933,4
Савченко Омелян Ілліч 1933,30
Савченко Оксана Євтухівна 1933, 35
Савченко Іван Омелянович 1932,40
Савченко Давид 1932,55
Савченко 1932,25
Савченко Степан 1932,30
Савченко Василь 1932,35
Савченко Теодор Ілліч1932,40
Савченко 1933,20
Савченко Кирило Теодорович 1933,35
Савченко Оксана 1933,40
Савченко Степан Григорович 1933,45
Савченко Секліта Антонівна 1933,50
Савченко Явдоха Антонівна 1932,45
Савченко Текля1932,20
Савченко Єфросинія1932,25
Совенко Іван Давидович 1932, 40
Совенко Олександра 1933,35
Совенко Василь Іванович 1933, 15
Совенко Іван Іванович 1933,10
Супрун Мартин 1933,30
Ткаченко Ганна Диминівна 1933, 35
Ткаченко Антоніна 1933,40
Ткаченко Микола 1933, 1
Ткаченко Данило 1932,30
Ткаченко Євдокія 1932,35
Ткаченко Марія 1932, 1
Ткаченко Галя 1933
Хуторний Лазар Іванович 1933, 35
Хуторний Клим Іванович 1933, 40
Хуторний Юхим Іванович 1933, 50
Хуторний Омелян Андрійович 1933,55
Хуторний Кирило Омелянович 1933,25
Хуторна Галина Омелянівна 1933,20
Хуторна Марія Омелянівна 1933,18
Хуторна Євгенія Омелянівна 1932,16
Хуторна Наталя Павлівна 1932, 1
Хуторна Текля 1933,30
Хуторна Євдокія 1933,35
Хуторна Текля 1933, 40
Хуторна Ярина 1933, 1
Хуторний Корній Гаврилович 1933, 30
Хуторний Корній Корнійович 1933,10
Хуторна Галина 1933, 30
Хуторна Галина 1933,35
Хуторна Степанида 1933, 40
Хуторний Гнат Іванович 1933, 45
Хуторний Антон Леонович 1932, 1
Хуторний Корній Гаврилович 1933, 30
Хуторний Филимон Юхимович 1933, 35
Хуторна Марія Терентіївна 1933, 5
Хуторний Василь 1933, 30
Хуторний Степан 1933, 35
Хуторна Ганна 1933, 40
Хуторний Іван Григорович 1933, 45
Хуторний Федір Семенович 1933, 50
Хуторний Іван 1933, 55
Хуторна Марія 1932, 30
Хуторний 1933, 10
Хуторний 1933, 5
Хуторний Федось Харитонович1933,30
Хуторна Меланія Демидівна 1933, 35
Хуторний Григорій Юхимович 1933, 40
Хуторний Валерій Семенович 1933,15
Хуторний Михайло Іванович 1933, 20
Хуторна 1933, 1
Хуторний Митрофан 1933, 30
Чернишенко Олекса 1932, 35
Чернишенко Домнікія 1932, 30
Чернишенко Марія 1932, 1
Чернишенко Федір 1932, 30
Чернишенко 1933,10
Чернишенко 1933, 8
Чернишенко 1933, 6
Чернишенко 1933, 4
Чернишенко 1932, 2
Чернишенко Олекса 1933, 30
Чернишенко Домна 1933, 35
Чернишенко Настюня Олексіївна 1933, 10
Яковенко Яків Максимович 1932, 30
Яковенко Степан 1933, 35

Яковенко Улита 1933, 40
 Яковенко Степанида 1933, 5
 Яковенко Федора 1933, 50
 Яковенко Параска Кирилівна
 1933, 55
 Яковенко Варвара Павлівна
 1933, 60
 Яковенко Сидір Терентійович
 1933, 65
 Яковенко Ярина Юрївна
 1933, 1
 Яковенко Устина Сидорівна
 1932, 30
 Яковенко Євдокія 1933, 35
 Яковенко Яків 1932, 30
 Яковенко Марія 1932, 5

Яковенко Іван 1933, 30
 Яковенко Харитон
 Тархомович 1933, 35
 Яковенко Михайло
 Саливонович 1933, 40
 Яковенко 1933, 20
 Яковенко 1932, 15
 Яковенко Оксана Денисівна
 1933, 10
 Яковенко Сава Прокопович
 1933, 30
 Яковенко Григор Прокопович
 1932, 25
 Яковенко Микита Якович 1933,
 30
 Яковенко Ганна Яківна

1932, 30
 Яковенко Петро Якович
 1932, 35
 Яковенко Наталія
 Денисівна 1933, 15
 Яковенко Талимон
 Пилипович, 1933, 30
 Яковенко Настасія
 Талимонівна 1933
 Яковенко Василь
 Талимонович 1933, 20
 Яковенко Євдокія Тихонівна
 1933, 30
 Яковенко Соня 1933, 35
 Яковенко Маруся 1932, 40
 Яковенко Ольга 1933, 45

с. Яхни

У 1932 році село було занесено на «чорну дошку».

Під час Голодомору 1932-1933 років в с. Яхни за свідченнями старожилів померло від голоду 93 жителі.

Мартиролог жителів с. Яхни – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Кривенко К.А., 1918 р.н.; Семенюк Г.О., 1919 р.н.; Мисліка Т.О., 1928 р.н., записаними в 2007 р. Радченко О.М., директором Яхнівського Будинку культури.

Борисюк Макар
 Тарасович
 Борисюк Степан
 Матвійович
 Борисюк Опанас
 Володимирович
 Глуха Лепестина
 Глуха Оксана
 Глухий Антон
 Сидорович
 Глухий Юхим
 Закревський Петро
 Тимофійович
 Зелінський Михайло
 Юхимович
 Зелінський Григорій
 Михайлович
 Зелінський Микола
 Петрович
 Зелінський Павло
 Михайлович
 Зелінський Василь
 Михайлович
 Зубань Марія
 Сергіївна
 Капцідайло Марія
 Капцідайло Яким
 Капцідайло Михайло
 Капцідайло Федора
 Капцідайло Терентій
 Михайлович
 Капцідайло Ганна

Клешня Сергій
 Іванович
 Клешня Павло
 Сергійович
 Кривенко Петро
 Кривенко Марія
 Потапівна
 Кривенко Петро
 Кривенко Марія
 Напицький Федір
 Купріянович
 Німешня Тимофій
 Оникієнко Григорій
 Зінов'євич
 Омельченко Дмитро
 Юхимович
 Омельченко Дмитро
 Юхимович
 Омельченко Юхим
 Пилипович
 Омельченко Михайло
 Юхимович
 Омельченко Семен
 Юхимович
 Омельченко Устина
 Омельченко Іван
 Степанович
 Омельченко Антоніна
 Степанівна
 Омельченко Степан
 Антонович
 Омельченко Ігнат

Степанович
 Омельченко Петро
 Степанович
 Омельченко Петро
 Антонович
 Профатило Тропан
 Профатило Марко
 Сапдугей Текля
 Наумівна
 Секачина Оксана
 Данилівна
 Селезень Максим
 Страшенко Іван
 Давидович
 Страшенко Ониксій
 Степанович
 Страшенко Опанас
 Страшенко Харитина
 Степанович
 Страшенко Пріська
 Рашківна
 Страшенко Одарка
 Страшенко Василина
 Давидівна
 Страшенко Андрій
 Степанович
 Страшенко Горпина
 Страшенко Ганна
 Андріївна
 Страшенко Петро
 Андрійович
 Страшенко Петро

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мефодійович
Страшенко Максим
Соловитович
Ткаченко Семен
Мусійович
Ткаченко Ганна
Ткаченко Ганна
Тодосієнко Іван
Наумович
Тодосієнко Палажка
Ігнатівна
Тодосієнко Іван
Семенович
Харченко Андрій
Антонович
Харченко Мусій
Дмитрович
Харченко Дмитро
Євтухович
Харченко Сергій
Харченко Палажка
Харченко Лазар
Потапович

Харченко Петро
Потапович
Харченко Василь
Потапович
Харченко Василь
Печерський Микола
Ониксійович
Печерська Оксана
Ониксїївна
Печерська Олена
Ониксїївна
Печерський Іван
Ониксійович
Поспішний Сафон
Поспішний Денис
Сафонович
Харченко Олександр
Маркович
Харченко Анатолій
Чернишенко Данило
Корнійович
Чернишенко Микола
Данилович

Чернишенко Михайло
Чернишенко Пріся
Михайлівна
Чернишенко Василь
Михайлович
Чернишенко Текля
Черняхівський Йосип
Іванович
Черняхівський Петро
Тимофійович
Усенко Сергій
Тихонович
Усенко Галина
Остапівна
Усенко Федір
Григорович
Усенко Федір
Григорович
Якименко Степан
Ралкович

Чернобильський район

...Сталінщина своїм жахиттям, державним садизмом перевершила все. Геноцид винищив найдіяльніші, найздібніші сили народу. За які ж гріхи нам випала така доля? Народ такий трудолюбивий, набожний, рідкісно обдарований – чому саме він став об'єктом для нечувано диких, найкривавіших експериментів епохи? І як вершина сатанинського зла, як вершина всіх дотеперішніх злодіянь – цей Чернобиль... Якась страшна в цьому вчувається мені загадка – я не в силі її розгадати.

Олесь Гончар. Щоденники. 18.09.1990 р.

Чернобильський район був утворений у 1923 році і проіснував до трагічних весняних днів 1986 року – днів страхитливої аварії на Чернобильській АЕС, яка стала логічним продовженням нелюдських експериментів правлячої в СРСР комуністичної системи над багатостраждальним українським народом. «Мирний» атом, що вийшов з-під контролю, як і Голодомор 1932-1933 років, залишить свій чорний слід на долях багатьох поколінь українців.

Протягом усього періоду існування району його центром було селище міського типу, а з 1941 року – місто районного підпорядкування Чернобиль.

Перша згадка про місто датується 1193 роком, яку знайдено в Іпатіївському літописі. Там вказується, що Ростислав полював біля міста Чернобиль: «Князь Вишгородський і Туровський Ростислав – син Великого князя Київського Рюрика їхав ловом від Чернобиля до Торційського».

У багатій драматичними сторінками історії Чернобильського краю Голодомор початку 30-х років минулого століття посідає особливе місце. Адже не було ні війни, ні природних катаклізмів, ні епідемії, а сотні й тисячі людей помирали однією з найстрашніших смертей – повільно згасали в муках голоду.

Оскільки споконвіків у житті мешканців поліського краю важливу роль відігравали річка Прип'ять та її притоки, болота й ліси, які їх годували, матінка-природа надавала своїм дітям деякі засоби для виживання, але не могла повністю замінити того, що було силоміць, по-бандитськи відібране в чернобильських селян «робітничо-селянською» більшовицькою владою руками сільської ледачої босоти з партійними та комсомольськими квитками.

По всій Україні, а часто і за її межами, розвіяло лихо очевидців, які пережили голод 1932-1933 років у селах тодішнього Чернобильського району. Нікому розповісти світу про голодну смерть і старих, і дітей, і ще зовсім недавно заможних, повних сил хліборобів. Лише чудом уцілілі, часто фрагментарні записи з книг реєстрації актів смертей по кількох сільських радах, що зберігаються в Київському обласному державному архіві, дають хоч і не повну, проте переконливу картину масштабів всенародної трагедії. Безпристрасні архівні документи показують збільшення у два і більше разів кількості померлих у 1933 році порівняно з тими ж місяцями 1932 року, ріст смертельних випадків від хвороб шлунково-кишкового тракту та інших недугів, породжених голодуванням. Вони свідчать, що і Чернобильський район сповна відчув на собі організовану тогочасною правлячою компартійною верхівкою СРСР і УСРР добре продуману й чітко здійснену кампанію по впокоренню українського селянства через мільйони голодних смертей та перетворення його на новітніх колгоспних кріпаків. Статистична довідка за 1933 р. (ДАКО, ф.235, оп. 1, спр. 21) свідчить про смерть в голодоморному 1933-му 2138 жителів Чернобильського району.

с. Залісся

Після катастрофи на Чернобильській АЕС увійшло в 30-кілометрову зону відчуження. Всі жителі евакуйовані до Бородянського району, де виникло село Нове Залісся.

Мартиролог жителів с. Залісся – жертв Голодомору 1932-1933 років, які померли у серпні-грудні 1932 року (28 осіб), укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, опис 1, справа 1359, арк. 25-52).

В мартирологу мовою оригіналу названі при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, дата смерті, вік, вид діяльності, місце і причина смерті. Список подано в порядку записів у книзі реєстрації актів про смерть.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Цибель Василь Зв., п: 11 серпня 1932 р., в: 2 р., хл., одноосібник, господарюв. у себе, п: удома, воспалення мозгів.

Романенко Ліза Радіон., п: 10 серпня 1932 р., в: 7-м місяців, хл., одноосібник, господ. у себе, п: удома, невідомо.

Романенко Іван Дмитрів., п: 11 серпня 1932 р., в: -, хл., одноосібник, п: дома, невідомо.

Логвиненко Маня Ничипір., п: 26 серпня 1932 р., в: 1, хл., член к/г, п: удома, від кохліка (нерозбірливо).

Розуменко Володя Яковин., п: 8 серпня 1932 р., в: 1, хл., член к-пу, к/п Посіська Незамож., п: удома, кохлік.

Логвиненко Зінько Анат., п: 31 серпня 1932 р., в: 96, хл., чл. к-пу, п: удома, від старості.

Федорич Ніна Ан., п: 25/IX 1932р., в: 1, хл., одноос., п: удома, невідомо.

Романченко Палажка Іванова., п: 2 жовтня 1932 р., в: -, хл., хазяй., господ. у себе, п: дома, кохлік.

Потапенко Лексій Екимов., п: 7 жовтня 1932 р., в: 1 ½ р., хл., хазяйни, господ. у себе, п: дома, кохлік.

Макиєнко Микола Нестеров.

п: 11 жовтня 1932 р., в: 4 місяці, хл., господ. у себе, п: дома, кохлік.

Рудченко Параска Романова., п: 19 жовтня 1932 р., в: 75р., хл., одноосібник, господ. у себе, п: від старості років.

Цибель Мадера Василева., п: 29 жовтня 1932 р., в: -, хл., хоз., господ. у себе, п: удома, від кохліка.

Русак Іван П., п: 29 жовтня 1932 р., в: 2 р, хл., одноосібник, господ. у себе, п: удома.

Сироватка Лісовета Грицькова., п: 3 листопада 1932 р., в: 28, хл., господарка, господ. у себе, п: удома, туберкульоз.

Романченко Сергій Андрі., п: 3 листоп. 1932 р., в: 80 р., хл., господар, госп. у себе, п: удома, невідомо.

Гепашко Гана Левкова., п: 8 листопаду 1932 р., в: -, хл., одноосібник, госп. у себе, не відомо.

Потапенко Гапа Мих., п: 17 листопаду 1932 р., в: -, хл, народ. 25 січня 1932 р., хл., одноосібник, госп.у себе, п: удома, від кохліку.

Пегенча Володя Андр., п: 23 листоп. 1932 р., в: 1 ½ р., хл., одноос., госп. у себе., п: удома, нерозбірливо.

Хрущ Солоха Гордієва., п: 1 грудня. 1932 р., в: 33, хл., одно-

осібник, у себе дома, п: в дома, вид аборту.

Щира Кулина., п: 2 грудня 1932р., в: 35 р, хл., чл. колгоспу, госп. у себе, п: удома, від туберкульзу.

Лічман Кулина Тіфонова., п: 5 грудня 1932 р., в: 1, хл., одноосібник, госп. у себе, п: удома, не відомо.

Федаренко Солоха Пишн., п: 10/ XII 1932 р., в: 75, хл., одноосібник, госп., у себе, п: дома, веркульозна.

Козленко Грицько Ана., п: 17 грудня 1932 р., в: 43, хл., одноосібник, п: удома, виснаження почек.

Ярмоленко Степан Евхим., п: 19 грудня 1932 р., в: 50, хл., одноосібник, господ. у себе, п: вдома, вид туберкульза.

Лутченко Кирило., п: 18 грудня 1932 р., в: 60 р., хл., одноосібник, госп. у себе, невідомо.

Потапенко Ніна Микол., п: 20 грудня 1932 р., в: -, хл., х. одноосібник, госп. у себе, п: удома, невідомо.

Ульченко Яків., п: 28 грудня 1932 р., в: 70р., хл., одноосіб., госп. у себе, невідомо.

Пигіненко Іван Олексієв., п: 28 грудня 1932 р., хл., одноосібник, господ. у себе, невідомо.

Мартиролог жителів с. Залісся – жертв Голодомору 1932-1933 років, які померли в січні-грудні 1933 року (46 осіб), укладено за архівними даними (ДАКО, фонд №5634, опис №1, справа № 1359, арк. 65-110).

В мартирологу мовою оригіналу вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, дата смерті, вік, вид діяльності, місце і причина смерті. Список подано в порядку записів у книзі реєстрації смертей.

Бабич Евхин Мих., п: 3 січня 1933 р., в: 80 р., хл., одноосіб., господ. у себе, через повишенич.

Пеганча Андрій Грицю., п: 16 січня 1933 р., в: 26 р., хл., одноос., господ. у себе, від катаракт глотки.

Ярмоленко Евсій Павлов., п: 18 січня 1933., в: 6 687 р.,хл., одноосіб., господ. у себе, невідомо.

Ярмоленко Іля Назаров., п: 19 січня 1933 р., в: -, хл., одноос., госп. у себе, невідомо

Тарай Есип Евстрат., п: 19 січня 1933 р., в: 43 р., хл., одно-

осібник, господ. у себе, удома, водянка.

Ковсанда Валя Ю., п: 22 січня 1933 р., в: 4 р., утр. Батьки хл., одноос., господ у себе, невідомо.

Пащенко Тіт Дмит., п: 25 січня 1933 р., в: 73 р., утр.сам., хліб., одноос., господ. у себе, вдома, невідомо

Савенок Вася Евменов., п: 25 серпня 1933 р., утрим. сама, хл.,господ. у себе, удома, невідомо.

Макієнко Степан Микитов., п: 31 січня 1933 р., в: 67., хл., одно-

осіб., господарював удома, невідомо.

Савенюк Мотра - ., п: 1 лютого 1933 р., в: 85 р., утр сама, хл., одноос., господарювать удома, від старости.

Розуменко Харитина Михайловна., п: 3 лютого 1933 р., в: 58., утр. сама, хл., одноосібник, господирюв. у себе, воспалення легенів.

Чорна Надя Петрова., п: 14 лютого 1933 р., в:3 р., утр. Батьки хл., член колгоспу, господарював в колгоспі, невідомо.

Потапенко Дуня Павлова.

п: 20 лютого 1933 р., в: 2., утр. батьки, хл., член колгоспу, гос-подарював в колгоспі, невідомо.
Шпак Сава Павлов., п: 27 лютого 1933 р., в: 68 р., утр. сам, хл., одноосібник, господ у себе, у дома, від алкоголя.
Пигіненко Марія Петрова., п: 4 березня 1933., в: 22., утр. сама, хл., одноосібник, господарюв. у себе, удома, туберкульоз
Федорец Вильга Митоф., п: 2 березня 1933 ., в: 5 р., утр. Батьки хл., одноосібник, господ. у себе, невідомо.
Федорец Олександр Митроф., п: 3 березня 1933., в: 7., утр. батьки, хл., одноосібник, господ. у себе, невідомо.
Федора Ніна Дмитрова., п: 5 березня 1933., в: 2 р., утр. Батьки одноосіб., господ у себе, удома, невідомо.
Коваленко Галя Петрова., п: 6 березня 1933., в: 110., утр. син, хл., одноосіб., господ. у себе, удома, від старості років.
Макиєнко Іван Микитов., п: 10 квітня 1933., в: 63., хл., одноосіб., господ у себе вдома, від старості років.
Тимаща М. Пр., п: 17 березня 1933р., в: 19., хл., одноосіб, госп. у себе, від роду дитини.
Романеко Марія Еклимиова., п: 27 вересня 1933 р., в: - ., на утр. сина, хл., одноосібн., вдома, від старості.
Васілевська В. К., п: 3 жовтня 1933 р., в: - ., утр. Мати чл. к/п, удома, була хвора.
Макиєнко Олексій Федор., п: 9 жовтня 1933 р., в: 12 р., утр.

батьки, хл., колгоспник в к-пі, п: в лікарті, різичка.
Макиєнко Маря Федорова., п: 23 жовтня 1933 р., в: 10р., хл., колгоспник госп в к-пі, удома, дізінтирія.
Макиєнко Володя Несторов., п: 17 жовтня 1933 р., в: 7р., утр. батьки, хл., колгоспник, господ. в к-пі, удома, дізінтерія.
Тимоценко Лазар Грицьків., п. 29 червня 1933 р., в.-, утрим. мати, одноосіб., удома, мити померли.
Романенко Гапа Степанова. п. 29 жовтня 1933 р., в. 65 р., утр. діти, домохоз., одноосіб., дома, -, стара.
Ковчан Кулина Антонова. п. 2 листопада 1933 р., в: 46 р., утрим. сама, хл., одноосіб., удома, невідомо.
Навальний Василь Михайлов. п. 19 жовтня 1933 р., в: 8 місяців, утр. батьки, хл., колгоспник, господ. в колг., невідомо
Янченко Полья Іванівна., п: 7 листопада 1933 р., в: 2р., ремесло - , одноосіб., було хворе 2 тижн.
Розумако Іван Петрович., п: 23/XI 1933 р., в: 1 р., колгоспник, п: удома, було хворе 9 днів.
Наванна Натайка Якова., п: 19 листопада 1933 р., в: 7р., утр. батьки, чл. к-г, п: удома, було хворе 2 тижні.
Янченко Тен. М., п: 19 листопада 1933р., в: 1 р., утр.мати колгоспниця, п: удома, булохворе 9 днів.
Леоненко Василь Олекс., п: 24/XI 1933 р., в: 3 р., утр. Батьки

одноосібник, п: вдома, від кору хворів 10 днів.
Зінченко Василь Konst., п: 24 листопада 1933 р., в: 1р., колгоспник, п: удома, кор була хвора 8 ден.
Чута Федір Федор., п: 29 листопа. 1933 р., в: 3 р., утр. батько, ремесло - , одноосібник, п: удома, було хворе 4 дні.
Копачовець Маря Ничип., п: 5 листопаад 1933 р., в: 20 р., утр. батьки, колгоспник, п: удома, невідомо.
Розуменко Михайло Кузьм., п: 17/XII 1933 р., в: 2 р., утр. Батько - колгоспник, п: удома, було хворе 3 тижні.
Ковчан Петро Грицьків., п: 12/XII 1933 р., в: 82 р., утр. внук, хліб, одноосіб., дома госп., п: удома, був хворий 6 день.
Рудченко Ганна Сергіївна., п: 7 грудня 1933 р., в: - , народ. 26 VII 1933 р., утр. Мати одноосібник, п: вдома, було хворе 5 день.
Ливаненко Н. Прохор., п: 17/XII 1933 р., в: 4 р., утр. Батьки - одноосібник, п: удома, було хворе (далі запис не зберігся).
Сахонда Параска Терешка., п: 18/XII 1933 р., в: - , народ. 17/IV 1933 р., утр. Мати одноос., п: удома, було хворе 3 тижні.
Наволка Марія Яківна., п: 17 грудня 1933 р., в: 11 р., утр. Батьки - колгоспниця, п: удома, було хворе 3 тижні.
Бабич Василь Степанов., п: 19/XII 1933 р., в: 3р., утр. Батьки хл., колгоспник, в колгоспі, п: удома, від кору

с. Калинівка

Після катастрофи на Чорнобильській АЕС увійшло в 30-кілометрову зону відчуження. Жителі евакуйовані до Бородянського району в село Дружня.

Мартиролог жителів с. Калинівка – жертв Голодомору 1932-1933 років, які померли у березні-серпні 1932 року (24 особи), укладено за архівними даними (ДАКО, фонд 5634, опис 1, справа 1359, арк. 111-134).

В мартирологу мовою оригіналу названі при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, дата смерті, вік, вид діяльності, місце і причина смерті. Список подано в порядку записів у книзі реєстрації смертей. Прізвище, яке неможливо розібрати, позначене трьома крапками.

... **Микола Андр.**, п: 26 березня 1933 р., в: 2 місяці, на утр. батьків, хл., член сім'ї, у своєму с/г, кохліч(нерозбірливо).

... **Кирило Климов.**, п: 1 квітня 1933 р., в: 45 р., здобував сам, хл., хазяй., у своєму с-г, отравлений.

... **Іван Кирилов.**, п: 1 квітня 1933 р., в: 12 р., на утр. батьків, хл., член сім'ї, у своєму с/г, від отрави.

Гусак Сергій Іванов., п: 19 квітня 1933 р., в: 62 р., здобував сам, хл., хазяїн, у своєму с-г, від старості.

... Митрофан Андрієв., п: 19 кв. 1933 р., в: 3 р., на утр. батьків, хл., член сім'ї, у своєму с-г, невідома.

Русак Ганна Терешкова., п: 16 кв. 1933 р., в: 48 р., на утр. батьків, хл., член сім'ї, у своєму с/г, від шкарлатини.

Дмітро Василів., п: 4 травня 1933 р., в: 3 р., на утр. батьків, хліб., член сім'ї, у своєму с/г, смерть невідома.

Русак Одарка Максимова., п: 6 травня 1933 р., в: 66 р., здобув сама, хлібор., хазяїн, у своєму с-г, від старості.

Кадун Федот Павлов., п: 4 червня 1933 р., в: 73 р., здобув сам, хл., хаз., у своєму с-г, помер - , від старості.

Бушша Іван Матвієв., п: 14 травня 1933 р., в: 80 р., здобув сам, хл., хазяїн, у своєму с-г, від старості.

Гусак Семен Демідов., п: 16 червня 1933 р., в: 60 р., здобув сам, хл., хаз, у св. с-г, від старості.

Отрошко Лукаш Гнатов., п: 16 червня 1933 р., в: 65 р., здобув сам, хл., хаз, у своєму с-г, від старості.

Гаращенко Федор Захарів., п: 10 липня 1933 р., в: 5 р., здобув сам, член сім'ї, своєму с-г, смерть невідома.

Музюченко Марко Владимир., п: 12 липня 1933 р., в: 50 р., здобув сам, хл., хазяїн, у своєму с-г, смерть не відома.

Розуменко Дмитро Грицьків., п: 15 липня 1933 р., в: 48 р., здобув сам, хлібор., хазяїн, у св. с-г, не відомо.

Конопацкий Мина Якімов., п: 14 липня 1933 р., в: 80 р., здобув сам, хл., хазяїн, у св. с-г, не відомо від чого.

... Дмитро Євхимов., п: 15 липня 1933 р., в: 60 р., здобув., хл., хазяїн, у своєму с-г, не відомо.

Отрошко Захар Федорів., п: 30

липня 1933 р., в: 58 р., здобув сам, хл., хазяїн, у своєму с-г, від старості.

Шевель Радийон Іванов., п: 27 липня 1933 р., в: - , здобув сам, хл., хазяїн, у своєму с-г, від старості.

Русак Хівра Максимова., п: 22 липня 1933 р., в: 60 р., здобув сама, хл., хазяйка, у своєму с-г, від старості.

Потапенко Уляна Ілліна., п: 22 липня 1933 р., в: 62 р., здобув .сама, хліб., хазяйка, у своєму с-г, від старості.

Кравець Катря Михайлова., п: 22 липня 1933 р., в: 45 р., здобув сама, хл., хазяйка, у своєму с/г, невідомо.

... Степан Іванов., п: 3 серпня 1933р., в: 9 р., на утр. батьків, хл., член сім'ї, у своєму с.г., не відомо.

Русак Петро Карпів., п: 10 серпня 1933 р., в: 4 місяця, на утр. батьків, хл., член сім'ї, у своєму с-г, невідомо.

с. Лелів

Після катастрофи на Чорнобильській АЕС увійшло в 30-кілометрову зону відчуження. Жителі евакуйовані до Баришівського району в село Недра.

Мартиролог жителів с. Лелів – жертв Голодомору 1932-1933 років, які померли у січні-червні 1933 року (26 осіб), укладено за архівними даними (ДАКО, фонд 5634, опис 1, справа 1359, арк. 135-160).

В мартирологу мовою оригіналу вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, дата смерті, вік, вид діяльності, місце і причина смерті. Список подано в порядку записів у книзі реєстрації смертей.

Требенюк Василь Максим., п: 17 січня 1933 р., в: 6 місяців, на утрим. родини, хл., одноосібн., в своєму господ., п: дома, прич. см. - .

Ковальчук Андрей Антонов., п: 27 січня 1933 р., в: 90 р., на утрим. родини, хл., одноосібн., в своєму госп., п: у дома, старий.

Шиман Степан Дмитров., п: 14 січня 1933 р., в: 110 р., на утрим. родини, хл., одноос., в своєму г-ві, п: у дома, - .

Чермяк Маря Іванова., п: 6 лютого 1933 р., в: 9 р., на утрим. родини, службовець, службовець, Радгосп, п: удома, - .

Андросенко Харитон Грицьків., п: 16 лютого 1933 р., в: 95

р., на утрим. родичів, хл., одноосіб., в своєму г-ві, п: у дома, - .

Ганьченко Федор Федоров., п: 7 березня 1933 р., в: 22 р., утр. сам, хл., одноосіб., в своєму г-ві, п: удома, учадев.

Новохати Василь Олексієв., п: 28 березня 1933 р., в: 12 р., на утрим. родини, хл., член артілі, у артілі, п: удома, - .

Хамаенко Андрель Панасов., п: 5 квітня 1933 р., в: 76 р., утр. сам, хл., одинець., в своєму г-ві., - .

Смепамрина Петро Дмитр., п: 5 квітня 1933 р., в: 68 р., сам, хл., одинець, у своєму г-ві, п: удома,

Нечай Володимир Кузьмич., п: 6квітня 1933 р., в: 2 р., на утр.

родини, 3. Заробіткові, в артілі, в своєму господ., - .

Гапоненко Василь Федоров., п: 8 квітня 1933 р., в: 1 р., на утр. родини, хл, одинець., в своєму г-ві., п: удома, - .

Дяченко Мотря Грицькова., п: 12 квітня 1933 р., в: 1р. 6 місяців, на утр. родини, хл., чл. артілі, в артілі, п: удома, - .

Новоханець Мотря Микол., п: 14 квітня 1933 р., в: 11 р., на утр. родини, хл., член артілі, в артілі, п: удома, - .

Артищенко Ганна Ількова., п: 17 квітня 1933 р., в: 2 р., на утрим. родини, хл., член артілі, в артілі, п: удома, - .

Остренок Михайло Андр., п: 13

квітня 1933 р., в: 2 р., на утрим. родини, хл., член артілі, в артілі, п: удома, - .

Гунич Грицько Якович., п: 22 квітня 1933 р., в: 1 р., на утр. родини, хл., член артілі, в артілі, п: удома, - .

Лопатик Микола Макарів., п: 18 квітня 1933 р., в: 10 місяців, на утр. родини, хл., член артілі, в артілі, п: у дома, - .

Марковець Явдоха Василев., п: 27 квітня 1933 р., 2 р., на утр. родини, хл., одноосібник, у своєму г-ві, п: у дома, - .

Красноус Матвій Михайл., п: 28 квітня 1933 р., в: 60 р., утр. сам, хл., одноосібн., у своєму г-ві, - .

Степалуш Иван Дмит., п: 27 квітня 1933 р., в: 1 р., на утр. родини, хл., член артілі, в артілі, удома, - .

Царенок Максим Савич., п: 7 травня 1933 р., в: 61 р., сам, хл., одинец, у одноосібному г-ві, - .

Оспірмак Петро Харит., п: 19 травня 1933 р., в: 67 р., сам, хл., одноос., у своєму г-ві, п: у дома
Скороход Иван Прохоров., п:

2 травня 1933 р., в: 5 р., на утр. родини, хл., одноос., у своєму г-ві, - .

Чуприна Михайло Олександров., п: 29 квітня 1933 р., в: 2 р., на утр. родини, хл., член к-пу, у к-пі, п: удома, - .

Скороход Ничипор Денисов., п: 12 червня 1933 р., в: 62 р., на утриманні, хл., одноосібник, у своєму г-ві, п: удома, не відомо.

с. Теремці

Після катастрофи на Чорнобильській АЕС увійшло в 30-кілометрову зону відчуження. Жителі евакуйовані до Іванківського району в село Нові Ладижичі.

Мартиролог жителів с. Теремці – жертв Голодомору 1932-1933 років, які померли у серпні-листопаді 1932 року (12 осіб), укладено за архівними даними (ДАКО, фонд 5634, опис 1, справа 1359, арк. 25-52).

В мартирологу мовою оригіналу вказані при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, дата смерті, вік, вид діяльності, місце і причина смерті. Список подано в порядку записів у книзі реєстрації смертей.

Атаманчук Ульяна Павлова., п: 30 вересня 1932 р., в: 52 р., здобува прож. Сам., хлібор., хозяйка, господарство, невідомо.

Саченок Михайло Семенов., п: 14 вересня 1932 р., в: 1/3 місяця, хліб., хозяйн, господарство, причина смерті не зазначена.

Пузік Петро Петрів., п: 20 вересня 1932 р., в: 41, не утрим. родини, хл., хозяйн.

Гончаренко Марія Іванова., п: 20 вересня 1932 р., в: 2 місяці, батько хлібороб, хл., хозяйн, у господарстві, невідомо.

Дещо Ладимир Іванов., п: 23

вересня 1932 р., в: 80, на іжживенні сина, хлібороб, хозяйн, своє господарство, невідомо.

Сапієнко Гарпина., п: 24 вересня 1932 р., в: 15, на утриманні семі, хліборобка, хозяйка, господарство, невідоме.

Гутнік Андрій Михайлов., п: 7 жовтня 1932 р., в: 70, здобув прожиток сам, хл., хозяйн, господарство, невідомо.

Гаенок Олександра Петрова., п: 16 жовтня 1932 р., в: 23р., здобував прожиток сам, хл., хозяйка, невідомо.

Ільенок Марія Мосієн., п: 23

жовтня 1932 р., в: 65, утр. син, хл., хоз., госп. у себе, старість.

Дачо Олексій Степ., п: 27 жовтня 1932 р., в: 2 р., утр. батько, хліб., хоз., господарство, невідом.

(прізвище не збереглося)

Зіна Михайлова., п: 23 листопада 1932 р., в: 86 р., на іжживення сина, хліб., хоз., госп., невідомо.

(прізвище не збереглося) **Йосип Іванов.**, п: 24 листопада 1932 р., в: 87 р., на іжживенні сина, хлібор., хоз., госп. невідомо.

с. Черевач

Після катастрофи на Чорнобильській АЕС увійшло в 30-кілометрову зону відчуження. Жителі евакуйовані до Володарського району в село Зрайки.

Мартиролог жителів с. Черевач – жертв Голодомору 1932-1933 років, які померли у січні-грудні 1933 року (47 осіб), укладено за архівними даними (ДАКО, фонд 5634, опис 1, справа 1359, арк. 161-207).

В мартирологу мовою оригіналу названі при наявності даних прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, дата смерті, вік, вид діяльності, місце і причина смерті. Список подано в порядку записів у книзі реєстрації смертей.

Прізвище, яке неможливо розібрати, позначене трьома крапками.

Катра Тимохово., п: 5 січня 1933 р., в: 70 р., утр. сама, хл., голова двору, в себе, вид старости.

... **Соломина Андриєва.**, п: 17

січня 1933 р., в: 86 р., утр. Зубенюк Яков Тимох., хл., чл. к/г, - , вид старости.

Сіменик Домна Матвієва., п: 9 лютого 1933 р., в: 56 р., утр.

Сіменик Домна Матвієва, хл., чл. к-пу, к/п Червон. Хлібороб, від плевроплевмоной.

Рудовка Гапій Яков., п: 14 лютого 1933 р., в: 73 р., сам, х., го-

лова двору в себе, від старости.
... **Іван Семенов.**, п: 10 березня 1933 р., в: 2 р., утр. в батька, хл., голова двору, в себе, від простуди.

Шарапа Марко Евхімов., п: 18 березня 1933 р., в: 61 р., утр. сам, хл., одноосібник, в себе, від старости.

Сіменик Оля Грицькова., п: 8 квітня 1933 р., в: 2 р., утр. батько, хл., колгоспник, к/г Червоний Хлібороб, від кохлику.

Искра Олена Полієва., п: 10 квітня 1933 р., в: 78 р., хл., одноосіб, в себе, від старости.

... **Маря Петрова.**, п: 17 квітня 1933 р., в: 36 р., сама, хлібороб, одноос., в себе, від туберкульозу.

Литвин Грицько Йванів., п: 20 травня 1933 р., в: 59 р., сам, хлібороб, одноос., в себе, від туберкульозу.

Бочрчук Ксенія Макієва., п: 23 травня 1933 р., в: 52 р., утр. сама, хл., чл. к-пу, в к-пі, був у середині рак.

Бойко Евстрат Радіонов., п: 5 червня 1933 р., в: 78 р., сам, хл., одноосібник, в себе, від старости.

... **Максім Микитов.**, п: 5 червня 1933 р., в: 56 р., сам, хл., голова двору, в себе, невідомо.

... **Левко Петров.**, п: 10 червня 1933 р., в: 62 р., сам, хл., чл. к/г Червон. Хлібороб, у к/г, невідомо.

Боярчук Всеволод Якович., п: 14 червня 1933 р., в: - , нар. 16 травня 1933р., утр. батьки, батько- рахівник у к/г Червоний Хлібороб, мати - вчителька у Черевацькій школі, передчасно народився.

Діденко Гріцько Онанієв., п: 22 червня 1933 р., в: 46 р., сам, голова двору, в себе, воспалення легень.

Шевченко Захар Михайлов., п: 26 червня 1933 р., в: 25 р., сам, хл., одноосібник, голова двору, від малокровія.

Довлядовець Софія Степанова., п: 25 червня 1933 р., в: 1 р., утр. батько, член двору, в себе, від простуди.

Сіменник Йван Н., п: 21 червня 1933 р., в: 7 р., утр. мати, член двору, в себе, невідомо.

Онопрієнко Тетяна Павлова., п: 22 червня 1933 р., в: 29 р., утр. батько, хл., член двору, в себе, психічно хвора.

Четверуха Данило Андрієв., п: 25 червня 1933 р., в: 62 р., сам, хліб., голова двору в себе, від старости.

Четверуха Володимир Андриєвич., п: 3 липня 1933 р., в: 62 р., сам, хл., голова двору в себе, невідомо.

Шарапа Домна Степанова., п: 5 липня 1933 р., в: 40 р., сама, хл., голова двору у себе, від зараження крові.

Зубенок Тетяна Йосипова., п: 5 липня 1933 р., в: 7 р., утр. батько, хл., колгоспник Червоний хлібороб, від нариву.

Литвин Василь Талімонов., п: 5 липень 1933 р., в: 73 р., сам, хл., голова двору в себе, від старости.

Федоска Лаврінова., п: 9 липня 1933р., в: 60 р., утр. син, хліборобка, голова двору в себе, від старости.

Гіренко Маря Гаврілова., п: 12 липня 1933 р., в: 5 р., утр. батько, голова двору, хл., в себе, невідомо.

Зубенок Мітро Климов., п: 16 липня 1933 р., в: 20 р., сам, хл., член двору в себе, від туберкульозу.

Меланич Пилип Данилович., п: 11 липня 1933 р., в: 64р., сам, хл., голов. двору в себе, помер у бупрі, додано лікаську довідку №664, довіка Рай міліції №664.

Печура Катра Нічіпорова., п: 28 липня 1933 р., в: 8 р., утр. батько, хл., вдома в батька, невідомо.

Печура Маря Нічіпорова., п: 29 липня 1933 р., в: 6 р., утр. батько, хл., вдома в батька, невідомо.

Литвин Михайло Мітрів., п: 3 серпня 1933 р., в: - , батько, хл., голова двору в себе, від простуди.

Кузра Маря Павлова., п: 2/IX 1933 р., в: 1 р., батько, хл., гол.

двору в себе, невідомо.

Сіменик Андрій Василів., п: 3/IX 1933 р., в: 12 р., батько, хл., гол. двору в себе, невідомо.

Литвин Миколай Максимов., п: 3 вересня 1933 р., в: 70 р., сам, хл., гол. двору в себе, від старости.

Ткач Павло Йванов., п: 4 вересня 1933 р., в: 8 р., батько, хл., голова двору в себе, невідомо.

Щирій Михайло Талімонов., п: 5 вересня 1933 р., в: 5 р., батько, хл., голова двору в себе, невідомо.

Щирій Федос Андрієв., п: 6 вересня 1933 р., в: 8 р., батько, хл., голова двору в себе, невідомо.

Гріненко Сак Дмитрович., п: 7 вересня 1933 р., в: 19 р., сам, хл., голова двору в себе, від туберкульозу.

Шарапа Наталка Іванова., п: 15 вересня 1933 р., в: 39 р., утр. батько, хлібороб., працювала в себе вдома, від народження дитини.

Шарапа Маря Іванова., п: 18 вересня 1933 р., в: 0,2 місяця, утр. батько, працював дома, невідомо.

... **Іван Михайлов.**, п: 25 вересня 1933р., в: 4 р., , батько, хл., голова двору в себе, від тифу.

Онопрієнко Павло Василів., п: 4 жовтня 1933 р., в: 2 р., батьки, хл., голова двору в себе, невідомо.

Шарапа Овдюшка Степанова., п: 24 жовтня 1933 р., в: 73 р., сама, хл., голова двору в себе, водянка.

Литвин Оксинка Андрієва., п: 1 листопада 1933 р., в: 44 р., сама, хл., голова двору в себе, від резачки.

Сіменик Тихон Микитич., п: 1 грудня 1933 р., в: 48 р., сам, хл., голова двору в себе, від різачки.

Печура Дуня Маркова., п: 5 грудня 1933 р., в: 4 р., прожиток здобував батько, хл., изживенка, г-тво, невідомо.

Яготинський район

Яготинський район створений постановою Президії Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету від 7 березня 1923 року.

30-ті роки минулого століття були позначені чорною сторінкою в історії Яготинщини – Голодомором.

Насильницькими методами здійснювалась колективізація та під впливом розкуркулення проводилось масове знищення заможних селянських господарств. Здійснювалось воно руками сільських активістів, які забирали все до останку, застосовуючи покарання до тих, хто противився віддавати нажиті тяжкою працею майно, худобу, птицю, реманент до колгоспу. Насильницькі методи по вилученню продовольчих запасів застосовувались і проти колгоспників, прирікаючи людей на неминучу смерть від голоду. Голодні люди змушені були споживати в їжу макуху, рогозу, кропиву, спориш, лободу, кукурудзяні стебла та ін. Вимирали сім'ї. За п'ять колосків, піднятих на полі, жорстоко били та ув'язнювали. В багатьох селах району зафіксовані факти людоджерства.

Архіви, пов'язані з Голодомором, у районі відсутні. Події трагедії Голодомору 1932-1933 років частково висвітлювались на сторінках районної газети.

За свідченнями очевидців Голодомору 1932-1933 років вдалося встановити імена 7509 померлих від голоду. На даний час в Яготинському районі проживає 6485 постраждалих від Голодомору 1932-1933 рр.

В селах району встановлено 18 пам'ятних знаків жертвам Голодомору 1932-1933 рр.

м. Яготин

Адміністративний центр Яготинського району. Засноване в другій половині XVI століття. Перша писемна згадка датується 1552 роком.

В 30-х роках XX ст. селяни Яготина і Лісняків об'єдналися в 9 колгоспів, проте добрий урожай, вирощений в 1932 році, обернувся голодом 1933 р.

Загальна кількість людей, які загинули в Яготині, точно невідома. На даний час по місту відновлено прізвища 60 осіб, що померли в 1932-1933 роках голодною смертю.

В 1993 році на міському кладовищі за кошти міської ради встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Спогади очевидців тих подій вміщують весь жах страшної смерті ні в чому не винних людей.

Наталка Іванівна Крамна, 1903 р.н., жителька міста Яготина, згадує про страшний голод 30-х років: *«Свекор Яків Якимович Крамний під час сталінської насильної колективізації не записався до колгоспу, і на нього почали накладати непосильні податки. Виконував, доки було чим. Наклали знову, ще й попередили: якщо не виконає протягом 24-х годин, то прийдуть самі і «допоможуть» виконувати. От і прийшли «активісти»: Вишневецький Михайло, фінансист сільради, та Домашевський Іван, завфермою. Під мітлу забрали останній хліб на прожиття, не залишили навіть і картоплини в погребі. Забрали корову з маленьким телятком, коня, воза, старенькі сани. Залишилася сама хата. Почали пухнути з голоду. У свекрового брата Федора Якимовича Крамного було п'ять синів, три – Іван, Олексій, Сашко – померли з голоду. В той*

же 33-ій померли й батько з матір'ю. Голод лютував. В 25 дворах, стареньких хатах, що були в тридцятих роках на нашому кутку Калиями, загинуло від голоду понад 25 безневинних дітей, жінок, чоловіків.»

Т.А.Тернова, жителька Яготина, свідчить: *«...Коли не було чого їсти, ходили по болотах, шукали рогозу, молочаї, оситняк і їли. Варили з картоплі пійло, дерли на млинах картопляне лушпиння і варили «суп». Коли дід пішов на завод, то приносив звідти меляси. Ще варили картоплю з лушпиннями і пекли такі маторженики. Брали кукурудзяну мелясу, розбовтаємо і в піч*

м. Яготин. Пам'ятний знак жертвам Голодомору, встановлений в 1993 році за бюджетні кошти Яготинської міської ради.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

такий «торт». «Чай» пили з бурякової юшки, узвар варили з буряків. Ця юшка була для нас делікатесом. На те, що ми тоді їли, ви б тепер і подивитись боялись...»

Згадує свідок тих подій Івченко Г.С.: «...Сім'я мого батька не була винятком, забрали все. За нездачу податків 1932 року батька було засуджено на 3 роки ув'язнення. Настав 1933 рік. Запаси харчів на той час зменшились, так багато забрала держава. Почали голодувати.»

Мартиролог жителів міста Яготина – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладено за свідченнями Тимошенка І.Д., 1921 р.н.; Крамної Н.І., 1903 р.н., та ін., записаними у 2005 році учнями міських ЗОШ.

Косогор Лідія Федорівна
Костюк Олексій Федорович
Костюк Мусій Федорович
Мринський Леонід
Леонідович
Шнекова Валентина Іванівна
Суворова Зінаїда Максимівна
Федина Пилип Платонович
Хоменко Микола Андрійович
Кравченко Микола Ільянович
Кравченко Галина Петрівна

Кравченко Іван Миколайович
Литовченко Олексій
Литовченко Одарка
Литовченко Яків Олексійович
Литовченко Надія
Володимирівна
Литовченко Микола Якович
Литовченко Ніна Яківна
Бобир Галина
Бобир Марія
Волошин Трохим Олексійович

Волошин Ольга Олексіївна
Бойко Галина
Бойко Павло
Метла Іван
Грибко Андрій Якович
Грибко Іван Якович
Лепеха Михайло
Лепеха Дмитро Михайлович
Лепеха Микола Михайлович
Лепеха Григорій Михайлович

с. Богданівка

Село засноване у 1730 році переяславським комендантом козачого війська Яковлевим.

На початку 30-х років с. Богданівка входило до Шрамківського району Харківської області.

В роки колективізації в Богданівці було організовано артіль ім. Шевченка. В 1934 році на базі артілі утворено три колгоспи: ім. Молотова, ім. Ворошилова, ім. Кірова.

Документальні свідчення про колективізацію, розкуркулювання і голод відсутні. За свідченнями очевидців загальна кількість померлих від Голодомору – 194 жителі. Ховали померлих на сільських кладовищах. Пам'ятний знак жертвам Голодомору встановлений у 1993 році на території Меморіального комплексу в селі Богданівка.

Мартиролог жителів села Богданівка – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладено за свідченнями Сидорової Л.О., 1931 р.н.; Чапай П.К., 1929 р.н.; Гордієнко В.П., 1927 р.н.; Бойко Г.П., 1926 р.н.; Білокур М.В., 1928 р.н., записаними у 2005-2008 рр. Латай К.О., завідуючою сільською бібліотекою; Слабковською Н.М., в.о. директора Богданівського сільського БК; Омельченко Г.І., бібліотекарем.

Бахмач Анатолій Іванович
Бахмач Андрій
Бахмач Василь Петрович
Бахмач Галина Опанасівна
Бахмач Іван Іванович
Бахмач Марія Іванівна
Бахмач Микола Опанасович
Бахмач Опанас Степанович
Бахмач Степан Петрович
Бахмач Степан Якович
Білецька Віра Прокопівна
Білецький Олексій Семенович
Білецькі Ольга Семенівна
Білокур Антон
Білокур Ганна
Білокур Грицько Омелянович
Білокур Омелян Йосипович
Білокур Омелько Йосипович
Бондаренко Іван Федорович
Бондаренко Олексій
Федорович
Бондаренко Федір
Мефодійович
Бунчук Василь Іванович

Бунчук Любов Іванівна
Гайдай Василь Микитович
Гайдай Матвій Пилипович
Гайдай Махтей
Гайдай Мотря Микитівна
Гайдай Олексій Павлович
Гайдай Соломія
Митрофанівна
Гайдай Устина Павлівна
Гайдай Юхим Пилипович
Горбач Оришка Степанівна
Гордієнко Віктор Петрович
Гордієнко Ганна Опанасівна
Горова Віра Семенівна
Горовий Володимир
Семенович
Горовий Володимир
Семенович
Журба Іван
Журба Ігор
Загорулько Ганна Павлівна
Загорулько Микола
Степанович
Кобзар Анна Левківна

Кобзар Артем Денисович
Кобзар Микола Артемович
Кобзар Надія Артемівна
Козловська Галина Іванівна
Кононенко Андрій Пилипович
Кононенко Андрій Пилипович
Кононенко Галина Андріївна
Кононенко Галина Андріївна
Кононенко Ганна Андріївна
Кононенко Іван Андрійович
Кононенко Іван Карпович
Кононенко Іван Савелійович
Кононенко Іван Савелійович
Кононенко Лідія Григорівна
Кононенко Микола
Андрійович
Кононенко Микола
Григорович
Кононенко Микола
Григорович
Кононенко Микола
Савелійович
Кононенко Микола
Семенович

Кононенко Михайло Андрійович
 Кононенко Мотря
 Кононенко Мотря Петрівна
 Кононенко Мотря Семенівна
 Кононенко Надія Григорівна
 Кононенко Надія Семенівна
 Кононенко Петро Петрович
 Кононенко Пилип
 Кононенко Тетяна Савеліївна
 Кононенко Тетяна Семенівна
 Костина Данило Максимович
 Косяченко Ганна
 Косяченко Ганна Дмитрівна
 Косяченко Сергій Григорович
 Крисенко Іван Іванович
 Крисенко Іван Йосипович
 Крисенко Іван Юхимович
 Крисенко Параска Йосипівна
 Кругляк Галина
 Кругляк Іван Опанасович
 Кругляк Іван Федорович
 Кругляк Іван Юхимович
 Кругляк Михайло Опанасович
 Кругляк Надія
 Кругляк Наталка Василівна
 Кругляк Олексій Павлович
 Кругляк Параска Петрівна
 Кулак Марія
 Кулак Олександр Захарович
 Кулак Олександр Захарович
 Кулак Опанас
 Купрій Олександр Якович
 Латай Василь Македонович
 Латай Ганна Петрівна
 Латай Ганна Петрівна
 Латай Іван Македонович
 Латай Іван Прокопович
 Латай Лідія Петрівна
 Латай Лідія Петрівна
 Латай Марія Македонівна
 Латай Михайло
 Латай Олександр Петрович
 Латай Олексій Македонович

Латай Федора
 Латай Федора Опанасівна
 Манько Сергій Ількович
 Моляр Горпина Дмитрівна
 Моляр Григорій Дмитрович
 Моляр Дмитро Хвильовничий
 Моляр Іван Дмитрович
 Моляр Іван Хвильовничий
 Моляр Микола Дмитрович
 Моляр Пантелеймон Дмитрович
 Моляр Шура Андріївна
 Монастирна Мелашка Якимівна
 Монастирна Гапка
 Монастирний Василь Якимович
 Монастирний Семен
 Монастирний Степан Якимович
 Новосьол Григорій Ількович
 Новосьол Іван Ількович
 Новосьол Лука
 Новосьол Петро Ількович
 Овчарик Прокіп Пантелеймонович
 Останець Ганна Потапівна
 Останець Параска Андріївна
 Останець Паша Федорівна
 Останець Федір Потапович
 Остапець Андрій Семенович
 Остапець Іван Курилович
 Остапець Марія Іванівна
 Остапець Михайло Семенович
 Остапець Настя Петрівна
 Остапець Ніна Федорівна
 Остапець Олександра Іванівна
 Остапець Ольга Федорівна
 Остапець Саша Семенівна
 Остапець Семен Єгорович
 Остапець Федір Федорович
 Остапець Шура Семенівна

Остапець Юрій Миколайович
 Пенчук Олександр Іванович
 Пилипенко Іван Опанасович
 Пилипенко Микола Опанасович
 Пилипенко Олександр Опанасович
 Прохоренко Степан Васильович
 Редька Наталія Гаврилівна
 Рітченко Леся Андріївна
 Рітченко Лисоведка Андріївна
 Рітченко Оксана Андріївна
 Синельник Роман Синільник Григорій Романович
 Синільник Микола Романович
 Сінільник Іван Мифодійович
 Сінільник Софія Мифодіївна
 Сінільник Уляна Мифодіївна
 Слабковська Марія Михайлівна
 Слабковський Василь Михайлович
 Слабковський Григорій Корнійович
 Слабковський Григорій Корнійович
 Слабковський Іван Дмитрович
 Слабковський Іван Михайлович
 Слабковський Михайло Слабковський Онисько Іванович
 Тонконіг Гаврила Павлович
 Тонконіг Дуня Іванівна
 Тонконіг Ілько Гаврилович
 Тонконіг Микола Іванович
 Тонконіг Михайло
 Тонконіг Устина Павлівна
 Трав'янка Валентина Трохимівна
 Харченко Микола Архипович
 Черник Марко Захарович

с. Воронівщина

Засноване в 1911 році.

На початку 30-х років входило до складу Пирятинського району Полтавської області.

Під час Голодомору ховали померлих на місцевому кладовищі. Свідки трагедії пригадали прізвища 94-ох своїх односельців, замучених голодом.

Мартиролог жителів с. Воронівщина – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладено за свідченням Човпінь М.Я., 1923 р.н., записаними у 2008 році Івахно О.В., сільським головою.

Ворона Степан робітник, 35
Шевченко Кузьма робітник, 30
Чорономор Ніна, дитина, 1
Федина Пилип, робітник, 30

Федина Катерина дитина, 5
Федина Григорій дитина, 3

Федина Сільвестр пенсіонер, 74
Бондаренко Павло робітник, 45

Бондаренко Любов
дитина, 12
Кравченко Самсон
робітник, 29
Кравченко
робітник
Кравченко Семен
робітник, 50
Чорономор Одарка
пенсіонерка, 65
Бережний Маркіян
пенсіонер, 70
Бережна Явдоха
робітниця, 32

Бережний Пилип
пенсіонер, 75
Бережний Микола
робітник, 35
Бережний, дитина, 5
Бережний Павло, дитина, 7
Бережний Григорій, дитина, 10
Бережна Параска
робітниця, 30
Самардак Федоска
пенсіонерка, 75
Самардак Іван
робітник, 44
Самардак Олександра

робітниця, 40
Дужак Параска,
пенсіонерка, 78
Дужак Іван, пенсіонер, 80
Згурська Катерина
робітниця, 36
Згурський Самійло,
робітник, 38
Згурська Євдокія
дитина, 14
Згурська олександра
дитина, 13
Згурський Василь, дитина, 10
Дужак Яків, пенсіонер, 74

с. Годунівка

Засноване 1648 року.

На початку 30-х років входило до складу Шрамківського району Харківської області.

В 1930 році в селі був створений колгосп «Нова громада», який існував до розподілу в 1934 році на два колгоспи: «Нова громада» та «Червоний заможник».

12 сімей були розкуркулені, з яких 3 сім'ї вивезено з села.

Перед Голодомором у Годунівці був селянський бунт: частина жителів вирішила вийти з колгоспу та забрати своє майно. Бунт був придушений комсомольцями села Жоравка та Гензерівка під керівництвом місцевого ватажка комсомольців Ліснянської та голови колгоспу Кобзистого Д. Д.

Під час штучного голодомору, викликаного тим, що сільські активісти відібрали у односельців усі продовольчі запаси, померло 94 жителі. На місці масових поховань у 1993 році встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів села Годунівки – жертв Голодомору укладено за свідченнями Чужої М.А., 1923 р.н., записаними Цапенко Н.П., завідуючою сільським клубом, та Колодязною Н.В., художнім керівником.

Затула Максим Семенович
Лісовий Макар
Лісовий Терешко
Семекліт Лука
Лісовий Павло
Затула Каленик Павлович
Лісовий Григорій
Гвоздяний Олексій
Гвоздяний Іван
Гвоздяний Василь
Гвоздяний Павло
Гвоздяна Катерина
Гвоздяний(дід)
Гвоздяна(баба)
Карнаух Федір
Карнаух Соломія
Карнаух Петро
Середа Мусій Охрімович
Стрілець Михайло
Фесієнко Іван Романович
Лісова Маруся
Лісовий Дмитро
Момот Денис
Момотенко Павло
Семекліт Андрій Павлович
Кононенко Маруся
Лісовий Кирило
Лісова Христя

Лісовий Володимир
Лісова Ольга Назарівна
Рівний Олександр Олександрович
Піщенко Мелашка Петрівна
Очерет Лука
Очерет Ганна
Кругляк Іван
Кругляк Антоніна
Піщенко Степан
Піщенко Ганна
Лупал Грицько
Нахаба Антон Степанович
Нахаба Ольга
Затула Петро
Затула Павло
Очерет Марія
Очерет Ольга
Третяк Марія
Лісовий Семен
Лісова(її баба)
Затула Настя Семенівна
Булюм Мусій
Шевченко Яків Мусійович
Борщик Михайло
Шевченко Григорій
Шевченко Марія Терентіївна
Омельчак Михайло

Лісовий Василь Назарович
Середа Ольга
Борщик Катерина Дем'янівна
Борщик Василь Дем'янович
Середа Іван
Затула Семен Павлович
Шевченко Ольга Григорівна
Шевченко Євдокія
Борщик Платон
Дудченко Олександр
Дудченко Олександр
Дудченко Максим
Дудченко Каленик
Дудченко Ольга
Дудченко Василь
Шевченко Іван Юхимович
Кравченко Солоха
Борщик Юхим Максимович
Федусенко Трохим Тарасович
Федусенко Лісовета
Бондаренко Іван Іванович
Бондаренко Йовдоха
Бахмач Антон
Бахмач (син)
Середа Петро Семенович
Жежерав Федір Мусійович
Діти Кравченко Григорія Євдокимовича

Не встановлено
Не встановлено
Момотенко Матвій
Момотенко Приська Павлівна

Момотенко Іван Павлович
Момотенко Яків Павлович
Даценко Ольга Левкіївна
Бондаренко Олексій

Шевченко(батько)
Шевченко(мати)
Шевченко(дитина)
Шевченко(дитина)

с. Двірківщина

Засноване в 1911 році.

На початку 30-х років входило до складу Пирятинського району Полтавської області.

Встановлено 35 імен померлих від голоду односельців, які поховані на місцевому кладовищі.

Документального підтвердження про занесення села на «чорну дошку» немає.

Мартиролог жителів с. Двірківщина – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Човпінь М.Я., 1923 р.н., записаними у 2008 році Івахно О.В., сільським головою.

Дужак Аріон
робітник, 1932-1933, 33

Дужак Галина
дитина, 1932-1933, 10

Дужак Василь
дитина, 1932-1933, 9

Дужак Оксана
дитина, 1932-1933, 8

Калита Маруся
робітник, 1932-1933, 30

Калита Катерина
дитина, 1932-1933, 6

Калита Іван
робітник, 1932-1933, 35

Двірко Катерина
робітник, 1932-1933, 38

Двірко Варка
дитина, 1932-1933, 14

Двірко/син/
робітник, 1932-1933, 22

Двірко/невістка/
робітник, 1932-1933, 18

Двірко Іван

робітник, 1932-1933, 40

Двірко Настя
робітник, 1932-1933, 35

Двірко Митрофан
дитина, 1932-1933, 10

Двірко Катерина
дитина, 1932-1933, 12

Ганжа Василь
робітник, 1932-1933, 28

Ганжа Галина
робітник, 1932-1933, 20

Приська
робітник, 1932-1933, 25

Микола
робітник, 1932-1933, 28

Грицько
дитина, 1932-1933, 6

Ольга
дитина, 1932-1933, 4

Двірко Степан
робітник, 1932-1933, 36

Двірко Степан
робітник, 1932-1933, 28

Двірко Приська
робітник, 1932-1933, 22

Двірко Павло
дитина, 1932-1933, 6

Двірко Парфен
робітник, 1932-1933, 28

Рудь Федір
пенсіонер, 1932-1933, 67

Двірко Олексій
пенсіонер, 1932-1933, 72

Двірко Мусій
пенсіонер, 1932-1933, 75

Двірко Йовхим
пенсіонер, 1932-1933, 69

Лихно Маруся
пенсіонерка, 1932-1933, 70

Антонечко Іван
робітник, 1932-1933, 47

Ганжа Яків
робітник, 1932-1933, 44

Двірко Антонина
робітниця, 1932-1933, 28

с. Добраничівка

Засноване в 1859 році.

На початку 30-х років входило до складу Шрамківського району Харківської області.

Архівні дані про період колективізації і Голодомору в селі відсутні. Очевидцями трагедії встановлено 144 прізвища померлих односельців, які поховані на місцевому кладовищі.

Мартиролог жителів с. Добраничівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Куцопатри Я.М., 1916 р.н.; Майстренко Т.Є., 1910 р.н.; записаними у 2005 р. Камельчук О.М., сільським бібліотекарем.

Берестянко Іван Максимович

Берестянко Григорій Максимович

Берестянко Павло Максимович

Берестянко Семен Григорович

Сіряк Хома Данилович

Сіряк Ганна Хомівна

Мойсак Яків

Завалій Уляна

Завалій Надія Григорівна

Петренко Самсон

Петренко Івга

Завалій Петро

Завалій Оришко

Завалій Ганна Петрівна

Завалій Якилина Петрівна

Сіряк Степанида Самійловна

Терешківські

Наталенко Федорова

Наталенко Палажка

Бутенко Петро

Наконечна Приська

Плужник Софія

Плужник Михайло

Плужник Михайло Дмитрович

Плужник Марія Михайлівна і двоє дітей
 Кононенко Харитон Савич
 Кононенко Катерина Григорівна
 Кононенко Микола Харитонович
 Кононенко Іван Харитонович
 Кононенко Ганна Харитонівна
 Кононенко Назар Савелійович
 Завалій Свирид і дружина
 Кривопап Іван і чотири члени сім'ї
 Завалій Микита
 Завалій Ганна Микитівна
 Завалій Тетяна Микитівна
 Завалій Лисавета Микитівна
 Завалій Катерина Микитівна
 Наконечна Мотря
 Відьма Пантелеймон
 Відьма Катерина
 Завалій Хома
 Завалій Дмитро Хомович
 Завалій Ганна Дмитрівна
 Куцопатрій Василь Кирилович
 Куцопатрій Іван і син
 Куцопатрій Опанас Олексійович
 Куцопатра Улита Андріївна і двоє дітей
 Бутенко Павло
 Кононенко Степан
 Кононенко Гапка Калениківна
 Кононенко Михайло Степанович
 Кононенко Микита Степанович
 Наталенко Іван
 Наталенко Ганна
 Кононенко Яків, двоє дітей
 Бадера Микита
 Майстренко Юхим, троє дітей
 Відьма Микита і три члени сім'ї
 Куцопатра Явдоха і двоє дітей
 Космич Федір Іванович і чотири члени сім'ї

Майстренко Яків
 Майстренко Явдоха
 Стремець Калістрат
 Стремець Анастасія
 Стремець Іван Калістратович
 Стремець Павло Калістратович
 Відьма Гапка
 Відьма Пріська Павлівна
 Відьма Одарка Павлівна
 Бадера Іван
 Бадера Оришка
 Куцопатрій Пилип
 Наталенко Кузьма Андрійович
 Наталенко Марія Андріївна
 Наталенко Петро Андрійович
 Наталенко Параска Андріївна
 Наталенко Ольга Андріївна
 Наталенко Тетяна Андріївна
 Наталенко Василь Андрійович
 Наталенко Терешко Кіндратович
 Наталенко Ганна Свиридівна
 Наталенко Іван Романович
 Наталенко Параска Романівна
 Наталенко Яків Романович
 Наталенко Міла Романівна
 Наталенко Михайло Романович
 Рогового Максима одинадцять дітей
 Сіряк Семен і шість членів сім'ї
 Шевченко Матвій і четверо дітей
 Відьма Харитон І чотири члени сім'ї
 Завалій Каленик і чотири члени сім'ї
 Куцопатрій Теофан Федорович
 Куцопатра Анастасія і троє дітей
 Куцопатра Явдоха Григорівна
 Дяченко Марина
 Дяченко Василина Андріївна
 Дяченко Марія Андріївна

Дяченко Михайло Андріївна
 Дяченко Олена Панасівна
 Дяченко Григорій Панасович
 Дяченко Михайло
 Дяченко Петро Панасович
 Бутенко Остап Антонович
 Бутенко Марія Остапівна
 Куцопатрій Ігор Васильович
 Куцопатра Анастасія Василівна
 Відьма Михайло Семенович
 Береза Іван і двоє дітей
 Куцопатра Галина Філатівна
 Куцопатрій Єгор Філатович
 Кононенко Пріська Тимофіївна
 Кононенко Микита Корнійович
 Кононенко Степан Микитович
 Кононенко Параска Микитівна
 Курбан Данило
 Курбан Михайло Данилович
 Кобець Іван Петрович
 Стремець Роман Петрович
 Стремець Ганна Романівна
 Стремець Марія Романівна
 Стремець Тетяна Романівна
 Стремець Ольга Романівна
 Наталенко Кузьма Петрович
 Наталенко Оксентій
 Наталенко Ганна
 Наталенко Ольга
 Наталенко Федір
 Наталенко Катерина
 Дяченко Палажка
 Дяченко Катерина
 Дяченко Лисавета і двоє дітей
 Шевченко Панас
 Шевченко Ганна
 Кубар Михайло і 5 членів сім'ї
 Кубар Артем і 9 членів сім'ї
 Кубар Бакум і 13 членів сім'ї
 Роговий Єфрем і 7 членів сім'ї
 Роговий Федір і 3 дітей
 Кононенко Юхим і дружина
 Сіряк Мусій
 Чубар Уляна
 Чубар Наталка

с. Жоравка

Засноване у 1714 році.

На початку 30-х років входило до складу Шрамківського району Харківської області.

У 1930 році було створено 3 колгоспи: Шевченка, Сталіна і Дімітрова.

Виконавцями політики Голодомору були активісти села Заїченко М.В., Заїченко Г.В., Цаплій С.П., Божко П.М., Власенко І.І.

Очевидцями трагедії голодомору встановлено імена 81-го загиблого від голоду односельця.

Мартиролог жителів села Жоравка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Берегової К.І., 1921 р.н.; Неділько О.Г., 1925 р.н.; Приймак Н.А., 1929 р.н., записаними у 2008 році Михайленко Н.М., сільським бібліотекарем.

Бондар Василь
 Бондар Клавдія
 Василенко, розкуркулений
 Власенко Михайло
 Головатенко Петро
 Опанасович
 Головатенко Опанас
 Головатенко Наталія
 Опанасівна
 Головатенко Махтей
 Головатенко Марія
 Городничий Микита
 Дудченко Петро
 Довгий Павло
 Довгий Антон, 4 чол.
 Климович Прокоп
 Олександрович, 41
 Климович Петро Прокопович,
 19
 Климович Костянтин
 Олексійович, 38
 Климович Надія
 Костянтинівна, 7
 Козько Онисько Степанович,
 50
 Левченко, 5 чол
 Миколаєнко Омелян
 Миколаєнко Галина
 Миколаєнко Галина, 22
 Миколаєнко Микола, 20
 Миколаєнко Роман
 Масленко Корній, 48
 Масленко Олексій, 18
 Масленко Галина
 Масленко Володимир
 Масленко Олександр
 Володимирович, 22
 Масленко Кузьма Іванович
 Назаренко Симеон, 2 чол
 Опанасенко Олександр
 Сергійович, 21

Козько Варвара, 52
 Карпець Данило
 Коваленко Григорій
 Свиридонович
 Коваленко Свиридон
 Коротун Василь Федорович
 Кононенко Наталія
 і двоє батьків
 Кононенко Ілля, 7
 Кононенко Михайло, 9
 Кононенко Мотря
 Кондратенко, вся сім'я
 похована в одній могилі
 Крячок Макар Аврамович
 Крячок Махтей
 Крячок Юхим
 Крячок Левко
 Крячок Мотря
 Крячок Юхим
 Косяченко Борис
 Крячок Ополог
 Кульга Степан
 Колесник, розкуркулений
 Лишофай Василь
 Лишофай Лука
 Ополонська Варвара і 3 дітей
 Ополонський Андрій, і 2 дітей
 Ополонський Макар
 Опанасенко Михайло
 Сергійович, 11
 Опанасенко Олександр
 Сергійович, 8
 Опанасенко Параска
 Сергіївна, 3
 Петрусенко Костянтин
 Олексійович, 18
 Паркевич Броніслав, 4 чол
 Перекопай Філімон, 2 чол
 Перекопай Марфа, 3 чол
 Перекопай Євдоким, 2 дітей
 Попиша Олексій

Пам'ятний знак жертвам Голодомору, встановлений у 1993 році за кошти колгоспу імені Паризької Комуни.

Попиша Оришка
 Попиша Уляна
 Петрусенко Андрій
 Петрусенко Олександра
 Петрусенко Андрій
 Петрусенко Іван
 Петрусенко Григорій
 Петрусенко Олександра
 Роздобудько Федорія
 Роздобудько Євген
 Роздобудько Галина
 Роздобудько Надія
 Сегеда, 6 чол
 Хаврась Кирило, 2 чол
 Хаврась

с. Засупоївка. Пам'ятний знак жертвам Голодомору

с. Засупоївка

Засноване в кінці XVIII ст.

На початку 30-х років входило до складу Переяславського району Харківської області.

Колгосп створений в 1933 р. з назвою «Перше Травня».

З тих чорних років колективізації, розкуркулювань, конфіскації у селян усіх продовольчих ресурсів до сьогодні не дійшло майже ніяких документальних свідчень. Дивом уціліли фрагменти книги реєстрації актів про смерть по відділу реєстрації актів громадського стану Яготинського районного управління юстиції Київської обл. за лютий-квітень 1932 рр., тому свідчення про голод по фрагменту відтворювали очевидці тієї трагедії – ветерани села. В 1993 році в центрі села встановлений пам'ятний знак жертвам Голодомору.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мартиролог жителів села Засупоївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 188, арк. 137-141; спр. 1391, арк. 1-134) та свідченнями очевидця Москаленка Ф.П., 1917 р.н., записаними в 2006 році Постій Н.К., завідуючою сільською бібліотекою.

- Білоус Іван Василів**
10.07.1933 р., 7
- Білоус Михайло Іванів**
29.06.1933 р., 3
- Білоус Мотря Михайлова**
03.08.1933 р., 50
- Білоус Панас Євдокимович**
12.04.1933 р., 76
Старість
- Білоус Федір Василів**
29.06.1933 р., 75
- Галушка Ганна Іванівна**
20.03.1933 р., 6
- Галушка Грицько Тимофій**
23.06.1933 р., 60
- Галушка Грицько Якович**
22.07.1933 р., 17
- Галушка Дем'ян Сергійович**
21.07.1933 р., 80, старість
- Галушка Іван Григорович**
15.07.1933 р., 7
- Галушка Іван Якович**
20.06.1933 р., 6
- Галушка Маруся Семенівна**
11.07.1933 р., 12
- Галушка Маруся Якимівна**
10.08.1933 р., 3
- Галушка Микола Семенович**
27.06.1933 р., 50
- Галушка Настя Афанасівна**
04.07.1933 р., 7
- Галушка Павло Іванович**
16.07.1933 р., 52
- Галушка Павло Петрович**
23.08.1933р., 5
- Галушка Параска Григорівна**
21.06.1933 р., 40
Виснаження
- Галушка Параска Семенівна**
28.08.1933 р., 18
- Галушка Петро Андрійович**
25.08.1933 р., 43
- Галушка Пріська**
01.02.1933 р., 88, старість
- Галушка Семен Грицьків**
27.06.1933 р., 55
- Галушка Степан Тимофійович**
25.03.1933 р., 4
- Галушка Федір Якимович**
28.07.1933 р., 4
Виснаження
- Галушка Явдоха Кузькова**
15.08.1933 р., 40
- Галушка Яків Семенович**
28.07.1933 р., 25
- Галушка Яків Сергійович**
29.04.1933 р., 50, старість
- Головатий Ілько Карпійович**
13.07.1933 р., 72, старість
- Головатий Йовхим Кирилович**
25.08.1933 р., 50
- Головатий Тиміш Ількович**
05.07.1933 р., 14
- Зіма Мотря Федорівна**
21.06.1933 р., 65, старість
- Ігнатенко Іван Тимофійович**
11.07.1933 р., 1
- Ігнатенко Ілько Іванович**
25.02.1933 р., 90, старість
- Ігнатенко Максим Пантелеймонович**
08.06.1933 р., 50
- Ігнатенко Мотря Андріївна**
25.06.1933р., 3
- Ігоренко Варка Андріївна**
05.07.1933 р., 2
- Ігоренко Віктор Ількович**
23.05.1933 р., 7
- Ігоренко Ганна Андріївна**
25.06.1933 р., 8
- Ігоренко Грицько**
12.07.1933р., 4
- Ігоренко Дуня Андріївна**
28.06.1933 р., 5
- Ігоренко Микола Ільков**
12.07.1933 р., 2
- Ігоренко Мотря Андіївна**
10.06.1933 р., 33
- Кисіль Андрій Федорович**
09.07.1933 р., 5
- Кисіль Горпина Іванівна**
18.04.1933 р., 13,
З хворості
- Кисіль Грицько Федорович**
05.05.1933 р., 18
- Кисіль Іван Степанович**
04.02.1933 р., 2,
З хворості
- Кисіль Іван Федорович**
12.07.1933 р., 23
- Кисіль Кирило Федорович**
21.06.1933 р., 13
- Кисіль Любка Федорівна**
18.07.1933 р., 14
- Кисіль Манька Данилівна**
27.07.1933 р., 12
- Кисіль Микола Якович**
24.08.1933 р., 26
- Кисіль Олексій Ігнатович**
17.03.1933 р., старість
- Кисіль Опанас Якович**
25.08.1933 р., 40
- Кисіль Павло Федорович**
23.07.1933 р., 18
- Кисіль Уляна Іванівна**
06.07.1933 р., 1
- Кісіль Вівдя Серафоновна**
12.08.1933 р., 68
- Кісіль Йовхим**
05.06.1933 р., 80
Старість
- Кісіль Михайло Данилович**
21.06.1933 р., 10
- Кісіль Опанас Гнатович**
12.07.1933 р., 60
Старість
- Кісіль Павло Петрович**
25.07.1933 р., 50
- Кісіль Тетяна Корніївна**
03.07.1933 р., 52
- Колодій Вірка Миколаївна**
20.06.1933 р., 2
- Колодій Ганна Миколаївна**
11.05.1933 р., 4
- Колодій Іван Андрійович**
27.06.1933 р., 6
- Колодій Іван Іванович**
17.05.1933 р., 1
- Колодій Іван Кузьмович**
07.06.1933 р., 24
- Колодій Кузьма**
27.03.1933 р., 60, старість
- Колодій Лисовета Миколина**
17.07.1933 р., 20
- Колодій Микола Кузьмович**
10.07.1933 р., 28
- Колодій Настя Максимівна**
14.05.1933р., 32,
З хворості
- Колодій Софія Миколина**
19.07.1933 р., 14
- Колодій Федір Андрійович**
28.06.1933 р., 4
- Колодій Федір Степанович**
24.05.1933 р., 3
- Крамний Йосип Данилович**
24.07.1933 р., 24
- Кривокінь Мирон Михайлович**
16.02.1933 р., 17,
Болі на серці
- Кривошлик Йовхим Степанович**

30.03.1933 р., 60,
Старість
Кривокинь Михайло Михайлович
20.06.1933 р., 16
Кривоконь Ганна Михайлівна
28.05.1933 р., 5
Кривоконь Ганна Родіонівна
20.06.1933 р., 45
Кривоконь Дуня Михайлівна
25.07.1933 р., 7
Кривоконь Кузьма Власович
18.04.1933 р., 82, старість
Кривоконь Лука Гаврилович
26.06.1933 р., 46
Кривоконь Одарка Федорівна
18.07.1933 р., 70, старість
Кривоконь Софія Пантелеймоновна
12.07.1933 р., 44
Кривоконь Яким Лукич
20.07.1933 р., 16
Кривошлик Григорій Васильович
10.11.1933 р., 56, Старість
Кривошлик Милатора
26.07.1933 р., 46
Лехно Михайло
02.04.1933 р., 4 міс.,
3 хворості
Лехно Петро Трохимів
24.04.1933 р., 80, Старість
Лисенко Андрій Васильович
12.07.1933 р., 70, Старість
Лисенко Катерина Дмитрова
03.06.1933 р., 3
Лисенко Настя Митрофанова
10.06.1933р., 4
Лисенко Федір Васильович
20.06.1933 р., 62, Старість
Литвиненко Наталка Кіндратова
11.07.1933 р., 56
Лишко Василь Іванович
04.01.1933 р., 2
Ляшенко Ліда Михайлівна
25.06.1933р., 4
Ляшенко Михайло
20.04.1933 р., 40
Ляшенко Ольга Михайлівна
25.06.1933 р., 4
Ляшенко Павло Михайлович
13.05.1933 р., 11
Марченко Денис Тихонович
23.05.1933 р., 57
Марченко Якилина Дмитрівна
27.01.1933 р., 82
Старість

Миргородська Галя
11.06.1933 р., 41
Миргородська Любов Михайлівна
18.08.1933 р., 15
Миргородська Марія Антонівна
14.04.1933 р., 7 міс., з хворості
Миргородська Маруся Савчина
01.07.1933 р., 1
Миргородська Наталка Степанівна
18.07.1933 р., 50, старість
Миргородська Пріська
18.08.1933 р., 74, старість
Миргородський Грицько Степанович
20.08.1933 р., 70
Миргородський Кузьма Степанович
05.05.1933 р., 75, старість
Мостовий Микола Євдокимович
22.10.1933 р., 1,6, з хворості
Мостовий Степан Мусійович
28.09.1933 р., 50, з хворості
Мостовин Любка Савівна
01.03.1933 р., 10 міс.
Нешва Василь Самойлович
15.04.1933 р., 70, старість
Нешва Василь Сергійович
15.04.1933 р., 6, з хвороби по шлунку
Нешва Вівдя Василівна
21.04.1933 р., 70, Старість
Нешва Вівдя Павлівна
18.04.1933 р., 29
Нешва Вівдя Яковна
27.07.1933 р., 40
Нешва Ганна Самійлова
15.04.1933 р., 7
Нешва Дмитро Сергійович
22.04.1933р., 4, з хворості
Нешва Дунька Федорівна
12.06.1933 р., 51
Нешва Іван Данилович
26.08.1933 р., 22
Нешва Іван Кузьмович
14.07.1933 р., 4
Нешва Кузьма Омелькович
24.07.1933 р., 40
Нешва Микола Кирилович
17.06.1933 р., 2,
Нешва Микола Якович
24.05.1933 р., 16
Нешва Микола Якович
13.04.1933 р., 16

Нешва Митро Григорович
05.06.1933 р., 4
Нешва Михайло Якович
25.06.1933 р., 12, з хворості
Нешва Мотря
15.07.1933 р., 30
Нешва Мотря Яківна
12.05.1933 р., 12
Нешва Надія Яківна
19.06.1933 р., 10
Нешва Настя Іванівна
17.05.1933 р., 1
Нешва Олексій Григорович
04.06.1933 р., 3
Нешва Олексій Сергійович
08.08.1933 р., 7
Нешва Павло Кузьмів
28.05.1933 р., 8
Нешва Петро Кузьмович
29.07.1933 р., 7
Нешва Самійло Якович
20.06.1933 р., 28
Нешва Сергій Данилович
12.07.1933 р., 29
Нешва Сонька Яківна
02.06.1933р., 19
Нешва Тетяна Степанівна
25.06.1933 р., 25, з хворості
Нешва Федір Якович
02.07.1933 р., 6
Нешва Яків Данилович
13.07.1933 р., 51
Овчарик Марта Стритівна
27.08.1933 р., 92, старість
Овчарик Мусій Андрій
31.06.1933 р., 57
Павлик Грицько Іванович
27.07.1933 р., 3
Павлик Любка Миколайкова
15.08.1933 р., 8
Панченко Іван
09.07.1933 р., 42
Панченко Катря Григорівна
13.07.1933 р., 6
Панченко Кирило Кузьмович
05.07.1933 р., 40
Панченко Марія Кирилівна
20.09.1933 р., 7
Панченко Марта Пантелеймонівна
25.07.1933 р., 50, з хворості
Панченко Микита Родіонович
24.07.1933р., 22, з хворості
Панченко Микола Іванович
11.07.1933 р., 12
Панченко Михайло Іванович
13.07.1933 р., 6
Панченко Настя Прокопова

- 18.06.1933 р., 17
Панченко Наталка Кирилівна
 01.07.1933 р., 5
Панченко Оксана Прокопівна
 16.06.1933 р., 18
Панченко Олексій Григорович
 10.07.1933 р., 9
Панченко Олена Кирилівна
 16.07.1933 р., 9
Панченко Оришка
 18.07.1933 р., 55
Панченко Прокіп Радіонович
 05.06.1933 р., 22
Панченко Прокоп Кузьмович
 20.06.1933 р., 66
Панченко Софія
 19.07.1933 р., 37
Петрик Ганна Грицькова
 17.06.1933 р., 54
Петрик Грицько Петрович
 27.06.1933 р., 19
Петрик Іван Костянтинович
 28.06.1933 р., 18
Петрик Максим Петрович
 16.05.1933 р., 15
Петрик Настя Костянтиновна
 25.06.1933 р., 23
Петрик Петро Федорович
 12.05.1933р., 56
Петрина Степанида Яківна
 29.06.1933 р., 18
Петрина Якилина Сергіївна
 18.06.1933 р., 62, старість
Петрина Яків Семенович
 26.06.1933 р., 58, старість
Реготун Галья Пилипова
 15.08.1933р., 10
Реготун Ганна Андріївна
 15.07.1933р., 7
Реготун Грицько Кирилович
 24.08.1933р., 3
Реготун Іван Кирилович
 12.08.1933 р., 12
Реготун Марія Кирилівна
 24.08.1933 р., 7
Реготун Параска Андріїва
 18.07.1933 р., 5
Реготун Прокоп Васильович
 21.07.1933 р., 19
Сема Варка Петрова
 21.07.1933 р., 14
Сема Мотря Олександрівна
 05.07.1933 р., 7
Сема Олександр
Олександрович
 18.07.1933 р., 6
Семака Микола Павлович
 24.07.1933 р., 9
Семака Сашко Петрович
 06.08.1933 р., 14
Сорокопуд Андрій Григорович
 11.07.1933 р., 5, виснаження
Сорокопуд Ганна Карпіївна
 01.06.1933 р., 8
**Сорокопуд Грицько Теренті-
йович**
 11.06.1933 р., 48
Сорокопуд Грицько Якович
 25.08.1933 р., 23
Сорокопуд Іван Петрович
 25.07.1933 р., 11
Сорокопуд Іван Семенович
 21.06.1933 р., 8
Сорокопуд Карпій Федорович
 28.06.1933 р., 28, з хворості
Сорокопуд Катря Анисова
 25.05.1933 р., 7
Сорокопуд Ліда Григорівна
 02.04.1933р., 1,5, з хворості
Сорокопуд Маруся
 10.07.1933 р., 63, старість
Сорокопуд Маруся Тихонова
 14.07.1933 р., 48
Сорокопуд Маруся Якова
 25.05.1933 р., 8
Сорокопуд Микита Грицьков
 25.08.1933р., 1
**Сорокопуд Микола
Григорович**
 04.07.1933 р., 7
 Виснаження
Сорокопуд Михайло Якович
 24.08.1933 р., 64
Сорокопуд Настя Анисова
 10.05.1933 р., 2
Сорокопуд Одарка Федорова
 05.07.1933 р., 38
**Сорокопуд Олексій
Карпійович**
 07.06.1933 р., 5
Сорокопуд Олена Анисова
 15.05.1933 р., 5
Сорокопуд Олена Грицькова
 25.08.1933р., 18
**Сорокопуд Пантелій
Терешкович**
 19.06.1933 р., 66
Сорокопуд Софія Іванівна
 18.06.1933 р., 7
Сорокопуд Микола Іванович
 06.07.1933 р., 28
**Сорокопуд Сергій
Миколайович**
 15.07.1933 р., 12
Стародуб Улья Грицькова
 1,5, -
 з хворості
Сташук Марія Йосипівна
 24.08.1933 р., 53
Сташук Микола Федорович
 01.11.1933 р., 54, старість
Сташук Тарас Якович
 29.05.1933 р., 14
Сьомака Ганна Андріївна
 03.08.1933 р., 5
Сьомака Іван Андрійович
 26.06.1933 р., 37
Сьомака Микола Петрович
 16.07.1933 р., 24
Угоренко Андрій Семенович
 25.08.1933 р., 36
Царик Ганна Йовхимова
 10.08.1933 р., 8 міс.
Царівська Марта Трохимівна
 05.07.1933 р., 65, старість
Царівський Яков Васильович
 13.04.1933 р., 48
 Від довгої хвороби
Чайка Любка Іванова
 18.02.1933 р., 15
 З хворості
Чаюченко Архип Мусійович
 17.07.1933р., 42
Чаюченко Микола Артемович
 14.07.1933 р., 10
Чучко Ганна Петрівна
 13.07.1933 р., 8
Чучко Михайло Петрович
 28.07.1933 р., 11
Чучкова Маруся Петрівна
 З, з хворості
Чучков Микола Петрович
 05.04.1933 р., 6, з хворості
Чучкова Олександра Тихонова
 26.04.1933 р., 35
 З хворості
Шинкар Андрій Іванович
 10.06.1933 р., 55
Янко Василь Михайлович
 13.07.1933 р.
Янко Гапка
 03.07.1933 р., 73
Янко Микола Костів
 14.06.1933 р., 7
Янко Микола Костянтинович
 19.06.1933 р., 33
Янко Павло Костянтинович
 12.06.1933 р., 12
Янко Петро Костів
 09.06.1933 р.

с. Капустинці

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

с. Капустинці. Пам'ятник жертвам голодомору.

Засноване в 1723 році.

На початку 30-х років входило до складу Шрамківського району Харківської області.

Село дуже постраждало під час Голодомору. З різних джелел встановлено 284 імені загиблих. Ховали жертв Голодомору, за спогадами очевидців, на сільських кладовищах. Восени 1993 року в центрі с. Капустинці встановлено пам'ятник жертвам Голодомору. Ініціатором встановлення був голова КСП «Дружба» В. А. Платовський.

Мартиролог жителів села Капустинці – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладено за свідченнями Красножон С.І., 1920 р.н.; Чуприни О.В., 1921 р.н.; Петренко Г.Я., 1921 р.н., записаними у 2005 році Лихацькою Н.І., директором сільського БК.

Бутенко Семен Андрійович
 Бутенко Явдоха Дмитрівна
 Бутенко Яків Семенович
 Бутенко Ганна
 Черненко Федір Михайлович
 Бутенко Ганна Степанівна
 Красножон Марія
 Бублик Катерина Денисівна
 Бублик Ганна
 Кайданник Мотря і син
 Асауленко Микола
 Прохорович
 Асауленко Одарка
 Асауленко Пріська
 Карпенко Іван Федорович
 Карпенко Павло Іванович
 Козярин Михайло
 Ганжа Юхим
 Козуб Наталка
 Проценко Матвій
 Проценко Марія
 Проценко Данило
 Проценко Марина
 Проценко Улляна
 Кайданник Ганна Мусіївна
 Петренко Остап
 Петренко Олександра
 Наконечний Михайло
 Царя Оксана
 Козярин Гаврило
 Козятин Михайло
 Захарченко Пилип
 Красножон Михайло
 Трохимович
 Бублик Антон
 Пашина Оксана
 Павловські Параска Гнатівна
 Павловські Анастасія Сергіївна
 Павловська Мотря
 Микитась Оврам Васильович

Микитась Уляна
 Микитась Марія
 Микитась Андрій В.
 Микитась Варвара В.
 Микитась Анастасія В.
 Микитась Володимир В.
 Микитась Олександр В.
 Кулінський Явон
 Кулінська Наталія
 Кулінська Тетяна
 Кулінський Федір
 Кулінський Володимир
 Кулінська Оксана
 Кулінська Параска
 Андрусенко Ганна
 Андрусенко Олександр
 Вересоцька Наталія і 2 дітей
 Вересоцька Харитина
 Вересоцька Явдоха
 Вересоцький Іван Павлович
 Вересоцький Савелій
 Іванович
 Вересоцький Прокоп Іванович
 Калита Іван Костьович
 Калита Леонтій Іванович
 Калита Андрій Левкович
 Калита Василь Левкович
 Калита Ганна Левівна
 Кулінський Павло Савович
 Кулінська Євдокія Ониськівна
 Кулінський Микола Павлович
 Калита Федір Васильович
 Вересоцький Харитон
 Іванович
 Вересоцька Явдоха і син
 Кулінський Олексій
 Борисович
 Кулінська Ганна
 Бутенко Федір Семенович
 Бутенко Григорій Семенович

Красножон Петро Пилипович
 Красножон Іван Пилипович
 Бублик Антон
 Бутенко Микола Степанович
 Бутенко Семен Михайлович
 Диба Микола Іванович
 Диба Іван Іванович
 Диба Євдокія
 Хоменко Іван
 Хоменко Охтана
 Куля Григорій Андрійович
 Куля Іван Андрійович і брат
 Точковий Пилип
 Точковий Василь
 Варава Григорій
 Бутенко Іван Кузьмович
 Бутенко Параска
 Калита Анастасія
 Калита Йосип
 Калита Якилина
 Кулінський Радіон
 Кулінська Якилина
 Кулиненко Михайло
 Шелих Юхим Гаврилович
 Шелих Улляна
 Шелих Іван Юхимович
 Шелих Дмитро Юхимович
 Шелих Ганна Іванівна
 Шелих Ольга Іванівна
 Довгий Кирило Андрійович
 Довга Тетяна Хомівна
 Довгий Микола
 Довгий Іван Кирилович
 Шелих Палажка
 Чуприна Нестор
 Чуприна Надія Григорівна
 Чуприна Михайло Григорович
 Чуприна Василь Григорович
 Чуприна Палажка Єгорівна
 Чуприна Іван Якович

1932-1933

Чуприна Тетяна Яківна
 Шрамко Яків Степанович
 Шрамко Надія Яківна
 Утка Іван Григорович
 Довгий Йосип Хомович
 Ільєнко Андріян
 Ільєнко Анастасія Андріївна
 Ільєнко Ганна Андріївна
 Ільєнко Андрій
 Ільєнко Тетяна Миколаївна
 Ільєнко Параска Миколаївна
 Ільєнко Іван Павлович
 Ільєнко Василь Петрович
 Ільєнко Марія Петрівна
 Ільєнко Ганна Федорівна
 Ільєнко Євдокія Андріївна
 Забудський Михайло
 Миколайович
 Білогруд Федосій Юхимович
 Білогруд Анастасія
 Білогруд Яким Феодос.
 Білогруд Петро Феодосійович
 Білогруд Василь
 Феодосійович
 Білогруд Ганна Федосіївна
 Миненко Тетяна Хомівна
 Миненко Віра Миколаївна
 Миненко Надія Миколаївна
 Шелих Петро Григорович
 Шелих Василь Григорович
 Довгий Павло Васильович
 Карпенко Григорій Іванович
 Пономаренко Анастасія
 Романівна
 Андрусенко Василь
 Пономаренко Іван
 Шрамко Андрій Михайлович
 Карпенко Андрій Йосипович
 Крайова Пріська Степанівна
 Крайовий Григорій
 Олексійович
 Крайовий Андрій Григорович
 Крайова Пріська Василівна
 Крайовий Іван Григорович
 Крайовий Павло Григорович
 Крайова Ганна Григорівна
 Крайова Уляна Григорівна
 Гайдай Філь
 Петренко Кось і дружина
 Петренко Ганна
 Петренко Марія
 Вересоцький Андрій Іванович
 Вересоцький Митрій
 Андрійович
 Вересоцька Ганна Андріївна
 Тоцький Антон і 4 дітей
 Тоцька
 Шелих і 4 членів сім'ї

Бойко Дмитро Микитович
 Кайданник Єгор Несторович
 Бойко Оришка
 Кулінський Радигон
 Кулінська Федосія
 Кайданник і 4 дітей
 Вакула Михайло і 3 члени сім'ї
 Кайданник Іван Григорович і
 2 члени сім'ї
 Кайданник Григорій і 3 члени
 сім'ї
 Кулінський і два члени сім'ї
 Точковий Іван В. І дружина
 Миколаєнко Василь і три
 члени сім'ї
 Кулінський Іван Федорович
 Кулінська Марія Іванівна
 Кулінська Катерина Іванівна
 Кайданник Федір
 Кайданник Анастасія
 Кулінський Терентій
 Григорович і 5 членів сім'ї
 Кулінський Олександр і 5
 членів сім'ї
 Кулінський Єгор і 6 членів
 сім'ї
 Приходьмо Макар і два сини
 Кайданник і три члени сім'ї
 Бутенко Сергій
 Бутенко Тимофій
 Бутенко Мотря і 2 члени сім'ї
 Бутенко Борис і 4 члени сім'ї
 Ганжа Григорій
 Олександрович
 Отрішко і 11 членів сім'ї
 Кулінський Іван Юхимович
 Кулінський Юхим Юхимович і
 2 члени сім'ї
 Кулінська Мотря
 Кулінський Василь
 Григорович і 2 члени сім'ї
 Кулінський Олексій
 Чаленко Сергій Гаврилович
 Ганжа Кузьма Пилипович
 Ганжа Параска
 Ганжа Марія Кузьмівна
 Миколаєнко Радигон
 Макарович
 Кулінський Олександр Сем.
 Кулінська Лисавета
 Кулінський Андрій
 Олександрович
 Шелих Петро Максимович
 Шелих Олексій Максимович
 Шелих Григорій Максимович
 Шелих Анастасія
 Хмельницький Єгор
 Хмельницький Василь

Хмельницький Олексій і 3
 дітей
 Хмельницька Надія
 Максименко Параска
 Кирилівна
 Максименко Андріян
 Архипович
 Куля Корній
 Куля Явдоха
 Точковий Микита
 Точкова Параска
 Хоменко Василь
 Хоменко Харитина
 Точковий Пилип Васильович
 Точкова Харитина
 Точковий Дмитро
 Шелих Оксана і 3 дітей
 Шелих Тимофій Григорович
 Шелих Тетяна Василівна і 4
 дітей
 Кулінська Оришка і 4 дітей
 Береговий Яків Іванович
 Береговий Радіон Данилович
 Куриленко Марфа Юхимівна
 Куриленко Марія Іванівна
 Куриленко Фенька Іванівна
 Бутенко Федір Федорович
 Бутенко Ніна
 Бутенко Іван Федорович
 Куриленко Марина
 Кулінський Іван Климович
 Кулінський Федір Якович
 Бутенко Пантелеймон
 Гнатович
 Бутенко Наталія
 Бутенко Василь
 Пантелеймонович
 Бутенко Юхим Гнатович
 Бутенко Петро Омелянович
 Бутенко Софія і 2 дітей
 Береговий Петро Родіонович
 Берегова Олена Андріївна
 Береговий Петро Петрович
 Берегова Ганна Петрівна
 Берегова Параска Петрівна
 Бутенко Юхим Дем'янович
 Бутенко Василь Юхимович
 Бутенко Оришка Юхимівна
 Бутенко Пріська
 Бутенко Кость Іванович
 Бутенко Параска
 Бутенко Ніна
 Бутенко Василь Григорович
 Бутенко Ганна Григорівна
 Кулінський Іван
 Кулінський Василь Іванович
 Кулінський Григорій
 Кулінська Оришка

Кулінський Григорій
Григорович
Кулінський Антон Григорович
Кулінська Ганна Григорівна
Кулінський Степан Іванович
Кулінська Тетяна Іванівна
Кулінська Варвара

Кулінський Андрій Дмитрович
Кулінський Іван Андрійович
Кулінська Ганна
Кулінська Ганна Яківна
Романюк Ольга
Точковий Василь Петрович
Точковий Іван Васильович

Точковий Василь Васильович
Точкова Феодосія Василівна
Точковий Григорій Васильович
Точкова Надія Василівна

с. Кулябівка

Засноване у 1759 році.

На початку 30-х років входило до складу Пирятинського району Полтавської області.

Під час колективізації і штучного голодомору в селі померло багато людей. Імена 240 односельців вдалося встановити. У 1993 році на місці масових поховань жертв Голодомору на насипному кургані встановлений дерев'яний хрест. Ініціатором встановлення була сільська рада.

Мартиролог жителів села Кулябівка – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп.1, спр. 1386, арк. 44-64; спр. 1392, арк. 1-231 – фрагментами з книги реєстрації актів про смерть за 1931-1932 р.р. по відділу реєстрації актів громадянського стану Яготинського районного відділу управління юстиції Київської обл.)

Башмак Надежда Антонова
12.10.1932 р., 9 міс.

Боцман Василь Грицьків
04.06.1933 р., 12, слабкі харчі

Боцман Вірка Грицькова
30.05.1933 р., 26, виснаження

Боцман Іван Грицьків
12.05.1933 р., 21, виснаження

Бубир Федось Іванів
23.07.1933 р., 65, старість

Винник Гаврило Марків
10.03.1933 р., 72, старість

Винник Наталка Тимош.
02.07.1933 р., 7, виснаження

Війон Вірка Іванова
03.06.1933 р., 4 міс., слабкість

Гайсенко Варка Грицькова
12.07.1933 р., 13, виснаження

Гайсенко Надежда Грицькова
12.07.1933 р., 7, виснаження

Гайсенко Федор Грицьків
25.07.1933 р., 15, виснаження

Гайсико Грицько Дем'янів
01.04.1933 р., 45, виснаження

Гирман Маруся Федорова
08.07.1933 р., 33, виснаження

Гирман Ніна Тифоновна
03.11.1932 р., 1

Гирман Тифон Митрофанович
11.12.1932 р., 32

Горбатенко Гаврило Кирилів
17.12.1932р., 50

Горбатенко Кирило Лаврінів
02.09.1933р., 78, старість

Готенко Катря Яковна
09.02.1933 р., 9

Дернівий Леонід Карпів
22.05.1933 р., 3, виснаження

Дернова Варка Федорова
31.05.1933 р., 50, виснаження

Дернова Маруся Васильовна
10.10.1933 р., 2

Дернова Одарка Карповна
02.02.1933 р., 37, порок серця

Дерновий Антон Василів
31.04.1933 р., 70, виснаження

Дерновий Володимир Карпів
09.07.1933 р., 12, виснаження

Дзюба Галька Грицькова
17.03.1933 р., 30

Дирновий Тиміш Йосипів
09.07.1933 р., 80, старість

Дорошенко Йосип Максимів
24.03.1933 р., 35

Дорошенко Максим Сергійов.
24.07.1933 р., 67, старість

Жуль Василь Миколин
14.06.1933 р., виснаження

Жуль Василь Павлів
16.06.1933 р., 3, виснаження

Жуль Данило Омельків
08.04.1933 р., 22

Жуль Іван Омельків
24.07.1933 р., 7, виснаження

Жуль Ілько Миколин
27.06.1933 р., виснаження

Жуль Маруся Ількова
30.05.1933 р., 5, виснаження

Жуль Марфа Іванова
11.06.1933 р., 50, виснаження

Жуль Микола Омельків
12.06.1933 р., 10, виснаження

Жуль Микола Павлів
10.07.1933 р., 5, виснаження

Жуль Никонор Омельків
22.04.1933 р., 17, виснаження

Жуль Олександр Ільків
28.05.1933 р., 9, виснаження

Заєць Анатолій Нечипорів
22.05.1933 р., 5, Слабі харчі

Заєць Василь Петрів
14.08.1933 р., 3, виснаження

Заєць Василь Петрів
14.08.1933 р., 3, виснаження

Заєць Володимир Ничипорів
19.06.1933 р., 6, виснаження

Заєць Захарій Іванович
15.07.1933 р., 72, старість

Заєць Іван Федорів
13.05.1933 р., 29, виснаження

Заєць Лукина Антонова
31.08.1933 р., 20, псих больна

Заєць Маруся Петровна
22.02.1933 р., 47

Заєць Назар Якович
16.03.1933 р., 94

Заєць Ніна Никифорівна
02.06.1933 р., 3, виснаження

Заєць Олександр Федорів
15.04.1933 р., 21

Заєць Петро Петрів
21.04.1933 р., 21

Заєць Петро Федорів
29.04.1933 р., 26, виснаження

Заєць Савка Парам.
27.01.1933 р., 75, старість

Заєць Федір Потапів
03.04.1933 р., 56

Іпрман Ніна Тихонова
08.07.1933 р., 1,6, виснаження

Йовтушенко Галька
24.05.1933 р., 37, виснаження

Йовтушенко Галька Миколина
02.08.1933 р., 12, виснаження

Йовтушенко Ганна Тимофіївна
02.06.1932 р., 15 днів

Йовтушенко Дунька Свиридова
12.11.1933 р., 38

Йовтушенко Іван Акіповів
28.05.1933 р., 33, виснаження

Йовтушенко Йовдоха Микойовна
19.06.1933 р., 5, виснаження

Йовтушенко Надежда Тимофіївна
09.06.1932 р., 22 дні

Йовтушенко Параска Тимошева
10.07.1933р., 8, виснаження

Йовтушенко Степан Миколин
29.06.1933р., 19, виснаження

Йовтушенко Устя Михайлова
10.06.1932 р., 35

Калита Антон Дмитрів
14.05.1933 р., 20, виснаження

Калита Василь Дмитрів
05.05.1933 р., 2, виснаження

Калита Вівдя Степанова
27.09.1932 р., 86

Калита Галька Дмитрова
02.05.1933 р., 8, виснаження

Калита Грицько Іванів
29.08.1933 р., 37, Порок серця

Калита Дмитро Андрійв
12.05.1933 р., 50, Слабкість

Калита Дмитро Грицьків
01.06.1933 р., 8, виснаження

Калита Іван Іванів
10.03.1933 р., 72

Калита Михайло Дмитрів
03.06.1933 р., 9, виснаження

Калита Яків Андрійв
08.06.1933 р., 45, Слабкість

Калита Яков Андрійов
10.07.1933 р., 11, виснаження

Каплаух Ганна Петрова
16.03.1933 р., 80

Каплаух Грицько Прокопів
22.04.1933 р., 1, виснаження

Каплаух Микола Прокопів
08.07.1933 р., 6, виснаження

Каплаух Петро Прокопів
30.05.1933 р., 7, виснаження

Каплаух Прокоп Левків
19.06.1933 р., 59, виснаження

Клима Марина Тимош.
10.09.1933 р., 40, виснаження

Клима Петро Максимів
18.09.1933 р., 2

Климак Ганна Максимова
10.04.1933 р., 20

Климас Максим Митрофанів
23.10.1933 р., 42, виснаження

Климаст Пріська Яковна
28.08.1933 р., 65, старість

Крамна Варка Федорова
19.06.1933 р., 5, виснаження

Крамна Віра Данилова
18.10.1933 р., 11міс.

Крамна Маруся Миколина
21.05.1933 р., 6, виснаження

Крамна Надежда Андріївна
26.08.1933 р., 2

Крамний Михайло Василів
13.04.1933 р., 81

Крамний Олександр Миколин
09.07.1933 р., 9, виснаження

Крамний Павло Федорів
19.06.1933 р., 7, виснаження

Красний Грицько Федорів
24.05.1933 р., 2

Красний Петро Хведорів
21.05.1933 р., 8, виснаження

Криволик Матвій Грицьків
29.03.1933 р., 63, старість

Кривошлик Грицько Матвійв
14.06.1933 р., 10, виснаження

Кривошлик Раїса
21.06.1933 р., 56, виснаження

Кривошник Василь Іванович
20.06.1932 р., 85, старість

Кримась Сергій Омелькович
16.07.1933 р., 73, старість

Кулинич Надежда Панасовна
21.03.1933 р., 5 міс.

Кулинич Софія Трохимова
29.11.1932 р., 34

Луковенко Маруся Федорова
15.06.1933 р., 57, слабкість

Меркотун Манька
23.06.1933 р., 6 міс, слабкість

Непорожня Маруся Тимошева
10.05.1933 р., 32, виснаження

Нежива Маруся Павлова
26.03.1933 р., 5 міс.

Неживий Василь Гнатів
17.05.1933 р., 22, виснаження

Неживий Владимир Грицьків
22.04.1933 р., 2

Неживий Микола Василів
27.01.1933 р., 2

Неживий Павло Гнатів
08.04.1933 р., 31

Непорожній Василь Грицьків
27.02.1933 р., 80

Непорожній Грицько Дмитрів
24.06.1933 р., 10, виснаження

Непорожній Іван Дмитрів
05.05.1933 р., 3, виснаження

Непорожня Галька Несторова
28.04.1933 р., 7, виснаження

Непорожня Тетяна Дмитрова
22.06.1933 р., 5, виснаження

Нижива Галька Гнатова
18.07.1933 р., 23, виснаження

Нижива Ніна Яковна
10.06.1933 р., 1,6

Нижива Олександра Прокопова
12.07.1933 р., 30, виснаження

Нижива Олена
10.07.1933 р., 30, виснаження

Ниживий Грицько Гнатів
03.06.1933 р., 29, виснаження

Ниживий Олексій Павлів
10.07.1933 р., 12, виснаження

Ниживий Яків Гнатів
09.06.1933 р., 23, виснаження

Нипорожня Клавдія
20.07.1933 р., 41, виснаження

Овчаренко Палагіна Арсеновна
04.05.1933 р., 44, голод

Овчарик Василь Нечипорів
23.02.1933 р., 31

Овчарик Василь Свиридів
12.09.1933 р., 10, виснаження

Овчарик Віра Грицькова
22.02.1933 р., 1,2

Овчарик Вірка Дем'янова
13.07.1933 р., 13, виснаження

Овчарик Галька Грицькова
28.08.1933 р., 1,6, виснаження

Овчарик Галька Дем'янівна
16.06.1933 р., 8, виснаження

Овчарик Галька Свиридова
15.09.1933 р., 11, виснаження

Овчарик Ганна
16.11.1932 р., 26

Овчарик Ганна Гнатовна
05.09.1932р., 69

Овчарик Грицько Грицьків
14.10.1932 р., 3

Овчарик Грицько Миколин
30.06.1933 р., 1,8, слабкість

Овчарик Грицько Свиридів
08.09.1933 р., 2, виснаження

Овчарик Данило Ониськів
31.05.1933 р., 10, виснаження

Овчарик Іван Грицьків
20.03.1933 р., 70

Овчарик Іван Наумів
02.06.1933 р., 14, виснаження

Овчарик Любка Дем'янова
22.09.1933 р., 2, виснаження

Овчарик Любка Матвійовна
20.04.1933 р., 2

Овчарик Манька Федорова
22.08.1933 р., 23, виснаження

Овчарик Маруся Назарова
22.06.1933 р., 12, виснаження

Овчарик Микола Грицьків
17.10.1932 р., 9 міс.

Овчарик Микола Миколин
26.06.1933 р., 5, виснаження

Овчарик Микола Нечипорів
01.04.1933 р., 3 міс.

Овчарик Микола Свиридович
16.06.1933 р., 5, виснаження

Овчарик Митро Митрів
30.06.1933 р., 11, виснаження

Овчарик Надія Матвійвна
20.04.1933 р., 5

Овчарик Настя Дем'янівна
16.06.1933 р., 3, виснаження

Овчарик Наталка Павлова
28.06.1933 р., 41, виснаження

Овчарик Наум Мусій
16.06.1933 р., 45, виснаження

Овчарик Олександр Карпів
28.05.1933 р., 22, виснаження

Овчарик Павло Грицьків
22.02.1933 р., 10

Овчарик Параска Потапова
29.05.1933 р., 72, старість

Овчарик Трохим Андр.
13.06.1933 р., 55, виснаження

Овчарик Уляна Ільковна
15.06.1933 р., 56, Слабкість

Овчарик Федор Прокопів
14.07.1933 р., 16, виснаження

Овчарик Юхим Ільків
24.05.1933 р., 23, виснаження

Онищенко В'ячеслав Миколин
17.07.1933 р., 6, виснаження

Онищенко Видрей Фомілів
05.05.1933 р., 5 міс.

Онищенко Галька Юхимова
30.06.1933 р., 1,8

Онищенко Ганна Ничипоровна
07.11.1933 р., 28

Онищенко Горпина Іванова
07.07.1933 р., 60, старість

Онищенко Грицько Данилів
28.05.1933 р., 37, виснаження

Онищенко Грицько Зінків
03.06.1933 р., 18, виснаження

Онищенко Грицько Якович
20.06.1933 р., 75, старість

Онищенко Захарко Олексій
02.09.1933 р., 22, Желудочна

Онищенко Зінько Прохорів
01.06.1933 р., 65, старість

Онищенко Іван Степанів

01.04.1933 р., 25

Онищенко Катерина Юхимова
06.07.1933 р., 6, виснаження

Онищенко Любка М.
13.07.1933 р., 5, виснаження

Онищенко Максим Гаврилів
23.04.1933 р., 50

Онищенко Манька М.
13.07.1933 р., 3, виснаження

Онищенко Нилка
02.07.1933 р., 6, виснаження

Онищенко Одарка Петрова
10.06.1933 р., 52, виснаження

Онищенко Олексій Грицьків
26.08.1933 р., 13, по болізни малих літ

Онищенко Петро Максим.
27.07.1933 р., 11, виснаження

Онищенко Семен Іванів
26.04.1933 р., 74, старість

Онищенко Софія Пилипова
22.04.1933р., 65

Онищенко Юхим Петрів
07.05.1933р., 44, виснаження

Прінько Трохим Миколин
20.03.1933 р., 56

Прісько Ганна Кіндратівна
10.06.1933 р., 45, виснаження

Розум Василь Кузьмів
22.06.1933 р., 24, виснаження

Розум Іван Кузьмів
26.04.1933 р., 32, виснаження

Розум Кузьма Павлів
20.04.1933 р., 68

Розум Манька Іванова
18.07.1933 р., 4, виснаження

Розум Марійка Кузмина
18.06.1933 р., 17, виснаження

Розум Маруся Кузьмовна
09.07.1933 р., 20, виснаження

Розум Михайло Кузьмів
13.06.1933 р., 13, виснаження

Розум Одарка Іванівна
12.05.1933 р., 2, виснаження

Розум Олександр Кузьмів
14.06.1933 р., 10, виснаження

Розум Хотина
23.06.1933 р., 59, виснаження

Румовська Мотря
15.04.1933 р., 48

Сидоренко Вівдя Миколина
31.07.1933 р., 51
Запалення сліпої кишки

Сидоренко Вірка Федотова
07.07.1933 р., 9, виснаження

Сидоренко Галька Петрова
23.07.1933 р., 6, виснаження

Сидоренко Ганна Тимошева

29.05.1933 р., 51, виснаження

Сидоренко Іван Прокопів
07.06.1933 р., 1,8

Сидоренко Микола Прохорів
14.07.1933 р., 6, виснаження

Сидоренко Михайло Федорів
25.07.1933 р., 2, виснаження

Сидоренко Надежда Омелькова
04.05.1933 р., 9, виснаження

Сидоренко Одарка Дем'яновна
06.03.1933 р., 37

Сидоренко Параска Яковна
17.06.1933р., 81, старість

Сидоренко Петро Петрів
13.07.1933 р., 6, виснаження

Сидоренко Федір Панасів
14.04.1933 р., 65

Сидоренко Федося Юхимова
05.05.1933 р., 71, старість

Сидоренко Федот Федьків
21.06.1933 р., 49, виснаження

Сидоренко Яків Павлів
20.04.1933 р., 58

Сліпченко Іван Павлів
04.06.1933 р., 18, виснаження

Сліпченко Павло Іванів
16.06.1933р., 56, виснаження

Смаглій Павло Пилипів
14.06.1933 р., 56, виснаження

Совершенна Ганна Івановна
03.12.1932 р., 2 міс.

Совершенна Дунька Васильова
28.05.1933 р., 24, виснаження

Совершенна Маруся Антонівна
27.07.1933 р., 22, виснаження

Совершений Антон Ільків
18.03.1933 р., 67

Совершений Грицько Митрофанів
26.04.1933 р., 16, виснаження

Совершений Іван Митрофанов
10.10.1932 р., 4 дні

Совершений Іван Петрів
13.04.1933 р., 2

Совершений Іван Семенів
11.05.1933 р., 5, виснаження

Совершений Петро Петрів
12.06.1933 р., 15, виснаження

Совершений Петро Пилипів
28.05.1933 р., 56, виснаження

Совершений Семен Митрофанів
04.05.1933 р., 30, виснаження

Соколовський Кузьма Якович
23.06.1933 р., 44, сердечна

Соколовський Микола Олексій
19.05.1933 р., 6 міс.

Соколовський Петро Іванів
14.07.1933 р., 4, виснаження

Соколовський Яків Степанів
15.04.1933 р.

Сопкилий Хведор Петрів
11.03.1933 р., 75, старість

Сташук Варка Михайлова
05.04.1932 р., 55

Сташук Корній
15.10.1932 р., 82, старість

Сташук Маруся Опанасівна
14.07.1933 р., 33, виснаження

Сташук Микола Макарів
14.07.1933 р., 6, виснаження

Сташук Павло Макарів
12.07.1933 р., 9, виснаження

Сташук Петро Профорів
03.03.1933 р., 20

Сташук Пилип Петрів
29.05.1933 р., 46, виснаження

Сташук Пріська Тимошева
25.05.1933 р., 5, скарлатина

Сташук Уляна Потаповна
02.03.1933 р., 61

Сташук Филімон Якович
17.03.1933 р., 65

СТИШУК Устина Грицькова
04.01.1933 р., 70, старість

Стогній Іван Петрів
31.05.1932 р., 4

Ткаленко Грицько Миколайович
18.04.1933 р., 2

Умоница Ганна Грицькова
23.04.1933 р., 1

Уста Грицько Васильович
15.01.1933 р., 2, нестаток

Хатян Настя Федоровна
02.08.1933 р., 30

Ярова Ганна Пилиповна
12.12.1932 р., 58

Ярова Мотря Івановна
15.06.1933 р., 55, виснаження

Ярова Настя Грицькова
01.07.1933 р., 8, виснаження

Яровий Василь Косців
13.05.1933 р., 22, виснаження

Яровий Кость Тимолів
02.06.1933 р., 60, старість

Яровий Микола Грицьків
10.07.1933 р., 8, виснаження

Яровий Павло Кирилів
01.07.1932 р., 18

Яровий Сергій Косців
18.06.1933 р., 10, виснаження

с. Лемешівка

Засноване у 1625 році.

У 1923 році Лемешівка ввійшла до складу Пирятинського району Прилуцького округу Полтавської губернії. Під час колективізації в 1928 році Лемешівську економію було реорганізовано в радгосп ім. Молотова. Першим директором став Г.М. Веселовський. На території поміщицьких земель Баннікова, Мельговського, Шашкевича, Милорадовича виникли перші колгоспи: ім. Кірова (перший голова І.К. Мазний) та ім. Сталіна.

Колективізація в селі проходила примусово. Селяни, які не хотіли вступати добровільно, оголошувалися куркулями, або ворогами народу. В них забирали землю, знряддя праці, відправляли на Північ та до Сибіру. В Лемешівці були розкуркулені С.М. Касяненко, Т.М. Михайлов, Є.М. Черневська, В.П. Леміш, Н.Д. Степанець.

Після створення в селі колективних господарств в Лемешівці жити краще не стало. В 1932 р. було введено паспортну систему, фактично селяни ставали державними кріпаками. У цьому ж році були ліквідовані округи. Лемешівка у складі Яготинського району Київської області перебувала 5 місяців. Потім з 1933 року по 1937 рік – у складі Харківської.

Добрий урожай, вирощений у 1932 році, не врятував від Голодомору 1933-го року. Все було забране і з колективних, і з особистих селянських господарств.

Посильну підтримку жителям села Лемешівка надавав директор радгоспу Іван Федосійович Папіров.

В Лемешівці під час голоду 1932-1933 років померло 40 осіб. З них три сім'ї вимерло повністю.

Всі жертви Голодомору, які загинули страшною смертю, поховані на цвинтарі. На загальній могилі в 1992 році було встановлено пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів села Лемешівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Шекери Н.О., 1920 р.н.; Грушник Г.Г., 1922 р.н.; Філоненко К.К., 1919 р.н.; Самойліченко О.В., 1919 р.н.; Карпенко М.О., 1922 р.н.; Клименко І.К., 1920 р.н.; Шматко М.С., 1922 р.н., записаними у 2005 році Матушко Н.І., директором сільського БК, та Бондаренко Л.Г., завідуючою сільською бібліотекою.

Авраменко
Авраменко Степан Іванович
Береговий Іван Тимофійович
Білоус Григорій Андрійович
Білоус Степан Андрійович
Бондаренко Іван
Бондаренко Михайло
Бондаренко Ольга

Костянтинівна
Воропай Борис
Дерновий Степан
Клименко Василь
Кравченко Григорій
Олександрович
Литвиненко Григорій
Литвиненко Катерина

Луніна Софія
Луніна Олена
Мартиненко Григорій
Федорович
Мартиненко Олена
Мартиненко Федір Іванович
Паска Григорій Іванович
Паска Яків Васильович

Попірова Онися Іванівна
Сушко Пріська

Щербак Олександра
Ярмак

Ярмак Микола
Ярмак Ольга

с. Лозовий Яр

Засноване у 1723 році.

На початку 30-х років входило до складу Пирятинського району Полтавської області.

В 1929 році було створено колгосп.

Під час Голодомору 1932-1933 рр. померло 475 односельчан. Хоронили померлих на місцевому кладовищі. В 2003 році з ініціативи сільської ради в центрі села встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів села Лозовий Яр – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладено за свідченнями Гелевери К.Г., 1925 р.н.; Гелевери М.Й., 1925 р.н.; Шекери У.С., 1915 р.н.; Ліснянської Н.С., 1919 р.н.; Метелиці Н.Г., 1926 р.н., записаними у 2005 році Онищенко О.Ф., сільським бібліотекарем, та Хоменко І.М., директором сільського БК.

Бандура Петро
Валько Іван Максимович
Валько Григорій Іванович
Валько Михайло Іванович
Гелевера Пилип
Гелевера Галина Пилипівна
Гелевера Олександр
Пилипович
Гелевера Домаха Пилипівна
Гелевера Секлета Пилипівна
Гелевера Оксана
Гермаш Микола
Гермаш Прокіп Тарасович
Голик Настя
Думан Микита
Думан Микита Микитович
Желага Єгор Іванович
Кучма Устя
Кучма Федір Фотійович
Кучма Іван Петрович
Квартич Федір
Лисенко Настя Трохимівна
Лутай Іван
Лутай Василь
Ляшенко Андрій Іванович
Лук'янець Дорош
Тимофійович
Лук'янець Павло
Мурдід Варка Захарівна
Новохатній Григорій Іванович
Новохатня Аня Григорівна
Новохатній Іван Григорович
Новохатня Катерина
Одинець Федось Якимович
Одинець Павло Федосійович
Осьмак Макар
Осьмак Тетяна
Осьмак Олексій
Петренко Петро
Петренко Настя
Петренко Іван
Петренко Петро
Петренко Марія

Пінчук Сергій
Смакота Петро Михайлович
Ткаченко Петро Феодосійович
Ткаченко Григорій Петрович
Ткаченко Галина Петрівна
Ткаченко Олена Петрівна
Ткаченко Олександр
Тарасенко Сергій
Тарасенко Василь Сергійович
Ухань Павло
Ухань Євдокія
Ухань Микола Павлович
Ухань Марія Павлівна
Ухань Іван Іванович
Солодкий Павло
Солодка Галина
Шекера Андрій
Шекера Олександра
Шекера Ніна
Гелевера Макар
Гелевера Ничипір
Дикий Антон Петрович
Дика Софія Антонівна
Дикий Геннадій Антонович
Гелевера Тетяна Петрівна
Осьмак Петро Хомович
Осьмак Михайло Тихонович
Гелевера Михайло
Прокопович
Гелевера Петро Федорович
Черевань Данило Антонович
Кучма Петро Миронович
Кучма Іван Петрович
Осьмак Петро Тарасович
Ухань Іван Семенович
Ухань Варвара
Солодка Олександра Іванівна
Солодкий Іван Іванович
Солодка Ганна
Пінчук Федір
Пінчук Марія
Пінчук Олексій Федорович
Пінчук Ганна Федорівна

Іващенко Олександр
Почепець Петро
Іваненко Федосія
Пінчук Микита
Пінчук Павло
Одинець Панас
Осьмак Степан
Пономаренко Євдокія
Пономаренко Пилип
Кучма Наталка
Кибус Іван
Тарасенко Олександр
Кучма Іван
Кучма Михайло
Осьмак Василь
Кучма Настя
Згода Павло
Гелевера Марія
Гелевера Дмитро
Солодкий Олександр
Бахмач Семен
Пономаренко Григорій
Пономаренко Петро
Почепець Іван
Ткаченко Григорій
Мурдід Петро Климович
Гелевера Андрій
Молоштан Микола
Молоштан Одарка Прокопівна
Гермаш Ганна
Гермаш Микола Гаврилович
Гермаш Віра Гаврилівна
Вальон Максим
Уся сім'я Осьмака Тараса Івановича
Ляшенко Андрій Іванович
Найман Ліза
Смієнко Микола
Кирило Макар
Глечик Микола
Перленко Марина

с. Ничипорівка

Засноване у 1655 році.

На початку 30-х років входило до складу Пирятинського району Полтавської області.

В 1930 році було створено колгосп імені Артема, до якого вступило 50 дворів бідняків і середняків.

Після страшних експериментів радянської влади і партії більшовиків над селом в Ничипорівці під час штучно організованого голоду померло в сташних муках 59 чоловік. Поховані жертви Голодомору на сільському кладовищі, де з ініціативи Ничипорівської сільської ради в 1997 році встановлено пам'ятний знак.

Мартиролог жителів села Ничипорівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Лисенко М.В., 1924 р.н.; Семенки Г.К., 1916 р.н.; Супрун К.А., 1922 р.н.; Тимченко О.С., 1924 р.н., записаними у 2005 році вчителями Ничипорівської ЗОШ Кирюхіною С.Ю. та Мороз А.В.

Бобир Григорій Федорович
Бобир Зіновія
Бобир Євгенія Дмитрівна
Бобир Дмитро
Бобир Ганна Дмитрівна
Бобир Минка Федорівна
Бобир Олександр
Бобир Семен Овсійович
Бобир Федір Іванович
Головатенко Василь
Головатенко Марта
Дихленко Галина Миколаївна
Дихленко Григорій Якович
Дихленко Микола Григорович
Задорожня Катерина
Задорожня Марія
Іващенко Опанас Пилипович
Іващенко Олексій Пилипович
Іващенко Євдокія Панасівна
Іващенко Михайло Панасович

Іващенко Семен Панасов.
Іващенко Наталія Панасівна
Іващенко Галина Панасівна
Клименко Євдокія
Клименко Оксана
Клименко Параска
Костенко Ольга Михайлівна
Костенко Надія Михайлівна
Лісова Ївга
Лісовий Маркей Павлович
Лисенко Іван Григорович
Олефіренко Векла Пилипівна
Олефіренко Іван
Олефіренко Кирило Іванович
Олефіренко Олександр
Самойлович
Олефіренко Яків Іванович
Овчаренко Іван
Овчаренко Ольга
Полішко Василь Якович

Полішко Ганна Яківна
Полішко Катерина
Полішко Федот Федотович
Полішко Яків Микитович
Сукняненко Галина Савівна
Сукняненко Іван Савович
Сукняненко Савка
Семеняка Галактіон
Федина Віра Іванівна
Федина Іван Іванович
Федина Павло Іванович
Федина Микола
Федина Іван
Шевченко Григорій Захарович
Шевченко Марія Захарівна
Шендрик Федора Павлівна
Шийка Микола Микит.
Шийка Микита
Шийка Тетяна Микитівна
Шийка Сергій Корнійович

с. Озерне (до 1947 року називалось Нові Війтовці)

Засноване у 1922 році.

На початку 30-х років входило до складу Пирятинського району Полтавської області.

Під час колективізації був утворений колгосп імені Комінтерну, розкуркулені сім'ї Рубана Олександра та Гречухи П.Д.

Під час Голодомору в трьох сім'ях вимерли всі, а в 5-х залишилось по 1-2 чоловіки. Поховані жертви Голодомору на цвинтарі села Озерне. Очевидці трагедії пригадали прізвища 15 односельців, замордованих голодом.

Мартиролог жителів с. Озерне – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Гречухи К.І., 1926 р.н.; Гречухи Н. С., 1916 р.н., та ін., записаними у 2005 та у 2008 роках Павлушенко М.П., завідуючою сільським клубом.

Рубан Олександр Іванович,
двоє дітей
Рубан Грицько Іванович
Шерстюк Ілько Купріянович

Шерстюк Параска, троє дітей
Шевель Омелько Трохимович
Горбатко Петро Іванович
Горбатко Настя

Шерстюк Пилип Іванович
Пелехань Кузьма Пилипович
Дужак Трохим Оврамович

с. Панфили

На початку 30-х років входило до складу Переяславського району Харківської області. Під час колективізації близько 100 сімей було розкуркулено. До 1933 року у селі налічувалось 700 дворів, населення – 3500 чоловік, після Голодомору залишилося 550 дворів. Від голоду за далеко не повними архівними даними, бо не фіксувались ті, про чю смерть не повідомили сільській раді рідні, та ті, хто помер у пошуках чогось їстів-

ного в інших населених пунктах, загинули: протягом січня-грудня 1932 року 71 житель, січня-червня 1933 року 188 жителів і липня-грудня 1933 року 113 жителів села – всього 372 чол. Жертви Голодомору поховані на сільському кладовищі, також були поховання (тих, що вимерли сім'ями) у дворах, на городах.

Пам'ятний знак жертвам Голодомору (дубовий хрест) встановлено в 1993 році з ініціативи Заряди В.І.

Мартиролог жителів села Панфили – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 1386, арк. 65-135; спр. 1393, арк. 1-88; спр. 1394, арк. 1-113) – книгою реєстрації актів про смерть за 1932-1933 роки по відділу реєстрації актів громадського стану Яготинського районного відділу обласного управління юстиції.

В мартирологу в алфавітному порядку мовою оригіналів вказані при наявності прізвище, ім'я, по батькові, дата смерті, вік, причина смерті.

Астрахан Володимир Грицьків, 06.06.1933 р., 6
Астрахан Грицько Грицьків, 06.03.1933 р., 3
Астрахан Данило Грицьків, 29.04.1933 р., 13
Бабак Яков Ігнатів, 30.05.1933 р., 75
Батрак Галина, 06.06.1933 р., 34
Батрак Ганна Володимирівна, 24.06.1933 р., 49
Батрак Ганна Мусійова, 25.06.1933 р., 8, виснаження
Батрак Грицько Овдів, 28.06.1933 р., 68, старість
Батрак Євдоким Михайлів, 16.06.1933 р., 52
Батрак Іван Павлів, 29.05.1933 р., 7
Батрак Йовдоха Опанасова, 16.03.1933 р., 70, старість
Батрак Кліма Грицькова, 30.06.1933 р., 60, виснаження
Батрак Лука Степанів, 07.06.1933 р., 79, старість
Батрак Мавра Олександрівна, 12.05.1932 р., 48, туберкульоз
Батрак Маруся Мусійовна, 19.08.1932р., 3
Батрак Маруся Степанова, 09.06.1933 р., 6
Батрак Микола Іванів, 18.03.1932 р., 10 міс.
Батрак Мотря Андрійова, 25.06.1933 р., 48, виснаження
Батрак Мусій Федорів, 14.12.1932 р., 42, туберкульоз
Батрак Настя Михайлова, 07.05.1933 р., 38
Батрак Настя Мусійова, 28.06.1933 р., 10, виснаження
Батрак Настя Степанова, 21.06.1933 р., 2, виснаження
Батрак Олександр Іванів, 17.07.1932 р., 30
Батрак Олександр Павлів, 29.06.1933 р., 9

Батрак Ольга Микитина, 08.01.1932 р., 3
Батрак Оришка Федорова, 08.05.1933 р., 40
Батрак Павло Прокопів, 05.06.1933 р., 35
Батрак Параска Степанова, 07.04.1932 р., 18
Батрак Пріська, 07.11.1932 р., 6, шкарлятина
Батрак Софія Митрофанова, 15.01.1933 р., 65, старість
Батрак Софія Митрофанова, 17.01.1933р., 40
Батрак Степан Грицьків, 21.06.1933 р., рахіт
Батрак Устя Іванова, 23.11.1932 р., 67, старість
Батрак Яков Микитин, 04.06.1933 р., 61
Бєбєх Іван Ігнатів, 12.05.1933 р., 75, старість
Бєбєх Йосип Іванів, 26.05.1933 р., 55
Бєбєх Маруся Іванівна, 10.07.1932 р., 70, старість
Бєбєх Настя Петрова, 30.06.1933 р., 34, виснаження
Бєбєхи Грицько Федотів, 23.05.1933 р., 51
Бєбєхи Лідія Ігнатова, 19.03.1933 р., 60
Бєбєхи Микола Федорів, 13.10.1932 р., 13, різачка
Бєбєхи Олександр Грицьків, 26.04.1932 р., 4
Бєрнацька Йовдоха Федосьова, 22.09.1932 р., 60, старість
Біляк Антон Федорів, 11.05.1933 р., 45
Бубир Уляна Йосипова, 22.04.1933р., 56
Бубир Петро Якович, 04.01.1933 р., 68
Бублик Володимир Сергій, 12.05.1932 р., 1, запалення легенів

Бутенко Ольга Миколина, 07.03.1933 р.,
Бутенко Петро Вікторів, 08.08.1932 р., 60, старість
Васильченко Іван Павлів, 07.08.1932 р., 2 міс.
Васильченко Одарка Петрова, 07.05.1933 р., 34
Васильченко Павло Іванов, 23.04.1933 р., 33
Васильченко Тетяна Павловна, 05.02.1933 р., 3
Волошин Ганна Хомина, 11.06.1933 р., 4
Волошин Ганна Грицькова, 17.06.1933 р.
Волошин Микола Федорів, 15.06.1932 р., 6 міс., запалення легенів
Волошин Федір Дмитрів, 12.04.1933р., 30, тиф
Ганжа Ганна Трохимова, 29.06.1933 р.
Геровська Параска Андрейова, 08.02.1933 р., 70, старість
Гопкало Андрій Іванів, 31.05.1932 р., 77
Гопкало Андрій Федорів, 04.12.1932 р., 55
Гопкало Андріян Іванів, 21.06.1933 р., 73, старість
Гопкало Антон Степанів, 01.06.1933р., 50
Гопкало Антонина Трохимова, 20.04.1932 р., 1, запалення легенів
Гопкало Арсень Левків, 27.06.1933 р., 60, виснаження
Гопкало Василь Гордів, 10.05.1932 р., 65, старість
Гопкало Векла Микитина, 10.06.1933 р., 59
Гопкало Гаврило Захарів, 10.06.1933 р., 27
Гопкало Ганна Андріянова, 23.06.1933 р., 5
Гопкало Ганна Антонова, 01.09.1932 р., 3 дні

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

- Гопкало Ганна Іванова**
10.06.1933 р., 33
- Гопкало Ганна Степанова**
27.03.1933р., 12, туберкульоз
- Гопкало Ганна Трохимова**
08.09.1932 р., 29, від кровотечі
- Гопкало Гордій Іванів**
16.06.1933 р., 12
- Гопкало Грицько Федорів**
05.05.1933 р., 1
- Гопкало Євлампія Іванова**
22.05.1932 р., 57, старість
- Гопкало Іван Іванів**
25.04.1933 р., 3
- Гопкало Іван Петрів**
25.05.1933 р., 28
- Гопкало Іван Степанів**
12.02.1933 р., 37
- Гопкало Іван Федорів**
27.06.1933 р., 11
- Гопкало Іван Федоров**
04.08.1932 р., 11 днів
- Гопкало Йовхим Федорів**
30.06.1933 р., 16
- Гопкало Катерина Васильова**
15.02.1932 р., 3
- Гопкало Кирило Олексів**
10.06.1933 р., 58
- Гопкало Кіндрат Захарів**
09.05.1933 р., 60
- Гопкало Лисовета**
Митрофанова
05.05.1933 р., 48
- Гопкало Манька Іванова**
26.03.1933 р., 42
- Гопкало Марина Матвійкова**
13.04.1933 р., 28
- Гопкало Марія Іванова**
30.04.1933 р., 60
- Гопкало Маруся Васильова**
15.10.1932 р., 24, тиф
- Гопкало Маруся Захарова**
19.04.1933 р.
- Гопкало Маруся Яковина**
17.06.1933 р., 25
- Гопкало Марфа Іванова**
29.05.1933 р., 27
- Гопкало Микола Іванів**
29.10.1932 р., 10 днів
- Гопкало Микола Іванів**
26.12.1932 р., 4
- Гопкало Микола Федорів**
03.08.1932 р., 2 міс.
- Гопкало Михайло Якович**
23.03.1933 р., 9
- Гопкало Михайло Йосипів**
18.06.1933 р., 10, виснаження
- Гопкало Настя Йосипова**
18.06.1932 р., 5, катар шлунку
- Гопкало Настя Михайліва**
26.05.1933 р., 70
- Гопкало Настя Федорова**
28.06.1933 р., 29, виснаження
- Гопкало Оксана Йосипова**
14.05.1933 р., 78
- Гопкало Олександр Андріїв**
27.06.1933 р., 2
- Гопкало Ольга Антонова**
15.08.1932 р., 10 днів
- Гопкало Онопрій Матвійв**
30.05.1933 р., 62, старість
- Гопкало Оришка Іванова**
21.06.1933 р., 78, старість
- Гопкало Палажка Олексійова**
30.06.1933 р., 38
- Гопкало Палажка Сергійкова**
01.06.1933 р., 63
- Гопкало Петро Іванів**
12.05.1933 р., 60
- Гопкало Петро Іванів**
05.06.1933 р., 9
- Гопкало Степан Петрів**
26.06.1933 р., 15
- Гопкало Тетяна Андрійкова**
14.06.1933 р., 7, виснаження
- Гопкало Тетяна Федорова**
24.06.1933 р., 51
- Гопкало Трохим Гордів**
25.10.1932р., 63, різачка
- Гопкало Трохим Іванів**
06.06.1933 р., 74, старість
- Гопкало Уліян Микитин**
05.06.1933 р., 57
- Гопкало Уляна Андрійова**
10.06.1933 р.
- Гопкало Уляна Іванова**
21.10.1932 р., 34
- Гопкало Устя Михайлова**
09.10.1932 р., 65, старість
- Гопкало Федір Гордїв**
21.03.1933 р., 78, старість
- Гопкало Федір Митрофанович**
12.04.1933 р., 54
- Гопкало Федір Опанасів**
12.04.1933 р., 75, старість
- Гопкало Федір Якович**
03.03.1933 р., 7
- Гопкало Харита Антонова**
11.06.1933 р., 36
- Гопкало Христя Йовхимова**
10.04.1933 р., 70, старість
- Гопкало Христя Прокопівна**
26.11.1932 р., 63
- Гордієнко Андрій Іванів**
04.01.1933 р., 55
- Гордієнко Ганна Федорова**
28.04.1932 р., 4
- Гордієнко Горпина Яковина**
02.06.1933 р., 55
- Гордієнко Іван Семенів**
27.05.1933 р., 8
- Гордієнко Ілько Іванів**
07.01.1932 р., 60, старість
- Гордієнко Парфен Олексїїв**
21.04.1933 р., 73, старість
- Гордієнко Семен Парфенів**
29.05.1933 р., 40
- Гордієнко Федір Степанов**
10.01.1933 р., 42
- Гордієнко Федір Тимошів**
15.06.1933 р., виснаження
- Гордієнко Федось Іванів**
14.06.1933 р., 65, старість
- Грантовська Ганна Тихонова**
16.02.1933 р., 65, старість
- Грантовська Федора**
24.06.1933 р., 35, виснаження
- Грантовський Іван Галахтїїв,**
13.06.1933 р., 48
- Грантовський Микола Якович**
07.04.1933 р., 12
- Грантовський Петро Іванів**
16.06.1933 р.
- Грантовський Федір Якович**
03.05.1933 р., 4
- Грантовський Яков Лихтонів**
08.04.1933 р., 35
- Дараган Андрей Іванів**
09.06.1933 р., 9
- Дараган Оришка Мусійова**
21.05.1933 р., 50
- Дараган Параска Гордїйова**
14.03.1933 р., 35
- Дараган Степан Василів**
25.06.1933 р., 21
- Денбера Мусій Федорів**
27.03.1933 р., 40
- Дендебера Іван Мусїїв**
15.03.1933 р., 1
- Денисенко Христя Йовхимова**
19.09.1932 р., 50
- Дзюба Палажка Петрова**
02.04.1933 р., 87, старість
- Дзюба Параска Олексійкова**
04.02.1932 р., 45, ревматизм
- Дудка Іван Василів**
07.02.1932 р., 1
- Дудка Марта Петрова**
29.06.1933 р., 46
- Дудка Микита Петрів**
27.05.1933 р., 60, старість
- Дудка Ольга Петрова**
29.02.1932 р., 14, туберкульоз
- Дудка Петро Грицьків**

25.06.1933 р., 10
Дудка Петро Іванів
 05.02.1932 р., 55
Дудка Якилина
 30.05.1932 р., 25, Туберкульоз
Заїка Андрон Мефодія
 20.06.1932 р., 57
Заїка Іван Прокопів
 02.06.1933 р., 70, старість
Зеленська Константина Іванівна
 13.02.1933 р., 2
Ісаєнко Марко Федорів
 30.09.1932 р., 60, туберкульоз
Коваленко Демид Семенів
 30.04.1933р., 60
Коваленко Мавра Іванова
 21.06.1933 р., 60
Коваленко Маруся
 20.06.1933 р., 2, виснаження
Коваленко Микола Данилів
 09.05.1932 р.
Коваленко Олена Пилипова
 17.06.1933 р., 37
Коваленко Петро Семен
 13.07.1932 р., 10 днів
Коваленко Тетяна Іванівна
 17.01.1933 р., 60
Коржин Пріська Каленикова
 11.09.1932 р., 60, старість
Костогриз Грицько Якович
 07.05.1933р., 18
Костогриз Іван Якович
 10.05.1933р., 23
Костогриз Тетяна Прокопова
 21.06.1933 р., 55, виснаження
Костогриз Федосина Федосьова
 20.03.1933 р., 72, старість
Костогриз Яків Василів
 01.04.1933 р., 55
Костюк Таїса Ігнатова
 05.02.1933 р., 62, старість
Лисак Арійон Василів
 30.04.1933 р., 55
Лисак Василь Степанів
 04.06.1933 р., 58
Лисак Ганна Васильова
 07.03.1933 р., 1
Лисак Ганна Михайлова
 23.09.1932 р., 2, Різачка
Лисак Грицько Федорів
 04.01.1932 р., 20,
 Запалення легенів
Лисак Оксана Іванова
 16.05.1933 р., 40
Лисак Оришка Прокопова
 21.06.1933 р., 67

Лисак Роман Йовтухів
 12.05.1933р., 70, старість
Любченко Михайло Пилипів
 06.06.1933р., 8
Любченко Павло
 03.05.1933р., 10
Любченко Пилип Савелів
 22.08.1932р., 76, старість
Остроунько Катерина Микитина
 20.03.1933р.
Пархоменко Ганна Ониськова
 19.06.1932р., 43, Нирки
Пархоменко Іван Федорів
 21.05.1933р., 1
Пархоменко Микита Трохимів
 18.05.1933р., 72, старість
Пархоменко Микола Захарів
 27.09.1932р., 76, старість
Пархоменко Настя Павлова
 27.04.1933р., 3, З хворості
Пархоменко Федір
 02.06.1933р., 33
Пархоменко Федір Грицьків
 27.02.1933р., 40, Туберкульоз
Піщенко Надя Петрова
 16.03.1933 р., 5,
 Запалення легенів
Почеп Віталій Антонів
 20.05.1932 р., 9 міс.,
 Запалення легенів
Почеп Віталій Олексійович
 24.02.1933 р., 11 міс.
Почеп Іван Степанів
 07.03.1932 р., 14
Почеп Степанида Степанова
 20.06.1933 р., 50
Почеп Федір Петрів
 05.05.1933 р., 49
Приліпко Палажка Іванова
 06.06.1933 р., 68, старість
Рижак Ганна Петрова
 30.06.1933 р., 6, виснаження
Рижак Ольга Петрова
 10.12.1932 р., 2
Руденко Борис Якович
 30.04.1933 р., 60
Руденко Грицько Грицьків
 23.06.1933 р., 2
Рудь Микола Никонів
 19.04.1933 р., 3
Скроцька Ганна Романова
 16.09.1932 р., 50
Скроцька Олександра Романова, 24.05.1933 р., 67
Скроцька Пріська Тирнашова
 01.05.1933 р., 50
Скроцький Грицько

Олександрів, 09.05.1933 р.
Сліпцов Василь Андрійв
 25.06.1933 р., 8
 виснаження
Сліпцов Іван Андрійв
 10.06.1933 р., 11
Сліпцова Марта Васильова
 25.06.1933 р., 65, старість
Сова Анатолій Федорів
 08.05.1933р., 5
Сова Ганна Микитова
 25.06.1933 р., 6, виснаження
Сова Олександра Федорова
 08.05.1933 р., 8
Сова Петро Микитин
 08.05.1933 р., 2
Сонько Грицько Опанасів
 03.04.1933 р., 30
Сонько Маруся Мусійова
 12.03.1933 р., 55
Сонько Опанас Павлів
 04.06.1933 р., 63
Сонько Яков Павлів
 16.06.1933 р., 50
Таран Микола Семенів
 21.03.1933 р., 50
Таран Петро Миколин
 25.06.1933 р., 9
Тарасенко Ганна Павлова
 09.08.1932 р., 16 днів
Тарасенко Ганна Федорова
 05.11.1932 р., 4 міс.
Тарасенко Грицько Михайлів
 20.06.1933 р., 32
Тарасенко Грицько Олексійв
 17.06.1933 р., 20, виснаження
Тарасенко Іван Данилів
 19.03.1932 р., 19,
 Запалення легенів
Тарасенко Іван Іванів
 05.04.1933 р., 59
Тарасенко Іван Якович
 07.05.1933 р., 5
Тарасенко Любка Яковина
 25.05.1933 р., 8
Тарасенко Марія Іванова
 30.11.1932р., 6 днів
Тарасенко Маруся Андріївна
 06.08.1932 р., 14 днів
Тарасенко Маруся Федоровна
 24.08.1932 р., 73, старість
Тарасенко Микола Михайлів
 30.08.1932 р., 5 міс.
Тарасенко Михайло Омельків
 29.06.1933 р., 38
Тарасенко Наталка Тимошів
 28.06.1933 р., 34, виснаження
Тарасенко Ольга Семенова

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

02.05.1932 р., 2, дифтерія

Тарасенко Петро Якович

30.04.1933 р., 2

Тарасенко Пуд Іванів

11.02.1933 р., 64, старість

Тарасенко Степан Іванів

12.06.1932 р., 54

Тарасенко Федір Іванів

26.03.1933 р., 78, старість

Тарасенко Федір Михайлів

12.04.1933 р., 52

Тарасенко Федір Якович

30.04.1933 р., 5

Тарасенко Яков Михайлов

03.06.1933 р., 37

Токарчук Микита Адамов

28.06.1933 р., 58

Уляницький Петро Павлів

11.12.1932 р., 76, старість

Федченко Іван Григорів

15.08.1932 р., 1,5

Федченко Олександр Василів

07.05.1933 р.

Фелоненко Пріська Пудова

24.04.1933 р., 80, старість

Царинна Фійона Семенова

05.02.1933 р., 46

Штепа Іван Якович

21.06.1933 р., 2, Золотуха

Штепа Кузьма Онопріїв

22.04.1933 р., 60

Юрченко Іван Олексій

01.04.1932 р., 1,

запалення легенів

Юрченко Іван Федорів

26.06.1933 р., 5

Юрченко Серафима

Михайлова

28.06.1933 р., 60, виснаження

Яшта Павло Павлів

06.05.1933 р., 53, з хворості

с. Плужники

Засноване в 1723 році.

На початку 30-х років входило до складу Шрамківського району Харківської області.

Загальна кількість померлих від Голодомору, за спогадами очевидців – 92 чол., але насправді вона значно більша. Точно ж встановити її за відсутністю документів того часу і все меншим числом живих очевидців трагедії неможливо. Хоронили жертв Голодомору, за спогадами очевидців, на сільських кладовищах.

Мартиролог жителів села Плужники – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Нездолі Г.М., 1911 р.н., записаними у 2005 році директором сільського БК Камельчук О.М.

Бандурка Віра

Береза Олексій Пилипович

Береза Ольга

Божко Василь Хомович

Божко Марія Хомівна

Божко Солоха Омелянівна

Божко Хома Андрійович

Галик Віра

Галик Дмитро

Галик Оксана Дмитрівна

Галик Олександр Дмитрович

Гордієнко Віра Сергіївна

Гордієнко Макар Сидорович

Гресь Григорій Демидович

Гресь Іван Григорович

Гресь Федосія Демидівна

Домашенко Анастасія

Максимівна

Домашенко Василь

Тимофійович

Домашенко Гаврило

Потапович

Домашенко Ганна Андріївна

Домашенко Григорій

Андрійович

Домашенко Григорій

Григорович

Домашенко Іван Тимофійович

Домашенко Іван Федорович

Домашенко Максим

Григорович

Домашенко Мар'яна

Федотівна

Домашенко Марина

Домашенко Марія Тимофіївна

Домашенко Марія Яківна

Домашенко Олексій

Гаврилович

Домашенко Ольга Тимофіївна

Домашенко Параска

Домашенко Софія Тимофіївна

Домашенко Тимофій

Володимирович

Домашенко Федір Тимофійович

Домашенко Федот Потапович

Домашенко Юхим Федорович

Дудка Ганна Омелянівна

Дудка Федір

Клименко Одарка

Клименко Оришка

Косенко Йосип Павлович

Косенко Катерина

Максимівна

Косенко Максим Павлович

Косенко Михайло

Максимович

Косенко Мотря Максимівна

Кулінська Гапка Василівна

Курочка Катерина

Курочка Лідія Свиридівна

Курочка Свирид Андрійович

Лобур Іван Іванович

Лобур Микола Никифорович

Лобур Никифор Васильович

Лобур Федора

Лобур Явдоха

Лобур Яків Никифорович

Нездоля Єгор Якович

Нездоля Ольга Яківна

Нездоля Петро Якович

Нездоля Софія Яківна

Нездоля Явдоха Яківна

Нездоля Яків Володимирович

Овчаренко Лукина

Михайлівна

Овчаренко Михайло

Гордійович

Овчаренко Уляна Михайлівна

Полевань Микола Іванович

Стромець Ганна

Стромець Іван Максимович

Стромець Марія Михайлівна

Стромець Микола

Михайлович

Стромець Михайло Петрович

Стромець Надія Михайлівна

Стромець Омелько

Стромець Явдоха Максимівна

Тиртишна Ганна Кирилівна

Тиртишна Ольга Кирилівна

Тиртишний Андрій Іванович

Тиртишний Кирило Петрович

Тиртишний Микола

Кирилович

Тиртишний Петро

Омелянович

Хмельницький Іван

Олександрович

Хмельницький Павло Іванович

Шекеня Андрій Федорович
Шекеня Ганна
Шекеня Іван Платонович
Шекеня Катерина Платонівна

Шекеня Меланія Павлівна
Шекеня Марія Платонівна
Шекеня Надія Андріївна
Шекеня Платон Михайлович

Шекеня Софія Андріївна
Ярош Семен

с. Райківщина

Пам'ятник жертвам Голодомору, відкритий в 1993 році за спонсорські кошти М.М. Лободи, П.С. Калити та радгоспу 30-річчя Перемоги.

На початку 30-х років входила до складу Пирятинського району Полтавської області.

Колгосп створений в 1928 році.

У селі Райківщина голодна смерть забрала близько 200 осіб. У 1993 році з ініціативи сільської ради при допомозі односельчан Калити П.С. та Лободи М.М. на сільському кладовищі встановлений пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів села Райківщина – жертв Голодомору 1932-1933 рр. укладено за свідченнями Косогор М.Л., 1923 р.н.; Олійник О.М., 1927 р.н., записаними у 2008 році Оконською В.М., секретарем сільської ради.

В мартирологу в алфавітному порядку за наявності даних вміщено прізвище, ім'я та по батькові і вік померлих від голоду.

Дика Катерина Андріївна
Дика Дуня
Дикий Григорій Пилипович
Дикий Пилип Павлович
Дикий Петро Григорович
Дика Устя
Дикий Іван Петрович
Дика Марія Петрівна
Дикий Григорій Митрофанов
Дика Євдокія
Дикий Андрій Мусійович
Дика Маруся
Дика Віра Андріївна
Дикий Тиміш Андрійович
Дика Віра Андріївна
Дикий Іван Федорович і його дружина
Дикий Грицько Трохимович
Дикий Олексій Трохимович
Калита Андрій Федорович
Калита Софія Іванівна
Калита Дмитро Антонович
Калита Федір Федорович
Калита Олександра Іванівна
Калита Кирило Якович
Калита Павло Дмитрович
Калита Маруся Дмитрівна
Калита Яків Григорович
Калита Марта Андріївна, 58
Калита Степанида Яківна, 35
Калита Галина Яківна, 33
Калита Ігнат Васильович, 60

Калита Тетяна Василівна, 58
Калита Пріська Василівна, 55
Калита Олексій Васильов., 65
Його дружина, 63
Калита Андрій Олексійов., 26,
його дружина Дуня, 25,
їхня дитина, 1
Калита Опанас, 70
Калита Пріська, 68
Калита Михайло, 70
Калита Параска – його
дружина, 68
Калита Василь Андрійович, 55
Калита Марія, 53
Косогор Григорій, 45
Косогор Пріська, 44
Косогор Надія Григорівна, 12
Косогор Опанас Григорович, 9
Косогор Микола Григоров., 10
Косогор Володимир, 50
Косогор Палажка, 49
Красюк Опанас, 70
Красюк Віра, 68
Красюк Микола, 40
Красюк Одарка Григорівна, 39
Красюк Микола
Миколайов., 12
Красюк Василь
Миколайович, 10
Купрій Іван, 43
Ланда Федір Дмитрович, 20
Матвієнко Артем

Григорович, 40
Матвієнко Параска, 69
Матвієнко Грицько
Грицькович, 35
Недобій Павло Федорович, 32
Недобій Маруся Данилівна,
34, її діти Віра, Надія, Люба
Недобій Карпо Іванович, 70
Недобій Михайло
Карпович, 50
Недобій Маруся
Григорівна, 53
Недобій Іван Павлович, 35
Недобій Грицько Іванович, 5
Недобій Антон Павлович, 42
Недобій Ліда Антонівна, 13
Недобій Петро Антонович, 14
Недобій Василь Антонович, 10
Натойлад Іван
Онуфрійович, 35
Натойлад Уляна, 34
Натойлад Іван Іванович, 8
Натойлад Віра Іванівна, 6
Натойлад Дуня, 16
Пустовіт Йосип Іванович, 31
Пустовіт Настя, 28
Пустовіт Петро Йосипович, 6
Пустовіт Надія Йосипівна, 4
Ройко Олександр Андрійович,
65, його дружина, 63
Ройко Дмитро Іванович, 64
Ройко Настя, його дружина,

62
Ройко Степан Андрійович, 40
Ройко Тетяна Семенівна, 38
Усик Григорій Іванович, 66
Усик Килина,
 його дружина, 65
Усик Петро Григорович, 35,
Усик Галина Петрівна, 32, їх
 діти Іван, 15, Галя, 7
Усик Володимир
Сергійович, 6
Усик Кирило Іванович, 29
Усик Галина Василівна, 32
 Галя їх дочка, 2
Усик Василь Павлович, 23
Хлопчик, 3
Усик Василь Андрійович, 70
Усик Ганна, 69
Царенко Домаха
Михайлівна, 57
Царенко Мотря Іванівна, 25
Царенко Григорій
Павлович, 55
Царенко Ганна, 54
Царенко Віра, 18
Чиргикало Василь
Васильович, 65
Штипура Михайло
Григорович, 64
Штипура Оксана, 62
Штипура Маруся, 28
Калита Олена Дмитрівна, 6
Калита Ліда Дмитрівна, 4
Бакума Настя, 51
 її дочка **Варя**, 22
Недобій Андрій
Михайлович, 24
Недобій Павло Федорович, 85
Усик Степан Іванович, 36
Бакума Г.С., 52
Бакума В.Г., 27
Василенко Г.І., 70

Василенко О.І., 58
Василенко І.Ф., 40,
 4 його дітей
Василенко М.С., 67
Василенко Д.Ф., 72
Василенко О.Г., 71
Василенко Д.Д., 35
Василенко О.І., 33
Василенко В.Д., 2
Василенко М.Д., 34
Василенко І.Д., 23
Василенко Г.Д., 20
Василенко Г.Г., 59
Василенко М.М., 26
 його сестра **Оришка**, 37
 чоловік **Оришка**, 40
Василенко С.В., 55
Василенко О.В., 60
Василенко Д.Д., 57
Василенко В., 77
Василенко П.В., 30
Василенко Г.І., 26
Василенко П.П., 7
Василенко Д.П., 10
Василенко В.Я., 50
Василенко Д.І., 48
Василенко К., 40
Василенко В., 38
Василенко О., 50
Василенко М.В., 13
Василенко Ф.Ф., 70
Василенко А.А., 62
Василенко К., 60
Василенко О.Н., 50
Василенко М., 13
Василенко П., 17
Василенко Г., 21
Василенко П., 17
Василенко М., 13
Василенко Ф.І., 65
Василенко Г., 6
Василенко Й.Ф., 32

Василенко Г.Й., 10
Василенко Я.П., 69
Василенко М., 64
Василенко В.В., 66
Василенко М.І., 65
Гоголенко Г.А., 75
Гоголенко Г., 70
Гоголенко Д., 15
Гоголенко С., 20
Гоголенко, 50
Гоголенко О., 30
Гоголенко П.О., 7
Гоголенко В.О., 5
Дикий А.Д., 45, його дружина
 Галя, їх діти
Оля, Віра
Дикий А.Г., 62
Дикий Г.А., 19
Дикий В.А., 35
Дворнік Г.
Дворнік К.
Григорій їх син
Загледа П.
Загледа В.
Загледа М.
Косогор Д., **Косогор Л.**,
 їх діти **Наталка**, **Петро**, **Олена**,
Поліна, **Люба**, **Пріська**
Косогор Я., **Косогор Д.**,
Василь їх син, **Косогор О.**, їх
 баба
Косогор Н.П.
Косогор В.П.
Косогор М.П., **Василь**, **Іван**,
Галина, **Параска**, **Павло**
Мартиненко О.
Чопкаль
Чопкаль
Чопкаль їх син
Чопкаль їх невістка
Чопкаль Д., **Чопкаль С.**,
Чопкаль їх син

с. Розумівка

На початку 30-х років входило до складу Пирятинського району Полтавської області.

Колгосп створений в 1929 році.

За свідченнями очевидців Голодомору в селі померло 54 особи, які поховані на місцевому кладовищі.

Мартиролог жителів села Розумівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Висовень П.С., 1920 р.н.; Хоменко В.П., 1923 р.н., записаними у 2004 р. Луценко К.М., завідуючою сільською бібліотекою.

Висовень Микола Степанович
Висовень Дмитро Степанович
Висовень Іван Степанович
Розум Євген Данилович,

дружина Тетяна і їх діти
Олексій, Микола,
Євдокія
Розум Михайло Данилович

Розум Данило Панасович
Розум Марія Опанасівна
Розум Оксана Опанасівна
Розум Петро Семенович

Розум Ганна Олексіївна
 Розум Катерина
 Розум Химка
 Розум Дмитро
 Розум Андрій Григорович
 Розум Федір Андрійович
 Розум Микола Андрійович
 Розум Іван Васильович
 Розум Настя
 Розум Григорій
 Розум Тетяна
 Розум Іван Семенович, дружина Меланка і їх син Андрій

Розум Іван Петрович, дружина Марфа і їх діти Іван, Палажка
 Розум Іван Петрович
 Розум Василь Петрович
 Розум Василь Данилович
 Розум Іван Миколайович
 Розум .....
 Розум Семен Андрійович, дружина Оксана, їх діти Люба, Галя
 Розум Настя Андріївна
 Розум Ольга

Розум Уляна
 Розум Степан
 Розум Павло Степанович
 Розум Микола Степанович
 Розум Степан Семенович
 Розум Марта Данилівна
 Розум Віра Кирилівна
 Розум Микола Костянтинівич
 Розум Євдокія Костянтинівна
 Розум Мотря Данилівна
 Розум Микола Данилович
 Розум Уляна Миколаївна
 Розум Іван Миколайович

с. Рокитне

На початку 30-х років входило до складу Пирятинського району Полтавської області. Колгосп створений в 1929 році.

За свідченнями очевидців Голодомору в селі померло 47 осіб. Жертви Голодомору поховані на місцевому кладовищі.

Мартиролог жителів села Рокитне – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Шевченко Г.В., 1926 р.н.; Лободи Н.В., 1925 р.н.; Чепіль М.Х., 1925 р.н., записаними у 2004 році Луценко К.М., завідуючою сільською бібліотекою.

Бранець Євдокія Зосимівна
 Бранець Настя Терентіївна, її діти Люба, Павло
 Бранець Катерина Пилипівна
 Буць Василь Степанович
 Буць Оксана, її дочка Оля
 Бранець Митрофан Іванович
 Бранець Параска
 Бранець Уляна Іванівна
 Бранець Дмитро Максимович
 Бранець Віра
 Ворона Василь Артемович
 Ворона Катерина

Дмитро – їх син
 Ворона Іван Артемович
 Іщенко Федір Митрофанович
 Іщенко Марія
 Комишна Варвара Остапівна
 Ключко Данило
 Ключко Григорій Данилович
 Ляшенко Федір Антонович
 Ляшенко Віра, 3 дітей
 Лобода Євдокія Артемівна
 Лобода Василь Іванович, дружина Євдокія і їх дитина
 Лобода Параска Григорівна

Ланько Пилип Андрійович, його дружина Марина Степанівна і їх син Микола Лобода Федір Іванович
 Метіль Микола,
 Метіль Євдокія Артемівна і їх 3 дітей
 Погиба Степан Григорович, дружина Марія, їх 2 дітей
 Чепіль Степан Іванович
 Чепіль Євдокія Петрівна

с. Сотниківка

Засноване у 1729 році.

На початку 30-х років входило до складу Пирятинського району Полтавської області.

В перші роки радянської влади село одержало від міста інвентар для сільськогосподарських робіт. В 1928 році селяни організували ТСОЗ. Проте у 30-х роках до населення почали застосовуватись репресивні заходи – відбирались продукти харчування, худоба, с/г техніка. Перетятяка Павла, Перетятяка Івана, Куця Петра, Куця Митрофана, Пінчука Миколу сільські активісти-комнезамівці оголосили ворогами народу, їх було засуджено до виправних таборів, а їхні сім'ї викинуто з обійсть без засобів для прожиття.

Загальна кількість жертв Голодомору за свідченнями очевидців – понад 600 осіб. У 1993 році на сільському кладовищі встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів села Сотниківка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Чепіль Г.С., 1921 р.н., записаними у 2007 році працівником сільської ради Чепіль Г.О.

В мартирологу вказано при наявності прізвище, ім'я, по батькові, рік смерті та вік померлих.

Багатир Андрій Данилович, 1933, 43
 Багатир Данило, дружина, 3 дітей, 1932-1933

Багатир Петро Данилович, 1933, 45
 Басанець сім'я (чоловік, дружина, 6 дітей), 1932-1933

Безщасна 1932, 72
 Богдан Іван, 31, дружина
 Дунька, 2 дітей, 1933
 Водовозенко, сім'я

9 чоловік, 1932
Гаврущенко Варка
 Іванівна, 1933, 8
Гаврущенко Василь, 1933, 4
Гаврущенко Галина
 Іванівна, 1933, 27
Гаврущенко Ганна, 1933, 36
Гаврущенко Іван
 Іванович, 1933, 14
Гаврущенко Іван
 Павлович, 1933, 37
Гаврущенко Іван, 1933, 7
Гаврущенко Олександр, 1933,
 5
Гаврущенко Петро, 1933, 3
Гаврущенко Якилина, 28, та
 дочка, 7, 1933
Гончаренко Пилипа сім'я (6
осіб), 1932-33
Гордієнка Якова сім'я
(4 особи), 1932
Дзюбак Горпина, 1932, 27
Дзюбак Ваня, 1932, 4
Дзюбак Саша, 1932, 6
Дзюбак, 1932, 70
Калита Денис, 1932, 45
Калита Марина 1932, 13
Калита Микола, 1932, 11
Калита Палажка, 1933, 65
Калита, 1932, 69
Кермас, чоловік, жінка
Оришка, 4 дітей, 1932
Кіт Андрій Леонтійович, 1933,
 26
Кіт Таня, 1933, 2

Кондраток Марко, 3 сини,
 1933
Кондраток Уляна, 2 дітей, 1933
Крутогуз Герасим, 30, жінка
Оришка, 2 дітей, 1932
Кулага Іван Васильович, 1933,
 57
Кулаги сім'я: чоловік,
дружина, 4 дітей, 1932
Лимаренко Палажка та два
сини, 1933
Лисак Михайло, 1933, 46
Литвиненко Агафій, дружина,
3 дітей, 1932
Мартиненко Кость, дружина,
5 дітей, 1932
Міхно Полька, 1932, 68
Наказна Галина,
син Сашко, 1933, 26
Наказна Єлизавета, 1933, 65
Наказний Петро
Іванович, 1933, 28
Панькевич Степан, 2 дітей,
 1933
Петричок Павло, 42, дружина
Марія, дочка, 2 сини, 1933
Розум Катерина
Олексіївна, 1933, 7
Розум Марія Іванівна, 1933, 30
Розум Микола
Олексійович, 1933, 10
Розум Олександра, 1933, 72
Розум Олексій Іванович, 1933,
 36
Романенка сім'я, в т. ч.

3 дітей, 1932
Романенко Григорій
Афанасійович, 1933, 50
Романенко Маруся, 1933, 66
Романенко Уляна, 5 дітей,
 1933
Рубан Василь, 1933, 48
Рубан Катерина, 1933, 47
Савчиха Маруся, чоловік
Савка, 24, син Богдан,
дочка (за розповіддю старожи-
лів з'їли), 1933
Сідько Микола, дружина і 4
дітей, 1932
Сідько Опатій, 45, мати,
дружина, 3 дітей, 1932,
Сідько Петро, 4 дітей, 1932
Стригун Галина, 1933, 7
Стригун Катерина
Іванівна, 1933, 30
Стригун Мотя, 1933, 4
Стригун Павло
Прокопович,
 1933, 45
Стригун Сашко, 1933
Стригун Степан, 1933, 28
Третяк Гаврило і мати, 1933
Третяк Іван, 1933, 40
Третяк Мар'яна, 3 дітей, 1932
Хоменко Андрій Юхимович,
дружина Маруся, 4 дітей, 1932
Чепіль Іван, 48,
4 душ сім'ї, 1932
Шевченко Якова сім'я (5 осіб),
 1932-33

с. Сулимівка

Засноване в 1714 році.

На початку 30-х років входило до складу Пирятинського району Полтавської області.

Проведення колективізації і розкуркулювання в селі здійснювали голова сільської ради В.Г.Власенко та представник з району Іван Радченко. У 1930 році було створено колективне господарство «Колос», головою якого обрали Жежеру Я.М.

В селі Сулимівка до Голодомору було в наявності 482 двори, в яких проживало 2900 чоловік.

Після Голодомору населення села Сулимівка складало 1600 чоловік. Врожай тоого року видався добрий, та хліб за трудовні не нараховували, бо озимі збирали ті селяни, які восени давали зерно на посів. Восени та взимку 1932 року зерно вивезли не лише з колективного господарства, а й вимели всі продовольчі запаси з усіх селянських господарств. Як наслідок, весна і літо 1933 року стали місяцями страшного голоду. Загальна кількість померлих від Голодомору 1932-1933 років зі слів очевидців тих подій складає близько 1300 чоловік.

На сільському кладовищі – місці масових поховань жертв Голодомору, у квітні 1992 року з ініціативи Сулимівської сільської ради встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів села Сулимівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Куц К.К., 1922 р.н.; Свистілки О.М., 1915 р.н.; Безуглої М.А. 1909 р.н., записаними у 2005 році Куц К.І., завідуючою сільським клубом, Гуменюк О.В., сільським бібліотекарем.

Северин Демид Кір'янович
різноробочий, 1933, 42
Северин Євгенія
різноробоча, 1933, 39
Северин Марія Демидівна
різноробоча, 1933, 21
Северин Демид Демидович
дитина, 1933, 6
Северин Іван Демидович
дитина, 1933, 5
Юрченко Анастасія Денисів.
різноробоча, 1933, 32
Юрченко Григорій Микол.
дитина, 1933, 9
Юрченко Олександр Микол.
дитина, 1933, 5
Юрченко Надія Миколаївна
дитина, 1933, 2
Пуля Кирило Симонович
різноробочий, 1933, 22
Пуля Мелашка Степанівна
різноробоча, 1933, 25
Пуля Галя Дмитрівна
дитина, 1933, 2
Пуля Дмитро Симонович
різноробочий, 1933, 25
Шпак Параска Овсївна
різноробоча, 1933, 31
Шпак Федір Якович
різноробочий, 1933, 36
Шпак Лисовета Іванівна
різноробоча, 1933, 32
Шпак Олександра Федорів.
дитина, 1933, 2
Малинка Іван Григорович
різноробочий, 1933, 38
Малинка Антон Іванович
різноробочий, 1933, 20
Малинка Явдоха Іванівна
різноробоча, 1933, 19
Малинка Марія Іванівна
дитина, 1933, 13
Гарус Григорій Явтухович
різноробочий, 1933, 68
Гарус Гапка Павлівна
різноробоча, 1933, 66
Гарус Векла Григорів.
різноробоча, 1933, 66
Гарус Єфросинія Григ.
різноробоча, 1933, 20
Гарус Максим Григор.
дитина, 1933, 8
Лугина Андрій Макар.
різноробочий, 1933, 40
Лугина Гнат Андрійов.
різноробочий, 1933, 21
Лугина Ганна Андріївна
різноробоча, 1933, 18

Лугина Борис Андрійов.
дитина, 1933, 8
Лугина Якилина Андріїв
дитина, 1933, 14
Лугина Іван Андрійов.
дитина, 1933, 6
Лугина Микола Андр.
дитина, 1933, 4
Лугина Федір Андр
дитина, 1933, 2
Северин Огавій Кузьмов.
різноробочий, 1933, 41
Сідолака Любов Олексіїв
різноробоча, 1933, 23
Сідолака Олек-др Олекс.
дитина, 1933, 12
Кирик Антон Маркович
різноробочий, 1933, 42
Трав'янка Кузьма Павл.
різноробочий, 1933, 19
Трав'янка Іван Павлович
дитина, 1933, 9
Трав'янка Павло Павлов.
дитина, 1933, 6
Ясьмо Григорій Леонт.
різноробочий, 1933, 42
Ребрій Антон Петрович
різноробочий, 1933, 39
Ребрій Маруся Гнатівна
різноробоча, 1933, 37
Ребрій Микола Антонов.
дитина, 1933, 6
Ребрій Галина Антонівна
дитина, 1933, 3
Ребрій Іван Павлович
різноробочий, 1933, 36
Ребрій Софія Макарівна
різноробоча, 1933, 34
Ребрій Ольга Іванівна
дитина, 1933, 2
Ребрій Микола Сергійов.
дитина, 1933, 1
Власенко Григорій Іванов.
різноробочий, 1933, 42
Власенко Тетяна Іванівна
різноробоча, 1933, 24
Власенко Марія Іванівна
різноробоча, 1933, 25
Власенко Оришка Іванівн.
різноробоча, 1933, 20
Власенко Любов Іванівна
дитина, 1933, 3
Власенко Григорій Іванов.
різноробочий, 1933, 21
Власенко Іван Денисович
різноробочий, 1933, 21
Власенко Мелашка Іван.
різноробоча, 1933, 65

Власенко Іван Іванович
різноробочий, 1933, 53
Власенко Ольга Павлівна
різноробоча, 1933, 51
Сідолака Іван Федор.
різноробочий, 1933, 40
Сідолака Марія Іванівна
різноробоча, 1933, 36
Сідолака Іван Іванович
дитина, 1933, 6
Сідолака Ганна Іванівна
дитина, 1933, 4
Сідолака Арсен Микол.
різноробочий, 1933, 38
Сідолака Мар'яна Іванівна
різноробоча, 1933, 34
Сідолака Любов Арсен.
дитина, 1933, 16
Сідолака Олексій Арсен.
дитина, 1933, 6
Лугина Павло Семенович
різноробочий, 1933, 23
Лугина Микола Семенов.
дитина, 1933, 16
Лугина Григорій Семен.
дитина, 1933, 14
Лугина Яків Васильович
різноробочий, 1933, 52
Лугина Уляна Яківна
дитина, 1933, 8
Шпак Яків Варламович
різноробочий, 1933, 34
Шпак Івга Іванівна
різноробоча, 1933, 16
Шпак Іван Якович
дитина, 1933, 7
Кудря Параска Трохим.
різноробоча, 1933, 35
Кудря Митрофан Іванов.
різноробочий, 1933, 16
Кудря Андрій Митрофан.
різноробочий, 1933, 23
Северин Андрій Микол.
різноробочий, 1933, 37
Северин Марія Іванівна
різноробочий, 1933, 36
Северин Володимир Андр.
дитина, 1933, 4
Сакун Корній Микол.
різноробочий, 1933, 61
Сакун Олена Іванівна
різноробоча, 1933, 60
Сакун Іван Іванович
різноробочий, 1933, 58
Хороший Лука Ількович
різноробочий, 1933, 58
Хороша Софія Іванівна
різноробоча, 1933, 58

Кругляк Олексій Іванович
різнорабочий, 1933, 32

Кругляк Ол-дра Олекс-на
дитина, 1933, 3

Кругляк Ганна Олексіївна
дитина, 1933, 2

Пуля Павло Михайлович
різнорабочий, 1933, 30

Пуля Параска Яківна
різнорабоча, 1933, 72

Гарус Тиміш Олексійович
різнорабочий, 1933, 41

Гарус Олексій Олексійов.
різнорабочий, 1933, 75

Гарус Варвара Олексіївна
різнорабочий, 1933, 71

Шпак Макар Петрович
різнорабочий, 1933, 46

Шпак Роман Петрович
різнорабочий, 1933, 45

Шпак Марія Романівна
дитина, 1933, 16

Шпак Іван Романович
дитина, 1933, 8

Гарус Явдоха Кирилівна
різнорабоча, 1933, 38

Гарус Варка Петрівна
різнорабоча, 1933, 46

Гарус Олек-др Федорович
дитина, 1933, 4

Гарус Федір Якимович
різнорабочий, 1933, 48

Северин Степан Трохим.
різнорабочий, 1933, 68

Северин Іван Климович
різнорабочий, 1933, 23

Северин Мелашка Петр.
різнорабоча, 1933, 23

Северин Олек-дра Степан.
дитина, 1933, 15

Северин Анастасія Степ.
дитина, 1933, 13

Северин Кир'ян Трохим.
різнорабочий, 1933, 72

Северин Марія Данил.
різнорабоча, 1933, 70

Северин Максим Кир'ян.
різнорабочий, 1933, 42

Северин Лисовета Кир'ян.
різнорабоча, 1933, 32

Северин Іван Павлович
дитина, 1933, 6

Северин Тетяна Павлівна
різнорабоча, 1933, 36

Северин Олексій Павл.
дитина, 1933, 8

Северин Василь Павлович
різнорабочий, 1933, 21

Северин Іван Павлович
різнорабочий, 1933, 72

Северин Марія Павлівна
різнорабоча, 1933, 70

Турченко Гаврило Никан.
різнорабочий, 1933, 42

Турченко Одарка Мусіїв.
різнорабоча, 1933, 32

Турченко Марія Гаврил.
дитина, 1933, 6

Турченко Христя Гаврил.
різнорабоча, 1933, 36

Власенко Денис Іванович
дитина, 1933, 8

Северин Трохим Петров.
різнорабочий, 1933, 45

Северин Яким Якимович
різнорабочий, 1933, 22

Северин Параска Петрів.
різнорабоча, 1933, 56

Северин Яким Якимович
різнорабочий, 1933, 22

Власенко Леонтій Іванов
різнорабочий, 56

Власенко Параска Іванів.
різнорабоча, 1933, 48

Гарус Кіндрат Максимов.
різнорабочий, 1933, 42

Гарус Максим Максим.
різнорабочий, 1933, 69

Підмога Степан Олекс.
різнорабочий, 1933, 73

Підмога Параска Іван
різнорабоча, 1933, 71

Підмога Ганна Іванівна
різнорабоча, 1933, 63

Підмога Уляна Іванівна
різнорабоча, 1933, 25

Сідолака Семен Олекс.
різнорабочий, 1933, 41

Сідолака Ольга Олекс.
різнорабоча, 1933, 39

Будюга Юхим Григор.
різнорабочий, 1933, 46

Кирик Федір Андрійович
різнорабочий, 1933, 56

Кирик Герасим Андр.
різнорабочий, 1933, 54

Дворник Андрій Григор.
різнорабочий, 1933, 71

Дворник Микита Климов
пенсіонерка, 1933, 80

Дворник Андрій Петров.
різнорабочий, 1933, 62

Ткаченко Тиміш Григор.
різнорабочий, 1933, 75

Ткаченко Уляна Григорів.
різнорабоча, 1933, 70

Дворник Ілля Андрійов.
різнорабоча, 1933, 26

Дворник Микола Андр.
різнорабоча, 1933, 21

Дворник Володимир Андр.
різнорабочий, 1933, 15

Турченко Данило Григор
різнорабочий, 1933, 41

Турченко Марія Данилів.
різнорабоча, 1933, 25

Турченко Ніна Данилівна
дитина, 1933, 5

Турченко Ольга Данилів
дитина, 1933, 3

Гарус Лука Якимович
різнорабочий, 1933, 43

Гарус Палажка Якимівна
різнорабоча, 1933, 38

Гарус Павло Лукич
дитина, 1933, 5

Северин Онисько Іванов.
різнорабочий, 1933, 54

Северин Якилина Онисів.
різнорабоча, 1933, 16

Северин Микола Ониськ.
різнорабочий, 1933, 14

Київка Ганна Миколаївна
різнорабоча, 1933, 56

Київка Приська Микол.
різнорабоча, 1933, 21

Пуля Марфа Петрівна
різнорабоча, 1933, 47

Пуля Віталій Федорович
дитина, 1933, 8

Дрофа Горпина Яківна
різнорабоча, 1933, 75

Кругляк Григорій Іван.
різнорабочий, 1933, 42

Кругляк Петро Григор.
дитина, 1933, 14

Ясьмо Григорій Леонт.
різнорабочий, 1933, 38

Пшик Петро Овсійович
різнорабочий, 1933, 38

Пшик Маруся Петрівна
різнорабоча, 1933, 72

Пшик Дем'ян Петрович
різнорабочий, 1933, 45

Погибенко Уляна Васил.
різнорабоча, 1933, 46

Погибенко Василь Дем.
дитина, 1933, 10

Пшик Омелько Іванович
різнорабочий, 1933, 71

Кравченко Леонтій Олек.
різнорабочий, 1933, 49

Кравченко Ольга Іванівна
різнорабоча, 1933, 49

Кравченко Олексій Леон.
дитина, 1933, 9
Кравченко Надія Леонт.
дитина, 1933, 7
Кравченко Федір Леонт.
дитина, 1933, 5
Морус Яків Гаврилов
різнорабочий, 1933, 35
Морус Уляна Марківна
різнорабоча, 1933, 32
Морус Микола Якович
дитина, 1933, 6
Морус Василь Якович
дитина, 1933, 3
Власенко Степан Якович
різнорабочий, 1933, 38
Власенко Марія Іванівна
різнорабоча, 1933, 31
Власенко Марія Степан.
дитина, 1933, 6
Власенко Ганна Степан.
дитина, 1933, 6
Власенко Олексій Федор.
різнорабочий, 1933, 41
Власенко Яків Григоров.
різнорабочий, 1933, 24
Шпак Пантелеймон Фед.
різнорабочий, 1933, 46
Шпак Маруся Данилівна
різнорабоча, 1933, 42
Шпак Петро Пантелейм.
дитина, 1933, 10
Шпак Василь Пантелейм.
дитина, 1933, 8
Шпак Іван Пантелеймон.
дитина, 1933, 6
Шпак Якилина Олексіївна
різнорабоча, 1933, 32
Власенко Оксана Федор.
різнорабоча, 1933, 36
Власенко Галина Софрон.
дитина, 1933, 4
Турпак Євмен Петрович
різнорабочий, 1933, 38
Турпак Явдоха Кирилівна
різнорабоча, 1933, 35
Ткаченко Юда Тимофійов
різнорабочий, 1933, 32
Ткаченко Мотря Лазарів.
різнорабоча, 1933, 28
Ткаченко Микола Юдов.
дитина, 1933, 4
Ткаченко Ганна Юдіна
дитина, 1933, 2
Шпак Митрофан Федор.
різнорабочий, 1933, 32
Шпак Наталка Федорівна
різнорабоча, 1933, 27

Шпак Микола Митрович
дитина, 1933, 6
Шпак Любов Митрович
дитина, 1933, 4
Шпак Петро Петрович
дитина, 1933, 10
Шпак Василь Петрович
дитина, 1933, 8
Шпак Іван Петрович
дитина, 1933, 6
Шпак Параска Юдівна
різнорабоча, 1933, 61
Власенко Петро Петрович
дитина, 1933, 8
Власенко Олек-дра Васил.
різнорабоча, 1933, 36
Заболотній Ульян Васил.
різнорабочий, 1933, 38
Заболотня Софія Макар.
різнорабоча, 1933, 31
Турченко Іван Сергійович
різнорабочий, 1933, 28
Турченко Наталія Сергіїв.
різнорабоча, 1933, 26
Сідолака Фотій Михайл.
різнорабочий, 1933, 68
Хороший Кіндрат Тимоф.
різнорабочий, 1933, 46
Дворник Потап Микол.
різнорабочий, 1933, 42
Дворник Ольга Ярошівна
різнорабоча, 1933, 38
Дворник Петро Петрович
різнорабочий, 1933, 18
Дворник Микола Петров.
різнорабочий, 1933, 16
Дворник Марія Павлівна
дитина, 1933, 13
Дворник Любов Павлівна
дитина, 1933, 9
Власенко Сафон Григор.
різнорабочий, 1933, 72
Власенко Євдокія Сафон.
різнорабоча, 1933, 26
Власенко Євдоким Саф.
різнорабочий, 1933, 23
Погибенко Максим Серг.
різнорабочий, 1933, 68
Погибенко Марія Серг.
різнорабоча, 1933, 65
Кирик Варка Павлівна
пенсіонерка, 1933, 70
Кирик Петро Петрович
дитина, 1933, 3
Турченко Оксана Іванівна
різнорабоча, 1933, 38
Турченко Михайло Олекс.
дитина, 1933, 13

Турченко Костянтин Вас.
різнорабочий, 1933, 54
Цаплій Петро Костянтин.
різнорабочий, 1933, 22
Цаплій Іван Костянтин.
дитина, 1933, 17
Дударик Оста Трохим.
різнорабочий, 1933, 23
Власенко Лаврін Іванович
різнорабочий, 1933, 35
Власенко Приська Дмитр.
різнорабоча, 1933, 26
Заболотній Яків Андр.
різнорабочий, 1933, 52
Заболотній Тихін Якович
різнорабочий, 1933, 28
Заболотня Наталка Яківна
різнорабоча, 1933, 25
Северин Параска Григор.
різнорабоча, 1933, 70
Северин Павло Серг.
різнорабочий, 1933, 72
Северин Федосія Павл.
різнорабоча, 1933, 31
Северин Галина Максим.
дитина, 1933, 4
Северин Филімон Олекс.
різнорабочий, 1933, 43
Северин Софія Володим.
різнорабоча, 1933, 58
Северин Ніна Михайлівна
дитина, 1933, 8
Северин Олек-др Михайл.
дитина, 1933, 6
Северин Микола Михайл.
дитина, 1933, 4
Хороший Явтух Іванович
різнорабочий, 1933, 68
Хороша Тетяна Явтухівна
різнорабоча, 1933, 68
Хороший Степан Петров.
різнорабочий, 1933, 58
Хороша Ганна Петрівна
різнорабочий, 1933, 68
Хороша Оришка Степанів.
різнорабоча, 1933, 68
Хороша Марта Петрівна
різнорабочий, 1933, 58
Хороший Тиміш Петрович
різнорабочий, 1933, 56
Хороша Марія Кузьмівна
різнорабоча, 1933, 21
Кудря Сергій Миколайов.
різнорабочий, 1933, 38
Кудря Іван Микитович
різнорабочий, 1933, 32
Кудря Микола Сергійович
різнорабочий, 1933, 16

- Кудря Григорій Сергійов.**
різноробочий, 1933, 6
- Сідолака Семен Данилов.**
різноробочий, 1933, 46
- Сідолака Катерина Данил.**
різноробоча, 1933, 41
- Кирик Мусій Якович**
дитина, 1933, 42
- Кирик Ганна Мусіївна**
різноробочий, 1933, 5
- Кирик Микола Мусійович**
різноробочий, 1933, 3
- Кирик Одарка Мусіївна**
дитина, 1933, 35
- Падун Демид Митрофан.**
різноробочий, 1933, 24
- Шпак Ганна Пантелеймон.**
різноробочий, 1933, 53
- Шпак Явдоха Андріївна**
різноробоча, 1933, 21
- Шпак Іван Андрійович**
різноробочий, 1933, 12
- Кирк Гнат Петрович**
різноробочий, 1933, 8
- Кирик Оксана Петрівна**
різноробоча, 1933, 62
- Турченко Агей Мусійович**
різноробочий, 1933, 42
- Турченко Наталка Волод.**
різноробоча, 1933, 38
- Морус Андрій Олександр.**
різноробочий, 1933, 63
- Морус Маруся Олександр.**
різноробоча, 1933, 61
- Погибенко Олександр Іван.**
різноробочий, 1933, 62
- Цаплій Іван Павлович**
різноробоча, 1933, 32
- Дворник Явдоким Пилип.**
різноробочий, 1933, 42
- Дворник Явдоха Пилипів.**
різноробоча, 1933, 38
- Морус Трохим Андрійович**
різноробочий, 1933, 38
- Морус Федора Андріївна**
різноробочий, 1933, 35
- Мору Надія Трохимівна**
дитина, 1933, 10
- Морус Петро Трохимович**
дитина, 1933, 6
- Морус Хрол Петрович**
різноробочий, 1933, 43
- Морус Марія Петрівна**
різноробоча, 1933, 38
- Божко Марія Олександр.**
різноробоча, 1933, 72
- Шевченко Григорій Пилип.**
різноробочий, 1933, 40
- Шевченко Маруся Пилип.**
різноробоча, 1933, 37
- Шпак Макар Іванович**
різноробочий, 1933, 63
- Шпак Ганна Петрівна**
різноробоча, 1933, 61
- Лугина Данило Васильов**
різноробочий, 1933, 47
- Лугина Варвара Василівна**
різноробоча, 1933, 42
- Власенко Олексій Якович**
різноробочий, 1933, 35
- Власенко Ольга Яківна**
різноробоча, 1933, 31
- Московченко Лаврін Яков.**
різноробочий, 1933, 37
- Московченко Оришка Яків.**
різноробоча, 1933, 30
- Московченко Петро Яков.**
різноробоча, 1933, 32
- Московченко Ганна Лаврова**
дитина, 1933, 4
- Московченко Марія Лаврів**
дитина, 1933, 8
- Московченко Надія Петр.**
дитина, 1933, 10
- Приймак Олена Михайл.**
різноробоча, 1933, 45
- Приймак Марія Михайлів**
різноробоча, 1933, 42
- Луценко Марта Іванівна**
різноробоча, 1933, 48
- Луценко Гаврило Іванович**
різноробочий, 1933, 21
- Пуля Параска Дмитрівна**
різноробоча, 1933, 72
- Кирик Іван Гнатович**
різноробоча, 1933, 40
- Кирик Ольга Іванівна**
дитина, 1933, 5
- Солодкий Свирид Йосипов**
різноробочий, 1933, 81
- Костина Пилип Романович**
різноробочий, 1933, 72
- Пуля Яків Христофорович**
різноробочий, 1933, 47
- Пуля Явдоха Христофор.**
різноробоча, 1933, 43
- Турпак Федосій Лукович**
різноробочий, 1933, 51
- Турпак Явдоха Луківна**
різноробоча, 1933, 49
- Кругляк Вівдя Микитівна**
різноробоча, 1933, 75
- Ясьмо Гапка Якимівна**
різноробоча, 1933, 65
- Бусло Микола Дмитрович**
різноробочий, 1933, 22
- Садовий Купріян Іванов.**
різноробочий, 1933, 51
- Садова Анастасія Миколай**
різноробоча, 1933, 48
- Садовий Кірян Купріянов.**
різноробочий, 1933, 21
- Садова Марія Купріянівна**
різноробоча, 1933, 19

с. Супоївка (до 1947 року – Війтовці)

Засноване в 1654 році.

На початку 30-х років входило до складу Пирятинського району Полтавської області.

Колгосп створено в грудні 1929 року. Частина заможних селян була розкуркулена, а саме сім'ї: Анатієнка, Лимара, Микитенка, Перетятків, Рубанів Якова та Митрофана, Гриценків. Землю забрали в колгосп, а майно розпродали. Колективізацію завершено у 1930 році, колгосп назвали іменем Комінтерну. До цього увійшло 1185 селянських родин.

Голодомор 1932-1933 рр. забрав більше 170 громадян, жителів села Супоївка, вимирали сім'ями, були випадки людожерства. Зі свідчень очевидців тих подій повністю вимерло 16 сімей, а у 27 сім'ях з 5-6 членів родини залишилося по 1-2 чоловіки. Місце поховань жертв Голодомору на сільському кладовищі. В 2003 році за ініціативою сільської ради на цвинтарі села Супоївка встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів села Супоївка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Шевченко Є.А., 1914 р.н.; Грищенко П.Г., 1927 р.н.; Гетьман (Чернях) В.М., 1926 р.н., записаними у 2005 році ученицею Супоївської ЗОШ Дробуш І. та Павлушенко М.П., завідуючою сільським клубом.

Агатієнко Трохим
Адвена Іван і діти
Анатієнко Олексій
Братченко: чоловік,
жінка, 2 дітей
Бурлаченко Дмитро
Бурлаченко Іван
Бурлаченко Левко Наумович
Бурлаченко Марія Іванівна
Бурлаченко Мотря Антонівна
Бурлаченко Настя Наумівна
Василенко Антон, батько і
брат
Василенко Гнат і його син
Гайдай Микола
Гайдай Хівря і дочки
Галушка Ганна, син Яків
Дзюбак Іван Тихонович
Дужак Трохим і вся сім'я
Дяченко Василь Юхимович,
3 сини
Керман Петро, жінка, діти
Кермас Василь

Кермас Давид, жінка Марія
Краснянська Онися Петрівна
Краснянський Грицько
Петрович
Кривенко Андрій і його син
Кривенко Петро, діти
Кривенко Софія
Кривенко Федір, жінка, діти
Купрій Кузьма Андрійович,
двоє дітей
Лисенко Єгор і вся сім'я
Лисенко Іван Андрійович
Мазур Іван Васильович
Микитенко Іван Пилипович
і батьки
Микитенко Карпо і вся сім'я
Микитенко Мина
Микитенко Петро Пилипович і
вся сім'я
Микитенко Федір, жінка, діти
Мороз Афанасій і четверо
дітей
Мороз Іван Іванович

Мороз Наум Іванович і
вся сім'я
Олексій, Опанас
Перетятко Ганна
Приймак Іван, четверо дітей
Рябокінь Єлизавета
Стогній Марфа
Сусла Кузьма Кіндратович і
жінка
Тогобицька Химка, дочка
Палажка
Тогобицький Василь
Тогобицький Григорій
Тогобицький Данило і син
Данило
Черниш Петро Олексійович,
жінка, діти
Шевченко Прохор і вся сім'я
Шерстюк Ганна Борисівна,
три дочки
Яловничий Іван, діти
Яловничий Олександр,
Олександра

с. Фарбоване

Засноване у 1740 році.

На початку 30-х років входило до складу Шрамківського району Харківської області.

Колгосп засновано у 1920 році. Частина заможних селян (близько 30-ти сімей) було розкуркулено і вислано до Сибіру. Землю, худобу, інвентар члени комітету по розкуркуленню забрали в колгосп.

До 1933 року в селі нараховувалось 583 двори з кількістю населення 2486 чоловік. Після 1933 року дворів у селі залишилось 578 з кількістю населення менше ніж 2000 чоловік.

Як свідчать очевидці тих страшних подій, від голоду померло приблизно 600 чоловік, зустрічались випадки людожерства. Жертви Голодомору поховані на 3 –х кладовищах. Також є поховання (тих, що вимерли сім'ями) у дворах, на городах.

Пам'ятник жертвам Голодомору (курган з хрестом) був встановлений у 1993 році з ініціативи колишнього голови колгоспу імені Паризької комуні Ткалі В.І.

Мартиролог жителів села Фарбоване – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Шевченко К.К., 1916 р.н.; Шевченко А.П., 1922 р.н.; Берези О.Г., 1918 р.н., записаними у 2008 році Міцклевичем А.Б., сільським головою.

Пам'ятний знак жертвам Голодомору, встановлений у 1993 році за кошти колгоспу імені Паризької Комуні.

Андріяш Олександр Демидович
Андріяш Демид Олександров
Андріяш Іван Димидович
Андріяш Петро Демидович
Андріяш Федора Дмитрівна
Безклуба Катерина Семенівна
Безклуба Софія Федорівна
Безклубий Дмитро Іванович
Береза Ольга Артемівна
Береза Сергій Артемович

Береза Софія Артемівна
Береза Артем Артемович
Береза Артем Іванович
Береза Катерина Григорівна
Береза Ольга Артемівна
Береза Устина Гаврилівна
Брюханда Ничипір Тихонович
Брюханда Одарка Тимофіївна
Будяк Наталка Григорівна
Будяк Григорій Григорович
Будяк Іван Григорович

Будяк Катерина Григорівна
Будяк Марія Григорівна
Будяк Марія Сергіївна
Будяк Степан Григорович
Бутенко Ганна Семенівна
Волошин Іван Опанасович
Волошин Катерина Йосипівна
Волошин Марія Федорівна
Волошин Настя Потапівна
Волошин Ольга Йосипівна
Гаврилко Василь Олексійович

Гаврилко Ганна Степанівна
 Гаврилко Григорій
 Олексійович
 Гаврилко Григорій Іванович
 Гаврилко Іван Іванович
 Гаврилко Іван Степанович
 Гаврилко Марія Платонівна
 Гаврилко Марія Степанівна
 Гаврилко Микола Олексійович
 Гаврилко Микола Степанович
 Гаврилко Михайло
 Олексійович
 Гаврилко Настя Федорівна
 Гаврилко Олександр
 Олексійович
 Гаврилко Олексій Йосипович
 Гаврилко Петро Максимович
 Гаврилко Степан Левкович
 Гаврилко Степан Максимович
 Гаврилко Устина Степанівна
 Гаврилко Федір Іванович
 Гайдай Наталка Іванівна
 Даценко Євтух Якович
 Даценко Петро Явтухович
 Демиденко Іван Йосипович
 Демиденко Михайло
 Михайлович
 Демиденко Настя Іванівна
 Демиденко Никон Павлович
 Демиденко Параска
 Артемівна
 Демиденко Тетяна Семенівна
 Дзюба Іван Григорович
 Дзюба Іван Максимович
 Дзюба Наталія Павлівна
 Дзюба Ольга Григорівна
 Дрозд Андрій Семенович
 Дрозд Ганна Петрівна
 Дрозд Семен Андрійович
 Житник Ганна Іванівна
 Житник Іван Степанович
 Житник Марія Іванівна
 Кваша Варвара Матвіївна
 Кваша Захар Матвійович
 Кваша Захар Степанович
 Кваша Іван Матвійович
 Кваша Марія Захарівна
 Кваша Марія Митрофанівна
 Кваша Матвій Матвійович
 Кваша Матвій Панасович
 Клопот Ганна Денисівна
 Клопот Ганна Петрівна
 Клопот Марія Іванівна
 Клопот Микола Іванович
 Клопот Палажка Михайлівна
 Коваленко Марія Овсїївна
 Коваленко Іван Овсїйович
 Коваленко Овсїй Левкович

Ковтун Антон Макарович
 Ковтун Дмитро Макарович
 Ковтун Макар Макарович
 Кононенко Гапка Петрівна
 Кононенко Марія Кирилівна
 Кононенко Михайло
 Степанович
 Кононенко Степан Ількович
 Кубинець Антон Платонович
 Лаврик Іван Миронович
 Лимар Йосип Павлович
 Литвиненко Ганна Йосипівна
 Литвиненко Григорій
 Васильович
 Литвиненко Григорій
 Григорович
 Литвиненко Іван Григорович
 Литвиненко Катерина
 Микитівна
 Литвиненко Марія Сергіївна
 Литвиненко Марфа
 Опанасівна
 Литвиненко Микита Ларіонов
 Литвиненко Ольга Микитівна
 Литвиненко Степан
 Григорович
 Литвиненко Трохим
 Григорович
 Литвиненко Федір Григорович
 Лубенець Данило Степанович
 Лупа Іван Іванович
 Лупа Гапка Іванівна
 Лупа Євдокія Іванівна
 Лупа Марія Калениківна
 Лупан Явдоха Григорівна
 Лупан Григорій Трохимович
 Лутай Василь Іванович
 Лутай Павло Павлович
 Лутай Іван Павлович
 Лутай Катерина Іванівна
 Лутай Любов Іванівна
 Лутай Параска Йосипівна
 М'який Іван Михайлович
 М'який Степан Михайлович
 М'який Федір Степанович
 Манжелій Іван Йосипович
 Манжелій Векла Ільківна
 Манжелій Софія Йосипівна
 Мартиненко Марко
 Федорович
 Матвієнко Оришка Павлівна
 Матвієнко Сергій Семенович
 Матвієнко Явдоха
 Костянтинівна
 Матік Іван Опанасович
 Матік Марія Опанасівна
 Матік Опанас Іванович
 Матік Оришка Федорівна

Мельник Ганна Сидорівна
 Микитенко Олександра
 Тихонівна
 Микитенко Тетяна Іванівна
 Мотренко Галина Федорівна
 Мотренко Іван Каленикович
 Мотренко Іван
 Олександрович
 Мотренко Іван Петрович
 Мотренко Каленик
 Михайлович
 Мотренко Каленик Ількович
 Мотренко Мотря Павлівна
 Мягка Тетяна Сергіївна
 Новик Галина Федорівна
 Новик Палажка Тимофіївна
 Новик Палажка Федорівна
 Новик Явдоха Федорівна
 Ногань Галина Іванівна
 Ногань Дмитро Григорович
 Ногань Євдокія Петрівна
 Ногань Михайло Григорович
 Ногань Павло Григорович
 Ногань Петро Григорович
 Опанасенко Дмитро Ількович
 Опанасенко Марія Павлівна
 Опанасенко Петро Тихонович
 Опанасенко Семен
 Прокопович
 Опанасенко Семен
 Трохимович
 Опимах Агафія Іванівна
 Опимах Сергій Кирилович
 Рибас Василь Гаврилович
 Рибас Гаврило Іванович
 Рибас Трохим Іванович
 Романчик Володимир
 Іванович
 Романчик Іван Семенович
 Романчик Микола Іванович
 Романчик Михайло Іванович
 Романчик Олександра
 Іванівна
 Романчик Ольга Трохимівна
 Сидоренко Ганна Яківна
 Сидоренко Марія Петрівна
 Сидоренко Настя Яківна
 Сидоренко Платон Йосипович
 Сидоренко Яків Якович
 Сокол Галина Іванівна
 Сокол Ганна Ільківна
 Сокол Дмитро Калістратович
 Сокол Іван Іванович
 Сокол Йосип Дмитрович
 Сокол Марія Іванівна
 Сокол Марфа Григорівна
 Сокол Михайло Іванович
 Сокол Наталія Артемівна

Сокол Петро Дмитрович
Тиміш Степан Гаврилович
Тиміш Тетяна Герасимівна
Тиміш Михайло Степанович
Тиміш Світлана Степанівна
Тиміш Степан Степанович
Ткаля Наталка Михайлівна
Ткаля Андрій Костянтинович
Ткаля Іван Петрович
Ткаля Катерина Михайлівна
Ткаля Марфа Данилівна
Ткаля Микола Андрійович
Ткаля Михайло Федорович
Ткаля Настя Федорівна
Ткаля Наталка Петрівна
Ткаля Олена Максимівна
Ткаля Петро Петрович
Харченко Митрофан Іванович
Харченко Наталка Федорівна
Харченко Павло Калістрат.

Харченко Тетяна Миколаївна
Цибис Олександра Гаврилівна
Цибис Петро Іванович
Цибис Явдоха Петрівна
Чадай Григорій Григорович
Чадай Катерина Степанівна
Чорненко Василь Якович
Чорненко Григорій Якович
Чорненко Дмитро Овсійович
Чорненко Іван Федорович
Чорненко Іван Якович
Чорненко Катерина Яківна
Чорненко Микола Федорович
Чорненко Параска Андріївна
Чорненко Яків Панасович
Чорниш Йовтух Іванович
Чорноус Іван Олексійович
Швець Іван Сергійович
Швець Павло Павлович
Швець Параска Семенівна

Швець Яків Йосипович
Шевченко Євдокія Федорівна
Шевченко Марія Панасівна
Шевченко Микола Федорович
Шевченко Федір Миколайович
Шипота Катерина Григорівна
Шкиля Приська Денисівна
Шкиля Григорій Демидович
Шкиля Михайло Демидович
Шкіля Іван Сергійович
Шома Оксана Данилівна
Шома Федір Іванович
Шусть Іван Самойлович
Шусть Петро Якович
Шусть Явдоха Панасівна
Яценко Наталка Степанівна
Яценко Явдоха Степанівна

С. Червоне

Засноване у 1728 році.

В 1931-1934 рр. село Червоне входило до складу Пирятинського району Полтавської області.

На території села в 1929 році був створений колгосп ім. Челюскінців. Першим головою колгоспу був односельчанин Коряк П.Ю. Перший сільський голова – Сябро Г.П.

В 30-х роках в селі налічувалось 267 дворів, населення складало приблизно 1200 чоловік.

В зв'язку з тим, що достовірних даних про кількість дворів та кількість населення в сільській раді не збереглося, записи-свідчення зроблені тільки з розповідей односельчан.

За роки Голодомору померло близько 360 чоловік. Поховання людей проводились на двох кладовищах села, які існують по цей час. На сільському кладовищі – місці масових поховань жертв Голодомору у 1993 році був встановлений пам'ятний хрест.

Мартиролог жителів села Червоне – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Кононенко П.П., 1924 р.н.; Дубко М.М., 1923 р.н.; Рябенко О.П., 1927 р.н.; Купрієнко О.К. 1923 р.н.; Желаги М.К., 1923 р.н., записаними у 2008 році Купріянко Ж.А., завідуючою сільським клубом, Марик Н.М., сільським бібліотекарем.

Батрак Іван Савелійович, колгоспник, 1933 р., 19 років
Білоус Андрій Харитонович, колгоспник, 1933 р., 35 років
Білоус Віра Сергіївна, дитина, 1933 р., 1 рік
Білоус Ганна, колгоспниця, 1933 р., 28 років
Білоус Іван Карпович, колгоспник, 1933 р., 28 років
Білоус Лука Харитонович, колгоспник, 1933 р., 30 років
Білоус Мартіян Миронович, колгоспник, 1933 р., 50 років
Білоус Микола Мартіянович, дитина, 1933 р., 8 років
Білоус Микола Сергійович, дитина, 1933 р., 3 роки
Волошин Григорій Степанович, колгоспник,

1933 р., 35 років
Волошин Михайло Семенович, колгоспник, 1933 р., 20 років
Волошин Палажка Семенівна, колгоспник, 1933 р., 18 років
Желага Йосип Маркіянович, колгоспник, 1933 р., 28 років
Желага Марія, пристаріла, 1933 р., 61 рік
Желага Мартіян, пристарілий, 1933 р., 63 роки
Желага Микола Йосипович, дитина, 1932 р., 2 роки
Желага Микола Йосипович, дитина, 1933 р., 1 рік
Желага Пилип Мартіянович, колгоспник, 1933 р., 23 роки
Зануда Дмитро Микитович, колгоспник, 1933 р., 38 років

Зануда Микита, пристарілий, 1933 р., 60 років
Зануда Тетяна, пристаріла, 1933 р., 58 років
Кононенко Володимир, дитина, 1932 р., 12 років
Кононенко Григорій, колгоспник, 1933 р., 29 років
Кононенко Микола Григорович, колгоспник, 1933 р., 30 років
Купрієнко Варвара Давидівна, дитина, 1933 р., 1,5 роки
Купрієнко Василь Давидович, дитина, 1933 р., 11 років
Купрієнко Віра Яківна, дитина, 1933 р., 2 роки
Купрієнко Галина Давидівна, дитина, 1933 р., 9 років
Купрієнко Марія Яківна,

дитина, 1933 р., 3 роки
Купрієнко Олександр Кузьмович, плотник, 1933 р., 28 років
Купрієнко Степан Кузьмович, плотник, 1933 р., 30 років
Лисун Василь Іванович, дитина, 1933 р., 4 роки
Мартиненко Андрій Кондратович, колгоспник, 1933 р., 22 роки
Мартиненко Василь Кондратович, дитина, 1933 р., 6 років
Мартиненко Кондрат, колгоспник, 1933 р., 50 років
Мартиненко Малентій, пристарілий, 1933 р., 66 років
Мартиненко Микола Кондратович, дитина, 1933 р., 8 років
Мартиненко Настя Кондратівна, дитина, 1933 р., 11 років
Рябенко Ганна Федорівна, дитина, 1933 р., 10 років
Рябенко Йовхим Петрович, пристарілий, 1933 р., 64 роки

Рябенко Микола Федорович, дитина, 1933 р., 6 років
Рябенко Федір Прокопович, колгоспник, 1933 р., 32 роки
Стрічан Пантіль Семенович, колгоспник, 1933 р., 50 років
Стрічан Паша Пантелеймонівна, дитина, 1933 р., 4 роки
Сукур Любов Семенівна, пристаріла, 1932, 68 років
Сукур Олександр Ларіонович, дитина, 1933 р., 8 років
Сулима Варвара Степанівна, колгоспниця, 1933 р., 26 років
Сулима Данило Васильович, колгоспник, 1933 р., 38 років
Сулима Іван Данилович, дитина, 1933 р., 10 років
Сулима Катерина Павлівна, дитина, 1933 р., 9 років
Сулима Костянтин Павлович, дитина, 1933 р., 5 років
Сулима Марія Данилівна, дитина, 1933 р., 12 років

Сулима Настя Данилівна, дитина, 1933 р., 6 років
Сулима Павло Сергійович, колгоспник, 1933 р., 45 років
Хижряк Андрій Фаріонович, мед.працівник, 1933 р., 20 років
Ярош Андрій Петрович, колгоспник, 1933 р., 29 років
Ярош Василь Іванович, дитина, 1933 р., 3 роки
Ярош Григорій Степанович, дитина, 1933 р., 4 роки
Ярош Катерина, пристаріла, 1933 р., 59 років
Ярош Ліда Степанівна, дитина, 1933 р., 5 років
Ярош Марія Іванівна, дитина, 1933 р., 10 років
Ярош Марія Іванівна, колгоспниця, 1933 р., 48 років
Ярош Параска Василівна, колгоспниця, 1933 р., 35 років
Ярош Степан Степанович, колгоспник, 1933 р., 30 років

с. Черкасівка

Засноване у другій половині XVII ст.

На початку 30-х років відносилось до Пирятинського району Полтавської області.

Кількість померлих під час Голодомору в селі Черкасівка – майже 100 жителів. Місця поховань жертв Голодомору на сільському кладовищі. Пам'ятний знак жертвам Голодомору не встановлений.

Мартиролог жителів села Черкасівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Черниш (Сліпченко) Н.М., 1920 р.н., записаними Павлушенко М.П., завідуючою сільським клубом села Супоївка.

Друченко Василь Григорович
Друченко Федоска Степанівна
Друченко Микита Степанович
Полежака Йосип Григорович
Полежака Афанасій Йосипович
Полежака Грицько Йосипович
Полежака Трохим Пантелеймонович
Федосенко Одарка Павлівна
Федосенко Галина Андріївна
Федосенко Микола Андрійович
Федосенко Іван Несторович
Федосенко Яків Омелянович
Федосенко Марфа Яківна

Федосенко Микола Якович
Федосенко Семен Ігнатович
Федосенко Данило Андрійович
Федосенко Іван Данилович
Федосенко Григорій Данилович
Федосенко Мотря Андріївна
Федосенко Семен Васильович
Федосенко Маруся Ігнатівна
Федосенко Михайло Семенович
Федосенко Яків Семенович
Федосенко Катерина Андріївна

Федосенко Семен Ігнатович
Федосенко Варка Федосенко Арістан Максимович
Федосенко Микола Федосенко Іван Каленович і вся сім'я
Федосенко Наташа Федосенко Марія Іванівна Федосенко Галина Іванівна Федосенко Іван Іванович Федосенко Марія Семенівна Федосенко Приська Семенівна Федосенко Григорій Степанович Федосенко Андрій Семенович

с. Черняхівка

Засноване у 1725 році. На початку 30-х років входило до складу Шрамківського району Харківської області.

Під час Голодомору 1932-1933 років у Черняхівці померло 293 односельці. Ховали померлих на сіль-

ському кладовищі. В 1993 році з ініціативи сільської ради у Парку Слави встановлено пам'ятний знак жертвам Голодомору.

Мартиролог жителів села Черняхівка – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями Потельчак А.Г., 1926 р.н.; Косяченко Г.Ф., 1921 р.н.; Суруп М.М., 1927 р.н., записаними у 2005 році Косяченко Т.В., сільським бібліотекарем.

Бахмач Василина Михайлівна і 2 дітей
 Блощенки: батько і 4 дітей
 Бунчук Антон і 4 дітей
 Григораш Оксана і 3 дітей
 Григораші – дід і баба
 Дрофа Карпо і дочка Орина
 Дрофа Павло Каленикович і 3 сини
 Дружина, 3 дітей, дід і баба
 Дружина, 4 дітей, дід і баба
 Думан – мати і 2 сини
 Заболотня Ганна і 3 дітей
 Заболотня Євдокія Яківна і 4 дітей
 Заєць Іван Архипович і 4 синів
 Заруба Петро, дружина і дитина
 Кичовий Гаврило і 2 дітей
 Колесники: чоловік і дружина
 Комишна Параска (сестра)
 Коптовець Гаврило
 Корх Андрій, дружина і 3 дітей
 Кочет Василь Дм., мати і сестра
 Крамний Панько
 Крицький Павло Михайлович, дружина і 2 дітей
 Кругляк Григорій Антонович і син
 Кругляк Микола, дружина і 5 дітей
 Кругляк Микола, дружина, 4 дітей, дід і баба
 Кругляк Павло і 2 дітей
 Кругляк Пилип Трохимович
 Кругляк Трохим Антонович

Кругляк Явдоха
 Ліснянські: чоловік і дружина
 Лобода Антон і дружина
 Надточій Сергій, дружина, 3 дітей, дід і баба
 Нешва Григорій, дружина, 3 дітей, дід і баба
 Останець: чоловік, дружина і 4 дітей
 Пилипенки: чоловік, дружина і 3 дітей
 Пилипенко Трохим
 Пилипенко Трохим і дружина
 Підмога Василь Петрович
 Підмога Іван
 Пінчук Опанас Петрович і 2 дітей
 Пінчук Опанасій Петрович, 2 сини і дочка
 Погребна Анастасія
 Погребний Павло, дружина і 3 дітей
 Погребний Петро і 3 дітей
 Пономаренко Ігнат
 Потильчак Василь Іванович, син і дочка
 Потильчак Федір
 Рибак Іван
 Ромашка Антон
 Ромашка Марфа
 Руденко Галина
 Руденко Іван (дитина)
 Руденко Максим
 Руденко Микола Кирилович
 Руденко Михайло Кирилович
 Руденко Тетяна
 Рябус Василь Денисович,

дружина і 3 дітей
 Рябус Яків і 3 дітей
 Семеха Андрій і 2 дітей
 Сидоренко Гаврило
 Степанович
 Симеха Устинів і 3 дітей
 Сіромаха, дружина і 4 дітей
 Скрипка Андрій
 Скрипка Йосип Трохимович
 Скрипка Кирило
 Скрипка Кирило і син
 Скрипка Марія
 Скрипка Наталія Андріївна
 Скрипка Федір Якимович і 3 дітей
 Соломко Ольга і дочка
 Стадний Павло, дружина, 4 дітей, дід і баба
 Сухенко Галина Василівна і 3 дітей
 Трав'янку Григорій Йосипович
 Трав'янку Іван Йосипович
 Усенко Василь
 Ухимко (мати)
 Ухимко Анастасія
 Ухимко Василь
 Ухимко Григорій
 Ухимко Іван
 Ухимко Одарка
 Ухимко Пріська
 Ухимко Степан
 Ухимко Федір
 Чуже Максим Павлович,
 Шевченко Данило,
 Шевченко Омелько, дружина і 3 дітей
 Шевченко Семен і 2 дітей

м. Березань

З 1923 по 1962 рік Березань була райцентром Київської області. Нині це місто обласного підпорядкування.

На початку 30-х років минулого століття Березань, хоча й мала статус районного центру, була звичайним селом, де налічувалось 1743 господарства і 7504 мешканці.

В 1929 році в Березані були створені колгоспи „Індустрія”, „Пролетарська правда”, імені Фрунзе, а також „Комунар” та імені Петровського, які в 1932 році об’єдналися в колгосп „ДПУ”.

В 1931 р. в райцентрі організували машино-тракторну станцію, яка мала 40 тракторів марки „Фордзон” та „Фордзон - путиловець” і обслуговувала весь Березанський район. Центральна садиба МТС спочатку розміщувалася в Лехнівці, а в 1932 році її перенесли в Березань.

Під час колективізації в Березанському районі були розкуркулені понад 100 працьовитих хліборобських родин.

На початку 30-х років по Березані прокотилася хвиля арештів. Так, за матеріалами Центрального державного архіву громадських організацій України (справа 66924 на Могильного П.Г. та інших), 8 вересня 1931 року Харківська трійка винесла вирок 58 громадянам (переважна більшість їх – з Березані). Всім було інкриміновано статтю 54-4-12 (допомога міжнародній буржуазії, недонесення про злочин). За вироком слідчої трійки 5 осіб отримало 5 років концентраційних таборів, 28 відправлено на висилку, решту звільнено. Ганжа О.П. помер під слідством. Серед висланих на Північ були Шкулета Ф.П., а також Ясько Г.Г. і його дружина Меланія, яких розкуркулили в 1930 році. В справі є дані, що в 1930 році у Березані було заарештовано близько 100 осіб, яких звинувачували в членстві у Спілці Визволення України.

Не оминули березанців і трагічні події Голодомору. Були випадки, коли голодною смертю помирали цілі сім’ї. Так, за свідченням директора Березанського краєзнавчого музею, заслуженого працівника культури України Г. Л. Рих, 1922 р.н., весною 1933 року вимерла вся сім’я Данила Сердюка (батько, мати і семеро синів), Якова Колесника (батько, мати і п’ятеро дітей), Микити Дудки (батько, мати і четверо дітей), Никифора Тимченка (батько, мати і дочка), Луки Буряка (батько, мати і дочка зі своєю дитиною), Кирила Дмитренка (батько, мати і двоє дітей).

Встановленням прізвищ березанців, померлих від голоду в 1932-1933 роках, ще на початку 90-х років почала займатися директор Березанського краєзнавчого музею Г.Л. Рих. Результатом цієї роботи стала міська Книга пам’яті, яка сьогодні зберігається в музеї.

Уродженка нашого міста, свідок Голодомору Лисивець А.І., 1922 р.н., яка нині проживає в Києві, написала книгу «Скажи про щасливе життя», в якій описує події 1932-1933 років у Березані (книга вийшла в 1993 році у видавництві «Веселка», 96 сторінок).

Оскільки архівних даних про колективізацію і голод в Березані не збереглося, кількість людей, померлих від голоду, встановлювали за свідченнями очевидців трагедії, які назвали від 800 до 1000 осіб. З них встановлено прізвища лише 206 жителів Березані.

Від Голодомору постраждало багато березанців. Це люди, яким сьогодні близько 80 років і більше. Вони голодували, втратили рідних. Таких осіб у місті нараховується понад 1500.

Мартиролог жителів м. Березань – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Рих Г.Л., 1922 р.н.; Лисивець А.І., 1922 р.н.; Рощенко Г.Ф., 1916 р.н.; Тимченка І.Н., 1921 р.н.; Набока Ф.К., 1928 р.н., та інших, записаними директором Березанського краєзнавчого музею Рих Г.Л., кореспондентом газети «Березанські Відомості» Набок Т.Ф., спеціалістом першої категорії відділу культури і туризму Березанської міської ради Дідик Т.П. та ін.

В 1993 році біля входу на кладовище мікрорайону Світанок з ініціативи міської влади було встановлено пам’ятний знак «Жертвам Голодомору 1932-1933 років».

Бакуменко Василь
Сидорович, 65 р.
Бакуменко Оксана, 50 р.
Бацман Дмитро
Федорович, 7 р.
Бацман Федір
Данилович, 47 р.
Бережний Данило, 70 р.
Бережний Роман
Михайлович, 40 р.
Божок Андрій
Максимович, 9 р.
Божок Андрій
Микитович, 70 р.
Божок Андрій Петрович, 8 р.
Божок Євдокія, 69 р.
Божок Максим
Прокопович, 61 р.
Божок Микола, 51 р.
Божок Микола, 80 р.
Божок Олександра, 75 р.
Бородиня Арсен
Парфенович, 54 р.
Бородиня Борис, шкільний
Бородиня Василь шкільний
Бородиня Іван
Миколайович, 7 р.
Бородиня Марія, 21 р.
Бородиня Микола
Омельянович, 45 р.
Бородиня Оришка, 23 р.
Бородиня Федір
Андрійович, 60 р.
Бугаєнко Іван, 45 р.
Буряк Лука, 65 р.
Буряк Тетяна Петрівна
Буряк Тетяна Федорівна, 60 р.
Волошин Ніна
Оврамівна, 24 р.
Ганжа Іван Олексійович, 11 р.
Ганжа Олексій
Дмитрович, 45 р.
Гелевера Євген, 61р.
Гелевера Іван
Корнійович, 70 р.
Герасименко Григорій, 8 р.
Герасименко Федора, 45 р.
Герасименко Федора
Юхимівна, 45 р.
Глушак Галина
Степанівна, 2 р.
Глушак Григорій
Степанович, 4 р.
Глушак Дуня Степанівна, 10 р.
Глушак Євдокія
Григорівна, 20 р.
Глушак Іван Григорович, 68 р.
Глушак Іван Григорович, 45 р.
Глушак Олена Степанівна, 6 р.

Глушак Петро, 24 р.
Глушак Поліна
Григорівна, 45 р.
Глушак Савка, 71р.
Глушко Андрій Степанович
Глушко Василь
Арсенович, 14 р.
Глушко Іван Арсенович, 8 р.
Глушко Микола
Арсенович, 11 р.
Глушко Тимофій
Михайлович, 50 р.
Глушко Тимофій, пенсійний
Головка Федір Андрійович,
пенсійний
Демченко Андрій Іванович,
пенсійний
Дмитренко Аркадій
Семенович, 47 р.
Дмитренко Борис
Федорович, 45р.
Дмитренко Валентина
Аркадіївна, 12 р.
Дмитренко Василь
Данилович, 60 р.
Дмитренко Ганна
Федорівна, 42 р.
Дмитренко Івга, 35 р.
Дмитренко Кирило, 12 р.
Дмитренко Кирило, 30 р.
Дмитренко Любов
Трохимівна, 6 р.
Дмитренко Марфа, 25 р.
Дмитренко Мокрина
Антонівна, 75 р.
Дмитренко Мусій
Федорович, 60 р.
Дмитренко Олександр
Кирилович, 15 р.
Дмитренко Трохим
Федорович, 55 р.
Дмитренко Федір
Ничипорович, 70 р.
Дудка Ганна Єфремівна, 45 р.
Дудка Ганна Микитівна, 6 р.
Дудка Ганна Микитівна 6 р.
Дудка Захар Микитович 16 р.
Дудка Захар Микитович, 16 р.
Дудка Іван Микитович, 15 р.
Дудка Любов Микитівна, 4 р.
Дудка Микита, 50 р.
Жила Захарій, 78 р.
Жила Яків Захарович, 45 р.
Івасенко Григорій Степанович
Кайденко Марія
Оврамівна, 26 р.
Карвась Настя, 25 р.
Карвась Христя, 23 р.
Козацька Марта, 50 р.

Колесник Василь
Петрович, 10 р.
Колесник Ніна Петрівна, 13 р.
Колесник Петро Васильович,
50 р.
Колесник Петро, 40 р.
Коломієць Онисько, 45 р.
Коломієць Поліна, 40 р.
Кохан Йосип, 50 р.
Кочерга Андрій, 40 р.
Куда Гаврило Борисович
Куда Григорій Гаврилович
Кульман Іван, 10 р.
Курилко Федось, 25 р.
Кучер Галина Федорівна, 11 р.
Кучер Катерина
Федорівна, 8 р.
Кучер Ульяна, 40 р.
Лазебна Наталія
Петрівна, 25 р.
Ленченко .....Якович
Ленченко .....Яківна
Ленченко Ольга, 30 р.
Ленченко Яків, 40 р.
Лепіска Петро Миколайович,
45 р.
Лепіска Трохим, 45 р.
Лисивець Варвара Григорівна
Лисивець Василь Іванович
Лисивець Галина Іванівна
Лисивець Євдокія, 28 р.
Лисивець Іван Григорович
Лисивець Іван
Кирилович, 25 р.
Лисивець Іван, 24 р.
Лисивець Кирило
Архипович, 55 р.
Лисивець Макар, 73 р.
Лисивець Марія Петрівна
Лисивець Марта, 40 р.
Лисивець Одарка, 52 р.
Лисивець Оксана Несторівна
Лисивець Петро Григорович
Лухтай Нилка, 46 р.
Лухтай Онисько, 56 р.
Максюта Михайло
Савович, 40 р.
Миколець Андрій
Маркович, 25 р.
Миколець Марко
Степанович, 55 р.
Михайленко Гринько
Михайленко Петро
Михайленко... пенсійного віку
Михайленко.....
Мишура Василь
Федорович, 50 р.
Мойсеєнко Калістрат
Максимович, 45 р.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мойсеєнко Федосія
Овчаренко Тетяна
Василівна, 12 р.
Омелян Єфросинія
Максимівна, 17 р.
Омелян Максим, 68 р.
Омелян Харитина, 41 р.
Остапенко Станіслав, 61 р.
Охріменко Сергій
Максимович, 40 р.
Охріменко Федора
Падалка Галина Петрівна, 7 р.
Пархоменко Ольга, 50 р.
Пархоменко Устина
Василівна, 26 р.
Рибалка Андрій
Фролович, 60 р.
Рибалка Андрій, 70 р.
Рих Марія Гаврилівна, 70 р.
Роздобудько Віктор
Григорович, 7 р.
Роздобудько Євдокія
Свиридонівна, 16 р.
Роздобудько Ігор
Якович, 35 р.
Роздобудько Карпо
Іванович, 60 р.
Роздобудько Микола
Трохимович, 14 р.
Роздобудько Михайло
Карпович, 50 р.
Роздобудько Мотря
Федорівна, 70 р.

Роздобудько Надія
Григорівна, 5 р.
Роздобудько Наталія
Яківна, 40 р.
Роздобудько Степан, 30 р.
Романенко Андрій Іванович
Романенко Іван
Романенко Іван Лукич, 40 р.
Романенко Лаврентій
Іванович, 10 р.
Роценко Григорій
Феодосійович, 19 р.
Роценко Килина
Якимівна, 46 р.
Роценко Олексій
Іванович, 12 р.
Сафрончук Федора, 35 р.
Сердюк Данило та вісім членів
його родини
Сиротенко Настя
Снісар Ганна Семенівна, 38 р.
Снісар Іван Панасович, 15 р.
Снісар Марія,
Снісар Оксана Юхимівна
Снісар Панас Юхимович, 40 р.
Сошка Андрій Гнатович, 16 р.
Сошка Лук'ян, 70 р.
Сошка Марія, 70 р.
Сошка Марта Гнатівна
Таран Марія, 70 р.
Таран Сила Андрійович, 80 р.
Таратурка Наталія
Миколаївна, 55 р.

Таратурка Яків
Антонович, 60 р.
Терещенко Клавдія, 45 р.
Терещенко Олександр
Олександрович, 50 р.
Тимченко Володимир
Савович, 13 р.
Тимченко Марія
Никифорівна, 10 р.
Тимченко Мотрона, 54 р.
Тимченко Настя
Володимирівна, 1 р.
Тимченко Никифор
Митрофанович, 60 р.
Тищенко Наталія, 8 р.
Тищенко Нестор
Тищенко Приська
Луківна, 40 р.
Харченко ..... Іванович
Харченко ..... Іванович
Харченко Іван
Данилович, 12 р.
Харченко Микола
Степанович, 2 р.
Харченко Степан
Олексійович, 30 р.
Харченко Степан
Олексійович, 45 р.
Харченко Федір Степанович
Харченко Харитина, 30 р.
Шаповал Олександра, 50 р.
Шкулета .....Олександрівна
Шкулета .....

м. Біла Церква

м. Біла Церква (давньоруська назва в різних джерелах – Георгів, Гюргев, Юргев, Юр'єв) – одне з найдревніших міст України, закладене князем Ярославом Мудрим в 1032 році як один з південних форпостів Київської Русі, що протистояли нападам кочівників.

Багато трагедій бачила за свій довгий вік Біла Церква, але голодоморні роки минулого століття за своїм трагізмом перевершують найстрашніші лихоліття.

Наприкінці 20-х – на початку 30-х років власне місто Біла Церква займало невелику територію в межах нинішнього його центру. Тут розміщувались нечисленні тоді промислові підприємства, різноманітні кустарні артілі і майстерні, відомі далеко в окрузі торгові центри, зведені ще за кошт графині Браницької, медичні, навчальні, освітні, культурно-масові заклади і владні структури округи та району. Значну частину становило єврейське населення, жили також поруч з українцями поляки, росіяни, нечисленні групи інших національностей. З трьох боків це власне місто оточували практично повністю українські села Заріччя, Роток та Олександрія (нині це мікрорайони Білої Церкви). Короткі відстані, родинні зв'язки жителів міста і прилеглих сіл робили спільними і радощі, і болі того часу.

Заможна родина Івана Жаботинського була розкуркулена і викинута серед зими на вулицю без будь-яких засобів для існування.

Згортання політики НЕПу призвело до скорочення у місті всіх видів приватного підприємництва. Заготівельна криза 1928 року потягла за собою нове "загвинчування гайок". В першу чергу були реквізовані приватні млини, чим держава взяла під свій повний контроль хлібомольний процес як перший етап хлібопекарства. З того часу кожен мішок змеленого зерна був під пильним оком численних державних структур, що через кілька років зіграло свою трагічну роль у створенні передумов спланованого голоду.

Населення м. Біла Церква з передмістями у 1926 р.

	Чоловіки	Жінки	Всього
Міська межа	10455	11486	21941
<u>Передмістя</u>			
Олександрія	2832	3111	5943
Заріччя	3146	3363	6509
Роток	3652	4079	7731
Всього:	20085	22039	42124

Згортання політики НЕПу призвело до скорочення у місті всіх видів приватного підприємництва. Заготівельна криза 1928 року потягла за собою нове "загвинчування гайок". В першу чергу були реквізовані приватні млини, чим держава взяла під свій повний контроль хлібомольний процес як перший етап хлібопекарства. З того часу кожен мішок змеленого зерна був під пильним оком численних державних структур, що через кілька років зіграло свою трагічну роль у створенні передумов спланованого голоду.

с. Заріччя, 1928 рік. Перша хлібна валка у колгоспі "III-й вирішальний"

У 1930 році в ході нового адміністративно-територіального поділу республіки була ліквідована Білоцерківська округа, яка становила майже третину нинішньої Київщини, а значно урізані території увійшли в Білоцерківський район з центром у Білій Церкві. У 1932 році район увійшов у новостворену Київську область. Швидкими темпами йшла у Білій Церкві індустріалізація. В короткий термін стали до ладу нові цехи заводу "Сільмаш", друга електростанція, взуттєва і деревообробна фабрики, завод "Хімпрому", другий за потужністю в СРСР цегельний завод, завод комбікормів і консервний, ковбасна фабрика, підприємство "Трудткач", кар'єри торфу і каменоломні.

В селах же розгорталась колективізація. Головним гаслом VII окружного з'їзду КНС (комітетів незаможних селян) було: "Зробимо Білоцерківщину гігантом-колгоспом до весни 1930 року". А оскільки в колгоспи охоче йшли тільки бідняки, які не мали на чому, а часто й

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

не хотіли сумлінно працювати, справи в колгоспах ішли погано. Швидко знайшли причину: винен куркуль, який всіляко шкодить становленню колгоспів, і засіб боротьби з ним: знищення як класу. Тільки на Заріччі в колгоспі "Нове будівництво" протягом лютого-березня 1930 р. було розкуркулено 6 родин ("Історія селянства Української РСР".К., 1967 – с. 151).

Масова колективізація у прилеглих до Білої Церкви селах проходила під жорстким пресом: або ти в колгоспі, або куркуль чи підкуркульник. Тож якщо у жовтні 1930 р. в колгоспах об'єднувалось близько 25 % селянських господарств, то навесні 1932 р. ця цифра становила уже більше 60 %. Але неорганізованість, невміння і часто небажання працювати на один казан призвели до того, що вдалось засіяти лише 30 % посівних площ, та й ті не всі були оброблені. Саме про такий стан на Білоцерківщині доповідав у квітні 1932 року секретар ЦК КП(б)У С.В. Косіор Сталіну (3 листа секретаря ЦК КП(б)У С.В. Косіора секретарю ЦК ВКП(б) Й.В. Сталіну про економічне і політичне становище у південній частині степових районів України і продовольчі труднощі. 26 квітня 1932//Под знаменем ленинізму – 1990. – № 8. – С. 66).

Микола Вітренко у 18 років брав Перекоп. Одержавши землю, завдяки працелюбності міцно став на ноги, разом з дружиною збудував нову хату. Комнезамівці за відмову вступати у колгосп назвали його підкуркульником і відібрали все нажите важкою працею.

Замість того, щоб шукати економічні шляхи поліпшення стану в сільському господарстві, влада вдалась до найпростішого і найпримітивнішого – віднімання хліба силою. Для здійснення хлібопоставок у прилеглі села з Білої Церкви було відряджено 256 комуністів (57 % складу міської організації), та 60 % комсомольців міста. Саме вони організовували сільський люмпен з комітетів незаможних селян на вигрібання з селянських обійсть всіх харчових припасів, готуючи Голодомор. В хід пішло все: залякування, нові розкуркулювання навіть середняків з ярликом "підкуркульник", наган, показові судові процеси, гезетне слово.

Ось кілька прикладів. Стаття газети «Радянська нива» від 27.01.1932 р. «Геть зривників із лав робітників»:

"...П'ять чоловік уповноважених протягом півдня копали у Сікори Василя в помешканні на Заріччі на глибину до 2-х метрів – а таки відібрали 15 пудів хліба», – про таке пише газета "Радянська нива" від 27 січня 1932 р. Про те, що господар приховав його від державних грабіжників для своєї сім'ї, аби та не вимерла з голоду, газета, звісно ж, не писала. "В селі Олександрія знайшли прихований немолочений урожай у Марчука М., Ферта Семена" (газета "Радянська нива" від 1 лютого 1932 р. № 14), на Ротку – у Бойка Демка, Мельниченка Терешка та ін. ("Радянська нива" від 14 лютого 1932 р. № 23).

Всі села, що нині є Білою Церквою, за пасивний спротив дикій колективізації і викачуванню з селян хліба заносились на «чорну дошку», що означало жорсткі санкції проти жителів, аж до приречення значної частини мешканців на голодну смерть: с. Заріччя – підтверджується публікаціями в Білоцерківській газеті «Радянська нива» від 08.09.1932 р. та від 14 лютого 1932 р.; с. Роток – «Радянська нива» від 22.09.1932 р. та 14.02.1932 р.; с. Олександрія – «Радянська нива» від 27.08.1932 р., 31.08.1932 р. та 14.02.1932 р.

Пограбоване, морально розчавлене село повільно сповзало у прірву голоду. Голоси однаків, які наважувались публічно заявляти про смертельну небезпеку, що нависла над українським селом, чули хіба що спецслужби ГПУ-НКВС, аби вчасно нейтралізувати такого "антирадянського елемента" і "шкідника".

**с. Олександрія, 1931 рік.
Обмолот хліба в колгоспі "Боротьба".**

Одним з таких правдошукачів був наш земляк член ЛКСМУ Г.І. Ткаченко, який написав лист секретарю ЦК КП(б)У С.В. Косіору: «На Білоцерківщині в колгоспах, в яких було коней 100-150, зараз тільки 40-50, та й ті такі, що падають. Люди страшно голодують. Я просто не розумію. І якщо б мені хто-небудь авторитетно доводив хоча б десь в 1927-28 рр., що при Радянській владі можуть помирати на роботі з голоду, я не повірив би, висміяв би, а то і зовсім прогнав би його, вважаю ідіотом, контрреволюціонером і як завгодно.

Ну, а що ми маємо зараз? Десятки і сотні випадків, коли колгоспники виходять в поле і зникають, а через кілька днів знаходять його аж протхнутим і так його без жалю, ніби це звичайна річ, заривають в яму і квіт. А на другий день цього ж, який заривав попереднього, знаходять труп, – мруть з голоду» (лист члена ЛКСМУ Г.І. Ткаченка секретарю ЦК КП(б)У С.В. Косіору. 18 червня 1932 року// Под знаменем ленинізму. – 1990. – № 8. – С. 66).

Особливого розмаху голод і смертність від нього набирають у 1933 році. Не маючи, крім газети «Радянська нива», жодного архівного документа, дослідниками Голодомору, центрами збору інформації встановлено факти вимирання цілих сімей, а дані перепису населення с. Роток (тепер – частина міста Біла Церква) 1926 року та стаття із газети «Радянська нива» від 08.03.1934 р. № 51 про чисельність працездатних в колгоспі «Перемога» на Ротку (перепис – 7731 чол., стаття – 884 чол.) красномовно свідчать про «успішність» колективізації і «досягнення» в знищенні українського народу.

Оскільки нам невідомі і малоймовірно, що стануть відомими (адже архівних матеріалів тих років, що свідомо нищились за розпорядженнями ДПУ, а вцілілі рештки згоріли в 1941-му, відновити неможливо) точні статистичні матеріали, які б освітили динаміку росту населення у Білій Церкві за 20–30-ті роки, то були опрацьовані матеріали опосередкованого характеру, що показують тенденції по народжуваності в місті за перші чотири десятиліття ХХ ст.

Були оброблені подвірні описи передмість Білої Церкви – Заріччя, Олександрії, Ротка і Залізничного селища 1941-1942 рр., списки мобілізованих, які були подані на розшук до Червоного Хреста (1941 р.), та реєстри загиблих на фронтах 2 Світової війни. Частково були використані матеріали облікової картотеки паспортного столу Білої Церкви 1941-1943 рр.

Перший спад народжуваності припадає на 1913-1920 роки, що пов'язано з мобілізаціями першої світової та громадянської воєн. Найбільші спади припадають на 1917 (209 народжених) і, трохи менший, на 1919 (253 народжені) роки. Різкий підйом народжуваності у 1918 р. пояснюється демобілізацією і відносно мирним життям. Потім знову спад – громадянська війна. З 1920 р. починається підйом народжуваності, що обривається спадом 1930-1935 рр., нижча точка якого припадає на 1933 р. (134 народжених).

Якщо ж взяти до уваги те, що динаміка народжуваності зафіксована станом на 1941-1943 рр. й тому не враховує померлих за досліджуваний період, то впадає в око та обставина, що навіть мінімум першого спаду (1917 р.) майже на третину більший мінімуму 1933 р.

Відсутні дані по довоєнному населенню центральної частини Білої Церкви, заселеної євреями. Одна частина з них покинула місто напередодні окупації, а ті, що залишились, потрапили під фашистські репресії й були або розстріляні, або опинились у концтаборах.

Зібраний матеріал дає результати, які частково приводимо в таблиці:

Рік	Ч-БЦ	Ж-БЦ	Ч-ЗС	Ж-ЗС	Ч-Зрч	Ж-Зрч	Ч-Олк	Ж-Олк	Ч-Ртк	Ж-Ртк	Ч-Вск	Ж-Вск	Разом
1917	26	21	9	4	22	30	11	19	20	22	25	0	209
1918	42	19	5	7	33	45	36	42	25	36	35	0	325
1919	35	23	7	6	33	28	21	28	22	24	26	0	253
1920	43	13	6	10	34	43	28	49	31	34	37	2	330
1921	51	23	9	10	47	44	30	29	30	28	41	1	343

Білоцерківська газета «Радянська нива», фотокопія з якої наводиться вище, у виванні з селян хліба була дуже ефективним засобом.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Рік	Ч-БЦ	Ж-БЦ	Ч-ЗС	Ж-ЗС	Ч-Зрч	Ж-Зрч	Ч-Олк	Ж-Олк	Ч-Ртк	Ж-Ртк	Ч-Вск	Ж-Вск	Разом
1922	41	23	10	11	48	53	30	45	38	49	41	0	389
1923	53	20	6	10	56	45	39	44	40	36	40	0	389
1924	36	29	6	4	51	72	29	44	29	48	33	0	381
1925	44	16	5	13	77	78	47	42	35	53	27	1	438
1926	22	12	9	11	54	73	38	49	35	42	19	0	364
1927	21	16	9	7	67	62	34	42	37	31	1	0	327
1928	14	16	8	12	70	68	38	43	40	43	0	0	352
1929	13	14	19	17	76	62	47	49	52	50	0	0	399
1930	16	16	13	7	59	75	44	41	44	48	0	0	363
1931	5	9	7	4	56	59	25	34	31	22	0	0	252
1932	8	10	11	11	32	31	28	22	15	35	0	0	203
1933	4	11	0	3	25	26	12	23	10	20	0	0	134
1934	10	4	6	4	49	41	31	18	20	22	0	0	205
1935	19	13	15	7	76	53	38	41	35	45	0	0	342
1936	24	21	11	14	82	90	60	39	58	47	0	0	446
1937	17	14	18	18	112	108	77	79	68	76	0	0	587
1938	25	18	20	14	106	103	74	61	72	72	0	0	565
1939	21	21	10	18	103	115	78	74	62	74	0	0	576
1940	17	10	12	13	92	94	60	63	65	61	0	0	487

Примітка: ч – чоловік, ж – жінка, БЦ – Біла Церква, Зс – Залізничне селище, Зрч – Заріччя, Олк – Олександрія, Ртк – Роток, Вск – військові, мешканці м. Біла Церква.

Якщо взяти до уваги народжуваність за 1936-1940 роки, яка у середньому склала 532 немовлят, то на період 1931-1935 років цей показник складає 227 новонароджених, тобто 42,7%, а показник 1933 р. становить 25,2%.

У Пелагеї Вітренко (на знімку ліворуч) під час Голодомору померли дід, баба, менші брат Альоша і сестра Оля. Вижили крім неї батько, мати і менший брат Микола.

За свідченнями П.Вітренко, яка в 1942 році була схоплена гестапівцями за участь у антигітлерівському підпіллі, в концтаборі під німецьким містом Ліверкузен їй знову довелося пережити ті страшні муки голоду, якими звела зі світу половину її родини "робітничо-селянська" кремлівська влада.

Таким чином, в період Голодомору шанс на життя мало одне з чотирьох білоцерківських немовлят.

Як уже згадувалось вище, перепис 17 грудня 1926 р. зафіксував, що у Білій Церкві мешкало 42124 жителі, з них 20183, тобто приблизно 47,8 % – у прилеглих сільських околицях. Ще один перепис у місті зробила в роки окупації міста німецько-фашистськими загарбниками нова міська влада в ході паспортизації місцевого населення та реєстру мешканців. На третій квартал 1942 р. по місту було зареєстровано 15500 жителів. Крім того, в передмістях Заріччя – 5660, Роток – 4165, Олександрія – 4670 мешканців, всього 29995 жителів.

Якщо врахувати, що кількість мобілізованих на фронт і евакуйованих в тил білоцерківців становила приблизно кількість приросту населення Білої Церкви за період з 1926 року по червень 1941 року, то опосередковано виходимо на "чорну дірку" у прирості населення Білої Церкви, що дорівнює приблизно 4,8 тисячі чоловік. З історії міста відомо, що його центр, населений в основному єврейством, робітничим класом, куста-

рями, торгівцями і службовцями, у 30-х роках минулого століття навіть при ежовсько-беріївських чистках таких відчутних втрат не зазнавало. Цю велику цифру людських втрат можна пояснити лише одним: страхотливими голодоморними жнивими 1933 року на селянських околицях Білої Церкви.

Отже, за відсутності прямих доказів шляхом вище наведених розрахунків можна з великою імовірністю допустити, що під час голоду Біла Церква в її нинішніх межах втратила близько 4,7-5 тисяч чоловік або 23,7 % свого населення за рахунок розіп'ятих на "чорних дошках" більшовицького Голодомору, масово вимираючих сіл Заріччя, Ротка і Олександрії.

На жаль, відсутність будь-яких документальних свідчень тієї пори і міграційні процеси не дають ніяких шансів на підтвердження цієї дуже правдоподібної цифри втрат Білої Церкви від голоду.

Пам'ять невинно убієнних голодом вшановано хрестом на кладовищі «Зарічанське», який встановили жителі Заріччя, та меморіалом на місці масових поховань при виїзді на київську дорогу, відкритим 16.09. 1993 р. (скульптор Мосендз Г.М., архітектор Стукалов О.К.).

Опитування свідків Голодомору 1932-1933 років, які пережили його у Білій Церкві, дало змогу встановити прізвища 108 жителів, померлих лютою голодною смертю.

Мартиролог жителів м. Біла Церква – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Дорошкова П.Б., 1926 р.н.; Дупляк М.Т., 1920 р.н.; Ригас-Голяк Ф.С., 1918 р.н., Шутенко Г.П., 1925 р.н.; Рябушея В.П., 1928 р.н.; Поліщука М.Ф., 1928 р.н.; Кузнецової В.М., 1925 р.н.; Бойко Г.М., 1924 р.н.; Кирилової Н.Д., 1923 р.н.; Лепетинської Т.І., 1927 р.н.; Коломієць В.П., 1925 р.н.; Швидун К.М., 1921 р.н.; Швидун М.М., 1913 р.н., та інших, записаними протягом 1991-2008 років: письменником Володимиром Іванцівим – вміщені у книзі «Голокіст» (К., «Український письменник», 1992); працівниками бібліотек міста, зокрема Ніконенко Т.Д.: Чаюн-Пархомчук Н.В. – працівником Червоного Хреста; працівниками освіти – Щербань Л.О. та ін.; студентами вищих навчальних закладів та учнями шкіл міста.

Астахов Яків (дідусь Вирбіцької Антоніни Петрівни), 1932-33

Астахова Анастасія Іванівна (бабуся Вирбіцької Антоніни Петрівни), 1932-33

Бабіїв невістка – сім'я з'їла, 1933

Батько і п'ятеро дітей (сусіди Могилко Ганни Семенівни), 1932-33

Безпечного Івана Григоровича двомісячний брат, 1933

Бесараб Антоніни Захарівни брат, Стахановський пр., 1933

Бесараб Антоніни Захарівни сестра, Стахановський пр., 1933

Білобров Кирило, 1932-33

Білобров Лікера, 1932-33

Бовш Віктор Федорович (сусід Пономаренко Катерини Федотівни, проживали по вул. Глиняній, 42), 1932-33

Бовш Григорій Федорович (сусід Пономаренко Катерини Федотівни, проживали по вул. Глиняній, 42), 1932-33

Бовш Демид Матвійович (сусід Пономаренко Катерини Федотівни, проживали по вул. Глиняній, 42, впав біля її хати, тіло поховали на городі), 1932-33

Бовш Євдокія Федорівна (сусідка Пономаренко Катерини

Федотівни, проживали по вул. Глиняній, 42), 1932-33

Бовш Надія Федорівна (сусідка Пономаренко Катерини Федотівни, проживали по вул. Глиняній, 42), 1932-33

Бовш Семен (сусід Пономаренко Катерини Федотівни, проживали по вул. Глиняній, 42, тіло поховали на городі), 1932-33

Бовш Семен Федорович (сусід Пономаренко Катерини Федотівни, проживали по вул. Глиняній, 42), 1932-33

Бойко Володимир Андрійович 1933, 13 років

Бондаренко Саша, 1 рік (жив на теп. вул. Лісовій), 1932-33

Бондаренко Семен Іларіонович, (жив на теп. вул. Лісовій) 1932-33

Бродських (жили по вул. 2-й Юр'ївській) – 8 дітей

Бродських сім'я, в т.ч. більше 10 дітей. Маленьких вони поїли, а потім ловили чужих. 1932-33

Волошин Гаврило Харитонович, 1932-33

Волошин Іван Харитонович, 1932-33

Галина Трохимівна, 5 років (сестра Дмитраш Євдокії Трохимівни, жили в с. Олександрія) 1933

Ганя жінка з вул. Пушкінської, 1933

Григор Єлисей (жив на теп. вул. Лісовій), 1932-33

Дитина (імені, прізвища не встановлено), 1933.

Дитина (імені, прізвища не встановлено), с.Олександрія, 1933

Дитина (імені, прізвища не встановлено), с. Олександрія, 1933

Дитина (імені, прізвища не встановлено) с. Олександрія, 1933

Дитина (імені, прізвища не встановлено), с. Олександрія, 1933

Дитина, зарізана матір'ю (ім'я, прізвище не встановлені), 1933

Дід Мороз з вулиці, що нині називається 60 р. Жовтня), 1932-33

Діти з сусідської сім'ї

Губатенко (проживали в с. Олександрія), 1932-33

Діти, яких поїли батьки (район теперішньої вул. Декабристів), 1932-33

Дядько Колодіної Віри

Панасівни (с. Заріччя), 1932-33

Енцінзон Софія Петрівна, 1904 р.н. (тітка Лисенко Віри Володимирівни), 1932-33

Закаблуковський Григорій Павлович, 1933
Засуха Яків Герасимович (доля невідома – заарештований і пропав). 1933, 57 р.
Іван Макарець (біля р. Рось). 1932-33
Казладзей Явдохи дочку зловили і з'їли. 1933, 4 -5 років
Калініченків сім'ї дівчина, вул. Стахановська, 1932
Калініченків сім'ї дівчина, вул. Стахановська, 1932
Калініченко Віра Лаврентіївна, 1933, 2 роки
Калініченко Галина Лаврентіївна, 1933, 1 рік
Кардана Пилипа Юхимовича сусід, вул. Стаханівська, 1932
Кардана Пилипа Юхимовича сусід, вул. Стахановська, 1932
Клава (тітка Бабича Володимира Гавриловича), 1932-33
Ковбаса Василь Лук'янович, 1933, 31 рік
Кравченко (сусід Пономаренко Катерини Федотівни, проживали по вул. Глиняній, 42, тіло поховали на городі), 1932-33
Кривенда Володимир Пилипович, Заріччя, 1933, 5 років
Кривенда Палажка, Стахановський пр., 1932
Кривенда Палажка, Стахановський пр., 1932
Кривенда Тетяна Соковна, Заріччя, 1933
Кривецький Станіслав (батько), Заріччя. Забрали під час створення колгоспів 32-33 рр. З того часу пропав безвісти
Куць Андрій (жив на теп. вул. Котляревського), 1932-33
Куць Михайло Кирилович (жив на теп. вул.Котляревського), 1932-33
Куць Трохим Кирилович (жив на теп. вул.Котляревського), 1932-33
Лісовенко Лукаш Гаврилович (жив на теп. вул. Котляревського), 1932-33
Лісовенко Федір Гаврилович, (жив на теп. вул. Котляревського), 1932-33
Максимчук Валерій Федорович (жив на теп. вул.

Котляревського), 1932-33
Максимчук Володимир Федорович (жив на теп. вул. Котляревського), 1932-33
Максимчук Григорій Федорович (жив на теп. вул. Котляревського), 1932-33
Максимчук Катерина Єроховна (жила на теп. вул. Котляревського), 1932-33
Мама Мартиненко Лідії Гаврилівни, 1932-33
Мартинчука Микити мати (7 дільниця на Осередку, тепер пров. 2-ий Чапаєвський), 1932-33
Мацюченко (сусід Бесараб Антоніни Захарівни), Стаханівський пр. 1933
Мельник Дем'ян (дід Гейло Ніни Іванівни), 1933
Музиченко Тетяна Савівна, 1933
Музиченко Катерина Савівна, 1932-33
Музиченко Микола Савович, 1933, 22 роки
Невзгляд Віра, 6 років (сестра Невзгляд Миколи Микитовича), 1932-33
Невзгляд Ганна, 12 років (сестра Невзгляд Миколи Микитовича), 1932-33
Невзгляд Марія, 10 років (сестра Невзгляд Миколи Микитовича) 1932-33
Невідомська Ганна Аникіївна, 1932-33
Невідомський Сергій Аникійович, 1932-33
Приймачук Івась Макарович, 1933
Приймачук Петро Макарович, 1933
Прусська Ганна (сусідка Вирбіцької Антоніни Петрівни), 1932-33
Пятківський Полікарп (сусід Вирбіцької Антоніни Петрівни), 1932-33
Рязанцев Іван (дід Надточій Ганни Михайлівни), 1932-33
Рязанцева Віра (бабуся Надточій Ганни Михайлівни), 1932-33
Савченко Михайло (сусід Вирбіцької Антоніни Петрівни), 1932-33

Сестра Мартиненко Лідії Гаврилівни, 1932-33
Сирота із карантинного відділення притулку для сиріт, 1933
Сирота із карантинного відділення притулку для сиріт, 1933
Сирота із карантинного відділення притулку для сиріт, 1933
Сирота із карантинного відділення притулку для сиріт, 1933
Сирота із карантинного відділення притулку для сиріт, 1933
Сирота із карантинного відділення притулку для сиріт, 1933
Сирота із карантинного відділення притулку для сиріт, 1933
Сирота із карантинного відділення притулку для сиріт, 1933
Сирота із карантинного відділення притулку для сиріт, 1933
Сирота із карантинного відділення притулку для сиріт, 1933
Сікора Анеля (жила на теп. вул. Котляревського), 1932-33
Сікора Василь (жив на теп. вул. Котляревського), 1932-33
Сікора Олександр (жив на теп. вул.Котляревського), 1932-33
Сім'я Бабіїв (жили по вул. Леваневського, де тепер Шинний завод, вони заманювали людей в хату і їли їх, цю сім'ю Бабіїв забрали, вони не повернулись), 1932-33
Сім'я Вовк (сусіди Богатенко Віри Тимофіївни, вони бідували, ходили по селах і просили. В одному з сіл пропали коні, то звернули на цю сім'ю. То їх прив'язали до воза і гнали коней, а вони бігли. Така була кара. То вони померли), 1932-33
Сім'я Лукаша (жили в районі Заріччя), 1932-33
Сімя Сіменченків, (жили на теп. вул. Котляревського), 1932-33
Соломко Дар'я, (бабуся), Заріччя, 1933
Сусідські діти Колодіної Віри Панасівни (с. Заріччя), 1932-33
Троє чи четверо дітей Григор Марії (жили на теп. вул. Лісовій), 1932-33

НАЦІОНАЛЬНА **КНИГА ПАМ'ЯТІ** ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Фелтин Іван Іванович, 1933

Харитина (сусідка Бабича Володимира Гавриловича), 1932-33

Хмельницька Любов

Трифонівна, 1933, 1-2 роки

Хурчало Вілько (жив на теп. вул. Лісовій), 1932-33

Царенко Федір Олексійович (жив по вул. Гризодубової, 3), 1932-33

Черненко Софії сестра

чоловіка (7 дільниця на Осередку, тепер пров. 2-ий Чапаєвський), 1932-33

Черненко Софії син сестри

чоловіка (7 дільниця на Осередку, тепер пров. 2-ий Чапаєвський)

Черненко Софія (7 дільниця на Осередку, тепер пров. 2-ий Чапаєвський), 1932-33

Чоловік (жив біля

Голубоярорового млина, де тепер магазин «Дари ланів»), 1932-33

Шатковський Степан, (жив на теп. вул. Лісова), 1932-33

Швень Антон, (жив на теп. вул. Котляревського), 1932-33

Швень Ганна, (жила на теп. вул. Котляревського), 1932-33

Швень Прасковія

Гаврилівна, (жила на теп. вул. Котляревського), 1932-33

Швидун Катерини Миколаївни

мати (7 дільниця на Осередку, тепер пров. 2-ий Чапаєвський)

Швидун Марини Миколаївни

двоюрідний брат, 1932-33

Швидун Марини Миколаївни двоюрідного брата дитина, 1932-33

Швидун Марини Миколаївни двоюрідного брата дитина, 1932-33

Швидун Марини Миколаївни двоюрідного брата дружина, 1932-33

Яків дядько, вул. Осипенко, 1933

Якова дядька дитина, (була з'їдена батьком під час Голодомору), вул. Осипенко, 1933

Ярмоленко Самійло, (жив на теп. вул. Котляревського), 1932-33

Листопад 2004 року. Мітинг пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років на місці масових поховань жителів Білої Церкви та Білоцерківщини біля білоцерківського заводу «Сільмаш».

Фото А.Гая

1932-1933

м. Бориспіль

У Борисполі, більша частина населення якого були звичайні хлібороби, також пухли і помирили від голоду. Голодоморна біда міста – маленька часточка тієї великої біди, яку пережила Україна.

Повідомлення про хід колективізації в Борисполі знаходимо в тогочасних засобах масової інформації. Газета «Комсомолец Січнівки-Бориспільщини» вміщала на своїх сторінках і такі повідомлення: «...машинно-кінна станція Баришпільського куща відстає в усупільненні коней та фуражу, це загрожує зривом засівкампанії...».

«... в п`ятій громаді с. Баришпіль кіннотники за керівництвом діда Акима знайшли дві віялки. Одну куркулі заховали в незаможника під солому. Той же дід Аким, голова ударної бригади по засівкампанії, знайшов в одного з куркулів понад 150 пудів насіння. Легка кіннота разом з цим дідом багато зробила по усупільненню реманенту».

«...піонерія Баришпільщини взяла активну участь у проведенні засівкампанії, колективізації та ліквідації куркуля як класу».

«...в селі Баришпіль колективізація проходить мляво. Напевне тому, що в нас багато є спекулянтів та протирадянського елементу... Комсомольський осередок поставив руба питання про пожвавлення підготовки до весни... Осередок працює на фронті знищення куркуля».

Куркулями оголошували всіх, хто не згоджувався віддавати на поталу зароблене важкою працею, вступати до колгоспів. До категорії «куркулів» радянська влада зарахувала найкращих господарів – заможних селян, що мали по кілька гектарів землі. Більшість з них одержали цю землю після 1917 року, стали заможними тільки завдяки власній праці.

«Ліквідація куркульства як класу», «розкуркулення» означало тотальне пограбування, позбавлення всіх життєвих засобів, ув'язнення й вивезення з України цілих родин найкращих, найпрацьовитіших господарів. Таким чином держава розправилась з сотнями тисяч найбільш заможних селян. Мільйони менш заможних, т. зв. бідняцькі та середняцькі маси, примусили вступити в колгоспи. Навіть бідняків, якщо вони висловлювались проти колгоспів, оголошували «підкуркульниками» і теж розкуркулювали.

«Комсомольці організували 4 бригади для проведення суцільної колективізації по селу, бригади змагаються між собою на краще виявлення реманенту, засівматеріалу».

«Колективізація у Баришпільському районі юридично закінчена цілком».

«...в Борисполі організували двотижневі курси комсомольців-ударників-колективістів».

«В селі Баришпіль комсомольський осередок працює на фронті знищення куркуля...».

Заголовки закликали: «До дальших перемог у соціалістичній перебудові Баришполя», «Усі колективісти...», «Курси комсомольців-колективізаторів...»

Як засвідчив Момот І.А., комсомольці, демонструючи особливу ревність, брали найактивнішу участь у здійсненні злочинної колективізації, у вилученні в людей хліба і майна. Керував ними Сергій Резун. Комсомольці організовували «хлібні валки», тобто вивіз і здавання хліба державі. У липні 1930 року у Бориспільському районі було організовано таку валку, що складалася з 560 підвод. У Борисполі після здачі хліба відбувся мітинг. Проголошену на ньому резолюцію надрукувала газета «Пролетарська правда»: «Ми, комсомольці Баришпільського району, здали державі 12,2 тис. пудів хліба нового врожаю і ухвалили дотерміново здати всі озимі лишки протягом серпня місяця».

Наступ на селян продовжувався.

«Це була примусова колективізація. Як людей примушували вступати до колгоспів? Викликали до сільради господарів, хат по десять – так і називали «десятихатки», обробляли, тримали під арештом доти, доки ті не згоджувались», – засвідчив Адамець І.Г.

«У 1929 році люди вступали до колгоспів ще тільки за бажанням, а потім почали примушувати. Батько вступив до колгоспу, здав коня. Тих, хто не хотів вступати, виганяли з хат, все відбирали, не дивились на те, що діти малі, що старі... Хати розкидали», – засвідчив Борисенко В.А.

«Колективізація проходила насильно. В людей забирали усе: реманент, худобу, землю, хліб, силою заганяли в колгоспи», – свідчила Ярощук (Бабишкіна) О.Т.

Сталін назвав це «величезним народним рухом», «найважливішим досягненням радянської влади». Бориспільці, незважаючи на усі демагогічні заяви про «стовідсоткову перемогу у соціалістичній перебудові Баришполя», незважаючи на залякування і примус, як могли, опиралися злочинній колективізації.

Дослідники розходяться у питанні визначення, «точного обчислення кількості розкуркулених селян України». Враховуючи число «підкуркулених», тобто розкуркулених у 1931-1932 роках, К. Кононенко називає цифру 500-700 тисяч селянських дворів, або 2,5-3,5 мільйона людей.

«Забирали усе. У бабусі був гектар землі, за це нас визнали куркулями, забрали хату, майно, усе... Ніколи не забуду: лютий місяць, мама висадила нас, роздягнених, на воза (нас було троє дітей), люди закрили шматтям, хто що міг дати. Так ми доїхали до материних батьків у Лубни» (Висоцька Г.О.).

«Після мого від'їзду з Борисполя... головою райвиконкому туди прислали «товарища Іванова»... Перше, що він улаштував – це очищення Борисполя від «чужого елемента». Цілими родинами повисилав бориспільців до Сибіру, Архангельська та інших місць» (Іван Козуб).

«У куркулів відібрали все, а їх самих гнали до Кучаківського роз'їзду, де упихали в товарні вагони і відправляли на Північ» (із спогадів очевидців).

«У 1929 році заслали на Соловки. Там пробув до 1934 року. На заслання дуже голодували, охоронці собак краще годували, ніж нас, людей. І все ж вижив, повернувся до Борисполя. Вдруге засудили за жорна. Присудили 10 років» (Сайко І.П.).

«Цілі валки з розкуркуленими їхали повз нашу хату у напрямку вокзалу» (Адамець І.Г.).

Події колективізації й розкуркулення на Бориспільщині відтворив російський письменник Ісаак Бабель. Як кореспондент столичної газети він мав описувати «переможні кроки колективізації» у селах під Києвом. Те, що побачив і відчув, зокрема у селі Великій Стариці, лягло в основу його творів. У оповіданні «Коливушка» (з циклу оповідань «Велика Стариця») автор розповідає про розкуркулення селянина Івана Коливушка, доля якого – гірке і правдиве свідчення того, як руйнувалися міцні селянські господарства, калічилися людські долі. Гірко читати останні слова чоловіка, з якими він звертається до своїх односельців: «Куди ж ви гоните мене? Куди я піду? Я ж народжений серед вас...». Оповідання закінчується словами: «З того часу ніхто не бачив його у Великій Стариці».

Всього за роки колективізації у Бориспільському районі було розкуркулено сотні сімей.

Під час розкуркулення, масових репресій гинули люди, гинули родини, руйнувалися родинні зв'язки. У людей відбирали не лише їхнє майно, у них забирали їхні корені, їхній родовід, їх відривали від минулого, від пам'яті, позбавляли сенсу життя. І це був злочин, за який немає прощення. Ті, хто не хотів лишитися «без даху над головою», вступали до колгоспів. «Або з голоду помирай, або в колгосп», «Не йдеш у колгосп – з хати викинуть» (із спогадів).

У Борисполі перші колективні господарства, до яких вступали «ще тільки за бажанням», почали створюватися 1929 року. Це були «Молодий більшовик» (об'єдналися 19 чоловік) та «Комсомолец України». Згодом ці два господарства злились у колгосп «Серп і молот», який об'єднав території двох громад: Лихоносівку, Глибоцьку, Горянську, Новомиколаївську, Котяхівку, Червоний Хутір (2 громада); Яцютівку, Бондарівку, Йовівку, Мокріївку, Лугову, Бахматівку (1 громада).

У 1930 році утворили ще три колгоспи: ім. Шевченка, «Перемога», «Червоний степ». Останній у 1934 році був перейменований на колгосп ім. Кірова.

Колгоспам передавалося все конфісковане в «куркулів» майно, включаючи хатне начиння і продукти харчування. Сільський актив, «комнезамівці» безкарно грабували селян. Ці учасники так званих «червоних бригад» по розкуркуленню були здебільшого ледарями, що уникали праці, вели розпусне життя. Саме вони стали «опорою» радянської влади, жорстоко тероризували селян. Були поміж них і жінки. Люди неохоче називають їхні імена. Хто каже, що був малий, не пам'ятає. А більшість називають іншу причину: «В них же діти, онуки залишилися».

Нам вдалося записати спогади В.А.Борисенка: *«Комнезами, комсомольці, активісти, що ходили по усадьбах заможних селян, шукали, що було сховано, та грабували їх, – це пройдисвіти, ледарі, п'яниці та люди авантюристичного складу: грабили, щоб тільки грабить. Одне слово – злодюги, банда. До них на цьому кутку належать: Резун Маруся (Резунша), жила там, де «Каприз», Яцюта Маруся (Зозулячиха) з Бахматівки, Шинкаренко Василь (Пазюк), кривий комнезам, що жив на Розвилці, Шепель (по вуличному Лоло) – самий ярий комнезам, у дітей з рота хліб виривав, жив по Котяхівці, Хобта – теж комнезам, старий ідіот, Прохватайло – людям в печінку заївся...».* Навіть вже ці характеристики головних виконавців волі партії, її злочинних наказів – красномовне свідчення того, що колективізація і розкуркулення мали дійсно злочинний, грабіжницький характер. Хоча були поміж «активістів» різні люди. Середа О.М. засвідчила: *«Мій батько, Максим Петрович, був головою комнезаму у Борисполі, але не зумів оббирати людей. У 1930 році перейшов на роботу у Київ, працював ковалем на «Арсеналі». Тому ми й вижили в голод. У Бориспіль повернувся у 1934 році, працював ковалем у «Заготзерні».*

Ще одне свідчення Борисенка В.А.: *«Одну комнезамку засудили до 10-ти років – критикувала начальство, казала, що начальство ходить у хромових чоботах і калошах (що були на вагу золота), а доярки – у дір'явих різьових чоботах, у драних халатах».*

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Більшість «комнезамівців» у 1933 році теж голодували, а навесні, коли обшуків вже не робили, навіть і помирили від голоду.

Державне насилля й сваволя влади не могли не викликати опору й протесту селянства. Дослідник цього періоду П. Бачинський у ст. «Реабілітовані історією» наводить такий приклад: *«У Борисполі натовп селян до 500 чоловік вирішив не допустити... виселення розкуркулених. Селяни виставили охорону біля куркульських дворів, побили комсомольців і члена районного партійного комітету, влаштували мітинг, на якому різко висловлювались проти примусової колективізації і розкуркулення.*

Лише за допомогою військ ДПУ і загону міліції селян розігнали, арештували при цьому 25 чоловік, в тому числі місцевого священика». Найбільш активний опір чинили жінки. Ось як згадує ті події І.С. Логвин: «Жінки озброїлися кочергами, дрючками і кинулися бити комнезамів та активістів, які бешкетували та грабували майно приречених на заслання, захоплювали їхні хати. Міська влада змушена була викликати з Києва загін кінних міліціонерів. Розігнали жінок по хатах, не дозволяли виходити на вулицю, патрулювали вулиці й шлях». Після придушення «бабського бунту» у місті було встановлено комендантську годину.

Ми склали свою оповідь з невеликих фрагментів. Замість архівних джерел її основу становлять спогади бориспільців, які пережили трагедію Голодомору – правдиві, об'єктивні, відповідні дійсним фактам. І хоч зібрані у невеликій кількості, вони взаємопідтверджуються і, накладаючись одне на інше, стають повноцінними документами, переконливими доказами найбільшого злочину Сталіна.

Опираючись злочинним діям влади, селяни масово почали позбавлятися худоби. У «Зведенні інформ-групи Наркомзему УСРР» за січень 1931 року йшлося, зокрема, й про те, що «у Бориспільському районі останнім часом помічається хижацьке нищення коней як робочого віку, так і молодняка. Явище це набирає загрозливого характеру, бо зменшення тяглової сили загрожує зривом весняної сільськогосподарської кампанії. Худобу усупільнили, бо в липні 1931 року вийшла директива Київської колгоспспілки з вимогою у стислі строки, до серпня місяця усупільнити всю худобу. Вона масово загинула взимку 1932-1933 років – через нестачу кормів, через утримання в непристосованих приміщеннях, через недбалість і безгосподарність, що панувала скрізь у колгоспах.

Разом із народженням колгоспного ладу народилося й директивне керівництво колгоспами, основним принципом якого було: хто давав директиву, не брав на себе економічної відповідальності за наслідки її запровадження. Безправність селян і сваволю влади засвідчує, зокрема, телеграма голови Бориспільського райвиконкому від 31 серпня 1931 року.

«Із Борисполя у Харків:

За зрив хлібозаготівель, повну бездіяльність по колективізації, систематичне невиконання постановлень щодо налагодження та перебудови роботи... ухвалено розпустити Старівську сільраду, президію віддати до суду.

Прохання санкціонувати. Голова райвиконкому Затула.»

Апаратний працівник спроможний був розпустити сільраду і організувати судову розправу над обранцями селян.

Господарське життя України свідомо спрямовувалось до катастрофи. Добре знаючи, що врожайність сільськогосподарських культур в дезорганізованому виробництві республіки значно зменшилася, держава підвищила план хлібозаготівель у 2,3 раза в порівнянні з розміром заготівель у кращі врожайні роки до колективізації (якщо у 1926 році це було 3,3 млн. тонн, то у 1930 році вилучили майже 7,7 млн. тонн). Це могло означати лише одне: селянам хліба майже не залишилось. У Бориспільському районі, за повідомленнями засобів масової інформації, план хлібозаготівлі було виконано на 88,4% планових завдань. Вилучення хліба продовжилось взимку 1931 року, січень 1932 було оголошено «бойовим ударним місяцем».

Бориспільський райпартком 1 січня 1932 року ухвалив постанову «Про посилення темпів хлібозаготівлі». В ній, зокрема, йшлося про таке: *«Відмічаючи зовсім хибний стан виконання плану хлібозаготівель одноосібним сектором та особливо злісне невиконання плану куркульсько-заможними господарствами, ще раз перевірити їх, вжити репресивних заходів до них, змушуючи виконати тверді завдання».*

Зимова хлібозаготівельна кампанія призвела до того, що вже тоді вдруجه по Україні почав розповзатися голод. Ю.Щербак назвав це «таким самим, як і розкуркулення, методом тероризування незгодних з колгоспним рабством селян», які масово гинули в пограбованих колгоспах. Смерть від голоду тепер вже колгоспних селян – ще одне незаперечне свідчення того, що це була спланована акція.

Лист Сталіну: *«Я бачив, що в Росії пуд хліба по 10 рублів, а на Україні – 80 карбвранців і немає. І всі їдуть у Росію. У нас коли у колгоспника буде 10 фунтів - так забрали. Зараз колгоспники мають дуже поганий погляд на колгоспне будівництво. Коли я робив у колгоспі рік на тракторі і маю 250 трудовнів, я отримав 12 пудів хліба і більше нічого. Як можна прожити, я обірваний, голодний, мені дуже соромно про це Вам писати, бо я людина молода, маю 19 років»* (колгоспник Кривошия з села Рогозова Бориспільського району).

І ще два свідчення: «Трудодень – хужої платні не було ні в одній державі» (Кияшко П.І.).

«У Борисполі на «трудодень» колгоспникам нарахували по 200 г хліба. Але все отримане забрали у кінці

року. Урожай у 1932 році був хороший, але в людей все забрали» (Ярощук О.Т.).

У час, коли люди вже почали помирати від голоду, проводилися пропагандистські показові заходи, які повинні були засвідчити «щасливе колгоспне життя». У Борисполі «у березні 1932 року був організований мітинг і огляд готовності техніки до весняної сівби. Тракторні колони під звуки маршу у виконанні духового оркестру рушили з двору МТС до базарної площі» (зі спогадів).

З безсоромним цинізмом влада примушувала зневірених хліборобів радісно крокувати «до світлого майбутнього», а потім, назвавши їх ворогами радянської влади, відбирала все вирощене ними до зернини, прирікаючи на голодні муки.

З колгоспів вивезли увесь хліб, але плану не виконали. Замість запланованих на серпень 31,9 тис. тонн зерна в Київській області, наприклад, було зібрано 351 тону. На селян (колгоспників і одноосібників) обрушили нещадну кару. «Хліб вилучали силою, снопами і зерном» (з листа). До людей ставилися як до воргів, злодіїв, саботажників. Сім'ї одноосібників просто викидали на вулицю, їх самих засуджували до позбавлення волі строком на 3-5 років. Така доля спіткала батька Анастасії Степанівни Шульги. У 1932-му році він був

засуджений «за нездачу хліба». Хворий, знеможений, повернувся він у Бориспіль влітку 1933 року, фактично його відправили додому помирати.

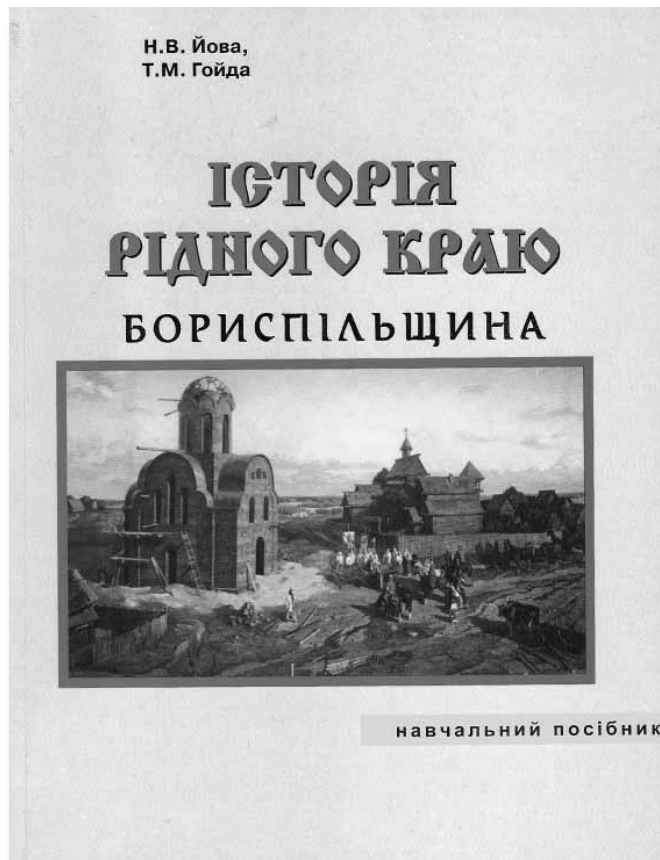
Хліб вибивався усіма засобами, «бойовими темпами». Організовані штурмові бригади (чекісти, комнезамівці, тисячники) шукали хліб скрізь.

«Ходили банди грабіжників – партійці, комнезами. Грабували, шукали зерно. Це був актив. Такіх людей дуже цінувала партія» (Борисенко В.А.). «Люди просились, не давали, плакали старі й діти. Не допомагало. Силою забирали все до зернини. Діялось щось незбагненне» (зі спогадів).

Той факт, що планомірно знищували вже колгоспників, засвідчує прийняття цілого ряду спеціальних «законів», метою яких було саме винищення якнайбільшої кількості колгоспників. Саме вони, закріпачені, мусили гинути в пограбованих колгоспах. «Своєчасне та правильне вжиття суворих репресій обумовлює успіх та ефективність боротьби із змивачами хлібозаготівель», – з наказу народного комісара юстиції та генерального прокурора республіки – листопад 1932 року. Цей же наказ вимагав «бойових темпів» та «ефективного здійснення директив партії й уряду».

Першим в ланцюзі репресій був «закон про 5 колосків». Так в народі прозвали постанову ЦВК і РНК СРСР від 7 серпня 1932 р. «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів і кооперації та зміцнення суспільної (соціалістичної) власності». Цей «закон» встановлював смертну кару за так зване «порушення соціалістичної власності».

Ще дві постанови видав наприкінці 1932 року український уряд. Перша – «Про заходи підсилення

Книга краєзнавців Н.В.Йови та Т.М.Гойди, де в окремому розділі досліджено колективізацію та трагедію Голодомору 1932-1933 років на Бориспільщині та у м. Борисполі.

хлібозаготівлі» забороняла видавати натуральні аванси в господарствах, що не виконали плану хлібозаготівлі, та вимагала відбирати в людей вже видане на трудодні (оте саме – «все відібрали»). Друга – «Про норми здавання м'яса для виконання зобов'язань по м'ясопоставці» – надавала право відбирати в людей худобу.

Тепер в людей відбирали не тільки хліб й іншу сільськогосподарську продукцію, забирали все їстівне, усе незернове продовольство. «Комнезами діяли на знищення. Забирали усе їстівне, розбивали в людей перед очима горщики з їжею, розвалювали печі. Ще й глузували. Усі ті активісти живуть серед нас. Вони не голодували» (Борисенко В.А.).

Дослідники Голодомору стверджують: ці натуральні штрафи були одним з елементів «чорної дошки». Це були вже не хлібозаготівлі, це був злочин – навмисне вбивство голодом.

«Бойові темпи» та «ефективне здійснення директив партії» на Київщині призвели до майже повного виконання річного плану – 94%. Москва ж вимагала стовідсоткового його виконання.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Не всі керівники на місцях були сліпими виконавцями злочинних наказів. Були такі, хто, як могли, протистояли насильству, прагнули допомогти селянам, видавали хліб на трудодні, часто ризикуючи життям. Але спроби організувати допомогу, неузгодженість з «лінією партії» жорстоко карались: правління колгоспів, сільські ради розпускались, керівників знімали з посад, виносили суворі догани, віддавали до суду.

В Бориспільському районі голову Мартусівського колгоспу комуніста Мойсеева було підступно вбито (списали на «кулацькі елементи», але люди говорили, що вбили за те, що рятував людей від голоду). Директор Дударківської школи Василь Івчук, який рятував від голодної смерті своїх школярів, загинув незабаром як «ворог народу».

Рятуючи життя, люди розпродавали все до останньої нитки. Забирали все, що було найкращого (одяг, рушники, хустки та ін.) і їхали в Росію, Білорусію, де не було голоду, щоби виміняти на якийсь харч. Їхали у пошуках роботи, а кому щастило – забирали й родину.

«У нашій родині було 4 дітей. У 1932 році, як забрали за несплату налогу коня, корову, батько поїхав в Росію в пошуках роботи. У 1933 році, коли не стало зовсім нічого їсти, він забрав й нас до себе, чим і врятував від смерті. Жили ми в Орловській області, у селі Спаському, де залишалися до 50-х років, а потім повернулися до Борисполя», – засвідчила Петрусь М.Ф., 1928 року народження.

«Успіхи Сталіна в реорганізації сільського господарства призвели до страшного. Люд України розповзався в усі навколишні республіки, рятуючись від голодної смерті, жebraкував. Те було помітно навіть у Кисловодську, на вулицях якого дедалі частіше зустрічалися виснажені чи вже опухлі старці різного віку. Подаючи милостиню, я запитував: звідки? І чув незмінну відповідь: з України» (Козуб І. «Доба і доля»).

Дуже небагатьом вдавалося вирватися з України, кордони якої було перекрито. Директива ЦК ВКП(б) і СНК від 23 січня 1933 року вимагала негайно «дати указання всім залізничним станціям о прискоренні продажу билетів за предели України крестьянам, не имеющим удостоверения РИКОВ о праве выезда...».

Спеціальні загороджувальні загоны внутрішніх військ стежили, щоб голодні люди не втікали за межі України. Усілякі розпорядження й постанови забороняли й поїздки до Києва. *«За останній час помічаються по м. Києву випадки, що селяни близьких сіл приїжджають до м. Києва з довідками сільрад про те, що їм дозволено вибути до м. Києва, щоб купити комерційного хліба для свого споживання. Оргвідділ Київської міськради категорично забороняє всім сільрадам надавати будь-які довідки на право закупки хліба у місті» (З розпорядження зав. оргвідділу Київської міськради Немцова «До голів усіх сільрад Київської приміської смуги», травень 1933 року).*

А люди все одно йшли і їхали, часто поверталися ні з чим, бо те, що роздобували, могли відібрати такі ж голодні, як і вони, а чи конфіскувати – бригади ДПУ.

«Я народилася у 1939-му році, то голоду того страшного не бачила. А мати казала, що був страшний голод у 1933-му році, що сім'я дуже голодувала (було 6 дітей). Й мінять ходили, й зароблять ходили, й по селах ходили...» (свідчення Верни Л.Ф.).

Бориспільець Логвин І.С. в голодні тридцяті роки працював у Москві. В одному з листів до нього з України є такі рядки: *«Тут у 32-33 році біда була. Я сам по 80-100 карбованців платив за пуд муки, а все ж таки як у 34-му поїхав у Баришполе, то там ще гірше переживали голодовку, а дехто й не пережив».*

Пряме відношення до голодного лихоліття в Україні мають так звані «торгсини». У ті роки вони були єдиними закладами державної торгівлі, де можна було придбати хліб та інші продукти, але в обмін на «побутове золото». Діяли вони, починаючи з другої половини 1931 року. Сімейні реліквії, ікони, хрести, обручки та ін. люди змушені були віддавати в обмін на харчі, будь-яку їжу, фактично викуплять в обмін на золото те, чого їх насильницьки позбавила держава.

Катастрофа голодомору запанувала взимку, на переломі 1932-1933 років, і з усією жахливою силою масово проявилася навесні та влітку 1933 року. Тим, хто цього жаху сам не бачив, неможливо навіть повірити, що це було правдою. Але це було... «Ми пішли на голод свідомо, тому що нам був потрібен хліб. Але жертвами голоду були нетрудові елементи». Це зізнання К. Ворошилова. Діти, жінки, старі – всі, кого без суду й слідства прирекли до голодної смерті, були тими нетрудовими елементами. Їх нищили – без вагань, без будь-яких моральних застережень, без уваги на те, що скаже світ, – владні злочинці.

Голод вбивав в людях всі нормальні людські почуття, перетворював їх на байдужих істот з одним лише бажанням: їсти..., їсти..., їсти... – і ніяких нарікань. Дехто з наших співрозмовників і нині, розповідаючи, як тяжко бідували, їли бур'яни, додають: голодували – але не так сильно...

І знову гіркі спомини бориспільців. Луценко В.Б. розповів, як тяжко пережили зиму 1933 року. У грудні 1932, виключені з училища за «приховування куркульського походження», вони з братом повернулися до Борисполя «з Донбасу». Батько був на засланні, вдома – мати з молодшим братом без будь-яких запасів їжі. Вживали, ловлячи карасів на Гульківці. Потім Володимиру Борисовичу вдалося влаштуватися у земвідділ статистом, почав отримувати пайок: 300 грамів хліба ділили на всіх....Брати почали «промишляти»: спилювали верби на леваді (колись власній) і продавали їх на дрова – зима ж була люта. Голова колгоспу

Вишневецький «доніс про розкрадання колгоспного майна», і хлопців засудили до 6 і 4 років.

Деякі цифри (аж ніяк не повні, а лише як «ілюстрацію» до того, що діялося) по Бориспільському району знаходимо в «Записці по прямому проводу Київського обласного відділу ДПУ голові ДПУ УСРР про кількість голодуючих районів та населених пунктів області...» (не раніше 1 березня 1933 р.) «Бориспільський район: Кількість насел. пунктів – 5 ; Кількість голод. сімей – 221 ; Голод. дорослих – 283 ; Голод. дітей – 385».

За офіційними даними, за період 1932-1933 років у селах Бориспільського району за кількості населення у 62211 чол. народжень було 792, смертність становила 5739 чоловік, в тому числі 266 дітей до одного року. Насправді ж цифри ці були значно більшими. Свідчення людей спростовують офіційну статистику.

Більшість наших оповідачів були в ті роки малими дітьми, нині їм по 80 і більше років. Вони пройшли через Голодомор, перенесли нелюдські страждання, пухли з голоду. Деяких з них вже немає на цьому світі, а ті, хто є з нами, до останніх днів своїх нестимуть болючу пам'ять про зруйновані і знищені родини, про страждання і смерть рідних, близьких і знайомих, про пухлих чи висохлих від голоду, про помираючих і померлих.

А ось офіційний документ – доповідна записка Наркомату охорони здоров'я УСРР Центральному Комітету КП(б)У про стан здоров'я населення Київської області (у зв'язку з продовольчими труднощами) від 3 червня 1933 р.

4. «Несомненным следует считать значительно приуменьшенными цифры умерших, т.к. проверка на местах и тщательное изучение местного материала свидетельствует о значительно больших цифрах.

5. Наиболее угрожающим следует, безусловно, считать положение детского населения, ясельного, дошкольного и младшего школьного возраста; такое угрожающее положение объясняется диким отношением взрослых к детям и крайней недостаточностью помощи, которая оказывается детскому населению; помощь эта неудовлетворительна как количественно, так и качественно.

Пам'ятний знак жертвам голоду-геноциду 1932-33 років в Україні.

6. Одновременно особое внимание должно привлечь резкое увеличение детской беспризорности, только в детских учреждениях органов здравоохранения более 5500 детей, что составляет не более 40% общего количества беспризорных, причем бюджетом обеспечены не более 1000 детей. Рост подкидывания продолжается и будет иметь место еще в течение ближайших 2,5-3 месяцев.

8...различными видами помощи охвачено 389 тыс. 700 человек, не охвачено около 100 тысяч человек, часть которых, несомненно, обслуживается производственной помощью, хотя как раз наиболее нуждающееся в продовольственной помощи взрослое население находится в таком состоянии, что не способно оказать производственную помощь; кроме того, и та часть, которая

способна была работать, как правило, не получила работы из-за ряда препятствий к развертыванию сева, а потому не имела возможности получать производственную помощь...».

У цій «Записці» названо цифру: 66 районів, що їх віднесено до груп «важких районів», «вражених районів», з них – районів першої групи 34, другої – 17, третьої – 15, і жахливі цифри – десятки тисяч голодуючих.

Ми намагалися чесно і об'єктивно відтворити події тих днів, надали слово усім, хто міг засвідчити про те гірке минуле. Жаль лише, що дуже мало у місті ми змогли виявити корінних бориспільців (лише 70 з опитаних останнім часом бл. 500 чол. народилися тут). І чи не є це красномовним свідченням того факту, що саме у 1933 році «Москва почала масово колонізувати російським елементом українські міста. Саме в такий спосіб неймовірно зросла кількість росіян в Україні, збільшившись майже удвоє: з 5,6% - до 9,2% під кінець 30-х років».

У Борисполі, за даними перепису 1926 року, кількість мешканців складала 11571 чол., а за даними перепису 1939 року – 13279 чол. Даних «репресованого» перепису 1937 року немає. Організатори цього перепису були репресовані за звинуваченням у «шкідницькому недообліку». А причиною такого недообліку московський демограф М.Тольц назвав голод.

Вихрова З.А. зазначила, що довідку підготовлено на основі матеріалів, зібраних 1993 року. Анкетування проводило Товариство охорони пам'яток історії та культури спільно з освітніми установами міста. Було встановлено прізвища 47 бориспільців, які загинули від голоду у 1933-му році. Цей трагічний мартиролог доповнено іменами загиблих, встановлених у 2007-2008 роках. На сьогодні відомі імена 69 осіб.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

«Ми пам'ятаємо», – написав бориспільський школяр Павло Борисенко. Наша пам'ять – це відгук на велике й беззахисне горе мільйонів українців, це тривога наша за усіх нині живущих в Україні.

На Книшовому кладовищі в пам'ять про померлих від голоду бориспільців й тих, кого голодна смерть пододала в нашому місті, встановлено пам'ятний хрест, на якому написано: «Жертвам Голодомору, загиблим у 1932-1933 роках». До цих слів неодмінно слід додати слова письменника В.Барки :«Нехай знайдеться в Ваших грудях хоч одне зітхання, співчуття для них і з повік Ваших – хоч одна гаряча сльоза: з болю за них. Тут – межа й іспит для серця: при їх пам'яті».

*«Страшне число
У нелюдській напрузі
Пропалює світи до глибини:
У тридцять три розіп'ято Ісуса,
У тридцять третім на земному прюзі
Розіп'ято мільйони без вини».*

Борис Олійник

Мартиролог жителів м. Борисполя – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений на основі свідчень очевидців трагедії Букреєвої К.Й., 1919 р.н.; Гирі О.Д., 1915 р.н.; Момот М.С., 1922 р. н.; Романенко В.С., 1923 р.н.; Шульги А.С., 1925 р.н., та ін., зібраних протягом 1993 і 2007-2008 років Товариством охорони пам'яток історії та культури спільно з освітніми установами міста, пошуковою групою бориспільського державного історичного музею.

Багалій Семен Євдокимович
Біляєнко Василь Іллч,
1885 р.н.
Борисенко М.А.(свідка) **сестра;**
Борисенко М.І.(свідка) **мати,**
сестра матері і вся її сім'я
Боровик Галина Федорівна,
1926 р.н.
Боровик Мавра Іванівна,
1925 р.н.
Боровик Ольга Федорівна,
1929 р.н.
Боровик Якилина, 1865 р.н.
Бублик Галина Григорівна,
1934 р. н.
Бублик Павло Григорович,
1918 р.н.
Букеевої К.Й. (свідка) **сестра**
Щегель Галина Йосипівна, її
син
Булави Є.С.(свідка) **тітка;**
Булава Яків Іванович
Василець Ілько Васильович
Виноградної Г.Г.(свідка) **родина**
Кармази – було 6 чоловік
Виноградної О.Й.(свідка)
сестра, мати, батько, у сусідки-
мати з дітям;
Вітряна К.Г.(свідок): ховала
померлих дітей
Гирі О.Т.(свідка) **батько;**
Гуриненко Іван
Порфирович, 1914 р.н.
Дем'яненко Галина Йосипівна,
1907 р.н.
Денисенко Федора, 1880 р.н.
Деркач Микола Якович,
1914 р.н.
Деркач Т.А.(свідка) батько,
мати;

Деркач Тетяна
Деркач Федір
Драник (свідка) батько
Жигалко О.Й.(свідка) бабуся;
Жук Марія Тимофіївна,
1905 р.н.
Заболотна Марфа Савівна,
1902
Заболотний Павло
Михайлович
Зуєв Іван Васильович, 1930
Зуєва Катерина Василівна,
1931
Зуєва Ольга Василівна, 1918
Зуй Г.Г.(свідка) **жінка з**
хлопчиком;
Карпенко С.П.
Боровики – Яким, Кулина
Компанець Анастасія
Компанець Галина Йосипівна,
1929
Компанець Йосип
Куранда Всеволод Іванович,
1920
Литвиненко Параска
Логвин Зінаїда Никифорівна,
1922
Логвин І.Л.(свідка) **батько;**
Логвин Іван Матвійович
Логвин Любов Никифорівна,
1925
Логвин Надія Никифорівна,
1933
Момот М.Г. (свідка) **мати і**
сестра;
Момот М.С.(свідка) **батько;**
Петренко Іван Максимович,
1925 р.н.
Петренко Михайло
Максимович, 1927 р.н.

Петрусь Іван Михайлович, 1900
Прожейко Параска
Прожейко Юхим
Володимирович
Пруд Ганна Василівна, 1912
Пушкар Параска Андріївна
Сажко А. (свідка) **сусід-**
колгоспник;
Сахно Катерина Олексіївна,
1904
Свідро А.(свідка)
Свідро Федір (брат) з
родиною;
Семиполець (свідка) **діти**
мачухи;
Скорик В.Ф.(свідка) **сусіди всі**
померли;
Татаренко Галина Яківна, 1927
Татаренко Павло Якович, 1917
Чепілко (свідка) **дід, баба**
Шульга А.С.(свідка) **тітка**
Пушкар Параска Андріївна,
пани Котки;
Щегель Анастасія Омелянівна,
1888
Щегель Василь Федотович,
1888
Ярмак Варвара Іванівна 1896
Ярмак С.К.(свідок):
батько-Бублик Костянтин
Мусійович, його дядько Василь
Олексійович;
Яцюта Г.Ф.(свідок): **бабуся**
Яцюта Н.М.(свідок): **батько,**
мати, два брати
Яцюта Тимофій

м. Бровари

Бровари – місто обласного підпорядкування, адміністративний центр Броварського району Київської області.

Вперше Бровари згадуються в документальних джерелах 1630 р. Назва міста, за однією з версій, пов'язана з броварництвом – пивоварінням.

У 40-60-х роках XIX ст. у Броварах і на Броварщині кілька разів побував Тарас Шевченко. Це перебування залишило помітний слід у його літературній творчості (поєми «Катерина», «Варнак», «Сотник», проза, щоденник). 18 травня 1861 року броварці віддали останню шану Кобзареві: поета відспівували у Свято-Троїцькій і Петро-Павлівській церквах.

Броварський район створено навесні 1923 р. До його складу, як свідчать архівні джерела, крім нинішніх сіл входили хутір Биківня, села Дударків, Троещина, Вигурівщина, Кухмістерська Слобідка, Воскресенська Слобідка, Позняки, Бортничі. Населення Броварів становило на той час 4065 осіб.

Вшанування пам'яті жертв Голодомору

У 1930 р. Броварський р-н як адміністративну одиницю ліквідували, а місто Бровари, де на той час було 5618 жителів, підпорядкували Київській міськраді.

У 1931 р. зареєстровано колгосп імені Ілліча. Із організацією його починається розкуркулення броварських господарів, яке набирає розмаху перед Голодомором 1932-1933 років.

За свідченнями очевидців у Броварах від голоду померло багато людей, у тому числі й дітей. Проте в Державному архіві Київської області не збереглося жодних даних про кількість померлих. Немає таких даних і в Броварському архіві. Очевидно, записи актів громадянського стану, зокрема записи про смерть людей у 1932-1933 роках, за наказом місцевої влади, яка ретельно виконувала накази сталінських посіпак, було ретельно знищено. Тепер уже навіть приблизну цифру загиблих від голодомору дорослих та дітей встановити неможливо. Очевидці трагедії Голодомору – корінні жителі міста встановили прізвища 134-х померлих.

На території Свято-Покровської православної церкви Київського патріархату зусиллями церковної громади встановлено дерев'яний хрест – поки що єдиний у місті пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 років. Планується встановити хрести в місцях масових поховань жертв Голодомору, а також головний пам'ятний знак.

Мартролог жителів м. Бровари – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Мироненко П.А., 1922 р. н.; Олексієнка В.А., 1922 р. н.; Нестеренко О.П., 1922 р.н.; Сотнічека П.М., 1920 р.н.; Сафронової Р.М., свідка, 1924 р. н., та ін., записаними у 1993 та у 2007-2008 роках Овдієнко М.Г., Плахотнюк О.Л., Маринченко В.І., Мигульком Є.І., – співробітниками Броварського краєзнавчого музею.

Безіменний чоловік, ледь прикиданий землею, з оголеними ногами, що лежав на кладовищі в районі Пекарні (свідчення Мироненко П. А., 1922 р.н.)

Безіменний чоловік, померлий на нинішній площі Шевченка (свідчення Федоровської (Гамалій) О.Ф., 1925 р. н.)
Верещагіної Марії 7 дітей (свідчення Кобзар Н.М., 1929 р.н.)

Ільєнко Володимир Федорович, 1925 р. н. (свідчення Сердюк В.Ф., 1928 р. н.)

Ільєнко Г. Т., свідка, 1924 р. н.,
батько, мати, молодший брат Микола

Ільєнко Іван Федорович, 1929 р. н. (свідчення Сердюк В.Ф., 1928 р.н.)

Ільєнко Михайло Федорович, 1924 р.н. (свідчення Сердюк В.Ф., 1928 р.н.)

Кайдан А.С., свідка, 1926 р.н.,
двоюрідна сестра
Кравченко К.С., свідка, 1927 р.н., рідні **Іван Сергійович, Марія Сергіївна.**

Мироненка Г.Г., свідка, 1929 р.

н., брат **Федір Григорович**, 1931 р.н.

Музики К.Є., свідка, 1929 р.н.,
старша сестра
Олексієнка В. А., свідка, 1922 р. н., **дядько Василь, двоюрідні брат і сестра** (діти матеріної сестри), **двоюрідні брат і сестра** (діти матеріного брата).
Пінчук О.І. та Кучер Н.І., сестер-близнят, свідків, 1920 р. н.,
дядько Федір Іванович, його дружина та п'ятеро дітей Покуса Дмитро, сусідський хлопчик (свідчення Сотнічека

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

П.М., 1920 р. н.)
Полуян Оксана, 1876 р.н., та її діти:
Петро Аврамович, 1898 р.н.;
Варвара Аврамівна, 1900 р.н.;
Марфа Аврамівна, 1902 р.н.;
внучка **Олександра**, 1929 р.н.
(свідчення Нестеренко О.П., 1922 р.н.)
Полуяна Петра Аврамовича
син, 1927 р.н., **дочка**, 1929 р.н.
(свідчення Нестеренко О.П., 1922 р.н.)
Постернак Олександр
Андріївни, 1903 р.н., **шестеро дітей**
Рябуха Василь Еммануїлович
(свідчення Шпак Д.В., 1924 р.н.)
Сафронової Р.М., свідка, 1924 р.н., **баба, дід, свекор і свекруха**
Сотнічека П.М., свідка, 1920 р.н., **мати, брати Дмитро Миколайович, Іван Миколайович, сестри**

Степанкевич Матвій Григорович, 1891 р.н.
(свідчення дочки Степанкевич Є. М., 1927 р.н.)
Степанкевич Меланія Петрівна, 1863 р.н. (свідчення Степанкевич Є.М., 1927 р. н.)
Степанкевич Михайло Григорович, 1893 р.н.
(свідчення Степанкевич Є.М., 1927 р.н.)
Суглоб Дем'ян Іванович
(свідчення Шкуропадської (Суглоб) О.Д., 1931 р.н.)
Суменко Ганна Олександрівна, 1924 р.н.
(свідчення Щербини В.О., 1923 р.н.)
Суменко Ліда Олександрівна, 1925 р.н. (свідчення Щербини В.О., 1923 р.н.)
Суменко Олександра Олександрівна, 1926 р.н.
(свідчення Щербини В.О., 1923 р.н.)

Суменко Катерина Олександрівна, 1927 р.н.
(свідчення Щербини В.О., 1923 р.н.)
Трипольця М.З., свідка, 1927 р.н., **сім'я сусідів з чотирьох чоловік**
Чернової О.П., свідка, 1915 р.н., тітка **Філіпова Мотря Циганков Григорій**, 1895 р. н. (свідчення Нестеренко О.П., 1922 р.н.)
Циганкової Мотрі (сестри Григорія) **дочка Ганна** (дитина) (свідчення Нестеренко О.П., 1922 р.н.)
Чередової Л. Н., свідка, 1927 р. н., **тьотя Саша і двоюрідний брат Шкуропадський Павло Павлович** (свідчення Шкуропадського Д.П., 1927 р.н.)
Шпак Д.В., свідка, 1924 р.н., молодший брат **Григорій Васильович**

м. Васильків

Васильків – місто обласного підпорядкування, одне з найдревніших міст України. Засноване у 988 році князем Володимиром Святославовичем як укріплений пункт для захисту Києва від набігів печенігів. Перша літописна згадка про місто датується 996 роком.

Наприкінці 20-х років минулого століття значна частина населення міста працювала на заводі дубильних екстрактів, 4-му держшкірзаводі та інших підприємствах. Багато жителів займалось кустарними промислами: вичиняли шкіру, шили та ремонтували одяг і взуття.

Характерною особливістю економічного розвитку Василькова в 30-ті роки був широкий розвиток кооперації. В 1927 році діяли 4 шкіряні артілі, які того ж року об'єднались в артіль ім. Першого травня. Працювало кілька товариств: споживче, кооперативно-орендно-позичкове, сільськогосподарське, кредитне та ін.

В 1929 році на базі декількох кооперативних об'єднань створено завод «Транспортер», який випускав дрібний сільськогосподарський інвентар. На території сьогоднішнього ринку працював деревообробний завод. В місті працювали артіль «Керамік», гончарні цехи якого виготовляли посуд, вишивальна артіль, де виготовляли одяг, рушники, білизну. Працював млин.

Колектив робітників 4 держшкірзаводу ім. Жовтневої революції з селянами с. Митниця.

В 30-ті роки у Василькові був дитячий будинок для безпритульних дітей. Саме цей заклад в період Голодомору 1932-1933 років врятував життя багатьом дітям, яких деякі селяни змогли привезти і залишити на місцевому базарі, де їх забирали міліціонери.

Ще з однієї синагоги було зроблено залізничний вокзал.

Початок 30-х років минулого століття увійшов у історію міста як період різкого повороту від політики НЕП, яка давала певний, хоча й контрольований більшовицькою владою, простір для підприємництва і розвитку приватної ініціативи в усіх сферах виробництва, до практично повного знищення приватної власності.

До 1933 р. в місті проживало приблизно 10 тис. населення.

Організований в українському селі штучний голод, який забрав життя тисяч жителів Васильківського району, зачепив і місто. Його населення, яке складалось на 49% з єврейських родин, хоч і жило у своїй переважній більшості незможливо, але не голодувало. Службовці державних установ і організацій, працюючі на підприємствах і в різних артілях отримували крім заробітної плати продуктиві пайки, тому хоч і жили впро-

В місті працювали установи і організації, діяли лікарні, де працювали кваліфіковані лікарі і фельдшери. Не менш важливим і складним завданням була організація народної освіти й культурно-масової роботи. В місті в 2-х будинках синагог відкрилися школи. Розвивалась торгівля, працювали трактири, обмінні пункти, постійно діяв базар, на якому було багато критих рундуків (ларьків). На ринку можна було купити все: від коня до гвіздка. Недарма жителі сіл називали Васильків «купи-продай».

У вересні 1930 року була започаткована газета «За більшовицькі темпи», яка стала рупором радянської влади, диригентом здійснення програми колективізації і Голодомору.

м. Васильків, 1934 рік. Колгосп «Жовтень». Група ударників на обробітку цукрових буряків.

голодь, але від голоду не помирили. А от у прилеглих селах люди пухли і навіть мерли від голоду. Прикладом може стати село Піски, яке з часом було поглинуте містом. У ньому від голоду померли десятки людей. Навіть через сім з половиною десятиліть васильківці – колишні жителі зниклого села з жахом свідчать про смерть своїх близьких і рідних, про пекельні муки пережитого голоду, який уже не зможуть забути до кінця своїх днів.

Мартиролог жителів м. Василькова і колишнього села Піски, яке входить до його складу, – жертв Голодомору 1932-1933 років укладений за свідченнями очевидців Ступної О.Г., 1928 р.н.; Мігаль В.М., 1928 р.н.; Дісковської В.К., 1928 р.н., записаними в 2008 році Залізною Т.М., головним спеціалістом відділу культури Васильківської міської ради; Ліпчанською Р.Ф., директором Васильківського музею.

Куточок міського краєзнавчого музею, який розповідає про голод на Васильківщині.

Дармостук Микола Григорович, дитина, 3 міс.

Дармостук Анатолій Григорович, дитина, 2 р.

Данченко Віра Григорівна, дитина, 6 р.

Данченко Марія Григорівна, 6 р.

Скляр Артем Мокійович, 43 р.

Саган Андрій Іванович, 30 р.

Мойсеєнко Андрій Іванович, 41 р.

Мойсеєнко Ольга Андріївна, дитина, 5 р.

Мойсеєнко Катя Андріївна, дитина, 7 р.

Скора Галя Романівна, дитина, 7 р.

Скорий Григорій Романович, дитина, 9 р.

« ПАМ'ЯТЬ ». Робота Пророченко Ірини, 16 років, учасниці міського конкурсу дитячого малюнка «Дзвони німої недолі», приуроченого до 75-ї річниці Голодомору 1932-1933 років в Україні.

м. Ірпінь

Ірпінь – місто обласного значення на території Київської області. Ірпінській міськраді адміністративно підпорядковані селища міського типу Ворзель, Гостомель і Коцюбинське.

Найдавніший населений пункт – Гостомель. Перша писемна згадка про нього датується 1494 роком.

За спогадами старожилів, Голодомор в Ірпені не набув таких жакликих масштабів, як у селах України. Очевидно, методи, якими проводилась колективізація, змусили ірпінців клопотатися про зміну статусу Ірпеня з сільського на робітниче селище. 15 жовтня 1931 року голова Ірпінської ради Гладовський виступив на загальних зборах з інформацією про те, що населення Ірпеня майже цілком складається з робітників і службовців. Збори доручили президії ради подбати про надання Ірпеню статусу робітничого селища з відповідним постачанням його промисловими і продовольчими товарами. Колгоспу в Ірпені не організували. А, отже, харчі у людей не забирали. Однак продовольче становище було тяжке. Люди рятувалися тим, що вирощували на городах, тримали кіз.

Ворзель був дачним селищем. Тому колективізації тут не проводилося. У людей хліб не забирали, але становище з продуктами харчування було теж тяжке.

У Ворзелі у 1933 році було організовано дитячий будинок для сиріт. Його називали дитячий комбінат. З 18 березня по 25 вересня 1933 року там померло 283 дитини віком від 9 місяців до 4-х з половиною років.

Селяни, які помирали від голоду, підкидали своїх дітей до порогу дитбудинку, сподіваючись, що хоч малечу врятують. Іноді на трупах матерів знаходили ще живих маленьких діток, їх також віддавали у дитбудинок. Але діти були такі виснажені, що врятувати вдавалося далеко не всіх. Судячи з деяких імен, батьки значної частини дітей були невідомі, тому малих сиріт називали співробітники в міру своєї уяви. Ось хоча б декілька: Кім Октябринський, Юхим Підозрілий, Дуся Жахлива, Жорж Городецький (дитячий будинок очолював лікар Михайло Городецький), Оля Октябрська, Лариса Декабристка, Валя Неізвестний, Маруся Ворзельська, Паша Красуня, Алік Цить, Олена Соловей, Паша Полтавка, Оля Неділя...

За даними статистично-економічного довідника «Київ та його приміська смуга», виданого у Києві в 1932 році, на той час в Ірпені проживало 3318 осіб, у Ворзелі – 1494, у Гостомелі – 2948.

Професор П.Бачинський у статті «Голодний рік на Київщині» («Київська правда» 16 лютого 1993 р.) наводить офіційну статистику народжуваності і смертності з 1 січня 1933 року по 1 січня 1934 року. За цей час в Ірпені народилася 41 дитина, а померла 121 особа; у Ворзелі відповідно 19 і 361. Даних про Гостомель немає. Таке переважання смертності над народжуваністю дозволяє зробити висновок, що не всі ті смерті були природними. Не враховано також тих людей, які залишили рідний край у пошуках хліба і померли у дорозі. У статистику не потрапили й ті люди, які прийшли в населені пункти нинішнього Ірпеня і померли там від виснаження голодом.

Місце поховань жертв геноциду українського народу на території Ірпеня та прилеглих селищ не виявлено.

Зараз більшість населення краю становлять приїжджі. Опитування старих людей, які пам'ятають 1932-1933 роки, дозволяє скласти приблизне уявлення про Голодомор по всій тодішній Радянській Україні.

В м. Ірпені дослідженням історії краю, зокрема Голодомору 1932-33 рр., займається Ірпінська краєзнавча комісія (голова Т.М. Рябчун, головний редактор газети «Ірпінський вісник»; секретар О.Є. Циганенко, директор Ірпінської централізованої бібліотечної системи). Ця тема висвітлена в підручнику для ірпінських шкіл «Історія рідного краю. Приірпіння» директора Ірпінського історико-краєзнавчого музею А.І. Зборовського. Також висвітлюється на екскурсіях у Ірпінському історико-краєзнавчому музеї і музеї ЗОШ № 13 селища Гостомель.

сmt. Ворзель

Мартиролог жителів селища Ворзель – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр.- 5634, оп.1, спр. 1633, арк. 105-274).

У мартирологу при наявності даних мовою оригіналу в алфавітному порядку подані прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік, причина смерті.

Акулінічева Ніна, дитячий комбінат, дитина, 01.04.1933, 1 рік 6 місяців запалення легень

Андрєєв Вася, дитячий комбінат, дитина, 25.06.1933, 2 роки коклюш

Андрєєв Валя, дитячий комбінат, дитина, 11.05.1933, 2 роки, 11 місяців запалення кишок

Андрєєв Іван, дитячий комбінат, дитина, 11.07.1933, 2 роки 6 місяців, кір

Андрєєва Ліда, дитячий комбінат, дитина, 26.04.1933, 1 рік 6 місяців запалення кишок

Андрієвич Гріша, дитячий комбінат, дитина, 01.08.1933, 1 рік 6 місяців

запалення кишок

Анресва Ніна, дитячий комбінат дитина, 04.04.1933, 1 рік

6 місяців, запалення кишок

Апухтіна Клара, дитячий комбінат, дитина, 13.04.1933

2 роки, запалення легень

Артеменко Дмитро, дитячий комбінат, дитина, 02.04.1933

3 роки, запалення легень

Астахова Катя, дитячий комбінат, дитина, 08.05.1933, 1 рік

10 місяців, запалення легень

Бабтицев Володя, дитячий комбінат, дитина, 05.07.1933

1 рік, 5 місяців, дифтерія

Батієнко Таня, дитячий комбінат, дитина, 28.06.1933, 2 роки туберкульоз

Беба Савко, дитячий комбінат дитина, 04.07.1933, 2 роки

запалення легень

Безписько Павлуша, дитячий комбінат, дитина, 15.06.1933

1 рік 6 місяців, запалення кишок

Безух Валя, дитячий комбінат дитина, 02.07.1933, 3 роки, кір

Бистречина Рая, дитячий комбінат, дитина, 26.04.1933

1 рік 6 місяців, кашлюк

Блюхер Юля, дитячий комбінат дитина, 21.07.1933

1 рік 1 місяць

запалення легень

Бобровська Винцентина Іванівна

непрацездатна, 16.03.1933

79 років, старческа дряхлість

Бозовська Надя, дитячий комбінат, дитина

21.04.1933, 4 роки, кашлюк

Бондаренко Вітя, дитячий комбінат, дитина

04.06.1933, 2 роки 6 місяців

запалення легень

Бромдовська Женя, дитячий комбінат, дитина, 27.06.1933

2 роки, коклюш

Вакуленко Женя, дитячий комбінат, дитина, 17.05.1933

3 роки, коклюш

Вакулина Іра, дитячий комбінат дитина, 02.07.1933, 4 роки

кір, коклюш

Варченко Роза, дитячий комбінат

дитина, 04.09.1933, 2 роки

кашлюк

Василенко Оля, дитячий комбінат, дитина, 28.06.1933

3 роки, кір

Величко Олена, дитячий комбінат, дитина, 18.06.1933

2 роки, кір

Верета Февранина Микитівна утриманка, 11.06.1933, 40 років

туберкульоз

Видман Биля, дитячий комбінат дитина, 26.06.1933, 2 роки

морбіллі

Викова Соня, дитячий комбінат дитина, 11.06.1933, 3 роки

запалення кишок

Вилочук Поля, дитячий комбінат, дитина, 19.05.1933

10 місяців, коклюш

Винярський Дмитро Іванович станційний сторож станції Вор-

зель, 28.08.1933, 60 років

туберкульоз легень

Висоцька Віра, дитячий комбінат, дитина, 04.05.1933, 2 роки

запалення кишок

Витенко Віктор Кіндратович сторож, м. Київ, їдальня

28.07.1933, 27 років

туберкульоз легень

Вишневська Катя, дитячий комбінат, дитина, 27.04.1933

2 роки 6 місяців

туберкульоз залози

Вітіна Іра, дитячий комбінат дитина, 02.08.1933, 2 роки

коклюш

Власовська Софія, дитячий комбінат, дитина, 12.04.1933

1 рік 8 місяців, корь

Волков Володя, дитячий комбінат, дитина, 28.06.1933

2 роки 6 місяців, Морбіллі

Ворзельська Маруся, дитячий комбінат, дитина, 20.06.1933

4 роки, 6 місяців

запалення кишок

Воробьова Дуся, дитячий комбінат, дитина, 20.06.1933

2 роки, дизентерія

Воронцова Клара, дитячий комбінат, дитина, 22.04.1933

1 рік 8 місяців, запалення легень

Гаварилова Маня, дитячий комбінат, дитина, 01.06.1933

2 роки 6 місяців, морбіллі

Гавриленко Юля, дитячий комбінат, дитина, 21.06.1933

1 рік 1 місяць, запалення кишок

Гавриш Коля, дитина

07.06.1933, 3 роки, запалення кишок

Гаврюшенко Юра, дитячий комбінат, дитина, 17.05.1933

2 роки, коклюш

Гавченко Яша, дитячий комбінат, дитина, 06.04.1933, 1 рік 6

місяців

запалення легень

Главка Маня, дитячий комбінат дитина, 07.06.1933, 3 роки

марбеллі

Годлевський Ілья Ігнатович утриманець, 20.04.1933

80 років, недостатня діяльність серця

Головіна Катя, дитячий комбінат, дитина, 28.06.1933, 2 роки

Голуб Настя, дитячий комбінат дитина, 29.06.1933, 2 роки

морбіллі

Голуб Ніла, дитячий комбінат дитина, 19.05.1933, 2 роки 6

місяців, запалення кишок

Гомельський Валя, дитячий комбінат, дитина, 18.04.1933,

1 рік 8 місяців

запалення легень

Гончаренко Женя, дитячий комбінат, дитина, 12.04.1933

2 роки, запалення легень

Гордюшина Парасковія Іванівна, утриманка, 08.09.1933

66 років, старческа маказм

Горемика Антон, дитячий комбінат, дитина, 23.07.1933

2 роки 6 місяців, дифтерія

Горлінська Лідія Петрівна

утриманка, 09.04.1933

43 роки, дизентерія

Городецький Жорж, дитячий

комбінат, дитина, 19.04.1933

2 роки, туберкульоз легень

Горячев Аполінарій Бегеньевич, пенсіонер, інвалід,

13.09.1933

64 роки, хвороба серця та нирок

Горький Остап, дитячий комбінат, дитина, 14.05.1933,

4 роки, запалення легень

Грей Василь, дитячий комбінат дитина, 20.06.1933, 3 роки, кір

Грива Петро, дитячий комбінат дитина, 02.07.1933, 2 роки, коліт

Григорович Володимир

дитина, 10.04.1933, 2 роки

запалення кишок

Грищенко Міра, дитячий комбінат, дитина, 27.03.1933
1 рік 10 місяців, рієнтонія

Громовець Яша, дитячий комбінат, дитина, 30.06.1933
колит

Грушевська Марина, дитячий комбінат, дитина, 27.06.1933
4 роки, кір

Грушевський Ярик, дитячий комбінат, дитина, 23.06.1933
2 роки 6 місяців, запалення кишоч

Гудько Параска, дитячий комбінат, дитина, 24.06.1933
2 роки 3 місяці
запалення кишоч

Гуз Ваня, дитячий комбінат, дитина, 30.06.1933
3 роки, кір

Гурандо Мирон, дитячий комбінат, дитина, 12.04.1933
3 роки, корь

Гусаченко Борис Лаврентійович, слюсар, 17.05.1933,
25 років
висипний тиф

Гутман Валя, дитячий комбінат, дитина, 05.06.1933, 2 роки
6 місяців, дифтерит

Давиденко Прося, дитячий комбінат, дитина
20.04.1933, 2 роки
запалення легень

Декабристка Лариса, дитячий комбінат, дитина, 03.05.1933
2 роки 8 місяців, запалення кишоч

Дерета Гріша, дитячий комбінат, дитина, 01.06.1933, 1 рік 6 місяців, морбіллі

Дермаренко Толя, дитячий комбінат, дитина, 28.06.1933
1 рік 8 місяців, кір

Добровольський Андрій Андрійович, утриманець, 08.04.1933, 70 років,
недостатня діяльність серця

Донець Яков Іванович
21.06.1933, 20 років, виснаження

Дорброньцький Ким, дитячий комбінат, дитина, 13.05.1933
1 рік 11 місяців, запалення легень

Дорошенко Надя, дитячий комбінат, дитина, 17.05.1933
1 рік 8 місяців, запалення легень

Доценко Таня, дитячий комбі-

нат, дитина, 16.05.1933, 4 роки
1 місяць, туберкульоз легень

Дубовська Зоя, дитячий комбінат, дитина, 26.04.1933, 2 роки
запалення легень

Євстаф'єв Боря, дитячий комбінат, дитина, 11.07.1933
1 рік 6 місяців, дифтерія

Єременко Шура, дитячий комбінат, дитина, 05.04.1933,
2 роки, запалення кишоч

Єфімова Тамара, дитячий комбінат, дитина, 19.05.1933
3 роки 1 місяць
запалення кишоч

Жаницька Віра, дитячий комбінат, дитина, 26.06.1933, 3 роки
2 місяці, запалення легень

Жахлива Дуся, дитячий комбінат, дитина, 15.04.1933, 2 роки
плеврит

Жиров Юра, дитячий комбінат, дитина, 08.05.1933, 1 рік
6 місяців, запалення кишоч

Жідкович Ліда, дитячий комбінат, дитина, 22.05.1933, 2 роки
запалення легень

Жук Пилип, дитячий комбінат, дитина, 09.07.1933, 4 роки
6 місяців, кір

Заборная Ніна, дитячий комбінат, дитина, 20.06.1933, 3 роки,
кір

Завелянський Салим (Жорж), дитячий комбінат, дитина,
19.06.1933, 1 рік 2 місяці, кір

Завертонюк Галя Григорівна, дитина, 30.05.1933, 3 роки
грипозне запалення горла

Загамура Шура, дитячий комбінат, дитина, 21.06.1933
4 роки, коклюш

Задеревська Рая, дитячий комбінат, дитина, 06.07.1933
9 місяців, кашлюк

Зайцева Тася, дитячий комбінат, дитина, 08.05.1933, 3 роки
6 місяців, кашлюк

Закржевська Марія Петрівна, утриманка, 06.06.1933, 75 років
параліч серця

Залоцький Євстафій Пилипович, сторож, 07.07.1933,
63 роки
крововилив в мозок

Заров Тит, дитячий комбінат, дитина, 19.06.1933, 2 роки
дизентерія

Захаров Платон, дитячий комбінат, дитина, 04.05.1933
2 роки, запалення кишоч

Заяц Гриша, дитячий комбінат, дитина, 27.04.1933, 3 роки
туберкульоз легень

Заяць Надя, дитячий комбінат, дитина, 04.07.1933, 3 роки
6 місяців, дифтерія

Зінько Боря, дитячий комбінат, дитина, 20.06.1933, 2 роки
дизентерія

Зозуля Тамара, дитячий комбінат, дитина, 02.05.1933
2 роки, 6 місяців
запалення легень

Зон Алік (Грицько), дитячий комбінат, дитина, 19.06.1933
2 роки 2 місяці, запалення легень

Зуенко Ваня, дитячий комбінат, дитина, 04.07.1933, 2 роки
6 місяців, кір

Іванов Володя, дитячий комбінат, дитина, 15.05.1933, 2 роки
6 місяців, коклюш

Іванов Саша, дитячий комбінат, дитина, 04.05.1933, 4 роки
запалення легень

Іванова Ганя, дитячий комбінат, дитина, 23.04.1933, 4 роки, корь

Іванцова Зіна, дитячий комбінат, дитина, 23.04.1933, 1 рік 8 місяців,
запалення кишоч

Каблуков Михайло Митрофанович
токарь, 16.04.1933, 40 років
висипний тиф

Каліка Стьопа, дитячий комбінат, дитина, 04.05.1933, 2 роки

Кара Таня, дитячий комбінат, дитина, 11.05.1933, 3 роки
запалення легень

Карпова Устя, дитячий комбінат, дитина, 08.05.1933, 2 роки
8 місяців, запалення легень

Касперовський Ігор, дитячий комбінат, дитина, 23.06.1933
1 рік 6 місяців, кір

Каткаленко Галя, дитячий комбінат, дитина, 23.06.1933
3 роки 6 місяців, кровавий понос

Квітка Гріша, дитячий комбінат, дитина, 03.07.1933, 1 рік 6 місяців

Квішель Янина, дитячий комбінат, дитина, 17.04.1933, 2 роки
запалення легень

Квятковський Георгій, дитячий комбінат, дитина, кір
Квятковський Микола Зіновійович
 дитина, 15.09.1933, 4 роки
 туберкульоз легень
Кирилюк Валя, дитячий комбінат, дитина, 02.07.1933
 2 роки, скарлатина
Клименко Таня, дитячий комбінат, дитина, 03.07.1933
 2 роки, дифтерит
Ковба Наталія Михайлівна
 утриманка, 16.09.1933, 35 років
 отруєння грибами
Ковба Нестор Ілліч
 плотник, 13.09.1933, 37 років
 отруєння грибами
Ковтуненко Гриша, дитячий комбінат, дитина, 27.06.1933
 3 роки 6 місяців, кір
Коденко Пилип, дитячий комбінат, дитина, 05.07.1933
 2 роки 6 місяців, коліт
Козаченко Марія, дитячий комбінат, дитина, 13.06.1933
 3 роки
Козинець Зіна, дитячий комбінат, дитина, 22.06.1933, 1 рік 6 місяців, кір
Козленко Ваня
 дитина, 05.06.1933, 3 роки,
 запалення легень
Кольцова Варя, дитячий комбінат, дитина, 05.07.1933,
 2 роки 6 місяців, скарлатина
Кондратенко Катя, дитячий комбінат, дитина, 21.06.1933
 2 роки 6 місяців, запалення легень
Коненко Анастасія Степанівна
 чорноробоча, 12.09.1933, 45 років
 отруєння грибами
Конечний Ілья Ромуальдович
 інспектор, 14.07.1933, 49 років
 туберкульоз легень
Кононенко Соня, дитячий комбінат, дитина, 24.05.1933,
 2 роки 2 місяці, розлад харчування
Коноплянко Ліда, дитячий комбінат, дитина, 27.06.1933,
 2 роки 6 місяців,
 крупорне запалення легень
Корнилова Катя, дитячий комбінат, дитина, 05.05.1933
 3 роки

запалення легень
Корниченко Олена, дитячий комбінат, дитина, 28.04.1933,
 2 роки 6 місяців, корь
Корнишевич Вадя, дитячий комбінат, дитина, 30.06.1933,
 4 роки 4 місяці, дифтерія
Король Статик, дитячий комбінат, дитина, 08.08.1933, 3 роки
 запалення кишок
Костенко Матвій Сергійович
 домовласник, 02.06.1933
 74 роки
 послаблена діяльність серця
Кочинська Ліза, дитячий комбінат, дитина, 06.05.1933,
 3 роки 6 місяців
Кошевой Гріша, дитячий комбінат, дитина, 05.06.1933
 1 рік 2 місяці, запалення кишок
Кравецька Юзя, дитячий комбінат, дитина, 02.04.1933
 2 роки 2 місяці, запалення кишок
Кравцов Сеня, дитячий комбінат, дитина, 25.06.1933, 2 роки
 дифтерит
Кравцова Таня, дитячий комбінат, дитина, 06.05.1933, 3 роки
 8 місяців, запалення легень
Кравченко Володя, дитячий комбінат, дитина, 06.05.1933,
 3 роки, дифтерит
Кравчук Володя, дитячий комбінат, дитина, 03.05.1933,
 4 роки 6 місяців, коклюш
Крамаровська Таня, дитячий комбінат, дитина, 02.06.1933,
 3 роки, кашлюк
Красуня Паша, дитячий комбінат, дитина, 12.06.1933, 2 роки
 запалення легень
Кругленко Омелько, дитячий комбінат, дитина, 16.06.1933,
 3 роки, коліт
Крючок Федя, дитячий комбінат, дитина, 07.07.1933, 1 рік
 10 місяців, дифтерія
Кубишкіна Алла Миколаївна
 дитина, 04.06.1933, 1 рік
 кишковий розлад
Левченко Соня, дитячий комбінат, дитина, 16.07.1933
 3 роки 6 місяців, коклюш
Ливарнин Таня, дитячий комбінат, дитина, 28.09.1933,
 2 роки, кір
Липницький Володимир, дитя-

чий комбінат, дитина
 25.04.1933, 2 роки
Лобачева Віра, дитячий комбінат, дитина, 28.03.1933, 3 роки
 запалення легень
Лозовецька Зіна, дитячий комбінат, дитина, 07.07.1933,
 1 рік 6 місяців, дифтерія
Лозовська Юля, дитячий комбінат, дитина, 04.04.1933,
 1 рік 6 місяців, запалення легень
Лосева Міля, дитячий комбінат, дитина, 04.04.1933, 3 роки,
 гангрена
Лукін Лука, дитячий комбінат, дитина, 25.06.1933, 2 роки, кір
Лядовський Олег, дитячий комбінат, дитина, 03.04.1933
 1 рік 6 місяців, запалення кишок
Ляшенко Вася, дитячий комбінат, дитина, 05.05.1933, 2 роки
 запалення легень
Маєвський Аркадій, дитячий комбінат, дитина, 24.04.1933,
 4 роки, плеврит
Мазниченко Гріша, дитячий комбінат, дитина, 13.05.1933,
 3 роки, 8 місяців,
 запалення кишок
Майський Рудя, дитячий комбінат, дитина, 21.06.1933
 2 роки
Макарова Мотя, дитячий комбінат, дитина, 09.07.1933
 2 роки, запалення легень
Малафей Михайло Іванович
 пенсіонер, інвалід, 11.08.1933
 74 роки, туберкульоз легень
Малая Дуся, дитячий комбінат, дитина, 04.05.1933, 4 роки,
 кашлюк
Малишенко Таня, дитячий комбінат, дитина, 26.06.1933,
 1 рік 4 місяці, кір
Малхась Іван Іванович
 рахівник будинку відпочинку «Робос», 15.09.1933, 69 років
 параліч серця
Марченко Володя, дитячий комбінат, дитина, 29.04.1933
 2 роки, корь
Марченко Костя, дитячий комбінат, дитина, 10.04.1933,
 2 роки, запалення легень
Марченко Микола, дитячий комбінат, дитина, 24.06.1933
 1 рік 8 місяців, дифтерит
Марченко Олександр

Купріянович

маляр, 04.04.1933, 25 років
запалення мозку

Марчук Таня, дитячий комбінат
дитина, 24.05.1933, 3 роки

6 місяців, запалення легень

Местиславов Юра, дитячий
комбінат, дитина, 06.05.1933

1 рік 6 місяців, запалення легень

Миленко Коля, дитячий комбі-
нат, дитина, 05.07.1933, 3 роки
6 місяців, кір

Михно Толя, дитячий комбінат
дитина, 06.06.1933, 4 роки
запалення легень

Мичалевич Лев Миколайович
службовець, 12.08.1933

75 років, слабка діяльність серця

Мищенко Ваня, дитячий комбі-
нат, дитина, 24.06.1933

2 роки, кір

Моїсеєнко Вася, дитячий ком-
бінат, дитина, 20.06.1933,

3 роки, 6 місяців, запалення ле-
гень

Морозенко Паша, дитячий ком-
бінат, дитина, 19.05.1933

1 рік 6 місяців, коклюш

Мусовка Ганя, дитячий комбі-
нат, дитина, 17.07.1933, 2 роки

6 місяців, запалення легень

Мякишевський Іван Максимович

чорнороб, 08.03.1933, 72 роки
недостатня діяльність серця

Мясникова Линся, дитячий
комбінат, дитина, 02.07.1933,

2 роки, кір

Надворний Міша, дитячий
комбінат, дитина, 26.05.1933,

2 роки, кашлюк

Надеждін Володимир, дитячий
комбінат, дитина, 30.03.1933,

1 рік 6 місяців, запалення легень

Найденик Саня, дитячий комбі-
нат, дитина, 15.09.1933,

3 роки 2 місяці, епілепсія

Неділя Оля, дитячий комбінат
дитина, 26.08.1933, 4 роки,

запалення легень

Незвапова Ніла

дитина, 24.06.1933, 2 роки
дифтерія

Неізвестний Валя, дитячий
комбінат, дитина, 18.05.1933

8 місяців, коклюш

Немешасва Валя, дитячий ком-
бінат, дитина, 24.06.1933

3 роки, кір

Немирович Котя, дитячий ком-
бінат, дитина, 11.04.1933

2 роки, запалення легень

Немишель Коля, дитячий ком-
бінат, дитина, 30.06.1933

1 рік 5 місяців, кір

Ніколась Михайло, дитячий
комбінат, дитина, 18.03.1933

1 рік 1 місяць, інтоксикація

Ногик Майя, дитячий комбінат
дитина, 04.07.1933, 1 рік, кір

Овсяненко Сеня, дитячий ком-
бінат, дитина, 07.07.1933

2 роки, дифтерія

Октябрьська Оля, дитячий ком-
бінат, дитина, 28.04.1933

2 роки 6 місяців, корь

Октябрьський Кім, дитячий
комбінат, дитина, 11.04.1933

1 рік 6 місяців, запалення легень

Онойченко Настя, дитячий ком-
бінат, дитина, 01.05.1933

2 роки, дифтеріт

Орлов Петро, дитячий комбінат
дитина, 28.05.1933, 1 рік 6 міся-
ців, дистрофія

Осокович Кіндрат, дитячий
комбінат, дитина, 29.06.1933,

2 роки 2 місяці, дифтерія

Островська Катерина, дитячий
комбінат, дитина, 03.07.1933,

2 роки, Морбіллі

Павленко Ваня, дитячий комбі-
нат, дитина, 09.05.1933,

4 роки, запалення легень

Павлов Вадя, дитячий комбінат
дитина, 03.07.1933, 2 роки, кір

Панченко Володя, дитячий
комбінат, дитина, 29.05.1933

5 років, запалення кишок

Пахомов Яник, дитячий комбі-
нат, дитина, 22.07.1933, 2 роки

5 місяців, запалення легень

Пелипець Марта

робітниця, 11.07.1933, 40 років,
ослаблена діяльність серця

Первинський Юра, дитячий
комбінат, дитина, 22.04.1933,

1 рік 6 місяців, запалення кишок

Петляшенко Надія Павлівна
дитина, 15.09.1933, 9 років,

отруєння грибами

Петляшенко Олександр Лукич
утриманець, 14.04.1933,

85 років,

недостатня діяльність серця

Петляшенко Павло

Андрійович

безробітний, 15.09.1933, 47 ро-
ків, отруєння грибами

Петляшенко Тетяна Павлівна
дитина, 13.09.1933, 7 років

гостре захворювання шлунку

Петрак Тіна, дитячий комбінат
дитина, 25.06.1933, 2 роки, кір

Петриченко Анна Йосипівна
утриманка, 14.05.1933, 30 років,

туберкульоз легень

Петрова Іра, дитячий комбінат
дитина, 28.04.1933, 3 роки,

туберкульоз легень

Петрова Оля, дитячий комбінат
дитина, 07.06.1933, 3 роки, кір

Петрова Тамара, дитячий ком-
бінат, дитина, 08.05.1933,

1 рік, 3 місяці, туберкульоз ле-
гень

Петрушкіна Женя, дитячий
комбінат, дитина, 21.07.1933,

1 рік 10 місяців

запалення легень

Підмочиленко Петро Якович
утриманець, 03.09.1933, 72 роки

параліч серця

Підозрілий Юхим, дитячий
комбінат, дитина, 15.04.1933,

3 роки, запалення легень

Післявська Настя

дитина, 11.05.1933, 4 роки
запалення легень

Плесько Василь, дитячий ком-
бінат, дитина, 20.06.1933,

1 рік 2 місяці, запалення кишок

Плисецька Настя дитина,
22.06.1933, 3 роки 6 місяців, кор

Плотницький Ваня, дитячий
комбінат, дитина, 03.07.1933,

1 рік 4 місяці, дифтеріт

Поверченко Оля, дитячий ком-
бінат, дитина, 01.05.1933,

2 роки, запалення кишок

Подтилюк Оля, дитячий комбі-
нат, дитина, 15.08.1933, 2 роки

6 місяців, запалення легень

Поліщук Гріша, дитячий комбі-
нат, дитина, 05.07.1933, 1 рік

8 місяців, дифтерія

Полтавка Паша, дитячий комбі-
нат, дитина, 02.08.1933,

3 роки 6 місяців, коклюш

Померанець Маня, дитячий
комбінат, дитина, 26.06.1933,

3 роки 6 місяців, запалення ки-
шок

Попас Антон Ігнатович

утриманець, 20.04.1933, 60 років, недостатня діяльність серця
Попова Люба, дитячий комбінат дитина, 03.05.1933, 2 роки кашлюк
Попович Шура, дитячий комбінат, дитина, 16.06.1933, 1 рік, 6 місяців, запалення легень
Працюк Шура, дитячий комбінат, дитина, 04.06.1933, 2 роки
Примах Захар, дитячий комбінат, дитина, 17.07.1933, 1 рік 9 місяців, дифтерія
Пугаченко Сергій, дитячий комбінат, дитина, 21.06.1933, 2 роки, запалення легень
Пупко Іван Михайлович жебрак, 22.04.1933, 90 років, запалення легень
Раковський Боря, дитячий комбінат, дитина, 13.05.1933 1 рік 6 місяців, запалення легень
Редько Боря, дитячий комбінат дитина, 30.06.1933, 1 рік 8 місяців, коліт
Резник Вадя, дитячий комбінат дитина, 30.05.1933, 3 роки запалення легень
Риваль Маня, дитячий комбінат дитина, 28.06.1933, 2 роки, кір
Романовська Галя, дитячий комбінат, дитина, 09.07.1933, 2 роки, дифтерія
Россо Олена, дитячий комбінат дитина, 12.08.1933, 1 рік 2 місяці, запалення легень
Рубченко Арик, дитячий комбінат, дитина, 06.07.1933, 2 роки, дифтерія
Рудак Оля, дитячий комбінат дитина, 05.05.1933, 2 роки 6 місяців, коклюш
Рудакова Ліда, дитячий комбінат, дитина, 24.05.1933, 1 рік 6 місяців, безбілковий набряк
Рупрехт Ярослав Матвійович сторож, 14.06.1933, 49 років недостатня діяльність серця
Рябенко Ваня, дитячий комбінат, дитина, 25.06.1933, 3 роки Морбіллі
Савикова Ніна, дитячий комбінат, дитина, 02.07.1933, 1 рік, кір
Савицький Ілья, дитячий комбінат, дитина, 03.06.1933, 2 роки
Савченко Федя, дитячий комбі-

нат, дитина, 18.06.1933 2 роки, туберкульоз кісток
Садвенюк Таня, дитячий комбінат, дитина, 19.05.1933 4 роки, корь
Сазанов Сергій Петрович слюсар, 09.05.1933, 84 роки
Саленко Саша, дитячий комбінат, дитина, 13.07.1933, 4 роки, кір
Салюта Женя, дитячий комбінат дитина, 18.06.1933, 2 роки, коліт
Самойленко Дуня, дитячий комбінат, дитина, 23.03.1933, 1 рік 6 місяців, запалення легень
Сапсан Хівря, дитячий комбінат, чорнороб, 07.07.1933, 40 років, заворот кишок
Сенченко Мітя, дитячий комбінат, дитина, 12.05.1933, 11 місяців, кашлюк
Сергєєва Мая, дитячий комбінат, дитина, 25.09.1933, 2 роки 6 місяців, дифтерія
Серков Славик, дитячий комбінат, дитина, 06.06.1933, 2 роки крупорное запалення
Серчанський Ларик, дитячий комбінат, дитина, 04.07.1933, 2 роки, дифтерія
Сидоренко Іван, дитячий комбінат, дитина, 25.04.1933, 1 рік 6 місяців, запалення легень
Силенко Лєна, дитячий комбінат, дитина, 26.06.1933, 2 роки, кір
Синявська Берта Федорівна утриманка, 13.03.1933, 80 років недостатня діяльність серця
Скакун Прися, дитячий комбінат, дитина, 22.06.1933, 3 роки, кір
Скрябін Льоня, дитячий комбінат, дитина, 04.05.1933, 4 роки запалення легень
Слимаченко Ріта, дитячий комбінат, дитина, 14.07.1933, 1 рік 8 місяців
Смиленко Боря, дитячий комбінат, дитина, 05.07.1933 1 рік 6 місяців, дифтерія
Смирнова Надя, дитячий комбінат, дитина, 23.05.1933, 2 роки 6 місяців, запалення легень
Смирнова Поля, дитячий комбінат, дитина, 22.06.1933, 3 роки, кір

Солнцева Женя, дитячий комбінат, дитина, 09.07.1933, 1 рік 10 місяців, кір
Соловейко Олена, дитячий комбінат, дитина, 04.07.1933 1 рік 6 місяців, дифтерія
Станкевич Ганна Іванівна утриманка, 11.03.1933, 45 років недостатня діяльність серця
Стаценко Вітя, дитячий комбінат, дитина, 23.06.1933, 2 роки 8 місяців
Стеценко Микола, дитячий комбінат, дитина, 21.06.1933, 3 роки, кір
Стренко Ваня, дитячий комбінат, дитина, 02.08.1933, 4 роки, скарлатина
Струп Тамара дитина, 20.04.1933, 1 рік 6 місяців, кашлюк
Стукалевич Толя, дитячий комбінат, дитина, 09.06.1933, 3 роки, кор
Судка Меля, дитячий комбінат дитина, 29.06.1933, 2 роки, 6 місяців, дифтерія
Сукулова Люба, дитячий комбінат, дитина, 05.05.1933, 3 роки 1 місяць, коклюш
Сумський Боря, дитячий комбінат, дитина 02.07.1933, 2 роки 6 місяців, кір
Сунгуров Ким, дитячий комбінат, дитина, 31.07.1933, 4 роки запалення легень
Таїров Володя, дитячий комбінат, дитина, 28.07.1933, 3 роки порушення харчування
Тарасова Оля, дитячий комбінат, дитина, 25.04.1933, 3 роки 6 місяців, безбілковий набряк
Таращенко Ваня, дитячий комбінат, дитина, 29.04.1933 3 роки, корь
Тверська Таня, дитячий комбінат, дитина, 01.07.1933, 4 роки
Терещенко Одарка, дитячий комбінат, дитина, 27.06.1933, 3 роки 2 місяців, кір
Тимченко Наталя Володимирівна, утриманка 19.03.1933, 72 роки, слабка діяльність серця
Тищенко Одарка, дитячий комбінат, дитина, 02.06.1933, 3 роки 8 місяців, скарлатина

Ткаченко Галя, дитячий комбінат, дитина, 23.06.1933, 3 роки, кір

Ткаченко Толя, дитячий комбінат, дитина, 26.04.1933, 3 роки, запалення легень

Трегубенко Катя, дитячий комбінат, дитина, 08.06.1933, 3 роки 6 місяців, запалення легень

Троїцький Юрко Леонідович безробітний, 07.06.1933, 38 років

Трохименко Мотя, дитячий комбінат, дитина, 26.05.1933, 1 рік 6 місяців, запалення кишок

Трохименко Микола, дитячий комбінат, дитина, 23.09.1933, 4 роки 6 місяців, туберкульоз легень

Туровець Таня, дитячий комбінат, дитина, 05.06.1933, 2 роки 6 місяців, запалення легень

Ульянова Катя, дитячий комбінат, дитина, 03.04.1933, 2 роки 6 місяців, туберкульоз легень

Ульяшевич Маня, дитина, 10.05.1933, 4 роки, запалення легень

Ураненко Фаня, дитячий комбінат, дитина, 31.08.1933, 3 роки 6 місяців, туберкульоз легень

Урловський Юхим, дитячий комбінат, дитина, 10.07.1933, 2 роки, дифтерія

Устенко Іван Михайлович утриманець, 13.06.1933, 72 роки, недостатня діяльність серця

Устенко Міла, дитячий комбінат дитина, 19.06.1933, 2 роки, кровавий понос

Ушеренко Яша, дитячий комбінат, дитина, 01.07.1933, 1 рік 6 місяців, кір

Фельдман Вова, дитячий

комбінат, дитина, 11.05.1933, 3 роки 4 місяці

Хавкіна Хая, дитячий комбінат дитина, 15.05.1933, 1 рік, 8 місяців, коклюш

Хиленко Федя, дитячий комбінат, дитина, 10.08.1933, 2 роки запалення легень

Хілько Оля, дитячий комбінат дитина, 27.03.1933, 1 рік 6 місяців, рахіт

Хлопенко Зоя, дитячий комбінат, дитина, 22.06.1933, 2 роки, запалення легень

Хоменко Мелаша, дитячий комбінат, дитина, 26.06.1933, 2 роки, кір

Хоменська Циля, дитячий комбінат, дитина, 01.05.1933, 2 роки 5 місяців, коклюш

Хохлок Ваня, дитячий комбінат дитина, 08.05.1933, 1 рік 5 місяців, кашлюк

Цен Едик, дитячий комбінат дитина, 29.06.1933, 2 роки, кір

Цить Алік, дитячий комбінат дитина, 27.06.1933, 1 рік, дизентерія

Червинська Рая, дитячий комбінат, дитина, 07.07.1933 3 роки, дифтерія

Чередниченко Сергій Тихонович чорнороб колгоспу 05.06.1933, 55 років,

недостатня діяльність серця

Чечевиця Савка, дитячий комбінат, дитина, 29.06.1933 2 роки 7 місяців, дизентерія

Чижов Петро, дитячий комбінат дитина, 12.08.1933, 1 рік 6 місяців, кір

Чубчик Надя, дитячий комбінат дитина, 07.05.1933, 2 роки 6 місяців, запалення кишок

Шалфунов Міша, дитячий

комбінат, дитина, 20.05.1933, 2 роки 6 місяців, коліт

Шахов Сеня, дитячий комбінат дитина, 03.04.1933, 1 рік, 6 місяців, запалення кишок

Швець Василь Дмитрович дитина, 25.03.1933, 1 рік 6 місяців, виснаження

Шевеленко Коля, дитячий комбінат, дитина, 17.08.1933, туберкульоз

Шевель Федор, дитячий комбінат, дитина, 20.05.1933, 3 роки 1 місяць, кашлюк

Шевчуєв Ілон, дитячий комбінат, дитина, 09.06.1933, 2 роки крупорне запалення легень

Шелест Іларіон Георгійович утриманець, 11.08.1933, 67 років, слабка діяльність серця

Шульгач Олексій Андрійович робітник, 29.04.1933, 56 років, повішання

Щербак Фрося, дитячий комбінат, дитина, 06.04.1933, 2 роки, запалення легень

Юрковська Женя дитина, 15.06.1933, 1 рік 7 місяців, запалення кишок

Юхимов Тосик, дитячий комбінат, дитина, 17.04.1933, 2 роки, запалення легень

Янищенко Мотя, дитячий комбінат, дитина, 24.06.1933, 2 роки 8 місяців, плеврит

Ярошевич Вася, дитячий комбінат, дитина, 12.07.1933, 1 рік 6 місяців, кір

Ярошенко Ніна, дитячий комбінат, дитина, 29.06.1933, 1 рік 3 місяці, кір

Яченков Шура, дитячий комбінат дитина, 16.04.1933, 1 рік 8 місяців, кор

сmt. Гостомель

Мартиролог жителів селища Гостомель – жертв 1932–1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр.- 5634, оп.1, спр.1633, арк. 61-104)

У мартирологу при наявності даних мовою оригіналу в алфавітному порядку подані прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік, причина смерті.

Бабенко Палажка Данилівна утриманка, 09.02.1933, 75 років, туберкульоз легень

Багацька Олена

службовець, 31.05.1933, 54 роки, міокардит, виснаження

Багінській Захар Петрович

хлібороб, 08.02.1933, 52 роки, порок серця

Безлер Валентин Адольфович робітник, 21.09.1933, 22 роки,

черевний нарив, гнійний апендицит
Великоївонівський Михайло ?
 радгосп ДПУ, робітник радгоспу ДПУ, 23.04.1933, 34 роки, сердечна слабкість
Виногородський Вячеслав Йосипович
 дитина, 01.10.1933, 2 місяці, запалення легень
Волинько Артем Іванович
 одноосібник, 05.05.1933, 70 років, туберкульоз легень
Вольтер Володимир Максимович
 19.06.1933, 25 років
Гапоненко Грицько Артемович
 сільське господарство, 26.04.1933, 70 років, туберкульоз легень
Гапоненко Порфирій Іванович
 колгоспник, 23.11.1933, 72 роки крововилив в мозок
Гапоненко Яков Іванович
 робітник колгоспу, 11.07.1933, 61 рік, туберкульоз легень
Герасименко Павло Федорович
 хлібороб, 10.07.1933, 44 роки, авітаміноз
Гречковська Камілія Йосипівна
 робітник, склозавод, 11.03.1933 65 років, рак
Грисяк Олександр Іванович
 дитина, 30.03.1933. 4 роки, гостре запалення нирок
Давиденко Кондрат Онисимович
 хлібороб, 03.08.1933, 41 рік туберкульоз легень
Дьогтяр Федор Миколайович
 робітник склозаводу, 08.07.1933, 27 років, виснаження
Заверюха Поліна Матвіївна
 хлібороб, 03.04.1933, 35 років, туберкульоз легень та горла
Іовенко Сак Іванович
 вартовий, 21.03.1933, 87 років, запалення легень
Йовенко Семен Тарасович
 чоботар, 25.12.1933, 43 роки, повісився
Йовенко Якилина Іванівна
 утриманка, 03.03.1933, 77 років пістряк печінки
Клімова Анастасія Афанансівна
 утриманка, 26.04.1933, 71 рік, старчеський маразм

Коваль Євдокія Костюковна
 хлібороб, 10.08.1933, 80 років, хворіла на опух
Козанська Тетяна Сергіївна
 дитина, 31.07.1933, 1 рік 3 місяці, кір
Кравченко Дунька Давидівна
 хлібороб, 22.07.1933, 22 роки, туберкульоз легень
Кравченко Кондрат Войцків
 робітник, 23.11.1933, 80 років, порок серця
Кравченко Семен Давидович
 службовець, Гостомельська сільрада, 03.05.1933, 30 років, туберкульоз легень
Кузьменко Опанас Микитович
 службовець, Гостомельська лікарня, помічник лікаря, 12.06.1933, 45 років, висипний тиф
Куприянова Галина
 безробітна, 16.02.1933, 80 років, виснаження
Лапін Олексій Олексійович
 хлібороб, 08.06.1933, 28 років, виснаження
Литвиненко Василь Пилипович, пастух, 19.05.1933, 82 роки, туберкульоз легень
Литвинська Галина Михайлівна
 робітник радгоспу ДПУ, 31.05.1933, 50 років, розрив серця
Лихов Андрій Павлович
 робітник, 23.06.1933, 65 років, туберкульоз легень
Ліпіненко Міла Єфтухівна
 хлібороб, 18.07.1933, 65 років, вриачковий тиф
Лоза Трохим Пилипович
 робітник, 20.10.1933, 37 років, висипний тиф
Лозко Трохим Пилипович
 кочегар, 20.10.1933, 37 років, висипний тиф
Луценко Іван Маркович
 хлібороб, 01.06.1933, 23 роки
Матрошка Марія Пилипівна
 член колгоспу, 26.08.1933, 49 років, зараження крові
Михайлевич Ердів Маркович
 робітник, 12.09.1933, 28 років, отруєння грибами
Михайлевич Марія
 утриманка, 13.09.1933, отруєння грибами
Михайлевич Наум
 дитина, 12.09.1933, 6 років, отруєння грибами

Михайлевич Сруяд
 робітник, 12.09.1933, 43 роки, отруєння грибами
Мишиненко Антоніна Корнійвна
 домашня господарка, 28.08.1933, 68 років, висипний тиф
Мілько Каленик Свиридович
 Радгосп ДПУ, робітник радгоспу 21.06.1933, 46 років, порок серця
Мордор Макар
 01.05.1933, туберкульоз легень, слабкість серця
Нога Толя Миколайович
 дитина, 14.08.1933, 1 рік 3 місяці, туберкульоз, менінгіт
Олейник Федора Юхимівна
 одноосібник, 15.09.1933, 65 років, вади серця
Осадча Наталка Лаврентіївна
 колгоспниця, 25.09.1933, 22 роки, туберкульоз легень
Осадчий Іван Степанович
 хлібороб, 23.06.1933, 17 років
Осадчий Степан Федорович
 дитина, 27.04.1933, 4 роки, задихнувся від диму
Перехрестенко Іван Кузьмович, тесляр колгоспу, 15.08.1933, 46 років, дизентерія
Пупко Олександр Іванович
 робітник, 07.07.1933, 38 років, набрякlostь
Радченко Проня Віхтівна
 одноосібник, 26.12.1933, 27 років, висипний тиф
Репета Віктор Андрійович
 дитина, 20.02.1933, 8 місяців, дизентерія ризачна
Рикрутянко Одарка Ничипорівна, чорнороб, 26.02.1933, 60 років, виснаження
Розенталь Людвиг Людвігович, пенсіонер, 15.02.1933, 87 років, міокардит
Самойлов Архип Олександрович, робітник, 29.10.1933, 52 роки, туберкульоз легень
Сапоненко Гнат Арехнійович
 хлібороб, 24.05.1933, 52 роки, порок серця
Сапоненко Семен Сергійович
 робітник, 27.09.1933, 57 років, туберкульоз легень
Синіченко Степан Якович
 хлібороб, 09.06.1933, 83 роки, туберкульоз легень, виснаження
Ситник Мотря Михайлівна
 дитина, 14.04.1933, 3 місяці

запалення легень

Скрипник Олексій Семенович

чоботар, 10.02.1933, 40 років

Скуратовський Іван

Радгосп ДПУ, робітник радгоспу,

13.06.1933, 45 років, серцеві

припадки

Соць Філімон Никитович

робітник, 27.06.1933, 55 років,

виснаження

Студзінський Григорій Петро-

вич, бухгалтер колгоспу,

15.10.1933, 52 роки, туберкульоз

легень, абсцес легень

Субренко Віктор Євгенович

хлібороб, 06.06.1933, 27 років

туберкульоз легень, виснаження

Татарчук Ліда Володимирівна

дитина, 12.12.1933, 1 рік 3 місяці,

менінгіт

Татарчук Ольга Юхимівна

дитина, 30.06.1933, 8 років,

утоплена

Тимченко Улько Ільч

робітник радгоспу, 17.07.1933,

53 роки, заворот кишок

Титарчук Мотря Миронівна

член колгоспу, 22.09.1933, 52

роки, водянка

Томарчук Кирило Власович

26.04.1933, 35 років, запалення

мозку

Тримініченко Михайло Опана-

сович

хлібороб, 01.08.1933, 28 років

туберкульоз легень

Турчін Мокля

радгосп ДПУ, хлібороб, 04.03.

1933, 62 роки, розлад серцевої

діяльності

Тшінський Віктор Андрійович

дитина, 02.03.1933, 5 місяців

запалення легень

Хмарська Олександра Михай-

лівна

чорнороб, 27.02.1933, 27 років

туберкульоз легень

Чалий Степан Іванович

хлібороб, 25.06.1933, 23 роки,

коліт та виснаження

Чернинська Марія Іванівна

утриманка, 15.03.1933, 90 років,

старчеський маразм

Чмут Христя

хатня господиня, 16.04.1933,

45 років, туберкульоз легень, ви-

снаження

Шпак Онися Якимівна

хатня робітниця, 02.07.1933,

64 роки, туберкульоз легень

Шульга Анна Ільківна

колгоспник, 07.01.1933, 53 роки,

туберкульоз

Шульга Сидор Федорович

одноосібник, 08.06.1933, 80 років,

міокардит

Шульга Степан Іванович

хлібороб, 16.06.1933, 69 років,

крововилив в мозок

Ярмоленко Віра Романівна

дитина, 02.01.1933, 10 років,

запалення мозку

м. Ірпінь (під час Голодомору селище Ірпінь)

Мартиролог жителів селища Ірпінь – жертв 1932–1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фр.-5634, оп. 1, спр. 1633, арк. 1-8; спр. 1633, арк. 9-60)

У мартирологу при наявності даних мовою оригіналу в алфавітному порядку подані прізвище, ім'я, по батькові, рід занять, дата смерті, вік, причина смерті.

Алексенко Ганна Йосипівна

утриманка, 20.02.1933, 72 роки,

хвороба серця

Арт Едуард Карлович

сільське господарство, 03.05.

1933, 70 років

параліч серця

Артеменко Сидор Григорович

дом.господар, 08.09.1933, 62

роки, авітаміноз

Белінський Єфим Лавренті-

йович

чорнороб, 10.04.1933, 42 роки,

від виснаження та хронічного

форункульозу

Бобковська Ганна Григорівна

утриманка, 12.05.1933, 72 роки,

висипний тиф

Борщевський Адольф Івано-

вич

утриманець, 01.08.1933, 78 ро-

ків, старчеська дряхлість

Бурачек Сергій Григорович

бухгалтер, торфрозробка,

07.04.1933, 59 років,

злаякісна пухлина печінки

Васильченко Василь Андрійо-

вич

дитина, 16.08.1933, 10 місяців,

запалення мозку

Васільченко Оксана Андріївна

дитина, 27.10.1933, 6 років,

туберкульоз

Вінкнер Ірма Яйвальдовна

дитина, 22.12.1932, 2 тижні,

коклюш

Войцеловська Емілія Адоль-

фовна

випадкова праця, 03.09.1933,

64 роки

декомпенсований менокардит

Волконовський Микола Григо-

рович

робітник залізниці, станція Ір-

пінь, 12.09.1933, 65 років,

міокард серця

Ворошилов Михайло Федо-

рович

робітник з-ду «Більшовик»

02.06.1933, 35 років,

самосудство через повішання

Галкіна Єлизавета Ільїнічна

пенсіонерка, 08.12.1932,

91 рік, старчеська дряхлість

Гачківська Надія Миколаївна

утриманка

03.03.1933, 24 роки, туберку-

льоз легень

Гелер Олександра Петрівна

нищя, 14.12.1933, 58 років,

висипний тиф

Герман Захарій Тимофійов.

вантажник, II Цегельня,

29.07.1933, 68 років, авітаміноз

Гоголь-Яновський Микола

Львович

випадкова праця, 12.05.1933,

49 років, висипний тиф, запалення

легень

Гольц Розалія Карлівна

утриманка, 06.04.1933,

80 років, від слабкості

Гонтарукова Віталіса Іванівна

пенсіонерка, 14.03.1933, 87 ро-

ків, старчеське виснаження

Григоренко Євгенія Петрівна

стенографістка, 02.11.1932,

27 років, туберкульоз легких

Гудовська Фокла Миколаївна
утриманка, 22.09.1933, 68 років
параліч серця,
Гуцалова Ефросинія Іванівна
швейцар інституту, 21.12.1932,
36 років, хвороба серця
Дещенко Євген Павлович
студент водного технікуму,
17.05.1933, 19 років, забитий
міліцією при втечі з під варти
Дубицька-Пашковська Ярина
Григорівна
утриманка, 29.03.1933, 67 років,
хвороба серця
Жульє Андрій Єремійович
пенсіонер, 04.09.1933, 97 років,
від старості
Журбас Іраїда Іванівна
дитина, 10.10.1933, 15 років
апоплексія мозку, порок серця
Зарицький Фома Михайлович
вартувий, II Цегельня, 18.03.
1933, 51 рік, декомпенсований
міокардит
Зельке Готфрід Ертманович
чорнороб, Держлісництво,
11.07.1933, 62 роки, хвороба
серця
Зимін Антон Моїсейович
вантажник, II Цегельня, 12.07.1-
933, 47 років,
параліч серця внаслідок авітамі-
нозу
Змеєв Юрій Васильович
дитина, 07.05.1933, 2,5 місяців,
від нежиттєздатності
Змеєва Катерина Михайлівна
утриманка, 12.10.1933, 64 роки
хвороба серця
Іванов Василь Іванович
бухгалтер, Комлісництво,
26.07.1933, 37 років, рак шлунку
Іващенко Надія Савеліївна
робітниця, 07.03.1933, 32 роки
внаслідок ушиба живота на ро-
боті
Клоп Карл Карлович
дитина, 05.07.1933, 3 місяці,
запалення легень
Ковтуненко Севастьян Іванович
пенсіонер, 18.04.1933, 75 років,
від виснаження
Корнієнко Грицько Захарович
утриманець, 23.12.1933, 77 ро-
ків, параліч серця
Корнієнко Марія Захарівна
утриманка, 12.02.1933, 83 роки,
параліч серця

Корніцька Марія Станіславів-
на випадкова праця, 20.08.1933,
60 років, катарга кишок
Косович Людмила Францівна
утриманка, 18.05.1933, 63 роки
запалення легень
Костецька Наталя Олексан-
дрівна
пенсіонерка, 01.09.1933, 64
роки, заворот кишок
Котікова Марія Іванівна
дом. господиня, 20.07.1933,
75 років, авітаміноз
Котович Василь Федорович
пенсіонер, 09.04.1933, 69 років
від побоїв внаслідок пограбування
Красновський Петро
столяр тракторного цеху
11.03.1933, 26 років, параліч
серця
Краузе Петро Іванович, сто-
ляр, 17.05.1933, 17 років, тубер-
кульоз
Краузе Полікарп Йосипович
робітник, 11.03.1933, 65 років,
від повішання
Крепотень Петро Данилович
чорнороб, 28.06.1933, 55 років
припадок епілепсії
Левандовська Марія Іванівна
дитина, 06.09.1933, 9 років,
дизентерія
Левандовський Олексій Іва-
нович
дитина, 12.05.1933, 5 років,
дизентерія
Ліберт Аліція Едуардівна
дитина, 21.03.1933, 7 років,
туберкульоз легень
Лусв Гаврило Григорович
пенсіонер, 03.08.1933, 62 роки,
туберкульоз легень
Маєр Адольф Рудольфов.
дитина, 30.06.1933, 6 місяців,
запалення кишок
Мазур Грицько Іванович
інвалід-утриманець, 21.05.1933,
26 років, туберкульоз горла
Макаров Михайло Миколаїч
сторож Київпаливо, 03.12.1932,
64 роки
Максимов Іван Антонович
касир залізничної каси, станція
Тетерів, 02.04.1933, 41 рік,
висипний тиф
Максимов Павло Миколайо-
вич
утриманець, 30.03.1933, 26 років

припадок падучої хвороби
Малеча Михайло Федорович
пенсіонер, 11.08.1933, 70 років,
старческа дряхлість
Мастіцька Галина Павлівна
Дитина, 17.11.1932, 2 роки, ангі-
на стрептококова
Мерзаєв Григорій Семенович
пенсіонер, 13.11.1932, 76 років,
розрив серця
Муснічій Петро Петрович
пенсіонер, 18.01.1933, 67 років
компенсований міокард
Нарцова Міхаліна Матвонна
утриманка, 27.12.1932, 84 роки,
параліч серця
Неверова Агафія Василівна
Бухгалтер, Ірпінська сільрада
07.11.1932, 75 років,
від виснаження на почве заболе-
ванія кишок
Недоївченко Григорій Петро-
вич
дитина, 16.05.1933, 3 роки,
від авітамінозу
Неймеш Матвій Адамович
утриманець, 07.05.1933, 85 ро-
ків, від старості
Несен Сергій Олексійович
чорнороб, II Цегельня, 23.05.
1933
30 років, параліч серця
Ніщенець Михайло Ульянович
моторист, 08.04.1933, 21 рік,
заворот кишок
Новіцький Павло Петрович
утриманець, 05.12.1933, 67 ро-
ків, рак шлунку
Олещенко Микола Дмитрович
дитина, 30.10.1933, 1 рік 8 міся-
ців, рахіт
Омет Еміль Самуїлович
слюсар, паровозний цех,
09.03.1933, 46 років, туберку-
льоз легень
Омет Христина Вельгельмівна
дом. господарство, 26.04.1933,
80 років, старческа дряхлість
Пиріани Василиса Олексіївна
утриманка, 21.02.1933, 70 років,
від старості
Пиріани Олексій Моїсейович
здавав будинок, 21.02.1933,
80 років, від старості
Погорелов Петро Євдокимов.
утриманець, 12.07.1933, 78 років
самогубство через повішання
Поддубна Марьяна Максимівна

випадкова праця, 02.10.1933, 67 років, водянка серця

Подолянко Марія Олександрівна

утриманка, 24.03.1933, 81 рік, параліч

Посаулко Танасія Олексіївна
пенсіонерка, 19.09.1933, 78 років, від старості

Потеев Устим Олександрович
вартовий, БТР, 05.09.1933, 64 роки, дизентерія

Потехіна Євгіна Іллінічна
утриманка, 25.02.1933, 61 рік, декомпенсований міокардит

Пусева Євлампія Василівна
утриманка, 16.01.1933, 73 роки, хвороба серця

Райзер Фридрика Богданівна
утриманка, 29.06.1933, 86 років, від старості

Рамзайцев Михайло Степанович

пенсіонер-інвалід, 10.03.1933, 76 років, від виснаження

Розе Іосиф Генріхович
Десятник, 27.10.1932, 72 роки, туберкульоз гортані

Рудчук Олександра Артемівна
утриманка, 09.07.1933, 56 років, рожисте запалення

Савин Дмитро Іванович
пенсіонер, 29.11.1932, 67 років, параліч серця

Сиренко Степан Степанович
вантажник, станція Біличі, 06.09.1933, 20 років, заворот кишок

Ситник Гаврило Дмитрович
лісоруб, 13.03.1933, 58 років, хвороба серця

Сімароз Афанасій Порфирівич
чорнороб, II Цегельня, 01.06.1933, 27 років, параліч серця

Сімонова Неоніла Павлівна
пенсіонерка, 18.05.1933, 65 років, від виснаження

Сінельник Грицько Корнійович
робітник, Київське ДЕПО, 06.08.1933, 26 років, туберкульоз

Сінельников Корній Юлимович
робітник, 16.05.1933, 49 років, туберкульоз

Сітельнікова Приська Корнійівна

чорнороб, Держлісництво,

28.05.1933, 16 років, рожа

Скляр Андрій Саввич
домашнє господарство, 24.01.1933, 80 років,

старчеський маразм
Скляр Явдокія Василівна
робітниця, II Цегельня, 26.07.1933, 72 роки,

крововилив в мозок
Скороход Ганна Давидівна
утриманка, 06.03.1933, 78 років, від старості

Смертко Параска Іванівна
утриманка, 01.03.1933, 52 роки, рак матки

Солецький Олександр Миколайов.

пенсіонер, 21.12.1933, 67 років, висипний тиф

Соловьева Антоніна Федосеевна
пенсіонер, 21.12.1932, 77 років, катаральне запалення легень

Стрелецький Анастасій Сільвестрович

дитина, 27.06.1933, 5 років, від задовоного авітамінозу

Ступак Микола Терешкович
візник, артіль, 20.07.1933, 22 роки, туберкульоз легень

Сукура Акуліна Степановна
утриманка, 19.03.1933, 78 років, крововилив в мозок

Тараник Микола Павлович
візник, Держлісництво, 18.08.1933, 60 років,

грипозне запалення легень
Татарінов Яков Лукіч
пенсіонер, 11.12.1932, 59 років

хвороба серця
Ткач Устина Іванівна
вартова, Вукторф, 01.08.1933, 60 років, авітаміноз

Томашевський Владислав Антонович

десятник, 10.04.1933, 62 роки, від виснаження

Трубецький Володимир Петрович
лікар, поліклініка Червоного хреста, 01.01.1933, 65 років,

запалення мозкових оболочек
Угнівенко Андрій Осипович
пенсіонер, 30.05.1933, 86 років, отьок легень

Фурсова Агафія Артьомовна
чорнороб, Держлісництво, 31.08.1933, 55 років, від деком-

пенсації серцевої діяльності
Хіневіч-Васьковський Фавет Іосипович

утриманець, 22.05.1933, 70 років, старчеський маразм

Хмилевський Кость Савелійович

ст. рахівник ФЗУ Ірпінь, 02.05.1933, 54 роки, хвороба серця

Хоменко Єфросинія Григорівна
утриманка, 22.02.1933, 60 років, хвороба серця

Хорошавцев Деніс Кузміч
швейцар, лікарня м.Київ, 14.08.1933, 65 років, висипний тиф

Цендревіч Олександр Олександрович
дитина, 19.08.1933, 3 роки, гостре кишкове захворювання

Чеснокова Уляна Наумівна
випадкова праця, 22.03.1933, 47 років, чахотка

Чечерник Тетяна Нікіфоровна
пенсіонер, 18.11.1932, 68 років, старчеське виснаження

Шамрайчук Іосип Ємельянович
слюсар, 12.12.1933, 40 років, висипний тиф

Шиманович Тимофій Антонович

головний конструктор, 23.01.1933, 62 роки, перелом лівої ключиці та запалення легень

Штоквіш Галина Іванівна
Дитина, 15.11.1932, 1 рік 6 місяців, круп

Щелкунов Василь Онисимович

пічник ФЗУ Ірпінь, 05.04.1933, 54 роки, від декомпенсації серцевої діяльності

Щербіна Антоніна Станіславівна
випадкова праця, 30.07.1933, 50 років, заворот кишок

Щупаківська Марія Федорівна
поштар, 12.11.1933, 18 років

запалення легень
Юрченко Матрена Григорівна
пенсіонер, 22.11.1932, 72 роки, хвороба серця

Яковенко Сава Іванович
утриманець, 15.07.1933, 75 років, хвороба серця

м. Переяслав-Хмельницький

Місто обласного підпорядкування.

Перша літописна згадка про Переяславль Руський датована 907 роком в "00Повісті минулих літ" у договорі Русі з Візантією, який був укладений після вдалого військового походу князя Олега на Константинополь. З літописів, легенд, переказів Переяславль постає могутнім політичним, економічним і культурним центром Русі.

В 1943 році місто перейменовано на Переяслав-Хмельницький.

На початку 30-х років ХХ ст. Переяслав був звичайним провінційним містечком, центром типового сільськогосподарського району, що визначало основні напрями діяльності його мешканців та розвиток відповідної соціальної інфраструктури.

Проїшовши через насильницьку колективізацію, розкуркулення, не отримуючи платні за власну працю, селянин не почував себе господарем у колгоспі. Все це призводило до падіння продуктивності праці і, як наслідок, – до зменшення державних хлібозаготівель. З року в рік хлібозаготівлі проходили дедалі важче. Особливо тяжкою була хлібозаготівельна кампанія 1932 р. Через незацікавленість колгоспників у результатах власної праці велика кількість врожаю пропадала прямо на полях, що потягло за собою невиконання планів хлібозаготівлі.

Переяславська Рада
Переяслав Району
Округу

Форма № 23-а.
Надіслати Райстатистику не пізніше як 5-го числа наступного місяця.

Другий примірник запису акту про смерть № 44238

1. Запис складено „31 - травня” місяця 1933 року.

2. Чи не записується мертвонароджене? або оголошений за померлого по суду (підкреслити).

3. Прізвище Головка ім'я Андрій по-батькові _____ померлого

4. Чоловік, жінка (підкреслити). 5. Вік 8 (скільки повних років має).

6. Для дітей, що померли, не доживши до 1 року або мертвонароджених точно зазначити:
а) народилося „ _____ ” місяця 19 _____ року; б) якою з лічби в матері народилася дитина, що вмерла перша, друга або _____; в) вік батька _____ років; вік матері _____ років.

7. Коли помер(ла) „1” місяця 1933 року.

8. Де жив постійно (назва округу, району, села, міста) невідомо

9. Чи здобував прожиток сам _____ як не сам, то хто утримував німа вдова

10. Як добував прожиток померлий або той, хто його утримував? (чи від хліборобства, як ні, то з якої роботи, ремесла, промислу, на якій посаді, або живе на кошти рідні, держави та інше) німа вдова

11. Де працював або служив? (назва підприємства або установи, господарював у себе або артілі)

12. Сімейний стан померлого: (парубок, дівчина, удовець(а), розлучений(а) (підкреслити).

13. Для одружених чоловіків і жінок: а) коли в-останнє одружився(лася) _____; б) скільки років має задовіль(а) _____; в) скільки дітей від цього подружжя народилося _____ з них живуть тепер: повні літніх « _____ » та ще « _____ » неповнолітніх.

14. Причина смерті вiд загального виснаження
ущер у лікарні (додано лікарську довідку № _____).

15. Підпис заявника _____

16. Голова Ради Зав. ЗЛС
Секретар В.А. То.

Копія акта про смерть 8-річного жителя м. Переяслава Андрія Головка, який помер 1 квітня 1933 року. Причина смерті записана «від загального виснаження» – один з найбільш вживаних синонімів слова «голод», що зустрічається в тисячах уцілілих аналогічних документів з різних районів тодішньої Київщини.

Оригінал документа зберігається в Київському обласному державному архіві (ДАКО, фр. 5634, оп. 1. спр. 1893, арк. 37-а – 37-а зв.)

Для посилення хлібозаготівель з Переяслава у села району послали уповноважених, де вони на чолі створених з місцевих активістів бригад вичищали колгоспні комори та комори і погребі селян.

Інтенсивна «викачка» хліба призвела до того, що у Переяславі, як і по всій Україні, розпочався масовий голод. В ті скрутні часи було легше прожити на околиці міста, де люди мали більші городи, частина жителів районного центру – певні категорії робітників, службовців, військові, одержували пайки.

Восени і на початку зими 1932 р. все більше почало з'являтися пухлих людей. Спершу у них пухли ноги, на яких тріскалася шкіра і з тріщин текла смердюча рідина. Поступово набряки підіймалися вище, так що людина ледве могла ворухнутись, очей майже не було видно. Переважна частина пухлих людей умирала, розпочався масовий голодомор. Мертвих було стільки, що їх нікому було ховати. У Переяславі трупи лежали на вулицях, дорогах, у хатах по кілька діб. Місцева влада призначала окремих людей, котрі збирали померлих на вулицях та у домівках і відвозили їх на кладовища возами, одержуючи за свою працю продовольчий пайок. Вони здебільшого і ховали людей у неглибоких спільних ямах, земля в яких ще довго ворушилась, бо серед мерців нерідко траплялися напівживі, за якими візник не міг або не хотів їхати наступного дня, коли вони помруть.

Точна кількість жертв геноциду невідома. До 60-річчя Голодомору в Україні професор П.Бачинський опублікував статистичні дані щодо смертності населення у 1933 р. в окремих містах і районах Київ-

ської області, де зазначено, що того року в Переяславі померло 1055 осіб. Однак ці дані, як зазначав дослідник, є далеко не повними, не враховано людей, які пішли з міста і померли в інших місцях.

За півтора десятиліття пошукових робіт вдалося встановити 1971 прізвище померлих від голоду жителів міста. Частина прилеглих до тодішнього Переяслава сіл внаслідок розширення міської території увійшла в нинішні межі Переяслава-Хмельницького. Збереглися архівні дані про смертність від голоду в колишніх селах Андруші, Підварки, Карань і Підсінне, які нині є мікрорайонами міста. Після міського мартирологу подаються короткі історичні довідки та мартирологи по цих колишніх селах.

Пам'ять безвинно убієнних голодом вшановано встановленням 5-ти пам'ятних знаків жертвам Голодомору 1932-1933 років: на Підварському (початок 90-х років), Заальтицькому (1993 р.), Андрушівському (1996 р.) та Ярмарковому кладовищах. Пам'ятний знак-хрест жертвам Голодомору 1932-1933 рр. встановлено також на Борисоглібській площі на місці зруйнованої Борисоглібської церкви.

В Переяславі-Хмельницькому на сьогодні проживає 1546 постраждалих від Голодомору 1932-1933 років.

Мартиролог жителів м. Переяслава – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фонд 5634, опис 1, справа 1881, арк. 1-192; справа 1892, арк.1-155; справа 1893, арк. 1-171; справа 1894, арк. 1-131).

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних подаються прізвище, ім'я, по батькові, соціальний стан або рід занять, місце роботи, членство у профспілці, дата смерті, вік та причина смерті.

Авілова Євдокія Яковлевна

на утриманні чоловіка, чоловік чорноробочий на млині, член профспілки харчосмак, 13.05.1932р, 24 р., від еклемпсії

Авраменко Уляна Яковна

чоловік міліціонер, 22.09.1933 р., 23 р., забита пострілом

Авраменко Харитина Степанівна

на утриманні брата, сапожника артілі «Надія», 8.09.1932 р., 50 р., від непроходимості кишок

Аврамич Захарко Василів

9.04.1933 р., 18 р., від виснаження

Альтшулер Хаїм Оврамович

робітник, член інвалідної артілі Копінторг, 4.10.1932 р., 58 р., від туберкульозу легенів

Амлінська Мар'яна Гершнівна

на утриманні дітей, діти службовці роблять у м. Харкові, члени профспілки, 24.03.1933 р., 75 р.

Андріяненко Павло Іванович

чорноробочий, член С.Г.Л.Р., 5.05.1933 р., 61 р., від параліча серця

Аполлонов Генадій Сергійович

утриманець батьків, батько комбат, військовий у Переяславському полку, 18.11.1932 р., 4 р., від міліарного туберкульозу

Арнополін Борис Осипович

грабар, 3.08.1933 р., 51 р.

Артеменко Микола Трохимів

син запікарні, 16.07.1933 р., 80 р., від старечого маразму

Аскін Оврам Мусійович

службовець, 20.05.1932 р., 61р., від старечого маразму

Асліченко Гаврило Васильович

дворник, 4.05.1933 р., 55 р., від кволості сердечних м'язів

Бабак Варка Тимофійовна

на утриманні батьків, батько швець, 5.04.1933 р., 7 р., від загального виснаження при кволості серця

Бабак Ганна Тимофійовна

мати чорно робоча на випадковій роботі в Переяславі, 16.05.1933 р., 6 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Бабак Євдокія Варфоломійівна

нема відомостей, 28.07.1933.р., 36 р., авітаміноз

Бабак Єлисей Петрович

на утриманні дітей, діти службовці, члени профспілок, 9.02.1933 р., 65 р., від старечого маразму

Бабак Єлісей Петрович

на утриманні дітей, робітників, членів артілі, 9.02.1933 р., 68 р., від старечого маразму

Бабак Мелашка Іванівна

на утриманні чоловіка, чоловік член Каранського колгоспу, 19.07.1932 р., 58 р., від запалення шлунку та кишок

Бабак Михайло Максимович

на утриманні матері, мати робітниця у столовці, 23.12.1932 р., 4 р., від запалення легенів

Бабич Лев Трохимів

чорноробочий, 9.06.1933 р., 56

р., виснаженість

Бабич Олександр Іванович

вів хліборобство, 15.03.1932 р., 45 р., від перфорації шлунку

Базілевська Дософія Зіновівна

3.08.1933 р., 53 р.

Байчук Оксана Сергійовна

робітниця у Військовій пральні (прачешні), член спілки пархач, 23.07.1932 р., 23 р., від туберкульозу легенів

Бала Йосип Володимирович

швець, член артілі, 23.04.1933 р., 54р., від туберкульозу легенів

Балабанова Ганна Ільїна

пенсіонер, 8.07.1933 р., 75 р., старче знесилля

Баль Ерлампій Андрійович

робітник артілі шкірпром, 18.05.1933 р., 45 р., від виснаження та кволості при недостатності харчування

Бальзак Меєр Йосипович

на утриманні сина, син службовець, член профспілки, 31.03.1933 р., 52 р., від загального виснаження при кволості серця

Барабаш Іван Максимович

13.04.1933 р., 24 р., від виснаження

Барабаш Іван Охримів

вихованець дитбудинку, 11.10.1933 р., 7 р., різачка

Барабаш Катря Митрофанівна

на утриманні батька, швеця, 24.05.1933 р., 18 р., від виснаження здоров'я

Баран Хведор Миколаїв
шапошник, 14.06.1933 р., 43 р.,
від туберкульозу легенів

Баранова Ганна
на утриманні зятя, зять швець
артілі Надія, 20.02.1933 р., від
старечого маразму

Барановська Ганна Хведорівна
робітниця у Пер. радгоспі,
29.11.1932 р., 25 р., від дізентерії

Барановський Борис Васи-
льович, на утриманні батька,
батько швець, 2.02.1932 р., 9 р.,
від запалення легенів

Барановський Грицько Пели-
канов
працює сторожом на Київпри-
ладі, 30.05.1933 р., 48 р., від
загального виснаження при яви-

щах кволості серця
Бацак Петро Матвійович
побирався по хатах, просив ми-

лостиню, 1.04.1933 р., 61 р., від
загального виснаження

Баценко Володимир Іванович
утриманець батьків,
батько чорноробочий, член артілі
грабарів у Москві, 11.01.1933 р.,
7 міс., від запалення мозку

Безпритульний Прохор Анто-
нович, від падаєння, 27.01.1932
р., 60 р., від міокардита

Бейлін Арон Янкелевич
на утриманні Собезу, ніде не ро-
бив, 10.03.1933 р., 65 р., старе-
чий маразм

Бейлін Нохим Янкелевич
на утриманні дітей, діти служ-

бовці, діти члени профспілки,
роблять у різних містах України,
15.03.1933 р., 75 р., від запала-

лення легенів
Белецький Дмитро Семено-
вич, робітник у Пер. пожежі,
23.12.1932 р., 35 р., від крово-

зливу в мозку
Бенчук Тося
утриманка РВК, 5.06.1932 р.,
7р., від органічної вади серця та
запалення нирок

Береза Іван Кузьмович
Робітник у Переяславській артілі
інвалідів, 18.03.1933 р., 62 р.,
від загального виснаження, при
явищах кволості

Берлявський Беня Нисельо-
вич, на утриманні зятя, зять ро-
бить потники у себе, 14.05.1932

р., 96 р., від старечого маразму
Берштейн Шмілик Хаїмов
зять завлісосклепом, 9.09.

1933 р., 80 р., декомпенсація
Белінський Василь Миколаєв
6.03.1933 р., 21 р.

Биденко Микола Самілович
на утриманні батьків, батько
швець у себе, 25.06.1932 р., 6

міс., від запалення мозку
Бидик Опанас Тимолів
18.07.1933 р., 32 р., авітаміноз

Бикова Уляна Кирилова
25.07.1933 р., 60 р., гангрена
ступні від авітамінозу

Бикова Хая-Рухля Михельова
на утриманні дітей, 1.09.1933 р.,
75 р., старече знесилення

Біденко Віра Самілівна
на утриманні батька, швеця,
29.04.1933 р., 9р., від гострого
запалення спинного мозку

Біденко Євдоха Ничипорова
брат чорноробочий, 26.05.
1933 р., 70 р., від виснаження

Білан Кіндрат Іванович
утриманець, на утриманні Р.В.К.
жив у старбудинковій м. Пере-

яслава, 16.03.1933 р., 58 р., від
запалення легень
Білецька Ганна Петровна
утриманка сина, члена колгоспу

Переяславської артілі, 5.04.
1932 р., 80 р., від стареческого
маразму

Білецька Параска Іванівна
на утриманні сина, син служ-

бовець УЧХ, член профспілки
Ф.Т.В., 02.03.1933 р., 75 р., від
старечого маразму

Білецька Явдоха Матвіївна
на утриманні сина, швеця, без-

роб., 6.05.1933 р., 75 р., від ви-

снаженості, тифу
Білобід Параска Дмитрівна
на утриманні чоловіка, домогос-

подарка, 26.05.1932 р., 66 р., від
пистяка желудка
Білобід Володимир Савич
хлібороб, 7.04.1932 р., 45 р.,
після сипного тифу

Білоног Наталка
13.07.1933 р., 28 р., бениця стег-

на
Білоруський Сергій Якимович
06.04.1933 р.
Білоус Анатолій Дмитрович
на утриманні батьків, бать-

ко швець, член артілі «Надія»,
24.07.1932 р., 3 р., від запалення
легенів

Білоус Володимир Олексан-
дрів, утриманець батьків, батько
швець у себе, 2.11.1932 р., 1 р.,
від запалення мозку

Білоус Дунька Назарова
син швець, 26.07.1933 р., 69 р.

Білоус Микола Степанович
на утриманні батька, батько
швець, член артілі інвалідів
«Маяк революції», 20.03.1933 р.,
3 р., від запалення мозку

Білоус Надежда Степанова
батько швець, член артілі «На-

дія», 24.05.1933 р., 10 р., від ви-

снаження
Білоус Степан Борисів
швець, кустар, 5.06.1933 р., 45

р., від загального виснаження
при явищах кволості серця
Білоусов Савка Герасимович
плотник на випадкових роботах в

Переяславі, 16.07.1932 р., 55 р.,
від декомпенсації серця

Білько Кондрат Яковлевич хлі-

бороб у козинському колгоспі,
член артілі, 20.08.1932 р., 31 р.,
від вживання хліба зрожками

Біндман Василь Изькович
на утриманні дітей, діти служ-

бовці, члени профспілки,
3.04.1933 р., 75 р., від старечого
маразму

Блохіна Марія Дмитрівна
чоловік робітник, 22.06.1933 р.,
51 р., авітаміноз

Блувштейн Оврам Йосипович
сторож у Переяславському Союз
хліб, 18.02.1933 р., 65., від запала-

лення легенів
Бобровник Лавро, 6.07.1933 р.,
45 р.

Бобровнік Ганна Герасимівна
утриманка РВК, 6.07.1932 р., 84
р., від старечого маразму

Бовкун Автоном Прокопович
від падаєння, 21.04.1932 р., 68
р., від старечого маразму

Боговик Федор Трохимів
23.07.1933 р., 18 р., авітаміноз

Богомазова Марфа Ст.
2.07.1933 р., 57 р., авітаміноз

Богуш Корній Пилипів
7.01.1933 р., 48 р.

Божко Марфа Дмитрівна
нема відомостей, 4.10.1933 р.,

25 р., висипний тиф

Бойко Данило Дем'янів хлібороб, 27.06.1933 р., 75 р., від старечого маляризму

Бойко Настя Павловна на утриманні сина, 5.06.1933 р., 75 р., від старечого маляризму

Бойко Юхим Миколайович на утриманні сина, син хлібороб, розкуркулений, не працює 9.04.1933 р., 70 р., від старечого маляризму

Бойчук Олександра Прокопівна на утриманні батьків, батько чорноробочий, 8.07.1932 р., 2р., від туберкульозу легенів

Бойчук Прокоп Корнійович швець, член профспілки будівельників, 25.03.1932 р., 24 р., від нефриту та грудного плевриту

Болилий Омелько Григоров 8.03.1933 р., 30 р.

Боліла Ганна Іванівна на утриманні чоловіка, робітника, члена Козинського колгоспу, 22.01.1933 р., 30 р., гангрена кінцівок рук і ніг

Болілий Іван Кондратів 8.04.1933 р., 40 р., від виснаження

Бондаренко Іван Андрій завідовач, 28.10.1933 р., 53 р., висипний тиф

Борисенко Параска Микитовна вбіральщиця, 12.10.1933 р., 17р., дезентерія

Бордянський Хаїм-пухим Шавельович

службовець Переясл.ТД, 30.10.1932 р., 62 р., від заворот кишок

Борохович Дувид Цемахович на утриманні дітей, діти службовці, роблять на Донбасі, члени різних спілок, 10.01.1933 р., 77 р., від старечого маляризму

Бочко Купрія 24.06.1933 р., 33 р., висипний тиф

Боярко Антоніна Хведорівна на утриманні чоловіка, чоловік хлібороб, 5.05.1932 р., 46 р., від защемлення кишок

Бровченко Маруся Олексійовна на утриманні дітей, діти робітники, члени радгоспу, 2.01.1933 р., 43 р., від сипного тифу

Бровченко Петро Ничипо-

рович, швець артілі «Надія», 10.09.1932 р., 56 р., від миокардита та декомпенсації серця

Брюховець Іван Михайлів 6.04.1933 р., 10 р.

Бублик Пилип Григорович на утриманні РВК, 19.01.1933 р., 60 р., від старечого маляризму

Бублик Сергій Остапович на утриманні дітей, 19.04.1932 р., 75 р., від старечого маляризму

Бублик Уляна Павлівна на утриманні дочки. Дочка дружина сторожа, робить сторожем у Переяславському Жил комі (не член спілки), 4.02.1933 р., 75 р., від старечого маляризму

Бубліченко Ганна Іванівна на утриманні батька, батько службовець, член спілки металістів, 2.02.1932 р., 7/2, від шкарлятини

Бугай Максим, 14.04.1933 р., 30 р., від виснаження

Будду Микола Степан 8.03.1933 р., 45 р.

Бужная Марія Васильова чоловік пенсіонер, 21.05.1933 р., 37 р., від виснаження

Бузинний Грицько 8.04.1933р, 37 р., від виснаження

Бузицька Ганна Федорівна на утриманні брата, брат ветлікар, член профспілки М.Т.С., 19.11.1932 р., 67 р., від запалення легенів

Булах Гнат Васильович пенсіонер, інвалід праці, Страхакаса, 16.09.1932 р., 75 р., від старечого маляризму

Булкін Арап Мусійович коваль, кустар у себе, 2.05.1933 р., 72 р., від старечого маляризму

Булкін Броня Янкелевич 27.07.1933 р., 7 р.

Булкін Двися Зусявна на утриманні чоловіка, коваля у себе, 8.05.1933 р., 63 р., від старечого маляризму

Бур'яновський Антон Хведорович, кооперативний інвалід, член артілі інвалідів «Робітник», 18.03.

1932 р., 51 р., від рака желудка

Бурма Андрій Гаврилович учень радгоспу, 9.05.1933 р., 15 р., від виснаження і тифу

Бурма Іван Емільов інвалід, 6.07.1933 р., 55 р., авітаміноз

Бурма Настя Григорівна діти чорноробочі, 16.05.1933 р., 52 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Бурма Хведор Єлисеїв швець, 3.07.1933 р., 65 р., від старечого маляризму

Бурчик Мелашка 10.04.1933 р., 30 р., сепенс

Бурчик Олексій Карпович на утриманні зятя, зять швець у артілі інвалідів «Маяк Революції», 23.01.1933 р., 75 р.

Бурштейн Борис Мусійович, чорноробочий, 16.05.1933 р., 20 р.,

від загального виснаження при явищах кволості серця

Бурштейн Волько Шльомович, на утриманні сина, службовця спілки РКДМ, 10.05.1933 р., 78 р., від старечого маляризму

Бурштейн Кицько Мусійович, на утриманні матері, мати пенсіонерка, 8.12.1932 р., 20 р., від слабоумия та істощення

Буряк Офанасій Андрій, інвалід, 22.11.1933 р., 62 р., від недоїдання

Бут Юхим Іванів, затриманий міліцією, 18.07.1933 р., 36 р., авітаміноз

Бутко Варка Микитівна, на утриманні зятя, зять швець, - 5.05.1932 р., 90 р.,

від старечого маляризму

Бутко Омелько Гнатович, пенсіонер, 5.05.1932 р., 84 р.,

від старечого маляризму

Бутник Захарко Іванів, швець артілі, 29.04.1933 р., 48 р., від загального виснаження при кволості серця

Бутник Варка Сергійовна, на утриманні батьків, батько листоноша у Пер.поштфілії, 7.08.1932 р., 8 міс., від менінгіту та запалення мозку

Бутник Василь Захарків, на утриманні матері, 2.07.1933 р., 13 р., невідомо

Бутник Василь Макарович, на утриманні батьків, батько швець, член Переяславської артілі «На-

дія», 27.02.1933 р., 9 р., від загального виснаження

Бутник Василь Максимович, на утриманні батьків, батько маляр на сезонній роботі по Переяславу, 24.04.1932 р., 4 міс., від миненгита

Бутник Векла Андрійовна, син листоноша, 7.06.1933р., 92 р., від старечого маразму

Бутник Ганна Максимова, батько маляр, 9.06.1933 р., 4 р., від виснаження

Бутник Грицько Павлів 6.07.1933р, 1р., менінгіт

Бутник Захарко Іванович, чорноробочий, член артілі, 5.05.1933 р., 49 р., від загального виснаження і кволості серця

Бутник Іван Іванів, хлібороб, - 1.04.1932 р, 73 р., вада серця

Бутник Іван Сергійович, на утриманні батька, сторожа у Переяславській артілі Труд ліс, член профспілки РЗЛ, 8.02.1933 р., 2 р., від туберкульозу легенів

Бутник Іван Сергійович, на утриманні батьків, батько безробітний, 25.12.1932 р., 2 р., від запалення легенів

Бутник Йофіліч Савівна, нема відомостей, 8.08.1933 р., 56 р., висипний тиф

Бутник Ліда Яковлева, батько пенсіонер, 23.05.1933 р., 4р., від виснаження

Бутник Лукина Павловна, син швець, кустар, 5.06.1933 р., 60р., від старечого маразму

Бутник Маруся Михайлівна, робітниця у філії текстиль Експорту, член профспілки, 15.06.1932 р., 22 р., від туберкульозу та запалення нирок

Бутник Микола Семенів, батько швець, 7.06.1933р, 8 р., від виснаження

Бутник Микола Якович, на утриманні батьків, батько швець, кустар, 24.03.1933 р., 2 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Бутник Михайло Кузьмович, на утриманні дітей, сини робітники в м. Києві, члени профспілки будівельників, 9.05.1932 р.,

92 р., від старечого маразму

Бутник Мортин Іванівна

на утриманні сина маляра, 13.04.1933 р., 88 р.,

від старечого маразму

Бутник Мотрона Іванова, нема відомостей, 15.07.1933 р., 65 р.,

від старечого маразму

Бутник Мотря Іванівна,

на утриманні сина, пенсіонера., 23.05.1933 р., 55 р., від виснаження

Бутник Оксана Василівна, брат швець, 5.08.1933 р., 33 р., авітаміноз

Бутник Оксана Данилівна, на утриманні зятів, зяті робітники, члени різних профспілок, на випадковій роботі по Переяславу, 25.01.1933 р., 70 р., від старечого маразму

Бутник Олександр Захарович, на утриманні матері, мати чорноробка, 31.05.1933 р., 5р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Бутник Онисько Кузьмович, стекольщик, 24.11.1932 р., 70 р., від сипного тифу

Бутник Палажка Васильова, нема відомостей, 20.06.1933 р., 83 р., від старечого маразму

Бутник Палажка Іванова, нема відомостей, 10.07.1933 р., 19 р., невідомо

Бутник Пріська Макарівна, на утриманні батьків, батько швець у артілі «Надія», 26.01.1933 р., 2 р., від загального виснаження, хронічного ентериту

Бутник Сергій Михайлів, нема відомостей, 03.04.1933 р., 45р., невідомо

Бутник Сергій Пантелеймонович, дружина робітниця, 30.05.1933 р.,

53 р., від виснаження

Бутник Тетяна Макарівна, на утриманні батьків, батько швець, член Переяславської артілі «Надія», 28.02.1933 р.,

5 р., від загального виснаження

Бутник Тимофій Михайлович, службовець у Горно м. Переяслава, член профспілки, 21.03.1933 р., 40 р., від невиявленого захворювання

Бутник Уляна Макарівна,

на утриманні батька, батько член артілі, 15.04.1933 р., невідомо, від загального виснаження при кволості серця

Бутник Уляна Петровна, нема відомостей, 2.07.1933 р., 45 р., від авітамінозу

Бутник Филимон Ільків

син візник, 3.06.1933 р., 70 р., від старечого маразму

Бутник Хведор Михайлович столяр, 30.05.1933р., 41р., від ускладнення після сипного тифу

Бутник Ганна Степановна на утриманні службовців, 30.05.1933 р., 42 р., від сипного тифу

Бутовська Марфа Пилипова нема відомостей, 28.09.1933 р., 14 р., висипний тиф

Бухановська Зінаїда Пантелеймонівна, вела с/господарство, 16.06.

1932 р., 58 р., від білокрив'я

Бухановський Петро Омелькович, на утриманні матері, мати домогосподарка, 1.06.1932 р., 30 р., від параліча серця

Вайсберг Овсій Ісакович

на утриманні дітей, діти службовці в держустанов м. Дніпропетровська, члени профспілок, 17.03.1932 р., 72 р., від вади серця

Варфоломійова Олександра Мусійовна

пенсіонерка, 6.04.1933 р., 60 р., від старечого маразму

Варшавський Хаїм-Герш Пейсахович, на утриманні батька, батько утриманець сина інженера у м. Харкові, 25.01.1933 р., 30 р., від загального виснаження та кволисті серця

Василенко Лук'яна Петрівна

на утриманні сина, син службовець, 20.05.1933 р., 78 р., від старечого маразму

Василенко Михайло Іванович на утриманні батька, батько пахар, 17.05.1932 р., 9 р., від септіци

Васильова Марія Анрійова

мати чорнорабоча, 14.06.1933р., 3 р., виснаження

Везя Іван Олексій

невідомо, 10.06.1933 р., 22 р.,

дизентерія

Велашенко Грицько

нема відомостей, 10.04.1933 р., 33 р., від виснаження

Винокуров Іван Йосипів нема відомостей, 10.07.1933 р., нема відомостей, невідомо

Вирівська Параска Онуфріївна, на утриманні батьків, батько чорноробочий, член артілі Т. Д., 28.02.1933 р., 10р., від загально-го виснаження

Вирівська Євдокія Василівна домогосподарка, 18.12.1932 р., 30 р., від туберкульозу легенів

Вирівська Катерина Павлівна на утриманні чоловіка, чоловік швець працює у себе, 25.03.1933 р., 65 р., від старечого маразму

Вирівська Лисавета Корнійова на утриманні дітей, робітників, 1.06.1933 р., 62 р., від загально-го виснаження при явищах кволості серця

Вирівська Оксана Тимофійовна пробиралась по хатам та просила, 14.07.1932 р., 70 р., від параліча серця

Вирівська Якилина Каленинова син бондар, 6.06.1933 р., 63 р., с журейого моралізму

Вирівський Андрій Тимофій нема відомостей, 11.04.1932 р., 80 р., від стар-чеського маразму

Вирівський Василь Якович на утриманні батька швеця, 15.04.1933 р., 13р., від загаль-ного виснаження

Вирівський Віктор Васильович на утриманні батьків, бать-ко швець, член артілі «Надія», 12.06.1932 р., 4 р., від мененгіта

Вирівський Володимир Єфре-мович, батько швець, член арті-лі «Надія», 16.05.1933 р., 6 р., від виснаження

Вирівський Грицько Іванович швець, працював у себе, 2.04.1933 р., 60 р., від старечого ма-разму

Вирівський Іван Іванович швець, працює у себе, 30.03.1933 р., 65 р., від загаль-ного виснаження, при кволості серця

Вирівський Іван Миколайович

на утриманні батька, батько чор-норобочий на випадковій роботі по Переяславу, 27.01.1933 р., 2 міс., невідомо

Вирівський Іван Онуфрійович на утриманні батька, батько швець, 12.11.1932 р., 7 р., від ту-беркульозу легенів

Вирівський Петро Степанович швець, член артілі «Надія», 1.06.1933 р., 48 р., від загально-го виснаження при явищах кво-лості серця

Висоцький Кирило Дмитрович вів хліборобство, 30.01.1932 р., 70 р., від сипного тифу

Висоцький Михайло Валенти-нович, нема відомостей, 4.03.1-933 р., 56 р., невідомо

Вірівський Іван Якович на утриманні батьків, батько швець, 3.05.1933 р., 5 р., від кволості серця

Вітров Олександр Дмитрович на утриманні брата, брат робіт-ник, член профспілки будівель-ників, 25.04.1932 р., 65 р., від старечого маразму

Вовк Андрій Пилипів, батько швець, кустар, 2.06.1933 р., 10 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Вовк Катерина Пилиповна нема відомостей, 29.07.1933 р., 8 р., від авітамінозу

Волошин Іван Васильович нема відомостей, 06.07.1933 р., 33 р., від порока серця

Волошинова Мотря нема відомостей, 4.07.1933 р., 20 р., висипний тиф

Воронзбехер Євген Карлович на утриманні батьків, батько робітник у Москві, член спілки металістів, 11.07.1932 р., 4 р., від гострого запалення нирок

Гавриленко Архип Трохимо-вич, утриманець Старбудинку, 21.03.1933 р., 61 р., від старечо-го маразму

Гайдук Дмитро Харитонів на утриманні дітей, службовців у Переяславі та Москві, члени профспілок, 27.01.1933 р., 61 р., від старечого маразму

Гайдук Домнікія Михайловна чорнорабоча, 14.06.1933 р., 45 р., авітаміноз

Гайдук Сергій Ничипорович на утриманні батька, 1.06.1933 р., 17 р., від загального ви-снаження при явищах кволості серця

Гайдук Тетяна Борисівна на утриманні внука, внук робіт-ник, член артілі, 4.04.1933 р., 98 р., від старечого маразму

Гайдук Федор Федорів, кузнець, 19.06.1933 р., 35 р., занепад епілепсії

Гайдук Юхим Харитонович на утриманні дітей (службовців у Переяславському держбанку і в артілі інвалідів, члени профспі-лок), 4.03.1932 р., 85 р., від за-палення легенів

Гайдук Яків Федорів нема відомостей, 29.07.1933 р., 77 р., від старечого маразму

Галенко Зосим Павлович чор-норобочий на випадкових робо-тах в Переяславі, 27.05.1932 р., 55 р., від декомпенсації серця

Галенко Олена Макарівна син швець, кустар, 4.06.1933. р, 99 р., від старечого маразму

Галоченко Марина Кирилівна на утриманні дітей, 12.10.1933 р., 93 р., старчество

Галька Іван Іванів чорноробочий, 11.07.1933 р., 51 р.

Гальченко Варка Овдоківна чорноробоча, 6.08.1933 р.

Гашкін Зельман Ірович чорноробочий, 26.06.1933 р., 66 р., старости

Гвоздіков Олексій на утриманні РВК, 14.03.1932р., 5 р., від туберкульозного менен-гиту

Гейша Олексій Михайлів 12.07.1933 р, 34 р.

Герасименко Марія Антонова 7.06.1933р, 60 р., від старечого маразму

Герасименко Марія Петровна на утриманні сина, син вчитель у II ШК. М., член профспілки Ро-бос, 22.02.1933.р., 66 р., від ста-речого маразму

Герман Янкель Аврамович на утриманні синів, сини служ-бовці, діти члени профспілки, роблять у різних місцях УССР, 9.03.1933 р., 75 р., старечий ма-

разм

Германовська Гіся Нахманівна на утриманні зятя (зять чорноробочий), 23.01.1932 р., 70 р., від старечого знесилля

Германська Надежда Івановна 7.07.1933 р., від грипу

Гермашевський Микола Олександрович, на утриманні батьків, батько швець, член артілі у Москві, 16.07.1932 р., 1 р., від мененгіту

Геронімус Перля Йосипівна на утриманні дітей, діти службовці, 18.04.1932 р., 70 р., утопилась

Герцберг Давид Нафтулевич батько заготовщик артілі «Надія», 4.10.1932 р., 10 р., від дизентерії

Гетьман Агафія Костівна на утриманні племінниці, санітарки, 25.07.1932 р., 95 р., від старечого маразму

Гілевич Етля Ішіївна утриманець сина, члена артілі, інваліда, 23.04.1933 р., 68 р., від старечого маразму

Гіндман Соня Аврамівна на утриманні дітей, діти робітники, роблять у м. Дніпропетровськ, члени профспілки, 17.03.1933 р., 69 р., старечий маразм

Гінзбург Аврам Хамів столяр, 9.07.1933 р., 57 р.

Головка Ольга Михайлівна 23.07.1933 р., 42 р., декомпенсація серця

Головка Андрій, 01.04.1933 р., 8 р.

Головка Андрій Якович 7.07.1933 р., 17 р.

Головка Василь Якович батько швець, кустар, 18.06.1933 р., 13 р., авітаміноз

Головка Ганна Грицькова чорноробоча, 7.07.

1933 р., 55 р., авітаміноз

Головка Ганна Корнійвна пенсіонерка, одержувала пенсію у Собезі при міськраді, 13.03.

1933 р., 40 р., від загального виснаження, при явищах кволості

Головка Григорій Володимирович, на утриманні батьків, батько інвалід, швець у себе, - 18.05.

1932 р., 5 міс., від дітських корчів

Головка Григорій Михайлів швець удома, 12.05.1933 р., 57р., від виснаженості

Головка Грицько вихованець дитбудинку, 18.10.1933 р., 8 р., різачка

Головка Грицько Сергій батько швець, 30.07.1933 р., 2 р.

Головка Кирило Данилів 2.07.1933 р., 49 р., авітаміноз

Головка Микола Костійович на утриманні матері, мати була пенсіонерка (померла), 28.03.1933 р., 6 р., від загального виснаження, при кволості серця

Головка Настя Тимофійовна на утриманні дітей, діти робітники, 16 червня 1932 р., 76 р., від старечого знесилення

Головка Пріська Макарівна на утриманні дітей-шевців, 06.04.1933 р., 68 р., від пістрияни шлунку

Головка Сергій Якович робітник радгоспу м. Переяслава, член профспілки С. Т. Р. Л., 22.02.1933 р., 27 р., від загального виснаження при кволості серця

Головка Хведор Михайлович на утриманні батьків, батько чорноробочий, пенсіонер, 14.03.1932 р., від дитячої слабкості

Головка Яків Микитович робітник у Пер.Горно, 9.06.

1932 р., 67 р., повісився

Голота Настя Олексійовна дочка вчителька, 28.10.1933 р., 67 р., хворість серця

Гольденберг Яков утриманець дитбудинку, 3.04.1932 р., 8 р., від туберкульозного запалення легенів

Гомельська Голда Лейбовна на утриманні дочки, дочка робітниця у Переяславській столовці Горнь, член профспілки громад. харч., 2.05.1932 р., 65 р., від старечого маразму

Гордієнко Денис Григорович дроворуб, у м. Переяславі на випадковій роботі, 21.03.1933р, 65 р., від запалення легень

Гордієнко Мотрона Васильовна робітниця в інвалідській пекарні, член артілі інвалідів, 1.01.1933 р., 55 р., від столбняку

Гордієнко Ольга Іванівна чорноробоча, 3.05.1933 р., 3 р., від кволості серця і загального виснаження

Горіленко Павло Дмитрів уборщик, 19.06.1933 р., 50 р., авітаміноз

Горшковська Марфа Василівна чорноробоча, 16.07.1933 р., 42 р., авітаміноз

Горшковська Палажка Архипівна, прибиралась по хатах, просила, 18.03.1933 р., 67 р., від загального виснаження

Грабовська Тося Романівна на утриманні батька, пожежника у Пер. пожежній команді, член профспілки комунальників, 1-2.02.1933 р., 1міс., від слабости після народження

Грабовський Іван Павлович батько робітник, член артілі «Робітник», 19.10.1932 р., 6 р., від дифтерії

Гресь Андрей 20.01.1933 р., 35 р.

Гресь Надія Дмитрівна на утриманні батьків, батько техробітник, робить у Переяславській ШКМ ім. Франка, батько член профспілки, 15.03.1933 р., 2 ½ р., від загальної виснаженості, при кволості серця

Гресь Роман Миколаїв нема відомостей, 24.08.1933р., 20 р., різачка

Гринько Степан Кирилів вартовий, 20.08.1933 р., 37 р., різачка

Грінчак Хома Васильович на утриманні невістки, вчительки в трудшколі, 26.10.1932 р., 68 р., від старечого маразму

Гріншпан Давид Оврамович на утриманні дітей, діти службовці у Дніпропетровську, члени профспілок, 26.07.1932 р., 78р., від старечого маразму

Громницький Василь Кондратович

на утриманні батьків, батько швець, член артілі «Надія», 8.05.1932 р., 12 р., від дифтирита

Грушевський Максим Опанасович, вів хліборобство, 8.09.

1932 р., 44 р., від гангренни ноги

Губар Панько Григорій чорноробочий, 28.04.1933р,

51р., від загального виснаження
Гура Йовдоха Федоровна
чорноробоча, 4.07.1933р., 36 р.,
авітаміноз

Гура Наталка Антонівна
26.06.1933р., 46р., авітаміноз

Гура Порфир Дмитрович
швець, пенсіонер, 28.09.1932р.,
39 р., від декомпенсації серця

Гурк Ліда Іванова
батько швець, 5.06.1933 р., 6р.,
від опеченія

Гусева Антонина Петровна
швачка, кустарка, 15.08.1933 р.,
40 р., авітаміноз

Давидова Оксана Мусійовна
утриманка РВК, 8.10.1932 р.,
70 р., від старечого маразму

Данкевич Ганна Олександрівна
вчителька у Пер. трудшколі, член
профспілки Робос, 7.02.
1933 р., 70 р., від загального ви-
снаження

Данько Приська, нема відомостей

14.09.1933 р., 35 р., блешня лівої
ноги сенець

Дем'яненко
23.04.1933р., 45 р.

Дем'яненко Василь Володимирович, батько каменяр, член профспілки будівельників на випадковій роботі по Переяславу, 26.01.1933 р., 7 р., від запалення мозку

Дем'яненко Василь Іванович
робітник, на випадковій роботі
по м. Переяславу, 24.03.

1933 р., 38 р., від загального виснаження, при явищах кволості серця

Дем'яненко Василь Юхимович, на утриманні батьків, 16.04.1933 р., 11 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Дем'яненко Іван Василів
на утриманні синів, сини робітники, члени різних профспілок у м. Борисполі та у м. Дніпропетровську, 22.01.1933 р., 72 р., від старечого маразму

Дем'яненко Олександр Юхимович, на утриманні брата, брат чорноробочий, 7.04.1933 р., 7р., від загального виснаження при кволості серця

Дем'яненко Приська Степанова

син каменщик, 7.06.1933 р., 66р., від старечого маразму
Демиденко Омелько Хамів
5.06.1933 р., 25 р., авітаміноз
Демченко Люба Пилиповна
батько столяр, 11.10.1933 р., 47р., різачка

Демяненко Петро Васильович
на утриманні сина, 13.04.1932 р., 74 р., від старечого маразму

Денщик Андрій Яковлевич
хлібороб, 31.05.1932 р., 69 р., від емфіземи, міокардиту

Дерев'яна Приська Іванівна
чорноробочий, 23.05.1933 р., 50 р., від виснаження

Дзюба Іван
9.08.1933 р., 24 р., висипний тиф

Дзюба Кирило Іванів
29.11.1933 р., 76 р., висипний тиф

Дигало Олександр
28.07.1933 р., 23 р., висипний тиф

Дика Олександра Іванова
5.06.1933р, 35р., виснаження, різачка

Дикий Гарасим Гаврилів
дочка чорноробоча, 17.06.1933р, 64 р., від загального виснаження

Дикий Сафрин Миколайович чорноробочий, на випадковій роботі по м. Переяславу, 30.03.1933 р., 67 р., від старечого маразму

Диник Анюта Олексійкова
14.08.1933 р., 17 р., авітаміноз

Доброумова Маруся Олександрівна, чоловік військовий Переясл. полку, 4.10.1932 р., 26 р., сама застрелилася

Добровольська Євдокія Іванівна, чорноробочий на випадковій роботі по м. Переяслав, 12.02.1933 р., 42 р., від запалення легенів

Добровольська Євдокія Іванівна, на утриманні зятя, зять службовець, член профспілки, робить в Києві, 15.04.1932 р., 75 р., від старечого маразму

Доброгорський Омелько Прохорович, на утриманні сина, син міліціонер у Пер.міліції, член профспілки РДУ, 7.01.1933 р., 60 р., від старечого маразму

Довга Галька Митрофанівна
на утриманні чоловіка, чоловік член Тарасівського колгоспу «Червона зірка», 26.07.1932 р., 22 р., від туберкульозного запалення мозків та аболочки

Довгай Григорій Йосипович
швець у себе, 28.05.1932 р., 58 р., від висипного тифу

Довгай Євдокія Степанівна
на утриманні чоловіка, чоловік псаломщик, 23.04.1932 р., 54 р., від туберкульозу легенів

Довгай Плип Григорович
пенсіонер, забезпечував себе сам, 3.05.1932 р., 37 р., від параліча серця

Довгопола Одарка Іванова
швець, кустар, 3.06.1933 р., 38 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Довгополий Грицько Василів
учень РЗЦ, 7.07.1933 р., 12 р.

Дронт Василь Петрович
батько робітник артілі «Робітник», 7.11.1932 р., 7 р., від столбняка

Дронт Іван Петрів
батько шапошник, 4.07.1933 р., 9 р., авітаміноз

Дронт Надія Петрова
батько шапошник, 4.07.1933 р., 11 р., авітаміноз

Дубенець Марія Яковна
чорноробка, 7.06.1933 р., 60 р., виснаження

Дубінський Шая Фроїмович
на утриманні дружини, дружина робітниця на Київському заводі, 15.11.1932 р., 45 р., від туберкульозу легенів

Дубошей Марія Оверківна
чоловік хлібороб, 15.10.1933 р., 75 р., вада серця

Дуброва Олена Наумовна
син швець, кустар, 16.08.1933 р., 70 р., від старечого маразму

Дудка Маруся Онисімовна
на утриманні синів, сини чорноробочі на будівництві м.Києва, 25.01.1932 р., 64 р., від заворот кишок та запалення очеревини

Дупленко Микола Антонович
20.06.1933 р., 18 р., авітаміноз

Дьяченко Опанас Омелькович
столяр, дочка службовець, -

15.01.1932 р., 60 р., декомпенсація серця

Ейдерман Янкель Ицькович
просив по хатах, 21.04.1933 р., 60 р., від загального виснаження

Євтушенко Андрій Семенович
15.04.1933 р., 54 р., заворот кишок

Ємець Данило Андрійович
утриманець сина, члена артілі, 26.04.1933р, 62 р., від загального виснаження

Єрея Рахіль Аврамівна
30.05.1933 р., 30 р.

Єрмоленко Грицько Семенович, дроворуб, на випадковій роботі по м. Переяславу, 19.02.1933 р. 55 р., від кровозліяння в мозгу

Єфремов Володимир Іванов
батько шапошник, 9.06.1933 р., 3р., дитяче

Єфремова Палажка Василівна
на утриманні сина, син шапошник, член артілі ТВД, 20.05.1932 р., 70 р., від старечого маразму

Жеффа Мендель Йосипович
на утриманні дітей, єврей, 7.04.1933 р., 85 р., від старечого маразму

Жильцова Софія Олександрівна, пробиралась по хатах, 22.02.1933 р., 70 р., від старечого маразму

Житінська Нехама Ицьківна
на утриманні сина, син робітник на Київському заводі, 29.11.1932 р., 80 р., від старечого маразму

Жук Денис Калеників
утриманець старбудинку, 17.04.1933 р., 38 р.

Журавльов Іван Іванович
чорноробочий, 10.08.1932 р., 65р., від старечого виснаження

Журавльова Одарка Григорівна
чорноробоча на випадковій роботі в Переяславі, 7.02.1933 р., 68 р., від старечого маразму

Журба Ганна Пантелеймонівна
на утриманні батька, батько хлібороб у Москві, 26.01.1933 р., 16 р.

Засільський Іван Трохимович
батько хлібороб Козинського колгоспу, 19.09.1932 р., недонесена дитина

Заболотня Теркела
4.06.1933р., 42 р., виснаження

Завийко Варка Григорівна
на утриманні племінників, службовців у Москві, 31.10.1932 р., 75 р.

Завойко Ольга Карпівна
чорноробоча, 1.05.1933 р., 47р., від загального виснаження при явищах кволісті серця

Заїка Микола Яковлев
технік-будівельник, 22.12.1932 р., 19 р., від бандітського пострілу

Заїка Некторія Семенова
нема відомостей, 15.08.1933 р., 50 р., авітаміноз

Зайончик Мусій
нема відомостей, 9.08.1933 р., 32р., дизентерія

Зайченко Семен Олексович
кустар, 3.06.1933 р., 60 р., від загального виснаження при явищах кволісті серця

Залізник Марія Лаврентіївна
внук діловод, 4.08.1933 р., 67р., заворот кишок

Западінська Хана Абрамова
син службовець, 14.08.1933 р., 50 р., ангіна людовиха

Западінський Мусій Беркович
пенсіонер, кузнець, кустар, 6.09.1932 р., 76 р., від вади серця

Западінський Пейся Волькивич, на утриманні батька, перукаря, 15.10.1932 р., від слабости

Зарецький Лейба Янкелевич
робітник у III-й трудшколі, 8.07.1932 р., 32 р., від декомпенсації серця

Заруба Петро Іванів
25.06.1933 р., 31 р., авітаміноз

Зарубецький Василь Іванович
сторож на Пер. електростанції, 23.11.1932 р., 52 р., від декомпенсації кордіс

Зиц Влас Ільків
плотник, 11.07.1933 р., 72 р., старість

Зільберштейн Оврам Рафаїлович
на утриманні дітей, діти службовці, роблять у м. Переяславі

та в м. Києві, діти члени профспілки, 27.03.1933 р., 72 р., від старечого маразму

Зіновська Наталка Степанова
син швець, кустар, 5.08.1933р, 56 р., вада серця

Зінченко Афанасій
службовець, 15.07.1933 р., 57 р.

Зінченко Никодим Пилипович
робітник, 16.07.1932 р., 40 р., від запалення нирок

Зінченко Трохим Андрійович
хлібороб, 22.09.1932 р., 25 р., від гангрені обох ніг та рук

Знак Олена Семенівна
на утриманні чоловіка, чоловік каменярь на сезонній роботі в Переяславі, член профспілки будівельників, 7.05.1932 р., 46 р., від туберкульозу легенів

Зозуля Іван Василів
26.06.1933 р., 17 р.

Зозуля Іван Василів
батько селянин, 26.06.1933 р., 17 р., опечення кип'ячим грудей

Зозуля Марко Іванович
на утриманні сина, син хлібороб Пер. колгоспу «Шевченко», 20.09.1932 р., 80 р., від старечого маразму

Зозуля Одарка Мусійовна
чоловік хлібороб, 15.10.1933 р., 50 р., вада серця

Зозуля Христя Петровна
на утриманні дочки, 22.09.1933 р., 85 р., від старости

Золотоверхий Зінько Антонович, плотник, 2.06.1933 р., 36 р., від загального виснаження при явищах кволісті серця

Золотоверхий Іван Іванів
13.07.1933 р, 13 р., авітаміноз

Золотухін Михайло Павлович
службовець, рахівник, член профспілки медсантруд у Переяславській лікарні, 17.02.1933 р., 60р, від кволісті серця

Золотухіна Катерина Івановна
син вчитель, 19.12.1933 р., 85р., старечий маразм

Золотушкін Євель Хаїмович
на утриманні дітей, службовців, членів спілок, 5.04.1932 р., 80 р., від запалення легенів

Зосько Андрій
3.07.1933 р., 12 р., авітаміноз

Зубан Павло Дмитрович
4.07.1933 р., 45 р., висипний тиф

Зубрицька Горпина Митрофанова, чорноробоча, 3.11.1933 р., 27р., запалення легенів

Зубрицька Ольга Іванівна
батько швець, кустар, член артілі

«Надія», 5.07.1933 р., 5 р., авітаміноз

Зубрицький Хведор Іванів
батько швець, 22.06.1933 р., 8р., авітаміноз

Іваненко Микола Микитович
на утриманні батьків, пекарів, 26.10.1932 р., 27 р., від параліча

Іванюшкін Леонтій Іванович
син робітник, 23.06.1933 р., 80 р., від старечого маразму

Іващенко Антон Петрович
син швець, 1.08.1933 р., 45 р.

Іващенко Ганна Несторівна
член колгоспу, 15.06.1932 р., 18 р., від запалення мозку

Іващенко Йосип Пантелеймонович

маляр, 21.04.1933 р., 45 р., від загального виснаження при кволості серця

Іващенко Савка Ничипорович
швець, кустар, 2.06.1933 р., 56 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Іващенко Яков Грицьків
пенсіонер, 24.05.1933 р., 74 р., від старечого маразму

Ігнатенко Прохор

Євдокимович, на утриманні зятя (швеця), 11.02.1932 р., 80 р., від стареческого маразму

Ізраїліпі Нахим Хаухеович
26.05.1933 р., 43 р., від виснаження

Індюков Матвій Єфремович
домогосподар, частково на утриманні онуків, 26.11.1932 р., 86 р., стареческий маразм

Індюкова Варка Андрійовна
онук службовець, 23.12.1932 р.

Ісаєва Оксана Михайлівна
утриманка невістки, 14.09.1932 р., 64 р., від вади серця та туберкульозу легенів

Ісак Хведоська Петрівна
на утриманні чоловіка, чоловік чорноробочий на випадкових роботах в Переяславі, 2.12.1932 р., 52 р., від запалення мозку

Іщенко Михайло Михайлів
мати хліборобка, 3.12.1933 р., 13 р., отравлення мишяком

Кагодна Геня Аронова
діти службовець і бухгалтер, від микардита

Кайданова Наталка Йосипівна
на утриманні дочки, 7.05.1933 р.,

70 р., від старечого маразму
Кайденко Володимир Макарович, на утриманні матері, мати домогосподарка, 28.12.1932 р., від дізентерії

Кайденко Лідія Макарівна
на утриманні батьків, мати чорно робоча на випадковій роботі, 14.02.1933 р., 2 ½ р., від менінгіту

Калінович Одарка Григорівна
на утриманні сина, син шапошник, член артілі у рибальській артілі біля Дніпра, 9.03.1933 р., 77 р., старечий маразм

Калінович Палажка Андрійівна
на утриманні сина, син утриманець своїх дітей, діти члени профспілок, діти працюють у Києві, 6.03.1933 р., 89 р., старечий маразм

Каліта Светлана Тихонівна
батько військовий службовець у Переясл. полку, 11.08.1932 р., 3 міс., від виснаження за достачі їжжи

Каневецька Пріська Костівна
домогосподарка, 2.01.1932 р., 85 р., від стареческого маразму

Канівець Олена
29.12.1933 р., 68 р., висипний тиф

Караван Кость Митрофанів
батько робітник, 15.06.1933 р., 12р., авітаміноз

Карда шевська Тетяна Максимовна, батько кравець, 18.06.1933 р., 11р., від загального виснаження

Кардаш Макар Якович
на утриманні сина, син робітник у Переяславському колгоспі

ім. Шевченка, 21.03.1933 р., 77 р., старечий маразм

Кардашевська Марія
на утриманні батька, 14.07.1933р, 7 р.

Кардашевська Явдоха Максимівна, на утриманні батька, 25.05.1933 р., 8 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Карман Віра Олександровна
на утриманні чоловіка, чоловік службовець, член спілки, 21.01.1932 р., 27 р., від туберкульозу легенів

Карман Іван Григорович

на утриманні сина, син службовець у Переяславському Держбанку, син член профспілки Ф. Т. Р., 16.03.1933 р., 78 р., старечий маразм

Карпенко Андрій Ількович
кравець, член Пер. артілі об'єднання праці, 29.01.1933 р., 70 р., від старечого маразму

Карпенко Гнат Іванів
20.07.1933 р.

Карпенко Маруся Ларіонівна
на утриманні чоловіка, чоловік кравець, 7.04.1933 р., 52 р., від кволісти серця

Карпенко Олена Петрівна
25.08.1933 р., 35 р., авітаміноз

Карпенко Степан Ількович
утриманець старбудинку РВК, 3.04.1932 р., 62 р., від стареческого маразму

Касян Григорій Маркович
учень, 11.10.1932 р., 13 р., від дізентерії

Касян Наум Іванович
на утриманні сина, 11.06.1933р, 75р., від старечого маразму

Керкез Мирон Грицьків
12.07.1933 р., авітаміноз

Кизім Палажка Агафонівна
на утриманні дочки, дочка вчителька, дочка член профспілки

Робос, працює у 2 Ш.К.М., 11.03.1933 р., 70 р., старечий маразм

Кириленко Йосип Артемович
службовець, член спілки, 31.03.1933 р., 47 р., від загального виснаження при кволості серця

Кирильченко Микола Савич
на утриманні батька, батько службовець у Переяславському Рай Союзі, 27.02.1933р., 26р., від коліонту

Кириченко Микола Лугинів
пахар, 26.08.1932 р., 18 р., від вживання хліба з рожками

Кириченко Тамара Харитоновна

4.07.1933р, 1р., менсibu

Кирпенко Олена Яківна
на утриманні сина, 17.07.1933 р., 73 р., від старечого маразму

Кирпенко Ольга Станислона
брат, службовець, 3.06.1933 р., 14р., від туберкульозу кісток

Кирпенко Семен Олексійович

пекар у Переяславській пекарні Горно, член профспілки харчосмак, 7.05.1932 р., 47 р., від параліча сердечної мишци на ґрунті кокесії

Кисіль Петро Васильович
від падаєння, 2.06.1932 р., 52 р., від параліча серця

Кізниця Петро Сидорів
30.07.1933 р., 40 р., авітаміноз

Кіріленко Пріська Іванова
чоловік службовець, 22.06.

1933 р., 59 р., авітаміноз

Кіріченко Іван Петрович
чорноробочий, 30.06.1933р,
23р., запалення брюшини після
завороту кишок

Кірова Мотрона Олексійовна
чорноробоча, 5.07.1933р, 30р.,
авітаміноз

Кіріченко Настя Онихоровна
на утриманні батька, батько хлі-
бороб, 21.08.1932 р., 27 р., від
вживання хліба з рожками **Кіаєв**

Петро Михайлович
батько військовий, 1.10.1932р,
народилась мертвою

**Кліменко Нечипор Євдокимо-
вич**, 23.01.1933 р., 62 р., не-
відомо

**Кмарніцький Нафтум Шули-
мович**

чорно робочий, член артілі Труд-
ліс, 18.03.1933 р., 39 р., від за-
гального виснаження, при яви-
щах кволості серця

Книш Конон Іванович

чорноробочий на випадкових
роботах в Переяславі, 11.06.
1932 р., 52 р., від кволісті серця

Кобець Степан Максимів
нема відомостей, 26.07.1933р.,
30 р., авітаміноз

Коваленко Дмитро Петрович
батько швець артілі «Надія»,
3.10.1932 р., 2 р., від запалення
мозку

Кодаш Василь Петрович
8.07.1933 р, 14 р

Кодаш Грицько Іванів
батько швець, 9.05.1933 р., 8 р.,
від загального виснаження при
явищах кволості серця

Кодаш Іван Петрів
учень, 18.06.1933 р., 15 р., авіта-
міноз

**Козакова Наталка Сафронов-
на**, на утриманні чоловіка,

чоловік робітник, член спілки бу-
дівельників, 23.01.1932 р., 31 р.,
від порока серця

Козій Андрій Григорович
пічник на випадковій роботі по
Переяславу, 1.07.1932 р., 83 р.,
від старечого маразу

Колодяш Хая Лейбовна
на утриманні дітей, діти служ-
бовця в м.Дніпропетровську,
18.10.1932 р., 85 р., від параліча
серця

**Коломієць Ганна Володими-
рівна**, на утриманні чоловіка,
чоловік убіральник у Пер. Горно,
2.12.1932 р., 63 р., від старечого
маразу

Коломієць Іван Іванович
робітник на випадковій роботі,
7.04.1933 р., 80 р., від старечо-
го маразу

Коломієць Семен Григорович
убіральщик в Переяславі на ви-
падкових роботах, 9.12.1932 р.,
83 р., від запалення легенів

Коломієць Сура Вольфівна
на утриманні дітей, кустарів,
4.02.1933 р., 80 р., від старечого
маразу

Кондратенко Лукерій
син швець, кустар, 28.06.1933 р.
60 р., авітаміноз

**Кондратенко Маруся Архипів-
на**, на утриманні чоловіка, чоло-
вік робітник, 19.12.1932 р., 29 р.,
від дезентерії

**Кондратенко Сергій Ярихай-
лів**, швець у себе, 28.04.1933 р.,
43 р., від загального виснаження
при явищах кволісті серця

Конченко Іван Григорович
5.06.1933 р., 70 р., авітаміноз

Копач Петро Федорів
12.02.1933 р.

Копилевич Лейба Еліов.
швець, 12.07.1933р, 40р.

Копиленко Голда Афонівна
на утриманні дітей, діти робітни-
ки, 17.10.1932 р., 75 р., від старе-
чого возраста

Копиленко Неся Самсонів
10.03.1933р, 45 р.

Копиленко Рухля Ицьківна
на утриманні сина, 22.03.1932
р., 90 р., від маразу

Копілевич Еля Давидович
на утриманні дітей, діти служ-
бовці в Ленінграді, члени проф-

спілок, 23.04.1932 р., 68 р., від
старечого маразу

**Копіленко Рейзья-Доба Бені-
ямівна**, пенсіонерка на утри-
манні ТД, 2.11.1932 р., 90 р., від
старечого маразу

Копіленко Юрма Хаїмович
від падаєння, 14.04.1932 р., 60
р., від старечого маразу

Копіленко Янкель Гершкович
на утриманні дітей, діти служ-
бовці, роблять у Києві, 26.01.
1933 р., 57 р., від старечого ма-
разу

Корж Гнат Аврамів
пенсіонер, інвалід, 18.07.1933
р., 45 р., авітаміноз

Корж Дементій Кондратович
плотник в артілі шкірпром,
25.06.1932 р., 67 р., від старечої
дряхлості

Корж Мифодій Опанасів
дочка хліборобка, селянка,
12.11.1933 р., 90 р., від старости

Корж Настя Трохимова
дочка чорноробоча, 11.08.

1933 р., 85 р. від старечого
маразу

Корж Ольга Кирилівна
на утриманні батьків, батько
хлібороб в Переяславському
колгоспі, 2.07.1932 р., 4 р., від
кровозливу в горлі

Коржова Горпина Яковлевна
на утриманні внука, внук швець,
член артілі «Надія», 14.11.1932 р.,
92 р., від кровавого поноса

Корпенко Ганна Федорович
нема відомостей, 6.08.1933 р.,
40 р., запалення брюшини

Костенко Каленик Петрів
нема відомостей, 9.08.1933 р.,
60 р., авітаміноз

Костенко Михайло Ларіонів
батько швець, 24.05.1933 р.,
13р., від загального виснаження
при явищах кволості серця

Костенко Павло Юхимович
на утриманні сина (робітника),
5.02.1932 р., 70 р., від старо-
чеського маразу

Костенко Петро Ларіонів
батько шапошник, 20.06.1933 р.,
3 р., авітаміноз

Косьміна Андрій Трохимів
швець, кустар, 18.06.1933 р.,
70р., авітаміноз

Котельникова Варка Мико-

лайовна, на утриманні племянниці, дружини бухгалтера, 26.11.1932 р., 72 р., від старечого маразму

Котляр Архип Семенович хлібороб, одноосібник, 8.02.1933 р., 60 р., від старечого маразму

Коцар Антон Макаров, син швець, 25.05.1933р., від старечого маразму

Коцар Василь Іванів швець, кустар, 4.06.1933 р., 65 р., виснаженість

Коцар Давид Трохимів син швець, кустар, 15.06.1933 р., 69 р., авітаміноз

Коцар Мусій Петрович швець вдома, 6.05.1933р, 57 р., від кволості серця

Коцар Олександра Захарівна син швець, кустар, 10.06.1933 р., 66 р., від старечого маразму

Коцар Філімон Іванів на утриманні сина, син службовець у Переяславському Держбанку, 14.11.1932 р., 70 р., від старечого маразму

Кочубей Василь невідомо, 21.01.1933 р., 51р., від висипного тифу

Кочубей Олександр Олександрів, невідомо, 25.06.1933 р., 19 р., авітаміноз

Кошик Максим Степанів невідомо, 12.02.1933 р., 46 р.

Кошильов Настя Іванівна пенсіонер, 25.05.1933 р., 73 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Кравченко, 3.07.1933 р.

Кравченко Василь Йосипович інвалід, пенсіонер, 18.04.1933 р., 40р.

Кравченко Галя Сільвейстрівна батько швець артілі Переясл. «Надія», 30.09.1932 р., 8 міс., від туберкульозу легенів

Кравченко Галька Петровна на утриманні батьків, дом. хоз-зяйство, 24.04.1933 р., 3 р., від біщника

Кравченко Іван Варфоломійович, швець, 1.04.1932 р., 50 р., від туберкульозу легенів

Кравченко Йовдоха Кезомійова, дочка чорноробка, 9.06.1933 р., 60р., виснаженість

Кравченко Йосип Варфоломійович, швець, кустар, 4.07.1933р, 34р., загальне виснаження при загальній малярії

Кравченко Маруся Олександрівна, на утриманні дочки, дочка чорноробоча на випадковій роботі по м. Переяславу, 26.03.1933 р., 78 р., від старечого маразму

Кравченко Олександр Иларионович, швець, кустар, 2.06.1933 р., 22 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Кравченко Сельвейстр Варфоломійович, швець, член артілі «Надія», 17.01.1933 р., 45 р., від недостатності серця на ґрунті запалення легенів та плевриту

Кравченко Степан Сіліверський, 4.08.1933 р, 15 р., виснаження

Крамаренко Оришка Яковна торговка, 5.07.1933 р., 63 р., від старечого маразму

Краснощека Олександра Іванівна, на утриманні зятя, слюсара у школі, 28.12.1932 р., 90 р., від старости

Красовський Василь Павлович, робітник, член артілі Труд ліс, у маслобойному заводі, 5.03.

1933 р., 70 р., від старечого маразму

Красовський Пилип Петрович робітник кколгоспу, 14.07.1932 р., 78 р., від карбунки

Красуля Ганна Андрійовна на утриманні батька, батько хлібороб, 18.09.1932 р., 8 р., від туберкульозного менінгіту

Красуля Федот Петрів чорноробочий, 5.06.1933 р., 60 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Красюк Пилип Ничипорович рахівник, 17.03.1932 р., 42 р., від воспалення кишок

Краськова Зінаїда Ларіонівна чорноробоча, 19.04.1933 р., 40 р., від загального виснаження при кволісті серця

Кремянський Яків Олексійович, на утриманні дітей, службовців, 22.12.1932 р., 86 р., від старечого маразму

Кривошей Іван Нестерів

1.07.1933 р., 22 р., авітаміноз

Кривоший Палашка Савина

25.06.1933 р., 31 р., авітаміноз

Крижанівська Оришка Гнатівна, домогосподарка, 8.05.1933 р.,

72 р., від старечого маразму

Крим'янська Ольга

Миколаївна, на утриманні дітей, діти робітники у колгоспі виповзок, члени артілі, 22.05.1932 р., 80 р., від старечого маразму

Кузнєцов Леонтій Іванович

на утриманні сина, син швець, син член артілі Т.В.Д., 19.03.

1933 р., 78 р., старечий маразм

Кузьменко Антон Михайлів

19.07.1933 р., 20 р., туберкульоз

Кузьменко Василь Диментів

утриманець РВК з 1926 р.,

29.04.1932 р, 64 р., від старечого маразму

Кузьменко Степан Яків

2.04.1933 р., 44 р.

Кузьмін Ганна Романівна

батько чорноробочий на випадковій роботі, 21.07.1932р.,

6 міс., від гострого запалення шлунк. тракту

Кузьміна Ал-дра Петровна

брат каменщик, 15.06.1933 р.,

34р., від загального виснаження

Кузьмінський Йосип Семенович, червоноармієць, 6.03.1932

р., 23 р., від гнойного пробойного апендицита

Кунах Яків Яківлєвич

хлібороб, 2.09.1932 р., 47 р., від

вирізки шлунку

Куперштейн Йосіф Оврамович, на утриманні дітей, сини

службовці, члени профспілки, 6.07.

1932 р., 67 р., від пестряка шлунку

Курилко Аврам Федорович

сторож у Підварському колгоспі, 19.03.1933 р., 70 р., від вади

серця

Курило Григорій Фомич

хлібороб, 23.06.1932 р., 55 р.,

від вади серця

Курило Тетяна Петрівна

на утриманні чоловіка, чоловік

робітник, 18.10.1932 р., 50 р.,

від декомпенсації кордіс

Курило Христофор Хведорів

25.06.1933 р., 46 р., авітаміноз

Курлаков Сільвейстр Наумів

утриманець сина, працівника «Надії», 20.04.1933 р., 63 р.

Курляк Ганна Іванівна

чорноробка, 10.05.1933 р., 55 р., від загального виснаження і явища кволості серця

Курлякова Федосія Павловна

дочка діловод, 1.08.1933 р., 57р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Кусай Андрій Василів

швець, кустар, 9.08.1933 р., 39 р., асилення

Кусай Василь Макарів

син швець, кустар, 12.06.1933 р., 74 р., від старечого маразму

Кусай Галька Степанівна

на утриманні батька, швеця, 28.04.1933 р., 38 р., від загального виснаження

Кусай Михайло Микитович

на утриманні матері, мати чорно робоча на випадковій роботі, 17.02.1933 р., 9 р., від запалення мозку

Кусай Степан Дмитрович

чорноробочий на випадковій роботі по м. Переяславу, 17.02.1933 р., 64 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Кучеренко Марія Кирилівна

на утриманні чоловіка, робітника, 7.12.1932 р., 34 р., від брудного тифа

Кучеренко Михайло Володимирович,

пахар у Каранському колгоспі, член колгоспу, 15.05.1932 р.,

33 р., від перетопіту

Кушнір Гершко Торохович

утриманець, на утриманні дітей, ніде не працював, 10.03.1932 р., 70 р., від розриву серця

Лавров Валерій Геннадійович

батько командір батальона, 10.12.1933 р., 5 р., діфтірит

Лазинько Явдоха Дем'янівна

уборщиця, 11.06.1933 р., 68 р., від старечого маразму

Ландер Йовхим Антонович

робітник у м'ясозбуті, 15.05.1933р, 60 р., від хворості серця

Леваков Волько Нахилів

утриманець РВК, 5.12.1932 р., 76 р., від старечого маразму

Леваков Еля Давидович

на утриманні Сабезу і частково сина (кравця, члена артілі), - 14.03.1932 р., 78 р., від стареческого маразму

Левич Ісак Давидович

на утриманні сина, син робітник на 5-му Держмліні, член профспілки, 19.02.1933 р., 66р., від старечого маразму

Левченко Агафія Андрійовна

на утриманні синів, робітників артілі «Вільний лан», 8.11.1932 р., 70 р., від ущемлення грижи з омертв. та приб. Кист. кишки

Левченко Федора Василівна

нема відомостей, 7.09.1933 р., 66 р.

Ленінська Тамара Оврамівна

будинок дитини РВК, 6.05.1932 р., 3 міс., від мененгіту туберкульозу

Леонтович Євдокія Яковлевна

на утриманні сина, вчителя в семілітці м. Москви, 14.01.1933 р., 76 р., від старечого маразму

Леонтович Яков Леонтів

батько пасічник, 24.06.1933 р., 9 р., хронічна катера

Лепесій Іван Костійович корзиноплетільщик у Переяславській артілі інвалідів «Маяк Революції» 22.02.1933 р., 29 р., від запалення легенів

Лещенко Марія Никифоровна

10.07.1933 р., 1 міс.

Лещенко Павло Кирилович

кустар, садник, 3.06.1933 р., 5 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Лисенко Єрмолай Мусіїв

різник, 28.06.1933р, 30 р., авітаміноз

Лисенко Єфросинія Йов.

вчителька, 15.07.1933 р., 62 р.

Лисенко Іван Петрович

утриманка РВК з 1931 р., 10.05.1932 р., 83 р., від старечого маразму

Лисенко Катерина Василівна

на утриманні дітей, діти службовці в м. Києві і Донбасі, члени профспілок, 28.01.1933 р., 85 р., від старечого маразму

Лисенко Надія Ігнатівна

на утриманні батьків, 23.04.1933р, 6 р., від загального виснаження

Лисенко Олександра**рмолаївна**

мати чорноробоча, 29.05.1933р, 13 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Лисенко Олена Василівна нема відомостей, 16.08.1933р., 17 р., авітаміноз, різачка

Лисик Марія Антонова

1.07.1933 р, 12 р., авітаміноз

Лисицін Мусій Петрович

робітник, 16.06.1933 р., 39 р., від запалення легенів

Лисиця Лиза Севастьян

14.03.1933 р., 40 р.

Литвиненко Андрій Маркович

службовець в райспоживспілці, 12.05.1933 р., 68 р., від старечого маразму

Литвиненко Віктор Грицьків

швець, кустар, 13.06.1933 р., 22 р., виснаження

Литвиненко Грігорій Якимович,

на утриманні сина, червоноармійця, 22.08.1932 р., 75 р., від старости опухи

Литвиненко Марія Яковна

син швець, кустар, 29.06.1933 р., 58 р., авітаміноз

Литвиненко Маруся Василівна

на утриманні старбудинку, 20.02.1933 р., 74 р., від старечого маразму

Литовченко Іван Гнатович

безпритульний, 5.04.1932 р., 48р., від запалення легенів

Лихолій Федор

травень 1932 р, 60 р.

Лихота Артем Корнійович

на утриманні страх каси, одержував пенсію від страх каси 13.03.1933 р., 78 р., старечий маразм

Лихота Мотрона Михайло.

пенсіонерка, 29.10.1933 р., 75 р., старість

Ліва Ганна Омельківна

чорноробоча, 19.04.1933 р., 96 р., від старечого маразму

Ліванісова Параска Василівна

на утриманні дочки, дочка робітниця Переяславської лікарні, член профспілки, 20.02.1933 р., 86р., від старечого маразму

Ліпецький Лейба Ицькович

на утриманні сина, син чорно робочий у Харкові, член артілі,

24.04.1932 р., 80 р., від запалення легенів

Ліпцяцька Людмила Іванова син агроном, 4.06.1933 р., 52 р., загальне виснаження

Лісовий Юхим Терентійович на утриманні сина, син робітник, член артілі «Надія» та об'єднання працівників Переяслава, 22.04.1932 р., 78 р., від старечого маразму

Літвиненко Микола Лахтіонович, на утриманні батька, батько швець, 27.01.1933 р., 7 р., від туберкульозного мененгіту

Літвінський Зайвель Овсійович, на утриманні дітей, діти службовці, роблять в різних місцях у С.С.С.Р., діти члени профспілок, 25.02.1933 р., 65р., від старечого маразму

Ліфшін Ицько Лейзерович красільщик у себе, 28.07.1932 р., 60 р., від параліча серця

Ліфшиц Ейзер Зельманович на утриманні зятя, зять службовець, член профспілки, безробітний, 14.01.1933 р., 76 р., від запалення легенів

Логвин Галіна Ничипорівна на утриманні батька, батько хлібороб, 19.10.1932 р., 9 р., від дизентерії

Лопатинський Іван Євдокимів 19.06.1933 р., 43 р., авітаміноз

Лопатінова Марія Петровна син вчитель, 7.11.1933 р., 70 р., від вади серця та старечої виснаженості

Лосенко Панько Йосипів 12.04.1933р, 46 р., від загального виснаження

Лось Маруся Федоровна нема відомостей, 14.08.1933 р., 13 р., дизентерія

Лось Федір Петрович на утриманні сина, син – робітник у Переяславському дитбудинку, член профспілки Робос, 16.02.1933р., 97 р., від стареческого маразму

Лубенець Маруся Іванівна на утриманні внука (швець), 5.02.1932 р., 85 р., від стареческого маразму

Лубова Марія утриманка стардому, 5.07.1933р, 70 р., від старості

Лук'яненко Федосина Петрівна на утриманні сина, син робітник, робить у Переяславському горпо, 5.04.1933 р., 45 р., загальне виснаження при кволісті серця

Лукашенко Настя на утриманні дочки, 5.07.1933 р., авітаміноз

Лукевич Грицько 12.04.1933 р., 28 р., від виснаження

Луценко Степан Степанів 31.05.1933 р., 12 р., від різачки, загального виснаження

Любченко Андрій Олександрович, швець, член артілі «Надія», 9.03.1933 р., 48 р., від запалення нирок

Любченко Грицько Юрійович 10.07.1933р, 7 р.

Любченко Елісей Наумович чорноробочий, робив на шахті, 2.04.1933 р., 48 р., від загального виснаження

Любченко Йовдоха Тарасова 7.07.1933 р.

Любченко Макар Семенович на утриманні дочки, фельдшеріці-акушерки, 28.10.1932 р., 75 р., від самоубивства – повісився

Любченко Милашка Федорова син швець, кустар, 26.08.1933 р., 77р., від старечого маразму

Любченко Оксана Петрова піп, 13.09.1933 р., 45 р., різачка

Любченко Олександр Андрійович, батько швець, 28.05.1933р, 17 р., від загального виснаження при явищах кволісті серця

Любченко Степан Омелькович швець, член артілі «Надія» шевців, 15.01.1932 р., 77 р., старечий маразм

Люлька Василь Йовхимов 26.01.1933 р., 46 р.

Лялька Євдокія Іванівна на утриманні брата, брат швець у себе, 8.07.1932 р., 60 р., від катара кишел. желудка

Лялька Микола Григорович на утриманні батьків, батько швець у себе, 9.05.1932 р., 4міс., від запалення мозку

Мазанка Лукера Кузьмівна на утриманні сина, син чорноробочий, 6.04.1933 р., 62 р., від старечого маразму

Мазанко Семен Мусіїв шапошник, 9.06.1933 р., 63 р., виснаження

Мазанько Василь Васильович на утриманні батьків, батько шапошник, 3.04.1933 р., 2 р., від запалення легенів

Майборода Андрій Авакивич швець, член артілі, 24.04.1933 р., 47р., від туберкульозу легенів

Майборода Зіновія Григоровна на утриманні сина коваля, 9.05.1933 р., 69 р., від старечого маразму

Майборода Настя Хомична утриманка РВК 2 дні, 9.05.1932 р., 82 р., від старечого маразму

Макаренко Грицько Іванів 25.06.1933 р., авітаміноз

Македон Павло Максимов нема відомостей, 1.08.1933р, 16 р., авітаміноз

Македонський Наум Аврамович, службовець, член профспілки Р.Д.У на випадковій роботі по м. Переяславу, 14.03.1933 р., 40 р., від загального виснаження при кволісті серця

Малашевська Галька Кондратова, батько швець, кустар, 22.05.1933р, 4р., від виснаження

Малашевський Андрій Кондратів, батько службовець, 2.06.1933 р., 7р., від виснаження

Малашевський Панас Трохимович, на утриманні дітей, 18.05.1933 р., 67 р., від старечого маразму

Малькова Олена Іванівна кравчиха у себе, 6.11.1932 р., 55 р., від дизентерії

Мальцев Ларіон Павлович бондар у себе, 24.05.1932 р., 80 р., від старечого маразму

Манжула Володимир Іванів батько швець, кустар, 20.10.1933 р., менінгіт

Манжула Марія 20.08.1933 р., 6 р., різачка

Манжула Марія нема відомостей, 20.08.1933 р., 6 р., невідомо

Манжула Микола Іванів, безпритульний, 5.12.1933 р., 12 р., різачка

Манжула Михайло Герасимович, шапошник, 25.03.1932 р.,

57 р., від параліча

Манжула Хведор Ларіонович
чорноробочий, 30.05.1933 р.,
63 р., від загального виснаження
при явищах кволості серця

Манжула Юлія Михайлівна
на утриманні матері, мати уборо-
щиця у Пер.ЗВК, член профспілки
у Пер.ЗВК, 7.01.1933 р., 12 р.,
від менінгіту

Мартиненко Андрій Миколайович,
на утриманні матері,
мати чорноробоча, 31.01.1933
р., 7 р., від загальної виснажен-
ності та кволості

Мартиненко Гана Андріївна
чорноробоча, на випадковій
роботі по м. Переяславу, 16.03.
1932 р., 45 р., від загального ви-
снаження, при явищах кволості
серця

Мартишко Самійло Якимів
робітник, 3.06.1933 р., 52 р., за-
гальна виснаженість при кволос-
ті серця

Мартусь Зарар Іванів
нема відомостей, 6.03.1933 р.,
40 р., невідомо

Марченко Грицько Андріонів
діловод, 15.10.1933 р.,
31 р., хронічна малерня

Марченко Катерина Григорівна
на утриманні батьків, батько
швець, кустар,
11.06.1933 р., 9 р., виснаженість

Марченко Настя Іванова чоло-
вік сторож, 22.08.1933 р., 45 р.,
авітаміноз

Марченко Петро Григорів
службовець, 23.05.1933 р.,
35 р., від виснаження

Масловська Шіфра Абрамівна
прибиралась по хатах,
10.03.1933 р., 55 р.,
старечий маказм

Матвієнко Йосип Іванів
швець, кустар, 26.06.1933 р.,
62 р., від хронічного запалення
кишок та виснаження

**Матвієнко Палажка Микола-
йовна**
на утриманні дочки, дочка бух-
галтер у Переяславському Тек-
стільекспорті, 5.06.1932 р., 65 р.,
від захоруння серця

Махаткін Іван
утриманець РВК,
12.07.1932 р., 19 р., від загаль-

ного виснаження та розлаж.

шлунково-кишкового тракту
Маштан Василь Іванів
пасічник зять, 9.08.1933 р.,
87 р., від старечого маказму
Медвінський Дувид Ісакович
на утриманні дітей (службовці),
28.01.1932 р.,

67 р., від параліча серця
Меєрович Борис Янкельович
на утриманні матері, мати про-
сила падаєння, 27.04.1932 р.,
бр., від туберкульозу легенів
Меєрович Гензель Лейбович
слюсар, член артілі інвалідів,
5.01.1933 р., 42 р., від туберку-
льозу легенів

Межа Йосип Яковлевич
сторож у Переясл. спожив. това-
ристві, 10.10.1932 р., 80 р., від
старечого маказму

**Миздренко Анрій Олексан-
дрович**, на утриманні своєму,
швець, працює у себе, 01.03.19-
33 р., 60 р., від старості та висна-
ження

Миздренко Іван Петрович
на утриманні батьків, батько
швець, член артілі «Надія»,
16.05.1932 р., 7 міс., від запал-
лення легенів

Миздренко Марія Петрівна
батько швець, член артілі
«Надія», 17.05.1933 р.,

6 р., від загального виснаження
при явищах кволості серця

Миздренко Микола Олексіїв
батько швець, 16.06.1933 р.,
5 р., авітаміноз

Миздренко Петро Андріїв
самотник, 23.04.1933 р., 34 р.,
від загального виснаження при
кволості серця

Мизренко Ганна

на утриманні чоловіка, чоловік
швець, у себе шив, 1.03.1933 р.,
70р., від старечої виснаженості

Микитенко Іван Прокопович
на утриманні батька, батько хлі-
бороб, 21.08.1932 р., 17 р., від
вживання хліба з рожками

Миколаєнко Катя
утриманець РВК, нема відомос-
тей, 8 р., від запалення нирок та
порока серця

Миколаєнко Ольга Мих.
невідомо, 08.04.1933р., 30р., не-
відомо

Миненко Юрко Трохимович
на утриманні батька, батько
швець, 31.01.1933 р., 2 р., від
сухотів

**Мироненко Антонина
Мусійовна**, домогосподарка,
6.05.1933 р.,
58 р., від загального виснаження
і хворого серця

Михайлисова Одарка Петровна
нема відомостей, 14.06.1933 р.,
32 р., виснаження

Мізін Антон Іванів
дроворуб, 18.06.1933р.,
55 р., авітаміноз

Мізіна Тетяна Костівна
на утриманні зятя, робітника,
6.11.1932 р., 75 р., від старечого
маказму

Мілютін Михайло Миколаїв
швець, кустар, 18.06.1933 р.,
32 р., від запалення брюшнини

Мільгевська Настя Осиповна
нема відомостей, 29.06.1933 р.,
61р., від старечого маказму

Миненко Горпина Іванівна
на утриманні сина, сапожника,
кустаря, 25.08.1932 р., 84 р., від
непостачання споживання

Мірна Оксана Івановна
на утриманні дочки, дочка бух-
галтер, 26.11.1933 р.,
70 р., висипний тиф

Місьницький Іван
нема відомостей, 18.07.1933 р.,
38 р., вада серця

**Міхновський Володимир Во-
лодимирович**, піп у Преобра-
женській церкві м. Переяслава,
8.02.1932 р., 52 р., від запалення
легенів

Міцкевич Мотря Хомівна
на утриманні чоловіка, чоловік
хлібороб, 28.06.1932 р., 34 р.,
від сухоти

Міщенко Йовдоха
нема відомостей, 15.08.1933 р.,
63 р., старческий маказм

Мовчан Іван Петрів
шапошник, 17.07.1933 р.,
55 р., виснаженість

**Могильний Михайло Андріо-
вич**, на утриманні дітей, 17.05.
1932 р., 48 р., від гнойного пери-
тоніту

**Могілевич Володимир Ми-
хайлович**, на утриманні батьків,
батько

чорноробочий на випадковій роботі по Переяславу,

20.01.1933 р., 2 ½ р., від глистів

Могілевич Ганна Філімонівна на утриманні батька, маляра, 30.05.1933 р., 2 р., від менінгіту

Могілевич Іван Васильович утриманець старбудинку РВК, 3.02.1933 р., 62 р., від старочеського маразму

Могілевич Прохор Захарович швець артілі «Надія», 30.05.1932 р., 44 р., від пара неф. абсцес.інфаркт

Могілевич Тетяна Герасимівна на утриманні чоловіка, 11.05.1933 р., 40 р., від загального виснаження при кволості серця

Можеровський Олександр Петрів, батько міліціонер, 26.08.1932 р., 6 міс., від запалення мозгів

Мольчевська Тетяна Антонівна утриманка зятя, 7.04.1932 р., 80 р., від старочеського маразму

Момсик Василь Грицьків швець, 1.07.1933 р., 60 р., авітаміноз

Момсик Опанас Григорович швець, 18.04.1932 р., 60 р., від старечого маразму

Момсік Антон Григорович швець, член артілі, 10.05.1933 р., 50 р., від загального виснаження при кволості серця

Момсік Григорій Григорович швець у себе, 18.01.1933 р., 45 р., від декомпенсації серця

Момсік Маруся Трохимівна чорнороб, на випадковій роботі по м. Переяславу, 6.03.1933 р., 50 р., від кволісти серця та загальної виснаженості

Момсік Яків Григорович на утриманні лікарні, 17.03.1933 р., 4 р., від крайньої виснаженості

Моргушко Тихон Тимофійович швець (сам), 24.02.1933 р., 60 р., від міокардиту

Морська Химка Йосиповна на утриманні сина, робітника, 6.05.1933 р., 75 р., від загального виснаження і тифу

Мохрона Василь Якович невідомо, 12.02.1933 р., 18 р.,

невідомо

Мукало Ганна Григорівна на утриманні зятя, службовця, 17.12.1932 р., 67 р., від старості

Мусик Ганна Дмитрівна на утриманні Переяславського Р.В.К., 14.03.1933 р., 2 1/2, від запалення легень

Мусик Харитина Дмитрович нема відомостей, 17.04.1933 р., 6 р., від виснаження

Набутійський Кузьма Михайлович, коваль, член профспілки М.Т.В., 6.04.1933 р., 48 р., від язви желудка

Нагла Зінов'я Іванівна на утриманні дочки чорноробочої, 15.04.1933 р., 70 р., від стареческого маразму

Нагла Марина Андріяновна прибиралась та просила, 24.10.1932 р., 80 р., від старечого маразму

Наглий Самсон Іванович на утриманні сина, син швець артілі «Надія», 24.05.1932 р., 75 р., від старечого маразму

Наглий Сергій Карпович пробирався по хатах та просив хліба, 24.02.1933 р., 32р., від загального виснаження при кволісті серця

Назаренко Марко Дмитрів столяр, 17.07.1933 р., 65 р., авітаміноз

Назаренко Маруся Сергіївна на утриманні батьків, батько швець, 19.03.1933 р., 6 р., від загального виснаження, при явищах кволості серця

Назаренко Одарка Леонтійовна, на утриманні чоловіка, чоловік швець, член артілі «Надія», 11.06.1932 р., 44 р., від падучої хвороби

Найденко Гана Тимофіївна на утриманні сестри, колгоспниці, 9.04.1933 р., 64 р., від вади серця

Найденко Михайло Демидович столяр, 10.06.1933 р., 61 р., декомпенсація серця

Найденко Михайло Дмитрів шапошник, кустар, 9.06.1933 р., 53 р., виснаження

Найдіс Лея Шльомівна на утриманні брата, члена колгоспу, 14.02.1933 р., 58 р., від

старечого маразму

Найдіс Роза Оврамівна утриманка, на утриманні Фраткіна Оврама М., 23.02.1933 р., 72 р., від запалення легенів

Наталенко Василь Трохимович, батько робітник у Київському радгоспі, 14.08.1932 р., 2 р., від гостроентадіту

Науменко Оксана Миколаївна продавець, 28.10.1933 р., 85 р., запалення легенів

Науменко Саміло Григорович швець, 3.02.1933 р., 55 р., від виразки шлунку

Невідомо 22.06.1932 р., 43 р., виснаження

Невідомий труп доставлено міліцією, червень 1932 р., 50 р.

Невідомий червень, 1932 р., 50 р.

Невідомо невідомо, 8.06.1933р., немає відомостей, виснаження

Невідомо невідомо, 19.06.1933 р., нема відомостей, авітаміноз

Невідомо нема відомостей, нема відомостей, нема відомостей

Невідомий невідомо, 6.03.1933 р., 45 р., невідомо

Невідомий невідомо, 10.03.1933 р., 50 р., невідомо

Невідомий невідомо, 13.04.1933 р., 30 р., невідомо

Невідомий невідомо, 03.04.1933р., 22 р., невідомо

Невідомий невідомо, 06.04.1933 р., нема відомостей, невідомо

Невідомий невідомо, 13.02.1933 р., нема відомостей

Невідомий невідомо, 5.06.1933 р., 12 р., виснаження

Невідомий невідомо, 12.06.1933 р., нема відомостей, загальне виснаження

Невідомий 70 р., від побоїв у голову

Невідомий невідомо, 20.06.1933 р.,

48 р., авітаміноз

Невідомий

невідомо, 27.06.1933 р.,
15 р., авітаміноз

Невідомий

нема відомостей, нема відомостей,
65 р., нема відомостей

Невідомий

невідомо, 23.06.1933 р., нема
відомостей, авітаміноз

Невідомо

невідомо, 23.06.1933 р., нема
відомостей, авітаміноз

Нестерівський

нема відомостей, 10.04.1933р.,
нема відомостей, від виснаження

Нестеровська Палажка Мака-
ровна, чорноробоча, 13.07.1933р.,
60 р., від старечого маразму

Нестеровська Параска Кирил-
лівна, на утриманні дочки, дочка
робітниця у Переяславському
радгоспі, 30.03.1933 р., 60 р., від
старечого маразму

Нестеровська Пріська Гаврил-
лівна, чорноробоча на випадко-
вій роботі по Переяславу,
13.01.1933 р., 32 р., від туберку-
льозного перетоніта

Нестеровська Пріська Петрів-
на, на утриманні матері, мати
робітниця у Переяславському
радгоспі, 24.02.1933р., 18 р., від
вигляду інфлуенції

Нестеровський Василь Арте-
мович, швець, 14.02.1932 р., 67
р., від вади серця

Нестеровський Микола
Костійович, швець (сам),
14.03.1933 р., 66 р., старечий
маразм

Несторенко Михайло Овсіїв
нема відомостей, 4.07.1933 р.,
26 р., авітаміноз

Неутрієвський Петро Степанів
завшколи, 15.08.1933 р.,
44 р., утоплення

Ницкевич Петро Ничипорович
діловод, 18.04.1932 р., 38 р., від
сипного тифу

Німченко Павло Грицьків
кустарн. кашкетник, 20.04.
1933 р., нема відомостей

Німченко Явдоха Федорівна
на утриманні сина, син коваль,
член артілі «Перемога»,
21.03.1933 р., 83 р., старечий

маразм

Новородовська Параска

Омельківна

на утриманні синів, сини робіт-
ники, у Пер.артілях,
22.11.1932 р., 75 р., від старечо-
го маразму

Новородовський Іван Степа-
нів, на утриманні батька, батько
шорпик, член артілі «Шкірпром»,
6.09.1932 р., 9 р., від столбняка

Новородовський Олександр
Олександрів

на утриманні батька, 28.06.19-
33р., 7 р., від розладу кишок
(параліч)

Новородовський Олександр
Сергійович, чорноробочий,
14.04.1933 р.,
32 р., від загального виснаження

Новородовський Сергій
Іванович, на утриманні сина,
робочого артілі Шкірпром,
5.12.1932 р., 80 р., від старечого
маразму

Новосадова Марія Савчина
нема відомостей, 7.07.1933 р.,
40 р., виснаження, тиф

Носак Володимир Костів
швець, кустар, 2.06.1933 р.,
8 р., від загального виснаження
при явищах кволості серця

Носаченко Параска Григорів-
на, на утриманні сина, син ро-
бить у лісгоспі, 29.12.1932 р.,
63 р., від кровозліяння в мозку

Обертій Гапка Василівна
син слюсар, 15.06.1933 р., 70 р.,
від старечого маразму

Овраменко Наталка Семенів-
на, прибиралась по хатах та го-
родах, красила,
15.04.1933 р., 54 р., від загаль-
ного виснаження

Овраменко Олена Борисівна
торговка на базарі м.Переясла-
ва, 29.03.1933 р., 75 р., від ста-
речого маразму

Одинець Єлизавета Григорівна
прибиралась по хатам, 4.07.
1932 р., 45 р., від виснаження

Окмянська Фейга Елівна
прибиралась по хатах за подо-
яніями, 30.06.1932 р.,
60 р., від вади серця

Олексенко Наталка Романовна
на утриманні чоловіка, чоловік
хлібороб, 27.01.1932 р., 33 р.,

від гнойного перитоніту

Олексенко Семен Іванович
піп, 29.05.1933 р., 56 р., від за-
гального виснаження при яви-
щах кволості серця

Олексієнко Антон Євтихійович
на утриманні сина, син робітник
у Переяславській школі «Будуч»,
6.05.1932 р., 67 р., від параліча
серця

Олефіренко Віра Наумовна
на утриманні батька,
10.06.1933 р., 13 р., виснаже-
ність

Олефіренко Настя Павловна
чорноробоча, 16.06.1933 р.,
60р., авітаміноз

Олефіренко Наум Якович
плотник, 1.06.1933 р., нема
відомостей, від загального ви-
снаження при явищах кволості
серця

Олефіренко Софія Наумовна
на утриманні брата, 5.06.1933 р.,
10 р., від загального виснаження
при явищах кволості серця

Олефіренко Якилина Іванівна
утриманка РВК, 1.12.1932 р.,
76 р., від старечого маразму

Ольшаніцький Йосип Мойсеїв
син музикант, 9.06.1933р.,
66 р., запалення легенів

Онішко Маруся Василівна
на утриманні батьків, пахар у се-
бе, 15.05.1932 р.,

18 р., від туберкульозу легенів

Опанасенко Уляна Фролівна
на утриманні чоловіка, чоловік
хлібороб, 23.10.1932 р., 23 р.,
від дезентерії

Опанасенко Явдоха Данилівна
невідомо, 25.01.1933 р., 50 р.,
невідомо

Орел Лейба Хаїмович
на утриманні сина, син заготов-
щик, 30.11.1932 р.,
82 р., від запалення легенів

Орнацька Софія Нечипорівна,
на утриманні чоловіка,
чоловік працює у 138 стріл.пол-
ку, 11.01.1932 р.,

19 р., від септісу, від стрепто-
кока

Осіпов Микостя
піп, 14.06.1933 р., 59 р., авітамі-
ноз

Останець Віктор Миколайович
на утриманні батьків,

батько робітник радгоспу,
23.03.1932 р., 2 р., від запалення
легенів

Охріменко Іван Олексійович
утриманець батьків, батько плот-
ник, 30.10.1932 р., 1 р., від крупу
Охріменко Настя Олексійовна
на утриманні матері, мати пече в
себе хліб, кустарка,
14.05.1932 р., 14 р., від тубер-
кульозного ураження спинного
мозку

Падалка Маруся Андріївна
нема відомостей, 16.07.1933 р.,
18 р., після грипозу запалення
легенів

Падалко Маруся Трохимівна
на утриманні сина, син чорноро-
бочий на випадковій роботі по
Переяславу, 27.01.1933 р., 90 р.,
від старечого маразму

Паларчук Роман Лук'янович
чорноробочий, 4.05.1933 р., 52
р., від загального виснаження
при явищах кволості серця

Палатна Валя Ількова
батько лікар, 12.06.1933 р.,
15 р., запалення мозкової обо-
лонки

Палатна Галька Семенівна
на утриманні батька швеця,
11.04.1933 р., 10 р., від загаль-
ного виснаження при кволості
серця

Палатна Марія Полікарпова
батько швець, кустар, 10.08.
1933р., 22 р., авітаміноз

Палатна Маруся Яковлівна,
на утриманні сина, члена артілі,
2.05.1933 р., 78 р., нема відо-
мостей

Палатна Милажка Самолова
батько швець, кустар,
10.06.1933 р., 5 р., виснаження

Палатна Наталка Івановна
домогосподарка, 8.07.1933 р.,
63 р., авітаміноз

Палатна Наталка Івановна
домогосподарка, 8.08.1933 р.,
63 р., запалення легенів

Палатна Одарка Петрівна
на утриманні невістки робітниці,
9.04.1933 р.,

80 р., від старечого маразму

Палатна Оксана Гнатовна
син лікар, 15.08.1933 р.,

78 р., від старечого маразму

Палатна Олександра Кирилівна

вчителька в с.Хоцьки Переяс-
лавського р-ну, член профспілки
Робос, 4.02.1933 р., 22 р., від
туберкульозу легенів

Палатна Палажка Іванівна
робітниця Переяславс. горно,
30.04.1933 р., 21 р., від туберку-
льозу

Палатна Приська Василівна
на утриманні дочки, дочка робітни-
ця в Горно м. Переяслава, дочка
член профспілки, 21.03.1933 р.,
64 р., старечий маразм

Палатний Андрій Кирилів
швець, кустар, 14.08.1933р,
21 р., туберкульоз легенів

Палатний Григорій Михайлів
батько службовець, листоноша,
8.10.1932 р.,
7 р., від різачки

Палатний Данило Григорович
швець у себе, 18.06.1932 р.,
60 р., від старечого знесилення

Палатний Іван Семенович
утриманець батьків,
батько робітник, член спілки, на
цегельному заводі РВК,
24.01.1932 р., 1 р., від запалення
мозку

Палатний Микола Григорович
на утриманні синів,
01.03.1933 р., 69 р.,
від старечого маразму

**Палатний Михайло Миколайо-
вич,** службовець, 30.10.1932 р.,
35 р., від туберкульозу легенів

Палатний Володимир Федорів
батько швець, кустар,
5.06.1933 р., 7 р., виснаженість

Паличка Ольга Андріївна на
утриманні батька, батько
чорно робочий , на випадковій
роботі по м. Переяславу,
1.03.1933 р., 3 р., від загальної
виснаженості

Палій Ніна Констант.
13.07.1933 р., 12 р., авітаміноз

**Палочка Софія
Андріївна,** на утриманні батьків,
батько посадчик, 6.03.1933 р.,
6 міс., від виснаження

Палочка Володимир
на утриманні матері, мати чор-
норобоча на випадковій роботі
в Переяславі , 22.06.1932 р., 7
днів, від дитячої кволості

Палочка Ларіон Фролович
на утриманні сина червоноар-

мійця, коваль артілі Перемога,
31.08.1932 р.,

69 р., від декомпенсації серця
Пальчиківський Антон Костів
сторож, 21.12.1933 р., 50 р., пі-
стряк печінки

**Пантелеймоненко Гаврило
Степанович**
чорноробочий, одержує допо-
могу у міськсоббезі,
27.02.1933р., 37 р., від перемер-
зання

**Пантелеймоненко Мотря Хо-
мівна,** мати чорноробоча,
29.05.1933 р., 3 р.,
від соркоми

**Пантелеймоненко Одарка
Гордіївна,** на утриманні неві-
стки, чорноробочої, 10.05.1933
р., 80 р., від старечого маразму

**Пантелеймоненко Олена Гав-
рилівна,** на утриманні батьків,
батько сторож на Переяслав-
ському кладбіщі, 22.06.1932 р., 3
р., від туберкульозу

**Пантелеймоненко Павло Гав-
рилович ,** на утриманні батьків,
мати пенсіонерка, одержує до-
помогу від Переяслав.,
16.03.1933 р., 2 р., від запалення
легень

**Пантелеймоненко Приська
Кирилівна,** на утриманні зятя,
зять швець, член артілі інвалідів
«Робітник», 30.03.1933 р.,
90 р., від старечого маразму

**Пантелеймоненко Таїса Хо-
мівна,** на утриманні матері,
чорно робочої на випадкових
роботах, 11.05.1933 р., 5р., нема
відомостей

**Пантелеймоненко Хома
Степанович,** швець, 28.05.1932
р., 45 р., від параліча серця

Панченко Павло Іванів, кустар,
9.06.1933 р., 27 р., виснаження

Параліт Хведор Хведорович
чорноробочий на випадковій ро-
боті, 3.01.1933 р., 43 р.,
від Pluritus pulum ГВС

Пархоменко Іван Макарович
чорноробочий, на випадковій
роботі по м. Переяславу,
16.03.1933 р., 65 р., від запален-
ня легень

Пархоменко Ларион Сергійв
швець, кустар, 1.04.1933 р., 45
р., виснаження

Пархоменко Ларіон С.
невідомо, 01.04.1933 р., нема відомостей, невідомо

Пархоменко Явдоха Яковлівна
чоловік робітник у Пер.Горно, 1.12.1932 р., 68 р., від старечого маразму

Пархоменко Яринка Кузьмівна
нема відомостей, нема відомостей, 03.07.1933 р., 20 р., авітаміноз

Пасацька Ганна Михайлова
на утриманні батька, кузнеця, 7.09.1933 р., 2 р., запечення кишок

Пасацька Дунька Марковна
чорноробоча, 7.08.1933 р., 35 р., авітаміноз

Пасацький Микола Зінов`євич
швець, член артілі, 23.04.1933 р., 38 р., від загального виснаження

Пасацький Олександр Зіньків
швець, кустар, 13.06.1933 р., 36 р., від виснаження

Пасацький Павло Олександрів
на утриманні батьків 6.10.1933 р., 8 р., дезентерія

Пасацький Семен Луганович
службовець на Переяславський Дамбі, член профспілки Р.Д.И., 8.03.1933 р., 64 р., старечий маразм

Пащенко Лук`ян Іванович
утриманець РВК з 1928 р., 2.05.1932 р., 61 р., від старечого маразму

Пащенко Сидор Іванів
нема відомостей, 9.07.1933 р., 51 р., від кволості серця

Педаш Дмитро Панасів
хлібороб, 14.09.1933 р., 53 р., від розладу харчотравлення, через виснаження

Пелаєва Одарка Іванівна
на утриманні чоловіка, уборщика скота, 23.12.1932 р., 26 р., від туберкульозу легенів

Переліт Ганна Юхимівна
на утриманні чоловіка (чорноробочий на випадкових роботах), 20.02.1932 р., 41 р., від раку мочевого пухиря

Переліт Євдокія Данилівна
на утриманні сина, син чорноробочий, 13.04.1932 р., 85 р., від старечого маразму

Переліт Петро Хведорович

робітник пожежної команди, 14.05.1933 р., 20 р., від туберкульозу легенів

Перепяцько Дем`ян Васильович, службовець у Переясл.РВК, 4.10.1932 р., 49 р., від різачки

Перерва Варка Петровна
чоловік рахівник, 16.12.1933 р., 54 р., різачка

Перерва Варка Степановна
на утриманні дочки, 17.01.1932 р., 78 р., нема відомостей

Перерва Ілько Макарів
швець, 30.04.1933р., 45 р., виснаження

Пестрянова Ганна Дмитрівна
на утриманні батьків, батько чорноробочий на випадковій роботі в Переяславі, 14.07.1932 р., 10 р., від туберкульозу легенів

Печеник Дмитро Кузьмов
нема відомостей, 2.03.1933 р., 60 р., невідомо

Печеник Іван Трохимів
плотник, 30.08.1932 р., 30 р., від зараження крові

Печеник Христя Прохорівна
нема відомостей, 9.08.1933 р., 35 р., авітаміноз, гангрена лівої ступні

Пильч Володимир Едуардович, на утриманні батьків, батько член спілки цукроварні, - 16.02.1932 р., недопоспетит

Півачов Захарко Гаврилович
швець у себе, 19.09.1932 р., 70 р., від старечого маразму

Півторецько Радіон Дмитрович, на утриманні дочки, службовця, 11.05.1933 р., 70 р., від старечого маразму

Підгірський Михайло Андрійов, нема відомостей, 8.03.1933 р., 37 р., невідомо

Підгірський Михайло Андрійович, чорноробочий, 9.03.1933 р., 37 р., отечна хворість

Пінчук Христя Яковна
чорноробоча, 4.06.1933 р., 50 р., від загального виснаження

Пірогов Андрій Іванович
син маляр, 25.07.1933 р., 69 р., вади серця і авітаміноз

Плотка Андрій Самсонович
на утриманні батька, батько пахар, 13.08.1932 р., 12 р., від рожків

Плотка Петро Самсонович
на утриманні батька, батько пахар, 5.08.1932 р., 7 р., від стравл. спар.

Побудіна Маруся Іванівна
утриманець батька, 23.04.1933 р., 19 р., від загального виснаження

Побузина Ліда Іванова
батько швець, кустар, 5.06.1933р., 8 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Побузит Палажка Іванівна
батько швець, 21.05.1933 р., 5 р., від гострого розладу шлунково-кишечного тракта

Погребна Меланія Кіндратівна
на утриманні сина, який був інвалідом праці, 11.04.1932 р., 92 р., від стареческого маразму

Погребна Федосія Костянтинівна, батько сторож, 30.12.1933 р., 2 р., від менінгіту

Подольський Шевель Рахімов
дитина лікар, 15.06.1933р., 88 р., від старечого маразму

Подольська Рухля Пінхусавна
на утриманні чоловіка, шапошника, 28.12.1932 р., 63 р., від параліча серця

Позігун Грицько Кирилович
військовий, 15.06.1933 р., 27 р., утопився в озері

Позінчукова Світлана Григорівна, на утриманні батьків, батько політрук, 5.04.1933 р., 1 міс., від мененгіту

Покотиль Ганна Степанівна
на утриманні зятя, зять кер. справами у Київській охороні здоров`я, член профспілки медсанпраці, 16.07.1932 р., 98 р., від старості

Палатна Наталка Федосова, Чорноробоча, 3.11.1933 р., 46 р., від різачки

Полінкер Малка Мусійовна
на утриманні сестри, сестра на утриманні дітей, діти сестри службовці, діти роблять у Харкові, 15.02.1933 р., 72 р., від страчено маразму

Полторацький Радіон Дмитров, дочка робітниця, 11.05.1933 р., 70 р., від старечого маразму

Поляк Мейша Лейбович
пробирався по людях, бідняк,
1.02.1933 р., 26 р., від хронічно-
го енцефаліту та загальної ви-
снаженості

Поляк Тамара Давидовна
чорноробоча, нема відомостей

Польська Іра Мусійова
на утриманні РВК, 24.05.1933 р.,
65 р., від старечого маразму

Пономаренко Іван Іванович,
пенсіонер, на утриманні соцза-
безу, 2.12.1932 р.,
28 р., від туберкульозу легенів

**Понюшкіна Палажка Хведоро-
ва**, домогосподарка, 12.05.1933
р., 70 р., від старости

Попов Грицько Миколаїв, бать-
ко посадчик, 20.07.1933 р., 12 р.,
авітаміноз

Порало Пантелемон Остапів
нема відомостей, 8.08.1933 р.,
24 р., висипний тиф та авітамі-
ноз

Потапенко Петро Степанович
на утриманні сина, син секре-
тар Надсуду, член профсп.РДУ,
20.07.1932 р.,
78 р., від старечого маразму

Потелис Горпина Борисова
нема відомостей, 16.04.1933 р.,
20р., від виснаження

Потупа Наталка
невідомо, 7.07.1933 р.,
53 р., авітаміноз

Потупа Федор Дмитрович
нема відомостей, 27.07.1933 р.,
18 р., авітаміноз

Праздник Ельха Наумівна
чорноробоча на випадкових ро-
ботах в Переяславі,
1.12.1932 р., 48 р.,
від отравлення рожками

Прасалов Андрій
кравець, кустар, 13.06.1933 р.,
67 р., виснаження

Прасалова Одарка Василівна
на утриманні племінниці, хатньої
господарки,
29.08.1933 р., 53 р., капіді ки-
шок, декомпенсація серця

Прасяніков Ізраїль Ісакович
на утриманні синів, службовців,-
13.12.1932 р.,
70 р., від запалення легенів

**Преснозаренко Марія Митро-
фанов.**, дочка чорноробка,
7.06.1933р., 65 р.,

від старечого маразму

Пригунов Василь Олексійович
столяр у Києві,
30.11.1932 р., 70 р.,
від запалення легенів

Протасов Юхим Гнатович
утриманець (на утриманні сина),
5.01.1932 р., 67 р., від раку

Проценко Антон Андрійович
робітник, член колгоспу 28.01.
1933 р., 27 р., від запалення ле-
генів

Пручай Михайло Ониськович
на утриманні батька, батько
швець, член артілі «Надія»,
25.03.1933 р., 10 р.,
від загального виснаження, при
кволості серця

Пручай Ониська Яків
нема відомостей, 6.04.1933 р.,
50 р., нема відомостей

Пручай Онисько Якович кра-
вець, 6.04.1933 р., 50 р., параліч
серця при загальному висна-
женні

Пугач Іван Кирилович чорно-
робочий, 22.01.1932 р., 68 р., від
рака желудка

Пугач Олександра Кіндратівна
займалася падаєнням
28.04.1932 р., 56 р., від деком-
пенсації серця

Пурденко Грицько Прохопів
нема відомостей , 31.07.1933р.,
37р., нема відомостей

Пурденко Іван Григорович
на утриманні батька, робітни-
ка на склепі «Союзконі», член
профспілки РЗЛ, 6.02.1933 р.,
нема відомостей , від епілепси-
чного удару

Пурденко Іван Грицьків
нема відомостей, 4.07.1933 р.,
2 р., авітаміноз

Пурденко Параска Грицькова
батько швець, 18.07.1933 р.,
10 р., авітаміноз

Пустова Ганна Романівна
на утриманні чоловіка, чоловік
чорноробочий на випадковій ро-
боті в Переяславі, 10.07.1932 р.,
60 р., від сердечної слабкості на
грунті декомпенсації серця

Рабін Арія Борисович
прийомщик у млині,
15.10.1933 р., 57 р.,
запалення легенів

Радомишельський Гершко

Михайлович

робітник, 18.04.1933 р., 47 р., від
пороку серця

Радущкий Рахіль
пенсіонер, інвалід, 7.08.1933 р.,
63 р., авітаміноз

Райз Геня Шулимовна,
на утриманні сина, син чорноро-
бочий на випадкових роботах в
Переяславі, 16.04.1932 р., 70 р.,
від старечого маразму

Райз Гodelь Шмулевич
чорноробочий на підробітках в
Переяславі, 12.04.1932 р., 42 р.,
від туберкульозу легенів

Райз Естер Ицьківна
на утриманні дітей,
діти службовці, члени різних спі-
лок у Харкові і Москві,
7.02.1932 р., 75 р., від старо-
чеського маразму

Рева Василь Іванович
на утриманні батьків, батько
маляр на сезонній роботі в Пе-
реяславі, член профспілки буді-
вельників, 28.04.1932 р., 13 р.,
утопився

Рева Ганна Михайлівна
невідомо, 6.07.1933 р., 64 р.,
авітаміноз

Рева Маруся Семенівна
на утриманні батька, батько
швець, член артілі «Надія»,
20.03.1933 р., 2 р.,
від загального виснаження, при
явищах кволості серця

Рева Просько Олексійович
швець, 28.03.1932 р., 77 р., від
старечеського маразму

Рева Семен Васильов
швець, кустар, 18.05.1933р.,
26р., від загального виснаження
при явищах кволості серця

Рибакова Клавдія Тимофіївна
батько машиніст, 14.10.1933 р.,
8 р., глистне отруєння

**Розенберг Оврам Шевельо-
вич**, коваль, член артілі у Ци-
бельському колгоспі,
13.03.1933 р., 40 р., від отруєння
рожками

**Розенберг Ревель Файвелько-
вич**, коваль у себе, 1.07.1932 р.,
80 р., від старечого маразму

**Романенко Георгій Карпійо-
вич**, службовець, член артілі,
10.04.1933р., 50р., від загально-
го виснаження

Романенко Горпина нема відомостей, 7.07.1933р., 30 р., нема відомостей

Романенко Євдокія Прокопівна, на утриманні чоловіка, чоловік службовець у Переяславському Держбанку, член профспілки, 25.04.1932 р., 36 р., від поранення лівої кисті руки

Романенко Леонтій Ігоревич швець, член Переяславської артілі інвалідів, 30.03.1933 р., 36 р., від хронічного запалення нирок

Романенко Мавра Омельківна на утриманні сина, син швець, член Переяславської артілі «Надія», 18.02.1933 р., 80 р., від старечого маразму

Романенко Олександр Грицьків, мати чорноробоча, 16.06.1933 р., 12 р., авітаміноз

Романенко Савка Ігоревич швець, працює в себе, 26.03.1933 р., 43 р., від вади серця

Романіцька Надежда Іванівна на утриманні сестри, службовця, 15.05.1933 р., 50 р.

Романова Вікторія Леонтева 6.07.1933 р., авітаміноз

Романцов Степан Григорович на утриманні дітей, діти службовці, члени профспілки, 4.04.1933 р., 70 р., від старечого маразму

Рубаненко Палажка Петрівна батько швець, кутар, 26.10.1932 р., 4 р., від туберкульозу легенів

Рубан Кирило Гнатович робітник, член колгоспу, 9.04.1933 р., 50 р., від тифу

Рубан Петро Гаврилович вів хліборобство, 15.02.1932 р., 32 р., від черевного тифу

Рубаненко Андрій Петрович на утриманні батьків, батько швець, член артілі «Надія», 11.06.1932 р., 8 р., від запалення нирок

Руденко Костя Петрів сини хлібороби, 28.06.1933 р., 60р., від гастроепетеріту

Руденко Лена Григорівна на утриманні батьків, 17.01.1933 р., 3 дні, від завчасних родів

Руденко Марія Вікторівна уборщиця, 1.06.1933р, 69 р., від загального виснаження

Руденко Марія Тодосова на утриманні брата, чорноробочого, 10.09.1933 р., 7 р., авітаміноз

Руденко Оришка Іванова чорноробоча, 25.08.1933 р., 53 р., авітаміноз

Руденко Устя Йовхимовна на утриманні дочки, убиральниці, 24.04.1933 р., 72 р., від старечого маразму

Рудік Володимир Якимович пенсіонер желез. страхкаси, робив машиністом, 19.08.1932 р., 62 р., від вади серця

Рудовська Лея Оврамівна на утриманні сина, син робітник, 18.10.1932 р., 85 р., від старости

Рухлінська Любов Калістратівна, на утриманні чоловіка, чоловік каменяр, член профспілки будівельників, 28.03.1933 р., 35 р., від запалення легень

Савенко Горпина нема відомостей, 24.11.1933 р., 48 р., висипний тиф

Савенко Ірина Івановна 24.06.1933 р., 58 р., авітаміноз

Савина Ол-дра Максимова 14.07.1933 р.

Саврицький Костя Іванович нема відомостей, 10.09.1933 р., 11 р.

Савчук, 4.04.1933р.

Сазанова Ольга Павловна чорноробоча, 14.05.1933 р., 70 р., від загального виснаження і кволості серця

Сакало Василина Сілі верстова брат касір, службовець, 6.07.1933 р., 55 р.

Сакало Наталка Сільверстова 5.08.1933 р., 53 р., сепсис

Сальніков Іван Дмитрович каменщик, 25.05.1933 р., 40 р., від виснаження

Сальніков Іван Іванович на утриманні батьків, батько пічник на випадковій роботі, 18.02..1933 р., 3 р., від менінгіту

Самоковлінський Георгій Володимирів, студент, 25.08.1933 р., 22 р., самогубство через повішення

Санько Іван 6 р.

Сапонов Сидор Павлович утриманець, на утриманні РВК, 18.02.1932 р., 67 р., від стареческого маразму

Саприга Дмитро Хрисантіювич, швець у себе, 29.06.1932 р., 21р., від запалення нирок

Саріна Олена Петровна чоловік домогосподар, 24.09.1933 р., 45 р., від колепсії на ґрунті авітамінозу

Сахно Ганна Дем'янова чорноробоча, 10.07.1933р, 53 р., авітаміноз

Свитка Йовим Тарасів нема відомостей, 9.08.1933 р., 42р., від старечого маразму

Свірська Віра Федорівна батько швець, 12.05.1933 р., 12 р., явища кволості серця

Свірська Ганна Хведорівна на утриманні батьків, батько робочий, 30.03.1933 р., 1р.1міс.,- від менінгіту

Свірська Параска Хведорівна утриманець батьків, батько робітник у Пер. артілі Шкірпром, 6.01.1933 р., 10 р., від різачки

Свірський Василь Іванович син кузнець, 13.06.1933 р., 60 р., запалення легенів

Свірський Федор Олексійович швець, 17.04.1933 р., 45 р., від загального виснаження

Святенко Євдоким Іванович службовець, 12.05.1933р,59р., від старечого маразму

Святенко Яков Семенович 9.04.1933 р., 33 р., від виснаження

Севертока Матвій Денисович службовець, член профспілки Р.Д.У., 26.03.1933 р., 53 р., від параліча серця при загальному виснаженні

Сегал Рувін Хаїмович службовець, член артілі інвалідів «Робітник», 5.01.1933 р., 68 р., від пестряка

Селезньова Мотря Павлівна на утриманні сина, син плотник, член спілки будівельників, 17.03.1932 р., 75 р., від запалення легенів

Селезньова Неля Олександрівна, від загального виснаження при явищах кволості серця

Семенюк Володимир Хведорович, а утриманні батьків, батько міліціонер у Смілійській

міліції, член РДУ, 26.06.1932 р., 7 р., від туберкульозного перетоніту

Сеневеська Йовдоха Миронова 16.07.1933р, 22 р.

Сенченко Патрикій Петрович сторож у Переяславській лікарні, 26.03.1933 р, 62 р., від загально-го виснаження

Сердюк Софія Тимофійовна син секретар ПВО, 11.12.1933 р., 52 р., пістряк печінки

Середа Віра Дмитрівна утриманка РВК, 22.07.1932 р., 10 міс., від запалення легенів

Середа Мотря 08.04.1933 р., 11р.

Симоненко Варка 7.07.1933 р.

Симоненко Мусій Григорів 16.06.1933 р., 72 р., авітаміноз

Симоненко Настя Григорівна на утриманні чоловіка, 9.06.1933р, 66 р., від туберкульозу легенів

Симонівська Ганна Івановна рахівниця, 16.12.1933 р., 50 р., від туберкульозу легенів та декомпенсації серця

Синицький Олександр

Степанів, від падаєння, 14.04.1932 р., 60 р., від старечого маразму

Сіряк Яков Оврамів невідомо, 26.01.1933 р., 37 р.

Склярєнко Михайло Якович нема відомостей, 25.07.1933 р., 35 р., авітаміноз

Скорик Ганна Андрійовна нема відомостей, 15.12.1933 р., 50 р., висипний тиф

Скряга Никифор Гнатович син швець, кустар, 25.05.1933 р., 65 р., від старечого маразму

Слабінська Онисія Григорівна на утриманні чоловіка, чоловік хлібороб, 22.09.1932 р., 22 р., від сенеппи

Слабодська Бася Вольфівна просила по хатах подаєніє, біднячка, 17.04.1933 р., 48 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Слободський Ицько Морбухович, пенсіонер (Страхкаса), інвалід, 9.04.1932 р., 65 р., від стареческого маразму

Слюсар Хведор Юхимович

24.04.1932 р., 23 р., від крово-харковання стек. легких

Слюсаренко Олена Дмитровна, на утриманні зятя, 9.06.1933 р., 60 р., виснаження

Снитка Ганна Романівна пахарка, 3.09.1932 р., 43 р., від запалення черевини

Соболевський Омелько Павлович, сторож у Пер. споживтоваристві, 21.07.1932 р., 70 р.,

від старости

Соболь Григорій Іванович на утриманні дочки, дочка жалібниця в Переяславській лікарні, 21.10.1932 р., 80 р.,

від пестряка

Солов`єва Йовдоха Демидівна домогосподарка на утриманні чоловіка, 12.03.1932 р., 67 р., від староческого маразму

Соловей Борис Шат.

15.04.1933 р., 20 р., від виснаження

Соловейко Йовдоха Дмитровна нема відомостей, 1.08.1933 р., 22 р., авітаміноз

Соломенко Настя Михайловна чоловік домогосподар, 27.09.1933 р., 75 р.,

висипний тиф

Спасенко Павло Петрович чорноробочий артілі плетєння м. Переяслава, 12.06.1932 р., 68 р., від слабкості серця

Співак Ганна Трохимівна син слюсар МТС, 18.06.1933 р., 65р., старече несилєння

Срібна Милана Максим 14.07.1933 р., 11 р., авітаміноз

Срібна Наталка Миколаївна батько швець, кустар, 27.06.1933р, 16 р., авітаміноз

Срібний Борис Миколайович коваль, член Переяславської артілі «Перемога», 17.02.1933 р., 21 р., від загального виснаження та кволісти серця

Срібний Грицько Максимів 4.07.1933р, 4 р., авітаміноз

Срібний Карпій Григорович швець у себе, 10.04.1933 р., 60 р., від хронічного виснаження

Срібний Лавро Димидів 7.07.1933 р, 18 р., авітаміноз

Стариков Юрій Пилипович на утриманні батька, батько вій-

ськовий, 2.04.1933 р., 4 р., від туберкульозного менінгіту
Стевенски Артур Іванович лікар у Переяславській лікарні, член профспілки медсанпраці, 4.08.1932 р., 64 р., від злокачєствен. опухолі

Степаненко Марія Прохорівна чоловік хлібороб, селянин, 18-10.1933 р., 32 р., висипний тиф
Степаненко Степан Йосипович, на утриманні сина, син чорно робочий у Переяславській газ конторі, член профспілки будівельників, 4.05.1932 р., 80 р., від запалення брочн. кишк. та грижа
Степанський Михайло Пилипович, робітник, член артілі, 7.04.1933 р., 27 р., від загального виснаження при кволісті серця

Стеценко Наталка Дем`янівна 21.06.1933 р., 15 р., авітаміноз

Стоян Оврам Романович хлібопашець, одноосібник у селі Городище Переяславського району, 21.03.1933 р., 33 р., від загального виснаження, при явищах кволісті серця

Стріха Олександр Грицьків зять бухгалтер, 26.06.1933 р., 66 р., від мікродіту серця

Стуканенко Наталка Іванова 12.07.1933р, 1 р., жар дитячий

Стусов Леонтій Семенів швець, член артілі, 27.04.1933 р., 56 р., від загального виснаження при явищах кволісті серця

Сундуковська Рахіль Ізмаїлевна на утриманні матері, 7.09.1933 р., 8 р., дезентерія

Сусалін Олексій Лук`янович на утриманні зятя (техніка Райколгоспспілки, член спілки комунальників), 29.02.1932 р., 87 р., від староческого маразму

Сусаніна Ольга Ничипорова 25.06.1933 р.

Суслік Тетяна Антонівна син службовець, 28.05.1933 р., 41р., від старечого маразму

Схимонах Гнатій сторож у Переяславському монастирі, 5.08.1932 р., 90 р., від старости

Сьомак Марина Хведорівна на утриманні сина, син робітник, робив на Переяславській пожеж-

ній, член профспілки комунальників, 24.02.1933 р., 70 р., від старечого маразму

Танапа Гапка Гончарівна
утриманка, 12.04.1932 р., 87 р., від параліча

Тарапон Варка Федосівна
батько швець, 24.07.1933 р., 10 р., серце

Тарапон Володимир Федорів
3.07.1933р, 10 р., авітаміноз

Тарапон Грицько Федосів
швець, кустар, 19.06.1933 р., 13 р., авітаміноз

Тарапон Іван Петрович
батько швець, 24.04.1933 р., 1 ½ р., від загального виснаження

Тарапон Никон Іванович
швець, член артілі «Надія», 10.03.1933 р., 54 р., від кволісті серця та загальної виснаженості

Тарапон Семен Олексійович
сторож, 13.05.1933 р., 65 р., від виснаженості

Тарапон Степан Омелькович
швець у себе, 11.10.1932 р., 37 р., від вади серця та розладу нерв.системи

Тарасенко, 17.07.1933р., авітаміноз

Тартаковська Хана Мусійовна
домогосподарка, на утриманні чоловіка, чоловік робить у друкарні, 31.03.1932 р., 26 р., від туберкульозу легенів

Тартаковський Бенціан Кивович, робітник, член профспілки у Переяслав. друкарні, 5.02.1933 р., 34 р., від туберкульозу

Твердохліб Автоном Семенович, на утриманні дітей-робітників, 4.04.1932 р., 88 р., від стареческого маразму

Телегуз Зінько Василів
нема відомостей, 1.12.1933 р., 32 р., нема відомостей

Тесля, нема відомостей, - 12.10.1933 р., 48 р., висипний тиф

Тинькевич Григорій Маркович
чорноробочий на випадкових роботах в Переяславі, 12.05.1932 р., 54 р., від пестряка шлунку

Тихонович Хведор Яківлів
на утриманні невістки, невістка лікар, член профспілки медсан труд, 2.01.1933 р., 67 р.,

від меокардиту декомпенсації серця

Тишко Тимофій Омелькович
вантажник, член профспілки С.Х.Г.Л.Р., 15.02.1933 р., 42 р., від вади

Тищенко Єфросінія Яковлева
на утриманні сина, син землемір в Київс.обл.земел. управі, 7.09.1932 р., 76 р., від старости

Тищенко Іван Петрович
службовець, член профспілки Рабас, 20.11.1932 р., 68 р., від старечого маразму

Ткаченко Кузьма Потапович
робітник, член артілі інвалідів «Маяк Революції», 19.10.1932 р., 65 р., від декомпенсації серця

Ткаченко Тетяна Максимова
нема відомостей, 4.10.1933 р., 38 р., різачка

Товкач Данило Минів
вів хліборобство, 14.04.1932 р., 43 р., від порока серця

Толста Настя Лазарівна
дочка медсестра, 17.06.1933 р., 66 р., від загального виснаження при явищах кволісті серця

Тонконіг Ганна Михайлівна
на утриманні чоловіка (Швеця, члена артілі «Надія»), 28.02.1932 р., 30 р., від туберкульозу легенів

Тонконіг Олександра Карповна
на утриманні чоловіка, чоловік чорноробочий, 23.01.1932 р., 34 р., від туберкульозу легенів

Тонконіг Прокоп Данилів
21.07.1933 р., 63 р., несторєя

Тонконіг Севастіян Василів
пенсіонер, 1.06.1933 р., 60 р., від туберкульозу легенів

Тонконог Варка Семенова
на утриманні дітей, 29.09.1933 р., 78 р., від старечого маразму

Тонконог Віталій Максимів
батько швець, кустар, 29.09.1933 р., 2 ½ р., туберкульоз позвоночного стоба

Тонконог Сергій Демидович
пенсіонер, на утриманні страхакси, 11.12.1932 р., 80 р., від старечого маразму

Торба Архип Стратонович
швець, член артілі «Надія», 31 березня 1933 р., 64 р., від декомпенсації серця

Торчевська Валентина Васи-

льовна

на утриманні батька, 16.09.1933 р., 21 день, від дитячих корчів

Трипуз Василь Степанович
на утриманні батька, батько пахар, 10.08.1932 р., 13 р., від гнійного плевриту

Тритяк Михайло Лукич
утриманець РВК, 24.04.1932 р., 66 р., від старечого маразму

Трохименко Грицько Іванов
24.05.1933 р., 37р., від загального виснаження при явищах кволісті серця

Трохименко Леонтій Тихонів
на утриманні зятя, зять чорноробочий переяславського радгоспу, 24.02.1933 р., 62 р., від вади серця

Трохименко Мотрона Гордіївна, на утриманні дітей, син швець у себе, 28.04.1932 р., 66 р., від грижи

Трохименко Мотрона Григорівна, на утриманні внучки, внучка службовець, працівник профспілки, 25.10.1932 р., 75 р., від вади серця

Трохименко Настя Глібовна
на утриманні сина, командира, 25.04.1933 р., 52 р., від загального виснаження при кволісті серця

Трохименко Оришка Костантин., на утриманні чоловіка, 4.10.1933 р., 39 р., різачка

Трохименко Павло Грицькович. мати чорноробоча, 28.05.1933 р., 9 р., від загального виснаження при явищах кволісті серця

Трохименко Синкліта Іванівна
на утриманні сина, син робітник, член профспілки Робос, 31.12.1932 р., 76 р., від старечого маразму

Трохименко Синкліта Якова
домохозяйка, 14.06.1933 р., 32 р., авітаміноз

Трохименко Степан Грицьків
батько швець, 21.06.1933 р., 1р., авітаміноз

Трусило Варка, 24.08.1933 р., 40 р., висипний тиф

Трястовський Макар Васильович, на утриманні дочки, вчительки в Підварській трудшколі, члена профспілки

Робос, 2 .02.1933 р., 73 р., від запалення легенів

Тулубова Ганна Захарівна нема відомостей, 22.12.1933 р., 30 р., висипний тиф

Тюра Настя Костівна на утриманні сина, син член колгоспу ім.Шевченка, 9.08.1932 р., 75 р., від запалення легенів

Тютюнник Демян Трохимович хлібороб, одноосібник, 30.01.1933 р., 24 р., від запалення легенів

Удовіченко Ганна Степанівна на утриманні батьків, батько машиніст у колгоспі, 17.12.1932 р., 3 р., від запалення легенів

Удод Євдоким Демидів 5.03.1933 р., 43 р.

Удод Павло Трохимович чорно робочий, 10.08.1932 р., 20 р., від туберкульозного менінгіту

Устич Микита Іванович на утриманні сина, син член артілі, 4.11.1932 р., 70 р., від де-зентерії

Фастовський Меєр Аронович утриманець Р.В.К. жив у Переяславському старбудинку, 31.03.1933 р., 64 р., від старечого маразму

Федор, 1.03.1933 р., 7р.

Федоренко Марія

Броніславівна, на утриманні чоловіка, чоловік службовець у Переяславській конторі Укрзаготскот, член профспілки, 28.04.1932 р., 50 р., від миокард-артеїальної декомпенсації серця

Федоренко Микола Іванович чорноробочий, на випадковій роботі по м. Переяславу, 22.03.1933 р., 80 р., від старечого маразму

Феліксов Степан Ігорович пекар у пекарні Горно, 28.11.1932 р., 44 р., від туберкульозу легенів

Фесан Галька Павловна нема відомостей, 15.08.1933 р., 13 р., різачка

Філоненко Петро Прокопович чорноробочий на випадковій роботі, 15.01.1933 р., 54 р., від запалення хронічного

Фресін Хаїм Зелікович чорноробочий, 21.03.1932 р., 67 р., від стареческого маразма

Фрукштейн Рива Ізраїлівна на утриманні брата, брат службовець в артілі промхарч, член профспілки Робос, 21.02.1933 р., 34 р., від загального ви-

снаження при кволісті серця

Халявка Ваня утриманець РВК, 21.08.1932 р., 5 р., від гострого ситеріту

Харченко Катерина Іванівна на утриманні чоловіка, чоловік робив у колгоспі, 7.05.1932 р., 21 р., від еклямписії

Хіменко Пріська 23.01.1933 р., 40 р.

Хмелевська Валентина Васильовна, батько робітник на холодільнику м.Севастополя, 30.09.1932 р.,

3 тиж., від дитячої хворості

Хмельницька Марія

Мартинівна, дом. господар, 21.04.1933 р., 53р.,від запалення

Хмельницька Уляна Іванівна на утриманні зятя, зять пожежник у Пер.Пожежкоманді, член профспілки міськ.підприємств та хатніх робітн., 20.01.1933 р., 64 р., від запалення легенів

Хобта Степан Наумів нема відомостей, 21.12.1933 р., 65 р., висипний тиф

Холодний Володимир Васи-льович, на утриманні батьків, 13.04.1933 р., 3 р., від колісти серця та загального виснаження

Холодний Хведор Васильович на утриманні сина, син робітник заготконтори, член профспілки, - 18.05.1932 р., 66 р., від пестряка

Хоменко Єлизавета Левакова на утриманні чоловіка, чоловік хлібороб, 25.07.1932 р., 26 р., від еклямписії

Хоменко Іван Костів чорноробочий, 14.06.1933 р., 21р.,виснаження

Хоменко Йовим від падаєння, 6.03.1932 р., 55 р., від староческого маразму

Хоменко Микита Хведорович пенсіонер, утриманець, 7.06.1932 р., 76 р., від загальної кахексії

Хомкіна Настя Марковна на утриманні сина, плотника, 8.03.1933 р., 70 р., від роти

Хомкін-Асмаров Кость Івано-

вич, на утриманні батьків, батько службовець в міськраді, 28.12.1932 р., 9 р., від запалення легенів

Хохлова Марія Василівна син курсант військової школи, 28.10.1933 р., 53 р., від деком-пенсації порока серця

Хранко Наталка Миколаївна батько швець, кустар, 10.12.1933 р., 7 р., від дитського

Цап Гнат Прокопович утриманець РВК з 1926 р., 25.05.1932 р., 12 р., від туберку-льозу легенів

Цебегей Андрій Леонтійович стругальник, на випадковій ро-боті по м. Переяславу, 31.03.1933 р., 61 р., від загального ви-

снаження, при кволісті серця

Цебегей Горпина Івановна на утриманні сина, син сапожник артілі «Надія», 12.09.1932 р., 78 р., від декаподи серця

Цебегей Зіна Гнатівна на утриманні батька, швеця, 24.04.1933 р., 24 р., від хроніч. коліт виснаження

Цебегей Іван Єгорович син службовець, 20.05.1933 р., 75р.,від старечого маразму

Цебегей Спиридон Володи-мирів, швець, кустар, 12.06.19-33р, 55 р., через монаженість

Цигановський Йосіф Дави-дович, на утриманні батьків, батько шапошник, член артілі, 6.04.1932 р., 6 міс., від запалення легенів

Цигановський Хаїм Геркович утриманець Р. В. К., 5.03.1933 р., 42 р., від виснаження

Цьома Феофан Василів вартовий, 1.09.1933 р., 25 р., різачка

Чап Шишель Янkelів дочка загот. зерно, 30.06.1933 р., 60 р., слабкість сердечної ді-яльності

Чвиж Григорій Омелянів службовець, 19.06.1933 р., 45 р., авітаміноз

Чвиж Омелько Іванович на утриманні синів, один син працює в міській раді, другий в трудшколі, члени профспілки, 13.05.1932 р., 72 р., від миокар-диту

Чвиж Приська Микитівна
на утриманні сина, службовця в Пер.колгоспі, 21.09.1932 р., 68 р., від запалення легенів

Чекміл Борис Ільків
11.08.1933р, 9 р., шкарлатина

Чепіга Грицько Степанів
батько кучер, 25.10.1933 р., 8 р., від різачки

Чепіга Данило Трохимович
вів хліборобство в себе, 20.04.1932 р., 22 р., від ордокардита серця

Чепіга Олександр
2.07.1933 р., 35 р., авітаміноз

Чепіга Федір Миколайович
робітник, 15.11.1932 р., 30 р., від запалення кишок та позвоночника

Чепурко Віталій Григорович
на утриманні батька військового командира частини, 20.04.1933 р., 3м., від грипа

Черкаська Бася Ароновна
зять завідальні, 12.12.1933 р., 66 р., туберкульоз

Черненко Пилип Василів
син учитель, 8.10.1933 р., 65 р., від старечого маразму

Черненко Степан Петрович
кур'єр у Пер.РВК, член профсп.РДУ, 7.06.1932 р., 42р., від запалення нирок

Черняк Варка Даниловна
на утриманні дочки, вчительки, 18.12.1932 р., 69 р., від старечого маразму

Черпяцький Олексій Іванів
12.07.1933 р., 19 р., авітаміноз

Четверик Грицько Васильович
прибирався по хатам та просив, 3.08.1932 р,70 р., від старечого маразму

Чечетка Варвара Олексійовна
на утриманні батьків, батько військовий, 3.04.1933 р., 4міс., від мененгіту

Чімбиль Дмитро Панхвилович
робітник, 24.10.1932 р., 20 р., від дезентерії

Чорногусько Кондрат Антонів
утриманець РВК, 30.08.1932 р., 62 р., від старечого виснаження

Чорноусько Петро Миколаїв
14.04.1933р, від виснаження, туберкульоз

Чудновська Ривка Лейбовна

на утриманні дітей, діти за кордоном, 10.03.1933 р., 93 р., старечий маразм

Чудновський Адам Хацкевич, на утриманні сина, син службовець, член профспілки, працює у фінвідділі м.Києва, 2.04.1933 р.,60 р., від старечого маразму

Чумаченко Гордій Сергійович
на утриманні дружини, чорноробочої, 16.08.1932 р., 75 р., від декомпенсації серця

Чухненко Іван Омелькович
на утриманні сина, син чорноробочий, 26.11.1932 р., 81 р., від старечого маразму

Чучман Всеволод Федоровна
утриманні батьків, 26.09.1933 р., 4 р., від крупу

Шаврова Онисіфора Іванівна
на утриманні внучки, внучка чорноробоча, 27.01.1932 р., 93 р., від стареческого маразму

Шайного Марфа Олексійовна
уборщиця, 15.07.1933 р., 50 р., авітаміноз

Шакула Семен Іван.
нема відомостей, 19.08.1933р., 21 р., різачка

Шапіро Хава Ісер-Хаїлівна
на утриманні дітей (службовці у Києві, члени спілок), 19.02.1932 р., 68 р., від пороку серця

Шаповал Одарка Іванівна
на утриманні Калинович Сергія, чорноробочого, 12.04.1933 р., 65 р., від старечого маразму

Шаповал Приська Іванівна
водоноска, на випадковій роботі по м. Переяславу, 28.03.1933 р,40 р., від загального виснаження, при кволості серця

Швачко Антон Федосів
швець, 25.06.1933 р., 27 р., авітаміноз

Швачко Тодосій Іванович
на утриманні сина, син червоноармієць у Дніпропетровському полку, 17.11.1932 р., 70 р., від різачки

Шебетя Гаврило Йовхимів
син робітник в Києві, 24.08.1933 р., 67 р., від старечого маразму

Шевела Филімонь Якович
швець, кустар, 13.07.1933 р., 45 р., авітаміноз

Шевела Харитина Артемівна
утриманець сина, швеця, 21.04.1933 р., 55 р., від загального виснаження і серця

Шевера Серафима Яковлівна
кухарка у дитбудинку, 29.11.1932 р., 47 р., від туберкульозу легенів

Шевцович Маля Ароновна
на утриманні сина, робітника, члена артілі ШкірПраця, 24.03.1932 р., 80 р., від запалення легенів

Шевцович Хаїм Дулендович
на утриманні дітей, службовців, 30.12.1932 р., 65р., від пістряка прямої кишки

Шевченко Володимир Васильович, робітник радгоспу, член спілки РЗЛ, 6.04.1932 р., 24 р., від туберкульозу легенів

Шевченко Наталка Володимирівна, на утриманні батьків, батько чорноробочий на випадковій роботі в Переяславі, 26.06.1932 р., 6 міс., від дитячого поносу

Шевченко Олександр
15.04.1933 р, 16 р., від виснаження

Шевченко Олексій Степанів
батько швець, кустар, 14.08.1933 р., 7 р., мененгіт

Шевченко Олимпіяда Кирилівна, чорноробоча, на випадковій роботі по м. Переяславу, 25.03.1933 р., 25 р., від загального виснаження, при явищах кволості серця

Шевченко Павло Михайлович
на утриманні батька, батько хлібороб, 20.10.1932 р., 13 р., від скарлатини

Шелест Ольга Опанасова
нема відомостей, 6.07.1933 р., 60 р., авітаміноз

Шеренговська Ганна Іванівна
чоловік шапошник, кустар, 23.05.1933 р., 49 р., від туберкульозу легенів

Шеренговська Надія Дмитрівна
на утриманні батьків, батько посадчик, кустар у себе, 22.04.1932 р., 14 р., від воспал. туберкульоз. мененгіту

Шеренговський Михайло Григорович, шапошник у себе,

2.07.1932 р., 68 р., від декомпенсації серця

Шеренговський Володимир Грицьков., батько службовець, 19.09.1933 р., 3 ½ р., запалення мозкової оболонки

Шеренговський Прохор Кононович. на утриманні синів, сини службовці в м. Єльцях та Брова-рах, члени профспілок, 31.01.1933 р., 80 р.,

від старечого маразму

Шинкар Настя Василівна 8.06.1933 р., 50 р., висипний тиф

Шихайлов Степан Овсійович пенсіонер, на утриманні дітей, 17.03.1932 р., 72 р., від кахексії

Шихайлова Йовдоха Антонова на утриманні дітей, 9.07.1933 р., 65 р., авітаміноз

Шішова Маруся Трохимівна утриманець сина, чорноробочого, 2.05.1933 р., 65 р., від старечого маразму

Шкаленко Корній Панасович чорноробочий на випадковій роботі по м.Переяславу, 18.02.1933 р., 65 р., від старечого маразму

Шкиренко Михайло

Венілінович, червоноармієць, 7.03.1932 р., 23 р.

Шкулета Сергій Сергійович на утриманні дітей, сини службовці у Житомирі, члени профспілки, 26.05.1932 р., 75 р., від старечого маразму

Шмигельська Естер Хаїмівна на утриманні дітей, домогосподарка, 30.05.1932 р., 60 р., від пестряка

Шмионская Гитля Ароновна утриманка, 5.04.1933 р., 86 р., старість

Шовкошитний Денис Васильов, 2.03.1933 р., 46 р.

Шовкошитній Йосип 1.01.1933 р., 58 р., від різачки

Шостак Олена Іванова санітарка, 12.11.1933 р., 26 р., висипний тиф

Шостак Савка Якимович 13.01.1933 р., 80 р., від ожогу 2-ї степені спини, лица і рук

Штефан Василь 24.01.1933 р., 65 р., від старечого маразму

Шульга Оришка Петровна

нема відомостей, 25.10.1933 р., 50 р., висипний тиф

Шульга Сергій Гнатів чорноробочий, 19.10.1933 р., 52 р., висипний тиф

Шульгин Михайло Петрович пенсіонер, 19.05.1933 р., 71 р., від старечого маразму

Шульгіна Патсія Петровна чорноробка, 20.07.1933 р., 50 р., виснаження

Шуляк Степан Карпович на утриманні сина, син хлібороб, 7.10.1932 р., 82 р., від дизентерії

Шустер Шмуль –Лейба Янке-левич, на утриманні дітей, діти службовці, діти члени профспілки, діти роблять у різних містах України, 4.03.1933 р., 85 р., від старечого маразму

Щегловська Марія Іванова син службовець, 16.06.1933 р., 65 р., авітаміноз

Щидловська Надія Мефоді-йовна, на утриманні батька, службовця, члена профспілки, 1-2.05.1933 р., 9 р., від загального виснаження і кволості серця

Щидловський Мефодійович на утриманні батька, роб. на пошті, 28.04.1933р, 13 р., від загального виснаження

Юзіков 12.07.1933 р., 82 р., від старечого маразму

Юрченко Григорій сторож, робітник, 9.07.1933 р., 46 р.

Юрченко Маврикія Тимошівна від падаюння, 17.04.1932 р., 92 р., від старечого маразму

Юхта Палажка Омельківна 4.08.1933 р., 35 р.

Юхта Петро Якимович пожежник, на Переяславській пожежній команді, член профспілки, 20.03.1933 р., 44 р., від загального виснаження, при явищах кволості серця

Юшіна Мая Опанасівна батько військовий, 10.10.1932 р., 6 міс., від харчової інтоксикації

Юшка Горпина Якимовна чоловік кравець, кустар, 2.07.1933р, 23 р., авітаміноз

Юшка Дунька Леонтійовна на утриманні батьків, батько кравець у Переясл.артілі «об'єднан-

ня праця», 15.08.1932 р, 11 р., від туберкульозу легенів

Юшка Олександр Миколайович, на утриманні батьків, батько швець, член артілі «Надія», 24.03.1932 р., від запалення мозку

Ющенко Марія Федоровна 11.07.1933р, 21 р., авітаміноз

Ющенко Радіон Федорів 9.07.1933 р., 21 р., авітаміноз

Явон Маруся Ігорівна домогосподарка, 9.03.1933 р., 45 р., від виснаження

Явон Олексій швець у себе, 18.01.1933 р., 50р., від запалення легенів

Явобченко Захарко Трохимович, вів хліборобство, член колгоспу, 10.02.1932 р., 58 р., від активного туберкульозу легенів

Яковенко Віра Федорівна батько хлібороб, 19.06.1933 р., 3 р., авітаміноз

Яковенко Ганна Михайлівна на утриманні батьків, батько хлібороб, член колгоспу у Переяславській артілі ім.Шевченка, 18.03.1932 р., від запалення легенів

Яковенко Гапка Петровна син хлібороб, селянин, 12.11.1933 р., 87 р., від старості

Яковенко Гнат Грицьків хлібороб, селянин, 28.08.1933 р., 76 р.,

запалення легенів

Яковенко Грицько Миколин 1.01.1933 р., 21 р., від загального виснаження при явищах кволості серця

Яковенко Данило Андр. робітник, 7.05.1933 р., 63 р., від запалення легенів

Яковенко Маруся Михайлівна на утриманні дочки, дочка робітниця, 2.04.1933 р., 90 р., від старечого маразму

Яковенко Митрофан Андрійович, на утриманні брата, брат на утриманні синів, сини роблять у Дніпропетров-ську на заводі, 21.04.1932 р., 70 р., від старечого маразму

Яковенко Михайло Петрович на утриманні матері, мати робітниця Пер.колгоспу, 18.11.1932 р.,

3 р., від дифтерії (круп)

Яковенко Настя Пилипова
домогосподарка, 8.07.1933 р.,
65 р., від старости

Яковенко Олександр Гнатович
робітник, член колгоспу у Пер.
колгоспі ім. Шевченка, 7.02.1933 р.,
26 р., від запалення легенів

Яковенко Пилип Омельків
хлібороб, 30.07.1933р,59р., аві-
таміноз

Яковенко Тетяна Яковлевна
на утриманні дочки, чорноробо-
чої, 9.11.1932 р., 75 р., від старе-
чого маразму

Яковенко Федір Андрійович
на утриманні собезу, пенсіоне-
р,3.02.1933 р., 48 р., від туберку-
льозу кісті

Яковченко Євдокія Іванівна
чорноробоча на випадковій ро-
боті по Переяславу, 22.01.
1933 р., 58 р.

Якун Софія Родіонівна
13.06.1933 р., 45 р., закручення
крові

Ямовий Федось Ничипорів
14.06.1933 р., 70 р., від старече-
го маразму

Яновська Іраїда Костянтинівна
на утриманні дочки, дочка служ-
бовець у дитбудинкові, член
профспілки, 31.01.1933 р., 70 р.,
від запалення легенів

Яременко Віра Микитівна
домохозяйка, 15.06.1933р, 60р.,
авітаміноз

Яременко Дмитро Хведосів
швець, кустар, 3.06.1933 р., 18
р., від загального виснаження
при явищах кволості серця

Яременко Микола
14.07.1933 р,15 р., авітаміноз

Ярмаченко Яков Петрович
17.04.1933р, 20 р., від висна-
ження

Ярмоленко Іван Дмитрович
утриманець невістки, робітниці
на випадковій роботі, 13.01.
1933 р.,70 р.,

від старечого маразму
Ярмоленко Мар'я Миколаївна
на утриманні дітей, 6.05.1933 р.,
55 р.,

від загального виснаження
**Ярмоленко Параска Макси-
мовна**, хліборобка, селянка,
13.06.1933 р., підозріле на ви-

снажений тиф

Ярмоленко Семен Петрович
столяр, 1.06.1933 р., 6 р.,
від загального виснаження при
явищах кволості серця

Ярмоленко Якилина Осіповна
на утриманні чоловіка, чоловік
каменяря, член профспілки буді-
вельників, 23.11.1932 р., 50 р.,
від дізентерії

Ярмоленко Яків Петрів
столяр, кустарник, 17.04.1933
р., 20 р., від загального висна-
ження

Ярова Дамаха Хведорович
10.04.1933 р., 45 р., від висна-
ження

Ярошевич Іван Павлович
чорноробочий по Переяславу,
20.10.1932 р., 70 р., від дізенте-
рії

Ясний Хаїм – Мейша

Срулевич, на утриманні ді-
тей, діти службовці, роблять у
Дніпропетровську, член проф-
спілки, 17.02.1933 р., 65 р., від
загального виснаження від кво-
лісти серця

с. Андруші

У 1970 році село затоплене Канівським водосховищем. Більша частина жителів села переселена до Пе-
реяслава-Хмельницького. На один з районів міста перенесена і назва села.

Андруші – колишній древній «град» Устя, який згадується в літописі 1096 та 1136 років.

Перед Голодомором в 1930 р. було 301 господарство, де мешкало 1299 чоловік.

У 1930 р. був створений колгосп ім. Будьонного, розкуркулено 3 двори.

Під час Голодомору в селі померло 139 чоловік. Записи про смерть збереглися.

Місця поховань жертв Голодомору опинились під водами Канівського водосховища.

Мартиролог жителів с. Андруші – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними
(ДАКО, фонд 5634, опис 1, справа 1647, арк. 184).

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних подаються прізви-
ще, ім'я, по батькові, соціальний стан або рід занять, дата смерті, вік та причина смерті.

**Булах Михайло Михай-
лів**, хлібороб, колгоспник,
15.06.1933 р.,77 р., старість

Бурчик Гана Грицькова
батьки селяни, колгоспники,
6.06.1933 р., 6 р.

Бурчик Гана Іванова
селянка, займалась хлібороб-
ством в артілі, 5.05.1933 р.,55 р.

Бурчик Ганна Грицькова бать-
ко селянин, хлібороб в с/госпо-
дарстві, колгоспник, 1933 р.,10 р.

Бурчик Грицько Максимів
батьки селяни, хлібороби у кол-
госпі,16.04.1933 р.,16 р.

Бурчик Данило Дмитрів
21.03.1933 р., 78 р.

Бурчик Данило Максимів
батьки селяни, хлібороби в арті-
лі, 10.05.1933 р.,10 р.

Бурчик Іван Максимів
батьки селяни, хлібороби, кол-
госпники, 28.04.
1933 р., 16 р.

Бурчик Іван Петрів
селянин, господарював,
22.02.1933 р.,45 р., від замер-
зання

Бурчик Ілько Кирилів селянин,
господарював, 2.04.1933 р.,

24 р., восполеніє шлунка

Бурчик Лаврін Оврамів
селянин, хлібороб в колгоспі,
31.03.1933 р., 57 р., восполеніє
шлунка

Бурчик Максим Максимов
батьки селяни, хлібороби в
с/господарстві, 30.09.1933 р.,
4р., паралізований

**Бурчик Миколай
Грицьків**, батьки селяни, хлібо-
роби у колгоспі,18.04.1933 р.,
6 р.

Бурчик Михайло Василів бать-
ки селяни, хлібороби в с/госпо-

дарстві, 17.05.1933 р., 10 р.

Бурчик Наталка Грицькова батько селянин, колгоспник, 8.07.1933р., 2р.

Бурчик Наталка Йовхимова селянка, на утриманні дочки, колгоспниці, 6.06.1933 р., 80 р., від старости

Бурчик Оксана Пилипова на утриманні сина, селянина, колгоспника, 1.08.1933 р., 83 р.

Бурчик Олександр Гриць батьки селяни, колгоспники, 7.06.1933 р., 13 р.

Бурчик Олександра Максимова батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 26.08.1933 р., 13 р.

Бурчик Палажка Тихонова селянка, вела хліборобство, колгоспниця, 19.08.1933 р., 70 р.

Бурчик Роман Яхремів селянин, с/господар, 20.08.1933 р., 39 р.

Бурчик Семен Захарків селянин, хлібороб в артілі, 6.05.1933 р., 92 р., от старості

Бурчик Сергій Василів батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 12.05.1933 р., 8 р.

Бурчик Федора Тимошівна селянка, вела хліборобство в с/господарстві, 18.06.1933 р., 29 р.

Гриценко Горпина Грицькова 4.03.1933 р, 76 р.

Гриценко Грицько Тимолів батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 13.06.1933 р., 3 р.

Гриценко Павло Степанів батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 11.07.1933 р., 6 р.

Доброскок хлібороб, господар, 11.07.1933 р., 57 р.

Доброскок Віра Іванова батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 18.05.1933 р., 3 р.

Доброскок Ганна Іванова батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 18.11.1933 р., 14р.

Доброскок Євдоким Василів 8.03.1933 р, 70 р.

Доброскок Іван Павлів селянин, господар, 19.05.1933 р., 54 р.

Доброскок Михайло Данилів селянин, господарював, 12.04.1933 р., 60 р., от слабости

Доброскок Настя Іванова батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 18.11.1933 р., 11р.

Доброскок Олександра Маційова селянка, займалась хліборобством в колгоспі, 29.04.1933 р., 60 р., слабості

Доброскок Санька Михайлова

батьки селяни, хлібороби в колгоспі, 2.04.1933 р, 17 р., боліла
Доброскок Тетяна Іванова селянка, вела хліборобство в с/господарстві, 18.11.1933 р., 13 р.

Доброскок Федор Павлів селянин, одноосібник, господарював, 29.03.1933 р., 52 р., востепеніє шлунка

Доброскок Яков Андрій батьки селяни, колгоспники, 16.07.1933 р., 13 р.

Ісак Андрій Наумов батьки селяни, хлібороби в артілі, 16.05.1933 р., 53 р., від чохотки

Ісак Андрій Федорів батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 18.08.1933 р., 7 р.

Ісак Наталка Іванова селянин, господарював, 28.02.1933 р., 82 р., старість

Ісак Степан Федорів батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 1.06.1933 р., 8 р.

Ісак Якилина Іванова дочка займається хліборобством у артілі, 12.05.1933 р., 80 р., від старості

Кагарлицька Гапка Антонова батьки селяни, хлібороби, 27.02.1933 р., 3 р., простуда

Кагарлицька Маруся Мишкова селянка, вела хліборобство в с/господарстві, 19.06.1933 р., 35 р.

Кагарлицька Приська Семенівна, 24.03.1933 р., 75 р.

Кагарлицький Максим Кондратів, селянин, хлібороб в с/господарстві, 15.07.1933 р., 60 р.

Кагарлицький Михайло Денисів, 17.03.1933 р., 37 р.

Кагарлицький Хведор Андрійович 22.03.1933 р., 34 р.

Касян Гана Павлова батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 15.08.1933 р., 7 р.

Касян Катерина Павлова батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 29.08.1933 р., 14р.

Касян Микола Павлів батьки селяни, господарі, 23.04.1933 р., 12 р.

Касян Одарка Павлова батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 1.08.1933 р., 9 р.

Касян Свирид Іванів хлібороб, 26.03.1933 р., 65год., от слабости

Касян Степан Данилів батьки селяни, хлібороби в себе, 5.05.1933 р., 12 р.

Касян Федор Петрів 9.03.1933 р., 47 р.

Касьян Ганна Тимолова батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 31.07.1933 р., 3 р.

Касьян Грицько Оверків селянин, хлібороб в с/господарстві, 27.07.1933 р., 18 р.

Касьян Катеринка Омелькова селянка, вела с/господарство, 27.07.1933р., 80 р., від старості

Касьян Наталка Тимолова батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 31.07.1933 р., 1міс.

Кобиш Варка Яковина селянка, вела хліборобство в с/господарстві, 15.08.1933 р., 55

Кобиш Евхим Полікарпів селянин, хлібороб в колгоспі, 16.02.1933 р., 37р., простуда

Кобиш Федор Омельків 7.03.1933 р., 67 р.

Козоріз Сиргій Хведорів хлібороб, 3.04.1933 р., 45 р., чахотка

Колосова Горпина Петрова на утриманні сина, селянина, с/господаря, 28.07.1933 р., від старості

Левченко Йовдоким Опанасів селянин, хлібороб в колгоспі, 7.04.1933 р., 65 р., старість та слабкість

Македон Грицько Хвидин батьки селяни, хлібороби в колгоспі, 18.06.1933 р., 7 р.

Македон Марія Степанова 9.03.1933 р., 8 міс.

Македон Михайло Максимів селянин, хлібороб в с/господарстві, 7.08.1933 р., 6 р.

Македон Параска Грицькова батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 7.08.1933 р., 4 р.

Македон Сергій Хведорів 7.03.1933 р., 26 р.

Макидон Грицько Опанасів 4.03.1933 р., 27 р.

Марченко Іван Михайлів батьки селяни хлібороби в с/господарстві, 17.05.1933 р., 1 ½ р.

Могілов Катря Петрова на утриманні сина, господаря, 27.02.1933 р., 68 р., старість

Мосьпан Гапка Степанова батьки селяни, хлібороби в артілі, 16.05.1933 р., 7 р.

Мосьпан Іван Степанів батьки селяни, хлібороби в колгоспі, 2.04.1933 р.

Мосьпан Іван Степанів на утриманні батьків, хліборобів, 2.04.1933 р., 8міс.

Мосьпан Наталка Степанова

батьки селяни, хлібороби в артілі, 9.05. 1932р., 9 р.

Мосьпан Степан Романів селянин, хлібороб в с/господарстві, 17.06. 1933р., 47 р.

Погарянський Антон Денисів селянин, господарював, 13.02. 1933 р., 34 р., від застуди

Пономаренко Дунька Васильова, селянка, господарювала, 28.03. 1933 р., 32 р., восполєніє шлунка

Пономаренко Савка Іванів селянин, хлібороб в с/господарстві, 4.06. 1933 р., 28 р.

Пономаренко Яков Савич селянин, господарював, 11.02. 1933 р., 78 р., простудився

Різник Іван Іванів батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 10.11. 1933 р., 9 р.

Степаненко Максим Калеників, селянин, хлібороб в себе, 4.05. 1933 р., 48 р.

Степаненко Андрій Фомків селянин, колгоспник, 6.06. 1933 р., 63 р., старість

Степаненко Василь Михайлів 17.03. 1933 р., 6 р.

Степаненко Гапка Михайлова 10.03. 1933 р., 3 р.

Степаненко Грицько Гнатів селянин, хлібороб дома, 17.02. 1933 р., 67 р., простужений

Степаненко Дмитро Онуфрій 3.03. 1933 р., 67 р.

Степаненко Каленик Онуфрій син хлібороб в господарстві, 14.05. 1933р., 70 р., від старості

Степаненко Кузьма Карпів селянин, хлібороб в себе, 24.05. 1933 р., 33 р.

Степаненко Марина Захаркова, селянка, вела хліборобство в с/господарстві, 3.09. 1933 р., 75 р., от старості

Степаненко Марія Іванова батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 6.06. 1933 р., 8 р.

Степаненко Михайло Іванів хлібороб, господар, 15.04. 1933 р., 32 р.

Степаненко Михайло Марків селянин, хлібороб, чорноробочий, 22.04. 1933р., 22р., туберкульоз

Степаненко Михайло Наумів господарював, 1.04. 1933 р., 48

Степаненко Настя Іванова батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 9.06. 1933 р., 10 р.

Степаненко Ольга Іванова батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 22.05. 1933 р., 1 р.

Степаненко Петро Іванів селянин, хлібороб дома, 10.04. 1933 р., 20 р.

Степаненко Савка Павлів селянин, хлібороб в с/господарстві, 14.05. 1933 р., 48 р., туберкульоз

Степаненко Сашко Яковин селянин, хлібороб в с/господарстві, 14.06. 1933 р., 30 р.

Степаненко Сергій Максимів батьки селяни, господарюють, 22.04. 1933 р., 6 р., от слабості

Степаненко Федор Павлів хлібороб, 19.01. 1933 р., 61 р., простужений

Степаненко Яков Онопрів селянин, хлібороб в колгоспі, 4 червня 1933 р., 74 р., від старості

Стипаненко Лука Гнатів селянин, господарював, 13.04. 1-933 р., 50 р., от слабості

Сулима Володимир Захарків селянин, хлібороб в с/господарстві, 8.08. 1933 р., 65 р.

Сулима Гнат Якович 8.03. 1933 р., 24 р.

Сулима Грицько Сільветрів батько селянин, хлібороб в с/господарстві, 13.08. 1933 р., 11 р.

Сулима Денис Якимов селянин, господарював, 28.02. 1933 р., 33р., застудився і слабий

Сулима Максим Захарка селянин, хлібороб в с/господарстві, 6.06. 1933 р., 69 р.

Сулима Марія Кондратова селянка, вела хліборобство в с/господарстві, 11.11. 1933 р., 60 р., старість

Сулима Марія Митрофанова мати селянка, вела с/господарство, 1933 р., 9 р.

Сулима Микола Павлів батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 30.09. 1933 р., 6 р.

Сулима Михайло Савчин селянин, хлібороб в с/господарстві, 21.07. 1933 р., 67 р.

Сулима Прокіп Захарів селянин, хлібороб в артілі, 15.05. 1933р., 49 р.

Сулима Сильвестр Федорів селянин, хлібороб в с/господарстві, 4.06. 1933 р., 54 р., старість

Сулима Сільветр Хведорів селянка, вела хліборобство в с/господарстві, 13.08. 1933 р.,

51 р., от старості

Сулима Степан Павлимів син хлібороб в артілі, 8.05. 1933 р., 78 р., від старості

Сулима Степан Федорович 2.03. 1933 р., 54 р.

Сулима Федор Пилипів селянин, хлібороб в колгоспі, 6.04. 1933 р., 24 р.

Удод Гришко Йовдокимів мати займається хліборобством у господарстві, 10.05. 1933 р., 3 р.

Ченченко Миколай Дорошів селянин, господарював, 18.02. 1933р., 1 ½ р., воспаління шлунка

Ченченко Уляна Василева селянин, хлібороб в с/господарстві, 4.08. 1933 р., 38 р.

Шевченко Грицько Владимирів, селянин, хлібороб в с/господарстві, 12.09. 1933 р., 11 р.

Якименко Гана Омелькова селянка, вела с/господарство, 1.07. 1933 р., 4 р.

Якименко Гапка Іванова селянка, господарювала, 6.04. 1933 р., 82 р., старість

Якименко Іван Василів селянин, господарював, 9.04. 1933р., 23 р.

Якименко Іван Іванів селянин, займався хліборобством в артілі, 7.05. 1933 р., 20 р.

Якименко Ларіса Василів селянка, господарювала, 29.01. 1933 р., 29 р., простужена

Якименко Марія Васильова батьки селяни, хлібороби в с/господарстві, 13 червня 1933 р., 6 р.

Якименко Миколай Василів батьки селяни, хлібороби у колгоспі, 26.04. 1933 р., 15 р., слабості

Якименко Наталка Андрійкова батьки селяни, хлібороби, 14.02. 1933 р., простуда

Якименко Оришка Омелькова 9.03. 1933 р., 58 р.

Якименко Параска 13.03. 1933 р., 80 р.

Якименко Параска Грицькова селянка, колгоспниця, 6.06. 1933 р., 23 р., від безмірної їди хліба

Якименко Свирид Василів селянин, господарював, 12.04. 1933 р., 60 р., слабий от старості

Якименко Степан Трохимів 8.03. 1933 р., 54 р.

с. Карань

(з 1970 року – мікрорайон м. Переяслава-Хмельницького)

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

с. Карань (тюркське «кара» – чорний, темний), – колишній хутір при впадінні р. Карань у р. Трубіж. Тому мав ще й іншу назву – Трубайлівка (від Трубайло, річки Трубіж).

У 1930 р. село налічувало 230 дворів, де мешкало 1060 чол. (разом з хуторами Максимівкою, Полуботьковою Слободою, Чаплином). Під час створення колгоспу ім. Чапаєва у 1929 р. були розкуркулені 3 двори.

Загальна кількість померлих від Голодомору за даними обласного архіву 147 чол.

Мартиролог жителів с. Карань – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фонд 5634, опис 1, справа 1759, арк. 10-83).

В мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів при наявності даних подаються прізвище, ім'я, по батькові, соціальний стан або рід занять, дата смерті, вік та причина смерті.

Бибик Тихон Степанів
член с/г артiлі, 5.05. 1933 р., 60 р., старість

Білодід Антон Савич
одноосібник у с/господарстві, 10.05.1933 р., 60 р., старість

Білодід Галька Мих.
на утриманні матері, с/г одноосібниці, біднячки, 11.06.1933 р., 6 р., голод

Білодід Ганна Арсент
хлібороб у своєму господарстві, член с/г артiлі, 8.02. 1933 р., 32 р., скоропостижної смерті

Білодід Грицько Іванів
с/г одноосібник, бідняк, 25.05.1933 р., 38 р., хворість

Білодід Грицько Михайлів
2.09.1933 р., 8 р.

Білодід Іван Анд.
на утриманні батька, с/г одноосібника, бідняка, 24 червня 1933

р., 4 р., голод

Білодід Іван Михайлів
на утриманні матері, с/г одноосібниці, біднячки, 9.06.1933 р., 1 р., голод

Білодід Іван Савин
с/г одноосібник, бідняк, 29.07.1933 р., 7 р., голод

Білодід Кузма Федор
с/г колгоспник, бідняк, 15.05.1933 р., 32 р., хворість

Білодід Марко Савин
с/г одноосібник, бідняк, 29.07.1933 р., 13 р., голод

Білодід Михайло Денисів
одноосібник у с/господарстві, 20.04.1933 р., 49 р., старість

Білодід Настя Грицькова
на утриманні батьків, 27.04.1933 р., 9 р. від хворості

Білодід Наталка Мих.
на утриманні матері, с/г одно-

осібниці, біднячки, 10.06.1933 р., 13 р., голод

Білодід Олександра Грицькова, на утриманні батьків, одноосібників у своєму господарстві, 28.01.1933 р., 1 р., від хворості

Білодід Уляна Назар.
с/г одноосібниця, біднячка, 31.05.1933 р., 65 р., старість

Білодід Федір Іванів
колгоспник, господарював, 12.05.1933 р., 55 р., старість

Білодід Христя, на утриманні батьків, 4.02.1933 р., 4 р.

Білодід Яков Савин
с/г колгоспник, бідняк, 13.03.1933 р., 60 р., голод

Білько Одарка Наумова
хлібороб, одноосібник у своєму господарстві, 14.04.1933 р., 72 р., від старости

Висоцький Андрій Федорів,

хлібороб, одноосібник у своєму господарстві, 20.04.1933 р., 43 р., від хворості

Висоцький Федор Федорів
хлібороб, одноосібник, 7.04.1933 р., 70 р., від старости

Гончарова Ольга
на утриманні родичів, хліборобів, 27.02.1933 р., 87 р., від старости

Гресь Грицько Степанович, с/г одноосібник, бідняк, 28.06.1933 р., 30 р., голод

Гресь Петро Михайлів с/г одноосібник, бідняк, 23.07.1933 р., хворість

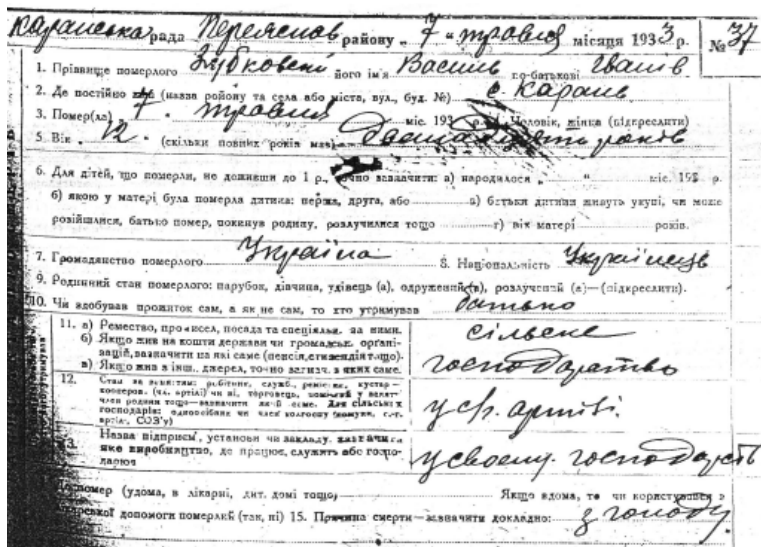
Гресь Роман Михайлів с/г одноосібник, бідняк, 22.08.1933 р., 21 р., хворість

Гресь Сашко Федорів, на утриманні батька, с/г одноосібника, пенсіонера, 10.07.1933 р., 8 р., голод

Долабайка Дмитро Ільків, на утриманні батька, 24.09.1933р., 4 р.

Долабайка Дунька Василівна, на утриманні батька, 8.10.1933 р., 3 міс., хворість

Долабайка Катерина Ількова на утриманні батька, 19.09., 1933 р., 8 р., хворість

Копія акта про смерть 7 травня 1933 року 12-річного сина колгоспника Василя Зубковського – жителя с. Карань з діагнозом «з голоду».

Оригінал документа зберігається в Київському обласному державному архіві (ДАКО, фр-5634, оп. 1, спр. 1759, арк. 28).

1932-1933

Долабайка Олена

с/г одноосібник, бідняк, 18.09.1933 р., 30 р., хворість

Долобашка Свирид Левків

хлібороб, член с/г артілі «Наддніпрянець», 2.02.1933 р., 60 р.

Журба Антон Олек.

с/г одноосібник, бідняк, 22.06.1933 р., 30 р., у бупрі

Журба Ганна Іванов

на утриманні батька, с/г одноосібника, бідняка, 21.06.1933 р., 8 р., голод

Журба Ганна Понтилим

хлібороб, одноосібник, 26.01.1933 р., 16 р., замерзла

Журба Лисавета Василевна

хлібороб, 14.04.1933 р., 53 р., від виснаженості

Журба Настя Антон. с/г одноосібниця, біднячка, 23.06.1933 р., 8 р., голод

Журба Олексій Олек. с/г одноосібник, бідняк, 23.06.1933 р., 21 р., у бупрі

Журба Семен Іванів

на утриманні батька, с/г одноосібника, бідняка, 21.06.1933 р., 8 р., голод

Журило Дмитро Архипів

на утриманні батьків, 30.03.1933 р., 6 р., від хворості

Журило Михайло Архипів на утриманні батьків, 16.02.1933 р., 3 міс., від хворості

Журило Степан Іванів

с/г одноосібник, бідняк, 2.07.1933 р., 18 р., голод

Заболотий Стефан Потапів

селянин, 30.04.1933 р., 69 р., старість

Заболоті Микита Михайлів

с/г колгоспник, бідняк, 30.05.1933 р., 60 р., старість

Заболотій Іван Назарів

с/г одноосібник, бідняк, 1.09.1933 р., 60 р., старість

Заболотій Кирило Іванів

одноосібник у с/г господарстві, бідняк, 1.05.1933 р., 58 р., старість

Заболотій Михайло Тим.

с/г бідняк, колгоспник, 29.06.1933 р., 30 р., голод

Заболотій Олександр Васил.

на утриманні матері, с/г одноосібниці, біднячки, 17.06.1933 р., 6 р., голод

Заболотн. Сергій Яков.

с/г одноосібник, бідняк, 13.05.1933 р., 65 р., старість

Заболотний Василь Яківлів

хлібороб, одноосібник, селянин, 12.04.1933 р., 60 р.

Заболотний Іван Мих.

на утриманні батька, с/г колгоспника, бідняка, 29.06.1933 р., 8 р., голод

Заболотній Іван Сергіїв

на утриманні матері, колгоспниці, біднячки, 12.07.1933 р., 5 р., голод

Заболотня Галина Васил.

на утриманні матері, 1.06.1933р., 5 р., голод

Заболотня Ганна Анд.

с/г колгоспниця, біднячка, 5.07.1933 р., 40 р., голод

Заболотня Дунька Фед.

с/г одноосібник, біднячка, 3.07.1933 р., 60 р., старість

Заболотня Катир. Васил.

батьки бідняки, колгоспники, 6.05.1933 р, 1 р., з голоду

Заболотня Марфа с/г колгоспниця, біднячка, 3.06.1933 р., 70 р., старість

Заболотня Надія Миколаївна

на утриманні батька, 15.09.1933 р., хворість

Заболотня Параска Павлов.

с/г одноосібниця, біднячка, 4.06.1933 р., 35 р., з хворості

Завертня Онисія Назарова

на утриманні сина, 12.03.1933 р., 75 р., від старості

Заворотний Максим Микитович,

вів хліборобство, 24.03.1933 р., 35 р., хворий

Заруба Василь Андріїв

на утриманні батька, 29.07.1933 р., 6 р., хворість

Заруба Ілько Омельк.

с/г колгоспник, бідняк, 28.05.1933 р., 32 р., хворість

Заруба Макар Іван.

с/г одноосібник, бідняк, 26.06.1933 р., 15 р., голод

Заруба Марія Кузьмич.

3.05.1933 р., 1 р.

Заруба Микола с/г одноосібник,

бідняк, 15.06.1932 р., 12 р., голод

Заруба Микола Ількович

на утриманні батька, 10.09.1933 р., 7 р., хворість

Заруба Микола Михайлів

на утриманні, 29.07.1933 р., 2 р., хворість

Заруба Настя Ілков

9.09.1933 р., 4 р.

Заруба Наталка Михайлова,

одноосібне хліборобство, 23.03.1933 р., 60 р., від старості

Заруба Олександр Ільків

батько бідняк, колгоспник, 27.05.1933 р., 11 р., хворість

Заруба Омелько Омельк.

одноосібник у с/г господарстві, бідняк, 4.05.1933 р., 60 р., старість

Заруба Степан Іванович

на утриманні братів, с/г одноосібників, бідняків, 27.06.1933 р., 10 р., голод

Заруба Федора Федор.

с/г одноосібник, біднячка, 4.07.1933 р., 60 р., голод

Захарченко Микола Юхим.

на утриманні батька, с/г одноосібника, бідняка, 24.06.1933 р., 9 р., голод

Захарченко Михайло Андріїв

с/г одноосібник, бідняк, 20.07.1933 р., 35 р., убитий

Захарченко Тетяна Юхимова

на утриманні батька, с/г одноосібника, бідняка, 25.06.1933 р., 4 р., голод

Захарченко Юхим Мик.

с/г одноосібник, бідняк, 14.06.1933 р., 35 р., хворості

Зубковський Василь Іванів

батько в с/г артілі, 7.05.1933 р., 12 р., з голоду

Калач Федот, с/г одноосібник,

бідняк, 1.07.1933 р., 69 р., старість

Калач Федот Омел.

с/г одноосібник, бідняк, 21.06.1933 р., 60 р., старість

Козий Сашко Іванів

на утриманні батька, с/г одноосібника, середняка, 20.06.1933 р., 14 р., хворост

Кукса Дмитро Михайлів

с/г колгоспник, бідняк, 14.07.1933 р., 21 р., голод

Кукса Іван Денисович

на утриманні батька, с/г одноосібника, бідняка, 27.06.1933 р., 10 р., голод

Кукса Микола Денис.

на утриманні батька, с/г одно-

осібника, бідняка, 27.06.1933 р., 6 р., голод

Кукса Микола Прохор.

на утриманні батька, с/г одноосібника, бідняка, 22.06.1933 р., 10 р., голод

Кучеренко Володимир Василів, с/г колгоспник, бідняк, 16.07.1933 р., 60 р., голод

Кучеренко Оришка Іванова

с/г середняк, колгоспник, 29.06.1933 р., 40 р., голод

Кучеренко Павло Гриц.

утриманець, 31.06.1933 р., 2 р.

Кучеренко Яков Трох.

с/г середняк, колгоспник, 7.06.1933 р., 18 р., голод

Лисак Оксана Іванова с/г одноосібник, біднячка, 17.07.1933 р., 40 р., голод

Лисенко Ганна, с/г одноосібник, бідняк, 18.06.1933 р., 50 р., голод

Лисенко Грицько Грицьк.

с/г одноосібник, бідняк, 26.06.1933 р., 60 р., старість

Лисенко Демян Денис.

на утриманні матері, с/г одноосібниці, біднячки, 12.06.1933 р., 6 р., голод

Лисенко Денис Гавр.

с/г господар, бідняк, колгоспник, 8.06.1933 р., 55 р., старість

Лисенко Зіна Прокопівна

на утриманні батьків, бідняків, одноосібників, 5.04.1933 р., 5 днів, від хворости

Лисенко Максим Архі.

с/г бідняк, колгоспник, 30.06.1933 р., 22 р., голод

Лисенко Михайло Гор.

с/г одноосібник, бідняк, 18.07.1933 р., 21 р., голод

Лисенко Мотря Опанас.

с/г колгоспниця, біднячка, 6.07.1933 р., 60 р., голод

Лисенко Наталка

с/г колгоспниця, біднячка, 7.07.1933 р., 23 р., голод

Лисенко Петро Ст.

с/г одноосібник, бідняк, 8.07.1933 р., 30 р., голод

Лисенко Уляна Арх. с/г біднячка, колгоспниця, 30.06.1933 р., 15 р., голод

Лисенко Федоска с

/г одноосібник, бідняк, 29.07.1933 р., 60 р., голод

33 р., 60 р., голод

Лисенко Якилина Горд.

с/г одноосібник, біднячка, 19.07.1933 р., 23 р., голод

Лисохман Онисько Ар.

с/г одноосібник, бідняк, 5.06.1933 р., 30 р., голод

Лось Андріян Петрів

с/г одноосібник, бідняк, 6.06.1933 р., 70 р., старість

Лось Катерина, хлібороб,

одноосібник у своєму господарстві, 15.04.1933 р., 71 р., від старости

Лось Оксана, с/г одноосібниця, біднячка, 24.06.1933 р., 17 р., голод

Любченко Іван Іванів

с/г одноосібник, бідняк, 11.07.1933 р., 32 р., голод

Любченко Сашка Іванів с/г одноосібник, бідняк, 15.07.1933 р., 30 р., голод

Онищенко Данило Івана

на утриманні батька, с/г одноосібника, бідняка, 19.06.1933 р., 5 р., голод

Онищенко Іван Іванів на утриманні батьків, 11.02.1933 р., 1 р., від хворости

Онищенко Іван Іванів

на утриманні батька, с/г одноосібника, бідняка, 20.06.1933 р., 1 р., голод

Онищенко Іван Сергій

с/г одноосібник, бідняк, 13.06.1933 р., 30 р., голод

Онищенко Катерина Івана

на утриманні батька, с/г одноосібника, бідняка, 19.06.1933 р., 4 р., голод

Онищенко Катя Іванова

с/г одноосібник, бідняк, 16.09.1933 р., 60 р., хворість

Онищенко Катерина Петрова

24.04.1933 р., 3 р.

Підвальний Петро Якимів

селянин, господарював у себе, 10.03.1933 р., 72 р., від старих літ

Радченко Маруся Яковина

на утриманні батьків, членів с/г артілі, 1.02.1933 р., 1 р., від хворости

Раченко Василь Олекс.

на утриманні батька, с/г колгоспника, бідняка, 28.06.1933 р., 1 р., голод

1 р., голод

Раченко Гаврило Яков

на утриманні батьків, колгоспників, 4.04.1933 р., 3 р., від хворости

Раченко Палажка

с/г колгоспник, бідняк, 25.05.1933 р., 32 р., хворість

Раченко Яков Ничипір.

хлібороб, колгоспник, 23.03.1933 р., 44 р., від старости

Самійленко Олександра

Кузьм., на утриманні батька, 2.06.1933 р., 4 р., голод

Самойленко Андрій Павлів

на утриманні батька, с/г одноосібника, бідняка, 9.07.1933 р., 13 р., голод

Самойленко Василь Кузьми

5.09.1933 р., 4 р.

Самойленко Галина Зиновівна

с/г одноосібниця, біднячка, 31.05.1933 р., 65 р., старість

Самойленко Горпина Іванова

на утриманні сина, хлібороба, одноосібника у своєму господарстві, 30.03.1933 р., 90 р., від старости

Самойленко Іван Павл.

на утриманні батька, с/г одноосібника, бідняка, 30.06.1933 р., 8 р., голод

Самойленко Корній Олек.

с/г одноосібник, бідняк, 17.07.1933 р., 70 р., голод

Самойленко Олександр

Федор. утриманець батька, 26.05.1933 р., 10 р., хворість

Тертий Грицько Якимів с/г

одноосібник, бідняк, 29.05.1933 р., 60 р., старість

Тертична Катерина Михайлова

на утриманні батька, 7.12.1933 р., 4 р., хворість

Тертичний Микола Михайлів

на утриманні батька, 6.12.1933 р., 2 р., хворість

Удод Євдоким Димидович

одноосібник у своєму господарстві, 6.12.1932 р., 43 р., замерз

Удод Іван Пил. с/г одноосібник, бідняк, 14.06.1933 р., 45 р., голодні

Удод Лукера Андрієва

с/г одноосібник, бідняк, 21.08.1933 р., 70 р., старість

Удод Микола Трох. с/г колгоспник, бідняк, 15.05.1933 р.,

42 р., хворість
Удод Трохим Іван
 с/г одноосібник, бідняк, 14.06.1933 р., 16 р.
Чорногор Василь
 на утриманні матері, с/г одноосібниці, біднячки, 16.06.1932 р., 3 р., голод
Чорногор Федор Федорів
 на утриманні батьків, 31.03.

1933 р. від хворості
Шкарбан Ганна Дар.
 с/г одноосібник, бідняк, 24.08.1933 р., 60 р., старість
Шкарбан Карпо Грицьк. колгоспник, бідняк, 2.05.1933 р., 65 год., старість
Шкарбан Михайло Карп.
 с/г одноосібник, бідняк колгоспі, 31.05.1933 р., 13 р.

Щербак Горпина Степанова, одноосібне хліборобство, 7.03.1933 р., 65 р., від старості
Щербак Сергій Данилів
 с/г одноосібник, бідняк, 23.07.1933 р., 60 р., голод
Юхта Марія с/г одноосібник, біднячка, 1.09.1933 р., 15 р.

с. Підварки

(з 1958 року – мікрорайон м. Переяслава-Хмельницького)

с. Підварки розташовувалось на лівому березі річки Трубіж. Задовгомостецьке передмістя заселене було ще за часів Черняхівської культури. В епоху давньоруського князівства це місце було більш заселене і мало назву «передгороддя» – поселення перед голодом (містом).

Назва «Підварки» є синонімом до слов'янського слова «вороти» або «воротити» – що в перекладі означає огороджувати, адже р. Трубіж була своєрідним природним укріпленням, перегороддям.

У 1932 р. село налічувало 620 дворів, де мешкало 3933 жителі. У ході колективізації було розкуркулено 10 дворів, а майно передане до створених колгоспів: у 1929 р. ім. Чапаєва та в 1930 р. ім. Кірова.

Згідно даних обласного архіву встановлено загальну кількість померлих у с. Підварки у 1932-1933 роках – 470 чоловік. На Підварському кладовищі встановлено пам'ятний знак – дерев'яний хрест з надписом: «Пам'яті жертв комуністичного терору голодом 1932-1933 рр.» Хрест встановлено у 1996 р. за ініціативи міського осередку ТОВ «Просвіта» та Народного Руху України.

Мартиролог жителів с. Підварки – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за архівними даними (ДАКО, фонд 5634, опис 1, справа 1838, арк. 101-121; справа 1882, арк. 1-100; справа 1895, арк. 1-191).

У мартирологу зі збереженням особливостей мови оригіналів у алфавітному порядку при наявності даних поміщено прізвище, ім'я, по батькові, соціальний стан і вид занять, дату смерті, вік і причину смерті.

Авраменко Андрій Костів, с/господарник, член колг. артілі, - 13.06.1933 р., 20 р., від виснаженості
Авраменко Гапка Фомина, на утриманні сина, син с/господарник член колгоспної артілі, 28.06.1933 р., 60 р., від старості
Авраменко Іван Тимолів, батько хлібороб, 3.04.1932 р., 2р., запалення легенів
Авраменко Карпо Митрофанів с/господарник, одноосібник, 12.06.1933 р., 64 р., від виснаження
Авраменко Микола с/господар, 9.03.1933 р., 70 р., від старості
Авраменко Микола Тимолів 18.08.1933 р., 1 р. 2 міс., від виснаження
Авраменко Оксана

Михайлов.
 на утриманні батька, 1.12.1933 р., 6 р., від запалення легенів
Авраменко Ольга Карпова, на утриманні батька, батько с/господарник, член колгоспної артілі, 2.07.1933 р., 10 р., від виснаження
Авраменко Саміло Митрофанів, с/господар, 24.04.1933 р., 50 р., від виснаження
Авраменко Тиміш Миколаїв, тракторист в МТС, член артілі, 13.07.1933 р., 25 р., від туберкульоза
Авраменко Уляна Яковина, одноосібник, домогосподар, 22.09.1933 р., 23 р., від виснаження
Авраменко Яків Митроф., с/господар, 26.03.1933 р., 64 р., від старості

Анікієв Лука Ієремійв
 каменяр, член колгосп. артілі, 27.06.1933 р., 45 р., від виснаження
Арапин Михайло Володин, батько с/господар, 30.11.1932 р., 2 тижні
Арапин Мотря Матвієва, с/господар, 14.04.1933 р., 43 р., від виснаження
Бабак Мотря Степанова, на утриманні матері, мати с/господарка, одноосібниця, 9.06.1933 р., 5 міс., від виснаження
Бакум Михайло Ничипорів, одноосібник, сільський господар, 17.05.1933 р., 47 р., від виснаження
Бакум Уляна
 с/господарка, 26.03.1933 р., 75 р., від старості
Барабаш Василь Іва-

нів. с/господарник, одноосібник, 8.06.1933 р., 17 р., від виснаження
Барабаш Марія Іванова, на утриманні батька, батько одноосібник, с/господарник, 16.06.1933 р., 5 р., від виснаження
Барабаш Тетяна Яковина, с/господарка, 27.04.1933 р., 18 р., від повішення
Бездольний Володимир Іванів, на утриманні батька, члена с/г артілі, домогосподаря, 18.05.1933р., 8 р., від виснаження
Бездольний Микола Василів, на утриманні батьків, 1.01.1933р., 2 р., від кору
Бездольний Василь с/господар, 14.04.1933 р., 32 р.,

від виснаження

Берегова Галя Васильов.

мати с/ господарка колгоспниці артілі, 1.08.1933 р., 2 р., від виснаження

Берегова Приська Михайлова

на утриманні дочки, дочка с/ господарка колгоспниці артілі, 5.08.1933 р., 56 р., від виснаження

Берегова Соня Кондратова

с/ господарник член колгоспної артілі, 5.08.1933 р., 10 р., від виснаження

Береговий Кондрат

член с/г артілі в колгоспі, 19.05.1933 р., 60 р., від виснаження

Биков Варка Олександрова,

на утриманні матері, мати с/ господарка, одноосібниця, 7.06.1933 р., 8 р., від виснаження

Биков Леонід Олександрів

на утриманні матері, мати с/ господарка, одноосібниця, 13.06.1933 р., 5 р., від виснаження

Биков Тиміш Олександрович

одноосібник, 1.06.1933 р., 64 р., від старості

Білецька Надежда Емильян.

с/ господарка, член колгоспної артілі, 18.10.1933 р., 48 р.

Білецька Параска Андріївна

13.07.1933 р., 1 ½ р., від виснаження

Білецький Анатолій Павлів

на утриманні батька, батько с/ господарник, одноосібник, 24.07.1933 р., 1 ½ р., від виснаження

Білецький Андрій Семенів

тесляр в колгоспі, член артілі, 17.07.1933 р., 42 р., від виснаження

Білецький Ганна Андріїв

24.07.1933 р., 8 р., від виснаження

Білецький Грицько Миколаїв

мати с/ господарка колг. артілі, 2.06.1933 р., 2 р., від виснаження

Білецький Данило Федорів

с/ господарник колг. артілі, 1.06.1933 р., 24 р., від виснаження

Білецький Дмитро Семенів

хлібороб, 23.12.1932 р., 34 р.

Білецький Кирило Антонів

хлібороб, 17.02.1932 р., 19 р., туберкульоз

Білецький Микола Андріїв

24.07.1933 р., 8 р., від виснаження

Білецький Михайло Данилів

одноосібник, домашній с/ господарник, 17.07.1933 р., 17 р., від виснаження

Білецько Олексій Андрієв

на утриманні матері, мати с/ господарка, колгоспниці, член артілі, 13.07.1933 р., 1 ½ р., від виснаження

Близнюк Іван Степанів

вів домашнє с/ господарство, одноосібник, 12.07.1933 р., 62 р., від старості

Близнюк Кирило Степанів

с/ господарник, одноосібник, 9.06.1933 р., 47 р., від виснаження

Богуш Ганна Степанова

батьки с/ господарі, 28.03.1933 р., 1 ½ р., невідомо від чого

Богуш Гапка Яковна

батько с/ господар, 20.04.1933 р., 2 р., від виснаження

Богуш Дмитро Сергіїв

с/ господар, 19.04.1933 р., 21 р., від виснаження

Богуш Домаха Семенова

на утриманні дочки, дочка веде домашнє с/ господарство, 28.06.1933 р., 70 р., від старості

Богуш Зінька Сергіїва

батько с/ господар, 16.04.1933 р., 13 р., від виснаження

Богуш Йосип Гаврилів

на утриманні брата, с/ господар, 14.03.1933 р., 18 р., від кимутва

Богуш Корній Пилипів

мирошник, 6.02.1933 р., 48 р., ослаблення сердечної діяльності

Богуш Надежда Данилова

с/ господарка, 22.11.1932 р., 55 р., від старості

Богуш Одарка Антонова

сільс. господарка, 25.02.1932р., 45 р., порок серця

Богуш Оксана Іванова

хлібороб у себе, 26.05.1932 р., 70р., туберкульоз

Богуш Олексій Грицьків

на утриманні батька, батько веде домашнє с/ господарство, одноосібник, 8.07.1933 р., 9 р., від виснаження

Богуш Петро Гаврилів

на утриманні батьків, хліборобів, 27.04.1932 р., 3 міс., від запалення легенів

Богуш Петро Кирилів

веде домашнє с/ господарство,

член артілі, 2.07.1933 р., 55 р., від виснаження

Богуш Сергій Пилипів

с/ господар, 1.03.1933 р., 50 р., невідомо від чого

Богуш Софія Олексієва

на утриманні батьків, с/ господарів, 14.10.1932 р., 2 р., від дизентерії

Богуш Тетяна Сергійкова

батько с/ господар, 15.02.1933 р., 9 р., невідомо від чого

Богуш Федор Якимов

с/г одноосібник вдома, 26.05.1933 р., 60 р., від старості

Бойко Андрій Іванів

с/ господарник член колгоспної артілі, 3.07.1933 р., 65 р., від старості

Бойко Галя Захарова

на утриманні матері, член колгоспної артілі, 6.06.1933 р., 7р., від виснаження

Бойко Захарко Арт.

с/ господар, 19.04.1933 р., 44 р., від виснаження

Бойко Лисавета Федоровна

займалась хліборобством, жовтень 1932 р., 70 р., запалення легенів

Бойко Савка Петрів

с/ господар, 20.03.1933 р., 57 р., від старості

Бойко Степан Михайлів

мати мати с/ господарка, одноосібниця, 6.06.1933 р., 8 р., від виснаження

Бойко Тетяна Федорівна

домашнє с/г в артілі, 27.05.1933р., 45 р., від виснаження

Бойко Якилина Ф.

с/ господар, 6.04.1933 р., 73 р., від старості

Бор донос Ганна Василівна

на утриманні батька, вів с/ господарство, 11.05.1933 р., 6р., від виснаження

Бор донос Горпина Петрова

27.05.1933 р., 70 р., від старості

Бор донос Ольга Васильова

батько с/ господарник колг. артілі, 2.06.1933 р., 6 р., від старості

Бордонос Ганна Грицька

батько веде с/ господарство, 25.01.1933 р., 2 р., невідомо від чого

Бордонос Наталка Грицькова

мати с/ господарка, 29.04.

1933 р., 12 р., від виснаження
Бордонос Наталка Данилов
 на утриманні невістки, 24.11.
 1933 р., 33 р., від старості
Бур донос Ганна Олексійовна
 на утриманні батьків, батько
 одноосібник, 6.06.1933 р., 8 р.,
 від виснаження
Бурдонос Іван Василів
 батько с/господар, 24.04.
 1933 р., 4 р., від виснаження
Бутник Антоніна Вікторівна
 мати домогосподарка, батько
 службовець, 4.06.1933 р., 5 р.,
 від виснаження
Бутник Віктор Онисімов
 хлібороб у себе, 21.05.1932 р.,
 35р., туберкульоз
Варивода Андрій Прохорів
 каменяр, одноосібник, 26.05.
 1933 р., 40 р., від виснаження
Варивода Микола Іванів
 тесляр, 25.04.1933 р., 37 р., від
 туберкульозу
Варивода Олексій
 с/господар, 11.03.1933 р., 73 р.,
 від старості
Варивода Пріська Прохор.
 вела хліборобство у себе,
 4.06.1932 р., 80 р., туберкульоз
Варивода Уляна Гаврилова
 с/господарка, 26.04.1933 р.,
 40 р., від виснаження
Василенко Олена Яковлена
 с/господарка, 14.03.1933 р.,
 19 р., невідомо від чого
Васильченко Ганна Микитова
 на утриманні матері, с/госпо-
 дарки, одноосібниці, 22.05.
 1933 р., 5 р., від виснаження
Васильченко Грицько Микитів
 батько с/господар, одноосібник,
 5.06.1933 р., 12 р., від виснаження
Васильченко Маруся Микито-
ва, на утриманні матері, мати
 с/господарка, одноосібниці,
 25.07.1933 р., 7 р., від виснаження
Васильченко Онисько Якович
 хлібороб, 26.04.1932 р., 20 р.,
 туберкульоз
Васильченко Параска Мики-
това, на утриманні матері, од-
 ноосібниці, с/господарки, 18.05.
 1933 р., 9 р., від виснаження
Виноградній Іван Анорт.
 на утриманні матері, мати кол-
 госпниці с/г артілі, 12.07.
 1933р., 13 р., від виснаження

Випозраднтя Хівря Ничипорова
 хлібороб, 27 .02. 1933 р., 65 р.,
 туберкульоз
Власенко Галина Панасова
 на утриманні батька, батько
 с/ господарник, одноосібник,
 17.06.1933 р., 4 міс., від висна-
 ження
Вовк Іван Євтіїв
 тесляр, 12.01.1933 р., 86 р., від
 старості
Вовк Милажка Радионов
 с/ господарник колг. артілі,
 31.05.1933 р., 55 р., від висна-
 ження
Вовк Мотря Миколаєв
 вела с/г, одноосібниця, 10.05.
 1933 р., 65 р., від виснаження
Вовк Олександр Павлів
 вів с/господарство, одноосіб-
 ник, 7.06.1933 р., 52 р., від висна-
 ження
Вовкова Палажка Федотова
 сільс. господарка, 5.02.1932 р.,
 80 р., туберкульоз костей
Гаярин Дмитро Тимолів
 на утриманні сина, син с/ госпо-
 дарник член с/г артілі, 5.07.
 1933 р., 65 р., від старості
Гаярин Тиміш Колістрат
 на утриманні сина, тесляра, чле-
 на артілі, 9.10.1933 р., 65 р., від
 старості
Гетьман Ганна Іванова
 батько сільс. господар у себе,
 17.07. 1932 р., 8 р., запалення
 мозгів
Гетьман Іван Павлів тесляр,
 одноосібник, 17.06.1933р., 36 р.,
 від виснаження
Гетьман Палашка Кирилів
 колгоспник с/г артілі, 4.07.193-
 3р., 31 р., від виснаження
Гетьман Федор Павлов
 с/господарник, член колг. артілі,
 22.06.1933 р., 15 р., від висна-
 ження
Гивденко Сонька Нехтодієв
 на утриманні матері, с/госпо-
 дарки, одноосібниці, 24.05.1933
 р., 9 р., від виснаження
Головата Горпина Трохим.
 с/господарка, 16.04. 1933 р., 36
 р., від виснаження
Головченко Семен Грицьков
 мати чоботар в артілі, 2.05.
 1933р., 6 р., від виснаження
Голубничний Микола Василів
 на утриманні батька, 6.11.
 1933р., 3 р., невідомо від чого

Гоцькало Пріська Олексійкова
 на утриманні сина, син с/госпо-
 дарник колг. артілі, 1.06.
 1933 р., 72 р., від виснаження
Гоцькало Семен Мак.
 с/господар, 5.04.1933 р., 71 р.,
 від старості
Григоренко Катерина Сте-
панов., с/ господарник колг.
 артілі, 29.05.1933 р., 49 р., від
 виснаження
Гриненко Федот Сергіїв
 хлібороб, 6.03.1933 р., 45 р.,
 плеврит
Гринівецька Йовдоха Іванівна
 сільськогосподарка, 4.05.
 1933 р., 32р., від виснаження
Гринівецький Грицько Ми-
хайл., батько чоботар, 1.02.
 1933 р., 3 р., від кору
Гринівецький Дмитро Мико-
лаїв одноосібник, пожарник
 Переяслава, 26.07.1933 р., 35 р.,
 від виснаження
Гринівецький Микола Мико-
лайович, на утриманні батька,
 батько сільськогосподарник,
 4.05.1933р., 6 р., від виснаження
Гриньовецький Микола Мико-
лаїв, чоботар, 16.05.1933 р.,
 50 р., від виснаження
Гріненко Андрій Ільків
 11.11.1933 р., 2 р.
Дем'яненко Марія Андрієва
 с/ господарка, одноосібниця,
 12.08.1933 р., 60 р., від висна-
 ження
Довбонос Зося Грицьків на
 утриманні зятя, зять одноосіб-
 ник, с/ господарник, 22.06.
 1933 р., 70 р., від старості
Довга Параска Йовхрема на
 утриманні батька, батько член
 сільськогосподарської артілі,
 6.05.
 1933 р., 2 міс., від виснаження
Довгий Грицько Кузьмин на
 утриманні батька, батько сільсь-
 когосподарник, 30.04.
 1933р., 2 міс., від виснаження
Довгий Грицько Миколайович
 на утриманні батька, 3.05.
 1933р., 3 міс., від виснаження
Довгий Іван Панасів на утри-
 манні сестри, сестра одноосіб-
 ниці, веде домашнє с/ госпо-
 дарство, 25.07.1933 р., 9 р.,
 від виснаження
Довгий Йосип Прокопів
 вів домашнє сільське господар-
 ство, 22.05.1933 р., 56р., від
 виснаження

Довгопола Домаха Іванова
на утриманні сина, син с/ господарник член колгоспної артілі, 28.06.1933 р., 65 р., від старості

Дудка Федор Ільків
на утриманні батька, батько сільськогосподарник артілі, 23.05.1933 р., 8 р., від виснаження

Дудка Галька Ількова
на утриманні батька, батько сільськогосподарник артілі, 10.05.1933 р., 2 р., від запалення легень

Дудка Ганна Петрова с/господар, 24.04.1933 р., 3 р., від виснаження

Дудка Ігор Трохимов
с/ господарник, одноосібник, 31.07.1933 р., 55 р., від старості

Дудка Лука Ільків с/господар артілі, 25.05.1933 р., 27 р., убитий

Дудка Михайло Грицьків
на утриманні матері, мати с/ господарка, одноосібниця, 16.06.1933 р., 2 р., від виснаження

Дудка Мотря Іванова
член колгоспної с/г артілі, 3.07.1933 р., 40 р., від старості

Дудка Мотря Савчина
сама сільськогосподарка артілі дома, 22.05.1933 р., 25р., від виснаження

Дудка Мотря Степанова
с/господарка, 26.03.1933 р., 60 р., від старості

Дудка Настя Петрова
одноосібник, веде домашнє с/ господарство, 4.07.1933 р., 63 р., від виснаження

Дудка Настя Силонова
вела хліборобство, 4.04.1932 р., 30 р., туберкульоз

Дудка Павло Сергіїв
на утриманні батька, батько сільськогосподарник, одноосібник, 16.05.1933 р., 1р.10 міс., від виснаження

Дудка Параска Дмитрова
7.11.1933 р., 15 р.

Дудка Петро Сергіїв
на утриманні матері, с/господарки, одноосібниці, 1.09.1933 р., 4 р., від виснаження

Дудка Савка Йовхимов
с/ господарник член колгоспної артілі, 9.07.1933 р., 54 р., від виснаження

Дудка Свиридон Данилів
хлібороб, 22.02.1932р., 101р.,

параліч

Дудка Сергій Федорів
на утриманні жінки, с/господарки, одноосібниці, 4.09.1933 р., 30 р., від виснаження

Дудка Степан Семенів
18.05.1933 р., 25 р., від виснаження

Дудка Федор Степанів
на утриманні синів, хліборобів, 5.07.1932 р., 76 р., туберкульоз

Дудка Харитина Павлова
на утриманні дочки, дочка одноосібниця, веде домашнє с/г, 9.08.1933 р., 64 р., від старості

Дудка Яков Петрів
на утриманні батька, батько сільськогосподарник, 4.05.1933р., 8 р., від виснаження

Дуднік Андріян Макарів чорноробоча, 12.01.1933 р., 83 р., від старості років

Дуднік Софія Андрійкова
батько хлібороб в артілі «Вільний лан», 24.06.1932 р., 6 р., туберкульоз

Євтушенко Петро с/господар, 3.04.1933 р., 57 р., від туберкульозу

Жадан Дмитро Андріїв сільського сподар, одноосібник, 6.05.1933 р., 26р., від виснаження

Жадан Кузьма Андріїв одноосібник, укривальщик вдома, 18.07.1933 р., 46 р., від виснаження

Жанжара Микола Ігрова
с/г колгоспу артілі, 24.05.1933 р., 2 р., від виснаження

Задоечко Гапка Аврамова
на утриманні сина, син с/ господарник, 22.06.1933 р., 75 р., від старості

Зачепа Микола Хведорів
на утриманні сина, син с/ господарник, одноосібник, 18.10.1933 р., 70 р., від старості

Зачепа Петро Данилів хлібороб, 2.06.1932 р., 59 р., китсур желудка

Зеленкова Наталка Данилова
на утриманні чоловіка, сільського господаря у себе, 8.07.1932 р., 55р., бран кічі

Зінов'яв Олекса Трохимів
слюсар, член колгоспної артілі, 9.06.1933 р., 50 р., від виснаження

Зінов'яв Петро Олексій
24.05.1933 р., 18 р., від виснаження

Зінченко Галька Петрова хлібороб, 13.02.1933 р., 12 р., востепен. легенів

Зленко Марія Данилова
мати колгоспниця, 9.11.1932 р., 2 р., від кору

Золотоверха Мелашка Гаврилів. батько с/господар, 19.03.1933 р., 2 р., невідомо від чого

Золотоверха Настя Терентієва на утриманні матері, мати с/ господарка, 4.06.1933 р., 11 р., від виснаження

Золотоверха Федора Іванів
17.05.1933 р., 40 р., від виснаження

Золотоверхий Василь Ант. хлібороб, 6.01.1933 р., 58 р., туберкульоз

Золотоверхий Гаврило Петрів
хлібороб, 19.04.1932 р., 40 р., туберкульоз

Золотоверхий Петро Василів
на утриманні матері, с/господарки, 7.03.1933 р., 1 ½ р., невідомо від чого

Золотоверхий Терентій Антонович, бондар, одноосібник, 24.06.1933р., 50 р., від виснаження

Зубковська Катерина Васильовна, вела домашнє господарство, 14.04.1932 р., 78 р., серцева хвороба

Йовтушен Мефодій Йосипів
сільськогосподар артілі, 30 р., від виснаження

Калініченко Василь Андріїв
на утриманні батька, 23.06.1933 р., 8 р., від виснаження

Калініченко Василь Йосипів
на утриманні сина, син одноосібник, вів домашнє с/ господарство, член артілі, 9.07.1933 р., 65 р., від виснаження

Калініченко Катерина Олександр., 2.12.1933 р., 2 р., від воспаленія легенів

Калініченко Наталка Зотова
син одноосібник, домогосподар, 16.08.1933 р., 70 р., від старості

Калініченко Павло Василів на утриманні батька, с/ господарника, одноосібника, 12.08.1933 р., 6 р., від виснаження

Калініченко Параска Павлова, на утриманні батька, батько с/господарник одноосібник, 2.06.1933 р., 3 р., від виснаження

Калініченко Петро Павлів

батько хлібороб, 6.03.1933 р., 1р., туберкульоз
Калюжній Микола Михайлович, на утриманні невістки, 1.05.1933 р., 2 р., від виснаження
Качаненко Степан Михайлович, батьки сільс. господарі в артілі «Вільний лан», 29.07.1932 р., 3 р., восполеніє нирок
Качаненкова Параска Михайловна, батько чорноробочий, 15.06.1932р., 7 р., туберкульоз
Качкалда Грицько Кирилів на утриманні матері, мати одноосібниця, 1.06.1933 р., 1 р. 2 міс., від виснаження
Качкалда Кирило Пилипович пожежник у Переяславі, 17.06.1933 р., 37 р., від виснаження
Качкалда Марія Кирилівна пожежник, член с/г артілі, 17.05.1933 р., 4 р., від виснаження
Качкалда Марія Єрмолаєва сільс. господар у Колгоспі, 24.08.1932 р., 88 р., старість
Качкалда Михайло Кирилів мати службовка, 29.04.1933 р., 6р., від виснаження
Кійко Іван Михайлов вів домашнє господарство, член артілі, 3.07.1933 р., 24р., від старості
Кіріченко Тетяна Михайлова с/господарка, 3.04.1933 р., 70 р., невідомо від чого
Кіріченко Федір Антонов чоботар, член артілі, 17.06.1933р., 22 р., від виснаження
Кодюк Устя Єрмолаєва с/г колгоспу артілі, 27.05.1933 р., 80 р., від старості
Коркач Петро Федорів с/господар, 22.03.1933 р., 19 р., невідомо від чого
Коробка Харитон Павлів с/господарник, член колг. артілі, 9.06.1933 р., 18 р., від виснаження
Костенко Ганна Іванова тесляр, 25.01.1933 р., 9 міс., від параліча
Костенко Грицько Іванів на утриманні батька, батько тесля, член артілі, 13.06.1933 р., 5міс., від виснаження
Костенко Іван Іванов на утриманні батька, батько тесляр артілі, 7.07.1933 р., 8 р., від старості
Костенко Соня Іванова батько тесляр робітник, 21.05.1933 р., ½ р., від виснаження
Костюк Ганна Данилівна

на утриманні зятя, зять домашній с/ господарник, 14.07.1933, 72 р., від старості
Костюк Олекса Свиридів с/господарство, 31.01.1933 р., 48р., від ремотізму
Костюк Олена Василівна колгоспник с/г артілі, 4.07.1933р., 40 р., від виснаження
Костюк Олена Панасов с/ господарка, член колгоспної артілі, 26.10.1933 р., 40 р., від виснаження
Коцарь Іван Іванів батько с/господар, 21.03.1933 р., 2 р., невідомо від чого
Коцарь Марія Івановна на утриманні матері, мати с/господарка, член колгоспної артілі, 1.06.1933 р., 4 р., від виснаження
Коцарь Олька Іванова на утриманні матері, мати с/господарка, член колг. артілі, 11.06.1933 р., 7 р., від виснаженості
Коцарь Савка Захаровна, с/господарка, 21.03.1933 р., 58 р., від старості
Кравченко Іван Іванів на утриманні батька, батько с/ господарник, одноосібник, 16.06.1933 р., 3 р., від виснаження
Кравченко Марія Семенова с/г одноосібник вдома, 27.05.1933 р., 7 р., від виснаження
Лазаренко Леонтій Павлов на утриманні батька, батько с/господарник, колгоспник, член артілі, 16.07.1933 р., 13 р., втопився
Лазаренко Марія Тимофійовна сільс. господарка у себе, 22.07.1932 р., 75 р., старість
Лазаренко Палажка Данилова вела с/ господарство, одноосібниця, 5.06.1933 р., від виснаження
Лазаренко Тимош Павлів батько хлібороб, 4.03.1933 р., 11р., туберкульоз
Левченко Варка Михал. веде с/господарство, 14.01.1933р., 70 р., від старості років
Левченко Ганя Данілов батько сільськогосподарник, одноосібник дома, 23.05.1933 р., 8 р., від виснаження
Левченко Гапка Андрієва с/г. колгоспниця, 8.11.1932 р., 70р., від грижи

Левченко Гапка Яковена батько с/господар, 28.04.1933 р., 3 міс., від виснаження
Левченко Данило Логвинів бондар, 3.02.1932 р., 62 р., туберкульоз
Левченко Іван Данилів на утриманні невідомо кого, 7.06.1933 р., 4 р., від виснаження
Левченко Іван Яковин на утриманні батька, батько одноосібник, домашній с/ господарник, 13.07.1933 р., 6 р., від виснаження
Левченко Михайло Данилів на утриманні батька, 3.09.1933р., 6 р., від виснаження
Левченко Параска Данилова на утриманні батька, 1.09.1933 р., 10 р., від виснаження
Левченко Петро Матвій с/господарник, одноосібник, 13.06.1933 р., 50 р., від виснаження
Левченко Соломія Хомина вела сільське господарство, 8.04.1932 р., 82 р., сердечна хвороба
Левченко Софія Яковина батько с/господарник одноосібник, 5.06.1933 р., 10 р., від виснаження
Лесик Пантелемон Степанів сільс. господар у себе, 21.08.1932 р., 60 р., невідомо від чого
Лесик Приська Семенова с/господарка, пенсіонерка, 2.01.1933 р., 46 р., невідомо від чого
Лисенко Андрій Дмитрів на утриманні батька, батько с/ господарник, одноосібник, 21.07.1933 р., 13 р., від виснаження
Лисенко Аршин Максим. с/господар, 14.03.1933 р., 62 р., від старості
Лисенко Ганна Дмитровна батько сільс. господар, 25.07.1932 р., 1 міс., запалення нирок
Лисенко Ганна Іванова домогосподарка, одноосібниця, 16.08.1933 р., 36 р., невідомо від чого
Лисенко Ганна Пантелим. хліборобство в артілі, 18.05.1932 р., 80 р., старість
Лисенко Ганна Пилипівна на утриманні сина, хлібороба артілі, 18.05.1932 р., 80 р., старість
Лисенко Грицько Степанів на утриманні батька, батько с/

господар, одноосібник, 26.08.

1933 р., 7 р., від виснаження

Лисенко Іван Іванов

вів домашнє господарство, одноосібник, 6.07.1933 р., 25 р., від виснаження

Лисенко Микита Микитів

с/ господарник, одноосібник,

14.07.1933 р., 56 р.,

від виснаження

Лисенко Настя Денисова

веде с/господарство, 16.01.

1933р., 38 р., невідомо від чого

Лисенко Олена Іванов

на утриманні матері, 11.09. 193-

Зр., 4 р., від виснаження

Лисенко Параска Андрієва

домашня с/ господарка, одно-

осібниця, 12.08.1933 р., 29р., від

виснаження

Литвиненко Гапка

батько хлібороб, 1.03.1933 р.,

65р., від старості років

Литвинко Мотря Семенова

вела сільське домогосподарство,

12.05.1933 р., 50 р., від висна-

ження

Литвишко Дмитро Л.

с/господар, 9.04.1933 р., 60 р.,

невідомо від чого

Литовченко Іван Митрофанов

на утриманні батька, батько с/

господар, одноосібник, 29.09.

1933 р., 13 р., від виснаження

Литовченко Микола Про-

копів, батько хлібороб,

25.01.1933 р., 2р., туберкульоз

Литовченко Олександра Ти-

мошова, с/ господарка, одно-

осібниця, 2.06.1933 р., 45 р.,

торбукульоз

Літун Онисько Йовхимович,

комод ячник, одноосібник,

15.06.1933 р., 66 р., від старості

Лозенько Ганна Степанова

домашнє с/г одноосібник, 21.05.

1933 р., 80р., від виснаження

Майборода Соня Пантеле-

монова, на утриманні матері,

11.11.1933р., 2 р.

Максименко Василь Яковин

на утриманні батьків, батько

хлібороб, 1.01. 1932 р., 2 ½ р.,

скарлатина

Максименко Олексій Степанів

чоботар, одноосібник, 8.06.

1933р., 57 р., від виснаження

Малько Галька Романова

вела с/господарство, 5.11.

1932р., 76 р., від старости

Малько Марія Данилівна

с/господарка, 13.01.1933 р., 56

р., від каліцтва

Манасула Станіслав Сашків.

на утриманні батьків, батько ка-

меняр, 5.06.1932 р., 9,5 міс., від

повторного запалення легенів

Манжула Василь Яковин

каменщик, 4.01.1932 р., 43 р.,

туберкульоз

Манжула Володимир Андр.

батько с/господар, 24.04.

1933 р., 1 р., від виснаження

Манжула Володимир Іванів

на утриманні батька, каменяра,

12.02.1932 р., запалення легенів

Манжула Марія Яковина

30.05.1933 р., 36р., від висна-

ження

Манжула Маруся Івановна

батько с/господар, 18.03.

1933 р., 5 р., невідомо від чого

Манжула Параска син с/госпо-

дар, 30.03.1933 р., 39 р., неві-

домо від чого

Манясуна Іван Якович

на утриманні сина, каменщика,

29.05.

932 р, 42 р., туберкульоз

Марінченко Ганна Васильова

с/господарка в колгоспі, член

артілі, 15.07.1933 р., 45 р., від

виснаження

Марінченко Грицько Карпів

на утриманні матері, мати с/го-

сподарка в колгоспі, член артілі,

21.07.1933 р., 5 р., від виснаження

Марінченко Іван Василів

сількогосподаник, 28.04.1933 р.,

18 р., від виснаження

Марінченко Катерина Наумо-

ва, мати с/ господарка, кол-

госпниця, 1.07.1933 р., 2 р., від

виснаження

Марінченко Маруся Наумо-

ва, на утриманні матері, мати

с/господарка колгоспної артілі,

1.07.1933 р., 13 р., від виснаження

Марінченко Наум Наумов

каменяр, член колгоспної артілі,

28.06.1933 р., 55 р., від висна-

ження

Марінченко Прокоп Наумів

на утриманні матері, мати с/

господарка член колг. артілі,

27.06.

1933 р., 9 р., від виснаження

Марінченко Яків Наумів

каменяр, член колгосп. артілі,

21.06.1933 р., 56 р., від висна-

ження

Марінченко Яков Наумів

на утриманні матері, мати

вела домашнє с/г, член артілі,

12.07.1933 р., 17 р., від висна-

ження

Марніченко Василій Петрович

хлібороб, 24.05.

1932 р., 72 р., від туберкульозу

Марніченко Василь Петрів

хлібороб в колгоспі, 24.05.193-

2р., 72 р., туберкульоз

Микула Грицько Миколаїв

на утриманні матері, хліборобки,

16.01.1933 р., 3 р., шкарлятина

Микула Данило Петрів

с/господар, 12.03.1933 р., 65 р.,

від старості

Микула Макар Остапів

сільс. господар у себе, 19.09.19-

32р., 16 р., туберкульоз

Микула Микола Гнатів

вів с/господарство, 30.09.1932

р., 22 р., туберкульоз

Мисан Дмитро Петрів

тесляр, член колгосп. артілі,

18.06.1933 р., 65 р., від висна-

ження

Мисан Лука Петрів

8.08.1932 р., 55 р., туберкульоз

легенів

Мисан Одарка Дем`янова

с/господар, 24.03.1933 р., 70 р.,

від старості

Мисан Одарка Іванова

с/господарка, 21.11.1932 р., 28

р., від кровотічення

Мисевра Ганна Тарасова

батько одноосібник, с/господар,

12.08.1933 р., 1 міс., невідомо

від чого

Мисяра Ганна Ониськівна

на утриманні сина, син с/ госпо-

дарника, одноосібника, 25.09.

1933 р., 70 р., від виснаження

Михайлів Микола Іванів

с/господар, 1.03.1933 р., 1 ½ р.,

невідомо від чого

Михайлік Мотря Петрова

на утриманні матері, 7.05.193-

Зр., 13 р., від виснаження

Михайліс Катерина Іванова

батько с/господар, 24 .04.

1933 р., 8 р., від виснаження

Михайліс Маруся Іванова

мати хліборобка, 7.03.1933 р.,

7р., туберкульоз

Михайліс Милашка Савостья-

нова с/ господарник член кол-

госпної артілі, 17.07.

1933 р., 45 р., від виснаження

Михайліс Пашко Іванів

мати хліборобка, 12.03.1933 р.,

7р., туберкульоз

Михайліс Петро Петрів

на утриманні батька, батько сількогосподарник, 28.04.1933р., 9 р., від виснаження

Михайліс Петро Семенів

хлібороб в артілі, 7.05.1932 р., 49 р., туберкульоз

Михайліс Петро Семенів

хлібороб в артілі, 13.05.1932 р., 40 р., туберкульоз

Молчанова Палажка Ва-

сильова. син с/господар, 22.03.1933 р., 70 р., від старості

Музика Олександр Петрів

на утриманні сина, син укривальник, 25.06.1933 р., 72 р., від старості

Музиченко Маруся Данило-

ва, батько вів с/господарство, 6.11.1932 р., 4 р., від кору

Настич Ганна Іванова

батько вів с/господарство у себе, 15.11.1932 р., 3 р., від кору

Настич Іван Олександрів

на утриманні матері, мати сільськогосподарка, 3.05.1933 р., 25 р., від виснаження

Настич Петро Олександрів

на утриманні батька, батько чоботар, 21.06.1933 р., 3 р., від виснаження

Нестеровський Макар Петрів

с/господарник колг. артілі, 24.05.1933 р., 47 р., від виснаження

Нестеровський Микола Микитов,

мати с/господарка колг. артілі, 1.06.1933 р., 9 р., від виснаження

Нижник Марія Андрієва

на утриманні сина, син с/господарник одноосібник, 12.07.1933 р., 69 р., від старості

Новосадов Марія Савчина

одноосібниця, вела домашнє с/г, 7.07.1933 р., 37 р., від старості

Ностеровський Грицько Микитів,

на утриманні матері, мати с/господарка, член колг. артілі, 11.06.1933 р., 15 р., від виснаження

Овчаренко Катерина Павлов-

на, на утриманні батьків, пенсіонерів, 22.04.1932 р., 19 днів., туберкульоз

Овчаренко Павло

с/господар, 12.03.1933 р., 45 р., невідомо від чого

Олексієнко Мотря Корнієва

на утриманні невістки, 4.05.

1933р., 80 р., від старості

Олефіренко Андрій М.

с/господар, 14.04.1933 р., 55 р., невідомо від чого

Олефіренко Грицько Андрій

мати с/г колгоспу артілі, 29.05.1933 р., 10 р., від виснаження

Олефіренко Марія Степанова

батько с/господар, 1.04.1933 р., 7 міс., невідомо від чого

Олефіренко Михайло Якович

с/господар, 20.02.1933 р., 31р., запалення легенів

Олефіренко Петро Андрій

батько член с/г артілі в колгоспі, 22.05.1933 р., 6 р., від виснаження

Олефіренко Устя Федорова

сільс. господар у себе, 15.08.1932 р., 65 р., від воспаленя

брюшини

Омеляненко Василь Грицьків

25.05.1933 р., 4 р., від виснаження

Омеляненко Грицько Грицьків

25.05.1933 р., 8р., від виснаження

Омеляненко Іван Йосіпов

батько кружарник в мельниці,

21.05.1933 р., 6 р., від виснаження

Омеляненко Іван Прокопович

хлібороб, 20.06.1932 р., 63 р., зараження крові

Омеляненко Максим Гіркипів

батько с/господар, 10.04.

1933 р., 4 р., невідомо від чого

Омеляненко Оришка Петрова

на утриманні сина, син с/господар, одноосібник, 1.07.1933 р., 75 р., від старості

Омеляненко Сергій Семенів

домашній с/господарник, одноосібник, 14.07.1933 р., 25 р., від туберкульоза

Омеляненко Тетяна Григорів-

на, батько член артілі «Вільний лан», 30.06.1932 р., запалення

нирок

Омельченко Микола Гаврилів,

с/господарник колг. артілі, 4.06.1933 р., 6 р., від виснаження

Опанасенко Ганна Семенова

веде с/господарство, 20.01.1933р., 47 р., катарка шлунку

Охріменко Василь Петрів

хлібороб, 14.02.1933 р., 54 р., туберкульоз

Охріменко Милашка Яковена

одноосібниця, домашня с/господарка, 24.07.1933 р., 54 р., від виснаження

Охріменко Сашка Кольова

с/господарка, 12.12.1932 р., 50 р., невідомо

Охріменко Степан Василів

одноосібник, с/господар, 1.09.1933 р., 22 р., від виснаження

Панченко Ганна Петрова

на утриманні батька, батько домашній с/господарник,

1.07.1933р., 2 р., від виснаження

Пелотяй Карпо Іванів

18.02.1933 р., 55 р., туберкульоз

Перепилиця Тамара Ничипора

на утриманні батька, с/господаря, 31.12.1932 р., 2 р., від запалення легенів

Перерва Степанида Степано-

ва, на утриманні чоловіка, хатнього робочого, 8.01.1933 р., 38 р., туберкульозне запалення

легенів

Петренко Наталка Панасо-

ва, на утриманні дочки, дочка с/господарка, одноосібниця,

27.06.1933 р., 60 р., від старості

Петруся Петро Федорів

вів с/г, одноосібник, 14.05.

1933р., 24 р., від виснаження

Підгірська Ганна Петрова

на утриманні сина, син с/господарник одноосібник, 10.07.

1933р., 6 р., від виснаження

Пльохан Грицько Якович

батько с/господар, 4.04.1933 р., 7р., невідомо від чого

Пльохан Маруся Яковна

батько с/господар, 18.04.1933 р., 18 р., від виснаження

Пльохан Петро Якович

батько с/господар, 17.04.1933р., 10 р., від виснаження

Пльохен Яков Федорів

вів с/г, одноосібник, 14.05.1933р., 49 р., від виснаження

Погребна Віра Захаркова

на утриманні матері, мати с/господарка, член колг. артілі, 8.06.

1933 р., 13 р., від виснаження

Погребний Володимир За-

харков, на утриманні матері, с/господарки, одноосібниці,

25.05.1933 р., 7 р., від старості

Погребний Михайло Захарків

с/господар, 3.04.1933 р., 70 р., невідомо від чого

Подольський Андрій Гриць-

ків, тесляр дома, одноосібник, 20.09.1933 р., 59 р., від виснаження

Познякова Олександра Ігоро-

ва, с/господарка, 4.12.1932 р., 40 р., невідомо

Потапова Степанида Омель-

кова, одноосібник, домашній с/

господарник, 12.07.1933 р.,
16 р., від грипу

Прихидько Домаха Захарківа
с/господар сам, 2.11.

1932 р., 24р., туберкульоз

Прихидько Оксана Макарова
на утриманні дочки, дочка вела
с/госп., 12.10.1932 р., 71 р., від
старості

Прихидько Ростіслав Димид.
батько член артілі «Вільний лан»,
4.09.1932 р., 6 р., від воспалення
мозгів

Прихидько Сергій Олексій
робітник в млині, 18.12.1932 р.,
45 р., від ускладнення язви шлунку

Приходько Демид Олексій
с/ господарник член колгоспної
артілі, 28.06.1933 р., 33 р., від
виснаження

Пундер Домаха Павлова
с/ господарник, член артілі,
7.10.1933 р., 45 р., від старості

Пундер Ніна Павлівна
на утриманні батька хлібороба,
24.05.1932 р., 1½ р., від запале-
нення легенів

Ривденко Іван Грицьків
на утриманні батька, батько
тесляр, одноосібник, 18.06.193-
3р., 10 р., від виснаження

Розлич Іван Степанів
син с/господар, 11.03.1933 р.,
50р., невідомо від чого

Розлог Володимир Іванів
на утриманні матері, мати с/го-
сподарка в колгоспі, член артілі,
14.07.1933 р., 10 р., від висна-
ження

Романенко Василь Якимів
мати веде с/господарство,
24.02.1933 р., 5 р., невідомо від
чого

**Романенко Володимир Васи-
лів.** батько домогосподар, член
артілі, 1.09.1933 р., 2 р., від вис-
наження

Романенко Ганна Васильова
на утриманні батька, батько чо-
ботар вдома, член артілі, 5.07.
1933 р., 7 р., від виснаження

Романенко Гапка Петрова
с/господарка, 1.03.1933 р., 54 р.,
висипний тиф

Романенко Настя Василів
батько домогосподар, член арті-
лі, 2.09.1933 р., 13 р., від висна-
ження

Романенко Павло Васильов
чоботар, 20.11.1932 р., 70 р., від
старості

Романенко Параска Якимова
мати веде с/господарство, 23.02.

1933 р., 3 р., невідомо від чого

Романенко Яким Гриц.
хлібороб в артілі «Вільний лан»,
12.06.1932 р., 50 р., катар живота

Ромсик Мелашка Іванова
син с/ господарник колг. артілі,
31.05.1933 р., 96 р., від старості

Ромсик Петро Пилипів
на утриманні батька, батько тес-
ляр, член колг. артілі, 9.06.

1933 р., 9 р., від виснаження

Рудяк Іван Хведор.
батько хлібороб, 29.01.1932 р.,
8міс., опалення легенів

Савенко Павло Іванів
на утриманні батька, батько
сільськогосподарник, 2.05.193-
3р., 3 міс., від виснаження

Савина Марфа Іванова
с/господарка артілі, 23.05.193-
3р., 43 р., від виснаження

Савина Петро Павлів
на утриманні матері, мати с/ го-
сподарка член колгоспної артілі,
17.08.1933 р., 3 р., від висна-
ження

Савченко Іван Антонів
6.08.1933 р., 36 р., від виснаження

Садова Йовдоха Карпова
внук одноосібник, домашній
с/господарник, 30.05.1933 р.,
90р., від старості

Садовий Петро Ворфола
22.05.1933 р., 50 р., від висна-
ження

Сакал Степан Федотович
с/господар, 23.02.1933 р., 57 р.,
висипний тиф

Самсонена Мар`я Федорова
с/ господарка, член колгоспної
артілі, 13.06.1933 р., 16 р., від
виснаження

Самсоненко Федор Ант.
с/господар, 21.04.1933 р., 40 р.,
від виснаження

Сердюк Микола Дмитрів
10.12.1933 р., 1 р., невідомо від
чого

Сідало Параска
батько сільс. господар у себе,
28.08.1932 р., 9 год., недоноше-
ність

Сідало Петро Михайлів
на утриманні матері, мати с/
господарка, одноосібниця,
12.06.1933 р., 6 р., від винажен-
ня

Сірополка Ганна Яковна
с/господар, 23.03.1933 р., 22 р.,

від туберкульозу

Сірополка Іван Антонів
батько с/господар, 18.03.1933
р., 42 р., невідомо від чого

**Сірополка Олександр Ан-
дрійв,** одноосібник, 28.10.1932
р., 55 р., від катарі желудка
Скляренко Петро Семенів
с/господар, 13.03.1933 р., 52 р.,
від старості

**Солодовникова Ганна Григо-
ровна,** на утриманні батьків,
28.06.1932р., запалення нирок

Солодовник Павло Іванів
пильщик, 22.05.1933 р., 59 р., від
виснаження

Срібна Варка Панасова
на утриманні невістки, 16.05.
1933 р., 3 р., від виснаження

Срібна Олена Микитова
с/ господарник колг. артілі, 1.06.
1933 р., 52р., від тифу

Срібна Параска Іванова
на утриманні матері, мати с/ го-
сподарка, колгоспниця, 15.06.
1933 р., 7 р., від виснаження

Срібний Іван Панасів
с/ господарник колг. артілі,
31.05.1933 р., 30 р., від висна-
ження

Срібний Іван Степанів
с/господар, 28.04.1933 р., 32 р.,
від виснаження

Срібний Ігор Дмитрів
с/ господарник член колгоспної
артілі, 1.08.1933 р., 50 р., від
виснаження

Срібний Микола Миколаїв
на утриманні батька, батько
с/ господарник, одноосібник,
16.07.1933 р., 3 р.,
від виснаження

Срібний Панас Павлов
член с/г артілі, 17.05.1933 р.,
70р., від старості

Срібний Панас Якимів
сільський господар, одноосіб-
ник, 10.05.1933 р., 50 р., від вис-
наження

Срібний Семен Павлів домого-
сподар, 17.11.1932 р., 61р., від
воспалення почок

Срібний Степан Іванів
на утриманні матері, мати с/ го-
сподарка, колгоспниця, 12.06.
1933 р., 6 р., від виснаження

Срібний Степан Іванів
на утриманні невістки, 13.12.19-
33р., 70 р., від старості

Срібний Степан Павлів
с/господарник, член колг. артілі,

11.06.1933 р., 60 р., від зараженості крові

Срібний Федор Іванів

на утриманні батька, 22.06.

1933р., 10 р., від виснаження

Стиченко Іван Панасів

хлібороб в артілі, 23.05.1932 р., 37 р., параліч

Таран Михайло Пан.

батько коваль, 12.03.1933 р.,

1 міс., невідомо від чого

Тендітна Милашка Іванова

17.05.1933 р., 6 р., від виснаження

ження

Тесля Ганна Володимиров

на утриманні сина, 13.11.1933 р.,

80 р., від старості

Тесля Денис Макарів

син с/ господарник колг. артілі,

31.05.1933 р., 78 р., повісився

Тесля Лисовета Михайлов.

на утриманні сина, син с/ госпо-

дарник, одноосібник, 22.09.

1933 р., 60 р., від старості

Тесля Мотря Кондратов

на утриманні чоловіка, с/ госпо-

дарник, колгоспника, члена арті-

лі, 19.10.1933 р., 50 р., від тифу

Тесля Параска Яковлева

с/господарка, 7.03.1933 р., 18

р., туберкульоз

Ткаченко Михайло Корнів

вів домашнє господарство, од-

ноосібник, 6.07.1933 р., 42 р., від

виснаження

Ткачук Кирило Кир.

с/господар, 21.04.1933 р., 46 р.,

невідомо від чого

Ткачук Мефодій Кирилів

с/ господарник, одноосібник,

1.11.1933 р., 39 р., утопил

Удод Тетяна Семенівна

с/г одноосібник вдома, 25.05.

1933 р., 48 р., від виснаження

Фуртес Гапка Петрова

на утриманні дочки, дочка с/ го-

сподарка, член артілі, 26.06.19-

33 р., 80 р., від старості

Фуртес Михайло

Кониськів с/господар, 30.12.19-

32 р., 72 р., від старості

Фуртес Панько Степанов на

утриманні дочки, 31.10.1933р.,

70 р., від старості

Хмельницька Марія Ничипо-

рова, сільс. господарка в артілі,

2.08.1932 р., 84 р., туберкульоз

Хоменко Володимир Семенів

с/господар, 3.03.1933 р., 54 р.,

невідомо від чого

Хоменко Грицько Мостів

хлібороб, 12.02.1933 р., 84 р.,

туберкульоз

Хоменко Іван Миколаїв

с/господар, 18.02.1933 р., 42 р., від

хім.

Хоменко Іван Семенів

на утриманні батька, одноосіб-

ника, 3.05.1933 р., ½р., від висна-

ження

Хоменко Марія Пантелемоно-

ва, на утриманні дочки, дочка

с/ господарка, одноосібниця,

27.06.1933 р., 78 р., від старості

Хоменко Федір Федорів

на утриманні батька, батько

с/господарник колг. артілі, -

1.06.1933 р., 8 р., від виснаження

Хруленко Маруся Ігорова

батько с/господар, 21.04.1933

р., 4 міс., невідомо від чого

Хрум Тимош Платонів

одноосібник, кравець вдома,

2.07.1933 р., 65 р., від виснажен-

ня

Хуртес Варка, хлібороб,

13.02.1933 р., 73 р., туберкульоз

Хуртес Вірка Іванова

с/ господарник, одноосібник,

8.09.1933 р., 68 р., від виснажен-

ня

Чемедис Марія Іванова

батько сільс. господар у себе,

член артілі «Вільний лан», 2.09.

1932 р., 1 р., від воспаленя легенів

Чемерис Ганна Дмитрівна

на утриманні батька, батько

с/господарник одноосібник,

1.06.1933 р., 7 р., від виснаження

Чемерис Іван Іванів на утри-

манні батька, батько с/госпо-

дарник одноосібник, 11.06.

1933 р., 3 р., від виснаження

Чемерис Катерина Дмитрів-

на, на утриманні батька, батько

с/господарник одноосібник,

4.06.1933 р., 4 р., від виснаження

Чемерис Катерина Іванова

батьки ведуть с/господарство,

7.10.1932 р., 10 міс., туберкульоз

Чемерис Павло Дмитрів

батько с/господар, 16.03.1933

р., 1 ½ р., невідомо від чого

Чуприна Ничипір Василів

хлібороб в артілі «Вільний лан»,

6.07.1932 р., 81 р., туберкульоз

Чуприна Ольга Іванова

на утриманні дочки, дочка член

с/г артілі, 18.05.1933 р., 70 р., від

старості

Чуприна Прокіп Грицьків

хлібороб, 16.03.1932 р., 77 р.,

туберкульоз

Шаповал Василь Дмитрів

сторож, 11.01.1933 р., 94 день,

туберкульоз

Шевченко Іван Дорохвіїв

тесляр, домогосподар, 16.08.

1933р., 45 р., від туберкульозу

Шевченко Іван Миколаїв

на утриманні матері, 2.11.193-

3р., 1 міс., невідомо

Шевчук Іван Степанів

на утриманні батька, батько ді-

ловод, колгоспник, 1.07.1933 р.,

3 р., від виснаження

Шевчук Петро Степанів

12.06.1933 р., 6 р., від побоїв

Шелест Сонька Петрова

на утриманні батька, батько член

артілі, пекар в Переяславі, від

виснаження

Шкира Архип Степанів

вів с/г, одноосібник, 8.05.1933

р., 42 р., від виснаження

Шкира Василь Тимолів

на утриманні батька, одноосіб-

ника, 11.05.1933 р., 14р.,

від виснаження

Шкира Володимир Володи-

мирів, на утриманні батька,

батько с/ господарник, 22.07.

1933 р., 6 р., від виснаження

Шкира Ганна Андрієва

на утриманні чоловіка, сільс.

господаря, 26.09.1932 р., 95 р.,

старість

Шкира Ганна Сергієва

батько член артілі «Вільний лан»,

8.09.1932 р., 2 міс., невідомо від

чого

Шкира Грицько Степанів

батько кам`яр, 18.06.1932 р., 6 р.,

катар шлунка

Шкира Іван Архипів на утри-

манні батька, батько сільсько-

господарник, одноосібник, 4.05.

1933 р., 17 р., від виснаження

Шкира Іван Тимішів

на утриманні сестри, 7.05.

1933р., 12 р., від виснаження

Шкира Ілько Максимів

тесляр, одноосібник, 3.06.193-

3р., 52 р., від виснаження

Шкира Ілько Степанов

батько сільськогосподарник,

одноосібник дома, 26.05.1933

р., 12 р., від виснаження

Шкира Катерина Костьова

мати колгоспниця, листопад

1932 р., 5 р., від кору

Шкира Ольга Онопрієв

домашнє с/г в артілі, 27.05.

1933р., 60 р., від виснаження

Шкира Ольга Тимолова

одноосібниця, вела домашнє с/г,

6.07.1933 р., 16 р., від виснаження

Шкира Параска Архипова

домашнє с/г в артілі, 12.05.

1933р., 12 р., від виснаження

Шкира Роман Семенов

с/господарник, одноосібник,

21.06.1933 р., 70 р., від висна-

ження

Шкира Тетяна Степанова

батьки ведуть с/господарство,

3.10.1932 р., 1 ½ р., невідомо

Шкира Тиміш Ол.

с/господар, 14.04.1933 р., 58 р.,

невідомо від чого

Шкира Фрал Степанович

батько с/господар, одноосібник,

4.06.1933 р., 9 р., від виснаження

Шкира Степан Ільків

каменяр, одноосібник, 25.06.19-

33 р., 37 р., від виснаження

Шульга Никонор Елісеїв

сільськогосподарник артілі,

8.05.1933 р., 45 р., від висна-

ження
Щербина Архип Дмитрів

дорчка сільська господарка арті-

лі, 24.11.1933 р., 74 р., від старо-

сті

Щербина Грицько Степанів

на утриманні матері, мати кол-

госпниця с/г артілі, 5.07.1933р.,

2 р., від виснаження

Щербина Мотря Карпова

с/господарник в колгоспі, член

артілі, 25.07.1933 р., 27 р., від

виснаження

Щербина Сохвія Петрова

батьки хлібороби, 19.02.1932 р.,

запалення легенів

Щербина Степан Архипів

с/господарник член колгоспної

артілі, 1.07.1933 р., 24 р., від вис-

наження

Яковенко Грицько Миколаїв

хлібороб, 1.01.1933 р., 21 р.,

ревматизм

Яковенко Ігор Кониськів

с/господарник, член колг. артілі,

21.06.1933 р., 50 р., від висна-

ження

Яковенко Максим Данилов

с/господар, 15.12.1932 р., 72 р.,

від старості

Яковлев Ілько Михайлов

на утриманні батька, с/господа-

ря у колгоспі, 21.11.1932 р., 2 р.,

невідомо

Яковлев Михайло Ларіонов

с/господарник колгоспу артілі,

27.05.1933 р., 43 р., від висна-

ження

Янікієва Лисівета Микитова

с/господарка, одноосібниця,

13.06.1933 р., 30 р., від висна-

ження

Ярмоленко Максим Макарів

с/господар, 1.04.1933 р., 70 р.,

від старості

Ясько Кирило Павлів

син с/господарник колг. артілі,

4.06.1933 р., 60 р., від виснажен-

ня

с. Підсінне

(затоплено Канівським водосховищем у 1970 році)

У 1930 році в с. Підсінне був створений колгосп ім. Шевченка. До 1932 року село налічувало 233 двори, де мешкало 1157 чоловік (разом з хутором Кошари)

Загальна кількість померлих під час Голодомору за даними обласного архіву – 250 чол., встановлено поіменно – 39 чоловік.

У 1970 році с. Підсінне було затоплене водами Канівського водосховища, а жителі переселені до міста Переяслава-Хмельницького та сіл району.

Мартиролог жителів с. Підсінне – жертв Голодомору, які померли у 1932 році, укладено за архівними даними (ДАКО, фонд 5634, опис 1, справа 1886, арк. 165-184).

У мартирологу зі збереженням мовних особливостей оригіналів у алфавітному порядку при наявності даних поміщено прізвище, ім'я, по батькові, соціальний стан і вид занять, дату смерті, вік і причину смерті.

Галенко Зінько Мартинів хлі-

бороб, одноосібник, 10.07.

1932 р., 71 р., від старості і недо-

їдання

Забіяка Митрофан Омельків

на утриманні сина, хлібороба,

8.03.1932 р., 71 р.

Забіяка Михайло Филімо-

нович на утриманні батьків,

с/господарів, членів колгоспу,

2.09.1932 р., 1 р., від застуди

Зозуля Андрій Кондратів бать-

ки хлібороби, одноосібники,

6.08.1932 р., 2р., від ріжків

Зозуля Ілько Кондратів бать-

ки хлібороби, одноосібники

17.08.1932 р., 1р., від ріжків

Зозуля Любка Кузьмина на

утриманні батьків хліборобів,

членів колгоспу, 21.06.1932 р.,

1 нед., від кволості

Керекеза Андрія Максимович

на утриманні батьків хліборобів,

одноосібників, 5.05.1932 р.,

1,5 р., дитяча хворість

Керекеза Іван Семенович син

хлібороб, член колгоспу, 10.10.

1932 р., 84 р., від старості

Керекеза Макар Кирилів бать-

ки хлібороби, одноосібники,

28.08.1932 р., 14 р., від ріжків

Керекеза Микола Максимів

на утриманні батька, хлібороба,

одноосібника, 28.03.1932 р., 1 р.,

від недостачі харчів

Керекеза Михайло Кирилів

батьки хлібороби, одноосібники,

4.09.1932 р., 8р., від ріжків

Керекеза Параска Іванова хлі-

бороб, член колгоспу, 2.09.

1932 р., 4 р., від запалення

серця

Клименко Віра Пилипова на

утриманні батьків хліборобів,

членів колгоспу, 13.05.1932 р.,

5 міс., дитяча хворість

Лазаренко Іван Пилипович

утриманні сина хлібороба, члена

колгоспу, 30.06.1932 р., 85 р.,

від старості

Малишко Юхим Корнілов

хлібороб, колгоспник, 17.07.

1932 р., 48 р., від розриву серця

Матюк Максим Максимів син

хлібороб, член с/г артілі, 8.12.

1932 р., 69 р., від старості

Матюк Яків Йовдокимів син

хлібороб, член с/г артілі, 25.12.1932 р., 71 р., від старості

Пиріг Михайло Петрів

на утриманні батьків, хліборобів, одноосібників, 6.07. 1932 р., ½ р., від грипу

Погуба Павло

на утриманні сина Погуци Гаврила, хлібороба, одноосібника, 4.02.1932 р.,

85 р., від старості

Полтавець Ганна Федорова

на утриманні батьків, с/господарів, 18.01.1932 р., 3 дні, невідомо

Полтавець Оксана Филімонова, хлібороб, одноосібниця, 18.09.1932 р., 38 р., малярія

Полтавець Пилип Семенів

хлібороб, член колгоспу «Шевченка», 14.07.1932 р., 73р., від старості і недоїдання

Різніченко Пистина Іванова

на утриманні рідних, 15.02. 1932 р. 69 р., від старості

Себро Пилип Тимолів

на утриманні сина Себро Титона, хлібороба, члена колгоспу,

5.03.1932 р., 79 р., від старості

Степаненко Віра Денисова

батьки хлібороби, одноосібники, 6.12.1932 р., 6р., різачка на грунті недоїдання

Степаненко Іван Хомин

утриманні сина хлібороба, члена артілі, 19.04.1932 р., 81р., старочеська хвороба

Степаненко Катерина Полікарпова, на утриманні батьків, хліборобів, членів артілі, 26.02.1932 р., 1 р., від гострої тяжкої хвороби

Степаненко Пилип Андрій

хлібороб, член колгоспу «Шевченка», 24.04.1932 р., 47 р., повісився

Степаненко Химка Трохимова

одноосібник, 2.06.1932р., 55р., від простуди

Степаненко Юхим Йовхимов

син хлібороб, член с/г артілі, 21.08.1932 р., 74 р., від старості

Троцан Йосип Дмитрів

утриманні сина хлібороба, одноосібника, 12.12. 1931 р., 73 р., від старості

Троцан Пріська Іванова

син хлібороб, член с/г артілі, 7.11.1932 р., 69 р., від старості

Трулап Макар Лукович хлібороб, член с/г артілі, 20.11.

1932 р., 23р., туберкульоз кісток

Трухан Катерина Прокопова

батьки хлібороби, одноосібники, 6.08.1932 р., 1р., дитяча хвороба

Трухан Параска Карпова на

утриманні батька, лісника, члена артілі «Шевченка», 17.04.1932 р., 3 нед., дитяча хвороба

Халява Йовдоха Павлова

хліборобка, член колгоспу «Шевченка», 24.04.1932 р., 45р., втомилась

Халява Яков Григоров

хлібороб, член колгоспу, 21.07.1932 р., 24 р., від різачки

Шинкар Маруся Сергійкова

27.03.1932 р., 72 р.

Шинкар Олена Йосипова

с/г дноосібник, 16.06.1932 р., 34 р., недоїдання

м. Ржищів

За тисячолітню історію, наповнену нашестями чужинців, моровицями, стихійними лихами, міжусобними чварами і братовбивством, не знала земля древнього Ржищева страшнішого лиха, як Голодомор 1932-1933 років. Перед ним зазнали селяни-хлібороби існуючого тоді Ржищівського району і примусової колективізації, і розкуркулення, всіх труднощів виконання надмірних державних планів заготівлі зерна, репресій. Масові подвірні обшуки з листопада 1932 р. на виконання урядової і партійної постанови „Про заходи з посилення хлібозаготівель” з вилученням хліба, всіх їстівних припасів призвели до масової загибелі голодною смертю жителів міста і району. Повальний голодомор розпочався у січні 1933 року, а найбільша смертність припала на березень-червень.

Про перебіг колективізації у Ржищівському районі в 1929-1933 роках розповідають архівні матеріали, книги місцевих краєзнавців і, найголовніше, свідчать самі жителі Ржищева, кому вдалося вижити в тих нелюдських умовах, які створив тоталітарний сталінський режим для українських селян.

З відомості, яка дійшла до наших днів, видно, що на 31.01.1930 р. у 37 селах району нараховувалось 14159 господарств (дворів). Найбільше у Ржищеві – 1198, та в с. Стайки – 1178. Було залучено в колгоспи 5972 господарства (у Ржищеві – 213). У колгоспах було усупільнено орної землі 19722 га. Із загальної кількості робочої худоби 2497 голів усупільнено 1825. Подано селянами заяв у колгоспи 12682 (у Ржищеві – 65 заяв).

Станом на 1.05.1930 р. в районі було створено 32 колгоспи, а до 20.01.1931 р. – уже 36 колгоспів та 36 артілей. Із загальної площі орної землі 44600 га усупільнено близько половини – 20400 га. Заяв у колгоспи подано 483. Ці дані свідчать, що колективізація була обвальною.

Ще в 1929 році у Ржищеві було організовано районний комітет незаможних селян, головою якого обрали Шарпана. У цьому ж році у Ржищеві вже працювали 2 колгоспи – „1 Травня” та „8 Березня”. На 1 січня 1931 року колгоспи виконали план хлібозаготівлі на 115 %, навесні по посіву буряка – на 113 %. Робилися спроби організувати міжколгоспні центри обслуговування та ремонту сільськогосподарської техніки, для чого у Ржищеві відкрили спеціальні курси по підготовці спеціалістів-ремонтників.

На знімку, зробленому невідомим фотографом 12 грудня 1930 року, зафіксовано одну з груп слухачів Ржищівських курсів по підготовці ремонтників сільгсптехніки.

15 січня 1931 року у Ржищеві відбувся І районний з'їзд колгоспників. Він мав своїм завданням згуртувати колгоспні сили у підготовці до весняної сівби, залучити до колективу одноосібників-бідняків та середняків, підняти село на боротьбу із залишками куркульства. З'їзд відзначив, що Ржищівський район мав на той час понад 35% колективізованих селянських господарств, які виконали 35% всього хлібозаготівельного плану, 66% цукрових буряків, поширили площу засіву на 10920 га. Близько 40 % селянських господарств об'єднані в колгоспи, 45 % усієї посівної площі обробляється артільною працею. На з'їзді говорилося про боротьбу з „правим ухилом”, „правим опортунізмом”, „лівими закрутами”, „дворушництвом” та „примиренством”. Цей ярлик можна було приклеїти до кожного, хто хоч якось чинив опір насильницькій колективізації на селі, на кожного невдоволеного.

Нових обертів набрала кампанія по розкуркуленню. Судила так званих „куркулів” трійка – уповноважений райвиконкому, уповноважений сільради та представник колгоспу. У „куркулів” відбирали практично все майно. Багатодітні сім'ї виселяли з хатів на вулицю або відправляли в Сибір.

Комісії з реабілітації на початку 90-х років встановили лише 9 сімей, які були розкуркулені та вислані із Ржищева (Слобожанські, Захарченки, Іващенки, Редьки, Коваленки, Галети, Баліцькі, Марченки, Задорожні). Загальна ж кількість їх невідома.

За найменший спротив при розкуркуленні засуджували до довгих років таборів або й до страти. Так, ржищівчани Титаренка Р.В. і Ткаченко Ф.М. було розстріляно як ворогів народу за 54-10 та 54-11 статтями карного кодексу.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Збереглися в архівах дані по колективізації в районі станом на 10.05.1931 р. Кількість колгоспів зростає до 39, артіль – 39. Усупільнено господарств 10600 (майже вдвічі більше проти 1930 р.). Націоналізовано, а, отже, відібрано в селян-хліборобів, орної землі на 81,1 %. По 20 сільрадах району колективізація була здійснена на 50-90 %.

«Червоні валки» з награваним у людей зерном під кривавими прапорами йшли на Ржищівський хлібоприймальний пункт навіть тоді, коли на вулицях уже лежали трупи померлих від голоду людей.

– 100%. Через відсутність кормів селяни масово різали худобу. Подвірні обшуки з конфіскацією всіх запасів їжі прирекли трудівників району на голодну смерть. У Ржищеві, по селах почався масовий голод.

Колективізація була проведена ціною величезних людських жертв. З 1.01.1933 по 1.01.1934 роки у Ржищівському районі з населенням 55055 жителів померло від голоду 10630 (майже кожен 5-ий), в тому числі дітей до 1 року – 138.

Є й інші дані, які наводить краєзнавець, історик В. Умрихін: жертвами голоду стали 13987 осіб. Оскільки всі сліди страхітливого злочину комуністичним режимом старанно приховувались, не збереглося ніяких документів, які б пролили світло на ті події. Відходять з роками і очевидці голоду. Тому встановлено поіменно всього лише 184 жителі міста, замордовані голодом.

Про Голодомор 1932-1933 років розповідають наші земляки, свідки тих жахливих подій. Було їм у ті роки лише 5, 6, 10 чи 12 літ. Тим, що вижили, завдячують своїм батькам, бабусям чи дідам, що, рятуючи своїх кровиночок, часто самі помирили голодною смертю. Розповіді вражають страшною правдою. Вони – бездонний людський біль, пекучий жаль за рано втраченими рідними. Вони – звинувачувальний акт сталінському тоталітарному режиму, духовному і фізичному насильству влади над людьми.

В день пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років біля пам'ятного знака на місці масових поховань померлих від голоду жителів Ржищева.

Мартиролог жителів м. Ржищів – жертв Голодомору 1932-1933 року укладено за такими документами: Бачинський П. Голодний рік на Київщині // Київська правда. – 16.02.1993. – С.4.

Державний архів органів влади та управління. Ф.27, оп.12, сп.456, арк.32.

Державний архів органів влади та управління. Ф.27, оп.11, сп.101, арк.14.

Державний архів органів влади та управління. Ф.27, оп.12, сп.343, арк.5.

Державний архів органів влади та управління. Ф.27, оп.12, сп.343, арк. 45.

Умрихін В. Історія Ржищівщини. – 1995. – с.50, с.51, с.52.

Силкіна Н. та Силкін С. Ржищівський район. – К.: Обл. книжково-газетне в-во, 1962. – с. 73, с. 75, с. 76, с. 78.
 Свідчення очевидців Вдовенко (Трухан) К.А., 1924 р.н.; Лесик (Давиденко) Н.Д., 1925 р.н.; Оваденко (Редьки) Л.Ф., 1925 р.н., та ін. записані у 2006-2007 роках Сергійчук Л.В., Корольовою Л.Д., Гудзій О.В., – працівниками міського музею; Леляк Л.П., начальником відділу культури і туризму Ржищівського МВК; Дегтярьовою Б.С., краєзнавцем (зберігаються у фондах Ржищівського відділення КОАМ).

Антон (прізвище невідоме), 1933 р.
Базолук Іван, 1928-1933 рр.
Базолук Катерина, 1926-1933
Базолук Надія, 1928-1933 рр.
Базолук Ольга, 1930-1933 рр.
Білик Віра, 1933 р.
Боднар Антон Григорович, 1933 р.
Боднар Григорій, 1933 р.
Боднар Ліза Свиридівна, 1933 р.
Боднар Микола Свиридович, 1933 р.
Боднар Олексій Свиридович, 1933 р.
Боднар Явдоха, 1933 р.
Бозалук Тетяна, 1933 р.
Бугай (мале дитя, ім'я невідоме), 1933 р.
Бугай Василь, 1933 р.
Бугай Ольга, 1933 р.
Вдовенко Іван, 1933 р.
Голубченко Наталія Сергіївна, 1933 р.
Голубченко Параска Сергіївна, 1933 р.
Голубченко Семен, 1933 р.
Гончаренко Марта, 1933 рр..
Горбач Марія, 1933 р.
Горбенко Марта, 1933 р.
Гордов Андрій (дитина), 1933 р.
Гордов Іван Андрійович (чоловік), 1933 р.
Гордова Варвара (жінка), 1933 р.
Громобойко Катерина, 1933 р.
Гудзій Іван Якович, 1933 р.
Гудзій Ольга Яківна, 1933 р.
Давиденко Микола Давидович, 1933 р.
Давиденко Микола Данилович, 1933 р.
Давиденко Фрося Давидівна, 1933 р.
Дзюбенко (ім'я невідоме, дитина), 1933 р.
Дзюбенко (ім'я невідоме, дитина), 1933 р.
Дзюбенко (ім'я невідоме, дитина), 1933 р.
Дзюбенко (ім'я невідоме, літня людина), 1933 р.
Дзюбенко (ім'я невідоме, літня

людина), 1933 р.
Дзюбенко (ім'я невідоме, літня людина), 1933 р.
Довбиш Галина Павлівна, 1933 р.
Довбиш Євген Павлович, 1933 р.
Довбиш Петро Павлович, 1933 р.
Довга Андрій Кузьмович, 1933 р.
Довга Антон, 1933 р.
Довга Володимир, 1933 р.
Довга Григорій, 1933 р.
Довга Кузьма, 1933 р.
Довга Микола, 1933 р.
Довга Остап, 1933 р.
Довга Параска, 1933 р.
Довга Степан, 1933 р.
Довгенко Андрій Антонович, 1933 р.
Довгенко Григорій, 1933 р.
Дудка Євтух, його дружина Неоніла і син (ім'я невідоме), 1933 р.
Дудка Марія, 1933 р.
Задорожній Павло, 1933 р.
Задорожній Софат, 1933 р.
Задорожня Анастасія, 1933 р.
Задорожня Марія, 1933 р.
Зелений Іван, 1933 р.
«Зубаха» (вуличне прізвисько. Справжнє прізвище невідоме). 1933 р.
Іваненко Приська, 1933 р.
Керусенко Парасковія, 1932 р.
Керусенко Семен, 1932 р.
Коба Василь Петрович, 1933 р.
Коба Марія, 1933 р.
Кожан Микола, 1933 р.
Лук'яненко Микола, 1933 р.
Морський Володимир, 1933 р.
Москаленко Єфима, 1933 р.
Мулявка Іван, 1933 р.
Мулявка Любо, 1933 р.
Мулявка Марія Яківна, 1933 р.
Мулявка Михайло, 1933 р.
Мулявка Наталія, 1933 р.
Мулявка Петро Якович, 1933 р.
Мулявка Сергій, 1933 р.
Мулявка Явдоха, 1933 р.
Мулявка Яків, його брат і дві сестри (імена невідомі), 1933 р.
Мулявко Гаврило, 1933 р.
Мулявко Данило, 1933 р.
Мулявко Катерина, 1933 р.

Мулявко Лідія, 1933 рр..
Мулявко Софія, 1933 рр..
Мулявко Степанида, 1933 р.
Муштенко Борис, 1933 р.
Нарва Параска, 1933 р.
Олена Денисівна (мати), 1933 р.
Онопрієнко Віра (дочка), 1933 р.
Онопрієнко Ганя, 1933 р.
Онопрієнко Іван (син), 1933 р.
Онопрієнко Ілько (син), 1933 р.
Онопрієнко Макар, 1933 р.
Онопрієнко Марія (дочка), 1933 р.
Онопрієнко Мартин (чол.), 1933 р.
Онопрієнко Міла (дочка), 1933 р.
Онопрієнко Мотря, 1933 р.
Онопрієнко Наталія (дочка), 1933 р.
Опанасенко
Опанасенко (ім'я невідоме, дит.), 1933 р.
Опанасенко (ім'я невідоме, дит.), 1933 р.
Опанасенко (ім'я невідоме, дит.), 1933 р.
Опанасенко (ім'я невідоме, дит.), 1933 р.
Опанасенко (ім'я невідоме, дит.), 1933 р.
Опанасенко (ім'я невідоме, дит.), 1933 р.
Опанасенко (ім'я невідоме, дит.), 1933 р..
Опанасенко (ім'я невідоме, дит.), 1933 р..
Опанасенко (ім'я невідоме, дит.), 1933 р..
Опанасенко Ганя (дитина), 1933 рр.
Опанасенко Микола (брат), 1933 р.
Опанасенко Оля (сестра), 1933 р.
Пасак Володимир 1933 р.
Пасацький Іван Митрофанович, 1933 р.
Петровський Станіслав Йосипович, 1890-1933 р.
Петровський Вадик, 1933 р.
Пилипенко Василь Федорович, 1933 р.
Пилипенко Ганна, 1933 р.
Пилипенко Захар Ониськович, 1933 р.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Пилипенко Івга, 1933 р.
Пилипенко Карпо, 1933 р.
Пилипенко Мефодій, 1933 р.
Пилипенко Микола Федорович, 1933 р.
Пилипенко Михайло, 1933 р.
Пилипенко Параска, 1933 р.
Пилипенко Тетяна, 1933 р.
Пилипенко Федір Захарович, 1933 р.
Поночовний Іван, його дружина **Марія** і дочки **Наталія та Марія**, 1933 р.
Путієнко Федір (сусід Труханів), 1933 р.
Редька (ім'я невідоме, дит.), 1933 р.
Редька (ім'я невідоме, дит.), 1933 р.
Редька Трохим Іванович, 1933 р.
Рокотьол Галина, 1933 р.
Рокотьол Іван, 1933 р.
Рокотьол Олена, 1933 р.

Рокотьол Уляна, 1933 р.
Рутковська Ганна, 1933 р.
Рутковська Наталя, 1933 р.
Рутковський Іван, 1933 р.
Рутковський Ілля, 1933 р.
Рутковський Йосип, 1933 р.
Рутковського Петра **сестра**, 1933 р.
Терещенко мати і її син (імена невідомі), 1933 р.
Терещенко Франя, 1933 р.
Травинський Олексій, 1933 р.
Трухан мати і її дитина (імена невідомі), 1933 р.
Трухан Ананій Арсентійович, його дружина **Галина Іллінічна**, дочка **Марія** і два сини: **Олексій та Павло**, 1932 р.
Трухан Якилина Матвіївна, 1932 р.
Хобта Євдокія Павлівна, 1931-1933 рр.
Хобта Іван Павлович,

1929-1933 рр.
Хобта Приська Павлівна, 1926-1933 рр.
Чимбал Ничипір, 1933 р.
Чимбал Пантелій, 1933 р.
Шабанюк Орися, 1933 р.
Шкрєбта Ганна, 1933 р.
Шкрєбта Іван, 1933 р.
Шкрєбта Микола, 1933 р.
Шкрєпта Григорій, 1933 р.
Шкрєпта Івга, 1933 р.
Щаслива Марія, 1933 р.
Щасливий Володимир, 1933 р.
Щасливий Григорій, 1933 р.
Щасливий Дмитро, 1933 р.
Щасливий Іван, 1933 р.
Щасливий Петро, 1933 р.
Ярошенко Іван, 1933 р.
Ярошенко Микола, 1933 р.
Ярошенко Олена, 1933 р.
Ярошенко Павло, 1933 р.

Панахида по безвинно убієнних голодом.

м. Фастів

Назва Фаст (Фост) зустрічається двічі – в 912 та у 944 роках. Важливим є те, що зустрічається вона не в легендах чи переказах, а в історичних документах – договорах з греками. Вперше місто згадується в літописі під 1390 роком. Тоді в грамоті литовського князя Володимира Ольгердовича стверджувалось право володіння Фастовом роду князів Рожановських. Тоді ж Фощево (Фастів) згадується як населений пункт, через який проходять торгівельні шляхи, в ньому проходять ярмарки.

м. Фастів. Пам'ятний знак жертвам Голодомору 1932-1933 рр., встановлений на кладовищі колишнього села, а нині мікрорайону «Снігурівка».

Як у краплині води, віддзеркалювалося на Фастівщині все, що діялось у масштабі України в страшні 1932-1933 роки, страхітливі роки штучно створеного голодомору. Про тяжкий продовольчий стан, випадки опухання, голодної смерті та факти канібалізму свідчать спогади очевидців, статистика.

«І досі в моїй пам'яті, – пригадує 90-річна жителька Фастова Школярська С.О., – стоїть картина, як по хатах шастали продзагони під охороною військових. Силоміць забирали весь хліб до зернини».

Що ці дії мали форму узаконеного грабунку, свідчить мешканка Фастова Смоляна У.Г.: *«У нас забрали все. Верстат був у батька, сестра Таїса, вже заміжня була, до заміжжя ткала вона на ньому. Була коняка, січкаря, плуг, культиватор. І кільчики з вух у Таїси і Сані. А шафу аж у райвиконком завезли, сам батько її зробив.»*

В архівних матеріалах збереглися два анонімних листи з Фастова, в одному з яких повідомлялося, що *«ни куска хлеба не имеют наши колхозники, с голода пухнут, едят дохлых лошадей»*, а другий лист – сповідь фастівчанина про убоге й голодне життя і немає змоги з нього вибратися.

Жителі с. Снігурівки, зараз мікрорайон міста, у листі до Сталіна зазначали, що з кожним днем падає авторитет радянської влади, люди голодують+, і благали у нього допомоги, бо діти пухнуть від голоду.

У Фастові більшості міського населення вдалось уникнути голоду. У місті працювали промислові підприємства, там були наймані працівники. Були введені, як і в інших містах, пайки. Працюючих годували в їдальні, як свідчать очевидці, «якоюсь баландою». Службовцям видавали на день близько 400 грамів хліба. На ринку ж його ціна за маленький шматочок сягала до 100 карбованців. Колгоспам і одноосібникам до виконання плану здачі хліба державі продаж його на ринку забороняли.

Багато жителів Фастова, рятуючись від голоду, йшли на станцію в надії сісти на потяг і добратися до Києва чи будь-якого іншого міста, де можна було б знайти заробіток і харч.

Архівні дані за 1932-1933 роки відсутні. На даний час встановлено живих свідків Голодомору 1932-1933 рр. 24 чол. За їхніми свідченнями вдалося встановити поіменно 53-х померлих в роки голоду фастівчан.

Хрест на місці масових поховань померлих від голоду фастівчан і приїжджих робітників. Нині це вулиця Якубовського мікрорайону «Завокзалля», а в 30-ті роки минулого століття це була далека околиця міста.

РОЗДІЛ 1. МАРТИРОЛОГ

Мартиролог жителів м. Фастова – жертв Голодомору 1932-1933 років укладено за свідченнями очевидців Марцишиної В.Г., 1922 р.н.; Шведченко Г.І., 1922 р.н., записаними у 2005 році Мойсеєвою І.С., головним спеціалістом міського відділу культури; Крещук К.Д., 1925 р.н.; Григорович Н.М., 1919 р.н., записаними у 2008 році Глущенко Н.І., головою самоорганізації населення мікрорайону Казнівка.

Школярської С.О., свідка, 1917 р.н., сусіди **батько Яким** (швець), неповнолітні діти **Сашко та Ярина**
Марцишиної В.Г., свідка, 1922 р.н., родичі і сусіди:
Литвиненко Євгенія – працювала в колгоспі
Литвиненко Вася неповнолітній
Литвиненко Вера неповнолітня
Литвиненко Люба неповнолітня

Сіленко Олександра Степанівна – працювала вихователькою в дитячому садочку
Свірської Н.Ю., свідка, 1922 р.н., **мати** – працювала в колгоспі, неповнолітні **брат і сестра; сім'я сусідів**
Шведченко Г.І., свідка, 1922 р.н., **мати** – робітниця і **дві рідні та одна двоюрідна неповнолітні сестри**; у сусіда **мати**
Дорошенко О.С., свідка, 1916 р.н., **мати** – робітниця, **брат** (7 років), **сестра** (10 років)

Бойко В.П., свідка, 1921 р.н., **дідусь, бабуся, двоюрідний брат батька** (з'їли)
Крещук К.Д., свідок, 1925 р.н. – по сусідству жінка з'їла **19 чоловік**
Григорович Н.М., свідок, 1919 р.н. – уся сім'я батькового двоюрідного брата (**2 дорослих, 7 дітей**); сусід **Прокіп**
Осадчук О.М. зі слів матері – сусід **Корецький Івасик**, неповнолітній; **сусіди Савченки (бабуся, донька)**.

РОЗДІЛ 2.

ДОКУМЕНТИ

1.
З ПРОТОКОЛУ ЗАСІДАННЯ БЮРО ВОЛОДАРСЬКОГО РАЙКОМУ
ПАРТІЇ ПРО ХІД ВИКОНАННЯ ПЛАНУ ХЛІБОЗАГОТІВЛІ

25 лютого 1931 р.

п. 4. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ХІД ВИКОНАННЯ ПЛЯНІВ ХЛІБОЗАГОТІВЛІ.

(Допов. тов. Дорачов)

п. 4. Бюро РПК відмічає, що додатковий плян виконання пшениці не по всіх селах виконано. Особливо ганебно відстають такі села: Біліївка, Володимирівка, Город.-Пустоварівка, Гайворон, Мармуліївка, Руде-Село, Косівка. Справу про ці села передати в КК для в'язання причин невиконання пляну.

Зобов'язати куштових уповноважених зрушити виконання пляну в цих селах.

Телеграму ЦК КП(б)У прийняти до неухильного виконання та дати директиву на села про виселення з кожного села 3-4 куркульських господарств на Північ Союзу.

Доручити надзвичайній трійці на слідуюче Бюро РПК дати спрацьований матеріал по перевірці виконання хлібозаготівлі.

Секретар РПК Руцков

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 4824. - Арк. 27-28. Оригінал. Машинопис.

2.
Постанова правління Богуславського РКС з 2/1-32 року
«Про перебіг хлібозаготівлі в колгоспному секторі району».

3. Зобов'язати управи колгоспів виправити перегини в розподілі натуральної частини прибутків в колгоспах з тим, щоб повернути хліб, що його роздано понад норми, на рахунок виконання пляну хлібозаготівлі, розгорнувши навколо цього велику політично-масову роботу. Одночасно під гаслом – жодного центнера хліба приватникові, – розгорнути роботу за здачу колгоспами та колгоспниками державі всіх своїх зайвин хліба.

6. За явно вороже куркульське ставлення до хлібозаготівлі, за оману держави та колгоспної системи, розбазарювання хліба, за опір хлібозаготівлі, що лягає ганебною плямою на всі колгоспи району, колгосп с. Баранє Поле “Нову громаду” розпустити та весь склад правління цього колгоспу передати до суду.

7. За злочинну бездіяльність, викривлення клясової лінії при видачі авансів хліба, за потурання куркулеві й не вжиття заходів до очистки колгоспів від куркульсько-ворожих елементів, що призвело до зриву виконання плянів хлібозаготівлі, правління колгоспу ім. 1 травня с. Синиці розпустити та справу на нього передати до суду.

8. В зв'язку з тим, що колгосп ім. Сталіна с. Мисайлівки злочинно гальмує виконання пляну хлібозаготівлі і продовжує йти на повіді у куркуля, вважати за неможливе, щоб цей колгосп далі носив ім'я проводиря Ленінської партії та всіх працюючих тов. Сталіна, надати цьому колгоспові назву “колгосп ч. 2”, одночасно попередити управу колгоспу та всіх колгоспників, що коли в найближчий час колгосп не забезпечить виконання пляну хлібозаготівлі, РКС буде вжито самих суворих заходів.

9. За покладання на самоплив, небажання організувати хлібозаготівлі, за мляві темпи виконання пляну, за бездіяльність оголосити сувору догану з попередженням всьому складові правління таких колгоспів: с. Вільхивець “Червоний хутір”, с. Медвин “Червоний сівач”, с. Микитяне “Зерно”, с. Семигори “Зірка”, с. Хохітва “Правда”, Янівка “Сівач”.

Голова правління РКС Ступницький

Шлях колгоспника. - 1932. - № 3. - 5 січня

3.
Постанова Секретаріату ЦК КП(б)У «Питання хлібозаготівель»

15 січня 1932 р.

1. Щодо вже знятих: колишнього секретаря Таращанського райпарткому т. Дудо, колишнього голови райвиконкому Голікова, голови райКК Тюріна, що вели розкладницьку роботу в справі хлібозаготівель, свідомо зривали заготівлю і ошукували партію, Дудо, Голікова та Тюріна як куркульських агентів з партії виключити і притягти до судової відповідальності.

2. Голову Бабанського райвиконкому т. Прохоренка, що за весь час хлібозаготівельної кампанії замість більшовицької мобілізації сил партійної організації і радянського апарату проводив правоопортуністичну лінію, розкладав організацію та зривав хлібозаготівлі, з роботи голови РВК зняти і передати справу до ЦКК.

3. Секретаря Богуславського райпарткому Андреева, що не справився з роботою і несумлінно ставився до своїх обов'язків, з роботи зняти та заборонити протягом двох років займатися відповідальні посади.

4. Секретаря Христинівського райпарткому Черного, що не справився, з роботи зняти.

5. Пункт 1 і 5 опублікувати в пресі.

Секретар ЦК КП(б)У Строганов

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 6. - Спр. 235. - Арк. 25. Оригінал. Машинопис.

4.

Постанова Секретаріату ЦК КП(б)У про стан та перебіг хлібозаготівель у Володарському районі Київської області

29 січня 1932 р.

1. ЦК констатує, що внаслідок опортуністичного ставлення керівної верхівки до виконання плану хлібозаготівель та недостатньої мобілізації навколо цього партійної організації, колгоспних і бідняцько-середняцьких мас у Володарському районі місячне завдання на 20 січня виконано замість 35 742 ц лише 1951 ц, або 5,6 % плану. Річний план виконано теж зовсім незадовільно: колгоспи – 87 %, одноосібні господарства – 51 % та куркульсько-заможня верхівка села – 53 %.

2. РПК по-опортуністичному поставився до виконання постанови ЦК ВКП(б) від 2 серпня про організаційно-господарське зміцнення колгоспів, не повів більшовицької боротьби за очищення колгоспів від куркульських і ворожих елементів, внаслідок чого по багатьох колгоспах панує безгосподарність, шкідництво, низька вартість трудодня, незадовільна трудова дисципліна, незадовільний стан тяглової сили та розбазарювання великої кількості хліба й залишення його невимолоченим у соломі.

Виходячи з цього, ЦК ухвалює:

1. За опортуністичне керівництво перебігом хлібозаготівель, за невміння по-більшовицькому мобілізувати партійні, комсомольські та колгоспно-бідняцько-середняцькі маси на справжню боротьбу за хліб, за припущену безгосподарність по багатьох колгоспах, за несвоєчасне викриття шкідництва по деяких колгоспах та за припущення засміченості багатьох колгоспів куркульським і ворожим елементом – бюро Володарського РПК розпустити.

2. Схвалити постанову об'єднаного пленуму РПК та районної КК від 16 січня про зняття з роботи голови районної КК т. Думельського і заворга РПК т. Драга та вивід їх зі складу керівних парторганів району за опортуністичне ставлення до хлібозаготівель.

Заборонити т. Думельському протягом 2 років працювати на відповідальній партійній та радянській роботі.

3. Секретаря РПК т. Руцкова за розмагнічування парторганізації своїм невір'ям в реальність плану хлібозаготівель, за нездатність виконувати директиви партії про організаційне і господарське зміцнення колгоспів – з роботи секретаря РПК зняти, оголосити йому сувору догану з попередженням та заборонити протягом 2 років виконувати відповідальну роботу.

4. Зобов'язати РПК і райпарторганізацію найближчими днями розгорнути на основі масової роботи з колгоспним та бідняцько-середняцьким активом справжню боротьбу за цілковите виконання плану хлібозаготівель, організаційно-господарське зміцнення колгоспів та рішуче очищення останніх від куркульських елементів.

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 6. - Спр. 235. - Арк. 64, 65. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 114, 115.

5.

З Богуславської районної газети «Шлях колгоспника. – 1932. – № 18. – 8 лютого

Примусити глитаїв виконати завдання

Пляна хлібозаготівлі село Зеленьки до цього часу не виконало. Основною причиною цього є те, що ще на початку хлібозаготів. кампанії цього року, партосередок, сільрада та сільський актив не зуміли примусити куркулів та твердоздавців виконати їх завдання перед державою. Виїзна сесія нарсуду судила твердоздавця Шляхту Овсія та контрактанту Цимбала Грицька за невиконання ними завдань. Обидва вони намагалися довести судові, що в них хліба немає. Проте, після суду хлібозаготівні бригади знайшли в Шляхти 30 пуд. пшениці та 20 пудів проса, що ще літом він цей хліб висипав на току і на цьому «фундаменті» поклав скирту соломи.

Цимбал викопав у клуні цілу траншею і насипав у неї 50 пудів хліба. Сектант, підкуркульник Руденко Антін морив голодом своїх дітей, плакав, що хліба немає, проте в нього знайшли 35 пуд. жита. Всі ці факти свідчать про те, що хліб у куркулів є. Треба лише нещадно натиснути на них, примусити виконати завдання.

С.*

6.

Витяг із постанови бюро Київського обкому КП(б)У про збирання насінневих фондів

18 лютого 1932 р.

Директиву ЦК КП(б)У та Раднаркому в справі насінневих фондів прийняти до неухильного керівництва та виконання.

Доручити секретаріату протягом однієї доби скласти на основі директиви ЦК КП(б)У і Раднаркому відповідну телеграфну директиву всім райпарткомом області в справі негайного розгортання більшовицької роботи по збиранню насінневих фондів, щоб повністю забезпечити весняну засівкампанію, відзначивши про негайне припинення будь-яких розмов про насіннєву допомогу з центру і скерування всієї уваги парторганізації на збирання насінневих фондів на місці, на мобілізацію всіх внутрішніх ресурсів та вказавши РПК, що вся ця робота по збиранню насінневих фондів повинна проводитися поруч з хлібозаготівлею, ні в якому разі не відбиваючись на зменшенні темпів такої.

Доручити Агітмасвідділу відповідно проінструктувати товаришів, що працюють на районах у справі хлібозаготівлі, що поруч з хлібозаготівлею належить розгорнути більшовицьку роботу по забезпеченню весняної засівкампанії насінневими фондами.

Державний архів Київської області. - Ф. 5. - Оп. 1. - Спр. 3. - Арк. 1. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 120.

* Від упорядника: Такі доноси, як правило, підписувати власним прізвищем не наважувались і ставили або псевдонім, або першу літеру імені чи прізвища.

7.
**Скарга робітника цукроварні Г. Туза* щодо
розкуркулення його господарства й голодування сім'ї
18 лютого 1932 р.**

Голові ВУЦВК громадянину Петровському
гр. с. Кашперівка Тетіївського р-ну
Туза Гната Івановича

СКАРГА

Я Вам писав уже кільканадцять раз, остання скарга подана мною рекомендованим листом 10 січня ц. р. про те, що мене як робітника з 37-літнім стажем цукровиків незаконно розкуркулили і три роки систематически іздіваються надо мною. І це все особисті рахунки, і в моїй справі є придирка і велике зловживання.

Но я гадаю, що мої скарги до Вас не доходять і Ви їх не читаєте, коли за весь час ні одної відповіді на мої скарги я від Вас не одержав і по моїй справі нічого не зроблено. Тільки як в селі, так і в районі мої вороги щораз більше збиткуються наді мною та моєю сім'єю. Наприклад, забрали в мене, як я Вам вже писав, харчові продукти та голодних і голих вигнали зимою з хати та вислали на чуже село, кажуть, «жалуйся на нас ще в Харків». Крім цього, я завше працюю на цукроварнях на відповідальних посадах: по двору, прийомщиком буряків, палива та ін. То для того, щоб я не міг заробити для сім'ї на кусок хліба, в грудні 1930 р. мене позбавили права голосу за те, що ніби я був гетьманським урядником. Но коли я цю брехню оскаржив, то Кашперівський сільсуд хоч рік і крутив моєю цією справою, но в грудні 1931 р. установив, що брехня. Копію цього [рішення] суду я Вам послав зі скаргою 10 січня 1932 р.

Про те, щоб повернути мені право голосу, копію [постанови] суду з заявою 5 січня цього 1932 р. я передав до Тетіївського райвиборчкому, де вказав, щоб негайно розглянули, позаяк мені потрібно документ. Но секретар та член президії РВК Коломієць - мій страшений ворог, що крутить моєю справою, не хоче нічого зробити, [хоче], щоб я з сім'єю здох з голоду.

А по цьому щиро прошу о помилованні, змилюйтесь надо мною, робітником цукроварні, зробіть Ваше милостиве розпорядження негайно розглянути мою справу та повернути мені право голосу. Крім цього, виконати постанову суддебних органів та районної і округової комісії від 8 липня 1930 р. повернути моїй сім'ї хату та ліквідоване майно, в чім і мене повідомити*.

Щиро просить Г. Туз
18 лютого 1932 р.

ЦДАВО України. - Ф. 1. - Оп. 8. - Спр. 111. - Арк. 112-113. Оригінал. Рукопис; 2. - С. 422, 423.

8.
**Лист голови ВУЦВК Г. Петровського до Політбюро ЦК КП(б)У
про продовольчі труднощі в ряді областей УСРР і заходи щодо їх подолання**

Не раніше 23 лютого 1932 р.

Політбюро ЦК КП(б)У
т. Косиору

Ввиду того, что уже сейчас продовольственное положение начинает тяжело складываться для ряда районов Днепропетровской, Одесской, Харьковской, Киевской и Винницкой областей, и не только для села, но и для некоторых рабочих городов, я считаю необходимым:

1. Написать обстоятельную записку ЦК ВКП(б) на основе обмена мнений на посевкомиссии от 23 февраля в присутствии секретарей обкомов и тех материалов, какие по этому вопросу у нас имеются, о фактах острого недостатка продовольствия для населения и кормов для скота.

2. Просить ЦК ВКП(б) издать постановление о прекращении хлебозаготовок на Украине и объявлении свободной торговли согласно закону.

3. Поручить тт. Петровскому, Войцеховскому и Горлинскому собрать коммунистов общественных организаций – профорганизаций, «Друг детей», Красного креста – для принятия ряда мер по оказанию помощи детям в районах, находящихся в тяжелом продовольственном положении.

4. Заготовительным организациям, республиканским и кооперативным организациям обсудить вопрос возможности в некоторых районах децентрализованных заготовок на помощь тяжелым в продовольственном отношении районам.

Г. Петровский

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 5255. - Арк. 4. Копія. Машинопис; 1. - С. 121.

9.
**Витяг із протоколу засідання Бородянського райвиконкому
Київської області з приводу розкуркулення селян**

28 березня 1932 р.

Слухали: Постанову пленуму Дружнянської сільради від 24.III.32 р. про гр. Титенка Сака Нечипоровича, Титенка Тихона Мусійовича та Яценко Соломію Трохимівну, що порушили обов'язкову постанову РВК від 18. II.31 р. «Про застосування найменших агрономічних заходів в сільському господарстві», не підготували с/г реманент, не перечистили

* Скарги Г. Туза перевірялися Тетіївською дільничною прокуратурою, Білоцерківським окрвиконкомом. Його розкуркулення визнано помилковим і частково повернуто майно. Решту скарг кваліфіковано як безпідставні. Прокуратура також наголошувала на участі Г. Туза в гетьманській варті 1918 р.

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

посівматеріал, не приступили до вивозки гною та відмовились провести засів по доведеному їм плану засіву весною 1932 р., чим зривають проведення підготовчої роботи щодо весняного сіву.

Господарство Титенка Сака – заможньо-куркульське, має землі 7,89 га, платить с/г податку 130 крб. 65 коп., не виконав по твердому завданню хлібозаготівлю та картоплезаготівлю.

Господарство Титенка Тихона заможне, має землі 6,18 га, платить податку 46 крб. 50 коп.

Господарство Яценко Соломії заможне-куркульське, має землі 10,80 га, платить с/г податку 102 крб. 83 коп., не виконала хлібозаготівлі та картоплезаготівлі, що доведено по твердому завданню.

Ухвалили: Приймаючи на увагу, що гр. Титенко Сак, Яценко Соломія належать до кулацьких господарств, що злісно зламали обов'язкову постанову РВК «Про застосування найменших агрозаходів в сільському господарстві», не вивезли гною, не відремонтували с/г реманенту, не перечистили посівматеріалу та відмовились проводити весняну сівбу, весь час ведуть розкладницьку роботу й намагаються зірвати підготовку роботи до весняної сівби по с. Дружня, а тому відібрати від зазначених громадян землю, конфіскувати тяглову силу, с/г реманент, посівматеріал та все майно, що належить їм та їхнім родинам, й передати до колгоспу. Самих гр. Титенка Сака Нечипоровича, Яценко Соломію Трохимівну з їхніми родинами вислати за межі села.

На Титенка Тихона Мусійовича накласти штраф в сумі 100 крб.

Голова засідання *Лівуш*

Секретар *Власенко*

Оригінал за належними підписами

3 оригіналом згідно *

ЦДАВО України. - Ф. 1. - Оп. 8. - Спр. 333. - Арк. 50. Засвідчена копія. Машинопис; 2. - С. 445.

10.

З довідки інформсектора секретарю ЦК КП(б)У Ф. Зайцеву про прояви право-опортуністичних настроїв серед деяких сільських комуністів та куркульську агітацію

4 квітня 1932 р.

Довідка № 6.

У Київській області за останній час, особливо в селах, де були перекручення, є факти відживлення шовіністичних настроїв, політичного бандитизму та активізації куркулів, особливо в зв'язку з чутками про війну.

Треба відзначити, що деякі молоді сільські комуністи не організують колгоспників і бідноту та середняків для відсічі куркульським елементам, але й самі дезертирують з поля боротьби.

Зав. Інформсектору Стасюк.

Збільшились випадки дезертирства з села голів с/рад, голів колгоспів, а по окремих районах навіть і комуністів.

По Володарському району дезертирували голова Тадівської сільради та голова Ожогівського колгоспу. Обидва кандидати партії.

(З інформ. зведення ч. 3. Київського обкому).

Куркульська агітація та його агентура.

Куркуль, що його було випущено з БУПРу, приїхавши на село, купив горілки, запросивши до себе в гості бідняків та середняків-одноосібників, проводив агітацію про те, що «сіяти не будемо, бо через тиждень буде війна» (село Розважки).

В селі Веприк куркульські елементи одверто заявляють: «скоро будемо бити комуністів та комсомольців, Червона Армія буде з нами». За останній час особливо поширились мандрювання бандуристів, які в своїх співах провадять одверту контрреволюційну агітацію. Агітують за повстання, вихваляють царський лад та панів. Крім цього по селах широко вживаються різні дотепні жарти, прислів'я, явно контрреволюційного змісту на зразок: «Батько в созі, мати в созі, діти ходять по дорозі. А як їде ДПУ, то діти хурт у кропиву». «Нема хліба, нема сала, тільки кіно та вистава». «Баба ходить по городу та зриває блекоту. Розкуркулили багатих, тепер будуть бідноту». «Коли була царська корона, то в кожного була корова. А коли став «Серп та Звізда», то забрали й курку з гнізда». «Беріть мене на розстріл за рідного пана. Бо не могу в світі жить, ненавижу хама»...

ЦДАГО України, ф. 1, оп. 20, спр. 5249, арк. 7-9. Оригінал. Машинопис.

11.

Витяг із повідомлення фастівського дільничного прокурора до ВУЦВК про притягнення до кримінальної відповідальності керівників колгоспів за відсутність хліба та посівматеріалу

4 квітня 1932 р.

У відповідь на В[ашого] листа з 27 лютого з приводу заяви робітника Магнітогорського металургійного заводу про с. Фастівець дільнична прокуратура повідомляє. В колгоспі с. Фастівець Фастівського р-ну з осені [1931 р.] була безгосподарність, розбазарювання хліба, зловживання, внаслідок чого зараз нема хліба для харчування та посівного матеріалу.

* Підпис нерозбірливий.

1252

1932-1933

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

Притягнуто до кримінальної відповідальності голову управи колгоспу с. Фастівець т. Саф'янова (члена партії), але останній від суду сховався, й справа стосовно нього зупинена до розшуку.

Крім того, притягнуто до кримінальної відповідальності членів управи колгоспу хут. Вінницькі Стави, що входить до Фастівської сільради, за зловживання, розкрадання хліба та взагалі за недбайливий стан господарювання в колгоспі.

Засуджено 17 січня ц. р. за арт. 97 та 99-м КК членів управи колгоспу Мандлолевського та Крижневського до позбавлення волі по 1,5 року кожний.

Крім того, відповідними організаціями проведено чистку колгоспів с. Фастівець, й зі складу виключено куркульсько-ворожий елемент, що проводив розкладницьку там роботу.

Зараз вживаються заходи до налагодження роботи по с. Фастівець, до забезпечення посівматеріалом, до усунення злочинних явищ в роботі колгоспів.

За даними райземвідділу Фастівського р-ну, с. Фастівець дано таку соціальну допомогу...

Дільничний прокурор Замков
Секретар Вітряк

ЦДАВО України. - Ф. 1. - Оп. 7. - Спр. 147. - Арк. 19. Оригінал. Машинопис; 2. - С. 447.

12.

Зведення з листів, що надіслані до ЦК ВКП(б) – т. Сталіну й ЦК КП(б)У

1 січня-22 квітня 1932 р.

«Наши рабочие колхозники не имеют ни куска хлеба, и даже есть такие, что, не имея ничего, с голода пухнут. Лошади в колхозах дохнут, а люди делят и едят [их], что и приводит к массовому заболеванию, санитария отсутствует. Спрашивается, почему в Воронеже, Анновке, Москве, Кубани, Тифлисе, Крыму – есть хлеб дешевый, сколько угодно и какой угодно, а на Украине – нет.

В настоящее время невозможно проводить на деревне действительную политику Ленинской партии большевиков. Целый ряд районов засыпались с финансовой частью (мобилизация внутренних ресурсов, оплата взносов займа, а также реализация, налоги и т. д.). Политическое настроение крестьян – невозможное, а это угрожает крепости, сплоченности тыла в случае войны».

(Лист до ЦК ВКП(б) – із Фастова (анонімка).

«Я бачив, що в Росії пуд хліба – 10 крб., а на Україні – 80 крб. – і немає. І всі їдуть в Росію. У нас, коли у колгоспника буде 10 фунтів, – так забрали. Зараз колгоспники дуже мають поганий погляд на колгоспне будівництво. Коли я робив у колгоспі рік на тракторі і маю 250 трудоднів, я одержав 12 пудів хліба і більше нічого, як можна прожити, я обірваний, голодний, мені навіть соромно про це Вам писати, бо я людина молода, маю 19 років».

(Лист т. Сталіну з Київщини, Бориспільського району, с. Рогозів – Кривошейн).

«Коли прочитали в газетах постанову Центрального Комітету ВКП(б) від 26 березня 1932 р., що корови і всяка дрібна худоба примусово не усуспільнюються, а тільки добровільно, то пішли забирати всяк свою корову. Правління колгоспу забрали дрючки і не дають корів, почали бити бабів..., арештовувати і відправляти в район, в міліцію... Хто взяв корову, то уповноважений РВК приходить з бригадою і розбивають замки, вікна, двері і забирають корову і що мається в хаті – різне майно, і навіть останній буханець хліба 5-6 фунтів, сало, що людина держала на посівну кампанію, щоб вийти в поле на роботу, то бригада забрала і поїла, а людина зосталася голодною і не виходить на роботу, а після ходять бригадири, штрафують і говорять, що ви зриваєте посівну кампанію...»

(Лист до ЦК КП(б)У від Зрайківського Гната, Тетіївський район, с. Горошків).

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 6. - Спр. 1944. - Арк. 1-16.

13.

Витяг з інформації секретно-політичного відділу ОДПУ про масові виступи селянства в 1931 – березні 1932 рр.

Не раніше квітня 1932 р.

С конца декабря прошедшего года и начала января текущего года в отдельных районах Союза нами отмечался ряд отрицательных явлений, таких как массовое неорганизованное отходничество, выход из колхозов, сброска земли, продовольственные и фуражные затруднения, убой и падеж скота, массовые преступления и пр.

I. УКРАИНА

Продзатруднения

В ряде населенных пунктов (Харьковской, Киевской, Одесской, Днепропетровской, Винницкой обл.) УССР наблюдаются продзатруднения и случаи голодания колхозных семейств.

Зарегистрировано (по неполным данным) 83 случая опухания от голода, 6 смертей, питание падалью 12 семейств и 4 случая оставления детей.

Состояние тягловой силы

Состояние тягловой силы крайне неудовлетворительное. В отдельных колхозах непригодность конского состава превышает 50 % ... Падеж лошадей принимает угрожающие размеры... По Ставищанскому району за 20 дней марта погибло 1650 лошадей... В ряде колхозов лошади настолько истощены, что привязаны к стойлам.

Неорганизованное отходничество

Неорганизованное отходничество колхозов, по сравнению с прошлым годом, резко возросло, по выборочным данным, за январь-февраль 1931 г.

[По] 5 [районам] Киевщины [неорганизованно ушло] 1120.

ЦА ФСБ РФ - ф.2, оп. 10, спр. 53, арк. 1-6. Оригінал. Машинопис; 3.- С. 318, 319.

14.

Витяг із протоколу засідання бюро Київського обкому КП(б)У з приводу продовольчої допомоги районам області

20 травня 1932 р.

ІНФОРМАЦІЯ т. ДЕМЧЕНКА ПРО ПОДОРОЖ
ПО ПІВДЕННИХ РАЙОНАХ

Вважати за потрібне надати харчову допомогу 30 районам області виключно для харчування дітей колгоспників, окремих одноосібників та службовців сіл і містечок.

Визначити райони першої черги: Тетіїв, Володарка, Б. Церква, Рокитне, Тараща, Ставище... Сквиря та райони другої черги *, з таким розрахунком, щоб районам першої черги надати допомогу для харчування 50 % дитячого населення, а районам другої черги - 25 % дитячого населення. З приводу цього зняти питання перед ЦК КП(б)У.

Секретар облбюро КП(б)У Демченко

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 5255. - Арк. 52-52 зв. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 167, 168.

15.

Постанова Політбюро ЦК ВКП(б) про виділення продовольства для областей УСРР

21 травня 1932 р.

Принять предложение т. Косиора о распределении 600 тыс. пуд. хлеба и 75 ваг[онов] рыбы Киевской, Винницкой и Харьковской областям.

РДАСПІ. - Ф. 17. - Оп. 162. - Спр. 12. - Арк. 149. Оригінал. Машинопис.

16.

Витяг із протоколу засідання РНК УСРР щодо надання фінансової та продовольчої допомоги колгоспам, які потерпіли від неврожаю 1931 року

21 травня 1932 р.

4. Визнати за потрібне надати допомогу в першу чергу таким районам, що перебувають в найбільш тяжкому стані: ...По Київській обл. - 13 районам (Ставищанському... Рокитнянському, Богуславському... Володарському... Сквирському, Тетіївському...)*.

Голова Ради народних комісарів УСРР Чубар
Секретар Ради народних комісарів УСРР Зорін

17.

Телеграма ЦК КП(б)У до Київського обкому партії про надання продовольчої допомоги окремим районам області

21 травня 1932 р.

Київ. Облбюро Демченку

Повідомляється постанова ЦК 21 травня:

Вважати за потрібне надати допомогу в першу чергу таким районам, що перебувають у найбільш тяжкому стані: по Київській області тринадцяти районам: Ставищанському... Рокитнянському, Богуславському... Володарському... Сквирському, Тетіївському...

Відпустити для організації громадського харчування колгоспників в районах і селах, що найбільш потребують допомоги: Київській області - 6 вагонів тютюки.

Зобов'язати обкоми всю допомогу, що їй буде надаватись для районів, що перебувають у найбільш тяжкому стані, розподіляти: 80 % - визначеним за списком та 20 % - селам і колгоспам інших районів, що потребують на допомогу.

Секретар ЦК КП(б)У С. Косіор

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 5459. - Арк. 11. Копія; 1. - С. 172.

* Назви районів другої черги закреслені.

18.

**Телеграма ЦК КП(б)У до Київського обкому партії
про надання продовольчої допомоги районам області,
які перебувають у найбільш важкому становищі**

25 травня 1932 р.

Київ. Облбюро КП(б)У *Демченко*

Сообщается постановление ЦК 25 мая:

1. Отпустить для общественного питания колхозников в районах, находящихся в наиболее тяжелом положении: Киевской области – 29 400 банок консервов.
2. Отпустить для детского питания в районах, находящихся в наиболее тяжелом положении, Киевской области: 11 т крупы, кондитерских изделий — 11 тонн.
3. В отношении отпускаемой помощи для детского питания постановление ЦК от 21 мая 1932 г. о списке районов, которым должно быть оказано 80 % всей помощи, не распространяется.

Секретарь ЦК КП(б)У С. *Косиор*

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 5459. - Арк. 19. Копія; 1. - С. 175,176.

19.

**Телеграма ЦК КП(б)У до Бердянського райкому партії
про відпуск тюльки голодуючим**

31 травня 1932 р.

Бердянський райпартком *Бродскому*

Сообщается постановление ЦК от 30 мая:

- Дополнительно отпустить из Бердянска для общественного питания колхозников наиболее тяжелых районов... Киевской области – 8 вагонов тюльки...

Секретарь ЦК КП(б)У *Зайцев*

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 5459. - Арк. 39. Копія; 1. - С. 181.

20.

**Витяг із протоколу засідання РНК УСРР
із приводу продовольчої допомоги голодуючим**

1 червня 1932 р.

... *Слухали:* 11. Про надання допомоги районам, що перебувають у найбільш тяжкому стані.

Постановили: 1. На розвиток постанови Раднаркому УСРР з 21 травня ц. р. (прот. № 16/746, п. 12) відпустити призначені 100 тис. банок консервів областям для громадського харчування колгоспів у районах, що перебувають у найбільш тяжкому стані, за таким розподілом:

Київській 29400 банок консервів.

2. Відпустити для дитячого харчування в районах, що перебувають в найбільш тяжкому стані, крупи та кондвиробів за таким розподілом по областях:

	Крупи	Кондвироби
Київській	11	11
Разом:	50 т	50 т

3. Зобов'язати Вукоопспілку та НК Постачання негайно відвантажити в адресу облоргкомітетів ці продукти за визначеним розподілом.

4. Дати директиву облоргкомітетам про те, що постанови РНК УСРР з 21.V ц. р. в частині призначення 80 % всіх продуктів, що їх відпущено з центру для районів, зазначених у спискові, не поширюється на продукти, призначені для дитячого харчування (оголошенню не підлягає).

Заст. голови РНК УСРР *Сербиченко*
Секретар РНК УСРР *Зорін*

ЦДАВО України. - Ф. 1. - Оп. 8. - Спр. 279. - Арк. 13 зв. Засвідчена копія. Машинопис; 2. - С. 473.

21.

**Лист членів бригади Київського обласного бюро
по Богуславському району до ЦК КП(б)У
про факти голодування жителів с. Медвин**

1 червня 1932 р.

Будучи командированы обкомом в Богуславский район, РПК нас направил в с. Медвин. Мы считаем своей партийной обязанностью осветить действительное положение, в котором очутилась часть колхозников и единоличников с. Медвин в результате грубых искривлений линии нашей партии при проведении хлебозаготовок, выразившихся в следующем: после выполнения колхозом плана хлебосдачи, ввиду невыполнения хлебозаготовок единоличниками и твердосдатчиками каждый колхозник был прикреплен к единоличнику или твердосдатчику, поставив под ответственность за невыполнение последними колхозников, после чего у них было в ряде случаев изъято по 5 пудов хлеба, по-

лученных ими из заработанных трудодней. У части единоличников административными грубыми мерами было «заготовлено» вплоть до последнего пуда семенное зерно, в результате чего по единоличному сектору план весеннего сева из 2200 га засеяно на 30 мая - 202 га, а по заявлению секретаря ячейки т. Скоренко площадь засева достигает 500 га. Этот разрыв объясняется боязнью дачи на учет всей засеянной площади.

Необходимо также отметить, что распространение облигаций проводилось административными мерами, и до настоящего времени в Медвине еще не розданы не только облигации, но и прикрепительные талоны единоличникам и колхозникам, что было выявлено колхозниками «Коммунара» на открытом партсобрании 1 июня с. г.

По проверенным данным, в с. Медвине в колхозном секторе находятся в опухшем состоянии на почве голода 160 семейств. Единоличный сектор, составляющий 40 % села, имеет 238 опухших семейств. С 19 по 30 мая в селе умерло от голода 30 человек. По заявлению председателя сельсовета, ежедневно умирает от голода 3-4 человека, из них - часть детей в возрасте 9-14 лет (эти цифры являются ориентировочными, ибо точное количество опухших семейств еще не выявлено). Опухшие семейства получают крайне недостаточную помощь. Так, например, 1 июня сельсовет получил для оказания помощи опухшим семьям 30 пудов гороха и 6 пудов бобов, из коих 50 % передано детясям. При данной помощи не представляется возможным восстановить их трудоспособность и свести к минимуму смертность от голода.

Из вышеописанного совершенно очевидно, насколько нарушена связь и доверие масс к местным организациям. В течение двух месяцев не созывался пленум сельсовета. Часть местных партийцев растерялась. Новое руководство села усиленно работает по исправлению перегибов. Сев буряка в колхозе им. Сталина закончен на 100 %. Приняты все меры к окончанию сева колхозом «Коммунар» в количестве 280 га буряка не позже 5-6 июня. Приступлено к севу поздних культур как в колхозном, так и единоличном секторе на основе полученной в последние дни помощи — семенного материала (просо).

При создавшемся положении для восстановления нормальной работы в с. Медвин необходимо оказать немедленную помощь продовольствием опухшим семьям колхозников и единоличников, так как до реализации урожая осталось еще 2 месяца и с каждым днем положение ухудшается.

Бригада облбюро:

Член КП(б)У с 1920 г.,
п/б № 0798520 Клипов
Член КП(б)У с 1926 г.,
п/б № 0758241 Генкин

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 5255. - Арк. 60-61. Засвідчена копія. Машинопис; 1. - С. 181,182.

22.

Лист комсомольця Г. Ткаченка до секретаря ЦК КП(б)У С. Косіора про економічні труднощі на селі та політичний настрій населення

18 червня 1932 р.

Шановний т. Косіор!

Я, комсомолец, весь час відстоював політику і заходи радянської влади та партії на селі, а після, від'їхавши в місто в 1930/31 р., став студентом, і, здобуваючи знання, для мене обрїй робиться ширшим і світлішим, я вивчаю дещо з марксо-ленінської теорії і послїдовно стежу за пресою, починаючи ще з 1926 року.

Походженням я селянин (бідняк), комсомольський стаж з 1928 р., а фактично з комсомольською роботою зв'язаний ще з 1927 року. В технікумі, де я вчуся, вже рік секретарем осередку ВЛКСМ, але ще позапартійний...

На селі народ весь час зберігає в собі старі традиції і не вірить в перемогу соціалізму над капіталізмом, так само й серед міського пролетаріату в більшій частині, не говорю вже про сьгоднішні наміри всього трудящого людства. Стоїть тільки зайнятися – зацікавитись і вивчити життя міста й села, і все стане ясно. Я вперто і без кінця вів роз'яснюючу роботу, різко доводив, що партія і її мета вірна й здійснима, не раз вступав у дискусії, але, різно обґрунтовуючи, переконував, не раз посилавчись на кінець п'ятирічки і досягнення її в побутово-культурному відношенні.

А тепер, шановний Станіслав Вікентійович, доведіть мені, чим пояснити таке безглуздя, яке ми маємо сьгодні, й врешті-решт коли досягнемо своєї мети і якими методами та чийм ентузіазмом (бо цей ентузіазм, що давали ми, самі далі не зможемо).

Ви уявляєте, що зараз діється на Білоцерківщині, Уманщині, Київщині і т. ін. Великі площі незасіяної землі, а врожайність посіяного не більше 25-30 % відносно тієї, що була в 1925-1928 рр. В колгоспах, в яких було коней 100-150, зараз тільки 40-50, та й ті такі, що падають. Людство страшенно голодає. Я просто не розумію, і коли б мені хто авторитетний доводив хоч як десь в 1927-1928 рр. про те, що при радянській владі можуть помирати на роботі з голоду, я не повірив би і висміяв би або й зовсім нагнав би його, вважаючи ідіотом, контрреволюціонером і як завгодно.

Ну, а що ж ми маємо зараз? Десятки й сотні випадків, коли колгоспники виходять в поле і зникають, а через декілька днів знаходять його аж провонявшим й так його без жалю, наче це цілком природньо, заривають в яму й квіт, а на другий день цього ж, що заривав, попереднього, находять труп – мруть з голоду.

Хіба це можливо йти на тяжку роботу і нахльобатись якогось бур'яну зі звичайною макухою? А «начальство» виголошує красноречиво «за темпи, за соціалізм». Куди ж к чорту годиться такий соціалізм, коли людство з дня в день пауперизується - в Києві скільки завгодно попід углами сидять цілими сім'ями селяни і просять-плачуть кусок хліба, вже попухали з голоду. І хто це? Колгоспники, що мають сотні трудоднів. Скрїзь по студентських їдальнях, де гасло за гаслом наклеєно – «Борїмось за якісні та кількісні показники громадського харчування», студентів харчують раз у день таким обідом – Н₂О і декілька зілинок, а хоч би картоплина, і жиру теж нічого немає, і одержуєш хліба до нього 20-25 г.

На друге каші або сої, так коли взяти з водою, як воно є, то буде 100 г теж без ніякого жирку. «От і живи Гаврило». Так у київській їдальні СЗК № 2-3 і т. д. Хоч би сої дали наїстись – так каже зараз майже кожен студент. Отримує в місяць він 40-30 крб. та різні відрахування в них і так чистою одержує 15-20 крб., от і проживи місяць, коли в студкоопі (закри-тому): 400 г хліба – 2 крб., сало 100 г – 3-3 крб. 50 коп., масло – 2 крб. 85 коп., яєчки – 60 коп. штука і т. ін. Як де появляться які соєві коржички, такі, що раніш і собака не їв би, то зараз черга в 500 чоловік. Студенти один за одним дістають

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

туберкульоз, зараз з нашого технікуму чоловік п'ять пішли в лікарню, то там їх і залишили – кров'ю плюють.

Так живуть всі люди: студенти, робітники, селяни і т. ін., і я не знаю, чого народ гине з голоду, і словами скільки за-вгодно розмов різних, а ділом мовчать.

ЦК, мабуть, не бачить цього або не уявляє. На цей рік може бути надія не на краще, а ще й гірше, бо великий невро-жай, як видно, буде, а плани хлібозаготівель ще більші навалено на колгоспи.

Тепер, шановний Станіслав Вікентійович, скажіть, хіба це шляхи до соціалізму – це шляхи до гноїни і згубств, хіба так можна будувати соціалізм?.. Хіба у нас буде здорове покоління – воно буде хворе, кволе й безсиле, та й того за-лишиться живим 50 %.

Ну й чим я тому селянину чи робітнику, що раніше пояснював вірність політики партії, зможу довести, що ми соці-алізм будуємо й збудуємо, коли в нього цілком зникла віра в перемогу соціалізму, а я не маю на що вже тверде стати, бо все рівно обірвуся.

На мій погляд, все це залежить від головотяпського керівництва. У нас зараз скільки завгодно є таких політиків, що навчились тільки виступати і кидати красномовні фрази, а вони зараз зовсім безцінні, бо на практиці зовсім інше.

Мені здається, що наскільки партія була авторитетна все ж таки серед широких мас, зараз все менше. І тільки вне-сеться іскра в селянство, то спалахне всюди. Ми під носом не бачимо, а цілий ряд виголошуємо фраз про паупериза-цію і зuboжіння по капіталістичних країнах...

Зараз набирає сил і авторитету теорія т. Бухаріна.

Я сам за соціалізм безперечно, але проти цілком такого ідіотського шляху.

Може, я помиляюся, то я ще не маю великого стажу в роботі, але востаннє я мислю так, я з 1912 р. народження.

Прошу дуже: дайте мені здорову відповідь.

З комсом. привітом *Ткаченко*

На адресу: м. Київ, вул. Ж. Революції, 12

(Рибоводний технікум) *Ткаченко Гр. І.*

або краще, поскільки їду у відпустку, на адресу:

с. Карабачин Брусилівського району

Київської області. *Ткаченко Гр. Ів.**

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 5406. - Арк. 8-11. Копія. Машинопис; 1.-С. 183-186.

23.

Постанова Політбюро ЦК ВКП(б) про продовольчу допомогу Україні 20 червня 1932 р.

Ограничиться уже принятыми решениями ЦК и дополнительного завоза хлеба на Украину не производит **.

РДАСПІ. - Ф. 17. - Оп. 3. - Спр. 889. - Арк. 15. Оригінал. Машинопис; 1. -С. 190.

24.

Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про додаткову продовольчу допомогу районам, які перебувають у найбільш важкому становищі

21 червня 1932 р.

1. Надати додаткову продовольчу допомогу понад раніш відпущеної і що зараз відпускається на буряк районам, що перебувають в найбільш тяжкому стані:

По Київській області	-	12	районам
По Вінницькій	»	9	»
По Харківській	»	7	»
По Дніпропетровській»	-	5	»
(Список районів – див. додаток)			
Києву	-	50 900	пудів
Вінниці	-	38 200	»
Харкову	-	29 700	»
Дніпропетровську	-	21200	»

Цю додаткову допомогу, що відпускається, використати на 85 % для зазначених районів з тим, щоб на підставі всієї попередньої допомоги, хліба, що зараз відпускається на буряк, невисіяних серед колгоспних ресурсів і цієї допомоги було ліквідовано гостре продовольче становище в цих районах.

Зобов'язати області при розподілі допомоги зазначеним районам підходити індивідуально в залежності від ступеня потреби в харчі кожного з них. Райони теж самі повинні врахувати щодо сіл.

Решта 15 % допомоги області повинні використати для допомоги селам в інших районах, що перебувають у най-більш тяжкому стані.

У районах, яким відпускається цю додаткову продовольчу допомогу, надати допомогу також і вчителям.

ДОДАТОК

до протоколу Політбюро від 21 червня 1932 р.

Список районів, які найбільше потребують додаткової продовольчої допомоги

* Документи про реагування на лист у справі відсутні.

** Постанову ухвалено у відповідь на телеграму С. Косіора про допомогу від 17.06.1932 р.

I. Киевская область*

1. Букский
2. Тетиевский
3. Жашковский
4. Ставищанский
5. Володарский
6. Богуславский
7. Лисянский
8. Звенигородский
9. Тальновский
10. Белоцерковский

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 6. - Спр. 236. - Арк. 134,135. Оригінал. Машинопис; 1. - С 187, 188.

25.

Обвинувальний висновок Баришівського районного відділу ДПУ Київської області у справі мешканця с. Остролуччя І. Стешенка

4 липня 1932 р.

По сведениям, которые поступили в Барышевский райаппарат ГПУ, гр. Стешенко Иван Акимович с целью срыва хозяйственно-политических кампаний, проводимых на селе, систематически распространял а/с агитацию среди колхозников и другого неорганизованного населения.

На основе этих данных было произведено предварительное следствие, в процессе коего установлено, что он, Стешенко Иван Акимович, является крупным кулаком, имевшим 40 дес. земли, ветряную мельницу, много скота, применял наемный труд, уклонялся от выполнения государственных обязательств, имущество коего распродано, пронычки в местный колхоз, проводил разлагательскую работу среди колхозников с целью внесения дезорганизации и к распаду последнего.

Чувствуя себя обиженным советской властью, он, с момента исключения из колхоза, свое проявление а/с порядком активизировал, особенно во время ударных работ. Так, например: летом 1931 г. во время уборочной кампании он среди работающих единоличников на поле говорил: «Ну що ж, почали ми вбирати хліб, я знаю, що це ми робимо для когось, бо хліб влада забере, краще було б, щоб цей хліб зібрати та поховати». В августе м-це этого года, во время реализации 3-го Государственного займа, в группе индивидуальников говорил: «Останній карбованець забірають у нас, я знаю, що ці гроші підуть не на будівництво с/г, а на жидівських керівників». В том же году, в ноябре м-це, среди группы селян по вопросу о мясозаготовке произносил такие слова: «Опять заготівлі, опять оббирають нашу голоту, ви все бачите, ви все даєте і мовчите, а що ж ви зимою будете робить».

Во время проведения посевной кампании 1932 г. в апреле м-це он на поле среди работающих крестьян высказывал такие агитационные слова: «Ну що, сійте, сійте, дурні, хіба ви не бачите, що все рівно нічого з цієї сівби не буде, в цьому році вона ще гірше забере хліб, чим у минулому тому, що готується воювати з Японією».

Привлеченный ввиду этого к следствию в качестве обвиняемого, Стешенко Иван Акимович виновным в предъявленном обвинении себя не признал и пояснил, что агитации не проводил, а лишь беседовал с односельчанами по вопросам случившихся в нашей стране трудностей.

Однако данными предварительного следствия, подтвержденными свидетельскими показаниями Щербина Илариона, Гранька Андрея, Рудь Дмитра, виновность его в достаточной мере установлена.

На основании вышеизложенного гр. с. Остролучье Барышевского р-на Стешенко Иван Акимович, 1886 г. рождения, украинец, кулак, раскулачен, эксперт, лишен избирательных прав за применение наемного труда, участник местной банды Цвилия, оперировавшей в р-не, имел 40 дес. земли, ветряную мельницу, много рогатого скота, платил налога в [19]28/ 29[2.] - 336 р. 75 к., [19]29/30[2.] - 471 р., [19]30/31[2.] - 256 р. 80 к., не судившийся, обвиняется в том, что он, находясь в селе, с целью разложения колхозной массы и ее обострения [настроения] против очередных задач партии и власти, систематически проводил а/с агитацию, т. е. в преступлении, предусмотренном ст. 54-10 УК (по окраске сель. к. р.).

Ввиду этого и руководствуясь директивой ГПУ УССР за ___ следственное дело за № 47 по обвинению Стешенка Ивана Акимовича по ст. 54-10 УК направить на рассмотрение Особого совещания при коллегии ГПУ УССР с ходатайством о применении к нему заключения в конц. лагерях сроком на 3 года **.

Составлено 4 июля 1932 г.

СПРАВКА: 1. Вещдоков по делу не имеется.

2. Содержится под стражей при камере раймилиции с 10 мая 1932 года.

Пом. уполномоченного *Бершадский*
Утверждаю:
Райуполномоченный ГПУ
по Барышевскому р-ну *Лебединский*

ЦДАГО України. - Ф. 263. - Оп. 1. - Спр. 15765. - Арк. 15-16. Оригінал. Машинопис.

* Від упорядника: В документі Рокитнянський і Сквирський райони, що входили до Київської області, помилково були вписані у пререлік районів Вінницької області.

** Рішенням Окремої наради при колегії ДПУ УСРР І. Стешенко був висланий у Північний край терміном на 3 роки.

26.

Доповідна записка ДПУ УСРР ЦК КП(б)У про масовий вихід селян із колгоспів

13 липня 1932 р.

Дополнительно поступившие материалы местных органов ГПУ сигнализируют о дальнейшем росте требований колхозников об исключении их из колхозов.

Массовый характер выходов и тенденции к выходам из колхозов фиксируются в ряде новых районов.

Если за первые 20 дней июня подача заявлений о выходе из колхозов была отмечена в 239 колхозах 65 районов со стороны 6126 человек, то за последние 10 дней июня это явление имело место в 306 колхозах 81 района со стороны 7029 человек.

Рост выходов из колхозов, учтенных в июне с. г. по отдельным областям, определяется такими данными:

	<i>За 2 декады июня поступи-</i>	<i>В третьей декаде июня</i>
	<i>ло заявлений</i>	<i>поступило заявлений</i>
Киевская	1 109	2 211

27.

Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про повернення натуральної продовольчої та насінневої позики, отриманої колгоспами і радгоспами навесні 1932 року

15 липня 1932 р.

1. Установить размер подлежащей возврату натурой семенной и продовольственной ссуды, отпущенной колхозам весной 1932 года в 132,7 тыс. т с нижеследующим распределением по областям:

Киевская	31 500 т
Всего	132 750 т

Предложить областкомам одновременно с установлением годовых планов хлебозаготовок обеспечить составление по каждому району и сельсовету систематизированных списков должников по натурссуде с тем, чтобы не позже 25 июля каждому колхозу было бы вручено Заготзерном специальное извещение о размере подлежащей возврату натурссуды с указанием сроков погашения и пункта, куда должник должен сдать зерно, а также точного указания по культурам в соответствии с выданными.

2. Натуральная ссуда должна быть обязательно взыскана с должников сверх установленных обязательств по хлебопосаде из первых же партий хлеба, сдаваемых должниками на пункты.

3. Предложить Уполкомзагот СТО совместно с Заготзерно в двухдневный срок спустить на места подробную инструкцию о порядке взыскания натурссуды.

4. Уполкомзагот СТО совместно с Заготзерно при установлении планов хлебопосады по отдельным совхозам одновременно установить по каждому совхозу размер подлежащей возврату натурой ссуды.

Сверх того Зернотрестом и другими совхозными системами должна быть возвращена выданная им семенная ссуда из Украинского госсорт-фонда.

5. Обязать областкомы безусловно обеспечить возврат колхозам, получившими семенную помощь в порядке соцпомощи, колхозам, оказавшим эту помощь.

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 6. - Спр. 236. - Арк. 193-194. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 208.

28.

Постанова ЦВК і РНК СРСР «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів та кооперації й зміцнення громадської (соціалістичної) власності»

7 серпня 1932 р.

Останнім часом почастишали скарги робітників та колгоспників на розкрадання (крадіжки) вантажів на залізничному й водному транспорті та на розкрадання (крадіжки) кооперативного й колгоспного майна елементами, що хуліганять, та взагалі антигромадськими елементами; так само почастишали скарги на насильство та загрози куркульських елементів колгоспникам, які не хочуть вийти з колгоспів і чесно та самовіддано працюють для зміцнення їх.

ЦВК і РНК Союзу РСР вважають, що громадська власність (державна, колгоспна, кооперативна) - основа радянського ладу, вона священна й недоторканна, і людей, що роблять замах на громадську власність, треба розглядати як ворогів народу; в зв'язку з цим рішуча боротьба з розкрадачами громадського майна є найперший обов'язок органів радянської влади.

Виходячи з цих міркувань і йдучи назустріч вимогам робітників та колгоспників, ЦВК і РНК Союзу РСР ухвалюють:

I
1) Дорівняти вантажі на залізничному й водному транспорті їхнім значенням до майна державного і всебічно підсилити охорону цих вантажів.

2) Застосувати як захід судової репресії за розкрадання вантажів на залізничному й водному транспорті вищу міру соціального захисту — розстріл із конфіскацією всього майна із заміною при обставинах, що пом'якшують провину, позбавлення волі на час не менше як десять років з конфіскацією майна.

3) Не застосовувати амністії до злочинців, засуджених у справах про крадіж вантажів на транспорті.

II

1) Дорівняти значенням майно колгоспів та кооперативів (урожай на полях, громадські запаси, худобу, кооперативні склади та крамниці тощо) до майна державного і всебічно підсилити сторону цього майна від розкрадання.

2) Застосувати як захід судової репресії за розкрадання колгоспного та кооперативного майна вищу міру соціального захисту – розстріл із конфіскацією всього майна, зі зміною при обставинах, що пом'якшують провину, позбавленням волі на час не менше як десять років із конфіскацією всього майна.

Не застосовувати амністії до злочинців, засуджених у справах про крадіж колгоспного та кооперативного майна.

III

1) Провести рішучу боротьбу з усіма антигромадськими, куркульсько-капіталістичними елементами, що застосовують насильства та загрози, або проповідують застосування насильства та загроз до колгоспників, щоб примусити їх вийти з колгоспу, щоб примусово зруйнувати колгосп. Дорівняти ці злочини до державних злочинів.

2) Застосувати як захід судової репресії в справах про охорону колгоспів та колгоспників від насильства й загроз з боку куркульських та інших антигромадських елементів позбавлення волі від 5 до 10 років з ув'язненням у концентраційному таборі.

3) Не застосовувати амністії до злочинців, засуджених у цих справах.

Голова ЦВК Союзу РСР М. Калінін
Голова РНК Союзу РСР В. Молотов (Скрябін)
Секретар ЦВК Союзу РСР А. Єнукідзе

Комуніст. - 1932. - 9 серп.; Коллективизация сельского хозяйства: важнейшие постановления Коммунистической партии и Советского правительства. 1927-1935. - М., 1957. - С. 423, 424.

29.

Інструкція Верховного суду та ОДПУ СРСР щодо механізму застосування репресій за постановою ЦВК та РНК Союзу РСР від 7 серпня 1932 року

22 вересня 1932 р.

Секретно

Верхсуду ССРСР и Прокуратуре Верхсуда ССРСР, НКЮ союзных и автономных республик, председателю Верхсуда и прокурору ЗСФСР, председателям краевых (областных) судов, краевым (областным) прокурорам, председателям линейных судов и транспортным прокурорам, районным прокурорам.

Председателю ГПУ Украины, полномочным представителям ОГПУ. ДТО ОГПУ, начальникам оперсекторов.

ИНСТРУКЦИЯ

по применению постановления ЦИК и СНК СССР от 7.VIII.1932 г. по охране имущества государственных предприятий, колхозов и кооперации и укреплении общественной (социалистической) собственности

Раздел 1

Преступления, подпадающие под действие закона от 7 августа

Закон от 7 августа надлежит применять при хищениях государственной и общественной собственности:

а) промышленной (хищения заводского и фабричного имущества); б) совхозной; в) государственных торговых организаций; г) колхозной; д) кооперативной; е) грузов на железнодорожном и водном транспорте и местном автотранспорте.

Раздел 2

Категории расхитителей и мера социальной защиты, которую необходимо к ним применять

1. По делам об организациях и группировках, организованно разрушающих государственную, общественную и кооперативную собственность путем поджогов, взрывов и массовой порчи имущества – применять высшую меру социальной защиты – *расстрел*, без послабления.

2. В отношении кулаков, бывших торговцев и иных социально чуждых элементов, работающих в государственных (промышленных и сельскохозяйственных – совхозы) предприятиях или учреждениях, а также должностных лиц государственных учреждений и предприятий, изобличенных в хищениях имущества или растратах крупных денежных сумм этих предприятий или учреждений, применять высшую меру наказания, при смягчающих вину обстоятельствах (в случае единичных и незначительных хищений) высшую меру наказания заменять 10-летним лишением свободы.

При хищениях, хотя и мелких, совершенных лицами указанных социальных категорий, но влекущих за собой расстройство или остановку работы предприятий (хищения частей агрегатов и машин, умышленное уничтожение или порча совхозного инвентаря и т.п.) – также применять высшую меру наказания.

3. В отношении кулаков, бывших торговцев и иных социально враждебных элементов, проникших в органы снабжения, торговли и кооперации, а также должностных лиц товаропроводящей сети, изобличенных в хищении товаров или продаже их на частный рынок и растратах крупных денежных средств, – применять высшую меру наказания и лишь при смягчающих вину обстоятельствах в случаях незначительных размеров хищений высшую меру наказания заменять десятилетним лишением свободы.

Той же мере наказания подвергать и спекулянтов, хотя непосредственно в хищениях не участвующих, но спекулирующих товарами и продуктами, зная, что товары эти похищены из государственных учреждений и кооперации.

4. В отношении лиц, изобличенных в хищениях грузов на транспорте, применяется высшая мера наказания и лишь при смягчающих обстоятельствах (при единичных случаях хищений или хищениях незначительных размеров) может быть применено десятилетнее лишение свободы.

Если хищения на транспорте производятся при участии железнодорожных служащих и рабочих, то к ним должна применяться та же мера репрессии.

5. В отношении кулаков, как проникших в колхоз, так и находящихся вне колхоза, организующих или принимающих участие в хищениях колхозного имущества и хлеба, применяется высшая мера наказания без послабления.

6. В отношении трудящихся единоличников и колхозников, изобличенных в хищении колхозного имущества и хлеба, должно применяться десятилетнее лишение свободы.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

При отягчаючих вину обставинах, а іменно: систематических хищениях колхозного хлеба, свеклы и других сельскохозяйственных продуктов и скота, хищениях организованными группами, хищениях в крупных размерах, хищениях, сопровождающихся насильственными действиями, террористическими актами, поджогами и т. д., – и в отношении колхозников, и трудящихся единоличников должна применяться высшая мера наказания.

7. В отношении председателей колхозов и членов правлений, участвующих в хищениях государственного и общественного имущества, необходимо применять высшую меру наказания и лишь при смягчающих вину обстоятельствах – десятилетнее лишение свободы.

Раздел 3

О порядке направления дел по хищениям

1. Рассматриваются ПП ОГПУ: дела о хищениях, сопровождающихся массовыми выступлениями, насильственными действиями, террористическими актами, поджогами и т. д., а также дела, по которым проходят организованные группировки с большим количеством арестованных.

2. Рассматриваются соответствующими судами: дела о хищениях на железнодорожном транспорте и все остальные дела, кроме перечисленных в п. 1 настоящего раздела.

Раздел 4

О специальном применении декрета ЦИК и СНК от 7 августа 1932 г.

1. Допустить применение меры репрессии по делам, подпадающим под действие закона от 7 августа, в отношении преступлений, совершенных до издания закона в случаях, когда преступления имеют общественно-политическое значение.

2. Изъять из подсудности сельских общественных и колхозных товарищеских судов дела о хищениях колхозного имущества.

В ведении сельских общественных и колхозных товарищеских судов оставить лишь дела о преступлениях против личной собственности колхозников и единоличников.

Раздел 5

О сроках ведения следствия по делам о хищениях

1. Судебно-следственные органы обязаны заканчивать дела и выносить по ним приговора не дольше чем в пятнадцатидневный срок с момента раскрытия преступления и возникновения дела.

2. Как исключение, только в отношении дел, по которым проходит большое количество обвиняемых, срок ведения дела и вынесение приговора определяется не дольше чем 30 дней.

Председатель Верховного Суда Союза ССР А. Винокуров
Прокурор Верховного Суда Союза ССР П. Красиков
Зам. председателя ОГПУ И. Акулов

ЦДАВО України. - Ф. 24. - Оп. 13. - Спр. 81. - Арк. 15,16. Друкарський примірці 2. - С. 523-525.

30.

Доповідна записка оргмасового відділу Укрколгоспцентру про причини виходу селян із колгоспів

22 вересня 1932 р.

До голови правління Укрколгоспцентру т. *Макеєнко*

ДОПОВІДНА ЗАПИСКА Про виходи з колгоспів

За матеріалами Київської, Вінницької, Харківської та Молдавської обласних колгоспспілок (джерелом яких є відомості від РПК і РЗВ, інструкторські обстеження периферії, доповідні записки голів РКС тощо) масовий характер виходів з колгоспів припадає на час весняної сізби та початок збиральної кампанії б. р. з наростанням в квітні, травні, червні та збуванням в липні і серпні. Розміри цих виходів характеризуються такими цифровими даними:

1. *Київська обл.* За зведенням 27 районів було подано заяв про виходи з колгоспів 6874, в тому числі:

1. В Яготинському р-ні	500	8. В Білоцерківському р-ні	870
2. В Кам'янському р-ні	360	9. В Новоград-Волинському р-ні	250
3. В Васильківському р-ні	1186	10. В Ржищівському р-ні	237
4. В Ічнянському р-ні	500	11. В Баришівському р-ні	200
5. В Дмитрівському р-ні	450	12. В Носівському р-ні	200
6. В Попільнянському р-ні	320	13. В Сквирському р-ні	300
7. В Остерському р-ні	300	14. В Глухівському р-ні	371

1. *По Київській обл.* В колгоспі «Серп і молот» Глухівського р-ну органи керування себе дискредитували: пияцтво, великі розтрати, систематичні накладення на колгоспників беззаконних штрафів, адміністрування над колгоспом з боку МТС, в результаті – масовий вихід з колгоспу.

Подаючи заяву про вихід з колгоспу, активіст-середняк Потапенко, член Кадомиської артіль Ржищівського р-ну, сказав: «Мое сердце не терпит колгоспных бур'янів. У мене врожай буде в індивідуальному господарстві не 30 пуд., як це є в колгоспі, а 130 пуд.»

...В селах Митниця, Рославичі, Велика Бугаївка та ін. Васильківського р-ну масовий вихід із колгоспів викликано відсутністю правильної організації праці та обліком праці (незалежно від кількості й якості виробленої роботи писалося трудодні однаково, не видано членам трудкнижок, по 3-4 місяці не записувано колгоспникам їх виробітку).

Характерно буде навести дані ще про один колгосп Васильківського р-ну – «Червоний степ». В ньому 650 дворів. Його злило. В зимовий час загинуло 400 шт. коней, на весну залишилось 195. Вартість трудовня 1931 р. – 23 к[оп.], хліба на трудовень видано по 1,5 кіло, але не всім, бо з цього числа 4000 пудів було здано в хлібозаготівлі (в рахунок виконання контрактації за неусуспільнену озимину колгоспників, що вступили до колгоспу 1931 р.). Розрахунків з колгоспниками не проведено. Внаслідок – 241 заява про вихід з колгоспу.

Заходи до припинення виходів та їх результати

Треба прямо сказати, що в багатьох випадках колгоспи, сільські, районів і обласні організації «прогляділи» початок масових виходів з колгоспів, ними не цікавились, глибоко цього питання не вивчали та не вжили проти них запобіжних організаційно-господарських заходів, не організували достатньої відсічі куркульсько-контрреволюційній агітації та [не] приділили потрібної уваги просуненню й розгляду на місцях заяв від колгоспників. Про це яскраво свідчать матеріали більшості областей, якими ми користуємось для цієї доповідної записки. Тому й результати від вжитих пізніше заходів щодо припинення виходів з колгоспів не скрізь задовільні. І навпаки, там, де було негайне реагування на подані колгоспниками заяви про вихід, своєчасно розгорнуто справді масово-політичну й роз'яснювальну роботу та виправлено припущені в колгоспному будівництві помилки минулого року, там більшість колгоспників забрали свої заяви назад і повернулись на працю в колгоспи.

По Київській обл. В Білоцерківському р-ні було подано заяв про вихід від 870 господарств. Назад забрали заяви 450. З колгоспу «Боротьба» цього ж району вибуло 400 господарств з 600. Ті, що лишилися в колгоспі, виходять на роботу до 50 %, а ті, що вибули з колгоспу, пішли на сторонні заробітки. Частина з них придбали собі коні й займаються ізвозом. По Глухівському р-ну дійсного обліку про кількість виходів немає. За неповними даними, з колгоспів вибуло 371 господарство. Із цієї кількості жодне господарство назад заяв не забрало. По Яготинському р-ну з 500 вибувчих господарств повернулося назад 290. По Ржищівському р-ну РКС справою вибуття з колгоспів не займалася. В результаті цього більш як 50 % вибулих беруть участь на роботі в колгоспі, але заяв назад не забирають, мотивуючи тим, що «мовляв, побачимо, чим закінчиться господарський рік в колгоспах». Треба відмітити, що вибувші колгоспники забезпечують себе засобами виробництва та проводять засів озимини на городах тощо.

Оргмасовий відділ Укрколгоспцентру

ЦДАВО України. – ф.559, оп. 1. спр. 2572, арк. 4-15. Копія, Машинопис; 2. – С. 525-531.

31.

Витяги із протоколів засідання Бородянського райвиконкому Київської області з приводу розкуркулення селян

Вересень 1932 р.

2 вересня 1932 р. Слухали: Скаргу гр. с. Нова Буда Пилипенка Митрофана Гордійовича про повернення йому майна, конфіскованого й переданого Новобуднянському колгоспу під час розкуркулення та виселення його як куркуля.

Ухвалили: Поскільки майно гр. Пилипенка передано колгоспу як розкулаченого і сам Пилипенко в 1930 р. був висланий як куркуль за межі УСРР, в клопотанні відмовити.

20 вересня 1932 р. Слухали: Затвердження опису майна гр. с. Дружня Івахненка Якова Івановича, що його складено Дружнянською сільрадою за несплату штрафу, накладеного за невиконання твердого завдання по хлібозаготівлі.

Ухвалили: Ствердити штраф і опис, що його склала Дружнянська сільрада на гр. Івахненка як на куркуля, що злісно ухиляється от виконання хлібозаготівлі, та ствердити опис майна, що його зроблено сільрадою с. Дружня, й доручити останній продати з прилюдних торгів.

Голова засідання *Броліш*
Секретар *Власенко*

ЦДАВО України. — Ф. 1. - Оп. 8. - Спр. 333. — Арк. 27, 35. Засвідчена копія. М;-шинопис; 2. - С. 532.

32.

Доповідна записка начальника робітничо-селянської міліції УСРР до ЦК КП(б)У про морально-політичний розклад особового складу в умовах поганого продовольчого постачання *

Вересень 1932 р.

За последнее время в политико-моральном состоянии РК милиции проявляются резкие симптомы ухудшения вследствие весьма плохого продовольственного снабжения работников милиции, особенно в районах сельского типа.

В снабжении милиции районов имеются значительные перебои, норма продовольственная не выполняется даже по хлебу, а также наблюдаются случаи и абсолютного неполучения работниками милиции никаких продуктов. Так, например:

В Иванковском районе Киевской области работники милиции на протяжении 3 м-цев не получают никаких продуктов.

...В июне месяце м-р Васильковской раймилиции Киевской области Козер (рабочий, член КП(б)У), дежуря у камеры арестованных, 2 раза передавал арестованному в камеру водку за кусок хлеба.

* Записку надіслано секретареві ЦК КП(б)У Н. Голоду. На документі є резолюція: «Проверить снабжение учителей, милиции».

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

Учитывая создавшееся положение, Главное Управление РК милии УССР просит принять зависящие меры к улучшению продовольственного снабжения РК милиции.

Начальник РК милиции УССР *Семенов*
ВРИД. пом. нач. РК милиции УССР по политчасти *Петренко*

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 5250. - Арк. 35-39. Незасвідчена копія. Машинопис.

33.

Витяги із протоколів засідань Бородянського райвиконкому на Київщині з приводу скасування рішень щодо розкуркулення середняків

Вересень- листопад 1932 р.

2 вересня 1932 р. Слухали: Постанова Майданівської сільради про накладання штрафу на гр. с. Майданівка – контр-актантів за невиконання хлібозаготівлі: Герика С. А. – 100 крб., Шаленка М. В. – 100 крб., Кравченка П. М. – 100 крб., Драпей О. Є. – 50 крб.

Ухвалили: Постанову, як незаконну, скасувати та дати з цього приводу ще раз роз'яснення всім сільрадам.

20 вересня 1932 р. Слухали: Протест уч[асткового] прокурора на постанову президії РВК від 29.IV.1931 р. про відібрання майна та виселення з межі села гр. с. Дружня Богдюка Наума.

Ухвалили: Беручи до уваги, що господарство Богдюка Наума не є куркульське, а заможне, тому свою постанову від 29.IV.1931 р. в частині відібрання майна, хати та виселення за межі села гр. Богдюка Наума – скасувати, повернути гр. Богдюку хату та дозволити жити в с. Дружня.

20 вересня 1932 р. Слухали: Постанова бюро скарг РСІ від 15.VIII.1932 р. про зняття твердого завдання по хлібозаготівлі та продажу майна за несплату штрафу по хлібозаготівлі гр. с. Бабинець Дзюби Грицька Хомича.

Ухвалили: Погодитись з постановою бюро скарг РСІ та повернути гр. Дзюбі його майно – будівлі, які ще не продані сільрадою.

28 вересня 1932 р. Слухали: Скарга гр. с. Голе Шаленка Івана Макаровича про повернення йому майна, що його продано за невиконання штрафу за нездання твердого завдання хлібозаготівлі (т. Власенко).

Ухвалили: Беручи до уваги, що гр. Шаленко мав середняцьке господарство та що сам Шаленко – інвалід на 100 % й має сім'ю з 6 душ, з якої 5 непрацездатних, повернути гр. Шаленку хату, відмінивши в цій частині свою попередню постанову.

21 жовтня 1932 р. Слухали: Протест участкового прокурора на постанову Мироцької сільради від 20.VIII.1931 р. у справі доведення твердого завдання хлібозаготівлі та продаж майна за несплату гр. с. Мироцьке Самойленка Левка Івановича.

Ухвалили: Беручи до уваги, що гр-н Самойленко має не куркульське, а заможно-середняцьке господарство, син якого служив в терчастині Червоної Армії, постанову Мироцької сільради скасувати, повернути гр-ну Самойленку його майно – хату, будівлі і дозволити йому жити в його хаті.

3 листопада 1932 р. Слухали: Постанова бюро скарг РСІ від 4.X.1932 р. про повернення майна гр. с. Мигалки Бондаренку Юхиму, що його відібрано за неоплату штрафу, накладеного за невиконання хлібозаготівлі.

Ухвалили: Зважаючи на те, що господарство Бондаренка є середняцьке й сільрада по відношенню до нього застосувала заходів як до куркульського господарства несправедливо, постанову Мигальської сільради, що її затверджено Президією РВК щодо продажу майна гр. Бондаренка, – скасувати, повернути гр. Бондаренку його будівлі.

Голова РВК *Броліш*
Секретар *Власенко*

ЦДАВО України. - Ф. 1. - Оп. 8. - Спр. 333. - Арк. 16, 18, 24, 28, 34. Оригінали. Машинопис; 2. - С. 560, 561.

34.

Постанова Політбюро ЦК КП(б)У «Про заходи з посилення хлібозаготівель»

18 листопада 1932 р.

І. О МОБИЛИЗАЦИИ РАБОЧИХ КОММУНИСТОВ НА ХЛЕБОЗАГОТОВКИ

1. Считая дело хлебозаготовок в данных условиях важнейшей задачей всей не только сельской, но и городской партийной организации Украины, ЦК КП(б)У постановляет мобилизовать в помощь сельским организациям на срок до 10 января 1933 г. в помощь РПК решающих хлебозаготовительных районов 600 коммунистов – рабочих из промышленных центров, имеющих опыт партийно-массовой работы и проявивших себя в [при] выполнении ударно-политических кампаний как сознательные и стойкие большевики: в Харькове – 140 человек, Донбассе – 200, Днепропетровске – 130, Одессе – 70, Киеве – 60 человек.

2. Предложить обкомам мобилизацию и отправку людей закончить в трехдневный срок. Мобилизованных направить бригадами в составе 3-4 человек каждая в 40-50 решающих хлебозаготовительных районов по 2-4 бригады на район, для посылки в села, где кулацкий саботаж и неорганизованность партийной работы приняла наиболее острый характер.

3. Донецкому обкому из числа мобилизованных командировать в помощь Одесской области 80 человек.

4. Обязать ГПК и РПК, под личную ответственность секретарей этих парткомитетов, организовать на предприятиях тщательный отбор мобилизуемых и в особенности подбор руководителей бригад.

Предложить обкомам тщательно проинструктировать мобилизуемых.

...5. Взять под постоянный контроль ЦК работу 22 газет важнейших хлебозаготовительных районов.

ЦДАГО України. - Ф.1, оп. 6, спр. 237, арк. 207-216. Оригінал. Машинопис; 1.- С. 250-260.

Прочитавши не скури,

а підкинь сусіду!

До Українських Селян.

73

Селяне-хлібороби!

Чи розкусили ви нарешті свого найлютішого ворога—червону московську владу? Чи зрозуміли ви, який хижий та хитрий звірь в овечій шкурі забрався до нас на Україну? Чи бачите вже ви, що большевики прямують до того, щоб відібрати від вас не тільки ту казбовну та поміщицьку землю, що її вам наділила 1917 року наша законна влада—Уряд Української Народньої Республіки,—а й зазіхають на ту землю, що була вашою з діда-прадіда? Чи не ясно ще вам, що Москва червона хоче повернути всіх селян наших на крєпаків і згноїти їх на панщині по совітських економіях?

Колхози — то тільки тимчасові комуністичні штучки, бо бояться вони одразу заводити скрізь совхози і думають собі, що дядько наш не второпав зразу, куди вони прямують і попадуться на них, як та риба на гачок.

А-ж вийшло, що наш дядько не лямом шитий! Побачив, що не господарь вже він на своїй землі і покинув орати та сіяти, не то, що колхозну землю, а й ту, що ще в нього її большевики не видерли. Та й кому, справді, охота сіяти, коли не для себе він буде те, що вродить, косити та молотити.

Селяне-хлібороби! Не надійтесь, що ви москаля червоного обдурите! Не думайте й того, що от ви свого ворога тепер подолали. Ворог ваш лютий і хитрий... Оті всі накази теперішнього совітського царя Сталіна про те, щоб припинити насильне запровадження колхозів, про повернення соціалізованої худоби та нарешті дозвіл продавати на вільному ринкові збіжжя та худобу,—то тільки хитрощі. Побачили комуністи, що дядько не сіє та й попустили; нехай, мовляв, обсіється, а там далі видно буде, кому хліб достанеться. Як не посіє дядько, то нічого чуда совітській власті за границю на продаж вивозити, ні за віщо буде золота за границю доставати та нічого буде по загряннших банках про чорний день складати. Все-ж бо золото, ще царське та з церков та монастирів пограбоване, все вже вони за кордоном попристроювали.

От чому вони попустили! А що народ буде мерти як мухи, то їм то не первина. 1921-го року на одній Україні п'ять мільйонів народу вимерло, а як цього року і вдвоє більше вимре, то москалям від того не плакати! Люде вимруть, а земля віде не дінеться і легше буде совхози заводити чи, як вони кажуть, „зернові фабрики“. Народ зголоду плохший стає, слухняніший, як та сіра скотина. А їм тільки того й треба, бо-ж хоч-би й всі хахли вимерли, так в Москві ребят много і коло трактора кожен Ванюха раду собі дасть. А поки всі хахли не вимерли, то комуністи щовесни в еранку та у сівбу їм і пускають, а з жнив і починають підкручувати.

Зараз вони причаїлися і наче пускають що й тому, ще бояться війни з Японією. А щоб не боятися сусіда, то треба замиритися з своїми домашніми, щоб бува з заду не вдарили. Боятися вони, щоб не прийшлося, як за турецької війни цареві Олександрові II, крїпаків з неволі панської випустити або як Миколі II за японської війни сякі такі полехкості для своїх підданих зробити. А ще бува скине їх народ так, як скинув Миколу за останньої війни з німцями та австріяками.

А як небезпека війни мине, як хліб уродить, то вони тоді не такої заспівають.

Брати селяне! Хлібороби!

Не давайте хліба совецькій владі!

Шкодьте червоним москалям як тільки і де тільки можете!

Руйнуйте телеграф, телефон і залізницю, щоб не могли вони з України наше добро вивозити.

Час вже нарешті з сірої скотини, що слухняно наставляє ший в московські ярма, чи то царські, чи то совітські, стати вільними громадянами своєї вільної країни, ні від кого незалежної, Української Народньої Республіки! Скидайте московське червоне ярмо!

„Вставайте, кайдани порвіте і вражою, злою кровю волю окропите!“—такий заповіт дав нам наш Великий Пророк ТАРАС ШЕВЧЕНКО.

І ми його мусимо виконати!

Український Революційний Коміт

1932 рік.

35. Одна з численних листівок, які розповсюджувались по Київщині в 1932 році.

ГДА СБ України. - Ф. 16. - Оп. 25. - Спр. 2. - Арк. 73. Друкарський примірник. (Друкується вперше).

1264

Публікація в листопадовому 1932 року номері Білоцерківської районної газети «Радянська нива», яка засвідчує факт пасивного спротиву грабінницьким хлібозаготівлям з боку комуністів с. Роток (нині територія сучасної Білої Церкви), а також частини прикріплених до села партійців і комсомольців міста. (Друкується вперше).

**Постанова Політбюро ЦК КП(б)У
«Про ліквідацію контрреволюційних гнізд та розгром куркульських груп»**

18 листопада 1932 р.

1. Поручить т. Реденсу совместно с т. Косиором разработать до 23 ноября специальный оперативный план ликвидации основных кулацких и петлюровских контрреволюционных гнезд, в первую очередь в Павлоградском, в группе Уманских и Белоцерковских районов, а также в группе районов вокруг городов Борзны и Мены (Черниговская область).

2. Одновременно должна быть усилена работа ГПУ Украины по снятию в городах идеологов и организаторов кулацко-саботажа и срыва выполнения государственных заданий, выявленных органами ГПУ.

3. Обязать ГПУ провести изъятие и осуждение наиболее злостных счетоводов и бухгалтеров колхозов, срывающих выполнение плана хлебосдачи и организующих расхищение колхозного хлеба. Охватить этой операцией до 300 человек, сконцентрировав удар на наиболее важных для успеха хлебозаготовок районах и колхозах.

Поручить т. Чубарю – по Днепропетровской, Хатаевичу – по Одесской, Затонскому – по Киевской, Косиору – по Харьковской, Зайцеву – по Черниговской областям с соответствующими обкомами провести эту операцию в ближайшие дни.

4. Вся работа ГПУ по ликвидации контрреволюционных гнезд и разгрому кулацких групп, активно проводящих борьбу против хлебосдачи, должна проводиться в сочетании с соответствующей организационно-политической работой партийных организаций в деревне.

За последнее время участились террористические акты со стороны контрреволюционных кулацких элементов по отношению к сельским активистам, борющимся за честное выполнение колхозами и единоличниками своих обязательств перед Советским государством. Особенно в отношении усиления кулацкого террора выделяются Черниговская, Киевская, Харьковская и Винницкая области. За последний месяц имели место исключительно наглые факты кулацких выступлений (Чернигов, Днепропетровск и др.). Это усиление кулацкой активности не встречает должного организованного отпора. К террористическим актам, поджогам, грабежам большей частью относятся как к случайным явлениям, ограничиваются проведением следствия в обычном порядке или через ГПУ, или через судебные органы.

Благодаря этому значительная часть террористических выступлений остается не раскрытой и безнаказанной.

ЦК считает подобное положение совершенно нетерпимым и предлагает вам:

1. Усилить репрессии в отношении кулацких и др. контрреволюционных элементов. Ни один факт какого бы то ни было кулацкого проявления не должен остаться нераскрытым и безнаказанным. Карательные органы пролетарской диктатуры – ГПУ, суд, прокуратура – должны наносить быстрые и решительные удары наглеющим кулацким элементам не только после их выступлений, а и для предотвращения контрреволюционных выступлений.

2. В отношении сел и районов, где особенно активно проявление кулацких элементов, должны быть немедленно предприняты широкие и решительные меры к выявлению и разгрому кулацких элементов и их пособников. Этими мероприятиями должна быть предотвращена всякая возможность контрреволюционных выступлений.

3. Мероприятия по борьбе с кулацкими элементами должны сопровождаться широкой политической, массовой работой и организацией вокруг борьбы с кулацкими элементами за выполнение плана хлебозаготовок низового партийного и колхозного актива.

4. Все дела о террористических актах, поджогах, расхищении государственной и общественной собственности должны быть расследованы быстро и до конца, а к виновным без снисхождения должны быть применены самые суровые меры наказания.

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 16. - Спр. 9. - Арк. 59-61. Оригінал. Машинопис; 1 - С. 260-261.

СТАТИСТИЧЕСКИЕ СВЕДЕНИЯ

фактов право-опportunистических настроений и протivoдействия хлебозаготовкам со стороны членов, кандидатов партии и комсомола в время хлебозаготовительной кампании

По данным на 20/ХІ-1932 г.

ОБЛАСТЬ	Ко-лич. рай-онов	Ко-лич. сел	СО С Т О Р О Н И К О Г О				В ЧЕМ ВПРЯЗЛИЛОСЬ				Выход из пар-тии.	Тен-ден-ция вых. из парт.							
			Ответ рай-работ	Уполн РПК на селах	Пред. сель сов.	Пред. и член прав. колл.	Секре тари парт-ячеек	Пут. ком. и др.	Секр. яч. ДКМ	Ком. сом. яч.			Парт. ак-тив	Мом. сом. ак-тив	Отказ от на-пол. работ.	Тенд. к ух. работ.	Отказ от на-пол. работ.	Опору-тивност. настро-	
Днепропетровск.	38	95	26	14	6	49	25	1	2	1	24	2	5	4	9	17	108	2	4
Одесская.....	29	52	24	18	6	19	18	1	1	1	3	-	-	7	1	4	71	3	2
Харьковская....	33	45	8	4	7	18	14	5	1	2	23	12	7	17	9	16	41	-	6
Винницкая.....	21	36	4	1	7	9	4	3	1	3	12	2	-	8	5	1	33	1	2
Киевская.....	27	38	9	15	7	8	5	1	-	-	8	-	-	2	4	3	46	-	2
Черниговская...	20	42	11	16	5	8	6	-	1	-	14	12	-	1	2	19	70	-	3
Донецкая.....	25	85	5	18	4	19	8	9	-	-	36	-	1	8	1	8	74	-	-
А М С С Р.....	6	14	-	4	1	9	3	-	-	1	1	-	-	-	2	3	13	-	-
ИТОГО.....	199	407	87	90	43	139	83	10	6	6	121	28	13	47	33	71	456	6	19

37. Фотокопія статистичних даних ГПУ УСРР про факти право-опportunистичних настроїв і протидію хлібозаготівлям з боку членів, кандидатів партії і комсомолу за час хлібозаготівельної кампанії по даних на 20.11.1932 року. За цими даними такі настрої були зафіксовані у 38 сіл 27 районів Київщини, в тому числі з боку відпо-відальних районних працівників – 9, уповноважених райпарткомів на селах – 15, голів і членів правління колгоспів – 8, секретарів парт.ячеек – 5, партактиву – 8. Вказано конкретно, в чому це виразилось. Зокрема, у неприйнятті слуханих згори планів хлібозаготівель – 2, невиході на роботу – 4, відмові від ви-конання хлібозаготівель – 3, висловлюванні опportunистичних настроїв – 46, виході з партії – 2. (Друкується вперше).

38.
Телеграма голови ЦКК КП(б)У В. Затонського до С. Косіора
про вжиття репресивних заходів до керівників Макарівського району
Київської області *

23 листопада 1932 р.

Вчера был в Макарове. Пришлось исключить из партии [руководителей] райплана, райзема, райосвиту[ы]. Намечается необходимость занесения на «черную доску» сел Наливайковку, где был сам, и Фасовую, которую обследовал Витковский.

Считаю необходимым чистку всей районной организации.

Затонский

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 5265. - Арк. 51. Незасвідчена копія. Рукопис.

39.
Постанова Політбюро ЦК ВКП(б)
«Про особливого уповноваженого ОДПУ на Україні»

24 листопада 1932 р.

Ввиду особой государственной важности быстрого улучшения работы органов ОГПУ на Украине и ввиду наличия у т. Балицкого большого опыта украинской работы, ЦК ВКП(б) постановляет: предложить ОГПУ направить в качестве особого уполномоченного ОГПУ на Украине сроком на 6 месяцев зам. пред. ОГПУ т. Балицкого с подчинением ему ПП ОГПУ Украины, обязав т. Балицкого через каждые две декады представлять в ЦК ВКП(б) краткий доклад о работе органов ОГПУ Украины.

Коментар упорядника: В. Балицький настільки успішно з точки зору Сталіна «організував» боротьбу з українськими контрреволюціонерами, що 16 лютого 1933 р. був призначений головою ДПУ УСРР. А через чотири роки ще «тілніши-ми» колегами-чекістами викритий як «ворог народу» і розстріляний.

РДАСПІ. - Ф. 17. - Оп. 3. - Спр. 907. - Арк. 20. Оригінал. Машинопис.

40.
Лист Київського обкому КП(б)У до ЦК КП(б)У
про стан хлібозаготівель в області

27 листопада 1932 р.

Пятая пятидневка дала некоторое снижение в выполнении плана хлебозаготовок против четвертой пятидневки. Снижение произошло за счет колхозов и совхозов. Теперь мы имеем выполнение годового плана по селянскому сектору – 83,3 %. Прирост за пятидневку составляет 4 % годового плана и 13 % месячного плана. Выполнение плана по колхозам составляет 90,8 %, по единоличному сектору – 61 %, колхозы, которым осталось выполнить 9 % плана, естественно, будут несколько снижать темпы, хотя, конечно, в ближайшие три пятидневки выполнят свой план целиком. Единоличный сектор дал за пятидневку свыше 6 % выполнения годового плана, дав повышение против предыдущей пятидневки. Совхозы дали за пятидневку 16 % выполнения месячного плана и имеют сейчас 66 % выполнения месячного плана и 78 % годового плана.

Выполнение плана по пшенице идет вровень с выполнением общего плана. Мы имеем выполнение годового плана по пшенице на 82,6 %, выполнение плана по ржи отстает.

Последняя пятидневка даст, очевидно, некоторое увеличение против предыдущей, и мы будем иметь по совхозам выполнение ноябрьского плана. Только по винницким совхозам нет еще окончательно уточненных сроков, поскольку на все вызовы представитель Винницкого треста в Киев не приехал.

По селянскому сектору мы будем иметь 87-88 % годового плана, т. е. на декабрь нам останется выполнить по селянскому сектору 12-13 % годового плана. 9 районов закончили выполнение годового плана. На особенно низком уровне в выполнении годового плана хлебозаготовок находятся такие районы, которые имеют выполнение годового плана 70 % и ниже: Базарский – 66 %, Макаровский – 56 %, Потиевский – 67 %, Тетиевский – 66 %, Фастовский – 67 %, Чигиринский – 67 %.

Самый низкий процент выполнения месячного плана имеют районы: Ставище – 19 %, Жашковский – 19 %, Златопольский – 29 %, Гельмязевский – 22 %, Макаровский – 32 %, Барышевский – 31 %, Бородянский – 32 %, Народицкий – 32 %, Тальновский – 24 %, Фастовский – 28 %.

Мы вошли теперь в стадию завершения годового плана хлебозаготовок, хотя некоторые районы затянут выполнение годового плана, зато районы, окончившие план, выполняют свою страховку и имеют уже перевыполнение плана. Поэтому есть все основания закончить хлебосдачу к 15 декабря для завершения плана хлебозаготовок.

Главную опасность представляют сейчас районы, которые, дойдя до высокого процента выполнения плана, колеблются сделать последние усилия, чтобы план хлебозаготовок завершить. Это обычно требует от них известной перестройки, большей частью перекрытия одного колхоза другим, чаще перекрытия колхозами индивидуального сектора, а иногда и наоборот. Осмотренный мной ряд районов – Тальное, Буки, Жашков, остановившие в последнее время хлебозаготовки, – имеет все возможности выполнить план.

* Відповідно до постанови Політбюро ЦК КП(б)У від 18 листопада «Про ліквідацію куркульського саботажу» хлібозаготівель В. Затонський був відряджений до Київської області.

Мы имеем, несомненно, большое кулацкое засилье, мы решили чистить 15 ячеек в разных частях области. Проведенная пробная чистка в Гоголево – пригородная зона г. Киева – показала, что руководство этого села и ячейки являли[о]сь кулацкой агентурой, взяточниками, чуждым элементом в прошлом. Этот факт подтверждает выводы из наблюдения над сельскими организациями, что во всяком случае частичная чистка сельских организаций совершенно необходима.

Мы сняли секретаря Погребищенского РПК за то, что он запретил колхозам до окончательного обмолота и выяснения окончательных результатов выполнять план хлебозаготовок.

Сняли директора Лучанского совхоза и исключили из партии, который, имея явные избытки хлеба, не приступил к сдаче его.

Ряду районов сделали последнее предупреждение. Из ряда районов вывезли все товарные запасы, ряд сел занесли на «черную доску». ГПУ произвело серьезную операцию и продолжает ее. С 1 до 10 декабря объявляем штурмовой декадник завершения плана хлебозаготовок по области.

Демченко

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 5403. - Арк. 102-104. Копія. Машинопис; 1. - С. 265-267.

41.
Інформація працівників Укрколгоспцентру
про факти адміністрування в управлінні колгоспами

Листопад 1932 р.

Процес укрупнення дрібних колгоспів на Україні за рахунок їх злиття в основному здоровий і цілком виправдав себе як один з важливіших кроків на шляхах організаційно-господарського зміцнення колгоспів та збільшення товаровості їх виробництва. Факти підтверджують, що за умов правильної організації укрупнення дрібних колгоспів останні дійшли значних успіхів в організації свого господарства та виконанні зобов'язань перед державою.

Проте цілий ряд РКС та сільрад, порушивши ленінський принцип добровільності в колективізації та ігноруючи політично-масовою та організаційною роботою серед колгоспників й не враховуючи місцевих умов та характеру роботи, припустили[сь] грубих перекирвань директив партії про колгоспне будівництво й здійснювали злиття колгоспів адміністративним способом.

3. РКС Володарського р-ну ухвалила злити єврейську артіль «Штерн» з українською «Комунар». Через відсутність роз'яснювальної та інтернаціонально-виховної роботи в колгоспників «Комунара» створилася думка, що, мовляв, єврейська людність не пристосована до сільського господарства й через це нас [артілі] зливають.

ЦДАВО України. - Ф. 559, оп. 1, спр. 2572, арк. 16-21. Машинопис: 2. - С. 554-559.

42.
Висновок Наркомосу УСРР про поширення
безпритульності та епідемій в Україні на ґрунті голоду
(витяг)

1 грудня 1932 р.

На 1.XII – стан боротьби з безпритульністю такий: підбрано безпритульних по Харківській області – 1696 чоловік, по Донецькій – 798, по Київській – 2860, по АМСРР – 980 чоловік. Разом – 6334 чоловіки. Вилучено переростків на роботу та у ФЗУ – біля 3 тис. чоловік. В число 6334 входить і повторний підбір безпритульних, які тікали з дитустанов.

Заст. наркома освіти *Карпеко*
Керівник сектору соцвиху *Барун*

ЦДАВО України. - Ф. 166. - Оп. 10. - Спр. 426. - Арк. 38. Засвідчена копія. Рукопис; 2. - С. 562.

43.
Довідка Наркомзему УСРР
про виконання постанов РНК УСРР з питань хлібозаготівель

2 грудня 1932 р.

I.

Останні ухвали Ради народних комісарів УСРР та директивних органів у справі хлібозаготівель передбачають застосування до окремих колгоспів та одноосібних господарств низки репресивних заходів як адміністративного, так і економічного порядку, що в поєднанні з масово-виховавчою роботою мають забезпечити вивершення хлібозаготівельних планів у визначені терміни.

Стан запровадження цих заходів, за відомостями ОВК та матеріалами спеціального обстеження Дніпропетровської, Одеської, Київської, Вінницької, Чернігівської областей та АМСРР, – такий:

Занесення на «чорну дошку»:

д) по Київській області 51 колгосп в 48 селах 19 районів.

накладено штрафів:

д) по Київській області – на 16 колгоспів.

По Київській області... оштрафовано одноосібників:

а) грішми – 4432 госп. на суму 2 721 207 крб (пересічно 614 крб на госп.);

б) картоплю – 4 госп.;

в) м'ясом – 453 госп.

По Київській області:

вилучено крам з 55 сіл 28 районів на суму 462 306 крб.

По Київській області РВК піднесено клопотання про виселення 149 господарств...

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 5394. - Арк. 3542. Завізований примірник. Машинопис.

44.

Зведення про кількість колгоспів і одноосібних господарств, обкладених натуральними штрафами за невиконання планів хлібозаготівель станом на 5 грудня 1932 року

6 грудня 1932 р.

Області	Всього оштрафовано	В том числе:	
		колхозных хозяйств	единоличных хозяйств
Киевская	324	3	321
Всього:	5304	327	5631

Нач. УСО ГПУ УССР Бушпан

ДА СБ України. - Ф. 42. - Оп. 1. - Спр. 9. - Арк. 67. Оригінал. Машинопис.

45.

3 оперативного бюлетеня ДПУ УСРР по внутрішньоколгоспних групах і характерних справах, пов'язаних із хлібозаготівлями

Станом на 6 грудня 1932 р.

СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО

Оперативный удар по внутриколхозным антисоветским группировкам продолжается быстрыми темпами.*

К.-р. деятельность вскрытых и ликвидированных в колхозах групп заключалась в основном в срыве основных сельскохозяйственных кампаний, в особенности хлебозаготовок, в разбазаривании, утайке и хищении хлеба, в антиколхозной и антисоветской агитации.

Кроме того, отдельные антиколхозные группы занимались повстанческой агитацией.

В подавляющем большинстве ликвидированных внутриколхозных групп были сильны влияния кулацких и иных контрреволюционных, особенно петлюровских элементов, засорявших колхозы, главным образом управленческий аппарат последних.

В настоящем бюллетене учтено 55 внутриколхозных и антисоветских групп по 42 районам 5 областей; арестовано по этим группам 290 человек, в том числе 28 председателей колхозов.

Отдельно по областям эти данные разделяются следующим образом:

...Киевская область – вскрыто и ликвидировано 18 внутриколхозных групп, по которым арестовано 117 человек, в том числе 7 председателей колхозов; группы эти выявлены в 13 районах.

...БЕЛОЦЕРКОВСКИЙ РАЙОН

Дело о сопротивлении хлебозаготовкам в колхозе с. ЧУПЫРА

В колхозе с. Чупыра выявлена группа лиц из кулацкого элемента, проникшая в правленческий аппарат колхоза, которая оказывала организованное сопротивление выполнению плана хлебозаготовок путем оттягивания уборки и обмолота.

В состав группы входили:

1. ПАСЕЧНИК И.К., член правления, быв[ший] кулак.
2. ДЕШЛЮК Т.М., заведующий] бюро труда, член правления, сын раскулаченного.
3. КУНИЦКИЙ П.П., казначей колхоза, зажиточный середняк.

Будучи арестованными, указанные лица подтвердили, что план хлебозаготовок для колхоза был вполне реальным, что колхоз имел возможность выполнить план месяц тому назад, но благодаря умышленному оттягиванию ими обмолота выполнение кампании было сорвано.

Обвиняемый ПАСЕЧНИК показывает: «Очень часто я информировал председателя] колхоза, что хлеб нельзя вывозить из-за отсутствия мешков, в то время, как у меня дома имелось вполне пригодных 22 мешка, кроме того, по моей халатности, без всякой надобности, было порвано 17 мешков».

Имея распоряжение переключить всю тягловую силу на вывозку хлеба, ПАСЕЧНИК умышленно направил 90% лошадей на вывозку буряка, причем, получив контрольные сроки вывозки - 15 дней, растянул работу на месяц.

Свидетельскими показаниями установлено, что участники группы проникли в колхоз с целью уклонения от налогов и во избежание репрессии за невыполнение обязанностей. Среди колхозников они вели систематическую агитацию против выполнения плана хлебозаготовки. В результате их деятельности погибло много хлеба, хозяйство доведено до развала, что вызывает тенденции к выходу из колхоза.

Отдельные свидетели так характеризуют деятельность этой группы:

«Эта группа членов правления не только не помогала в работе колхозе, а наоборот, срывала ее».

«По вине этих лиц погибло столько хлеба от несвоевременной уборки и хищений, что только погибшим хлебом можно было бы выполнить хлебозаготовку».

Дело следствием закончено и будет слушаться показательным процессом.

*Підкреслення в тексті.

Дело о к[онтр]-р[еволюционной] деятельности, направленной к развалу колхоза с. ЗАПАДИНКА

В колхозе с. Западинка арестована группа лиц в составе:

1. ПЕТРОВИЦКОГО И.Г., пред[седателя] колхоза,
2. БЕРЕЗАНСКОГО Я.Я., организатора колхозных садов,
3. ТУРЧИНА И.В., организатора труда, быв[шего] члена партии,
4. КУЛИВНИКА, заведующего] огородами –

за преступно-халатное ведение колхозного хозяйства, в результате чего по колхозу были сорваны хозполиткампании и в частности хлебозаготовка.

Правление колхоза систематически пьянствовало, и в результате их бездеятельности почти совершенно прекратился выход колхозников на работу, в силу чего приходилось нанимать рабочую силу, на что было истрачено свыше 7.000 рублей. Учета инвентаря в колхозе не было, строительный материал расхищался, организатор труда ТУРЧИН настолько запутал учет проведения осеннего сева, что пришлось дать фиктивные сведения о засеянной площади. Колхозные деньги раздавались взаимобразно родственникам и знакомым членам правления колхоза.

Все правление занималось разбазариванием колхозных фондов, в частности ТУРЧИН продал 100 пуд. сена в то время, как колхозные лошади кормились ржаной и пшеничной соломой, от чего погибло 26 лошадей.

По вине заведующего] огородами КУЛИВНИКА сгнило свыше 2.000 пудов картофеля.

Дело следствием закончено и направлено в суд.

...ЧЕРНОБЫЛЬСКИЙ РАЙОН

О к[онтр]-р[еволюционной] деятельности, направленной к развалу колхоза с. ЧЕРЕВАЧИ

В колхозе с. Черевачи выявлена антисоветская группировка в составе 3-х чел., одного быв[шего] офицера, 1 быв[шего] бандита и председателя] местного кооператива, которая ставит себе целью развал колхоза.

Во главе группировки стоит быв[ший] офицер СЕМЕНЮК, который по поводу своей деятельности заявил: «Я был офицером и им буду, вступил в колхоз для того, чтобы его развалить, нам нужно объединиться в одно целое, ибо скоро будет все иначе».

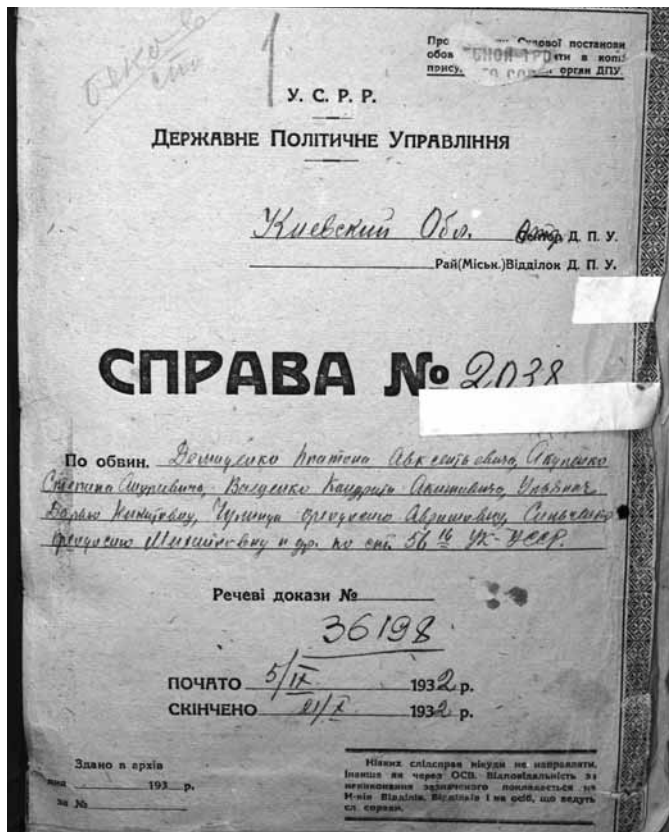
Для обсуждения вопроса о методах работы по развалу колхоза, на квартире СЕМЕНЮКА часто устраиваются нелегальные собрания участников группировки.

Участники группы запугивают бедноту скорой гибелью власти. С целью компрометации колхоза запутаны трудодни, что вызывает недовольство и антиколхозные настроения. В результате деятельности указанной группы отмечены выходы местных активистов из колхоза.

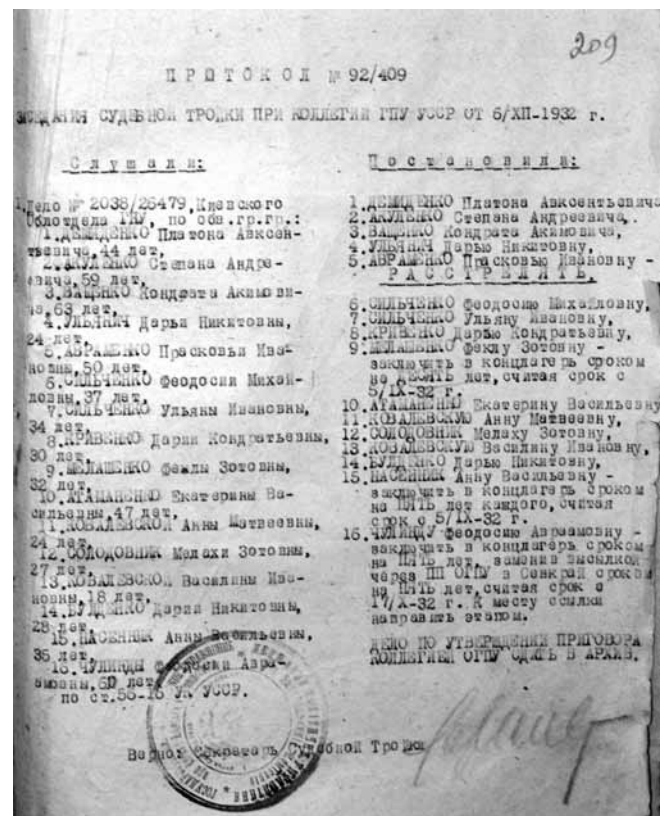
Участники группировки арестованы, дело следствием продолжается.

Председатель ГПУ УССР С. Реденс

ГДА СБ України. - Ф. 16. - Оп. 25 (1951 р.). - Спр. 3. - Арк. 111-151. Оригинал. Машинопис.

46. Кримінальна справа № 2038/26479 Київського обласного відділу ДПУ щодо звинувачення групи селян в антирадянських виступах. (Друкується вперше).

47. Фотокопія протоколу засідання судової трійки при колегії ГПУ УРСР від 6.12.1932 р. по справі. (Друкується вперше).

48.

Витяг з довідки про притягнення до відповідальності засуджених у справах, заведених органами ДПУ УСРР і міліції, у зв'язку з хлібозаготівлями за серпень-листопад 1932 р.

8 грудня 1932 р.

3. По отдельным областям органами ГПУ в связи с хлебозаготовками привлечено:

	Всего	Август-октябрь	Ноябрь
...Киевская область	4510	1203	3307

ДА СБ України. – Ф.42, оп.1, спр. 9, арк. 52-55. Незасвідчена копія. Машинопис.

49.

Витяг зі зведення про право-опортуністичні настрої і протидію хлібозаготівлям з боку членів, кандидатів партії і комсомолу за час хлібозаготівельної кампанії

За даними ДПУ УСРР на 20.11.1932 р.

КИЕВСКАЯ ОБЛАСТЬ

Сентябрь [1932 г.]

КИЕВСКИЙ РАЙОН. В селе Горбовичи уполномоченный ГПК в разговоре о хлебозаготовках говорил: «Мы видим, что хлеба в селе нет. Я уже добывался и буду добиваться, где смогу, чтобы план был уменьшен».

В селе Лука уполномоченный ГПК ГЕРМАН высказывался: «План по селу дан такой, что если его выполним, то село останется без посевматериала».

В селе Гоголево при голосовании за принятие плана секретарь партячейки воздержался от голосования.

Уполномоченный ГПК в с. Ходосеевка КОСЕНКО в разговоре с активистами, заявил: «Я был у ряда ответственных работников в Киеве и рассказывал о положении в нашем селе, но они и слышать ничего не хотят, боятся сказать, что план хлебозаготовок нереальный». Пред[сед атель] колхоза этого же села БЫЙГОЛЬЦ, член КП(б)У, говорил: «Я не знал до тех пор, пока не пошел на работу, что наша партия так бюрократически подходит к сельскому хозяйству. Хлеба у нас нет. План нам дали преувеличенный. Колхозники будут голодать».

ЧЕРНОБЫЛЬСКИЙ РАЙОН. В селе Ильинцы уполномоченный РИК'а ШАЛЬКЕВИЧ, член партии, говорил: «Плана хлебозаготовок в этом году не выполним, так как крестьяне совсем мало посеяли и к тому [же] плохой урожай».

В селе Толстый Лес пред[седатель] сельсовета ЯНОВСКИЙ, член партии, вернувшись после 3-х месячного отсутствия на переподготовке и узнав о плане хлебозаготовок, пытался бежать из села. При его задержании он сказал: «Я работать не буду, я хочу вырваться из района». ЯНОВСКИЙ исключен из партии.

ФАСТОВСКИЙ РАЙОН. В селе Дедовцы пред[седатель] правления колхоза СЛЮСАР, кандидат партии, сын кулака, дал распоряжение о прекращении вывоза хлеба на пункт, ссылаясь на то, что он будет ходатайствовать в Райколхозсоюзе об уменьшении плана, так как по его расчету не хватит хлеба для посева.

В селе Веприк член партии СОСНОВСКИЙ, служащий лесничества, среди односельчан говорил: «В РСФСР совсем другая республика, крестьяне имеют хлеб и другое, так же как мы раньше имели, а Украину так оголили, что прямо хоть удирай».

ПЕРЕЯСЛАВСКИЙ РАЙОН. В селе Яненки завхоз колхоза СВЕТЛЕНКО, кандидат партии, в разговоре о хлебозаготовках заявил: «Нам нельзя выступать против хлебозаготовок отдельно, а нужно подговаривать женщин, чтобы они выступали и не давали вывозить зерна, так как мы сами знаем, что люди будут голодать, если вывезут зерно».

ОБУХОВСКИЙ РАЙОН. В селе Германовка член партии ГУК говорил: «Товарища Сталина уже нет, он сделал много горя людям своей контракцией и коллективизацией и сам удрал в Швейцарию».

БОРОДЯНСКИЙ РАЙОН. В селе Микуличи пред[седатель] колхоза ЛОЗЕНКО, член партии, среди активистов по поводу хлебозаготовок высказывался: «План по колхозу сильно большой. За исключением ржи. Не хватит зерна на посев, если полностью выполним план хлебозаготовок».

В селе Дружня пред[седатель] колхоза ВДОВЕНКО, кандидат партии, говорил: «Если выполним полностью план, то не хватит хлеба не только для прокормления, но и для посева». Пред[седатель] сельсовета в этом же селе КРАВЧЕНКО – член партии, говорил: «Как выполнять план хлебозаготовок – не знаю, уже применял разные методы, описал двух крестьян, ну что ж продадим, но все равно хлеба не возьмем».

Октябрь [1932 г.]

ЧЕРНОБЫЛЬСКИЙ РАЙОН. Пред[седатель] Райколхозсоюза ЯКИМЧУК, член партии, заявил: «Я объехал ряд сел и убедился, что хлеба нет. Находясь в селе Т[олстый]-Лес, я видел, что крестьяне сушат гарбузы и шелуху от картофеля и это едят, так как хлеба нет».

В селе Черевец уполномоченный РПК (секретарь КК РКИ) высказывался: «В этом году недород, хлеба нет, так что выполнить план хлебозаготовок будет очень трудно».

Ноябрь [1932 г.]

ХАБИНСКИЙ РАЙОН. Слабый ход хлебозаготовок в значительной степени объясняется наличием оппортунистических настроений среди некоторых руководящих районных работников. Зав[едующий] Оргинстр[укторским отделом] РПК САЛОВОЙТОВ указывал, что план для района нереален и вряд ли будет выполнен. Пред[седатель] РИК'а СЕМНЮК так же настроен и вместе с тем стремится уйти из района.

МАКАРОВСКИЙ РАЙОН. В с. Плахтянка предсельсовета КУЗЬМЕНКО – член партии, задержал спекулянта КРАВЧЕНКО, вывозившего хлеба в г. Киев в количестве 15 пуд. По договоренности с секретарем партячейки КИРПАЧЕМ КУЗЬМЕНКО возвратил этому спекулянту 7 пуд. хлеба и к ответственности его не привлекал.

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

В с. Ситники уполномоченный РПК ТРЕПАНОВ совершенно ничего не делает по хлебозаготовкам и систематически занимается пьянством. Однажды он пропил свои носильные вещи сельисполнителю КАЛЕНИКУ. Благодаря этому ТРЕПАНОВ никаким авторитетом среди селян не пользуется.

КИЕВСКИЙ РАЙОН. Предсельсовета с. Выгуровщина ЗДОРЕНКО, член партии, говорил: «План хлебозаготовок большой и мы его не выполним. Если его не изменять – останемся без хлеба и снова не сможем полностью посеять».

ГДА СБ України. - Ф. 16. - Оп. 25 (1951 р.). - Спр. 3. - Арк. 4-68. Незавірена копія. Машинопис.

С В Е Д Ч Е Н И Я

ОБ ОСУЖДЕННЫХ СУДЕБНОЮ ТРОЙКОЮ И ОСОБЛИВЫМИ СОБРАНИЯМИ ПРИ КОЛЛЕГИИ ДПУ УССР ПО ДЕЛАМ, ЗАВЕДЕНЫМ ОРГАНАМИ ДПУ УССР, В СВЯЗИ С ХЛЕБОЗАГОТОВКАМИ ЗА СЕРПЕНЬ - ЛЮТ - 1932 Г. МЕСЯЦЕ 1932 Г.

О К Р А С К И:	В Т О М Ч И С Л Е:					П О М Е Р А М С О З А Ш И Т И:							П Р И М Е Ч А Н И Е:
	В С Е Г О осуждено.	За Август	За Сентябрь	За Октябрь	За Ноябрь	В.н.с.з.	Концлагерь 10 лет.	Концлагерь 5 лет.	Концлагерь 3 года.	Ссылка.	Высылка.	Прочие меры.	
Агитация против хлебозаготовок	496	291	41	55	109	-	6	26	86	368	10	-	
Лицензия, разбазаривание и утажка хлеба.	146	-	32	53	61	31	60	36	6	13	-	1	
Спекуляция хлебом.....	466	-	86	223	157	-	50	357	-	46	6	7	
И Т О Г О:.....	1108	291	159	331	327	31	116	419	92	427	16	8	

НАЧАЛЬНИК УСО ДПУ УССР: *[Підпис]* /БУКШПАН/

20 декабря 1932г.

50. Фотокопія доповідної записки за підписом начальника УСО ДПУ УРСР Букшпана від 20.12.1932 р. з даними про засуджених судовими трійками і особливими нарадами при колегії ДПУ УРСР по справах, заведених органами ДПУ УРСР у зв'язку з хлібозаготівлями за серпень-листопад 1932 року. (Друкється вперше).

51.
3 протоколу засідання бюро Київського обкому КП(б)У
про санкціонування арешту та висилку за межі УСРР колишніх комуністів
за саботаж хлібозаготівлі

20 грудня 1932 р.

Цілком таємно.

Присутні: Члени і канд. бюро - тт. Бабко, Василенко, Демченко, Орлов, Реут, Розанов, Туровський
 Чл. Президії облКК - тт. Глінський, Народецька, Окороков

Чл. і канд. обкому - тт. Домбровський, Колкер тт. Бутяєв, Гільбух, Лупідов

Окрема папка. I. Прохання РПК санкціонувати арешт та висилку за межі УСРР кол. членів партії за саботаж хлібозаготівлі (тов. Колкер).

II. Володарський район. (Б. Ц.).

1) Закаржевський Іван Петрович – характеристика РПК: голова сільради с. Березна, виходець з бідняцької сім'ї, служ., господарства немає; одружений; на утриманні має 2 чол.; обвинувачується в організованому саботажі хлібозаготівель, зв'язку з антирадянськими елементами та куркулями; видачу 3-м куркулям посвідчень у себе в приміщенні за плату в 25 крб. На цих посвідченнях він підробив підпис секретаря сільради. Спільно з одноосібниками посіяв 0,50 га ячменя і цього одноосібника утаїв від хлібозаготівлі, а також утаїв і хліб, зібраний ним з власного посіву. Утаював крадіжку хліба під час молотьби; крім того, через зв'язок з завідувачем (особистий) – утаїв крадіжку 13 цнт. мірчука. Бюро РПК 17.XII виключений з лав партії за явний саботаж хлібозаготівель з застосуванням до нього арешта й висилки за межі України.

Санкціонувати заарештування та висилку за межі УСРР Закаржевського Івана Петровича.

ДАКО, ф.Р – 5. - Оп. 1.- Спр. 6.- Арк.. 165-166, 168 -169. Завірена копія. Машинопис.

1932-1933

1272

52.

**Витяг із протоколу засідання Бородянського
райвиконкому Київської області про зняття з посад голів сільрад
за невиконання планів хлібозаготівель**

29 грудня 1932 р.

Слухали: Про голову Писківської сільради Величко (шляхом опитування 23 листопада 1932 р.).

Постановили: Голову Писківської сільради Величко Кіндрата, що утаював хліб від держави, маючи 54 пуди хліба, приховав його під половою п-що, чим дискредитував себе як голову сільради перед населенням, - з голови Писківської сільради зняти. Доручити уповноваженому РВК т. Бахмачу провести вибори голови Писківської сільради.

Слухали: Про голову Шибенської сільради Купченко.

Постановили: Голова Шибенської сільради Купченко Олександр, що не повів рішучого наступу на куркуля, навпаки, тісно пов'язався з класово чуждим елементом (прикрив свого тестя, який був висланий [у] 1930 р. як куркуль), не мобілізував громадську думку на виконання хлібозаготівлі, чим зірвав виконання хлібозаготівлі. Президія РВК ухвалює: з голови сільради зняти та справу передати слідчим органам для притягнення до відповідальності за зрив хлібозаготівельної кампанії по с. Шибене.

Доручити уповноваженому РВК Власову провести вибори голови сільради.

Оригінали за належними підписами
ТВО секретаря РВК *Осадчий*
За оригіналом: завканц. РВК *Дубнялов*

ЦДАВО України- Ф. 1. Оп. 8. Спр. 333. - Арк. 8-9. Засвідчена копія. Машинопис; 2. - С. 577-578.

53.

**Витяг з довідки про рух справ і заарештованих за операцією
по хлібозаготівлях в органах ДПУ УСРР з 1 до 20 грудня 1932 року ***

30 грудня 1932 р.

Органи:	Прибыло с 1 по 20 декабря		Передано в суд		Осталось на 20.XII. 1932 года	
	Дел	Арест.	Дел	Арест.	Дел	Арест.
Киевский »	977	1722	496	788	1259	1970
Итого:	5727	10330	3068	5123	7249	11999

Примечание: Кроме этого, за облотделами ГПУ числятся 6000 чел., арестованных не по операции.

Нач. УСО ГПУ УССР *Букшпан*

ДА СБ України. - Ф. 42. - Оп. 1. - Спр. 9. - Арк. 70. Незасвідчена копія. Машинопис.

54.

**Повідомлення Укрколгоспцентру ЦК КП(б)У
про масовий вихід селян із колгоспів Сквирського району
на Київщині у 1931-1932 рр.**

Грудень 1932 р.

З метою з'ясування причин масового виходу з колгоспів у Сквирському р-ні, крім ознайомлення із загальним станом району, було безпосередньо обстежено 6 колгоспів.

Перш за все треба відзначити, що точної кількості заяв, що їх подано про вихід з колгоспів, на час обстеження районні організації не знали. З цього приводу будь-якої постанови РПК не виносилося і це питання [на] бюро РПК не обговорювалося. Заходи вживалися по відношенню до окремих колгоспів лише від випадку до випадку, і якої-небудь системи заходів не було організовано. Всього, за відомостями РКС, подано 2059 заяв, але під час обстеження виявилось, що ця цифра зменшена, заяв було біля 2500.

Так, наприклад, в колгоспі «Друга п'ятирічка», за відомостями району, було лише 90 заяв, а під час обстеження їх виявилось 150. По колгоспу «3-й вирішальний», за відомостями району, було 59 заяв, а виявилось – 74.

Основними причинами виходу з колгоспів треба вважати такі:

1. Перекручування під час хлібозаготівель минулого року, заготівлі адміністративним шляхом у колгоспників того хліба, що їм було видано на трудовні, в зв'язку з чим є певне недовір'я з боку колгоспників, за їх власною заявою, до того, що в цьому році хліб буде виданий на трудовні і навіть в разі видачі не буде його відібрано знову. Коли це зв'язати з тим, що в низці колгоспів (колгосп ім. Ворошилова, «Незаможник» в с. Шамраєвка, колгосп «Револуція» в с. Безпечне), незважаючи на повну можливість, натуральних авансів (відповідно до постанови ЦК та РНК) зовсім не видавалося поруч з тим, що одноосібні господарства в необмеженій кількості перемолочують уже зерно нового врожаю, зрозуміло, що настрої у колгоспників цим значно погіршуються.

2. Виправлення помилок, припущених під час хлібозаготівель минулого року (повернення неправильно проданого майна та ін.), проводиться без будь-якої роз'яснювальної роботи серед колгоспників. Повернення майна, яке в більшості було придбано під час продажу колгоспами, після відповідної постанови райРСІ проводиться адміністративним

*На першому аркуші помітка «Для т. Постышева».

шляхом сільрадами або забирається безпосередньо самим поновленим господарством, внаслідок чого і політично правильні, і потрібні дії (виправлення припущених помилок) перетворюються в адміністративний розбір майна.

Треба додати, що це супроводжується чутками, які розповсюджує куркуль та підкуркульник про нібито новий курс у політиці партії на одноосібника, в зв'язку з тим, що колгоспи ніби себе не виправдали. В колгоспі «3-й вирішальний» навіть був такий випадок, коли ввечері 6 колгоспників забрали своїх коней з колгоспної стайні і ранком самі знову привели їх до колгоспної стайні. На запитання, чим це викликано (забирання і повернення коней), була одержана відповідь: «Казали люди, що лише до 20 липня можна забирати коней, хто не забере, то залишиться в колгоспі. Ми коней забрали, але коли побачили, що ніхто більш не бере, то вирішили: коли всі будуть забирати, тоді і ми заберемо».

3. Більшість заяв поступила протягом червня і липня місяців. Цілком природно постало питання, чому саме на цей час приходиться основна маса заяв. Поруч з тим, що саме на цей час приходиться виправлення помилок щодо неправильно проданих середняцьких господарств, це совпадає з підготовкою до жнив і з надією на одержання при виході певної частини посівів. Коли намагання окремих колгоспників індивідуально збирати колгоспні посіви було дано рішучу відсіч, більшість колгоспників, що до цього часу працювали після подачі заяв, стали працювати так само. Потерявши надію на одержання індивідуальних посівів, вони працюють, чекаючи реалізації постанови ЦК про видачу натурою на трудодні.

4. При аналізі з'ясовано, що більшість поданих заяв і перші щодо термінів подачі заяв – це колгоспники, що мають або зовсім низьку кількість вироблених трудоднів за 1932 р., або зовсім трудоднів не мають (див. Додаток). Вже за ними стали подавати колгоспники, що працювали під час весняних робіт в колгоспі, тобто виробили значну кількість трудоднів. При розмові з подавшими заяви про вихід з'ясовано, що причиною подачі заяв тими, хто мало працював в 1932 р., але мав значну кількість трудоднів в 1931 р., була відсутність надії на одержання будь-чого при розподілі наслідків господарювання в колгоспах, за умов розподілу на трудодні. Щодо тих колгоспників, що мають порівняно значну кількість трудоднів, то причинами подачі заяв про вихід з їхнього боку була надія на одержання індивідуальних засівів поруч з чутками про курс на одноосібне господарство і побоювання того, що оплата трудоднів буде надзвичайно низькою в зв'язку з масовою загибеллю буряку. Так, в колгоспі «Друга п'ятирічка» з 150 га буряку залишилось 29 га, в колгоспі «Революція» з 240 га буряку залишилось 27 га та ін. В цілому по району, за відомостями РКС, загинуло з 7806 га – 4247 га, або 54,4 %. Заяви колгоспників були такі: «Від зернових культур ми надіємося одержати лише хліб, від буряку – гроші. Оскільки буряк загинув, таким чином, грошової оплати майже не буде, а хліб – хто його знає, чи одержимо».

5. Як одну з важливих причин збільшення кількості заяв про вихід треба відзначити адміністрування з боку правлінь колгоспів і відсутність будь-якої масової роботи по багатьох колгоспах як серед всієї маси колгоспників, так і, зокрема, серед подавщиків заяви про вихід. Наприклад, в колгоспі «Колос» Піщанської сільради з початку травня не було жодних загальних зборів.

Таким чином, основні кампанії цього року – засівна кампанія, обробіток буряку, підготовка до збиральної кампанії – проходили без належного пояснення колгоспникам основних рішень партії і уряду, що їх було в цей час видано.

6. Разом з тим треба відзначити подачу заяв про вихід також з боку керівних кадрів колгоспів. Так, в колгоспі «Друга п'ятирічка» Пустоварівської сільради заяви про вихід були подані зав. господарством колгоспу, бригадиром, табельником. Заяви колгоспникам про вихід писалися колишнім рахівником колгоспу, навіть і в канцелярії самого колгоспу. Треба відзначити, що і зав. господарством, і бригадир, і табельник продовжують свою роботу на своїх попередніх посадах в цьому ж колгоспі.

Таким чином, навіть і керівний склад окремих колгоспів проявив нестійкість під час масової подачі заяв, а в деяких випадках навіть і організував подачу. Як одну з причин, що сприяла подачі заяв про вихід, треба відзначити також безгосподарність в низці колгоспів, зокрема масовий падіж коней і значну загибель буряку. Так, в колгоспі ім. Ворошилова за час зими з 200 коней залишилось лише 50. Приклади про загибель буряку наводилися вище.

7. Злиття колгоспів проводилось часто-густо без будь-яких економічних підстав, причому навіть і після злиття колишні колгоспи залишилися часто окремими одиницями, так званими філіями, навіть з окремими зав. господарствами, комірниками та ін.

Цікаво відзначити, що в колгоспі «3-й вирішальний» Пустоварівської сільради з 74 заяв, що їх подано в цьому колгоспі, лише 2 поступили з колишнього колгоспу «Червона зірка». Всі останні поступили від членів колишнього колгоспу ім. Петровського. На запитання голови колгоспу члену партії т. Гаври про причини цього було одержано відповідь про те, що ця філія колишнього колгоспу – ім. Петровського знаходиться за 4 км, що він зараз ще багатьох з них не знає, хоча злиття проведено було приблизно в лютому-березні місяці, і що взагалі він не мав часу ще поговорити з тими, хто подав заяви. Треба відзначити, що центр колгоспу знаходиться в колишньому колгоспі «Червона зірка».

Наведені причини являються основними, що сприяли збільшенню кількості заяв про вихід із колгоспів. Коли все це зв'язати з відсутністю роботи серед подавщиків заяви колгоспників, з відсутністю будь-якої відповіді колгоспникам, що подали заяви, – наприклад, в колгоспі «Революція» є заяви, в яких втретє просять вирішити питання про виключення їх з колгоспу, – це складає становище, коли колгоспник, по суті, не одержує ніякої відповіді на ті питання, які у нього постають, і їде за тією частиною, що, майже не працювавши в цьому році в колгоспі, тим самим мало зацікавлений в дальшому перебуванні в колгоспі, оскільки не чекає одержати будь-чого з колгоспу цього року при розподілі виключно по трудоднях.

Випадком розбору коней не було протиставлено відповідних заходів. Так, в колгоспі «Друга п'ятирічка» із 40 розібраних коней 17 повернуто, 18 продано колгоспникам, що їх розібрали, а 5 ще до цього часу не повернуто в колгосп. Все це складає настрої, коли подавші заяви чекають повернення їм майна, що його було в свій час усупільнено. А без роз'яснення, без відповідної масової роботи серед колгоспників, того, що майно буде повертатися лише по закінченні господарського року, викликає подачу колективних заяв про вихід, якими намагаються розвалити колгосп і тим викликати розподіл поміж колгоспниками всього майна. Такі випадки розбору всього майна були в селах Токарівка та Вільна Тарасівка. Правда, їх було заходами районних організацій в значній мірі ліквідовано, і колгоспи було відновлено.

Треба знову підтвердити те, що було сказано раніш, що районні організації систематичної роботи з колгоспниками, подавщиками заяви і працюючими в колгоспах, не проводять. Поруч з цим, не дається належної відсічі ледарям, що намагаються розбити колгоспи і при цьому одержати назад усупільнене майно. Коли це зв'язати з тим, що хлібозаготівлі по одноосібному сектору ще не були розпочаті, а натуральні аванси в низці колгоспів не видавалися, цим можна цілком пояснити ті масові заяви, що їх було подано про вихід з колгоспів по Сквирському р-ну.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

Окремо вважаю за потрібне поставити перед ЦК такі питання, що виникли під час обстеження:

1. Під час збору насіння перед весняною засівною кампанією у багатьох колгоспників було одержано порядком взаємодопомоги ярове насіння, причому було видано розписки, або по деяких районах випущено облигації так званої насінневої позики, в яких зазначалося про обов'язкове повернення взятого насіння з першого обмолоту восени. Зараз же колгоспники звертаються з вимогою про повернення взятого насіння. Зокрема по колгоспу «Революція» с. Безпечна у колгоспників зібрано таким чином біля 300 пудів. В цілому по району за заявою секретаря РПК це складає 10-12 тис. пудів, або 1-1,5 % до районного плану хлібозаготівель (800 тис. пудів). Коли про повернення насіння, одержаного порядком взаємодопомоги колгоспом колгоспу, вже є відповідна директива ЦК, то про повернення насіння, взятого колгоспом у колгоспників, такої постанови немає. Це питання треба зараз вирішити, оскільки без відповідної постанови ЦК РПК на повернення взятого у колгоспників позичкове насіння не рішення.

2. Повернення майна, неправильно проданого, проводиться постановою РКК-РСІ, причому майно це в більшості випадків під час продажу куплено колгоспами. Під час повернення цього майна з колгоспу сплачених колгоспом коштів ніхто не повертає, оскільки вони в свій час були зараховані на прибуток сільського, районного або республіканського бюджету. По окремих колгоспах вартість повернутого майна складає досить значну суму. Так, в колгоспі «Друга п'ятирічка» сума вартості повернутого майна складає коло 3 тис. крб. В цілому по Сквирському р-ну, хоч детальних розрахунків ніхто не робив, але за заявою голови РСІ та зав. орг. це складає біля 300 тис. крб., за заявою секретаря РПК – понад 200 тис. крб. Точної суми ніхто не знає. За заявою районних організацій, на їх звернення до облвиконкому про асигнування відповідних коштів на уплату колгоспам за майно, що повертається як неправильно продане, було одержано відповідь, що це повинно покриватися районним бюджетом, але, оскільки районний бюджет не зможе таких величезних сум виплатити, це питання залишається і зараз невирішеним.

Вважаючи за ненормальне становище, коли виправлення допущених помилок проводиться коштом колгоспів, вважаю, що з цього приводу повинно бути спеціальне вирішення ЦК або РНК з тим, щоб було з'ясовано цю суму по всій Україні з відповідним вирішенням джерел, за рахунок яких повинно ці суми покривати.

Заст. голови правління Укрколгоспцентру *Підкаміньський*

ЦДАВО України. - Ф. 559. - Оп. 1. - Спр. 2572. - Арк. 29-37. Оригінал. Машинопис; 2. - С. 578-581.

55.

Доповідна записка організаційно-масового відділу Укрколгоспцентру «Про виходи з колгоспів»

1932 р.

...по 4 областях, за наявними далеко не повними даними, було подано заяв про виходи з колгоспів від 32 976 господарств.

В більшості випадків подачу заяв і вихід з колгоспів супроводили самочинний розбір робочої худоби та вимагання повернути усупільнені ними посіви, землю, с.-г. реманент тощо.

...в колгоспі «Червоний степ» Васильківського р-ну Київської області під час весняної сівби з 193 шт. коней, що їх мав колгосп, було розібрано тими, що вийшли, 130 шт., з яких 37 шт. вже продано.

Соціальний склад тих, що подали заяви про вихід з колгоспів, надзвичайно різнобарвний, з різних прошарків села, з різними трудовим відношенням до колгоспного господарства.

Серед них ми зустрічаємо і заможно-куркульські господарства, і середняків, і бідняків, і симулянтів, і тих, що в минулому році добре боролися за колгоспне будівництво, були активістами, виробили багато трудовнів.

Після косовиці та молотьби більшість дворів посилають на роботу підлітків та молодь. На роботу ходять неохоче.

По Київській області. В Білоцерківському р-ні було подано заяв про вихід від 870 господарств. Назад забрали заяви 450. З колгоспу «Боротьба» цього ж району вибуло 400 господарств з 600. Ті ж, що лишилися в колгоспі, виходять на роботу до 50 %, а ті, що вибули з колгоспу, пішли на сторонні заробітки. Частина з них придбала собі коні й займаються ізвозом.

По Яготинському р-ну з 500 вибувших [вибули] господарств, повернулося назад 290. По Ржищівському району РКС справою вибуття з колгоспів не займалася. В результаті цього більше 50 % вибулих беруть участь на роботі в колгоспі, але заяв назад не забирають, мотивуючи тим, що, «мовляв, побачимо, чим закінчиться господарський рік в колгоспах». Треба відмітити, що вибувші колгоспники забезпечують себе засобами виробництва та провадять засів озимини на городах тощо.

Оргмасовий відділ Укрколгоспцентру

ЦДАВО України. - Ф. 559. - Оп. 1. - Спр. 2572. - Арк. 4-15. Незасвідчена копія. Машинопис.

56.

Витяг із постанови Київського обкому КП(б)У про вилучення у колгоспів насінневих фондів у рахунок плану хлібозаготівель

7 січня 1933 р.

Підтверджуючи до категоричного виконання, що в колгоспах, які не виконали плану хлібозаготівлі і повернення насінневої позики, повинно бути вилучено все наявне зерно, в тому числі так звані насінневі фонди в сумі їх заборгованості.

Обком всі РПК, що не виконали цієї директиви до 13 січня, розглядатиме як саботажників хлібозаготівельного плану, які злісно зривають завершення плану хлібозаготівель і насінневої позики, а кожний секретар РПК та голова РВК будуть безумовно притягнуті до відповідальності. Всі РПК на випадок, коли в так званих насінневих фондах колгоспів після 15 січня буде виявлено продовольче зерно, не здане в обмін, будуть розглядатися як такі, що злісно приводять колгоспи до розкрадання колгоспного хліба, і притягатимуться до партійної відповідальності.

НАЦІОНАЛЬНА КНИГА ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

Вимагаючи безумовного та негайного виконання цієї директиви, обком пропонує всіх, хто чинять опір її виконанню, виключити з партії та віддавати до суду. Щоденну звітність по хлібозаготівлі та насінневій позиції подавати загальною цифрою.

Державний архів Київської області. - Ф. 5. - Оп. 1. — Спр. 7, - Арк. 201—202. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 317.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

ОГЛАВЛЕНИЕ КНИГИ										
п.п.	Наименование районов, городов, сельских, поселковых Советов народных депутатов и административных подразделений по которым составлены	Номера записей (с №)	Отсутствуют	Номера листов	Примечание					
	Иванківський район наименование органа загса									
К Н И Г А										
РЕГИСТРАЦИИ АКТОВ О <u>смерть</u>										
ЗА 1933 ГОД										
Начата <u>11</u> <u>сентября</u> 1933 19										
Окончена <u>31</u> <u>января</u> 1933 19										
Записи актов										
с № _____ по № _____										
Количество листов <u>261</u>										
<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>ГАКО</td> <td>Справ № <u>5634</u></td> </tr> <tr> <td>Опис №</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Справа №</td> <td><u>184</u></td> </tr> </table>					ГАКО	Справ № <u>5634</u>	Опис №		Справа №	<u>184</u>
ГАКО	Справ № <u>5634</u>									
Опис №										
Справа №	<u>184</u>									
Укр. Гос. Издательство «Союзгизгидат», а.б. Изд. № 2540. 09. 87, ч. 10000. Б. Церкова, гортис										

Перша сторінка книги реєстрації актів про смерть за 1933 рік Іванківського районного відділу ЗАГС, де на 261-му аркуші зафіксовано загибель від голоду кількох сотень жителів сіл Ковалівка, Макарівка, Білий Берег, Станішівка, Рудня-Польська, Потоки. (Друкується вперше).

57.

Довідка про рух справ і заарештованих у справі хлібозаготівель в обласних відділах ДПУ з 1 грудня 1932 р. до 10 січня 1933 р.

10 січня 1933 р.

1. На 1 декабля в производстве областных отделов ГПУ УССР по операции состояло – 6387 дел с 8034 арестованными, в том числе:

групповых – 513 дел с 2850 арестов., одиночек – 5184

2. В течение декабря месяца облотделами заведено по операции 8876 дел, арестовано – 15 619 человек, в том числе:

групповых – 1220 дел с 7025 арестов., одиночек – 8594

Из них:

а) по органам:

» Киевскому облотделу – 1486 дел с 2612 арестов./груп. – 217 дел с 1225 арестов.

Начальник УСО ГПУ УССР Букшпан

ДА СБ України. - Ф. 42. - Оп. 1. - Спр. 9. - Арк. 83-86. Незасвідчена копія. Машинопис.

58.

Директива РНК СРСР і ЦК ВКП(б) про попередження масових виїздів голодуючих селян за продуктами

22 січня 1933 р.

До ЦК ВКП і Совнаркома дошли сведения, что на Кубани и Украине на чался массовый выезд крестьян «за хлебом» в ЦЧО, на Волгу, Московскую обл., Западную обл., Белоруссию. ЦК ВКП и Совнарком СССР не сомневаются, что этот выезд крестьян, как и выезд из Украины в прошлом году, организован врагами советской власти, эсерами и агентами Польши с целью агитации «через крестьян» в северных районах СССР против колхозов и вообще против советской

1276

1932-1933

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

власти. В прошлом году партийные, советские, чекистские органы Украины прозевали эту контрреволюционную затею врагов советской власти. В этом году не может быть допущено повторение прошлогодней ошибки.

Первое. ЦК ВКП и Совнарком СССР предписывают крайкому, крайисполкому и ПП ОГПУ Северного Кавказа не допускать массовый выезд крестьян из Северного Кавказа в другие края и въезд в пределы края из Украины.

Второе. ЦК ВКП и Совнарком предписывают ЦК КП(б)У, Укрсовнаркому, Балицкому и Реденсу не допускать массовый выезд крестьян из Украины в другие края и въезд на Украину из Северного Кавказа.

Третье. ЦК ВКП и Совнарком предписывают ПП ОГПУ Московской обл., ЦЧО, Западной обл., Белоруссии, Нижней Волги и Средней Волги арестовывать пробравшихся на север «крестьян» Украины и Северного Кавказа и после того, как будут отобраны контрреволюционные элементы, водворять остальных в места их жительства.

Четвертое. ЦК ВКП и Совнарком предписывают ТО ГПУ Прохорову дать соответствующее распоряжение по системе ТО ГПУ.

Предсовнаркома СССР *В. М. Молотов*
Секретарь ЦК ВКП(б) *И. Сталин*

РДАСПІ. - Ф. 558. - Оп. 11. - Спр. 45. - Арк. 109-109 зв. Оригінал. Машинопис; 3. - С. 635; 6. - С. 391.

59.

Спеціальне донесення В. Балицького ОДПУ про масові виїзди селян з України *

22 січня 1933 р.

Начавшийся в конце декабря 1932 года массовый выезд крестьян из села, главным образом Харьковской, Одесской, Киевской, частично Черниговской областей, представляется в следующем виде:

Киевская область. Выезд зарегистрирован в 27 районах, 437 селах. Всего выехало 6576 чел.; их них: колхозников – 1287, единоличников – 3936, твердосдатчиков – 1244, актива – 109.

В большинстве случаев выезды из сел мотивируются уходом на заработки. Однако преобладание среди выезжающих злостных неплательщиков хлеба свидетельствует о том, что в данном случае имеет место бегство из села. Не все, а только часть выезжающих из сел берет с собой свои семьи, заколачивая дома и скрывая свои хлебные запасы у соседей, родственников. Некоторые бежавшие из села оставили ямы с закопанным хлебом. В некоторых селах выезжают главным образом главы семей. В значительной части выезжающие из сел направляются в Донбасс и крупные промышленные центры. Выезд колхозников носит значительно меньшие размеры, чем бегство единоличников. Имеет место также самовольный выезд руководителей с/советов и колхозов, в том числе «коммунистов». Последние бегут из села, так как боятся репрессий за саботаж хлебозаготовок и срыв партийных заданий.

В. Балицкий

АПРФ. - Ф. 3. - Оп. 30. - Спр. 189. - Арк. 7-10. Оригінал. Машинопис; 6. -С. 393-394.

60.

Постанова Політбюро ЦК ВКП(б) про залишення у розпорядженні ЦК КП(б)У та областей УСРР зерна, зібраного понад річний план хлібозаготівель

29 січня 1933 р.

1. Все зерно, заготовленное с 1 февраля по 1 апреля сверх годового плана хлебозаготовок по Киевской, Винницкой областям и по Молдавии как полностью выполнивших установленный для них годовой план хлебозаготовок и по Харьковской области как выполнившей годовой план по колхозам, оставить в распоряжении ЦК КП(б)У на семена для ярового сева.

РДАСПІ. - Ф. 17. - Оп. 3. - Спр. 914. - Арк. 26. Оригінал. Машинопис; 1. -С. 344.

61.

Лист без підпису до газети «Колгоспне село» про голодування селян та безгосподарність у колгоспі «Нове життя» Кагарлицького району Київської області

Січень 1933 р.

Ось що я розкажу у відповідь на промову т. Сталіна. Уже другий рік, як тяжко голодає с. Суцани. Заражується од усякої нечистоти, що їдять. і мруть [люди] як мухи восени. Ходять балачки, що радвлда загнала в колгосп, щоб «експлуатувати» трудящу людність. Нема хліба, хоч цього 1932 р. жодного центнера хлібозаготівлі не було взято в державу. Коней, свиней теж раптом не стало, а причину не довелося довго шукати. Рада колгоспу «Нове життя» складається з тих паразитів, що тягнуть соки з трудящих колгоспників і руйнують колгоспне будівництво.

Весною 1932 р. від неуважного догляду за кінями вони [коні] видохли. А частину рада колгоспу з конюхами, бо вони рідня, продавали і кожну ніч пиячили у Бови Корнія Сергійовича. А мала часть коней, [що] зосталася, то була нездатна до весняної сівби. Надійшли роботи в полі, колгоспівці були хлялі, та рада постановила накидати норми виробітку. Люди, звісно, не виробляли і робили по 4 дні на трудовдень, тоді як на постійній роботі були рідня та свати ради колгоспу і виробляли по 1 трудовдню за день. Колола рада потай від колгоспників кабанців і їла з постійниками. І в кінці року, коли розраховувались, то виявилось, що постійники, конюхи, бригадири та інші получили хліба зовсім багато, а поденні робили і заробили по пуду менше. Поросят роздали постійникам теж, а останніх [поросят] покололи та поїли замість того, щоб оддати м'ясозаготівлі. Колгоспники поденні, що ходили на роботу, не мають ні хліба, ні поросят, а м'ясозаготівлю рада колгоспу розложила на них, щоб виповнювали. А на Різдво вдобавку рада колгоспу потай змолотила 18 пудів кол-

* На першому аркуші є рукописна помітка «Для т. Карлсона».

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

госпівського жита і розділила поміж собою. Маляс, який належав на трудодні, рада попродала і пропила. Склад ради – Бова Корній, Бова Гриша, Кравченко Хома, Литвин Влас, Глушко Михайло, Глушко Санько, Мишак Василь і голова Нужденко.

Просимо розслідувати.

Кагарлик, с. Сущани, артіль «Нове життя»

ЦДАВО України. - Ф. 388. - Оп. 2. - Спр. 653. - Арк. 109-110. Ротапринтний примірник; 2. - С. 597-598.

62.

Витяг зі звіту ДПУ УСРР про боротьбу з тероризмом та зривом хлібозаготівель (листопад 1932 - січень 1933 рр.)

Січень 1933 р.

За період ноябрь-январь по Украине учтено 436 террористических проявлений.

Если в течение всего года имущественный террор превышал физический и в ноябре он составлял к общему количеству терактов 48 %, то в декабре составляет 50,2 %, а в январе уже – 54,8 % от общего количества терпроявлений за месяц по Украине.

По отдельным областям и характеру террор за квартал распределяется так:

Область	Колич. терактов	По видам				
		убийств	ранений	покушений	избиений	поджогов
Киевская	63	9	11	4	–	39
Всего	436	64	93	48	20	211

...Мероприятия органов ГПУ УСРР, направленные к пресечению саботажа, срыва и сопротивления хлебозаготовкам, очистке низового советского и колхозного аппарата от кулацко-к.-р. элементов, прекращению спекуляции хлебом, разбазаривания и хищений социалистической собственности за период ноябрь-январь выразились в следующем.

Всего по селу было арестовано по состоянию на 25 января 37 797 чел. В том числе:

по Киевской области 4815

Из них: по групповым делам – 15 847 чел., одиночек – 21 950.

Ликвидировано антисоветских, кулацко-контрреволюционно-повстанческих, шовинистических и разных других организаций и групп – 391, по коим арестовано 3109 чел.

Ликвидировано внутриколхозных групп, которые занимались организованным хищением и разбазариванием хлеба, хищением социалистической собственности, вредительством, сопротивлением хлебозаготовкам, саботажем и т. п. – 1208. По ним арестовано 6682 чел.

Ликвидировано террористических групп 84 с количеством арестованных участников 379 чел.

Из общего числа арестовано:

по единоличному сектору	15 312	по колхозам	14 569
» совхозам	890	» МТС	243
» низовой кооперации	585	» заготоворганизациям	531
» мельницам	461	» низов. соваппарату	763
» земорганам	101	» ВУЗам и школам	216
» прочих	4126		

По видам преступлений арестованные разбиваются на следующие основные категории:

хищения и разбазаривание хлеба	10 288
саботаж и сопротивление хлебозаготовкам	6016
спекуляция хлебом	1752
хищения общественной собственности	1096
вредительство в колхозах, совхозах и МТС	1028
искривления со стор. представителей соваппарата	233
антисоветская агитация	10 269
по террору	605
бандитизму	417
по к.-р. организациям и группам	4822
беглых кулаков	486
прочих	785

В общем числе арестованных:

Пред. колхозов	1471
бухгалтер. и счетовод.	1436
бригадиров	891
пред. сельсоветов	388
пред и чл. правл. низовой кооперации	127
проч. служащих	2354
сельучителей	316

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

кулаков	5825
бедняков	1436
служителей культа	233
Среди арестованных:	
член, правл. колхозов	1335
завхозов и кладовщиков	1820
рядов, членов колхозов	7906
админ. руководящ. состава совхоз., МТС, мельниц и пр.	388
агротехперсонала	148
рабочих	1526
учащихся	44
средняков	8187
торговцев	193
деклассир. элемент и пр.	1783
членов и кандидатов партии	1251
комсомольцев	203
бывш. членов партии	439
красных партизан	77
Из общего числа 37 797 арестованных с политпрошлым 8145 чел. В том числе:	
быв. кулаков	5114
» махновцев	170
» уголовников	109
» офицеров	365
» помещ. и кр. собст.	31
» участников к.-р. организ. и восст.	510
быв. петлюровцев и гетманцев	597
»политбандитов	380
»*	232
» член, а/с партий	48
» карателей	19
»торговцев	415
с проч. к.-р. прошлым	95
Всаего рассмотрено дел в отношении 12 076 обвиняемых, из них осуждено:	
к высшей мере социальной защиты	719
к лишению свободы и заключ. в концлагерь	8003
к высылке	2533
к принудительным работам	281

ДА СБ України - Ф. 16.- Оп.27. - Спр. 4.- Арк.3-4, 12-15. Копія. Машинопис.

63.

Доповідна записка Г. Ягоди Й. Сталіну та В. Молотову про заходи, спрямовані на запобігання масовому виїзду селян з УСРР, Північно-Кавказького краю та БСРР

2 лютого 1933 р.

Для пресечения массового выезда из Украины, Северного Кавказа и Белоруссии транспортными органами ОГПУ организованы на дорогах С. Кавказа, Украины, Юго-Восточной, Западной, Рязанской, Уральской, Златоустовской, Октябрьской, М.-Казанской, Моск.-Балт.-Белор. заслоны и оперативно-розыскные группы.

В результате проведенных мероприятий с 22 по 30 января включительно всего задержано 24 961 человека, бежавших с мест постоянного жительства, из них: украинцев 18 379 чел.; СКК - 6225 чел.; прочих районов -357 чел.

Возвращено обратно к месту жительства 16 046 чел.; арестовано 1016 чел.; остальные 7879 чел. находятся в стадии проверки.

По отдельным дорогам задержания выразились в следующем: по Сев.-Кавказской задержано 2519 чел., возвращено обратно 2192 чел., арестовано 98 чел., выясняется 299 чел.; по южным дорогам задержано 12 842 чел., возвращено обратно 6763 чел., арестовано 826 чел., выясняется 6250 чел.; по Юго-Вост. задержано 3555 чел., возвращено 2266 чел., арестовано 32 чел., выясняется 1260 чел.; по Западной задержано 2274 чел., возвращено 2270 чел., арестовано 4 чел.; по Ряз.-Уральской задержано 134 чел., возвращено 7 чел., выясняется 127 чел.; по Сам.-Злат. задержано 45 чел., возвращено 22 чел., выясняется 23 чел.; по Октябрьской задержано 427 чел., возвращено обратно 412 чел., арестовано 15 чел.; по М.-Казанской задержано 191 чел., возвращено 123 чел., арестовано 8 чел.; по М.-Курской задержано 1710 чел., возвращено 1672 чел., арестовано 18 чел., и по МВБ задержано 264 чел., возвращено 249, арестовано 15.

Зам. пред. ОГПУ Ягода

АПРФ. - Ф. 3. - Оп. 30. - Спр. 189. - Арк. 26-27. Оригінал. Машинопис; 6. -С. 398-399.

64.

* *Нерозбірлива аббревіатура.*

Витяг із доповіді генерального секретаря ЦК КП(б)У С.Косіора на пленумі ЦК про підсумки хлібозаготівель 1932 року в Україні та постанову ЦК ВКП(б) від 24 січня 1933 року

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

5 лютого 1933 р.

... хотя внешние показатели таких областей, как Винницкая и Киевская, значительно лучше, но я думаю, что никто не скажет, что у них работа идет удовлетворительно. План хлебозаготовок они выполнили, но вы знаете, вследствие каких обстоятельств мы вынуждены были этим областям дать значительно пониженные планы. И Винницкая, и Киевская области не выполнили еще тех задач, которые поставлены были перед ними Всеукраинской партконференцией в деле ликвидации прорывов в сельском хозяйстве. Работу и этих областных организаций по руководству деревней нельзя назвать удовлетворительной.

Я считаю, что на нашем пленуме мы должны развернуть широкую критику ошибок и недостатков нашей работы по хлебозаготовкам, в руководстве колхозами и на основе большевистской самокритики обеспечить решительный поворот, которого от нас требует ЦК партии в руководстве селом, обеспечить перестройку всей нашей работы на основе указаний т. Сталина.

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 1. - Спр. 402. - Арк. 1-4 зв. Типографський відбиток; 1. - С. 350-370.

65.

Інформаційне зведення Наркомзему УСРР про неспроможність колгоспів Київської та Вінницької областей створити весняний посівний фонд

8 лютого 1933 р.

Київська обл. Київська область ще 15 січня повинна була закінчити засипку посівного фонду. Через те, що [значне] число районів відразу ж не переключилося на мобілізацію насінневого фонду, не скрізь ще організовано справжню боротьбу за насіння, з розбазарюванням посівфонду, боротьбу зі споживацькими тенденціями та куркульським саботажем. Київщина спромоглася засипати на 30 січня лише 78,9 % насіння проти потреби. Нижче наведені факти це цілком стверджують.

...Білоцерківський р-н. Загальні збори Бакалівського колгоспу ухвалили до 1 лютого зібрати 139 ц насіння, але управа жодних заходів не вживає, щоб виконати цю ухвалу. Переобмолоту не розпочали – завгосп каже[, що] «неуправка з людьми». Перебраного хліба з ледарів стягувати не почали, а його перебрано чимало. Наприклад, Гапоненко перебрав 1,8 ц, Савтуса – 1,8 ц, Ревченко – 1,26 ц та ін. Такий же стан і в Глибичківському колгоспі, де теж не організовано переобмолоту соломи, повернення незаконно одержаного хліба не організовано, навіть розкрадачів – комірника колгоспу, що украв 215 кг насіння, не покарано.

Ружинський р-н. По району утворено лише 51 % насінневого фонду, а по одноосібному сектору засипано 11 ц проти потрібних 3097 ц. Причому в колгоспах з потрібних 1300 ц ярої пшениці не засипано і жодного центнера, а пізніх ярих засипано 275 ц. П'ятигірський колгосп. Не вистачає 209 ц насіння, із них 150 ц – ярих культур, але тут нічого не робиться для того, щоб повернути розбазарений хліб.

Баришівський р-н. Колгосп «Паризька Комуна» засипав повнотою 440 ц зерна, але цими днями управа без жодних підстав розподілила між колгоспниками 50 ц насіння. Управа Морозівського колгоспу так само почала розподіляти між колгоспниками насінневий фонд.

Але поряд з цим є такі райони та колгоспи, в яких по-справжньому організовано боротьбу за створення насінневого фонду. Цілком закінчили засипку насінневого фонду Кагарлицький, Димерський, Вищедубечнянський та район ім. Г.І. Петровського. Унаслідок мобілізації колгоспників район цілком утворив посівний та страховий фонд. За планом треба посівматеріалу 19 721 ц та страхового – 1694 ц, а зібрано – 22 433 ц. В основному план виконано і за культурами. Зібраний посівматеріал прочищено на 70 %.

Іванківський р-н. Більшість колгоспів району «Нове життя», ім. Ворошилова, Обухівський та інші внаслідок організації повернення незаконно одержаного хліба, переобмолотом сапами повністю утворили посівні фонди.

Тетіївський р-н. Колгосп ім. Будьонного, «Жовтень», ім. Дзержинського та інші уже цілком засипали насінні фонди.

ЦДАВО України. - Ф. 27. - Оп. 14. - Спр. 73. - Арк. 9-12. Копія. Машинопис; 2. - С. 603-606.

66.

Оперативний наказ по ДПУ УСРР «Про чергові завдання агентурно-оперативної роботи органів ДПУ УСРР»

13 лютого 1933 р.

Совершенно секретно

Организованный саботаж хлебозаготовок, осеннего сева; организованное массовое воровство в колхозах и совхозах; террор в отношении наиболее стойких, выдержанных коммунистов и активистов села; переброска на Украину осенью прошлого года десятков петлюровских эмиссаров, распространение к.-р. петлюровских листовок, в особенности на Правобережье, и анализ агентурных материалов – говорили за безусловное существование на Украине организованного к.-р. повстанческого подполья, связанного с закордоном и иноразведками, главным образом польским Главштабом.

Оперативным приказом от 5 декабря 1932 г. перед органами ГПУ Украины была поставлена основная и главная задача – немедленного прорыва, вскрытия и разгрома к.-р. повстанческого подполья и нанесения решительного удара по всем к.-р. кулацко-петлюровским элементам, активно противодействующим и срывающим основные мероприятия советской власти и партии на селе.

§ 7

1932-1933

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

Обращаю внимание начальника Киевского областного отдела т. Розанова на то, что повстанческие дела, ликвидированные Киевским аппаратом, дела, ликвидированные непосредственно ГПУ УССР, а также повстанческие организации, вскрываемые в других областях, – указывают на безусловное существование в Киеве подпольного центра.

Киевский областной отдел в достаточной мере не развернул работы по вскрытию этих центров; также не исчерпывающе и не своевременно реализует передаваемые ему данные и материалы о наличии к.-р. формирований на территории области.

Особоуполномоченный на Украине зам. пред. ОГПУ *В. Балицкий*

ГДА СБ України. - Ф. 9. - Спр. 666. - Арк. 56, 58-62, 63 зв. Друкарський примірник.

67.

Доповідна записка Київського облвиконкому РНК УСРР про важкий продовольчий стан області

Не пізніше 15 лютого 1933 р.

За перевіреними даними, випадки масового недоїдання мають місце в 16 районах і, за даними районів (не перевіреними областю), в 5 районах.

Слід відзначити, що ці дані не дають повного уявлення про розміри недоїдання, що є в зазначених районах.

Лише в одному Володарському районі (на Білоцерківщині) потребують термінової харчової допомоги кілька тисяч дітей і цілком – 10 колгоспів.

У Білоцерківському районі також потребують термінової допомоги повністю 15 колгоспів та кілька тисяч дітей.

В окремих селах, як видно з довідки, що додається, є випадки опухання та смерті від голоду. Так, у с. Саварка Богуславського району померла з голоду родина з 3 душ. У Медвині того ж району померла з голоду громадянка Ісайко. В Житомирі померла від голодування понад 20 чоловік.

За останній час зареєстровано кілька випадків людоїдства. Так, мали місце випадки людоїдства: в Білоцерківському районі у с. Вільшана; в Богуславському районі у с. Мисайлівка громадянка Авраменко, 48 років, одноосібниця, середнячка, зарізала та з'їла свою 8-річну дочку. В Тетіївському районі в с. Черепин одноосібниця громадянка Березнюк зарізала і з'їла дочку 10 років. Тепер Березнюк та друга її дитина при смерті. У с. Скибинці того ж району родина колгоспника, що складається з 3 дітей, з яких найстарший має 15 років, забила та з'їла чужого хлопчика, а також з'їла частину трупа померлої матері.

В Білоцерківському районі в с. Трушки два брати Богомази задушили 3-річного сина колгоспника Федіна, який зайшов до них, і з'їли його. В с. Греблі того ж району в колгоспниці Проценко 35 років померла 3-річна дочка. Труп дочки вона зварила та з'їла.

Наведеними фактами не вичерпуються всі випадки людоїдства, що мали місце у Київській області за останній час.

Президія обласного виконавчого комітету з метою боротьби з цими явищами 15 лютого ухвалила відповідну постанову.

В усі небезпечні райони відряджено уповноважених обласного виконавчого комітету, які на місці організують дитячі харчові пункти та допомогу колгоспникам і одноосібникам, що голодують. Харчові пункти організовано на 9350 дітей та щоденно видається допомога в розмірі по 200 г хліба 6600 дорослим.

Грошові кошти та харчові фонди мобілізовано з внутрішніх ресурсів Київської області, але ці фонди абсолютно недостатні для цілковитої ліквідації явищ масового недоїдання колгоспників та одноосібників.

Мобілізувати значні додаткові ресурси, особливо хліба, крупи та рослинних жирів, немає жодної можливості, тим більш, що постачання робітників та службовців у області надто незадовільне і останнього часу є випадки масового голодування та жертв від голоду серед робітників, особливо дрібних підприємств, що розташовані по районних центрах та містечках області. Робітники цих підприємств недоодержали по нарядах внаслідок незадовільного надходження мірчука лише в лютому 265 т хліба. І по таких районних центрах міського типу, як Біла Церква, Житомир, Сміла, Черкаси, Фастів, Коростень, Умань, в лютому місяці порівняно з вереснем фактичне постачання робітників хлібом зменшилось з 442 т до 161 т.

Отже, не тільки немає можливості утворити фонд для допомоги тим селам, що голодують, за рахунок внутрішніх обласних ресурсів, але конче треба допомогти робітникам дрібних підприємств додатково до щомісячних нарядів у розмірі 545 т хліба.

Київський обласний виконавчий комітет просить Раду народних комісарів подати харчову допомогу області для ліквідації явищ голодування серед робітників дрібних підприємств щомісяця в розмірі 545 т. Для харчування голодуючих колгоспних родин та одноосібників по тих розмірах, що є зараз, [потрібно] не менше 100 т хліба, 400 т крупи, 60 т цукру, 20 т олії.

Голова Київського обласного виконавчого комітету *М. Василенко*
Секретар Київського обласного виконавчого комітету *А Глинський*

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 1. - Спр. 2191. - Арк. 103-105. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 376-378.

68.

Повідомлення ДПУ УСРР ЦК КП(б)У про важкий продовольчий стан деяких районів Вінницької та Київської областей

16 лютого 1933 р.

Київська область

Володарський район (бывшого Белоцерковского округа). Высланными в села, пораженные продовольственными затруднениями, членами бюро РПК с работниками ГПУ установлено:

В с. Петрашевка за последние дни декабря и января от истощения умерло до 35 человек. На 4 февраля в селе насчитывается больных на почве недоедания от 30 до 40 человек. Случаи смерти, в основном, имели место в семьях колхозников, выработавших незначительное количество трудодней.

В с. Рудое единоличница Яремчук бросила 3 детей и выехала из села. 9-летний ее мальчик вместе со старшей сестрой камнем убили младшую 3-летнюю сестру, после чего отрезали голову и употребляли в пищу в сыром виде мясо трупа.

В с. Лобочево на кладбище в снегу обнаружены трупы 3 детей.

В селах Петрашевка и Пархомовка умершие по 4-5 дней оставались в хатах не похороненными.

С целью оказания помощи голодающим детям в школах и в детских яслях при колхозах организовываются горячие завтраки.

Таращанский район. Проверкой оперативными работниками ГПУ установлены продовольственные затруднения в следующих селах: в с. Севериновка выявлено 5 голодающих семей, из них: семья колхозника Кривенко, выехавшего на работу в Донбасс, от острого недоедания опухла; семья единоличника Веремеенко, состоящая из 6 человек, также опухла от голода. Сам Веремеенко из села выехал. В с. Чернин зарегистрировано 15 семей, не имеющих продуктов питания. В этом селе от недоедания умерло 8 человек, из них 2 кулака, 1 единоличник и 5 колхозников.

Фастовский район. Продовольственные затруднения, случаи опухания и смерти на почве голода отмечаются в двух селах.

Проверкой райаппаратом ГПУ в с. Зубари установлено:

Колхозник Лещенко и его семья из 3 человек опухли от недоедания. Колхозница Терещенко, имеющая 3 детей, тоже от голода опухла. Единоличник-бедняк Левищенко – от недоедания заболел, его семья питается картофельной шелухой и сильно истощена.

В с. Камнево выявлено 4 случая опухания и один случай смерти на почве недоедания. На место для проверки высланы оперработники ГПУ.

Букский район. В с. Томашевка крестьянка Горущенко убила 4-летнего ребенка и мясо трупа употребляла в пищу. Горущенко арестована. На место выслан оперработник ГПУ.

Заместитель председателя ГПУ УССР Карлсон.

ЦДАГО України. – Ф.1. – оп. 20, спр. 6274, арк. 21-23. Оригінал. Машинопис; 1. – С. 378-380; 3. – С. 642

69.

Витяг із промови Й. Сталіна «Наше найближче завдання – зробити всіх колгоспників заможними» на Першому з'їзді колгоспників-ударників

19 лютого 1933 р.

...Друге питання – чого ми добились на новому шляху, на нашому колгоспному шляху, і чого ми думаємо добитися в найближчі 2-3 роки?

Соціалізм – річ хороша. Щасливе соціалістичне життя – річ безперечно хороша. Але все це – справа майбутнього. Головне питання тепер не в тому, чого ми доб'ємося в майбутньому. Головне питання в тому, чого ми вже добились тепер. Селянство стало на колгоспний шлях. Це дуже добре. Але чого воно добилось на цьому шляху? Чого ми добились відчутно, йдучи по колгоспному шляху?

Ми добились того, що допомогли мільйонним масам бідняків увійти в колгоспи. Ми добились того, що, увійшовши в колгоспи і користуючись там кращою землею і кращими з і виробництва, мільйонні маси бідняків піднялись до рівня середняків. Ми добились того, що мільйонні маси бідняків, які жили раніше впроголодь, стали тепер у колгоспах середняками, стали людьми забезпеченими. Ми добились того, що підірвали розшарування селян на бідняків і куркулів, розбили куркулів і допомогли біднякам стати господарями своєї праці всередині колгоспів, стати середняками.

Як стояла справа до розгортання колгоспного будівництва, років 4 тому? Багатілі і йшли вгору куркулі. Убожілі і розорялись бідняки, попадаючи в кабалу до куркулів. Пнулися вгору до куркулів середняки і раз у раз зривалися вниз, поповнюючи ряди бідняків на потіху куркулів. Неважко догадатися, що від усієї цієї колотнечі вигравали тільки куркулі, та, може, дехто із заможних. На кожні 100 дворів на селі можна було налічити 4-5 куркульських дворів, 8 або 10 дворів заможних, дворів 45-50 середняцьких та дворів 35 бідняцьких. Отже, щонайменше 35 % усіх селянських дворів становили бідняки, змушені нести ярмо куркульської кабали. Я вже не кажу про маломіцні верстви середняків, а це більше половини середняцького селянства, які мало чим відрізнялися щодо свого становища від бідняків і були в прямій залежності від куркулів.

Розгорнувши колгоспне будівництво, ми добились того, що знищили цю колотнечу і несправедливість, розбили куркульську кабалу, всю цю масу бідняків залучили до колгоспів, дали їм там забезпечене існування і підняли їх до рівня середняків, які можуть користуватися колгоспною землею, пільгами на користь колгоспів, тракторами, сільськогосподарськими машинами.

А що це значить? Це значить, що це не менше 20 мільйонів селянського населення, не менше 20 мільйонів бідняків – врятували від злиднів і розорення, врятували від куркульської кабали і перетворили завдяки колгоспам на забезпечених людей.

Це велике досягнення, товариші. Це таке досягнення, якого не знав ще світ і якого не досягала ще ні одна держава

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

в світі. Ось вам практичні, відчутні результати колгоспного будівництва, результати того, що селянство стало на шлях колгоспів.

Але це тільки перший наш крок, перше наше досягнення на шляху колгоспного будівництва.

Було б неправильно думати, що ми повинні спинитися на цьому першому кроці, на цьому першому досягненні. Ні, товариші, ми не можемо спинитися на цьому досягненні. Щоб рушити далі і остаточно зміцнити колгоспи, ми повинні зробити другий крок, ми повинні добитися нового досягнення. В чому полягає цей другий крок? Він полягає в тому, щоб підняти колгоспників – і колишніх бідняків, і колишніх середняків – ще вище. Він полягає в тому, щоб зробити всіх колгоспників заможними. Так, товариші, заможними.

Сталін Й. Твори. - М., 1951. - Т. 13. - С. 244-247; 2. - С. 608-609.

70.

Довідка інформаційно-посівної групи ЦК КП(б)У про факти голодування та смертності населення в окремих районах УСРР

28 лютого 1933 р.

Вряде районів Київської області, а також в окремих районах Харківської та Дніпропетровської областей, установлені за останні 1,5 місяця факти голода середі колхозників і самотників. Особливо гострі форми приймає голодання в районах Київської області, супроводжується опуханням, рядом смертних випадків і фактами людоедства.

Причини голодання. Як правило, середі колхозників голодають ті, які мають найменше кількість трудоводней, а середі них особливо сильно голодають багатосімейні.

В с. Горбаши Черняхівського району голодають 5 багатосімейних колхозників, які мають по 7-8 душ сім'ї і від 120 до 170 трудоводней. В с. Клотичі того ж району голодають 12-13 сімей, які мають по 60-70 трудоводней. О голодаючих в інших районах дає представлення приводима нижче таблиця:

Назва села і району	Загальна кількість голодуючих сімей колхозників	З них мають трудоводней							
		до 50	до 100	до 150	до 200	до 250	до 300	до 400	вище 400
Петрашівка Володарського району	49	7	13	13	8	3	3	-	2
Кожанка [Воло- дарського р-на]	13	3	1	-	1	-	3	4	1

Однак, поряд з голоданням в результаті лени, нежелання працювати в колхозі спостерігаються і факти голодання, хоча і в значно меншій кількості, добросовісних колхозників, які мають велику кількість трудоводней. Ці колхозники, як правило, є жертвами загального безхозяйственного стану колхозів, в яких вони складають членів, великого розбазарювання хліба на загальнолюдське харчування, розворовування хліба ворожими колхозам елементами, в результаті чого норма оплати трудоводня в цих колхозах виявилася мизерно низькою. В с. Олива Розважівського району в колхозі ім. Петровського голодає колхозник Петренко з сім'єю з 10 душ (в тому числі 3 трудоводних, які мають 450 трудоводней) в результаті того, що на трудоводень вони отримали всього лише по 600 г хліба.

Причиною голода в окремих випадках є і викривлення в справі виплати натурованса колхозникам. Так, наприклад, в Фастовському районі в с. Кожанка були такі факти:

Сещенко Петро	за	252	трудодня	получил	48	кг	хліба
Миколаєнко Микола	»	210	»	»	93	»	»
Зуєнко	»	243	»	»	33	»	»
Андрищенко	»	300	»	»	74	»	»
Куценко	»	329	»	»	74	»	»
Бабенко Антось	»	405	»	»	70	»	»

Мероприяття парторганізацій по ліквідації осередків голода

Ряд районних організацій приймають на місці заходи допомоги голодаючим, в першу чергу дітям.

Деякі районні партійні комітети, мобілізуючи місцеві засоби для допомоги голодаючим, все ж ставлять питання перед областними організаціями про допомогу їм з області. В такій допомозі потребують: Уманський район, який організував певну допомогу міському населенню, але дуже мало зробив в стосунку села; Троянівський район, мобілізувавши 100-120 пудів хліба, але потребує в допомозі з боку хоча б 1000 пудів; Ржищівський район, мобілізувавши на місці 350 пудів хліба. Деякі районні партійні комітети пройшли мимо фактів голода (Таращанський, Ставищанський), а в окремих випадках парторганізації втрачали, ширяючи цю паніку серед населення. В Володарському районі в двох тільки селах за лютий і 8 днів березня померло, за даними обкому, 62 людини. [Там,] де були факти людоедства, де залишилося багато брошених батьками безпритульних дітей, де дуже сильно впливають кулацькі, петлюрівські, бандитські елементи, районні організації замість бойової, оперативної роботи по ліквідації голода втрачали, припинили заготовку посівного матеріалу, углубляючи цим паніку. В Попельнянському районі в с. Ставище, де голодає 90 сімей, сільське керівництво замість того, щоб роз'яснити масам, що голодають тільки лодари (що має місце в даному селі), роздувають фак-

ты голода, прикрываясь этим от необходимости мобилизовать посевные фонды.

Киевский обком, обсудив 22 февраля вопрос о ликвидации продовольственных трудностей в колхозах, очагов острого недоедания и фактов голода, обязал РПК принять меры к ликвидации этих очагов не позже 5 марта. Для этого обком предложил в течение 48 часов собрать всех опухших от голода и сильно истощенных взрослых и детей в специально приспособленные помещения, организовав для них соответствующее питание с тем, чтобы за короткий срок поднять их на ноги. В пораженных голодом селах обязательно организовать горячие завтраки для детей в школах, прикрепив к последним и детей дошкольного возраста. Обязать колхозы из своих средств организовать продовольственную помощь нуждающимся колхозникам, имевшим много трудодней и получившим мало хлеба в результате преступного хозяйствования колхозов. Лицам, приведенным в состояние работоспособности, предоставлять работу в колхозах, совхозах и леспрохозах, выдавая им авансы. РПК предложено срочно сообщить обкому о количестве сел, где будет организована помощь, о количестве людей, нуждающихся в помощи, о наличии местных ресурсов и мерах помощи, которые необходимо оказать районам извне. Предложено организовать в районах специальную комиссию под председательством председателя РИК в составе: начальника районного отдела ГПУ, женорганизатора, заведующего райздоровотделом, представителя райкома комсомола и общества «Друзья детей».

Преобладающее большинство голодающих относится к лодырям, срывщикам колхозного строительства. Со стороны этих элементов и сейчас имеют место своеобразные проявления классово-враждебных настроений и действий. В Фастовском районе большинство голодающих единоличников и колхозников отказываются работать в лесничестве, остро нуждающемся в рабочей силе и предлагающем, кроме зарплаты, хлеб и горячую пищу.

Наряду с этим имеют место провокационные попытки вызвать возмущение рабочих. Так, в Белой Церкви к заводу «Первого Мая» неизвестными лицами подброшено 6 трупов, а к заводу Укрплодоовощи – 5 трупов людей, неизвестно от чего умерших.

Заведующий информационно-посевной группой ЦК КП(б)У Аронов

ЦДАГО України. – Ф. 1, оп. 20, спр. 6274, арк. 95-99. Оригінал. Машинопис; 1. – С. 390-394.

71.

Довідка ДПУ УСРР про масові виїзди з сіл України й оперативні заходи боротьби з ними

Лютий 1933 р.

На протяжении декабря и января в процессе проведения хлебозаготовительной кампании отмечались массовые выезды из сел крестьян, главным образом злостных несдатчиков хлеба.

Массовыми выездами из сел и колхозов охвачено 215 районов (не указано количество районов по АМССР). Всего выехало – 94 433 чел., в том числе:

- колхозников – 31 454,
- единоличников – 44 454,
- твердосдатчиков и кулаков – 8039,
- колхозного актива – 1017.

По отдельным областям массовые выезды крестьян из села характеризуются такими цифрами:

Область	Количество районов	Всего выехало	Из них			
			Колхозников	Единоличников	Твердосдатчиков	Активистов
Киевская	47	26344	10027	10682	1562	163
Итого	215	85220 9213	28194 3260	40888 3566	6324 1715	831 161

Примечание: Числителем показаны одиночки, а знаменателем – количество семей.

Выездами в основном поражены районы, отстающие по хлебозаготовкам.

Значительная часть выехавших из сел колхозников и единоличников забирала с собой семьи, зачастую ликвидируя свои хозяйства.

* Количество человек, выехавших семьями.

Наиболее поражены массовыми выездами Киевская, Харьковская и Днепропетровская области. На указанные, области из общего количества выехавших приходится 62 739 человек.

Основной контингент лиц выезжающих – это единоличники и твердо-сдатчики, не выполнившие свои обязательства по хлебозаготовкам и опасаящиеся репрессий. Выезжающие колхозники в большинстве случаев имеют незначительное количество трудодней и мотивируют выезды неудовлетворительным материальным положением, необеспеченностью хлебом и опасением продовольственных затруднений.

Выезжающие из сел направляются, главным образом, в крупные промышленные центры и новостройки.

ДА СБ України. – Колекція документів «Голодомор 1932-1933 рр. в Україні». Незасвідчена копія. Машинопис.

72.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

Статистичні відомості та записка, передані прямим проводом Київським обласним відділом ДПУ голові ДПУ УСРР про кількість голодуючих районів, населених пунктів області та надання продовольчої допомоги потерпілим

Не раніше 1 березня 1933 р.

№ п/п	Наименование районов	Колич. насел. пункт.	Колич. голод. семей	Голод. взросл. (душ)	Голод. детей (душ)	Колич. больных	Колич. опухших	Колич. умерших	Случаев людоедства	Случаев трупоедства	Оказанная продовольщ. помощь (из центр. ресур.)
1	Обуховский	30	3370	8460	7031	-	-	360	-	1	60 т зерна
2	Барышевский	10	660	1423	1877	320	165	39	-	-	13 » »
3	Фастовский	21	950	1391	2649	103	22	60	-	1	49,5 » »
4	Черкасский	23	767	1354	1612	187	782	123	2	3	17 » »
5	Чигиринский	25	429	660	1050	-	283	-	-	-	-
6	Золотоношский	26	1122	2766	2541	72	91	47	-	-	-
7	Каневский	21	550	895	1680	97	-	150	-	-	-
8	Корсунский	18	270	560	520	50	250	20	-	-	9 » »
9	Городищенский	12	1056	2226	1829	32	506	71	-	1	-
10	Гельмязовский	19	1498	2523	2010	1430	576	288	2	-	36,5 » »
11	Чернобаевский	12	500	1200	2300	700	500	70	-	-	-
12	Златопольский	-	264	-	140	40	60	10	-	-	-
13	Звенигородский	19	960	2273	3880	703	703	189	5	6	44,5 » »
14	Шполянский	10	365	581	900	-	286	-	-	-	17,5 » »
15	Каменский	11	609	1192	1407	-	2188	176	1	-	-
16	Житомирский	12	2192	138	611	200	180	180	-	-	9,3 » »
17	Коростенский	7	940	1623	2529	-	-	-	-	-	30 » »
18	Барышевский	6	-	1560	2200	438	-	-	-	-	13 » »
19	Хабенский	15	384	400	800	257	257	-	-	-	11 » »
20	Бориспольский	5	221	283	385	-	-	-	-	-	-
21	Белоцерковский	44	-	6585	8015	2708	1892	3526	12	3	137 » »
22	Володарский (на Б/Ц)	30	-	5104	7536	3757	2217	1861	12	28	6 » »
23	Попельнянский	35	-	3000	3267	77	2000	60	-	2	133,5 » »
24	Ракитнянский	38	-	5277	2844	160	7947	865	3	1	39,6 » »
25	Ружинский	22	-	2595	1200	800	140	22	-	-	-
26	Сквирский	48	-	8129	7155	180	5061	802	1	3	166,5 » »
27	Ставищенский	16	-	3160	6520	500	2600	599	9	2	95 » »
28	Таращанский	16	-	2116	2824	300	700	505	2	2	38 » »
29	Тетиевский	26	-	1627	3577	175	575	320	2	6	53 » »
30	Черняховский	11	278	601	921	-	46	5	-	1	-
31	Кагарлыкский	9	170	1255	1436	580	676	428	-	-	-
32	Уманский	29	1866	2770	4000	-	506	-	16	2	110,5 » »
33	Христиновский	6	575	905	995	377	554	134	-	-	37 » »
34	Монастирищенский	23	3292	1710	1582	743	2549	283	-	-	50 » »
35	Оратовский	15	737	502	998	300	150	188	2	-	34 » »
36	Жашковський	8	1021	1723	3280	342	326	167	1	-	40 » »
37	Плисковский	14	1136	1139	1171	-	-	404	-	1	68,5 » »
38	Бабанский	29	115	3164	2054	-	-	-	1	4	81,5 » »
39	Букский	22	-	4366	5854	-	-	841	1	1	60,5 » »
40	Лысянский	10	391	624	856	-	-	-	-	-	33,5 » »

41	Тальновский	38	-	225	379	-	2604	188	-	-	-
42	Богуславский	38	-	5549	8054	-	-	-	-	-	120 » »
	Всего:	829	26525	93936	112 199	15628	47392	12801	72	65	1614 » »

ЦДАГО України. - Ф. 1, оп. 20, спр. 6274, арк. 103-104. Засвідчена копія. Машинопис; 1. - С. 399-401; 3. - С. 646-647.

73.

Постанова Політбюро ЦК ВКП(б) про створення в УСРР спеціальної трійки ДПУ

10 березня 1933р.

Предоставить право рассмотрения дел по повстанчеству и контрреволюции на Украине с применением высшей меры социальной защиты тройке в составе тт. Балицкого, Карлсона и Леплевского.

РДАСПІ. - Ф. 17. - Оп. 162. - Спр. 14. - Арк. 96. Оригінал. Машинопис.

74.

Довідка ДПУ УСРР про продовольчі труднощі та вражені голодуванням райони України

12 березня 1933 р.

По данным, поступившим в феврале-марте, продзатруднения зафиксированы в 738 населенных пунктах 139 районов, где голодает 11 тыс. 067 семей.

В числе голодающих острым заболеваниями на почве недоедания подвержено 17 тыс. 308 человек.

За этот же период умерло от голода – 2 тыс. 487 человек.

Наибольшее количество фактов голода зарегистрировано в конце февраля и начале марта. В отдельных местах это явление приняло массовый характер.

По отдельным областям Украины приведенные цифры разбиваются:

Область	Колич. р-нов	В них поражено населен, пунктов	Колич. голодающ. семей	В т. ч. больных (душ)	Умерло
Киевская	27	75	1363	253	417

Наиболее поражены продзатруднениями — Днепропетровская, Киевская области и АМССР.

Преобладающее количество голодающих — колхозники. К ним относятся, главным образом, многосемейные хозяйства, выработавшие незначительное количество трудодней. Зарегистрированы также факты голода среди колхозников, выработавших большое количество трудодней, но не получивших в колхозе продуктов питания в результате разбазаривания и кражи хлеба в момент уборки.

Среди единоличников испытывают продзатруднения многосемейные, главным образом бедняцкие, хозяйства. Большинство из них в последнее время не занималось сельским хозяйством.

Голодающие семьи употребляют в пищу разные суррогаты (кукурузные качаны и стебли, просяную шелуху, сушеную солому, травы, гнилые арбузы и буряки, картофельную шелуху, стручки акации и т. п.). Зарегистрированы факты употребления в пищу мяса кошек, собак и павших лошадей.

Случаев людоедства зарегистрировано 28. Большая часть их относится к 3-й декаде февраля и началу марта. 19 случаев людоедства из 28 приходится на Киевскую область.

В феврале также имели место 13 случаев трупоедства.

В районах, где отмечены факты голода, созданы специальные комиссии для мобилизации средств и оказания немедленной помощи. Областными организациями выделены продовольственные фонды для районов, наиболее пораженных продзатруднениями.

Пом. начальника секретно-политического отдела ГПУ УССР Александровский

ЦДАГО України. – Ф. 1, оп. 20, спр. 6274, арк. 149-158. Оригінал. Машинопис; 1. – С. 429-433. – С. 653-655.

75.

Лист Київського обласного відділу ДПУ до голови ДПУ УСРР про важкий продовольчий стан і посилення смертності у ряді районів області *

12 березня 1933 р.

Дорогой Всеволод Аполлонович!

Продовольственные затруднения в Киевской области с каждым днем обостряются. Уже поражены 28 районов области, в основном районы бурякосеяния.

* Лист був надісланий В. Балицьким секретареві ЦК КП(б)У П. Постишеву. На документі є помітка: «Архів ПБ».

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

Аналогичное положение с продовольственными затруднениями мы имеем в гг. Киев, Житомир, Белая Церковь, Умань, Радомысль и др.

Большинство фактов [свидетельствующих о наличии] голодающих, опухших, больных на почве недоедания, случаев людоедства и трупоедства падает на районы, ранее входящие в состав Уманского и Белоцерковского округов.

Основная масса голодающих – это одиночники и колхозники, имеющие мало трудодней. Правда, в некоторых местах голодают и колхозники, имеющие 500 трудодней.

Количество смертных случаев от голода на территории Уманщины и Белоцерковщины, по сравнению даже с прошлым годом, сейчас резко увеличилось. В большинстве случаев умирают дети и старики.

Приведу несколько цифр о количестве голодающих, опухших и умерших от голода по отдельным районам.

Володарский (БЦ) район. По предварительным подсчетам, на 1 марта насчитывается по району остро нуждающихся в продуктах питания 7 тыс. человек, из них $\frac{3}{4}$ колхозников. На почве недоедания умерло около 1000 человек.

Белоцерковский район. По материалам райаппарата, голодом поражены 47 населенных пунктов района.

Село Малая Вильшанка. Голодает 91 семья. В них – 55 опухших. Умерло на почве недоедания за 2 месяца 24 человека.

Село Пилипчи. Голодающих – 169 семейств. В них опухших – 132 человека. Смертных случаев от недоедания – 37.

Приведенные цифры значительно приуменьшены, так как райаппараты ГПУ учета количества голодающих и опухших не ведут, а о действительном количестве умерших от голода подчас неизвестно и сельсовету.

Во многих селах трупы своевременно не хоронят, а сваливают в погреба, дворы. Бригады сельсовета, собирая трупы, не хоронят их в одиночку, а копают общие ямы, куда свозят от 10 до 15 трупов. Таким образом, в некоторых селах трупы умерших находятся в домах по несколько дней.

В общем количество голодающих, опухших и больных на почве недоедания по области достигает несколько десятков тысяч человек.

За последнее время мы отмечаем значительный рост трупоедства и людоедства. Ежедневно из районов получаю 10 и больше донесений.

В ряде случаев людоедство переходит даже «в привычку». Имеются факты, когда отдельные лица, замеченные в людоедстве в прошлом году, употребляют в пищу человеческое мясо и сейчас, для чего совершают убийство детей, знакомых и просто случайных людей.

В пораженных людоедством селах с каждым днем укрепляется мнение, что возможно употреблять в пищу человеческое мясо. Это мнение распространяется особенно среди голодных и опухших детей.

За время с 9 января по 12 марта в районах Киевской области учтено:

трупоедства....	54 случая
людоедства....	69 »

Эти цифры, конечно, не точны, ибо в действительности есть гораздо больше фактов, которые нами не учтены.

Приведу только несколько фактов трупоедства и людоедства, остальные случаи почти аналогичны, т. е. мать или отец убивают ребенка, мясо употребляют в пищу и кормят этим же мясом своих детей. Многие делают «запасы» и солят мясо в бочонках.

Володарский район. В с. Рудое, оставив дома 3 малолетних детей, из села выехала одиноличница Яремчук Анна. Не имея совершенно продуктов питания, по уговору со старшей сестрой 9-летний мальчик убил 3-летнюю девочку (сестру), после чего отрезали у нее голову и в сыром виде ели мясо трупа.

Сквирский район. В с. Воробьевка колхозница Хроник Варя, оставив дома 4 детей, ушла искать пищу для них. В это время 4-месячный ребенок умер, и оставшиеся дети начали грызть в сыром виде труп умершего ребенка. Когда мать вернулась, она разрубила на части труп умершего ребенка, сварила суп и накормила детей. Через 3 дня умер второй ребенок Хроников, 3 лет. Мясо трупа также употреблялось в пищу.

На второй день в этом же селе одиноличница Ошевская разрубила на части труп умершего 9-летнего ребенка, мозги изжарила и ими кормила остальных детей. Мясо трупа она посолила и сложила в бочку.

В отношении городов. Наиболее обострились за последнее время продовольственные затруднения в Киеве, Житомире, Умани, Белой Церкви, Василькове.

Значительно увеличилось уголовное проявления (кражи, грабежи, вооруженные нападения). В одном только Сквирском районе ликвидировано 6 уголовных бандитских группировок.

Меры, принятые областью (организация питательных пунктов, выдача горячих завтраков примерно около 1/3 голодающих детей), конечно, не могут обеспечить необходимую помощь голодающим. Полученная продовольственная помощь явно недостаточна.

Следует обратить особое внимание на то, что если массовые случаи употребления в пищу суррогатов, кошек, собак, падали (даже сапных лошадей) не дали еще больших эпидемических заболеваний, то с наступлением оттепели мы можем стать перед фактом вспышки эпидемий (тиф, дизентерия и проч.).

С комприветом Розанов

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 6274. - Арк. 185-190. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 433-437.

76.

Лист Наркомзему УСРР та Київського обкому партії до ЦК КП(б)У про заходи щодо господарської та продовольчої допомоги районам Київської області

14 березня 1933 р.

Киевским обкомом КП(б)У 9 марта послана Политбюро записка о продовольственном и хозяйственном положении в основных свеклосеющих районах.

Тов. Одинцовым 12 марта послана Политбюро записка о положении в районах: Уманском, Шполянском и Белоцерковском.

НАЦІОНАЛЬНА **КНИГА ПАМ'ЯТІ** ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

В дополнение к этому сообщаем, что 34 основным свеклосеющим и вместе с тем зерновым районам необходима следующая помощь:

Семена

а) **зерновые культуры.** Для обеспечения плана посева в колхозном секторе требуется отпуск семсуды в количестве 59,3 тыс. ц. Кроме того, требуется еще семсуда в количестве 48,8 тыс. ц для охвата колхозами тех площадей, какие не сможет засеять единоличник;

Таким образом, всего требуется семсуды по зерновым в количестве 108,1 тыс. ц;

б) **картофель.** Для обеспечения плана полевого посева картофеля в колхозах требуется семенная ссуда в количестве 348 тыс. ц;

в) **вика-овес.** Для обеспечения кормового клина необходимо разрешить использовать в порядке семсуды 56,5 тыс. ц вики-овса, имеющиеся на Киевщине (в Заготзерно – 24,5 тыс. ц и в Союзсеменоводе – 32 тыс. ц).

Тягло

а) **концорма.** Для подкормки лошадей перед полевыми работами и во время весеннего сева необходимо дополнительно отпустить 53 тыс. ц концормов, исходя из расчета - в среднем 1,5 ц на лошадь колхоза. Собрано колхозами 32 тыс. ц и уже отпущено фуражной ссуды тысячу ц;

б) **трактора.** Учитывая, что в основных свекловичных районах колхозы должны посеять 190 тыс. га свеклы, а осе- нью глубокая пахота проведена на площади 128 тыс. га, необходим дополнительный отпуск тракторов.

Продовольствие

Для оказания минимальной продовольственной помощи населению необходимо отпустить на период с 1 апреля по 1 июля 260,6 тыс. ц хлеба в зерне, 22,6 тыс. ц крупы, 4,5 тыс. ц сахара и, кроме того, 113,9 тыс. ц картофеля. Отпуск сахара и крупы имеется в виду исключительно для детского населения.

Кроме того, необходимо разрешить самостоятельную заготовку картофеля и хлеба областным и районным органи- зациям Киевщины в областях РСФСР, Белоруссии, Западной области и ЦЧО.

Секретарь обкома КП(б)У *Демченко*
Наркомзем УССР *Одинцов*

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 6275. - Арк. 15-17. Засвідчена копія. Машинопис; 1. - С. 437-439.

77. Записка Наркомзему УССР ЦК КП(б)У про голодування та смертність населення у Київській області

14 березня 1933 р.

В дополнение к моей записке от 12 марта о положении в Уманском и Белоцерковском районах сообщаю получен- ную мною сегодня информацию от начальника ГПУ Киевской области т. Розанова о положении по области в целом.

Голодание, с его последствиями, имеем в 32-34 районах. По 16 районам имеем 123 зарегистрированных случая людоедства и трупоедства (в том числе 64 случая людоедства).

...По Белоцерковскому району опухло 9603 человека (в том числе лежит 1525 человек).

По Переяславскому району опухло 1113 человек. Умерло от голода 238 человек.

По Богуславскому району голодает 1931 хозяйство...

Эти данные являются лишь иллюстрацией, собранной по разным материалам. Учет не ведется.

В городах массовое нищенство и беспризорность. Голодает значительное количество рабочих. Опухло рабочих: Житомир – 134 человека, Белая Церковь – 20 человек завода «1 Мая»; Васильков – 25 человек кожевенного завода. В других городах положение не лучше.

По Киеву на улицах подобрано трупов: январь – 400, февраль – 518, за 10 дней марта – 249. В последние дни роди- тели подбрасывают детей в среднем по 100 человек [в день].

Сегодня вместе с Киевским обкомом КП(б)У закончу разработку вопроса о размерах необходимой помощи и зав- тра выезжаю в Харьков.

Положение здесь очень серьезное, и требуются немедленные меры.

Нарком земледелия УССР *Одинцов*

ЦДАГО України. – Ф. 1, оп. 20, спр. 6274, арк. 176-177. Оригінал.Машинопис; 1. – С. 440-441.

78. Постанова Політбюро ЦК КП(б)У про заходи, спрямовані на подолання голоду в Київській області

17 березня 1933 р.

ЦК считает, что тяжелое продовольственное положение, создавшееся в ряде важнейших районов Киевской обл. при условии больших льгот и помощи, оказанной Киевской обл., и, в частности, большого уменьшения плана хлебоза- готовок и удовлетворительного урожая этого года, в значительной степени является результатом:

а) непринятия своевременно предупредительных мер со стороны обкома и несвоевременного выявления обкомом действительной обстановки в районах;

б) отсутствия со стороны парторганизации отпора и разоблачения различных панических и провокационных слу- хов, распускаемых враждебными контрреволюционными элементами в целях внесения замешательства в ряды тру- дящихся. Наоборот, многие районные и даже областные руководящие работники вместо борьбы и отпора всякой про- вокации нередко сами поддаются паническим настроениям и повторяют эти слухи;

в) наряду с этим ЦК считает крайне неудовлетворительной работу областных органов в деле организации продо-

1932-1933

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

вольственной помощи путем использования местных ресурсов и местной инициативы.

ЦК КП(б)У постановляет:

1. Принять самые решительные меры борьбы с распространением контрреволюционными элементами провокационных слухов. Добиться в кратчайший срок, прежде всего в наиболее тяжелых районах, водворения твердого порядка, сурово карая всех сеющих панику, распространителей провокационных слухов и все антисоветские элементы, пытающиеся использовать продзатруднения в своих контрреволюционных целях.

Поручить т. Балицкому со своей стороны немедленно принять все необходимые меры как по линии ГПУ, так и милиции.

2. За счет оказываемой государством продовольственной ссуды оказывать прежде всего и немедленно помощь добросовестным колхозникам, имеющим большое количество трудодней, но почему-либо получившим малое количество хлеба или имеющим большую семью.

3. Организовать через детсады, детясли и школы кормление всех детей, нуждающихся в помощи, в том числе детей колхозников, имевших мало трудодней, а также детей единоличников.

Предложить обкому провести в жизнь по советской линии обязательное постановление, чтобы в неблагополучных районах и селах колхозы, колхозники и единоличники обеспечили ежедневно для питания детских учреждений (ясли, детплощадки, школы) не менее 0,5 стакана молока на каждого ребенка.

Поручить тройке в составе тт. Канторовича (председатель), Хвыли и Кушнера (Красный Крест) проведение в жизнь мероприятий по оказанию помощи тяжелым районам по линии НКЗдрава, НКПроса и Красного Креста и координирование действий их органов на местах.

4. Установить, что вся помощь, в том числе и помощь, оказываемая индивидуальным хозяйствам, должна производиться через колхозы и совхозы.

В отношении голодающих единоличников провести разделение их на три группы.

Первая группа: хозяйства, которые с их желания должны быть приняты в колхоз, причем прием производить без требования внесения ими семян.

Вторая группа: трудящиеся единоличники, которые почему-либо не желают вступить в колхоз. Таких единоличников прикреплять на работу в совхозы, с подписанием контрактационного договора, и через совхозы оказывать им временную продовольственную помощь до начала весенних работ, а затем выдавать продовольствие за произведенную работу.

Третья группа: нетрудовой или паразитический элемент, спекулянты, кулаки, люди без определенных занятий, упорно не желающие работать, – высылаются на север, составляя предварительно списки и представляя их через ГПУ в область.

5. В порядке экстренной помощи оказывать продпомощь только больным единоличникам из первой и второй группы. После оказания первой помощи дальнейшую помощь оказывать только в порядке оплаты за работу или небольшого аванса в счет работы.

6. Немедленно отобрать в наиболее тяжелых районах группы единоличников, способных работать, и отправить их на работу по линии дорожного строительства, на лесозаготовки, или же в промышленные районы, где ощущается острый недостаток в рабочей силе.

7. Обязать обком и ГПУ Киевской обл. принять особо тщательные и строгие меры по проведению в жизнь директивы ЦК КП(б)У от 13 марта об охране семян.

8. Обязать обком наряду с использованием государственной помощи немедленно приступить к проведению ряда широких мероприятий, обеспечивающих изыскание и мобилизацию внутренних продовольственных ресурсов путем самозаготовок, взаимопомощи колхозов, организации вспомогательных хозяйственных предприятий и т. п.

9. О заготовках хлеба. Поставить как одну из основных задач обкомов и районных парторганизаций Киевской, Винницкой обл. и АМССР в деле облегчения положения тяжелых районов использование предоставленной этим областям свободной торговли хлебом. Для этой цели предложить райпарткомам провести решительную борьбу с какими бы то ни было прямыми или косвенными ограничениями свободной продажи колхозами, колхозниками и единоличниками на районных и сельских базарах имеющихся у них запасов хлеба. При этом продажа хлеба колхозами, засыпавшими семена, должна производиться беспрепятственно независимо от выполнения плана сбора семян районом в целом.

Предложить Киевскому обкому выявить в каждом районе благополучные колхозы, имеющие еще некоторые излишки хлеба, как у колхозов, так и у колхозников, и связать с ними нуждающиеся колхозы этих же или других районов на предмет заключения договоров на продажу на льготных условиях некоторого количества хлеба в виде помощи.

В тех случаях, когда колхоз продает колхозу хлеб на льготных условиях, эту продажу хлеба стимулировать дефицитными промтоварами.

Наряду с организуемым вывозом на базары колхозами и колхозниками хлеба – потребкооперации организовать вывозку и продажу промтоваров на районных и сельских базарах.

Отвести для свободной закупки Киевской обл. хлеба несколько районов в Винницкой обл. и АМССР с тем, чтобы Киевская обл. вела закупку силами области и районов, не допуская к закупке отдельные колхозы и колхозников. В Винницкой обл. выделить: Антонинский, Грицевский, Черняховский [р-ны]. В АМССР: Бирзульский, Григориопольский, Красноокнянский [р-ны].

10. О заготовках картофеля. Предоставить Киевской обл. право, кроме децентрализованных заготовок картофеля внутри своей области, – ведение этих заготовок в следующих районах Черниговской обл.: Середино-Будском, Коряковском, Бахмачском.

Обязать Киевскую обл. провести прикрепление наиболее нуждающихся районов для заготовки семенного и потребительского картофеля к районам своей области. В Черниговской обл. вести заготовки силами области и районов.

Обязать обком обеспечить, как внутри области, так и в отведенных для заготовок районах Черниговской обл., заготовку 1,5-2 млн пуд. картофеля.

11. Поручить т. Друскису проверить существующую практику с ограничениями провоза хлеба и картофеля по железной дороге в пределах Киевской и Винницкой обл., а также – ограничений, направленных к сокращению поездок по железной дороге в пределах области, с точки зрения создания наиболее благоприятных условий для развертывания

свободной продажи хлеба внутри области. Тов. Демченко проверить эту сторону дела по партийной линии и сообщить в ЦК.

12. В отношении заготовок мяса и жиров. Предложить Киевскому обкому организовать через кооперацию децентрализованную заготовку скота, птицы и животных жиров как в районах, закончивших выполнение плана I квартала, так и в районах, не закончивших этого плана, у тех колхозников и единоличников, которые выполнили свой план, придерживаясь конвенционных цен. Установить как минимальное задание по децентрализованной закупке мяса Киевской обл. 3 тыс. ц ([в] живом весе) в течение апреля-мая мес.

Разрешить Киевской обл. децентрализованную закупку в Черниговской обл. конопляного масла, для чего выделить следующие районы: Середино-Будский, Корюковский, Бахмачский, Новгород-Северский.

В отношении лова рыбы. Предложить Киевской обл. представить в ЦК предложения о дополнительном использовании имеющихся возможностей по получению рыбы со ставок хозяйства ВУСОРа, а также об организации дополнительной ловли рыбы в реках и озерах и в трехдневный срок представить план мероприятий и производственное задание.

13. В отношении заготовки других продуктов. Обязать Киевский обком организовать покупку в колхозах и у колхозников различных солений (овощных).

Разрешить Киевской обл. закупку в Винницкой обл. и в АМССР повидла и меда.

14. О средствах для проведения закупок. Поручить тт. Демченко и Михайлику произвести подсчеты, какие кредиты необходимы для финансирования всех намеченных мероприятий по децентрализованным заготовкам. Поручить тт. Певзнеру, Михайлику и Порайко обеспечить для этой цели необходимые средства.

Поручить тт. Порайко, Розиту и Михайлику в 2-дневный срок установить – какой ассортимент товаров и в каком количестве, в том числе и хозяйственных (лес, стекло, железо и проч.), может быть выделен Киевской обл. для стимулирования децентрализованных заготовок хлеба, картофеля и мяса, как из центральных, [так и из] местных и из собственных фондов области.

15. Об организации специальных троек. Для организации всей суммы мероприятий по оказанию помощи в районах, охваченных продовольственными затруднениями, а также для проведения мер, обеспечивающих твердый порядок, организуются в районе тройки в составе: секретаря райкома, председателя райисполкома, уполномоченного ГПУ; в сельсоветах: в составе председателя сельсовета, председателя колхоза, секретаря ячейки.

16. Обязать Киевский обком через 10 дней доложить ЦК о ходе выполнения настоящего постановления.

Секретарь ЦК КП(б)У С. Косиор

РДАСПІ. - Ф. 17. - Оп. 42. - Спр. 80. - Арк. 40-47. Оригінал. Машинопис; 3. - С. 658-660.

79.

Постанова Київського обкому КП(б)У про виділення молока дітям і хворим

18 березня 1933 р.

Ввиду исключительно тяжелого продовольственного положения в Сквирском, Белоцерковском и Володарском районах приостановить в этих районах сдачу молока заготовительными организациями, обратив его до ликвидации явлений голода исключительно на питание детей и госпитализированных больных.

Секретарь обкома КП(б)У Демченко

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 6275. - Арк. 69. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 454-455.

80.

Витяг із постанови Київського обкому КП(б)У про посилення роботи партійних, радянських та господарських органів з надання продовольчої допомоги населенню

19 березня 1933 р.

Ввиду того, что в ряде районов: Бабанском, Белоцерковском, Сквирском и др., как это выявилось и при объезде членов бюро, безобразно организовано оказание помощи голодающим, – обязать РПК немедленно представить отчет о мерах воздействия и репрессиях, какие были приняты РПК в отношении сельсоветов, колхозов и отдельных работников за бездушное отношение к нуждающимся в помощи, нереализацию нарядов, отпущенных областью, и неиспользование местных ресурсов, как-то: молоко, овощи, местные отходы.

В связи с систематическим нарушением рядом районов решений бюро обкома о помощи, в частности решения от 22 февраля, а также проявления самого безобразного отношения со стороны отдельных сельсоветов и колхозов, заключающегося в непредоставлении необходимой помощи и немобилизации для этой цели ресурсов, могущих быть мобилизованными на месте, — предложить судебным органам и органам ГПУ немедленно приступить к выявлению виновных в этих безобразных фактах; и в отношении должностных лиц, и общественных организаций, не оказывающих помощи, начать судебное преследование. Особые меры предпринять против лиц, ведущих провокационную работу на почве этих явлений и стремящихся нарушить на этой основе революционный правопорядок.

Обязать РПК организовать помощь нуждающимся детям молоком, с тем чтобы каждый ребенок ежедневно получал полстакана молока.

Обязать РПК в первую очередь оказывать помощь семьям красноармейцев и красных партизан, добившись такого положения, чтобы ни одна семья красноармейца в районе не нуждалась.

Сделать всем РПК последнее предупреждение, что допущение с их стороны случаев непроведения госпитализации повлечет за собой применение репрессий вплоть до предания суду.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

Обязать РПК представить сведения о количестве нуждающихся колхозников, имевших много трудодней.

Секретарь обкома КП(б)У Демченко

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 6275. - Арк. 77-78. Копія. Машинопис; 1. - С. 455-456.

81.

Витяг із постанови Київського обкому КП(б)У про розгортання комерційної торгівлі хлібом у Києві

23 березня 1933 р.

1. Інформацію т. Гехтмана про підготовку до розгортання комерційної торгівлі хлібом по місту прийняти до відома.
2. Просити НКП СРСР т. Мікояна дозволити розпочати комерційну торгівлю хлібом з 5 квітня ц. р.
Зобов'язати МПК цілковито забезпечити повне розгортання комерційної торгівлі хлібом та безперебійну роботу всіх точок з 5 квітня.
3. Вважати за потрібне торговельну мережу комерційного хліба розташувати по робітничих центрах міста біля вокзалу, пристані та виїздів з міста, а також по вулицях і провулках, що межують з центром міста, не розташовуючи хлібних крамниць безпосередньо в центрі.
4. Доручити Київському МПК забезпечити негайне створення додаткової виробничої бази хлібопечення на 100—150 т на добу, відновивши старі підприємства хлібопечення.
5. Доручити Київському МПК негайно розгорнути масово-політичну роботу серед робітничих мас у зв'язку з розгортанням комерційної торгівлі хлібом у Києві, відзначивши виключну роль т. Сталіна у покращенні стану постачання трудящих Києва.

Секретар обкому КП(б)У Демченко

Державний архів Київської області. - Ф. 5. - Оп. 1. - Спр. 19. - Арк. 95. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 468.

82.

Постанова ЦК КП(б)У про хід підготовки до весняної сівби та організацію продовольчої допомоги населенню Київської області

31 березня 1933 р.

1. Предложить Киевскому обкому обеспечить завоз не позднее 5 апреля всего двухнедельного запаса горючего на все участки МТС области с тем, чтобы избежать какого бы то ни было отвлечения тягловой силы колхозов на перевозку горючего в разгар массового сева.
2. Исходя из того, что ряд районов Киевской области значительно недовыполнили задания по подготовке коров к сеvu, несмотря на наличие всех возможностей для этого, предложить Киевскому обкому немедленно принять меры, обеспечивающие использование коров в полном соответствии с первоначальным заданием, хотя бы в период сева более поздних культур.
3. Обратит внимание Киевского обкома на то, что в ряде колхозов области подготовка истощенных коней к сеvu поставлена из рук вон плохо.
Ничтожно малые кормовые рационы, которые выдаются истощенным лошадям по ряду колхозов, не обеспечивают использование этих лошадей в период сева.
Предложить обкому организовать пересмотр кормовых рационов для истощенных лошадей в сторону значительного их увеличения с тем, чтобы в ближайшие 5-10 дней укрепить истощенных коней и включить их в массовый сев.
4. Обратит внимание Киевского обкома на то, что ряд районов (Бабанка, Плиски и другие) запланировали недопустимо затяжные сроки окончания сева ранних культур и свеклы (20-40 дней), срывающие борьбу за высокий урожай.
Обязать обком немедленно пересмотреть такие планы и разработать практические мероприятия, обеспечивающие окончание этими районами сева в сроки, указанные ЦК КП(б)У и Совнаркомом Украины.
5. Считать совершенно недопустимым то, что директива об организации в колхозах комиссий по качественной приемке сева до сих пор по ряду колхозов не выполнена.
Предложить обкому обеспечить немедленную организацию и разворот работы этих комиссий в составе, указанном директивой ЦК КП(б)У и СНК от 2 февраля 1933 г.
Исходя из того, что в отдельных колхозах Киевской области сверххранний сев проведен крайне небрежно (разброс зерна по совершенно просохшей земле), предложить обкому немедленно организовать проверку качества сева по всех районах сверххранного сева.
6. Одобрить решение Киевского обкома, принятое с участием тт. Постышева и Балицкого, о назначении из районного и областного партийного и комсомольского актива контролеров при сеялках.
7. Обратит внимание Киевского обкома на игнорирование отдельными районными работниками директив ЦК КП(б)У о землях, подготовленных единоличниками к сеvu и находящихся в массивах бросовых земель, прирезаемых колхозам.
Дать директиву всем райпарткомам и райисполкомам Киевской области о безусловном выполнении этой директивы ЦК КП(б)У и прекращении каких бы то ни было разговоров о «компенсации» единоличникам за эти земли.
8. ЦК КП(б)У считает совершенно недопустимым, особенно в момент разворота массового сева, отсутствие революционного порядка в ряде колхозов, шатание колхозников без разрешения правления по базарам и случаи массовых невыходов на работу.
ЦК КП(б)У считает, что ряд районных работников демобилизуют себя и других разговорами о якобы сплошном и повсеместном посевном настроении у всех колхозников в то время, как факты свидетельствуют о невыходе в ряде колхозов в первые дни массового сева до 30-50 % трудоспособных.
ЦК КП(б)У считает, что эти работники недооценивают трудности проведения весеннего сева текущего года, и пред-

лагаєт вмісто ставки на якобы сплoшное посевное настроение у всех колхозников занятых практической работой по повышению трудовой дисциплины и обеспечению 100 % выхода на работу всех трудоспособных колхозников.

Поручить Совнаркому Украины в 5-дневный срок разработать обязательные правила внутреннего распорядка в колхозах на основе постановления ЦК КП(б)У от 25 марта 1933 г. о мероприятиях по повышению трудовой дисциплины в колхозах.

Обратить внимание Киевского обкома на необходимость максимального укрепления партийными, советскими, милицейскими работниками и работниками ГПУ таких рассадников разложения колхозников, как Бабанский район, с. Медвин и [с.] Исайки Богуславского района, с. Андрушки Плисковского района и т. п.

9. Предложить Киевскому обкому провести следующие мероприятия в деле организации продовольственной помощи нуждающимся колхозникам и единоличникам:

а) прекратить совершенно питание за счет продпомощи трудоспособных колхозников или единоличников, хоть и нуждающихся;

б) разделить всех госпитализированных на больных и выздоравливающих, значительно улучшить питание последних с тем, чтобы как можно скорее выпустить их на работу;

в) устранить недостатки в организации продовольственной помощи нуждающимся взрослым и особенно детям, в результате которых продпомощь попадает не тому, кому она предназначена;

г) обратить особое внимание на санитарное состояние стационаров как для взрослых, так и для детей, обеспечив их должным медицинским надзором;

д) значительно усилить местную инициативу районов и особенно самих колхозов в изыскании внутренних продовольственных ресурсов (молоко, яйца для детей и т. п.);

е) усилить привлечение учительства к организации продовольственной помощи нуждающимся колхозникам, единоличникам и особенно детям.

10. Отпустить Киевской области 2 млн рублей в качестве возвратной ссуды для покупки колхозами заготовленного посевного картофеля.

Поручить комиссии в составе тт. Любченко (созыв), Рекиса, Певзнера и Одинцова установить источники изыскания этой суммы из имеющихся кредитов Соцзембанка.

11. Обязать Наркомздрав взять на себя дело организации питания детей, госпитализации, медпомощи как детей, так и взрослых в тяжелых районах Киевщины. Для этой цели выделить из средств НКЗдрава и Красного Креста необходимые дополнительные суммы. Командировать в Киевскую область т. Хармадарьяна с группой работников НКЗдрава и Украинского Красного Креста.

Предложить Украинскому Красному Кресту изыскать дополнительные ресурсы для питания детей в тяжелых районах Киевской области.

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 6. - Спр. 282. - Арк. 107-110. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 471-474.

83.

Зведення інформаційного сектору оргінструкторського відділу ЦК КП (б)У про факти голоду в областях республіки

1 квітня 1933 р.

Небывалый случай людоедства имеем по району им. Петровского на Киевщине.

Кулачка 50 лет, раскулаченная [из] с. Зеленки Богуславского района, скрывавшаяся в 1932 г. на Кубани, возвращалась на родину вместе с дочкой (взрослой). По дороге с Городищенской станции на Корсунь заманила и зарезала проходившего 12-летнего мальчика. Внутренности и другие части тела сложила в мешок.

В с. Городище гр. Шерстюк, житель этого местечка, пустил гражданок переночевать. Обманным образом выдал мясо мальчика за мясо телянка, старуха дала сварить и изжарить печень и сердце в семье гр. Шерстюка, накормила его семью, и сами ели.

Ночью гр. Шерстюк, имея намерение воспользоваться частью мяса, которое находилось в мешке старухи, обнаружил изрубленное тело мальчика. Преступники арестованы.

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 6275. - Арк. 124-131. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 477-482.

84.

Витяг із постанови Київського обкому КП(б)У про стан підготовки до комерційного продажу хліба

3 квітня 1933 р.

1. Директиву ЦК ВКП(б) з 1 квітня ц. р. в справі комерційного продажу хліба – прийняти до неухильного керівництва. [...]

7. У зв'язку з переходом на продаж 1 кіла хліба в одні руки вважати за потрібне збільшити мережу комерційного продажу хліба до 120 крамниць.

Зобов'язати Київський МПК забезпечити закінчення добору торговельної мережі до 5 квітня.

8. Вважати за потрібне в перші дні комерційного [продажу] хліба продавати більше проти пересічно щоденної кількості хліба, а далі – поступово зменшуючи кількість продажу хліба щодня до досягнення пересічної кількості в 18 тис. пудів щоденного продажу.

Випічку хліба розпочати 12 квітня.

Секретар обкому КП(б)У Демченко

Державний архів Київської області. - Ф. 5. - Оп. 1. - Спр. 19. - Арк. 121-122. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 482-483.

85.

Постанова бюро Київського обкому КП(б)У про хід комерційної торгівлі хлібом

10 квітня 1933 р.

1. Отметить удовлетворительную подготовку к развороту коммерческой торговли хлебом, проведенную Киевским горпарткомом.

Обязать горпарткомы принять все необходимые меры к надлежащей организации всего дела коммерческой торговли хлебом на все время последней.

2. Обязать ГПУ и милицию обеспечить абсолютный порядок в очередях за хлебом, развернув решительную борьбу со спекуляцией хлебом, применяя штрафы в 50-100 руб. и отбирание хлеба у спекулянтов, а в отношении злостных спекулянтов – и более серьезные меры.

3. В связи с тем, что во время массового набора работников в пекарни и хлебные магазины туда могли просочиться чуждые и классово-враждебные элементы, предложить тресту Хлебопечения и Киевторгу совместно с органами ГПУ проверить состав работников, систематически очищаясь от подобных элементов.

Одновременно развернуть жесточайшую борьбу с хищениями хлеба в пекарнях, во время перевозки и в самих магазинах.

4. Обязать трест Хлебопечения немедленно обеспечить сдачу коммерческого хлеба во франко-магазин, получая за это известную накидку на стоимость килограмма хлеба.

Поручить Киевскому горсовету урегулировать в связи с этим вопрос об оплате тресту Хлебопечения за килограмм хлеба, а также обеспечить тресту Хлебопечения необходимый для этой цели транспорт.

5. В связи с тем, что пропускная способность хлебных магазинов в центре оказалась явно недостаточной, считать необходимым, путем увеличения количества продавцов и увеличения ежедневной нормы хлеба магазинам в центре, повысить их пропускную способность.

6. Подтвердить необходимость проведения ежедневно по окончании торговли совещаний завмагами для выяснения состояния работы магазинов и устранения возникающих препятствий к их нормальной работе.

Считать целесообразным присутствие т. Бабко на ближайших совещаниях завмагов.

7. В целях охраны города от занесения инфекционных болезней, в частности сыпного тифа, считать необходимым ввести продажу билетов исключительно по удостоверениям по железной дороге от станций: Мироновки, Казатина, Бердичева, Фастова, Коростеня, Яготина, Умани, Гребенки, а также промежуточных до Киева.

Такое [же] регулирование установить по водному пути от близких к Киеву пристаней.

Поручить фракции президиума облисполкома вынести по советской линии специальное постановление об этом.

Секретарь обкома КП(б)У *Демченко*

Державний архів Київської області. - Ф. 5. - Оп. 1. - Спр. 19. - Арк. 134. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 485-486.

86.

Постанова бюро Київського обкому КП(б)У про харчову позику Богуславському району

11 квітня 1933 р.

Видати для дітей і для потреб шпиталізації додаткову харчову позику Богуславському району в розмірі 75 т. Зобов'язати Богуславський РПК видати з них Рассавському колгоспу - 8 т.

Секретарь обкому КП(б)У *Демченко*

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 6275. - Арк. 150. Засвідчена копія. Машинопис; 1. - С. 488.

87.

Витяг із доповідної записки ЦКК-НК РСІ до РНК СРСР про стан колгоспної торгівлі та випадки споживання голодуючим населенням страв із дохлятини

17 квітня 1933 р.

На базарах спостерігаються зараз випадки торгівлі спекулянтами гарячими стравами з дохлої конятини та собачого м'яса (Рокитнянський та Павлоградський райони). 17.III. ц. р. на базарі в Рокитному, наприклад, продавали холодець з м'яса котів та котлети з собачого м'яса, як це встановлено експертизою. На базарі в с. Вінцентівка (Рокитнянського р-ну) спекулянткою продавались пиріжки з сурогатами муки з приміссю бур'яну, стручків та горошку, і всі, хто купував ці пиріжки, – отруїлися (30 чоловік).

17.IV.[19]33 р.

Заст. наркома РСІ *Кузьменко*
Керівник групи заготівель постачання та торгівлі *Годзієвський*

ЦДАВО України. - Ф. 539. - Оп. 11. - Спр. 694. - Арк. 3-5. Копія. Машинопис; 2. - С. 619.

88.

**Витяг з інформаційного бюлетеня РАТАУ
про посилення спекуляції сільгосппродуктами в умовах голоду**

30 квітня 1933 р.

Приезды мешочников и спекулянтов на периферию продолжались. Были приезжие главным образом из крупных городов УССР – Харькова, Киева, Одессы, Днепропетровска. Они закупали главным образом жиры, яйца, птицу, а в отдельных случаях – картофель, хлебные продукты. Хлеб стал весьма заметным объектом спекуляции. Особенно развилась спекуляция хлебом в Киеве. В город крестьяне прибывают за хлебом пешком, верхом, на подводах, по железной дороге, лодками и пароходами. Как характерный прием, отмечена перевозка закупленного хлеба в гробах на подводах. Многие из селян покупают печеный хлеб с условием доставки его ночью к лодке и платят за центнер ржаного хлеба до 900 руб. Хлеб, закупленный в городе по коммерческой цене 2 руб. 50 коп за кило, продается в селах по 10-11 руб. 25 коп. за кило. Многие из перекупщиков обменивают печеный хлеб на молочные продукты по эквиваленту: 1 кг хлеба за 2-3 бутылки молока и т. д.

ЦДАВО України. - Ф. 337. - Оп. 1. - Спр. 12061. - Арк. 75-76. Ротапринтний примірник; 2. - С. 620.

89.

**Стаття англійського журналіста Мелкома Маггеріджа *
«Війна совєтів проти селян»**

Травень 1933 р.

З натхненним цинізмом, характерним для більшості його лозунгів, Ленін визначав революції як завоювання хліба. «Він зрозумів, – пише М. Ролен у своїй славнозвісній книзі “Російська революція”, – що революції не були питанням учення, а драмою голоду і що завоювання хліба визначало курс, диктувало тактику й накидало догми, залежно від епохи та умов».

Боротьба за хліб у Росії набула тепер надзвичайно гострих форм. Усі інші питання відійшли на другий план. Це війна між урядом і селянами, і цьогорічна посівна кампанія стане, очевидно, вирішальною битвою. Після п'ятнадцяти років більшовицького правління велика територія з найродючішими землями, а саме: Північний Кавказ, Україна, деякі райони Поволжя, виявилася зовсім без хліба. Населення голодує в буквальному сенсі цього слова. Навіть у великих містах відчувається гостра нестача харчів, і з кожним днем ситуація дедалі погіршується. Земля занедбана, поросла бур'янами. Принаймні 70 відсотків великої рогатої худоби й коней було зарізано на м'ясо або загинуло від нестачі кормів. Селянство скрізь ненавидить уряд і не вірить йому. Комуністична партія, використовуючи свою звичну зброю – істеричну пропаганду і брутальну силу, робить відчайдушні зусилля для збереження контролю над народом. Від успіху цих зусиль залежить майбутнє радянського режиму.

Більшовики захопили владу головню завдяки тому, що віддали землю селянам; проте внаслідок цього вони створили проблему, внутрішній конфлікт, який не тільки не зуміли усунути, а навпаки, призвели до його загострення, їхні мрії та плани мали, по суті, урбаністичний характер і являли собою пролетарський великий бізнес. Здійснення цих планів та мрій було поставлено в залежність від діяльності робітничої аристократії, від її здатності, як і за царату, експлуатувати селянство, використовувати його, за словами Сталіна, як «резерв пролетаріату». З другого боку, доти, доки селяни володіли землею і працювали на ній як незалежні власники, «резерв пролетаріату» реалізувати було важко, а забрати від них землю означало початок битви між радянським урядом і більшою частиною населення країни. Інакше кажучи, радянський уряд змушений був вибирати між голодом і відмовою від своїх планів, між НЕПом (ною економічною політикою) і соціалізмом, між примиренням з індивідуалістичними інстинктами селян і побудовою нового соціального порядку в пустелі.

Його політика коливалася між однією альтернативою й другою. Це ще більше посилювало незадоволення селян діями уряду. А ДПУ всіляко переслідувало селян-одноосібників, підозрюваних у тому, що вони ховали золото або валюту. Поступки чергувалися з реквізиціями; заклики вступати до колгоспів з метою краще будувати соціалізм змінювалися військовою окупацією сіл; за урочистими запевненнями в тому, що відтепер селянам буде дозволено вільно торгувати своїми продуктами, наступило «розкуркулення». Внаслідок цього віра в уряд була геть зруйнована і виробництво радянського сільського господарства в цілому значно знизилось.

Усі знають, що після кронштадтського заколоту Ленін капітулював перед селянами. Після цього настав період розквіту, коли під диктатурою пролетаріату навіть сам пролетаріат погладшав. Непмани розвинули свою підприємницьку діяльність, куркулі підвели голови, люди знову почали жартувати з євреїв, сподіваючись, що поганий сон наближається до кінця. Але цього не сталося. Уряд мав у запасі ще одну хитрість, жорстоку хитрість – п'ятирічний план, виконання якого залежало від мобілізації «резервів пролетаріату».

Перші два роки виконання плану були дуже бурхливі. Друкарські верстати випускали карбованці з гідною подиву швидкістю; було досягнуто угоди про кредити, про імпорт машинного обладнання; в країні було багато політичних в'язнів, які заготовляли ліс, і багато членів партії, що відповідали за заготівлю зерна, яке експортувалося за кордон, особливо до Англії. Таким чином заробляли досить валюти для оплати кредитів і високої заробітної платні іноземним фахівцям. Агентство «Інтурист» почало привозити гурти іноземних туристів, які з подивом і зі схваленням дивилися на новий світ, де всі працювали і де нові заводи й фабрики росли як гриби після дощу. Особливо американцям подобалася тутешня атмосфера – вона здавалася їм дуже близькою до їхньої домашньої атмосфери. Це був найбільший успіх з усіх великих бізнесів: гангстерські методи господарювання і торговельні амбіції чудово узгоджувалися між собою і нагадували Середній Захід США. Усі казали, що це був цікавий експеримент. Навіть уряд, здавалося, на коротку, щасливу мить забув, що проблема завоювання хліба все ще не була розв'язана.

* Маггерідж Мелком – московський кореспондент низки західних газет, один з небагатьох іноземних журналістів, який писав правду про голод.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

Лише на коротку мить. Невдовзі стало ясно, що треба щось робити з «резервом пролетаріату», або давньою трудністю. Трудністю, з якою рано чи пізно стикався кожний революційний уряд. І щоб подолати її, запровадили колективізацію. Тисячі твердолобих комуністів послали в села, щоб умовити, а частіше примусити селян вступити до колгоспів. З кількісного погляду, успіх був величезний. 80 відсотків землі і 60 відсотків селян було включено до колгоспів. Якби не Сталінове попередження проти «запаморочення від успіху», ці відсотки були б іще вищі.

Більшовицький розум знайшов у колективізації досконале розв'язання своїх труднощів. Колгоспи мають функціонувати, як фабрики; селяни повинні читати газети і перетворитися на пролетаріїв; трактори мають замінити коней; виробництво сільськогосподарської продукції має плануватися так само, як і добуватися вугілля; «резерв пролетаріату», як і сам пролетаріат, треба перетворити на таку суспільну масу, якою легко могли б маніпулювати офіційна пропаганда і органи ДПУ, перетворити його на матеріал для побудови соціалізму. Це було схоже радше на мрії вікторіанських філантропів, незрозумілі й жахливі для кожного, хто мав навіть далекий зв'язок із землею, хоча [б] приблизне уявлення про пори року, про труднощі сівби і радість від збирання врожаю. Але ці мрії здавалися цілком імовірними у задушливій кав'ярні чи кабінеті функціонерів.

Колективізація зазнала великої невдачі. Десять тисяч вірнопідданих комуністів довели свою пильність і дівість на «куркульському фронті», але виявилися цілком некомпетентними й корумпованими на «сільськогосподарському фронті». Сільське господарство занепало зовсім. Минулого року уряд змушений був зменшити експорт зерна практично до нуля і, попри військові заходи в багатьох районах, виявився неспроможним зібрати достатньо харчових продуктів для того, щоб прогодувати міське населення. Розстріли і депортації тисяч селян (так званих куркулів), серед яких опинилися навіть деякі послані їм на допомогу агрономи, не могли покращити становище після двох років некомпетентного господарювання. У цьому році почався голод; селяни обурені; поля не зорані, порослі бур'янами; повсюдно відчувається брак великої рогатої худоби й транспортних засобів; норма хліба в містах на душу населення зменшена до одного з половиною фунта – і нічого більше, причому хліб видається тільки тим, хто працює, не беручи до уваги їхніх утриманців.

Колективізація призвела до значно більших змін, ніж будь-який інший із попередніх заходів радянського уряду щодо селян і їхнього способу життя. Тепер було б дуже важко, а то й узагалі неможливо повернутися до НЕПу, бо треба було б знову перерозподілити землю між селянами, а вони, з їхніми теперішніми настроями, неодмінно помстилися б урядові, поламали б його плани і, можливо, раз і назавжди позбавили б його влади. Тим-то Сталін та інші вожді, підспівуючи йому як і завжди, оголосили, що колективізація стала великим успіхом у їхній політиці.

«Розвиваючи колективізацію сільського господарства, – казав Сталін, – ми зуміли втягнути всю масу селян у колгоспи, вселити в них упевненість і підняти їх на рівень середняків... Це велике досягнення, товариші. Це таке досягнення, якого ще ніколи не знав світ, якого не знала жодна країна в світі».

Рідко траплялося, щоб правителі зверталися до свого змореного голодом населення з такими брехливими словами; навіть французькі поміщики, радячи своїм голодним кріпакам їсти траву, виявляли більше усвідомлення реальностей голоду, ніж ці самозвані кликуни диктатури пролетаріату, що бездумно повторювали брехні один одного.

Якими ж були справжні наміри уряду? Насамперед уряд, попри свої гучні фрази, зробив одну досить значну (принаймні на папері) поступку селянам. Замість квоти, яка на практиці дорівнювала всій кількості виробленої продукції, що її треба було здати державі, селяни в майбутньому мали платити податок натурою, який теоретично не повинен був перевищувати одну третину виробленої продукції. Проте цифри, на основі яких встановили податок, виявляються за сучасної ситуації безглуздо оптимістичними. Виникли сумніви, чи дозволять врешті-решт селянам вільно торгувати своєю продукцією після сплати натурального податку. За непідтвердженими даними, уряд має намір організувати «торгові комітети», які скуповуватимуть продукцію по номінальних цінах і які матимуть пріоритет у закупівлі всього зерна на ринку.

Зрозуміло також, що ця остання фаза в завоюванні хліба супроводжується вибухом штучного ентузіазму й пропаганди. Під величезними заголовками газети сповіщають, що кожний колгоспник має стати заможним, а залишки куркулів та їхні агенти повинні бути знищені дощенту. Були організовані спеціальні конференції, на яких ретельно підібрані селяни палко аплодували промовам Сталіна, Ворошилова, Кагановича та інших. Оголосили про розкриття контрреволюційної організації, яка ставила собі за мету «підірвати економіку радянського сільського господарства і викликати голод». У зв'язку з цим заарештували сімдесят п'ять колишніх білогвардійців і буржуа, більшість яких уже «призналися у скоєних злочинах». З-поміж них тридцять п'ять було засуджено до страти, двадцять два – до десяти років ув'язнення, вісімнадцять – до восьми років ув'язнення, звичайно ж, без відкритого суду*.

Фактично запровадили знову ті самі циркові номери, за допомогою яких вводили НЕП, плани, колективізацію. З кожною новою появою цирк стає дедалі примарнішим, а дійсність, що приховується за ним, дедалі очевиднішою.

Дійсність, що приховується за цим цирком, – ДПУ й армія. Вони стежать за тим, щоб були засіяні відповідні площі землі цієї весни, а влітку щоб був зібраний належний урожай. У кожній машинно-тракторній станції, у кожному колгоспі, тобто по всій країні, були організовані «політичні відділи», які повинні стежити за виконанням урядової сільськогосподарської політики. Нема більше на селі тисяч переконаних партійців та агрономів, зате є слухняні солдати та міліціонери, які, коли треба, поженуть селян в поле під рушницями, як вони звикли на Півночі ганяти політичних в'язнів рубати ліс. Це важливий етап перетворення радянської країни на величезну централізовану рабовласницьку державу. За допомогою «політичних відділів» уряд сподівається придушити й поставити під контроль селян так, як він придушив і поставив під контроль робітників фабрик і заводів з тим, щоб мобілізувати «резерви пролетаріату», як він уже зробив це із самим пролетаріатом, щоб «спланувати» сільське господарство так, як він уже спланував промисловість.

Однак тут існує суттєва різниця, яку більшовики недобачають. І це показує обмеженість більшовицького розуму в його неспроможності зрозуміти різницю між сільським господарством і промисловістю. В боротьбі між диктатурою пролетаріату і пролетаріатом перевага виявляється на боці першої, а в боротьбі між диктатурою пролетаріату і «резервом пролетаріату» перевага на боці останнього. Справді-бо, організація, скажімо, важкої промисловості являє собою

*Від упорядника. Йдеться про «контрреволюційну організацію» в сільському господарстві СРСР, «викрити» органами ОДПУ на початку 1933 р. Це була одна з багатьох сфабрикованих справ на підтримку тези Сталіна про те, що чим ближче наблизитиметься СРСР до перемоги соціалізму, тим більше наростатимуть класова боротьба і спротив антирадянських сил в усіх сферах суспільного життя.

дитячу гру порівняно з організацією вирощування і збирання врожаю. До певної міри радянський уряд зумів організувати роботу важкої промисловості. Натомість завоювання хліба виявилось для більшовиків проблемою дуже далекою від реалізації. До того ж треба мати на увазі ще й таке: коли більшовики захопили владу, селяни ставилися до них прихильно, а земля й худоба перебували в пристойному стані; натомість тепер селяни ставляться до більшовиків вороже, а сільське господарство перебуває в стані занепаду.

Під час моїх останніх відвідин Північного Кавказу та України я бачив таке, що можна назвати боротьбою між урядом і селянами. Бойовище було вилюднене й спустошене, як у будь-якій війні, і ширилося далі, воно простяглося на величезній частині країни. По один бік – мільйони селян, голодних, часто опухлих від голоду, по другий бік – солдати, працівники ДПУ, що виконують інструкції диктатури пролетаріату. Вони пройшли по країні як сарана, забираючи все їстівне. Вони розстріляли й депортували тисячі селян, іноді цілі села. Вони обернули найродючішу в світі землю на сумну пустелю. Завоювання хліба, як і завоювання слави, виявилось для них марною справою.

Тепер перед тими самими солдатами й працівниками ДПУ поставили завдання створити достаток і багатство з тієї пустелі. Якщо вони зуміють це зробити, то це буде рабство, порівняно з яким кріпацтво здаватиметься необмеженою свободою, а якщо не зуміють, то це означатиме, що рано чи пізно, і радше рано, а не пізно, кінець диктатурі пролетаріату.

The Fortnightly Review. - 1933. - Vol. 39. - P. 558-564; Упокорення голодом. Збірник документів / Упоряд. М. Мухіна. - К., 1993. - С. 110-116.

90.

Доповідна записка Наркомату охорони здоров'я УСРР до ЦК КП(б)У про стан здоров'я населення Київської області у зв'язку з голодом

3 червня 1933 р.

О состоянии населения Киевской области в связи с продовольственными затруднениями можно судить на основании цифр, которыми располагает областная оздоровительная комиссия и облздравотдел по 66 районам, отнесенным к группам тяжелых районов.

	25 марта	5 апреля	15 апреля
Количество пострадавших сел	1214	1378	1577
Общее количество голодающих	398 201	474 540	493 644
Из них детей	178 544	245 283	262 109
Взрослых	164 152	208 741	210 138
Общее количество опухших	88721	101 683	97715
Требующих госпитализации	31678	37588	36632
Из них детей	16269	19026	18698
Взрослых	10768	14066	13952
Госпитализировано	11294	22248	24168
Из них детей	5457	14158	15068
Взрослых	6588	6679	8135
Умерло с 1 января по	14548	26479	27809
Оздоровлено		7776	19900

1. Анализ этих цифр свидетельствует об увеличении числа пострадавших сел и количества голодающих. При этом, если количество голодающих взрослых стабилизировалось, то количество голодающих детей на 15 апреля заметно возросло. Число опухших имеет тенденцию к некоторому снижению, число лиц, требующих госпитализации, держится приблизительно на одинаковом уровне, госпитализация несколько увеличилась, особенно детей, смертность в последнюю декаду заметно снизилась.

2. Наиболее пострадавшими являются следующие районы: Богуславский (30 917 человек голодающих), Белоцерковский (30 536), Попельнянский (20 000), Ставищанский (17129), Оратовский (16 338), Букский (14 920), Обуховский (14 113), Ржищевский (13 987), Уманский (13 204), Рокитнянский (12 242), Сквирский (16 236), Тальновский (10 591), Тетиевский (10 480), Бабанский (19 064). В остальных районах цифры менее 10 тыс. Общее количество пораженных районов 1 группы – 34; второй – 17; третьей – 15.

3. Приведенные выше цифры требуют к себе критического отношения, с одной стороны, вследствие совершенно неудовлетворительного учета действительно нуждающихся (Тетиевский район – 10 480, а на самом деле - 22 000 с лишним), с другой стороны, вследствие некоторого преувеличения числа действительно нуждающихся в ряде районов (Белоцерковский район – показывалось 30 536, на самом деле – не более 20-22 тыс.). Эти недочеты учета едва ли могут сильно влиять на общее количество голодающих в области, но приобретают крайне серьезное значение при распределении продовольственных фондов и прочих видов помощи, оказываемой государством.

4. Несомненным следует считать значительно преуменьшенными цифры умерших, так как проверка на местах и тщательное изучение местного материала свидетельствуют о значительно больших цифрах; так, по Сквирскому району с 1 января по 1 марта по отчетным данным умерло 802 человека, между тем при проверке установлено на 15 марта 1773 смертных случая, в Володарском районе на 1 марта по отчетам приводится 742 смерти, на самом деле к этому времени умерло более 3 тыс. человек.

5. Наиболее угрожающим следует, безусловно, считать положение детского населения ясельного, дошкольного и младшего школьного возраста; такое угрожающее положение объясняется диким отношением взрослых к детям и крайней недостаточностью помощи, которая оказывается детскому населению; помощь эта неудовлетворительна как количественно, так и качественно.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

6. Одновременно особое внимание должно привлечь резкое увеличение детской беспризорности, только в детских учреждениях органов здравоохранения – более 5500 детей, что составляет не более 40 % общего количества беспризорных, причем бюджетом обеспечены не более 1000 детей. Рост подкидышания продолжается и будет иметь место еще в течение ближайших 2,5-3 месяцев.

7. Помощь нуждающемуся населению оказывается в следующей форме:

- а) частично по линии производственной продпомощи;
- б) продпомощь через питательные пункты и школы (таким образом охвачено на 15 апреля – 287 тыс. 730 человек, из них – 208 тыс. 517 детей);
- в) продпомощь через примитивные стационары и госпитали (таким образом охвачено 24 168 человек, из них – детей 15 068);
- г) яслями охвачено 93 тыс. детей;
- д) путем расширения больничных коек госпитализировано в больницах 4819 человек;
- е) путем организации детских домов как по линии здравоохранения, так и просвещения, для беспризорных и подкидышей с охватом до 15 тыс. детей.

8. Таким образом, различными видами помощи охвачено 389 тыс. 700 человек, не охвачено около 100 тыс. человек, часть которых, несомненно, обслуживается производственной помощью, хотя как раз наиболее нуждающееся в продовольственной помощи взрослое население находится в таком состоянии, что не способно оказать производственную помощь; кроме того, и та часть, которая способна была работать, как правило, не получила работы из-за ряда препятствий к развертыванию сева, а потому не имела возможности получать производственную помощь.

9. На все нуждающееся население отпущено по апрельским и майским нарядам:

- а) по линии производственной помощи - 53 тыс. 452 ц
- б) по линии обслуживания госпитализированных - 15 тыс. 191 ц
- в) по линии помощи единоличникам - 19 тыс. 110 ц
- г) по линии помощи семьям красноармейцев - 6 тыс. 385 »
- д) по линии ясельной сети облздравам - 2 тыс. 500 »
- е) по линии школьной сети облнаробр. - 2 тыс. 500 »

Кроме того, по линии бурякосовхозов, Облтрактора и Льнотрактора отпущено 6 тыс. 278 ц зерновых культур.

В марте месяце областной оздоровительной комиссией было отправлено: хлеба – 521 ц, крупы – 77 ц, сахара – 104 ц, масла – 3,8 ц, патоки – 1,8 ц, рыбы – 11 ц, мяса – 16 ц, повидла – 60 ц, маргарина – 14,5 ц, камсы – 45,6 ц, кондитерских изделий – 83 ц, консервов – 9 тыс. 261 коробка, томата – 3 тыс. 995 коробок.

Облздравом отправлено: сахара – 70 ц, круп – 280 ц, гороха – 30 ц, картофеля – 1000 ц и консервов – 17 тыс. 500 коробок.

Областным комитетом УЧХ [отправлено:] «Нестле» – 11,5 ц, сахара – 47,5 ц, крупы – 58,4 ц, муки – 3 ц, рыбьего жира – 133 ц.

10. Удельный вес всех продуктов, кроме зерновых, крайне незначителен и не играет особой роли в питании населения, если не учитывать мобилизации местных ресурсов, которые в ряде районов несомненно имеются, но, как правило, слабо мобилизуются (на 15 апреля мобилизовано: хлеба – 4700 ц, овощей – 2530 ц, картофеля – 230 ц, круп – 260 ц, сахара – 115 ц, масла – 5,5 ц, патоки – 48 ц, рыбы – 35,5 ц, мяса – 45,5 ц и клюквы 1 ц).

11. Очень плохо обеспечены продовольствием дополнительно развернутые 4 тыс. 819 коек (вместо 2 тыс. согласно постановлению обкома), неудовлетворительно поставлено питание в яслях, школах и примитивных стационарах и детских домах, так как вся помощь, в основном, о чем свидетельствуют вышеприведенные цифры, базируется на отпущенных государством фондах. Эти фонды, состоящие из зерновых культур, позволяют по линии производственной помощи обеспечить только работающего ежедневным пайком в размере от 300 [до] 500 г. Не работающее, но нуждающееся в помощи население, исчисляемое, приблизительно, около 500 тыс. человек, требует при минимальной норме 300 г в день на едока – 4 тыс. 500 т хлеба в месяц, между тем выделенного на апрель и май количества зерновых культур не хватает полностью даже на один месяц.

12. Предполагая, что все взрослое работоспособное население с мая месяца целиком перейдет на производственную помощь, что до 15 мая из взрослого населения останется не более 80 тыс. больных, нуждающихся в помощи и неспособных еще к труду на май месяц, необходимо обеспечить, во-первых, все детское население, нуждающееся в помощи (175-290 тыс., учитывая и беспризорных), и, во-вторых, ту часть взрослого населения, которую необходимо поддерживать до 15 мая.

Если эту последнюю группу можно и нужно обеспечить за счет остатков еще нереализованных апрельских нарядов, то для детского населения необходимо отпустить дополнительные фонды, тем более, что на возможные остатки необходимо содержать стариков, старух и инвалидов.

13. Обеспечение хлебом, однако, не разрешает проблемы оздоровления населения и сохранения детей, так как дневной хлебный паек, на котором держится в основном помощь, не превышает 450-500 калорий.

Со всей решительностью нужно поставить вопрос о мобилизации прочих продуктов питания как на местах, так в областном и республиканском масштабе.

14. Для поддержания жизнеспособности детского организма в среднем минимально необходимой голодной нормой допустимо считать 700-800 калорий. Калораж этот может быть покрыт следующим образом: хлебом и крупой – 300 г (450-500 калорий), один стакан молока (150-180 калорий), пол-яйца (80-90 калорий), 5 г сахара (20 калорий), 5 г жиров (25 калорий), мяса 25 г (50 калорий). Этот же калораж может быть покрыт равноценными другими продуктами питания. Только для детей, исходя из этих самых скромных норм, необходимо в месяц: для детских примитивных стационаров и яслей: хлеба – 2025 т, манной или рисовой крупы – 405 т, сахара – 40,5 т, масла (жиров) – 40,5 т, мяса – 202,5 т. Кроме того, молока – 67 500 литров и 13 500 яиц в день; для детских домов: хлеба – 150 т, крупы манной или рисовой – 30 т, сахара – 3 т, масла (жиров) – 3 т, мяса – 15 т и ежедневно 5 тыс. литров молока и 10 тыс. яиц. Молоко, яйца, часть мяса, рыбы можно и нужно мобилизовать на месте. Остальные продукты необходимо везти извне.

15. Отпущенные Совнаркомом денежные средства (один миллион) распределены таким образом: на ясли – 205 тыс. руб., на беспризорных по линии Наркомпроса – 171 тыс. руб., на беспризорных по линии Наркомздрава – 114 тыс. руб., на дошкольный возраст – 50 тыс. руб., на госпитализированных – 250 тыс. руб., на оборудование коек – 50 тыс.

руб., на орграсходы – 10 тыс. руб., Киеву – 100 тыс., Житомиру – 30 тыс. К сожалению, реализацию этих средств, особенно по линии потребительской кооперации, на приобретение продуктов поставлено из рук вон плохо, совершенно неудовлетворительна работа органов Наркомпроса, как по линии обслуживания школьников, так и по обслуживанию беспризорных и дошкольников.

16. Для обеспечения медицинской помощью пострадавшие села мобилизовано в Киеве врачей и студентов-медиков последнего курса 471 человек, которые работают непосредственно в селах.

Зам. наркомздрава УССР Хармандарьян

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 6276. - Арк. 1-7. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 525-530.

91.

Оглядова записка політсектору МТС Київської області про голод, смертність та антирадянські настрої серед колгоспників *

14 червня 1933 р.

Киевская область имеет определенные успехи в проведении весеннего сева по сравнению с прошлым годом. На 11.VI план сева выполнен на 90,9 %, [Киевская обл.] первая в СССР за 20 дней выполнила план [сева] ведущей культуры – сахарной свеклы – 16.V – в срок, установленный правительством и ЦК партии, на 35 дней раньше прошлого года. Закончена шаровка свеклы. По всем данным, проверка и прорывка к I.VII должна быть закончена.

Область весной этого года стала перед фактом тяжелых продовольственных затруднений. Полученная от ЦК ВКП(б) продовольственная помощь – в общей сложности в количестве 19 401 тонн – сыграла решающую роль в смягчении особо острого продовольственного затруднения колхозов Киевской области в решающий период подготовки и разворота сева (март, апрель). Все же, несмотря на это, по целому ряду районов области, особенно в мае и июне, продовольственное положение в колхозах особенно обострилось. Количество опухших, а также смертность в отдельных районах принимают угрожающие размеры, что, безусловно, в большой мере отражается на выполнении всех сельхоз. и политических кампаний. По линии политсектора имеем целый ряд случаев, когда нач. ПО пишут о массовых случаях голодания и вымирания целых сел. Так, например, нач. ПО МТС им. Петровского Каменского р-на пишет, что:

«...в течении последних $\frac{1}{2}$ м-цев смертные случаи набирают массовый характер. В селе Разумиевка за май месяц умерло 37 чел., особенно тяжелое состояние в колхозе этого села «Путь колхозника», в с. Осота в колхозе «Большевик» за май м-ц умерло 120 чел. Участились массовые смертные случаи в селах: Голиково, Болтишка и др. Всего умерло по колхозам МТС по 27 селам 3336 чел.

Сильно умирают дети, если в марте и апреле мы путем оказания помощи со стороны области, а также местной помощи добились ликвидации смертности детей, то в мае и за первую декаду июня смертность неимоверна – 209 чел. по 27 селам».

ПО Пятигорской МТС Тетиевского р-на сообщает, что:

«...смертность принимает катастрофический характер. Только по одному маленькому селу Ненадыха за 20 дней мая м-ца умерло 113 чел. Стационары ликвидированы. Много опухших, и особенно [среди] детей. Работать они не могут. Много случаев, когда работница в поле падает и ее везут домой, и она умирает дома или на поле. Почти 80-70 % детей совсем исхудавших и даже опухших в детских яслях. Много учеников посещают школу до того опухшие, что им трудно ходить. Нужна срочная помощь, особенно для детей...»

«...смертность за последние дни по району значительно увеличилась. За 10 дней июня умерло до 2000 человек, значительно больше, чем за весь май месяц. Участились случаи смерти во время работы...»

(из письма нач. ПО Тетиевской МТС от 14.VI.[19]33 г.).

«...Возросло количество сел, нуждающихся в помощи. Из 17 поражены 15 сел. За апрель м-ц по р-ну умерло 1000 чел., а в первую пятидневку мая – 459 чел. Имеются случаи смерти в поле во время работы. Из-за отсутствия продуктов закрываются стационарные питательные пункты. Необходима срочная продовольственная помощь».

(из письма нач. ПО Таращанской МТС).

«...Смертность увеличилась в колхозах. Умирают не только лодыри, а [и] хорошие колхозники. За 10 дней в одном только селе Слобода умерло 120 чел., такое же положение и в других селах. Умирают тут же на поле, во время работы. Увеличилась смертность также среди детей, что особенно угрожающе. В районе нет продовольственной помощи. В отдельных селах и колхозах имеем случаи нехватки рабочих рук. Необходима немедленная продовольственная помощь».

(из п/донесения нач. ПО Тетиевской МТС).

«...Еще в 3 селах: Зелена Дубрава, Майдановка и Гнизец – до сего времени острая голодовка и смертность на почве истощения не ликвидированы, а все время возрастают, так, напр., по селу Майдановка за март м-ц умерло 19, а за апрель – 28, за 26 дней мая – 61 чел., из них – 24 трудоспособных колхозника. В этих селах были смертные случаи в поле во время работы и по дороге домой с работы».

(из п/донесения нач. ПО Ольшанской МТС р-на им. Петровского).

Таких случаев можно привести и по ряду других районов МТС. Только по материалам П/Отделов 15 МТС, где частично освещались эти факты, имеем более 6000 чел., умерших от истощения.

Особенно поражены и охвачены р-ны: Барышевский, Бориспольский, Володарский, Черкасский, Фастовский, Таращанский, Тетиевский, Лысянский, Камянский, Ружинский, Шполянский, Гельмязевский, Попельнянский, Рокитянский, им. Петровского, Б. Церковский, Корсунский, Жашковский и другие р-ны Уманской и Б. Церковской группы.

Истощение на почве голода и смертность, принявшие большие размеры по отдельным колхозам, несомненно создают угрозу своевременной уборке урожая.

* Записка була адресована: сільгоспвідділ ЦК ВКП(б) т. Кагановичу; ЦК КП(б)У т. Косіюру; політуправління НКЗ СРСР т. Криницькому; політсектор НКЗ УСРР т. Асаткіню.

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

Приводим только отдельные выдержки из политдонесений начальников политотделов:

«...В настоящий момент перед райпарторганизацией и, понятно, перед политотделом стоит вопрос, кто будет убирать хлеб единоличников. В с. Томошевка из 78 хозяйств единоличников вымерло целиком 41 хозяйство. Так и в других селах. Это ставит перед нами угрозу, что хлеб, а виды на урожай хорошие, убирать будет некому. Характерно, что народ притупел, абсолютно ни на смертность, ни на людоедство не реагирует. Есть огромная угроза срезывания колосков. Уже имеются случаи срезывания пустых колосков и вырезывание молодого сахарного буряка».

(из п/донесения нач. ПО МТС им. Петровского Каменского р-на).

«...Увеличиваются за последнее время смертность и остронуждаемость (1714 чел.), колхозники и единоличники покидают колхоз и село без ведома правления колхоза и советской власти и уезжают в промышленные центры, на новостройки целыми семьями. Это обстоятельство несомненно окажет свое влияние на осенние с. х. работы. Общее истощение колхозников создает большие опасения и ставит под угрозу как осеннюю посевную, так и уборочную кампанию. В интересах сохранения рабочей силы и детей необходима неослабная, до начала урожая, продовольственная помощь области. На месте запасов нет».

(из п/донесения нач. ПО Янковской МТС Ракитянского р-на).

«...Серьезной опасностью, как для [обработки] свеклы, так и вообще для подготовки к уборочной кампании является вопрос питания. Смертность среди колхозников возрастает. За май м-ц в колхозе «Новый Побут» с. Вотемаки умерло 139 чел., из них колхозников – 126. В последнее время выбывает из строя рабочая сила, часть из них – ударники, непосредственные участники посева, имевшие по 300-350 трудодней в прошлом году. В селе Босовка, колхозе им. Литвинова, за май м-ц умерло 126 чел., в том числе от 20 до 45 лет – 70 чел. Такая высокая смертность создает большую угрозу нехватки рабочей силы для уборки урожая и обработки свеклы. Уже теперь зафиксированы случаи, когда не хватало людей в качестве ездовых, т. к. часть из них опухли и больны. Есть случаи, когда колхозницы приходят на поле, а домой их отвозят, т. к. они упали во время работы от истощения».

(из п/донесения ПО Виноградской МТС Лысянского р-на).

Такое же положение и по Бужанской МТС этого же района. Так, начальник политотдела пишет, что:

«...подавляющее большинство колхозников, даже тех, что в прошлом имели 300-400 трудодней, голодает, и на этой почве смертность повышается все больше и больше. За время посевной смертность составляет: по Лысянскому с/совету – 179 чел., по Верещагинскому – 150 чел., Емильчинскому – 110 чел., Петровской Гуте – 75 чел., по Писаревскому с/с ежедневно умирает по 10-15 чел. Крайне тяжелое положение с продовольствием угрожает на дальнейшее еще более тяжелым бедствием до момента первого обмолота хлеба. Необходима продовольственная помощь колхозам со стороны центральных и областных организаций».

(из политдонесения нач. п/отдела).

Увеличились случаи людоедства (в апреле – 104, в мае – 244). Если в апреле информации ПО о случаях людоедства были редки (3-4 П/О МТС сообщали об этих фактах), то за последнее время случаи людоедства и даже трупоедства участились.

Из политдонесений, на основе которых пишем данный обзор, почти у всех приводятся вышеуказанные факты. Так, по Виноградской МТС за 10 дней зарегистрировано 4 случая людоедства. По МТС им. Петровского Каменского р-на нач. ПО пишет:

«...особенно опасное явление – это случаи людоедства. Днями в селе Болтник была зарезана девочка – сирота 11 лет, в этом дворе найдено много человеческих костей. В селе Александровка открыта целая организация, которая систематически заманивала людей, убивала их – и мясо употребляли в пищу и продавали. В селе Галиново два брата отрезали друг другу уши, съели и через два дня умерли. Случаи людоедства были и в других селах. По району зарегистрировано 16 случаев людоедства».

«...На почве голода отмечены случаи людоедства и трупоедства, которые все время учащаются, принимая большие размеры».

(из п/донесения нач. ПО Бужанской МТС Лысянского р-на).

Нач. ПО Ольшанской МТС р-на им. Петровского пишет:

«...По с. Вербовка, мать с дочерью 19 лет убила своего сына 13 лет, поели, а потом заманили соседского мальчика 11 лет и зарезали. На этом поймались. По селу Шенковое, у вдовы убитого вора умер мальчик 5 лет, был похоронен, а через неделю после похорон она его вырыла из земли и питалась трупом, который начал уже разлагаться».

«...По р-ну деятельности МТС положение с продовольствием тяжелое. Выход на работу в связи с этим плохой. Опухшие и умершие [их количество] увеличиваются. Особенно большая смертность по селу Чернорудка. По [данным] регистрации с/совета – умерло до 165 чел., по частным сведениям гробокопа – только за май м-ц он похоронил 120 трупов. В этом же с. Чернорудка 30.V выявлен такой случай.

Полищук А. К., 14 лет, со своей сестрой, 11 лет, и соседкой Левинчук, 20 лет, съели умершего брата Полищук, 22 лет, и брата Левинчук. Умерших не хоронили и не регистрировали, а держали в доме и ели (из их слов). В доме их найдено 3 челюсти и на печи труп – наполовину съеденный».

(из п/донесения нач. ПО Вчерайшинской МТС Ружинского р-на).

Случаи людоедства имеют место и в р-нах деятельности Корсунской МТС: в Попельнянском р-не, Янковской МТС Рокитнянского р-на и других.

На почве большого недоедания участились случаи воровства как в колхозах, так и у колхозников дома, сопровождающиеся в некоторых случаях убийствами. Крадут также скот, лошадей.

Имеет место использование наших продовольственных трудностей классовым врагом. Приводим наиболее яркий момент работы классового врага по Березанской МТС Барышевского р-на. Вот что пишет начальник политотдела:

«...28.V в 5-6 ч. утра, с целью проверить, как колхозники готовятся на работу, я зашел к колхознику Пашковскому Иллариону, последний относится к числу неплохих колхозников. Пока он завтракал (лепешки из перетертых зеленых листьев, замешанных на мяесе), я разговаривал с двумя колхозниками, зашедшими сюда по дороге на работу. Вот что я услышал. Колхозник Гопа Иван (бедняк) заявил: «Партия захотела поморить людей с голоду, ну и морит десятками. Если бы партия захотела не допустить голода, то она это легко бы сделала, так как все говорят, что хлеба в стране много. Сам хозяин неоднократно повторял. Приезжающие представители ночуют и кушают там, где есть, а вот до меня кушать зеленые лепешки не заходят. Если бы они чаще к нам заходили, то они бы знали, как нам тяжело живется».

НАЦІОНАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

Классовый враг пытается использовать эти настроения в своих целях. Появились рукописные листовки такого содержания: «Хлібороби, збирай всі свої сили на бій з жидами, які досі тебе мучили й мучать. Хліба, або смерть від Ваших рук».

Как бы критически не относиться ко всем сообщениям о продовольственных затруднениях, все же приходится признать, что донесения начальников политотделов являются наиболее объективными и относительно верно отображающими положение дела.

На основе оказанной помощи ЦК ВКП(б) имеются некоторые успехи, какие переоценивать никак нельзя. Сейчас стоит вопрос – не допустить, чтобы эти продовольственные затруднения отразились на успешности обработки буряка, сеноуборке и уборке зерновых.

Дополнительная продпомощь для Киевской области в количестве 180 000 пуд., отпущенная ЦК ВКП(б) (это сообщение только что получено), без сомнения, в значительной степени смягчает остроту создавшихся в мае и июне продовольственных затруднений, обеспечит реальную помощь колхозам наиболее пораженных районов.

Зам. начальника политсектора МТС Киевской области *М. Егоров*

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 6276. - Арк. 55-60. Оригінал. Машинопис.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Червень 1933 року – пік голодомору в Україні, який щодня забирає тисячі життів. Та марно шукати хоч рядок про цю трагедію у більшовицькій пресі радянської України.

Натомість – заклики громити куркульські елементи, вносити аванс на сплату сільгосподатку за 1933 рік, піднімати пари, зміцнювати бойовитість кожного партосередку і чистити їх від опортуністів та підкуркульників...

Саме ці питання вважав найважливішими для селян орган райпарткому, райвиконкому та райпрофспілки Кагарлицчини "За суцільну колективізацію", заповнивши такими матеріалами 52-й номер газети за 7 червня 1933 року. (Друкується вперше).

1932-1933

92.

Витяг із доповідної записки «Голод і санітарний стан» консула Італії в Харкові до Міністерства закордонних справ Італії

10 липня 1933 р.

Картина, яку являє сьогодні Україна, дуже жахлива. За винятком районів, безпосередньо прилеглих до міст в радіусі п'ятдесяти кілометрів, і великих міст, країна охоплена голодом, тифом, дизентерією; кажуть ще про холеру і навіть чуму, яка досі траплялася епізодично. [...]

Голод знищив половину сільського населення.

Це пояснює люту жорстокість, з якою міліція вилучає всіх селян (я помітив, що міське населення, чи то з неусвідомленого почуття самозахисту, чи то під впливом спиритної пропаганди або неподоланного інстинкту чинити кату-

1300

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

вання, охоче співпрацює у цьому полюванні на селян). Коли з вантажівок, якими їх транспортують до поліції в місця концентрації, хтось намагається тікати, завжди знаходиться десяток городян, готових наздогнати, побити і передати його міліціантам. Це пояснює й розпорядження, які забороняють медикам лікувати селян у місті.

Вдень тут збирають дві тисячі цих бідолах, а вночі вивозять [їх] подальше. Цілі родини, які прибули в місто з останньою надією уникнути голодної смерті, безжалісно запроторюють на один-два дні у концентраційні пункти, а потім вивозять, зазвичай голодних, за 50 і більше кілометрів від Харкова й викидають у приярки. Багато нездатних рухатися там помирають, іншим вдається вибратися звідти, а деякі знов повертаються у місто, де часто жебракують. Від одного з них я дізнався про місцевість, яка знаходиться поміж ставів за Рай-Єленівкою, до якої 4 години ходи від найближчої залізничної станції. Кожні три-чотири дні туди відправляється бригада грабарів для закопування мерців.

Від деяких лікарів я дістав підтвердження, що смертність у селах часто сягає 80 відсотків, але не [буває] нижче 50 відсотків. Найбільше уражені – Київська, Полтавська, Сумська області, про які можна говорити як про знелюднені.

Доповнюю ще однією назвою перелік мертвих селищ: Лутова *, що неподалік від Харкова, раніше мала 1500 душ, зараз нараховує близько дев'яноста.

Щодо санітарного стану, то гіршого за існуючий не може бути. Тому лікарям заборонено говорити про тиф і смерті від голоду; їм також не дозволяють збирати дані, які являють інтерес з наукової точки зору. В усякому разі я одержав такі відомості щодо патології, пов'язаної з недоїданням. Ті, хто не має змоги одержувати хліб (дуже чорний, з різними домішками), втрачають сили поступово і гинуть від паралічу серця без ознак якоїсь хвороби. Тим часом у тих, хто споживав лише овочі і трохи молока, повільно опухають суглоби, ноги; вони також помирають від паралічу серця.

Частими є випадки галюцинацій, коли дітей приймають за тварин, ріжуть і їдять. Ті ж, хто зміг відновити свої сили, використовуючи цю їжу, не пам'ятали, що хотіли з'їсти власних дітей і заперечували, що могли мати такі наміри.[...]

[Королівський] консул *Серджо Граденіго*

Lettere da Kharkov. La carestia in Ukraina e nel Caucaso del Nord nei rapporti del diplomatici italiani, 1932-33. A cura di Andrea Graziosi. - Torino, 1991, P. 189-191. Переклад з італійської М. Варварцева.

93.

Постанова бюро Київського обкому КП(б)У про відкриття кіосків для продажу комерційного хліба у дачних місцевостях

21 липня 1933 р.

Запропонувати Київському МПК негайно відкрити по всіх дачних місцевостях (Ворзель, Боярка, Пуща-Водиця, Дарниця, Святошине тощо) ларки для продажу комерційного хліба.

Секретар обкому КП(б)У *Демченко*

Державний архів Київської області. - Ф. 5. - Оп. 1. - Спр. 23. - Арк. 123. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 543.

94.

Звернення греко-католицького єпископату Галичини до світової громадськості з приводу голодомору в Україні

24 липня 1933 р.

Україна в передсмертних судорогах! Населення вмирає голодовою смертю. Побудована на несправедливості, обмані, безбожництві, деправації – людодісна система державного капіталізму довела багатий недавно край до повної руїни. Перед трьома роками керманіч Католицької Церкви св. Отець папа Пій XI енергійно протестував проти всього, що в большевизмі противне християнству, Богові та людській природі, перестерігаючи перед страшними наслідками таких злочинів, і цілий католицький світ, а з ним і ми долучилися до того протесту. Нині бачимо наслідки поступовання большевиків: положення з кожним днем стає там страшніше.

На вид таких злочинів німіє людська природа, кров стинається у жилах.

Безсильні подати яку-небудь матеріальну допомогу конаючим братам, взиваємо наших вірних, щоби молитвами, постами, всенародною жалобою, жертвами і всіми можливими добрими ділами християнського життя випрошували з неба помочі, коли на землі нема ніякої надії на людську поміч.

А перед цілим світом знову протестуємо проти переслідування малих, убогих, слабих і невинних, а гнобителів обвинувачуємо перед Судом Всевишнього.

Кров робітників, що в голоді орали чорнозем України, взиває пімсти до неба, а голос голодних жінок дійшов до Господа Саваота.

Усіх християн цілого світу, усіх віруючих у Бога, а особливо всіх робітників, селян, передовсім усіх наших земляків, просимо прилучитися до цього голосу протесту та болю і розповсюдити його в якнайдалші країни світу.

Усі радіостанції просимо рознести наш голос цілому світові; може, дійде він і до убогих хатин, конаючих із голоду селян.

Нехай перед страшною смертю серед лютих страждань голоду буде для них хоч малою потіхою гадка, що їх братії знали про їх страшну долю, над ними боліли, терпіли та за них молилися.

А Ви, страждаючі, голодуючі і конаючі браття, призивайте Милостивого Бога і Спаса нашого Ісуса Христа; люті тер-

* *Йдеться, ймовірно, про с. Лютівка Золочівського району.*

НАЦІОНАЛЬНА КНИГА ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ

пiте муки – приймаєте їх за гріхи свої, за гріхи цілого народу, – і кажіть з Ісусом Христом: «Нехай буде воля Твоя, Отче Небесний!» – Прийнята для Божої волі смерть – це свята жертва, що з жертвою Ісуса Христа злучена, принесе Вам Небесне Царство, а цілому народові – спасення.

Дано у Львові, в день св. Ольги, дня 24.VII.1933.

*Андрей Шептицький, митрополит,
Григорій Хомишин, станіславівський єпископ,
Йосафат Коциловський, перемиський єпископ,
Никита Будка, патарський єпископ,
Григорій Лакота, перемиський єп.-помічник,
Іван Бучко, львівський єп.-помічник,
Іван Лятишевський, станіславівський єп.-помічник*

Українська суспільно-політична думка в ХХ ст. - Мюнхен, 1983. - Т. 2 - С. 353-354.

95.

Звернення Українського громадського комітету допомоги Україні до українського народу *

25 липня 1933 р.

БИЙМО У ВЕЛИКИЙ ДЗВІН НА ТРІВОГУ!

Український Народе!

Велика Україна, Твій материк, цей найбагатший край в Європі, корчиться нині в голодових муках і болях і терпить невиносний національний гнет.

Російські комуністи-більшовики, що вогнем і мечем знищили Українську державу над Дніпром, що багнетами насадили свою диктатуру на нашій землі, розпинають тепер український нарід. Вони нищать найкращих його синів розстрілами, мучать тюрмами й засланнями і масово виголоджують усе населення на Україні.

Це не поголоски й не сплітки, це найчистіша правда! Про цю страшну правду говорить нині голосно світ, про цю болючу правду кажуть наші тамошні брати у численних листах до своїх і знайомих, про цю жахливу правду оповідають і численні втікачі з більшовицької неволі. Зате цю трагічну правду закривають комуністи. З усіх листів наших нещасних братів і з усіх оповідань утікачів чуємо розпачливий крик: «Рятуйте, бо загинемо від насильства й голоду!»

Український Народе!

Де б Ти не жив поза межами Великої України – чи в Галичині, чи за океаном в Америці, чи на Волині й Холмщині, чи в далекій Австралії, чи на Буковині й Бессарабії, чи в Китаю, чи на Закарпатті й на еміграції в Європі, чи в гарячій Африці – ніде Ти не можеш спокійно приглядатися величезному горю та мукам Твоїх неволених і голоджених братів.

Ти мусиш сказати своє тверде слово гнобителям і світові цілому про їхню неволю. Ти мусиш зробити все, щоби рятувати загрожене існування 35 мільйонів братів, – щоби рятувати тим самим себе, своє національне життя перед загрозою. Бо ж комуністичні московські диктатори завзялися вже на само життя українського народу, що найшовся під їх владою. Вони знищили всі багатства української землі, вони зруйнували українське народне господарство, вони через насильну колективізацію геть завалили хліборобство й довели українське населення до голоду. На українських широких, урожайних ланах ростуть тепер переважно бур'яни, а український хлібороб у голодових муках докотився декуди до людодства. На українській землі, де недавно хвилювали непроглядні пшеничні лани своїм буйним колоссям, запанувало наслідком комуністичної господарки людодство. Це ж найстрашніше явище під сонцем. Щоб в хліборобській країні брат поїдав з голоду брата – цього світ не чував, і земля наша досі не знала.

Одначе й людодство не спинило російських комуністів від того, щоб тепер, при зборі цьогорічних невеликих урожаїв, не наложити своєї руки на весь український збір. Комуністи рішили вивезти з України все збіже на північ, у московські промислові осередки, а українське населення тим самим віддати масово на поталу голодовій смерті. За спротив населення проти такого обдирання краю та проти голодження комуністи нищать його немилосердно розстрілами, а всю вину за неврожай складають на українську національну свідомість і тому гноблять український нарід політичне гірше московських царів. Вони касують усі рештки політичної автономії Радянської України, нищать усі українські культурні надбання та викорінюють українізацію. На виснаженому голодом народньому організмі виконують при допомозі терору ще й нечуваний і невиданий в історії ніякого народу політичний гнет.

Український Народе!

Урвалася міра Твого терпіння. Мовчати далі не можна. Скрізь, де б'ється українське серце, треба не тільки протестувати проти всіх комуністичних насильств, а й заворушити сумлінням цілого людства, поставити на ноги весь світ, щоби він звернув увагу на Твоє положення й прийшов Тобі з допомогою.

Українська парламентарна репрезентація і всі центральні українські установи заснували у Львові Український громадський комітет рятуку України. Подібні українські комітети треба творити по всьому світі, треба їх працю узгоджувати та спільними зусиллями змагати до облекшення долі наших неволених братів на Великій Україні.

Український Народе!

Де б Ти не жив — чи на власній землі, чи на еміграції, чи в Європі, чи за океанами - ставали одноставно в суцільні лави боротьби з насильством. Мобілізуй опінію * світу проти всіх комуністичних страхіть на Великій Україні. Допомагай своїм братам на Великій Україні чим можеш і як можеш. Львівський громадський комітет поведе масову рятукову акцію в краю та за кордоном і в найкоротшому часі оголосить подрібний її плян. У своїй праці Комітет рятує загальну, масову підтримку. Повний віри в успіх початого діла, Комітет кличе до дружньої співпраці всіх українців, що щиро хочуть

* Український громадський комітет допомоги Україні створено 25 липня 1933 р. у Львові з ініціативи Української парламентської репрезентації.

з'єднатися в болю зі своїми гнобленими наддніпрянськими братами.

А Ви, нещасні, опухлі з голоду Брати з-над Дніпра, Кубані та Дону, прийміть від нас вислови подиву для Вашої мужньої постави в нещастю, прийміть вислови найглибшого співчуття у великому горі й будьте певні, що скорше чи пізніше прийде кінець Вашим мукам, а з-поза комуністичних хмар і темряви, що повисли над Україною, засяє сонце Волі.

Львів. Дня 25 липня 1933.

Звернення підписали представники Української парламентської репрезентації
Д. Левицький, Д. Великанович;
Товариства «Просвіта» – В. Мудрий, С. Магальяс;
НТШ – В. Левицький;
Українського педагогічного товариства – О. Базюк, М. Коновалець;
Українського католицького союзу – В. Кузьмович, А. Трач;
Союзу українок – М. Рудницька та інші.

Діло. - 1933. - 14 серпня.

96.

Постанова бюро Київського обкому КП(б)У про масове зрізання колосків у Бородянському районі

28 липня 1933 р.

1. Бюро обкома признает совершенно недопустимым, что почти повсеместно в районе наблюдается массовое срезание колосков при отсутствии какой-либо охраны урожая.

Секретарь обкома КП(б)У *Демченко*

Державний архів Київської області. - Ф. 5. - Оп. 1. - Спр. 25. - Арк. 13. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 543.

97.

Доповідна записка голови ЦКК КП(б)У В. Затонського до ЦК КП(б)У про стан колгоспів, громадського харчування та хлібоздачу в Київській області

16 серпня 1933 р.

Побывал в районах: Брусиловский, Попельнянский, Сквирский, Володарский, Тетиевский, Оратовский, Монастырищанский, Мархлевский, Новоград-Волынский, Барышевский и Коростенский, в каждом от 1 до 5 колхозов.

Совершенно общее явление для всех одинаково: будь то буряковые, будь то полесские районы – возмутительное отношение колхозной администрации, сельсоветчиков к рядовой колхозной массе. Как правило, узаконенных авансов на трудодень не выдают. Иногда находятся и объективные причины – сырое зерно, трудности организации перемола, так как мельничная сеть плохо срегулирована, но чаще подыскиваются причины искусственные – не успели составить списки трудодней (в 4 колхозах разных районов), раньше надо сдать государству, причем это говорится [с] самым серьезным видом в присутствии колхозников (в Мархлевском районе так же, как в Донбассе, толковали, что 10 % надо считать не от обмолота, а от сдачи на ссыпункт, в Тетиеве это же положение было официально зафиксировано райкомом и МТС)...

В огромном большинстве случаев хлеб до последнего времени выдавался в виде пайка за дневную отработку от 600 г до 1,5 кг (смотря где).

В Новоград-Волынском районе наткнулся на выдачу на трудодни, но не от начала года, а только июльские (т. е. снова уравниловка для лодырей, саботировавших весенние работы).

Лишь в 4 колхозах на всем пути встретил выдачу действительно на трудодни, и там, естественно, настроение было бодрое. Вообще же колхозник не верит, что взаправду обойдется без встречного плана и что хлеб ему когда-нибудь выдадут на руки.

В Брусиловском районе один (правит единоличник) сдал весь план рожью, получил квитанции, а остальной хлеб закопал на огороде. Его изловили, пристыдили, заставили свезти хлеб домой обратно в комору. Это должно было создать впечатление, что действительно излишков не «контрактуют», но село толкует – хитрят большевики. Не доверяют и колхозники, даже хорошо настроенные.

Например, в Монастырищанском районе в колхозе «Перша п'ятирічка» бригадир около молотарки рассказывал, добродушно жалуясь на свою жену, что она не дает ему хлеба вдоволь (там выдали муку на трудодень и пекут хлеб дома), отрезает кусок не больше фунта, так как-де, неизвестно, сколько еще дадут, в прошлом году с осени все съели, зимой голодали. А в этом колхозе по минимальному подсчету должно выйти 8-9 кг на трудодень. Бригадир хитрил, что жена так думает, но, видимо, у самого не было аргументов для разубеждения. Вид у него был действительно полуголодный. В этом колхозе обедов в поле не варят вовсе, экономят продукты.

В 3-4 местах после длительных разговоров удавалось установить у проговорившихся правленцев, что они боятся давать хлеб колхозникам на руки. Им кажется, что трудовая дисциплина лучше поддерживается, если колхозник сидит на ежедневном пайке. Вреднейшая установка, диаметрально противоположная линии партии.

Общественное питание в колхозах поставлено отвратительно. Чрезвычайно редко встретишь, чтоб сварили борщ или кашу, а то все затирка, или как ее на юге Киевщины зовут еще, «шлихта» (иные произносят «шлихтер» – сразу было непонятно, за что вязальщицы Шлихтера поносят) *.

* *О. Шлихтер у 1927-1929 рр. був наркомом землеробства УСРР.*

Никакой экономии от такого бесхозяйственного отношения к рабочей силе не получается. На ту же «шлихту», или «затирку», расходуют муки немало, толку зерно в ступах, или варят пшеницу, или даже рожь целым зерном, как кутью. В результате одно недовольство и работа, как на принудилровке.

Подчеркиваю, что там, где выдали на трудодень и где колхозная масса начинает всерьез верить, что будет с хлебом, настроение прекрасное, и работают бодро, аккуратно.

Но пока наши низовые администраторы и районщики делают почти все от них зависящее, чтобы испортить колхозникам настроение. Между правлением и массой в большинстве чувствуется разрыв. Выявлены случаи, например в Оратовском районе, когда вредители, захватившие правление (колхоза им. Сталина), сознательно проводили такую тактику, чтобы разлагать колхоз (там 5 человек арестованы ГПУ и сознались). Но чаще это делают наши люди по глупости.

Второе, тоже общее явление – молотилки работают отвратительно, не вырабатывая подчас и четверти нормы. Причины: плохой ремонт самих молотилок и двигателей – МТС взяли их в свои руки, но отнеслись формально, а колхоз уже не хозяин – валит всю вину на МТС.

Не меньшее значение имеет столь же отвратительная организация труда около молотилки – перебои с подвозкой, неудачное расположение подавальщиков, вялость барабанщиков и т. п. Колхозник, работающий за паек, при остановке молотилки идет спать. Настоящей заинтересованности мало, а МТС не руководит. Ни в одной из видимых мною МТС настоящего оперативного руководства не чувствовалось.

Характерно, что ни в одной МТС не использовались ежедневные сводки, получаемые от весовщиков. Там указывается, сколько намолочено за день, когда работа началась, когда окончилась, сколько времени стояли и по какой причине. Никто из руководителей этих документов не просматривает, они поступают в лучшем случае в статистику, которая плюсует полученные цифры для определения общей суммы умолота, а судьба каждой отдельной конкретной молотарки никого не интересует (разве случайно наскочит при объездах). В 2 МТС (Тетиев и Мархлевск) эти ежедневные ведомости весовщиков направлялись сразу к бухгалтеру, который собирался их использовать для баланса.

Выходит так, что аппарат в МТС работает вхолостую, директора, политотделы тоже разъезжают впустую. Во всяком случае, молотилки используются издевательски.

Третье – общее всем районам – не скирдуют, хотя Киевский обком указания давал. С 12-го по Правобережью прошли дожди. Опасность потерь увеличивается.

Четвертое – планы осеннего сева рассчитываются механически. В ряде районов я нашел установки – окончить хлебосдачу к 15 августа, наипозднее к 20. Желанное принимается за действительно существующее, и план сева составляется из расчета, что тяговая сила уже не занята ни молотьбой, ни, особенно, возкой хлеба. Чисто бумажное планирование. На деле к севу не готовы, хотя кое-где, правда, в Полесье, уже начали высевать рожь (озимый рапс уже сеяли везде, но его немного).

* * *

Если в буряковых районах единоличники уже отмирают, хотя их там больше, чем в Степи, то в Полесье они еще хозяйствуют, колхозы почти не растут. Перевеса колхозного хозяйства тут не чувствуется. Мне кажется, что отчасти этому виной наша неуклюжая политика с полесскими МТС. Туда трактора довозились больше для политики, так как, например, в Мархлевском [р-не] до конца мая почти трактора не могут выйти в поле, чтобы не загрузнуть в болото. Массивов для разворота тоже нет.

В Пулинском районе, по свидетельствам т. Демченко, во имя тракторизации вредительски перепахали примитивную крестьянскую мелиорацию (сточные каналы на полях) и заболотили район. В то же время нормы натуроплаты одинаковы и для Степи, и для Полесья, так что, сдавая по натуралогу 0,2-0,3 ц с гектара, полесский колхозник должен сдавать МТС 12-15 и до 22 % своего урожая (комплекса МТС обычно не учитывают), т. е. при урожае нынешнего года иногда больше 2 ц с гектара, так как к тому же трактор ему часто его грядки портит (поля индивидуалов в низинах похожи на гряды для защиты от вымокания), так как на небольших участках от частых поворотов тракторные огрехи доходят до 15-20 %, так как неумелая вспашка иногда выворачивает ему подзол на поверхность (в Полесье нельзя местами пахать слишком глубоко), да еще когда потом молотарка от МТС работает неважно, не удивительно, что даже без содействия классового врага проявляются антиМТСовские и вообще антимеханизаторские настроения у полесского колхозника. Я думаю, что в дальнейшем нам удастся преодолеть технические трудности и ввести подлинную механизацию и на Полесье, но пока что трактор лучше использовать в Степи или на буряках, а Полесье можно еще на лошадке поездить – кормов достаточно, зимой лес возить на ней же. Автомобиль по лесным и болотным дорогам тоже не болно ходок.

Во всяком случае, оплату работы существующих МТС в Полесье придется понизить. Если урожай этого года может все перекрыть, то при обычном урожае и низкой товарности зернового хозяйствования натуроплата окажется непосильной.

В этом Полесье до сих пор преобладает ручная уборка и не только косой, а серпом. Есть села, где до этого года косы не употребляли для уборки хлебов, а серпом аккуратно срезали и собирали каждый колосок, правда, эти традиции мелкокрестьянского хозяйства иногда переплетаются сейчас с колхозными извращениями. Так, в Новоград-Вольнском районе, да и в других полесских, колхозники считают более выгодным серп по сравнению с косой не только потому, что при этом меньше потери отдельных колосков. Норма выработки косаря около полгектара, жницы – около 1,1. Таким образом, при работе серпом можно выработать больше трудодней. Колхозники считают, что это им выгоднее. Если они работают за паек – это не удивительно.

Ссыпные пункты совершенно не подготовлены к развернувшейся кампании по сдаче хлеба, очевидно, заготовители по опыту прошлых лет были уверены, что в августе не так уж много повезут. Кроме того, очевидно не учитывались особенности районов со значительным удельным весом единоличника. Это опять особенно резко выявилось в Полесье.

Самые северные районы Киевщины приближаются к окончанию плана хлебосдачи. У ссыпных пунктов огромные очереди, но квитанцию получить еще труднее, чем сдать хлеб на весы, а рассчитаться с кассиром оказалось еще труднее, чем выписать квитанцию. Это потому, что привозят и приносят сплошь и рядом мелкими порциями, на несколько кило

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

хлебосдачи приходится еще отдельно выписывать двухпроцентные начисления, измеряемые граммами. Сплошная чепуха. Очевидно не продумали. Надо срочно обязать уполззагот продумать систему документации, в особенности для районов с преобладающим единоличником. В Новоград-Вольнске вместо двух таксаторов мы посадили на квитанции 8 человек, и то людям приходится ожидать по 7-8 часов. Какой-нибудь ничтожный Рызловский пункт (линия от Новограда до Коростеня) с одним приемщиком оказался забит десятиью вагонами хлеба. Очередь свыше 200 подвод. Хлеб уже греется, квитанций нет, сдатчики штурмуют. Зав. пунктом молодой парнишка (Островский) при нас буквально плакал в истерике.

В Чоповичах за отсутствием квитанций 2 дня пункт вовсе был закрыт. Вагонов на вывозку не подают, или подают дефективные – с дырявой крышей, с сырым полом. Техника приемки хлеба начинает там сильно вредить. Это особенно резко сказывается сейчас в этих полесских районах, где заготавливать хлеб не привыкли, но при урожае нынешнего года, при условиях нового закона к нашей лучшей работе приемщики хлеба могут нам нагадить и в Степи.

По всем перечисленным вопросам надлежащие указания Киевскому обкому давались. Сейчас ЦК следует нажать, по-видимому, на все обкомы, чтобы заставили своих районщиков и колхозную администрацию выполнять точно и без поправок на свою самобытность указания ЦК ВКП(б) об авансах и прочих расчетах с колхозниками. Надо было бы в каждой области пяток головоотяпов именно за это снять с работы, огреть выговором, что ли, чтобы другие расчухались и поняли, как надо обращаться с колхозниками, как надо поддерживать в них хозяйственную заинтересованность, а не держать на пайке, как принудиловцев.

2. Несколько директоров и начальников политотделов МТС огреть специально за молотилки.

3. Упорядочить практику приемки.

Особо надо будет заняться вопросами полесского хозяйства, его направления, механизации, химизации, а главное – коллективизации.

Дополнительные замечания. При богатом урожае озимых, а также ячменя и овса, просо и гречка на Правобережье – весьма плохи. Кроме того, в Полесье во многих местах значительные вымочки (белый пустой колос). Некоторые части единоличников, пострадавшие от вымочек или недосеявшие, несомненно окажутся в тяжелом положении. Найдутся и отдельные колхозы сильно пострадавшие. Мне кажется, что область должна подойти гибко и из своего областного резерва дать для этих отдельных колхозов и отдельных групп единоличников, особо пострадавших районов, некоторую скидку, чтобы их не разорять. Доверять это районам нельзя, понятно, но область должна проявить инициативу и с большим разбором, со строгим контролем нам пойти навстречу, там, где действительно необходимо.

В. Затонский

И еще, в полесских МТС пока нет политотделов, надо ускорить назначение.

ЦДАГО України. - Ф. 1. - Оп. 20. - Спр. 6331. - Арк. 99-106. Оригінал. Машинопис; 1. - С. 445-450.

98.

Витяг із протоколу засідання Бородяньського райвиконкому на Київщині про індивідуальне оподаткування селян за спекуляцію

17 вересня 1933 р.

Слухали: 1. Про оподаткування чотирьох куркульських господарств с. Мигалки в індивідуальному порядку.

Ухвалили: 7. Затвердити оподаткування в індивідуальному порядку таких куркульських господарств на с.

Мигалки:

а) Герасименко Давид Олександрович, який займається скупкою та перепродажем м'яса, від чого має нетрудові прибутки 900 крб.;

б) Герасименко Микола Кондратович, який систематично займається скупкою та перепродажем хліба, від чого мав нетрудових прибутків 600 крб.;

в) Герасименко Савка Павлович, який систематично займається скупкою та перепродажем м'яса, від чого мав прибутку 500 крб.;

г) Семененко Лістрат Грицькович, який систематично займається скупкою та перепродажем хліба, від чого мав прибутку 500 крб.

Запропонувати голові Мигальської сільради негайно провести опис майна в указаних гр-н в забезпечення покриття нарахованих податків.

Слухали: 8. Про оподаткування в індивідуальному порядку куркульського господарства с. Загалець - Кликуна Федоса Мусійовича, виключеного з колгоспу 28.VII.

Ухвалили: 8. Затвердити оподаткування в індивідуальному порядку Кликуна Федоса Мусійовича, який систематично займався скупкою та перепродажем хліба та масла, від чого мав нетрудових прибутків 900 крб. Запропонувати голові Загалецької сільради негайно провести опис майна двору Кликуна Федоса в забезпечення покриття нарахованих податків.

Приймаючи до уваги заяви деяких сільрад (Озера) про затягнення справ по оподаткуванню куркульських господарств райфінвідділом, запропонувати т. Шатрову справи оподаткування куркульських господарств проводити на протязі 2-3 днів, крім того, негайно перевірити стягнення податків з куркульських господарств. Запропонувати сільраді справи куркульських господарств оформляти технічно і подавати зі всіма потрібними матеріалами.

Голова РВК *Броліш*
Секретар *Ситник*

ЦДАВО України. - Ф. 1. - Оп. 9. - Спр. 150. - Арк. 244. Засвідчена копія. Машинопис; 2. - С. 633-634.

99.

Витяг із доповідної записки експерта з сільського господарства при Посольстві Німеччини в СРСР Отто Шіллера, надісланій до імперського міністерства продовольства та сільського господарства

18 вересня 1933 р.

Голод в Радянському Союзі

[...] Причини катастрофи голоду треба шукати не в явищах природи, а саме в поганому врожаї. Також якщо не брати до уваги усі офіційні або подібні оцінки врожаю як дійсно низького, при практичному розподілі можна було б мати якщо не достатнє харчування, то таке, якого б вистачило, щоб уникнути великої смертності від голоду. Експорт зерна, якому селяни часто приписують провину у голоді, є у відношенні до загального врожаю не настільки великим, щоб цим пояснити харчову катастрофу. Він склав в останньому році 1,3 млн т при загальному врожаї близько 60 млн т. Не можна приймати за причину, що в останньому році були створені у виключно великому обсязі державні запаси для армійських цілей та т. п., оскільки місткість державних складів не може так швидко бути збільшена.

Дійсні причини голоду приховуються, їх можна пояснити тільки через великі організаційні та розподільчі помилки та через перенапруження заходів щодо заготівлі зерна. У голодуючих областях можна повсюди почути від селян думку, що врожай був би достатнім для харчування та голод був викликаний тільки з-за брутальних методів реквізування. Може бути доказано, що мова йшла тільки в останньому році про завжди більш грубі форми зловживання владою місцевих органів та про наслідки місцевого свавілля, що за розпорядженням зверху систематично витягувалося останнє зерно з села, щоб поставити селян голодом на коліна та схилити до праці у колгоспах, як було викладено в доповіді від 18.VII.1933 р.

Про обсяги голодних смертей дуже важко давати хоч приблизні дані. Радянська влада також не може мати щодо цього ніяких точних даних, оскільки багато голодуючих вмерли у дорозі та були закопані без ідентифікації та реєстрації смерті. В багатьох випадках важко вирішити, був причиною смерті голод або хвороба. Приблизне уявлення про обсяги голодних смертей дає та обставина, що названа вище область голодування за територіальним розміром складає майже третину та за кількістю населення майже половину європейської Росії. В цій області майже у кожному окремому селі мали місце випадки голодної смерті, причому в найважчих випадках померло 25-30 % населення, в той час як в інших селах констатовані тільки окремі випадки голодної смерті. Якщо в окремих селах можливо підрахувати значення процентного зменшення населення на відповідній території, то все ж таки приходимо до результату, що жертви катастрофи йдуть на мільйони. Я міг би, з іншого боку, не вважати перебільшеною названу цифру у 10 млн смертних випадків. До цього йде, що інше населення в голодних областях через пережиті злидні отримало у більшості тяжкі пошкодження здоров'я. Це є дійсним насамперед для дітей, значна частина яких покалічена від голоду, не має більше шансів, щоб розвинутися до нормальної людини.

Всередині голодуючої області форми прояву голоду є повсюди однакові, але градація за місцевістю все ж дуже різна. Особливо важко постраждали частина Західної України, велика частина Північного Кавказу та деякі місцевості Нижнього Поволжя (лівий бік та смуга з боку гір). В цих найважче уражених областях голод мав такі великі пошкодження сільського господарства через широке вимирання населення та через загибель сіл, що їхній нормальний подальший розвиток, навіть якщо голод зникне, без нового заселення та нової відбудови сіл виглядає неможливим. Ці області, проте, за розміром не є значними. [...]

Москва, 18 вересня 1933 р.

Оригінал підписав Шіллер

Der ukrainische Hunger-Holocaust: Stalins verschwiegener Völkermord 1932/33 an 7 Millionen ukrainischen Bauern im Spiegel geheimgehaltener Akten d. dt. Auswärtigen Amtes; e. Dokumentation; aus d. Beständen d. Polit. Archivs im Auswärtigen Amt, Bonn / hrsg. u. eingeleitet von D. Zlepko. - Sonnenbuhl: Wild, 1988. - S. 194-196. Переклад з німецької М. Дубик.

100.

Витяг із протоколу засідання Бабанського райвиконкому на Київщині про посилення покарання одноосібників за невиконання хлібозаготівель

19 вересня 1933 р.

Слухали: Обговорення постанови президії Бабанської сільради від 16.IX. 1933 р. про оштрафування одноосібних господарств за невиконання ними завдань по хлібоздачі, а саме: гр-на Сновида К. за нездачу 52 кг – в 2-кратнім розмірі ринкової вартості в сумі 190 крб.; Сновида А. за нездачу 119 кг – в 2-кратнім розмірі в сумі 450 крб.; Мовчан М. за нездачу 99 кг – в 2-кратнім розмірі в сумі 360 крб.; Чернієнко М. (твердоздавець) за нездачу 212 кг – в 2-кратнім розмірі в сумі 700 крб. (внесено уповкомзаг РНК).

Ухвалили: Постанову президії Бабанської сільради про оштрафування одноосібних господарств за ухилення від виконання завдань по хлібоздачі в 2-кратнім розмірі - відмінити, оштрафувати такі в 5-кратнім розмірі, а саме: 1) Сновида К. за нездачу ним встановленого урядом терміну оштрафувати в 5-кратнім розмірі в сумі 625 крб.; 2) Сновида А. – в сумі 1050 крб.; 3) Мовчана М. – в сумі 900 крб.; 4) на гр-на Чернієнка справу вилучить і запропонувати сільраді негайно дати повну характеристику його господарства як до, так і після революції, по якій була б можливість судити, чи правдиво сільрада довела тверде завдання як кулацькому господарству. Протокол і довідку-характеристику доставити до РВК не пізніше 22.IX.1933 р. на затвердження.

Голова РВК Пінчук
Секретар Лелека

ЦДАВО України. – Ф.1, оп. 9, спр. 150, арк.50-51. Засвідчена копія. Машинопис; 2. – С. 635.

Відозва українських соціалістичних партій до соціалістичних організацій усіх країн

Вересень 1933 р.

Шановні товариші! Останні факти масового голоду, а зокрема два трагічні самогубства на Радянській Україні, мусять звернути на себе Вашу увагу. Поповнили самогубство найбільший пролетарський письменник Радянської України Микола Хвильовий і чільний представник уряду Радянської України, заступник голови народніх комісарів, комісар народньої освіти Микола Скрипник.

Підписані соціалістичні організації вважають за свій обов'язок подати до Вашого відома сучасні обставини на Україні та з'ясувати причини тих страшних випадків самогубства.

З кінцем 1919 року російська комуністична влада насильно завоювала Україну. При помочі кривавого терору знищила вона Українську Народню Республіку, знищила всі революційні здобутки визвольного українського руху, розгромила всі політичні, економічні й професійні організації українського працюючого люду, а саму українську трудову класу скувала залізною диктатурою комісарів російської комуністичної партії.

Щоби закрити свою дійсну ціль, свої імперіялістичні наміри, для баламучення громадянської опінії, проголошено Україну самостійною пролетарською державою. Московський центр деякими посуненнями створив ілюзію, що ця держава існує. В дійсності Україна стала кольонією Росії, українські землі стали тереном усяких експериментів радянської влади для випробування різних проектів «нового соціалістичного будівництва», котрі з соціалізмом не мали і не мають нічого спільного.

І ось по 14 роках тієї диктатури робітники й селяни України масово гинуть з голоду на своїй такій родючій землі. І ось дійшли до нас знову неймовірно просто вісті про жахливі випадки людодства з голоду. І ось удруге Україна переживає таку саму катастрофу голоду, що й у 1921-1922 роках. Це все діється на Україні в 1933 році, по 14 роках «радянської» влади, котра голосила щастя, добробут і нове життя для працюючих мас.

Стверджуємо, що одинокою й очевидно причиною голоду на Радянській Україні є безоглядний економічний визиск українського народу большевицькою диктатурою, яка вважає Україну за свою кольонію. Рік-річно вивозить вона міліони тонн збіжжя або до центральної Росії, для прохарчування важніших робітничих осередків, армії й чрезвычайки, або вивозить по демпінгових цінах за кордон для роздобуття валюти. Комуністична влада затаює факт голоду на Україні, а робить це не лише тому, що цього вимагає престиж диктатури, але щоби й на будуче експлуатувати виголоджену, колективізаційними експериментами знищену країну.

А в парі з цим ми є свідками нечуваного політичного терору. Навіть ілюзорична самостійність України сьогодні не існує. Деякі українські комісаріяти покасовано, свідомих українців-комуністів заступається російськими комуністами, українську культуру й науку піддано під строгий поліційний режим. Очевидно, що цього роду колоніальний визиск і централістично-політичний терор над трудовим населенням України викликає велике невдоволення й спроби опору, але ті спроби большевицька влада здавлює насильно, виселюючи цілі місцевості на Сибір або до концентраційних таборів на Соловках над Крижаним Океаном.

Ця політика большевицької Москви мусяла врешті викликати невдоволення навіть серед провідних комуністичних діячів української національності. Але й їх не пощадили терор московської диктатури. Прийшли масові арешти, висилки, а навіть розстріли. Арештовано бувшого народнього комісара Шумського, розстріляно Конара й інших.

У цій атмосфері, оплюгавлений, збезчещений, для більшого ефекту по-провокаторськи заплямований тавром фашиста й шпіона, покінчив самогубством заступник голови народніх комісарів, комісар освіти М. Скрипник. Згинув на знак протесту проти потопання теперішньою сталінівською бюрократією всіх тих засад, на яких спиралася конституція Радянського Союзу, проти імперіялістичного походу Москви на Україну. Ця сама протиукраїнська політика загнала в могилу найбільшого пролетарського письменника України М. Хвильового.

Україна переживає важкі хвилини. У цвинтарище перемінилася ця найбільше плодюча країна Європи, й звідти долітають до нас плач і стогін визискуваних і катованих. В большевицьких в'язницях томляться тисячі українських соціалістів. У цю важку хвилину український народ, народ робітників і селян, не може ждати ні від кого помочі, як лише від соціалістичних партій усіх народів та від противників всякого поневолення й визиску.

Ми, українські соціалісти, протестуємо перед цілим культурним світом проти варварського винищування українського трудового народу большевицькою диктатурою, проти топання тих прав, які цей трудовий народ шляхом довгої революційної боротьби собі виборов, протестуємо проти розстрілів, протестуємо проти арештовань і знущань, жадаємо негайної амністії для політичних в'язнів і взиваємо Вас, товариші, щоби й Ви прилучилися до нашого протесту.

Товариші! Протестуйте проти вивозу харчових продуктів з Радянської України, якої населення голодує!

Пятнуйте політику винищування голодом і терором українського населення, яку пляново проводить на Радянській Україні Російська Комуністична партія.

Хай живе воля! Хай живе вільне право на самоозначення всіх поневолених народів! Хай живе соціалізм!

Львів, в серпні 1933 р.

За закордонну делегацію Української соціал-демократичної робітничої партії: *Ісаак Мазепа, Панас Феденко.*

За Українську соціал-демократичну партію: *Лев Ганкевич, Іван Квасниця.*

За Українську соціалістично-радикальну партію: *Іван Макух, Матвій Стахів.*

102.

Статистичні відомості управління обліку та економіки Наркомзему УСРР про підсумки колективізації за п'ятирічку

Не раніше 1 жовтня 1933 р.

ДИНАМІКА КОЛЕКТИВІЗАЦІЇ ЗА 1928, 1932 і 1933 рр.

Показники	Роки		
	1928	1932	1933(1.X)
Кількість колгоспів	9533	23270	24191
% колективізації по господарствах	3,3	69,1	74,4
% колективізації орної землі	4,1	77,6	86,9
Посівна площа (тис. га)	380,5	17 798,0	18 922,0
% колективізації посівів на площі	1,3	78,2	80,3
% колективізації коней	0,5	65,1	72,7
% колективізації великої рогатої худоби	0,2	51,4	55,1

ДИНАМІКА СТАТУТНИХ ФОРМ КОЛЕКТИВНИХ ГОСПОДАРСТВ ЗА 1928, 1932 і 1933 рр.

Статутні форми	Роки		
	1928	1932	1933
Комуни (кількість)	255	772	725
%	2,7	3,3	3,0
Артілі (кількість)	2271	22339	23459
%	23,8	96,0	96,9
ТСОЗи (кількість)	7007	189	7
%	73,5	0,7	ОД
Всього	9533	23270	24191
%	100,0	100,0	100,0

ЦДАВО України. – Ф.27, оп. 14, спр. 631, арк. 11, 30, 33, 35-37. Копія. Машинопис; 2. - С.636-637.

103.

Директиви РНК СРСР і ЦК ВКП(б) керівництву УСРР про безумовне виконання плану хлібозаготівель

4 жовтня 1933 р.

Харьков ЦК КП(б)У т. Косиору
СНК УССР т. Чубарю
Обкомом и облисполкомам УССР

Сдача зерна государству по Украине на протяжении сентября из пятидневки в пятидневку падала, давая лишь небольшое увеличение в шестой пятидневке, в результате чего сентябрьский план хлебосдачи по всем видам поступления выполнен лишь в размере 72 %.

ЦК ВКП(б) и СНК СССР не видят тревоги в ваших организациях за создавшееся на Украине положение с хлебосдачей. Больше того, в ЦК и Совнаркоме имеются сведения, что в ряде районов Украины отдельные работники поддались благодушному настроению и предоставили дело окончания выполнения годового плана самотеку, что привело фактически к полному прекращению заготовок в этих районах. В частности, во второй половине сентября фактически прекратили заготовки следующие районы: по Одесской обл. – Новоукраинский, Большевиковский, Хмелевский, Ровеньковский, Андреево-Ивановский, Каменецкий; по Днепропетровской обл. – Долинский, Коларовский, Александровский, Пятихатский, Большелепетихинский; по Киевской обл. – Богуславский, Бабанский, Переяславский, Лисичанский, Кагарлыкский, Попельнянский, Таращанский; по Харьковской обл. – Дрбовский, Оржицкий, Яготинский*, Ульяновский, Сахновщинский, Липово-Долинский; по Винницкой обл. – Янушпольский, Чудновский, Махновский, Улановский.

ЦК ВКП(б) и СНК СССР предупреждают Вас о том, что дозаготовки последних процентов плана представляют наибольшие трудности и требуют для обеспечения полного успеха мобилизации всех сил советских и партийных организаций на дело выполнения Украиной своих обязательств по сдаче зерна государству в кратчайший срок.

О принятых мерах телеграфируйте ЦК и СНК.

Предсовнаркома *Молотов*
Секретарь ЦК *Каганович*

РДАСПІ. - Ф. 17. - Оп. 3. - Спр. 2046. - Арк. 34-35. Оригінал. Машинопис; 3. -С. 803-804.

Від упорядника: згаданий у документі Яготинський район Київської області в 1933 році входив до складу Харківської області.

104.

**Лист голови Міжнародного комітету Червоного Хреста М. Губера
до голови виконкому Товариства Червоного Хреста СРСР А. Єнуکیدзе
про голод в СРСР**

12 жовтня 1933 р.

Господин председатель.

Как Вам известно, Совет Лиги Наций занимался в процессе последней сессии вопросом голода, который, судя по полученным Советом сведениям, якобы свирепствует в некоторых областях Союза Советских Социалистических Республик, а именно в Украинской Советской Республике и в районе Северного Кавказа. Вы знаете также, что Совет Лиги Наций просил своего председателя г. Мовинкеля, председателя Совета министров Норвегии, снести по этому поводу с Международным комитетом Красного Креста, что и было сделано г. Мовинкелем, который в качестве председателя Совета Лиги Наций довел данный вопрос до сведения М[еждународного] Красного Креста с просьбой расследовать его.

Согласно правил, которых мы всегда придерживались в наших отношениях с национальными Красными Крестами, честь имеем, доводя до Вашего сведения вышеизложенное обращение к нам председателя г. Мовинкеля, просить Вас сообщить нам мнение Союза обществ Красного Креста и Красного полумесяца СССР относительно положений вещей в вышеозначенных областях, указав нам, имеется ли основание для опасений г. Мовинкеля. В частности, нам было бы желательно узнать, какие меры были приняты надлежшими властями или что они предполагают предпринять, если имеется в этом надобность, для обеспечения продуктами питания населения данных местностей.

Существующие между Союзом о-в КК и КП СССР и Международным комитетом Красного Креста прекрасные отношения позволяют надеяться, что в нашей просьбе Вы усмотрите лишь выполнение нами нашего традиционного гуманитарного долга.

Примите, Господин председатель, выражение нашего высокого почтения.

Макс Губер. Предс[едатель]

ДАРФ. - Ф. 3316. - Оп. 64. - Спр. 1414. - Арк. 20. Оригінал. Машинопис.

105.

Публікація у французькій газеті «Фігаро» «Голод в Україні»

16 жовтня 1933 р.

Під сучасну пору одержано прохання про допомогу від українського уряду на вигнанні – допомогу проти голоду, що його організували радянці, які вивозять усе збіжжя з цієї багатой країни для того, щоб роздобути гроші для виконання свого п'ятирічного плану.

Але надамо слово О. Шульгину, який репрезентує Українську Народну Республіку: «Від часу окупації життя в Україні втратило всю свою принадливість. Та все ж, попри одноманітність та грубість, його ще можна було терпіти. Тепер воно перетворилося на справжнє пекло. П'ятирічний план, згідно з яким було збудовано стільки пречудливих [хімерних] споруд, а серед них і широко відома гребля, що викликала захват у мсьє Ерріо*, виснажив країну. Щоб якось покрити такі шалені витрати, радянський уряд змушений був експортувати нафту і збіжжя. Північний Кавказ і Україна, як ви знаєте, мають дуже родючі землі. Але українські селяни ховали зерно.

Щоб побороти цей «економічний саботаж», радянська влада вдалася до звичного комуністичного способу – до застосування сили. Селяни чинили опір: замість здавати худобу в колгоспи вони різали її. Сотнями тисяч їх депортували на примусові роботи. В Україну прислали сільськогосподарські машини, щоб замінити ними депортованих селян. Але ті, хто залишався, вже не мали відваги й охоти цілком віддаватися важкій праці в полі. З другого боку, земля вже була занедбана й виснажена і тому втратила свою колишню вартість... І все ж врожаї були гарні й достатні для того, щоб прогнати все населення, якби комуністи не забирали в селян з року в рік дедалі більше зерна. На зиму 1931-1932 рр. вони залишали селянам так мало зерна, що почався голод. Цей голод був жадливий, і він мав підкорити українців. Цього ж року з небаченою жорстокістю у селян забрали майже все зерно, не залишивши нічого для сіви. Червона Армія окупувала поля, щоб ніхто не взяв жодного колоска, а того, хто наважувався на таке, безжалісно розстрілювали. Було експортовано сорок мільйонів буасо збіжжя**.

ДПУ одержало свою частку зерна, і його солдати їли його, тоді як голодні селяни мусили їсти листя, гризти кору. Спалахнули епідемії, і селяни помирили мільйонами. Ніколи ще наш народ не зазнавав таких страждань, навіть у 1921 р.».

– Як же міг так помилитися пан Ерріо, описуючи події в Україні?

– Ви знаєте про горезвісного Потьомкіна, який, намагаючись показати Україну Катерині II в якнайкращому світлі, поспіхом понабудовував декоративних сіл у безлюдних місцевостях? Ми не стверджуємо, що радянці робили те саме. А все ж безперечним є той факт, що під час реквізицій деяких сіл не чіпали, не грабували, і саме ці села служили як об'єкти для демонстрації добробуту перед зарубіжними гостями. Якби голод був спричинений поганим врожаєм, пан Ерріо, проїжджаючи Україною, не міг би не помітити загального зубожіння. Але голод, як ми казали, є наслідком поганого керування, і влада то тут, то там вберегла окремі оази від нього. Цим і пояснюється те, що французький державний діяч бачив чудові розкішні поля, які охороняли війська. Він хотів одержати інформацію. Він просив, щоб йому показали «поля, які найбільше постраждали». Натомість йому цинічно показували зразкові ділянки, призначені для туристів, і

* Від упорядника: Едуард Ерріо – відомий французький політичний і державний діяч, у 1924-1925, 1926, 1932 рр. – прем'єр-міністр. У 1932 р. відвідав СРСР, в т. ч. Україну і після повернення неодноразово робив офіційні заяви про те, що селянство в Україні не голодує.

** Буасо (фр.) – одиниця виміру сипучих тіл.

змусили захоплюватися побаченим. Він повинен був розкрити правду, побачити справжній стан речей і викрити брехню. Адже особи, які супроводжували його, бачили при дорозі вузли з пожитками, трупи померлих від голоду людей. Він повинен був здогадатися, що голод було організовано, заплановано, що народ було принесено в жертву радянській містиці. Якби цей здогад спав йому на думку, він би викрив пропаганду злочинців.

– Невже російський уряд не міг вжити ніяких заходів проти голоду? Чому він не звернувся до міжнародної громадськості по допомогу?

– Щоб не злякати тих, у кого він просив кредити. Він стверджував, що голод – то вигадка ворогів режиму. Така жорстокість схвилювала нас. Ми звернулися до Асамблеї і передали наше звернення в пресу. Якби преса належно ставилася до своїх обов'язків і описала нашу смертельну біду, радянський уряд мусив би відмовитися від винищення українців.

– І щоб підтвердити ці слова, пан Шульгин розкриває величезну теку з дивними конвертами, виготовленими з обгорткового паперу. Він бере кілька зворушливих листів і передає мені. В тих листах розпачливий крик людей, які перед смертю вирішили ризикнути останніми днями свого життя, наважившись описати терористичний режим, що знищує їх, і звернутися до українців за кордоном по допомогу.

– Я дивуюся, бо нічого не розумію, що написано в тих листах, а мій перекладач пояснює мені, що український народ дуже відрізняється від російського народу і мовою, і традиціями, і ментальністю. Протягом усієї своєї історії український селянин був набагато цивілізованіший і розвинутіший, ніж російський мужик. Більшість землі в Україні належало дрібним власникам, які багато в чому схожі на французьких селян. Цим пояснюється прагнення українських селян до незалежності, їхній страх перед колективізацією, прагнення України скинути радянське ярмо.

Figaro (Paris). – 1933. – 16 Octobre; Упокорення голодом. – С. 118-121.

106.

Повідомлення німецького консула у Києві Андора Генке в Посольство Німеччини в СРСР про становище в Україні

2 листопада 1933 р.

Короткі повідомлення

1. У Києві знову в останні тижні розповсюдився висипний тиф. Середнє число осіб, які надходять щодня у лікарні, складало на останньому тижні 109. При цьому враховані тільки жителі міста Києва. З переселеними та не-місцевими особами число хворих на висипний тиф, які потрапляють кожен день у госпіталі, збільшується до 200.

Факт, що хвороба настає вже у цю пору року в такому обсязі та загалом у такій серйозній формі, готує міській владі серйозні турботи. Неминучі загороджувальні заходи міста від сільського населення застосовані, але дотепер залишаються без очевидного успіху.

Також із сільської місцевості повідомляється про сильне розповсюдження епідемії. При цьому трапляються у послаблених через голод хворих незрівнянно більше смертельних випадків.

2. Становище за харчуванням міста Києва в останні тижні поліпшилося. Хліб та м'ясо доступні за дешевші ціни, ніж в такий саме час попереднього року. На інші продукти, як картопля, овочі, цукор, крупи тощо, існує велика нестача. Ціни на них у порівнянні з попереднім роком є значно вищими.

На противагу відносно сприятливому забезпеченню міста, з сільської місцевості надходять дуже серйозні новини про становище з харчуванням. Збирання зерна проведено з великою безпоощадністю та досягнуло - особливо в постраждалих від поганого врожаю волинських районах - уже сьогодні дуже великих масштабів. З Волині консулату представлені конкретні дані, за якими голод знову має людські жертви.

3. На багатьох індустріальних підприємствах службового округу робітники не отримували довгий час зарплатні внаслідок нестачі вільних коштів. Консулату відомі випадки, коли робітники не отримували жодної копійки протягом трьох місяців. Встановлено навіть, що в окремих частинах Червоної Армії здійснюється непунктуально видача зарплатні командному складу. На цей час вживаються заходи, щоб отримати необхідні грошові кошти з Харкова та Москви, що дозволить виплатити зарплатню перед жовтневими святами. Становище є таким, що робітники та службовці не мають в розпорядженні коштів, щоб викупити жовтневий пайок.

Підпис: Генке

Der ukrainische Hunger-Holocaust: Stalins verschwiegener Vblkermord 1932/33 an 7 Millionen ukrainischen Bauern im Spiegel geheimgehaltener Akten d. dt. Auswartigen Amtes; e. Dokumentation; aus d. Bestanden d. Polit. Archive im Auswartigen Amt, Bonn / hrsg. u. eingeleitet von D. Zlepko. - Sonnenbuhl: Wild, 1988. - S. 206-208. Переклад з німецької М. Дубик.

107.

Постанова Політбюро ЦК ВКП(б) про переселення колгоспників у межах УСРР та з інших областей СРСР

9 грудня 1933 р.

1. Утвердить предложение ЦК КП(б)У, СНК УССР и Всесоюзного переселенческого комитета о внутриукраинском переселении в течение января, февраля и марта месяцев 1934 года – 16 000 колхозных хозяйств из областей:

Черниговской	- 7000 семей для Донецкой области	- 3000
	» Днепропетровск.»	- 4000
Киевской	- 6000»	- 2000
	» Днепропетровск»	- 2000
Винницкой	- 3000»	- 2000
	» Харьковской»	- 2000
	» Одесской»	- 1000

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

Приравнять это переселение в отношении льгот и условий к переселенцам из РСФСР и БССР с понижением срока освобождения от уплаты налогов до одного года вместо 3 лет.

2. Обязать ЦК КП(б)У, СНК УССР и Черниговский, Киевский, Винницкий обкомы и облисполкомы закончить вербовку желающих переселиться к 1.1.1934 г., а Днепропетровский, Донецкий, Харьковский и Одесский обкомы и облисполкомы отремонтировать не позже 15.1.34 г. 16 000 домов г. надворных построек для переселенцев.

3. Предложить СНК СССР рассмотреть вопрос об отпуске для ремонта домов необходимых материалов (стекло, гвозди, лес) и денежных средств, необходимых для организации переселения.

4. Разрешить Всесоюзному переселенческому комитету дополнительно переселить на ранее установленных условиях из ЦЧО в Харьковскую область 3 тыс. хозяйств и 300 еврейских хозяйств колхозников Западной области в Днепропетровскую область.

РДАСПІ. - Ф. 17. - Оп. 3. - Спр. 936. - Арк. 12-13. Оригінал. Машинопис.

108.

Витяг із річної доповіді німецького Генерального консульства у Харкові Посольству Німеччини в СРСР про становище в сільському господарстві УСРР

11 грудня 1933 р.

Сільське господарство

Україна стояла в цьому році під знаком великого голоду або, як виглядало з радянського боку, перемоги соціалізації сільського господарства. Для селянського населення та при значенні українського сільського господарства також для республіки та советів цей рік був особливо критичним. Мова йшла про вирішення питання, чи показала проведена з 1929 року колективізація нарешті кращі наслідки та щонайменше забезпечила харчування населення, чи соціалізація сільського господарства, не дивлячись на її принципове значення та відомі практичні вигоди, зазнала поразку через негативне ставлення селян. Якщо радянська влада відповідає на питання в його сенсі позитивно, треба одночасно звернути увагу на нечувано великі жертви.

За кордоном часто не розуміють, що в Україні з її родючою землею та без виразного неврожаю був можливий голод у таких розмірах. Відповідальність несе система, що з недостатніми коштами, занадто рано та поспіхом хотіла провести колективізацію, що привело сільське господарство у великий безлад та при цьому, поряд з іншими факторами, насамперед залишила без уваги, що, за висловом Сталіна, «люди вирішують справи», та що питання було вирішально-го значення, чи підуть 22 млн українського селянського населення разом та замість індивідуалістичного світогляду будуть мати необхідне розуміння та бажання до праці для нової комуністичної форми господарства. Роки колективізації показали незадовільні результати та дозволили вважати, що соціалізацію можна проводити тільки поступово, щоб не загрожувати харчуванню усього населення та іншим великим цінностям, якщо підросте нове покоління, виховане по-марксистськи, або очевидні матеріальні вигоди та достатня кількість сільськогосподарських машин проявлять користь нових великих підприємств. Це давало кожен рік завжди однакову картину. Врожаю не хватало, щоб задовольнити одночасно потреби держави та селян. Держава мала з темпом 5-річного плану швидко зростаюче число при доброму відношенні до промислових робітників, турбувалася про інше міське населення та при напрузі на Далекому Сході про армію, та, крім цього, для придбання валюти мала тримати наготові експортне зерно. Вона відбирала при незначному спротиву кожен рік у жорстокий спосіб все більше зерна, ніж вона потребувала. Сільському господарству не вистачало тому хлібного зерна, фуражу та насіння, площа орних земель була недостатньо використана та засіяна, озлоблене сільське населення шукало мізерні врожайні вигоди, щоб уникнути хватки урядових служб, та не бачило інтересу більш ніж вкрай потрібної обробляти землю. Наслідками були знову незадовільні врожаї, зменшення планових посівних площ, обмеження технічних культур та зростаюча нужда як в індивідуальних господарствах, так і в колгоспах; хоча останнім надавалася перевага, вони розвивалися не в бажаний спосіб, організація та солідарність були недостатніми, та члени колгоспів не могли так швидко перебудуватися на працю «одного для всіх».

Коли бідування к [на] початку цього року стало очевидним та був встановлений «прорив у сільському господарстві», було б важливим, щоб уряд як головним завданням мав би для себе нагодувати голодуюче, позбавлене усіх коштів сільське населення спочатку з наявними запасами зерна, та якщо їх не вистачило б, доповнити через закупки за кордоном, не дивлячись на валютні суми, можливу загрозу армійським запасам та подібні побоювання; повернути колективізацію було неможливо, а також практично важко здійснити. Уряд не зважав на це та під керівництвом партії, яка перейняла повністю відповідальність, визнав за краще йти далі на колишньому путі. Серйозність становища була повністю усвідомлена; партія та уряд, головним піклуванням яких дотепер було здійснення 5-річного плану в області важкої індустрії, робили великі зусилля, щоб витягнути сільське господарство з катастрофи; авторитетні керівники об'їжджали країну, щоб на місці вивчити стан речей та вжити заходів.

За теперішнім повідомленням партії, велику роль у цій боротьбі відіграв розгром кулацького, білогвардійського та націоналістичного елементів, які гніздилися в колгоспах, державних маєтках, МТС, в сільськогосподарських академіях та у Всеукраїнській Академії наук та пробували співпрацювати з іноземними імперіалістами та капіталістами, щоб зірвати соціалістичне перебудування сільського господарства в Україні. Якщо такі прагнення дійсно існували, вони підтверджують у всякому разі, що у глибоких верствах населення, не тільки у селян, а також в створених кругах громадян та службовців та в самій партії, існували серйозні роздуми проти колишньої аграрної політики, колективізації та їхніх проявів у всій країні. Що сільське населення в ніякому разі не мало організації для активного спротиву та було дуже слабим, залякане та змучене внаслідок переслідувань та кулацьких висилань – це вже показали останні роки. [...]

Жертви, з якими мобілізовано більшу кількість зерна, є жахливими. Саме якщо «Перемога через прорив у сільському господарстві» для забезпечення цього річного харчування народу та для становлення системи ще високо оцінюється, вони виглядають за загальнолюдською точкою зору як такі, що не мають жодного відношення до досягнень. Голод забрав в Україні серед селянства мільйони людських жертв. Сім мільйонів (за таємно повідомленою службовою інформацією) не можуть вважатися занадто високою оцінкою, та це означає, що чверть селянства знищено, також це число виглядає страшиливим навіть у порівнянні з жертвами Світової війни. Ті, які вижили, частково ще виснажені та занадто слабкі для необхідної важкої праці. В селянському населенні панує переконання, що радянська влада хоча не

навмисно визвала голод, але все ж свідомо використала його як засіб для здійснення своїх планів, щоб розбити опір проти системи та антипатію до колективних методів праці. Голод був офіційно взагалі не визнаний, саме найбільш постраждалим районам не було допомоги, та надання допомоги із-за кордону було назване непотрібним або допущене знехотя. Партія несе найбільшу відповідальність. Ідучи поряд з технічним здійсненням зернової кампанії, внутрішньополітична боротьба показує, яким серйозним було становище та як народ у відчаї, у своїх кращих верствах, шукав вихід зі злиднів, із завжди поганого матеріального становища, та як помилки системи були визнані головними причинами. Кінець цієї боротьби між партією та народом, зі свого боку, показав велику перевагу партійної організації, яка мала у своєму розпорядженні владні засоби держави і для якої мільйони людських жертв були невисокою ціною, щоб остаточно втягнути селян в комуністичну систему. Чи дійсно вона досягнула цієї мети, тепер ще не можна сказати. [...]

Підпис

Der ukrainische Hunger-Holocaust: Stalins verschwiegener Volkmord 1932/33 an 7 Millionen ukrainischen Bauern im Spiegel geheimgehaltener Akten d. dt. Auswärtigen Amtes; e. Dokumentation; aus d. Beständen d. Polit. Archive im Auswärtigen Amt, Bonn / hrsg. u. eingeleitet von D. Zlepko. - Sonnenbuhl: Wild, 1988. - S. 210-214, 221-223. Переклад з німецької М. Дубик.

109

**Зі щоденника партійного слідчого Київської обласної контрольної комісії Д. Заволоки
Березень-вересень 1932 р.**

12.03.32 р.

Завтра їду в справах КК до Баришівського району. Пробуду там 7 день. Про район, окрім справ, що маю на руках, майже нічого не знав. Навіть не знаю, як туди і попасти. Чи є залізнична станція Баришів, чи треба брати до якоїсь іншої станції квиток. Мені б хотілося знайти таких зовсім не знайомих навіть по назві своїй районів, що про їх існування я знаю або по історичним даним, або по різних літературно-описовим тощо (Тараща, Сміла, Чигирин, Канів, Золотоноша тощо). Сьогодні вечером читав «Людина, що сміється» В. Гюго. Прочитав половину. Мало опису дій, а більше філософствування та різних порівняльних думок автора. Які, до речі, мені набридають. Я прибічник менше розглагольствувати, а більше дії.

Справа, в зв'язку з якою їду на район, надзвичайно заплутана, занадто грязнувата. Виникла під час боротьби за хліб. Зміст – перекручування лінії партії. Я би хотів знати хоча б один район, де б не було перекручування. Здається, таких районів на Україні немає. Та навряд чи і в усьому Союзі знайдеться. Сама система нашого керівництва, самі методи нашої роботи сприяють різним перекручуванням. Тут, звичайно, такі лікувальні заходи, така хірургія, якими ми займаємось, не в силі буде оздоровити становище на місці і раз назавжди забезпечити місця від всіх хвороб такого змісту. Треба лікування за другою методою приміняти. Вже сотні, коли не тисячі, навіть десятки тисяч «нестійких» членів партії, що допустились різних викривлень, покарані найсуворішими засобами впливу, і все ж таки різні викривлення не припиняються, навіть не зменшуються, а навпаки — зростають. Треба буде пізніше зробити повний прогноз їх причиновості, бо на зараз я ще не продумав усього до кінця. Треба лягати спати, зараз початок на другу годину опівночі.

14.03.32 р.

О дванадцятій годині ночі виїзду до Баришівки. Ніч моя, напевне, пропала «ні за цапову душу». Але для мене поїздки з такими «удобствами» не первинка. І все ж таки вони мені не противні, а навіть більше подобаються. Не знаю, чого так, але майже у кожну поїздку, яка трапилась у моєму житті, особливо службова, викликала в мене якийсь підйом пошвавлення. Такі поїздки були на повному утриманні колгоспу, і своїх окремих господарств немає (батраки). Ці колгоспники зовсім сидять без хліба, навіть і без картоплі. А тому в ряді колгоспів району (Баришів, Н. Яблонець, Усовки, Бобриця, Киянне тощо) колгоспники крадуть харчі і свиней (комбікорм), печуть з них лепешки і їдять. В частині колгоспів проїдають посівфонди, що є. Те ж саме і в частині індивідуальників – зовсім менше хліба. А загальне враження таке, немовби країна переживає тяжкий голод або ж напередодні масового голоду. Хліба ніде не можна купити і по 2 крб. за фунт, хоча є такі господарства, можливо, і немало, які ухитрились заховати хліб (закопати тощо) і тепер його мають. Але теж споживають його по секрету, щоб і сусіди не бачили.

Методи хлібозаготівлі були занадто ліві. Користувались головним чином голим адмініструванням, масовими обшуками, арештами і взагалі припускали нічим [не] виправданий проізвол. Масово-виховна і роз'яснююча робота зовсім була занедбана. Населення, починаючи від заможного куркульського слою і кінчаючи колгоспником-бідняком, було залякано, стероризовано. В постановках РПК були різні, попереджуючи уповноважених, ухвали проти «лівих» загибів і беззаконія, а на ділі боротьба з такими проявами не велась, навіть більше: сам РПК став на шлях голого адміністрування, утворив оперативну трійку під керівництвом секретаря РПК, на яку викликали уповноважених з повним складом сільради, управи колгоспу і давали взбучку, супроводжуючи останню арештами, залякуваннями тощо. В результаті всієї цієї роботи район все-таки виконав план хлібозаготівлі лише на 66-69 %.

Зараз стан з мобілізацією посівфондів занадто загрозливий. Всього мобілізовано по району 40 %. Надій на значне збільшення цієї кількості майже нема ніякої. Отже, загроза, що майже 50 % посівплощі навесні залишиться незапаханою. Окремі настрої є такі, що коли б навіть увесь і посівфонд був, то все ж таки є загроза невиходу на роботу великої кількості колгоспників, що не мають ніяких харчів. Через це і при умові цілковитого забезпечення посівматеріалом – залишення незасівної площі. Це зараз, а що буде, коли треба буде убирати урожай. Тоді ж харчові ресурси і того будуть менші, чим зараз. І от знову загроза, що посіяні лани не будуть своєчасно зібрані, або і зовсім загине частина. Для чого було утворювати таке напружене становище на селі? А особливо в колгоспному секторі? Чи можна було уникнути цієї небажаної загостреності? Ясна річ, що можна було. Треба було більше уважно віднестись до потреб, і в першу чергу харчових потреб населення. Забезпечити харчовими запасами, зберегти посівфонди, фураж для коней, і стан був би неузнаваємий, порівнюючи з сьогоднішнім днем. Можливо, такий стан лише в одному районі, тоді вина лише на районному проводі? Але ті факти, що мають місце майже у всіх районах, говорять за те ж саме, де не лише факти, а живі

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

люди, думки, настрої їх про те ж свідчать. Це хвороба загальнореспубліканська. Всесоюзна. Настрій у населення й індивідуальника надзвичайно пригнічений. Скрізь відчувається придушене, глухе незадоволення, але це надто м'яко сказано. Щось відчувається в настроях, в думках більш загрозливе, чим незадоволення. Незадоволення, коли людина голодує, переходить в іншу ступінь реагування.

Народ з сіл, з колгоспів повально тікає, перекочує до міст, до заводів, новостроек, шахт. Гонить не бажання мати легкий хліб, а бажання позбутись загрози голоду і знайти людське рівноправне життя. Під цими рішеннями стирається класове розшарування села. Колгоспник приховує заможного, стає на його бік, а куркуль заможний розпливається серед колгоспників, бідноти.

Ще ніколи, здається, за час революцій не було так грубо порушено робітничо-селянську спайку, як зараз. 1918-9-20 роки – це роки військового комунізму, але і тоді моральний стан селянства у його взаємовідносинах з радянською (робітничою) владою був кращий, чим зараз. І я не знаю, що може нас чекати впереді, коли ми не звернемо уваги на утворившийся стан і не візьмемось виправляти ті помилки, що ми припустили. І виправляти треба негайно. Основної політики партії для цього не потрібно змінити. Курс на соціалізацію сільського господарства і надалі мусить залишатись, і надалі треба боротись за колективізацію і з усіма її ворогами. Не зупиняючись ні перед якими засобами чи труднощами. Але треба обов'язково за всяку ціну досягнути того, щоб основний продуцент [виробників] хліба – селянин, колгоспник – мав його в необмеженій, цілком задовільній кількості. Треба стосунки держави з населенням, і зокрема селянством, у його продажо-продуктових функціях переводити суворо добровільно. Треба, щоб контракція для виробника була вигідна, щоб він сам з охотою йшов на неї, а не примусово, як це зараз робиться. Кожну функцію селянського виробництва треба стимулювати. Робити її вигідною двохсторонньо, як для держави, так і для виробника-селянина. Кожному селянину, що вступив чи вступає у колгосп, треба показати переваги колективного господарювання, а не навпаки, як це зараз в більшості колгоспів стало. В якому ціле літо працював колгоспник, на зиму немає що їсти, і ходить босий і голий. Цим стимулюванням до вступу в колгосп і до збільшення видатності праці колгоспника не створиш. Ясно, що в процесі соціалізації сільського господарства трапляється багато труднощів: і відсутність коштів, і відсутність кадрів, і, головне, приватно-власників психологія, але з бігом часу все це можна буде пересилити, але ні в якому разі не в таких умовах, які зараз утворені на селі.

Заходив Семен, багато говорили. Він теж однієї оцінки всіх сучасних явищ, як і я, і теж так боляче гостро їх переживає, як і я, але ж одними переживаннями справи не налагодиш і не допоможеш. Активно ж боротись з ними не має змоги. Режим партії, що існує зараз, не дозволяє цього. А ми перш усього є члени партії, члени більшовицької організації. А тому настрої, оцінки наші залишаються з нами. Ми не виконуємо волю партії, волю більшості. Хоча я певен, що таких настроїв, таких думок має багато кожен член партії, що не загубив зв'язки з масами. І мене лише дивує, чому в партії зараз утворився такий стан, коли найменший прояв критики, коли найменший прояв власних спостережень карається «опортунізмом» і негайними оргвисновками. Цей принцип, на мою думку, глибоко хибний, чреватий різними неприємними несподіванками і негативними наслідками в житті і будівництві нашої країни. Принципи більшовизму не такі, і не так їх розумів проводир партії Ленін, як їх зараз розуміють сучасні «проводирі». Але я вірю, що при всій обмеженості і засліпленості цих «проводирів» партія зрештою у всій своїй масі цілком зрозуміє утворившеся становище і вживе відповідних заходів. Ми ж не якась каста, а живі частки великого робітничого і селянського трудового організму. А тому зможемо відчувати його пульс і опреділити хворості.

...кожний, з ким лише не зустрічаєшся, не говориш, всі відчувають майже одне й те ж, але всі мовчать й чогось чекають. Невже всі ми, мільйони, десятки мільйонів, пасивно чекаємо позитивних ознак в явищах сьогоденного життя?

Де наша активна свідомі функція? Чому ховати те, про що ти думаєш? Чому не висловити його, колективно не обміркувати? Може, ми в чому-небудь помиляємось, може, чого-небудь не бачимо. Засобом виходу з помилкових думок може бути лише колективний, цілком відвертий і свідомий обмін думок.

Розвиток дійсної критики й самокритики. А цього в нас немає. Ми його визнаємо в принципі, декретуємо в постановках і резолюціях, але настирливо, вперто обминаємо в житті. Смільчаків же, що порушують цей «принцип традицій», ми караємо жорстоко.

Був у Борисполі, їздив по невеличкій персональній справі, пробув там всього декілька годин, але й їх було досить, щоб побачити, як різко перемінився Бориспіль. Вулиці опустіли, скрізь відчувається якийсь застій, що нагадує місцевість після військових подій, або великої епідемії, або стихійного лиха, що опустошила як зовнішні ознаки життя, так й внутрішні. Вулиці позаростали бур'янами, людей дуже мало видно. Ті, що зустрічаються по дорозі, мають понурий, пригнічений вигляд, майже, як правило, всі обшарпані. Погляди кидають на зустрічних ворожі, підозрілі і непривітні. Стараються ховатися від очей. Подвір'я запущені. Велика кількість дворів зовсім зруйновані й виглядають пожарищами, але без чорних обгорілих стовпів. Частина напівзруйнованих. Колись вони, напевно, належали тим, що їх розкуркулювали як глитаїв, як твердоздавців, як інших ворожих елементів. Але ті подвір'я, де зараз живуть чи то колгоспники, чи то одноосібники, теж мають запущений вигляд. Переважна більшість господарчих будівель пуста. Коли подумаєш про ці всі справи, аж голова обертом йде.

Що ж нас навесні жде? Хлібозаготівлі надзвичайно туго йдуть, особливо по індивідуальному сектору. Дядьки пам'ятають науку минулого року, не здають хліба, але до них знову почали застосовувати старі методи минулого року. Примусово стягуємо, як у «злісних» нездатчиків хліба. Коли про все це думаєш, приходять дуже й дуже невеселі думки. Не знаєш, чия ж партія. Хто за нами йде, на кого ми спираємось. Чи дійсно ми є виразники інтересів пролетаріату та трудового та колгоспного селянства. Чи це нам лише здається, і ми ілюзію приймаємо за дійсність.

Ех, важко, не хочеться думати. А може, я помиляюся, й все це не так, як мені здається. Коли б це було так, я був би дуже щасливий.

110.
Зі щоденника вчительки О. Радченко

8 січня 1932 р. – 7 грудня 1933 р.

5 апреля 1932 года, вторник.

Искусственно созданный голод принимает кошмарный характер. Почему выкачивают до зерна хлеб - никому не понятно. И теперь, когда видят результаты такой выкачки, все-таки продолжают требовать хлеб на посев. Когда крестьянин, возмущенный, восклицает, что у него забрали весь хлеб, ему отвечают вопросом: «А зачем ты весь отдал? Надо было не забывать о посеве». [...] А дети голодают, худосочные, мучимые глистой, т. к. едят одни буряки. И те выходят у людей, а до урожая четыре месяца. Что будет?

Нищенский образ жизни постепенно превращает людей в грубых, необузданных, жестоких, готовых на преступления существ.

Вспоминаю лично себя три года назад и теперь. Какая разница... И вся моя злоба, все ожесточение - благодаря жизненным лишениям. С ужасом думаю о своей перемене и знаю, что не смогу умерить злобу. На каждом шагу сталкиваешься с нелепостью распоряжений, с жестокостью их, лишаящих человека нормальной жизни. Например, семьи служащих не получают пайка, а сам служащий получает 18 кг. Это на 8-9 дней. Чем же питаться остальные 20 дней? Купить негде. В Волчанске пуд ржаной муки 50-60 руб. Муж достал в совхозе «Перемога» пуд муки. Ну, а потом что, лучше не думать.

6 апреля 1932 года, среда.

Иногда меня охватывает такое неудержимое озлобление, что я заболела, читая о «советских темпах» (газета «Правда»), об открытии первой в Европе домны, о законченной плотине на Днепрострое [...] Все это хорошо, но зачем эти темпы на распухших от голода детях и людях? Вообще голод начинается свирепствовать, неся все бедствия, какие только можно себе представить. Преступность развивается с какой-то особенной быстротой. Озлобленность на власть дошла до такой степени, что кажется, зажги спичку - и вспыхнет пожар, неудержимый, страшный, как во время летней засухи в ветреную погоду. Мучит мысль о распухших от голода крестьянских детях, и злоба растет. Бедные, а для них же готовят социализм. Смешно – комедия какая-то.

Слободянюк П.Я., Телячий Ю.В. «Чорна дошка» України (події 1930-х рр.) – Хмельницький, 2001. – С. 38-60.

111.
НЕПОВНІ СТАТИСТИЧНІ ДАНІ ПРО КІЛЬКІСТЬ СМЕРТЕЙ
І НАРОДЖЕНЬ У КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ за 1933 р.

Початок 1934 р.

№ п/п	Назва районів	Кільк. населен. на 1.01. 1933 р.	Народжень	Смертей	
				Всього	У т.ч. дітей до 1 року
1.	Баришівський	71270	893	9344	260
2.	Бориспільський	62211	792	5739	266
3.	Білоцерківський	138645	888	10570	308
4.	Богуславський	106739	1196	16118	398
5.	Бородянський	35493	454	2446	80
6.	Васильківський	81751	974	8022	238
7.	Вищедубечанський	33445	557	2068	117
8.	Володарський	34815	309	8335	148
9.	Димерський	38858	540	1684	107
10.	Іванківський	39006	672	2211	98
11.	Кагарлицький	49077	642	5784	173
12.	Київський	142718	2222	8252	453
13.	Макарівський	51005	766	3450	99
14.	Обухівський	69445	674	8195	128
15.	Переяславський	79798	969	12823	362
16.	Ржищівський	55055	432	10630	138
17.	Рокитнянський	82316	894	10458	136
18.	Розважівський	36383	572	3492	183
19.	Сквирський	96516	1154	12801	301
20.	Ставищенський	51106	604	10179	303
21.	Таращанський	54588	639	8787	123

РОЗДІЛ 2. ДОКУМЕНТИ

22.	Тетіївський	44403	596	12000	327
23.	Фастівський	54689	471	6130	93
24.	Хабнівський	33157	471	3051	117
25.	Чорнобильський	58268	1172	2138	179
		1600757	19553	185207	4962 *

Дані неповні в зв'язку з тим, що деякі сільські Ради не подавали щомісячно відомостей в район (вмерли секретарі, нікому було доставити відомості, не врахували тих, що загинули на чужині в пошуках хліба, а частина сільрад свідомо зменшувала показники про смертність тощо).

ДАКО, ф. 235, оп. 1, спр. 21

112.
Управление Комитета госбезопасности Украинской ССР
по г. Киеву и Киевской области

3 сентября 1991 г. № Ч-1879 г. Киев

Чалой Вере Ивановне

Уважаемая Вера Ивановна!

Сообщаем, что Ваш отец – Дмитренко Иван Климентьевич, 1897 г. рождения, уроженец с. Македоны Ржщцевского района Киевской области, до ареста занимался хлеборобством в с. Македоны. Был арестован 12 ноября 1929 г. как кулак, проводивший контрреволюционную агитацию и пропаганду, направленные против мероприятий соввласти на селе. По постановлению судебной тройки при коллегии ГПУ УССР от 26 февраля 1930 года необоснованно подвергнут высшей мере наказания. Сведений о дате приведения в исполнение постановления тройки и месте захоронения тела Вашего отца в материалах дела не имеется.

Дмитренко Иван Климентьевич реабилитирован посмертно 14 июня 1989 г., на основании Указа Президиума Верховного Совета СССР от 16 января 1989 г. «О дополнительных мерах по восстановлению справедливости в отношении жертв репрессий, имевших место в период 30-40-х и начала 50-х годов»

С уважением к Вам++

Начальник подразделения УКГБ А. Г. БУЗИНА

113.
СПРАВКА

Дмитренко Иван Климентьевич, 1897 г. с. Македоны Мироновского района Киевской области. Крестьянин. По постановлению Тройки при коллегии ГПУ УССР от 26 февраля 1930 года на основании ст. ст. 54-10 и 54-13 УК УССР за контрреволюционную деятельность расстрелян.

Указом Президиума Верховного Совета СССР от 16 января 1989 г. Дмитренко Иван Климентьевич – реабилитирован.

Зам. прокурора Киевской области Ю.П.Полтавец.

* Віддруковані бланки статистичної звітності, заповнені чорнилом.

РОЗДІЛ 3.

СВІДЧЕННЯ

Ладан Антоніна Федосіївна
1928 р.н., жителька с. Лукаші Баришівського району
(запис 2007 року Лисенка П.О., священика Михайлівської церкви с. Лукаші)

В роки Голодомору мені було всього 5 років. і 3 братики. Я залишилася одна...
 Від голоду в нашій сім'ї померло 7 дітей: 4 сестрички

Полуцька Віра Луківна
1916 р.н., жителька с. Волошинівка Баришівського району
(запис 1986 року Марченко М.Г., зав. бібліотекою с. Волошинівка)

В хаті не було чого їсти і сестра просила матір, щоб В один тиждень померла моя мати і дві сестри. Трохи
 вона зварила мене, бо теж була пухла, щоб було що їсти. пізніше помер брат.

Осовська Ольга Трохимівна
1928 р.н., жителька с. Потіївка Білоцерківського району
(запис 2007 року Соколенко С.М., зав. бібліотекою)

Я вже ходила до школи, як мені батько доручив від- смерті невідома». Я говорю батькові: «То вони померли з
 повідальну роботу. Приніс з сільради 2 довгенькі ящики з голоду!» А він каже: «Якщо ти таке напишеш, то мене за-
 карточками, на яких треба було писати, хто помер в голо- шлють на Соловки або розстріляють». То я писала, що
 довку. Прізвище, ім'я, по-батькові та такі слова «Причина мені батько велів.

Булавенко Іван Васильович
1923 р.н., житель с. Фурси Білоцерківського району
(запис 2008 року Анатолія Гая, члена Національної спілки письменників України)

Старші діти з нашої сім'ї уже пішли своєю дорогою, Відпихали одне одного, могли сокирою рубонуть по руках.
 а нас біля батьків залишалось троє: я, сестри Галя, 1926 Сильнішим припадало більше.
 року народження, та Ганна, 1929 року. ...Коли закінчились усі продукти, першим помер бать-
 Пам'ятаю, як прийшли до нас сільські активісти. Пе- ко. Галя просила маму, аби та одрізала з батька кусок
 рерили все, але знайшли десь із пуд муки, прихованої в м'яса, бо йому вже не боляче... Потім осліпла від голоду
 бочці під кукурузними качанами. Забрали, полаяли, як не мати.
 свідомих, що не віддали добровільно. Ми були злочинці, Аби врятувати од голодної смерті, ми оддали дівчаток
 бо хотіли їсти свій зароблений хліб. у Білоцерківський патронат. То Ганна повернулася, а де ді-
 ...Як зараз бачу: сусідка Ганна схватила кишки до- лась Галя, і досі не знаєм. Я ж пішов у с. Руда, робив там за
 хлої коняки і стала тягнути, а друга жінка стала виривати. баланду на буряках, але вижив.

Микитенко Мотря Микитівна
1926 р.н., жителька с. Киданівка Богуславського району
(запис 2005 року Шокала Олександра, учня Богуславської ЗОШ № 1)

Хоч у 1933 р. мені було лише 8 років, добре пам'ятаю Наші ж односельці ховали своїх прямо у садках, до
 той страшний день, коли всю нашу велику родину (шес- кладовища доправити не було кому, або не було сили.
 теро дітей, дідусь, бабуся, наші батьки) викинули на сніг Мені й сьогодні страшно, коли згадую свою стару
 голими і босими і назвали куркулями лише за те, що мали хату, обідрану, обібрану, і мою бабусю, що лежить на гол-
 ми город, корову і коня. З хати забрали все, а батька за- лій, холодній лежанці, хвора і опухла та просить хоч ложку
 брали до в'язниці. молока. До вечора вона померла. Ми з матір'ю протри-
 Страшно згадувати, як ми вночі ходили у власний льох малися до весни, вижили. Стали варити лободу, моло-
 красти картоплю, що виростили своїми руками, хоч до- ді бур'яни, гичку. Від тої їжі ми пухли, але трималися. У
 бре пам'ятали «закон про п'ять колосків» (за пів кишені травні тітка покликала матір полоти картоплю. За роботу
 зерна принесеного з поля – повний строк у таборі). Ми давали бульбу та грамини хліба. Додому не дозволяли
 їли перепічки з полови та глини, мати не випускала нас на брати нічого. Тому мати ховала для мене хліб, приносила
 вулицю, тому що боялася, що хтось умре прямо на вулиці лущпиння з картоплі, яке ми сушили на печі і їли. Це лущ-
 і його кинуть у віз, що збирав мертвих, а потім закопають пиння не забуду ніколи, адже воно врятувало моє життя.
 всіх в одну яму. Був ще неврожай 1947 року, але того жаху, що був у дале-
 Один за одним померли мої брати і сестри, батько, кому 1933, не забуду ніколи, коли хлібозаготівлі фактич-
 якого хворого викинули з в'язниці, мій дід. А мати всіх їх но відірвали останній кусок хліба у голодуючих, прирекли
 хоронила, тому й зараз я знаю, де їхні могили. нас на вірну смерть.

Вдовиченко Ганна Олександрівна

**1927 р.н., жителька с. Вільховець Богуславського району
(запис 2008 року Хоменко С.І., завідуючої клубом)**

До сільського «продзагону» входили Овчаренко Тихін, Задержка Дмитро, Стрибка Сань та інші активісти. Шукали залізними ковінками, штрикали в печі, в долівку, в стіжки сіна і соломи, навколо хат і в городах. А не знаходили – били сильно, до крові. Ніхто не боронився. Бо за спротив могли чи вбити, чи посадити в тюрму. Їхня безмежна влада...

І от прийшов небачений Голод. В кого були корова

Коломієць Галина Павлівна
1924 р.н., жителька с. Ревне
Бориспільського району
(запис 2008 року Шульги Т.О., бібліотекаря)

Було в мого батька 5 дітей. Мав він землю і господарство. В 1929 році розкуркулили. Забрали все: землю, коня, телицю, свиноматку, інвентар і з хати вигнали. Батько дуже переживав, захворів і його відправили в лікарню, там він і помер. А мати в листопаді місяці залишилась надворі без нічого. Доц іде, холодно, а ми сидимо під якимсь сараєм голі, босі і голодні. Найменшому брату було 4 місяці.

Ходила мати з нами по селу, просили їсти. Люди боялися, ніхто нас не приймав. Мати зробила яму в гної, туди залазили вночі і спали. Потім дядько нас прийтив, дав нам сарай. Такий холодний, дах протікав. В ньому ми і жили. Притулимось один до одного та й засинаємо. Мати ходила до односельчан на заробітки. А ми їли спориш, лободу, лушпайки.

В 1932 році матір прийняли в колгосп. Пам'ятаю, приходять мати одного вечора з роботи, а я їй кажу їй, що Пронька на мене дивиться, а не дихає, а вона вже й холодна. Збили ящик, в ряднину замотали та й поховали. А я на другий день вранці побігла на кладовище, думала, що вона оживе та вилізе з ями. За нею і брата старшого

і якийсь запас – ті ще якось вижили, а чимало сімей вимерло повністю. На кладовищі копали велику яму. Підвода з чоловіками їздила по селу і збирала трупи. Але були випадки, коли ховали біля хат, на городах, в садках. Отож і не дивуйтесь, коли на квітучому обійсті раптом побачите цілий ряд хрестів. То спочивають родичі господаря обійстя, які не дожили до свіжого хліба 33-го року.

24 листопада 2006 року. Відкриття меморіального комплексу жертвам Голодомору 1932 - 1933 років у с. Іванкові Бориспільського району. Плити з прізвищами безвинно убієнних голодом освячує отець Петро Протоіерей митрофорний, благочинний Бориспільського району.

не стало. Люди матері радили, щоб вона нас кудись завезла, щоб не померли, а мати нікого не слухала і нас нікуди не відвезла.

Чайка (Коваль) Антоніна Дем'янівна
1920 р.н., жителька с. Озера Бородянського району
(запис 2007 року Фурсенко О.В., сільського бібліотекаря)

У ті роки мій батько вступив у колгосп, віддавши при цьому коней, корів, волів, птицю, сільськогосподарський реманент, землю, а частину залишив собі. Пішов працювати у колгосп конюхом. Доглядали з ним коней Максим Мох та Онисим Зубенко. Під час голоду коні почалидохнути, бо годувати їх не було чим. Згодовували гнилу соломку, розкривали солом'яні дахи, щоб врятувати худобу. Кормів було обмаль. Влада звинуватила всіх трьох конюхів у тому, що вони крали корми, щоб прогодувати свою худобу. Всіх засудили і відправили відбувати покарання на Курильські острови. Там вони валили (рубали) ліс. Під час роботи О.Зубенко не встиг відбігти і його привалило дерево. На місці й помер.

Максим Мох і мій батько, відбувши покарання, пізніше повернулися в село. М.Мох і О.Зубенко мали свої хати, а батькові нікуди було іти, бо коли його засудили, то забрали все, а матір і нас із сестрою вигнали з хати. Я була старша, а Марія – сестра моя – 1924 року. У селі жила наша рідня, але вона боялася брати нас до себе, щоб не потрапити в немилість влади.

Наша сім'я знайшла серед поля куреня і там спали вночі, а раненько, коли починало сіріти, покидала його,

щоб ніхто не бачив, що ми тут живемо. Вдень мати ішла на роботу, а ми з сестрою блукали селом голодні. Харчів не було. Знайшли надбитого горщика і в ньому варили їсти – гнилу і мерзлу картоплю, такі ж буряки, гичку з кормових та інших буряків, лободу та всякий бур'ян. Ми збирали різні колоски, з яких видобували зерно, розтирали його і варили. Старалися, щоб із куреня не йшов дим. Але не вбереглися...

Одного разу місцевий житель помітив димок із куреня. Він підійшов поближе, побачив нас і щербатий горщик з «їжею» на вогні. Взяв і викинув його з куреня у поле, а куреня розвалив. Ми присіли над викинутим варивом, збирали його і похапцем їли. (Не називаю прізвища того чоловіка, тому що живуть в селі його діти, внуки, правнуки). А пізніше цей житель села, на початку 50-х, загадував мені іти на роботу. Я в цей час іще доварювала в печі їжу, то він взяв кружку води і плеснув у піч, заливши полум'я і забруднивши страву. Не завважив навіть на те, що поряд сиділо двоє маленьких діток...

Отож, курінь був розвалений, жити було ніде. Спали під деревами. Вдень ми із сестрою ходили під хатами, лежали під тинами. Згодом, коли стало холодати, рідня

РОЗДІЛ 3. СВІДЧЕННЯ

таємно, пізно ввечері, брала нашу сім'ю на ніч, а рано-ранці ми покидали хату. Мати не витримала такого життя і на початку 1934 року померла. Ми залишилися самі. Я ходила на роботу. Марія захворіла, внаслідок чого стала

глухоніма. Її відправили у Немирівську школу-інтернат, де вона й знаходилася до повернення батька, який забрав її звідти.

Фростина Галина Петрівна **1926 р.н., жителька с. Літочки Броварського району** **(запис 2005 року Онопрієнка В.В., зав. сільським клубом)**

Наша мати багато ткала і за виручені гроші ми землі накупили багато і в Криницького, і в Солонини. А при колективізації всю землю віддали в колгосп. А ще забрали в нас двоє коней, дві корови, свинюматку і половину поросят. Нас не розкуркулили, бо ми все оддали в колгосп. А коли в нас забирали коней, то батько плакав і на колінах просив не забирати. Забрали все одно. Так тоді батько пішов на конюшню робить, щоб бути біля своїх коней. А нам сказали, що якщо в колгосп не підемо, то за 24 часа нас уберуть з села. То й пішли в колгосп.

Голод був зроблений штучно для винищення і пригноблення українського народу. Бо коли б цей голод не був зроблений штучно, то не забирали б усього і в печі, і під піччю, і в городах.

Мені тоді було 7 років. Ми вночі серед городу в різних місцях покопали ями, наклали соломи, а на солону покладали торби з зерном, пшоном, кукурудзою, квасолею. Знову заслали соломою, прикидали і ногами втоптали. Ще й мати корову по ямах провела.

А хто цього не зробив – то вивезли їх усіх на кладовище. А у нас ям не понаходили. Продукти з ями брали вночі, щоб не доложили в сільраду. Багатьом людям в голодовку допомагали. Ще й зараз люди дякують, що їх

спасли. На могилках жила Настя і двоє дітей, то вони в нас вижили.

В колгоспі робили задарма. З колгоспу навіть те, що на посів було, все повивозили. Їдуть по селу підводи по-під дворами, все на підводи складають, а куди вони його дівали – ніхто не знає.

Багато по селу було злочинства, убивали людей. Степана Кубанця банда за Рожнами на полігоні вбила, голову йому одрізали, коні забрали і те, що він віз з собою. А він возив од колгоспу в Київ на Подол продавати провізію. Ранком знайшли його тіло, а до вечора і голову. Везуть його ховати на возі на ряднині, а голова хитається туди-сюди. Стоїмо ми з матір'ю, я держуся за її спідницю, а мати каже: «Не плач, не можна плакати».

Тим, хто був у колгоспі, то варили якусь баланду і їх підгодовували. А коли наші люди пішли міняти в Росію, то все від них забрали на кордоні. Тож все це було зроблене штучно. А вижили ті, хто раніше змикитив, до чого йдеться, і щось собі приховав.

Пам'ятаю, як возами возили на кладьбище людей, люди страшні, пухлі, очі наверх вилазять. А коли людину в яму опустили і починають землю кидати, то пухле тіло так і ходить ходуном, наче живе.

Позня Галина Григорівна **1920 р.н., жителька с. Рудня Броварського району** **(запис 2008 року Бурди С.В., пенсіонерки)**

Мені було 13 років, тож добре пам'ятаю, як ходила кутком бригада комуністів і комсомольців, забираючи все із хат: хліб, картоплю. Одним словом, забирали все, що тільки можна було. Перед цим батьки викопали яму, у яку вкинули картоплю, і закопали, а на тому місці посадили часник. Коли прийшли активісти, Климась Петро, найхитріший і найпідліший з них, відшукав у ямі картоплю, викопав і забрав її усю. У сусіда Якова за схований хліб за-

брали корову, і четверо з п'яти дітей попухли й померли з голоду. До нитки обібрали комнезами і Побігайшу Галю, пізніше у неї з голоду померло четверо дітей. А Пономаренко Мотря своїх четверо дітей, як скінчились останні продукти, відвезла до Києва та залишила на вокзалі. Самий старший, Григорій, повернувся додому. А дочка Настя опинилась аж на Кавказі. І лише в 55 років, згадавши свою домашню адресу, повернулася на батьківщину.

Горобей Дмитро Григорович **1926 р.н., житель с. Гвоздів Васильківського району** **(запис 1993 року Мостовенко В.І., зав. клубом)**

Були збори, і дід виступив та й сказав, що селяни, які мають коней і підробляють у Пирогові в єврея Яська на цегельному заводі, в колгоспі видохнуть. І тут діда почали бити голота Варивон Воша, Петро Мирса, Іван Чуб. Роздягли догола і босого пустили. Після зборів – у двір до діда: забрали жеребця племінного, кобилу з лошам, корову тільну, телицю, свинюматку з поросятами, яких тут, біля двору, порізали; зруйнували два сараї – до нас на нічліг заїжджали селяни з тракту Богуслав, Рокитне, Тараша, Миронівка, Кагарлик; клуню зруйнували. Нас, шестеро дітей, повикидали у вікно. Коломієць Оксана та Чорнобривченко Наталка здерли з батька кожух, з матері сережки «циганські», перстень, каблучку з золотого червінця, забрали бобрик, лаковані чоботи, кожушанку, кор-

сетки, пояси, сорочки, очіпок, кожух до станка, чемерку, шапку каракульову, капелюха, срібляні ложки, чарки – весь посуд; вимели хліб, картоплю, а нас на дорозі з ступою лишили; у діда забрали валянки, хромові й лаковані чоботи, розшиті кожухи, золоті прикраси і в хаті чужій поселили, і нічого не дали на трудовні.

І насолила мати 150 літрову бочку гарбузів, а вже перший Михайло вмирає з голоду, за ним – Марія, потім – Ольга, а в квітні 1933 року родить мати дівчинку Надю. В матері молока в грудях не стало, і дівчинка померла.

Страшною смертю вмирали сусіди та родичі: Мостовенко Іван, його син Нечипір, Сугаченко Горпина Гнатівна, дванадцять осіб Струпів. Ото витягувалися перед смертю, кричали і замовкали. Лежали догори, як струна...

Кузьменко Тетяна Дмитрівна
 1921 р.н., жителька с. Пінчуки Васильківського району
 (запис 1988 року Тарана М.П., пенсіонера-краєзнавця)

Мені було 12 років, коли був великий голодомор 1933 року. При згадці про ті страшні дні стає не по собі, хочеться не лише плакати, хочеться кричати: – За що мерли люди, за які провини? Хто скаже?

Першим у нашій сім'ї помер батько. Я ходила по пустирях, по полю, шукала чогось їстівного. А вдома ще були ще братік Дмитрик 9 років і сестричка Марійка 3 роки. Вони чекали, що я чи мати принесемо щось поїсти.

Одного дня мати взяла хустку і пішла на ярмарок у гребінки продати її і щось купити поїсти. Я ж у печі варила щось на подобу затірки з лободюю. А братик просить все мене зняти з печі. Я його умовляла, щоб подождав, доки зварю затірку. А потім щось мені його не чути стало?

Я полізла на піч. Дмитрик лежав мертвий з відкритими очима і ніби благав уже мертвий: їсти, дай їсти. Я закрила йому очі і чекала матір. Мати принесла з ярмарку три

грудочки сахару. Я їй повідомила, що Дмитрик помер. В цей же день помер і наш сусід Здоренко Тиміш. То їх і поховали разом в одній ямі.

А через недовгий час я зайшла в хату і почала гукати сестричку. Вона не відзивалася. Марійка померла сидячи. Збила мати ящикка і ми на тачці відвезли її на цвинтар. Там її поховали у великій спільній ямі. На черзі була я, бо була сильно пухлою і не могла уже ходити. І сьогодні не можу зрозуміти, яким чином я вижила.

Проїшли десятиліття, а Голодомор не забувається і ніколи не буде Господнього прощення тим, хто зробив на Україні голод, і не буде ніколи Господнього і народного прощення і тим сільським активістам, котрі нищпорили по хатах і вигрібали останні зернини, залишаючи бідних людей на тяжку, голодну смерть.

Негоденко Катерина Йосипівна
 1922 р.н., жителька м. Вишгород
 (запис 2008 року Дмитренко Г.П., зав. відділом по обслуговуванню Вишгородської центральної районної бібліотеки)

Причиною голоду був Сталін. Батька мого забрали. Вирощене в полі, городі відібрали активісти під керівництвом Левка Марковича. Забирали не тільки продукти, а все! Заставляли йти людей до колгоспу. Тим, хто пішов до колгоспу, давали їсти бурду, суп у горшках.

Люди споживали рослини, коріння, цвіт і зерна акації. Збирати у полі колоски не дозволяли. Їздили на Білорусію міняти, на далекі села. Мінjali золото на їжу, у нас золота не було, а люди міняли.

Виживали ті, у кого була якась худоба, у нас була корівка, але її забрали. У виживанні допомагали Параска Федотовна – наловить горобців і варила всім дітям, Смоляренко Гапка Федотівна, Негоденко баба Палажка.

Скільки людей померло в селі, не знаю. В першу чергу діти помирали, нас у матері померло троє із семи. Допомогали ховати померлих від голоду, хто міг, ховали на кладовищі.

Кириєнко Марія Максимівна
 1926 р.н., жителька с. Лютіж Вишгородського району
 (запис 2008 року Антоніни Остролуцької, члена Національної спілки письменників України)

Мені було 7 років. А голодовка саме така: люди на ходу падали. Кириєнко Дмитро Омелянович помер від голоду на полі, опух. Дочка Кириєнків тоже померла на лузі, по щавель пішла. Померли в один день Кириєнко Дмитро

Омелянович, Кириєнко Пріська Дмитрівна. В один день вони померли, та на лузі, а той на полі... Помирали, помирали.

Знаю, що пішли в ліс по гриби і набрали «смершки» – од голоду спасалися. Кучерявий Михайло Гнатович і Вітряний Міша Федорович. В один день ці два Міші померли з голоду. По гриби ходили вдвох і померли. Вони, може, навіть і не варили їх, я мала була.

Померло багато. Тітка Олександра, Грицька Кузимірчика мати, вона померла з голоду. Забрали в них просо та й вона побігла, дощ ішов і прийшла

с. Тарган, 22 серпня 2008 року. Відкриття новоствореного комплексу пам'яті односельців – жертв Голодомору 1932-1933 років. В основі комплексу – реконструйований перший в Україні пам'ятник, споруджений місцевим господарством за проектом народного умільця, очевидця Голодомору, жителя села Микитенка М.Й. На трьох меморіальних плитах викарбувано прізвища 367-ми жителів села Тарган, померлих від голоду в 1932-1933 роках.

РОЗДІЛ 3. СВДЧЕННЯ

додому і вмерла. Було просо, каже, заховане, а воно – просо – ллється, прийшли та забрали те просо останнє, так вона бігла за ними.

Багато померло... Тоді було на село 360 дворів всього до війни. Може, й сто душ вимерло...

Мелашенко Антоніна Степанівна **1920 р.н., жителька с. Косівка Володарського району** **(запис 2000 року Винниченка Т., студента НАУКМА)**

Під час Голодомору жила в с. Косівка. Було у селі десь 1500 душ. Була церква, священники Крижанівський, Богачевський збудували для села школу й банк. У 1929 р. церкву закрили, а потім зруйнували, священників заарештували.

У 1928 р. почалася колективізація. Організовувалися штаби, які зганяли людей до СОЗу. Першим головою колгоспу був Линчак з Березни Володарського району, партійний. Жорстокий був, бив людей. Коли одна жінка – мати 7 дітей прийшла просити, щоб не забирали єдину корову, голова з лайкою та бійкою вигнав її.

Норма здачі молока від однієї корови – 300-400 літрів на рік, норма здачі яєць від кожної курки – 120 на рік.

У сусідньому селі Рудому знаходилась МТС, до якої ходили на роботу вночі. Кожен селянин мав 31 сотку присадибної ділянки, проте на обробіток цієї землі було небагато часу.

Зима 1932-1933 рр. була дуже сніжною, влітку йшли великі дощі й усе позаростало бур'яном. Врожаї були

нижчі, ніж завжди, але норми здачі сільгоспродуктів не змінилися. Із Києва прислали збирачів хліба – Бирю, Супруна, яким допомагали селяни Роєнко, Микита Зоренко (одна жінка хотіла його зарубати, але не змогла, потім ночувала в бур'яні чи ховалася у сусідів). Почався голод. Люди їли котів, собак, у Росі виловили всіх жаб.

Колгоспникам, які ще мали силу працювати, давали шліхту (борошно, розведене водою) по 1 черпаку. Діти збирали на полі комах, вмирили опухлі. Дужчі селяни ходили до Києва за хлібом, обмінюючи на нього все, що залишилося з майна, у с. Тхорівку Сквирського району ходили за гнилою картоплею.

Дужчих селян змушували збирати й звозити на кладовище мерців, яких клали на воза як дрова, а потім скидали в одну яму. Мерці були скрізь: на дорозі, біля річки, під тинами.

У мене померло 5 братів. Всього у селі померло під час цього голоду 792 душі, у роки війни загинуло 135 душ.

Овчаренко Іван Федорович **1920 р.н., житель с. Аркадіївка Згурівського району** **(запис В.М. Потапчук, методиста відділу освіти райдержадміністрації.** **Газета «Панорама», 3 грудня 2005 року)**

Мої батьки жили на хуторі Олекін, що за 3 км на захід від Середовки, він заселений у 1927 році. Там було лише 25 дворів.

Коли прийшла остання викачка хліба, то вже не дивилися ні на колгоспника, ні на одноосібника – забирали все під мітлу, люди почали пухнути від голоду. Були вони такі пухлі, що тріскалася шкіра на ногах і звідти текла якась рідина. Далі люди почали помирати. Мерли в хатах прямо на долівці, мерли просто на вулицях, їли все: бур'ян, кору з дерева, рогіз, ситняк, навіть дійшло до людодства.

Пригадую такий випадок. Сонце підбивалося під обідню пору. Вулицею хутора два вершники гнали дівчинку з глечиком. Може, слово «гнали» тут зовсім і не підходить, бо дівчинка ліг десяти-одинадцяти ледь ішла посеред курної дороги, а за нею на конях – вершники-об'їзчичи

ки колгоспного поля. Дівчинка була пухла так, що навіть очима вже погано бачила. Вона була не з нашого хутора, а з села Красного. Батько і мати померли від голоду, а дівчинка з меншим братом хотіла дібратись в Турівку, до своєї тітки. Але діти заблукали, ночували на полі під копицею сіна. Коли дівчинка встала вранці на другий день, то братик був уже мертвим. Вона пішла далі сама, дорогою вкинула в глечик, зірвавши, зелених колосків, може, 10 чи 15 штук. Тут сердешну й схопили об'їзчичики і повели до сільради в Середівку. На півдороги серце дівчинки не витримало – вона впала мертвою. Так яничари повернулись додому, не солоно ївши, шкода їм було, що не одержали подяки від правління.

Сестри Очколяс з'їли брата Івана. Померло тоді на хуторі 27 осіб. А на війні загинуло 7. Оце така статистика.

Погребний Прокіп Іванович **1920 р.н., житель с. Нова Оржиця Згурівського району** **(запис 2008 року Валерія Барана, члена Національної Спілки письменників України)**

Прелюдією голоду стала колективізація і розкуркулювання. Як пригадують сільські старожили, в Новій Оржиці розкуркулено було 5 сімей: Миколи Сизоновича Куценка, Петра Леонтійовича Шустя, Гаврила Олександровича Купрія, Карпа Селівестровича Желаги, Михайла Прокоповича Колесника. Серед зими, напівроздягнених, з дітьми на руках селян вивезли в поле – йдуть у світ широкий. Сім'ї Надії Федорівни Мойси, Павла Федосійовича Крилача, Петра Павловича Бабича, Кіндрата Юдовича Боженка, Григорія Івановича Гойси, Олександра Несторовича Желаги були вивезені у північні райони та в Сибір. Повернувся лише Мойса Н.Ф. та Желага О.Н., а решта невідомо де ділися.

У 1932 році з великими труднощами колгоспи виконували «першу заповідь перед державою» – хлібоздачу. Але деякі з них не змогли виконати доведеного плану. Не було засипано в засіки посівний і страхові фонди, мізерну кількість зерна видано на зароблені трудовні. Кількість виданого значилася в грамах. А хлібоздачу необхідно було виконати обов'язково! От і вивозилося все, так би мовити, під «чисту». Тому партійно-господарський актив за вказівкою зверху почав у примусовому порядку вилучати останні залишки зерна. Уявіть собі, що в оселю заходять декілька здорових, енергійних активістів і починають нишпорити по всіх закомірках, викидаючи клунки із зерном. Ось в яких умовах зустріли люди 1933 рік!

Почався голод. Страшний голод. Голодні очі дітей змушували матерів йти в поле вночі різати колоски, ховати жменю зерна у кишеню чи в пазуху. В той же час у 1932 році Сталін власноруч пише закон про соціалістичну власність, яким надає право арештовувати головам сільських рад і головам колгоспів, партійним секретарям, районним уповноваженим...

Арештовували, а потім розбиралися. Людей масово відправляли в тюрми. Момсик Марія Ничипорівна з качанів кукурудзи отримала 5 років ув'язнення, Петро Семенович Осьмак – 3 роки за колоски (через кілька днів і помер). Євдокія Кучеренко, глухоніма дівчина, назбирала колосків у полі – засудили матір до 5 років. За подібні дрібниці засуджені були Сібіренко О.М., Журавська Є.Д., Бреус М.П., Крепечь М.М., Приймак Г.Ю. Були репресовані також два голови колгоспу – Приймак С.П. та Курпій О.П., обидва отримали по 5 років ув'язнення за те, що пожаліли людей з буряком чи колосками.

Та жменя колосків чи два буряки не рятували від голодної смерті. Люди пухли і помирали з голоду, а навесні 1933 року в Новій Оржиці розпочалося масове вимирання людей від голоду. Трупі лежали в долинах, під кущами, тинами. Загинуло тоді майже 400 моїх земляків. Встановлено поіменно 131-го.

Мерли в основному діти, чоловіки й жінки в розквіті сил, молоді. Трупі валялись в спорожнілих хатах, на подвір'ях, на вулицях, в бур'янах. Я сам бачив, як, бувало,

йде людина в брудному лахмітті, на обличчі лише очі блищать, руки й ноги розпухли, шкіра на ногах потріскалась, вода з неприємним запахом стікає в чуні (люди в ті часи взувалися в чуні, подібні до калош). Час від часу людина присідає, вихлюпує воду з чунь, а потім всім тілом відкинується на землю, посоває ногами та руками і помирає. Повітря в селі було насичене трупним смородом.

Начальство домовилось з двома чоловіками (Михайло Бугай та Андрій Метелиця), щоб вони збирали трупи й відвозили на цвинтар. За це їм платили по 1-2 кг борошна. Дали їм пару коней, воза, й вони щоденно вивозили на кладовище по 5-10 трупів. Як хоронили? Від хвилювання я не можу знайти слів, щоб описати цю «процесію». За народним звичаєм, коли доводилось ховати батька чи матір і виносити їх з оселі ногами вперед, син чи дочка небіжчика промовляли до миру працюючого: «Люди добрі, може, перед кимось мій батько (чи моя мати) завинив, то просить він прощення раз, другий раз, третій раз». А над тими безневинними жертвами живі кволі не могли вимовити й слова. І не вільно було ні оповістити село чи довкілля, задзвонити у храмах та церквах за упокій, бо сталінські войовничі безбожники і дзвони поскидали з дзвіниць, і священослужителів, які могли молити Бога, щоб відпустив гріхи, позапропорювали на Соловки та в Сибір. Тим то ми, живі сучасники й спадкоємці тієї наруги, маємо просити прощення.

Бех Микола Семенович

**1918 р.н., житель с. Кропивня Іванківського району
(запис 2008 року Т.М. Пастушенко, сільського бібліотекаря)**

1932 рік був роком жахливого погрому середняцьких господарств. Причому постраждали всі середняцькі господарства, навіть тих середняків, що були на той час вже колгоспниками. Створювались бригади з активістів-колгоспників, комсомольців, а то і просто самозванців. Справа дійшла до повальних грабежів селян-середняків. Забирали в селян не лише хліб, а навіть квашені огірки, капусту, з півних пічурок вигрібали квасолю, горох. І все це поступало не в комори колгоспів, а грабіжники забирали собі.

Настав 1933 рік. Я відвідував Кропивнянську семирічну школу, директором якої був Маслюченко Олександр Дмитрович. Тут було організовано харчування дітей бідняків. Добра половина дітей-середняків не одержували харчів. Все своє життя не можу забути того приниження! І не так за себе, як за меншу сестричку, їй не давали їсти теж. І коли вона в Кормі помирала з голоду, я вирішив від-

відати школу і попросити щось поїсти сестрі. Звернувся до директора з плачем, став перед ним на коліна. Почув із його вуст: «Ми середняцьких дітей тут не підготовуємо». Але я кризь плач продовжував благати його. Тоді він відповів: «Який же ти непонятливий. Я тобі сказав і повторювати не буду».

І так з пустими руками з Кропивні до Корми з плачем я і йшов. Відкривши двері, побачив на столі воскову свічку. Нас із чотирьох дітей у батька я залишився один, і пишу сьогодні ці страшні спогади з почуттям гіркого жалю і болю в душі за минуле дітей України і моє особисте.

Блукаючи по селі Кропивня у пошуках їжі, я то і робив, що прощався з померлими, які лежали в канавах. Похоронні бригади не встигали підбирати трупи по селу, і без процесій, без прощань їх хоронили. А я вижив чудом і ось уже 90 років живу на білому світі...

Кузьменко Іван Миколайович

**1926 р.н., житель с. Кухарі Іванківського району
(запис 2008 року Костюченко Н.І., директора Будинку культури)**

Було мені 6 років – зовсім малий хлопчик, але за ті 1932-33 роки став дорослим.

Ходили бригади і забирали худобу, зерно, картоплю. У нас теж забрали корову – самовільно вибили в сарай двері і вивели. Сказали, що мати не заплатила податків, а податки Сталін зробив великі. А потім вони ж пропили її на сусідній вулиці Кучанщині (вул. Лесі Українки), а ми zostались голодять. Поночі ходили на поле, збирали колоски, але, кого ловили і знаходили бодай один колосок, садили за ґрати.

З голоду опухла і померла моя сестра Ганна. У 1933 році моя мати працювала на колгоспній фермі, на якій було всього 7 корів, яких забрали у людей, „розкуркулили”.

Пам'ятаю, як мати приходила з роботи і розповідала

про дітей, які приходили на ферму. Опухлі, голодні, одяг – саме дрантя, тягнулися до неї своїми худими рученятами, бо говорить вони вже не могли і сльози котилися по їх забруднених личках. Без сліз на них дивитись не можна було. Мати крала якусь краплю молока, та давала тим дітям. А голова був комуніст, то все матір сварив і погрожував заявить „вище”.

Хоронили навіть іще живих. Були очевидці, що бачили, як біля померлої людини лежали живу, яка ось-ось має померти. Хоронили без нічого, домовин не було. Складали на підводу, як дрова, і вивозили за село на кладовище, яке звали Голодним (зараз Нове кладовище).

Юрченко Степан Іванович

1925 р.н., житель с. Великі Прицьки Кагарлицького району
(запис 2008 року Олексіенко Г.І., бібліотекаря с. Великі Прицьки)

По нашій вулиці майже всі сусіди повимирали. Люди лежали вздовж доріг, як гілля після бурі, і звозили їх підводами на кладовища.

Через дорогу із сім'ї Судаків осталась найменша Вера та Галя, бо її забрали в Київ. Помню, що весною Вера випозла з хати і щупала шпориш на подвір'ї, а її батько і брат Петро померли ще осінню. У них вродило трохи жита, то вони як зібрали його, то зразу цілим і наїлися. Були дуже голодні, від цього померли. Їх в кінці їхнього города поховали.

Поряд з нами жила сім'я з 5 чоловік: чоловік, жінка і

три сини – всі померли.

Я вижив чудом. Батька забрали на якусь стройку, мати заболіла тифом і лежала в Ржищеві у лікарні, а старший брат Альоша подався на заробітки. Коли Альоша вернувся додому, то я вже не ходив, бо сильно опух і не було сили.

Брат мене спас. Ходив у поле за селом, збирав колоски крадькома. Дома розтирав зерно і варив з нього ріденький «кулешик». Так і вижили.

Знаю ще, що із сім'ї Вегерів вижив один Іван Федорович, бо його взяла до себе дядина Настя пасти корову.

Остролуцька Євдокія Михайлівна

1919 р.н., жителька с. Горохове Кагарлицького району
(запис 2008 року Півень Г.В., вчителя Горохівської ЗОШ I-II ступенів)

По сусідству жила Остапенко Ганна, мала четверо дітей, з голоду померло троє. Не маючи сил їх похоронити, вона поклала їх у погреб. Обвалилася яма і покрила тіла цих дітей. Ганна до самої смерті плакала над тим місцем.

У сім'ї Страшнюків батьки, рятуючи дітей, померли. Дітей залишилося четверо. Старші пішли між люди, а менший Андрій – 1919 р.н. помер у своїй хатині. Сусіди, які

мали змогу пересуватися, через певний час найшли його, замотали у рядно і відтягли на кладовище.

У сім'ї Кучера Степана, де померли усі діти і жінка, залишився один хлопчик. Він поліз на дерево до гнізда вороненят. Йому не вистачило сили спуститися назад із дерева, впав і вбився, у руках тримав вороненятя. Люди похоронили його разом з вороненятами, яких він тримав у руці.

Кагарлик. 1932 р. Хлібоздача.

Третяк Іван Григорович

1926 р.н., житель с. Уляники
Кагарлицького району
(запис 2008 року Мельниченка Євгена,
учня Б.Щучинської ЗОШ)

У 1932 році врожай гарний уродив. Але що було – вигребли. У нас родина велика була, то всі вимерли. У колгоспі люди мерли, як мухи – узяв наряд, поїхав в поле, там і залишився, помер. Стоять воли, а хазяїн мертвий поряд лежить. Мене чоловік знайомий врятував – завфермою був, то мене в радгосп взяв фураж грузить. Так і вижив, адже пайок давали. Ходив щонеділі додому. Іду полем – люди то там, то там валяються. А дома брати з сестрами лободу варять. Бувало, вкраду бурячок та й принесу, то вони і цілують, і плачуть. Потім приходжу – вже немає когось із хлопчиків чи дівчаток. Тоді не стало нікого...

Журавель Євдокія Захарівна

1932 р.н., жителька с. Бузова Києво-Святошинського району
(запис 2007 року Васильєвої Л.В., доньки)

Про те страхиття й зараз неможливо згадувати без сліз і болю в серці.

Сім'я у нас була велика: тато, мама, три брати і три сестри. Всього восьмеро чоловік. У тата була земля, ліс, корова, телиця, кінь. Всі працювали і мали прибуток. Та коли почалася колективізація, то місцева влада все те позабирала.

На початку року по хатах селян ходили бригади активістів, заглядали в печі, комори, чи ніхто нічого не приховав від влади. Нишпорили кругом по всіх закутках і вигрібали все, до останньої крихітки. Позабирали все – картоплю,

худобу, зерно, муку... все, все. Люди позалишалися без нічого.

Настав страшний голод. Люди пухли від голоду, вимирали цілими родинами. Моя мама злягла. В неї була гарячка, вона стала опухати, а я була немовлям. Їсти не було нічого. Дякуючи Богу, в сусідки теж було маленьке дитятко і вона взяла мене підгодовувати груддю. Так і вижила. Зліг і невдовзі помер тато, тоді брат Сашко, бабусю витягли і положили в дворі. Хтось приніс (не пам'ятають звідки взяли) мисочку картоплі, на поминки. Я ще не вміла ходити, тільки повзала, підповзла до мами, до миски

з картоплею, а мама вже немовби втратила розум, взяла мене за шкірку і відкинула від миски, вона вже не розуміла, що я її дитина, вона бачила тільки картоплю. Потім помер ще один брат.

Ніхто вже ні за ким не плакав. Весною старші діти пішли по полю шукати мерзлу картоплю, кропиву, лободу і всякі лопуцьки. Весна дала надію на життя.

Після всього цього страхіття у мене залишилося дві сестри і один брат. Всі інші похоронені на старому кладовищі, де ми їх провідуємо і зараз.

По свідченням очевидців в селі Бузова за 1932-33 роки загинуло близько 50-ти чоловік.

Мостовенко Василь Михайлович

**1923 р.н., житель с. Лісники Києво-Святошинського району
(запис 2008 року Сагач О.І., сільського голови)**

Зайшов я до оселі Місніченка і побачив страшну картину – вся сім'я з чотирьох осіб була мертва. І померли вони не від старості, а від голоду. Я злякався і побіг до сусідки, баби Параски. Відчиняю двері, а баба біля печі

сидить, а навколо неї дрова розкидані, мабуть, вона хотіла розтопити піч, але сили покинули її і вона притулилася до стіни та так і померла.

Ткаченко Марія Іларіонівна

**1928 р.н., з с. Петропавлівська Борщагівка
Києво-Святошинського району, нині живе в с. Тарасівка
(запис 2008 року Богданової Н.Б., бібліотечарки с. Тарасівка)**

У моїх батьків було 12 дітей, із них після Голодомору вижило тільки четверо. Найбільше мені запам'яталося, як по хатах ходили «активісти» і забирали всі продукти, не залишаючи нічого.

Людям раз в день видавали «похльобку», за яку вони повинні були ходити в колгосп і тяжко відпрацьовувати.

А одного разу в нашому селі сусід у сусіда вкрав тільну

корову, бо вдома з голоду помирало 8 дітей. Привів корову додому, зарізав і порубав на куски, а теля залишив цілим. Але крадія зразу ж викрили і покарали. Дуже добре запам'ятала, як крадієві на плечі положили оте мертве теля і півдня водили під охороною селом, щоб всі бачили. Згодом чоловік не витримав цього позору і горя і помер.

Прохорова Надія Іванівна

**1922 р.н., жителька селища Кодра Макарівського району
(запис 1991 року Смирнової А.М., зав. Кодрянською селищною бібліотекою,
керівника клубу «Краєзнавець»)**

Такого жаху, як 1933 рік, я не бачила навіть на війні, хоч була розвідницею Київського партизанського з'єднання і не один раз ризикувала життям. Наша сім'я була багатодітна – шестеро дітей. Батько працював у колгоспі. На трудовні з початку колективізації ще щось давали, а в 1932 році не тільки не давали, а й забирали те, що було у селян. Під час хлібозаготівель «червоні мітли» вигрібали все у людей.

Коли прийшов страшний голод, нашу родину врятувало золото, передане ще під час революції бабусею. У Києві існували такі організації, що називалися «торгсіни» (торгівля з іноземцями). Ті, у кого було золото, продавали

його «торгсінам» або обмінювали на крупу та борошно. Народ називав таку форму вилучення у голодного селянства коштовностей «золотухою». Це врятувало не тільки нас, але й дітей батькового брата з села Макарівська Буда. Коли батько дізнався, що в Макарівській Буді люди почали пухнути від голоду, пішов і забрав спочатку братову жінку, бо вона вже була на грані смерті. А взимку санчатами перевіз її дітей, але по дорозі до Кодри найменша дитина – хлопчик помер. Наступного дня він поїхав забрати брата, але той вже був мертвий. Страшений був мор. Люди вмирили родинами. По селах району з'явилося дуже багато прохачів, особливо багато було дітей.

Сиченко Петро Панасович

**1922 р.н., житель с. Новосілки Макарівського району,
член Національної спілки письменників України**

Мали ми тільки мішечок жита. Вимели до зернини. Але до повторного плану не вистачило. Сусідський парубок Марко Бойко перевернув у скрині одяг, обнишпорив у печі і підпичі, порозгортав соломі й полову на горищі – і таки знайшов під стріхою півмішка гречки, яку ми з мамою завбачливо приховали на посів. Із торжествуючим вигуком: «Є! Знайшов!» – жбурнув у сіни. Мішок прорвався. Гречка розсипалася. Згребли сяк-так. Мало. Забрали коня, забрали корову. До нового врожаю у нас залишилася житня хлібина, горщик кисляку, трохи солі, материне ридання й моє нерозуміння: за що ж це?

Їсти хотілося, а позичити – ні в кого, купити – ні за що. І тоді батько зрозумів: потрібно рятувати сім'ю. Виручили його товариші, фабричні робітники. Зібрали гроші: віддаси, мовляв, у ліпші часи. Купили ми на ті гроші корову, яка вже носила шістнадцяте теля. Стара, занедбана, вся в нужі. Виходили її батьки, а за два тижні вона привела нам теличку.

Сім'я полегло зійхнула.

Відтоді й почалися наші мандрі до Києва. Три дні я в школі, три дні в дорозі: двадцять кілометрів пішака до Боярки, поїздом до Києва, трамваем на Поділ. Ночували

на Нижньоюрківській, у батькового двоюрідного брата. Ночували – не те слово. Коли там спати, якщо з опівночі мали займати чергу біля комерційного магазину на Юрівській. Стояли з батьком удвох і займали по кілька черг. Так само робили й інші. Іноді міліція помічала цю «хитрість», виводила людей із черги, в тому числі й нас. Тоді ми йшли до іншого магазину і там стовбичили по кілька годин. Відпускали на руки по п'ятсот грамів, і ми не поверталися додому доти, поки в корзині не було чотири буханці чи стільки ж кружалець будь-якої макухи. То була норма: якраз на стільки ми торгували за молоко.

До початку березня люди с'як-так трималися. Потім почався мор. Гинули цілими сім'ями. Нікому не робили труни. Ховали по кілька осіб у яму. Трупи вивозили в ряднах. У них і опускали покійних у могилу. Копати ями (та ще такі великі) було нікому: люди буквально валилися з ніг. Тоді сільрада почала створювати бригади з кількох осіб, і вони копали одну яму по два-три дні.

Я добре пам'ятаю той день, коли ховали сусідську родину Сидора Петренка. Найменшим у тій родині був син Андрій, мій старший товариш, до всього великий майстер. Звичайним чепеликом Андрій робив нам драчки (ручні й на коліщатах), ковалів, які вистукували молоточками по ковадлу, вітрячки, плів брилі і павуки. Ми дуже любили його і чим тільки могли допомагали йому. А він ті крихти носив додому, щоб там, на холодній печі, поділи-

тися з батьком та сестрами. Не врятували ми Андрія. Помер одночасно з батьком і матір'ю. Лежали всі троє кілька днів. Закостеніли. Коли їх виносили з хати, Андрієва рука з розчепіреними пальцями стирчала поверх рядна, мовби просила в голодних сусідів:

– Дайте хоч крихту хліба... Одну-однісіньку...

І ще одна картина дитячих літ. Рябоволова хата на Митниківці. Тиміш, її господар, помер. Доросліші діти розбрелися. Меншенькі вдома. З комина в'ється дим, пахне вареним.

– А ми їли м'ясо, – хвалиться мала Нюся.

– Де взяли? – питає голова.

Дитина стенає плечима. Потім говорить:

– У печі. В горщику.

У хату входять міліціонери, голова, поняті, виконавець. Витягають горщика – м'ясо, людське. Питають Нюсю, де мати. Показує пальчиком на город. Усі прошкують за нею. І ми, дівтора, слідом. У кінці городу, на стикові двох обніжків, ріс голий куц бузини. Під ним сидить простоволоса жінка. Мар'яна зарізала й зварила свою найменшу доньку... І збожеволіла.

Тієї ж весни голову сільради Михайла Романенка виключили з партії. З розпуки померла його дружина. Село зненавиділо його, і він, хоч і женився вдруге, прожив аж до смерті відлюдником. Люди йому не простили.

Карапищенко Іван Іванович

1918 р.н., житель с. Юхни Миронівського району

(запис у книзі «33-й: голод: Народна Книга-Меморіал»/ упоряд.: Л.Б. Коваленко. – К.: Рад. письменник. – 1991. – с.338-340)

Весною 1929 р. ходили по с. Юхни дорослі чоловіки – сільський актив і комсомольці з гаслом на фанерному щиті: «Нездатчик хліба – ворог Радвлади». Шукали з такими залізними загостреними прутами, все перевертали і знайдене зерно, муку, пшоно забирали. Деякі з них особливо старанно шукали.

Що залишалось селянам? Ховати хліб і вони це робили. В селі розкуркулено 8 господарств. Весною 30-го всіх господарів повиганяли з села, а Карапищенка Сергія Яковича з сім'єю вислали на Соловки. В листопаді-грудні почалися щоденні виклики селян в штаби, їх по селу було 4. Пропонували писати «добровільну» заяву в колгосп. Більшість писали, бо розуміли, що накладуть хлібний, грошовий податки, заберуть корову, ще й посадять у тюрму.

Вже в січні 1930 р. була закінчена «суцільна колективізація». З 520 господарств поза колгоспом лишилося 7-8. На цей час у селі було 2 колгоспи: «Жовтень» – 390 господарств; ім. Ворошилова – 130 господарств. Відповідно 4 і 2 бригади. 1932 р. першу заповідь перед державою виконали, а людям нічого не залишилось. Дали на трудовні

по 200 г. Лишилися без хліба на всю зиму. В кінці березня 1933 р. люди почали помирати з голоду. Виявилось, що на картоплі і овочах прожити не можна. В селі померло з голоду 865 чоловік із 2800. Це 31%. Звідки в мене такі дані?

У 1949 р. я і Старинець Юхим Степанович (бригадир) підписували колгоспників на позику по 4-й бригаді колгоспу «Жовтень», заходили до людей. Пригадували, хто де жив, і згадали голод, бо нам доводилося заходити в сім'ї, де 1933 р. помирили по 8-10 душ, а то й більше. Старинець Ю.С. був головою сільради з 1937 до 1941 р., а секретарем був Шеремет Грицько Оврамович. Займав цю посаду з 1926 до 1941 р. От голова і поцікавився, а скільки ж людей померло з голоду в 1933 р. Шеремет знав це і відповів. Хоч про це говорить було не прийнято.

Не дуже вірячи в ці дані, я сам підрахував, скільки людей в 1933 р. померло в 4 бригаді з голоду. Я ж був обліковцем у цій бригаді в 1934-1935 рр. і всіх знав. Виявилось, що померло близько 30%. Отже, те, що повідомив мені Старинець, це таки правда. Гірка і страшна правда.

Лаврінець Текля Левівна

1914 р.н., жителька с. Зеленьки Миронівського району

(запис 2008 року Залевської К.Л., методиста РБК)

Голодомор не обійшов Зеленьки. Все почалося весни 1932 року. з Миронівки приїхала так звана «червона бригада», яка складалася з 20 чоловік. Вони заходили в кожну хату і забирали у людей все зерно, борошно, дерть. У наших сусідів, на жаль, прізвищ та імен вже не пригадую, залишилося борошно. Коли жінка побачила, що йде «червона бригада», то швидко замісила тісто з борошна і

поклала на піч, де гуляли діти. Вони на нього сіли, щоб не було видно. Але тісто знайшли і забрали у дітей, а, їхавши по дорозі, викинули його в річку. Нелюди залишили сім'ю помирати з голоду.

В селі не стало чого їсти. Щоб вижити, ми їли варену полову, корінь кульбаби, гичку, кору дерев, листя. Зеленьки перетворилося в кладовище, де повсюди лежали

трупів або ще живі, але опухлі від голоду люди. І ніхто не звертав на них уваги.

Одного разу через село гнали колгоспні вівці по дорозі, на якій лежало мертве тіло жінки, і вівці йшли по ній, не наче по якомусь листі, не обминали її і пастухи. Вони ще й лаяли цю жінку, їхні слова надовго засіли в моїй пам'яті: «Здохла посеред дороги, обминай її тепер».

Чоловіки, які мали хоч якусь силу, їздили підводами по селу і збирали людей, які померли, та відвозили їх до великої ями. Таких ям було багато по селу.

Савурська Олександра Трохимівна

**1925 р. н., жителька с. Грушів Миронівського району
(запис 2008 року Дорохіної Н.П., вчительки Грушівської ЗОШ)**

В сім'ї до голодовки було четверо дітей. Брат Іван, 1923 року народження, брат Володя, 1927 р.н., померли в 1932 році. Старша сестра Ганна мала доньку, Перебийніс Дарію Наумівну, яка вижила, і я разом з нею. По батьковій лінії в голодовку померли 2 дядьки – Охван та Пилип, дід – Савурський Іван. По материній лінії було два брати і сестра, вони вижили.

Де я зараз живу, було тоді близько 100 хат. За голодовку помирало люди, залишилось десь 50 хат.

Щоб якось спастись від голоду, мати збирала гроші на виїзд. Навесні 1932 року хату нашу розібрали в колгосп. Мати зробила для нас курінь, щоб ми там жили. Мати збирала сливи і возила у Ржищів на продаж. Збирала копійку до копійки, щоб виїхати. Якось лежали ми з сестрою в курені, я взагалі чутко сплю. Заходить сусідський хлопець, років 25 було йому. Відкрив ряднину, що закривала курінь і хотів вбити матір, щоб забрати усі гроші, що мати назбирала на виїзд. Глянув, що матері в курені немає, і вийшов. Коли прийшла мати, я їй сказала, що приходив дядько

Дітям, які ходили до школи, давали запарену дерть один раз в день. Звісно, ми не наїдалися нею. Тому, коли настає вечір, ми гуртом йдемо на поле з надією віднайти бодай один колосочок. Та одного вечора нас піймали, обмазали голови газівкою і посадили в підвал. В тому підвалі було страшенно боязко і ми постійно кликали на допомогу. На наступний день нас звільнили тутешні чоловіки.

Сафрон і питав за неї. Мати відповіла, що все сама бачила, бо була в курені, прикрита соломною.

Літом 1932 року ми залишили село і пішли втриьох на Київ. Батькові мати сказала, щоб пішов від нас, бо ми всі разом не виживемо. Коли мати нагнала батька, то я ще й соняшником йому пригрозила. Три дні ми йшли до Києва пішки. В Києві нас знайшов батько. Мати на базарі продала своє дороге намисто, спідницю і купила хлібину і миску холодцю. Батько зачерпнув ложкою холодець, а там великий людський палець. Ми викинули той холодець.

Страшно думати, до чого ж доходили люди. Влітку ми були уже на Донбасі. Мати, не маючи чого їсти, пішла просити хліба. Ми їли молочну кукурудзу в качанах. Пізніше приїхав до нас і батько.

Недалеко від нас жила сусідка Ганна (по вуличному Мусії). В неї були діти Ганна, Микола та Марія, мого віку. Вони всі померли. Потім померла і мати, йдучи по дорозі до Ходорова.

Москаленко Ївга Євгенівна

**1913 р.н., жителька с. Деремезна Обухівського району
(запис 1993 року учнів 9 класу Деремезнянської ЗОШ)**

Хотіли комуна створить перед голодовкою. Забрали корови в комуна. Комуна побула місяць, але згодом розпалася. Худобу розібрали назад.

Я чергувала у сільській раді. Сусід мав 4-х дітей (Овсієнко П.). Прийшов Козар Іван, голова сільської ради – одна дитина лежить на столі, 10 років; 12 років – на лаві, а назавтра – прикопали. На кладовищі був рів і туди скидали. Я подивилася в сусідню кімнату, а там лежить батько і розказує, що 10-річна дівчинка поод'їдала собі пальці. Голова хотів забрать на цвинтар ще живого батька, але той почав проситися, що він ще живий, але згодом він помер.

А в одній сім'ї трьох дівчат зразу покляли на віз, а увечері і матір забрали. В сім'ї Овсієнка Ходоса хлопчика, ще ледве тепло, приніс батько в мішку і викинув на воза...

Ходили люди табунами і копали мерзлу картоплю... Колосочка не можна збирати! Микола Кучер вирвав 5 колосків і йому дали 5 років тюрми.

В колгоспі варили з макухи баланду і хто здужав, той ходив, а більшість не могла і ходити. А трохи пізніше варили крупник, а перед жнивими пекли хліб з макухи. А після жнив дали по 10 кг. муки, а як діждалися урожаю, то не дали ні зернини, сказали: «Ми вам уже оддали».

Параска Петюшкова взяла соломи в ряденце і пішла через поле і заблудилася, з голоду так і померла там.

А ми оддали корову з телям за два мішки картоплі Таранцю.

У Василівці (сусіднє село), село опустіло зовсім. Пізніше, вже після голодовки, дехто приїхав і село ожило знову.

Ігнатенко Ганна Трохимівна

**1931 р.н., жителька с. Щербанівка Обухівського району
(запис 2007 року Михайла Горлового, члена Національної спілки письменників України)**

Мій дід Удод Павло Іванович жив у яру був заможною людиною, мав велику сім'ю: – дружину Тетяну Пилипівну, семеро дітей і одну дівчинку з приюту. Сім'я була дуже працьовита, дід виховував дітей дуже строго, не балував, привчав з малечку до роботи. Працювали ми від зорі до

зорі. У діда Павла було чимало землі своєї і він ще прикупив чималий шмат. Мав коней, пару волів, корову, овець, свиней, багато птиці. Сім'я працювала тяжко, зате жила в достатку. Мама розповідала: якщо дівчатка хотіли яких прикрас, то взимку, коли вдома було роботи менше, на-

ймались в Григорівку на цукровий завод, щоб підробити грошей. Пан був добрий і гарно платив, годував, дівчата заробляли на нову хустку або коралі.

Все нажите майно – молотарку, січкарю, ткацький верстат, прялки, віялку, всю худобу відібрали розкуркулювачі на колгоспний двір колгоспу «Більшовик». Діда вигнали з двору, розібрали будинок, сарай, клуню, все прироблене тяжкою працею забрали ще й завалили льох. Сім'ї ніде було жити: в сусідстві стояла запустіла напіврозвалена хата Петригала, дід і баба декілька місяців прожили у цій розвалюсі і від горя і суму скоро померли.

Дітям не було де жити, їх як дітей куркуля вигнали з рідної Щербанівки. Син Микита поїхав до Харкова, Василь, Наталка, Ганна до Києва, Софія була заміжня, жила у свекрухи, Петро та Іван мали теж свої сім'ї в Щербанівці. Дівчинка, яку взяли з приюту, також виїхала з села і мама про неї нічого не знала.

Мій батько Трохим Іванович був із бідної багатодітної сім'ї, було у них семеро дітей, (п'ятеро з них померло в 1932-1933 роках). Батько служив у царській армії 25 років, був кавалером трьох Георгіївських хрестів, мав чин офіцера, був відмінним гармашем. У 1919 році був у Дніпровській повстанській дивізії отамана Зеленого, теж був гармашем.

Батько сватався до моєї мами 3 роки, а дід Павло не дозволяв мамі виходити заміж за нього. Трохим був з дуже бідної сім'ї, не мав ні землі, ні своєї хати. Дід казав: «Соню, вийдеш заміж за бідного, допомагати тобі не буду». А мама сказали: «Якщо я й буду плакати, то ви, тату, цього не будете бачити».

У 1921 році тато з мамою збудували свою хату під Мартинівкою. Перші двоє дітей у мами не дожили до року і померли. У 1927 році народився мій брат Василь, а в 1931 я, Ганна. У 1932 році батько став дуже хворіти, у нього відкрились рани і він заслаб, потрібно було добре харчування і ліки, а почався страшенний голод. Мама їздила в «Торгсін» і продавала батькові золоті хрести, медалі, сережки, святкове вбрання, вишиті костюми, хустки євреям за фунт борошна з тирсою. Одного разу мати пішла пішки до Києва, транспорту тоді не було, понесла останню хустку. Нам з братом і батьком залишила якусь їжу, батько тяжко дихав на печі, а ми з братиком сиділи під хатою на призьбі. Прийшла сусідка Наталка Рудик, запитала про батька, а ми сказали, що батько спить, вона

зайшла в хату, а батько вже був мертвий. Поки мама прийшла з Києва, то сусіди позабирали все, що було з їжі, мама те, що виміняла – крупу, якесь борошно, зварила з нього їжу і нагодувала людей, щоб викопали могилу і зробили труну поховати батька.

Це було навесні. Їсти вже не було чого, по селу ходила «червона мітла». Повитрушували все до останнього. З ними ходив голова колгоспу Семен Рудик.

У нас була ступа, ми і самі користувались, і сусідам давали, товкли зерно на крупу. За вказівкою Семена в ступу налили гасу, щоб «куркульські» діти швидше подошли, у батьків кожух насипали остюків, щоб не можна було вдягати. Ломом переколупали всю піч, долівку в коморі, зірвали підлогу, шукали «куркульське» золото, зерно.

Дуже жорстока жінка була Мерниченко-Крива Лисовета. Мамина сестра Ганна була сліпа, одинока, як тільки вона до нас приїздила, її відразу виганяли з Щербанівки. То у Білу Церкву, то у Ржищів, їй, бідній, ніде не було місця і спокою від Лисовети. Одного разу, коли мами не було вдома, прийшла Лисовета, забрала подушки собі додому, вона була пролетарка, свого не мала нічого, а жила в розкуркуленій хаті Бутримів.

Ми були опухлі. Животи, руки, ноги були роздуті, їсти було нічого, мама брала полову з проса, парила, добавляла кропиву або калачики, лободу і пекла полов'яники.

Коли мама була на роботі в колгоспі, сусідка Наталка – жінка чоботаря Ігната, кидала нам у шибку гіллячки з цвітом акації, а ми з братом одне в одного віднімали, – воно було солодке і дуже смачне. Одного разу мама прийшла з роботи, сіла в хаті на ослінчику, а піднятих уже не могла.

Ми, пухлі, сиділи і плакали. Сидимо, і бачимо, як у двір заходять мамині сестри з Києва, Наталка та Ганна. Видно, нам було ще не на смерть, вони зайшли в хату і побачили нас в такому стані, стали плакати. Давай нас годувати солоними бичками, хлібом, якимось жиром. Годують і бояться, щоб ми не вмерли, а мама каже: «Хай їдять, як не на смерть, то не помруть». Так нас врятували мамині сестри. Братика було 6 років, а мені 2 роки.

А потім на городі стало наливатись жито, воно було ще зелене, але мама потроху жала і ми їли потроху ті зернята. Мама вимила, випарила чебрецем та полином ступу, щоб не смерділа гасом, товкли зерно на борошно і ми, і сусіди...

Доброскок Марія Іванівна

1914 р. н. з с. Андруші (затоплене Канівським водосховищем),

нині живе в м. Переяслав-Хмельницький

(запис 1994 року Авраменка Ю.В., завідувача науково-методичного відділу охорони культурної спадщини НІЕЗ «Переяслав»)

Андруші було село дуже гарне, веселе, в гаю жили монахи, поряд пристань на Дніпрі – справжнє золоте дно. Сіна були попідруки. Життя було непогано. Перед голодовкою в Андрушах було багацько дворів і людей.

В колективізацію розкуркулили багацько. В мого свекра Доброскока Павла Григоровича було сім десятин землі і семеро дітей. Їх розкуркулили і з села вигнали. Це робилося зимою, бо сніг ішов. Ішла жінка свекра, несла хлопчика в приполі (те саме, що пола одягу) і каже йому: «Немає тут нам місця, синок, у нашому селі». Іде й не плаче, а підвода позаду їде. Вивезли їх прямо в Воронеж.

В 1932 році був урожай, у нас на пристані всі сараї «Заготзерна» були забиті хлібом, але людей обголили до краю, греблі, забирали, все відправляли, із щупами ходили бригади. В сусідів на торбинку із зерном посадили хлопчика

год три, то вони хлопця пхнули і торбинку забрали. З бригадою і жінка одна комарівська ходила.

Як ходили по селу комсомольці із щупами, до нас прибіг «комнезам» Степаненко Олексій Васильович і сказав батькові: «Якщо маєте щось, то ховайте, бо будуть копати».

В нашій сім'ї були батько, мати та шість дівчат. У нас не було чого брати, бо в 31-му прорвало дамбу, і вода затопила наш город, вода стояла на городі. Не вродило навіть в 32-му році, а в 33-му здохла корова. Батько був добрий стояляр і годував сім'ю. У нас всі були трудящі.

Якось пішла на базар у Переяслав купити хліба. Я вже й гроші заплатила, а тут якийсь босяк вихопив у мене з рук хлібину і втік. Прийшла я додому без крихти хліба і не спасла сестру (плаче)...

Галі було років 10, а трьом меншим по 7-8. Вмирили тихо, вмирає і подушечку щипає пучечками. Вони були дуже худі, а перед смертю почали вже пухнуть. Замотали сестер в рядна, труп їм не робили, і поховали до чужих людей під боки. Від сільської ради людей не ховали, кожне само тягло мертвого на кладовище.

Як здаю, які вони були голодні, як просили їсти, який голод мучительний! (знову заплакала).

Поперед померли діти, а тоді і батько не вдержався, помер. Батько наш міг би й жити: він був столяр знаменитий, кругом робив. Але він нікуди не ходив, казав нам: «Сім'я моя вмирає, і я не хочу жити»... Тільки батька поховали в труні. Врятувалися мати, старша сестра і я.

Люди їли полову, гнилу картоплю, де що гниле – все

їли. Людей не чуть було, щоб їли. Школа в селі працювала, але хто ж ходив у ту школу, як з голоду вмирили! Ціни на їжу були великі, пам'ятаю, один стакан солі коштував 80 рублів.

На пристані стояв сарай із хлібом, а кругом сараю лежали пухлі трупи. Там така стояла охорона, що не дай Бог, взяти зернину. На пристані начальником Сухенко був, ніби й зараз він живе.

На пристані нагрузили судно зерном, хотіли його вже десь одправити – балакали, наче в Німеччину. Дак уночі хтось дно пробив, і судно потонуло...

Я й тепер, як зварю що чи спечу, все думаю: «Аби зараз хто трапився, щоб я їсти дала – може, якраз голодному попаде»...

Скрипченко Агафія Миколаївна
1918 р.н., жителька с. Пологи-Вергуни Переяслав-Хмельницького району
(запис 2008 року Каплюк В.С., пенсіонера)

У моїх батьків Скрипченка Миколи Платоновича і Скрипченко Наталки Романівни нас було шестеро дітей і з нами жили дід і баба. Під час голодовки померли батько, мати і четверо дітей. Нас не розкуркулювали, тому що не було чого розкуркулювати, були бідні – з самих бідних.

В колгосп пішли добровільно, здавати не було чого, та й забирати у нас силком теж не було чого. Їсти дуже хотілося, так як ми жили на низу, то ловили рибу, юшку варили, пекли на вогні, в попелі, їли й живу. Ловили й жаби оті ропухи, теж варили та їли. Їли все живе, що повзало по землі.

Штирхачі ходили по людях, забирали все, але до нас не заходили. Вони добре знали, що якби було що в нас їсти, то скільки б не померло.

Крали гнилу картоплю, переховували та щось таке пекли, ну їли, якби чим угамувати голод, хоч на деякий час.

Як вздаю сідас, як тільки їсти хотілося. Боже, Боже, ой, як тільки страждали люди, це не можна пере-

дать. Куди не глянь, скрізь смерть, які тільки худесенькі людоньки були, одна шкіра та кістки.

Моя задача була. Як тільки розвидниться, я їду в болото ловити рибу. Як ловлю і викидаю в рот, їм живу. А в хаті всі хотіли їсти, я так старалася побільше наловити, але не допомогло, все рівно багато померло. Як померли батьки, я стала менше ловити риби.

Я чула за людоїдство. Брат мій учителював у с. Пологи-Вергуни, потрібно було рано іти до школи, а всі знали, що Наталка Воронько, звали «Вороньчиха» ловила дітей і їла, то він далеко її обходив, і не тільки вона їла, і другі їли. Вона була дуже пухла, страшна, вирячкувата, її всі боялися і вона померла.

Ми жили коло греблі, повз нас возили мертвих, не тільки мертвих, а й живих, а вони, як кого побачать, кричать: «Мам, баб, забери мене, я туди не хочу, забери, я буду жити...»

Цього не можна спокійно розповідати, жах бере, людоньки, що ми витерпіли.

Грубрин Катерина Іванівна
1919 р.н., жителька с. Максимовичі Поліського району
(запис 2002 року Хоменко Н.П., директора історико-краєзнавчого музею с. Красятичі)

Мені було 13 років. В сім'ї проживало 13 душ: батько, мати, дід, баба і дев'ятеро дітей. Двоє найменших дітей – Василь та Іван – не витримали голоду і вмерли одразу. А ми ще якомось животіли, бо батько працював у радгоспі, де робітникам давали їжу і 500 грамів хліба, який він намагався приносити додому. Це було нашим спасінням. Рятувала нас ще й старша сестра Мотря, яка працювала в тому ж радгоспі. Вона доглядала малих поросят, яким варили кашу з справжньої ячної крупи. Вона старалася так залити той корм кип'ятком, щоб утворилися грудки. Потім ті грудки ховала у попелі, де грілася вода. Тайком, щоб, бува, ніхто не побачив, забирала ті грудки, з яких дома варили юшку. Вона була несмачна, але набагато поживніша від борщу з щавлю або лободи. Рятуював хліб, який пекли з березових китиць, соснових шишок та вересу.

Майже кожного дня по селу ходили бригади і забирали все, що їм захочеться. Шукали скрізь, все перетрушували, витягували навіть горщики з печі, бо там люди намагалися заховати хоч жменю зерна не на їжу, а на посів.

Була в нас корова, але не доїлася, бо теж захворіла. Різати не хотіли, бо вірили в її одужання. А то був єдиний порятунок.

Потім помер батько. Повертався додому, і просто за-мертво впав біля річки. Почалася справжня біда. Та боротьба за життя продовжувалась. Кожного дня їздили в ліс. Запрягали стару худющу кобилу і їхали всією сім'єю. В лісі половина сім'ї залишалася стерегти воза і кобилу, а решта – збирали гриби, ягоди, верес, жолуді, – все, що можна було їсти.

Та голод наступав. Я була вже зовсім опухла, на смерть мені був приготовлений одяг. У мене були вже чорні ноги і такі опухлі, що я їх не відчувала. Такою мене застала сусідка. Бачачи, що я вмираю, вона пішла на колгоспне поле і на свій страх і ризик назбирала колосків, розтерла і спекла корж. Коли я з'їла шматочок, то втратила свідомість. Мати подумала, що я вже вмерла, а сусідка Софія стала відливати мене водою. Я прийшла до тями і зразу запитала, де мій корж. Видно, не судилося мені вмерти.

А ще рятувала нашу сім'ю і сусідів від смерті ко-

била, яка впала і пробила стегно. Всі знали, що тварина загине, а тому її дорізали. Мати залишила собі стегно і

ще дещо, що встигла схопити, а решту розібрали люди. Із тринадцяти душ вижило п'ятеро...

Мурга Людмила Карлівна

**1916 р.н., жителька с. Орджонікідзе Поліського району
(запис 2005 року Соколовської Р.О., бібліотекаря)**

Цей голод і смерть і зараз стоїть у моїх очах, як згадаю. Голод наступав повільно з 1932 року. Пам'ятаю, рік був дощовий, вимокло все – картопля, зернові. Активісти ходили по хатах і забирали все, що залишалось. Забрали корову, льон, квасолі. Страшний був 1933 рік, сіяти було нічим, картоплю садили лушпинням і паростками. Їли мерзлу картоплю, яку знаходили по полях, жолуді мололи на жорнах, добавляли сухого листя із липи, пекли такий хліб, із вересу варили куліш, їли цвіт акації.

Підтримувала нас корова, але і ту забрали активісти. Померли мої брати і сестри, це Моргулець Станіслав (13 р.) 1920 р.н., Моргулець Адольф (12 р.) 1921 р.н., Моргулець Борис (10 р.) 1923 р.н., Моргулець Яня (9 р.) 1924

р.н., Моргулець Петруся (7 р.) 1926 р.н., Моргулець Ганна (5 р.) 1928 р.н., Моргулець Станіслава (3 р.) 1930 р.н.) Живими з дітей залишились я та брат Іван – 1918 року народження.

У сім'ї Таравських померли чоловік і вісім дітей, живими залишилось двоє – Борис і Людмила, у сімей Олесенків, Зайчуків, Бражевських померли діти, їх хоронили біля домівок та в садках. В сім'ї Ісаєнко Марії залишилось живими троє дітей, четверо діток і чоловік померли. Марія коровою возила жердини до річки Уж, з них в'язали плоти для переправки, їй давали пайки, так вона і виходила трьох дітей.

Нікітенко Устина Федорівна

**1921 р.н., жителька с. Луговики Поліського району
(запис 2008 р. Вікторії Білько, учениці Луговицької ЗОШ)**

Коли почали по селу трусити хліб, батько заховав мішків 10 зерна. Коло межі, де розора, понасипали зерно і порівняли із землею, щоб не було видно. Думав, гарно сховав, не знайдуть. Але він ховав уперше, а ті, що трусили, шукали, може, всоте. Усе знайшли і забрали до житинки. А ще батьки вночі обсмалили свиню, щоб поїсти,

але вранці все забрали. Може, хтось доніс. Батька ж у покарання заставили мертвих по селу збирати.

Померло багато людей. Може 200, а то й більше. Мій батько звозив шкелети у безіменні могили, де ховали по 50 чоловік.

У сусідів було чотири дівки і чотири хлопці – всі померли.

Банадик Іван Тимофійович

**1926 р.н., житель с. Запруддя Рокитнянського району
(запис 2008 року Прихідька В.П., сільського голови)**

Хоч і малим був, а добре пам'ятаю те страхіття. По дворах згадаю тих, хто тоді помер на нашій вулиці. Янченко Євдоким Демидович і його жінка Марія, у Савки Гапоненко двоє дітей померли, Максименко Іван і Максименко Олександра, Линник-баба, не пам'ятаю, як звали, Шаравари (по вуличному Чорнобривці) Федот, Павло і Михайло, Кисиленко (по вуличному Кисіль) Фома Терентійович і його син, Кисиленко Якилина Мехтодіївна, Кисиленко Антон, його дівчина Марія і двоє близнят, Шаравара Пана, його жінка Марія і їхня дитина, Шаравари Максим, Кирило, Іван, Уляна і дівчинка, Хижняк Андрій і Ївга, Хижняк Олекса, Бурий Андрій і його жінка Ївга.

Як воно все було? У селі організували штаб. Увійшли до нього різні лідери, які любили випити і «на дурняк» поїсти. А робить не хотіли. Називали їх «штирхачі», бо вони ходили з довгими штирями, якими шукали в землі закопане зерно. Через тиждень та й ідуть. Забирали все, що знаходили: і зерно, і картоплю, і квасолі, і буряки. Якщо нічого не було, то забирали людей у свій штаб і там знущалися, як хотіли: «Віддай хліб!». Наливали у ступу воду і примушували товкти годинами. Голову в піч засовували, заставляли попід їсти. Беззаконня було страшне. Де було взяти той хліб? Коли почали вишукувати та забирають, то хто зміг, трохи поховав, щоб не померти голодною смер-

тю. Штирхачі, мабуть, про це не знали і старалися, як тільки могли. Хтось же заставляв цих штирхачів так робити і покривав їх дії. Помирали люди – ніхто на це не звертав уваги і ніхто їх не рахував. Їздила підвода попід дворами і збирала померлих від голоду та напівживих і вкидали на рів у цвинтарі.

У нас на вулиці помер якийсь чужий чоловік. То його на огороді біля обніжку закопали. Хто він і звідки – ніхто не знає. Розказували люди, що були випадки, коли їли своїх дітей. Мабуть, від страшного голоду дехто став божевільний. А ті штирхачі, коли все забрали в людей, і самі згодом видохли, як криси.

Мої брати їздили на роботу в родгосп, то там давали по кілограму проса. Дехто ходив на роботу у Стави на спиртовий завод. Хто міг, тікав у Київ чи якесь інше місто. Рятувалися хто як міг. Напровесні ми їли бур'яни, вишукували на огороді минулорічну картоплю, ловили в річці рибу. Батько восени закопав діжечку жита. То ми її на паску викопали, змололи зерно та спекли хліб. Пізніше сушили і м'яли зелене жито.

Коли тепетліло, ми ходили на поле збирати жуки і там нас годували якоюсь юшкою. Не дай, Боже, комусь пережить те, що пережили ми у тому страшному 33-му році.

Музиченко Антося Фотіївна
 1921 р.н, жителька с. Насташка Рокитнянського району
 (запис 2008 року Орел В.М., сільського голови)

У моїх батьків Фотія і Віри був засіяний город просом. Коли батько скосив просо, йому наказали, щоб вивіз його на «червоний тік». Там його змолотили і вивезли до районного центру. Мама якось ухитрилась і викрала два

мішки свого проса. Просо везли в драч, щоб здерти на пшоно, але по дорозі і це просо забрали. Весною у нашій сім'ї з п'яти чоловік залишилося лише двоє.

Лисюк Марія Іванівна
 1922 р.н., жителька с. Горобіївка Сквирського району
 (запис 2007 року Братківської О., учениці Сквирської ЗОШ I-III ст.ім. М.Ольшевського)

«Батько мій умер у 1933, дід – у 1931, осталася мати та нас четверо. Почалася зима, люди здали хліб, «ударники» ходять по хатах, люди здали все що могли, але «ударники» ходять ще і ще. А селом іде червона валка з багатьох підвід, попереду червоний прапор і на ньому: «Долой куркуля! Хліб державі!».

Увесь люд був голодний. Вже й до весни дожили, солов'ї поприлітали до своїх гнізд, ластівки до хатів, і не знають, як ми їсти хочемо. Ми тим пташкам не раділи, бо весна прийшла до нас страшна, з настанням тепла стало гірше – ноги розпухли, під очима синці, щоки брязгли.

Мати стала слабнути, звалилась, підкликала нас, обійняла і дала порадку: «Рятуйте самі себе, я вам нічим уже не допоможу».

Раз прийшли з лісу, принесли додому листя з липи, натерли муки, стали ліпити галети. Сестра місила, коли входить брат до хати, мати лежить долі на соломі. Питає матері: «Хто місив галети?». Мати киває головою на старшу дочку. «Коли вона місила, то я не хочу їсти галетів».

Сестра дуже обідилась, сіла край столу, вигляд у неї

змінився, очі запали глибоко, під очима «мішки» і сказала: «Не хочеш їсти, не їж», – це були її останні слова. Зітхнула і кінчилась. І залишилась я без сестри.

Діждались неділі, діждались понеділка, настав вівторок, лежали всі впокіт. Менший братик устав, вийшов на двір, вертається, заліз на піч і каже: «Мамо, я буду вмирати». Ліг на подушку, захрипів і помер.

Жили ми ще втрьох. Мати лежала ціле літо. От я вийшла якось надвір, сіла на призьбі, подивилась на свої нігті, вони такі страшні і сині – як заплачу та до матері в хату: «Мамо, і я буду вмирати».

Але хвалити Бога ми не померли, стало наливатися жито, ми уже колоски рвали.

Я вам свою правду кажу. Люди жили, були сім'ї великі, роботящі, були коні, плуги, корови. Люди раділи своєму багатству, любили землю. Вони ж не винні, що комусь треба було все зламати.

Пам'ятаю, вмерла мати, лежить при дорозі, оставила малих діточок, ще грудних. Лазять вони по неживій матері і ссуть неживу грудь.

Шимко (Ганенко) Христина Іванівна
 1918 р.н., жителька с. Дулицьке
 (запис 2008 року Гудзенко В., кореспондента газети «Вісник Сквирщини»)

У нас була кузня, олійня, коні, корови, отож у «куркулі» попав і мій батько. Забрали його серед ночі у драних чоботях, які довелося підв'язувати мотузкою. Вивезли в Архангельськ, де він невдовзі й помер. Це сталося у 1930 році, перед Різдвам Христовим, а навесні із туги за чоловіком померла хвора мати.

Те, що залишилося у хаті четверо сиріт – три брати і я, нікого не хвилювало. Нас, дітей куркуля, жоден закон не захищав. Навпаки, з нами можна було поводитись, як з худобою.

Перед Голодомором комуністи розібрали кузню, олійню, клуню та перенесли їх у колгосп.

Пізніше чекало ще одне випробовування. Активісти розібрали повітку, а нас вигнали з хати на вулицю. В хаті оселився голова сільської ради, нам же довелося шукати притулку серед людей.

Жили деякий час у тітки у селі Таборові. Одним словом, бідували. Тільки й життя було, коли жили батьки. Мама пряли полотно, з якого братам шили сорочки, а дівчаткам – плаття. Батько в основному трудився в кузні, так і жили.

На знімку: Х.І. Шимко (Ганенко).

РОЗДІЛ 3. СВДЧЕННЯ

А щоб «відвоювати» свою ж хату, мені двічі довелося побувати на прийомі у голови Сквирського райвиконкомку Серафима. Він виявився чуйною людиною, нагодував хлібом з салом та видав дозвіл на поселення. Але сільський голова розірвав той дозвіл і заборонив ввійти в обійстя. Тоді вдруге довелося іти до райцентру шукати правди. Приїхавши після цього у Дулицьке, зірвала з дверей замок та з меншим братом Миколкою зайшла до збудованої нашими ж батьками оселі. Я прибрала та затопила. Спали на голій печі, бо не було й чим підстелити. Вранці голова сільської ради Клим разом із головою колгоспу Дунькою (Явдохою) знову прийшли виселили нас з хати. Але я погрозила, що відітну косою голову тому, хто посміє полізти в нашу оселю. Після цього керівники зникли і

більше не з'являлися. Проте старшим братам, які пізніше повернулися додому, не давали роботи.

Коли по селі мели «червоні мітли», до нас не завертали, бо знали: у нас нічоґісінко немає – самі ж все одбирали. Осбливо сутожно стало навесні 1933 року. Їли коріння очерету, лободу, черепашки. Хто наважувався у полі збирати колоски всупереч закону про «п'ять колосків», сильно карали. Жінка, яку одного разу піймали на полі, зникла десь назавжди.

Багато людей померло в період голоду. Лише на кутку, де ми жили, вимерло п'ять сімей. У 1933 році голодною смертю померло і два старших брати. Найменшого ж Колю вбила сусідка, щоб з'їсти.

Зошук Оксана Євтухівна

**1924 р.н., жителька с. Гейсиха Ставищанського району
(запис 2008 року Забудько В.Д., секретаря сільської ради)**

Про голодовку 32-33-го помню дуже добре. Нас в сім'ї було 6 душ. Батько і мати ходили до колгоспу, то приносили ввечері по жмені тертого зерна. В нас була корова, то ми варили кашу з молоком. А як корову вкрали злодії, то настав страшний голод. Батько й мати померли, дві мої сестри також. А ми з братом zostалися на поневіряння. Їли, що могли знайти.

А людоньки вмирили, як мухи. По селу їздила підвода і мертвих звозили до рову на цвинтарі. Ми з братом

побігли на цвинтар листків і бруньок із дерев нарвати, заглянули в той рівчак, а там люди лежать, як попало, а зверху два хлопці іще дихають. Вони попросили їсти. То ми ті листки з вишні з пазухи повисипали їм.

Хліб того року уродив, та його весь вивезли, шукали жменьку зерна геть скрізь. Надьку Смоловичку за п'ять буряків до тюрми посадили на 10 років.

Багато людей померло.

Ткач Тетяна Вакулівна

**1909 р.н., жителька с. Красилівка Ставищенського району
(запис 2008 року Берідзе О.О., директора Ставищенського музею; Бало І.Ю., екскурсовода)**

Восени 1933 року мене призначили членом комісії з хлібозаготівель. Входили туди більшовики, комсомольці й узагалі всякого роду активісти – про таких тоді казали: активіст – щоб ще тільки роги та хвіст! Головою комісії був Іван Михайлівський, з тих сільських більшовиків, що розкуркулювали людей у 1930 році. Врешті, й інші були в тій комісії не кращі: Дудник, директор школи Гарнага... або взяти таких, як Мельник Одарка, Степа Антонюк чи Ліза Бачинська – на початку тридцятих, як у Красилівці громили церкву, то ці троє рубали ікони, а на престолі танцювали гопки. Тож які люди, така була і їхня робота: ходила та комісія по хатах і забирала геть усе – ні крихти не залишала, чи квасоля була в торбинках, чи гарбузове насіння, чи склянка солі – все йшло в державу. Надто ж старалася Оксана Зайчук. Перша активістка на селі, член комнезаму, комсомолка, ця Оксана гірша була від самих більшовиків.

Пам'ятаю, зайшли ми до одної хати, а там у печі були чибрики – такі коржики з полови, картоплі й трохи борошна туди додавали. Хтось із активістів уздрів їх та й вивернув на долівку разом із деком – як не хочуть, мовляв, куркулі у колгосп, то нехай здихають! А було в тій хаті кілька дітей. Кинулися вони збирати ті чибрики, аж Оксана випередила їх, наступила на ті коржики і розтерла їх по землі. Тут я вже не витерпіла. Та ти, суко, кажу, що ж оце робиш, га! Після того випадку мене вигнали з комісії. Нащо нам вона, кажуть... роботи з неї ніякої, тільки куркулям допомагає плакати!

Що й казати, Оксана багатьом людям сала за шкуру залляла. Навіть декотрі більшовики часом спиняли її... але де там! Було, заховає хто дитині за пазуху торбинку збіжжя, то вона і там знайде її, та ще й наб'є ту дитину. До речі, в родині Зайчуків тільки Оксана була така. Її сестра

Явдоха теж ходила в активістах, але навідріз відмовилася брати участь у хлібозаготівлі. Згодом, коли ота лиха слава про Оксану розійшлася у всіх усюдах, Явдоха виїхала до Казахстану, на цілину, туди ж і матір забрала, коли Оксана вигнала її з дому, та й перестала озиватися.

Аж через 50 років почули в Красилівці про Явдоху – про неї, як про передову доярку, згадав у своїй книжці «Цілина» Леонід Брежнев. Господи, що тут у селі почалося! Партійне начальство підняло ту Оксану мало не до неба: і хату їй одремонтували, і в газетах писали про неї, а то навіть запросили до школи – розповідати про сестру та про те, як хліб у людей треба відбирати... Написали з сільської ради і в той радгосп на цілині, де Явдоха працювала. Виявилось, що вона вже померла, та приїхали звідти дві жінки, її подруги, і привезли у вузлик землю з її могили.

Кажуть, Оксана взяла ту землю і поклала на підвіконні в хаті. А вночі наснилася їй Докія, та так страшно, що Оксана почала кричати спросоння.

І казали люди потім у селі: «Бач, Явдоха і мертва не простила їй того, що вона в тридцять третьому робила...»

Навесні голод був у розпалі. Під ту пору я працювала нянькою в яслах і пам'ятаю, як страшно мерли й мерли діти... До десятих душ умирало щодня. Жила коло вигону жінка, що звалася Гавелиха. Привела вона троє дітей у ясла, і до вечора їх не стало... Одне, що харчі були погані, – борошняна затірка, та й ту не варили, а просто розбовтували у сирій воді, – а друге, що й тієї затірки не вистачало.

Пам'ятаю, одне дитя було вже при смерті, то злізло якось із печі, стало посеред хати, мале таке, в самій сорочині, та й каже до мене: «Пип, пип в маленьку миску ютьки!» Мовляв, сип, сип у маленьку миску юшки...

А в селі коїлися звірства. Люди геть утратили і совість, і розум. Голова колгоспу Йосип Кулібаба удвох із бригадиром убили чоловіка, що жив за річкою. Звинуватили його в тому, що він украв хліб у колгоспі, та кілька разів підняли і з силою посадили на долівку – він і богу душу віддавав... А то якось роздавали баланду коло млина. Михтодь, братик Ярини Задорожньої, попросив добавки. То Кулібаба як схопив батога та й погнався за ним – бив його бив, аж та дитина з переляку плигнула в криницю і втопилася...

Ішла я одного разу попри колгосп на роботу в ясла – коли ж дивлюся, під двигуном лежить дитя, жовте, як віск... Паморочилося мені в голові од голоду. Пройшла я трохи та й думаю собі: чога ж це та дитина там лежить?

Антоненко Олексій Григорович
1925 р.н., житель с. Бовкун Таращанського району
(запис 1989 року Оводенко О.Ф., тоді вчительки, а нині пенсіонерки)

Батько займався господарством, обробляв землю. Літом 1932 року комуністи забрали із садиби абсолютно все: корову, поросю, курей, зерно, картоплю і коня з возом.

Батько вночі пішов на колгоспне поле м'яти просо, його спіймали і засудили до висилки. Сім'я залишилася без годувальника.

Мартинюк Ніна Василівна
1930 р.н., жителька с. Крива
Таращанського району
(запис 2007 року Переляк М.О., завідувачою клубом-бібліотекою)

Свідчу про те, що чула від уцілілих під час Голодомору рідних, які й мене врятували від лютої смерті.

В 32-33 роках майже в кожній хаті були покійники. Людей забирали підводою напівживих і мертвих, і ввозили у братську могилу, як у пекло. Приїжджаючи до хати, йшли в хату, там лежала людина ще жива, ще ворухилася, ще тепла. Її тягли з ліжка, казали: «Треба, забрать, бо завтра все одно за нею прийдеться їхати».

Так було із Максимом Луценком. Його напівживого витягли з хати, він просив його не забирати, але дід, що ввозив покійників до братської могили, не послухав і кинув його в яму. Та напівмрець якось виповз і вижив.

Вже в 90-х роках дід Максим розповідав нам, що того чоловіка, котрий його ледь не закопав живцем, вже давно немає, а він до цього часу живий.

Люди, котрі здужали, ходили в 1933 році на роботу в колгосп за черпак юшки та дві галушки, але не думайте, що з самої муки, а з гречаної лупи. Ще варили пшоняний куліш, та такий «густий» – пшонина пшонину гоне, а пшонину ложка не влове.

Гречана лупа була насущним хлібом, її товкли в ступах, терли в макітрах. На березі рвали кінський щавель. Хто тримав корову, то люди йшли пухлі і просили склянку молока, і хазяї доїли корову по декілька раз на день і спасали людей.

Я тоді ще була мала, але пам'ятаю, що по сусідству у нас жив дід Назар. В нього була велика сім'я, та всі вимерли. Він остався один і сидів під хатою на призьбі. Мати насила йому щодня щось поїсти, а тоді вже не видно його. Мати зварила із щавлем затірку, насипала в ми-

Вернулась я, насилу залізла під двигуна, – коли ж те дитя вже й захололо давно. І так недобре мені зробилося, коли я те зрозуміла, геть почорніло в очах – і відтоді не стала я ходити на роботу в ясла, а пішла сапати буряки. Не могла дивитись, як ті діти мруть...

Влітку скінчила я курси вихователів дитсадка. Голод уже минувся. Вела дітей до колгоспної їдальні, й вони заспівали: «Ми молоді весняні квіти, ми діти молота й серпа». А вертали якраз жінки з поля та як почули – й заплакали усі: мало хто з їхніх дітей вижив у ту голодовку.

Якось я рахувала, то вийшло у мене, що вимерло тієї весни три чверті села...

Я ходив по чужих городах і перекопував їх в надії знайти хоч пару-другу мерзлих картоплин, щоб зразу ж їх і з'їсти.

Через дві хати жив батьків брат, який мав 9 дітей. Сво-їх померлих синів і дочок батьки не ховали, а поїдали.

З чотирьох дітей у нашій сім'ї до тепла дожив лише я один. Весною 33 року повернувся батько, привіз хліба, мати з'їла і до вечора померла.

На знімку: Н.В.Мартинюк звертається до односельців на мітингу з нагоди відкриття в 2007 році пам'ятного знака жителям с. Крива – жертвам Голодомору 1932-1933 років.

сочку і каже, що занесе йому. З нею побігла і я.

Дід лежав на полу, пухлий, свиточкою вкритий. Мати його підняла, посадила, дала мисочку в руки і він, не дожидаючи ложки, так жадібно випив ту затірку і так вилизав ту мисочку, що її не треба було мити. На другий чи на третій день він хотів вийти на двір, але не подужав – упав на поріг головою і не стало діда.

За випадки людодіства я не знаю, але розповідали, що наша односельчанка Костяна викопувала з могили свого сина, щоб з'їсти, але сусіди їй не дали.

Задорожний Іван Михайлович
1922 р.н., житель с. Ківшовата Таращанського району
(запис 2001 року Кульнова В.І., зав. бібліотекою)

Сім'я жила добре. Батько, надзвичайно сильний, здоровий, веселий чоловік, з ранку до ночі працював. Любив коней, жалів їх, не раз впрягався разом із ними в воза і тягнув нарівні з худобою, щоб скотині було легше. В колгосп іти не хотів: відчував себе господарем.

Я, десятилітній хлопчик, не розумів, чого мій сильний, сміливий батько не може відборонити корову, яку виводили активісти з нашого двору, і зерно, яке вигребли з клуні до останньої зернини. А коней батько не встиг напоїти на прощання: скочили грабіжники, цвяхнули батогом і опустів двір. Веселим батька я уже не бачив. Невдовзі той помер.

Пам'ятаю і опухлу з голоду матір, і свого братика. Вони померли, а я був ще живий. Холодними ночами я тулювся до своєї мами, яка, здавалось, спокійно спала і яка вже не могла зігріти мене.

Потім мені порадили іти на Маковецьке. Там я допомагав пасти худобу, і жалісливі жінки, подоївши корів, да-

вали мені кухоль молока. Спав прямо в яслах біля худоби: було тепліше. Додому бігав і ще довго, пам'ятаю, заставав у хаті покійних маму і братика. Потім їх поховали біля хати у садку.

Люди пухли з голоду, часто помирали. Коли я біг полем, бачив і сидячих, і лежачих мерців.

Як випав сніг, жінки, які працювали на фермі, послали мене в Ківшовату до сільради – тоді в селі організовувався дитячий будинок. Пам'ятаю, як біг по дорозі, намагаючись не ставати босими ногами на сніг.

У дитбудинку, а по-іншому його називали «патронат», нас було 36 дітей-сиріт. Доглядала нас жінка з цього ж таки села – Ганна Павлівна Несміх. Нас одягли, щодня ми мали їжу.

До криниці, у ярочку, по воду ходили гуртом, бо часто там можна було зустріти людей, які цукерками заманювали до себе дітей, вбивали і їли їх.

Левіщенко Галина Євстратівна
1914 р.н., жителька с. Триліси Фастівського району
(запис 2005 року Яцинич О.М., вчительки; Кушніренко К., учениці Триліської ЗОШ)

1933 рік – найчорніший час у моїй долі і долі односельців. Не минуло лихо і нашу сім'ю: вмерли батько, два брати, сестра. Все пам'ятаю.

Без документів і зброї ходили люди (5-6 чоловік) і забирали все, що виростила сім'я. Зерно, насамперед. До нас не приходили, бо в нас була така голоднеча, що нічого було взяти.

Вмирати ніхто не хотів, боролися за життя хто як міг. Одні намагалися закопати хоч трохи продуктів харчуван-

ня. Але скористатися ними мало хто міг: або знаходила бригада і забирала, або сусіди викрадали.

Інші йшли працювати в колгосп або радгосп, бо там давали трохи щось поїсти. Збирали і їли лободу, різні бур'яни, коріння, пили брагу...

В кінці 1932 року почали помирати. Ховали померлих повсюди: на гробках, серед поля, на власному подвір'ї, або звозили до однієї могили.

Хутірна Антоніна Кузьмівна
1929 р.н., жителька с. Червона Фастівського району
(запис 2002 року Олеся Волі, члена Національної спілки письменників України)

Брату Льоні було більше року, а не міг ходити: не доїдав. Рученята тонкі, живіт великий. На лежанці бідне сиділо, просило їсти.

Я з Настунею ходила на берег, шукали щавель. Немає вже ні картоплі, ні хліба. Мама варили кришену гичку з буряків. А то зготували картоплину, на тарілці розм'яли й без нічого на лежанку до Льоні несуть, ложечкою картоплю запахаючи в рот. А крихітки відкотилися з ложечки. Ми ті крихітки в рот собі – я і Настуня. В печі зашипіло щось, мама швиденько до печі, а я хоч і менша Настуні, – своїм пальцем у рот Льоні полізла, картопельку вигребла. Братик кричав, і мама прибігла, а я вже ковтнула картоплю, чекаю, що мама битимуть. А мама не б'ють – плачуть.

В нашої тітоньки Оляни, маминої сестри, було п'ятеро дітей. Старші – Івга, Кирило, Ганя; менші – Маруся й Галеня. Всі пухлі, і їсти нічого. Вмерли чоловік тітчин дядько Омелько, вмерли Івга, Кирило і Маня, і вмерла найменшенька Галюня. Тітка Оляна з пухлими ногами взяла на руки мертву Галюню і сапу в руки (лопату вже не підніме),

через город свій пішла до могилки. Сіла тітонька біля могили чоловікової і старших дітей. Поклала Галюню збоку, сапою могилку вигрібши. Довго-довго гребла...

В наших сусідів, теж Хутірних, ще й родичів, були Коля й Маруся – малі й голодні, їхня мама Софія заховала останній вузол зерна в колиску, під постіль Марусину – забрали нелюди-комсомольці.

Померли Коля й Маруся, і їхній тато згас...

Сиділи ми з Настунею біля хати, аж у двір заходить сусідська Дуня. Ледве переступає пухлими ногами. Біля входу в сіни, перед порогом, камінь лежав. Не змогла Дуня підняти ногу – на камінь упала, ногу розідравши. І кров смоктала з ноги, як молоко. Мама допомогли Дуні звестися, перев'язали ногу і відвели додому.

Увечері Дуня померла.

Край села одинока жінка закликала дітей до себе: дам хліба... Діток довірливих різала, мов козенят. І побачила сусідська мати, що до неї у двір пішла дитина її, побігла за нею, – дитя зарізане... І не виходили ми тепер з Настунею надвір без мами, бо страшно було.

Буднік Михайло Васильович

1929 р.н., з с. Старі Шепеличі Чорнобильського району,
нині житель м. Славутича

(запис 2007 р. Алімова Є.А., директора краєзнавчого музею м. Славутича)

Наша сім'я з 1927 року проживала в лісі, за 2,5-3 кілометри від села Старі Шепеличі. В ці роки проводилася реформа, суть якої полягала в тому, щоб поблизу сіл утворювати невеличкі хутори. Мій батько з п'ятьма господарями домовилися побудувати хати в лісі для того, щоб згодом там утворився хутір. Переїхати в ліс встиг лише мій батько, інші господарі не встигли побудувати собі житло і переїхати, так як незабаром реформу відмінили.

В нашій сім'ї було троє дітей. Часто до нас з іншого хутора приїжджала бабуся. Вона допомагала мамі по господарству, доглядала малих онуків.

У 1932-1933 роках працювала і школа, але ми до школи не ходили, тому що жили далеко від села. В селі був магазин, але продуктів привозили дуже мало і не кожний міг їх купити. У магазині, крім продуктів, ще продавали тканину (корт).

По селу ходили «активісти» («комнезами») і збирали податки. Куркулями («кулаками») називали тих людей, у яких було господарство. Мого діда Кузьму і ще 30 чоловік виселили з села, тому що вважали їх куркулями.

Моя мама була дочкою «кулака» і тому в нашої сім'ї

теж забрали зерно.

Мій батько, Буднік Василь Ілліч, працював секретарем сільської ради. На партійній «ячейці» було вирішено, що батько повинен свого коня відвести до колгоспу.

Голод 1932-1933 рр. був забороненою темою, тому я мало що чув. І сам майже нічого не пам'ятаю, так як був ще досить малим. Пам'ятаю лише, як ми бігли по дорозі до села Старі Шепеличі і побачили на лавці помираючу від голоду жінку. Також пам'ятаю, що було скрутно з продуктами. Біля нашої хати протікав струмок, і батько ловив кошем рибу. Ми ходили в ліс по гриби, ягоди, верес.

Допомагав вижити під час голоду і рідний дядько. Коли ми ходили до нього в гості, він давав нам макуху. Від макухи у нас дуже боліли животи. (Макуха – це жом, який утворюється, коли б'ють олію з соняшника чи коноплі). Продуктами допомагали родичі з Білорусії, які були заможнішими, ніж ми. Рятувало від голоду і невеличке господарство (корова, кури, кінь). Із страв, пам'ятаю, мама готувала нам з пшона та картоплі куліш. Також з кропиви робила листяники.

Чув, що багато людей з села Старі Шепеличі померло від голоду.

Косогор Марія Митрофанівна

1923 р.н., жителька с. Райківщина Яготинського району
(запис 2008 року Оконської В.М., секретаря сільської ради)

Мені було тоді 16 років. Важко пережити голод дітям. Увесь час переслідувала думка, що їсти, а ще страшні картини смерті навколо викликали страх і паніку.

Із нашої сім'ї вмерло троє дітей: мої брати і сестра. Старший брат Володя не хотів вмирати, намагався на-

сититись бур'яном, але це не допомогло. Середульший Мишко умирав спокійно, усе дивився на дорогу, сподівався на допомогу. Через три дні у хаті лежала мертвою сестричка Ніна.

Купріянка Катерина Давидівна

1927 р.н., жителька с. Червоне Яготинського району
(запис 2005 року Купрієнко Ж.А., зав. клубом)

В сім'ї було 4 дітей, троє з них померло, залишилась одна я. Мати нарвала калачиків, діти наїлися і померли від дизентерії.

На батька теж напала кров'яна дизентерія. Батько жив лише тому, що його відправили в лікарню.

Батькового брата виселили з хати, як куркуля, згодом він помер під вербою.

Сили не було на кожного копати ями, тому клали у загальну по 3-6 душ.

Іли баланду з бур'янів, а хто ходив на роботу, давали по кусочку хліба.

Ходили в Прилуки, міняли за тряпки картоплю чи бурячину.

Точно не знаю, скільки померло людей.

Дмитренко Марія Іванівна

1921 р.н., жителька м. Березань
(запис 2006 року Набок Т.Ф., кореспондента газети «Березанські Відомості»)

Як зараз пам'ятаю: сиділи ми на уроці історії. Моя сусідка по парті Марійка Глушак зранку нездужала, поклати голову на парту і так просиділа аж до кінця занять. Вчителі ніяких зауважень їй не робили, бо розуміли, що дівчинка вже кілька днів нічого не їла. А на третьому уроці я

хотіла щось в неї запитати, торкнулася до її руки, а вона холодна... Ось так Марійка померла.

Через два дні померло ще двоє моїх однокласників. Прийшло кілька дядьків, винесли їхні тіла і повезли хлопців на кладовище.

Губрій Володимир Миколайович

1926 р.н., житель м. Біла Церква

(запис 1990 року Володимира Іванціва, члена Національної спілки письменників України)

Нашої вулиці Курсової тепер не пізнати. Від старої забудови острівок лишився. А були добрі садиби. Біля кожної сад, город. Ось цій ялині сто років: посадили, як батькові було п'ять літ, семирічну. А яблуня – одна з тих, що батько посадив, на германську війну йдучи.

– Вернися, – сказав, – буде дітям де лазити.

Було по вулиці кілька хат під бляхою. І наша, а їй теж без прибудов за сто буде. А як настав голод, деякі пішли, вважай, за кілька буханок. Ось Веркопуло й Кльопа купили хати добрячі один за триста, другий за п'ятсот. Жили в них панки старенькі, по років дев'яносто. Вони й віддалися, щоб їх догодували до смерті. Та вони й померли невдовзі. Стояли ті хати одна біля одної на перехресті Курсової з Водопійною праворуч, як у город іти. А через дорогу глинище було. Лежала в ньому жінка з дитиною, у якої собаки нутрощі розтягали, і чоловік, ледь сивуватий на скронях. Поблизу нас померла жінка на Пушкінській, Ганею звали. Казали, що перше з'їла свого сінка. Хтозна, чи так, але десь він пропав. Помер і дід Мороз у хатці, що стояла приблизно на перехресті з нинішньою вулицею 60-річчя Жовтня. Гарний був дідусь: шия міцна, чуприна густа, борода біла-біла, як молоко. Батько, який нам багато казок розповідав, казав, що це останній, хто лишився з усіх Дідів Морозів. Жив дід сам. Сидить, бувало, на призьбі, на вулицю поглядає, як школярі йдуть. За дві-три хати від нього, бо школа була дванадцята. А тоді не стало діда.

Чомусь мерли з голоду найбільш дужі люди. Помер бать-

ків кум Іван Макарець, що біля Росі жив. Здоровенний був дядько. Як входив у хату, то, не знявши шапку, до стелі доставав. Батьків товариш Тронь Перепелиця, що жив біля Голубоярового млина (це де тепер магазин «Дари ланів») такий був могутній – плечі з піджака байового вилазили. Теж помер тоді.

Сусідський хлопчик Федя Повшедний припухав уже. Пам'ятаю, ткнув йому пальцем в лоб – так ум'ятина й трималася!

Батько мій працював на залізниці стрілочником, а мати – в колгоспі. Ми з братом малі, в хаті сиділи. Коли приходять виконавець Свиначенко. Це були такі попихачі при сільраді, а була Олександрійська сільрада, бо вважалося наше передмістя, як і Роток та Заріччя, окремими селами. Отож сільрада була на Фастівській, неподалік від колгоспу. Був Свиначенко в кожусі, кованих чоботях, у високій шапці-чумарці. Стукає, ми не впускаємо. То він ногами нижню фільонку висадив. Мусили відкрити. Забрав з комори кілограмів шість-вісім пшона, що мати на кольца виміняла, торбинку якогось бобу та й потягнув до сільради.

Посходились батьки надвечір, дядько Андрій прийшов.

– Нічого, – каже, – він його в зубах назад принесе!..

І приніс. Не в зубах, правда. А дядько працював у якійсь управі, знав, що й до чого. Він і довів, що хоч мати колгоспниця, та батько залізничник. А в залізничника брати зась!

Виноградна Олександра Йосипівна

1923 р.н., жителька м. Борисполя

(запис 1993 року пошукової групи Товариства охорони пам'яток історії і культури на чолі з Вихровою З.А., відповідальним секретарем Товариства)

В сім'ї було четверо дітей, ми дуже голодували. Батько працював у колгоспі на бойні, але нічого не міг принести додому. Зима 1933 року була лютою, картопля, яку закопали в яму на зиму, померзла, але мусили їсти її.

Першою від голоду померла маленька сестричка, вже не могла ходити мама. Батько одного дня прийшов з роботи ввечері й помер, а на ранок померла й мати.

Старший брат пішов з дому, рятуючись від голоду. Доля допомогла йому дібратись до тітки, в якій була корова, так і вижив. Старшу сестру віддали в няньки до можних людей.

Мене відправили до приюту. Діти в приюті дуже голодували, хворіли на дизентерію, багато їх вже не могли ходити і, голі й знеможені, лежали у дворі. Померлих щодня вивозили на Книшове кладовище, де скидали у яму. Часто везли ще живих дітей. Вкинули живою й мене на того воза, бо в мене були вже опухлі ноги, і я не могла ходити.

Я дуже просилася в дядьків, щоб мене не везли, а вони сказали, що однак я завтра помру. Привезли до кладовища, а я прошу, щоб відпустили, що в мене тітка на Лану живе (Ланом називали місцину біля вул. Старокиївської). Я була в платтячку, й вони мене відпустили.

Не знаю, як вже я доповзла до тітки. Вона дала мені шматочок хлібця. Але потім знову здала в приют, бо й свою сім'ю не було чим годувати. Це вже в той, що на Лану... Там була величезна хата й погріб великий – це мені у пам'ятку. Голодували у приюті дуже, пооб'їдали навіть листя на деревах. Хворіли на дизентерію, помирали. А потім виявилось, що в тому погребі було повно їжі.

Дітей розподілили по людях, мене і ще 6 дітей відвезли у Мартусівку до якоїсь бабусі, що нас і годувала... А потім мене забрали у Бориспіль, у колгосп Шевченка, в якому колись працював батько, і я стала колгоспною вихованкою. Там і 7 класів закінчила, робила в колгоспі...

Мироненко (Бортун) Поліна (Пелагея) Андріївна

1922 р.н., жителька м. Бровари

(запис 2008 року Овдiєнко (Обухової) М.Г., старшого наукового співробітника Броварського краєзнавчого музею)

Найбільше помню, як я ішла із школи, а вона була там, де по-теперішньому вулиця Челюскіна пересікається з

вулицею Леніна (по ту сторону). Дак от, ішла я додому. Ми жили там, де тепер гастроном оце на Пекарні. А йти треба

було через кладовище. Дивлюся, аж там хтось похований. Викопано землі примірно так на штик, там лежить людина і тисю землею трохи прикидана. І так і видно, де голова, де плечі, де що, а ноги зовсім не прикидані землею. Видно босі ноги. Тоді ж не хоронили в труні, а так ховали, як-небудь, бо в людей не було сили – голодні були.

А ще, пам'ятаю, я на печі, а парень коло полика стоїть. Я й бачу, що він не сьогодні-завтра вмере. А він приходив може просить їсти. Це мій двоюрідний брат Володя, такий, як я. А менший був Міша. Вони Мироненки. Їхній батько, брат мого батька, Петро Мироненко в голодовку

десь дівся. Опух і десь дівся. Нехто не знає, де він. Може, десь пошов їсти шукать.

Там же тож було багато дітей: Міша, Володя, Гриша, Іван, Шура і Варя – шестеро. Десь у середині голодовки, напевно, під весну 1933 року, двоє вмерло, а четверо вижили, бо двоє дівчат пішли десь у найми.

Кожен старався якось вижити. Наші хлопці, мої брати, пасли корови людські, заробляли ще в дитстві. Дівчата в найми ходили. Голодовка ж не для всіх. Тоді ж тож були багаті. Люде йшли робить за кусок хліба.

Ступіна (Дармостук) Олена Григорівна
1928 р.н., з с. Піски – нині територія м. Василькова
(запис 2007 року Прилипка Н.А.)

Жили ми тоді в селі Піски на «яру» – так куток називався, в хаті матиного брата. Він з сім'єю жив у Києві, а ми в його хаті.

В сім'ї нас було шестеро: батько, мати, брат Коля, сестри Ліда, Маруся і я. Мати робила в колгоспі, а батько в Києві в РСУ. В колгоспі, хто робив, давали по пайці хліба, варили і давали затірку. То мати в котелку приносила і кормила по пару ложок затірки кожному, ще й кусінчеку хліба кожному дасть. Я була мала, але пам'ятаю, що мати борщ варила з споришу, з лободи. Юшку варила з усіх бур'янів, які були біля двору. А як запопадуть батько кусочок хліба, ділили на всіх.

На «яру» і на «Саганах» не було заможних людей, а на «Деледивках» були такі, що мали корови і міняли моло-

ко на муку. Помер братик, а сестри повиживали. Спасло останніх те, що батько працював у Києві на будівництві і привозив пайок, що отримував на роботі. Жили злиденно, але ділилися з сусідами останніми крихтами. Взуття було одне на всіх, то взимку на вулицю нікого не випускали, казала мати, щоб ніхто не вкрав.

Страшно тоді було жити. Ранньою весною висмикували та з'їдали весь бур'ян, що показувався із землі. Збирали по полях та городах мерзлу картоплю, що зосталася з осені, і пекли деруни.

Люди вмирили, як мухи. Вирили одну яму і, хто подужав, стягували і скидали туди мертвих. А ті, хто вмирили на печах, так і залишалися, поки хтось не знайде. Сморід стояв страшенний.

Самойленко Галина Федорівна, 1925 р.н.,
Самойленко Петро Іларіонович, 1922 р.н. (подружжя),
жителі м. Ірпеня (сmt. Гостомель)

(запис 2005 року Зборовського А.І., директора Ірпінського історико-краєзнавчого музею)

Накладали великі податки. Податок заплатив – знову наклали. І так по три рази. Хто не здавався – розкуркулювали сільські активісти і робочі зі склозаводу, яких присилали їхній Крапивніцький.

У нас забрали дошки, бляху. Ті, хто забрав, покрили собі хату нашою бляхою. Ми, діти, жали очерет, щоб покрити хату. Забрали корову, коня.

По закону «п'яти колосків» у нас посадили дві жінки. Повшед Таню (вже померла) і ще одну. Хай краще згниють, але людям узять не дозволяли. Були вишки, з яких дивились. Бригадир перевіряв, щоб ніхто нічого на полі не вкрав.

У батька Іларіона була лошадь. Робив у колгоспі, а сам годував. То пошов да здав лошадь. Реманент, плуги забирали.

А ще, було, приходять у хату і агітують. Не пошов у колгосп – плати налог. Здав налог – давай второй раз. Пока не поступит. Давиденко Степан три рази здав налог. Все забрали. Тоді пішов у колгосп.

Ходили в Пущу-Водицю по комерчеський хліб і займали чередь в три часа ночі. Раз схопила міліція і забрала хліб.

З города ходили тряпки мінять. Може, хтось заховав трохи хліба – то поміняє. Більше страдали крестьяне.

«Торгсін» – там здавали золото. Батько Іларіон відвіз сєрґи золотіе. Набрал ковбаси. Разніе продукти.

Щоб погубить людей, була команда звише. З Компартії. Ми розказуєм, молодь знає. Але не вірить. Говорить: «Такого не може быть».

Малашевський Самійло Панасович
1910 р.н., житель м. Переяслава-Хмельницького
(запис 1992 року Авраменка Ю.В., завідувача науково-методичного відділу
охорони культурної спадщини НІЕЗ «Переяслав»)

У 1933 році я працював у Дніпропетровську на трубному заводі. Прислав мені з Переяслава зять пїсьмо. В ньому мій батько пише: «Вас у мене було дванадцятьоро, а немає кому й похоронить». Я зразу ж розрадувався на заводі і поїхав додому. Приїхав додому 30 апреля. Доїхав пароплавом до пристані, а біля пристані тільки кусочок землі, навколо сама вода, в той рік велике наводненіє

було. На лодку сів і доплив до Вітряної гори. Зайшов до себе в город, коли мати виходить з хати. Поздоровався. Мати каже: «Батько у хаті лежить». Батько ще сімнадцять днів пролежав і помер.

Привіз я з Дніпропетровська три кілограми крупів. Хтось доніс, що я приїхав. Коли це на другий день приходять. Було їх три чоловіки. Питають: «Що ви привезли?»

РОЗДІЛ 3. СВДЧЕННЯ

– Кажу: «Осьо!» – «Давай сюди!». Забрали крупу.

Альтицьке кладовище біля нас близько – двісті метрів. Було кладовище таке гарненьке, впорядковане. Працював наглядачем на кладовищі Іващенко. На кладовищі було п'ять дзвонів – познімали.

Сильна була голодовка в тридцять третьому! Ідеш по вулиці – лежить мертвий, поки до роботи дойдеш, побачиш: там лежить мертвий – там. По канавах лежать, по бур'янах. Везуть з лікарні мертвих на кладовище, а яму не копають, тільки скинуть з підводи – і все.

Іде підвода по городу, збирає людей – той мертвий, той ще живий, везуть на кладовище. Біля часовні скида-

ють. І накидали купу – триста голів. Цю купу я лічно бачив. – шкура здимається на голові, не те що!

Під Вітряною горою були землянки, жили там люди. Там жила баба Фроська, руська. Вона вирізувала м'якуші із задниці в цих мертвих людей, що лежали біля часовні, перекручувала м'ясо, робила котлети і на базарі продавала.

Тоді люди давай говорить в міськраді, що хіба так можна! Тоді з міліції прислали якихось арестованих, вони викопали яму і стаскали всіх туди. Де похоронили цих людей, не знаю.

Померла в місті третя частина жителів – точно!

Лесик (Давиденко) Надія Данилівна

1925 р.н., жителька м. Ржищева

(запис 2007 року Сергійчук Л.В., працівника Ржищівського міського музею)

Народилась я у Ржищеві, тут живу і тепер. Мій батько, Давиденко Данило Прокопович, помер від операції у 1930 чи 1931 році. Мати, Давиденко (Крамаренко) Євдокія Охрімівна, працювала в колгоспі. Нас, дітей, було троє: мені було 7 років, сестрі Фросі – 4 роки, а брата Миколи – 2 роки.

Напровесні 1933 року мати вже не топила в хаті, бо не було чим. Біля хати ми мали невеликий город, і врожай з нього швидко з'їли. Їсти в хаті не було нічого, ані крихти. Мати покинула нас напризволяще, голодних і холодних, і пішла рятувати себе в Ходорів.

Я по смітниках шукала собі їсти. Цілими днями блукала по полях, шукала мерзлу картоплю. Приходила до маслозавода, де іноді жінки давали мені маслянки або сироватки. А малі Фрося і Коля залишалися у хаті. Так і померли вони голодною смертю: брат – на долівці, а сестра – на лежанці. Я ночувала з ними в хаті і не звертала на померлих ніякої уваги – від голоду мені було все байдуже.

Одного дня я пішла за людьми у Ходорів шукати матір. По дорозі бачила: лежали по канавах мертві люди або такі, що вмирали. Ніхто на них не звертав уваги.

У Ходорові був громгосп, працівники його жили у землянках, покритих бур'янами. Спали всі покотом. Робили люди на землі за ложку юшки-баланди.

Матері переказали сусіди в Ходорів, що діти померли.

Марцишина Віра Григорівна

1922 р.н., жителька м. Фастова

(запис 2005 року Мойсеєвої І.С., головного спеціаліста міського відділу культури)

Мого рідного батька сестра Євгенія, вона, бідненька, на печі померла в голодовку. Приїхала з колгоспу, положили і померла.

Її синочок Вася на вулиці серед дороги помер під забором. Мій покойний батько йшов з колгоспу і ніс там 300 гр. хлібу давали на день. Хлопчик попросив: «Дядя Гриша, дайте мені кусочок хліба». Батько покойний мій дав тей кусочок хліба. І він через часік скончався.

Потом я була в детском садку, туто на Заріччі. Була дитиною і Сіленко Олександра Степанівна була вихователькою в садку. І дітки мерли в садку меншенькі, а ми вже, як більшенькі, складали на рядьошку померлих, щоб ми тих бідненьких діток покойненьких ви-

носили на вулицю. Конечно тяжело згадувати часто, жалко дітей.

І ми голодували, но наша покойна мама в колгоспі пікла хліб. То вона вже там старалася принести якусь буханочку хліба для своєї сім'ї. А 12 дітей було в нас. І так ми і спасалися. І самі були голодні і холодні. Оце така наша була жизнь.

Тяжело конечно було перенести. А в мене такий був характер, що мама хліб спече, робилися шишки. Я ті шишки заносила тудаж до Літвіненко Євгенії, бо там іще була Люба покойна і Віра.

І макуху їли, і бур'яни їли. На поле ходили, копали картошку мерзлу. Сіллю мама покойна посипить і на печі пекла. Отакий був голод.

Список часто вживаних скорочень і термінів

Агітмасвідділ – (рос. **агитмассотдел**) – відділи агітації і масових кампаній ЦК ВКП(б) та ЦК КП(б)У

АК – Адміністративний кодекс

АМСРР (рос. **АМССР**) – Автономна Молдавська Соціалістична Радянська Республіка. Входила до складу Української СРР

ар. (рос. Український відповідник у документах не зустрічається) – арештований, заарештований

арк. – аркуш

арт. – 1) артиль; 2) артикул

а/с. (рос. Український відповідник у документах не зустрічається) – антирадянський

АСЭ, асэ (рос.) – антирадянський елемент

б. – бувший, колишній

б/п – безпартійний

б.р. – біжучий, поточний рік

БСРР (рос. **БССР**) – Білоруська Соціалістична Радянська Республіка

був. (рос. **быв.**) – бувший

будрайон – будівельний район

БУПР (російський відповідник **ДОПР**) – будинок громадських примусових робіт. Варіант в'язниці, де в'язні безоплатно працювали на важких роботах. Синонім – тюрма

Б.Ц. – Білоцерківський

Б.Ч.Ц.А. – бувший чин царської армії

Верхсуд – Верховний суд

вид-во – видавництво

відс. – %, процент

ВКП(б) – Всесоюзна комуністична партія (більшовиків)

В.М.С.З. – вища міра соціального захисту. Синонім – розстріл.

ВПК – Всесоюзний переселенський комітет

ВТТ – виправно-трудова табір. Синонім – концтабір

ВУКС – Всеукраїнська колгоспна спілка

ВУЦВК (рос. **ВУЦИК**) – Всеукраїнський центральний виконавчий комітет

ВЦВК (рос. **ВЦИК**) – Всесоюзний центральний виконавчий комітет

ВЧ – високочастотний зв'язок

ГАУ – Головне архівне управління при Раді Міністрів УРСР (Кабінеті Міністрів України)

ГДА СБУ – Галузевий державний архів Служби безпеки України

голова РВК (рос. **предРИК, предрик**) – голова районного виконавчого комітету

Головштаб (рос. **главштаб**) – головний штаб

гр., гр-н – громадянин

губ. – губернія

ГУРСМ (рос. **ГУРКМ**) – Головне управління робітничо-селянської міліції

ДА МВС України – Державний архів МВС України

ДА СБУ – Державний архів Служби безпеки України

ДАРФ – Державний архів Російської Федерації

дес. – десятина, десяток

ДПУ (рос. **ГПУ**) – Державне політичне управління. Одна з назв секретної політичної служби (ЧК – ГПУ – НКВД – МГБ – КГБ), яка здійснювала контроль за всіма сферами політичного, економічного та громадського життя в

СРСР протягом усього періоду існування тоталітарної комуністичної держави – Союзу РСР

ДТВ (рос. **ДТО**) – дорожно-транспортний відділ;

ЕКУ, економуправління – економічне управління – служби ОДПУ і ДПУ УСРР, які займалися питаннями державних економічних злочинів, масово фабрикуючи їх. В низових ланках ДПУ-НКВС діяли **ЕКВ** (рос. **ЕКО**) – економічні відділи

ж.д. (рос.) – залізниця

зав. – завідуючий (завідуюча)

завгосп (рос. **завхоз**) – завідуючий господарством

Заготзерно – державна хлібозаготівельна організація

ЗАГС – відділ запису актів громадянського стану

заст. (рос. **зам.**) – заступник

земвідділ (рос. **земотдел**) – земельний відділ

ЗРК – закритий робітничий кооператив

зсиппункт – зсипний пункт приймання зерна

ЗСФРР (рос. **ЗСФСР**) – Закавказька Соціалістична Федеративна Радянська Республіка

ИТР (рос.) – інженерно-технічний працівник

ИТУ (рос. Український відповідник у документах не зустрічається) – виправно-трудова установа. Синонім – тюрма

ім. – імені

інсектор – індивідуальний сектор

кг – кілограм

к/г – колективне господарство, колгосп

КИМ – Комуністичний Інтернаціонал Молоді. Синонім – ЛКСМ

КК – контрольна комісія

КК – РСІ (рос. **КК – РКИ**) – Контрольна комісія – Робітничо-селянська інспекція

КК – Кримінальний кодекс

колгосп – колективне господарство

КНС – комітет незаможних селян

Комі АРСР – Автономна Радянська Соціалістична Республіка Комі

коп. – копійки

КП(б)У – Комуністична партія (більшовиків) України

КСМ – Комуністична спілка молоді

культпроп – 1) культура і пропаганда; 2) завідувач відділом культури і пропаганди; 3) працівник цього відділу

л/д (рос. Українські відповідники в документах не зустрічаються) – 1) особова справа; 2) аркуш справи

ЛКСМ – Ленінська комуністична Спілка молоді

ЛКСМУ – Ленінська комуністична Спілка молоді України – складова Всесоюзної ЛКСМ

ЛОН (рос. Український відповідник у документах не зустрічається) – табір особливого призначення

міськрада (рос. **горсовет**) – міська рада

МОПР (український відповідник у документах не зустрічається) – Міжнародна організація допомоги революціонерам

МПК (рос. **ГПК**) – міський партійний комітет

МТС – машино-тракторна станція

Наркомпрос – Народний комісаріат просвіти

нарсуд – народний суд

насіфонд (рос. **семфонд**) – насінневий фонд

натураванс – аванс натуральними продуктами
наук. – 1) науковий; 2) науковець
НКВС (рос. **НКВД**) – Народний комісаріат внутрішніх справ
НКЗ, Наркомзем – Народний комісаріат землеробства
НКРГ (рос. **НКСХ**) – Народний комісаріат радгоспів
НКЮ – Народний комісаріат юстиції
нр – номер
обком – обласний комітет
обл. – область
облвиконком (ОВК) – виконавчий комітет обласної ради
облсуд – обласний суд
ОДПУ (рос. **ОГПУ**) – Об'єднане державне політичне управління. Всесоюзний орган, якому підпорядковувались республіканські, обласні, районні управління і відділи ДПУ, а також особливі відділи в армії та МТС
ОКК – Об'єднана контрольна комісія
окрвиконком – окружний виконавчий комітет
ОО (рос. Український відповідник у документах не зустрічається) – 1) особливий відділ; 2) оперативний відділ
оргінстр – 1) організаційно-інструкторський відділ; 2) працівник такого відділу
О/С (рос. Український відповідник у документах не зустрічається) – особлива нарада. Позасудовий орган для розгляду політичних справ
ОСО (рос. **УСО**) – обліково-статистичний відділ ОГПУ і ДПУ УСРР
партколегія – партійна колегія
п., пуд. – пудів
п/о – 1) (укр., рос.) партійна організація
2) (рос.) – поштове відділення
ПО, СПО (рос. Український відповідник у документах не зустрічається) – політичний відділ, секретно-політичний відділ. Підрозділ у складі ДПУ-НКВС, який займався переважно фабрикуванням політичних справ
продзатруднення – продовольчі затруднення. Вживаний офіційний термін замість слів голод, голодомор
радгосп – радянське (державне) господарство
Райземвідділ (рос. **РЗО, РАЙЗО**) – районний земельний відділ
РайЗУ – районне земельне управління
РАЙПО (рос. Український відповідник у документах не зустрічається) – районне споживче товариство
Райфо, фінчастина – районний фінансовий відділ (частина)
Р/в (рос. **р/о**) – районне відділення
РВК, райвиконком – районний виконавчий комітет
РКМ, РК міліція – робітничо-селянська міліція
РКНС – районний комітет незаможних селян
РКС (рос. **РКСоюз, райколхозсоюз**) – районна колгоспна спілка
р-н – район
РНК, Раднарком – Рада народних комісарів
РПК, райпартком – районний партійний комітет
РРФСР – (рос. **РСФСР**) Російська Радянська Федеративна Соціалістична Республіка
РСІ (рос. **РКИ**) – робітничо-селянська інспекція
руб. (рос.) – рубль
Свеклотрест – Державне об'єднання цукрових радгоспів
«СВУ» – «Спілка Визволення України». Сфабрикована

ДПУ «контрреволюційна організація», до якої зарахували і після гучних судових процесів знищили цвіт української інтелігенції
с.г., с/г – 1) сільське господарство; 2) сільськогосподарський; 3) (рос.) цього року
сельпо (рос.) – сільське споживче товариство
сільактив – сільський актив
сільрада, с/р. (рос. **с/с, с.с., сельсовет**) – сільська рада
СКК (рос. Український відповідник у документах не зустрічається) – Північно-Кавказький край
с.м. (рос.) – цього місяця
СОЗ, ТСОЗ – спілка обробітку землі, товариство по спільному обробітку землі
СРСР – Союз Радянських Соціалістичних Республік
ст. – 1) станція; 2) стаття; 3) сторінка
С/Т, судтрійка – судова трійка. Позасудовий каральний орган
т., тов. – товариш
ТВ (рос. **ТО**) – транспортний відділ
Торгзін (рос. **Торгсин**): Всесоюзне об'єднання торгівлі з іноземцями. Всеукраїнська контора Торгзину була започаткована у червні 1932 р. Під час голоду вела закупівлю дорогоцінних металів і валюти у місцевого голодуючого населення в обмін на продовольчі товари
ТСП – Трудова селянська партія. Сфабрикована ДПУ «контрреволюційна організація» з «великими центрами» в Україні, Москві та Ленінграді, на яку сталінський режим списав свої катастрофічні прорахунки в сільському будівництві і навіть організацію Голодомору
«УВО» – «Українська військова організація». Сфабрикована ДПУ «контрреволюційна організація», до якої зарахували і знищили велику групу вищих військових української національності
УВО – Український військовий округ
УНДО – Українське національно-демократичне об'єднання. Сфабрикована ДПУ «контрреволюційна організація»
УНР – Українська Народна Республіка
уп., уповн., уповноваж. (рос. **уп., уполн., уполномоч.**) – уповноважений
уповнаркомшляхів – уповноважений Наркомату шляхів сполучення
УСРР, Українська СРР – Українська Соціалістична Радянська Республіка
учпрокурор (український відповідник у документах не зустрічається) – дільничний прокурор
ФЗУ – фабрично-заводське училище
ЦДАВО – Центральний державний архів вищих органів влади і управління України
ЦДАГО – Центральний державний архів громадських об'єднань України
Центроспирт – Центральний трест спиртової промисловості
ЦК ВКП(б) – Центральний комітет Всесоюзної комуністичної партії (більшовиків)
ЦК КП(б)У – Центральний комітет комуністичної партії (більшовиків) України
ЦКК – Центральна контрольна комісія
ЦО – центральний орган
ЦЧО – Центральньо-Чорноземна область
шт. – штук
ЮЗ, ЮЗЖД – (рос. Український відповідник у документах не зустрічається) – Південно-Західна залізниця.

Ініціатори і головні виконавці Голодомору 1932-1933 років в Україні

Сталін Й. – генеральний секретар ЦК ВКП(б), головний теоретик і диригент Голодомору 1932-1933 років в Україні

Члени Політбюро ЦК ВКП(б):

Андрєєв А. – нарком шляхів сполучень СРСР; **Ворошилов К.** – нарком військових і морських справ СРСР; **Каганович Л.** – секретар ЦК ВКП(б); **Калінін М.** – голова ЦВК СРСР; **Кіров С.** – перший секретар Ленінградського обкому і міському, секретар ЦК ВКП(б); **Косіор С.** – генеральний секретар ЦК КП(б)У; **Куйбишев В.** – заступник голови РНК СРСР, голова Держплану СРСР

Кандидати у члени Політбюро:

Жданов А. – секретар Горьковського крайкому ВКП(б); **Мікоян А.** – нарком постачання СРСР; **Петровський Г.** – голова ВУЦВК; **Чубар В.** – голова РНК УСРР

Перші особи в Україні – кати свого рідного народу: **Косіор С.** – генеральний секретар ЦК КП(б)У; **Чубар В.** – голова РНК УСРР

Члени Політбюро ЦК КП(б)У:

Акулов І. – секретар ЦК КП(б)У (X. 1932 - XI. 1933); **Демченко М.** – перший секретар Київського обкому ЦК КП(б)У; **Затонський В.** – голова ЦКК КП(б)У, нарком РСІ, згодом нарком освіти УСРР; **Петровський Г.** – голова ВУЦВК; **Постишев П.** – секретар ЦК ВКП(б), другий секретар ЦК КП(б)У; **Саркісов С.** – перший секретар Донецького обкому ЦК КП(б)У (з XI. 1933); **Скрипник М.** – нарком освіти УСРР, заступник голови РНК УСРР, голова Держплану УСРР; **Строганов В.** – другий секретар ЦК КП(б)У (до XI. 1932); **Сухомлин К.** – заступник голови РНК УСРР; **Терехов Р.** – секретар ЦК КП(б)У, перший секретар Харківського обкому КП(б)У; **Хатаєвич М.** – другий секретар ЦК КП(б)У, перший секретар Дніпропетровського обкому КП(б)У (з X. 1932); **Якір Й.** – командувач Українського військового округу.

Кандидати у члени Політбюро:

Алексєєв М. – секретар ЦК КП(б)У (до VI. 1933); **Вегер Є.** – перший секретар Одеського обкому КП(б)У (з II. 1933); **Зайцев Ф.** – секретар ЦК КП(б)У (до VI. 1933); **Любченко П.** – секретар ЦК КП(б)У, заступник голови РНК УСРР; **Майоров М.** – перший секретар Одеського обкому КП(б)У (до II. 1933); **Попов М.** – секретар ЦК КП(б)У (з II. 1933); **Реденс С.** – повноважний представник ОДПУ СРСР в УСРР (до II. 1933); **Сербиченко О.** – заступник голови РНК УСРР (до VI. 1933).

Партійні та радянські функціонери, керівники господарських і каральних органів СРСР, УСРР, Київської області та її районів 1931-1933 років, які згадуються у книзі

А
Агранов Я. – заст. голови ОДПУ
Александровський – пом. начальника секретно-політичного відділу ДПУ УСРР
Антипов М. – заст. наркома РСІ СРСР
Аркус Т. – заст. голови правління Держбанку СРСР
Аронов – зав. інформаційно-посівною групою ЦК КП(б)У

Б
Бабко – член бюро Київського обкому КП(б)У
Балицький В. – заст. голови ОДПУ, голова ДПУ УСРР
Баранов Г. – зав. приймальною ВУЦВК
Бельме О. – член ВУЦВК
Берлін – заст. наркома постачання УСРР
Бершадський – пом. уповноваженого ДПУ по Баришівському району
Бірін І. – заст. наркома землеробства СРСР
Благонравов Г. – заст. наркома шляхів сполучень СРСР
Боєв І. – заст. наркома зовнішньої торгівлі СРСР
Бойко Ф.К. – голова Пархомівської сільради Володарського р-ну
Броліш – голова Бородянського райвиконкому
Будківська – голова Тетерівської сільради Іванківського р-ну
Бутяєв – член Київського обкому КП(б)У

В
Варейкіс Й. – перший секретар Центрально-Чорноземного обкому ВКП(б)
Василенко М. – голова Київського облвиконкому, член бюро Київського обкому КП(б)У
Винокуров О. – голова Верховного суду СРСР
Власенко – секретар Бородянського райвиконкому
Войцехівський К. – секретар ВУЦВК

Г
Гавва – голова колгоспу «3-й вирішальний» с. Пустоварівка Сквирського району
Гільбух – член Київського обкому КП(б)У
Глинський А. – секретар Київського облвиконкому
Глінський – член Президії Київської обласної контрольної комісії
Годзієвський – керівник групи заготівель, постачання та торгівлі Наркомату робітничо-селянської інспекції УСРР
Голод Н. – секретар ЦК КП(б)У
Горлинський К. – заст. секретаря ВУЦВК
Гринько Г. – нарком фінансів СРСР
Гросман С. – уповноважений РПО СРСР, заст. наркома постачання СРСР

Д
Дасік І.В. – виконавець Літоцької сільради Броварського р-ну
Дзюбінська – уповноважена Васильківського РВК і РПК
Довгалюк А. – голова колгоспу с. Мармуліївка Володарського р-ну
Довгопол – уповноважений Кагарлицького районного відділу міліції
Домбровський – член Київського обкому КП(б)У
Друскіс – начальник ДТВ ДПУ
Дудник Я. – заст. голови РНК УСРР, голова Держплану УСРР

Є
Єгоров М. – заст. начальника політсектора МТС Київської області
Єжов М. – зав. відділом розподілу кадрів ЦК ВКП(б)
Єнукідзе А. – секретар ЦВК Союзу РСР
Єрмо Г. – голова Глібівської с/р Вишгородського р-ну

З

Замков – фастівський дільничний прокурор
Зорін В. – секретар Ради народних комісарів УСРР

К

Калманович М. – нарком зернових і тваринницьких радгоспів СРСР
Канторович С. – нарком охорони здоров'я УСРР
Карлсон К. – заст. голови ДПУ УСРР
Карпенко О. – заст. наркома освіти УСРР
Керженцев П. – керуючий справами РНК СРСР
Кисельов В. – секретар ЦКК КП(б)У
Клейнер І. – заст. голови Комітету заготівель при РНК СРСР
Колкер – член Київського обкому КП(б)У
Коломієць – член президії Тетіївського райвиконкому
Косарєв О. – генеральний секретар ЦК ВЛКСМ
Кохман – секретар парторганізації с. Рубченки Володарського р-ну
Красиков П. – прокурор Верховного суду СРСР
Краснов – уповноважений Васильківського РВК і РПК
Криницький А. – заст. наркома землеробства СРСР
Кузьменко С. – заст. наркома робсільнспекції УСРР
Кулібаба Йосип – голова колоспу с. Красилівка Ставищанського р-ну

Л

Лаврухін – керуючий Українською конторою «Союзборошно»
Лакей Михайло – голова колгоспу с. Переселення Кагарлицького р-ну
Лебединський – райуповноважений ДПУ по Баришівському району
Левін А. – заст. завідуючого відділом ЦК ВКП(б)
Легкий В. – керуючий справами РНК УСРР
Леплевський І. – заст. голови ДПУ УСРР
Лисюк Семен – голова Оріховецької сільради Сквирського р-ну
Лісняк Д.П. – уповноважений Богуславського РПК і РВК
Лук'янцева Варка – голова Красятицької сільради Поліського р-ну
Лупідов – член Київського обкому КП(б)У

М

Макеєнко – голова правління Укрколгоспцентру
Мамліна – зав. канцелярією ВУЦВК
Матьошко М. – голова колгоспу ім. Сталіна с.Пилиповичі Бородянського р-ну
Маркевич А. – заст. наркома землеробства СРСР
Межлаук В. – заст. голови Держплану СРСР
Межлаук І. – заст. керуючого справами РНК СРСР
Меламед І. – уповноважений «Заготзерна» в УСРР
Менжинський В. – голова ОДПУ
Михайлик М. – голова правління ВУКС
Михайлов – секретар МК ВКП(б)
Мірошников І. – заст. керуючого справами РНК СРСР
Молотов В. (Скрябін) – Голова РНК Союзу РСР

Н

Народецька – член президії Київської обласної контрольної комісії
Нужденко – голова колгоспу «Нове життя» с. Сущани Кагарлицького р-ну

О

Одинцов О. – нарком землеробства УСРР
Огороков – член Президії Київської обласної контрольної комісії
Орлов – член бюро Київського обкому КП(б)У
Осадчий – т.в.о. секретаря Бородянського РВК
Осинський М. – заст. голови Держплану СРСР,

начальник ЦУНГО

Островський Г. – заст. наркома радгоспів СРСР

П

Пасько Михайло – голова колгоспу с. Жовтневе Кагарлицького р-ну
Пахомов – заст. наркома землеробства УСРР
Певзнер О. – керуючий Українською конторою Держбанку СРСР
Петренко – пом. начальника робітничо-селянської міліції УСРР по політчастині
Підкамінський – заст. голови правління Укрколгоспцентру
Поляков Ю. – нарком юстиції і генеральний прокурор УСРР
Порайко В. – заст. голови РНК УСРР
Приходько А. – заст. наркома юстиції і Генерального прокурора УСРР
П. Краси́ков – прокурор Верховного суду Союзу РСР

Р

Рекіс О. – заст. наркома фінансів УСРР
Реут – член бюро Київського обкому КП(б)У
Ременніков – начальник Богуславського районного відділу міліції
Розенберг – голова Гребінківського колгоспу ім. Шевченка Васильківського р-ну
Розенгольц А. – нарком зовнішньої торгівлі СРСР
Романенко Михайло – голова Новосілівської сільради Макарівського р-ну
Романченко К.Д. – голова Макіївського комнезаму Білоцерківського р-ну
Рудзутак Я. – заст. голови РНК СРСР
Руцков – секретар Володарського райпарткому

С

Савельєва – заст. секретаря ЦКК КП(б)У
Сапов І. – нарком постачання УСРР
Семенов – начальник робітничо-селянської міліції УСРР
Скоренко – секретар парт'ячейки с. Медвин Богуславського району
Стасюк – зав. інформсектора ЦК КП(б)У
Степанський І. – уповноважений Комітету заготівель при РПО СРСР по УСРР
Ступницький – голова правління Богуславського РКС

Т

Трохимчук П. – голова колгоспу с. Рубченки Володарського р-ну
Туровський – член бюро Київського обкому КП(б)У

Х

Хармадарян К. – заст. наркома охорони здоров'я УСРР
Хвиля А. – зав. агітпропвідділом ЦК КП(б)У

Ч

Чернов М. – заст. голови Комітету заготівель при РПО СРСР
Чернявський В. – секретар Дніпропетровського обкому КП(б)У, секретар Вінницького обкому КП(б)У

Ш

Шверник М. – голова ВЦРПС
Шліхтер О. – директор Українського інституту марксизму-ленінізму

Ю

Юркевич – уповноважений Бородянського РПК і РВК
Юркін Т. – голова Колгоспцентру СРСР, нарком зернових і тваринницьких радгоспів СРСР

Я

Ягода Г. – заст. голови ОДПУ
Яковлев А. – нарком землеробства СРСР

**Перелік того, що вживали у їжу люди,
рятуючись від голодної смерті під час Голодомору 1932-1933 років**
(записане краєзнавцем Ю. Авраменком на Переяславщині
та письменником А. Гаєм зі свідчень очевидців, зібраних протягом 1991-2008 років)

Акацієві цвіт і насіння

Балабеники – печиво з сухого товченого щавлю (Комарівка П-Хмельницького р-ну)

Балабушки, балябушки – печиво з полови, макухи, товчених кукурудзяних качанів, насіння бур'янів, невеликої кількості борошна (Дівички, Єрківці, Студеники). За СУМом: «невеличка булочка»

Баланда – вариво з бурякової гички, кукурудзи, могло використовуватись кінське м'ясо (Виповзки, Горбані, Гречаники, Мала Каратуль, Циблі П-Хмельницького р-ну) За СУМом: «дуже рідка, пісна юшка»

Балябони – коржики з листя, борошна, меляси (Ташань П-Хмельницького р-ну)

Борсуки – лісові тварини

Брага – рідка маса, що залишається після бродіння і випаровування спирту. Відходи горілчаних і спиртзаводів

Бурда – колгоспне вариво на польових роботах (Студеники П-Хмельницького р-ну). За СУМом: «каламутна, несмачна рідка страва або напій»

Буряки – цукрові та дикі

Бурякові висадки (насіння)

„Вареники” з вишневого листя – на листочок клали вишню, другим прикривали, заклеювали клеєм з вишні

Виброжене пшеничне, житнє та ячмінне зерно – відходи спиртових і пивоварних заводів

Виповзки (земляні дощові черв'яки)

Висівки

Ворони, їхні яйця і вороненята

Вужі

Гадюки

Галамеда – рідка каша з товченої і вареної вики (с. Слобода Кухарська Згурівського р-ну)

Галети – млинці з гнилої картоплі, товченого зерна акації. (Козинці, Чирське П-Хмельницького р-ну). За СУМом: «тонкий сухий коржик з прісного тіста»

Гарбузи (свіжі, варені, печені та сушені)

Гірчай – польова рослина, стовбур якої після вимочування можна вживати у їжу

Глід

Голуби, в тому числі дикі (горлички), їхні яйця і пташенята

Горобці, їхні яйця і горобенята

Гриби

Груші з груші-дички свіжі та сушені

Гуси дикі, їхні яйця і гусенята

Гусінь

Дарденики – оладки з суміші перетертих собачої лободи, споришу, листя липи і трішки висівок чи борошна (с. Червоне Ставищенського р-ну)

Дертяники – оладки з дерті (с.Тарган Володарськ. р-ну)

Деруни – млинці з листя та крохмалю з гнилої картоплі (Ташань). За СУМом: «оладки з тертої картоплі»

Жаби (земляні та водяні)

Жабуріці – річкові молюски

Жолуді

Жолудяники – млинці з жолудів (с. Барахти Васильківського р-ну)

Жом білий – стружка із цукрових буряків, з якої виварено цукри. Відходи цукрозаводів (с. Кожанка Фастівського р-ну)

Жом чорний – картопляна стружка, з якої відібрано крохмал. Відходи крохмальних заводів (Поліський р-н)

Жомники, жом'яники – коржики з жому, трав і трохи будь-якого борошна (Володарський р-н, с. Мусяйки Іванківського р-ну)

Жуки

Журавлі, їхні яйця і журавлята

Зайці

Заколота – вариво з невеликої кількості борошна чи макухи (Горбані, Стів'яги, Ташань П-Хмельницького р-ну). За СУМом: 1) юшка для тварин, 2) зневажлива назва для погано приготовленої рідкої їжі

Затірка – вариво з невеликої кількості борошна або розтертих колосків (с. Здорівка Васильківського; Студеники, Циблі П-Хмельницького р-нів). За СУМом: «страва, зварена на воді або молоці з розтертого в дрібні кульки борошна з водою»

Їжаки

„Кава” зі смажених жолудів (Білоцерківський р-н)

Калабарда – вариво з бур'янів (Тарасівка)

Калачики

Калина

Капустяник – суп зі свіжої та мерзлої капусти (с. Гвоздів Васильківського р-ну)

Картопляники – розтовчена морожена картопля, засмажена на каменях чи в ін. спосіб (Богуславський р-н)

Качки дикі, їхні яйця і каченята

Каштани смажені (Фастівський р-н)

Квасці – дикоростуча польова їстівна рослина

Кльоцики – млинці з сушеного, розтертого листя липи (Гайшин П-Хмельницького р-ну)

Кольза – юшка з бур'янів, засмачена невеликою кількістю висівок (Васильківський р-н)

Конюшини квіти

Кора липи та інших дерев (висушувалась і товкласть або мололась на борошно)

Коріння татарського зілля (після довгого відмочування видалялась гіркота, а м'якоть варилась або висушувалась і перемелювалась на борошно)

Косулі

Коти

Крохмапушки – оладки з крохмалю, висушених та розмелених кори листя і квітів (с.Вільне Згурівського р-ну)

Крохмал з мерзлої картоплі (пеклись оладки у поєднанні з борошном із трав, кори, жолудів і т. д.)

Куріпки, їхні яйця і пташенята

Левурда (лебурда, черемша) – схожа на листя конвалії ранньовесняна їстівна рослина зі смаком часнику

Лелеки, їхні яйця і лелечата

Лемішка – вариво з жолудяного борошна (Віненці П-Хмельницького р-ну). За СУМом: «страва з густо запареного борошна, зазвичай гречаного»

Лепники – коржики з сирого липового листя та незначної домішки вівсяного борошна (Ташань)

Линда – затірка з пшеничного чи житнього борошна (с.Тарган Володарського р-ну)

Линдики, лип'яники – коржики з липового листя (Горбані, Світанок, Хоцьки П-Хмельницького р-ну)

Линтуси – коржики з липового листя, макухи, соєвого борошна (Виповзки, Ташань П-Хмельницького р-ну)

Лип'яники – млинці з житньої муки й висушеного листя липи (с. Микуличі Бороднянського р-ну)

Листя плодкових та дикоростучих дерев

Личинки жуків і метеликів

Ліпешки – квіти, листя і кора липи з будь-яким борошном (с. *Фурси Білоцерківського р-ну*)

Лісові горіхи (ліщина)

Лободяники – коржики з листя лободи (с. *Горбані П. -Хмельницького р-ну*). За СУМом: «хліб з лободи»

Лопухи – молоде листя і коріння

Лопушаники – оладки з листя і коріння лопухів (с. *Тарган Володарського р-ну*)

Лушпиння і полова з гречки, проса та інших зернових

Льопин гіркий – насіння варили в супі, з молотого зерна варили каші, пекли млинці і оладки (с. *Жуківці Обухівського р-ну*)

Ляпанці – оладки з листя липи і гречаної полови (с. *Вільне Згурівського р-ну*)

Ляпеники – млинці з тертих буряків, товченого сухого цвіту конюшини, зеленого жита з невеликою кількістю борошна (с. *Тарасівка, Циблі П. -Хмельницького р-ну*)

Ляпоніки – коржики з товченої гречаної полови та домішки різного листя, рогозо (с. *Лецьки П.-Хмельн. р-ну*)

Ляпошки, ляпошечки, лепьошки – коржики або млинці з макухи, гнилої картоплі, дикого щавлю, кропиви, товчених кукурудзяних качанів, полови, сухого цвіту акації, насіння бур'янів, картопляних лушпайок, колосків (с. *Путрівка Васильківського; с. Борисівка, Дівички, Підварки, Стовп'яги Переяслав-Хмельницького р-нів*)

Ляскавки коріння

М'ясо здохлих у колгоспах коней і великої рогатої худоби

Мадестики – оладки із цвіту живоплоту (с. *Мар'янівка Васильківського р-ну*)

Макуха – маса після витиснення олії з лляного, рижієвого, рапсового та соняшникового насіння

Малина

Мандригали – оладки з меленої просяної полови (с. *Мар'янівка Васильківського р-ну*)

Мандрики – печиво з товчених полови і кори дерев (с. *Єрківці П. -Хмельницького р-ну*). За СУМом: «виріб із сиру та тіста, що має форму коржика; вид сирника»

Маторжаники, маторженіки – коржі з полови, сушених картопляних лушпайок, цвіту акації, конюшини, буряків, осикового, березового листя, насіння льону, конопель, цукрових буряків, квасолі, макухи (с. *Виповзки, Воскресінське, Горбані, Козлів, Мала Каратуль, Пологи-Вергуни, Пологи-Чобітьки, Стовп'яги, Студеники, Сомкова Долина, Хоцьки П. -Хмельницького р-ну*). За СУМом: «маторженик, макорженик – корж із маком»

Мацяники – перепічки з полови, гнилої картоплі, мелених кукурудзяних качанів. (с. *Пологи-Вергуни, Тарасівка П. -Хмельницького р-ну*). За СУМом: «маца – у єврейському релігійному обряді пасхальний прісний пшеничний хліб у вигляді дуже тонких сухих коржів»

Меляса – рідка солодка маса з бурякового соку та незакристалізованого цукру

Метелики

Миші польові та лісові

Мишій – 1) злаковий бур'ян; 2) купи колосків, які наносили під землю миші (Миронівський р-н)

Мнишки – печиво з дерті, просяної полови, товченого насіння мишію, сушених і товчених козельців (с. *Дівички, Єрківці, Ташань П. -Хмельницького р-ну*). За СУМом: «варені коржики із сиру з борошном»

Молочай

Морква дика

Насіння і коріння диких злакових, з яких у ступах чи жорнах товкли й мололи ерзац-борошно

Ожина

Осередки облужаних кукурудзяних качанів (товклись у ступі чи мололись у саморобних жорнах, змішувалися з

невеликою кількістю борошна та крохмалю і запікались у вигляді оладків або невеликих балабушок)

Осики тирса

Папороті орляка молоді паростки

Паслін

Пацюки (щурі)

Перепічка – печиво з картоплі і гречаної полови (*Велика Каратуль, Пологи-Вергуни*). За СУМом: «поколотий ножом корж, що робиться із кислого хлібного тіста і печеться на сковороді, намащений маслом або салом»

Перлівниці – великі двостулкові черепашки, зі стулочок яких до винайдення пластмаси робили гудзики

Підпалки – спечені без олії чи жиру оладки з перетертих кори, трави, квітів, сушених шкірок картоплі і гарбузів, дерті (с. *Фесюри Білоцерківського р-ну*)

Подорожник

Полов'яники – оладки, де основним компонентом була полова (с. *Тарган Володарського р-ну*)

Полуниці

Порічки

Примусовці – млинці з мелених жолудів (с. *Майданівка Бородянського р-ну*)

Пташенята диких птахів

Пуголовки (личинки жаб на різних етапах розвитку)

Равлики

Раки

Риба з річок, озер і боліт Київщини

Рогоза – прибережна рослина. Вживались у їжу коріння і молоді стебла (*Яготинський р-н*)

Свині дикі

Ситняк – рослина

Слимаки

Смородина

Снітка (снітка) – кислуватого присмаку їстівна рослина (*Фастівський р-н*)

Собаки

Соняшникових стебел осердя, розтовчене в ступі на борошно (с. *Жуківка Згурівського р-ну*)

Спориш

Суниці

Танаська – їстівна рослина

Татарка – татарське зілля, айр. З вимочених і висушених коренів молось борошно (*Києво-Святошинськ. р-н*)

Толокно – вариво з невеликої кількості борошна (*Козлів*). За СУМом: «борошно із підсушеного і трохи підсмаженого зерна вівса, а також товчена суха риба»

Фруктових та плодоягідних дерев і кущів гілочки

Ховрахи

Хроняники – оладки з вимоченого коріння хрону (с. *Тарган Володарського р-ну*)

Хрущі

Цибуля дика

Часник дикий

Черепахи річкові, болотяні та степові

Черепашки (скойки)

Чибрики – коржики з полови, картоплі й трохи борошна (с. *Красилівка Ставищенського р-ну*)

Чорниця

Шелюга – готували з розмеленої полови гречки або проса (*Бородянський р-н*)

Шліхта – вариво з картоплі, буряків, невеликої кількості борошна (с. *Тарасівка*). За СУМом: «клейкий розчин з крохмалю, мила, гліцерину тощо, яким просочують основу тканини для надання їй міцності й гладкості»

Шулюнька – вариво з ячмінної полови і невеликої кількості борошна (с. *В'юнище Переяславського р-ну*)

Щавель – звичайний і кінський

Яблука з яблуні-дички свіжі та сушені

Яйця воронячі, горобині, голубині, диких качок і гусей, журавлині, лелечі та ін. птахів

Список поданих у книзі документів

1. З протоколу засідання бюро Володарського райкому партії «Про хід виконання плану хлібозаготівлі»	1249	18. Телеграма ЦК КП(б)У до Київського обкому партії про надання продовольчої допомоги районам області, які перебувають у найбільш важкому становищі	1255
2. Постанова правління Богуславського РКС з 2/1-32 року «Про перебіг хлібозаготівлі в колгоспному секторі району»	1249	19. Телеграма ЦК КП(б)У до Бердянського райкому партії про відпуск тільки голодуючим	1255
3. Постанова Секретаріату ЦК КП(б)У «Питання хлібозаготівель»	1249	20. Витяг із протоколу засідання РНК УСРР із приводу продовольчої допомоги голодуючим	1255
4. Постанова Секретаріату ЦК КП(б)У «Про стан та перебіг хлібозаготівель у Володарському районі Київської області»	1250	21. Лист членів бригади Київського обласного бюро по Богуславському району до ЦК КП(б)У про факти голодування жителів с. Медвин	1255
5. З Богуславської районної газети «Шлях колгоспника». – 1932. – № 18. – 8 лютого «Примусити глитаїв виконати завдання»	1250	22. Лист комсомольця Г. Ткаченка до секретаря ЦК КП(б)У С. Косіора про економічні труднощі на селі та політичний настрій населення	1256
6. Витяг із постанови бюро Київського обкому КП(б)У «Про збирання насінневих фондів»	1250	23. Постанова Політбюро ЦК ВКП(б) про продовольчу допомогу Україні» від 20.06.1932 р.	1257
7. Скарга робітника цукроварні Г. Туза щодо розкуркулення його господарства й голодування сім'ї, датована 18 лютого 1932 р.	1251	24. Постанова Політбюро ЦК КП(б)У «Про додаткову продовольчу допомогу районам, які перебувають у найбільш важкому становищі	1257
8. Лист голови ВУЦВК Г. Петровського до Політбюро ЦК КП(б)У про продовольчі труднощі в ряді областей УСРР і заходи щодо їх подолання	1251	25. Обвинувальний висновок Баришівського районного відділу ДПУ Київської області у справі мешканця с. Остролуччя І. Стешенка	1258
9. Витяг із протоколу засідання Бородянського райвиконкому Київської області з приводу розкуркулення селян	1251	26. Доповідна записка ДПУ УСРР ЦК КП(б)У про масовий вихід селян із колгоспів	1259
10. З довідки інформсектора секретарю ЦК КП(б)У Ф. Зайцеву про прояви право-опортуністичних настроїв серед деяких сільських комуністів та куркульську агітацію	1252	27. Постанова Політбюро ЦК КП(б)У «Про повернення натуральної продовольчої та насінневої позики, отриманої колгоспами і радгоспами навесні 1932 року»	1259
11. Витяг із повідомлення фастівського дільничного прокурора до ВУЦВК про притягнення до кримінальної відповідальності керівників колгоспів за відсутність хліба та посівматеріалу	1252	28. Постанова ЦВК і РНК СРСР «Про охорону майна державних підприємств, колгоспів та кооперації й зміцнення громадської (соціалістичної) власності»	1259
12. Зведення з листів, що надіслані до ЦК ВКП(б) – т. Сталіну й ЦК КП(б)У	1253	29. Інструкція Верховного суду та ОДПУ СРСР щодо механізму застосування репресій за постановою ЦВК та РНК Союзу РСР від 7 серпня 1932 року	1260
13. Витяг з інформації секретно-політичного відділу ОДПУ про масові виступи селянства в 1931 – березні 1932 рр.	1253	30. Доповідна записка оргмасового відділу Укрколгоспцентру про причини виходу селян із колгоспів	1261
14. Витяг із протоколу засідання бюро Київського обкому КП(б)У з приводу продовольчої допомоги районам області	1254	31. Витяги із протоколів засідання Бородянського райвиконкому Київської області з приводу розкуркулення селян	1262
15. Постанова Політбюро ЦК ВКП(б) «Про виділення продовольства для областей УСРР»	1254	32. Доповідна записка начальника робітничо-селянської міліції УСРР до ЦК КП(б)У про морально-політичний розклад особового складу в умовах поганого продовольчого постачання	1262
16. Витяг із протоколу засідання РНК УСРР щодо надання фінансової та продовольчої допомоги колгоспам, які потерпіли від неврожаю 1931 року	1254	33. Витяги із протоколів засідань Бородянського райвиконкому на Київщині з приводу скасування рішень щодо розкуркулення середняків	1263
17. Телеграма ЦК КП(б)У до Київського обкому партії про надання продовольчої допомоги окремим районам області	1254	34. Постанова Політбюро ЦК КП(б)У «Про заходи з посилення хлібозаготівель	1263
		35. Одна з численних листівок, які розповсюджувались по Київщині в 1932 році	1264

36. Постанова Політбюро ЦК КП(б)У «Про ліквідацію контрреволюційних гнізд та розгром куркульських груп»	1265	53. Витяг з довідки про рух справ і заарештованих за операцією по хлібозаготівлях в органах ДПУ УСРР з 1 до 20 грудня 1932 року	1273
37. Фотокопія статистичних даних ГПУ УСРР про факти право-опортуністичних настроїв і протидію хлібозаготівлям з боку членів, кандидатів партії і комсомолу за час хлібозаготівельної кампанії по даних на 20.11.1932 року	1266	54. Повідомлення Укрколгоспцентру ЦК КП(б)У про масовий вихід селян із колгоспів Сквирського району на Київщині у 1931-1932 рр.	1273
38. Телеграма голови ЦК КП(б)У В. Затонського до С. Косіора про вжиття репресивних заходів до керівників Макарівського району Київської області	1267	55. Доповідна записка організаційно-масового відділу Укрколгоспцентру «Про виходи з колгоспів»	1275
39. Постанова Політбюро ЦК ВКП(б) «Про особливого уповноваженого ОДПУ на Україні»	1267	56. Витяг із постанови Київського обкому КП(б)У «Про вилучення у колгоспів насінневих фондів у рахунок плану хлібозаготівель»	1275
40. Лист Київського обкому КП(б)У до ЦК КП(б)У про стан хлібозаготівель в області	1267	57. Довідка про рух справ і заарештованих у справі хлібозаготівель в обласних відділах ДПУ з 1 грудня 1932 р. до 10 січня 1933 року	1276
41. Інформація працівників Укрколгоспцентру про факти адміністрування в управлінні колгоспами	1268	58. Директива РНК СРСР і ЦК ВКП(б) про попередження масових виїздів голодуючих селян за продуктами	1276
42. Висновок Наркомосу УСРР про поширення безпритульності та епідемій в Україні на ґрунті голоду (витяг)	1268	59. Спеціальне донесення В. Балицького ОДПУ про масові виїзди селян з України	1277
43. Довідка Наркомзему УСРР про виконання постанов РНК УСРР з питань хлібозаготівель	1268	60. Постанова Політбюро ЦК ВКП(б) «Про залишення у розпорядженні ЦК КП(б)У та областей УСРР зерна, зібраного понад річний план хлібозаготівель»	1277
44. Зведення про кількість колгоспів і одноосібних господарств, обкладених натуральними штрафами за невиконання планів хлібозаготівель станом на 5 грудня 1932 року	1269	61. Лист без підпису до газети «Колгоспне село» про голодування селян та безгосподарність у колгоспі «Нове життя» Кагарлицького району Київської області	1277
45. З оперативного бюлетеня ДПУ УСРР по внутрішньоколгоспних групах і характерних справах, пов'язаних із хлібозаготівлями	1269	62. Витяг зі звіту ДПУ УСРР про боротьбу з тероризмом та зривом хлібозаготівель (листопад 1932 - січень 1933 рр.)	1278
46. Кримінальна справа № 2038/26479 Київського обласного відділу ДПУ щодо звинувачення групи селян в антирадянських виступах	1270	63. Доповідна записка Г. Ягоди Й. Сталіну та В. Молотову про заходи, спрямовані на запобігання масовому виїзду селян з УСРР, Північно-Кавказького краю та БСРР	1279
47. Фотокопія протоколу засідання судової трійки при колегії ГПУ УРСР від 6.12.1932 р. по справі № 2038/26479	1270	64. Витяг із доповіді генерального секретаря ЦК КП(б)У С.Косіора на пленумі ЦК «Про підсумки хлібозаготівель 1932 року в Україні та постанову ЦК ВКП(б) від 24 січня 1933 року	1280
48. Витяг з довідки про притягнення до відповідальності засуджених у справах, заведених органами ДПУ УСРР і міліції, у зв'язку з хлібозаготівлями за серпень-листопад 1932 р.	1271	65. Інформаційне зведення Наркомзему УСРР про неспроможність колгоспів Київської та Вінницької областей створити весняний посівний фонд	1280
49. Витяг зі зведення про право-опортуністичні настрої і протидію хлібозаготівлям з боку членів, кандидатів партії і комсомолу за час хлібозаготівельної кампанії	1271	66. Оперативний наказ по ДПУ УСРР «Про чергові завдання агентурно-оперативної роботи органів ДПУ УСРР»	1280
50. Фотокопія доповідної записки за підписом начальника УСО ДПУ УСРР Букшпана від 20.12.1932 р.	1272	67. Доповідна записка Київського облвиконкому РНК УСРР про важкий продовольчий стан області	1281
51. З протоколу засідання бюро Київського обкому КП(б)У «Про санкціонування арешту та висилку за межі УСРР колишніх комуністів за саботаж хлібозаготівлі»	1272	68. Повідомлення ДПУ УСРР ЦК КП(б)У про важкий продовольчий стан деяких районів Вінницької та Київської областей	1282
52. Витяг із протоколу засідання Бородянського райвиконкому Київської області «Про зняття з посад голів сільрад за невиконання планів хлібозаготівель»	1273	69. Витяг із промови Й. Сталіна «Наше найближче завдання – зробити всіх колгоспників заможними» на Першому з'їзді колгоспників-ударників	1282

70. Довідка інформаційно-посівної групи ЦККП(б)У про факти голодування та смертності населення в окремих районах УСРР	1283	88. Витяг з інформаційного бюлетеня РАТАУ про посилення спекуляції сільгосппродуктами в умовах голоду	1294
71. Довідка ДПУ УСРР про масові виїзди з сіл України й оперативні заходи боротьби з ними	1284	89. Стаття англійського журналіста Мелкома Маггеріджа «Війна советів проти селян»	1294
72. Статистичні відомості та записка, передані прямим проводом Київським обласним відділом ДПУ голові ДПУ УСРР про кількість голодуючих районів, населених пунктів області та надання продовольчої допомоги потерпілим	1285	90. Доповідна записка Наркомату охорони здоров'я УСРР до ЦК КП(б)У про стан здоров'я населення Київської області у зв'язку з голодом	1296
73. Постанова Політбюро ЦК ВКП(б) «Про створення в УСРР спеціальної трійки ДПУ»	1286	91. Оглядова записка політсектору МТС Київської області про голод, смертність та антирадянські настрої серед колгоспників	1298
74. Довідка ДПУ УСРР про продовольчі труднощі та вражені голодуванням райони України	1286	92. Витяг із доповідної записки «Голод і санітарний стан» консула Італії в Харкові до Міністерства закордонних справ Італії	1300
75. Лист Київського обласного відділу ДПУ до голови ДПУ УСРР про важкий продовольчий стан і посилення смертності у ряді районів області	1286	93. Постанова бюро Київського обкому КП(б)У «Про відкриття кіосків для продажу комерційного хліба у дачних місцевостях»	1301
76. Лист Наркомзему УСРР та Київського обкому партії до ЦК КП(б)У про заходи щодо господарської та продовольчої допомоги районам Київської області	1287	94. Звернення греко-католицького єпископату Галичини до світової громадськості з приводу голодомору в Україні	1301
77. Записка Наркомзему УСРР ЦК КП(б)У про голодування та смертність населення у Київській області	1288	95. Звернення Українського громадського комітету допомоги Україні до українського народу	1302
78. Постанова Політбюро ЦК КП(б)У «Про заходи, спрямовані на подолання голоду в Київській області»	1288	96. Постанова бюро Київського обкому КП(б)У «Про масове зрізання колосків у Бородянському районі»	1303
79. Постанова Київського обкому КП(б)У «Про виділення молока дітям і хворим»	1290	97. Доповідна записка голови ЦКК КП(б)У В. Затонського до ЦК КП(б)У про стан колгоспів, громадського харчування та хлібоздачу в Київській області	1303
80. Витяг із постанови Київського обкому КП(б)У «Про посилення роботи партійних, радянських та господарських органів з надання продовольчої допомоги населенню»	1290	98. Витяг із протоколу засідання Бородянського райвиконкому на Київщині про індивідуальне оподаткування селян за спекуляцію	1305
81. Витяг із постанови Київського обкому КП(б)У «Про розгортання комерційної торгівлі хлібом у Києві»	1291	99. Витяг із доповідної записки експерта з сільського господарства при Посольстві Німеччини в СРСР Отто Шіллера, надісланій до імперського міністерства продовольства та сільського господарства «Голод в Радянському Союзі»	1306
82. Постанова ЦК КП(б)У «Про хід підготовки до весняної сівби та організацію продовольчої допомоги населенню Київської області»	1291	100. Витяг із протоколу засідання Бабанського райвиконкому на Київщині «Про посилення покарання одноосібників за невиконання хлібозаготівель»	1306
83. Зведення інформаційного сектору оргінструкторського відділу ЦК КП (б)У про факти голоду в областях республіки	1292	101. Відозва українських соціалістичних партій до соціалістичних організацій усіх країн	1307
84. Витяг із постанови Київського обкому КП(б)У «Про стан підготовки до комерційного продажу хліба»	1292	102. Статистичні відомості управління обліку та економіки Наркомзему УСРР про підсумки колективізації за п'ятирічку	1308
85. Постанова бюро Київського обкому КП(б)У «Про хід комерційної торгівлі хлібом»	1293	103. Директиви РНК СРСР і ЦК ВКП(б) керівництву УСРР про безумовне виконання плану хлібозаготівель	1308
87. Витяг із доповідної записки ЦКК-НК РСІ до РНК СРСР про стан колгоспної торгівлі та випадки споживання голодуючим населенням страв із дохлятини	1293		

104. Лист голови Міжнародного комітету Червоного Хреста М. Губера до голови виконкому Товариства Червоного Хреста СРСР А. Єнукідзе про голод в СРСР	1309	109. Зі щоденника партійного слідчого Київської обласної контрольної комісії Д. Заволоки Березень-вересень 1932 р.	1312
105. Публікація у французькій газеті «Фігаро» «Голод в Україні»	1309	110. Зі щоденника вчительки О. Радченко	1314
106. Повідомлення німецького консула у Києві Андора Генке в Посольство Німеччини в СРСР про становище в Україні Короткі повідомлення	1310	111. Неповні статистичні дані про кількість смертей і народжуваність 1933 р. в Київській обл.	1314
107. Постанова Політбюро ЦК ВКП(б) «Про переселення колгоспників у межах УСРР та з інших областей СРСР»	1310	112. Лист Управління КДБ Української РСР по м. Києву і Київській області від 3.09.1991р. № Ч-1879 Чалій В.І. про долю її батька, репресованого в 1932 році	1315
108. Витяг із річної доповіді німецького Генерального консульства у Харкові Посольству Німеччини в СРСР про становище в сільському господарстві УСРР	1311	113. Довідка заст. прокурора Київської області про розстріл 26.021930 р. за «контрреволюційну діяльність» Дмитренко І.К., жителя с. Македони Ржищівського (нині Миронівського) району, і його посмертну реабілітацію 14.06.1989 р.	1315

Географічний показник

А

Англія 1294
Андріївка – село Макарівського району 498
Андріївка – село Миронівського району 531
Андріївка – село Черняхівського району Київської 10
Андруші – село, затоплене Канівським водосховищем (нині мікрорайон м. П.-Хмельницький) 19, 1200, 1226, 1327
Андрушки – село Плисківського району 30-х років 1292
Антонів – село Сквирського району 18, 94, 786
Антонівка – село Кагарлицького району 26, 412, 413
Антонівка – село Ставищенського району 823, 937
Аргентина 15
Аркадіївка – село Згурівського району 348, 1321
Артемівка – село Бориспільського району 185
Африка 1302

Б

Бабинці – село Бородянського району 206,803
Бакали – село Білоцерківського району 26,74, 75, 81
Бакумівка – село Рокитнянського району 764
Балико-Щучинка – село Іванківського району 26, 413
Барахти – село Васильківського району 17, 236
Баришівка – смт. Київської обл., центр Баришівського району 29
Бахмач 1289,1290
Безпечне – село Сквирського району 30-х років 1273
Безуглівка – село Згурівського району 348,349,359
Безугляки – село Сквирського району 786
Бендюгівка – село Кагарлицького району 417, 450
Бердянськ 1255
Березань – місто Київської обл. 41, 362,591,1167, 1334
Березна – село Володарського району 293, 294, 296, 1272
Берестянка – село Бородянського району 204, 206, 207, 214
Бесарабія 1302
Бесідка – село Ставищенського району 12, 820, 824, 828, 847, 848
Бзів – село Баришівського району 29
Бикова Гребля – село Білоцерківського району 74, 75
Бирюки – село Рокитнянського району 765, 766
Бишів – село Макарівського району 492, 500, 502
Біївці – село Богуславського району 133
Біла Церква – місто Київської обл., районний центр 12, 15, 26, 262, 472, 806, 1170, 1176, 1254, 1265, 1281,1335
Білий Берег – село Іванківського району 368, 369, 1276
Біліївка – село Володарського району 26, 294, 1249
Білорусія 9, 15, 20, 1276, 1277, 1279, 1288
Блиставиця – село Бородянського району 207
Блідча – село Іванківського району 369
Блощинці – село Білоцерківського району 76, 94
Бобрин – село Броварського району 220, 221, 226, 232
Бобринця – село Києво-Святошинського району 470, 1312
Бовкун – село Таращанського району 888, 1332
Богатирка – село Ставищенського району 12,820, 837
Богдани – село Вишгородського району 286, 287
Богданівка – село Броварського району 221
Богданівка – село Яготинського району 1133
Богуслав – місто Київської обл., центр Богуславського району 145, 158, 159, 164, 175, 181, 1319
Борисів – село Васильківського району 239
Бориспіль – місто Київської обл., центр Бориспільського району 184, 1177, 1178, 1180, 1313, 1318, 1335
Борівка – село Макарівського району 501
Борова – село Фастівського району 242, 1093
Бородані – село Богуславського району 133, 140
Бородянка – смт. Київської обл., центр Бородянського

району 205, 206, 207, 212, 214
Боярка – місто Києво-Святошинського району 469, 471, 648, 736, 1301
Бране Поле – село Богуславського району 134, 1249
Брилівка – село Ставищенського району 827
Брідок – село Володарського району 294, 306, 307
Бровари – місто Київської області, районний центр 220, 1184, 1339
Броварський район Київської обл. 220, 1184
Бузова – село Києво-Святошинського району 471, 472, 1324
Буки – село Сквирського району 787, 1267
Буковина 1302
Бурківці – село Тетіївського району 1052
Бурти – село Кагарлицького району 418, 420
Буча – місто обласного підпорядкування
Бушево (стара назва – **Пруси**) – село Рокитнянського району 766

В

Валки 1300
Василиха – село Ставищанського району 12, 820, 828
Василів – село Білоцерківського району 77
Васильків – місто Київської обл., центр Васильківського району 273, 1186
Вахівка – село Вишгородського району 286, 287
Вахутинці – село Миронівського району 531
Ведмедівка – село Миронівського району 532
Велика Бугаївка – село Васильківського району 235, 239, 1261
Велика Березянка – село Таращанського району 891, 892
Велика Вільшанка – село Васильківського району 240
Велика Вовнянка – село Таращанського району 898
Велика Димерка – село Броварського району 222
Велика Каратуль – село Переяслав-Хмельницького району 591
Велика Мотовилівка – село Фастівського району 1093
Велика Офірна – село Фастівського району 26, 1094
Велика Снітинка – село Фастівського району 26, 1094
Велика Солтанівка – село Васильківського району 241, 242
Велика Стариця – село Бориспільського району 184, 185,196,1178
Велика Україна 1302
Великий Букрин – село Миронівського району 26, 532
Великий Карашин – село Макарівського району 501
Великий Крупіль – село Згурівського району 350
Великі Гуляки – село Фастівського району 1097
Великі Дмитровичі – село Обухівського району 569, 571
Великі Єрчики – село Сквирського району 787, 788
Великі Пріцьки – село Кагарлицького району 421,1323
Великополовецьке – село Сквирського району 785, 789
Веприк – село Фастівського району 9, 17, 26, 1092, 1098,1252,1271
Верем'я – село Обухівського району 569, 572
Весела Слобода – село Макарівського району 502, 503
Веселий Кут – село Таращанського району 875, 910, 1055
Веселинівка (до 1945 року **Скопці**) – село Баришівського району 32, 36
Винарівка – село Ставищанського району 832, 833
Виповзки – село П.-Хмельницького району 597, 598, 610
Високе – село Тетіївського району 1053
Витачів – село Обухівського району 572
Вишгород – місто Київської обл., центр Вишгородського району 286, 287, 470, 1320
Вишеград – село Макарівського району 502

Вишеньки – село Бориспільського району 186
Вища Дубечня – село Вишгородського району 287
Вікторівка – село Миронівського району 533
Вільна Тарасівка – село Білоцерківського району 78, 1274

Вільно – село Макарівського району 502
Вільховець – село Богуславського району 136, 1318
Вільшана – село Білоцерківського району 30-х років 1281

Вільшанська Новоселиця – село Васильківського району 242
Віненці – село П.-Хмельницького району 603, 656
Вінницькі Стави – село Васильківського району 242, 1253

Вінниця 1254, 1257
Вінцентівка – у 30-ті роки минулого століття село Рокитнянського р-ну 768, 1293
Віта Поштова – село Києво-Святошинського району 469, 472

Вітрівка – село Макарівського району 503
Владиславка – село Миронівського району 534
Власівка – село Баришівського району 36
Вовчків – село Поліського району 752, 753
Вовчків – село П.-Хмельницького району 610
Войково (до 1927 р. **Витовка**) – село Згурівського району 351
Волинь 1302, 1310
Волиця – село Бородянського району 207
Волиця – село Фастівського району 26, 1099
Володарка – смт. Київської обл., центр Володарського району 26, 294, 295-298, 300, 303, 305, 323, 1254
Володимирівка – село Білоцерківського району 78
Володимирівка – село Таращанського району 875, 916

Володимирівка (колишня назва **Зводіївка**) – село Володарського району 294, 300, 1249
Волошинівка – село Баришівського району 37, 1317
Ворзель – селище у складі м. Ірпінь 1188, 1189, 1301
Воронез 1092, 1253, 1327
Воронівщина – село Яготинського району 1134
Вороньків – село Бориспільського району 186, 187, 189, 198, 199, 202

Воропаївка – село Іванківського району 370
Воскресінське – село П.-Хмельницького району 610, 611

В'юнище – затоплене село Переяславського району 611

Г

Гаврилівка – село Вишгородського району 288
Гавронщина – село Києво-Святошинського району 503
Гай – село Білоцерківського району 79
Гайворон – село Володарського району 294, 300, 1249
Гайшин – село П.-Хмельницького району 614
Галайки – село Тетіївського району 1053
Галинка – село Бородянського району 207
Галичина 1302
Гатне – село Києво-Святошинського району 474
Гвоздів – село Васильківського району 235, 243, 235, 1319
Гейсиха – село Ставищанського району 834, 1331
Германівка – село Обухівського району 573, 1271
Гланишів – село П.-Хмельницького району 618
Глибоке – село Бориспільського району 187
Глибочка – село Білоцерківського району 26, 74, 1280
Глібівка – село Вишгородського району 288
Глушки – село Білоцерківського району 80, 81
Гнідин – село Бориспільського району 188
Гоголево – село Київського р-ну 1268, 1271
Гоголів – село Броварського району 223
Годунівка – село Яготинського району 1135
Голе – у 30-х роках село Бородянського району 1263
Головурів – село Бориспільського району 189
Голодьки – село Тетіївського району 1054
Гора – село Бориспільського району 189
Горбани – село П.-Хмельницького району 620
Гореничі – село Києво-Святошинського району 470, 474

Горобіївка – село Бориспільського району 190
Горобіївка – село Миронівського району 535
Горобіївка – село Сквирського району 785, 791, 1330
Городище – затоплене с. П.-Хмельницького р-ну 621, 1221

Городище – село Білоцерківського району 26, 81
Городище-Косівське – село Володарського р-ну 302, 310

Городище-Пустоварівка – село Володарського району 303

Горохове – село Кагарлицького району 425, 448, 1323
Горохуватка – село Кагарлицького району 426, 433, 456

Горошків – село Тетіївського району 1054, 1055, 1253
Гостомель – селище у складі м. Ірпінь 470, 1188, 1194, 1195, 1336

Гостра Могила – село Ставищанського району 835, 836
Гостролуччя – село Баришівського району 37, 38, 1258
Гребені – село Кагарлицького району 26, 427
Гребінки – смт Васильківського району 8, 235, 244, 258, 265, 278, 281, 284, 1293, 1293

Греблі 11, 1281
Григорівка – село Обухівського району 57, 437, 574, 575

Григорівка – село Тетіївського району 1083
Грузьке – село Макарівського району 503
Грушів – село Миронівського району 26, 535, 1326
Гулі – село Миронівського району 535, 536
Гусачівка – село Обухівського району 575
Гута – село Богуславського району 137, 142

Д

Далекий Схід 1311
Данилівка – село Васильківського району 235, 246, 247
Двірківщина – село Яготинського району 1136
Дем'янці – село П.-Хмельницького району 623
Демівщина – село Кагарлицького району 26, 428
Дениси – село П.-Хмельницького району 629
Денихівка – село Тетіївського району 1056
Дерев'яна – село Обухівського району 569, 576
Дерев'янки – село Васильківського району 248
Деремезна – село Обухівського району 576, 557, 1330
Дешки – село Богуславського району 139, 178
Дзвеняче – село Тетіївського району 1055, 1060
Дзвінкове – село Васильківського району 248
Дибинці – село Богуславського району 140
Димер – смт Вишгородського району 286, 288
Дібрівка – село Тетіївського району 1055, 1056
Діброва – село Васильківського району 248, 249
Дівички – село П.-Хмельницького району 634
Дідівщина – село Фастівського району 26, 1099
Дмитренки – село Богуславського району 142
Дмитрівка – село Фастівського району 26, 1100, 1101
Дніпропетровськ 1257, 1263, 1294 1310
Добраничівка – село Яготинського району 1136
Довга Гребля – село Богуславського району 145
Довгалівське – село Рокитнянського району 766
Долина – село Обухівського району 578
Доманівка – село Іванківського району 371, 372
Домантівка – село Сквирського району 792
Дорогинка – село Фастівського району 26, 1101
Драчі – село Миронівського району 26, 536
Дрозди (давні назви – **Кам'янка**, **Мазепинці**) – село Білоцерківського району 78, 82
Дружня – село Бородянського району 205, 208, 1128, 1252, 1262, 1263, 1271

Дубівка – село Таращанського району 875, 919
Дударі – село Миронівського району 26, 536
Дударків – село Бориспільського району 190, 1184
Дулицьке – село Сквирського району 792, 1330, 1331
Дунайка – село Сквирського району 793

Є

Європа 1302, 1307
Єлизаветівка – село Фастівського району 1102
Ємчиха – село Миронівського району 537
Єрківці – село П.-Хмельницького району 636

Ж

Жердова – село Броварського району 224, 225
Житні Гори – село Рокитнянського району 767, 768
Житомир (у 30-х роках минулого століття районний центр Київської обл.) 15, 20, 155, 828, 1097, 1224, 1281, 1285, 1287, 1288, 1298
Жміївка – село Іванківського району 373
Жовтневе – село Кагарлицького району 430
Жовтневе (до 1917 р. **Попівка**) – село Згурівського району 352
Жовтневе (до 1939 р. **Голе**) – село Бородянського району 204, 208, 352, 430, 725
Жоравка – село Яготинського району 1135, 1337
Жорнівка – село Києво-Святошинського району 469, 475
Жуківці – село Обухівського району 578, 579
Журавлиха – село Ставищенського району 12, 820, 838

З

Забір'я – село Києво-Святошинського району 469, 470, 476
Забуяння – село Макарівського району 503, 504
Завадівка – село Володарського району 294, 304, 305
Загальці – село Бородянського району 204, 209, 212
Зазим'є – село Броварського району 225
Закарпаття 1302
Закутенці – село Богуславського району 146, 169
Залишани (до 1947 р. – **Слобода-Леніна**) – село Поліського району 753
Залісся – село колишнього Чорнобильського району, відселене після Чорнобильської катастрофи 1126
Залісся – село Броварського району 225
Западинка – село Васильківського р-ну 20, 1270
Запруддя (під час Голодомору – **Вінцентівка**) – село Рокитнянського району 768, 770, 784, 1329
Запрудка – село Іванківського району 374
Заріччя – під час Голодомору село, нині територія м. Біла Церква 26, 1170-1175
Зарубенці – затоплене село П.-Хмельницького району 643
Заруддя – село Іванківського району 374
Заступна – село Васильківського району 249
Засупоївка – село Яготинського району 1138, 1139
Затиша – хутір Білоцерківського району 83, 91
Захарівка – село Іванківського району 375
Західна Україна 1306
Західні області 1276, 1277, 1279, 128
Згурівка – смт., центр Згурівського району 347
Здвиживка (до 1945 р. **Феліціалівка**) – село Бородянського району 204, 210, 211
Здорівка – (стара назва **Черкас**) село Васильківського району 250
Зелена Поляна (до 1962 р. **Незаможне**) – село Поліського району 754
Зеленьки – село Миронівського р-ну 537, 538, 1250, 1325
Землянка – село Кагарлицького району 26, 431, 432
Зікрачі – село Кагарлицького району 26, 432
Зірка (до 1980 р. **Червона Зірка**) – село Поліського району 755
Золотоноша 1312
Золотуха – село Сквирського району 794
Зорівка – село Кагарлицького району 433
Зрайки – село Володарського району 26, 294, 306, 307, 1130
Зубарі – село Фастівського району 1282

І

Іванівка – село Кагарлицького району 433
Іванівка (давні назви – **Лопатинщина, Янківка**) – село Білоцерківського району 83
Іванівка (до 1946 року **Янишівка**) – село Ставищенського району 12, 820, 837
Іванівка (під час Голодомору **Янівка**) – село Богуславського району 147, 168
Іванків – село Бориспільського району 191, 192

Іванків – смт. Київської обл., центр Іванківського району 191, 367
Іванковичі – село Васильківського району 250
Івки – село Богуславського району 148
Ільїнци – село колишнього Чорнобильського району 1271
Ірпінь – місто обласного підпорядкування 1188, 1196
Ісайки – село Богуславського району 132, 148, 149, 1292
Італія 1300

Й

Йосипівка – село Білоцерківського району 85, 91

К

Кавказ 13, 16, 784, 1020, 1277, 1279, 1294, 1296, 1306, 1309, 1319
Кагарлик – місто Київської обл., центр Кагарлицького району 18, 19, 26, 411, 412, 447, 456, 1278, 1319, 1323
Кадомка – село Кагарлицького району 434, 435, 1261
Казахстан 20, 1331
Каленна – село Сквирського району 785, 793
Калинівка – село колишнього Чорнобильського району, відселене після Чорнобильської катастрофи 1128
Калинівка – село Богуславського району 136, 151
Калинівка – село Кагарлицького району 435
Калинівка – село Поліського району 755
Калинівка – смт. Броварського району 226
Калинівка – село Макарівського району 15
Калита – село Броварського району 226
Кам'яна Гребля – село Сквирського району 794
Канів 1312
Капустинці – село Володарського району 294, 308, 309
Капустинці – село Яготинського району 1142
Карабачин – в 1932 р. село Брусилівського району Київської області у 30-х роках минулого століття 9, 1257
Карандинці – село Богуславського району 151, 181
Карань (мікрорайон м. П.-Хмельницький) 1200, 1228
Карапиші – село Миронівського району 539
Качали – село Бородянського району 204, 211, 212
Кашперівка – село Тетіївського району 1056, 1251
Киданівка – село Богуславського району 152, 1317
Київ 5, 19, 72, 173, 204, 205, 206, 210, 215-217, 273, 450, 501, 521, 526, 1092, 1189, 1198, 1254, 1257, 1263, 1268, 1271, 1284, 1286, 1287, 1288, 1291, 1294, 1298, 1310, 1316, 1317, 1316, 1319
Кийлів – село Бориспільського району 194
Кип'ячка – село Миронівського району 540
Кирдани – село Таращанського району 875, 923
Кислівка – село Таращанського району 875, 927
Китай 1302
Кишинці – село Фастівського району 1102
Киянне – село 30-х років Баришівського району 1312 1333
Кірове – село Бориспільського району 194, 374
Клавдієве – смт. Бородянського району 212
Клехівка – село Фастівського району 1105
Ключки – село Білоцерківського району 86
Клюки – село Тетіївського району 1058, 1059
Княжичі – село Броварського району 220, 227, 469
Княжичі – село Києво-Святошинського району 475, 476
Коблиця – село Бородянського району 212
Ковалин – село П.-Хмельницького району 644
Ковалівка – село Іванківського району 375, 1276
Ковалівка – село Васильківського району 250, 235
Кодаки – село Васильківського району 253
Кодра – смт. Макарівського району 504, 1324
Кожанка – смт. Фастівського району 26, 1105, 1283
Коженики – село Білоцерківського району 26, 86, 87
Кожухівка – село Васильківського району 254, 1247
Козин – село Миронівського району 26, 541
Козин – смт. Обухівського району 579
Козинці – затоплене село П.-Хмельницького району 644
Козичанка – село Макарівського району 504
Козлів – село П.-Хмельницького району 646
Козятин 1293

Коленці – село Іванківського району 376
Колесище – село Миронівського району 26, 542
Колонщина – село Києво-Святошинського району 505
Комарівка – затоплене село П.-Хмельницького району 654

Комарівка – село Макарівського району 506
Копачів – село Обухівського району 580
Копилів – село Макарівського району 506
Коржі – село Баришівського району 39
Коржівка – село Білоцерківського району 74, 89
Коритище – село Миронівського району 26, 542, 543
Корніївка – село Баришівського району 40
Королівка – село Фастівського району 1109
Королівка – село Макарівського району 26, 506
Коростень 1281
Корсунь 1292
Коряківка – село Богуславського району 142, 156, 182
Косівка – село Володарського району 310, 311, 325, 329, 1249, 1321, 1325

Косьяківка – село Таращанського району 875, 937, 938
Кочубеївка – село Уманського району 18
Кошів – село Тетіївського району 1059
Красилівка – село Іванківського району 378
Красилівка – село Броварського району 12, 26, 227, 366, 367
Красилівка – село Ставищанського р-ну 820, 842, 1331
Красна Слобідка – село Обухівського району 569, 580
Красне – село Згурівського району 352
Красне – село Білоцерківського району 83, 89, 91
Красне – село Обухівського району 580, 581
Красногородка – село Богуславського району 156, 157, 169

Красноліси – село Сквирського району 795
Краснопілка (частина с. **Бурти**) – село Кагарлицького району 26, 418, 420
Краснянка – село Сквирського району 796
Красятичі – село Поліського району 752-757, 761, 1328
Крива – село Таращанського району 875, 939, 1232
Кривець – село Ставищанського району 847
Кривошійці – село Сквирського району 796
Крим 181, 228, 468
Кропивня – село Іванківського району 380, 1322
Круті Горби – село Таращанського району 875, 941, 942

Крушинка – село Васильківського району 235, 255
Крюківщина – село Києво-Святошинського району 469, 470, 476, 477
Ксаверівка – село Васильківського району 235, 355
Кубань 1020, 1253, 1276, 1292, 1303
Кузьминці – село Кагарлицького району 26, 436
Кулешів Хутір – село Миронівського району 543
Кулябівка – село Яготинського району 1144
Кутелів – село Миронівського району 543
Кухарі – село Іванківського району 398, 1322
Кучинівка – в 1932 р. село Сновського району тодішньої Київської (нині Чернігівської) обл. 16

Л

Лебедин – село Бориспільського району 195
Лелів – село колишнього Чорнобильського району, відселене після Чорнобильської катастрофи 1129
Леляки – село Баришівського району 40, 41
Лемешівка – село Яготинського району 1147
Ленінград 19, 20, 21, 19, 480, 1209, 1243
Ленінське (до 1949 року – **Лен-Тарасівка**) – село Сквирського району 797
Леонівка – село Іванківського району 26, 380, 381
Леонівка – село Кагарлицького району 437
Лехнівка – село Баришівського району 41
Лецьки – село П.-Хмельницького району 656, 680
Лизогубова Слобода – село Згурівського району 353
Липівка – село Макарівського району 507, 508
Липовець – село Кагарлицького району 437
Липовий Ріг – село Миронівського району 543
Липовий Скиток – село Васильківського району 247, 257

Лихачиха – село Володарського району 294, 312
Личанка (нині Бурти) село 30-х років Кагарлицького

району 418
Личанка – село Києво-Святошинського району 479
Лишня – село Макарівського району 508
Лісники – село Києво-Святошинського р-ну 254, 470, 479, 1324
Лісовичі – село Таращанського району 875, 946
Літки – село Броварського району 228, 232, 233, 1302
Літочки – село Броварського району 228, 1319
Ліщинка – село Кагарлицького району 439, 440, 449
Лобачів (колишня назва **Кульбачів**) – село Володарського району 26, 294, 313, 1282
Логвин – село Володарського району 314, 315, 322, 1179

Лозовий Яр – село Яготинського району 1148
Лосятин – в 1932 р. село Білоцерківського району, нині – Васильківського 8, 9, 80, 235, 257, 258
Луб'янка – село Бородянського району 212
Луб'янка – село Рокитнянського району 769
Луговики – село Поліського району 756, 1329
Лук'янівка – село Баришівського району 42
Лук'янівка – село Таращанського району 957
Лука – село Таращанського району 951
Лука – село Київського р-ну 30-х років 1271
Лукаші – село Баришівського району 41, 1317
Львів 1303, 1307
Любарці – село Бориспільського району 195
Любимівка (в роки Голодомору **Воздвиженське**) – село Вишгородського району 286, 289
Любча – село Ставищанського району 850, 851
Людвинівка – село Білоцерківського району 90
Людвинівка – село Макарівського району 15, 508
Лютарі – село Богуславського району 157, 172
Лютівка – село Золочівського району 1301
Лютіж – село Вишгородського району 286, 289, 1320

М

Магнітогорськ 1252
Мазепинці – село Білоцерківського району 78, 82, 90, 108
Мазінки – село П.-Хмельницького району 662
Майданівка – село Бородянського району 213, 1263
Макарів – смт., центр Макарівського району 492
Макарівка – село Іванківського району 381
Макарівська Буда – село Макарівського району 508
Македони – село у 30-х роках Ржищівського (нині Миронівського) району 26, 544, 545
Маківка – село Рокитнянського району 770
Макіївка – село Білоцерківського району 83, 91
Маковище – село Макарівського району 509, 510
Максимовичі – село Поліського району 756
Мала Антонівка (давні назви – **Райментарщина, Антонівка**) – село Білоцерківського району 94, 100
Мала Березанка – село Згурівського району 355
Мала Березянка – село Таращанського району 961
Мала Бугаївка – село Васильківського району 255, 259
Мала Вільшанка – село Білоцерківського району 26, 74, 94, 95, 1287
Мала Вільшанка – село Обухівського району 569, 581
Мала Каратуль – село П.-Хмельницького району 666
Мала Офірна – село Фастівського району 26, 1109
Мала Сквирка – село Білоцерківського району 26, 97, 130
Мала Снітинка – село Фастівського району 26, 1110
Мала Солтанівка – село Васильківського району 259, 260
Мала Стариця – село Бориспільського району 196
Мала Супоївка – село Згурівського району 355
Мале Половецьке – село Фастівського району 1110
Малий Букрин – село Миронівського району 26, 545
Малий Крупіль – село Згурівського району 356
Малі Єрчики – село Сквирського району 798
Малі Лисовці – село Сквирського району 799
Малі Пріцьки – село Миронівського району 546, 547
Малютянка – село Києво-Святошинського району 480
Мар'янівка – село Васильківського району 235, 260
Мар'янівка – село Макарівського району 513, 514
Мар'янівка – село Поліського району 757
Мармулівка – село Володарського району 317, 1249

Масківці – село Баришівського району 49, 52
Маслівка – село Миронівського району 547, 782
Матвіївка – село Миронівського району 548
Матвіїха – село Володарського району 294, 320, 321
Матюші – село Білоцерківського району 26, 97
Медвин – село Богуславського району 131, 132, 158, 159, 160, 1292, 1249, 1255, 1256, 1281, 1292
Межове – село Білоцерківського району 98
Мени – місто Чернігівської області 1265
Мигалки – село Бородянського району 204, 213, 1263, 1305
Микитяни – село Миронівського району 26, 549, 1249
Микуличі – село Бородянського району 1271
Миньківці – село Сквирського району 799, 802
Мирівка – село Кагарлицького району 26, 440
Миронівка – місто, центр Миронівського району 26, 530, 1319
Мироцьке 1263
Мирча – село Бородянського району 204, 213
Мисайлівка – село Богуславського району 11, 132, 164, 562, 1249, 1281
Митаївка – село Богуславського району 166, 167
Митниця – село Васильківського району 235, 262, 1261
Михайлівка – село Володарського району 315, 322, 1060
Михайлівка – село Богуславського району 167, 294
Михайлівка – село Тетіївського району 1060
Мішники – село Васильківського р-ну 1276
Млачівка – село Поліського району 757
Мовчанівка – село Сквирського району 764, 785, 803
Мокрець – село Броварського району 229, 230
Молдавія 1277
Морозівка – село Баришівського району 52, 1280
Москаленки – село Богуславського району 168
Москва 8, 13, 1181, 1182, 1253, 1306, 1307, 1310
Мотижин – село Макарівського району 86, 514
Музичі – село Києво-Святошинського району 469, 480
Мюнхен 1302

Н

Надросівка (до 1945 року **Казимирівка**) – село Володарського району 294, 322, 323
Наливайківка – село Макарівського району 26, 515
Насташка – село Рокитнянського району 771, 1330, 1334
Небилиця – село Макарівського району 515
Небрат – село Бородянського району 214
Недра – село Баришівського району 53, 1129
Ненадиха – село Тетіївського району 1060
Нещерів – село Обухівського району 580, 581, 582
Нижнє Поволжя 1277, 1306
Ничипорівка – село Яготинського району 1149
Ніжловичі – село Макарівського району 516
Німеччина 16, 21, 1306, 1310
Нова Буда – село Бородянського району 214, 1262
Нова Гребля – село Бородянського району 205, 214, 215
Нова Олександрівка (колишній **хутір Будьонного**) – село Миронівського району 549
Нова Оржиця – село Згурівського району 356, 1321
Нова Пустоварівка – село Сквирського району 797
Новгород-Сіверський 1290
Нові Макалевичі – село Іванківського району 383
Нові Соколи – село Іванківського району 367, 384, 385
Новосілка – село Кагарлицького району 26, 443
Новосілкі – село Макарівського району 516, 517, 1324
Новосілкі – село Вишгородського району 286, 290
Норвегія 1309
Нюрнберг 16

О

Обухів – місто, центр Обухівського району 12, 569
Обуховичі – село Іванківського району 26, 367, 385, 400
Овдієва Нива – село Вишгородського району 286, 290
Одайполе – село Тетіївського району 1050, 1061
Одеса 1263, 1294
Однорог – село Білоцерківського району 74, 88, 98
Ожегівка – село Володарського району 9, 292, 323

Озера – село Бородянського району 216, 217, 1305, 1318
Озерна – село Білоцерківського району 26, 74, 99
Озерне (до 1947 року **Нові Війтовці**) – село Яготинського району 1149
Озірщина – село Бородянського району 205, 217
Озірщина – село Макарівського району 517
Олександрівка – село Кагарлицького району 435
Олександрівка – село Миронівського району 26, 549
Олександрія – під час Голодомору село, нині територія м. Біла Церква 26, 1170-1174
Олексіївка – село Богуславського району 167, 168
Оленівка – село Фастівського району 26, 1112
Оленівка – хутір Васильківського району 264
Олива – село Іванківського району 388, 1283
Олійникова Слобода – село Білоцерківського р-ну 100
Ольшаниця – село Рокитнянського району 773
Орджонікідзе (до 1934 р. – **Раківка**, 2008 року перейменовано в **Романівка**) – село Поліського району 758, 1329
Оріховець (під час Голодомору **Татаринівка**) – село Сквирського району 804
Острів – село Рокитнянського району 774
Остріжки – село Білоцерківського району 94, 101
Очеретяне – село Кагарлицького району 26, 444, 445

П

Павлівка – село Білоцерківського району 91, 102, 513
Панікарча – село Кагарлицького району 446
Панфили – село Яготинського району 1149, 1150
Паришків – село Баришівського району 53
Пархомівка – село Володарського району 26, 293, 294, 324, 325, 1282
Пасічна – село Баришівського району 54
Пасківщина – село Згурівського району 357, 358
Пашківка – село Макарівського району 520
Перевіз – село Васильківського району 264
Перегонівка – село Обухівського району 582
Перегуди – село Бориспільського району 196
Перемога (на початку 30-х років – **Ядлівка**) – село Баришівського району 56
Переселення – село Кагарлицького району 447
Переяслав-Хмельницький 591, 1199, 1340
Перше Травня (до 1922 року – **Гудимівка**) – село Обухівського району 582
Петрашівка – село Володарського району 26, 294, 326, 327
Петрівське – село Кагарлицького району 448
Петрівське – село Таращанського району 770, 875, 966
Петропавлівська Борщагівка – село Києво-Святошинського р-ну 481, 1324
Пилипівка – село Фастівського району 26, 1115
Пилиповичі – село Бородянського району 210, 217, 103, 1287
Пилява – село Вишгородського району 286, 287, 290
Пирогів – село Києво-Святошинського району 482
Пироговичі – село Іванківського району 389
Пищики – село Сквирського району 786, 806
Північний Кавказ 1277, 1279, 1294, 1306, 1309
Півці – село Кагарлицького району 448
Підварки (село 30-х років, нині мікрорайон м. П.-Хмельницький) 1200, 1231
Підгірці – село Обухівського району 583
Підсінне (село 30-х років, нині мікрорайон м. П.-Хмельницький) 1200, 1240
Пії – село Миронівського району 26, 536, 552, 553
Пінчуки – село Васильківського району 264, 265, 278, 1320
Піски – під час Голодомору село, нині територія м. Василькова 1187, 1336
Піски (до 1950 року – **Кінно-Видумка**) – село Іванківського району 391
Пісківка – смт. Бородянського району 218
Піщана – село Білоцерківського району 26, 104, 1019
Плахтянка – село Макарівського р-ну 1271
Плесецьке – село Васильківського району 268, 235
Плоске – село Броварського району 230
Плоске – село Таращанського району 875, 976

Плужники – село Яготинського району 1153
Побережка – село Богуславського району 169
Поволжя 366, 1306
Погреби – село Броварського району 230
Погреби – село Васильківського району 269
Погреби – село Тетіївського району 1061
Поділля (в період Голодомору – **Війтовці**) – село Баришівського району 59, 1149, 1161
Полісся 1304
Полковниче – село Ставищанського району 852, 853
Половецьке – село Богуславського району 136, 169
Пологи – село Васильківського району 235, 271
Пологи-Вергуни – село П.-Хмельницького району 670, 1328
Пологи-Чобітьки – село П.-Хмельницького району 656, 677
Пологи-Яненки – село П.-Хмельницького району 680
Положаї – село П.-Хмельницького району 695
Полтава 19
Помоклі – село П.-Хмельницького району 698
Поправка (до середини XVII ст. **Прозорівка**) – село Білоцерківського району 26, 105, 125
Попружна – село Ставищанського району 854
Порадівка – село Васильківського району 270
Поташня – село Богуславського району 171, 180
Поташня – село Бородянского району 218
Потіївка – село Білоцерківського району 26, 74, 106, 1267, 1317
Потік – село Миронівського району 557
Потока – село Іванківського району 392
Потоки – село Таращанського району 26, 875, 981
Право Жовтня – село Згурівського району 358, 359
Пристроми – село П.-Хмельницького району 710
Пришвальня – село Фастівського району 26, 1117
Проців – село Бориспільського району 196, 197
Пугачівка – село Рокитнянського району 765, 766, 775, 776
Пустоварівка – село Сквирського району 806, 807, 1249, 1274
Пустовіти – село Миронівського району 553, 554
Путрівка – село Васильківського району 273
Пухівка – село Броварського району 230, 231
Пуца-Водиця смт. Києво-Святошинського району 1301
П'ятигори – село Тетіївського р-ну 1062
П'ятихатки – село Миронівського району 556

Р

Рагівка – село Поліського району 759
Радинка – село Поліського району 759, 760
Радомысль 1287
Райківщина – село Яготинського району 1154, 1334
Расавка (Ліщинська) – село Кагарлицького району 449, 450
Расавка (Слобідська) – село Кагарлицького району 449
Ратуш – село Володарського району 328
Рачки – село Володарського району 328
Ревне – село Бориспільського району 198, 1318
Ржищів – у 30-х роках райцентр, нині місто обласного підпорядкування 1243, 1326, 1327, 1337
Рибчинці – село Сквирського району 808
Ріжки – село Таращанського району 8, 875, 985
Рогізна – село Володарського району 26, 329
Рогізна – село Сквирського району 785, 808, 809
Рогозів – село Бориспільського району 185, 198, 199, 1253
Рожів – село Макарівського району 521
Рожни – село Броварського району 231
Розаліївка – село Білоцерківського району 107
Розважки – село Володарського р-ну 9, 1252
Розважів – село Іванківського району 394
Розкішна – село Ставищанського району 855, 858
Розкопанці – село Богуславського району 171
Розумівка – село Яготинського району 1155
Розумниця – село Ставищанського району 860, 861
Рокитне – село Яготинського району 753, 1156, 1319
Рокитне – смт., центр Рокитнянського району 763, 764, 1254, 1296

Ромашки – село Миронівського району 26, 556
Ромашки – село Рокитнянського району 764, 776, 782
Росава – село Миронівського району 558, 559
Росішки – село Тетіївського району 1062
Рославичі – село Васильківського району 235, 274, 1261
Роток – під час Голодомору село, нині територія м. Біла Церква 26, 1170-1174
РСФРР 17, 1271, 1288
Рубченки – село Володарського району 26, 294, 333
Руда – село Сквирського району 231, 810
Руде Село – село Володарського району 11, 26, 293, 294, 325, 336, 1249, 1287
Рудницьке – село Баришівського району 70
Рудня – село Броварського району 204, 208, 218, 231
Рудня Тальська – село Іванківського району 394
Рудяків – село Бориспільського району 199
Руликів – село Васильківського району 270, 274
Русакі – село Іванківського району 395
Русанів – село Броварського району 231, 232

С

Саварка – село Богуславського району 132, 172, 173, 1281
Савинці – село Рокитнянського району 112, 779
Саливонки – село Васильківського району 8, 235, 275
Салиха – село Таращанського району 875, 989
Салів – село Миронівського району 559
Самгородок – село Сквирського району 810
Свобода – село Згурівського району 359
Северинівка – село Таращанського району 995
Сезенків – село Баришівського району 71, 72
Селезенівка – село Сквирського району 810
Селичівка – село Баришівського району 72
Селище – село Баришівського району 72
Семенівка – село Обухівського району 583
Семигори – село Богуславського району 136, 175, 1249
Семиполки – село Броварського району 232, 233
Сеньківка – село Бориспільського району 199
Середівка – село Згурівського району 359, 360
Сибір 21, 1307
Сидори – село Білоцерківського району 78, 108
Сидоровичі – село Іванківського району 397
Синиця – село Богуславського району 132, 176
Синява – село Рокитнянського району 779, 781
Ситники 1272
Ситняки – село Макарівського району 523
Сітківці – село Тетіївського району 1064
Сквира – місто, центр Сквирського району 1254
Скибинці – село Тетіївського району 11, 1067, 1281
Скребиші – село Білоцерківського району 8, 26, 109, 235
Славутич – місто Київської області 1334
Слобода – село Кагарлицького району 450
Слобода Кухарська – село Іванківського району 398
Слобода – село Таращанського району 1298
Слобода – село Тетіївського району 11
Сміла 1281, 1312
Сніжки – село Ставищанського району 12, 820, 861, 862
Соболівка – село Броварського району 220, 233
Соколівка – село Васильківського району 278
Соловки 9, 21, 169, 485, 539, 566, 875, 1178, 1317, 1322, 1325
Сомкова Долина – село П.-Хмельницького району 713
Сорокотяги – село Білоцерківського району 26, 74, 110, 439
Соснівка – село Іванківського району 26, 398
Соснівка – село Макарівського району 525
Соснова – село П.-Хмельницького району 714
Сотниківка – село Яготинського району 1156
Софіївська Борщагівка – село Києво-Святошинського району 469, 470, 483, 484
Софійка – село Богуславського району 177
Софіполь – село Тетіївського району 1068
Сошників – село Бориспільського району 199, 200
Стави – село Кагарлицького району 26, 450, 451
Ставище – смт., центр Ставищанського району 12, 820, 1254, 1267, 1283

Ставки – село Фастівського району 26, 1117
Ставрівка – село Іванківського району 399
Стадниця – село Тетіївського району 1050, 1071
Стайки – село Кагарлицького району 26, 451, 1242
Сталівка – село Миронівського району 560
Станишівка – село Таращанського району 875, 1007
Станіславчик – село Ставищенського району 863
Станішівка – село Іванківського району 400, 1276
Стара Марківка (до 1938 року **Марківка**) – село Поліського району 760
Стара Оржиця – село Згурівського району 360
Старе – село Бориспільського району 202
Старі Соколи – село Іванківського району 384, 401
Старі Безрадичі – село Обухівського району 569, 584
Старі Шепеличі – село Чорнобильського району 1334
Степове – село Тетіївського району 1070
Степок – село Таращанського району 875, 1012
Степок – хутір Білоцерківського району 111, 581
Щецино – село Поліського району 761
Стовп'яги – село П.-Хмельницького району 719
Стрижавка – село Ставищенського району 864
Стрітківка – село Кагарлицького району 26, 454
Строкова – село П.-Хмельницького району 719
Студеники – село П.-Хмельницького району 725
Сукачі – село Іванківського району 367, 402
Сулимівка – село Яготинського району 1157
Сулимівка – село Бориспільського району 203
Супоївка (до 1947 року **Війтовці**) – село Яготинського району 355, 1161
Сухий Яр – село Ставищенського району 866
Сухоліси – село Білоцерківського району 111, 125
Суцзани – село Кагарлицького району 11, 26, 454, 1277, 1278
США 19, 342, 1294

Т

Таборів – село Сквирського району 811
Тадіївка – село Володарського району 26, 292, 294, 340, 1252
Тайниця – село Тетіївського району 1081
Тарасівка – село Білоцерківського району 112, 292, 294
Тарасівка – село Миронівського району 560, 569, 584
Тарасівка (колишня назва **Перцівка**) – село Володарського району 341
Тарасівка (хутір Тарасівка) – село Кагарлицького району 456
Тарасівка К-Святошинського р-ну 470, 471, 1055, 1274, 1324
Тараща – місто, центр Таращанського району 875, 876, 930, 1254, 1312, 1319, 1312
Тарган – село Володарського району 115, 303, 322, 323, 341, 342, 343, 1324
Ташань – село П.-Хмельницького району 729
Текуча – село Уманського району 18
Телешівка – село Рокитнянського району 782, 783, 784
Теліженці – село Тетіївського району 1082
Тептіївка – село Богуславського району 178
Теремці – село колишнього Чорнобильського району, відселене після Чорнобильської катастрофи 1130
Терешки – село Сквирського району 812, 813
Тернівка – село Кагарлицького району 26, 457
Тетерівське – село Іванківського району 405
Тетіїв – місто, центр Тетіївського району 1050, 1064, 1254, 1304
Товстий Ліс – село Чорнобильського району 17, 1271
Токарівка – село Сквирського району 819, 1274
Томашівка – село Фастівського району 26, 1118
Томилівка – село Білоцерківського району 26, 113
Торчиця – село Ставищенського району 866, 867, 868
Требухів – село Броварського району 234
Триліси – село Фастівського району 26, 1118, 1333
Трипілля – село Обухівського району 8, 569, 579, 585
Тростинка – село Васильківського району 279, 280
Тростинська Новоселиця – село Васильківського району 281
Трушки – село Білоцерківського району 11, 26, 113, 114, 1281
Тулинці – село Миронівського району 26, 561

1354

Туники – село Богуславського району 179, 181
Турівка – село Згурівського району 362

У

Узін – місто Білоцерківського району 112, 114, 115
Українка – село Обухівського району 586
Українська Народна Республіка 8, 1309
Улашівка – село Таращанського району 875, 1018
Ульянівка – село Сквирського району 812
Уляники – село Кагарлицького району 26, 457, 1323
Умань 1281, 1287
Урал 208, 212, 214, 220, 227, 247, 363, 366, 752, 1279
УРСР 74, 180, 235, 327, 411, 469, 752, 763, 1091, 1092, 1179, 1270, 1272, 1282
Усівка – село Згурівського району 362
Устимівка – село Васильківського району 282

Ф

Фарбоване – село Яготинського району 1162
Фасова – село Макарівського району 15, 525
Фастів – місто обласного підпорядкування, центр Фастівського району 244, 1246, 1252, 1253, 1281
Фастівець – село Фастівського району 26, 1105, 1119, 1252
Фастівка – село Білоцерківського району 26, 74, 115
Федорівка – село Фастівського району 366, 1120
Феневичі – село Іванківського району 405, 406
Фесюри – село Білоцерківського району 116
Фролівка – село Миронівського району 562
Фрузинівка – село колишнього Чорнобильського р-ну 20
Фурси (колишня назва – **Кам'янка**) – село Білоцерківського району 26, 74, 1317

Х

Халеп'я – село Обухівського району 586, 587
Халча – село Кагарлицького району 26, 459
Харків 17, 1057, 1179, 1251, 1257, 1261, 1268, 1300, 1310, 1311
Харківці – село П.-Хмельницького району 733
Хлепча – село Васильківського району 282
Хмелівка – село Тетіївського району 1083
Хмельницький 1314
Ходорів – село Миронівського району 562, 1337
Ходосіївка – село Києво-Святошинського району 485, 1271
Холмщина 1302
Хотів – село Києво-Святошинського району 469, 470, 487
Хотянівка – село Вишгородського району 286, 290
Хохітва – село Богуславського району 180, 1249
Хоцьки – село П.-Хмельницького району 654, 680, 735, 1216
Храпачі – село Білоцерківського району 8, 120, 124, 235

Ц

Цапіївка – село Сквирського району 796
Центральне – село Миронівського району 556, 564
Циблі – село П.-Хмельницького району 611, 621, 643, 644, 744
ЦЧО 1288

Ч

Чайки – село Богуславського району 132, 164, 180
Чапаєвка – село Таращанського району 875, 1020, 1021,
Чепеліївка – село Білоцерківського району 125
Чепіженці – село Володарського району 26, 294, 308, 345
Червона Слобода – село Макарівського району 526
Червона – село Фастівського району 1337
Червоне – село Ставищенського району 866
Червоне – село Васильківського району 283
Червоне – село Фастівського району 1121
Червоне – село Яготинського району 1164, 1334
Червоне Поле – село Васильківського району 283
Червоні Яри – село Таращанського району 875, 1036, 1037
Червоногірка – село Макарівського району 526

Черевач – село колишнього Чорнобильського району, відселене після Чорнобильської катастрофи 20, 30, 1270, 1130
Черевки – село Згурівського району 363
Черепин – село Тетіївського району 11, 1067, 1083, 1281
Черепинка – село Тетіївського району 1083, 1281
Черкас – хутір Білоцерківського району 125
Черкаси 1281
Черкасівка – село Яготинського району 1165
Чернин – село Таращанського району 875, 1039 1282
Чернорудка – село Ружинського р-ну 1299
Черняхів – село Кагарлицького району 26, 461, 462
Черяхівка – село Яготинського району 1165
Черняхівка – село Васильківського району 283, 284, 1165
Чигирин 1267, 1312
Чмирівка – село Білоцерківського району 26, 74, 118, 126
Чорнобиль 759, 1126
Чорногородка – село Макарівського району 527
Чубинці – село Сквирського району 813
Чупира – село Білоцерківського району 20, 26, 74, 127, 1270

Ш

Шаліївка – село Сквирського району 786, 813
Шамраївка – село Сквирського району 814, 1274
Шандра – село Миронівського району 564
Шапіївка – село Сквирського району 819
Шарки – село Рокитнянського району 782, 784
Швейцарія 1271
Шевченківка – село Васильківського району 282
Шибене – село Бородянського району 219, 1273
Шкарівка – село Білоцерківського району 127
Шкнева – село Поліського району 26, 762

Шпендівка – село Кагарлицького району 411, 464, 465
Шпилі – село Іванківського району 26, 367, 368, 408
Шубівка – село Кагарлицького району 466
Шупики – село Богуславського району 181

Щ

Щербакі – село Білоцерківського району 26, 128
Щербанівка – село Обухівського району 589, 1326
Щербашенці – село Богуславського району 181, 182

Ю

Юрів – село Макарівського району 528
Юрівка – село Ставищенського району 869
Юрівка – село Києво-Святошинського району 490
Юрівка – село Макарівського району 528
Юхни – село Миронівського району 566, 1325
Юшки – село Кагарлицького району 26, 467

Я

Яблунівка – село Білоцерківського району 74, 97, 130
Яблунівка – село Кагарлицького району 468
Яблунівка – село Макарівського району 528
Яготин – місто, центр Яготинського району 348, 1132, 1133, 1293
Яненки – село Переяслав-Хмельницького району 17, 1271
Янівка – у 30-х роках село Переяславського (нині Іванівка Переяслав-Хмельницького) району 147
Янівка – у 30-х роках село Богуславського району 1249
Ясенівка – село Ставищенського району 869, 870
Ясногородка – село Макарівського району 528, 529
Яхни – село Миронівського району 26, 566
Яхни – село Фастівського району 1124
Яцьки – село Васильківського району 284
Яцюки – село Богуславського району 148, 183

Іменний показчик

А

Абрамський Я.П. 794
Аброскіна М.М. 287
Авдеєнко М.Д. 234
Авраменко 11
Авраменко 1281
Авраменко Параска 17
Авраменко Ю.В. 7, 1331, 1340
Агурєєва А.І. 239
Адам Сапер 441
Адаменко Яків 341
Адамець І.Г. 1174, 1178
Аким 1174
Акуленко Степан 17
Акулов І. 1261
Александровський 1286
Алексєєв 411
Алексєєва І. 298
Алімов Є.А. 1338
Аляб'єв 411
Амбрамчева Р. 796
Анатієнко 1161
Андрєєв 1249
Андрєєнко А.М. 375
Андріщенко 1283
Андрієнко Л.П. 1120
Андрієнко С.І. 1117
Андріївський Іван 1068
Андріївський С.І. 1068
Андрійченко А.С. 58
Андрійченко М.П. 248
Андрійчук В.С. 506
Андрійчук Л.О. 78
Андрощук А. 797
Андрух Г.В. 230
Андрухович В. 528
Андрухович В.М. 527
Андрущенко 1092
Андрущенко Л.М. 101
Андрущенко Л.Я. 755
Андрущенко О.Ф. 164
Антоненко О.Г. 1336
Антоненко С.Ф., 539
Антонечко І.О. 217
Антонинський 1289
Анушкевич М.Й. 1062
Арзамас М.Г. 249
Аронов 1284
Аронська Л.В. 623
Артеменко А.Ф. 485
Артеменко В.П. 516
Артеменко Г.Г. 764
Артеменко Г.Г. 766
Артеменко Г.М. 516
Артеменко І.С. 771
Артеменко Л.О. 1105
Артеменко П.О. 516
Артющенко О. 7
Архипенко Г.П. 290
Архипенко П.С. 207
Асаткін 1298
Аскак Степан 221
Атаманенко Я.К. 842

Аушева Н.В. 196
Аштема Л.І. 52
Ащенко Н. 500, 526

Б

Бабак С.П. 581
Бабель Ісаак 184, 1178
Бабенко А.І. 358
Бабенко А.Н. 95
Бабенко Андрій 341
Бабенко Антось 1092, 1283
Бабенко В.П. 1119
Бабенко Віра 1091
Бабенко Дмитро 105
Бабенко М. М., 171
Бабенко Н.П. 1119
Бабенко Олександр 341
Бабенко П.Г. 341
Бабенко Р. 76
Бабенко С.П. 411
Бабенко Т.К. 476
Бабенко Тихін 342
Бабенко Ф.О. 459
Бабенко Харитон 341
Бабич П.П., 356
Бабич Г.І., 433
Бабич Г.М. 951
Бабич К.Ф. 1094
Бабій Г.І. 296
Бабко 1272, 1293
Баблюк Н.О. 798
Бабченко Г.П. 223
Бабченко Хаврон 1081
Бабюк П.С., 1054
Бабюк Ф.Є. 1054
Багинська М.М. 391
Бадзюх С.К. 271
Бадьора Іван 341
Базиняк П.І. 1055
Базиль 500
Базюк О. 1303
Базяк М.І. 814
Байрау Дитрих 16
Бакай І.М. 192
Бакал Є.Т. 172
Бакал П. І., 172
Баклан Сакей 514
Бакуленко Андрій 553
Бакуменко Л.І. 40
Балабан Г.М. 160
Балабуха Н.П. 562
Балабушка В.П. 176
Баламутова А.С. 87
Балановський О.В. 108
Балас Г.Ю. 127
Балас Прокіп 127
Балацька 888
Балацька П.С. 937
Балаш М. 363
Балицький Всеволод 20
Балицький Д.Д. 111, 1267, 1277, 1281, 1286, 1289, 1291
Баліцькі 1242

Бало І.Ю. 835, 842, 861, 864, 870, 1335
Бамбура О.І., 385
Банадик І.Т. 768, 1333
Баначов 509
Баннікова 1147
Барабаш Н.Є. 547
Баран Валерій 7, 355, 1324
Бараненко В.Д. 268
Бараненко Василь 105
Бараненко К.В. 1102
Барбон А.М. 225
Барбон В.Т. 220
Бардадим О.І. 581
Бардаченко І.Г. 230
Бардаш В.П. 566
Барило, 411
Барилевич П.Т. 305
Барун 1268
Барчук Н.П. 505
Басай К.Т. 148
Басай Катерина 1093
Басалай Н. С. 412
Баска (Сліпко) Г.М. 510
Бастракова М.Я. 1060
Батечко Н.М. 385
Бахмач Павло 76
Бацак Д.О. 298
Бачинський П. 131, 132, 184 1179, 1188, 1243
Баштова Г.С. 500
Баштова О.Г. 443
Баштовий Тодось (прізвисько Сосулька) 941
Бєбешко Юхим 773
Бєвза Т.З. 1068
Бєвза Т.Т. 313
Бєвзюк О.М. 317
Бєденко К.Д. 206
Бєдлевич І.Я. 1083
Бєзбах Н.І. 789
Бєзбородько Яків 356
Бєзгубченко О.В. 190
Бєздєнко Г.С. 517
Бєзкровний С.Г. 29
Бєзнощенко Л.О. 402
Бєзпалій Панас 87
Бєзпечний М. 298
Бєзпечний Т. 323
Бєзсмерний Федос 514
Бєзсмертна М.С. 359
Бєзсмертний Кіндрат 514
Бєзугла М.А. 1157
Бєзщасна У.М. 449
Бєзщасний А.Я. 449
Бєйліс В.Л. 269
Бєлая О.М. 4
Бєлінська Н.М. 529
Бєлінський Йосип 941
Бєлоус Матрьона 74
Бєнківська Ганна 500
Бєнклінов Віктор 533
Бєргер 295
Бєрдило П. Й. 171

Бєрегова К.І. 1137
Бєрегова О.Т. 545
Бєреговий І. 525
Бєреговий Н.Я. 179
Бєрежна А.А. 300
Бєреза О.Г. 1162
Бєрезанський Я.Я. 1270
Бєрезенко С.А. 548
Бєрезнюк 11, 1281
Бєрезовський 941
Бєрезюк В.М. 462
Бєрест Л.О., 413
Бєрест Л.О., 457
Бєрідзе О.О. 835, 842, 861, 864, 870, 1335
Бєрсєньова Олена 178
Бєршацький І.М. 307
Бєсараб М.Д. 541
Бєх М.С. 380, 1326
Бєзенко Г.І. 307
Бєйгольц 1271
Бєрия 310
Бєчок В.Г. 111
Бєшовий Ю.Т. 454
Бєіб Іван 812
Бєігун Н.Г. 230
Бєідношия Вакула 76
Бєіла К.П. 232
Бєілан А.В. 525
Бєіленко Л.І. 474
Бєілецька М.М. 614
Бєілецький 532
Бєілецький Адам 786
Бєілецький Кузьма 808
Бєілецький Павло 95
Бєілий 336
Бєілобров Є.Д. 776
Бєілобродський А.К. 1060
Бєілогуб Г.Ф. 230
Бєілогуб М.З. 264
Бєілоконь М. 249
Бєілокриницький Р.В. 362
Бєілокур М.В. 1133
Бєілоус Ж.С. 127
Бєілоус І.П. 541
Бєілоус К.К. 234
Бєілоус Х.Т., 680
Бєілоус М.Я. 1102
Бєілоцерківець 550
Бєілоцький М.М. 517
Бєілошапка Я.І., 564
Бєілько П.Й. 756
Бєілько Вікторія 1333
Бєілько Г.М. 757
Бєілько Г.О. 755, 756, 757
Бєілько М.Т. 756
Бєілько Н.Ф. 756
Бєілько О.І. 755, 756
Бєіляй 296
Бєірюков О.С. 371
Бєілендовський 875
Бєілизнюк Кіндрат 244
Бєілизнюк М.І. 212
Бєілизнюк О.В. 784

Близнюк П.Є. 59
 Близнюк С.В. 207
 Блішун М.П. 752
 Бловатня А.К. 325
 Блоцький Захар 127
 Блощаненко 559
 Боб І.С. 762
 Бобир І.Ф. 537
 Бобко Г.Я. 221
 Бобко Є.В. 227
 Бобко П.І. 221
 Бобко Сашко 523
 Бобриницький Тодось 115
 Бобруєнко У.Л. 755
 Бова Гриша 1277
 Бова К.С. 1277
 Бова Корній 1277
 Бовкун І.О. 753
 Бовтрук О.К. 206
 Бовтрук Ф.К. 206
 Богатиренко Н.Я. 811, 813
 Богатюк (Кондратюк) Г.Ф. 321
 Богачевський 310
 Богдан А.Р. 394
 Богдан Г.Т. 501
 Богдан О.Й. 756
 Богданець Л.В. 443
 Богданова Н.Б. 481, 1328
 Богданчук Л.О. 501
 Богдарович 12
 Богдюк Іван 208
 Богдюк Наум 1263
 Боговик Н.Д. 786
 Богомази 11
 Богуш Г.Ф. 408
 Бодрий І.І. 572
 Боженко К.Ю., 356
 Боженко М.С. 109
 Боженко Микола 190
 Божко П.М. 1137
 Бойко В.І. 811, 813
 Бойко В.М. 793
 Бойко В.П., 1247
 Бойко Г. М. 1174
 Бойко Г.П. 1133
 Бойко Демко 1171
 Бойко Є.Т. 185
 Бойко І.М. 576
 Бойко К. 292
 Бойко К.Т. 253
 Бойко Л.В. 194
 Бойко Марко 517
 Бойко О.О. 787
 Бойченко Є.В. 413
 Бойченко О.З. 280
 Бойчук А.І. 798
 Боковий С.І. 167, 169
 Болваневич М.Н. 127
 Болваневич Никифор 127
 Боліла М.І. 698
 Болотін О.Г. 206
 Бомко А.М. 837
 Бондар 207
 Бондар 210
 Бондар А.Т. 1067
 Бондар В.Т. 78
 Бондар Г.М. 1067
 Бондар Л.І. 614
 Бондар Л.М. 853
 Бондар М.П. 217
 Бондар О.П. 217
 Бондар П.А. 402
 Бондар Петро 1071
 Бондар Стоян 198
 Бондар Т.С. 559
 Бондаренко 182, 381
 Бондаренко В.М. 59
 Бондаренко Артем 87
 Бондаренко Г.А. 1057
 Бондаренко Л.Г. 1147
 Бондаренко Л.І. 247, 248, 254, 257
 Бондаренко М.Д. 255
 Бондаренко Н.О. 228
 Бондаренко О.С. 474
 Бондаренко Прокіп 995
 Бондаренко С.Г. 557
 Бондаренко Ульян 74
 Бондаренко Х.М. 257
 Бондаренко Юхим 1263
 Боплан 268
 Бордюг М. О. 468
 Бордюг Ф.Є. 560
 Бордюг Я.Є., 536
 Борзов 335
 Борисекнко Л.В. 547
 Борисенко А.В. 791
 Борисенко В.А. 1174
 Борисенко Г. П. 188
 Борисенко Л.В. 562
 Борисенко М.М. 312, 320
 Борисенко Павло 1182
 Борисик М.В. 1060
 Борисполець О.В. 363
 Боровик 363
 Боровик А. 363
 Боровик В.В. 530
 Боровик М.М. 225
 Бородавка Віктор 71
 Борозенець П.П. 78
 Борозянко Я.П. 336
 Бортний А.Х. 106
 Босенко Г.І. 1093
 Босенко М.Я. 171
 Боціон Г.Д. 766
 Боцман Г.Г. 483
 Боченко Н.М. 553
 Боярчук П.Я. 205
 Брамінський 762
 Бранець Б.А. 506
 Братківська О. 1334
 Братусь Н.З. 77
 Брацейко А.М. 510
 Брацейко Е.О. 504
 Брезжунова В.А. 670
 Брест М.Д. 413
 Бреус М.П. 356
 Бреус Я.Д. 531
 Бриж Л.О. 1110
 Бровченко К.В. 353
 Броговська К.М. 504
 Бродський 1255
 Броліш 1262, 1263, 1304
 Брухаль Д.Г. 135
 Брушківська Г.Д. 432
 Бублик З.Г. 775
 Бублик З.І. 766
 Бублик І.Г. 764
 Бублик Ф.С. 278
 Буга В.М. 385
 Бугаєнко Н.І. 169
 Бугай В.М. 250
 Бугайчук П. 1007
 Бугайчук С.І. 539
 Бугайчук С.М. 1007
 Бугера Е.Ф. 483
 Бугера К. 483
 Будичина Л.В. 759
 Будка Микита 1302
 Будкевич Фаїна 112
 Буднік М.В. 1338
 Будова М.О. 1115
 Будянський П.П. 148
 Бузина А. Г. 1315
 Бузина М.Ф. 427
 Букет В.Л. 502
 Букреева К.Й. 1183
 Букшпан 1269, 1273, 1276
 Булавенко І.В. 118, 1321
 Булах М.І. 515
 Булах Яків 515
 Булгак А.М. 861
 Булгаченко Г.А. 810
 Бульдович В.В. 523
 Бур'ян Василь 562
 Бура Є.Т. 770
 Бура О.І. 770
 Бурда С.В. 231, 1323
 Бурдик К.П. 581
 Буренко К.А. 283
 Буренко К.І. 569, 585
 Буренко Ф.К. 284
 Буренко Ю.М. 786
 Буркацький Трохим 479
 Бурлака Йосип 941
 Бурлака О. І. 329
 Бурляй К.Л. 195
 Бурляй П.Ф. 875
 Буря Н.Ф. 735
 Буряк Й. 41
 Буряк Лука 1167
 Буряк М.Г. 49
 Буряк Н.Д. 757
 Буряк С. Ф. 450
 Буряк Ф.М. 209
 Бусленко О.М. 468
 Бусол В.М. 768
 Бут Н.М. 447
 Бутвин Г.К. 547
 Буткевич М.О. 528
 Буткевич М.О. 502
 Буткевич П.К. 757
 Бутник В.Г. 4
 Бухарін 1256
 Бухонський А. 343
 Буценко В.Є. 539
 Бучинський І.А. 930
 Бучко Іван 1302
 Бучок Н.І. 812, 813

В

В'юн О.Т. 236
 Вакуленко З.Я. 100
 Вакуленко М.З. 100
 Вакуленко М.І. 100
 Ванюк 207
 Ванюк С.О. 219
 Вараницька К.В. 521
 Вараницька Л.М. 521
 Вараницький Д.Я. 521
 Варварцев М. 1300
 Вареник О.І. 545
 Вареник О.Я. 104
 Вареник Тимофій 559
 Варігура Я.І. 827
 Васик С. В. 184
 Василенко 244, 381, 1272
 Василенко А. Г. 381
 Василенко Аріон 562
 Василенко В.А. 810
 Василенко В.М. 433
 Василенко В.Н. 159
 Василенко Д.Л. 160
 Василенко К.Г. 1060
 Василенко К.М. 394
 Василенко М.О. 10, 133, 1039, 1281
 Василенко Н.В. 233
 Василенко Н.І. 1055
 Василенко Н.М. 823
 Василенко Н.Х. 160
 Василенко Нікін 181
 Василенко О.Є. 381
 Василенко О.Ф. 181
 Василенко П.М. 265
 Василенко Т.К. 405
 Василенко Я.Я. 508
 Василець Микола 348
 Василик В. 295
 Василінець Р.Д. 4, 7, 25
 Василь 523
 Василь О. (Кривий) і Варка 774
 Васильєва Л.В. 472, 1327
 Васильєва Н.О. 135
 Васильєва Н.С. 448
 Васильківський І.Х. 582
 Василяка А.Т. 36
 Васютинський 1007
 Ваховський В.В. 192
 Вашека В.Ф. 412
 Вашуленко Володимир 208
 Вашуленко Ф.Р. 208
 Ващенко А.Ф. 59
 Ващенко Григорій 214
 Ващенко Кузьма 214
 Ващенко М. І. 214
 Ващенко Пилип 214
 Вдовенко 1271
 Вдовенко (Трухан) К.А. 1244
 Вдовиченко Г.О. 136, 1322
 Вдовиченко М.К. 217
 Вдовиченко Я.В. 288
 Вдовиченко Я.І. 289
 Веденко Григорій 773
 Ведмеденко І.Й. 180
 Ведмеденко М.М. 543
 Ведмеденко С.Р. 487
 Великанович Д. 1303
 Величенко Г.М. 540
 Величко Кіндрат 1273
 Величко О.С. 250
 Величко Олексій і Феодосія 239
 Величко П.О. 274
 Венжик П.П. 275
 Вензелева Н.К. 126
 Вербицький І.Й. 793

- Веред О.Ю. 86
 Веремеєнко 1282
 Веремієнко Г. С. 194
 Веремієнко Ф.П. 1099
 Веремія Т.Я. 207
 Верещак Мусій 244
 Верещак Петро 244
 Верещака А.А. 557
 Верещака К.А., 97
 Верна П.П. 189
 Верна Л.Ф. 1181
 Вернигора В.Г. 250
 Вернигора І.Т. 83
 Вернидуб Данило 995
 Верховець Г.П. 858
 Веселовський Г.М. 1147
 Вештебей О.Д. 572
 Винниченко Т. 311, 1325
 Виноградна О.Й. 1339
 Винокуров А. 1261
 Випханюк Бенедикт 792
 Висовень П.С. 1155
 Висоцька Г.О. 1178
 Висоцький Г.Ф. 212
 Витковський 1267
 Витрихівський М. 298, 345
 Вихрова З.А. 1182, 1339
 Вишневецький М. 1132
 Вишневський 1182
 Вишневський А.О. 137
 Вишнівський Михай 941
 Вишняк Д.Г. 211
 Виштак Федор 258
 Вікторова Н.Н. 312
 Вільховий А. Д. 582
 Вільшанський 255
 Вілянська А.М. 40
 Віннічук М.О. 1051
 Вірич В.В. 232
 Вірченко А.П. 249
 Вітенко Ф. 295
 Вітер Г.С. 265
 Вітинська Н.В. 325
 Вітковський 492
 Вітренко 767
 Вітренко Микола 1171
 Вітренко Омелько 112
 Вітренко П.М. 1173
 Вітряк М.К. 542
 Власенко 1252, 1262, 1263
 Власенко В.Г. 1157
 Власенко В.І. 231
 Власенко І.І. 1137
 Власенко Л. П. 142
 Власенко П.Л. 575
 Власова К.А. 487
 Власова Т.Г. 192
 Вовк 345
 Вовк В.Ф. 786
 Вовк О.О. 341
 Вовк П.Н. 1054
 Вовченко Г.Ф. 104
 Вовченко Є.Я. 273
 Вовченко М.Т. 15
 Вовченко О.Є. 273
 Вовченко Семен 916
 Вовчкова Настя 205
 Вознюк В.М. 803, 808, 812
 Вознюк О.І. 759
- Войков П.Л. 351
 Войналович В.В. 1093
 Войтенко К.С. 529
 Войтенко П.М. 100
 Войцехівська І.В. 1062
 Войцеховський 1251
 Воленський М.Г. 300
 Волинець Г.С. 796
 Волинько М.А. 216
 Волинько О.П. 216
 Волинько Т.О. 216
 Волинько Ф.В. 216
 Волівач Ю.І. 1099
 Воліченко З.С. 175
 Волкова Т.В. 7
 Володкевич Феліціан 210
 Волох О.Д. 418
 Волох Сергій 373
 Волошин 260
 Волошин А.О. 459
 Волошин О.М. 459
 Волошин Ф.К. 282
 Волошина Є.Л. 269
 Волощенко В.М. 492
 Волощенко М.Ю. 428
 Волощук Г.П. 226
 Воля Олесь (Мищенко О.В.) 7, 70, 334, 336, 1337
 Ворзельська Маруся 1188
 Воробей З.В. 503
 Воробей М.О. 503
 Воробей Н.І. 358
 Воробей О.М. 498
 Воровський М.С. 108
 Ворожбит А.Н. 501
 Ворожбит Л.А. 501
 Ворона М.С. 133
 Ворона О. П. 168
 Воронецька Явдоха 916
 Ворониця 187
 Воронова Т.С. 72
 Ворошилов 1295
 Восколович Є.Д. 29
 Вощенко М.Е. 325
 Врублевський О.В. 1061
 Вчорашня Т.М. 537
- Г**
- Гава К.І. 807
 Гавва 1273
 Гаврилюк І.І. 212, 799
 Гаврилюк О.Г. 796
 Гаврилюк Яків 115
 Гаврищук М.Д. 1067
 Гай А.І. 4, 7, 14, 114, 118, 302, 1321, 1376
 Гай Г.С. 4, 7, 1376
 Гай Ю.А. 4, 1376
 Гайворонська Н.Г. 547
 Гайдай З.Д. 311
 Гайдамака А.В. 570
 Гайдук А.В. 315
 Гайова О. 226
 Гайова У.Ф. 226
 Гайсин Т.П. 81, 103
 Галака С.Л. 209
 Галака Я.С. 206
 Галасюк З.І. 521
 Галатенко В.І. 184, 190
 Галашевська Р.Д. 114
- Галдецькі 514
 Галенко Г.Ф. 623
 Галети 1242
 Галицька О.І. 225
 Галицький Ф.Р. 371
 Галка А.М. 521
 Галка М.М. 521
 Галушка Н.Г. 521
 Галушка В.О. 375
 Галушко В.О. 231
 Галушка І.Л. 479
 Галушко Л.В. 760
 Гальчевський Василь 388
 Гальченко С. 530
 Галядченко Г.Г. 194
 Гаманенко І.І. 540
 Гамарник Л.А. 171
 Гамарник С. О. 171
 Ганжа Іфотій 1094
 Ганжа О.П. 1167
 Ганжа Федір 19
 Ганкевич Лев 1307
 Гапієнко М.О. 289
 Гапон 536
 Гапоненко 1280
 Гаркавенко В.А. 38
 Гаркавенко І.С. 428
 Гаркавенко М.П. 420
 Гаркавий М.І. 583
 Гаркуша Н.П. 470
 Гармаш Є.В. 720
 Гарнага Йосип 76
 Гарячук О.І. 864
 Гасило М.А. 753
 Гасюк В.Г. 1083
 Гахуп 342
 Гвоздик І.І. 714
 Гей 1300
 Гейко М.І. 854
 Гелбутівська Т.Д. 1052
 Гелевера К.Г. 1148
 Гелевера М.Й. 1148
 Генке Андор 1310
 Генкін 1256
 Герасименко Д.М. 493
 Герасименко Д.О. 1304
 Герасименко Давид 213
 Герасименко Л.І. 70
 Герасименко Л.Й. 532
 Герасименко М.Г. 474
 Герасименко М.К. 7, 474, 1304
 Герасименко М.П. 504
 Герасименко О.А. 213
 Герасименко О.Д. 521
 Герасименко О.С. 532
 Герасименко С.М. 503
 Герасименко С.П. 1304
 Герасименко Тимофій 213
 Герасимчук К.Я. 520
 Геращенко М.Г. 81
 Геращенко М.Л. 449
 Геращенко Н.К. 449
 Геращенко П. 765
 Гергель І.О. 95
 Гергніч Л.К. 1092
 Герега 298
 Гержан І.К. 584
 Герик С. А. 1263
 Герман 1271
- Германчук П.Р. 756
 Гермащенко 542
 Герун Н.Г. 810
 Гета Іван 358
 Гетьман (Чернях) В.М. 1161
 Гетьман Григорій 573
 Гехтман 1291
 Гида П.О. 106
 Гиренко Г.Ю. 571
 Гирмон Н.І. 38
 Гиря Н.А. 432
 Гиря Н.В. 133
 Гиря О.Д. 1183
 Гирявець Т.М. 806
 Гільбух 1272
 Гін Є.Б. 342
 Гіптенко І.Г. 814
 Гірський Олександр 341
 Гірський Прохор 341
 Гірченко В.В. 225
 Гірченко І.Ф. 274
 Главацька П.А. 811, 813
 Гладкий А.П. 515
 Глазко О.П. 147
 Глембоцький Михайло 322
 Гливацька Н.А. 90
 Глинський А. 1281
 Глинський Іван 209
 Глінський 1272
 Глоба П.Я. 670
 Гловацька Г.С. 99
 Глухий Г. 1007
 Глуховська А.І. 260
 Глушенко Ганна 243
 Глушко Є.Г. 441
 Глушко Михайло 1277
 Глушко С.В. 168
 Глушко Санько 1277
 Глущенко В.А. 530
 Глущенко Г.К. 408
 Глущенко І.Л. 580
 Глущенко Л.П. 130
 Глущенко Н.І. 1247
 Глущенко О.К. 580
 Глущенко С.В. 485
 Глущенко Самійло 521
 Гнатенко Микола і Ганна 916
 Гнатенко Володимир 342
 Гнатенко І.В. 127
 Гнатенко Олекса 916
 Гнатівська О.І. 798
 Гнатюк М.Ф. 804
 Гнатюк Н.І. 729
 Гніденко М.М. 374
 Гноєва В.В. 578
 Гнотівський Андор 892
 Говоруха М.С. 587
 Гогуля А.А. 160
 Гогуля П.Б. 7, 158, 160, 180
 Годенчук І.М. 523
 Годзинський Павло 389
 Годзієвський 1293
 Годинчук М.Г. 523
 Годуков 306
 Гой О.Г. 543
 Гойда Т.М. 184, 1180
 Гойденко Павлина 916
 Гойса Г.І. 356
 Голенко Г.К. 500

Голик О.В.	776	571, 589, 1330	Грищенко Н.П.	289	Давиденко С.Г.	112	
Голіков І.	249	Горлянка	479	Грищенко О.І.	757	Давиденко С.О.	112
Голіченко П.	279	Горобей Н.О.	355	Грищенко П.Г.	1161	Давиденко Ульяна	470
Головані Василь та Микола	358	Горобей Д.Г.	243, 1323	Грінцевич Я.М.	325	Давидова Н.М.	362
Голованова Л.М.	227	Горобець	513	Громадський Павло	995	Давидюк В.А.	762
Головань О.І.	353	Горобець О.Т.	109	Громницька М.	503	Давидюк О.Д.	755
Головань Ф.Ю.	764	Горова (Ставаш)О.М.	474	Грохів	541	Дадишева Л.В.	539
Головач Л.Л.	101	Горова В.М.	250	Грохольська Н.О.	145	Данилевська Я.	180
Головашкова С.К.	474	Горова Т.П.	199	Грубрин К.І.	1332	Даниленки	207
Головенко	542	Горовенко А.	139	Грубрин В.К.	791	Даниленко В.І.	242
Головка Марія	1093	Горовенко О.М.	531	Груша В.Д.	274	Даниленко А.С.	550
Головченко М.П.	533	Городенко П.О.	133	Грушко Л.М.	432	Даниленко В.П.	4, 539
Головченко М.Т.	513	Городецький В.	225	Грушник Г.Г.	1147	Даниленко Василь	16
Головченко О.Я.,	428	Городецький Жорж	1188	Губань В.В.	214	Даниленко Л.В.	148
Голоьопа Н.К.	261	Городецький Михайло	1188	Губенко М.В.	814	Даниленко О.В.	534
Голоьопа Н.О.,	261			Губер Макс	1309	Даниленко О.Ф.	145
Голуб К.М.	420	Городничий Карпо	253	Губка Ганна	363	Даниленко Оксана	183
Голуб М.М.	1105	Горпиненко В. Н.	450	Губрій В.М.	1339	Даниленко П.В.	388
Голубенко Х.Г.	207	Горущенко	1282	Гудзеватий Б.М.	525	Даниленко Тодось	183
Голубенок Я.А.	838	Горяча О.Ф.	789	Гудзенко В.	1334	Даниленко Ф.М.	207, 508
Голубова В.Я.	500	Граб Є.І.	425	Гудзенко М.І.	530	Данильченко І.Ф.	797
Голубченко О.А.	520	Граб Є.М.	448	Гудзій О.В.	1244	Данилюк І.О.	95
Голюш Тетяна	336	Граб К.С.	578	Гудим М.Д.	49	Данилюк О.С.	838
Гоницький П.О.,	502	Грабарчук М.М.	523	Гудима П.І.	582	Данько А.М.	457
Гоницький Ф.В.	504	Грабівський К.Ф.	1117	Гудок (прізвисько)		Данько В.М.	614
Гончар Л.А.	215	Грабовський М.Г.	766	Михасько	127	Дараган Юхим	196
Гончаренко Г.Г.	1051	Граденіго Серджо	1300	Гузиченко К.В.	1119	Дегтяр І.Д.	402
Гончаренко Г.І.	759	Граждан Микола	891, 892	Гузій В.Т.	553	Дегтярєва Б.С.	1244
Гончаренко Є.Ф.	247	Грама В.Т.	580	Гуйда П.	279	Дейлик П.	573
Гончаренко Н.Г.	230	Гранько Андрій	1258	Гук Є. Т.	242	Дейнека М.О.	770
Гончаренко Н.І.	759	Гребельник Т.З.	553	Гула Олена	433	Декабристка Лариса	1188
Гончаренко О.М.	759	Гребенник К.Г.	514	Гулак Н.А.	516	Дем'яненко(Щиголь) В.А.	
Гончаренко Р.В.	169	Гребенюк Антон	514	Гулак Ф.Ю.	515	Дембіцький С.	610
Гончарук В.Ф.,	1059	Гребінцова В.Г.	531	Гуленко Я.Я.	140	Демиденко Н.І.	1119
Гончарук К.М.,	1061	Грегуль Т.І.	1105	Гулько М.П.	1067	Демиденко О.С.	450
Гопа Іван	1299	Гресько Л.Т.	40	Гульченко	335	Демиденко Платон	17
Гопкало В.П.	195	Гресько М.Т.	40	Гульчатого О.Г. сім'я	115	Демінський В.М.	94
Горачук О.І.	862	Гречка Є.Й.	729	Гуляй Н.П.	762	Демківська В.І.	78
Горбань М.Є.	56	Гречуха К.І.	1149	Гуменна Т.А.	86	Демківський Б.М.	90
Горбаренкова О.	523	Гречуха Н. С.	1149	Гуменна Т.І.	86	Демченко	1254, 1255, 1268, 1272, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1303, 1300
Горбатюк Н.	1094	Гречуха П.Д.	1149	Гуменюк Г.О.	1081	Демченко В.М.	446
Горбач Г.Ф.	440, 449	Григоренко А. М.	454	Гуменюк Л.В.	796, 809	Демченко Г.І.	759
Горбач К.В.	448	Григоренко В.М.	282	Гуменюк Л.Н.	207	Демченко Л.Д.,	760
Горбач М.О.	546	Григоренко Г.О.	242	Гуменюк О.В.	1157	Демченко М.	10, 292
Горбаченко В.І.	248	Григоренко Л.В.	243	Гуменюк С.С.	798	Демченко М.М.	584, 1091
Горбаченко В.І.,	259	Григоренко М. П.	454	Гуменюк Яна	311	Демченко Ф.Т.	207
Горбаченко М.Х.	208	Григоренко М.С.	774	Гуньо Л.М.	374	Демчук Іван	937
Горбаченко М.Ю.	255	Григоренко Микола	916	Гура А.І.	814	Демчук Петро	937
Горбаченко П.Є.	275	Григоренко Михайло	916	Гура Н.П.	91	Денисенко	260
Горбаченко Я.П.	208	Григоренко О.С.	799	Гуран І.Я.	891	Денисенко А.Г.	610
Гордієнко В.П.	1133	Григоренко П.І.	537	Гурин М. Н.	29	Денисенко В.І.	273
Гордієнко В.Ф.	474	Григорович Н.М.	1247	Гурин Т.О.	29	Денисенко М.К.	105
Гордієнко Г.О.	710	Григорчук Н.Є.	796	Гурін А.М.	29	Денисенко О.С.	227
Гордієнко К.П.	248	Грикун І.М.	411	Гуріна В.М.	7	Денисюк Д.О.	116
Гордієнко М.Г.	440	Гриненко Н.Т.	1099	Гуровська В.М.	186	Денисюк І.М.	94
Гордієнко М.М.	148	Гринчук Н.М.	1082	Гусар Є.І.	1057	Денисюк М.І.	796
Гордієнко Я.О.	610	Грицай Зосим	269	Гутира Н.Г.	479	Денисюк О.П.	7
Гордон Л.М.	498	Грицай О.Р.	1098	Гутник С.К.	363	Денник У.С.	786, 806
Гордон М.Д.	498	Грицай Свирид	269	Гутніченко М.Я.	137	Денченко М.М.	492
Гордон О.В.	498	Грицевський	1289	Гутніченко С.В.	214	Депутат Г.І.	500
Горинович О.В.	476	Гриценко	1161	Гушлів	541	Депутат Г.Н.	500
Горіленко А.О.	180	Гриценко В.М.	832	Гюго Віктор	1312	Депутат М.Ф.	500
Горковенко К.К.	311	Гриценко Ф.О.	729			Дерев'янок О.С.	620
Горкун Т.А.	823	Грищенко В.І.	479			Дереза Н.О.	582, 583
Горлатенко М.П.	49	Грищенко Г.А.	75			Дерій	260
Горлінський	1251	Грищенко Є.І.	289			Деркач В.М.	226
Горлінська Л.М.	506	Грищенко Є.О.	208			Деркач Яків	517
Горловий М.		Грищенко І.С.	1094				
Горловий М.П.	7, 432, 569,	Грищенко Л.І.	1094				
		Грищенко М.А.	500				
				Д			
				Дабіжа	106		
				Дабіжа А.	112		
				Давиденко О.А.	644		
				Давиденко О.Д.	380		
				Давиденко О.Я.	186		
				Давиденко П.М.	112		

Деруга М.О. 862
Дехтяренко П.М. 813
Дешко Г.С. 219
Дешко Є.Д. 219
Дешлюк Т.М. 1269
Дещенко Д.В. 376
Дженжера К.І. 1053
Джеря А. Ф. 298
Джеря Г.О. 298
Джеря Н. 298
Джеря П.Я. 345
Джулай Є. А. 440
Дзема Василь 539
Дзендзелюк М.Й. 282
Дзененко Л.Ф. 420
Дзененко О.П. 420
Дзюба В.В. 7
Дзюба Г.Х. 1263
Дзюба О.М. 192
Дзюба С.В. 206
Дзюба Сидір 541
Дзюба Яків 515
Дзюбенко П.С. 1083
Дзюман О.М. 116
Дзюман П. А. 116
Дибба Тодось 771
Дибань Остап 357
Дикун М.І. 223
Динисюк Н. 12
Дирда П.І. 833
Диркач Ю.Ю. 837
Дихтяренко Т.Р. 536
Дишлюк О.Т. 127
Дібровий О., 796
Дігтяр Г.К. 72
Дігтяр-Тимченко М.В. 72
Дід Оксана 113
Діденко (Пастернак) К.М. 541
Діденко А.І. 323, 342
Діденко М.З. 323
Діденко О. М. 171
Діденчук 304
Діденчук О.І. 328
Дідик Грицько 566
Дідик І.П. 86
Дідик О.Л. 114
Дідик Т.П. 1167
Дідик Т.Ф. 566
Дідівський В.В. 755
Дідківська Л.М. 793, 796, 809
Дідківська С.П. 239
Дідківський В.І. 307
Дідух Я.К. 1051
Дідушко Г.П. 500
Дідченко Є.С. 526
Дісковська В.К. 1187
Діхтяренко Д.Т. 735
Діхтяренко З.С. 479
Діхтяренко К.О. 1094
Дмитренко В.В. 623
Дмитренко Г.П. 287, 1324
Дмитренко Г.Ф. 720
Дмитренко І. К. 545, 1315
Дмитренко Кирило 1167
Дмитренко М.І. 1339
Дмитренко О.С. 82
Дмитренко П.Т. 140
Дмитренко С.М. 508

Дмитрук О.У. 803, 808, 812
Дніпровський Петро 32
Добривечір Марія 215
Добривечір П.О. 214
Добридень Марія 302
Добрівська Є.С. 260
Добровольська М.К. 81
Добровольська Н.Г. 171
Добровольський 941
Доброріз Григорій 269
Доброскок М.І. 1331
Добросько В.В. 560
Довбешко Федір 808
Довбешко Яків 808
Довбик В. 571
Довбик Н.В. 90
Довбиш А.П. 1056
Довбиш Михайло 1052
Довгаль В. 1039
Довгалюк Х.С. 1070
Довгий С.С. 41
Довгич А.П. 514
Довгич Г.П. 514
Довгич Давид 514
Довгопол І.М. 421
Довгопол Іван 358
Довгопол П.Ф. 152
Довгопол Семен 433
Довнич І.Ю. 523
Доліненко П.П. 837
Домашевський І. 1132
Домашенко Михайло 514
Домбровська Г.А. 587
Домбровський 1272
Домелівський 106
Домотенко М. С. 171
Домотенко Ю.К. 7, 569
Донець Г.В. 132
Донець Т.В. 1060
Донченко Л.Д. 98, 105
Донченко М.П. 581
Донченко Микола 939
Дорачов 1249
Дорогань Л.І. 171
Дорогань М.С. 164
Дорохіна Н.П. 1330
Дорош О.М., 462
Дорошенко Й.А. 1059
Дорошенко М.О. 538
Дорошенко О.С. 1247
Дорошков П.Б. 1174
Доценко Г.С. 275
Драбинко Г.Г. 95
Драга 9
Драпей О. Є. 1263
Драч О.С. 1082
Драч Оляна 796
Драч Устим 796
Драчук Г.І. 322
Драчук Іван 335
Дрига Кузьма 553
Дригота Р.О. 562
Дробах П.Г. 526
Дробуш І.І. 1161
Дрофа У. 353
Дружинський А.С. 212
Друзенко К.М. 584
Друсик 1289
Друченко 411
Друченко Ольга 350

Дубас Н.П. 405
Дубенко М.А. 1056
Дубець Г.М. 835
Дубик Анань 538
Дубик М. 1306, 1310, 1312
Дубина К.Х. 77
Дубина Л.В. 591
Дубинченко З.Є. 474
Дубінська К.І. 535, 560
Дубко М.М. 1164
Дубнялов 1273
Дубова Н.П. 776
Дубовий Семен 81
Дубовик Гнат 76
Дуброва Л.В. 536
Дуброва О.О. 433
Дуброва О.С. 540
Дуброва А.С. 536
Дудар А.І. 811
Дудар Г.С. 811
Дударенко М.А. 374
Дударець Ганна, 939
Дударі 536
Дудич С.Л. 474
Дудка А. Г. 476
Дудка І.Я. 578
Дудка К.П. 40
Дудка Л.А. 351
Дудка Микита 1167
Дудо 1249
Дуженко Є. С 151
Дузь В.Ф. 42
Дузь Ф.Ф. 42
Дука Є.Т. 209
Дума К.П. 59
Дума М.С. 290
Думельський 9, 1249
Дундук В.М. 363
Дупляк М.Т. 1174
Дурицький І.К. 756
Духан І.С. 164, 180
Духно Г.К. 226
Дуць К.А. 355
Дьоміна О.П. 538
Дюденко П.Ф. 527
Дюденко Т.Г. 527
Дяденчук Т.І. 317
Дядюк А.К. 503
Дяков Федор 433
Дякун П.І. 1055, 1056
Дяченко Г.В. 781
Дяченко Є.М. 233
Дяченко І.Д. 562
Дяченко І.Т. 226
Дяченко М.В. 173
Дяченко М.Г. 562
Дяченко М.М. 562
Дяченко О.Т. 1098
Дяченко Т.Ю. 182
Дяченко Тетяна 485
Дячок Ф.Д. 1055
Дячук О.К. 792

Е
Едвард В. 1105
Ельке Т.В. 206
Ерріо Едуард 1309

Є
Євдокія 77
Євтушенко В.В. 157

Євтушенко І.Г. 451
Євтушенко К.Г. 544
Євтушенко М.І. 545
Євтушенко О.С. 544
Євхименко Г.О. 480
Єгоров М. 1300
Єгорова Н.О. 358
Ельченко Михайло 559
Ельченко П.К. 539
Ельченко Т. О. 798
Ємець Г.В. 754
Єнуکیدзе А. 1260, 1309
Єрема Р.М. 4, 7
Єременко Гнат 128
Єременко С.Д. 283
Єрмоленко А.К. 89
Єфімович А.О. 362
Єфімович Д.О. 362
Єфімович О.П. 362

Ж

Жабенки 541
Жаботинський Іван 1170
Жахлива Дуся 1188
Жевага Ольга 568
Жеведенко Ларик 348
Жевноводенко М.С. 348
Жежера Я.М. 1157
Желага К.С. 356
Желага М.К. 1164
Желага О.Н. 356
Женевський Максим 59
Живогляд І.О. 59
Жигайло М. П. 541
Жила М. М. 559
Житник Іван 71
Житник Ф.О. 59
Жицька Н.Ф. 312
Жицький Р.Г. 312
Жмицик І.К. 207
Жмудь М.М. 543
Жовдодій Антон 220
Жовтоног Є.Г. 348
Жоржет 479
Жук Д.Є. 1094
Жук Д.О. 506
Жуковський Йосип 76
Жуковський Трохим 76
Журавель Є.З. 1327
Журавель Є.З. 472
Журавель К.Ю. 242
Журавель О.В. 1110
Журавська Є.Д. 356
Жураківська Н.П. 425
Жураківський Й.А. 77
Журба А. 76
Журба Данило 1091
Журба І.М. 1102
Журба П. 41
Журило-Микитенко О.В. 373

З

Забарний М.Д. 249
Забережний Маркіян 358
Забишна Л.А. 523
Заболотна Г.К. 870
Заболотня Я. 336
Заболоцький І.М. 290

- Заборонова К. О. 139
Заброда К.М. 528
Забродська З.С. 503
Забудько В.Д. 834, 1335
Завальна Марія 916
Завальна Харитя 916
Завальний Левко 916
Завірюха М.А. 72
Завмирайло Т.В. 157
Заволовська Н. М. 448
Заволока Д.Д. 21, 1312
Заворотній І.І. 306
Заворотня А.М. 313
Загинайло Онисій 796
Загірна Н.К. 413
Загниборода Г.С. 94
Загордня Ольга 373
Загорняк К.Ф. 483
Загоровський В.Є. 373
Загородній 559
Загородня Г. П. 465
Загородня О.М. 646
Загородько Л.П. 562
Загорський О.Є. 373
Загорулько О.В. 557
Загорулько П.П. 477
Заграничний Руслан 311
Загребельний Кирило 352
Загризенко Є. В. 536
Загришева Х.Д. 507
Задвірний К. А. 803
Задніпряна(Костенко) Ф.Я. 538
Задорожний І.М. 1337
Задорожні 1242
Задорожній А.К. 353
Задорожній 357
Задорожній 411
Задорожня В.С. 468
Заєць В. 363
Заїченко М.В. 1137
Заїченко Г.В. 1137
Заїка О.Н. 271
Зайкова Г.М. 1093
Зайцев Ф. 1252
Зайцев 1255, 1265
Зайцев Ф. 9
Зайченко О.М. 382
Зайченко Т.М. 468
Зайчук А.Г. 758
Закаржевський І. П. 293, 1272
Закревський А.М. 569, 575
Закревський Петро 260
Залевська К.Л. 7, 531, 549, 1329
Залізна Т. М. 1187
Залізник М.Г. 75
Залозна О.І. 755
Залозна У.К. 221
Замирайло Т.В. 169
Замітайло Д. А. 214
Замковий 325
Замниус А.К. 152
Замула Кузьма 116
Замула П.М. 116
Зануденко О.П. 1094
Запаско-Приймак М. А. 176
Записочний Захар 58
Запорожець І. П. 766
Запорожець 477
Заремба Яків 81
Заремба В.Ф. 795
Зарицький Д.Ф. 753
Зарицький Л.І. 374
Зарицька Х.М. 255
Зарицький І.Т. 942
Зарицький Іван 941
Заряда В.І. 1150
Заставний А. 525
Засуха М.Т. 262
Затворна Н.Ф. 83, 89
Затонський В.П. 9, 492, 1265, 1267, 1304
Захаревич А.О. 397
Захарченки 1242
Захарченко А.О. 516
Захарченко Г.В. 528
Захарченко М.Д. 516
Захарченко П.П. 4
Захарченко С.Л. 1099
Захарченко С.М. 70
Захарченко Ф.П. 656
Захарчук Н.П. 796
Захарчук Ф.С. 317
Зборовський А.І. 1188, 1340
Зброжник Н.Г. 230
Звіркowska Г.І. 547
Звірянський С.М. 1054
Зграйківський Гнат 1055
Зданевич Матвій 127
Здоренко 1272
Здоренко А. 249
Здоренко М.М. 571
Здоренко Максим 278
Здоровик О.Ю. 323
Зеленський Максим 1115
Зеленської А.П. 1115
Зеленська М.А. 1115
Землярчук Архип 209
Зиль А.С. 184
Зініна В.Б. 7
Зінов'єва С. 343
Зінченко А. М. 753
Зінченко Андрій 517
Зінченко Г.Д. 124
Зінченко М.Т. 462
Зінченко Макар 215
Зінченко П.Ф. 192
Зінченко Юхим 517
Зінчук О.М. 502
Зленко А.Д. 510
Зленко О.І. 557
Злиденко А.С. 274
Змаженко Г. А. 79
Змієвець Е.М. 315, 322
Змієвець О.С. 323
Зозуля А.М. 248
Зозуля І.А. 502
Зозуля І.М. 425, 448
Зозуля Ю.Я. 547
Золотарев 786
Золотаревська П. 271
Золотов 786
Золотоверха Л.І. 561
Зоренко І.Я. 310, 317, 325, 329
Зоренко Л. Ф. 311
Зоренко Микита 310
Зоренко Ф. І. 311
Зорін 1254, 1255
Зоря Ю.М. 541, 543
Зощенко Я.Т. 779
Зошук О.Є. 834, 1335
Зражевська Є.П. 681
Зрайківський Гнат 1253
Зубак М.Ф. 290
Зубар В.І. 526
Зубенко С. Д. 352
Зубенко Т. М. 543
Зубович О.М. 795
Зубчевська В.Я. 764
Зубченко Г. 147
Зубченко М. В. 147
Зуга Г.Г. 527
Зуєнко 1092, 1283
Зузанська П.І. 506
Зухар С.С. 503
Зюзюн В.А. 197
Зюменко Л.С. 535
Зяхор Омелько 786
І
Іваненки 541
Іваненко В.А. 720
Іваненко Г.П. 86
Іваненко Л.І. 213
Іваненко С.Г. 214
Іванець Т.О. 819
Іванова (Онопрієнко) Г.Г. 427
Іванова М.П. 784
Іванова Н.С. 810
Іванців В.О. 7, 1174, 1339
Іванченко Н. Н. 171
Іванченко Н.В. 171
Іванченко О.Г. 527
Іванченко У.С. 164
Іванченко Ф.С. 164
Іванченко Я.С., 164
Іванчук П.Т. 250
Іванько Н.А. 795
Іванюс Є.Т. 810
Іванюта В.К. 1067
Іванюта М.І. 1057
Івахненко (Синиця) Н.К. 207
Івахненко Я.І. 1262
Івахно О.В. 1134, 1135
Івашин І.М. 930
Івашина Н.М. 549, 566
Івашко Ю.М. 388
Іващенко 1242
Іващенко А.Т. 720
Іващенко М.О. 1109
Іващенко Макар 94
Івченко М.М. 582
Івченко Я.П. 581
Івченко В.М. 537
Івченко В.Ф. 181
Івченко Г.С. 1133
Івчук В.Я. 190
Івчук В.О. 352
Івчук Василь 1181
Ігнатенко Г.Т. 589, 1330
Ігнатенко І.В. 128
Ігнатово Л.О. 187
Іжевський М.В. 83
Іллюченко Г.М. 520
Ільєнко К. О.(Ілляш) 421
Ільницька О.Г. 755
Ільницька В.І. 375
Ільницька Н.О. 388
Ільницька О.Г. 761
Ільницький І.Д. 112
Ільницький О.І. 219
Ільницький Богдан 774
Ільницький О. 799
Ільницька Г.П. 110
Ільченко В.П. 559
Ільченко Л. В. 554
Ільченко Л.Г. 105
Ільченко М.В. 539
Ільченко О.А. 566
Іскра Є.І. 798
Іченець Б.П. 206
Іщенко А.М. 459
Іщенко В.Д. 1061
Іщенко Г.В. 133
Іщенко Г.О. 773
Іщенко Є.О. 508
Іщенко М.К. 1062
Іщенко Микита 1062
Іщенко С.Б. 100
Іщук Л.Н. 342
Й
Йова Н.В. 184, 1180
Йовенко К.І. 523
Йовженко Г.А. 206
Йовженко І.А. 206
Йовженко С.І. 754
Йовко О.Ф. 385
Йовхименко Є.П. 359
Йосипенко М.В. 629
К
Кабан Антон 228
Кабан Л.А. 436
Кабан Т. 228
Кабанець К.О. 250
Кабанець П.О. 242
Кабула Я.А. 128
Кавецький О.Г. 328
Кавицька М.О. 329
Каганович 10, 1295, 1298, 1308
Кагарлицька Н.Ф. 284
Кагарлицька С.О. 443
Кагарлицький К. 411
Кагурець П.О. 169
Каденко Н.Ф. 236
Кадук О.Г. 212
Казмірук Х.К. 803, 808, 812
Калайда М.П. 583
Калашник Мокій 159
Калашник Степан 159
Каленик 1272
Каленик Опанас 514
Калинюк У.Я. 315
Калита П.С. 1154
Калич Т.Я. 164
Каліберда Герасим 358
Калінін М. І. 76, 1260
Калініна М.Т. 470
Калініченко А.Д. 72
Калініченко Г.А. 544

Калініченко І.Д. 173
 Калініченко Т.В. 226
 Калітінський Н.Я. 271
 Каліцька Л.С. 171
 Каліцький І.С. 1007
 Каліченко Н.Г. 480
 Калічко О.М. 467
 Калько Н. 1055
 Кальченко А. 485
 Кальченко І. 485
 Кальченко Х.Й. 485
 Камельчук О.М. 1136,1153
 Камінська В.О. 307
 Камінська Н.М. 1054, 1067
 Канарський А. Д. 1053
 Канівець Н.Г. 792
 Каністратів Макар 771
 Канторович 1289
 Канчук (Максименко) Г. В. 156
 Капишін У.І. 535
 Каплінський Олександр 127
 Каплюк В.С. 1332
 Капля М.К. 530, 554
 Капля Олекса 566
 Капустенко А. 133
 Капустенко Г.Ф. 176
 Капустенко З.М. 515
 Капустян Я.Д. 561
 Карабаза С.П. 210
 Карабаза Світлана 204
 Карабута М.І. 578
 Карапищенко С.Я. 566
 Карапищенко І.І. 1329
 Карасик Петро 505
 Карлсон 1277, 1282, 1286
 Кармазин Є.Д. 430
 Карнаух Г.С. 72
 Карпеко 1268
 Карпенко М. І. 506
 Карпенко А.Ф. 1118
 Карпенко Г.В. 804
 Карпенко М.О. 1147
 Карпенко Н.Б. 213
 Карпенко О. 814
 Карпенко О.К. 329
 Карпенко Оврам 566
 Карпенко Х.У. 231
 Карпенюк Л.І. 810
 Карпінська А. 171
 Карсевічі 514
 Карук О.В. 819
 Кас'яненко Г.І. 260
 Касиленко К. 226
 Касинець Л.Л. 168
 Касілов 209
 Касьяненко Хтодось 160
 Касьяненко С.М. 1147
 Кацан Артем 185
 Кацан Н.С. 189
 Качан Л.І. 450
 Качан Ю.І. 75
 Качаненко О.О. 587
 Кашкін Б.Й. 4
 Кашпiрoвська Л.М. 413
 Кашпiрoвський В.М. 91
 Кашталапа Г.С. 824
 Кашченко В.П. 228
 Квасниця Іван 1307
 Кваша М.А. 536
 Кваша О.М. 566
 Кваша Трохим 208
 Кваша Я.П. 208
 Кваша А.П. 205
 Квашнюк У.Д. 1083
 Кеби 306
 Керекеза Тиміш 562
 Керинські (прізвисько) 86
 Кестлер Артур 21
 Кеуш С.В. 221
 Кийко А.П. 355
 Кирик Михайло 178
 Кирилеко С.С. 528
 Кириленко Я.П. 108
 Кириленко В.П. 87
 Кириленко Г.М. 79
 Кириленко Д.С. 508
 Кириленко І.А. 72
 Кириленко Л.М. 768
 Кириленко Н.Г. 72
 Кириленко П.М. 110
 Кирилова Н. Д. 1174
 Кирильчук С.І. 207
 Кирилюк Є.С. 575
 Кирилюк К.М. 827
 Кирилюк М.С. 1053
 Кирилюк С.З. 1053
 Кириченко Г.С. 228
 Кириченко О.В. 179
 Кириченко П.А. 534
 Кириченко Сидір 220
 Кириченко Т.І. 198
 Кириченко Т.С. 179
 Киричко М.І. 766
 Кириєнко В.С. 140
 Кириєнко Г.М. 133
 Кириєнко М.М. 288, 1324
 Кириї Іван 347
 Кирнос Роман 105
 Кирпа О.І. 363
 Кирпа С. 363
 Кирпа Ф. 363
 Кирпач 1271
 Кирпач Т.І. 525
 Кирихіна С.Ю. 1149
 Кисиленко В. З. 148
 Кисиленко М. 148
 Кисиленко О. 148
 Кисіль А.Т. 437
 Кисіль В.О. 437
 Кисіль Ганна 292
 Кисіль Т.Г. 440
 Кисленко С.К. 210
 Кисленко С.О. 145,167
 Кисленко С.Т. 166
 Кисленко Я.К. 210
 Кислюк Н.М. 1099
 Кисляченко К. 148
 Кияниця Є.С. 249
 Кияниця О.І. 249
 Кияниця П.О. 249
 Кияниця 784
 Кієнко К.Д. 459
 Кіндзельський Д.А. 328
 Кіндратенко О.К. 754
 Кірпа К.К. 351
 Кіянова В.Ю. 545
 Кливець М.Я. 333
 Кликун Ф.М. 1304
 Клим'юк Д.Г. 135
 Клименко В. 796
 Клименко Г.О. 432, 459
 Клименко І.К. 1147
 Клименко К.Я. 259
 Клименко Мина 133
 Клименко О.Б. 580
 Клименко (Рибаченко) М.І. 321
 Клименко С.Н. 218
 Клименко С.П. 481, 483
 Клименко Ф.Ю. 477
 Клименко Ф.Я. 236
 Климком Г.М. 1060
 Климюк С.М. 1060
 Клипов 1256
 Клишковський Петро 74
 Бондар Никифор 74
 Клишта Є.І. 190
 Кліюк Н.С. 434, 435
 Клімчук Матвій 513
 Клокун М.В. 209
 Клочай Я. 995
 Клочан В.В. 115
 Клочан Н.Г. 542
 Клочан П.А. 542
 Клочан Є.С. 814
 Ключник О.С. 1112
 Книш Василь 796
 Коба І.Я. 147
 Коба К.М. 500
 Кобець А.П. 249
 Кобець Г.С. 558
 Кобзар О.В. 58
 Кобзистий Д.Д. 1135
 Ковалевська Одарка 939
 Коваленки 1242
 Коваленко А. 573
 Коваленко А. С. 255
 Коваленко В. 325, 343
 Коваленко В.В. 90
 Коваленко В.Г. 951
 Коваленко В.Н. 213
 Коваленко Г.І. 253
 Коваленко Г.Й. 474
 Коваленко К. 181
 Коваленко К.С. 516
 Коваленко Л. 325, 343
 Коваленко Л.Б. 566,1329
 Коваленко Л.Г. 133
 Коваленко М.В. 182
 Коваленко М.М. 474
 Коваленко М.О. 573
 Коваленко Михайло 269
 Коваленко О. 181
 Коваленко О.М. 89
 Коваленко О.П. 472
 Коваленко О.Я. 178, 811, 813
 Коваленко П.М. 1039
 Коваленко П.О. 209
 Коваленко С.М. 537
 Коваленко Степан 260
 Коваленко Т.А. 583
 Коваленко Т.В. 151
 Коваленко У.М. 492
 Коваленко Феді р 152
 Коваленко Х.П. 468
 Коваленко 559
 Коваленко-Маняк Л. Б. 323, 342
 Коваль Г.О. 584
 Коваль І.В. 508
 Коваль Леонід 916
 Коваль М.М. 225
 Коваль Н.С. 753
 Коваль Н.Ф. 176, 508
 Коваль О.Б. 133
 Коваль О.Т. 787
 Коваль Т.Ф. 1109
 Ковальова Г.А. 457
 Ковальська М. С. 260
 Ковальський І.О. 260
 Ковальчук 333
 Ковальчук В.М. 500
 Ковальчук Г.І. 373
 Ковальчук Є.З. 398
 Ковальчук Євтух 95
 Ковальчук І.І. 341
 Ковальчук Іван 759
 Ковальчук К.М. 173
 Ковальчук Н.М. 500
 Ковбасинська Т.І. 234
 Ковінь Л.З. 572
 Ковмір Михайло 269
 Ковтун М.М. 169
 Ковтун В.О. 550
 Ковтун Г.Й. 72
 Ковтун Л.А. 215
 Ковтун Н.І. 784
 Ковтун П.Д. 771
 Ковтун С.Я. 75
 Ковтун Т.О. 72
 Ковтун Ю.М. 362
 Коган 786
 Когут 530
 Когут Г.А. 537
 Когутенко М.А. 812, 813
 Когутенко Т.Г. 812, 813
 Кожан М.І. 546
 Кожедуб Петро 503
 Кожедуби 513
 Кожем'яченко М.А. 474
 Козаренко В.І. 1110
 Козаченко К.М. 1101
 Козаченко Конон 564
 Козаченко О.С. 810
 Козачук В.М. 304, 311
 Козел Євмен 112
 Козел П.П. 112
 Козер 1262
 Козерівський Іван 941
 Козик Никон 771
 Козинець М.І. 443
 Козій М.С. 487
 Козленко О.І. 239
 Козленко Феодосій 397
 Козловська В.В. 861
 Козловська О.С. 814
 Козоріз М.П. 355
 Козуб 342
 Козуб І. 1181
 Козуб Іван 1178
 Козяна М.В. 334
 Козярівська О.Т. 957
 Козярчук Олександр 18
 Козятинська Н.С. 156
 Козятник Л.В. 480
 Козячина М.В. 333
 Кокін Сергій 16

Колесник М.П.	356	Конопля Лаврик	220	Костенко В.С.	806	Кравченко Хома	1277
Колесник В.В.	764	Конопляно В.Г.	432	Костенко Г.Я.	81,103	Кравченко Данило	269
Колесник В.В.	766	Конюх Л.	814	Костенко І.О.	82	Кравчук В.В.	336
Колесник Є. К.	428	Конюх П.Г.	794	Костенко Л.П.	514	Кравчук Г.М.	786
Колесник Н. Т.	451	Конюшенко Є.С.	268	Костенко Лукаш	916	Кравчук Л.П.	828
Колесник Яків	1167	Конюшенко К.Г.	380	Костенко М.	228	Кравчук О.С.	819
Коливушко Д.	184	Конюшенко Пилип	461	Костенко М.Т.	146	Кравчук Олена	812
Колінкова М.М.	317	Корбут Т.Г.	98	Костенко О.М.	838	Кравчун Макар	217
Колісник Антон	770	Корейба В.П.	427	Костенко С.А.	474	Краєвський К.П.	766
Колісник Зіновій	86	Коренюк М.Л.	1051	Костенко Сергій	786	Крамарева Н.М.	760
Колісник О.М.	1112	Корецька М.	230	Костецька Л.П.	1092	Крамаренко Ф.І.	260
Колісник Симон	553	Корецький	194	Костецька М.П.	1098	Крамаренко	542
Колкер Бутяєв	1272	Корженко І.С.	537	Костина М.	995	Крамна Н.І.	1132, 1133
Колодій Григорій	348	Корзун К.О.	794	Костина М.Г.	111	Крамний Ф.Я.	1132
Колодій О.Г.	362	Коритник Л.О.	549	Костицька О.О.	273	Крамний Я.Я.	1132
Колодязна Н.В.	1135	Корінчук А.М.	325	Костюк О.М.	41	Крапивницький Т.О.	206
Коломієць А.	532	Коркішко Л.М.	538	Костюченко К.М.	398	Крейса Л.А.	7
Коломієць Антон	432	Коркус М.Г.	230	Костюченко Н.І.	1326	Красиков П.	1261
Коломієць В. П.	1174	Корнієнко В.Р.	561	Костюченко О.І.	756	Красицький Г.М.	1007
Коломієць В.І.	939	Корнієнко Т.В.	180	Косько Горпина	402	Красна У.К.	501
Коломієць Г.М.	771	Корнійко Т.Н.	234	Косяк П.О.	79	Красник Пилип	362
Коломієць Г.П.	198	Корнійчук Т.С.	1053	Косян Василь (дід)	212	Краснобаєва О.П.	278
Коломієць Г.Ф.	124	Корніяка М.Я.	184	Косян М.В.	212	Краснодемський	298
Коломієць Ганна	771	Корніяка Михайло	190	Косян Т.Т.	211	Красножон Г.І.	56
Коломієць І.Ф.	532	Коробенко М.Г.	418	Косяченко Г.Ф.	1165	Красножон С.І.	1142
Коломієць Й.Л.	541	Коробенко Ф. Н.	434	Косяченко Т.В.	1165	Краснопір М.М.	195
Коломієць М.Є.	243	Коробко Т.І.	1070	Котирло Я.Д.	477	Красноштан Іван	32
Коломієць М.Ф.	861	Коробова Г.Я.	591	Котляр О.А.	503	Краснощок (Твердохліб)	
Коломієць Н.І.	532	Коровнік Г.Г.	360	Котовська В.М.	323	В.М.	347
Коломієць Т.П.	1056	Короленко Є.І.	1115	Кофанова О.Л.	755	Краснюк Ф.І.	1093
Коломієць Яків	100	Короленко З.М.	323	Кохан І.В.	505	Красовська М.Г.	506
Коломієць С.Ф.	823	Король А.	228	Коханевич Н.К.	355	Красуня Паша	1188
Колонська Надія	244	Король Андрій	476	Коциловський Йосафат		Кременецька Ярина	302
Бондаренко Василь	244	Король І.О.	83			Креницька Г.Ф.	90
Колос	12	Король І.Т.	1053	Коцупал П.О.	289	Крепець М.М.	356
Колосенко М.А.	814	Король П.Т.	1053	Коцюба О.І.	223	Крещук К.Д.	1247
Кольцов	517	Корольова Л.Д.	1244	Коцюба Пилип	514	Кривенко	1282
Кольцов М.М.	520	Коронік О.М.	498	Коцюк Михайло	306	Кривенко К.А.	1124
Коляда Н.Д.	781	Короп Н. В.	536	Кочерга О.Я.	680	Кривенко Л.Й.	110
Коляда П.К.	783	Коротич О.Р.	1094	Кочуба Яків	892	Кривенко М.І.	514
Комар М.С.	42	Короткоручко П.П.	362	Кочур Семен	208	Кривенко Семен	207
Комаренко Григорій	397	Коротчук А.І.	1097	Кочур Г.М.	545	Кривий В.Ф.	132
Комарівський Ф.Т.	550	Корсун С.А.	783	Кошіль І.С.	352	Кривий Жора	286
Комашенко О.О.	514	Корчак В.Л.	274	Кошова Соломія	292	Кривов'яз О.П.	531
Комашенко С.А.	508	Корчемна Є.М.	1053	Кравець В.Г.	813	Криволюб М.К.	125
Компанець С.Й.	290	Корчинська М.П.	784	Кравець Мусій	397	Криволюб М.О.	125
Компанченко Н.В.	243	Корчова Н.І.	1118	Кравець С.П.	863	Криволюб О.Т.	807
Конар	1307	Коряк П.Ю.	1164	Кравець О.Ю.	1053	Кривоніс В.С.	957
Кондратенко І.П.	59	Корякін М.О.	779	Кравченко П.	570	Криворучко М.Ф.	59
Кондратенко Л.В.	428	Корякін Н.А.	779	Кравченко	1271	Кривошей Г.М.	774
Кондратенко О.	510	Корякіна М.О.	779	Кравченко (Іванченко) О.Н.		Кривошейн	1253
Кондратюк К.О.	325	Косагов	159		158	Кривошия	183
Кондратюк М.А.	341	Косенко	1271	Кравченко (Кравець) П.Т.		Кривошия В.О.	183
Кондратюк М.В.	305	Косенко І.О.	544		212	Кривошия П.С.	151
Кондратюк Ю.	292	Косенко Л.П.	412	Кравченко А.Д.	761	Кривчук О.О.	1101
Кондрук В.П.	4	Косенко Л.С.	239	Кравченко А.Ф.	562	Крижанівська Домна	916
Кондрук К.П.	819	Косіор С.В.	8, 9, 10, 131, 492, 1050, 1171, 1172, 1251, 1254, 1255, 1256, 1257, 1265, 1267, 1290, 1298, 1308	Кравченко В.І.	166	Крижанівська О.Н.	178
Конквест Р.	325	Космач Я.	164	Кравченко Г.В.	213	Крижанівський	176, 310
Коновал Н.І.	362	Кособура Йосип	916	Кравченко Григорій	269	Крижанівська А.В.	104
Коновал Н.А.	549	Косовський Н.І.	1062	Кравченко Д.М.	468	Крижневський	1253
Коноваленко	766	Косогор М.М.	1339	Кравченко Л.Ф.	471	Крижня О.М.	764
Коноваленко М.М.	402	Косолап Я.М.	251	Кравченко М.	343	Крикун А.С.	506
Коноваленко Нестор	112	Коссе Е.В.	227	Кравченко М.В.	167	Крикун Гаврило	152
Коноваленко П.І.	402	Костенко В.	228	Кравченко М.Л.	282	Крилич П.Ф.	356
Коновалець М.	1303	Костенко В.С.	786	Кравченко Н.Г.	83	Криницький	1298
Кононенко Ф.І.	480			Кравченко Н.І.	783	Крицька Т.І.	620
Кононенко Г.М.	446			Кравченко Н.К.	100	Крицька Х.Т.	206
Кононенко Н.Г.	408			Кравченко О.Є.	477	Крицький У.К.	274
Кононенко П.П.	1164			Кравченко П. М.	1263	Кріпкий Ликсандр	574
Кононович Леонід	7			Кравченко П.Д.	585	Кріпка Н.М.	578

- Кромбет О.І. 500
Кромбет С.Т. 500
Кротов О.І. 1070
Крохмаль І.М. 532, 535, 536, 562
Крохоткіна (Джигун) К.Ю. 206
Крук Г. Л. 242
Круликівський О.С. 271
Крупа Катерина 329
Крупа О.М. 270, 274
Крушинський О.П. 270
Крячко М.В. 560
Крячок Н.С. 572
Ксенко Н.О. 197
Кубар О.Д. 666
Кублій Г.Р. 835
Кублій О.Д. 835
Кубрак К.Х. 636
Кувика І.Н. 557
Куделя Мусій 32
Куделя Трохим 566
Кудин П.Д. 169
Кудин Т.Д. 169
Кужушко В.Б. 228
Кузнецов 159
Кузнецова В. М. 1174
Кузьменко 1271, 1293
Кузьменко А.П. 756
Кузьменко Г. К. 610
Кузьменко Д.Й. 597
Кузьменко І. М. 362
Кузьменко М.Н. 531
Кузьменко М.О. 133
Кузьменко Н.Т. 362
Кузьменко С.Г. 670
Кузьменко С.Т. 362
Кузьменко Т.В. 756
Кузьменко Т.Д. 265, 1324
Кузьменко Т.С. 508
Кузьменко Якилина 500
Кузьмінська В.В. 214
Кузьмович В. 1303
Кузьняна Н.О. 290
Кузьомко М.М. 786
Куйбіда Павло 181
Кукало З.А. 794
Кукса Іван 1067
Кукса Р. М. 172
Куксій К. 86
Кулибаба І.Х. 796
Кулибаба М.С. 946
Куливіник 1270
Кулик А.С. 111
Кулик Б.С. 558
Кулик В.Ф. 90
Кулик Є.М. 90
Кулик М.І. 209, 569
Кулик М.М. 582, 583
Кулик М.П. 957
Кулик М.Ю. 582, 583
Кулик Н.Ф. 472
Кулик П.С. 514
Кулик М.Я. 209
Куліш В.Ф. 766
Куліш М.В. 472
Кульганка Поля 480
Кульнова В.І. 1337
Кульчинський С.В. 184, 340
Кульчицький О. 6
Кумейко Ілько 461
Куницький П.П. 1269
Куницький І.Я. 557
Купрієнко Андрій 146
Купрієнко Ж.А. 1339
Купрієнко О.К. 1164
Купрій 352
Купрій Г.О. 356
Купрій М.П. 356
Купрій О.П. 356
Купріяно Ж.А. 1164
Купріяно І.М. 29
Купріяно К.Д. 1339
Купченко (Веремій) Г.Р. 219
Романенко Н.О. 219
Купченко Дем'ян 798
Купченко Олександр 1273
Кур'ян П.М. 580
Куранда У.Т. 185
Курач Г.М. 514
Курбатенко І.М. 282, 283
Курбатова А.І. 1056
Курбет О.М. 768
Курило Г.П. 656
Курило А.М. 7
Курінна В.О. 571
Курінна Ликера 1068
Курінна М.П. 86
Курінний Явтух 1068
Курінна Г.К. 240
Курна М.М. 239
Куроченко В.О. 271
Курочка Н.Я. 355
Курочка О.А. 553
Куртуа Стефан 16
Куса О.М. 356
Куса О.П. 350, 356
Кусий О.М. 350
Кустоварова О.П. 352
Куташенко Г.С. 474
Кутіль С.І. 557
Кутова Л.Г. 536, 562
Кутова О.Ю. 124
Кутова С.О. 77
Кутовий Василь 941
Кутовий І.О. 614
Кутовий Й.І. 77
Кутовий К.С. 487
Кутовий Лаврін 941
Кутовий Степан 941
Кутовий Тарас 941
Куторга Н.В. 105
Кухар 520
Кухаренко Г.Ф. 536
Кухаренко О. Д. 83
Куц Н.Т. 1094
Куц Павло 812
Куценко 530, 1092, 1283
Куценко В.Г. 576
Куценко Л.М. 227
Куценко М.С. 356
Куценко П.А. 531
Куцокин В.Й. 783
Куцопал О.О. 208
Куцопатра Я.М. 1136
Кучер 340
Кучер Г.Т. 113
Кучер О.С. 325
Кучеренко 239
Кучеренко Євдокія 356
Кучеренко І.І. 757
Кучеренко М.П. 505
Кучеренко М.С. 510
Кучеренко О.І. 510
Кучерук 892
Кучерук Г.Л. 891
Кучерук М.Ф. 823
Кучерява Г.К. 543
Кучерява В.С. 78
Кучинська Г.А. 399
Кучменко С.В. 147
Кучменко Х.Й. 474
Кушка К. 148
Кушнір 1289
Кушнір А.М. 581
Куц К.І. 1157
Куц К.К. 1157
Кущенко О.І. 107
- Л**
- Лабзенко У.О. 135
Лабзенко Ф.Я. 951
Лабунська Т.Г. 476
Лабус Корній 181
Лавренчук П.І. 1083
Лаврик Василь 1071
Лавриненко 183
Лавриненко Т.Л. 538
Лавриш Н.В. 363
Лавріненко К.П. 583
Лавріненко О.Р. 183
Лаврінець Т.Л. 1329
Лагутенко С.М. 381
Ладан 41
Ладан А.Ф. 1321
Лазаренко Г.З. 792
Лазаренко І.С. 116
Лазаренко М.Х. 788
Лазаренко Мотрона 1091
Лазарева Н.П. 230
Лазебна Т.І. 214
Лазебник Г.Я. 795
Лазерук Г. 12
Лазнюк Н.М. 493
Лазоренко Дем'ян 77
Лазько О.І. 72
Лакін (Колісник) Дарина 315
Лакота Григорій 1302
Ламаш Іван 192
Лапіка Н.Г. 572
Ларіонова Е.В. 29
Латай К.О. 1133
Латушко Григор 523
Лашенко Г.М. 248
Леваднюк В.П. 240
Левинчук 1299
Левицький В. 1303
Левицький Д. 1303
Левищенко 1092, 1282
Левіцька В.Д. 521
Левіцька Л. К. 432
Левіщенко Г.Є. 1118, 1337
Левченко В.М. 459
Левченко Л.О. 1110
Левченко Н.Б. 7, 160
Левченко П.С. 508
Левченко Т.О. 507
Левченко Я. 148
Лексиков О.М. 568
Лелека Микита 133
Леляк Л.П. 1244
Лемешко Ф.С. 341
Леміш В.П. 1147
Ленін 1295
Лень В.Л. 223
Леорова М.О. 824
Лепетинська Т.І. 1174
Лепеха Г.Г. 41
Леплевський 1286
Лесик (Давиденко) Н.Д. 1244, 1341
Лесик М.П. 744
Летоха М.С. 208
Леусік Н.А. 1105
Лещенко 1092, 1282
Лещенко Антон 208
Лещенко В.П. 516
Лещенко Л. О. 36, 72
Лизогуб Я.К. 353
Лизогуб Т.В. 561
Лимар 1161
Лимар Г.М. 196
Лимарчук М.Г. 1056
Линник В.І. 1099
Линник О.М. 113
Линчак 310
Липисій К.Г. 425
Липісієнко М.В. 589
Липова О.І. 296
Липовенко А. 767
Липовенко І.Я. 779
Лисак Семен 181
Лисенко Г.Д. 233
Лисенко Г.М. 448
Лисенко-Горват Л.Г. 428
Лисенко Григорій 112
Лисенко К. В. 36, 72
Лисенко Л.З. 227
Лисенко Л.П. 770
Лисенко М.В. 537, 1149
Лисенко Опанас 468
Лисенко П.О. 1321
Лисенко С.Л. 468
Лисенко Т.В. 225
Лисивець А.І. 1167
Лисий Кіндрат 937
Лисиця М.К. 152
Листрова Ф.Ю. 253
Лисюк В.А. 804
Лисюк М. І. 1334
Литвин А.М. 508
Литвин Антон 773
Литвин В.С. 769
Литвин Влас 1277
Литвин Г.Я. 450
Литвин Горпина 433
Литвин І.М. 569, 577
Литвин Л.К. 505
Литвин Л.Т. 514
Литвин М.П. 98
Литвин Н.М. 754
Литвин О.В. 7
Литвин О. І. 543
Литвин О.Ф. 173
Литвин П.Т. 525
Литвин Яків 433
Литвиненко В.М. 1118
Литвиненко А.О. 1121

- Литвиненко Н.П. 197
Литвиненко П.П. 160
Литвиненко Р.М. 468
Литвиненко Т.Г. 1121
Литвиненко Т.О. 582
Литвиненко Т.П. 795
Литвинець Я.Т. 838
Литвинова В.І. 584
Литвинський О.С. 282
Лихацька Н.І. 1142
Лихицька К.Т. 217
Лиховій Т.С. 265
Лихошва Ф.П. 549
Лихошерст 169
Лишевська А.В. 833
Лишиленко М.С. 760
Лишиленко Н.М. 760
Лівуш 1252
Лігоцька У.П. 437
Лінська Ю. 140
Ліньова О.І. 378
Ліпінська Н.Б. 1052
Ліпчанська Р.Ф. 1187
Ліпчевська Г.Т. 559
Лісівенко Діна 1055
Ліснічук Т.В. 791
Ліснічук Ю.О. 795
Лісняк М.Ф. 781
Ліснянська 1135
Ліснянська Н.С. 1148
Лісова Є.М. 451
Лісова Т.В. 450
Лісовенко Іван 81
Лісовенко О.Г. 957
Лісовенко С.А. 957
Лісяна (Олійник) О.С. 258
Ліщук Н.С. 803, 808, 812
Ліщук О.П. 327
Лобайчук Л.Г. 500
Лобан І.В. 402
Лобецька В.А. 862
Лобода М.М. 1154
Лобода Н.В. 1156
Лободін Микола 568
Логвин І.С. 1179, 1181
Логвиненко Є.П. 527
Логвиненко К.Г. 527
Логвиненко М.Ф. 527
Логвиненко О.І. 433, 1093
Логвиненко П.Д. 214
Лозенко 1271
Лозенко Н.П. 219
Лозинець Г.Р. 502
Лопатинський Я. 83
Лопатько О.П. 547
Лосіцький П. 995
Луб'яна О.П. 543
Луб'яний А. К. 544
Лугінець Л.Й. 480
Лугова Є.Т. 97
Лук'яненко І.М. 221
Лук'яненко К.П. 548, 1109
Лук'яненко Ю.А. 548
Лук'янець Г.С. 771
Лук'янець О.М. 768
Лук'янець С.В. 811
Лук'янченко А.П. 891
Лук'янчук О.Є. 838
Лукач Панас 397
Лукаш В.В. 502
Лукаш Н.Т. 202
Лукашевич 106
Лукашенко У.І. 587
Лукашук С.В. 848
Лук'яненко Г.Й. 323
Лук'яник А.Р. 114
Лупідов 1272
Лутова М.І. 192
Луцак Олексій 352
Луценко В.Б. 1181
Луценко В.О. 802
Луценко К.М. 1155, 1156
Луценко Л.І. 298
Луценко Н.І. 98, 99
Луценко Н.С. 72
Луценко О.С. 666
Луценко Т.О. 126
Луцька В.П. 861
Любаренко О.П. 1058
Любаренко У.Н. 1058
Любченко 295, 1292
Любченко А.Г. 180
Любченко В. Г. 135
Любченко Т. 291
Людвиченко Г.А. 399
Людмирський Л.М. 286
Люлько О.Й. 735
Люсік Ф.М. 806
Люта С.Л. 275
Лясківська В.А. 1039
Лясківська Т.М. 531, 536
Лятишевський Іван 1302
Ляшенко Л.С. 169
Ляшенко М.І. 534
Ляшко С. 814
Ляшко Ф.Л. 58
Ляшук Л.Р. 797
- М**
- Магальяс С. 1303
Маггерідж Мелком 1294
Маєр Фритьоф 16
Мазепа Д. О. 498
Мазепа І. 82
Мазепа Ісаак 1307
Мазепа М. 82
Мазний І.К. 1147
Мазниченко О.І. 474
Мазорчук Г.П. 309
Мазур В.А. 1059
Мазур Г.Г. 175
Мазуренко М.Г. 262
Мазуренко Н.А. 242
Мазуренко П.П. 820
Мазурчук В.В. 4
Майборода К.Д. 547
Майборода Т.К. 474
Майданник М.Г. 1052
Майсак С. 363
Майстренко В.П. 221
Майстренко Т.Є. 1136
Майструк Юхим 1081
Макаренко Г.М. 125
Макаренко М.Ф. 516
Макаренко Н.С. 795
Макаров А.І. 449
Макарович 205
Макарович Явдоха 1068
Макарчик Й.С. 792
Макарюк В.І. 868
Македа І.В. 868
Макеєнко 1261
Макішевські 513
Маковецький 961
Маковський В.Ф. 212
Максименко А.Г. 548
Максименко К.М. 274
Максименко М.І. 135
Максименко Н.О. 1110
Максименко О.В. 562
Максименко Х.Й. 270
Максюта В.П. 791
Макух Іван 1307
Макуха Я.А. 216
Малашевський С.П. 1340
Малашок І.О. 290
Маленко Г.А. 284
Маленко О.Д. 819
Маленко П.В. 284
Малиновський В.П. 270
Малишко Микола 441
Малишко 329
Малімона В.Й. 823
Малінченко С.В. 239
Малінченко С.В. 248, 255, 259
Малішенко Михайло 517
Малуша Йосип 541
Малуша М.М. 564
Малько Г.Р. 212
Малько Т.М. 214
Малько Я.Л. 212
Малюк Д.Д. 405
Малюк О.О. 102
Малянчук Ю. 525
Маляренко М.І. 287
Малєс 1277
Мандлолевський 1253
Манзеула Н.П. 774
Манзик С.І. 564
Манзюк Н.М. 187
Маніло Г. М. 448
Маноха Федот 260
Манченко Яків 500
Маняк В.А. 342, 343, 566
Мартиненко Степан 9
Мар'янська К.П. 793, 796, 809
Марик Н.М. 1164
Мариневич Петро 341
Мариненко А.Т. 449
Мариненко Г.П. 814
Мартиненко Степан 235
Маринич О.А. 296
Маринка Л.Д. 557
Маринченко В.І. 1184
Марія Андріївна 208
Марочко В. 11
Мартиненко 556
Мартиненко В.П. 236
Мартиненко В.Я. 544
Мартиненко Г. 544
Мартиненко І.В. 538
Мартиненко Л.В. 1067
Мартиненко Л.Д. 771
Мартиненко Л.П. 38
Мартиненко М.М. 755
Мартиненко Н.М. 376
Мартиненко Н.Т. 754
Мартиненко Н.Я. 756
Мартиненко О.В. 353
Мартиненко П.С. 236, 471
Михайленко Н.С. 236
Мартиненко П.Я. 544
Мартиненко С.Я. 544
Мартиненко Степан 8
Мартиненко Я. Б. 282
Мартинюк Л.В. 838
Мартинюк Н.В. 1336
Мартинюк Т.Є. 804
Мартич Л.В. 261
Марусенко У.І. 445
Марусик А.Л. 226
Марусич М.С. 169
Марушко В.М. 77, 260
Марушак Т.О. 77, 86, 102
Марцишина В.Г. 1247, 1341
Марченки 1242
Марченко В. 7
Марченко В.В. 218
Марченко В.Н. 508
Марченко Г.Д. 218
Марченко Г.М. 480
Марченко Г.П. 37
Марченко Г.С. 227
Марченко К.Л. 218
Марченко (Костенко) М.М. 474
Марченко Левко 760
Марченко М.Г. 37, 1321
Марченко М.І. 527
Марченко М.О. 37
Марченко О.К. 571
Марченко У.М. 37
Марчук Корній 937
Марчук П.І. 328
Марчук Сава 937
Марчук Явдоха 328
Марюга М.М. 223
Масло А. 305, 343
Масло М.Я. 325
Масло Т.С. 535
Маслюк Г.М. 315
Маслюк Іван 937
Маслюк М.Н. 327
Масюки 41
Матата В.О. 508
Матвієнко Г. 220
Матвієнко І.О. 363
Матвієнко М.С. 795
Матвієнко Микола 181
Матвієнко Н.І. 76
Матвієнко О. М. 151
Матвієнко П.П. 666
Матвієнко Я.Ф. 792
Матвійчик В.Ф. 1083
Матійко О.М. 151
Матушко Н.І. 1147
Матюшко М.І. 398
Матяш В.Т. 59
Махія Андрій 539
Махія Йосип 76
Махія Юхим 76
Махінчук М.Г. 7, 323, 325, 342, 343
Махінко О.І. 282
Махновець Г.О. 216
Махновець О.О. 216
Мацапура Л.І. 758
Мацібура О. 411

Маційчук А.В. 796
 Мацкевич Г.М. 680
 Мацупа Л.І. 95
 Мацько Д.Д. 350, 356
 Мацюк І.В. 41
 Машовець В.А. 514
 Мегедь І.І. 513
 Мегедь Олександр 513
 Медведська Г.О. 528
 Медведев 160
 Медвідь В.С. 1110
 Мейс Джеймс 342
 Мелашенко А.С. 311, 1325
 Мележик П.А. 90
 Мелешко Дмитро 32
 Мельговський 1147
 Мельник Г.А. 802
 Мельник Г.Т. 75
 Мельник Є.В. 1109
 Мельник М.Й. 487
 Мельник М.М. 842
 Мельник М.Ф. 247
 Мельник Н.І. 358
 Мельник Н.П. 796, 809
 Мельник О.А. 787
 Мельник П.С. 328
 Мельник П.Т. 508
 Мельник П.Ф. 480
 Мельник С.Д. 248
 Мельник Федір 244
 Мельниченко Д.А. 217
 Мельниченко Євген 1327
 Мельниченко М.Г. 76, 77
 Мельниченко Мусій 937
 Мельниченко Н.А. 1112
 Мельниченко Н.Г. 457
 Мельниченко О.В. 180
 Мельниченко П. І. 457
 Мельниченко Р.А. 216
 Мельниченко Сава 937
 Мельниченко Сидір 76
 Мельниченко Терешко 1171
 Меркулова Л.В. 140
 Мета В.М. 827
 Метелиця Н.Г. 1148
 Метлюшко Артем 1053
 Метлюшко В.О. 1053
 Метрушенки 523
 Мехед В.І. 228
 Мехед І.П. 231
 Мигида І.П. 466
 Мигодюк О.Є. 142
 Мигулько Є.І. 1184
 Микизюк Ю.М. 1052
 Микитенко 1161
 Микитенко А.С. 341
 Микитенко В.А. 341
 Микитенко Зінька 1067
 Микитенко І.І. 167
 Микитенко М.І. 556
 Микитенко М. Й. 115, 342, 1324
 Микитенко М.М. 152, 1321
 Микитенко О. 323, 342
 Микитка І.О. 1060
 Микитко М.Й. 323
 Микитко М.П. 189
 Микитюк Ю.М. 1059
 Микитюки 115
 Миколаєнко А.У. 313
 Миколаєнко Микола 1092, 1283
 Миколенко 244
 Миколенко Захар 160
 Миколенко М.П. 545
 Микульський М.І. 810
 Микусевич М.М. 807
 Милащенко А.С. 311
 Милорадович 1147
 Миненко А.П. 413
 Миненко Г.С. 454
 Миненко К.М. 282
 Миниця М.В. 29
 Минка В.Л. 362
 Минуєнко А.Т. 757
 Минченко П.П. 537
 Миргородська М.У. 133
 Мирець Є.А. 764
 Мирець (Скочок) Є.А. 774
 Мироненко (Бортун) П.А. 1339
 Мироненко В.І. 487
 Мироненко В.Ф. 580
 Мироненко М.В. 214
 Мироненко М.М. 190
 Мироненко О.І. 636
 Мироненко О.М. 462
 Мироненко П. А. 1184
 Мирончик Григорій 217
 Мирончук Л.І. 313
 Мислік Т.О. 1124
 Мисюк К. 802
 Митрохіна П.Г. 233
 Михайлевський Ілько 470
 Михайленко М.Г. 231
 Михайленко Н.М. 1137
 Михайлик 1290
 Михайлик Г.П. 1068
 Михайлик Ілько 1053
 Михайлик Кузьма 113
 Михайлик М.П. 566
 Михайлик Офон 341
 Михайлик С.М. 206, 210, 212
 Михайлівська М. П. 187
 Михайліченко Г.М. 294, 304, 309, 317, 315, 323, 345
 Михайлов Т.М. 1147
 Михайлова Г.К. 228
 Михайлова Н.М. 77
 Михайлова О.М. 811
 Михайлюк А.О. 271
 Михайлюк В.Н. 113
 Михайлюк Іван 113
 Михайлюк С.М. 205
 Михайлюченко Н.М. 571
 Михалевич С.М. 791
 Михальченко Н.П. 180
 Мицик Ю. 302, 304, 311, 340
 Мичківський Семен 794
 Мишак Василь 1277
 Мишак М.М. 454
 Мишко О.М. 755
 Мищинський П.В. 114
 Мищук Д.М. 792
 Мігаль В.М. 1187
 Мізерна Н.І. 95
 Мізіна Г.С. 744
 Мікоян 10, 1291
 Мілевська (Сирота) А.І. 213
 Мілевська Є.І. 504
 Мілевська Л.Ф. 509
 Мілевський Ф.А. 509
 Мількевич С.Л. 807
 Мілянєвська М.М. 287, 289
 Міняйло Віктор 7
 Мірошник С. 411
 Мірошниченко Ф.М. 58
 Місніченко А.І. 487
 Місіуренко А.М. 216
 Місіуренко Й.М. 216
 Місіуренко М.Г. 216
 Місіуренко М.М. 216
 Місячна П.Я. 472, 487
 Місячний 479
 Міцкілевич А.Б. 1162
 Міщенко В.В. 492
 Міщенко І.Т. 536
 Міщенко М.Д. 505
 Міщенко М.І. 513
 Міщенко М.М. 22
 Міщенко М.П. 505
 Міщенко Онисько 207
 Міщенко С.Т. 503
 Міщенко Т.В. 545
 Міщенко Ю. 351
 Мовінкель 1309
 Мовчан Л.В. 242
 Могила Петро 271
 Могилко Г.М. 531, 535, 536
 Могилко Л. 995
 Могильний Г.М. 352
 Могильний П.Г. 1167
 Могильна В.І. 352
 Модлінський Стасько 941
 Мойса Н.Ф. 356
 Мойсєєв 1181
 Мойсєєва І.С. 7, 1247, 1341
 Мойсєєнко В.С. 206
 Мойсєєнко С.М. 56
 Мойсєєнко Т.В. 7, 207, 209, 212, 213, 214
 Мокрієнко Г.М. 536
 Молода В.М. 360
 Молода Н.І. 360
 Молода Ф.О. 360
 Молодько О.Д. 449
 Молодько Ф.О. 449
 Молотов (Скрябін) В.М. 8, 10, 1260, 1277, 1279, 1308
 Момот І.А. 1174
 Момот М.С. 1183
 Момоти 133
 Мономах Володимир 274
 Мопсик М.Н. 356
 Морган 207
 Моргун (Дяков) М.С. 433
 Моргун І.І. 1052
 Моргун П.І. 581
 Моргун Ф.В. 207
 Морма І.Г. 58
 Мороз 160, 395
 Мороз А.А. 554
 Мороз А.В. 1149
 Мороз І.О. 142
 Мороз Л.А. 151
 Мороз О.П. 434, 435
 Морозенко М.Ф. 1110
 Морська М.Б. 78
 Морська М.В. 78
 Мосендз Г.М. 1174
 Москаленко А. 140
 Москаленко Ї.Є. 1330
 Москаленко К.Г. 111, 125
 Москаленко М.П. 233, 823
 Москаленко О.Д. 140
 Москаленко Ф.П. 1142
 Москвич Михайлик 233
 Мостицька К.С. 474
 Мостіпан М.Г. 549
 Мостова З.В. 437
 Мостовенко В.І. 243, 1323
 Мостовенко В.М. 479, 1328
 Мостовенко Н.О. 243
 Мостовенко С.С. 243
 Мостовий А.А. 437
 Мотилєнко Н. Г. 480
 Моторні Йосип, Максим, Мефодій, Маркіян 1060
 Моторний Х.Г. 269
 Мотрич В.І. 756
 Мотузінська Т.Г. 152
 Мохонько Є.М. 539
 Мошко М.М. 289
 Мудра Г.К. 454
 Мудра Н.С. 454
 Мудрак Г.Ю. 59
 Мудрак П.Ф. 59
 Мудрак С.П. 59
 Мудренко 514
 Мудрецька Н.І. 430
 Мудрий В. 1303
 Мудрий П.Д. 440
 Музика М.В. 312
 Музика Н.П. 152
 Музиченко А.Ф. 771, 1334
 Музиченко Л.П. 504
 Музиченко М.І. 355
 Музиченко Петро 808
 Музиченко Р. 228
 Музичка Л.А. 557
 Музичук 304
 Мукало М.П. 591
 Муковоз 133
 Муковоз П.В. 295
 Мукомела В.Г. 1083
 Мукомела С.М. 1083
 Мукосій Т.М. 1020
 Муранівський В.Ф. 937
 Мурга І.Г. 373
 Мурга Л.К. 758, 1333
 Муренко М.А. 283
 Муренко О.П. 581
 Муровайло Л.М. 757
 Мусієнко В.В. 824
 Мусієнко Г.І. 542, 545
 Мусієнко М.С. 542
 Мусієнко Н.А. 765
 Мусієнко Н.Г. 634
 Муха Гаврило 514
 Муха Я. 500
 Мухіна П.П. 804
 Мушенко І.А. 756
 Мушинська Г.М. 208
 Мушта Г.Я. 459

- Мясников А.Л. 25
- Н**
- Набережний Г.І. 405
Набок Т.Ф. 1167,1339
Набока Ф.К. 1167
Нагаївська О.В. 851, 854
Нагайчук Є.А. 1081
Нагленко Н.І. 282
Нагленко Ф.П. 280
Нагорна Є.Є. 556
Нагорна Н.М. 564
Нагорна Т.Ф. 807
Нагорний Іван (по-вуличному Бобер) 233
Надовський Павло 12
Надюк І.Ф. 793
Назаревич 296
Назаренко В.С. 571
Назаренко Іван 274
Назаренко Н.В. 90,107,111
Назаренко Петро 207
Назаренко П.Д. 783
Найбаженко Л.У. 336
Найда А.П. 541
Найда Г.І. 95
Найда Л.Я. 185
Найда Мусій 95
Наконечна С.М. 457
Наконечний Яків 470
Наконешний Іван 796
Наконешний Ярема 796
Наливайко С.В. 274
Народецька 1272
Настевич М. В. 771
Настевич Мина 766
Натикач Тимофій 538
Науменко А. 213
Науменко В. 160
Науменко Г.І. 282
Науменко Г.О. 851
Науменко Дмитро 213
Науменко Є.О. 151
Науменко М.Ф. 133
Науменко Микита 374
Науменко (Назаренко) З.С. 213
Науменко О.З. 183
Науменко П. З. 183
Науменко П.Н. 759
Науменко Я.Д. 183
Наумовська С.В. 198
Невзгляд О.К. 571
Невзгляд Яків 568
Невишня Г.Г. 315
Невінчана Г.К. 340
Невінчана Г.Т. 341
Неговора П.Й. 358
Негоденко Г.О. 286
Негоденко К.Й. 1324
Недашківський М.П. 382
Недбайло Л.В. 618
Неділько О. 249
Неділько О.Г. 1137
Неділя Оля 1188
Недобор В.І. 353
Недогібченко Г.І. 759
Недодара С. 891
Недоступ С.М. 544
Неживий М. Т. 466
- Незабітовська В.Ю. 97
Нездоля Г.М. 1153
Незола Г.Ф. 446
Неізнаний Валя 1188
Неїжко А. Н. 451
Некрутенко П.Г. 214
Некряч Н.В. 578
Нелеп С.М. 41
Немилостива Г.В. 584
Немилостива Є.П. 584
Немировський М.С. 450
Ненько Клим 76
Нероба Г.В. 810
Нероба Т.В. 535
Нескородов Максим 233
Нестеренко Г.Я. 516
Нестеренко О.П. 1184
Нестеров Р.Г. 7, 530, 533, 557
Несторенко Н.О. 356,1102
Нетудихата П.Л. 172
Нечай А.Д. 1007
Нечай Н.Ю. 215
Нечай О.Д. 215
Нечай Т.В. 1097
Нечипорук Н. 355
Нечитайло В.М. 250
Нешпор В.М. 810
Нещенко П.І. 838
Нивидома Л.І. 507
Нижник В.Г. 432
Нижник Л.П. 508
Нижник М.П. 1101
Никоненко Г.О. 240
Никоненко Г.С. 1098
Ничипор Л.О. 207, 208
Нищенко М.Г. 515
Нікітенко У.Ф. 1333
Ніколайчук О.М. 794
Ніколенко Н.Г. 180
Німенко К.К. 363
Німченко Є.А. 476
Німченко І.В. 476
Нінько О.П. 503
Новик Я.Г. 503
Новицький О.І. 508
Новиченко М.М. 516
Новіцька К.С. 480
Новохатько Ю.І. 192
Ногаївська О.В. 833
Норець Л.В. 290
Носанчук Л.П. 791
Носинко С. А. 1012
Носовський П.І. 1062
Нужденко 1277
Нузброх С.Я. 4
Одінцов О. 74
Пушня О. 72
Хижняк О.С. 356
- О**
- Обатюк І.О. 1062
Оболонський О.М. 481
Обухівський В.В. 500
Обухівський В.П. 500
Обуховська М.Т. 435
Оваденко (Редька) Л.Ф. 1244
Овдієнко В.Г. 258
Овдієнко (Обухова) М.Г. 1340
Овдієнко М.Г. 1184
Овдієнко М.К. 258
Овдієнок М. Г. 234
Овдіюк Григор 341
Овдіюк Г.Я. 305, 343
Овдіюк І.Д. 341
Овдіюк Пилип 341
Оверченко М.К. 1115
Оверченко Федір 94
Оводенко О.Ф. 1336
Оврас М.Р. 290
Овсієнко П.М. 198
Овсяниченко 239
Овсянніков Г.А. 402
Овчаренко І.Ф. 1324
Овчинник Ф.М. 58
Овчиннікова Т.О. 1105
Одарченко Аврам 539
Оденюк Н.С. 400
Одинцов 11, 1287, 1288, 1292
Одинцов Олександр 131
Одноріг Д.К. 140
Однорог А. М.105
Однорог Є.О. 105
Однорог О. 510
Однорог О.К. 98
Околот О. 148
Оконська В. 1339
Оконська В.М. 1154
Окороків 1272
Оксененко (Ромашко) Г.О. 213
Оксьоненко О.Д. 380
Октябринський Кім 1188
Октябрьська Оля 1188
Олексієнко 18
Олексієнко А. П. 156
Олексієнко В. А. 1184
Олексієнко Г.І. 421, 1327
Олексієнко І.М. 253
Олексієнко І.Н. 796
Олексієнко Л. В. 156
Олексієнко М.С. 562
Олексієнко Н.І. 498
Олексієнко Н.Т. 94
Олексієнко О.В. 100
Оленіч Т.О. 426
Оленко М.І. 783
Оленко О.Н. 779
Оленчин В.І. 810
Олефір В.М. 468
Олефіренко Д.О. 151,175
Олефіренко Є.В. 167
Олешко Д.Д. 168
Олещенко Сак 479
Олійник Л.Ф. 130
Олійник Б.В. 558
Олійник Борис 1183
Олійник Д.С. 550
Олійник Є.І. 579
Олійник Іван 891
Олійник М.К. 791
Олійник Ничипір 541
Олійник О.М. 1154
Олійник П.Г. 147
Олійник С.П. 500
Олійник Уляна 94
Ольховець Ф.Л. 508
- Ольшана Л.В. 492
Граб О.Я. 578
Омельченко Г.І. 1133
Омельченко І.К. 531
Омельченко О.С. 82
Омельченко Я.М. 179
Онатій І.Г. 363
Онатій Я.О. 363
Онатій 363
Оникієнко С.В. 152
Онищенко Г.С. 398
Онищенко Д.Ф. 714
Онищенко Є.А. 560
Онищенко І.Ф. 356
Онищенко Л.І. 446
Онищенко Левко 178
Онищенко М.П. 784
Онищенко М.Т. 216
Онищенко О.Ф. 1148
Онищенко Х.А. 531
Онищук Раїмон 342
Онищук Ю.М. 793
Онопрієнко В.В. 228, 233, 1323
Онопрієнко М.Г. 891
Онопрієнко У.І. 116
Онучак Грицько 566
Опанасенко 287
Опанасенко А.І. 261
Опанасенко І.І. 413
Опанасенко Митрофан 374
Опилат Я.К. 467
Орел В.М. 771, 1334
Оришко А.П. 526
Орлов 1272
Орлов Василь 500
Орлова Г.Д. 714
Орлова М.Д. 521
Орловська Т.Г. 133
Осаволок В.С. 819
Осадча А.Є. 766, 775
Осадча М.К. 107
Осадча Н.Ф. 766
Осадчий 1273
Осадчий Г.О. 207
Осадчий Олександр 942
Осадчий Х.М. 888
Осадчук О.М. 1247
Осадчук С.М. 1117
Осадько Г.Д. 1056
Осауленко 159
Осауленко А. 207
Осауленко В.Ф. 205
Оселецький А.І. 504
Осипенко А.А. 776
Осипенко А.П. 381
Осипенко В.Г. 171
Осовська О.Т. 13,1321
Осталецька В.Н. 503
Остання Г.В. 446
Остапенко В.І. 543
Остапенко Володимир 152
Остапенко Г.Г. 72
Остапенко К.Г. 720
Остапенко О.І. 646
Остапенко С.В. 78
Остапенко С.М. 646
Остапчук І.П. 83

- Остапчук Максим 397
Остахов 1039
Остренко Г.Д. 502
Остринська М.Я. 508
Остринська Н. 504
Острівська Н.Я. 1099
Острова М.І. 487
Островська Л. 485
Остролицька А.М. 4, 7, 288, 1324
Остролицька Є.М. 425, 1327
Остроух А.І. 137
Осьмак П.С. 356
Охмак Т.Я. 309
Охота Олексій 573
Охріменко В.А. 532
Охріменко Г.К. 77
Охріменко М.Й. 532
Охріменко Н.І. 200
Очеретяна В.С. 504
Очеретяний К.І. 796
Очеретяний О.М. 773
Очколяс С.П. 358
Ошевська 11, 1287
Ошийко С.Ф. 98
- П**
- Павленко А.Ф. 107
Павленко І.В. 504
Павленко Л.Г. 503
Павленко М.І. 1102
Павленко Н.І. 394
Павленко П.Г. 216
Павленко С.В. 107
Павліенко М.В. 77
Павліченко І.Г. 209
Павліченко І.Я. 773
Павліченко М.І. 214
Павліченко Максим 209
Павліченко О. 773
Павліченко О.В. 209
Павлушенко М.П. 1149, 1161, 1165
Пагер Є. М. 744
Пагер О. В. 744
Падалка М.С. 472
Паладченко Т.І. 178
Паламар Г.К. 502
Паламаренко Г.К. 1062
Паламарчук 329
Паламарчук Г.Є. 1058
Паламарчук М.К. 798
Паламарчук Т.І. 215
Паламарчук Т.С. 214
Палатна Т.Ф. 7
Паленко Артем 1068
Палівода Є.Я. 348
Палківська Л.О. 329
Пальоха Х.А. 233
Пальчевська Л.Я. 581
Паляничук А. 160
Пампушка Євмен 168
Пампушка Н.В. 537
Панасюк Г.П. 253
Панасюк Г.Ф. 329
Панченко Г.Г. 461
Панченко Є.С. 282
Панченко Л.П. 355
Панченко С. В. 169
Панченко Т.О. 212
Панченко Ф.С. 755
Панчик М.М. 399
Панчук А.П. 1060
Панчук Л.А. 313
Панчук М.І. 515
Панюхно (Давиденко) К.В. 514
Панюхно В.Г. 514
Папа Пій XI 1301
Папенко Т.В. 418
Папіров І.Ф. 1147
Папро Х.І. 543
Парубочий Л.А. 961
Парфенюк О.Ф. 300
Пархоменко Г.М. 766
Пархоменко Г.П. 550
Пархоменко Г.С. 539
Пархоменко Дем'ян 388
Пархоменко І. Є. 83
Пархоменко Лука 207
Пархоменко М.О. 385
Пархоменко М.С. 385
Пархоменко О.Л. 262
Пархоменко П.Л. 471
Пархоменко Т. П. 167
Пархомчук В.М. 545
Пасенко Г.П. 72
Пасічник І.К. 1269
Пасіченко О.М. 225
Пасічна І.В. 462
Пасльон С.Н. 207
Пастушевський Є.Я. 440
Пастушенко Т.М. 380, 1236
Паталах К.Г. 328
Патківський А.С. 305
Патлатюк 1055
Патрика Т.К. 315
Пахалюк Петро 395
Пахомов Юхим 514
Пацан Є. 292
Пацюра О.І. 187
Пацьора М.І. 472
Пашинський В.Л. 4
Пашковський Іларіон 1299
Пашун О.В. 1118
Пашенко В.Я. 99
Пашенко О.А. 766
Пашенко О. І. 341
Пашенко О.К. 765
Пашенко Р.А. 572
Пашенко С.А. 125
Певзнер 1290, 1292
Педешко К.А. 402
Педченко Л. В. 133
Педченко М.Ф. 164
Пекасенко І.Д. 533
Пеклін В.Я. 796
Пелешенко Д.В. 537
Пелешенко Є.В. 538
Пелих М.К. 101, 115
Пелих О.С. 130
Пелих Ф.Г. 571
Пендюр В.А. 441
Пендюр І.З. 440
Перебийніс К.С. 791
Переляк М.О. 1336
Перепелиця Агафія 358
Перепеченко П.Й. 529
Перерва В. 76, 81, 82, 83
94, 99, 100, 103, 106, 108, 110, 111, 113, 114
Пересада В.Г. 1053
Перестук Адам 1081
Перестук Гаврило 1081
Перестюк О.В. 1081
Перетятко 1161
Перетятко М.С. 539
Перетятко П.Д. 549
Перехрест Л.П. 461
Перехрест С.П. 461
Перехрест У.Ю. 462
Перечепа Микола 115
Перчук Є.С. 662
Першин Л.П. 766
Петенко В.Ю. 517
Петенко О. 1039
Петенко Пилип 517
Петльований В.І. 575
Петраш П.О. 239
Петренко 1263, 1283
Петренко Андрій 213
Петренко В.Д. 398
Петренко Г.Я. 1142
Петренко М.Г. 391
Петренко (Загородня) Г.Т. 244
Петренко М.В. 465
Петренко М.Г. 375
Петренко М.П. 40
Петренко Н.А. 164
Петренко Оксана 388
Петренко Т.А. 94
Петренко Т.І. 465
Петрик В.Ф. 644
Петрик Г.В. 111
Петрик Г.С. 280
Петрик І.О. 502
Петрик М.П. 719
Петрика М. П. 173
Петрина Кирило 514
Петрина С.А. 514
Петриненко К.Н. 168
Петриненко Кузьма 397
Петриненко С.М. 77
Петриченко І.С. 77
Петриченко Л.П. 227
Петриченко Т.К. 526
Петро Протоіерей 1322
Петро Хижняк 348
Петровицький І.Г. 1270
Петровський 514, 1251
Петровська К.М. 506
Петроченко Л.І. 167
Петрусенко С.Д. 513
Петрусь М.Ф. 1181
Петрушенко М.А. 498
Петух П.П. 282
Петюр О. 796
Петюха П.П. 208
Пикасенко Ф.Я. 533
Пилипенко (Клокун) Т.М. 214
Пилипенко А. 814
Пилипенко М. Г. 1262
Пилипко М.М. 557
Пилипчик А.Ф. 528
Пилипчук Н.Й. 321
Пильгуни 941
Пилушенко Ф. 279
Пипко Ю.В. 1094
Пиріг М.Є. 37
Пиріг Р. 296, 302, 323, 336
Пирхавка 158
Писарева-Ковтун М.Ф. 72
Пискун В.М. 171
Пискун М.П. 853
Пищик Г.С. 1094
Півень Г.В. 425, 1327
Півень Є.П. 425
Півень І.В. 362
Півень М.І. 397
Півень С.А. 1093
Півторак М.Г. 115
Півторак П. Г. 787
Півторацька Г.С. 188
Півторацька З.Б. 171, 178
Підгорецька О.П. 447
Підгорний І.С. 576
Піддубна А.А. 468
Піддячий А.П. 164
Підкамінський 1273
Підкова І.З. 305, 320
Підлубний Іван 134
Підлужний М.Ф. 171
Підлужний Я.Ф. 171
Підлужня Т. Г. 164
Підозрілий Юхим 1188
Підопригора О.Л. 787
Підопригора Д.Н. 1083
Підопригора М.М. 812, 813
Підручний Т.Й. 446
Пікулик Й.Б. 544
Пікулик М.Т. 545
Пільвінська Л.В. 212
Пільганчук І.І. 309
Пінчук В. 753
Пінчук Л.О. 1110
Пісковець О.Ю. 206
Пісний М.Т. 169
Пітух Я.С. 127
Пітушенко А.О. 86
Піхало І. Я. 450
Плагун Г.П. 180
Пластун Г.І. 572
Платовський В.А. 1142
Плахотнік В.А. 105
Плахотнік О.К. 87
Плахотнюк К.М. 946
Плахотнюк О.Л. 1184
Плевако Н. 503
Плешакова Л.В. 305
Плис 526
Плугатаренко О.Л. 441
Плюта Й.Ф. 585
Плюта Ф.В. 578
Плюта У.К. 578
Победінський Петро 941
Побережна Г.І. 312
Побережник О. 1055
Побуловець Т.Л. 216
Поволацька А. Л. 194
Повшедний А.І. 116
Повшедний Д.Ф. 115
Повшедний Ф.П. 116
Погиба 228
Погоріла О.К. 863
Погорілий О.Й. 271
Погребиський Й.П. 236
Остапенко В.С. 236

- Погребна М.Г. 356
Погребний П.І. 1324
Погребний П.Й. 356
Погришевська І.І. 329
Подолінник Г.С. 187
Подольян О.В. 450
Подольянець І.О. 476
Подольянець Н.М. 547
Подольянок К.О. 347
Пожарницька О.Д. 571
Поживил Р.І. 233
Позня Г.Г. 231, 1323
Позняк П.О. 288
Покошований Онисим 541
Покропивний І. 7
Полегенька В.Є. 581
Полевська М.О. 86
Поливач Л.М. 521
Поливач Н.М. 391
Поліщук А. К. 1299
Поліщук В.М. 160
Поліщук В.С. 302
Поліщук Г.М. 1081
Поліщук Григорій 937
Поліщук Є.Д. 1081
Поліщук К.К. 863
Поліщук М.М. 169
Поліщук М.Ф. 1174
Поліщук О.С. 1081
Половець Г. П. 169
Половець Л. М. 169
Половець Т. П. 169
Половець Ф. М. 169
Половець Ю. Т. 169
Половець Ю.Є. 169
Полозов М.Ф. 503
Полозова В.В. 7
Полотняк Г.О. 842
Полоцька В.Л. 37
Полтавець Ю.П. 1315
Полтавка Паша 1188
Полуцька В.Л. 1321
Полуцька О.М. 56
Польовик Павло 517
Польові Карпо і Павло 888
Полюлях Григорій 347 357
Полякова М.С. 378
Полякова Т.Х. 367
Полянська А. Л. 233
Поляруш Н.А. 1082
Помогайбо М.Д. 528
Понежда П.Я. 254
Пономаренко А.О. 941
Пономаренко В.В. 476
Пономаренко Є. М. 434
Пономаренко М.З. 476
Пономаренко М.Л. 142
Пономаренко Н.М. 557
Пономаренко Улита 927
Пономарьова С.Ф. 474
Поночовна В.Д. 553
Поночовна Г.П. 774
Поплавець В.І. 283
Попович А.Д. 525
Попович Г.П. 440
Попок К.Б. 779
Порайко 1290
Поремська Т.В. 583
Порошун М.О. 220
Порошун О.Г. 220
Постишев П.П. 10,13, 273, 1286, 1291
Постій Н.К. 1142
Постоюк В.М. 792
Постоюк П.А. 810
Потапенко А.З. 557
Потапенко Л.О. 698
Потапенко М.І. 753
Потапчук В.М. 1324
Потапчук О.А. 813
Потельчак А.Г. 1165
Потилиця Трохим 485
Потьомкін 1309
Похилевич Леонтій 208
Поштар Т.І. 255
Поштаренко Х.К. 265
Правук С.М. 1062
Приймак Г.Ю. 356
Приймак К.Ф. 810
Приймак Н.А. 1137
Приймак С.П. 356
Приймаченко К.І. 523
Приймаченко Поліна 523
Прилипко Н.А. 1340
Приліпко А. 133
Примаченко І.М. 214
Приндюк Григор 796
Пристрома Іван 504
Пристрома М.І. 504
Присяжна Н.Ф. 583
Прихідько В.П. 768,1333
Приходько О.І. 231
Приходько О.М. 208
Причина А.К. 251
Пришва А.А. 503, 520
Прищак Іларіон 335
Прищепа А.Ф. 242
Прищепа (Галинка) Г.О. 212
Прищепа Н.Х. 500
Прісич Микола 774
Прокопенко Д.П. 283
Прокопенко Є.К. 234
Прокопенко М.І. 448
Прокопенко М.М. 352
Прокопенко М.О. 755
Прокопенко Степан (Давидюк) 115
Прокопенко Ф.С. 381
Прокопик І.І. 556, 564
Прокопик І.Ф. 564
Прокопчук Марія 15
Пророченко Ірина 284,1187
Пророченко О.Ю. 1101
Проскура Іван 367
Прохватайло 1178
Прохоренко 1249
Прохоренко В.С. 133
Прохоренко П.С. 58
Прохорович М.У. 597
Проценко 11,1281
Проценко Василь 220
Проценко Г.П. 421
Проценко Овсій 160
Проценко Талимон 87
Проценко Тарас 786
Проченко Т.Л. 531
Проява Овсій 402
Проява Федір 395
Прудіус І.А. 178
Прядченко П.Ф. 242
Пташніченко Марія 342
Пугач А. 796
Пугач Н.І. 425
Пузирьова Г.А. 160
Пустовіт В.В. 566
Пустовіт Г.О. 1101
Пустовіт Ісак 941
Пустовіт Онисько 504
Пустовіт П.М. 82
Пух О.М. 781
Пухляк В.П. 239
Пучок О. 228
Пучок О.М. 228
Пучок П. 228
Пушня Ф.П. 72
Пшеничний В.Й. 184
Пшик П.Я. 1062
Пшиченко В.Д. 207, 214
Пясецький І.А. 1053
П'яна Є.М. 195
П'яна Т.Т. 535,536
П'яний Г.О. 540
П'ята А.М. 356
П'ятенко В.П. 566
П'ятниченко С.Ф. 151
- Р**
- Рабенко Ф.І. 1057
Рабоволюк П.В. 1052
Рабодзей Є.В. 810
Радкевич Сава 793
Радомська М. 1039
Радченко Гапка 892
Радченко З. 526
Радченко Іван 1157
Радченко Л.В. 231
Радченко М.Д. 225
Радченко Н.В. 500
Радченко О. 1314
Радченко О.Д. 766
Радченко О.М. 1124
Радченко Яків 892
Радчук О.Р. 217
Райковська О.Н. 218
Рак А.Ю. 232
Рак П.М. 231
Раствіський Прокоп 127
Ратушнюк Й.С. 308
Ребрик С.А. 756
Рева П.Л. 573
Ревель І.Г. 223
Ревенко Г.Л. 441
Ревич Т.М. 353
Ревченко 1280
Реденс Станіслав 20, 1265, 1277
Редька 1242
Редька О.Ф. 413
Редько І.Ф. 564
Резун Маруся (Резунша) 1178
Резун Сергій 1174
Рекеда М.М. 352
Рекек 1292
Рекун (Нездолий) К.Л. 206
Ремез(Сережка) М.П. 538
Ремезовська М.П. 521
Ремеле В. 492, 521
Ремеле О. 492, 521
Реп'ях Н.Г. 179
Репетько В.Ф. 827
Репеха Юхим 1098
Репік Д.П. 761
Репік-Сингаївська Вікта 212
Реут 1272
Рибитва А.Д. 1110
Рибицький Грицько 214
Рибчинко Л.К. 854
Ригас-Голяк Ф.С. 1174
Рижук Г.Є. 315
Рижа Е. 313
Римар М.І. 502
Рих Г.Л. 1167
Рихтик Я. О. 242
Рікардо Левене 15
Рільницька О.Т. 385
Ріпа Л.Б. 454
Роберто Привітер 441
Рогальчук В.Н. 539
Рогова Лисавета 461
Роговий Влас 461
Рогоза А.Д. 440
Рогоза К.Є. 440
Рогоза Х.А. 440
Рогоза Ю.С. 440
Рогозовець І.М. 446
Рогозовець Н.І. 421
Родан Н. 140
Роданко 310
Розанов 1272, 1281, 1287, 1288
Розгон К.С. 116
Розгон Н.І. 116
Розгон Степан 116
Роздобудьмо Л.Г. 662
Розит 1290
Розколупа М.Д. 781
Роїк Л.В. 440
Роїк Лукаш 1081
Роїк Н.В. 440, 449
Роїк Ф.М. 1081
Роїк Яків 1081
Романенко В.С. 1183
Романенко І. 363
Романенко Л.П. 78
Романенко Петро 220
Романовська О.М. 1051
Романченко В. П. 168
Романченко К.А. 147
Романченко Михайло 517
Романчик П.Є. 83
Романчишин В.Г. 4, 7
Ромашко М. І. 280
Ромашко Т.С. 363
Ромоданов Д.Д. 168
Рощенко Г.Ф. 1, 167
Рубан М.П. 89
Рубан О.І. 710
Рубан Олександр 1149
Рубан Т.Д. 132
Рубаненко С.М. 4,7
Рубани Яків, Митрофан 1161
Рубленко А.С. 765
Руденко Антін 538, 1250
Руденко В.Г. 1056
Руденко В.Ф. 503

Руденко Г.О. 1055
Руденко Дмитро 759
Руденко Л.Т. 367, 374
Руденко Н. 753
Рудківський Сак 1067
Рудницька М. 1303
Фекете Рудольф 159
Рудь Дмитро 1258
Рудь М.Н. 38
Рудь Ф.В. 474
Рудько Василь 357
Руцков 9, 1249
Ряба С.В. 232
Рябенко О.П. 1164
Рябець О.Я. 559
Рябич Г.М. 1098
Рябко Василь 352
Рябокін Г.М. 1055
Рябоконт П.Ф. 39
Рябуша В. П. 1174
Рябченко В.А. 1101
Рябчук Г.М. 515
Рябчун О.Я. 176
Рябчун Т.М. 1188
Рясна В.І. 581

С

Сабадаха П.Н. 773
Савенко Г.П. 662
Савенко Н.І. 231
Савенок Л.Ф. 214
Савенчук В.Н. 182
Савицький 554
Савицький В.П. 487
Савицький Д.Є. 584
Савицький Олександр 568
Савищенко О.М. 287
Савочка М.А. 629
Савран Михайло 515
Савтус 1280
Савурська О.Т. 535, 1330
Савченко (Тутченко) Г.Ф. 467
Савченко В.А. 219
Савченко Василь 500
Савченко Є.Я. 441
Савченко І.Й. 504
Савченко Л.Д. 418
Савченко М.С. 526
Савченко О.С. 436
Савченко П.Д. 219
Савченко Т.С. 502, 528
Савченко Тимофій 213
Савченко Я.Д. 1070
Савчук Б.П. 614
Савчук Є.К. 869
Савчук М.І. 794
Савчук А.Т. 115
Сагайдачник М.А. 440
Сагач О.І. 479, 1328
Сай Г.В. 363
Сакало Л.В. 629
Саков Герман 554
Саковський К.О. 476
Салата В.М. 159
Салата Дмитро 160
Саливон О.О. 200
Салиж В. 342
Салівончук Кузьма 215
Салієнко С.Н. 1094

Салій П.І. 449
Саловойтов 1271
Сальникова (Шома) Л.Т. 206
Сальникова З.В. 206
Самар Степан 112
Самборська М.Т. 413
Самійленко А.М. 503
Самійленко Христина 485
Самойленко Г.Ф. 1340
Самойленко Л.І. 1263
Самойленко Л.М. 532
Самойленко П.І. 1340
Самойліченко О.В. 1147
Самонюк О.С. 584
Самусенко Л.М. 179
Самусенко М.Т. 498
Самусь І.О. 789
Санжак І.М. 517
Сапіженко І.М. 516
Сапура І.О. 1118
Сарана А.К. 564
Сарапука О.О. 160
Саркісов С. 9
Сасько Денис 559
Саудівська Т. 995
Саф'янов 1253
Сафронова Р.М. 1184
Сахневич С.А. 213
Сахненко П.В. 1018
Сахно Л.М. 1099
Сахнович Олена 202
Сачук Р.В. 315
Свалєва (Чужма) Г.М. 218
Свертока Є.Т. 513
Свершок Іван 348
Светленко 17, 1271
Свидина Микола 159
Свиридовський П.Я. 515
Свиридюк К.В. 180
Свистілка О.М. 1157
Свистуленко В.М. 564
Свистун Г.І. 791
Свистун Г.Ф. 791
Свистунова О.Д. 352
Свідзінські 957
Свірська Н.Ю. 1247
Святюк К.М. 827
Севрук Г.С. 397
Севрук К.Ф. 373
Севрук Микола 374
Севрук Михайло 373
Селезень М.В. 449
Перерва В. 77
Селюк Г.І. 221
Селюк Л.М. 225
Семененко (Іваненко) У.Т. 213
Семененко Є.В. 516
Семененко І.В. 405
Семененко Л.Г. 1304
Семенець Василь 433
Семенець М.Ф. 283
Семенець Максим 433
Семеніцька М.Ф. 373
Семенівський Конон 539
Семенко Г.К. 1149
Семенко Д.Й. 516
Семенов 1263
Семенович Г.Г. 957

Семенченко І.М. 528
Семенюк 333, 1270, 1271
Семенюк Г.О. 1124
Семешко Г.А. 187
Семида О.М. 109
Семінський 342
Семченко М.П. 425
Сенченко А.Р. 328
Сербиченко 1255
Сергеєв 411
Сергієнко В.Г. 230
Сергієнко І.Ф. 230
Сергієнко Роман 395
Сергієчко Ю.П. 508
Сергійчик М.І. 547, 561
Сергійчук В.І. 4, 7, 14
Сергійчук Л.В. 1244, 1341
Сердюк Данило 1167
Сердюк Марина 127
Сердюк П.П. 427
Середа 542
Середа Є.М. 796
Середа О.М. 1178
Середа Т.В. 536
Середня Н.Д. 618
Сещенко Петро 1092, 1283
Сибіренко О.М. 356
Сивак А.П. 868
Сидоренко 411
Сидоренко В. 729
Сидоренко Г.П. 564
Сидоренко Г.С. 189
Сидоренко Йосип 352
Сидоренко Л.Д. 289
Сидоренко М.Л. 786, 814
Сидоренко П.М. 573
Сидоренко С. 729
Сидоренко П.Г. 77
Сидорова Л.О. 1133
Сидорченко А.І. 572
Сидорчук М.П. 289
Сизоненко О.С. 233
Силкін С. 1244
Силкіна Н. 1244
Симоненко І.А. 279
Симоненко Максим 213
Симонюк Н.І. 794
Синільник М.К. 239
Синьогуб І. 160
Синявський Л. 278
Синявський Я.О. 550
Сирота В.І. 436
Ситник 1304
Ситник М.Ф. 459
Ситник Т.В. 539
Ситник Ф.В. 1062
Ситніченко З.Л. 171
Ситняків Балан 523
Сич Каленик 87
Сич Ф.Л. 528
Сичевська Є.А. 521
Сичевський Василь 7
Сиченко П.П. 1328
Сиченко Петро 7, 529
Сичов 411
Сівак 411
Сівківський А.І. 1052
Сігула Г.О. 532
Сігула С.О. 532
Сідак А.І. 341

Сідлецька В.К. 792
Сідлецький К. 792
Сідлецький О.С. 804
Сідько В.Г. 1115
Сідько Г.Ф. 349
Сідько О.Я. 1115
Сікорський І.К. 206
Сікора Василь 1171
Сікорський М.Є. 300
Сікорський Петро 341
Сільченко М.Г. 547
Сім'яненко І.Ф. 101
Сімікіна Н.І. 271
Сімко Г.І. 449
Сіненко К.В. 535, 536, 562
Сінчур Василь 573
Сіраш П. 584
Сіренко І.П. 333
Сірик М.О. 221
Сірик Н.А. 540
Сірош І.Д. 214
Сіроштан Є.М. 549
Сіроштан П.С. 535
Сіроштан Т.М. 768
Сквирська І.М. 369
Скиба К.Н. 487
Скибенко М.І. 514
Скибенко Мусій 514
Скибенко (Муха) Г.І. 514
Скибіцький 559
Скибун Г.І. 523
Скидан М.Я. 579
Скляренко М.В. 250
Скопич Л. 503
Скоренко 160, 1255
Скорик Я.А. 180
Скорина Г.Й. 176
Скоробагатько К.М. 231
Скоробагатько М.П. 94
Скороход А.В. 97
Скороход В.Ф. 97
Скрид В.І. 811, 813
Скринський В.Є. 112
Скрипка К.М. 479
Скрипник Микола 1307
Скрипченко А.М. 680, 1332
Слабковська Н.М. 1133
Славінська М. І. 333
Слізконос М. 278
Сліпенко А.С. 205
Сліпенько О.Т. 209
Сліпець П.Р. 504
Сліпець Федір 363
Сліпко Л.О. 228
Сліпченко В.А. 560
Сліпченко Т.С. 942
Сліпченко Ю.Й. 1099
Сліпчук Т.Є. 804
Слободян В.Д. 208
Слободянюк О.М. 1067
Слободянюк П.Я. 1314
Слободжанський 1242
Слобоженко Т.І. 480
Слобоз 786
Сломчинський Г.П. 265
Слюсар Г. 848
Слюсар М.М. 231
Слюсар О.П. 231
Слюсарюк 1271
Смакота О.С. 768

- Сметана Роман 514
Смирнова А.М. 1328
Смиченко М.Ю. 784
Сміян (Зборовська) П.А. 391
Смоляр І.М. 264
Смоляренко Н.Г. 413
Смужевич В.І. 525
Смужевич Ю. 525
Снігир К.О. 514
Сніжко Є.М. 187
Сніцарук К.Г. 1067
Сніцарук М. 1052
Сніцер Г.М. 1091
Соболь Микола 348
Собчук А.І. 798
Сова В.М. 248
Сова Василь 112
Сова Г.Ф. 766
Сова Є.Т. 257
Совенко В.А. 824
Сога П.А. 274
Согнієнко С.П. 1018
Содоль (Хоменко) Л.С. 212
Сокіл Й. 249
Соколенко С.М. 106, 1321
Соколовська А.В. 219
Соколовська Р.О. 758, 1333
Соколов Д.А. 7
Сокольчук Т.В. 504
Сокур Г.К. 827
Сокур О.П. 284
Сокурець Н.Т. 810
Солов'яненко А. 579
Соловей Дмитро 19
Соловей К.А. 1115
Соловей К.І. 1115
Соловей Олена 1188
Соловей П. А. 341, 342
Соловійова Т.М. 81
Соловченко Василь 539
Сологуб А. А. 79
Соломенко М.І. 493
Соломко М. Г. 148
Соломченко М.І. 413
Солошенко М.Я. 585
Соминок Корній 286
Соминок Юхим 286
Сонько А.С. 591
Сопленко Д.Я. 516
Сопрунець О.С. 795
Сорока К. П. 591
Сорока М.Н. 562
Сорока М.Ф. 243
Сороченко Г.К. 753
Соснін І. 218
Сосновський 17, 1271
Сотнічак П.М. 1184
Спасиба Т.Д. 456
Співак Н.М. 7
Срібна М.І. 541, 559
Стадник А.І. 413
Стадник Г.І. 465
Сталін Й.В. 8, 10, 11, 291, 1249, 1253, 1267, 1271, 1277, 1279, 1282, 1291, 1295, 1311
Станіславенко К.П. 755
Старжинська В.В. 399
Старинець Антін 566
Старинець Олекса 566
Старинець Ю. 181
Старинський Василь 127
Старинський Михась 127
Старовойт О.П. 501
Старовойт Т. 502, 503
Стародуб М.Ю. 480
Стародубець Т.І. 572
Старук 327
Старченко А.І. 443
Старченко О.М. 1059
Стасів В.Г. 656
Стасюк 1252
Стахів Матвій 1307
Стаховська Є.А. 853
Шашук Г.В. 29
Стегняк Денис 517
Стенько Г.П. 211
Стенько Федора 205
Степаненко К.Г. 264
Степаненко Л.В. 262
Степаненко М.Г. 275
Степаненко О.С. 108
Степаненко Ольга 312
Степаненко П.Д. 192
Степаненко П.П. 79
Степаненко С.М. 254
Степанець Д. 891
Степанець Демид 217
Степанець Н.Д. 1147
Степанида Максимівна 575
Степанко 136
Степанова Л.Ф. 127
Степанчук Т. С. 507
Степанюк Данило 796
Степова Н.О. 719
Степовий Ф.С. 796
Степура К.С. 771
Степура Степан 217
Стефан М.І. 200
Стеценко 514
Стеценко З.Т. 545
Стеценко Н.І. 502
Стеценко С.А. 713
Стецюк Н.М. 788
Стешенко І. 1258
Стовбира О.Г. 776
Стовбуха Улян 220
Стогній Д. 796
Стогній Т. Л. 221
Столяр В. П. 462
Столяренко Мина 284
Столяренко Тетяна 284
Стомаченко І.В. 39
Стороженко А.В. 199
Стороженко Архип 115
Стороженко О. 194, 199
Сторошук С.І. 505
Сторчак 183
Стратієнко М.С. 249
Стратієнко Костя 461
Страшнюк Є.І. 425
Страшун І.Д. 25
Стрелецький П.П. 449
Стрільник Г.К. 559
Стріха П. А. 412
Строганов 1249
Строкаль Є.Г. 380
Строкаль О.Ф. 380
Строкач Д. Г. 79
Строль П.П. 39
Струбінський А. 995
Стукало Г.В. 349
Стукало І.А. 359
Стукало І.М. 349
Стукало Т.В. 515
Стукало Ф.М. 788
Стукалов О.К. 1174
Стукач Л.М. 288
Стуконога Клим 76
Ступак І.Ф. 500
Ступак Яків 500
Ступака В. 292
Ступіна (Дармостук) О.Г. 1340
Ступка С. 160
Ступна О.Г. 1187
Ступницький 345
Ступницький 1249
Суворова Г.Г. 41
Сулима Василь 278
Сулима Д.Д. 557
Сулимо К.К. 72
Суниха Варка 286
Супрун 310
Супрун К.А. 1149
Суруп М.М. 1165
Сусленко Г.Х. 1062
Суслон І.М. 787
Сутуга Михайло 352
Сухенко Антон 514
Сухенко А.Я. 352
Сухенко Г.А. 514
Суходольська О.К. 508
Суходольська А.О. 168
Суходольська О.В. 168
Сухомлин М.Д. 242
Сухомлин О.Т. 168
Сушка Д.Т. 541
Сушко В.Я. 557
Сушко І.І. 526
Сушко М.О. 111
Сушко М.О. 90
Сьомка М.М. 770
Сябренко В.І. 569
Сябро Г.П. 1164
Сядро Л.П. 1120
Сядро Л.П. 1097
Табачний М. 372
Тайко О.В. 503
Талалай М.П. 255
Талалай П.Ф. 283
Танський 224
Танцюра М.М. 1083
Таран Г.Ю. 223
Таран І.Х. 223
Таран М.П. 7, 244, 251, 258, 261, 265, 271, 278, 281, 282, 283, 284, 1324
Таран Н.С. 223
Тарасенко Є.І. 720
Тарасенко М.Х. 140
Тарасенко Н. 140
Тарасенко О.Г. 549
Тарасенко С.М. 374
Тарасюк Григор 127
Тарасюк Омелько 127
Таращук Г.І. 233
Татушенко В.О. 405
Ташлай О. К. 186
Ташлай С.К. 186
Ташук Х.Н. 287
Твардовський Янко 218
Телячий Ю.В. 1314
Темковська Н.Д. 167
Темнюк І.О. 244
Теренчуки 81
Терешонок Д.А. 115
Терещенко 1092, 1282
Терещенко М.М. 187
Терещенко Микита 127
Терещенко П. 961
Терещук А.І. 509, 510
Терлецький 1052
Тернова Т.А. 1133
Терновий В. 525
Тертишин 513
Тесленко В.М. 437
Тесленко Г.Х. 757
Тесленко І.Г. 446
Тетеря К.І. 351
Техтей Леонтій 127
Тешенко Н.Г. 38
Тивоненко 762
Тилилим М.Л. 315
Тищенко В.Д. 197
Тимофієва Н.В. 457
Тимошенко І.Д. 1133
Тимошенко Максим 541
Тимошенко Н.О. 541
Тимошенко Н.П. 140
Тимошенко Т.І. 206
Тимченко 1050
Тимченко Г.Л. 797
Тимченко Є.П. 618
Тимченко І.Н. 1167
Тимченко Лаврін 357
Тимченко Никифор 1167
Тимченко О.С. 1149
Тиндик О.Г. 476
Титаренко А.П. 97
Титаренко М.І. 1062
Титаренко М.Я. 15
Титаренко П.І. 15
Титаренко Р.В. 1242
Титарчук В.В. 810
Титенко Дмитро 208
Титенко С.Н. 1251, 1252
Титенко С.П. 208
Титенко Т.М. 1251, 1252
Тихар 775
Тихий Б.У. 440
Тихомиров 1051
Тихоненко Л.О. 251
Тихоненко Р. 1105
Тихопій В.Т. 133
Тихопій Кузьма 133
Тищенко (Калуга) О.О. 480
Тищенко Г.О. 405
Тищенко Г.С. 114
Тищенко Є. П. 428
Тищенко І.Д. 437
Тищенко К.Д. 500
Тищенко О.Я. 367

Тищенко Тимош 208
Тищенко Ярослава 340
Бьоже Тім 441
Тімош В.А. 791
Ткаля В.І. 1162
Ткач А.В. 218
Ткач І.Я. 218
Ткач Кузьма 208
Ткач М.П. 199
Ткач Павло 208
Ткач Т.В. 842, 1335
Ткач Т.М. 218
Ткаченко 542, 1012
Ткаченко Амось 554
Ткаченко Всеволод 7
Ткаченко Г. 278, 1256
Ткаченко Г.А. 278
Ткаченко Г.І. 9, 1171, 1257
Ткаченко Г.М. 502
Ткаченко І.А. 169
Ткаченко І.О. 145, 167
Ткаченко І.Ф. 248, 264
Ткаченко К.Г. 242
Ткаченко К.О. 1101
Ткаченко К.П. 532
Ткаченко Л. 323, 342
Ткаченко Л.І. 1093
Ткаченко Л.Н. 504
Ткаченко М.І. 481, 1328
Ткаченко М.М. 783
Ткаченко Н.С. 502
Ткаченко П.В. 532
Ткаченко С.А. 554
Ткаченко С.М. 59
Ткаченко Т.А. 543
Ткаченко Ф.М. 1242
Ткаченко У.І. 792
Ткачук А.А. 854
Ткачук В.В. 793, 796, 809
Ткачук М.Л. 472
Ткачук М.М. 834
Ткачук Ф.І. 834
Товариш 411
Товба Ф.А. 1112
Товкач Г. Г. 182
Товкач О.М. 70
Товстенко Г.І. 179
Товстенко Григорій 206
Товстик М.І. 136
Товстоноженко М.О. 538
Токар М.П. 528
Толстая Н.Г. 347
Тольц Марк 343, 1182
Томашук 307
Томенко М. 309, 323, 343
Тоньшина А.В. 225
Топік О.О. 230
Топчай Ірина 381, 385
Топчій Микола 573
Топчій О.П. 578
Торбенко Г.Я. 86
Тося 523
Тотар В.Л. 579
Трач А. 1303
Трепанов 1272
Третьак І.Г. 457, 1327
Третьак Н.Г. 457
Третьян М.Г. 591
Тригуб 71
Тригубенко В.М. 202

Тридід Т. 139
Трикоза М.Я. 118
Трикозенко Л.О. 427
Трипольська Л.В. 40
Трищун В.А. 564
Трозименко Г.А. 504
Тромса В.М. 283
Тропотяга Я.Є. 838
Трофимчук К.А. 7, 807
Трохименко 961
Трохименко В.М. 118
Трохименко В.О. 545
Трохименко Т.О. 242, 282
Трохимець Г.В. 771
Трохимець С. 41
Трохимчук К.А. 296
Троцька Н.Т. 81
Троцюк Тимофій 1081
Труба О.В. 757
Трубій М.М. 851
Труська М.Л. 842
Трущенко Кирило 116
Тугай О.Г. 274
Туз Г.І. 1056, 1251
Тукаленко С.А. 584
Туктарьов В.М. 231
Туліка О.М. 225
Туманенко Ю. 525
Туній П.Я. 591
Тупчій М.О. 868
Тур Борис 515
Турець А.Ф. 1101
Туркіньова Н.А. 427
Туровець І.Г. 356
Туровська Х.Б. 756
Туровський 1272
Турчин Й.В. 1270
Тутик Василь 112
Тхоревські Тимоха,
Казимир, Кузьма 794
Тхоржевський 769
Тюрін 1249
Тюрненко І.Ю. 502
Тютенко З.М. 503, 520

У

Уварова Р.П. 1055
Угнівенко Г.О. 561
Удовенко Т.М. 454
Ужвенко А.С. 311
Ужвенко К.Г. 304, 311
Узлій Д. 465
Уколов Г. 131, 136
Ульянич Дарина 17
Ульянченко В.І. 4, 6, 7
Умрик В.А. 1098
Умрихін В. 7, 1243
Урбанська Є. І. 91
Урбанська К.П. 284
Урбанський Ф.П. 284
Усатий М. Х. 957
Усенко І. Д. 81
Усенко Н.І. 79
Усенко О.А. 566
Усик П.Т. 239
Устенко С.М. 282
Устинко М. 226
Устич А.Т. 583
Устя Я. 523

Ушатенко К. 525

Ф

Фальчук А.С. 793
Фальчук Н.А. 793
Фамулевич 559
Фареник С.В. 837
Фартушня А. 794
Фастовець К.Ф. 440
Фастовець Н. О. 466
Феденко Панас 1307
Федієнко П.М. 207
Федієнко Савка 207
Федієнко Степа 207
Федін 11, 1281
Федін Л.П. 239
...Федір Павлович 520
Федорак С.І. 569
Федорей Т.Г. 820
Федоренко 287
Федоренко І.Т. 385
Федоренко Л.В. 810
Федоренко М.Д. 214
Федоренко М.О. 502
Федорець Н.Д. 398
Федорич Є.А. 521
Федорченко К.Н. 468
Федорченко П.К. 296, 298,
302, 305, 307, 309, 312, 313,
315, 317, 320, 322, 323, 325,
328, 336, 340, 341, 342, 345
Федорченко Сава 468
Федорченко Т.І. 468
Федорчук Л.В. 189
Федоряка М.О. 806
Федун Хома 891
Федченко Л. С. 323
Федченко С.Л. 7
Феник Г. 363
Феник М. 363
Фенченко О.О. 554
Фенченко О.Р. 559
Фенченко П.А. 537
Фенченко П.П. 554
Фенько М.В. 634
Фенюк М. Н. 341
Феоклістова П.Д. 260
Фесак О. Я. 173
Фесан Д. М. 269
Фесенко Вартоломей 152
Фесенко М.О. 541
Фещенко З.В. 367
Фещенко О.Є. 367
Фещенко Олекса 500
Фещенко С.П. 388
Фещенко Я.Ф. 375
Фещук Г.А. 796
Філатенко М. 503
Філенко Р.Г. 100
Філінченко М.М. 1094
Філіпова Л.Л. 231
Філіпова П.М. 719
Філоненко Г.М. 288
Філоненко Іван 941
Філоненко К.К. 1147
Філоненко К.М. 586
Філоненко О.М. 1093
Фіщенко Семен, Ганна 127
Фіялко С.В. 437
Флоріна С.О. 231

Фойда В.Й. 941
Фойда Федір 941
Фойда Яким 941
Фойда Янка 941
Фонарьова Є.З. 151
Фортунатов Андрій 269
Франк Д.Б. 22
Франко І. 553
Франчук Павло 1067
Франчук А.В. 79
Франчук О.А. 1067
Фролова М.М. 559
Фростина Г.П. 1323
Фурман О. 571
Фурман Явдоха 341
Фурманчук Л.В. 217
Фурсенко О.В. 1322

Х

Хабло О.М. 77
Хабренко А.П. 425, 448
Хабренко О.О. 461
Халамейда Кіндрат 927
Хандошко О.М. 557
Ханенко К.М. 585
Харитоненко 205
Хармадар'ян 11, 1292, 1298
Харченко І.В. 358
Харченко В.С. 160
Харченко Г.В. 352
Харченко Іван 357
Харченко М. М. 139
Харченко С.І. 357
Харченко Т.П. 160
Хатаєвич 1265
Хвильовий Микола 1307
Хворий І.Ф. 41
Хвостенко Г.А. 219
Хвостенко Г.М. 219
Хвиля 1289
Хижняк К.Д. 280
Хижняк П.Л. 566
Хилінська М.Ф. 1119
Химка Ф. 41
Химорода О.В. 146
Хитенко Г.П. 584
Хитрий Г.К. 260
Хімч В.В. 526
Хлистул Павло 461
Хлоп'ячий 260
Хлоп'ячий Семен 269
Хмарук Н.Я. 799
Хмельівська О.Л. 528
Хмельницький Б. 94
Хмельницький О.П. 58
Хмельовський Мих. 1
Хобта 1178
Хобта М.Ф. 634
Ходаківський Дмитро 127
Ходаковська Я.А. 212
Ходаченко М.Я. 127
Ходос М.М. 221
Холодний Остап 269
Холявка Н.Ф. 474
Холявка У.І. 480
Хоменко В.П. 1155
Хоменко Г.Л. 1115
Хоменко І.М. 1148
Хоменко М. П. 550
Хоменко М.Н. 212

Хоменко Н.К. 136
Хоменко Н.П. 1332
Хоменко О.В. 135
Хоменко Охрім 169
Хоменко П.З. 537
Хоменко П.С. 136
Хоменко П.Ф. 549
Хоменко С. І. 136, 1322
Хоменко С.М. 169
Хоменко С.О. 528
Хоменко Ф.В. 538
Хоменкова Платонида 134
Хомишин Григорій 1302
Хорі Нестор і Євдокія 585
Хохлюк Г.І. 493
Хроль Н.О. 585
Хроник Варя 11,1287
Хронюк К.М. 791
Худоба Г. М. 41
Худякова В. Д. 506
Хутірна А.К. 1337
Хутірна Х.В. 1121
Хуторний М. 9
Хуторний М. 235
Хутько О.Т. 167

Ц

Цапенко Н.П. 1135
Цаплій С.П. 1137
Царенко Г.І. 139
Царенко Й.П. 582
Царенко М.М. 754
Царенок Н.О. 761
Царіцон М.Т. 341, 340
Царук П.Г. 792
Цвалінська Г.С. 520
Цвіла В.Д. 573
Цвілій 1258
Цвілій В. М. 72
Цвілій Леонід 71
Цвілій М. Ф. 71
Цвілій Олексій 71
Цвітковський 160
Цереленко О.І. 543, 553
Циба А.М. 1067
Цибуля Г.С. 195
Циганенко І.Л. 930
Циганенко О.Є. 1188
Цимбал 134
Цимбал Грицько 537, 1250
Цимбал С.М. 820
Цимбаленко Анна 183
Цимбалюк Ф.М. 498
Ципкіна М. Ф. 207
Цись С. 41
Цить Алік 1188
Цицак Г.П. 556
Цілій К.І. 59
Цукренко М.К. 527
Цуркан Л.К. 212
Цуркан М.О. 212
Цуркан О.Ю. 212
Цуруль Гнат 205
Цюцюрою Л.А. 468
Цяпенко Н. П. 451

Ч

Чабан Д.Г. 713
Чабей Г.Г. 358
Чагарна М.С. 8, 103
Чайка (Коваль) А.Д. 1322

Чайка Г.І. 581
Чайка Є.Н. 39
Чайка Кирило 76
Чайка Марія 916
Чайки 941
Чала В. І. 1315
Чала Є.П. 173
Чала О.Є. 543
Чала О.Ю. 362
Чаленко Михайло 514
Чалий Д.М. 554
Чалюк М.К. 1051
Чапай П.К. 1133
Чапик Н.Б. 501
Чаплигін М.М. 239
Чаус О.К. 578
Чвирук Г.Т. 799
Чвирук О.М. 802
Чекальов М.М. 951
Чемерис Н.П. 289
Чепак Д.С. 530, 554
Чепіга Г.А. 597
Чепіль Г.В. 359
Чепіль Г.О. 1156
Чепіль Г.С. 1156
Чепіль М.П. 359
Чепіль М.Х. 1156
Чепіль Марія 353
Червоний Т.Г. 213
Черевач Г.Ф. 542
Чередниченко Л.М. 508
Чередниченко Лука 357
Черкаська Л.К. 797
Черневська Є. М. 1147
Черненко Є.М. 104
Черненко О.І. 447
Черненко О.Ф. 104
Черненко С.П. 610
Черненко Степан 95
Черненко Трохим 402
Черницький В.А. 59
Черниш Михайло 515
Чернишенко Іван 205
Черниш (Сліпченко) Н.М. 1165
Чернишук Т.С. 828
Чернієнко Йосип 812
Черноручський М.В. 25
Черпак А.М. 537
Чесніша М.О. 41
Чеховська Г.М. 385
Чехун О.Л. 280
Чешка Л. 505
Чигир Антон 528
Чикал Х. 995
Чиренко Г.Й. 408
Чиренко 381
Читорський Г. 1018
Чихман О.В. 29
Чихман Ф.П. 29
Човпін М.Я. 1134, 1135
Чорна Анастасія 500
Чорна М.А. 328
Чорненко П.К. 572
Чорненко Ф. 786
Чорний 136
Чорний О.Т. 328
Чорний Ф.Д. 11
Чорноморець С. П. 1060
Чорноштан М. М. 1097,

1120
Чубар Влас 13, 180,
12541, 1265, 1308
Чубенко Г. П. 29
Чубенко П.Т. 29
Чубко Н.Ф. 768
Чубук (Самойленко) Г.В. 347
Чубук-Подільський
Володимир 19
Чужа М.А. 1135
Чумак А.М. 38
Чумак Варка 214
Чумак Іван 7
Чумичка П.А. 363
Чупак Іван 357
Чупис П.І. 561
Чуприна Г.В. 199
Чуприна О.В. 1142
Чухліб 137
Чухліб А.П. 137
Чухліб О.А. 351
Чухрай Маркітан 461

Ш

Шабатин В.О. 795
Шабельник Г. П. 125
Шаленко І. М. 1263
Шаленко М. В. 1263
Шаль Т.В. 288
Шалькевич 1271
Шалюта Ф. М. 206
Шаман Конон 479
Шаменко М. Й. 503
Шамко М.Г. 328
Шамко М.І. 328
Шамрай М.Л. 532
Шандрик М.Ф. 41
Шапенко Д.П. 582
Шаплюк Т. Ф. 282
Шаповал 18
Шаповал Г.С. 698
Шаповал Юрій 16
Шаповалов А. М. 255
Шаповалова М.М. 681
Шаповалюк Г. Р. 321
Шаповалюк О.О. 321
Шапоренко З.Ф. 762
Шапоренко Ф.П. 759
Шапошник К. А. 183
Шапошник Л. 411
Шапошник М.І. 413
Шапран П.Д. 41
Шаровара Кость 112
Шаровара Павло 112
Шарпан 1242
Шарупич А.О., 37
Шаталін Е.П. 294, 304,
309, 315, 317, 323, 345
Шатров 1304
Шашко Іван та Тетяна 363
Шашко І.Ф. 350
Шваб Т.М. 597
Шведченко Г.І. 1247
Шведченко Є.С. 151
Шведько Ф.С. 713
Швець Д.С. 858
Швець Є.І. 240, 477
Швець Катерина 1093
Швець М.М. 515

Швець Н. М. 176
Швиденко З. П. 133
Швиденко Ф.К. 446
Швидка А. А. 1101
Швидка М. І. 430
Швидкий М. О. 500
Швидун К. М. 1174
Швидун М. М. 1174
Шевченко 559
Шевченко А. Д. 531
Шевченко А. Й. 445
Шевченко А. П. 459, 1162
Шевченко Г. А. 437
Шевченко Г. В. 1156
Шевченко Г. І. 175
Шевченко Г. Л. 376
Шевченко Г. П. 15
Шевченко Г. С. 445
Шевченко Д. Г. 89
Шевченко Є. А. 1161
Шевченко Є.К. 209
Шевченко І. Г. 531
Шевченко К. К. 445,1162
Шевченко Каленик 532
Шевченко Л.В. 270, 274
Шевченко Л.І. 188, 508
Шевченко Л.Л. 543
Шевченко Л.С. 151
Шевченко М. 8,9, 235, 342
Шевченко М.Б. 765
Шевченко М.В. 76, 77, 535
Шевченко М.І. 576
Шевченко О.Н. 249
Шевченко О.П. 961
Шевченко П.Г. 137
Шевченко С.В. 4, 7, 21
Шевченко С.І. 564
Шевченко Т.Г. 7
Шевчук Володимир 305
Шевчук Гаврило 1053
Шевчук Л.В. 786
Шевчук Н.І. 502
Шевчук Н.К. 792
Шевчук О.В. 1057
Шевчук О.І. 837
Шекера У.С. 1148
Шекера Н.О. 1147
Шелест В.В. 75
Шелест П.М. 289
Шелихист Г.С. 539
Шеляг О.А. 698
Шепель (по вуличному Лоло) 1178
Шепелявенко Т.Г. 451
Шептицький Андрій 1302
Шеремет Г.С. 789
Шеремет Н.Г. 789
Шеремет Т.Д. 517
Шерепота М.А. 219
Шерстнюва Р.М. 317
Шерстюк 1292
Шерстяк А.П. 823
Шибицька Н.В. 1051
Шиденко Г.І. 268
Шило М.Х. 771
Шимко (Ганенко) Х.І. 1334
Шимко Х.І. 792
Шинкаренко Василь (Пазюк) 1178
Шинкарєв 381

Шипко Є.П. 360
Шипко О.Ф. 360
Широконіс Г.М. 636
Широконіс Ю.М. 636
Шишка Г.Г. 133
Шіллер Отто 1306
Шістка Іван 500
Шканденко Н.Г. 527
Шкапа Г.Г. 539
Шкапа З.І. 550
Шкапа Купріян 549
Шкапа О.В. 539
Шкапа С. 549
Шкапа С.І. 550
Шкарівська Г.С. 923
Шкарівський С.І. 1007
Шкарупіло О.В. 356
Шкарушна О. 351
Шквара (Черненко) Л.М. 620
Шкільник Арихтея 941
Шкільник Мокрина 941
Шкляр П.І. 451
Шкода Іван 433
Школенко Сергій 773
Школьний Данило 286
Школьний І.Д. 287
Школьний Петро 286
Школярська С.О. 1246
Шкріба О.В. 323
Шкулет Ф.П. 1167
Шкурат Г. Х. 768
Шкуратяна М.М. 571
Шкуренко Єлисей 127
Шкуренко З.Г. 305
Шліхтер О. 1303
Шльомбик 207
Шляхова О.А. 476
Шляхта Овсій 537, 1250
Шматко М.С. 1147
Шматова О.С. 362
Шмикова М.Л. 534
Шнуренко 164
Шовкошитня (Кузьменко) Х.Я. 670
Шовкошитня С.В. 644
Шовкун М. 506
Шовтенко С. 249
Шокало М.С. 1060
Шокало О. 152, 1321
Шостак Павло 941
Шпак В.І. 413
Шпак Г.З. 86
Шпак І.Я. 213
Шпаковська С.В. 803, 812
Шпильовий Клим 891
Шпирук Г.М. 480
Шпичка М. М. 177

Шпичка Оксана 177
Шпорталюк Н.С. 510
Шрамко Д.Й. 957
Шрамко Кулик 957
Штановська Л.Д. 348
Штуль Петро 937
Шульга А.І. 493
Шульга А.С. 1180, 1183
Шульга З.І. 112
Шульга М.П. 500
Шульга О.І. 636
Шульга О.М. 500
Шульга Т.О. 1322
Шульгач Федір 209
Шульженко О.О. 192
Шулькевич Г. 492, 500, 526
Шулькевич П.К. 755
Шулькевич П.М. 521
Шумак І.О. 385
Шумак О.М. 385
Шумський 1307
Шупик Л.В. 483
Шуст Р.М. 305, 320
Шусть Н.М. 226
Шусть П.Л. 356
Шутенко Г.П. 1174
Шутенко Л.В. 97

Щ

Щеглюк К.Р. 819
Щеглюк Ф.П. 819
Щербатюк І.А. 268
Щербак М.І. 100
Щербак Федір 892
Щербак Ю. 1179
Щербатенко Іван 206
Щербина Іларіон 1258
Щербюк В.П. 1062
Щибря В. В. 182
Щибря О.В. 182
Щиглюк С.М. 792
Щищенко Е.В. 296
Щур Федора 342

Ю

Юденко У.О. 543
Юндак Г.В. 356
Юнкер (Золочевська) Л.А. 766
Юр (Буток) Д.П. 72
Юркевич К. В. 866
Юров М. М. 573
Юрченко Г.Д. 102
Юрченко К.Я. 394
Юрченко М.Л. 210
Юрченко С.І. 1327
Юрчук О.А. 1055
Юхименко Г.П. 525

Юхименко Л.М. 536
Юхименко Я.В. 508
Юхимович Л.М. 261
Ющенко В.А. 6, 313
Ющенко І.С. 282
Ющенко Т.А. 756

Я

Яблонєць Н. 1312
Яблонський П.В. 1057
Яблунівський В.Ф. 541
Яворенко М. М. 230
Ягода Г. 1279
Ягодинська Ю.Я. 367
Якімаха Н.П. 575
Якименко 86
Якименко Ф.С. 525
Якимович Л.В. 360
Якимчук 17, 1271
Якимчук Г.Я. 1059
Якір Й. 131
Якнюнас З.І. 77
Яковенко 556
Яковенко І.А. 369
Яковенко Н.В. 533, 548
Яковенко П.В. 1121
Яковлева С.М. 176
Ялович Марфа 353
Яловіцька П.М. 1083
Ямбуренко Сергій 113
Ямненко М.І. 479
Ямчук М.О. 216
Яненко Є.Л. 766
Янішевська Т.А. 240
Янішевський В. 355
Янішевський В.І. 1060
Янішевських родина 307
Янківська Г.П. 317
Янківська М.П. 290
Янківська 342
Янковичі 941
Янковський 1271
Яновський О.Й. 786
Янчук І.О. 792
Янчук М.Ф. 792
Яременко Г.Н. 537
Яременко Г.С. 72
Яременко Є.Ю. 798
Яременко М.К. 207
Яременко М.П. 531
Яременко М.С. 756
Яременко О. 506
Яременко О.О. 531
Яременко П. І. 249
Яременко С. С. 797
Яременко Ф. І. 459
Яремін П. П. 1068
Яремич Гаврило 1068
Яремчук 1282
Яремчук Анна 11, 1287
Яремчук 336
Яремчук Г. А. 328
Ярмак І. І. 189
Ярмалюк Ірина 307
Ярмоленко А.Я. 765
Ярмоленко В.М. 764
Ярмоленко С.В. 753
Ярова В.М. 795
Ярова С.М. 807
Ярова Я. М. 462
Яровий В.І. 244
Ярош В. 363
Ярош В. М. 348
Ярошенко В.Ф. 526
Ярошенко І.Я. 528
Ярошенко П.О. 476
Ярошенко Сидор 208
Ярошук (Бабишкіна) О.Т. 1174
Ярошук О.Т. 184
Ясеновий Никифор 957
Ясеновий С.Г. 957
Ясна Т.П. 236
Ясненко Л.С. 283
Ясько Г.Г. 1167
Ясько Д. 239
Яценки 41
Яценко Б.Я. 81
Яценко А.Ф. 41
Яценко Г.І. 41
Яценко Л.І. 514
Яценко М.А. 136
Яценко М.П. 215
Яценко О.А. 41
Яценко О.В. 515
Яценко О.П. 774
Яценко П.С. 575
Яценко Роман 470
Яценко С.Є. 776
Яценко С.І. 124
Яценко С.Т. 1251, 1252
Яценко Юхим 514
Яцинич О. 1118
Яцинич О.М. 1337
Яцинич Ю. 1118
Яців В.Л. 579
Яцун Д.А. 814
Яцюта Маруся (Зозулячиха) 1178
Ячник Є.О. 231
Яшкір Василь 470
Яшник М.М. 541
Ященко В.Г. 221
Ященко Г.С. 2 807
Ященко Н.М. 527

ЗМІСТ

Переднє слово			
<i>Віра Ульянченко. Свіча незгасної пам'яті</i>	5		
Вступна стаття. Трагедія, якої не знало людство			
<i>Володимир Сергійчук, Анатолій Гай. Київщина в прицілі Голодомору</i>	7		
<i>Сергій Шевченко. «Жнива скорботи» на Київщині (нотатки за архівними матеріалами ГПУ-НКВД)</i>	15		
<i>Ренард ВасиLINEць. Деякі аспекти впливу голоду на організм людини</i>	23		
Розділ 1. Мартиролог			
Баришівський	28	Рокитнянський	763
Білоцерківський	74	Сквирський	785
Богуславський	131	Ставищанський	820
Бориспільський	184	Таращанський	875
Бородянський	204	Тетіївський	1050
Броварський	220	Фастівський	1091
Васильківський	235	Чорнобильський	1126
Вишгородський	286	Яготинський	1132
Володарський	291	м. Березань	1167
Згурівський	347	м. Біла Церква	1170
Іванківський	366	м. Бориспіль	1177
Кагарлицький	411	м. Бровари	1184
Києво-Святошинський	469	м. Васильків	1186
Макарівський	492	м. Ірпінь	1188
Миронівський	530	м. П.Хмельницький.	1199
Обухівський	568	м. Ржищів	1242
Переяслав-Хмельницький	591	м. Фастів	1246
Поліський	752		
Розділ 2. Документи			1249
Розділ 3. Свідчення очевидців			1317
Список часто вживаних скорочень і термінів			1338
Ініціатори і головні виконавці Голодомору 1932-1933 років в Україні. Партійні та рядянські функціонери, керівники господарських і каральних органів СРСР, УСРР, Київської області та її районів 1931-1933 років, які згадуються у цій книзі			1340
Перелік того, що вживали люди, рятуючись від голодної смерті під час Голодомору 1932-1933 років			1342
Список поданих у книзі документів			1344
Географічний покажчик			1348
Іменний покажчик			1356

Наукове видання

Національна книга пам'яті Київська область

Упорядник Гай А.І.

Відповідальний редактор Гай Г.С.

Технічний редактор Гай Ю.А.

Художній редактор Курило О.А.

Коректори: Коробко М.І., Петренко М.О., Остролуцька А.М.

У виданні представлено документи партійних та радянських органів, тодішніх спецслужб – Державного політичного управління (ДПУ) та Народного комісаріату внутрішніх справ (НКВС), задокументовані опитування тисяч очевидців голоду, фотознімки тієї пори, що містять інформацію про причини, перебіг і наслідки найстрашнішої трагедії в історії українського народу ХХ століття – Голодомору 1932-1933 років.

Зібрано і опрацьовано близько 40 тис. документів і свідчень, які розкривають страхітливую картину небаченої в історії людства трагедії, неспростовно засвідчують організований і здійснений правлячою комуністичною системою геноцид українського народу.

Видання розраховане на дослідників Голодомору 1932-1933 років в Україні і всіх, кому не байдужа історія українського народу.

ISBN 978-966-7195-95-3

Підписано до друку 30.10.2008
Формат 60х90 1/8. Папір і друк офсетн.
Гарнітура Pragmatica C. Ум.друк.арк. 172

КОТО «Культура»,
МП Видавництво «Буква»:
09100, Біла Церква, вул. Підвальна, 28-А.
Тел./факс 8-263-6-20-92
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи
ДК № 1564 від 11.11.2003 р.

Надруковано у ВАТ «Білоцерківська книжкова фабрика».
09100, м. Біла Церква, вул. Л. Курбаса, 4
Тел.8-263- 5-33-60